Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΙΔ

«Τὸ πρῶτον βιβλίον παντὸς Ἕλληνος εἶναι τὸ Λεξικὸν τῆς γλώσσης του».
— Κοραῆς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΟΜΗ» Α.Ε.
Ναυαρίνου 20 τηλ. 637 389 - 612 056
ΑΘΗΝΑΙ

Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΞΔ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΜΗ Α.Ε.
Νουμιδίου 20 τηλ. 637.288-612.056
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

α.	= ἄλλως
αἰολ.	= αἰολικός,-όν
αἰτ.	= αἰτιατική
ἄκλ.	= ἄκλιτος,-ον
ἀλβ.	= ἀλβανική,-ικός
ἀλληλοπθ.	= ἀλληλοπαθής
ἀλχημ.	= ἀλχημιστής,-ικός
ἀμτβ.	= ἀμετάβατος,-ον,-ως
ἀμφ.	= ἀμφίβολον
ἀναγν.	= ἀναγνωστέον
ἀ ατ.	= ἀνατομική,-ός
ἀνέκδ.	= ἀνέκδοτος,-ον
ἀντικ.	= ἀντικείμενον
ἀντικειμ.	= ἀντικειμενικός,-ή,όν,-ῶς
ἀντιδ.	= ἀντιδιαστολή
ἀντίθ.	= ἀντίθετον,-ος,-ως
ἀντίστ.	= ἀντίστοιχος-ον
ἀντων.	= ἀντωνυμία
ἀνών.	= ἀνώνυμος-οι
ἀόρ.	= ἀόριστος
ἀπ.	= ἀπόσπασμα,-ματα
ἀπαρφ.	= ἀπαρέμφατον
ἀποθ.	= ἀποθετικὸν ρῆμα
ἀπόκρ.	= ἀπόκρισις
ἀπολ.	= ἀπολύτως
ἀπρόσ.	= ἀπρόσωπον
ἀραβ.	= ἀραβική,-ικός
ἀρ μ.	= ἀραμαϊκή,-ός
ἀρκ.	= ἀρκαδικός,-ή,-όν
ἀρσ.	= ἀρσενικόν
ἀρχ.	= ἀρχαῖος,-α,-ον
ἀρχ. λεξ.	= ἀρχαῖα λεξικά
ἀρχιτ κτ.	= ἀρχιτεκτονική,-ός
ἀσσίζ.	= ἀσσίζαι
ἀστρολ.	= ἀστρολογία,-ικός
ἀστρον.	= ἀστρονομία,-ικός
ἀσυν.	= ἀσυναίρετος,-ον
αὔξ.	= αὔξησις
αὐτοπυ.	= αὐτοπαθής
ἄχρ.	= ἄχρηστος
β.	= βίος
βιολ.	= βιολογία,-ικός,-ῶς
βλ.	= βλέπε
βλ. λ.	= βλέπε λέξιν
βλ. λς.	= βλέπε λέξε ς
βοιωτ.	= βοιωτικός,-ή,-όν
βυζ.	= βυζαντινός,-ή,-όν
βοταν.	= βοτανική,-ικός
γαλλ.	= γαλλική,-ικός
γεν.	= γενικός,-ή,-όν,-ῶς
γενικ.	= πτῶσις γενική
γερμ.	= γερμανική, ός
γεωδ.	= γεωδαισια,-ικὸς
γεωλ.	= γεωλογία,-ικός,-ῶς
γεωμ.	= γεωμετρία,-ι ὸς
γλωσσ	= γλωσσάριον,-α
γνωμ.	= γνωμικόν
γρ.	= γραφή
γραμμ.	= γραμματική,-ός,-ῶς
γρπ.	= γραπτέον
δ. ἀνάγν.	= διάφορος ἀνάγνωσις
δ.γρ.	= διάφορος γραφή
δεικτ.	= δεικτικός,-όν
δηλ.	= δηλαδή
δημ.	= δημοτική,-ός,-όν
διάθ.	= διάθεσις
δ. δίστ.	= δημοτικὸν δίστιχον
δ.ἑρμ.	= διάφορος ἑρμηνεία
δ. μυρ.	= δημοτικὸν μυρολόγι
δίγ.	= δίγεστον
διορ.	= διορισμός
διόρθ.	= διόρθωσις
δ.προφ.	= διάφορος προφορά
δ.τραγ.	= δημοτικὸ τραγούδι
δοτ.	= δοτική
δυϊκ.	= δυϊκός
δυν.	= δυνητικός
δωρ.	= δωρικός,-όν
ἑβρ.	= ἑβραϊκή,-ικός
ἐγκλ.	= ἐγκλιτικόν,-ός
εἰδ.	= εἰδικός,-ῶς
εἰκ.	= εἰκασία
εἰρων.	= εἰρωνικός,-ῶς
ἐκδ.	= ἔκδοσις
ἐκκλ.	= ἐκκλησιαστικός,-ῶς
ἐκφ.	= ἐκφορ
Ἔκφρ.	= Ἔκφρασις,-εις
ἐλεγ.	= ἐλεγεῖον,-εία,-ειακός
ἐμπρόθ.	= ἐμπρόθετος,-έτως
ἑν.	= ἑνικὸς
ἐνάρθρ.	= ἐνάρθρως
ἐνεργ.	= ἐνεργητικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐνεστ.	= ἐνεστώς
ἐνν.	= ἐννοεῖται
ἔνν.	= ἔννοια
ἐντ.	= ἐντεῦθεν
ἐξορκ.	= ἐξορκισμός,-οί
ἐπ.	= ἐπικός,-όν
ἐπέκτ.	= ἐπέκτασις
Ἐπιγρ.	= Ἐπιγραφή
ἐπίγρ.	= ἐπίγραμμα
ἐπίθ.	= ἐπίθετον
ἐπιθετ.	= ἐπιθετικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐπίρρ.	= ἐπίρρημα
ἐπιφ.	= ἐπιφώνημα
ἑρμ.	= ἑρμηνεία
ἐρώτ.	= ἐρώτησις
ἐσφ.γρ.	= ἐσφαλμένη γραφή
ἑτερόκλ.	= ἑτερόκλιτον
εὐκτ.	= εὐκτική
εὐφημ.	= εὐφημισμός
εὔχρ.	= εὔχρηστος,-ον
ἐφετ.	= ἐφετικόν
ζῳολ.	= ζῳολογία,-ικός
θ.	= θέμα
θεοδ.	= θεοδοσιανός
θηλ.	= θηλυκόν
θρησκειολ.	= θρησκειολογία,-ικός
ἰατρ.	= ἰατρική,-ικός,-ῶς
ἰδ.	= ἰδίως
ἱσπ.	= ἱσπανικός,-ή,-όν
ἱστ.	= ἱστορία,-ικός,-ῶς
ἰταλ.	= ἰταλική,-ικός
ἰων.	= ἰωνικός,-όν
κ.	= καί
κ.ἄ.	= καὶ ἄλλα
κ.ἀλλαχ.	= καὶ ἀλλαχοῦ
κατ.	= κατηγορούμενον
κατηγ.	= κατηγορηματικός,-ή-,όν
κρητ.	= κρητικός,-όν
κτ.	= κατά
κτλ.	= καὶ τὰ λοιπά
κττ.	= καὶ τὸ τοιαῦτα
κύρ.	= κύριος,-ον
κυρ.	= κυρίως
κῶδ.	= κῶδιξ, -ικες
κωμ.	= κωμικός-ῶς,
λ.	= λέξις
λ.τραγ.	= λαϊκὸν τραγούδι
λακων.	= λακωνικός,-ικῶς
λατ.	= λατινική,-ικός
λεγόμ.	= λεγόμενος,-ον
Λειτουργ.	= Λειτουργικὰ βιβλία
λόγ.	= λόγος, λόγιον
λυρ.	= λυρικός,-ή,-όν,-ῶς
μ.	= μόνον
μαγ.	= μαγικός
μαθημ.	= μαθηματικός,-ά
μγθ.	= μεγεθυντικόν
Μ Μ	= Μανιάτικα Μυρολόγια
μεθομ.	= μεθομηρικός,-ή,-όν,-ῶς
μέλλ.	= μέλλων
μέσ.	= μέσος,-ον
μετεωρ.	= μετεωρολογικός-ῶς
μετοχ.	= μετοχικός,-κῶς
μετων,	= μετωνυμία,-ός,-ῶς
μουσ.	= μουσική,-ικός,-ικῶς
μσν.	= μεσαιωνικόν,-ικός
μτ.	= μετά
μτβ.	= μεταβατικός,-ή,όν,-ῶς
μτγν.	= μεταγενέστερον,-ος
μτφ.	= μεταφορικῶς
μτφρ.	= μετάφρασις
μτχ.	= μετοχή
ναυτ.	= ναυτικός,-ή,-όν,-ῶς

νεώτ.	=νεώτερ -ος
νομ.	=νομική,-ικῶς
νομοκ.	=νομοκάνων
δθ.	=δθεν
οἰκογ.	=οἰκογένεια
δμ.	=δμοιος,-δμοίως
δμοιογ.	=δμοιογένεια
δν.	=δνομα
ὀνομαστ.	=ὀνομαστική
δρ.	=δρος
ὀρθότ.	=ὀρθότερον,-ος
ὁριστ.	=ὁριστική
ὀρυκτολ.	=ὀρυκτολογία,-ικός
οὐδ.	=οὐδέτερον
οὐσ	=οὐσιαστικὸ
π.	=παρά
παθ.	=παθητικός,-ικῶς
Πάπ.	=Πάπυροι
παράγ.	=παράγωγον, -α
παραθ.	=παράθεσις,-ετικός
παρακ.	=παρακείμενος
παράλλ.	=παράλληλος,-ον
παρατ.	=παρατατικός
παρερμ.	=παρερμηνεία
παρισ.	=παρισινός
παροιμ.	=παροιμία
περίφρ.	=περίφρασις,-ικῶς
περσ.	=περσική,-ός
πιθ.	=πιθανός,-ῶς
πλάγ.	=πλάγιος
πληθ.	=πληθυντικός
ποι.	=ποιητικός,-ικῶς
πραγμ.	=πρᾶγμα,-ατα
πρβλ.	=παράβαλε
πρόσ.	=πρόσωπον,-α
προσηγ.	=προσηγορικός,-ῶς
προστ.	=προστακτική
πρότασ.	=πρότασις
ρ.	=ρῆμα
ρηματ.	=ρηματικός,-ή,-όν
ρηματ. π.	=ρημαικὰ παράγωγ*
ρητορ.	=ρητορικός,-ικῶς
ρίζ.	=ρίζα
σ.	=σελίς
σανσκρ.	=σανσκριτικός
σατυρ.	=σατυρικός,-ικῶς
σημ.	=σημασία
σημιτ.	=σημιτι ὀς
σκώλ.	=σκώλιον
σλαβ.	=σλαβική,-ικός
σπαν.	=σπάνιος,-ως
στερ.	=στερητικόν
στρ.	=στροφή
στρατ.	=στρατιωτικός,-ῶς
συγγ.	=συγγενικός,-ῶς
συγκ.	=συγκοπή
συγκεκ.	=συγκεκομμένος,-ως
συγκρ.	=συγκριτικός,-ικῶς
συλλ.	=συλλαβη
Συναξ.	=Συνεξάριον,-ιστής
σύνδ.	=σύνδεσμος
συνεκδ.	=συνεκδοχική,-ικῶς
συνεκφ.	=συνεκφορὰ
συνήθ.	=συνήθης,-ως
συνηρ.	=συνῃρημένος
συνθ.	=σύνθεσις, συνθετικός
σύντ.	=σύνταξις
συχν.	=συχνάκις
σχόλ.	=σχόλιον,-α
Σχολ.	=Σχολιαστής
τ.	=τύπος
τμ.	=τμῆσις
τελικ.	=τελικός
τοπογρ.	=τοπογραφία,-ικὸς
τουρκ.	=τουρκική,-ικός
τροπ.	=τρ κός,-ῶς
Τυπικ.	=ΤυπικὸνΜοναστηρίων
ὑπερθ.	=ὑπερθετικόν,-ῶς
ὑπερσ.	=ὑπερσυντέλικος
ὑποθετ.	=ὑποθετικός
ὑποκ.	=ὑποκείμενον
ὑποκειμ.	=ὑποκειμενικός,-ῶς
ὑποκορ.	=ὑποκοριστικόν,-ῶς
ὑποτ.	=ὑποτακτική
φαρμακ.	=φαρμακολογία,-ικός
φαρμακευτ.	=φαρμακευτικός,-όν
φιλοσ.	=φιλοσοφία,-ικός
φρ.	=φράσις
φυσ.	=φυσικός,-ῶς
χειρόγρ.	=χειρόγραφον,-α
χημ.	=χημεία,-ικός
χρ.	=χρῆσις
χρν.	=χρόνος
χρησμ.	=χρησμός
χρον.	=χρονικός,-ῶς
Χρονογρ.	=Χρονογραφία,-φος,-οι
Ψ	=Ψευδο-
ψήφ.	=ψήφισμα
ὡσ.	=ὡσαύτως

* Τὰ ρηματ. π. τίθενται ἐν τέλει τοῦ ἑρμηνεύματος ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν πρὸς εὐχέρειαν τῆς ἀναζητήσεως.
Αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ κειμένῳ συντετμημέναι λέξεις εἶναι εὐδιάγνωστοι.

εἴη κα σύρροον καὶ ἓν τὸ ζῷον, αὐτ.104Α **τὸ . . αἷμα καθαρὸν καὶ τὸ** πνεῦμα **σύρροον** ἀπεργάζεται, Πολύβ.10,10,12 **συμβαίνει δὲ τὴν** λίμνην **τῇ** παρακειμένῃ θαλάσσῃ **σύρρουν** γεγονέναι, αὐτ. 4,40,9, Στράβ.4,1,2 **πολλαχόθεν ἐστὶ σύρρους** (ὁ 'Ροδανός)· κ. ἐπὶ ἰσθμοῦ : αὐτ.1,2,32 **σύρρουν ποτὲ ὑπάρξαντα τὸν ἰσθμόν**· **2)** τὸ ἀρσ. **σύρρους** ὡς οὐσ. τὸ κατάκλυστρον βλ.λ.

σύρρυσις-εως (ἡ) (συρρέω) μτγν. ἅ. σύρρευσις βλ.λ. : Πολύβ.9,43,5, Διον.'Αλ.Συνθ.16, Διόδ.Σ 1,39 **τὴν τῶν ὑγρῶν σύρρυσιν γίνεσθαι.**

συρρώννυμαι μτγν. παθ. ρώννυμαι, ἐνισχύομαι, ἐνδυναμοῦμαι ὁμοῦ : Φίλ.1,223 **ῥώμῃ τῆς διανοίας κραταιᾷ πάντα συρρώννυνται.**

σύρσιμο (τὸ) δημ. τὸ σύρειν ἢ σύρεσθαι, ἡ ἕλξις, ἡ ὁλκὴ ἢ διέλκυσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· **2)** σούρσιμο ἢ διάρροια.

σύρσις-εως (ἡ) (σύρω) μτγν. **ἡ ἕλξις, ἡ** ἕλκυσις τοῦ ἀρότρου ὑπὸ τοῦ βοός : Πάπ.' ‖ γλωσσ. ἕλξις, ἕλκυσις, σύρσιμο.

συρτά ἐπίρρ. δημ. δι' **ἕλξεως, δι'** ἑρπυσμοῦ, σέρνοντας : **περπατεῖ σύρτά.**

σῦρ'τα φέρ'τα (τὸ κ. τὰ) δημ. **κ. σοῦρ'τα φέρ τα** τὸ νὰ πηγαίνῃ καὶ νὰ ἔρχεταί τις, ἅ. σῦρε κι ἔλα, συχναὶ ἐπισκέψεις : **δὲν παύει ὅλη τὴν ἡμέρα τὰ σῦρ'τα φέρ'τα.**

συρτάρι (τὸ) δημ. κ. σούρτάρι ὀρθογώνιος ἢ τετράγωνος θήκη τραπέζης ἢ ἄλλου ἐπίπλου, ἣν δύναταί τις εὐχερῶς νὰ σύρῃ πρὸς τὰ ἔξω καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, χρήσιμος πρὸς φύλαξιν διαφόρων ἀντικειμένων : **συρτάρι τοῦ γραφείου - τῆς ντουλάπας.**

συρτάριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. πλεκτὸς κόφινος, καλαθίσκος : Μηνολ.'Ελλ.1,15 (ἐκδ.Albani) **ἐνέβαλεν εἰς συρτάριον ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν Μωϋσῆν**· **2)** νεώτ. τὸ συρτάρι βλ.λ.

συρταρόλι (τὸ) δημ. ἡ ἐκ μεταξίνου ἀρμιδίου καὶ μεσσηνέζας συρτή, δι' ἧς ἁλιεύονται ζαργάναι καὶ σαυρίδια.

σύρτη (ἡ) μσν. μεταλλικὸν σύρμα : 'Αρμενόπ.2, 4,63 **τὰ ἑαυτοῦ ἀσφαλιζέτω οἰκήματα καὶ ἀθεώρητα φυλαττέτω, εἴτε διὰ τῶν ἀνοικτῶν καλουμένων καγγέλων εἴτε διὰ τῶν συρτῶν.**

συρτή (ἡ) δημ. κ. σουρτή ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον ἐκ μακροῦ καὶ ἰσχυροῦ νήματος φέροντος εἰς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ἓν ἢ πλείονα ἀγκίστρα, συρόμενον δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου ἀπὸ λέμβου πλεούσης· **2)** κτ. πληθ. **συρτές** (οἱ) εἶδος δικτύων πρὸς ἄγραν πτηνῶν.

σύρτης (ὁ) (σύρω) μτγν. κ. νεώτ. σχοινίον δι' οὗ σύρει τις, ἡνία, καπίστρι· 'Ησ. «χαλινός» : Μαν.5,172 **σύρτῃ ἐπινίκι ἵππον ἐλαύνων**· **2)** εἶδος τροχοῦ ὃν περιτρέχει σχοινίον· 'Απολλδ.Δαμ. Πολιορκ.47C «ὁ δὲ σύρτης ἐστὶ κάρυον μέγα ἐπίμηκες τροχιλίσκου»· **3)** ἅ. συρτὸς βλ.λ. : 'Επιγρ.' **4)** νεώτ. δημ., προφ. κ. **σούρτης** μεταλλικὸς μάνδαλος θύρας ἢ παραθύρου δυνάμενος νὰ κινῆται παλινδρομικῶς ἐντὸς ἀγκυρίδων διὰ τὸ κλείσιμον ἢ ἄνοιγμα· **5)** νεώτ. ναυτ. ἐξάρτημα τῆς τορπίλλης κανονίζον τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν πεπιεσμένου ἀέρος· **6)** νεώτ. ἡ τροχιὰ δι' ἧς ὀλισθαίνει ἡ κοπτομένη ξυλεία ἀπὸ τοῦ ὀρεινοῦ τόπου τῆς ὑλοτομίας εἰς τὴν κοιλάδα· **7)** νεώτ. **σύρτης ἐκτονωτικός** ἀτμοσύρτης διανέμων τὸν ἐκ κυλίνδρου ὑψηλῆς πιέσεως ἐκτονωθέντα ἀτμὸν εἰς ἄλλον χαμηλοτέρας.

σύρτις-εως (κ. **-ιος** κ. **-ιδος** (Διον.Περ.477)) (σύρω) κ. νεώτ. ἀμμώδης ὕφαλος ἔκτασις μεταβάλλουσα σχῆμα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ρεύματος, ὑποβρύχιος ἀμμόλοφος· ‖ κ. ὡς ὀνομασία δύο μεγάλων τεναγωδῶν κόλπων ἐν **τῇ** Μεσογείῳ περὶ **τὸ** μέσον τῆς παραλίας τῆς 'Αφρικῆς : 'Ηρ.2,32 **νέμεται δὲ τὴν Σύρτιν τε καὶ τὴν** πρὸς ἠῶ **χώρην** τῆς Σύρτιος, αὐτ.150, Θεόφρ.Φ1 6,3,3, 'Απολλ. Ρ 4,1235 **μέχρις ἵκοντο προπρὸ μάλ' ἔνδοθι Σύρτιν** (σχόλ. «Σύρτεις δύο εἰσὶν ἐν Λιβύῃ· εἰσὶ δὲ πηλώδεις»), Διόδ.Σ 3,49, Πλούτ.Δίων 25 **τῆς μεγάλης Σύρτεως**· **2)** μτφ. ὄλεθρος, καταστροφή, βλάβη· 'Ησ. «φθορὰ καὶ λύμη» : Τιμόθ.Μιλ.Πέρ.99· πρβλ.Κικ.Ρητ.3,41,163.

συρτῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. **μσν. ὄνομ.** ἡμιπολυτίμου λίθου : Πλίν.Φ1 37,182, 'Ισίδ.Σεβ.'Ετυμ.16,14,10.

συρτοθηλειά (ἡ) δημ. προφ. κ. σουρτ- βρόχος δι' οὗ συλλαμβάνονται ζῷα καὶ πτηνά.

συρτὸν (τὸ) μσν. ἵππος ἀγόμενος ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ, συνήθως ὢν ἐν ἀκολουθίᾳ ἵππου φέροντος ἱππέα : ΚΠορφ.Τακτ.44 **τὰ σαγμάρια καὶ τὰ συρτά . . Καὶ γὰρ εἰς . . τὰς ἐπιδρομὰς ἔχουσιν οἱ** στρατιῶται **τὰ συρτὰ μετ' αὐτῶν,** 'Ανν.Κομν.1,13, Διγεν.'Ακρ.1197 **αἱ φάραι ἐχλιμίτριζον καὶ τὰ συρτὰ ὁμοίως,** αὐτ.2219, αὐτ.2661 **εἰς φάραν ἐπάνω κάθετον φέρων συρτὸν καὶ ἄλλον.**

συρτός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. **κ.** σουρτ- ὁ συρόμενος, ὁ **παρασυρόμενος, ὁ καταφερόμενος** ὑπὸ ποταμοῦ, **ἐπὶ μετάλλων κτπ., ὁ** ἐκπλυνόμενος, ὁ καθαριζόμενος: Πολύβ.34,9,10 **τὴν . . συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρῖτιν φησὶ κόπτεσθαι,** Στράβ.3,2,10, αὐτ.5,4,6 **τὸ δὲ πεδίον** θείου **πλῆρές ἐστι συρτοῦ**· **2)** μτγν., μσν., νεώτ. κ.δημ. **ὁ** σύρόμενος κ. ἰδ. χαμαί, ὁ οἱονεὶ ἕρπων μετακινούμενος : Κυραν.58 **συρτὸν ζῷον** (ἡ ἔχιδνα), - **τὸν πήγανε συρτὸ στὸ σπίτι, - συρτὴ φωνὴ** (ἡ οἱονεὶ συρομένη, ἡ παρατείνουσα τὴν προφορὰν τῶν λέξεων)· ‖ Σχόλ.'Αριστφ.Λυσ.45 «συρτοὶ χιτῶνες, οἱ συρόμενοι»· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ συρτὸς χιτών: Πολυδ.4,118 **γυναικείας δὲ** (τραγικῆς σκευῆς) **συρτὸς πορφυροῦς,** αὐτ. **τῆς δ' ἐν συμφορᾷ ὁ μὲν συρτὸς μέλας**· πρβλ. σύρμα· **3)** τὸ ἀρσ. συρτὰς ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4) τὸ** οὐδ. **συρτὸν** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** δημ. τὸ θηλ. **συρτὴ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

συρτὸς (ὁ) 'Επιγρ., νεώτ. κ. δημ. εἶδος ὀρχήσεως, χοροῦ : 'Επιγρ. **τὰς δὲ πατρίους πομπὰς μεγάλας καὶ τὴν τῶν συρτῶν πάτριον ὄρχησιν θεοσεβῶς ἐπετέλεσεν**· ‖ νεώτ. κ. δημ εἶδος κυκλίου ἑλληνικοῦ χοροῦ, ὃν χορεύουσι πολλοὶ ὁμοῦ χορευταὶ καὶ χορεύτριαι κρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν ἐν ἡμιμετωπικῇ γραμμῇ καὶ κινούμενοι ρυθμικῶς διὰ πλαγίων καὶ ἐλαφρῶς ὀλιαθηρῶν βημάτων : **συρτὸς καλαματιανὸς - χανιώτικος.**

σύρφαξ-ακος (ὁ) κ. μσν. ὁ **συρφετὸς** βλ.λ.2) : 'Αριστφ.Σφ.673 **ἥσθηνται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον ἐκ κηθαρίου λαγαρυζόμεναν** (σχόλ. «τὸ ἱκανὸν πλῆθος τῶν δικαστῶν, τὸ ὀχλῶδες καὶ συρφετῶδες, ἐξ εὐτελῶν τρεφόμενον»), Λουκ.Λεξιφ.4 **μετὰ τοῦ σύρφακος βύζην ὠστιζόμενοι**· **2)** ὡς ἐπιθ. ὁ συρφετώδης βλ.λ. : 'Ανών.π.Σουΐδ.

συρφετὸς (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. φορυτός, σύρφος, πᾶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συρόμενον, σωρὸς ξηρῶν φύλλων, ἀχύρων, ἀκαθαρσιῶν κτπ., σωρὸς φρυγάνων, φρόκαλα, φρύσουλα· 'Ησίοδ.'Εργ.606 **χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετόν,** Καλλ.'Απόλλ.109 **λήματα γῆς καὶ πολλὸν ἐφ' ὕδατι συρφετὸν ἕλκει,** Πλούτ.'Ηθ.97F, αὐτ.811B, 'Ιουλ.Λόγ.7,218C· **2)** κ. νεώτ. μτφ. τὸ ἀτάκτως συντρέχον, συναθροιζόμενον πλῆθος, χύδην ὄχλος, πλῆθος, λαὸς τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν στρωμάτων : Πλάτ.Γοργ.489C **ἐὰν συρφετὸς συλλέγῃ δούλων,** Εὔφρ.10,6, 'Ιουλ. Λόγ.5,173Α· ‖ **πολὺς συρφετὸς** πολυκέφαλος ὄχλος : Πλάτ.Θεαίτ.152C· **3) ἐπὶ ἑνὸς** μόνου προσ., εἷς ἐκ τοῦ χύδην **ὄχλου** : αὐτ.'Ιππ.Μ 288D **τοιοῦτός τις, ὦ 'Ιππία, οὐ κομψὸς ἀλλὰ συρφετός**· **4)** μτγν. κ. ὡς ἐπιθ. **ὁ ἐκ τοῦ ὄχλου ἢ ὁ** ὅμοιος ὄχλῳ, κοινός, **χυδαῖος** : Σιμπλίκ.'Επίκτ.86D, Σχόλ.'Ερμογ.Ρητ.4,40W.

συρφετώδης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ εἴδους ὢν τοῦ συρφετοῦ, ὁ ἔχων ἰδιότητας, χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ, ὁμοῦ σεσωρευμένος, ἀνάμεικτος, ὅθ. μτφ. χυδαῖος, πρόστυχος : Πολύβ. 4,75,5 ἅμα δὲ καὶ συνδεδραμηκότος ὄχλου συρφετώδους· 2) ὁ ἄνευ ποιᾶς τινος ἀξίας, παρακατιανός, τιποτένιος : Λουκ.Ὀρχ.83 οἱ μὲν συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο ἰδιῶται τοῦ . . εὐσχήμανος αὐκ ἐστοχασμένοι· 3) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς συρφετὸν βλ.λ.2) : Πλούτ.Ἠθ.454E ἔκ τινος λαλιᾶς καὶ συρφετώδους βωμολοχίας, Ἰουλ.Λόγ.6,202B, Εὐστ.Πον.148,75 ὁ συρφετώδης βίος, αὐτ.347,85.

συρφετωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον συρφετώδη βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ.2,135,41, Ἐπιφάν.2,88.

σύρφη Ἡσ. «φρύγανα».

σύρφος Ἡσ. «θηρίδιον μικρόν, ὁποῖον ἐμπίς» [πρβλ. σέρφος ;].

σύρω κ. μσν., νεώτ. μσν. δημ. κ. σύρνω [Πρόδρ. 2,400], δημ. κ. σούρνω κ. σέρνω, μέλλ. συρῶ [ΠΔ Βασ.2,17,13], ἀόρ. ἔσυρα (Ἡρ.5,8] κατ-, Αἰσχ.Πρ. 1065 παρ-], δημ. ἔσουρα, παρακ. σέσυρκα (Δίφιλ. 75 δια-, Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,7), μέσ. ἀόρ. α' ἐσυράμην (Ὑπερείδ.ἀπ.264 περι-, Διόδ.Σ 1,85 ἀν-], παθ.ἀόρ.β' ἐσύρην [Παυσ.2,32,1], νεώτ. ἐσύρθην, δημ. (ἐ)σ(ο)ύρθηκα, παρακ. σέσυρμαι [Πολύβ.12,4c,3,Λουκ. Πλ.2 ἐπι-], μτχ. σεσυρμένος, δημ. συρμένος κ. σουρμένος, ἕλκω, τραβῶ : Θεόκρ.2,73 βύσσοιο καλὸν σύρουσι χιτῶνα, Δίων Κ 46,18 μέχρι τῶν σφυρῶν τὴν ἐσθῆτα σύρων, Σωκρ.Ἐπιστ.25,3 σύροντες ἐσθῆτας μαλακάς, Χριατόδ.Ἔκφρ.91· ‖ κ. ἐπὶ δικτύου : ΚΔ Ἰω.21,8 σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων, Πλούτ.Ἠθ.977F· πάπ., νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ βοός, ἕλκων μετακινῶ τι : Πάπ. ἵνα [ὁ βοῦς] σύρῃ τὰ ξύλα, - σύρει τὴν ἅμαξαν, - σέρνει τὰ πόδια του [βαδίζει μὲ βῆμα σεσυρμένον], φρ. μόλις σέρνει τὰ πόδια του (ἐπὶ ἐξηντλημένου ἐκ γήρατος ἢ νόσου)· ‖ ἕλκω, τραβῶ (πρὸς τὰ) ἐμπρός : Ὀρφ.Ὕμν.81,4 αὖραι ποντογενεῖς . . σύρουσαι ναυσὶν τρυφερὸν πόρον, Λουκ.Ὄν.56 τὸ μέγα τοῦ ὄνου σύμβολαν διασῴζειν καὶ σύρειν· κ. παθ. : Τρυφιόδ.82 σύρετο δὲ πρυμνοῖσιν ἐπ' ἴχνεσιν ἕκλυτος οὐρή, ΑΠ 9,310· ‖ νεώτ. κ. δημ. μτφ. σύρω τὸν χορὸν ἐξάρχω τοῦ κυκλίου χοροῦ· ‖ νεώτ. σύρω τὴν ἄγκυραν ἐπὶ πλοίου ἠγκυροβολημένου, ὅταν αἱ ἄγκυραί του παρασύρωνται ἐπὶ τοῦ πυθμένος ἕνεκα τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ρεύματος· 2) μτγν. ἕλκω, τραβῶ διὰ τῆς βίας : Θεόκρ.Ἀδ.12 χὼ μὲν βρόχῳ καθάφας ἔσυρεν αἰχμάλωτον, ΚΔ Πράξ.8,3 σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν, Πρόδρ.2,400 κουντῶ τὸν συφωμήτην μου, σύρνω τον ἐκ τὸ μάτιν· κ. παθ. : ΑΠ 7,152 καὶ πάλι ζωστὴρ εἵλκυσε Πριαμίδην δίφρια συρόμενον· 3) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐξέλκω, ἀνασπῶ, σπῶμαι, τραβάω ἔξω, βγάζω : Μαλάλ.1 492,21 σύρας τὸ βούγλιν, - σύρω τὸ ξίφος· κ. παθ. : αὐτ.492,9 ξιφῶν συρέντων· 4) παρασύρω, συμπαρασύρω : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 7,216 κύματα καὶ τρηχὺς με κλύδων ἐπὶ χέρσον ἔσυρεν δελφῖνα, Πλούτ.Ἠθ.5F πόλεμος χειμάρρου δίκην πάντα σύρων καὶ πάντα παραφέρων· κ. παθ. : Ἀντιφάν. ΑΠ 9,84· ‖ κ. μτφ. : Εὔβουλ.75,12· 5) μτγν. συμπαρασύρων οὐσίας τινὰς ἀποκαθαίρω τι, ἀποπλύνω : Στράβ.3,2,8 χρυσὸς οὐ μεταλλεύεται μόνον, ἀλλὰ καὶ σύρεται· 6) ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ. τ. κ. τὸ μέσ. ἕρπω, σούρνομαι : Ἀγαθ.ΑΠ 5,293 ἧκα δὲ λέκτρου νέρθεν ὑπὸ σχοίνοις γαστέρι συρόμενος, ΠΔ Δευτ.32,24 συρόντων ἐπὶ γῆν· 7) μτγν. πλησιάζω : Λυκόφρ.217 σπεῖραν ὁλκαίων κακῶν σύρουσαν ἅλμῃ κἀπιροιζαῦσαν . . ἀπειλάς· 8) μσν. σπεύδω, τρέχω : Σουΐδ. «σύρει, τρέχει» : Πισίδ.Γ ἐν Θησ.Στεφ. σύρει πρὸς ἡμᾶς ὁ στρατὸς μετὰ δρόμου· 9) μτγν. ἐπὶ ποταμοῦ, ρέω, τρέχω : Διον.Περ.46, Χρησμ.Χαλδ.π. Δαμάσκ.Ἀρχ.262· ‖ κ. μτφ. : Παλλδ.ΑΠ 10,62 μερόπων δὲ τυραννεῖ τοῖς ἰδίοις ἀλόγως ρεύμασι συρομένη· 10) νεώτ. κ. δημ. πορεύομαι, βαδίζω, κατευθύνομαι, μ.κτ.προστ.: σῦρε νὰ φᾶς, - σύρτε στὸ καλὸ - στὴ δουλειά σας, - σῦρε στὸ διάολο· ‖ δημ. φρ. τὸ [τὰ] σῦρε κι ἔλα ἢ σῦρ' τα φέρ' τα αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις πρός τινα· 11) πάπ. ἐπὶ φορολογίας, ἐν τῷ παθ. τ. ἐπισυνάπτομαι, ἐπισύρομαι.

σῦς-υός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., δοτ. πληθ. συσί (Ἰλ.Η 257), ἐπ. σύεσσι, αἰτ. σύας κ. σῦς (Ὀδ.Ξ 107), ὗς, χοῖρος, γουρούνι, σκρόφα, ἰδ. ἐπὶ κάπρου : Ἰλ.Μ 146 ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, Ὀδ.Σ 29 συὸς ληϊβοτείρης, Ξεν.ΚΠ 2,4,20 ᾕρουν πολλοὺς καὶ σῦς καὶ ἐλάφους, αὐτ.Ἀν.5,7,24, Λυκόφρ.427, Ἄρατ. 1067· ‖ ἄγριος σῦς ἀγριόχοιρος, ἀγριογούρουνο, ἰδίᾳ ὁ κάπρος : Ἰλ.Θ 338, αὐτ.Ι 539 ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον, ἀγριόδοντα, αὐτ.Λ 293, Πλούτ.Ἠθ.657F σῦν ἄγριον εὐμεγέθη, Λουκ.Ὄν.2

συσβέννῡμι μνγν. κ. συσβεννύω, γ' ἑν. μέσ. ἢ β' ἐν παθ. σημ. συνέσβετο (Ὀππ.Ἀλ.2,477), σβέννυμι ὁμοῦ, σβήνω μαζί: Σχόλ.Ἀριστφ.Λυσ.349 ἀντὶ τοῦ ἐπικουρεῖν ἡμῖν καὶ συσβεννύειν.

σύσγουρδο (τό) δημ. τὸ φυτὸν φωραλέα.

συσκανία (ἡ) δωρ. τ. τοῦ συσκηνία βλ.λ.

σύσκανος-ον δωρ. τ. τοῦ σύσκηνος βλ.λ.

συσκάπτω σκάπτω ὁμοῦ, ὅθ. σκάπτων πληρῶ, γεμίζω ὁλόγυρα μὲ χῶμα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,12,1 μηδὲ δεῖ συσκάπτειν αὐτοετὲς μηδὲ τῷ ὕστερον.

σύσκατος(-η)-ο(ν) μσν.κ.δημ. ἐπὶ κοιλίας, ὁ ὁμοῦ μετὰ τῶν κοπράνων, ὁ μαζὶ μὲ τὰ σκατά, ὅθ ὁ πλήρης ἀκαθαρσιῶν, τελείως ἀκάθαρτος : Πρόδρ.1,354 εὐθὺς καὶ ποῦ τὴν ἔκρυβεν τὴν σύσκατον ἐκείνην· 2) δημ. ὁ πλήρης σκατῶν, ὁ καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν κεχρισμένος ὑπ' αὐτῶν.

συσκεδάννυμι συνδιασκορπίζω, σκορπίζω ὁμοῦ, μαζὶ μὲ ἄλλους, βοηθῶ, συνεργῶ εἰς διασκορπισμόν : Ἀριστφ.Βάτρ.903 συσκεδᾶν πολλὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.

συσκέλλω μτγν., παρακ. -έσκληκα, ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ σκληρύνω, ξηραίνω, κατάξηρον ποιῶ : Ἀγαθ.Ἱστ.2,14, ΑΒ 304.

σύσκεμμα-ατος (τό) μσν. τὸ ἀπὸ κοινοῦ σκέμμα, κοινὴ σκέψις : Εὐστ.1404,52.

συσκεπάζω μτγν. ὁμοῦ ἢ ἐντελῶς σκεπάζω, καλύπτω πανταχόθεν, κατακαλύπτω, ἐν χρ. τὸ παθ.: Ἀπολλδ.2,5,12 τῇ λεοντῇ συσκεπασθείς, Σωρ.1,83.

συσκέπτομαι μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. συνεσκέφθην, συσκοπῶ, ὁμοῦ θεωρῶ : Σύμμ.ΠΔΨαλμ.2,2, Γλωσσ.· 2) νεώτ. ἀνταλλάσσω γνώμας μετ' ἄλλων πρὸς λῆψιν κοινῆς ἀποφάσεως.

συσκέπω γλωσσ. συνερέφω, συσκεπάζω.

συσκευάζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. συνεσκεύασα, παθ. ἀόρ. συνεσκευάσθην, μτχ. παθ. παρακ. συνεσκευασμένος (Ξεν.Οἰκ.11,19), τοποθετῶ, βάλλω ὁμοῦ καὶ ἑτοιμάζω πράγματά τινα, δένω ὁμοῦ ἀποσκευάς, συγυρίζω, τακτοποιῶ, ἑτοιμάζω διὰ ταξίδιον : Ξεν.ΚΠ 1,4,25 ἵππους δοὺς καὶ ἄλλα συσκευάσας πολλά· ‖ κ. μέσ. μτ. παθ. παρακ. ἑτοιμάζω τὰ πράγματά μου, τὰς ἀποσκευάς μου πρὸς ἀναχώρησιν : Θουκ.7,74 ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν περιμεῖναι ὅπως ξυσκευάσαιντο . . οἱ στρατιῶται ὅτι χρησιμώτατα, Ξεν.ΚΠ 5,3,16, αὐτ.Ἑλλ.3,4,11 εὐθὺς τοῖς στρατιώταις παρήγγειλε συσκευάζεσθαι ὡς εἰς στρατείαν, αὐτ.5,3,16, Λουκ.Τίμ.4· ‖ κτ.μτχ. μέσ.ἀορ. ἢ παρακ. εἶμαι ἐν τάξει πορείας, ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν : Ξεν.ΚΠ 3,2,3 Τιγράνης παρῆν συνεσκευασμένος, Πάπ.· κ. μτ. αἰτ : Πλάτ.Θεαίτ.175E

οἶον στρωματόδεσμον μὴ ἐπιστάμενος συσκευάσασθαι, Λυσ.31,9 συσκευασάμενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε, εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξῴκησε, Λυκοῦργ. 17, Δείν.1,80, Ξεν.Συμπ.1,11· **2)** νεώτ. ἐν τάξει ἐσωκλείω, ταξινομῶ διάφορα ἀντικείμενα εἰς κιβώτια ἢ δέματα πρὸς μεταφοράν, ἀμπαλλάρω· **3)** ἀπὸ κοινοῦ παρασκευάζω ἢ συναθροίζω, ἑτοιμάζω τι πρός τι, προετοιμάζω : Ἀριστφ.Σφ. 1251 παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσέ, συσκεύαζε νῷν· κ. παθ. : Ξεν.Οἰκ.11,19 συνεσκευασμένα παρασκευάσματα· || γεν. ἑτοιμάζω, παρασκευάζω : αὐτ.ΚΠ 8,5,1 συνεσκευάζετο τὴν εἰς Πέρσας πορείαν, Πάπ. συσκευάζειν ὄνον· **4)** νεώτ. παρασκευάζω φαρμακευτικὸν μεῖγμα· **5)** μτφ. ἐπὶ κακῆς σημ. μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, σχεδιάζω, σκευωρῶ : Δημ.764 γνοίη δ᾽ ἄν τις οὕτω μάλισθ᾽ ἡλίκα πράγματα συσκευάσας γέγραφ᾽ αὐτόν· κ. μέσ. : Δημ.272 τόλμαν καὶ κραυγὴν καὶ ψευδεῖς αἰτίας καὶ συκοφαντίαν καὶ ἀναισχυντίαν . . συνεσκευασμένοι, Πλούτ.Ἀρτξ.18, Λουκ.Ἀλ.25 τοῦτο πᾶν ἐφ᾽ ἡμᾶς συσκευασάμενος οὐ παύεται ἀγορεύων κακῶς· || μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. προσ. παρασύρω τινὰ πρός τι, τὸν κάμνω συνεργάτην μου ἢ ὁμόφρονα εἴς τι κακόν, τὸν καταφέρνω νά . . : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.43 οὓς μὲν δεδιξάμεναι τῶν πολιτῶν, οὓς δὲ συσκευασάμεναι χάρισι καὶ δωροδοκίαις, Μαλάλ.140,7 συνεσκευάσαντο αὐτόν· κ. μτ. δοτ. : αὐτ. 87,6· κ. παθ. : Δημ.365, αὐτ.358, Ὑπερείδ. Λυκόφρ.9, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,12,4· **6)** τὸ μέσ. δι᾽ ἐμαυτόν, πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἢ πρὸς τὸ ἴδιόν μου συμφέρον παρασκευάζω, διευθετῶ, δι᾽ ἐπιτηδειότητος κ. ἰδ. δι᾽ ἀπάτης φέρω πρὸς τὸ μέρος μου : Δημ.438, αὐτ.91 συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους πρὸς ἡμᾶς· || κ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος : Ξεν.ΚΠ 5,1,16 Ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον· **7)** ρηματ. π. συσκευαστής, συσκευασία.

συσκευασία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συσκευάζω, προετοιμασία, σύναξις καὶ διευθέτησις τῶν σκευῶν πρὸς ἀναχώρησιν ἢ πορείαν : Ξεν. ΚΠ 4,2,35 διὰ τὸ ἀμφὶ συσκευασίαν ἔχειν· || νεώτ. κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσκευάζειν : καλὴ - κακὴ συσκευασία· **2)** νεώτ. φαρμακευτικὴ σύνθεσις, φάρμακον ἐκ πλειόνων ὑλῶν.

συσκεύασμα-ατος (τὸ) μσν. συσκευή, μηχανορραφία, σκευωρία : Καλλ.Χρυσ.21,9 (ἔκδ. Λ) συσκεύασμα τῶν πονηρῶν εὐνούχων.

συσκευαστής (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ συσκευάζων, παρασκευάζων τι, ὁ συνετοιμάζων : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.3,263,10, Γρηγορ.Ν Ἱστ.Βυζ.9,4,248E ἅ τε νεωτεροποιὸν καὶ συνωμοσίας συσκευαστήν· **3)** ὁ ἀναλαβών, ὁ ἐκτελέσας συσκευασίαν· || εἰδ. ὁ κατ᾽ ἐπάγγελμα ἀσχολούμενος εἰς τὴν συσκευασίαν πραγμάτων· **3)** γλωσσ. ὁ σκευωρίας παρασκευάζων, δολοπλόκος.

συσκευή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. παρασκευή, ἑτοιμασία, ἰδ. μτφ. δόλος, μηχανορραφία, σκευώρημα : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,12,7 αὐτὸς δὲ συσκευήν τινα τὸ πρᾶγμα ὑπώπτευε, αὐτ.21, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ. 18,8, Πάπ.,ΕΜ 286,24· || μσν. ἐπιβουλή : Πρόδρ. 1,344 οὐκ ἐπιστάμην ἄτυχος τὴν συσκευὴν καὶ πρᾶξιν· **2)** μσν. εἰδ. ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ προετοιμασία δράματός τινος, κατασκευή, σκευὴ τοῦ δράματος : Ἀχιλλ.Τάτ.2,28· **3)** νεώτ. σύνολον συνηρμολογημένων σκευῶν πρὸς ὡρισμένην τινὰ χρῆσιν : συσκευὴ νιπτῆρος· || ὁμ. σύνολον συνηρμολογημένων ὀργάνων πρὸς ὡρισμένον σκοπόν : ἀποστακτήριος - φωτογραφικὴ συσκευή.

σύσκευον (τὸ) νεώτ. ναυτ. πᾶν σύσπαστον ἐκ δύο τροχίλων ἀποτελούμενον, παρέλες· **2)** πᾶν μηχάνημα ἐφ᾽ οὗ προσαρτῶνται σύσπαστα ἐκ δύο τροχίλων ἀποτελούμενα.

συσκευοφορῶ-έω ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων φέρω τὰ σκεύη : Ξεν.ΚΠ 8,3,2 (δ.ἀνάγν.).

συσκευώρημα-ατος (τὸ) πάπ. σκευωρία τεκταινομένη τῇ συνεργίᾳ πολλῶν, συνδιαβολή.

συσκευωροῦμαι-έομαι τεχνάζομαι, μηχανῶμαι δόλον, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω ὁμοῦ μετά τινος : Δημ. 313 καὶ τὰ ἄλλα συνεσκευωρεῖτο.

σύσκεψις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ συσκέπτομαι, ἡ ὁμοῦ ἀπὸ κοινοῦ γενομένη σκέψις, ἀνταλλαγὴ γνωμῶν, ἐξέτασις ἐν συμβουλίῳ : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.63(64),3.

συσκηνήτρια (ἡ) ἡ ὁμοῦ σκηνοῦσα, συνδιαιτωμένη, συνδαιτυμών, ὁμοτράπεζος : Ἀριστφ.Θεσμ. 624 καὶ τίς σοὔστι συσκηνήτρια ;

συσκήνια (τὰ) τὰ συσσίτια, τὰ παρὰ Σπαρτιάταις φιδίτια : Ξεν.Λακ.5,2 εἰς τὸ φανερὸν ἐξήγαγε τὰ συσκήνια.

συσκηνία (ἡ), δωρ. τ. συσκανία (Ἱππόδ. π. Στοβ. 4,1,94) ἐπὶ στρατιωτῶν, ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ διαμονὴ πολλῶν, τὸ συνδιαιτᾶσθαι, τὸ συντρώγειν : Ξεν.Ἑλλ.5,3,20 ὑπῄδετο αὐτὸν ἐν τῇ συσκηνίᾳ, ὥσπερ εἰκὸς πρεσβύτερον, αὐτ.ΚΠ 2,1,26 (δ.ἀνάγν.).

συσκήνιος (ὁ) μτγν. ὁ σύσκηνος βλ. : ΠΔ Ἐξ. 16,16 (κῶδ. Β) ἕκαστος ἐν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε (δ.ἀνάγν. συσκήνοις).

σύσκηνος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., δωρ. σύσκᾶνος (Ἐπιγρ. Τενέδου, αὐτ.Αἰτωλίας), ἀττ. ξύσκηνος ὁ διαβιῶν ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ, συγκάτοικος, ὁμοτράπεζος, σύντροφος : Θουκ. 7,75 τῶν ξυσκήνων ἐκκρεμαννύμενοι, Λυσ.13,79, Ξεν.Ἀν.5,8,6, αὐτ.ΚΠ 2,2,22 ἔστιν ἀνὴρ σύσκηνος ἐμός, αὐτ.29, αὐτ.Λουκ.9,4, Πλούτ.Ἀλκ.7 Σωκράτη σύσκηνον εἶχε καὶ παραστάτην ἐν τοῖς ἀγῶσι, αὐτ.Ἠθ.27F, Ἐπιγρ.· **2)** ὁ συνάδελφος ἐν σκηνῇ, ἐν θεάτρῳ, ἐν θιάσῳ : Ἐπιγρ.

συσκηνῶ-έω (ὁ) ὁμοσκηνῶ, διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ ἢ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνὴν μετά τινος ἄλλου ἢ ἄλλων, διαμένω ὁμοῦ, συζῶ, συγκατοικῶ : Ξεν.Ἑλλ.3,2,8 συσκηνούντων δὲ τῶν τε οἴκαθεν πρέσβεων καὶ τοῦ Δερκυλίδα· κ. μτ. δοτ. : αὐτ.Λακ.13,1· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.Ἑλλ.5,3,20· || διαμένω ἐν τῷ αὐτῷ κοιτωνίσκῳ πλοίου : Πάπ.· || δισιτῶμαι ὁμοῦ μετ᾽ ἄ. : αὐτ.ΚΠ 2,2,1, αὐτ.3,2,25 συσκηνούντων δὲ εἶπέ τις τῶν Χαλδαίων.

συσκηνῶ-όω (2) κ. μσν. ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ δέχομαί τινα πρὸς διαμονήν· διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ συσκηνῶ-έω βλ., μτ. δοτ. : Ξεν.Ἑλλ.7,1,38 κατηγοροῦντος τοῦ Λέοντος ὡς οὔτε συσκηνοῦν ἑαυτῷ ἐθέλοι· κ. ἀπολ. : Ἀριστείδ.Λόγ.24(44),10, Αἰλ.ΠΙ 4,9· κ. μέσ. : Εὐστ.Πον.178,30 ἐν παραδείσου συσκηνωσάμενοι τόπῳ.

συσκήνωσις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ διαμονή, ἡ συγκατοίκησις.

συσκιάζω σκιάζω πανταχόθεν ἢ ἐντελῶς, τοποθετῶ, βάλλω εἰς τὴν σκιάν, τοποθετῶ ὁμοῦ εἰς μέρος σκιερόν : Ἡσίοδ.Ἔργ.613 δεῖξαι δ᾽ ἠελίῳ δέκα τ᾽ ἤματα καὶ δέκα νύκτας, πέντε δὲ συσκιάσαι, Μοσχί.π.Ἀθήν.5,207E αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους· || κ. ἀμτβ. σχηματίζω πυκνὴν σκιάν : Εὐρ.Βάκχ.1052 ἄγκος . . πεύκαισι συσκιάζον· || κ. ἐπὶ τριχώματος : Εὐρ. Ἱκ.1219 ἀλλ᾽ οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν· κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.75E τὴν κεφαλὴν οὔτε μόνον ὀστεΐνην ψιλὴν δυνατὸν ἐᾶν ἦν οὔτ᾽ αὖ ξυσκιασθεῖσαν κωφὴν καὶ ἀναίσθητον· **2)** τὸ ἀμτβ. καλύπτομαι διὰ πυκνῆς σκιᾶς : Πλούτ.Ἄρατ. 22 (ἡ σελήνη) συνεσκίασε καὶ ἀπέκρυψε νεφῶν συνελθόντων· || τὸ μτβ. ἐν μτφ. χρ. : Δημ.155 αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, Φίλ.1,635 τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα συσκιάζειν· || μσν. ἐπὶ γεγονότων, ἐπισκιάζω : Εὐνάπ.Ἱστ.254D ὁ . .

πόλεμος συνεσκίασε τὸ περὶ τὴν γυναῖκα πάθος κ. παθ.: Πορφ.Πτολ.181 Προοίμ. **φράσις συνεσκιασμένη** (σκοτεινή)· **3)** ρηματ.π. συσκίασις, συσκιασμός, συσκίασμα.

συσκίασις-εως (ἡ) γλωσσ. ἐπισκίασις, ἐπικάλυψις.

συσκίασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. μσν. πυκνὴ σκιὰ ἢ τόπος ἐσκιασμένος ἢ ἐσκιασμένον ἀντικείμενον: Κατ.'ΑστρλΚ 7,188, Κύριλλ.7,673Β **ἀθόλωτον καὶ παντὸς ἐλευθέραν συσκιάσματος τὴν.. γνῶσιν,** Νικ.Χων.Χρον.151D.

συσκιασμός (ὁ) μτγν. ἡ συσκίασις: 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.26(27),5.

σύσκιος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ τόπου, ὁ πάντοθεν ἐσκιασμένος, ὁ πυκνὴν σκιὰν ἔχων, κατάσκιος: Ξεν.Κυν.8,4 **ἄξει δὲ ἢ πρὸς σύσκιον τόπον ἢ πρὸς ἀπόκρημνον,** 'Αριστλ.ΖΙ 556a,25 **ἐν τοῖς συσκίοις ἄλσεσιν·** ‖ **τὸ σύσκιον** ὡς οὐσ. τόπος πυκνῶς ἐσκιασμένος: Λουκ.'Ανάχ.16· **2)** ὁμ. **τὸ σύσκιον** ὡς οὐσ. πυκνὴ σκιά: Πλάτ.Φαῖδρ.230D **τοῦ τε ἄγνου τὸ ὕψος καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον.**

συσκιροῦμαι-όομαι μτγν. ὁμοῦ σκιροῦμαι ἢ σκληρύνομαι, μεταβάλλομαι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου εἰς σκλήρωμα: Γαλ.4,564, αὐτ.3,202 **τί δὲ σκιρωθέντες; ὅτι κἀκεῖνα συσκιροῦνται.**

συσκιρτῶ-άω μτγν. ὁμοῦ σκιρτῶ, πηδῶ χοροπηδῶ μαζί: ΑΙλ.ΖΙ 2,6, Νόνν.Δ 8,28.

συσκολύπτομαι 'Ησ. «συγκαλύπτομαι».

συσκοπῶ-έω, μέλλ. συσκέψομαι ('Ηρωδιαν.'Ιστ. 1,17,7), μτχ. παθ. παρακ. συνεσκεμμένος ('Ιάμβλ. Προτρ.21,λα'), ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ θεωρῶ, παρατηρῶ, ἐξετάζω μετά τινος ἢ ὁμοῦ, συνεξετάζω: Πλάτ.Φαίδ.89Α, αὐτ.Λάχ.197Ε **ἀλλὰ πρόσεχε τὸν νοῦν καὶ συσκόπει τὰ λεγόμενα·** κ.παθ.: 'Αστέρ. 'Ομ.49Β **περινοστεῖ λοιπὸν πᾶσι συσκοπούμενος περὶ τοῦ σίτου.**

συσκοτάζω, ἀττ. ξυσκοτάζω πάντοθεν ἢ παντελῶς σκοτίζω, καθιστῶ τι τελείως σκοτεινόν: ΠΔ 'Ιεζ.32,7 **καὶ συσκοτάσω τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ,** αὐτ.'Αμ.5,8, Πολύβ.31,13,9 **συσκοτάζοντος ἄρτι τοῦ θεοῦ·** ‖ ἀμτβ. καθίσταμαι, γίνομαι ὅλως σκοτεινός: αὐτ.Βασ.3,18,45 **καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις·** ‖ κ. ἀπροσ. ξυσκοτάζει (ὁ θεός), σκότος γίνεται, σκοτεινιάζει ἐντελῶς: Θουκ.1,51, αὐτ.7,73 **πέμπει τῶν ἑταίρων τινὰς .. πρὸς τὸ τῶν 'Αθηναίων στρατόπεδον ἡνίκα ξυνεσκόταζεν,** Ξεν.ΚΠ 7,5,15, Λυσ.ἀπ.75,4 **ἤδη συσκοτάζοντος** (ὅτε ἤδη ἤρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ), Διοκλ.ἀπ.141.

συσκοτασμός (ὁ) μτγν. ἐπισκίασις, **σκοτείνιασμα**: 'Ωριγ.'Ομ.12 εἰς 'Εξαήμ.9.

συσκοτίζω μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεσκότισα,** παθ. ἀόρ. **συνεσκοτίσθην,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεσκοτισμένος,** συσκοτάζω, πάντοθεν ἢ παντελῶς σκοτίζω, καθιστῶ, κάμνω τι σκοτεινὸν πανταχόθεν, ἐντελῶς: ΚΜανασσ.Χρον.9,44· **2)** νεώτ. μτφ. καθιστῶ τι ἀσαφές, συγκεχυμένον: **ἡ ἐπέμβασίς σας συνεσκότισε τὴν ὑπόθεσιν, - ἡ μεγάλη θλῖψις συσκοτίζει τὸ λογικόν·** **3)** ρηματ.π. συσκότισις, συσκοτισμός.

συσκότισις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ συσκοτισμὸς βλ.λ.

συσκοτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσκοτίζω, τὸ καθιστᾶν τι πανταχόθεν ἢ παντελῶς σκοτεινόν, ἀσαφές, συγκεχυμένον: **μετὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ τελευταίου μάρτυρος ἐπῆλθε πλήρης συσκοτισμὸς τῆς ὑποθέσεως.**

συσκοτοῦμαι-όομαι μτγν. γίνομαι ὅλως σκοτεινός: Πορφ.'Ιλ.2958 **σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,** ἤγουν **ἡλίου δύοντος συνεσκατοῦντο.**

συσκυθρωπάζω σκυθρωπάζω, καθίσταμαι, γίνομαι σκυθρωπὸς ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου: Εὐρ. ἀπ.909,9 **ἡδὺ δ' ἦν κακόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν πόσει·** κ. ἀπολ.: Ξεν.ΚΠ 6,2,21.

συσκύλλομαι πάπ., β' ἑν. προστ. παθ. ἀόρ. συνσκύληθι, δίδω μεγαλυτέραν προσοχὴν εἴς τι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου.

συσκώπτω μτγν. σκώπτω, περιπαίζω, ἐμπαίζω, περιγελῶ ὁμοῦ: 'Ιω.Χρυσ.2,537,14 **συνεχλεύαζον καὶ συνέσκωπτον.**

συσμαραγῶ-έω μτγν. σμαραγῶ, ροχθῶ, κάμνω θόρυβον ὁμοῦ, ἀπὸ κοινοῦ: Νόνν.Δ 23,41.

συσμηρίζω μτγν. προσαρμόζω δύο σωλῆνας τὸν ἕνα παραπλεύρως τοῦ ἄλλου οὕτως, ὥστε ἡ ἐπαφὴ αὐτῶν νὰ εἶναι ἀεροστεγής, ἐν χρ. τὸ παθ.: 'Ηρων Πνευμ.1,28 **ποιήσωμεν σωλῆνα σύνθετον κατὰ τὸ μῆκος ἐκ δύο συνεσμηρισμένων ἀλλήλοις.**

συσμικρύνω μτγν. μικρύνω τι τῇ βοηθείᾳ ἄλλου ἢ καθιστῶ τι μικρὸν ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου, ἐν χρ. τὸ παθ.: Γαλ.17(2),55.

σύσμιχτος-η-ο δημ. ὁ πλήρως μεμειγμένος, ἀνακατωμένος· ‖ κ. μτφ. οἷον ἐπὶ λόγου, ἤχου, ἐμφανείας, χρωματισμοῦ: Γρυπ.Σκ.Τερρ.89,10 **σύσμιχτη βουὴ περνᾷ καὶ τρικυμίζει—ὄξω νοῦ! - τὸ πανηγύρι.**

συσπαράσσω μτγν., ἀττ. **-άττω** καθόλου σπαράσσω βλ.λ.5), προκαλῶ σπασμοὺς καθ' ὅλον τὸ σῶμα: ΚΔΛουκ.9,42 **ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν,** Μάξ.Τύρ.13,5.

συσπαργανῶ-όω μσν. κ. νεώτ. ὁμοῦ σπαργανῶ, σπαργανώνω μαζί: Θεοφύλ.Βουλγ.3,533.

σύσπασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ συσπᾶταί τι ἢ συστέλλεταί τι, συστολή: 'Αριστλ.ΖΓ 782b,28· ‖ νεώτ. ἀκουσία συστολὴ τῶν μυῶν ἢ τῶν νεύρων· **2)** ὁμ. **σύσπασις ἀρθρώσεως** ἡ ἐκ μυϊκῆς συστολῆς προελθοῦσα μόνιμος κάμψις ἢ ἔκτασις ἀρθρώσεώς τινος.

συσπαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ παρουσιάζων ἢ ἐπιφέρων σύσπασιν.

σύσπαστον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ ἐκ δύο συστημάτων τροχαλιῶν, διὰ τῆς ὁποίας δυνάμεθα νὰ ἀνυψώσωμεν μεγάλα βάρη, παλάγγο.

σύσπαστος-ον κ. νεώτ. κ. συσπαστός ὁ συσπώμενος, ὁ κλειόμενος διὰ συσπάσεως, ὁ πεποιημένος οὕτως, ὥστε νὰ συσπᾶται, νὰ συμπτύσσεται, πτυκτός: Πλάτ.Συμπ.190Ε **ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια ἓν στόμα ποιῶν,** Γαλ.2,424, 'Αθήν. 11,783F **ὡς τὰ συσπαστὰ βαλάντια, - σύσπαστος σάκκος·** ‖ **συσπαστὸν ἐγχειρίδιον** εἶδός τι ἐγχειριδίου, οὗ χρῆσις ἐγίνετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λεπὶς ὑπεχώρει καὶ εἰσεδύετο εἰς τὴν λαβήν, οἷον τὸ ξίφος, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίουν ἐν τῇ παραστάσει τοῦ «Αἴαντος»· 'Ησ. «τῶν τραγικῶν τι ἐγχειρίδιον ἐκαλεῖτο, ὡς ὁ Πολέμων φησί, τὸ συντρέχον, ἐν Αἴαντος ὑποκρίσει»: Πολ.'Ιστ.95· **2)** νεώτ. ὁ συνεσπασμένος, παρουσιάζων σύσπασιν· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. **σύσπαστον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

συσπείρασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ συσπείρωσις βλ.λ.

συσπείρω μτγν. κ. μσν. σπείρω τι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου ἢ ἄλλων: Γεωπ.11,5,2, αὐτ.12,7,2· κ. παθ.: Λουκ.Οἶκ.8 **χρυσὸν οὐδὲ μόνου τοῦ τέρποντος ἕνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον,** Πορφ.Πυθ.44, Δαμάσκ.'Αρχ.107.

συσπειρῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. συσπειρῶ-όω, ἀόρ. **συνεσπείρασα** (Γαλ.Χρ.Μορ.4,7), παθ. ἀόρ. **συνεσπειράθην** (Πλούτ.'Ηθ.823C), νεώτ. κ. **συνεσπειρώθην,** μτχ. παθ. παρακ. συνεσπειραμένος ('Αριστλ.ΖΙ 625b,8, Λουκ.Πλ.2), νεώτ. **συνεσπειρωμένος,** συστέλλω, συμμαζεύω, μαζεύω πάντοθεν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη: Γαλ.Χρ.Μορ.4,7 **ἡ γαστὴρ συναγαγοῦσα .. ἑαυτὴν καὶ συσπειράσασα·** κ. μέσ. κ. παθ.: Πλάτ.Συμπ.206D **σκυθρωπόν τε καὶ λυπούμενον συσπειρᾶται·** ‖ κ. ἐπὶ τοῦ δέρματος ἢ τῆς σαρκός: 'Αντυλλ. π. 'Ορειβ.45,15,3· ‖ κ.

μτφ. : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.86 **ἡ ἀμέρεια σφίγγουσα καὶ συσπειρῶσα·** κ.παθ. : Πλούτ.'Ηθ.828C **εἰς αὐτὰ τὰ χρήσιμα συσταλέντας καὶ συσπειραθέντας,** Δαμάσκ.'Αρχ.138 **ἐν ἑαυτῷ συνεσπειραμένον·** **2)** τὸ μέσ. κ. παθ. ἐπὶ στρατιωτῶν, σχηματίζω σπείρας, συνάγω, συναθροίζω πολλούς, καθιστῶ τὴν παράταξιν πυκνήν : Ξεν.ΚΠ 7,5,6, αὐτ.'Αν.1,8,21 **συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἱππέων τάξιν,** Εὐνάπ.ΒΣοφ.488B **οἱ ἐχθροὶ συσπειρασάμενοι·** **3)** κ. νεώτ. συνάγω, συναθροίζω πολλοὺς περὶ τι(να) ὡς περὶ κέντρον, ἐν χρ. τὸ μέσ. κ. παθ. : 'Αριστλ.ΖΙ 625b,8 **περὶ τὸν βασιλέα συνεσπειραμέναι, - οἱ ἀντίπαλοί** του **συνεσπειρώθησαν περὶ τὸν βασιλέα·** **4)** συσπειρῶμαι **ἐπί τινα τόπον** βαδίζω κατὰ πυκνοὺς στοίχους πρός τινα τόπον : Ξεν.'Ελλ.2,4,11 **συνεσπειράθησαν ἐπὶ τὴν Μουνιχίαν·** **5)** συσπειρῶ-όω βλλ. : Πλούτ.'Ηθ.77E **ἔν τινι γωνίᾳ τῆς ἀγορᾶς συνεσπειραμένος ὡς καθευδήσων·** || κ. ἐπὶ ὄφεως : Θεόφρ.ΦΙ 4,4,13· || ἐπὶ πλοκάμου, πλέκομαι, σχηματίζομαι σπειροειδῶς : Λουκ.Πλ.2 **ἐς τοὐπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος·** **6)** πάπ. κυλίω, ρίπτω κάτω : [ὁ σκύλαξ] **γῇ συνεσπείρασεν** (τὸν σῦν)· **7)** μτγν. μσν. περιδένω πολλὰ ἀντικείμενα εἰς ἓν δέμα, ἐν χρ. τὸ παθ. : Παῦλ.Αἰγ. 4,5 **βελόναις συνεσπειραμέναις κατακεντήσας.**

συσπειρῶ-όω κ. νεώτ. συστρέφω τι σπειροειδῶς, κουλουριάζω, κουβαριάζω, κάνω ἕνα κρυβάρι, ἐν χρ. τὸ παθ. ἐπὶ ὄφεων : Θεόφρ.ΦΙ 4,4,13, - **συνηντήσαμεν ὄφιν συνεσπειρωμένον.**

συσπείρωσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. -ασις σπειροειδὴς συστροφή, κουλούριασμα· **2)** μτφ. πυκνὴ συγκέντρωσις ἀτόμων περί τι(να) ὡς περὶ κέντρον· **3)** γυμναστ. στήριξις τοῦ κορμοῦ διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τῆς θέσεως ταύτης λαμβανομένης ὡς ἀφετηρίας διὰ τὴν λῆψιν τῆς πρηνοῦς θέσεως.

συσπένδω σπένδω ὁμοῦ μετά τινος, χύνω σπονδὰς **μαζὶ μὲ** ἄλλον : Δημ.400 **συνδειπναῦσιν ἀλλήλοις καὶ συσπένδουσι,** Αἰσχίν.3,52,'Ερμεί.'Ιστ.2.

συσπεύδω σπεύδω καὶ ἐγὼ μετὰ ζήλου πρὸς ἐπιτέλεσίν τινος, συμπράττω, συνεργῶ, συμβοηθῶ **μετὰ σπουδῆς,** μετὰ ζήλου : 'Ηρ.1,92 **συσπεύδων Πανταλέαντι γενέσθαι τὴν Λυδῶν ἀρχήν,** Αἰσχ.ἀπ.395 **φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός,** Παυσ.2,19,8, Πάπ. **συσπεύδειν ἡμῖν τοῦ μὴ ἀνοιχθῆναι τὴν παλαίστραν·** **2)** μτγν. βοηθῶ ὁμοῦ, συνεπικουρῶ **εἰς** τὸ προτρέπειν : Φιλόδ.Ρητ.2,140S, Πάπ. **τὰ λοιπὰ συσπεύδειν.**

συσπιλῶ-όω γλωσσ. σπιλῶ, μολύνω ὅλως διόλου, καταμιαίνω, καταμολύνω, καταρρυπαίνω, πληρῶ πάντοθεν σπίλων.

συσπλαγχνεύω συγγεύομαι τῶν σπλάγχνων ἱερείου μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς θυσίας : 'Αριστφ.Εἰρ. 1115 **ἄγε δή, θεαταί, δεῦρο συσπλαγχνεύετε.**

συσποδῶ-όω 'Ησ. «συγκόπτω».

σύσπονδος-ον ὁ ὁμόσπονδος : Αἰσχίν.2,163 **σὺ δὲ εὐσεβὴς ὁ τῶν συσπόνδων κατήγορος;**

συσπονδύλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀγκύλωσις **τῶν μεταξὺ τῶν σπονδύλων ἀρθρώσεων.**

σύσπορος-ον ὁ ὢν ὁμοῦ μετὰ τοῦ σπόρου : 'Επ.'Αλεξ.'Αδέσπ.9 **vi 2** [ὃ.ἀνάγν. συσσπ-].

συσπουδάζω κ. νεώτ. **συσπεύδω,** ἀπὸ κοινοῦ μετὰ ζήλου ἐνεργῶ : 'Αριστφ.Εἰρ.768 **καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης,** Ξεν.'Αν.3,2,11 **ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι μὴ οὐ συσπουδάζειν,** Πάπ. **συσπουδάζει ὅπως μὴ διαφύγωσιν·** || **μτ. αἰτ.** πράγμ. ἐπιδιώκω ἢ **ἐκτελῶ** σύναμα, **ὁμοῦ μετά** τινος σεμνῶς καὶ σοβαρῶς τι διά τινα : **Ξεν.**'Αγ.8,2 **συνεσπούδαζε πᾶν ὅ,τι δέοι φίλαις·** **2)** μτγν. μετὰ σπουδῆς, **προθύμως λαμβάνω μέρος εἴς** τι ὁμοῦ μετά τινος, ὅθ. εὔνους εἰμί τινι : Δίων Κ 63,26, 'Επιγρ. **Ζήνων Εἰδίῳ γαμβρῷ συνεσπούδασεν·** **3)** νεώτ. σπουδάζω μαζὶ μὲ ἄλλον, εἶμαι συσπουδαστὴς τινος ἢ τινων.

συσπουδαστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ., θηλ.-άστρια, ὁ συσπεύδων, ὁ συμπροθυμούμενος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός : Νικ.Χων.Χρον.22D· **2)** νεώτ. ὁ σπουδάζων μαζὶ μὲ ἄλλους, συμμαθητής.

συσπουδαστικός-ή-όν μτγν. ὁ μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου ὑποστηρίζων τι : Μᾶρκ.Αὐρ.1,16 **συσπουδαστικὸν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστοι κατὰ ἴδια** προτερήματα **εὐδοκιμῶσι.**

συσπῶ-άω κ. νεώτ., ἀόρ. **συνέσπασα,** παρακ. συνέσπακα (Λουκ.Τίμ.13), μτχ. παθ. παρακ. συνεσπασμένος (Διογ.Λ 6,92), συνέλκω, συστέλλω, μαζεύω, σουφρώνω, ἀντίθ. ἀνίημι : Πλάτ.Τίμ.71C **κατακάμπτουσα καὶ ξυσπῶσα,** 'Αριστλ.Πρ.949a,9, αὐτ.888a,39, Θεόφρ.Αἰσθ.65, Λουκ.Τίμ.13 **συνεσπακὼς τοὺς δακτύλους,** αὐτ.ΒΠρ.7 **συνέσπακε τὰς ὀφρῦς·** || ὁμ. κ. μέσ. : 'Αριστφ.ἀπ.482· κ. παθ. συστέλλομαι, συμμαζεύομαι, ζαρώνω, οἷον ἐκ τοῦ ψύχους : 'Αριστλ.ΖΙ 508a,21 **προέχειν δὲ δοκεῖ τῆς γλώττης ἡ ἀρτηρία διὰ τὸ συσπᾶσθαι τὴν γλῶτταν,** Διογ.Λ 6,92 **συνεσπασμένους ὑπὸ νόσου,** 'Αθήν.30,565D **συνεσπασμένοι καὶ κακοπινεῖς·** || κ. μτφ. : Διον.'Αλ.Δημ.15 **λόγοι ἰσχνοὶ καὶ συνεσπασμένοι·** **2)** νεώτ. **τὸ** μέσ. ἐπὶ μυῶν ἢ νεύρων, ἀκουσίως ὑφίσταμαι συστολήν, σύσπασιν· **3)** ἕλκω ὁμοῦ διὰ ραφῆς, συρράπτω : Ξεν.'Αν. 1,5,10 **τὰς διφθέρας συνῆγον καὶ συνέσπων·** **4)** ἐν τῷ μέσ. τ. σύρω μετ' **ἐμαυτοῦ,** μαζί μου : Πλούτ.Ποπλ.16 **αἱ φύλακες . . φεύγοντες ὀλίγου συνεσπάσαντο τοὺς πολεμίους εἰς τὴν πόλιν.**

συσσαίνομαι μτγν. σαίνομαι ὁμοῦ, ὅθ. συνεκδ. κολακεύομαι ἐπί τινι **ὁμοῦ μετ'** ἄλλων, αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν συγκολακευόμενον, εὐαρεστοῦμαι **εἴς** τι : Πολύβ.1,80,6 **ταύτῃ οἱ πλεῖστοι συνεσαίνοντο τῇ διαλέκτῳ.**

συσσαραπιαστής (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ὁμοῦ μετ' **ἄλλων** λατρεύων τὸν Σάραπιν : 'Επιγρ.Θάσου.

συσσαρκία (ἡ) μτγν. εὐσαρκία, τὸ εὔσαρκον εἶναι ἢ ἡ μετὰ σαρκὸς ἕνωσις : Γρηγ.Ναζ.3,643A.

συσσαρκοῦμαι-όομαι μτγν. κ. νεώτ. διὰ σαρκὸς ἑνοῦμαι, κλείνω, ἰδ. **ἐπὶ** τραύματος, ἀποκτῶ σάρκα, θρέφω : 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,13,3· **2)** νεώτ. συνδέομαι **διὰ** σαρκώσεως βλ.λ.2).

συσσάρκωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ σαρκὸς συνένωσις, ἐπικάλυψις διὰ σαρκός : 'Αντυλλ. π.'Ορειβ.44,23,47, 'Αρχιγ.π.Γαλ.12,577, Γαλ.2,738 **συγχόνδρωσιν μὲν τὴν διὰ χόνδρου σύμφυσιν . . , συσσάρκωσιν δὲ τὴν διὰ σαρκός,** Πάπ.· || νεώτ. ἐπὶ τραύματος, τὸ νὰ συσσαρκοῦταί τι, θρέψιμο· **2)** νεώτ. σύνδεσις ὀστῶν **διὰ** παρεμβολῆς **μυῶν.**

συσσαρκωτικός-ή-όν μτγν. ὁ συντελῶν, συντελεστικὸς εἰς τὴν συσσάρκωσιν : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.75,15,9 **ἀποθεραπείας τρόπος οὐκ ἔναιμος ἀλλὰ συσσαρκωτικός.**

συσσάττω πληρῶ παντελῶς, ἐντελῶς : 'Αριστλ. Πρ.938b,28 **συσσάττει ἤδη ὥστε πληρῶσαι.**

συσσεβίζω ἀπὸ κοινοῦ ἑορτάζω, συμπανηγυρίζω, συνεορτάζω : Εὐρ.'Ελ.1357 **θυσίας συσσεβίζουσα** θεοῖς [διόρθ. ἀντὶ οὐ σ-].

συσσέβω μτγν. ἀπὸ κοινοῦ λατρεύω : 'Ωριγ.240.

συσσεισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. συστροφὴ ἰσχυρὰ τοῦ ἀνέμου, μεγάλη ἀνεμοταραχή, καταιγίς, λαῖλαψ ἢ ἰσχυρὸς σεισμός : ΠΔ Βασ.3,19,12, αὐτ.4,2,1 **ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν Κύριον τὸν 'Ηλιοὺ ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν,** 'Ιω.Λυδ.Διοσ.44.

συσσείω κ. μον. σείω, κλονῶ ὁμοῦ : Πολύαιν. 6,3 **τὰ τείχη συνέσειον,** Γεωπ.11,17,4 **συσσείειν τῷ πτερῷ τοῦ κρατῆρος τὴν βάσιν·** κ.παθ. : 'Αριστλ. Πρ.966b,12, 'Ιμέρ.Λόγ.2,23 **πᾶν αὐτῷ συνεκινεῖτο καὶ συνεσείετο·** **2)** μτγν. κάμνω τινὰ νὰ τρέμῃ,

καθιστῶ τρεμαλέον : ΠΔ Ψαλμ.28(29),8· **3)** μτφ. ἐπὶ μέθης, συγκλονίζω, συνταράσσω, κάνω ἄνω κάτω : Ξένσρχ.2,2 **συνέσεισέ μ' ἐκποθεῖσα φιάλη.**

σύσσελλος-ο(ν) μσν. δημ. ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐφιππίου, τῆς σέλλας βλ.λ. : Διγεν.'Ακρ.3672, Λίβ.Ροδ. 2047 **σύσσελλον τὸν ἐπέταξα.. ἐκ τὸ φαρίν του.**

συσσέπαλος-ον νεώτ. βοτσν. ἐπὶ καλύκων καὶ ἀνθέων ἢ φυτῶν, ὁ ἔχων σέπαλα συμφυόμενα πρὸς ἄλληλα.

συσσεύω ὁμοῦ θέτω εἰς κίνησιν, ὁμοῦ ἐπισπεύδω : 'Υμν.'Ερμ.94 **τόσσον φὰς συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·** κ. παθ. : 'Ορφ.'Αργ.982 **συνεσσεύοντο δὲ Ποιναί.**

συσσημαίνω σημαίνω τι ὁμοῦ, σημαίνω προσέτι, παραλλήλως πρὸς ἄλλο : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,199· **2)** ἀπολ. ἐξάγω σημασίαν τινὰ ἐκ τῶν συμφραζομένων : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.9,16· κ. παθ. : Γαλ.7,47 **συσσημαίνεται ἐν τῷ λοιπῷ ἔργῳ·** **3)** 'Επιγρ. ἐπιθέτω σῆμά τι ἐπί τινος ὁμοῦ μετ' ἄλλου, συσφραγίζω : **συσσημαίνεσθαι τὰς θύρας·** ‖ μέσ. θέτω, ἐπιθέτω ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἐπί τινος σῆμά τι, σφραγίζω ἢ ὑπογράφω μετ' ἄλλων, συνυπογράφω, προσθέτω τὴν ὑπογραφήν μου : Δημ.1034 **τί δὲ συνεσημαίνετο πάλιν τὰ μηδὲν ὑγιὲς ὄντα μηδ' ἀληθῆ γράμματα;,** Λυκοῦργ.ἀπ.51.

συσσημαντικός-ή-όν μτγν. ὁ συσσημαίνων, συνδηλωτικός : Πλωτῖν.6,1,5, Δέξιππ. ἐν Κατ.11,10, Σιμπλίκ.Κατ.131,9, ΕΜ 649,19 **τὰ δὲ συσσημαντικὰ ἐν συνθέσει παραλαμβάνονται.**

συσσημειοῦμαι-όομαι πάπ. σημειοῦμαι ἐπίσης, ὡσαύτως ἢ ὁμοῦ.

σύσσημον (τὸ) κ. νεώτ. σύμβολον, ὡρισμένον τι ἢ συμπεφωνημένον σημεῖον, σύνθημα : Αἰν. Τακτ.4,1, ΠΔ 'Ιουδ.20,40, Στράβ.6,3,3, Διόδ.Σ 11,22, αὐτ.20,51 **ἦρε τὸ συγκείμενον πρὸς μάχην σύσσημον,** ΚΔ Μάρκ.14,44 **ἐνεδεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·** **2)** ἡ σφραγὶς ἡ ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τῶν μέτρων καὶ τῶν σταθμῶν : Στράβ. 15,1,51 **ἀπὸ συσσήμου πωλεῖν·** **3)** σῆμα, διακριτικὸν σημεῖον : Διόδ.Σ 1,70 **τοῖς τῆς ἀρχῆς συσσήμοις κοσμήσαντα τὸ σῶμα·** **4)** σύμβολον, σῆμα ἀναγνωρίσεως : Μέν.Περικ.362· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ πατρωνυμικῶν : Πλούτ.Β'Ομ.24· **5)** ἐνέχυρον, ἐχέγγυον : 'Ηδύλ.π.'Αθήν.8,345Β **θὲς μόνον ἢ ζώνην ἢ ἐνώτιον ἤ τι τοιοῦτον σύσσημον.**

συσσήπω κ. μσν. ὁμοῦ εἰς σῆψιν φέρω, διαβρέχων ἐντελῶς τὴν τροφὴν διαλύω αὐτὴν πρὸς χώνευσιν : 'Αριστλ.ΖΜ 675a,13· **2)** μσν. σήπω ὁμοῦ, κάμνω τι νὰ σαπῇ ὡσαύτως : Γεωπ.4,15,3 **τὰς διασεσηπυίας τῶν ῥαγῶν ἐκτέμνουσι φαλιδίῳ ἵνα μὴ συσσήψωσι τὰς πλησίον·** ‖ κ. παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. ἐν ἀμτβ. χρ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ σήψεως, σαπίζω ὅλως : 'Ιππ.Τόπ.'Ανθρ.29, Αἰλ.ΖΙ 10,13, Πορφ.Πυθ.44.

συσσηραγγῶ-όω μσν. καθιστῶ τι ὅλως σηραγγῶδες, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ανν.Κομν.2,27 (ἔκδ. 2α) **ὁ τόπος οὐκ ἐκ ταὐτομάτου διαβεβόθρωται οὐδὲ συσσεσηράγγωται φυσικῶς.**

σύσσηψις-εως (ἡ) κ. μσν. ἡ ὁμοῦ γενομένη σῆψις πολλῶν πραγμάτων : 'Αριστλ.ΖΙ 546b,24 **φύονται.. αὗται καὶ τἆλλα τὰ ὀστρακόδερμα ἐξ ἰλύος καὶ συσσήψεως,** Γεωπ.2,22,3, αὐτ.23,10.

συσσίτησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ συσσιτία βλ.λ. : Πλούτ.Λυκ.12 **καὶ μέχρι γε πολλοῦ τὰς συσσιτήσεις ἀκριβῶς διεφύλαττον.**

συσσιτία (ἡ) τὸ συσσιτεῖσθαι, συνδιαιτᾶσθαι, τὸ ἐσθίειν ἀπὸ κοινῆς τραπέζης, κοινὴ δίαιτα : Πλάτ. Νόμ.781Α **τὸ τῆς ξυσσιτίας αὐτῶν ἐπιτήδευμα,** Αἰν.Τακτ.10,5,Δίων Κ 54,7 **Λακεδαιμονίους τῇ συσσιτίᾳ ἐτίμησεν·** **2)** συντροφία, σύλλογος πολλῶν συνεσθιόντων, ἡ κοινὴ εὐωχία : Ξεν.Οἰκ.8,12.

συσσιτιάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐντεταλμένος τὴν μέριμναν τοῦ συσσιτίου : **δεκανεὺς συσσιτιάρχης** (ὁ μεριμνῶν περὶ τῆς παρασκευῆς τοῦ συσσιτίου τῶν ἀνδρῶν λόχου).

συσσιτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς συσσιτίαν, εἰς συμπόσιον : Δωσιάδ.'Ιστ.1,'Αθήν.13, 585Β **ἥτις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε.**

συσσίτιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κοινὴ μετ' ἄλλων σίτησις, δεῖπνησις, κοινὸν φαγητόν, κοινὸν γεῦμα ἢ δεῖπνον· τῶν συσσιτίων ὁ θεσμὸς κατεστάθη ἐν Σπάρτῃ ὑπὸ Λυκούργου, μετεῖχον δὲ αὐτῶν πάντες οἱ πολῖται κομίζοντες ἕκαστοι οἴκοθεν τὰ πρὸς τὸν μῆνα ἀρκέσοντα ἄλφιτα καὶ τυροὺς καὶ οἶνον· ἦτο δ' ἐν χρ. τὸ συσσίτιον κ. ἐν Κρήτῃ : 'Ηρ.1,65, 'Αριστφ.'Εκκλ.715, Πλάτ.Νόμ. 625Ε **τὰ ξυσσίτια κινδυνεύει ξυναγαγεῖν·** ‖ νεώτ. κ.δημ. τὸ εἰς τὸν στρατῶνα παρατιθέμενον φαγητὸν εἰς τοὺς στρατιώτας· **2)** συνεκδ. τὸ μέρος ὅπου συσσιτοῦσι πολλὰ πρόσωπα, αἴθουσα κοινοῦ γεύματος, κοινὸν δειπνητήριον : Εὐρ.'Ιων 1165 **ἐν μέσῳ συσσιτίῳ κρατῆρας ἔστησ',** Πλάτ.Νόμ. 762C **συσσίτια ἐν οἷς.. τὴν δίαιταν ποιητέον,** αὐτ. Κριτ.112Β **συσσίτια χειμερινά,** Παλύβ.20,6,6, **Δίων** Κ 54,2· ‖ κοινὸν δειπνητήριον ἐν τῷ Μουσείῳ 'Αλεξανδρείας : Στράβ.17,1,8· **3)** συντροφία, παρέα : 'Αναξίλ.19 **συσσίτιον.. νοσηλεύειν.**

συσσιτιολόγιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον, ἐν ᾧ εἶναι κατεγεγραμμένοι οἱ συσσιτοῦντες.

συσσιτοποιοῦμαι-έομαι μτγν. ὁμοῦ ζυμώνω : Διοσκ.4,148 **συσσιτοποιεῖται ἄρτῳ.**

σύσσιτος-ον κ. νεώτ., ἀττ. κ. **ξύσ-** ὁ ὁμοῦ τακτικῶς σιτούμενος, ὁ μετ' ἄ. διαιτώμενος, ὁμοτράπεζος : Θέογν.309 **ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι,** 'Ηρ.5,24, 'Αριστλ.Σφ.557,αὐτ. Βάτρ.1075,αὐτ.Πλ.602,Πλάτ.Νόμ.806Ε, Ξεν.ΚΠ 8,7,14 **ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότεροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων,** 'Αριστλ.Πολιτ.1314a,10 **καὶ τὸ χρῆσθαι συσσίτοις καὶ συνημερευταῖς ξενικοῖς μᾶλλον ἢ πολιτικοῖς τυραννικόν·** **2)** 'Επιγρ. μέλος τοῦ συσσιτίου βλ.λ.2) ἐν τῷ Μουσείῳ 'Αλεξανδρείας.

συσσιτῶ-έω κ. νεώτ. σιτοῦμαι, τρέφομαι ὁμοῦ, συντρώγω, συνδιαιτῶμαι μετ' ἄλλων, συνεσθίω, μετέχω συσσιτίου : 'Αριστφ.'Ιππ.1325,Λυσ.13,79 **οὔτε γὰρ συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὐδὲ σύσκηνος γενόμενος,** 'Αριστλ.Πολιτ.1317b,38,Θεόφρ.Χαρ.10,3· κ. μέσ. : Φιλόστρ.'Ηρ.2,3· ‖ κ. ἀπολ. τρώγω ὁμοῦ, συνδειπνῶ, συγγευματίζω : Πλάτ.Λάχ.179Β **συσσιτοῦμεν.. ἐγώ τε καὶ Μελησίας,** Δημ.401 **Τιμαγόρου κατηγόρει συμπεπρεσβευκώς.. καὶ Σμικύθου συσσεσιτηκώς.**

συσσιωπῶ-άω μτγν. σιωπῶ ὁμοῦ μετά τινος : 'Αππ.Καρχ.91 **ὁ δῆμος αὐτῇ** (τῇ βουλῇ) **συνεσιώπα.**

συσσοίη 'Ησ. «ἡ ἀνεμπόδιστος φορά».

συσσοῦμαι-όομαι 'Ησ. «ἐπὶ τὸ αὐτὸ συμφέρομαι».

συσσυκοφαντῶ-έω ὁμοῦ μετά τινος συκοφαντῶ, διαδίδω μαζὶ μὲ ἄλλους ψευδεῖς κατηγορίας : Δημ.1359 **συνεσυκοφάντει δὲ καὶ οὗτος.**

συσσυριστής 'Ησ. «ὁ πάντα συσσύρων εἴτε συρίζων».

συσσύρω μτγν. σύρω ὁμοῦ, ἕλκω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, δθ. συνταράσσω : ΠΔ Μακκ.2,5,16 **ταῖς βεβήλοις χερσὶ συσσύρων ἀπεδίδου·** **2)** παρασύρω, σαρώνω ὁμοῦ : Φρύν.400 **Μένανδρος συσσύρας τὸν τοσαύτων ὀνομάτων συρφετόν·** ‖ μτφ. κ. ἐπὶ τοῦ Καρνεάδου παραβαλλομένου πρὸς χείμαρρον : Νουμήν.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,8.

συσσφάλλω μτγν. ὁμοῦ σφάλλω, γλιστρῶ, σκοντάπτω : Μάξ.Τύρ.13,4.

συσσφραγίζω 'Επιγρ. σφραγίζω καὶ ὑπογράφω ὁμοῦ ἐν χρ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : **συσσφραγίζεσθαι τὴν ὁμολογίαν.**

συσσῴζω ὁμοῦ σῴζω, διασῴζω ἀπὸ κοινοῦ : Εὐρ.ΙΑ 1209, αὐτ.'Ελ.1389, 'Αριστφ.Θεσμ.270 **συσσώσειν ἐμὲ πάσαις τέχναις,** Πλάτ.Νόμ.707C, Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,1037· || **συσσῴζω τινά τινι** σῴζω τινὰ ὁμοῦ μετά τινος, ὡς καὶ ἄλλον τινά : Πολύβ.5,11,5 **συσσῴζειν τοῖς ἀναιτίοις τοὺς δοκοῦντας ἀδικεῖν·** **2)** συντηρῶ, διαφυλάττω : Θουκ. 1,74 **κινδυνεύοντες ξυνεσώσαμεν ὑμᾶς,** 'Ισαῖ.ἀπ. 66,'Επιγρ.Σελευκείας· **3)** μτγν. διατηρῶ, φυλάττω ὁμοῦ : Πολύβ.2,14,1 **ἵνα τὸ τῆς προκατασκευῆς οἰκεῖον συσσώσωμεν,** αὐτ.10,47,10 **εἰ . . δασύτητας καὶ φιλότητας δύναιτο συσσῴζειν.**

συσσωματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συσσωμάτωσιν, ὁ τῆς συσσωματώσεως.

συσσωματοποιῶ-έω σωματοποιῶ ὁμοῦ, συνάπτω ὁμοῦ, εἰς ἓν σῶμα, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Αριστλ. Κόσ.396a,14 **συσσωματοποιεῖται δὲ τὰ εἰσιόντα καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ ὑγρῶν κεκρυμμένων.**

συσσώματος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ὁμοῦ μετά τινος δοῦλος : 'Επιγρ. Παμφυλίας.

συσσωματῶ-όω νεώτ., ἀόρ. **συνεσωμάτωσα,** παθ. ἀόρ. **-ώθην,** μτχ.παθ. παρακ. **συσσωματωμένας,** ἑνώνω δύο ἢ πλειότερα εἰς ἓν σῶμα, εἰς μίαν μᾶζαν· **2)** μτφ. ἑνώνω ἀνθρώπους ὑπὸ μίαν ἰδέαν, εἰς στενὴν συνεργασίαν πρός τι : **θὰ κατέλθωμεν συσσωματωμένοι εἰς τὸν ἀγῶνα.**

συσσωμάτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσσωματῶ βλ.λ.1), πυκνὸν σύνολον : **συσσωμάτωμα κρυστάλλων** (ἀκανόνιστος συνένωσις πολλῶν κρυστάλλων τοῦ αὐτοῦ ὀρυκτοῦ).

συσσωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ συσσωματῶ, ἡ εἰς ἓν σῶμα, εἰς ἑνιαίαν μᾶζαν συνένωσις· **2)** μτφ. στενὴ ἕνωσις, συνεργασία ἀνθρώπων ὑπὸ μίαν ἰδέαν πρὸς κοινὸν σκοπόν.

σύσσωμος (-η)(-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς ἓν σῶμα συνημμένος, ἡνωμένος : ΚΔ 'Εφεσ.3,6 **εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁλόκληρος : **σύσσωμος ἡ βουλὴ ἐπεδοκίμασε τὰς πρωθυπουργικὰς δηλώσεις.**

συσσώμως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -α ὁλοσωμάτως, ὅλως : 'Αναστ.Σιν. π. Bandin.Bibl.Med. 1,308A **ἡ τοῦ 'Εμμανουὴλ ψυχὴ . . συσσώμως ἐν τῇ παναχράντῳ μήτρᾳ ὑποστᾶσα.**

συσσώρευσις-εως (ἡ) νεώτ. σώρευσις πολλῶν πραγμάτων ἐπὶ τὸ αὐτό, σχηματισμὸς σωροῦ ἐκ πραγμ. πολλῶν ἢ ἐκ μικροτέρων σωρῶν· || κ. μτφ. : **συσσώρευσις ἐπιχειρημάτων - ἐννοιῶν.**

συσσωρευτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν συσσώρευσιν· **2)** εἰδ. κ. κυρ. ἠλεκτρικὴ συσκευὴ ἀποταμιεύουσα ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν ὑπὸ μορφὴν χημικῆς ἐνεργείας (διεθν. ὅρος μπαταρία).

συσσωρευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ἐπιφέρων, προκαλῶν συσσώρευσιν.

συσσωρεύω μτγν. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεσώρευσα,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεσωρευμένος** κ. **συσσωρ-,** σωρεύω ἐπαλλήλως, συνάζω πολλὰ ἐπὶ ταὐτό, σχηματίζω σωρὸν συνενῶν ἄλλους μικροτέρους : 'Ηρακλ.Λέμβ.3,Διόδ.Σ 3,40 **πλῆθος ἄμμου συσσωρεύει,** Διοσκ.2,181, Εὐστ.'Ιλ.35,22.

συσσωφρονῶ-έω κ. συνσ- ὁμοῦ μετ' ἄλλου εἶμαι σώφρων, φρόνιμος, σωφρόνως φέρομαι καὶ ἐγὼ ὁμοῦ : Εὐρ.ΙΑ 407 **συνσωφρονεῖν σοι βούλομ', ἀλλ' οὐ συννοσεῖν,** Πλούτ.'Ηθ.64C, 'Αθήν.15,695D.

συστάδην ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. συσταδὸν βλ.λ. : Πολύβ.3,73,8,αὐτ.13,3,7 **'Ρωμαῖοι τὴν μάχην ἐκ χειρὸς ποιοῦνται καὶ συστάδην,** Στράβ.10,1,13 **πρὸς μάχην ὑπῆρξαν τὴν σταδίαν, ἣ καὶ συστάδην λέγεται,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,15,2· || νεώτ. ἐν χρ. μ. ἐν φρ. **ἐκ τοῦ συστάδην** ἐκ τοῦ πλησίον : **μάχη - ἀγὼν ἐκ τοῦ συστάδην.**

συσταδὸν (συνίσταμαι) ἐπίρρ., ἀττ. ξυσ- ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ τοῦ συστάδην : Θουκ.7,81 **τοιαύταις δὲ προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρακούσιοι εἰκότως ἐχρῶντο,** Δίων Κ 41,60,αὐτ.43, 30,'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,7,2, αὐτ.6,7,8 (ἴδ. ἀνάγν.).

συστάδος-η-ο δημ. ὁ ἔχων σύστασιν βλ.λ.3I) καλήν, εὐπρεπῆ ἐμφάνισιν.

συσταζούμενος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τὰ μέσα, αὐτὸς ποὺ κρατιέται **εἴτε** ὑπὸ ἔποψιν σωματικῆς ρώμης εἴτε ὑπὸ ἔποψιν οἰκονομικῆς εὐρωστίας, καλοστεκάμενος, νοικοκύρης· || κ. ἐπίρρ. **-α·** **2)** σεμνός, συνεσταλμένος· || κ. ἐπίρρ. **-α** : 'Εφταλ.'Οδ.Θ 172 **χαίρουνται ποὺ εὐκολοσυντυχαίνει γλυκὰ καὶ συσταζούμενα.**

συσταθεύω ἐντελῶς, ὅλως θερμαίνω, δθ. μτφ. κολακεύων ἐξαπατῶ : 'Αριστφ.Λυσ.844 **καὶ μὴν ἐγὼ ξυνηπεροπεύσω . . καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον.**

συσταθμία (ἡ) μτγν. μεῖξις ὁμοίου σταθμοῦ, ἰσότης μείξεως κατὰ τὸ ζύγιον ἢ βάρος, ἰσοσταθμία, ἰσότης βάρους : Διοσκ.1,54,Γαλ.12,483.

συσταθμίζω μτγν. σταθμίζω, ζυγίζω σχετικῶς, ἐν ἀναφορᾷ πρός τι ἄλλο : ΨΔημόκρ. π. Σώσ. 'Αλχ.178,αὐτ.217B· **2)** τὸ μέσ. συμμετρῶ : 'Ιάμβλ. Νικ.'Αριθμ.121P.

συστάθμισις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐν συσχετίσει πρός τι στάθμευσις, ζύγισις : Ζώσ.'Αλχ.173B.

σύσταθμος-ον (σταθμός) ὁ ἔχων ἴσον βάρος : 'Ιππ.π.Γαλ.19,143.

συσταθμῶμαι-άομαι μτγν. συμμετρῶ-έω βλ.λ.: 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.171C **ἐκ τῆς τῶν ραιστήρων καταφορᾶς συμφώνου ἀπηχήσεως ἐπακούσαντα συσταθμήσασθαι τὰ βάρη.**

συσταίνω δημ. κ. **συστένω** συνιστῶ, συστήνω.

συσταλάσσω μτγν. σταλάσσω, ρευστοποιῶ ὁμοῦ : Βέττ.Βάλ.248,24 (ἀμφ. ἀνάγν.).

συσταλτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων συστολήν, ἀντίθ. διασταλτικός : **συσταλτικὴ κίνησις·** || κ. μτφ. : 'Αριστείδ.Κ 1,12 **τὴν μὲν συσταλτικὴν** (μελοποιΐαν) **δι' ἧς πάθη λυπηρὰ κινοῦμεν,** Κλεωνίδ.'Αρμον.13.

συσταλτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί συσταλτικόν, ἡ ἰδιότης τοῦ προκαλεῖν συστολήν **ἡ συσταλτικότης τῶν μυῶν τοῦ προσώπου.**

συσταλτός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ συσταλῇ, ἀντίθ. διασταλτός.

σύσταμα-ατος (τὸ) δωρ. τ. τοῦ σύστημα βλ.λ.

συσταμνίζω μτγν. θέτω τι ἐντὸς τῆς αὐτῆς στάμνου ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου : Νίκ.ἀπ.70,13 **λευκὸν γλεῦκος συστάμνισον ὄξει.**

συστάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ δένδρων ἢ θάμνων, ἡ πυκνῶς σύναμα ἱσταμένη, ἄθροισμα, πυκνὴ ὁμάς, δθ. **συστάδες ἀμπέλων** ἄμπελοι πεφυτευμέναι πλησίον ἀλλήλων, οὐχὶ στοιχάδες· 'Ησ. «οἱ πυκναὶ ἄμπελοι, ἄμεινον δὲ τὰς εἰκῇ καὶ μὴ κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας ἀκούειν» : 'Αριστλ. Πολιτ.1330b,29 **ἐνδέχεται γὰρ ἄν τις οὕτω κατασκευάζῃ, καθάπερ ἐν τοῖς γεωργοῖς, ἃς καλοῦσι . . τῶν ἀμπέλων συστάδας,** Εὐστ.1524,33· **2)** Πολυδ.7,146 «ζυγὰς μὲν καὶ συστὰς ἡ ἀμπελόφυτος γῆ, εἰ μὴ κατὰ στοῖχον εἴη πεφυτευμένη, στοιχὰς δὲ ἡ κατὰ στοῖχον»· **3)** μτγν. **συστάδες θαλάσσης - ὀμβρίων ὑδάτων** μέρος, τόπος ὅπου συνάγεται ὕδωρ : Στράβ.16,4,13, αὐτ.14 **πολλαχοῦ δ' εἰσὶ συστάδες τῶν ὀμβρίων ὑδάτων.**

συστασία (ἡ) μτγν. ἡ σύστασις, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀφάνισις : Πλωτῖν.6,7,20 (ἴδ. ἀνάγν.).

συστασιάζω κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεστασίασα,** ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος στασιάζω, εἶμαι ἐν ταὐτῷ στασιαστής, ἐπαναστάτης, συμμετέχω στάσεως : Θουκ.4,86 **οὐ γὰρ συστασιάσων ἥκω,** Λυσ.30,11 **ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος οὕτω φανερῶς συνεστασίασεν,** Πλούτ.ΓΓράκχ.13, αὐτ.'Ηθ.550C, αὐτ.

815C, Ἰουλ.'Επιστ.114· 2) μτγν. μτβ. κινῶ ὁμοῦ εἰς ἐπανάστασιν, εἰς στάσιν, συνδέω ὁμοῦ πρὸς ἐπαναστατικούς, στασιαστικοὺς σκοπούς : Δίων Κ 36,16 Πούπλιός τις Κλώδιος συνεστασίαζε σφᾶς ὑπ' ἐμφύτου νεωτεροποιίας.

συστασιαστής (ὁ) μτγν. ὁ ὁμοῦ στασιάσας, ὁ στάσεως μετ' ἄλλων μετέχων, κοινωνός, μέτοχος στάσεως : ΚΔ Μᾶρκ.15,7 ἦν δὲ .. ὁ Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, Ἰώσ. ΑΙ 14,2,1 Ἀριστοβούλου καὶ τῶν συστασιαστῶν.

σύστασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η, ἀττ. κ. ξύ-, ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ συνίσταμαι, τὸ ὁμοῦ τιθέναι, ἡ ἐκ μερῶν εἰς ὅλον τι ἀποτέλεσις, σύνθεσις, διοργάνωσις, συναρμολόγησις : Τίμ. Λοκρ.99D, Πλάτ.Τίμ.32C, αὐτ.32E ἡ τοῦ κόσμου ξύστασις, αὐτ.36D, αὐτ.Συμπ.188A ἡ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ξύστασις· || κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ μέλη τοῦ σώματος : Ἀριστλ.ΖΜ 646a,20, Ἀριστλ.ΖΓ 744b,28, Σωρ.1,111· || κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ ἄτομα : Ἐπίκ.Φύσ.35G· || κ. ἐπὶ πραγμ.: αὐτ.Ποιητ. 1450a,15· || ἐπὶ πόλεως, συγκρότησις, κατάρτισις : αὐτ.Πολιτ.1295b,28 ἐξ ὧν φαμεν φύσει τὴν σύστασιν εἶναι τῆς πόλεως· || ἐπὶ μύθου, συναρμολόγησις, πλοκή : αὐτ.Ποιητ.1452a,18· || κ. ἀπολ. πλοκὴ δράματος : αὐτ.1453a,31· 2) ἐπὶ δ. σωμάτων, σύμπηξις : Θεόφρ.'Αν.58 πυκνότης καὶ σύστασις, Πλούτ.'Ηθ.130B σύστασις καὶ πῆξις· 3) πολιτικὴ ἢ πολιτειακὴ συγκρότησις, πολίτευμα, σύνταγμα : Πλάτ.Πολ.546A οὐδ' ἡ τοιαύτη ξύστασις τὸν ἅπαντα μενεῖ χρόνον, αὐτ.Νόμ.702D· 4) ἀρχὴ ὑπάρξεως, ὕπαρξις, ἀρχή : αὐτ.Τίμ.89B, αὐτ.Νόμ.782A πόλεων ξυστάσεις καὶ φθοράς, Ἀριστλ.ΖΙ 547b,14, Πολύβ.6,4,13, Διόδ.Ζ 1,7, Πλούτ. 'Ηθ.427B· 5) ἐπὶ τῶν πηγῶν ποταμοῦ, ἀφετηρία : Πολύβ.9,43,1· 6) μτγν. κ. νεώτ. δημιουργία, ἵδρυσις, σύμπηξις σχηματισμός : Πολύβ.6,7,8 σύστασις ἐπιβουλῆς, - σύστασις ἀνωνύμου ἑταιρείας - αὐτονόμου ὀργανισμοῦ - ὑπουργείου συντονισμοῦ, - προικός· 7) μτγν. κ. νεώτ. ὑφή, ὑπόστασις : Σωρ.1,46 σπέρμα .. τρυφερὸν ἔτι καὶ νεοπαγὴ τὴν σύστασιν ἔχον, αὐτ.59, Γαλ. 16,761, - ὑδαροῦς συστάσεως· || θρομβώδεις συστάσεις συμπαγεῖς γόγγροι ἢ ὄγκοι : Γαλ.16,88 (μαστοὶ) θρομβώδεις συστάσεις ἔχοντες· 8) οὐσία, ὕλη, ὑλικόν : Ἀριστλ.ΖΜ 654b,30 πλάττειν ἐκ πηλοῦ ζῷον ἤ τινος ἄλλης ὑγρᾶς συστάσεως, αὐτ.ΖΙ 519b,19, Πλούτ.'Ηθ 696A· 9) μτγν. τὸ νὰ καταστῇ, νὰ γίνῃ, νὰ περιέλθῃ τι εἴς τινα κατάστασιν, κατάστασις : Διοσκ.3,7, Γαλ.11,134 μέχρι συστάσεως ἐμπλαστρώδους ἑφηθέν, αὐτ.6,249· 10) μτγν. προσώπου σύστασις ἔκφρασις τοῦ προσώπου, τὸ πῶς εἶναι, πῶς παρουσιάζεται τὸ πρόσωπον : Πλούτ.Περ.5 ἀλλὰ καὶ προσώπου σύστασις ἄθρυπτος εἰς γέλωτα· 11) μτγν., νεώτ. κ. δημ. συστατικὴ εἰσαγωγὴ προσώπου τινὸς πρός τινα, παρουσίασις : Πολύβ.4,82,3, Πλούτ. Θεμ.27 τῷ Θεμιστοκλεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν (τὸν βασιλέα) ἔντευξιν γενέσθαι καὶ σύστασιν· 12) μτγν., νεώτ. κ. δημ. μαρτυρία γραπτὴ ἢ προφορικὴ περὶ τῶν καλῶν ἢ κακῶν ἰδιοτήτων ἀτόμου τινός : Πολύβ.1,78,1 πατρικὴν ἔχων σύστασιν, Διον.'Αλ. Ρητ.5,2, - δὲν ἔχω καλὰς συστάσεις διὰ τὸν νέον ὑπάλληλον· || νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. ἐπὶ καλῆς σημ. : δίχως συστάσεις δὲν θὰ εὕρῃς ἐργασίαν, - αἱ συστάσεις περιττεύουν· 13) πάπ. ἐπιμέλεια, φροντίς, κηδεμονία : ἔτι νηπίας οὔσας (ἀπέδωκεν) εἰς σύστασιν Πτολεμαίῳ Γλαυκίου· 14) ὁμ. πάπ. προστασία, ὑπεράσπισις : ἵνα διὰ τῆς σῆς δεξιᾶς ᾖ μοι σύστασις· 15) νεώτ. συμβουλή, παραινετικὴ ὑπόδειξις, παράκλησις, καθοδήγησις : παρὰ τὰς συστάσεις μου, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀσθενῆ νὰ περιπατήσῃ· 16) πάπ. ἐπαφή, συνάφεια, γνωριμία μεταξὺ δύο προσώπων : ταῦτα σοῦ εἰπόντος τρεῖς, σημεῖον ἔσται τῆς συστάσεως τόδε· 17) μτγν. τεκμήριον, ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ἀπόδειξις : Ἀλέξ.'Αφρ.Μεταφ.12, 3, αὐτ.409,16· 18) ὁμ. διαβεβαίωσις : αὐτ.271,14 εἰς σύστασιν (τῶν ἀξιωμάτων) καὶ πίστιν, Ἑρμογ. 'Ιδ.1,10 συστάσεις καὶ πίστεις τούτου, Πάπ. πρὸς σύστασιν καὶ ἀσφάλειαν ἐπωμοσάμην· 19) πάπ. πληρεξούσιον· 20) τὸ ὁμοῦ ἵστασθαι, συνάντησις, συντυχία, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ., μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, συμπλοκή : Ἡρ.6,117 Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συστάσι μαχόμενον, αὐτ.7, 167, Πλάτ.Νόμ.833A ἡ ἐν ταῖς ξυμπλοκαῖς μάχη καὶ ξύστασις, Ἡρωδιαν.'Ιστ.4,15,3 ἡ ἐκ συστάσεως μάχη, Πλούτ.Δημήτρ.16 ὅταν .. σύστασιν ὁ ἀγὼν ἔχῃ, αὐτ.Αἰμ.20· 21) μτφ. ταραχή, διατάραξις, ἐνόχλησις σωματική : Πλάτ.Τίμ.89A καθάρσεων καὶ συστάσεων τοῦ σώματος ἀρίστη ἡ διὰ γυμνασίων, Ἀντυλλ.π.'Ορειβ.6,26,5 καταστεῖλαι τὴν σύστασιν τὴν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου, Ροῦφ. π.'Ορειβ.44,17,2 σύστασις ὅλου τοῦ σώματος (ἐπὶ συμπτώματος ἐπιδημίας)· 22) ὁμ. μτφ. ἐπὶ τῶν φρενῶν, τοῦ νοῦ, τῆς γνώμης κτπ., ἀγὼν πνευματικός, μεγάλη ἀνησυχία καὶ ἐντεταμένη φροντὶς καὶ μέριμνα : Εὐρ.'Ιππ.983 μένος μὲν ξυστάσεώς τε σῶν φρενῶν δεινή, Θουκ.7,71 πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε (δ.γρ. ξύντασιν)· 23) συνάντησις, συμβολή, συνένωσις, συναγωγή, συγκέντρωσις : Ἱππ.Κωακ.233 σύστασις ὑγροῦ περὶ τὴν ὑπερῴην· || κ. ἐπὶ ὕδατος : Θεόφρ.Φ Αἴτ.5,14,5, Διόδ.Σ 3,36· || κ. ἐπὶ ἀνέμων : αὐτ.51, Πάπ.· || κ. μτφ. : Πλάτ.Πολ.457E λέγεις, ἦν δ' ἐγώ, λόγων ξύστασιν· 24) συνδυασμός : αὐτ. Φαῖδρ.268D τραγῳδίαν .. εἶναι τὴν τούτων σύστασιν πρέπουσαν ἀλλήλοις· 25) ἕνωσις, ἄθροισμα, ὅμιλος ἀνθρώπων, ὁμάς : Εὐρ.'Ανδρ.1088 εἰς δὲ τὰς συστάσεις κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ, αὐτ.'Ηρακλ.415, Θουκ.2,21 κατὰ ξυστάσεις τε γιγνόμενοι ἐν πολλῇ ἔριδι ἦσαν, Ξεν.'Ιππ.7,19· 26) πολιτικὴ ἕνωσις, ἐν γενικωτέρα ἐννοίᾳ τοῦ σύνοδος καὶ ἑταιρεία βλ.λ. : Ἰσοκρ.3,54, Δημ.1122 τῷ τὰς αὐτῶν συστάσεις κυριωτέρας τῶν νόμων ἀξιοῦν εἶναι, Δίων Κ ἀπ. 39,7 κατὰ συστάσεις κωμάζειν· || ἐθνικαὶ συστάσεις ἐθνικαὶ συνελεύσεις : Πολύβ.23,1,3· 27) μτγν. φιλία ἢ συμμαχία : αὐτ.1,78,2 νομίσας ἔχειν εὐφυῆ καιρὸν πρὸς .. σύστασιν, αὐτ.3,78,2· 28) μτγν. συνωμοσία : Πλούτ.Πύρρ.23 ἀποστάσεις δὲ ὁρῶν ἅπαντα καὶ νεωτερισμοὺς καὶ σύστασιν ἰσχυρὰν ἐφ' αὐτόν· 29) νεώτ. ἡ ὑπὸ δύο ἢ πλειοτέρων προσώπων ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινουμένων συναπόφασις περὶ τελέσεως ὡρισμένου ἐγκλήματος καὶ ἡ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ συνομολόγησις πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίας συνδρομῆς ἢ καὶ ἡ μετέπειτα προσχώρησις εἰς παρομοίας συμφωνίας· 30) νεώτ. στρατ. ἐσπευσμένη συγκέντρωσις τῶν ἀνδρῶν στρατιωτικοῦ τινος τμήματος ἐν ἀραιᾷ καὶ ἀκανονίστῳ τάξει περὶ τὸν ἡγήτορα· 31) δημ. ἐπὶ προσ., ἡ καλὴ ἐν συνόλῳ ἐμφάνισις, συνήθ. ἐν χρ. ἀρνητ. : δὲν ἔχει σύσταση· πρβλ. συστάδος.

συστασιώτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτὴν φατρίαν, μέλος, ὀπαδὸς τῆς αὐτῆς πολιτικῆς μερίδος : Ἡρ.5,70 οἱ Ἀλκμεωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται αὐτέων, αὐτ.124, Στράβ.14,5,14, Λουκ. 'Ορχ.84, Πολύβ.6,158· 2) νεώτ. νομ. ὁ, συστασιαστής, ὁ μετέχων στάσεως.

συστάτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. διοργανωτής, δημιουργός : Γαλ.Φιλ.'Ιστ.3 τῶν κατὰ φιλοσοφίαν τεχνῶν συστάτης (ἐπὶ τοῦ Πρωταγόρου)· 2) πάπ. ὁ διορισθεὶς καὶ συνιστώμενος ἐκπρόσωπος, ἀντιπρόσωπος : συστάται τῆς μελλου-

της **λειτουργεῖν φυλῆς·** 3) κτ. πληθ. ζεύγη νέων πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενα ἐν τῇ πάλῃ καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσι : Ἐπιγρ. **φίλοι καὶ συστάται·** 4) μτγν. κ. νεώτ. ἑκάστη τῶν δοκῶν τῆς στέγης, αἵτινες ἀρχόμεναι ἐκ τῶν παραλλήλων τοίχων συναντῶνται εἰς τὴν κορυφήν, ἀμείβων : Ἀθήν.Μηχ.17, 10, Σχόλ.Ἰλ.Ψ 711, Γλωσσ.· 5) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν κατακορύφων ξύλων ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ πρόβολος ἱστός, δημ. μπομπὰς τοῦ κορακιοῦ.

συστατικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σύστασιν, ὁ κατάλληλος δι' αὐτήν, συνθετικός, συνδετικός, συνεκτικός : Σέξτ.Ἐμπ.Μ 8,84 συστατικὰ μόρια, Ἀμμών. Πορφ.118,13, Ἀναστ.Συν.Bandin.Bibl.Med.I,305 D **καθάπερ τὰ στοιχεῖα συστατικὰ καὶ συμπληρωτικὰ τοῦ σώματος ὑπάρχει,** αὐτ.311C **τὰς . συστατικὰς τῆς ἡμετέρας φύσεως ἰδιότητας·** 2) ὁ ὁμοῦ συνέλκων, ὁ ποιῶν τι πηκτόν, ἑνωτικόν, στερεωτικός, ἀντίθ. διαχυτικός : Θεόφρ.Αἰσθ.84 **διαχυτικὰ καὶ συστατικά,** Δίων Σ 16Β **συστατικὴ καὶ ἑνωτικὴ τῶν πολλῶν** (ἡ ἁρμονία)· 3) μτγν. ὁ παράγων, ὁ παραγωγικός τινος : Ἡρόδ.Ἰατρ.ἐν Rh.Mus.58,70 **ὑπὸ τῆς φλεγμονῆς ταρασσομένην τὴν καρδίαν τοῦδε τοῦ πάθους συστατικὴν γίνεσθαι·** 4) νεώτ. ὁ συνιστῶν, ὁ ἀποτελῶν μέρος ὅλου τινός, ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῇ συνθέσει σώματός τινος : **τὰ συστατικὰ μέρη τοῦ πολυβόλου·** || ὁμ. κ. δημ. **τὰ συστατικὰ** ὡς οὐσ. τὰ μέρη τὰ συνιστῶντά τι : **τὰ συστατικὰ τοῦ γάλακτος - τοῦ ὕδατος·** 5) μτγν. ἐπιβεβαιωτικός, ἐπικυρωτικός : Ἑρμογ.Ἰδ.2,9, Φιλάδ.Ρήτ.I,125 **λόγοι συστατικοί τινος,** Πάπ. **συστατικὸς δημόσιος χρηματισμός·** 6) κ. νεώτ. ὁ συστάσεως, παρουσιάσεως δύναμιν ἔχων : Ἀριστλ.π.Διογ.Λ 5, 18 **τὸ κάλλος παντὸς ἐπιστολίου συστατικώτερον,** Πολύβ.31,16,3· || μτγν., νεώτ. κ. δημ., ὁ δι' οὗ διαβιβάζεται σύστασις, καλὴ πληροφορία ἢ παράκλησις ὑπέρ τινος : ΚΔ Κορ.2,3,1 **εἰ μὴ χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς,** Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,3,1 **συστατικὰ γράμματα,** Πάπ.· || μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. **ἡ συστατική** δημ. κ. -ιά ὡς οὐσ. **ἐπιστολή,** δι' ἧς συνιστᾶταί τις : Διογ.Λ 8,87 **εἰς Αἴγυπτον ἀπᾶραι, συστατικὰς φέροντα παρ' Νεκτάναβιν·** || νεώτ. κ. δημ. **τὰ συστατικὰ** (γράμματα) ὡς οὐσ. ἔγγραφοι συστάσεις : Ἀρτ.Βατοπ.Πρόλ.22 **καὶ συστατικιά τοῦ μοῦ 'δωκε κάποια γραφή, - ἔχω πολὺ καλὰ συστατικά·** 7) πάπ. τὸ συστατικὸν ὡς οὐσ. ἔγγραφον ἐκπροσωπήσεως, πληρεξούσιον· 8) συμφωνητικὸν διορισμοῦ ἀντιπροσώπου : αὐτ.· 9) ὡς γλωσσ. minervalicium, πιθ. ὁ μισθὸς διδασκάλου.

συστατικῶς μσν. ἐν συνοχῇ, συνδετικῶς : Εὐστ. Παν.67,52 **συστατικῶς, ὡς ἡ αὐτοῦ φύσις ἐκ πρώτης καταβολῆς κελευσθεῖσα τέτακται.**

συστατός-ή-όν μτγν. ὃν δύνατοί τις νὰ θέσῃ ὁμοῦ ἢ συντάξῃ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.113,18, αὐτ.Σύντ.174,1 **οὐ γὰρ δή γε ἡ τούτου εὐθεῖα πάλιν συστατή·** 2) ὁ συνηρμολογημένος, κατεσκευασμένος, φτειαγμένος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.I,104· || ὁ μετὰ τέχνης, ὁ καλῶς κατεσκευασμένος, συμπαγής : αὐτ.57· 3) εὐσύστατος βλ.λ.2) : Βέττ. Βάλ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,170.

συστατῶ-έω μτγν. εἶμαι συστατὸς βλ.λ.2), συμπαγής, στερεός : Ἐπίκ.Φύσ.28,4.

συσταυροῦμαι-όομαι μτγν., μσν., κ. νεώτ. σταυροῦμαι ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων, ὑφίσταμαι ὁμοῦ μετ' ἄλλου τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον : ΚΔ Μᾶρκ.15,32 **καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν·** || κ. μτφ., ἰδ. ἐν ἐκκλ. χρ. μετέχω ψυχικῶς τοῦ πάθους, τοῦ μαρτυρίου τινός : αὐτ. Γαλ.2,20, Μηναῖ.3,1 Ἀπολυτ. **συσταυροῦμαι καὶ συνθάπτομαι τῷ βαπτισμῷ σου.**

συστεγάζω στεγάζω, περικαλύπτω τι ὅλως, ἐντελῶς : Πλάτ.Τίμ.75C **σαρξὶ καὶ νεύροις κεφαλὴν οὐ ξυνεστέγασαν·** κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 6,2,17 **τὰ ὑπερέχοντα . . συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι.**

συστεγνῶ-όω μτγν. ὁμοῦ στεγνώνω, συνορμόζω, συγκολλῶ ὁμοῦ, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἥρων Πνευμ. I,37 **σωλῆν συνεστεγνωμένος τῷ πυθμένι.**

σύστειπτος-ον Ἡσ. «συμπεπυκνωμένος, συμπεφυκώς».

συστείχω μτγν., ἀόρ. **συνέστιχον,** στείχω ὁμοῦ, πορεύομαι, βαδίζω, πηγαίνω **μαζί,** μτ. δοτ. : Νόνν. Δ 4,312· κ. ἀπολ.14,190.

συστελλομένως· ἐπίρρ. μτγν. ἐν φωνητικῇ συστολῇ, μετὰ βραχέος φωνήεντος : Δράκ.45,24.

συστέλλω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. **ξυστέλλω,** ἀόρ. **συνέστειλα,** παρακ. **συνέσταλκα,** παθ. ἀόρ. **συνεστάλην,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεσταλμένος,** συνέλκω, συμμαζεύω, περιορίζω **τι κατ'** ἔκτασιν ἢ ὄγκον, σμικρύνω, ἀντίθ. διαστέλλω : Ἀριστφ.Βάτρ. 999 **συστείλας ἄκροισι χρώμενος τοῖς ἱστίοις·** || ἐπὶ τοῦ στόματος, συμμαζεύω, σουφρώνω : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.22· || **συστέλλω τὸ πρόσωπον** ρυτιδῶ, ζαρώνω τὸ πρόσωπον, οἷον πρὸς ἔκφρασιν ἀηδίας : Λουκ.Νεκρ.Δ 13,5 **συνέστειλε τὸ πρόσωπον καὶ ὑπέφριξεν·** || ἐπὶ ὄφεως : Ἀριστλ. ΖΙ 594a,19, αὐτ.ΖΜ 660a,23 **συστέλλειν καὶ προβάλλειν τὴν γλῶτταν·** || κ. μτφ. : αὐτ.Ἱππ 432 **συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας εἶτ' ἀφήσω κατὰ κῦμ' ἐμαυτὸν οὔριον·** || μτ. αὐτοπαθ. ἀντωνυμ συσπειροῦμαι, συμμαζεύομαι· ὁμ. κτ. πληθ.· κ. ἐπὶ στρατιωτῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τεῖχος : Πλούτ. Σύλλ.9, αὐτ.Καμ.34 **συστείλαντες εἴσω του χάρακος ἑαυτούς·** || κ. παθ. συμμαζεύομαι : Ἀριστλ. Πρ.949a,17, Θεόφρ.Αἰσθ.50 **τὸν ἀέρα . . τυποῦσθαι συστελλόμενον ὑπὸ τοῦ ὁρωμένου καὶ τοῦ ὁρῶντος,** αὐτ.Πυρ.13 **συνέσταλται . . τὸ θερμόν,** Διόδ.Σ 4,20 **τοῖς ὄγκοις συνεσταλμένοι,** Πλούτ. Ἀριστ.14,αὐτ.Ἠθ.565Ε **συστελλόμεναι ὥσπερ ὄρνιθες,** Γαλ.12,693 **βραχίονας καὶ καρπούς.. ἐν τοῖς συνεσταλμένοις ἀποδεσμεύειν,** Γεωπ.16,2,1 **γαστέρα συμπεπιεσμένην καὶ ταῖς λαγόσι συνεσταλμένην·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Ξεν.Προσ.4,3 **οὐ δὲ μὴν ὁ ἀργυρώδης τόπος εἰς μεῖόν τι συστελλόμενος,** Κράτ.Θηβ.16, Λουκ.Ἰκαρ.12· || νεώτ. τὸ μέσ. συστέλλομαι ἐν μτφ. χρ. ἐντρέπομαι, δὲν ἔχω τόλμην· || ἡ μτχ. παθ.παρακ. **συνεσταλμένος** ἄτολμος, ντροπαλός· 2) ὑποβιβάζω, σμικρύνω, περιορίζω, ἐλαττώνω : Πλάτ.Νόμ.691Ε **εἰς τὸ μέτριον μᾶλλον συνέστειλε,** Δημ.309, Ἀριστλ. Ρητ.Ἀλ.1423b,24, Διογ.Οἰν.2, **Σωρ.2,41,** Δίων Κ 54,2· || παθ. περιστέλλομαι : Θουκ.8,4 **ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν,** Ἐπιγρ.· || **συστέλλομαι τῇ διαίτῃ** γίνομαι ἐγκρατής, μετριάζω τὴν δίαιταν : Ἱππ. Ἄρθρ.50· 3) ἐλαττώνω τι εἰς βαθμόν, ὥστε ἀποστερῶ τοῦτο ἀπό τινος : **Σωρ.2,15 συστέλλειν, εἰ δὲ μὴ ἀντέχοι τις, ἐπ' ὀλιγοσιτίας καὶ ὑδροποσίας τηρεῖν·** 4) ταπεινῶ, ὑποβιβάζω, ἐξευτελίζω : Εὐρ.ἀπ.716 **τά τοι μέγιστα πολλάκις θεὸς . συνέστειλεν,** Πλάτ.Λύσ.210Ε, Ἰσοκρ.8,85 **τοὺς μὲν ἄλλους αἱ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ** ποιοῦσι **σωφρονεστέρους·** || πιέζω, καταθλίβω : Ἀριστείδ.Κ 2,9, αὐτ.10 **συστ- τὴν διάνοιαν·** || κ. παθ. καταρρίπτομαι, ταπεινοῦμαι, ἐξευτελίζομαι, καταπίπτω : Εὐρ.Ἡρ.1417 **πῶς οὖν ἔτ' εἴποις** ὅτι **συνέσταλμαι κακοῖς,** Ἡρακλ.Πον.π.Ἀθήν 12,512D **διὸ καὶ συστέλλονται οὗτοι τὰς φύσεις·** 5) μτγν. **συστέλλω λέξιν** καθιστῶ **τὸ λεκτικὸν** χυδαῖον : Ἑρμογ.Ἰδ.1,6· 6) ὁμ. προφέρω συλλαβὴν βραχέως, ἀντίθ. ἐκτείνω, ἐν χρ. **τὸ παθ. :** Διον.Ἀλ. Συνθ.14, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.**11,19 δίχρονα συνεσταλμένα·** 7) μτγν. γραμμ. **ἐπὶ** λ. **τὸ** παθ. ὑφίσταμαι ἐλάττωσιν, περιορισμὸν **σημασίας** ἢ χρή-

σεως: αὐτ.Συντ.69,4 (ὀνόματα) **συστέλλεται ἐκ τῆς πολλῆς ποιότητος τῇ παραθέσει τοῦ ἄρθρου·** **8)** περιτυλίσσω στενῶς, σφικτά, ὥστε νὰ περιορίσω τὴν ἔκτασιν ἢ τὸν ὄγκον: Εὐρ.Τρῳ.378 **οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν πέπλοις συνεστάλησαν,** Λουκ.Εἰκ.7· κ. μέσ.: Ἀριστφ.Ἐκκλ.99 **ἢν δ' ἐγκαθεζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν ξυστειλάμεναι θαἰμάτια** (περιτυλίξασαι τὰ ἱμάτιά μας στενῶς ἐπάνω μας)· **9)** ὁμ. τὸ μέσ. περιζώννυμι, περισφίγγω ἐμαυτόν, δθ. ἑτοιμάζομαι πρὸς δρᾶσιν: αὐτ.486 **πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν,** αὐτ. Σφ.424, αὐτ.Λυσ.1042· **10)** μτγν. ἐπικαλύπτω, ἀποκρύπτω: Πλούτ.Γάλβ.18 **συνέστελλε καὶ συνέκρυπτεν .. τὴν δυσμένειαν.**

σύστεμα-ατος (τό) μτγν. σύστημα βλ.λ.: Πολύβ.11,12,1 **τὰ συστέματα τῶν φαλαγγιτῶν,** Ἐπιγρ.Πριήνης, αὐτ.Ἐφέσου.

συστενάζω στενάζω, θρηνῶ ὁμοῦ, μτ. δοτ.: Εὐρ.Ἴων 935 **ὡς συστενάζειν οἶδα γενναίως φίλοις·** || κ. ἀπολ. στενάζω **μετὰ τῶν ἄλλων** ὁμαδόν: ΚΔ Ρωμ.8,22 **πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει.**

συστενάχομαι μτγν. ποι. συστενάζω: Νόνν.Δ 40,158 **ὡς φαμένη ἐλεεινὰ συστενάχοντο γυναῖκες.**

σύστενος-ον ὁ λίαν στενός: Ἀντιμ.Ἐπικ.ἀπ.80.

συστενοχωρῶ-έω μτγν. στενοχωρῶ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, πανταχόθεν: Πλούτ.Ἠθ.601D **ἡ μὲν φύσις ἐλευθέρους ἡμᾶς ἀφίησιν, ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ συνδέομεν ἑαυτούς, συστενοχωροῦμεν.**

συστένω κ. μσν. συστενάζω: Ἀριστλ.ΗΝικ. 1171b,10 **γύναια .. τοῖς συστένουσι χαίρουσι καὶ φιλοῦσιν τοὺς συναλγοῦντας,** Κ Μανασσ.1,54.

συστέρομαι μτγν., γ' ἑν. παρατ. **συνεστέρετο,** συστεροῦμαι βλ.λ.: Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.100,14.

συστεροῦμαι-έομαι σχόλ. κ. μσν. ἐν τούτῳ στεροῦμαι καὶ ἄλλου: Σχόλ.Ἰλ.Α 505 **βίου πολυχρονίου προκρίνας τιμὴν καὶ ταύτης συνεστέρηται,** Παχυμ.Γ Προγ.22,5.

συστεφανηφορῶ-έω ὁμοῦ στεφανηφορῶ βλ.λ.: Σκόλ.22 π. Ἀθήν.15,695D **σύν μοι πῖνε, συνήβα, συνέρα, συστεφανηφόρει.**

συστεφανίτης (ὁ) μσν. ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἐστεφανωμένος: Μιχ.Σύγκ.Ἐγκώμ.Διον.Ἀρεοπ.386.

συστέφανος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλου φορῶν στέφανον.

συστεφανῶ-όω ὁμοῦ ἢ σύναμα στεφανῶ: Ρουφῖν.ΑΠ 5,35 **τὰς τρεῖς ἀθανάτας εὐθὺς συνεστεφάνουν·** κ. παθ στεφανώνομαι ὁμοῦ: Ἐπιγρ.Πισιδίας, Ἐπιγρ.Σμύρνης· || τὸ παθ. **φορῶ** στέφανον ὁμοῦ μετ' ἄλλων: Δημ.380 **συνεστεφανοῦτο καὶ συνεπαιώνιζεν Φιλίππῳ.**

συστέφω Ἐπιγρ.κ. συνστ- στέφω, στεφανῶ ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, ἐν χρ. τὸ παθ.: Ἐπιγρ.Λακωνίας **Ὀλυμπιονίκης συνστεφθείς.**

συστήκω (συνέστηκα) μτγν. ἵσταμαι ὁμοῦ, στέκομαι μαζί: Ἀθαν.1,55B, Βασ.4,673B.

σύστημα-ατος (τό) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. σύστᾱμα (Ἐπιγρ.Κῶ) τὸ ἐκ πολλῶν μερῶν, μελῶν, προσώπων συνιστάμενον σύνολον πραγμάτων, σύνολον οὗ τὰ μέρη εὑρίσκονται εἰς στενὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν ἑνότητος, συνειρμοῦ, ἀλληλεξαρτήσεως κττ.: Πλάτ.Ἐπιν.991E **πᾶν διάγραμμα ἀριθμοῦ τε σύστημα,** Ἀριστλ.ΖΓ 740a,20, Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,21U, Διον.Ἀλ.Ρητ.10,6 **τὸ ὅλον σύστημα τοῦ σώματος, - τὸ ἡλιακὸν σύστημα** (ὁ ἥλιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν κινουμένων πλανητῶν)· || **νεώτ.** μαθ. **σύστημα ἐξισώσεων** δύο ἢ πλειότεραι ἐξισώσεις ἐπαληθευόμεναι διὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν τῶν ἀγνώστων· **2)** σύνθεσις, συνηρμολογημένον, συντετογμένον τι ὅλον: Ἀριστλ.Ποιητ.1456a,11, Ἐπιγρ.Δελφῶν· **3)** διδακτικὸν κατασκεύασμα τέχνης ἢ ἐπιστήμης συνιστάμενον ἐκ πολλῶν θεωρημάτων: Ζήν.Στωικ.1,21 **τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων·** || κ. ἐπὶ τοῦ συλλογισμοῦ: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,173· **4)** σύστασις βλ.λ.4): Ἀριστλ.ΖΓ 758b,3· **5)** κυβέρνησις ὠργανωμένη, σύνταγμα, πολίτευμα: Πλάτ. Νόμ.686B **τηλικοῦτον σύστημα . . , ἥτις ποτὲ τύχη διέφθειρε,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1168b,32, Πολύβ.2,33,6, αὐτ.6,10,14, Διογ.Βαβ.Στωικ.3,241· **6)** ὁμοσπονδιακὴ ἕνωσις, ὁμοσπονδία: Πολύβ.2,41,15, αὐτ.4,60,10 αὐτ.9,28,2 **ἦν τι σύστημα τῶν ἐπὶ Θρᾴκης Ἑλλήνων,** Ἐπιγρ.Δελφῶν **τὸ Ἀμφικτιονικὸν σύστημα·** **7)** μτγν. σῶμα στρατιωτῶν συνήθ. καθωρισμένου ἀριθμοῦ, ὡς τὸ τάγμα, τὸ σύνταγμα: Πολύβ.1,81,11 **σύστημα μισθοφόρων,** αὐτ.5,53,3, αὐτ.30,25,8· **8)** μτγν. τὸ πλήρωμα πλοίου: Ἀλκίφρ.1,8· **9)** ὁμ. ποίμνιον, ἀγέλη: Πολύβ.12,4,10, αὐτ.10,27,2 **τὰ βασιλικὰ συστήματα τῶν ἱπποτροφιῶν·** **10)** σύλλογος, ἑταιρεία ἢ συντεχνία: Ἐπιγρ.· || ἰδ. σύλλογος **ἐκ προσώπων** κατεχόντων ἀξίωμά τι, οἷον ἱερατικόν, διοικητικόν: Πολύβ.21,13,11, Διόδ.1,71 **τὸ σύστημα τῶν ἱερέων,** Στραβ.17,1,29· || μτγν. πολιτικὸς ὀργανισμός: Πλούτ.Ρωμ.13 **τὸ δὲ σύστημα** (τὴν Ρωμ. σύγκλητον) **σενάτον προσηγόρευσεν,** Λιβάν.Λόγ.11,146· **11)** νεώτ. σύνολον ὁμοειδῶν γνώσεων συνηρμολογημένων εἰς ἑνότητα εὐσύνοπτον κατὰ τοὺς νόμους τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀκολουθίας, τῆς συναλληλίας καὶ τῆς ὑπαλληλίας, σύνολον ἀρχῶν ἢ δογμάτων ἐν στενῷ συνειρμῷ πρὸς ἄλληλα: **τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Καντίου - τοῦ Ἐγέλου·** **12)** ὁμ. διάταξις, τρόπος συστάσεως ἢ λειτουργίας, μέθοδος, τρόπος καθ' ὃν ἐπιτελεῖται, καθ' ὃν γίνεταί τι: **ἀλληλοδιδακτικὸν σύστημα διδασκαλίας·** **13)** νεώτ. φυσ. πᾶσα ταξινόμησις τῶν ὄντων συντελοῦσα **εἰς** εὐκολωτέραν ἔρευναν καὶ σπουδὴν αὐτῶν· **14)** ὁμ. τρόπος κατασκευῆς, συνθέσεως, λειτουργίας, χρήσεως: **ραδιόφωναν νέου συστήματος·** **15)** ἐν τῇ μουσ. συμφωνία ἁρμονίας κατὰ διάφορα συστήματα, οἷον τὸ διὰ πασῶν, τὸ διὰ τεσσάρων: Πλάτ.Φίλ.17B, αὐτ.D **καὶ ὁποῖα καὶ τοὺς ὅρους τῶν διαστημάτων καὶ τὰ ἐκ τούτων ὅσα συστήματα γέγονεν,** Ἀριστόξ.Ἁρμον.2M, Κλεωνίδ.Ἁρμον.1, Πλούτ.Ἠθ.1142F, Φίλ.1,10· **16)** μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρ. αὐτοτελὴς ἢ σύνθετος ἐκ μέτρων ἢ στοίχων καὶ περιόδων μεγαλυτέρα μετρικὴ σύνθεσις, οἷον τὸ ἀναπαιστικὸν σύστημα: Ἡφαιστ. Ποιημ.3· **17)** ἰατρ. ἄθροισις, ἐπισώρευσις καθιζημάτων: Ἱππ.Ἐπιδ.7,83, ΠΔ Γέν.1,10 **τὰ τῶν ὑδάτων συστήματα,** Σωτί.183W· **18)** μτγν. ἰατρ. τὸ σύνολον τῶν σφυγμῶν: Γαλ.9,279· **19)** μτγν. συσκευή, μηχάνημα: Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.138,13· **20)** νεώτ. ἀνατομ. σύνολον μορίων καὶ ὀργάνων συγκειμένων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἱστοῦ: **μυϊκὸν - νευρικὸν σύστημα·** || ὁμ. σύνολον μορίων καὶ ὀργάνων συνεργούντων εἰς τὴν αὐτὴν λειτουργίαν: **ἀναπνευστικὸν - πεπτικὸν σύστημα·** **21)** νεώτ. κ. δημ: ὁ συνήθης τινὶ τρόπος ἐνεργείας ἢ συμπεριφορᾶς, ἰδ. **ὁ ἐκ** λογικῆς διακρίσεως ἢ ἐξ ὑπολογισμοῦ: **ἔχει ἄσκημα - κακὰ συστήματα·** || νεώτ. φρ. **ἐκ συστήματος** κατὰ τρόπον σταθερόν, κατὰ μέθοδον ἢ ἀντίληψιν ἀπαρεγκλίτως ἢ κατὰ κανόνα ἀκολουθουμένην: **εἶναι ἐκ συστήματος δύστροπος-διαχυτικός·** || ὁμ. **κατὰ σύστημα** ἢ **ἀπὸ συστήματος: κατὰ σύστημα ὀλιγόλογος, - ἀπὸ συστήματος δύστροπος.**

συστηματικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ συναποτελῶν ἓν σύστημα, συνηνωμένος, ὠργανωμένος εἰς ὅλον τι: Πλούτ.Ἠθ.1142F **μεταβολῶν συστηματικῶν ἐστι γνωστική,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,41), Ἀνών.Θεαίτ.15,6· || **συστηματικὰ μέτρα** τὰ ἀποτελοῦντα σύστημα τέλειον: Ἡφαιστ.Ποιημ.3 **συστηματικὰ ὅσα ὑπὸ πλειόνων μέτρων εἰς ἓν σῶμα παραληφθέντων καταμετρεῖται ἢ συμπλη-**

ροῦται· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σύστημα, ὁ κατὰ σύστημα ἐνεργῶν ἢ γινόμενος: **συστηματικὴ μελέτη - ἔρευνα - ἐνέργεια·** ‖ κ. ἐνεργ. ὁ κατὰ σύστημα βλ.λ.2) ποιῶν τι, Ἰδ. ἐπιφόγως: **συστηματικὸς κλέπτης - ἀγύρτης·** ‖ κ. ἐν καλῇ σημ. ὁ εἰς τὰς ἐνεργείας ἢ τὰς σκέψεις αὐτοῦ ἀκολουθῶν, ἐφαρμόζων ὡρισμένους ὑπ' αὐτοῦ κανόνας: **ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι συστηματικὸς εἰς κάθε του ἐπιδίωξιν·** **3)** νεώτ. **συστηματικὴ θεολογία** κλάδος τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, ἐν ᾧ γίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν· **4)** νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **συστηματικὴ** ὡς οὐσ. ὀνομασία μέρους τῆς βοτανικῆς καὶ ζωολογίας, ὅπερ ἐξετάζει καὶ διδάσκει τὴν ταξινόμησιν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων εἰς ὁμάδας καὶ ὑποδιαιρέσεις· **5)** ἰατρ. νεώτ. **συστηματικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ** αἱ ἐντοπιζόμεναι εἰς ὡρισμένας αὐτοῦ χώρας· **6)** μτγν. συστατικός, οὐσιώδης: Ἀνατόλ.π,Θεολ.Ἀριθμ.8· **7)** μτγν. ἰατρ. **ἐπὶ** τοῦ σφυγμοῦ, ὁ κανονικός: Γαλ.8,502, αὐτ.9,279· ὁμ. ἐπὶ τῆς ἀναπνοῆς: αὐτ.7,800· **8)** ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς**, δημ. **-ά** κατὰ τρόπον συστηματικόν, κατὰ κανόνας· ‖ ἀπὸ συστήματος, κατὰ σύστημα βλ.λ.2), κατὰ κανόνα.

συστημάτιον (τὸ) μτγν. μέρος τοῦ οἴκου ἐν ᾧ πολλοὶ ὁμοῦ κίονες ἵστανται: Συμ.Λογοθ.ἐν Βασ.5 **αὐτὸς δὲ ὁ φιλόσοφος εἰς κίονα ὑπὸ συστηματίου σταθεὶς καὶ ἑτέρων δύο ἐσώθη.**

συστηματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστηματοποιῶ βλ.λ.

συστηματοποιῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐσυστηματοποίησα**, παθ. ἀόρ. **-ήθην**, μτχ. παθ. παρακ. **συστηματοποιημένος**, κατατάσσω, τακτοποιῶ, συνθέτω πλείονα πράγματα κατὰ σύστημα, μεθοδικῶς, ὀργανώνω πλείονας ἐνεργείας ἐν κανονικῇ, μεθοδικῇ ἀλληλουχίᾳ καὶ ἀλληλεξαρτήσει.

σύστηνον (τὸ) Ἡσ. «ἐστενοχωρημένον, τρίχινος χιτὼν ἢ ῥυπαρός»: Ἀντίμ.Ἐπικ.ἀπ.96.

συστήνω δημ. κ. συσταίνω, ἀόρ. (ἐ)σύστησα, παθ. ἀόρ. -ήθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **συστημένος**, κάμνω τὴν δέουσαν σύστασιν προσώπου τινὸς εἰς ἄλλο, συνιστῶ βλ.λ.: **τὸν ἐσύστησε εἰς τὸν προϊστάμενόν του·** **2)** γράφω τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τοῦ φακέλου τῆς ἐπιστολῆς ἢ τοῦ ταχυδρ. δέμστος κττ. τοῦ προσώπου πρὸς ὃ ἀπευθύνεται: **σύστησέ το στ' ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ μου·** ‖ ὡς οὐσ. **συστημένο** (γράμμα) ἢ **συστημένη** (ἐπιστολή) ἡ ἐπὶ συστάσει ἐπιστολή.

συστηρίζω μτγν. ὁμοῦ, ἀπὸ κοινοῦ στηρίζω: Φίλ.Ι,644· κ. παθ.: Πτολ.Μσθ.3,Ι **ἐπὶ τῶν συνεστηριγμένων ὀργάνων τοῖς ὑποκειμένοις ἐδάφεσι.**

συστιχάομαι μτγν., γ' πληθ. ἐπ. παρατ. **συνεστιχόωντο**, συμπαρακολουθῶ, συμβαδίζω, συμπορεύομαι: Νόνν.Δ 34,255 **πολέες δὲ συνεστιχόωντο βοτῆρες.**

συστοιβάζω γλωσσ. ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ στοιβάζω.

συστοιχείωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ συστοιχία βλ.λ.2): Ἰάμβλ.Προτρ.4,62 **πάντα τὰ ἐν τῇ συστοιχειώσει τοῦ θεοῦ.**

συστοιχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ συστοίχου, τὸ νὰ εἶναί τι σύστοιχον πρὸς ἄλλο, τὸ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν σειράν: Σχόλ.Θεόκρ.Ι,48 **τὰς συστοιχίας τῆς ἀμπέλου·** **2)** σειρὰ πραγμάτων ἢ ἐννοιῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἢ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος: Ἀριστλ.ΑΠρ.66b,27, αὐτ. Μεταφ.1004b,27 **ἕτεροι.. τὰς ἀρχὰς δέκα λέγουσιν εἶναι τὰς κατὰ συστοιχίαν λεγομένας**, αὐτ.1066a,15, αὐτ.1072a,31, αὐτ.Α Ὑστ.79b,7 **ἐκ τῶν συστοιχιῶν ὅσαι μὴ ἐπαλλάττουσιν ἀλλήλαις** (ὅσαι ἐκ τῶν σειρῶν δὲν ἔχουν ἐναλλασσόμενα ἢ κοινὰ γνωρίσματα), αὐτ.Μεταφ.1054b,35 **τὰ μὲν τὸ γένος ἕτερα, τὰ δ' ἐν τῇ αὐτῇ συστοιχίᾳ, τῆς κατηγορίας** (εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν τῆς κατηγορίας), αὐτ.1058a,13· ‖ κ. ἑκάστη ἢ ἑκατέρα τῶν παραλλήλων σειρῶν: αὐτ.1093b,12, αὐτ ΖΜ 670b,21, αὐτ.Η Νικ.1096b,6, Θεόφρ.Ἀν.58 **ἅπαντα γὰρ εἰς τὴν ὑγρότητα καὶ διάχυσιν.. καὶ ὅσα ἄλλα τῆς συστοιχίας ἑκατέρας ἀναχθήσεται**, Γαλ.18(2),127· ‖ π. τοῖς Πυθαγορείοις, σειρὰ παράλληλος ἢ ὁμοταγής: αὐτ.986a,23 **αἱ ἀρχαὶ αἱ κατὰ συστοιχίαν λεγόμεναι** (ἐπὶ σειρᾶς παραλλήλων ἢ ὁμοταγῶν ζευγῶν, οἷον περιττὸν καὶ ἄρτιον, ἓν καὶ πολλά, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν)· **3)** νεώτ. σειρὰ συνεφῶν πραγμάτων τοῦ αὐτοῦ εἴδους παραλλήλων ἢ ὁμοταγῶν ζευγῶν: **ἠλεκτρικὴ συστοιχία συσσωρευτῶν** (συγκρότημα πολλῶν τοιούτων ὀργάνων εἰς ἓν ἑνιαῖον σύνολον, μπαταρία)· **4)** γραμμ. τὸ νὰ εἶναί τι σύστοιχον ἤτοι ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης ἢ τοῦ αὐτοῦ θέματος· πρβλ. σύστοιχος 3).

σύστοιχος-ον κ. νεώτ. ὁ μετ' ἄλλων εἰς τὸν αὐτὸν στοῖχον ἱστάμενος, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοταγής, **παράλληλος**· ἀντίθ. ἀντίστοιχος, ἤτοι ὁ ἱστάμενος ἐν τῇ ἀπέναντι σειρᾷ ἢ τάξει, οἷον τὰ στοιχεῖα ἀὴρ καὶ πῦρ, ὕδωρ καὶ γῆ εἶναι ἀντίστοιχα: Ἀριστλ.Γέν. Φθορ.315a,21 **πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ σύστοιχα τούτων**, αὐτ.Μετ.340a,5, αὐτ.Τοπ.114a,27 **λέγεται σύστοιχα τὰ τοιάδε οἷον τὰ δίκαια καὶ ὁ δίκαιος τῇ δικαιοσύνῃ**, αὐτ.Ρητ.1364b,34, αὐτ.ΖΜ 670b,22, αὐτ.ΖΠ 707a,11 **τὰς.. συστοίχους τῶν ἐν τοῖς μέρεσι** (κινήσεων) **ἀρχάς**, αὐτ.Αἰσθ.448a,16 **τὸ γλυκὺ καὶ τὸ λευκὸν καλῶ σύστοιχα, γένει δ' ἕτερα**, Θεόφρ.ΦΑἴτ.6,4,2 **ὁ γλυκὺς καὶ ὁ λιπαρὸς καὶ ὅσοι σύστοιχοι τούτοις**, Ἐπίκ.Ἐπιστ.Ι,27Ο· ‖ νεώτ. **σύστοιχοι πόδες** ἢ **σύστοιχα μέλη** ἐπὶ τετραπόδων καὶ πολυπόδων ζῴων, οἱ πρὸς τὸ αὐτὸ πλευρὸν ἤτοι πάντες οἱ ἀριστεροὶ ἢ πάντες οἱ δεξιοὶ πόδες· ‖ ἐπὶ συμπαραμαρτουσῶν περιστάσεων: Διοκλ.ἀπ.34· **2)** μσν. κ. νεώτ. **σύστοιχα γράμματα** τὰ προφερόμενα διὰ τοῦ αὐτοῦ φωνητικοῦ ὀργάνου ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα, ὡς τὰ χειλικὰ **π,β,φ** ἢ τὰ οὐρανισκόφωνα **κ,γ,χ** ἢ τὰ ὀδοντικὰ **τ,δ,θ** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ **ἀντίστοιχα** ἤτοι τὰ ἔχοντα συμφώνους πρὸς ἀλλήλας τὰς ἑαυτῶν ἰδιότητας κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν αὐτῶν ὡς ψιλῶν **κ,π,τ**, μέσων **γ,β,δ** καὶ δασέων **φ,χ,θ**: Εὐστ.468,31· **3)** νεώτ. συντακτ. **σύστοιχον ἀντικείμενον** αἰτιατικὴ συντασσομένη μετὰ ῥήματος ἀμεταβάτου ἢ παθητικῆς διαθέσεως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς ἐντανωτέραν ἔκφρασιν τῆς ῥηματικῆς ἐννοίας, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ συνώνυμον ἀντικείμενον, οἷον ἀγωνίζομαι τὸν καλὸν ἀγῶνα, ἀπέθανον ἔντιμον θάνατον· **4)** μτγν. ὁμόφωνος, σύμφωνος, ἀνάλογος: Πολύβ.13,8,1 **ὅμοια καὶ σύστοιχα**, Ἀντίοχ Ἀστρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),117, Λουκ.Ἱστ Συγγρ.43 **ὁ μὲν νοῦς σύστοιχος ἔστω καὶ πυκνός**, Πάπ. **οὐδὲ γὰρ σύστοιχοι ἑαυτῶν γίνεσθε γεγραφηκότες.**

συστοιχῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἵσταμαι τεταγμένος ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ ἢ γραμμῇ: Πολύβ.10,21,2 **ἐφ' ὅσον συζυγοῦντας καὶ συστοιχοῦντας διαμένειν·** **2)** ἀντιστοιχῶ, ἀνταποκρίνομαι: ΚΔ Γαλ.4,25 **τὸ γὰρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ·** **3)** περιπατῶ, βαδίζω, πορεύομαι συμφώνως πρός τι: Μουσῶν π.Στοβ. 167,12 **συστοιχεῖν τῷ λόγῳ Σωκράτους**, Εὐστ.Ὀδ. 1766,8 **τὴν δαιμονίαν μοῖραν τὴν συστοιχοῦσαν τῇ πεπρωμένῃ καὶ τῇ ἀνάγκῃ.**

συστοίχως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. σύστοιχα δι' ἐντάξεως ἐν αὐτῷ τῷ στοίχῳ, ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ, κατὰ τρόπον σύστοιχον: Ἀριστλ.Αἰσθ. 448a,14, Εὐστ.Ἰλ.1303,12 **ἵνα ὁ ἀκροατὴς ἀκούσας τὸ μήτι ἐπὶ τῆς βουλῆς συστοίχως νοήσῃ.**

συστολεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ συστέλλεταί τι· **2)** ναυτ. ἕκαστον τῶν πρὸς συστολὴν τῶν ἱστίων σχοινίων, στίγγος, μπρούλι.
συστολή (ἡ) (συστέλλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστέλλω, περιορισμὸς κατὰ μῆκος, κατ' ἔκτασιν ἢ κατ' ὄγκον, σμίκρυνσις, ἐλάττωσις, συμμάζωμα : Θεόφρ.άπ.77, Στωϊκ.άπ.3,95 **λύπη ἐστὶν ἄλογος συστολή,** Πλούτ.'Ηθ.564B, Πτολ.'Αρμον.3,7 (τὴν ψυχὴν) **ποτὲ μὲν εἰς ἡδονὰς καὶ διαχύσεις ἄγεσθαι, ποτὲ δὲ εἰς οἴκτους καὶ συστολάς,** 'Επίκ.άπ.410· **2)** νεώτ. συστολὴ τῶν μετάλλων ἡ ἰδιότης ἣν κέκτηνται τὰ μέταλλα εὑρισκόμενα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ψύχους νὰ συστέλλωνται· **3)** μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἰατρ. σύσπασις ἢ σπασμὸς ὀργάνου τινὸς τοῦ σώματος οἷον τῆς καρδίας, τῆς μήτρας, τῶν ἀρτηριῶν, συνεπιφέρων σμίκρυνσιν τῶν κοιλοτήτων αὐτῶν : 'Ηρόφ.π. Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.4,22,3, Γαλ.8,700 **σφυγμός ἐστι διαστολὴ καὶ συστολὴ καρδίας καὶ ἀρτηριῶν,** Σωρ.1,70B **συστολὴ τῆς μήτρας,** 'Αλέξ.Τραλλ. 'Ελμ.589P **συστολαί τινες ἀνειδεῖς εἰς ἄρθρα,** - **συστολὴ** μυὸς ἡ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ μυὸς βράχυνσις αὐτοῦ, σύσπασις· **4)** μτγν. περιορισμός, περιστολή : Πλούτ.Κοϊσ.60 **συστολῆς μᾶλλον ἢ προσθέσεως τὰς τιμὰς δεῖσθαι·** ‖ ἰδ. περιορισμός, ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν : Πολύβ. 27,124 **ὥστε καὶ τὸν Πτολεμαῖον . . εὐδοκῆσαι τῇ πρότερον αὐτοῦ συστολῇ καὶ τῷ μηδὲν προΐεσθαι,** Φιλόδ.Οἰκ.71G· **5)** μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἡ εἰς βραχὺ φωνῆεν τροπὴ μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.281,7, ΕΜ 735,51 **συστολὴ 'Ιωνικὴ ἢ ποιητική·** **6)** μτγν. μετρ. ἡ ὡς βραχέος φθόγγου μέτρησις μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου πρὸ ἑτέρου φωνήεντος κειμένων : Διον. 'Αλ.Συνθ.25, Διον.Θρ.633,12, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,108· **7)** μτγν. μτφ. ἐξευτελισμός, ταπείνωσις : Πλούτ. 'Ηθ.544E **καταπλήξεως καὶ συστολῆς ἕνεκα καὶ τοῦ ταπεινῶσαι·** **8)** μτγν. τὸ συνεσταλμένον σχῆμα : Δημήτρ.4 **ὥσπερ τὰ ἀρχαῖα ἀγάλματα, ὧν τέχνη ἐδόκει ἡ συστολὴ καὶ ἡ ἰσχνότης·** **9)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἔλλειψις θάρρους ἢ θράσους, αἰδημοσύνη, σεμνὴ ἐπιφυλακτικότης : **εἶπε τοιαῦτα ψεύδη ἄνευ οὐδεμιᾶς συστολῆς·** **10)** μτγν. μικροψυχία : Πολυβ.5,122· **11)** μσν. ἐπὶ πυρετοῦ, πτῶσις, χαλάρωσις : 'Αλέξ.Τραλλ.Πυρ.4· **12)** μτγν. νηστεία, νήστευσις : Σωρ.1,49, αὐτ.2,15.
συστολίζω συστέλλω, ὁμοῦ ἐνδύω, περιενδύω, συγκοσμῶ, καταστολίζω : Εὐρ.'Ορ.1435 **σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον ἀγάλματα συστολίσαι χρήζουσα λίνῳ φάρεα πορφύρεα·** **2)** μτγν. συνδέω, συνάπτω, μτ. δοτ. : Μελέαγρ.ΑΠ 7,419.
συστολικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς φυσιολογικήν τινα συστολήν : **συστολικὸν φύσημα** (τὸ ἀκουόμενον κατὰ τὴν συστολὴν τῆς καρδίας).
σύστομος-ο(ν) κ. δημ. **ὁ ἔχων στόμα** συνεσταλμένως στενὸν καὶ μακρόν, στενόστομος, ἀντιθ. μεγαλόστομος : 'Αριστλ.ΖΜ 662a,24 **διὸ τὰ μὲν ἐστι συστομώτερα,** Μέν.191 **συστομώτερος σκάφης** (ἐπὶ τῶν τὰς σκάφας φεράντων μετοίκων διὰ τὸ ἀπαρρησίαστον, δθ. ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παρρησιάζεσθαι), Θεόφρ.άπ.103, 'Αρχύτ.1 **τὰ σύστομα τῶν τευχέων,** Μοῖρ.392P **πῖθος μέγας καὶ σύστομος·** **2)** ἐπὶ φιλήματος, ὁ στόμα πρὸς στόμα ὤν : Τελεκλ.12· **3)** δημ. τὸ οὐδ. **σύστομο** ὡς οὐσ. τὸ περὶ τὸ στόμα μέρος τοῦ προσώπου, τὸ μουσούδι : 'Εφταλ.'Εκλ.Σελ.60.
συστομοῦμαι-όομαι μτγν. ἑνοῦμαι διὰ στόματος, διὰ στομίου : Στράβ.7,4,1 **συνεστόμωται γὰρ αὐτῇ** (τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ) **στόματι μεγάλῳ.**
συστοναχῶ-έω μτγν. ποι. συστενάζω : Κόϊντ. 1,296 **καὶ οἱ συστοναχοῦσι ῥοαὶ . . 'Ερμου.**
συστορέννυμι μτγν. κ. συστορνύω στορέννυμι, ἐκτείνω, ἁπλώνω ὁμοῦ : Δίφιλ.51 **ἐξανίσταμαι τὸν ἀμφιτάπητα συστορέσας,** 'Ιάμβλ.Προτρ.21,κθ' **στρωμάτων ἐξαναστὰς συνέλισσε αὐτὰ καὶ τὸν τύπον συνστορνύς.**
συστοχάζομαι μτγν. στοχάζομαι, σκοπεύω ὁμοῦ, σημαδεύω μαζί : Μᾶρκ.Αὐρ.3,11 **τοῦ κατ' ἀξίαν συστοχάζομαι.**
συστρατάομαι μτγν. ποι., γ' πληθ. ἐπ. παρατ. συνεστρατόωντο, συστρατεύω : Νόνν.Δ 17,138 **συνεστρατόωντο δὲ Βάκχῳ ὁπλοφόροι.**
συστρατάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἀπὸ κοινοῦ, ὁ ὁμοῦ μετά τινος στρατάρχης ὤν, ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου στρατάρχου διοικῶν **τὸν στρατόν** : Κ Μανασσ.Χρον.2815, Θεοδ.Διάκ.'Ακρ.1,233.
συστρατεία (ἡ) κοινὴ ἐκστρατεία : Ξεν.'Ελλ.3,1,6, αὐτ.4 **δῶρον .. ἐδόθη** (ἡ χώρα) **ἀντὶ τῆς ἐπὶ τὴν 'Ελλάδα συστρατείας,** Δίων Κ 40,7 **ἐκ τῆς συστρατείας, ἣν μετὰ τῶν 'Ρωμαίων ἐπεποίητο·** **2)** συμμαχία, κηδεστία : Αἰσχίν.'Επιστ.11,12 **ἕως δ' ἂν μήτε συστρατείας πολεμοῦντες ἔχωμεν.**
συστρατεύω, ἐν συχνοτ. χρ. τὸ μέσ -εύομαι (ὁ 'Ηρ. ἔχει πάντοτε τὸν μέσ. τ. ὡς κ. ὁ Πλάτ. (Πολ. 468B, αὐτ.471D), π. Θουκ. συνηθέστερος ὁ ἐνεργ. τ., π. δὲ Ξεν. κ.Λυσ. ἐν χρ ἀμφότεροι οἱ τ.) ἀπὸ κοινοῦ ἐκστρατεύω, ἐκτελῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων στρατιωτικήν, πολεμικὴν ἐνέργειαν ἢ ὑπηρεσίαν : 'Ηρ.5,44, αὐτ.6,9, αὐτ.9,11, Θουκ.1,99 **οὔτε ξυνεστράτευον ἀπὸ τοῦ ἴσου,** αὐτ.2,56, Ξεν. 'Ελλ.3,5,16 **οὐ ξυνεστρατεύσατε ἐφ' ἡμᾶς·** ‖ κ. μτ. δοτ. : 'Ηρ.7,11,Θουκ.2,12,Ξεν.'Ελλ.3,5,5 **οὐδ' εἰς τὴν 'Ασίαν ξυνεστράτευον 'Αγησιλάῳ·** ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ : Θουκ.2,29, Ξεν.'Ελλ.2,4,36.
συστρατηγέτις-ιδος (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ συστράτηγος βλ. λ. : Νικ.Χων.1,13.
συστράτηγος ὁ μετ' ἄλλου ἀπὸ κοινοῦ στρατηγῶν, ὁ συμμετέχων τῆς στρατηγίας : Εὐρ.Φοίν. 745 **καὶ ξυστρατήγους· εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ,** Θουκ.2,58, Ξεν.'Αν.2,6,29 **ἀποθνῃσκόντων δὲ τῶν συστρατήγων,** 'Επιγρ.'Ερυθρῶν.
συστρατηγῶ-έω εἶμαι συστράτηγος, στρατηγῶ, ἐξασκῶ τὴν στρατηγίαν ὁμοῦ μετ' ἄλλου : Δημ. 401 **Κόνων ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος 'Αδειμάντου συστρατηγήσας,** Πλούτ.Περ.8 **ὅτε συστρατηγῶν ἐξέπλευσε μετ' αὐτοῦ·** **2)** μτγν. μτβ. ἐνεργῶ μετά τινος ὡς συστράτηγος : Στράβ.6,1,8 **ἕτερος δὲ τῶν υἱῶν 'Απολλοκράτης συνεστρατήγει.**
συστρατιώτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. συστρατιῶτις-ιδος (Θεμίστ.Λόγ.15,197C), ὁ συνυπηρετῶν μετ' ἄλλου ὡς στρατιώτης κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἢ εἰς τὴν αὐτὴν στρατιωτικὴν μονάδα: Πλάτ.Πολ.556C **ξύμπλοι γιγνόμενοι ἢ συστρατιῶται,** Ξεν.'Αν.1,2,26, 'Αριστλ.ΗΝικ.1159b,28, ΚΔ Φιλ. 2,25 **ἡγησάμην .. τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου,** 'Επιγρ.'Ιλίου, Πάπ.· κ. μτ. γενικ.: αὐτ. **2)** τὸ θηλ. μτφ. συμβοηθός, συνεπίκουρος : Θεμίστ.Λόγ 15,197C, 'Ιώσ.ΠΙ 6,9,1 **τύχῃ συστρατιώτιδι χρῆσθαι.**
συστρατολογοῦμαι-έομαι μσν. στρατολογοῦμαι ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοῦ κατατάσσομαι εἰς τὸν στρατόν : Νικ.Χων.557A **αἰτούμενοι συστρατολογηθῆναι 'Ρωμαίοις.**
συστρατοπεδεύομαι στρατοπεδεύω ὁμοῦ μετ' ἄλλων : Ξεν.'Αν.2,4,9 **ξυνεστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις.**
σύστρεμμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ συνεστραμμένον, τὸ ἑλικτὸν ὁμοῦ, δθ. σφαῖρα, τυλιχτάρι, κουβάρι : Σωρ.2,87, 'Ορειβ.Σύν.9,55,1, 'Ησ. ἐν λ. σπεῖον· ‖ **ὄμβρου συστρέμματα** στρογγύλαι σταγόνες τοῦ ὀμβρίου ὕδατος : 'Αριστλ. Κόσ.394a,32· **2)** μσν. μτφ. σκέψις ἢ σχέδιον συνεστραμμένον, οὐχὶ εὐθύ : Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,88

πονηρὸν **τεκτηνάμενος σύστρεμμα**· **3)** μτγν. πλῆθος, ἄθροισμα ἀνθρώπων, ὄχλος : Πολύβ.1,45,10 **ἀλλ' ἥ τε κραυγὴ καὶ τὸ σύστρεμμα διαφέρον ἦν**· **3)** συντεταγμένη ὁμάς, λόχος : αὐτ. 4,58,4, ΠΔ Βασ.2,4,2 **καὶ οἱ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθὲ υἱῷ Σαούλ**· **4)** σῶμα ἀποτελούμενον ἐκ δύο ξεναγιῶν, ἤτοι περιλαμβάνον 1024 ἄνδρας : Ἀσκληπιόδ.6,3, Αἰν. Τακτ.16,3, Ἀρρ.Τακτ.14,5, Ἐπιγρ.· **5)** ἰατρ. οἴδημα, φλεγμονή, ἀπόστημα : Ἱππ.Προρρ.2,41, αὐτ.Ἐπιδ.2,3,12, Γαλ.Χρ.Μορ.8,8· **6)** νεόπλασμα **ἐν ταῖς ἐντοσθίοις**· Γαλ.9,171 «συστρέμματα καὶ **συστροφαὶ τὰ φύματα καὶ τὰς** σκληρίας σημαίνουσιν» : Ἱππ.Ἐπιδ.4,52, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.8,6,21.

συστρεμματάρχης (ὁ) μτγν. τίτλος τῶν τεσσάρων ἐκτάκτων βλ.λ.(1) τῶν προσκεκολλημένων εἰς **ἓν ἐπίταγμα** φιλῶν : Ἀσκληπιόδ.6,3, Ἀρρ.Τακτ. 14,6, Αἰλ.Τακτ.16,4, Ἐπιγρ.

συστρεμματαρχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι συστρεμματάρχης.

συστρεμμάτιον (τό) ὑποκορ. τοῦ σύστρεμμα βλ.λ.1), ὅθ. **συστρεμμάτιον ὕδατος** δίνη : Ἀριστλ. Θαυμ.832b,4· **2)** Πολυδ.4,116 «ἐφαπτὶς συστρεμμάτιόν τι πορφυροῦν ἢ φοινικοῦν ὃ περὶ τὴν χεῖρα εἶχον οἱ πολεμοῦντες ἢ θηρεύοντες».

συστρεπτικός-ή-όν ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ συμπηγνύειν, ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ ψῦχος : Ἱππ.Ἐπιδ. 6,3,6 **ψυχρὸν πάνυ, συστρεπτικόν.**

συστρέφω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνέστρεψα**, παθ. ἀόρ. **συνεστράφην**, μτχ. παθ. παρακ. **συνεστραμμένος**, στρέφω τι περὶ ἑαυτό, ὁμοῦ, στρίβω, στριφογυρίζω, στριφογυρνῶ, κουλουριάζω, κουβαριάζω : Αἰσχ.ἀπ.195 **μή σ' ἀναρπάσῃ .. συστρέψας ἄφνω**, Ἀριστφ.Λυσ.975, αὐτ.Θεσμ.61, αὐτ.67 **ξυστρέψας τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι**, ΚΔ Πράξ.28,3 **συστρέψαντος δὲ Παύλου φρυγάνων πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν**, Πάπ. **ἔριον συστρέφειν περὶ μηλωτρίδα**· κ. παθ. : Μέν.536,4· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ χορίου : Σωρ.1,71 (τὸ χόριον) **συστρέφει περὶ αὐτὸ τὴν ὑστέραν**· κ. παθ. : αὐτ.73 **εἰ τὸ χόριον εἰς αὐτὸ συνεστραμμένον εἴη**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ἱππ.Ἐπιδ.7,83 **τὰ ὄμματα διὰ κενῆς, ὡς εἴ τι βλέπων, ξυνέστρεφε**· **2)** ἐπὶ ζῴων, θηρίων, συσπειρῶμαι, μαζεύομαι, ὅπως ἐπιτεθῶ, ἤτοι πηδήσω ἢ ἐφορμήσω : Πλάτ.Πολ. 336B **συστρέψει ἑαυτὸν ὥσπερ θηρίον**· ‖ κ. ἐπὶ ἵππων : Ἀριστλ.ΖΙ 572b,14· ‖ **συστρέφω τὸν αὐχένα** ἐπὶ ἀνθρώπου ἀγωνιζομένου ὅπως ἐλευθερωθῇ : Εὔπ.339· ‖ **συνεστραμμένη χείρ** συνεσφιγμένη χείρ, γρόνθος : Σωρ.1,102· **3)** ἐπὶ στρατιωτῶν **συστρέφω ἐμαυτόν** σχηματίζω διὰ συστροφῆς σῶμα συμπαγές, ὅπως ἐνεργήσω ἐπίθεσιν ἢ ἀμυνθῶ : Ἡρ.9,18 **πάντῃ συστρέψαντες ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα**· ‖ συχνότ. ἐν τῷ παθ. τ. ἐπὶ ὁμάδος, πυκνοῦμαι : Ξεν. Ἑλλ.6,4,12 **ἐπὶ πεντήκοντα ἀσπίδων συνεστραμμένοι ἦσαν** (εἶχον σχηματίσει φάλαγγα εἰς βάθος πεντήκοντα ἀνδρῶν)· ‖ κ. ἐπὶ μελισσῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 629a,19· κ. ἐπὶ ἰχθύων : αὐτ.621a,16· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὁμάδος, ἔν τινι θέσει ὢν ἐκτελῶ ἐπὶ τόπου στροφὴν πρὸς τὸ ἀντίθετον ἢ πλαγίως : Ἡρ.4,136 **οἱ δὲ ὡς ἤκουσαν ταῦτα, τὴν ταχίστην συστραφέντες .. ἐδίωκον**, αὐτ.6,6, αὐτ.9,62, Θουκ.7,30, αὐτ.2,4 **ξυνεστρέψαντο ἐν σφίσιν αὐταῖς**, αὐτ. **ὅσον .. ἦν ξυνεστραμμένον**· ‖ φρς **συστρέφειν ἐπὶ δόρυ στρέφειν πρὸς τὰ δεξιά** : Ξεν.Λακ. 13,6 (δ.ἀνάγν.)· ‖ στρέφω τι ἀποτόμως : Πλούτ. Πύρρ.16 **συστρέψας** (τὸν ἵππον) **ἐνέβαλε πρῶτος** (πιθ.), Σάτυρ.3 **συστρέφειν τὴν ὄψιν**· **4)** σχηματίζω ὅλον τι, ἀποτελῶ ὀργανικόν τι σύνολον, ἑνώνω, συνάπτω, συνδέω, συσσωματῶ : Ἡρ.1,101 **τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε μοῦνον καὶ τούτου ἦρξε**, Ἀριστλ.Πολιτ.1304b,23 **τὰ μὲν γὰρ ἰδίᾳ συκοφαντοῦντες τοὺς τὰς οὐσίας ἔχοντας συστρέφουσιν αὐτούς**· **5)** τὸ παθ. ἑνοῦμαι, συνδέομαι, ἀποτελῶ σύνδεσμον ἢ σύλλογον, συνωμοτῶ : Θουκ.4,68, αὐτ.8,54 **παρακελευσάμενος ὅπως ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσουσι τὸν δῆμον**, Αἰσχίν.2,178 **ἐπ' ἐμὲ συστραφέντες ἥκουσι**, ΠΔΒασ.4,10,9· ‖ ὁμ.μτγν. τὸ ἐνεργ. : αὐτ.3,16,9 **καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρὶ ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσους ἵππου**· **6)** συνάγω, συναθροίζω, περισυλλέγω: Ἱππ.Ἀφορ.5,40 **συστρέφειν αἷμα ἐς ..**· κ. παθ. : Ἀριστλ.Κόσ.394b,2 **νιφετοῦ συστραφέντος**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν χυμῶν τῶν ἐν τῷ σώματι, συνάγομαι εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον : Ἱππ.Προγν.23 **φύματος συστραφέντος**· ‖ κ. ἐπὶ ἄμμου ἐμφανιζομένης ἐν τῇ κύστει : αὐτ. Ἀέρ.9· **7)** ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καθιστῶ αὐτὰς οὔλας, σγουραίνω : Θεοδέκτ.17,3· ‖ κ. παθ. ἐπὶ ξύλων, ἔχω κόμβους, εἶμαι ὀζώδης : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,2 **συνεστραμμένα ξύλα**, αὐτ.ΦΑἴτ. 1,3,3· ‖ κ. ἐπὶ κισσοῦ : αὐτ.ΦΙ 3,18,9 **κιττὸς συνεστραμμένος ταῖς ῥίζαις**· **8)** συμπήγνυμι, συμπυκνῶ, σκληρύνω : Ἀθήν.2,41B **τὸ ψυχρὸν συστρέφον καὶ συσφίγγον**, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,10,15 **τὰ γυμνάσια τὰς σάρκας συστρέφει**· κ. παθ. συμπυκνοῦμαι, λαμβάνω πυκνότητα ἢ σύστασιν : Ἀριστλ.ΖΙ 569b,18· ἰδ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ παρακ. : αὐτ. 523a,24 **σπέρμα ξηρὸν καὶ συνεστραμμένον**, αὐτ. Κόσ.394a,27 **νέφος ἐστὶ πάχος ἀτμῶδες συνεστραμμένον**· ‖ **πῦρ συνεστραμμένον** συμπεπυκνωμένον, συμμαζεμένο, μὴ διάχυτον νέφος : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,28U· ‖ συμπυκνῶ, συμπαγὲς ποιῶ, σφίγγω : Φιλόδ.Ποιήμ.ἐν Ἡρακλ.994,34 **συστρέφει τὸ εὐπαγές**, Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,24,8· ‖ κ. ἐπὶ γάλακτος : Σωρ.1,91 **γάλα μελιτοειδῶς συστραφέν**· **9)** ἐπὶ λόγου, συμπυκνῶ τὸ νόημα, τὴν ἔκφρασιν: Κρατῖν.85 **ἐὰν μὴ συστρέφῃ τὰ πράγματα**, Ἀριστλ.Ρητ.1419a,19, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.11 **συστρέφειν τὰ νοήματα**, αὐτ.Συνθ.2,5 **συστρέψας τὸν νοῦν ἐν ὀλίγοις ὀνόμασι**· ‖ κ. ἀπολ. **συστρέψας** γράφω ἐν βραχυλογίᾳ : Αἰσχίν.3,100· ‖ συχν. τὸ παθ. : Πλάτ.Πρωτ.342E **ῥῆμα βραχὺ καὶ συνεστραμμένον**, Διον.Ἀλ.Ρητ.5,7 **λέξις συνεστραμμένη καὶ αὖ διῃρημένη**, αὐτ.Λυσ.5, αὐτ.Δημ.19, Δημήτρ.177 **ἡ Ἀττικὴ γλῶσσα συνεστραμμένον τι ἔχει**· ‖ κ. ἐπικριτικῶς, ἔχω ὕφος λόγου περίπλοκον, ὅθ. δύσκολον, στρυφνόν : Ἀντιφάν.52,17.

σύστρεψις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ συστρέφειν, στρίψιμο.

συστροβιλῶ-έω μτγν. συστρέφω, περιστρέφω, περιδινῶ ὁμοῦ : Φρύν.374 (δ.ἀνάγν.).

συστροβῶ-έω μσν. ὁμοῦ στροβῶ, συστροβιλῶ, συστρέφω : Πλαν.Ὀβιδ.Μετ.11,664.

συστρογγύλλω καθιστῶ τι ὅλως στρογγύλον, μεταβάλλω εἰς σφαῖραν : Ἄλεξ.246,4· **2)** μτφ. ἐπὶ περιουσίας, οἱονεὶ περικόπτων στρογγυλεύω, ἐλαττώνω δαπανῶν, κουτσουρεύω : Νικόμ.Κωμ.3 **οὐσίδιον .. συνεστρόγγυλα κἀξεκόκκισα** (κῶδ. Ἀθήν. συνεστρογγύλικα).

συστροφή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστρέφω καὶ συστρέφομαι, στροφή τινος περὶ ἑαυτό, συνέλιξις, στρίψιμο, κουλούριασμα : Πλάτ. Πολιτ.282E **ὅσα δέ γε αὖ τὴν μὲν συστροφὴν χαύνην λαμβάνει** (ὅσα δὲ πάλιν στρίφονται ἐλαφρά, ἐπὶ νημάτων, ἰδ. τῆς κρόκης)· **2)** μτγν. περιστροφή : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,29,3· **3)** συμπύκνωσις, πυκνότης : Ἀριστλ.Πρ.964a,18· **4)** συναναστροφή : Ἐπίκ.Δόξ.33· **5)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, **συντομία, βραχυλογία** : Διον.Ἀλ.Δημ.18, αὐτ.Θουκ. 53, Δημήτρ.8· ‖ **ἐν συστροφῇ** συντόμως, μὲ λίγα λόγια : Πάπ.· **6)** τὸ διὰ συστροφῆς εἰς ἕνα ὄγκον σχηματιζόμενον, πυκνὸς ὄγκος, σύστρεμμα, ὅθ.συνάθροισις, συναγωγή: Ἡρ.7,9,α' καί-

πν πλήθεος συστρόφην· || συγκέντρωσις ἀνθρ. καθ' ὁμάδας : Διον.'Αλ.Ρωμ.3,31 διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους κατὰ συστροφάς, ΚΔ Πράξ.19,40 περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης· 7) συνεκδ. συνάθροισις, συγκέντρωσις στασιαστική : Πολύβ.4,34,6 ἀλλὰ δεδιότες τὴν τῶν νέων συστροφήν· 8) φρ. μετὰ συστροφῆς ἐπὶ στρατοῦ ἐν πυκνῇ παρατάξει : Διόδ.Σ 11,8· 9) ὁμ. συστροφὴ μελισσῶν σμῆνος μελισσῶν : ΠΔ Κριτ.14,8 καὶ ἰδοὺ συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι· || πλῆθος πτηνῶν, κοπάδι πουλιῶν : 'Αρτεμίδ. Δαλδ.2,20· || ὁμ. ἐπὶ δένδρων, συστάς : Δίων Χρ.1,52 συστροφαὶ δρυῶν· 10) φυσικὴ μᾶζα, ἄθροισμα : 'Επίκ.'Επιστ.1,250, σύτ.280· 11) ἰατρ. ἐπὶ νοσηρᾶς ὕλης, ἐπὶ φυμάτων ἐν τῷ σώματι, συσσώρευσις : 'Ιππ.'Αρθρ.41, Διοσκ.1,30 αἱ περὶ τοὺς κονδύλους συστροφαί· || ὁμ. συστροφὴ νεύρων συμπλοκὴ νεύρων ἢ τενόντων, περιπλοκὴ αὐτῶν : αὐτ.5,117, αὐτ.Εὐπορ.1,229, Σωρ.1,101 χάριν τοῦ . . τὰ νεῦρα καθάπερ ἐκ συστροφῆς τινος ἁπλοῦσθαι· 12) ὁμ. οἴδημα, πρήξιμο : 'Ιππ.π. Γολ.19,143, Πλούτ.'Ηθ.664F, Γαλ.15,773· 13) γόγγρος, ρόζος : Θεόφρ.ΦΙ 5,2,3, αὐτ.5,5,1· 14) φρ. συστροφὴ ὄμβρου αἰφνιδίως ἐπερχομένη μεγάλη βροχή : Πολύβ.3,74,5, αὐτ.11,24,9· || ὁμ. συστροφὴ ἀνέμου - πνεύματος λαῖλαψ, ἀνεμοστρόβιλος : Θεόφρ.'Αν.34, ΠΔ'Ωσ.4,19 συστροφὴ πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, Φρύν.374· 15) ἐπὶ ἀστέρων νεφελοειδὴς συστροφὴ νεφέλωμα : 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,3, Πτολ.Τετράβ.149, αὐτ. Μαθ.7,5· || νεώτ. ἀστρον. κτ. πληθ. σμήνη περιέχοντα ἑκατοντάδας μέχρι χιλιάδων ἀστέρων, ἐγγύτατα ἀλλήλων· 16) νεώτ. συστροφὴ καρδίας περιστροφικὴ κίνησις τῶν κοιλιῶν τῆς καρδίας περὶ τὸν διαμήκη αὐτῶν ἄξονα.

συστροφία (ἡ) μτγν. ἡ δύναμις τοῦ στρέφεσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἐπιτηδειότης, εὐστροφία, πανουργία : Πολύβ.23,2,2 τῆς τοιαύτης συστροφίας ἀπολειπόμενον (διόρθ. Reiske εὐστροφίας)· 2) οἰκειότης, γνωριμία μετὰ συγγραφέων κ. διδασκαλία : ΠΔ Μακκ.3,5,32 (ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ συντροφία), Διόδ.Σ 30,17 (ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ συντρ.), Διον.'Αλ.Δεῖν.7.

συστροφοῦμαι-όομαι 'Ησ. ἐν λ. ἰλιγγιᾶν «συσκοτοῦμαι».

συστρόφως ἐπίρρ. συντρόμως : Μέν.Κιθ.29 (πιθ.).

σύστρωμα-ατος 'Επιγρ. 'Εφέσου λιθόστρωτον.

συστρώννυμι κ. μαν. κ.συνστρ- στρώνω ὁμοῦ : 'Επιγρ.συνστρώσει τὸ ἔδαφος λίθοις, πίναξιν ἅπαν τὸ χωρίον, Πάπ. συστρώσας σχοινίοις· 2) ἐκτείνω ὁμοῦ, στρώνω, ξαπλώνω μαζί, δθ. ὁμαλύνω, ἰσιάζω : 'Αριστέ.183 συνέστρωσε πάντα· κ. παθ. : Εὐνάπ.ΒΣοφ.501Β ἐς ὁμαλότητά τινα καὶ ἀκινησίαν ἅπαντα συνέστρωντο.

συστυγνάζω μτγν. γίνομαι ὁμοῦ μετ' ἄ. στυγνός, συσκυθρωπάζω ἐκ λύπης : Συμπλίκ.'Επικτ.90D ἐν τοῖς λυπηροῖς συστυγνάζοντα.

σύστυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πλησιέστατα ἀλλήλων ἱσταμένους στύλους, ὁ ἔχων πυκνὴν σειρὰν στύλων, πυκνόστυλος : Βιτρ.3,3,1, - σύστυλος ναός (ὁ ἔχων διαστύλιον ἴσον πρὸς τὸ πάχος δύο διαμέτρων τοῦ στύλου).

συστύφω συνέλκω, συστέλλω : 'Ιππ.Διαίτ.3,70 ὅκως ἂν συστυφῇ τὰ στόματα τῶν φλεβῶν· 2) τὸ μέσ. συστύφομαι κ. συστυφοῦμαι (γλωσσ.) σκυθρωπάζω, γίνομαι κατηφής· 'Ησ. «συνεστυφωμένοι, συνεσκυθρωπακότες» : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 1545 συνεστυμμένοις καὶ στυγνοῖς.

συσφάζω σφάζω ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου· κ.παθ. θανατοῦμαι μετ' ἄλλου : Εὐρ.ΙΤ 685 οὐ χρὴ . . σοι . . συσφαγῆναι (πιθ.ἀνάγν. σὺν σφαγῆναι).

συσφαιρίζω μτγν. ὁμοῦ μετ' ἄλλων παίζω τὴν σφαῖραν : Πλούτ.'Ηθ.94Α συμπιόντες ἅπαξ ἢ συσφαιρίσαντες καὶ συγκυβεύσαντες, 'Αντυλλ.π. 'Ορειβ.6,32,3.

συσφαιριστής (ὁ) ὁ συσφαιρίζων, ὁ παίζων ὁμοῦ μετά τινος τὴν σφαῖραν : Πλάτ.'Επιστ.363D καὶ τοὺς συσφαιριστὰς ἀσπάζου ὑπὲρ ἐμοῦ, 'Αθήν.1,19Α τὸν Καρύστιον τὸν 'Αλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συσφαιριστήν, 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,32,3.

συσφαιρῶ-όω μσν. σχηματίζω τι εἰς σφαῖραν, κάμνω τι σφαιροειδές, στρογγυλαίνω ἐντελῶς : Βλεμμ.Γεωγρ.19.

συσφάλλω μτγν. ὁμοῦ σφάλλω, κάμνω τινὰ νὰ προσκόψῃ, νὰ σκοντάψῃ, ἐν χρ. τὸ παθ. : Μάξ. Τύρ.13,4 τοῖς δημαγωγοῖς . . συνεσφάλλετο.

συσφάττω ἀττ. τ. τοῦ συσφάζω βλ.λ.

συσφηκῶ-όω μτγν. ὁμοῦ σφηκῶ, συσφίγγω, συνδέω σφιγκτὰ δύο ἢ πλείονα, ὥστε νὰ καταστῶσιν ἑδραῖα, σταθερά : Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 2,6 πάντα συνεσφήκωσεν ὁμοῦ τεταραγμένα πρόσθεν.

συσφηνῶ-όω νεώτ., μέσ. -οῦμαι, μτχ. παθ. παρακ. συνεσφηνωμένος, ὁμοῦ ἐμβάλλω σφῆνα· κ. παθ. ἐμβάλλομαι ὡς σφήν.

συσφίγγω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. συνέσφιγξα, παθ. ἀόρ. συνεσφίχθην, μτχ. παθ. παρακ. συνεσφιγμένος, σφίγγω ὁμοῦ ἢ στενῶς, ἰσχυρῶς, συνέλκω : 'Ηρώνδ.5,25 συσφίγγειν τοὺς ἀγκῶνας· κ. παθ. : Κριναγ.ΑΠλ. 4,199 συσφιγχθεὶς χεροῖν τένοντας· 2) μτγν. κ. νεώτ. περισφίγγω : ΠΔ Βασ.3,18,46 καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· 3) δράττομαι, ἁρπάζω : Προκ.Γαζ.167Β ἄκροις δακτύλοις τὸ προβόλιον συσφίγγειν.

συσφιγκτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σφικτὴρ βλ.λ.3), στενὸν καὶ τὸ σῶμα συσφίγγον ἔνδυμα: Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.44(45),18, 'Ιω.Χρυσ.1,646,17· 2) νεώτ. πᾶν τὸ δι' οὗ συσφίγγεται, περισφίγγεταί τι.

σύσφιγκτος-ον μτγν. ὁ στενῶς, ἰσχυρῶς συνεσφιγμένος : 'Ακύλ.ΠΔ 'Εξ.28,4, Σύμμ.ΠΔ 'Εξ.28,14.

σύσφιγμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ δι' οὗ συσφίγγει τις, ἄλυσις, ἁλυσίδα : Σύμμ.ΠΔ 'Εξ.28,2, Θεοδοτ.ΠΔ 'Εξ.28,2.

σύσφιγξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ συσφίγγειν, τὸ στερεῶς συνάπτειν, συνδέειν : 'Ακύλ.ΠΔ 'Εξ.28,39 (δ.γρ. καὶ συσφίγξεις, μέλλ.).

συσφραγίζω 'Επιγρ. κ. πάπ., μέλλ.-ιῶ, σφραγίζω ὁμοῦ μετά τινος : Πάπ. εἰς τὸ παρστῆναι τοῖς δημοσίοις θησαυροῖς καὶ συνσφραγίζειν· || τὸ μέσ. τίθεμαι ὁμοῦ τὴν σφραγῖδα καὶ τὴν ὑπογραφήν, σφραγίζω καὶ ὑπογράφω ὁμοῦ : 'Επιγρ. Σμύρνης· 2) τὸ μέσ. ἐπισυνάπτω, ἐγκλείω : Πάπ.

σύσχεσις-εως (ἡ) μτγν. ἐπίσχεσις, φυλάκισις, κράτησις : Βέττ.Βάλ.292,9.

συσχετήριον (τὸ) μτγν. μέρος ἐν ᾧ κρατεῖταί τι ἐγκεκλεισμένον, κλωβός : 'Ερμ.π.Στοβ.1,49,68 φέρε γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ συσχετήριον συγκεκλεῖσθαι ἀνθρώπους τε καὶ ἀετοὺς καὶ περιστεράς.

συσχετίζω νεώτ. κ.δημ., ἀόρ. συνεσχέτισα, δημ. (ἐ)συσχέτισα, παθ. ἀορ. -ίσθην, μτχ. παθ. παρακ. συσχετισμένος, σχετίζω τι πρὸς ἄλλο : κακῶς συνεσχέτισες τὴν πτῶσιν τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν ἔκρηξιν τοῦ πολέμου· 2) ἀναζητῶ ἢ καθορίζω τὴν μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων πραγμάτων ἢ προσώπων ὑπάρχουσαν σχέσιν.

συσχετικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων σχέσιν ἢ ἀναφορὰν πρός τι(να)· 2) ὁ συσχετίζων τι πρὸς ἄλλο· 3) γραμμ. συσχετικαὶ ἀντωνυμίαι τύποι τινὲς τῶν ἐρωτηματικῶν, ἀορίστων, δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἀντιστοιχοῦντες μεταξύ των ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν, οἷον πόσος - τόσος - ὅσος, οἷος - ὁποῖος· || συσχετικὰ ἐπιρρήματα τὰ ὁμοίως ὡς ἄνω ἀντιστοιχοῦντα κατὰ τὴν ἔννοιαν, οἷον ποῦ - ὅπου - κάπου, ἐδῶ - ἐκεῖ.

συσχέτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ **συσχετίζω**, τὸ σχετίζειν πρᾶγμά τι πρὸς ἄλλο· **2)** καθορισμὸς τῆς μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων πραγμάτων ἢ προσώπων ὑπαρχούσης σχέσεως.

συσχετισμός (ὁ) νεώτ. ἡ συσχέτισις βλ.λ. 1) κ. 2).

συσχηματίζω σχηματίζω τι συμφώνως πρὸς ἕτερον, συνδιαπλάσσω, συμμορφῶ : Ἀριστλ.Τοπ. 151b,8 **σχηματίζειν (τοὺς ὁρισμοὺς) πρὸς τὸ..ἔχειν ἐπιχείρημα**· κ. ἀπολ. : Πλούτ.Ἠθ.83B· κ. παθ. συμμορφοῦμαι πρός τινα, ἀκολουθῶ τὸ παράδειγμά τινος : αὐτ.100F, αὐτ.Νομ.20 **σωφρονοῦσι καὶ συσχηματίζονται πρὸς τὸν ἐν φιλίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ . . βίον**, ΚΔ Ρωμ.12,2 **καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ**, αὐτ.Πέτρ.1,1,4, Κλήμ.Ἀλ. 194· || κ. ἐπὶ ὑποκριτῶν θεατρικῶν ἢ ἐπὶ ρητόρων : Ρήτ.5,610· **2)** παθ. ἐπὶ τῶν ἀστερισμῶν, κεῖμαι ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ θέσει : Πτολ.Φάσ.12H, αὐτ.Τετράβ.34, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,33, Βέττ.Βάλ.42,22.

συσχημάτισις-εως (ἡ) μτγν. συσχηματισμὸς βλ.λ.1) : Πρόκλ.Στοιχ.Φυσ.35,4 **ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ἀστέρων συσχηματίσεως**, Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.15.

συσχηματισμός (ὁ) μτγν. ἐπὶ ἀστερισμῶν, ἡ θέσις τῶν ἀστέρων ἐν ἀμοιβαίᾳ ἀντιθέσει εὑρισκομένων : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,30 **παρὰ τοὺς τῶν ἄλλων ἀστέρων συσχηματισμούς**, Πτολ.Φάσ.5H, Πρόκλ.Παραφρ.Πτολ.142· **2)** χωρογραφικὴ ὄψις, σχετικὴ θέσις : Παῦλ.Ἀλ.E 4· **3)** γραμμ. ἀντίστοιχος σχηματισμός : Ἀμμών.ἐν Int.65,8.

σύσχημος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ σχῆμα, ὁμοιόσχημος : Στέφ.Διάκ.ἐν Mi.100,1133.

συσχιδής-οῦς-ές μτγν. ὁ συνεσχισμένος : Γρηγ. Ναζ.2,187· πρβλ. **πολυσχιδής**.

συσχίζω μτγν. σχίζω ὁμοῦ : Νίκ.Ἀλεξ.883.

συσχολάζω μτγν. διέρχομαι τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μετά τινος, εἶμαι συμμαθητὴς ἢ σύντροφος ἔν τινι, διέρχομαι τὸν καιρόν μου μετά τινος ἢ ὁμοῦ : Φιλόδ.Παρρ.350, αὐτ.Ἀκαδ.101M **Ἀριστάρχῳ συνεσχολακώς**, Πλούτ.Λυκ.16 **μετ' ἄλλων εἴθιζε (τοὺς παῖδας) συμπαίζειν καὶ συσχολάζειν**, αὐτ.Ἀλκ.24 **ἐν τῷ συσχολάζειν καὶ συνδιαιτᾶσθαι**· κ. μτ. δοτ. : Ἀθήν.8,354A, Λουκ. Δίκ.Φων.B **ἀφαιρουμένῳ τῶν συνήθων καὶ συνεσχολακότων μοι γραμμάτων**, αὐτ.Ἀλέξ.65· μτ. δοτ. κ. ἐμπροθ. διορ. : Ἀθήν.8,354E **Σφαῖρον τὸν συσχολάσαντα Χρυσίππῳ παρὰ Κλεάνθει**.

συσχολαστής (ὁ) μτγν. ὁ μετά τινος ἔχων σχολήν, ἀργίαν, ἀνάπαυσιν, ὅθ. συμφοιτητής, συμμαθητής : Φιλόδ.Ἀκαδ.91M, Διον. Ἀλ. Ρήτ. 349, Πλούτ.Ἠθ.47E **βραδύτεροι δοκοῦντες εἶναι τῶν συσχολαστῶν**· κ. μτ. γενικ. : Διογ.Λ 7,9 **τινὰς τῶν ἐμαυτοῦ συσχολαστῶν**· μτ. γενικ. κ. ἐμπροθ. διορ. : Στράβ.13,1,67.

σύσχολος (ὁ) μσν. ὁ συσχολαστής : Κοσμ.Ἱεροσ.ἐν Mai.Spicil.2,268 **Μωϋσῆς μὲν οὐκ ἔστιν ὁ Ἑρμῆς, Μωϋσέως δὲ σύσχολος**.

σύτο γ. ἐν. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ σεύω βλ.λ.

σύφα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν σκίρπος.

συφάδιον (τὸ) τὸ χαμαικίσσαρον : AB 2,406.

συφακίζω Ἡσ. «ὀπωρίζω».

σύφαξ (ὁ) Ἡσ. «τὸ γλεῦκος».

σῦφαρ (τὸ) τεμάχιον παλαιοῦ καὶ ἐρρυτιδωμένου δέρματος : Σώφρ.ἐν EM 736, Καλλ.ἀπ.49· **2)** τὸ σ· **τοῦ ὄφεως** τὸ ἔνδυμα, ὑποκάμισον τοῦ ὄφεως : Λουκ.Ἑρμότ.79 **τὸ σῦφαρ τοῦ ὄφεως θηρεύειν, ἀμελεῖν δὲ τοῦ ὁλκοῦ**, AB 66· **3)** Ἡσ. «τὸ ἐπὶ τοῦ γάλακτος ἀφρῶδες, ἄνθος τοῦ γάλακτος, γραῦς»: Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.91· **4)** Ἡσ. «σῦκον ἐρρυτιδωμένον»· **5)** ὡς ἐπίθ. σῦφαρ (ὁ,ἡ) ἐρρυτιδωμένος, καταπεπονημένος, λίαν γεγηρακώς : Λυκόφρ.793.

συφειός (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ συφεὸς βλ.λ. : Ὀδ.Κ 389.

συφεόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν συφεὸν βλ.λ. : Ὀδ.Κ 389, αὐτ.320 **ἔρχεο νῦν συφεόνδε**.

συφεός (ὁ) τόπος, ὅπου τρέφονται οἱ σύες, μάνδρα χοίρων, χοιροστάσιον : Ὀδ.Κ 238 **ἔπειτα ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν**, Παρθ.12,2.

συφερτικός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ συμφερτικός.

συφεών-ῶνος (ὁ) μτγν. τ. τοῦ συφεὸς βλ.λ. : Ἀγαθ.1.5,13 **ὥσπερ ἐν συφεῶσι καὶ μάνδραις**.

συφιλιδικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σύφιλιν, ὁ τῆς συφιλίδος : **συφιλιδικὰ ἐξανθήματα, - συφιλιδικαὶ πλάκες**· **2)** ὁ ἐκ συφιλίδος πάσχων.

συφιλιδογραφία (ἡ) νεώτ. περιγραφὴ τῆς συφιλίδος, συφιλιδολογία.

συφιλιδογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συφιλιδογραφίαν.

συφιλιδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν συφιλίδος, ψευδοσυφιλιδικός.

συφιλιδοκομεῖον (τὸ) νεώτ. νοσοκομεῖον ἐν ᾧ νοσηλεύονται οἱ πάσχοντες ἐκ συφιλίδος, θεραπευτήριον συφιλιδικῶν.

συφιλιδολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος μὲ τὴν παθολογίαν, τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῆς συφιλίδος.

συφιλιδολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συφιλιδολογίαν ἢ τὸν συφιλιδολόγον, ὁ τῆς συφιλιδολογίας.

συφιλιδολόγος (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ἀσχολούμενος εἰδικῶς εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῆς συφιλίδος· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ ἰατρὸς ὅστις ἀσχολεῖται μὲ τὴν διάγνωσιν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἄ. ἀφροδισιολόγος.

συφιλ(ιδ)ομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ συφιλιδομανίας.

συφιλ(ιδ)ομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοπάθεια καθ' ἣν διαβλέπει τις εἰς πᾶσαν νόσον ἀποτελέσματα συφιλίδος, ἡ μονομανία καθ' ἣν ὁ ἰαθεὶς ἐκ συφιλίδος φοβεῖται ὅτι πάσχει εἰσέτι.

συφιλίζω νεώτ. ἐμβολιάζω πειραματόζῳον διὰ συφιλιδικοῦ ἰοῦ.

σύφιλις-ιδος (ἡ) νεώτ., δημ. -η, νεώτ. κ. **συφιλίς -ίδος** ἀφροδισία λοιμώδης νόσος ὀφειλομένη εἰς εἰδικὸν μικρόβιον, τὴν ὠχρὰν σπειραχαίτην καὶ μεταδιδομένη δι' ἐπαφῆς μικροβιοφόρων συφιλιδικῶν ἐκδηλώσεων, ὡς εἶναι τὸ συφιλιδικὸν ἕλκος καὶ αἱ συφιλιδικαὶ πλάκες, ἄ. λεγ. γαλλικὸν πάθος, μαλαφράντζα.

συφιλισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. μολυσμὸς τοῦ ὀργανισμοῦ ὑγιοῦς ἀτόμου ἢ πειραματοζῴου διὰ συφιλιδικοῦ ἰοῦ.

συφιλομανής-οῦς-ές νεώτ. δ. τ. τοῦ συφιλιδομανὴς βλ.λ.

συφιλομανία (ἡ) νεώτ. δ. τ. τοῦ συφιλιδομανία βλ.λ.

συφιλοφοβία (ἡ) νεώτ. νοσηρὸς φόβος ἐνδεχομένης προσβολῆς ἐκ συφιλίδος καὶ γενικῶς ἐξ ἀφροδισίων νοσημάτων.

συφίλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπεξεργασία ἐμφανιζομένη κατὰ τὴν τρίτην περίοδον τῆς συφιλίδος ἐπὶ ὅλων τῶν ἱστῶν τοῦ σώματος καὶ ἰδίᾳ τῶν σπλάγχνων.

σύφλογο (τὸ) δημ. συνδρομὴ φλογῶν, ὁρμητικὴ συνάντησις πολλῶν φλογῶν ὁμοῦ ἐκ διαφόρων σημείων προερχομένων, αἱ φλόγες ὁμοῦ, ζωηρὸν πῦρ : **γιὰ νὰ κρατάῃ τὸ σύφλογα χρειάζεται πυροστιά, - μὲ πῆρε τὸ σύφλογο (ὑπέστην ἐγκαύματα ἐξ ἀποστάσεως)**· || κ. μτφ. : Παλαμ.Παρακ.96,10 **μὲ σίδερο πυρωμένο πάντα στὸ σύφλογο τοῦ ἐρωτά σου**· **2)** μτφ. αἰφνίδιος θυμός, ὀργή, ἔξαψις : **σύφλογο τὸν πιάνει ἅμα μὲ δῇ μπροστά του**.

συφορά (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ συμφορὰ βλ.λ., ἀπευκταῖον γεγονός, βαρύ, μέγα δυστύχημα : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.12,1 **ἀλί, ὠιμέ! στὴ συφορά σου**.

συφορβία (ἡ) Φῶτ. «ἀγέλη χοίρων».

σῠφόρβιον (τὸ) μτγν. τὸ συοφόρβιον βλ.λ. : Διοσκ.ΑΠ ΙΙ,363 **ποῦ δὲ . . συφόρβια,** Πολύαιν.4,19.

σῠφορβός (ὁ) (σῦς-φέρβω) ποι. τ. τοῦ συοφορβός ὁ συβώτης, ὁ χοιροβοσκός,' ὁ γουρουνᾶς : Ἰλ.Φ 282 **ἐρχθέντ' ἐν ποταμῷ μεγάλῳ ὡς παῖδα συφορβόν,** Ὀδ.Ξ 504 **δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,** Θεόκρ.(6,54 **ἐσιγάθη δ' ἂν συφορβὸς Εὔμαιος** (δ. ἀνάγν. ὑφορβός), Πλούτ.Ρωμ.6 **τὰ δὲ βρέφη .. συφορβὸς ἀνείλετο.**

συφορβῶ-έω σχόλ. εἶμαι συφορβός, χοιροβοσκός, βόσκω χοίρους : Σχόλ.Ἰλ.Φ 282.

συφοριάζω δημ., παθ. μτχ. παρακ. **σῠφοριασμένος,** ρίπτω τινὰ εἰς συμφοράν, δυστυχίαν, γίνομαι αἴτιος νὰ δυστυχήσῃ τις, νὰ κατασστροφῇ· παθ. δυστυχῶ, καταστρέφομαι : **συφοριασμένος** (κατεστραμμένος, δυστυχισμένος).

σύφος-α-ον ΜΕ αἰολ. τ. ἀντὶ σοφὸς βλ.λ.

συφός (ὁ) μτγν. ὁ συφεὸς βλ.λ., χοιροστάσιον, γουρνοστάσι· Πολυδ.Ι,251 «συφεοὶ καὶ συφοὶ καὶ χοιροκομεῖα» : Λυκόφρ.676 **στένοντες ἄτας ἐν συφοῖσι φορβάδες** (σχόλ. «χοίρων κοίταις, χοίρων μάνδραις».

συφτάνω δημ. προφθάνω, προλαμβάνω· κ. μέσ. σῠφτάνομαι : **δὲν συφτάνομαι νὰ δίνω λεφτά - νὰ πληρώνω ἐργατικά.**

συφώνημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸς ὄγκος τοῦ προσώπου.

σύφωτος-η-ο δημ. κατάφωτος, ὁλόφωτος : σύφωτος τόπος, - **σύφωτο τοπίο.**

συχαλασμός (ὁ) δημ. τρομερὸς θόρυβος ἐκ καταπτώσεως βράχων προκαλούμενος ἢ ἔκ τινος ἄλλης φυσικῆς αἰτίας, οἷον βροντῆς, σεισμοῦ κτλ.· πρβλ. δημ. χαλασμὸς κόσμου : Ἐρωτόκρ.2,1125 **κι ἐφάνη κι ἤτονε βροντὴ . . ποὺ . . μὲ πολὺ συχαλασμὸ στὰ βάθη κατεβαίνει.**

συχαλῶ δημ. κατακρημνίζομαι : δ.δίστ. **εὐκὴ γονέων ἔπαιρνε καὶ τὰ βουνὰ περπάτειε | καὶ τὰ βουνὰ νὰ συχαλοῦν, καὶ σὺ νὰ μὴ φοβᾶσαι.**

συχαρίκια (τὰ) δημ. δῶρον, φιλοδώρημα προσφερόμενον εἰς τὸν ἀγγέλλοντα εὐχάριστον εἴδησιν : Ἐφταλ.Ἐκλ.Σελ.46 **ἀκόμα δὲν ἔδεσε τὸ παλαμάρι.. καὶ δρόμο, νὰ προφτάσῃ πρῶτος τὰ συχαρίκια, - τὰ συχαρίκια μου, ἦρθε ὁ ἄντρας σου ἀπὸ τὸ Μέτωπο !, -τὰ συχαρίκια μου ! Κώστα τὸ βγάλανε** (ἐπὶ νηπίου βαπτισθέντος)· ‖ ἐν φρ. **πᾶρ' τὴ σκούφια μου συχαρίκια, - βγάλε τὸ σκουλαρίκι σου καὶ δῶσ'το γιὰ τὰ συχαρίκια!** (εἴρων. ἐπὶ ἀσημάντου, ἐντελῶς ἀδιαφόρου ἀγγελίας).

σύχλιος-ια-ιο δημ. χλιαρός.

συχλιάζω δημ. κ. **συχλιαίνω** θερμαίνω τι ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ γίνῃ χλιαρόν, σύχλιο.

σύχλωρος-η-ο δημ. ὁ λίαν χλωρός, χλωρότατος : **κόφτε σύχλωρα κλαριά.**

συχνά ἐπίρρ. δημ. συχνάκις, πολλάκις, κατ' ἐπανάληψιν, ἄνευ μακρῶν διαλειμμάτων : **νὰ μᾶς ἔρχεσαι συχνά, - νὰ σὲ βλέπουμε συχνά·** ‖ ἐπιτατικῶς ἐν τῇ φρ. **συχνὰ πυκνὰ** πολὺ συχνά.

συχνάζω σχόλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. μεταβαίνω εἴς τινα τόπον συχνά, συνήθως, φοιτῶ, θαμίζω : Σχόλ.Φιλόστρ.Ἡρ.490, ΕΜ 299,21 **ἐθελόσυχνος σημαίνει τὸν θέλοντα συχνάζειν,** Εὐστ.Πον.242,79, **- ποῦ συχνάζεις τὰ βράδια σου ;, - δὲν συχνάζει πλέον εἰς τὸ καφενεῖον μας.**

συχνάκις ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. **νεώτ.** συχνῶς, συχνάκις, πολλάκις, συχνὰ βλ.λ. : Λουκ.Σκύθ.2 **τοῦτο συχνάκις γενόμενον,** Τζέτζ.Χιλ.3,582, Πρόδρ.2, 417 **ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μὲ τὸ μέλιν.**

συχνανεντρανίζω δημ. συχνάκις, πολλάκις προσβλέπω, ἀνεντρανίζω τινὰ ἤ τι συχνά : Ἐρωτόκρ.4,1310 **κι ἀπὸ και δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τσὶ συχνανεντρανίζει.**

συχνανεντράνισμα (τὸ) δημ. τὸ συχνὸν ἀνάβλεμμα πρός τινα : Ἐρωτόκρ.3,1506 **θωρειὲς μὲ τσ' ἀναστεναγμούς, . . καὶ συχνανεντρανίσματα.**

συχνανοίγω δημ. ἀνοίγω τι συχνάκις, πολλάκις : Σολωμ.Θάν.Μικρ.Ἀνεψιᾶς 2,3 **ἐπάλευε τὸ σῶμα ἡ ψυχή σου, γιὰ νὰ βγῇ, καὶ συχνάνοιγες τὸ στόμα καὶ δὲν ἤξερες γιατί.**

σύχνασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. τὸ συχνάκις γενόμενον : Πολυδ.6,183· ‖ τὸ συχνάζειν εἴς τινα τόπον, ἡ συχνὴ ἐπίσκεψις.

συχνκών-ῶνος (ὁ) μτγν. δρυμός, δάσος, λόχμη : Ἀκύλ.ΠΔ Γεν.22,13.

συχνιός-ιά-ιό ἰδιωμ. ἀντὶ τοῦ συχνός, ὅθ. ὁμ. ἐπίρρ. **συχνιά** : Ἐρωτόκρ.3,1056 **καὶ μὲ τὰ δάκρυα τὰ συχνιὰ βρέχει τὸ πρόσωπόν τσι.**

συχνιά ἐπίρρ. ἰδιωμ. ἀντὶ συχνὰ βλ.λ. : Ἐρωτόκρ. 1,258 **σὲ θωροῦ συχνιὰ ν' ἀνεβοκατεβαίνῃς.**

συχνιάζω μσν. συχνάζω βλ.λ., φοιτῶ που, θαμίζω εἴς τινα **τόπον** : Ἐρωτόκρ.1,881· ‖ μτ. γενικ. τοπ. : Ἐρωτόκρ.3,375 **τοῦ Παλατιαοῦ συχνιάζει·**
2) ποιῶ τι συχνάκις, πολλάκις : Ἐρωτόκρ.1,2137 **κρουφὰ τὸν ἀνεντράνιζε,κι αὐδὲ πολλάσυχνιάζει.**

συχν(ο)- α' συνθετικὸν μεταγενεστέρων, μεσαιωνικῶν, νεωτέρων καὶ δημοτικῶν **λέξεων** προσδίδον εἰς αὐτὰς τὴν ἔννοιαν τῆς συχνότητος, τῆς συχνῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐνεργείας τῆς ὑπὸ τοῦ θέματος τοῦ β' συνθετικοῦ ἐκφραζομένης, οἷον συχναλλάσσω (Ἐρωφ.3,199), **συχνοδιαβαίνω, συχνοθωρῶ** (Ἐρωτόκρ.1,696), **συχνορωτῶ, συχνοσπουδάζω** (αὐτ.1,791), **συχναστρέφομαι** (αὐτ.1,2156).

συχνοβλέπω δημ. βλέπω τινὰ συχνάκις, συναντῶ· ἐν τῷ μέσ. **συχνοβλέπομαι** συναντῶμαι μετά τινος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 30 **εἶχαν ἀποκτήσει τὴν παιδαριώδη συνήθειαν .. νὰ συχνοβλέπωνται.**

συχνογύρισμα (τὸ) μσν. ἡ συχνὴ στροφὴ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ ὀπίσω : Διγεν.Ἀκρ.380 **μὴ εἰς τὸ συχνογύρισμα τὴν κεφαλήν σου κόψῃ.**

συχνογυρνῶ δημ. — συχνὰ γυρνῶ, περιέρχομαί τι συχνάκις : Κρυστ.Τραγ.Κοῦρος 20 **κι αἱ γυιοὶ του ἀράδα τὰ μαντριὰ σύχνογυρνοῦν.**

συχνοέρχομαι δημ. ἔρχομαι συχνῶς, συχνά : Ἐφταλ.Ἐκλ.Σελ.104,6 **ξένα παιδὶ συχνοερχότανε καὶ στὴ μελέτη βουτιότανε.**

συχνοκαταπίνω μσν. καταπίνω ἀδιακόπως : Πρόδρ.2,100 **καὶ μὴν θωρῇς τοὺς βαθρακούς, . . καὶ τρέχουσιν τὰ σάλια σου, καὶ συχνοκαταπίνεις.**

συχνολουσία (ἡ) μτγν. τὸ συχνάκις λούεσθαι : Ἀέτ. εἰς Σωρ.266 (δ.ἀνάγν. κοιλιολυσία).

συχνόμετρον (τὸ) νεώτ. **εἰδ.** ἠλεκτρ. τὸ ὄργανον δι' οὗ καταμετρεῖται ἡ συχνότης τῶν ἐναλλασσομένων ρευμάτων.

συχνομιλῶ δημ. ὁμιλῶ, συνομιλῶ μετά τινος συχνά, ἢ ὁμιλῶ συχνάκις εἴς τινα περί τινος, ποι. ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ : Κρυστ.Τραγ.Σταυραετὸ 5 **φωλιάζεις μέσ' στὰ κράκουρα, συχνομιλᾷς μὲ τ' ἄστρα.**

συχνονειρεύομαι δημ. συχνάκις ὀνειρεύομαί τινα : Κρυστ.Τραγ.Ἀργαλειοῦ 4 **διασίδι μ', ὄντας σ' ἔγνεθα, τὸν συχνωνειρευόμουν.**

συχνοπαιδοῦσα (ἡ) δημ. ἡ συχνάκις παιδοποιοῦσα γυνή.

συχνός-ή-ό(ν) κ. μσν., **νεώτ. κ.** δημ., συγκρ. συχνότερος, ὑπερθ. συχνότατος, ὁ μακρός, ὁ μακρᾶς διαρκείας, ἐπὶ χρόνου : Ἡρ.8,52 **ἐπὶ χρόνον συχνόν,** Πλάτ.Φαῖδ.57Α **χρόνου συχνοῦ,** Γαλ.15, 512· ὁμ. κ. **ἐν** φρ. **χρόνῳ συχνῷ ὕστερον, συχνῷ ὕστερον χρόνῳ** : Ξεν.Ἀν.1,8,8, Πλάτ.Γοργ.518D· ὁμ. κ.μτ. γενικ. ἐν τῇ φρ. **συχνὸν τοῦ βίου** μέγα μέρος τῆς ζωῆς : Πλάτ.Ἐπιστ.322Ε **διὰ τὸ μεθ' ἡμῶν μετρίων ὄντων καὶ αὖ κακῶν συχνὸν διατετριφέναι τοῦ βίου·** **2)** ὁ ἐν μακρῷ χρόνῳ γινόμενος, μακρός, συνεχής, ὅθ. κ. ὀχληρός, ἀνιαρός, **βαρετός : Πλάτ.Γοργ.465Ε οὐκ ἐῶν μα-**

κραύς λόγους λέγειν αὐτὸς συχνὸν λόγον ἀποτέτακα, αὐτ.Θεαίτ.185Ε εὖ ἐποίησάς με μάλα συχνοῦ λόγου ἀπαλλάξας· || φρ.συχνὴ πραγματεία μακρά, ὀχληρά, ἀνιαρά : Δημ.1242 συχνῆς δὲ πάνυ πραγματείας περὶ τοσαῦτα χρήματα γενομένης· || δθ. ὁ συχνάκις γιγνόμενος, ὁ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενος : Πλάτ.Πολιτ.287Ε μάλα γε συχνὸν εἶδος, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 51 ἡ ἀδικία εἶναι ὁ ζωντανώτερος καὶ συχνότερος νόμος τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, - παρόμοια ἐπεισόδια εἶναι τώρα συχνότατα· || ὁ κατὰ πυκνὰ καὶ σύντομα χρονικὰ διαστήματα γινόμενος, ἐπαναλαμβανόμενος : ὁ κ. διευθυντὴς μᾶς κάμνει συχνὰς ἐπισκέψεις τοὺς τελευταίους μῆνας, - ὁ Γενάρης φέτος μᾶς ἔκανε συχνὲς βροχές· **3)** πολύς, πολυάριθμος : Ἡρ.1,58 προσκεχωρηκότων αὐτῷ καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων συχνῶν, αὐτ.6,33 πόλιες συχναὶ ἔνεισι, αὐτ.108 πόνους ὑπὲρ αὐτῶν [οἱ] Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναραιρέατο, Ἀριστφ.Βάτρ.1237 ἔτι γὰρ εἰσί μοι συχνοὶ [ἐπὶ τῶν προλόγων τοῦ Εὐριπίδου], αὐτ.Ὄρν.1014 ξυνηλατοῦνται καὶ κεκίνηνταί τινες πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ, Πλάτ.Πολ. 544C ὀλιγαρχία, συχνῶν γέμουσα κακῶν πολιτεία· ὁμ. κ. ἐν φρ. ἡμέρας συχνὰς ἐπὶ πολλὰς ἐν συνεχείᾳ ἡμέρας : Πλάτ.Πρωτ.313Α σκοπούμενος ἡμέρας συχνάς· ὁμ. ἐν φρ. τίκτειν πέντε συχνὰ ἐν ἑνὶ τοκετῷ, σὲ μιὰ γέννα : Πλούτ.Ἠθ.429F τεκεῖν πέντε συχνά· || φρ. ἄλλοι συχνοὶ ἄλλοι πολλοί : Ἀριστφ.Ἐκκλ.388 οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτός, οὔτ' ἄλλοι συχνοί· || μτ. γενικ. διαιρ. : Ἡρ. 3,39 συχνὰς μὲν δὴ τῶν νήσων ἀραιρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἠπείρου ἄστεα, Θουκ.4,106 καὶ τῶν ἔξω ληφθέντων συχνοῖς οἰκεῖοι ἔνδον ἦσαν, Ξεν. Ἀν.5,4,16 ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν βαρβάρων· || κ. ἀπολ. συχνοὶ πολλοί, πολυάριθμοι, μεγάλου ἀριθμοῦ : Θουκ.2,52 διὰ τὸ συχνοὺς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν· || ὁμ.μτ. λ. περιληπτικῶν, πολυάριθμος, πολυπληθής : Ἰάμβλ.π.Σουΐδ. θεραπείαν συχνὴν εὐνούχων τε καὶ θεραπαινίδων [θεράποντας πολυαρίθμους εὐνούχων καὶ θεραπαινίδων], Πλούτ.Ποπλ.5, Ἀνών.π.Σουΐδ. αἰκίας . . συχνῆς [πολλῶν οἰκετῶν]· || δθ. πολύς, ἄφθονος, πλούσιος : Ἀριστφ.Πλ.754 ὅσοι δ' ἐπλούτουν οὐσίαν τ' εἶχον συχνήν, Πλούτ.Λύσ.16 ἀφελὼν συχνὸν ἀργύριον ἐξ ἑκάστου, ΑΠ 6,303 [ἐπὶ μυῶν] καὶ δεῖπνον συχνὸν ἀπὸ σκυβάλων, Σουΐδ. συχνὸς χρυσός· || ὁμ. ἐπὶ πόλεων, ἐπὶ κατοικουμένου χώρου, πλούσιος εἰς πληθυσμόν, πολυάνθρωπος : Πλάτ.Πολ.370D κοινωνοὶ ἡμῖν γιγνόμενοι, συχνὸν αὐτὸ ποιοῦσιν, Στράβ.15,1,28 καὶ ἡ περικειμένη χώρα συχνὴ καὶ σφόδρα εὐδαίμων· **4)** μέγας : Πλάτ.Πολ.414C πεῖσαι δὲ συχνῆς πειθοῦς, Δημ.1359 ἡ δὲ διοίκησις συχνή, ὁπότε δέοι τοῦτόν τε καὶ αὐτὴν τρέφειν καὶ παιδάρια τρία [δαπάνη μεγάλη]· || ὁμ. συχνὴ εὐλάβεια-σκέψις-μελέτη μεγάλη, σύντονος, ἐπιμελής, συστηματική : Πλάτ.Πολ.539Β εὐλάβεια αὕτη συχνή, αὐτ.Νόμ. 968Β περὶ τὰ τοιαῦτ' ἐμπειρίαν τε καὶ σκέψιν γεγονυῖάν μοι καὶ μάλα συχνήν, Θεόφρ.ἀπ.175· || ὁμ. συχνὸν ἔργον μέγα, δυσχερές, δύσκολον : Πλάτ.Πολ.511 δοκεῖς γάρ μοι συχνὸν ἔργον λέγειν· || ὁμ. μέγα τμῆμά τινος, ἐν φρ. συχνὸν τὸ ὑπεραῖρον τὸ ὕδωρ [φυτὸν]· || μέγα τμῆμα ἐξέχον ἀπὸ τοῦ ὕδατος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,8,10· || ὁμ. ὁ μεγάλης ποσότητος : Ἱππ.Ἐπιδ.7,77 συχνὸν αἷμα ἐρρύη, Γαλ.16,584 διέρχεται φλέγμα συχνόν· || εἰδ. ἐπὶ ἀγγείων, μέγας, ὀγκώδης, μεγάλης χωρητικότητος : Θεόπομπ.Κωμ.41 λεπαστὴ μάλα συχνή, Ἀντιφ.37 πάνυ συχνὴ σφύραινα· **5)** εἰδ. ἐπὶ διαστήματος : Ἱππ.Ἀγμ.14 προσεπιδεῖν καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ συχνόν· **6)** ὁ τεταμένος, ἔντονος : Ἱππ.Μοχλ.1 συχνοτέρας κινήσιας ἔχει· **7)** τὸ οὐδ. ἐν. συχνὸν κ. πληθ. συχνὰ ἐν ἐπιρρ. χρ. συχνάκις, πολλάκις ἢ πολύ : Πλάτ.Φαῖδρ.257C συχνὸν διαμαρτάνεις, αὐτ.Φιλ. 51Β συχνὰ χαίρειν ἐᾶν· ὁμ. ἐν τῇ ἐκφρ. ἐπὶ συχνόν : Ἱππ.Ἀγμ.14· ὁμ. ἐπιρρ. μακράν, απομεμακρυσμένως, εἰς ἀπόστασιν μεγάλην : Ξεν.Ἀν. 1,8,10 διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, αὐτ.ΚΠ 6,3,12 πρὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄλλοι ὡς τριάκοντα ἱππεῖς συχνὸν προελαύνουσι, Ἀριστλ.ΖΙ 619a,32 τὴν θήραν δὲ ποιεῖται οὐκ ἐκ τῶν σύνεγγυς τόπων τῆς νεοττιᾶς, ἀλλὰ συχνὸν ἀποπτάς· || ὁμ. ἐπιρρ. ἐν τῇ δοτ. ἐν. συχνῷ μτ. συγκριτ. ἐπιθέτου ἐπιτείνουσα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀκολουθοῦντος συγκρ. ἐπιθέτου : Πλάτ.Νόμ.761D δεχομένους εὐμενῶς ἰατροῦ δεξιὰν μὴ πάνυ σοφοῦ βελτίονα συχνῷ, Δημ.1002 νεώτερον ὄντ' ἐμοῦ καὶ συχνῷ [ὅτι ἦτο νεώτερός μου καὶ κατὰ πολύ].

συχνοσπαράζω δημ. σπαράζω, σφαδάζω, σφύζω, πάλλομαι ἀκαταπαύστως : Σολωμ.Ἔθν. Ὕμν.139,1 ἡ καρδιὰ συχνοσπαράζει . . πλὴν τί βλέπω ; σοβαρὰ νὰ σωπάσω μὲ προστάζει.

συχνοσύνθετος-ον μσν. ὁ ἐκ πολλῶν λέξεων σύνθετος : Εὐστ.1277,43 εὕρηται . . χωρίον ἔν τινι ἀσυνήθει κωμῳδίᾳ οὕτω συχνοσύνθετον, ὥστε ὁ καταρξάμενος αὐτὸ ἀναγνῶναι . . οὐ διίξεται.

συχνότης [ἡ] νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ συχνοῦ, εἰδ. φυσ. ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαναλήψεων περιοδικοῦ φαινομένου ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος : συχνότης βροχῆς ἀνέμου· || εἰδ. ἠλεκτρ. ἐν φρ. συχνότης ἐναλλασσομένου ρεύματος ὁ ἀριθμὸς τῶν περιόδων τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος κατὰ δευτερόλεπτον· εἰδ. ἀκουστ. συχνότης ἤχου ὁ ἀριθμὸς τῶν παλμικῶν κινήσεων ἃς παράγει ἠχοῦν τι σῶμα εἰς ἓν δευτερόλεπτον.

συχνουρία [ἡ] νεώτ. τὸ ἐκ παθολογικῆς αἰτίας συχνάκις οὐρεῖν.

συχνοφέγγω δημ., ἰδ. τριτοπρ. -έγγει συχνάκις φέγγει, ἀστράπτει : Σολωμ.Ὄνειρον Μαρίας 4,7 συχνοφέγγει ἀστραπή, σχίζει τὸ σκότος.

συχνοφλαμαρίζω μσν. φλαμαρίζω συχνά, συχνάκις ἀναδίδω φλόγας : Πρόδρ.1,229 καὶ βλέπω τὴν ἱστίαν των πῶς συχνοφλαμαρίζει.

συχνῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. συχνοτέρως, συχνότερον, ὑπερθ. συχνότατα, συχνόν, συχνὰ βλ.λ., συχνάκις : Ἀντιφ.3,3,3 οὗτος μὲν οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ, Γαλ.16,684, Πάπ.· συγκρ. συχνοτέρως : ΕΜ περιφραδέως, διὰ τὸ συχνοτέρως ἐποπτεύειν, Ἰω.Κλίμ.28,438· κ. συχνότερον : ASS 4, 2,965C, Στουδ.Θεόδ.359Ε· ὑπερθ. συχνότατα : ὁ γραμματικὸς οὗτος τύπος ἀπαντᾷ συχνότατα.

συχτάρι [τὸ] δημ. τὸ σάρωθρον, τὸ συναχτάρι.

σύχυση [ἡ] μσν. κ. δημ. ἡ σύγχυσις, ἡ ταραχή : Ἐρωτόκρ.4,1046 πολλὰ μεγάλη σύχυση εἰς τὸ φουσσάτο γίνη· **2)** ἡ ψυχικὴ ταραχή, θυμός.

συχωρεμένος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ συγκεχωρημένος, ὁ ἀπηλλαγμένος τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν : Ἐρωτόκρ.2, 1048 ὁπ' ἀποθάν', ἀπ' ὅλους σας ἂς εἶν' συχωρεμένος· || δθ. ἀπλ. ἐπὶ τεθνεώτων, ὁ μακαρίτης, νεκρός, ὁ τεθνεὼς ὑπὲρ οὗ εὐχόμεθα τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του ἢ ἁπλῶς παροβλέπομεν τὰς ἀδυναμίας του : ὁ συχωρεμένος αὐτὰ δὲν τὰ πρόσεχε.

συχώρεση [ἡ] δημ. κ. σχώρεση ἡ συγχώρησις, ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν : πάει νὰ πάρῃ συχώρεση ἀπὸ τὸν παπὰ γιὰ νὰ κοινωνήσῃ αὔριο· δθ. ἀπλ. συγγνώμην, ἐν φρ. μὲ σχώρεση μὲ τὸ συμπάθιο.

σ(υ)χώρια [ἡ] δημ. κ. σ(υ)χώριο [τὸ] συγχώρησις, δόσις συγγνώμης, ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν.

συχωριανός-ή δημ., οὐδ. -άκι ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου καταγόμενος, χωριανός, συντοπίτης.

σ(υ)χώριο (τό) δημ. κ. σ(υ)χώρια (ἡ) εὐχητ. φρ. : **συχώριο νά 'χουν τά** πεθαμένα σου (συνήθ. ἐπαιτείας, ἀλλ' ἐνίοτε καί ὡς ἐπιδοκιμαστική πράξεως τοῦ πρός ὅν ἡ εὐχή)· || ὁμ.φρ. **μπουκιά καί συχώριο** (ἐπί νοστιμωτάτου ἐδέσματος· κ. *μτφ. ἐπί γυναικός* εὐειδοῦς καί εὐσώμου).

συχωρνῶ δημ. συγχωρῶ βλ.λ.

συχωροχάρτι (τό) δημ. τό συγχωρητήριον, ἔγγραφον δι' οὗ παρέχεται συγχώρησις· συγγνώμη· || εἰδ. νεώτ. συγχωροχάρτιον, ἡ ὑπό τοῦ πάπα παρεχομένη ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς τούς πιστούς τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας, παλαιότερον πολλάκις παρεχομένη ἐπί πληρωμῇ, τοῦθ' ὅπερ προεκάλεσε τήν ἐπίκρισιν τοῦ Λουθήρου· || συνεκδ. ἡ προφορική ἤ ἔργῳ δηλουμένη συγγνώμη πρός τόν διαπράξαντα ἤ διαπράττοντα πταῖσμα, σφάλμα, ἀκοσμίαν, ἡ παρεχομένη ὑπό τοῦ ἐκ τούτων ζημιουμένου ἤ ὑπό τοῦ προϊσταμένου ἤ γονέως κττ. : **ἔδωκε συχωροχάρτι στόν ὑπάλληλο ποὺ τοῦ ἔκαμε τήν κατάχρηση**· κ. εἰρων. : **ἔχει δώσει συχωροχάρτι στίς κόρες του**· **2)** μτφ. τό κατά ὑπέρμετρον ἐπιείκειαν παρ' ἀξίαν τοῦ λαβόντος δοθέν δίπλωμα, πτυχίον σπουδῶν.

συφειρικόν (τό) (λατ.) μτγν. δ. γρ. **συφηρικόν** (subsericum) πιθ. ὕφασμα περιέχον σηρικόν, μέταξαν : Διοκλ.'Εδικτ.20,9.

σύψυχα ἐπίρρ. δημ. μεθ' ὅλης τῆς ψυχῆς, ὁλοψύχως, μέ ὅλην τήν καρδιά : **σύψυχα ρίχτηκαν στόν ἐχθρό**· **2)** μεθ' ὅλου τοῦ πληρώματος, αὐτανδρί : **τό καράβι βούλιαξε σύψυχα.**

σύψυχος-η-ο δημ. ὁλόψυχος, γενναῖος, ὁ μεθ' ὅλων αὐτοῦ **τῶν δυνάμεων** ἐνεργῶν τι, ἰδ. ἐπί ἀγωνιζομένων : **σύψυχοι χύμηξαν νά πάρουν τό κάστρο**· **2)** αὐτάνδρος βλ.λ.||, ἐπί πλοίων, μεθ' ὅλων τῶν ψυχῶν **τοῦ** πληρώματος καί τῶν ἐπιβατῶν : Σολωμ.'Ονειρα Μαρίας 5,8 **καί τό καράβι σύψυχο βουλιάει.**

σύφωμα ἐπίρρ. δημ. μετά τροφῆς, ἀντίθ. ξέφωμα, ἤ ξύ- : **πῆρε ἐργάτες σύφωμα νά τοῦ καλλιεργήσουν τό κτῆμα.**

συφωμίτης (ὁ) μσν. ὁ ἐπί μισθῷ καί μετά τροφῆς ἐργαζόμενος : Πρόδρ.2,400 **κουντῶ τόν συφωμίτην μου, σύρνω τον ἐκ τό μάτιν, καί λέγω τί ἔν' τό τρώγομεν.**

συώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρός χοῖρον, πολυφάγος, ἀδηφάγος : Πλούτ.'Ηθ.716Ε, Φιλόστρ.'Απολλ.8,7 **συώδεις 'Αρκάδες**· **2)** ἀμόρφωτος, **κτηνώδης**· Σουΐδ. **«συώδης, ἀμαθής, ἀπαίδευτος»** : Εὐνάπ.ΒΣοφ.480Β, Φώτ.Βιβλ.54,14.

σφαγάδι (τό) δημ. τό σφαγάρι, ζῷον προοριζόμενον **διά** σφαγήν· **2)** πτῶμα σφαγιασθέντος, **φονευθέντος** ἐν μάχῃ : Κάλβ.'Ωδ.13,24.

σφαγάρι (τό) **δημ.** βόσκημα, ζῷον προοριζόμενον **πρός σφαγήν**, σφάγιον, ἐν ἀντιθ. πρός τό **θνῆσκον**, δθ. **κ. τό** κρέας ὑγιοῦς σφαγίου ἐν ἀντιθέσει **πρός τό** τοῦ θνήσκοντος ἤ πρός **τό ἤδη** σεσηπός : **κάλλια σφαγάρι** παρά ψοφίμι.

σφάγανον (τό) **σχόλ.** λ. ἐπινοηθεῖσα πρός **ἑρμηνείαν** τοῦ **φάσγανον** βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.Α 190.

σφαγεῖο(ν) κ. **νεώτ.**, δημ. κ. σφαγειό ἀγγεῖον **ἐν ᾧ** τοποθετοῦσι **τό** αἷμα **τῶν** σφαζομένων ἱερῶν θυμάτων Φώτ. **«τό** ἀγγεῖον εἰς ὅ τό αἷμα τῶν σφαζομένων ἱερείων **δέχονται»**, Σουΐδ.: Εὐρ.'Ηλ.800 **οἱ μέν** σφαγεῖον **ἔφερον, αἱ δ' ἦρον κανᾶ,** αὐτ. ΙΤ 335, 'Αριστφ.Θεσμ.754 **δός μοι σφαγεῖον, . . ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοὐμοῦ λάβω**· **2)** ἐν τῷ πληθ. **νεώτ. κ.** δημ. **ὁ** τόπος, **τό** ἵδρυμα **ἔνθα σφάζουαι τά ζῷα**· **3)** μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἡ σφαγή πολλῶν ἀτόμων, ἡ ἐξόντωσις πολλῶν ἀνθρώπων, **μακελλεῖον βλ.λ.**· **4)** ὁμ. εἰρων. χαρτοπαικτική συγκέντρωσις ἐν ᾗ ὑπό τινων προσυνεννοημένων **διά δόλου** κλέπτονται οἱ ἄ. μετέχοντες· **5)** ὁμ. κατάστημα ἀμέσου καταναλώσεως ἔχον ὑπερόγκους τιμάς· **6)** κρύφα λειτουργοῦν ἀνήθικον ἵδρυμα, εἰς ὅ παρασύρονται ἄπειροι νεάνιδες ἤ ὕπανδροι γυναῖκες.

σφαγεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ σφάζων, ὁ σφάκτης : Εὐρ.Ρῆσ.251 **ὁ πεδοστιβής σφαγεύς,** αὐτ.ΙΤ 623 **ὁ δέ σφαγεύς τίς;,** αὐτ.'Ηρ.451 **τίς σφαγεύς τῶν δυσπότμων;**· κ. ἐπί θυσίας : 'Επιγρ.· || δθ. συνεκδ. ἡ θυτική μάχαιρα : Εὐρ.'Ανδρ.1134 **σφαγῆς τ' ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος**· || εἰδ. νεώτ. ὁ ἔχων ἐπάγγελμα τήν σφαγήν τῶν ζῴων τῶν εἰς τροφήν τῶν ἀνθρώπων προοριζομένων· **2)** ὁ δολοφόνος, ὁ φονεύς : Νόμ. π. 'Ανδοκ.1,78, Δημ.175 **μή ἐπιτρέπειν τοῖς σφαγεῦσι, τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τούς βουλομένους παρακαλεῖν**· || κ. κτ. συνεκδ. τό ξίφος, ἐφ' ὅ ἔμελλε νά πέσῃ ὁ Αἴας : Σοφ.Αἴ.815 **ὁ μέν σφαγεύς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος γένοιτ' ἄν**· **3)** ἐπίθ. ὁ φονικός : 'Αχμ.'Ονειροκρ.120,82,19 **ἐάν τις χεῖρα ἐκτείνῃ** σφαγέα, εἰς ἀδικίαν ἀποβήσεται **αὐτῷ.**

σφαγή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις καί τό ἀποτέλεσμα τοῦ σφάζω, ὁ διά μαχαίρας φόνος, τό σφάξιμο : Αἰσχ.Εὐμ.187, Σοφ. Αἴ.919 **ἐκ τε φοινίας πληγῆς μελανθέν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς**, Εὐρ.'Εκ.522, Πλάτ.Νόμ.682D **θανάτους τε καί σφαγάς καί φυγάς γενέσθαι παμπόλλας,** ΠΔ 'Ησ.53,7 **ὡς πρόβατον ἐπί σφαγὴν ἤχθη,** αὐτ.43,22· φρ. **σφαγάς ποιεῖσθαι, - σφαγάς ποιεῖν, - σφαγάς ἐμποιεῖν** : Ξεν.'Ελλ.4,4,2 **σφαγάς ἐπεχείρουν ποιεῖσθαι,** αὐτ.2,2,6 **σφαγάς τῶν γνωρίμων ποιήσαντες,** 'Ισοκρ.5,107 **ἐν τῇ πόλει σφαγάς ἐμποιοῦντες**· || εἰδ. φρ. **πολυθύτους τεύχειν σφαγάς** προσφέρειν πολλάς θυσίας, πολλά θύματα : Σοφ.Τρ.756 **μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγάς**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁμαδικοί φόνοι, ὁμαδική ἐξόντωσις, μοκελλειό : ἡ σφαγή ἤ αἱ **σφαγαί τῶν 'Αρμενίων**· **3)** τό ἐκ τῆς μαχαίρας προκαλούμενον τραῦμα, ἡ πληγή ἤ αἱμάσσουσα : Σοφ.Τρ.573 **ἐάν γάρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσίν,** Εὐρ.'Ηλ. 1223, 'Αθήν.9,381Β **ἐσφάγη . . σφαγὴν βραχεῖαν,** 'Αθανάσ.Μανδηλ.Βηρυτοῦ π. Δουκάγγ. **κατά τόν** τόπον **τῆς** εἰκόνος **τῆς σφαγῆς τῆς** λόγχης, **ὅθεν ἐξῆει τό** αἷμα **καί ὕδωρ**· φρ. **αἵματος σφαγή** τό αἷμα τῆς πληγῆς : Αἰσχ.'Αγ.1389 **κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγήν, βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι** φοινίας **δρόσου**· **4)** συνεκδ. δημ. προφ. κ. σφαή ὁ τράχηλος, **τό** κοῖλον μέρος τοῦ λαιμοῦ, ἔνθα ἐκτυπεῖτο τό θῦμα διά τῆς μαχαίρας, **τό** διά τήν σφαγήν προοριζόμενον, συνεκδ. κ. ὁ τράχηλος τοῦ ἀνθρ.· 'Αριστλ.ΖΙ 493b,7 **«κοινόν** μέρος αὐχένος καί στήθους σφαγή**»** : 'Αντιφ.5,69 **ἐγκαταλιπών τήν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ᾤχετο φεύγων**· συνήθ. ἐν τῷ πληθ. : Αἰσχ.Πρ.863 **ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος,** Εὐρ.'Ορ.291 **ἐς σφαγάς ὦσαι ξίφος,** Θουκ.4,48 **οἰστούς . . ἐς τάς σφαγάς καθέντες,** 'Αριστλ.ΖΙ 511b,35 **αὗται** (αἱ φλέβες) **τείνουσι . . ἄνω εἰς τήν κεφαλήν παρά τάς κλεῖδας διά τῶν σφαγῶν.**

σφαγιάζω κ. μσν. κ. νεώτ. σφάζω εἰς θυσίαν, θυσιάζω : 'Αριστφ.'Ορν.569 **ᾧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διός αὐτοῦ σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζειν,** Διόδ.Σ 13,86 **τῷ Κρόνῳ παῖδα σφαγιάσας,** Πλούτ.'Ηθ. 221Α, Τζέτζ.Χιλ.10,402 **τήν βοῦν τε σφαγιάσας**· κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : 'Ηρ.9,72 **ἐπειδή ἐσφαγιάζετο Παυσανίης**· κ. ἀπροσ. : αὐτ.6,76 ἐσφαγιάζετο **αὐτῷ** (προσέφερον θυσίας εἰς αὐτόν)· κ. μτ. δοτ. : Ξεν.'Ελλ.4,2,20 **σφαγιασάμενοι οἱ Λακεδαιμόνιοι τῇ 'Αγροτέρᾳ,** αὐτ.'Αν.4,5,4· κ.ἐμπροθ. (εἴς τι) : αὐτ.4,3,18 **οἱ μέν μάντεις ἐσφαγιάζοντο εἰς τόν ποταμόν**· κ. παθ. θυσιάζομαι, σφάζομαι εἰς θυσίαν : 'Ηρ.7,180 **τῷ δέ σφαγιασθέντι τούτῳ**

οὐ /ομα ἦν Λέων, 'Αριστφ.'Ορν.570 **ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ**, Ξεν.Λακ.13,8 **ὅταν ὁρώντων ἤδη τῶν πολεμίων χίμαιρα σφαγιάζηται**, 'Επιγρ.' **2)** νεώτ. μτφ. ἀφανίζω, καταστρέφω : **ἐσφαγίασαν τὰ ἱερώτερα τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων'** κ. παθ. **ἐσφαγιάσθησαν τὰ δίκαιά μου.**

σφαγιασμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ σφαγή, ἡ θυσία : Εὐρ.'Ηλ.200 **πατρὸς παλαιῶν σφαγιασμῶν**, Πλούτ. 'Αγησ.6 **ἅμα δὲ πως ὑπῆλθε τὸν 'Αγησίλαον ὁ τῆς κάρης σφαγιασμός'** **2)** ἡ σφαγή, οἱ ὁμαδικοὶ φόνοι, τὸ μακελλειό : **ὁ βάρβαρος σφαγιασμὸς τῶν γυναικοπαίδων'** **3)** νεώτ. κ. μτφ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφαγιάζειν βλ.λ.2).

σφαγιαστήριον (τὸ) σχόλ. τὸ σφαγεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Λυκόφρ.194 (ἴδ.ἀνάγν. σφαγιστήριον).

σφαγιαστής (ὁ) νεώτ. μτφ. ὁ καταστρέφων, ὁ βαρέως βλάπτων, ζημιῶν, ἀδικῶν : **σφαγιαστὴς τῆς ἀνθρωπότητος - τῶν ἐθνικῶν δικαίων.**

σφαγιάτικα (τὸ) δημ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ σφαγέως.

σφαγίδιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ σφαγὶς βλ.λ.2)· Σουΐδ. «σφαγίδιον, τὸ τῶν μαγείρων μαχαίριον».

σφάγιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ εἰς θυσίαν πρὸς τοὺς θεοὺς προοριζόμενον ζῷον ἢ πρόσωπον, τὸ θῦμα : Εὐρ.'Ορ.842 **σφάγιον ἔθετο μητέρα**, αὐτ.'Εκ. 109 **σὴν παῖδ' 'Αχιλλεῖ σφάγιον θέσθαι**, αὐτ.119 **διδόναι τύμβῳ σφάγιον**, Δημ.1398 **τὰς Λεωκόρας, ὡς αὐτὰς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς πολίταις ὑπὲρ τῆς χώρας'** ‖ συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. : Εὐρ. 'Ιων 278 **σφάγια παρθένους κτανεῖν**, 'Αριστφ. 'Ορν.1559 **σφάγι' ἔχων κάμηλον ἀμνόν τινα**, ΠΔ 'Αμ.5,25 **μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι'** ‖ φρ. **τὰ σφάγια γίνονται καλά - χρηστά - καταθύμια** τὰ σφάγια, ἡ θυσία δίδει εὐνοϊκὰ σημεῖα : 'Ηρ.6,112, αὐτ.9,62 **ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά**, αὐτ.45 **Μαρδονίῳ . . τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι'** ἐν ὁμ. σημ. κ. ἡ φρ. **τὰ σφάγια γίγνεται** ἢ ἀντιθ. **οὐ γίγνεται** : αὐτ.61 **τῶν σφαγίων οὐ γινομένων'** ὁμ. φρ. **σφάγια ἔρδειν - τέμνειν - προφέρειν - ἅπτεσθαι** ἐνεργεῖν τὰ εἰκότα πρὸς τὴν δι' ἐξετάσεως τῶν σφαγίων μαντείαν : Αἰσχ.'Επτ.230, αὐτ.'Ικ.1196,Θουκ.6,69 **μάντεις σφάγια προὔφερον τὰ νομιζόμενα**, 'Αντιφ.5,12 **ἁπτομένους τῶν σφαγίων'** εἰδ. φρ. **σφάγια περιάγειν** ἐπὶ καθαρμοῦ : 'Αθήν.14 **καθαρμὸν τῆς πόλεως ἐποιήσαντο, σφάγια περιαγαγόντες κύκλῳ τῆς χώρας ἁπάσης'** ὁμ. φρ. ἐπὶ τῶν θεῶν, **τὰ σφάγια δέχομαι** : 'Αριστφ.Λυσ.204 **τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής'** **2)** σφαγή, φόνος : Εὐρ.'Εκ.135 **μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων δούλων σφαγίων εἵνεκ' ἀπωθεῖν**, αὐτ. 'Ορ.815 **σφάγια γενναίων τέκνων**, Πρόκλ.'Ησιόδ.6 **'Ησίοδον εἰρήνην καὶ γεωργίαν διδάσκοντα, καὶ οὐ καθάπερ 'Ομηρος πολέμους καὶ σφάγια'** **3)** νεώτ. τὸ πρὸς σφαγὴν ἢ τὸ ἐσφαγμένον ζῷον, τὸ διὰ τὴν ἀγορὰν προοριζόμενον' **4)** νεώτ. μτφ. ὁ σφαζόμενος, ὁ φονευόμενος : Κάλβ.'Ωδ. 14,3,3 **ἂν γένῃς σφάγιον ἄτιμον ἑνὸς τυράννου.**

σφάγιος-α-ον ὁ σφακτικός, ὁ φόνιος : Σοφ. 'Αντ.1291 **σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον** (σφαγή, φόνος)· ὅθ.ὀλέθριος, ὁ τὸν θάνατον ἐπιφέρων, θανατηφόρος : 'Ιπ.'Αγμ.35 **ἔνιαι τιτρωσκόμεναι σφάγιαί εἰσιν**, Μαν.1,316 **ἢ σφαγίοις ξίφεσιν δεδαϊγμένος ἢ πελέκεσσιν'** **2)** ὁ τῆς σφαγῆς βλ.λ. : Μάξ.Τύρ.Καταρχ.169 **ἠχί τε σύριγγες σφάγιαι βροτὸν ἀμφὶς ἔχουσι, φράζεσθαι σ' ἐπέοικε συνάγχης.. ἄχθος'** **3)** οὐσ. ἐν τῷ θηλ. ἐν. 'Ησ. «σφαγία' ἡ τῆς ἱερουργίας ἡμέρα»' **4)** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. σφάγιον.

σφαγίς-ίδος (ἡ) ἡ θυτικὴ μάχαιρα, κ. γενικῶς ἡ μάχαιρα' πρβλ. Πολυδ.1,33 : Εὐρ.'Ηλ.811 **ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα**, αὐτ.1142' **2)** 'Ησ. «σφαγίς' τὸ προκάρδιον».

σφαγιστήριον (τὸ) σχόλ. τὸ σφαγεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Λυκάφρ.194.

σφαγιτιδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφαγίτιδα βλ.λ. φλέβα.

σφαγῖτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ εἰς τὴν σφαγήν, τὸν λαιμὸν ἀνήκων ἢ ἡ διερχομένη διὰ τοῦ λοιμοῦ, τῆς σφαγῆς βλ.λ.3), εἰδ. ἐπὶ τῶν φλεβῶν, ἐν τῷ πληθ. : 'Αριστλ.Ζ1 514a,4 **αἱ δὲ ἀρχαὶ τούτων τῶν φλεβῶν, ἃ σχίζονται τὸ πρῶτον καλοῦνται σφαγίτιδες**, Γαλ.2,801,14,718· ὁμ. ἐν τῷ ἑν. : αὐτ. 2,798, 'Ορειβ.45,17, 'Αν.Κρ.3,102,24.

σφαγιό (τὸ) δημ. ρευματικὸς πόνος, σφάχτης.

σφάγμα-στος (τὸ) σχόλ. σφαγή, φόνος : Σχόλ. Εὐρ.'Εκ.132 **σφαγμάτων ἤγουν τῆς Πολυξένης.**

σφάγνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφάκος, ὁ ἐλελίσφακος, ἡ φασκομηλιὰ βλ.λ. : Διοκλ.Καρ.ἀπ.139, Διοσκ.3,33· **2)** ἀσπάλαθος : αὐτ.1,20· **3)** εἰδ. νεώτ. γέν. **βρυοειδῶν** κρυπτογάμων φυτῶν.

σφαδάζω κ. μσν. κ. νεώτ., δ.γρ. **σφαδᾴζω** ('Ηρωδιαν.Μον.Λέξ.23, ΕΜ) μετὰ σπασμῶν, σπασμωδῶς κινοῦμαι, πηδῶ, κτυπῶ τοὺς πόδας μου, ἀγωνίζομαι, ἀνθίσταμαι, ἐπὶ ἵππων μήπω δαμασθέντων : Αἰσχ.Πέρσ.194 **χἠ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ ἐν ἡνίαισι τ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα, ἡ δ' ἐσφάδαζε**, Σοφ.ἀπ.848 **σὺ δὲ σφαδάζεις, πῶλος ὡς εὐφορβίᾳ**, Εὐρ.ἀπ.821,3 **εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἄν, ὡς νεόζυγα πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον'** ‖ ἐπὶ γυναικὸς ἀρρώστου, ἔχω ἀνησυχίαν, δυσθυμίαν : 'Ιππ.Γυν.1,38· ‖ ἐπὶ μικροῦ παιδίου : Γαλ.6,43 **κλαίει τε καὶ κινεῖται πλημμελῶς, ὥσπερ σφαδάζοντα'** ‖ ἐπὶ πνέοντος τὰ λοίσθια ἀνθρώπου' 'Ησ. «σφαδάζει, μετὰ σπασμοῦ πηδᾷ, διασπᾶται, διασείει, δυσθανατεῖ» : Πλούτ.'Αντ.76 **αἱ δὲ ἔφευγον ἐκ τοῦ δωματίου βοῶντος καὶ σφαδάζοντος ('Αντωνίου)'** ‖ κ. νεώτ. ὁμ. ἐπὶ κατεχομένου ὑπὸ δριμέων πόνων' ‖ ἐπὶ ἵππων τετραυματισμένων : Ξεν.ΚΠ 7,1,37 **ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφαδάζων ἀποσείεται τὸν Κῦρον'** ‖ ἐπὶ ἀσπαίροντος ἰχθύος, σπαρταρῶ : Πολύβ.34,3,5, 'Αθήν.7,283C **ἀχρεῖος γίγνεται καὶ σφαδάζων'** **2)** μτφ. ἀνυπομονῶ, ἀνυπομόνως ὁρμῶ ἢ θέλω νὰ ὁρμήσω πρός τι' κ. ἐμπροθ. (ἐπί, πρός, ὑπέρ τινα, ἐπί τινι) : Πλούτ.'Ηθ.10C **ὁρῶν ἀγανακτοῦντας καὶ σφαδάζοντας ὡς καὶ διώκειν αὐτὸν ἐθέλειν**, αὐτ.550E, αὐτ.Καῖσ.42 **ἐσφάδαζον οἱ ἱππεῖς ἐπὶ τὴν μάχην**, αὐτ.Φιλ.6 **σφαδάζειν πρὸς τὸν ἀγῶνα**, αὐτ.'Ηθ.1100A **σφαδάζειν πρὸς δόξαν**, αὐτ.'Αγησ.35 **ὑπὲρ τῶν . . προσόδων σφαδάζειν**, Φιλ 2,37· ‖ ἀπαλ. : αὐτ.1, 145 **ἀλόγως σφαδάζεις'** **3)** ὁμ. μτφ. 'Ησ. «ἐσφάδαζον' διηπόρουν, ἐφρόντιζον»' πρβλ. **σπαρταρῶ.**

σφαδανός-ή-όν δ.γρ. τοῦ σφεδανὸς βλ.λ. ἐν 'Ιλ. Λ 165, αὐτ.Π 372.

σφάδασμα-ατος (τὸ) μσν. σφαδασμὸς βλ.λ. : Θεόδ.'Υρτακ. ἐν Θησ.Στεφ.

σφαδασμός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ σύσπασις τῶν μελῶν, σπασμώδης κίνησις, σπαρτάρισμα : Πλάτ.Πολ.579E **σφαδασμῶν τε καὶ ὀδυνῶν πλήρης**, 'Επιφάν.1,581C, Εὐστ.'Ιλ.1164,31.

σφαδαστικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σφαδασμόν' ‖ ἐπίρρ. μσν. **σφαδαστικῶς** : Εὐστ.1693,5.

σφάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. κ. **σφάττω**, βοιωτ. **σφάδδω** ('Αν.Οξ.4,325), μέλλ. **σφάξω** (Εὐρ. 'Ηρακλ.493), ἀόρ.**ἔσφαξα** ('Ιλ.Β 244), παρακ.**ἔσφακα** (Διόδ.Σ 73,6), ὑπερσ. **ἐσφάκειν** (αὐτ.78,7), παθ. μέλλ. **σφαγήσομαι** (Εὐρ.'Ανδρ.315), ἀόρ. **ἐσφάγην** (Αἰσχ.Εὐμ.305) κ. σπαν. **ἐσφάχθην** (Πίνδ.Πι.11,23), δημ. **ἐσφά(γ)ηκα**, παρακ. **ἔσφαγμαι** ('Οδ.Κ 532) κ. μτχ. **ἐσφαγμένος** (ΚΔ'Απ.5,6), δημ. **σφαγμένος** κ. **σφαμένος**, σφαγιάζω, θανατώνω διὰ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ λαιμοῦ, π.'Ομήρῳ συνήθως ἐπὶ βο-

σκημάτων : Ἰλ.Ι 467 πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς ἔσφαζον, Ὀδ.Α 92, αὐτ.Ψ 305 βόας καὶ ἴφια μῆλα ἔσφαζον, Πλάτ.Εὐθ.301C σφάττειν τε καὶ ἐκδέρειν καὶ . . κατακόφοντα ἕψειν καὶ ὀπτᾶν, δ.τραγ. στὰ Σάλωνα σφάζουν ἀρνιὰ καὶ στὸ Χρισὸ κριάρια· **2)** σφάζω ζῷα πρὸς θυσίαν, τελῶ θυσίαν, θυσιάζω : Ἰλ.Α 459, Εὐρ.Ἠλ.813 κάσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον ὡς ἦραν χεροῖν δμῶες· κ. παθ. : Ὀδ.Κ 532 τὰ δὴ (μῆλα) κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ, ΚΔ'Απ.5,6 ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον· || κ. ἐπὶ ἀνθρωπίνων θυμάτων, οἷον τῆς Ἰφιγενείας, τοῦ Μενοικέως : Εὐρ.Φοίν.913 σφάξαι Μενοικῆ τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας· κ. παθ. : Πίνδ.Π 11,36 πότερόν νιν ἄρ' Ἰφιγένει' ἐπ' Εὐρίπῳ σφαχθεῖσα τῆλε πάτρας· || φρ. σφάζω τινὰ εἰς τὸν κρητῆρα σφάζω οὕτως, ὥστε τὸ αἷμα νὰ ρεύσῃ εἰς τὸν κρατῆρα : Ἡρ.3,11· κ. παθ. ἐμπροθ. (ἔς τινα, πρός τινι), αὐτ.5,5 ἣ δ' ἂν κριθῇ . . σφάζεται ἐς τὸν τάφον, Αἰσχ.Εὐμ.305 πρὸς βωμῷ σφαγείς· **3)** γεν. θανατώνω, σκοτώνω, ἐπὶ φόνου διὰ μαχαίρας ἢ ξίφους ἢ αἰχμηροῦ τινος ὀργάνου ἐκτελουμένου : Ἡρ.5,25, αὐτ.7,107 ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, Αἰσχ.Ἀγ.1433 τόνδ' ἔσφαξ' ἐγώ, Θουκ.2,72 ἔσφαξεν ἑαυτόν, ΚΔ'Ἰω.Ἐπ.1,2,3 Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.24,42 τοὺς ἐβάλασι μπροστά, σὰν νὰ ἦσαν γιδοπρόβατα, σφάζοντας καὶ σκοτώνοντας, Σολωμ.Κρητ.21,31 τὴν ἀδελφή μοῦ ἀτίμησαν, κι ἀμέσως τὴν ἐσφάξαν· κ. μέσ. αὐτοπαθὲς σφάζομαι σφάζω ἐμαυτόν: Πρόδρ.2,531 μὴ νὰ πλήξῃ νὰ σφαγῇ, Ἐρωτόκρ.1,762 πιάνω μαχαίρι νὰ σφαῶ, νὰ κακοθανατίσω, δ.τραγ. στῆς Μαρίας τὴν ποδιὰ σφάζονται παλληκάρια· κ. παθ. σφάζομαι : Πάπ. ἐσφαγμένοι, Διγεν.Ἀκρ.431 πολλὰς σφαμένας ηὕρασιν, στὸ αἷμα κυλισμένες· **4)** εἰδ. ἐπὶ ζῴων, θανατώνω τι ἐκδέρων ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ : Ἀριστλ.ΖΙ 612b,2· **5)** νεώτ. κ. δημ. πληγώνω, κόπτω πολύ, ἐπὶ ἐντομῆς τοῦ σώματος· **6)** μτφ. πληγώνω ψυχικῶς, θλίβω, βασσανίζω, τυραννῶ, ταλαιπωρῶ : Πάπ. βλέπε με, πῶς με ἡ μήτηρ ἡμῶν ἔσφαξε, - σοῦ λέει κάτι λόγια ποὺ σὲ σφάζουν, φρ. μτφ. αὐτὸς σφάζει μὲ τὸ μπαμπάκι (θίγει, λυπεῖ καιρίως διὰ λεπτῶν, ἠπίων ἐκφράσεων)· κ. παθ. : Ἐρωτόκρ.4,369 κι οὐδ' ἀφηκε νὰ τ' ἀποσῇ, γιατ' ἡ καρδιά του σφάη.

σφαίνω μσν. κ. δημ. τ. τοῦ σφάλλω βλ.λ. κ. σφάνω, ἀόρ. ἥσφαλα, σφάλλομαι, ἁμαρτάνω, ἀστοχῶ : Ἐρωτόκρ.1,2145, Ἐρωφ.Ἰντερμέδ.3,45 σφάνεις, Νεράϊδα μου ὄμορφη.

σφαῖρᾰ (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. -η σῶμα στερεὸν στρογγύλον ὑπὸ ἐπιφανείας περιοριζόμενον, ἧς πάντα τὰ σημεῖα ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ σημείου ἐντὸς αὐτοῦ κειμένου, καλουμένου κέντρου· || εἰδ. τὸ πρὸς παιδιὰν σφαιρικὸν κατασκεύασμα ἐκ ποικίλης ὕλης, τόπι : Ὀδ.Ζ 100, αὐτ.115 σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια, αὐτ.Θ 372, Πλάτ.Εὐθύδ.277B ὁ Διονυσόδωρος ὥσπερ σφαῖραν ἐκδεξάμενος τὸν λόγον, Γλαῦκ.ΑΠ 12,44, Γαλ.6,134 διὰ σφαίρας . . ἐκπονῆσαι σῶμα· || ἡ διὰ τῆς σφαίρας ὄρχησις ὄρχησίς τις παρ' ἀρχαίοις, καθ' ἣν οἱ ὀρχούμενοι ἔρριπτον ὑψηλὰ τὴν σφαῖραν, ἣν ἀναπηδῶντες συνελάμβανον κατερχομένην : Ἀθήν.1,14D· παροιμ. φρ. σφαῖρα κατὰ πρανοῦς ἐπὶ ἐπιταχύνσεως τῆς κινήσεως : Εὐστ.249,1· || μτφ. φρ. σφαῖραν ποιῶ τὴν οὐσίαν τὴν περιουσίαν συστρογγύλλω, καταναλίσκω, κατασωτεύω, κατασπαταλῶ, καταστρέφω : Ἀλεξ.246,3 ἐν πένθ' ἡμέραις σφαῖραν ἐποίησε τὴν πατρῴαν οὐσίαν· || εἰδ. νεώτ. ὄργανον σφαιροειδὲς πολλῶν καὶ ποικίλων γυμναστικῶν καὶ ἄλλων παιδιῶν : σφαῖρα ποδοσφαίρου - ἀντισφαιρίσεως - ὑδατοσφαιρίσεως - ἐλαστική - σφαιριστηρίου· παροιμ. δημ. φρ. σφαῖρα εἶναι καὶ γυρίζει (ἐπὶ τῆς ἀσταθείας τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων)· **2)** εἰδ. νεώτ. σφαιρικὸν γυμναστικὸν ὄργανον ἐκ μετάλλου βαλλόμενον εἰς ἀπόστασιν· **3)** πᾶν εἶδος σφαίρας : Παρμ.8,4 πάντοθεν ἐν κύκλου σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ· || εἰδ. ὡς γεωμετρικὸν σχῆμα : Τίμ.Λοκρ.45D μώνα δὲ ἁ σφαῖρα ἐδύνατο καὶ ἀρεμέωσα καὶ κινωμένα ἐν τᾷ αὐτᾷ συναρμόσεν χώρᾳ· || εἰδ. σφαῖρα τῆς γῆς, νεώτ. γηΐνη σφαῖρα ἡ ὑδρόγειος (σφαῖρα) ὁ σφαιροειδὴς ὄγκος τῆς γῆς : Στράβ.2,3,1 τῷ γὰρ ἰσημερινῷ τμηθεῖσα δίχα ἡ σφαῖρα τῆς γῆς εἴς τε τὸ βόρειον ἡμισφαίριον . . καὶ τὸ νότιον· || ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα τεχνητή, ὄργανον πρὸς μελέτην ἢ πρὸς διδασκαλίαν τῆς γεωγραφίας : Ἑρμησιάν.7,88, Στράβ.12,3,11 τὴν δὲ τοῦ Βιλλάρου σφαῖραν ἦρε καὶ τὸν Αὐτόλυκον, Σθένιδας ἔργον, Λουκ.Νιγρ.2 προὔκειτο δὲ ἐν μέσῳ . . καὶ σφαῖρα καλάμου πρὸς τὸ τοῦ παντὸς μίμημα ὡς ἐδόκει πεποιημένη· **4)** κοίλη σφαῖρα κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας φυσικοὺς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀναξιμάνδρου (βλ.Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,16,5) ἡ γῆ ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κέντρον πολλῶν κοίλων σφαιρῶν, κυκλικῶς περὶ αὐτὴν κινουμένων, διατεθειμένων δὲ κατὰ τοὺς Πυθαγορείους κατὰ τὰ διαστήματα τῆς μουσικῆς κλίμακος (βλ.Ἀλέξ. Ἀφρ.π.Θέων Σμ.139H, Κικ.Πολ.6,18), Ἀριστλ.Μεταφ.1073b,18, αὐτ.Οὐρ.286b,24, αὐτ.354b,24, Θεόφρ. Πυρ.4· || σφαῖρα ἀπλανής, - ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα ἡ κοίλη σφαῖρα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων : Πρόκλ.Ὑποτ.5,1 (ὅθ. κ. ἡ ἀπλανὴς ἄνευ τοῦ σφαῖρα : αὐτ.7,25)· || αἱ πλανώμεναι σφαῖραι αἱ σφαῖραι τῶν πλανητῶν : Πλούτ.Ἠθ.1028A· || ἀστρολ. ἡ ὀρθὴ σφαῖρα ἡ οὐράνιος σφαῖρα ὡς ὁρᾶται ἀπὸ τὸν παρατηρητὴν τὸν ἱστάμενον ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(1),231· || ὅθ. κ. νεώτ. οὐράνιος σφαῖρα ἄ. κ. οὐράνιος θόλος ὁ οὐρανὸς ὃν ἡ ὀπτασία παριστᾷ ὡς τεραστίαν κοίλην σφαῖραν, ἧς κέντρον ἡ γῆ καὶ ἐφ' ἧς φαίνονται ὡσεὶ προσηλωμένα τὰ ἄστρα· **5)** μτφ. νεώτ. τὸ πεδίον, ἡ ἔκβασις τῶν ψυχικῶν καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἡ περιοχὴ τῆς δράσεως κοινωνικῶν ὀργανισμάτων ἢ ἱδρυμάτων : ἐντὸς τῆς σφαίρας τῆς ἁρμοδιότητός μας, - αἱ ὑψηλαὶ σφαῖραι τῆς σκέψεως καὶ τῆς φαντασίας τῶν φιλοσόφων· **6)** εἰδ. ἐν τῇ πυγμαχίᾳ ὄργανον τῶν ἀρχαίων πυκτῶν, σιδηρᾶ τις σφαῖρα, ἣν ἔφερον μετὰ καλυμμάτων, τῶν ἐπισφαιρίων, ἀντὶ τῶν πυκτευτικῶν ἱμάντων κατὰ τὰς σφαιρομαχίας : Πλάτ.Νόμ.830B, Πλούτ.Ἠθ.80B· **7)** εἰδ. φρ. αἱ σφαῖραι τῶν ὀμμάτων οἱ βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ἀριστλ.Πρ.958a,7· **8)** εἰδ. ζῳολ. σφαῖραι θαλάττιαι θαλάσσιοι ἐχῖνοι, ἀχινοί : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,20· **8)** τὸ καταπότιον : Ἀρχιγιπ. Ὀρειβ.8,2,18 σφαίρας ποιοῦσι καταπίνειν ἀπὸ τοῦ πολτοῦ καὶ τῶν πεμμάτων· **10)** εἰδ. βοταν. ἐν φρ. πλατάνου σφαῖραι τὰ κυλινδρικὰ σπέρματα τῆς πλατάνου : Διοσκ.4,73· **11)** μέτρον τι ποσότητος : Πάπ. ἐπίβαλε . . φύκους στυπτηρίου ὡς σφαῖραν· **12)** νεώτ. μηχαν. σφαῖραι κυλίσεως σφαῖραι παρεντιθέμεναι μεταξὺ ἑνὸς σταθεροῦ καὶ ἑτέρου στρεφομένου τμήματος μηχανῆς πρὸς μείωσιν τῆς τριβῆς καὶ χάριν τῆς εὐκόλου περιστροφῆς· **13)** νεώτ. κ. δημ. σφαιροειδὲς βλῆμα πυροβόλου ὅπλου καὶ κατ' ἐπέκτασιν πᾶν βλῆμα τυφεκίου, βολίς, μπάλλα : τοῦ 'ριξε τρεῖς σφαῖρες κατάστηθα, - τὸν βρῆκε ἡ σφαῖρα.

σφαιράγρα (ἡ) νεώτ. ἄ. βολιδάγρα βλ.λ.(ι).

σφαιράνθεμον (τό) νεώτ. γένος φυτῶν, γλοβουλαρία βλ.λ., ἄ. σφαιριανθές, σφαιριάνθιον.

σφαιράρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ προϊστάμενος σφαιρομαχίας: **Θεόκριτος ὁ σφαιράρχης.**
σφαίρειος-α-ον μτγν. ὁ σφαιρικός: Ψ'Αλέξ. Ἀφρ.Μεταφ.486,28.
σφαιρεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. Ἐπιγρ. μ. ἐν τῷ πληθ. **σφαιρεῖς,** νέος Σπαρτιάτης ἄγων ἡλικίαν μέσην μεταξὺ ἐφήβου καὶ ἀνδρός, πιθανῶς διότι τότε κατὰ πρῶτον ἐποιοῦντο χρῆσιν τῶν πυκτευτικῶν σφαιρῶν, ἢ διότι τότε κατὰ πρῶτον ἐλάμβανον μέρος εἰς παιδιάν τινα ἀντισφαιρίσεως· Παυσ.3, 14,6 «οἱ Σφαιρεῖς· οἱ δὲ εἰσιν οἱ ἐκ τῶν ἐφήβων ἐς ἄνδρας ἀρχόμενοι συντελεῖν»: Ἐπιγρ. **ἡ πόλις .. Παλαιστρείτην, σφαιρέα.**
σφαιρηδόν ἐπίρρ. δίκην σφαίρας: Ἰλ.Ν 204 **ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος,** Ἀρατ.531, Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.8,7,3, Βέττ.Βάλ.270,24.
σφαιρία (τὰ) νεώτ. φαρμακολ. μορφὴ χορηγήσεως φαρμάκων εἰς μικρὰ σφαιρικὰ καταπότια.
σφαιριανθές (τὸ) νεώτ. τὸ σφαιράνθεμον.
σφαιριάνθιον (τὸ) νεώτ. τὸ σφαιράνθεμον.
σφαιρίδιο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ σφαῖρα, μικρὰ σφαῖρα, μικρὸν σφαιρικὸν σῶμα: Εὐμ.37Β **ἡ λαιὰ σφαιρίδιόν τι κατέχει περιτερπές,** αὐτ.45Α· **2)** ἕκαστον τῶν μολυβδίνων σφαιρικῶν βλημάτων τῶν κυνηγετικῶν ὅπλων, τὸ σκάγι βλ.λ.· **3)** μολυβδίνη ψῆφος: **ἐκλογαὶ μὲ πλειονοψηφικὸν σύστημα καὶ μὲ σφαιρίδιον.**
σφαιριδοφόρα (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. τῶν γλοβουλαριοειδῶν φυτῶν.
σφαιρίζω κ.μσν. κ. νεώτ., λακ. **σφαιρίδδω** (Ἡσ.), ἀττ. μέλλ. σφαιριῶ, παίζω σφαῖραν, παίζω παιδιάν τινα παιζομένην διὰ σφαίρας· Πολυδ.9,107 «εἴποις ἂν τοὺς σφαιρίζοντας, σφαῖραν παίζειν, σφαῖραν ῥίπτειν, βάλλειν, ἀφιέναι, πέμπειν, προσπέμπειν, ἐκπέμπειν, ἀνταφιέναι, ἀνταποφέρειν»: Πλάτ.Θεαίτ.146Α **οἱ παῖδες οἱ σφαιρίζοντες,** Δαμόξ.3,1 **νεανίας τις ἐσφαίριζεν εἷς,** Πλούτ.Ἠθ.38Ε **τοῖς σφαιρίζουσιν ἅμα τοῦ βαλεῖν καὶ τοῦ λαβεῖν τὴν σφαῖραν ἡ μάθησις,** Εὐστ.Ἰλ.381,10 **Σοφοκλῆς περιᾴδεται δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι·** **2)** παθ. σφαιρίζομαι, ῥίπτομαι καὶ κυλινδοῦμαι ὡς σφαῖρα: Λέων Δ 83(ι **ἡ κεφαλὴ σὺν τῇ κόρυθι ἔξω τειχῶν πρὸς ἔδαφος ἐσφαιρίζετο·** **3)** τυμπανίζομαι· Ἡσ. «ἐτυμπανίσθησαν, ἐκρεμάσθησαν, ἐσφαιρίσθησαν».
σφαιρικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ** ἔχων σχῆμα σφαίρας, ὁ σφαιροειδής: Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.1,14,2, Κλεομ.1,1, Πτολ.Γεωργ.1,20,2 **τὸ δ' ἐν ἐπιπέδῳ τούτων μὲν παντάπασιν ἀπήλλακται, μέθοδον δ' ἐπιζητεῖ τινα πρὸς τὴν ὁμοιότητα τῆς σφαιρικῆς εἰκόνος, - σφαιρικὸν σῶμα - βλῆμα·** **2)** σφαιρικὸς ἀριθμὸς ἀριθμὸς ἀποκαταστατικὸς βλ.λ.3), ἀριθμὸς καθορίζων τὴν ἀποκατάστασιν πλανήτου ἀστέρος εἰς ἣν θέσιν κατεῖχεν ἐν τῇ σφαίρᾳ: Νικόμ. Γερ.Ἀριθμ.2,17 **σφαιρικοὶ ἀριθμοί,** Θεολ.Ἀριθμ.48· **3)** ὁ τῆς σφαίρας, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σφαῖραν: Εὐκλ.Ὀπτ.23 **σφαιρικὴ ἐπιφάνεια,** Πρόκλ.Εὐκλ. 37F **προϋφέστηκεν ἡ γεωμετρία τῆς σφαιρικῆς** (ἐνν. ἐπιστήμης), **- σφαιρικὴ τριγωνομετρία,-σφαιρικὴ ἐπιφάνεια·** ‖ δθ. κ. οὐσ. ἐν τῷ θηλ. δωρ. **ἁ σφαιρικά**: Ἀρχύτ.1· **4)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς οὐρανίους σφαίρας: Ἐπιγρ. σφαιρικὰ [τέχνα]· ‖ **σφαιρικὸς λόγος** ἡ διδασκαλία ἢ δοξασία περὶ τῶν σφαιρῶν: Διόδ.Σ 4,27 **τοῦ Ἡρακλέους ἐξενέγκαντος εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸν σφαιρικὸν λόγον·** ‖ δθ. κ. οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. πληθ. **τὰ σφαιρικά**: Φιλόδ.ΑΠ 11,318 **Ἀντικράτης ᾔδει τὰ σφαιρικὰ μᾶλλον Ἀράτου,** Πορφ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,7 **τὰ σφαιρικὰ πάντα,** Ἰουλ. Λόγ 4,148Β· ‖ ὡς τίτλος ἔργου: Ὀλυμπ.Φιλ. 230S **ἡ τῶν Θεοδοσίου σφαιρικῶν ἀστρονομία,** Σχόλ.Αὐτόλ.4Η **τὰ Θεοδοσίου σφαιρικά·** **5)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ σφαιρικὴ** (ἐνν.τέχνη) ἡ σφαιριστική, ἡ δεξιότης εἰς τὸ παίζειν σφαῖραν: Ἀθήν.1,14Ε· **6)** οὐσ. οὐδ. ἐν **τὸ σφαιρικὸν** ὄνομα **κολλυρίου,** φαρμάκου τῶν ὀφθαλμῶν: Γαλ.12,784.
σφαιρικότης-ητος (ἡ) **νεώτ.** ἡ ἰδιότης **τοῦ σφαιρικοῦ** ἀντικειμένου, τοῦ ἔχοντος σφαιρικὸν σχῆμα: **ἡ σφαιρικότης τῆς γῆς.**
σφαιρικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν εἴδει σφαίρας ἢ κατὰ τρόπον σφαιρικόν, κατὰ τρόπον ἴδιον εἰς σφαῖραν: Ἀριστλ.Κόσ.393a,1 **πέντε στοιχεῖα ἐν πέντε χώραις σφαιρικῶς ἐγκείμενα,** Πλούτ.Ἠθ. 404F **κινῆσαι σφαιρικῶς κύλινδραν,** αὐτ.682D.
σφαιρίνη (ἡ) νεώτ. ἓν τῶν συστατικῶν τῆς αἱμοσφαιρίνης βλ.λ.
σφαιρίον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τῆς σφαίρας, μικρὰ σφαῖρα: Πλάτ.Ἐπ.312D **τὸ δὲ σφαιρίον οὐκ ὀρθῶς ἔχει·** ‖ ἐπὶ τοῦ κόκκου δρυός, ἡ κηκίς, **ὁ** κόκκος τῆς δρυός, ἄ. κ. πῖλον καλούμενον: Θεόφρ.Φ! 3,7,4 **φύει δὲ καὶ τὸν ὑπ' ἐνίων καλούμενον πῖλον· τοῦτο δ' ἐστὶ σφαιρίον ἐριῶδες καὶ μαλακόν·** ὁμ. ἐπὶ τοῦ κισσοῦ: Διοσκ.2, 179· ὁμ. ἐπὶ τοῦ κυπαρίσσου: Ὀρειβ.195 **σφαιρία τὰ κυπαρίσσου·** ὁμ. ἐπὶ τῶν σφαιρικῶν σπερμάτων τῆς πλατάνου: Διοσκ.1,79, Κλεομ.1,10· ὁμ. ἐπὶ τῶν κυλινδρικῶν σπερμάτων τῆς λεύκης: Διοσκ.1,81· **2)** μόριον, ἄτομον: Δημόκρ.π.Ἀριστλ.Ψυχ.409a,12 **ἐκ τῶν Δημοκρίτου σφαιρίων ἐὰν γένωνται στιγμαί·** **3)** περιφερές τι σχῆμα, τῇ προσαγωγῇ τοῦ ὁποίου ὁ φέρων ἐλάμβανε δῶρόν τι ὁριζόμενον δι' αὐτοῦ: Δίων Κ 61,18 **σφαιρία μικρὰ γεγραμμένα .. εἰς τὸν ὅμιλον ἐρρίπτει·** **4)** τὸ ἄκρον τῆς ῥινός· Πολυδ.2,80 «τὸ δὲ ἀκρορρίνιον ὅλον σφαιρίον· καὶ τὰ μὲν ἔξωθεν τοῦ σφαιρίου ἑκατέρωθεν ἀπῆναι ἢ πτερύγια»: Ἡλιόδ.π. Ὀρειβ.45,21,1,αὐτ.48,32,3,Ῥοῦφ.Ὀνομ.38· **5)** καταπότιον: Λυκ.π. Ὀρειβ.8,43,1 **ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κράματος τὰ σφαιρία δίδοται,** Ἀρχιγ.8,48,16· **6)** σφαιρικὸν ζαχαρωτόν: Πάπ.· **7)** ὄνομα ἐμπλάστρου: Ἀέτ.15,36, Παῦλ.Αἰγ.7,17.
σφαίρισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ῥῖψις ἢ τὸ κτύπημα τῆς σφαίρας ἔν τινι παιδιᾷ: Ἀριστλ.Ρητ. 1371a,2 (**πολλάκις γὰρ ἐν ταύταις γίνεται τὸ νικᾶν**) **καὶ ἀστραγαλίσεις καὶ σφαιρίσεις·** ‖ γεν. παιδιὰ διὰ σφαίρας ἢ σφαιρῶν παιζομένη.
σφαίρισμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ σφαίρισις βλ.λ.: Εὐστ.1601,61 **ἡ .. παιδιὰ οὐ σφαίρισμα ἦν ἁπλῶς, ἀλλ' ὁ ταύτην παίζων σφαιριστὴς ἦν ὀρχηστής.**
σφαιρισμός (ὁ) μτγν. ἡ σφαίρισις βλ.λ.: Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,69.
σφαιριστήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** τόπος ἔνθα σφαιρίζουν, παίζουν σφαῖραν: Θεόφρ.Χαρ. 5,9 **ἀμέλει δὲ .. κτήσασθαι .. παλαιστρίδιον κόνιν ἔχον καὶ σφαιριστήριον·** **2)** νεώτ. μεγάλη ὀρθογώνιος τράπεζα, ἐφ' ἧς παίζονται διάφορα παιγνίδια διὰ σφαιρῶν ἐξ ἐλεφαντοστοῦ δι' εἰδικῶν ῥάβδων κτυπουμένων, τὸ μπιλιάρδο· ‖ δθ. συνεκδ. ἐν τῷ πληθ. **σφαιριστήρια** ἡ αἴθουσα ἢ τὸ καφενεῖον τὸ διαθέτον εἰδικὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ εὑρίσκονται αἱ πρὸς σφαίρισιν εἰδικαὶ τράπεζαι.
σφαιριστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφαιρίζων, ὁ μετέχων παιδιᾶς διὰ σφαιρῶν ἐκτελουμένης: Ἀντίγ.Καρ.π.Ἀθήν.12,548Β **ἦν δὲ ὁ Λύκων καὶ σφαιριστὴς ἀγαθὸς καὶ ἐπιδέξιος,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,213 **σφαιριστὰν τὸν Ἔρωτα τρέφω·** **2)** νεώτ. εἰδ. ὁ παίκτης σφαιριστηρίου, **ὁ** μπιλιαρδιστής.
σφαιριστικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς σφαιρίσεως, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφαίρισιν: Ἀρρ. Ἐπικτ.2,5,20 **καὶ ἡμεῖς τὴν ἐπιμέλειαν σφαιριστικωτάτην·** **2)** ὁ ἱκανός, δεξιὸς εἰς τὸ σφαιρίζειν: Πολυδ.9,107 **σφαιριστικὸν εἶναι·** ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **σφαιριστικὴ** (ἐνν. τέχνη) ἡ δεξιότης εἰς τὴν σφαίρισιν, ἡ τέχνη τῆς σφαιρίσεως: Ἀθήν.

Ι,14Ε· || περὶ σφαιριστικῆς τίτλος ἔργου τοῦ Τιμοκράτους : Ἀθήν.Ι,15C.

σφαιρίστρα (ἡ) μτγν. τὸ σφαιριστήριον βλ.λ.1), ὁ τόπος ἔνθα σφαιρίζουσιν : Πλούτ.Ἠθ.839C.

σφαιρῖτις κυπάρισσος (ἡ) μτγν. εἶδος κυπαρίσσου καλουμένης οὕτω διὰ τὸν σφαιροειδῆ κορμὸν αὐτῆς : Γαλ.12,418 **σφαιρίτιδος φύλλα.**

σφαιροβολία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ βάλλειν σφαῖραν βλ.λ.2), ἡ ρῖψις σφαίρας· εἰδ. ἀθλητικὸν ἀγώνισμα καθ' ὃ ρίπτεται εἰς μῆκος σφαῖρα σιδηρᾶ καθωρισμένου βάρους.

σφαιροβόλος (ὁ) νεώτ. ὁ ρίπτων σφαῖραν ἀθλητής, ὁ σφαιροβολῶν βλ.λ.

σφαιροβολῶ-έω νεώτ. βάλλω σφαῖραν βλ.λ.2), ἀσκοῦμαι, γυμνάζομαι εἰς τὴν σφαιροβολίαν.

σφαιρογραφία (ἡ) μτγν. ἡ περιγραφὴ τῆς οὐρανίου σφαίρας : Θεόφ.Ἀντιοχ.Αὐτόλυκ.3,2,381C **τί δὲ ὠφέλησεν Ἄρατον ἡ σφαιρογραφία τοῦ κοσμικοῦ κύκλου·** 2) ἡ οὐράνιος σφαῖρα : Σχόλ.Ἄρατ.248.

σφαιροδιορίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα διορίτου περιέχοντος ἱστὸν σφαιροειδῆ.

σφαιροδρόμιον (τὸ) μσν. ἱπποδρόμιον μετὰ σφαιρομαχίας, τὸ τζουκανιστήριον : Κ Πορφ.Ἔκθ. 381,20 **μετὰ τὴν τοῦ σφαιροδρομίου ἔξοδον.**

σφαιροδρόμος (ὁ) μσν. ὁ διατρέχων τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ : Τζέτζ.Ἡσίοδ.9 **ἐν οἷς τὰς Μούσας δεικνύεις σφαιροδρόμους.**

σφαιροειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφαῖραν, σφαιρικός : Ἱππ.Ἀέρ.14, Πλάτ.Τίμ.33Β **διὸ δὴ καὶ σφαιροειδές.. καὶ κυκλοτερὲς** (τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου) **ἐτορνεύσατο,** αὐτ.63Α, Εὐκλ. Φαιν.4Μ, Χρύσ.Στωικ.2,224· || ἐπὶ ἀπεστρογγυλωμένου ἄκρου ξίφους : Ξεν.Ἀν.5,4,12 **παλτὸν.. ἔμπροσθεν λόγχην ἔχον, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ τοῦ ξύλου σφαιροειδές·** 2) **ὁ** σφαιρικὸς βλ.λ., ὁ ἀποκαταστατικὸς βλ.λ. : Θέων Σμ.38Η· 3) οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. ἐν. **τὸ σφαιροειδὲς** στερεὸν ἐλάχιστα διαφέρον τῆς σφαίρας κατὰ τὸ σχῆμα : **Περὶ Κωνοειδέων καὶ Σφαιροειδέων** τίτλος ἔργου τοῦ Ἀρχιμήδους : Ἀρχιμ.Κων.**Σφαιρ.**Προλ.252Η.

σφαιροειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σφαιροειδῆ, σφαιρικόν, ἐν εἴδει σφαίρας : Διογ.Λ 7,158, Γρηγ.Νύσσ.2,104C.

σφαιροζύμη (ἡ) νεώτ. εἶδος βλαστομύκητος.

σφαιροθεσία (ὁ) σχόλ. θέσις ἐπὶ τῆς οὐρανίου σφαίρας : Σχόλ.Ἄρατ.147 **ὅμως κατὰ τὴν σφαιροθεσίαν ὁμοχρόνως κινοῦσιν.**

σφαιροθήκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θήκη τῆς σφαίρας : Γεμῖν.5,63· 2) εἰδ. βοταν. γένος τῶν ἐρυσιβοειδῶν ἀσκομυκήτων, παρασίτων ἐπὶ διαφόρων φυτῶν : **ἡ σφαιροθήκη τοῦ λυκίσκου.**

σφαιροκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν κητοειδῶν τῆς οἰκογ. τῶν **δελφινιδῶν.**

σφαιροκρύσταλλοι (οἱ) νεώτ. βοταν. σφαιροειδῆ στρώματα **ἐκ** βελονοειδῶν κρυστάλλων ἀκτινοειδῶς τετογμένων, ἀπαντῶντα ἐντὸς τῶν φυτικῶν κυττάρων.

σφαιροκύλισις-εως (ἡ) μσν. ἡ τῶν σφαιρῶν κυκλικὴ κίνησις : Καισαρίου Ζητ.36.

σφαιρόλιθος (ὁ) νεώτ. γεωλ. μικροσκοπικὸς σφαιροειδὴς κρύσταλλος ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς ἄλλου κρυστάλλου τῶν πετρωμάτων.

σφαιρομάχια (τὰ) μτγν. παιδιά τις ἐν Σπάρτῃ : Εὐστ.1601,25.

σφαιρομαχία (ἡ) ἀγὼν πυκτευτικὸς διὰ τῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Ἀριστομ.13, Ἀριστεὶδ.2,322J.

σφαιρομάχος (ὁ) μτγν. ὁ ἀγωνιστής, ὁ ἀθλητὴς ὁ ἀγωνιζόμενος διὰ τῶν πυκτικῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.188,26, Πάπ.

σφαιρομαχῶ-έω μάχομαι, ἀγωνίζομαι διὰ τῶν πυκτικῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Πλάτ.Νόμ.830Ε **σφαιρομαχεῖν τε καὶ βολαῖς.. χρωμένους·** 2) παίζω μὲ τὴν σφαῖραν, τὸ τόπι : Πολύβ.16,21,6.

σφαιρομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ διὰ σφαιρομέτρου προσδιορισμὸς τῆς ἀκτῖνος σφαιρικῆς ἐπιφανείας, ἄ. σφαιρομετρία.

σφαιρομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ σφαιρομέτρησις.

σφαιρομέτριον (τὸ) νεώτ. στρατ. ξύλινον ὄργανον πρὸς ἔλεγχον τῶν διαστάσεων τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν βολίδων, ἄ. βολιδομέτριον βλ.λ.

σφαιρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον διὰ τὴν μέτρησιν, τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀκτῖνος σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν.

σφαιρόμορφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μορφὴν σφαίρας, ὁ σφαιρικός, σφαιροειδής : Στεφ. Ἀλεξ. ἐν Ideleri Phys.2,206,25 **ἡ σφαιρόμορφος κτίσις,** Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.75, Φιλῆς 95.

σφαιροπαίκτης (ὁ) γλωσσ. ὁ σφαιριστὴς βλ.λ.

σφαιροπαικτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σφαίρισιν : Σώπ.Ρητ. ἐν Ρήτ.5,22,32.

σφαιροπαικτῶ-έω Σουΐδ. διὰ σφαίρας παίζω, σφαιρίζω.

σφαιροποιία (ἡ) μτγν. κατασκευή, φτιάξιμο σφαίρας : Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.1676,7, Γεμιν.12,23 **νυνὶ δὲ ἰδίᾳ τις ἐστὶν ἡ περὶ ἕκαστον σφαιροποιία,** Θέων Σμ.146 **κατεσκεύασται δ' ἡμῖν καὶ σφαιροποιία κατὰ τὰ εἰρημένα.**

σφαιροποιός-όν γλωσσ. ὁ ποιῶν τι σφαιρικόν, κυκλοτερές, στρογγύλον.

σφαιροποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ, κατασκευάζω σφαῖραν : Πτολ.Ὑποθ.1,1· 2) κατασκευάζω σφαιρικόν τι, σφαιροειδές : Στράβ.1,3,12 **καὶ μάλιστα κατὰ τὰς σφαιροποιούσας ὑποθέσεις τὰ τέσσαρα σώματα,** Πλούτ.Ἠθ.355Α, Ἱερακοσ.152,5 **εἰ σφαιροποιηθῇ ὁ ἀστράγαλος,** αὐτ.104.

σφαῖρος (ὁ) κ. μσν. ἡ σφαῖρα, ἡ πρωταρχικὴ κυκλοτερὴς κατάστασις τοῦ Κόσμου, τοῦ σύμπαντος, ὅτε συνεκροτήθη ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος : Ἐμπ. 27,4, Μᾶρκ.Αὐρ.12,3 **ἐὰν ποιήσῃς σεαυτὸν οἷος ὁ Ἐμπεδόκλειος Σφαῖρος κυκλοτερής,** αὐτ.8,41), Κίνναμ.Ἱστ.154Β **ἐπειδὰν.. ὁ σφαῖρος ἀφίκηται πέρας·** 2) ὁ σφῆρος βλ.λ. : Ἐπιγρ.

σφαιροσιδηριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σφαιροσιδηρίτην βλ.λ.

σφαιροσιδηρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ποικιλία σιδηρίτου ἔχοντος τὴν μορφὴν σφαιρικῶν συσσωματωμάτων.

σφαιροσύνθετος-ον μσν. συντεθειμένος, κατεσκευασμένος ἐν σφαιρικῇ μορφῇ : Πισίδ.Γ 1426 σφαιροσυνθέτου **στέγης.**

σφαιρουργία (ἡ) μσν. ἡ διαμόρφωσις, κατασκευὴ σφαίρας, σφαιροποιία : Τζέτζ.Χιλ.330 **καὶ τὰς ἐκείνων δυσγενεῖς σφαιρουργίας.**

σφαιροφις (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογ. τῶν σφαιριδῶν δευτερομυκήτων.

σφαιρῶ-όω κ. μσν. ποιῶ τι, κατασκευάζω σφαιρικόν, σφαιροειδές : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,73 **σφαιροῦν πάπυρον·** κ. παθ. **σφαιροῦμαι** στρογγυλοῦμαι, γίνομαι σφαιρικός : Διοσκ.2,35 **σφαιρούμενοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν,** Ἀντυλλ. π. Ὀρειβ. 7,9,2, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,6· || ἐπὶ τοῦ στήθους : Θεόκρ.22,46 στήθεα δ' ἐσφαίρωτο **πελώρια καὶ πλατὺ νῶτον.. οἷα κολοσσός·** 2) παθ. λαμβάνω τὴν μορφὴν σφαίρας, ἐπὶ ψυχῆς : Αἰλ.Π1 3,11 **ψυχὴ σφαιρωθεῖσα·** 3) παθ. μτφ. συγκεντροῦμαι: Δαμάσκ.Ἀρχ 400· 4) όμ.παθ.στομοῦμαι διὰ σφαίρας, ἐπὶ ὅπλων φερόντων εἰς τὸ ἄκρον ἀντὶ αἰχμῆς σφαιρίᾳ ἢ σφαιρικὰ κόμβια : Ξεν.Ἱππ.8,10 **ἐσφαιρωμένα τε ἔχων ἀκόντια καὶ δόρυ ὡσαύτως πεπραγματευμένον,** Πολυβ.10,20,3 **τοῖς ἐσφαιρωμένοις γρόσφοις ἀκοντίζειν,** Δίων Κ 71,29 **ἀλλὰ καὶ ἀμβλέσιν.. ὥσπερ ἐσφαιρωμένοις, πάντες ἐμάχοντο,** Εὐστ.Πον.125,11· ὁμ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ

λελογχωμένον δόρυ : Ἀριστλ.ΗΝ ΙΙΙa,12 **οἰηθείη δ' ἄν τις καὶ ἐσφαιρῶσθαι τὸ λελογχωμένον δόρυ.**

σφαίρωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ ἐστρογγυλωμένον, τὸ σφαιρικόν· εἰδ. σφαιροειδὲς ἀντίρροπον βάρος στατήρων, βαρίδι σφαιρικό : Ἀριστλ.Μηχ.853b,32 (ἔνθα γλώσσ. «σφαίρωμα, σήκωμα σφαιροειδὲς»)· **2)** ἐν τῷ πληθ. οἱ γλουτοί : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,211,Γαλ.14,707· ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν. : Παῦλ.Αἰγ.3,77· **3)** γεν. καμπύλη γραμμή, ἐπὶ ἀστέρων : Μαν.5,32 **ζῳδιακοῦ κύκλου σφαιρώματα**· **4)** εἰδ. νεώτ. ἐστρογγυλωμένον ἄκρον σφαιροειδοῦς λαβῆς, οἷον ξίφους, ῥόπτρου κ. ὁ.

σφαιρὼν-ῶνος (ὁ) μτγν. δίκτυον ἁλιευτικὸν στρογγύλον, σφαιροειδές : Ὀππ.Ἁλ.3,83 **σὺν δὲ σαγήναις πέζαις καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ σκολιόν τε πάναγρον** (ἔνθα ὁ Σχολ. «δίκτυα στρογγύλα, σφαιροειδῆ»).

σφαίρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ στρογγύλωσις : Παῦλ.Αἰγ.6,62 **διὰ τὴν ἁπανταχόθεν συστροφὴν καὶ σφαίρωσιν**· **2)** ὁ τῆς οὐρανίου σφαίρας σχηματισμός, ἡ διαμόρφωσις εἰς σφαῖραν τοῦ κόσμου : Σιμπλίκ.Οὐρ.543,28, Θεολ.Ἀριθμ.19, Ὀλυμπ.Φαίδ.196Ν, Τζέτζ.Χιλ.324 **ἀλλ' οὐρανοῦ σφαίρωσις** (τὸν Θεὸν) **δεικνύει.**

σφαιρωτὴρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἱμὰς τοῦ ὑποδήματος δερμάτινος, τὸ λωρίον : Φώτ. «σφαιρωτὴρ φησι τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγόμενον λωρίον· σφαιρωτῆρα δὲ λέγεσθαι διὰ τὸ πολλάκις κυκλοειδὲς ἀπεργάζεσθαι τὸ δέρμα τὸν τεχνίτην καὶ οὕτω τέμνειν», Πάπ.· **2)** σφαιροειδὲς διακόσμημα ἔκτυπον ἐκ χρυσοῦ, σφαιροειδὲς κομβίον, ἐπὶ ἰουδαϊκῆς λυχνίας : ΠΔ Ἔξ.25,31 **καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ . . καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται**, αὐτ. 30,34· **3)** ἐν τῷ πληθ. οἰκόσημον : Ἡρακλεωτ. Πίν.1,136.

σφαιρωτὴς (ὁ) μτγν. ὁ σφαιρῶν τι, ὁ ποιῶν αὐτὸ στρογγύλον, σφαιροειδές : Συνέσ.Ὕμν.5,17 **κλεινῶν σφαιρωτὰς ἄστρων.**

σφαιρωτὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφαίρας, ὁ σφαιροειδής, ὁ στρογγύλος : Ὀππ.Κυν.2, 92· **2)** ὁ ἔχων σφαῖραν ἢ κομβίον σφαιροειδὲς κατὰ τὸ ἄκρον, ὁ ἐσφαιρωμένος: Ξεν.Ἱππ.8,10.

σφάκα (ἡ) δημ. ὀνομασία τῶν φυτῶν ἐλελίσφακος, νήριον καὶ φλομὶς βλ.λς.

σφακελία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῶν δευτερομυκήτων **τουβερκουλαριιδῶν.**

σφακελίζω κ. μσν., δημ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **σφακελισμένος,** πάσχω ἐκ σφακέλου, πάσχω ἀπὸ γάγγραιναν, νεκροῦμαι : Ἡρ.3,66 **ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον καὶ ὁ μηρὸς ἐσάπη,** αὐτ.6, 136 **σφακελίσαντος τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος,** Πλάτ.Τίμ.74Β, Ἀριστλ.ΖΙ 519b,6· ὁμ. **ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν** : ΠΔ Λευΐτ.26,16, αὐτ.Δευτ.28,32· κ. παθ. : Ἱππ.Ἀφ.7,50· **2)** νεκροῦμαι ἀναισθητοποιοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους, ξεπαγιάζω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.12,8· **3)** καταστρέφομαι, ξηραίνομαι, καίομαι, ἐπὶ φυτῶν καὶ δένδρων : Ἀριστλ.Νεότ.470a,31, Θεόφρ. Φ 4,14,4 **ὁ ἐρινεὸς οὔτε κραδᾷ οὔτε σφακελίζει**· **4)** ἔχω σπασμούς, πάσχω, ὑποφέρω ἀπὸ σπασμούς, κατέχομαι ὑπὸ σπασμωδικῶν κινήσεων, σφαδάζω· Ἡσ. «σφακελίζει· κρούει τοῖς ποσί, κινεῖ δεινῶς, ὀδυνᾶται, σπᾷ, διασπᾶται, ἀλγύνεται» : Κρατῖν.342· **5)** δημ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **σφακελισμένος ὁ διάβολος.**

σφακελισμὸς (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑγρὰ γάγγραινα, ἡ νέκρωσις, ὁ σφάκελος βλ.λ.1)· Ἡσ. «ἡ τῶν ὀστέων σῆψις»: Ἱππ.Ἄρθρ.33,αὐτ.Νουσ.2,5· **2)** ἡ σῆψις, ἡ σηφορριζία, σαποκώλιασμα, νόσος τῶν φυτῶν καθ' ἣν σήπονται αἱ ῥίζαι των : Θεόφρ.Φ 4,14,2 **τοῖς δ' ἡμέροις ἐστὶ πλείω νοσήματα . . οἷον τό τε σκωληκοῦσθαι . . καὶ ὁ σφακελισμός,** αὐτ.4,12,4· **3)** ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ψύχους, ἡ ψῦξις, ἡ ἐκ ψύξεως ἀναισθησία τῶν μερῶν τοῦ σώματος : Ἀριστλ.Πρ. 860a,19· **4)** Ἡσ. «ἡ μετὰ σπασμοῦ καὶ ὀδύνης πρόεσις»· **5)** λύπη σφοδρά· Ἡσ. «σφάκελος καὶ σφακελισμός, ἡ ἄμετρος ὀδύνη»: Στωικ. ἀπ.3,100· **2)** ἐπιληψία, ἐπὶ ἵππων : Ἱππιατρ.108.

σφάκελο (τὸ) δημ. **ὁ** σφάκελος βλ.λ.5).

σφάκελος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τὸ σφάκελο, Πάπ. (σ)**φάκηλος** γάγγραινα, νέκρωσις, ἐπὶ ὀστῶν, σῆψις : Ἱππ.Ἄρθρ.33· ὁμ. ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου : αὐτ.Ἀέρ.10· ‖ ὁ τεχνικὸς ὅρος εἶναι γάγγραινα : Γαλ.2,632,αὐτ.18(1),687· **2)** καθόλου σπασμός, σπασμώδης κίνησις : Αἰσχ.Πρ.878 **ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσι** («καὶ πάλιν δυνατὸς κτύπος (ταραχή) τῆς κεφαλῆς μου καὶ μανίαι πλήττουσι τὰς φρένας μου» Βερναρδ.Γρ.1, Εὐρ.Ἱππ.1352· **3)** μτφ. ἐπὶ ἀνέμων, βιαία ὁρμητικὴ κίνησις, συστροφή : Αἰσχ.Πρ.1045 **αἰθὴρ δ' ἐρεθιζέσθω βροντῇ σφακέλῳ τ' ἀγρίων ἀνέμων**· **4)** ὁ μεσαῖος δάκτυλος· Σουΐδ. «λέγεται δὲ σφάκελος καὶ ὁ μέσος τῆς χειρὸς δάκτυλος», Πάπ.· ὁμ. **ἐν** παροιμ. **φρ. καὶ σφάκελοι ποιοῦσιν ἀτέλειαν**· **5)** μσν. κ. δημ. σχῆμα ὑβριστικόν, γινόμενον **δι'** ἀνοικτῆς τῆς παλάμης ἢ διὰ τῆς πυγμῆς **εἰς ἣν** ὁ μέγας δάκτυλος διέρχεται μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ μέσου, τὸ φάσκελο, ἡ μούντζα βλ.λς : Ἐρωτόκρ.3,956 **πῶς νὰ φανῇ τσὶ μάννας σου ἐδὰ στὰ γερατειὰ τζι· ὡσὰν τὴν ἑκατάστεσες, ὑγιέ μου, σφάκελά τζι.**

σφακελοῦμαι-όμαι νεώτ. προσβάλλομαι ὑπὸ σφακελισμοῦ, ὑπὸ σφακέλου, σχηματίζω σφάκελον βλ.λ.1), γαγγραινοῦμαι· **2) ἐπὶ** ἀμπέλου, προσβάλλομαι ὑπὸ σφακελισμοῦ βλ.λ.2).

σφακελώδης-αυς-ες ὁ ὅμοιος πρὸς σφάκελον βλ.λ.1), πρὸς γάγγραιναν, γαγγραινώδης : Ἀρχιγ. π. Γαλ.8,92 **σφακελώδεις ἑτεροκρανίαι** (ἐπὶ ἡμικρανίας καθ' ἣν ὁ ἐγκέφαλος δίδει τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν πάσχοντα ὅτι διασιβρώσκεται)· ‖ **παρὰ** Ἱππ. Νούσ.2,75 **σφακελώδης νοῦσος** (ἀμφ. σημ.).

σφακέλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. **σφακέλωμαν** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ σφακελισμὸς βλ.λ.1)· **2)** γένος μυκήτων προκαλοῦν τὸν ἄνθρακα τῆς ἀμπέλου· **3)** τὸ φασκέλωμα, μούντζωμα, τὸ σχῆμα τοῦ σφακέλου βλ.λ.5) : Καλλίμ.Χρυσ.1195 **ἐστράφηκεν ὀπίσω της σφακέλωμαν ἐποίκεν.**

σφακελώνω δημ. φασκελώνω, μουντζώνω βλ.λ.

σφακέλωσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ σφακελοῦσθαι, τὸ νὰ σφακελοῦταί τις.

σφάκηλος (ὁ) πάπ. ὁ σφάκελος βλ.λ.4).

σφάκια Ἡσ. «τῆς ἀμπέλου τὰ κλήματα».

σφακιὰ (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν **ἐλελίσφακος ὁ φαρμακευτικός,** ἡ σφάκα, **ἡ** σφακομηλιά.

σφακομηλιὰ (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν **ἐλελίσφακος** ὁ φαρμακευτικός, **ἁ.** φασκομηλιά, σφάκα βλ.λ.

σφάκος (ὁ) ἁ.**φάσκος** (Ἡσ.) κ.**φάσκον** (τὸ) (Θεόφρ. Φ 3,8,6) τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος, ἡ φασκομηλιὰ βλ.λ.· Ἡσ. «σφάκος, ἔστι δ' ἄγριον φυτόν» : Κρατῖν.325 **αὐτομάτη δὲ φέρει τιθύμαλλον καὶ σφάκον,** Εὐπ.14,3 **βοσκόμεθ' ὕλης ἀπὸ παντοδαπῆς . . κύτισόν τ' ἠδὲ σφάκον εὐώδη,** Ἀριστφ.Θεσμ. 486 **ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄννηθον, σφάκον,** Θεόφρ.Φ 6,1,4· **2)** εἶδος **λειχῆνος, φυομένου ἐπὶ** δρυῶν : Πλίν.24,27.

σφάκτης-τρια (ὁ) κ. **σφακτὴς μτγν. κ. νεώτ.,** δημ. **σφάχτης** ὁ σφάζων, ὁ φονεύς, ὁ δολοφόνος : Ζηνόβ.3,94, Ἀκύλ.ΠΔ Δαν.2,14· **2)** δημ. ὀξὺς πόνος τῶν πλευρῶν, ὁ σφάχτης, προξενῶν «σφαγῆς αἴσθησιν» (Κοραῆς).

σφακτικός-ή-όν Ζωναρ. **ὁ** ἀναφερόμενος **ἢ** χρησιμεύων εἰς τὴν σφαγήν : Ζωναρ.1512 **ἐν λ. πανδούριον πανδούριον· μάχαιρα σφακτική.**

σφακτός-ή-ό(ν) κ. δημ. ὁ ἐσφαγμένος, ὁ διὰ σφαγῆς θανατωθείς, ὁ πεφονευμένος : Εὐρ.᾿Εκ.1077 **σφακτὰν κυσί τε φοινίαν δαῖτα,** ᾿Επιγρ. σφακτὰ θηρία· **2)** ὡθ. οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. **τὸ σφακτό, τὰ σφακτά,** τὸ σφάγιον, τὸ σφαχτάρι βλ.λ.

σφάκτρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ σφάκτης βλ.λ., ἱέρεια : Σουΐδ., Αἰλ.ἀπ.44.

σφάκτρον (τὸ) ᾿Επίγρ. κ. Πολυδ. φόρος ὃν ἀπέτινον οἱ θύοντες· Πολυδ.10,97 «τὸ σφάκτρον τέλους ὄνομα ἦν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὲρ τῶν θυομένων οὕτως ἐπονομασθέν»: ᾿Επιγρ.

σφακώδης-ους-ες ῾Ησ. ὁ ἔχων πλησμονὴν σφάκου, ὁ ἔχων ἐν ἀφθονίᾳ ἐλελίσφακον, ἐν ᾧ φύεται ἐν ἀφθονίᾳ ὁ ἐλελίσφακος : ῾Ησ. **σφακώδη κλιτὺν** (καθ' ἣν ὁ σφάκος φύεται).

σφαλάγγι (τὸ) δημ. κ. **σφαλαγγίδα** (ἡ) ἡ φάλαγξ, **τὸ φαλάγγιον,** ἀράχνη ἡ φαρμακερά, ὀνομασία διαφόρων εἰδῶν ἀραχνῶν τοῦ γένους φολκὸς βλ.λ. : ᾿Αρτ.Βατοπ.3,11 **καὶ σάπιως τὰ μαμούνια στὴν ἀράχνη | μὲ πονηρία τυλίγει τὸ σφαλάγγι.**

σφαλαγγουδιά (ἡ) δημ. ὁ ἱστὸς τῆς ἀράχνης, ἀράχνη, ἀράχνα : γιόμισε τὸ **σπίτι σφαλαγγουδιές.**

σφαλαγγουνιά (ἡ) δημ. κ. **σφε-** ἡ φωλεὰ τῆς ἀράχνης, τοῦ σφαλαγγιοῦ· **2)** ὁ ἱστὸς τοῦ σφαλαγγιοῦ.

σφαλαγγόχορτο (τὸ) κ. σφαλαγγοχόρταρο ὄνομα τοῦ φυτοῦ λαμψάνη ἡ ἀστερωπή, τὸ σφαλαγγοχόρταρο **βλ.λ.**

σφαλάγγαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον τὸ κρητικόν, πόα πολυετὴς τῶν σκιαδανθῶν.

σφάλαγκας (ὁ) δημ. κ. **σφάλαγκος** ὁ ἀσπάλαξ ὁ **εὐρωπαϊκός, ὁ τυφλοπόντικας.**

σφάλαξ-**ακος** (ὁ) ἄ. γρ. τοῦ σπάλαξ βλ.λς.

σφαλάσσειν ῾Ησ. «τέμνειν, κεντεῖν».

σφαλάω δημ. σφαλνάω, σφαλίζω βλ.λ.

σφαλερά ἐπίρρ. δημ. σφαλερῶς, οὐχὶ κατὰ τρόπον κανονικόν : Σολωμ.᾿Εθν.῞Υμν.108,1 **σφαλερὰ τετραποδίζουν πλῆθος ἄλογα.**

σφαλερίτης (ὁ) νεώτ. στρατολ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν θειοῦχον ἕνωσιν τοῦ ψευδαργύρου, περιέχον δὲ συνήθως **καὶ** ἐλαχίστην ποσότητα ἀργύρου, ἄ. πλέντα.

σφαλερόνηκτος-**ον** λεξ. ὁ σφαλερός, ἐπικίνδυνος εἰς κολύμβημα : Πολυδ.3,103 **σφαλερόνηκτοι ποταμοί.**

σφαλερός-ά(-ή)-ό(ν) (σφάλλω) κ. νεώτ. κ. δημ., συγκρ. **σφαλερώτερος** (῾Ηρ.7,16,α'), ὑπερθ. **σφαλερώτατος** (Θουκ.4,62), ὁ δυνάμενος νὰ κάμῃ τινὰ **νὰ πέσῃ,** νὰ προσκόψῃ, κ. μτφ. ὁ ὀλισθηρός, ὁ **ἐπισφαλής,** ὁ ἐπικίνδυνος: ῾Ηρ.3,53 τυραννὶς χρῆμα **σφαλερόν,** αὐτ.7,16,α' τοιούτων προκειμένων **τῶν γνωμέων** ὅτι τὴν **σφαλερωτέραν** σεωυτῷ . . **ἀναίρεα,** Εὐρ.᾿Ικ.508, αὐτ.ΙΑ 21 **τοῦτο δὲ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερὸν** (Βερναρδ.Δημ. «μὰ τοῦτο **ἴσα** ἴσα τὸ καλὸ τῆς ζωῆς εἶναι πρᾶγμα ἐπικίνδυνο»), **αὐτ.ἀπ.916 ὦ βιοτή . . ἐπὶ παντὶ σφαλερὰ κεῖσαι·** ὁμ. ἐπὶ μελλόντων νὰ συμβῶσι γεγονότων : Θουκ.4,62 τὸ δὲ ἀστάθμητον τοῦ **μέλλοντος . . πάντων τε σφαλερώτατον ὄν·** ὁμ. ἐπὶ ποιημάτων : **Πλάτ.Νόμ.810Β σφαλερὰ γράμμαθ' ἡμῖν ἔστι . . καταλελειμμένα·** ὁμ.ἐν φρ. σφαλερὸς τρόπος, - **σφαλερὸς καιρός :** ῾Ιππ.Προγν.22. Φιλόδ. Οἰκ.48J **σφαλερώτατοι καιροί·** ὁμ. ἐπὶ προσώπων : **Νίκ.᾿Αλεξ.189 ἴχνεσι σφαλεροί·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Πολ.451Α, αὐτ.Νόμ.638Β **εὐχὴ χρῆσθαι σφαλερὸν εἶναι νοῦν** μὴ κεκτημένον, Ξεν. **῾Ελλ.2,1,2 τὸ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς** ἐπιχειρῆσαι **σφαλερὸν ἐδόκει εἶναι· 2)** (σφάλλομαι) ὁ ἐπιρρεπὴς **εἰς** πτῶσιν, ἀσταθής, ἄστατος, ἀβέβαιος : **Αἰσχ.Εὐμ.375 σφαλερὰ ⟨τοῖς⟩ ταχυδρόμοις κῶλα,** Σοφ.Αἶ.159 **σμικροὶ μεγάλων χωρὶς σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται,** Πλάτ.Πολ.404Α **ἕξις σφαλερὰ πρὸς ὑγίειαν** (ἀβέβαιος ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν), Γαλ.7,645 **σῶμα σφαλερὸν ἐν ταῖς κινήσεσι** (ἐπὶ μεθυόντων καὶ πασχόντων ἐκ κώματος)· ὁμ. ἐπὶ προσώπων : Εὐρ.ἀπ.774,3 **προστάτης σφαλερός,** Δημ.ΙΙ **εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι . . ἂν ἐγνωκότες ἦσαν· 3)** ὁ ἐσφαλμένος, ὁ μὴ ἀκριβής, ὁ μὴ ὀρθός, λανθασμένος.

σφαλερότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφαλεροῦ.

σφαλερῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., συγκρ. **σφαλερώτερον** (Γαλ.15,724), κατὰ τρόπον σφαλερὸν βλ.λ.1), κατὰ τρόπον ἐπικίνδυνον, ἐπικινδύνως : Γαλ.15,724 **σφαλερώτερον νοσεῖν· 2)** κατὰ τρόπον οὐχὶ σταθερόν, ἀσταθῆ, σφαλερὸν βλ.λ.2) : Γαλ.6,810 **σφαλερῶς ὑγιαίνειν· 3)** κατὰ τρόπον ἐσφαλμένον, λανθασμένον, πεπλανημένον, σφαλερὸν βλ.λ 3) **ἢ** ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων : **ἀνεπτύξατε σφαλερῶς τὸ δοθὲν ὑμῖν θέμα.**

σφαληχτά κ. -ιστά ἐπίρρ. δημ. κεκλεισμένως.

σφαληχτός-ή-ό(ν) δημ. κ.-ιχτός ὁ κεκλεισμένος, οὐχὶ ἀνοικτός, ἄ. σφαλιστός : Γρυπ.Σκ.Τερρ.71,20 **Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται . . καὶ σφαληχτὰ τὰ μάτια μου σκεπάζω μὲ τὰ χέρια μου, - ἔφαχνε δῶ καὶ κεῖ μὲ τὰ μάτια σφαλιχτά, - τὰ καταστήματα αὔριο τὸ πρωὶ θὰ εἶναι σφαλιχτά.**

σφαλιάρα (ἡ) δημ. ῥάπισμα ἰσχυρόν, **χαστούκι** || κ. μτφ. δεινὴ ἐπιτίμησις.

σφαλιαρίζω δημ. ῥαπίζω, χαστουκίζω.

σφάλιαρος (ὁ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ σφαλιάρα, τὸ μάλιστα ἰσχυρὸν ῥάπισμα.

σφαλίζω ῾Ησ., μσν. κ. δημ., ἀόρ. ἐσφάλισα κ. ἐσφάλιξα (῾Ησ.), ἀόρ. παθ. **ἐσφαλίσθην,** δημ. ἐσφαλίστηκα κ. **ἐσφαλίχτηκα,** μτχ. παθ παρακ. σφαλισμένος κ. σφαλιγμένος, δένω, δεσμεύω : ῾Ησ. «ἐσφάλιξεν.. ἔδησε· σφαλὸς γὰρ ὁ δεσμός»· **2)** κλείω : ᾿Ορνεοσόφ.250 **ἀνοίγει καὶ σφαλίζει τὸ στόμα αὐτοῦ συχνὰ διὰ τὴν στενοχωρίαν ἣν ἔχει,** ᾿Ερωτόκρ.1,684 **τὸ λαγουτάρι ἀναζητᾷ, τοῦ τραγουδιοῦ θυμᾶται καὶ τὰ βιβλία σφάλιξε,** αὐτ.2,109 **βγάνουσι τὰ μποδίσματα, σφαλίζουν τ' ἀργαστήρια, - θὰ σφαλίξουν στὶς πέντε τὸ ἀπόγεμα, - σφάλιξε τὸ παράθυρο καὶ κάνει κρύο·** || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποθνήσκοντος : ᾿Ερωτόκρ. 2,720 **κι ὡς τὸ 'πεν ἐξεψύχησε, τὰ μάτια τζι σφαλῖσα·** κ. παθ. : Στουδ.Θεόδ.595Ι) **πόσον χρόνον ἔξεστι σφαλισθῆναι** (ἐκκλησίαν), Θεοφάν.107 **σφαλισθῆναι τὰ δημόσια λουτρά· 3)** κλείω ἐντός, ἐγκλείω, περιορίζω : ᾿Ερωτόκρ.5,1003 **γιὰ σένα μὲ σφαλίσασιν εἰς τὴ φλακὴν ἐτούτη, - τὸν σφάλισα στὸ δωμάτιό του νὰ διαβάσῃ· 4)** ἀποκλείω, ἐμποδίζω, φράζω τὴν δίοδον : Διγεν.᾿Ακρ. 2733 **ἐγὼ ἐκεῖνον τὸν Μουσοὺρ ἀπέκτεινα δικαίως τὸν ληστήν, ποὺ σφάλιζεν τοὺς δρόμους.**

σφάλισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις, ἡ ἐνέργεια τοῦ σφαλίζω, τοῦ κλείω, τὸ κλείσιμο.

σφαλιστά ἐπίρρ. δημ. σφαληχτὰ βλ.λ.

σφαλιστός-ή-ό(ν) κ. μσν. κ. δημ. ὁ κεκλεισμένος, κλειστός, σφαληχτός : ᾿Ερωτόκρ.5,913 **τὰ μάτια ντοὺ 'χε σφαλιστά, - μπορῶ νὰ σ' τὸ βρῶ μὲ σφαλιστὰ τὰ μάτια,** παροιμ. στίχ. **βρῆκε τὶς πόρτες σφαλιστὲς καὶ τὰ κλειδιὰ παρμένα, - σφαλιστὰ τὰ παράθυρα· 2)** κεκλεισμένος, περιωρισμένος : ᾿Ερωτόκρ.1,2098 **δυὸ μέρες ἦτο σφαλιστός·** || ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν ἀνέμων, περιωρισμένος δέσμιος : αὐτ.4,1719.

σφαλιχτά, -ός δημ. ἄ. σφαληχτά-ὸς βλ.λ.

σφάλλον ῾Ησ. «κολάκευσον».

σφαλλός (ὁ) ἄ. **σφαλός** ῾Ησ. «δισκοειδές τι σκεῦος μολύβδινον ἔχον κρίκον ὃ δεσμοῦντες ὑ-

πὲρ τὴν κεφαλὴν ῥίπτουσιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν», Πολυδ.8,72· 2) στρογγύλον ξύλον ἔχον δύο ὀπάς, ἐν αἷς ἐνεκλείοντο οἱ πόδες, ποδοκάκκη· Ἡσ.«ξύλον ποδῶν δεσμωτικόν»: Ἐπίγ.π.Ἀθήν.2,36D **ἐκ δὲ καταδίκας πέδαι τε καὶ σφαλὸς καὶ ζαμία.**

σφάλλω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **σφαλῶ** (Θουκ.8,15), ἀόρ. α' **ἔσφηλα, ἐπ.σφῆλα** (Ὀδ.Ρ 464), δωρ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἔσφαλα** (Πινδ.Π 8,15, ΠΔ Ἰὼβ 21,10, αὐτ.Σοφ.Σειρ.13,22, αὐτ. Ἆσμ.5,2), γ' ἑν. **εὐκτ. σφάλαι** (αὐτ.Ἰὼβ 18,7), νεώτ. ἀόρ. β' **ἔσφαλον**, παρακ. **ἔσφαλκα** (Πολύβ.8,9,2), μέσ. μέλλ. **σφαλοῦμαι** (Σοφ.ἀπ.588, Ξεν.Συμπ.2,26), παθ. μέλλ. **σφαλήσομαι** (Σοφ.Τρ.719, αὐτ.1113, Θουκ.3,14), ἀόρ. β' **ἐσφάλην** (Ἀλκ.Συμπλ.Λυρ.27, 13, Ἡρ.4,140, Θουκ.8,24), ἀόρ. β' **ἐσφάλθην** (Γαλ. 5,62), παθ. παρακ. **ἔσφαλμαι** (Εὐρ.Ἀνδρ.896, Πλάτ.Κρατ.436C), γ' ὑπερσ. **ἔσφαλτο** (Θουκ.7,47), κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, ῥίπτω κάτω, ἰδίᾳ δι' ὑποσκελισμοῦ, μὲ τρικλοποδιὰ κατὰ τὴν πάλην : Ἰλ.Ψ 719 **οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι οὔδει τε πελάσσαι**, Ὀδ.Ρ 464, Πινδ.Ο 2,81, Εὐρ.Ἱππ.1232, αὐτ.Ἡρακλ.128, Ξεν.ΚΠ 8,8,10 **τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλῃ**, Ἀπολλ.Ρ 3,1310, Διόδ.Σ 14,23· κ. παθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.689· 2) κάμνω πλοῖόν τι νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀκολουθουμένης ὁδοῦ, νὰ χάσῃ τὴν κατεύθυνσίν του : Πλούτ. Θεμ.14 **τὰς δὲ βαρβαρικὰς (ναῦς . . τὸ κῦμα) ἔσφαλλε προσπίπταν καὶ παρεδίδου πλαγίαις τοῖς Ἕλλησι·** 3) ἐπὶ μεθύοντος, παραπαίω, κλονοῦμαι, τρεκλίζω : Ἀριστφ.Σφ.1324 **ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται**, Ξεν.Λακ.5,7, Μᾶρκ. Ἀργ.ΑΠ 11,26· 4) ἐπὶ ἵππων, ῥίπτω κάτω, ἐκρίπτω, ἐκτινάσσω, καταρρίπτω : Ξεν.Ἱππ.3,9 **ἵπποι . . ἔσφηλαν τὸν ἀναβάτην·** 5) ῥίπτω ἐξ ὕψους, κρημνίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. ἴδ. ἐπὶ προσ. ἐκ πιπτόντων ἐξ ὑψηλῆς θέσεως ἢ πλούτου, πίπτω, ἐκλείπω, φθείρομαι : Χαιρήμ.26 **σφαλεὶς γὰρ οὐδεὶς εὖ βεβουλεῦσθαι δοκεῖ**, Σοφ.Τρ.297, αὐτ. 719, Εὐρ.ἀπ.262, Ἀριστφ.Βάτρ.736, αὐτ.Πλ.351, Θουκ.1,140 **ἢν ἄρα τι σφαλλώμεθα**, αὐτ.2,87, Ξεν.Ἀπομν.2,4,6 **σφαλλομένους ἐπανορθῶν**, Πλάτ. Πολ.396D· κ. μτ. δοτ. τρόπου : Θουκ.6,10 **σφάλλεσθαι ἀξιόχρεῳ δυνάμει**, αὐτ.7,61, Πολύβ. 1,43,8· || κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Ἡρ.7,50, Ξεν.Ἑλλ. 7,2,2, Πλάτ.Γοργ.461D, αὐτ.Πολ.451Α, Πλούτ.Ἠθ. 164C **ὁ Ζεὺς ἐσφάλη περὶ τῆς τοῦ Ἡρακλέους γενέσεως·** κ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Πλάτ.Νόμ.648Ε **ὥστε ὑπ' ἀσχημοσύνης μηδὲ ἓν σφάλλεσθαι μέγα·** 6) καθίσταμαι, γίνομαι αἴτιος νὰ πέσῃ τις, κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, ἀνατρέπω, νικῶ, καταβάλλω : Πινδ.Π 8,15 **βίᾳ καὶ μεγάλαυχον ἔσφαλεν**, Ἡρ.7,16,α', Σοφ.Ἠλ.416 **σμικροὶ λόγοι ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς**, Εὐρ.Ἱππ.6, αὐτ.ἀπ.31, Θουκ.1,122, αὐτ.2,87· κ. ἀπολ. : Εὐρ. Ἱππ.262 **ἀτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις φασὶ σφάλλειν πλέον ἢ τέρπειν·** κ. ἐπὶ πραγμ. : Σοφ.ἀπ.192, Εὐρ.Μήδ.198 **δειναὶ τύχαι σφάλλουσι δόμους**, Θουκ.3,37· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ. διαπράττω, κάμνω ἁμάρτημα, ὑποπίπτω εἰς σφάλμα, πταίω, ἁμαρτάνω : Σοφ.Τρ.621 **οὔ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί, - ἔσφαλα, συγχώρεσέ με'** κ. παθ. : αὐτ. ΑΙ.1136 **ἐν τοῖς δικασταῖς κοὐκ ἐμοὶ τόδ' ἐσφάλη·** 8) μτφ. κάμνω νὰ πέσῃ τις ἔξω τοῦ σκοπουμένου, νὰ ἀστοχήσῃ, ὅθ. συνεκδ. ἀπατῶ, παραπλανῶ : Ἡρ.7,142 **ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης**, Σοφ.ΑΙ.452 **θεὰ ἤδη μ' . . ἔσφηλεν**, Εὐρ.Ἀνδρ.223, Αἰσχίν.3,125· || κ. μέσ. πλανῶμαι, κάμνω λάθος : Ἡρ.7,52 **τῶν ἀπεφήναο γνωμέων σφάλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα·** κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἠλ.1481 **καὶ μάντις ὢν ἄριστος ἐσφάλλου πάλαι**, Εὐρ.ΙΑ 1541, αὐτ.Ἀνδρ. 896, Θουκ.4,18 **ἀπὸ δὲ τῶν αἰεὶ ὑπαρχόντων γνώμῃ σφαλέντες**, Πλάτ.Σοφ.229C, Ἰσοκρ.Ι,32· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλούτ.Ἠθ.711Β **οὐκ ἂν σφαλείη . . ἑλέσθαι·** || νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. κάμνω λάθος, ἀπατῶμαι : **συναντηθήκαμε καὶ ἄλλοτε, ἂν δὲν σφάλλω·** || νεώτ. ἐσφαλμένος ὁ λανθασμένος, ὁ ἔχων λάθη, ὁ μὴ ἀκριβὴς ἢ σωστός, πεπλανημένος : **ἐσφαλμένος ὑπολογισμός, - ἐσφαλμένη κρίσις - ἰδέα·** || νεώτ. ἐπίρρ. **-ένως·** || τὸ παθ. μτ. γενικ. πραγμ. ἀπατῶμαι, ἀποτυγχάνω εἴς τι : Αἰσχ.Εὐμ.717 **ἢ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων**, Εὐρ.Ὀρ.1078, αὐτ.Μήδ.1010, Θουκ.4,85, αὐτ.5,110, Πλάτ.Κρατ.436C **οὐκ ἔσφαλται τῆς ἀληθείας·** || ὁμ. σφάλλομαί τι ὑφίσταμαι ἀποτυχίαν, ἀπευκταῖόν τι : Ξεν. Ἑλλ.4,1,17 **ἀφυλάκτως διὰ τὸ μηδὲν πρότερον ἐσφάλθαι·** 9) ἀπόλλυμι, χάνω ἢ καταστρέφω : Σοφ.Τρ.1113 πένθος . . **ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσομαι·** 10) μτγν. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐλπίδα, διαψεύδω : Λουκ.Δημ.Ἐγκ.29 **ἀπ' ἐλπίδας γε μὴν ἔσφηλας.**

σφάλμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. σφάρμα σκόνταμμα, παραπάτημα : Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,634, Μαν.4,289 **ὧν** (τῶν σχοινοβατῶν) **ὁ πόρος μόρος ἐστίν, ἐπὴν εἰς σφάλματα νεύσῃ·** 2) ἐπὶ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως, διολίσθησις : Ἡλιόδ.π. Ὀρειβ.49,8,38, Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.49,28,13· 3) μτφ. πτῶσις, ἀποτυχία, ἧττα, ζημία : Ἡρ.7,6 **εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ . .**, αὐτ.9,9, Θουκ.5,14· ὁμ. κ. ἐν φρ. **σφάλματα ποιῶ** γίνομαι αἴτιος ζημιῶν, ἀπωλειῶν : Πλάτ.Πολιτ.298Β **κυβερνῆται σφάλματα ποιοῦντες ἐν τοῖς πελάγεσιν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλασσαν·** 4) ὁμ. μτφ. σφάλμα, παράπτωμα, ἁμάρτημα, λάθος : Ἡρ.1,207, αὐτ.7,10,ζ' **πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι**, Εὐρ.Ἀνδρ.54 **εἴ πως τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ**, αὐτ. Ἰκ.416, Γαλ.6,68, Πάπ. **οὐ γέγονεν σφάλμα**, Ἐρωτόκρ.Ι,1650 **ἐγνώριζε τὸ σφάλμα τζι, μὰ ὁ πόθος τὴν ἐγροίκα, - ὁμολογῶ τὸ σφάλμα μου·** 4) νεώτ. κ. δημ. λάθος, ἀβλεψία, ἀστόχημα, ἀνακρίβεια : **τὸ βιβλίον εἶναι γεμάτο σφάλματα τυπογραφικά - φραστικά, - λογιστικὸν σφάλμα.**

σφαλμός (ὁ) μτγν. πλάνη, ἀποτυχία : Ἀκύλ. ΠΔ Ψαλμ.120(121),3, αὐτ.Ἡσ.58,3.

σφαλμῶ-άω μτγν. ἀ. σφαλμέω σφάλλομαι, ἐπὶ ἵππου : Πολύβ.35,5,2 **ὁ δὲ ἵππος . . ἐδυσχρήστησε μὲν ἀπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ὁλοσχερῶς ἐσφάλμησε·** || Ἡσ. «σφαλμᾷ· σκιρτᾷ. σφάλλεται. ἄλλοι ἀντὶ τοῦ σφαδάζειν **τετάχθαι φασί, ἔνιοι μετὰ** ἐπιθυμίας τι πράττειν».

σφαλνῶ δημ., ἀ. σφαλνάω σφαλίζω βλ.λ., κλείω : **σφαλνῶ τὰ μάτια μου·** || κ. ἀμτβ. : **τὸ κατάστημα σφαλνᾷ στὶς ἕξ.**

σφάλος (τό) κ. δημ. σφάλμα : Τραγ.ἀπ.ἐν Πάπ. Ὀξ.676,16 (πιθ.)· 2) δημ. (ἰδίωμ.) **τὸ λάθος.**

σφαλός δ. τ. τοῦ σφαλλός βλ.λ.

σφάλσις-εως (ἡ) μτγν. σφάλμα : Βέττ.Βάλ.285,35.

σφαλτά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. ἐσφαλμένως, ἡμαρτημένως : Ἐρωτόκρ.Ι,1552 **σφαλτὰ περπατοῦν.**

σφάλτης (ὁ) μτγν. ὁ ἀνατρέπων ἢ καταρρίπτων : Λυκόφρ.207 **σωτῆρα Βάκχον τῶν πάροιθε πημάτων σφάλτην ἀνευάζοντες.**

σφαλτός-ή-ό(ν) μσν. κ.δημ., ἀ. **σφαρτός** ἐσφαλμένος, ἡμαρτημένος.

σφάνιον (τὸ) Ἡσ. «σφάνιον κλινίδιον», αὐτ. «ἐν σφανίῳ· ἐν κλιναρίῳ».

σφαντάζω δημ. κ. **σφαντάω** ἀ. τύπος τοῦ φαντάζω βλ.λ. : Ἐφταλ.Ὀδ.Α 353.

σφανταχτερός-ή-ό δημ. φαντοχτερός βλ.λ.

σφάντζικα (ἡ) (γερμαν. Zwanziger = εἰκοσάρι) δημ. παλαιὸν αὐστριακὸν νόμισμα κυκλοφορῆσαν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Καποδιστρίου πρὸς 95 χρυσᾶ λεπτά.

σφάξ-σφαγός (ἡ) σχόλ. ἡ σφαγὴ βλ.λ.3): Σχόλ.Εὐρ. Ἑκ.571· ‖ ἀλλαχοῦ μ. ἐν συνθέσει διασφὰξ κλπ.· **2)** σφάξ-ᾶκός (ἡ) δωρ.τ. τοῦ σφὴξ βλ.λ.: Θεόκρ. 5,29 **σφᾶξ βομβέων τέττιγος ἐναντίον.**

σφάξιμο (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ **σφάζω, ἡ** σφαγή, ὁ διὰ σφαγῆς θάνατος, φόνος τινὸς σφαγείου ἢ ἀνθρώπου : φρ. **θέλει σφάξιμο** (τοῦ πρέπει μεγάλη τιμωρία, ἐπὶ βαρέως ἁμαρτήσαντος).

σφαράγγι (τὸ) ἄ. σπαράγγι, τὸ φυτὸν ἀσπάραγος· **2)** ὁ ἐδώδιμος βλαστὸς αὐτοῦ.

σφᾰρᾰγίζω δονῶ, μετὰ φόφου ἠχῶ : Ἡσίοδ.Θ 706 **σὺν δ' ἄνεμοι ἔνοσίν τε κόνιν τ' ἐσφαράγιζον** (σχόλ. «οἱ δὲ ἄνεμοι σεισμοὺς καὶ κόνιν ἐποίουν, ἠχοῦντες συνετάρασσον»).

σφάραγος Ἡσ. «βρόγχος, τράχηλος, λαιμός, φόφος»· ‖ ὁ φάρυγξ : Ἀπί.π.Φωτίῳ.

σφαραγοῦμαι-έομαι ἀποθ., ἐν τῷ γ' ἐν. πρ. τοῦ παρατ. **ἐσφαραγεῦντο**, σίζω μετὰ βρασμοῦ τινος οἷον κρέας ἢ ὑγρόν τι πρᾶγμα ριπτόμενον ἐπὶ πυρᾶς, τρίζω, σφυρίζω, τσυρίζω, τσιτσυρίζω : Ὀδ.Ι,390 **σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι·** **2)** σπαργῶ, σφριγῶ : αὐτ.440 **θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς· οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο** (σχόλ. «ἐβαροῦντο διὰ τὸ πρωΐας μὴ ἀμελχθῆναι»).

σφαράζω δημ. ἄ. σφαράσσω βλ.λ.

σφαράσσω μσν., δημ. ἀσπαίρω, σφαδάζω, σπαρταρῶ : Ἐρωτόκρ.4,1033 **καταχτυποῦ τὰ δόντια ντου, καὶ τὸ κορμὶ σφαράσσει.**

σφᾶς κ. σφάς, αἰτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ.

σφᾶς αἰτ. θηλ. τοῦ σφὸς βλ.λ.

σφάττω κ. μσν. ἀττικὸς τύπος τοῦ σφάζω βλ.λ., διὰ σφαγῆς θανατώνω, φονεύω.

σφαχτάρι (τὸ) δημ. τὸ σφάγιον, τὸ σφαχτὸ βλ.λ.2)· **2)** εἶδος πτυαρίου ἐν χρ. πρὸς ἀνακίνησιν τῶν ἐν κλιβάνῳ καιομένων ξύλων.

σφάχτης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ σφάκτης βλ.λ., ὁ σφάζων, ὁ δολοφόνος : Λίβ.Ροδ.1188 **κράτησε τὸν δήμιον τοξεύτην, τὸν σφάχτην τῆς καρδίας μου, τὸν διχοτομητήν μου·** **2)** μσν. κ. δημ.. ὁ ὀξὺς πόνος : Πρόδρ.2,286 **ἀντὶς φωμίν, τὸν δρόλυκον, ἀντὶς φαγίν, τὸν σφάχτην,** δ.τραγ. ἐν Πολίτ.Λαογρ.Ι.27 **περίδρομον σ' ἐστείλασιν καὶ σφάχτην καὶ δρολύκι.**

σφαχτιάς (ὁ) δημ. ὁ σφαγεύς, ὁ χασάπης.

σφαχτός-ή-ό δημ. ὁ διὰ σφαγῆς θανατωθείς, **ἐσφαγμένος·** **2)** τὸ οὐδ. σφαχτὸ ὡς οὐσ. τὸ **σφάγιον, τὸ ἐσφαγμένον** βόσκημα, ἰδίᾳ ἐπὶ αἰγῶν **καὶ προβάτων**, ἄ. σφαχτάρι : δ.τραγ. **καὶ χίλια φήνονται σφαχτὰ σ' ὅλο τὸ πανηγύρι·** ‖ τὸ **εἰς σφαγὴν** προοριζόμενον βόσκημα : **πῆγε νὰ φέρῃ τὰ σφαχτά.**

σφέ αἰτ. ἀρσ. κ. θηλ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. κ. πρὸ φωνήεντος **σφ'.**

σφεδανός-ή-όν σφοδρός, ὁρμητικός, βίαιος, **ἰσχυρός** : Ξενοφ.Ι,23 **ἡ στάσιας σφεδανάς,** Ἀντίπ. ΑΠ 6,219,12, Εὐφρ.9,10 **σφεδανὸν τόξον,** Νίκ.Θηρ. 642 **βλάστη δ' ὡς ἔχιος σφεδανὸν δ' ἐφύπερθε κάρηνον,** Ἐπίκ.ἐν Πάπ.7,4 **ῥοιζὸς σφεδανός·** **2)** τὸ οὐδ. **σφεδᾰνόν ἐπίρρ.** μ. ἐν χρ. π.Ὁμήρῳ, **μετὰ** σπουδῆς, **συντόνως,** ἐπιτεταμένως, σφοδρῶς, ὁρμητικῶς, μὲ ὁρμήν : Ἰλ.Λ 165, αὐτ.Π 372, αὐτ. Φ 542 **ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχεϊ** (ἔνθα δ.γρ. σφεδανῶν (Ἀρίσταρχος) ἐκ ρ. σφεδανάω μαινόμενος, ὁρμητικός).

σφεδανῶ-όω δ.γρ. κατ' Ἀρίσταρχον ἐν Ἰλ.Φ 542 ὁρμῶ, μαίνομαι ἐν τῇ μτχ. ἀντὶ σφεδανὸν βλ.λ.

σφεδρόν (τὸ) μσν. τὸ σφειδρὸν βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.12.

σφειδρόν Ἡσ. «καθορόν, εὐῶδες».

σφειλόν Ἡσ. «λοξόν, πυκνόν, εὐκίνητον, προσφυές, δριμύ».

σφεῖς ἀντων. προσωπ. γ' προσ. ἀρσ. κ. θηλ. πληθ. (Ἡρ.7,168, Θουκ.5,46, αὐτ.65, Ξεν.Ἀν.7,5,9, αὐτ.Ἑλλ.5,2,9, Πλάτ.Πολ.487C)· ὁ ἀσυναίρετος τ. **σφέες** οὐδέποτε ἀπαντᾷ (πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.93,1), ἂν καὶ μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Γρηγ.Κορ. 479S), γενικ. ἐπ. κ.ἰων. **σφέων** π.Ὁμ. ὡς μονοσύλλαβος κ. ἐγκλινομένη (Ἰλ.Σ 311, Ὀδ.Γ 134, Ἡρ.2,4, αὐτ.4,35), ποιητ. **σφείων** (Ἰλ.Δ 535, αὐτ.Ε 226, αὐτ. Ν 148) κ. **σφῶν** (αὐτ.Μ 155, αὐτ.Τ 302, Θουκ.Ι,120, Ἀντιφ.6,23, Ἐπιγρ.), δοτ. **σφίσι(ν)** κ. **σφισι(ν)** (Ἰλ.Δ 2, αὐτ.Ρ 453, αὐτ.Χ 288, αὐτ.474, Αἰσχ.Πρ.481, Ἡρ. 1,4, Θουκ.Ι,19, Ξεν.Ἑλλ.1,7,5) κ. **σφι(ν)** (Ἰλ.Β 612, αὐτ.614, Ἡρ.Ι,3), Αἰσχ.Πρ.354, Ἐπιγρ.Ἄργους, Ἐπιγρ. Δελφῶν, Ἀνών. ἐν Πάπ.) κ. **σφίν** (Ἡσίοδ.ἀπ.49), σπαν. λακων. δοτ. **φιν** (Ἐμπ.22,3, Καλλ.Ἀρτ.125, αὐτ.213, αὐτ.ἀπ.183, Νίκ.Θηρ.725, ΕΜ 702,41), αἰολ. **ἄσφι** (Σαπφ.43), συρακ. **φιν** (Σώφρ.93, αὐτ.94), πρβλ. κρητ. δοτ. **φιναυτοῖς** (Ἐπιγρ.), ἀρκαδ. δοτ. **σφεῖς** (Ἐπιγρ.Τεγέας), ἐπ. κ. ἰων. αἰτ. **σφέας, ἐγκλιτ. σφεας** (Ἰλ.Λ 128, Ὀδ.Μ 225, Ἡσίοδ.Α 403, Ἀρχίλ.27,2, Ἡρ.Ι,4)· συχν. ἀναγνωστέον ὡς μονοσύλλ., ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ Ὀδ.Θ 315 **οὐ μέν σφεας ἔτ' ἔολπα,** ἀλλὰ καὶ ὡς δισύλλ. (Ἰλ.Μ 43, Ὀδ.Μ 225), κ. **σφᾶς** (Εὐρ.Μήδ.1378, αὐτ.Ὀρ.1127, Θουκ.1,24, Ἐπιγρ.), κ. ἐγκλιτ. **σφᾰς** (Ἰλ.Ε 567, Παρμ. 1,12, Σοφ.ΟΤ 1470, αὐτ.ΟΚ 486), κ. **σφᾱς** (αὐτ. Ἀντ.128) κ. **σφε** (Ἰλ.Τ 265, Σιμων.99, Πίνδ.Π 5,86, Αἰσχ.Ἑπτ.630, αὐτ.788, αὐτ.864, Σοφ.ΟΤ 1505, αὐτ. ΟΚ 605, αὐτ.1669, Εὐρ.Μήδ.394), αἰολ. **ἄσφε** (Ἀλκ. 73), συρακ. **φε** (Θεόκρ.4,3), πρβλ. κρητ. **φεαυτόνς** (Ἐπιγρ.), δοτ. ἐνικ. **σφι(ν)** (Ὕμν.Παν.19, Ἡσίοδ.Α 113, Λυκόφρ.1242), αἰτ. ἐνικ. **σφε** (Πίνδ.Ι 5(6),74, Αἰσχ.Πρ.9, αὐτ.Ἑπτ.469, Σοφ.ΟΤ 761, αὐτ.Ἀντ.44, αὐτ.Φιλ.200, Εὐρ.Ἀλκ.107, αὐτ.149, αὐτ.200, αὐτ. Μήδ.33)· π.Ὁμ. ἡ ἀντων. αὕτη εἶναι πάντοτε προσωπική, ὅθ. δὲν ἀπαντᾷ παρ' αὐτῷ τὸ οὐδ.· μ. ἐν Ὀδ. δὶς (Ι 70, αὐτ.Κ 355) ὄντως ἀναφέρεται εἰς πρᾶγμα, ἀλλὰ γέν. θηλυκοῦ· ἐν τῇ ἰων. πεζογραφίᾳ ἀπαντᾷ τὸ οὐδ. **σφέα** (Ἡρ.Ι,46, αὐτ.89, αὐτ.2,119, αὐτ.3,53 (κῶδ. σφε), αὐτ.7,50, Ἀβυδ.9), αἰτ. πληθ. οὐδ. **σφε** (Θεόκρ.15,80), ἐν συχνοτάτῃ χρ. εἶναι ὡς πληθ. τῆς ἀντων. οὗ βλ.λ.1), αὐτοί : Ἰλ.Σ 311 **ἐκ γάρ σφέων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη,** αὐτ.Δ 2, Ὀδ.Γ 134 **τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,** Ἡρ.Ι,3, αὐτ.2,15, Αἰσχ.Πρ.481, αὐτ.443, αὐτ. 457, Σοφ.ΟΤ 1470, Εὐρ.Μήδ.1378, Ἐπιγρ.Ἄργους· **2)** σπαν. ἀντὶ τῆς αὐτοπαθ. ἀντων. ἑαυτῶν βλ.λ., ὡς πληθ. τῆς οὗ βλ.λ.2) : Ἰλ.Δ 535 **ὦσαν ἀπὸ σφείων,** αὐτ.Χ 474 **αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον·** ‖ σπαν. ἰδ. π. Ἀττ. ἡ χρ. αὕτη, ἀπαντᾷ μόνον ὅταν ἡ ἀντων. εὑρίσκεται ἐν ἐξηρτ. προτ. ἢ συντάξεσιν (ἰδ. μτ. ἀπαρφ.) κ. ἀναφέρεται εἰς τὸ ρ. τῆς κυρ. προτ. : Ἡρ.7,168, Θουκ.5,46, αὐτ.65, Ξεν. Ἀν.7,5,9, αὐτ.Ἑλλ.5,2,8, Πλάτ.Πολ.487C **αὐτω καὶ σφεῖς τελευτῶντες ἀποκλείεσθαι·** ‖ ἐν συνδυασμῷ μτ. τῶν πλαγίων πτ. τῆς δεικτ. ἀντων. **αὐτῶν - αὐτούς κτλ.** σχηματίζει τὰς πλαγ. πτ. τοῦ πληθ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντων., ἐν τῇ χρ. δὲ ταύτης δὲν ὑφίσταται ὁ ὡς ἄνω περιορισμός : Ἰλ.Τ 302 **στενάχοντο σφῶν δ' αὐτῶν κήδε',** Ὀδ.Μ 225 **ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν** σφέας αὐτούς, Ἡσίοδ.Θ 34, Θουκ.3,81 **Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον,** αὐτ.Ι,139· **3)** σπαν. ἐν χρ. ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθ. ἀντων. ἀλλήλων βλ.λ. : Ἡσίοδ.Α 403 ἀλλήλοις **κοτέοντες ἐπὶ σφέας ὁρμήσωσι,** Ξεν.Λακ.1,5 **ποθεινοτέρως σφῶν αὐτῶν ἔχειν,** Ἀπολλ.Ρ 2,959 **σφᾶς αὐτούς.. ἐπέφραδον·** **4)** καθ' ἐνικ. αὐτός, αὐτή, αὐτό : Ὕμν.Ὁμ.30,9, Αἰσχ.Πέρσ.759, Σοφ.ΟΚ 1490 **ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν δοῦναί σφιν·** **5)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. : Ἰλ. Κ 398 **ἠνώγει δέ μ' ἰόντα.. πυθέσθαι ἠὲ.. ἢ..**

φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, Ἡρ.3,71 αὐτοὶ ἐόντες ἑπτὰ ἐδίδοσαν σφίσι πίστις καὶ λόγους· **6)** μτγν. κ. ἀντὶ τοῦ α' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων. ἐγώ : Μέν.Προτρ.119D, Ἀπολλ.Ρ 2,1278.

σφέκλη (ἡ) μτγν. ἡ κεκαυμένη τοῦ οἴνου τρυγία : Ἀλέξ.Τραλλ.12, Διοσκ.Εὐπ.2,141, Παῦλ.Αἰγ.7,13.

σφέκλον (τό) [λατ.] μτγν. εἴδωλον, εἰκών (speculum) : Φιλόπ.Ὑπομν.Φυσ.642,17.

σφέλας (τό) ἐπ., πληθ. σφέλα (Ὀδ.Ρ 231), δοτ. ἐν. σφέλαϊ (Ἀπολλ.Ρ 3,1169), τὸ ὑποπόδιον: Ὀδ.Σ 394 ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν, αὐτ.Ρ 231, Ἀπολλ.Ρ 3,1169 ἷζε δ' ἐπὶ χθαμαλῷ σφέλαϊ κλιντῆρος ἔνερθεν· **2)** ἡ βάσις ἀγάλματος : Ἐπιγρ.· **3)** κοῖλον τεμάχιον ξύλου ἐν εἴδει ὅλμου, γουδί : Νίκ.Θηρ.644 ἢ σφέλᾳ ἢ ὅλμῳ κεάσας.

σφελαχτό (τό) δημ. κ.(ἀ)σφελαχτός (ὁ) ἁ. ἀσφαλαχτὸς βλ.λ. : Κρυστ.Ἀγροτ.Κοῦρος 36 κόδουν χεριὲς ἀρείκη κι ἀγιόκλημα καὶ σφελαχτό.

σφελίσκον (τό) Ἐπιγρ. κ. σφελίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ σφέλας βλ.λ.

σφελίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. τὸ σφελίσκον βλ.λ.

σφέλμα-ατος (τό) Ἡσ. «τὸ ἄνθος τῆς πρίνου».

σφενδάμι (τό) δημ. τὸ φυτὸν σφένδαμνος βλ.λ.

σφενδάμνινος-η-ον ὁ ἐκ ξύλου σφενδάμνου : Κρατῖν.301· **2)** μτφ. ἰσχυρός, δυνατός, τραχύς, σκληρός (πρβλ. πρίνινος) : Ἀριστφ.Ἀχ.181.

σφένδαμνος (ἡ) κ. νεώτ., δημ. σφεντάμι κ. σφενδάμι κ. σφοντάμι (τό) γένος δικοτυληδόνων σφενδαμνιδῶν φυτῶν : Θεόφρ.Φ.13,3,1, αὐτ.3,11,1, Δικαίαρχ.2,2,-σφένδαμνας ἡ κρητική (ὁ ἐγλενιός),-σφένδαμνος ἡ πεδινή (κρέκεζος), - σφένδαμνος ἡ πεδινή (ἀγριοπλάτανος ἢ νεροπλάτανος).

σφενδικίζω μτγν. διὰ σφενδόνης βάλλω, σφενδονίζω : Λουκ.Ψευδολ.24 (ἀμφ.ἀνάγν.).

σφενδοβολιστής (ὁ) μσν. ὁ βάλλων, ὁ ρίπτων λίθους διὰ σφενδοβόλου βλ.λ. : Κωνστ.Τακτ.8 εἶχε δὲ καὶ φιλοὺς ἤγουν τοξότας καὶ ῥιπταριστὰς καὶ σφενδοβαλιστάς.

σφενδόβολον γλώσσ. τοῦ σφενδόνη· ΕΜ«σφενδάνη,τόσφενδόβολον,τοῦ δακτυλίου τὸπεριφερές».

σφενδοβόλον (τό) μσν. εἶδος καταπέλτου, ὃν ἔφερον οἱ σφενδοβολισταί : Μαλάλ.1 127,18 ξίφη παράξενα φοραῦντες καὶ σφενδόβολα, αὐτ.21, Λέων Σοφ.6,25 λίθους ῥίπτοντες τοὺς μὲν διὰ χειρός, τοὺς δὲ διὰ σφενδοβόλων.

σφενδοναίαν Ἡσ. «σφενδόνην ἢ τὴν σφραγῖδα».

σφενδόνη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. σφενδόνα, δημ. σφεντόνα λωρίον ἐκ δέρματος ἢ πλέγμα σχοίνινον εὐρύτερον κατὰ τὸ μέσον καὶ στενότερον κατὰ τὰ δύο ἄκρα του, δι' οὗ ρίπτουν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν λίθον : Ἰλ.Ν 600 αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ σφενδόνῃ (σχόλ. «ἐξ ἐρέων γὰρ συνέπλεκον τὰ κῶλα τῆς σφενδόνης, οὐχ ὡς νῦν νεύροις, ἵνα διατείνοιτο ἐν τῇ ἀπορρίψει»), Ἀρχίλ.3 οὔ τοι πόλλ' ἐπὶ τόξα τανύσσεται οὐδὲ θαμειαὶ σφενδόναι, Εὐρ.Φοίν.1142 σφενδόναις ἑκηβόλοις, Ἀριστφ.Ὄρν 1185, Θουκ. 4,32 σφενδόναις ἐκ πολλοῦ ἔχοντες ἀλκήν· || ὁμ. ἐν παροιμ. φρ. : π.Ἀντιφ.55,19 σφενδόνῃ οὐκ ἂν ἐφικοίμην αὐτός (δὲν θὰ ἔφθανα διὰ σφενδόνης)· || ὁμ. μτφ. ἐν φρ. σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου μὲ καλῶς μεμετρημένην βολὴν ὡς ἀπὸ σφενδόνης : Αἰσχ.Ἀγ.1010· **2)** μέρος γερανοῦ ἔχον τὸ σχῆμα σφενδόνης ἐν χρ. διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν πλοίων : Ἐπιγρ. Νεοδάμῳ σφενδόνας τιμὰν ποτὶ τὸ ἐγ Κίρραι μαχάνωμα· **3)** πᾶν ἀντικείμενον, κατασκεύασμα, ἔχον ὅμοιον σχῆμα πρὸς σφενδόνην, εἰδ. δεσμὸς ἐν εἴδει σφενδόνης δι' οὗ κρέμαται ἀπὸ τοῦ τραχήλου πάσχουσα χείρ : Ἱππ.Ἀρθρ.16 σφενδόνην χρὴ ἐκ ταινίης περὶ τὸ ὀξὺ τοῦ ἀγκῶνος ποιήσαντα ἀναλαμβάνειν περὶ τὸν αὐχένα· || ὁμ. ἐπίδεσμος περὶ τὸ αἰδοῖον : αὐτ.Γυν.2,144, Σωρ.Ἐπιδ.48· **4)** διάδημα ἢ ταινία τῆς κεφαλῆς ἣν ἐφόρουν αἱ γυναῖκες : Πολυδ. 5,96· **5)** ὁμ. εἰδ. ἡ ὀπὴ τοῦ δακτυλίου ἢ τὸ κοίλωμα, ἔνθα τίθεται ὁ λίθος, καὶ μάλιστα τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ τμῆμα, τὸ περὶ τὸν λίθον : Εὐρ. Ἱππ.862, Πλάτ.Πολ.359E τὴν σφενδόνην τοῦ δακτυλίου περιαγαγόντα πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὰ εἴσω τῆς χειρός, αὐτ.360A, Ἀριστλ.Φυσ.207a,3 καὶ γὰρ τοὺς δακτυλίους ἀπείρους λέγουσι τοὺς μὴ ἔχοντας σφενδόνην· **6)** ὁμ. εἰδ. τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ : Πολυδ.2,70 «τὸ μετὰ τὴν κόρην λευκὸν ἅπαν σφενδόνη»· **7)**-τὸ ἐλλειφοειδὲς τόξον, ἀψίς, ἀψιδωτός, θολωτὸς διάδρομος : Νικ. Χων.Χρον.153A κατ' αὐτὴν τὴν τῆς λαμπρᾶς ἱπποδρομίας σφενδόνην παραγενόμενοι καὶ ὀφορῶντες εἰς τὰ ἀνάκτορα, αὐτ.200A κατὰ τὴν τοῦ σταδίου σφενδόνην· **8)** κτ. ἐπέκτ. ὁ διὰ τῆς σφενδόνης ριπτόμενος λίθος : Ξεν.Ἀν.3,4,4 ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθραδάτης κατειλήφει, καὶ ἤδη σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο, αὐτ.5,2,14 τὰ βέλη ὁμοῦ ἐφέρετο, λόγχαι, τοξεύματα, σφενδόναι· || ὅθ. μτφ. ἡ πίπτουσα χάλαζα δίκην ἐκσφενδονιζομένων λίθων : Ἀριστφ.Νεφ.1125 ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ' αἵ τ' ἄμπελοι, ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν· **9)** εἰδ. νεώτ. τὸ κυρτὸν τμῆμα τῶν κερκίδων ἀθλητικοῦ σταδίου· **10)** εἰδ. νεώτ. εἰδικὸς κόμβος, δι' οὗ βραχύνεται σχοινίον χωρὶς νὰ κοπῇ, ἡ πτύχωσις, ἡ μπέζα, τὸ μάζεμα τοῦ σχοινίου ἄνευ ἀποκοπῆς αὐτοῦ.

σφενδονηδόν ἐπίρρ. σχόλ. ΕΜ ὡς σφενδόνη : Σχόλ.Ἰλ.Λ 165, ΕΜ 738,25.

σφενδόνημα-ατος (τό) μσν. κ.νεώτ., δημ. σφεντσφενδόνησις, σφεντονιά : Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.2,43.

σφενδόνησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ σφενδονᾶν, τὸ βάλλειν διὰ σφενδόνης, ἡ διὰ τῆς σφενδόνης βολὴ λίθων ἢ ἄλλου τινὸς βλήματος : Ἱππ. Ἀγμ.2, Πλάτ.Νόμ.794C σφενδονήσεως διδάσκαλος, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.15C διὰ τὰς ταξείας καὶ σφενδονήσεις.

σφενδονήτης (ὁ), βοιωτ. σφενδονάτας ὁ σφενδονῶν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ σφενδονᾶν, ὁ ἐλαφρῶς ὡπλισμένος διὰ σφενδόνης ὁπλίτης : Ἡρ.7,158 δισχιλίους τοξότας καὶ δισχιλίους σφενδονήτας, Θουκ.6,22 τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, Πλάτ.Κριτί.119Η, ΠΔ Ἰουδ.20,16.

σφενδονητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σφενδονᾶν βλ.λ. : Σχόλ.Λυκόφρ.633 σφενδονητικὴ εὐστοχία· || οὐσ. θηλ. ἡ σφενδονητικὴ (ἐνν. τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ σφενδονᾶν, τοῦ χειρισμοῦ τῆς σφενδόνης : Πλάτ.Λάχ.193B τὸν μετὰ σφενδονητικῆς καρτεροῦντα.

σφενδονίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σφεντονάω βλ.λ., παθ. σφενδονίζομαι (Μαλάλ.1 457,19), σφενδονάω, διὰ σφενδόνης βάλλω λίθους ἢ ἄλλο τι βλῆμα : ΨΚαλλισθ.2,16 σφενδονίζειν βολίδας· || νεώτ. κ.μτφ.: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.29 τὰς θυέλλας καὶ τοὺς κεραυνούς, ὅσους ἐσφενδόνιζε τότε ἡ γριὰ - Καυτούσαινα ἐναντίον των· **2)** παθ. σφενδονίζομαι κοσμοῦμαι διὰ θυσάνων : Μαλάλ. 1 457,17 ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον.

σφενδόνισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σφενδόνησις βλ.λ.

σφενδόνισμα (τό) δημ. ἡ σφενδόνησις, τὸ σφενδόνημα βλ.λς : Καρκβ.Λόγ.Πλώρ.33.

σφενδονιστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφενδονήτης βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.11,152C.

σφενδονίτης (ὁ) δ.γρ. τοῦ σφενδονήτης βλ.λ.

σφενδονίστρα (ἡ) Ἀν.Ὀξ. ὄργανον ἐκσφενδονήσεως ὡς ἡ σφενδόνη : Ἀν.Ὀξ.3,114,18 κἀκεῖθεν (δηλ. ἐκ τῆς βαλάνου) ἐκκρίνεται (δημ. ἡ γονὴ) μετὰ πνεύματος, ὥσπερ ἐκ σφενδονίστρας τινός.

σφενδονοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφενδόνης, εὐρὺς εἰς τὸ μέσον καὶ στενὸς πρὸς τὰ ἄκρα : Ποσειδών.98J, Ἀγοθήμ.1,2 σφενδονοειδὴς σύνδεσμος τοῦ πέους.

σφενδονοστρόφος (ὁ) μσν. ὁ σφενδόνην περιστρέφων καὶ λίθους δι' αὐτῆς ρίπτων.

σφενδονῶ-άω (Ι) σφενδονίζω, χρῶμαι σφενδόνῃ διὰ τὴν βολὴν λίθων ἢ ἄλλου τινὸς βλήματος, διὰ σφενδόνης βάλλω : Θουκ.2,81 ἄποθεν σφενδονώντων, Ξεν.Ἀν.3,3,7, αὐτ.3,3,15 σφενδονῶσιν ὅσον οὐ .. δύνανται οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες ἐξικνεῖσθαι· ὁμ. μτ. δοτ. : αὐτ.3,3,17, Ἀριστλ.Μηχ.852b,7· **2)** βάλλω, κτυπῶ διὰ τῆς σφενδόνης : Βάβρ.26,5 ἐπέσχον σφενδονῶντα τὰς αὔρας· **3)** εἰδ. ἐν φρ. ψυχὴν τινος σφενδονῶ φονεύω τινὰ διὰ σφενδόνης : ΠΔ Βασ.1,25,29· ‖ κ. μτφ. φρ. : Ἀξιόν.8,4 σιλφίῳ σφενδονῶν· **4)** παθ. ρίπτομαι διὰ σφενδόνης : Εὐρ.Φοίν.1183 ἐκ κλιμάκων ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη· **5)** κινῶ ὡς σφενδόνην, περιστρέφω, αἰωρῶ τι : Εὐρ.Ἱκ.715 ὅπλισμα .. λαβὼν δεινῆς κορύνης διαφέρων ἐσφενδόνα.

σφενδονῶ-έω μτγν. κ. μσν. δ. τύπος τοῦ σφενδονῶ-άω βλ.λ. : Στράβ.15,3,18 βάλλοντες καὶ τοξεύματα καὶ σφενδονοῦντες (δ.γρ. σφενδονῶντες)· ‖ κ. παθ. ἐκσφενδονίζομαι : Νικ.Χων. Χρον.1,18A ὁ σφενδονούμενος ἐκ τῶν ἔσωθεν μύδρος.

σφεντάμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σφένδαμνος βλ.λ., ἁ. αφοντάμι : Παλαμ.Δωδ.Γύφτ.184 τὰ ἔλατα καὶ τὰ παρδαλὰ τὰ σφεντάμια.

σφεντόνα (ἡ) δημ., πληθ. σφεντόνες, ἡ σφενδόνη βλ.λ.(1) : Χατζόπ.Ἀννιώ 30 κι ὅταν ἔκανα νὰ τοὺς πῶ .., γύριζαν τὶς σφεντόνες τους ἀπάνω μου.

σφεντονιά (ἡ) δημ. ἡ διὰ σφενδόνης βολη.

σφεός-ή-όν, δωρ.θηλ. σφεά, ποι. ἀντὶ τοῦ σφός, σφέτερος ὑμέτερος: Ἀπολλ.Ρ 1,849, αὐτ.872· **2)** σός, σφωῖτερος βλ.λ. : Ἀλκμ.30· **3)** ἐπὶ τοῦ γ' προσ. αὐτοῦ, αὐτῆς : αὐτ.31, Ἐπιγρ. σφ⟨ε⟩ὸς ἔσκε πατὴρ (πιθ. ἀνάγν.).

σφερδούκλι (τὸ) δημ. κ. σπ- τὸ φυτὸν ἀσφόδελος, ἁ. σφέρδουκλας ἢ σπ-, σφερδούλακας.

σφερία (ἡ) Πάπ. ἀμφ. ἐννοίας.

σφέρτα Ἡσ. «τὰ ἄφορα δένδρα».

σφετερίζω κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ μέσ. σφετερίζομαι, μέλλ. σφετερίσω κ. σφετερίξω, ἀόρ. ἐσφετέρισα, μέσ. ἀόρ. ἐσφετερισάμην, δωρ. ἐσφετεριξάμην, παθ. ἀόρ. ἐσφετερίσθην, παθ. παρακ. ἐσφετέρισμαι, οἰκειοποιοῦμαί τι παρανόμως, νοσφίζομαι, κάμνω τι ξένον ἰδικόν μου : Πλάτ.Νόμ.843D ἐὰν ἐσμοὺς ἀλλοτρίους σφετερίζῃ τις, αὐτ.715A τὰ πράγματα κατὰ τὴν πόλιν οὕτως ἐσφετέρισαν σφόδρα, ὥστε ἀρχῆς μηδ' ὁτιοῦν μεταδιδόναι τοῖς ἡττηθεῖσι, Πάπ. τὸν χόρτον σφετερίσαντες· κ. παθ. ὑφίσταμαι σφετερισμόν, κατέχομαι, λαμβάνομαι οὐχὶ νομίμως ὑπό τινος : Ἀππ.Ἀννιβ.45 τὰ πολλὰ τῆς ἐσφετερισμένης ἀρχῆς ἀνελάμβανον· ‖ μέσ. συνηθέστ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. σφετερίζω, οἰκειοποιοῦμαι, νοσφίζομαι : Αἰσχ.Ἱκ.38 πρίν ποτε λέκτρων, .. σφετεριξάμενον πατραδέλφειαν τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι, Δημ.248 ὁ τὴν Εὔβοιαν σφετεριζόμενος, Ἀριστλ.Πρ.952a,29, Πολύβ.2,19,4, Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,63 μόνος ἠξίωσε σφετερίσασθαι τὰ κοινὰ ἡμῶν, Γαλ.6,543, Λουκ.Ὄρν.8 ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετεριζόμενος καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα· ‖ ὁμ. παθ. μτ. γενικ. : Φιλόδ.Ρητ. 2,174S, Πάπ. τῶν κτημάτων σφετερίζονται, Κλήμ. Ἀλ.Στρωμ.6,272 τῶν δὲ προφητῶν σφετερισάμενοι προσέθηκαν τῷ μὴ ὑπάρχοντι κατ' αὐτοὺς σοφῷ· ‖ κ. παθ. ἐν σημ. μέσ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.10,32 Δίων Κ 50,1· ‖ ὁμ. νεώτ. μτ. αἰτ. : ἐσφετερίσθησαν τὴν περιουσίαν του, - σφετερισθεὶς ξένην πνευματικὴν ἐργασίαν.

σφετέρισις-εως (ἡ) μσν. ὁ σφετερισμὸς βλ.λ.: Παχυμ.Γ Ἀνδρόν.Παλαιολ.3,177B ἐλλελειμμένων τῶν πλείστων ἐκ τῆς τῶν προυχόντων περὶ αὐτὰ σφετερίσεως.

σφετερισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ σφετερίζεσθαι, οἰκειοποιεῖσθαι, ἰδιοποιεῖσθαί τι ἀλλότριον παρανόμως, ἀθεμίτως : Ἀριστλ.Ρητ.1374a,16 εἰ ἐπὶ βλάβῃ ἔκλεψε καὶ σφετερισμῷ ἑαυτοῦ.

σφετεριστής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ σφετεριζόμενος, ὁ οἰκειοποιούμενος ἀλλότριόν τι : Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,2 δεῖ μὴ τυραννικὸν .. εἶναι φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις καὶ μὴ σφετεριστήν, ἀλλ' ἐπίτροπον.

σφέτερος-α-ον ἀντων. κτητικ. γ' πληθ. προσ. συσχετ. τοῦ σφεῖς, ὁ ἰδικός των : Ἰλ.Ρ 287 φρόνεον δὲ μάλιστα ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, Ὀδ.Α 274, Ἡσίοδ.Θ 155 σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ, Πίνδ.Π 10,38· ‖ ἐπιτείνεται κ. διὰ τῆς ἀντων. αὐτός : Ὀδ.Α 7 αὐτῶν σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο· ‖ σπαν. π. κωμ. : Ἀριστφ.Βάτρ.1464 τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων εἶναι σφετέραν τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων, αὐτ. ἀπ.350· ‖ ἐν τῇ πεζ. ἐν συχνοτ. χρ. ἡ γενικ. ἑαυτῶν ἀντ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ σφέτερας ἀπαντᾷ : Θουκ.3,95 τριακοσίοις τοῖς ἐπιβάταις τῶν σφετέρων νεῶν, αὐτ.7,1, Πλάτ.Εὐθ.304C, Ἀριστλ.Πολιτ.1296a,36 τὸ σφέτερον αὐτῶν συμφέρον, Ἐπιγρ.· ‖ τὰ σφέτερα ἡ ἰδία αὐτῶν περιουσία : Ξεν.Ἑλλ. 5,3,12 οἱ πριάμενοι τὰ σφέτερα· ‖ ὁμ. τὰ ἴδια αὐτῶν συμφέροντα : Θουκ.2,20 οὐ περιόψεσθαι ἐδόκουν τὰ σφέτερα διαφθαρέντα· ‖ τὸ σφέτερον αὐτῶν τὸ ἔργον των, ἡ ἐργασία των : Πλάτ.Σοφ.243B περαίνουσι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἕκαστοι· ‖ ἡ σφετέρα ἡ χώρα των : Ξεν.Ἀθ. 2,5 ἀποπλεῦσαι ἀπὸ τῆς σφετέρας αὐτῶν, Ἐπιγρ. Καρπάθου· ‖ οἱ σφέτεροι ὁ λαός των, οἱ συμπολῖταί των : Θουκ.6,71, Ξεν.Ἑλλ.2,4,18· **2)** ἐν χρ. κ. ὡς κτητικ. ἀντων. τοῦ γ' ἑν. προσ. ἀντὶ ἑός, ἑή, ἑόν, ὁ ἰδικός του : Ἡσίοδ.Α 90 προλιπὼν σφέτερόν τε δόμον, Πίνδ.Ο 13,61, αὐτ.Π 4,83, Αἰσχ. Ἀγ.760 τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον μετὰ μὲν πλείονα τίκτει σφετέρᾳ δ' εἰκότα γέννᾳ, Πολύβ.7,14,3 ἠστόχει δὲ τῆς σφετέρας προαιρέσεως· **3)** κ. ἐπὶ ἄλλων προσ., οἷον ὡς κτητικ. ἀντων. β' πληθ. προσ. ἀντὶ ὑμέτερος βλ.λ. : Ἰλ.Ι 327 ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων, Ἡσίοδ.Ἔργ.2, Ἀπολλ.Ρ 4,1327, ΑΠ 9,134· **4)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ β' δυϊκοῦ ἀριθμοῦ : Ἀλκμ.2 ὑμέ τε καὶ σφετέρως ἵππως· **5)** μτγν. ὁμ. κ. ἀντὶ β' ἑν. σὸς βλ.λ. : Θεόκρ.22,67 πὺξ διατεινάμενος σφετέρης μὴ φείδεο τέχνης· **6)** κ. ἀντὶ α' πληθ. ἡμέτερος βλ.λ.: Ξεν.ΚΠ 6,1,10 περὶ τῶν σφετέρων φραυρίων ὡς ἐπιβουλευσομένων πολλάκις πράγματα εἶχον, Ἀπολλ.Ρ 4,1553, Πολύβ.11,5,3 οὐ διελείπομεν περὶ τῶν σφετέρων πατρίδων προνοούμενοι, αὐτ.31,6 τῇ σφετέρᾳ γενναιότητι νενικήκαμεν· **7)** μτγν. κ. ἀντὶ τοῦ α' ἑν. ἐμὸς βλ.λ. : Θεόκρ.25,163 ξεῖνε, πάλαι τινὰ πάγχυ σέθεν πέρι μῦθον ἀκούσας ὡσείπερ σφετέρῃσιν ἐνὶ φρεσὶ βάλλομαι ἄρτι.

σφετρίδες Ἡσ. «ἐπιβλήματα» (πιθ. ἐφεστρίδες).

σφέων ἐπ. κ. ἰων. γενικ. τοῦ σφεῖς βλ.λ.

σφῇ δοτ. θηλ. τοῦ σφὸς βλ.λ.

σφήγκα (ἡ) δημ. ἡ σφήκα, ὁ σφὴξ βλ.λ.

σφηγκοφωλιά (ὁ) σφηκοφωλέα βλ.λ.

σφήκα (ἡ) δημ. ὁ σφὴξ βλ.λ., ἁ. ἡ σφήγκα· ‖ μτφ. ἐν φρ. ἐπὶ ἐνοχλητικοῦ ἀνθρώπου : μοῦ ἔγινε σφήκα· **3)** εἶδος κυνηγετικοῦ ὅπλου λίαν μακροῦ, παλαιότερον ἐν χρήσει.

σφηκαλέων-οντος (ὁ) πάπ. εἶδός τι ἐντόμου : Πάπ. σφηκαλέοντας τοὺς ἐν τῇ ἀράχνῃ.

σφηκεῖον (τό) μτγν. ἔντομον ἔχον κέντρον ὡς ὁ σφήξ : Νίκ.Θηρ.738 τὸ δὲ σφηκεῖον .. ἅλις σφηκὶ παναλίγκιον ὠμοβορῆϊ.

σφηκιά (ἡ) ἡ φωλεὰ τῶν σφηκῶν, σφηκοφωλιά: Σοφ.ἀπ.856 **ἡ σφηκιὰν βλίττουσιν εὑρόντες**, Εὐρ. Κυκλ.475 **εἰ τοῦ Κύκλωπος.. ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκτρίψομεν**, Ἀριστ.Σφ.224 **τὸ γένος ἦν τις ὀργίσῃ τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ** ‖ κ. νεώτ. μτφ. **ἐν φρ. σφηκιὰ ἐχθρῶν** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἑσμὸς φίλων**): Πλούτ.Ἠθ.96B **ἐχθρῶν σφηκιαῖς περιπίπτειν**, - **σφηκιὰ λωποδυτῶν - κακοποιῶν.**

σφηκίας (ὁ) ὁ σφηκίσκος βλ.λ.2), ξύλον μακρὸν τῆς ὀροφῆς, ἐφ' οὗ ἐπετίθεντο οἱ ἱμάντες καὶ στρωτῆρες: Φερεκρ.238· **2)** στίχος διαιρούμενος διὰ τομῆς εἰς δύο ἴσα μέρη: Ἀν.Βιλλ.2,66 «σφηκίας δ' ἐστὶν ὁ εἰς δύο ἰσοσυλλάβους τομὰς τεμνόμενος, τῆς τομῆς εἰς μέρος λόγου ἀπαρτιζούσης.. **εἴρηται δὲ** σφηκίας ἀπὸ τῆς σφηκὸς ζωυφίου **κατὰ τὸ μέσον λεπτοτάτου ὄντος**»: Ψ Πλούτ.Μετρ.2.

σφηκικός-ή-όν μσν. ἐπὶ στίχου, ὁ σφηκώδης βλ.λ.2): Εὐστ.641,35 **ἡ ἄρχουσα τοῦ Αἰόλου καὶ ἡ μετ' αὐτὴν εἰ καὶ μὴ κατὰ ἴαμβον, ἀλλ' οὖν κατὰ τροχαῖον σφηκικὴ καὶ ἀπαχής ἐστι.**

σφηκίον (τὸ) κ. μσν. κυψελίδιον ἐν τῇ φωλεᾷ σφηκῶν, ὡς τὸ κηρίον ἐν τῇ τῶν μελισσῶν: Ἀριστλ.ΖΙ 28a,17 **τοῦ μεταπώρου τελευτῶντος πλεῖστα καὶ μέγιστα γίνεσθαι σφηκία**, Θεόφρ.ΦΙ 4,8,7, Αἰλ.ΖΙ 4,39· **2)** ὑποκορ. τοῦ σφὴξ βλ.λ.: Ἐπιφάν.1,387B **τὸ ὀδυνηρὸν σφηκίον, ὃ ζώπυρόν τινες κεκλήκασιν, ἔχειν μὲν κεντρίον ἰοβόλον.**

σφηκίσκος (ὁ) κ. νεώτ. ξύλον μακρὸν ἀπολῆγον εἰς ὀξὺ ὡς ἡ οὐρὰ τοῦ σφηκός, τὸ ντεστέκι, ἁ. ακόλοφ: Ἀριστφ.Πλ.301 **εἰκῆ δὲ καταδαρθέντα που, μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον ἐκτυφλῶσαι**· **2)** μακρὸν ξύλον ἢ δοκὸς τῆς ὀροφῆς, ἐφ' ἧς ἐπετίθεντο οἱ ἱμάντες καὶ στρωτῆρες, ἁ. σφηκίας, σφήξ: Πολύβ.5,89,6 **παραπλησίως** Ἀντίγανος (ἔδωκε) **ξύλα** ἀπὸ **ἑκκαιδεκαπήχους ἕως ὀκταπήχους εἰς σφηκίσκων λόγον μύρια**, Ἐπιγρ. **τῆς ἐπιροφίας σφηκίσκους καὶ ἀθέτους ἐπὶ τῇ προστάσει τῇ πρὸς τῷ Κεκροπίῳ**· **3)** ἀνώφλιον, λίθος **προεξέχων** ὑπεράνω τῆς αὐλείου θύρας τῶν δικαστηρίων, ἔχον εἰς ἕκαστον δικαστήριον ἴδιον χρωματισμὸν πρὸς διάκρισιν: Ἀριστλ.Ἀθ.65,2, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.278 **τοῖς δικαστηρίοις χρῶμά** (τέ ἐστιν ἴδιον ἑκάστῳ καὶ γράμμα, Dobrée) **ἐπιγέγραπται ἐφ' ἑκάστῳ ἐπὶ τῷ σφηκίσκῳ τῆς εἰσόδου**· **4)** εἰδ. ναυτ. νεώτ. πᾶν ἐπίμηκες **τεμάχιον** ξύλου **κατάλληλον** πρὸς **κατασκευὴν ἱστοῦ** ἢ **κεραίας λέμβου, ἐπιστηλίου** κλπ., **ἀντενακάταρτο.**

σφηκισμός (ὁ) Ἡσ. «εἶδος αὐλήσεως **εἰρημένον** ἀπὸ **τῆς ἐμφερείας** τῶν **βαμβῶν**» (διότι εἶναι παρεμφερὴς μὲ τὸν **βόμβον τῶν** σφηκῶν).

σφηκίωσις-εως (ἡ) Ἡσ. «κηρία σφηκῶν».

σφηκοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ σφηκώδης βλ.λ.1): Σχόλ.Νίκ.Θηρ.816 **βέμβιξ δέ ἐστι ζῷον σφηκοειδὲς.. κέντρῳ χρώμενος**, Εὐστ.Ἰλ.641,31 **σφηκῶδές τε καὶ σφηκοειδὲς λέγεται.**

σφηκοθήρας (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **πτηνῶν** τῆς οἰκογ. τῶν **ξηροβατικῶν.**

σφῆκος-εος-ους (τὸ) πάπ., **ἐν αἰτ.** πληθ. **σφῆκη** ὁρμαθοί, οἷον σύκων (πιθ.).

σφηκός-ή-όν ὁ σφηκώδης βλ.λ.1): Σοφ.ἀπ.29 **τετράπτεροι γὰρ νῶτον ἐν δεσμώμασι σφηκοὶ κελαινόρινες** (Ἡσ.«**οὐ κεχυμένοι** τῇ σαρκώσει, ἀλλὰ **συνεσφιγμένοι**. ἔνιοι δὲ ῥωμαλέους») **2)** τὸ **σφήκωμα** βλ.λ.1)· Ἡσ. «σφηκὸς λόφου. **τὸ** ἄκρον **τοῦ λόφου τὸ ἐπὶ τῶν ὤτων τοῦ** λόφου τῆς **περικεφαλαίας τὸ συνεσφιγμένον».**

σφηκοφωλέα (ἡ) **νεώτ. κ. σφηκοφωλεά**, δημ. **σφηγκοφωλιά** ἡ σφηκιὰ **βλ.λ.**: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ. 12 **τῆς ἐφάνη ὡς βόμβος ἀπὸ σφηκοφωλεὰν νὰ ἐμβῆκεν ἀπὸ τὸ ἐν ἀφτίον της**· **2)** μτφ. ὅμιλος ἢ κέντρον ὑπόπτων ὑποκειμένων, κακοποιῶν, ἁ. σφηκιά· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἧς τὰ μέλη ἀκάθαρτα, θορυβώδη· **3)** εἰδ. ραπτικ. εἶδος πτυχώσεως ἀπομιμούμενον τὸ σχῆμα **τῆς** σφηκοφωλιᾶς.

σφηκῶ-όω (σφήξ) κάμνω **τινὰ** ὥσπερ σφῆκα, σφιγκτῶς, στερεῶς περισφίγγω κατὰ τὴν ὀσφύν, ἰσχυρῶς περιδένω, συσφίγγω: Φρύν.Κωμ.91, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,31 **καὶ τὸν αὐχένα** μικρὸν ἐπικλίνας **τό τε** ὅλον σῶμα **σφηκώσας**, Σατύρ.ΑΠλ.4,195· κ. τὸ **μέσ.**: Νόνν.Δ 1,192, αὐτ.15,147· κ. παθ.: Ἰλ.Ρ 52 **πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ** ἀργύρῳ **ἐσφήκωντο** (σχόλ. «ἐσφιγμένοι ἦσαν, ἐδέδεντο ἢ πεπλεγμένοι ἦσαν»), Ἀντίμ. ἐν Πάπ. **ἐσφήκωντο κορύμβοις**· **2)** μτγν. περιβάλλω δι' ἀνοδέσμου, δένω γύρω γύρω σφικτά: Ἡλιόδ.Αἰθ.9,15 **τούς τε πόδας κνημῖσι περιδέοντες καὶ προμετωπιδίοις τὴν κεφαλὴν δι' ὅλου σφηκοῦντες**, Αἰλ.ΖΙ 13,17 **διατείνουσι τοὺς καρκίνους ἅμα σφηκοῦντες**· **3)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐπὶ κόμης, ἀναδοῦμαι, ἀναδένω: Φίλ.2,479 **τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας εὖ πως διαπλέκονται σφηκούμενοι**· κ. παθ.: Πολυδ.2,25 **ἔχων τὴν κόμην περικεχυμένην τῷ τένοντι, οὐκ ἐσφηκωμένην, οὐκ ἔνδετον**· **4)** ὁμ. τὸ παθ. εἶμαι κατὰ τὸν τράχηλον, κατὰ τὸν λαιμὸν στενός, ἔχω στενὸν τράχηλον, εἶμαι στενόλαιμος: Νίκ.Θηρ. 289 **δειρὴν δ' ἐσφήκωται ἅλις**· **5)** μτγν. δυσαναποσπάστως καὶ ἀσφαλῶς στηρίζω, ἐρείδω, στερεῶ· ἐν χρ. τὸ παθ.: Ἀρατ.441 **ἐν δέ οἱ ἀπρὶξ ἄλλο μάλ' ἐσφήκωται** ‖ τὸ παθ. συνέχομαι: αὐτ.526 **ὁ δὲ τέταρτος** (ἄξων) **ἐσφήκωται λοξὸς ἐν ἀμφοτέροις**· **6)** κλείω στερρῶς, καλῶς: Διοσκ.5,54 **σφηκώσας ἀγγεῖον**· κ. παθ.: Ἀριστείδ. Λόγ.51(27),8 **αἱ θυρίδες ἀνεῴγνυντο εὖ καὶ καλῶς ἐσφηκωμέναι ἔνδοθεν**· **7)** μτγν. προσπήγνυμι **εἰς** σταυρόν, σταυρώνω: Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.19,32 καὶ **Πίλατος λαοῖσιν ἐχέφρονα ῥήξατο φωνήν, ὑμεῖς τετραπόρῳ σφηκώσατε τοῦτον ὀλέθρῳ.**

σφηκώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς σφῆκα: Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.183 **πεμφρηδὼν δὲ ζῷόν ἐστι τῶν σφηκωδῶν, μεῖζον μὲν μύρμηκος, μελίσσης δὲ ἔλασσον**· ‖ ὁ συμπεπιεσμένος κατὰ τὴν ὀσφὺν ὡς σφήξ: Ἀριστφ.Πλ.561 **ἰσχνοὶ καὶ σφηκώδεις**, Εὐστ.Ἰλ.714,37 **νοητέον δὲ τὸν Πριαμίδην τοῦτον** σφηκώδη **τὰ μέσα τοῦ σώματος, καὶ κρέασι.. οὐ πεπληθυσμένον**· **2)** εἰδ. μετρ. **ἐν τῇ φρ. στίχος** σφηκώδης στίχος ὅμοιος **πρὸς** σφῆκα, ἐλλιπὴς **ὡς πρὸς** τὸν χρόνον **κατὰ** τὸ μέσον: Σχόλ.Ἡφαιστ.168W, Σχόλ.Ὀδ.Κ 60· ‖ ὁμ. κ. π. Εὐστ.641,31 **ἑτέρου δὲ** (τῶν παθῶν) **κατ' ἔνδειαν ἤτοι ἔλλειψιν, ὁ σφηκῶδές τε καὶ σφηκοειδὲς λέγεται κατὰ μεταφορὰν τὴν ἐκ τῶν σφηκῶν**· **3)** οὐσ. νεώτ. ζωολ. γένος τῶν κεντροφόρων τῶν **μελισσιδῶν** ὑμενοπτέρων ἐντόμων.

σφήκωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. ἡ κορυφὴ τῆς περικεφαλαίας, ἔνθα ἐνεπηγνύετο ὁ λόφος: Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.1216 «τὸ σφήκωμα· τόπος τῆς περικεφαλαίας, ὅπου τὰ πτερὰ δέδεται»: Σοφ.ἀπ.341 **φρίξας εὐλόφῳ σφηκώματι**· **2)** ὁ σφηνίσκος βλ.λ.2), ἐπίδεσμός τις σφηνοειδὴς τὸ σχῆμα, ὅθ. ἁπλῶς τὸ σχοινίον: Ἡσ. «σφήκωμα, ὁ δεσμός», Σουίδ. «τὸ λεπτὸν σχοινίον»: Φιλούμ.7,7, Παῦλ. Αἰγ.6,25 τὸ **σφήκωμα βάλλουσιν εἰς** τὴν χύτραν **τῆς πίσσης καὶ περιειλοῦσιν ἅπαξ ἢ δὶς περὶ τὸν πῆχυν ἢ τὴν κνήμην**, Μαυρίκ.Στρατηγ.4,3,110 **τριβόλων σιδηρῶν ἐν σφηκώμασιν ἀποδεδεμένων.**

σφηκών-ῶνος (ὁ) ἡ φωλεὰ σφηκῶν, σφηκοφωλιά: Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 **πλάττονται** (οἱ σφῆκες) **τὰ κηρία καὶ συνίστανται σφηκῶνας, τοὺς μικρούς, οἷον τετραθύρους ἢ ἐγγὺς τούτων** (ἔνθα πιθ.γρ. σφηκωνεὺς βλ.λ.).

σφηκωνεύς-έως (ὁ) τὸ σφηκίον, ὁ σφηκὼν βλ.λ.: Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 (πιθ. ἀνάγν.) ἀντὶ σφηκῶνας.

σφῆλαι ἀπαρφ. ἐπ. ἀορ. ἐνεργ. τοῦ σφάλλω βλ.λ.

σφῆλεν ἐπ. ἀόρ. ἐνεργ. τοῦ σφάλλω βλ.λ.

σφηλόν Ἡσ. «λοξόν, πυκνόν, εὐκίνητον» **2)** αὐτ. «τὸ ἰσχυρόν».

σφήν-σφηνός (ὁ) κ. νεώτ., δημ. **σφήνα** (ἡ) πρισματοειδές τεμάχιον ἐκ ξύλου ἢ μετάλλου αἰχμηρὸν κατὰ τὸ ἓν ἄκρον, ὅπερ δι' ἐπικρούσεως ὠθούμενον μεταξὺ δύο σωμάτων ἢ τῶν μερῶν ἑνὸς σώματος ἐπιφέρει τὸν διαχωρισμὸν αὐτῶν : Ἀριστφ.Βάτρ.801 **πλινθεύσουσι γῆν;-Καὶ διαμέτρους καὶ σφῆνας,** Ἀριστλ.Μηχ.853a,19, Ἀπολλ.Ρ 1,1204, Λουκ.Ὄρν.24 **κορμοὺς καὶ σφῆνας·** ‖ ἐν χρ. ὡς βασανιστικὸν ὄργανον : Αἰσχ.Πρ.64 **ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως,** Πλούτ.Ἠθ.498D, ΠΔ Μακκ.4,8,13 **χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας·** **2)** ὁθ. νεώτ. πᾶν ὄργανον ὁμοιάζον κατὰ τὸ σχῆμα ἢ τὴν λειτουργίαν πρὸς σφῆνα : **σφὴν ἀρότρου·** ‖ **εἰδ.** πυροβολ. σύστημα κλεισίματος τοῦ σωλῆνος πυροβόλου ὅπλου διὰ κλείστρου σχήματος σφηνός, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ σύστημα τῶν κοχλιωτῶν κλείστρων· **3)** εἰδ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ὁ τιτανίτης βλ.λ.

σφήνα (ἡ) δημ. ὁ σφὴν βλ.λ.· **2)** μτφ. φρ. **βάζω σφῆνες** συκοφαντῶ, ὕποπτον καθιστῶ τινα.

σφηνάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σφήν, μικρὸς σφήν, σφηνίσκος : Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.44,14,13 **σφηνάριον πρίνινον τάξαντα μεταξὺ τῶν μύλων·** Ἡσ. «γόμφοισι, σφηνορίοις».

σφηνεύς-έως (ὁ) θαλάσσιός τις ἰχθὺς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κεστρέων, πιθανῶς οὕτω, ὀνομασθεὶς ἐκ τοῦ σφηνοειδοῦς αὐτοῦ σχήματος· Ἡσ. «σφηνεύς, ἰχθύς ποιός, θαλάττιος» : Εὐθύδ.π.Ἀθήν.7,307 **εἴδη κεστρέων εἶναι σφηνέα καὶ δακτυλέα,** Πάπ.

σφήνιον (τὸ) νεώτ. ἡ κάτω μετωπιαία κορυφὴ τοῦ βρεγματικοῦ ὀστοῦ ὡς κρανιομετρικὸν σημεῖον.

σφηνίσκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκοριστ. τοῦ σφὴν βλ.λ. : Ἱππ.Μοχλ.38, Σχόλ.Ἡσίοδ.Ἔργ.436, Ματθ.Ἰατρ.175,4 **τοῖς σφηνίσκοις αὐτῶν διαστήσαντες τοὺς ὀδόντας·** **2)** μοτὸς σφηνοειδὴς τὸ σχῆμα : Παῦλ.Αἰγ.2,58 **καὶ ξύσαντες τὸ ὀστέον, σφηνίσκον ἐκ ῥάκους ἐμβαλοῦμεν τοῖς τραύμασι·** **3)** εἰδ. μαθ. ἀκονόνιστος κόλουρος πυραμίς : Ἥρων Ὅρ.114 **σφηνίσκος δ' ἐστὶ τὸ ἔχον ἄνισα ἀλλήλοις τό τε μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος, τινὲς δὲ καὶ βωμίσκον καλοῦσι τὸ τοιοῦτον σχῆμα·** **4)** ὁμ. μαθ. ἀριθμὸς ἔχων τρεῖς ἀνίσους παράγοντας : Ἀνών.εἰς Πλάτ.Θεαίτ. 43,14, Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,6· **5)** κόσμημα σφηνοειδὲς τοῦ ὑποδήματος : Ἡρώνδ.7,22 (πιθ.διόρθ.)· **6)** εἰδ. ζῳολ. νεώτ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σφηνισκιδῶν** νηκτικῶν.

σφηνογναθιαῖος σύνδεσμος (ὁ) νεώτ. εἰδ. ἀνατομ. σύνδεσμος ἐπικουρικὸς τῆς κροταφογναθικῆς διαρθρώσεως, ἐκ τῆς γωνιακῆς ἀκάνθης τοῦ σφηνοειδοῦς ὀστοῦ ἐκφυόμενος.

σφηνόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ῥυγχοκεφαλιδῶν σαύρων.

σφηνοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφηνός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,6,8 **καὶ ὅταν σχίσαντες ἐντιθῶσι τὸ ἔνθεμα, σφηνοειδὲς ποιήσαντες ἐν σφύρᾳ ἐλαύνουσιν,** Ἀσκληπιόδ.7,2, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49,4,35, Γαλ.2,752, - **σφηνοειδὴς δεσμίς - κόλπος,** - **σφηνοειδὲς τμῆμα - ὀσταῦν κρανίου,** - **σφηνοειδῆ ὀστᾶ ταρσοῦ·** **2)** εἰδ. **σφηνοειδὴς γραφὴ** γραφὴ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων αὐτῆς, σχηματιζομένων διὰ τοῦ συνδυασμοῦ δύο ἢ καὶ περισσοτέρων σφηνῶν.

σφηνοειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. φλεγμονὴ καταρροϊκὴ ἢ πυορροϊκὴ τῶν κόλπων τοῦ σφηνοειδοῦς ὀστοῦ τοῦ προσώπου.

σφηνοκεφαλία (ἡ) νεώτ. παραμόρφωσις τοῦ κρανίου, καθ' ἣν τοῦτο ἐμφανίζεται ὑψηλόν, ἐπίμηκες καὶ πεπλατυσμένον ἐκ τῶν πλαγίων.

σφηνοκέφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κεφαλὴν σφηνοειδῆ ἢ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν : Στράβ. 2,1,9 **Πᾶνας σφηνοκεφάλους·** **2)** οὐσ. τερατογονικὴ διάπλασις τῆς οἰκογ. τῶν ὠτοκεφάλων.

σφηνόλιθος (ὁ) νεώτ. ἕκαστος τῶν σφηνοειδῶν λίθων τῶν ἀπαρτιζόντων **τὰ θολοειδῆ ἢ τοξοειδῆ κτίσματα,** ἄ. θολίτης.

σφηνόπους-ποδος-πουν Ἐπιγρ. ὁ ἔχων πόδας ὁμοίους πρὸς σφῆνα : **σφηνόπους κλίνη.**

σφηνοπώγων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων πώγωνα σφηνοειδῆ ἢ εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα : Ἀρτεμίδ. Ταρσ.2,37 **Ἑρμῆς τετράγωνος ὁ σφηνοπώγων φιλολόγοις μόνον συμφέρει·** ἐν τῇ κωμῳδίᾳ αὐτω παρίσταντο οἱ γέροντες : Λουκ.Ἐπ.Κρον.24 **οἷοί εἰσι ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες.**

σφηνῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σφηνώνω βλ.λ.** ποιῶ τι σφηνοειδές, δίδω εἴς τι τὸ σχῆμα σφηνός: Γεωπ.17,19,4 **κρόμμυα καὶ ἅλας ἑνώσαντες καὶ σφηνώσαντες εἰς τὴν ἕδραν προσωθαῦσι·** **2)** ἐμβάλλω σφῆνα, στερεῶ διὰ σφηνός : Ἥρων Βελοπ. 107,14 **σφηνώσαντες.. πρὸς τὰς ἐκ τῶν διαπηγμάτων ὑπεροχάς·** κ.παθ.: Ἀριστλ.Μηχ.853a,27· ‖ ὁμ. παθ. ἐμβάλλομαι ὡς σφήν : Πολύβ.27,11,4 **εἰς δὲ ταὔτου τὸ μέσον ἐσφήνωτο πτερύγια τρία ξύλινα βραχέα παντελῶς·** ‖ ὁμ. παθ. εἶμαι ἐμπεπηγμένος, ἔχω διεισδύσει ὡς σφήν : Διοσκ.6,26 **ἐσφηνωμένων ἐν τῷ στομάχῳ θρόμβων,** Γαλ.6,179 **τοῦ κατὰ τὸ πάσχον μόριον αἵματος ἐσφηνωμέναυ,** Σωρ.2,55,Θεοφάν.Νόνν.2,164 **ἐμπνευματοῦται ἡ μήτρα . . θρόμβου σφηνωθέντος·** **3)** ὁθ. κοσμῶ, ποικίλλω ἐνσφηνῶν κοσμήματα, μ. ἐν τῷ παθ. : Λουκ.Ὄν.53 **κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης Ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφηνωμένη·** **4)** πωματίζω, βύω, φράζω, κλείω : Ὀρειβ.ἀπ.134, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.462 **τὰ τρήματα τῆς χύτρας σφηνοῦσι τοῖς σπόγγαις·** κ. μέσ. σφηνοῦμαι κλείω τι : Ῥουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,40 **τὸ πρόθυρον σφήνου·** κ. παθ. πωματίζομαι, φράζομαι, κλείομαι : Γεωπ.9,10,4 **ὅταν σφηνωθῇ ἡ ὀπή·** ‖ ὁμ. παθ. πάσχω σφήνωσιν, ὁθ. ἔμφραξιν : Ἀνών. π. Σουΐδ. **οὗτος κληθεὶς ἐπὶ τὸ δεῖπνον καὶ σφηνωθείς, ἀπέθανεν·** ‖ φρ. **σφηνοῦμαι τὰς κεφαλὰς** ὑποφέρω ἐκ κατάρρου, ἐκ σφηνώσεως βλ.λ. 4):Κάσσ.25· **5)** βασανίζω, εἰς βάσανον ὑποβάλλω, μ. ἐν τῷ παθ. Ἡσ. «σφηνούμενος, στρεβλούμενος, βασανιζόμενος»: Πλούτ.Ἠθ.498D **σφηνούμενοι ὑπὸ δεσποτῶν ἢ τυράννων φωνὴν ἀφῆκαν.**

σφήνωμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφηνῶ, σφηνώνω.

σφηνώνω δημ., ἀόρ. **ἐσφήνωσα,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)σφηνώθηκα,** μτχ.παθ. παρακ. **σφηνωμένος,** δημ. τ. τοῦ σφηνῶ-όω βλ.λ., ἐμβάλλω σφῆνα, στερεῶ διὰ σφηνός, ἐμπηγνύω, ἐνσφηνῶ· **2)** παρενθέτω τι σφικτὰ μεταξὺ ἄλλων.

σφήνωσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ χρῆσις σφηνός, ἡ ἐνέργεια τοῦ σφηνῶ, τὸ σφήνωμα : Ἱππ. Ἀγμ.31 **πάντων ἰσχυρότατά ἐστι τρία ταῦτα, ὄνου τε περιαγωγὴ καὶ μόχλευσις καὶ σφήνωσις,** Ὀρειβ.49,8,13 **ἡ κλῖμαξ εἰς τὸ ἔδαφος καταπεπήχθω μετὰ σφηνώσεως·** **2)** ἀπόκλεισις, ἀπόφραξις : Πλούτ.Ἠθ.127D **διάτασιν καὶ σφήνωσιν τοῦ περὶ τὰ νεῦρα πνεύματος ἔχοντας·** **3)** ἰατρ. δύσκολος δίοδος ἢ ἔξοδος, ἐπὶ τῶν λίθων ἐν τῇ κύστει : Ἀρεταῖ.2,3 **σφηνώσεις ὀδυνώδεες·** ‖ ἔμφραξις : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,107, Ἀλέξ. Τράλλ.1,5 **διὰ πύκνωσιν καὶ σφήνωσιν τῶν πόρων,** Συνέσ.Ἀλχ.Πυρετ.50· **4)** ἐν φρ. **σφήνωσις τῆς κεφαλῆς** ὁ κατάρρους : Κάσσ.25· **5)** **συμπίεσις, ἐπὶ ἐμβρύου : Σωρ.2,60,**Παῦλ.Αἰγ.3,76.

σφήξ-ηκός (ὁ κ. ἡ, μ. ἐν 'Αν.Παρ.Ι.168 κ. ὡς ἐσφ. γρ. ἐν 'Αντισθ. π. Στοβ.3,13,38) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. σφάξ-ᾶκός (Θεόκρ.5,29), δημ. σφήκα κ. σφήγκα γένος ὑμενοπτέρων, κεντροφόρων σφηκιδῶν ἐντόμων περιλαμβάνον πλεῖστα εἴδη : 'Ιλ.Μ 167 σφῆκες . . αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι, αὐτ.Π 259 σφήκεσσιν εἰνοδίοις (ἐπειδὴ ποιοῦσι τὰς φωλεὰς αὐτῶν παρὰ τὴν ὁδόν), 'Ηρ.2,92 κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοιότατον, 'Αριστφ.'Αχ.864 οἱ σφῆκες, Πλάτ.'Ερυξ.392B, Ξεν.'Ελλ.4,2,12 ἐὰν μὲν ἐκθέοντας τοὺς σφῆκας πειρῶνται θηρᾶν, 'Αριστλ.Ζ1 627b,23 τῶν δὲ σφηκῶν ἐστὶ δύο γένη, αὐτ.554b, 22, Καλλ.'Ιαμβ.1,98 σφῆκες ἐκ γῆς, Νίκ.Θηρ.741, Δίων Χρ.1,275 τῶν σφηκῶν εἶναι τὸν μὲν φόφον τῶν πτερῶν μικρόν, τὸ δὲ κέντρον δριμύτατον, Λουκ.Δὶς Κατ.13 αἱ σφῆκες περιβομβοῦντες, Γεωπ. 4,10· || παροιμ. π. Φιλίππ.Θεσσ.ΑΠ 7,405 μή πως ἐγείρῃς σφῆκα τὸν κοιμώμενον· πρβλ. αὐτ.408· **2)** σφηκίακας, σφὴν βλ.λ.· Φώτ. «σφῆκες καὶ σφηκίαι, τὰ μικρὰ καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα ξύλα», ΕΜ 738,38 «σφῆκες καὶ τὰ μικρὰ καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα ξύλα» : Φερεκρ.238,'Επιγρ.

σφῆρος (ὁ) 'Επιγρ. τὸ ὡροσκόπιον.

σφηρός 'Ησ. «τὸ τοῦ ἱματίου σημεῖον» (μεταξὺ τοῦ σφραγὶς κ. σφριαί, πιθ. ἀντὶ σφρηγίς).

σφήττιος-α-ον ὁ τοῦ ἢ ὁ ἐκ τοῦ δήμου Σφηττοῦ : 'Αριστφ.Πλ.720 ὄξει διέμενος Σφηττίῳ (παροιμ. φρ. ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σφηττοῦ κατηγορουμένων ὡς συκοφαντῶν καὶ ἐριστικῶν, πρβλ.'Αθήν.2,67D)· || τὸ ἀρσ. σφήττιος ὁ κάτοικος τοῦ δήμου Σφηττοῦ, ὁ ἐκ Σφηττοῦ καταγόμενος : 'Αριστφ.Νεφ.156 Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος, Αἰσχίν.1,100, Μεταγένην τὸν Σφήττιον, 'Αθήν.2,67D διότι οἱ Σφήττιοι ὀξεῖς, 'Επιγρ.

σφηττόθεν ἐπίρρ. κ. μσν. ἐκ τοῦ δήμου Σφηττοῦ : 'Επιγρ.,Πλούτ.Θησ.13 αἱ μὲν ἐμφανῶς Σφηττόθεν ἐχώραυν ἐπὶ τὸ ἄστυ, Ψελλ.Πον.44.

σφηττοῖ ἐπίρρ. μτγν. κ. μαν. ἐν Σφηττῷ : Λυσ. 17,5 τὰ μὲν Σφηττοῖ . . μεμίσθωκα, Αἰσχίν.1,97.

σφηττόνδε ἐπίρρ. πρὸς τὸν Σφηττόν· Στεφ. Βυζ. «Σφηττός, δῆμος 'Ακαμαντίδος φυλῆς· ὁ δημότης Σφήττιος· τὰ τοπικὰ Σφηττόθεν,Σφηττόνδε».

σφι κ. σφιν, ἀντὶ σφίσι, δοτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. : 'Ιλ.Β 612 αὐτὸς γάρ σφιν ἔδωκεν ἄναξ, 'Ηρ.1,31, Αἰσχ.Πρ.252.

σφιγγία (ἡ) μτγν. φιλαργυρία, φειδωλία, τσιγκουνιά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.11,18 ἔστι πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ.

σφιγγίδιον (τὸ) 'Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ σφίγξ βλ.λ., κόσμημα ἐν εἴδει μικρᾶς σφιγγός.

σφιγγίον (τὸ) κ. νεώτ. περιδέραιον ἢ φέλιον : Λουκ.'Απολ.1 καθάπερ ὑπὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἷά ἐστι τῶν τρυφώντων πλουσίων τὰ σφιγγία καὶ τὰ κουράλλια· || νεώτ. σιδηροῦς περίδεσμος πρὸς σύνδεσιν ἢ στερέωσιν ἀντικειμένων, οἷον σωλήνων ἐπὶ τοῦ τοίχου κτλ.· **2)** εἶδος πιθήκου : Πλίν.Φ1 6,173, αὐτ.10,199.

σφιγγοκάρίων-ωνος (ὁ) μτγν. τίτλος ἔργου τοῦ Εὐβούλου : 'Αθήν.3,80Α.

σφιγγομυελίνη (ἡ) νεώτ. φωσφοροῦχος ὀργανικὴ οὐσία εὑρισκομένη ἰδίως εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια.

σφιγγόπους-ποδας (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων πόδας ὡς αἱ τῆς σφιγγός : Καλλίξ.2 κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες, 'Επιγρ. λιβανωτὶς σφιγγόπους.

σφίγγω κ. μσν., νεώτ. κ.δημ., μέλλ. σφίγξω (Στράτ. ΑΠ 12,208), ἀόρ. ἔσφιγξα ('Αλεξ.31, Παλλδ.ΑΠ 10, 75), μαν. ἤσφιξα κ. δημ. ἔσφιξα, μέσ. ἀόρ. ἐσφιγξάμην ('Ερμησιάν.7,81, Νόνν.Δ 15,247), παθ. ἀόρ. ἐσφίγχθην (Γαιτ.ΑΠ 6,331, κ. ἐν συνθέσει (ἀπ-): 'Ιππ. Μοχλ.35), νεώτ. ἐσφίχθην, μσν.κ.δημ. (ἐ)σφίχτηκα), παρακ.ἔσφιγμαι(Διον.'Αλ.Ρωμ.7,72,Λουκ.Μυι.'Εγκ.3), ὑπερσ. ἐσφίγχθαι (Δημήτρ.244, Φιλόστρ.'Απολλ. 2,13), μτγν. ἐσφιγμένος κ. δημ. σφιγμένος, ὑπερσυντ. συνέσφικτο (Προκ.Γαζ.168Β), δένω σφιγκτῶς, δυνατά, ἢ δένω, περιδένω τι ἰσχυρῶς ὥστε νὰ πιέσῃ ἄλλο τι κυκλόθεν : Αἰσχ.Πρ.58 ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα, Θεόκρ.10,44 σφίγγετ', ἀμαλλοδέται, τὰ δράγματα, Μαν.2,459 οἱ δὲ καὶ εὐτραχάλοις δειρὴν σφίγγουσι βρόχοισιν, Λουκ.'Ον.24 κρημνῷ ἑαυτὴν σφίγξασα ἐκ τοῦ τραχήλου, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,259 κεκρύφαλοι σφίγγουσι τεὴν τρίχα ;, Διγεν.'Ακρ.179,2 στρῶσόν μοι τὸν μαῦρον, | μὲ δύο ἴγκλας σφίξε τον, μὲ δύο μπροστελήνας, - μὴ σφίγγῃς τόσο τὸ λαιμοδέτη σου, - σφίξε τὴ θηλειά - τὸν κόμπο· κ. παθ. : Θεόκρ.7,17 ἀμφὶ δέ οἱ στήθεσσι . . ἐσφίγγετο πέπλος ζωστῆρι, Μαν.3,259 πέρνανται σφιχθέντες . . ὑπὸ δεσμοῖς, Διόδ.Σ 12,17 παραχρῆμα θνήσκειν ὑπὸ τοῦ βρόχου σφιγγόμενον, Μοίκ. ΑΠλ.4,198 σφιγχθεὶς χέρας,Γαιτ.ΑΠ 6,331,(σφιγχθέντα δράκοντι, Λουκ.Μυῖ.'Εγκ.3 οὐ κατὰ τοὺς σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι, Εὐστ.'Ιλ.937,7 ὡς ἂν ὁ δεσμὸς πυκνωθεὶς καὶ σφιγχθεὶς ἀσφαλισθῇ· || κ. νεώτ. κ.δημ. ἐπὶ πραγμ. χρησιμευόντων ὡς δεσμῶν: 'Αλεξ.81 ἀγκύλην τῆς ἐμβάδος οὐ καλῶς ἔσφιγξας λυθεῖσαν, Μελέαγρ.ΑΠ 5,178 σφίγξω σοῖς περὶ ποσσὶ πέδην, Σωρ.1,84 σφίγγουσα τὰ πρὸς τοῖς γόνασι (ἐνν. σπάργανα), Μουσαῖ.252 πέπλα.. ἐῷ καρήνῳ σφίγγεσθαι, Νόνν.Δ.1,36 νεβρίδα . . σφίγξατέ μοι στέρνοισι, - σφίξε καλὰ τὸ σπάγο· || κ. μτφ.: Φερεκρ.21 στραγγαλίδας ἐσφίγγετε (ἐδένετε σφιγκτῶς κόμβους, δηλ. ἠγείρετε παντὸς εἴδους δυσκολίας), φρ. θὰ τοῦ σφίξω τὰ λουριὰ (θὰ τὸν περιορίσω), ὁμ.σφίγγω τὸ ζουνάρι μου (μένω νηστις, δὲ χορταίνω)· || τὸ μέσ.ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Χριστόδ.'Εκφρ.273 πλοκάμους δ' ἐσφίγγετο μίτρῃ (ἔδενε τὴν κόμην)· **2)** μτφ. ἐν φρ. σφίγγειν τὴν φράσιν συντέμνειν, περικόπτειν, βραχύνειν τὴν φράσιν : Πλούτ.'Ηθ.1011E· || ὁμ. σφίγγω τὸν λόγον ἀναχαιτίζω, σταματῶ τὸν λόγον, τηρῶ ἐξαναγκαστικὴν σιγήν· πρβλ. δημ. μοῦ δένεται ἡ γλῶσσα : Πλούτ.'Ηθ.6F τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ πολλῷ χρόνῳ τὸν λόγον σφίγξαντες· **3)** συνεκδ. φρ. σφίγγειν πύλας κατακλείειν τὰς πύλας : 'Αγαθ.ΑΠ 5,293,5 σοβαρὴ θεράπαινα πύλας σφίγξασα μελάθρου· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. περιέχω, περιβάλλω καὶ πιέζω τι πάντοθεν, κυκλόθεν, περισφίγγω : 'Εμπ.38,4 αἰθὴρ σφίγγων περὶ κύκλον ἅπαντα, Πλάτ.Τίμ.58Α ἡ τοῦ παντὸς περίοδος . . σφίγγει πάντα καὶ κενὴν χώραν οὐδεμίαν ἐᾷ λείπεσθαι, 'Αριστλ.Κόσ.393b,9 ὁ ὠκεανὸς σφίγγει τὴν οἰκουμένην, Λυκόφρ.411 ὅσην 'Αραιθος ἐντὸς ἠδὲ δύσβαται Λειβήθριοι σφίγγουσι Δωτίου πύλαι (σχόλ. «συγκλείει»), Εὐστ. 'Ιλ.15,7 τῇ δρακὶ σφίγγων καὶ πιέζων, 'Ερωτόκρ. 2,1412, Σολωμ.Κρητ.20,9 κοντὰ στὴν κορασιὰ πού μ' ἔσφιξε, - τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι (τὸν ἐχαιρέτησε διὰ ζωηρᾶς χειραψίας, δθ. τοῦ ἐξέφρασε θερμὴν συμπάθειαν, ἢ τὸν συνεχάρη)· κ. παθ. : Πλούτ.Φωκ.13 τῆς νήσου σφιγγομένης ἑκατέρωθεν ταῖς θαλάσσαις, αὐτ.'Αντ.69, Μελινν.π.Στοβ. 3,7,12· κ. μτφ. : 'Αγαθ.ΑΠ 5,293,20 ἀλλ' ἔτ' ἀδηρίτῳ σφίγγεται ἀμβολίῃ· **5)** δημ. τὸ μέσ. σφίγγομαι περισφίγγω, πιέζω πέριξ τὸ σῶμά μου, οἷον διὰ ζώνης, στηθοδέσμου κτλ. : σφίγγεται πολὺ γιὰ νὰ κάμῃ σιλουέττα· || ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. περιβάλλω : 'Ερμησιάν.7,81 ὁπόσαι σκληρὸν βίον ἐκτήσαντο ἀνθρώπων, σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην, οὓς λιτὴ περίπικρα λόγοις ἐσφίγξατο μῆτις· || φρ. σφίγγεται (ἢ κ. σφίγγει) ἡ καρδιά μου (κυριεύεται ὑπὸ αυνσισθήματος οἴκτου, λύπης)· **6)** δεσμεύω ὁμοῦ, δένω μαζὶ εἰς δέμα, εἰς σάκκον κτλ., συσφίγγω, περισφίγγω : ΠΔ Βασ.4,12,10

καὶ ἔσφιγξαν καὶ ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συνθλίβω, συμπιέζω, συσφίγγω : Βατραχομ. 71 πόδας . . κατὰ γαστέρος σφίγγειν, αὐτ.71 χεῖρας σφίγγειν, Πρόδρ.2,488 σφίξε σφικτὰ τὰ δόντια σου καὶ κράτει τὴν φωνήν σου, αὐτ.187, αὐτ.495· ‖ μτγν. κ. μσν. περισφίγγω, κρατῶ σφιχτά: Παλλδ.ΑΠ 11,289,4 ἀνὴρ δανειστὴς τέθνηκεν ἐν δακτύλοισι τοὺς τόκους σφίγγων ἔτι, Ἐρωτόκρ.4,1393· 8) νεώτ. κ. δημ ἐπὶ πραγμάτων, πιέζω τι,νάὶ ἐπωδύνως, στενοχωρῶ, στενεύω : τὸ καπέλλο του εἶναι στενὸ καὶ τὸν σφίγγει, - μὲ σφίγγει τὸ δεξὶ παπούτσι - ὁ κορσές - ἡ ζώνη μου· 9) νεώτ. κ. δημ. συνάπτω ἢ συναρμόζω τι ἀκριβῶς, τελείως ἢ συνδέω τι στερεῶς, ὥστε νὰ μὴ εἶναι χαλαρόν : σφίξε καλὰ τὸ ρουμπινέτο, - ἔσφιξε καλὰ τὴ βίδα· ‖ κ. ἀμτβ. ἐν μέσ. σημ. ἔσφιξε ἡ πόρτα - ἡ βρύση - τὸ ρουμπινὲ - ὁ σύρτης· 10) κ. νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ τι ὀλιγώτερον πλαδαρόν, συστέλλω, συμπυκνῶ, πήζω τι : Γαλ 6,91 τὴν ἐκ τῆς μαλακῆς τρίψεως ἐμφερῶς ἀραιότητα σφίγγειν, αὐτ.477 (ἐπὶ τῶν στυπτικῶν φαρμάκων),-τὸ κρύο νερὸ σφίγγει τὴ βάρκα· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.949Β συνάγεται τῷ ἀέρι σφιγγόμενας ὑπὸ ψυχρότητος, Σωρ.1,30 σύες . . τοῖς ἄρρεσιν ἐμφερῶς ἐσφιγμέναι (μὲ σφικτὰς σάρκας, κρέατα, ὅπως οἱ κάπροι), αὐτ.2,10 ὑπὸ τῆς ἐμφύτου θερμασίας ἀναχαλᾶται τῶν ἐσφιγμένων ἕκαστον· 11) μσν. κ. δημ τὸ μέσ. ἀλληλοπαθῶς, συνωθοῦμαι, στρυμώχνομαι : Ἐρωτόκρ. 2,1933 σὰν ἀγριεμένα νέφαλα, ποὺ σμίξουν καὶ σφιχτοῦσι, - σφιχτῆτε λιγάκι νὰ χωρέσουμε ὅλοι· 12) νεώτ. κ. δημ. μτφ. πιέζω, στενοχωρῶ, ἐξαναγκάζω τινὰ εἰς δυσχερῆ θέσιν : Ἐρωτόκρ.2,1972 ἡ χρειὰ μὲ σφίγγει μετὰ σὲ νὰ κονταροχτυπήσω, αὐτ.3,1133 καὶ τοῦ κυροῦ μου νὰ τὸ πῶ, σὲ παντρειὰ ἃ μὲ σφίξῃ, αὐτ.Β 863, φρ.δημ. μὲ σφίγγει - τὸν ἔσφιξε ἡ πεῖνα - ἡ ἀνάγκη· ὁμ. φρ. σφίγγω τὴν καρδιά μου (καταπνίγω τὸ κατέχον με συναίσθημα) 13) τὸ μέσ. δημ. καταβάλλω μεγάλην προσπάθειαν, βιάζω τὸν ἑαυτόν μου, στενοχωροῦμαι : σφίχτηκα πολὺ γιὰ νὰ τὰ βγάλω πέρα, - ὅσο καὶ ἂν σφιχτῇς, δὲ μπορεῖς νὰ τὸν φτάσῃς, - σφίξου λίγο καὶ θὰ τὰ βολέψῃς· ‖ κ. ἐπὶ ἀποπατοῦντος, ἐντείνομαι, τανύομαι· 14) δημ. τύπτω, πλήττω τινὰ ἰδ. διὰ τῆς κεκλεισμένης παλάμης τῆς χειρός : τοῦ 'σφιξα ἕνα δυὸ γερὲς γροθιές· 15) δημ. ἀμτβ. καθίσταμαι στερεώτερος, πυκνότερος, πυκνοῦμαι, πήζω, δένω βλ.λ.10) : ἔσφιξε ὁ πελτές - τὸ σιρόπι, - ἔβρασες πολὺ τ' αὐγὰ καὶ σφίξανε· 16) δημ. ἀμτβ. πάσχω. παθαίνω δυσκοιλιότητα : ἔφαγε πολλὰ φραγκόσυκα καὶ ἔσφιξε· 17) δημ. ὁμ. ἀμτβ. ἐντείνομαι μεγάλως, ἐπιτείνομαι, καθίσταμαι ἀφόρητος: σφίξανε τὰ κρύα - οἱ ζέστες· 18) δημ. ὁμ. ἀμτβ. ἐν ἀναφ. πρὸς οἰνοπνευματώδη ποτά, πίνω : σφίξανε δυὸ τρία κονιὰκ γιὰ νὰ ζεσταθοῦν, - θὰ σφίξω ἕνα δυὸ ρετσίνες· 19) ρημ. π. σφιγκτήρ, σφίγκτης, σφιγκτός, σφίγκτωρ, σφίγμο, σφιγμός, σφίγξις σφίξιμο.

σφιγκτήρ-ῆρος (ὁ) (σφίγγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ τι σφίγγει, δεσμεύει, δένει, δεσμός, ἐπίδεσμος, ταινία : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,206 τὸν . . κόμας σφιγκτῆρα, Νόνν.Δ 16,391 θλιβομένη σφιγκτῆρι περίπλοκον αὐχένα δεσμῷ· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀνατ. κυκλοτερὴς μῦς συγκλείων διὰ τῆς συστολῆς αὐτοῦ τὸ στόμιον φυσικῆς τινος κοιλότητος ἢ πόρου τοῦ σώματος : Ἡλιόδ.Χειρ. π. Ὀρειβ.44, 23,55, Γαλ.Χρ.Μορ.4,19, Σωρ.1,16, Στράτ.ΑΠ 12,7 σφιγκτὴρ οὐκ ἔστιν παρὰ παρθένῳ, Πολυδ.2,211 ὁ . δακτύλιος . . ὃν οἱ μὲν σφιγκτῆρα, οἱ δὲ στεφάνην καλοῦσι, Παῦλ.Αἰγ.6,78, - σφιγκτὴρ τῆς ἕδρας - τῆς οὐρήθρας - τοῦ κολεοῦ - τῶν βλεφάρων· 3) Ἡσ. «σφιγκτήρ· χιτών. Ταραντῖνοι».

σφιγκτηρισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. σπασμώδης σύσπασις σφιγκτῆρος βλ.λ.2).

σφίγκτης (ὁ) (σφίγγω) Ἡσ. «σφίγκται· αἱ κίναιδοι καὶ ἁπαλοί», Φώτ. «σφίγκτας, Κρατῖνος τοὺς κιναιδώδεις καὶ μαλθακούς» : Κρατῖν.446.

σφιγκτός-ή-όν (σφίγγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σφιχτός-ή-ό ὁ στερεῶς ἐσφιγμένος, δεδεμένος, ὁ συνεσφιγμένος, ἐπὶ προσ. ὁ δεδεμένος, ὁ δεσμευμένος : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,229 ὡς δὲ διαρρῆξαι σθένος οὐκ ἔχον, ἔστενον ἤδη, οἷά τε χαλκείῃ σφιγκτὸς ἀλυκτοπέδῃ, Ἀγαθ.αὐτ.9,641,6 ὁ πρὶν ἀπειρῆς κεῖσαι λαϊνέῃ σφιγκτὸς ἀλυκτοπέδῃ· 2) ἐπὶ πράγματος, ὁ περισφίγγων, ὁ δεσμεύων : Μελέαγρ.ΑΠ 5,174 σφιγκτὸς στεφάνων ἀμφὶ κόμαισι μίτος, Ὀππ.Ἁλ.3,590 σφιγκτὸν μόρον ἐξανύσαντες (θάνατον διὰ στραγγαλισμοῦ), Παῦλ.Αἰγ.6,99 σφιγκτότεροι τοῦ δέοντος οἱ ἐπίδεσμοι, Εὐστ.εἰς Διον.369 σφιγκτῷ θανάτῳ τὸν βίον μετήλλαξε· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. σφιγκτὰ κ. συγκρ. σφιγκτότερον ὡς ἐπίρρ. σφιγκτῶς : Πέρσ.ΑΠ 6,272 ἀνθεμόεντα κύπασσιν καὶ μίτραν μαστοῖς σφιγκτὰ περιπλεκομέναν, Εὐστ.Ὀδ.1645,45 σφιγκτότερον πιέζοντος ἤπερ ὁ σχοῖνος.

σφιγκτούριον (τὸ) μσν ὁ σφιγκτὴρ βλ.λ.3) : Τζέτζ.Λυκόφρ.855.

σφίγκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ σφικτὴρ βλ.λ.1) : Μοίκ.ΑΙ Ι 6,233 γενύων σφίγκτορ' ἐυρραφέα.

σφιγκτῶς ἐπίρρ., μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σφιχτὰ ἐσφιγμένως, δυνατά : Εὐστ.Ὀδ.1424,49 τὴν χελύνην ἐσθίων,ὅ ἐστι δάκνων σφιγκτῶς τὸ χεῖλος.

σφίγμα-ατος (τὸ) (σφίγγω) μτγν. κ. μσν. τὸ συνεσφιγμένον, τὸ ἰσχυρῶς, στερεῶς δεδεμένον, δεσμός, ἅμμα, κάθαμμα : Ἐφραίμ Σύρ.8,250Β, Πισίδ. Γ'Ἑξαήμ.115,235 τὸ σφίγμα τῶν κυλισμάτων, Θεοδόσ.Διάκ.Ἀκρ.3,177 τῇ πλοκῇ τῶν σφιγμάτων, Ἀνν.Κομν.196· 2) θλῖψις, συμπίεσις εἰς μηχανήν τινα : Ἥρων Αὐτομ.2,4 ἔλαιον παρεπιχέειν δεήσει, ὅπως μηδὲν παρὰ τοῦτο σφίγμα γένηται.

σφιγμός (ὁ) (σφίγγω) μτγν. κ. μσν. ἡ σφίγξις, τὸ σφίξιμο : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.25 τὸν ἐκ τῶν σχοινίων σφιγμόν (ὃ. γρ. ἀντὶ σφιμόν, φιμόν)· 2) μσν. ἡ συνώθησις, ὁ συνωστισμός, τὸ σπρώξιμο : Εὐστ.Πον.333,13 ὁ κόσμος ὅλος παρῆν, ὡς καὶ πάντα στενοχωρεῖσθαι τῷ ὄχλῳ καί τινας καὶ ἐκλιπεῖν τῷ πολλῷ τοῦ σφιγμοῦ· ‖ κ.μτφ. : αὐτ.179,54 τὴν συνοχὴν δὲ παρεδήλου καὶ τὸν σφιγμόν, ὃν διὰ βίου, ὑπέμενεν.

σφίγξ-ιγγός (ἡ) κ. σφίξ- σφικός (Χοιροβ.Θεο. 400Η) κ. μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. φίξ, φῖκός μυθολογικὸν τέρας παρ' ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ Αἰγυπτίοις γεννηθὲν ἐκ τῆς Ἐχίδνης καὶ τοῦ Τυφῶνος ἢ τοῦ Ὄρθρου, παριστάμενον συνήθ. ὡς ἔχον κεφαλὴν γυναικὸς καὶ σῶμα πτερωτοῦ λέοντος : Ἡσίοδ.Θ 326 ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε, Σοφ. ΟΤ 130 ἡ ποικιλῳδὸς Σφίγξ, Εὐρ.Φοίν.1507 Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας, Ἀριστφ.ἀπ.235-7, Ἀπολλδ.3,5,8 ἔπεμψε γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἣ μητρὸς μὲν Ἐχίδνης ἦν πατρὸς δὲ Τυφῶνος, εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικός, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος, Ἀθήν.10,456Β τὸ τῆς σφιγγὸς . . αἴνιγμα, Ὑπόθ. Σοφ.ΟΤ Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θνήσιμον λύσας μέλος· ‖ ὁμοίωμα ἢ παράστασις σφιγγός : Ἡρ. 4,79 τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου σφίγγες τε καὶ γρῦπες ἕστασαν, Εὐρ.Ἠλ.471 ἐπὶ . . κράνει Σφίγγες ὄνυξιν . . ἄγραν φέρουσαι, Στράβ.17,1,28 ἐκ δεξιῶν δὲ εἶναι στίχον τῶν σφιγγῶν ἕνα, αὐτ 32, Πλούτ.Ἠθ.354C πρὸ τῶν ἱερῶν τὰς σφίγγας . ἱστάντες, Φώτ. ἐν. λ. Ἠλέκτραι, τὰ ἐν τοῖς κλινόπασι τῶν σφιγγῶν ὄμματα· 2) μτφ. ἐπὶ προσ.,

ὁ ἅρπαξ, ὁ ἁρπακτικός, ὁ ἄπληστος : Ἀναξίλ.22 σφίγγα θηβαίαν δὲ πάσας ἔστι τὰς πόρνας καλεῖν, Δοῦρ.π.Ἀθήν.6,253Ε· ‖ δθ. ἐπὶ τῶν Μεγαρικῶν ἑταιρῶν : Καλλί.Κωμ.23 Μεγαρικαὶ Σφίγγες (πόρναι)· 3) κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ὁμιλῶν αἰνιγματωδῶς, ὁ ἀποκρύπτων τὴν σκέψιν του, ὁ αἰνιγματώδης, ὁ κρυψίνους : Στράτ.Κωμ.1,1 σφίγγ' ἄρρεν', οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν εἴληφα, Κέβ.3 ἡ ἀφροσύνη .. σφίγξ ἐστιν· 4) εἶδος πιθήκου ἀπαντῶντος ἐν Αἰθιοπίᾳ : Ἀγαθρχ.73, Ἀρτεμίδ.Τορσ.π.Στράβ.16,4,16 σφίγγες καὶ κυνοκέφαλοι, Διόδ.Σ 3,35 αἱ δὲ σφίγγες γίνονται μὲν περί τε τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, Πλίν,Φ1 8,72, Αἰλ.ΖΙ 16,15· 5) νεώτ. ζωολ. γένος λεπιδοπτέρων σφιγγιδῶν ἐντόμων περιλαμβάνον ἀρκετὰ εἴδη εὐμεγέθων ψυχῶν.

σφίγξις-εως (ἡ) (σφίγγω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφίγγω, ἡ σύσφιγξις, τὸ στερεὸν δέσιμον, τὸ σφίξιμο : Ἱππ.Ἀγμ.26, Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,3 αἱ .. τοῦ αἵματος ἀπὸ νεκρῶν ἔκροιαι ἀνιᾶσι τῶν λίθων τὰς σφίξιας, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,12,1, Φρύν. 64,1 (Bekk.) σφήκωμα, τὸ διεσφιγμένον τῇ σφίγξει, Αἰλ.ΖΙ 8,18, Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 1,264 καὶ τὰ μέλη ἐντυποῦσθαι διὰ τῆς σφίγξεως, Γρηγ.Ναζ.Ὠδ.23, Ἀέτ.7,37 τὸ κατὰ σφίγξιν (μὲ δέσιμο), Γεωπ.4,13,1 αὖτε ταῖς σφίγξεσι θλιβομένης, ASS Μαΐου 5,318.

σφίδες Ἡσ. «χορδαὶ μαγειρικαί».

σφίδη Ἡσ. «χορδή».

σφικτά ἐπίρρ. μσν., δημ. σφιχτά, σφιγκτῶς, ἐσφιγμένως, πιεστικῶς, δυνατά : Πρόδρ.2,488 σφίξε σφικτὰ τὰ δόντια σου, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.74,12 πιάσε μου τὸ κεφάλι, | καὶ δέσ' το μου σφιχτά, Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.76,8 σφιχτὰ νὰ σμίγουμε τὰ χέρια.

σφικῶ-άω μτγν. βομβῶ, ἐπὶ κωνώπων : Ἀνών.π. Valck.Animadv.Ἀμμών.175V κώνωψ σφικᾷ.

σφίμα (τὸ) μσν. δημ. ὁ σφιγμός, ἡ σφίγξις, τὸ σφίξιμο : Ἐρωτόκρ.2,1614 ἀπὸ τὸ σφίμα τῶν ποδῶν τ' ἄλογα γονατίσα, αὐτ.1615, αὐτ.1820.

σφιμός (ὁ) μσν. δημ. ὁ σφιγμός, τὸ σφίξιμο : Ἐρωτόκρ.4,1851 μηδὲ στροφίδι μάγγανον ἔτσιο σφιμό δὲν κάνει, | ὡσὰν τὴν ἤσφιξεν αὐτὸς ἐκεῖ, ποὺ τήνε πιάνει.

σφι(ν), σφίσι(ν) δοτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. : Ἰλ.Β 612.

σφίξη (ἡ) δημ. ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, στενοχώρια· 2) ἡ πρὸς ἀποπάτησιν ἔπειξις· 3) δυσκοιλιότης.

σφίξιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφίγγω, σφίγξις, συμπίεσις.

σφισίμολος Ἡσ. «διαφορὰ τῆς κινήσεως».

σφιχτά ἐπίρρ. δημ. σφιγκτῶς, σφικτά βλ.λς.

σφιχταγκαλιάζω δημ. περιπτύσσομαι πιεστικῶς, ἐναγκαλίζομαι ἰσχυρῶς, ἀγκαλιάζω σφιχτά : Κρυστ.Ἀγροτ.Νησιωτοπούλα 38 μέσ' στὰ βράχια βρίσκουν | παραρριγμένα δυὸ κορμιὰ καὶ σφιχταγκαλιασμένα· 2) ρηματ.π. σφιχταγκάλισμα.

σφιχταγκάλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφιχταγκαλιάζω, ὁ στενὸς ἐναγκαλισμός.

σφιχτ(ο)- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς δημοτ. γλώσσης προσδίδον τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον εἶναι σφιχτὸν ἢ γίνεται σφιχτὰ βλ.λς, οἷον σφιχτοδεμένος, σφιχταγκαλιάζω, σφιχτοκλειδώνω, σφιχτομανταλώνω, σφιχτοτυλίγω.

σφιχτοκλειδώνω μσν. κ. δημ. κλειδῶ, κλείω ἀσφαλῶς, κλειδώνω σφιχτά, ἰδ. ἐν τῇ παθ. μτχ. σφιχτοκλειδωμένος : Ἐρωτόκρ.4,821 ἐμάθαινε κι ἡ Ἀρετὴ ἡ σφιχτοκλειδωμένη, | ποῦ βρίσκετ' ὁ Ρωτόκριτος, δ.τραγ. καλῶς τὸ σεντουκάκι μου τὸ σφιχτοκλειδωμένο.

σφιχτοραμμένος-η-ο δημ. ὁ ἐρραμμένος σφικτῶς, στερεῶς : Ἐφταλ.Ὀδ.Β 291.

σφιχτός-ή-ό δημ. ὁ σφιγκτός, ὁ σφίγγων, ὁ συσφίγγων, ὁ περιβάλλων τι πιεστικῶς, σφικτά : σφιχτὸ ἀγκάλιασμα, - σφιχτὸ καπέλλο, - σφιχτὰ παπούτσια, - σφιχτὴ ζώνη· 2) ὁ ἐσφιγμένος, ὁ συνεσφιγμένος, ὁ στενῶς δεδεμένος, ἀντίθ. χαλαρός : σφιχτὸς κόμπος, - σφιχτὸ δέσιμο, - σφιχτὰ χείλη, - σφιχτὴ πόρτα - βίδα· 3) ὁ συμπαγής, ὁ πυκνός, ὁ πηκτός, ὁ κρουστός, ὁ στερεός, ὁ σκληρός, ἀντίθ. ἀραιός, πλαδαρός : σφιχτὸ κορμί, - σφιχτὰ κρέατα, - σφιχτὸ πλέξιμο, - σφιχτὰ αὐγά, - σφιχτὴ ζύμη· 4) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ λίαν φειδωλός, ὁ φιλάργυρος : πολὺ σφιχτὸς ὁ ἄντρας της, δὲν δίνει αὖτε τοῦ ἀγγέλου του νερό· ‖ φρ. ἔχει σφιχτὸ χέρι εἶναι φιλάργυρος· 5) ἐπὶ προσ., ὁ δυσκοίλιος.

σφιχτοχέρης (ὁ) δημ., θηλ. -ρα, οὐδ. -χέρικο, ὁ εἰς ἄκρον φειδωλός, ὁ φιλάργυρος, ὁ τσιγγούνης· ἀντίθ. ἀνοιχτοχέρης.

σφιχτοχεριά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφιχτοχέρη.

σφλαγχνίδες (αἱ) πάπ. ἀντὶ σπλαγχνίδες βλ.λ.

σφλόμος (ὁ) δημ. ἀ. φλόμος βλ.λ.

σφλομώνω δημ. ἀ. φλομώνω βλ.λ.

σφογγάρι(ον) (τὸ) γλωσσ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ σφόγγος βλ.λ.· ‖ δημ. ἀντὶ σφουγγάρι βλ.λ.

σφογγιά (ἡ) ἀντὶ σπογγιὰ βλ.λ.

σφογγίζω δημ. ἀ. σφουγγίζω βλ.λ.

σφογγίον (τὸ) ἀντὶ σπογγίον βλ.λ.

σφογγοειδής-οῦς-ές μτγν. ἀντὶ σπογγοειδής βλ.λ. : Σέρβ.Βιργιλ.Γεωρ.2,479.

σφόγγος (ὁ) μτγν. τ. ἀντὶ σπόγγος βλ.λ. : Μαν.5,158 σφόγγους ἐκ βυθίων .. ἀνερευνῶν, ΕΜ 724,20.

σφογγώδης-ους-ες μτγν. ἀντὶ σπογγώδης βλ.λ. : Διοσκ.4,171.

σφοδελός (ὁ) ἢ σφόδ- ὁ ἀσφόδελος βλ.λ.· Ἡσ. «σφόδελος, ἡ ἄλιμος, δασὺ ἄνθος, ἄρχου, σκιερόν, οἱ δὲ σῖτον»: Ἀριστφ.ἀπ.674· πρβλ.Ἡρωδιαν.2,152.

σφοδελοφόρους Ἡσ. «τοὺς μετοίκους».

σφόδρᾰ (κυρ. πληθ. οὐδ. τοῦ σφοδρός) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. μετὰ σφοδρότητος, ὁρμητικῶς, ἰσχυρῶς, ἄγαν, λίαν, μᾶλλον τοῦ δέοντος, ὑπερβαλλόντως, παρὰ πολύ, μτ. ρημάτων : Ἡρ.9,17 ἐμήδιζον .. σφόδρα καὶ οὗτοι, Σοφ.Ἠλ.1053 σφόδρ' ἱμείρουσα, αὐτ.ΑΙ.150 καὶ σφόδρα πείθει (καὶ καταπείθει σφοδρῶς), Ἀντίφ.6,15 σφόδρα λέγω (μετὰ σφοδρότητος), Θουκ.46 σφόδρα κολάζειν (αὐστηρῶς), Πλάτ.Φαῖδρ.263D σφόδρα ὁρίσασθαι (ἀκριβῶς), αὐτ.Φιλ.58D, αὐτ.Φαίδ.68Α, αὐτ.73Α, ΚΔ Ματθ.17,6 ἐφοβήθησαν σφόδρα, αὐτ. 23, αὐτ.19,25, Πλούτ.Κράσσ.6 εἰπόντος .. σὺν ὀργῇ καὶ σφόδρα πρὸς αὐτόν (μετὰ σφοδρότητος), Πάπ. σφόδρα χαίρω (ὑπερβαλλόντως)· ‖ ὁμ. κ. μτ. ἐπιθ. : Πίνδ.Ν 4,37 σφόδρα .. ὑπέρτεροι, Ἀριστφ.ἀπ.108 μισόδημον σφόδρα, αὐτ. Νεφ.1492 σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες, Ἀντιφάν.56 κακοδαίμων σφόδρα, Πλάτ.Πολ.361Α σφόδρα ἄδικος, Ἀριστλ.Μετ.359a,13 ἁλμυρὸν σφόδρα, Μέν. ἀπ.223,14 σφόδρα γενναῖος, αὐτ.197 πολλοῦ σφόδρα (εἰς μεγάλην, ὑψηλὴν τιμήν, πολὺ ἀκριβά), αὐτ.ἀπ.481,6 ἐνιαυτοὺς σφόδρα ὀλίγους, Βάτ.7,1 πολλοὶ σφόδρα, ΚΔ Ματθ.2,10 χαρὰν μεγάλην σφόδρα, αὐτ.Λουκ.18,23 ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα, Νικ.Χων.Χρον.76Β σφόδρα καλή· μτ. ἐπιθ. συνηθέστ. ἕπεται κ. παρὰ κωμικοῖς, συνήθ. τίθεται ἐν τέλει τοῦ στίχου· ‖ ὁμ. κ. μτ. οὐσ. : Πλάτ.Νόμ.731Ε τὴν σφόδρα φιλίαν, αὐτ.639Β τινῶν σφόδρα γυναικῶν (παντελῶς γυναικῶν), αὐτ. 952C τῆς σφόδρα προθυμίας, αὐτ.Φαῖδρ.251Α τῆς σφόδρα μανίας, Ἀριστλ.ΖΙ 599a,19 ἐν ταῖς σφόδρα ψύχεσι καὶ ἐν ταῖς σφόδρα ἀλέαις, Φώτ.Βιβλ.κῶδ.72,49,33 εἰσὶ δὲ σφόδρα πολεμισταί· ‖ ὁμ. κ. μετ' ἄλλων ἐπιρρ. : Ἀριστφ.Βάτρ. 54 ἐπάταξε πῶς οἴει σφόδρα, αὐτ.88, αὐτ.Πλ.25 πάνυ σφόδρα, αὐτ.745, Ἀντιφάν.273 οὕτω σφόδρα ἦν ἀρχαῖος, Εὔβουλ.39 οὕτω σφόδρα ἐστὶ

. . Βοιώτιος, Πλάτ.Πολ.331Α εὖ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφόδρα, αὐτ.Φαῖδρ.263D ἀμηχάνως ὡς σφόδρα, αὐτ.'Αλκ.Ι,124D μάλα σφόδρα, αὐτ.Νόμ. 627Α πάνυ . . καὶ σφόδρα, Αἰσχίν.2,36 σφόδρα πάνυ, Κλήμ.'Αλ.Παιδ.296 σφόδρα ἐπιτιμητικώτατα· ὁμ. κ μτ. ἀρνήσεως : 'Ιππ.'Αέρ.15 οὐ σφόδρα (ὄχι παρὰ πολύ), Πλάτ.Φαίδ.100Α οὐ σφόδρα· ‖ σφόδρα σφόδρα ἐντελῶς, καθόλου : ΠΔ Γέν.7,19 τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, Τζέτζ.Χιλ.10,259 καὶ ἀναστάντα ἔστησαν ἄνθρωποι τῶν τελείων σφόδρα σφόδρα γενόμενοι· **2)** σφόδρα γε ἢ καὶ σφόδρα γε ἐν ἀποκρίσεσιν, ἰσχυρῶς βεβαιωτικόν, συχν. π. Πλάτ.Μέν 82Β Ἕλλην μέν ἐστι καὶ ἑλληνίζει; Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογενής, αὐτ.'Απολ.25Α οὕτω λέγεις; Πάνυ σφόδρα ταῦτα λέγω· **3)** μτ. τοῦ ἄρθρου τὸ σφόδρα ἡ σφοδρότης βλ.λ. : Πλάτ. Συμπ.210Β τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμικρὸν ἡγησάμενον.

σφοδρός-ά-όν κ. σφοδρός-όν (Πλάτ.Πολ.586C), συγκρ. -ότερος, ὑπερθ. -ότατος, κ. νεώτ. ὁ ὁρμητικός, ὁ βίαιος, ὁ ὀξύς, ὁ ἰσχυρός, ὁ ὑπερβολικὸς (ἐν χρ. π. 'Ομ. ἅπαξ ἐν τῷ ἐπιρρ. σφοδρῶς βλ.λ.)· 'Ησ. «σφοδρόν, εὔτονον, ἰσχυρόν, ὀξύ, στιβαρόν, δεινόν, χαλεπόν» : 'Ιππ.'Αφορ.2,46 σφοδρὸς πόνος, Κωμ.'Αδέσπ.28D σφοδροὶ λόγοι, Θουκ.Ι,103 σφοδρὸν μῖσος, Πλάτ.Πολιτ.308Α σφοδροτέραν τοῦ δέοντος ἐπιθυμίαν, αὐτ.Φίλ.52C ταῖς . . σφοδραῖς ἡδοναῖς, αὐτ.Νόμ.835D πόνων . . σφοδρῶν, αὐτ.Χαρμ.160C, Δημ.1260 ἀλγήματα . . τοῦ σώματος . σφοδρὰ καὶ δεινά, 'Αριστλ. Τοπ.103a,22 σφοδροτέρα ὁμοιότης, Φιλόδ.Θε.α'12 ταραχὴ σφοδροτέρα, Σωρ.2,27 σφοδρὸς σφυγμός, Γαλ.15,39 σφοδρὸν καῦμα, αὐτ.153 σφοδρὸν γυμνάσιον, αὐτ.18(2),33 σφοδρὰ ἀγρυπνία, αὐτ.16, 564 δίψα σφοδρά, αὐτ.16,686 σφοδρότερος κίνδυνος, Πάπ. δίψος σφοδρόν, - σφοδρὰ θύελλα - τρικυμία - ἀγανάκτησις, - σφοδρὸς ἄνεμος· ‖ τὸ οὐδ. σφοδρὸν ὡς οὐσ. ἡ σφοδρότης, ἡ ὁρμητικότης, ἡ ὑπερβολή : Πλάτ.Φίλ.52C τὸ μέγα καὶ τὸ σφοδρόν· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ὁρμητικός, ὁ βίαιος, ὁ ἀκάθεκτος, ὁ παράφορος : Πλάτ.Νόμ. 698Ε νέος δὲ καὶ σφοδρὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ, αὐτ. 839Β ἀνὴρ σφοδρὸς καὶ νέος, αὐτ.'Απολ.23D φιλότιμοι ὄντες καὶ σφοδροί, αὐτ.21Α ὡς σφοδρὸς ἐφ' ὅ,τι ὁρμήσειε, Ξεν.ΚΠ 2,2,25 πρὸς δὲ τὸ πλεονεκτεῖν σφοδροὶ καὶ ἀναίσχυντοι· ‖ ὁμ. ἐπὶ προσ., ὁ δραστήριος, ὁ ἐνεργητικός, ὁ πρόθυμος, ὁ ζηλωτής : Ξεν.ΚΠ 2,1,31 ὑπηρέτας . . σφοδροὺς καὶ ταχεῖς καὶ ἀόκνους· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ ἰσχυρός, ὁ ρωμαλέος, ὁ δυνατός, ὁ γερός : Ξεν.Οἰκ. 5,5 ἡ γεωργία σφοδρὸν τὸ σῶμα παρέχει· **4)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων καραβιδῶν ἐντόμων.

σφοδρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφοδροῦ βλ.λ.), ὁρμητικότης, βιαιότης, ὁρμή, βία : Πλάτ.Πολιτ.306Ε τάχος καὶ σφοδρότητα καὶ ὀξύτητα διανοήσεως, αὐτ.Νόμ.733Β πλήθει καὶ μεγέθει καὶ σφοδρότησιν, Ξεν.'Ελλ.7,2,23 τὴν σφοδρότητα τῆς ἐφόδου, "Αλεξ.245,12 ἡ σφοδρότης δὲ θηρὸς (τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θηρίου), Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,12,2 πάγων σφοδρότητες, Πλούτ. 'Αγησ.7 τὴν αὐτὴν ὁμοίως σφοδρότητα καὶ τραχύτητα, αὐτ.Κλεομ.1 μετὰ σφοδρότητος, Γαλ.16, 534 ἡ τοῦ πυρετοῦ σφοδρότης, Πολυδ.1,203 μὴ ἐκ σφοδρότητος ἐγκαθίσας λυπήσῃ τὸν ἵππον, Θεοδώρ.'Εκκλ.'Ιστ.5,9, - ἡ σφοδρότης τοῦ ἀνέμου - τῆς τρικυμίας - τῆς ἐπιθέσεως.

σφοδροῦμαι-όομαι μτγν. παθ. γίναμαι, καθίσταμαι σφοδρός, ἐπὶ ἀνέμου : Φίλ.2,99 ἐπιτεινόμενος καὶ σφοδρούμενος (δ.γρ. ἀντὶ σφοδρυνόμενος)· κ. ἐπὶ νόσου : Γαλ.17(2),509.

σφοδρύνω μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τι σφοδρόν, ὁρμητικόν, ἰσχυρόν : Φίλ.1,355 τὰ τῇ φύσει προσόντα ἐπιτείνειν καὶ σφοδρύνειν, Πορφ.'Αρμον. 238W τὴν βαρύτητα σφοδρύνειν· κ. παθ. : Αἰσχ. Πρ.1011 ἀτὰρ σφοδρύνει γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι, Πλούτ.'Ηθ.732C ποιότητες σφοδρυνόμεναι (ἀντίθ. μαραινόμεναι), Γαλ.(19,563 νόσοι οὐκ ἄγαν σφοδρυνθεῖσαι, αὐτ.17(1),207, Σωρ 2,21 πόνος σφοδρυνόμενος· ὁμ. κ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. : Πολυδ.4,25, Πλαν.'Οβιδ.Μετ.8,583· **2)** ἀμτβ. καθίσταμαι σφοδρός, ἰσχυρός : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.1,73 ἄνεμος . . μεγεθύνεται καὶ σφοδρύνει.

σφοδρῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. -ότερον (ΠΔ Μακκ.4,5,32, Γαλ.15,126), κ. -ρτέρως (Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,9,13, αὐτ.5,10,1, Φιλόδ.Εὐσ.76), ὑπερθ. -ότατον (Ξεν.'Ιππ.12,13), κ. -οτάτως (Στουδ.Θεόδ. 45Β), κατὰ τρόπον σφοδρόν, μετὰ σφοδρότητος, ὁρμητικῶς, βιαίως, ἰσχυρῶς, δυνατά, ἀ. σφόδρα : 'Οδ.Μ 124 μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, Ξεν.Οἰκ. 1,21 πάνυ σφοδρῶς, αὐτ.5,4 πορεύεσθαι σφοδρῶς ἀναγκάζουσα, αὐτ.13, αὐτ.'Ιππ.12,13 οὕτω σφοδρότατόν τε καὶ μακρότατον οἴσεται τὸ ἀκόντιον, Πλάτ.Τίμ.43D σφοδρῶς σείουσαι τὰς τῆς ψυχῆς περιόδους, αὐτ.'Απολ.23Ε σφοδρῶς διαβάλλοντες, 'Αριστλ.Κατ 8b,22, Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,9, 13 εἰς τὴν βλάστησιν σφοδροτέρως ὁρμᾶν, αὐτ.5, 10,1 ὅταν μετὰ τὰς ψεκάδας ἐπικαύσῃ σφοδρότερον ὁ ἥλιος, ΠΔ Μακκ.4,5,32 τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον, ΚΔ Πράξ.27,18 σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, Πασχ.Χρον.719,10, Στουδ Θεόδ.45Β σφοδροτάτως μαστίξαι.

σφομίλι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. μικρὸς κύλινδρος ἐκ χάρτου ἢ δέρματος, ὀξὺς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα, ἐν χρ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ πρὸς ἐξάπλωσιν κονιοποιημένων ξηρῶν χρωμάτων ἐπὶ σχεδίων διὰ τὴν πληρεστέρον ἀπόδοσιν τῶν φωτοσκιάσεων.

σφονδυλέα (ἡ) μσν. κόνδυλος, γρόνθος, γροθιά : Διγεν.'Ακρ.1646 τοὺς μὲν ῥαβδέας ἔκρουσε, τοὺς δ' ἄλλους σφονδυλέας.

σφονδύλειον (τὸ) μτγν. ἀ. σφονδύλιον βλ.λ.3) : Νίκ.Θηρ.948 σὺν καὶ σφονδύλειον, ἁλὸς τ' ἐμπληθέα κύμβην.

σφονδύλη (ἡ) εἶδος ἐντόμου διαιτωμένου ἐπὶ τῶν ῥιζῶν τῶν φυτῶν, πιθ. εἶδος κανθάρου ἐκπέμποντος λίαν ἰσχυρὰν ὀσμήν, ὁπόταν προσβληθῇ: 'Αριστφ.Εἰρ.1078 ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ (σχόλ. «σίλφη τίς ἐστιν ἡ σφονδύλη, βδέλλῃ προσομοία, δυσώδης ὄντως», 'Αριστλ.ΖΙ 542a,10 αἱ κανθαρίδες καὶ αἱ σφονδύλαι καὶ τὰ φαλάγγια (δ.γρ. σπ-), αὐτ.604b,19 τοῦτο δ' ἐστὶν ἡλίκον ἡ σφονδύλη, Θεόφρ.ΦΙ 9,14,3 οὐδὲν ἅπτεται ῥίζης οὐδεμιᾶς, ἡ δὲ σφονδύλη, πασῶν· **2)** 'Ησ.«σπονδύλη· ἡ γαλῆ παρ' 'Αττικοῖς».

σφονδύλιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σφόνδυλος βλ.λ.1) : 'Ιλ.Υ 483 μυελὸς αὖτε σφονδυλίων ἔκπαλθ', 'Αντίμ.65· **2)** μσν. ὁ σπόνδυλος τῆς ἀτράκτου, τὸ σφοντύλι : Νομοκάν.ἐν Κατελ.1,132C γυνὴ ἐὰν κλέψῃ τῆς γειτονούσης αὐτῆς ἢ ἄδραχτον ἢ σφονδύλιον, 'Αχμ.'Ονειροκρ. 264 ὅτι τὸ σφονδύλιον ἔπεσε τοῦ ἀτράκτου· **3)** κ. σπονδύλιον (Γαλ.14,180) τὸ ποῶδες καὶ δηλητηριῶδες φυτὸν ἡράκλειον τὸ σφονδύλιον : Διοσκ 3,76· **4)** ὁ κόκκυξ βλ.λ.5(· Πολυδ.2,182 «ὃς καὶ σφονδύλιον καὶ ὀρροπύγιον καλεῖται».

σφονδυλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ σφονδύλιον βλ.λ. 3) : ΨΔιοσκ.3,76.

σφονδυλίων μυελός (ὁ) μτγν. ὁ μυελὸς τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὁ ραχίτης μυελός (λ. παραχθεῖσα ἐκ παρανοήσεως τοῦ ἐν 'Ιλ.Υ 483)· Πολυδ. 2,130 «ἐφέστηκε δὲ σφονδύλοις ἑπτὰ ὁ τράχηλος, οὓς Ὅμηρος ἀστραγάλους καλεῖ, καὶ σφονδυλίωνα τὸν μυελὸν τὸν ἐν αὐτοῖς».

σφονδυλοδίνητος-ον μτγν. ὁ διὰ τῆς δίνης τοῦ σφονδύλου περιεστραμμένος : Φίλιπп.Θεσσ. ΑΠ 6,247 **δακτυλότριπτον ἄτρακτον σφονδυλοδινήτῳ νήματι νηχόμενον.**

σφονδυλόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ συνιστάμενος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σπονδύλων : Μαν.Ι,319 σφονδυλόεντα τράχηλον.

σφονδυλομαντεία (ἡ) νεώτ. εἶδος μαντικῆς παρ' ἀρχαίοις Ἕλλησι, καθ' ἣν ἐξῆγον συμπεράσματα ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ σφονδυλίου περιστρεφομένης ἀτράκτου.

σφονδυλόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀσκῶν σφονδυλομαντείαν, ὁ ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ σφονδυλίου τῆς ἀτράκτου μαντευόμενος : Πολυδ.7,188.

σφόνδυλος (ὁ,ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. κ. μτγν. σπόνδυλος (Ἱππ.Ἀφορ.3,26, Στράβ.2,5,6) βλ.λ., ἕκαστον τῶν μικρῶν ὀστῶν διὰ τῆς συναρθρώσεως τῶν ὁποίων σχηματίζεται ἡ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων· Ἡσ. «σ ρόνδυλοι, τὰ τῆς ῥάχεως ὀστᾶ» : Ἀριστφ.Σφ 1489 **οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ σφόνδυλος** ἀχεῖ, Πλάτ.Τίμ.74Α **περὶ τὸν διαυχένιον ἅμα καὶ νωτιαῖον μυελὸν ἐξ αὐτοῦ σφονδύλους** πλάσας ὑπέτεινεν οἷον στρόφιγγας, Ἀριστλ.ΖΙ 516a,11 **σύγκειται δὲ ἡ ῥάχις ἐκ σφονδύλων,** αὐτ.ΖΜ 651b,34· Ιδ. ἐπὶ τραχηλικοῦ σπονδύλου : Ἱππ.Ἀφορ.3,26, Ἀριστλ.ΖΜ 686a,21 (ὁ αὐχὴν) **καμπτὸς καὶ σφονδύλους ἔχων,** αὐτ. 692a,3· || Ιδ. κτ. πληθ. ἡ σπονδυλικὴ στήλη : Εὐρ.Φοίν.1413 **δι' ὀμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν·** ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν. : Φερεκρ. 23· || κ. μσν. κτ. πληθ. ὁ τράχηλος, ὁ αὐχήν : Εὐρ.Ἡλ.841 **εἰς σφονδύλους ἔπαισε·** ὁμ. κ. κτ. ἑν. : ΠΔ Λευῖτ.5,8 **καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου,** Λίβ.Ροδ.356 ἀνεφηλάφουν **διάδεσμον μὴ ἔχῃ ὁ σφόνδυλός μου, | ἔβλεπ' ἂν εἶμαι ὡς μ' ἔσυρναν ἐκεῖνοι δεσμωμένον·** 2) γεν. ἁρμός, ἄρθρωσις, συναρμογὴ κ. Ιδ. ἐν τῇ οὐρᾷ τοῦ σκορπίου· Ἡσ. «σφόνδυλοι, τῶν σκορπίων αἱ ἐπὶ τῶν κέντρων περιγραφαί» : Ἵππαρχ.3,4,2, Νίκ.Θηρ.798 **τοῦ γὰρ προμελαίνεται ἄκρη σφόνδυλος·** 3) ἀκανθώδης λόφος ἢ προεξοχὴ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰχθύος κεστρέως : Δωρί.π.Ἀθήν.7,306F **τὸν δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ κεστρέως ἐχῖνον σφόνδυλον ὀνομάζει·** 4) εἶδος ὀστρακοδέρμου ἢ ὀστρέου : Σωρ.Ι,51, Γαλ.6,734, Διοκλητ.Ἔδικτ 5,10 **σφόνδυλοι θαλάσσιοι·** 5) πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα σφονδύλου, τὸ ὁμοιάζον πρὸς σφόνδυλον, οἷον ἕκαστος τῶν κυλινδρικῶν λίθων ἐξ ὧν σύγκειται ὁ κίων, ἄ. σπόνδυλος : Καλλίξ.Ι **αἱ γὰρ γεγονότες αὐτόθι κίονες ἀνήγοντο στρογγύλοι διαλλάττοντες τοῖς σφονδύλοις** (δ.γρ. ἀντὶ σπονδύλοις), Ἐπιγρ.' || **σφόνδυλοι μεγάλοι** πιθ. οἱ σπόνδυλοι κίονος ἐν χρήσει ὡς βλήματα : Ἀθήν.Μηχ.37,7 **ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ἀφιέντων αὐτῶν πέτρας παμμεγέθεις καὶ σφονδύλους μεγάλους·** 6) κ.νεώτ. ὁ σπόνδυλος τῆς ἀτράκτου, στρογγύλον καὶ βαρὺ σῶμα προσαρμοζόμενον εἰς τὸ κάτω ἄκρον τῆς ἀτράκτου πρὸς ρύθμισιν καὶ ἐπιτάχυνσιν τῆς περιστροφικῆς αὐτῆς κινήσεως, τὸ σφοντύλι : Πλάτ.Πολ.616C **τὸν δὲ σφόνδυλον μεικτὸν ἔκ τε τούτου καὶ ἄλλων γενῶν,** Θεόφρ.ΦΙ 3,16,4, Πλούτ.Ἠθ.745F **ἀτράκτους καὶ ἠλακάτας.. σφονδύλους,** Σωρ.Ι,110,Πολυδ.7,31, Διοκλητ.Ἔδικτ.13,5, Θεμίστ.32,356C· 7) **τὸ σχῆμα** τοῦ μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ κύκλου κειμένου μέρους τῆς γηΐνης σφαίρας : Στράβ.2,5,6 **τὸ μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ ληφθέντος παραλλήλου τούτῳ πρὸς τῷ πόλῳ τμῆμα τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου σπόνδυλός ἐστι τὸ σχῆμα·** 8) ἡ δικαστικὴ ψῆφος· Ἡσ., Εὐστ. Ὀδ.1669,62 «σφόνδυλος, ἡ δικανικὴ ψῆφος» : Πολυδ.8,17 (δ.γρ. σπόνδυλος)· 9) κ. μσν. ἡ κεφαλὴ εἴδους τινὸς τοῦ φυτοῦ κινάρα βλ.λ. : Γαλ.6,637, Διοκλητ.Ἔδικτ.6,2, Γεωπ.18,19,2 **τῆς κινάρας αἱ ἐν τοῖς σπονδύλοις ἐκφυόμεναι τρίχες·** 10) εἶδος μηχανήματος πρὸς ἄνοιγμα ἢ κλείσιμον θύρας καταπακτῆς : Αἰν.Τακτ.36,2 **σπονδύλου προϋποτιθεμένου·** 11) νεώτ. βαρὺς καὶ μεγάλης ἀκτῖνος τροχὸς ἐμβολοφόρου κινητηρίου μηχανῆς χρησιμεύων εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν διατήρησιν ὁμοιομόρφου τῆς περιστροφικῆς αὐτῆς κινήσεως.

σφονδυλώδης-ους-ες σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφόνδυλον, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα σφονδύλου βλ.λ.1), μ. ἐν τῷ τ. σπονδυλώδης : Σχόλ.Ἰλ.Ε 586.

σφοντάμι (τὸ) δημ. τὸ μικρὸν δένδρον σφένδαμνος ἢ μομπελλιανή.

σφοντύλι (τὸ) δημ. ὁ σφόνδυλος τῆς ἀτράκτου· || φρ. **τοῦ ἔδωσε ἕνα χαστούκι ποὺ τοῦ φάνηκε ὁ οὐρανὸς σφοντύλι** (ἐζαλίσθη τόσον, ὥστε τοῦ ἐφάνη ὁ οὐρανὸς περιστρεφόμενος ὡς σφόνδυλος ἀτράκτου).

σφοντυλιά (ἡ) δημ. τὸ διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ αὐχένος Ιδ. πλῆγμα, κτύπημα.

σφορτάν Ἡσ. «λιμόν».

σφορτσάντο κ. σφορτσάτο (ἰταλ.) δημ. μουσικὸς ὅρος καὶ σημεῖον, σημαίνων τὴν διαδοχικὴν ἀλλ' ἀπότομον αὔξησιν τοῦ ἤχου, μετὰ προσθέτου ἐντάσεως ἐπὶ φθόγγου ἢ συγχορδίας.

σφορτσάζω δημ. ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.

σφόρτσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. βία, καταναγκασμός.

σφόρτσος (ὁ) (ἰταλ.) ὁ σφοδρὸς ἄνεμος.

σφός, σφή, σφόν ἀντων. κτητ. ὁ σφέτερος, ὁ ἰδικός των, πάντοτε ἐπὶ πολλῶν κτητόρων : Ἰλ.Α 534 **σφοῦ πατρὸς ἐναντίον,** Ὀδ.Α 34 **οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν .. ἄλγε' ἔχουσιν,** Σαπφ.10, Πίνδ.Π 5,102 **σφὸν ὄλβον,** Τζέτζ.Χιλ.8,307 **σφαῖς κεφαλαῖς ἐπέθεντο τιάρας·** 2) π. τοῖς μεθ' Ὅμ. ποιηταῖς, ὁ ἰδικός του, ὁ ἰδικός της : Ἡσίοδ.Θ 398 **σὺν σφοῖσιν παίδεσσι,** Ἀλκμ.56Α, Θέογν.712 **ἤλυθε .. ἥρως .. σφῇσι πολυφροσύναις,** Καλλ.Αἴτ. ἐν Πάπ.Ὀξ.2080,75· 3) ὁ σός : Ὀρφ.Λιθ.168 **φιλοφροσύνης ἕνεκα σφῆς** (ἀντὶ ἕνεκεν σῆς)· 4) ὁ ἐμός : Ἐπιγρ.· 5) ὁ σφωΐτερος : Ἰλ.Λ 142 **σφοῦ πατρὸς .. λωβὴν** (δ.γρ. ἀντὶ οὗ).

σφουγγαράδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σφουγγαράν, ὁ τῶν σφουγγαράδων βλ.λ., ὁ σπογγαλιευτικός : **σφουγγαράδικα καΐκια·** 2) τὸ οὐδ. **σφουγγαράδικο** ὡς οὐσ. σπογγαλιευτικὸν πλοῖον· 3) ὁμ. **τὸ αὐδ.** ὡς οὐσ. πρατήριον σπόγγων.

σφουγγαράς (ὁ) δημ. ὁ σπογγαλιεύς, κ. Ιδ. ὁ γυμνὸς δύτης· 2) ὁ πωλητὴς σπόγγων.

σφο(υ)γγάρι (τὸ) δημ. ὁ σπόγγος βλ.λ.

σφουγγαρίζω δημ. μάσσω, ἀπομάσσω, καθαρίζω διὰ σπόγγου· || πλύνω **τὸ δάπεδον** διὰ φήκτρας ἢ μὲ σφουγγαρόπανο βλ.λ.· 2) ρηματ. π. σφουγγάρισμα, σφουγγαρίστρα.

σφουγγάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφουγγαρίζω, Ιδ. ἡ πλύσις, τὸ καθάρισμα τοῦ δαπέδου διὰ σπόγγου ἢ μάκτρου, μὲ σφουγγάρι ἢ μὲ σφουγγαρόπανο.

σφουγγαρίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ ἀσχολουμένη εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν δαπέδων, γυναῖκα ποὺ σφουγγαρίζει βλ.λ. τὰ πατώματα.

σφουγγαρόπαν(ν)ο (τὸ) δημ. χονδρὸν κανναβιναν Ιδ. ὕφασμα, δι' οὗ ἀπομάσσουσι τὰ ὕδατα κατὰ τὸν καθαρισμὸν δαπέδου, τὸ πανὶ τοῦ σφουγγαρίσματος.

σφουγγάτο(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. σφογγάτα ἢ -άτο(ν) ἡ ὀμελέττα βλ.λ. : Πρόδρ.Ι,130 **καὶ πρῶτον μισὸν ἐκζεστόν, δεύτερον τὸ σφουγγάτον,** δ. δίστ.**ἔλα κοκκώνα κάτω | νὰ φάῃς τὸ σφουγγάτο.**

σφουγγίζω μσν. κ. δημ. κ. σφογγίζω ἀντὶ σπογγίζω : Κρυστ.Ἀγροτ.Φλογέρα 46 **κι ἂν δάκρυζαν**

τὰ μάτια μου κι ἂν πόναγα ποτέ μου, | αὐτὴ μ' ἐσφόγγιζ' ἐλαφρά, Μαλακ.Συντρ.36,1 σφόγγισε τὰ ματάκια σου ποὺ κλαῖνε· || τὸ μέσ. σφουγγίζομαι σπογγίζω ἐμαυτόν, καθαρίζομαι, ἀποψήχομαι : Ἐρωτόκρ.2,1521 σηκώνεται, σφουγγίζεται, νὰ γιατρευτῇ γυρεύγει.

σφουμάτο (τό) (Ἰταλ.) δημ. (τεχν. ὅρος ἐν τῇ ζωγραφικῇ) ἡ διὰ χρωστῆρος ἁπαλὴ καὶ ἁρμονικὴ ἕνωσις καὶ διαβάθμισις τῶν ἐσκιασμένων πρὸς τὰ φωτεινὰ μέρη σχεδίου ἢ εἰκόνος τινός.

σφουμίλι (τό) δημ. αἰχμηρὸς καὶ κατὰ τὰ δύο ἄκρα κύλινδρος ἐκ χάρτου ἢ δέρματος ἐν χρ. ὡς ὄργανον ἐν τῇ ζωγραφικῇ, ἄ. σφομίλι βλ.λ.

σφουρδάκλα (ἡ) δημ. κ. σφουρδακύλα τὸ φυτὸν συκόρριζα ἡ μεγανθής, ἄ. ζοχαδόχορτο.

σφραγίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ σφραγίς βλ.λ., μικρὰ σφραγίς : Ἀριστφ.Θεσμ.427 ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια, Θεόφρ.Λιθ.18, Πλούτ.Ἠθ. 462D πολυτελῆ σφραγίδια, Ἐπιγρ., Πάπ.

σφραγιδογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ ἐγγράφου ἢ ἄ. ἀντικειμένου ἀποτύπωσις σφραγῖδος, ἐπέχουσα θέσιν ὑπογραφῆς ἢ σήματος ἰδιοκτησίας.

σφραγιδογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σφραγιδογραφίαν, ὁ τῆς σφραγιδογραφίας.

σφραγιδόκηρος (ὁ) νεώτ. ὁ Ἱσπανικὸς κηρός, τὸ βουλλοκέρι.

σφραγιδοκύλινδρος (ὁ) νεώτ. κτ. πληθ. κυλινδρικοὶ λίθοι ὡς σφραγῖδες ἀρχαίων ἀσιατ. λαῶν.

σφραγιδόλιθος (ὁ) νεώτ. μικρὸς ἡμιπολύτιμος λίθος κ. ἰδ. δακτυλιόλιθος φέρων ἐγγλύφους ἢ ἀναγλύφους παραστάσεις ἢ γράμματα καὶ ἐπιγραφὰς καὶ χρησιμεύων πρὸς σφράγισιν.

σφραγῖδονυχαργοκομήτης (ὁ) Ἡσ. «σφραγιδονυχαργοκομήτας· τοὺς ἔχοντας ἐν τοῖς δακτυλίοις ὄνυχας λευκοὺς καὶ κομῶντας» : Ἀριστφ. Νεφ.332 θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας (Σουΐδ. «τοὺς κόμαις καὶ περιττοῖς δακτυλίοις τὰς χεῖρας κοσμουμένους, ὡς μέχρι τῶν ὀνύχων ὑπὸ τῶν δακτυλίων σκέπεσθαι τοὺς δακτύλους», αὐτ.«τῶν ὀνύχων ἐπιμελουμένους, καὶ ὁσημέραι ξέοντας αὐτοὺς τοῦ ἐκλάμπειν δύναν»).

σφραγῖδοφυλάκιον (τό) λεξ. θήκη ἐν ᾗ φυλάττεται ἡ σφραγὶς ἢ ὁ δακτύλιος : Ἁρποκρ.,Φώτ.ἐν λ. πυελίδα· **2**) ἡ πυελὶς ἔνθα τοποθετεῖται ἡ ψῆφος ἐν δακτυλίῳ, ἄ. σφενδόνη : αὐτ.

σφραγιδοφύλαξ-ακος (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. τὸ σφραγιδοφυλάκιον βλ.λ.1) : Ἡσ., AB 295,10, Φώτ. ἐν λ. πυελίς· **2**) νεώτ. ὁ φύλαξ τῆς σφραγῖδος κ. ἰδ. τῆς μεγάλης σφραγῖδος τοῦ κράτους· || ὡς ἀξίωμα ἀνωτέρου κρατικοῦ λειτουργοῦ : ὁ μέγας σφραγιδοφύλαξ (ὁ λόρδος καγκελλάριος ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς φυλάττων τὴν μεγάλην σφραγῖδα τοῦ κράτους, δι' ἧς ἐπιστοποιεῖτο ἡ εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα ὑπογραφὴ τοῦ βασιλέως).

σφρᾱγίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. σφρηγίζω, μέλλ. σφραγίσω κ. ἀττ. -ιῶ, ἀόρ. ἐσφράγισα, δημ. κ. σφράγισα, μέσ. ἀόρ. ἐσφραγισάμην (Πλάτ. Νόμ.957Β· κ. ἐπ. : αὐτ.855D), παθ. ἀόρ. ἐσφραγίσθην (κ. ἐπ- : Πλάτ.Φίλ.26D), δημ. -ίστηκα, παρακ. ἐσφράγισμαι (κ. κατ- : Πλάτ.Ἐρυξ.400Α, Ἰσοκρ. 17,34), μτχ. ἐσφραγισμένος κ. δημ. σφραγισμένος, κλείω ἢ ἐγκλείω τι διὰ σφραγῖδος ἢ οἱονεὶ διὰ σφραγῖδος : Εὐρ.ΙΑ 38 ταὐτὰ πάλιν γράμματα συγχεῖς καὶ σφραγίζεις λύεις τ' ὀπίσω . . πεύκην (δέλτον), ΚΔ Ματθ.27,66 ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον, Πάπ. ταβέλλας ἐσφράγισα, αὐτ. σφράγισον τὸ σιτάριον,-ἐσφράγισε τὸ γράμμα μὲ τὴ βοῦλλα του, - τοῦ σφράγισαν τὸ μαγαζί (ἐπὶ κατασχέσεως, πτωχεύσεως κτλ.)· κ. παθ. : Αἰσχ.Εὐμ.828 δώματος . . , ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος, ΠΔ Δευτ.32,34 ἰδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου, αὐτ.Ἡσ.29,11 (βιβλίον) ὃ οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφράγισται γάρ, Ἀποκ.Ὀκταήχου (ου ἤχου τοῦ λίθου σφραγισθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, Πάπ. θυλάκιον ἐσφραγισμένον, αὐτ. ἐπιστόλιον ἐσφραγισμένον τῇ αὐτῇ σφραγῖδι, αὐτ. ἐσφραγίσθη γῇ λευκῇ, - ἐσφραγισμένος τάφος· || τὸ μέσ. σφραγίζομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐρ.ἀπ.781,10 μόνη δὲ κλῇθρ' ἐγὼ σφραγίζομαι, ΠΔ Βήλ 14 σφραγισάμενος τὸν ναὸν ἐκέλευσε σφραγίσαι τῷ τοῦ βασιλέως δακτυλίῳ, Διογ.Λ 4,59 (τὸ ταμεῖον) σφραγισάμενος εἴσω τὸν δακτύλιον διὰ τῆς ὀπῆς ἐρρίπτει, Πάπ. τὸν θησαυρὸν σφραγίσασθαι· || νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. συνεκδ. κλείω ἐπιμελῶς : σφράγισε τὸ μπουκάλι, γιὰ νὰ μὴν ἐξατμίζεται τὸ οἰνόπνευμα, -σφραγίζω τὰ δόντια (ἐμφράσσω τὴν ὀπὴν τερηδανισμένου ὀδόντος δι' εἰδικοῦ ἀμαλγάματος)· **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω σφραγῖδα, ἰδ. ἐπὶ ἐγγράφου πρὸς ἐπικύρωσιν αὐτοῦ, ἐπισημαίνω τι δι' ἐπιθέσεως σφραγῖδος ἐπ' αὐτοῦ, ἀποτυπῶ τὸ σχῆμα τῆς σφραγῖδος ἐπὶ ἐγγράφου πρὸς βεβαίωσιν τῆς γνησιότητος αὐτοῦ ἢ ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἀπαραβιάστου αὐτῶν, ἐπισφραγίζω, βουλλώνω : Ἐπιγρ.· κ. παθ. : ΠΔ Ἰερ.39(32),11 τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ ἐσφραγισμένον, Πάπ. τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως διὰ τῆς θυρίδος ἐσφραγισμένην . . (ἔντευξιν), - τὸ πιστοποιητικό(ν) ἐσφραγίσθη - εἶναι (ἐ)σφραγισμένο(ν), - σφραγισμένα γραμματόσημα· τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ. ἐξαποστεῖλαι εἰς Ῥόδον τοῦδε τοῦ ψηφίσματος ἀντίγραφον, σφραγισαμένους τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι, Πάπ. ἵνα μὴ κυριεύσας (τῆς σφραγῖδος) κοινὴν ἐπιστολὴν κατὰ πάντων γράφας σφραγίσηται αὐτῇ τῇ σφραγῖδι· || ὁμ. τὸ μέσ. γεν. ἀποτυπῶ τὸ σχῆμα σφραγῖδος ἐπί τινος ἀντικειμένου πρός τινα σκοπόν : Ἀριστλ.Μνήμ.450a,32 καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις· **3**) ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ, κατόπιν ἐξετάσεως, τὴν γνησιότητα ἢ ἀκρίβειαν ἀντικειμένου τινὸς δι' ἐπιθέσεως ἐπ' αὐτοῦ σφραγῖδος : Πάπ. ἐπεθεώρησα μόσχον ἕνα . . καὶ δοκιμάσας ἐσφράγισα ὡς ἔστιν καθαρός· κ. παθ. : Πάπ. μετρεῖτω τοῖς μέτροις τοῖς ἐν ἑκάστῳ τῶν τόπων ὑπάρχουσιν ἐξητασμένοις καὶ ἐσφραγισμένοις ὑπὸ τοῦ οἰκονόμου· πρβλ.Ἡρ. 2,38· **4**) τὸ μέσ. ἐπιθέτω σφραγῖδα ἐπὶ ἐνυποθήκου τινὸς ἀντικειμένου, σφραγίζω ἀντικείμενόν τι εἰς ἔνδειξιν τοῦ ὅτι εἶναι ἐνεχυριασμένον : Πλούτ. Πομπ.5 οὐκ ἐγγύην ἔρχομαι σφραγιούμενος, Ἀρρ.Ἐπικτ.2,13,7· **5**) μτφ. κλείω, φράσσω τι οἱονεὶ δι' ἐπιθέσεως σφραγῖδος, τὸ παθ. : Γαλ.12, 215 ἐσφραγισμένην ἀκριβῶς οὐλήν· || τὸ μέσ. σφραγίζομαι π. Νόνν.Δ 26,261 οὓς . . ἀφθόγγων στομάτων σφρηγίσσατο δεσμῷ (κατέστησεν ἀλάλους, ἀναύδους)· **6**) ὁμ. μτφ. οἱονεὶ ἐπιθέτω τὴν σφραγῖδά μου εἴς τινα, διαπιστεύω, ὁρίζω, διορίζω τινὰ ὡς ἀπεσταλμένον μου : ΚΔ Ἰω 6,27 ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ΚΔ Κορινθ.2,1,22 ὁ . . χρίσας ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς· **7**) ὁμ. μτφ. ἐπιθέτω σφραγῖδα εἰς ἔνδειξιν ἐπιδοκιμασίας, ἐπικυρῶ, ἐπιβεβαιῶ, ἐπισφραγίζω : Λόλλ.Βάσσ. ΑΠ 9,236 ἄρρηκτοι Μοιρῶν πυμάτην ἐσφράγισαν ὅρκοι τῷ Φρυγὶ πὰρ βωμῷ τὴν Πριάμου θυσίην, ΚΔ Ἰω.3,33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι Θεὸς ἀληθής ἐστιν· || συνήθ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : αὐτ.Ρωμ.15,28 σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι (βεβαιώσας αὐτοὺς περὶ τοῦ καρποῦ) : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,271 σφραγίζεσθαι ποιητικαῖς φωναῖς· || κ. μσν. τὸ ἐνεργ. ἐν ἀναφ. πρὸς χειροτονίαν ἢ ἐκ-

λογήν, ἐπικυρῶ, ἐπισημοποιῶ, τὸ παθ. : Εὐσ.'Εκκλ. 'Ιστ.6,43,15 **σφραγισθῆναι ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου**, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,38 **ἵνα ἐκλέγηται παρὰ πάντων τῶν μοναχῶν εἷς . . καὶ** σφραγίζηται παρὰ τοῦ . . **καθηγουμένου** τῆς μονῆς· || μσν. ἐκλέγω, καθίστημι, ἀποδείκνυμι, ἀναγορεύω, ἴδ. διὰ χειροτονίας : Sancitum Germ.1.3 Juris Graecorum 223 **καὶ ἐσφράγισεν ἐν ταύτῃ** (τῇ μονῇ) **ἡγούμενον**· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Βαλσ.Καν. 'Αποστ.36 **διακόνους χειροτονεῖσθαι μέν, τουτέστι σφραγίζεσθαι ἐμάθομεν**· **8**) μτφ. γεν. ἐπιθέτω, ἐπιβάλλω σημεῖον ὡς διὰ σφραγῖδος, σημαίνω, σημειῶ, σημαδεύω : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.3,25 **οὐ κατ' εὔγυρον πάλην ψάμμος πεσόντος νῶτον οὐκ ἐσφράγισεν**· κ. παθ. : Εὐρ.ΙΤ 1372 **δεινοῖς δὲ σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν** (ἐπὶ τετρωμένων), Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,34 **ἡ μὲν τροχαλοῖς σφραγιζομένη γελασίνοις λευκῇ ἀπὸ γλουτῶν ἤνθεεν εὐαφίῃ** (σεσημειωμένη μὲ μικρὰς κοιλότητας), Πάπ. **καμήλους ἐσφραγισμένας εἰς τὸν δεξιὸν μηρὸν νῦ καὶ ἦτα**· **9**) μτγν. κ. μσν. μτφ. σφραγίζω διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ κ. ἴδ. ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος : 'Ιω.Χρυσ.ΚΔ Τιμ. 24· κ. παθ. : Γρηγ.Ναζ.Βαπτίσμ.ἐν Θησ.Στεφ. **πρόβατον γὰρ ἐσφραγισμένον οὐ ῥαδίως ἐπιβουλεύεται**· πρβλ.Δουκάγγ.' || τὸ μέσ. κάμνω τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ : Μηναῖ.3,4 Συνξ.2 **ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔλαθε σφραγισάμενος**· **10**) θέτω τέρμα ἢ ὅριον εἴς τι, τελειώνω τι : Θεοδοτ.ΠΔ Δαν.9,24 **σφραγίσαι ἁμαρτίας**· || τὸ μέσ. **σφραγίζομαι** περιορίζω : 'Αρχέλαος π.'Αντίγ.Καρ.89 **πάντα δι' ἀλλήλων ὁ πολὺς σφραγίζεται αἰών** (δηλ. ὁ θάνατος τοῦ ἑνὸς εἶναι ἡ γέννησις τοῦ ἄλλου), 'Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,297· **11**) ρηματ. π. σφράγισις, σφράγισμα, σφραγισμός, σφραγιστήρ, σφραγιστής, σφραγιστός.

σφρᾱγίς-ῖδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **σφρηγίς**, αἰολ. αἰτ. **σφρᾶγιν** (Εὐστ.265,18), δημ. **σφραγῖδα**, πᾶν ἀντικείμενον ἐκ κατειργασμένου λίθου, μετάλλου, ἐλαστικοῦ κόμμεος κττ. φέρον ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ἐπιφανειῶν αὐτοῦ ἐγγλύφους ἢ ἀναγλύφους παραστάσεις, γράμματα, λέξεις ἢ σύμβολα, ἅτινα ἀποτυπούμενα ἐπί τινος ἀντικειμένου ἢ ἐγγράφου χρησιμεύουσιν ὡς γνώρισμα τοῦ σφραγίζοντος ἢ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ σφραγιζομένου ἀντικειμένου, βοῦλλα· πρβλ.σφραγιδόλιθος, δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου : 'Ηρ.1,195 **σφρηγῖδα . . ἕκαστος ἔχει καὶ σκῆπτρον χειροποίητον**, αὐτ.3,41, 'Αριστφ.'Ορν.560, αὐτ.Θεσμ.415 **ταῖς γυναικωνίτισιν σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν**, αὐτ.'Εκκλ.632 **τῶν σφραγῖδας ἐχόντων** (τῶν κομψευομένων, τῶν φιλαρέσκων), αὐτ.ἀπ.320,12, 'Αντιφάν.190 **ἔχων . . σφραγῖδα καὶ μεμυρισμένος**, Πλάτ.'Ιππ.Ε 368C **ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν, καὶ ἄλλην σφραγῖδα σὸν ἔργον**, Νουμήν.'Απ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.14,7, Πάπ. **περὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἱεροῦ**, αὐτ. **τῇ σῇ σφραγῖδι κλείσας σφράγισον**· || ὁμ. **ἐπὶ** τῆς δημοσίας σφραγῖδος τῆς πολιτείας : 'Αριστλ.'Αθ.44,1 (ὁ ἐπιστάτης) **τηρεῖ . . καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα**, Στράβ.9,3,1 **ἔχουσί τε ἐπὶ τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι τὸν ἕσπερον ἀστέρα ἐγκεχαραγμένον**, 'Επιγρ. **ἐσφραγισμένα τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι**, - νεωτ. φρ. **ὑπεγράφη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ κράτους σφραγίς**· || μτγν. κ. μσν. σφραγὶς πρὸς ἀποτύπωσιν γραμμάτων ἢ σχημάτων ἐπὶ προσφορῶν κττ., ὡς καὶ τὸ ἀποτύπωμα αὐτῆς ἐπὶ τῆς προσφορᾶς, τὸ τυπάρι : ΨΧρυσ.12, 77Ε· **2**) ὁ σφραγιδόλιθος βλ.λ. : 'Ηρ.7,69 **ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος ὀξὺς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι**, 'Αριστλ. Μετ.387b,17,αὐτ.'Ακουστ.801b,4 **τὰς τῶν δακτυλίων σφραγῖδας**, Θεόφρ.Λιθ.44, 'Επιγρ. σφραγὶς **ἴασπις χρυσοῦν δακτύλιον ἔχουσα**, αὐτ. **σφραγῖδες ὑάλιναι**, Κλήμ.'Αλ.Παιδ.373 (ἔκδ. Dind.)· **3**) γεν. πολύτιμος λίθος : Λουκ.'Απαίδ.8 κιθάραν.. **σφραγῖσι . . καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην**· **4**) νεώτ. ἡ ἐκ πηλοῦ ἢ σφραγιστικοῦ κηροῦ μᾶζα, ὡς καὶ τὸ μετάλλινον πέταλον, ἐφ' ὧν τὸ ἀποτύπωμα : **ἡ σφραγὶς τοῦ αὐτοκράτορος 'Αλεξίου** (τὸ χρυσόβουλλον τοῦ 'Αλεξίου)· **5**) κ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. τὸ διὰ τῆς σφραγῖδος ἀποτυπούμενον σῆμα, ὁ τύπος, τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγῖδος, ἡ βοῦλλα : Νόμ.Σόλωνος π. Διογ.Λ 1,57 **σφραγὶς δακτυλίου**, Σοφ.Τρ.615, Εὐρ. ΙΑ 155 **σφραγῖδα . . ἣν ἐπὶ δέλτῳ τήνδε κομίζεις**, Θουκ.1,129 **ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει αὐτῷ . . διαπέμψαι καὶ τὴν σφραγῖδα ἀποδεῖξαι**, αὐτ.132, ΚΔ 'Αποκ.5,1 **βιβλίον . . κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά**, αὐτ.2, Λουκ.'Αλέξ.20 ἐπινοήσας .. **ποικίλας τῶν σφραγίδων τὰς λύσεις**, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.7, 6,5 διασχολουμένῳ . . **ἐκείνῳ περὶ** τὴν τῶν σφραγίδων **ἐπίγνωσιν**, - **πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ ἐκδότου**· || **σφραγὶς τοῦ Σολομῶντος** (τὸ ἑξάγραμμα)· || ἀποτύπωμα σφραγῖδος ἐπὶ δέρματος ζῴου, στίγμα : Πάπ. **σφραγῖδαν ἐπιβάλλειν ἑκάστῳ ὄνῳ**, αὐτ. **οἴσομεν ὑμῶν τὴν σφραγῖδα καὶ οὐδὲν ζητηθήσεται πρὸς ἡμᾶς**· **6**) μτφ. : Κριτ.1.5 **σφραγὶς δ' ἡμετέρης γλώττης ἐπὶ τοῖσδεσι κεῖται**, Τιμόθ.Μιλ.Περσ.160 **διάτορον σφραγῖδα θραύων στόματος**, 'Ορφ.'Υμν.34,26 **οὕνεκα παντὸς ἔχεις κόσμου σφραγῖδα τυπῶτιν** (ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦ), αὐτ.64,2, Πλούτ.Πομπ.10 **σφραγῖδα ταῖς μαχαίραις αὐτῶν ἐπέβαλεν**, Λουκ. 'Επιγρ.11 **ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφραγὶς ἐπικείσθω**, Πάπ. **ὁρκίζω σφραγῖδα θεοῦ, ὅπερ ἐστὶν ὅρασις**, Χριστόδ.'Εκφρ.31 **ἀλλὰ ἑ τέχνη χαλκείης ἐπέδησεν ὑπὸ σφραγῖδα σιωπῆς**· **7**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. δεῖγμα, τεκμήριον βέβαιον, ἐπιβεβαίωσις ἢ ἐγγύησις : Θέογν.19 **σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω τοῖσδ' ἔπεσιν** (ὡς ἐγγύησις ἢ διαβεβαίωσις), ΚΔ Ρωμ.4,11 **καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ**, αὐτ.Κορινθ.1,9,2 **ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ**, Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.3,23 **σφραγὶς τοῦ κυρίου** (τὸ βάπτισμα), - **τὸ ἔργον του φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς μεγαλοφυΐας**· **8**) πᾶν σημεῖον, οἷον τὰ στίγματα τῆς παρδάλεως : 'Οππ Κυν.2,299 **οἷά τε θηρῶν πορδαλίων σφραγῖδες ἐπὶ χροῒ μαρμαίρουσι**· πρβλ. σφηρός· **9**) τραῦμα, πληγή : Λυκόφρ.780 **δαφιλὴς σφραγὶς μενεῖ Θόαντος ἐν πλευραῖς ἔτι** (σχόλ. «τὸ ἐγχάραγμα τῶν ἐγγεγονυιῶν αὐτῷ πληγῶν ὑπὸ Θόαντος παραμενεῖ»)· **10**) μτγν. κ. μσν. γεν. τύπος, ἀποτύπωμα, σημάδι : Μηναῖ.1,2 'Ορθρ.'Ωδ.6 **τοῦ Σταυροῦ τὴν σφραγῖδα ἐνθέμενος**, Εὐχολόγ.359 **σφραγὶς δωρεᾶς πνεύματος ἁγίου** (τὸ χρίσμα διὰ τοῦ ἁγίου μύρου)· **11**) λήμνιος φαρμακευτικὸς πηλὸς χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὡς ἀντιφάρμακον καὶ φέρων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτοῦ τὴν σφραγῖδα τῆς Λημνίας ἱερείας τῆς 'Αρτέμιδος : Διοσκ.5,97,αὐτ. 'Αλεξ.Προοίμ. **σφραγὶς Λημνία**, 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.2,2, Γαλ.12,169, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.866· πρβλ. σφραγῖτις· **12**) πάπ. κατάλογος κτηματολογίου, ἤτοι κατάλογος κτημάτων ἰδιωτῶν ἐν περιοχῇ τινι, κατὰ κατογραφὴν ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἔκτασις γῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῆς πολιτείας κατανεμομένη εἰς κτήματα : Πάπ. **περὶ Εὐημερίαν τῆς πρώτης σφραγῖδος ἄρουραι χ**, Πάπ. **ἐπὶ τῆς ἕκτης σφραγῖδος**· **13**) ἐκμισθωθὲν κτῆμα ἐγγεγραμμένον **εἰς** τοὺς καταλόγους : Πάπ.· **14**) ἠριθμημένον μέρος τῆς γηίνης ἐπιφανείας : 'Ερατοσθ. π. Στράβ.2,1,22 **πειρᾶται τούτων**

ἑκάτερον τέμνειν πάλιν εἰς τὰ δυνατὰ μέρη· καλεῖ δὲ ταῦτα σφραγῖδας καὶ δὴ τοῦ νοτίου μέρους πρώτην εἰπὼν σφραγῖδα τὴν Ἰνδικήν, αὐτ.11,12,5· **15)** μτγν. κ. μσν. ἰατρ. καταπότιον : Γαλ.13,834 **Πολυείδου σφραγίς,** Παῦλ.Αἰγ.7,12· **16)** μτγν. ἰατρ. **Πακκίου σφραγίς** καυτήριον τοῦ Πακκίου, ὀνομασία κολλυρίου τινός . Γαλ.12,751· (ἰ τὰ κολλύρια ἔφερον τὴν σφραγῖδα τοῦ κατασκευαστοῦ αὐτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητός των : Ἐπιγρ. **17)** μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ πρᾶξις δι᾽ ἧς γίνεται, ἐκλέγεταί τις ψάλτης ἢ ἀναγνώστης ἢ καθίσταται εἰς ἐκκλησιαστικὸν ἢ ἱερατικόν τι ἀξίωμα : Βαλσ.Καν.15 Συν.7 **διὰ τὴν ἀναγνώστου σφραγῖδα, ὡς δυνατοῦ μὴ ὄντος παρὰ ἀνιέρου καθηγουμένου σφραγισθῆναι,** αὐτ.Καν.51 Ἐπιστ Βασ.πρὸς Ἀμφιλ. **κἄντε διὰ μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχωσιν ἱερατικήν, ὡς οἱ ἀναγνῶσται καὶ οἱ ψάλται,** Κατάλ.Ὀφφ.Μεγ.Ἐκκλ. Ἀλλατίου π.Θησ.Στεφ. **τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτια δίδονται εἰς τρεῖς σφραγῖδας ταύτας, καὶ εἴ τις ἓν δ᾽ ἔχει ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν σφραγίδων ἀναβιβάζεται εἰς τὴν τάξιν τῶν κληρικῶν·** ‖ ἡ εὐλογία τοῦ ἱεράρχου : Συμ.Θεσσ. π.Θησ.Στεφ. **ἐπάνω τῆς σφραγῖδος σφραγίζεται ὁ ἀναγνώστης, θεμένου τὴν χεῖρα ἐπὶ τῇ σφραγῖδι δῃ᾽ ἱεράρχου.**

σφράγισις-εως (ἡ) (σφραγίζω) νεώτ., δημ. σφράγιση ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ὁ σφραγισμός, ἡ ἐπίθεσις σφραγῖδος ἐπὶ κινητοῦ τινος πράγματος πρὸς διαφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ ἀφαιρέσεως, ἀποκρύψεως, ἀντικαταστάσεως ἢ ἀλλοιώσεως· **2)** δημ. **σφράγιση ὁ ἐσφραγισμένος** ἄρτος, τὸ πρόσφορον βλ.λ.

σφράγισμα-ατος (τὸ) (σφραγίζω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφραγίζειν, ἀποτύπωμα σφραγῖδος, ἡ σφραγίς βλ.λ.5) : Εὐρ.Ἱππ.864 **φέρ᾽ ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων ἴδω τί λέξαι δέλτος,** αὐτ.ἀπ.1063,9 **μοχλοῖς καὶ διὰ σφραγισμάτων σῴζειν δάμαρτα** (διὰ μοχλῶν καὶ σφραγίδων ἐπὶ τῆς θύρας), Ξεν.Ἑλλ.1,4,3 **ἐπιστολὴν . . σφράγισμα ἔχουσαν,** Δούκ.37,14,7 **σφράγισμα πνεύματος** (ἐπὶ τῆς θείας εὐχαριστίας) **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ἡ σφράγισις, ὁ σφραγισμός· **3)** νεώτ. ὀδοντιατρ. ἐπέμβασις ἐπὶ τερηδονισμένου ἢ ἄλλως πως ἐφθαρμένου ὀδόντος, δι᾽ ἧς φράσσεται ἡ ἐκ βλάβης σχηματισθεῖσα ὀπὴ καὶ ἀποκαθίσταται οὕτος εἰς τὸ κατὰ φύσιν, ἀ. ἔμφραξις ὀδόντος· ‖ τὸ πρὸς ἔμφραξιν ὀδόντος χρησιμεῦον ὑλικόν.

σφρᾱγισμός (ὁ) (σφραγίζω) Ἐπιγρ. κ. πάπ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ἡ σφράγισις : Ἐπιγρ. **σφραγισμὸς πιττακίου,** Πάπ. **ὑπὲρ σφραγισμοῦ μόσχων θυομένων·** **2)** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφραγίζειν, τὸ σφράγισμα, ἡ σφραγίς : Πάπ. **τῷ ἐπιταλέντι ἐπὶ σφραγισμῶν χρηματισμῷ.**

σφρᾱγιστήρ-ῆρος (ὁ) (σφραγίζω) μτγν. κ. μσν. σφραγίζων, τὸ ὄργανον δι᾽ οὗ σφραγίζομεν, σφραγίς, ἐπὶ δακτυλίου **μετὰ** σφραγιδολίθου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23, Διογ.Λ 7,50 **τύπος σφραγιστῆρος·** ‖ μσν. ὡς ἐπίθ. : Πλαν.Ὀβιδ.Μετ.9,565 **σφραγιστῆρι λίθῳ .. σφραγίζει πιέσασα.**

σφρᾱγιστήριον (τὸ) πάπ., γλωσσ. κ. νεώτ. σφραγιστήρ, σφραγίς: Πάπ· **2)** νεώτ.δημόσ. κατάστημα, ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ σφράγισις τοῦ χαρτοσήμου.

σφρᾱγιστής (ὁ) (σφραγίζω) κ. νεώτ. ὁ σφραγίζων, ὁ τὴν σφραγῖδα ἐπιτιθέμενος, ὁ ἐνεργῶν τὴν σφράγισιν, τίτλος Αἰγυπτίων ἱερέων σφραγιζόντων τὸ θῦμα πρὸ τῆς θυσίας : Πλούτ. Ἠθ.363B **τὸν μέλλοντα θύεσθαι βοῦν οἱ σφραγισταὶ τῶν ἱερέων κατεσημαίνοντο·** πρβλ. μοσχοσφραγιστής· ‖ ὁμ. ἐπὶ μάρτυρος ὑπογράφαντος καὶ ἐπισφραγίζοντος τὴν διαθήκην : Πάπ. **καὶ περὶ τὴν διαθήκην δὲ ἀποκρίνομαι, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς διαθήκαις ἑπτά εἰσιν σφραγισταί.**

σφρᾱγιστικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφράγισιν, ὁ τῆς σφραγίσεως : **σφραγιστικὸς κηρὸς** (ἀ. ἱσπανικὸς κηρός, τὸ βουλλοκέρι)· **2)** τὸ θηλ. **σφραγιστική** ὡς οὐσ. ἡ σφραγιδογραφία βλ.λ.

σφρᾱγιστός-ή-ό(ν) (σφραγίζω) Ἐπιγρ., πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐσφραγισμένος διὰ τῆς δημοσίας σφραγῖδος, ὁ φέρων τὴν δημοσίαν σφραγῖδα: Ἐπιγρ. **ἐὰν μή τις τῶν πωλούντων τι . . σφραγιστῷ μέτρῳ χρῆται,** - **σφραγιστὸς χάρτης** (τὸ χαρτόσημον)· **2)** ὁ διὰ σφραγῖδος σεσημασμένος, μαρκαρισμένος : Πάπ. **καμήλους . . σφραγιστούς·** **3)** δημ. ὁ οἱονεὶ διὰ σφραγῖδος κλεισθείς : Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.80,24.

σφραγῖτις-ιδος (ἡ) μσν. ἀντὶ σφραγίς **βλ.λ.11)** : Ἀκτουάρ. Ἰω. ἐν Ideleri Phys.2,13,27 **τῇ Λημνίᾳ σφραγίτιδι.**

σφραγμός (ὁ) πάπ. ὁ φραγμὸς βλ.λ.

σφρηγίζω ἰων. τ. τοῦ σφραγίζω βλ.λ. : Νόνν.Δ 26,261 **οὓς φύσις ἀφθόγγων στομάτων σφρηγίσσατο δεσμῷ.**

σφρηγίς-ῖδος (ἡ) ἰων. ἀντὶ σφραγίς βλ.λ. : Ἡρ. 1,195 **σφρηγῖδα δὲ ἕκαστος ἔχει καὶ σκῆπτρον.**

σφριαί Ἡσ. «ἀπειλαί, ὀργαί».

σφρῑγᾰνός-ή-όν ὁ ἀκμάζων, ὁ σφριγῶν, ὁ ἀκμαῖος : Ἱππ.π.Τίμ.Λεξ.ἐν λ. **σφριγῶντες παρ᾽ Ἱπποκράτει δὲ σφριγανὸν τὸ ἀκμάζον λέγεται,** Θεόκρ.11,21 **σφριγανωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς** (δ.γρ. ἀντὶ φιαρωτέρα)· ‖ Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,1258 «ἰσχυρός, στερεός»· **2)** ὁ ὀγκώδης, ὁ πεφυσιωμένος, ὁ φουσκωμένος : Πολυδ.4,137 **ὁ ὠχρὸς σφριγανός ἐστι ταῖς σαρξὶ καὶ περίκομος.**

σφριγηλός-ή-όν νεώτ. ὁ πλήρης σφρίγους, ὁ ἀκμαῖος, ὁ ζωηρός.

σφρῖγος-ους-εος (τὸ) κ.νεώτ. πλησμονὴ χυμῶν, ἀφθονία ὑγείας, δυνάμεως, ζωηρότητος, ἀκμή, εὐρωστία : Ἑρμιππ.53 **σφρίγει βραχιόνων,** - **νέος πλήρης σφρίγους,** - **νεανικὸν σφρῖγος.**

σφρίγω μτγν. κ. πσθ. σφρίγομαι σφριγῶ, ἀκμάζω : Ἀθανάσ.1,619(197C) **τὰ θηρία ἐσφρῖχθαι** (ἀντὶ πεφρῖχθαι).

σφρῑγῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι οἰδαλέος, πλήρης σφρίγους, γέμω ζωτικῶν χυμῶν, σπαργῶ, ὀργῶ, ἰδ. ἐπὶ μεστῶν γάλακτος γυναικείων μαστῶν : Ἱππ.Γυν.1,71 **σφριγᾷ στῆθος,** Πολυδ.1,250 **οὔθατα σφριγῶντα,** Χριστόδ.Ἔκφρ.105 **μαζοὺς . . σφριγόωντας ἐδείκνυεν·** **2)** γεν. ἐπὶ νέων προσώπων καὶ ζῴων καλῶς τεθραμμένων κττ., εἶμαι πλήρης σφρίγους, ἀκμῆς, ζωηρότητος, εἶμαι ἐν πλήρει ὑγείᾳ, ἀκμῇ, ἰσχύϊ, εἶμαι ἀκμαῖος, ρωμαλέος, ζωηρός, ἰσχυρός : Ἀχαι.4 **ἥβῃ σφριγῶντες,** Εὐρ. Ἀνδρ.196 **τῷ νέῳ τε καὶ σφριγῶντι σώματι,** Ἀριστφ.Νεφ.799 **εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,** αὐτ. Λυσ.80 **ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου,** Πλάτ.Νόμ. 840B **τὰ σώματα . . σφριγῶντες,** Ἀπολλ.Ρ 5,1258, Νικόλ.Δαμ.489Val. **ἐν τοιᾷδε ἡλικίᾳ ἐν ᾗ μάλιστα σφριγῶσιν οἱ νέοι,** Ἀρχιγ.π.Γαλ.8,91 **οἱ μύες σφριγῶντες, ὡς ἂν εἴποι τις,** Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ. 2,484,36 **τὰς σάρκας σφριγᾶν,** Ἀλκίφρ.3,19 **σφριγῶντας ἔχει τοὺς ὤμους,** Εὐμάθ.Ὕμν.122 **νεανίσκος σφριγῶν τὸ σῶμα·** ὁμ. κ. ἐπὶ ζῴων : Ἡλιόδ. Αἰθ.3,1 **οἱ βόες μέλανες . . τὸν αὐχένα σφριγῶντες,** Εὐστ.Ἰλ.1322,34 **σφριγῶσα ἡμίονος·** ὁμ. κ. ἐπὶ δένδρων : Δίων Χρ.7,75 **βότρυς σφριγῶντας,** Λουκ. Ἐρωτ.12 **τῶν.. δένδρων . . ὅσα .. ὑπ᾽ ἀκμῆς σφριγῶντα νέοις κλωσὶν ἦν ὥρια·** κ. ἐπὶ ἄλλων ἐμψύχων : Φίλ.1,14 **τὰ μὲν εὐδίᾳ καὶ γαλήνῃ σφριγᾷ,** Βιζυην.38,21 **νέα καὶ σφριγῶσα φύσις·** **3)** μτφ. πλήρης οἰήσεως, ἐπάρσεως· Ἡσ. «σφριγῶντα, ἐπαιρόμενον» : Αἰσχ.Πρ.380 **σφριγῶντα θυμόν,** Εὐρ

Ἰκ.478 **σφριγῶντα**, μῦθον· 4) εἶμαι πλήρης ἐπιθυμίας, κατέχομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας, ὀργῶ πρός τι : Κωμ.Ἀδεσπ.276 τῶν σφριγώντων **ἐν λόγοις**, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.7.805,13 **τοῦ μὴ σφριγᾶν περὶ τὰ ἀφροδίσια τὴν σάρκα**, Ὀππ.Κυν.3,368 **καὶ μάλ' ἐρωμανέων σφριγᾷ** (ἐπὶ κάπρου), Ὠριγ. Κέλσ.3,145C **σφριγᾶν ταῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια ὀρέξεσιν**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Αἰλ.ΖΙ 14,5 **ἐκδῦναι αὐτῶν δεινῶς σφριγῶντες.**

σφριγώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξωγκωμένος, ὁ πεπληρωμένος, ὁ πλήρης σφρίγους, ὁ σφριγηλὸς : Ὀρειβ.9,51,2 **μαστοῖς σφριγώδεσιν ἐκ τόκων**, Ὠριγ.Κέλσ.145.

σφυγματώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ παλλόμενος, ὁ δίκην σφυγμοῦ κινούμενος, ὅ. σφυγμώδης : Ἱππ. Ἄρθρ.40 **σφυγματῶδες** (ὡς δ. γρ. ἀντὶ σφυγμῶδες), Πλάτ.Ἀξ.368D **τὴν μὲν χορὰν ἔχουσα φλεγμονῆς δίκην παλλομένην καὶ σφυγματώδη**, Πλούτ.Ἠθ.1088D **πρὸς πολὺ τὸ ἀλλότριον καὶ σφυγματῶδες**, Σωρ.2,10, Θεοφάν.Νόνν.1,56 **ἄλγημα σφυγματῶδες**· || κ. ἐπίρρ.μτγν.-**δῶς** : Γαλ.5,157.

σφυγμικάριον (τὸ) μσν. βιβλιάριον πραγματευόμενον περὶ σφυγμῶν φλεβός : Θεόφιλ.Πρωτ. Σφυγμ.9 **συνέγραφε μικρὸν σφυγμικάριον.**

σφυγμικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σφυγμόν, ὁ τοῦ σφυγμοῦ : Γαλ.9,4· || κ. ἐπίρρ. μτγν. -**κῶς** δίκην σφυγμοῦ : Ροῦφ.Ἀνατ.4.

σφυγμογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. γραμμικὸν διάγραμμα χορασσόμενον διὰ τοῦ σφυγμογράφου ἐπὶ αὐτομάτως στρεφομένου κυλίνδρου.

σφυγμογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ σφυγμομέτρου ἐξέτασις τοῦ σφυγμοῦ, καταμέτρησις τῶν ἀρτηριακῶν σφύξεων.

σφυγμογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφυγμογραφίαν.

σφυγμογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον ἐν χρ. πρὸς λῆψιν γραμμικῶν διαγραμμάτων τοῦ σφυγμοῦ.

σφυγμοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἢ δίκην σφυγμοῦ : Θεοφίλ.Πρωτ.Σφυγμ.3 (ἐκδ. Ermerins) **κινοῦνται σφυγμοειδῶς.**

σφυγμοκρατῶ-έω μσν. κρατῶ τὸν σφυγμόν, σφυγμομετρῶ : Πρόδρ.Ἐπιστ.6,73.

σφυγμολόγος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ περὶ σφυγμῶν πραγματευόμενος : Πρόδρ.Ἐπιστ.6,73· 2) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ταχύτητος καὶ λοιπῶν ἰδιοτήτων τοῦ σφυγμοῦ.

σφυγμολογῶ-έω μσν. ἐξετάζων τὸν σφυγμὸν ἐξάγω συμπεράσματα, δ. ἑρμ. διαλέγομαι, πραγματεύομαι περὶ σφυγμῶν : Στεφ.Ἀθ.Ἱππ.1,74D **σφυγμολογοῦντος τοῦ Ἐρασιστράτου**, Παλλάδ. Ἰατρ.Ἱππ.2,112, αὐτ.113D.

σφυγμομανομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ σφυγμομανομέτρου μέτρησις τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως.

σφυγμομανόμετρον (τὸ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ ἐν χρ. πρὸς μέτρησιν τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως τοῦ αἵματος.

σφυγμομαχῶ-έω μσν. σκωπτ. μάχομαι κατὰ τῶν σφυγμῶν, ἤτοι πρὸς ἐλάττωσιν ταχυσφυγμίας : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.1,547 **προσηύξανε δὲ τὴν νόσον καὶ ἄτεχνος ἰατρός . . ψυχρολογῶν πολλὰ καὶ σφυγμομαχῶν.**

σφυγμομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μέτρησις τῆς συχνότητος τῶν σφυγμῶν τῆς καρδίας 2) μτφ. ἡ ἐξιχνίασις τῶν διαθέσεων, τῶν προθέσεων ἢ τῶν αἰσθημάτων τινός.

σφυγμόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ συχνότης καὶ κανονικότης τῶν σφυγμῶν.

σφυγμομετρῶ-έω νεώτ. μετρῶ τοὺς σφυγμούς, τὴν συχνότητα τῶν σφυγμῶν τῆς καρδίας· 2) μτφ. προσπαθῶ νὰ ἐξιχνιάσω, νὰ ἐξακριβώσω τὰς διαθέσεις, τὴν πρόθεσιν, τὰ αἰσθήματά τινος ἤ τινων : γνωρίζει **νὰ σφυγμομετρήσῃ τὴν κοινὴν γνώμην**· 3) ρηματ. n σφυγμομέτρησις.

σφυγμός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. παλμική, τρομώδης κίνησις τῶν ὑποστάντων φλεγμονὴν μερῶν τοῦ σώματος, ὅ. παλμός : Ἱππ.Ἀφορ.7,21, Πλούτ. Ἠθ.581F· 2) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **αἱ** κατὰ τὸν παλμὸν τῆς καρδίας γινόμεναι ρυθμικαὶ κινήσεις τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀρτηριῶν, ἡ παλμικὴ κίνησις τῆς καρδίας κ γεν. ἀρτηρίας ἢ φλεβός, ὅ. παλμός· Γέλ.18,10 «σφυγμός ἐστι παλμὸς ἢ ζέσις φλεβὸς ἢ ἀρτηρίας», Ἡσ. «σφυγμός, . . κυρίως δὲ ὁ παλμὸς τῶν ἀρτηριῶν» : Ἱππ.Τόπ.Ἄνθρ.3, Ἀριστλ. Πνευμ.482b,15, αὐτ.Ἀναπν.479b,19, Γαλ.6,149, αὐτ.8, 453, αὐτ.765, αὐτ.19,207 **τῶν σφυγμῶν ἅφασθαι**, Πρόδρ.2,566 **κράζει γοργὸν τοὺς ἰατροὺς . . ἔρχονται βλέπουσιν εὐθύς, κρατοῦσι τὸν σφυγμόν του, - σφυγμὸς ἀσταθὴς - βραδὺς ἐμμόνως - δίδυμος - δίκροτος - δισυστολικός** - ἡπατικὸς - **κολπώδης - ἀραιὸς - συχνὸς - σκληρὸς - μαλακός**· || δημ. φρ. μτφ. **τοῦ βρῆκε τὸ σφυγμό του** (τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ, τὴν εὐαίσθητον χορδὴν του)· 3) παλμική, τρομώδης κίνησις, ἀνάπαλσις τῆς γῆς, σεισμός : Ἀριστλ.Μετ.366b,15 **οἷον σφυγμός**, Πλούτ.Ἀλέξ.35 **οἷον ὑπὸ φλεγμονῆς τῶν τόπων σφυγμοὺς ἐχόντων**· 4) μτφ. παλμική, τρομώδης κίνησις : Πλούτ.Κοριολ.21 **οἷον ἐν σφυγμῷ καὶ διατάσει καὶ ὄγκῳ γενομένης τῆς ψυχῆς**· 5) μτφ. νοσώδης ἔξαψις, ἐρεθισμός : Ἡσ. «**σφυγμός, φλεγμονή**» : Πλούτ.Ἠθ.565D **ὑποτροπαὶ παθῶν σφυγμοὺς ἔχουσαι καὶ πήδησιν.**

σφυγμόφωνον (τὸ) νεώτ. ἐξάρτημα τοῦ σφυγμομανομέτρου βλ.λ., δι' οὗ καθίστανται εὐκρινῶς ἀκουστοὶ οἱ ἦχοι τῶν σφύξεων καὶ διαγιγνώσκονται οἱ φυσιολογικοὶ ἢ ἀνώμαλοι χαρακτῆρες αὐτῶν.

σφυγμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφυγμόν, ὁ σφυγματώδης, ὁ παλμώδης : Ἱππ. Ἄρθρ.40 **σφυγμῶδες** (δ.γρ. σφυγματῶδες), Ἀριστλ.Πνευμ.483a,11· 2) νεώτ. **ὁ ἔχων πολλοὺς σφυγμούς** : **σφυγμώδη κενοτόπια.**

σφυγμωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σφυγμοῦ, σφυγματωδῶς, σφυγμικῶς, παλμικῶς : Γαλ.10,334 **ξανθὸν . . ἐξηκοντίζετο αἷμα σφυγμωδῶς**, Ἀνών.Λονδ.29,6.

σφυδρόν (τὸ) μτγν. ἀντὶ σφυρὸν βλ.λ. : ΚΔ Πράξ. 3,7 **ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυδρά** (δ.γρ. ἀντὶ σφυρά), Πάπ.· 2) Ἡσ. «**σφυδρά**· ἡ περιφέρεια τῶν ποδῶν».

σφυδῶ-όω (ἢ -άω) εἶμαι πλήρης σφρίγους ἢ εὐεξίας, ἡ μτχ. σφυδῶν π. Ἡσ. «**εὔρωστος**, ἰσχυρός, σκληρός» πρβλ. διοσφυδῶ· || τὸ παθ. : Τιμοκλ.29 **δειπνοῦσιν ἐσφυδωμένοι τἀλλότρια** (τρώγουσι τὰ ξένα ἀπλήστως, ἀκορέατως, μέχρι διαρρήξεως)· πρβλ. σφυροῦμαι.

σφύζω κ. μσν κ. νεώτ., δωρ. **σφύσδω**, ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. πάλλομαι, ἀναπάλλομαι σφοδρῶς, κινοῦμαι ὁρμητικῶς, τινάσσομαι βιαίως, χτυπῶ δυνατά : Ἱππ Ἐπιδ.2,5,16, αὐτ.6,5, αὐτ.Κρίσ. 33, Θεόκρ.11,71 **φασῶ τὰν κεφαλὰν καὶ τὼς πόδας ἀμφοτέρως μευ σφύσδειν**· πρβλ. σφυγμός· 2) κ. νεώτ. πάλλω ρυθμικῶς, κανονικῶς, κτυπῶ τακτικῶς, ἐπὶ τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος ἢ τῶν ἀρτηριῶν : Πλάτ.Φαῖδρ.251D **πηδῶσα οἷον τὰ σφύζοντα** (ὅπως αἱ ἀρτηρίαι ἢ αἱ φλέβες), Ἀριστλ.ΖΙ 521a,6 **σφύζει δὲ τὸ αἷμα ἐν ταῖς φλεψίν**, Σωρ.2,63 **μέρος** (ἐμβρύου) **μήτε θερμὸν μήτε σφύζον**, Βιζυην.139,5 **πλὴν σφύζ' ἡ καρδιὰ τοῦ νέου στερρά**· 3) μτφ. ἐπὶ πάσης σφοδρᾶς, ὁρμητικῆς κινήσεως : Λογγῖν.Ρητ.201Η **σφύζοντος καὶ σφαδάζοντος καὶ πηδῶντος**, Γρηγ. Ναζ.Λόγ.Βαπτισμ.201 **σφύζει μοι τὸ πνεῦμα, πρόθυμος ὁ τελειωτής** Δαμάσκ.Ἀρχ.221· 4) φρ. **σφύζειν ἐπί τι ἐπείγω**, σπεύδω, ὁρμῶ πρός τι : Ἀνών.π.Σουίδ.

ἐπὶ ταῦτα δὲ αὐτοῖς σφύζουσι καὶ ἀνεστηκόσι συνάπτουσι μάχην· ‖ μέσ. σφύζομαι ἐντείνω τὸν σφυγμόν μου, τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, οἷον δι' ἐντριβῆς κτλ. : Θεόφρ.Χαρ.19,6 ἐλαίῳ σαπρῷ ἐν βαλανείῳ χρώμενος σφύζεσθαι (πιθ. ἐσφ.γρ.)· 5) ρηματ.π. σφυγμός, σφύξις.

σφύνη (ἡ) μτγν. ἄνευ ἑρμ. μ. π. Ἀρκάδ.193,28 τὰ εἰς -υνη θηλυκὰ δισύλλαβα ἐκτείνει τὸ υ, οἷον μύνη, σφύνη, πλὴν τοῦ γυνή.

σφύξ μτγν. κ. μσν. ἄνευ ἑρμ. : Κερκ.6,15 ⟨σφ⟩ύγα φυσαλέαν (φυσαλέον σφυγμόν), Θεόγνωσ τ.Καν.132.

σφύξις-εως (ἡ) (σφύζω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφύζειν βλ.λ.2), ὁ σφυγμός : Ἀριστλ.Ἀναπν.480a,14 σφύξις τῆς καρδίας, αὐτ. ΖΓ 781a,25, - ἔχει ἑκατὸν σφύξεις εἰς τὸ λεπτόν.

σφῦρα (ἡ) κ. νεώτ., δημ. σφυρί (τὸ) μετάλλινον ἐργαλεῖον μετὰ λαβῆς, δι' οὗ πλήττομεν πρὸς κατεργασίαν μέταλλα, δέρματα, λίθους κτλ. ἢ ἐπιφέρομεν πίεσιν, ὤθησιν ἢ θραῦσιν σκληρῶν ἀντικειμένων : Ὀδ.Γ 434 ἄκμονά τε σφῦράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην, Ἡρ.1,68 τὸν δὲ ἄκμονα καὶ τὴν σφῦραν, Αἰσχ.ἀπ.307 σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν μύδρους . . ἠνέσχετο, Κρατῖν.87 ἄκμων καὶ σφῦρα, Ἀριστλ.ΖΓ 789b,11 ὥσπερ ἐν χαλκευτικῇ ἡ σφῦρα καὶ ὁ ἄκμων, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6, 205,4 στάθμαι καὶ μιλτεῖα καὶ . . σφῦραι, Ἀπολλ. Ρ 1,734 σιδηρείης ἐλάασκον σφύρησιν, Πλούτ. Ἠθ.321D, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 6,1 τὰς πυράγρας καὶ τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν· ‖ νεώτ. φρ. μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος (εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν, μεταξὺ δύο κινδύνων ἢ πιέσεων)· 2) γεωργικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ συνέτριβον τοὺς βώλους τῆς γῆς : Ἡσίοδ.Ἔργ.425 εἰ δέ κεν ὀκταπόδην, ἀπὸ καὶ σφῦράν τε τάμοιο, Ἀριστλ.Εἰρ.566 ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ' ἐξωπλισμένη· 3) νεώτ. σφῦρα μετὰ βραχέος στειλεοῦ, ὡς πολεμικὸν ὅπλον τῶν πεζοπόρων κατὰ τὸν μεσαίωνα· 4) ὁμ. νεώτ. ὄργανον δι' οὗ τελεῖται ἡ σφυροβολία βλ.λ.· 5) ὁμ.νεώτ. ὁ ἐπικρουστὴρ τῶν πυροβόλων ὅπλων, ὁ πετεινός· 6) νεώτ. ἀνατ. ἓν τῶν τριῶν ὀσταρίων τοῦ μέσου ὠτός, κληθὲν οὕτως ἐκ τῆς ὁμοιότητος αὐτοῦ πρὸς σφῦραν· 7) ἡ μεταξὺ τῶν αὐλάκων τῆς ἀροθείσης γῆς ῥάχις· Πολυδ.7,145 «σφῦρα δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ἀρηρομένων ἀνέχον»· 8) μέτρον γῆς, ἐκτάσεως : Ἐπιγρ. ὅσα τραχέα ὄντα καὶ μὴ δυνάμενα γεωργεῖσθαι ὑπὲρ δέκα σφύρας ἐστίν, Ἡσ. ἐν λ. ὁμόσφυρος· 9) εἶδος θαλασσίου ἰχθύος, ἀ.κέστρα βλ.λ.3)· Ἡσ.· 10) νεώτ. ζωολ. γένος ἀδικοιλιδῶν μαλακίων.

σφυραθία (ἡ) μτγν. ἀντὶ σπύραθος βλ.λ.:Πολυδ.5,91.

σφυραία ταινία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ταινία λευκάζουσα ἐπὶ τῆς ἔξω ἐπιφανείας τοῦ τυμπανικοῦ ὑμένος καὶ παραγομένη ὑπὸ τῆς λαβῆς τῆς σφύρας.

σφύραινα (ἡ) κ. νεώτ. γένος θαλασσίου ἰχθύος περιλαμβάνοντος δύο εἴδη κτ. τὸν Ὀππ.Ἁλ.1,172 («σφύραιναι δολιχαί»), τὸν ἰχθὺν Sphyraena Spet. κ. τὸν ἰχθὺν κέστραν βλ.λ.3) : Στράτ.28 ἡ σφύραινα δ' ἐστί τις; - Κέστραν μὲν ὔμμες, ὡττικοί, κικλήσκετε, Ἀντιφάν.97 πάνυ συχνὴ σφύραινα· κέστραν Ἀττικιστὶ δεῖ λέγειν, Ἀριστφ.ΖΙ 610b,5 τρίγλαι, σφύραιναι, ἀνθίαι· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων σφυραινιδῶν ἰχθύων περιλαμβάνον περὶ τὰ εἴκοσιν εἴδη μεγάλων ἰχθύων ἀπαντώντων εἰς τὰς ἐν εὐκράτοις καὶ θερμαῖς ζώναις θαλάσσας.

σφῦράς-άδος (ἡ) ἀττ. ἀντὶ σπυρὰς βλ.λ.· Ἡσ. «σφυράδες, τὰ διαχωρήματα τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων» : Ἀριστφ.Εἰρ.790 σφυράδων ἀποκνίσματα.

σφυρηδόν ἐπίρρ. μτγν. ὁμοίως πρὸς σφῦραν: Φιλόστρ.Γυμν.20 σφυρηδὸν τῇ δεξιᾷ πλήξας.

σφυρηλασία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σφύρας ἔλασις, κατεργασία μετάλλου.

σφυρηλάτης (ὁ) (σφυρηλατῶ) μσν. κ. νεώτ. ὁ σφυρηλατῶν, ὁ διὰ τῆς σφυρηλασίας κατεργαζόμενος τὰ μέταλλα : Πρόδρ.318 οὐκ ἐνδεὴς φαίνοιτο . . τοῦ μεταλλεύοντας ὁ σφυρηλάτης.

σφυρηλατήσιμος-ον νεώτ. ἐπὶ μετάλλων, ὁ δεκτικὸς σφυρηλατήσεως.

σφυρηλάτησις-εως (ἡ) (σφυρηλατῶ) μσν. κ. νεώτ. ἡ σφυρηλασία βλ.λ. : Τιμαρ. ἐν Notices Mss.9,196 τῷ ναστῷ τῆς σφυρηλατήσεως.

σφυρήλατος-ον (σφῦρα, ἐλαύνω) κ. νεώτ. ἐπὶ μετάλλων, ὁ διὰ σφυρηλασίας κατειργασμένος· γλωσσ. «ὁ τῇ σφύρᾳ ἐληλαμένος» : Αἰσχ.Ἑπτ.816 σφυρηλάτῳ . . σιδήρῳ, αὐτ.Πέρσ.747 πέδαις σφυρηλάτοις· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀνδριάντων, ἀγαλμάτων κτλ., ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ χωνευτά : Ἡρ.7,69 εἰκὼ χρυσέην σφυρήλαταν ἐπαιήσατο, Πλάτ. Φαῖδρ.236B σφυρήλατος ἐν Ὀλυμπίᾳ στάθητι, Θεόκρ.22,47 σφυρήλατος οἷα κολοσσός, Στράβ. 8,6,20 σφυρήλατος χρυσοῦς ἀνδριάς, Διόδ.Σ 18, 26, ΑΠ 14,2 Παλλὰς ἐγὼ χρυσῆ σφυρήλατος, Ἐπίγραμμ.π.Φώτ. ἐν λ. Κυψελιδῶν ἀνάθημα· 2) μτφ. ὁ οἱονεὶ ἐκ σιδήρου, ὁ σκληρός, ὁ στερεός : Πινδ.ἀπ.207 Ταρτάρου πυθμὴν πιέζει σ' ἀφανοῖς σφυρηλάτοις ἀνάγκαις, Πλούτ.Ἠθ.65B φιλίαν . . σφυρήλατον, αὐτ.408Ε, αὐτ.511B πυκνὸν καὶ σφυρήλατον νοῦν (ὡς τὸ π. Ὁμ. πυκινὸς νόος), Λουκ. Δημ.Ἐγκώμ.14 ἔμψυχον καὶ σφυρήλαταν παρεῖχε τὸν λόγον (πυκνόν, πλούσιον εἰς νοήματα).

σφυρηλατῶ-έω (σφυρήλατος) μτγν., μσν. κ.νεώτ., ἀόρ. ἐσφυρηλάτησα, παθ. ἀόρ. ἐσφυρηλατήθην, μτχ. παθ. παρακ. σφυρηλατημένος, κατεργάζομαι τὰ μέταλλα διὰ σφύρας, σφυροκοπῶ, τὸ παθ. : Φίλ.1,247 ἡ ψυχὴ καθάπερ ἀπὸ ἄκμονας σφυρηλατεῖται, Πρόδρ.Ροδ.5· 2) νεώτ. μτφ. διαμορφῶ διὰ τῆς ἀσκήσεως : τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον σφυρηλατεῖ τοὺς χαρακτῆρας· 3) ρηματ.π. σφυρηλασία, σφυρηλάτησις, σφυρηλατήσιμος, σφυρηλάτησις.

σφύρημα-ατος (τὸ) Ἡσ. «σφυρήματα· τὰ σιδήριο, ὅτι οὐ χεῖται».

σφυρί (τὸ) δημ. σφυρίον βλ.λ.

σφύριγμα-ατος (τὸ) δημ. τὸ σύριγμα βλ.λ.

σφυρίδα (ἡ) δημ. ὁ ἐκ τῶν ἀκανθοπτερυγίων ἰχθὺς σερράνος ὁ κοινός.

σφυρίδι(ο)ν (τὸ) πάπ. ἀντὶ σπυρίδιον βλ.λ. : σφυρίδιν τραγημάτων.

σφυρίδιον (τὸ) πάπ. τὸ σφυρίδιον βλ.λ.

σφυριδοφόρος-ον πάπ. ὁ φέρων, ὁ κομίζων σφυρίδια : παιδάρια σφυριδοφόρα.

σφυρίζω δημ. κ. σφυρῶ κ. σφυράω κ. σουρίζω, ἀόρ. ἐσφύριξα κ. ἐσούριξα, συρίζω βλ.λ.2) : Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.156 δὲν εἶν' φύσημα τοῦ ἀέρος, | ποὺ σφυρίζει εἰς τὰ μαλλιά· ‖ δηλῶ, εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ διὰ συριγματος ὡς συνθήματος : νὰ μοῦ σφυρίξῃς σὰ θὰ περάσῃς· 2) ὑποβάλλω εἴς τινα γνώμην ἢ λόγον, χωρὶς νὰ γίνω ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀντιληπτός: κάποιος τοῦ τὸ σφύριξε· 3) ἀντὶ συρίζω βλ.λ.3) : τὸν σφύριξαν στὸ θέατρο· 4) φρς τοῦ σφύριξε στ' αὐτί . . (ἀνεκοίνωσεν ἀορίστως . .), - σφυρίζαν τ' ἀφτιά μου (βομβοῦσι)· 5) ρηματ. π. σφύριγμα, σφυριξιά, σφυριχτός.

σφυρίκτρα (ἡ) δημ. κ. σφυρίχτρα ἡ συρίκτρα.

σφυριξιά (ἡ) δημ. συριγμός, σφύριγμα: Θεοτ.Κ μτφρ. Σαίξπηρ Τρικυμίας 34 ὀχιὲς . . ποὺ . . μὲ βουρλίζουν | ἀπὸ τὲς σφυριξιές τους.

σφύριον (τὸ) (1) πάπ. ἀντὶ σφυρίδιον βλ.λ.

σφυρί(ον) (τὸ) (2) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. προπαροξ. σφύριον, ὑποκορ. τοῦ σφῦρα βλ.λ.1), μικρὰ μεταλλινη ἢ καὶ ἐκ ξύλου σφῦρα : Θεόφρ.ΦΙ 5,7,8 σφυρίον ἄριστα γίνεται κοτίνου, Ἥρων Βελοπ. 65,40 πατάσσων σφυρίῳ τινὶ ξυλίνῳ, Ἡλιόδ.Χειρ. π.Ὀρειβ.46,11,28 πλησσέσθω τῷ κεφαλικῷ σφυ-

ρίῳ' || μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Ἐρωτόκρ.1,870 νὰ ἀκούσῃ | γιὰ κείνην, ὁπού στὴν καρδιὰ μὲ τὸ σφυρὶ τοῦ κρούει' || δημ. φρ. βγάζω στὸ σφυρὶ ἐκθέτω εἰς δημοπρασίαν,ἐκποιῶ ἐν πλειστηριασμῷ,ἰδ.ἀναγκαστικῷ.

σφυριχτά ἐπίρρ. δημ. κ. σουριχτά διὰ σφυρίγματος : πῆρε σφυριχτὰ τὸ σκοπό.

σφυριχτάρι (τὸ) δημ. τὸ νηκτικὸν πτηνὸν γῆσσα ἢ πηνελόπη.

σφυριχτής (ὁ) δημ. τὸ ἐκ τῶν σιττιδῶν ᾠδικὸν πτηνὸν σίττη ἢ τοῦ Νοϋμάγερ, ἄ. τσοπσνάκος, τσοπανοπούλι κ. τσοπανάκι.

σφυριχτός-ή-ό δημ. κ. σουριχτός-ή-ό ὁ διὰ συρίγματος γινόμενος : εἶπε ἕνα τραγούδι σφυριχτό' **2)** ὁ σφυρίζων : Ἐφταλ.'Οδ.Γ 289 μὲ ἀνέμους | ποὺ σφυριχτοὶ φυσούσανε.

σφυρίχτρα (ἡ) δημ. ἡ συρίκτρα βλ.λ.

σφύρνα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθὺς μύραινα βλ.λ.

σφυροβολία (ἡ) νεώτ. ἀγώνισμα καθ' ὃ ρίπτεται βαρεῖα μεταλλίνη σφῦρα συνδεδεμένη διὰ σύρματος φέροντος εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον λαβήν, ἀφ' ἧς ἐκσφενδονίζει τὴν σφῦραν ὁ ἀθλητής.

σφῡροβόλος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἢ σφυροβόλον (τὸ) ὄργανον ἀγνώστου χρήσεως' **2)** νεώτ. μ. ἀρσ. ὁ βάλλων τὴν σφῦραν βλ.λ.4), ὁ εἰς τὴν σφυροβολίαν εἰδικευμένος ἀθλητής.

σφῡροδέτης (ὁ) (σφυρά, δέω) πιθ. δεσμὸς τῶν σφυρῶν, περὶ τὰ σφυρά' Ἡσ.«ἡ λέξις παρὰ τοῖς τὰ ἱπποτροφικά».

σφυροδρέπανο(ν) νεώτ. κ. δημ. χιαστὸν σύμπλεγμα σφύρας καὶ δρεπάνου ἐν χρήσει ὡς σύμβολον τοῦ κομμουνισμοῦ.

σφῡροκόπᾰνον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. εἶδος ὀξείας ἑκατέρωθεν σφύρας' || νεώτ. τὸ σφυρίον τοῦ οἰκοδόμου, οὗ τὸ ἓν ὀρθογώνιον ἄκρον καταλήγει εἰς ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν, τὸ δὲ ἕτερον πεπλατυσμένον καταλήγει εἰς αἰχμήν.

σφῡροκοπεῖον (τὸ) Ζωναρ. ἄνευ ἑρμ.

σφυροκόπημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφυροκοπεῖν, ἡ διὰ τῆς σφύρας κατεργασία μετάλλου, ἡ σφυρηλασία.

σφυροκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σφυροκοπία.

σφυροκόπι (τὸ) δημ. σφυροκοπία βλ.λ.

σφῡροκοπία (ἡ) (σφυροκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφυροκοπεῖν, τὸ σφυροκόπημα, ἡ σφυρηλασία, τὸ σφυροκόπι:Σύμμ.ΠΔ Παροιμ.19,29.

σφῡροκόπος-ον (σφυροκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφυροκοπῶν, ὁ σφυρηλατῶν, ὁ διὰ τῆς σφύρας κατεργαζόμενός τι : ΠΔ Γέν.4,22 ἔτεκε τὸν Θόβελ. καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου, Φίλ.1,247' || γλωσσ. ὀνομασία ἔργου τοῦ Σοφ., ἄ. Πανδώρα.

σφῡροκοπῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. πλήττω, κτυπῶ διὰ τῆς σφύρας, σφυρηλατῶ : ΠΔ Κριτ.5,26 χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν .. εἰς σφῦραν κοπιώντων, καὶ ἐσφυροκόπησεν Σισάρα, Φιλόδ.Σημ.2, Ἰω.Χρυσ.3,371,8 ὅταν οὖν ἴδῃς ὁλοκοποῦντα, σφυροκοποῦντα .. μὴ διὰ ταῦτα καταφρόνει, Εὐστ.'Ιλ.1201,47' **2)** ρηματ.π. σφυροκόπημα, σφυροκόπησις, σφυροκοπία, σφυροκόπος.

σφῡρόκτῡπος-ον (σφυροκτυπῶ) μσν. ὁ σφυροκόπος βλ.λ. : Πρόδρ.'Επιστ.105.

σφῡροκτῡπῶ-έω σχόλ. κ. μσν. κτυπῶ διὰ τῆς σφύρας, σφυροκοπῶ : Σχόλ.Παρ.'Απολλ.Ρ 2,84 κάκείνων γὰρ (τῶν ναυπηγῶν) σφυροκτυπούντων συνεχεῖς γίνονται αἱ κτύποι, ΚΜανασσ.Χρον.4925.

σφῡρόν (τὸ) κ. νεώτ. ἑκατέρα τῶν δύο ὀστεωδῶν προεξοχῶν τοῦ κάτω ἄκρου τῆς κνήμης, ὧν ἡ μὲν πρὸς τὰ ἔσω, παχυτέρα, ἀποτελεῖ ἀπόφυσιν τοῦ κυρίως κνημικοῦ ὀστοῦ, ἡ δὲ ἔξω λεπτοτέρα, ἀπόφυσιν τοῦ ὀστοῦ τῆς περόνης, ὁ ἀστράγαλος βλ.λ.2), τὸ κότσι' Ἡσ. «τὰ περὶ τοὺς ἀστραγάλους, αἱ περιφέρειαι τῶν ποδῶν» : 'Ιλ.Δ 147 μηροὶ .. κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρά, αὐτ.518, αὐτ.Ρ 2 0, αὐτ.Χ 397 ποδῶν τέτρηνε τένοντε ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, Εὐρ.ΙΑ 225 μονόχαλα δ' ὑπὸ σφυρὰ (ἐπὶ ἵππων), αὐτ.Βάκχ.936 πέπλων στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν, αὐτ.Φοίν.26 σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον, 'Αριστφ.'Αχ.1179 σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν (ἐξήρθρωσε), αὐτ.'Εκκλ. 1110, Ξεν.'Ελλ.5,4,58 σχάζει τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα αὐτοῦ, Δημ.442 θοἰμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν, 'Αριστλ.Ζ1 494a,10 τὸ .. ἔσχατον ἀντικνημίου σφυρόν, Θεόκρ.4,51 ἁ γὰρ ἄκανθα ἁρμοῖ μ' ὧδ' ἐπάταξ' ὑπὸ τὸ σφυρόν, αὐτ.15,134, Καλλ.ΑΊτ.3,1,46 σφυρὸν 'Ιφίκλειον (τοῦ δρομέως 'Ιφικλέους), 'Απολλ.Ρ 4,1679 πετραίῳ στόνυχι γρίμψε σφυρόν, Πλούτ.'Ηθ.435C ἐξ ἄκρων σφυρῶν' **2)** συνεκδ. ὁλόκληρος ὁ πούς : Εὐρ.'Αλκ.589 βαίνουσα .. σφυρῷ κούφῳ, 'Οππ.Κυν.3,143 ὄμμα θοόν, σφυρὸν ὠκύτερον' **3)** μτφ. τὸ κατώτατον μέρος ἢ ἄκρον, ὑπώρειαι, πρόποδες ἰδ. ὄρους : Πίνδ.Π 2,46 ἐν Παλίου σφυροῖς, αὐτ.Ι 6(7), 13, Θεόκρ.16,77 οἰκεῦντες Λιβύας ἄκρον σφυρὸν (τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς Λιβύης), Σιμμ.ΑΠ 6,114 'Ορβηλοῖο παρὰ σφυρόν, Πέρσ.αὐτ.7,501 Λέσβοιο παρὰ σφυρόν, 'Αντωνῖν.Λιβ.8 παρὰ τὰ σφυρὰ τοῦ Παρνασσοῦ, Νόνν.Δ 2,1 μίμνε παρὰ σφυρὰ φορβάδος ὕλης, Μουσσῖ.45 σφυρὰ νήσων.

σφῡροπέλεκυς-εως (ὁ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. εἶδος πελέκεως οὗ τὸ ἓν ἄκρον τῆς κεφαλῆς ἔχει μορφὴν σφύρας, τὸ δ' ἕτερον πελέκεως' **2)** νεώτ. εἶδος σκεπάρνου φέροντος κατὰ τὴν κόψιν σχισμὴν πρὸς ἐκβολὴν τῶν ἥλων.

σφυρόπηκτος-ον μσν. ὁ ἀχώριστος, ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου προσώπου ἀποτελούμενος: Θεόδ.'Αβουκ.482C ὁ Θεὸς μουνάξ, ὁ Θεὸς σφυρόπηκτος.

σφῡροπρησῑπύρα (ἡ) (σφυρόν, πρήθω, πῦρ) μτγν. ἐπὶ τῆς ποδάγρας, ἡ καίουσα τὰ σφυρά : Λουκ.Τραγωδ.200.

σφῡροτομῶ-έω μτγν. σχάζω, κόπτω τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα : 'Αέτ.8,50.

σφυροτυπία (ἡ) μσν. ἄ. σφυροκοπία βλ.λ. : Καμαρ.1,50,9 μαλάσσον μὲν τὸν σίδηρον (τὸ πῦρ) καὶ ἴσα καὶ κηρῷ πρὸς τὸ τοῦ χαλκεύοντος ἐλαῦνον αὐτὸν βούλημα ταῖς σφυροτυπίαις.

σφῡροῦμαι όομαι μτγν. φέρω, φορῶ κοθόρνους περὶ τὰ σφυρά : Λαΐκ.'Ωδ.7 (π.'Αθήν.14,622C) ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν (διόρθ. ἐαφυδωμένος).

σφῡρῶ-όω γλωσσ. σφυροκοπῶ, σφυρηλατῶ' **2)** ρηματ.π. σφύρωσις, σφυρωτός.

σφύρωσις-εως (ἡ) (σφυρῶ) μτγν. ἡ σφυρηλασία : 'Επιγρ.' **2)** Ἡσ. «σφύρωσις, διάρροις, ἡ ἐν κύκλῳ τὰ πέλματα».

σφῡρωτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. εἶδος ὑποδημάτων, τὰ ὁποῖα ἔδενον δι' ἱμάντων περὶ τὰ σφυρά. δ. ἑρμ. δερμάτινος ἱμὰς ὑποδήματος : ΠΔ Γέν.14,23 ἀπὸ τοῦ σπαρτίου ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν (κτ. 'Ιω.Χρυσ. εἰς Γεν.'Ομ.35,287,20 «σφυρωτῆρα εἰώθασι λέγειν τὸ ἄκρον τοῦ ὑποδήματος τὸ εἰς ὀξὺ λῆγον»).

σφῡρωτός-ή-όν (σφυρῶ) γλωσσ. ὁ ἐσφυρηλατημένος, ὁ σφυροκοπημένος, ὁ σφυρήλατος.

σφύσδω δωρ. τ. τοῦ σφύζω βλ.λ.1) : Θεόκρ.11,71 τὼς πόδας ἀμφοτέρως μευ σφύσδειν (ἰδ.γρ.).

σφύττω μτγν. σφύζω, εἶμαι ὀξύς, ζωηρός, ὁρμητικός, μτ. ἀπαρφ. : Δίων Χρ.4,116.

σφῷ συνεσταλμ. ὀνομαστ. κ. αἰτ. δυϊκοῦ τοῦ σύ βλ.λ., ἀντὶ σφῶι: 'Ιλ.Α 574 σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε, αὐτ.Ο 146 Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν.

σφωέ ὀνομαστ. κ. αἰτ. τοῦ δυϊκ. τῆς ἀντων. τοῦ γ' προσ., τῆς ὁποίας ἡ γενικ. ἑν. κ. ὀνομαστ. πληθ. εἶναι οὗ, σφεῖς βλλς, δοτ. **σφωΐν**, αὐτοὶ οἱ δύο, ἀμφότεροι, ἐν χρ. μ. ἐπὶ ἀρσ. κ. θηλ. κ. πάντοτε ὡς ἐγκλ.: Ἰλ.Α 8 **τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;** ὁμ. κ. ἐπιτετ. ἐν Ὀδ.Υ 327 **εἴ σφωϊν κραδίη ἅδοι ἀμφοτέροιιν**· || ὁ τ. **σφώ** εὕρηται μ. παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. ἐπικοῖς, οἷ ἐν Ἀντίμ.9,11 (ἐν Ἰλ.Ρ 53) **σφω' Αἴαντε** προέρχεται ἐκ διορθ.' πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.88,24).

σφῶϊ, σφῶϊν, δυϊκ. ἀρσ. κ. θηλ. β' προσ. τῆς προσ. ἀντων. σὺ βλ.λ., σεῖς οἱ δύο, συχν.π.Ὅμ. Ιδ. ἐν Ἰλ. κ. ἐπιτετ.: Ἰλ.Η 280 **ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ.. Ζεύς.**

σφωΐν δοτ. πληθ. τῆς ἀντων. γ' προσ. σφωέ βλ.λ.

σφωΐτερος-α-ον κτητ. ἀντωνυμ. ἐπίθ. τοῦ σφῶϊ, ἀντωνυμίας β' προσ. δυϊκ., ὑμῶν, σᾶς τῶν δύο, ἰδικός σας: Ἰλ.Α 216 **σφωΐτερον.. ἔπος** (ὑμῶν τῶν δύο, δηλ. τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς)· **2)** κτητ. ἀντωνυμ. ἐπίθ. τοῦ σφωέ, ἀντωνυμίας γ' προσ. δυϊκ., ὁ ἀνήκων εἰς ἀμφοτέρους αὐτούς, εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο, ὁ ἰδικός των: Ἀντίμ.10,13· **3)** ἀντὶ τοῦ σφέτερος, ἐν χρ. π.Ἀπολλ.Ρ· || ἐπὶ τοῦ β' πληθ. προσ., ὑμέτερος, ἰδικός σας: Ἀπολλ.Ρ 4,454· || ἐπὶ τοῦ β' ἑν. προσ. σός, ἰδικός σου: αὐτ.3, 395· || ἐπὶ τοῦ γ' ἑν. προσ., ἑός, ἰδικός του: Θεόκρ.25,55 **σφωιτέρῳ σὺν παιδί**, Ἀπολλ.Ρ 2,465, αὐτ.544· || αὐτοῦ, αὐτῆς: αὐτ.1,643, αὐτ.3,600· || ἐπὶ τοῦ γ' πληθ. προσ.: αὐτ.1,1286, Μον.2,190.

σφῷν συνηρ. ἀττ. γενικ. κ. δοτ. τοῦ σφῶϊ, ἀντὶ σφῶϊν, κ. ἐν Ὀδ.Δ 62 **οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων.**

σχαδίζω ἀντὶ σχαλίζω: ΕΜ 739,42.

σχάδιον (τό) γλωσσ. ἰσχάδιον.

σχᾰδών-όνος (ἡ) ἢ σχάδων κ. νεώτ. **ἡ** ἄπους κάμπη τῶν μελισσῶν ἢ τῶν σφηκῶν: Ἀριστλ.ΖΙ 554a,29, αὐτ.555a,8, αὐτ.624,8· || νεώτ. ζῳολ. ἡ προνύμφη τῶν διπτέρων καὶ ὑμενοπτέρων ἐντόμων· **2)** τὸ κυφέλιον ἐν ᾧ τρέφεται καὶ αὐξάνεται ἡ κάμπη τῶν μελισσῶν: Θεαίτ.π.Σχόλ.Θεόκρ.1,147· **3)** κυφέλιον μέλιτος κ. κτ. πληθ. ἡ κηρήθρα, ἡ μελόπιττα· Ἡσ. «τὰ κηρία τῶν μελισσῶν»: Ἀριστφ.ἀπ.318,6, αὐτ.569,3, Ἀντιφάν.275, Ἀνοξανδρ. 41,53, Θεόκρ.1,147 **πλῆρές τοι μέλιτος τὸ.. στόμα.. γένοιτο, πλῆρές τοι σχαδόνων,** Πάπ.' ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν.: Εὔθυκλ.1 **σχαδόνα δεῖ πάντως φαγεῖν**· **4)** Ἡσ. «σχαδών, κυβευτικὸς βόλος».

σχάζω [Ἱππ.Ἐπιδ.6,5,15, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58] κ. μσν. κ. νεώτ. κ. σχάω, δημ. **σκάζω**, ἀπαρφ. **σχᾶν** (Πλάτ. Κωμ.127 κ. ἐν συνθ. **κατασχᾶν**: Ἱππ.Ἐπιδ.7,76), παρατ. **ἔσχων** (Ἀριστφ.Νεφ.409), γ' πληθ. πρόσ. **ἔσχαζον** (Ἀνών.π.Φρυν.194) κ. **ἐσχάζοσαν** (Λυκόφρ.21), μέλλ. **σχάσω** (κ. ἐν συνθ. **ἀπο-**, Κράτ.41), ἀόρ. **ἔσχᾰσα** (Πίνδ.Π 10,51, Εὐρ.Τρῳ.811, Ἀριστφ. Νεφ.740), τὸ μέσ. ἀόρ. **ἐσχασάμην** (Πλάτ.Κωμ.32, Ἀριστφ.Νεφ.107), τὸ παθ. γ' ἑν. πρόσ. **σχᾶται** (Ἱππ.Ἄρθρ.30), μέλλ. **σχασθήσομαι** (ΠΔ'Αμ.3,5), ἀόρ. **ἐσχάσθην** (Ἱππ.Ἑλκ.24, Ἀντισθ.π.Στοβ.3,18, 26), παρακ. **ἔσχασμαι** (ἐν τῇ μτχ. **ἐσχασμένη** ὡς ὀνομασία τοῦ φυτοῦ ὀνοβρυχὶς βλ.λ.: ΨΔιοσκ.3, 153), σχίζων ἀνοίγω τόσην ὀπήν, ὥστε νὰ διέλθῃ τι δι' αὐτῆς, ἀνοίγω σχισμήν, κάμνω ἐντομήν, **ἐντέμνων** διανοίγω, ἐγκόπτω τι διὰ μαχαιριδίου: Ἱππ. Ἐπιδ.6,5,15 **σχάζειν φλέβα** (ἀνοίγειν τὴν φλέβα, φλεβοτομεῖν), αὐτ.Ἐντ.Παθ.37 **σχάσαι αὐτοῦ τοὺς ἀγκῶνας καὶ ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος** (φλεβοτομῆσαι κατὰ τοὺς ἀγκῶνας ἢ τοὺς βραχίονας), αὐτ. Παθ.2 σχάζειν **τὴν κεφαλήν,** Ἀριστφ.Νεφ.409, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 ἰατρὸς **σχάζει τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα αὐτοῦ,** Ἀριστφ.ΖΙ 603b,15 **ἐάν τις σχάσῃ ὑπὸ τὴν γλῶτταν** (ἐὰν φλεβοτομήσῃ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς γλώσσης), Πλούτ.Ἀγησ.27, Ἀρρ. ἀπ.168] **ἐκ βραχιόνων τὰς φλέβας σχάζειν,** Γαλ. 11,119 σχάζειν **τὸ φλεγμαῖνον** μόριον, Πολυδ.2,215 **αἷμα σχάσαι** (=λῦσαι φλέβα)· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ.: Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,7 **μείζονα τομὴν σχάζειν** (κάμνω ἐντομήν, ἐγκοπήν)· || κ. ἄνευ τοῦ φλέβα, φλεβοτομῶ, παίρνω αἷμα: Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,7· || τὸ παθ. μτφ. καθαίρομαι διὰ φλεβοτομίας: Ἀντισθ.π.Στοβ.3,18,26 τὰς μὴ **κατὰ θύρας εἰσιούσας ἀπολαύσεις δεήσει ἢ σχασθῆναι ἢ ἐλλεβορισθῆναι**· **2)** σφάζω: Λυκόφρ.329 **πρωτόσφακτον ὅρκιον σχάσας**· **3)** ἀνοίγω βλ.λ.(: Λυκόφρ.28 **σχάζειν στόμα**· **4)** ἐπὶ φυτῶν, ἀνθέων κττ., ἀνοίγω βλ.λ.(1), ἐκφύω φύτρον, κάλυκας, βλαστοὺς κττ., σκάζω: Κριναγ.ΑΠ 6,345,2 **εἴαρος ἤνθει μὲν τὸ πρὶν ῥόδα, νῦν δ' ἐνὶ μέσσῳ χείματι πορφυρέας ἐσχάσαμεν κάλυκας**· **5)** κ. μσν. λύω, ἀνίημι, χαλῶ, χαλαρῶ: Λυκόφρ.13 **βαλβῖδα μηρίνθου σχάσας** (ἀνοίξας διὰ τοῦ σχοινίου τὴν ἀφετηρίαν, κτ. Σχόλ. «βαλβῖδος μηρίνθου»), αὐτ.21 **κάπο γῆς ἐσχάζοσαν ὑσπληγγας** (σχόλ. «ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας»), Ἥρων Πνευμ.1,41 **σχάσει τὴν χεῖρα, ὥστε ἀφεθῆναι τὸ βέλος,** Πλούτ.Μάρκελλ. 15 **σχάσαντος δὲ τὰς μηχανὰς τοῦ Ἀρχιμήδους,** Παῦλ.Σιλ.6,51 **σχάσαντες τὴν ἀγκύλην** τοῦ **βρόχου**· κ. παθ.: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.73,51 **ἐσχάζετο αὐτόματον** (τὸ βέλος), ΠΔ'Αμ.3,5 **εἰ σχασθήσεται παγίς.. ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τι,** Ἡλιόδ.Αἰθ.4,3 **ἔσχαστο.. ἡ ὕσπληξ**· || μτφ. ἐν Ἀριστφ.Νεφ. 740 **σχάσας τὴν φροντίδα λεπτὴν** (σχόλ. «στήσας, παύσας, ἀτρεμήσας», Βερναρδ.Γρηγ. «σχίσας, διελὼν τὴν φροντίδα λεπτὴν (ὥστε λεπτὴν γενέσθαι). Ἄλλοι: περιορίσας, συγκεντρώσας τὴν σκέψιν σου εἰς ἓν σημεῖον»)· **6)** ἐπὶ χειρουργοῦ, ἐν φρ. **ἐξαπίνης σχάσαι** ἐπανατάξαι ἐξαρθρωθεῖσαν **γνάθον**: Ἱππ.Ἄρθρ.30· || τὸ παθ. ἐπὶ γνάθου, ἐξολισθαίνω, **ἐξαρθροῦμαι**: αὐτ. **ἐκπίπτει μὲν γνάθος ὀλιγάκις, σχᾶται μὲν πολλάκις ἐν χάσμῃσι** (κτ. Παῦλ.Αἰγ.6,112 «χαλᾶται»)· **7)** Γαλ. 18(1),438 «καὶ κατὰ παλαίστραν δὲ τὸ σχάσαι σημαίνει τὴν χεῖρα ταχέως ἄγειν πρὸς αὐτὴν (πιθ. ἀναγν. αὐτὴν) ἐκ τῆς ἔμπροσθεν θέσεως»· **8)** ἀφήνω τι νὰ πέσῃ: Ξεν.Κυν.3,5 **σχάσασαι τὴν οὐρὰν.. διατρέχουσιν** (ἀφήσασαι τὴν οὐρὰν νὰ κρέμεται), Λυκόφρ.99 **πεύκης ὀδόντας σχάζειν** (τὴν ἄγκυραν), Ἱππόλοχ.π.Ἀθήν.4,130Α **λάθρα κατὰ μηχανὰς σχασθέντων τῶν φραγμάτων**· **9)** χαλαρῶ τὴν ἔντασιν, τὴν προσπάθειαν, κρατῶ ὀπίσω, ἀνακόπτω, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, **καταπαύω**, σταματῶ τι· Ἡσ. «σχάσον, κατάπαυσον»: Πίνδ.Π 10,51 **κώπαν σχάσον** (παῦσαι κωπηλατῶν, παράτα τὰ κουπιά), Εὐρ.Φοίν.960 **τί σιγᾷς γῆρυν ἄφθογγον σχάσας;**, αὐτ.454 **σχάσον.. δεινὸν ὄμμα καὶ θυμοῦ πνοάς,** αὐτ.Τρῳ.811, Καλλ.ἀπ.104 **σχάσσαντες ἐρετμά**· || κ. μσν. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Πλάτ.Κωμ.32 **τὰς ὀφρῦς σχάσασθε καὶ τὰς ὄμφακας,** Ἀριστφ.Νεφ.107 **σχασάμενος τὴν ἱππικὴν** (σχόλ. «παυσάμενος τῆς ἱππικῆς ἀποχωρήσας καὶ ἀποστὰς τοῦ παρόντος ἐπιτηδεύματος»), Συνέσ.Ἐπιστ.129 **σχασάμενος τὴν ἱππικήν,** Θεόδ.Ὑρτ.6,9 **ἐσχασάμην τὰς κώπας ἐπὶ ξηρᾶς καὶ ζητῶν ἄρτον σπιλάσιν ἐνέκυρσα**· **10)** ἐπιφέρω, προκαλῶ κατάρρευσιν, κατάπτωσιν, συντελῶ εἰς τὸ νὰ καταρρεύσῃ, νὰ καταπέσῃ **τι**: Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,422 **θάλαμον σχάσε μῆνις**· κ. παθ.: Πάπ. **τοῦ δεῖνα ὄντος ἐπὶ τοῦ χώματος κατὰ νύκτα σὺν τοῖς ὑδροφύλαξιν, μήπω σχασθῇ** (μήπως ὑποστῇ ῥῆγμα, καταρρεύσῃ)· || ἐν Πάπ. **σχάσας.. ἐν πέδῳ γόνυ** (γονυπετήσας, προσπεσών)· || μτφ. ἐπιφέρω κατάπτωσιν, προκαλῶ ἧτταν, συμφοράν: Πίνδ.Ν 4,64 **πῦρ.. λεόντων ὄνυχας.. ἀκμὰν καὶ δεινοτάτων σχάσαις ὀδόντων,** Βάκχ.16,121 **φεῦ, οἵαισιν ἐν φροντί-**

σι Κνώσιον ἔσχασεν στραταγέταν' **2)** ρηματ.π. σχάσις, σχάσμα, σχασμός, σχαστήρ, σχαστηρία, σχαστήριον.

σχαλιδῶ-όω (σχαλίς) μτγν. στηρίζω τὰ ἐστημένα δίκτυα διὰ σχαλίδων βλ.λ. : Πολυδ.5,19· **2)** ρηματ.π. σχαλίδωμα.

σχαλίδωμα-ατος (τὸ) (σχαλιδῶ) μτγν. σχαλὶς βλ.λ. ὑποβεβλημένη ὡς ὑποστήριγμα : Πολυδ.5,19.

σχαλίζω λεξ. θηλάζω, βυζαίνω : Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ.· πρβλ. ἰσχαλεῦσσι.

σχαλίς -ίδος (ἡ) κ. νεώτ. δισχιδὲς ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου ἐν χρήσει ὡς ὑποστήριγμα δικτύων κτλ.· Πολυδ.5,31 «στάλικες δὲ καὶ σχαλίδες καὶ σχαλιδώματα ξύλα ὀρθά, ἐξ ἄκρου διττά, ἱστάμενα μὲν κατὰ γῆς, τοῖς δὲ δίκροις ἀνέχοντα τοὺς τῶν δικτύων βρόχους τε καὶ περιδρόμους», Ἡσ. «σχαλίδες, δι' ὧν σχάζουσι τὰ δίκτυα ὀρθὰ ἑστῶτα» : Ξεν.Κυν.2,8 **σχαλίδες τῶν ἀρκύων τὸ μῆκος δέκα παλαιστῶν** (κώδ. σταλίδες), αὐτ.6,7 **πηγνύειν .. τὰς σχαλίδας ὑπτίας, ὅπως ἂν ἐπαγόμεναι ἔχωσι τὸ σύντονον,** Καλλ.Αἴτ.άπ.7,35Ρ **θέντες ἀμφίστυλλον ταῦρον ἐπὶ σχαλίδων** (εἰκ.), Πολυδ.5,32 **καθίστανται δὲ αἱ σχαλίδες πλάγιαι, μᾶλλον εἰς ἀλλήλας προσνεύουσαι**· πρβλ. στάλιξ· **2)** νεώτ. εἶδος μονοσκελοῦς κλίμακος φερούσης ἀντὶ βαθμίδων ἐπαλλήλους πασσαλίσκους.

σχάρα (ἡ) γλωσσ., μσν. κ. δημ. ἀντὶ ἐσχάρα βλ.λ.(Ι) : Μαρτύρ.'Αγ.'Αφθίου, Φιλαδέλφου κ. Κυρίνου 43 **ἄγαγε ἡμῖν τὴν σχάραν καὶ τὸ τήγανον καὶ τοὺς ὀγκινίσκους, - φάρια φητὰ στὴ σχάρα.**

σχαράτσι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς ζιζάνιον φυτὸν οἰνάνθη ἡ ἀνισοειδής.

σχάς-άδος (ἡ) γλωσσ. ἀντὶ ἰσχὰς βλ.λ.(Ι).

σχάσις-εως (ἡ) (σχάζω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχάζειν, διάνοιξις, ἐγχάραξις, χάραγμα, ἐπὶ δένδρου : Θεοφρ.Φ1 4,2,8 **τὸ κόμμι' καὶ ῥέει καὶ πληγείσης καὶ αὐτόματον ἄνευ σχάσεως'** **2)** διάνοιξις τῆς φλεβός, φλεβοτομία : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.Ι,10, αὐτ.2,3 **διὰ σμικρῆς τομῆς τῆς σχάσιος ἀφαιρέειν'** **3)** νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις συνισταμένη ὁτὲ μὲν εἰς τὴν μεγέθυνσιν πληγῆς, τραύματος, νύξεως ἢ συριγγίου τινὸς πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς διεξόδου τοῦ πύου ἢ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀντισηπτικῶν πλύσεων κτλ., ὁτὲ δὲ εἰς τὴν τομὴν μεμβρανώδους τινὸς ἱστοῦ (οἷον ἀπονεκρώσεως) συνθλίβοντος ἢ περισφίγγοντος τοὺς ὑπ' αὐτὸν φλογισμένους ἱστούς, ἄλλοτε δὲ πάλιν εἰς τὴν διεύρυνσιν φυσικῆς τινος ὀπῆς πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐκβολῆς ἀλλοτρίου τινὸς σώματος ἢ τῆς εἰσαγωγῆς διαφυγόντος τινὸς ὀργάνου' **4)** ἄφεσις, ἀπόλυσις, χαλάρωσις, ἐπὶ μηχανῆς : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.77,1 **τῶν καθ' ἓν βαλλομένων τὴν σχάσιν ποιησόμεθα.**

σχάσμα-ατος (τὸ) (σχάζω) τὸ σχάζειν, ἐντομή, ἐγκοπή, ἐγχάραξις : 'Ιππ.'Ελκ.24, αὐτ.27· **2)** ἐπὶ μηχανῆς, ἡ χαλάρωσις : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.69,1.

σχασμός (ὁ) (σχάζω) μσν. ἡ σχάσις βλ.λ.(Ι) : Θεοφάν.Νόνν.2,162 **σικύας μετὰ σχασμοῦ.**

σχαστήρ-ῆρος (ὁ) γλωσσ. κρεμαστήρ, κρεμάστρα (λατ tendicula).

σχαστηρία (ἡ) (σχάζω) εἶδος τροχοπέδης, μηχανήματος ἀνασχέσεως, πιθ. τροχαλία : 'Αριστλ.Κόσ. 398b,15 **ὥσπερ δρῶσιν οἱ μεγαλότεχνοι, διὰ μιᾶς ὀργάνου σχαστηρίας πολλὰς .. ἐνεργείας ἀποτελοῦντες,** Ἥρων Αὐτομ.13,9, αὐτ.Βελοπ.78,3, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.74,27, Πολύβ.8,7,10, αὐτ 8,3 **τὴν δὲ χεῖρα καὶ τὴν ἄλυσιν ἐκ τῆς μηχανῆς ἐξέρ ;ινε διά τινος σχαστηρίας,** 'Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.188,7· ‖ σχοινίον τεταμένον πρὸ τῆς ἀφέσεως καὶ δίδον διὰ τῆς ἀποτόμου χαλαρώσεώς του τὸ σημεῖον τῆς ἐκκινήσεως ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ ἢ τῷ σταδίῳ : Γαλ.18(ΙΙ,438· **2)** πιθ. ῥάβδος τοῦ παραπετάσματος ἢ εἶδος μηχανισμοῦ, δι' οὗ ἐχαλαροῦντο **τὰ παραπετάσματα** : 'Επιγρ. **κατασκευάσαντι σχαστηρίας χαλκᾶς εἰς τὸν ναῶ τοῦ 'Ασκληπιοῦ .. καὶ τῷ ἐνέντι τὰς σχαστηρίας εἰς τὸν ναῶ,** 'Επιγρ. **κίρκων καὶ σχαστηριῶν'** **3)** λαβαὶ πρὸς χαλάρωσιν τῆς πιέσεως χειρουργικοῦ βρόχου : 'Ηρακλᾶς π.'Ορειβ.48,7,3· **4)** νεώτ. στρατ. τεμάχιον τοῦ ἐπικρουστῆρος τῶν φορητῶν (ἰδ. πυροβόλων ὅπλων, δι' οὗ συγκρατεῖται οὗτος εἰς τὴν θέσιν ὁπλίσεως δι' ἀγκιστρώσεως· **5)** κ. ὡς τοπωνύμιον : 'Επιγρ.

σχαστήριον (τὸ) (σχάζω) μσν. κ. νεώτ. εἶδος χειρουργικοῦ μαχαιρίου, δι' οὗ ἐξετέλουν τὴν φλεβοτομίαν, φλεβοτόμον, νυστέριον : 'Ιππιατρ.24· **2)** νεώτ. ναυτ. τετράγωνον ξύλινον ἢ σιδηροῦν τεμάχιον τοῦ ἐπιστηλίου πρὸς συγκράτησιν αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, τὸ κασκαβάλι.

σχαῦδαι Ἡσ. «ἰσχνόφωνοι».

σχάω ἀντὶ σχάζω βλ.λ., ἀπρφ. σχᾶν:Πλάτ.Κωμ.127.

σχεδάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ σχέδη, μικρὸν σχέδιον : Γρηγ.Νύσσ.2,237, 'Επιφάν.2,832C, Κύριλλ.10,68C, Λεόντ.Μαθ.'Αρατ.4 **ἔν τινι πτυχίῳ ἤτοι σχεδαρίῳ'** ‖ πρόχειρον σχέδιον : Εὐστ. 961,21 **καὶ τὸ κοινῶς καλούμενον σχεδάριον, ὃ σχεδίων λόγων ἐστὶν ἐδάφιον'** **2)** συνεκδ. βιβλιάριον, συγγραμμάτιον : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,11.

σχεδεκδότης (ὁ) λεξ. ὁ ἐκδίδων σχέδην, ὁ ἐκδότης, ἀμφ. εἰκ ἐν Λεξ.Πνευμ.197V **ἐν πολλοῖς τῶν σχεδεκδοτῶν τὸ ἔρνος δασυνόμενον εὗρον** (κώδικες, σχεδεκτοτῶν).

σχεδεργάτης (ὁ) μσν. ὁ ἐργαζόμενος τὴν σχέδην : Τζέτζ.ἐν'Αν.Κρ.3,362,12 **τοὺς πανσόφους ἔα δὲ τοὺς σχεδεργάτας.**

σχέδη (ἡ) μτγν. κ. μσν. κυρ. σχίσμα, ὅθ. φύλλον, πίναξ, ἐφ' οὗ γράφομεν, ἀριθμοῦμεν κτλ., παραληφθὲν ἐκ τῆς λατινικῆς (scheda κτ. 'Ισιδ.Σεβ.'Ετυμ.6,14,8) ἐπειδὴ κατὰ πρῶτον εἶναι ἐν χρ. π.Εὐστ.

σχέδην (ἔχω, σχεῖν) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. βραδέως, ἠρέμα, ἡσύχως, πράως, σιγὰ σιγά· Ἡσ. «ἡσυχῇ, βάδην» : Ξεν.'Ιππαρχ.3,4 **σχέδην εἰς τὰ ἱερὰ διελαύνειν,** Μάχ.π.'Αθήν.8,349Β **ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει σχέδην,** Σῆμ.20 **σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις,** Φίλ.2,483,37 **τῇ σχέδην περιαγωγῇ τοῦ προσώπου,** Πλούτ.Κράσσ.23 **ἦγεν οὐ σχέδην,** αὐτ.Κάμ.28 **ἐν τάξει καὶ σχέδην,** 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,9 **ἣν ἐκρέῃ σχέδην,** Γαλ.19,201 **πότερον ἠπειγμένως ἢ σχέδην** (κώδ. σχεδόν), Πολυδ.1,214 **σχέδην ἱππάζεσθαι'** ‖ νεώτ. ναυτ. ἐπὶ παρεωμένου ἢ ἑλκομένου σχοινίου ἠρέμα, ἀ. ἐξ ἀπολαβῆς· **2)** μτγν. κ. μσν. σχεδόν, ἐκ τοῦ σύνεγγυς : 'Ανών.π.Σουΐδ., Εὐστ.516,10.

σχεδία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. σχεδίη πρόχειρον καὶ αὐτοσχέδιον κατασκεύασμα ἐκ ξύλων ἢ καὶ ἄλλης ὕλης κατάλληλον πρὸς πλεῦσιν, μικρὸν πλοῖον προχείρως καὶ αὐτοσχεδίως κατασκευασθὲν : 'Οδ.Ε 33 **ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων,** αὐτ. 177, αὐτ.315, αὐτ.Η 264, Θουκ.6,2 **διέβησαν ἐς Σικελίαν .. ἐπὶ σχεδιῶν,** Πλάτ.Φαίδ.85D **ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα,** Ξεν.'Αν.2,4,28 **διῆγον ἐπὶ σχεδίαις διφθερίναις ἄρτους** (ἐκ δερμάτων), αὐτ. 1,5,10, Πάπ.' ‖ νεώτ. εἰδικὸν τετράγωνον ἀλιτενὲς πλοῖον ἄνευ τρόπιδος, χρήσιμον πρὸς τροπισμὸν τῶν ἱστιοφόρων ἢ πρὸς ἐπιχάλκωσιν τῆς γάστρας αὐτῶν, τὸ σάλι' ‖ ποι. ἀντὶ τοῦ πλοῖον, πλοιάριον : Εὐρ.'Εκ.111 **τὰς ποντοπόρους .. ἔσχε σχεδίας,** Θεόκρ.16,41 **ἐπεὶ γλυκὺν ἐξεκένωσαν θυμὸν ἐς εὐρεῖαν σχεδίαν στυγνοῖο γέροντος'** **2)** πλωτὴ πρόχειρος γέφυρα ἐκ πλοιαρίων ἢ σχεδιῶν, πλωτὸν ζεῦγμα, ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Δαρείου : 'Επιγρ.π.'Ηρ.4,88 **Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε Μανδροκλέης Ἥρῃ μνημόσυνον σχεδίης,** Αἰσχ.Πέρσ.68 **λινοδέσμῳ σχεδίᾳ**

πορθμόν ἀμείφας, Πάρ.Χρον.66· **3)** ἐλοφρὸν ἰκρίωμα : Ἀθήν.Μηχ.10,1 **σχεδία ὑπότροχος** (πλοτὺ ξύλινον κατασκεύασμα φέρον τροχοὺς πρὸς μετακίνησιν πραγμάτων)· **4)** σιδήριόν τι κεκομμένον ἑκατέρωθεν πρὸς συγκράτησιν ξύλων κττ., ἄγκιστρον, σύνδεσμος, πόρπη : Φίλ.Βυζ.Θαυμ.4,2.

σχεδιάγραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ διὰ προβολῆς ἀπεικόνισις ἀντικειμένου τινὸς ἐπὶ χάρτου, ἡ διὰ σχεδιογραφήσεως παράστασις ἀντικειμένου τινός, πλάνο : **σχεδιάγραμμα πόλεως - λιμένος - πλατείας - οἰκίας.**

σχεδιαγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀντὶ σχεδιογράφημα βλ.λ.

σχεδιάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **σχεδιάσω**, ἀόρ. **ἐσχεδίασα**, πράττω ἢ λέγω ἢ γράφω τι ἀμελετήτως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, ἐνεργῶ ἄνευ προπαρασκευῆς, κατὰ τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς στιγμῆς, αὐτοσχεδιάζω : Πλάτ.Σίσ. 387D **διαμαντευόμενον καὶ σχεδιάζοντα λέγειν ὅ,τι ἂν τύχῃ**· || ἀπολ. ὁμιλῶ ἐξ ὑπογυίου, ἀπαγγέλλω ἐκ τοῦ προχείρου : Ἀναξανδρ.15,3 **λαβὼν τὸ μελετητήριον, εἶτ' ἐσχεδίασε δριμέως**, Κικ. Ἀττ.6,1,11· **2)** ἐφευρίσκω, ἐξευρίσκω διηγήματα, ἐπινοῶ, πλάττω ἱστορίας : Πολύβ.12,4,4 **ὑπὲρ ὧν . . κακῶς καὶ παρέργως ἱστορήσας ἐσχεδίασε**, Διον.Ἀλ.Ῥωμ.1,7 **σχεδιάζειν ὑπολήψονταί με**, Διόδ. Σ 1,23· || δίδω ἐλευθερίαν εἰς τὴν φαντασίαν μου : Σωρ.2,65· **3)** προχείρως συνθέτω, κατασκευάζω, ἐκτελῶ κττ., προχειρολογῶ, αὐτοσχεδιάζω, τὸ παθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,100S· **4)** ἐνεργῶ ἀμελῶς, ἀπερισκέπτως, ἀπρομελετήτως, πράττω τι μετ' ἀνεπαρκοῦς φροντίδος, παραμελῶ, ἀδιαφορῶ : Πολύβ.23,9,12 **οὗτοι μὲν ἐσχεδιακότες ἐφαίνοντο τοῖς κοινοῖς πράγμασιν**· κ. ἐμπροθ. (πρός τι, ἔν τινι) : ΠΔ Βαρ.1,19 **ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ**, Διόδ.Σ 13,31 **ἵνα μὴ σχεδιάζειν ἐν τοῖς τῶν ἄλλων βίοις ἐθισθῶσιν**· || μτγν. κ. μσν. ἑτοιμάζω, παρασκευάζω τι ἐκ τοῦ προχείρου, ἐκ τῶν ἐνόντων : Παχυμ Γ Προγ.12,239 **οὐ τοὺς κοινοὺς ἥδέσθης ἅλας, οὐ μετ' ἐκείνων στρατεύων κοινὴν τὴν τράπεζαν ἐσχεδίαζες**· κ. παθ. : Γρηγ.Νυσσ.1,206D **ἡ βρῶσις . . ἐπὶ πυρὸς κατὰ τὸ συμβὰν ἐκ τοῦ παρατυχόντος σχεδιασθεῖσα**· **5)** νεώτ. κ. δημ. γράφω ἢ χαράσσω σχέδιον, σχεδιογραφῶ, ἰχνογραφῶ : **σχεδιάζει καραβάκι πάνω στὸ χαρτί**· **6)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἔχω κατὰ νοῦν, σκοπεύω, προτίθεμαι, μελετῶ νὰ πράξω τι : **σχεδιάζει νὰ πωλήσῃ ὅλα τὰ κτήματά του καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Εὐρώπην**· **7)** ρηματ.π. σχεδίασις, σχεδίασμα, σχεδιασμός, σχεδιαστής.

σχεδιακῶς ἐπίρρ. μσν. ἐξ ὑπογυίου, ἐκ τοῦ προχείρου, προχείρως : Εὐστ.Ὀδ.1545,7 **τὸ δὲ Ὀδυσσῆ' ἀσπαστὸν φίλον ἂν φανείη τοῖς νοηματίζουσι σχεδιακῶς** (πιθ.γρ. σχεδικῶς).

σχεδιάς-άδος (ἡ) Γαλ.19,144 **«σχεδιάδα τὴν ἄγχουσαν»** : Ἱππ.Γυν.1,75 **λαβὼν σχεδιάδα.**

σχεδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιάζειν βλ.λ.5), ἄ. σχεδιογράφησις.

σχεδίασμα-ατος (τὸ) (σχεδιάζειν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχεδιάζειν, τὸ ἐκ τοῦ προχείρου πραχθὲν ἢ λεχθέν : Κικ. Ἀττ.15,19,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ σχεδιογράφημα, τὸ σκίτσο.

σχεδιασμός (ὁ) (σχεδιάζειν) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιάζειν βλ.λ.1), τὸ ἐκ τοῦ προχείρου πράττειν ἢ λέγειν ἢ γράφειν : Πλάτ.Σίσ. 390C **εἰκασία καὶ σχεδιασμός**, Ἀγαθρχ.4 **τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ Ἀργολικὸς περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης σχεδιασμός**, Στράβ.12,3,22, Εὐστ.Ἰλ.146,19 **ὁ σχεδιασμός, καθ' ὃν Ὅμηρος ἐξηρεύγετο πολλαχοῦ**· **2)** νεώτ. σχεδίασμα, προσχέδιον.

σχεδιαστήριον (τὸ) νεώτ. αἴθουσα ἐν ᾗ ἐκτελοῦνται σχεδιάσεις, ἐργαστήριον σχεδιαστοῦ.

σχεδιαστής (ὁ) (σχεδιάζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **σχεδιάστρια**, ὁ σχεδιάζων τι, ὁ ἐκ τοῦ προχείρου πράττων, λέγων ἢ γράφων τι : Κλήμ. Ἀλ Παιδ.2,192 **ἐρωτικῆς σχεδιαστὴς ἀδημονίας**· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὴν κατασκευὴν σχεδιογραφημάτων, ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἐκτελῶν σχεδιογραφήματα : **Σχολὴ σχεδιαστῶν.**

σχεδιαστικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. ἐκ τοῦ προχείρου, ἀμελετήτως, μετὰ σπουδῆς, ἀμελῶς : Εὐστ.Ἰλ.836,36 **σχεδιαστικῶς ταυτολογεῖ.**

σχεδίην (σχηματισθὲν ἐκ τοῦ θηλ. τοῦ σχέδιος) ἐπίρρ. ἐπ. ἐπὶ τόπου, ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐκ τοῦ πλησίον, ἀπὸ κοντά : Ἰλ.Ε 830 **τύψον δὲ σχεδίην**· πρβλ. αὐτοσχεδόν· **2)** ἐπὶ χρόνου, ταχέως, γρήγορα : Νικ.Ἀλεξ.88 **τῷ καὶ πρημαδίης ἢ ὀρχάδος εἶαρ ἐλαίης ἢ ἔτι μυρτίνης σχεδίην δεπάεσσιν ὀρέξαις** (σχόλ. «παραχρῆμα»)· || ἐπὶ χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως : Βάβρ.57,4 (πιθ.γρ.).

σχεδικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ αὐτοσχέδιος, ὁ πρόχειρος : Εὐστ.Ἰλ.241,8 **νόμῳ . . σχεδικῷ**, αὐτ. 714,51 **ἡ σχεδικὴ τόλμα ἐθρασύνατο** (τῶν προχείρως ὁμιλούντων), αὐτ.1634,16 **αἱ τὰ σχεδικὰ λαλοῦντες**· || ἐπίρρ. -ικῶς πιθ. διόρθ. ἀντὶ σχεδιακῶς βλ.λ : αὐτ.1545,7.

σχεδιογράφημα-ατος (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχεδιογραφεῖν, ἡ διὰ σχεδιογραφήσεως παράστασις ἀντικειμένου τινὸς ἐπὶ χάρτου : **σχεδιογράφημα πόλεως - λιμένος.**

σχεδιογράφησις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **σχεδιαγράφησις** ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιογραφεῖν, ἡ ἀπεικόνισις ἀντικειμένου τινὸς διὰ προβολῆς αὐτοῦ ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιπέδου ἐπιφανείας : **σχεδιογράφησις πόλεως.**

σχεδιογράφος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κ. **σχεδιαγράφος** ὁ σχεδιογραφῶν, ὁ σχεδιαστὴς βλ.λ.2).

σχεδιογραφῶ-έω νεώτ. κ. σχεδιαγραφῶ ἀπεικονίζω ἀντικείμενα διὰ προβολῆς αὐτῶν ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιπέδου ἐπιφανείας, γράφω, κάμνω σχέδιο, σχεδιάζω βλ.λ.5)· **2)** ρηματ.π. σχεδιογράφημα, σχεδιογράφησις, σχεδιογράφος.

σχέδιο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ αὐτοσχέδιος λόγος : Ἑρμογ. Μεθ.17· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιφανείας διὰ γραμμῶν καὶ ὑπὸ κλίμακα παράστασις ἀντικειμένου τινὸς ὑπάρχοντος ἢ μέλλοντος νὰ λάβῃ ὕπαρξιν : **σχέδιον κτιρίου - οἰκίας - νοσοκομείου - ναοῦ, - σχέδιον πόλεως** (σχεδιάγραμμα περιλαμβάνον τὴν ὅλην ἔκτασιν τῆς πόλεως μετὰ τῆς προβλεπομένης ἐπεκτάσεως)· || γραμμικὸν ποίκιλμα ἐπὶ ὑφάσματος, χάρτου κττ.· || τὸ ἐπὶ τοίχου ἢ ἐπίπλου συνήθως ἀνάγλυφον κόσμημα· **3)** νεώτ. κ. δημ. εἶδος, μορφή, τύπος, σχῆμα συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον ἐξετελέσθη τι, ρυθμός, καλούπι : **νέο σχέδιο καπέλλου, - παριζιάνικο σχέδιο**· **4)** μσν. ὑπόδειγμα, πρότυπον : Στουδ.Θεόδ.427Α **ταῦτα ὡς ἰνδαλμά τι σχέδιον τῆς ἀσκήσεως**· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἡ τὸ πρῶτον γινομένη διατύπωσις γραπτοῦ τινος συνθέματος, ὑποκειμένη εἰς μεταβολὰς ἢ διορθώσεις : **σχέδιον ἐγγράφου** (τὸ ἀρχικῶς γραφέν, τὸ πρωτότυπον, ἀντίθ. ἀντίγραφον), **- σχέδιον νόμου** (ἄ. νομοσχέδιον)· **6)** νεώτ. κ. δημ. λεπτομερὴς καθορισμὸς τοῦ τρόπου καὶ τῶν λεπτομερειῶν ἐνεργείας ἢ ἐγχειρήματός τινος : **τὸ σχέδιον τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν**· || πρόθεσις, ἐπιδίωξις, σκοπός : **πάντοτε ἀποτυγχάνουν τὰ σχέδιά του**· **7)** νεώτ. στρατ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπιτελείου καταρτιζομένη ἐν πάσαις ταῖς δυναταῖς λεπτομερείαις μελέτη πολεμικῆς ἐνεργείας πρὸς ἄμεσον ἢ ἐνδεχομένην ἐφαρμογήν : **τὸ σχέδιον Σλίφφεν**

σχέδιος-α-ον (σχεδόν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. σχέδιος-ον ('Αρετ.Χρον.Παθ.1,161 ἐπὶ τόπου, ὁ ἐγγύς, ὁ πλησίον : Αἰσχ.Χο.163 σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν ξίφη (χρήσιμα εἰς τὴν ἐκ τοῦ συστάδην μάχην), 'Αριστλ.άπ.498 μακρὸν δόρυ ὃ σχέδιον ἐκαλεῖτο, 'Ελλ.'Επιγράμμ.333,3 ἐν σχεδίῳ μάχῃ (ἐκ τοῦ συστάδην)· **2)** (σχέδην) ὁ ἤπιος, ὁ βραδύς, ὁ προσεκτικός : Πολυδ.1,214 σχεδία ἱππασία· **3)** ἐπὶ χρόνου, ὁ βραχέως διαρκῶς, ὁ παροδικός, ὁ αἰφνίδιος, ὁ ἀπροσδόκητος : 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,7 σχέδιος αἰτίη, αὐτ.2,13 ἀπὸ σχεδίου προφάσιος, αὐτ.2,12 σχέδιος πόνος· || κ. ἐν ἐπιρρ. φρς : 'Ιώσ.ΠΙ 3,5,2 ὥσπερ ἐν σχεδίῳ πόλις .. ἀποδείκνυται (ἀμέσως), 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,6 ἐπὶ σχεδίου· || ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ πρόχειρος : Διον.'Αλ.Συν.18 ἐν λόγῳ σχεδίῳ, 'Αγαθ.ΑΠ 11,64 σχέδιον ποτόν, Εὐδοκ.66 τῷ ῥήτορι διατιθεμένῳ σχεδίους λόγους· **4)** τὸ οὐδ. σχέδιον ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** ὁ προχείρως πεπραγμένος ἢ πεποιημένος, ὁ κοινός, ὁ συνήθης· 'Ησ., Φώτ. «εὐτελής» : Νικ.Θηρ.622 σχέδιος οἴνη

σχεδιουργός (ὁ) μτγν. ὁ ἐργαζόμενος, ὁ κατασκευάζων σχεδίας βλ.λ.1) : Θεμίστ.Λόγ 26,316B τὴν θάλασσαν .. οἱ σχεδιουργοὶ πλώιμον ἀπέδειξαν.

σχεδισμός (ὁ) σχόλ. εἶδος γυναικείας ὀρχήσεως, χοροῦ : Σχόλ.Τ'Ιλ.Χ 391 ἡ δὲ ἁπαλὴ ὄρχησις μόθων καὶ βακχισμὸς καὶ σχεδισμός.

σχεδίως ἐπίρρ. μτγν. αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως, ξαφνικά : 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,2 ἢν ἀλγέῃ κεφαλὴ σχεδίως ἐπὶ προσκαίρῳ αἰτίῃ· **2)** προχείρως, ἐκ τοῦ προχείρου, ἀμελῶς : Σχόλ.Λουκ. 'Αλ.45 αὐταπυρίτης ἄρτος ὁ .. σχεδίως ὠπτημένος· **3)** τυχαίως, ἀσκόπως : 'Αρατ.1154 τῶν ἀμυδις πάντων ἐσκεμμένος εἰς ἐνιαυτὸν οὐδέποτε σχεδίως κεν ἐπ' αἰθέρι τεκμήραιο (σχόλ. «προσφάτως, ἀσκόπως, παρέργως καὶ ὡς ἔτυχεν»).

σχεδογραφία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ τεχνολογεῖν, τεχνολογία, γραμματικὴ ἀνάλυσις, εἶδος διδακτικῆς μεθόδου ἑρμηνείας ἀρχαίων ἢ θρησκευτικῶν κειμένων, καθ' ἣν ἐτεχνολογοῦντο οἱ ἀσυνήθεις τύποι, αἱ σπάνιαι λέξεις κττ. : Τζέτζ. 'Ησιόδ.285 εἶτα σχεδογραφίας ἀπάρχεται, καὶ πολλοῖς μογήσας τοῖς χρόνοις μόλις τὴν γραμματικὴν ἀρετὴν ἐπικτᾶται, Τίτλος χειρογρ. ἐν Βατικονῷ Λογγοβάρδου τοῦ σοφοῦ παρεκβόλαιον τῆς σχεδογραφίας· **2)** σχέδιον, σχεδίασμα : Σχόλ.'Αρατ.248 ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ἀριστερὸς ὦμος τῆς 'Ανδρομέδης λαμπρός ἐστιν, ἐξ οὗ διδάσκει τὸν βόρειον 'Ιχθύν· ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ σχεδογραφίᾳ ὁ δεξιὸς αὐτῆς πλησιάζει τῷ 'Ιχθύϊ (δ.γρ. ἀντὶ σφαιρογραφίᾳ).

σχεδογραφικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σχεδογραφίαν βλ.λ.1), ὁ τῆς σχεδογραφίας : Τζέτζ. 'Εξήγ.'Ιλ.114,16,19· πρβλ.'Αν.Βοαασ.4,336.

σχεδογράφος (ὁ) (σχέδος) μσν. ὁ διδάσκων σχεδογραφίαν βλ.λ.1) : 'Ιω.Εὐχαΐτ.25 τὸ γὰρ σαφές τε καὶ πρόδηλον (ἐν)λόγοις λογογράφοις ἥδιστον, οὐ σχεδογράφοις καὶ ταῦτα κλῆσιν τὸ σχέδην κεκτημένοις.

σχεδογραφῶ-έω (σχέδος, γράφω) μσν. ἐξετάζω ἑκάστην λέξιν τεχνολογικῶς, διαχωρίζω τὰ μέρη τῆς γραμματικῆς : Βασ.Γραμμ.'Ασκήσ.ἐν Θησ. Στεφ. τοῦ νῦν ἀρξαμένου τοῦ σχεδογραφεῖν καὶ τὴν ἀρχὴν εὐλόγησαν τοῦ σχέδους.

σχεδόθεν ἐπίρρ. κυρ. ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐκ τοῦ πλησίον, ἀπὸ κοντά, συνήθ. ὅμως ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ σχεδὸν βλ.λ., ἐγγύς, πλησίον, κοντά : 'Ιλ.Π 807 ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε, αὐτ.Ρ 359, 'Οδ. Ο 223, αὐτ.Β 267, αὐτ.Τ 447 στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν, 'Ορφ.'Αργ.629, 'Απολλ.Ρ 4,662.

σχεδόν (ἔχω, σχεῖν) ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τόπου, ἐπ. κ. λυρ. ἐγγύς, πλησίον, πλησιέστατα, πολὺ κοντά : 'Ιλ.Κ 100 δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, αὐτ.Ε 458, αὐτ.Ν 576, αὐτ.Υ 378, 'Οδ. Ε 392 ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν, αὐτ.Ω 493· σπαν. μτ. δοτ. : 'Ιλ.Κ 422 οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, 'Οδ.Ι 23 νῆσοι .. ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσιν, 'Ησίοδ.Α 113 οἳ δή σφι σχεδόν εἰσι, Πίνδ.Ν 10,66 στάθεν τύμβῳ σχεδόν, 'Απολλ Ρ 1,671· συνήθ. μτ. γενικ. : 'Οδ.Ε 288 Φαιήκων γαίης σχεδόν, αὐτ.475, αὐτ.Ζ 125, αὐτ.Ι 117, αὐτ.Κ 156, αὐτ.Λ 142 σχεδὸν αἵματος, 'Απολλ.Ρ 1,97 νήσοιο .. σχεδόν, αὐτ.Ι 402· κ. ἔμπροθ. (παρά, ἀμφί τινι) : Πίνδ.Ο 1,74 πὰρ ποδὶ σχεδὸν φάνη, αὐτ.Π 5,40 ἀμφ' ἀνδριάντι σχεδόν· || ὁμ. κ. μτ. ρημάτων κινήσεως, μτ. δοτ. : 'Ιλ.Ι 304 ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι, 'Ησίοδ.Α 435 ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἤλυθεν· κ. μτ. γενικ. : 'Ιλ.Υ 363 ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ, 'Οδ.Δ 439, αὐτ.Λ 481 σχεδὸν ἤλθον 'Αχαιΐδος· **2)** μτφ. ἐπὶ συγγενείας : 'Οδ. Κ 441 καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν· **3)** μτφ. ὁμοίως πρός τι, ὅπως .., μτ. δοτ. : 'Ιάμβλ.Μαθ. 'Επιστ.27 σχεδὸν τούτοις .. αἱ παραλλαγαὶ .. εἰσιν· **4)** ὁμ. κ. ἐπὶ χρόνου, ἐγγύς : 'Ιλ.Ρ 202 θάνατος καταθύμιός ἐστιν, ὅς δή τοι σχεδὸν εἰσι (ἐπίκειται), αὐτ.Ν 817, 'Οδ.Β 284, αὐτ.Ζ 27 σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν· **5)** μεθ' 'Ομ. μσν., νεώτ. κ. δημ. περίπου, ὡς ἔγγιστα, κατὰ προσέγγισιν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον : 'Ηρ.6,42 ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταὐτὰ τὰ καὶ πρότερον, αὐτ.1,65, αὐτ.2,48, Σοφ.ΟΤ 736 σχεδόν τι πρόσθεν ἢ (μόλις πρὸ ὀλίγου), Εὐρ.'Ελ.112, 'Αριστφ.'Εκκλ.1157 σχεδὸν ἅπαντας .. κελεύω .. κρίνειν ἐμέ, Πλάτ. Παρμ.123Β, αὐτ.Συμπ.201Ε, αὐτ.Γοργ.472C σχεδόν τι ταῦτα, Ξεν.'Ελλ.6,5,33 σχεδὸν πάντες, 'Αριστλ. Μετ.350b,21 πάντα σχεδόν, αὐτ.34 σχεδὸν ἐκ κρηνῶν οἱ πλεῖστοι ῥέουσιν, αὐτ.351a,14 σχεδὸν περὶ τριακόσια στάδια, Θεόκρ.5,86 ταλάρως σχεδὸν εἴκατι, ΠΔ Μακκ.2,5,2, ΚΔ Πράξ.13,44 σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη, αὐτ.19,26, Πλούτ. 'Αλκ.25 πάντα τὰ πράγματα τοῖς 'Αθηναίοις σχεδὸν ὑπῆρχε, 'Αρρ.'Επικτ.1,11,7 πάντες σχεδὸν ἢ οἵ γε πλεῖστοι, 'Αλκίφρ.2,2,277,27 τὴν πρώτην 'Αφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σχεδόν, 'Επιγρ., Πάπ. σὺν τοῖς θεοῖς σχεδὸν ἔσται ὁ διάλογος ἕως τῆς λ' τοῦ Παχών, Γεώργ.Σύγκ.237D τὸν ἅπαντα χρόνον αὐτοῦ σχεδὸν .. ἡγεῖτο τῶν 'Ιουδαίων· κ. μτ. ἄλλων ἐπιρρ. : Πλάτ.Σοφ.253C καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγίστης, 'Αριστλ.Τοπ.118a,13, αὐτ.Α'Υστ.79a,20 σχεδὸν ὡς εἰπεῖν, Γέμιν.16,28, Διόδ.Σ 36,10 σχεδόν που, Λουκ.'Ενάλ.Δ 6,2 καὶ σχεδόν που κατὰ μέσην ὁδόν ἐστιν, - σχεδὸν καλῶς· || φρ. σχεδὸν εἰπεῖν : Πλάτ.Σοφ.237C χαλεπὸν ἤρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν οἵῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄπορον (σὰν νὰ λέμε περίπου), 'Αθήν. Μηχ.3,4, Πάπ.· || ὁμ. κ. μτ. ρημάτων (συνήθ. κτ. παρακ.), ἰδ. λεκτικῶν ἢ γνωστικῶν : Σοφ.Τρ.43 σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν, Εὐρ. Τρῳ.898 σχεδὸν μὲν οἶδά σοι στυγουμένη, 'Αριστφ.Πλ.33, αὐτ.860 ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ, Δημ.38 σχεδὸν εἴρηχ' ἃ νομίζω συμφέρειν, 'Αριστλ.ΑΠρ.32a,16 εἴρηται σχεδὸν ἱκανῶς, αὐτ.Πολιτ.1328a,19· || συχν. ἐν χρ. ἁπλῶς ὅπως κολάσῃ θετικήν τινα διαβεβαίωσιν μετά τινος ἐννοίας μετριοφροσύνης, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰρωνείας : 'Ηρ.5,19 σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λόγους, Σοφ.'Ηλ.609 σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν (νομίζω ὅτι δὲν ..), αὐτ.'Αντ.470 σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω (τολμῶ νὰ εἴπω ὅτι εἶναι μωρὸς ἐκεῖνος ποὺ νομίζει ὅτι ἐγὼ εἶμαι μωρός), Θουκ.3,68 σχεδὸν δέ τι καὶ τὸ ξύμπαν (ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως), Πλάτ. Φαίδ.61C, αὐτ.Φαῖδρ.236D σχεδὸν γὰρ ἔχω ὃ εἰπὼν ἀναγκάσω σε λέγειν (μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχω

λόγον . .)' **5)** ἐν χρ. **ἐπὶ** καταφατικῶν ἀποκρίσεων, νομίζω οὕτω, περίπου ἔτσι, μάλιστα, ναί : Πλάτ.Σοφ.250C **κατά τὴν αὐτοῦ φύσιν ἄρα τὸ ὂν οὔτε ἕστηκεν οὔτε κινεῖται..** **σχεδόν,** αὐτ.255C· **6)** ἴσως, πιθανόν : Δῖος π. Στοβ.4,21,17 **ὑποδραμών .. σχεδὸν φασεῖ** (κῶδ. φάσει)· **7)** ἀντὶ σχέδην βλ.λ. : Ἰώσ.Πἰ I,17,2 **ἠκολούθει σχεδόν.**

σχέδος-ους (τὸ) μσν. τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὸν διαχωρισμὸν τῶν λέξεων ἀπ' ἀλλήλων· γλωσσ. «σχέδος, τὸ διαχωρίζον τὰς λέξεις» : Ἀνν.Κομν.15,485 **τοῦ δὲ σχέδους ἡ τέχνη εὕρημα τῶν νεωτέρων ἐστὶ καὶ τῆς ἐφ' ἡμῖν γενεᾶς,** Ἰω.Εὐχαΐτ.25 **ἐν τῷ σχέδει ἐπαχθές ἐστι πᾶν πρόχειρον καὶ σχέδην·** || διδακτικὸν βιβλίον περιέχον πρακτικὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς κατὰ τὴν σχεδογραφικὴν μέθοδον· πρβλ. Δουκάγγ. ἐν λ.· **2)** αἴνιγμα : Εὐστ.Ὀδ.1634,13 **γρίφους ἐμελέτησαν πλέκειν, οὓς ὠνόμασαν σχέδη.**

σχεδουργία (ἡ) μσν. ἡ ἐξεργασία, ἡ κατεργασία σχεδῶν : Τζέτζ.Χιλ.9,711.

σχεδουργικὸς-ή-όν μσν ὁ τοῦ σχεδουργοῦ βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.11,379 **σχεδουργικῶν λαβυρίνθων πλοκαὶ** (ὡς παροιμ.).

σχεδουργὸς (ὁ) μσν. ὁ κατασκευαστὴς σχεδῶν, αἰνιγμάτων : Τζέτζ.Χιλ.11,575 **τῶν σχεδουργῶν νοήματα νῦν λαβυρίνθους ἔφην.**

σχεδρός Ἡσ. «τλήμων, καρτερικός».

σχέδυνος-η-ον (ἔχω, σχεῖν) ὁ στερρῶς ἐχόμενός τινος, ὁ ἐπίμονος, ὁ σταθερός : Ἐμπ.19 **σχεδύνην δὲ φιλότητα τὸ ὑγρὸν προσαγορεύων.**

σχέθω δ. τ. τοῦ ἔχω κτ. τοὺς γραμματικοὺς (πρβλ. Ἡρωδιαν.I,440,ΕΜ 739,51), οἱ δὲ ἐν χρ. τ. ἀναφέρονται εἰς τὸν ἀόρ. **ἔσχεθον,** ποι. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἔσχον (ὁ τονισμὸς σχέθειν, σχέθων εἶναι ἐσφ. ἀντὶ σχεθεῖν, σχεθών), κρατῶ στερεῶς, κατέχω : Ἰλ.Ξ 428 **πάροιθεν ἀσπίδας . σχέθον αὐτοῦ,** αὐτ. Δ 113, αὐτ.Ν 163, Ὀδ.Ξ 494 **ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν,** αὐτ.Κ 95· **2)** ἁπλῶς ἔχω : Ὀδ.Ξ 490 **νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,** Πίνδ.Ο 9,88 **Ἄργει τ' ἔσχεθε κῦδος,** αὐτ.Ι.7Ι,αὐτ.Π 4,75 **τὸν . . ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν,** Αἰσχ.Πρ.16 **πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν,** αὐτ.Χο.832 **ἐν φρεσὶν καρδίαν σχεθών,** Εὐρ.Φοίν.408 **τίν' ἐπίνοιαν ἔσχεθες;·** **3)** ἐπέχω, συνέχω, ἀναστέλλω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, σταματῶ, κρατῶ ὀπίσω : Ἰλ.Λ 96 **στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε,** αὐτ.Π 506 **σχέθον ἵππους,** αὐτ.Τ 418, Ὀδ.Π 430 **ἔσχεθεν ἱεμένους περ,** αὐτ.Θ 537,αὐτ.Τ 448 **αἷμα . ἔσχεθον** (σχόλ. «ἔπαυσαν»), Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,4 **οἶνος . . ὡς τὴν παλίρροιαν σχεθεῖν·** κ. μτ. γενικ. : Ὀδ.Δ 758 **σχέθε δ' ὄσσε γόοιο,** Ἀριστφ.Λυσ.425 **ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω,** Θεόκρ.22,96 **ἔσχεθε δ' ὁρμῆς·** κ. μτ. μτχ. : Πίνδ.Ι 3(4),72(54) **κρανίοις ὄφρα ξένων ναὸν Ποσειδάωνος ἐρέφοντα σχέθοι** (ὅπως ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιστέφῃ)· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ῥῆσ.602 **οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ μὴ πάντα πέρσαι . . σχέθοι·** **4)** κ. ἀπολ. ἀντέχω, κρατῶ, βαστάω : Ἰλ.Μ 461 **μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον, οὐδ' ἄρ' ὀχῆες ἐσχεθέτην.**

σχεθέμεν δωρ. ἀπαρφ. τοῦ σχέθω βλ.λ.

σχεῖν ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχεῖται Ἡσ. «ἐμεῖ».

σχέλινος Ἡσ. «ἀγρία κυπάρισσος, οἱ δὲ ἄρκευθος».

σχελὶς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἰδ. κτ. πληθ. **σχελίδες** πλευραὶ βοός : Φερεκρ.108,13 **σχελίδες ὁλόκνημοι,** Ἀριστφ.ἀπ.443,αὐτ.Ἱππ.362 **σχελίδας ἐδηδοκὼς ὠνήσομαι μέταλλα** (σχόλ. «σχελίδας· βοὸς πλευρά, ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ τῶν βοῶν»· πρβλ. Ἡσ.), Λουκ.Λεξιφ.6 **δίχηλα ὕεια καὶ σχελίδες καὶ ἠτριαία·** ὁμ. κ. **ἐπὶ** τῶν πλευρῶν ἄλλων ζῴων : Ἀρχιππ.II,3 **κάπρου σχελίδες** (εἰκ.), Πολυβ. 6,33 **σχελίδες λαγωῶν·** || ὁμ. ὡς **σκελίδες,** οἷον **ὑῶν σκελίδες** πλευραὶ τῶν χοίρων : Δίων Χρ.7,44· **2)** μσν. κ.νεώτ. ἀντὶ σκελὶς βλ.λ. : Δουκάγγ.Συμπλ. 180 ἐν λ. σχιμνία **αἱ τοῦ σκόρδου σχελίδες.**

σχελυνάζει Ἡσ. «φλυαρεῖ», κ. κτ. ἀόρ. αὐτ. «ἐσχελύνασεν, ἐφλυάρησεν».

σχέμα Ἡσ. «σχῆμα, Ἀχαιοί»· **2)** Θεόγνωστ. Καν.12,6 «σχέμα· τὸ ὄχημα» (ἀναγν. τὸ σχῆμα).

σχέμεν ἐπ. κ. Ἰων. ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.: Ἰλ.Θ 254 **εὔξατο . . σχέμεν ὠκέας ἵππους.**

σχένδυλα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **σχενδύλη** ἐργαλεῖον τῶν ναυπηγῶν καὶ τῶν χαλκέων, πιθ. εἶδός τι λαβίδος : ΑΠ 11,203 **ναυπηγοῖς σχένδυλα** (κῶδ. κένδυλα)· **2)** νεώτ. εἶδος μικροῦ φορητοῦ συνδήκτορος πρὸς συγκράτησιν μικρῶν ὑπὸ κατεργασίαν ἀντικειμένων.

σχενδύλη (ἡ) ὅ. σχένδυλα βλ.λ.: Ἐπιγρ. **σχενδύλη Ἐλευσίνάδε παρὰ Φίλωνος,** Ἡσ. ἐν λ. σχενδυλόληπτοι βλ.λ.· πρβλ. σκενδύλιον.

σχενδυλόληπτοι Ἡσ. «ἐσχενδυλῆσθαι ἔλεγον τοὺς ἐν τοῖς ταύροις (sic) ἀπὸ τοῦ χαλκευτικοῦ ὀργάνου, ὃ σχενδύλη λέγεται».

σχενδυλῶ-άω λαμβάνω, συλλαμβάνω διὰ τῆς λαβίδος : Ἡσ. ἐν λ. σχενδυλόληπτοι.

σχέο ἐπ. κ. Ἰων. προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ. : Ἰλ.Φ 379 **Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον.**

σχερὰς-άδος (ἡ) χάλιξ ἐν Ἰλ.Φ 319 **ἅλις σχεράδος περιχεύας μυρίον** (δ. γρ. ἀντὶ χέραδος).

σχέραφος Ἡσ. «βλασφημία, λοιδορία»· πρβλ. σκέραφος, κέραφος.

σχερὸς (ὁ) ἐν χρ. μ. ἐν τῇ δοτ. **ἐν σχερῷ** συνεχῶς, διηνεκῶς, ἀλληλοδιαδόχως, ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως : Πίνδ.Ν 1,69, αὐτ.11,39 **ἐν σχερῷ δ' οὔτ' ὦν μέλαιναι καρπὸν ἔδωκαν ἄρουραι,** αὐτ.Ι 5(6), 22· κ. ὡς μία μ. λ. **ἐνσχερῷ** : Ἀπολλ.Ρ 1,913· πρβλ. **ἐπισχερῶ, ἰσχερῶ·** **2)** Ἡσ. «σχερός· ἀκτή, αἰγιαλός», Θεόγνωστ.Καν.12 «σχερός, ὁ αἰγιαλός, ἀκτή, κῦμα, ἕτοιμος»· || Ἡσ. «σχερόν· κῦμα ἕτοιμον, Ἀμερίας».

σχὲς προστ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ. : Σοφ.Ἠλ.1013 **αὐτὴ δὲ νοῦν σχές,** Εὐρ.Ἱππ.1352.

σχέσθαι ἐπ. ἀπαρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχέσις-εως (ἡ) (ἔχω, σχεῖν) κ. μσν κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ἔχειν τι ἔν τινι περιστάσει, κατάστασις πρόσκαιρος, ἀντίθ. ἕξις, ἰδ. τοῦ σώματος, τὸ εὐσθενὲς ἢ ἀσθενὲς αὐτοῦ : Ἱππ.Ἄρθρ.8 **σχέσις τοῦ σώματος** (κατάστασις τοῦ σώματος, σχεδὸν ὡς τὸ διάθεσις, ἥτις μεταβάλλεται, ἀντίθ. ἕξις, κρᾶσις, φυσικὴ σύστασις παραμένουσα ἀμετάβλητος), ὅθ. φρ. **νόσοι ἐν σχέσει** ἐπὶ νόσων προσκαίρων, παροδικῶν, μὴ χρονίων, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς χρονίας, αἵτινες ὁλόκληρον τὴν σύστασιν τοῦ σώματος ἔχουσι καταλάβει (ἐν ἕξει)· κ. γεν. : Λουκ.Συμπ.23 **τί διαφέρει σχέσις ἕξεως,** αὐτ.Ἑρμότ.81 **μελετᾷ πρὸς αὐτὸν ἕξεις τινὰς καὶ σχέσεις,** Διογ.Λ 5,67 **τὴν πᾶσαν σχέσιν ἀθλητικὴν ἐπιφαίνων·** || στάσιμος κατάστασις, σταθερὰ ἢ μή, ἀντίθ. κίνησις : Στωϊκ.ἀπ.3,19, αὐτ.2,115, Ἀπολλδ. Στ., αὐτ.3,260, Πλωτῖν.3,1,7· φρ. ἐν σχέσει ἀντίθ. ἐν κινήσει : Στωϊκ.ἀπ.3,26· **2)** γεν. ὁ τρόπος, τὸ εἶδος, ἡ φύσις, ἡ ποιότης, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιότης, ἡ ἐμφάνισις τινος : Αἰσχ.Ἑπτ.507 **οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὐδ' ὅπλων σχέσιν μωμητός,** Πλάτ.Τίμ. 24Β **ἡ τῆς ὁπλίσεως αὐτῶν σχέσις ἀσπίδων καὶ δοράτων,** αὐτ.Ὅρ.412Ε, Ξεν.Συμπ.4,57 **πρέπουσαν ἔχειν σχέσιν καὶ τριχῶν καὶ ἐσθῆτος,** Ἀλεξ. 124,12 **κρεάδια . . δροσώδη τὴν σχέσιν,** Δημ 1122 **ἐν ταύτῃ τῇ σχέσει διάγει τὸν βίον,** Πολυβ.6,179· **3)** ἔκφρασις, στάσις : Φιλόδ.Ἀκαδ.50, αὐτ.53Μ· || θέσις, στάσις, οἷον **ἐν ὀρχήσει** : Πλούτ.Ἠθ. 747C· **4)** κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σχέση ἡ μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων ὑπάρχουσα ἀναφορά, συνάφεια,**

ἀναλογία, ὁμοιότης, σύνδεσις ἢ ἀλληλεξάρτησις· Σχόλ.Διον. ἐν AB 943,19 «σχέσις ἡ πρός τινα οἰκείωσις» : Ἀριστλ.ἀπ.182 σχέσις ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, Ζήν.Κ I,49, Διογ.Λ 9,87 τὸ γοῦν δεξιὸν φύσει μὲν οὐκ ἔστι δεξιόν, κατὰ δὲ τὴν ὡς πρὸς τὸ ἕτερον σχέσιν νοεῖται· κ.ἀπολ. : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.2, Στουδ.Θεόδ.553B ἡ γὰρ σχέσις . . τῶν πρός τι ἐστίν· ἅμα τε γάρ ἐστι καὶ ἀντιστρέφει πρὸς ἄλληλα, οἷον ἀρχέτυπον πρὸς εἰκόνα, - σχέσις αἰτίας καὶ αἰτιατοῦ, - αἱ καιρικαὶ μεταβολαὶ ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως, - σχέσις κεφαλαίου καὶ ἐργασίας - σταθεραὶ - καθολικαὶ - ἀναγκαῖαι, - κατὰ συμβεβηκὸς σχέσεις, φρ. τί σχέση ἔχει ὁ φάντες μὲ τὸ ρετσινόλαδο (ἐπὶ πραγμάτων τελείως ἀσχέτων πρὸς ἄλληλα)· || φρ. ἐν σχέσει ἐν ἀναφ., ἐν συγκρίσει : τὸ νέον του ἔργον εἶναι ἀριστούργημα ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγούμενά του, - θὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προστασίας τῶν ἀνηλίκων νόμου· || συγγενικὴ σχέσις, συγγένεια : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,6,26 εἰ τὸ πρέπον σῴζουσιν ὡς ἄνδρες, ὡς υἱοί, ὡς γονεῖς, εἶθ' ἑξῆς κατὰ τὰ ἄλλα τῶν σχέσεων ὀνόματα, Πάπ. σχέσιν ἀδελφικὴν ἔχειν πρός τινα (ἔχειν ἀδελφικὰ αἰσθήματα πρός τινα)· || ἡ μεταξὺ προσώπων ἐπικοινωνία, συνάφεια, στενὴ γνωριμία, φιλικὸς δεσμός· Ἡσ. «συγγένεια φιλία», ἴδ. κτ. πληθ. : Πάπ. φιλικὴ σχέσις, - ἔχει σχέσεις μὲ τοὺς κύκλους τῆς κυβερνήσεως, - διέκοψε κάθε σχέσιν μὲ τὴν οἰκογένειάν του, - διπλωματικαὶ σχέσεις (οἱ ἐπίσημοι μεταξὺ κρατῶν σχέσεις), - διεκόπησαν αἱ σχέσεις μεταξὺ Ρωσίας καὶ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων (ἀνεκλήθησαν ἀμφοτέρωθεν οἱ διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι)· || μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐρωτικὸς δεσμός, ἔρως : Στουδ.Θεόδ.289Ε, Νικήτ.Εὐγ.3,11, -σχέσις ἀθέμιτος - ἐρωτική, ὁ Χ ἔχει σχέσεις μὲ γύναια· || γεν. εὐμενὴς διάθεσις, εὔνοια, στοργή, ἀγάπη : Δαμασκ.Ι Λόγ. εἰς Κωνστ.Καβαλλ.669 ἀσπάζονται αὐτὰς (τὰς εἰκόνας) οὐχ ὡς θεούς, ἀλλ' ὡς προεῖπον διὰ πόθον καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν, Ψελλ.Σύν.Νόμ.79 συλλήψεως, γεννήσεως, σχέσεως, συναφείας· || εἰδ. γραμμ. : Ἀπολλ. Δύσκ.Ἐπιρρ.183,3, Σχόλ Ἀριστφ.Πλ.2 ἡ «παρὰ» τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ, Σχόλ.Σοφ.Τρ.1012 τὴν ἐκ τόπου σχέσιν εἶπεν ἀντὶ ἐν τόπῳ, Εὐστ.Ἰλ.802,28 τῶν Ἀττικῶν δύο λεγόντων ἐπὶ δυϊκῆς σχέσεως· 5) εἰδ. μουσ. ὁ ἐν ἑκάστῳ μουσικῷ διαστήματι μετρητικὸς λόγος τῆς ἀποστάσεως διαστήματός τινος συγκρινομένου πρὸς ἕτερον· Ἀριστείδ.Κ 1,29 «τῶν μὲν συστημάτων τὰ μὲν ἀπολελυμένα, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν, ἀπολελυμένα μέν, ὡς παρὰ τοῖς κωμικοῖς αἱ παραβάσεις, κατὰ σχέσιν δὲ ὡς τὰ ἀντιστρέφοντα» : Ἡφαιστ.Ποιημ. 3, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.51,8, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ. 1,108,10· 6) αἱ δέκα σχέσεις αἱ δέκα κατηγορίαι ἢ τὰ δέκα σχήματα τῆς κατηγορίας : Θεολ. Ἀριθμ.59, Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.11P· 7) ἐν τῇ στωικῇ φιλοσοφίᾳ, θέσις : Στωικ.ἀπ.2,176, Κλεομήδ.1,1 αὗται αἱ σχέσεις, ἑπταὶ οὖσαι (αἱ ἑπταὶ θέσεις, δηλ. ἄνω, κάτω κττ.)· 8) ἐπίσχεσις, συγκράτησις, παρεμπόδισις : Ἱππ.Ἀφορ.7,80, αὐτ.Ἐπιδ.5,79 τοῦ οὔρου . . σχέσις, Πλάτ.Κρατ.424Α περὶ ῥοῆς .. καὶ σχέσεως· 9) κατοχή, κτῆσις : Ἀριστοίν. 1,19· || τὸ φέρειν, τὸ ἔχειν : Πλάτ.Πολ.452C περὶ τὴν τῶν ὅπλων σχέσιν καὶ ἵππων ὀχήσεις.

σχετέος-α-ον ὃν πρέπει τις νὰ ἀναχαιτίσῃ, νὰ συγκρατήσῃ· ὅθ. εἰδ. ὁ ἀπρεπής : Ἱππ.648,25 σχετέα δρᾶν (ἀπρεπῆ, ἀνασχετέα) [δ.γρ. σχέτλια].

σχετήριον (τὸ) τὸ μέσον δι' οὗ ἀναχαιτίζεται, σταματᾷ τι, μέσον θεραπείας, ἀντιφάρμακον : Εὐρ.Κύκλ.135 λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον φάρμακον.

σχετίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. ἐσχέτισα, παθ. ἀόρ. ἐσχετίσθην κ. δημ. (ἐ)σχετίστηκα, ἀναφέρω τι πρὸς ἕτερόν τι, φέρω τι εἰς σχέσιν, συνάφειαν, ἀναφοράν, ἀναλογίαν, ὁμοιότητα, σύνδεσιν ἢ ἀλληλεξάρτησιν πρὸς ἄλλο τι, συνάπτω, συνδέω, ἐξαρτῶ : σχετίζει τὸν πόλεμον πρὸς τὴν παλαιὰν μεταξύ των ἔχθραν· || τὸ παθ. σχετίζομαι ἔχω σχέσιν, ἀναλογίαν, ὁμοιότητα κττ. πρός τι(να)· 2) παρομοιάζω ἢ συγκρίνω : δὲν ἠμπορεῖς νὰ σχετίσῃς τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας καὶ τῆς συζύγου· 3) τὸ μέσ. σχετίζομαι συνδέομαι διὰ γνωριμίας ἢ φιλίας πρός τινα, ἔχω φιλικὰς σχέσεις μετά τινος : σχετίζεται μὲ τὸ παλάτι, - σχετιζόμεθα ἀπὸ παιδιά· 4) ρηματ. π. σχετισμός.

σχετικοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. γνωσιολογικὴ θεωρία καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις εἶναι σχετική, ἰσχύουσα δι' ὡρισμένας μόνον σχέσεις καὶ οὐχὶ ἀπολύτως· πρβλ. ἀγνωστικισμός, πιθανοκρατία, σκεπτικισμός, ὑποκειμενικὸς ἀνθρωπολογισμός, ψυχολογισμὸς καὶ φαινομενοκρατία· || εἰδ. ἡ θεωρία, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀλήθεια ἀνεξάρτητος προσώπων, τόπου καὶ χρόνου.

σχετικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχέσιν, τὴν ἐπίσχεσιν, τὴν ἀναχαίτισιν, ὁ συγκρατῶν, ὁ ἐμποδίζων, ὁ ἀναστολτικός : Πλούτ.Ἠθ.428Ε ἀέρα σχετικὸν πάσης οὐσίας ἐν μιᾷ μορφῇ, αὐτ.725Β ὕδατος ἡ ψυχρότης σχετικόν ἐστι φύσει· κ. ἀπολ. : αὐτ. 952Β· || ὁ ἑδραῖος, ὁ σταθερός, ὁ μόνιμος : Στωικ.ἀπ.2,229 σχετικαὶ τυπώσεις· 2) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων σχέσιν, ἀναφοράν, σύνδεσιν, ἢ ὁμοιότητα πρός τι(να), ἀντίθ. ἄσχετος : Ἰάμβλ. Νικ.Ἀριθμ.11P, Θεοδώρ.5,8 (ἐκδ. Schulz) πεπρᾶχθαί φησι κατ' ἀλήθειαν ἢ κατὰ συνάφειαν σχετικὴν δουλοπρεποῦς καὶ ἀνυποστάτου μορφῆς, αὐτ.19, αὐτ.1034 τὸ δὲ πατὴρ σχετικὸν καὶ τὸ υἱὸς ὁμοίως, Στουδ.Θεόδ.412D, - τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἔγγραφα, - εἴχαμε κρασὶ καὶ τοὺς σχετικοὺς μεζέδες· || σχετικαὶ ἔννοιαι ἐκεῖναι τῶν ὁποίων τὰ ἀντικείμενα ἔχουσι σχέσιν πρὸς ἄλληλα, οἷον αἱ ἔννοιαι ὅλον κ. μέρος, αἰτία κ. αἰτιατόν, ὠκεανὸς κ. πέλαγος· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων φιλικὰς ἢ κοινωνικὰς σχέσεις πρός τινα, ὁ οἰκεῖος, ὁ γνώριμος : εἶναι πολὺ σχετικὸς μὲ τὸν γείτονά του· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν σχέσει πρός τι ὑπάρχων, ὁ ὑπὸ ὅρους ὑφιστάμενος, ὁ ἐξηρτημένος, ὁ οὐχὶ ἀπόλυτος· κ. συνεκδ. ὁ οὐχὶ πολύς, οὐχὶ μέγας : σχετικὸν ὕψος (τὸ ἐν σχέσει πρὸς ἕτερόν τι σημεῖον, ἤτοι ἡ ὑψομετρικὴ διαφορά), - σχετικὸν βάθος (ἡ ὑψομετρικὴ διαφορὰ δύο σημείων ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατώτερον αὐτῶν), - ἔχει σχετικὴν μόρφωσιν (ὄχι μεγάλην, ἀλλὰ πάντως ἱκανήν), - ἡ ἀνθρωπίνη γνῶσις εἶναι σχετικὴ (περιωρισμένη, ἀντίθ. ἀπόλυτος)· || νεώτ. φιλοσ. σχετικὸν τὸ ἔκ τινος ἄλλου ἐξαρτώμενον, τὸ μεθ' ἑτέρου συνημμένον, τὸ ἔν τινι ἀναφορᾷ πρὸς ἕτερόν τι ὄν : πᾶν τὸ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ εἶναι σχετικόν· 5) ὁ ἐκ τῆς σχέσεως βλ.λ.1) ἐξαρτώμενος, ὁ πρόσκαιρος, ὁ προσωρινός, ὁ παροδικός : Γαλ.10,533 σχετικὸς πυρετός (ἀντίθ. ἑκτικός).

σχετικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σχετικοῦ βλ.λ.4) : θεωρία τῆς σχετικότητος (ἡ φιλοσοφικὴ θεωρία καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις εἶναι σχετική, ὅ. σχετικοκρατία βλ.λ.)· || εἰδ. φυσ. θεωρία σχετικότητος ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀϊνστάιν διατυπωθεῖσα θεωρία, καθ' ἣν ὁ χῶρος καὶ ὁ χρόνος δὲν εἶναι ὀντότητες σταθεραὶ καὶ ἀμετάβλητοι, ἀλλὰ μεγέθη σχετικά, μεταβαλλόμενα ἀναλόγως τῆς θέσεως τοῦ παρατηρητοῦ.

σχετικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σχετικὰ ἐν σχέσει, ἐν ἀναφορᾷ, ἀναφορικῶς, ἀντίθ.

ἀσχέτως : Δαμάσκ.᾽Αρχ.131, - σᾶς γράφω νέα σχετικῶς μὲ τὴν ὑπόθεσίν σας· 2) μτγν. κ. μσν. μετ᾽ εὐμενοῦς διαθέσεως, εὐμενῶς, φιλικῶς· Ἡσ. «οἰκειωτικῶς» : Θεοδώρ.5,12, Στουδ.Θεόδ.76B οὕτω καὶ Χριστοῦ κηρασσομένου ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ τῆς εἰκόνος λόγος συνείπετο σχετικῶς, αὐτ.389E, Βί. ᾽Αγ.Νικολ.Στουδ.908 οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν εἰκόνα σχετικῶς σεβαζόμενοι,Θεοφάν.Συνεχ.4,10· 3) νεώτ. κατὰ τρόπον σχετικὸν βλ.λ.4), ἐξηρτημένως, ἀντίθ. ἀπολύτως βλ.λ. : σχετικῶς καλός· 4) ὡς ἀποτέλεσμα προσκαίρου καταστάσεως, ἀντίθ. ἀπὸ ἕξεως καὶ διαθέσεως : Φίλ.1,129, Σωρ.1,43

σχετλιάζω παραπονοῦμαι μετ᾽ ἀγανακτήσεως, κατακραυγάζω, μεμφιμοιρῶ, ἀγανακτῶ : ᾽Αριστφ. Πλ.477 οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, ᾽Αντιφ.3,4,4 σχετλιάζειν φάσκων, Πλάτ.Γοργ.519B σχετλιάζουσιν ὡς δεινὰ πάσχουσι, Δημ.913 σχετλιάζειν ἐπὶ τῇ τόλμῃ, Αἰσχίν.2,154, ᾽Ἀρισταίν.2,7 σχετλιάζειν πρὸς τὴν τύχην· μτ. οὐδ. ἐπιθ. παραπονοῦμαι, κατακρίνω μετ᾽ ἀγανακτήσεώς τι : ᾽Αρισταίν. 1,6 σχετλιάζειν τὸ συμβάν, Πλάτ.Κάμ.31.

σχετλιασμός (ὁ) τὸ σχετλιάζειν βλ.λ., παράπονον, μεμφιμοιρία, κλάψα : Θουκ.8,53 πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμόν, ᾽Αριστλ.Ρητ.1395a,9, Ποσειδών.π.Γαλ.5,401, Διον.᾽Αλ.Ρητ.9,5.

σχετλιαστικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκφράζων ἢ σημαίνων σχετλιασμόν, ἀγανάκτησιν, παράπονον, κλαψιάρικος : ᾽Απολλ.Δύσκ.᾽Αντων. 34,30, Ἑρμογ.᾽Ιδ.27 σχετλιαστικὴ ἔννοια, Σχόλ. ᾽Αριστφ.Νεφ.1, - σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα, - σχετλιαστικὰ ἐπιφωνήματα (τὰ ἐκφράζοντα ὀδύνην, ἀγανάκτησιν, ὡς οἴμοι, φεῦ, ἀλίμονο, ἄχ, πωπῶ κττ.)· ‖ ἐπίρρ. -ικῶς : Μάξ.᾽Ομολ.2,24.

σχετλιοποιός-όν σχόλ. ὁ ποιῶν, καθιστῶν σχέτλιον, οἰκτρόν, ἄθλιον : Σχόλ.Εὐρ.᾽Εκ.69.

σχέτλιος-α-ον (σχεθεῖν, ἀόρ. β᾽ τοῦ ἔχω), θηλ. ἰων. σχετλίη (᾽Ιλ.Γ 414), σχέτλιαι (᾽Οδ.Δ 729), σπαν. σχέτλιος-ον (Εὐρ.ΙΤ 651) κυρ. ἐπὶ προσ., καρτερικός, ἐπίμονος, ἀκατάβλητος, μτ. παραλλ. σημ. τοῦ ὑπερμέτρου, τρομεροῦ, ὀλεθρίου, συνήθ. ψεκτικῶς : ᾽Ιλ.Κ 164 σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔ ποτε λήγεις, ᾽Οδ.Μ 279 σχέτλιός εἰς, ᾽Οδυσσεῦ· περί τι μένος οὐδέ τοι γυῖα κάμνεις· 2) συνήθ. ἐν κακῇ σημ. ἐπὶ ἰσχυρῶν προσώπων, ἰδ. ἡρώων μεταχειριζομένων μετὰ σκληρότητος, βιαιότητος ἢ ἐπὶ κακῷ καὶ παρατόλμως τὴν δύναμιν αὐτῶν, σκληρός, ἀνοικτίρμων, ἀπάνθρωπος, παράτολμος, ὡς ἐπὶ τοῦ ᾽Αχιλλέως : ᾽Ιλ.Ι 630, αὐτ.Π 203· ἐπὶ τοῦ Διομήδους : αὐτ.Ε 403· ἐπὶ τοῦ Ἕκτορος : αὐτ.Ρ 150, αὐτ.Χ 86· ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου : αὐτ.Σ 13· ἐπὶ τοῦ ᾽Οδυσσέως : ᾽Οδ.Λ 1474· ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους : ᾽Ιλ.Ε 403, ᾽Οδ.Φ 28 σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν αἰδέσατ᾽· ἐπὶ τῶν Κυκλώπων : ᾽Οδ.Ι 351,αὐτ.Ι 478· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Διός, τοῦ Κρόνου καὶ θεοτήτων καθόλου : ᾽Ιλ.Β 112, αὐτ.Ω 33, ᾽Οδ.Ε 118, ῾Ησίοδ.Θ 488· ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν γένει : ᾽Οδ.Μ 21 σχέτλιοι, οἵ, αὐτ.Δ 729· ‖ π. ᾽Αττ. κακός, μοχθηρός : ᾽Αντιφῶν 147,3 σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι, ᾽Ανδοκ.16,27 σχετλιώτατος, ᾽Ισοκρ.103A, Δημ.874, αὐτ.346 σχέτλιος καὶ ἀναιδής· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, φθοροποιός, καταστρεπτικός : ῾Ηρ. 3,108 ὅσα σχέτλια καὶ ἀνιηρά· 3) ὡς τὸ τλήμων, ἄθλιος, ἐλεεινός, ἀξιοθρήνητος, κακομοίρης: Αἰσχ.Πρ.644 ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο· συνήθ. ἐπὶ προσφωνήσεων μετὰ περιφρονήσεως : ῾Ηρ.3,155 ὦ σχετλιώτατε ἀνδρῶν, Σοφ.Φιλ.399 ὦ σχέτλιε, αὐτ.᾽Αντ.47 ὦ σχετλία, Εὐρ.᾽Αλκ.824· ἐνίοτε μτ. γενικ. τῆς αἰτίας : Εὐρ.᾽Ελ.783 σχετλία .. τῶν πόνων (διὰ τὰς δυστυχίας σου), αὐτ.᾽Αλκ. 741, αὐτ.᾽Ανδρ.1179· οὐδέποτε ἐν τῇ σημ. ταύτῃ π. ᾽Ομ. (ἐν. ᾽Ιλ.Γ 414, Σ 13 πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ ἔννοια τοῦ παρατόλμου, ὁρμητικοῦ βλ.λ.2)· 4) ἐπὶ πραγμ., τὸ πρῶτον ἐν ᾽Οδ., σκληρός, ὀλέθριος : ᾽Οδ.Κ 69 σχέτλιος ὕπνος (καθ᾽ ὃν κατέλιπον τὸν ᾽Οδυσσέα οἱ σύντροφοι αὐτοῦ)· 5) φρ. σχέτλια ἔργα σκληρά, ἀπάνθρωπα, ἄδικα, ἀνόσια, ἄνομα ἔργα : ᾽Οδ.Ι 295· ὁμ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ δίκη κ. τὸ αἴσιμα ἔργα : αὐτ.Ξ 83· πρβλ. ῾Ησίοδ. ῎Εργ 238, Θέογν.733, ῾Ηρ.6,138, Εὐρ.Κύκλ.587· ὁμ. σχέτλια πράγματα, - σχέτλιον πάθημα ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ᾽Αριστφ.Πλ.856 σχέτλια πέπονθα πράγματα, Ξεν.᾽Αν.6,6,30 τοῦτο δὴ τὸ σχέτλιον πάθημα· ‖ ὁμ. ἁπλῶς σχέτλιον ἀποτρόπαιον, ἐλεεινὸν πρᾶγμα : ῞Υμν.᾽Αφρ.255, ᾽Αριστφ.Λυσ.498 σχέτλιόν γε, ᾽Ισοκρ.127D ὃ δὲ πάντων σχετλιώτατον· κ. κτ. πληθ. σχέτλια ἄθλιο, ἐλεεινὰ ἔργα ἢ πάθη, ἀθλιότητες : ᾽Αριστφ.Βάτρ.612 σχέτλια καὶ δεινά, Πλάτ.Γοργ.467B σχέτλια λέγεις καὶ ὑπερφυῆ· ‖ φρ. σχέτλια πάσχω ὑφίσταμαι ἀξιοθρηνήτους συμφοράς : Εὐρ.᾽Ικ.1074, ᾽Ισοκρ.18,35 δεινὰ καὶ σχέτλια πείσεται· ‖ ὁμ. σχέτλια (ἐστὶ) ὡς ἀπρόσ. μτ. ἀπαρφ., εἶναι ἐλεεινόν, ἀξιοθρήνητον νὰ .. : Σοφ.Αἴ.887 σχέτλια γὰρ ἐμέ γε τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων οὐρίῳ μὴ πελάσαι δρόμῳ (π. ᾽Ομ. τὸ σχέτλῐος τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου πρὸς ἔμφασιν, ἐξαιρέσει τοῦ θηλ. σχετλίη ἐν ᾽Ιλ.Γ 414, ἔνθα καὶ τὸ ι εἶναι βραχύ, καὶ τοῦ οὐδ. ἐν ᾽Οδ.Ξ 83, αὐτ.Χ 413).

σχετλιότεκνος-ον μσν. ὁ σχέτλιος, ἀξιοθρήνητος διὰ τὰ τέκνα αὐτοῦ : Πρόδρ.᾽Επ.76.

σχετλίως ἐπίρρ.,ὑπερθ. σχετλιώτατα, κατὰ τρόπον σχέτλιον, ἐλεεινόν, ἀξιοθρηνήτως : Σοφ.Τρ 879 σχετλιώτατα πρός γε πρᾶξιν, ᾽Ισοκρ.19,31, Μᾶρκ. Αὐρ.1,15 παρὰ Μαξίμου τὸ οὐ σχετλίως κατεργαστικὸν τῶν προκειμένων.

σχέτο ἐπ. γ᾽ ἑνικ. μέσ. ἀορ. β᾽ τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχῆμα-ατος (τὸ) (ἔχω, σχεῖν) ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τινός, ἡ μορφὴ καθ᾽ ἣν παρουσιάζεται, ὁ τρόπος τοῦ φαίνεσθαι : Εὐρ.᾽Ιων 238 τρόπων τεκμήριον τὸ σχῆμ᾽ ἔχεις τόδ᾽, ᾽Αριστφ.Σφ.1170 θεῶ τὸ σχῆμα, Πλάτ.Πολ.601A· ‖ ἰδ. ἐπὶ προσ., ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, τὸ ἐξωτερικόν, τὸ παρουσιαστικόν, τὸ παράστημα : Αἰσχ.᾽Επτ.488 Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος, ᾽Αριστφ.Βάτρ.463· ‖ ὅθ. τὸ σῶμα : αὐτ.῾Ιππ.150 διερεισαμένη τὸ σῶμα τῇ βακτηρίᾳ· ‖ ὁμ. κτ. πληθ. τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά, γνωρίσματα : Εὐρ.ἀπ.210 φωτὸς κακούργου σχήματ᾽· ‖ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου, τὸ εἶδος, τὸ κάλλος : Εὐρ.Μήδ.1072 σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων· ‖ ἐν γένει διάγραμμα, μορφή, τύπος : Πλάτ.Πολ.373B τὰ σχήματα καὶ χρώματα, ᾽Αριστλ.Ποι.1447a,19 σχήμασι καὶ χρώμασι μιμεῖσθαι, Γαλ.13(2),309 κατὰ χρόαν ἢ ὄγκον ἢ σχῆμα, ΚΔ Κορ.1,7,31 παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· ‖ ὅθ. π. τραγ. πλεοναστικῶς ἐν περιφράσεσιν ἰσοδυναμούσαις πρὸς τὸ ἁπλοῦν οὐσιαστικὸν περὶ οὗ ὁ λόγος : Σοφ.Φιλ. 952 ὦ σχῆμα πέτρας (ὦ πέτρα), Εὐρ.᾽Ανδρ.1 ᾽Ασιάτιδος γῆς σχῆμα (᾽Ασιᾶτις γῆ), αὐτ.᾽Ιων 992 μορφῆς σχῆμα, αὐτ.ΙΤ 292 μορφῆς σχήματα· ‖ ἐν ἀντιδ. πρὸς τὸ μορφή, χαρακτηριστικά : ᾽Αριστλ. ΖΜ 640b,41 τὴν αὐτὴν τοῦ σχήματος μορφήν, ΚΔ Φιλ.2,6 ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων (ἀντίθ. σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος)· 2) ἐν τῇ φιλοσ. τὸ ἄτομον θεωρούμενον ὡς διακρινόμενον κυρίως κατὰ τὴν μορφὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀτόμων : Δημόκρ.π.Θεόφρ.Αἰσθ.65 ἐκ περιφερῶν συγκεῖσθαι σχημάτων, αὐτ.Αἰσθ.66 ἐκ μεγάλων σχημάτων καὶ πολυγωνίων, αὐτ.᾽Οσμ.64· 3) μορφή, φαινόμενον, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ πρᾶγμα : Εὐρ.ἀπ.25 οὐδὲν ἄλλο πλὴν .. σχῆμα· ‖ κενὴ μορφὴ ἄνευ περιεχομένου, κενὸν πρᾶγμα, κουφάρι, σκιά : Αἰσχ.Εὐμ.25 γέροντες οὐδέν ἐσμεν πλὴν ὄχλος

κσὶ σχῆμα, αὐτ.Εὐμ.360, Εὐρ.'Εκ.619 ὦ σχήματ' οἴκων (κτ. δημ. ἑρμ. ὦ μεγαλοπρεπεῖς οἶκοι)· ‖ κενὸς τύπος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν πραγμστικότητα, τὴν οὐσίαν : Πλάτ.'Επιν.989C οὐ σχήμασιν ἀλλ' ἀληθείᾳ· ‖ πρόσχημα, πρόφασις : Πλούτ.Δίων 16 σχήματι ξενίας· ‖ φρ. σχῆμα τοῦ λόγου τρόπος τοῦ λέγειν : Θουκ.8,89 ἦν δὲ τοῦτο .. σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου· ‖ φρ. ἐν σχήματί τινος εἰς τὴν θέσιν τινός, ἀντί τινος : Πλάτ.Μενξ.249A ἐν πατρὸς σχήματι καταστᾶσα αὐτοῖς· **4)** ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου, τὸ ὕφος, ἡ ὄψις : 'Ηρ. 1,60 προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι ἔμελλε εὐπρεπέστατον φανέεσθαι ἔχουσα, Σοφ.'Αντ.1169, Ξεν.ΚΠ 6,4,20 ἄφοβον δεικνὺς σχῆμα, Δημ.537 τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ· ‖ κτ. πληθ. αἱ χειρονομίαι : Ξεν.'Απολ.27 ὄμμασι καὶ σχήμασι καὶ βαδίσμασι φαιδρός· **5)** εἰδ. ἐξωτερικὴ ἐπίδειξις, πομπή, κόσμος, μεγαλεῖον : Πλάτ.Νόμ.635C το τῆς ἀρχῆς σχῆμα· ‖ ἀξίωμα, θέσις, βαθμός, ἀνωτερότης τινός : Πολύβ.3,85,9 οὐ κατὰ σχῆμα φέρειν τι (ὄχι κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὄχι ἀναλόγως πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ), αὐτ.5,56,1, Πλούτ. 'Ηθ.44A, 'Αριστείδ.1,490J πρεσβείας σχῆμα, 'Επιγρ. 'Ολυμπιας ἱερείας σχῆμα· ‖ τὸ μεγαλοπρεπὲς παράστημα ἵππου : Ξεν.'Ιππ.7,10 οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα κοσμοίη τι σχῆμα, αὐτ.'Ιππ.1,8· ‖ φρ. ἔχει τι σχῆμα μτ. ἀπαρφ. εἶναι κάπως ἀξιόλογον νὰ .., κάτι ἀξίζει, κάποια σημασία ἔχει τὸ νὰ .. : Εὐρ.ΙΑ 983 ἔχει τὸ σχῆμα .. δυστυχοῦντας ὠφελεῖν, αὐτ.Τρ.470· **6)** ὁ τρόπος, τὸ ποιόν, τὸ πῶς, τὸ τί λογῆς εἶναί τι : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.2 ἑτέρῳ σχήματι ζητεῖν, Σοφ.Φιλ.223, Εὐρ.Βάκχ.832 σχῆμα τοῦ κασμου, ΚΔ Κορ.1,7,31 παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· ‖ ὁ τρόπος καθ' ὃν συμβαίνει τι : Εὐρ.Μήδ.1039 σχῆμα βίου, αὐτ.Φοίν.252 σχῆμα μάχης, Πλάτ.Κριτί.112D τούτῳ .. κατῴκουν τῷ σχήματι, Ξεν.ΚΠ 7,1,49· **7)** ὅθ. ὁ ἱματισμός, ἡ περιβολή, τὸ ντύσιμο : 'Αριστφ.'Ιππ.1331 ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός, αὐτ.'Αχ.64 βαβαιὰξ τοῦ σχήματος, Ξεν.Οἰκ.2,4 τὸ σὸν σχῆμα, ὃ αὐ περιβέβλησαι, Θεόκρ.10,35, 'Απп.'Εμφ.Πολ.1,16, 'Επιγρ. τὸ τῆς πορφύρας σχῆμα, 'Επιγρ. ἐν τῷ σχήματι ἱερέως· ‖ μσν. νεώτ. ἐκκλ. τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν καὶ ἰδ. τὸ χαρακτηριστικὸν ράσον καὶ ὁ παραμανδύας : Μαλάλ.1 259,(παρέλαβε το σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς 'Ιεροσολύμων, - περιεβλήθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα· **8)** ἐν τῷ ἀρχαίῳ θεάτρῳ, τὸ πρόσωπον, τὸ μέρος, ο ρόλος ὃν ὑποκρίνεται, ὑποδύεταί τις : Πλάτ.'Αλκ.1,135D μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα, αὐτ.Πολ. 576A πάντα σχήματα ποιεῖν, αὐτ.Νόμ.918E ἐν μητρὸς σχήματι **9)** ὁ χαρακτήρ, ἡ χαρακτηριστικὴ ἰδιότης, μορφή, τὸ ἰδιαίτερον γνώρισμα πράγματός τινος : Θουκ.6,89 ἐν ᾧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις γέγονε (ὑφ' οἵαν μορφήν, κατάστασιν χαρακτηριστικὴν αὐτῆς), Πλάτ.Πολιτ.291D σχῆμα πολιτείας, αὐτ.Νόμ.718B ἐν σχήματι νόμου, 'Αριστλ.Η Νικ.1160b,25 βασιλείας σχῆμα ἔχει (τὴν μορφὴν τῆς βασιλείας), αὐτ.Ρητ.1408b,21 τὸ σχῆμα τῆς λέξεως δεῖ μήτε ἔμμετρον εἶναι μήτε ἄρρυθμον (ἀλλὰ τὰ σχήματα λέξεως βλ. κατωτ.14), αὐτ. Ποι.1448b,36 τὰ τῆς κωμῳδίας σχήματα (οἱ χαρακτηριστικοὶ αὐτῆς τύποι), αὐτ.Μεταφ.1074b,2 ἐν μύθου σχήματι, 'Ισοκρ.15,8 ἐν ἀπολογίας σχήματι, Γαλ.15,582 τὸ τῆς διαίτης σχῆμα, αὐτ.19,183 αἱ κατὰ σχήματα πυρετῶν διαφοραί· **10)** ἐν τῇ ὀρχήσει, τρόπος, σύνολον χαρακτηριστικῶν κινήσεων, φιγούρα : 'Αριστφ.Σφ.1485 σχήματος ἀρχή, Πλάτ.Νόμ.669D· ‖ ἰδ. κτ. πληθ. χειρονομίαι καὶ στάσεις τοῦ σώματος, παντομιμικαὶ κινήσεις : Εὐρ.Κύκλ.221 ἐπεί μ' .. πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων, 'Αριστφ.Εἰρ.323, Ξεν.Συμπ.7,5, Πλάτ.Νόμ.665A ἐν .. μουσικῇ καὶ σχήματα .. καὶ μέλη ἔνεστι· πρβλ. σχημάτιον· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν στάσεων ἀθλητοῦ : 'Ισοκρ.15,183 τὰ σχήματα τὰ πρὸς τὴν ἀγωνίαν εὑρημένα· ‖ γεν. στάσις, θέσις . 'Ιππ.Κατ' 'Ιητρ.11, 'Αριστφ.Βάτρ.538 ἑστάναι, λαβόνθ' ἓν σχῆμα, Θεόφρ.Κόπ.3,14, Γαλ.16,578 τὸ τῆς κατακλίσεως σχῆμα· πρβλ. αὐτ.16,665· κ. σχηματίζω· **11)** ρητ. κ. νεώτ. (ρητορικὸν) σχῆμα ἡ ὄχι κατὰ φύσιν καὶ ἀπ' εὐθείας ἔκφρασις ἰδέας τινός, ἀλλὰ παρηλλαγμένως χάριν κόσμου ἢ ἄλλης σκοπιμότητος : Πλάτ.'Ιων 536C σχημάτων καὶ ῥημάτων εὐποροῦσι, Κικ.Βροῦτ.37,141, Διον. 'Αλ.Πομπ.5 (ἡ τοῦ Θουκυδίδου φράσις) πλήρης σχημάτων· πρβλ. αὐτ.'Αμμ.2,2· **12)** λογ. κ. νεώτ. σχῆμα συλλογισμοῦ ἢ συλλογιστικὸν σχῆμα ὁ ἐκ τῆς φύσεως τῶν προτάσεων καὶ τῆς σχέσεως πρὸς ἀλλήλας καὶ τὸ συμπέρασμα καθοριζόμενος τύπος συλλογισμοῦ : 'Αριστλ.ΑΠρ.26b,33, Θεόφρ.άπ.59· **13)** ἐν τῇ γραμμ. σχῆμα τῆς λέξεως ἡ γραμματικὴ μορφὴ προτάσεως : 'Αριστλ. Σοφ.'Ελ.166b,10· πρβλ. Γαλ.16,709· ὁμ. ἡ ρυθμικὴ μορφὴ προτάσεως : 'Αριστλ.Ρητ.1· ‖ ὁμ. ὁ γραμματικὸς τύπος λέξεως : 'Ιππ.Δι.1,23, Διον.Θρ.635, 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.17,25· **14)** ἐν τῇ δραμ. ποιήσει τὰ σχήματα τῆς λέξεως οἱ ἐν χρήσει τύποι, τρόποι ἐκφράσεως, ὡς ἱκεσία, ἀπειλή, προσταγὴ κττ. : 'Αριστλ.Ποι.1456b,9· **15)** κ. νεώτ. τὸ σχέδιον, ἡ γραμμικὴ παράστασις ἀντικειμένου τινός, διάγραμμα, σκιαγραφία, ἰχνογραφία : Πλάτ. Πολ.365C σχῆμα κύκλῳ περὶ ἐμαυτὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς περιγραπτέον· ‖ νεώτ. ἡ ἐν σχέσει πρὸς χαρακτηριστικήν τινα μορφὴν παράστασις ἀντικειμένου : ᾠοειδές - πυραμιδοειδὲς σχῆμα, - σχῆμα φύλλου - καρδίας· ‖ γεωμ. κ. νεώτ. γεωμετρικὸν σχῆμα ἡ κατὰ τὴν μορφὴν θεώρησις, παράστασις στερεοῦ τινος ἢ ἐπιφανείας ἢ γραμμῆς : 'Αριστλ.Ψυχ.414b,20, 'Ονήσανδρ.10,28, Θεολ.'Αριθμ.7 μονωτάτη πάντων ἀριθμῶν δυὰς σχήματος οὐκ ἔστιν ἐπιδεκτική, - σχῆμα κύβου - τραπεζίου - ἐλλείψεως· ‖ ὁμ. νεώτ. γεωμ. σχέδιον ἐκ γραμμῶν δι' οὗ γίνεται ἡ ἀπόδειξις θεωρήματος ἢ λύσις προβλήματος· **16)** μτγν. φάσις τῆς σελήνης : Πτολ.Τετράβ.21, Βέττ.Βάλ.106, 28· **17)** μτγν. ἀστρολ. ἄποψις : Πτολ.2,3,1, Μον. 3,5, αὐτ.212 δεινὸν σχῆμα τέτυκται· **18)** μτγν. σχηματισμὸς τῶν πτηνῶν κατὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν : Γαλ.15,445· **19)** στρατ. σχηματισμός : Ξεν.'Αν. 1,10,10 εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἀντίαν τὴν φάλαγγα· **20)** νεώτ. κ.δημ. στρατ. ὁ διὰ τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρὸς φερομένης ἄνω καὶ πλαγίως τῆς δεξιᾶς ὀφρύος ἀπονεμόμενος στρατιωτικὸς χαιρετισμός· **21)** μτγν. τὸ αἰδοῖον : ΠΔ 'Ησ.3,17 κύριος ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν· **22)** νεώτ. τυπογρ. αἱ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος διαστάσεις τῶν σελίδων βιβλίου, ὁριζόμεναι διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ δηλοῦντος πόσας φορὰς ἐδιπλώθη τὸ φύλλον τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου : σχῆμα 2ον - 8ον, - σχῆμα εἰς φύλλον (in folio) (ὅταν τὸ τυπογρ. φύλλον δὲν ἐδιπλώθη ποσῶς).

σχηματιαῖος-α-ον 'Επιγρ. ὁ διὰ σημάτων, ἐμβλημάτων, διασήμων κεκοσμημένος : 'Επιγρ.Θράκης σχηματιαίους (ἀνδριάντας).

σχηματίζω (σχῆμα) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. παρακ. μτ. μέσ. κ. παθ. σημ. ἐσχημάτισμαι, ἀμτβ. λαμβάνω ὡρισμένον τι σχῆμα, μορφήν, στάσιν ἢ θέσιν : Πλάτ.Πολ.526D ὅσα σχηματίζουσι τὰ στρατόπεδα .. ἐν ταῖς μάχαις, αὐτ.'Ιππ.Ε 347B τὰ αἰσχρὰ καὶ τὰ πονηρὰ σχήματα σχηματίζειν, Πολύαιν.5,16,1, 'Ασκληπιάδ.12,1· **2)** μέσ. μεταβάλλω οὕτως ἢ ἄλλως τὸ σχῆμα, τὴν ἐξωτερικήν μου ἐμφάνισιν, τὴν στάσιν, τὴν θέσιν μου : 'Ιππ.'Αγμ.2· ‖ τοποθετοῦμαι κατά τινα στάσιν : αὐτ.'Αγμ.15

εἴθισται ἐσχηματίσθαι, αὐτ.˚Αρθρ.10 ἐς σχήματα σχηματίζεσθαι· ὁμ. ἐπὶ ἀσθενῶν : αὐτ.Κωακ.463· κ. ἐπὶ ἐμβρύου : Σωρ.2,60· ‖ σχηματίζω ἐμαυτὸν λαμβάνω στάσιν τινὰ ὅπως ζωγραφηθῶ, παίρνω πόζα, ποζάρω : Λουκ.Χαμαιλ.π.'Αθήν.12,543F· πρβλ. κατωτ.3)· 3) ἀμτβ. λαμβάνω διαφόρους στάσεις, κάμνω σχήματα ὀρχούμενος, κάνω φιγοῦρες : 'Αριστφ.Εἰρ.324 οὐ σχηματίζειν βούλομ', αὐτ.ἀπ.678· κ. μέσ. ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημ. : Πολυβ.4,95· ‖ ὁμ. σχηματίζω ἐμαυτόν : Λουκ.'Ορχ.17 ὀρχήσει τὸν Ἥλιον ἀσπάζοντα, σχηματίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ· ‖ μτβ. ἐν τῇ ὀρχήσει, διευθετῶ καθ' ὡρισμένα σχήματα Χαμαιλ.π.'Αθήν.1,21F πολλὰ . . σχηματίσαντες· ‖ παθ. σχηματιζόμενοι ρυθμοὶ οἱ συνοδευόμενοι ὑπὸ σχημάτων : 'Αριστλ.Ποι.1447a,27 διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ ἤθη καὶ πάθη καὶ πράξεις· 4) μέσ. ἐπὶ ὑποκριτῶν, κάμνω σχήματα, χειρονομίας, κινήσεις μιμικὰς κττ. Ξεν.Συμπ.1,9 οἱ μὲν γε σιωπηρότεροι ἐγίγνοντο, οἱ δὲ ἐσχηματίζοντό πως· 5) μέσ. λαμβάνω πομπῶδες σχῆμα, ἐπιδεικτικὴν ἐμφάνισιν : Πλάτ.Πολ.577A προστάσεως, ἣν πρὸς τοὺς ἔξω σχηματίζονται· 6) μέσ. δίδω εἰς ἐμαυτὸν πλαστόν τι σχῆμα, ἐμφάνισιν, προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι ἢ κάμνω τι . Πλάτ.Σοφ.268A, αὐτ.Γοργ.511D σεμνύνεται ἐσχηματισμένη ὡς (ὑπερηφανεύεται προσποιουμένη ὅτι τάχα), αὐτ.Φαῖδρ.255A· ‖ μτ. ἀπαρφ. προσποιοῦμαι ὅτι : αὐτ.Πρωτ.342B σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι· 7) ἀμτβ. ἐπὶ οὐρανίων σωμάτων, εἶμαι εἴς τινα θέσιν, εἴς τι σημεῖον : Μαν.4,500· ‖ ὁμ. μέσ. : Ἡφαιστ.'Αστρ.1,9, Τζέτζ.Χιλ.1,471· 8) μτβ. κ. νεώτ. δίδω σχῆμα, μορφήν τινα εἴς τι πρᾶγμα, μορφώνω, διαμορφώνω πως : Ἱππ.˚Αρθρ.37 σχηματίζειν τὸ ἁρμόσσον σχῆμα (ἐνν. τὸ ὀθόνιον) (δίδειν εἰς τὸ πανίον τὸ ἁρμόζον σχῆμα), 'Αριστλ.Οὐρ.306b,3 τὰ ἁπλᾶ σώματα σχηματίζειν, αὐτ.Οὐρ.302b,26 τὰ κατὰ φύσιν ἐσχηματισμένα, αὐτ.Φυσ.188b,19 τῶν ἐσχηματισμένων τι (γίνεται) ἐξ ἀσχημοσύνης, αὐτ.Γεν.Φθορ.372a,15, 'Ερατοσθ.Κατ.9 παρθένον ἀκέφαλον σχηματίζειν, Διόδ.Σ 5,73 ἕκαστον μέρος πρὸς τὸ βέλτιον σχηματίζειν, 'Αχιλλ.Τάτ.6,11 τὸν βραχίονα . . οἷον ἐφ' ὕβρει σχηματίζοντα, Πλούτ.ΓΓράκχ.13, Δαμάσκ.'Αρχ.261 τῶν σχηματιζομένων θεῶν (τῶν ἐχόντων μορφήν)· 9) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, κατασκευάζω : Διον.Θρ.635,2, 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.53,7, Σχόλ.'Οδ.P 134· ‖ ἐπὶ φρ. κ. γεν. λόγου, συντάσσω, συνθέτω, κατασκευάζω : Διον.'Αλ.Πομπ.5 περίοδοι ὁμοίως σχηματιζόμεναι· πρβλ. 'Ερμογ.Εὑρ.3,10· ‖ ὁμ. νεώτ. σχηματίζω τοὺς χρόνους ῥήματος - τὰς πτώσεις οὐσιαστικοῦ - τὰ παράγωγα λέξεως (κατασκευάζω, δημιουργῶ διὰ τῆς προσθήκης τῶν καταλήξεων, προσφυμάτων κτλ.)· 10) νεώτ. γεν. κατασκευάζω, δημιουργῶ, προκαλῶ, ἀποτελῶ, ἐπιφέρω, κάμνω, φτειάνω : σχηματίζω μορφήν τινα - εἰκόνα - σχῆμα· κ. παθ. σχηματίζεται φλεγμονή - σκιά· ‖ κτ. συνεκδ. σχηματίζω γνώμην - πεποίθησιν - ἰδέαν μορφῶ, μορφώνω· 11) νεώτ. χαράσσω, περιγράφω, διαγράφω, κατασκευάζω σχῆμά τι: σχημάτισε ρόμβον εἰς τὸν πίνακα· ‖ ὁμ. ἐσχημάτισαν κύκλον ἐτοποθετήθησαν κυκλοτερῶς· ‖ δθ. ἐπὶ πολλῶν διατιθεμένων κατά τινα τρόπον, συντάσσω, τακτοποιῶ κατά τινα μορφήν : σχηματίζω φάλαγγα - τετράδας· 12) κοσμῶ, περικοσμῶ, στολίζω, καλλωπίζω : Αἰσχ.'Επτ.447 ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον, Λυσ.ἀπ.73 ἐσχηματισμένοι περιέρχονται, Λουκ.Τραγ.8 θεοὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, αὐτ.Μισθ.Συν.14· ‖ μέσ. σχηματίζομαι κόμην διευθετῶ, τακτοποιῶ τὴν κόμην : Εὐρ.Μήδ.1161· 13) ρητ. σχηματίζω λόγον κάμνω σχήματα βλ.λ.(I) ἐν τῷ λόγῳ : Φιλόστρ.Σοφ.1,21,5, αὐτ.2,1,11· ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ εὐθέως εἰπεῖν : 'Αριστείδ.TP 1,462S· ‖ τὸ ἐσχηματισμένον τὸ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σχημάτων, τὸ πλῆρες σχημάτων ὕφος : Δημήτρ.94, πρβλ. Διον.'Αλ.Ρητ.8,9, Φιλόστρ.Σοφ.2,17· ‖ ὁμ. ἐσχηματισμένα ζητήματα : 'Ερμογ.'Ιδ.1,4· 14) μτγν. μεταχειρίζομαι σχήματα βλ.λ.13) : Διον.'Αλ.'Ισοκρ.3 σχηματίζειν φορτικῶς· 15) μσν. προσαρμόζω : Γεωπ.10,4,1 σχηματίζειν τι πρός τι, αὐτ.10,75,9.

σχηματικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σχῆμα, εἰκονικός, προσποιητός, πλαστός : Μαυρίκ.Στρατηγ.4,3,111 σχηματικῆς τροπῆς· ‖ ἐπίρρ. -κῶς εἰκονικῶς : αὐτ.Στρατηγ.4,1,107 σχηματικῶς τοῖς ἐχθροῖς προέταξαν, αὐτ.4,3,109 οἱ σχηματικῶς ὑποχωρήσαντες· 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς σχηματισμοὺς βλ.λ.3), τὰς φάσεις τῆς σελήνης : Θεολ.'Αριθμ.45 αἱ ζ' σχηματικαὶ μορφαὶ τῆς σελήνης· 3) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σχῆμα, τὴν γραφικὴν παράστασίν τινος· ‖ νεώτ. μαθ. σχηματικὴ παράστασις ἢ ἁ. σχηματογραφία βλ.λ.

σχημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ σχῆμα, μικρὸν σχῆμα, κτ. πληθ. χορευτικὰ σχήματα, φιγοῦρες : Ἡρ.6,126 Λακωνικὰ σχημάτια· 2) κτ. πληθ. τρόποι, σχήματα τοῦ λόγου : Λογγῖν.17,1 ὡς παῖς ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις κατασοφίζεται.

σχημάτισις-εως (ἡ) ἡ ἀποτέλεσις σχήματος, σχηματοποίησις : 'Αριστλ.ΖΙ 537a,26 γινώσκονται τῇ σχηματίσει τῆς ἄμμου, 'Επίκ.'Επιστ.1,7U, Πλωτῖν.4,4,33, 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.61P ἄρχονται ἐπὶ τριάδος αἱ σχηματίσεις τῶν πολυγώνων.

σχηματισμός κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ λαμβάνειν σχῆμά τι, μορφήν, ἐμφάνισιν, ὄψιν, στάσιν · Πλάτ.Πολ.425B ὅλον τὸν τοῦ σώματος σχηματισμόν, Ζήν.1,58, Πλούτ.Νομ.8 τὸν ἔξωθεν ὄγκον καὶ σχηματισμόν· ‖ σχηματισμοὶ προσώπου αἱ διάφοροι ἐκφράσεις αὐτοῦ : Διον.'Αλ.Δημ.54, Πλούτ.'Ηθ.1047A σχηματισμοὶ τοῦ τε προσώπου καὶ τῶν χειρῶν· 2) ἐπὶ κακῆς σημ., προσποιητός, πλαστὸς τρόπος : Πλάτ.Πολ.494D σχηματισμοῦ καὶ φρονήματος κενοῦ . . ἐμπιμπλάμενος· ‖ γεν. προσποίησις, ὑπόκρισις : Πλούτ.Νικ.3 οὐδενὸς ἐδεῖτο σχηματισμοῦ πρὸς τὸν ὄχλον, ˚Αρατ.49· 3) ἡ ἑκάστοτε ἐμφανιζομένη μορφή : 'Αριστλ.Οὐρ.297b,26 οἱ κατὰ μῆνα σχηματισμοὶ τῆς σελήνης (φάσεις), Πτολ.Τετράβ.1, Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,11· ὁμ. σχηματισμοὶ τοῦ σώματος : 'Αριστλ.'Ακουστ.800a,23· πρβλ. Φιλόδ.Μουσ.73K· ὁμ. σχηματισμοὶ τῆς φλογός : Θεόφρ.Πυρ.54· 4) σχῆμα, μορφή, ἰδ. ἀμεταβλήτου τινὸς πράγματος, ὡς τοῦ (π.'Επικ.) ἀτόμου : 'Επίκ.'Επιστ.1,15U· 5) π. 'Επικούρῳ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄτομον : 'Επίκ.'Επιστ.2,45 ὁ πυρὸς ἀποτελεστικὸς σχηματισμὸς ἐξολισθαίνων ἀστραπὴν γεννᾷ· 6) κ. νεώτ. τὸ σχηματίζειν τι, ἡ παραγωγή, δημιουργία, κατασκευή τινος, ἰδ. ἔκ τινος ἄλλου : σχηματισμὸς ἑνώσεως - ἀρχῶν - πεποιθήσεως - πύου - ἕλκους· ‖ ἰδ. ἐν τῇ γραμμ. δημιουργία ἔκ τινος τύπου ἄλλου τοιούτου : σχηματισμὸς πτώσεώς τινος - τῶν τύπων ῥήματος· ‖ ὁμ. σχηματισμὸς προτάσεως ἡ δημιουργία ἐκ δεδομένων λέξεων· ‖ μτγν. ποιητικὸς σχηματισμὸς ποιητικὸς τρόπος ἐκφράσεως : 'Αθήν.11,490D· ‖ μτγν. πληθυντικὸς σχηματισμὸς ὁ πληθυντικὸς τύπος, ἀριθμός : Δαμάσκ.'Αρχ.337· 7) μτγν. χορευτικὸν σχῆμα, φιγούρα : Πλωτῖν.4,4,33· 8) μτγν. κ. νεώτ. στρατ. ἡ καθ' ὡρισμένον τρόπον διάταξις τῶν ἀνδρῶν τμήματός τινος ἢ τμημάτων : 'Ασκληπιόδ.12,1 (πληθ.), - στρατιωτικοὶ σχηματισμοὶ συντάξεως, παρείας, μάχης, - σχηματισμὸς εἰς φάλαγγα - προσπελάσεως - ἐπιθέσεως - ἐφόδου· ‖ ὀρ-

γάνωσις τμήματός τινος : **σχηματισμὸς τάγματος**· δθ. κτ. ἐπέκτ. τὰ ἐν τοιούτοις σχηματισμοῖς ὀργανούμενα τμήματα : σχηματισμοὶ **προσκόπων.**

σχηματόγραπτος-ον μσν. ὁ διὰ σχημάτων περιγεγραμμένος : Στουδ.Θεόδ.604,35,4 **οὗ καὶ τὸ σῶμα σχηματόγραπτον πέλει.**

σχηματογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχηματογραφῶ βλ.λ., τὸ γραμμικῶς πεποιημένον σχῆμα.

σχηματογραφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχηματογραφῶ βλ.λ., ἡ διαγραφὴ σχημάτων, ἡ διὰ σχημάτων παράστασις ἀντικειμένων : Νικόμ. Ἀριθμ.2,8 **σχηματογραφίαι γὰρ αὐτῶν εὔτακτοι ἔσονται τρίγωνοί τε ἅμα καὶ ἰσόπλευροι,** Πτολ. Τετράβ.142, Παῦλ.Ἀλ.2, Σιμπλίκ.Οὐρ.428,3, αὐτ. Φυσ.457,14· ‖ νεώτ. μαθ. ἡ διὰ γραφικῆς παραστάσεως λύσις ἐξισώσεως ἢ συστήματος ἐξισώσεων· **2)** σχέδιον ἢ χάρτης τόπου τινός : Πάπ.

σχηματογραφῶ-έω μτγν. γράφω, διαγράφω σχήματα : Νικόμ.Ἀριθμ.2,8 **ἰσοπλεύρως σχηματογραφῶν εἰς τριγωνισμόν**· ‖ διακοσμῶ διὰ σχημάτων ἢ μορφῶν τι : Φίλ Βελοπ.62,25, Ἀθήν. Μηχ 39,7, Σιμπλίκ.Φυσ.457,17.

σχηματόδεσμος (ὁ) μτγν. ἰατρ. εἶδός τι ἐπιδέσμου : Ὀρειβ.45,18,5 **τὰ μὲν ἄλλα μέρη πρὸς τὸ βάθρον τῷ σχηματοδέσμῳ καταδέοντες.**

σχηματοειδῶς ἐπίρρ. μσν. τυπικῶς, εὐσχημόνως : ΚΠορφ.14C **ὁ ὀστιάριος σχηματοειδῶς πως προσκυνῶν τοὺς δεσπότας.**

σχηματοθήκη (ἡ) ἀποθήκη σχημάτων, ἐπὶ κόλακος λαμβάνοντος παντοῖα σχήματα, ὑποκριτικὰς μορφάς : Κλέαρχ.25.

σχηματολόγιον (τὸ) μσν. ἐν ἐκκλ.χρ. βιβλίον **περιέχον** τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ καὶ μεγάλου σχήματος : Εὐχολ.477 **τίθησιν ὁ ἱερεὺς ἐπάνω αὐτοῦ τὸ** σχηματολόγιον **καὶ λέγει τὴν εὐχήν.**

σχηματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχηματοποιῶ βλ.λ.

σχηματοποιία (ἡ) μτγν. ἡ διὰ **παντομιμικῶν** κινήσεων παράστασίς τινος, ἡ τέχνη τοῦ παντομίμου : Ἀθήν.14,628E· **2)** ἐπὶ συγγραμμάτων, ἐπιτήδευσις : Ἀριστείδ.ΤΡ 2,535S (πληθ.)· **3)** ἐπὶ ἀστερισμῶν, κατασκευὴ σχήματος ὡς ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεως ἀστέρων : Ἐρατοσθ.Κατ.3.

σχηματοποιῶ-έω κ. νεώτ. σχηματίζω, διαπλάσσω, δίδω σχῆμα, μορφὴν εἴς τι : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,10 **ἐνταῦθα καὶ σχηματοποιεῖν** (τὸν λιβανωτὸν) **ἐπὶ τῶν δένδρων οἷον ἂν θέλωσιν**· **2)** παριστῶ ὀντικείμενόν τι σχηματικῶς : Πρόκλ Εὐκλ. 111F **σχηματοποιοῦσα γραμμὴ** (ἡ ποριστῶσά τι ἐν σχήματι, ἡ δι' ἧς τι εἰκονίζεται) ‖ νεώτ. δίδω εἴς τι σχηματικὴν μορφήν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον κανονικόν τι σχῆμα, ὅπως χρησιμοποιήσω αὐτὸ ὡς κύριον ἢ συνεχὲς διακοσμητικόν, ὡς μοτίβο· **3)** ποθ. λαμβάνω ὡρισμένον τι σχῆμα, στάσιν, ἐμφάνισιν, θέσιν : Ξεν.Ἱππ.10,5 **εἰς ταῦτα προάγῃ ἅπερ αὐτὸς σχηματοποιεῖται ὅταν καλλωπίζηται**· ‖ ρητ. ἔχω ἴδιόν τινα χαρακτῆρα, ἀτομικὸν ὕφος : Ἀριστείδ.ΤΡ 2,535S· **4) μέσ.** παριστῶ τι δι' ἐκφραστικῶν κινήσεων, χειρονομιῶν, παντομίμας : Πολυδ.4,95.

σχηματότης-ητος μτγν. τ. ἀντὶ σχῆμα **βλ.λ.** : Γαλ.19,473, αὐτ.19,475, Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,4,8.

σχηματουργία (ἡ) μτγν. ἐπὶ ἄστρων, σχηματοποιία βλ.λ.3) : Κατ.Ἀστρλ.Κωδ.1,148.

σχηματουργοῦμαι-έομαι ἐπὶ ἐμβρύου, **λαμβάνω** σχῆμα, διαμορφοῦμαι : Γαλ.19,177.

σχῆσις Ἡσ. «ἕξις, ὁρμή».

σχητηρίαν Ἡσ. «ἄγκυραν».

σχίδα Ἡσ. «σχίδος σινδόνος, πῆγμα».

σχιδακηδόν ἐπίρρ., μτγν. κατὰ τρόπον σχίδακος, σχίζης, σχιστὰ **κατὰ** μῆκος : Διοσκ.5,122 **οὐ πεπιεσμένη βωληδὸν ἢ σχιδακηδόν**· εἰδ. ἐπὶ ὀστέων, σχιζο**μένων κατὰ** μῆκος : Σωρ.Κατ.10.

σχιδακίζω μτγν. σχίζω εἰς σχίδακας, κάνω σχίζες : Ἐπιφάν.2,106C.

σχιδακώδης-ους-ες **μτγν.** ὁ ὅμοιος πρὸς σχίδακα, ἐννοούμενον ἐκ τοῦ ὑποσχιδακώδης βλ.λ.

σχιδανόπους-οδος-ουν σχιζόπους βλ.λ. : Ἀριστλ.ἀπ.345.

σχίδαξ-ακος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. σχίζα βλ.λ., ΠΔ Βασ.3,18,33 **ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,** Διόδ.Σ 13,84, Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6, 231, Διοσκ.1,98, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.145,11 **σχίδακές τε καὶ δᾶδες**· **2)** μσν. ράβδος κιγκλιδώματος : Ἰω.Λυδ.Μαγ.3,37· **3)** νεώτ. μικρὸν αἰχμηρὸν θραῦσμα ὀστοῦ, ἄ. παρασχίς.

σχιδευμός (ὁ) μσν. διορπαγή, λεηλασία : Ἀνν Κομν.3,85 **αὐξήσεις ρογῶν καὶ προσθήκας δόσεων.. κὰὶ σχιδευμοὺς καὶ ἀποσχιδευμούς.**

σχιδεύω μσν. λεηλατῶ : Μονῳ.Παλ.612.

σχίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχίζα βλ.λ., μικρὰ σχίζα, σχιζούλα : Βιτρ.2,1,4· **2)** βάθρον βλ.λ.6) : Ροῦφ.π.Ὀρειβ.49,26,1· **3)** Ἡσ.«σχίδια· ὠμόλινα».

σχίδος Ἡσ. «τὴν ἀπόσχισιν».

σχίζα-ης (ἡ) (σχίζω) κ. νεώτ., δημ. **κ. σκίζα** τεμάχιον ξύλου ἐσχισμένου ἀπὸ μείζονος τοιούτου, σχίδαξ, **πελεκούδι** : Ὀδ.Ξ 425 **κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε καίων, - ρίχνω σκίζες στὴ φωτιά**· κτ. πληθ. ἐσχισμένα ξύλα, ἰδ. καυσόξυλα : Ἰλ.Α 462 **καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς** (τοὺς μηρούς), αὐτ.Β 425 **τὰ μὲν σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον**· ‖ τεμάχιον ξύλου καιόμενον πρὸς φωτισμόν· πρβλ. δαδίον : Ἀριστφ.Εἰρ.1032, αὐτ.1024 **σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως,** Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν. 100,1· **2)** μτγν. βέλος : ΠΔ Βασ.1,20,20 **τρισσεύσω ταῖς σχίζαις** ἀκοντίζων, αὐτ.Μακκ.1,10,80, Θεόδ.ΑΠ 6,282, Ἐπιγρ. **σχίζαι εἰς βέλη καταπελτῶν**· **3)** διάσχισις, διαχωρισμὸς ὁδῶν : Συνέσ.91C.

σχιζάστηρ-ερος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχινοδέρμων ἐκ τῶν **σπαλαγγοειδῶν.**

σχιζίας-ου (ὁ) τετανός, ἰσχνὸς **καὶ** ὑψηλός, μακρὸς καὶ ραδινός, στενόμακρος : Δικαίαρχ.π. Κλήμ.Ἀλ.Εὐαγγ.Προτρ.26,30 «σχιζίαν, νευρώδη, μέλανα, γρυπόν, ὑποχαροπάν, τετανότριχα» : Κρατῖν.447· ἐπὶ ἀθλητῶν : Φιλόστρ.Γυμν.37,38.

σχιζίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχίζα **βλ.λ.** : Πολυδ.10,111, Ἀλκίφρ.ἀπ.6.

σχιζογονία (ἡ) νεώτ. βιολ. ὁ πολλαπλασιασμὸς πρωτοζῴων τινῶν διὰ κατατμήσεως τοῦ πυρῆνος.

σχιζογυάνδρους Ἡσ. «τοὺς συκοφάντας».

σχιζαδάκτυλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ὀρθοπτέρων** ἐντόμων ἐκ τῶν **λακουστιδῶν.**

σχιζοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. διαμαρτία **τῆς** διαπλάσεως χαρακτηριζομένη διὰ **διαιρέσεως τοῦ** θωρακικοῦ τοιχώματος.

σχιζοκάρπιον (τὸ) νεώτ. βοταν. **καρπὸς διαρρηγνυόμενος κατὰ** τὴν ὡρίμανσιν **εἰς** ἀντίστοιχα πρὸς τὰ ἐξ ὧν ἀποτελεῖται καρπόφυλλα μέρη, **ὡς ὁ** καρπὸς τοῦ σφενδάμνου κ. ἄ.

σχιζόκερως-ωτος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν **τενθρηδονιδῶν περιλαμβάνον** διάφορα εἴδη μικρῶν σφηκῶν.

σχιζοκέφαλος (ὁ) νεώτ. βιολ. τεράτωμα, **τέρας** ἔχον τὴν κεφαλὴν διῃρημένην κατὰ μῆκος.

σχιζομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. βιολ. μικρότατος μονοκύτταρος ὀργανισμὸς παρουσιάζων εἰς ἄλλας μὲν περιπτώσεις ἰδίαν κίνησιν, εἰς **ἄλλας δ' οὐχὶ καὶ** κατατασσόμενος ὑπ' **ἄλλων μὲν ἐρευνητῶν εἰς τὰ** ζῷα, ὑπ' **ἄλλων δὲ εἰς** τὰ **φυτά,** ἄ. βακτηρία.

σχιζόνευρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἡμιπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν **ἀφιδιδῶν** χαρακτηριζομένων **ὑπὸ λεπτῶν καὶ μικρῶν** ἄκρων καὶ βιούντων ἐπὶ **τοῦ φλοιοῦ** ἢ τῶν **φύλλων διαφόρων δένδρων.**

σχιζόποδα (τὰ) νεώτ.ζωολ. ὑπόταξις **ποδοφθάλμων** μαλακοστράκων, περιλαμβάνουσα πλεῖστα εἴδη καρκίνων βιούντων ἐν τῇ θαλάσσῃ.

σχιζοποδία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις σχιζόπους βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΜ 43b,31, αὐτ.Μεταφ.1038a,15.

σχιζόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων κεχωρισμένους τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν, ἀντίθ. στεγανόπους : Ἀριστλ.ΖΙ 593a,28 **ὅσοι δὲ σχιζόποδες, περὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ** (ποιούμενοι τὴν πλείστην διατριβήν), αὐτ. ΖΜ 643a,32.

σχιζοπροσωπία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. δυσμορφία τοῦ προσώπου ἐκ γενετῆς χαρακτηριζομένη ὑπὸ χάσματος αὐτοῦ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ σχιστοῦ χείλους.

σχιζόπτερος-ον ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων κεχωρισμένας τὰς πτέρυγας ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ ὁλόπτερος (ὡς αἱ νυκτερίδες) : Ἀριστλ.ΖΜ 697b,11.

σχιζόρχις-εως (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀναρριχητικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν **μουσοφαγιδῶν**.

σχιζοτριχία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καθ' ἣν αὗται σχίζονται εἰς τὸ ἄκρον, δ. φαλίδα.

σχιζοφρενία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος συνισταμένη εἰς διαχωρισμὸν τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς πραγματικότητος οὕτως, ὥστε ὁ πάσχων ἀπομονοῦται εἰς ἑαυτὸν (αὐτισμός), ἀδιαφορεῖ καὶ διὰ τὰ πρὸ τῆς παθήσεως προσφιλῆ εἰς αὐτὸν καὶ εἶναι ἀφῃρημένος.

σχιζοφρενικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων, ἰδιάζων εἰς τὴν σχιζοφρενίαν βλ.λ. : **σχιζοφρενικὰ συμπτώματα**· **2)** ὁ πάσχων σχιζοφρενίαν βλ.λ.

σχιζοφύκη (τὰ) νεώτ. βοταν. κατηγορία φυτῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀλγῶν.

σχιζόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις φυτῶν περιλαμβάνουσα μονοκυττάρους ὀργανισμοὺς ζῶντας μονήρεις ἢ κατὰ κοινόβια.

σχίζω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. σκίζω, ποι. παρατ. σχίζον, μέλλ. **σχίσω**, ἀόρ. **ἔσχισα**, ἐπ. **σχίσσα** (Ἡσίοδ.Α 428), παθ. μέλλ. **σχισθήσομαι**, παρακ. **ἔσχισμαι**, δημ. παθ. ἀόρ. **σχίστηκα** (κ. σκί-), μτχ. παθ. παρακ. **σχισμένος-η-ο** (κ. σκι-), τέμνω, διανοίγω βιαίως, διασπῶ, τεμαχίζω, ξεσχίζω τι εἰς πολλὰ μέρη : Ὑμν.Ἑρμ.128 **ἔσχισε δώδεκα μοίρας** (διεχώρισεν εἰς δώδεκα μέρη), Ἡσίοδ.Α 428 **σχίσσε ῥινὸν ὀνύχεσσι**, Πινδ.Ν 9,24 **σχίσσε κεραυνῷ Ζεὺς χθόνα**, αὐτ.Π 4,228 **σχίζειν νῶτον γαίας** (ἐπὶ τοῦ ἀρότρου), Σοφ.Ἠλ.99 **σχίζουσα κάρα φονίῳ πελέκει**, ΚΔ Ματθ.27,51 **τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο . . αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν**, - **σχίζω ὕφασμα** - **ἕνα κομμάτι χαρτί**· ‖ ἐπὶ ἐνδυμάτων, ξεσχίζω, ἀνοίγω ὀπάς, τρυπῶ : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,13 **οἱ ἀποθανόντες ἐσχισμένοις ἐνειλοῦνται ῥάκεσιν ὡς καὶ τὰ βρέφη**, Πάπ. **τριβώνιον ἐσχισμένον**, - **γυρίζει μὲ σκισμένο παντελόνι**· δημ. φρ. μτφ. **σκίζει τὰ ροῦχά του** (διαρρηγνύει τὰ ἱμάτιά του, ἀποποιεῖται ἀποδιδομένην εἰς αὐτὸν ἐνοχήν)· ‖ ἐπὶ ξύλου, τεμαχίζω κατὰ μῆκος, τὸ κάνω σχίζες : Ξεν.Ἀν.1,5,12 **τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τις**, - **σκίζω ξύλα γιὰ τὴ σόμπα**· ‖ **σχίζω ὑποδήματα** κόπτω, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ νευρορραφῶ : Ξεν.ΚΠ 8,2,5· ‖ νεώτ. κ. δημ. κόπτω, ξεσχίζω, πληγώνω : **ἔσχισε τὰ χέρια του**, - **σκίζει τὰ μάγουλά της**· ‖ μτγν. θρυμματίζω, συντρίβω, διαλύω : Ζώσιμ.ΑΠ 9,40 **ἔσχισε νῆα θάλασσα**· ‖ μτφ. ἐπὶ τοῦ διαχωρίζοντος τὰ κύματα ὁρμητικοῦ ἀνέμου, τῶν πλοίων, τῶν πτηνῶν κττ., διατέμνω, χωρίζω εἰς δύο, διαυλακώνω, ἀνοίγω δίοδον : Σιμων.25 **σχίζειν περὶ πρωΐαν τὰ κύματα** (ἐπὶ τοῦ ἀνέμου), Λουκ. Ἐρωτ.6 **πρῷρα σχίζει τὸ κῦμα**, Πλούτ.Ἀρέσκ. Φιλ.3,3,2 (θάλασσα) **σχιζομένη ταῖς κώπαις**, - **τὸ πουλὶ σχίζει τὸν ἀέρα**, - **τὸ καράβι σχίζει τὰ νερά**· **2)** γεν. διατέμνω, χωρίζω, διαιρῶ, διασχίζω : Ἡρ.2,17 **Νεῖλος μέσην Αἴγυπτον σχίζων**, αὐτ.4,49, Πλάτ.Τίμ.36Β **σχίζειν κατὰ μῆκος**· ‖ ἰδ. παθ. διχάζομαι, χωρίζομαι εἰς κλάδους, βραχίονας, δισκλαδοῦμαι : Ἱππ.Ἄρθρ.20 **φλὲψ σχιζομένη**, Ἡρ.2,17 **Νεῖλος σχίζεται τριφασίας ὁδούς**, αὐτ.1,75, αὐτ.7,31 **σχιζομένης τῆς ὁδοῦ**, αὐτ.8,34 **ἡ στρατιὴ ἐσχίζετο** (διῃρεῖτο), Αἰσχ.Ἀγ.623, Πλάτ. Τίμ.21Ε **περὶ ὃ σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα**, Πολύβ.2,16,11 **σχίζεται εἰς δύο μέρη ἡ ῥύσις τοῦ ποταμοῦ**, Στράτ.ΑΠ 12,199 **ὁ λύχνος ἔσχισται διδύμην φλόγα**· ὁμ. ἐπὶ τῶν πτερύγων πτηνοῦ : Ἀριστλ.ΖΜ 642b,28· πρβλ. σχιζόπτερος· ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῴων τινῶν ἐχόντων κεχωρισμένους δακτύλους : αὐτ.ΖΙ 494a,12 **τὸ δ' ἐμπρόσθιον τοῦ ποδὸς τὸ μὲν ἐσχισμένον δάκτυλοι πέντε**· πρβλ. σχιζόπους· κ. ἐπὶ διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος : αὐτ.ΖΙ 495b,4, αὐτ.507a,13· ‖ ἐπὶ τῶν κλάδων δένδρου : Θεόφρ.ΦΙ 1,1,9 **σχίζεσθαι ἀπὸ τοῦ στελέχους**· ἐπὶ φύλλων δένδρου : Διοσκ.4,41 **φύλλα ἐσχισμένα εἰς ε' μοίρας**· **3)** μτγν. **σχίζω γάλα** πηγνύω, πήζω, δηλ. ἀποχωρίζω τὴν τυρώδη οὐσίαν ἀπὸ τοῦ ὀροῦ : Διοσκ.2,70· πρβλ. σχίσις 2)· **4)** μτφ. ἐπὶ διχοζομένων γνωμῶν, ἀπόψεων, διΐσταμαι, διαφωνῶ : Ἡρ.7,219 **σφέων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι**· ὁμ. ἐπὶ τῶν διαφωνούντων προσώπων : Ξεν.Συμπ.4,59 **ἐνταῦθα μέντοι ἐσχίσθησαν**, Γαλ.16,728 **ἐσχίσθησαν ταῖς γνώμαις**.

σχινδάλαμος δ. σχινδαλμός ἀττ. ἀντὶ σκινδάλαμος βλ.λ.

σχινδαλαμοφράστης-ου (ὁ) μτγν. **ὁ λεπτολογῶν**, λεπτολόγας : ΑΠ 11,354.

σχίνδαν Ἡσ. «θερμάστριον».

σχινδύλησις-εως (ἡ) ἡ εἰς μικρὰ τμήματα διάσχισις, διαχώρισις : Ἱππ.π.Γαλ.19,145· **2)** νεώτ. ἀνατ. ἡ προσαρμογή, ἐφαρμογὴ τοῦ ὀξέος ἄκρου ὀστοῦ τινος εἰς τὸ κοῖλον ἑτέρου, ἄρθρωσις, κλείδωσις.

σχίνειος-α-ον μτγν. σχίνινος βλ.λ. : Θεόγνωστ. Καν.55 **σχίνειας κλάδος**.

σχινέλαιον (τὸ) μτγν. τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν κόκκων τοῦ σχίνου ἔλαιον : Διοσκ.1,41 (ἐν τῷ λήμματι), Σουΐδ.

σχινιά (ἡ) δημ ὀν. τῆς σχίνου βλ.λ. πιστάκης.

σχινίζω μτγν., μέλλ. **-ίσω**, καθαρίζω, λευκαίνω τι διὰ σχίνου, μαστίχης : Ἰάμβλ.Πυθ.28,154 **σχινίζειν τοὺς ὀδόντας** (διὰ μασήσεως μαστίχης)· ‖ μέσ. ἀπολ. καθαρίζω τοὺς ὀδόντας : ΕΜ 740,49, Φώτ.· **2)** μέσ. ὀρχούμενος ἐκτελῶ ἀσέμνους τινὰς κινήσεις : Ἀθήν.14,621C **σχινίζεταί τε καὶ πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου**.

σχίνινος-η-ον ὁ ἐκ ξύλου σχίνου κατασκευασθείς: Ἱππ.Γυν.Φύσ.109, Διοσκ.1,41, αὐτ.1,70, Σωρ.1,121.

σχινίς-ίδος (ἡ) ὁ καρπὸς τῆς σχίνου βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,7.

σχινοκέφαλος-ον ὁ ἔχων κεφαλὴν σχήματος σκίλλης, ἤτοι προμήκη καὶ ἀσύμμετρον, κρομμυοκέφαλος· ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ Περικλέους : Κρατῖν. 71 **ὁ σχινοκέφαλος Ζεὺς ὁδὶ προσέρχεται ὁ Περικλέης**, Πλούτ.Περ.3,13, Πολυδ.2,43 ἰδ. γρ.).

σχῖνος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ θαμνῶδες φυτὸν πιστάκη ἡ σχῖνος ἡ μαστιχοφόρος, σχινιά, μαστιχόδενδρον, μαστιχιά, ἐξ ἧς ῥέει ῥητινώδης ὀπός, ἡ μαστίχα : Ἡρ.4,177 **ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπός ἐστι μέγαθος ὅσον τε τῆς σχίνου**, Θεόφρ.ΦΙ 9,1,2, Θεόκρ.5,129, Σωρ.1,121, Γαλ.6,640· ‖ ὁ βολβὸς τῆς σκίλλης βλ.λ. : Ἐπίχ.160, Ἱππ.Γυν.2,201, Κρατῖν. 232, Ἀριστφ.Πλ.720 **ξυμπαραμειγνύων ὀπὸν καὶ σχῖνον**, αὐτ.ἀπ.255, Θεόφρ.ΦΑίτ.5,6,10 **ὅσα ἐν σχίνῳ φυτεύουσιν ἢ σκίλλῃ**· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀνακαρδιοειδῶν περιλαμβάνον ἀειθαλεῖς κοσμητικοὺς θάμνους, ὡς **σχῖνος ἡ τερεβινθόφυλλος** - **ἡ μόλλειος** (ἡ πιπεριά).

σχινότροφος-ον μσν. ὁ διὰ κόκκων σχίνου τρεφόμενος : Μαν.Φιλ.1,196 **σχινότροφον γένος ἐκεῖνα δήπου τὰ στρουθάρια.**

σχινοτρώκτης-ου (ὁ) μτγν., δωρ. -τας ὁ τρώγων, μασῶν μαστίχην πρὸς λεύκανσιν τῶν ὀδόντων : Λουκ.Λεξιφ.12 **τὸν μύρτωνα καὶ τὸν σχινοτρώκταν νεανίσκον,** Ζηνόβ.5,96.

σχινοτρώξ-ῶγος (ὁ) Σουΐδ. σχινοτρώκτης βλ.λ.

σχινόχωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὰ ὑπὸ τὰς ρίζας τῶν σχίνων χῶμα, κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀνθέων κτλ.

σχίνοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀνακαρδιοειδῶν.

σχίσιμο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχίζω, σχίσις, τομή, σχίσμα· **2)** σχισμή, τὸ ἐσχισμένον μέρος τινός : **πονάει ἀπάνω στὸ σχίσιμο.**

σχίσις-εως (ἡ) (σχίζω) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχίζω, ἡ διάσχισις, διαχώρισις, διαίρεσις, διχασμός, σχίσιμον : Πλάτ.Φαίδ.97Α **αὕτη αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι,** Γεωπ.5,35,1 **τὸ πρέμνον σχίσον καὶ λίθον ἔμβαλε εἰς τὴν σχίσιν**· ἐπὶ τῶν πτερῶν πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΜ 663a,31· πρβλ. σχιζόπτερος· ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῴων : αὐτ. ΖΙ 663a,31· πρβλ. σχιζόπους· ἐπὶ τῶν φύλλων φυτοῦ : Διοσκ.4,187· ἐπὶ τῆς διακλαδώσεως οἰσοφάγου καὶ τραχείας : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.8,1,18 **κατὰ τὴν σχίσιν** (εἰκάζεται ἀντὶ τοῦ **κατὰ σχέσιν** μτ. δ. γρ. κατάσχεσιν)· ‖ ἐπὶ ἀγγείων : Γαλ.6,674 **ἀδένες . . σχίσεις ἀγγείων στηρίζοντες**· πρβλ. αὐτ.15,532· ἐπὶ ὁδοῦ : Πλάτ.Φαίδ.108Α **ἔοικε σχίσεις τε καὶ περιόδους πολλὰς ἔχειν** (ἡ πρὸς τὸν Ἅδην ὁδός)· ἐπὶ ποταμοῦ : Πλούτ.Ἠθ. 93F· **2) σχίσις τοῦ γάλακτος** ἡ πῆξις, ὁ διαχωρισμὸς τοῦ τυροῦ ἀπὸ τοῦ ὀροῦ· πρβλ. σχίζω 3) : Γαλ.6,694, Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29,10.

σχίσμα-τος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. σχίσις βλ.λ., ἐπὶ τῶν χηλῶν τῆς ὁπλῆς ζῴων, ὡς τῆς καμήλου : Ἀριστλ.ΖΙ 499a,27 **καὶ ἐστί τι καὶ διὰ μέσου τῶν σχισμάτων**· ἐπὶ φύλλων : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,1· **2)** κυρ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχίζω, σχισμή, σχισμάδα, σχισματιά, τρῦπα : ΠΔ Ματθ.9,16 **αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χεῖρον τὸ σχίσμα γίνεται**· **3)** ἡ αὖλαξ ἀρότρου, ἡ αὐλακιά : Πάπ.· **4)** μτγν. ἰατρ. ἡ μήτρα : Ροῦφ.Ὀνομ.110· ‖ νεώτ. ἰατρ. **σχίσμα αἰδοιακόν** ἡ ἀπὸ τοῦ ἐφηβαίου μέχρι τοῦ περινέου διήκουσα προσδιοπισθία σχισμὴ τοῦ γυναικείου αἰδοίου· **5)** μτφ. διαίρεσις γνωμῶν, διχόνοια, διάστασις : ΚΔ Ἰω.9,16, αὐτ.7,43 **σχίσμα . . ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο**· **6)** ἐν τῇ χριστ. ἐκκλ. ἡ ἀπὸ τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἀπόσπασις τμήματος καὶ σύμπηξις ἰδίας θρησκευτικῆς κοινότητος· πρβλ. σχισματικός· **7)** εἰδ. μσν. κ. νεώτ. **σχίσμα ἐκκλησιῶν** ἡ ἐπὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰγνατίου καὶ Φωτίου (858 - 880) ρῆξις μεταξὺ Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἡ καταλήξασα εἰς χωρισμὸν αὐτῶν· **8)** ὄν. ὀρχηστικοῦ τινος σχήματος : Ἡσ.

σχισμάδα-ας (ἡ) δημ. προφ. κ. **σκισμάδα** σχισμή, σχισματιά.

σχισματάριος (ὁ) μσν. σχισματικὸς βλ.λ. : Παλλάδ.Βί.Ἰω.Χρυσ.60.

σχισματιά (ἡ) δημ. κ. **σκ-** σχισμή, σχισμάδα.

σχισματικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς σχίσμα βλ.λ.6) : Εὐσ.2,105, Ἀθαν.1,268· **2)** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα βλ.λ.7) : **σχισματικὴ ἔρις.**

σχισματοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν, προκαλῶν σχίσμα : Ἀθαν.4,384Β, Ἐπιφάν.1,1094Α **αἱρεσιαρχῶν καὶ σχισματοποιῶν.**

σχισματώδης-ους-ες Ἡσ. ὁ ἔχων μορφὴν σχίσματος, ὁ χαρακτηριζόμενος ὑπὸ σχίσματος βλ.λ.2).

σχισμή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. **σκ-** ρωγμή, ἐπιμήκης ὀπή, σχισματιά, σχισμάδα : ΠΔ Ἡσ. 2,21 **εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν,** Ἡσ., **- σχισμὴ τοῦ ἐδάφους - τοῦ τοίχου.**

σχισμογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐκ σχισμοῦ προελθών : **σχισμογενὴς ἕδρα** (ἡ ἕδρα ἡ ἐμφανιζομένη εἰς κρύσταλλον συνεπείᾳ σχισμοῦ), **- σχισμογενὲς σχῆμα** (τὸ σχῆμα ὃ λαμβάνει ὁ κρύσταλλος ὀρυκτοῦ κατόπιν σχισμοῦ).

σχισμός (ὁ) κ. νεώτ. σχισμή, ἐπὶ πληγῆς : Αἰσχ. Ἀγ.1149 **ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί,** Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.3,3,3 **τῇ δὲ πληγῇ** (τὸ νέφος) **καὶ τῷ σχισμῷ διαυγάζει**· **2)** νεώτ. φυσ. ἰδιότης κρυστάλλων τινῶν.

σχιστέλαιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτέλαιον προερχόμενον ἐκ ξηρᾶς ἀποστάξεως ἀσφαλτούχων σχιστῶν.

σχίστης-ου (ὁ) νεώτ. ὁ σχίζων, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν σχίσιν λίθων, ξύλων κατ.· πρβλ. ξυλοσχίστης· **2)** νεώτ. ὀρυκτ. πᾶς λίθος τεμνόμενος εὐκόλως εἰς λεπτὰς πλάκας, **ὁ.** σχιστόλιθος : **ἀσφαλτοῦχος σχίστης.**

σχιστογενής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὄν. ἐσωτερικῶν τινων ἀδένων ἐχόντων ὡς κοιλότητα μεσοκυττάριον πόρον.

σχιστόγλωσσα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν **σαυροειδῶν** ἑρπετῶν, ἐχόντων μακράν, λεπτὴν γλῶσσαν ἐσχισμένην ἔμπροσθεν.

σχιστοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **πλατελμίνθων** σκωλήκων.

σχιστόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. γεν. ὄν. πετρωμάτων σχιζομένων εἰς πλάκας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εὐχερῶς : **σχιστόλιθος κρυσταλλικός - ταλκικός - χλωριτικός - ἀργολικός.**

σχιστός-ή-ό(ν) (σχίζω) κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. **σκ-** ὁ εἰς δύο σχιζόμενος ἢ ἐσχισμένος, χωρισμένος, διχασμένος : Αἰσχ.ἀπ.173 **σχιστὴ κέλευθος,** Εὐρ. Ρῆσ.373 **σχιστὴ ἄντυξ,** Ἀντιφ 132 **ἔστω δ' ἡμῖν κεστρεὺς τμητός, νάρκη πνικτή, πέρκη σχιστή** (διεσχισμένη)· ‖ εἰδ. **σχιστὴ ὁδός** ἡ ἀπὸ Δελφῶν εἰς Δαύλειαν ἄγουσα, ἥτις ἐχωρίζετο εἰς δύο **παρὰ** τὸ νῦν χωρίον Κάτω Τυμενόν, ἔνθα κατὰ τὴν μυθολ. ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους τὸν Λάϊον : Σοφ. ΟΤ 733, Εὐρ.Φοίν.38 **Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ**· **2)** ἐπὶ ζῴων, ὁ σχιζόπους βλ.λ., ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ μῶνυξ : Πλάτ.Πολιτ 265D· ὁμ. ἐπὶ πτηνῶν, σχιζόπτερος βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΜ 692b,12· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων σχισμήν, ἄνοιγμα, σχισμάδα : **σχιστὸς χιτωνίσκος** γυναικεῖος χιτὼν ἀνοικτὸς κατὰ τὰ πλάγια : Ἀπολλδ.Κωμ.12· κ. ὡς οὐσ. ἁπλῶς **σχιστός** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ.Τανάγρας, Πάπ., **- σχιστὸ μανίκι**· ‖ **Ἀργεῖαι σχισταί** εἶδος γυναικείων ὑποδημάτων : Εὔπ.266· **4)** δημ. τὸ οὐδ. **σκιστό** ὡς οὐσ. τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον· **5)** ὁ δυνάμενος νὰ σχισθῇ, χωρισθῇ, διαιρετός : Ἀριστλ. ΖΙ 515b,15 **σχιστὸς κατὰ μῆκος,** αὐτ.Μετ.386b,26· ‖ **σχιστὸν κρόμμυον** ποικιλία κρομμύου : Θεόφρ ΦΙ 7,4,7· **6) σχιστὸς λίθος** εὔσχιστός τις ἢ εὔθρυπτος λίθος τῆς Ἰβηρίας, **παρεμφερὴς πρὸς** ἀμμωνιακὸν ἅλας : Διοσκ.5,127, αὐτ.5,106· ‖ **λίνον σχιστὸν** λινάριον ξαντόν, ξανθέν : Ἱππ.Γυν. Φύσ.53 **αἰσχύνη λήψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστόν**· ‖ ὁθ. μτγν. **λίνον σχιστὸν** λεπτόξαντον, λεπτόν : ΠΔ Ἡσ.19,9· **7) σχιστὸν γάλα** τὸ πηχθὲν γάλα, οὗ ἐχωρίσθη ὁ τυρὸς ἀπὸ τοῦ ὀροῦ : Διοσκ.2,70, Γαλ.12,292· πρβλ. σχίζω 3)· **8) σχιστὰς ἕλκω** ἐκτελῶ ὡρισμένον τι χορευτικὸν σχῆμα· πρβλ. σχίσμα 8)· Πολυδ.4,105.

σχιστόσωμον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ὁ σκώληξ δίστομον βλ.λ. τὸ αἱματόβιον.

σχιστότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σχίζεσθαι· ‖ νεώτ. ὀρυκτ. ἰδιότης τῶν πετρωμάτων νὰ τέμνωνται κατὰ φύλλα, πλάκας ἢ τραπέζας.

σχιστοφυής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων φύσει τὴν σχιστότητα βλ.λ., ἰδ. ἐπὶ τῶν ἰζηματογενῶν κ.ἄ. πετρωμάτων.

σχιστόφυτα (τὰ) νεώτ. τὰ σχιζόφυτα βλ.λ.

σχοίατο σχοῖεν τ. τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχοινάκι (τὸ) δημ. **κ. σκοινάκι ὑποκορ.** τοῦ σχοινίου, σχοινί, μικρό, κοντὸ σχοινί· || παιδιὰ καθ' ἣν ὁ παίζων κρατῶν ἀνὰ μίαν ἄκραν σχοινίου εἰς ἑκατέραν χεῖρα περιστρέφει αὐτό, ὥστε νὰ διέρχηται ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀναπήδησιν καὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν.

σχοινανθᾶτον (τὸ) μτγν. οἶνος ἀρωματισμένος διὰ σχοινάνθης βλ.λ., πρβλ. μοσχάτο : Ὀρειβ.5,33,11.

σχοινάνθη (ἡ) μτγν. τὸ ἄνθος τοῦ σχοίνου βλ.λ. : Ἱππιατρ.129,54.

σχοινάνθιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχοινάνθη βλ.λ. : Ἀλέξ.Τραλλ.9,3.

σχοίνανθος (ὁ) μτγν. κ.νεώτ. ἡ σχοινάνθη βλ.λ. : Θεοφάν Νόνν.1,94· **2)** νεώτ. τὸ φυτὸν ἀνδροπώγων.

σχοινᾶς-ᾶ (ὁ) πάπ., γλωσσ., δημ. προφ. κ. σκοινᾶς· σχοινοστρόφος, σχοινιοστρόφος, σχοινοπλόκος : Πάπ. (δ' μ.Χ. αἰ.)· || δημ. κ. ὁ ἔμπορος σχοινίων.

Σχοινάτας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ τῶν σχοίνων, ὡς **ἐπίθ.** τοῦ Ἀσκληπιοῦ **ἐν** Σπάρτῃ.

σχοινένιος-α-ο δημ. ἄ. σχοίνινος βλ.λ.

σχοινεύομαι Ἡσ. «μετρῶ ἀγρόν».

σχοινεύς-έως (ὁ) μτγν. ἄγνωστόν τι πτηνόν : Ἀντωνῖν.Λιβ.7.

σχοινῄς-ῇδος (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης : Λυκόφρ.832 ἰδ.γρ. σχοινίς).

σχοινιά (ἡ) (σχοῖνος) σωρὸς συμφυέντων σχοίνων, βουρλιά : Θεόφρ.Φl 4,12,2· **2)** ὁ διὰ σχοίνου δεδεμένος ὁρμαθὸς σταφυλῶν, ἁρμάθα : Ἰώσ.ΙΑ 12,2,10 **βοτρύων σχοινιαί**· **3)** περίβολος πόλεως ἢ μέρος αὐτοῦ, περιτειχισμός· πρβλ. σχοῖνος : Στράβ.8,6,21 **τὰ ἐρείπια τῆς σχοινιᾶς**.

σχοινιάζω δημ. κ. σκοινιάζω ἐπὶ λαχάνων μὴ πεσσομένων διὰ τοῦ βρασμοῦ : **ὅταν μαραθοῦν τὰ χόρτα, δὲν βρόζουν καλά, σχοινιάζουν.**

σχοινιαία (ἡ) Ἐπιγρ. σχοινιά βλ.λ.

σχοίνιασμα-ατος (τὸ) δημ. **κ. σκοίνιασμα** τὸ νὰ σχοινιάζῃ τι, ὁ μετὰ βρασμὸν σχηματισμός, ἰδίᾳ εἰς τὰ λάχανα, ἰνοειδῶν συμπλεγμάτων.

σχοινίδιον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τὸ κύριον μέρος τοῦ δρομομέτρου, σάγουλα.

σχοινίζομαι δ.γρ. ἀντὶ σχινίζομαι βλ.λ.2) : Ἀθήν. 14,621ε σεμνότερος **δὲ τῶν ποιητῶν ὁ ἱλαρῳδὸς καλούμενος· οὐδὲν γὰρ σχοινίζεται.**

σχοινικίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ χοινικίς βλ.λ. : Φίλ. Μηχ.Βελοπ.75.

σχοίνικλος (ὁ) κ. νεώτ. **κ. σχοινίλος** (ὁ) εἶδος πτηνοῦ, πιθ. ἐμπέριζα **ὁ σχοίνικλος**, σκοινοπούλι : Ἀριστλ.ΖΙ 593b,4 **καὶ σχοινίλος καὶ κίγκλος καὶ πύραργος**· πρβλ. **σχοινίων**· || νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ἐκ τῶν **καλοβατιδῶν.**

σχοινικός-ή-όν Ἐπιγρ., μσν. ὁ τοῦ σχοίνου βλ.λ., ὁ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν** σχοῖνον : Γεωπ.20,15 **σχοινικὸν ἄνθος**· **2)** ὡς ούσ. **σχοινικά** εἴδη παρασκευαζόμενα **ἐκ** σχοίνου : **Πάπ.**

σχοινίλος (ὁ) σχοίνικλος βλ.λ.

σχοίνινος-η-ον (σχοῖνος) κ. **νεώτ.** ὁ ἐκ σχοίνων βλ.λ. κατεσκευασμένος : Εὐρ.Κύκλ.208 **σχοινίνοις ἐν τεύχεσι**, αὐτ.284 **σχοίνιναι ἡνίαι**, Κρατῖν.132 **σχοίνινος ἠθμός**, Ἀριστφ.ἀπ.172 **σχοίνινος φορμός**, Στράβ.12,5,4 **σχοίνινος κύκλος**, Ἐπιγρ. **σχοινίνη πισγίς**· **2)** δημ. ὁ ἐκ σχοινίου κατεσκευασμένος, ἄ. σχοινένιος : **σχοίνινο δίχτυ.**

σχοινιοειδής-οῦς-ές **νεώτ.** ὁ ὅμοιος πρὸς σχοινίον· **2)** νεώτ. ἰατρ. **σχοινιοειδῆ** σώματα τὰ ἀ. κάτω παρεγκεφαλιδικὰ σκέλη.

σχοινιόμορφος κεραμεική (ἡ) **νεώτ. εἶδος κεραμεικῆς** καθ' ὃ ὁ **στολισμὸς τῶν ἀγγείων γίνεται** διὰ σχημάτων ἐκτελουμένων διὰ τῆς μεθόδου τῆς πιέσεως σχοινίου ἐπὶ τοῦ μαλακοῦ πηλοῦ.

σχοινίον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. **σχοινί κ. σκοινί** ὑποκορ. τοῦ σχοῖνος βλ.λ., μικρὸς σχοῖνος, ὅθ. κ. ἄνευ ὑποκορισμοῦ, πλέγμα ἐξ ἰνῶν σχοίνου, καννάβεως, λίνου κττ. : Ἡρ.1,26 **ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον εἰς τὸ τεῖχος,** αὐτ.5,85, αὐτ.5,86, Γαλ. 6,140 **ὅστις ἀναρριχᾶται διὰ σχοινίου,** ΚΔ Ἰω.2,15 **ποιήσας φραγγέλιον ἐκ σχοινίων,** αὐτ.Πράξ.27,35, Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,12,2 **ἐπὶ σχοινίου περιπατεῖν**· || παροιμ. **ἐκ τῆς ψάμμου σχοινίον πλέκειν** ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων τι ἀφύσικον, ἀδύνατον : Ἀριστείδ. 2,309J· ὁμ. **πλεῖς τὴν θάλατταν σχοινίων πωλουμένων;** (ὅταν πωλοῦνται σχοινία;) : Ἀντιφ.100· || δημ. φρ. **ἄνθρωπος τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ** ἄξιος ἀγχόνης καὶ ἀνασκολοπισμοῦ, ὡς ἱκανὸς τὰ πάντα νὰ τολμήσῃ· ὁμ. τοῦ **πέρασε τὰ σχοινὶ στὸ λαιμὸ** τὸν ἐξεβίασε σκληράτατα· ὁμ. **δὲν τοῦ δίνει οὔτε σχοινὶ νὰ κρεμαστῇ** ἐπὶ ἠγανακτημένως ἀπορριπτόντων αἴτησίν τινα ἀναξίου ἀτόμου· ὁμ. **τὸ παρατράβηξε τὸ σχοινί** ἔφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω· ὁμ. **τὸ πῆρε σκοινὶ γαϊτάνι** ἐπιμόνως ἐπαναλαμβάνει τὸ ἴδιο, ἰδ. ἐπὶ αἰτήσεως, μεμψιμοιρίας κττ.· || **σχοινίον μεμιλτωμένον** βλ.λ. ἐν μίλτῳ· || νεώτ. **σχοινίον ἔντριτον** τὸ ἐκ τριῶν ἐμβόλων, συνεστραμμένων ὁμοῦ κλωσμάτων ἐξ ἰνῶν, κατασκευασθέν· || **σχοινίον ἐντέταρτον** τὸ ἐκ τεσσάρων ἐμβόλων· || **συρμάτινον ἢ μεταλλικὸν** τὸ ἐκ μεταλλικῶν συρμάτων σύστρεμμα, χρησιμοποιούμενον ἰδ. εἰς ἐξάρτια πλοίων, ποικίλας ἕλξεις κττ.· || **σχοινίον δερμάτινον** τὸ ἐκ δερματίνων λωρίδων χρησιμοποιούμενον, ἰδ. **εἰς** ασκόσχοινα· **2)** ὡς μέτρον, πεντάσχοινον βλ.λ. : Ἀριστλ.Μηχ.853b,5, ΠΔ Βασ.2,8,2 **διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίοις**· **3)** μτγν. σχοίνισμα βλ.λ. : ΠΔ Ψαλμ.15,6 **σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις**· **4)** μῆκος ἑκατὸν ὠλενῶν, ἡ πλευρὰ μιᾶς ἀρούρης : Πάπ.· **5)** μτγν. ζωστήρ, ζώνη : ΠΔ Ἱερ.45(38),11 **ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία**· **6)** **σχοινίον βοτρύων** σχοινιὰ βλ.λ.2) : Ἀριστέ.75 (κῶδ., πιθ. σχινίον)· **7)** μτφ. ἄλυσις, ἀδιάκοπος σειρά : Πίνδ.ἀπ.248 **λύειν σχοινίον μεριμνᾶν**· **8)** π. κωμ. τὸ ἀνδρικὸν μόριον : Ἀριστφ.Σφ.1342 **τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου**· **9)** δημ. ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ χοροῦ, **εἰς** γῦρος : **τὸν ἔφερε ἕνα σκοινὶ τὸ χορό**· **10)** δημ. σκοινιά (τὰ) ἀρχέγονον ὄργανον πρὸς κατεργασίαν, στοίβαγμα, τῶν ἐρίων τῆς αἰγός, ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων σχοινίων δεδεμένων κατὰ τὸ ἓν αὐτῶν ἄκρον κατὰ μῆκος ξυλίνης πήχεως, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἡνωμένων καὶ προσδεδεμένων ἐπὶ τοῦ μέσου ἑτέρας τοιαύτης, δι' ἧς ὁ στοιβακτὴς **τὰ** κινεῖ ἄνω κάτω πλήττων τὰ ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἔρια.

σχοινιοπλόκος (ὁ) πάπ. ὁ πλέκων, συστρέφων, κατασκευάζων σχοινία, σχοινάς.

σχοινιόστροφον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἵππουρις βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,46.

σχοινιοστρόφος (ὁ) μτγν. κ. μσν. σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Πολυδ.7,160· πρβλ. σχοινοστρόφος· **2)** ὁ περιστρέφων σχοινίον πρὸς ἄντλησιν ὕδατος, ὅθ. ὁ ἀντλῶν ὕδωρ : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1332, Μοσχόπ. 2,16· **3)** τὸ φυτὸν κάνναβις βλ.λ. ἡ **ἥμερος** : Διοσκ.3,148· πρβλ. σχοινιόστροφον.

σχοινιοσυμβαλεύς-έως (ὁ) μτγν. σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Πολυδ.7,160, ΑΒ 302.

σχοινιοσύμβολος (ὁ) σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.37 (κῶδ. Βενετ. σχοινιοσυνδέταις).

σχοινίς-ίδος (ἡ) σχοινίον βλ.λ.1) : Θεόκρ.23,51 **ἧπτεν ἀπ' αὐτῶν τὰν λεπτὰν σχοινῖδα**· **2)** τοιχογραφία ποριστῶσα σχοῖνα : Ἐπιγρ.· **3)** ποτήριον ἀργυροῦν ἐν σχήματι καλαθίου ἐκ σχοίνων: Ἐπιγρ.· **4)** δ.γρ. σχοινῄς βλ.λ. : Λυκόφρ.832.

σχοινίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ σχοίνινος βλ.λ.: Νίκ.'Αλεξ.625 **σχοινίδι κύρτῃ.**

σχοίνισμα-ατος (τὸ) μτγν. ἡ διὰ σχοίνου βλ.λ. καταμέτρησις τμήματος γῆς, δθ. αὐτὸ τὸ διὰ σχοίνου μεμετρημένον τμῆμα, μερίδιον, κλῆρος: ΚΔ Δευτ.32,9 **σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ 'Ισραήλ**, αὐτ.'Ιησ.17,14· 2) συνεκδ. τμῆμα λαοῦ: αὐτ.Βασ.2,8,2 **ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησε.**

σχοινισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ καταμέτρησις τμήματος γῆς: Πάπ.· 2) σχοίνισμα βλ.λ: ΠΔ 'Ιησ.17,5 **ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ 'Ανάσσα**· 3) νεώτ. γεωμ. τρόπος καθορισμοῦ τῆς ὁριζοντίας προβολῆς ἐδάφους· 4) εἶδος βασάνου καθ' ἣν κατετείνετο τὸ σῶμα τοῦ κολαζομένου διὰ σχοινίων οὕτως, ὥστε ἐξετρέποντο οἱ ἁρμοὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ: Πλούτ.Λούκ.20 **τὰ δὲ πρὸ τούτου χαλεπώτερα σχοινισμοὶ καὶ κιγκλίδες καὶ ἵπποι** (κτ. δ.ἑρμ. περίφραξις διὰ σχοινίων).

σχοινίτης-ου (ὁ) ΑΒ 1,244 ὁ ἐκ σχοίνων κατασκευασθείς, σχοίνινος, ἀπὸ βοῦρλα.

σχοινῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ σχοινίτης βλ.λ.: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,295 **ἐν καλύβῃ σχοινίτιδι.**

σχοινίων-ωνος (ὁ) πτηνόν τι, πιθ. ὁ σχοίνικλος βλ.λ.: 'Αριστλ.ΖΙ 610a,8 **καὶ σχοινίων καὶ κόρυδος καὶ λαδεὸς καὶ κελεός**· 2) μαλθακός τις αὐλῳδικὸς νόμος, οὗτινος εὑρετὴς θεωρεῖται ὁ 'Αργεῖος ποιητὴς Σακάδας: Πλούτ.'Ηθ.1132D, αὐτ. 1133Α, Πολυδ.4,65, αὐτ.4,79.

σχοινοβασία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. σχοινοβατία βλ.λ.· || κτ. πληθ. τὰ σχοινοβατικὰ γυμνάσια.

σχοινοβάτης-ου (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τεταμένου σχοινίου βαδίζων, ἐκτελῶν ἀκροβατικὰ γυμνάσια ἢ χορεύων: Μαν.4,287, Κατ.'Αστρλ.Κωδ.8(4),213.

σχοινοβατία (ἡ), ἰων. -ίη ἡ τέχνη τοῦ σχοινοβάτου βλ.λ.: παρεμβολὴ ἐν 'Ιππ.Δι.3,68.

σχοινοβατικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχοινοβατίαν ἢ τὸν σχοινοβάτην βλ.λς: Σχὸλ.Διον.Θρ.110Η **σχοινοβατικὴ** (ἐνν. τέχνη) (ἡ σχοινοβατία), - **σχοινοβατικὰ** γυμνάσια.

σχοινοβατῶ-έω νεώτ. ἐκτελῶ ἀκροβατικὰ γυμνάσια ἐπὶ τεταμένου σχοινίου, κάνω σχοινοβασίες.

σχοινόβιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος λεπιδοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν πυραλιδῶν.

σχοινοβόλος-ον νεώτ. ναυτ. εἰδικὸν ὀρειχάλκινον ὅπλον ἐν χρ. ἐν τοῖς ναυαγοσωστικοῖς σταθμοῖς, δι' οὗ βάλλεται ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἢ ἀπὸ λέμβου ὁρμίδιον ἢ σχοινίον πρὸς τὸ ναυάγιον.

σχοινόδεσμος (ὁ) μσν. ὁ διὰ σχοινίων ἐκ βούρλων δεσμός: Νικ.Χων.382Α **μηδ' ἀρθρέμβολα καὶ σχοινοδέσμους.**

σχοινόδετος-ον μσν. ὁ διὰ σχοινίου δεδεμένος: Νικ.Χων.86C **προάγων αὐτὸν ὁ κῆρυξ ἐκ τοῦ τραχήλου σχοινόδετον**, αὐτ.200Α.

σχοινοδρομία (ἡ), ἰων. -ίη σχοινοβατία βλ.λ.: 'Ιππ.Δι.3,68 (δ.γρ.).

σχοινοδρόμος (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. ὁ τρέχων, βαδίζων ἐπὶ σχοινίου: 'Ησ. **ἃ ἐν τῇ νηὶ σχοινοδρόμος**· 2) νεώτ. μεταφορικὸν μέσον ἀποτελούμενον ἐκ βαγονίων ἐξηρτημένων διὰ τροχαλίας ἀπὸ σύρματος τεταμένου ἐναερίως καὶ συρομένων κατὰ μῆκος αὐτοῦ δι' ἄλλου σύρματος, ἐν χρ. ἰδ. εἰς τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ ὀρυχεῖα.

σχοινοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς σχοῖνον ἢ σχοινίον: 'Ιώσ.ΑΙ 12,2,9 **σχοινοειδὲς πλέγμα**, Διόσκ.4,164 **σχοινοειδῆ ῥαβδία.**

σχοινοκίνητος-ον νεώτ. ὁ κινούμενος διὸ σχοινίου.

σχοινοκλῖμαξ-ακος (ἡ) νεώτ. κλῖμαξ, ἀνοβάθρα, σκάλα ἐκ σχοινίου, ἀπὸ τριχιά.

σχοινολογῶ-έω μσν. ὁμιλῶ σχοινοτενῶς: Νεῖλ. ἐν Act.Monach.3,1,82 **σχοινολογοῦντος ἑτέρου ἔφησέ τις.**

σχοινομέτρης-ου (ὁ) μτγν. ὁ μετρῶν διὰ σχοίνου βλ.λ.ί: Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.9,36 **τοῦ τῆς Συρίας σχοινομέτρου.**

σχοινομέτρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ σχοίνου μέτρησις, κ. γεν. καταμέτρησις γῆς: 'Αλέξ.Πολ.22 **ὁ τῆς Συρίας σχοινομέτρησιν γράφας.**

σχοινόπλεκτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ σχοίνων πεπλεγμένος, κατεσκευασμένος: Ἄραρ.8 **αἵ τε καμπύλαι Καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην εἰς σχοινόπλεκτον ἄγκος.**

σχοινοπλοκεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς σχοινίων.

σχοινοπλοκία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ πλέκειν, κατασκευάζειν σχοινία.

σχοινοπλοκικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πλοκὴν σχοινίων, ὁ δι' οὗ πλέκονται, κατασκευάζονται σχοινία: Στράβ.3,4,9 **σχοινοπλοκικὸν σπάρτον.**

σχοινοπλόκος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ πλέκων σχοίνους, κατασκευάζων ἐκ σχοίνων διάφορα ἀντικείμενα, ὡς σχοινία, φιάθους κττ.: 'Ιππ.'Επιδ.4,2, Σχόλ.'Αριστφ.Εὐρ.36, Σουΐδ.

σχοινοπλοκῶ-έω μσν. πλέκω σχοινίον, κατασκευάζω σχοινία: Εὐστ.Πον.289,79 **σχοινοπλοκεῖν ἐκ τριχῶν.**

σχοινοπολύγωνον (τὸ) νεώτ. μαθημ. τὸ δυνομοπολύγωνον βλ.λ.

σχοινοπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν σχοίνικλος ὁ λοφοφόρος.

σχοινοπώλης-ου (ὁ) γλώσσ. κ. νεώτ. ὁ πωλῶν σχοινία, ἔμπορος σχοινίων, σχοινάς.

σχοινορραφῶ-έω σχόλ. ῥάπτω διὰ σχοίνων, μὲ βοῦρλα: Σχόλ.'Ιλ.Κ 262 (παθ.).

σχοῖνος (ὁ κ. ἡ) νεώτ. γεν. ὄν. πάντων τῶν ἑλοχαρῶν φυτῶν τῶν ἐχόντων ὀξυλήκτους μακροὺς βλαστοὺς ἀντὶ φύλλων, βοῦρλο: 'Ηρ.4,190 **οἰκήματα.. περὶ σχοίνους ἐστί**, 'Αριστφ.Πλ.541 **σχοίνων στιβάς**, αὐτ.ἀπ.34 **πλεκτὴ σχοῖνος**, Θεόκρ. 7,133, 'Επιγρ. **σχοῖνοι ἐπὶ τὰς ὀροφάς**· || εἰδ. τὸ ἀρωματικὸν εἶδος αὐτῶν Cymbopogon Schenanthus: 'Ιππ.Γυν.1,78 **σχοῖνος εὐώδης**, αὐτ.Γυν.Φύσ. 33, 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.2,8, Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,18,1 **σχοῖνος εὔοσμος**, αὐτ.ΦΙ 9,7,1, Διόδ.Σ 2,49, Διοσκ. 1,17· || **σχοῖνος ὀξὺς** ὀξύσχοινος βλ.λ.: Θεόφρ. ΦΙ 4,21,1· ὁμ. **σχοῖνος ἐλεία, σχοῖνος λεία**: Διοσκ. 4,52, Γαλ.12,136· || **σχοῖνος κάρπιμος** μελαγκρανὶς βλ.λ.: Θεόφρ.ΦΙ,4,21,1· || **σχοῖνος Εὐριπική** ὁλόσχοινος βλ.λ., ἧς τὸ ἄνθος καλεῖται σχοίνου ἄνθος ('Αριστλ.ἀπ.110): Διοσκ.4,52· πρβλ.Πλίν.ΦΙ 21,119· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν κυπεροειδῶν περιλαμβάνον πλεῖστα εἴδη ὧν συνηθέστερον ἐν 'Ελλάδι **σχοῖνος ὁ μελανός**· 3) κάλαμος, καλάμι, ὅπερ οἱ βάτραχοι μετεχειρίσθησαν ὡς βέλος: Βατραχομ.253 (δ.γρ.)· κ. ἐν μτφ. χρ.: 'Αριστφ.'Αχ.230· || **ἐν χρ. ὡς ὀβελός**: Πλάτ. Κωμ.201· || ὡς γραφίς: ΠΔ 'Ιερ.8,8· || ὡς μέσον διερευνήσεως στενῆς καὶ ἀγκύλης διόδου ἐν τῷ κρανίῳ ἐν εἴδει καθετῆρος: Γαλ.Χρ.Μορ. 9,10 **καθιέντας ἢ σχοῖνον ἢ ὑείαν τρίχα**· 4) τόπος κατάφυτος ἐκ σχοίνων, βουρλιά: 'Οδ.Ε 463 **ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίθη**, Πίνδ.Ο 6,54 **κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατείᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ**, 'Αριστλ.Μετ.359b,1· 5) πᾶν τὸ ἐκ σχοίνων πεπλεγμένον· εἰδ. σχοινίον ἐκ σχοίνων, σχοινί, τριχιά: Πλάτ.Τίμ.78Β **διετείναντο οἷον σχοίνους**· || φραγμὸς πέριξ κήπου, φράκτης, φράχτη: ΑΠλ. 4,255· || πλέγμα κλίνης: 'Αγαθ.ΑΠ 5,293,12 **ἧκα δὲ λέκτρου νέρθεν ὑπὸ σχοίνοις γαστέρι συρόμενος**· 6) ὡς μέτρον μήκους π. Αἰγυπτίοις (ἐκ τῶν διὰ παρόλκου ἀναπλεόντων τὸν Νεῖλον πλοίων), ἡ ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν ἀπόστασις ποικίλλουσα μεταξὺ 30 καὶ 60 σταδίων: 'Ηρ.2,6 **δύ-**

ναται ὁ σχοῖνος, μέτρον ἐὼν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια· π. Ἐρατοσθ.40 στάδια : Ἐρατοσθ.π. Πλίν.ΦΙ 12,53· π. ἄλλοις 30 ἢ 48 : Ἥρων Γεωμ 23,20, αὐτ.23,43· Πάπ. : **τῷ μεγάλῳ σχοίνῳ** (διορθ. δικαίῳ σχοίνῳ)· ‖ ὁμ. μέτρον μήκους π. Πέρσαις : Καλλ.Αἴτ.ἐν Πάπ.Ὀξ. **τέχνῃ κρίνετε, μὴ σχοίνῳ Περσίδι τὴν σοφίαν**, Πλούτ.Ἠθ.602F **τὴν εὐδαιμονίαν σχοίνοις καὶ παρασάγγαις μετροῦντες**· ‖ π. Ἕλλησι, μέτρον μήκους δι' οὗ διενέμετο ἡ κατακτωμένη γῆ μεταξὺ τῶν νέων ἀποίκων ἢ προσδιωρίζετο ἡ πρὸς καλλιέργειαν παραχωρουμένη εἰς τοὺς δούλους : Χρησμ π.Ἡρ.1,66 **καλὸν πεδίον σχοίνῳ προσμετρήσασθαι** (ἐν ἀμφοτέραις ταῖς σημ., διότι οἱ Λακεδ. ἡττηθέντες εἰργάσθησαν ὡς δοῦλοι τὴν τῶν Τεγεατῶν πεδιάδα τὴν ὁποίαν ἤλπιζον ὅτι θὰ διανείμουν ὡς κατακτηταί).

σχοινοστρόφος-ον μτγν. σχοινιοστρόφος βλ.λ.: Πλούτ.Ἠθ 473E.

σχοινόσυρτος-ον νεώτ. ὁ διὰ σχοινίου συρόμενος ἐν φρ. **σχοινόσυρτος σιδηρόδρομος ἢ συρμός** ὁ σχοινοδρόμος βλ λ 2).

σχοινοτένεια (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ σχοινοτενὴς βλ.λ. σχηματισθὲν κατ' ἀναλ. πρὸς τὰ ἡδυέπεια, μουνογένειο κττ., ἐκτεταμένη, μακρόσυρτος : Πίνδ. ἀπ.79A **σχοινοτένεια ἀοιδὰ διθυράμβων**.

σχοινοτενής-οῦς-ές (τείνω) κ. νεώτ. ὁ τεταμένος, τεντωμένος ὡς ὁ σχοῖνος δι' οὗ τις μετρεῖ· δθ. τεταμένος κατ' εὐθεῖαν : Ἡρ.1,189 **σχοινοτενέας . . διώρυγας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν . . παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος τοῦ Γύνδεω**, αὐτ.1,199, αὐτ. 7,23 **σχοινοτενὲς ποιήσασθαι** (εὐθεῖαν γραμμὴν σῦραι)· **2**) μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἐκτεταμένος, τεντωμένος, μακρός, μακρόσυρτος : Φιλόστρ.Ἡρ. 19,17 **σχοινοτενῆ ᾄσματα**, Εὐστ.946,8 **σχοινοτενεῖς ἔννοιαι**· ὁμ. ἐν τῇ ρητ. **σχοινοτενὲς κῶλον** διεξοδικόν, μακρόν : Ἑρμογ.Εὑρ 1,5,αὐτ.4,4, - **σχοινοτενὴς ὁμιλία - περίοδος λόγου**· **3**) μτγν. ὁ ἐκ σχοίνων πεπλεγμένος : Φιλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,5 **σχοινοτενεῖς σπυρίδες**.

σχοινοτενῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐκτεταμένως, διεξοδικῶς, διὰ μακρῶν : Ἑρμογ.Εὑρ.4,3, -**περιγράφω σχοινοτενῶς τι**.

σχοινότονος-ον ὁ διὰ σχοίνων τεταμένων κατασκευασθείς, ὁ ἐκ σχοίνου : Ἱππ.Ἀφ.230 **σχοινότονος δίφρος**.

σχοινουργία (ἡ) πάπ. σχοινισμὸς βλ.λ.1).

σχοινουργός (ὁ) πάπ. κ.μσν. γεωμέτρης : Πάπ.· πρβλ. σχοινουργία· **2**) μσν. σχοινοπλόκος : ΚΜανασσ.6708.

σχοινοῦς-οῦσσα-οῦν μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ἀρχ. σχοινόεις ὁ κατάφυτος ἐκ σχοίνων, πλήρης σχοίνων· δθ. ὡς οὐσ. **ὁ σχοινοῦς** τόπος πλήρης σχοίνων : Στρ.3,4,9 **τῷ σπαρταρίῳ ὡς ἂν σχοινοῦντι καλουμένῳ πεδίῳ**· κ. ὡς τοπων. : Ἐπιγρ Μεγάρων.

σχοινοφιλίνδα (ἡ) μτγν. ὀν. παιδιᾶς, λουρίδα, λουριδίτσα : Πολυδ.9,115 «**ἡ δὲ σχοινοφιλίνδα, κάθηται κύκλος, εἷς δὲ σχοινίον ἔχων ἐλθὼν παρ' αὐτῷ τίθησι· κἂν μὲν ἀγνοήσῃ ἐκεῖνος παρ' ᾧ κεῖται, περιθέων περὶ τὸν κύκλον τύπτεται, εἰ δὲ μάθοι, περιελαύνει τὸν θέοντα τύπτων**».

σχοινοφόρος-ον ΕΜ 740,38 ὁ φέρων σχοίνους ἢ ἐκ σχοίνων κατασκευασθέντα ἀντικείμενα.

σχοινοχάλινος-ον μτγν. ὁ φέρων χαλινὸν ἐκ σχοίνου : Στράβ.17,3,7 **σχοινοχάλινοι ἵπποι**.

σχοινώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης σχοίνων, κατάφυτος ἐκ σχοίνων : Νικ.Ἀλεξ.152 **σχοινώδεις ὄχθαι**· **2**) ὁ ὡς σχοινίον συνεστραμμένος : Διοσκ. 3,109 **σχοινώδεις ράβδοι**, αὐτ.4,46 **σχ- φύλλα**.

σχοινωτός-ή-όν μτγν. σχοινώδης βλ.λ.2) : Κοσμ. Τοπογρ.Χριστ.140D **σχοινωτὸς κίων**.

σχολάζω κ.νεώτ. δημ. κ. **σκολάζω** κ. **σχ- ἢ σκολάω** κ. **σχ- ἢ σκολνῶ** κ. **σχολνάω ἢ σκολνάω**, βοιωτ. **σχολάδδω** (Ἐπιγρ. Ἁλιάρτου), σχολὴν ἄγω, ἀργῶ, ἀναπαύομαι, εὐκαιρῶ, ἔχω ὥρας σχολῆς, καιρό : Ἀριστφ.Λυσ 412 **σὺ δ' ἢν σχολάσῃς**, Θουκ.4,4 **μέχρι αὐτοῖς τοῖς στρατιώταις σχολάζουσιν ὁρμὴ ἐνέπεσε**, Πλάτ.Νόμ.694E **διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ὑπὸ πολέμων**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1177b,5 **ἀσχολούμεθα ἵνα σχολάζωμεν**, - **τὸ γραφεῖό μας σήμερα σχολάζει** (ἀργεῖ)· ‖ μτφ.ἀπαρφ. εὐκαιρῶ, ἔχω καιρόν, ἀδειάζω νὰ πράξω τι : Ξεν.ΚΠ 2,1,9 **σχολάζω μένειν**, αὐτ.8,1,18, Πλάτ.Νόμ.763D **δεῖ δὴ καὶ τούτους δυνατούς τε εἶναι καὶ σχολάζοντας τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαι**· ‖ **σχολάζω καλῶς** δαπανῶ καλῶς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς : Ἀριστλ. Πολιτ.1326b,31 **σχολάζειν ἐλευθερίως καὶ σωφρόνως**· **2**) ὀκνῶ, χάνω τὸν καιρόν μου, χρονοτριβῶ: Αἰσχ.Ἱκ.207 μὴ **νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος**, αὐτ.Ἱκ.883, Εὐρ.Ἑκ.730 **σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ**, Δημ.38 **αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν**· **3**) παύομαι ἐκτελῶν τι, διακόπτω τι, ἀναπαύομαι ἀπό τινος : Ξεν. ΚΠ 7,5,52 **ἐπεὶ ἀπὸ τούτου σχολάσαις**, αὐτ.Ἑλλ. 7,4,28· ὁμ. **σχολάζω ἔργων** διακόπτω τὰ ἔργα μου : Πλούτ.Νικ.28 **σχολάζοντας ἔργων**· ‖ νεώτ. κ. δημ. καταπαύω, διακόπτω τὴν ἐργασίαν μου πρὸς ἀνάπαυσιν, λόγῳ πέρατος αὐτῆς ἢ συμπληρώσεως τοῦ κεκανονισμένου χρόνου : **σχολᾶμε στὶς δύο, - σχόλασε τὸ μάθημα**· ὁμ. ἐπὶ μακρᾶς ἢ ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, τελειώνω, σταματῶ· ‖ ὁμ. νεώτ. κ.δημ. κ μτβ. παύω τινὰ τῆς ἐργασίας πρὸς στιγμὴν ἢ ὁριστικῶς, ἀπολύω, διώχνω : **ὁ δάσκαλος σχόλασε τὰ παιδιά, - τὸν (ἐ)σχόλασαν ἀπὸ τὴν ἐργασία του**· ‖ νεώτ. ἐκκλ. **σχολάζων ἐπίσκοπος** ὁ κωλυόμενος νὰ ἀσκήσῃ τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα λόγῳ κατοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς ὑπὸ ἀλλοθρήσκων, ἢ ὡς μὴ γενόμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου δεκτὸς ἢ ἐκβληθεὶς τῆς ἕδρας, ἐξορισθεὶς κττ.· ‖ νεώτ. νομ. **σχολάζουσα κληρονομία** ἡ κληρονομία ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου μέχρι τῆς ὑπεισελεύσεως τοῦ κληρονόμου, ἀποτελοῦσα μέχρι τοῦ διορισμοῦ κηδεμόνος (τοῦ κληρονόμου) νομικὸν πρόσωπον· **4**) μτφ. ἐπὶ ἀψύχων, εἶμαι ἐν ἀργίᾳ, ἐν ἀχρηστίᾳ : Πλούτ.Τιμ.22 **ἡ χώρα σχολάζειν ἔμελλε**· ‖ ἐπὶ θέσεως, καθέδρας κττ, εἶμαι ἄνευ κατόχου, κενή, ἀργή : αὐτ.Γράκχ.12 **τῷ δήμῳ σχολάζοντα μεθ' ἡμέραν ἀπέδειξε τὸν τόπον**, Ἰουλ.Καίσ.316C **καταλαβὼν σχολάζουσαν καθέδραν**· ‖ νεώτ. ἐκκλ. **σχολάζουσα ἐπισκοπὴ** ἧς ὁ ἐπίσκοπος εἶναι σχολάζων βλ.λ.3)· ‖ μτγν. **οἶκος σχολάζων** ὁ ἐν ἀπουσίᾳ ἐνοίκων κενός, ἤρεμος, ἥσυχος : ΚΔ Ματθ.13,44· **5**) μτ. δοτ. ἔχω, εὑρίσκω καιρὸν διά τι, ἀφιερῶ τὸν καιρόν μου εἴς τι, καταγίνομαι εἴς τι : Δημ.594 **ἐσχόλακεν ἑνὶ τούτῳ πάντα τὸν βίον**, Λουκ Μακρόβ.4 **σχολάζειν φιλοσοφίᾳ**, αὐτ.Ἀλ.Ἱστ.2,15 **σχολάζειν μουσικῇ**, Γαλ.6,168 **μόνῃ σχολάζειν ὑγιείᾳ**, Πάπ. **σχ- τῇ γῇ** (τῇ καλλιεργείᾳ)· ὁμ.**σχολάζω πρός τι, πρός τινι, ἐπί τινος, περί τι, πρός τινα** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ξεν.Ἀπομν.3,6,6 **οὐδὲ πρὸς ταῦτά πω ἐσχόλασα** (δὲν ηὗρα καιρὸν νὰ τὰ σκεφθῶ), Ἀριστλ.Πολιτ. 1308b,36 **σχολάζειν πρὸς τοῖς ἰδίοις**, αὐχ.ΖΜ 682a,34 **σχολάζειν ἐπί τινος**, Πλούτ.Βροῦτ 22 **σχολάζειν περὶ λόγους**, αὐτ.Νομ.14 **σχολάζειν . . πρὸς αὐτόν**· **6**) μτ. δοτ. προσ. ἀφοσιοῦμαι εἴς τινα : Ξεν.ΚΠ 7,5,39 **πρὶν τοῖς φίλοις αὐτὸν σχολάσαι καὶ συγγενέσθαι**, Γαλ.6,810 **σχολάζειν ἑαυτοῖς**, Πάπ. **ὁ στρατηγὸς . . τοῖς διαφέρουσιν ἐσχόλασεν**· ‖ ἐπιφυλάσσομαι, εἶμαι προωρισμένος διά τινα : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,68 **τὸ ἀπ' οὐρανοῦ κορυφῆς μέχρι σελήνης θεοῖς καὶ . . ἄστροις σχολάζει**· ‖ εἰδ. ἐπὶ σπουδαστῶν, σχολάζω τινὶ ἀφιεροῦμαι, ἀφοσιοῦμαι εἴς τινα διδά-

σκαλαν, ἀκούω τὰ μαθήματά τινος, εἶμαι μαθητής, ὀπαδός τινος : Φιλόδ.'Ακαδ.89Μ σχολάζειν Καρνεάδῃ, Πλούτ.'Ηθ.844Β σχολάζειν 'Ισοκράτει, 'Επιγρ. σχολάζειν τοῖς φιλοσόφοις· ὁμ. μετά τινος, παρά τινι σχολάζειν ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Φύλαρχ.24C σχολάζειν μετ' 'Επικούρου, 'Αλκίφρ.1,34 σχολάζειν παρά τισι· ‖ ἀπολ. σπουδάζω, λαμβάνω μαθήματα : Φιλόδ.'Ακαδ.88Μ σχολάζειν ἐπὶ Παλλαδίῳ· 7) καταγίνομαι, ἀφοσιοῦμαι εἰς τὴν διδασκαλίαν· ὅθ. παραδίδω μαθήματα, διδάσκω : 'Απολλ.Περγ.1, Φιλόδ.Ρητ.1,955 σχολάζειν 'Αθήνησιν, Διον.'Αλ.'Αμμ.1,5 σχολάζειν ἐν Λυκείῳ· πρβλ. Πλούτ.Δημ.5· κ. ἐπὶ διδασκάλου ξιφομαχίας: 'Επιγρ.Γόρτυνος : σχολάζειν εἰς 'Εφεσον· ‖ μτ. αἰτ. οὐδ. διδάσκω, διεξέρχομαί τι : Δημήτρ.Λάκ. 1013 ἅπερ ἐσχολάσαμεν, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.11,167 τὰ περὶ τοῦ τέλους σχολασθέντα ὅσα περὶ τοῦ τέλους ἐδιδάχθησαν, μαθήματα περὶ τοῦ τέλους.

σχολαῖος-α-ον, συγκρ. σχολαίτερος-α-ον ὁ σχολῇ, βραδέως ποιῶν τι ἢ γενόμενος, βραδύς, ἀργός : 'Ιππ.Κρισίμ.10 σχολαίτεραι ἀπαλλαγαί, Θουκ.3,23 σχολαῖον κομισθῆναι, Ξεν.'Αν.4,1,13 σχολαίαν ποιεῖν τὴν πορείαν, Πλούτ.'Ηθ.603Ε.

σχολαιότης-ητος (ἡ) μέλλησις, βραδύτης, νωθρότης, βραδυπορία : Θουκ.2,18 ἡ κατὰ τὴν ἄλλην πορείαν σχολαιότης, Χορικ.15,7F.

σχολαίως ἐπίρρ., συγκρ. σχολαίτερον (Θουκ.4, 47, Πλάτ.Πολ.610D) κ. σχολαίτερα ('Ηρ.9,6) κ. σχολαιότερον (Ξεν.'Αν.1,5,9) κ. σχολαιοτέρως (Διοσκ.Θηρ.Προοίμ.)· ὑπερθ. σχολαίτατα, (Ξεν. 'Ελλ.6,3,6) κ. σχολαιότατα (αὐτ.Λακ.11,3), ἐν σχολῇ, βραδέως, ἀργά, μετ' ὀκνηρίας, νωθρότητος : Ξεν.'Αν.1,5,8 ἐπεὶ δ' ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιεῖν, 'Αριστλ.ΗΝικ.1171b,24.

σχολαρίκιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. σκουλαρίκι ἐνώτιον : Κ Πορφ.Πρὸς υἱὸν Ρωμανὸν 232,19.

σχολάριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. π. Βυζαντ. σωματοφύλαξ ἐν ταῖς σχολαῖς βλ.λ.8) τοῦ παλατίου διαμένων : Προκ.Μυστ.24, 'Ιουστιν.Νεαρ.117,11,'Αγαθ.5,15.

σχολαρχεῖον (τὸ) νεώτ. ὄν. παλαιοῦ τύπου σχολείου μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦντος προβαθμίδα τοῦ γυμνασίου, ἄ. ἑλληνικὸν σχολεῖον.

σχολάρχης-ου (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχηγὸς σχολῆς βλ.λ.5) : Διογ.Λ 5,2 σχολάρχης ἐγένετο τῆς ἐν 'Ακαδημίᾳ σχολῆς Ξενοκράτης· 2) νεώτ. ὁ διευθυντὴς σχολαρχείου βλ.λ.

σχολαρχία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις σχολάρχης· 2) ἡ περίοδος καθ' ἣν εἶναί τις σχολάρχης : ἐπὶ σχολαρχίας τοῦ δεῖνος.

σχολαρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς σχολάρχην βλ.λ.1) : Βέττ.Βάλ.15,27 (διόρθ. ἀντὶ σχολαργικάς).

σχολαρχῶ-έω μτγν. ἡγοῦμαι σχολῆς τινος, εἶμαι σχολάρχης βλ.λ.1) : Διογ.Λ 4,1 ἐσχολάρχησεν ἔτη ὀκτώ, αὐτ.6), αὐτ.5,58.

σχόλασις-εως (ἡ) μτγν. σχολή, ἀνάπαυσις, διακοπὴ ἀπό τινος: 'Ιω.Χρυσ.12,1063Β σχόλασις προσευχῆς καὶ ἀναγνώσεως.

σχόλασμα-ατος (τὸ) δημ. κ. σκόλασμα σχόλασις βλ.λ. : σχόλασμα τῆς δουλειᾶς- τοῦ σχολείου.

σχολασμός (ὁ) μσν. σχόλασις, σχόλασμα, σταμάτημα,. διακοπή, τελειωμός : Διγεν.'Ακρ.2672 αὐτὰ ἔλεγε καὶ σχολασμὸν δὲν εἶχε.

σχολαστήριον (τὸ) μτγν. τόπος ἔνθα σχολάζει, διέρχεταί τις τὸν καιρόν του ἐν καιρῷ σχολῆς : Πλούτ.Λούκ.42, Μοσχί.π.'Αθήν.5,207Ε τούτου δ' ἐφεξῆς σχολαστήριον ὑπῆρχε πεντάκλινον βιβλιοθήκην ἔχον ἐν αὐτῷ.

σχολαστής-οῦ (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ σχολάζων, ζῶν ἐν ἀπραξίᾳ, τεμπέλης : Κωμ.'Αδέσπ.119, ΠΔ 'Εξ.5,17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς σχολάζετε. σχολασταί ἐστε, Πλούτ.Βροῦτ.3 ἅτε δὴ νέος καὶ σχολαστής· 2) ὡς ἐπίρρ. ἄνευ ἀσχολίας, τεμπέλικος : Πλούτ. Κικ.3,2 σχολαστὴς βίος, αὐτ.Σόλ.22.

σχολαστικίζω νεώτ. εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς σχολαστικὸς βλ.λ. : σχολαστικίζει ὅταν συζητῇ.

σχολαστικισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχολαστικίζω· 2) ἡ φιλοσοφία τῶν σχολαστικῶν.

σχολαστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων τάσιν, διάθεσιν πρὸς τὸ σχολάζειν, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν : 'Αριστλ.Πολιτ.1322b,27 αἱ σχολαστικώτεραι πόλεις, αὐτ.Πολιτ.1341b,28, αὐτ.Πολιτ.1177b,22 σύλλογοι σχολαστικοὶ (συναθροίσεις ἀργοσχόλων ἀνθρώπων, τεμπέληδων)· ‖ ὡς οὐσ. τὸ σχολαστικὸν ἡ ἀνάπαυσις, ἀπραξία, ἀργία : αὐτ.ΗΝικ.1177b,22· 2) ἀστρολ. σχολαστικὸς ἢ ἀργὸς τόπος ὄνομα τοῦ 8ου ἐκ τῶν 12 οἴκων βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.128, Παῦλ.'Αλ.Μ 4· 3) ὁ ἀφιερῶν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς εἰς τὴν μάθησιν, τὴν παιδείαν, πεπαιδευμένος, μορφωμένος : Θεόφρ.π.Διογ.Λ 5,37 ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ σχολαστικὸν ὠνόμακε, Ποσειδών.39J, Πλούτ.Κικ.5' ‖ ὁ ἔχων θεωρητικὴν εἴς τι μόρφωσιν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἔμπρακτος, πρακτικός : Φιλόδ.Ρήτ.2.265S σχολαστικοὶ ρήτορες· 4) μτγν. συνήθ. ἐπὶ κακῆς σημ., λόγιος ἐστερημένος κρίσεως ἢ αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ, κομπάζων ἐπὶ παιδείᾳ, καταγινόμενος εἰς παιδαριώδεις σοφιστικὰς διαλέξεις, ψευτομορφωμένος : 'Αρρ.'Επικτ.1,11,39, Μᾶρκ.Αὐρ 1,16 μηδὲ ἄν τινα εἰπεῖν μήτε ὅτι σοφιστὴς μήτε ὅτι σχολαστικός· 5) συνήγορος, δικηγόρος : Φοιβάμμ.3· ‖ ὡς ἀνεγνωρισμένος νόμιμος ὑπερασπιστής : Πάπ. ἀπὸ σχολαστικῶν· ‖ εἰδ. ἀντιπρόσωπος. συνήγορος τοῦ δημοσίου : 'Επιγρ. Φρυγίας, Πάπ. σχολαστικὸς καὶ ἔκδικος· 6) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἐν τοῖς μοναστηρίοις τῆς Δύσεως ἀναπτυχθείσας κατὰ τὸν μεσαίωνα σχολὰς καὶ τὰς ἐν αὐταῖς ἀναπτυχθείσας ἀντιλήψεις : σχολαστικὴ παιδεία, - σχολαστικαὶ μέθοδοι - ἀντιλήψεις· ‖ σχολαστικὴ θεολογία καὶ φιλοσοφία ἡ κατὰ τὸν μεσαίωνα κυριαρχήσασα θεολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἔρευνα, ἧς βάσις ἦτο ἡ Γραφὴ καὶ σκοπὸς ἡ ἑρμηνεία τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου καὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀόρατον καὶ τὸν πνευματικὸν διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ δόγματος τῆς Γραφῆς, τουτέστιν ἡ προσαρμογὴ τῆς φιλοσοφίας εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν δογματικῶν θεολογικῶν ἐννοιῶν, πρὸς δὲ τούτοις ἡ δικαιολόγησις τῶν τύπων τῆς λατρείας καὶ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας· ‖ ὀπαδὸς τῆς σχολαστικῆς φιλοσοφίας καὶ θεολογίας· 7) ὅθ. ὁ περὶ τοὺς τύπους, τὸ γράμμα καὶ τὰς ἀσημάντους λεπτομερείας ἐνδιατρίβων, λεπτολόγος, μικρολόγος, στενοκέφαλος· 8) ὁ μετὰ σχολαστικότητος γινόμενος : σχολαστικὴ συζήτησις - διδασκαλία - ἀντίληψις· ‖ ἐπίρρ. σχολαστικῶς κ. δημ. σχολαστικά μετὰ σχολαστικότητος : διδάσκει σχολαστικῶς, - σκέπτεται σχολαστικά.

σχολαστικότης ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σχολαστικοῦ βλ.λ.7,8).

σχολεαῖον (τὸ) 'Ησ. γλῶσσ. τοῦ ἀσπερχές.

σχολεῖο(ν) (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. σχολειό, προφ. κ. σκ- σχολή, τὸ ἵδρυμα, ὁ τόπος ἔνθα γίνεται διδασκαλία, παίδευσις : 'Αρρ.'Επικτ.3,23,30 ἰατρεῖόν ἐστι τὸ τοῦ φιλοσόφου σχολεῖον· ‖ νεώτ. πᾶν ἵδρυμα ἐν ᾧ γίνεται θεωρητικὴ ἢ πρακτικὴ διδασκαλία καὶ ἐξάσκησις ἀπὸ κοινοῦ ὁμάδων ἀνηλίκων ἢ ἐνηλίκων ἀνθρώπων πρὸς ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ· ἰδ. τὸ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, τὸ ἄ. δημοτικὸν σχολεῖον : ἔβγαλα τὸ σκολειὸ ἀπεφοίτησα· ‖ ἑλληνικὸν σχολεῖον σχολαρχεῖον βλ.λ.· ‖ σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως τὰ γυμνάσια, πρακτικὰ λύκεια κ. ἰσότιμοι

ἐπαγγελματικαὶ σχολαί· || σχολεῖα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τὸ πανεπιστήμιον καὶ τὰ ἰσότιμα ἀνώτατα εἰδ. παιδεύσεως ἱδρύματα· || σχολεῖον ἐργασίας τὸ λειτουργοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν δέον νὰ παρέχηται πᾶσα εὐκαιρία εἰς τὸν μαθητὴν ὅπως μορφοῦται καὶ ἀσκῆται διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐλευθέρας καὶ αὐτοβούλου ἐργασίας· 2) Ἐπιγρ. κοιμητήριον, νεκροταφεῖον· 3) αὐτ. ἀναπαυτήριον.

σχολέπαυλις-εως (ἡ) νεώτ. ὑποδειγματικὸν ἀγρόκτημα πρὸς μόρφωσιν γεωργικῶν ἐργατῶν.

σχολερός-ά-όν μτγν. ὀκνηρός, βαρετός· σχολερόν ἐστι εἶναι σπατάλη χρόνου, χαμένη ὥρα : Σευῆρ.Κλυστ.5 σχολερὸν προσθεῖναι τὰς αἰτίας τῷ γράμματι.

σχόλη (ἡ) δημ. κ. σκόλη σχολή, ἀνάπαυσις, ιδθ. ἡμέρα ἀργίας, ἑορτή : αὔριο ἔχομε σκόλη.

σχολή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ σχολάζειν, ἀργία, ἀπραξία, εὐκαιρία, ἀνάπαυσις, καθισιό : Πινδ.Ν 10,46 μακροτέρας γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς, Σοφ.ἀπ.π.Στοβ.Ἀνθ.30,6 τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή, Εὐρ.Ἀνδρ.552 σχολῆς τόδ' ἔργον (ἔργον ἀπαιτοῦν εὐκαιρίαν, προσοχήν), Πλάτ.Πολ. 370B τὴν τοῦ πράττοντος σχολὴν περιμένειν, Ἰσοκρ.1,18 κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοΐαν, - κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του γράφει ποιήματα· || σχολὴν ἄγω σχολάζω, εὐκαιρῶ, ἀπρακτῶ : Ἡρ.3,134, Εὐρ.Μήδ. 1238, Θουκ.5,29, Πλάτ.Ἀπολ.36D ἄγειν σχολὴν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρακελεύσει, αὐτ.Φαῖδρ.229E, Ἀντίπ.3,256 σχολὴν ἄγειν περί τι· || σχολὴν ἄγω περί τινα ἀφιερῶ τὸν καιρόν μου ὑπέρ τινος : Λουκ.Θε.Δ 12,2 σχολὴν ἄγω ἐπί σε· || σχολὴν ἔχω ἔχω εὐκαιρίαν, καιρὸν διαθέσιμον : Εὐρ.Ἀνδρ. 732 καὶ νῦν μέν, οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω, Πλάτ.Νόμ.813C, Ξεν.ΚΠ 7,5,42 σχολὴν ἔχει ἀμφὶ ἑαυτὸν (διὰ τὰς ἀτομικάς του ἐργασίας)· || σχολὴν ποιοῦμαι σχολάζω, ἐνδιατρίβω : Ξεν.Ἀπομν. 2,6,4 μηδὲ πρὸς ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται ἢ ὁπόθεν αὐτός τι κερδανεῖ· μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Ἴων 530E καὶ μὴν ἐγὼ ἔτι ποιήσομαι σχολὴν ἀκροάσασθαί σου, Πλούτ.Δίων 4 ποιησάμενος σχολὴν αὐτὸν εὐτυχεῖν· || σχολὴν λαμβάνω εὑρίσκω εὐκαιρίαν, καιρόν : Εὐρ.ΙΤ 1432 ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω· || σχολὴν τίθημι βραδύνω, ἀργοπορῶ : Αἰσχ.Ἀγ.1059 μὴ σχολὴν τίθει σπεῦσε, μὴ χάνῃς καιρό· || σχολή (ἐστί) μοι ἢ πάρεστι ἔχω καιρόν, εὐκαιρῶ : Αἰσχ.Πρ.818 σχολὴ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι, Ἀριστφ.Πλ.281 οὐκ οὔσης σχολῆς, Πλάτ.Πολιτ.272B παρούσης πολλῆς σχολῆς.. πρός, παροιμ. π. Ἀριστλ.Πολιτ.1334a,21 οὐ σχολὴ δούλοις· || μτ.ἀπαρφ.εὐκαιρῶ, ὑπάρχει καιρὸς νά : Αἰσχ.Ἀγ.1055 οὔτοι.. τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα τρίβειν, Σοφ.ΑΙ.816 εἴ τῳ καὶ σχολὴ λογίζεσθαι, Ἀριστφ.Ἀχ.409 καταβαίνειν οὐ σχολή, Πλάτ.Φαῖδρ. 227B εἴ σοι σχολὴ προϊόντι ἀκούειν· || σχολὴν δίδωμι, παρέχω τινί δίδω καιρόν, εὐκαιρίαν εἴς τινα : Ξεν.ΚΠ 4,2,22, αὐτ.Ἱέρ.10,5 σχολὴν παρέχειν τοῖς πολίταις τῶν ἰδίων ἐπιμελεῖσθαι· || σχολὴ γίγνεται ὑπάρχει χρόνος, καιρός : Θουκ. 5,10 σχολὴ ἐδόκει γίγνεσθαι· 2) μτ.γενικ. ἀνάπαυσις, ἡσυχία, ἄνεσις, εὐκαιρία, κατάπαυσις ἀπό τινος. Σοφ.ΟΤ 1286 ἔν τινι σχολῇ κακοῦ, Εὐρ. Ἡρ.725 ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν .. πόνων, Πλάτ. Νόμ.961B σχολή ἐστί τινι τῶν πράξεων· πρβλ. αὐτ.Πολ.370C, Ἀριστλ.Πολιτ.1269a,35 ἡ τῶν ἀναγκαίων σχολή· ὁμ. σχολὴ ἀπό τινος μτ. τῆς αὐτῆς σημ., Πλάτ.Φαίδ 66D ἐάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ, Ξεν.ΚΠ 8,3,47 σχολὴν ἄγειν ἀπό τινος σχολάζειν ἀπό τινος· 3) μέλλησις, ἀργία, ὀκνηρία : Σοφ.ἀπ.308 τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή, Εὐρ.Ἱππ.384 σχολὴ τερπνὸν κακόν· 4) ὁ εἰς πνευματικὴν ὠφέλειαν διατιθέμενος χρόνος τῆς σχολῆς : Πλάτ.Ἴων 276 οὐ κάμνω σχολῇ· || ιδθ. εἰδ. πνευματικὴ ἐργασία, σπουδαία μελέτη, συζήτησις, διδασκαλία : Πλάτ.Νόμ.820C φιλονικεῖν ἐν ταῖς τούτων ἀξίαισι σχολαῖς, Ἀριστλ. Πολιτ.1323b,39, Ἀλεξ.158 ταῦτ' οὐ σχολὴ Πλάτωνος ;, Φιλόδ.Ἀκαδ.74M σχολὰς ἀναγράψαι, αὐτ. Ἀκαδ.82M σχολὰς ἀναγνῶναι, Πλούτ.Ἠθ.790E σχολὴν περὶ πολιτείας ἐν Λυκείῳ γραψάμενος, Ἐπίκτ.4,11,35 σχολὰς λέγειν· || ἠθικαὶ σχολαὶ τίτλ. ἔργου τοῦ Περσέως τοῦ Κιτιέως· 5) κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν καὶ ὀπαδῶν τινος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν ἐντευκτηρίῳ : Φιλόδ.Ἀκαδ. 92M ἡγεῖσθαι σχολῆς (εἶναι ἀρχηγὸς σχολῆς), Διον. Ἀλ.Ἀμμ.1,7· || ἔχω σχολὴν ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,21,11, ΚΔΠράξ.19,9· || ιδθ. νεώτ. αἱ ἑκάστης σχολῆς κοσμοθεωρητικαὶ ἀρχαί, τὸ σύστημα φιλοσόφου τινός : πλατωνικὴ - ἀριστοτελικὴ - νεοπλατωνικὴ - καρτεσιανὴ - καντιακὴ - νεοκαντιακὴ σχολή· || αἱ τεθεῖσαι ὑπὸ διαφόρων ἐπιστημόνων, μεγάλων πολιτικῶν, καλλιτεχνῶν, παιδαγωγῶν κτλ. ἀρχαί, μέθοδοι, τεχνοτροπίαι, ἀντιλήψεις, αἵτινες ἔσχον ἢ ἔχουσιν ὀπαδούς, καὶ τὸ σύνολον τῶν ὀπαδῶν τούτων : σχολὴ τοῦ Ραφαὴλ (ζωγραφικῆς) - Μακιαβέλλη (πολιτικῆς) - ρωμαντικὴ - παρνασσικὴ - φυσιοκρατικὴ σχολὴ (λογοτεχνίας καὶ ποιήσεως), - ἑρβαρτιανὴ σχολὴ (παιδαγωγική) κττ.· 6) κ. νεώτ. ὁ τόπος, τὸ ἵδρυμα ἔνθα γίνονται μελέται, παραδίδονται μαθήματα, σπουδαστήριον, σχολεῖον : Ἀριστλ.Πολιτ. 1313b,3, Φιλόδ.Στωικ.Π 10, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.1, αὐτ. Δημ.44, Πλούτ.Περ.35 ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν φιλοσόφων, αὐτ.Ἀλέξ.7, Ἐπιγρ. παρεκαθίζανον σχολαῖς φιλομαθεῖν προαιρούμενος, - ἡ σχολὴ τοῦ Πλάτωνος ἦτο παρὰ τὴν Ἀκαδημίαν· || νεώτ. σχολεῖον πάσης φύσεως δημόσιον ἢ ἰδιόκτητον : σχολὴ γλωσσῶν· ἰδ. ἀνώτερον ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα ἐπιστημονικῆς, ἐπαγγελματικῆς, τεχνικῆς, στρατιωτικῆς κτλ. μορφώσεως : σχολὴ φιλοσοφικὴ - νομικὴ - ἐμπορικὴ - γεωπονικὴ - καλῶν τεχνῶν - πολέμου· || ὁ σύλλογος ἑκάστης τῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου : συνεδρίασις τῆς νομικῆς σχολῆς· || ἐπιστημονικὴ ἀποστολή, συνήθως μόνιμος, ἔν τινι χώρᾳ παρ' ἄλλης τοιαύτης πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀρχαιολογικῶν, φιλολογικῶν κ.ἄ. σκοπῶν : Γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ σχολή, - Ἀμερικανικὴ σχολή· || Μεγάλη τοῦ γένους σχολὴ ἡ ἱδρυθεῖσα μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Γενναδίου Σχολαρίου ἀνωτάτη Ἑλληνικὴ σχολή· 7) μτγν. σχολαστήριον βλ.λ. : Βιτρ.5,10,4· 8) μσν. σχολαί (αἱ) (λατ. scholae) τὰ τάγματα τῆς αὐτοκρατορικῆς σωματοφυλακῆς ἐν Βυζαντίῳ : Προκ.Γοτθ.4,27. Σουΐδ. ἐν λ. διέδριον· 9) πάπ. διοικητική τις περιοχή· 10) μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ. ἐπὶ σχολῆς ἐν καιρῷ, εἰς κατάλληλον εὐκαιρίαν : Πλάτ. Θεαίτ.172D· ὁμ. κατὰ σχολήν : Ἀριστφ.Ἐκκλ.48, Πλάτ.Φαῖδρ.228A· ὁμ. μετὰ σχολῆς : αὐτ.Κριτί. 110A· ὁμ. ὑπὸ σχολῆς : Πλούτ.Ἠθ.667 ΙΙ· πρβλ.(1)· 11) σχολῇ δοτ. ὡς ἐπίρρ. μετὰ σχολῆς, μὲ ἄνεσιν, βραδέως, ἀργά, ἀγάλια ἀγάλια : Σοφ.Αὐτ.231 Θουκ.8,95 σχολῇ πληρουμένων τῶν νεῶν, αὐτ.3,46, Ἀνδοκ.2,19, Ἀλεξ.135,4 ἀτρεμά τε καὶ σχολῇ, Πολύβ.8,28,11 σχολῇ καὶ βάδην· || μόλις καὶ μετὰ βίας, μηδαμῶς, καθόλου : Σοφ.ΟΤ 434 ἐπεὶ σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην, αὐτ.Ἀντ.390, Εὐρ.ἀπ.317 παραινῶ πᾶσι .. σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας· || σχολῇ γε διάλου βέβαια : Ἀνδοκ.1,102, Ξεν.Ἀπομν.3,14,3 σχολῇ γ' ἄν, ἔφη, ἄλλος τις ὀψοφάγος εἴη, Πλάτ.Συμπ.261B σχολῇ που· || συνήθ. ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθ. προτ. πρὸς εἰσαγωγὴν ἰσχυροτέρου ἐπιχειρήματος, πολ-

λῷ ἧττον, πολύ ὀλιγώτερον τότε : Ἀνδοκ.1,90 **εἰ δὲ μὴ . . ἤ που σχολῇ . . γε** ἐὰν ὄχι, πολλῷ ἧττον βέβαιο, Πλάτ.Φαιδ.65Β **εἰ αὗται . . μὴ ἀκριβεῖς εἰσιν σχολῇ αἵ γε ἄλλαι** (πολὺ ὀλιγώτερον βέβαια θὰ εἶναι αἱ ἄλλαι), αὐτ.Νόμ.668C, Ἀριστλ.Μεταφ. 999a,10 **εἰ μὴ τούτων . . σχολῇ τῶν γε ἄλλων.**

σχολιάζω μσν, νεώτ. κ. δημ. γράφω σχόλια εἴς τινα συγγραφέα, ὑπομνηματίζω : Τζέτζ.Λυκόφρ.1446 **οἱ τὰ Λυκόφρονος πρὸ ἡμῶν σχολιάσαντες, - σχολιάζω τὸν Δημοσθένη**· ‖ **σχολιασμένη ἔκδοσις** ἡ μετὰ σχολίων· **2)** συνεκδ. κρίνω γεγονότα, συμβάντα, τὰς πράξεις, τὴν συμπεριφοράν κ.ἰδ. δυσμενῶς, ἐπικρίνω : **σχολιάζουν τοὺς πάντας, - θὰ τὸ σχολιάσῃ ἡ κοινωνία.**

σχολιανός-ή-ό δημ. κ. σκ· ὁ τῆς σχόλης, τῆς ἑορτῆς : **τὰ σχολιανά μου ροῦχα**· ‖ φρ. **ἀκούω τὰ σχολιανά μου** ἐπιτιμῶμαι, ἐπικρίνομαι λίαν αὐστηρῶς· ὁμ. τοῦ **φάλλω τὰ σχολιανὰ** ἐπιτιμῶ, ἐπικρίνω αὐστηρῶς.

σχολιαστής-οῦ (ὁ) Εὐστ.194,31 **κ. νεώτ.** ὁ γράφων σχόλια εἰς τοὺς ἀρχαίους ἰδ. συγγραφεῖς· ‖ **σχολιασταί** (οἱ) οἱ ἐκ τῶν κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἀσχοληθέντων περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἑρμηνεύοντες τούτους διὰ σχολίων ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ὑπομνηματιστὰς καὶ γλωσσογράφους.

σχολικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σχολὴν βλ.λ.5), ὁ συνήθης ἐν **τοῖς σχολαῖς** : Ἀθήν.3,83Β **σχολικὰ ὑπομνήματα**, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49,8,1 **σχολικὴ παράδοσις**· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχολήν, τὸ σχολεῖον, μαθητικός : Διον.Ἁλ.Συνθ.22 **σχολικὸν μᾶλλον ἢ παραγγελματικὸν** (πρὸς χρῆσιν σχολικὴν παρὰ ἐγχειρίδιον), Δίων Χρ.18,18 **σχολικὰ πλάσματα** (συνθέσεις, συντάξεις), Ἀπολλ.Δύσκ.Συνδ.213,2 **σχολικὴ συγγυμνασία, - σχολικὰ βιβλία, - σχολικαὶ ἐργασίαι - ἑορταί**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὡρισμένον σχολεῖον : **σχολικὸς κῆπος, - σχολικὸν κτίριον, - σχολικὴ ἐφορεία**· ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ σχολεῖα γενικῶς : **σχολικὴ νομοθεσία** ἡ διέπουσα τὰ κατὰ τὰ σχολεῖα, τὴν ἐκπαίδευσιν· ‖ **σχολικὴ ὑγιεινὴ** ἡ εἰδικὴ τῶν σχολείων· ‖ **σχολικὸν ἔτος** τὸ δεκάμηνον διάστημα τῆς κατ' ἔτος λειτουργίας τῶν σχολείων ἀπὸ 10ης Σεπτεμβρίου μέχρι 10ης Ἰουλίου· **3)** μακρός, σχοινοτενής : Λογγῖν.3,5 **εἰς τὰ μηκέτι τοῦ πράγματος ἴδια ἑαυτῶν καὶ σχολικὰ παραφέρονται πάθη,** αὐτ.10,7· **4)** φιλολογικός : Φιλόστρ.Σοφ.2,9,2 **σχολικώτατος**· **5)** **σχολικὰ** (τὰ) γλωσσ. causae summatim excerptae.

σχολικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σχολικόν, ὡς ἐν τοῖς σχολείοις : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,13 **ἡ .. ὑστάτη δόξα . . σχολικῶς ἔοικε πλάττεσθαι.**

σχολιογράφος (ὁ) σχόλ. ὁ γράφων σχόλια εἰς συγγραφέα, σχολιαστής : Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 3,376.

σχολιογραφῶ-έω μσν. γράφω σχόλια : Εὐσ. Ἐκκλ.Ἱστ.6,25 **ὡσπερεὶ σχολιογραφήσαντος τὰ εἰρημένα** ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

σχόλιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἐξήγησις, ἑρμηνεία, ἀποσαφήνισις χωρίου τινὸς ἀρχαίου ἰδ. συγγραφέως **γραπτὴ** ἢ προφορική : Κικ.Ἀττ.16,7,3· ‖ **σχόλια λέγω** ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,21,6· **2)** μικρὰ ἑρμηνευτικὴ λέξεως ἢ φρ σημείωσις γραφομένη συνήθ. ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κειμένου, ἐπὶ τῆς ᾤας, ἄνω ἢ κάτω ἢ μεταξὺ τῶν διαστίχων : Γολ. 18(2),847, Λουκ.Β Πρ.23 **σχόλια συναγείρων**, Πορφ.Πρόκλ.3, Μαρῖν.Πρόκλ.27 **σχόλια εἴς τι** (ἐπί τινος συγγράμματος)· ‖ **νεώτ.** σύντομος **ἑρμηνεία** λέξεως ἢ φρ. γραπτὴ ἢ προφορικὴ γινομένη πρὸς διδασκαλίαν ἐν τοῖς σχολείοις· **3)** νεώτ. μτφ. κρίσις περί τινος γεγονότος, πράξεως ἢ προσώπου, ἰδ. δυσμενὴς ἐπίκρισις, κατάκρισις : **γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὰ σχόλια τοῦ κόσμου**· **4)** ἀρχ. λεξ. μακρά, σχοινοτενὴς ὁμιλία, διδασκαλία, ἀνάγνωσμα : Ἡσ., Φώτ.

σχολνῶ κ. σχαλνάω δημ. σχολάζω βλ.λ

σχολύδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ σχόλιον βλ.λ.2), μικρὸν σχόλιον : Τζέτζ.Λυκόφρ.1114 **περὶ τοῦ Ξέρξου σχολύδρια.**

σχόμενος-η-ον μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχονθύλλω Ἡσ. «τονθορύζω».

σχοῦ προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχῦρ (ὁ) Ἡσ. χήρ, ἐχῖνος, ἀκανθόχοιρος, **σκατζόχοιρος.**

σχῶ, σχῶμεν, σχών τ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχωρνῶ δημ. κ. σχωράω συγχωρῶ βλ.λ. : φρ. **δὲ μὲ σχωρνᾷς!** δὲ μὲ παρατᾷς, δὲ μ' ἀφήνεις!

σχωρῶ-άω δημ. συγχωρῶ βλ.λ. : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.59,14 **σεῖς νὰ χαλᾶτε τὴν Τουρκιὰ κ' ἐγὼ νὰ σᾶς σχωράω.**

σῶ-άω (1) κ.μσν., μτχ. ἀόρ. α' **σήσας** (Ἱππ.Γυν.1,4), παθ. ἀόρ. **ἐσή(σ)θην** (Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,4, Γεωπ.3, 7,2), παρακ. **σέσησμαι** (Ἱππ.Νούσ.3,1, Διοσκ.1,68), σήθω βλ.λ. : Ἡρ.1,200 **ἐσβάλλουσι ἐς ὅλμον καὶ λεήναντες ὑπέροισι σῶσι διὰ σινδόνος.**

σῶ (2) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **ἔσεισα κ. ἥσεισα**, παθ. **σοῦμαι**, ἀόρ. **(ἐ)σείστη(κα)**, σείω : Ἐρωτόκρ.2, 2230 **τὸ χαλινάριν ἥσεισε.**

σῷ ἀττ. συνηρ. τ. ἀντὶ σῶοι τοῦ σῶος βλ.λ.

σωάδδει λακων. ἀντὶ σῴζει βλ.λ.· Ἡσ. «παρατηρεῖ».

σωβινισμός (ὁ) νεώτ. (διεθν. ὄρ. γαλλ. chauvinisme, ἐκ τοῦ ἥρωος τῆς γαλλικῆς κωμῳδίας Σωβέν) ὁ ἄκρος, ἀδιάλλακτος ἐθνικισμός, **τυφλὸς** πατριωτισμὸς συνδεδυασμένος **πρὸς περιφρόνησιν** καὶ ἐχθρότητα **πρὸς τοὺς ἄλλους** λαούς.

σωβινιστής-οῦ (ὁ) νεώτ. ἄκρος, τυφλός, **φανατικὸς** ἐθνικιστής, **πατριώτης**· **πρβλ.** σωβινισμός.

σωβινιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωβινισμὸν **καὶ** τὸν **σωβινιστὴν** βλ.λς : **σωβινιστικαὶ ἀντιλήψεις.**

σώβρακο (τὸ) δημ. ἐσώβρακον βλ.λ.

σωδάριον (τὸ) μτγν. σουδάριον βλ.λ. : Ἕρμιππ.96.

σῶδες (οἱ) μτγν. εἶδος ᾠδικοῦ πτηνοῦ : Διον.Φυσ.32.

σῶες ἀσυναίρ. ἀντὶ σῶς ὀν. πληθ. **τοῦ σῶς** βλ.λ.

σώεσκον ἰων. παρατ. τοῦ σώω, δ. τ. τοῦ σῴζω.

σωζόπολις-εως (ὁ,ἡ) γλώσσ. σωσίπολις βλ.λ. : Σχόλ.Πίνδ.Ο 2,14 (γλώσσ. τοῦ ὀρθόπολις).

σῴζω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σώνω** μτ. ὑπογεγραμμένου ι (ἡ σωιζ-), ὁσάκις μετὰ τὸ ζ ἕπεται ω (ΕΜ 741,27· οὕτω ἐν Ἐπιγρ. κ. Πάπ. **ἀπὸ τοῦ γ' αἰ. π.Χ.**, ἐν τῷ Λαυρ. κώδ. τοῦ Σοφ.Ἠλ.993 **κτλ.**)· **ἄλλως** ἄνευ αὐτοῦ (Ἐπιγρ.ἔσωσε)· ὅμως παρά **τισιν ἑλληνισταῖς** κ. μτγν. Ἐπιγρ. κ. πάπ. τὸ ι ἀπορρίπτεται **πανταχοῦ**· ἀντιθέτως π.Ἐπιγρ. **ἀπὸ τοῦ ε' αἰ. π.Χ.** ἀπαντᾷ **σῳσ-** (**ἔσῳσεν, σῷσαι, συνδιασῴσαντες κτλ.**), μέλλ. **σώσω**, ἀρχαιότ. ἀττ. **σωῶ** (Ἐπιγρ.), ἀόρ. **ἔσωσα**, παρακ. **σέσωκα κ. σέσῳκα,** μέσ. μέλλ. **σώσομαι**, ἀόρ. **ἐσωσάμην**, παθ. μέλλ. **σωθήσομαι**, ἀόρ. **ἐσώθην κ. ἐσώσθην** (μ.π.Ἡσ.), παρακ. σέσωσμαι, ἀλλὰ **σέσωται** (Πλάτ.Κριτί.109D), **σεσωμένος** (Πάπ.), **διασεσῳμένοι** (Πάπ.), **διασεσῳμένους** (Ἐπιγρ.), μτγν. **σέσῳσται** (Ἐπιγρ.)· **ἐκ τοῦ** τύπου ταύτου, γενομένου κοινοῦ **ἀπὸ τοῦ** Θεόγνιδος **κ. ἐφεξῆς**, π.Ὁμ. μόνον ἡ μτχ. **σῴζων** (Ὀδ.Ε 490), ἐν Ἡσίοδ.Ἔργ.376 ὁ τ. **σώζει** ἢ **σώζοι** (ὡς δ.γρ. ἀντ) εἴη) κ. **ἐν** Θεόγν.68,235 ἡ παθ. μτχ. **σωζομένοισι** (πιθ.δ.γρ.)· ἀντ' αὐτοῦ π.Ὁμ. κ. Ἀττ. ποιηταῖς **εἶναι** ἐν χρήσει οἱ ἀκόλουθοι τύποι : **ἐκ τοῦ σαῶ-όω** βλ.λ.· ἐκ τοῦ σάωμι αἰολ. β' ἑνικ. **σάως** (Ἀλκαῖ.73, πιθ. σάῳς), β' ἑνικ. ἐνεστ. **προστ. σάω** (Ὀδ.Ν 230, **αὐτ.Ρ 595**, Καλλ.Ἐπιγρ.35 ὡς δ. γρ.), γ' ἑνικ. **παρατ.** **σάω** (Ἰλ.Π 363, αὐτ Φ 238)· **ἐκ** τοῦ σώω β' πληθ. **σώετε** (Ἀπολλ.Ρ.' 197), **μτχ.**

σώοντες ('Οδ.Ι 430), ἰων. παρατ. σώεσκον ('Ιλ.Θ 363), ἀπαρφ. μέσ. ἐνεστ. σώεσθαι ('Απολλ.Ρ 2,610)· ἐκ τοῦ σόω ὑποτ. ἐνεστ. σόῃς, σόῃ, σόωσι ('Ιλ.Ι 681, αὐτ.Ι 424, αὐτ.Ι 393), ἔνθα ὁ Τυραννίων π.'Ηρωδιαν.2,66 ἀναγινώσκει σοῷς, σοῷ, σοῶσι (πιθ. ἐκ τοῦ σαώ-όω), ὁ δὲ 'Αρίσταρχ.ἐν 'Ιλ.Ι 681 ἀναγινώσκει κ. σαῷς κ. σοῷς· κτ. 'Ησ. κ. σόεις, σοῦται σώζεις, σώζεται· Λακων.σωάδδει ('Ησ.«παρατηρεῖ») κ. σοΐδδω, ἀόρ. ἀπέσοιξεν ('Ησ. «ἀπέσωσεν· Λάκωνες»), δ. τ. σωννύω (Δεινόλ.5), μέλλ. σωῶ (ἀττ.'Επιγρ.), δημ. σώνω, παρατ. ἔσωνα, μέλλ. σώσω κτλ., μέσ. σῴζομαι κ. σώνομαι, παθ. ἀόρ. (ἐ)σώθηκα, μτχ. παρακ. σωμένος κ. σωσμένος, διαφυλάττω, διατηρῶ· ἐπὶ προσ., σῴζω ἀπὸ φθορᾶς, καταστροφῆς, θανάτου, διατηρῶ σῶον ἐν τῇ ζωῇ, γλυτώνω : 'Ιλ.Φ 21 ζωοὺς σάω, αὐτ.Ι 78 νὺξ στρατὸν σώζει, αὐτ Ο 503, 'Οδ. Ι 430 σώοντες ἑταίρους, αὐτ.Γ 185, 'Αλκ.73 ὅτ' ἄσφ' ἀπολλυμένους σάως, Θουκ.1,91, Ξεν.ΚΠ 3,3,51 σώζεσθαι φεύγοντες, Λυσ.16,16 ἀγαπητῶς σεσωσμένους, Δημ.66 τὰ σώσοντα (τὰ ὁποῖα πιθανῶς θὰ σώσουν), Λουκ.'Αρμ.3 ἡ σῴζουσα (ψῆφος), ΚΔ Μᾶρκ.15,31 ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι, φρ. ἱκεσίας Παναγία μου, σῶσέ μας· || σῴζω τινὰ ἔκ τινος διασῴζω ἀπό τινος κακοῦ, ἰδ. ἀπομακρύνων ἀπ' αὐτοῦ : 'Ιλ.Ε 469 ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον, αὐτ.Λ 752 ἐκ πολέμου ἐσάωσε, αὐτ.Φ 274 σώζειν ἐκ ποταμοῖο, 'Οδ.Δ 753 σώζειν ἐκ θανάτοιο, Σοφ.'Ηλ. 1356 ὃς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων, Ξεν.'Αν.5,5,8 διὰ δεινῶν πραγμάτων σεσωσμένοι, - τὸν ἔσωσεν ἐκ βεβαίου θανάτου - ἀπὸ τὴν καταστροφήν· κ. μτ. γενικ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Σοφ.Φιλ.919 σῶσαί τινα κακοῦ, Σοφ.'Αντ.1162 σώσας ἐχθρῶν χθόνα (ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν), Εὐρ.'Ορ. 779 σωθῆναι κακῶν· ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Φοίν. 600 αἵ σε σώζουσιν θανεῖν (ἀπὸ τοῦ ν' ἀποθάνῃς)· || σῴζω τινὰ εἴς τι, πρός τι, ἐπί τι μετὰ τῆς ἐννοίας κινήσεως εἴς τινα τόπον, φέρω τινὰ σῶον εἰς .., διασώζω τινὰ εἰς : 'Ιλ.Τ 401 σαωσέμεν ἡνιοχῆα ἐς ὅμιλον, αὐτ.Ε 224 τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, 'Οδ.Ε 452 τὸν δ' ἐσάωσεν ἐς ποταμοῦ προχοάς, 'Ηρ.4,97 σωθέντος ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον, αὐτ.5,98 σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην (χώρην), Σοφ.Τρ.611 ἐς δόμους σωθέντ', Ξεν.'Ελλ.1,6,7 οἴκαδε σώζεσθαι, αὐτ.'Αν.6,5,20 σωθῶμεν ἐπὶ θάλατταν, - διέφυγον καὶ ἐσώθησαν εἰς τὰ ὄρη· || ἐν συνδυασμῷ τῶν ἀνωτ. δύο συντάξεων, διασῴζω τινὰ ἀπό τινος εἴς τι μέρος : 'Ιλ.Ρ 452 σώζειν τινὰ ἐκ πολέμοιο νῆας ἔπι, αὐτ.Μ 123 σώζειν τινὰ ἐκ πολέμοιο μετὰ νῆας, Πλάτ.Γοργ 511D σώζειν τινὰ ἐξ Αἰγίνης δεῦρο· || μτ. δοτ. προσ., διασῴζω τινὰ χάριν τινός . 'Οδ.Δ 765 τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον, Ξεν. 'Αν.7,7,56, Πλάτ.Πρωτ.356Ε σώζειν ἡμῖν τὸν βίον, Θεόκρ.15,4 μόλις ὔμμιν ἐσώθην, - σῶσέ μου τὸ παιδί, Θεέ μου· **2**) μέσ. σῴζομαι, διαφεύγω, ἐκφεύγω, γλυτώνω : Θέογν.675 χαλεπῶς σώζεσθαι, Πλάτ.Κρίτ.44Β σώθητι, αὐτ 'Επιστ.332C μόγις ἢ μόλις σώζεσθαι, Διόδ.Σ 2,49· ; φρ. ὁ σῴζων ἑαυτὸν σωθήτω καὶ ὡς παράγγελμα στρατιωτικοῦ ἢ ναυτικοῦ ἡγέτου πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτόν, ὅπως ἀναζητήσωσι μόνοι τὰ μέσα τῆς σωτηρίας των, ἐν καιρῷ πλήρους ἀποτυχίας καὶ ὡς παροιμ. φρ. ἐπὶ γενικῆς ταραχῆς, συγχύσεως· || δημ. ἀναφώνησις σώθηκες! μτ. εἰρωνείας, ἀπέτυχες πλήρως τοῦ σκοποῦ· **3**) εἰδ. ἐν τῇ χριστ. θεολογίᾳ ἐπὶ τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ Χριστοῦ, διασῴζω ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς δυστυχίας, λυτρώνω : ΚΔΛουκ.19,10 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός, αὐτ.'Ιω.12,47 οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον, αὐτ Κορ.1,1,21 ηὐδόκησεν ὁ θεὸς . . σῶσαι τοὺς πιστεύοντας, Θ.Λειτ.σῶσον ἡμᾶς, υἱὲ Θεοῦ, 'Εξαποστ.Κυρ.τοῦ Πάσχα λάμπρυνόν μου τὴν στολὴν τῆς ψυχῆς, φωτοδότα, καὶ σῶσόν με· || ὁμ. κ. παθ. ἀπαλλάσσομαι τῶν ἁμαρτημάτων, λυτροῦμαι κατὰ τὴν κρίσιν, πηγαίνω εἰς τὸν Παράδεισον : ΚΔ Ματθ.19,25 τίς ἄρα δύναται σωθῆναι, αὐτ.Λουκ.13,23 Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;, αὐτ.Πράξ.2,47, αὐτ.Τιμ.2,4,18 Κύριος . .σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, Κοντάκ.'Υψώσ.Τ.Σταυροῦ σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, - μὲ τὶς ἀγαθοεργίες ἔσωσε τὴν ψυχή του· || ὁ σῴζων προσηγ. τοῦ θεοῦ : Επιγρ.'Ικονίου· || κ.ὡς κύρ.ὄν. ἁγίου· || συνεκδ.δημ. οἰκονομικῶς ἀναλαμβάνω, διαφεύγω τὴν καταστροφήν, (ἰδ. ἐπὶ ἐμπόρου) τὴν πτώχευσιν : ὅσο καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίξουν δὲν σώνεται· **4**) παθ. θεραπεύομαι, ἀναλαμβάνω ἀπὸ ἀσθενείας, γιατρεύομαι : 'Ιππ. Κῳακ.136, 'Ησαΐ.1,15 (ἀμφ.ἀνάγν.), 'Επιγρ. ὑγιαίνοντες καὶ σωζόμενοι· || σώζεο ὡς εὐχή, ὑγίαινε, νά 'σαι καλά : Καλλ.Δῆλ.150, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,240· ὁμ. σώζοισθε : Παλλδ.ΑΠ 171· **5**) μέσ. γεν. εἶμαι καλά, εὐτυχῶ, προκόπτω, προοδεύω, ἔχω τύχη, προκοπή : Θέογν.68,235 σωζόμενος, Πλάτ.Θεαίτ. 176D οἱ σωθησόμενοι· || δημ. εὐτυχῶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως : σώθηκαν τὴν καλὴ σοδειά· || κ. κτ γ' προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς περιουσίαν : κάτι τοὺς σώζεται ἀκόμα, - τοὺς σώζονται τὰ σπίτια· **6**) διασῴζω τινά, φείδομαί τινος, φυλάω κάποιον : 'Οδ.Χ 357 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν· **7**) ἐπὶ πραγμ., διασῴζω, διαφυλάττω τι ἐν ἀσφαλείᾳ : 'Ιλ.Ρ 144 πόλιν καὶ ἄστυ σώζειν, αὐτ.Κ 44,'Οδ.Ν 230 σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· συνήθ. π.τραγ. κ.'Αττ. : Σοφ.Τρ.686 σώζειν φάρμακον, αὐτ.Φιλ.766 σώζειν τὰ τόξα, 'Αριστφ. Εὐρ.730 σώζειν τὰ σκεύη, αὐτ.'Ορν.380 σώζειν παῖδας, οἶκον, χρήματα, αὐτ.Θεσμ.820 σώζειν τὰ πατρῷα, Θουκ.1,70 σώζειν τὰ ὑπάρχοντα, αὐτ.2,63 τὸ ἄπραγμον οὐ σώζεται· || ἐν ἀναφ. πρὸς πόλιν, πολίτευμα κττ., διαφυλάσσω ταῦτα ἀκέραια, ἀμετάβλητα, διασῴζω ἀπὸ ἐχθροῦ, καταστροφῆς ἢ μεταβολῆς : 'Ηρ.8,34 τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες . . διατεταγμένοι ἔσωζον, Αἰσχ. 'Επτ.749, 'Αριστφ.Λυσ.525 σώζειν τὴν 'Ελλάδα, 'Αριστλ.Πολιτ.1309b,15 σώζειν τὰς πολιτείας, αὐτ. Πολιτ.1309b,36· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Εκκλ.219 ἡ πόλις οὐκ ἂν ἐσώζετο, Πλάτ.Πολ.417Α· || σῴζω λόγον τηρῶ αὐτὸν μυστικόν: Αἰσχ.Πρ.524 τόνδε γὰρ λόγον σῴζων, Σοφ.ΟΚ 1530· || σῴζω καιρὸν φυλάσσω ἢ ἀνακτῶ εὐκαιρίαν : Δημ.343, αὐτ.622 τοῦτό τε σώσετε, καὶ ποιήσετε μὴ κατοκνεῖν· || νεώτ. σῴζω τὰ προσχήματα διαφυλάσσω τοὺς τύπους, τηρῶ ἀξιοπρεπῆ παράστασιν, ἰδ. εἰρων.· **8**) μέσ. διατηρῶ, διαφυλάττω τι δι' ἐμαυτόν : Σοφ 'Ηλ.993 εἰ φρενῶν ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν ἐσώζετ' ἂν τὴν εὐλάβειαν, Εὐρ.'Αλκ.146,'Αριστφ. 'Εκκλ.402 αὐτὸς αὑτῷ σώζεταί τι· **9**) παθ. κ. νεώτ. ἐπὶ βιβλίων, διασῴζομαι, ὑπάρχω ἀκόμη : Λογγῖν.π.Πορφ.Πλωτῖν.20, Γαλ.15,705, Δίων Κ 70,2 ταῦτα μόνα περὶ τοῦ 'Αντωνίνου ἐν τῷ Δίωνι σώζεται, -Πυθαγόρου τὰ σωζόμενα ἔπη, -Ξενοφῶντος τὰ σωζόμενα· || νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ παντὸς διασωζομένου ἐκ τοῦ παρελθόντος : σώζονται τὰ ἐρείπια ναοῦ - ἴχνη ἐπιγραφῆς - πολλαὶ ἀναμνήσεις· || διατηροῦμαι : 'Αριστλ.Μετ.386a, 2 τοῦ μήκους σωζομένου, Πάπ. ἐφ' ᾧ τοῖς θεαῖς τὰ ἱερὰ σωθήσεσθαι· **10**) ἐν ἀναφ. πρὸς νόμους, θέσμια κτλ., φυλάττω, τηρῶ, ἐκτελῶ : Αἰσχ. Εὐμ.241 σώζειν ἐφετμάς, αὐτ.Πρ.394 σώζειν τὸν παρόντα νοῦν, Σοφ.'Αντ.1114 σώζειν τοὺς καθεστῶτας νόμους, Εὐρ.'Ελ.1552 σώζειν τοὺς σοὺς λόγους, αὐτ.'Ελ.613, Πάπ. σώζειν τὰ πρὸς τοὺς

κατοίκους δίκαια· **11)** ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ, ἐπαληθεύω : Ἀριστλ.Κόσ.400b,24, Πρόκλ.Ὑποτ.5,10 **πρὸς τὸ τὰ φαινόμενα σώζειν,** Διοσκ. 3,46 **κατὰ ποσὸν σώζει τὴν πρὸς τὸ μῶλυ ἐμφέρειαν,** Σωρ.Ἐπιδ.8· **12)** διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι, ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν : Εὐρ.Ἑλ.266 **τὰς δὲ μὴ κακὰς ἔσωζον ὥσπερ τὰς κακὰς σώζουσί με,** Πλάτ.Πολ.486C· συνηθέστ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ : Σοφ.Τρ.682 **παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσωζόμην. ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν,** αὐτ.Ἠλ.1257, Πλάτ.Πολ.455B **μηδ' ἃ ἔμαθε σώζοιτο·** πλῆρες : Εὐρ.ΙΑ 302 **μνήμην σώζομαι στρατεύματος,** Πλάτ.Γοργ.501A, αὐτ.Θεαίτ.163D· **13)** δημ. αώνω ὡς μτβ. ρίπτω, πετῶ τι μακράν : **ὡς ποῦ τὸ σώνεις τὸ λιθάρι ;·** || ἀμτβ. ἐξικνοῦμαι, φθάνω που : **δὲν ἔσωσε τὰ σαράντα μέτρα - τὶς δέκα ὀκάδες·** κ. μτφ. ἐπὶ προσ. : **δὲν ἔσωσε τὰ πενήντα ποὺ πέθανε·** ἀρὰ **νὰ μὴ σώσῃς!** ἵνα μὴν φθάσῃς ν' ἀνδρωθῇς!· || μτφ. ἀμτβ. ἀντέχω : **δὲ σώνει ἡ ψυχή μου νὰ μιλήσω·** **14)** δημ. μέσ. σώνομαι φθάνω εἰς πέρας, τελειώνω, ἐξαντλοῦμαι : **σώθηκε τὸ κρασί - τὸ σιτάρι·** παροιμ. φρς **σώθηκαν τὰ βάσανα** [ἔγινε ἐπὶ τέλους τὸ προσδοκώμενον]· ὁμ.**σώθηκαν τὰ φέματα** [εἶναι πλέον βέβαιον]· ὁμ. **σώθηκαν οἱ ἁμαρτίες** [οἱ δυσχερεῖς περιστάσεις]· ὁμ.**σώθηκαν οἱ μέρες του** [ἀπέθανε]· κ. ὡς ἀρὰ **ὦ ποὺ νὰ σοῦ σωθοῦν οἱ μέρες σου!·** **15)** μτγν. **σῴζουσα** (ἡ) ἀρτεμισία βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,113.

σόη (ἡ) Ἡσ. ἡ ἐφορμή, φορά, φόρα.

σώθεμα (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ σόθεμο βλ.λ.

σωθικά (τὰ) μσν. κ. δημ. τὰ σπλάγχνα : Ἐρωτόκρ. 1,43 **κάρβουνα μέσ' στὰ σωθικὰ τσὶ 'βράζε νύχτα μέρα,** αὐτ.1,92, Σολωμ.Λάμπρ.19,2,6.

σωκάρδι(ον) (τὸ) μσν. κ. δημ. ἐσωκάρδιον, κολόβιον, γιλέκο : Διγεν.Ἀκρ.2263 **ἄσπρα μικρὰ σωκάρδια,** Θεοτ.Κ μτφρ.Τρικυμίας Σαίξπηρ 147.

σωκάριον (τὸ) μτγν. σχοινίον βλ.λ. : Ἥρων Γεωμ.4,11, αὐτ.Γεωπ.20,42 **σωκαρίῳ μορμύρους δήσας περὶ εὔτονόν τι δελεάσεις.**

σῶκος (ὁ) κ. μσν. ὁ ἰσχυρός, δυνατός, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ : Ἰλ.Υ 72 **Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.16· || τοῦ πλανήτου Ἑρμοῦ : Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,173· ὡς κύρ. ὀν. : Ἰλ.Λ 427· **2)** π. Βυζ. βράχος, θηλειά.

σωκράτειον (τὸ) μτγν. μνημεῖον εἰς τὸν Σωκράτη : Μαρῖν.Πρόκλ.10· **2)** κτ. πληθ. **Σωκράτεια** (τὰ) ἑορτὴ εἰς μνήμην τοῦ Σωκράτους : αὐτ. Πρόκλ.23 **Σωκράτεια κατ' ἐνιαυτὸν ἄγοντος.**

σωκρατίζω μιμοῦμαι τὸν Σωκράτη, πράττω ὅ,τι καὶ ὁ Σωκράτης : Ἀλκίφρ.2,2 **καὶ σωκρατίζειν καὶ στωμυλεύεσθαι θέλει καὶ εἰρωνεύεσθαι,** ποιητὴς ἐν Ὑποθ.Ἀριστφ.Νεφ.4.

σωκρατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τοῦ Σωκράτους, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Σωκράτη : Ἀριστλ.Ποι.1447b,11 **Σωκρατικοὶ λόγοι,** Φιλόδ.Κοκ.41] **Σωκρατικὰ μνημονεύματα,** Ἐπιγρ. **Σωκρατικαὶ ἐπιστολαί, - Σωκρατικὴ φιλοσοφία·** || **Σωκρατικοὶ** οἱ φιλόσοφοι τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους, οἱ ὀπαδοὶ τῆς σωκρατικῆς φιλοσοφίας : Λουκ.Ἐρ.23· || ἐπίρρ. **σωκρατικῶς** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Σωκράτους, ὡς ὁ Σωκράτης : Κικ.Ἀττ.2,3,3.

σωκρατιστής-οῦ (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. μιμητὴς τοῦ Σωκράτους : Ὑπόθ.Ἀριστφ.Νεφ.3.

σωκρατόγομφος-ον μτγν. ἐπὶ τῶν δραμάτων τοῦ Εὐριπίδου, ὁ γεγομφωμένος ὑπὸ τοῦ Σωκράτους : Μνησίλοχος π.Διογ.Λ 2,18.

σωκῶ-έω ἔχω δύναμιν, ἰσχύω : Αἰσχ.Εὐμ.36 **ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν στάσιν·** **2)** μτ. ἀπαρφ. ἔχω τὴν δύναμιν, τὴν ἱκανότητα, εἶμαι εἰς θέσιν νά : Σοφ.Ἠλ.119 **μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.**

σωλάριον (τὸ) [λατ.] μτγν. κ. μσν. ὁ ἡλιακός, τὸ ἡλιακόν, ἡ ταράτσα· πρβλ. προσήλιο : Κῶδ.Ἰουστιν.8,10,12,5, Ἐπιγρ.

σωλέα (ἡ) μσν. κ. σολεία [Σωφρόν.3985A] κ. σωλέας (ὁ) κ. σολίας [Κουροπ.91] ὁ μεταξὺ τοῦ εἰκονοστασίου καὶ τῆς θέσεως τοῦ ἄμβωνος χῶρος τοῦ ναοῦ π.Βυζαντινοῖς, ὑψηλότερος τοῦ δαπέδου τοῦ λοιποῦ ναοῦ καὶ χαμηλότερος τοῦ Ἁγίου Βήματος χρησιμεύων ὡς βῆμα ἀναγνωστῶν καὶ θέσις ἔνθα μετεδίδετο ἡ θεία κοινωνία.

σωλήν-ῆνος (ὁ) κ. **σωλῆνος** (Ἀναν. ἐν πάπ.) κ.μσν. κ. νεώτ., δημ. **σωλήνας** κ.**σωλήνα** (ἡ) διῶρυξ, κανάλι : Ἀρχίλ.5, Αἰν.Τακτ.18,6, Φίλ.Βελοπ.91,26· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. κυλινδρικὸς ὀχετός, σωληνάρι, πίπα πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος, διόδου καπνοῦ : Ἡρ. 3,60 **τὸ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ σωλήνων παραγίνεται ἐς τὴν πόλιν,** Ἥρων Πνευμ.1,1, Ἀρρ.Ἐπικτ.4,11,9, Πλούτ.Ἠθ.526B **κεραμεοῖ σωλῆνες,** Στράβ.16,2,13 **σκύτινος σωλήν,** Γεωπ.10,18,6 **σωλὴν μολίβδινος - χάλασε ἡ σωλῆνα καὶ χύνεται τὸ νερό·** || νεώτ. στρατ. **σωλὴν πυροβόλου** ἡ κάννη· || νεώτ. ἰατρ. **σωλῆνες διασωληνώσεως** οἱ ἐν τῇ χειρουργικῇ ἐν χρ. πρὸς κένωσιν τοῦ στομάχου, κάθαρσιν τραυμάτων κτλ.· **3)** κ. νεώτ. ἡ κοιλότης τῆς σπονδυλικῆς στήλης : Πολυδ. 2,180· || νεώτ. ἰατρ. γεν. πᾶν ὄργανον τοῦ σώματος ἔχον σχῆμα κυλινδρικοῦ ὀχετοῦ : **πεπτικός - ἀναπνευστικὸς σωλήν·** **4)** κυλινδρικὴ θήκη ἐν ᾗ τοποθετεῖται ὅπως μείνῃ ἀκίνητον καὶ εὐθὺ κατεαγός τι μέλος τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἰητρ. 745, αὐτ.Ἰητρ.763D· **5)** κέρσμος ἔχων κοίλην τὴν αὔλακα : Ἡσ., Ἐπιγρ.· **6)** τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον : Ἡσ.· **7)** κ. δημ. **σωλήνα** θαλάσσιόν τι σωληνοειδὲς ὀστρακόδερμον : Ἐπίχ.42, Σώφρ.24, Ἀριστλ.ΖΙ 528a,18, Γαλ.6,734· || νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια **ἐλασματοβραγχίων** μαλακίων· **8)** αὐλακωταὶ τροχιαί, ἐν αἷς κυλίονται τροχοί : Ἥρων Αὐτ.2,2, Ἐπιγρ. **σωλῆνες καταπελτῶν,** Ἐπιγρ. **σκορπίων σωλῆνες.**

σωληνανθῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. τάξις δικοτυληδόνων **συμπετάλων** περιλαμβάνουσα ποώδη φυτά.

σωληνάριον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. σωληνάρι ὑποκορ. τοῦ σωλήν, μικρὸς σωλήν : Ἥρων Πνευμ.1,10, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.50,9,8, Ἀλέξ.Τραλλ.8,2, Γαλ.10,1001· **2)** δημ. σωλὴν βλ.λ.1) : **τὸ νερὸ ἔρχεται μὲ σωληνάρι·** **3)** μτγν. εἶδος σωληνοειδοῦς φαρέτρας : Λέων Σοφ.5,4 **σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιττῶν,** αὐτ.6,24 **σωληνάρια ξύλινα·** || δημ. μικρὸς σωλὴν κλειστὸς κατὰ τὸ ἐν ἄκρον χρησιμεύων πρὸς ἐναπόθεσιν **ἀντικειμένων,** ἰδ. φαρμάκων : σωληνάρι κινίνου.

σωληνεύομαι Ἡσ. «ἐσωληνευόμην· συμπεριεφερόμην».

σωληνίδιον (τὸ) μτγν. μικρὸς σωλήν, ὀχετός : Βίτ.46,5,Γαλ.14,787· || αὐλάκιον: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,41.

σωληνίζω μτγν. κοιλαίνω τι, δίδω εἴς τι μορφὴν σωλῆνος : Ρούφ.π.Ὀρειβ.49,27,5.

σωληνικός-ή-όν πάπ. σωληνωτός : **σ- λέβης.**

σωλήνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σωλὴν βλ.λ., σωληνίσκος : Βίτ.46,4, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,46, Διοσκ. Εὐπ.1,61 **δυσκώφους θεραπεύει χαλκοῦν ἄνθος λεῖον ἐμφυσώμενον εἰς τὸν πόρον διὰ σωληνίου,** Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.10,19,4 **μολυβοῦν σωλήνιον.**

σωληνίσκος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σωλὴν βλ.λ., σωληνάριον : Ἥρων Πνευμ.2,22 **ἕτερος δὲ σωληνίσκος . . καθείσθω,** Σχόλ.Ἰλ.Ε 401.

σωληνισμός (ὁ) μτγν. ὁ σχηματισμὸς σωληνοειδοῦς διατρήσεως : Ρούφ.π.Ὀρειβ.49,26,5 **μεταξὺ τῶν διαπηγμάτων ἔνδον τὰ σκέλη σεσωλήνισται σωληνισμοῖς.**

σωληνιστής (ὁ) μτγν. ὁ ἁλιεὺς σωλήνων βλ.λ.7) : Φανί.Ἱστ.π.Ἀθήν.3,90B.

σωληνοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα σωλῆνος, αὐλακωτός, κοῖλος : Αἰν.Τακτ. 16,6 τῷ σωληνοειδῆ ὑπολαμβάνειν τὴν βάλανον, Φίλ.2,244,Δίων Κ 49,30,Βλεμμ.Φυσ.Ἐπιτ.21,167· **2**) εἰδ. νεώτ. φυσ. **σωληνοειδὲς** (σύρμα) μετάλλινον σύρμα σπειροειδῶς περιειλιγμένον ὅπερ ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διαρρεόμενον μεταβάλλεται εἰς μαγνήτην· **3**) νεώτ. ἀνατομ. **σωληνοειδεῖς ἀδένες** μορφαί τινες ἀδένων ὡς οἱ ἐμφανιζόμενοι ἐν εἴδει κυλινδροειδῶν σωληναρίων (ἰδ. κρύπται), οἱ σπειροειδεῖς, οἱ σχιστοὶ κἄ.

σωληνοθήρας (ὁ) μτγν. ὁ θηρεύων σωλῆνας βλ.λ.5) : Φανί.Ἱστ.π.Ἀθήν.3,90F ζῶν τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁλιευόμενος καὶ σωληνοθήρας ὤν.

σωληνοκέντης (ὁ) Ἐπιγρ. ἁλιεὺς σωλήνων βλ.λ.7).

σωλῆνος (ὁ) ὁ. τ. τοῦ σωλὴν βλ.λ. : Ἀνάν.ἐν Πάπ.

σωληνοσκώληκες (οἱ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία μικρῶν θαλασσίων σκωλήκων, ἐνδιαιτωμένων ἐντὸς σωλήνων δι' αὐτοεκκρίσεως σχηματιζομένων.

σωληνοφόρος-ον νεώτ. ὁ σωληνωτός.

σωληνῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. ἐφοδιάζω διὰ σωλῆνος, τοποθετῶ σωλῆνα· ‖ παθ. χρησιμεύω ὡς αὖλαξ, σωλήν : Παῦλ.Αἰγ.6,106· **2**) νεώτ. ἀνοίγω ὀχετόν, διασωληνῶ.

σωληνώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. σωληνοειδὴς βλ.λ., ὁ ἐν σχήματι σωλῆνος ὤν : Ἀριστείδ.Κ 2,17, - σωληνῶδες ἐπιθηλίωμα.

σωλήνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωληνῶ βλ.λ., ἡ τοποθέτησις σωλήνων· ‖ εἰδ. ἡ ἐργασία προστασίας τῶν τοιχωμάτων γεωτρήματος δι' εἰσαγωγῆς σωλήνων· **2**) τὸ σύνολον τῶν σωλήνων συσκευῆς, ἐγκαταστάσεώς τινος.

σωληνωτός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι σωλῆνος : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,4, Κεδρ. Γεώργ.259 ἀριθμὸς τῶν ἱερῶν σκευῶν χιλιὰς μία· ἐνδύτας διὰ λίθων σωληνωτὰς τ'· **2**) νεώτ. ἐπὶ μηχανημάτων, ὁ διὰ σωλήνων ἐφωδιασμένος: ἀτμολέβητες σωληνωτοί.

σωλίγξαι Ἡσ. «δραμεῖν».

σῶμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων τῶν ἀπαρτιζόντων ζωντά τινα ὀργανισμόν, τὸ κορμὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων: Ἡσίοδ.Ἔργ.540,Βατραχομ.44 οὐ δέδι' ἄνθρωπον καίπερ μέγα σῶμα φέροντα, Θέογν.650 δειλὴ πενίη, σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον, Πίνδ.Ο 6,56 βεβρεγμένος ἁβρὸν σῶμα, αὐτ. Π 8,82, Ἡρ.1,139, Αἰσχ.Πέρσ.199 πέπλους ῥηγνύσιν ἀμφὶ σώματι, Σοφ.Φιλ.51, αὐτ.Αἰ.1077, Ξεν. Ἑλλ.6,1,6 καὶ τὸ σῶμα μάλα εὔρωστας καὶ ἄλλως φιλόπονος, ΚΔ Ματθ.6,22 ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός, - εὔγραμμον - κακοφτειασμένα σῶμα· ‖ φρ. σῶμα πρὸς σῶμα ἐπὶ συμπλοκῆς ἐκ τοῦ συστάδην· **2**) εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ πνεῦμα ἢ τὴν ψυχὴν ὡς στερούμενα ὑλικῆς ὑποστάσεως : Πίνδ.ἀπ.131, Πλάτ. Γοργ.493Α καὶ τὸ μὲν σῶμά ἐστιν ἡμῖν σῆμα, τῆς δὲ ψυχῆς . . , αὐτ.Φαίδ.91D φοβεῖται μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον ὂν τοῦ σώματος προαπολλύηται, Μηναῖ.11,9 Συνξ. σώματος καὶ ψυχῆς φύλακα, Παλαμ.Περ.Χαιρ.43,1 εἶμαι ἡ ψυχὴ καὶ ντύθηκα τὸ σῶμα | γιὰ νὰ σὲ βρῶ· ‖ τὰ τοῦ σώματος ἔργα οἱ σωματικοὶ κόποι, μόχθοι : Ξεν.Ἀπομν.2,8,2· ‖ αἱ τοῦ σώματος ἡδοναὶ ἢ αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναὶ αἱ ὑλικαί, σαρκικαὶ ἡδοναί, ἀπολαύσεις : αὐτ.1,5,6, Πλάτ.Πολ.328D, Μηναῖ.11,9 Θεατ. ἐκοίμησας τὰς ἡδονὰς τὰς τοῦ σώματος· ‖ τὰ εἰς τὸ σῶμα τιμήματα αἱ σωματικαὶ ποιναί : Αἰσχίν.2,139· ‖ τὰ εἰς τὸ σῶμα ἀδικήματα ἀδικήματα, ἐγκλήματα προσβάλλοντα τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητά τινος: Πάπ.· ‖ φρ. ψυχῇ τε καὶ σώματι ὁλοκληρωτικῶς, ὁλοψύχως : τοῦ εἶναι ἀφωσιωμένη ψυχῇ τε καὶ σώματι· **3**) τὸ λείψανον, τὸ πτῶμα, τὸ νεκρὸ κορμί, τὸ κουφάρι (οὕτω μόν. ἀπαντᾷ π. Ὁμήρῳ) : Ἰλ.Γ 23 ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσαι, αὐτ.Η 19, Ὀδ.Λ 53 σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, αὐτ.Ω 187, Ἡσίοδ.Α 426, Σιμωνίδ. 119, Πίνδ.Ο 9,34, Ἡρ.7,167 ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων, Σοφ.Ἀντ 1198 ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους, Ποσειδών.14J, Διόδ.Σ 3,59 τὰ σώματα ἐκρίψαντες ἄταφα, ΚΔ Μᾶρκ.15,43 Ἰωσὴφ . . εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, Πάπ., Μηναῖ.8,15 Ἀπολυτ. κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα· **4**) κτ. συνεκδ. ἀνθρωπίνη ὕπαρξις, ἄτομον, πρόσωπον, ὁ ἄνθρωπος : Σοφ.Ἀντ.676 τῶν δ' ὀρθουμένων σῴζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἡ πειθαρχία (τοὺς πολλούς), Εὐρ.Ἱκ.223 χρῆν γὰρ οὔτε σώματα ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν συμμιγνύναι . . , Ξεν.Ἀν.4,6,10, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.38,3 γιὰ νὰ κλαύσετε τὰ σώματα | ποὺ θὰ βρῇ ἡ συμφορά· ‖ εἰδικώτ. : Ξεν.Ἑλλ.2,1,19 τὰ δὲ ἐλεύθερα σώματα πάντα ἀφῆκε Λύσανδρος (τοὺς ἐλευθέρους πολίτας), Αἰσχίν.3,78 ὁ τὰ φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων (περὶ τῶν τέκνων τινός), Νόμ. αὐτ.1,16 οἰκετικὰ σώματα (οἱ δοῦλοι), Δημ.480 τρισχίλια δ' αἰχμάλωτα σώματα δεῦρ' ἤγαγε (τρεῖς χιλιάδες αἰχμαλώτους, ἀνδράποδα), Πολύβ. 2,6,6, Διόδ.Σ 17,46, αὐτ.20,80, Πολυδ.3,78 δοῦλα σώματα, ΚΠορφ.Ἔκθ.62· **5**) γενικ. ὕπαρξις ὑλική : Μέλισσ.9 δεῖ αὐτὸ (ἐνν. τὸ ὂν) σῶμα μὴ ἔχειν, Γοργ.3 ἢ μέγεθός ἐστιν ἢ σῶμά ἐστιν, Πλάτ.Φαῖδρ.245E πᾶν μὲν σῶμα, ᾧ μὲν ἔξωθεν τὸ κινεῖσθαι, ἄψυχον, ᾧ δὲ ἔνδοθεν . . ἔμψυχον, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,215· **6**) ἡ μᾶζα, ἡ ὕλη, ἡ ἀποτελοῦσα ἀντικείμενόν τι, ὅθ. κ. πᾶν ὑλικὸν ἀντικείμενον, πρᾶγμα : Λουκ.ΒΠρ.25 ὁ λίθος σῶμά ἐστι, - σώματα στερεά - ὑγρά, - σῶμα εὐθερμαγωγόν - δυσθερμαγωγόν - αὐτόφωτον - ἑτερόφωτον,- ὁ νόμος τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων· ‖ οὐράνιον σῶμα γενικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν ἀστέρων: Θεοδώρ.4,489 τὸ κρυσταλλῶδες ἢ νεφελῶδες οὐράνιον σῶμα, αὐτ.2,132· ‖ εἰδ. ἡ μᾶζα, ἡ ὁμοιομεροῦς ὕλης, ἐξ ἧς σύγκειται ὄργανον ἢ τμῆμα ὀργάνου τινός, κ. ἐπὶ μέλους τοῦ σώματος : Ἀριστλ.ΖΓ 744b,24 τὰ σώματα τῶν αἰσθητηρίων, Γαλ.15,566 τὸ σῶμα τῆς γαστρός, αὐτ.15,806, Αἰλ. ΦΙ 17,42 σῶμα παιδοποιόν (τὸ γεννητικὸν μόριον), Θεοδώρ.3,516 τὸ μανὸν καὶ σπογγοειδὲς καὶ . . ἀρτηριῶδες τοῦ πνεύμονος σῶμα· ‖ νεώτ. ἀνατ. σῶμα ἀκτινωτόν ἡ μέση μοῖρα τοῦ ἀγγειώδους χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ μεταξὺ τῆς ἴριδος καὶ τοῦ χοριοειδοῦς χιτῶνος· ὁμ. ραβδωτὸν σῶμα μέρος τῆς μάζης τοῦ ἐγκεφάλου ‖ νεώτ. ἰατρ. ἀλλότριον σῶμα ἀντικείμενον τυχαίως εἰσαχθὲν ἐντὸς τῶν ἱστῶν ἢ ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ μὴ μετέχον τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ· ‖ νεώτ. χημ. σῶμα ἁπλοῦν τὸ μὴ δεκτικὸν ἀποσυνθέσεως διὰ τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε μέσων : τὸ ὑδρογόνον - ὁ χαλκὸς - ὁ χρυσὸς εἶναι σώματα ἁπλᾶ· ὁμ. σῶμα σύνθετον τὸ ἐξ ἁπλῶν μερῶν συντιθέμενον ἢ εἰς μέρη διάφορα ἀποσυντιθέμενον : τὸ ὕδωρ, ἀποσυντιθέμενον εἰς ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον, εἶναι σῶμα σύνθετον· **7**) μαθημ. σχῆμα ἔχον τρεῖς διαστάσεις, στερεόν· ἀντίθ. ἐπιφάνεια : Ἀριστλ.Τοπ.142b,24, αὐτ. Μεταφ.1020a,14· ‖ εἰδ. νεώτ. ἐν τῇ θεωρητικῇ μαθηματικῇ ἐπιστήμῃ, τὸ σύνολον τῶν ἀριθμῶν, τῶν προκυπτόντων ἐξ ἑνὸς ἀλγεβρικοῦ ἀριθμοῦ, ὅταν οὗτος συνδυάζηται πρὸς τοὺς ῥητοὺς συντελεστὰς μὲ τὰς τέσσαρας στοιχειώδεις πράξεις· **8**) νεώτ. τὸ κύριον μέρος ὅλου τινός, κατ' ἀντι-

διοστολὴν πρὸς τὰ ἄκρα ἢ τὰ παραρτήματα, ὁ κορμός, ὁ σκελετός: **τὸ σῶμα τῆς μηχανῆς εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ χάλυβος**· **9)** νεώτ. ἕκαστον ἀντίτυπον βιβλίου: **ἔχουν πωληθῆ πεντακόσια σώματα τοῦ α' τόμου**· **10)** νεώτ. τυπογρ. σῶμα στοιχείου αἱ εἰς στιγμὰς μετρούμεναι διαστάσεις τοῦ τυπογραφικοῦ στοιχείου· **11)** νεώτ. ἐν τῇ Ποιν.Δικονομίᾳ **σῶμα τοῦ ἐγκλήματος** (corpus delicti) τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον τὸ χρησιμεῦσαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος, ὅθεν καὶ μαρτυροῦν περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἀποτελοῦν δὲ ἓν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἀποδεικτικῶν μέσων· **12)** νεώτ. σύνολον προσώπων συγκροτούντων ὀργάνωσιν, τάξιν ἢ ἐπάγγελμα: **τὸ δικαστικὸν σῶμα** (τὸ σύνολον τῶν δικαστῶν)· ‖ φρ.ἐν σώματι ὅλοι ὁμοῦ: **εἰς τὴν τελετὴν παρέστη ἐν σώματι ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν**· ‖ **διπλωματικὸν σῶμα** τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῇ κυβερνήσει χώρας τινὸς διαπεπιστευμένων ξένων διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων· ‖ **νομοθετικὰ σώματα** ἡ βουλὴ καὶ ἡ γερουσία· **13)** εἰδ. στρατιωτικὴ δύναμις τελοῦσα ὑπὸ ἰδίαν διοίκησιν: **ἔφιππον σῶμα**, - **ἄτακτα σώματα** (τὰ ἐν πολέμῳ δρῶντα ἀνεξαρτήτως τοῦ κυρίου στρατεύματος)· ‖ ἕκαστον τῶν τεχνικῶν ἰδίᾳ ὅπλων τοῦ στρατεύματος: **τὸ σῶμα μηχανικοῦ**, - **τὸ ὑγειονομικὸν σῶμα**· ‖ σῶμα στρατοῦ ἡ ἀνωτέρα ὀργανικὴ μεγάλη μονὰς τοῦ στρατοῦ, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἢ τριῶν μεραρχιῶν, ἐκ μονάδων πυροβολικοῦ, ἱππικοῦ, μηχανικοῦ καὶ ἐξ ἀναλόγων βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν (ὑγειονομικῶν, ἐπιμελητείας κἄ.)· ‖ ὁμ. ἐν τῇ στρατιωτ. τακτικῇ κύριον σῶμα **τὸ ἀποτελοῦν τὸν κύριον ὄγκον τοῦ ἐν πορείᾳ** τελοῦντος στρατεύματος.

σῶμαι δωρ. ἀντὶ σοῦμαι βλ. **ἐν λ. σεύω.**

σωμάλοιφος Ἡσ. «ὁ κατειλημμένος σώματι **τὰ** σκύτινα αἰδοῖα».

σωμάριστρον (τὸ) πάπ. ζωμάριστρον βλ.

σωμασκητής (ὁ) μτγν. ὁ εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις καταγινόμενος: Διογ.Λ 8,46.

σωμασκία ἡ) κ. νεώτ. σωματικὴ ἄσκησις, γύμνασις ἀθλητική: Πλάτ.Φίλ.30B **ψυχήν τε παρέχον καὶ σωμασκίαν ἐμποιοῦν καὶ πταίσαντος σώματος ἰατρικήν**, αὐτ.Νόμ.646D, αὐτ.674B, Ξεν. Ἀπομν.3,9,11, Φίλ.2,8, Διογ.Λ 2,22 **ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ σωμασκίας**· ‖ κτ. πληθ. ἀσκήσεις σωματικαί, γυμνάσματα: Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.326D.

σωμασκίας (ὁ) μτγν. ὁ σωματικῶς ἀσκούμενος, ὁ περὶ τὰ γυμναστικὰ ἀσχολούμενος: Πολυδ.3,154· ‖ εἰδ.· Ἡρωδιον.Ἐπιμερ.130 «σωμασκίσς, ὁ κατάσαρκος».

σωμασκῶ-έω κ. νεώτ. ἀσκῶ, γυμνάζω τὸ σῶμα: Ξεν.ΚΠ 1,6,17 **ἢ καὶ σχολή, ἔφη, ὦ πάτερ, ἔσται σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις**, αὐτ.3,1,20, Πολύβ.6,47,8, Ἀθήν.12,534B **ἐν Θήβαις δὲ σωμασκῶν καὶ γυμναζόμενος**· ‖ εἰδ. **σωμασκῶ ἐμαυτὸν** ἐθίζω ἐμαυτὸν **εἰς τὴν σκληραγωγίαν, εἰς τὸ τραχὺν βίον διάγειν**, μτ. δοτ. τοῦ πράγμ.: Διογ.Λ 8,12 **τῶν πρότερον ἰσχάσι ξηραῖς καὶ τυροῖς ὑγροῖς, ἀλλὰ καὶ πυροῖς σωμασκούντων αὐτούς**· **2)** εἰδ. φρ. **σωμασκῶ τὸν πόλεμον** προπαρασκευάζω **τὸν πόλεμον**: Πλούτ.Αἰμ.8.

σωματάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. **τοῦ σῶμα**, μικρὸν σῶμα ἀνθρώπου, **σωμάτιον, ἄ. κορμάκι**· ‖ θωπευτικῶς ἐπὶ κομψοῦ, **καλῶς διαπεπλασμένου μικροῦ γυναικείου σώματος**.

σωματάρχης (ὁ) νεώτ. **διοικητὴς στρατιωτικοῦ** σώματος.

σωματειακός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος** εἰς σωματεῖον βλ.λ.: **σ- ὀργάνωσις**· ‖ **σωματειακὸν κράτος** τὸ βασιζόμενον **εἰς σωματεῖα**, ὀργανώσεις τῶν παραγωγῶν **(συνδικᾶτα)**.

σωματεῖο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. νομ. **ἕνωσις** ἀτόμων συγκεντρούντων κατὰ τρόπον διηνεκῆ τὰς γνώσεις ἢ τὰς ἐνεργείας των πρὸς ἐπιδίωξιν κοινοῦ σκοποῦ, μὴ ἀφορῶντος πάντως εἰς τὴν ἐπίτευξιν καὶ διανομὴν κερδῶν (collegium): Κῶδ. Ἰουστιν.6,48,1,10, - **ἡ λειτουργία τῶν σωματείων ἀσφαλίζεται διὰ τοῦ Συντάγματος ἀπὸ πάσης αὐθαιρέτου διοικητικῆς ἐπεμβάσεως**, - **θρησκευτικὸν** - **ἀθλητικὸν** - **καλλιτεχνικὸν σωματεῖον**· **2)** νεώτ. κ. δημ. **κατ' ἐπέκτ.** ἕνωσις ὁματέχνων σκοποῦσα τὴν προαγωγὴν τῶν γενικῶν **οἰκονομικῶν συμφερόντων** τοῦ ἐπαγγέλματος **αὐτῶν, ἄ.** συντεχνία: σωματεῖον **οἰνοπωλῶν** - **καπνεργατῶν**.

σωματεκμαγεῖον (τὸ) μτγν. μάκτρον **λουτρικόν**: Meyer Ostr.62,4.

σωματεμπορία (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. **τὸ ἐπάγγελμα** τοῦ σωματεμπόρου βλ.λ., ἡ **ἐμπορία ἀνθρώπων** ὡς δούλων: Γλωσσ., - **ἡ σωματεμπορία τῶν μαύρων μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐξέλιπεν**· **2)** εἰδ. νεώτ. ἡ εἰς ἄτομα ἢ οἴκους ἀνοχῆς προμήθεια γυναικῶν ἢ παίδων **πρὸς** ἀσέλγειαν, ἄ. ἐμπόριον τῆς λευκῆς σαρκός.

σωματέμπορος (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔμπορος δούλων, ὁ ἐνεργῶν σωματεμπορίαν, δουλέμπορος: Διοσκ.Εὐπ.1,233, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,17, Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),213, Σουΐδ. **ἐν λ.** ἀνδραποδοκάπηλος, Εὐστ.1416,26· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ προμηθεύων γυναῖκας ἢ **παῖδας** πρὸς ἀσέλγειαν.

σωματεμπορῶ-έω μτγν. ἐνεργῶ, μετέρχομαι σωματεμπορίαν βλ.λ.(1), **ἐμπορεύομαι δούλους**: Στράβ.14,5,2 **οἱ λησταὶ .. ἐξήνθησαν ἀθρόως, αὐτοὶ καὶ λῃζόμενοι καὶ σωματεμποροῦντες**.

σωματηγός (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἄγων, βαστάζων **τὸ σῶμα**: Σουΐδ. ἐν λ. ἀστράβη σωματηγὸς **ἡμίονος**.

σωματηγῶ-έω μσν. βαστάζω τὸ σῶμα, χρησιμεύω πρὸς **ἐπόχησιν**: Ἡσ., Εὐστ.1625,40 **ἀστράβαι οἱ κατὰ μόνας σωματηγοῦντες ἡμίονοι**.

σωματίδιον (τὸ) πάπ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σῶμα βλ.λ., σωμάτιον· εἰδ. τὸ κείμενον **ἀποδεικτικοῦ** τινος **ἐγγράφου**: Πάπ.· **2)** νεώτ. φιλοσ. **θεωρία τῶν σωματιδίων ἡ φυσικὴ θεωρία ἡ ἐξηγοῦσα τὰ** συνολικὰ **φαινόμενα** διὰ **τῆς** παραδοχῆς ἀοράτων, σμικροτάτων **σωματίων**, εἰς **ἃ ἀποδίδει τὴν** αἰτίαν τῶν **φαινομένων** (Βάκων, **Καρτέσιος**), **θεωρία** τῶν κβάντα βλ.λ.

σωματίζω μτγν. περιβάλλω **μὲ σῶμα, ἐνσωματῶ**: Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,45 **ἵνα κόλασιν μὲν ἐν τῷ σεσωματίσθαι ὑπομένωσιν (αἱ ψυχαὶ) δι' ἀδοξίαν καὶ φύσιν**· **2)** εἰδ. διατυπῶ **ἐν εἴδει** ἀποδεικτικοῦ **ἐγγράφου**: Πάπ. **3)** **καταχωρίζω, καταγράφω ἐν ἐπισήμῳ** βιβλίῳ: Πάπ. **σωματίσαντός μοι .. πόρον**· ‖ παθ. μτ. **δοτ. προσ.**: **Πάπ. ἐσωματίσθησαν τοῖς δεῖνα ἄρουραι.**

σωματικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ** ἁρμόζων **εἰς** τὸ σῶμα **βλ.λ.** (**ἀντίθ. πνευματικὸς ἢ ψυχικός**): Ἀριστλ.ΗΝικ. 1173b,9 **ταῦτα δὲ σωματικά ἐστι τὰ πάθη**, αὐτ. 1101b,3 **σωματικὰ ἔργα**, Πολύβ.6,5,7 τὸν **τῇ σωματικῇ ῥώμῃ καὶ τῇ ψυχικῇ τόλμῃ διαφέροντα**, Πλούτ.Κοριολ.11 **μήτε τυφλότητα μήτ' ἄλλην τινὰ σωματικὴν ἀτυχίαν**, Ἐπιγρ. **πόνοι σωματικοί**, **Πάπ. σωματικαὶ ἐργασίαι**, - **σωματικὴ διάπλασις** - **δύναμις** - **ἀσθένεια**· ‖ **σωματικὴ ἀγωγὴ** συστηματικὴ μέριμνα **διὰ τὴν** ἀρτίαν **ἐξέλιξιν τῶν σωματικῶν λειτουργιῶν**, **ἰδίᾳ** παρὰ τοῖς ἀνηλίκοις, **ἄ. φυσικὴ** ἀγωγή· ‖ εἰδ. νεώτ. ψυχολ. σωματικὰ **αἰσθήματα τὰ αἰσθήματα** δι' ὧν ἡ ψυχὴ πληροφορεῖται **περὶ** τῆς καταστάσεως τοῦ σώματος ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ, ὡς λ.χ. ἡ πεῖνα, ἡ δίψα κἄ.· ‖ ἀνατομ. σωματικὰ **κύτταρα** τὰ κύτταρα ἅτινα **μετὰ** τῶν γεννητικῶν **ἀποτελοῦσι τὴν καταβολὴν παντὸς πολυκυττάρου ὀργανισμοῦ**·

|| ὀμ. ἀνατομ. **σωματικὴ κοιλότης** εὐρεῖα κοιλότης τοῦ κορμοῦ τοῦ σώματος, ἐν ᾗ ἐμπεριέχονται τὰ διάφορα σπλάγχνα· **2)** εἰδ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς σαρκικάς, τὰς ὑλικὰς ἐπιθυμίας, ἰδίως δὲ ὁ σχετικὸς πρὸς τὴν γενετήσιον ὁρμήν, τὴν ἀφροδισίαν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1104b,5 **αἱ σωματικαὶ ἡδοναί,** Μαλάλ.1 232,8 **ἄπαις καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας,** Εὐχολόγιον 685 **λῦσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου . . τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος,** - σωματικὸς ἔρως (ἀντίθ. πνευματικός, ἰδανικός)· || ὀθ κ. **τὰ σωματικὰ** ἡ σαρκικὴ ἐπιθυμία, ἡ ἀφροδισία Ἀριστλ.ΗΝικ.1152a,5 **τὰ σωματικὰ ἡδέα,** Μαλάλ.1 436,4 **κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματικὰ καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες·** **3)** ὁ ἔχων ὑλικὴν ὑπόστασιν, ἀντίθ. ἀσώματος : Τίμ.Λοκρ.96A **ἣν οὐχ ὑστέραν τῆς σωματικῆς οὐσίας συνετάξατο ὁ θεός** (τὴν ψυχήν), Ἀριστλ.Ψυχ.404b,31, αὐτ Φυσ.214a,12, ΚΔ Λουκ.3,22 **καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει,** Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,143 **σωματικὰ ἐποίησαν τὰ δώδεκα ζῴδια κατὰ τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου·** **4)** ὁ ἀποτελῶν, σχηματίζων ἓν σῶμα, ἓν ὅλον : Διογ.Λ 7,198 **αἱ σποράδην καὶ οὐ σωματικαὶ ζητήσεις·** **5)** νεώτ. ὁ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐνεργούμενος· || εἰδ. νομ. ἐν τῷ ποινικῷ δικαίῳ **σωματικὴ βλάβη** πᾶσα κάκωσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος συνεπαγομένη βλάβην τῆς ὑγείας, ἐπιφερομένη δὲ εἴτε δι' ἀμέσου ἐπιδράσεως τοῦ δρῶντος προσώπου εἴτε διὰ χρησιμοποιήσεως μηχανήματος ἢ ζῴου, ἐν γένει δὲ διὰ θετικῆς ἐνεργείας ἢ καὶ διὰ παραλείψεως ὀφειλομένης ἐνεργείας· || **σωματικαὶ ποιναὶ** αἱ πλήττουσαι τὸ σῶμα τοῦ καταδικαζομένου προσώπου (ὡς λ.χ. τὰ καταναγκαστικὰ ἔργα, ἡ μαστίγωσις, ὁ εὐνουχισμός, ὁ ἀκρωτηριασμός)· : **αἱ σωματικαὶ ποιναὶ κατηργήθησαν πλὴν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου·** || **σωματικὴ ἔρευνα** ἡ ἐνεργουμένη ἐπὶ ἀνθρώπου δι' ὃν ὑπάρχει ἡ ὑποψία ὅτι φέρει τι κλαπὲν ἢ ἀπηγορευμένον.

σωματικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς πρὸς τὸ σῶμα : Μεγάλη Παρασκευὴ Ἐγκώμια Στάσις Α' **σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους, Χριστέ, δύσαντος ἐν τάφῳ σωματικῶς,** - εἶναι ἀδύνατος σωματικῶς· **2)** ἐν ὑποστάσει σωματικῇ : Φίλ.1,484, ΚΔ Κολ.2,9 **ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς·** **3)** ὑλικῶς, ἀπὸ ὑλικῆς, σαρκικῆς ἀπόψεως : Θεοδώρ.4,66 **μὴ τοίνυν νόει σωματικῶς συνάφειαν.**

σωμάτινος-η-ον γλωσσ. σωματικός.

σωμάτιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σῶμα βλ.λ., μικρὸν ἢ ἰσχνόν, ἀδύνατον σῶμα, κορμάκι : Ἰσοκρ.Ἐπιστ.4,11, Ἐπίκ.ἀπ.181, Ἀθήν.13,584B **χαριέντως, ὦ νεανίσκε, τὸ σωμάτιον διάκεισαι,** Σωρ.1,117, Πάπ. **ἀσθένεια τοῦ σωματίου·** || εἰδ. ἐπὶ τοῦ σώματος ἀσθενοῦς, ἀρρώστου ἀνθρώπου : Γαλ.13,1205, Ἀγαθήμ. π. Ὀρειβ.10,7,4, Πάπ.· || ἐπὶ ζῴου : Ἀριστλ.ἀπ.339· **2)** ἐπὶ νεκροῦ σώματος, πτώματος : Πλούτ.Ἠθ.119B **τὸ σωμάτιον τοῦ μεταλλάξαντος,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,1,1 **εἰλήσαντες στρωμνῇ τινι εὐτελεῖ τὸ σωμάτιον·** **3)** περιφρονητικῶς, ὁ δοῦλος, κορμὶ ἀγοραστό : Πάπ.· **4)** ἐπὶ πραγμ. ἀποτελούντων μικρὰν ποσότητα, μικρὸν τεμάχιον ὕλης : Ἀριστλ.Ψυχ.409a,11 **δόξειεν δ' ἂν οὐδὲν διαφέρειν μονάδας λέγειν ἢ σωμάτια μικρά,** αὐτ.Ζ1 525a,2· **5)** παραγέμισμα, ἐν χρ. παρὰ τοῖς ὑποκριταῖς πρὸς ἀνάδειξιν ὡρισμένων μελῶν τοῦ σώματός των : Πλάτ.Κωμ.256, Λουκ.ΖΤραγ.41 **καὶ χλαμύδας καὶ χειρίδας καὶ προγαστρίδια καὶ σωμάτια,** Πολυδ.2,235, αὐτ.4,115· **6)** βιβλίον, τόμος συγγράμματος : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.1 **ἐν ἑκατέροις τοῖς σωματίοις** (ἐνν. τῇ Ἰλιάδι καὶ τῇ Ὀδυσσείᾳ) **ὅμοιον εὑρίσκομεν Ὅμηρον,** Πορφ.Πλωτ.26· || ἡ σύνθεσις, συγκρότησις ἔργου τινὸς λογοτεχνικοῦ : Λογγῖν.Ὕψ.9,13 **τῆς μὲν Ἰλιάδος ὅλον τὸ σωμάτιον δραματικὸν . . τῆς δὲ Ὀδυσσείας τὸ πλέον διηγηματικόν·** **7)** κείμενον : Πάπ.· **8)** ὀμ. ἀπόδοσις ὀφειλομένων· **9)** νεώτ. φυσ. πᾶν αὐτοτελὲς στοιχειῶδες συγκρότημα ἔχον τὴν τάξιν μεγέθους τῶν χημικῶν ἀτόμων ἢ μορίων· **10)** νεώτ. ἀνατομ. **σωμάτια τελικὰ** αἱ νευρικαὶ ἶνες τοῦ δέρματος καὶ τοῦ ὑποδερματίου ἱστοῦ, αἱ εἰς ἴδια τελικὰ ἄκρα ἀπολήγουσαι· || βιολογ. **σωμάτιον ὠχρὸν** τὸ ἐπὶ τῆς ᾠοθήκης σχηματιζόμενον μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ᾠαρίου ἐκ τοῦ διαρραγέντος ᾠοθυλακίου.

σωματισμός (ὁ) πάπ. καταχώρισις, καταγραφὴ εἰς βιβλίον, κατάλογον· || εἰδ. καταγραφὴ ὑποχρεώσεως φορολογικῆς.

σωματοβλάβεια (ἡ) μτγν. σωματικὴ βλάβη, κάκωσις : Πράκλ.Τετράβ.209.

σωματοβόρος-ον μτγν. ὁ καταβιβρώσκων, καταστρέφων σώματα : Δωρόθ.Ἐπιστ.746 **ἄρχειν σωματοβόρων θηρίων.**

σωματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς ἀπεικόνισιν ἀνθρωπολογικοῦ ὑλικοῦ χρησιμοποιουμένη, ἐκτὸς τῆς φωτογραφίας, γεωμετρικὴ σχεδίασις, ἡ ἐμφανίζουσα τὰς ἀληθεῖς διαστάσεις τοῦ ἀντικειμένου, ὡς παριστῶσα παράλληλον προβολὴν αὐτοῦ.

σωματογραφῶ-έω μσν. ἀπεικονίζω, ζωγραφῶ σωματικῶς, ἐν σωματικῇ ὑποστάσει· παθ. : Στουδ.Θεόδ.401E **σωματογραφοῦνται** (οἱ ἄγγελοι).

σωματοειδής-οῦς-ές ὁ σωματικὸς τὴν φύσιν, τὴν ὑπόστασιν, ὑλικός : Πλάτ.Φαίδ.83D **ἑκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη . . προσηλοῖ αὐτὴν** (τὴν ψυχὴν) **πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ,** αὐτ.86A· || **τὸ σωματοειδὲς** ἡ σωματική, ὑλικὴ φύσις : αὐτ.81B, αὐτ.81C **διειλημμένην γε, οἶμαι, ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς** (τὴν ψυχήν)· **2)** εἰδ. ἐπὶ θεοῦ, ὁ ἐνσαρκωθείς, ἐνανθρωπίσας : Ἐφορ.31(6)J, Ἐπιγρ.Αἰγύπτου· **3)** στερεός, ἁδρός : Θεόφρ. Φ1 5,9,3, αὐτ.Πυρ.48· **4)** ὀργανικός, συστηματικός : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1442b,31 **τὴν ἀπαγγελίαν ἢ δήλωσιν ἐν προοιμίῳ σωματοειδῆ τάττειν·** || ὁ συστηματικῶς διατεταγμένος, συντεθειμένος : Πολύβ.1,3,4 **ἱστορίαν οἱονεὶ σωματοειδῆ.**

σωματοειδῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωματοειδῆ βλ.λ.4), συστηματικῶς, ὠργανωμένως : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1436a,29· **2)** εἰδ. ἐκκλ. ἐν σωματικῇ, ὑλικῇ ὑποστάσει, σὰν σῶμα ὑλικό : Μηνολόγιον Ἑλλ.1,93 (ἐκδ.Alban.) **ὥστε καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματοειδῶς θεωρεῖν,** Ἀνών.Βί.Ἰω.Χρυσ. 8,325,8 **σωματοειδῶς ὤφθη.**

σωματοεμψυχωμένος-η-ον μσν. ὁ ἐν σωματικῇ καὶ ψυχικῇ ὑποστάσει, ὁ ἐνσωματωθεὶς καὶ ἐμψυχωθείς : Λίβ.Ροδ.1583 **τὸ νὰ πηδήσῃ ὁ θάνατος σωματοεμψυχωμένος** (**καὶ ἐνέκρωσεν . . τὴν ὅλην μου καρδίαν.**

σωματόζη (ἡ) νεώτ. θρεπτικὸν σκεύασμα ἐκ κρέατος μεταβεβλημένου εἰς κόνιν, ἄ. σωματόση.

σωματοθήκη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θήκη εἰς ἣν σῶμα νεκροῦ ἀποτίθεται, σαρκοφάγος, φέρετρον : Ἐπιγρ.

σωματοθήκιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ σωματοθήκη βλ.λ. ἄνευ ὑποκορ. σημ.

σωματοκάπηλος (ὁ) μτγν. κάπηλος, ἔμπορος σωμάτων, σωματέμπορος : Ἰω.Χρυσ.10,488B **καθάπερ οἱ . . σωματοκάπηλοι.**

σωματοκτόνος-ον μσν. ὁ κτείνων τὸ σῶμα : Στουδ.Θεόδ.339F **μὴ φοβηθῶμεν τοὺς σωματοκτόνους,** Ἀποφθέγμ.Πατέρ.ἐν Cotel.Mon.1,637A.

σωματολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ παρακολούθησις καὶ μελέτη τῶν μεταβολῶν ἃς ὑφίσταται τὸ σῶμα ἐξωτερικῶς προϊούσης τῆς ἡλικίας, ἰδίως δὲ μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως· || εἰδ. ἀνθρωπολογικῶς, ὁ ἕτερος τῶν κλάδων τῆς εἰδι-

κῆς ἀνθρωπολογίας, ὁ μελετῶν τὰς ποικιλίας τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

σωματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματολογίαν βλ.λ. : σωματολογικὴ **ἐξέτασις τοῦ παιδός**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

σωματομαχῶ-έω μτγν. ἀγωνίζομαι κατά τινος εἰς γυμναστικόν, ἀθλητικὸν ἀγῶνα : Γαλ.15,197.

σωματομετρία (ἡ) νεώτ. μία τῶν μεθόδων τῆς σωματολογίας βλ.λ. περιλαμβάνουσα τὸ σύνολον τῶν μετρήσεων δι' ὧν μελετῶνται αἱ σωματικαὶ ποικιλίαι τῶν ἀνθρώπων, ποσοτικῶς, κατὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ δεκτικὰ ἐπακριβοῦς μετρήσεως.

σωματομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματομετρίαν βλ.λ.· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

σωματομειξία (ἡ) μσν. σωματική, σαρκικὴ μεῖξις, συνουσία : ΚΜανασσ.Χρον.5852 **ἔχρηζε γὰρ περιπλοκῶν καὶ σωματομειξίας**.

σωματοπλαστικός-ή-όν μτγν. ὁ πλάττων, σχηματίζων σώματα : Ἰω.Λυδ.Μην.39.

σωματοπλαστῶ-έω μτγν. πλάσσω, σχηματίζω, μορφῶ τὸ σῶμα : Ἰουλ.Ἐπιστ.89 (138Β-C).

σωματόπλοκος-ον μτγν. ὁ ἐν σωματικῇ συμπλοκῇ τῶν μελῶν : Γρηγ.Ναζ.ἐν Cod.Par.400, Fol. 192V **ἡδοναῖς πλεκόμενοι σωματοπλόκοις**.

σωματοποίησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωματοποιῶ βλ.λ., τὸ προσδίδειν εἴς τι σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑπόστασιν : Πτολ.Τετράβ.105, Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 **ἐνέργεια καὶ ἡ σωματοποίησις**.

σωματοποιία (ἡ) μτγν. ἡ σωματοποίησις βλ.λ.: Ψ Ὀκελλ.2,10 **τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ ἡ γῆ ἄκρα, τὸ δὲ ὕδωρ καὶ ὁ ἀὴρ μεσότητες· μεικτὴν γὰρ ἔχουσι τὴν σωματοποιίαν**.

σωματοποιός-όν μτγν. ὁ δίδων σωματικήν, ὑλικὴν ὕπαρξιν : Ἰάμβλ.Μυστ.8,1 **εἰ ὕλην ἴσασιν ἢ σωματοποιὰ πρῶτα** (ἴδ. ἀνάγν. σώματα ποιά).

σωματοποιῶ-έω κ. νεώτ. μεταποιῶ, μεταβάλλω εἰς σῶμα, προσδίδω σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑλικὴν ὑπόστασιν εἴς τι : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 **ἀπὸ τῶν θείων σωμάτων ἔρχονται εἰς τὰ θνητὰ αὗται αἱ σωματοποιοῦσαι ἐνέργειαι**· **2**) παριστῶ, ἀπεικονίζω ἐν σωματικῇ μορφῇ : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,87 **οἱ ζωγράφοι σωματοποιοῦσι τὸν ἔρωτα κατηφῆ**· **3**) προσωποποιῶ : Μέν.Ρητ.333S **ὅταν αὐτοὶ σωματοποιῶμεν τὸν θεὸν καὶ γονὰς θεῶν ἢ δαιμόνων**, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.976 **ἐσωματοποίησε τὸν πόλεμον**, αὐτ.989· **4**) καθιστῶ τι στερεόν, συμπαγές, παθ. : Διοσκ.5,75, Σωρ.1,17· **5**) διοργανῶ εἰς σῶμα, συστηματικῶς διοργανῶ, μτ. αἰτ. : Πολύβ.2,45,6 **καὶ τὸ ἔθνος ἐσωματοποίησαν**· ‖ εἰδ. διοργανῶ εἰς ὁμάδας, εἰς σύνολον : Διόδ.Σ 11,86, Διογ.Λ 2,138· ‖ συντίθημι εἰς ἓν ὅλον : Ἀρτεμίδ. Δαλδ.4 Προοίμ. **κεχωρισμένα σωματοποιεῖν καὶ εἰς ἓν συνάγειν**· κ. ποθ. μτ. δοτ : Λογγῖν.Ὕφ.40,1 **τὰ μεγάλα . . σωματοποιούμενα τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἔτι δεσμῷ τῆς ἁρμονίας περικλειόμενα**· **6**) παρέχω σωματικὴν δύναμιν, ἀνακούφισιν, αναζωογονῶ, ἀναπαύω : Πολύβ.3,87,3 **ἐσωματοποίησε μὲν τοὺς ἵππους**· ‖ βοηθῶ, ἐπικουρῶ : Ἐπιγρ.· **7**) μτφ. ζωοποιῶ, ἀναζωογονῶ : Πολύβ. 3,90,4 **τὰς τῶν ἰδίων δυνάμεων ψυχὰς προηττημένας τοῖς . ὅλοις . . κατὰ βραχὺ σωματοποιεῖν καὶ προσαναλαμβάνειν**, αὐτ.33,17,3· ‖ ὑποβάλλω, ἐπιτείνω : Διόδ.Σ 18,10 **οἱ ῥήτορες τὰς τῶν δημοτικῶν ὁρμὰς σωματοποιοῦντες**· ‖ ἐντείνω : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.4,11,1· **8**) ἐξυφῶ, μεγαλύνω : Πολύβ ἀπ.47· ‖ παθ. : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),154 **ὑπὸ γυναικῶν σωματοποιουμένους**· **9** ρηματ. π. σωματοποίησις, σωματοποιία, σωματοποιός.

σωματοπράτης (ὁ) μσν. ὁ πωλῶν δούλους.

σωματοπρεπής-αῦς-ές μτγν. ὁ ἐμπρέπων, ἁρμόζων **εἰς τὸ σῶμα** : Διαν.Ἀρεοπ.198.

σωματοπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κατα τρόπον σωματοπρεπῆ βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.304.

σωματοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐπισκοπήσεως τῶν σπλαγχνικῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος διὰ τῆς χρήσεως ἠλεκτρικοῦ φωτός.

σωματοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἀνθρωπολ. ἡ ἐν λεπτομερείᾳ ἐξέτασις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

σωματοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματοσκοπίαν ἢ εἰς τὴν σωματοσκόπησιν βλ.λς· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

σωματόστρωτος-ον μσν. ὁ διὰ σωμάτων νεκρῶν ἐστρωμένος : Κ Μανασσ.Χρον.3181 **καὶ πεδιάδας τὰς ἐκεῖ δείξας σωματοστρώτους**.

σωματότης-ητος (ἡ) μτγν.κ.μσν. ἡ φύσις, ἡ ἰδιότης τινὸς ὡς ἔχοντος σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑλικὴν ὑπόστασιν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.3,85 **περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν σωματότητα**, Γαλ.19,482, Πλωτῖν.2,4,12, Θεολ. Ἀριθμ.5, Ἰάμβλ.Προτρ.21, Δαμασκ.1 1,410F

σωματοτροφεῖον (τὸ) μτγν. τόπος ἔνθα τρέφονται, διατηροῦνται δοῦλοι : Διόδ.Σ 34,2 **πρὸς τὰς γεωργίας..ὅλα σωματοτροφεῖα συνηγόραζον**.

σωματοτροφῶ-έω μτγν. τρέφω τὸ σῶμα : Γρηγ.Θαυμ.74Α **σωματοτροφεῖν παχυνομένους**.

σωματουργία (ἡ) μτγν. κ.μσν. σωματοποιία βλ.λ.: Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,49, Πορφ.Νυμφ.14 **ψυχαῖς δὲ εἰς γένεσιν κατιούσαις καὶ σωματουργίαις τί ἂν εἴη οἰκειότερον σύμβολον**, Πισίδ.Γ 138.

σωματουργικός-ή-όν **μτγν.** σωματοποιὸς βλ.λ.: Πρόκλ.Τίμ.1,358D.

σωματουργός-όν μτγν. ὁ δημιουργικὸς σωμάτων: Διον.Ἀλεξ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.780C **τέχναι καὶ χειρουργίαι τούτων ὑπ' ἀνθρώπων εὕρηνται σωματουργοί**, Πρόκλ.Παρμ.638S, αὐτ.Τίμ.1,311.

σωματουργῶ-έω μτγν. κ. μσν. δίδω σωματικήν, ὑλικὴν ὑπόστασιν : Πισίδ.Γ π.Ἀρχ.1606 **σωματουργεῖ τὰς ῥεούσας εἰκόνας**· **2**) διοργανῶ εἰς σύνολον : Πρόκλ.Τίμ.2,71D· ‖ συνθέτω, σκευάζω εἰς ἓν ὅλον : Ἐπιγρ. **εἴδη τε πολλὰ σωματουργεῖ φαρμάκων**.

σωματοφθόρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τὸ σῶμα φθείρων : Κύρ.,Σουΐδ., Πρόδρ.Γαλεομυομαχία 357.

σωματοφθορῶ-έω φθείρω, καταστρέφω τὸ σῶμα : Αἰσχ.Ἀγ.948 (ἴδ. ἀνάγν. στρωματοφθορεῖν).

σωματοφορβός-όν μτγν. ὁ τρέφων, ὁ συντηρῶν τὸ σῶμα : Μον.4,232.

σωματοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων σῶμα νεκροῦ, πτῶμα : Νικήτ.Δαυΐδ Παράφρ.Γρηγ.Ναζ. 67,19 **τίς δὲ σε νεκροφόρον ἤτοι σωματοφόρον ἐποιήσατο στερεοῖς ἐν δεσμοῖς τοῦ βίου καταδήσας**· **2**) εἰδ. ἐπὶ ἐδαφῶν, στρωμάτων γῆς, ὁ περιεκτικὸς μεταλλικῶν οὐσιῶν : Ὀλυμπ.Ἀλχ.71Β.

σωματοφρουρητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ σωματοφύλαξ : Μον.4,232.

σωματοφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ σωματικὸς τὴν φύσιν, τὴν ὑπόστασιν, ὑλικός : Γαλ.Φιλ.Ἱστ.13 **τὸ δὲ ἡγεμονικὸν πνεῦμα ὅπερ σωματοφυὲς μάλιστα ἂν εἰκότως δοκῇ**.

σωματοφυλακή (ἡ) νεώτ. ομὰς σωματοφυλάκων, στρατιωτικὸν σῶμα ἀνδρῶν ἀποτελούντων τὴν ἀτομικὴν φρουρὰν ἡγεμόνος ἢ ἄλλου ὑψηλοῦ προσώπου : **σωματοφυλακὴ τοῦ βασιλέως**.

σωματοφυλακία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ σωματοφύλακος βλ.λ. : Διόδ.Σ 16,93 **κατὰ τὴν σωματοφυλακίαν προῆγεν αὐτὸν ἐντίμως**, αὐτ.17,65.

σωματοφυλάκιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐν ᾧ φυλάσσεται τὸ σῶμα νεκροῦ, τάφος : Λουκ.Χάρ.22 **πάντα νεκροδαχεῖα καὶ σωματοφυλάκιά εἰσι**.

σωματοφυλακῶ ἐω μτγν. εἶμαι σωματοφύλαξ βλ.λ., ἔχω καθήκοντα σωματοφύλακος : Διόδ.Σ 14,44· κ. μτ. αἰτ. : Ἰώσ.ΑΙ 6,6,1, αὐτ.11,3,1.

σωματοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σωματοφύλακας ὁ φύλαξ τῆς σωματικῆς ἀκε-

ραιότητος ὑψηλοῦ, ὑπευθύνου τινὸς προσώπου, ὁ μετέχων τῆς σωματοφυλακῆς : Πολύβ.15,32,6 **τότε δὲ σωματοφύλαξ ὑπάρχων μάλιστα τὸν νοῦν προσεῖχε τῷ.. βασιλεῖ**, Ἰώσ.81.18, Γαλ.14,624· κ.κτ. πληθ. οἱ ἀποτελοῦντες τὴν φρουράν, τὴν σωματοφυλακήν : Πολύβ.8,20,8, αὐτ.15,32,8 **τῶν μὲν σωματοφυλάκων τισὶν εἶπε δηλῶσαι τὴν τοῦ βασιλέως γνώμην**, ΠΔ Ἰουδ.12,7 **καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης ταῖς σωματοφύλαξιν μὴ διακωλύειν αὐτήν**, Διόδ.Σ 34,2, Ἀρρ.Ἀν.1,6,5, Ἡρωδιαν.Ἱστ. 4,13,1 **ἦν τις τῶν σωματοφυλάκων Ἀντωνίνου**, ΘεοφύλΣ Ἱστ.249,19, αὐτ.289,14· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ προφυλάσσων τὸ σῶμα ἀπό τινος : Πάπ.μαγ. **φυλακτήριον σωματοφύλαξ πρὸς δαίμονας.**

σωματοφυῶς ἐπίρρ. μτγν. **ἐν σωματικῇ φύσει** : Ἀθανάσ.1,395.

σωματοψύχως ἐπίρρ. μσν. **ψυχῇ τε καὶ σώματι**: Ἀναστ.Σιν.ἐν Bandin.Bibl.med.1,304A **ἡ ψυχὴ .. ἐνεργεῖ μὲν καὶ σωματοψύχως . . ἐνεργεῖ δὲ καὶ ψυχικῶς μόνον.**

σωματῶ-όω κ. μσν. δίδω σωματικὴν φύσιν, ὕπαρξιν **εἴς τι** : Φιλόλ.11, Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.1243· **2)** παθ. γίνομαι **στερεώτερος**, ὑλικώτερος : Ἀριστλ.Αἰσθ.445a,23 **ἔτι πολὺ ἧττον εὔλογον τὸν ἀέρα σωματοῦσθαι**, αὐτ.ΖΓ 739a,12, Θεόφρ.ΦΑἰτ. 6,11,14 **ὅποι σωματωθέντες** **3)** παθ. κτῶμαι, λαμβάνω ὑλικὴν ὑπόστασιν : Πλωτῖν.1,6,5 **ψυχὴ . . σωματωθεῖσα**, Ἰω.Χρυσ.12,568A **σωματοῦται μὲν ὁ λόγος διὰ τοῦ γράμματος**, Δαμάσκ.Ἀρχ.16 **σωματωθεῖσα αἴσθησις** **4)** ρηματ. π. σωμάτωσις.

σωματώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὑλικός, στερεὸς **τὴν φύσιν**, τὴν οὐσίαν : Ἀριστλ.ΖΙ 521b,27 **πᾶν δὲ γάλα ἔχει ἰχῶρα ὑδατώδη, ὃ καλεῖται ὀρός, καὶ σωματῶδες, ὃ καλεῖται τυρός**, αὐτ.ΖΓ 737a, 35, Γρηγ.Νύσσ.2,353B **σωματώδους στοιχείου** κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Ἀριστλ.Πρ.863b,9, αὐτ.ΖΜ 647a, 20, Γαλ.19,404,12 **μεστότερόν τε καὶ σωματωδέστερον** **2)** νεώτ. ὁ ἔχων **εὔτραφές**, ὀγκῶδες σῶμα.

σωματωδῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον σωματώδη βλ.λ.) : Δαμάσκ.1 1,680.

σωμάτωσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνσωμάτωσις, δημιουργία, **μεταβολὴ εἰς** σωματικόν : Ἑρμ. Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 **διὸ καὶ αὐτὴν τὴν σωμάτωσιν φημὶ ἀΐδιαν ἐνέργειαν εἶναι** **2)** διάπλασις, διαμόρφωσις τοῦ σώματος : Θεολ.Ἀριθμ.31· **3)** στερεοποίησις, **συμπύκνωσις** τῆς **συστάσεως**, τῆς οὐσίας τινός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,11,14 **ἡ δὲ σωμάτωσις, ἐκκρινομένου τοῦ ὕδατος** **4)** ἡ ὕλη, ἡ οὐσία, ἐξ ἧς **συνίσταται** σῶμά τι : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ. 1,41,8 **ἐκ τῆς γειναμένης σωματώσεως ἐποίησεν ἡμᾶς** **5)** μαθημ. εἰδ. ἡ **πρόσκτησις**, ἡ λῆψις τρίτης **διαστάσεως** : Θεολ.Ἀριθμ.16, αὐτ.36.

σωμελής-οῦς-ές Ἐπιγρ.Κρήτ. **ὁ ἔχων ἀκέραια** τὰ μέλη τοῦ σώματος.

σωμεραστής (ὁ) μτγν. **ὁ ἐραστὴς τοῦ σώμα**τος ἢ τῶν σωμάτων : **Ἀστέριος** 93D.

σωμεραστία (ἡ) μτγν. σαρκικὸς **ἔρως** : Γρηγ. Νύσσ.2,169B **τῷ πάθει τῆς σωμεραστίας ἑάλω.**

σωμίτης (ὁ) νεώτ. βιολ. **ἕκαστον τῶν τμημάτων τῶν** προκυπτόντων ἐκ τῆς ἀρχεγόνου **διαιρέσεως τῆς** νωτιαίας χορδῆς· **2)** ζωολ. **ἕκαστος τῶν δακτυλίων** τοῦ σώματος τῶν **ἀρθρωτῶν**.

σῶν ἀττ. αἰτ. ἑνικ. ἀντὶ σῶον βλ.λ. : Θουκ.3,34.

σωννύω AB 114,5 «**σωννύω : ἀντὶ τοῦ σῴζω· Δεινόλοχος Μηδείᾳ**».

σώνω δημ., ἀόρ. **ἔσωσα κ. (ἰδιωμ.) ἥσωσα, παθ**, ἀόρ. **ἐσώθηκα κ. σώθηκα**, μτχ. παθ. **παρακ. σωσμένος** κ. **σωμένος**, σῴζω, **ἐξάγω** τινὰ **ἐκ δυσχεροῦς θέσεως, καταστάσεως** ἐν χρ. ἰδίως ἐν **τῷ παθ.** τ. σώνομαι : **στὰ χάλια ποὺ εἶναι δὲ σώνεται μὲ τίποτα, - ἂν μὲ δανείσῃς, σώνομαι** **2)** **φθάνω**, ἀφικνοῦμαί **που** : Ἐρωτόκρ.1,1827 **ὄντε τὸ γροίκησε πῶς ἤσωσε στὴ χώρα**, Γρυπ.Σκ. Τερρ.76,1 **σώνω στερνὸς ἐκεῖ ποὺ σώνει ἡ στράτα** ‖ εἰδ. ἐξικνοῦμαι, δύναμαι νὰ ἐκτείνω τὴν χεῖρα μέχρι τινός: Ἐρωτόκρ.1,150 **κοπιῶ.. ὄφκαιρα τὰ χέρια μου νὰ πιάσω τὸ δὲ σώνω, - εἶναι πολὺ ψηλά, δὲ τὸ σώνω** **3)** **ἐπαρκῶ**, φθάνω, ἐν χρ. τριτοπροσώπως **σώνει** εἶναι ἀρκετόν, ἀρκεῖ νὰ . . : Ἐρωτόκρ.1,1089 **ὅποιος στραφῇ νὰ τὸν ἰδῇ, ἐκεῖνο μόνο σώνει**, Παλαμ.Περ.Χαιρ.183,8 **σώνει στὴ γλύκα, στὸ φαρμάκι ποιὸς θὰ πῇ », - σ' ἀφήνω νὰ βγῇς ἔξω, σώνει μονάχα νὰ μὴν ἀργήσῃς** κ. ἀπολ. : **σώνει, δὲ θέλω ἄλλο φαγητό** ‖ εἰδ. ἀναφορ. πρὸς ποσὸν κ. κτ. γ' πληθ. πρόσ. : **δὲ μὲ σώνουν τὰ λεφτὰ ποὺ κερδίζω** [δὲν μοῦ ἐπαρκοῦν]· ‖ κ. μέσ. σώνομαι **ἐπαρκῶ ἐμαυτῷ**, ἔχω τὰ ἀπαιτούμενα : Ἐρωτόκρ.5,212 **νὰ μὲ κάμῃς τέκνο σου, νὰ σώνεσαι στὴ χρειά σου** **4)** ἐξαντλῶ, καταναλίσκω : **ἔσωσα τὸ φαΐ - τὸ κρασί μου, - σώσανε τὰ λεφτὰ τοῦ πατέρα τους** κ. παθ.: **σώθηκε πιὰ ἡ ὑπομονή μας** ‖ κ. ἀμτβ.: Γρυπ.Στ.Τερρ.76,9 **μαζί μου σώνει ἡ μέρα** **5)** ἐξαντλῶ ψυχικῶς : αὐτ.51,6 **κι ἀπόκρυφη | σὲ σώνει ψυχοπόνια** **6)** ἐπιφέρω τὸ τέλος τινός, ὅθ. **κ.** ἀποκτείνω τινά, τὸν **τελειώνω** : Ἐρωτόκρ.4,1870 **τ' Ἀρίστου δίνει κοπανιά, γιὰ πόντα τόνε σώνει** **7)** φρ. λέει καὶ **δὲ σώνει** ὁμιλεῖ ἀκαταπαύστως, ἀκατασχέτως ‖ ὀμ. **σώνει καὶ καλὰ διὰ** παντὸς τρόπου, μὲ τὸ ζόρι : **θέλει σώνει καὶ καλὰ νὰ καλογερέψῃ - νὰ τὸν βγάλουμε πρόεδρο** ‖ ὡς ἀρά **νὰ μὴ σώσῃς** νὰ μὴ κατορθώσῃς, νὰ μὴν προλάβῃς : **νὰ μὴ σώσῃς νὰ γυρίσῃς πίσω** ὀμ. κ. ὡς εὐχὴ ἀναγομένη **εἰς** τὸ παρελθόν : **νὰ μὴν ἔσωνα νὰ γινόμουνα συνεταῖρός του.**

σώομαι μτγν. σοῦμαι, σεύομαι βλ.λς : Ἀπολλ.Ρ 2,1010, αὐτ.3,307.

σῷος-α-ον ἀττ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. τ. τοῦ σῶς βλ.λ.

σωπαίνω μσν. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)σώπασα**, προστ. σώπα κ. **σώπασε**, σιωπῶ, παύομαι ὁμιλῶν, λέγων : Πρόδρ.1,252 **καὶ λέγουσίν με, σώπασε, σαλέ, μὴ συντυχαίνῃς**, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.90,15 **σώπα, καλὲ γυναίκα**, καὶ ντροπιάζομαι, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.139,3 **νὰ σωπάσω μὲ προστάζει | μὲ τὸ δάκτυλο ἡ θεά**, Παλαμ.Τάφ.31,8 **μόνο ἡ φωνή σου . . ἔγινεν ἀντίλαλας | καὶ λέει καὶ δὲ σωπαίνει** ‖ ὅθ. κ. ἀπέχω πάσης ἐκδηλώσεως τῶν διανοημάτων, τῶν συναισθημάτων μου : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 34,6 **κι εἶν' ἀρχοντιὰ τοῦ βασιλιᾶ νὰ ξαίρῃ νὰ σωπαίνῃ** ‖ εἰδ. **ἐπὶ** συγγραφέων, λογοτεχνῶν, δὲν **ἐμφανίζομαι** εἰς τὴν δημοσιότητα : **εἶναι καιρὸς τώρα ποὺ ἔχει σωπάσει** **2)** κ. μτβ. ἐπιβάλλω τινὶ σιγήν, σιωπήν : **δὲ μπορῶ νὰ τὸ σωπάσω τὸ παιδί** **3)** ὀμ. μτβ. ἀποσιωπῶ, παρασιωπῶ : Ἐρωτόκρ.3,532 **ἡ Νένα τζι νὰ τὴ θωρῇ ἐδέτζ' ἀποδομένη | φοβώντας τὰ περσότερα, τὸ διάταμα σωπαίνει.**

σωπαστός-ή-όν δημ. ὁ τηρῶν σιωπήν, σιγήν, σιωπηλός : Ἐρωτόκρ.4,1750 **τὸ στόμα εἶναι σωπαστό, τὰ μάτια δὲ σφαλίζου.**

σωπάτρειος-α-ον ἐπίγρ. **ὁ τοῦ** Σωπάτρου· τὸ οὐδ. **τὰ σωπάτρεια** ὡς οὐσ. **ἑορτὴ τελουμένη** πρὸς τιμὴν τοῦ Σωπάτρου : Ἐπιγρ.Δήλου.

σωπή μτγν. ποι. ἡ σιωπή : Καλλ.Ἴαμβ.1,102 **σωπὴ γενέσθω** ‖ ὀμ. εἰκ. π.Ἐμπ.123.

σωπιαίνουσιν Ἡσ.«**οἱ κύνες**» **παρὰ Ξενοφῶντι**».

σωπομπία (ἡ) Ἐπιγρ. Δελφῶν· ἡ **ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπελευθέρωσις**, χειραφέτησις.

σωπῶ-άω δωρ., ποι. κ. δημ. (ἰδιωματ.) **τ. τοῦ** σιωπῶ βλ.λ. : Πίνδ.Ι 1,63 **ἦ μὰν πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον εὐθυμίαν μείζω φέρει** **2)** δημ. ἀμτβ. **ἐν** εἰδ. σημ. ρίπτω **εἰς** τὴν σιωπήν, **εἰς** τὴν λήθην : Ἐρωτόκρ.3,190 **τὸ σφάλμα, ὅπου στὴν τιμὴν ἀγγίζει . . | ὁ θάνατος δὲν τὸ σωπᾷ.**

σωρά (ἡ) γλωσσ. **τὸ σάρωθρον, ἡ σκοῦπα (ἀμφ.).**

σωράκιον (τό) νεώτ. Ισχυρὸν σχοινίον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἀνέλκυσιν τοῦ πυροβόλου.
σωρακίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὕφασμα τραχὺ ἐν σχήματι χειροκτίου ἄνευ δακτύλων ἐν χρ. παρὰ τοῖς ἱπποκόμοις πρὸς τριβὴν τοῦ σώματος τῶν ἵππων, μετὰ τὴν ξέσιν τοῦ τριχώματος (ξύστρισμα), δημ. τρίφτης· Πολυδ.1,85«τὸ δὲ πλεκόμενον ἐκ τῆς φοινικῆς ἀμπεχόνης κοῖλον καὶ διάκενον περιχείριον, ὃ καταστέλλει τὴν τρίχα καὶ ἐκλιπαίνει, σωρακίς» : Πάπ.· **2)** **σώρακος** βλ.λ. : Ἐπιγρ.
σώρακος κάλαθος ἢ κιβώτιον : Ἀριστφ.ἀπ.248, Αἰλ.Τακτ.30,2, Βάδρ.108,18 **στάμνοι μέλιτος σώρακοί τε φοινίκων,** Ἐπιγρ. **σώρακοι καταπαλτῶν - τοξευμάτων**· **2)** εἰδ. Πολυδ.10,130 «σώρακος, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν»· **3)** Ἡσ. «ἀγγεῖον εἰς ὃ σῦκα συμβάλλεται».
σωράνθεμις-ιδος (ἡ) μτγν τὸ φυτὸν ἀνθυλλὶς βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,136 (πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.).
σωρανθίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀνθυλλὶς βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,136 (πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.).
σωρεία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐπισώρευσις, ἡ οἱονεὶ ἐν σωρῷ συγκέντρωσις : Πλούτ.Ὀθ.4 **ἡ ἐπὶ τοσοῦτα σωρεία τε καὶ συμφόρησις**· **2)** πλῆθος, μεγάλη ποσότης πραγμάτων : Γρηγ.Νύσσ.1,769Β **οὐκ εἶδεν ἐν πολυανδρίῳ .. τὴν ἐπάλληλον τῶν ὀστέων σωρείαν; - σωρεία ἐμπορευμάτων - ἐγγράφων πρὸς ἐξέτασιν**· ‖ κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα : **σωρεία ἐπιχειρημάτων - ζητημάτων πρὸς λύσιν, - μὲ ἀπασχολεῖ σωρεία προτάσεων - ὑποθέσεων**· **3)** μαθημ. ἄθροισις, συνυπολογισμός : Πορφ. Γνῶμ.36, Ἰάμβλ.Νικ. Ἀριθμ.ΒΙΡ· **4)** ἀριθμητικὴ πρόοδος : Θεολ.Ἀριθμ.21.
σωρείτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. σωρίτης· **ἐν τῇ** λογικῇ, σύνθετος συλλογισμὸς ἐν τῷ ὁποίῳ παραλειπομένων τῶν μερικῶν συμπερασμάτων τίθεται μόνον τὸ τελικόν : Διογ.Λ 2,108, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 9,182,Ἀσπάσ.ΗΝικ.56,34,Λουκ.Συμπ.23 **ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἴπω τι, κερατίναν ἢ σωρείτην ἢ θερίζοντα λόγον,** Γαλ.8,25 **σωρεῖται ἀναλυτικαὶ ἢ ἀριστοτελικοί** (οἱ ὁρμώμενοι ἀπὸ μερικωτέρων ἐννοιῶν καὶ ὑπάγοντες ταύτας ὑπὸ γενικωτέρας), **- σωρεῖται συνθετικοὶ ἢ γοκλήνειοι** (οἱ ὁρμώμενοι ἀπὸ γενικωτέρων ἐννοιῶν καὶ ὑπάγοντες εἰς ταύτας ἄλλας μερικωτέρας)· **2)** νεώτ. μετεωρολ. **παχὺ ἐξωγκωμένον νέφος** λευκὸν κατὰ τὰ ἄκρα, σκοτεινὸν δὲ κατὰ τὸ κέντρον αὐτοῦ.
σωρειτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. κ. σωριτικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωρείτην βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,80,Γαλ.18(2),254· ‖ ἐπίρρ. **-ῶς** : αὐτ.Μαθ.9,182· **2)** νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωρείτην βλ.λ.2) : **σωρειτικοὶ σωρεῖται** (παραλλαγὴ νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ὑφισωρειτῶν).
σωρεῖτις-ιδος (ἡ) ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, ἡ διδοῦσα, σωροὺς σίτου : Ὀρφ.Ἀργ.40,5 (δ. γρ. σωρῖτις).
σωρειτογενής-οῦς-ές νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἐκ σωρείτου βλ.λ.2) προελθών : **σωρειτογενεῖς σωρεῖται** (παραλλαγὴ νεφῶν ὑφισωρειτῶν).
σωρειτοειδής-οῦς-ές νεώτ. μετεωρολ. **ὁ ἐν** εἴδει, ὁ ὑπὸ μορφὴν σωρείτου βλ.λ. : **σωρειτοειδεῖς μελανίαι** (εἶδος νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μελανιῶν), **-σωρειτοειδεῖς ὑφισωρεῖται** (μορφὴ νεφῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὑφισωρειτῶν σχηματισθεῖσα ἐκ τολυπῶν προσομοιαζουσῶν πρὸς μικροὺς ἄνευ βάσεως σωρείτας).
σωρειτομελανίαι (αἱ) νεώτ. μετεωρολ. οἰκογένεια νεφῶν τῆς τάξεως τῶν ἀνοδικῶν ρευμάτων.
σωρειτόμορφος-ον νεώτ. μετεωρολ. ὁ ὑπὸ μορφὴν σωρείτου βλ.λ.2) : **σωρ- θύσανος** (παραλλαγὴ νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἀνωτέρων νεφῶν).
σωρεός (ὁ) σχόλ. κ. μσν. ὁ σωρός : **Σχόλ.Ἰλ.Ψ 160, ΕΜ 742,21, Θεόγνωστ.Καν.50,Σουΐδ.**
σώρευμα-ατος (τό) ὁ σωρός, σωρεία, πλῆθος πραγμάτων : Ξεν.ΚΠ 7,1,32 **ὑπὸ τῶν παντοδαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν, πίπτει ὁ Ἀβραδάτας,** Εὔβουλ.47.
σώρευσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐν σωρῷ τοποθέτησις, ἐπισώρευσις : Ἀριστλ.Μεταφ.1076b,29, Γλώσσ.· **2)** νεώτ. νομ. **σώρευσις** ἀγωγῶν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ συνένωσις πλειόνων ἀγωγῶν ἐπὶ σκοπῷ συνεκδικάσεως.
σωρευτής (ὁ) μτγν. ὁ σωρεύων, συγκεντρῶν τι, ἰδίως πλοῦτον, ὑλικὰ ἀγαθά : Φιλόδ.Οἰκ.507· μτ. γενικ. δηλούσης **τὸ** σωρευόμενον ἀγαθόν : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),174 **σωρευτὴς χρυσοῦ,** αὐτ.8(4),149 σωρευτὴς **χρημάτων.**
σωρευτικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἐπιζητῶν, ἐπιδιώκων τὴν ἐπισώρευσιν, τὴν συγκέντρωσιν πλούτου : Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.61.
σωρευτός-ή-όν ἐπισωρευμένος : Ἀλεξ.83 **σωρευτὰ πιμελῆς μέλη ὑπεργέμοντα.**
σωρεύω κ. νεώτ. τοποθετῶ, ἀθροίζω ἐν σωρῷ, αυσσωρεύω, συγκεντρῶ : Ἀριστλ.Ρητ.1390b,18 **ἅπαντες γάρ, ὅταν ὑπάρχῃ τι πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώθασιν,** ΠΔΠαροιμ.25,22,Φιλόδ.Οἰκ.45J, Διόδ.Σ 1,62 **διετέλεσε πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον .. σωρεύων πανταχόθεν τὸν πλοῦταν,** αὐτ. 5,46, ΚΔ Ρωμ.12,20 **ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις,** Πλούτ.Πελ.33 **τὰ τῶν πολεμίων κύκλῳ περὶ τὸ σῶμα σωρεύειν λάφυρα,** Λουκ.Ἐπιγρ.12,6· κ. παθ.: Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.325b,22,Ἐπίκ.ἀπ.480 **οὐσίας πλῆθος σωρεύεται,** Πολύβ.16,11,4 **διὰ τοῦ πλήθους τῆς σωρευομένης** γῆς, Διόδ.Σ 15,86 **νεκρῶν ἐσωρεύθη πλῆθος**· **2)** καλύπτω διὰ σωροῦ, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Πολύβ.16,8,9 **ταῖς δ' ἑξῆς ἡμέραις** τοὺς αἰγιαλοὺς **ἦν ἰδεῖν φύρδην σεσωρευμένους** ἀναμὶξ **πάντων τῶν προειρημένων**· μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,8,9 **λιβάνῳ** τοὺς βωμοὺς **ἐσώρευσεν,** Ἀπολλωνίδ. ἐν ΑΠ 7,233· ‖ κ. μτφ. ἐπιδορύνω, παθ. : ΚΔ Τιμ.2,3,6 γυναικάρια **σεσωρευμένα ἁμαρτίαις**· **3)** ρηματ. π. σώρευμα, σώρευσις, σωρευτής, σωρευτός.
σωρηδόν ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐν σωρῷ, κατὰ σωρούς, εἰς μέγαν ἀριθμόν, εἰς μέγα πλῆθος : Πολύβ.1,34,5 **σωρηδὸν ἐκ χειρῶν νόμῳ διεφθείροντο,** Ἀντίπ.Θεσσ. **ἐν** ΑΠ 7,713 **αἱ δ' ἀναρίθμητοι νεαρῶν σωρηδὸν ἀοιδῶν μυριάδες,** ΠΔ Σοφ. Σαλ.18,23,Πολυδ.1,51 **τῶν πυρῶν σωρηδὸν κεχυμένων,** Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.333 **πίπτον δ' αὖ σωρηδὸν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ,** Κάλβ.Εἰς Ψαρὰ 17,2 **οὕτω τὰ μὲν θηκάρια | σωρηδὸν ἐρριμμένα | κρύπτουν τὴν γῆν**· **2)** εἰδ. μαθημ. κατ' ἀριθμητικὴν πρόοδον : Θεολ.Ἀριθμ.9.
σῶρι (τό) μτγν. δ. τ. τοῦ σῶρυ **βλ.λ. : Διοσκ.5,102.**
σωριάζω δημ. σωρεύω, συγκεντρῶ **εἰς σωρόν,** εἰς μέγα πλῆθος : **τί μοῦ σώριασες ὅλ' αὐτὰ τὰ χαρτιὰ μπροστὰ στὸ γραφεῖο μου ; , - ἡ δουλειές του πάνε καλὰ καὶ δὲν προφταίνει νὰ σωριάζῃ παράδες,** Πορφύρ.Σκ.8,10 **πίσω τὴν καταχνιὰ σωριάζει ἡ Λήθη,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,4 **καὶ** τὴν ἡλιόσκονη ἀσπκώνει, **| σὰ νά 'θελε νὰ τὴ σωριάσῃ** (ὁ σίφουνας)· ‖ κ. παθ. καταπίπτω **εἰς** σωρούς, σχηματίζω σωρόν : Γρυπ.Σκ.**Τερρ.52,1 σωριάζονται τὰ φύλλα τοῦ φθινόπωρου | σὲ κάθε τῆς αὐλῆς μου κώχη.**
σωριαστός-ή-ό δημ. κ. σωριαχτός **ὁ** σχηματίζων σωρόν, ἢ ὁ ριπτόμενος **εἰς σωρόν : ἀποθήκεψε τὶς πατάτες σωριαστὲς κι ἀνάφανε.**
σωρικός-ή-όν μτγν. πιθ. ἐσφ. ἀνάγν. **τοῦ σωρειτικός** βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,68, **αὐτ.1,80.**
σωρίτης (ὁ) δ. γρ. τοῦ σωρείτης **βλ.λ.**
σωριτικός-ή-όν δ. γρ. τοῦ σωρειτικός **βλ.λ.**
σωροβολιάζομαι δημ. καταπίπτω εἰς **σωρόν,** σωριάζομαι· πρβλ. **σαραβαλιάζομαι.**

σωροβόλιον (τὸ) Ἐπιγρ. τόπος ὅπου ἐναποτίθενται σωροὶ σίτου.

σωροειδής-οῦς-ές ὁ ἐν εἴδει σωροῦ : Ἡσ. «θῖσανα· χῶμα σωροειδές».

σωροκάρπιον (τὸ) νεώτ. φυτολ. ὁ σύνθετος καρπός.

σωροκουβαριάζομαι δημ., ἀμτβ. ἀόρ.-άστηκα, συσπειρῶμαί που ὡς σωρὸς ἀδυνατῶν νὰ μετακινηθῶ· πρβλ. σωριάζομαι.

σωρός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύναλον πραγμάτων συνηθροισμένων, συγκεντρωμένων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἰδίως ἀτάκτως : Ἡρ.1,22 ἰδὼν σωρὸν μέγαν σίτου κεχυμένον, αὐτ.2,75, αὐτ.6,125, Ξεν. Ἑλλ.4,4,12 οὕτως ἐν ὀλίγῳ πολλοὶ ἔπεσαν ὥστε εἰθισμένοι ὁρᾶν οἱ ἄνθρωποι σωροὺς σίτου, ξύλων, λίθων, τότε ἐθεάσαντο σωροὺς νεκρῶν, Πλούτ.Ἠθ.697B, Ἰώσ.Ὑπομνηστ.4,73,165 σωρὸν ἐπήγειραν λίθων,- σωρὸς λίθων-πλίνθων, - σωρὸς χώματος - μεταλλεύματος· ‖ εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ συνεσωρευμένου σίτου : Ἡσίοδ.Ἔργ.776 ὅτε τ' ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται, Θεόκρ.7,155 βωμῷ πὰρ Δάματρας . . ἇς ἐπὶ σωρῷ αὖθις ἐγὼ πάξαιμι μέγα πτύον· ‖ ἀπολ. ἐν εἰδ. σημ. λόφος, ὕψωμα γῆς : Ξεν.Πόρ.4,2, Δίφιλ.100· ‖ κτ. ἐπέκτ. μεγάλη ποσότης, μέγα πλῆθος : Ἀριστφ.Πλ.269 πρεσβυτικῶν μὲν αὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν, αὐτ. 270, αὐτ.804, Ἀριστλ.Ψυχ.419b,24 σωρὸν ἢ ὁρμαθὸν ψάμμου, - σωρὸς χρημάτων- ἐγγράφων πρὸς μελέτην· ‖ εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν καθωρισμένην ποσότητα : Ἀριστλ.Μεταφ.1044a,4, αὐτ.1084b,22 πάντα ὅσα πλείω μέρη ἔχει καὶ μὴ ἐστιν οἷον σωρός· ‖ παροιμ. : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. 446 κόγχην προπάροιθεν ἔχειν σωρὸν ἐπὶ αὐταρκείας· ‖ δημ. φρς ἕνα σωρὸ εἰς μεγάλην ποσότητα : μᾶς εἶπε ἕνα σωρὸ ἀνοησίες· ‖ σωρὸ κουβάρι ἐπὶ πολλῶν πραγμάτων ἄνευ τάξεως ἀπακειμένων· **3)** νεώτ. μυκητολ. σωροὶ προεξοχαὶ διαφόρων μεγεθῶν, σχημάτων καὶ χρωμάτων γεννώμεναι ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδας τῶν πρασίνων μερῶν διαφ. φυτῶν προσβεβλημένων ὑπὸ σκωριάσεων.

σωρότερος (ὁ) πάπ. εἶδός τι πλατέος, εὐρέος ἀγγείου, πίθου· ‖ κ. κτ. θηλ. τ. -έρη : Πάπ. σωρατέρην ἀτάνυσσον ἐμοὶ παλάμηφιν ἑάων.

σῶρυ-εως (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ὀρυκτοῦ, πιθ. θειικὸς σίδηρος, χάλκανθος, καραμπογιά : Διοσκ. 5,102, Πλίν.ΦΙ 34,117, Ἱππιατρ.70,96.

σῶς-σῶν κ. μσν. κ. νεώτ. ἐλλειπτ. ἐπίθ., αἰτ. σῶν (Θουκ.3,34, Δημ.500), πληθ. ὀνομ. σῶς (αὐτ.51,93) κ. σῷ (μνημονευόμενον ὑπὸ Αἰλ.Διον.ἀπ.302 ὡς ἀπαντῶν ἐν Θουκ.1,74· κῶδ. σῷοι) κ. σαῖ (Αἰλ.Διον. ἀπ.302), θηλ. ἑν. κ. σᾶ (Ἀριστφ.ἀπ.631, Ἐπιγρ.) ἀλλ' εὐχρηστότ. ὁ τ. σῶς (Εὐρ.Κύκλ.294, Ἀριστφ.ἀπ. 658, Πλάτ.Φαίδ.106Δ, Καλλ.Αἴτ.3,1,40), αὐδ.πληθ.σᾶ (Εὐρ.ἀπ.762, Πλάτ.Κριτί.911C, Ἐπιγρ.Ἀττικῆς)· παρ' Ὁμ. ἐν χρ. ὁ ἰων. τ. σόος (Ὀδ.Τ 300)· πλὴν ἐν τῇ ὀνομ. τοῦ ἑνικοῦ ὡς κ. σπανιώτ. ἐν τῇ αἰτ. ἀπαντᾷ καὶ ὁ τ. σῶς χάριν τοῦ μέτρου (Ἰλ.Χ 332) ὡς κ. ἐν τισι τῶν κωδίκων (αὐτ.Α 117, Ν 773, Ὀδ.Ε 305,Ο 42 κ.ἀ.), θηλ. σόη (Ἰλ.Ο 497), πληθ.ἀρσ.σόοι (αὐτ.Α 344, Ε 531, Ὀδ.4,98), θηλ. σόαι (Ἡρ.1,66, δ. ἀνάγν. σῶαι), οὐδ. σόα (αὐτ.4,124 δ.ἀνάγν. σῷα), γενικ.πληθ.οὐδ. σόων (αὐτ.2,121, β', δ.ἀνάγν. σώων)· π. Ἀττ. κ. μτγν. ποιηταῖς κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τ. σῶος -α-ον (Λυσ.7,17, Ξεν.Ἀν.3,1,32, Ἀριστλ.Οἰκ.1347a,24, Ἀπολλ.Ρ 1,918, Πλούτ.Ἠθ.786F, Ἀριστείδ.1,425J, Λιβάν.Λόγ.48,3 κ.ἀ.), ἐπὶ προσ., ὁ διαφυλαχθεὶς ἀκέραιος, ἀβλαβής, ὁ μὴ ὑποστὰς κακόν τι, βλάβην, ἀτύχημα : Ἰλ.Χ 332 Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφης Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων σῶς ἔσσεσθ', αὐτ.Α 117, αὐτ.Ο 497, Ὀδ.Δ 98 οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, αὐτ.Ο 42, Ἡρ.4,76 εὔξατο τῇ μητρὶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ, Θουκ.3,34 πάλιν αὐτὸν καταστήσει . . σῶν καὶ ὑγιᾶ, Πλάτ.Τίμ.82B· ‖ ἐπ κ. συγκρ. ἐκ τοῦ σάος σαώτερος : Ἰλ.Α 32 μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι· **2)** κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ διατηρηθεὶς ἀκέραιος, ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, φθοράν τινα, γερός : Ἰλ.Ω 382 ἠέ πῃ ἐκπέμπεις κειμήλια . . ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε σοι σόα μίμνῃ, Ὀδ. Ν 364, Ἡρ.2,181 ἄγαλμα . . τὸ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σόον (διεσώζετο μέχρις ἐμοῦ), Σοφ.Φιλ.21, Πλάτ. Φαίδ.87B ἔστι σῶν (θοἰμάτιον) καὶ οὐκ ἀπόλωλε, αὐτ.106A, Ξεν.Ἀν.7,6,32, ΠΔ Βὴλ 17 σῶαι αἱ σφραγῖδες, Πάπ. παραδώσω τὸν γόμον σόον καὶ ἀκακούργητον, αὐτ. ἅ τε ἐάν λάβῃ, σῶα συντηρήσειν καὶ ἀποδώσειν· ‖ εἰδ. ἐπὶ χρημάτων, ὁ μὴ μειωθεὶς κατὰ τὸ ποσόν, ἀσφαλής, ἐξησφαλισμένος : Εὐρ.Ἑκ.994 χρυσὸς δὲ σῶς ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων ;, Ἐπιγρ.· **3)** ἐπὶ γεγονότων, ἀσφαλής, βέβαιος, σίγουρος : Ἰλ.Ν 773 νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος, Ὀδ.Ε 305, αὐτ.Χ 28.

σώσανδρον (τὸ) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν δελφίνιον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,73.

σωσάνιον (τὸ) σχόλ. τὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου μέρος τοῦ θώρακος, ἐπώμιον : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.72.

σωσιάνειρα (ἡ) μσν. ἡ τῶν ἀνδρῶν σώτειρα : Πρόδρ.Ἐπιστ.82.

σωσίας (ὁ) νεώτ. ὁ κατὰ τὴν μορφὴν ὅμοιος ἄλλῳ, ὥστε ἀντ' ἐκείνου νὰ ἐκλαμβάνηται.

σωσίβιοι Ἡσ. «οἱ κωβιοί».

σωσίβιος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ διασώσῃ τὴν ζωήν τινος : σωσίβιος λέμβος· ‖ τὸ οὐδ. τὸ σωσίβιον ὡς οὐσ. ἐπιπλέουσα συσκευὴ ἧς ἔχεται πρὸς διάσωσιν αὐτοῦ ὁ ναυαγός.

σώσικες Ἡσ. «οἱ ἑφθοὶ κύαμοι».

σωσίκοσμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ σῴζων τὸν κόσμον : Χριστιαν.Ἐπιγράμμ.ἐν.ΑΠ 1,94 διζήμενοι κηδεῦσαι σῶμα τὸ σωσικόσμοιο (περὶ τῆς Θεοτόκου), Μιχ.Σύγκ.εἰς Διον.Ἀρ.349,5 τὸ σωσίκοσμον κήρυγμα.

σωσίκρεας-ατος (τὸ) νεώτ. φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἀποτελοῦν ἀπόσταγμα πίσσης, ἅ. κρεόσωτον, κρεοζότο.

σωσιμελής-οῦς-ές νεώτ. ὁ σῴζων, διατηρῶν ἀκέραια τὰ μέλη τοῦ σώματος : σωσιμελὴς ἀγωγὴ θεραπευτικὴ ἀγωγὴ πρὸς διάσωσιν πάσχοντος μέλους καὶ ἀποφυγὴν ἀκρωτηριασμοῦ.

σώσιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σῴζω βλ.λ., διάσωσις, σωτηρία, σωσμός· **2)** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σώνω βλ.λ., κατανάλωσις, ἐξάντλησις, τέλειωμα.

σωσίοικος-ον λεξ. ὁ τοὺς οἴκους σῴζων : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ. σῶκος, Ἡσ.

σωσίπολις-ιδος ἢ -ιος (ὁ,ἡ) ὁ σῴζων τὴν πόλιν : Ἀριστφ.Ἀχ.163 ὁ θρανίτης λεὼς ὁ σωσίπολις, Στράβ.14,1,41 πορφύραν ἱερωμένην τοῦ σωσιπόλιδος Διός, Παυσ.6,20,2.

σῶσις-εως (ἡ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σώζειν, ἡ διάσωσις : Ἀν.Κρ.Παρισ.1,103 τοῦ τεκνοτρώκτου Κρόνου καὶ τοῦ Διὸς ὑπὸ τῆς Ῥέας σώσεως.

σῶσμα-ατος (τὸ) (1) μσν. ἡ διάσωσις : Στουδ. Θεόδ.501D τῆς μὲν φροντισάσης ἐπ' αὐταῖς ταῖς τελευταίαις ἀναπνοαῖς τὸ τοῦ πατρὸς σῶσμα.

σῶσμα (τὸ) (2) δημ. ἡ τελευταία ποσότης οἴνου, ἡ ἀπὸ τοῦ βυτίου λαμβανομένη (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ γιοματάρι βλ.λ.).

σωστικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ διατηρῶν διασῴζων τι, ὁ δυνάμενος σῴζειν, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Ἀριστλ.Τοπ.149b,33 τὴν δικαιοσύνην νόμων σωστικὴν εἶναι, αὐτ.ΗΜ 1183b,36 σωστικὸν ἢ ποιητικὸν ἀγαθοῦ, αὐτ.Κόσ.397a,3, Διοσκ.4,81, Μάξ.Τύρ.6,2, Ἀλέξ.Ἀφρ.Τοπ.455,11, Πορφ.Ἀποχ. 3,26, Πρόκλ.Ἀλκ.55C· ‖ κ. ἀπολ. ὁ σωτήριος, εἰδ. θρησκευτ. ὁ εἰς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς ἄγων :

Χειρόγρ.π.Bandin.Bibl.Med.),390B **τῇ σωστικῇ** σου, **δέσποτα, προμηθίᾳ,** αὐτ.1,434Β **λυχνίαν, ἥτις ἀνῆφεν ὧδε σωστικὸν σέλας,** ASS Αὐγ.6,30F **σωστικὰς ἐντολάς·** ‖ νεώτ. εἰδ. **σωστικὴ** λέμβος ἢ σωσίβιος λέμβος· ὁμ. **σωστικὸς σταθμὸς** σταθμὸς πρὸς διάσωσιν ἐπιβατῶν ναυαγούντων πλοίων.

σωστικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σωστικὸν βλ.λ., σωτήριον : Διον.'Αρεοπ.40, 213, Στουδ.Θεόδ.613,94,15 **ἂν οὖν δύνῃ πρὸς ταῦτα, σωστικῶς τρέχεις.**

σωστός-ή-ό(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ διατηρηθεὶς σῶος, ἀκέραιος, ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, ζημίαν : 'Απολλ.Παραδ.6 **σωστὸν κατελθεῖν** (τὸ πλοῖον)· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἄρτιος, ἀνεπίληπτος, ὁ ἄνευ ἀτελειῶν : 'Ερωτόκρ.1,951 **σωστὰ τὰ μέλη ἂν ἔχῃ | γιὰ δμορφος εἶναι γιὰ ἄσκημος,** αὐτ.4,126· ‖ εὐχρ. ἰδίως ἐπὶ πραγμάτων, ἐνεργειῶν, καταστάσεων, τέλειος, ἀκριβής, πλήρης : **δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ μιὰ δουλειὰ σωστή·** ‖ ἐπὶ ποσοτήτων, ἀνελλιπής, ἀκέραιος, ὁ ἀκριβῶς μεμετρημένος : **δὲ μοῦ 'δωσε σωστὰ τὰ ρέστα, - τὸ ροῦχο εἶναι σωστὸ γιὰ ἕνα κουστούμι·** **3)** δημ. ὀρθός, ἐνδεδειγμένος : **δὲν εἶναι σωστὴ ἡ λύσις τοῦ προβλήματος·** **4)** ὁμ. δημ. ἐπὶ προσώπων, ὁ εὐθύς, ὁ ἀκεραίου χαρακτῆρος : **σωστὸς ἄνθρωπος·** **5)** δημ. εἰδ. τὸ οὐδ. **τὸ σωστὸ** ὡς οὐσ. ὀρθός, δίκαιος λόγος, δικαία, ἐνδεδειγμένη πρᾶξις, τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον, τὸ λογικόν : **ἐγὼ σοῦ λέω ποιὸ εἶναι τὸ σωστό, κι ἂν θέλῃς ἄκουσέ με, - δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ἐκθέτῃς ἔτσι τὸ κορίτσι·** ‖ εὐχρ. κ. ἐν φρ. **τὸ σωστὸ σωστὸ** ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ ὁμολογῆται· ὁμ. **δὲν εἶναι μὲ τὰ σωστά του** δὲν ὀρθοφρονεῖ, παραλογίζεται, ἀνοηταίνει· ‖ **μὲ τὰ σωστά σου μιλᾷς;** σοβαρῶς ὁμιλεῖς ἢ ἀστειολογεῖς;.

σῶστρα (τά) (σῴζω) κ. νεώτ. εὐχαριστήριος προσφορά, θυσία ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς ζωῆς τινος ἀπὸ κινδύνου : 'Ηρ.1,118 **σῶστρα γὰρ τοῦ παιδὸς μέλλω θύειν τοῖσι θεῶν τιμὴ αὕτη προσκέεται,** Λουκ.'Ορχ.8, αὐτ.'Ενάλ.Δ 14,1, Παλλδ. ἐν ΑΠ 9,378,7 **σῶστρα δ' ἕωθεν ἔθυε θεοῖς χαίρων,** 'Αχιλλ.Τάτ. Λευκίππ.3,10 **ἐνταῦθα ἥκων ἐκ πολλοῦ χειμῶνος σῶστρα ἔθυον ἐμαυτοῦ τῇ τῶν Φοινίκων θεᾷ·** ‖ εἰδ. εὐχαριστία πρὸς τὸν 'Ασκληπιόν : 'Επιγρ. Ρώμης· **2)** ἀμοιβὴ διὰ τὴν προσαγωγὴν ἀπολεσθέντων κτηνῶν ἢ δούλων ἀποδράντων : 'Ηρ.4,9 **ἵππους μὲν δή.. ἔσωσά τοι ἐγώ, σῶστρα δὲ σὺ παρέσχες,** Ξεν.'Απομν.2,10,2 **ἄλλους παρακαλῶ σῶστρα τούτῳ ἀνακηρύσσειν,** 'Επιγρ.Δελφ. **σῶστρα δὲ μὴ ἐξεῖμ[εν ἐσπρᾶξαι]·** **3)** εἰδ. ἡ ἀμοιβὴ ἰατροῦ : Πολυδ.6,186· **4)** εἰδ. νεώτ. ναυτ. δίκαιον, ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἐν τῷ βυθῷ αὐτῆς καὶ διασώσαντα πλοῖον ναυαγῆσαν ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος εἴτε λείψανα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου : **τὰ σῶστρα ναυαγίου ἀνέρχονται μέχρι τοῦ τρίτου τῆς καθαρᾶς ἀξίας τῶν διασωθέντων·** **5)** καθ' ἑνικ. τ. μ. π. 'Απ.'Εμφ.Πολ.4,62.

σώστρια (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ σωτήρ, ἡ σώτειρα βλ.λ. : Θεόδ.'Υρτ.'Εγκωμ.Παρθ.φύλλ.25 (κῶδ. Παρ.).

σωτάδειος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸν ποιητὴν Σωτάδην ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : 'Ιουστ.52Β **Σωταδείοις καὶ.. ὀρχηστικοῖς καὶ ἐπικουρείοις διδάγμασιν·** ‖ εἰδ. **σωτάδειον** (μέτρον) τὸ ὑπὸ τοῦ Σωτάδου εἰσαχθὲν μέτρον, τὸ συγκείμενον ἐκ δύο ἴσων κώλων ἰωνικῶν ἀπὸ μείζονος διμέτρων, τοῦ μὲν πρώτου ἀκαταλήκτου, τοῦ δὲ δευτέρου καταληκτικοῦ, χωριζομένων ἀπ' ἀλλήλων διὰ διαιρέσεως : 'Ηφαιστ.63,14.

σωταρχίζω μσν. εἰσάγω εἰς πόλιν ἢ φρούριον τροφὰς ἢ ἄλλα ἐφόδια (κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ σιταρκῶ) : Χρον.Μορ.· **2)** ρηματ.π. σωτάρχισις.

σωτάρχισις-εως (ἡ) μσν. ὁ ἐπαρκὴς εἰς τρόφιμα ἐφοδιασμός, σιτάρκεια· πρβλ. σωταρχίζω : Χρον.Μορ. **σωτάρχισιν εἶχαν δυνατήν.**

σωτέ (τό) (γαλλ. santé) δημ. εἶδος φαγητοῦ παρασκευαζόμενον ἐκ κρέατος ἢ λαχανικῶν ἐφομένων μετὰ βουτύρου : **μυαλὰ σωτέ.**

σώτειρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ σωτήρ βλ.λ., ἡ σῴζουσα ἀπὸ δυσχεροῦς θέσεως, καταστροφῆς ἢ κινδύνων : Πίνδ.Ο 13,54, 'Ηρ.2,156 **Λητοῦν τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι,** Εὐρ. Μήδ.528 **Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην,** αὐτ. 'Ηρακλ.588, Πλάτ.Νόμ.960C· **2)** εὐχρ. ἰδίως ὡς ἐπίθ. θεῶν προστατίδων : Πίνδ.Ο.12,2 **Σώτειρα Τύχα,** αὐτ.8,21 **ἔνθα Σώτειρα Διὸς ξενίου πάρεδρος ἀσκεῖται Θέμις,** αὐτ.9,16, Λυκοῦργ.17 **τὸ ἱερὸν.. τῆς 'Αθηνᾶς τῆς σωτείρας,** Διότ. ἐν ΑΠ 6,267 **ὦ σώτειρ'.. 'Αρτεμι,** 'Επιγρ.Αἰγύπτου· ‖ ἀπολ. **ἡ Σώτειρα** ἡ Δημήτηρ : 'Αριστφ.Βάτρ.379 **χὤπως ἀρεῖς τὴν Σώτειραν γενναίως τῇ φωνῇ μολπάζων,** 'Αριστλ.Ρητ.1419a,3· ‖ ὁμ. ἀπολ. ἡ 'Αρτεμις : 'Επιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ τῆς Κλεοπάτρας : Πάπ., 'Επιγρ.· **3)** εἰδ. σημ. ἀντίδοτόν τι : Γαλ.π.'Ησ., Παῦλ.Αἰγ.3,45, αὐτ.7,11.

σωτήρ-ῆρος (ὁ) (σῴζω) κ. μσν. κ. νεώτ., ποι. σαωτήρ (Σιμων.129), δημ. **σωτήρας,** κλητ. **σῶτερ,** ὁ σῴζων, ἀπαλλάσσων ἀπὸ δυσχεροῦς θέσεως, κινδύνου ἢ καταστροφῆς, μτ. γενικ. δηλούσης τὸ σῳζόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα : 'Υμν.'Ομ.22,5 **σωτῆρ' ἀνθρώπων,** αὐτ.33,6 **σωτῆρ' νηῶν,** 'Ηρ.7,139 **νῦν δὲ 'Αθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς 'Ελλάδος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι,** Αἰσχ.Χο. 264, Θουκ.3,59, Ξεν.'Ελλ.4,4,6, Πλούτ.'Ηθ.864Α **Σωτῆρας ἀνηγόρευσε 'Ελλάδος,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.8,3,9· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ κακὸν ἀφ' οὗ τις σῴζει, ἐλευθεροῖ τινα : Σοφ ΟΤ 304 **νόσῳ, ἧς σε προστάτην σωτῆρά τ', ὦναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν,** Εὐρ.Μήδ.360 **τίνα προξενίαν, ἢ δόμον, ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν ἐξευρήσεις;,** αὐτ.'Ηρακλ. 640· ‖ μτ. δοτ. δηλούσης τὸ σῳζόμενον : 'Αριστφ.'Ιππ.149 **ὦ φίλτατε, ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς,** αὐτ.Νεφ.1161· ‖ ἀπολ. ἐπὶ φιλοσόφων ἢ ἡγετῶν : Πολύστρ. ἐν 'Ηρακλ. 346,80V **ὁ σωτὴρ ὁ ἡμέτερος** (περὶ τοῦ 'Επικούρου), Φιλόδ.Παρρ.200 **ὁδηγὸν.. ὅν φησι σωτῆρα μόνον·** **2)** ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : Πίνδ.Ο 5,17 **Σωτὴρ ὑψινεφὲς Ζεῦ,** αὐτ.ἀπ.30,5, 'Επιγρ.· ‖ εἰδικώτ. περὶ τοῦ Διὸς ὡς δεχομένου τὰς εὐχὰς τῶν ἐξ εὐτυχοῦς πλοῦ ὑποστρεφάντων : Δίφιλ.43,24· ‖ ὁμ. εἰδ. περὶ τοῦ Διὸς εἰς ὃν ἀφιεροῦται τὸ τρίτον ποτήριον τοῦ οἴνου : Πίνδ.Ι 6(5),8 **εἴη δὲ τρίτον σωτῆρι.. σπένδειν,** Αἰσχ.ἀπ.55 **τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα,** 'Αριστφ.Θεσμ.1009, Δείν. 1,36, Μέν.532,2· ‖ δθ. κ. τὸ πίνειν ἐκ τοῦ ποτηρίου τούτου ἐθεωρεῖτο ὡς σύμβολον τύχης ἀγαθῆς : Αἰσχ.Χο.1073 **νῦν δ' αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ, ἢ μόρον εἴπω;·** ‖ δθ. κ. παροιμ. **τὰ τρίτον τῷ σωτῆρι** κατὰ τὴν τρίτην, τὴν εὐτυχῆ φοράν : Πλάτ.Πολ.583Β· ‖ δθ.κ.ὁ Ζεὺς ἐκαλεῖτο **τρίτας σωτήρ** : Αἰσχ.Εὐμ.760 **Παλλάδος καὶ Λοξίου ἕκατι καὶ τοῦ τὰ πάντα κραίνοντος τρίτου σωτῆρος·** **3)** ὁμ. κ. ἐπὶ ἄλλων θεῶν, οἷον ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος : αὐτ.'Αγ.512· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ 'Ερμοῦ : αὐτ.Χο.2· ‖ ἐπὶ τοῦ 'Ασκληπιοῦ : 'Ιουλ.Λόγ.4,153Β, 'Επιγρ.'Ερμιόνης, Νικαίας· ‖ ἐπὶ τῶν Διοσκούρων : 'Επιγρ Θήρας· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ θηλειῶν θεοτήτων (ἀντὶ τοῦ σώτειρα βλ.λ.) : Αἰσχ.'Αγ.664 **Τύχη δὲ σωτὴρ ναυστολοῦσ' ἐφέζετο,** Σοφ.ΟΤ 81, 'Επιγρ. 'Αφροδίτη.. **σωτῆρι·** ‖ γεν. ἐπὶ θεῶν προστατῶν ἢ πολιούχων : 'Ηρ.8,138 **ποταμὸς.. τῷ θύουσι οἱ τούτων τῶν ἀνδρῶν ⟨τῶν⟩ ἀπ' 'Αργεος ἀπόγονοι σωτῆρι,** Αἰσχ.'Ικ.982, Σοφ.Φιλ.

738 (τοὺς θεοὺς) σωτῆρας . . ἠπίους θ᾿ ἡμῖν μολεῖν, Ξεν.Ἑλλ.3,3,4 τοῖς ἀποτροπαίοις καὶ σωτῆρσι· **4)** ἐν χρ. κ. ὡς προσων. βασιλέων ἢ αὐτοκρατόρων : Πάπ., Ἐπιγρ. Πτολεμαῖος Σωτήρ - Ἀντίοχος Σωτήρ· **5)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐκκλ. παρὰ Χριστιανοῖς ὁ Ἰησοῦς Χριστός : ΚΔ Λουκ.2,11 ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, αὐτ.Ἰω.4,42, αὐτ.Πράξ.5,31 τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, αὐτ.13,23, αὐτ.Φιλ.3,20, Μηνσῖ.1,1, Ἑσπερ. συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων· **6)** π. ποιηταῖς ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. : Αἰσχ.Ἀγ.897 σωτῆρα ναὸς πρότονον· πρβλ.Πινδ. ἀπ.159· ‖ σωτῆρες τιμαὶ τὸ ὑπούργημα, τὸ προνόμιον τοῦ σώζειν : Εὐρ.Ἠλ.933.

σωτηρία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. σωτηρίη ἀπαλλαγή, ἀπελευθέρωσις ἀπὸ δεινοῦ τινος, δυσχεροῦς κατσστάσεως, κινδύνου ἢ καταστροφῆς, διάσωσις : Ἡρ.5,98 ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν, αὐτ.7,172, Αἰσχ.Πέρσ.508 ὅσοι δὲ λοιποὶ κάτυχον σωτηρίας, αὐτ.Χο.203, Σοφ.Αἶ.1080, Εὐρ.ἸΑ 1472 ὡς σωτηρίαν Ἕλλησι δώσουσ᾿ ἔρχομαι νικηφόρον, αὐτ.Ὀρ.1178, Θουκ.6,83, Ξεν.ΚΠ 4,1,2 νίκης τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας, Πλάτ.Νόμ. 647B, αὐτ.Πρωτ.321B, Ἐπιγρ.Αἰγύπτ. ὑπὲρ σωτηρίας . . Αὐτοκράτορος, Πάπ. ἐνεύχομαί σοι τὴν Ἀπολλωνίου σωτηρίαν· **2)** μέσον, τρόπος δι᾿ οὗ ἀπολλάσσεταί τις ἀπὸ δεινοῦ τινος : Αἰσχ. Πέρσ.735 πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾷν ; ἔστι τις σωτηρία ; Εὐρ.Ὀρ.778 ἔχεις τιν᾿, ἣν μένῃς, σωτηρίαν, Ἀντιφ.2,4,1· **3)** εἰδ. ἡ ἄνευ κινδύνων, ἢ ἀνωφελὴς ἐπάνοδος, λύτρωσις : Αἰσχ.Πέρσ.797, αὐτ.Ἀγ.343, Θουκ.7,70 περὶ τῆς ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν . . προθύμως ἀντιλαβέσθαι, Δημ.1211, αὐτ.1304, Θ Λειτουργ.Δέησις ὑπὲρ . . αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν· **4)** ἀναφ. πρὸς πράγμ. ἡ διατήρησις, διαφύλαξίς τινος, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Αἰσχ.Εὐμ.909 καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρία, Πλάτ.Πολ.433C, αὐτ.425E σωτηρίαν τῶν νόμων, Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,21· **5)** ἀσφάλεια, ἀσφαλὴς διαφύλαξις : Πλάτ.Νόμ. 908A σωτηρίας ἕνεκα τοῖς πολλοῖς τῶν σωμάτων, αὐτ.909A ἐπὶ τῇ τῆς ψυχῆς σωτηρίᾳ· ‖ τρόπος διαφυλάξεως, προστασίας : Ἀριστλ.Πολιτ. 1301a,23· ‖ εἰδ. ἐγγύησις περὶ τῆς ἀσφαλοῦς διαφυλάξεως : Δημ.927 σωτηρία ἔστω τῶν ὑποκειμένων· **6)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰδ. ἐκκλ., ἐπὶ τῆς ψυχῆς, διάσπασις, λύτρωσις ἐν τῇ μετὰ θάνατον ζωῇ· ‖ ἡ δι᾿ ἀποσκορακίσεως τῆς ἁμαρτίας, διὰ ψυχικοῦ ἐξαγνισμοῦ ἀποφυγὴ τῆς μετὰ θάνατον κολάσεως : ΚΔ Πέτρ.1,1,9 σωτηρίαν ψυχῶν περὶ ἧς . . ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται, αὐτ.Ἐφ.1,13, Θ.Λειτουργ.Δέησις ὑπὲρ . . τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν τῷ Κυρίῳ δεηθῶμεν· πρβλ. σωτὴρ βλ.λ.5)· **7)** ἐξασφάλισις, μτ. γενικ. : Θουκ.2,60 ταῖς κατ᾿ οἶκον κακοπραγίαις ἐκπεπληγμένοι τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀφίεσθε, Πλάτ.Πρωτ.365D· . **8)** ὁμ. ἐξασφάλισις ἐναντίον τινός, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Φιλήμ.213,12 ἀπορίας σωτηρία· **9)** σωματικὴ ὑγεία, εὐεξία : Πάπ.

σωτηριακόν Ἡσ. «τὸ εἰς ἐκφορὰν νεκροῦ διδόμενον».

σωτηριασταί (οἱ) Ἐπιγρ. προσκυνηταί, λάτρεις τῆς Ἀρτέμιδος Σωτείρας ἐν Ῥόδῳ.

σωτηρικός-ή-όν μτγν. διατηρητικός, συντηρητικός τινος, μτ. γενικ. : Γαλ.11,15 (Kühn) τῶν τεχνῶν αἱ μὲν ποιητικαὶ τῶν μὴ ὄντων, αἱ δὲ σωτηρικαὶ τῶν γεγονότων, Ἀθανάσ.1,494· ‖ τὰ σωτηρικά ὄνομα τελετῆς, ἑορτῆς τινος : Ἐπιγρ.

σωτηριοποιός-όν μσν. σωτήριος, σωστικός : Στουδ.Θεόδ.180C τῆς σωτηριοποιοῦ ὁδηγίας.

σωτήριος-ία-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄγων εἰς σωτηρίαν, ὁ σῴζων, ἀπαλλάττων ἀπὸ δυσχεροῦς καταστάσεως, κινδύνου, δεινοῦ τινος, καταστροφῆς : Αἰσχ.Ἱκ.213 καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους, Πλάτ.Πρωτ.311A· ‖ ἐπὶ συμπτωμάτων δηλούντων ἀνάρρωσιν, μεταβολὴν τῆς καταστάσεως ἀσθενοῦς ἐπὶ τὸ βέλτιον : Ἱππ.Ἀφ.7,37· ὁθ. κ. : Γαλ.9,574 ὀλιγοχρόνιόν τε καὶ σωτήριον δηλοῖ τὸ νόσημα· ‖ ὁ διατηρητικός, συντηρητικός, ὁ διασῴζων : Αἰσχ.Χο.236 ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου (μέλλοντος νὰ διαιωνίσῃ τὸ γένος)· ‖ μτ. δοτ. ὁ φέρων ἀσφάλειαν, σωτηρίαν εἴς τι : Ἡράκλειτ.61, Αἰσχ.Ἑπτ.183 ἦ ταῦτ᾿ ἀρωγὰ καὶ πόλει σωτήρια, Εὐρ.Ἡρακλ.402, αὐτ.Φοίν.918, Ἐπιγρ.Θάσου νηυσίν τε καὶ ναύτῃσιν σωτήριον· ὁμ. κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Ξεν.Ἀπομν.3,3,10 τὸ πείθεσθαι σωτηριώτερον αὐτοῖς, αὐτ.Ἱππ.3,12· κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.Ἐπιστ.354B τὸν τῶν ἐφόρων δεσμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον, Ἀριστλ.Πολιτ. 1314a,13· **2)** ἐπὶ προσ. ἢ θεῶν, ὁ φέρων τὴν σωτηρίαν, ὁ σωτήρ : Σοφ.Ἠλ.281 θεοῖσι ἔμμην᾿ ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις, αὐτ.ἀπ.425, Εὐρ.Ὀρ.657 μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ σωτήριος στάς, αὐτ.Βάκχ.905· μτ. γενικ. προσ. : Σοφ.Αἶ.799 τάχ᾿ ἂν γενοίμεθ᾿ αὐτοῦ . . σωτήριοι· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. : Εὐρ.Ὀρ.1637 (Ἑλένη) ναυτίλοις σωτήριος, Θουκ.7,64 τοῖς ξύμπασι σωτήριος· **3)** τὸ οὐδ. τὰ σωτήρια ὡς οὐσ. σωτηρία, διάσωσις : Σοφ.Ἠλ.925 τέθνηκεν . . τἀκείνου δέ σοι σωτήρι᾿ ἔρρει, Ἀριστλ.Ῥητ.1383a,17· ‖ ὁμ. καθ᾿ ἑνικ. τ. : Αἰσχ.Εὐμ.701 ἔρυμά τε χώρας καὶ πόλεως σωτήριον, Λουκ.ΖΤραγ.18 ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι· **4)** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τὰ σωτήρια (ἐνν. ἱερά) εὐχαριστήριος θυσία πρὸς θεὸν ἐπὶ διασώσει : Ξεν.Ἀν.3,2,9 εὔξασθαι τῷ θεῷ ταύτῳ . . θύσειν σωτήρια, αὐτ.5,1,1, Πάριον Χρον.7 τὰ σωτήρια ἔθυσεν, Λουκ.Ἑρμότ. 86· μτ. γενικ. προσ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,10,7 καὶ σωτήρια τοῦ βασιλέως ὁ δῆμος . . ἐπανηγύριζε· ‖ εἰδ. ἑορτή, τελετὴ ἐν Δελφοῖς εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τοῦ τόπου ἀποχωρήσεως τῶν Γαλατῶν : Ἐπιγρ.· **5)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. κτ. πληθ. ἡ ἀμοιβὴ ἰατροῦ : Πολυδ.6,186· **6)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. εἰδ. σημ. ὁ δημόσιος ἀπόπατος ἐν Σμύρνῃ : ΑΠ 9,642, Σουΐδ.· **7)** ὁ Σωτήριος ὄνομ. μηνός : Πάπ. (δ.γρ. Σωτήρειος).

σωτηριοτόκος (ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἡ τὸν Σωτῆρα τεκοῦσα, ἐπίθ. τῆς Παναγίας : Ἀθανάσ.2,412F.

σωτηριώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ἄγων εἰς σωτηρίαν, ἀπαλλαγὴν ἀπὸ δεινοῦ τινος, σωτήριος : Ἰουλιον.ἐν Ideleri Phys.2,464,1 τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην σωτηριώδη τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνειν· κ. ὑπερθ. : Γαλ.14,248 ὡς σωτηριωδέστατον αὐτοῖς εἶναι φάρμακον· ‖ γεν. ἐπωφελής, ὠφέλιμος· κ. συγκρ. : Δίων Κ 53,19 ἡ μὲν οὖν πολιτεία αὕτω τότε πρός τε τὸ βέλτιον καὶ πρὸς τὸ σωτηριωδέστερον μετεκοσμήθη, Στουδ.Θεόδ.349C οὗ τί ἂν γένοιτο σωτηριωδέστερον ;

σωτηριωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωτηριώδη βλ.λ., σωτηρίως, ἐπωφελῶς : Ἐπιφάν.1,20C, Ἀέτ.5,51, Ἀνδρ.Κρ.30.

σωτηρίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωτήριον βλ.λ.1), ἐπωφελῶς : Ἀντίπ.Στωικ.2,256 σωτηρίως καὶ συμφερόντως εἰς τὰ ὅλα, Φίλ.2,12, Πλούτ.Λυκ.5, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,113 τεταγμένως καὶ σωτηρίως τὸ ὅλον ἐκίνει (ἡ δίκη), Ὠριγ.1,204C σωτηρίως τὰ περὶ ἕκαστον οἰκονομεῖν, Στουδ. Θεόδ.158C· **2)** εἰδ. σημ. κατὰ τρόπον δεκτικὸν θεραπείας : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,8,74 τρῶσαι οὐ θανασίμως ἀλλὰ σωτηρίως· ‖ φρ. σωτηρίως ἔχω ἐπὶ ἀσθενῶν, ἔχω ἐνδιάθετον τάσιν, δυνατότητα πρὸς ἀνάρρωσιν : Πλούτ.Ἠθ.918D.

σῶτρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ξυλίνη ἢ μεταλλίνη στεφάνη τροχοῦ : Πολυδ.1,144, αὐτ.10,53.

σωφρόνημα-ατος (τὸ) -πρᾶξις σωφροσύνης : Ξεν.'Αγησ.5,4 **ἀρ' οὐ τοῦτό γε ἤδη τὸ σωφρόνημα καὶ δαιμόνιον**, Στωικ.άπ.3,136· πρβλ. σωφρόνισμα.

σωφρονίζω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα σώφρονα, φρόνιμον, συνετίζω, τὸν κάνω νὰ βάλη γνώση, νὰ γίνη φρόνιμος : Εὐπ.άπ.209, Πλάτ.Γοργ.478D **σωφρονίζει .. καὶ ἰατρικὴ γίγνεται πονηρίας ἡ δίκη**, Ξεν.ΚΠ 3,1,20 **ἡ τοιαύτη εἶναι σωφρονίζειν ἱκανή**, αὐτ.3,1,22, αὐτ.8,6,16, αὐτ.'Ιερ.10,3, αὐτ.'Αν. 7,7,24, Δημ.798 **τοὺς πονηροτάτους τάς γε συμφορὰς σωφρονίζειν λέγουσιν**, Λουκ.'Αλέξ.5,-**ἐλπίζω τὸ πάθημά σου νὰ σὲ σωφρονίσῃ**· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. συμβουλεύω νὰ .. : ΚΔ Τίτ.2,4 **ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους**· ‖ παθ. συνετίζομαι, συνέρχομαι, βάνω γνώση : Θουκ.6,78 **τὰς Συρακούσας κακωθῆναι, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται**, Ξεν.ΚΠ 3,1,19, αὐτ.'Αν.6,1,28, Πλάτ.Φαίδ.69A, 'Ωραπ.'Ιερογλ.2,77 **ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας .. τῆς πρώην ὕστερον σωφρονισθέντα**· **2)** ἀναφ. πρὸς πάθη, διαθέσεις, ὁρμάς, καθιστῶ ἠπιώτερον, καταστέλλω : 'Αντιφ.2,3,3 **ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης**, Ξεν.'Απομν.2,1,16 **οὐ τὴν μὲν λαγνείαν αὐτῶν τῷ λιμῷ σωφρονίζουσι;**· ‖ εἰδ **σωφρονίζω** ἀμπνοάς ἀναπνέω μετ' ἐλάσσονος σφοδρότητος, ἐντάσεως : Εὐρ.'Ηρ.869· **3)** γεν. περιορίζω, μετριάζω : Θουκ.8,1 **τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι**· **4)** ρηματ.π. σωφρόνισις, σωφρόνισμα, σωφρονισμός, σωφρονιστήρ, σωφρονιστήριον, σωφρονιστής.

σωφρονικός-ή-όν ὁ φύσει σώφρων, μέτριος, φρόνιμος, συνετός, ἐπὶ προσ. : Ξεν.'Απομν 1,3,9 **Κριτόβουλον ἐνόμιζες εἶναι τῶν σωφρονικῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ τῶν θρασέων**, 'Αριστλ.Ρητ.1390a, 14, αὐτ.ΗΝικ.1144b,5, Στωικ.άπ.1,100· μτ. αἰτ. : Λουκ. Τίμ.54 **σωφρονικὸς τὴν ἀναβολήν**· **2)** ἐπὶ πραγμάτων, καταστάσεων, διαθέσεων, δηλωτικὸς σωφροσύνης, φρονήσεως, περιεσκεμμένος: Πλάτ.Πολιτ.307A **ὡς ἡσυχαῖά πού φαμεν ἑκάστοτε καὶ σωφρονικά**, Πολύβ.22,20,2 **σωφρονικὴν καὶ πολιτικὴν σεμνότητα**, Μουσών.άπ.18b,104Η, Κλήμ.'Αλ. Παιδ.195 **τὰ αὐστηρὰ καὶ σωφρονικὰ μέλη**· ‖ οὐδ. κ. **τὸ σωφρονικὸν** ἡ σωφροσύνη, φρονιμάδα : Ξεν.'Απομν.2,10,5.

σωφρονικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον σωφρονικὸν βλ.λ., φρονίμως, συνετῶς : 'Αριστφ.'Ιππ.544 **ὅτι σωφρονικῶς κοὐκ ἀνοήτως .. ἐφλυάρει**, Σωρ.1, 33 **αἱ μὴ σωφρονικῶς ἀγόμεναι παρθένοι**.

σωφρονισείω μσν. ἐφετ. τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.: Παχυμ.ΓΜελέται 11,216,6 **δῆλος ἦν μὴ ὅτι γε σωφρονισείων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσχατα ἐμὲ δρασείων κακά**.

σωφρόνισις-εως (ἡ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ σωφρόνισμα βλ.λ. : 'Αππ.Καρχ.78.

σωφρόνισμα-ατος (τὸ) - ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.1), σωφρονισμός, παίδευσις, τιμωρία γινομένη πρὸς παραδειγμάτισιν, καὶ πρὸς συνετισμόν : Αἰσχ.'Ικ.992 **καὶ ταῦθ' ἅμ' ἐγγράφεσθε πρὸς γεγραμμένοις πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός**, 'Αρίσταρχ.Τραγ.3, 'Αππ.Καρχ.78 **ἀλλ' ἐς σωφρόνισμα .. καὶ μετριοπάθειαν ἡ τῆς ἡμετέρας μεταβολῆς ὀξύτης ἔστω** (δ.γρ. σωφρόνισιν).

σωφρονισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.1), συνέτισις, ἰδίως δὲ καλασμός, τιμωρία πρὸς παραδειγματισμόν, συνετισμόν, παίδευσις : Στράβ.1,2,3, 'Ιώσ.ΠΙ 2,1,3, Πλούτ.'Ηθ.712C, αὐτ.961D, Γρηγ.Νύσσ.3,457B,'Ιμέρ. 'Εκλ.37,7, Βασιλικὰ 1,4B **τῷ προσήκοντι ὑποβάλλεσθαι σωφρονισμῷ**, Στουδ.Θεόδ.353D· **2)** σωφροσύνη, ἐγκράτεια, μετριότης : ΚΔ Τιμ.2,1,7 **ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα .. δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ**, ASS Σεπτ.5,33C **σωφρονισμοῦ παράδειγμα**.

σωφρονιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ σωφρονιστὴς βλ.λ., ὁ κολαστής : Πλούτ.Κάτ.Πρεσβ. 27 **ἐβούλετο τοῦτον γοῦν τὸν φόβον ὥσπερ χαλινὸν ἐγκεῖσθαι σωφρονιστῆρα τῇ θρασύτητι τῶν πολλῶν**, Εὐστ.Πον 278,42· **2)** κ. νεώτ. ἕκαστος τῶν μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἢ καὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας φυομένων γομφίων ὀδόντων εἰς τὰ ἐσώτατα ἄκρα τῶν δύο γνάθων, ἄ. κραντήρ, δημ. φρονιμίτης : 'Ιππ Σαρκ.13, Κλεάνθ.Στωικ.άπ.1, 118· **3)** σωφρονιστὴρ λίθος ἐν Θήβαις, ὁ ἀποδώσας τὸ λογικὸν εἰς τὸν 'Ηρακλέα : Παυσ.9,11,2.

σωφρονιστήριον (τὸ) κ. νεώτ. τόπος σωφρονισμοῦ, κτίριον, οἴκημα προωρισμένον διὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς καταδίκων, φυλακή : Πλάτ.Νόμ. 908A, Φίλ.2,54 **τὸ γοῦν χωρίον οὐδ' ὀνομάζειν ἔτ' ἠξίουν εἱρκτήν, ἀλλὰ σωφρονιστήριον**, - **σωφρονιστήριον Συγγροῦ**.

σωφρονιστής (ὁ) ὁ σωφρονίζων τινά, ὁ ἐμβάλλων σωφροσύνην, τιμωρός, κολαστής : Θουκ.6,87 **μήθ' ὡς δικασταί, μηθ' ὡς σωφρονισταί, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε**, Πλάτ.Πολ.471A **σωφρονισταὶ ὄντες οὐ πολέμιοι**, Δημ.433· μτ. γενικ. : Θουκ.8,48 **τὸν δὲ δῆμον σφῶν τε καταφυγὴν εἶναι καὶ ἐκείνων σωφρονιστήν**, αὐτ.3,65· ὁμ. κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,24 **οὔτε ἀφῆκαν τὰς τῶν γυναικῶν φυλακάς, ἀλλὰ πολλοὺς ἔθεσαν ἐπ' αὐταῖς νόμους σωφρονιστάς**· **2)** εἰδ. ἐν ταῖς ἀρχαίαις 'Αθήναις ἕκαστος τῶν δέκα ἀρχόντων, ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἢ ὑπὸ τοῦ 'Αρείου Πάγου ἐκλεγομένων, τῶν ἐχόντων ὡς ἔργον τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν ἐφήβων, ἵνα οὗτοι σωφρόνως καὶ ἐναρέτως διάγωσι : Πλάτ.'Αξ. 367A **πᾶς ὁ τοῦ μειρακίου πόνος ἐστὶν ὑπὸ σωφρονιστάς**, 'Αριστλ.'Αθ.42,2, 'Επιγρ.; - **οἱ κοσμηταὶ ἦσαν βοηθοὶ τῶν σωφρονιστῶν**.

σωφρονιστικός-ή όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σωφρονίζων, συνετίζων, παιδεύων : Πολυδ 3,100 **λόγοι σωφρονιστικοί**, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,21 **οὐ γὰρ ὅτι δύναμιν ἔχει σωφρονιστικήν, καταστέλλει τὴν διάνοιαν**, Εὐστ.137,87,-**σωφρονιστικὰ μέτρα**, - **φυλακαὶ σωφρονιστικαί**, - **σωφρονιστικὰ συστήματα** (σύνολον ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ ἠθικῶν κανόνων ἐφαρμοζομένων ὑπὸ τῆς πολιτείας πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ψυχικῆς βελτιώσεως καὶ τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκτινόντων ἐν ταῖς φυλακαῖς ποινήν).

σωφρονιστύς-ύος (ἡ) ὁ σωφρονισμός : Πλάτ. Νόμ.934A **δίκην δὲ ἕκαστος .. σωφρονιστύος ἕνεκα ξυνεπομένην προσεκτισάτω**.

σωφρονίτης (ὁ) δημ. ὁ σωφρονιστὴρ βλ.λ.2), ὁ φρονιμίτης.

σωφρονολογῶ-έω μσν. σωφρόνως ὁμιλῶ, μιλῶ μὲ φρονιμάδα : Οἰκουμ.εἰς 'Αποκάλ.456,23.

σωφρονῶ-έω, ποι. σαοφρονῶ ('Οππ.'Αλ.3,446, 'Αγαθ.ἐν ΑΠ 5,301,1) ἔχω σώας τὰς φρένας, ἐχεφρονῶ, εἶμαι στὰ καλά μου : 'Ηρ.3,45 **ἦν δ' ἁμάρτω, φάναι Πέρσας τε λέγειν ἀληθέα καὶ ἐμὲ μὴ σωφρονέειν**, ΚΔ Μᾶρκ.5,15 **καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον .. καὶ σωφρονοῦντα**, Γαλ.15,449, Βάβρ.90,4· **2)** εἶμαι σώφρων, μετριόφρων, σεμνός, δείκνυμαι κύριος ἐμαυτοῦ : 'Ηράκλειτ.112, αὐτ.116, Αἰσχ.Πρ.982 **καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι**, αὐτ.Πέρσ.829, 'Αντιφ.2,2,5, Θουκ.8,24 **Χῖοι γὰρ μόνοι .. ηὐδαιμόνησάν τε ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν**, Πλάτ.Φαῖδρ.244A, Ξεν. ΚΠ 8,1,30 **ὅταν γὰρ ὁρῶσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν, τοῦτον σωφρονοῦντα**· κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Εὐρ.ΙΑ 1159 **εἴς τ' 'Αφροδίτην σω-**

φρονοῦσα καὶ τὸ σὸν μέλαθρον αὔξουσ', Ξεν.'Απομν.1,1,20· || εἰδ. σωφρόνως, μετὰ συντηρητικότητος φέρομαι, πολιτεύομαι : 'Ανδοκ.1,109 εἰ ἐθέλοιμεν οἱ πολῖται σωφρονεῖν τε καὶ ὁμονοεῖν ἀλλήλοις, Ξεν.'Απομν.3,5,21 ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς, ἔνθα μάλιστα δεῖ σωφρονεῖν τε καὶ πειθαρχεῖν· || τὸ σωφρονεῖν ἡ σωφροσύνη : Αἰσχ.'Αγ. 1425 γνώσει διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν· 3) συνέρχομαι, γίνομαι κύριος ἐμαυτοῦ : 'Ηρ.3,64 ὑπὸ τῆς συμφορῆς τῆς τε ἐκ τοῦ μάγου ἐκπεπληγμένος καὶ τοῦ τρώματος ἐσωφρόνησε, Αἰσχ.Εὐμ.521 ξυμφέρει σωφρονεῖν ὑπὸ στένει, αὐτ.1000, Σοφ.Αἶ.1259 θαρσῶν ὑβρίζεις κἀξελευθεροστομεῖς. οὐ σωφρονήσεις;, αὐτ.Φοίν.1259· 4) παθ. τὰ σεσωφρονημένα τὸ σωφρόνως πεπραγμένα : Αἰσχίν.2,4.

σωφρόνως ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. σωφρονέστερον κ. σωφρονεστέρως, ὑπερθ. σωφρονέστατα, φρονίμως, συνετῶς μετὰ περισκέψεως, ἐγκρατείας ἢ σεμνότητος : 'Ηρ.4,77 τούτοισι δὲ εἶναι μούνοισι σωφρόνως δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον, Αἰσχ.'Επτ.644, αὐτ.Εὐμ.44 λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένος, 'Αριστφ.'Ιππ.334, Πλάτ.Πολ. 399B ἀλλὰ σωφρόνως τε καὶ μετρίως ἐν πᾶσι τούτοις πράττοντα, αὐτ.'Αλκ.1,134D, σωφρόνως διάγω· ὁμ. συγκρ. κ. ὑπερθ.: Εὐρ.ΙΑ 379, Θουκ.1,84, 'Ισοκρ.7,13, Πλάτ.Νόμ.728F, Ξεν.'Ιππ.1,14.

σωφροσύνη (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. σωφροσύνα, ἐπ. κ. ποι. σαοφροσύνη τὸ ἔχειν σῶας, ὑγιεῖς τὰς φρένας, σύνεσις, φρόνησις, νηφαλιότης, φρονιμάδα : 'Οδ.ψ 13 καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν, Θέογν.379 ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος ἤν τε πρὸς ὕβριν, αὐτ.701, αὐτ. 1138, 'Επίχ.101, Θουκ.1,84 αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει, αὐτ.8,64, Ξεν.'Απομν.1,1,16, ΚΔ Πράξ. 26,25 οὐ μαίνομαι .. ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα φθέγγομαι· 2) ἐγκράτεια, μετριότης εἰς τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας, ἁγνότης, φρονιμάδα : Δημόκρ.210, Εὐρ.ΙΑ 545 μάκαρες οἳ μετρίας θεοῦ μετά τε σωφροσύνας μετέσχον λέκτρων 'Αφροδίτας, 'Αριστφ.Νεφ.962 λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο, ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη νενόμιστο, αὐτ.Πλ.563, 'Ανδοκ.1,131, Πλάτ.Φαῖδρ.237E, αὐτ.Συμπ.196C εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σωφροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, 'Αριστλ. Πολιτ.1263b,9· 3) εἰδ. μορφή, σύστασις τοῦ πολιτεύματος παρέχουσα ἐν μέτρῳ δημοκρατικὰς ἐλευθερίας εἰς τὸν λαόν : Θουκ 8,64 σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν πρασσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν.

σωφρόσυνος-η-ον μτγν. ὁ σώφρων, φρόνιμος : Πορφ.Κατ.135,23.

σώφρων-ονος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ποι. σαόφρων ὁ ἔχων σῶας τὰς φρένας, ὑγιὴς τὸν νοῦν, δθ. φρόνιμος, συνετός, μυαλωμένος : 'Ιλ.Φ 462 ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο ἔμμεναι .., Θέογν.431 ὅστις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, αὐτ.454,αὐτ497, 'Ηρ.1,4· μτ. ἐμπροθ προσδιορ. : Ξεν.'Απομν.4,3,2·. 2) κ. ἐπὶ πραγμ., λόγων ἢ διαθέσεων, καταστάσεων : Θέογν.754, 'Αριστφ.Νεφ.1025 τοῖσι λόγοις σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος, Θουκ.3,59 φείσασθαι δὲ καὶ ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ οἴκτῳ σώφρονι, Αἰσχίν.3,4 σεσίγηται μὲν τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῇ πόλει· 3) ἐγκρατής, μέτριος περὶ τὰ σαρκικά, ἁγνός, νηφάλιος, φρόνιμος : Αἰσχ.Χο 140 αὐτῇ τέ μοι δὸς σωφρονεστέρᾳ πολὺ μητρὸς γενέσθαι, Σοφ.Αἶ.132, 'Ανδοκ.4,14 οὕτως ὑβριστὴς ἦν .. ὥστ' ἠνάγκασε τὴν γυναῖκα σωφρονεστάτην οὖσαν ἀπολιπεῖν, Πλάτ.'Ορ.415D σώφρων ὁ μετρίας ἐπιθυμίας ἔχων, αὐτ.Γοργ.491D, ΚΔ Τιμ.1, 3,2 δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι .. νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον· || κ. ἐπὶ πραγμάτων, διαθέσεων, καταστάσεων : Αἰσχ.'Αγ.1664 σώφρονος γνώμης δ' ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντ' αἰδουμένης, αὐτ.'Ικ.710,Εὐρ.'Ορ.558 ἀθέοισιν ὑμεναίοισι κοὐχὶ σώφροσιν εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ', Πλάτ.'Επιστ.336C, αὐτ.Νόμ.733E λέγωμεν δὴ σώφρονα βίον ὁ γιγνώσκων θήσει πρᾷον .. μαλακὰς δὲ ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτας οὐκ ἐμμανεῖς παρεχόμενον· 4) τὸ οὐδ. ἐνάρθρ. ὡς οὐσ. ἡ σωφροσύνη, ἡ φρονιμάδα : Εὐρ.'Ιππ.431 τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχῇ καλόν, Θουκ.1,37, αὐτ.3,82 τὸ δὲ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· || μτ. γενικ. ὑποκειμ. ἡ ἐγκράτεια, ἡ σωφροσύνη τινός : Εὐρ.'Ανδρ.305 ἄγαν ἔλεξας ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας, καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός, αὐτ.346· κ. κτ. πληθ. : Σοφ.ἀπ.683 τὰ σώφρονα λάγδην πατεῖται.

σώχω μτγν. ἰων. ἀντὶ ψώχω βλ.λ., τρίβω : Νίκ.Θηρ. 590 κολλυβάτειαν ἑλὼν τροχαλῷ δ' ἐνὶ λίγδῳ σώχειν, αὐτ.696, 'Ησ.· πρβλ. κατασώχω.

σώω ἐπ. τ. τοῦ σῴζω βλ.λ.

T

T, τ, ταῦ (Καλλί. π. Ἀθήν.10,453D) (τὸ) κ. μσν., **νεώτ.** κ. δημ. ἄκλ., δημ. κ. **τά,** τὸ δέκατον ἔνατον κατὰ τάξιν γράμμα τοῦ Ἰωνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ εἶτα τοῦ ἑλληνικοῦ προελθὸν ἐκ τοῦ φοινικικοῦ **tau** προφερομένου κατὰ τοὺς Ο' ὡς θαῦ καὶ σημαίνοντος ἑβραϊστὶ σῆμα, σημεῖον· ‖ ἡ γραφὴ αὐτοῦ παρέμεινε σχεδὸν ἀμετάβλητος μέχρι σήμερον, ἡ χειρόγραφος δὲ μορφὴ τ τοῦ μικρογραμμάτου ἀλφαβήτου ἀπαντᾷ μόνον ἀπὸ τῶν ὑστέρων βυζαντινῶν χρόνων· ‖ εἶναι φιλὸν σύστοιχον τῷ μέσῳ δ κ. τῷ δασεῖ θ· **2)** ὁ κλειστός, ἄηχος· καὶ ἀκοριαῖος ὀδοντικὸς φθόγγος αὐτοῦ, σχηματιζόμενος διὰ τῆς γλώσσης ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν φατνίων τῶν ὀδόντων τῆς ἄνω σιαγόνος, προέρχεται ἐξ ἰαπετικῆς κληρονομίας (**pater - πατήρ, tres - τρεῖς**)· ‖ ὁμ. ἐκ τοῦ ἰαπετικοῦ ὑπερωϊκοῦ **φθόγγου qu,** μεταβληθέντος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πρὸ τῶν φων. ι κ. ε εἰς τ, πρὸ δὲ τοῦ α κ. ο καὶ τῶν συμφώνων εἰς π, οἷον **que - τέ, quis - τίς,** ἀλλὰ **quot - πόσος**· ‖ ὁμ. προέρχεται ἐκ τοῦ θ κτ. ἀνομοίωσιν τοῦ δασέος, οἷον **θίθημι - τίθημι, θρέφω - τρέφω, ταχύς - θάσσων**· ‖ διπλοῦν τ προέκυψεν ἐκ σσ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἀττικῇ κ. ἄ. διαλέκτοις : **πλήσσω - πλήττω, πράσσω -πράττω, κισσός - κιττός, κόσσυφος - κόττυφος, γλῶσσα - γλῶττα** (τὰ ρ. ὅμως πτήσσω, πτίσσω κ. πτύσσω ὡς κ. πάντα τὰ εἰς -ισσα θηλ. ὀνόμ. τῆς α' κλ. μένουσιν ἀμετάβλητα)· ‖ ἐν τῇ ἀττ. ὁμ. τὸ τ προῆλθε κ. ἐκ τοῦ ἁπλοῦ σ : **σήμερον - τήμερον, σεῦτλον - τεῦτλον**· ‖ παρά τισι τῶν ἀρχ. διαλέκτων προῆλθε καὶ ἐκ τοῦ συμπλέγματος στ, οἷον ἐν τῇ βοιωτ. **ἴττω** (ἴστω)· ‖ κ. ἐν τῇ κρητ. ἐκ τοῦ **κτ** οἷον **νυκτί - νυττί**· ‖ δημ. ὁμ. προῆλθεν ἐκ τοῦ θ ἐν τοῖς συμπλέγμασι σθ, χθ, φθ, οἷον **μισθός - μιστός, χθές - χτές, φθάνω - φτάνω**· ‖ ὁμ. κ. ἐν τῷ συμπλέγματι ρθ, οἷον **ὀρθός - ὀρτός**· ‖ ἀντιθ. ἐν τῷ συμπλέγματ. πτ μετατρέπει τὸ π εἰς φ, οἷον **πτύω - φτυῶ, - κόπτω - κάφτω**· **3)** π. τοῖς Αἰολ. κ. Δωρ. εἶναι ἐν χρ. π ἀντὶ τ, ἰδ. τὸ ἀρκτικὸν σπ- ἀντὶ στ-, οἷον **σπολάς** ἀντὶ **στολάς**· **4)** π. τοῖς Ἴωσι τὸ φιλὸν τ εἶναι ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ συστοίχου δασέος θ, οἷον **αὖτις** ἀντὶ **αὖθις**· ‖ κ. ἐν συνθέσει κ. ἐν ἐκθλίψει τὸ φιλὸν διαμένει ἄτρεπτον πρὸ δασυνομένου φωνήεντος, οἷον **κατεῖλον** ἀντὶ **καθεῖλον, κατ' ἡσυχίην** ἀντὶ **καθ' ἡσυχίαν**· **5)** π. τοῖς Ἀττ. οἱ καταλήξεις τῶν οὐσ. -θρον -τρον ἐναλλάσσονται, οἷον **μίσητρον - μίσηθρον**· **6)** αἱ ποιητ. ἐκ μετρικῶν λόγων παρεμβάλλουσιν ἐνίοτε τ μετὰ τὸ π ἐν ἀρχῇ λέξεών τινων, οἷον **πόλις - πτόλις, πόλεμος - πτόλεμος**· ‖ ὁμ. παρεμβάλλεται τ πρὸ τῶν καταλήξεων **-μός -μή,** οἷον ἐν ταῖς λ. **ἀτμός - ἐφετμή**· **7)** σύχν. τίθεται ὡς ἐνεστ. πρόσφυμα ἐν ρ., οἷον **κόπτω - βλάπτω - ράπτω**· **8)** πρὸ ἑπομένου σ ἀφωμοιώθη πρὸς αὐτό, οἷον **ἀνύτω - ἤνυ(τ)σα, νεότητ-ος - νεότη(τ)ς, δάτ-σασθαι - δάσσασθαι, νύκτ-ς - νύκ(σ)ς - νύξ**· **9)** πρὸ τοῦ ι κ. υ ἐτράπη εἰς τσ κ. τέλος ἔμεινεν ἁπλοῦν σ, οἷον **δότις - δόσις, potis - πόσις, θέτις - θέσις, πλαύτ-ιας - πλούσιος, τύ - σύ,** ἐκτὸς ἂν προηγῆται σ, ὁπότε μένει ἀμετάβλητον, οἷον **πίστις - πύστις** (ἐκ τοῦ πύθ-τις)· ‖ γεν. ἡ συλλαβὴ -τι μετεβλήθη εἰς -σι (ἐξαίρεσις παρατηρεῖται εἴς τινας τῶν δωρικῶν διαλέκτων), οἷον **ἀθάνατος - ἀθανασία, λέγοντι - *λέγονσι-λέγουσι, πάντια - *πάνσια -πᾶσα**· **10)** κ. δημ. ἐξέπεσε κτ. ἀνομοίωσιν πρὸς ἑπόμενον τ, οἷον **πυκτίον** ἐκ τοῦ **πτυκτίον** (πτύσσω) **-πεντήκοντα,** δημ. **πενήντα** ἐκ τοῦ **πεντήντα**· **11)** ἀφωμοιώθη ἐνίοτε ἐν συνθ. πρὸς τὰ ἑπόμενα σύμφ. κ, π, β, φ, οἷον **κατάβαλε-*κάτβαλε - κάββαλε, κατάκειμαι - *κάτκειμαι - κάκκειμαι**· **12)** ἐν τέλει λ. ἐκπίπτει, οἷον **μέλιτ-ος μέλι(τ) - μέλι**· **13)** σπαν. ἐν διαλέκτοις ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ κ οἷον **πότε - πόκα**· **14)** ἐν συνθ. κ. ἐκθλ. πρὸ δασέος φων. ἐγένετο θ : **μεθ' ὅλα, καθηλῶ**· **15)** δημ. ἐν τῷ συμπλέγματι τρ- τρέπεται πολλάκις εἰς τὸ σύστοιχον θ, οἷον : **βάτραχος - βαθρακός, τρέφω-θρέφω, - τροφὴ θροφή**· ὁμ. εἰς δ : **ἄτρακτος - ἀδράχτι**· ‖ εἴς τινας λ. ἐτράπη εἰς κ, οἷον **σεῦτλον - *σεῦκλο - σέσκ(ου)λο, πτύον - φκυάρι, φτειάνω - φκειάνω**· ‖ ὁμ. εἰς τσ : **κληματίς - κληματσίδα, ρητίνη - ρετσίνα, βατίς-βατσί, τυκά - τσουκάνι, κατηφής-κατσούφης**· ‖ σπαν. ἐτράπη εἰς χ, οἷον **φάτνη - παχνί**· **16)** δημ. τὸ σύμπλεγμα **τj** προφέρεται διαλεκτικῶς ὡς θj : **μάτια - μάθια, φωτιά - φωθιά**· ‖ κ. κτ. ἀναλογίαν : **ξωτικιά - ξωθιά**· ‖ ἐν τῇ κυπρ. διαλ. ἐτράπη τὸ σύμπλεγμα τοῦτο εἰς **δκι** : **μάτια - μάδκια**· ‖ κ. ἀντιθ. ἰδιωμ. **γκι** εὕρηται ἀντὶ **ντι** : **ἀρχοντιά - ἀρχογκιά, ἀπάντιο - ἀπάγκιο**· **17)** ἐν τῇ διαλ. τῆς Μυτιλήνης καὶ ἐν τῇ Τσακωνικῇ τὸ τ πρὸ τοῦ i (ι, υ, ει) ἐτράπη εἰς **κ** (κοππακισμός), οἷον **τυρί - κυρί** (Μυτ.), **ἀτιμία - ἀκινία, τυφλός - κυφλὲ** (Τσακ.)· **18)** δημ. ἐν τῇ προφ. τὸ ἀκαριαῖον ἄηχον τ τῶν ἀρχ. ἤρχισεν ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἤδη χρόνων, καθ' ὃν τρόπον τὰ ἀντίστοιχα φιλὰ **κ, π,** προφερόμενον ὡς ἠχηρὸν **d** κατόπιν τοῦ ἐρρίνου ν ἐν τῇ αὐτῇ λ. ἢ ἐν συνεκφωνήσει, οἷον **πέντε = πενdε** (κ. **διαλεκτικῶς** πολλαχοῦ **πέdε**), - **τὴν τόλμην** (**nd**) - **Ἀντώνιος**· ‖ ἐν τῇ δημ. διὰ τοῦ συμπλέγματος **ντ** ἀποδίδεται τὸ **nd** τῶν ξενικῶν λ., οἷον **banda - μπάντα, mandare - μαντάρω, κάντιο**· ‖ κτ. τοῦτο γράφεται ὁμ. κ. προφέρεται συνήθως καὶ τὸ ἁπλοῦν **d** : **dert - ντέρτι, duro - ντοῦρος**· ‖ διατηρεῖ τὸ τ τὴν ἄηχον προφ. εἰς πολλὰς ξενικὰς λ., αἵτινες εἰς τὰς οἰκείας γλώσσας γράφονται διὰ τοῦ ντ, οἷον **ἀντίκα - γάντι-Σάντος - μαντέκα-καντάδα - καντίνα - κόντες - σκόντο - πόντος - φάντης**· **19)** κ. νεώτ. ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν (Τ', τ') ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσια (300), τὸ τακτικὸν αὐτοῦ τριακοσιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρημα τριακοσιάκις· κάτωθεν δὲ ὀξυτονούμενον ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσιαι χιλιάδες, τὸ τακτικὸν τριακοσιάκις χιλιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρημα τριακοσιάκις χιλιάκις· ‖ εἰς μεσαιωνικὰ λατ. κείμενα τὸ Τ σημαίνει 160, **μετὰ** γραμμῆς δὲ ἄνωθεν 160.000· **20)** κ. νεώτ. ἐν ταῖς ἐκδόσεσι τοῦ Ὁμ. τὸ Τ δηλοῖ τὴν 19ην ραψῳδίαν τῆς Ἰλιάδος, τὸ δὲ τ τὴν 19ην **ραψῳδίαν τῆς Ὀ-**

δυσσείας 21) νεώτ. κ. δημ. ἐν παραπομπαῖς εἰς βιβλία ἢ περιοδικὰ τὸ τ. ὑποδηλοῖ τὸν τόμον τοῦ ἔργου εἰς ὃν γίνεται ἡ παραπομπή· 22) νεώτ. ἐν τῇ ἀριθμητικῇ τὸ Τ σημαίνει τόκος· 23) ὁμ. ἐν κειμένοις τὸ τ. μτ. ἕ., ἤτοι τἕ., τίθεται πολλάκις βραχυγραφικῶς ἀντὶ τῆς λ. τουτέστι· 24) ὁμ. κατόπιν ἀριθμῶν τὸ τ. συχν. δηλοῖ τόννους· 25) ὁμ. ἐπὶ σημάτων ἢ σημαιῶν τὸ Τ δηλοῖ τὴν λ. τελωνεῖον· 26) εἰδ. νεώτ. κ. δημ. τριπλοῦν Τ ἤτοι ΤΤΤ δηλοῖ τὴν ὑπηρεσίαν ταχυδρομείων, τηλεγραφείων καὶ τηλεφώνων.

τ' σύνδ. ἐν ἐκθλ. ἀντὶ τὲ βλ.λ.· 2) ἀντὶ τοῦ τοι βλ.λ. : 'Οδ.Α 60, αὐτ.347, Σαπφ.28 **θέλω τί τ' εἴπην**, 'Αλκ.ἐν Πάπ.'Οξυρ.· 3) δημ. κτ. ἔκθλ. τῆς ὀνομ. κ. αἰτ. ἑν. κ. πληθ. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. τό, τά : **μὲ τ' ἄρμενα - τ' ἀδέρφι - τ'** ἀγόρι· ‖ ὁμ. κτ. ἔκθλ. τῆς γενικ. τοῦ ἀρσ. κ.θηλ. ἑν. τοῦ, οἷον **τ' ἀνέμου - τ' αἴτου - τ' ἀνήμπορου.**

τά ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὀνομ. κ. αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

ταβαίτας (ὁ) (λ. περσ.) μτγν. ξύλινον ποτήριον : 'Αμύντ.π.'Αθήν.14,500D «ἐν ξυλίνοις ποτηρίοις, οὓς καλοῦσι ταβαίτας».

ταβάλα 'Ησ. «ταβήλα· ὑπὸ Πάρθων οὕτω καλεῖται ὄργανον κριβάνῳ ἐμφερές, ᾧ χρῶνται ἐν τοῖς πολέμοις ἀντὶ σάλπιγγος».

ταβάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. **κ. νταβάνι** ἡ ὀροφὴ βλ.λ. : παροιμ. φρ. **περιμένει νὰ τοῦ πέσῃ ἀπ' τὸ** ταβάνι (ἐπὶ **ἀδρανοῦς ἢ** ὀκνηροῦ).

τάβανος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος διπτέρων **ἐντόμων**, οἶστρος, ἀλογόμυια.

ταβανοσάνιδο (τὸ) δημ. λεπτὴ **σανὶς** κατάλληλος πρὸς ἐπένδυσιν ὀροφῆς.

ταβανόσκουπα (ἡ) δημ. σκούπα, σάρωθρον μετὰ μακροῦ κοντοῦ, χρησιμεῦον πρὸς καθαρισμὸν τῆς ὀροφῆς καὶ τοῦ ἄνω μέρους τοίχων.

ταβάνωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταβανώνω : **τὸ σπίτι θέλει μόνο ταβάνωμα καὶ σοβάντισμα.**

ταβανώνω δημ. κ. ντα- ὀροφῶ, ἐπενδύω τὴν ὄροφην διὰ σανιδώματος ἢ κονιάματος.

ταβαρίτης (ὁ) μτγν. εἶδός τι ἄρτου, ἴσως στρογγύλου τὸ σχῆμα : Σωσίπ.π.'Αθήν.3,109 «ταβαρίτης δ' ἄρτος ἦν πλησίγναθος» (ὁ.γρ. ἀταβυρίτης).

ταβάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. δ. προφ. τοῦ νταβὰς βλ.λ.

ταβάσι(ο)ς (ὁ) πάπ. τοπάζιος : λίθαν **τὸν καλούμενον ταβάσιν, αὐτ. ὁ λεγόμενος ταβάσις ἐκ** τῆς Αἰγύπτου **καταφερόμενος.**

ταβατοῦρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **νταβαντοῦρι** θόρυβος, σύγχυσις, **φωναὶ** σύμμεικτοι, ἀταξία.

ταβέλλα (ἡ) (λατ.) πάπ. πινακὶς πρὸς γραφήν, ἀβάκιον, σημειωματάριον· προβλ.ταμπέλλα· 2) **ταβέλλα ἐλευθερώσεως** γράμμα ἀπελευθερώσεως δούλου : αὐτ.

ταβελλάριος (ὁ) (λατ.) 'Επιγρ., πάπ. κ. μσν. γραμματοφόρος, ἐπιστολιοφόρος : 'Επιγρ.Λυκοσούρας, Πάπ.,Παλλδ. ἐν Βἰ.'Ιω.Χρυσ.ΙΙΒ.

ταβελλίων (ὁ) πάπ. κ. μσν. συμβολαιογράφος ἢ ἀναφορογράφος· Σουΐδ. «ὁ τὰ τῆς πόλεως γράφων συμβόλαια» : Προκ.3,154,17.

ταβέρνα (ἡ) (λατ.) μτγν. κ. δημ. καπηλεῖον, πανδοχεῖον : ΚΔ Πράξ.28,15 **ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις 'Αππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν**· 2) οἰνοπωλεῖον, κρασοπουλειό.

ταβερναρία (ἡ) μσν. εἶδός τι σκηνωτῆς ἢ θεατρικῆς κωμῳδίας· 'Ιω.Λαυρ.'Αρχ.1,40,70 «ἡ μέντοι κωμῳδία τέμνεται εἰς ἑπτά, **εἰς** παλιάταν, τογάταν, ἀτελλάνην, ταβερναρίαν . . ταβερναρία **δὲ** ἡ σκηνωτὴ ἢ θεατρικὴ κωμῳδία».

ταβερνεῖο(ν) (τὸ) λεξ., νεώτ. κ. δημ. καπηλεῖον, πανδοχεῖον : Φώτ.· ‖ **νεώτ. κ. δημ.** ἀντὶ ταβέρνα **βλ.λ.**

ταβερν(ι)άρης (ὁ) δημ., θηλ. -ισσα, κάπηλος, οἰνοπώλης, ἰδιοκτήτης ταβέρνας, οἰνοπωλείου : Πολέμ.Νερωμένο κρασὶ **καταραμένε κάπελλα καὶ κλέφτη ταβερνιάρη.**

ταβερνοδύτης (ὁ) γλωσσ. ὁ θαμὼν γανείου βλ.λ.

τάβλα (ἡ) (λατ.) μτγν., μσν. κ. δημ. κ. τάβλη ἄβαξ, ἀβάκιον : 'Επιγρ., Πάπ. **ἀπὸ χαλκῆς τάβλης**· 2) κυβευτικὸν ἀβάκιον, τάβλι : ΑΠ9,482 **τάβλην φεύγετε πάντες**, Μαλάλ.1 103,19· 3) μτγν. εἶδός τι παιδιᾶς : 'Απολλ.π.Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.5,18 **προβήτης τάβλαις καὶ κύβοις παίζει**· 4) ἐπιγραφή, ταμπέλλα : 'Επιγρ., Πάπ. **ἐπεμφά σοι τὰ σῶμα Σενύριος τῆς μητρός μου κεκηδευμένος ἔχων** (sic) **τάβλαν κατὰ τοῦ τραχήλου**· 5) πάπ. σημειωμο, μάρκα τῇ ἐπιδείξει τῆς ὁποίας παρείχετο σῖτος· 6) μσν. δημ. σανὶς καὶ ἰδ. ἀρκετοῦ πάχους : 'Ερωτόκρ.2,99· 7) ὁμ. τράπεζα, τραπέζι, σοφράς : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.107,1 **ὡς ἔτρωγα κι ὡς ἔπινα σὲ μαρμαρένια τάβλα**, Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 63,19 **κι ὡς νὰ γυρίστε, ἡ τάβλα ἔτοιμη θὰ 'ναι**, δ.τραγ. **βάλε του τάβλα νὰ γευτῇ, χρυσὸ σκαμνὶ νὰ κάτσῃ, - τραγούδια τῆς τάβλας** (τὰ ᾀδόμενα ἐν συμποσίοις).

ταβλαμπάς (ὁ) δημ. ἱερεὺς ἢ μοναχὸς μεγαλόσωμος καὶ παχύσαρκος· προβλ. νταγλαράς.

ταβλάριος (ὁ) (λατ.) 'Επιγρ., πάπ. γραμματοφύλαξ.

ταβλάς (ὁ) δημ. ξύλινος μέγας δίσκος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται ποτήρια, πινάκια κττ.· 2) ξύλινος δίσκος, ἐφ' οὗ τοποθετοῦσιν οἱ πλανόδιοι πωληταὶ πλακοῦντας, κουλούρια, στραγάλια κττ.

τάβλι(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. ταβλίν ἄβαξ ἐν σχήματι διπτύχου ὀρθογωνίου ἐπιμήκους κιβωτιδίου, **ἐφ' οὗ** παίζεται τὸ ὁμώνυμον ὑπὸ δύο παι**κτῶν παιζόμενον** παίγνιον· 2) τὸ **ἐπὶ** τοῦ ὡς **ἄνω** κιβωτιδίου παιζόμενον παίγνιον διὰ τῆς ἐπ'ἀμ**φοτέρων τῶν** ἐσωτερικῶν ἐπιφανειῶν τούτου με**τακινήσεως δύο** ὁμάδων πεσσῶν καθ' ὡρισμένους **κανόνας** καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀριθμῶν οὓς **καθ' ἑκάστην** ῥῖψιν δίδουσι δύο ὁμοῦ ριπτόμενοι **ἐναλλὰξ** ὑφ' ἑκατέρου τῶν παικτῶν κύβοι.

ταβλίζω μσν. κ. δημ. παίζω τάβλι(ν), εἶμαι ταβλιστής, κυβεύω, πεσσεύω : Λεόντ.Κυπρ.1740C, Ζωναρ. ἐν λ. πεττοί, Θωμ.Μ 212R.

ταβλίν (τὸ) μσν. δημ. κ. τάβλιν τὸ ταβλίον **βλ.λ.** : Πασχ.Χρον.614, Θεοφάν.260.

ταβλίον (τὸ) πάπ. κ. μσν. δίσκος : Πάπ. **ταβλία μαγειρικά**· 2) **ταβλίον χελώνης** τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης : Γεωπ.12,7,5· 3) κυβευτικὸν ἀβάκιον : Λεξ.Sched.324,619· 4) τράπεζα, τάβλα βλ.λ.7) : Λεόντ.Κυπρ.1709· 5) εἶδός τι ἱματιοθήκης : ΚΠορφ.'Εκθ.7· 6) λεξ. πλατεῖα παρφύρα, τὸ ἐπὶ τοῦ χιτῶνος πλατύσημον : Σουΐδ.ἐν λ. χλαμύς.

ταβλιόπη (ἡ) μτγν. κωμ. λ. σχηματισθεῖσα κατὰ τὸ Καλλιόπη, κυβευτικὸν παίγνιον : Παλλδ.ΑΠ 11,373 πάντων **μουσοπόλων ἡ** Καλλιόπη **θεός ἐστιν· ἡ σὴ Καλλιόπη Ταβλιόπη λέγεται.**

τάβλις (ἡ) γλωσσ. λίκνον.

ταβλιστήριον (τὸ) σχόλ. κυβεῖον· Λεξ. S.Germ. Reg.345,129 «κυβεῖον, ὁ τόπος ἔνθα συνέρχονται οἱ κυβεύοντες, ὃ νῦν καλοῦσί τινες ταβλιστήριον» : Σχόλ.Αἰσχίν.1,53.

ταβλιστής (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ κυβεύων· 2) νεώτ. ὁ παίζων τάβλι, ἰδ. ὁ ἱκανὸς εἰς αὐτό.

ταβλοδόχος (ὁ) σχόλ. ὁ παρέχων τοὺς **κύβους εἰς** τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ παίξουν : Σχόλ.Βασιλ.1,60 **ὁ παρέχων τοῖς κόττους βουλομένοις καττίσαι ταβλοδόχος λέγεται.**

ταβλομάντηλο (τὸ) δημ. τραπεζομάνδηλον.

τάβλον (τὸ) 'Επιγρ. ταβλίον βλ.λ.1) : **τάβλα γ'.**

ταβλοπαρόχιον (τὸ) μσν. κυβεῖον, ταβλιστήριον : Μαλάλ.1 345,17 **τὸν τῆς 'Αρτέμιδος ναὸν ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν.**

ταθλοπάροχος (ὁ) γλωσσ. ὁ διατηρῶν ταβλοπαρόχιον βλ.λ.· πρβλ. ταβλοδόχος.
τάθλωμα-ατος (τὸ) σχόλ. δρύφακτος, ἐξέχον ἐν οἰκοδομήματι σανίδωμα, ξύλινας ἐξώστης : Σχόλ. Ἀριστφ. Ἱππ.672 «ταβλώματα τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα ἢ τὰ κάγκελα».
τάθλωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ περίφραξις : Καλλισθ. Βί.Ἀλεξ.19 **ἐξῆλθον αἱ ταβλώσεις τῶν ἵππων** (ἴδ. γρ. σταυλώσεις).
ταθλωτόν (τὸ) σχόλ. περίφραγμα ἐκ σανίδων, δρύφακτος· Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.384, αὐτ.335 «περιφράγματα τὰ νῦν ταβλωτὰ καλούμενα».
τάβουλα (ἡ) Ἐπιγρ. ἀξίωμα δημόσιον.
ταβουλατούρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. μουσ. παλαιὸν σύστημα σημειογραφίας τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς, συνώνυμον ἀρχικῶς πρὸς τὸ παρτιτούρα.
ταβούλι (τὸ) δημ. δ.προφ. τοῦ νταί(β)ούλι : Καρκθ. Λυγ.51 **ὑπέσχετο νὰ φέρῃ τὰ ταβούλια.**
ταβουλ(λ)άριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ γραμματοφύλαξ ἢ ἀρχειοφύλαξ παρὰ Βυζαντινοῖς : Εὐσ. 2,1492 **τοὺς ἐν . . πόλεσι λογιστὰς ἅμα στρατηγοῖς καὶ ταβουλλαρίοις ἐπέσπερχον**, Νεῖλ.312C.
ταγά (ἡ) Ἐπιγρ. ὁ χρόνος, τὸ διάστημα καθ' ὃ ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ὁ ταγός, τουτέστιν ἐποχὴ πολέμου, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀταγία : Ἐπιγρ.Θεσσαλίας.
τάγαθά ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀγαθά.
ταγαῖος-α-ον Ἡσ. «ὁ ἐξ ἐπιταγῆς τι ποιῶν».
ταγαλική γλῶσσα (ἡ) νεώτ. ἡ γλῶσσα ἡ ὁποία ὁμοῦ μετὰ τῆς βισαϊκῆς καὶ βικολικῆς ὁμιλεῖται εἰς τὰς Φιλιππίνας νήσους.
τάγαμέμνονος ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος.
τάγανα Ἡσ. «ταῦτα, Κρῆτες».
ταγαρίζα (τὰ) πάπ. πιθ. ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος ταγαρίδια ὑποκορ. τοῦ ταγὴ βλ.λ.5), προμήθειαι (διόρθ. τὰ γαρίζα = τῷ μὴ ἀπαιτῶντι τὰ γαρίδια ὑποκορ. τοῦ γάρος).
ταγάρι(ον) (τὸ) μσν. κ. δημ. μέτρον ξηρῶν καρπῶν ἢ γεννημάτων : Κ Πορφ.Ἐκθ.311,17, Ζῶσ.Πανοπολ. ἐν Θησ.Στεφ. **καὶ λαβὼν κόσκινον ὃ ταγάριον καλοῦσι, ποίησον ὀπὰς λεπτὰς ἐν αὐτῷ· 2)** δημ. σοκκίδιον ἐξ ἐγχωρίου χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἀναρτώμενον ἀπὸ τοῦ ὤμου ἐν πορείᾳ, πήρα, τάγιστρον, ντουρβάς· **3)** ὁμ. σακκίδιον φέρον τὴν ταγὴν τοῦ ὑποζυγίου.
ταγατίζων Ἡσ. «κιχλίζων».
ταγγάδα (ἡ) δημ. κ. τσαγγάδα κ. στα- κ. ταγγίλα κ. τσαγγίλα, ἡ ταγγὴ βλ.λ.).
ταγγαλάκια (τὰ) δημ. κ. ταγκαλάκια Τοῦρκοι στρατιῶται, ἴδ. ἐκ μικρᾶς Ἀσίας.
τάγγη (ἡ) νεώτ. δυσάρεστος ὀσμὴ καὶ γεῦσις ἀναπτυσσομένη κατὰ τὴν τάγγισιν τῶν λιπῶν καὶ ἐλαίων ὡς καὶ τῶν διαφόρων τροφίμων καὶ εὐφραντικῶν τῶν περιεχόντων λιπαρὰς ὕλας.
ταγγή (ἡ) ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ ταγγοῦ, τὸ νὰ εἶναί τι ταγγόν, ἐκτροπίασις ἐλαίου, βουτύρου, ἐλαιωδῶν καρπῶν κττ., προκαλοῦσα δυσάρεστον γεῦσιν, ταγγάδα, τσαγγίλα : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,70 **τὰ ἐλαιώδη παλαιούμενα ταγγὴν ὑπομένει· 2)** εἶδός τι σιδήματος, φύματος, πρήξιμο : Ἱππ.Ἐπιδ.2, 1,7 **τὰ ὑπὸ τὸ δέρμα ἀφιστάμενα ἐς τὰ ἔξω φύματα, οἷον ταγγαί.**
ταγγίασις-εως (ἡ) γλωσσ. τάγγη βλ.λ.2).
ταγγίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τσαγγίζω καθίσταμαι, εἶμαι ταγγός : Κρίτ.π.Ἀέτ.8,2, Γεωπ.9, 22,3 **εἰ δὲ . . βῶλος τὸ ἄνισον, οὐ ταγγίσει.**
ταγγίλα (ἡ) δημ. κ. τσαγγίλα ἡ ταγγάδα βλ.λ.
τάγγισις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ ταγγίζῃ τι ἢ νὰ εἶναι ταγγόν, τάγγισμα.
τάγγισμα-ατος (τὸ) νεώτ. δημ. τσ- τάγγισις βλ.λ.
ταγγός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τσαγγὸς **ἐπὶ ἐλαιωδῶν καὶ** λιπαρῶν οὐσιῶν, ὁ ἐκ ζυμώσεως **ἀλλοιωθεὶς καὶ προσλαβὼν δριμεῖαν καὶ δυσάρεστον** γεῦσιν καὶ ὀσμήν : Γεωπ.9,22,3· **2)** μτγν. τὸ θηλ. ταγγὴ βλ.λ.
ταγεία (ἡ) τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ὑπούργημα τοῦ ταγοῦ βλ.λ., ἡγεμονία, ἀρχοντία, ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἰδίᾳ ἐν Θεσσαλίᾳ : Ξεν.Ἑλλ.6,4,34 **ὁ Πολύφρων ἦρξε μὲν ἐνιαυτόν, κατεσκευάσατο δὲ τὴν ταγείαν τυραννίδι ὁμοίαν.**
ταγείς μτχ. ἀόρ. β' τοῦ τάσσω βλ.λ.
τάγευμα-ατος ἀμφ.ἀνάγν. ἐν Αἰσχ.Μυρμ. ἐν Πάπ.
ταγεύω εἶμαι ταγὸς βλ.λ., ἄρχω, δυναστεύω, ἀσκῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ταγοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ : Ξεν. Ἑλλ.6,1,19 **ἐπεί γε μὴν ἐτάγευσε, διέταξεν ἱππικὸν ὅσον ἑκάστη πόλις δυνατὴ ἦν παρέχειν·** || ἀσκῶ δημόσιον ὑπούργημα, εἶμαι δημόσιος λειτουργὸς ἐν θεσσαλικῇ πόλει : Ἐπιγρ.Λαρίσης· **2)** ἡγοῦμαι φρατρίας : Ἐπιγρ.Δελφῶν· **3)** τὸ παθ. εἶμαι ἡνωμένος, εὑρίσκομαι ὑπὸ ἕνα ταγόν : Ξεν. Ἑλλ.6,1,8 **ὅταν ταγεύηται τὰ κατὰ Θετταλίαν· 4)** τὸ μέσ. τάσσω, παραγγέλλω νὰ ταχθῶσι στρατιῶται : Αἰσχ.Ἑπτ.58 **ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος.**
ταγή (ἡ) κ. μσν., δημ., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρώτη γραμμὴ παρατεταγμένων πρὸς μάχην στρατευμάτων, μέτωπον : Ἀριστφ.Λυσ.105 **κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ ποκά· 2)** ὁ τόπος, τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἐξικνεῖται ἡ δικαιοδοσία ἄρχοντός τινος, ἐπαρχία : Ἀριστλ.Οἰκ.1345b,25 **πότε καὶ τίνα παρὰ τῶν σατραπῶν ἐν τῇ ταγῇ ἐκλαβόντι· 3)** διάταξις, διαταγή, ἐπιταγή, κυριότης, ἡγεμονία : Αἰσχ.Ἀγ.110 **Ἀχαιῶν δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβας ξύμφρονα ταγάν,** Ἐπιγρ.· **4)** σύνταξις, θρέπτρο, ἔξοδα διατροφῆς : Πάπ.· **5)** ἐτησία βασιλικὴ δωρεά, τὸ τεταγμένον σιτηρέσιον, ἡ δωρεὰν ὡρισμένη ἐπιούσιος τροφή : αὐτ., Ἡσ.· **6)** μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. ταή ἡ εἰς τὰ ὑποζύγια, παρεχομένη τροφή, κατ' ἐξοχὴν δὲ βρόμη· πρβλ. τογήνι : Ἱππιατρ.97, Ἐρωτόκρ.4,1766 **μηλιὸ δὲν ἐγύρεψ' ἄχερα μηδὲ ταγὴ νὰ τρώγῃ,** Πολιτ.Ἐκλ.Τραγ.71,1 **νὰ μ' ἀδγατίσῃς τὴν ταὴ σαρανταπέντε χοῦφτες· 7)** πάπ. συμπεφωνημένον ποσὸν πρὸς πληρωμήν· **8)** αὐτ. ποινή, τιμωρία, πρόστιμον.
ταγήν Σουΐδ. «ὄνομα ὀρνέου», πιθ. **ἀτταγήν·** πρβλ. ταγηνάριον· **2)** Ζων. «κόσκινον».
ταγηνάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἀτταγὴν βλ.λ.: Κ Πορφ.Ἐκθ.302Β **τὴν πύλην τοῦ . . τρικλίνου, ἐν ᾧ κρέμαται τὸ ταγηνάριον βῆλον** (παραπέτασμα ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐνυφασμένων ἀτταγήνων), Σουΐδ.ἐν λ. ἀτταγᾶς, Λεξ.Πνευμ.192.
ταγήνι (τὸ) δημ.κ. τα(γ)ΐνι, ταγὴ βλ.λ.5), σιτηρέσιον, δόσις τροφίμων εἴς τινα διὰ μίαν ἢ πλείονας ἡμέρας : Ζερβ.Λυρ.Σάτ. **νὰ μοιραστῇ τάγήνι βασιλικὸ στὴ φτώχεια· 2)** μερὶς τροφῆς κτηνῶν· **3)** μτφ. δορμός, ξύλο, μπερτάκι : **ἔφαγε ἕνα ταγήνι πού 'ταν ὅλο δικό του** (ἔδάρη ἀνηλεῶς).
ταγηνίας (ὁ) κ. μσν. τηγονίτης, τηγανίτα : Μάγν.1, Κρατῖν.125 **καὶ δρόσον βάλλων ἕωθεν χλιαρὸς ταγηνίας,** Μεταγ.6, Νικοφ.15.
ταγηνίζω τηγανίζω, φήνω **εἰς τὸ τηγάνι** : Εὐπ.351 **μισῶ λακωνίζειν, ταγηνίζειν δὲ κἂν πριαίμην,** Γαλ.6,637· κ. παθ. : Φιλ.2,250, Γαλ.6,768.
ταγήνισις-εως (ἡ) μτγν. ὄπτησις, ἕψησις ἐν τηγανίῳ, τηγάνισμα : Γαλ,6,787 **ὄπτησις, ἕψησις ἢ ταγήνισις,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Μετ.196,11.
ταγηνιστής (ὁ) ὁ τηγανίζων, ὁ ἐν τηγανίῳ φήνων, ὅθ. **ταγηνισταὶ** τίτλος ἀπολεσθείσης κωμῳδίας τοῦ Ἀριστοφάνους.
ταγηνιστός-ή-όν ὁ ἐν τηγανίῳ ὀπτός, τηγανιστός : Ἀλεξ.50 **ταγηνιστοὶ ἰχθύες,** Γαλ.6,812, αὐτ. 706, Ἀθήν.3,106Ε **εἰσεκομίσθη ταγηνιστὰ ἧπατα.**
ταγηνίτης (ὁ) μτγν. ἀττ. τ. τοῦ τηγανίτης : Γαλ.6, 490 **οἱ μὲν . . ταγηνῖται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς . .**

παρ' ἡμῖν δὲ .. τηγανῖται, σκευάζονται δι' ἐλαίου μόνον, 'Αθήν.14,646D.

ταγηνοκνισοθήρας (ὁ) ὁ θηρεύων, ὁ κυνηγῶν τὴν κνῖσαν τῶν τηγανιζομένων, ἐπὶ παρασίτου : Εὔπ.172.

τάγηνον (τὸ) τήγανον, τηγάνι : Εὔπ.346, 'Αριστφ. 'Ιππ.929 **τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων ἐφεστάναι σίζον,** Πλάτ.Κωμ.173,12, 'Αναξανδρ.33,4, Λουκ.Συμπ.38.

ταγηνοστρόφιον (τὸ) μτγν. ἐργαλεῖον μαγειρικόν, εἶδός τι κοχλιαρίου, δι' οὗ περιατρέφονται τὰ τηγανιζόμενα : Πολυδ.6,89, αὐτ.10,98.

τάγης (ὁ) ὁ ταγὸς βλ.λ. : Ξεν.'Ελλ.6,1,6 (ἐσφ.αναγν.).

ταγήτης (ὁ) νεώτ. βοταν. κ. **ταγίτης** γένος φυτῶν **προσωπανθῶν,** ὁ κατηφές.

ταγιαδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **ταλλιαδόρος** κατασκευαστὴς ξυλίνων γλυπτῶν κοσμημάτων, ἰδίᾳ τέμπλων ἐκκλησιῶν, ξυλογλύπτης· **2)** εἰδ. χαρτοπ. ὁ κρατῶν τὰ παιγνιόχαρτα, τὴν τράπουλα, ὁ ἔχων τὸν μπάγκον εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον πασέταν.

ταγιέρ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. γυναικεῖον ἔνδυμα, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνω τῆς ὀσφύος μέρος εἶναι παρεμφερὲς πρὸς ἀνδρικὸν σάκκον, πρὸς σακκάκι.

ταγίζω μσν., δημ. κ. **ταΐζω** παρέχω ταγήν, δίδω τροφήν, σιτίζω : Θεοφάν.17 **οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων λαοὶ τῇ νυκτὶ ἐπότισαν καὶ ἐτάγισαν τὰ ἄλογα αὐτῶν,** 'Ερωτόκρ.1,2145, αὐτ.3,96 **συχνιὰ νὰ σὲ ταΐσω, - ταΐζω τοὺς χοίρους - τὶς κόττες·** ‖ δημ. εἰδικώτ. ἐπὶ βρέφους, γέροντος ἢ ἀνοπήρου, βοηθῶ τινα νὰ φάγῃ, σιτίζω : **τάγισε τὸ παιδί.**

τάγιλος 'Ησ. «φειδωλός».

τάγιο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἐπὶ χαρτοπαιγνίου, ἰδ. μπακαρᾶ, πασέτας, ἡ ὅλη διάρκεια ἑκάστου παιγνιδίου μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς τράπουλας ἢ ὁριστικῆς διακοπῆς.

τάγιος 'Ησ. «κῆρυξ, πρεσβευτής»· **2)** αὐτ. «ὀξύς, ταχύς»· **3)** αὐτ. «βάσιμος».

τά(γ)ισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταγίζω, παροχὴ τροφῆς, σίτισις.

ταγιστήριον (τὸ) μσν. μέτρον ἐτησίας χορηγίας τροφῆς ἢ ταγῆς εἰς τοὺς ἵππους, μερίδιον τροφῆς ἐντὸς πηριδίου, μέσα σὲ ντορβᾶ : Δούκ. 'Ιστ.45 **δοῦναι κατ' ἔτος χίλια· ταγίσματα διὰ τοὺς ἵππους καὶ χίλια ταγιστήρια.**

τά(γ)ιστρο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. κ. **στράϊστο** πηρίδιον, σακκίδιον διὰ τὴν ταγὴν τῶν ὑποζυγίων, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τούτων : ΚΠορφ.'Εκθ.462, Νικ.Χων.643.

ταγίτης (ὁ) νεώτ. δ.γρ. τοῦ ταγήτης βλ.λ.

ταγκό (τὸ) δημ. κ. **τάγκο** δ.προφ. τοῦ τανγκὸ βλ.λ.

τάγμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ διατεταγμένον ἢ διαταχθέν, πρόσταγμα, προσταγή, διάταξις, διαταγή : Πλάτ.'Ορ.414E **δίκαιον νόμου τάγμα ποιητικὸν δικαιοσύνης,** 'Αριστλ.Πολιτ.1294 b,6 **τρίτον** (γένος πολιτείας) **δ' ἐκ δυοῖν τάγμασιν·** **2)** ὡρισμένος τέλος, καθωρισμένος φόρος : αὐτ.Οἰκ.1349a,24, 'Επιγρ.Κρήτης· **3)** σῶμα στρατιωτικόν, ταξιαρχία : Ξεν.'Απομν.3,1,11 **πότερά σε τάττειν μόνον ἐδίδαξεν,** Πολύβ.3,85,3 **ἀθρόοι κατὰ τάγμα συνησπικότες,** Φίλ.Μηχ.Βελοπ.96,48, αὐτ.103,28, Πάπ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὴ μονὰς πεζικοῦ, μεταξὺ λόχου καὶ συντάγματος, ἀποτελουμένη συνήθως ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων λόχων· **4)** μτγν. στρατιωτικὸν σῶμα τὸ πάλαι μὲν ἐξ 100, εἶτα δὲ ἐκ 200 συγκείμενον ἀνδρῶν, λατ. **manipulus** : Πολύβ.6,24,5 **ἐπὶ τὰ τάγματα διαδιδόναι τοὺς ἑαλωκότας εἰς φυλακήν·** **5)** ὁμ. λεγεὼν βλ.λ. : Δίων Κ 71,9 «**καλοῦσι δὲ τὸ τάγμα οἱ Ῥωμαῖοι λεγεῶνα**» : Διον.'Αλ.Ρωμ.6,42, Στράβ 3,3,8, Πλούτ.'Οθ.12 **τὸν τε πρεσβευτὴν τοῦ τάγματος 'Ορφίδιον ἔκτειναν,** 'Επιγρ.· **6)** νεώτ. ὀργάνωσις μοναχῶν βιούντων κατὰ τοὺς αὐτοὺς κανόνας καὶ ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν : **τάγμα τῶν 'Ιησουϊτῶν - 'Ιωαννιτῶν·** **7)** ὁμ. σύνολον ἀνθρώπων ἀφωσιωμένων **εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ὡρισμένου σκοποῦ : ἱπποτικὸν τάγμα·** ‖ **ἱερατικὸν τάγμα** πᾶσα ἡ τάξις, τὸ σύνολον τῶν κληρικῶν· ‖ τὸ σύνολον τῶν προσώπων τῶν **τετιμημένων** διὰ τοῦ αὐτοῦ **παρασήμου : τάγμα τοῦ Σωτῆρος·** ‖ συνεκδ. αὐτὸ τοῦτο τὸ παράσημον : **τάγμα τοῦ Γεωργίου Α'·** **8)** τάξις, ἀξίωμα, βαθμός : 'Επιγρ. Ναυπλίου, 'Επιγρ.Κιλικίας **βουλευτικὸν τάγμα,** 'Επιγρ. 'Αφροδισιάδος **ἱππικὸν τάγμα,** 'Επιγρ.'Επιδαύρου, Πάπ. **τὸ τάγμα τῶν γυμνασιάρχων·** **9)** διευθέτησις, τακτοποίησις : Σοφ.'Ιχν.114 **τίς ὁ τρόπος τοῦ τάγματος;·** ‖ ἡ κατὰ στοίχους τάξις, ἡ στοιχηδὸν διάταξις : 'Αλκ.153· **10)** μτγν. κατάστασις : 'Επίκ.'Επιστ.1,24U **φύσεως τάγμα ἔχειν·** **11)** ὑπούργημα, λειτουργία : Φιλόδ.Ποιημ.5 ἀπ.1· ‖ **ἐν τάγματι γίγνομαι** μτ. ἀπαρφ. **εἶμαι εἰς θέσιν,** ἔχω τὴν δύναμιν **νὰ ..** : Πάπ.

ταγματάρχης (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀρχηγὸς τάγματος βλ.λ.5) : Διον.'Αλ.Ρωμ.20,4, 'Ονήσανδρ.42,8, 'Ανν.Κομν.322C· **2)** νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ **στρατοῦ τῆς ξηρᾶς,** ὁ ἀμέσως ἀνώτερος τοῦ λοχαγοῦ.

ταγματαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα τοῦ ταγματάρχου βλ.λ.3) : Διον.'Αρεοπ.21C.

ταγμάταρχος (ὁ) μσν. ὁ ταγματάρχης : ΚΜανασσ.Χρον.1048, αὐτ.2257, αὐτ.4074, αὐτ.4221, Θεοφύλ.Σ 3,1 **οἱ ταγμάταρχοι ἀπήντων τῷ στρατηγῷ.**

ταγματαρχῶ-έω μτγν. εἶμαι ταγματάρχης, ἢ ἀσκῶ τὰ καθήκοντα τοῦ ταγματάρχου : Φίλ.1,368 **ἐν ᾗ ταγματαρχοῦσιν αἱ κεναὶ δόξαι.**

ταγματικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τάγμα βλ.λ.3) : Διόδ.Σ 17,94 **τοῖς δὲ παισὶν ἐπιφορὰς ταγματικὰς ἀπένειμε,** Πάπ.· ‖ τὸ ταγματικὸν ὡς οὐσ. τάγμα βλ.λ.3) : αὐτ.· **2)** ὁ ταγματικὸς ὡς οὐσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ τάγμα βλ.λ.5), λεγεωνάριος : Γλωσσ.

ταγμάτιον (τὸ) γλωσσ. μικρὸν τάγμα βλ.λ.5).

ταγματοστρατάρχία (ἡ) μσν. ἡ ταγματαρχία βλ.λ.1) : Ψελλ. ἐν 'Ασμ.1,7.

ταγός (ὁ) (τάσσω) ὁ προστάσσων, κυβερνήτης, ἀρχηγός, ἡγεμών : Αἰσχ.Πρ.96 **ὁ νέος ταγὸς μακάρων,** αὐτ.Πέρσ.23, Σοφ.'Αντ.1057, Εὐρ.ΙΑ 269 **σὺν δ' ἀδελφὸς ἦν ταγός,** 'Αριστφ.'Ιππ.159· **2)** ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Θεσσαλίᾳ, ἀνώτατος πολιτικὸς ἢ στρατιωτικὸς ἄρχων, βασιλεύς, ἀρχός : Ξεν.'Ελλ.6,1,8 **εὐπετῶς ἂν ἐγὼ ταγὸς Θεσσαλῶν ἁπάντων κατασταίην,** αὐτ.4,28· ‖ κτ. πληθ. τὸ συμβούλιον τῶν ἡγετῶν τῆς Θεσσαλίας : 'Επιγρ. Λαρίσης· **3)** προϊστάμενος, ἀρχηγὸς φατρίας : 'Επιγρ.Δελφῶν.

ταγοῦχος (ὁ) (ταγή, ἔχω) ποι. ὁ ἔχων τὴν ταγήν, τὸ τάγμα βλ.λ.1), ταγός, ἀρχηγός, ἄρχων : Αἰσχ.Εὐμ. 296 **θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ ἐπισκοπεῖ.**

τάγυρι (τὸ) ἄκλ. (ὁ Θεόγνωστ. ἐν Καν.120 μνημονεύει τὴν λ. ἀναφέρων αὐτὴν μεταξὺ τῶν εἰς ι ληγόντων ὀνομάτων, τὸ δὲ παρ' 'Ησ. ταγύρια πιθ. εἶναι ἐσφ. ἀντὶ τάγυρι) λίαν μικρὰ ποσότης, ἐλάχιστον, μηδαμινόν τι, φίχαλο : Εὔπ.3 **μαθόντι μηδὲ τάγυρι μουσικῆς.**

τάγχαρας (ὁ) μτγν. ὁ τάγχουρος βλ.λ. : Κοσμ. ἐν 'Επιγρ. **αὕτη ἡ Σάσου χώρα ὑστάτη ἐστί, ἔνθα καὶ πολὺ χρυσίον ἐστὶ τὸ λεγόμενον τάγχαρας.**

τάγχουρος (ὁ) μτγν. κ. τάγχαρας Σχόλ.ΑΠ 15,25,7 «τάγχουρος γὰρ ὁ χρυσός, ἡ λέξις Περσική» : ΑΠ 15,25,7 (δ.γρ. τάγχρου).

ταγῶ-έω ποι. εἶμαι ταγός, ἄρχων, κυβερνήτης : Αἰσχ.Πέρσ.764 **ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης 'Ασίδος μηλοτρόφου ταγεῖν.**

ταγώνιον (τὸ) μτγν. μσν. λ. ἀμφ. σημ., πιθ. παγώνιον, ταώς : Θεόγνωστ.Καν.124.

τᾶδε 'Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τῇδε δοτ. ἑν. θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ. : 'Επιγρ.Σελινοῦντος.

τάδε (τὰ) πληθ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ.

τάδε (ὁ,ἡ,τὸ) ἀντων. δημ. ἄκλ. ὀνομ. ἀρσ. κ. **τάδες** ὁ δεῖνα βλ.λ. : **δὲν ἀκούω τί λέει ὁ τάδε καὶ ὁ δεῖνα, - τὴν τάδε μέρα θὰ γίνῃ τὸ στεφάνωμα.**

τἀδελφοῦ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ.

τάδην (τείνω) ἐπίρρ. τεταμένως, ἐκτάδην:ΕΜ 184,49.

τᾶε Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τᾷ δωρ. δοτ. τοῦ τῇ δοτ. τοῦ ἄρθρ. ὁ, ἡ, τὸ βλ.λ. : Ἐπιγρ.Βοιωτίας **ἀνέθειαν τᾶε Δάμαρτι.**

τάελ (τὸ) δημ. ἄκλ. νομισματικὴ μονὰς ἐν Κίνᾳ.

ταζέδικος-η-ο δημ. πρόσφατος, νωπός, φρέσκος : **ταζέδικο ψωμί.**

τάζω μσν. δημ., ἀόρ. **ἔταξα,** μτχ. παθ. παρακ. **τα(γ)μένος,** ὑπόσχομαι νὰ δώσω τι : Διγεν.Ἀκρ. 2785 **ἀλλ' ἔχειν, ὡς τὸ ἔταξε, γυναῖκα στὴν ζωήν του,** Κρυστ.Ἀγροτ. Τὸ μαγεμένο μαντήλι 125 **τῆς τάζει χίλια δυό φλουριά, - μοῦ τάζουν ἕνα σπίτι γιὰ προῖκα·** παροιμ. φρ. **τοῦ 'ταξε λαγοὺς μὲ πετραχήλια** (ἐπὶ ὑπερβολικῶν ἢ ἀπραγματοποιήτων ὑποσχέσεων), παροιμ. **ἁγίου κερὶ μὴν τάξῃς μάιδε παιδιοῦ κουλούρι** (ἐπὶ ἐπιμόνων ἀπαιτητῶν τοῦ ὑπεσχημένου)· **2)** κ. μτ. μέσ. ἀόρ. **τάχτηκα** ἐκφράζω ὑπόσχεσιν ν' ἀφιερώσω τι εἰς τὸν θεὸν ἢ τοὺς ἁγίους : **τάχτηκα στὴ χάρη της·** ‖ κ. προστ. μέσ. ἀόρ. β' προσ. ἀπολ. **τάξου** ὑποσχέθητι ἀφιέρωμα, κάμε τάμα.

ταθκίς μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ τάσσω βλ.λ.

τάθη ἐπ. τ. παθ. ἀορ. β' τοῦ τάσσομαι.

ταθρίσιον (τὸ) πάπ. κ. **ιος** (ὁ) εἶδός τι ἰχθύος.

ταΐ Ἐπιγρ. ταδὶ ἢ τάδε : Ἐπιγρ. Ὀλυμπίας.

ταί ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ αἱ θηλ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.

ταιναριεύς-έως (ὁ) ποι. ὁ ἐκ τοῦ Ταινάρου, αὐτόχθων τοῦ Ταινάρου : Ὀρφ.Ἀργ.205.

ταιναρίζω μτγν. πανηγυρίζω, τελῶ τὴν ἑορτὴν τῶν Ταιναρίων : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Ταίναρος.

ταινάριος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ταίναρον, ὁ τοῦ Ταινάρου: Ἀπολλ.Ρ 1,102 **Ταιναρίην ὑπὸ χθόνα·** ‖ τὸ θηλ. κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Εὐφ.9,11· **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τὰ Ταινάρια** ἑορτὴ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγομένη ἐν Ταινάρῳ : Ἡσ.· **3)** **αἱ Ταινάριοι** οἱ ἄγοντες τὴν ὡς ἄνω τελετήν, πανηγυρισταὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Ταινάρῳ : Ἐπιγρ.

ταιναρισταί (οἱ) Ἡσ. «Ταινάριοι».

ταινί ἀντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ὀνί βλ.λ.

ταινία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. στενὸν καὶ ἐπίμηκες τεμάχιον ὑφάσματος, λωρίς, κορδέλλα πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης, κεφαλόδεσμος, ὁ ἐν εἴδει στεφάνου περὶ τὴν κεφαλὴν φερόμενος ὡς σημεῖον νίκης : Εὔβουλ.3 **θήσω δὲ νικητήριον τρεῖς ταινίας,** Πλάτ.Συμπ.212Ε **ταινίας ἔχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλάς,** Ξεν.Συμπ.5,9, Δημ.1308, Παυσ. 6,20,19· **2)** λωρὶς ὑφασματίνη ἐν χρήσει ὡς στηθόδεσμος νεαρᾶς κόρης ἢ γυναικός· Πολυδ. 7,65 «**τὸ δὲ τῶν μαστῶν τῶν γυναικῶν ζῶσμα ταινίαν ὠνόμαζον ἢ ταινίδιον**» : Ἀνακρεόντ.22,13 **μύρον, γύναι, γενοίμην καὶ ταινίη δὲ μαστῶν, καὶ μάργαρον τραχήλῳ,** Παυσ.9,39,8· **3)** λωρὶς πρὸς περιβολὴν τῆς κοιλίας : Διοκλ.ἀπ.142· **4)** ἐπίδεσμος : Ἱππ.Ἄρθρ.50, Σωρ.Ἐπιδ.25, Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου· **5)** πάπ. κ. νεώτ. στενὸν καὶ ἐπίμηκες τεμάχιον ὑφάσματος, τριχάπτου κττ., κατάλληλον διὰ παντοίας χρήσεις, ἰδίᾳ πρὸς διακόσμησιν ἢ σύνδεσιν μερῶν τῆς ἐνδυμασίας, ἀνάρτησιν παρασήμου κττ., κορδέλλα· **6)** μτγν. λωρὶς στενὴ σισύρας ἢ δορᾶς : Ὀππ.Κυν.1,322· **7)** μτγν. τὸ πρὸς δεῖξιν τοῦ ἀνέμου ἐν τοῖς πλοίοις ἐκτιθέμενον στενόμακρον ὕφασμα, ἐπισείων : Διον.Χρ.74,8 **ὥσπερ γὰρ αἱ τὸν ἄνεμον σημαίνουσαι ταινίαι κατὰ τὴν στάσιν ἀεὶ τοῦ πνεύματος αἰωροῦνται,** Πολυδ.1,90· **8)** λωρὶς ὑφασματίνη· ἐξηρτημένη ἐκ τῆς λόγχης δόρατος : Διόδ.Σ 15,52 **ὁ γραμματεὺς προῆγεν ἔχων δόρυ καὶ ταινίαν ἐπ' αὐτῷ·** **9)** ταινίδιον βλ.λ. 3 ἢ 4) : Ἐπιγρ.Δήλου **ταινία χρυσῆ, ἐφ' ἧς ἐπιγραφὴ βασίλισσα Στρατονίκη,** αὐτ. **ταινία περιηργυρωμένη·** **10)** νεώτ. τεμάχιον ἐπίμηκες καὶ στενόν, λωρὶς χάρτου ἢ ἄλλης ὕλης : **αἱ ἐφημερίδες δέον νὰ στέλλωνται ὑπὸ ταινίαν·** **11)** ὁμ. λωρὶς ὑφάσματος ἢ ἄλλης ὕλης διῃρημένη εἰς μέτρα καὶ τὰς ὑποδιαιρέσεις αὐτῶν πρὸς μέτρησιν τῶν ἀποστάσεων· **12)** μτγν. κ. νεώτ. πᾶν στενὸν καὶ ἐπίμηκες ἔξαρμα, οἷον λωρὶς ἢ γλῶσσα γῆς : Διόδ.Σ 1,31 **ταινία παρ' ὅλην σχεδὸν τὴν Αἴγυπτον παρήκει,** Ἀππ. Καρχ.121, Πλούτ.Ἀλέξ.26, Θεμίστ.Λόγ.10,137Β **ἐξευρὼν τῆς γῆς ἐκείνης λεπτὴν ταινίαν ἐς τὸ τέναγος προσιοῦσαν·** **13)** λωρὶς ἀμμώδης, σύρτις : Πολύβ.4,41,1 **συμβαίνει . . ἐπὶ χίλια στάδια συνεστάναι ταινίαν,** Στράβ.1,3,4· ‖ ὄνομα λωρίδος γῆς παρὰ τὴν λίμνην Μαρεῶτιν : Ἀθήν.1,33Ε **ταινία δ' ἐστὶν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους·** **14)** ὁμ. ἔργον ξυλουργοῦ, ζώνη ἐξέχουσα ξύλου, λατ. **fascia** : ΠΔ Ἰεζ.27,5 **ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήφθησαν,** Ἐπιγρ.Δήλου **τὴν ταινίαν ἐπὶ τὸν θρᾶνον τοῦ νεὼ ἐπιθέντι,** Πάπ. **περιθήσει ταινίαν μέλαιναν,** ΕΜ 749,38· ‖ νεώτ. ἀρχιτ. κόσμημα ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ συνεχεῖς γραμμάς· **15)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. γένος πλατυελμίνθων σκωλήκων παρασιτούντων συνήθως ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαφόρων ζῴων : Γαλ.14,755, αὐτ.2,386 **ταινίαι εὐίατοι στρογγύλαι,** Γεωπ.12,27,2 **ἕλμινθας καὶ ταινίας ἐξάγει·** **16)** μακρὸς καὶ λεπτὸς ἰχθύς, ζαργάνα : Ἐπίχ.56, Ἀριστλ.ΖΙ 504b,33 **ὁμοίως δὲ καὶ κεστρεῖς .. καὶ ἡ καλουμένη ταινία·** **17)** νεώτ. **ταινία** (κινηματογράφου) μακρὰ ἐκ κυτταροειδοῦς λωρὶς ἐφ' ἧς φωτογραφοῦνται αἱ κινηματογραφικαὶ εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι περιστρεφομένης τῆς ταινίας προβάλλονται διὰ φακοῦ ἐπὶ τῆς ὀθόνης· ‖ συνεκδ. ἡ ὅλη σειρὰ τῶν εἰκόνων ἡ ἀποτελοῦσα τὴν ὑπόθεσιν κινηματογραφικοῦ ἔργου· ‖ **ἠχητικὴ ταινία** ταινία κινηματογράφου ἀναπαράγουσα ἤχους· **18)** νεώτ. **ταινία ἐσχάρας** ἑκάστη τῶν ἐπιμήκων δοκῶν ἐξ ὧν σχηματίζεται ἡ ἐσχάρα τῆς ναυπηγικῆς κλίνης· **19)** ὁμ. ἀνατομ. **ταινίαι ἀποφρακτικαὶ ἢ συγκολλητικαὶ** αἱ μεταξὺ τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων μεσοκυττάριοι δοκίδες· ‖ **ταινία γεννητικὴ** ἡ ἐν τῷ ἀρχεγόνῳ κυήματι πρώτη καταβολὴ τοῦ γεννητικοῦ ἀδένος· ‖ **ταινία γεφυρικὴ** δεσμὶς νευρικῶν ἰνῶν τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς γεφύρας τοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινία γναθιαία** δεσμὶς περιτονίας συνάπτουσα τὸν στερνοκλειδομαστοειδῆ μῦν μετὰ τῆς γωνίας τῆς κάτω γνάθου· ‖ **ταινία διαγώνιας** ἕλιξ τοῦ ὀπισθίου ὀσφρητικοῦ λοβοῦ τοῦ ρινικοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινία μυελίνη** λευκὴ δεσμὶς μεταξὺ ὀπτικοῦ θαλάμου καὶ κωναρίου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· ‖ **ταινία νεφραγόνος** μέρος τῆς ἀρχικῆς καταβολῆς τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος· ‖ **ταινία ὀδοντικὴ** τοξοειδὴς ἐπιθηλιακὴ λωρὶς παριστῶσα ἐν τῷ ἐμβρυϊκῷ βλαστήματι τὴν ἀρχικὴν καταβολὴν τῶν ὀδόντων· ‖ **ταινία σαλπιγγικὴ** ἐμβρυϊκὴ πτυχὴ ἐγκλείουσα τὸν βολφιανὸν καὶ τὸν μυλλέρειον πόρον· ‖ **ταινία χοριοειδὴς** μέρος τοῦ χοριοειδοῦς πλέγματος τῆς πλαγίας κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινίαι ἐπιτενόντιοι** ἐπιμήκεις παχεῖαι ἶνες τῆς παλαμιαίας ἀπονευρώσεως· ‖ **ταινίαι μεσοτενόντιοι** αἱ πρὸς τοὺς ἑλμινθοειδεῖς μῦς τῶν δακτύλων δέσμαι τῆς παλαμιαίας ἀπονευρώσεως· ‖ **ταινίαι μυϊκαὶ** μόρια τῆς ἀρχεγόνου καταβολῆς τοῦ μυϊκοῦ συστήματος· ‖ **ταινία λαγονοκνημιαία** παχυτέρα λωρὶς τῆς πλατείας μηριαίας περιτονίας.

ταινιάζω μτγν. ταινιῶ-όω βλ.λ. : Ἀνών.π. Σουΐδ. ἐν λ. ἀνέδουν (ἀλλὰ πιθ. ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ παιανίζω· πρβλ.Λουκ.Ζεῦξ.11).

ταινίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ταινία, μικρὰ καὶ στενὴ λωρὶς ὑφάσματος : Ἱππ.Δι.15, Σωρ.Ἐπιδ.36· 2) μτγν. λωρὶς δέρματος, λουρί : Ἡλιόδ.Χειρ.π. Ὀρειβ.45,5,3,Ἀντυλλ.45,26,1· 3) πάπ. ὑποκορ. τοῦ ταινία βλ.λ.ΙΙ κ. 2Ι· πρβλ. ταινίον· 4) Ἐπιγρ. μικρὰ κοσμηματοθήκη : Ἐπιγρ.Δήλου **δακτύλιος χρυσοῦς ἐν ταινιδίῳ ἐν δεδεμένος ξυλίνῳ**· 5) Ἐπιγρ. λεπτὸν κόσμημα : Ἐπιγρ.Περγάμου **στέφανον ἐλάας μετὰ ταινιδίου φοινικιοῦ.**

ταινίν άντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ὀνί.

ταινιοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ταινίαν, ὁ ἔχων σχῆμα ταινίας : Ἱππ.Ἄρθρ.47 **ἱμάντι πλατεῖ καὶ μαλθακῷ καὶ δυνατῷ καὶ ταινιοειδεῖ**, Θεόφρ.ΦΙ 4,6,2 **τοῦ γὰρ φύκους τὸ μὲν ἐστι πλατύφυλλον ταινιοειδές.**

ταινιοκτόνος-ον νεώτ. ὁ ἐξολοθρεύων τὴν ἕλμινθα ταινίαν : **ταινιοκτόνα φάρμακα.**

ταινιόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ταινίας, ταινιοειδής.

ταινίον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ταινία βλ.λ.2Ι, στηθόδεσμος : ΕΜ 749,44 «καὶ ταινίον ἀττικῶς τὴν στηθοδέσμην, τουτέστι περιτραχήλιον κόσμον»: Ἐπιγρ.Πριήνης **ταινίον χρυσοῦν.**

ταινιόπλεγμα-ατος (τὸ) νεώτ. διακοσμητικὸν πλέγμα ἐκ ταινιῶν δι' ἐνδύματα, παραπετάσματα καὶ ἐπικαλύμματα ἐπίπλων, ἡ φράντζα.

ταινιόπλεκτος-ον νεώτ. ὁ ἐκ ταινιῶν πεπλεγμένων συγκείμενος, ἀποτελούμενος.

ταινιόπωλις-ιδος (ἡ) ἡ πωλήτρια ταινιῶν ἐν χρ. ὡς διαδέσμων, ζωνῶν κτπ.: Εὐπ.243 **μήτηρ τις αὐτῷ Θρᾷττα ταινιόπωλις ἦν**, Δημ.1309.

ταινιοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων ταινίας.

ταινιῶ-όω κ. νεώτ. περιβάλλω, περιδένω διὰ ταινίας, διακοσμῶ, στολίζω μὲ ταινίαν, ἰδίᾳ τὴν κεφαλὴν νικητοῦ : Θουκ.4,121 **ἰδίᾳ δὲ ἐταινίουν καὶ προσήρχοντο ὥσπερ ἀθλητῇ**, Ξεν.Ἑλλ.5,1,3· ‖ τὸ μέσ. φέρω ταινίαν περὶ τὴν κεφαλήν : Ἀριστφ. Ἐκκλ.1032 **καὶ ταινίωσαι καὶ παράθου τὰς ληκύθους**· 2) τὸ παθ. στέφομαι, στεφανοῦμαι : αὐτ. Βάτρ.395 **τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως παίσαντα καὶ σκώψαντα** νικήσαντα **ταινιοῦσθαι**, Διόδ.Σ 17,101 **ἀπῄει ταινιούμενος ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων**· 3) μτγν. περιβάλλω διὰ ταινίας, φασκιώνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Στράβ.9,3,6 **δείκνυται καὶ ὀμφαλός τις ἐν τῷ ναῷ τεταινιωμένος.**

ταινιώδης-ους-ες ὁ ταινιοειδής : Θεόφρ.Πυρ.72 **δύσκαπνα τῶν ξύλων τά τε χλωρὰ καὶ τὰ σκολιὰ καὶ τὰ** ταινιώδη **καθάπερ ὁ φοῖνιξ.**

ταινιωτής (ὁ) μσν. ὁ στεφανῶν, ὁ στεφανωτής : Παχυμ.Γ.Ἀνδρόν.Παλ.55Β **Γρηγόριος δ' ἦν ὁ ταινιωτὴς καὶ τὰ στέφη ἡ Αὐγοῦστα καὶ μήτηρ ἐδέχετο.**

ταινιωτικὸς οἶνος (ὁ) μτγν. ὁ ἐξαγόμενος ἐκ τῆς αἰγυπτ. πόλεως ταινίας κ. γεν. ἐκ τῆς ἐν ταῖς αἰγυπτιακαῖς παραλίαις φυομένης ἀμπέλου· πρβλ. Πλίν.ΦΙ 13,76 **taeneotica papyrus** : Ἀθήν.1,33Ε **οὗτος ὁ ταινιωτικὸς .. ἔχει τι ἀρωματῶδες.**

ταινιωτός-ή-όν νεώτ. ὁ συγκείμενος, ἀποτελούμενος ἐκ ταινιῶν· 2) ὁ ἐν εἴδει ταινίας κατεσκευασμένος: **ταινιωτὸς** πρίων (ἀτέρμων πρίων, πριονοκορδέλλα).

ταιννί άντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ὀνί βλ.λ.

ταῖννυ άντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. τοῦ ὄνυ βλ.λ.

ταίρι (τὸ) μσν. δημ. τὸ ἕτερον δύο ὁμοίων μερῶν ζεύγους : **τὸ ταίρι τῆς κάλτσας - τοῦ παπουτσιοῦ**· ‖ μσν.κ.δημ. φρ. **δὲν ἔχει** (τὸ) **ταίρι** (του) δὲν ἔχει τὸν ὅμοιόν του, ὑπερβάλλει τοὺς πάντας εἴς τι : Ἐρωτόκρ.1,509 **ἔτσι γλυκιὰ καὶ νόστιμα, ποὺ ταίρ' ἄλλο δὲν ἔχει**· 2) συνεκδ. σύντροφος, ἰδίᾳ ἐπὶ συζύγου, σύνευνας: αὐτ.1,1642 **πῶς μελετᾷς καὶ πῶς τὸ λὲς ταίριν του νὰ σὲ κάμῃ, - ἔγιναν ταίρι** (συνεζεύχθησαν ἢ ἔγιναν φίλοι), - **ἔχασε τὸ ταίρι** του (ἀπώλεσε τὸν σύντροφον ἤτοι σύζυγον, φίλον ἢ συνεργάτην).

ταιριάζω μσν.κ.δημ., ἀόρ. (ἐ)ταίριασα κ.-ξα, μτχ. παθ. παρακ. ταιριασμένος, συναρμόζω δύο τινὰ ὅμοια εἰς ζεῦγος, κάνω ταίρια : **ταιριάζω τὶς κάλτσες - τὰ γάντια**· 2) γεν. φέρω εἰς συμφωνίαν, εἰς ἁρμονίαν, συνδυάζω, συναρμονίζω : **ταιριάζω τὸ σακκάκι μὲ τὸ παντελόνι - τοὺς χρωματισμούς**· ‖ ἀμτβ. συναρμόζομαι, εἶμαι εἰς συμφωνίαν, συναρμονίζομαι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 5,26 **τόσο οἱ φωνές μας θὰ ταιριάζουν, - δὲν ταιριάζει αὐτὴ ἡ γραβάτα** μὲ τὸ κοστούμι σου· ‖ μσν. δημ. κ. μτφ. : Ἐρωτόκρ.1,38 **τσὶ γνῶμες ἐταιριάζα**, αὐτ.3,1276· ‖ φρ. **ταιριάζουν τὰ χνῶτα μας** ἔχομεν τὰς αὐτὰς ἰδέας, τὰ ἴδια φρονήματα· ‖ ἡ μτχ. **ταιριασμένος** συνδεδυασμένος, προσηρμοσμένος, εὐάρμοστος, ταιριαστός : **ταιριασμένο** ἀντρόγυνο - ζευγάρι· ‖ κ. μτφ. : Παλαμ.Τάφ.16,2 **ἀπ' τὸ θρηνό τους τὸν ταιριασμένο λείπει ὁ τρανὸς καημός**· ‖ παροιμ. : **ἂν δὲν ταιριάζαμε, δὲν συμπεθεριάζαμε** ἡ σύναψις φιλικῶν δεσμῶν ἔχει βάσιν τὴν ψυχικὴν συγγένειαν· 3) ἀπροσ. ταιριάζει ἁρμόζει, πάει : **δὲν τοῦ ταιριάζει τὸ ἐπίσημο ὕφος - ἡ νύφη - τὸ ἀξίωμα**· 4) **δὲν μοῦ ταιριάζει** δὲν μὲ εὐκολύνει, μοῦ εἶναι ἀδύνατον, δὲν μοῦ ἔρχεται βολικό : **δὲν μοῦ ταιριάζει νὰ περάσω τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ γραφεῖο σου.**

ταίριασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἁρμονίζειν ἢ ἁρμονίζεσθαι, συναρμόνισις ἢ συνάρμοσις.

ταιριαστός-ή-ό δημ. κ. -χτός ὁ εὐαρμόστως συνδεδυασμένος, ταιριασμένος, ἀντίθ. ἀταίριαστος, παράταιρος· ‖ ἐπίρρ. -ά.

ταιριαχτός-ή-ό δημ. ταιριαστὸς βλ.λ.

ταΐτης (ὁ) μτγν πάγχρους : Κυρσν.38.

ταΐτιον ἄ. τάτιον βλ.λ.

ταιυλορισμός νεώτ. σύστημα ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

ταϊφάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. νταϊφάς φυλή, φάρα· 2) στράτευμα ἀτάκτων, μπουλούκι· 3) ναύτης

τἀκάτειον (τὸ) ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀκάτειον.

τακερός-ά-όν (τήκω) κ. νεώτ. ὁ εὐκόλως τηκόμενος, ποὺ λειώνει εὔκολα : Ἱππ.Γυν.2,169, Φερεκρ.108,13 **σχελίδες τακερώταται**, Ἀριστφ. ἀπ.4, Ἀντιφάν.1,4 **τακερὰ μηκάδην μέλη**, Διον. Κωμ.3,7 **τακερὰ ποιεῖν τὰ κρέα**, Γαλ.6,498· ‖ ὁ εὐκόλως βράζων, εὐκολόβραστος, ὥστε εὐθὺς ἐν τῷ στόματι νὰ ἀναλύηται : Φερεκρ.108,84 **τακεροὺς ποιῆσαι τοὺς ἐρεβίνθους**· 2) κ. νεώτ. ἐπὶ ὕδατος, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ καθιστᾷ τι εὔτηκτον, εὐκολόβραστο : Ἱππ Ἀέρ.7 **ὕδατα ἕψειν ἄριστα καὶ τακερώτατα**· 3) μτφ. ὁ πλήρης πάθους καὶ ἐπιθυμίας : Ἀνακρ.169 **τακερὸς Ἔρως**· ‖ εἰδ. ἐπὶ στίλβοντος καὶ πλήρους πάθους ὄμματος, βλέμματος, τρυφερός, ὑγρός : Ἴβυκ.2 **τακέρ' ὄμμασι δερκόμενος**, Φιλέταιρ.5 **ὡς τακερὸν .. καὶ μαλακὸν τὸ βλέμμ' ἔχει**, Ἀντιπ. Θεσσ.ΑΠ 9,567, Ἀλκίφρ.1,28, Λουκ.Ἐρωτ.14 **τακερόν τι ἐν τοῖς ὄμμασιν πάθος ἀνυγραίνων**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς : Αἰλ.ΖΙ 5,38 **ἐλίττειν τὸ μέλος τακερῶς** (ἐπὶ τοῦ κελαδήματος τῆς ἀηδόνος).

τακερόχρως-χρωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τακερόν, τρυφερὸν καὶ μαλακόν, ἁπαλὸν δέρμα : Ἀντιφάν.52,5 **τακερόχρωτ' εἴδη κύουσαν.**

τακερῶ-όω μτγν. τοκερόν, μαλακόν, τρυφερόν τι ποιῶ : Ἀθην.1,30 **ἐρίφιον ἐτακέρωσε**· κ. παθ. : Ἀγαθιν.π.Ὀρειβ.10,7,10 **ἑψῆσαι δεῖ τὰς κολοκυνθίδας ἐν ὕδατι ἄχρι τακερωθῶσι**· 2) ἁπαλύνω : Διοσκ.4,182.

τακέρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τακερῶ βλ.λ., ἁπάλυνσις : **Ἀρχιγ.π. Ἀέτ.12,1 ἕψε μέχρι τακερώσεως.**

τακηρός-ά-όν μτγν. ὁ τακερός: Διοσκ.Ι,106.
τακίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σύνολον πραγμάτων χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, οἷον ἐργαλείων, συσκευῶν, σκευῶν κττ., σορτιμέντο' **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁμὰς ἀνθρώπων ἐργαζομένων ὁμοῦ καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας, ἰδίᾳ εἰς φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις.
τάκιστα ἐπίρρ. π. κωμ. βαρβαρισμὸς ἀντὶ τοῦ τάχιστα: Ἀριστφ.Θεσμ.1214.
τάκος (ὁ) (ἰτολ.) δημ. κ. **ντάκος** τεμάχιον ξύλου πρὸς ὑποστήριξίν τινος' **2)** μτφ. τεμάχιον ἄρτου, ἰδ. ξηροῦ' **3)** γυνὴ εὔσωμος καὶ ὡραία.
τακουνάς (ὁ) δημ. ὁ εἰδικῶς κατασκευάζων τακούνια τεχνίτης, ἰδ. ξύλινα' **2)** ὁ ὑποκριτικῶς ἢ μωρῶς ὑπέρμετρον θεοσέβειαν ἐπιδεικνύων.
τακουνάδικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τακουνᾶ, τακουνοποιεῖον.
τακούνι (τὸ) δημ. κ. **ντακούνι** τὸ ὑψηλότερον ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ καττύματος τῶν ὑποδημάτων.
τακουνοποιεῖον (τὸ) νεώτ τὸ τακουνάδικο.
τάκτ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀκλ. λεπτὴ καὶ ἁρμόζουσα ἑκάστοτε συμπεριφορά, λεπτότης, χάρις περὶ τὴν ἐμφάνισιν ἢ περὶ τὸν λόγον: **μᾶς φέρθηκε μὲ ἐξαιρετικὸ τάκτ, - δὲν ἔχει τάκτ.**
τάκτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἐκτιμῶν, προσδιορίζων καὶ ἐπιβάλλων ὡρισμένον φόρον.
τακτικά ἐπίρρ., δημ. κ. **ταχτικά** τακτικῶς βλ.λ.: **δὲν ἔρχεται - δὲν περνᾷ - δὲν βγαίνει τακτικά.**
τακτικός-ή-ό(ν) κ. μον κ. νεώτ., δημ. κ. **ταχτικός** ὁ ἁρμόζων εἰς τάξιν, τακτοποίησιν ἢ διάταξιν, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ παρατάσσειν στράτευμα, ἰδ. ἐν πολέμῳ, ὅθ. **τακτικὸς ἀνὴρ** ἔμπειρος περὶ τὰ στρατιωτικά: Ξεν.ΚΠ 8,5,15 **πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τακτικοῦ ἀνδρὸς ἐνόμιζεν εἶναι'** || **οἱ τακτικοὶ** ἀριθμοὶ τὰ κανονικὰ τάγματα: αὐτ.3,3,11 **ἀπολελυμένοι ἦσαν τοῦ καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς'** || **τακτικὸν ἡγοῦμαί τι** θεωρῶ τι ὡς μέρος τῆς τακτικῆς τέχνης: αὐτ.8,5,15' || κ. νεώτ. **ἡ τακτικὴ** (τέχνη) κ. **τὰ τακτικά** (αὐτ.Ι,6,14) κλάδος τῆς πολεμικῆς τέχνης διερευνῶν τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποιήσεως καὶ διευθύνσεως τῶν διαφόρων ὅπλων: Νικόμ.Κωμ.Ι, 37' || μτγν. **τακτικὸν ὑπόμνημα** ὑπόμνημα, σύγγραμμα περὶ τακτικῆς: Αἰλ.Τακτ.τίτλ.' || **τὸ τακτικὸν** ὡς οὐσ. τίτλος ἔργου τοῦ Δημοκρίτου (ἀπ. 28Β)' || νεώτ. **τακτικὸς** (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ εἰδήμων τῆς στρατιωτικῆς τακτικῆς' || ὁμ.νεώτ. **ὁ τακτικός**, δημ **ταχτικός** ὡς οὐσ. ὁ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ὑπηρετῶν στρατιώτης: δ.γρ. **κλάφε με, καημένη μάννα, ποὺ μὲ γράφαν ταχτικό'** || δημ. τὸ οὐδ. **ταχτικό** ὡς οὐσ. ὁ στρατὸς καὶ ἰδίᾳ τὸ πεζικόν' **2)** μτγν. γεν ὁ κανονίζων, ῥυθμίζων, κανονιστικός: Μάρκ.Αὐρ.Ι,9 **καὶ ὁδῷ ἐξευρετικόν τε καὶ τακτικὸν τῶν εἰς βίον ἀναγκαίων δογμάτων'** **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τηρῶν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν, ὁ μὴ παραβαίνων τὰ καθήκοντα, τὰς ὑποχρεώσεις του: **εἶναι τακτικὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του - εἰς τὰς πληρωμάς του'** **4)** νεώτ. κ. δημ. **ἡ τακτικὴ** ὡς οὐσ. τρόπος, μέθοδος **ἐνεργείας**, συμπεριφορᾶς: **ἀκολουθεῖ τακτικὴν ἀναβλητικότητος'** **5)** ὁμ. **ἡ τακτικὴ** ἡ ἐν τῷ βίῳ τάξις: **δὲν ἔχει τακτικὴ στὴ ζωή του'** **6)** νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' ὡρισμένην τάξιν, ὡρισμένον χρόνον ἢ τρόπον συμβαίνων ἢ λαμβάνων ὑπόστασιν, μόνιμος ἢ καθ' ἕξιν, ἀντίθ. ἔκτακτος: **πάνω τὸν τακτικό μου περίπατο, - τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, - τακτικαὶ ἐπισκέψεις'** || ὁμ. **τακτικὸς στρατός** ὁ ὠργανωμένος **καὶ μόνιμος'** || ὁμ. γραμμ. **τακτικὰ ἀριθμητικὰ** τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα τὴν κατ' **ἀριθμὸν τάξιν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρονται οὐσιαστικοῦ'** **7)** μτγν. **ὁ δηλῶν τάξιν ἢ διαδοχήν**: Διον.Θρ.636,14.

τακτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τακτικὸς βλ.λ.3).
τακτικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **τάκτικά** κ. **ταχτικά** κατὰ τὴν ὡρισμένην ἢ τὴν πρέπουσαν, τὴν ἁρμόζουσαν τάξιν, ἄνευ διαλειμμάτων, ἀνελλιπῶς, συχνά: **μὲ πληρώνει - μᾶς ἐπισκέπτεται τακτικά.**
τακτισμός (ὁ) νεώτ. βιολογ. τροπισμὸς βλ.λ.
τακτόμισθος (ὁ) πάπ. βαθμός τις ἐν τῷ στρατῷ τῶν Πτολεμαίων.
τακτοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. τοποθέτησις **ἐν τάξει**, κανονικὴ διάταξις, ταξινόμησις.
τακτοποιῶ-έω νεώτ., δημ. **ταχτ-**, ἀόρ. **ἐτακτοποίησα**, παθ. ἀόρ. **ἐτακτοποιήθην**, δημ. **(ἐ)ταχτοποιήθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **τακτοποιημένος**, θέτω, βάλλω εἰς τάξιν, τοποθετῶ πράγματα εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν, ταξινομῶ: **τακτοποιῶ τὰ βιβλία μου - τὸ ἀρχεῖόν μου'** **2)** συνεκδ. φέρω εἰς καλὴν καὶ κανονικὴν κατάστασιν, διευθετῶ, κανονίζω: **τὴν ἐτακτοποίησα τὴ δουλειά' 3)** ἐπὶ λογαριασμῶν, ἐκκαθαρίζω, ἐξοφλῶ: **πρέπει νὰ μοῦ τακτοποιήσετε τὸν λογαριασμόν μου.**
τακτός-ή-όν (τάσσω) κ. νεώτ. ὁ τεταγμένος, κεκανονισμένος, προδιαγεγραμμένος, ὡρισμένος: Ξεν.ΚΠ 8,3,28 **τακτόν τι παρὰ τοῦ Κύρου παραγγέλλων'** || **τακτὸν ἀργύριον** ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων: Θουκ.4,65' || ὁμ. **τακτὰ χρήματα**: Πλάτ.Νόμ.746Α' || **σῖτος τακτός** ὡρισμένη ποσότης σίτου: Θουκ.4,16' || **τακτὴ τροφὴ** ὡρισμένη ποσότης τροφῆς: Πλάτ.Νόμ.909C' || **τακταὶ δίκαι** ὡρισμέναι ποιναί: αὐτ.632Β' || **τακτὸν ἐκφόριον** ὡρισμένον, προκαθωρισμένον μίσθωμα: Πάπ.' || **τακτὴ ὁδὸς** προδιαγραφεῖσα, προκαθορισθεῖσα ὁδός: Δημ.643' || κ. νεώτ. **τακτὴ ἡμέρα** ἡ ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένη: Αἰσχίν.2,109 **ἐν ταῖς τακταῖς ἡμέραις βουλεύεσθαι'** || **τακτὸν ἔτος - τακτὸς χρόνος** ἔτος, χρόνος καθωρισμένος ἐκ τῶν προτέρων: Ἀριστλ.Ζl 599b,4 **κατά τινας χρόνους τακτούς**, Πάπ. **ἐπὶ τὰ τακτὰ ἔτη πέντε'** || νεώτ. **τακτὴ ὥρα - προθεσμία** (προκαθωρισμένη).
τακτῶς ἐπίρρ. μτγν. τεταγμένως, διὰ κανονισμοῦ **ἐκ τῶν προτέρων, προκαθωρισμένα: Πλωτῖν.**3,1,2 (δ.ἀνάγν.).
τάκω δωρ. τ. τοῦ τήκω βλ.λ.
τάκων-ωνος κ. **τακών-ῶνος** (Ἡσ.) εἶδός τι ἀλλᾶντος, λουκάνικο' αὐτ. «τακῶνες' τροχίσκοι στέατος κεκομμένου μεθ' ἀλῶν καὶ ξηρῶν ἀρτυμάτων»: Κράτ.Κωμ.17' πρβλ.Πολυδ.6,53.
τάλα (ἡ) τὸ φυτὸν φοῖνιξ τῆς Παλμύρας: Μεγασθ.π.'Αρρ.Ἰνδ.7' **2) λ. ἀσαφοῦς σημ.** - Ἐπιγρ. Μυτιλήνης.
τάλα Ἡσ. «μέγα».
ταλαγάνι (τὸ) δημ. κ. **ταλαγκάνι ἀνδρικὸν** χειμερινὸν ἐπανωφόριον τῶν ποιμένων.
ταλαεργός-όν (τλάω - Fέργον' πρβλ. **ταλαύρινος**) ὁ τλητικός, ὁ μεθ' ὑπομονῆς τὸ ἔργον ὑπομένων, ἐπίμονος καὶ καρτερικὸς εἰς τὸ ἔργον, φερέπονος καὶ φιλόπονος, ἰδ. ἐπὶ τῶν ἡμιόνων: Ἰλ.Ψ 654 **ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων**, αὐτ.662, Ὀδ.Δ 636, Ἡσίοδ. Ἔργ.46' **2)** μτγν. ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ πολύτλας βλ.λ., ὁ πολὺ μοχθήσας καὶ ταλαιπωρηθείς: Θεόκρ.13,19 **ἵκετο χὼ ταλαεργὸς ἀνὴρ ἐς ἀφνειὸν Ἰωλκόν'** **3)** μτγν. ἐπίπονος, ἐργώδης: Ὀππ. Ἁλ.5,50, αὐτ.20 **ὑπὸ ζεύγλῃσι δ' ἔθηκαν οὐρήων ταλαεργὸν ἔχειν πόνον ἑλκυστῆρα.**
ταλαίμοχθος-ον ὁ ταλαίπωρος: Εὐστ.1735,48.
τάλαινα (ἡ) θηλ. τοῦ τάλας βλ.λ.
τάλαινος ἐπίθ. σχηματισθὲν ἐκ τοῦ θηλ. τάλαινα ὑπὸ τοῦ Θεογνώστ.Καν.66.
ταλαίνω σχόλ. ταλάω, κοπιῶ: Σχόλ.Θεόκρ.15,111.
ταλαιπαθής-οῦς-ές μτγν. ταλαίπωρος, ἀ. ταλαίμοχθος βλ.λ.: ΑΠ 1,32.

ταλαιπώρημα-ατος (τὸ) κ. μσν. ταλαιπωρία, κακοπάθεια, μόχθος, ἀθλιότης, δυστυχία : Φάλαρ.᾿Επιστ.135,2 ταῦτα μὲν οὖν ἐμὰ ταλαιπωρήματα καὶ οὐδενὸς ἑτέρου, Στουδ.Θεόδ.316Α.

ταλαιπώρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ταλαιπωρία : ᾿Αρρ.᾿Αν.6,26,1 κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως.

ταλαιπωρία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη βορεῖα καὶ ἐπίμοχθος ἐργασία : ῾Ιππ.᾿Αέρ.21 ὁκόσα δὲ ἀπὸ ταλαιπωρίης γίνεται ἀνάπαυσις ἰῆται, Γαλ.15,620, αὐτ.741· 2) τακτικὴ χρῆσις, ἐνέργεια, ἐξάσκησις : ῾Ιππ.῎Αρθρ.53· 3) ἡ ἐξ ὑπερβολικοῦ κόπου σωματικὴ κακοπάθεια : ῾Ηρ.6,11, αὐτ.12 τετρυμένοι . . ταλαιπωρίῃσί τε καὶ ἡλίῳ, Θουκ.4,117, ᾿Ανδοκ.2,17 τῇ τοῦ σώματος ταλαιπωρίᾳ, Πολύβ. 3,17,8 ἡ ἐν τοῖς ἔργοις ταλαιπωρία, Φιλόδ.Οἰκ. 53J ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα ταλαιπωρία· 4) πόνος ἢ πάθημα, σωματικὸν ἄλγος, στενοχωρία, βασανιστικὴ ἐνόχλησις : Θουκ.2,49 μετὰ ταλαιπωρίας μεγάλης· ‖ νεώτ. ψυχικὴ στενοχωρία, βάσανος : βίος πλήρης ταλαιπωριῶν.

ταλαιπωρίζω μτγν. ταλαιπωρῶ, ταλαίπωρον, ἄθλιον ποιῶ : Σύμμ.ΠΔ᾿Ησ.21,2 ὁ ταλαιπωρίζων ταλαιπωρεῖ· 2) ὀνομάζω τινὰ ταλαίπωρον, οἰκτίρω, ἐλεεινολογῶ : Φιλόδ.Θάν.32.

ταλαιπωρικός-ή-όν μτγν. ὁ πλήρης ταλαιπωριῶν βλ.λ.4) : Γαλ.15,158 ταλαιπωρικὸς βίος.

ταλαιπωρισμός (ὁ) μτγν. ταλαιπωρία, ὅροι δυσμενεῖς διά τινα : Φιλόδ.Θε.1,15 ὁ ταλαιπωρισμὸς τοῦ βίου (τῶν ζῴων).

ταλαιπωροποιός-όν μσν. ὁ ταλαίπωρον, ἄθλιον ποιῶν τινα : Δωρόθ.792D ἡ ἁμαρτία ταλαιπωροποιός ἐστι.

ταλαίπωρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ βαρείας καὶ ἐπιπόνους ἐργασίας ὑποφέρων, ὁ μεγάλους σωματικοὺς ἀγῶνας ὑπομένων, ὁ σκληρὰς ἐργασίας δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ, ὅθ. ὁ ἐν δυστυχίᾳ διατελῶν, ἄθλιος, ἐλεεινός, δύστυχος, κακομοίρης· πρβλ.ταλαπείριος: Πίνδ.ἀπ.197 ταλαίπωροι Θῆβαι, Αἰσχ.Πρ.233 βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον οὐκ ἔσχεν οὐδένα, αὐτ.317, αὐτ.595, αὐτ.623, Σοφ. ΟΚ 14, αὐτ.ἀπ.945 ταλαίπωρον ἀνδρῶν γένος, Πλάτ.Εὐθ.302Β ταλαίπωρος ἄρα τις σύ γε· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐπιφέρων ταλαιπωρίας, βάσανα, ἐνοχλήσεις : Σοφ.ΟΚ 91 ταλαίπωρος βίος, ᾿Αριστφ. ῎Ορν.135, ῎Αλεξ.144, Δίφιλ.60,3 ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι . . τῆς γαστρός· 2) τὸ οὐδ. ταλαίπωρον ὡς οὐσ. ἡ σκληρότης : ᾿Αριστφ.Νεφ. 414 εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν ἐν τῇ ψυχῇ· 3) ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὁ λίαν ἐπίμοχθος βίος : ῾Ιππ.᾿Αέρ.19.

ταλαιπωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ.δημ., παρακ. τεταλαιπώρηκα (᾿Ισοκρ.8,19), μέσ. μέλλ. μτ. παθ.σημ. ταλαιπωρήσομαι (᾿Αριστείδ.1,438 J), μέσ. ἀόρ. ἐταλαιπωρησάμην (Κλήμ.᾿Αλ.28), παθ. ἀόρ. ἐταλαιπωρήθην (᾿Ισοκρ.3,64), δημ. (ἐ)ταλαιπωρήθηκα, παρακ. τεταλαιπώρημαι (Γαλ.6,560), μτχ. (τε)ταλαιπωρημένος, κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ σωματικῶς ἢ ψυχικῶς, κατακουράζω, κατατρύχω, βασανίζω : ᾿Ισοκρ.8,19 ὁ πόλεμος πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς, Δίων Κ 38,20, αὐτ.56,41 ἀνδρὸς . . ὑμᾶς μηδ᾿ ὅσον προπέμψαι ποι αὐτὸν ἀπιόντα . . ταλαιπωρήσαντος· κ. παθ. πάσχω πολλά, διατελῶ ἐν μεγάλῃ ταλαιπωρίᾳ, κατακουράζομαι, κατατρύχομαι : ῾Ιππ.᾿Αέρ.19, Θουκ.3,78, Πλάτ.Φαίδ.95D, αὐτ.Πολ.372D ἐπί τε κλινῶν κατακεῖσθαι, οἶμαι, τοὺς μέλλοντας μὴ ταλαιπωρεῖσθαι· ‖ κ. ἀμτβ. μεγάλως κοπιῶ, ὑποφέρω κόπους, ὑφίσταμαι ταλαιπωρίας : ῾Ιππ.᾿Αέρ.16, Εὐρ. ᾿Ορ.672 τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ ;, Θουκ.1,99, αὐτ.5,74, αὐτ.2,101, ᾿Αντιφ.5,93, Λυσ.31,12 τῷ σώματι ἀδύνατος ταλαιπωρεῖν, Δημ.22 λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσι· ‖ μτ. δοτ. ὑποφέρω ἔκ τινος : Πολύστρ.31W ἐλπίσι κεναῖς ταλαιπωρεῖν· 2) τὸ παθ. καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι : ᾿Αριστφ.Πλ.224 ἐν τοῖς ἀγροῖς .. ταλαιπωρουμένους, αὐτ.Βάτρ.24 ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο μηδ᾿ ἄχθος φέροι, Θουκ.3,3 τεταλαιπωρημένοι ὑπὸ τῆς νόσου, Δημ.231, ᾿Ισοκρ.5,38, Πλούτ.Βροῦτ. 37, Γαλ.6,43 παιδία . . κρύει ταλαιπωρούμενα.

ταλαιπώρως ἐπίρρ. μετὰ ταλαιπωριῶν, κοπιωδῶς, ἐπιμόχθως, ἐλεεινῶς, ἀθλίως : ᾿Αριστφ.᾿Εκκλ. 54 πάνυ ταλαιπώρως παρέδυν, Θουκ.3,4.

ταλαίφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ πολλὰ ὑπομένων, ἄθλιος, ἐλεεινός, ταλαίπωρος : Σοφ.᾿Αντ.866 οἵων ἐγώ ποθ᾿ ἁ ταλαίφρων ἔφυν, Εὐρ.῾Ελ.524.

ταλακάρδιος-ον (τλάω) ὁ ὑπομονητικήν, πραεῖαν ἔχων καρδίαν, μεγάθυμος, μεγαλόκαρδος : ῾Ησίοδ.Α 424 Διὸς ταλακάρδιος υἱός· 2) ἄθλιος, δυστυχής, ταλαίφρων : Σοφ.ΟΚ 540.

ταλάλης (ὁ) π. Βυζ. δημόσιος κήρυξ, ντελάλης.

ταλάν (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. τάλαντον βλ.λ.5).

ταλανίζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ἐταλάνισα, ἀποκαλῶ, ὀνομάζω τινὰ τάλανα, ταλαίπωρον, σχετλιάζω, οἰκτίρω, ἐλεεινολογῶ, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ μακαρίζω· πρβλ. παρφρ.᾿Επικτ.᾿Εγχ.26 «ὅρα μήποτε . . μακαρίσῃς μὲν ἐκεῖνον, ταλανίσῃς δὲ σεαυτόν» : Αἴσωπ.113, αὐτ.328, ᾿Ιω.Σκι.ἐν Ρητ.6,451W· κ. παθ. : Πτολ.Τετράβ.208, ῾Ηλιόδ.ΗΝικ.19,18, Θεόδ. ῾Υρτ.π.᾿Αν.Βοασσ.3,17,3 ἐταλάνιζον ἑαυτοὺς τῆς ζωῆς, Νεῖλ.᾿Επιστ.1,316.

ταλανισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ταλανίζειν, συμπάθεια μετ᾿ οἴκτου, ἐλεεινολογία : ᾿Ιω.Σκι.ἐν Ρητ.6,451W· 2) σχετλιασμός, οἰμωγή, ὀδυρμός, θρῆνος : ᾿Ιω.Χρυσ.6,232,11 συμβουλίαις μὲν οὐκ ἐχρήσατο . . ταλανισμῷ δὲ μόνον.

ταλαντεία (ἡ) ἡ πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ τὰ ὀπίσω κίνησις πράγματος αἰωρουμένου : Πλάτ.Κρατ.395Ε ἡ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταλαντεία.

ταλαντευσίμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρησιμεῦον εἰς τὴν μέτρησιν τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης ἀρτηριακῆς πιέσεως.

ταλάντευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ταλαντεύειν ἢ ταλαντεύεσθαι, κίνησις διαδοχικὴ πρὸς δύο ἀντιθέτους φοράς, αἰώρησις : ῎Ανν.Κομν.3· 2) νεώτ. μτφ. ἀμφίρροπος στάσις, δισταγμός· 3) νεώτ. ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ ταλαντεύσεις ἢ ταλαντώσεις ἠλεκτρικὰ ρεύματα ἐναλλασσόμενα λίαν ὑψηλῆς συχνότητος.

ταλαντευτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. σύστημα ἢ ὄργανον δυνάμενον νὰ ταλαντεύσῃ τι ἢ νὰ ταλαντευθῇ, ταλαντωτής· 2) ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ, σύστημα διαρρεόμενον ὑπὸ ἠλεκτρικῶν ταλαντώσεων, ἀναπτύσσον δὲ ἐν τῷ χώρῳ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα.

ταλαντευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταλάντευσιν, ὁ προκαλῶν ταλάντευσιν, ταλαντωτικός.

ταλαντεύω (τάλαντον) κ. νεώτ. κάμνω τι νὰ κινῆται εἰς τὸν ἀέρα ἐναλλὰξ πρὸς δύο ἀντιθέτους κατευθύνσεις, λικνίζω, κουνῶ : ῾Ηλιόδ.Αἰθ.8,17 ξένοι καὶ δεσμῶται τὴν σφαγὴν ὀλίγῳ πρόσθεν τὴν αὑτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ταλαντεύσαντες· ‖ ἀμτβ. κ. παθ. κινοῦμαι ἐναλλὰξ πρὸς δύο ἀντιθέτους κατευθύνσεις, ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω, ἀσταθῶς ἔχω, διακυμαίνομαι : ᾿Αριστλ.ΖΠ 708b,14, αὐτ.Μετ. 354a,8 διὰ τὸ ταλαντεύεσθαι (τὴν θάλατταν) δεῦρο κἀκεῖσε· ‖ νεώτ. τὸ μέσ. κινοῦμαι κλίνων ὡς αἱ πλάστιγγες πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ· ‖ κ. μτφ. : Διόδ.Σ 11,22 τῆς μάχης δεῦρο κἀκεῖσε ταλαντευομένης, αὐτ.16,4, Πλούτ.᾿Ηθ.682Ε ρέπει καὶ ταλαντεύεται πρὸς τοὐναντίον· ‖ μτγν. κ. νεώτ. δὲν ἔχω σταθερὰν πίστιν ἢ γνώμην ἢ ἀπόφασιν, ἀμφιρρέπω, ἐνδοιάζω, διστάζω τί νὰ πράξω ;

Γρηγ.Ναζ.3,70,-**ταλαντεύεται** μεταξὺ τοῦ **ναὶ καὶ τοῦ ὄχι**· **2)** ὁμ. μτφ. δίδω ῥοπὴν πρός τι·: Ἀλκίφρ.1,8 **τούτων σὺ τὴν αἵρεσιν ταλάντευε** (ἴδὲ ῥοπὴν πρὸς τὴν προτίμησιν καὶ ἐκλογήν)· **3)** σταθμίζω, μετρῶ : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,782 **ὕδασι** (διὰ τῆς κλεψύδρας) **ἠελίοια ταλαντεύουσι κελεύθους**· || κ. μτφ. κλίνω τὴν πλάστιγγα : Φίλ.2,170 **τῇ μὲν ἐταλάντευε τὸ ἔλεος, τῇ δ' ἀντέβριθεν ὁ νόμος**· **4)** προσδιορίζω : Συνέσ.Συμπλ.'Ανθ.4,74 **Τιτὰν νύκτα ταλαντεύει καὶ φάος**· **5)** Ἐπιγρ. δοκιμάζω : **Κελτοὶ Ῥήνῳ τέκνα ταλαντεύουσι**· **6)** τὸ παθ. μτφ. ἐξαρτῶμαι, κρέμαμαι : Ἀλκίφρ.25 **τὸ ζῆν οὐδ' ὑπὸ τούτοις ταλαντεύεται.**

ταλαντιαῖος-α-ον ὁ τιμώμενος, ὁ ἔχων ἀξίαν ταλάντου : Δημ.833 **εἰ ἕτεροι μὲν οἶκοι ταλαντιαῖοι καὶ διτάλαντοι καταλειφθέντες,** Πολύβ.23, 4,3· || **νοσήματα ταλαντιαῖα** τὰ νοσήματα διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων δαπανᾶται τάλαντον, πιθ. ὡς ἀμοιβὴ τοῦ ἰατροῦ : Ἀλκ.Κωμ.12· **2)** ὁ κεκτημένος ἓν τάλαντον, ἔχων περιουσίαν ἑνὸς ταλάντου : Κράτ.Κωμ.32· **3)** **ἔγγυος ταλαντιαῖος ὁ παρέχων ἐγγύησιν** διὰ τὸ ποσὸν ἑνὸς ταλάντου: Ἀριστλ.Οἰκ.1350a,19 **ταλαντιαίους καθιστάναι τοὺς ἐγγύους τῶν εἴκοσι ταλάντων**· **4)** ὁ ἔχων βάρος ἑνὸς ταλάντου, ζυγίζων ἓν τάλαντον : αὐτ. Οὐρ.311b,3· || **λιθοβόλος ἢ πετροβόλος ταλαντιαῖος** πολεμικὴ μηχανὴ ἐκσφενδονῶσα λίθους βάρους ταλάντου : Πολύβ.9,41,8, Διόδ.Σ 20,87 **τὰς μηχανὰς τοῖς ταλαντιαίοις πετροβόλοις συνέτριψε,** Φίλ.Μηχ.Βελοπ.85,2· **5)** ἐπὶ πραγμ. ἡ πράξεως, ὁ οὗ ἡ ἀξία, τὸ βραβεῖον, ἡ ἀμοιβὴ εἶναι τάλανταν : Ἐπιγρ.'Αφροδισιάδος **ταλαντιαῖος** ἀγών.

ταλαντιεῖος-α-ον · πάπ. ὁ ταλαντιαῖος βλ.λ.4).

ταλαντισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομ. εἴδους φόρου.

ταλάντιον (τὸ) μσν. τὸ φυτὸν πολύγονον : Ἱππιατρ.181 «**βοτάνη τίς ἐστιν,** ἐν τοῖς τείχεσι καὶ ταῖς πέτραις γινομένη, ἣν ἰατρῶν μὲν παῖδες πολύγονον ὀνομάζουσιν, ἰδιῶται δὲ σύμφυτον, Μακεδόνες δὲ ὀστεόκολλον, ἄλλοι δὲ ταλάντιον».

ταλαντοειδής-οῦς-ές μτγν. ἀσταθής, εὐμετάβολος, κυμαινόμενος : Ἰω.ΨΧρυσ.Λόγ.75,7,469.

τάλαντον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. στάθμη, ζυγός, ζυγαριά, παλάντζα : Θέογν.157 **Ζεὺς . . τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,** Αἰσχ.'Ικ.823,'Αριστφ.Βάτρ.797 **ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται**· || κτ. πληθ. π. Ὅμ. κ. πλείστοις ἀ. συγγραφεῦσιν, οἱ δίσκοι τοῦ ζυγοῦ, τῆς πλάστιγγος: Ἰλ.Μ 433 **ἔχον ὥς τε τάλαντα γυνὴ . . ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα**· || εἰδ. ἐπὶ τῶν πλαστίγγων, ἐν αἷς ἐζύγιζεν ὁ Ζεὺς τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων : αὐτ.Θ 69 **χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,** αὐτ.Χ 209, αὐτ.Π 658, αὐτ.Τ 223 **ἐπὴν κλίνησι τάλαντα Ζεὺς** (ὅταν ἐπιφέρῃ μεταβολὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης), Αἰσχ.Πέρσ. 346 **τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ**· || κ. ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς δικαιοσύνης : Ὕμν.Ἑρμ.324 **δίκης κατέκειτο τάλαντα,** Βακχ.17,25 **δίκας ῥέπει τάλαντον,** Διοτίμ.ΑΠ 6,267,4· **2)** ὡρισμένος φόρος καταβαλλόμενος διὰ τὴν χρῆσιν τῶν δημοσίων σταθμῶν, τῆς δημοσίας ζυγαριᾶς : Ἐπιγρ. Κυζίκου· **3)** πᾶν τὸ ζυγιζόμενον, πᾶν τὸ ἔχον βάρος, ἰδ. π. Ὅμ. ὡρισμένον τι βάρος πάντοτε χρυσοῦ : Ἰλ.Ι 122 **δέκα χρυσοῖο τάλαντα,** αὐτ.Σ 507,αὐτ.Τ 247,αὐτ.Ω 232,'Οδ.Ι 202 **χρυσοῦ . . εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,** αὐτ.Θ 393 **χρυσοῖο τάλαντον . . τιμήεντος**· || πρὸς καθορισμὸν τοῦ βάρους τοῦ ὁμηρικοῦ ταλάντου δὲν ὑπάρχουν δεδομένα· ἀλλὰ κρίνοντες ὅτι καθ' ὑπερβολὴν μεγάλη ποσότης χρυσοῦ θὰ ὑπῆρχεν, ἐὰν τὸ τάλαντον εἶχε περίπου τὸ βάρος, ὅπερ ἐζύγιζεν ὕστερον, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν βραβείων (Ἰλ.Ψ 262 **ἔνθα δύο τάλαντα χρυσοῦ φέρονται** ὡς ἔχοντα κατωτέραν ἀξίαν λέβητος), εἰκάζομεν ὅτι τὸ βάρος τοῦτο πιθ. δὲν ἦτο μέγα· τοιαύτην δὲ γνώμην φαίνεται ὅτι εἶχε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (ἀπ.138)· ἐν τοῖς μεθ' Ὅμ. συγγραφεῦσι τὸ τάλαντον καὶ αἱ ὑποδιαιρέσεις αὐτοῦ ἦσαν καὶ βάρη ἢ σταθμὰ ὡρισμένα χρήσιμα εἰς τὸ ἐμπόριον, διαφέροντα δὲ κατὰ τὰ διάφορα συστήματα, καὶ ποσότητες χρηματικαί, ἃς ἐδήλουν τὰ βάρη ταῦτα εἰς χρυσὸν ἢ εἰς ἄργυρον, ἐν ᾧ τὰ ὀνόματα στατὴρ καὶ (καθ.'Ησ.) δραχμὴ ἦσαν ὁμ. ὀνόματα καὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων· || τὸ τάλαντον ἐξισοῦτο ὡς μονὰς βάρους πρὸς σημερινὰς 33 ὀκάδας καὶ 355 5/9 δρμ.ἢ 52 γαλλικὰς λίτρας,ποικίλλοντος ἐν τούτοις τοῦ βάρους αὐτῆς κατὰ τόπους μεγάλως· τὰ βάρη ἢ σταθμὰ ταῦτα ὑπῆρχον ἐν τῷ περσικῷ κράτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπους, ἅπερ ὁ Ἡρ. (3,89) **καλεῖ Βαβυλώνιον κ. Εὐβοϊκὸν τάλαντον,** καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἦτο ἐν χρ. πρὸς στάθμησιν ἀργύρου, τὸ δὲ δεύτερον χρυσοῦ, ὁ δὲ λόγος ὁ μεταξὺ βαβ. κ. εὐβ. ταλάντου ἦτο ὡς 4 : 3· ἑκάτερον διῃρεῖτο εἰς τρισχιλίους στατῆρας· τὸ βαβ. τάλαντον ἀναφαίνεται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τὸ ὄνομα αἰγινητικὸν τάλαντον ἀργύρου, ὅπερ μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων εἰς 60 μνᾶς καὶ 6000 δραχμὰς ἦτο τὸ σύνηθες τάλαντον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἑλληνικῶν πόλεων καὶ ἐν Ἀθήναις πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Σόλωνος· οὗτος ἠλάττωσε τὰ ἀττ. σταθμὰ καὶ νομίσματα ὑποκαταστήσας τὸ αἰγιν. τάλαντον δι' ἑτέρου ἀργυροῦ ἴσου κατὰ τὸ βάρος πρὸς τὸ εὐβοϊκὸν τάλαντον χρυσοῦ· τὸ βάρος τοῦ ταλάντου μετὰ Σόλωνα ἦτο περίπου 26 χιλιόγραμμα καὶ 200 γραμμάρια, ἡ δὲ ἀξία 5044 χρυσῶν φράγκων περίπου· τὸ ἀττικὸν τάλαντον ἐκυκλοφόρει ἐπίσης ἐν Κορίνθῳ, Θεσσαλίᾳ, Σικελίᾳ, Τάραντι καὶ Μακεδονίᾳ ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου· τὸ τάλαντον ἦτο μ. συμβατικὴ νομισματικὴ μονάς, οὐχὶ δὲ καὶ νόμισμα κεκομμένον· τὸ ἀργυροῦν ἐξισοῦτο πρὸς τὸ ὑποδεκαπλάσιον τοῦ χρυσοῦ, τὸ δὲ χαλκοῦν πρὸς τὸ ὑποδεκαπλάσιον τοῦ ἀργυροῦ : Ἡρ.3,89 **τοῖσι μὲν ἀργύριον ἀπαγινέουσι εἴρητο Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον ἀπαγινέειν, τοῖσι δὲ χρυσίον ἀπαγινέουσι Εὐβοϊκόν· τὸ δὲ Βαβυλώνιον τάλαντον δύναται Εὐβοΐδας ἑβδομήκοντα μνέας,** Ἀριστλ.'Αθ.10,2 **ἐποίησε** (ὁ Σόλων) **σταθμὰ πρὸς τὸ νόμισμα τρεῖς καὶ ἑξήκοντα μνᾶς τὸ τάλαντον ἀγούσας,** Πολυβ.9,86· || ἐν χρ. μ. ὡς νομισματικὴ μ. : Ἡρ.7,28, Ξεν.'Ελλ.3,5,1, Αἰσχίν.2,174,'Επιγρ.· || παρά τισι τὸ τάλαντον ἦτο ἐν χρ. μ. ὡς σταθμικὴ μονάς, ἰδ. μολύβδου ἢ σιδήρου : Ἐπιγρ., Πάπ.· || ὁμ. ὑφάσματος : αὐτ.· **4)** μτγν. κ. μσν. νομισματικὴ μονὰς γενικῆς ἀξίας : ΚΔ Ματθ.25,16 **πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο**· **5)** νεώτ. μτφ. φυσικὸν ἢ ἐπίκτητον χάρισμα ἢ πλεονέκτημα ἢ ἰδιοφυΐα ἐξαιρετικὴ ἢ διανοητικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν προσόν, τάλέντο: ποιητικὸν - μουσικὸν τάλαντον.

ταλαντοῦχος-ον (ἔχω) κ. νεώτ. ὁ κρατῶν τὰ τάλαντα, τοὺς δίσκους τῆς πλάστιγγος, ἐν χρ. μτφ.: Αἰσχ.'Αγ.439 **Ἄρης . . ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς** (ὁ μετατρέπων ἢ ὁρίζων τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης)· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων πολλὰ τάλαντα, βαθύπλουτος· **3)** ὁμ. ὁ κάτοχος ταλάντου βλ.λ.5), ὁ ἔχων ἐξαιρετικήν τινα ἰδιοφυΐαν, ἰδ. ἔν τινι τῶν καλῶν τεχνῶν.

ταλαντῶ-όω κ. νεώτ. ταλαντεύω βλ.λ.· κ. παθ. ταλαντεύομαι, αἰωροῦμαι, κυμαίνομαι, φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ἢ πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη, κτ. ἀντιθ. πρὸς τὸ ἰσορροπῶ : Πλάτ.Τίμ.52Ε **ἀλλ' ἀνωμάλως πάντῃ ταλαντουμένων.**

ταλάντωθρον (τὸ) νεώτ. ἐξάρτημα μηχανῆς οὗ ἡ ταλάντευσις ρυθμίζει τὴν λειτουργίαν αὐτῆς.

ταλαντωσίμετρον (τό) νεώτ. ὄ. ταλαντευσίμετρον βλ.λ.
ταλάντωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. στάθμησις, ζύγισις : Ἀντιφ.Σοφ.42· **2)** κ. νεώτ. τὸ κινεῖσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ταλάντευσις : Ἀριστλ.Μετ.354a,11.
ταλαντωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ταλαντευόμενος περὶ τὴν θέσιν τῆς ἰσορροπίας.
ταλαός-ή-όν (τλάω) ὁ τλήμων βλ.λ. : Ἀριστφ. Ὄρν.687 **ἀπτῆνες ἐφημέριοι, ταλαοὶ βροτοί**, ἀνέρες **εἰκελόνειροι**, Κόϊντ.1,759.
ταλαπαθής-οῦς-ές Σουΐδ. «τληπαθής».
ταλαπείριος-ον (τλάω, πεῖρα) ὁ πολλὰς πείρας καὶ δοκιμασίας τῆς τύχης παθήματα ὑποστάς, ὁ πολλὰ παθών, ἰδ. ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως: Ὀδ.Η 24, αὐτ.Σ 193· **2)** μτγν. ὁ πλανώμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, πλάνης, ἀλήτης : Αἰν.Τακτ.10.10· **3)** πτωχὸς ταλαπείριος ἐπαίτης : Ἀγαθ.ΑΠ 10,66.
ταλαπενθής-οῦς-ές ὁ πολλὰς θλίψεις ὑποφέρων, καρτερικός, ὑπομονητικὸς ἐν δυστυχίᾳ : Ὀδ. Ε 222 **τλήσομαι ἐν στήθεσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν**· κ. ἐπὶ προσ. : Βακχ.5,157· **2)** ἐπὶ πραγμ., κοπώδης, πλήρης **μόχθων** : Πανύασ.12,5· **3)** θλιβερός : Βακχ.15,26.
ταλάπης (ὁ) πάπ. παραλλαγή τις τοῦ φυτοῦ κεντρῖτις βλ.λ.2).
ταλαράς (ὁ) δημ. δ.γρ. τοῦ ταλλαράς βλ.λ.
ταλάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τάλαρος, καλαθίσκος, κοφινάκι : Πολυδ.10,125, Πάπ.
ταλαρίσκος (ὁ) τὸ ταλάριον βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ. 924b,11,Θεόκρ.15,113 **πὰρ δ' ἁπαλοὶ κᾶποι, πεφυλαγμένοι ἐν ταλαρίσκοις**, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,174.
τάλαρο (τό) δημ. δ. γρ. τοῦ τάλλαρο βλ.λ.
τάλαρος (ὁ) κ. νεώτ. κάλαθος, κάνιστρον : Ὀδ.Δ 125,αὐτ.131 **χρυσέην τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν ἀργύρεον**· ‖ κάλαθος πρὸς ἐναπόθεσιν καρπῶν : Ἰλ.Σ 568 **πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν**, Ἡσίοδ.Α 293· ‖ κάνιστρον ἀνθέων : Μόσχ.2,34 **ἔχον δ' ἐν χερσὶν ἑκάστη ἀνθοδόκον τάλαρον**, αὐτ.61,Παυσ. 8,31,2· **2)** πλεκτὸς κάλαθος ἐκ κλώνων λύγου πρὸς ἀποστράγγισιν ἐν αὐτῷ τοῦ τυροῦ, τυροβόλι : Ὀδ.Ι 247 **πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν**, Ἀριστφ.Βάτρ.560, Ἀντίπ.Θεσσ. ΑΠ 9,567, Γαλ.6,491, Ἐπιγρ.· **3)** πλεκτὸς κλωβὸς ὀρνίθων, κουμάσι· ‖ μτφ. **Μουσέων τάλαρος** τὸ τῶν Μουσῶν τέμενος : Τίμων Φλ.12.
ταλαρωτός-ή-όν μτγν. ὁ ραβδωτός : Διόδ.Σ 5,30.
τάλας-ανος-αινα-αν (τλάω) κ.μσν. κ. νεώτ., αἰολ. τάλαις (Χοιροβ.Θεο.1,126Η), θηλ. κ. τάλας (Ἀριστφ. Θεσμ.1038), δοτ. ἑν. κ. τάλαντι (Ἱππῶν.12), αἰτ. ἀρσ. κ. τάλαν (Ὀδ.Σ 327, αὐτ.Σ 68, Θέογν.512), θηλ. (Ἀριστφ.Βάτρ.559), ὑπερθ. ταλάντατος-η-ον (Ἀριστφ.Πλ.684, αὐτ.1046, αὐτ.1060, Πλάτ.Κρατ. 395Ε), ποι. λ. ἐν χρ. κ. π. τισι τῶν πεζῶν (Ξεν. ΚΠ 4,6,5, Φιλ.2,239, Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,16,20, Πλούτ.Ἀντ. 79, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 10,31, τλήμων, πολυπαθής, ταλαίπωρος, δυστυχής, ἐλεεινός : Ὀδ.Σ 327 **ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί**, Αἰσχ.Χο.743, Σοφ.ΟΚ 1338, αὐτ.1401, αὐτ.Αἴτ.981, αὐτ.Φιλ.1196· κ. μτ. γενικ. τῆς αἰτίας : Αἰσχ. Πέρσ.445 **οἳ 'γὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς**, αὐτ. 517, Ἀριστφ.Πλ.1044 **τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεος**· ‖ κ. μσν. σπαν. κ. ἐπὶ κακῆς σημ., ἄθλιος : Ὀδ. Τ 68 **ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο**, Στουδ.Θεόδ.605,33, Πρόδρ.1,345 **τρόπον τὸν κακομήχανον τῆς γυναικὸς ὁ τάλας**· ‖ π. κωμ. ἡ κλητ. τάλαν κακόμοιρε, **ἐν εἴδει** συμπαθοῦς καὶ θωπευτικῆς ἐκφράσεως : Ἀριστφ.Λυσ.910, αὐτ.914 **ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω, τάλαν**, αὐτ.Ἐκκλ.242· ‖ π. τραγ. **κ. ἐπὶ πραγμ.** ἄθλιος, ἐλεεινός : Αἰσχ.Χο.1069 **παιδόβοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν μόχθοι τάλανές [τε Θυέστου]**, αὐτ.223, αὐτ.Ἐπτ.988, Σοφ.ΟΚ 1263, αὐτ.Φιλ.1088, αὐτ.Ἠλ. 1179, αὐτ.Τρ.1084, Εὐρ.Ἑλ.248, αὐτ.Φοίν.1710· **2)** Τάλας (ὁ) ἀστερισμός τις ἐπιτέλλων ὁμοῦ μετὰ τοῦ τοξότου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,207.
ταλασήιος-η-ον μτγν. ἐπ. ὁ εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν ἐρίων ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ταλασιουργίαν, ὅθ. **ταλασήια ἔργα** ταλασία βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 3,292· ‖ ταλασήιος ἱδρώς ὁ ἱδρώς, ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ κόπου τῆς κατεργασίας ἐρίων : Νόνν.Δ 6,142 **Παλλάδος . . ταλασήιος ἱδρώς.**
ταλασία (ἡ) ἐπεξεργασία ἐρίων καὶ ἰδίᾳ ἡ κλῶσις αὐτῶν, ταλασιουργία, τὸ γνέσιμο καὶ ἡ ξαντικὴ τῶν μαλλιῶν : Πλάτ.Νόμ.805Ε, Ξεν.Ἀπομν. 3,9,11, αὐτ.Οἰκ.7,41 **ὁπόταν ἀνεπιστήμονα ταλασίας λαβοῦσα ἐπιστήμονα ποιήσῃς**, Φίλ.2,328, Πλούτ.Ρωμ.15 **παρακέλευσιν εἰς . . ταλασίαν.**
ταλάσιον (τό) μσν. τὸ ἐριουργεῖον : Φώτ.
ταλάσιος-ον ὁ ταλασήιος : Ξεν.Οἰκ.7,6 **ἑορακυῖα ὡς ἔργα ταλάσια θεραπαίναις δίδοται.**
ταλασιουργία (ἡ) κ. μσν. ἡ ταλασία βλ.λ., τὸ εἰδέναι ὡς δεῖ ταλασιουργεῖν : Πλάτ.Πολιτ.282C, αὐτ.283Α **τὸ γὰρ συγκριτικῶς τῆς ἐν ταλασιουργίᾳ μόριον**, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.20, Ἀθήν.Ἰατρ. π. Ὀρειβ.5,4 (ἀβέβ.), Ἰω.Χρυσ.11,115Ε **ταλασιουργία διηνεκής**, Παχυμ.Γ Προγ.170,10 **οἰκουρεῖ καὶ ταλασιουργίᾳ προστέτηκεν.**
ταλασιουργικός-ή όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταλασιουργίαν : Ξεν.Οἰκ.9,9 **ἄλλη φυλὴ τῶν ταλασιουργικῶν ὀργάνων**· ‖ **ἡ ταλασιουργική** (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ ταλασιουργία : Πλάτ.Πολιτ.282Α **ξαντική γε καὶ νηστικὴ καὶ πάντα αὖ τὰ περὶ τὴν ποίησιν αὐτὴν τῆς ἐσθῆτας . . μέρη μία τίς ἐστι τέχνη . . ἡ ταλασιουργική.**
ταλασιουργός (ὁ,ἡ) ὁ τὰ ἔρια κατεργαζόμενος ἤτοι ὁ ξαίνων, νήθων καὶ πρὸς ὕφανσιν ἕτοιμα ποιῶν: Πλάτ.Ἴων 540C **οἷα γυναικὶ πρέποντά ἐστιν εἰπεῖν ταλασιουργῷ περὶ ἐρίων ἐργασίας**, Τρύφων π. Ἀθήν.14,618Β **ἡ ταλασιουργῶν ᾠδή.**
ταλασιουργῶ-έω κ. μσν. κατεργάζομαι ἔρια, ξαίνω, νήθω καὶ πρὸς κλῶσιν ἕτοιμα αὐτὰ ποιῶ : Ξεν.Ἀπομν.3,9,11 **διὰ τὸ τὰς μὲν (τῶν γυναικῶν) εἰδέναι ὅπως χρὴ ταλασιουργεῖν**, Διόδ.Σ 2,23, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,46, Νυμφόδ.π.Σχολ.Σοφ.ΟΚ 337 **αἱ δὲ γυναῖκες ἔνδον μένουσαι ταλασιουργοῦσι**, Ἰω. Φωκ.Ἔκφρ.Πολαιστ.10 **σεμνῶς ταλασιουργούσῃ.**
ταλασίφρων-ονος (ὁ,ἡ) (τλάω, φρήν) **ὁ ὑπ'** οὐδεμιᾶς ταλαιπωρίας καταβαλλόμενος, καρτερικός, καρτερόψυχος, ὑπομονητικός, ὁ ψυχὴν ἔχων ἀπτόητον καὶ δυναμένην τὰ πάντα νὰ ὑπομείνῃ : Ἰλ.Δ 421 **ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν**· ‖ συχνότ. ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως : αὐτ. Λ 466, Ὀδ.1,87, αὐτ.129 **ἔνθα περ ἄλλα ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά**, Ἡσίοδ. Θ 1012, Θεόκρ.24,50.
ταλαύρινος-ον (τλάω, Ϝρινός) **ὁ φέρων** ἀσπίδα ἐξ ἰσχυροῦ δέρματος ταύρου, ὁ διὰ βοείου ἢ δερματίνης ἀσπίδος ἐν τῇ μάχῃ ἀνθιστάμενος, ὁ δι' αὐτῆς τὰς ἐν τῇ μάχῃ προσβολὰς δεχόμενος καὶ ἀποκρούων αὐτάς, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως : Ἰλ.Ε 289 **πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν**, αὐτ.Υ 78· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ πολέμου : Ἀριστφ.Εἰρ 241· ‖ κ. ἐμπαικτικῶς ἐπὶ τοῦ Λαμάχου : αὐτ.Ἀχ.964 **ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα πάλλει**· ‖ ταλαύρινος χρώς χονδρόν, παχύ, ἀνθεκτικόν, ἰσχυρὸν δέρμα : Ἀνύτ.ΑΠ 7,208 **μέλαν δὲ οἱ αἷμα ταλαυρίνου διὰ χρωτὸς ζέσσε**· ‖ τὸ οὐδ. ταλαύρινον ὡς οὐσ. ἰσχυρῶς, καρτερικῶς : Ἰλ.Η 239 **τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν.**
ταλάφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ταλασίφρων: Ἰλ.Ν 300 **ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν**, Ὀππ.Ἁλ.3,40.

ταλάωρ-ωρος (ὁ) τόξον : Ἐδφ.9,12, Χοιροβ.Θεο. I,301Η «ἠλέκτωρ μὲν γὰρ λέγεται ὁ ἥλιος, ταλάωρ δὲ τὸ τόξον».
ταλαώρεα Ἡσ. «τοξεύματα».
τάλε-κουάλε (ἰταλ.) ἐπίρρ. δημ. περίπου ὁμοίως : τὰ ρούχα μου εἶναι τάλε - κουάλε τὰ δικά σου' || ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. ὅμοιος.
ταλετίτας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἐπὶ τοῦ λακωνικοῦ ὄρους Ταλέτου λατρευόμενος, ἐπίθ. τοῦ Διός.
τάληθές ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀληθές.
ταλέντο (τὸ) δημ. τάλαντον, ἰδιοφυΐα, ἐξαιρετικὴ φύσις, ταλάν : ὁ ζωγράφος αὐτὸς ἔχει ταλέντο.
τάληρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. δ.γρ. τοῦ τάλληρον.
ταλιαδῶρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ μπαγκιέρης βλ.λ.2) εἰς τὸ χορτοπαίγνιον πασσέτα, ἄ. κόφτης.
ταλιαμάς (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. θαλασσοτόμος, φάλκης βλ.λ.
ταλιάνι (τὸ) δημ. δ.προφ. τοῦ νταλιάνι βλ.λ.
ταλιαρίζω (ἰταλ.) δημ. τέμνω, τύπτω, αἰκίζω.
ταλιέρι (τὸ) δημ. καλαθίσκας διὰ τὸ νῆμα τῆς ρόκας, διὰ κορπούς, διὰ νεόπηκτον τυρόν' 2) σκεῦος οἰκιακὸν ἐπίπεδον καὶ σχήματος στρογγύλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπεξεργάζονται τὴν ζύμην.
ταλίκα (ἡ) δημ. κ. ντα- εἶδός τι ἁμάξης χρησιμευούσης ὡς λεωφορείου καὶ διὰ μεταφοράς.
τάλικής Ἡσ. «ἀναιδής».
τάλικος-ον δωρ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ.
τάλικοῦτος μτγν. δωρ. τ. τοῦ τηλικοῦτος : Ἀρχιμ.2,242 (ἔκδ. Heib.).
τάλις-ιδος (ἡ) ποι. κόρη εἰς ἡλικίαν γάμου καὶ ὀνομασθεῖσα τινὶ νύμφη· Ἡσ. «ἡ μελλόνυμφος παρθένος καὶ κατωνομασμένη τινί, οἱ δὲ γυναῖκα γαμετήν, οἱ δὲ νύμφην» : Σοφ.Ἀντ.629 ἀχνύμενος τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης, Καλλ.Αἴτ.3,1,3.
ταλίτης (ὁ) νεώτ. ἐξασθενὴς ἀλκοόλη.
τάλκ (τὸ) δημ. τάλκης βλ.λ.
τάλκης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἔνυδρον πυριτικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου.
τἄλλα ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἄλλα.
ταλ(λ)αράς (ὁ) δημ. ὁ ἔχων πολλὰ τάλλαρα, πολλὰ χρήματα, πλούσιος.
τάλ(λ)αρο (τὸ) δημ. τ. τοῦ τάλληρον βλ.λ. : Λασκαρ.Στιχουργήμ. τίτλ. γιατὶ τὰ τάλλαρα τὰ λένε τάλλαρα, Ἐφταλ.Ἐκλ.Σελ.70 πετάει ἕνα τάλλαρο τοῦ βιολιτζῆ· || συνεκδ. κτ. πληθ. τάλ(λ)αρα χρῆμα, περιουσία : αὐτὸν ποὺ βλέπεις ἔτσι κακοντυμένον ἔχει τάλλαρα.
τάλ(λ)ηρο(ν) (τὸ) (γερμ.) νεώτ. κ. δημ. ὀνομασία διαφ. κατὰ χώρας νομισμάτων ἐκ πέντε μονάδων συγκειμένων, οἷον πενταφράγκου, πεντοδράχμου κττ || πεντάδραχμον χάρτινον ἢ μεταλλικόν.
ταλμούδ (τὸ) (ἑβρ.) νεώτ. ἀκλ. ὁ πολιτικὸς καὶ θρησκευτικὸς κῶδιξ τῶν Ἰουδαίων, ὁ ἀποτελῶν κατ' αὐτοὺς συνέχειαν τῆς Βίβλου.
ταλμουδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Ταλμούδ.
ταλμουδιστής (ὁ) νεώτ. ἐπὶ Ἰσραηλιτῶν, ὁ ἀποδεχόμενος τὰ δόγματα τοῦ Ταλμούδ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας μόνον τὸ γράμμα τῆς Βίβλου καλουμένους καραΐτας.
ταλῶς Ἡσ. «ὁ ἥλιος».
τάμα (τὸ) δημ. πᾶν ὅ,τι τάζει τις, ὑπόσχεσις καὶ ἰδ. ἀφιερώσεως εἰς τὸν θεὸν ἢ ἅγιον πράγματός τινος εἰς ἀνταπόδοσιν ζητουμένης χάριτος, τάξιμο· 2) συνεκδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐνέργειαν φρ. τό 'χω ἢ τὸ εἶχα τάμα νὰ .. ἔχω ἢ εἶχα τὴν ἀπόφασιν νὰ . 3) συνεκδ. ἀνάθημα, ἀφιέρωμα : ἡ εἰκόνα εἶναι γεμάτη τάματα.
ταμάλιστα ἐπίρρ. δ.γρ. τοῦ τὰ μάλιστα.
ταμάμ (ἀραβ.) ἐπίρρ. δημ. ἐξ ὁλοκλήρου, πλήρως, ἀκριβῶς, σωστά.
ταμάς Ἡσ. «γαμβρός».
ταμάχι (τὸ) (ἀραβοτουρκ.) δημ. ἀπληστία πλεονεξία : παροιμ. τὸ πολὺ ταμάχι χαλάει τὸ στομάχι (ἐπὶ ἀπλήστων καὶ ἀκορέστων).
ταμαχιάζω δημ. γίνομαι πλεονέκτης.
ταμαχιάρης-α-άρικο δημ. ὁ ἔχων πολὺ ταμάχι βλ.λ., πλεονέκτης.
ταμβακέρα (ἡ) νεώτ. δ. προφ. τοῦ ταμπακέρο, ταμβακοθήκη.
ταμβακισμός (ὁ) νεώτ. ὅρος δι' οὗ δηλοῦται ἡ διὰ τοῦ καπνοῦ δηλητηρίασις.
ταμβακοθήκη (ἡ) νεώτ. μικρὰ θήκη, κίστη πρὸς ἐναπόθεσιν ταμβάκου.
ταμβακοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ταμβάκου.
ταμβάκος (ὁ) νεώτ., δημ. ταμπάκος κόνις λεπτοτάτη παρασκευαζομένη ἐκ τριμμάτων φύλλων κα πνοῦ καὶ ροφουμένη διὰ τῆς ρινός : πίνω - ροφῶ ταμβάκο, - μιὰ πρέζα ταμπάκο.
ταμβάκωσις-εως (ἡ) νεώτ. εἶδός τι πνευμοκονιώσεως ἢ πνευμονικῶν ἀλλοιώσεων παρατηρουμένων εἰδικῶς εἰς τοὺς ἐργάτας τοὺς χρησιμοποιουμένους εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ καπνοῦ καὶ ἰδ. εἰς τὸ κοσκίνισμα τῆς λεπτῆς κόνεως τούτου.
τάμε ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Γ 292 ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε . . χαλκῷ.
ταμέειν ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ τέμνω βλ λ. : Ἰλ.Τ 197 κάπρον ἑτοιμασάτω, ταμέειν Διί τ' Ἠελίῳ τε.
τάμεια (ἡ) μτγν. ἀντὶ ταμιεία βλ.λ.) : Ἰώσ.Α) 7,7,5 ταμεία ὕδατος.
ταμειακός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ἀντὶ ταμιακὸς βλ.λ. : Ἰουστιν.Νεαρ.30,1, αὐτ.5,1 τῇ τῶν ταμειακῶν διοικήσει πραγμάτων, αὐτ.7 ταμειακὴ κτῆσις, Βασιλικ.I,201, αὐτ.204.
ταμεῖο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ., πάπ. κ. ταμῖον ἀντὶ ταμιεῖον βλ.λ.) : Φιλόδ.Οἰκ.3J, Πάπ., Ἐπιγρ.· || νεώτ. κ.δημ. κιβώτιον ἢ ἑρμάριον, ἐν ᾧ φυλάσσονται χρήματα ἢ ἀ.ἀξίαι,χρηματοκιβώτιον, κάσα: δὲν ἔχει δεκάρα μέσα στὸ ταμεῖό του, - ταμεῖον πλῆρες - κενόν· || μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων πληθώραν, πλησμονὴν πράγματός τινος : αὐτὸς εἶναι σωστὸ ταμεῖον γνώσεων' 2) νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. τὸ γραφεῖον τοῦ ταμίου, ὁ τόπος, τὸ μέρος ἔνθα διενεργοῦνται εἰσπράξεις ἢ πληρωμαί : ταμεῖον θεάτρου - κινηματογράφου (ἔνθα πωλοῦνται τὰ εἰσιτήρια)· 3) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἑκάστοτε ἐν τῷ ταμείῳ εὑρισκόμενον ποσόν, ὁπόθεμα ἢ ἡ ἑκάστοτε συνολικὴ εἴσπραξις : τί ἔχεις ταμεῖον σήμερα; 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπολογισμὸς τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις : κάνω ἢ κλείνω ταμεῖον (ἐξισῶ τὸ ποσὸν τῶν πληρωμῶν πρὸς τὰς ἐντολάς), - κρατάει τὸ ταμεῖο τοῦ σπιτιοῦ της (ἔχει τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν), - βιβλίον ταμείου (τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον καταχωροῦνται καθ' ἡμέραν αἱ ταμιακαὶ πράξεις)· 5) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία ἢ ὀργανισμὸς ἔχων ἔργον τὴν διενέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν : δημόσιον ταμεῖον (δημοσία ὑπηρεσία διεξάγουσα τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς πληρωμὰς τοῦ κράτους), - ταμεῖον παρακαταθηκῶν καὶ δανείων· 6) νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. ἀλληλοασφαλιστικὸν ἵδρυμα δημοσίου δικαίου : Μετοχικὸν ταμεῖον πολιτικῶν ὑπαλλήλων, - Ταμεῖον προνοίας δημοσίων ὑπαλλήλων· 7) νεώτ. Ταμεῖον τῆς Ἁγίας Γραφῆς εὑρετήριον τῶν διαφόρων χωρίων κττ. τῆς Ἁγίας Γραφῆς.
ταμέσθαι ἐπ. ἀπαρφ. μέσ. ἀόρ. τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.I 580 φιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
ταμεσίχρως-οος (ὁ,ἡ) (τάμνω) ὁ τέμνων τὸ δέρμα, ὁ ἐντέμνων τὸ σῶμα, ὁ τραυματίζων, ὁ πληγώνων· Γλωσσ. «ὁ τὴν χρόα τάμνων» : Ἰλ.Δ 511 χαλκὸν .. ταμεσίχροα, αὐτ.Ν 340 ἐγχείησιν . . , ἃς εἶχον ταμεσίχροας, Θεόκρ.25,275 ἔρκος ἐνυαλίου ταμεσίχροος ἰωχμοῖο.

τᾰμία (ἡ) (Ι), ἐπ. κ. ἰων. **ταμίη** ἡ τὸν οἶκον διευθύνουσα, ἡ τὴν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου ἔχουσα, οἰκονόμος, ἐπιμελήτρια οἰκίας· Ἡσ. «ταμίη, ἡ προστάτις τοῦ οἴκου, διοικήτρια, κελλαρία πιστή», αὐτ. «ταμίην, δέσποιναν τὴν τοῦ οἴκου προεστῶσαν» : Ἰλ.Ζ 290 **ἡ ῥα γυνὴ ταμίη**, αὐτ.Ω 302 **ἡ ῥα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιός**, Ὀδ.Β 345 **γυνὴ ταμίη . . , ἣ πάντ' ἐφύλασσε**, Ἀλκμ.31, Ξεν.Οἰκ.9,11 **τὴν δὲ ταμίαν ἐποιησάμεθα ἐπισκεψάμενοι ἥτις ἡμῖν ἐδόκει εἶναι ἐγκρατεστάτη**, αὐτ.10,10, Λιβάν.Λόγ.16,47· ‖ κ. ὡς λατρευτικὸς τίτλος : Ἐπιγρ. **παρὰ τὰν Ἱστίαν τὰν Ταμίαν**.

τᾰμίαν Ἡσ. «ζημίαν».

τᾰμῑᾰκός-ή-όν κ. μον., νεώτ. κ. δημ. κ. ταμειακός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμεῖον, ὁ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ, τοῦ βασιλικοῦ ἢ ἡγεμονικοῦ θησαυροφυλακίου : Ἐπιγρ., Ἀθανάσ.1,666, Ἰω.Χρυσ.6,300,22 **ταῖς ταμιακαῖς ἐρίθοις ἐγκατελέγετο**, Ἰουστιν.Νεαρ.5,1 **τῇ τῶν ταμειακῶν διοικήσει πραγμάτων**, αὐτ.7 **ταμειακὴ κτῆσις**, Πάπ. **ταμιακοὶ λόγοι**, αὐτ. **ταμιακαὶ ψῆφοι**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμεῖον ἢ τὸν ταμίαν : **ταμιακαὶ δυσχέρειαι - ἀνωμαλίαι**· **2)** τὸ οὐδ. ταμιακόν ὡς οὐσ. τὸ δημόσιον ταμεῖον: Ἐπιγρ.· **3)** ἐν λοτ.γρ. **tamiaca** γλωσσ. γυνὴ θαλαμηπόλος τοῦ αὐτοκράτορος.

ταμιακῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀπὸ ταμιακῆς ἀπόψεως : **εὑρέθη ταμιακῶς ἐν τάξει**.

ταμίας-ου (γενικ. σπαν. -μία : Ἐπιγρ.) (ὁ, νεώτ. κ. ἡ) κ. μον., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. **ταμίης**, ἑτερόκλ. ἀττ. δοτ. πληθ. **ταμίᾰσιν** (Ἐπιγρ.) κ. αἰολ. **τομίαις** (ἀμφ. ἐν Ἀλκ.87· **ταμίαις** κτ. τοὺς Γραμματικοὺς ἐν Πάπ.), κυρ. ὁ τέμνων καὶ διανέμων ἑκάστῳ τὸ μερίδιον αὐτοῦ, ὁ οἰκονόμος, ὁ φροντιστής, ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἐν τῷ οἴκῳ: Ἰλ.Τ 44 **οἵ τε κυβερνῆτ' ἦσαν ἔχον τ' οἰήια νηῶν καὶ ταμίαι** · **παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες**, Πίνδ.Ο 13,7 **ταμίαι ἀνδράσι πλούτου**, Ἀριστφ.Σφ.613 **καὶ μὴ με δεήσῃ ἐς σὲ βλέψαι καὶ τὸν ταμίαν**· **2)** ἐπὶ τοῦ Διός, ὁ δοτήρ, ὁ πάροχος : Ἰλ.Δ 84 **Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται**, αὐτ.1415, Ποι.π. Πλάτ.Πολ.379Ε **ταμίας ἡμῖν Ζεὺς ἀγαθῶν τε κακῶν τε τέτυκται**, Ἰσοκρ.11,13 **τῶν γὰρ ὄμβρων καὶ τῶν αὐχμῶν τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ Ζεὺς ταμίας**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ Διὸς μτφ. ὁ ἐν ἑαυτῷ ἔχων, ὁ συγκρατῶν ἐν ἑαυτῷ, ὁ συντηρητής, ὁ τηρητής : Σοφ. ἀπ.590,4 **οὐκ ἔστιν πλὴν Διὸς οὐδεὶς τῶν μελλόντων ταμίας, ὅ,τι χρὴ τετελέσθαι**, Εὐρ.Μήδ.170 **Ζῆνά θ' ὃς ὅρκων θνητοῖς ταμίας νενόμισται**· ‖ κ. ἐπὶ τ. ῦ Αἰόλου ἐν ἀναφορ. πρὸς τοὺς ἀνέμους : Ὀδ.Κ 21 **κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων**, ΑΠ ΣυμπλΛ.180,2 **οἰκείων ἀνέμων ταμίας**, Πολύβ.34,2,5 **τὸν . . Αἴολον . . ταμίαν τε εἰρῆσθαι τῶν ἀνέμων**, αὐτ.11,20· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος : Ἀριστφ.Νεφ.566 **τὸν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν**· κ. ἐπὶ τοῦ Ὑδροχόου : Μαν.4,22 **Ὑδροχόος, ταμίης νεφελώδεος Οὐλύμποιο**· κ. ἐπὶ τῶν ποταμῶν : Ὀππ.Ἁλ.1,24 **ποταμοὶ . . λοετρῶν ἀέναοι ταμίαι**· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν πνευμόνων, ὡς κέντρου τῆς ἀναπνοῆς : Πλάτ.Τίμ.84D **ὁ τῶν πνευμάτων τῷ σώματι ταμίας πλεύμων**· ‖ συχν. π. Πίνδ. ἐπὶ βασιλέων ἢ προσ. ἐν ἀξιώμασι, ὁ διευθυντής, ὁ ἐπιστάτης, ὁ κυβερνήτης, ὁ ἄρχων, ὁ δυνάστης, ὁ κυρίαρχος, ὁ προέχων, ὁ ἐν ἑαυτῷ συγκεντρῶν : Πίνδ.Π 5,62 **ταμία Κυράνας**, αὐτ.Ν 10,52 **ταμίαι Σπάρτας** (ἐπὶ τῶν Διοσκούρων), αὐτ. Ι 5(6),57 **ταμίας . . κώμων** (ὁ πρόεδρος τῶν διασκεδάσεων), αὐτ.Ο 6,5 **ταμίας Διὸς ἐν Πίσᾳ** (σχόλ. «ἱερεύς»), αὐτ.ἀπ.1 **ταμίαι Μοισᾶν** (δηλ. οἱ ποιηταί), αὐτ.Ν 6,26 **οἶκον . . ταμίαν στεφάνων** (ἔχοντα πολλοὺς στεφάνους)· ὁμ. γεν. κ. π. ἄ. ποι. κ. πεζ. : Ἡσιόδ.ἀπ.11 **ἓν δ' αὐτῷ θανάτου τ-**, Θέογν.504 **γνώμης οὐκέτ' ἐγὼ ταμίης** (πιθ. γλώσσησι (δὲν εἶμαι πλέον ἐγὼ κύριος τοῦ λογικοῦ μου), αὐτ.1186, αὐτ.1242, Κριτ1.2 **Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι** (κυρίαρχοι τῆς θαλάσσης), Θουκ.6,78 **ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης . . ταμίας γενέσθαι** (κυρίαρχος τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης), Λουκ.Ἔρωτ. 37 **σωφρονούντων ταμίας παθῶν**, Ἰουλ.Καισ. 318D, Παῦλ Σιλ.π.Ἀνων.6,64,4 **κανόνα γραμμῆς ἰθυπόρου ταμίην**· κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἀντ.1154 **τὸν ταμίαν Ἴακχον**· **3)** κ. νεώτ. οἰκονομικὸς ἄρχων πόλεως, ἱεροῦ, φυλῆς, δήμου κτλ. ἐμπεπιστευμένος τὴν εἴσπραξιν καὶ τὴν πληρωμὴν ἢ δαπάνην, ἀποταμιεύων τὰ εἰσπραττόμενα καὶ πληρώνων **τὰ δαπανώμενα**· Φώτ. «ταμίαι, ἄρχοντές εἰσιν Ἀθήνησιν κληρωτοὶ ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε καὶ δημόσια φυλάττουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ταμίαι ἄρχοντες χειροτονητοὶ ἐπὶ τὰς ἱερὰς καὶ δημοσίας τριήρεις, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν πάραλον, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Ἄμμωνος» : Ἡρ.2,121,α' **ὡς ταῦτα διαφυλάσσοντες ταμίαι τῶν βασιλέος χρημάτων ἔσονται**, αὐτ.8,51 **ταμίας τοῦ ἱροῦ** (ὁ ἔφορος καὶ ἐπιστάτης τοῦ ἐν τῷ Παρθενῶνι ἱεροῦ θησαυροῦ), Ψήφισμα π. Ἀνδοκ.1,77, Λυσ.9,6 **ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδοσαν**, Πλάτ.Νόμ.774Β **πραττέσθω δὲ ὁ ταμίας τῆς θεοῦ**, Ξεν.Ἑλλ.3,1,27, Νόμ.π.Δημ.1075 **τοῖς ταμίαις τῶν τῆς θεοῦ**, Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,33 **καλοῦσι δ' ἀποδέκτας τούτους καὶ ταμίας**, Ἐπιγρ. **οἱ τῶν τῆς Ἀθηναίας ταμίαι**, αὐτ. **ταμίαι ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας**, αὐτ. **ὁ ταμίας τοῦ δήμου**, αὐτ. **βουλῆς ταμίαι**, Πάπ. **παρὰ ταμιῶν Ἁλικαρνασσέων**, Πάπ. **τὸν ἐκ τοῦ ζυτοπωλίου ταμίαν**, Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.19 **πλούτου σε ταμίαν, οὐ δεσπότην χρημάτων εἶναί φημι**· ‖ ὡς μτφρ. τοῦ λατινικοῦ quaestor : Διον.Ἁλ.Ρωμ.5,34, Πλούτ.Ποπλ.12 **ταμίας δὲ τῷ δήμῳ δύο τῶν νέων ἔδωκεν ἀποδεῖξαι**, Ἐπιγρ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ διευθύνων ταμεῖον, ὁ ἐντεταλμένος τὴν εἴσπραξιν καὶ πληρωμὴν χρημάτων· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν ἔν τινι ἱδρύματι, ὁ διαχειριζόμενος τὴν περιουσίαν ἑταιρείας, σωματείου κτλ., ὁ οἰκονομικὸς διαχειριστής.

ταμιδίνη (ἡ) νεώτ. κυτταρίνη εἰδικὴ πρὸς κατασκευὴν νημάτων διὰ τοὺς ἠλεκτρικοὺς λαμπτῆρας λευκοπυρώσεως.

ταμιεία (ἡ) (ταμιεύω) διοίκησις, ἐπιμέλεια, διαχείρισις, ἐπιτροπεία, οἰκονομία : Ἱππ Φύσ.Παιδ.26 **ταμιεία ψυχροῦ καὶ θερμοῦ**, Πλάτ.Νόμ.806Α **θεραπείας δὲ καὶ ταμιείας αὖ καὶ παιδοτροφίας**, Ξεν.Οἰκ 7,41 **ἀνεπιστήμονα ταμιείας καὶ διακονίας παραλαβοῦσα**, Ἀριστλ.Ζ1 622b,26 **τὴν ἀπόθεσιν τῆς τροφῆς καὶ ταμιείαν** (τὴν ἀποταμίευσιν τροφῆς), Αἰλ.Ζ1 3,10 **οὐδ' ἀμαθῆ ταμιείας τῆς ἐς τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησε**, Ἐπιγρ.· **2)** τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ἔργον τοῦ ταμίου βλ.λ.3) : Ἀριστλ. Πολιτ.1309b,6 **ἐν στρατηγίᾳ μὲν εἰς τὴν ἐμπειρίαν μᾶλλον τῆς ἀρετῆς . . , ἐν δὲ φυλακῇ καὶ ταμιείᾳ τἀναντία**· ‖ ὡς μτφρ τοῦ λατινικοῦ quaestura : Στράβ.4,1,12 **τοὺς ἀξιωθέντας ἀγορανομίας καὶ ταμιείας ἐν Νεμαύσῳ Ῥωμαίοις ὑπάρχειν**, Πλούτ. Κάτ.Νεώτ.17 **ὑπατείας ἀξίωμα τῇ ταμιείᾳ προσέθηκε**, Δίων Κ 41,24 **συνήθης αὐτοῖς ἐκ τῆς ταμιείας ἦν**· **3)** **ταμιείᾳ** δοτ. τοῦ τομίας βλ.λ., ὁ οἰκονόμος : Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ. (ἀβέβαιαι) 5,6 (διόρθ. ἀντὶ ταμιεί(αν), Πάπ. **ταμιείᾳ πολιτικῶν λημμάτων** (ὑπερδόκιμον ἀντὶ ταμίᾳ π.λ.).

ταμιείδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ταμιεῖον βλ.λ. Σουΐδ. : Μέν.Σαμ.18 (πιθ.γρ.).

ταμιεῖον (τὸ) κ. **ταμεῖον** τόπος ἐν ᾧ φυλάττουσι τὰ χρήματα, θησαυροφυλάκιον : Θουκ.1,96

ταμιεῖόν τε Δῆλος ἦν αὐτοῖς, Πλάτ.Πολ.416D οἴκησιν καὶ ταμιεῖον μηδενὶ εἶναι μηδὲν τοιοῦτον, Διόδ.Σ 11,47 ἀποδεῖξαι τὴν Δῆλον κοινὸν ταμιεῖον, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.18 οὔτε γὰρ πρότερός τις ἀνέβη τῶν συναρχόντων εἰς τὸ ταμιεῖον Κάτωνος· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ aerarium : Πολύβ.6,31,5 ἐπὶ θάτερα δὲ τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ στρατηγίου καὶ τοῦ ταμείου παρατείνουσα, Ἐπιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ fiscus : Πάπ.· **2)** ἀποθήκη, μαγαζεῖον : Θουκ.7,24 ταμιείῳ χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα καὶ σῖτος ἐνῆν, Ξεν.Ἱππ.4,1, Ἀριστλ.Οἰκ.1344b,33, Πάπ.· ‖ κατάστημα : Πλάτ.Πρωτ.315D ἦν . . ἐν οἰκήματί τινι, ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμιείῳ ἐχρῆτο Ἱππόνικος, Μέν.Σαμ.14, Βάβρ.108,2, Στράβ.6,2,7 ταμεῖον τῆς Ῥώμης, Πλούτ.Ἠθ.9E τῆς παιδείας ἐστὶ ταμεῖον, Σωρ.1,51· **3)** δεξαμενή : Ἱππ.Δι.1,10· **4)** δωμάτιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν οἰκίας, ἰδιαίτερον δωμάτιον, κοιτών : ΠΔ Γέν.43,29 εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον ἔκλαυσεν ἐκεῖ,·ΚΔ Ματθ.6,6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, αὐτ.Λουκ.12,3.

ταμίευμα-ατος (τὸ) (ταμιεύω) κ. νεώτ. τὸ τεταμιευμένον, τὸ φυλαττόμενον διά τινα χρεῖον, ἀποταμίευμα, παρακαταθήκη, προμήθεια, ἰδ. τὰ ἐν τῷ ταμείῳ βλ.λ.2) σιτία : Διόδ.Σ 3,16 ἀνεκλείπτως γὰρ καὶ διὰ παντὸς ἑτοίμοις χρῶνται ταμιεύμασιν· ‖ νεώτ. τὸ εἰσπραχθὲν καὶ ἐν τῷ ταμείῳ ἀποκείμενον ποσόν· **2)** ἀντὶ ταμίευσις βλ.λ.1) : Ξεν.Οἰκ.3,15 δαπανᾶται . . διὰ τῶν τῆς γυναικὸς ταμιευμάτων τὰ πλεῖστα (διὰ τῆς διαχειρίσεως καὶ οἰκονομίας ἢ φειδωλίας τῆς γυναικός).

ταμιεύσιμος-ον (ταμιεύω) μσν. ὃν δύναταί τις νὰ ταμιεύσῃ, ὁ δεκτικὸς ἀποταμιεύσεως : Οἰκουμ.Ἀποκ.322,4 Cramer τὸ σιτῶδες καὶ πρὸς ἀποθήκας αὐτῶν ταμιεύσιμον.

ταμίευσις-εως (ἡ) (ταμιεύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ταμιεία, διαχείρισις, ἐπιστασία, οἰκονομία εἰς τὸ ταμιεύειν, εἴς τε τὴν διανομὴν καὶ τὴν δαπάνην : Αἰλ.ΠΙ 2,5 περὶ χρόνου ταμιεύσεως· **2)** νεώτ. ἡ ἀποταμίευσις· **3)** γλωσσ. προγραφή, δήμευσις.

ταμιευτήριο(ν) (τὸ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέρος ἔνθα ἀποταμιεύονται τὰ χρήματα, τὸ ταμιεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.426· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἰδιαίτερον τμῆμα τραπεζικοῦ ἢ δημοσίου ὀργανισμοῦ, ἔνθα γίνονται δεκταὶ μικραὶ καταθέσεις μέχρις ὡρισμένου ποσοῦ ἐπὶ ἀνωτέρῳ τόκῳ καὶ ἀμέσῳ ἀπολήψει εἰς πρώτην ζήτησιν.

ταμιευτής (ὁ) (ταμιεύω) μτγν. ὁ ἐκτελῶν τὴν ταμίευσιν, ὁ ταμίας : Πολύβ.3,115 (ὁ.γρ.).

ταμιευτικός ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμιεύειν, τὴν οἰκονομίαν, ὁ φειδωλός, ὁ οἰκονόμος : Πολύβ.3,115 ταμιευτικός, κατορύττων τὸ ἀργύριον, Ὠριγ.Κέλσ.4,217,67 ταμιευτικώτερον τῶν ἑαυτοῖς χρησίμων· ‖ τὸ οὐδ. ταμιευτικὸν ὡς οὐσ. ἡ φειδώ, ἡ οἰκονομία : Μᾶρκ.Αὐρ.1,16 καὶ τὸ φυλακτικὸν ἀεὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀρχῇ, καὶ ταμιευτικὸν τῆς χορηγίας· ‖ μσν. τὸ οὐδ. ταμιευτικὸν ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης ἢ ἱκανότης εἰς τὸ ἀποταμιεύειν, ἡ ἀποταμίευσις, ἐναποθήκευσις, κ. μτφ. : Νικ.Χων.π.Σάθ.1,100 καμήλου τὸ ταμιευτικὸν τῆς ὀργῆς, ὥσπερ τὸ δολερὸν τῆς ἀλώπεκος· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταμίευσιν, ὁ κατάλληλος ἢ χρήσιμος εἰς ἀποταμίευσιν, ὁ ἀποταμιευτικός : ταμιευτικὸν πνεῦμα· **3)** ἐν Ῥώμῃ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταμίαν ἢ τὴν ταμιεῖον βλ.λ.2) : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.8,77 ταμιευτικὴ ἐξουσία, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.16 ταμιευτικὴν ἀρχήν, αὐτ. τούς τε νόμους ἀναγνῶναι τοὺς ταμιευτικούς, αὐτ.Ποπλ 12 τὸν ταμιευτικὸν νόμον (τὸν οἰκονομικὸν ἢ τὸν περὶ τῶν οἰκονομικῶν νόμον), Ἐπιγρ. ταμιευτικὴ ἀρχή.

ταμιευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. διὰ φειδοῦς: Εὐστ.Πον.149,78· ‖ νεώτ. ἀποταμιευτικῶς.

ταμιεύτρια (ἡ) μσν. ἡ ταμία, ἡ δότειρα, διανεμήτρια : Ἀνδρ.Κρ.201A τὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ μεγίστων δωρεῶν ταμιεύτριαν.

ταμιεύτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ταμιευτής, ὁ ταμίας : Μον.4,580 ἀνέρες . . βαθυχρήμονες, ἔν τε τραπέζαις πιστόφρονες πόλεως ταμιεύτορες.

ταμιεύω κ. νεώτ., μέλλ. ταμιεύσω (Ἀριστφ.Ἱππ. 948, Ἰσαῖ.6,61), ἀόρ. ἐταμίευσα (Δημ.570), παρακ. τεταμίευκα (Διόδ.Σ 378), μέσ. μέλλ. ταμιεύσομαι (Διον.Ἀλ.Ῥωμ.1,82), ἀόρ. ἐταμιευσάμην (Ξεν.Ἱππαρχ.7,11, Διόδ.Σ 4,12), παθ. ἀόρ. ἐταμιεύθην (Φίλ. 2,539), παρακ. τεταμίευμαι (Λυσ.30,3, Πλούτ.Ἠθ. 157A, κ. ἐν μέσ. σημ. π. Ὑπερείδ.Δημ.άπ.4), εἶμαι ταμίας βλ.λ.3), εἶμαι θησαυροφύλαξ, ἐκτελῶ χρέη, καθήκοντα ταμίου, ἔχω τὴν διεύθυνσιν, τὴν ἐπιστασίαν ταμείου, διαχειρίζομαι, διευθύνω ταμεῖον : Ἀριστφ.Ἱππ.948 οὐκέτι ἐμοὶ ταμιεύσεις, αὐτ.959, αὐτ.Σφ.964 σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες, Δημ.741 ταμιεύσας ἐν ἀκροπόλει, Ἀριστλ.Πολιτ.1282a,31 ταμιεύουσι δὲ καὶ στρατηγοῦσι καὶ τὰς μεγίστας ἀρχὰς ἄρχουσιν ἀπὸ μεγάλων· κ. μτ. γενικ.: Δημ.570 τῆς . . παράλου ταμιεύσας (διατελέσας ταμίας τῆς παράλου), Πλούτ.Ἠθ.842F ταμιεύειν στρατιωτικῶν, Ἐπιγρ. ταμιεύειν προσόδων· ‖ τὸ μέσ. ταμιεύομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀριστφ.Θεσμ. 419 αὐταῖς ταμιεύεσθαι (κῶδ.R, διόρθ. ταμιεῦσαι καὶ)· **2)** εἰδ. ἐν Ῥώμῃ, εἶμαι ταμίας δημοσίων χρημάτων (quaestor) : Διόδ.Σ 37,8, Πλούτ. Νομ.9 ἡ δὲ λιθίνη πολλοῖς ὕστερον ἐξειργάσθη χρόνοις ὑπ' Αἰμιλίου ταμιεύοντος, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ. 1,77· κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Κικ.17 ταμιεύων συχνὰ τῶν δημοσίων χρημάτων· **3)** μτβ. διανέμω, διαθέτω καταλλήλως, οἰκονομῶ : Πλάτ.Πολ.465C τὰ δὲ πάντως πορισάμενοι θέμενοι παρὰ γυναῖκάς τε καὶ οἰκέτας, ταμιεύειν παραδόντες· κ. παθ. : Λυσ.30,3 εἰς τοῦτα δὲ κατέστημεν ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους (Βερνσρδ.Γρηγ. «ἔχομεν λάβει τοὺς νόμους ἐκ τῆς χειρὸς τούτου κανονίζοντος αὐθαιρέτως τὴν θέσιν καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῶν νόμων (οὓς εἴχαμεν ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτόν)»), Πλάτ.Πολ.508B οὐκοῦν καὶ τὴν δύναμιν, ἣν ἔχει, ἐκ τούτου ταμιευομένην ὥσπερ ἐπίρρυτον κέκτηται ;, Ἀριστλ.Μετ. 353b,21 (ὕδωρ) ἐξ ἀγγείου ταμιευόμενον, αὐτ.ΖΓ 770a,21, Ἀέτ.9,30 ὕστερον ταμιευέσθω· ‖ τὸ μέσ. λαμβάνω, προμηθεύομαι ἐξ ἐναποθηκευμένης ποσότητος : Ξεν.Συμπ.4,41 ὅταν ἡδυπαθῆσαι βουληθῶ, οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὰ τίμια ὠνοῦμαι . . , ἀλλ' ἐκ τῆς ψυχῆς ταμιεύομαι, Ἀριστλ.άπ.348 ταμιεύεται μικρὰς τὰς ψωμίδας (ἐπὶ τῆς τροφῆς τοῦ πτηνοῦ πορφυρίωνος)· **4)** διαχειρίζομαι, διοικῶ, διευθύνω, κυβερνῶ : Λυσ.21,14 τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων, Ἐπιγρ. (ταμίαι) ταμιευόντων ἐμ πόλει ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τὰ τῶν θεῶν χρήματα· κ. παθ. χώρα ταμιευομένα τινί κυβερνωμένη ἢ κατεχομένη ὑπό τινος : Πίνδ.Ο 8,30 χώραν . . Δωριεῖ λαῷ ταμιευομέναν· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ διευθύνσεως, τῆς ἐπιμελείας τοῦ οἴκου, τακτοποιῶ, κανονίζω, διευθετῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.1538 καλλίστη κόρη, ἥπερ ταμιεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός, αὐτ.Λυσ.493· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ. τὸ ἀργύριαν . . τοὺς ἱεροποιοὺς ἐμ πόλει ταμιεύεσθαι· **5)** κ. νεώτ. ἀποτίθημι, ἀποταμιεύω, θησαυρίζω, ἐναποθηκεύω, συσσωρεύω : Σοφ. Ἀντ.949 Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορύτους (σχόλ. «ἐν αὐτῇ εἶχε τὰς γονὰς τοῦ Διός, ὅ ἐστιν ἔγκυος ἦν», ἡ Δανάη ἐφύλαττεν ἐν ἑαυτῇ ὡς ταμίᾳ τὸ ἐν εἴδει χρυσοῦ ῥυὲν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς σπέρμα τοῦ Διός) κ. παθ. : Πάπ. ταμιεύεται

σοι 'Ροδιακοῦ [ένν. μέλιτος ἡμικάδιον] α'· || τὸ μέσ. ταμιεύομαι ἀποταμιεύω δι' ἐμαυτόν : 'Αριστλ.ΖΙ 615b,23 **ποιεῖται δὲ τὴν νεοττίαν . . ἐκ τριχῶν καὶ ἐρίων· ὅταν δὲ ὑπολίπωσιν αἱ βάλανοι, ἀποκρύπτουσα ταμιεύεται**· **6**) μτφ. διαχειρίζομαι, μεταχειρίζομαί τι καλῶς, ἐξοικονομῶ, φειδωλεύομαι : 'Ιππ.'Αρθρ.47 **καλαὶ οὖν αἱ τοιαῦται ἰσχύες εἰσὶν ᾗσιν ἔξεστιν καὶ ἀσθενεστέρῃσι καὶ ἰσχυροτέρῃσι χρέεσθαι αὐτὸν ταμιεύοντα,** Διον.'Αλ.Ρωμ.10,44 **ὁ ἄρχειν τε καὶ παύεσθαι μάχης τὸν καιρὸν ταμιεύων ἐκεῖνος ἦν,** Πλούτ.Τιμ.27, Δίων Χρ.2,363 **λέγουσι ταμιεύειν τὸν τῆς ζωῆς χρόνον**· || τὸ μέσ. ταμιεύομαι ποιοῦμαι ἀρίστην χρῆσίν τινος, χρησιμοποιῶ τι δεόντως, μετὰ τῆς προσηκούσης φειδοῦς, προσοχῆς : Διον.'Αλ.Ρωμ.1,65 **ταμιεύεσθαι τὴν τύχην** [νὰ κάμωμεν ἀρίστην χρῆσιν τῆς τύχης], αὐτ.82 **τῆς μὲν πράξεως τὸν καιρὸν ἐγὼ ταμιεύσομαι** [θὰ χρησιμοποιήσω δεόντως τὴν εὐκαιρίαν]· || ὁμ. τὸ μέσ. φυλάττω, διαφυλάττω : Λουκ.Προμ.8 **ἐς δὲ τὴν αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος,** Γαλ.19,219 **ταμιεύεσθαί τινα τῶν ῥητῶν εἰς τὸ Περὶ ἔθους γραφησόμενον ἡμῖν,** Πάπ. **τῶν θεῶν ταμιευσαμένων εἰς τοῦτον τὸν . . καιρὸν τὴν τῆς οἰκουμένης ἀσφάλειαν**· **7**) τὸ μέσ. ἔχω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ἢ ὁρίζω, καθορίζω : Θουκ.6,18 **οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν** [Βερναρδ.Γρηγ. «δὲν δυνάμεθα ἀκριβῶς νὰ ὁρίζωμεν [ὑπολογίζωμεν], μέχρι ποίου σημείου θέλομεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἀρχὴν ἡμῶν»], Ξεν.'Αν. 2,5,18 **εἰσὶ ποταμοὶ ἐφ' ὧν ἔξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὁπόσαις ἂν ὑμῶν βουλώμεθα μάχεσθαι** [Βερναρδ.Γρ. «ἐφ' ὧν [οὖσιν, ἱσταμένοις, φυλάττουσιν] ἡμῖν ἔξεστιν ἀπολαμβάνειν ὡς ἐκ ταμιείου τοσούτοις [τῶν 'Ελλήνων], ὁπόσοις ἂν βουλώμεθα μάχεσθαι»], αὐτ.ΚΠ 3,3,47, αὐτ.4,1,18· || τὸ μέσ. μτ. γενικ. κανονίζω τι, ἔχω τι ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν μου, ἐξασκῶ κυριαρχίαν ἐπί τινος : 'Αριστλ.ΖΓ 788a,32 **τ- τοῦ πνεύματος**· πρβλ. Πλούτ.'Ηθ.131D· ὁμ. κ. ἀπολ. : 'Αριστλ.ΖΓ 788a,30, αὐτ.ΖΜ 675b,21 **ὅπως ταμιεύηται ἡ φύσις καὶ μὴ ἀθρόος ᾖ ἡ ἔξοδος τοῦ περιττώματος**· **8**) τὸ ἐνεργ. γλωσσ. δημεύω· **9**) ρηματ.π. ταμίευμα, ταμιεύσιμος, ταμίευσις, ταμιευτήριον, ταμιεύτρια, ταμιεύτωρ.

τᾰμίη (ἡ) ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ταμία βλ.λ. : 'Οδ.8 345 **ἐν δὲ γυνὴ ταμίη . . ἣ πάντ' ἐφύλασσε.**

τᾰμίης (ὁ) ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ταμίας βλ.λ. : 'Ιλ.Τ 224 **ταμίης πολέμοιο,** Μαν.4,22.

τᾰμικός-ή-όν 'Επιγρ. κ. πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταμίαν, ὁ τοῦ ταμίου βλ λ.3] : 'Επιγρ. **ὁ πόρος ὁ ταμικός** [τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον τοῦ ταμίου]· **2**) **τὸ οὐδ. ταμικόν** ὡς οὐσ. τὸ γραφεῖον τοῦ ταμίου, τὸ ταμεῖον βλ.λ.2] : Πάπ. **ἐτέθη ἐν τῷ ταμικῷ.**

τάμιον (τὸ) μτγν. κ. **ταμῖον** ἀντὶ ταμιεῖον βλ.λ.: 'Απολλιν.Λ Ψαλμ.32,14 **τέχνῃ κατθέμενος κρυφίοις ταμίοισιν ἀβύσσου,** αὐτ.134,16 **αὐτὸς ἄναξ ταμίων ἀνεμοδρόμον ἐξάγει ἀλκήν,** Πάπ. **ταμῖον.**

τᾰμιουχία (ἡ) μσν. διατήρησις, συντήρησις : Εὐστ.Πον.350,9 **ὁ στόμαχος οὔτε τῇ φυσικῇ ταμιουχίᾳ στέργει,** Μετοχ.Θ Σύμμ.543,17 **βασιλεῖ μὴ παμπλήρους ταμειουχίας ἀναδιδούσης ἱκανῶς ἑκάστοις τὰ . . πρόσφορα.**

τᾰμιοῦχος (ὁ,ἡ) [ἔχω] κ. μσν. ὁ ἐπὶ τοῦ ταμείου βλ.λ.2), ὁ οἰκονόμος οἰκίας· 'Ησ. «οἰκονόμος» : Αἰσωπ.π. γλωσσ.iii,47 **ἡ ταμιοῦχος ἐπεισῆλθεν,** Οἰκουμ.'Αποκ.413,19.

τᾰμιουχῶ-έω μσν. κ. **ταμειουχῶ-έω** ἔχω τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ταμείου, φυλάττω, ταμιεύομαι : Εὐστ.'Ιλ.Β 237 **πέσσειν δὲ γέρα τὸ κατέχειν καὶ ταμειουχεῖν,** αὐτ.Πον.120,71 **κακίαν ταμειουχῶν ἀπόθετον,** Νικ.Χων.Χρον.10,3,184D **ὅσον . . κότον καὶ τὸ ἐχθραντικὸν καὶ μνησίκακον εἰς καιρὸν ἐταμιούχει τὴν ἀνταπόδοσιν**· κ. παθ. : Εὐστ.Πον. 116,37 **θησαυροφυλάκιον, ἐν ᾧ ταμειουχεῖται πολλὰ . . κακά.**

ταμιράδαι 'Ησ. «ἱερεῖς τινες ἐν Κύπρῳ».

τᾰμῖσίνης τυρός (ὁ) μτγν. εἶδος τυροῦ κατασκευαζομένου ἐκ πυτίας : Διοκλ.Καρ.138 **τυρὸς δὲ πᾶς χείρων μέν ἐστι τῶν εἰρημένων· ἥκιστα δ' ἂν λυπήσειεν αἴγειος, ταμισίνης.**

τᾰμίσιον (τὸ) γλωσσ. ἡ πυτία.

τᾰμῖσος (ἡ) κ. μσν. ἡ πυτία : 'Ιππ.Γυν.2,192 **τάμισον ὄνειον,** Θεόκρ.7,16 **ἐκ μὲν γὰρ λασίοιο δασύτριχος εἶχε τράγοιο κνακὸν δέρμ' ὤμοισι νέας ταμίσοιο ποτόσδον** [σχόλ. «τάμισος δὲ ἡ πιτύα [ἡ πυτία] εἴρηται, παρὰ τὸ θαμίζειν, ὅ ἐστι πυκνοῦν τὸ γάλα περὶ αὐτὸ στρεφόμενον· ἢ παρὰ τὸ ταμείων ἀξιοῦσθαι διὰ τὴν χρῆσιν»], αὐτ.11,66 **τυρὸν πᾶξαι τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα,** Νίκ.Θηρ.577 [σχόλ. «τάμισον τὴν πυτίαν λέγει, ἥτις ἐπὶ τῶν ἤδη γαλακτοτροφουμένων ζῴων εὑρίσκεται· χρῶνται δ' αὐτῇ πρὸς πῆξιν τῶν τυρῶν»], αὐτ.'Αλεξ.377 **ἐν καί που ταμίσοιο ποτὸν διεχεύατο θρόμβους,** 'Οππ.Κυν.4,271 **ταμίσῳ πρῶτος γάλα πήξατο,** Παῦλ.Αἰγ.4,22.

ταμιῶ-όω γλωσσ. κ. μσν., γ' ἐν. **ταμιοῖ** ἀποταμιεύεται· || ὁμ. τὸ μέσ. **ταμιοῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐστ.Πον 20,39 **φόρτοις . . ἐταμιώσαντο.**

τάμμα (τὸ) δημ. ἐσφ. ἀντὶ τάμα βλ.λ.

τάμμέσῳ κτ. 'Αττ.-συνηρ. ἀντὶ τὰ ἐν μέσῳ : Δημ. 995 **ἵνα τάμμέσῳ συντέμνω** [δ. γρ. τάμ μέσῳ].

τάμνω ἐπ. Ἰων. κ. δωρ. τ. τοῦ τέμνω βλ.λ. : 'Ιλ.Γ 105 **ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ αὐτός,** Πινδ.Ο 12,6 **τάμνοισαι,** 'Ηρ.2,65 **τάμνουσα ἰχθῦς.**

τᾶμον ἐπίρρ. θεσσαλ. [πιθ. οὐδ. τοῦ μὴ ἐν χρ. ἐπιθ. τᾶμος], σήμερον : 'Επιγρ. **τὰ ψηφίσματα τό τε ὑππρὸ τᾶς γενόμενον καὶ τὸ τᾶμον ἐγγράφαντας ἐν στάλλας λιθίας** [τὰ χθεσινὰ καὶ τὰ σημερινὰ ψηφίσματα].

τάμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος **διασκορεοειδῶν** φυτῶν, ὧν κυριώτερον εἶδος τάμος ὁ κοινός, ἄ. βρυωνία ἡ μέλαινα, δημ. βρυωνιά, ἀβρωνιά ἢ ἀβρυὰ κ ἀβουρνιά.

ταμπακέρα (ἡ) δημ. ἄ. ταμποκοθήκη βλ.λ.· **2**) συνεκδ. καπνοθήκη, σιγαροθήκη : **ταμπακέρα ἀσημένια**· || ἡ καπνοσακκούλα.

ταμπάκης (ὁ) [τουρκ.] δημ. ὁ βυρσοδέψης.

ταμπάκικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ ταμπάκη, τὸ βυρσοδεψεῖον.

ταμπακοθήκη (ἡ) δημ. κ. **ταμβακοθήκη** μικρὰ θήκη ἢ κίστη, πυξίς, κυτίον πρὸς ἐναπόθεσιν ταμπάκου, ταμπακέρα.

ταμπακοπώλης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κ. **ταμβακ-** ὁ πωλητὴς ταμπάκου.

ταμπάκος (ὁ) δημ. κ. **ταμβάκος** εἶδος κόνεως εἰδικῶς παρεσκευασμένης ἐκ φύλλων καπνοῦ καὶ εἰσπνεομένης διὰ τῆς ρινός· **2**) κτ. ἐπέκτ. λεπτοκομμένος καπνὸς ἐν χρ. πρὸς κατασκευὴν σιγάρων διὰ συστροφῆς φύλλου σιγαροχάρτου.

ταμπακύς-ιά-ύ δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ταμπάκου, ἤτοι ἀνοικτὸν καστανόν.

ταμπάνι (τὸ) δημ. τὸ πέλμα τοῦ ποδός, ἡ πατούσα, πατούνα· **2**) μεγάλη δοκάς, ἐφ' ἧς στηρίζονται ἄλλαι μικρότεραι· **3**) ξύλινον δάπεδον δωματίου· **4**) εἰδ. ναυτ. ἡ πλήμνη τοῦ τροχίλου· **5**) μτφ. ἐπίπληξις : **τοῦ ἔδωσα ἕνα γερὸ ταμπάνι.**

ταμπάρο (τὸ) [Ἰταλ.] δημ. χονδρὸν ἐπανωφόριον, μανδύας.

ταμπέλ(λ)α (ἡ) [Ἰταλ.] δημ. μικρὰ ἐνεπίγραφος πλὰξ ἐπὶ θύρας, τοίχου κττ., πινακὶς βλ.λ.

τάμπερ (τὸ) [ἀγγλ.] δημ. **ὁ καπνοφράκτης** βλ.λ. **ἄ.** πεταλούδα.

ταμπερόρριζα (ἡ) δημ. τὸ πολυετὲς κοσμητικὸν φυτὸν πολιοανθὲς τὸ βολβόρριζον.
τά(μ)πια (ἡ) (τουρκ.) δημ. ὀχύρωμα, προμαχών.
ταμπλάς (ὁ) δημ. δίσκος ἢ πλάστιγξ τοῦ ζυγοῦ, τῆς ζυγαριᾶς· **2)** τὸ τύμπανον ὑπερθύρου, θυροφύλλου· **3)** κ. ντ**αμπλάς** ἀποπληξία : τοῦ **ἦρθε ταμπλάς** (ὑπέστη προσβολὴν ἀποπληξίας, κ. μτφ. ἔμεινε ἐμβρόντητος)· κ. ὡς ὕβρις, συνήθ. παικτ. : **ταμπλάς νὰ σοῦ ᾽ρθῃ!**
ταμπόν(ι) (τὸ) (γαλλ.) δημ. βύσμα **ἐκ** ῥάκους χάρτου ἢ ἄλλης τινὸς ὕλης, παράβλημα, στούπωμα, τάπα· **2)** ἰατρ. βύσμα, πωματισμός· **3)** συσκευὴ **ἐκ** ξύλου ἢ μετάλλου ἐφωδιασμένη δι᾽ ἀπορροφητικοῦ χάρτου πρὸς ξήρανσιν τῆς προσφάτου διὰ μελάνης γραφῆς, στουπωτήρι· **4)** ἀρθογώνιον ἀβαθὲς κυτίον, συνήθ. ἐκ λευκοσιδήρου, ἐφωδιασμένον διὰ πιλήματος ἢ ἄλλου ὑφάσματος ἐμπεποτισμένου δι᾽ εἰδικῆς μελάνης, ἐφ᾽ οὗ πιεζομένη ἡ σφραγὶς μελανοῦται· **5)** συγκρουστὴρ σιδηροδρομικοῦ ὀχήματος.
ταμπονάρισμα (τὸ) δημ. **ἡ** ἐνέργεια **τοῦ** ταμπονάρω βλ.λ.
ταμπονάρω (ταμπόν) δημ. βύω, στουπώνω, ταπώνω· **2)** ρηματ. π. ταμπονάρισμα.
ταμπού (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. θρησκευτικὸς ὅρος τῆς διαλέκτου τῶν ἀγρίων τῆς Πολυνησίας σημαῖνον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα θεωρούμενον ὡς **ἱερὸν ἢ** μιαρὸν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις ἢ ἡ ἐπαφὴ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς θρησκείας· ‖ ὡς ἐπίθ. ὁ θεωρούμενος ὡς ταμπού.
ταμπούκι (τὸ) (ἰσπαν.) δημ. ναυτ. **τὸ** μεσόστεγον πλοίου.
ταμπουράς (ὁ) δημ. εἶδος ἐγχόρδου λαϊκοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, ἡ πανδούρα : Πολίτ.᾽Εκλ.Τραγ. 72,12 **τὸ πλάγι πλάγι πήγαινε, τὸν ταμπουρὰ λαλοῦσε,** δ. τραγ. **ἔπαρε σὺ τὴ λύρα σου καὶ γὼ τὸν ταμπουρά μου | νὰ πᾶμε νὰ γλεντήσωμε κάτω στῆς πεθερᾶς μου,** - Ταμπουράς **καὶ** Κόπανος (τίτλος ἔργου τοῦ ᾽Αλεξ. Πάλλη)· ‖ φρ. **ἡ κοιλιά του παίζει ἢ βαράει** ταμπουρά (ἐπὶ ὑπερβολικῆς πείνης, ἀ. βαράει καραϊσκάκη).
ταμπουρέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. κ. **ταμπουρέττο** σκαμνίον.
ταμπούρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τάγμα στρατοῦ· **2)** συνεκδ. τάξις στρατιωτικῆς μονάδος εἰς τετράγωνον **πρὸς** ἄμυναν· **3)** ἀμυντικὸν προπέτασμα, χαράκωμα, ὀχύρωμα, προμαχών : Πολίτ. ᾽Εκλ.Τραγ.16,11 **γλήγορα καὶ νὰ πιάσουμε κάτω στὴν ᾽Αλαμάνα, | ποὺ ᾽ναι ταμπούρια δυνατὰ κι ὄμορφα μετερίζια.**
ταμπουρλιέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. **ὁ** παίζων **τὸ** ταμποῦρλο βλ.λ.
ταμποῦρλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. **τὸ** μικρὸν τύμπανον στρατιωτικὸν ἢ ὀρχήστρας.
ταμπουρλόξυλο (τὸ) δημ. πλῆκτρον τοῦ ταμπούρλου βλ.λ.
ταμπουρώνω (ταμπούρι) δημ., ἀόρ. **(ἐ)**ταμπούρωσα, παθ.ἀόρ. **(ἐ)**ταμπουρώθηκα, μτχ.παθ.παρακ. **ταμπουρωμένος,** ὀχυρώνω τόπον τινὰ μὲ ταμπούρι βλ.λ.3)· ‖ συνήθ. ἐν χρ. τὸ μέσ. ταμπουρώνομαι ὀχυροῦμαι, προφυλάσσομαι ὄπισθεν ἀμυντικοῦ προπετάσματος, κάμνω ταμπούρι βλ.λ.3)· ‖ τὸ μέσ. κ. ἐν μτφ. χρ. : **ταμπουρώνεται πίσω ἀπ᾽ τὸ ἀξίωμά του καὶ βρίζει τὸν κόσμο.**
ταμύνεια (τά) ᾽Επιγρ. ὀνομασία ἀγῶνος.
ταμών ἰων. μτχ. ἀορ. β᾽ τοῦ τέμνω βλ.λ.
τἄν κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τοι **ἄν**· **2)** **τἀν,** κτ. **ἀττ.** κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐν.
τάν κ. νεώτ., δωρ. τ. **τῆς αἰτ.** τοῦ θηλ. ἄρθρου ἀντὶ τήν, ἐπέχων θέσιν κ. **δεικτικῆς** ἀντων. ἀντὶ τήνδε, ταύτην, **ἐν** χρ. ἰδ. ἐν τῇ φρ. **ἢ τὰν ἐπὶ τᾶς** (ἥτις **ἐλέγετο ὑπὸ** τῶν Σπαρτιατίδων μητέρων πρὸς τοὺς ἀναχωροῦντας εἰς τὸν πόλεμον **υἱοὺς αὐτῶν** (ἢ νικητὴς νὰ φέρῃς ὀπίσω τὴν ἀσπίδα ταύτην **ἢ** νὰ φονευθῇς ἐνδόξως καὶ νὰ σὲ φέρωσι νεκρὸν ἐπὶ ταύτης), νῦν δὲ λεγομένη ὡς παρακελευσματικὴ ἐπιφώνησις προκειμένης σοβαρᾶς τινος καὶ ἐπικινδύνου ἀποφάσεως (πρβλ. **τὴν φρ. ἢ τοῦ** ὕψους ἢ τοῦ βάθους)).
τᾶν ἢ τάν ἄκλ. μ. ἀττ. κ. ἐν τῇ κλητ. **ὦ τᾶν** ὡς προσφώνησις συνήθ. ἐν καλῇ σημ., ὦ φίλε, ὦ ἀγαπητέ, ὦ καλέ μου : Σοφ.ΟΤ 1945 **ὅδ᾽ ἐστιν, ὦ τᾶν, κεῖνος ὅς τότ᾽ ἦν νέος,** αὐτ.Φιλ.1387, Εὐρ. Βάκχ.802 **ὦ τᾶν, ἔτ᾽ ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε,** Πλάτ.᾽Απολ.25C, αὐτ.᾽Επιστ.319Ε, Δημ.16 **ἀλλ᾽ ὦ τᾶν οὐχὶ βουλήσεται,** συνήθ. π. Κωμ. (πλὴν τοῦ ᾽Αριστφ.), Πλάτ.Κωμ.17D, Μέν.Σαμ.202, Κωμ.᾽Αδέσπ.21,11D· ὁμ. μτ. κυρ. ὀνόματος : αὐτ.22,66D **ὦ τᾶν Φαίδιμε·** ἐν χρ. κ. ὡς προσφώνησις πρὸς πολλὰ πρόσωπα : Σοφ.᾽Ιχν 98 **τί δρῶμεν, ὦ τᾶν;** Κρατῖν.360 **ἆρά γε, ὦ τᾶν, ἐθελήσετε,** Νικοφ 29.
Τάν κρητ. ἀντὶ Ζεύς βλ.λ. : ᾽Επιγρ.
τανάγρα (ἡ) ᾽Ησ. «ἀγγεῖον χαλκοῦν, ἐν ᾧ ἤρτυον τὰ κρέα»· **2)** ὡς κυρ. ὄν. ἡ ἀρχαία πόλις τῆς τῆς Βοιωτίας Τανάγρα.
ταναγραϊκός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βοιωτίας Τανάγρας ἢ ὁ τῶν Ταναγραίων· ‖ μ. τὸ θηλ. **Ταναγραϊκὴ** (ἐνν. γῆ) ὡς οὐσ. ἡ χώρα, ἡ περιοχὴ τῆς Τανάγρας : Πλούτ.Περ.10 **Λακεδαιμονίων . . ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ταναγραϊκὴν** (δ γρ. Τανα**γ**ρικήν).
ταναγραῖος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. ταναγρίς-ίδος (Κόριννα 20), ὁ κάτοικος τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βοιωτίας Τανάγρας, ὁ ἐκ Τανάγρας καταγόμενος : ᾽Ηρ.5,79 **ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι,** Θουκ.3,91 **κρατήσαντες τοὺς ἐπεξελθόντας τῶν Ταναγραίων,** Ξεν. ᾽Ελλ.5,4,49, παροιμ. π.᾽Εφορ.225J **Ταναγραίων φυὴ** (ἐπὶ ὑπερμέτρου ὄγκου, ἔκ τινος πελωρίου Ταναγραίου)· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπίθ. **ταναγραῖος -α-ον** ὁ τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς Τανάγρας : **Ταναγραῖαι** κόραι (ἀρχαῖα πήλινα εἰδώλια κορῶν διαφόρων τύπων καὶ ἐποχῶν εὑρεθέντα ἐντὸς τάφων τῆς Τανάγρας)· ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ πηλίνων εἰδωλίων εὑρεθέντων **ἐν** τάφοις ἀλλαχοῦ.
ταναγρικός-ή-όν **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Βοιωτίας Τανάγραν, **ὁ** τῆς **ἢ** ὁ ἐκ τῆς Τανάγρας : ᾽Ηρ 5,57 **ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοῖραν**· ‖ τὸ θηλ. **Ταναγρική** (ἐνν. γῆ), ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῆς Τανάγρας : Σοφιλ.4,4, Στράβ.9,2,2 **ἐφ᾽ ἑκάτερα τοῦ Εὐρίπου σχιζομένης τῆς παραλίας τῇ μὲν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα καὶ τὴν Ταναγρικήν.**
ταναγρίς-ίδος (ἡ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ παναγρίς, **λε**βητάριον, μικρὸς λέβης : Πολυδ.10,165.
τἄναήκης-ους-ες (τανα(ός), ἀκή) ὁ ἔχων ἐπιμήκη ἢ ὀξεῖαν αἰχμήν, κόψιν, ὁ κοφτερός, ἐπὶ λόγχης ἢ ξίφους· ᾽Ησ. στὴν ἀκὴν ἔχον παρατεταμένην» : ᾽Ιλ.Η 77 **εἰ μὲν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,** αὐτ.Ω 754, ᾽Οδ.Δ 257 **πολλοὺς . . κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ**· κ. ἐπὶ πελέκεως : ᾽Ιλ.Ψ 118 **δρῦς . . ταναήκεϊ χαλκῷ τάμνον ἐπειγόμενοι**· **2)** ὁ ὑψηλός, ὁ ἐπιμήκης : ᾽Ορφ ᾽Αργ.1126 **ταναήκεις ᾽Αλπεις,** ᾽Οππ.᾽Αλ.4,53 **σχοίνους ταναηκέας.**
τἄνἄηχέτης (ὁ) μτγν. ὁ ἰσχυρῶς ἠχῶν, ποι. **ταναηχέτα** : ᾽Οππ.Κυν.2,144 **ταναηχέτα πόντος** (πολύηχος, θορυβώδης).
τάναι (αἱ) μτγν. ἐκροαί, ἀπόρροιαι δεκανῶν βλ.λ., πιθ. ἐσφ. ἐν ᾽Ερμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,21,9.
τᾰναιμύκος-ον μτγν. ὁ ἰσχυρῶς, δυνατὰ μυκώμενος : Σάμ.ΑΠ 6,116 **δέρμα ταναιμύκου..βοός.**
ταναίχαλκος-ον ἀ. τανάχαλκος βλ.λ.
τανακετόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄχρους, **ἐλαιώδης, εὐαρέστου** ὀσμῆς κετόνη βλ.λ., ἀπαντῶσα **ἐν** τοῖς

αἰθερίοις ἐλαίοις τῆς θυίας, τοῦ τανακήτου, τῆς ἀρτεμισίας κττ., ἄ. θυιάνη.
τανάκητον (τό) νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν συνθέτων φυτῶν, ὧν κυριώτερον εἶδος τανάκητον τὸ βαλσαμῶδες (τὸ καρυοφύλλι, βάρσαμο).
τανάλια (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. λαβὶς πρὸς ἀπόσπασιν ἥλων, ἐξαγωγὴν ὀδόντων κττ.· πρβλ. ἡλάγρα, ὀδοντάγρα.
τἀναντία κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐναντία.
τᾰνάδειρος-ον ὁ ταναὴν δειρήν, ἐπιμήκη, μακρὸν λαιμὸν ἔχων : Ἀριστφ.Ὄρν.254 οἰωνῶν ταναοδείρων.
τᾰνᾰός-ή-όν (τείνω, τανύω) κ. **ταναός-όν** (Ἰλ.Π 589, Εὐρ.Βάκχ.831), ὁ εἰς μῆκος τεταμένος, ὁ ἐπιμήκης, ὁ μακρός, ὁ ὑψηλός : Ἰλ.Π 589 ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται, Ὑμν.Δήμ.454 μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν, Ἐμπ.84,II πῦρ . . , ὅσον ταναώτερον ἦεν, Εὐρ. Βάκχ.455 πλόκαμος . . ταναός, αὐτ.Ὀρ.322 ταναὸν αἰθέρα (ἐκτετεμένον, ἀναπεπταμένον, εὐρύν), Μέν.Σαμ.III ὦ ταναὸς αἰθήρ, Ὀππ.Κυν.I,5I τανοοὺς ὄρνιθας, Κόϊντ.I,68I ταναὸς ἀήρ, αὐτ. 12,58 ταναῇ ὀπί (μεγάλῃ φωνῇ), αὐτ.II,209 ταναὰ χείλεα, Ἀγαθ.ΑΠ 5,28I ταναοῦ γήραος (μακροῦ, μακροχρονίου γήρατος).
τἀνάπαλιν ἐπίρρ. νεώτ. ἀντὶ τὸ ἀνάπαλιν, πάλιν ὀπίσω, ἀντιθέτως, ἀντιστρόφως : ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ τἀνάπαλιν.
τᾰναύπους-ποδος (ὁ,ἡ) (ταναϝπους, πρβλ. ταναός) ἐπ. τ. τοῦ τανύπους βλ.λ., ὁ ἔχων ἐκτετσμένους καὶ μακροὺς πόδας, ὁ λεπτούς, ἰσχνοὺς πόδας ἔχων, ὁ μακροσκελὴς ἢ μακρὰ βηματίζων· Ἡσ. «ταναύποδα, ὀρθόποδα, τεταμένοις τοῖς ποσὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν» : Ὀδ.I 464 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα . . ἐλαύνομεν (κτ. σχόλ. «τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντα ἢ ἰσχνόποδα»), Ὑμν.Ἀπόλλ.304, Ὑμν.Ἑρμ.232.
τᾰνᾰϋφής-οῦς-ές (ταναός, ὑφή) ὁ λεπτοϋφής, ὁ λεπτοΰφαντος· Ἡσ. (κῶδ. τανοϋφῆ), Σουΐδ.· ὅθ. διόρθ. ἐν Σοφ.Τρ.652 ὅπως φέρῃς μοι τόνδε ταναϋφῆ πέπλον (ἀντὶ γ' εὐυφῆ).
τανάχαλκος-ον μτγν. ὁ ἐκ σφυρηλάτου χαλκοῦ : Ἀρίστων ΑΠ 6,306 τανόχαλκόν τε λέβητα (ἑσφ.γρ. πιθ. ἀντὶ ταναΐχαλκον)· ‖ Σουΐδ. «πολύχαλκος».
ταναχιον (τό) μτγν. εἶδος φυτοῦ : Διοσκ.3,126.
ταναῶπις-ιδος (ἡ) (ὤψ) ἡ μακρὰν ὁρῶσα, βλέπουσα : Ἐμπ.122 ἔνθ' ἦσαν Χθονίη τε καὶ Ἡλιόπη ταναῶπις.
τάνγκο (τό) (Ἰσπαν.) δημ. ἀκλ. κ. **ταγκό** εἶδος χοροῦ ἀργεντινῆς προελεύσεως, καθ' ὃν ὀρχοῦνται κατὰ ζεύγη· ‖ μουσικὴ συντεθειμένη εἰδικῶς διὰ τὸ τάνγκο.
τἄνδον κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἔνδον.
τἀνδρί, τἀνδρός κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τῷ ἀνδρί, τοῦ ἀνδρός.
τανεία (ἡ) κ. νεώτ., ἰδ. κτ. πληθ. **τανεῖαι** δοκοί, ἐπιμήκη ξύλα ἐν χρήσει ἐν ταῖς ναυπηγίαις καὶ ταῖς οἰκοδομαῖς, ἴκρια : Θεόφρ.ΦΙ 4,I,2 δοκοὶ κάλλισται καὶ τανεῖαι καὶ κεραῖαι αἱ ἐκ τούτων· ‖ νεώτ. ἐπιμήκης δοκὸς τοποθετουμένη κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ σκελετοῦ οἰκοδομῆς ἢ τῆς ναυπηγικῆς ἐσχάρας, τὸ μακρινάρι.
τᾰνηλεγής-οῦς-ές κ. μσν. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν μακρὰ ἄλγη, πολλὰ μυρολόγια, δ. ἐρμ. ὁ λίαν ἀλγεινός, ὀδυνηρός, ἐπίθ. τοῦ θανάτου : Ἰλ. Θ 70 δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο, αὐτ.Χ 210 (Εὐστ. «τανηλεγὴς θάνατος, ὁ ἐπὶ μακρὸν παρατείνων τὸ λέξασθαι»), Ὀδ.θ 100 μοῖρ' ὀλοὴ . . τανηλεγέος θανάτοιο, αὐτ.Λ 171, αὐτ.398 τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο (σχόλ. «τοῦ ἔχοντος τεταμένην τὴν λύγην ἢ ἠλύγην, ἤτοι τὴν νύκτα»), Τυρτ.12,35· ‖ μσν. τανηλεγὴς ὕπνος ὁ θάνατος : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.I,87 τανηλεγέα ὕπναν ἑσεῖται καταδαρθών· κ.ἐπίρρ. **τανηλεγέως** : Ἐπιγρ.
τᾰνήλοφος-ον ὁ ἔχων μακρὸν λόφον ἢ λαιμόν, τράχηλον· Ἡσ. «τανήλοφα, μακροτράχηλα».
τανθᾰλύζω ἀντὶ τανθαρύζω βλ.λ.· Ἡσ. «τανθαλύζει· τρέμει, Δωριεῖς, οἱ δὲ σπαίρει».
τανθάριον (τό) Ἡσ. «ἐρύθημα».
τανθᾰρύζω λεξ. ἢ τανθαλύζω τρέμω, ἀσπαίρω, σαλεύω· Πτολ.Ἀσκ.410Η «τανθαρίζειν μὲν λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν, τονθορύζειν δὲ τὸ ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν» (διόρθ. ἀντὶ καθαρίζειν· διόρθ. Ἀμμών.79V κανθαρίζειν), Ἡσ. «ἐτανθόριζον· ἔτρεμον», Φώτ.κ.Σουΐδ. «τασνθορύζειν· τρέμειν», πρβλ. ἐκτανθαρύζω, ταντάλίζω, παμφαλύζω, τοιθορύσσω· **2)** ρηματ.π. **τανθαρύκτρια**, τανθαρυστός.
τανθαρύκτρια (ἡ) (τανθαρύζω) ἡ ἐμποιοῦσα τρόμον, εἰκ. ἀντὶ τοιθορύκτρια βλ.λ. : Ἡσ.
τανθαρυστός Ἡσ. «ὁ τρόμου παρασκευαστικός»· ‖ τανθαρυστὸς ὅρμος (ὁ) εἶδος περιδερσίου, τοῦ ὁποίου σείονται οἱ κρεμάμενοι πολύτιμοι λίθοι· Πολυδ.5,98 «τανθαρυστοὶ ὅρμοι παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ, ὧν κατεκρέμοντο λίθοι τινές, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι» : Θεόπομπ.Κωμ.95.
τανί ἀρκ. (ἀντὶ τοῦ μὴ ἐν χρ. **τασνί**) γενικ. ἑν. θηλ. τοῦ ὄνι βλ.λ. : Ἐπιγρ.
τᾶνίκα ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ τηνίκα βλ.λ. : Θεόκρ.I,17 ἢ γὰρ ἀπ' ἄγρας τανίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται.
τανιτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς κάτω Αἰγύπτου Τάνιν, ὁ τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς Τάνεως : Στράβ.17,I,20 τὸ Τανιτικὸν στόμα ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι (ἐν τῶν στομίων τοῦ Νείλου παρὰ τὴν πόλιν Τάνιν).
τανίτης νομός (ὁ) ὁ νομὸς τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς κάτω Αἰγύπτου Τάνιος : Ἡρ.2,166 οἵδε ἄλλοι νομοί εἰσι· Θηβαῖος . . Τανίτης, Πάπ.
τᾰνίσφῡρος-ον ὁ ἔχων λεπτοφυῆ, ἰσχνὰ σφυρά : Ἡσίοδ. ἀπ.94,23, Ἴβυκ.ἐν Πάπ.Ὀξ.1790 ἀπ.I,II, Βάκχ.3,60, αὐτ.5,59 (πιθ. κτ. ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ τανύσφυρος).
τᾰνίφυλλος-ον ὁ ἔχων ἐπιμήκη φύλλα, μακρὸν φύλλωμα : Βάκχ.10,55 τανίφυλλον ὄρος (κτ. ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ τανύφυλλος).
τάνκ (τό) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. **δημ. ἀκλ.**, **πληθ. τάνκς**, αὐτοκίνητον ἅρμα μάχης.
ταννᾰλβίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄ. δεψολεύκωμα βλ.λ.
ταννάση (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζιτολυτικὸν φύραμα διασπῶν δεψικάς τινας ὕλας.
ταννί ἀρκ. τ. γενικ. θηλ. τοῦ ὄνι βλ.λ. : Ἐπιγρ.
ταννίνη (ἡ) νεώτ. χημ. σειρὰ φυτικῶν ὑλῶν ἀσθενοῦς ὀξίνης ἀντιδράσεως ἐχουσῶν τὸ κοινὸν χαρακτηριστικὸν νὰ παρέχωσι μεθ' ἁλάτων τοῦ ὀξιδίου τοῦ σιδήρου σκοτεινὰς κυανομελαίνας ἢ πρασινομελαίνος χρώσεις καὶ νὰ καθιζάνωνται διὰ διαλυμάτων κόλλης, χρησιμοποιουμένων δὲ ὡς προστύμματος εἰς τὴν βαφικὴν κυρίως τῶν βαμβακερῶν διὰ χρωμάτων τῆς ἀνιλίνης, πρὸς διαύγασιν τοῦ οἴνου ἐν συνδυασμῷ μετ' ἰχθυοκόλλης, εἰς τὴν φωτογραφίαν, ὡς καὶ δι' ἰατρικὰς χρήσεις, ἄ. δεψικόν, δεψίνη.
ταννισμούθιον (τό) νεώτ. χημ. κιτρίνη ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ κόνις, στυπτικὸν φάρμακον κατὰ τῶν διαρροιῶν, ἄ. διδεψικὸν βισμούθιον.
ταννογόνον (τό) νεώτ. γεν. ὀνομ. τῶν ὀξέων τῆς ὁμάδος τῶν κυκλικῶν ὑδροξυαξέων τῶν ἐχόντων δεψικὰς ἰδιότητας, οἷον τὸ γαλλικὸν ὀξύ.
ταννοειδής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ δεψικῶν οὐσιῶν, ὁ ἐκ τῶν ταννογόνων προκύπτων.
ταννοφόρμιον (τό) νεώτ. φαρμακ. παρασκεύασμα λαμβανόμενον διὰ συμπυκνώσεως ταννίνης

μετὰ μυρμηκικῆς ἀλδεῦδης, παρεχόμενον ὡς στυπτικὸν φάρμακον καὶ ἐξωτερικῶς πρὸς ἐπίπασιν πληγῶν ὡς καὶ κατὰ τῶν ὑπερβολικῶν ἐφιδρώσεων.
τάννυν ἀρκ. ἀντὶ τάνδε, αἰτ. ἐν. τοῦ θηλ. τοῦ ὅνυ βλ.λ. : Ἐπιγρ. ταννῦν (sic) **τὰν ἐκεχειρίαν.**
ταντᾰλάσσεται δάκρυα Ἡσ. «στάζει δάκρυα».
ταντᾰλεία (ἡ) κῶδ. ἀντὶ ταλαντεία βλ.λ. : Πλάτ. Κρατ.395E.
ταντάλειος-α-ον κ. ταντάλειος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυθικὸν βασιλέα τῆς Φρυγίας Τάνταλον : Εὐρ.Ἠλ.1176 τῶν **Τανταλείων οὐδ᾽ ἔφυ ποτ᾽ ἐκγόνων** (τῶν ἀπογόνων, τῶν τέκνων τοῦ Ταντάλου), αὐτ.ΙΤ 1 Πέλοψ ὁ Ταντάλειος, αὐτ.Ὀρ.1544 **δόμους τοὺς Τανταλείους,** αὐτ.Ἑλ.856 **γένος τὸ Ταντάλειον,** Ποιητὴς π.Πολύβ.4,45,6 **ὑπομένουσί τινα καὶ τιμωρίαν Ταντάλειον** (ἐπὶ σκληρᾶς τιμωρίας ἐν τῷ Ἅδη παρομοίας πρὸς τὴν τοῦ Ταντάλου), Φίλ.1,512, Λουκ. Ἔρωτ.53 **Τανταλείους δίκας ὑποφέρειν.**
ταντάλεος-α-ον μσν. ἀντὶ ταντάλειος βλ.λ. : Παυλ.Σιλ.ΑΠ 5,235 **Τανταλέης .. πήματα ποινῆς.**
ταντᾰλεύω μσν. ἀντὶ ταλαντεύω : Ἀποστόλ. Μιχ.Παροιμ.4,91.
Τανταλίδης (ὁ) ὁ υἱὸς ἢ ὁ ἀπόγονος τοῦ μυθικοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Ταντάλου : Αἰσχ.Ἀγ. 1469 **δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ διφυίοισι Τανταλίδαισιν,** Εὐρ.Ὀρ.351 **τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν,** αὐτ.813, αὐτ.ΙΤ 199.
ταντᾰλίζω ταλαντεύω, σείω, κινῶ, σολεύω· Ἡσ. «ἐταντάλιζεν· ἔτρεμεν, ἐτανταλίχθη· ἐσείσθη», αὐτ. «τανταλίζεται· σαλεύεται» : Ἀνακρ.78 **μελαμφύλλῳ δάφνᾳ χλωρᾷ τ᾽ ἐλαίᾳ τανταλίζει** ‖ τὸ μέσ. **ταντᾰλίζομαι**· Εὐστ.Ὀδ.1701,6 «ἐκ τοῦ ῥηθέντος ἀερίου Ταντάλου καὶ τανταλίζεσθαι παρὰ τραγικοῖς τὸ σαλεύεσθαι καὶ σείεσθαι· ὅθεν τὸ Ταλάντοις ἐκτανταλωθεὶς παρὰ Σωπάτρῳ σκώπτειν βούλεταί τινα, ὡς ἐκ πλούτου κατασεσεισμένον εἰς νοῦν διὰ τρυφήν· καὶ παροιμία δέ φασιν, ἴσως ἐκεῖθεν, τὸ Ταντάλου τάλαντα, ἐπεὶ πλούσιός ποτε ἦν» : Ζηνόβ.6,4 **τὰ Ταντάλου τάλαντα τανταλίζεται** (παροιμ. ἐπὶ τῶν ἐχόντων πολλὰ πλούτη ὡς ὁ Τάνταλος).
τανταλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τάνταλον, ὁ τοῦ Ταντάλου, ὁ ταντάλειος : Μαν.5,187 **Τανταλικῇ κολάσει·** 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ χημικὸν στοιχεῖον ταντάλιον : **τανταλικὸν ὀξύ.**
ταντάλιον (τὸ) νεώτ. χημ. στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων : **τανταλίου ὤχρα** (ὀρυκτὸν πεντοξίδιον τοῦ τανταλίου).
Τανταλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου : Μελέαγρ.ΑΠλ.4,134 **Τανταλὶ παῖ, Νιόβα.**
τανταλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τανταλικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου περιέχον πάντοτε καὶ νιόβιον καὶ μαγγάνιον.
Τάντᾰλος (ὁ) κ. νεώτ. μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας καταδικασθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς διηνεκῆ πεῖναν καὶ δίψαν ἐν τῷ Ἅδη, χωρὶς νὰ δύναται νὰ γευθῇ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀφθόνους καρποὺς ὡς καὶ τὸ ὕδωρ, ἅτινα ἀπεσύροντο εὐθὺς ὡς ἐπεχείρει νὰ ἐγγίσῃ αὐτά : Ὀδ.Λ 582 **Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ᾽ ἄλγε᾽ ἔχοντα,** Πινδ.Ο 1,56,αὐτ.Ι 7(8),10 **ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔστρεψεν ἄμμι θεός,** Σοφ.Ἀντ.825 **ἤκουσα .. λυγροτάταν ὀλέσθαι τὰν Φρυγίαν ξέναν Ταντάλου,** Κωμ.Ἀδέσπ.530 **ξυνῆκα γὰρ τοὺς Ταντάλου κήπους τρυγῶν,** Πλάτ.Κρατ.395D **τῷ δὲ Ταντάλῳ καὶ πᾶς ἂν ἡγήσαιτο τοὔνομα ὀρθῶς καὶ κατὰ φύσιν τεθῆναι, εἰ ἀληθῆ τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα,** Ξεν.Οἰκ.21,12 **ὥσπερ ὁ Τάνταλος ἐν Ἅιδου,** Σουΐδ. **ἐπειδὴ τὸν Ταντάλου λίθον τῆς κεφαλῆς ἀπετινάξαμεν** (παροιμ. ἐπὶ μεγάλου κινδύνου ἐπικρεμαμένου), φρ. **τὸ μαρτύριον τοῦ Ταντάλου** (ἐπὶ στερήσεως ἀπολαύσεων ὑπὸ συνθήκας ἐνθυμιζούσας τὸν περὶ Ταντάλου μῦθον).
ταντᾰλοῦμαι-όομαι διασείομαι, διατινάσσομαι, ταλαντεύομαι : Σοφ.Ἀντ.134 **ἐπὶ γᾷ πέσε τανταλωθεὶς** (σχόλ. «διατιναχθεὶς ἄνωθεν, κάτω, διασεισθείς»).
ταντανιάζω δημ. ἀποξηραίνομαι ὑπὸ τοῦ ψύχους, καταψύχομαι· 2) ἐπὶ ἵππων, πάσχω τάντανον βλ.λ.2).
ταντανίζω δημ. κ. **νταρντανίζω** διασείω, κινῶ ἰσχυρῶς, τινάζω, τραντάζω· 2) ρηματ. π. ταντανισιά, ταντάνισμα.
ταντανισιά (ἡ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ταντανίζω βλ.λ., διάσεισις, τίναγμα, τράνταγμα.
ταντάνισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταντανίζω βλ.λ.
τάντανο (τὸ) δημ. δριμὺ ψῦχος· 2) εἶδος νόσου τῶν ἵππων, ἀ. ξεροτάντανο.
τάνταῦθα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐνταῦθα : Λουκ. Νεκρ.Δ 26,2 **καὶ τάνταῦθα ὅμοια ὄντα προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο.**
ταντέλ(λ)α (ἡ) (γαλλ.) δημ. **ἡ δαντέλλα** βλ.λ.
τάντός κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐντός : Πλάτ.Τίμ. 79D **πᾶν ζῷον ἑαυτοῦ τάντὸς περὶ τὸ αἷμα καὶ τὰς φλέβας θερμότατα ἔχει.**
ταντούρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. **τράπεζα ἔχουσα** κάτωθεν αὐτῆς πύραυνον (μαγκάλι), ἄνωθεν δὲ μακρὸν ἐφάπλωμα ἢ ἄλλο χονδρὸν ὕφασμα, δι᾽ οὗ καλύπτουσι τὰς χεῖρας καὶ τὰ γόνατα πρὸς θέρμανσιν αἱ πέριξ καθήμεναι γυναῖκες.
τάνυ ἀρκ. αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ὅνυ βλ.λ.: Ἐπιγρ.
τᾰνύγληνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλους ὀφθαλμούς, ὁ μεγαλόφθαλμος : Νόνν.Δ 43,42 **τανυγλήνου ταύρου.**
τᾰνύγλωσσος-ον ὁ ἔχων τεταμένην καὶ μακρὰν γλῶσσαν, μακρόγλωσσος, μὲ μακρὰν γλῶσσαν, ὁ λάλος, ὁ φλύαρος : Ὀδ.Ε 66 **τανύγλωσσοί τε κορῶναι εἰνάλιαι** (σχόλ. «μακρόφωνοι ἢ τεταμένην ἔχοντες τὴν γλῶσσαν»).
τᾰνυγλώχῑς-ῖνος (ὁ,ἡ) ἢ **τανυγλώχιν** (γλωχίς), ὁ ἔχων ταναὸν γλωχῖνα, ἐπιμήκη καὶ ὀξεῖαν αἰχμήν, ὁ λίαν αἰχμηρός : Ἰλ.Θ 297 **τανυγλώχινας ὀιστοὺς** (σχόλ. «μακρὰς καὶ ὀξείας γωνιώσεις ἢ ἀκίδας ἔχοντας»), Σιμων.106, Κόϊντ.6,463.
τᾰνύδρομος-ον ὁ λίαν μακρὰν ἢ πάσῃ δυνάμει τρέχων: Αἰσχ.Εὐμ.375 **σφαλερὰ τανυδρόμοις κῶλα.**
τᾰνυέθειρα (ἡ) ἡ ἔχουσα μακρὰν κόμην, ἡ μακρόθριξ, ἡ μακρομαλλοῦσα : Πινδ.Ο 2,28 **τανυέθειρα Σεμέλα.**
τανύζω δημ. τ. τοῦ τανύω βλ.λ.
τανυήκης-ους-ες (ἀκή) ἀ. ταναήκης βλ.λ., ὁ ἔχων μακρὰν καὶ παρατεταμένην ἀκήν, ὁ ἔχων λεπτὴν κόψιν, ὁ αἰχμηρός, ὁ κοφτερός : Ἰλ.Ξ 385 **ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρί,** Ὀδ.Κ 439· 2) ὁ εἰς μῆκος ἐκτεινόμενος, ὁ τεταμένος, ὁ ἐπιμήκης, ὁ μακρός : Ἰλ.Π 768 **τανυήκεας ὄζους.**
τᾰνυῆλιξ-ῑκος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,205.
τᾰνυηχέτᾰ (ὁ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ ταναηχέτα βλ.λ. · Ὀππ.Κυν.2,144.
τᾰνυηχής-οῦς-ές ὁ μακρὰν ἠχῶν, πιθ. ἐν Λυρ. ἐν Aegyptus 15,295 **χορδῶν κτύπος τανυηχής.**
τᾰνύθριξ-τρῐχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ἐκτεταμένας, μακρὰς τρίχας, ὁ δασύς, ὁ μαλλιαρός· Ἡσ. «τανύτριχα, δασύτριχα, λεπτάτριχα» : Ἡσίοδ.Ἔργ.516 **αἶγα .. τανύτριχα,** Σιμων.Ἀμ.7,2 **ὗς τανύτριχος** (ἐχούσης ἀνωρθωμένας τὰς τρίχας).
τανῡκνήμῑς-ῖδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μακρὰς κνήμας : Νόνν.Δ 14,370 **τανυκνήμιδος Ἀθήνης.**
τᾰνύκνημος-ον μτγν. ὁ τανυκνήμις βλ.λ. : Νόνν.Δ 28,17, αὐτ.36,188 **τανυκνήμων ἐλεφάντων.**

τᾰνύκραιρος-ον μτγν. ὁ ἔχων τεταμένα, μακρὰ κέρατα : Ὀππ.Κυν.1,191 **τανυκραίροισι ἐλάφοισι,** Ἀγαθ.ΑΠ 6,74 **ταύρων πολλὰ τανυκραίρων στέρνα.**

τᾰνυκρήπις-ῖδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μακρὰν κρηπῖδα, ὑψηλὴν βάσιν, ὑπόβαθρον : Νόνν.Δ 28, 206 **σκοπιῆς πρηῶνα τανυκρήπιδος.**

τάνῠμαι παθ. τανύομαι, τείνομαι, τεντώνομαι : Ἰλ.Ρ 393 **τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό.**

τᾰνύμετρος-ον μσν. ὁ ἔχων ἐκτεταμένον, μακρὸν μέτρον, ὁ ἐκτεταμένος, ὁ εὐρύς : Παῦλ.Σιλ. Ἀμβ.49(=78) **τανύμετρον ἀπιθυντῆρα κελεύθου.**

τᾰνῠμήκης-ους-ες μτγν. ὁ εἰς μῆκος τεταμένος, ὁ προμήκης καὶ περιμήκης, ὁ ὑψηλός : Θύιλλ. ΑΠ 6,170 **αἱ τανυμήκεις . . ἰτέαι,** Χρησμ.Σιβ.1,262 **ἠλίβατον τανύμηκες ὄρος.**

τανῦν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀντὶ τά νυν βλ.λ., τώρο, ἤδη, ἐν τῷ παρόντι.

τᾰνύπεπλος-ον ὁ μακρὸν πέπλον ἔχων, φορῶν, συνήθ.π.Ἐπ. ὡς ἐπίθ. εὐγενῶν δεσποινῶν ἢ θεοινῶν· Ἡσ. «μακρόπεπλος» : Ἰλ.Γ 228 **Ἑλένη τανύπεπλος,** αὐτ.Σ 385 **Θέτι τανύπεπλε,** Ὀδ.Δ 305, **αὐτ.**Ο 363 **Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,** Ἡσιόδ.Α 83 **Ἠνιόχην τανύπεπλον,** αὐτ.ἀπ.180 **Εὐδώρη τανύπεπλος,** Ἐπιγρ. **Ἀλκμήνη τανύπεπλος,** αὐτ. **Περσεφάνη τανύπεπλος·** ‖ **πλακοῦς τανύπεπλος** κωμ. χρ. ἐν Βατραχομ.36.

τᾰνύπλεκτος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὰ πλέγματα, ὁ ἐκ μακρῶν πλεγμάτων ἀποτελούμενος Ἀριστόδικ.ΑΠ 7,473 **τανυπλέκτων δ' ἀπὸ μιτρᾶν χείρεσι δειραγχεῖς ἐκρεμάσαντο** βρόχους, Ὀππ.Ἀλ.1,33 **ἕρκεσιν τανυπλέκτοις.**

τᾰνύπλευρος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακράς, μεγάλας **πλευράς,** ὁ πελώριος · ΑΠ 9,656 **τ- πέτροι.**

τᾰνυπλόκᾰμος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακροὺς πλοκάμους, **μεγάλες** πλεξοῦδες Νόνν.Δ 35,328.

τᾰνύπους-ποδος (ὁ,ἡ) ὁ ταναύπους βλ.λ. : Σοφ. Αἶ.837 **σεμνὰς Ἐρινῦς τανύποδας.**

τᾰνύπρεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρόν, ὑψηλὸν πρέμνον, στέλεχος : Νόνν.Δ 5,303 **φηγὸς τανύπρεμνος,** αὐτ.541 **τανυπρέμνοιο λόχμης·** **2)** ὁ ἔχων **ὑψηλὰ** δένδρα : Κόλουθ 195 **τανυπρέμνοιο δαϊζόμεναι δρύες Ἴδης** (δ.γρ.).

τᾰνύπρῳρος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακράν, ἐκτεταμένην πρῷραν : Κόϊντ.5,348, αὐτ.9,437 **τανύπρῳρος νηῦς·** **2)** Ἡσ. «τανυπρῴρους· τὰς καλύπτρας **διὰ τὸ περὶ τὸ πρόσωπον περιτετάσθαι».**

τᾰνύπτερος-ον κ. **τανυσίπτερος**-ον ὁ μακράς, ἐκτεταμένας **πτέρυγας** ἔχων· Ἡσ. «μακρόπτερος, τεταμένα ἔχων **πτερά»** : Ὕμν.Δήμ.89 **τανύπτεροι ὥστ' οἰωνοί,** Ἡσίοδ.Θ 253 **αἰετὸν . . τανύπτερον,** Πίνδ.Π 5,111 **τανύπτερος ἐν ὄρνιξιν αἰετός·** ‖ κ. ἐπὶ βελῶν · Τιμόθ.Μιλ.Περσ.30.

τᾰνυπτέρῡγος-ον ἄ. ·έρυξ βλ.λ. : Σιμων.32 **τανυπτερύγου μυίας,** Πάπ. **τανυπτερύγων Ἐρώτων.**

τᾰνυπτέρυξ-υγος (ὁ,ἡ) ὁ τανύπτερος βλ.λ. : Ἰλ.Μ 237 **οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι,** αὐτ.Τ 350 **ἅρπῃ . . τανυπτέρυγι.**

τᾰνύπτορθος-ον μτγν. ὁ **ἔχων** μακροὺς κλάδους, **ἐκτεταμένους,** ἐπιμήκεις κλῶνους · Νόνν.Δ 48,611 **τανύπτορθον δένδρον,** αὐτ.5,315 **τανυπτόρθοιο κεραιῆς,** αὐτ.17,149 **τανύπτορθα κέρατα.**

τᾰνύρριζος-ον (ῥίζα) ὁ **ἔχων** ἐκτεταμένας, μακρὰν ἁπλουμένας ῥίζας : Ἡσίοδ.Α 377 **αἴγειροί τε τανύρριζοι.**

τᾰνύρρῑνος-ον (ῥίς) μτγν. ὁ ἔχων μακράν, ἐπιμήκη ῥῖνα, ὁ μακρομύτης : Νόνν.Δ 5,10 **τανυρρίνοιο** καρήνου (πιθ εἰκ. ἀντὶ τανυρρήνοιο).

τᾰνύρροιζος-ον μτγν. ὁ μακρὸν συρίζων, ἠχῶν συριστικῶς, ὁ προκαλῶν μέγαν ῥοῖζον : Ὀππ.Κυν. 4,195 **ὁ δ' ὀκλάζει κατὰ γαίης βαλλόμενος πυκινῇσι τανυρροίζοισιν ἀκωκαῖς.**

τάνυς-υος (ὁ) μτγν. κ. μσν. εἶδος δένδρου ὁμοιάζοντος πρὸς τὴν ἄμπελον : Ἐπιφάν.Φυσιολ.3.

τᾰνῠσίδρομος-ον ὁ τρέχων δρομαίως, ταχέως : Σοφ.71 (ἀμφ.εἰκ.ἀντὶ ἀνυσιδρόμον).

τᾰνῠσίπτερος ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τανύπτερος βλ.λ., ὁ ἔχων ἢ ὁ τανύων, ἐκτείνων μακρὰς **πτέρυγας** : Ὀδ.Ε 65 **ὄρνιθες τανυσίπτεροι,** αὐτ.Χ 468 **κίχλαι τανυσίπτεροι,** Ὕμν.Ἑρμ.213 **οἰωνὸν τανυσίπτερον,** Ἡσίοδ.Ἔργ.212 **τανυσίπτερος ὄρνις,** Ἀλκ.84, Ἴβυκ 8 **τανυσίπτεροι ἀλκυόνες,** Ἀριστοφ.Ὄρν.1411 **τανυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ,** Νικ. Χων.ἐν Σάθ.1,103 **ἀετὸς τανυσίπτερος περιπαταίνων·** **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἄρα. **τανυσίπτερος** ὡς οὐσ. γένος ἀναρριχητικῶν **ἀλκυονιδῶν** πτηνῶν.

τᾰνῠσιπτέρῡγος-ον μτγν. ὁ τανυσίπτερος βλ.λ.: Μαν.2,78 **ὄρνιθος . . τανυσιπτερύγοιο.**

τάνῠσις-εως (ἡ) (τανύω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τανύειν, τάσις, τέντωμα : Ἱππ.Ἄρθρ.71 **ὅπως μὴ κατὰ τὸ τοῦ γόνατος ἄρθρον ἐν τῇ τανύσει ἡ ἐπίδεσις ἔῃ μᾶλλον,** Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,2 **τάνυσις ἐμπλάστρων.**

τᾰνῠσίσκοπος-ον μτγν. **ὁ** βλέπων, ὁ **π**αρατηρῶν μακράν : Ποιητὴς π.Ἰουλ.Ἐπιστ.89 **πάντῃ Φοιβείη τέτακται τανυσίσκοπος ἀκτίς.**

τᾰνύσκιος-ον μτγν. κ. μσν. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ σκιὰ ἐκτείνεται μακράν, ὁ ῥίπτων σκιὰν μακρὰν ἐκτεινομένην : Ὀππ.Κυν.4,356 **τανύσκια βένθεα δρυμῶν,** Νικήτ.Εὐγ.3,315 **κυπάριττε τανύσκιε.**

τανύσκομαι μτγν. εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς διάτασιν, εἰς ἔντασιν : Δαμάσκ.Ἰσίδ.211 **τ- τὴν ψυχήν.**

τᾰνυσκόπελος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὑψικορύφους σκοπέλους : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.4,21,101 **τανυσκοπέλων ὑπὸ τέμπεσιν Ἱεροσολύμων.**

τάνυσμα-ατος (τὸ) (τανύω) νεώτ. κ. **δημ.** **ἡ ἐν**έργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τανύειν, **τάνυσις,** τανυσμός, τάσις, τέντωμα· **2)** εἰδ. ὁ σκορδινισμός, ξέντωμα· **3)** γεν. **ἔντασις προσπαθείας.**

τᾰνυσμός (ὁ) (τανύω) μσν. κ. **νεώτ.** **τάνυσμα,** τάνυσις, τάσις : Πρόδρ.222.

τᾰνύστομος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἔχων **ἐκτε**ταμένην κόψιν, μακρὰν ἀκωκήν : Θεοδόσ.Διάκ. Ἀκρ.1,107 **τανύστομος μάχαιρα·** **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τανύστομα** ὡς οὐσ. κατηγορία διπτέρων **βραχυκέρων** ἐντόμων περιλαμβάνουσα εἴδη μὲ ῥύγχος προτεταμένον.

τᾰνύστροφος-ον μτγν. ὁ μακρὰν ἢ ἐπὶ πολὺ περιστρεφόμενος, **ὁ** ποιῶν μεγάλην στροφήν : Χρησμ.ἐν ΑΠ Συμπλ.6,138 **ἐκ τανυστρόφοιο λᾶας σφενδόνης ἱείς.**

τᾰνυστύς-ύος (ἡ) τάνυσις, τανυσμός, τάνυσμα, τέντωμα : Ὀδ.Φ 112 **μηδ' ἔτι τόξου . . ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος.**

τᾰνύσφῡρος-ον **ὁ** ἔχων μακρὰ καὶ λεπτὰ σφυρὰ ἢ εὐμήκεις πόδας : Ὕμν Δήμ.2 **τανύσφυρος θυγάτηρ,** αὐτ.77 Ἡσίοδ.Θ 364 **τανύσφυροι Ὠκεανῖναι,** αὐτ.Α 35 **τανυσφύρου Ἠλεκτρυώνης.**

τᾰνύτρῐχος-ον μτγν. ὁ τανύθριξ βλ.λ. : Ὀππ. Κυν 1,187 **τανύτριχος οὐρή.**

τανῠφάντης (ὁ) εἶδος ὑφάντου : Πάπ. **καὶ τοὺς** ποκύφους **καὶ τανυφάντας πάντας.**

τᾰνύφθογγος-ον μτγν. ὁ μακρὰν **ἐκπέμπων** φθόγγον, οὗ ἡ φωνὴ ἀκούεται μακράν, ὁ μεγαλόφωνος : Κόϊντ.11,110 **τανυφθόγγοισι γεράνοισι,** Τρυφιόδ.111 **τανυφθόγγοιο κήρυκος,** Νόνν.Δ 22,61 **τανυφθόγγων λαιμῶν.**

τᾰνύφλοιος-ον ἐπὶ δένδρων, ὁ **ἔχων** φλοιὸν εἰς μῆκος **ἐκτεινόμενον,** ἐκτεταμένον, δθ. εὐμήκης, εὐμεγέθης, ὑψηλός, δ. **ἑρμ.** ὁ ἔχων λεπτὸν φλοιόν, λεπτόφλοιος : Ἰλ.Π 767 **τανύφλοιόν τε κράνειαν,** Σοφ.ἀπ.593,2 **τανυφλοίου . . αἰγείρου,** Ὀρφ. Ἀργ.607 **τανύφλοιος ἐλάτη,** Θεόκρ.25,250 **τανύφλοιος ἐρινός.**

τἄνύφυλλος-ον ὁ ἔχων τετομένα ἐπιμήκη, μακρὰ φύλλα, ὁ μακρόφυλλος : 'Οδ.Ν 102 **τανύφυλλος ἐλαίη**, αὐτ.346, Νικ.Θηρ.610 **τανύφυλλον ἐρείκην**· **2)** ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα, ὁ δασύφυλλος, ὁ δασώδης : Θεόκρ.25,221 **ὄρος τανύφυλλον.**

τἄνυχειλής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν χεῖλος, ράμφος, ρύγχος ἢ προβοσκίδα, κέντρον : Κόϊντ.3,221 **τανυχειλέες . . μέλισσαι**, αὐτ.5,12 **ὄρνιθες τανυχειλέες ἀμφεποτῶντο.**

τἄνύω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **τανύζω**, μέλλ. τανύσω (Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,261, ἐπ.**τανύω** |'Οδ.Φ 152,αὐτ. 174) κ. **τανύσσω** ('Ορφ.Λιθ.181), ἀόρ. **ἐτάνῦσα**, ἐπ. **ἐτάνυσσα** ('Οδ.Ω 177) κ. **τάνυσσα** ('Ιλ.Ξ 389), μτχ. **τανύσας** ('Ιππ.'Αφ.244), μέσ. ἐπ. μέλλ. **τανύσσομαι** (ἐν παθ. σημ. π.'Αρχίλ.3), ἐπ. ἀόρ. μτχ. **τανυσσάμενος** ('Ιλ.Δ 112), παθ. ἀόρ. **ἐτανύσθην** |'Ησίοδ.Δ 177|, ἐπ. γ' πληθ. **τάνυσθεν** ('Ιλ.Π 475), δημ. (ἐ)**τανύστηκα**, γ' ἑν. παρακ. **τετάνυσται** |'Οδ.Ι 116|, μτχ. **τετανυμένος** (Γολ.13,99) κ. **τετανυμμένος** (sic, Διόσκορος ἐν Πάπ.), γ' ἑν. τετελ. μέλλ. **τετανύσσεται** |'Ορφ.Λιθ.324|, τείνω, ἐκτείνω, ἐκπτύσσω, τεντώνω, ἁπλώνω : 'Ιλ.Ρ 390 **βοείην . . τανύειν**, αὐτ.391, αὐτ.547 **ἠΰ τε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ**, αὐτ.Ψ 761, αὐτ.324· κ. παθ. : 'Οδ.Π 175 **γναθμοὶ . . τάνυσθεν** (ἀντὶ ἐτανύσθησαν), 'Απολλ. Ρ 1,606 **τετάνυστο δὲ λαίφεα νηός**, Κλήμ.'Αλ. Στρωμ.5,665 **τὸ κάλυμμα . . τετάνυστο**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Ορφ.'Αργ.394 **τανυσσάμενος θοὰ κῶλα**, Κολλ.'Αρπ.27 **πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας**· **2)** ὁμ. ἐν ἀναφ. πρὸς τόξα, χορδὰς κτλ., ἐντείνω, διατείνω, τεντώνω ὅσο παίρνει : 'Οδ.Ω 177 **ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσε βιόν**, αὐτ. Φ 407 **ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδὴν** (ἐπὶ τοποθετήσεως χορδῶν ἐπὶ τῆς φόρμιγγος)· κ. ἀπολ. : αὐτ.151 **οὐ μὲν ἐγὼ τανύω** (δὲν δύναμαι νὰ τεντώσω τὸ τόξον), αὐτ.171· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τόξα, χορδὰς κτλ. : 'Ιλ.Δ 112 **τὸ μὲν** (τόξον) **κατέθηκε τανυσσάμενος** (σχόλ. «ἐπαναβιβάσας . τῇ κορώνῃ τὴν νευράν»), 'Υμν.'Ερμ 51 **ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς**, 'Αρχίλ.3· **3)** κατευθύνω, ὁδηγῶ πρός τι : Πινδ.Ο 2,100 **ἔπι . . 'Ακράγαντι τανύσαις** (ἐνν. ὀϊστούς) (σκοπεύσας πρὸς . .), αὐτ.8,50 **ἐπ' 'Ισθμῷ . . ἅρμα . . τάνυεν** (ὡδήγει . . πρὸς . .)· ‖ **τανύειν τὰ ὦτα** προσέχειν : 'Ιουλ.Αἰγ.ΑΠ 7,562,5 **οὔτις γὰρ μετὰ σεῖο μόρον τέτληκε τανύσαι ὦτα λόγοις**· ὁμ. **τανύειν ὄμμα** ἐπί τινος - **ἔς τινα** στρέφειν τὸ βλέμμα, ἐνατενίζειν, παρατηρεῖν : Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,261 **οὐ γὰρ ἐπὶ ψυχῆς ὄμμα τεὸν τανύσεις**, αὐτ.9,188· **4)** μτφ. ἐντείνω, ἐπιτείνω, θέτω τι εἰς σφοδρὰν τάσιν ἢ κίνησιν, κινῶ τι ὁρμητικῶς, διεγείρω, παροξύνω τι : 'Ιλ.Λ 336 **μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων**, αὐτ.Ξ 389 **ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν**, αὐτ.Ρ 401 **ἐτάνυσσε κακὸν πόνον**· κ. πληρέστερον : 'Ιλ.Ν 359 **ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν**· κ. παθ. **τανύομαι** ἐπιτείνομαι, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω προσπαθείας, ἀγωνίζομαι, τρέχω πάσῃ δυνάμει, ἐπὶ ἵππων τρεχόντων δρομαίως: 'Ιλ.Π 375 **τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι ἄψορρον προτὶ ἄστυ**, αὐτ.475 **ἐν .. ῥυτῆρσι τάνυσθεν** (ἐξετείνοντο ἐν τῇ συντόνῳ αὐτῶν ὁρμῇ, ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς τοῦ ἵππου κοιλίας ἐν τῷ τρέχειν)· κ. ἐπὶ ἡμιόνων : 'Οδ.Ζ 83 **αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο**· **5)** ἐκτείνω τι εἰς μῆκος, ἁπλώνω κατὰ μῆκος, ἐξαπλώνω, στρώνω : 'Ιλ.Ι 213 **ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσεν**, αὐτ.Ψ 25, 'Οδ.Ο 283 **ἔγχος,.. ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεός**, αὐτ.Δ 54 **παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν**, αὐτ.Σ 92, 'Αρατ.1011 **ἕνα δρόμον τανύειν** (σχηματίζειν μίαν μακρὰν σειράν, ἐπὶ γερανῶν)· κ. παθ. **τανύομαι** : 'Ιλ.Κ 156 **ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο** (ἦτο ἡπλωμένος), αὐτ.Ι 468 **σύες . . εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογός**, αὐτ.Ν 392, 'Οδ.Δ 135, αὐτ.Ι 116 **νῆσος . . παρὲκ λιμένος τετάνυσται** (ἐκτείνεται, ἐξαπλοῦται), 'Ησίοδ.Θ 177 **ἐτανύσθη πάντῃ** (ἐτεντώθη, ἐξηπλώθη καὶ κατέλαβεν ὅλον τὸν πέριξ τόπον), Θεόκρ.25,157 **τρίβον, ἥ ῥα δι' ἀμπελώνων ἀπὸ σταθμῶν τετάνυστο** (ἡ ἀτραπὸς ἐξετείνετο . .), 'Αρατ.557 **νὺξ τετάνυσται** (εἶχε ἁπλωθῆ), 'Απολλ.Ρ 4,1583 **πλόος τετάνυστο** (ἀμφ.γρ.)· ‖ τὸ μέσ. **τανύομαι** ἐκτείνω ἐμαυτόν, ξαπλώνομαι· 'Ησ. «τανυσσάμενος· ἐκταθείς» : 'Οδ Ι 298 **ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν , . κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων**· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. νεώτ. **τανύομαι**, δημ. **τανυέμαι** ἢ **-υοῦμαι** σκορδινῶμαι, ἀνακλαδίζομαι,ἀποταυρίζομαι,ἀποτσυτώνομαι· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. νεώτ. κ. δημ. συσφίγγομαι κατὰ τὴν ἀποπάτησιν ἢ τὸν τοκετόν, σφίγγομαι· **6)** ρηματ.π. τάνυσις, τάνυσμα, τανυσμός.

ταξᾶτος-η-ον πάπ. ὁ φορολογηθείς, ὁ φορολογημένος.

ταξειδεύω δ.γρ. ἀντὶ ταξιδεύω βλ.λ.

ταξείδιον μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. ταξεῖδι πρόθεσις, σκοπός : ΨΔημόκρ.'Αλχ.54Β **εἴς τινα ταξείδια**· **2)** νεώτ. κ.δημ. δ.γρ. ἀντὶ ταξίδι(ον) βλ.λ.

ταξεώτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἀκόλουθος ἢ ἀξιωματικὸς ἄρχοντος, θεράπων, βοηθὸς δικαστοῦ ἢ στρατηλάτου, μέλος τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς : Μακάρ.15 **οἱ διάκονοι τοῦ ἄρχοντος καὶ οἱ ταξεῶται**, Νεῖλ.921, Παλλάδ.Λαυσ.1164, 'Ιουστιν.Πανδ.1,3,53, Πάπ.· ‖ μσν. ὑπαξιωματικὸς ἢ ἀξιωματικός : Θεοφάν.Συνεχ.2,11 **στρατιώτης κατὰ ταξεώτου καὶ λοχαγὸς κατὰ στρατηγέτου**· **2)** μσν. κτ. πληθ. στρατιῶται μέλη μονίμου φρουρᾶς φρουρίου, φρουροί, φύλακες φρουρίου : ΚΠορφ.'Εκθ.30 **ἐπεὶ οὖν οἱ ταξεῶται ἀπεστάλησαν ἀπὸ Σαλῶνος**, αὐτ.45 τοῦ τῶν **Χαζάρων κάστρου, ἐν ᾧ ταξεῶται καθέζονται**· ‖ ὁ ἀποδημῶν, εἰς ἐκστρατείαν πορευόμενος ἢ εὑρισκόμενος τακτικὸς στρατιώτης : Bibl.Caes.6,290Α **τῶν ἐφοδίων τοῦ ταξεώτου**· **3)** ὁ ἀνήκων εἴς τινα μοναχικὴν τάξιν, τάγμα : 'Ιουστιν.Νεαρ.123,11 **τοὺς ἐπισκόπους ἐλευθέρους εἶναι κελεύομεν, εἰ μὴ ταξεώτης παρὰ τὴν προειρημένην παρατήρησιν χειροτονηθείη**, αὐτ.15 **μηδὲ ταξεώτας κληρικοὺς γίνεσθαι.**

ταξεωτικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταξεώτην βλ.λ.(1) : 'Ιουστῖν. Πανδ.1,3,53 **ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος**, Εὐστ.104,24.

ταξὶ (τὸ) δημ. ἀκλ. ἀγοραῖον αὐτοκίνητον ἐφωδιασμένον διὰ ταξιμέτρου βλ.λ.

ταξιανθία (ἡ) νεώτ. βοταν. ὁ τρόπος τῆς διατάξεως τῶν ἀνθέων ἐπὶ τοῦ ἀνθικοῦ ἄξονος φυτοῦ τινος, ἀ. ἀνθοταξία : **βοτρυοειδεῖς ταξιανθίαι, - κυματοειδεῖς ταξιανθίαι.**

ταξιάρχης (ὁ) κ. μσν., νεώτ κ δημ. δ. τ. τοῦ ταξίαρχος βλ.λ. : 'Ηρ.7,99 **τῶν .. ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιαρχέων** (δ.γρ. ἀντὶ ταξιάρχων), αὐτ. 9,53 **οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἦσαν τῶν ταξιαρχέων** (δ.γρ. ἀντὶ ταξιάρχων), Αἰσχ.5π 132,1 **ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας**, 'Ιππόδ. π. Στοβ.4,1,94 **ταξιάρχαι καὶ λοχαγοί**, Κοσμ.1511D, Πρόδρ.Γολ.119, Μιχ.'Ατταλ ἐν Σάθ.1,57 **ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν**· **2)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκκλ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐπουρανίων στρατιῶν, δυνάμεων, ὡς προσων. τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ : Μηναῖ 11 8 'Ορθρ.'Ωδ.1 **οἱ τῶν ἀγγέλων ἀρχηγοὶ καὶ πρόκριτοι, καὶ ταξιάρχαι φαιδροί, - τῶν ταξιαρχῶν** (ἡ ἑορτὴ τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ ἀγομένη τὴν 8ην Νοεμβρίου)· **3)** π. Βυζαντ. σπαν. τίτλος μοναχοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς τάξεως ἐν μοναστηρίῳ, **ὁ βοηθὸς τοῦ ἐκκλησιάρχου**· **4)** νεώτ. τίτλος **βα-**

θυοφόρου **ἐν** μονοστικῷ τάγματι Ιπποτῶν διοικοῦντος μέλη αὐτοῦ ὑπαγόμενο εἰς τὸν αὐτὸν **ἐκκλησιαστικὸν** κανόνα καὶ διαχειριζομένου εἰσοδήματα ἢ κλήρους γῆς : **μέγας ταξιάρχης τοῦ τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν**· **5**) νεώτ. ὁ τετιμημένος δι᾽ ἑνὸς **ἐκ** τῶν δύο μετὰ τὸν μεγαλόσταυρον βαθμῶν διαφόρων παρασήμων : **ἀνώτερος ταξιάρχης** (ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν μεγαλόσταυρον)· ‖ τὸ παράσημον τοῦ ταξιάρχου.

ταξιαρχία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔργον ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ ταξιάρχου βλ.λ.1) : Ἀριστλ.Πολιτ.1322b,3 (ἀρχαὶ) **αἳ καλοῦνται ναυαρχίαι καὶ ἱππαρχίαι καὶ ταξιαρχίαι**, Πολύαιν.3,9,10, Θεοφύλ. Σ᾽Ιστ.1,7,17C, Στουδ.Θεόδ.606,42· **2**) τάξις : Ἀσκληπιόδ.3,4, Αἰλ.Τακτ.9,10,Ἀρρ.Τακτ.10,9· **3**) νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὴ μονὰς μικροτέρα τῆς μεραρχίας, ἀποτελουμένη συνήθως ἐκ δύο συνταγμάτων τοῦ αὐτοῦ ὅπλου : **ταξιαρχία πεζικοῦ - ἱππικοῦ**· **4**) μτγν. ἡ ταξινόμησις ἀρχῶν : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ. Ἱερ.8,2,84D **τυποῦται . . ἡ καθ᾽ ἡμᾶς ἱεραρχία δι᾽ ἐκείνης** (τῆς εὐκοσμίας τῶν οὐρανίων) **καὶ ἀνάγεται πρὸς αὐτὸν τὸν θεόν, τὴν ὑπερούσιον ταξιαρχίαν ἁπάσης ἱεραρχίας**.

ταξιαρχικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ταξίαρχον, ὁ τοῦ ταξιάρχου : Πάπ. ταξιαρχικὴ ἐξουσία.

ταξίαρχος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄρχων τῆς τάξεως, ὁ διοικητὴς στρατιωτικοῦ τάγματος ἢ μοίρας πλοίων : Ἡρ.8,67 **ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νεῶν**, αὐτ.9,42 **τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων**, Ξεν.ΚΠ 8,1,10 **ταξιάρχους . . πεζῶν καὶ ἱππέων**· ‖ ὁμ. ἐν τῇ στρατιᾷ τοῦ Μεγ.Ἀλεξάνδρου : Ἀρρ.Ἀν. 3,9,6 **ἐξορμᾶν ἠξίου . . ἰλάρχην τὴν ἴλην τὴν αὐτοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις**· κ. **ἐπὶ** τοῦ Ἁρπάλου : Τζέτζ.Χιλ.6,164 **ταξίαρχος Ἀλεξάνδρου**· ‖ ὁμ. κ. ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Πτολεμαίων : Πάπ.· **2**) **ὁ** ἀρχηγός, **ὁ** διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος ἀποτελουμένου ἐξ ἑκατὸν εἴκοσιν ὀκτὼ ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.2,8,Αἰλ. Τακτ.9,3· **3**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. centurio, κεντυρίων, ἑκατόνταρχος, λοχαγός : Πολύβ.6,24,1 **ἐξ ἑκάστου . . τῶν . . γενῶν . . ἐξέλεξαν ταξιάρχους . . δέκα**, Ζώσ.3,11· **4**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. tribunus militum, χιλίαρχος : Διον.Ἀλ.Ρωμ. 5,41, Ἰώσ.ΠΙ 3,5,2, Πλούτ.Κάμ.37 **ταξιάρχους καὶ λοχαγούς**, αὐτ.Πομπ.32, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,61, αὐτ. 3,39, Ἀγαθ 2,20· **5**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. legatus legionis, διοικητὴς λεγεῶνος, ἀναχρονισμὸς ἐν Ἀππ.Σαυν.4,6 **ταξίαρχοι** (κώδ. τοξιάρχαι)· ‖ ὁμ. ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. **ordinarius** : Ἰω Λυδ.Ρωμ. 1,46, Γλωσσ.· ‖ **ὁμ. ἑρμηνευόμενον** διὰ τοῦ **manipularis κ. evocatus**· **6**) εἰδ. ἐν Ἀθήναις, κτ. πληθ. **ταξίαρχοι** δέκα **ἀνώτεροι** στρατιωτικοὶ ἄρχοντες ἐκλεγόμενοι **διὰ** χειροτονίας ἀνὰ ἕνα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ἡγούμενοι τοῦ ἐξ ὁπλιτῶν στρατοῦ τῆς ἰδίας φυλῆς **καὶ** ἔχοντες ὑπ᾽ αὐτοὺς τεταγμένους τοὺς λοχαγοὺς τοὺς ὁποίους ἐξέλεγον οὗτοι : Ἀριστφ.Ἀχ.569 **ὦ φυλέτα· εἴτ᾽ ἔστι ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ τειχομάχας** ἀνήρ, βοηθησάτω, αὐτ.Εἰρ.1172, **αὐτ.**Ὄρν.353, Θουκ.4,4, αὐτ. 7,60 **οἱ . . στρατηγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι**, Δημ.47 **εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους**, **οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον**, Αἰσχίν.3,169, Ἀριστλ.Ἀθ.30,2 **τοὺς ταξιάρχους καὶ ἱππάρχους καὶ φυλάρχους**, αὐτ.61,3 **χειροτονοῦσι δὲ καὶ** ταξιάρχους δέκα, **ἕνα** τῆς φυλῆς **ἑκάστης· οὗτος** δ᾽ ἡγεῖται τῶν **φυλετῶν**, καὶ **λοχαγοὺς καθίστησιν**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ : Ξεν.Ἑλλ.1,6,29 **ἐχόμεναι δὲ αἱ** τῶν **ταξιάρχων δέκα** (νῆες)· **7**) νεώτ. κτ. τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, βαθμὸς ἀρχηγοῦ ἀτάκτου σώματος προσηρτημένου εἰς διοικητικὰς ὑπηρεσίας· **8**) νεώτ. **ὁ** διοικητὴς ταξιαρχίας βλ.λ.3).

ταξιαρχῶ-έω (ταξίαρχος) εἶμαι ταξίαρχος βλ λ.6) : Ἀριστφ.Εἰρ 444 **κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν σοὶ φθονεῖ εἰς φῶς ἀνελθεῖν**, Θουκ.8,72 **ἣν ταξιαρχῶν καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἔχων**, Λυσ.13,7 **τοὺς στρατηγοῦντας καὶ ταξιαρχοῦντας**, Ἀριστλ.Πολιτ.1277b,11 **ταξιαρχήσαντα καὶ λοχαγήσαντα**, Ἐπιγρ.· κ. μτ. δοτ. : Ξεν.Ἀπομν 3,1,5 **ἐάν ἡμῶν τις ἢ ταξιαρχῇ ἢ λοχαγῇ σοι**· κ. μτ. γενικ. : Δημ.999 **ταξιαρχῶν τῆς φυλῆς**, Ἡσ. ἐν λ. ἐπειδὴ ἴσως **διὰ τὸ ταξιαρχῆσαι τῆς . . φυλῆς**· **2**) εἶμαι ἢ διατελῶ ταξίαρχος βλ.λ.1), ἐμπροθ. (παρά τινι) : Λουκ. Μὴ Πιστ.Διαβ.18 **ταξιαρχῶν παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τιμώμενος παρ᾽ αὐτοῦ**· **3**) γεν. κυβερνῶ, διοικῶ : Κοσμ.207Β **ταξιαρχήσας τὸ ἔθνος**.

ταξιδευτής (ὁ) δημ., τὸ θηλ. ταξιδεύτρ(ι)α, ὁ συχνὰ ταξιδεύων, ὁ ταξιδιάρης : Ζέρβ.Τραγ.ΚΚ 51,23 **καὶ κάθε νιὸς ταξιδευτὴς ποὺ ᾽θελε κεῖθε κάνει**· **2**) ὁ ταξιδιώτης.

ταξιδεύω μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ταξειδεύω**, ἀόρ. ἐταξίδευσα κ. δημ. (ἐ)ταξίδεψα, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **ταξιδε(υ)μένος**, στρατεύω, ἐκστρατεύω, ποιοῦμαι, ἀναλαμβάνω ἐκστρατείαν ἢ εὑρίσκομαι εἰς ἐκστρατείαν : ΚΠορφ.Τακτ.13 **ἂν τε παραχειμάσαι μέλλῃ που τὸ φοσσᾶτον ἄν τε ταξιδεῦσαι**, αὐτ.27 **ὅτε κατὰ Γερμανικείας ἐν Συρίᾳ ἐταξιδεύσαμεν**, Πράδρ.1,395 **οἵ τε καὶ ταξιδεύοιεν ἐν πᾶσι ταξιδίοις**, Διγεν.Ἀκρ.657 **εἰς Σμύρνην ἐταξίδευσεν . . τὴν Ἄγκυραν ἐκούρσευσεν**· **2**) νεώτ. κ. δημ. ἀποδημῶ, μεταβαίνω ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον ἱκανῶς ἀπέχοντα, ὁδοιπορῶ, ἰδ. θαλασσοπορῶ, κάνω ταξίδι : Σολωμ Λάμπρ.9,1 **μοῦ φαίνεται πὼς πάω καὶ ταξιδεύω | στὴν ἐρμιὰ τοῦ πελάγου**, Πορφύρ.Σκ.53,2 **ταξιδεύω ἀγάλια στὴ γαλήνη**, - **ταξιδεύει μὲ βαπόρι** - **μὲ σιδερόδρομο** - **μὲ ἀεροπλάνο**, - **ἐταξίδευε ἰνκόγνιτο**, - **ἐταξίδευαν μαζὶ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ μέχρι Μασσαλίας**, - **ταξιδεύει ἀνὰ τὴν ὑφήλιον** (περιηγεῖται)· ‖ παθ. ἐν φρ. **σ**ὐτὸς **ὁ καιρὸς δὲν ταξιδεύεται** δὲν εἶναι κατάλληλος πρὸς πλοῦν· **3**) ρηματ.π. ταξιδευτής.

ταξίδι (τὸ) κ. **ταξεῖδι** δημ. τὸ ταξίδιον βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ.25,1 **στὸ ταξίδι ποὺ σὲ πάει | ὁ μαῦρος καβαλάρης** (τὸ ἀγύριστο ταξίδι, ὁ θάνατος).

ταξιδιάρης (ὁ) δημ. ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ ταξίδια ἢ ὁ ταξιδεύων συχνάκις, ὁ φιλαπόδημος.

ταξιδιάρικος-η-ο δημ. ὁ ταξιδεύων : Χατζόπ. Βρ.Θρ.47,11 **γιὰ ταξιδιάρικα, ἔλεγε, πουλιὰ | ποὺ φεύγουν τὸ φθινόπωρο καὶ πάνε** (ἰδιᾳ τὰ ἀποδημητικὰ πτηνά).

ταξίδι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ταξεῖδιον** ὑποκορ. τοῦ τάξις, στράτευσις, ἐκστρατεία, ἡ πρὸς πόλεμον ἔκδημία : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.153,161, ΚΠορφ.Ἔκθ.445, Πρόδρ.1,395 **οἵ τε καὶ ταξιδεύοιεν ἐν πᾶσι ταξιδίοις**· **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποδημία, μετάβασις εἰς τόπον μᾶλλον μεμακρυσμένον, ὁδοιπορία, ἰδ. ὁ διὰ θαλάσσης πλοῦς : Μαρκιαν. ἐν More'l.Bibl.Ms.217 **καὶ πάλιν νηνεμίας τε καὶ εὐδίας, δι᾽ ὧν κατορθοῦνται τὰ ταξείδια**, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.15 **ἐὰν ἔχῃ ὁδὸν ταξειδίου, λῃστευθήσεται**, - **γραφεῖον ταξιδίων** (πρακτορεῖον παροχῆς εἰσιτηρίων, πληροφοριῶν, διευκολύνσεων εἰς ταξιδιώτας ἢ διοργανώσεως ταξιδίων), δ.δ.ιστ. **χωρὶς λάδι, χωρὶς ξίδι, | πῶς θὰ κάμωμε ταξίδι** (καθότι δὲν **εἶναι** δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις πλοῦ ἄνευ τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκαίων ἐφοδίων), Παλαμ.Ὑμν.Ἀθ.76,12 **σύντροφο θὰ ᾽χω στὸ ταξίδι**, Γρυπ.Σκ.Τερρ.12,5 **καλὸ ταξίδι, ὦ Εὔπλοια, τοὺς δίνεις κι ἁρμενίζαυν πρίμα μὲ τὸ βοριά**, - **ἔχει πάει ταξίδι στὴν Εὐρώπη**, - **λείπει σὲ ταξίδι**, - **τοῦ ἀρέσουν τὰ ταξίδια**, - **καλὸ ταξίδι** (εὐχὴ εἰς ἀναχωροῦντα), - **τὸ ἀγύριστο ταξίδι** (ὁ θάνατος)· ‖ **εἰδ. στρατ. ἐπιτελικὸν ταξίδιον** ἢ ὑπὸ

στρατηγῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου ἐκτέλεσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στρατηγικοῦ θέματος ἀποβλέποντος ἐνίοτε εἰς τὴν μελέτην ἐπιχειρήσεως μελλοντικοῦ πολέμου ἢ εὐρυτάτου τακτικοῦ θέματος, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων μελέτη καὶ ἐξέτασις ἐπὶ τόπου μεγάλης τινὸς μάχης ἀπὸ στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς ἀπόψεως.

ταξιδιώτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **ταξιδιώτις-ιδος** κ. δημ. **ταξιδιώτισσα,** ὁ ταξιδεύων, ὁ εὑρισκόμενος καθ' ὁδὸν **ἐν** ταξιδίῳ, ὁδοιπόρος, ἀποδημητής, ἐπιβάτης : **μία ὁμὰς ταξιδιωτῶν ἔφθασε σήμερον εἰς Πειραιᾶ ἐξ Ἀλεξανδρείας·** || εἰδ. δημ. ὁ περιοδεύων ἐμποροϋπάλληλος.

ταξιδιωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταξιδιώτην ἢ τὰ ταξίδια, ὁ κατάλληλος ἢ χρήσιμος εἰς τὰ ταξίδια : **ταξιδιωτικὸς σάκκος, - ταξιδιωτικαὶ** ἀποσκευαί - **ἀναμνήσεις, - ταξιδιωτικὰ γραφεῖα** (τὰ γραφεῖα ταξιδίων), **- ταξιδιωτικαὶ ἐπιταγαί.**

ταξιθεσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐργασία τῆς ταξινομήσεως ἐγγράφων, δελτίων, εἰκόνων κττ. πρὸς διευκόλυνσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν, τὸ κλασσάρισμα.

ταξιθέτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **ταξιθέτις -ιδος** κ. δημ. **ταξιθέτρα,** ὁ ταξιθετῶν, ὁ θέτων τι **ἐν** τῇ οἰκείᾳ τάξει· **2)** εἰδ. ὑπάλληλος ὁδηγῶν **εἰς** τὰς οἰκείας θέσεις τοὺς θεατὰς δημοσίου τινὸς θεάματος.

ταξιθέτησις-εως (ἡ) (ταξιθετῶ) νεώτ. **ἡ** ἐνέργεια τοῦ ταξιθετῶ, ἡ ταξινόμησις.

ταξιθετῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐταξιθέτησα,** παθ.ἀόρ. **ἐταξιθετήθην,** μτχ. παρακ. ταξιθετημένος, θέτω κατὰ τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ, ταξινομῶ, κλασσάρω· || εἶμαι ταξιθέτης βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. ταξιθέτησις.

ταξικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὰς κοινωνικὰς τάξεις κ. ἰδ. εἰς τὴν ἐργατικήν : **ταξικὴ συνείδησις, - ταξικὸς ἀγών** (ἡ πάλη **τῶν** κοινωνικῶν τάξεων).

ταξίλοχος-ον **ὁ διοικῶν** στρατιωτικὸν λόχον : Ἀριστλ.Πέπλ.9 **ταξίλοχος λαῶν.**

ταξιμετρικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταξίμετρον.

ταξίμετρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος μετρικοῦ ὀργάνου ἐπὶ τῶν ἀγοραίων ἁμαξῶν ἢ αὐτοκινήτων ἀναγράφοντος τὸ ἐπὶ τῆς διανυομένης ἀποστάσεως πληρωτέον ἀγώγιον.

τάξιμο (τὸ) (τάζω) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τάζω, εὐχή, ὑπόσχεσις : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 23,17 **κι οἱ βασιλοποῦλές μου στέκανε μπρός μου . . ἴδιες σὰν τάξιματα καινούργιου κόσμου·** || ἰδ. ὑπόσχεσις ἀφιερώματος **εἰς** ἅγιον ἢ ναόν· || κ. ὡς οὐσ. ἄ. τάμα βλ.λ.

ταξίνη (ἡ) νεώτ. ἀλκολοειδὲς τοῦ φυτοῦ τάξου τῆς ραγοφόρου **ἔχον** ναρκωτικὰς ἰδιότητας.

ταξινόμησις-εως (ἡ) (ταξινομῶ) νεώτ. κ. **ταξινομία** ἡ ἐνέργεια τοῦ ταξινομεῖν, ἡ κατὰ τάξιν τοποθέτησις, κατάταξις, ἡ εἰς τάξεις καὶ κατηγορίας διαίρεσις : **ἡ ταξινόμησις τῶν δελτίων τοῦ Λεξικοῦ·** **2)** εἰδ. λογικ. ἡ διαίρεσις τῶν **ἐννοιῶν μέχρι τῶν κατωτάτων εἰδῶν.**

ταξινομία (ἡ) νεώτ. ἡ ταξινόμησις βλ.λ.

ταξινομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταξινόμησιν, ὁ τῆς ταξινομήσεως.

ταξινόμος (ὁ) νεώτ. ὁ ταξινομῶν, ἰδ. ὡς ὑπαλληλικὸς βαθμὸς **ἐν** τῷ ταχυδρομείῳ.

ταξινομῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐταξινόμησα,** παθ.ἀόρ. **ἐταξινομήθην,** μτχ. παρακ. **ταξινομημένος,** θέτω κατὰ προδιαγεγραμμένην τινὰ τάξιν, τοποθετῶ, κατατάσσω καθ' ὡρισμένον τι σύστημα, τακτοποιῶ, ταξιθετῶ : **δὲν ἔχουν ταξινομηθῆ καλῶς τὰ δελτία·** **2)** εἶμαι ταξινόμος, **ἐκτελῶ** τὸ ἔργον ταξινόμου βλ.λ.· **3)** ρηματ.π. ταξινόμησις.

ταξιόζωτος-ον ὁ ἔχων τοὺς κλάδους κατὰ κανονικὰ διαστήματα : Θεόφρ.Φ(Ι,θ,3 (π.θ. **εἰκ.** ἀντὶ ἀξιολογώτατα).

ταξιοῦμαι-όομαι τάσσομαι, παρατάσσομαι εἰς μάχην: Πίνδ.Ο 9,78 **ἄτερθε ταξιοῦσθαι δαμασιμβρότου αἰχμᾶς** (σχόλ. «παρατάττεσθαι»).

τάξις-εως (κ. ἰων. -ιος) (ἡ) (τάσσω) κ.μσν. κ.νεώτ., δημ. τάξη ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τάσσειν, ἡ καθ' ὡρισμένον τρόπον ἢ σειρὰν κατάταξις, διάταξις, τοποθέτησις, διευθέτησις, κανονικὴ σειρά : Γοργ.Ἑλ.14 **τάξις τῆς ψυχῆς** (διάθεσις), Πλάτ.Νόμ.809D **ἡμερῶν τάξεως εἰς μηνῶν περιόδους,** Ξεν.ΚΠ 8,7,22 **θεοὺς . . οἳ καὶ τήνδε τὴν τῶν ὅλων τάξιν συνέχουσιν ἀτριβῆ,** Πλάτ. Θεαίτ.153E **ἤδη γὰρ ἂν εἴη τε ὂν που ἐν τάξει καὶ μένοι καὶ οὐκ ἂν ἐν** γενέσει γίγνοιτο, Δημ. 32 **τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστιν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1331a,37 **εἰ καὶ τὰ γυμνάσια τῶν πρεσβυτέρων ἔχοι τὴν τάξιν ἐνταῦθα,** αὐτ.ΗΕὐδ 1218a,23 **τάξις καὶ ἠρεμία,** αὐτ. Ρητ I 66a,2, ΚΔ Λουκ.1,8 **ἐγένετο ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ,** Σωρ.2, 62 **καὶ τοῦτο κατὰ τάξιν, ἕως** (καὶ οὕτω καθεξῆς), **- τάξις τῶν ἡμερῶν - τῶν μηνῶν, - τάξις ἀλφαβητική - χρονολογική - ἀριθμητική - προοδευτική - καθ' ἡλικίαν - κατ' ἀνάστημα - κατὰ ποιότητα - κατὰ εἴδη, - τάξις ἀρχαιότητος - προτεραιότητος - διαδοχῆς - πρωτοκαθεδρίας, - ἡ φυσικὴ τάξις τῶν πραγμάτων·** || εἰδ. ρητορ. διάταξις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ λόγου· Ἡσ. «τάξις, ἡ ἀκολουθία, καὶ ὁ εἱρμός» : Αἰσχίν.3,205 **ἐὰν δ' ὑμῶν δέησις συγχωρῆσαι αὐτῷ περὶ τῆς τάξεως τοῦ λόγου, κατεπαγγελλόμενος, ὡς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς ἀπολογίας λύσει τὸ παράνομον,** Ἀριστλ.Ρητ.141(4a,29 **περὶ μὲν . . τῆς λέξεως εἴρηται . . λοιπὸν δὲ περὶ τάξεως εἰπεῖν,** Γαλ.Τάξ. Βιβλ.Ι, Σωρ.1,18· || ὁμ. διάφορον τοῦ θέσις (ὁ τόπος ὃν κατέχει τις) : Ἀριστλ.Φυσ.188a,24 **θέσει, σχήματι, τάξει,** Θεόφρ.Αἰσθ.60, Γαλ.6,194 **θέσεως τάξεως·** **2)** **κ.** νεώτ. κ. δημ. ἡ κατὰ τρόπον ἁρμονικὸν τοποθέτησις τῶν πραγμάτων, εὐταξία, διευθέτησις, τακτοποίησις, συγύρισμα, νοικοκυροσύνη : Πλάτ.Τίμ.30A **εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας,** αὐτ.Γοργ 504A **τάξεως . . τυχοῦσα οἰκία,** αὐτ.Νόμ.875C **ἐπιστήμης γὰρ οὔτε νόμος οὔτε τάξις οὐδεμία κρείττων,** αὐτ.780A, Θεόφρ. Φ(Ι 3,9,6 **τάξιν ἔχειν** (εἶναι τακτικόν, κανονικόν), Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,42U **τάξις περιόδου, - ὅλα βαλμένα σὲ τάξη, - δὲν ἔχει τάξη εἰς τὴ δουλειά του, - δὲν ἠμπορεῖ νὰ βάλῃ μιὰ τάξη στὴ ζωή του,** φρς **βάζω σὲ τάξη** (διευθετῶ, τακτοποιῶ, συγυρίζω), - (ὅλα εἶναι) **ἐν τάξει** (ὡς **ἁρμόζει,** ἢ ἔχουσι κανονισθῆ καλῶς)· κ. **ἐπὶ** τὸ ἐπιτακτικώτερον : ἐν **τάξει καὶ παρατάξει·** παροιμ. **τὸ μετάξι θέλει τάξη, | κι ἄνθρωπο νὰ τὸ διατάξῃ ἢ τὸ κοιτάξῃ** (ἕκαστον ἔργον ἀπαιτεῖ ἄνθρωπον ἔχοντα τὰς καταλλήλους ἐμφύτους ἢ ἐπικτήτους ἱκανότητας)· || φρ. **ἐν τάξει** κατὰ τρόπον τακτικόν, τακτικῶς : Πλάτ.Νόμ.637E **σφόδρα μὲν χρῶνται καὶ ταῖς ἄλλαις τρυφαῖς ἃς ὑμεῖς ἀποβάλλετε, ἐν τάξει δὲ μᾶλλον τούτων·** ἀμ. κ. **τάξει** : Ἐπιγρ. **καλῶς καὶ τάξει·** **3)** κ. μσν. διάταξις, κανών, προσταγή, παραγγελία : Πλάτ.Νόμ.925B **κατὰ τὴν τάξιν τοῦ νόμου ἐπὶ τὸν κλῆρον πορευέσθω,** αὐτ.Πολιτ.305C **παρὰ τὴν τοῦ νομοθέτου τάξιν ἐθέλειν ἂν τὰ ἀλλήλων ἐγκλήματα διαιρεῖν,** ΚΔ Κορινθ. I,14,40 **πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω,** Γεώργ.Σύγκ.263B **δεόντως ἅπαντα πράξας καὶ κατὰ τάξιν·** || συνταγή, κανονισμὸς διαίτης : Πλάτ.Πολιτ.294E **τὴν τοῦ λυσιτελοῦντος τοῖς σώμασι ποιεῖσθαι τάξιν·** **4)** **κ. νεώτ. κ.**

δημ. ἡ τήρησις τῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων ὡς καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύπτουσα ὁμαλὴ κατάστασις, ἡ εὐπείθεια εἰς τοὺς νόμους, εὐταξία, εὐνομία : ΚΔ Κολ.2,5 βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, - δημοσία τάξις (ἡ ἐκ τῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς νόμους ἀπορρέουσα κοινὴ ἡσυχία, ὁμαλὴ κατάστασις), - ἡσυχία, τάξις καὶ ἀσφάλεια, - βασιλεύει τάξις καὶ ἀσφάλεια καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, - θὰ ἐπιβάλῃ τὴν τάξιν διὰ τῶν ὅπλων, - διασάλευσις τῆς τάξεως, - περιφρούρησις τῆς τάξεως· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ τήρησις τῶν κανόνων τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πρέποντος : δὲν εἶναι ποτὲ ἐν τάξει ἀπέναντι τῶν κοινωνικῶν του ὑποχρεώσεων, - τὸν ἀνεκάλεσε εἰς τὴν τάξιν, - αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ τάξις· ‖ μσν. δημ. εὐσχημοσύνη, εὐπρέπεια, εὐκοσμία, κοσμιότης : Ἐρωτόκρ.1,1899 μὲ τάξη καὶ μὲ φρόνεψη ἐμπῆκαν κι ἐθωροῦσα, αὐτ.2206, αὐτ 2,2121, αὐτ.4,308, αὐτ.486· 5) μσν. τὰ ἐν ταῖς τελεταῖς νομιζόμενα, ἡ ἐθιμοτυπία βλ.λ. : ἔκθεσις βασιλείου τάξεως (τίτλος ἔργου τοῦ Κ Πορφ.)· 6) ἐκτίμησις, προσδιορισμός : Ξεν.Ἀθ.3,5 τάξις φόρου (ἐπιβολὴ φόρου κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς περιουσίας), Ἐπιγρ. τάξις τῶν ὀφειλημάτων· ‖ τάξις τῆς ὑδρείας κανονισμὸς διανομῆς ὕδατος : Πλάτ.Νόμ.844Β· 7) ἡ διάταξις τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, πολιτικὸν σύνταγμα, πολίτευμα : Ἀριστλ.Πολιτ.1271b,40 ἔχει δ' ἀνάλογον ἡ Κρητικὴ τάξις πρὸς τὴν Λακωνικήν, αὐτ.Ἀθ.3,1· 8) κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. κατάστασις : Διόδ.Σ 1,25 συχνοὺς δὲ παντελῶς πηρωθέντας τὰς ὁράσεις . . εἰς τὴν προϋπάρξασαν ἀποκαθίστασθαι τάξιν, Μολακ.Συντρ.109,2 ἀπ' τὴν τάξη τὴ μουχλὴ στὸ πατρικό μου νὰ γερνῶ· 9) εἰδ. στρατ. κ. νεώτ. ἡ κατὰ σειρὰν τοποθέτησις τῶν στρατιωτῶν, παράταξις στρατεύματος κατὰ σειράν : Θουκ.5,68 πεντήκοντα ἄνδρες ἡ πρώτη τάξις ἦν, αὐτ.7,5, Ξεν.Ἀν.2,17 ἐπιστήμων εἶναι τῶν ἀμφὶ τάξεως (εἰς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν τακτικὴν ἐπιστήμην), Φιλόδ. Εὐσ.12 τάξις καὶ ἀντίταξις· ‖ τρόπος σχηματικῆς διατάξεως στρατευμάτων ἢ πλοίων πρὸς μάχην : Ἡρ.8,86 τῶν μὲν . . σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων καὶ κατὰ τάξιν, αὐτ.6,14 ἀράμενοι τὰ ἱστία ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, Ἀριστφ.Ὄρν.400 ἄναγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταὐτόν, Θουκ.4,72, αὐτ.93 πέμπει ἐς τὸ στράτευμα κελεύων ἐς τάξιν καθίστασθαι, αὐτ.5,70 ἵνα . . μὴ διασπασθείη αὐτοῖς ἡ τάξις· ‖ ἁπλῆ σειρά, γραμμὴ στρατιωτῶν : Ἡρ.6,111 τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλίγας (εἰς μικρὸν βάθος), αὐτ.9,31, Πλάτ.Λάχ.191C ἐπειδὴ δ' ἐλύθησαν αἱ τάξεις τῶν Περσῶν· ‖ νεώτ. στρατ. κ. ναυτ. σχηματικὴ διάταξις στρατευμάτων ἢ πλοίων πρὸς μάχην, ἐπιθεώρησιν ἢ ἐν πορείᾳ : εἰς τάξιν μάχης, - πυκνὴ - ἀκροβολιστικὴ τάξις, - τάξις πορείας (ἡ κανονικὴ διάταξις τοῦ στρατεύματος κατὰ τὰς πορείας), - τάξις πρὸς πυροβόλησιν (καθ' ἣν τὰ πυροβόλα λαμβάνουσι τὰς καταλλήλους θέσεις ἐξ ὧν θὰ βάλλωσιν), - εἰς τάξιν ἀγκυροβολίας - ἀπάρσεως· 10) σῶμα στρατιωτῶν, φάλαγξ : Αἰσχ.Πέρσ.298 ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών, Σοφ.ΟΚ 1311 οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσιν· ‖ εἰδ. ἐν Ἀθήναις, φάλαγξ πεζῶν, δύναμις ὁπλιτῶν, ἣν παρεῖχεν εἰς τὸν πόλεμον ἑκάστη τῶν δέκα φυλῶν καὶ τῆς ὁποίας προΐστατο ὁ ταξίαρχος : Λυσ.16,16 τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον . . τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν· ‖ συνήθ. ἐπὶ μικρῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, οἷον λόχος, ἐπὶ πεζῶν : Ξεν.Ἀν.1,2,16 οἱ δὲ παρήλαυνον τεταγμένοι κατὰ ἴλας καὶ κατὰ τάξεις, αὐτ.6,5,11, αὐτ.ΚΠ 2,1,25· ‖ ἐπὶ ἱππέων, σῶμα ἢ τάγμα : αὐτ.1,8,21 συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν· ‖ ὁμ. σῶμα ἱππέων ἢ ἄλλων στρατιωτῶν ἐχόντων εἰδικὸν ὁπλισμόν· Σουΐδ. ἐν λ. Ταραντῖνοι, «τάξις τις ἱππέων οὕτω καλουμένη»· ‖ κ. ἐπὶ πλοίων, μοῖρα στόλου : Αἰσχ.Πέρσ.380 τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς· ‖ γεν. ὅμιλος, ὁμάς : αὐτ.Πρ. 128 φιλία γὰρ ἅδε τάξις (ἐπὶ χοροῦ), Πάπ. ἐμφανίσας μοι ἐν ᾗ ἔσομαι τάξει· ‖ μτγν. ἰδ. στρατιωτικὸν σῶμα ἐξ ἑκατὸν εἴκοσι ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.2,8, Αἰλ.Τακτ.9,3, Ἀρρ.Τακτ.10,2· ‖ μτγν. κ. μσν. σῶμα ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων : Παλλάδ. Βί.Χρυσ.63 οὕτως ἡ τάξις βάλλει αὐτοὺς εἰς δεσμωτήριον, Ἀστέριος 55Α (ἔκδ. Cotel.) ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς τάξεως μαστίζεται, Μαρτύρ.Ἁγίων Θεοδ. κ. Διδύμου Ι εἶπεν. πρὸς τὴν τάξιν, Μαρτύρ.Ἁγ. Μερκουρίου π. Θησ.Στεφ. ἡ δὲ τάξις ἦγε τὸν ἅγιον· ‖ μτγν. κ. μσν. τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς, οἱ βασιλικοὶ ἢ αὐτοκρατορικοὶ ἀκόλουθοι, φρουροί : Λιβάν.Λόγ.27,17, Ζώσ.2 τοῦ τὴν ἀρχὴν ἐπιτετραμμένου τῶν περὶ τὴν αὐλὴν τάξεων, ὃν μάγιστρον ὀφφικίων καλοῦσιν, Δουκάγγ. Γλωσσ.Συμπλήρ.182· πρβλ. ταξεώτης· 11) νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. τάξεις τοῦ στρατοῦ - τοῦ ναυτικοῦ ὁ στρατός, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ διατελούντων : ἀνήκει εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ - τοῦ ναυτικοῦ, - προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, - διεγράφη ἐκ τῶν τάξεων τοῦ ναυτικοῦ, - ἀξιωματικὸς προερχόμενος ἐκ τῶν τάξεων (ὁ μὴ φοιτήσας εἰς στρατιωτικήν τινα σχολήν, ἀλλ' ἀπὸ ὁπλίτου βαθμηδὸν προαχθείς)· 12) θέσις ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης, ἡ κατὰ τὴν μάχην ὡρισμένη δι' ἕκαστον θέσις : Ἡρ. 1,82 ἐν τῇ τάξι εἶχε ἑωυτόν, αὐτ.3,158 ἔμενον ἐν τῇ ἑωυτοῦ τάξι ἕκαστος, αὐτ.5,76 ἐκλιπόντας τὴν τάξιν οἴχοντο, αὐτ.9,21, αὐτ.26 ἡμεῖς . . ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος, αὐτ.27, Εὐρ.Ρῆσ.664 τάξιν φυλάξων, αὐτ.595, Ἀνδοκ.1,74 ὁπόσοι λίποιεν τὴν τάξιν, Λυσ.14,11, Πλάτ.Ἀπολ.29Α, Ξεν.Ἀν.4,3, 29, αὐτ.ΚΠ 5,3,44 ἡ τάξις φυλακτέα, Δημ.33 μὴ παραχωρεῖν . . τῆς τάξεως, αὐτ.176, Αἰσχίν.3,159· ‖ οἱ ἔξω τάξεως οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου : Διόδ.Σ 19,22 τὸν δὲ τόπον ἀναπληροῦσθαι κατακειμένων τῶν τε δευτέρων ἡγεμόνων, καὶ τῶν ἔξω τάξεως καὶ φίλων καὶ στρατηγῶν· 13) μτφ. θέσις, στάσις, πόστο : Αἰσχ.Εὐμ.395 καίπερ ὑπὸ χθόνα τάξιν ἔχουσα, Ἀντιφ.3,2,7 ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν, Ἰσοκρ.6,2 αἰσχρὸν νομίσας εἰ τὴν ἰδίαν τοῦ βίου τάξιν διαφυλάττων περιόψομαι τὴν πόλιν ἀνάξια ψηφισαμένην αὑτῆς (Κορ. «εἰ βουλόμενος φυλάττειν τὴν τάξιν τοῦ βίου τὴν ἰδίαν καὶ προσήκουσαν τῇ ἐμῇ ἡλικίᾳ, τ. ἔ. εἰ βουλόμενος ἐμμένειν τοῖς νόμοις τῆς πόλεως, τοῖς κωλύουσι τοὺς νεωτέρους ἐκκλησιάζειν καὶ παρρησιάζεσθαι, ἐάσω τὴν πόλιν ἀναξίως ἑαυτῆς προνοήσασθαι»), Δημ.313 οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων, αὐτ.246 ἐν τῇ Θετταλῶν . . τάξει, αὐτ.481 μεθ' ὅπλων ἦλθεν ἐν ἐχθροῦ τάξει (ὡς ἐχθρός, μὲ ἐχθρικὰς διαθέσεις), αὐτ.229 οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν (δι' ὑβριστικῆς διαγωγῆς), αὐτ.273 τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἑλόμενον τάξιν πολιτεύεσθαι (προτιμήσας νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὴν ὑπόθεσίν σας), αὐτ.286 τὴν τῆς εὐνοίας τάξιν ἐν τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον (δὲν ἔπαυσα νὰ εἶμαι πατριώτης), Πολύβ.2,14,11 βάσεως . . τάξιν λαμβάνει τοῦ παντὸς σχήματος ἡ παραλία, αὐτ.4,3,7 κατασκόπου τάξιν ἔχων, αὐτ.2,24,9, αὐτ.1,56,6, Ἀθήν.12, 547Α σαφῶς ὑπουργὸν ποιῶν ἐν τούτοις, - τὴν ἀρετὴν τῆς ἡδονῆς καὶ θεραπαίνης τάξιν ἐπέχουσαν, Ἱμέρ.Λόγ 8,6 εἰς τάξιν φίλων ἔχειν τινά, Ἐπιγρ. ἀνὴρ τῆς πρώτης τάξεως, Πάπ. τάξιν ἔχοντος ἐν τῷ Μουσείῳ· 14) κ. νεώτ. κ. δημ.

σύνολον ἀνθρώπων κατεχόντων τὴν αὐτὴν βαθμίδα ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱεραρχίᾳ, ἀνηκόντων εἰς τὸ αὐτὸ κοινωνικὸν ἐπίπεδον : Ξεν.Ἀπομν.2,1,7 ἐπειδὴ καὶ τούτων ἑκατέρου τοῦ φύλου τὴν τάξιν οἶσθα, ἤδη ποτ' ἐπεσκέψω εἰς ποτέραν τῶν τάξεων τούτων σαυτὸν δικαίως ἂν τάττοις;, Διον.Ἀλ. Ρωμ.6,49 ἐπὶ τῇ προαιρέσει τῶν πολιτευμάτων ἐπαινούμενον ὅτι τῆς μέσης τάξεως ἦν, - ἡ τάξις τῶν πατρικίων- τῶν πληβείων-τῶν εὐγενῶν - τῶν ἀρχόντων - τῶν πλουσίων - τῶν ὑπαλλήλων, - ἀστική - μέση - ἐργατική - καλή - λαϊκή τάξις,- ἡ ἰθύνουσα τάξις (τὸ σύνολον τῶν κατεχόντων ἀξιώματα ἐν τῇ πολιτείᾳ), - ἀγών - πάλη τῶν τάξεων· ‖ νεώτ. κοινωνιολ. σύνολον προσώπων διαδραματιζόντων τὸν αὐτὸν ρόλον ἐν τῇ παραγωγῇ καὶ ἐχόντων ἐν τῇ προοδευτικῇ πορείᾳ τῆς παραγωγῆς τὰς αὐτὰς πρὸς ἄλλα πρόσωπα σχέσεις ὡς καὶ τὰς αὐτὰς οἰκονομικῶς προσδιωρισμένας δυνατότητας ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως· **15**) δημοσία ὑπηρεσία, ἔργον, ἀξίωμα : Δημ.171 οἱ . . πρὸς ἀρχαιρεσίας καὶ ταύτην τὴν τάξιν προσιόντες, αὐτ.292 τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ· ‖ μτγν. κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα ἢ θέσις : ΚΔ Ἑβρ.5,6 ἱερεὺς . . κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, αὐτ.7,11 ἱερέα . . κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρών, - ἡ τάξις τῶν πρεσβυτέρων - τῶν διακόνων· ‖ νεώτ. κ δημ. διαβάθμισις τοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος ἢ ὑπηρεσίας ἀντιστοιχοῦσα πρὸς ἕνα βαθμὸν τῆς πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας : διευθυντής - τμηματάρχης - γραμματεὺς πρώτης τάξεως, - λιμενάρχης δευτέρας τάξεως· **16**) πάπ., νεώτ. κ. δημ. διαίρεσις ὁμάδος ὄντων ἢ πραγμάτων συμφώνως πρὸς τὰ κοινὰ αὐτῶν γνωρίσματα ἢ πρὸς τὸν κοινὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, κατηγορία, κλάσις βλ.λ.4) : Πάπ. ὅπως ταγῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ τῶν τετελευτηκότων τάξει (εἰς τὴν κατηγορίαν ἢ τὸν κατάλογον τῶν ἀποθανόντων), Πάπ. ἡ τάξις τῶν κατοχίμων, αὐτ. τάξις λαογράφων, αὐτ. ἡ τῶν ὁμηλίκων τάξις, - αὐτὸς ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπιτηδείων, - τάξεις μονάδων (αἱ δύο δυνάμεις τῆς βάσεως τῆς ἀριθμήσεως, θεωρούμεναι ὡς μονάδες), - τάξις τῆς Ἀκαδημίας (ἑκάστη τῶν ὑποδιαιρέσεων τῆς Ἀκ- κατὰ ἐπιστημονικοὺς κλάδους, οἷον τάξις θετικῶν - ἠθικῶν ἐπιστημῶν, - τάξις γραμμάτων καὶ τεχνῶν)· ‖ νεώτ. βιολ. ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ὑποδιαίρεσις ἐν τῇ συστηματικῇ κατατάξει τῶν ζῴων ἢ τῶν φυτῶν περιλαμβάνουσα μίαν ἢ πλείονας ὁμοιογενείας ἢ οἰκογενείας : ἡ τάξις τῶν σαρκοφάγων - τῶν τρωκτικῶν· ‖ νεώτ. φρ. πρώτης τάξεως (ἐπὶ προσ ἢ πράγμ. διακρινομένου τῶν ἄλλων, ὁ ἐκλεκτῆς, ἐξαιρετικῆς ποιότητος), - πρώτης τάξεως τεχνίτης - κατεργάρης - φεύτης - τυρί - μαλλί - κρασί· **17**) νεώτ. κ. δημ. ἑκάστη τῶν ὑποδιαιρέσεων πλήρους τινὸς κύκλου σπουδῶν εἰς ἐκπαιδευτήριον ἀντιστοιχοῦσα πρὸς ἓν σχολικὸν ἔτος : τὰ νέα γυμνάσια ἔχουσιν ἓξ τάξεις,- ὁ καθηγητὴς τῆς τετάρτης τάξεως, - ἔμεινε εἰς τὴν ἴδια τάξη (ἤτοι ἀπερρίφθη)· ‖ δθ. τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καὶ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν φοιτώντων μαθητῶν : μόνον αἱ δύο τάξεις θὰ σχολάσωσι, - εἶναι ὁ πρῶτος τῆς τάξεώς του, - ἡ πρώτη τάξις θὰ πάῃ ἐκδρομὴ σήμερον, - θὰ ἀποβάλῃ ὁλόκληρη τὴν τάξη· ‖ ἑκάστη τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις : μπῆκε ὁ καθηγητὴς στὴν τάξη· **18**) κατηγορία γῆς : Πάπ. ἀρούρης ἡμισυ ὂν ἐν κατοικικῇ τάξει· **19**) λογαριασμός, ἔκθεσις : Πάπ. διέγραφα διοικηθησομένας καθ' ἑαυτὰς ἰδίας τάξεως δραχμὰς Χ, αὐτ. ἐν ἰδίᾳ τάξει τίθεται τὸ κεφάλαιον· **20**) ἀπότισις, πληρωμή : Πάπ.· **21**) ὁ βαθμὸς τῆς θερμαντικῆς δυνάμεως τῶν φαρμάκων : Γαλ.11,571, αὐτ.787· **22**) ἡ διὰ καταλλήλων χειρισμῶν σμίκρυνσις, ἐλάττωσις τῆς κήλης : Γαλ.14,781· **23**) ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον, ὅριον : Ἀριστλ.Πολιτ.1261a,34 κατ' ἐνιαυτὸν ἢ κατά τινα ἄλλην τάξιν ἢ χρόνον· ‖ τέρμα, τέλος, ἢ ἡμερομηνία, χρονολογία διὰ τὸ τέλος ὡρισμένη : Πάπ. μέχρι τάξεως αὐτῆς τρύγης· **24**) δημ. -η ἡ ἔμμηνος κάθαρσις τῶν γυναικῶν, ἡ περίοδος τῶν ἐμμήνων τῆς γυναικός, ἡ ἐμμηνορρυσία : ἔχει τὴν τάξη της· **25**) διατριβή, πραγματεία : Ψ Δημόκρ.π.Ζώσ.Ἀλχ.153Β ἐν τῇ ὑστέρᾳ τάξει· **26**) κτ. πληθ. τάξεις οἱ ἀποφάσεις, τὰ πρακτικὰ τῶν ἀποφάσεων δημοσίων ἀρχόντων : Ἀθανάσ. εἰς Ἀπολ.2, Περὶ Φυγῆς 774 τὰ πρότερον . . γραφέντα κατ' ἐμοῦ ἐκ διαβολῆς . . ἀφανισθῆναι ἀπὸ τῶν τάξεων τοῦ τε δουκὸς καὶ τοῦ ἐπάρχου.

ταξίφυλλος ον ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων τὰ φύλλα αὐτοῦ ταξιθετημένα, οὗ τὰ φύλλα φύονται κατὰ τάξιν : Θεόφρ.Φ1 1,10,8 ὡς δ' ἐπὶ τὸ πᾶν τὰ πολύφυλλα ταξίφυλλα καθάπερ μύρρινος.

ταξιώτης (ὁ) μτγν. ἀντὶ ταξεώτης βλ.λ.1) : Γλωσσ., Ἀν.Ὀξ.2,307.

ταξοειδῆ (τά) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. κωνοφόρων φυτῶν περιλαμβάνουσα δένδρα δασικὰ μὲ φύλλα βελονοειδῆ καὶ καρποὺς σαρκώδεις.

τάξος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀειθαλὲς δασικὸν δένδρον τάξος ἡ ραγοφόρος, ἡ σμῖλαξ, τὸ ἥμερο ἔλατο· Ἡσ. «τάξος· δένδρον τι ὀρεινόν» : Σαβῖν. π.Ὀρειβ.9,16,3, Γαλ.12,127 (κτ.Διόσκ.4,79 λατ. λ.)· ‖ νεώτ. βοταν. γένος κωνοφόρων ταξοειδῶν φυτῶν περιλαμβάνον δένδρα ἀειθαλῆ, ἰθαγενῆ τῶν εὐκράτων χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου.

τάστα Ἐπιγρ. ἀντὶ ταῦτα.

τάπα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. τάππα πῶμα ἐκ φελλοῦ ἢ κ. ξύλου : τάπα τῆς μπουκάλας - τοῦ βαρελιοῦ· ‖ φρ. ἔγινε τάπα (στὸ μεθύσι) ἐμεθύσθη κατὰ κόρον· **2**) βύσμα ἐκ χάρτου κτπ. πρὸς συγκράτησιν τῆς γομώσεως τῶν ἐμπροσθογεμῶν ὅπλων.

ταπαλτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. θειοτελλουριοῦχον ἅλας τοῦ ἀργύρου μετὰ βισμουθίου.

ταπεινοκέφαλος-ον νεώτ. ἀνθρωπολ. ὁ ἐκ φυσικῆς διαπλάσεως ἔχων τὸ κρανίον χαμηλόν.

ταπεινολογία (ἡ) μτγν. τὸ λέγειν, ὁμιλεῖν ταπεινῶς, ὁ ταπεινὸς λόγος, δι' οὗ ὁ ρήτωρ ταπεινοῦται, ἵνα προσελκύσῃ τὸ ἔλεος αὐτῶν : Πολυβ.2, 124 ταπεινολογία δὲ καὶ οἰκτρολογία.

ταπεινολογῶ-έω μτγν. λέγω, ὁμιλῶ ταπεινῶς, μετὰ ταπεινοσύνης : Νεῖλ.Ἐπιστ.2,322 ταπεινοφρονήσω καὶ ταπεινολογήσω.

ταπεινόνους-ουν μσν. ὁ ἔχων ταπεινὸν νοῦν, ὁ ταπεινόφρων : Ἰω.Μον.ἐν Βοασσ.1,89.

ταπεινοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τινα ταπεινόν, ὁ ταπεινώνων τινά : Θεοφύλ.Βουλγ.4,28, Εὐστ.Πον. 209,89 τοῦ μέχρι καὶ εἰς γῆν ταπεινοποιοῦ.

ταπεινορρημοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ταπεινολογία: Ἰω.Χρυσ.ἐν Θησ.Στεφ. ταπεινορρημοσύνην μὲν πολλὴν εὕροις, καὶ πέρα τοῦ δέοντος, ταπεινοφροσύνην δὲ οὐδαμοῦ.

ταπεινός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **1**α. ἐπὶ τόπου, ὁ χθαμαλός, ὁ χαμηλός, ὁ χαμηλὰ εὑρισκόμενος, κείμενος, ἀντίθ. ὑψηλός : Ἡρ.4,191 ἡ μὲν γὰρ δὴ πρὸς τὴν ἠῶ (χώρη) τῆς Λιβύης . . ἐστι ταπεινή, Ἀριστλ.Μετ.352b,32, Διόδ.Σ 3,21 νῆσοι . . πολλαὶ μὲν τὸ πλῆθος, μικραὶ δὲ τοῖς μεγέθεσι καὶ ταπειναί, Πλούτ.Κάμ.28 χώραν ταπεινήν· ‖ κ. ἐν φρς : Πινδ Ν 3 82 κραγέται δὲ κολοιοὶ ταπεινὰ νέμονται (ζῶσιν ἐν χθαμαλοῖς τόποις), Σωρ. 1,70a ἡ μαῖα καθεζέσθω ταπεινοτέρα, αὐτ.2,61· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀναστήματος ἢ μεγέθους, ὁ μικρός, ὁ βραχύς, ὁ κοντός : Ξεν.Ἱππ.1,4 οὐδὲ μὴν ἄγαν ταπεινὰ τὰ ὀστᾶ δεῖ εἶναι, αὐτ.10,6, αὐτ.Ἱππαρχ.5,7

τά δόροτα ἔχειν ταπεινά καί μή ὑπερφανῆ, Μαν.3.83 Ἑρμῆς καί Παφίη ἰδίαις μοίραισι ταπεινοί, Λουκ.Ὀρχ.75 τό δέ σῶμα . . μήτε . . ὑφηλός ἄγαν ἔστω καί πέρα τοῦ μετρίου ἐπιμήκης μήτε ταπεινός καί ναννώδης τήν φύσιν, Πολυδ. 7,85 τήν ἰδέαν κοθόρνοις ταπεινοῖς ἔοικεν· κ. ἐπί μέρους τοῦ σώματος : Γαλ.15,531 τά ταπεινά τοῦ θώρακος· ‖ ἐπί μεγέθους ἤ ποσότητος, ὁ μικρός, ὁ ὀλίγος : Ἀθήν.4,157F [μερίδα] τῷ.. Ἡρακλεῖ ταπεινοτέραν [παροθέντων]· ‖ ἐπί ποταμοῦ, ὁ ἀβαθής, ὁ ρηχός, ἀντίθ. μέγας : Πολύβ.9,43,3 μέγιστοι μέν εἰσι κατά τόν χειμῶνα, ταπεινότατοι δέ κατά τήν ἀκμήν τοῦ θέρους (οἱ ποταμοί)· ‖ ἐπί ἀστέρων, ὁ οὐχί ὑφηλά ἐν τῷ στερεώματι εὑρισκόμενος, ὁ πλησίον τοῦ ὁρίζοντος κείμενος : Κλεομήδ.1,5· ‖ κ. γεν. ὁ παρά τήν γῆν, ὁ πλησίον τῆς γῆς : αὐτ.2,5· ‖ κ. ἐπί τοῦ ἡλίου, ἀντίθ. ὑψηλός : Διογ.Οἰν.8, Γαλ.15,87 λοξός καί ταπεινός· **2)** ἐπί προσ., ὁ τεταπεινωμένος, ὁ ὑποστάς μείωσιν, ταπείνωσιν τῆς δυνάμεως ἤ τῆς ὑπερηφανείας του : Ἡρ.7,14 ὡς καί μέγας καί πολλός ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ οὕτω καί ταπεινός ὀπίσω κατά τάχος ἔσεαι, Αἰσχ.Πρ.320 σύ δ᾽ οὐδέπω ταπεινός οὐδ᾽ εἴκεις κακοῖς, Εὐρ.ἀπ 724, αὐτ. Ἑκ.245 ἥφω δέ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινός ὤν, αὐτ.Ἀνδρ.165, αὐτ.979· ‖ κ. ἐν φρ. : Εὐρ. Ὀρ.1411 ταπεινοί ἕζοντο (συμμαζωμένοι, ζαρωμένοι)· ‖ ὁ ὑποτεταγμένος, ὁ εὐπειθής, ὁ πειθήνιος, ὁ ὑπήκοος : Ξεν.Ἱέρ.5,4 ἐνδεεστέροις γάρ οὖσι ταπεινοτέροις αὐτοῖς οἴονται χρῆσθαι, αὐτ. ΚΠ 7,5,69 βουλόμενοι αὐτούς ὡς ἀμηχανωτάτους εἶναι, ὅπως ὅτι ταπεινότατοι καί εὐκαθεκτότατοι εἶεν, Ἰσοκρ.4,95 ταῖς μέν ταπειναῖς τῶν πόλεων προσήκειν.. ζητεῖν τήν σωτηρίαν (εἰς τάς μικράς, τάς ἀδυνάτους πόλεις . .) αὐτ.7,7, Δημ.46 οὐδέ παντελῶς ταπεινήν εἶναι δεῖ [τήν δύναμιν]· ‖ ὁ μικρᾶς νοητικῆς ἱκανότητος, ὁ ἠλίθιος : Γαλ.19,220 αἱ τῶν ἀσυνέτων καί ταπεινῶν ἀνθρώπων ψυχαί· **3)** κ. μσν. ἐν ἀναφορᾷ πρός τήν διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἐν ἀπογνώσει ἤ ἀθυμίᾳ διατελῶν, ὁ ἀπολέσας τό ἠθικόν του, ὁ ἄθυμος, ὁ ἄτολμος, ὁ κατηφής, ὁ σκυθρωπός, ὁ λυπημένος : Θουκ.2,61 μεταβολῆς μεγάλης καί ταύτης ἐξ ὀλίγου ἐμπεσούσης, ταπεινή ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἅ ἔγνωτε, Ξεν.Ἑλλ.2,4,23 ταπεινοί καί ἔρημοι ξυνεκάθηντο ἐν τῷ ξυνεδρίῳ, αὐτ.6,4,16 σκυθρωπούς καί ταπεινούς περιιόντας, Ἐρωτόκρ.1,1106 κλιτός πολλά καί ταπεινός, χλομός καί μαραμμένος, αὐτ.4,1980· **4)** ταπεινός ταῖς τύχαις ὁ δυστυχής, ὁ κακόμοιρος, ὁ κακότυχος : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,26 οἱ ταπεινοί τοῖς τύχαις καί βίου σπανίζοντες, αὐτ.10,60 ἐκ τῶν ἀπόρων καί τῶν ταπεινῶν ταῖς τύχαις· ‖ μσν., νεώτ. κ. δημ. γεν. ὁ ἄθλιος, ὁ δύστυχος, ὁ κακομοίρης : Πρόδρ.2,280, αὐτ.283 βιτζέας συνάγει ὁ ταπεινός πολλάς καί ἀναριθμήτους, | ὡς τοῦ νά τόν ἐβγάλουσιν συρόμενον ἀπέκει, - οἱ ταπεινοί καί καταφρονεμένοι· ‖ ὁ ἐξ εὐτελοῦς καταγωγῆς : ΚΔ Λουκ.1,52 καθεῖλε δυνάστας ἀπό θρόνων καί ὕφωσε ταπεινούς· **5)** κ. νεώτ.· ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ, ἐπί κακῆς σημ., εὐτελής, ποταπός, πρόστυχος, χαμερπής, δουλικός, δουλοπρεπής : Πλάτ.Νόμ. 791D ταπεινούς καί ἀνελευθέρους, Ξεν.Ἀπομν. 3,10,5, Ἰσοκρ.2,34 τούς δέ βουλομένους ἀστείους εἶναι ταπεινούς φαινομένους, - ταπεινοί ἄνθρωποι, - ταπεινά αἰσθήματα, - ταπεινή ψυχή - σκέψις· **6)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν καλῇ σημ. ὁ ταπεινόφρων, ὁ μετριόφρων, ὁ μετριοπαθής, ὁ κόσμιος, ὁ σεμνός, ὁ μή ὑπερήφανος : Πλάτ.Νόμ. 716A ξυνέπεται ταπεινός καί κεκοσμημένος, Ξεν. ΚΠ 5,1,5 ἐν ταπεινῷ σχήματι ἑστηκυῖα, ΠΔ Ψαλμ. 101,18 ἐπέβλεφεν ἐπί τήν προσευχήν τῶν ταπεινῶν, ΚΔ Ματθ.11,29 ταπεινός τῇ καρδίᾳ, αὐτ. Λουκ.1,52, αὐτ.Πέτρ.1,5,5, αὐτ.Κορινθ.2,7,6 ὁ παρακαλῶν τούς ταπεινούς, - ταπεινό κορίτσι - παιδί, - ταπεινότατος δοῦλός σου, - ταπεινή παράκλησις· **7)** ἐπί πραγμ., ὁ ὀλίγης τιμῆς, ὁ εὐτελής, ὁ οὐτιδανός, ὁ ἀνάξιος λόγου, ὁ ἀσήμαντος, ὁ πρόστυχος : Πλάτ.Νόμ.762Ε διαίτης δεῖ τῆς ταπεινῆς καί ἀπόρου γεγευμένον, Ἀριστλ. ΖΜ 639a,1 περί πᾶσαν θεωρίαν τε καί μέθοδον, ὁμοίως ταπεινοτέραν τε καί τιμιωτέραν, Φιλόδ. Κοκ.263 ταπεινοτάτη περίστασις, αὐτ.Οἰκ.483, Γαλ.16,550 τήν μικράν καί ταπεινήν (ἰατρικήν θεωρίαν) ὁ Ἱπποκράτης ηὔξησεν· ‖ ἐπί ὕφους, ὁ λίαν, ὁ καθ᾽ ὑπερβολήν λιτός, ὁ πολύ φτωχός : Ἀριστλ.Ρητ.1404b,6 (λέξιν) μή ταπεινήν . . ἀλλά κεκοσμημένην, Φώτ.Βιβλ.κῶδ.15,4,26 εὐτελής καί ταπεινός τήν φράσιν.

τᾰπεινόστεγος-ον Ἡσ. ὁ ἔχων ταπεινήν, χαμηλήν στέγην.

ταπεινόστολος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος λεπιδοπτέρων νυκτιδῶν ἐντόμων.

ταπεινοσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινοῦ, βλ.λ.6), σεμνότης : Σολωμ.Κρητ.21,5 ἀνεῖ τς ἀγκάλες μ᾽ ἔρωτα καί μέ ταπεινοσύνη.

τᾰπεινόσωμος-ον μσν. ὁ ἔχων ταπεινόν, χαμηλόν σῶμα : Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.1047 τήν ταπεινόσωμον ἐστεγασμένην (χελώνην).

τᾰπεινότης-ητος (ἡ) κ. μσν., δημ. ταπεινότη ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινοῦ βλ.λ.1), ἡ χθαμαλότης, ἡ χαμηλότης : Ἡρ.4,22 ἵππος δέ ἑκάστῳ δεδιδαγμένος ἐπί γαστέρα κεῖσθαι ταπεινότητος εἵνεκα ἕτοιμός ἐστι καί κύων, Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,4 τῶν δένδρων ὕψει τε καί ταπεινότητι, Διόδ.Σ 1,31 διά τήν ταπεινότητα τῆς χώρας οὐ δυνάμενοι προϊδέσθαι τήν γῆν, Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.5,14,2 διά τήν σμικρότητα καί ταπεινότητα .. τῆς μήτρας· **2)** ἐπί καταστάσεως, κατάπτωσις, ἀθλιότης, ἐλεεινότης, ἐξευτελισμός, εὐτέλεια : Δούκ.7,75 ἀπό οἵας λαμπρότητος καί αὐχήματος τοῦ πρώτου ἐς οἵαν τελευτήν καί ταπεινότητα ἀφίκατα, Ἰσοκρ.4,118 εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήμεν ὥστε μακρόν πλοῖον ἐπί τάδε Φασήλιδος μή καθέλκειν, Δημ.151 νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ καί ταπεινότητι καθεστάναι, Μέν.ἀπ.531,12, ΠΔ Σοφ. Σειρ.13,20 βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός, Φιλόδ.Θε.α᾽11· **3)** κατάπτωσις τῆς διαθέσεως, ἀθυμία : Ξεν.Ἑλλ. 3,5,21 πολλήν ἔφασαν σιωπήν καί ταπεινότητα ἐν τῷ στρατεύματι εἶναι αὐτῶν· **4)** κ. νεώτ. ἐπί ἠθικῆς ἐννοίας, χαμέρπεια, εὐτέλεια, ποταπότης, κακοήθεια : Πλάτ.Πολιτ.309Α τούς δ᾽ ἐν ἀμαθίᾳ τ᾽ αὖ καί ταπεινότητι πολλῇ κυλινδουμένους εἰς τό δουλικόν ὑποζεύγνυσι γένος, Ἀριστλ.Ρητ.1384a,4 μικροψυχίας καί ταπεινότητος· **6)** κ. μσν. ἐπί ὕφους, φαυλότης : Κοΐντιλ.8,3,48, Φώτ.Βιβλ.κῶδ.92,73,15 εἰς ὑπτιότητα καί ταπεινότητα λίαν καταβιβάζει τόν λόγον· **7)** μσν. νεώτ. κ. δημ. μετριοφροσύνη, μετριοπάθεια, σεμνότης, κοσμιότης : Ἐρωτόκρ.1,2112 μέ ταπεινότη κίνησε, καί μ᾽ ἔγνοιαν ἐπορπάτει, αὐτ.2,971, αὐτ. 3,206· **8)** μσν. κ. νεώτ. ὡς τυπικός τίτλος, τοῦ ὁποίου ἐποιοῦντο χρῆσιν οἱ πατριάρχαι : Ἐπιστ. Ποντιφ. π.Hubertum et Goarum Archimandr. Instit.570 λέγοντος τοῦ πατριάρχου, ἡ μετριότης ἡμῶν, ἤ τοῦ ἀρχιερέως, ἡ ταπεινότης ἡμῶν.

τᾰπεινοφρόνησις-εως (ἡ) (ταπεινοφρονῶ) μτγν. ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ταπεινοσύνη : Τερτυλλ. 2,970.

ταπεινοφρονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ταπεινά φρονῶ, εἶμαι ταπεινόφρων βλ.λ.1): ΠΔ Ψαλμ.130(131),2 οὐδέ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδέ ἐν θαυμασίοις ὑπέρ ἐμέ, εἰ μή ἐταπεινοφρόνουν· **2)** εἶμαι ἄθυμος: Ἀρρ.Ἐπικτ.1,9,10· **3)** ρηματ.π. ταπεινοφρόνησις.

ταπεινοφρόνως ἐπίρρ. μτγν. κ. μον. κατὰ τρόπον ταπεινόφρονα, μετὰ ταπεινοφροσύνης : Ἀποστ.Διατ.202, Ἐπιφάν.Ι,28D, Στουδ.Θεόδ.448, Ἰωσ. Γενέσ.4,40C, Θεοφύλ.Βουλγ.Ι,436.

τᾰπεινοφροσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινόφρονος βλ.λ.Ι), ἡ ἔλλειψις ἀλαζονείας, ταπείνωσις, κοσμιότης : ΚΔ Πράξ.20,19 **δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης**, αὐτ. Ἐφεσ.4,2, αὐτ.Κολ.2,18, αὐτ.Πέτρ.Ι,5,5 **ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε**· **2**) κατάπτωσις τῆς διαθέσεως, ἀθυμία : Ἰώσ.Π1 4,9,2, Ἀρρ.Ἐπικτ.3,24,56.

ταπεινόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ καλῆς σημ. ὁ ταπεινὰ φρονῶν, ὁ μετριοπαθής, ὁ σεμνός, ὁ μὴ ἀλαζών, ὁ μὴ ὑπερήφανος : ΠΔ Παροιμ.29,23 **ὕβρις ἄνδρα ταπεινοῖ, τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει** δόξῃ κύριος, ΚΔ Πέτρ.Ι,3,8 (δ. γρ.), Λίβ.Ρoδ.846N **πᾶς ταπεινόφρων ἄνθρωπος πιστεύει καὶ ἀληθεύει, φρονεῖ τὸ δίκαιον, ἐκ παντὸς οὐκ ἔνι συντυχία**· **2**) κ. μσν. ὁ ἔχων ποταπά, μικροπρεπῆ φρονήματα, ὁ χαμερπής, ὁ εὐτελής, ὁ δουλοπρεπής : Πλούτ.Ἠθ.336Ε **μικροὺς ἡ τύχη καὶ περιδεεῖς ποιεῖ καὶ ταπεινόφρονας**, αὐτ.475F, Λαμπεκ.Bibl.Caes.5,210Β.

τᾰπεινόψῡχος-ον μτγν. ὁ ταπεινόφρων, ὁ μετριόφρων, ὁ μὴ ἀλαζών : Βέττ.Βάλ.76,17.

τᾰπεινῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ταπεινώνω**, μέλλ. **ταπεινώσω** (Αἰσχίν.2,136), ἀόρ. **ἐταπείνωσα** (Ξεν.Ἀν.6,3,18, Αἰσχίν.3,235), παθ. μέλλ. ταπεινωθήσομαι (Ἰσοκρ.5,64, πρβλ. Ξεν.Ἀπομν.3,5,4), ἀόρ. **ἐταπεινώθην** (Πλάτ.Θεαίτ.191Α, αὐτ.Φαῖδρ.254Ε, αὐτ.Πολ.553C), δημ. **(ἐ)ταπεινώθηκα**, παρακ. **τεταπείνωμαι** (Ξεν.Ἑλλ.5,3,27, αὐτ.Ἀπομν.3,5,4), μτχ. παρακ. **(τε)ταπεινωμένος**, ποιῶ τι ταπεινότερον (βλ.λ.Ι), καθιστῶ τι χαμηλότερον, φέρω τι εἰς χαμηλοτέραν θέσιν, χαμηλώνω : Πολυδ.Ι,213 **διδακτέον τὸν ἵππον ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτόν**· κ. παθ. : Ἱππ.Κωακ.208 **πρόσωπον ἐκ μετεώρου ταπεινούμενον**, ΠΔ Ἡσ.40,4 **πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται**, ΚΔ Λουκ.3,5· ‖ ἐλαττῶ, σμικρύνω τὸ μέγεθος, τὸν ὄγκον : Διοσκ.2,155 **ταπεινοῦν σπλῆνα**· κ. παθ. : Θεόφρ.Φ1 7,13,9, Διόδ.Σ 2,59 **ταὺς καλάμους .. κατὰ τὰς ἐλαττώσεις** (τῆς σελήνης) **ἀνάλογον ταπεινοῦσθαι**· ‖ τὸ παθ. **ἐπὶ** ποταμῶν, καθίσταμαι ἀβαθέστερος κατερχομένης τῆς συνηθ. στάθμης τῶν ὑδάτων μσυ: Διόδ. Σ 1,36· ‖ ὁμ. τὸ παθ. ἐπὶ πλανητῶν, ὑφίσταμαι ταπείνωμα βλ.λ.ΙΙ : Βέττ.Βάλ.119,15· **2**) μτφ. μειῶ, ἐλαττῶ, σμικρύνω, ὀλιγοστεύω, περιορίζω : Πλούτ. Περ.32 **ἐλπίζων διασκεδάσειν τὰ ἐγκλήματα καὶ ταπεινώσειν τὸν φθόνον**, Γαλ.15,683 **τὸ ἐν μέλιτι χολῶδες ταπεινοῦν**· κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.72D **ὅταν καθαρθῇ τὸ σῶμα, ταπεινούμενος εἰς ταὐτὸν ξυνίζει**· ‖ θεωρῶ τι ἀνάξιον λόγου, ἀσήμαντον, εὐτελές : Πολύβ.6,15,7 **τὰς ἐπιτυχίας τῶν ἡγουμένων ἐκτραγῳδῆσαι καὶ συναυξῆσαι καὶ πάλιν ἀμαυρῶσαι καὶ ταπεινῶσαι τὸ συνέδριον ἔχει τὴν δύναμιν**, αὐτ.3,85,7· **3**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁμ. μτφ. καθιστῶ τινα ταπεινὸν βλ.λ.2), καταβάλλω τὴν ὑψηλοφροσύνην τινός, ὑποβιβάζω, καταρρίπτω τὴν ὑπερηφάνειάν τινος, ἐξευτελίζω τινά : Πλάτ.Λύσ.210Ε **ταπεινοῦντα καὶ συστέλλοντα**, Ξεν.Ἀν.6,3,18 **ὃς τοὺς μεγαληγορήσαντας ὡς πλέον φρονοῦντας ταπεινῶσαι βούλεται**, Αἰσχίν. 3,235 **οὐ ταπεινώσαντες ἀποπέμπετε τοὺς νῦν ἐπηρμένους**;, Πολύβ.9,29,11 **τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν ταπεινώσων**, Διόδ.Σ 11,27 **ταπεινοῦν τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων**· κ. παθ. : Πλάτ.Φαῖδρ.254Ε **ταπεινωθεὶς ἕπεται**, αὐτ.Πολ.553C **ταπεινωθεὶς ὑπὸ πενίας**, Ξεν.Ἀπομν.3,5,4 **τεταπείνωται μὲν ἡ τῶν Ἀθηναίων δόξα**, Πολύβ.3,116,8, Φιλόδ.Ρητ.Ι, 225S, Διόδ.Σ 13,11 **ἐταπεινοῦντο ταῖς ἐλπίσι**, Ἀνών.ἐν Πάπ.Ὀξ.664,22 **τεταπεινωμένων τῶν ἄλλων διὰ τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν**· **4**) βιάζω, ἀτιμάζω γυναῖκα : ΠΔ Γέν.34,2 **λαβὼν αὐτήν, ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν**, αὐτ.Βασ.2,13,12, αὐτ.14 **καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς**, αὐτ.Ἰεζ.22,10· **5**) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, καθιστῶ τινα ταπεινόν, ταπεινόφρονα, μετριοπαθῆ, κόσμιον, μὴ ὑπερήφανον : Φιλόδ.Κακ.38J **ταπεινοῦν ἑαυτόν**, ΚΔ Ματθ.23,12 **ὅστις ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται**, Λουκ.Νιγρ.21· κ. παθ. **ταπεινοῦμαι** ταπεινῶ ἐμαυτόν, δεικνύω ταπεινοφροσύνην : Μέν.άπ.544 **τὴν θεὸν ἐξιλάσαντο τῷ ταπεινοῦσθαι σφόδρα**, ΠΔ Γέν.16,9, αὐτ.Σοφ Σειρ.18,21 **πρὶν ἀρρωστῆσαί σε ταπεινώθητι**, ΚΔ Πέτρ.Ι,5,6 **ταπεινώθητε .. ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ**, αὐτ.Ἰακ 4,10, Στουδ.Θεόδ.182Ε **πῶς ταπεινωθῶ τῷ δικαίῳ μου πατρί**· ‖ ὁμ. ἐπὶ νηστείας ἢ ἀποχῆς, τὸ παθ. : ΠΔ Ἡσ.58,10 **καὶ δῷς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου, καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς**, ΚΔ Φιλ.4,12 **οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν**, Ἐπιγρ. **θεοῦ ᾧ πᾶσα ψυχὴ ἐν τῇ σήμερον .. ταπεινοῦται μεθ' ἱκετείας**· **6**) ρηματ. π. ταπείνωμα, ταπείνωσις.

τᾰπείνωμα-ατος (τὸ) (ταπεινῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταπεινοῦν βλ.λ.ΙΙ, τὸ χαμήλωμα, εἰδ. ἀστρολ. ἡ χαμηλοτέρα ἐκ τῶν θέσεων ἀστέρος κ. ἰδ. πλανήτου, ἤτοι τὸ σημεῖον τὸ ἀντίθετον πρὸς τὸ ὕψωμα : Πλούτ.Ἠθ. 149Α **τοὺς ἀστέρας ὑψώματα καὶ ταπεινώματα λαμβάνοντας**, Πτολ.Τετράβ.41, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5, 35 **ἡλίου μὲν ὕψωμα κριός, .. ταπείνωμα δὲ τὸ διαμετροῦν ζῴδιον, σελήνης δὲ πάλιν ὕψωμα μὲν ταῦρος, ταπείνωμα δὲ τὸ διαμετροῦν, Κρόνου ζυγός, Διὸς καρκίνος**, Πάπ., Ψελλ.Πον.65 **ἐκείνου** (τοῦ **Ἄρεως**) **σχόντος ταπείνωμα, ὁ Ζεὺς ἐπὶ κορυφῆς ἵσταται**, Χοῦμν.Ν Ἐπιστ.47· **2**) μσν. κ. νεώτ. ταπεινοφροσύνη, μετριοφροσύνη, σεμνότης, μετριοπάθεια : Εὐστ.Πον.265,78.

ταπεινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **-νά** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ταπεινοῦ βλ.λ.2) : Ἰσοκρ.5,64 **ὑπ' ἀνδρὸς οὕτω ταπεινῶς πράξαντος** (**εὑρεθέντος** εἰς τοιαύτην ταπεινὴν ἢ κακὴν κατάστασιν),Φιλήμ. 227 **ταπεινῶς ζῆν**, Πλούτ.Θησ.6 **καὶ παρημελοῦντο ταπεινὰ πράττοντες**· **2**) κ. νεώτ. κατὰ τρόπον δουλοπρεπῆ, δουλικῶς : Ἀριστλ.Πολιτ.1313b,41, αὐτ.Ρητ.1408a,19 **ἐὰν δὲ ἐλεεινὰ ταπεινῶς λέγειν**.

ταπείνωσις-εως (ἡ) (ταπεινῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταπεινοῦν βλ.λ.Ι), χαμήλωσις, καταβίβασις, ἐπὶ κινήσεως ἐν ὀρχήσει : Πλάτ.Νόμ.815Α **τὰς .. εὐλαβείας πασῶν πληγῶν καὶ βολῶν ἐκνεύσεσι καὶ ὑπείξει πάσῃ καὶ ἐκπηδήσεσιν ἐν ὕψει καὶ ξὺν ταπεινώσει μιμουμένην** (κίνησιν)· **2**) ἐλάττωσις, σμίκρυνσις, ἀντίθ. αὔξησις : Ἀριστλ.ΖΜ 689a,25 **τοῦτο τῶν μορίων ἄνευ νοσερᾶς μεταβολῆς αὔξησιν ἔχει καὶ ταπείνωσιν**· ‖ ἡ σμίκρυνσις, ἡ ἐλάττωσις οἰδήματος : Γαλ.12,816· **3**) κ. νεώτ. μτφ. εὐτελισμός, ἐξευτελισμός : Ζήν.Κ Ι,51, Πολύβ.9,33,10 **συγχρήσασθαι ταῖς τῶν ἀστυγειτόνων ὁρμαῖς πρὸς τὴν τῆς πόλεως ταπείνωσιν**, Φιλόδ.ἐν Ἡρακλ.1457,4 **ἀγέννεια καὶ ταπείνωσις**, Διόδ.Σ 2,45, αὐτ.11,87 **δυνάμεως καὶ αὐξήσεως τῶν ἀνδρῶν ἐποίουν ταπείνωσιν**, Πλούτ.Ἠθ.149Α **περὶ σὲ διὰ τὸν τόπον ἀμαύρωσις ἢ ταπείνωσις γένηται**, αὐτ.Ἀριστ 7, **ὑπέστη ταπεινώσεις καὶ ἐξευτελισμούς**· **4**) μτγν. κ. μσν. ταπεινοφροσύνη, μετριοφροσύνη, μετριοπάθεια, σεμνότης, ταπεινότης, ταπεινοσύνη : ΠΔ Γέν.29,32 **εἶδέ μου κύριος τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν**, ΚΔ Λουκ.1,48 **ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δού-**

λης αὐτοῦ, Στουδ.Θεόδ.405D τὴν ταπείνωσίν μου, Μιχ.᾿Ατταλ. ἐν Σάθ.Ι,30 οἵτινες ἐν ἀνυποκρίτῳ ταπεινώσει καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει διαλάμπουσιν, ᾿Ερωτόκρ.2,2044 μὲ σπλάχνος καὶ ταπείνωσι ἀγκαλιαστὸ τὸν πιάνει· **5)** ταπεινότης, φαυλότης ὕφους : Πλούτ.᾿Ηθ.7Α τὴν σμικρολογίαν τῆς λέξεως καὶ ταπείνωσιν παραινῶ διευλαβεῖσθαι, Κοϊντιλ.θ,3,48· **6)** εἰδ. ἀστρολ. τὸ ταπείνωμα βλ.λ.Ι) : Δωρόθ.86.

ταπεινωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν ταπείνωσιν βλ.λ.3), ὁ ἐξευτελιστικός : **ταπεινωτικοὶ ὅροι εἰρήνης, - ταπεινωτικαὶ προτάσεις - πράξεις**· κ. ἐπίρρ. -κῶς.

ταπέτο (τὸ) δημ. ὁ τάπης κ. ἰδ. ὁ μικρός.

ταπετσαρία (ἡ) (Ιταλ.) δημ. τὸ δι' εἰδικοῦ χάρτου ἢ ὑφάσματος διακοσμητικὸν ἐπίστρωμα τοίχων· ‖ ἐπίστρωσις ἐπίπλων διὰ χάρτου καὶ ἐπένδυσις αὐτῶν δι' ὑφάσματος, δέρματος, μουσαμᾶ κττ.· **2)** κ. αὐτὴ ἡ τέχνη τῆς ταπετσαρίας.

ταπετσάρισμα (τὸ) (Ιταλ.) δημ. ἡ ταπετσαρία βλ.λ.Ι).

ταπετσ(ι)έρης (ὁ) (Ιταλ.) δημ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὸ ταπετσάρισμα βλ.λ., κ. ἰδ. εἰς τὴν ἐπένδυσιν ἐπίπλων, ἐμπεταστής.

τἄπή (ἡ) πάπ. ἀντὶ ταφή, ταρίχευσις **2)** μωμία, μούμια : Πάπ.

τάπης-ητος (ὁ) κ. νεώτ. παχὺ μάλλινον ὕφασμα πρὸς ἐπίστρωσιν κυρ. τοῦ δαπέδου ἢ τῶν ἐπίπλων ἢ καὶ τῶν τοίχων, χαλί, ταπέτο, στρωσίδι· ᾿Ησ. «τάπησι, ποικίλοις στρώμασιν», Θωμ.Μ 833 «τάπητες οἱ ἐξ ἑνὸς μέρους μαλλὸν ἔχοντες, ἀμφιτάπητες δὲ οἱ ἐξ ἀμφοτέρων» : ᾿Ιλ.Π 224 εὖ πλήσασα χιτώνων χλαινάων .. οὔλων τε ταπήτων, ᾿Οδ.Δ 124 τάπητα φέρειν μαλακοῦ ἐρίοιο· ἐν χρ. ἰδ. ὡς ἐπικάλυμμα ἢ ἐπίθεμα καθισμάτων καὶ κλινῶν : ᾿Ιλ.Ι 200 εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν, αὐτ.Ω 645, ᾿Οδ.Δ 298 στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, Θέογν.1193 ἀσπάλαθοι δὲ τάπησιν ὅμοιον στρῶμα θανόντι, ᾿Αριστφ.Πλ. 542 καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν, ᾿Ηρώνδ.2,44, ᾿Επιγρ., ᾿Αντίφιλ.ΑΠ 6,250,3, Διοκλητ.᾿Εδικτ.19,21 τάπης Αἰγύπτιος, αὐτ.24 τάπης ῎Αφρος· πρβλ. τάπις, δάπις· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἐπίστρωσιν, οἷον τραπέζης, ἀνακλίντρου κττ., ἢ τὸ ὅμοιον πρὸς τάπητα· ‖ φρ. μτφ. **τὸ ζήτημα ἐτέθη ἐπὶ τάπητος** (ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν)· **3)** νεώτ. βοταν. στρῶμα θρεπτικοῦ ἱστοῦ περιβάλλον συνήθ. τὸ ἀρχεσπόριον ἐν τῷ σποριαγγείῳ καὶ τοῦ ὁποίου τὰ κύτταρα ἀποσυντίθενται κατὰ τὴν ὡρίμανσιν τῶν σπορίων· **4)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐλασματοβραγχίων σιφωνωτῶν ἀφροδιτιδῶν μαλακίων.

τἄπητάριος (ὁ) πάπ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς ταπήτων βλ.λ.Ι).

τἄπητέμπορος (ὁ) πάπ. ὁ ἔμπορος ταπήτων, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ταπήτων βλ.λ.Ι).

τἄπήτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τάπης βλ.λ.Ι), μικρὸς τάπης, ταπέτο : ᾿Αλκίφρ.ἐπ.6,7, Πάπ.· **2)** νεώτ. ἀνατ. ταπήτιον ἀμφιβληστροειδὲς (τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ μελάγχρῳ ἐπιθηλίῳ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπολεύκων ἀσβεστοειδῶν κοκκίων τῆς γουανίνης), - ταπήτιον χοριοειδὲς (στιβὰς τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ μεταλλοειδὴς ἢ ἰριδόχρους λάμψις τοῦ βυθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν πολλῶν θηλαστικῶν ζῴων κ. ἰδ. τῆς γαλῆς, τοῦ κυνὸς κττ.).

ταπητοποιΐα (ἡ) νεώτ. ἄ. ταπητουργία βλ.λ.

ταπητοστρώνω δημ. ἰδ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. ταπητοστρωμένος, στρώνω, καλύπτω, σκεπάζω διὰ τάπητος βλ.λ.Ι).

ταπητουργεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ταπήτων.

ταπητουργία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῶν ταπήτων· ‖ ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς ταπήτων.

ταπητουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταπητουργίαν ἢ τὸν ταπητουργόν : ταπητουργικὸς ὀργανισμός.

ταπητουργός (ὁ) νεώτ. ὁ ὑφαντής, ὁ κατασκευαστὴς ταπήτων.

τἀπὶ κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐπί.

τάπια (ἡ) δημ. ἀντὶ τάμπια βλ.λ.

τἄπίδιον (τὸ) πάπ. ἀντὶ ταπήτιον βλ.λ.

τἄπῐδῠφάντης (ὁ) ὁ ὑφαντής, ὁ κατασκευαστὴς ταπήτων : Πάπ. **ταπιδυφαντῶν τέλος**.

τἄπῐδῠφαντικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταπιδυφάντην, μ. ἐν τῷ πληθ. τοῦ οὐδ. ταπιδυφαντικὰ ὡς οὐσ. τὰ ἔσοδα τοῦ φόρου τῶν ταπιδυφαντῶν βλ.λ.

τἄπῐδύφος (ὁ) πάπ. ὁ ὑφαντὴς ταπήτων.

τἀπιεικῆ κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐπιεικῆ βλ.λ.

ταπιόκα (ἡ) νεώτ. εἶδος θρεπτικοῦ καὶ εὐπέπτου ἀμύλου λαμβανομένου ἐκ τῶν κονδύλων τοῦ φυτοῦ μανιόκα βλ.λ., ἐν χρ. εἰς τὴν μαγειρικήν.

ταπίον (τὸ) νεώτ. ἐπίσημος τίτλος δι' οὗ παρεχωρεῖτο τὸ δικαίωμα κατοχῆς δημοσίου κτήματος ἐν τῇ σουλτονικῇ Τουρκίᾳ.

ταπιρίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. περισσοδακτύλων θηλαστικῶν προβοσκιδοφόρων, περιλαμβάνουσα ὀγκώδη ζῷα, ἧς γένος ὁ τάπιρος.

τάπις-ιδος (ἡ) ἀντὶ δάπις βλ.λ. (σημειούμενον ὡς παλαιὸν ἀττ. ὑπὸ τοῦ Αἰλ.Δ ἀπ.116)· ᾿Ησ. «τάπιδες, τάπητες» : Ξεν.᾿Αν.7,3,18 ἐκπώματα καὶ τάπιδας βαρβαρικάς, αὐτ.27, αὐτ.ΚΠ 8,8,16 τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ ταπίδων τιθέασιν, Πλούτ.᾿Ηθ. 997C, ᾿Επιγρ.Κλήμ.᾿Αλ.Παιδ.216.

ταπίστομα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ στόμα, πρηνηδόν, μὲ τὸ στόμα πρὸς τὰ κάτω, ἄ. μπρούμυτα.

τἄπῑτάριος (ὁ) πάπ. ἀντὶ ταπητάριος βλ.λ.

τἄπῑτᾶς-ᾶ (ὁ) πάπ. ὁ ταπητάριος βλ.λ.

τἄπῑτιοῦχος-ον πάπ. ἐπὶ ἵππων, ὁ διὰ τάπητος σεσαγμένος, ἐπεστρωμένος : ταπιτιοῦχος πῶλος.

τἀπό κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀπό βλ.λ.

τἀπόρρητα κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀπόρρητα.

τάπα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. ἄ. τάπα βλ.λ.

τάπ(π)ωμα (τὸ) (ταππώνω) δημ. πωμάτισις **2)** τὸ δι' οὗ ταππώνει τις βλ.λ., βύσμα, τάπα.

ταπ(π)ώνω δημ. βύω, πωματίζω μὲ τάπαν βλ.λ. ‖ πωματίζω καλῶς· **2)** ρηματ.π. τάππωμα.

ταπρῶτα ἐπίρρ. ἀντὶ τὰ πρῶτα, κατὰ πρῶτον, διὰ πρώτην φοράν : ᾿Ιλ.Α 6 ἐξ οὗ δὴ ταπρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε (δ.γρ. ἀντὶ τὰ πρῶτα).

ταρ κτ. ᾿Ηρωδιαν.2,22 σύνδ. ἐγκλιτικὸς (κτ.Τρύφ. ἐν Kenyon Class. Texts.116 «παραπληρωματικὸς σύνδεσμος»), εἴ ταρ κ. οὔ ταρ, ἀντὶ εἴ τ' ἄρ', κ. οὔτ' ἄρ', οἷον ἐν ᾿Ιλ.Α 65 εἴ τ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται εἴ θ' ἑκατόμβης (σχόλ. «εἴ ταρ· οὕτως ὀξεῖα εἰς τὸν εἴ· τὸ γὰρ τάρ ἐστιν ἐγκλιτικὸς σύνδεσμος ἐπιφερόμενος, καὶ οὐ δεῖ ἀπόστροφον βάλλειν εἰς τὸ τ'· οὐ γάρ ἐστιν ὁ τε σύνδεσμος· ἐπεφέρετο γὰρ ἂν ἕτερος τε»), αὐτ.93· ὅρ. ταρ ἀντὶ γὰρ κτ. διόρθ. Cobet ἐν ᾿Ιλ.Κ 61 (ἐπιβεβαιωθεῖσαν καὶ ὑπὸ δύο χειρογρ.)· πρβλ. Misc. Crit.315· περὶ τῆς σχέσεως τῶν αὐτορ, αὖ πρὸς τὸ ταρ πρβλ. ᾿Απολλ.Δύσκ.Συνδ.254,2.

τάρα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. κ. ντάρα τὸ ἀπόβαρον : βγάνω τὴν τάρα (ἀφαιρῶ τὸ ἀπόβαρον), - παίρνω τὴν τάρα (ζυγίζω τὸ ἀπόβαρον)· ‖ μτφ. ἐν φρ. μᾶς βγάλανε ντάρα δὲν μᾶς ὑπελόγισαν ἢ δὲν μᾶς συμπεριέλαβαν ὡς μετόχους ἐργασίας ἢ κέρδους ἢ μᾶς ἐστέρησαν τούτου.

τάρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. λοιμώδης νόσος τῆς Σιβηρίας χαρακτηριζομένη ὑπὸ οἰδημάτων εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος καὶ ὑπὸ θανατηφόρων πολλάκις γενικῶν συμπτωμάτων.

τάρα κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τοι ἄρα.

τάραγμα-ατος (τὸ) (ταράσσω) κ. νεώτ., δημ. τάραμα διατάραξις, σύγχυσις : Εὐρ.'Ηρ.1091 ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι πέπτωκα δεινῷ, αὐτ.907, Διον.'Αλ.Ρωμ 8,52 ἀμίαντον ἔχειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ παντὸς χόλου καὶ ταράγματος δαιμονίου, Δημήτρ.Λακ.ἐν 'Ηροκλ.Πάπ.1012,27 πάθη καὶ ταράγματα, - τὸν ἔπιασε τάραμα σὰν τ' ἄκουσε (ψυχικὴ ταραχή)· ‖ δημ.ἀνατάραξις, ἀνακάτευμα.

ταραγμός (ὁ) (ταράσσω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ταράσσειν, διατάραξις, ταραχή, σύγχυσις : Αἰσχ.Χο.1056 ἐκ τῶνδέ τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει, Εὐρ.'Εκ.857 ἢ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι, αὐτ.'Ηρ.533 εἰς ταραγμὸν ἥκομεν, αὐτ.836 παιδοκτόνους φρενῶν ταραγμούς, αὐτ.Φοίν.196.

ταράζω δημ. τ. τοῦ ταράσσω βλ.λ.

ταρακτήριον (τὸ) σχόλ. ὄργανον δι' οὗ ἀναταράσσομεν, ἀνακατεύομεν, ὡς γλῶσσ. τοῦ τορύνη : Σχόλ.Πλάτ.'Ιππ.Μ 290D.

ταράκτης (ὁ) (ταράσσω) μτγν. ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, ποὺ ξαφνιάζει : Λυκόφρ.43 ἔνθα γηγενοῦς ἵππων ταράκτης ἐστὶν 'Ισχένου τάφος.

ταρακτής (ὁ) σχόλ. ἃ. ταράκτης βλ.λ. : Σχόλ. Αἰσχ.Πέρσ.79.

ταρακτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταράσσων, ὁ διαταράσσων, ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν ταραχήν, ὁ συνταρακτικός : Πλούτ.Κράσσ.23 τῶν αἰσθητηρίων . ἀκοὴ ταρακτικώτατόν ἐστι τῆς ψυχῆς, αὐτ.Κάμ.9 τὰ ταρακτικὰ πάθη τῆς πολιτείας .ἔξω τρέποντες, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,20,360 τῶν ἵππων..οὐ διεγερτικόν ἐστιν ἀλλὰ ταρακτικόν (τὸ μέλας)· ‖ ὀμ. ἐπὶ τροφῶν προκολούντων διατάραξιν τοῦ στομάχου : Μνησίθ.'Αθ.π.Γαλ.6,645, αὐτ.π.'Αθήν.3,92ΙΙ αἱ . . ὑγρότητες ἐν αἷς ἂν ἑψηθῇ τι τῶν ὀστρέων ταρακτικαὶ καὶ ὑπακτικαὶ κοιλίας εἰσίν, Πλούτ.'Ηθ.734F δυσόνειρα καὶ ταρακτικὰ τῶν καθ' ὕπνον ὄψεων, αὐτ.648B οἶνος ταρακτικός· 2) ἐπὶ προσ., ταραξίας, στασιαστής, ἐπαναστατικός : Διον.'Αλ.Ρωμ.5,75 τοὺς ταρακτικοὺς καὶ νεωτεριστάς.

ταρακτός-ή-όν (ταράσσω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. -χτός ὁ τεταραγμένος ἢ ὁ ὑποκείμενος εἰς τάραξιν, ὁ δεκτικὸς ἀναταράξεως : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.1242, ΕΜ 746,50 τάργανον, τινὲς τῶν 'Ιώνων τὸ ταρακτὸν καλοῦσι (πιθ.ἐσφ. ἀντὶ ταράττον), 'Ησ. ἐν λ. τάργανον· 2) δημ.ὁ δι' ἀναταράξεως παρεσκευασμένος : ταραχτὰ αὐγά.

τάρακτρον (τὸ) (ταράσσω) ὄργανον πρὸς ἀνατάραξιν, ἀνακάτωμα, ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀνοταράσσομεν, ἀνακατώνομεν· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ταραξίας, ὁ ταραχοποιός : 'Αριστφ.Εἰρ.654 πανοῦργος ἦν, . . καὶ λάλος καὶ συκοφάντης καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον.

ταράκτωρ-ορος (ὁ) ποι. ἀντὶ ταράκτης βλ.λ. : Αἰσχ.'Επτ.572 τὸν πόλεως ταράκτορα.

ταράλης (ὁ) δημ. ποιμενικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἀναταράσσουσι τὸ γάλα μέχρι πήξεως, ἃ. καλομούσι.

τάραμα (τὸ) δημ. τὸ τάραγμα βλ.λ., ταραγμός, συντάραξις· 2) εἶδ. ἡ ἐπιληψία βλ.λ.2)· ‖ ἐπὶ πυρετῶν, ἡ μετὰ ῥίγους προσβολή· 3) μτφ. ἔντονος ψυχικὴ ταραχή, τάραγμα βλ.λ.

ταραμάς (ὁ) δημ. ἐρυθρὸν χαβιάριον προερχόμενον ἐξ 'Αστραχὰν καὶ παρασκευαζόμενον κυρ. ἐξ ᾠῶν τῶν ἰχθύων ἄνθιου καὶ κυπρίνου.

ταραμοκεφτές (ὁ) δημ. εἶδος κεφτὲ βλ.λ., εἰς ὃν ἀντὶ κρέατος ἐν τῇ ζύμῃ τίθεται ταραμὰς βλ.λ.

ταραμοσαλάτα (ἡ) δημ. εἶδος ὀρεκτικοῦ ἐδέσματος ἐκ ταραμᾶ βλ.λ. ἀναμεμειγμένου μετὰ ὀποῦ λεμονίου, ἐλαίου καὶ ψίχας ἄρτου.

τάρανδος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τετράπουν ζῷον κερασφόρον τῶν βορείων χωρῶν· 'Ησ. «ζῷον ἐλάφῳ παραπλήσιον, οὗ τὰς δορὰς εἰς χιτῶνος χρῶνται Σκύθαι» : 'Αριστλ.Θαυμ.832b,8, αὐτ.ἀπ. 371, Θεόφρ.ἀπ.172,1, Αἰλ.Ζ12,16, Φὶλ.1,384, Εὐστ. Διον.310· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν, ἐκ τῶν ἐλαφιδῶν· 2) Στέφ.Βυζ. «χῶρος Φρυγίας, τὸ ἐθνικὸν Ταράνδιος».

ταραντέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος εὐθύμου ἰταλικοῦ λαϊκοῦ χοροῦ· 2) εἰδ. δηλητηριώδους ἀράχνης, ἃ. ζῳολ. ταραντούλα.

ταραντίζω ἐσφ. γρ. τοῦ ταραντινίζω βλ.λ.

ταραντῖναρχία (ἡ) μτγν. κ. μσν. λόχος ἱππέων ἐκ 256 ἀνδρῶν συνιστάμενος, διπλῆ ἐπιλορχία· Βιβλ.Coisl.509B «ταραντιναρχία· δύο ἐπιλαρχίαι ἱππέων σνς'» : Αἰν.Τακτ.20,2, 'Ασκληπιόδ.7,11, 'Αρρ. Τακτ.18,3, Ψελλ.122,11.

ταραντινάρχης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ταραντίναρχος βλ.λ.

ταραντίναρχος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τῆς ταραντιναρχίας βλ.λ.

ταραντιναρχῶ-έω 'Επιγρ. εἰμὶ ἀρχηγὸς ταραντιναρχίας βλ.λ.

ταραντινίδιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ ταραντῖνον βλ.λ.· Πολυδ.7,76 «τὸ ταραντινίδιον διαφανὲς ἐστιν ἔσθημα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς», Εὐστ.Διον.376 «τάχα δὲ καὶ τὸ λεπτὸν γυναικεῖον περίβλημα, τὸ ταραντινίδιον, παρ' αὐτοῖς διὰ τρυφὴν πρώτοις εὕρηται»: Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.16,αὐτ.'Εταιρ.Δ 7 λαβὼν ταραντινίδιον ἐκυμβάλισε, αὐτ.'Εταιρ.Δ 7,2 οὐκ αἰσχύνει μόνη τῶν ἑταιρῶν . . οὐχ ὅρμον, οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα; (σχόλ. «διαφανέστατον ὕφασμα, ὃ περιεβάλλοντο ἅτε θέριστρον»), Πολυδ.4,104 ὠρχοῦντο διαφανῆ Ταραντινίδια ἀμπεχόμενοι, 'Αλκίφρ.1,36 τρίχινα περιβαλλομένη Ταραντινίδια· 2) μικρὸν παχὺ κάλυμμα ἢ ἐπίστρωμα ἢ προσκεφάλαιον βλ.λ., μαξιλάρι, μαξιλαράκι, ἃ. ταραντινὶς βλ.λ. : Γαλ.14,631 σκεπάσασα μακρῷ Ταραντινιδίῳ τὴν κεφαλήν, ἔκειτο καθάπερ οἱ χρῄζοντες ὕπνου.

ταραντινίζω λεξ. μιμοῦμαι τοὺς Ταραντίνους, εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν Ταραντίνων· ‖ ἰδίᾳ ἱππεύω κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ταραντίνων· Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Τάρας «ταραντινίζειν· τὸ τὴν ἐνόπλιον καὶ εἰς μάχας χρήσιμον ἱππασίαν ποιεῖσθαι».

ταραντίνινος-η-ον 'Επιγρ. ὁ πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ταραντίνου ὑφάσματος.

ταραντινίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ταραντινίδιον βλ.λ.2), τὸ προσκεφάλαιον : Γαλ.14,639 ἦν δὲ τοῦτο παντελῶς μικρὸν τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ταραντινίδος, ἐπικείμενον τῇ καθέδρᾳ.

ταραντῖνον (τὸ) μτγν. κ. σχόλ. γυναικεῖον διαφανὲς ἔνδυμα, πιθ. ὑφασμένον ἐκ μαλλίων τῆς πίννης· 'Ησ. «ταραντῖνον· ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτόν, κρωσσοὺς ἔχον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους», Φώτ. «ταραντῖνον· λεπτὸν καὶ διαφανὲς ἱμάτιον, οὐ πάντως πορφυροῦν, ὥς τινες ὑπέλαβον», Σχόλ. 'Αριστφ.Λυσ.45 «εἶδος ἐνδύματος, ἀπὸ τόπου» : Νικόστρ.40 (δ.γρ.), Σῆμ.20 περιέζωνται Ταραντῖνον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν, Μέν. 'Επιτρ.272, Πολύαιν 5,3,3 Ταραντῖνον περιβαλόμενος, 'Αρισταίν.1,25 τὸ Ταραντῖνον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν· πρβλ. ταραντινίδιον 1).

ταραντῖνος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ Τάραντος, ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : Στράβ.6,1,11 τοῦτο μὲν οὖν στόμα λέγουσι τοῦ Ταραντίνου κόλπου, 'Αθήν.1,27C Ταραντῖνοι δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ κλίματος τούτου πάντες ἁπαλοὶ . . ἡδεῖς εὐστόμαχοι (οἶνοι)· ‖ Φώτ. «ταραντῖναι βαφαί, παρὰ 'Αχαιῷ, οἶμαι, τὰ ἀλουργὰ ἢ τὰ ἀπὸ τοῦ ὀστρέου»· ‖ τὸ θηλ. Ταραντίνη ὡς οὐσ. ἡ χώρα τοῦ Τάραντος : Στράβ.6,1,4 τὴν δὲ Ταραντίνην, ἢ συνεχὴς τῷ Μεταποντίῳ ἐστίν· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τοῦ Τάραντος : 'Ηρ.

3,138 **Πλλος ἀνὴρ Ταραντῖνος φυγὰς ῥυσάμενος ἀπήγαγε παρὰ βασιλέα Δαρεῖον,** Ἀριστλ.ἀπ.590 **Ταραντίνων πολιτεία·** **2)** κτ. πληθ. μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἱππεῖς, σῶμα τι ἐλαφρῶν ἱππέων λογχοφόρων· Ἡσ. «Ταραντῖνοι· ἱππεῖς τινες ὀνομάζονται· οἱ δὲ τοὺς ἀκοντιστὰς ἢ τοὺς φιλοὺς ἱππεῖς, ὡς καὶ Ἵππαρχος», Σουΐδ. «τάξις τις ἱππέων οὕτω καλουμένη» : Πολύβ.4,77,7 **ἅμα δὲ τούτοις τοὺς Ταραντίνους,** Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.219 **φρακτοί, ἄφρακτοι, ἠδὲ Ταραντῖνοι μεγάθυμοι** πρβλ. ταραντινίζω· **3)** τίτλος κωμῳδίας τοῦ Κρατίνου.

ταραντισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. ταραντουλισμὸς βλ.λ.

ταραντούλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν ἐκ τῶν λυκωσιδῶν, περιλαμβάνον ποικιλοχρώμους δηλητηριώδεις ἀράχνας τῶν θερμῶν χωρῶν.

ταραντουλισμός (ὁ) νεώτ. νευρικὴ πάθησις προκαλουμένη ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ταραντούλης βλ.λ.

ταραξακίνη (ἡ) νεώτ. χημ. πικρά τις ὕλη ἐκ τῶν ῥιζῶν τοῦ ταραξάκου βλ.λ. ἐξαγομένη.

ταράξακον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **προσωπανθῶν·** || **ταράξακον τὸ γυμνανθὲς** τὸ ἀγριορράδικο, ἡ **πικραφάνα·** || **ταράξακον τὸ φαρμακευτικὸν** ἡ πικραλίδα.

ταραξιάρικος-η-ο δημ. ταραχοποιός, ταραξίας.

ταραξάρχης (ὁ) μτγν. ὁ πρωταίτιος ταραχῶν : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.39.

ταραξίας (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ταραχήν, ὁ ταραχοποιός : Χοιροβ. Θεο.31,12, Σουΐδ. ὁ δέ, **ὡς ταραχώδης καὶ ταραξίας, ἐπέσκηψε τῇ Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ λαίλαπος δίκην ἢ θυέλλης.**

ταραξικάρδιος-ον ὁ ταράττων τὴν καρδίαν : Ἀριστφ.Ἀχ.315 **τοὔπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον** (σχόλ. «κερτόμιον, θυμοδοκές»).

ταράξιος-ον μσν. ὄν. πλασθὲν πρὸς χλευασμὸν τοῦ ὀνόματος : Ἰωσ.Γενέσ.1,6A **ταράξιον τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ ἀφρόνως ἐξυβρίζων ὁ ἄθλιος** (ἀντὶ Ταράσιον).

ταραξίπολις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταράττων τὴν πόλιν : Φίλ.2,520 **κακῶν εὑρεταί, ταραξιπόλιδες.**

ταράξιππος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ταράττων, ὁ ἐκφοβῶν ἵππους : Δίων Χρ. 1,691C **οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θύουσιν ἐν ἀγῶνι καθεστηκότες ταραξίππῳ Ποσειδῶνι·** || ὄνομα βωμοῦ τινος ἐν τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἱπποδρομίῳ, ἱδρυθέντος ἐν τόπῳ ὅπου τῶν ἀγωνιζομένων οἱ ἵπποι ἐκυριεύοντο ὑπὸ ταραχῆς ὅτε ἐπλησίαζον : Παυσ. 6,20,15· || ὁμ. κ. ἐν τῷ Ἰσθμῷ : αὐτ.6,20,19.

ταραξιππόστρατος-ον ἐπὶ τοῦ δημαγωγοῦ Κλέωνος ὡς ἀσπόνδου ἐχθροῦ τῶν ἱππέων, ὁ ταράττων τὴν ἱππικὴν παράταξιν : Ἀριστφ.Ἱππ.247 **παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον.**

τάραξις-εως (ἡ) (ταράσσω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ταραγμός, ἡ σύγχυσις, ἡ ἀνατάραξις, τὸ τάραγμα: Ἀριστφ.Θεσμ.137 **τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου ;,** Πλούτ. Ἠθ.769F **ποιεῖν τινα δοκεῖ ζέσιν ἐν ἀρχῇ καὶ τάραξιν ὁ ἔρως,** Αἰλ.ΖΙ 9,49· **2)** ἰατρ. ἡ διατάραξις, ἡ ἀταξία τῶν **ἐντέρων** : Ἱππ.Χυμ.1· **3)** ἐπὶ ὀφθαλμοῦ, ἡ θόλωσις : Γαλ.14,768 **τάραξιν, ὅταν συγκινηθεὶς ὁ ὀφθαλμὸς ἐπιπολαίως καὶ μετρίως ἐπὶ τὸ ἐρυθρότερον καταστῇ τελείως,** Παῦλ.Αἰγ.3,22.

ταράσσω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ταράζω, ἀττ. -ττω, **μέλλ. ταράξω** (Ἀριστφ.Ἱππ.358) κ. μέσ. ἐν παθ. σημ. ταράξομαι (Θουκ.7,36, Ξεν.ΚΠ 6,1,43) κ. παθ. **ταραχθήσομαι** (Μέν.858), ἀόρ. **ἐτάραξα** (Ὀδ.Ε 291) κ. παθ. **ἐταράχθην** (Ἀριστφ.Νεφ.386) κ. δημ. (ἐ)**ταράχτηκα,** παρακ. **τετάραχα** (Δίων Κ 42,36 ἐν συνθ.) κ. ἐπ. **τέτρηχα** (Ἰλ.Β 95), παθ. **τετάραγμαι** (Ἀριστφ.Νεφ.388), μτχ. **τεταραγμένος** κ. δημ. **ταραγμένος,** ἰδίᾳ ἐπὶ φυσικῆς σημ. διαταράσσω, ἀνατaράσσω, ἀνακατώνω : Ὀδ.Ε 291 **σύναγεν νεφέλας ἐτάραξε δὲ πόντον** (ὁ Ποσειδῶν), Πίνδ.Ο 2,63 **οὐ χθόνα ταράσσοντες ἐν χερὸς ἀκμᾷ οὐδὲ πόντιον ὕδωρ** (σχόλ. «οὔτε γεωργοῦντες οὔτε πλέοντες»), Αἰσχ.Πρ.994, Εὐρ.Τρῳ.88 **ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός,** Ἀριστφ.Ἱππ.431, αὐτ.Ἀχ.688· κ. παθ. : Ἀρχίλ.688 **κύμασιν ταράσσεται πόντος,** Σόλ.54, Εὐρ.Τρῳ.687, Γεωπ.4,15,18 **πηλὸν τεταραγμένον, - ταράχτηκε τὸ κρασὶ καὶ θόλωσε, - ἡ θάλασσα εἶναι ταραγμένη·** || κ. μτφ. : Πίνδ.Π 11,42 **φωνὰν ταρασσέμεν** (κινεῖν τὴν γλῶσσαν)· **2)** μτφ. ἐπὶ ῥήτορος ἢ συγγραφέως, συγχέω, ἀνακατώνω : Δημ.370 **ἐὰν μὴ πάνθ' ἀμ' ἐᾶτε ταράττειν αὐτόν,** Γολ.15,185 **ταράττειν τὴν τῶν πραγμάτων διδασκαλίαν·** || γεν. ἐπιφέρω σύγχυσιν, ἀταξίαν, συνταράσσω, διαταράσσω, συγχύζω : Αἰσχ.Ἀγ.1216, αὐτ.Χο.289 **μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος κινεῖ, ταράσσει,** Σοφ.ΟΤ 483, Εὐρ. Ἱππ.969 **ὅταν ταράξῃ Κύπρις ἡβῶσαν φρένα,** αὐτ.ἀπ.1079,4, Ἀριστφ.Ἱππ.358 **Νικίαν ταράξω,** αὐτ.66, Ξεν.Ἀπομν.2,4,6, Πλάτ.Φαίδ.66A **τὸ σῶμα ταράττει τὴν ψυχήν·** κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ. 564B **τούτω ταράττετον ἐν πάσῃ πολιτείᾳ ἐγγιγνομένω** (τὸ τῶν ἀνδρῶν γένος), αὐτ.Ἱππ.Ε 373B· κ. παθ. : Σοφ.Ἀντ.1095 **ταράσσομαι φρένας,** Εὐρ.Ὀρ.253 **ὄμμα σὸν ταράσσεται,** Πλάτ.Φαίδ. 100D, αὐτ.Σοφ.242C **μή πῃ τεταραγμένοι ὦμεν περὶ ταῦτα,** Δημ.41 **τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,17,15 **ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ταραχθεὶς ἀφικνεῖται πρὸς Μαρκίαν,** Ἐρωτόκρ.2,1109 **ἐμούγκρισ', ἐταράχτηκε, καὶ σὰν λιοντάρ' ἀγριεύγει·** || δημ. μτχ. παθ. παρακ. ταραγμένος ὁ ὠργισμένος, ὁ συγχυσμένος: **τὸν βλέπω πολὺ ταραγμένα·** **3)** ἐπὶ στρατοῦ, ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν, εἰς ταραχήν : Ἡρ.4,125 **ὡς δὲ ἐσβαλόντες τούτους ἐτάραξαν, κατηγέοντα ἐς τῶν Ἀνδροφάγων τοὺς χώρους,** αὐτ.4,129, αὐτ.8,12· || παθ. εἰμὶ ἐν ταραχῇ : Ἡρ.4,125 **ταραχθέντων δὲ καὶ τούτων ὑπῆγαν ἐπὶ τὴν Νευρίδα,** αὐτ.8,16, Θουκ.4,25 **τεταραγμένοις ἐπιγενόμενοι,** αὐτ.7,67, Ξεν.ΚΠ 2,1,27 **εἰς τὸ μὴ ταράττεσθαι καὶ εἰ ταραχθεῖεν θᾶττον καταστῆναι·** **4)** κ. ἀμτβ. συνήθ. π. Ὁμ. ἐν παρακ. εἰμὶ ἐν καταστάσει ταραχῆς, διατελῶ ἐν συγχύσει : Ἰλ.Β 95 **τετρήχει δ' ἀγορή** (ἡ τοῦ λαοῦ **συνέλευσις** περιεγένετο εἰς κίνησιν ταραχώδη), αὐτ.Η 346 **ἀγορὴ τετρηχυῖα,** Ἀπολλ.Ρ 1,1167, Νίκ. Θηρ.267 **τετρηχότι νώτῳ·** **5)** μτφ. ποιῶ τι ἀνάστατον, ἀναστατώνω : Δημήτρ.Λάκ.1012,38 **κριτήριον τ-·** κ. παθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,186S **λόγου ταραχθέντος,** Γαλ.6.262 **εἰ τὰ σημεῖα ταραχθείη·** **6)** ἐπὶ ἰσχυρῶν καθαρσίων, ἐπιφέρω ἀνωμαλίαν, ταραχήν, κίνησιν εἰς τὴν κοιλίαν : Ἱππ.Γυν.Φύσ.12 **προσφέρειν δεῖ φύγματα καὶ τὴν γαστέρα ταράσσειν,** Ἀριστλ.Πρ.864b,23, Ξενοκρ.17,11 **αἱ ταριχευόμενοι κοιλίαν οὐ ταράσσουσι,** Γαλ.15,667· κ. παθ. : Ἀριστφ.Νεφ.386 **ζωμοῦ ἐμπλησθεὶς εἶτ' ἐταράχθης τὴν γαστέρα** Γαλ.15,903, Σωρ.1,105· **7)** συνήθ. ἐν ἀναφ. πρὸς πολιτικὰ πράγμ., ἐμβάλλω εἰς ταραχήν, συνταράσσω : Ἀριστφ.Ἱππ.867 **καὶ σὺ λαμβάνεις ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς,** αὐτ.214· || κ. παθ. εἰμὶ ἐν ἀταξίᾳ, ἀναρχίᾳ : Θουκ.2,65 **καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν πρῶτον ἐν ἀλλήλοις ἐταράχθησαν,** Δημ.22, Πτολ.Τετράβ.164· **8)** μέσ. ἐν φρ. **ταράττομαι ἐπὶ τοῦ ἵππου** σείομαι, ταλαντεύομαι ἐπὶ τοῦ ἵππου : Ξεν.ΚΠ 5,2,17· **9)** κινῶ, ἐγείρω : Ἀριστφ.Σφ.696 **ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις** (σχόλ. «ἐκ βυθοῦ με κινεῖς, ἀντὶ τοῦ τὴν καρδίαν») || κ. μτφ. : Σοφ.Ἀντ.794 **σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν ξύναιμον ἔχεις ταράξας,** Εὐρ. Βάκχ.797, Πλάτ.Πολ.567A **τούτων πάντων ἕνεκα τυράννῳ ἀεὶ ἀνάγκη πόλεμον ταράττειν,** Δημ.278 **ἡλίκα πράγματα ταράξασα,** Πλούτ.Θεμ.5· **κ.**

παθ. : Αἰσχ.Χο.331 γόος.. ταραχθεὶς, Δημ.277 πόλεμος πρὸς τοὺς Ἀμφισσεῖς ἐταράχθη· 10) διεγείρω, φέρω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν : Πρόδρ.1,332 κι εἰς τ' ἄντερά μου σέδηκεν, καὶ τάραξεν τὴν πεῖναν· 11) ρηματ. π. ταρακτός, ταραχή, ταράκτης, ταρακτικός, ταράκτωρ, τάρακτρον, τάραξις, ταραγμός, τάραγμα, ταραξίας, ταραξιάρικος.

ταράτσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. στέγη ἐπίπεδος, ἐστρωμένη διὰ πλακῶν ἢ διὰ χώματος ἀδιαπεράστου ὑπὸ τῆς βροχῆς· 2) τὸ μέρος τῆς στέγης τὸ χρησιμοποιούμενον ἀντὶ αὐλῆς, ἄνδηρον, ἡλιακωτόν, δῶμα· 3) ἐπίπεδος προεξοχὴ ἐκτάσεώς τινος ὑψηλῆς ἐν εἴδει πλατείας· 4) φρ. μτφ.τὴν ἔκαμε ταράτσα (ἔφαγε κατὰ κόρον).

ταρατσώνω δημ. κατασκευάζω ἐπί τινος οἰκοδομῆς ταράτσαν βλ.λ.· 2) συμπιέζω τὸ χῶμα, ὥστε νὰ καταστῇ μία μᾶζα : ἡ θάλασσα ταρατσώνει τὸ χῶμα καὶ δὲ σηκώνεται σκόνη· ‖ κ. ἀμτβ. : ἐταράτσωσε τὸ χῶμα.

ταράττω ἀττ. τ. τοῦ ταράσσω βλ.λ.

τᾰρᾰχή (ἡ) (ταράσσω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. συγκεκομμ. τάρχη (Ἡσ.) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταράσσω, ἡ διατάραξις : Σωρ.1,46 ἡ ταραχὴ τοῦ πνεύματος, αὐτ.1,105, αὐτ.2,11 ἡ ἀπὸ τῆς φλεβοτομίας ταραχή· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν σπλάγχνων, ἡ κίνησις, ἡ διάρροια : Ἱππ.Κωακ.205 ταραχὴ κοιλίης, Γαλ.6,825 οὐδὲ θόρυβόν τινα ἢ ταραχὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ ποιεῖ, Ἰάμβλ.Πυθ.24,106 τῶν βρωμάτων ὅσα πνευματώδη καὶ ταραχῆς αἴτια· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀνησυχία, ἡ σύγχυσις : Πίνδ. Ο 7,30 αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ παρέπλαγξαν καὶ σοφόν, Θουκ.3,79 καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας, Πλάτ.Φαίδ.66D θόρυβον παρέχει καὶ ταραχήν, αὐτ.Πολ.602C, Δημ.301, Ἀριστλ.Πολιτ.1268b,4 πολλὴν ἔχει ταραχήν, Ἰσοκρ.12,230 ταραχῆς μειρακιώδους μεστὸς ὤν, Ἐπίκ.Δόξ.17 ταραχῆς γέμων, Σωρ.1,46 διανοίας ἰσχυρὰ ταραχή· ‖ ἐπὶ στρατοῦ ἢ στόλου : Ἡρ.3,126, Θουκ.3,77, Ξεν.Ἑλλ.7,5,27 ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ ἔτι πλείων μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο· 3) πολιτικὴ σύγχυσις, ἀνατροπὴ τῆς ἠρεμίας, τῆς ὁμαλότητος, ἀταξία, ἀνησυχία· κ. κτ. πληθ. διατάραξις τῆς ἐννόμου τάξεως, ἀνωμαλίαι : Ἡρ.4,162 πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν τιμέων ἐγένετο, Θουκ.5,25 ταραχὴ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα, αὐτ.7,86, Λυσ.12,53 αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν, Πλάτ.Ἀλκ.2,146B ταραχῆς τε καὶ ἀνομίας μεστὴν εἶναι τὴν τοιαύτην πολιτείαν, Ἰσοκρ.4,134, αὐτ.12,233 ἐν τοιαύτῃ μοι ταραχῇ καθεστῶτι, Δημ.179, Αἰσχίν.3,81 κατεστάλησαν αἱ ταραχαί· 4) ὁ θόρυβος, ὁ κρότος : Πλούτ.Καῖσ.33 εἴξας καὶ συνεκκρουσθεὶς τῇ πάντων φορᾷ ψηφίζεται ταραχὴν ὁρᾶν, Ἐρωτόκρ.2,2414 καὶ τίς μπορεῖ νὰ δηγηθῇ.. τὴν ταραχή, πού γίνη;, αὐτ. 4,977, Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.39 ποῦ νικάει τὴν ταραχὴ τῶν βροντόκραυγων ἁρμάτων.

ταραχίζω μσν. ταράσσω : Πρόδρ.2,83 θροεῖσθαι, ταραχίζεσθαι· ‖ μέσ.· Ἡσ. «θολερεῖν, ταραχίζεσθαι».

ταραχοποιητικός-ή-όν μτγν. ὁ κινῶν ταραχάς : Βασ.8,99.

τᾰρᾰχοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν ταραχάς, ἀνησυχίας, ὁ ταραξίας : Αἰσώπ.Μῦθ.76D μὴ πονηροὺς ἔχειν ἄρχοντας καὶ ταραχοποιούς.

τάρᾰχος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ταραχή : Ξεν. Ἀν.1,8,2 ἔνθα δὴ πολὺς τάραχος ἐγένετο, αὐτ. ΚΠ 7,1,32 ἐν τῷ ἀδιηγήτῳ τούτῳ ταράχῳ, αὐτ. Οἰκ.8,10, ΠΔ'Ἐσθ.1,1 τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς, Πλούτ. Πομπ.61 ἀπέλειπον τὴν πόλιν ἐν χειμῶνι καὶ ταράχῳ τοσούτῳ τὸ χρήσιμον ἀσθενὲς ἔχουσαν· ‖ ἡ ψυχικὴ ταραχή : Θεοτοκ. τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον· δθ. φρ. ἐτράβηξε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον (ἐπὶ ἀνθρώπου πολλὰ παθόντος ἢ λίαν στενοχωρηθέντος).

τᾰρᾰχώδης-ους-ες κ. μσν. κ.νεώτ. ὁ ἀγαπῶν νὰ ταράττῃ : Ἡρ.1,32 τὸ θεῖον.. ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες (ἀνησυχίας, φόβους ἐμποιοῦν), Ἰσοκρ.4,48 οὕτω ταραχώδεις οὔσας τὰς τύχας, Ἐπίκ.ἀπ.116 ταραχώδεις ἐλπίδες, Φιλόδ.Μουσ. 82K· ‖ ἐπὶ πολιτικῶν ταραξιῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,70 ταραχώδης καὶ στασιαστὴς ἀνήρ, Πολυβ.1,42 ταραχώδης τύραννος· 2) ὁ συγκεχυμένος, ὁ ἀβέβαιος : Ξεν.Κυν.5,4 ταραχώδη δέ, ὅταν ἀλώπεκες προδιεξέλθωσι, γίγνεται (ἴχνη, ἀντίθ. εὐθέα), Ἰσοκρ.12,74, Ἀριστλ.Πολιτ.1268b,11 ἔπειτα πῶς οὐκ ἔσται ταραχώδης ἡ κρίσις, αὐτ.1337a,40 ἐκ τῆς ἐμποδὼν παιδείας ταραχώδης ἡ σκέψις· κ. ὑπερθ. : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 2,2 δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας.. ἐπιβουλότατον καὶ ταραχωδέστατον· 3) κ. νεώτ. ὁ διοτεταραγμένος, ὁ πλήρης ταραχῆς, ἀνησυχίας : Ἀρετ.21,28 ταραχώδης ἀγρυπνία· κ. ὑπερθ. : Φίλ.2,223 βίος ταραχωδέστατος· ‖ γενικ. ὁ διατελῶν ἐν ταραχῇ, ὁ συγκεχυμένος : Ἀριστ.Μετ.361b,34 ταραχώδεις μεταβολαί, Θεόφρ.Αἰσθ.74 τὰς ἀπορροίας νωθεῖς καὶ ταραχώδεις· ‖ κ. ἐπὶ στρατοῦ ἢ μάχης : Θουκ.1,49 ταραχώδης ἦν ἡ ναυμαχία, Ξεν. ΚΠ 3,3,26 ἱππικὸν στράτευμα ἐν νυκτὶ ταραχῶδές ἐστι· κ. συγκρ. : Πολύβ.4,58,4 τὸ σύστρεμμα ταραχωδέστερον· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Οἰκ.8,4· 4) ἰατρ. ἐπὶ διαρροίας : Ἱππ.Ἐπιδ.1,2 κοιλίαι ταραχώδεες, αὐτ.Κωακ.10· 5) ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν νοῦν, ὁ ἐν συγχύσει, ὁ οὐχὶ ἐν ἐχεφροσύνῃ : Ἱππ. Κωακ.302 γνῶμαι ταραχώδεες· ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ.Προρρ.1,4 ταραχώδεες ἄγρυπνοι· 6) γεν. ὁ τεθολωμένος : Ἀλέξ.Τράλλ.Πυρ.2.

ταραχωδῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ταραχώδη, ἐν καταστάσει ταραχῆς καὶ συγχύσεως : Ἰσοκρ.5,52 αἴτιον τοῦ ταραχωδῶς αὐτοὺς οὕτω ζῆν, αὐτ.12,15, Δημ.1477 εἰ μὴ ὅλως πικρῶς ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὡρμήκατε, Πλούτ.Κοριολ.5 ταραχωδῶς ἔχων ὁ δῆμος (ἐν ταραχαῖς ὤν), Νικόλ.Δαμ.462· κ. συγκρ. : Πλούτ.Ἠθ.712F ἃ πάσης μέθης ταραχωδέστερον τὰς ψυχὰς διατίθησιν· κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.7,43 ἑώρων γὰρ τοὺς τηλικούτους ταραχωδέστατα διακειμένους, αὐτ.8,9.

ταρβᾰλέος-α-ον (τάρβος) ὁ πεφοβημένος, ὁ πλήρης φόβου : Ὕμν.Ἑρμ.165 τέκνον νήπιον ταρβαλέον, Σοφ.Τρ.957 ὅπως μὴ ταρβαλέα θάνοιμι, Μάξιμ.Καταρχ.331 καὶ δέ κεν ὦπας ταρβαλέοις δακρύοισι πεφυρμένος ἰνδάλλοιτο (δάκρυα θλίψεως)· 2) ἐνεργ. ὁ φοβερός, ὁ τρομερός· Ἡσ. «δεινός, φοβερός» : Νόνν.Δ 25,191 ἄγρια ταρβαλέων ἐπεμάστιε νῶτα λεόντων, αὐτ.25,434.

ταρβᾰλυξ-υγος (ὁ) μτγν. ὁ ταρακτικός : Ἡρωδιαν.2,743.

ταρβαρέον Ἡσ. «δεινόν, φοβερόν».

τάρβη (ἡ) Σουΐδ. «τάρβη καὶ τάρβος, εὐλάβεια καὶ φόβος».

ταρβήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποι. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ τάρβους βλ.λ. : Νόνν.Δ 10,56.

τάρβος-ους (τὸ) ποι. σπαν. π. πεζ. φόβος, τρόμος : Ἰλ.Ω 152 μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος, Αἰσχ.Ἱκ.736 περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος, αὐτ.Ἀγ.858, αὐτ.Χο.547· κ. μτ. ἑπομένης οἷ. : αὐτ.Ἑπτ.289 γείτονες δὲ καρδίας μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος τὸν ἀμφιτειχῆ λεών· 2) σεβασμός, εὐλάβεια: αὐτ.Πέρσ.696 σέβομαι μὲν προσιδέσθαι, σέβομαι δ' ἀντία λέξαι σέθεν, ἀρχαίῳ περὶ τάρβει· 3) ἀντικείμενον φόβου, πρᾶγμα φοβερόν, τρομερόν : Σοφ.Ἠλ.412 ἔχεις τι θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι, Εὐρ.Βάκχ.1310, Ἀπολλ. Ἀργ.1,465 ἤέ σε δαμνᾷ τάρβος, Πλούτ.Ἠθ.165D

ταρβοσύνη (ἡ) ἐπ. ἡ κατάστασις τάρβους βλ.λ.ἰ: 'Οδ.Σ 342 λῦθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης ταρβοσύνῃ.

ταρβόσυνος-η-ον ποι. ὁ ἐμποιῶν φόβον, δεινός, φοβερός, τρομερός : Αἰσχ.'Επτ.240.

ταρβύζω 'Ησ. ταρβῶ βλ.λ.

ταρβῶ ποι.σπαν. π.πεζ., βοιωτ. τάρβειμι, ἀμτβ.κατέχομαι ὑπὸ τάρβους βλ.λ., φοβοῦμαι, τρομάζω : 'Ιλ.8 268 ὁ δ' ἄρ' ἔζετο τάρβησέν τε, αὐτ.Ω 171, 'Οδ.Η 51, αὐτ.Σ 330 οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖς, Σοφ. Τρ.176 ὥστε ἐνδεῶς εὕδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ φόβῳ, . . ταρβοῦσαν, αὐτ.ΟΤ 1011, Εὐρ.'Ηρ.971· κ. ἀπολ. : 'Ιλ.Α 331, αὐτ.Φ 575 οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, Αἰσχ.Πρ.932 πῶς δ' οὐχὶ ταρβεῖς τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη ;, Σοφ.Φιλ.757 μή με ταρβήσας προδῷς, Εὐρ.ΙΑ 857, 'Απολλ.Ρ 3,459· ‖ κ. μτ. αἰτ. φοβοῦμαι, τρέμω : 'Ιλ.Ζ 469 ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην, αὐτ.Ρ 586,Αἰσχ. Πρ.960,Σοφ.Τρ.723 ταρβεῖν μὲν ἔργα δεῖν' ἀναγκαίως ἔχει, Θεόκρ.21,62 ὅρκον γὰρ ἐγὼ τὸν ἐπώμοσα ταρβῶ, Πλούτ.'Αντ.39 οἵ τε ἵπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίσταντο ταρβοῦντες· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. εὐλαβοῦμαι, σέβομαι : Αἰσχ.Εὐμ.700 τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας, αὐτ.714, Σοφ.ΟΚ 292 ταρβεῖν μὲν . . τἀνθυμήματα.

τάργα ἀττ. κτ. κρᾶσιν τὰ ἔργα.

ταργαίνω 'Ησ. «ταράσσω».

ταργάνη (ἡ) ἀ. σαργάνη, πλέγμα, πλεκτόν, σχοινίον· 'Ησ. «ταργάναι· πλοκαί, συνδέσεις, πέδαι».

τάργᾰνον (τὸ) ὄξος, ξίδι, γλυκάδι· 'Ησ. «τάργανον. ὄξος. Λυδοί· ἢ τὸ ταράττον, ἢ τὸ ἀπὸ στεμφύλων πόμα καὶ πόα, ἢ καὶ σκορπίουρος», ΕΜ 746,50 «τάργανον, τινὲς τῶν 'Ιώνων τὸ ταρακτὸν καλοῦσι» : Φοῖνιξ 5 ἐκ πελλίδος δὲ τάργανον κατηγυῖης χωλοῖσι δακτύλοισι τἠτέρῃ σπένδει· 2) τράγος βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Διοσκ.4,51 (δ.γρ.).

ταργᾰνοῦμαι-όομαι (τάργανον), παθ. παρακ. τεταργάνωμαι, γίνομαι ὄξος, ξινίζω : Πλάτ.Κωμ. 189 ἔπειτ' ἄκρατον κοὐ τεταργανωμένον ἐπινε κἠξημύστισεν· 2) (ταργάνη) συνειλοῦμαι, συμπλέκομαι· 'Ησ. «τεταργανωμέναι· ἐμπεπλεγμέναι», ΕΜ 753,53 «τεταργανωμένη, συμπεπλεγμένη, συνειλημένη· ἡ γὰρ παρ' ἡμῖν σαργάνη παρὰ 'Αττικοῖς ταργάνη καλεῖται· καὶ καλεῖται τεταργανῶσθαι τὸ συνειλῆσθαι»· πρβλ. προσταργονῶ.

ταργηλιών ἀ. θαργηλιὼν βλ.λ.

ταργυηνός (ὁ) 'Επιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διός.

τάρες, γενικ. τάρων, συντετμημένον ἀντὶ τέτταρες : 'Αμφις 30,11 τάρων ὀβολῶν.

ταρίδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μελανόφλοιος ὁ κροκόφυλλος.

ταρίφα (ἡ) (ἀραβ.) δημ. τιμολόγιον ἐμπορευμάτων, διατίμησις.

ταρίφη 'Ησ. «ταρπάνη».

τᾰρῑχᾶς (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν τεταριχευμένους ἰχθῦς.

ταριχεία (ἡ) κ. μον. κ. νεώτ., ἰων. -ηΐη, συνήθ. κτ. πληθ., ἡ ταρίχευσις, τὸ πάστωμα : 'Αριστλ.ΖΙ 607b, 28 εἰς ταριχείας φαῦλοι, αὐτ.Μετ.359a,16, Πάπ. γογγυλίδας εἰς ταριχείαν, Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.4,47,1· 2) ἡ διὰ κατολλήλων φαρμάκων διαφύλαξις σώματος νεκροῦ ἀπὸ σήψεως, τὸ μπαλσάμωμα : Διόδ.Σ 19,99 εἰς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν· 3) κτ. πληθ. ἐργοστάσια ἐν οἷς ἐταριχεύοντο ἰχθύες· ‖ τόπος πρὸς ταρίχευσιν νεκρῶν : 'Ηρ.2,15 μέχρι ταριχειῶν τῶν Πηλουσιακῶν, αὐτ.2,113, Στράβ.3, 1,8 εἶτα 'Αδρύμη πόλις . . , εἶθ' αἱ ταριχεῖαι λεγόμεναι, νησία πολλὰ καὶ πυκνά, Πολυβ.6,48· 4) ἡ διαβροχή, τὸ μούσκεμα : 'Ολυμπ.'Αλχ.69Β γίνεται ἡ ταριχεία περὶ τῆς πηλώδους γῆς μέχρις ἂν τὸ πηλῶδες ἐξέλθῃ.

ταριχεῖον (τὸ) πάπ., ἰων. -ήιον, τόπος πρὸς ταρίχευσιν νεκρῶν.

τᾰρῑχέμπορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐμπορευόμενος παστοὺς ἰχθῦς, ταριχοπώλης, ταριχᾶς : Διογ. Λ 4,46,Εὐστ.Πον.106,91.

ταρίχευσις-εως (ἡ) (ταριχεύω) κ. νεώτ. ἡ διὰ κοταλλήλων φαρμάκων διαφύλαξις σώματος νεκροῦ ἀπὸ τῆς σήψεως, τὸ μπαλσάμωμα : 'Ηρ.2,85 ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτω ἐς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι, αὐτ.2,88· 2) ἡ δι' ἅλατος ἰδίᾳ διατήρησις τῶν κρεάτων καὶ ἰχθύων, τὸ πάστωμα, τὸ ἀλάτισμα : 'Ηρ.4,53 κήτεά τε μεγάλα ἀκάνθα, . . παρέχεται εἰς ταρίχευσιν· ‖ κ. μτφ. ἡ ἐπὶ μακρὸν διατήρησις : Νεῖλ.'Επιστ.2,268 ποτὲ μὲν δι' ὀνειράτων φοβερῶν σωφρονίζει κύριος, ποτὲ δὲ διὰ τῆς ταριχεύσεως τῶν νόσων.

τᾰρῑχευτήρ-ῆρος (ὁ) (ταριχεύω) μτγν. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.1) : Μαν.2,267.

τᾰρῑχευτής (ὁ) (ταριχεύω) κ. νεώτ. ὁ ταριχεύων, εἰδικὸς τεχνίτης ταριχεύσεως : 'Ηρ.2,89 ἵνα μή σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῇσι γυναιξί, Διόδ.Σ 1,91· 2) πάπ. ὁ διατηρῶν κρέας ἢ ἰχθῦν, ὥστε νὰ μὴ πάσχῃ ἀπὸ σήψεως, δι' ἅλμης ἢ ἀποξηράνσεως ἐν ἀέρι ἢ διὰ καπνίσματος.

ταριχεύς-έως (ὁ) μσν. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.1) : Τζέτζ.'Ιάμβλ.36 ταριχεύς, δυσγενὴς ἐργάτης.

ταριχευτικός-ή-όν μτγν. ὁ ταριχηρὸς βλ.λ. : Διοσκ.2,32 (δ.γρ.).

ταριχευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ταριχευτικόν, διὰ ταριχεύσεως : Μιχ.'Ακομ 2,164,22.

τᾰρῑχευτός-ή-όν (ταριχεύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τεταριχευμένος, ὁ διὰ ταριχεύσεως παρασκευασθείς, ὁ παστός : Πλούτ.'Ηθ.685D βρώμασιν ἁλμυροῖς καὶ ταριχευτοῖς κρέασι, αὐτ.912Ε, Σωρ. 1,94, Θεοφάν.Νόνν.1,440,10· 3) ὁ γινόμενος σκληρότερος, ξηρότερος· 'Ησ. «ταριχευτόν· τηκτόν, ξηράν» : ΘεοφύλΒουλγ.3,634D ἄρτοι ταριχευτοί.

τᾰρῑχεύω (τάριχος) κ. μσν. κ. νεώτ. προλαμβάνω τὴν σῆψιν πτώματος δι' εἰδικῶν φαρμάκων, μπαλσαμώνω, οἷον οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι : 'Ηρ.2,86 ταῦτα δὲ ποιήσαντες ταριχεύουσι λίτρῳ· κ. παθ.: Πλάτ.Φαιδ.80C ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες· 2) ἐπὶ κρέατος, ἰχθύων κττ., διατηρῶ ἐπὶ μακρὸν δι' ἀλατίσματος, καπνίσματος ἢ ξηράνσεως, παστώνω, καπνίζω, ξεραίνω : Πλάτ.Συμπ. 190D ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ δα τέμνοντες καὶ μέλλοντες ταριχεύειν (τὰ δα, σοῦρβα, εἰς ἅλμην βαλλόμενα, τὰ τουρσιά), Πάπ. τὴν ἐλᾶν ταριχεύσας· κ. παθ. : 'Ηρ.2,77 ἐξ ἅλμης τεταριχευμένους (ἰχθύας), Ξεν.'Αν.5,4,28 δελφίνων τεμάχη ἐν ἀμφορεῦσιν εὑρίσκετο τεταριχευμένα (παστά), Διόδ.Σ 19,19, Λογγῖν.'Υφ.43,2 κρέα τεταριχευμένα παντοδαπῶν ἱερείων, Γεωπ.46,1 ἁλίζεται καὶ ἐν ἡλίῳ ταριχεύεται· 3) κ. ἐπὶ ἄλλων πραγμ., οἷον ἐπὶ ξύλου, ἐμβάπτων ποιῶ ἰσχυρότερον : Θεόφρ.Φl 4,22 εἰς βόθυνον δὲ ἐμβάλλουσι καὶ εἰς τὰς λίμνας εὐθύς, καὶ ταριχεύουσι, αὐτ. 5,6,4· 4) διαβρέχω, μουσκεύω : 'Ολυμπ.'Αλχ. 70Β· 5) μτφ. παθ. φθείρομαι, ξηραίνομαι ἐκ γηρατείων, φροντίδων, κακοπαθειῶν : Αἰσχ.Χο.296 πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνῄσκειν χρόνῳ, κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ, Νεῖλ.'Επιστ.3,33 ὁ τὸ πρὶν καταπονηθεὶς καὶ τεταριχευμένος τῇ ἐνοχλήσει τῆς πολυπαθείας· ‖ κ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. ὁ τεταριχευμένος ὁ παλαιός, ἀντίθ νεαλὴς καὶ πρόσφατος : Δημ.788 περιῆν αὐτοῦ τεταριχευμένου· 6) ἰατρ. ἰσχναίνω τινὰ διὰ τοῦ λιμοῦ : Γαλ.15,595· πρβλ. προταριχεύω· 7) ῥηματ.π. ταρίχευσις, ταριχεία, ταριχευτής, ταριχευτήρ, ταριχεύς, ταριχευτός.

τᾰρῑχηγός (ὁ) ταριχοπώλης βλ.λ. : 'Αλεξ.218 Φείδιππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος.

τᾰρῑχηρός-ά-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τάριχη, εἰς παστὰ ἐδώδιμα, εἰδ. ἐπὶ ἀγγείου,τὸ

κατάλληλον πρὸς ἐναπόθεσιν ταρίχων, παστῶν : Σοφ.ἀπ.606 ταριχηρὸς γάρας, Ἀριστλ.ΖΙ 534a,19, αὐτ.534a,21 τιθέασι τῶν ταριχηρῶν τι κεραμίων· **2)** ὁ τεταριχευμένος, ὁ παστωμένος : Χρύσ.Στωικ. 3,199, Ἀρρ.Ἀν.4,21,10 κρέα τε ταριχηρά, Διοσκ.2,34 γάρον τὸν ἐκ ταριχηρῶν ἰχθύων, Πάπ. κρεῶν ταριχηρῶν, αὐτ. σφυρὶς ἐλαιῶν ταριχηρῶν, Θεοφάν.Νόνν.2,128,9 σμαρίδος κεφαλὴ ταριχηρά· ‖ τὰ ταριχηρά ὡς οὐσ. ἀντίθ. τὰ πρόσφατα : Γαλ.6,351· **3)** πάπ. ὁ παλαιός, ὁ πεπαλαιωμένος : ταριχηρὸν αὖρον· **4)** πάπ. τὸ ἀρσ. ταριχηρός ὡς οὐσ. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ. : Πάπ. ἡ σύνταξις ἡ τῶν σειτοποιῶν καὶ τῶν ταριχηρῶν.

τᾰρίχιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τάριχος : Ἀριστφ.Εἰρ. 563, Κηφισόδ.8 κρεάδιόν τι φαῦλον ἢ ταρίχιον, Σωρ.2,15, Γεωπ.20,25,1 βραχεῖσα γάρῳ ἀδόλῳ ταριχίων κορακινίδων.

τάρῑχον (τὸ) ὁ τάριχος βλ.λ. : Ἀναξανδρ.50, Φιλιππδ.9.

τᾰρῑχόπλεως-ων ἐπὶ θαλάσσης, ἡ πλήρης ἰχθύων πρὸς ταρίχευσιν : Ψ'Ἡσίοδ.π.Ἀθήν.3,116Β οἷς ὁ ταριχόπλεως ἅδε βόσπορος.

ταριχοποιῶ-έω μτγν. ταριχεύω, βάλλω εἰς ἅλμην, παστώνω : Ἀλέξ.Ἀφρ.Τοπ.46,27.

ταριχοπράτισσα (ἡ) πάπ. ἡ ἐμπορευομένη τεταριχευμένους ἰχθῦς.

τᾰρῑχοπωλεῖον (τὸ) σχόλ. ἀ. ταριχοπώλιον βλ.λ.: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.1244.

τᾰρῑχοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν τεταριχευμένους, παστοὺς ἰχθῦς : Νικόστρ.5,3, Ἀλεξ.15,14, Πλούτ.Ἠθ. 631D ὁ γὰρ εἰπὼν ταριχοπώλην, αὐτόθεν ἐλοιδόρησεν, Ἀθήν.3,118Ε, αὐτ.120Α.

τᾰρῑχοπώλιον (τὸ) μτγν. κ. ταριχοπωλεῖον ὁ τόπος, ἡ ἀγορὰ ὅπου πωλοῦνται τεταριχευμένοι ἰχθύες : Θεόφρ.Χαρ.6 ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, τὰ ἰχθυοπώλια, τὰ ταριχοπώλια.

τᾰρῑχοπωλῶ-έω πωλῶ τεταριχευμένους ἰχθῦς : Πλάτ.Χαρμ.163Β, Λουκ.Νεκυομ.17 ταριχοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας.

τάρῑχος (ὁ) κ. μσν. κ. τάριχος (τὸ), γενικ. -ους, π. Ἡρ. τὸ ἀρσ., π. Ἀττ.. τὸ οὐδ., οἷον π. Ἀριστφ.' Μαῖρ.369 «τάριχος οὐδέτερον Ἀττικοί, ἀρσενικὸν Ἕλληνες», ΑΒ 309,14· ‖ νεκρὸν σῶμα διατηρούμενον διὰ ταριχεύσεως, ἡ μούμια : Ἡρ.9,120 οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε· **2)** κρέας ἢ ἰχθύς, ἅτινα ἁλατιζόμενα ἢ παρασκευαζόμενα δι' ἀρωμάτων, καπνιζόμενα ἢ ξηραινόμενα, διαφυλάττονται ἀπὸ τῆς σήψεως· ἐν χρ. ὡς ἐδώδιμα· Σουΐδ. «κρέας ἁλσὶ πεπασμένον», Τζέτζ.Ἀν.Κρ.4,46,27 «τάριχον σῶμα λέγεται ἁλσὶ τὸ πεπασμένον» : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.19 τὸ ἕλκος.. φαίνεται ὥσπερ τάριχος, Ἀριστφ.Ἱππ.1247 οὗ τὸ τάριχος ὤνιον, αὐτ.Βατρ.558, αὐτ.Ἀχ.1101 θρῖον ταρίχους, αὐτ.Σφ.491, Ἑρμιππ.63,5 σκόμβρους καὶ πάντα ταρίχη, Πλούτ.Ἠθ.440Α ἑνὶ δακτύλῳ τὸ τάριχον ἅψασθαι, δυσὶ τὸν ἰχθύν, σῖτον, κρέας, Γαλ.6,747 χρώμεθα τῷ ταρίχῳ.. οὕτως βρέχοντες αὐτό, Εὐσ.Ἰλ.73,32· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἠλίθιος, ὁ βλάξ : Ἀριστφ.ἀπ.200 οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονὶ πλύνων.

τάρῑχος-αν μτγν. ὁ ταριχευτὸς βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 12,6.

τᾰρῑχοφαγία (ἡ) μτγν. τὸ ἐσθίειν τεταριχευμένους ἰχθῦς : Γαλ.π.Ὀρειβ.Σύνοψ.9,3,6, Ἀέτ.8,73, Παῦλ.Αἰγ.3,32.

τᾰρῑχώτης (ὁ) πάπ. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.

ταρμύσσω μτγν. ἐμβάλλω εἰς φόβον : Λυκόφρ. 1177 Βριμὼ.. ταρμύσσουσαν ἐννύχους βροτούς.

ταρναρίζω δημ. ταλαντεύω, σαλεύω, σείω : Βλαστ.Συνμ.218· **2)** ρηματ.π. ταρναριστός.

ταρναριστός-ή-ό δημ. ὁ ταλαντευόμενος : ταρναριστὸ περπάτημα.

ταρνόν Ἡσ. «κολοβόν, κολοβόουρον».

ταρόν Ἡσ. «ταχύ»· πρβλ. τραρόν.

ταρπάνη (ἡ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Πολυδ.7,174.

τάρπη (ἡ) μτγν. κ. μσν. μέγας πλεκτὸς κόφινος ἐκ λύγων· Πολυδ.10,158 «τάρπην, ἥ ἐστι πλέγμα ἐκ λύγων», Εὐστ.Ὀδ.1583,55 «ὅθεν κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ κόφινος μέγας οἰσύϊνος καλούμενος τάρπη, ὅθεν ἴσως καὶ τὸ περιφερόμενον ταρπίον παράγεται» : Ἐπιγρ., Πολυδ.7,174 εἴποις δ' ἂν πλέκειν ταρποὺς τάρπας, Προκ.Περσ.1,78,56C ἕκαστον βέλος ἓν ἐς τὰς τάρπας ῥιπτεῖν, Παχυμ. Γ' Ἀνδρόν.Παλαιολ.5,14,277Β Γεννουιτῶν δὲ αὐτόθεν κατ' αἰγαλοὺς βούτζοις καὶ τάρπαις καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ.

ταρπήμεναι ἐπ. ἀπαρφ. παθ. ἀόρ. β' ἀντὶ ταρπῆναι τοῦ τέρπω βλ.λ.

ταρπόνη (ἡ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Περίπλ.Ἐρ. Θαλ.37,12 παραγίνονται σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, βαστάζοντες φορτία μεγάλα ἐν ταρπόναις ὡμαμπελίνων παραπλήσια, αὐτ.37,17.

ταρπός (ὁ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Πολυδ.7,174 εἴποις δ' ἂν πλέκειν ταρποὺς τάρπας· πρβλ. τερπός.

τάρριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ταρρός, τὸ ὑπεράνω τοῦ δίφρου περίφραγμα· Πολυδ.1,142 «τὸ δὲ ὑπεράνω αὐτοῦ περίφραγμα, ὃ σκύτει εἴωθε διαλαμβάνεσθαι, τάρριον».

τάρροθος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιτάρροθος βλ.λ. : Λυκόφρ.360 ἡ πολλὰ δὴ Βούδειαν Αἴθυιαν Κόρην ἀρωγὸν αὐδάξασα τάρροθον γάμων, αὐτ.400.

ταρρός (ὁ) ἀττ. ἀ. ταρσός βλ.λ.

ταρρῶ-όω ἀττ. ἀ. ταρσῶ βλ.λ.

ταρρώδης-ους-ες ἀττ. ἀ. ταρσώδης βλ.λ.

τάρρωμα-ατος (τὸ) ἀττ. ἀ. τάρσωμα βλ.λ.

ταρσαῖος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταρσὸν τῶν βλεφάρων, ὁ τοῦ ταρσοῦ : ταρσαῖος μῦς, - ταρσαῖοι ἀδένες.

ταρσαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, ἀπότοκος ὀρθοστασίας καὶ κοπώσεως, χαρακτηριζομένη διὰ πόνου κωλύοντος τὴν βάδισιν, πλατυποδίας καὶ βλαισοποδίας.

ταρσανάς (ὁ) (ἀραβ.) μσν. κ. δημ. κ. ἀρσανάς ναύσταθμος, νεώριον, ναυπηγεῖον.

ταρσεκτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὴ ἐκτομὴ τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδός.

ταρσιά (ἡ) ἀ. τρασιὰ βλ.λ.

ταρσιαῖος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ κόλπος ἢ πόρος, σωλὴν σχηματιζόμενος ἐκ συνενώσεως δύο αὐλάκων, ὧν ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἀστραγάλου, ἡ δὲ ἐπὶ τῆς πτέρνης.

ταρσικάριος (ὁ) παπ. κ. θαρσικάριος ὁ ὑφαίνων ταρσικὰ βλ.λ. ὑφάσματα.

ταρσικός-ή-όν (1) μτγν., πάπ. κ. θαρσικός ὁ ἐκ τῆς Ταρσοῦ προερχόμενος : Ἀέτ.15,1 Ταρσικὸν ἐλλύχνιον, Πάπ. λίνου ταρσικοῦ, αὐτ. λίνα θαρσικά· **2)** οἱ ταρσικοὶ ὡς οὐσ. ὄνομα σχολῆς τραγικῶν ποιητῶν : Διογ.Λ 4,58.

ταρσικός-ή-όν (2) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταρσὸν τοῦ ποδός : ταρσικαὶ διαρθρώσεις (ἀ. μεσοτάρσιοι), - ταρσικὰ ὀστᾶ (τὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ταρσοῦ).

ταρσικουφικός-ή-όν πάπ. ὁ κατάλληλος πρὸς ὕφανσιν ὑφασμάτων τῆς Ταρσοῦ : τ- ἱστός.

ταρσῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ ταρσοῦ τοῦ ἄκρου ποδός· **2)** ἰατρ. πάθησις τοῦ ταρσοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ταρσογενής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ γεννηθεὶς ἐν Ταρσῷ : Μητέρα ταρσογενῆ.

ταρσομετατάρσιος-ον νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. ἰνώδεις δέσμαι συνδέουσαι καὶ ἐνισχύουσαι τὰς μεταξὺ τῶν προσθίων ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδὸς καὶ τῶν πέντε μεταταρσίων διαρθρώσεις.

ταρσοπέδιλοι (οἱ) μσν. οἱ ἔχοντες ὑπὸ ἢ περὶ τοὺς ταρσοὺς πέδιλα : Ἑρμονιακ.Ἰλ.1236.

ταρσοπτωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πτῶσις ἢ ἰσοπέδωσις τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδὸς ἀποτελοῦσα ἐπώδυνον πλατυποδίαν.

ταρσορραφία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἄ. βλεφαρορραφία, ἡ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως βράχυνσις ἢ καὶ τελεία σύγκλεισις τῆς βλεφαρικῆς σχισμῆς.

ταρσός (ὁ) (τέρσομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. **ταρρός**, μτ. **ἑτερογ.** πληθ. **τὰ ταρσὰ** ('Οππ.Κυν.3,470) πλεκτόν τι, ἰδίᾳ πλέγμα καλαμωτόν, ἐφ' οὗ ξηραίνουσι τοὺς τυραύς, τὰς ὀπώρας. τυροβόλι· 'Ησ. «πλέγμα καλάμινον ἐφ' οὗ τοὺς τυροὺς ξηραίνουσι» : 'Οδ.Ι 219 **ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον** (Εὐστ. «πλέγμα καλάμινον ἐφ' οὗ τοὺς τυροὺς ξηραίνουσι»), Θεόκρ.11,37 **ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί**· ‖ γεν. καλάθιον : 'Αριστφ.Νεφ.226 **τὰ ἐξ οἰσύων πλέγματα**· **2)** οἱ συμπεπλεγμέναι ρίζαι : Θεόφρ. ΦΑἰτ.3,7,2 **οὐκ ἐνοχλεῖ γὰρ τῷ ταρρῷ διὰ τὴν βραχυρριζίαν**· **3)** πλέγμα ἐκ καλάμων, καλαμωτή, συνοικοδομουμένη μετὰ τῶν πλίνθων ὅπως συγκρατῇ καὶ συνδέῃ αὐτάς, τσατμάς : 'Ηρ.1,179 **ταρσοὺς καλάμων διαστοιβάζοντες**, Θουκ.2,76 **οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθόμενοι ἐν ταρσοῖς καλάμου πηλὸν ἐνίλλοντες ἐσέβαλλον ἐς τὸ διῃρημένον**· **4)** πᾶσα εὐρεῖα ἐπιφάνεια, οἷον τὸ πλατὺ τοῦ ποδός, ἡ κάτω ἐπιφάνεια τοῦ ποδός, τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνης μέρος, ἡ πατοῦσα : 'Ιλ.Λ 377 **οὐδ' ἅρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός**, 'Ιππ.'Αγμ.9, 'Ηρ. 4,37 **σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ**, Διογ.'Απ.6· ‖ ἡ παλάμη τῆς χειρός : αὐτ., Ρουφ. 'Ονομ.81, Σωρ.Κατ.22· **5)** γενικ. ὁ πούς, τὸ πόδι : 'Ανακρεόντ.35,4 **ἄκροις ταρσοῖς δρόμον ἐκτανύω**, 'Οππ.Κυν.3,470, Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,26 **σοβαρῶν ταρσῶν χρυσοφόρος σπατάλη**, 'Αγαθ.ΑΠ 9, 653· **6)** τὸ σφυρόν, ὁ ἀστράγαλος : Γαλ.Χρ.Μορ. 3,6· ‖ νεώτ. τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἄκρου ποδὸς τὸ μεταξὺ σφυρῶν καὶ μεταταρσίου· **7)** νεώτ. εἰδ. ἐπὶ ἵππων, ἡ ἄρθρωσις τοῦ ὀπισθίου ἄκρου τοῦ ἵππου, ἡ συνδέουσα τὴν κνήμην μετὰ τοῦ πήχεως· **8)** ἐν συνεκφ. μτ.γενικ. κωπῶν τὸ κατὰ τὸ ἄκρον τῆς κώπης πλατὺ μέρος, τὸ φύλλον τῆς κώπης : 'Ηρ.8,12 **ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων**· **9)** κ. ἀπολ. ἡ κώπη, τὸ κουπί : Εὐρ.ΙΤ 1346 **ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον**· ‖ ἐν περιληπτ. σημ. ἡ γραμμή, ἡ σειρὰ τῶν κωπῶν τῶν ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλοίου : Θουκ.7,40 **ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν**, Πολύβ.1,50,3, αὐτ.16,3,12 **ὁ δεξιὸς ταρσὸς τῆς νεώς**· ‖ **ταρσὸς πτέρυγος** τὸ πλατὺ τῆς ἀναπεπταμένης πτέρυγος : Μελέαγρ.ΑΠ 12, 144, Αἰλ.ΖΙ 2,1 **τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν**· ‖ κ. ἀπολ. ἡ πτέρυξ, τὸ φτερό: 'Ανακρεόντ.9, Διον.'Αλ.Ρωμ.4,63, 'Απολλωνίδ.ΑΠ 9,2,87 **ὑψιπετὴ τότε ταρσὸν ἀνὰ πλατὺν ἠέρ' ἀερθείς**· ‖ ἡ οὐρὰ τοῦ ταῶ : Μόσχ. 2,60· **10)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὀδόντων, ἡ σειρὰ τῶν ὀδόντων πρίονος : 'Οππ.'Αλ.5,202 **ταρσὸς ὀδόντων**· **11)** ἡ σῦριγξ τοῦ Πανός : 'Επιγρ. **ταρσῷ Πὰν ὁ μελιζόμενος**· **12)** ἡ ἄκρα τοῦ βλεφάρου μετὰ τῶν βλεφαρίδων : 'Ιππ.'Επιστ.23, Γαλ. Χρ.Μορ.10,7, Πολυδ.2,69· ‖ νεώτ. ἀνατ. ἰνῶδες ἐλαστικὸν πέταλον, κείμενον ἐντὸς ἑκατέρου βλεφάρου καὶ ἀποτελοῦν μίαν ἐκ τῶν στιβάδων.

ταρσοστροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκστροφὴ διατμηθέντος τμήματος τοῦ βλεφαρικοῦ ταρσοῦ ἐπὶ τραχώματος.

ταρσοτομία (ἡ) νεώτ ἰατρ. τομὴ τοῦ ταρσοῦ τῶν βλεφάρων κατὰ τὴν ἐγχείρησιν τῆς τριχιάσεως.

ταρσύνω σχόλ. τερσαίνω, ξηραίνω : Σχόλ.'Οππ. 'Αλ.1,431 **ταρσὸς σημαίνει δύο, τὸ πλατὺ τοῦ ποδὸς καὶ τὸ πτερόν, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ ταρσύνω τὸ ξηραίνω.**

ταρσῶ-όω κ. μσν., ἀττ. ταρρῶ ἐφοδιάζω διὰ ταρσοῦ, διὰ τοῦ πλατέος μέρους τῆς ἀναπεπταμένης πτέρυγος : 'Ιω.Λυδ.Μην.4,76 **τὸν 'Ερμῆν . . ταρσώσαντες πτεροῖς**· **2)** παθ. ἐπὶ ριζῶν δένδρου, ἐμπλέκομαι, περιπλέκομαι ὡς ταρσός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,23,3 **ἰσχυρῶς ἐρριζωμένων ἤδη καὶ ταρρουμένων**· ‖ ἐπὶ τῆς δικτυοειδοῦς περιπλοκῆς τῶν φλεβῶν : 'Ιππ.'Οστ.12 **περὶ τὴν ὅλην κεφαλὴν ἐκτετάρσωται** (πιθ.)· **3)** ἐπὶ φυτῶν πλατυφύλλων ἢ πτερωτὰ φύλλα ἐχόντων, πλατύνομαι, γίνομαι πλατύς : Γαλ.εἰς 'Ιππ. «τετάρσωνται· πεπλάτυνται» : Διοσκ.3,156 **τεταρσωμέναι μασχάλαι**· **4)** παθ. ταρσοῦμαι ἐπὶ πλοίου, ἔχω πλήρη ἀριθμὸν κωπῶν : Πολύαιν.3,9,38 **οὕτως ἀνείλκυσεν αὐτὰς τεταρσωμένας**· **5)** ρηματ. π. τάρσωμα.

ταρσώδης-ους-ες μτγν., ἀττ. **ταρρώδης** ἐπὶ ριζῶν, ὁ ὅμοιος ταρσῷ, ὁ κατὰ τρόπον ταρσοῦ πεπλεγμένος, ὁ πυκνῶς πεπλεγμένος, ὡς αἱ ρίζαι τῶν δένδρων περί τι, ἢ ὡς αἱ φλέβες ἐξαπλοῦνται ὡς πλέγμα ἢ δίκτυον : Θεόφρ.ΦΙ 6,7,4 **ρίζας ἔχει ἐπιπολαίους καὶ πολυσχιδεῖς καὶ ταρρώδεις**, αὐτ 8,2,3, Διόδ.Σ 3,22.

τάρσωμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ., ἀττ. **τάρρωμα** ὁ ταρσός, τὸ πλατὺ μέρος τῶν κωπῶν· ‖ κτ. πληθ. Πολυδ.1,98 «οἱ δὲ στίχοι τῶν κωπῶν, ταρσώματα καλοῦνται»· **2)** ἡ κωπηλασία· 'Αν.Βάχμ.1,382,8 «τάρρωμα· κωπηλασία· ταρρὸς δὲ καλεῖται ὁ στίχος τῶν κωπῶν, ἐπεὶ πτεροῖς ἐοίκασι» : 'Αριστφ. ἀπ.868· **3)** νεώτ. ἡ διὰ καλαμωτῶν ἢ ἄλλων πλεγμάτων συγκράτησις χώματος ἀπὸ τῆς καταρρεύσεως.

ταρσωτός-ή-όν μτγν. δ. γρ. τοῦ ταρσώδης βλ.λ.: Διόδ.Σ 3,22.

ταρτάνα δημ. κ. **νταρντάνα** ἡ ἀνεμότρατα βλ.λ.)· **2)** γυνὴ εὔσωμος κ. ρωμαλέα.

ταρτάρειος-α-ον κ. **ταρτάριος** κ. μσν. κ. νεώτ. (Φερεκ.Συρ.5, 'Ορφ.'Αλ.18,2) κ. **ταρτάρεος** ('Επιγρ.), ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθ. κ. ὁ δεινός, ὁ τρομερός, ὁ φρικώδης : Εὐρ.'Ηρ.907 **τάραγμα ταρτάρειον**, Λουκ.Φιλοψ.24 **ταρτάρειον τὸ μέγεθος**· ‖ ὡς κύρ. ὄν. ὁ κάτοικος τοῦ Ταρτάρου· Στέφ.Βυζ. ἐν Τάρταρος «ὁ οἰκήτωρ Ταρτάριος, καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου».

ταρτάρεος-α-ον 'Επιγρ. ἄ. ταρτάρειος βλ.λ.

ταρταρηφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τάρταρον, κόλασιν, σκότος : Γρηγ.Ναζ.237B.

ταρταρίζω μτγν. κ. μσν. τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους, τουρτουρίζω : Πλούτ.'Ηθ.948F **καὶ τὸ ριγοῦντα πάλλεσθαι καὶ τρέμειν, ταρταρίζειν**, Εὐστ. 'Ιλ.429,40 **Ταρτάρῳ, ἀφ' οὗ κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ τὸ ταρταρίζειν ἐπὶ τῶν ἄγαν ριγούντων λέγεται**, αὐτ.985,42.

ταρταρικός-ή-όν μσν. ἐπὶ νυκτός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν σκοτεινός, θεοσκότεινος : Φιλῆς 2,413.

ταρταρινισμός (ὁ) δημ. ἡ καυχησιολογία.

ταρτάρινος-ον μτγν. ὁ ταρτάρειος βλ.λ.: ΨΧρυσ. Λόγ.18,7,327 **ὦ φθόνε, πλοῖον πισσοειδές, ταρτάρινον.**

ταρταρῖνος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὀνομ. κωμικοτραγικοῦ ἐν μυθιστορήματι προσώπου παριστῶντος ἑαυτὸν ἥρωα ἀνυπάρκτων κατορθωμάτων, καταστὰν συνώνυμον τοῦ μωροῦ, καυχηματίου διὰ φανταστικὰς γενναίας πράξεις του, ψευδῶς γενναιοκάρδου, ψευτοπαλληκαρᾶ.

ταρτάριος-α-ον ἄ. ταρτάρειος βλ.λ. : Φερεκ. Σύρ.5, 'Ορφ.'Αλ.18,2, Θεμίστ.Λόγ.21,258Α **λῆροι δὲ οἱ ταρτάριοι δαίμονες**, Νόνν.Δ 44,261 **Ταρταρίην ἐλέλιζεν . . ἱμάσθλην**, Εὐστ.Πον.6,28.

ταρταΐτης (ὁ) **ὁ ἐν τῷ Ταρτάρῳ διατρίβων** : Κωμ.'Αδέσπ.1160.

τάρταρο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. **ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, τρύξ.**

ταρταρόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. κ. μον. ὁ ταρτάρειος βλ.λ. : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.489, Εὐδοκ.π. Bandin.Bibl.Med.I,229A.

ταρτἄρόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) ἐπών. τῆς 'Εκάτης, τέκνον τοῦ Ταρτάρου : 'Ορφ.'Αργ.977.

τάρταρος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. τάρταρος (ἡ) (Πίνδ.Π I,15, Νίκ.Θηρ.203) κ.έτερογ.κτ. πληθ. τὰ τάρταρα ('Ησίοδ.Θ 119) κ. δημ. σπαν. τὸ τάρταρον (Σχόλ.'Ιλ.I,312) ἄβυσσος σκοτεινή, βαθυτέρα τοῦ 'Αδου ὅσον ἡ γῆ ἀπέχει τοῦ οὐρανοῦ, τόπος τῆς καθείρξεως τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων κτλ. : 'Ιλ.Θ 13 μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα, 'Ησίοδ.Θ 807 Ταρτάρου ἠερόεντας πόντου τ' ἀτρυγέτοιο, 'Υμν.'Ερμ.256, αὐτ.374 πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν εἰς Τάρταρον εὐρύν· 2) ὁ κάτω κόσμος, ὁ 'Αδης : 'Ησίοδ.Α 255 ψυχὴ δ' 'Αϊδόσδε κατῆεν Τάρταρον ἐς κρυόενθ', Αἰσχ.Πρ.154,αὐτ.219 Τάρταρος μελαμβαθὴς κευθμών, αὐτ.Εὐμ.72· 3) ὁ τόπος τῶν κολαζομένων, ἡ κόλασις, ἀντίθ. 'Ηλύσια πεδία : Voss εἰς Βιργ.Γεωργ.I,36, Πρόδρ.I,254 μήπως καὶ μετὰ θάνατον καταδικάσουσίν σε εἰς σκώληκαν ἀκοίμητον, εἰς Τάρταρον, εἰς σκότος· ‖ δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὰ τάρταρα : ΜΜ νὰ πᾷς στὰ τάρταρα τῆς γῆς· 4) κ. ἐν προσωποπ. ὁ Τάρταρος ὡς καταχθόνιος θεότης, γεννήσας ἐκ τῆς Γῆς τὸν Τυφωέα : 'Ησίοδ.Θ 822· ‖ ὁμ. τὸν Κέρβερον : Σοφ.ΟΚ 1574 ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου.

ταρταροῦχος-ον πάπ. ἐπὶ θεῶν, ὁ κυβερνῶν, ὁ διοικῶν τὸν Τάρταρον, τὸν 'Αδην, τὴν κόλασιν : ταρταροῦχοι ἄγγελοι κολασταί.

ταρτἄρόφρουρος-ον πάπ. ὁ φρουρὸς τοῦ Ταρτάρου, τοῦ 'Αδου.

ταρταρῶ-όω κ. σχόλ. ῥίπτω, κρημνίζω εἰς τὸν τάρταρον, τὴν κόλασιν : 'Ακουσ.8J, ΚΔ Πέτρ.2,2,4 ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους, Σχόλ.'Ιλ.14,296· κ. παθ. : 'Ιω.Λυδ. Μην.4,158· 2) ρηματ.π.ταρτάρωσις.

ταρτἄρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Τάρταρον, ὁ φρικτός : 'Αθανάσ.2,702, 'Ανών.π. Σουΐδ. ταρταρώδης τιμωρία, 'Ιστ.Μονοθελ.727C τὰς πνιγηρὰς καὶ ταρταρώδεις κατακλείσεις.

ταρτάρωσις-εως (ἡ) (ταρταρῶ) μτγν., μσν. ἡ πρᾶξις τοῦ ταρταροῦν, τοῦ κρημνίζειν εἰς τὸν Τάρταρον : Φιλόδ.Εὐσ.60, Μιχ.'Ακομ.2,127,16.

ταρτημόριον (τὸ) μτγν., δωρ. ταρτᾱμόριον ('Επιγρ.) συντετμ. ἀντὶ τεταρτημόριον : Μάχ.π.'Αθήν. 13,582B ἂν γ' ἐλαδίου ταρτημόριά μοι . . προσενέγκῃς τρία, κόμισαι.

ταρτήμορον (τὸ) 'Επιγρ. ὄνομα μέτρου.

ταρτήσσιος-α-ον ὁ ἐκ Ταρτησσοῦ : 'Ηρ.4,192 τῇσι Ταρτησσίῃσι ὁμοιόταται, 'Αριστφ.Βάτρ.475 πνευμόνων τ' ἀνθάψεται Ταρτησσία μύραινα· ‖ κ.ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Ταρτησσοῦ: 'Ηρ.I,163.

ταρτίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. λεπτὸν τεμάχιον ἄρτου ἐπικεχρισμένον διὰ βουτύρου καὶ πολτώδους γλυκίσματος, μαρμελάδας.

ταρτουφισμός (ὁ) νεώτ. π. δημ. ἡ διαγωγὴ τοῦ Ταρτούφου, ἡ δι' ἠθικολογιῶν προσπάθεια ἀποκρύψεως ἐλαττωμάτων, ἡ ὑποκρισία.

ταρτοῦφος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὄνομα ἥρωος κωμῳδίας πρασωποποιοῦντος τὸν ἀνήθικον, ὅστις ὁμιλεῖ διαρκῶς περὶ ἀρετῆς, ἵνα ἐξαπατᾷ τοὺς ἁπλοϊκούς· δθ. ὡς προσηγ. ὁ ψευδευλαβής, ὁ ὑποκριτής· πρβλ. ταρτουφισμός.

ταρφέες (οἱ) πληθ. ἀρσ. τοῦ ταρφύς βλ.λ.

ταρφειός-ά-όν ἐπ. ὁ ταρφύς βλ.λ. : 'Ιλ.Μ 357 ταρφειαὶ νιφάδες, κάρυθες, αὐτ.359.

ταρφέως ἐπίρρ. συχνάκις, πολλάκις : Βακχ.12,86· πρβλ. ταρφύς.

ταρφήια 'Ησ. «ἐντάφια».

ταρφήμεναι ἐπ. ἀπαρφ. παθ. ἀορ. ἀντὶ ταρφθῆναι, τοῦ τέρπω βλ.λ.

τάρφος-ους (τὸ) ποι. πύκνωμα, πυκνὸν φύλλωμα : 'Ιλ.Ε 555 βαθείης τάρφεσιν ὕλης, αὐτ.Ο 606, 'Απολλ.Ρ 4,1238 μνιόεντα βυθοῖο τάρφεα.

ταρφύς-έος-εῖα-ύ, θηλ.κ. τορφύς (Αἰσχ.'Επτ.535), π.-Ομ. ἐν χρ. μ. τὸ ἀρσ. κ. οὐδ. ὁ πυκνός, ὁ σύμπεπυκνωμένος : 'Ιλ.Λ 387 ταρφέες ἰοί, αὐτ.Ο 472, 'Οδ.Χ 246, 'Ησίοδ.Θ 693 ταρφέες κεραυνοί, Αἰσχ. 'Επτ.535 ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ, αὐτ.Πέρσ.926 (πιθ.), Χρησμ.π.Λουκ.ΖΤραγ.31· ‖ τὸ οὐδ. ταρφέα ὡς ἐπίρρ. συχνάκις, πολλάκις : 'Ιλ.Μ 47, αὐτ. Ν 718 ταρφέα βάλλοντες, 'Οδ.Θ 379· ‖ 'Ησ. «ταρφέα· συνεχῆ. ξηρά. ὀξέα. τραχέα».

ταρχαίνω 'Ησ. «ταράσσω».

ταρχάνιον 'Ησ. «ἐντάφιον».

τάρχανον 'Ησ. «πένθος, κῆδος» (κῶδ. τέρχανον).

ταρχεύω 'Ησ. «ταρχύω».

τάρχη 'Ησ. «τάραξις».

ταρχηρός-ά-όν συντετμ. τ. τοῦ ταριχηρός βλ.λ. : Σοφ.άπ.531.

ταρχύω, μέλλ. ταρχύσω ('Ιλ.Π 456), έπ.άόρ. ταρχῦσα (Κόϊντ.I,801) κ. μέσ. ἀόρ. ἐταρχῡσάμην (Νόνν. Δ 37,96) κ. ἐπ. ταρχυσάμην ('Απολλ.Ρ I,83) κ. ἐπ παθ. ἀορ. ταρχύθην ('Αντιφιλ.ΑΠ 7,176) κ. ἐν μτχ. ταρχυθεῖσα (Λυκόφρ.369), παθ. παρακ. τετάρχῡμαι ('Επιγρ.), ἐνταφιάζω, θάπτω, κηδεύω σεμνοπρεπῶς : 'Ιλ.Η 85 ὄφρα ἑ ταρχύσωσι, αὐτ.Π 456, 'Επιγρ. θανοῦσαν . . τήνδ' ὑπὸ βῶλαν ταρχύσας· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : 'Απολλ.Ρ I,83 ὁππότε κάκείνους Λιβύῃ ἔνι ταρχύσαντα· κ. παθ. : Λυκόφρ. 369 οὐδ' ὑστάτην κεύθοντας ἐκ πυρὸς τέφραν κρωσσοῖσι ταρχυθεῖσαν (σχόλ. «ἐνταφιασθεῖσαν») ‖ κ. μτφ. : Φανί.ΑΠ.7,537 οὔνομα ταρχύω.

ταρῶ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀκλ. τὸ πρῶτον παίγνιον διὰ παιγνιοχάρτων, οὗ ἡ δέσμη περιελάμβανεν 78 χαρτία· 2) τίτλος βιβλίου τινὸς περιέχοντος ἀποκρυφικὰς διδασκαλίας.

τασάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τάσι βλ.λ.2).

τάσι (τὸ) (ἀραβ.) δημ., ὑποκορ. τασάκι μετάλλινον πλατύστομον κύπελλον, δι' αὗ πίνουσιν ὕδωρ, οἶνον κττ.· ‖ ἰδίᾳ δὲ τὸ εἰς τὰ τουρκικὰ λουτρὰ χρησιμοποιούμενον ἀβαθὲς δοχεῖον κατὰ τὴν λοῦσιν· 2) ἀβαθὲς κύπελλον διὰ τὴν τέφραν τοῦ σιγάρου, στακτοδοχεῖον, στακτοδόχη, πιατάκι τοῦ σιγάρου· 3) συνήθ. κτ. πληθ. ἑκάτερος τῶν ὀρειχαλκίνων δίσκων τοῦ κυμβάλου τῆς συγχρόνου ὀρχήστρας.

τασικινησία (ἡ) νεώτ. τάσις πρὸς κίνησιν, πρὸς πορείαν, ἣν δοκιμάζουσί τινες πάσχοντες ἐκ ψυχοπαθειῶν ἢ ἐξ ἐπιδημικῆς ἐγκεφαλίτιδος.

τάσις-εως (ἡ) (τείνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἔκτασις, τὸ τέντωμα : 'Ιπп.Διαίτ.37 τάσιν κοιλίης τῷ μαζοφαγεῖν εἰθισμένῳ, 'ΑριστΛ.ΖΜ 691a,1 καὶ ἐδεστῶν ἐν τῇ καταπόσει τῇ τάσει τοῦ οἰσοφάγου γίνεται ἡ χάρις, αὐτ.664a,32,· τάσις ἀερίων (ἡ πίεσις ἣν ἀσκοῦσιν ἐπὶ τῆς περιεχούσης αὐτὰ ἐπιφανείας),-τάσις ἀτμοῦ· ‖ ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἔχω, ἐπιδέχομαι ἔκτασιν, τέντωμα : 'ΑριστΛ.495b,23 τάσιν ἔχων καὶ ἐπὶ μῆκος καὶ ἐπὶ πλάτος, αὐτ.ΖΙ 515b,16· ‖ ἡ ἔπαρσις, ἡ ὕψωσις : Διοσκ.'Επιγρ. ΑΠ 12,42,3 βλέψον ἐς 'Ερμογένην πλήρει χερί, καὶ τάχα..στυγνὴν ὀφρύων λύσεις τάσιν· 2) ἐπὶ τῆς φωνῆς, ἡ ὕψωσις, ἡ ἰσχυροποίησις : Στωικ.άπ. 2,96 τάσεις τῆς φωνῆς· ‖ ὁμ. ἐν τῇ μουσικῇ, ἡ ὕψωσις τοῦ τόνου ἢ φθόγγου : Πλούτ.'Ηθ.1020B ἔστι γὰρ διάστημα ἐν μελῳδίᾳ πᾶν τὸ περιεχόμενον ὑπὸ δυοῖν φθόγγων ἀνομοίων τῇ τάσει· ‖ ἐπὶ τῆς ὀξείας τάσεως τοῦ τόνου : Διον.'Αλ. Συνθ.19 τάσεις φωνῆς αἱ καλούμεναι προσῳδίαι, 'Αθήν.2,53Α καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ' ὀξεῖαν τάσιν· 3) ἡ ἔντασις, ἡ δύναμις :

Πλούτ.Σύλλ.18 βελῶν τάσιν οὐ λαβόντων,'Απολλδ. Δαμ.Πο'λιορκ.28C κρίκαις πλαγίοις πρὸς τὴν τάσιν καταπησσομένοις· 4) νεώτ. μτφ. ἡ κίνησις πρός τι σημεῖον, ἡ κατεύθυνσις, ἡ ροπή, ἡ ὁρμή : ἔχει τάσιν πρὸς τὴν ψευδολογίαν· 5) νεώτ. είδ. ἐν τῇ ἠλεκτρολογίᾳ, ἡ διαφορὰ ἠλεκτρικοῦ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἀγωγοῦ τινος, προκαλοῦσα κίνησιν ἠλεκτρικοῦ φορτίου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον, διαφορὰ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως· 6) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἕλξις ἡ ἀσκουμένη κατά τι ἄκρον πρὸς ἀνάταξιν κατάγματος.

τάσκα (ἡ) δημ. κ. ντάσκα σάκκα, σακκίδιον.

τάς κεμπάπ(ι) (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἔδεσμα ἐκ κρέατος κεκομμένου εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ μαγειρευομένου μὲ λεπτῶς τετμημένα κρόμμυα.

τάσσιμο (τὸ) μαν. ἡ ὑπόσχεσις, ἡ εὐχή, τὸ τάξιμο : 'Ερωτόκρ.3,1461 ὀγιὰ νὰ ξετελειώσῃ τὸ τάσσιμο τοῦ γάμου ντης, 'Ερωφ.3,33.

τάσσω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. -ττω, μέλλ. τάξω (Αἰσχ.'Επτ.285) κ. μέσ. ἐν παθ. σημ. (ΠΔ"Εξ.29,43) κ. παθ. ταχθήσομαι (Διόδ.Σ 11,41) κ. παθ. μέλλ. β' ταγήσομαι ('Ορειβ.8,11), ἀόρ. ἔταξα (Αἰσχ.'Ικ.986) κ. μέσ. ἐταξάμην ('Ηρ.3,13, Θουκ.2,83) κ. παθ.ἀόρ. ἐτάχθην (Αἰσχ.Εὐμ.279) κ. παθ. ἀόρ. β' ἐτάγην (Πλούτ.'Ηθ 965B), παρακ. τέταχα (Ξεν.Οἰκ.4,5) κ. παθ. τέταγμαι (Πίνδ.Ο 2,30) κ. γ' πληθ. τετάχαται (Θουκ.3,13), ὑπερσυντ. ἐτετάχειν (Πολύβ.5,65,7) κ. παθ. ἐτετάγμην κ. γ' πληθ. ἐτετάχατο (Θουκ.5,6) κ. παθ. τετελ. μέλλ. τετάξομαι (Εὐρ.ΙΤ 1046, Θουκ. 5,71)· ἐπὶ στρατευμάτων κ. ἐπὶ πλοίων, θέτω, βάλλω εἰς τάξιν καὶ σειράν, τακτοποιῶ, παρατάσσω εἰς τάξιν μάχης : 'Ηρ 1,191 τάξας τὴν στρατιὴν ἅπασαν ἐξ ἐμβολῆς τοῦ ποταμοῦ, Αἰσχ. Πέρσ.366, Εὐρ.'Ηρακλ.676 μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας ;, Θουκ.4,9 ἔταξε τοὺς ὁπλίτας ὡς εἴρξων, ἢν δύνηται, Ξεν ΚΠ 1,6,43· ‖ κ. ἀπολ. : 'Ισοκρ.18,47 οὐδὲ μίαν παρέσχεν αὑτὸν ἡμέραν τάξαι τοῖς στρατηγοῖς· ‖ κ. παθ. παρατάσσομαι : 'Ηρ.9,66 οὐδένα κόσμον ταχθέντες (εἰς οὐδεμίαν τάξιν), Θουκ.2,84 κατὰ μίαν ναῦν τεταγμένοι (εἰς μίαν γραμμήν), αὐτ.6,67, Ξεν.'Αγ.1,2,15 ἐπὶ τεττάρων ταχθῆναι (εἰς τέσσαρας στίχους), αὐτ.'Ελλ.1,6,29, Εὔβουλ.67,4 ἐπὶ κέρως τεταγμένας· 2) ἀπολ. ἐν μτχ. τεταγμένος ὁ παρατεταγμένος, ὁ συντεταγμένος, ἀντίθ. ἄτακτος : Θουκ.2,81 αἱ μὲν Ἕλληνες τεταγμένοι τε προσῆσαν, Ξεν.'Απομν.3,1,7 πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα τεταγμένον ἀτάκτου· κ. μτφ. : Διόδ.Σ 49,12 τὸ ἐν τῷ τεταγμένῳ ὄν· 3) κ. μέσ. (συνήθ.π.Θουκ.) συντάσσομαι, παρατάσσομαι εἰς μάχην : Θουκ.1,48, αὐτ.2,20, αὐτ.2,83 ἐτάξαντο κύκλον τῶν νεῶν (εἰς σχῆμα κύκλου), αὐτ.3,78, αὐτ.3,77, αὐτ.4,11,αὐτ.5,68 ἐτάξαντο οὐ πάντες ὁμοίως· ‖ κ. ἐν χρ. μτβ.: Εὐρ.'Ηρακλ.664 στρατὸν καθίζει τάσσεταί θ' ὃν ἦλθ' ἔχων, Θουκ.2,90 ἐπὶ τεσσάρων ταξάμενοι τὰς ναῦς· 4) θέτω, βάλλω εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, τοποθετῶ τινά που : 'Ηρ.1,80 τὰς δὲ καμήλους ἔταξε ἀντία τῆς ἵππου τῶνδε εἵνεκεν, Εὐρ.Φοίν. 749, Ξεν.ΚΠ 2,1,9 τάττομεν δέ, .. ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· ‖ τοποθετῶ τινα εἰς θέσιν τινὰ ἐν τῷ στρατῷ : Λυσ 31,9, Λυκοῦργ.43 μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς· ‖ κ. παθ. τοποθετοῦμαι : 'Ηρ.1,84 τῇ οὐδεὶς ἐτέτακτο φύλακος· οὐ γὰρ ἦν δεινόν, αὐτ.7,212 οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν, Αἰσχ.Πέρσ.381· ‖ ὁμ. ἐν φρ. ἐς (τὸ) πεζὸν ἢ ἐς τὸ ναυτικὸν τετάχθαι κττ., ὑπηρετῶ ἐν τῷ πεζικῷ ἢ ἐν τῷ ναυτικῷ : 'Ηρ.7,21 οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, αὐτ.7,81, αὐτ.7,203 τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων· ‖ κ.μτ. γενικ.: Λυσ. 14,11, αὐτ.16,15 ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. : Εὐρ. 'Ικ.657, Πλάτ.Φαῖδρ.247A τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι ἐν τῷ τῶν δώδεκα ἀριθμῷ τεταγμένοι θεοὶ ἄρχοντες ἡγοῦνται κατὰ τάξιν· ‖ συχνὰ μτ. ἐμπροθ. προσδ. : 'Ηρ.8,85 κατὰ μὲν δὴ 'Αθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (ἀπέναντί τινος), αὐτ.9,15, Σοφ. 'Αντ.142 ἐφ' ἑπτὰ πύλαις ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους, Θουκ.2,70 λόγους προσφέρουσι περὶ ξυμβάσεως τοῖς στρατηγοῖς τῶν 'Αθηναίων τοῖς ἐπὶ σφίσι τεταγμένοις, αὐτ.3,13, αὐτ 3,78, Ξεν.'Αν.2,3. 19 μόνος τῶν κατὰ τοὺς Ἕλληνας τεταγμένων οὐκ ἔφυγον, αὐτ.3,2,17, αὐτ.Οἰκ.4,19, αὐτ.'Ελλ.7,2,4, Πολύβ.1,34,4 τ- ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρως, αὐτ.2,67,2· 4) μτφ. διορίζω εἰς ὡρισμένην θέσιν, οἷον στρατιωτικήν, πολιτικήν : Ξεν.'Ελλ.7,1,24 ὥστε ἄρχοντας ἔταττον οὕστινας ἐκεῖνος κελεύοι, αὐτ.ΚΠ 8,6,17 ἄνδρα ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον, Πλάτ.Λύσ.209B τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπὶ τοῦτο τάττουσιν, 'Ισοκρ.5,151 ἐπὶ δὲ τὰς πράξεις σὲ τάττουσι, Πάπ. ἀξιῶ σε τάξαι με ἐπί τινος· ‖ τάσσω ἐμαυτὸν ἐπί τι ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν τινά, ἔργον τι : Ξεν.'Απομν.2,4,6 ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλλεῖπον τῷ φίλῳ, Πλάτ.Πολ.371C,Δημ.143 οὐδ' ἐφ' ἓν τούτων πώποτ' ἐμαυτὸν ἔταξα· ‖ παθ. διορίζομαι εἴς τι ἔργον : 'Ηρ.2,38, αὐτ.5,109 εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι, Αἰσχ. Πέρσ.298, Εὐρ.'Ιων 1040 ἡμεῖς ἐφ' ᾧ τετάγμεθ' ἐκπονήσομεν, Σοφ.'Ηλ.709 οἱ τεταγμένοι βραβῆς, 'Αριστφ.'Ορν.637, Ξεν.ΚΠ 4,6,1 οἱ . . ἐπὶ τῷ τὰ ὅπλα παραλαμβάνειν τεταγμένοι, Δημ.363 πρέσβεις ταχθέντες, αὐτ.1,4,24, Πολύβ.15,27,7 ὁ πρὸς γράμμασι τεταγμένος (ὁ γραμματεύς), αὐτ.3,12,5, Πλούτ.Κλεομ.38 τὸν ἐπὶ τῆς σφαγῆς τεταγμένον Πάπ. οἱ πρὸς ταῖς φυλακαῖς τεταγμένοι· 5) μτφ. συνήθ. μτ. αἰτ. αὐτοπαθ. ἀντων. βάλλω, κατατάσσω εἴς τινα κλάσιν, λογοριάζω ἐπί τι, συγκαταλέγω : Ξεν.'Απομν.2,1,7, αὐτ.2,1,8 οὐδαμῶς γε τάττω ἐμαυτὸν εἰς τὴν τῶν ἄρχειν βουλομένων τάξιν, αὐτ.2,1,11, Πλάτ.Πολιτ.289E, Δημ.302 ἐν πᾶσιν ἐμαυτὸν ἔταττον (πανταχοῦ), Διον.'Αλ.Ρωμ.8,47 σὺν ἐμοὶ τάξασα σεαυτήν· μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Αἰσχίν.1,142 τὸν Ὅμηρον ἐν τοῖς . . σοφωτάτοις τῶν ποιητῶν εἶναι τάττομεν· κ. παθ. : Θουκ.3,86 πρὸς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων . . ξυμμαχίαν ἐτάχθησαν· 5) κ. μτ. αἰτ. πράγμ. θέτω τι κατά τινα τάξιν : 'Ηρ.7,36 οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, Εὐρ.'Ηλ.908 τίνα μέσον τάξω λόγον ;, Ξεν.ΚΠ 3, 3,45 αὐτ.'Απομν.3,1,9 πρῶτον μὲν καὶ τελευταῖον τὸ κάλλιστον τάττειν,'Αριστλ.Μεταφ.1026b,15 τὴν σοφιστικὴν περὶ τὸ μὴ ὂν ἔταξεν, αὐτ.ΗΝικ.1099b,7, Γαλ.16,521 οὐκ εὐλόγως τὸ τοιοῦτον σημεῖον ἐν τοῖς φρενικοῖς τάττει, Σωρ.2,60 τοὺς πόδας κατ' εὐθὺ τοῦ στομίου τῆς ὑστέρας τάσσειν (τοῦ ἐμβρύου), Πάπ. τάξας ἀπὸ μὲν δύσεως μίαν θυρίδα φωτὸς ἕνεκεν, Γεωπ.2,26,1 μὴ κατὰ ἄνεμον τῶν οἰκημάτων τάττειν τὴν ἅλω· κ. παθ. : Ξεν. 'Απομν.3,1,7 ἐπειδὰν δὲ ταχθῇ κάτω μὲν καὶ ἐπιπολῆς τὰ μήτε σηπόμενα, Πλάτ.Νόμ.631D, Διον. 'Αλ.Ρωμ.2,48· ‖ μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. προσδ., βάλλω, κατατάσσω τι εἴς τι : 'Αθήν 1,21A ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι· 6) μτ. ἀπαρφ. κ. ἐπιθ. ὁρίζω, λέγω, ὅτι εἶναί τι : Πλάτ.Νόμ.728A ἅπερ ἂν . . αἰσχρὰ εἶναι καὶ κακὰ τάττῃ· κ. παθ. : αὐτ.Πολιτ.305B τά τε δίκαια ταχθέντ' εἶναι καὶ ἄδικα· 7) διορίζω, προσδιορίζω, διατάσσω, προστάζω : 'Αριστλ.Πολιτ. 1262b,6 τάττει τὰ περὶ τὰ τέκνα· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Λάχ.199A ὁ νόμος οὕτω τάττει, 'Αριστλ.Η Νικ.1119b,17 οὕτω τάττει ὁ λόγος· κ. παθ. : Σοφ. Αἴ.528 ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν, 'Αριστφ.'Εκκλ.766, Ξεν.ΚΠ 1,2,5 ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὑτοὺς

μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας, αὐτ.8,5,4, Ἀριστλ.ΖΓ 744b,18 τῆς τροφῆς ἡ βελτίστη τέτακται τοῖς ἐλευθέροις· 8) μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. παραγγέλλω, διορίζω, διατάσσω τινὰ νὰ πράξῃ τι: Ἡρ.3,25 Ἑλλήνων μὲν τοὺς παρεόντας αὐτοῦ τάξας ὑπομένειν, Σοφ.ΟΚ 639, Εὐρ.Ἑκ.223 ἡμᾶς δὲ πομπούς καὶ κομιστῆρας κόρης τάσσουσιν εἶναι, Ξεν.Ἀν.3,1,25 ὑμεῖς τάττετ' αὐτόν με ἡγεῖσθαι, αὐτ.ΚΠ 7,3,1· ‖ κ. παθ., ἐνίοτε τοῦ ἀπαρφ. παραλειπομένου: Ἡρ.4,133 ἡ δὲ Σκυθέων μία μοῖρα ἡ ταχθεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην φρουρέειν, Αἰσχ.Εὐμ.279, αὐτ.639 ὅς περ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην, Εὐρ.Ἀλκ.49 τοῦτο γὰρ τετάγμεθα [ποιεῖν], αὐτ.Ἱκ.245 κόσμον φυλάσσουσ' ὅντιν' ἂν τάξῃ πόλις [φυλάσσειν], Ξεν.ΚΠ 4,5,11 ὁ δὲ ταττόμενος πορεύεσθαι ἔφη· ‖ κ. παθ., μτ. ἐμπροθ. προσδ. τόπου κτλ.: Ἡρ.3,62 καὶ ὁ ἐπ' Αἴγυπτον ταχθεὶς [κῆρυξ]· κ. μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ.: Ἡρ.2,124 διαπεραιωθέντας δὲ τὸν ποταμὸν πλοίοισι τοὺς λίθους ἑτέροισι ἔταξε ἐκδέκεσθαι, Ξεν.ΚΠ 1,5,5· κ. ἀπροσ.: Σοφ. Φιλ.1181 ἴωμεν.., ἵν' ἡμῖν τέτακται [ἰέναι], Θουκ. 3,22 οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν, Ξεν.Λακ.11,6 τοῖς δὲ ἕπεσθαι τέτακται· 9) ἐπὶ φόρων, ἐπὶ πληρωμῆς χρημάτων, ὁρίζω ποσόν τι ρητόν, ἐπιβάλλω: Ἀνδοκ.4,11, Δημ.690 τότε μὲν γὰρ τῷ κυρίῳ τῶν φόρων γενομένῳ τάξαι Ἀριστείδῃ οὐδεμιᾷ δραχμῇ πλείω τὰ ὑπάρχοντα ἐγένετο, Ἐπιγρ. ταῖσδε ἔταξαν οἱ τάκται· ὁμ. μτ. δοτ. κ. αἰτ.: Ξεν.Ἑλλ.1,5,4 οἱ δὲ ταῦτ' ἐπήνουν καὶ ἐκέλευον αὐτὸν τάξαι τῷ ναύτῃ δραχμὴν Ἀττικήν· κ. μτ. ἀπαρφ.: Θουκ.1,19 χρήματα τοῖς πᾶσι τάξαντες φέρειν· κ. μτ. γενικ.: Θουκ. τάξαντες ἀργυρίου πολλοῦ· κ. παθ.: Ἡρ.3,97 φόρον ἐτάχθησαν φέρειν [ἐπεφορτίσθησαν νὰ πληρώνωσι φόρον], Πλάτ.Πολ.551Β τὸ ταχθὲν τίμημα, Ἀριστλ. Πολιτ.1272a,14 τὸ τεταγμένον εἰσφέρειν· 10) κ. μέσ. ἀναλαμβάνω νὰ πληρώσω, συμφωνῶ, συναινῶ: Ἡρ.3,13 φόρον τε ἐτάξαντο καὶ δῶρα ἔπεμπον [μὲ φόρου πληρωμὴν ἐπεφόρτισαν ἑαυτούς], αὐτ.4,35, Θουκ.1,101, αὐτ.1,117 χρήματα ταξάμενοι κατὰ χρόνους ἀποδοῦναι [συμφωνήσαντες νὰ πληρώσωσιν ἐκ διαλειμμάτων]· ‖ μέσ. συμβιβάζομαι μετ' ἄλλου τινὸς ὡς πρὸς τὴν ἐν ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ πληρωμὴν χρέους: Θουκ.3,70 ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν [ὅπως πληρώσωσιν εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν διορίαν]· ‖ κ. μέσ. ὡς ἐνεργ.: Ἡρ.3,89 ἐτάξατο φόρους οἱ προσιέναι· ‖ πάπ. ἀποδίδω, ἀπατίνω, ἐξοφλῶ, πληρώνω: τῆς δὲ τιμῆς τάξονται παραχρῆμα τὸ δ' μέρος, τὸ δὲ λοιπὸν ἐν ἔτεσι γ'· 11) μέσ. γεν. ὁρίζω, συμφωνῶ: Πλάτ.Πολ.416Ε ταξαμένους.. δέχεσθαι μισθὸν τῆς φυλακῆς, αὐτ.Νόμ.743Β, Πάπ. τέταγμαι ποιμέσιν, οἵ μοι δώσουσιν τιμήν· κ. μτ. ἀπαρφ.: Πολύβ.18,7,7· 12) κτ. μτχ. παθ. παρακ. ὁ ὡρισμένος, ὁ διωρισμένος, ὁ προδιαγεγραμμένος: Ἡρ.2,41 ἐπεάν δὲ σαπῇ καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, Εὐρ.Βάκχ.723 αἱ δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα, Ξεν.ΚΠ 2,4 πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, αὐτ.3,3,4, Πλάτ.Νόμ.810Β ἐν τοῖς τεταγμένοις ἔτεσι, αὐτ.Κριτ.50D οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι [νόμοι], αὐτ.Πολ.404Α, Ἰσοκρ.9,9 περὶ τούτων δηλῶσαι μὴ μόνον τοῖς τεταγμένοις ὀνόμασιν [τοῖς παραδεδεγμένοις], αὐτ.13,12, Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.37,6 νὺξ τὰ τεταγμέν' ἀπέχει, - παρῆλθεν ἡ τεταγμένη προθεσμία· 13) ἐπὶ ποινῆς, ἐπιβάλλω, ὁρίζω: Ἀριστφ.Σφ.1420 ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι, ἣν ἂν σὺ τάξῃς, Πλάτ.Νόμ.876C, Δημ.500 μεγάλας τάττουσιν οἱ νόμοι τιμωρίας, Λυκοῦργ. 65 ἐκεῖνοι γὰρ οὐ τῷ μὲν ἑκατὸν τάλαντα κλέφαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον· ‖ ὁμ. κ. μέσ.: Ἡρ.2,65 τὴν ἂν ἱρέες τάξωνται [ζημίην]· 14) ἐπιβάλλω νόμους: Πλάτ.Νόμ.772C οὓς ἔταξεν αὐτοῖς ὁ νομοθέτης [νόμους]· 15) ρηματ.π. τάξις, τάγμα, ταγή, ταγός, τακτός, τακτέον, τακτικός.

τατᾶ κ. τάτα, κλητ., τέττα βλ.λ.: Μυρῖν.ΑΠ 11,67 λέγε πᾶσι τατᾶ.

ταταλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν φοῖνιξ ὁ δακτυλοφόρος.

τᾰτᾰλίζω μτγν. καλῶ, φωνάζω τινὰ τατᾶ, κολακεύω, θωπεύω: Ἡρώνδ.1,60, αὐτ.6,77.

τάτας (ὁ) δημ. κ. τατάς, λ. παιδική, ὁ πατήρ.

τᾱτῶμαι-άομαι δωρ. ἀντὶ τητῶμαι βλ.λ.

τᾶτες ἀ. τῆτες βλ.λ.

τᾶτί μτγν. κλητ. προσφών. ὑπὸ δούλου πρὸς τὴν δέσποιναν αὐτοῦ: Ἡρώνδ.5,69.

τᾰτικός-ή-όν [τείνω] γλωσσ. ἐν χρ. τὸ αὐδ. τατικόν τὸ δεινόν, τὸ φοβερόν.

τάτλας (ὁ) δημ. κ. τάτουλας τὸ φυτὸν δατοῦρα.

τᾰτός-ή-όν ὁ ὃν δύναταί τις νὰ ἐκτείνῃ, νὰ τεντώσῃ: Ἀριστλ.ΖΙ 519a,32.

τατουάζ (τὸ) [γαλλ.] δημ. δερματοστιξίο βλ.λ.

τατουϊσμός (ὁ) [γαλλ.] νεώτ. ἀ. τατουάζ βλ.λ.

τάτουλας (ὁ) ἀ. τάτλας βλ.λ.

τάττω ἀττ. τ. τοῦ τάσσω βλ.λ.

τατύρας (ὁ) μτγν. ἀνατολικὸν ὄνομα τοῦ φασιανοῦ: Παμφίλ.π.Ἀθήν.5,387Ε ὁ φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται· πρβλ. τέταρος, τέτραξ.

ταῦ κ. νεώτ. τὸ δέκατον ἔνατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, τὸ Τ βλ.λ.: Ἱππ.Κεφ.Τρωμ. 1, Πλάτ.Κρατ.394C· 2) νεώτ. ἐργαλεῖον τεχνικῶν σχεδιάσεων ἔχον σχῆμα τοῦ (Τ)· ‖ ἐν φρ. σύνδεσις ταῦ ἢ ἐν σχήματι ἁπλοῦ ἢ διπλοῦ ταῦ σύνδεσις δοκῶν, σωλήνων κτπ.· ‖ δοκὸς ταῦ σιδηρᾶ δοκὸς ἔχουσα ὁμοίαν ὡς ἄνω διατομήν.

ταυειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα κεφαλαίου ταῦ: ταυειδὴς παράταξις.

ταῦλα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἀ. τάβλα βλ.λ.: Δουκάγγ.

ταυληροῦντα Ἡσ. «ἱμάντο, Ἡρακλέων».

ταυλίζω μσν. κ. ταβλίζω πεττεύω: Εὐστ.1396.

ταυραία (ἡ) Σουΐδ. -ὄργανόν τι πνευστὸν ἐκ δέρματος ταύρου.

ταυράριος (ὁ) γλωσσ. πιθ. ταυροκαθάπτης, ταυρομάχος.

ταυραφέτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ προμηθεύων ταύρους εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν ταυροκαθαψίων βλ.λ.· 2) Ἐπιγρ. ὁ ἀπολύων ταύρους πρὸς ἀγῶνας καὶ ὁ διανέμων εἰς τοὺς παρισταμένους καὶ τὸν λαὸν τὰς σάρκας ἑνὸς τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι θανατωθέντων.

ταυρεασταί (οἱ) Ἐπιγρ. Ἐφέσου οἱ προσκυνηταὶ τοῦ Ποσειδῶνος.

ταυρεία (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ ταύρειος, ἡ δορά, τὸ δέρμα τοῦ ταύρου, τοῦ βοός: Λοβεκ.Παραλ.453· 2) εἶδος τυμπάνου κεκαλυμμένου διὰ δέρματος: Γεωπ.14,25,3 ἱκανὸς δὲ ἐκ τῶν κροτάλων καὶ ἐκ τῆς ταυρείας ψόφος ἐκφοβῆσαι τούτους [τοὺς κολοιούς]· 3) μάστιξ ἐκ δέρματος ταύρου: Ἀρτεμίδ.Ὀνδ.1,70, Φώτ. ἐν λ. μάραγνα· πρβλ. Κόντ. ἐν Ἀθηνᾷ 4,326.

ταυρεῖναι (αἱ) Ἐπιγρ. εἶδος ὑποδημάτων ἐκ δέρματος ταύρου: ταυρεῖναι γυναικεῖαι δίπελμοι.

ταύρειος-α-ον κ. νεώτ., ποι. θηλ. -είη, κ. ταύρειον-ον [Εὐρ.Ἑλ.1582] ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταῦρον, ὁ τοῦ ταύρου: Αἰσχ.Ἑπτ.44 ταύρειος φόνος, Σοφ.Τρ.518 ταύρεια κέρατα, Εὐρ.Ἑλ.1555, Θεόκρ.27,71 ὃς δ' ἐπὶ ταυρείας ἀγέλας κεχαρημένος εὐνᾶς, Ὀρφ.ἀπ.79 βρίμας ταυρείους, Γαλ.10,597, Σωρ.2,14 ταύρειον στέαρ, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,30 εἰς ἅμμα κατὰ τοῦ ταυρείου μετώπου τοὺς δακτύλους ἐπιπλέξας, - ταύρειον δέρμα· 2) ὁ πεποιημένος ἐκ δέρματος ταύρου: Ἰλ.Κ 258 ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔ-

θηκεν ταυρείην, αὐτ.Ν 161 βάλεν.. κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην, ταυρείην, Ὀνήσανδρ.10,4 **ταύρειοι ἱμάντες**· 3) τὸ θηλ. ταυρεία ὡς οὐσ. βλ.λ.

ταυρειών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. ἄ. ταυρεών βλ.λ.

ταυρελάτης (ὁ) (ἐλαύνω) μτγν. ὁ ἐλαύνων βοῦς, βουκόλος· 2) ειδ. ἐν Θεσσαλίᾳ, ἱππεὺς λαμβάνων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ ταυροκαθάψια βλ.λ., ἔφιππος ταυρομάχος : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,543 ταυρελάτης χορὸς ἀνδρῶν· πρβλ. Ἡλιόδ.Αἰθ.10,30.

ταυρέλαφος (ὁ) μτγν. τιθασὸς Ἰνδικὸς ταῦρος: Κοσμ.11· || ἀγριόν τι ζῷον τῆς Αἰθιοπίας : Αἰλ. ΖΙ 17,45.

ταυρελέφας-αντος (ὁ) μτγν. κ. μαν. ζῷόν τι π. Ἰνδοῖς κατὰ μὲν τὸ δέρμα, τὸ χρῶμα καὶ τὸ μέγεθος ὅμοιον πρὸς ἐλέφαντα, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα ὁμοιάζον πρὸς ταῦρον : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.3,11, Νικηφ.Ποτρ.9,19.

ταυρεόμορφος-ον πάπ. ταυρόμορφος βλ.λ.

ταύρεος-α-ον ὁ ταύρειος βλ.λ. : Ὀρφ.ἀπ.168,14 **ταύρεα κέρατα**, Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.37,16 **τὰ ταύρεα τύμπανα**, Ἐπιγρ. **ταυρέα κόλλα**, Πάπ. **ταύρεα ζωστήρια**· 2) ἐν Βοιωτίᾳ, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, διότι κτ. Τζέτζην ἐν τοῖς θυσίαις προσέφερον αὐτῷ ταύρους, ἢ κτ. ἄ. διότι παρεῖχε τοῖς ταύροις κατὰ τὰ παράλια νομὴν : Ἡσίοδ.Α 104.

ταυρεών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. Ἐπιγρ. **ταυρειών** ὄνομα μηνὸς ἐν Κυζίκῳ : Ἡρώνδ.7,86.

ταυρηδόν ἐπίρρ. δίκην ταύρου, ὡς ταῦρος : Ἀριστφ.Βάτρ.804 **ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω**, Πλάτ.Φαίδ.117Β **ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον** (ἀγριοκοιτάξας).

ταυρηλάτης (ὁ) (ἐλαύνω) πάπ. ὁ ταυρελάτης.

ταυριανός-ή-όν μτγν. ἀστρ. ὁ ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ ταύρου γεννηθεὶς : Βασ.1,129, Καισάρ.988· πρβλ. κριανός, σκορπιανός.

ταυριάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. **ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ὁ** ἐπιστάτης τῶν ταύρων καλόγηρος.

ταυρίδιον (τὸ) Σουΐδ. ὑποκορ. τοῦ ταῦρος.

ταυρίζω γλώσσ. τοῦ τείνω βλ.λ. : Ἀν.Ὀξ.2,417.

ταυρικός-ή-όν πάπ. ὁ τοῦ ἢ τῶν ταύρων : Πάπ. ζεύγη ταυρικά· 2) πάπ. τὸ ταυρικὸν ὡς.οὐσ. ζεῦγος ταύρων, βοῶν, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὸ ζευγάρι.

ταυρινάδαι (οἱ) Ἐπιγρ. συντεχνία σκυτέων.

ταυρίνδα Ἡσ. «φολλικὴ παιδιὰ παρὰ Ταραντίνοις».

ταυρίνη (ἡ) μσν. εἶδος ὑποδήματος : Ἰουστιν.Ἔδικτ.9,15· πρβλ. ταυρεῖναι.

ταύριος (ὁ)· ἄ. ταύρεος βλ.λ.2), ἐπών. τοῦ Ποσειδῶνος· Σουΐδ.

ταυριῶ-άω δ. τ. τοῦ ταυρῶ βλ.λ.

ταυροβόας (ὁ) ὁ μυκώμενος ὡς ταῦρος, ὁ ἔχων φωνὴν ταύρου : Ὀρφ.Ὕμν.9,3.

ταυροβόλιον (τὸ) Ἐπιγρ. Περγαμ. θρησκευτικὴ τελετὴ ἀγομένη κατὰ πρῶτον ἐν Περσίᾳ πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τῶν Περσῶν Μίθρα.

ταυροβόλος-ον Ἐπιγρ. ὁ καταβάλλων, ὁ φονεύων ταύρους : **ταυροβόλος τελετὴ** (καθ' ἣν ἔθυον ταύρους πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄττιος, τὸ ταυροβόλιον)· 2) τὸ θηλ. **ταυροβόλος** ἐπών. τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Ἄνδρῳ· Σουΐδ.

ταυροβόρος-ον μτγν. ὁ καταβιβρώσκων ταύρους, ταυροφάγος : Ἀρχί.ΑΠλ.4,94 **μηκέτι ταυροβόροιο βαρὺ βρύχημα λέοντος πτήσσετε**.

ταυρογαστρικός-ή-όν Ἐπιγρ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ βίρρος, ὄνομα ἱματίου.

ταυρογάστωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὴν γαστέρα ὀγκώδη ὡς ὁ ταῦρος· || κ. μτφ. ὁ ὑπερμεγέθης : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.4,52 **ἴσως με λεύσσων,.. ταυρογάστορα καὶ στερρόγυιον**.

ταυρογενής-οῦς-ές ἀμφ. ἐπώνυμ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἐκ ταύρου γεννηθείς : Ὀρφ.ἀπ.297.

ταυρόδερμος-ον μσν. ὁ πεποιημένος ἐκ δέρματος ταύρου : Τζέτζ.Ὁμ.Ἀλλ. εἰς Ἰλ.Π 79 **ταυρόδερμος ἀσπίς**.

ταυροδέτις-ιδος (ἡ) ἡ δένουσα ταύρους : Ἀγαθ. ΑΠ 6,41 **ταυροδέτις βύρσα**.

ταυρόδετος-ον ὁ δεδεμένος, ὁ πηχθείς, ὁ σχηματισθεὶς ἐκ δέρματος ταύρου : Εὐρ.ἀπ.472,7 **ταυρόδετος κόλλα** (δ.γρ.).

ταυροδιδαξία (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐκγύμνασις ταύρων.

ταυροδράκαινα (ἡ) πάπ. μυθολ. ζῷον κατὰ τὸ ἥμισυ ταῦρος, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν δράκων (πιθ.).

ταυροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ταῦρον : Στράβ.17,3,5.

ταυροθήρας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. **ποικιλία κυνῶν** ἐκ τῶν **λειοτρίχων**, μπούλ **τέρριερ**.

ταυροθηρία (ἡ) Ἐπιγρ. Λαρίσ. ἡ διὰ θήρας ταύρου τελουμένη μετ' ἀγωνιστικῶν ἢ ἀκροβατικῶν ἀσκήσεων ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος.

ταυρόθρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἐκπέμπων φωνὴν ταύρου : Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.270.

ταυροθύσια (τὰ) Ἐπιγρ. ἡ θυσία ταύρου.

ταυρόθυτος-ον (θύω) ὁ γινόμενος κατὰ τὴν θυσίαν ταύρου : Ὀρφ.Ἀργ.614 **ταυροθύτους λοιβάς**.

ταυροθυτῶ-έω Ἐπιγρ. θυσιάζω ταῦρον ἢ ταύρους· πρβλ. βουθυτῶ, ταυροκτονῶ.

ταυροκαθάπτης (ὁ) Ἐπιγρ. ταυρομάχος.

ταυροκαθάψια (τὰ) Ἐπιγρ., σχόλ. ἑορτὴ τελουμένη ἰδίᾳ ἐν Θεσσαλίᾳ, Σμύρνῃ, Σινώπῃ πρὸς σύλληψιν ἀγρίου ἢ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀγωνιστῶν ἐξαγριωθέντος ταύρου μετὰ διαφόρων ἐν τῷ ἀγῶνι ἀκροβατικῶν ἐπὶ τοῦ ταύρου ἀσκήσεων, ταυρομαχία : Σχόλ.Πινδ.Π 2,78.

ταυροκάθαψις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. Ρώμ. τὰ ταυροκαθάψια βλ.λ. (ἐκτὸς ἂν -άθαψιν ἀντὶ -αθάψιον).

ταυροκάρηνος-ον μτγν. ἐπὶ ἐλέφαντας, ὁ ἔχων κεφαλὴν ταύρου : Νόνν.Δ 26,317.

ταυροκένται (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ τοὺς ταύρους κεντοῦντες, διὰ νύξεων ἐρεθίζοντες.

ταυροκέρκουρος (ὁ) πάπ. κ. Σουΐδ. εἶδός τι ποταμίου πλοίου.

ταυρόκερως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων κέρατα ταύρου: Εὐρ.Βάκχ.100 **ταυρόκερων θεὸν στεφάνωσέν τε δρακόντων στεφάνοις**, Εὐφορ.14, Ὀρφ.Ὕμν.52,2.

ταυροκέφαλος-ον Ἐπιγρ. σχόλ. ὁ ἔχων κεφαλὴν ταύρου : Σχόλ.Λυκόφρ.1237.

ταυρόκολλα (ἡ) μτγν. κ. μαν. ἡ ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν, δερμάτων κατασκευαζομένη κόλλα : Πολύβ.6.23,3, Διοσκ.3,87, Γαλ.12,832, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ. 10,23,6, Παῦλ.Αἰγ.7,3.

ταυρόκολλον (τὸ) γλωσσ. ἡ ταυρόκολλα βλ.λ.

ταυροκολλώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ταυρόκολλαν : Διοσκ.1,67, αὐτ.4,170.

ταυρόκρανος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων κρανίον, κεφαλὴν ταύρου, ὁ ταυροκέφαλος : Εὐρ.Ὀρ.1378 **ὠκεανὸς ταυρόκρανος**, ΑΠλ.4,126 **ὁ ταυρόκρανος, ἡ πλάνη τῶν σωμάτων**.

ταυροκράτης (ὁ) Ἡσ. «Γάνδαρος παρ' Ἰνδοῖς».

ταυρόκτονος-ον (κτείνω) μτγν παθ. ὁ φονευθεὶς ὑπὸ ταύρου : Ἀμμών.129V

ταυροκτόνος-ον (κτείνω) κ. σχόλ. ἐνεργ. ὁ φονεύων, ὁ κατασπαράσσων ταύρους, ταυροφόνος: Σοφ.Φιλ.400 **ταυροκτόνοι λέοντες**, Λυκόφρ.1167, Σχόλ.Λυκόφρ.47.

ταυροκτονῶ-έω θυσιάζω ταύρους : Αἰσχ.Ἑπτ 276 **ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν**, Σοφ.Τρ.760.

ταυρολέτωρ-ορος (ὁ,ἡ) (ὄλλυμι) μσν. ὁ καταστρέφων, ὁ ἀφανίζων ταύρους : Κ.Μανασσ.Χρον. 25 **ταυρολέτωρ λέων**.

ταυρομαχία (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἡ ταύρων ἢ ἡ μετὰ ταύρων μάχη· πρβλ. ταυροκαθάψια· || νεώτ. ἱσπανικὸν ἐν στίβῳ ἀγώνισμα μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἐξηγριωμένου ταύρου.

ταυρομαχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταυρομαχίαν, ὁ τῆς ταυρομαχίας.

ταυρομάχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μαχόμενος, ἰδ. κτ. ἐπάγγελμα, πρὸς ταῦρον ἐν ταυρομαχίᾳ βλ.λ.

ταυρομαχῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ταυρομάχος.

ταυρομέτωπος-ον ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἔχων μέτωπον ἢ πρόσωπον ταύρου : Ὀρφ.45,1.

ταυρόμορφος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφήν, ἔκφρασιν ταύρου : Εὐρ.Ἴων 1261 ὄμμα πατρὸς ταυρόμορφον (Κηφισοῦ), Φίλ.2,160, Ἀθήν.11,476A ἐν δὲ Κυζίκῳ καὶ ταυρόμορφος ἵδρυται, Πάπ. κάνθαρος ταυρόμορφος.

ταυρόνους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἔχων ταύρου νοῦν, βλάξ, βοϊδοκέφαλος : Τζέτζ.Ἰλ.155,5.

ταυροπάρθενος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἐπίθ. τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀγήνορος Εὐρώπης, διότι ἁρπαγεῖσα ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐν σχήματι ταύρου ἀπὸ τῆς Φοινίκης ἤχθη εἰς τὴν ἀντιπέραν πρὸς δυσμὰς νῆσον Κρήτην· κτ. ἄ. ἐπίθ. τῆς Ἰοῦς μετσμορφωθείσης ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς ταῦρον : Λυκόφρ.1292.

ταυροπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ἐπὶ τῶν μελισσῶν, ὁ ἐκ τοῦ ταύρου γεννηθείς : Θεόκρ.Σύρ.3.

ταυροπόλα (ἡ) ἄ. ταυροπόλος βλ.λ. : Σοφ.Αἶ.172 ἦ ῥά σε ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις.

ταυροπόλευτος-ον μσν. ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἀροθείς, ὁ καλλιεργηθεὶς ὑπὸ ταύρων : Κ Μανασσ. Χρον.348 ταυροπολεύτους ἀρούρας.

ταυροπόλια (τὰ) μτγν. ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος : Μέν.Ἐπιτρ.234.

ταυροπόλιον (τὸ) μτγν. ναὸς τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος ἐν Ἰκαρίᾳ : Στράβ.14,1,19· **2)** κτ. πληθ. τὰ ταυροπόλια βλ.λ.

ταυροπόλος (ἡ) κ. ταυροπόλα (Σοφ.Αἶ.172) ἐπώνυμ. τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτε διότι ἐτιμᾶτο διὰ θυσιῶν ταύρων, εἴτε διότι ἐλατρεύετο ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ ὡς ὑπερασπίζουσα καὶ προστατεύουσα τὴν χώραν, εἴτε διότι ὀχουμένη ἐφέρετο ὑπὸ ταύρων, εἴτε διότι ἐφόνευσε τὸν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἀφεθέντα κατὰ τοῦ Ἱππολύτου ταῦρον : Εὐρ.ΙΤ 1457 τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι ταυροπόλον θεάν, Ἀριστφ.Λυσ.447 εἴ τἄρα νὴ τὴν ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει· ‖ ὁμ. ἐπώνυμ. τῆς Ἀθηνᾶς· Ἡσ. «ταυροπόλοι· ἡ Ἄρτεμις καὶ ἡ Ἀθηνᾶ».

ταυροπόλος (ὁ) ἐπώνυμ. τοῦ Ἀπόλλωνος: Στράβ. 16,3,2· ‖ ὁμ. τοῦ Ἡλίου: Ἐπιγρ.· πρβλ. ταυροπόλος (ἡ).

ταυρόπους-ποδος-ουν ἐπὶ ποταμίου τινὸς θεοῦ, ὁ ἔχων πόδας ταύρου : Εὐρ.ΙΑ 275.

ταυροπρόσωπος-ον μτγν. σχόλ. ὁ ἔχων πρόσωπον ταύρου, ταυροειδές : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,168 ταυροπρόσωπος ναῦς, Πάπ. τ- θεός.

ταῦρος (ὁ) κ. μον. κ. νεώτ. ἄρσην βοῦς πρὸς ὀχείαν ἐπιτήδειος, ταυρί· π. Ὁμ. ἰδίᾳ ὁ προσφερόμενος πρὸς θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι : Ἰλ.Ρ 389 ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην λαοῖσιν δώῃ τανύειν, Αἰσχ.Ἀγ.1126 ἄπεχε τῆς βοὸς τὸν ταῦρον (προμάντευμα τῆς Κασσάνδρας περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ)· ‖ μτφ. ὁ φονεὺς παραβάλλεται πρὸς ταῦρον ὅστις ὑπὸ οἴστρου περιδεὴς γενόμενος τρέπεται εἰς φυγὴν πρὸς ἐρημίαν : Σοφ.ΟΤ 4,478 φοιτᾷ γὰρ ὑπ᾽ ἀγρίαν ὕλαν ἀνά τ᾽ ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος· **2)** ἱερεὺς τοῦ Ταυρείου Ποσειδῶνος : Ἀθήν.10, 425C παρὰ δὲ Ἐφεσίοις οἱ οἰνοχοοῦντες ἤθεοι τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἑορτῇ ταῦροι ἐκαλοῦντο· **3)** κ. νεώτ. ἀστρον. ἀστερισμὸς τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, κείμενος ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ : Εὐδοξ. π. Ἱππάρχ.1,2,10, Ἀρατ.167· **4)** μτγν. τὸ μεταξὺ τῶν ὄρχεων καὶ τοῦ πρωκτοῦ διάστημα, ἡ κοχώνη : Πολυδ.2,173, Γαλ.14,706· **5)** τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον· Φώτ.· **6)** τὸ πέος· Σουΐδ.

ταυρόσκυλος (ὁ) νεώτ. εἶδος μολοσσοῦ κυνός, ὁμοιάζοντος ἐν μικρογραφίᾳ πρὸς ταῦρον.

ταυροσφάγος-ον κ. μσν. ὁ σφάζων, ὁ θυσιάζων ταύρους, ἰδίᾳ ἐν θυσίᾳ, ὁ ταυροκτόνος, ἢ ὁ καθ᾽ ὃν σφάζονται, θυσιάζονται ταῦροι : Σοφ.Τρ.608 ταυροσφάγος ἡμέρα (ἡμέρα θυσιῶν), Λυκόφρ.47 ταυροσφάγος λέαινα.

ταυροσφαγῶ-έω κ. σχόλ. σφάζω ταῦρον, ἰδίᾳ ἐν φρ. ταυροσφαγῶ ἐς σάκος κόπτω τὸν λαιμὸν τοῦ ταύρου καὶ τὸ αἷμα δέχομαι εἰς τὸ κοῖλον ἀσπίδος : Αἰσχ.Ἑπτ.43 ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνθετον σάκος, Σχόλ.Ἀριστφ.Λυσ.189.

ταυροῦμαι-όομαι παθ. γίνομαι ἄγριος ὡς ταῦρος, ἐρεθίζομαι, ἐξαγριώνομαι : Αἰσχ.Χο.275 ἀνταποκτεῖναι λέγων ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυρούμενον, Εὐρ.Βάκχ.922 τεταύρωσαι γὰρ οὖν· ‖ ὁμ. ἐν φρ. ταυροῦμαι ὄμμα τινὶ ρίπτω ἄγριον βλέμμα πρός τινα, προσβλέπω τινὰ θυμωδῶς, ἀγριοκοιτάζω : Εὐρ.Μήδ.92 εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην (σχόλ. «ὡς ὁ ταῦρος θυμικὸν καὶ φοβερὸν ὁρῶσαν καὶ ἄστοργον, οὐχὶ μητρικόν»)· **2)** ἐνεργ. Ἡσ. «ταύρωσον· ταῦρον ποίησον».

ταυροφάγος-ον ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἐσθίων ταῦρον : Σοφ.ἀπ.668· ‖ μτφ. ἐπὶ τοῦ Κρατίνου· Φώτ. «ταυροφάγον· τὸν Διόνυσον Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ· ἀντὶ τοῦ ὅτι τοῖς τὸν διθύραμβον νικήσασι βοῦς ἐδίδοτο· ἢ τὸν ὠμηστήν, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἐπὶ τὸν Κρατῖνον μετήνεγκε τοὔνομα Ἀριστοφάνης» : Ἀριστφ.Βάτρ.357 μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ᾽ ἐτελέσθη.

ταυροφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ταῦρον, ὁ φαινόμενος ὡς ταῦρος : Διον.Περ.642.

ταυρόφθαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς ταύρου, βοϊδομάτης : Ἡφαιστ.Ἀστρ.2,2· **2)** τὸ ταυρόφθαλμον ὡς οὐσ. εἶδος φυτοῦ : Ἀπούλ.79.

ταυρόφθογγος-ον ὁ φθεγγόμενος, ὁ μυκώμενος ὡς ταῦρος: Αἰσχ.ἀπ.57,8 ταυρόφθογγοι μῖμοι (ἦχοι μιμούμενοι τὸν μυκηθμὸν τῶν ταύρων).

ταυροφόνος-ον ὁ φονεύων ταύρους, ὁ ταυροσφάγος : Πινδ.Ν 6,40 ταυροφόνῳ τριετηρίδι τίμασε Ποσειδάνιον ἂν τέμενος (ἑορτήν, ἐν ᾗ ἐσφάζοντο ταῦροι), Ὀρφ.Ὕμν.14,2 ταυροφόνος λέων, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 11,60· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους : Θεόκρ.17,20 ἀντία δ᾽ Ἡρακλῆος ἕδρα σφιν ταυροφόνοιο ἵδρυται (δ.γρ.).

ταυροφόντης (ὁ) μσν. ὁ ταυροφόνος βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.193.

ταυροφόρος-ον κ. λεξ. ἐπὶ νομισμάτων, ὁ φέρων ἐγκεχαραγμένην τὴν μορφὴν ταύρου : Ἐπιγρ. ταυροφόρα τετράχμα· **2)** ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον κατὰ τὴν πρῷραν ὡς σύμβολον ὁμοίωμα κεφαλῆς ταύρου : Πολυβ.1,83 ἔστι δέ τινα πλοῖα Λύκια, λεγόμενα κριοὶ καὶ τράγοι, ὡς εἰκάζειν ὅτι τοιοῦτόν τι πλοῖον καὶ ταῦρος ἦν ὁ τὴν Εὐρώπην ἀπαγαγών, Στεφ.Βυζ. ἐν λ. ταυρόεις.

ταυροφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων φυήν, φύσιν ἢ μορφὴν ταύρου : Νόνν.Δ 7,153 ταυροφυὴς κερόεντι τύπῳ μορφούμενος ἀνήρ.

ταυροχόλια Ἡσ. «ἑορτὴ ἐν Κυζικῷ» (sic).

ταυρώ-οῦς (ἡ) ἐπών. τῆς Ἀρτέμιδος· Ἡσ. «Ταυρώ· ἡ ἐν Ταύροις Ἄρτεμις»· πρβλ. ταυροπόλος.

ταυρῶ-άω ἐπὶ θηλείας βοός, ἐφίεμαι τοῦ ταύρου, φέρομαι μετ᾽ ἐπιθυμίας πρὸς συνουσίαν : Ἀριστλ.ΖΙ 572a,31 αἱ βόες ταυρῶσιν (δ.γρ. -ιῶσιν).

ταυρώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. ἀντὶ ταυροειδής βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.222 ταυρώδεα λεύσσων.

ταυρών-ῶνος (ὁ) μτγν. ὄνομα μηνὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ : Πτολ.Ἡμερολ.9,7.

ταυρῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ταυρωπὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 32,69· **2)** πάπ. ἐπίθ. τῆς Ἴσιδος ἐν Σαμοθράκῃ.

ταυρωπός-όν (ὤψ), θηλ. ταυρῶπις ὁ ἔχων ὄψιν ταύρου, ταυροειδής : Ἴων Χ 9, Ὀρφ.Ὕμν.29,4

ταυρωπὸς Διόνυσος, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22 **τοὺς ποταμοὺς.. ταυρωποὺς ἀναπλάττουσιν** (δ.γρ.)· ‖ τὸ οὐδ. ταυρωπόν ὡς ἐπίρρ. ὡς ὁ ταῦρος : Φίλ.1,602 ταυρωπὸν ἀποβλεψάμενοι.

ταυρωτικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ταῦρον· Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.31 «ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κέρασιν ἐχρῶντο ἐν τῇ πόσει ἀντὶ ποτηρίων, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι εἴρηται, ἢ διὰ τὸ ταυρωτικόν, τουτέστιν τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἰσχύν».

ταυρώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) μτγν. ἄ. ταυρωπὸς βλ.λ. : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22 (δ.γρ. ταυρωποὺς).

ταῦς ὁ μέγας, ὁ πολύς : Πλάτ.Θεαίτ.175C **κεκτημένος ταῦ χρυσίον** (διόρθ. ἀντὶ τ' αὖ πολὺ χρυσίον)· πρβλ. ταῦσας.

ταῦσας 'Ησ. «μεγαλύνας, πλεονάσας»· πρβλ.ταῦς.

ταύσιος-α-ον ἄ. τηΰσιος βλ.λ.

ταῦτα πληθ. οὐδ. τῆς δεικτικῆς ἀντων. **οὗτος** αὕτη τοῦτο βλ.λ.

ταὐτά κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ αὐτά.

ταύτᾳ ἐπίρρ. δωρ. τ. ἀντὶ ταύτῃ βλ.λ.

ταὐτάζω λεξ. τὰ αὐτὰ λέγω, φλυαρῶ, **τευτάζω** βλ.λ.· Φώτ.

ταυτακισμός (ὁ) νεώτ. σχῆμα λόγου, καθ' ὃ αἱ λέξεις μιᾶς φράσεως ἄρχονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου· πρβλ. ταυτόγραμμον.

ταύτες 'Επιγρ. αἰτ. πληθ. ἀντὶ ταύτας τῆς δεικτικῆς ἀντων. οὗτος αὕτη τοῦτο βλ.λ.

ταύτῃ ἐπίρρ. κ. δωρ. τ. ταύτᾳ, κωμ. ταυτηΐ δοτ. ἑν. θηλ. τῆς δεικτικῆς ἀντων. οὗτος αὕτη τοῦτο βλ.λ., ἐν χρ. ὡς ἐπίρρ., οὕτω, τοιουτοτρόπως : 'Αριστφ.'Ιππ.271 **ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ**.

ταυτηΐ ἐπίρρ. οὕτω, τοιουτοτρόπως, ταύτῃ : 'Αριστφ.'Ιππ.271 **ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτηΐ πεπλήξεται**, αὐτ.Θεσμ.1221.

ταυτί ἐπιτετ. ἀττ. τ. μετὰ τοῦ προσχηματισμοῦ ι ἀντὶ ταῦτα.

ταὐτίζω μτγν. κ. μσν., νεώτ. κ. ταυτ- καθιστῶ τι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς ἄλλο, ἀναφ. πρὸς λέξεις θεωρῶ ὡς συνώνυμον : Εὐστ.8,33 **ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς οὐχ, ὡς εἴρηται, ταὐτίζουσι θυμὸν καὶ ὀργήν, ἀλλὰ διαφορὰς αὐτῶν οἴδασι**, - ταυτίζουσιν ἀνόμοια πράγματα· κ. παθ. : Πρόκλ.Παρμ.1008Β. **ἓν εἰσι καὶ ταὐτίζονται**, - **ταυτίζονται αἱ ἀντιλήψεις μας**· 2) ρηματ.π. ταὐτισμός.

ταὐτισμός (ὁ) (ταὐτίζω) μσν., νεώτ. κ. **ταυτ-** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταυτίζω, ἡ ἐξομοίωσις : Νικ.Χων.Χρον.199D· πρβλ. Κόντ.ἐν 'Αθηνᾷ 1,181.

ταὐτό κ. νεώτ., ἰων. τωυτό, ἀττ. κ. νεώτ. **ταὐτόν** κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ αὐτό(ν), ἓν καὶ τὸ αὐτό, ἐντελῶς τὸ ἴδιον : φρ. **ταὐτὸν εἰπεῖν, ὡς ἂν ἐλέγομεν, σὰν νὰ λέμε, μὲ ἄλλα λόγια**.

ταυτο- κ. νεώτ. πρῶτον συνθετικὸν δηλωτικὸν ταυτότητος ἢ ἐπαναλήψεως ἢ ἀπολύτου ὁμοιότητος, οἷον ταυτόαιμος, ταυτοβουλία, ταυτόσημος ταυτολογία, ταυτοφωνία.

ταὐτόαιμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ αἵματος συγγενής : ΚΜανασσ.Χρον.6123.

ταὐτοβουλία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ταυτότης βουλήσεως, ἡ κοινὴ θέλησις : Κύριλλ.6,601C, 'Αναστ. Σιν.'Οδ.48Β, Μάξ.'Ομολ.2,45Β.

ταὐτογενής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, τῆς αὐτῆς ὁμοταξίας ὤν : ΚΜανασσ.Χρον. 5947, αὐτ.6603, Νικ.Χων.Χρον.191.

ταὐτογνωμονῶ-έω μσν. κ. νεώτ. ἀμτβ. ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην, ὁμοφρονῶ, συμφωνῶ, ἀντίθ. ἑτερογνωμονῶ : ΚΜανασσ.Χρον.2282.

ταὐτογνωμοσύνη (ἡ) μσν. ἡ ταυτότης, ὁμοιότης γνώμης : Μετοχ.ΘΣύμμικτ.444,9.

ταὐτογνώμων-ονος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην, ὁ ὁμογνώμων : Μιχ.'Ακομ.1,348.

ταυτογράμματος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταυτόγραμμον βλ.λ.

ταυτόγραμμον (τὸ) νεώτ. ἐπὶ στίχου ἢ ποιήματος, εἶδος παρηχήσεως, καθ' ὃ ἅπασαι αἱ λέξεις ἄρχονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ γράμματος.

ταὐτογραφῶ-έω μσν. ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γράφω : Εὐστ.45,46.

ταὐτόδοξος-ον μτγν., νεώτ. κ. ταυτ- ὁ τῆς αὐτῆς ὢν γνώμης, δοξασίας, ὁ ὁμόδοξος, ἀντίθ. **ἑτερόδοξος** : Κοισόρ.1025.

ταὐτοδύναμος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἢ ὁμοίαν δύναμιν ἢ τὴν αὐτὴν σημασίαν : Νικ.Χων. Χρον.191Β **τὸ σύμφωνόν τε καὶ ταὐτοδύναμον**, 'Ιω.Μον. ἐν 'Αν.Βοασσ.4,462 **Πνεῦμα ἅγιον ταὐτοθελές, ταὐτοδύναμον**.

ταὐτοδυναμῶ-έω σχόλ. ἐπὶ λέξεων, εἶμαι τῆς αὐτῆς ἢ ὁμοίας δυνάμεως, εἶμαι ἰσοδύναμος, ἔχω τὴν αὐτὴν σημασίαν, σημαίνω τὸ αὐτό : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.162.

ταὐτοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ τὸ αὐτὸ εἶδος, τὴν αὐτὴν μορφὴν ἔχων : Δαμάσκ.'Αρχ.340, Κύριλλ. 'Αλ.Περὶ 'Αγ.Τριάδ.3,491 **αἱ τρεῖς ὑποστάσεις ἐν τῇ ἁγίᾳ τριάδι . . ταὐτοειδεῖς ἀλλήλαις, εἰς ἕν τι τὸ ἀνωτάτω συνθέουσι κάλλος**, αὐτ.5,553.

ταὐτοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ὡσαύτως, ὁμοίως : Δαμάσκ.'Αρχ.349.

ταὐτοέπεια (ἡ) 'Ησ. «ταυτολογία», Σουΐδ.

ταὐτοεπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταὐτολόγος βλ.λ. : Κύριλλ.'Αλ.1,661Α.

ταὐτοεπῶ-έω μτγν. ταυτολογῶ : Κύριλλ.'Αλ.'Ησ. 4,522 **τὴν βούλησιν τοῦ θεοῦ καὶ πατρός, . . καὶ ἡμῖν ταὐτοεποῦντες ἀπηγγέλκασι**, Φώτ., Σουΐδ.

ταὐτοεργία (ἡ) μτγν. τὸ αὐτὸ πράττειν, ταυτότης ἢ ἑνάτης ἐν τῇ ἐνεργείᾳ : Κύριλλ. εἰς 'Ιω.5,5, 531 **θεὸς ἐκ θεοῦ κατὰ φύσιν εἰς ταὐτοβουλίαν καὶ .. ταὐτοεργίαν ἀναβαίνει τῷ φύσαντι**.

ταὐτοεργῶ-έω μτγν. πράττω ἢ ἐργάζομαι τὸ αὐτὸ ἔργον, πράττω, ποιῶ τὸ αὐτό : Κύριλλ.9,180C, αὐτ.Νηστ.4,103 **ταὐτοεργεῖ ἡ ἁγία τριάς**.

ταὐτόζηλος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν ζῆλον ἢ ὁ τὰ αὐτὰ ζηλῶν, ὁ τὸ αὐτὸ ἔργον μετὰ ζήλου μετερχόμενος : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,102 **ὡς μὴ τῷ δεσπότῃ ταὐτόζηλος δείκνυσθαι**.

ταὐτοθελής-οῦς-ές μσν. ὁ τὴν αὐτὴν θέλησιν ἢ γνώμην ἔχων, ὁθ. **τὸ ταὐτοθελές** ὡς οὐσ. ἡ ταυτοβουλία βλ.λ. : 'Ιω.Μον. ἐν 'Αν.Βοασσ.4,162.

ταὐτόθρους-ουν μτγν. ὁ πανταχοῦ ἐξ ἴσου, ὁμοίως ἠχῶν, ταυτόφωνος : Κύριλλ. εἰς 'Ιω.6,624 **παρὰ τοῖς ἀλλογενέσι ταὐτόθρους διέσπαρτο λόγος**.

ταὐτόθυμος-ον μσν. ὁ τὸν αὐτὸν θυμόν, τὴν αὐτὴν διάθεσιν ἔχων, ὁμόθυμος : ΚΜανασσ.Χρον.2234.

ταὐτοῖος-α-ον μτγν. ὁ ὁμοιάζων ἢ προσεγγίζων τὴν ταυτότητα, περίπου ὁ αὐτός, ὁ ἴδιος : Δαμάσκ.'Αρχ.350, αὐτ.439.

ταὐτοκίνητος-ον μτγν. ὁ κινούμενος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὁ τὴν αὐτὴν κίνησιν ἔχων, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν αὐτὴν φοράν, κίνησιν, ὤθησιν : Διον.'Αρεοπ.Οὐρ.'Ιεραρχ.7,2,70 **πρώτας οὐσίας τῆς οἰκείας αὐτοκινήτου καὶ ταὐτοκινήτου . . τάξεως ἀρρεπῶς ἀντέχεσθαι**.

ταὐτοκλινής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ αὐτὸ κλῖμα εὑρισκόμενος, ὁ ὢν εἰς τὸ αὐτὸ γεωγραφικὸν πλάτος : Στράβ.2,1,16 **μόλις γὰρ ἂν ταὐτοκλινεῖς εἶεν τοῖς κατ' 'Αμισόν**, αὐτ.17,3,8.

ταὐτόλεκτος-ον μσν. ὁ αὐτὸς πρὸς τὸ λέγειν : Στουδ.Θεόδ.163Α **ἔσται τὸ περιπατεῖν ὡς τὸ μὴ περιπατεῖν ταὐτονάητον καὶ ταὐτόλεκτον**.

ταὐτολεξία (ἡ) μσν. ἡ ταυτολογία : Λεόντ. ἐν Mai.Collect.Vat.7,127.

ταὐτολόγημα-ατος (τὸ) μσν. ἡ ταυτολογία : Εὐστ.948,56.

ταὐτολογία (ἡ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. ταυτ- ἐπανάληψις τοῦ ἤδη ρηθέντος, ἡ ἐν ὁρισμῷ ἐπανάληψις **τῆς ὁριστέας ἐννοίας** εἴτε ρητῶς, εἴτε διὰ συνωνύ-

μων ἐκφράσεων : Διον.'Αλ.Συνθ.23 ταὐτολογίας τινὰ δόξαν παρέχειν, .Φίλ.1,529, Κοϊντιλ.8,3,50, Πλούτ.'Ηθ.504D, Στουδ.Θεόδ.75B· || νεώτ. τὸ νὰ λέγη τις τὰ αὐτὰ δι' ἄλλων φράσεων.

ταυτολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ταυτολογίαν.

ταὐτολογικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ταυτολογίας, διὰ ταυτολογίας : Εὐστ.122,6.

ταὐτολόγος-ον μτγν., νεώτ. κ. ταυτ- ὁ τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνων ὃ καὶ πρότερον εἶπεν : ΑΠ 9,206 ταὐτολόγων κανόνων φεῦ πληθύος.

ταὐτολογῶ-έω μτγν.κ.μσν., νεώτ. κ.ταυτ- λέγω τὰ αὐτά, εἶμαι ταυτολόγος, ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτὰ δι' ὁμοίων ἢ παρεμφερῶν λέξεων ἢ ἐκφράσεων : Πολύβ.1,1,3 περὶ τῶν καλῶς καὶ πολλοῖς εἰρημένων ταὐτολογεῖν, αὐτ.1,79,7, Στράβ.12,3,27 εἰ καὶ ταὐτολογήσομεν τὸν λόγον· κ. ἀπολ. : Πολύβ. 36,12,2, Φιλόδ.Ποιημ. ἐν 'Ηρακλ.994,30, 'Ερμογ.Εὑρ. 3,15, Κύριλλ. εἰς 'Ιω.1,14,930 ἐπείπερ ἐστὶ πνεῦμα ἐμόν, ταὐτολογήσει δὴ πάντως, Φώτ.Βιβλ.38,8,19 ταὐτολογεῖ τὰ πλεῖστα.

ταὐτόματον (τὸ) (ἐκ κράσεως τοῦ τὸ αὐτόματον) ἀττ. τὸ κατὰ συμβεβηκός, κατὰ περίστασιν, δθ. ἀπὸ ταὐτομάτου ἐκ περιστάσεως, κατὰ συμβεβηκός, κατὰ τύχην, ἀπροσδοκήτως, ἀνελπίστως, ἄξαφνα : Θουκ.6,36.

ταυτομέρεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἣν κέκτηνται ὀργανικαί τινες ἑνώσεις νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς διαφόρους χημικὰς ἐπιδράσεις ὡς εἰ εἶχον δύο διαφόρους συντακτικοὺς τύπους.

ταυτομερής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει περιεχόμενος, ἐπὶ νευρῶνος συζευκτικοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ διάφορα μέρη ἐμπεριέχονται εἰς τὸ αὐτὸ ἡμιμόριον τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

ταὐτόμετρος-ον μσν. ὁ τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὢν : ΚΜανασσ.Χρον.3894 ταὐτομέτροις μέτροις.

ταὐτομήκης-ους-ες μτγν. ὁ τοῦ αὐτοῦ μήκους ὤν, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ μῆκος, τὸ ἴδιο μάκρος, ἰσομήκης. || δ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ τετράγωνος, οἷον 4Χ4=16 : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,18.

ταὐτονόητος-ον μσν. ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ νοητός, φανερός : Στουδ.Θεόδ.163A.

ταὐτόνοια (ἡ) μσν. ταυτότης ἐννοίας, σημασίας : Εὐστ.1530,21 ταὐτόνοιά ἐστιν ἐν τῷ «ἐνθάδε αὖθι», ὁ αὐτὸς γὰρ νοῦς ἐν ἀμφοῖν.

ταὐτονομία (ἡ) μσν. ταυτότης γνώμης : Εὐνόμιος ἐν Mai.Coll.Vet.7,71(a)A.

ταὐτόνομος-ον μσν. ὁ τὸν αὐτὸν νόμον, κανόνα ἀκολουθῶν : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.1,70 πλουτήσασα ταὐτόνομον κειμένη τελευταία.

ταὐτοούσιος-ον μσν. κ. ταὐταύσιος ὁ ἔχων τὴν ἰδίαν οὐσίαν, ὁμοούσιος : 'Επιφάν.1,920B.

ταὐτοπάθεια (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ τὸ αὐτὸ πρόσωπον εἶναι ἐν ταὐτῷ τὸ ἐνεργοῦν καὶ τὸ πάσχον, αὐτοπαθὴς σημασία : 'Ηρωδιαν. ἐν 'Αν.'Οξ.3,271 ἢ ἐμαυτοῦ καὶ ἢ σαυτοῦ καὶ ἢ ἑαυτοῦ εὐθείας οὐκ ἔχουσι διότι ταὐτοπάθειαν δηλοῦσιν, ΕΜ 67,44· 2) μσν. κ. νεώτ. τὸ πάσχειν τὰ αὐτά, τὸ ὑφίστασθαι τὴν αὐτὴν τύχην μὲ ἄλλον ἢ ἄλλους : Νικήτ.Εὐγ.2,54 λέγοις τὰ σαυτοῦ ταὐτοπάθειαν λέγοις, Στουδ.Θεόδ. 181A, αὐτ.291D· 3) μτγν. κ. μσν. εἰδ. ἐν τῇ ἐκκλ. γλ. ἡ εἰς κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς ἐπιβολὴ τῶν ποινῶν, αἵτινες κατόπιν συκοφαντιῶν αὐτῶν θὰ ἐπεβάλλοντο ἢ ἐπεβλήθησαν εἰς τρίτους : Σύν.Νίκ.2 καν. 4,Ψελλ.Σύν.Νόμ.864(857), Κ Μανασσ.Χρον.3635 τὴν δίκην τὴν τῆς ταὐτοπαθείας.

ταὐτοπαθής-οῦς-ές μσν., νεώτ. κ.ταυτ- ὁ παθὼν τὰ αὐτὰ μὲ ἄλλον ἢ ἄλλους, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὰ αὐτὰ παθήματα, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν τύχην, πρβλ. ὁμοιοπαθής : Κ Μανασσ.Χρον.2954 τότε πολλὰ ταὐτοπαθῆ τόποις ἐν διαφόροις συνέπεσε παθήματα, αὐτ.'Ερ.5,18, Στουδ.Θεόδ.1,17, Νικήτ.Εὐγ.2, 66, Εὐστ.Πον.118, Πρόδρ.301.

ταὐτοπαθῶ-έω μσν. ὑφίσταμαι τὰ αὐτὰ παθήματα, οἷον ποινήν, δίωξιν, στέρησιν : Στουδ. Θεόδ.417C ἐπίσκοποι περιορίζονται καὶ ἡγούμενοι ταὐτοπαθοῦντες, αὐτ.494A.

ταὐτοπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς γεννηθείς : Κ Μανασσ.Χρον.6396.

ταὐτόπιστος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν πίστιν : Νικ.Χων.Χρον.155B.

ταὐτοποδία (ἡ) μτγν. ἡ ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ ποδός : 'Ηφαιστ.3,3,Μάρ.Βικτ. 47K,'Ατίλ.280K, Σχόλ.'Αριστοφ.Βάτρ.346 εἰ δὲ (γράφεται) χρόνους τ' ἐτῶν ἰαμβικὴ ταὐτοποδία.

ταὐτοποιός-όν μτγν. ὁ τὰ αὐτὰ ποιῶν : Πρόκλ. Κρατ.20P, Δαμάσκ.'Αρχ.305.

ταὐτοποιῶ-έω ποιῶ τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ ἄλλος τις : Φιλόδ.Ποιημ.' 2) πάπ. ποιῶ τι ὡς ἐκπρόσωπος προσώπου ἢ ἀρχῆς τινος, κάμνω ἀκριβῶς ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἀπεστάλην.

ταὐτοπολυλογῶ-έω μσν. πολυλογῶ περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων, τὸ αὐτὸ διὰ πολλῶν λόγων λέγω : Τζέτζ.Χιλ.10,851 Φιλόξενος.. περιγραφῆς ἐν σχήματι ταὐτοπολυλογήσας.

ταὐτοπραγῶ-έω μσν. πράττω τὸ αὐτό, ἢ τὰ αὐτά : Στουδ.Θεόδ.555D.

ταυτοπροσωπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν τῇ συντάξει τοῦ λόγου ταυτότης τοῦ ὑποκειμένου δύο ἢ πλειόνων προτάσεων, ἀντίθ. ἑτεροπροσωπία.

ταυτοπρόσωπος-ον νεώτ. συντακτ. ὁ ἔχων τουτοπροσωπίαν : ταυτοπρόσωπος σύνταξις.

ταὐτός-ή-ό(ν) ἀντων. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ αὐτός : 'Αριστλ Μεταφ.1054b,10, Συριαν.Μεταφ.62,32, αὐτ. 137,22,αὐτ.25,αὐτ.26,Σχόλ.Θεόκρ.1,56 ταὐτοὶ δὲ εἰσι Λοκροὶ τοῖς Αἰολεῦσι, Στουδ.Θεόδ.247C.

ταὐτῶς ἐπίρρ.μτγν. διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου: Διον. 'Αρεοπ.15B τῶν αὐτῶν οὐ ταὐτῶς, ἐναρμονίως δὲ καὶ οἰκείως.. ὁριζομένων, αὐτ.'Επιστ.9,476.

ταὐτοσήμαντος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ σημαίνων τὸ αὐτό, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν σημασίαν, ταυτόσημος: Σχόλ Εὐρ.'Εκ.16,Εὐστ.101,37, Σχόλ.'Οππ.'Αλ.1,54.

ταὐτόσημος-ον μσν.,νεώτ. κ. ταυτ- ὁ ταυτοσήμαντος βλ.λ. : Εὐστ.103,23· 2) νεώτ. ὅμοιος, ἀπαράλλακτος : ταυτόσημος διακοίνωσις (ἡ ἐκ μέρους πολλῶν πρεσβευτῶν ἐπιδιδομένη καὶ ἔχουσα τὸ αὐτὸ περιεχόμενον).

ταὐτοσθενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ σθένος, τὴν αὐτὴν δύναμιν, ταυτοδύναμος, ἰσοδύναμος : Κύριλλ.8,800C τὰ ὅσαπερ ἂν ἀλλήλοις ταὐτοσθενῆ τὴν ἐνέργειαν . . φαίνοιντο.

ταὐτόσπορος-ον μσν. ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς σπορᾶς, ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γεννηθείς : Νικ.Χων.Χρον.237A ὁμογενεῖς καὶ ταὐτόσποροι.

ταὐτοστεγής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην βιῶν, ζῶν : Χρον.433 καὶ ζῶον πᾶν ταὐτοστεγὲς τῷ Νῶε συνεξήει.

ταὐτόστεγος-ον μσν. ὁ ταὐτοστεγής : ΚΜανασσ.Χρον.6553 ἔχοντας τοὺς ἐχθραίνοντας οἰκείους ταὐτοστέγους.

ταὐτοσυλλαβῶ-έω λεξ. ἔχω τὰς αὐτὰς ἢ ἰσαρίθμους συλλαβάς : ΕΜ 193,52.

ταὐτότης-ητος (ἡ) κ.μσν., νεώτ.κ. ταυτ-, δημ. ταυτότητα τὸ νὰ ἔχῃ τι τὴν ὕλην κτ. εἶδος ἢ κτ. ἀριθμὸν καὶ τὴν οὐσίαν μίαν καὶ τὴν αὐτήν, τὸ νὰ εἶναι δύο πράγματα τὰ αὐτά, ἀπόλυτος μεταξὺ δύο ὁμοιότης ἢ ἰσότης· πρβλ. 'Αριστλ.Μεταφ. 995b,21 «καὶ γὰρ ὧν ἡ ὕλη μία ἢ εἴδει ἢ ἀριθμῷ, ταὐτὰ λέγεται καὶ ὧν οὐσία μία· ὥστε φανερὸν ὅτι ἡ ταὐτότης ἑνότης τίς ἐστιν ἢ πλειόνων τοῦ εἶναι ἢ ὅταν χρῆται ὡς πλείοσιν· οἷον ὅταν λέγῃ αὐτὸ αὐτῷ ταὐτόν· ὡς δυσὶ γὰρ χρῆται αὐτῷ» : αὐτ.ΗΝικ.1161b,31 ἡ γὰρ πρὸς ἐκεῖνα ταὐτότης

ἀλλήλοις ταὐτοποιεῖ, Γαλ.6,613, Δαμάσκ.'Αρχ. 423, Κύριλλ.498, αὐτ.500 **τὴν πρὸς θεὸν πατέρα ταὐτότητα,** Εὐστ.'Ιλ.8,25 **ταὐτότητι σημασίας**· ‖ **νεώτ. φιλοσοφία τῆς ταυτότητος** ἢ **ταυτίζουσα φιλοσοφία** ἡ θεωρία καθ' ἣν πνεῦμα καὶ ὕλη εἶναι δύο διάφοροι ὄψεις ἢ ἐμφανίσεις τῆς μιᾶς πραγματικῆς οὐσίας, τῆς ἀπολύτου καὶ ἀπείρου· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν ἅτινα διακρίνουσιν ἄτομόν τι ἑτέρου τινός, τὸ νὰ εἶναί τις αὐτὸς ποὺ λέγει ὅτι εἶναι : **δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του, - βεβαιῶ τὴν ταυτότητα τοῦ ἐπιφέροντος**· ‖ **βιβλιάριον ταυτότητος** ἢ **ταυτότης** ἐπίσημον δελτίον ἢ βιβλιάριον μετὰ φωτογραφίας, δι' οὗ ἐλέγχεται ἂν τις εἶναι αὐτός, ποὺ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι· ‖ γεν. τὸ ὄνομα καὶ ἡ προσωπικὴ κατάστασις, οἷον νεκροῦ, παράφρανος **κττ. : ἐξηκριβώθη ἡ ταυτότης τοῦ πτώματος**· **3)** ὁμ. νεώτ. εἶδός τι βραχιολίου, **ἐφ'** οὗ ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ φέροντος αὐτό· **4)** πάπ. ὁ αὐτὸς ὅρος, ἡ αὐτὴ κατάστασις : **ἐν ταὐτότητι μεῖναι**· **5)** μτγν. τὸ νὰ διατηρηθῇ τι ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει ἢ ἡ διατήρησις τῆς πλήρους ὁμοιότητος : Πλωτῖν.1,2,7· **6)** ὁμ. μονοτονία : Διον.'Αλ.Συνθ.12, 'Ερμογ.Μυθ.37.

ταὐτότροπος-ον μσν. ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους, ὁμότροπος : ΚΜανασσ.Χρον 3285.

ταὐτοῦμαι-όομαι μτγν. συνταυτίζομαι : Δαμάσκ.'Αρχ.305· ‖ ἀπολ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἑτεροιοῦμαι : Πρόκλ.Παρμ.899S.

ταὐτουργία (ἡ) μτγν. ταυτότης ἐνεργείας, τὸ νὰ ἐργάζεταί τις τὰ αὐτά : 'Ιππόλ.1,229C, αὐτ.230C.

ταὐτουργὸς-όν μτγν. ὁ τὰ αὐτὰ ἐνεργῶν ἢ πράττων : 'Ιππόλ.1,228C **τὴν προσληφθεῖσαν τῷ λόγῳ σάρκα γενέσθαι ταὐτουργὸν τῇ θεότητι.**

ταὐτούσιος-ον μτγν. κ. μσν. ἄ. ταυτοούσιος, ὁ **ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας ὤν** : 'Επιφάν.2,528C, Δίδ.'Αλ. 337B, Εὐστ.ἐν Mai.Spicil.Rom.5,298.

ταὐτοφανὴς-οῦς-ές μτγν. ὁ παρουσιάζων **φαινομενικῶς ταὐτότητα, ὁ ἐμφανιζόμενος** ὡς ὁ ἴδιος : Δαμάσκ.'Αρχ.241.

ταὐτοφρονῶ-έω μσν. φρονῶ, πρεσβεύω τὰ αὐτά: Κίνναμ.'Ιστ.5,16,143B **εἰσὶν ἑτερόδοξοι, Πέρσαις ταυτοφρονοῦντες.**

ταὐτόφρων-ονος-ον μσν. **ὁ τὰ αὐτὰ φρονῶν** : Στουδ.Θεόδ.Cod.Coib.94,180.

ταὐτοφυὴς-οῦς-ές μσν. ὁ **τῆς αὐτῆς φυῆς,** τῆς αὐτῆς καταγωγῆς : Φώτ.ἐν Mai.Coll.Vat.9,118.

ταὐτοφωνία (ἡ) μσν., νεώτ. κ.ταυτ- τὸ νὰ ἔχῃ τι τὴν αὐτὴν **φωνήν, τὸν αὐτὸν** ἦχον : Εὐστ.125,20· **2)** νεώτ. γραμμ. **δυσάρεστος** ἐπανάληψις **τῶν αὐτῶν φθόγγων, τῶν αὐτῶν συλλαβῶν** ἢ γραμμάτων· **3)** νεώτ. μουσ. ἡ ἀπόδοσις τοῦ αὐτοῦ ἤχου **ὑπὸ** δύο ἢ **περισσοτέρων φωνῶν** ἢ **ὀργάνων** : **ἡ ταυτοφωνία δὲν ἀποτελεῖ μουσικὸν διάστημα.**

ταὐτόφωνος-ον μσν., νεώτ.κ.ταυτ- ὁ ἔχων ἢ ἀποδίδων τὴν αὐτὴν φωνὴν ἢ ἦχον : Εὐστ.125,5, - **ταὐτόφωνα λέγονται τὰ ὄργανα τὰ ἐπαναλαμβάνοντα τοὺς παρ' αὐτὰ ἀκουομένους ἤχους καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου λάρυγγος, οἷα ὁ φωνογράφος καὶ τὸ τηλέφωνον.**

ταυτόχρονος-ον **νεώτ.** ὁ γινόμενος ἢ συμβαίνων **κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν διάρκειαν,** σύγχρονος, ἰσόχρονος· **2) ταυτόχρονος τηλεγραφία - τηλεφωνία** ἡ δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κυκλώματος διεξαγωγὴ δύο ἢ πλειόνων **ὁμαδ** τηλεγραφικῶν ἢ **τηλεφωνικῶν** ἀνταποκρίσεων.

ταυτοχρόνως ἐπίρρ. **νεώτ.** κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, συγχρόνως.

ταὐτῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ταὐτόν, τὸ αὐτό, ἀκριβῶς ὅμοιον πρὸς ἄλλο τι : Πρόκλ.Παρμ.899S.

ταὔτωμα-ατος (τὸ) μτγν. οὐσία ταυτισθεῖσα, ὁ τῆς οὐσίας **συνταυτισμός** : Πρόκλ.Παρμ.863S.

ταὐτώνυμος-ον (ὄνομα) κ. μσν., νεώτ. κ.ταυτ- ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον ὄνομα, συνώνυμος: Σπευσ. π. Σιμπλίκ.Κατ.38,20, Καισάρ.Διαλ.3,128 **ταὐτώνυμον καὶ ταὐτόδοξον τὸ θεῖον πνεῦμα.**

ταφαιὼν-ῶνος (ὁ) δ. γρ. τοῦ ταφεὼν βλ.λ. : 'Επιγρ.Παλμύρας.

τάφε ποι. γ' ἑν. τοῦ ἀορ. β' **ἔταφον** τοῦ τέθηπα βλ.λ. : Πίνδ.Π 4,95.

τάφευμα-ατος (τὸ) 'Επιγρ. 'Αραβίας **τάφος.**

ταφειὸ (τὸ) δημ. τὸ νεκροταφεῖον.

ταφεῖος-α-ον ὁ ταφήιος βλ.λ.· **2)** τὸ οὐδ. **ταφεῖον** ὡς οὐσ. ὁ τάφος : 'Επιγρ.Πριήνης.

ταφεὺς-έως (ὁ) ὁ τοὺς νεκροὺς ἐνταφιάζων, νεκροθάπτης : Σοφ.ΟΚ 582 **ὅταν θάνω 'γὼ καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ,** Πλούτ.Συγκρ.Πελ.Μάρκελλ.3.

ταφεὼν-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. κ. **ταφαιὼν** (αὐτ.) κ. **ταφὼν** ('Επιγρ.Ρόδου) τόπος ταφῆς, νεκροταφεῖον, κοιμητήριον : 'Επιγρ.Παλμύρας **τὸ μνημεῖον τοῦ ταφεῶνος ἔκτισεν ἐξ ἰδίων Σεπτίμιος.**

ταφὴ (ἡ) (θάπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ.· ἡ ἐντὸς τῆς γῆς, τοῦ τάφου, τοῦ μνήματος κατάθεσις νεκροῦ σώματος, ἐνταφιασμός, θάψιμο : 'Ηρ.1,24 **ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ,** αὐτ.112, Πλάτ.Πολ.465E **ταφῆς ἀξίας μετέχουσιν,** αὐτ.Νόμ.632C **τίνα δεῖ τρόπον ἑκάστοις γίγνεσθαι τὰς ταφάς,** αὐτ.960B, αὐτ.717D, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.7,9,16 **μήτε νεκρῶν ἀναίρεσιν πρὸς ταφὴν γενέσθαι δυνηθῆναι,** 'Ακολ.Μ 'Εβδ.'Ορθ. Μ Σαββάτου 'Εγκώμια **αἱ γενεαὶ πᾶσαι ὕμνον τῇ ταφῇ σου προσφέρουσι, Χριστέ μου,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.149,1 **στὴν ταφή του μὲ τὴν πάχνη χύν' ἡ βρύση τὸ νερό**· ‖ ἰδ. ἐπὶ τῆς ταφῆς ἢ κηδείας τῶν πεσόντων ἐν μάχῃ : Θουκ. 2,34 **δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο,** Πλάτ.Μενξ.234B **ταφὰς οἶσθ' ὅτι μέλλουσι ποιεῖν,** Ξεν.'Ελλ.3,3,2 **ἔτυχε σεμνοτέρας ἢ κατ' ἄνθρωπον ταφῆς,** Πλούτ.Περικλ.28 **Περικλῆς ταφὰς τῶν ἀποθανόντων ἐποίησε**· **2)** κτ. πληθ. τρόπος ἐνταφιασμοῦ : 'Ηρ.2,85 **θρῆνοι δὲ καὶ ταφαὶ σφεων εἰσὶ αἵδε,** αὐτ.5,8· **3)** τόπος ἐνταφιασμοῦ, νεκροταφεῖον : αὐτ.4,71, αὐτ.5,63 **'Αγχιμολίου εἰσὶ ταφαί,** Σοφ.ΑΙ.1090, αὐτ.1109, Πάπ.· **4)** κάλπη, δοχεῖον περιέχον τέφραν νεκροῦ : Σοφ.'Ηλ.1210 **σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς**· **5)** σαρκοφάγος : Πάπ.· **5)** ὁμ. μωμία, μούμια· **6)** ἡ πρὸς ταφὴν δαπάνη : Δημ. 788 **τὸν τὴν ταφὴν τοῦ πατρὸς οὐκ ἀπειληφότα,** Πάπ. **ἐνδεεῖς . . εἰς τὴν ταφὴν τὴν Φιλίππου.**

ταφήιος-η-ον ἐπ. τ. τοῦ ταφεῖος, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ταφήν, τὸν **ἐνταφιασμόν,** ὁ ἁρμόζων ἢ χρησιμεύων εἰς τὴν ταφήν : 'Οδ.Β 99 **μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται, Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήιον** (σινδὼν δι' ἧς ὁ νεκρὸς περιετυλίσσετο, σάβανο), 'Απολλ.Ρ 2,840.

ταφία (ἡ) νεώτ. εἶδός τι ρουμίου, **ρακῆς** ἀποσταζομένης **ἐκ τῶν** ὑποστάντων ζύμωσιν ὑπολειμμάτων τοῦ σακχαροκαλάμου.

ταφιάζω δημ. ἐνταφιάζω.

ταφιασμὸς (ὁ) μτγν. ὁ ἐνταφιασμός : **Ψ 'Ιππ.π.** Lembec.Bibl. Caes.6,240B.

ταφικὸν (τὸ) πάπ. τὰ ἔξοδα ἐνταφιασμοῦ.

τάφιος-α-ον μτγν. ὁ ταφήιος, ὅθ. λίθος **τάφιος** ἐπιτάφιος πλάξ : Διόδ.ΑΠ 7,40· **2) τὰ τάφια** ὡς οὐσ. τόπος ἐνταφιασμοῦ, νεκροταφεῖον, κοιμητήριον : 'Επιγρ.Καμείρου, 'Επιγρ Ρόδου.

τάφόδια ἀττ. κτ. κρᾶσ. ἀντὶ τὰ ἐφόδια.

ταφοειδὴς-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς τάφον ἢ ταφήν : Δίων Κ 67,9.

ταφόπετρα (ἡ) δημ. ἡ ἐπιτάφιος πλάξ : Σολωμ. 'Ωδὴ στὴ **σελήνη** 18 **καὶ τὸ φῶς σου σὲ ταφόπετρα ὁλόασπρη ἀποκοιμίζεις**· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ τηρῶν τι μυστικόν, ἐχέμυθος.

τάφος (ὁ) (θάπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ταφή, κηδεία, **ἡ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τελετή** : 'Ιλ.Ψ 619, αὐτ.

Ω 660 **εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ**, Ὀδ.Δ 547, Αἰσχ.Ἐπτ.1046 **ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ**, Σοφ.Ἀντ.203, αὐτ.ΟΤ 1447, **αὐτ.**ΑΪ.1170, Θουκ.2,47 **τοιόσδε ὁ τάφος ἐγένετο**· || **κ.** κτ. πληθ. **ἐπὶ** μιᾶς μόνης ταφῆς : Πλάτ.Πολ.414Α **τάφων τε καὶ τῶν ἄλλων μνημείων**· || κ. ἐπὶ τελετῶν αἵτινες γίνονται κατὰ τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν : Κλείταρχ.32J· **2)** ἡ κηδευτικὴ εὐωχία, τὸ πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν περίδειπνον, μακαριά : Ἰλ.Ψ 29, Ὀδ.Γ 309 **ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισι μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο**· **3)** ἡ ἐνέργεια τῆς ταφῆς, θάψιμο : Σοφ.Ἀντ.534 **τοῦδε τοῦ τάφου φήσεις μετασχεῖν**· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. λάκκος, ὄρυγμα ἐν τῇ γῇ ἢ λαξευτὸς ἢ κτιστὸς χῶρος, ἐν ᾧ κατατίθεται τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, μνῆμα, μνημοῦρι· **πρβλ.**Εὐστ. **«τάφος** μὲν ὁ τόπος ἔνθα τίθενται τὰ σώματα τῶν νεκρῶν, σῆμα δὲ τὸ ὑπὲρ τὸν τάφον χωματῶδες ἐπανάστημα, ὃ σημεῖόν ἐστι τοῦ τεθάφθαι τινὰ ὑπ' αὐτῷ» : Ἡσίοδ. Α 477 **τοῦ δὲ τάφον καὶ σῆμ' ἀΐδὲς ποίησεν Ἄναυρος**, Πίνδ.Ι 7(8),63, Ἡρ.2,136, Αἰσχ.Πέρσ.686, αὐτ.Χο.168, Σοφ.Ἠλ.1218, Θουκ.1,26 **τάφους τε ἀποδεικνύντες καὶ ξυγγένειαν**, αὐτ.2,43 **ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος**, Ἐρωτόκρ.2,160· || νεώτ. **σιωπὴ τάφου** ἀπόλυτος σιωπή : Σολωμ. Ἐλ.Πολ.2,1,1· || κ.κτ.πληθ ἐπὶ ἑνὸς τάφου : Σοφ.ΟΚ 411, **αὐτ.**1410 **μή μ' ἀτιμάσητέ γε, ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε**· || **εἰμὶ ἐν τάφοις** εἶμαι τεθαμμένος : Αἰσχ.**Εὐμ.**767 **αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε**· || νεώτ. φρ. **μέχρι τάφου ἐφ'** ὅρου ζωῆς· || νεώτ. κ. δημ. ἐπιτάφιον μνημεῖον ἢ κενοτάφιον: **ὁ τάφος τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου**· **5)** **Ἅγιος ἢ Πανάγιος Τάφος** ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ τάφος τοῦ Χριστοῦ· καὶ συνεκδ. αὐτὴ ἡ Ἁγία Πόλις· **6)** μτφ. ἐπὶ τοῦ λάρυγγος τῶν ἁμαρτωλῶν : ΠΔΨαλμ.5,10 **τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν**· || νεώτ. δμ. μτφ. **ὁ δεῖνα εἶναι τάφος** ἄνθρωπος μὴ προδίδων ποτὲ μυστικόν, ἄκρως ἐχέμυθος· **7)** μτγν. **ἔμψυχοι τάφοι** οἱ γῦπες ὡς τρώγοντες πτώματα : Γοργ.5a· || δμ. **ἔμψυχος** τάφος ἐπὶ ὑπεργήρου, οἱονεὶ πτῶμα ζωντανόν : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,2 **ἔμψυχόν τινα τάφον ὑπὸ τῶν νέων καταγελώμενον**· **8)** συνεκδ. θάνατος : Σοφ.ΟΤ 987 **μέγας γ' ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι**· **9)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. καταστροφή, θάνατος : **τὸ ταξίδι αὐτὸ ἦταν ὁ τάφος του**· **10)** σχόλ. κυπρ ἀντὶ φόνος : Σχόλ.Ἰλ.Ψ 29· **11)** βωμός : Δοῦρις 340.

τάφος-ους-**εος** (τὸ) (τέθηπα) ἔκπληξις, θαυμασμός, θάμβος : Ὀδ.Φ 122 **τάφος δ' ἔλε πάντας**, αὐτ.Ω 441, αὐτ.Ψ 93 **τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν**, Ἴβυκ.21.

ταφοφοβία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὁ πάσχων ἔχει τὸν ἔμμονον φόβον μήπως ἐκληφθῇ ὡς νεκρός, ἐνῷ ἀκόμη θὰ εὑρίσκεται ἐν τῇ ζωῇ, καὶ ταφῇ ζῶν.

ταφρεία (ἡ) κ. μσν. ἡ κατασκευὴ τάφρων ἢ προχωμάτων : Δημ.325 **τὸν τειχισμὸν καὶ τὴν ταφρείαν**, Πολύβ.5,2,5, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Λέων Διάκ. 1,5,6Β, αὐτ.9,9Β **δυσὶ ταφρείαις διεζωσμένος εἰς βάθος ὀρωρυγμέναις**· || περιληπτικῶς, τὰ χαρακώματα, τὸ σύνολον, σύστημα χαρακωμάτων : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.80,19, αὐτ.85,46, Δίων Κ 36,37 **ἐπειδὴ πολὺν τὸν περίβολον τῆς ταφρείας ἀδύνατος ἦν ὑπὸ τοῦ μεγέθους σῶσαι**.

τάφρευμα-ατος (τὸ) τὸ ἐσκαμμένον, **τὸ** γεγενημένον ὄρυγμα, τάφρος ἤδη ἀνασκαφεῖσα : Πλάτ. Νόμ.761Β **τὰς ἐκροὰς αὐτῶν εἴργοντας οἰκοδομήμασί τε καὶ ταφρεύμασι**, Δίων Κ ἀπ.57,33.

τάφρευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. σκαφή, κατασκευὴ τάφρων ἢ τρόπος ὀρύξεως αὐτῶν : Αἰλ.ΖΙ 9,8 **τίς ὁ τρόπος τῆς τοιᾶσδε ταφρεύσεως**.

ταφρευτής πάπ. ὁ ὀρύσσων τάφρον.

ταφρεύω κ. νεώτ. ὀρύσσω, σκάπτω, κατασκευάζω τάφρον, ἀνοίγω χαντάκι : Πλάτ.Νόμ. 760Ε, Ξεν.Ἑλλ.5,2,4, Αἰσχίν.3,236 **τὸς τάφρους τὰς περὶ τὰ τείχη καλῶς ἐτάφρωσε**· κ. μτ. αἰτ. : Αἰν.Τακτ.33,4 **ταφρεύειν τὰ ἔσωθεν**.

τάφρη (ἡ) κ. τράφη (Ἐπιγρ.Ἀμοργοῦ), ἰων. **τ.** τοῦ τάφρος βλ.λ. : Ἡρ.4,201 **τάφρην ὀρύξας εὐρείην**.

ταφρίδιον (τὸ) νεώτ. γένος πρωτομυκητοειδῶν.

ταφρίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων περιλαμβάνον τεσσαράκοντα τρία εἴδη παράσιτα κυρίως τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν.

ταφροβολῶ-έω γλωσσ. ρίπτω ἔξω **τὸ** χῶμα τάφρου, ἀνοίγω τάφρον.

ταφροειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς τάφρον : Σχόλ.Ἰλ.Β 153 **τὰ ταφροειδῆ ὀρύγματα**.

ταφροποιῶ-έω μτγν. κατασκευάζω, ἀνοίγω τάφρον πρὸς ἀποκλεισμὸν καὶ πολιορκίαν : Διόδ. Σ 23,6 **ταφροποιοῦντες καὶ χάρακας βάλλοντες**.

ταφρορύκτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ τάφρους ὀρύττων, ὁ χάνδακα σκάπτων : Θεοδόσ.Διάκ. Ἔκφρ.1,248.

τάφρος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., μτγν. κ. **τάφρος** (ὁ) (Διόδ.Σ 22,10,5, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.99,43), δωρ. **τράφος** (Ἡρακλεωτ.Πίν.1,130, αὐτ.2,51) αὖλαξ ὀρυχθεῖσα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους δι' ἐκσκαφῆς, ὄρυγμα, χάνδαξ, χαντάκι : Ἰλ.Η 341 **βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον**, Ὀδ.Φ 120, Ἡρ.4,3, Σοφ.ΑΪ.1279, Θουκ. 2,78, Πλάτ.Κριτ.118C, Ξεν.Ἀν.1,7,14 **τάφρος ὀρυκτὴ βαθεῖα**, αὐτ.2,3,10, αὐτ.ΚΠ 3,3,36, Ἀλκιδ.5· || **τάφρον ἐλαύνω** ὀρύσσω τάφρον κατὰ μῆκος, εἰς μῆκος : Ἰλ.Η 449 **ἀμφὶ δὲ τάφρον ἤλασαν**· **2)** πάπ. ὀχετὸς ἀρδευτικός.

ταφρώδης-ους-**ες** ὁ ταφροειδής : ΑΒ 394.

ταφρωρύχος (ὁ) (τάφρος, ὀρύσσω) μτγν. **ὁ** ἀνασκάπτων τάφρους, ἰδ. **πρὸς** κατασκευὴν ὑπονόμων : Διογ.Λ 4,23 .. **καὶ τρίτος ταφρωρύχος Ἀλεξάνδρῳ συνών**.

τάφρωσις-εως (ἡ) γλωσσ. ἡ τάφρευσις.

ταφτάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. ὕφασμα **ἐκ** λεπτῆς καὶ πυκνῶς ὑφασμένης μετάξης· **2)** φαρμ. μικρὸν ἔμπλαστρον, **ἐπικολλώμενον ἐπὶ** παθημάτων τοῦ δέρματος.

ταφῶν μτχ. ἀορ. β' **τοῦ** τέθηπα βλ.λ.

τάχα (ταχύς) ἐπίρρ. **κ.** μσν., νεώτ. κ. δημ. **κ. τάχας** (Ἀριστφ.ἀπ.869), δημ. **κ. τάχατε(ς)** κ. **τάχατι(ς)**, ὑπερθ. **τάχιστα**, ταχέως, δρομαίως, ἀμέσως, εὐθύς, συχν. π. Ὅμ. χρωμένῳ τῇ **λ.** μόνον ἐν τῇ σημ. ταύτῃ, ὡς ἐπίσης κ. ὁ Ἡσίοδ. κ. ὁ Πίνδ. : Ἰλ.Α 205 **ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ**, αὐτ.Β 193, Ὀδ.Σ 73, αὐτ.338· || κ. ἐπὶ παρελθόντος χρόνου : Ἰλ.Θ 117 **τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο**· || **π. τραγ. κ.** κωμ. ὡς κ. π. τῇ ἀττ. **πεζ.** μτ. μέλλοντος : Αἰσχ.Ἐπτ.261 **λέγοις ἂν ὡς τάχιστα καὶ τάχ' εἴσομαι**, αὐτ.Ἀγ.489,αὐτ.1649, αὐτ.Χο.305, αὐτ.Ἀγ.1161 **ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα**, Σοφ.ΟΤ 84,Ἀριστφ.Βάτρ.527,Πλάτ.Σοφ.247D,Πάπ. **πέμψον πρὸς ἐμὲ τάχα**· || **τάχ' ἐπειδὰν** ἐπειδὰν τάχιστα, εὐθὺς ὡς: Πλάτ.Φαῖδρ.242Α **τάχα ἐπειδὰν ἀποψυχῇ ἴμεν**· **2)** ἰδ. ἐν τῷ ἀττ. πεζ. λόγῳ, ὡς μόριον ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν τοῦ κατὰ διαφόρους βαθμοὺς πιθανοῦ, ἀπὸ τοῦ πιθανοῦ μέχρι **τοῦ** ἁπλῶς δυνατοῦ, ἀπὸ τῆς ἀμφιβολίας μέχρι τοῦ μετρίως ἰσχυροῦ· πρβλ.Ἀριστλ.Ρητ.1389b,19 «ἀμφισβητοῦντες προστιθέασιν ἀεὶ τὸ ἴσως καὶ **τάχα»** : Ἡσίοδ.Ἔργ.401 **δὶς μὲν γὰρ καὶ τρεῖς τάχα τεύξεαι**, Πλάτ.Νόμ.711Α **τάχα οὐδὲ τεθέασθε τυραννουμένην πόλιν**, Ξεν.Ἀν.5,2,17, Θεόκρ.27,61, Βίων ἀπ.4,8, Γαλ.16,685, αὐτ.690· || συχνότ. **τάχ' ἂν** πιθανῶς, ἴσως, δυνατόν : Ἡρ.1,70 **τάχα δὲ ἂν καὶ οἱ ἀποδόμενοι λέγοιεν ἀπικόμενοι ἐς Σπάρτην ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων**· || π.Ἀττ. ἰδ. μτ. εὐκτ. : Αἰσχ.Πρ.314, **αὐτ.Εὐμ.**512, Σοφ.ΟΤ 139

τάχ' ἂν κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωροῦνθ' ἕλοι, Θουκ.Ι,81· σπαν. μτ. ἀορ. ὁριστ. : Πλάτ. Φαῖδρ.256C τάχ' ἄν που ἐν μέθαις.. λαβόντε τὰς ψυχὰς ἀφρούρους, Γαλ.16,596· κ. μτ. παρατ. ὁριστ. : Δημ.961 τάχ' ἂν εἰ τύχοι καὶ τοῦτον ἠδίκει· κ. μτ. μτχ. : Σοφ.ΟΤ 523, Θουκ. 6,2 τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες· μτγν. κ. μτ. ἀπαρφ. : Λουκ.Ἴκαρ.10 τάχ' ἄν μοι τὴν πεῖραν προχωρῆσαι· ‖ τάχ' ἂν ἐπὶ ἀποκρίσεων : Πλάτ.Σοφ.255C, αὐτ.Πολ.369Α· ‖ κ. ἐπιτεταμένως διὰ τοῦ ἴσως : Ἀριστφ Θεσμ.718 ἀλλ' οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ' οὐ χαίρων ἴσως ἐνυβριεῖς, Ξεν.Ἑλλ.7,1,24· ‖ κ. μτ. τοῦ ἴσως : Σοφ. Αἴ.691, Θουκ.6,34, Πλάτ.Τίμ.38Ε, αὐτ.Πολιτ.264C, αὐτ.Σοφ.247D τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν· 3) νεώτ. κ. δημ. ὡς μόριον συλλογιστικόν, ἐπὶ ψευδοῦς προφάσεως, κατὰ τὸ φαινόμενον, δῆθεν : Πρόδρ.Ι,319 τάχα καὶ γὼ καυχήθην, Ἐρωτόκρ.2, 475 τάχ' ὁ καιρὸς δὲ σιάζει, - μοῦ κάνει τάχα τὸ φίλο, - ἐσηκώθηκε τάχατες γιὰ νὰ φύγῃ, -κάνει τάχα πὼς δὲν πειράχτηκε· ‖ ἐπιτείνεται διὰ τῆς προσ. ἀντων. μοῦ, τάχα μου ἢ τάχατέ(ς) μου· 4) ὁμ. ὡς μόρ. ἐνδοιαστικόν, μήπως, μὴ τυχόν, μήγαρις : δ.τραγ. τάχα δὲν ἐπερπάτησα κι ἐγὼ μὲ τὸ φεγγάρι ; 5) ὁμ. ὡς μόρ. ἐρωτημ. κ. ἀπορρημ., ἆρά γε, ποιὸς ξέρει ἂν : δ.τραγ. τάχα νὰ στέκῃ ὁ οὐρανός, νὰ στέκῃ ὁ ἀπάνου κόσμος ; 6) δημ. φρ. μᾶς κάνει τὸν τάχα (μου) ἢ τὸν τάχατέ (μου) ἐπιδεικνύεται, παριστάνει τὸν σπουδαῖον.

ταχ(ε)ιά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. πρωΐ, αὔριον τὸ πρωΐ, γρήγορα, ἄ. ταχύ, ταχυτέρου, ὅθ. ταχιὰ κι ἀργὰ πρωῒ καὶ βράδυ : Ἐρωτόκρ.Ι,469 εὑρίσκετο ταχιὰ κι ἀργὰ πάντα στὴ συντροφιά τζι· ‖ ταχιὰ ταχιὰ λίαν πρωΐ : αὐτ.489· ‖ ὡς ταχιὰ μέχρι πρωΐας : αὐτ.3,369, αὐτ.3,369, αὐτ.4,931· 2) ταχιὰ γρήγορα : αὐτ.5,530 καὶ δῶσ' τού το ταχιὰ στὸ παραθύρι· 3) δημ. αὔριον, μετ' οὐ πολύ, ὅσον οὔπω : ταχιὰ λογαριαζόμαστε.

ταχέως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. θᾶττον κ. τάχιον, νεώτ. κ. ταχύτερον, ὑπερθ. τάχιστα, νεώτ. κ. ταχύτατα κατὰ τρόπον ταχύν, ἐν τάχει, γρήγορα, γοργά : Ἰλ.Ψ 365 οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο, νόσφι νεῶν, ταχέως, Ἡσίοδ.Θ 104 ταχέως δὲ παρέτραπε δῶρα θεάων, - ἀπεμακρύνθη ταχέως· 2) νεώτ. ἐντὸς βραχέος χρόνου, μετ' οὐ πολύ, ὅσον οὔπω· ‖ φρ. ὡς τάχιστα ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον· 3) μτγν. τάχα βλ.λ.2) : Πολύβ.16,25,8.

ταχεωστί ἐπίρρ. ποι. ταχέως βλ.λ.1) : Φερεκρ. 239 (πρβλ. μεγαλωστί).

ταχιά ἐπίρρ. δημ. δ.γρ. τοῦ ταχειά βλ.λ.

ταχίζω μτγν. σπεύδω, βιάζομαι, τρέχω : Ἑρμηνευταὶ ΠΔ Ἰώβ 3,19 ταχίσας κατεπαύσατο.

ταχινά (ταχινός) ἐπίρρ. μτγν. ποι. τάχα βλ.λ.1) : Θεόκρ.14,40 χελιδὼν ἄφορρον ταχινὰ πέτεται βίον ἄλλον ἀγείρειν.

ταχίνας (ὁ) μτγν. λακων. ὄνομα τοῦ λαγοῦ : Αἰλ. ΦΙ 7,47· 2) Ἡσ. «Ἔλαφον· Λάκωνες».

ταχινή (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ ταχινὸς βλ.λ.

ταχίνι (τὸ) δημ. ὁ σησαμόπολτος.

ταχινός-ή-ό(ν) μτγν. κ. μσν. δημ., ὑπερθ. ταχινώτατος (Ἀρατ.289), λ. ποι. κ. τῆς μτγν. πεζ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ταχὺς βλ.λ. : Θεόκρ.2,7 ᾤχετ' ἔχων ὅ τ' Ἔρως ταχινὰς φρένας, Καλλ.Δία 56, Ἀπολλ.Ρ 2, 1044, ΠΔ Σο φ.Σαλ.13,2, ΚΔ Πέτρ.2,2,1 ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, Κατ.Ἀστρλ.Κ Ι,137· 2) μσν. δημ. ὀρθρινός, αὐγινός, πρωϊνός, ὅθ. τὸ θηλ. ἡ ταχινὴ ὡς οὐσ. ἡ πρωΐα : Ἐρωτόκρ.Ι,146 μιὰν ταχινὴ τοῦ φίλου ντου τήνε ξεφανερώνει· 3) δημ. Ταχινὸς (ὁ) ὡς κύρ. ὄν. ὁ πλανήτης Ἀφροδίτη, Αὐγερινός· 4) δημ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ πρωϊνὴ δρόσος, πάχνη : ὁ Μάρτης κι ὁ Ἀπρίλης κάνουν πολλὲς ταχινές.

ταχινόσουπα (ἡ) δημ. σούπα ἀπὸ ταχίνι.

ταχιόλη (ἡ) νεώτ. ὁ φθοριοῦχος ἄργυρος.

τάχιον κ. νεώτ. αἰτ. ἑν. οὐδ. συγκρ. βαθμὸς τοῦ ταχὺς βλ.λ.

τάχιστος-η-ον κ. νεώτ. ὑπερθ. βαθμ. τοῦ ταχύς.

ταχιστοσκόπιον (τὸ) νεώτ. τὸ ταχυσκόπιον βλ.λ.

ταχίστως ἐπίρρ. μσν. τάχιστα : Ἅλωσ.Κων πόλεως ὑπὸ Λατ.610 ἐν Buch.rech. sur la princ.de Morée Τόμ. II.

ταχίων-ονος-ον συγκρ. βαθμ. τοῦ ταχὺς βλ.λ.

ταχόμετρον (τὸ) νεώτ. πᾶν ὄργανον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ ταχύτης κινουμένου ἀντικειμένου, οἷον τὸ δρομόμετρον, ἀνεμόμετρον κτλ.

τάχος-ους-εος (τὸ) (ταχύς) κ. μσν. κ. νεώτ. ταχύτης, σπουδή, ταχεῖα, δρομαία κίνησις, γρηγοράδα, ἐν τῇ σημ. κυρ. τοῦ προσκαίρου, ἐνῷ τὸ ταχύτης δηλοῖ διαρκῆ ἰδιότητα : Ἰλ.Ψ 406 ἵπποισι.., οἷσιν Ἀθήνη νῦν ὤρεξε τάχος, αὐτ.515, Πλάτ. Θεαίτ.156C, αὐτ.Τίμ.39D, αὐτ.Νόμ.893D, Ἀριστλ. Φυσ.228b,29· ‖ ἡ αἰτ. τάχος ἐν ἐπιρρ. χρ. ἀντὶ ταχέως βλ.λ.Ι) : Αἰσχ.Ἑπτ.58, αὐτ.Ἀγ 945, αὐτ.Εὐμ. 124 οὐκ ἀναστήσει τάχος ;, Εὐρ.Ῥῆσ.980, αὐτ.Ἡρ. 860· ‖ ὁμ. κ. ἡ δοτ. τάχει : Πλάτ.Τίμ.36D τάχει δὲ τρεῖς μὲν ὁμοίως· ‖ κ. μτ. προθ. διὰ τάχους ταχέως, γρήγορα : Σοφ.Αἴ.822 εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν, Θουκ.Ι,63 ἐπειδὴ δὲ διὰ τάχους ἡ νίκη τῶν Ἀθηναίων ἐγίγνετο· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. ἐν τάχει ταχέως, ἐσπευσμένως, γρήγορα : Πίνδ.Ν 5,35, Αἰσχ.Πρ.747, Σοφ.ΟΚ 500 ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσειον, Θουκ.Ι, 86, Πάπ.· ‖ κ. εἰς τάχος : Ἀριστφ.Ἀχ.686, Ξεν. Ἱππ.3,5, Πρόδρ.2,363 ἀπελαθήτω τῆς Μονῆς ὁ φλύαρος ἐν τάχει· ‖ κ. κατὰ τάχος : Ἡρ.Ι,124, αὐτ.152, Θουκ.Ι,73 κατὰ τάχος τῷ πλέονι τοῦ στρατοῦ ἀνεχώρησεν· ‖ κ. μετὰ τάχους : Πλάτ.Πρωτ.332Β· ‖ κ. σὺν τάχει : Σοφ.Αἴ.853, αὐτ.ΟΚ 885, αὐτ.904 ἴθ', ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει· ‖ κ. νεώτ. κ. μτ. ἀναφορ. λ. πρὸς ἐπίτασιν, οἷον ὡς τάχος ὡς τάχιστα : Ἡρ.5,106, Αἰσχ.Ἀγ 27, αὐτ. Χο.889 δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος, Ἀριστφ.Λυσ.1187· ‖ κ. ὅ,τι τάχος : Ἡρ.9,7,6 ὅτι τάχος στρατιὴν.. ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, Θουκ.7,42, Πάπ.· ‖ κ. ὅσον τάχος : Σοφ. Ἠλ.1373· ‖ κ. ᾗ (δωρ. ᾇ) τάχος : Πίνδ.Ο 6,23 ἀλλὰ ζεῦξον ἤδη μοι σθένος ἡμιόνων, ᾇ τάχος· 2) τάχος φρενῶν ταχεῖα ἔξαψις φρενῶν, ταχεῖα ἐξέγερσις ὀργῆς : Εὐρ.Βάκχ.670 τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ, καὶ τοὐξύθυμον· 3) τάχος ψυχῆς ταχεῖα ἀντίληψις. Πλάτ.Νόμ. 689C ὅσα πρὸς τάχος τῆς ψυχῆς πεφυκότα.

ταχταρίζω δημ. κινῶ ἐπάνω κάτω εἰς χεῖρας κρατούμενον βρέφος, ὅπως καθησυχάσω ἢ διασκεδάσω αὐτό : δ.τραγ. ποὺ ταχταρίζουν τὰ μικρὰ καὶ τὰ γλυκοβυζαίνουν.

ταχτάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ταχταρίζω βλ.λ.· ‖ κ. ὡς οὐσ. ᾀσμάτιον ἐκ τῶν ᾀδομένων καθ' ὃν χρόνον ταχταρίζουν τὰ βρέφη.

ταχτάς (ὁ) δημ. πρασιά, βραγιά· 2) εἶδος τι σταφυλῆς.

ταχτικός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ τακτικὸς βλ.λ.

ταχυ- α' συνθ. δ.λ. προσδίδον εἰς αὐτὰς τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθ. δηλούμενον ἐνεργεῖ ἢ γίνεται μετὰ ταχύτητος ἢ ἐν βραχεῖ χρόνῳ.

ταχύ ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐκ τῆς αἰτ. ἑν. τοῦ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ταχὺς βλ.λ.

ταχυάλωτος-ον ὁ ταχέως ἢ εὐχερῶς, εὐκόλως ἁλωτὸς γινόμενος, ὁ εὐκόλως κυριευόμενος : Ἡρ. 7,130 χώρην εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον.

ταχυβάδιστος-ον μτγν. ὁ ταχυβάμων βλ.λ. : Ἀδαμ.Φυσιογν.2,42.

ταχυβάμων ονος (ὁ,ἡ) κ. **ταχυβήμων** ('Ησ.) ὁ ταχέως βαίνων, ἐκεῖνος πού βαδίζει, πού περπατεῖ γρήγορα : 'Αριστλ.Φυσιογν.813a,7.

ταχυβάτης (ὁ) ὁ ταχυβάμων βλ.λ. : Εὐρ.Ρῆσ.134 ταχυβάτην νεῶν κατόπτην μολεῖν.

ταχυβλαστία (ἡ) ἡ ταχεῖα βλάστησις : Θεόφρ. ΦΑἶτ.4,1,3 αὐτ.8,1 τὴν δὲ ταχυβλαστίαν τοῖς χεδροποῖς ἀποδοίη τις.

ταχύβλαστος-ον ὁ ταχέως βλαστάνων,τὸ συγκρ. -αστότερος Θεόφρ.ΦΑἶτ.4,1,3 διὸ καὶ τὰ εὐπαθέατερα ταχυβλαστότερα.

ταχυβολία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης ὅπλου τινὸς νὰ βάλλη ταχέως.

ταχυβόλος-ον νεώτ. ὁ ταχέως βάλλων, ὁ ρίπτων ταχείας βολάς· || τὸ οὐδ. ταχυβόλον ὡς οὐσ εἶδος πολυβόλου ἢ ὀβιδοβόλου βάλλοντος συχνάς ἐν συνεχείᾳ βολάς.

ταχύβουλος-ον ὁ ταχέως βουλευόμενος ἢ ἀποφασίζων, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ μετάβουλος, ἴσως ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν περὶ Μυτιλήνης ἀπόφασιν (Θουκ. 3,36) : 'Αριστφ.'Αχ.630 διαβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν 'Αθηναίοις ταχυβούλοις.

ταχυγαμία (ἡ) μσν. ὁ πρώϊμος γάμος : Γεώργ. Σύγκ.84D τίς οὐκ ἂν αὐτῶν τὸν ὅμοιον τῆς ταχυγαμίας τρόπον ἐζήλωσεν;

ταχύγαμος-ον μτγν. ὁ πρωΐμως εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθὼν ἢ ἐρχόμενος : Κατ.'Αστρλ.Κ 2,166.

ταχυγενεσία (ἡ) νεώτ. κ. -ένεσις-εως ἡ ἐπιτάχυνσις τῆς ἀναπτύξεως διὰ συμπτύξεως ἢ παραλείψεως σταδίων τινῶν τῆς ἐμβρυϊκῆς ἐξελίξεως.

ταχύγηρος-ον ὁ ταχέως γηράσκων, ὁ προώρως ὑπὸ τοῦ γήρατος καταλαμβανόμενος ἢ καταληφθείς : Ιππ.''Αρθρ.58, Γαλ.6,9 περὶ τοῦ μὴ ταχύγηρον γίνεσθαι τὸ ζῷον, αὐτ.1,328 ταχύγηροι περὶ τὴν κεφαλὴν (προώρως λευκανθέντες τὴν κόμην).

ταχυγλωσσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχυγλώσσου, τάχος, ταχύτης γλώσσης, ὁμιλίας· **2)** διαταραχὴ τῆς ὁμιλίας, καθ' ἣν ἕνεκα τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ἐκφέρονται αἱ λέξεις, προφέρονται ἀτελῶς καὶ συχνάκις εἶναι ἀκατάληπτοι.

ταχύγλωσσος-ον κ. νεώτ. ὁ ταχέως ἢ εὐχερῶς ὁμιλῶν : 'Ιππ.'Επιδ.2,6,1, Ροῦφ.ἀπ.70· **2)** νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ ταχυγλωσσίας βλ.λ.2).

ταχυγλωττία (ἡ) μσν. ἀττ. προφ. τοῦ ταχυγλωσσία βλ.λ.1) : Λέων Σοφ.Cod.Par.396,647.

ταχυγονία (ἡ) ἡ ταχεῖα γέννησις : 'Αριστλ.ΖΙ 580b, 27 οὐ κρατοῦσι τῆς πολυγονίας καὶ ταχυγονίας.

ταχύγονος-ον ὁ ταχέως καρποφορῶν, τὸ συγκρ. -ώτερος : Θεόφρ.ΦΑἶτ.4,3,6 ταχυγονώτερα τὰ παλαιότερα σπέρματα.

ταχύγουνος-ον μτγν. ποι. ὁ ἔχων ταχέα γόνατα, ὁ ταχύπους, γρήγορος : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.12,15 ταχύγουνον ὁδίτην.

ταχυγραφία (ἡ) νεώτ. τὸ γράφειν ταχέως· **2)** σπαν. ἡ στενογραφία βλ.λ.

ταχυγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταχυγραφίαν βλ.λ.1)· || ἐπίρρ. -ῶς.

ταχυγράφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ταχέως γράφων : Συνέσ.'Επιστ.61,67, 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,6· **2)** νεώτ. σπαν. τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ταχυγράφος ὡς οὐσ. ὁ στενογράφος βλ.λ.

ταχυγραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. γράφω ταχέως ἢ ἐσπευσμένως : Τζέτζ.Χιλ.8,267 προφθάσας σοι κατέλεξα ταχυγραφῶν ὡς οἶδας, Εὐστ.1607,10.

ταχυδαής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχέως καιόμενος : 'Αγαθ.1,10 ὅ,τι τῆς ὕλης ταχυδαές τε καὶ αὖον.

ταχύδακρυς-υος-υ μτγν. ὁ ταχέως, εὐκόλως δακρύων : Λουκ.Πλ.2 ταχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

ταχυδακτυλουργία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ τέχνη τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ βλ.λ.· **2)** τὸ δι' ἐπιδεξιότητος ἐκτελούμενον ἀπατηλὸν τέχνασμα.

ταχυδακτυλουργικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταχυδακτυλουργόν, ὁ διὰ ἢ ὡς διὰ ταχυδακτυλουργίας γινόμενος· || ἐπίρρ. -ικῶς, δημ. -ικά.

ταχυδακτυλουργός (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ μεγάλης δεξιότητος τῶν χειρῶν ἐκτελῶν πράξεις ἐκπλησσούσας τὸν θεατήν, κυρίως δι'ὀφθαλμαπάτης, θαυματοποιός.

ταχυδινής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως περιδινούμενος, περιστρεφόμενος : Νόνν.Δ 34,1.

ταχυδρομεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία κρατικὴ ἐκτελοῦσα ἀντὶ ὡρισμένου τέλους καταβαλλομένου δι' ἐνσήμων τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν πρὸς ὃν ὅρον παράδοσιν ἐπιστολῶν, ἐντύπων, δεμάτων, χρημάτων κττ.· **2)** τὸ ἔν τινι τόπῳ γραφεῖον ἢ δημόσιον κατάστημα, ὅπου ἑδρεύει τμῆμά τι τῆς ἄνω ὑπηρεσίας : κεντρικὸν ταχυδρομεῖον, - πετάξου στὸ ταχυδρομεῖο νὰ πάρῃς γραμματόσημα· **3)** τὸ μεταφορικὸν μέσον δι' οὗ διενεργεῖται ἑκάστοτε ἡ τοιαύτη ὑπηρεσία : δὲν φεύγει σήμερα ταχυδρομεῖο, - ἐναέριον ταχυδρομεῖον· **4)** τὸ σύνολον τῶν ἐπιστολῶν, δεμάτων κττ., ἅτινα μεταφέρονται ἑκάστοτε διὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἢ τὰ ὁποῖα ἀποστέλλει ἢ λαμβάνει ἕκαστος ἀλληλογραφῶν : δὲν μοῦ φέραν σήμερα τὸ ταχυδρομεῖό μου.

ταχυδρόμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ταχυδρομῶ, ἀποστολὴ ἐπιστολῆς ἢ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου διὰ τοῦ ταχυδρομείου βλ.λ.

ταχυδρομία (ἡ) ἡ ταχύτης ἐν τῷ τρέχειν, τάχος δρόμου : 'Αριστλ.Πρ.881b,7.

ταχυδρομίζω νεώτ. κ. δημ. ταχυδρομῶ βλ.λ.

ταχυδρομικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ὁ δι' αὐτοῦ ἀποστελλόμενος ἢ διενεργούμενος ὑπ' αὐτοῦ : ταχυδρομικὴ σύμβασις, - ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος, - ταχυδρομικὸν κατάστημα - δελτάριον, - ταχυδρομικὸς διανομεύς· **2)** ὁ ἐκτελῶν τὴν συγκοινωνίαν, ὁ δι' οὗ μεταφέρεται ταχυδρομεῖον βλ.λ.4) : ταχυδρ- ἅμαξα - ἀτμόπλοιον - ἀεροπλάνον - περιστερά· **3)** τὸ ἀρσ. ταχυδρομικὸς ὡς οὐσ. ὁ ὑπάλληλος ὁ ἔργον ἔχων τὴν διεκπεραίωσιν τῆς τρεχούσης ἐργασίας τῶν ταχυδρομείων· **4)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ταχυδρομικὰ ὡς οὐσ. τὰ τέλη τῆς διὰ ταχυδρομείου ἀποστολῆς ἐπιστολῆς ἢ ἀντικειμένου τινός· **5)** ἐπίρρ. -ικῶς διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

ταχυδρόμισμα (τὸ) δημ. ἡ ταχυδρόμισις βλ.λ.

ταχυδρόμος-ον μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ταχέως, δρομαίως τρέχων : Νόνν.Δ 29,365, 'Ορφ. 'Υμν.27,3 ταχυδρόμον ἅρμα λεόντων, Αἰσώπ.Μῦθ. 157, Τζέτζ.Χιλ.2,557, Σχόλ.Εὐρ 'Εκ.213· **2)** πάπ. ἀγγελιοφόρος ταχέως περαίνων τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἀποστολήν· **3)** γλωσσ. δρομεύς· **4)** νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μεταφέρων τὸ ταχυδρομεῖον, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἄλλη συγκοινωνία : ἔφιππος ταχυδρόμος· || ἰδιώτης ἀναλαμβάνων ἐπ' ἀμοιβῇ τὴν μεταφορὰν ἐπιστολῶν, δεμάτων κττ., ἀμανετζῆς· || ὁ ταχυδρομικὸς διανομεύς.

ταχυδρομῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τρέχω ταχέως, γρήγορα : Κατ.'Αστρλ.Κ 1,133, Σχόλ.Εὐρ. Μήδ.1, Παχυμ.Γ Μιχ.Παλ.2,28,95D· **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ταχυδρομίζω στέλλω τι, οἷον ἐπιστολὴν ἢ δέμα, διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

ταχυεργής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταχυεργὸς βλ.λ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.3,19 πρὸς ἄνδρας ταχυεργεῖς τε καὶ φόνου πλήρεις.

ταχυεργία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ταχύτης ἐν τῇ διεξαγωγῇ ἔργου τινός : Ξεν.ΚΠ 7,1,19 ὁρᾷς ἔργον τῆς σῆς ταχυεργίας· **2)** μτγν. τὸ σπεύδειν, ἡ σπουδή : 'Αππ.'Αννιβ.33 τὴν ἐς τοὺς ἄρχοντας ἀπιστίαν τοῦ δήμου καὶ ταχυεργίαν ὑφορώμενος

ταχυεργός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος ἢ διεξάγων ἔργον τι ταχέως, ὁ ταχὺς τὴν ἐνέργειαν: Νόνν.Δ 28,79, αὐτ.29,157 **ταχυεργός** ὀπός, Πάπ.' **2)** μτγν. ἐσπευσμένος, βιαστικός: 'Ιππ.'Αννιβ.47, αὐτ.'Εμφ.Πολ.2,120,'Αδαμ.1,16.

ταχυήκοος-ον μσν. ὁ ταχέως ἀκούων, ἐπακούων: 'Αγ.Δημήτρ.π. Βολλανδισταῖς Μην.10,4,120.

ταχυήρης-ους-ες ποι. ὁ ταχέως κωπηλατούμενος, ταχύς, ὁρμητικός: Αἰσχ.'Ικ.32 **ξὺν ὄχῳ ταχυήρει πέμψατε πόντονδε,** 'Οππ.'Αλ.4,569 **αἱ δ' ὑπὸ μαρμαρυγῆς ταχυήρεος . . φυζαλέαι θρώσκουσι.**

ταχυθανασία (ἡ) μτγν. ὁ πρόωρος θάνατος: Κατ.'Αστρλ.Κ 2,165.

ταχυθάνατος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς αἰφνίδιον θάνατον: 'Ιππ.'Αφορ.2,44 **οἱ παχέες σφόδρα, κατὰ φύσιν ταχυθάνατοι** γίνονται' ‖ φρ. ταχυθάνατός **εἰμι** ταχέως θνήσκω: αὐτ. 'Επιδ.1,12' **2)** γλωσσ. ὁ οὗ ταχέως θὰ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, ὅθ. ὁ βαθύγηρως, ὑπέργηρως' **3)** νεώτ. ὁ βροχύβιος, ταχύμορος, ὠκύμορος βλ.λ.' **4)** κ. νεώτ. ἐνεργ. ὁ **ἐν** τάχει **φονεύων**, φονικώτατος: αὐτ.Διαιτ.56, αὐτ.'Αρθρ.66.

ταχύιππος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ταχεῖς ἵππους' πρβλ. αἰολόπωλος: Σχόλ.'Αριστφ.Νεφ.729

ταχυκαής-αῦς-ές νεώτ. ὁ ταχέως **καιό**μενος, ἀντίθ. βραδυκαής, βραδύκαυστος.

ταχυκαρδία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπιτάχυνσις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας πέρα τοῦ κανονικοῦ **μέσου** ὅρου, παλμός, ἀντίθ. βραδυκαρδία.

ταχυκάρδιος-ον μσν. ὁ ταχὺς **τὸ** πνεῦμα, τὴν ψυχήν: Θεοδοτ.ΠΔ'Ησ.35,4.

ταχυκατάφορος-ον σχόλ. ὁ ταχέως φερόμενος πρὸς τὰ κάτω, δύων, ἐξαφανιζόμενος: Σχόλ. Πτολ.Τετράβ.114 **τὰ βραδυανάφορα τῶν ζῳδίων ταχυκατάφορα γίνεται.**

ταχυκίνησις-εως (ἡ) σχόλ. ἡ ταχύτης ἐν ταῖς κινήσεσιν, ἐν τῇ κινήσει: Συνέσ.28 **ὄγκος ὀμμάτων καὶ ταχυκίνησις αὐτῶν,** Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.17.

ταχυκίνητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταχέως κινούμενος, **εὐκίνητος**, ταχυπόρος, γοργοκίνητος, ἀντίθ. βραδυκίνητος: Γαλ.19,631, Πορφ.'Αρμον.240 W **τὸ πῦρ λεπτόν τι ὂν καὶ θερμὸν καὶ ταχυκίνητον,** 'Αδαμ.2,45

ταχυκρίσιμος-ον **ὁ** ταχέως ἐρχόμενος εἰς κρίσιν, εἰς κρίσιμον σημεῖον: 'Ιππ.'Επιδ.1,24, Γαλ.15,172.

ταχύλαλος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ταχέως λαλῶν, ταχύλογος βλ.λ.: Εὐστ. **ἐν Mai.Spicil.**5,182.

ταχυλόγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταχέως λέγων, ὁμιλῶν: Πολ.Φυσιογν.1,225,3.

ταχυμάθεια (ἡ) νεώτ. **τὸ** ταχέως μανθάνειν.

ταχυμαθής-οῦς-ές μτγν. **κ.** νεώτ. ὁ ταχέως μανθάνων: Πολυδ.4,11.

ταχυμάραντος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ταχέως μαραινόμενος: 'Αρσέν.ἐν Coteler.Monum.2,168B **τὸ ταχυμάραντον . . τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως.**

ταχυμάχης (ὁ) λεξ. ὁ ταχύς, **ἐπιρρεπὴς εἰς τὴν** διαμάχην, τὰς φιλονικίας' 'Ησ.

ταχυμετάβολος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ταχέως μεταβαλλόμενος: Πτολ.Τετράβ.162 **διὰ τὸ ταχυμετάβολον τῶν ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν πνευμάτων.**

ταχυμετρία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ταχείας τοπογραφικῆς ἐργασίας διὰ χρησιμοποιήσεως τοῦ ταχυμέτρου, ταχυμετρικὴ **μέθοδος.**

ταχυμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταχυμετρίαν, ὁ διὰ ταχυμέτρου **ἐκτελούμενος'** ‖ ἐπίρρ. **-ῶς.**

ταχύμετρον (τὸ) νεώτ. γωνιομετρικὸν ὄργανον τῶν τοπογράφων **ἐπιτρέπον** τὴν ταχεῖαν ὑποτύπωσιν τοῦ ἐδάφους ὡς καὶ τῶν χαρακτηριστικω**τέρων ὑδρομετρικῶν** διαφορῶν αὐτοῦ **2)** τὸ ταχόμετρον βλ.λ.' **3)** ναυτ. τὸ τεχνικὸν ἢ αὐτο**γραφικὸν δρομόμετρον** πλοίου.

ταχύμηνις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταχέως μῆνιν αἰσθανόμενος, ὁ ταχέως ὀργιζόμενος, ὀξύθυμος: ΑΠ 9,524,20.

ταχύμητις 'Ησ. ἐν λ. ἀργιμήτας «ταχύβουλος»: Νόνν.'Ιω.1.184 **Ναθαναὴλ ταχύμητις ἔπος ξύνωσε.**

ταχύμοιρος-ον 'Επιγρ. ὁ ταχεῖον μοῖραν, ταχὺν μόρον ἔχων, ταχύμορος: 'Επιγρ.Φρυγίας.

ταχυμόριος-ον 'Επιγρ. ὁ ταχύμορος βλ.λ.: 'Επιγρ.Φρυγίας.

ταχύμορος-ον **κ.** μσν. ὁ ταχέως ἀποθνήσκων, βραχύβιος: Αἰσχ.'Αγ.486 **ἀλλὰ ταχύμορον γυναικογήρυτον ὄλλυται κλέος,** Στουδ.Θεόδ.233Α.

ταχύμυθος-ον μτγν. ὁ ταχέων λαλῶν, ὁμιλῶν: Νόνν.Δ 21,272 **τοῖον ἔπος ταχύμυθας ἐπέγραφε δίζυγι δέλτῳ,** αὐτ.37,319.

ταχυναυτῶ-έω ταχέως πλέω: Θουκ.6,31 **ὅπως ἡ ναῦς προέξει τῷ ταχυναυτεῖν,** αὐτ.34, Αἰσχίν.3,97 **νῆες** ταχυναυτοῦσαι, Πολύβ.1,23,9, 'Επιγρ.

ταχύνοια (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀγχίνοια: ΑΒ 210·

ταχυνός-ή-ό δημ. δ.γρ. τοῦ ταχινὸς βλ.λ.

ταχύνους-ουν 'Επιγρ. **κ.** νεώτ. ὁ ταχὺς **τὸν** νοῦν, ἀγχίνους, ὀξύνους.

τάχυνσις-εως (ἡ) νεώτ. σπουδή, **ἐπιτάχυνσις.**

ταχύνω κ. νεώτ., ἀόρ **ἐτάχυνα,** παθ. ἀόρ. **ἐταχύνθην,** ποιῶ, κάμνω τι ταχέως ἢ ἐσπευσμένως, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω: Σοφ.Αἴ.1404 **κοίλην κάπετον χερσὶ ταχύνατε,** αὐτ.1164' ‖ **σπερχόμενός τι ταχύνω** λέγω τι ἐν σπουδῇ: Εὐρ.'Αλκ.257 **τάδε τοί με σπερχόμενος ταχύνει' 2)** μτγν. κινῶ, στρέφω ταχέως, ἐν χρ. τὸ παθ.: Κριναγ.ΑΠ 6,227 **σελὶς ταχυνομένη' 3)** ἀμτβ. εἶμαι ταχύς, ἐνεργῶ ταχέως, σπεύδω: Αἰσχ.Πέρσ.692, αὐτ.Χο.660, Σοφ.ΟΤ 861, αὐτ.ΟΚ 219, 'Αριστφ.'Εκκλ.582, Ξεν. ΚΠ 8,5,15 **καὶ τὸ ταχύνειν δὲ ὅπου φθάσαι δέοι'** κ. μτ. γενικ.: ΠΔ Γέν.18,7 **καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό' 4)** μτγν. ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι ταχέως, πρόωρως: Γαλ.19,201 **ταχύνουσαν ἢ βραδύνοῦσαν ἀκμὴν προδιαγνῶναι.**

ταχυπαθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως πάσχων: Χοιροβ.Ρητ.247S **τὸν ταχυπαθῆ χυμόν, ὀξὺν καλέσῃ χυμόν.**

ταχυπειθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως καὶ εὐκόλως πειθόμενος, εὔπιστος: Θεόκρ.2,138, αὐτ.7,38 **ἐγὼ δέ τις οὐ ταχυπειθής,** Νόνν.Δ 22,79' **2)** ὁ ταχέως ἢ εὐκόλως ὑπακούων: Τρυφιόδ.528.

ταχύπεπτος-ον μσν. ὁ ταχέως πεπτόμενος, εὐκολοχώνευτος: Cod.Par.2239 fol.128 r°.

ταχυπεπτοῦμαι-έομαι μσν. ταχέως πέπτομαι: Ideler.Phys.2,197 **ταχυπεπτοῦνται -. τὰ ὀλίγα.**

ταχυπέτης (ὁ) (πέτομαι) λεξ. **κ. ταχυπετής ὁ** ταχέως πετόμενος, ταχύπτερος: Σουΐδ.ἐν λ. ὠκύπτερον, Εὐθύμ. π.Tafel.De Thessalon.394Α **φθάνει τὸ τοῦ θανάτου ταχυπετὲς καὶ ὀξυδρόμον.**

ταχυπιεστήριον (τὸ) νεώτ. κυλινδρικὸν πιεστήριον ἐκτυπῶνον μετὰ μεγίστης ταχύτητος.

ταχυπλοΐα (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ ταχύτης εἰς **τὸ** πλέειν: Πολυδ.1,106.

ταχύπλους-οος-ουν-οον κ. νεώτ., συγκρ. **-ούτερος**-α-ον, ὑπερθ. -ούτατος-η-ον, ὁ ταχέως πλέων, ὁ ἀναπτύσσων μεγάλην ταχύτητα κατὰ τὸν πλοῦν, γοργοτάξιδος: Εὐρ.'Υψιπ.ἀπ.1,3,12, Σχόλ.'Οδ.Ο 473, 'Ησ.ἐν λ.ὠκύπλους,-**ταχύπλουν ἀτμόπλοιον.**

ταχυπλοῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, πλέω ταχέως, εἶμαι γοργοτάξιδος: Πολύβ.3,95,4 **προαπέστειλε κατασκεψομένας δύο ναῦς ταχυπλοούσας Μασσαλιωτικάς.**

ταχύπνοια (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἀναπνοῆς: 'Ιππ.'Οστ.13 **ἐγκαταλαμβανομένων τῶν διόδων ὑπὸ τοῦ πώρου ταχύπνοιά τε καὶ δύσπνοια ἴσχει,** 'Αέτ.13,23.

ταχυπνοῶ-έω μτγν. ἀναπνέω ταχέως: 'Ηρόδ. 'Ιατρ.ἐν.Rh.Mus.58,96.

ταχυποδία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχύποδος.

ταχύπομπος-ον ὁ ταχέως πέμπων ἢ συνοδεύων: Αἰσχ.'Ικ.1047 **τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν ταχυπόμποισι διωγμοῖς;**

ταχυπορία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχυπόρου βλ.λ., τὸ ἐκτελεῖν πορείαν τινὰ ταχέως.

ταχύπορος-ον, νεώτ. κ. ταχυπόρος-ον ὁ ταχέως πορευόμενος, ταχέως κινούμενος, ταχυκίνητος : 'Ιππ.'Αρθρ.11, Αἰσχ.'Αγ.486 **πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ἔρως ἐπινέμεται ταχύπορος,** Εὐρ.'Ηλ.451, αὐτ.'Ηλ.1272, Τιμόθ.Πέρσ.175.

ταχυπορῶ-έω νεώτ. πορεύομαι, βαίνω, κινοῦμαι ταχέως.

ταχύπωμος-ον, ὁ ταχύπορος βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,68 **προσῆκαν υἱὸν ἀθάνατοί Fοι πάλιν μετὰ τὸ ταχύποτμον αὖτις ἀνέρων ἔθνος,** Λυρ.'Αλέξ.'Αδέσπ. 34,9, Νόνν.Δ 48,11.

ταχύπους-οδος-ουν κ. νεώτ. ὠκύπους, ὁ ταχὺς τοὺς πόδας, ὁ ταχέως βαδίζων ἢ κινούμενος, γοργόπους, γοργοπόδαρος : Εὐρ.Βάκχ.782, αὐτ. Τρῳ.232, αὐτ.Βάκχ.168, 'Αριστφ.'Ιππ.1068 **λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδώ.**

ταχύπτερνος-ον ποι. ὁ ἔχων ταχείας πτέρνας, ἤτοι ὁ ταχύπους : Θέογν.551.

ταχυπτερορρυῶ-έω μτγν. ταχέως ἀποβάλλω ἢ ἀλλάσσω τὰ πτερά μου : 'Αριστοίν.2,1.

ταχύπτερος-ον κ. νεώτ. ὁ κινῶν ταχέως τὰς πτέρυγας, ὁ πετῶν ταχέως, γοργόπτερος : Αἰσχ. Πρ.88 **ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,** - **ταχύπτερος φήμη.**

ταχύπωλος-ον ὁ ἔχων ταχεῖς πώλους, ταχύποδας ἵππους, ἐπίθ. τῶν 'Ελλήνων : 'Ιλ.Δ 232 **οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,** Θεόκρ. 22,136 **ταχύπωλε, δορυσσόε, χαλκεοθώραξ.**

ταχυρρεπής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχύρροπος βλ.λ.: Συντίπ.ἐν Fab.Roman.,ed.Eberh.1,147.

ταχύρροθος-ον ποι. ὁ τρέχων μετὰ πολλῆς ὁρμῆς : Αἰσχ.'Επτ.285 **ταχυρρόθους λόγους.**

ταχύρροπος-ον μσν. ὁ ταχέως ῥέπων : Στουδ. Θεόδ.Cod.Par.891,,251 r'.

ταχύρρους-οος-ουν-οον σχόλ. ὁ ταχὺν ῥοῦν, ταχὺ ῥεῦμα ἔχων, ὁ ταχέως ῥέων : Σχόλ.'Ιλ.Σ 379, 'Ησ. ἐν λ. ἀφορρόου.

ταχύρρωστος-ον ποι. ὁ ταχυκίνητος, ταχέως πετόμενος : Σοφ.ΟΚ 1081 **ταχύρρωστος πελειάς.**

ταχύς-έος-εῖα-ύ κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., συγκρ. ταχύτερος-α-ον ('Ηρ.3,65, 'Αριστλ.Κόσ.394b,3, 'Αρρ.'Ινδ.9,6) κ. **ταχίων-ονος-τάχιον** (ΠΔ Σοφ.Σολ. 13,9, αὐτ.Μακκ.1,2,40, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.69,14, αὐτ.17, αὐτ.17, αὐτ.73,23, Περίπλ.'Ερ.Θαλ.24) κ. **θάσσων -ονος-θᾶσσον** ('Ιλ.Ο 570, αὐτ.Ν.819, Σοφ.Τρ.1183, Θεόκρ.24,48), ἀττ. **θάττων-ονος-θᾶττον** (Ξεν.'Απομν.4,3,13), ὑπερθ. **ταχύτατος-η-ον** (Πίνδ.Ο 1,77, Ξεν.'Ελλ.5,1,27, 'Αντιφάν.87) κ. **τάχιστος-η-ον** ('Ιλ. Δ 193, αὐτ.Ι 659, Σοφ.ΟΤ 1341, Θουκ.3,31, Ξεν.ΚΠ 3, 2,14), ἐπὶ κινήσεως, ὠκύς, σπεύδων, ὁρμητικός; ὁ ἐν σπουδῇ ἐνεργῶν ἢ γινόμενος, ὁ ἐν ὀλιγωτέρῳ τοῦ κανονικοῦ χρόνου ἐνεργῶν ἢ συντελούμενος, γοργός, γρήγορος, ἀντίθ. βραδύς, ἐπὶ προσ. ἢ ζῴων ἢ καὶ ἀπολ. : 'Ιλ.Σ 69 **ἔνθα θαμειαὶ Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' 'Αχιλῆα,** αὐτ Γ 26, αὐτ.Θ 248, αὐτ.Ρ 676, αὐτ.Ψ 347, αὐτ.Ω 292, 'Οδ.Ρ 308 **ταχὺς ἔσκε θέειν,** αὐτ.Ο 526, Εὐρ.Μήδ. 1182 **ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο,** Ξεν. ΚΠ 2,1,31, - **εἶναι ταχὺς εἰς τὴν ἐργασίαν του - εἰς τὸ βάδισμά του·** ‖ συχν. πληρέστερον **πόδας ταχὺς** ταχύπους, ὠκύπους, γοργοπόδης : 'Ιλ.Ν 249, αὐτ.482, αὐτ.Ρ 709· ‖ ὁ συγκριτ. βαθμ. ταχύτερος-α-ον : 'Ηρ.3,65 **ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα,** αὐτ.7,194, 'Αριστλ.Κόσ.394b,3, 'Αρρ. 'Ινδ.9,6, 'Αρετ.Χρον.Νοῦσ.1,16· ‖ συχνότ. ὁ τ. **θάσσων,** ἀττ. **θάττων**: 'Ιλ.Ο 570 **οὐ ποσὶν θάσσων, οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι,** αὐτ.Ν 819· ‖ κ. ταχίων-ονος-ον : 'Ιππ.Γυν.1,1, Μέν.402,16, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.69,14, Διόδ.Σ 20,6, Πλούτ.'Ηθ.240D, 'Αλκίφρ.3,4, Γαλ.19,206 **τὴν ταχίονα τῆς τροφῆς παράθεσιν·** ‖ ὑπερθ. ταχύτατος-η-ον κ. τάχιστος-η-ον: Πίνδ.Ο 1,79 **ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων ἐς 'Αλιν·** ‖ τὸ οὐδ. ταχύ ὡς ἐπίρρ. ταχέως, γρήγορα : αὐτ.Π 10,51, αὐτ.Ν 1,51 **ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλκέοις ἔδραμον σὺν ὅπλοις ἀθρόοι,** Σοφ.Φιλ.349, Εὐρ.'Ηρ.885 **ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλεν δαίμων,** 'Αριστφ.'Ιππ.109, Γαλ.16,665, Πάπ.· ‖ συχν. τὸ ἐπίθ. ταχύς συντασσόμενον μτ. ρ. εὕρηται ἐν ἐπιρρ. χρ. : 'Ιλ.Ψ 287 **ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν,** Αἰσχ.Πέρσ.739 **ταχεῖά γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις,** Σοφ.Φιλ.526 **ὁρμάσθω ταχύς,** αὐτ.ΟΚ 307, αὐτ.Αἶ.1266, Θουκ.2,75, αὐτ.5, 66· ‖ ὁμ. ἐπίρρ. κ. τὸ οὐδ. **ταχύτερον** : 'Ηρ.4, 127 **ταχύτερον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχην ὑμῖν,** αὐτ.9,101, 'Ιππ.Προγν.17· ‖ ὁμ. κ. τὸ **θᾶσσον** ἢ **θᾶττον** : 'Οδ.Β 307 **ἵνα θᾶσσον ἵκηαι ἐς Πύλον ἠγαθέην,** Σοφ.Φιλ.631· ‖ συχν. κεῖται ἀντὶ τοῦ θετικοῦ : 'Ιλ.Β 440 **ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν 'Αρηα,** 'Οδ.Ο 201, αὐτ.Π 130, Πίνδ.Π 4,181, Σοφ.Τρ.1183 **οὐ θᾶσσον οἴσεις;,** 'Αριστφ.Νεφ.506, αὐτ.Σφ.187, αὐτ. Βάτρ.94· ‖ κ. μτ. συνδ., οἷον **ὅτι θᾶσσον** ὅτι τάχιστα : Θεόκρ.24,48· ‖ κ. μτ. **τοῦ ἐπειδὴ** ἢ **ἐπειδάν** : Πλάτ.Πρωτ.325C, Δημ.1257· ‖ κ. **τάχιον** : ΠΔ Σοφ.Σολ.13,9 **τὸν τοῦτον δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὗρον,** αὐτ.Μακκ.1,2,40, ΚΔ'Ιω.20,4, 'Ιώσ.Αἰ 1,3,7 **ἐς μακρὸν αὐτῶν γῆρας καὶ βίου μῆκος ὅμοιον τοῖς τάχιον ἐπερχομένων,** Σωρ.1,20, 'Επιγρ.'Ιασοῦ· ‖ τὸ ὑπερθ. **τάχιστα** ἐν ἐπιρρ. χρ. λίαν ταχέως, παραπολὺ γρήγορα, ἐν μεγίστῃ σπουδῇ, ὅθ. **ὅτι τάχιστα** ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα, γρηγορώτερα : 'Ιλ.Δ 193 **ὅττι τάχιστα Μαχάοντα δεῦρο κάλεσσον,** αὐτ.Ι 659, Σοφ.ΟΤ 1341, Θουκ.3,31 **ὅτι τάχιστα τῇ Πελοποννήσῳ πάλιν προσμεῖξαι·** ‖ κ. **ὅσον τάχιστα** : Αἰσχ.Χο.772 **ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γηθούσῃ φρενί,** Σοφ.ΟΤ 1436· ‖ κ. **ὅπως τάχιστα** : Αἰσχ.'Αγ. 605 **ἥκειν δ' ὅπως τάχιστ' ἐράσμιον πόλει,** Σοφ. ΟΤ 1410,'Αριστφ.Σφ.167· ‖ κ. **ὡς τάχιστα** : 'Ηρ.1,210, Εὐρ.Ρῆσ.147, Θουκ.4,15, Ξεν.'Αν.1,3,14 **σπεύδειν ὡς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν 'Ελλάδα,** 'Επιγρ.· ‖ τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἐλλειπτικοὶ φρ., ὡς δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἐκ τῶν παρατιθεμένων παραδειγμάτων : Πλάτ.Νόμ.710Β **ὡς δυνατὸν ἐστι τάχιστα,** Ξεν.ΚΠ 5,4,3, αὐτ.'Ελλ.6,3,6, **αὐτ.ΚΠ 3,2,14,** αὐτ.'Αν.1,2,5, 'Επιγρ.· ‖ τὸ τάχιστα κ. μτ. χρον. μορίου : 'Ηρ. 1,27, αὐτ.75, αὐτ.7,163 **ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν 'Ελλήσποντον,** αὐτ.4,134, αὐτ.7,129, αὐτ.8,144, Αἰσχ.Πρ.201, Πλάτ. Πρωτ.310D, 'Ισαῖ.9,3, Ξεν.'Αν.7,2,6, αὐτ.3,1,9, αὐτ. 4,6,9, αὐτ ΚΠ 1,3,14· ‖ κ. **ὡς τάχιστα** : 'Ηρ.1,11 **ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε,** αὐτ.19, αὐτ.47, αὐτ. 65, Ξεν.ΚΠ 1,3,2, αὐτ.'Απομν.1,2,16, 'Επιγρ.'Επιδαύρου **ὡς δὲ τάχιστα ἐξῆλθε.. κόρον ἔτεκε,** Πάπ. **ὡς ἂν τάχιστα λάβῃς τὴν ἐπιστολήν·** ‖ ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐκφέρεται κ.μτ.μτχ., ὅθ. **ἀπαλλαγεὶς τάχιστα** ὡς ἀπηλλάγη τάχιστα : Πλούτ.Δημ.8· ‖ συχν. ἐν τῇ πεζ. τὴν ταχίστην ὡς ἐπίρρ. διὰ τῆς ταχίστης ὁδοῦ, ὡς τάχιστα : 'Ηρ.1,24, αὐτ.73, αὐτ.81, Μεν.Περικ.75, Πολύβ.1,33,4· ‖ **διὰ ταχέων** ταχέως, γρήγορα : Θουκ.1,80, αὐτ.3,13, Πλάτ.'Απολ. 32D, Ξεν.'Αν.1,59 **εἴ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο·** ‖ ὁμ. κ. **ἐκ ταχείας** : Σοφ.Τρ.395 **ὡς ἐκ ταχείας σὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν φράσεις·**

2) ὁ διατρέχων μεγαλυτέραν ἀπόστασιν ἢ ἄλλος τις ἐν ἴσῳ χρόνῳ, ὁ εὐκινητότερος ἄλλου, ὁ συχνότερον ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινούμενος ἢ κινῶν τι, ὁ συχνότερος τοῦ κανονικοῦ : 'Ιλ.Ζ 514,αὐτ.Δ 94,'Οδ.Ν 261, αὐτ.Χ 3 **ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς αὐτοῦ πρόσ-**

θε ποδῶν, Ἡρ.8,23, Εὐρ.Ἴων 742 (ἴχνος) **τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ**, - **ταχὺ πλοῖον** - ἀεροπλάνον,-ταχὺς ἵππος, - **ταχεῖα ἁμαξοστοιχία** (ἡ μετ' ἐλαχίστων σταθμεύσεων, ἐξπρές)· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ φρονεῖν, σκέπτεσθαι· ἢ ποιεῖν τι: Σοφ.ΟΤ 617 **φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς**· ‖ φρ **ταχὺς πρὸς ὀργὴν** εὐόργητος: Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.1· ‖ **τὸ ταχὺ** ὡς οὐσ. σπουδή, ταχύτης: Εὐρ.Φοίν.452 **οὗτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει**, Ξεν.Ἱππ.7,18· **3**) ἐπὶ ἐνεργειῶν ἢ γεγονότων, ὁ ταχέως ἐμφανιζόμενος, αἰφνίδιος: Σοφ.Αἶ.833 **ταχεῖ πηδήματι πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ**, Εὐρ.Ἱππ.1047, Θουκ.4,55, αὐτ.6,45, αὐτ.4,44, Πλάτ.Πολ.553D **μεταβολὴ οὕτω ταχεῖά τε καὶ ἰσχυρά**· **4**) ὁ ταχέως παρερχόμενος, βραχύς, σύντομος: Πίνδ.Π 1,83 **ἀπὸ γὰρ κόρος ἀμβλύνει αἰανὴς ταχείας ἐλπίδας**, Σοφ.ΟΚ 1602, Ἀριστφ Βάτρ.127, Θουκ.2,53, Ἀριστλ.Ῥητ.1416b,30· **5**) τὸ οὐδ. **τάχιον** ὡς ἐπίρρ. τὸ πάλαι, **ἄλλοτε**, πρώην: Ἐπιγρ.Λυκίος **ἐπεσκεύασαν τὸ παρόχιον.. τάχιον γενόμενον γυμνάσιον.**

ταχύσκαπτον (τὸ) νεώτ. ὄρυγμα ἢ χαράκωμα ὀρυσσόμενον ἐν τάχει ὑπὸ τῶν μελλόντων νὰ χρησιμοποιήσωσιν αὐτὸ στρατιωτῶν.

ταχύσκαρθμος-ον μτγν. ὁ ταχέως σκιρτῶν, ταχυκίνητος: ΑΠ 9,227 (εἰκ.).

ταχυσκελής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχὺς τὰ σκέλη, ταχύπους: Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.7,256,41 **ἐλάφοισι ταχυσκελέσσι.**

ταχυσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον τῆς πειραματικῆς ψυχολογίας, δι' οὗ παρέχονται βραχυτάτης διαρκείας ὀπτικὰ ἐρεθίσματα.

ταχυστρεφής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχέως, εὐκόλως στρεφόμενος εὔστροφος: Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.6,556 **καλὸν δὲ οὐδὲν ἧττον καὶ γλῶσσα γοργὴ καὶ ταχυστρεφής.**

ταχυστροφάλιγξ-ιγγος (ὁ,ἡ) **μτγν. ὁ ταχέως** περιστρεφόμενος: Νόνν.Δ 45,273.

ταχυσφυγμία (ἡ) **νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ ταχύ**της τοῦ σφυγμοῦ βλ.λ.

ταχύτεκνος-ον μτγν. ὁ ἐπιφέρων ταχεῖαν γέννησιν τέκνων: Ἀέτ.16,26 **ταχυτεκνόταται μείξεις.**

ταχυτερ(ι)νή (ἡ) μσν. δημ. ἡ πρωΐα, ταχινή: Ἐρωτόκρ.2,607 **περνώντας μιὰ ταχυτερινή.**

ταχυτέρου ἐπίρρ. μσν. δημ. αὔριον λίαν πρωΐ, ταχιά, ταχύ, ὅθ. **ἀργὰ καὶ ταχυτέρου** πρωὶ καὶ **βράδυ**: Ἐρωτόκρ.3,1570, αὐτ.4,294 **καὶ τοῦ Ρηγὸς ἀπόφαση νὰ δώσω** ταχυτέρου.

ταχύτης-**ητος** (ἡ) νεώτ., δημ. ταχύτητα ἡ ταχύτης βλ.λ.‖: **ταχύτης ἐκτελέσεως** - ἀποφάσεως, - **ὅλα αὐτὰ ἔγιναν μὲ καταπληκτικὴ** ταχύτητα· **2**) **τὸ κατὰ** μίαν χρονικὴν μονάδα διανυόμενον **ὑπὸ κινητοῦ** τινος σώματος διάστημα ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν στροφῶν ἢ παλινδρομήσεων αὐτοῦ: **ὁ ἄνεμος ἔπνεε μὲ ταχύτητα 12 μέτρων κατὰ 1"**, - **ἠλεκτροκινητὴρ ταχύτητος χιλίων στροφῶν.**

ταχυτής-**ῆτος** (ἡ), δωρ. **-τάς-ᾶτος**, νεώτ. ταχύ**της** τὸ νὰ πράττῃ τίς τι ἢ νὰ γίνεταί τι ταχέως, γοργότης, σπουδή, γρηγοράδα, ἀντίθ. βραδύτης: Ἰλ.Ψ 740 **Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα**, Ὀδ.Ρ 315, Ξενοφ.2,1, αὐτ.17, Πίνδ.Ο 1,95, Ἡρ.3,102 **αἱ γὰρ σφι κάμηλοι ἵππων** οὐκ **ἑσσονες ταχυτῆτά εἰσι**, Ἀρχύτ.1, Πλάτ.Λάχ.192Α, Ἀριστλ.Μετ.342a,5· **2**) ἐπὶ προσ., σπουδή, σφοδρότης: αὐτ.ΗΝικ.1150b,27.

ταχυτόκος-ον ὁ ταχέως, ἐν βραχεῖ χρόνῳ τίκτων: Ἀριστλ.Πρ.891b,25.

ταχυφαγία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. **τὸ** τρώγειν ταχέως καὶ ἄνευ σχεδὸν μασήσεως: Σχόλ.Ἰω.Κλίμ.Cod.Coisl.87,154.

ταχυφθίμενος-η-ον **μτγν. ὁ** μαραινόμενος ταχέως: Νόνν.Δ 7,31.

ταχύφραστος-ον μσν. ὁ λεγόμενος ταχέως: Ἀγ.Δημ.π. τοῖς Βολλανδισταῖς Μην 10,4,132.

ταχυφυής-οῦς-ές ὁ ταχέως φυόμενος, αὐξανόμενος: Ἱππ.Μοχλ.38.

ταχύφωνος-ον μτγν. ὁ ταχέως φωνῶν, ὁμιλῶν: Ἀδαμ 2,56, Πολ.Φυσιογν.2,67.

ταχυχάλυψ-υβος (ὁ) νεώτ. εἶδός τι χάλυβος ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ διατηρῇ τὴν σκληρότητά του εἰς ἀρκετὰ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.

ταχυχειλής-**οῦς-ές** μτγν. ἐπὶ αὐλοῦ, **ὁ** ταχέως, εὐκόλως διὰ τῶν χειλέων φυσώμενος: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,205 τοὺς **ταχυχειλεῖς αὐλούς.**

ταχύχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) ὁ ταχὺς τὰς χεῖρας: Κριτί.55.

ταχυχειρία (ἡ) μτγν. ἡ ταχύτης χειρός, δεξιότης: Φρύν.Σοφ.Παρ.111Β **ταχυχειρία ἐπὶ πράγματος ῥᾳδίως κατεργαζομένου**, Πολυβ.2,148.

ταφί (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τεφί** εἶδος μεγάλου πως, ἀβαθοῦς καὶ στρογγύλου μαγειρικοῦ σκεύους μεταλλίνου: **γλυκίσματα τοῦ ταφιοῦ** (ὅσα ψήνονται στὸ ταφί)· ‖ μτφ.φρ. **θὰ σὲ κάμω νὰ χορέψῃς στὸ ταφί** θὰ σὲ κάμω νὰ ταλαιπωρηθῇς δεινῶς.

τάων ἄρθρ. ἐπ.γενικ. πληθ. θηλ. **τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.**

ταωνικός-ή-όν μτγν. ἐπὶ ἱματίου, ὁ ἔχων τὸ ποικίλον τῶν ἀποχρώσεων **τοῦ πτερώματος τοῦ** ταῶ: Ἀλέξ.Ἀφρ.Μετ.158,33.

ταών(ε)ιος-ον μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταών: Λουκ.Ἀλ.Ἰστ.2,22 **στέφανος πλακεὶς ἐκ πτερῶν ταωνείων.**

ταωνόπτερος-ον μσν. ὁ ἐκ πτερῶν ταῶ, παγωνιοῦ: ΚΠορφ.319Β **τὸ ἀπὸ ταωνοπτέρων ῥιπίδιον.**

τάως Ἡσ. «τέως, Κρῆτες».

τᾰώς (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τᾱῶς** (Ἀριστλ.ΖΙ 488b,24) κ. ἀττ. **ταὼς** (Τρύφ.π.Ἀθήν.9,397E «ταὼς λέγουσιν Ἀθηναῖοι τὴν τελευταίαν συλλαβὴν.. δασύνοντες»), κ. **ταών** (Αἴσωπ.397Β), γενικ. **ταώ** κ. **ταῶ** (Ἀλεξ.100,14, Ἐπιγρ.Δήλου) κ. **ταῶνος** (Ἀριστλ.ΖΙ 559b,29, Γαλ.6,701, Γεωπ.14,7,28), δοτ. **ταῷ** κ. **ταῷ** κ. **ταῶνι** (Ἀριστφ.Ὄρν.884), αἰτ.**ταὼν** κ.**ταῶν** (Εὔπ.36) ὀνομ. πληθ. **ταῴ** (Ἀριστλ.ΖΙ 564a,31), κ. **ταῶνες** (αὐτ. δ.ἀνάγν.) κ. **ταοί** (Ἀθήν.14,655Α), γενικ. **ταῶν** (Ἀντιφάν.205) κ. **ταώνων** (ΠΔ Βασ.3,10,22), δοτ. **ταῴς** κ. **ταῷς** κ. **ταῶσι** (Ἀριστφ.Ἀχ.63), αὐτ. **ταὼς** κ. **ταῶς** (Ἀντιφάν 175,5) κ. **ταῶνας** (Κωμ.Ἀδέσπ 59, Πλούτ.Περ.13), γένος ὀρνιθοειδῶν πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **φασιανιδῶν**, ἐχόντων μακροτάτην οὐρὰν καὶ ὡραῖον πτέρωμα, παγώνι: Ἀριστφ.Ὄρν 102, αὐτ.269 νὴ **Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταώς;**, Ἀριστλ.ΖΙ 488b,24, Γαλ.6,701, Γεωπ.14,7,28· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀλαζόνος, κομπαστοῦ: Ἀριστφ.Ἀχ 63 **ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσιν καὶ τοῖς ταῶσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν**, Λουκ.Νιγρῖν.13· **2**) μτγν. εἶδός τι πολυτίμου λίθου: Πλίν ΦΙ 37,187· **3**) ὁμ. ὄνομα εἴδους τινὸς ἰχθύων: Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,1· **4**) νεώτ. Ταὼς ἀστερισμὸς **τοῦ νοτίου** ἡμισφαιρίου.

τε μόρ. ἐγκλιτ κ. μσν. κ. νεωτ., εὕρηται ἐν **δ.** χρ., οἷον ὡς συμπλεκτ. σύνδ., ὅτε διακρίνεται ἀπὸ τοῦ καὶ βλ.λ., καθ' ὅσον ἡ δι' αὐτοῦ σύνδεσις **εἶναι** χαλαρωτέρα, χρησιμεύει δηλ.ἁπλῶς ὅπως **συνείρῃ κτ.** σειρὰν δ. ἐκφράσεις, χωρὶς νὰ νοῇ πραγματικὴν ἢ ἐσωτερικὴν σύνδεσιν καὶ σχέσιν μεταξὺ αὐτῶν, ἰδίᾳ ὡς **τε .. τε ..**, ὅπου αἱ συνδεόμεναι λ. εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἰσόρροποι, καὶ .., καὶ ..: Ἰλ.Α 544, αὐτ.13 **λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα**, αὐτ.443, Ὀδ Β 374 **πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται**, αὐτ.Δ 588, Ἡσίοδ.Ἔργ.669 **ἀγαθῶν τε κακῶν τε**, Αἰσχ.Πέρσ.491 **δίψῃ τε λιμῷ τε**, Σοφ.Αἶ.34, αὐτ.35, Ἀριστφ.Ἀχ.370, αὐτ.375, Θουκ.4,8 **τήν τε νῆσον τήν τε ἤπειρον**, Ἀντιφ.2,3,3, Πλάτ.Πολ.373Β· ‖ συχν. συνδέονται διὰ τοῦ **τε .. τε κ.**

προτάσεις : Ἡρ.4,47 ἥ τε γὰρ γῆ .. εὔυδρός ἐστι, ποταμοί τε δι' αὐτῆς ῥέουσι, Θουκ 4,92, Πλάτ. Πολ.474C, Ξεν.ΚΠ 1,4,25, Ἰσαῖ.1,50, Αἰν.Τακτ.16,8 τά τε γὰρ ληφθέντα πάντ' ἂν σῴζοιτο οἵ τ' ἀδικήσαντες κατ' ἀξίαν λάβοιεν τὰ ἐπιτίμια, Ἐπιγρ. ἐπειδὴ πρόξενοί τέ εἰσιν Ἀθηναίων καὶ εὐεργέται .., ἔν τε τῇ στήλῃ γέγρανται, Πάπ. τά τε ἐχφόρια Χρυσέρμῳ δυνήσομαι ἀποδοῦναι, ἐγώ τε ἔσομαι παρὰ σοῦ φιλανθρωπίας τετευχώς, Γεωπ.2,49,1, αὐτ.12,3,2-3· || σπαν. ἐν χρ. πρὸς σύνδεσιν θέσεως καὶ ἀρνήσεως, ὅτε ἀποδοτέος διὰ τοῦ ἤ : Εὐρ.ΙΑ 56 ἀπόρως εἶχε δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, αὐτ.Ἡρακλ.153, αὐτ.Ἠλ.391· || ὅθ. προέκυψεν ἡ σύνδεσις τε .. ἤ .. : Πλάτ Θεαίτ. 143C, αὐτ.Ἴων 535D ὃς ἂν .. κλαίῃ τ' ἐν θυσίαις .., ἢ φοβῆται πλέον· || κ. ἢ (ἢ) .. τε .. : Ἰλ.Β 289 ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες, Αἰσχ.Εὐμ.524· || συχν. ἡ μία τῶν προτ. δυνατὸν νὰ εἶναι καταφατική, ἡ δὲ ἑτέρα ἀποφατική : Θουκ.2,22 ἐκκλησίαν τε οὐκ ἐποίει .., τήν τε πόλιν ἐφύλασσε· ἀλλὰ συχνότερον ἐν προκειμένῳ ἡ ἀρνητ. πρότ. συνδέεται διὰ τοῦ οὔτε : Ξεν.ΚΠ 2,3,6 οὔτε ποσίν εἰμι ταχὺς ..., γιγνώσκω τε· || σπάν. ἀντὶ τοῦ οὔτε . τε εὕρηται οὐ ..., τε .. : Θουκ.1,67 οὐχ ἡσύχαζον .. παρεκάλουν τε τοὺς ξυμμάχους· || κ. ὡς μή .., τε .. : Πλάτ.Φαίδ.95Ε ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἴ τέ τι βούλει .. · 2) συχν. τὸ τε .. τε .. εἶναι ἰσοδύναμον πρὸς τὸ μὲν .. δέ .., ὥστε δύνανται γεν. νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιπτώσεων, μτ. μ. τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ μὲν τῆς συνδέσεως τε .. τε .. τὰ μέρη θεωροῦνται ὁμοῦ, διὰ δὲ τοῦ μὲν .. δέ .. ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλληλα ἢ κεχωρισμένα· ἀμφότεραι οἱ συνδέσεις συναναμείγνυνται, οἷον τε .. δέ .. : Ἰλ.Ε 359 κόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππους, αὐτ.Η 418, Πίνδ.Π 4,80 ἐσθὰς ἀμφότερόν νιν ἔχεν, ἅ τε .. ἐπιχώριος .., ἀμφὶ δὲ παρδαλέᾳ στέγετο, Σοφ.ΟΚ 367, αὐτ.Τρ.285, Εὐρ.Φοίν.1625, Ξεν.ΚΠ 4,4,3 διήκουέ τε .., ἔπειτα δὲ καὶ ἐπῄνεσε· || σπαν. τὸ δεύτερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἅμα δὲ καὶ .. ἢ ὡσαύτως δὲ καὶ .. : Θουκ.1,25, Πλάτ.Συμπ.186Ε· || κ. τε .. ἀτὰρ οὖν καὶ : αὐτ.Ἱππ.Μ 295Ε· || κ. μὲν .. τε .. : Ἰλ.Τ 291-3 ἄνδρα μὲν .. τρεῖς τε κασιγνήτους, Ὀδ.Χ 475,6, Πίνδ.Ο 6,88, αὐτ.7,88, Αἰσχ. Ἑπτ.924, αὐτ.Χο.585, Σοφ.Ἀντ.963, Εὐρ.Ἡρακλ.337, αὐτ.Κύκλ.41, Ἀριστφ.Νεφ.563, Πλάτ.Φαῖδρ.266C, αὐτ.Νόμ.927Β· || ὅπου ὅμως μτ. τὸ μέν ἕπεται τε καὶ δὲ ἢ δὲ κ. τε, τὸ τε μετὰ τῆς προτάσεώς του ὑπόκειται εἰς τὴν προηγουμένην πρότασιν, ὥστε ἡ πραγματικὴ ἀντίθεσις εἶναι ὡς συνήθως μεταξὺ τῶν μορίων μὲν καὶ δέ : Εὐρ.Φοίν.10 ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως, Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ· 3) κ. μον. τὸ τε μ. = καὶ βλ.λ., πρὸς σύνδεσιν λ. κ. φρ. : Ἰλ.Ζ 476 Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, αὐτ.Λ 254, Εὐρ.Ἠλ.242 δάκνει σ' ἀδελφὸς ὅ τε θανὼν ἴσως πατήρ, αὐτ. 253, αὐτ.262, Θουκ.2,51 σῶμά τε αὔταρκες ὂν οὐδὲν διεφάνη, αὐτ.52, Πλάτ.Τίμ.69Α τελευτὴν κεφαλήν τε, αὐτ.69C θνητὰ ἀθάνατά τε, Αἰν. Τακτ.3,5, Ἀρχιμ.Ἑλ.11 Ὁρ.7 ὅ τε γραφεὶς κύκλος, Πολύβ.2,56,13, αὐτ.61,1, αὐτ.3,17,7, αὐτ.2,43,6 ταῦτ' ἐγίνετο, αὐτ 3,70,4, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,19,13, Σωρ. 1,21, Γέμ.16,6, Πάπ. ἀπαιτούμενός τε ὑπ' ἐμοῦ τὰ ἔρια οὐκ ἀποδίδωσι, Γεωπ.1,12,19 χρὴ .. λαχάνων ἅπτεσθαι, κοιλίαν τε λύειν· 4) στενοτέρα σύναψις καὶ ἐντονωτέρα σχέσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ τε .. καὶ .. : Ἰλ.Α 7 Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς, αὐτ.61, αὐτ.293, αὐτ.Η 308, αὐτ.327, αὐτ.338, Ἡρ.4,47 τῆς τε γῆς ἐούσης ἐπιτηδέης καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων σφι συμμάχων, Αἰσχ.Πρ.927, Σοφ.ΟΚ 808 χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια, Ἀριστφ.Ὄρν.24, Θουκ.3,25 βούλεταί τε καὶ ἐπίσταται, Πλάτ.Πολ. 396C ὁ φύς τε καὶ τραφείς, Εὐκλ.1,47 βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν ΖΒ καὶ .. · || συχν. ἐν χρ. κ. ἐπὶ γῆς σημ. ἢ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο : Ἰλ.Θ 168 διάνδιχα μερμήριξεν, ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι, Πίνδ.Ο 2,16 ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν, Αἰσχ.Ἑπτ.427 θεοῦ τε .. θέλοντος καὶ μὴ θέλοντος, Θουκ.3,42 πείσας τε .. καὶ μὴ τυχών· || ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ τ' ἠδέ εἶναι μ. ἐπικόν : Ἰλ.Ι 99 σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, αὐτ.Α 400· || ὁμ. κ. τὸ τέ .., ἰδέ .. : αὐτ.Ζ 469 χαλκόν τε ἰδὲ λόφον, αὐτ.Θ 162· || κ. καὶ .. τε .. : Εὐρ.Ἄλκ.646 καὶ μητέρα πατέρα τ'· || σπαν. τὸ καὶ .. τε κατά τινα πλεονασμόν : Θουκ.1,9 καὶ ναυτικῷ τε ἅμα, αὐτ.6,44 καὶ πρός τε τοὺς Ῥηγίνους, αὐτ.8,68 καὶ αὐτός τε· 5) τε .. τε .. ἢ τε .. καὶ ἀπαντῶσι σπον. ἐν ἀνωμάλῳ συμπλοκῇ συνδέοντα μτχ. μτ. ρ. παρεμφατικῆς ἐγκλ., ὅπου ἡ ὁμαλὴ σύνδεσις θὰ ἀπῄτει δύο ρ. παρεμφατικῆς ἐγκλ. ἢ δύο μτχ. : Ἰλ.Γ 80 ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον, Ἡρ.1,85 ἄλλα τε ἐπιφραζόμενος καὶ δὴ καὶ ἐπεπόμφεε, Θουκ. 4,100 ἄλλῳ τε τρόπῳ πειράζοντες καὶ μηχανὴν προσήγαγον, αὐτ.7,47 τῆς τε ὥρας .. ταύτης οὔσης ..., καὶ τὸ χωρίον χαλεπὸν ἦν, αὐτ.4,85, αὐτ. 8,81, αὐτ.95· 6) π. τοῖς ἐπικοῖς κ. σπονιώτ. π. ἄ. εἰς δακτυλικοὺς στίχους τὸ τε τίθεται εἰς χωρία ἢ προτάσεις εἰς ἃς ἀναφέρονται πράγματα γνωστά πως, ἐκφερόμενα συχνάκις ὡς δικαιολογίαι προαναφερθείσης ἰδίας ὅλως καταστάσεως ἢ προλεχθείσης παροτρύνσεως πρός τι πρόσωπον ἢ πρόσωπα, ὅθ. ἡ ἔνν. τοῦ τε προσεγγίζει τὴν τοῦ τοι βλ.λ. (πρβλ. τοι κ. τε ἐν Ὀδ.Β 276-7)· παρὰ τὸ ὅτι δὲ συνδυάζεται μετ' ἄλλων λ., ἡ σημ. του παραμένει ἀνεξάρτητος τούτων καὶ ἀναφέρεται εἰς ὁλόκληρον τὴν πρότ. εἰς ἣν εὑρίσκεται : Ἰλ.Τ 221 αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν, αὐτ.497, αὐτ.Π 688, αὐτ.Ρ 176, αὐτ.Φ 264, αὐτ.Σ 309 ξυνὸς Ἐνυάλιος καί τε κτανέοντα κατέκτα, αὐτ.Ω 526, αὐτ.Λ 410 ἥ τ' ἔβλητ' ἢ τ' ἔβαλ' ἄλλον, αὐτ.Φ 464, αὐτ.Ρ 32, αὐτ.Ν 733-4 τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι, καί τε πολέας ἐσάωσε, αὐτ.279-83, αὐτ.Σ 201, αὐτ.Χ 71, αὐτ. Ι 592,4, αὐτ.Σ 492, αὐτ.495, αὐτ.499, αὐτ.Β 292, αὐτ. Ι 632, αὐτ.Ω 602, αὐτ.Α 403, αὐτ.Β 814, αὐτ.Ε 306, αὐτ.Κ 258, αὐτ.Ξ 290, Ὀδ.Γ 147 οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων, αὐτ.Δ 379, αὐτ. Ε 79, αὐτ.447, αὐτ.Κ 306, αὐτ.Ρ 485, αὐτ.Λ 537, αὐτ. Α 392 οὐ μὲν γάρ τε κακὸν βασιλευέμεν, αὐτ.Ξ 228, αὐτ.Θ 169, αὐτ.170, αὐτ.Ο 400, αὐτ.Η 294, αὐτ. 307 δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων, αὐτ.Τ 265, αὐτ.Υ 45, αὐτ.Ψ 118, Ἡσίοδ. Ἔργ.218 παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω· || σπαν. ἐπὶ πράξεως ἐπαναλαμβανομένης ὑπὸ ἰδιαιτέρων προσώπων : Ἰλ.Α 86 οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ᾧ τε σύ, Κάλχαν, εὐχόμενος .. θεοπροπίας ἀναφαίνεις, αὐτ.521, αὐτ.Ι 410, Ὀδ Δ 102 ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι· 7) εἰς παρακελεύσεις ἢ παρακλήσεις ἀπευθυνομένας εἰς ἓν πρόσωπον καὶ διατυπουμένας διά τινος παρενθετικῆς ἢ ἀναφορικῆς προτ., ἐν ᾗ γίνεται μνεία τῆς ἰδιαιτέρας ἢ χαρακτηριστικῆς δράσεως· συνήθης ὁμ. εἶναι ἰδ. π. ποι. ἡ χρῆσις τοῦ τε : Ἰλ.Ω 334, αὐτ.Ψ 156, αὐτ.Ρ 249, Ὀδ.Χ 395 δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ .., ἥ τε γυναικῶν δμῳάων σκοπός ἐσσι .., ἔρχεο· 8) ὁμ. εἰς γενικῆς φύσεως χωρία συγκείμενα ἐκ δύο προτ. ὧν ἡ ἑτέρα δύναται νὰ εἶναι ἀναφορικὴ ἐκφερομένη καθ' ὑποτ. ἢ εὐκτ.], εἰς ἃ ἡ πλήρωσις τοῦ ὅρου τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ προτ. δηλοῦται ὅτι ἀκολουθεῖται γενικῶς ἢ πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἀποτε-

λέσματος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν κυρ. πρότ., εἶναι δυνατὸν ἡ μία ἢ καὶ αἱ δύο προτάσεις νὰ περιέχουν τὸ τε, ὅθ. ἡ κυρ. πρότ. περιέχει τὸν τε : Ἰλ.Α 218 ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ, αὐτ.Τ 165-6, αὐτ.Ω 530, Ὀδ.Ρ 333· ‖ ὁμ. π. ποι. ἡ ἐξηρτημένη πρότ. μόνη περιέχει τὸν τε : Ἰλ.Ε 747 λάζετο δ' ἔγχος . . τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν ἡρώων οἷσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη, αὐτ.Ι 117, αὐτ.Η 298, Ὀδ.Δ 207 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων ὄλβον ἐπικλώσῃ, αὐτ.Ζ 287, αὐτ.Η 74, αὐτ Θ 547, αὐτ.Σ 276· ‖ πιθ. τὸ τε ἔχει ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τοῦ καὶ βλ.λ. εἰς τὸ κείμ. τοῦ Ὁμ. ἐν Ἰλ.Α 218, αὐτ.Ι 510 καὶ ἔν τισιν ἄ. χωρίοις, ἐν οἷς ὁ καὶ φαίνεται ὅτι τίθεται εἰς γενικὰς συσχετικὰς προτ.· ‖ γενικώτερον ὅμως ἀμφότεραι αἱ προτ. περιέχουν τὸν τε : Ἰλ.Ι 508-9, αὐτ.Α 82-3 εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμορ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον· **9)** ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ προτ. περιόδου, ἐν ᾗ ἡ κυρ. πρότ. βεβαιοῖ ὅτι τι ἐκ πάντων τούτων εἶναι ἀληθές, εἰς ἃ ἀναφέρεται τὸ κατηγορούμενον τῆς ἐξηρτημένης προτάσεως, τίθεται τὸ τε : Ἰλ.Χ 115 ὑπόσχωμαι . . κτήματα . . πάντα μάλ' ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος . . ἠγάγετο Τροίηνδ' . . δωσέμεν, αὐτ.Ρ 447, αὐτ.Τ 105, αὐτ.Ε 52, αὐτ.Σ 485, Ὀδ.Σ 131· **10)** ὁμ. τίθεται κ. εἰς ἀναφορ. ἢ κυρ. παρενθετικὰς προτ., ἐκφραζούσας πᾶν τὸ συνήθως ὂν ἢ γιγνόμενον : Ἰλ. Χ 160 ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν, αὐτ.Ε 332, Ὀδ.Α 338, αὐτ.Γ 435, αὐτ.Δ 85, αὐτ Ν 410, αὐτ.Ε 438 κύματος ἐξαναδύς, τά τ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε· ‖ συχν. μετὰ τὸ οἷα : αὐτ Θ 160 οὐ γάρ σ' οὐδὲ . . δαήμονι φωτὶ εἴσκω ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται, αὐτ.Ο 324, αὐτ.379· **11)** ὁμ. εἰς ἀναφ. προτ. δι' ὧν ἐκφράζεται τί εἶναι τὸ ἀληθὲς ἐκ πάντων τῶν προσ. ἢ πραγμ. τῶν ὑποδηλουμένων διὰ τῆς λ. εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ πρότ., ὡς βεβαιωτικόν : Ἰλ. Ψ 655 ἡμίονον . . ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι, αὐτ. Φ 252, αὐτ.Ω 294, αὐτ.Α 238, αὐτ.279, αὐτ.Ρ 31, αὐτ. Ω 415, αὐτ.Ξ 217, Ὀδ.Δ 608 οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται, αὐτ.Ι 120, αὐτ.Ε 67, αὐτ.101, αὐτ.Φ 293, αὐτ Ξ 464, αὐτ.223 οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα· **12)** ἐὰν ἡ λ. ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται εἶναι ὡρισμένη ὁμὰς θεῶν ἢ ἀνθρώπων, ἡ ἀναφορ. πρότ. ἐκφράζει διὰ τοῦ τε οὐσιῶδες χαρακτηριστικὸν τῆς προηγουμένης : Ἰλ.Τ 259 Ἐρινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν ἀνθρώπους τείνυνται, αὐτ.Σ 8, Ὀδ.Μ 39, αὐτ.Π 227, αὐτ.Σ 187, αὐτ.Ι 84 Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσι· ‖ ὁμ. ὅταν λ. τις εἶναι πρόσ. ἢ πρᾶγμα καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἀναφορ. πρότ. διὰ τοῦ τε, ὑποδηλοῦται ἐν ἢ τὸ γενικὸν ἢ κ. τὸ οὐσιῶδες χαρακτηριστικὸν τοῦ προσώπου ἢ τοῦ πράγματος : Ἰλ.Ψ 43 οὐ μὰν Ζῆν', ὅς τίς τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος, αὐτ Ρ 203, αὐτ.Η 112, αὐτ.Ε 467, Ὀδ.Ε 4, αὐτ Ο 319, αὐτ.Ψ 246, αὐτ.Κ 493 Τειρεσίαο μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι· ἐνίοτε ἡ ἀναφορ. πρότ. ἐν προκειμένῳ δεικνύει τί εἶναι τὸ σύνηθες : Ἰλ.Ψ 649 οὐδέ σε λήθω τιμῆς ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς, Ὀδ.Ι 187, αὐτ.Δ 105, αὐτ.Ν 336, αὐτ.Χ 354 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ . . κηδέσκετο· **13)** τὸ τε χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς περιγραφὰς θέσεων ἢ πραγμάτων εἰς περιπτώσεις εἰς ἃς θέλει τις νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν τινος εἰς τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ ἢ τὴν θέσιν αὐτῶν : Ἰλ.Ε 741, Ὀδ Δ 85 ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι, αὐτ.Ε 65, αὐτ.Ι 124, αὐτ.Ν 99, αὐτ. 100, αὐτ.107, αὐτ.109, αὐτ.244, αὐτ.Μ 90, αὐτ.93, αὐτ.99, αὐτ.105, αὐτ.Κ 305, αὐτ.Τ 562· ‖ σπαν. διὰ τοῦ τε ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ εἴς τι ἱκανῶς γνωστόν, συνήθειαν ἢ γνώρισμα : Ἰλ.Δ 247, αὐτ.Σ 521, Ὀδ.Ξ 353, αὐτ.Ψ 142 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει· **14)** ἀνατομικόν τι γνώρισμα τοῦ σώματος ὁρίζεται διὰ προτ. περιεχούσης τὸ τε, δι' οὗ συνδέεται πρὸς λ. σημαίνουσαν γνώρισμα ἀνῆκον γενικῶς εἰς αὐτό : Ἰλ.Ε 305 κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, αὐτ. Θ 83, αὐτ.Ν 547, αὐτ.Π 481, αὐτ.Υ 478· ‖ ὁμ. ὁρίζεται καὶ σημεῖόν τι τοῦ χρόνου : Ὀδ.Σ 367 ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται· **15)** τὸ τε ὁμ. χρησιμοποιεῖται εἰς ἀναφορ. προτ. δι' ὧν γίνεται ὁ προσδιορισμὸς ἰδιαιτέρου πράγματος ἢ πράξεως ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν προσδιορισμὸν γενικῶς πράγματός τινος ἢ ἐνεργείας καλῶς γνωστῶν ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου : Ἰλ.Ο 358 γεφύρωσεν δὲ κέλευθον μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, αὐτ. Η 451, Ὀδ.Ι 473, αὐτ.Γ 321· ‖ σπανιωτ. ὁ ὁρισμὸς γίνεται ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν μέτρησιν, ἐκτίμησιν ἰδιαιτέρου πράγματος ἢ πράξεως : αὐτ.Ρ 358 ἤσθιε . . ἕως ὁ τ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν, αὐτ.Τ 347· **16)** ἡ συνήθ. χρ. τοῦ τε εἰς παρομοιώσεις δηλοῖ ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι κοινῶς γνωστὰ ἤτοι ὅτι ἡ παρομοίωσις ἀφορᾷ εἰς γενικῶς καὶ ἐκ πείρας γνωστὰ εἴδη ἢ πράγματα ἢ φαινόμενα τῆς καθ' ἕκαστα ζωῆς· ‖ ὁμ. δὲ κ. ὅταν γενικὰ χαρακτηριστικὰ θεῶν, ἀνθρώπων, ζῴων κτλ. δηλοῦνται δι' ἀναφορ. προτ. εἰσαγομένων διὰ τοῦ ὅς τε, ὅς ῥά τε (ὡς τὸ δημ. ὅπ) : Ἰλ.Γ 61, αὐτ.151, αὐτ.198, ἢ διὰ τοῦ ὥς τε, ἠΰτε, ὥς τίς τε κτλ. : αὐτ.Ε 136, αὐτ.Ρ 133, Ὀδ.Δ 535, κ. ὡς εἴ τε : αὐτ.Ι 314, αὐτ.Ξ 254· **17)** εἰς τοὺς μεθ' Ὁμ. ποι. κ. πεζ. ἡ χρ. αὕτη τοῦ τε περιορίζεται ἐπὶ μᾶλλον, ἐκτὸς τοῦ ἐπ. κ. ἄ. παλαιοτ. δακτυλ. στίχ. (Ἡσίοδ.Ἔργ.30, αὐτ.214, αὐτ.233, Ξενοφ.13,3, Θέογν.148, αὐτ.359), δὲν εὑρίσκεται δὲ ἐκτὸς μετ' ἀναφορικῶν προτ., κ. μτ. αὐτῶν δὲν ἔχει σαφῶς διακεκριμένην ἐνν., οὕτως ὥστε π. τοῖς λυρ. κ. τραγ. τὸ ὅς τε σημαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἁπλῶς ὅς : Πινδ.Ο 2,35 Μοῖρ', ἅ τε πατρώϊον τῶνδ' ἔχει τὸν εὔφρονα πότμον, αὐτ.14,2, Αἰσχ.Εὐμ.1024, Εὐρ.Ἑκ 445· ‖ ὁμ. κ. πρὸς ἀοριστολογικὴν ἔκφρασιν : Πινδ.Ν 9,9, Αἰσχ.Πέρσ.297, αὐτ.Χο.615 ἅ τ' ἐχθρῶν ὕπαι φῶτ' ἀπώλεσεν φίλον· ‖ π. Ἡρ. εὕρηνται τά πέρ τε : αὐτ.1,74 ὅρκια δὲ ποιέεται ταῦτα τὰ ἔθνεα τά πέρ τε Ἕλληνες· ‖ κ. ὅκως τε : αὐτ.2,108· ‖ κ. ὅσον τε : Ὀδ.Α 126, αὐτ.Β 96· ‖ κ. οἷά τε : αὐτ.Α 93· ‖ π. Ἀττ. πεζ. κ. κωμ. αἱ χρ. αὗται ἐξαφανίζονται καὶ εὑρίσκομεν μ. μερικὰς φρ., οἷον ἅτε, ὥστε, ἐφ' ᾧ τε, οἷός τε· **18)** π. Ὁμ. τὸ τε ἐν χρ. ὁμ. (οὐχὶ τόσον συχν.) ἐν συνεκφορᾷ μτ. ἄ. μορίων, οἷον εἰς βεβαιώσεις, εἰς ἐνόρκους πιστοποιήσεις ἢ καὶ ἀπειλάς : Ἰλ.Σ 13 σχέτλιος, ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήιον πῦρ ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, αὐτ.Λ 362· ‖ κ. ἦ τ' ἄν : Ἰλ.Μ 69· ‖ κ. γάρ τε : αὐτ.Ζ 367 οὐ γάρ τ' οἶδα· ‖ κ. νύ τε : Ὀδ.Α 60, αὐτ. 347· ‖ κ. δέ τε : Ἰλ.Σ 106 ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι, αὐτ.Π 836· ‖ κ. μέν τε : αὐτ. Ν 47 σφώ μέν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν, αὐτ.Δ 341· ‖ κ. εἴ πέρ τε : Ὀδ.Α 204 οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν, αὐτ.188· ‖ ὁμ. εἰς διαταγάς, νουθεσίας, συμβουλὰς ἢ ἐπιπλήξεις : Ἰλ.Ξ 90 σίγα, μή τις τ' ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ μῦθον, αὐτ.Ω 337, αὐτ.Π 96, αὐτ.Ε 118, αὐτ.Β 179, αὐτ.Χ 185· **19)** ὁμ. π. Ὁμ. ἐν ποθητικαῖς ἐκφρ., ὅτε ἡ πρότ. δεικνύει τὸ κίνητρον τοῦ πάθους τοῦ ῥήτορος ἢ τὰς περιστάσεις αἵτινες δυνατὸν νὰ προκαλέσωσιν εἰς ἄλλους εὐμενῆ στάσιν : αὐτ.Σ 55 ὤ μοι ἐγὼ δειλή.. ἥ τ'.. τὸν μὲν .. θρέψασα .. προέηκα, αὐτ.Ο 468, αὐτ.Ρ 174, αὐτ.Ε 477, αὐτ.

Ο 187, αὐτ.Ω 52, 'Οδ.Φ 169, αὐτ.Ε 119, αὐτ.120, αὐτ. Φ 87· **20)** ὁμ. τὸ **τε** τίθεται εἰς περιγραφὰς ἰδιαιτέρων συμβάντων ἢ πραγμάτων, ἅτινα δὲν ἀναφέρονται εἴς τινα γενικότητα : 'Ιλ.Π 28, αὐτ.Χ 166, αὐτ.Ω 83, αὐτ.Φ 456, 'Οδ Τ 342, αὐτ.Ρ 270 **κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ ἠπύει,** αὐτ.Α 227· || τὸ **ὅτε τε**=ὅτε συχν. εἰσάγει πρότ., καθορίζον σημεῖόν τι τοῦ χρόνου εἰς τὸ παρελθὸν μέσῳ κολῶς γνωστοῦ γεγονότος, ὅπερ συνέβη τότε : 'Ιλ.Ο 18 **ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν,** αὐτ.Γ 189, αὐτ.Ε 803, αὐτ.Κ 286, αὐτ.Χ 102, αὐτ. 'Οδ.Η 323, αὐτ.Σ 257· || εἰς τὸ **ὅ τε** (=διότι ἢ τὸ ὁποῖον) τὸ **τε** δὲν ἔχει ἐμφανῶς ἰδίαν σημ., ἀλλὰ πρὸς ἔμφασιν τίθεται : 'Ιλ.Α 244 **χωόμενος ὅ τ' ἄριστον 'Αχαιῶν οὐδὲν ἔτισας·** || **ἐπεί τε**=ἐπεί : 'Ιλ.Μ 393 **ἐπεί τ' ἐνόησε·** || ὅταν τὸ **τ' ἄρ** ἐμφανίζεται εἰς ἐρωτήσεις, πιθ. ἀναγνωστέον **τάρ** βλ.λ., ἐφ' ὅσον τοῦ ἄρ(α) συνήθ. προηγεῖται **τε** τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι συνδετικόν : αὐτ.Ν 307 **πῇ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον;,** αὐτ.Α 8, αὐτ. Σ 188· || κ. μτ. τοῦ **ἄλλα** : 'Ιλ.Ψ 493, 'Οδ.Ε 29 **'Ερμεία, σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,** Λυκοῦργ.100 **τά τ' ἄλλα ἦν** ἀγαθὸς ποιητής, 'Επιγρ. **ἐπεὶ τά τε ἄλλα πράττουσιν καλῶς, ἀναθεῖναι αὐτούς καὶ τὴν στήλην** (ἡ χρ. αὕτη συνήθ. κ. νεώτ.)· || κ. μτ. τὸ **ὅδε,** ἵνα προσδώσῃ εἰς τοῦτο ἔμφασιν : 'Οδ.Ν 238 **εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι,** αὐτ.Ο 484· || σπαν. **τε γάρ** =καὶ γὰρ ἢ γὰρ βλ.λ. : 'Αριστλ.Α'Ύστ.75b,41, αὐτ. Ψυχ.405a,4, αὐτ.ΖΜ 661b,28, ΚΔ Κορ.2,10,8 **ἐάν τε γάρ,** αὐτ.Ρωμ.7,7 **τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν** (τὸ **τε γάρ** συνήθ. κ. μσν., πολλάκις δὲ πλεοναστικῶς)· || νεώτ. ἐν χρ. ὅταν πρόκειται νὰ παρατεθῶσι δύο καί, ἀντὶ τοῦ πρώτου ἐκ τούτων : **θὰ ἐνεργηθῶσι προαγωγαὶ ἔν τε τῷ ναυτικῷ καὶ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς·** **21)** τὸ **τε** ὡς ἐγκλιτικὸν συχν. κεῖται, ὅταν συνδέῃ δύο λ. μτ. τὴν λ. ἥτις πρόκειται νὰ συνδεθῇ, ἢ ὅταν συνδέῃ πρότ. μτ. τὴν πρώτην λ. τῆς προτ., ἥτις πρόκειται νὰ συνδεθῇ ('Ιλ.Α 5)· ὑπάρχουσιν ὅμως πολλὰ χωρία, ἐν αἷς φαίνεται ὅτι προηγεῖται τῆς λ. ἣν συνδέει, ἀλλ' αἱ ἐξαιρέσεις αὗται εἶναι μᾶλλον κτ. τὸ φαινόμενον, διότι ἡ ἀνωμαλία πολλάκις προκύπτει ἕνεκα ἐλλείψεως, ἢ ἡ λ. μεθ' ἣν τίθεται τὸ **τε** σχετίζεται τόσον στενῶς πρὸς τὴν λ. εἰς ἣν λογικῶς ἀνήκει, ὥστε ἀποτελεῖ σχεδὸν μέρος τῆς λ. ἐκείνης· οὕτω τὸ **τε** δύναται νὰ τεθῇ μτ. γενικὴν προσδιορίζουσαν τὴν λ. εἰς ἣν λογικῶς ἀνήκει : 'Ησίοδ.'Εργ.19 **αἰθέρι ναίων γαίης τ' ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι·** || μτ. τὸ ἄρθρ. τῆς λ. εἰς ἣν ἀνήκει : 'Ιλ.Γ 54 **τά τε δῶρα 'Αφροδίτης ἥ τε κόμη,** Σοφ.Φιλ.314· || μτ. τὸ ἀναφορ. ἐξ οὗ ἡ ὅλη πρότ. ἐξαρτᾶται : Αἰσχ. 'Επτ.1073 **ὥσπερ τε πόλις καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ·** || μτ. τὴν λ. ἐξ ἧς δύο ὑποτελεῖς προτ. ἢ ἀπαρφ. ἐξαρτῶνται : Θουκ.4,10 **ἣν ἐθέλωμέν τε μεῖναι καὶ μὴ .. καταπροδοῦναι·** || συχν. μτ. πρόθεσιν ἀναφερομένην ὡσαύτως εἰς τὴν β' πρότ. ὡς καὶ εἰς τὴν α' : Πίνδ.Ι,22, 'Ηρ.1,69.

τέ δωρ. αἰτ. ἐνικ. τῆς ἀντων. σὺ βλ.λ.

τέ' κτ. ἔκθλιψιν τοῦ τεὰ οὐδ. πληθ. τοῦ τεὸς βλ.λ.: 'Ιλ.Ε 237 **ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω.**

τεαρσιηκις πάπ. σκοτεινὴ λ., πιθ. κύρ. ὄνομα.

τεαύτα (ἡ) ἀντων. αἰολ. τ. τοῦ τοιαύτη θηλ. τῆς ἀντων. τοιοῦτος βλ.λ. : Σαπφ.Συμπλ.13,4, 'Αλκ. Συμπλ.8,5, αὐτ.25,10.

τεάφη (ἡ) μσν. κ. **τέαφαν** (τὸ) θεῖον, θειάφι· Μοσχόπ.112 «θεῖον ἄπυρον, ἡ κοινῶς τεάφη» : Δούκ.'Ιστ.Βυζ.30 **σκευασία ἐκ νίτρου τεάφης καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης,** Συνοξάρ. 3 Σεπτεμβρ. **ἔβαλον πίσσαν καὶ ἄσφαλτον καὶ τέαφον.**

τεαφικόν (τὸ) μσν. τὸ θεῖον, ὅ. τεάφη, τέαφον· Δουκάγγ. «σουρφίκιον, τεαφικόν».

τέθεις ἀμφ. ἀνάγν. ἐν πάπ.

τεγγύρος 'Ησ. «ὄρνεον ποιόν».

τέγγω κ.μσν., μέλλ. τέγξω (Πίνδ.Ο 4,19,Εὐρ.'Ικ.979), ἀόρ. **ἔτεγξα** (Βακχ.5,157, 'Ιππ.Φύσ.Γυν.35, Αἰσχ Πρ. 402), παθ. ἀόρ. **ἐτέγχθην** (Σοφ.Φιλ.1456,Πλάτ. Νόμ.880Ε), ὑγραίνω, διαβρέχω, μουσκεύω: 'Αλκ.39 **τέγγε πλεύμονας οἴνῳ,** Ποιητ.π.Σουίδ. ἐν λ. **τέγγε οἴνῳ πνεύμονα τέγγε,** Γαλ.6,229 **τέγγει γὰρ** (τὸ ἔλαιον) **τὸν ξηρὸν χρῶτα,** αὐτ.366,αὐτ.560, αὐτ.15, 714· || ἰδ. διαβρέχω ὅλως, καθ' ὅλην τὴν μᾶζαν, ἀντιθ. βρέχω, ἤτοι ὑγραίνω κατ' ἐπιφάνειαν : αὐτ. 10,808,αὐτ.12,186· κ. παθ. : Σοφ.ΑΪ.1209 **ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις τεγγόμενος κόμας·** || π. τραγ. κ. λυρ. ἰδ. ἐπὶ δακρύων : Αἰσχ.Πέρσ.540 **δάκρυσι κόλπους τέγγουσι,** αὐτ.Πρ.402 **ἀπ' ὄσσων παρειὰν νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς,** Εὐρ.'Ικ.21 **ὄμμα δάκρυσι τέγγει,** αὐτ.ΙΑ 496· κ. παθ. : Εὐρ 'Ιππ.854 **δάκρυσί μου βλέφαρα τέγγεται·** || κ. ἁπλῶς τέγγω παρειάν - ὄμμα : Σοφ.'Αντ.530 **τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν,** Εὐρ.'Αλκ.764,Βακχ.5,157 **τέγξαι βλέφαρον·** || κ. μέσ. ἀπολ. κλαίω, οἰμώζω, θρηνῶ : Αἰσχ.Πέρσ.1065 **διαίνου δ' ὄσσε· - τέγγομαί τοι·** || μτ. αἰτ. συστοίχου **τέγγω δάκρυα** χύνω δάκρυα, δακρύω, κλαίω : Πίνδ.Ν 10,75 **θερμὰ δὴ τέγγων δάκρυα στοναχαῖς ὄρθιον φώνησε·** || κ.**τέγγω δακρύων ἄχναν** : Σοφ.Τρ.848 **ἀδινῶν χλωρὰν τέγγει δακρύων ἄχναν·** **2)** **τέγγεται ὄμβρος** πίπτει βροχή, βρέχει : αὐτ.ΟΤ 1279 **ὄμβρος χάλαζά θ' αἱματοῦσσ' ἐτέγγετο·** **3)** ὑγροποιῶ, ἀναλύω : 'Αριστλ.Πρ.869b,25· || τὸ παθ. διακρίνεται τοῦ τήκομαι : αὐτ.Μετ.385b,22· **4)** διαβρέχω, πλύνω : Εὐρ 'Ιππ.127 **φάρεα ποταμίᾳ δρόσῳ τέγγει,** Πλάτ.Νόμ.866D **ἐν θαλάττῃ τέγγει τοὺς πόδας·** **5)** **τέγγω μαλακόν τι** διὰ τῆς εἰς τὸ ὕδωρ ἐμβαπτίσεως, διὰ διαβροχῆς καθιστῶ τι μαλακόν, μαλακώνω : Πίνδ.Ν 4,4 **ἀοιδαὶ θέλξαν νιν ἁπτόμεναι· οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τόσον γε μαλθακὰ τέγξει γυῖα·** **6)** μτφ. μαλάσσω κινῶ εἰς συμπάθειαν, προκαλῶ τὸν ἔλεον, τὸν οἶκτον, ἐν χρ. τὸ παθ. : Αἰσχ.Πρ.1008, Εὐρ.'Ιππ.303 **οὔτε γὰρ .. λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε νῦν τ' οὐ πείθεται,** 'Αριστφ.Λυσ.550 **χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ',** Πλάτ.Πολ.361C **ὥστε μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας·** **7)** βάπτω, κηλιδώνω, στίζω, χρωματίζω, μετά τινος ἀναμειγνύω, συγκιρνῶ, ἀνακατώνω : Πινδ.Ο 4,19 **οὐ ψεύδεϊ τέγξω λόγον.**

τεγεάτης (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. -ήτης ὁ τῆς Τεγέας κάτοικος : 'Ηρ.1,65· || θηλ. **Τεγεᾶτις-ιδος** (ἐνν. χώρα) ἡ χώρα τῶν Τεγεατῶν : Θουκ.5,65· || κ. ἐπὶ γυναικός : Πολυβ.5,48· **2)** λαγοπαικτικῶς, ὁ ἐκ τέγους, ἤτοι πορνείου προερχόμενος : Διογ. Κυν.π.Διογ.Λ 6,61 **Διογένης περὶ παιδὸς πεπορνευκότος ἐρωτηθεὶς πόθεν εἴη ; Τεγεάτης,** ἔφη.

τεγεατικός-ή-όν, ἰων. -ητικός ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Τεγέαν ἢ τοὺς Τεγεάτας : 'Ηρ.8,124.

τεγεᾶτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ Τεγεάτης βλ.λ.

τεγείδιον 'Ησ. «κοσμάριον ποιὸν γυναικεῖον»· πρβλ. τεγίδιον.

τέγεος-ον (τέγος) ὁ παρὰ τὴν στέγην ὤν, ὁ ὑπερῷος, ἀνώγεως : 'Ιλ.Ζ 248 **δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι** (δ.ἑρμ. ἐστεγασμέναι)· **2)** ὁ ἔχων στέγην, ὁ ἐστεγασμένος : 'Εμπ.132 **Διὸς τέγεοι δόμοι.**

τέγη (ἡ) 'Ησ. κ. μτγν. ἡ στέγη : Δίων Κ 39,61, 'Ησ.· **2)** πορνεῖον, τέγος βλ.λ.3) · Βέττ.Βάλ.121,32.

τεγίδιον (τὸ) 'Επιγρ. εἶδος γυναικείου ἱματίου· πρβλ. τεγείδιον.

τεγίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ἐγκαρσία δοκὶς τιθεμένη ὁριζοντίως ἐπὶ τῶν ἀμειβόντων ἢ τῶν ζευκτῶν τῆς στέγης, τραβέρσα.

τεγκτός-ή-όν (τέγγω) ὁ δι' ὑγράνσεως μαλακὸς γινόμενος, ὁ βρεκτός, μαλακτός, ἀντιθ. ἄτεγκτος : 'Αριστλ.Μετ.385b,13 **τὰ μὲν τεγκτά, τὰ δὲ**

ἄτεγκτα, οἷον χαλκὸς ἄτεγκτον, τηκτὸν ὄν· ἔριον δὲ καὶ γῆ τεγκτόν· βρέχεται γάρ· **2)** Ἡσ. «τεγκτούς, χρηστούς» (ἀναγν. χριστούς)· **3)** μτφ. **νεώτ.** ὁ ἔχων καρδίαν μαλασσομένην, κινουμένην εἰς οἶκτον καὶ συμπάθειαν, εὔκαμπτος, οἰκτίρμων.

τέγξις-εως (ἡ) (τέγγω) ὕγρανσις, βρέξιμο, μούσκεμα : Ἱππ. Ἐπιδ.6,8,9, Γαλ.6,592.

τέγος-εος-ους (τὸ) στέγη, σκεπή : Ὀδ.Κ 559 **καταντικρὺ τέγεος πέσεν,** Ἀριστφ. Ἀχ.262 **θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους,** Θουκ.4,48 **τέγος τοῦ οἰκήματος,** Πολυδ.5,76,4 **ἐπὶ τὸ τέγος ἀναβάντες·** **2)** συνεκδ. ἐστεγασμένος χῶρος, δωμάτιον, οἴκημα : Ὀδ.Α 333 **στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος,** Πίνδ.Π 5,41 **τέγος Παρνάσιον** (περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ), αὐτ.Ν 3,54 **λιθίνῳ ἔνδον τέγει** (περὶ σπηλαίου)· **3)** μτγν. πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον : ΑΠ 11,363 **πάνδημοι ἐργασίαι τέγεος,** Πολύβ.12,13,2, Φώτ.Βιβλ.1437 **γύναιον ἐκ δημοσίου τέγους.**

τεγοστάτης (ὁ) νεώτ. δοκὸς στηρίζουσα **τὸν** κολοφῶνα τῆς στέγης, ἄ. ὀρθοστάτης.

τεγοῦν Ἡσ. «Λυδοὶ τὸν λῃστήν».

τέζα (ἰταλ.) δημ. ἄκλ. ἐν ἐπιρρ. ἢ ἐπιθ. χρ. ὁ λίαν τεταμένος, τεντωμένος : **ἔδεσε τέζα τὸ σκοινί,- εἶναι τέζα τὸ πανί** (ἄ.τεζαρισμένο)· ‖ ὁ λίαν πεπληρωμένος, γεμάτος : **γέμισε τέζα τὸ σακκί -τὸ στρῶμα·** ‖ ὅθ. κ. ἐπὶ δοχείων, ὁ μέχρι χειλέων πλήρης : **ἦτανε τέζα γεμάτος ὁ κουβᾶς·** **2)** μτφ. εἰς φρς : **εἶναι** (ἢ ἔγινε) **τέζα στὸ μεθύσι,** (ἐμέθυσε μέχρις ἀναισθησίας), - **τὴν ἔκαμε τέζα** (τὴν κοιλίαν), δμ. **ἔμεινε** ἢ **τὸν βρήκανε τέζα** (ἐτίναξε τὰ κῶλα, ἀπέθανε).

τεζάρω (ἰταλ.) δημ. τείνω τι, κάμνω τι νὰ τεντωθῇ ἰσχυρῶς, νὰ γίνῃ τέζα βλ.λ. : **δὲν ἐτεζάρισε καλὰ τὸν μουσαμά, - τεζαρισμένο σκοινί.**

τεζάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεζάρω βλ.λ., τέντωμα, τσίτωμα.

τεζαριστός-ή-ό (τεζάρω) δημ. ὁ λίαν τεταμένος, τεντωμένος, τεζαρισμένος· ‖ ἐπίρρ. -ά.

τεζιάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. τεζάκι, - χι τράπεζα καταστήματος, ἰδ. ποτοπωλείου, ἐφ' ἧς γίνεται ἡ ζύγισις ἢ μέτρησις τῶν πωλουμένων, ἄ. μπάγκος.

τεθαλυῖα, τεθαλώς μτχ. τοῦ παρακ. τέθαλα τοῦ ρ. θάλλω βλ.λ.

τεθαρρηκότως (θαρρῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ θάρρους, θαρρετά : Πολύβ.2,10,7 **ῥᾳδίως ἐχρήσατο τῇ πολιορκίᾳ καὶ τεθαρρηκότως,** Διόδ.Σ 4,17.

τεθάφαται ἰων. γ' πληθ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. θάπτω βλ.λ. : Ἡρ.6,103 (ἐσφ. γρ.).

τεθεωρημένως (θεωρῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ σκέψεως, προσεκτικῶς, ἀκριβῶς : Ὠριγ.1,709Β, Εὐσ. Εὐαγγ.ἀπ.35D **ὁ περὶ τῶν θυσιῶν νόμος ὑποβάλλει νοεῖν τῷ τεθεωρημένως σκοποῦντι.**

τεθηγμένως (θήγω) ἐπίρρ. ὀξέως, δριμέως : Γρηγ.ἐν Ἀν.Βοασσ.5,457,11 **ταῖς κρατεραῖς ἀποδείξεσι τεθηγμένως ἀπηγγελμέναις.**

τεθηλώς μτχ. τοῦ παρακ. τέθηλα τοῦ ρ. θάλλω.

τέθηπα παρακ. ἐν χρ. ὡς ἐνεστ., ἐπ. ὑπερσ. ἐτεθήπεα ἐν χρ. ὡς παρατ., ἀόρ. **ἔταφον** (θέμ. ταφ-), ποι. ἰων. κ. μτγν., ἀμτβ. μένω ἔκθαμβος, θαυμάζω, ἐκπλήττομαι : Ὀδ.Ψ 105 **θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπε,** αὐτ.Ζ 166 **ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ,** Πίνδ.Π 4,95 **τάφε δ' αὐτίκα,** Βακχ.16,48, Αἰσχ. Πέρσ.999 **ἔταφον** (γ' πληθ.)· κ. μτ. μτχ. : Ἡρ.2,156 **τέθηπα ἀκούων,** Λουκ.Μισθ.Συν.42 **τεθηπέτω ἀφορῶν εἰς τὸ χρυσίον·** ‖ ἰδ. ἐν χρ. ἡ μτχ. τεθηπὼς ἢ ταφὼν ἔκθαμβος, ἐκπεπληγμένος, σαστισμένος : Ἰλ.Δ 243 **ἔστητε τεθηπότες ἠύτε νεβροί,** αὐτ.Ι 193 **ταφὼν ἀνόρουσε,** αὐτ.Λ 545 **στῆ δὲ ταφών,** Ὀδ.Ω 392 **ἔσταν τεθηπότες·** **2)** μτγν. μτ. αἰτ. μένω ἔκπληκτος πρός τι : Πλούτ. Ἠθ.24Β **τοὺς πλουσίους ἐκπεπληγμένους καὶ τεθηπώς,** Λουκ. Τίμ.28 **κἀμὲ (τὸν Πλοῦτον) . . . τέθηπε,** αὐτ.56.

τεθλασμένος-η-ον κ. νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. θλῶ βλ.λ.

τεθλειμμένος Ἐπιγρ. δ. γρ. τῆς μτχ. τεθλιμμένος τοῦ ρ. θλίβομαι βλ.λ.

τέθμιος-ον κ. -α-ον δωρ. θέσμιος βλ.λ.

τεθμός (ὁ) δωρ. θεσμὸς βλ.λ.

τεθμοφούλαξ-ακος (ὁ) βοιωτ. θεσμοφύλαξ βλ.λ.

τεθνάναι, τέθνηκα παρακ. τοῦ ρ. θνῄσκω βλ.λ.

τεθνακοχαλκίδας (ὁ) μτγν. ὁ διακινδυνεύων νὰ ἀποθάνῃ χάριν ἑνὸς χαλκοῦ νομίσματος, δεκαροθάνατος, ἤτοι ὅλως ἄθλιος, χαμένος : Κερκ.4,11.

τεθνηξείω μσν. ἐφετ. τοῦ θνῄσκω, ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω : Παχυμ.Γ 1,127.

τεθνήξομαι, τεθνήξω τετ. μέλλ. τοῦ ρ. θνῄσκω.

τεθολώς Ἀμερίας π. Ἡσ. «ἀνάπλεως».

τεθορυβημένως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. μετὰ θορύβου, ταραχωδῶς, ἀτάκτως : Ξεν. Ἑλλ.5,3,5, Εὐστ. Ὀδ.1407,30· **2)** νεώτ. μτφ. ἐν ταραχῇ, συγχύσει.

τεθραῖος κ. τεθραῖτος πάπ. τετράοδος, τρίστρατο : Πάπ. μαγ. **ἐπὶ δέρμα ὑαίνης ἐπιγράφας μέλος, θάψαι ἐν τεθραίτῳ.**

τεθριππεύω ὀχοῦμαι ἐπὶ τεθρίππου ἅρματος : Εὐρ.ἀπ.228,5 **τεθριππεύοντος ἡλίου κατὰ χθόνα** (διορθ. τέθριππ' ἄγοντος).

τεθριππηλάτης (ὁ) γλωσσ. **ὁ ἐπὶ τεθρίππου ἐ**λαύνων, τεθρίππου ἡνίοχος.

τεθριπποβάμων-ονος (ὁ) **ποι.** ὁ βαίνων διὰ τεσσάρων ἵππων : Εὐρ. Ὀρ.989 **τεθριπποβάμων στόλος** (τὸ τέθριππον).

τεθριπποβάτης (ὁ) ὁ ἐπὶ τεθρίππου **ὀχούμενος** : Ἡρ 4,170 **τεθριπποβάται Κυρηναῖοι.**

τέθριππος-ον (τέτταρα, ἵππος) κ. νεώτ. **ἐπὶ ὀχήματος,** ὁ συρόμενος ὑπὸ τεσσάρων ἵππων : Πίν.Ι 1,14 **τέθριππον ἅρμα,** Αἰσχ.ἀπ.346 **ζεῦγος τέθριππον,** Εὐρ. Ἱππ.1212 **τέθριππος ὄχος·** ‖ ἐπὶ τοῦ ἡλίου **ποι.** : αὐτ. Ἠλ.866 **τέθριππον ἡλίου σέλας·** ‖ **συνεκδ. ἐπὶ** ἀγῶνος, ὁ διὰ τεθρίππων διεξαγόμενος : Εὐρ. Ἑλ.386 **τέθριπποι ἅμιλλαι** (ἁρματοδρομίαι)· ‖ κ. ἐπὶ ἡνιόχων, ὁ ἐπὶ τεθρίππου ὀχούμενος : Φιλόστρ.Εἰκ.1,17 **ἐπὶ Πέλοπος τέθριπποι .. ἦσαν·** **2)** **τὸ οὐδ.** τέθριππον ὡς οὐσ. ἅρμα **ὑπὸ** τεσσάρων ἵππων συρόμενον : Πίνδ.Ο 2,55 **τεθρίππων δωδεκαδρόμων,** Ἡρ.6,103, Εὐρ. Ἀλκ. 428 **τέθριππά θ' οἳ ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας πώλους,** Πλάτ.Λύσ.205C **τεθρίπποις τε καὶ κέλησι,** Πλούτ.Κάμ.7 **τέθριππον λευκόπωλον,** Φώτ. Βιβλ.84,6 **τέθριππον** πωλικόν· ‖ κτ. πληθ. ἐπὶ ἑνὸς **ἅρματος** : Πίνδ.Π 1,59 **ποινὰν τεθρίππων,** Εὐρ. Ἡρ.177· ‖ **τέθριππον ἵππων** ἡ τετρὰς τῶν **ἵππων** τεθρίππου ἅρματος : Ἀριστφ Νεφ.1407 **ἵππων τρέφειν τέθριππον** (τεθριπποτροφεῖν).

τεθριπποτρόφος-ον ὁ τρέφων ἢ δυνάμενος νὰ τρέφῃ τετράδα ἵππων διὰ τέθριππον **ἅρμα,** ὅθ. πλούσιος : Ἡρ.6,35 **οἰκίη τεθριπποτρόφος.**

τεθριπποτροφῶ-έω τρέφω τετράδα ἵππων **διὰ** τέθριππον **ἅρμα** : Ἡρ.6,125.

τεθρυλημένως (θρυλῶ) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον κοινῶς γνωστόν, πασίγνωστον : Πολυδ.6,207.

τεθρυμμένως (θρύπτω) ἐπίρρ. μτγν. μαλθακῶς, θηλυπρεπῶς : Πλούτ. Ἠθ.801Α **τοῖς ἀσελγῶς καὶ τεθρυμμένως ζῶσιν.**

τεθυωμένος-η-ον μτχ. **παθ. παρακ. τοῦ ρ.** θυῶ-όω βλ.λ.

τεΐ ἢ τεί δωρ. αἰτ. ἑν. τῆς ἀντ. σὺ βλ.λ. : Ἀλκμ.53.

τεΐα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν, ἄ. τεϊόδενδρον.

τεῖδε δωρ. τῇδε, ἐνθάδε : Ἐπίχ.97, Ἡσίοδ. Ἔργ.635.

τειδεί Ἐπιγρ. Ρόδου τεῖδε βλ.λ. : Ἀρχ. Ἐφ.1911,58.

τεϊδένυ ἀρκαδ. τεῖδε βλ.λ. : Ἐπιγρ. Τεγέας.

τεΐν δωρ. κ. **ἐπ.** δοτ. ἑν. τῆς ἀντ. σὺ βλ.λ.

τεῖνδε δωρ. ἄ. τεῖδε βλ.λ. : Θεόκρ.5,118.

τεινεσμός (ὁ) (τείνω) κ. νεώτ. ἡ κατὰ τὴν ἀποπάτησιν τάνυσις, τανυτό, τάνος· Παῦλ.Αἰγ.3,41 «ἔστι

δὲ τεινεσμὸς προθυμία πρὸς ἔκκρισιν ἀπαραίτητος, οὐδὲν ἐξάγουσα πλὴν ὀλίγων αἱμωπῶν ἢ μυξωδῶν» : Ἱππ.Ἀφ.7,27, αὐτ.Ἐπιδ.1,5, Σωρ.2,12.

τεινεσμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τεινεσμὸν βλ.λ. ἢ πρὸς τὰ ἐκ τεινασμοῦ προερχόμενα : Ἱππ.Ἐπιδ.1,26,γ' **ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα, τεινεσμώδεα κατ' ἀρχάς**, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,5 **προθυμίαι τεινεσμώδεες**· || ἐπίρρ. **τεινεσμωδῶς μετὰ** τεινεσμοῦ : Ρουφῖν.π.Ὀρειβ.8,24,24.

τεινοδοκίδας (ὁ) μον. προσηγορία τοῦ θεοῦ ὡς τείνοντος, ἐκτείνοντος τοὺς δοκίδας κομήτας : Θεόδ.Λάσκ.769 (Mi.).

τείνυμαι δ.γρ. τοῦ τίνυμαι βλ.λ.

τείνω κ. νεώτ., μέλλ. **τενῶ**, ἀόρ. **ἔτεινα**, ἐπ. **τεῖνα**, παρακ. **τέτακα**, μέσ μέλλ. **τενοῦμαι**, ἀόρ. **ἐτεινάμην**, παθ. μέλλ. **ταθήσομαι**, ἀόρ. **ἐτάθην**, ἐπ. **τάθην**, παρακ. **τέταμαι**, ὑπερσ. γ' ἑν. **τέτατο**, γ' πληθ. **τέταντο**, γ' δυικ.**τετάσθην**, τανύω, τεντώνω : Ἰλ.Δ 124 **κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε**, αὐτ. Ε 262 **ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας** (τανύσας καὶ δέσας τὰς ἡνίας ἐκ τῆς ἄντυγος), Αἰσχ.Ἀγ.364 **ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ τείνοντα πάλαι τόξον**, Σοφ.Ἀντ.716 **ναὸς πόδα τείνας** (τεντώσας τὸν ἱστὸν τοῦ πλοίου), Λουκ.Ἑταιρ.Διάλ.3,3 **ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσαι τὸ καλώδιον** (πρβλ. δημ. φρ. τέντωσες - παρατέντωσες τὸ σκοινί), Ἐπιγρ. **κάλων τείνας οὔριον εὐφροσυνᾶν**· || ὁμ. κ. μέσ. : Ἀπολλ.Ρ 2,1043 **ἀγκύλα τείνατο τόξα**, Γολ.18(2),58 (περὶ τενόντων)· κ. παθ. : Ἰλ.Γ 372 **ἱμὰς.. ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο**, αὐτ. Ξ 404, Ὀδ.Λ 11 **τέταθ' ἱστία** (ἦσαν τεντωμένα, ἀναπεπταμένα), Ἀπολλ.Ρ 2,1230 **ὑπαὶ ῥιπῆς ἀνέμοιο τείνετο**· **2)** ἄγω εἰς μῆκος, εἰς τὸ ἔπακρον, διατηρῶ ἐν ἐντάσει, παρατείνω, ἐντείνω : Ἰλ.Υ 101 **εἰ δὲ θεὸς περ ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος**· κ. παθ. : Ἰλ.Μ 436, αὐτ.Ρ 543 **τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη** (ἡ μάχη ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον σφοδρά), αὐτ.Ψ 375 **ἵπποισι τάθη δρόμος** (τὸ βῆμα των ἐταχύνθη εἰς τὸ ἔπακρον), Ὀδ.Θ 121 **τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος**· || ἐπὶ τῆς φωνῆς, ἐντείνω, ὑψῶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς : Αἰσχ.Πέρσ.574 **τεῖνε δὲ δυσβάυκτον βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν**· || ἐπὶ καταστάσεων ἢ ἐνεργειῶν, ἐντείνομαι, εὑρίσκομαι ἐν ἐντάσει : Λιβάν.Λόγ.59,144 **ὁ πόνος συνεχὴς τέταται διὰ πάσης ὥρας ἔτους**, - **τεταμένη προσοχή**· || ὁμ. νεώτ. ἐπὶ σχέσεων προσωπ. ἢ ὁμάδων ἢ κρατῶν ἡ μτχ. παθ. παρακ. **τεταμένος** ὁ **τείνων** εἰς ῥῆξιν, εἰς σύγκρουσιν : **τεταμέναι σχέσεις δύο κρατῶν - τῶν συζύγων**· **3)** ἐπὶ προσ., ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω μεγάλας προσπαθείας, ἀγωνίζομαι, βάζω τὰ δυνατά μου : Πίνδ.Ι 1,49 **γαστρὶ δὲ πᾶς τις ἀμύνων λιμὸν αἰανῆ τέταται**, αὐτ.Π 11,54 **ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς τέταμαι**· πρβλ. κ. ἀμτβ.· **4)** ἐκτείνω, ἁπλώνω, διαχέω : Ἰλ.Π 365 **ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ** (ὅταν διεγείρῃ κακοκαιρίαν), Πλάτ.Τίμ.34Β **ψυχὴν .. διαπαντὸς ἔτεινε**· ἴδ. παθ. : Ὀδ.Λ 19 **ἐπὶ νὺξ τέταται βροτοῖσι** (ἡπλώθη), Ἡσίοδ.Ἔργ. 549 **ἀὴρ τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις**, Σοφ.Φιλ. 831 **αἴγλαν ἃ τέταται**, αὐτ.Ἀντ.124 **ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη πάταγος**, Πλάτ.Πολ.616Β **διὰ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς τεταμένον φῶς**· **5)** γραμμ. ἐκτείνω συλλαβήν: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.55,1· κ. παθ.: αὐτ.27,25· **6)** διευθύνω πρός τι σημεῖον, σκοπεύω, κυρ. ἐπὶ τῶν βελῶν : Σοφ.Φιλ.198 **ἐπὶ Τροίᾳ τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη** κ. μτφ. : Εὐρ. Ἑκ.263 **εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον** (σχεδιάζει, παρασκευάζει), ΑΠλ.258 **τείνω βλέμμα διπλοῦν πρὸς ὅρος**· **7)** ἐπὶ τοῦ λόγου, ἀποτείνω, ἀπευθύνω : Πλάτ.Φαιδ.63Α **εἰς σὲ τείνειν τὸν λόγον**· κ. παθ. : Εὐρ.Ρῆσ.875 **εἰς σὲ τείνεται γλῶσσ'**, Πλάτ.Φαῖδρ.271Α **ἡ ἅμιλλα αὐτῷ τέταται πρὸς τοῦτο πᾶσα**· || μέσ. ἀπευθύνομαι, σπεύδω : Λιβάν.1,206,17 **τέτανται πρὸς ἐμὲ βουλόμενοι τοῦτ' ἰδεῖν**· **8)** ἐκτείνω, τοποθετῶ κατὰ μῆκος, ἀραδιάζω : Ἡρ.2,96 **ζυγὰ ἐπιπολῆς τείνουσιν**· || μέσ. ἁπλώνω : ΑΠ 9,220 **ἁ χλοερὰ πλατάνιστος .. τὰν ἱερὰν φυλλάδα τεινομένα**· || παθ. κατὰ μῆκος ἐκτείνομαι, εἶμαι ξαπλωμένος : Ἰλ.Δ 536 **ἐν κονίῃσιν τετάσθην**, αὐτ.Ν 655, αὐτ.Φ 119 **πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ κεῖτο ταθείς**, Ὀδ.Χ 200 **ταθεὶς ἐνὶ δεσμῷ**· || ἐκτείνομαι πρὸς τὰ κάτω, κρέμαμαι : Ἰλ.Χ 307 **φάσγανον ὑπὸ λαπάρην τέτατο**· || γεν. ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι κατὰ μῆκος : Ἐμπ.135 **διὰ αἰθέρος . . τέταται**, Πλάτ. Νόμ.763C **τῶν ἐκ τῆς χώρας λεωφόρων εἰς τὴν πόλιν τεταμένων**, Ἀριστλ.ΖΙ 513b,3 **φλὲψ . . διὰ τοῦ κοίλου τείνεται**· || ἡ μτχ. **τεταμένος ἐν** ἐπιθ. χρ. ὁ μακρός, ἐπιμήκης : Ἀριστλ.ΖΜ 692b,20 **αὐχένα τεταμένον τῇ φύσει** (περὶ πτηνοῦ)· || γραμμ. ὁμ. ἐπὶ μακροῦ φωνήεντος : Πάπ.· **9)** φέρω πρὸς τὰ ἐμπρός, προτείνω, προβάλλω : Εὐρ.Ὀρ. 1494 **τὰν Διὸς κόραν ἐπὶ σφαγὰν ἔτεινον**, ΑΠ 7, 147 **ἀσπίδα τείνας**, αὐτ.7,720 **δόρυ τείνας**, Ἀπολλ. Ρ 4,107 **χεῖρας ἔτεινεν ἀμήχανος**· || κ. νεώτ. κ.φρ. **τείνω χεῖρα** ἐπὶ παρακλήσεως ἢ ἐπαιτείας : ΑΠ 11,298 **δέρκεο πῶς διφῶν υἱὸς χέρα μητέρι τείνει** || ὁμ. νεώτ. ἡ αὐτ. φρ. ἐπὶ συμφιλιώσεως ἢ ἀλληλοβοηθείας : **τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα** (πρὸς συμφιλίωσιν), - **ἔτεινε χεῖρα βοηθείας**· || κ. μέσ. : Θεόκρ.21,48 **τὼ χέρε τεινόμενος**, Ἀπολλ.Ρ 1,1009 **δούρατα .. τέταντο**, αὐτ.4,127 **τείνετο δειρήν**· **10)** παρατείνω, ἐπιτείνω, μηκύνω χρονικῶς: Αἰσχ.Πρ.537 **ἁδύ τι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι**, Εὐρ.Μήδ.670 **ἀεὶ τείνεις βίον**, αὐτ.Ἴων 625 **βίου αἰῶνα τείνει**· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ λόγου : Αἰσχ.Χο.510 **τόνδ' ἐτεινάτην λόγον**, αὐτ. Ἀγ.1296 **πολλὰ.. μακρὰν ἔτεινας**, Εὐρ.Ἑκ.1177 **μακροὺς τείνω λόγους**, αὐτ.Μήδ.201 **τί μάτην τείνουσι βοήν**; ἴδ. ἑρμ. ὑφώνουσι τὸν τόνον· πρβλ.2))· **11)** ἀμτβ. ἐν γεωγρ. ἐνν. ἐξαπλοῦμαι, ἐκτείνομαι, ἐξικνοῦμαι, βαίνω κατὰ μῆκος, φθάνω μέχρι τινός, ἰδ. ἐπὶ ὄρους, κλιτύος κττ. : Ἡρ.2,6 **παρ' ἣν** (λίμνην) **τὸ ὄρος τείνει**, αὐτ.4,38 **τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι Τριοπίου ἄκρης**, αὐτ.7,113 **τείνουσα ἐς Στυμόνα**, Ξεν.Ἀγησ.2,17 **τὰ ἐπὶ τὸ Λέχαιον τείνοντα τείχη**· σπαν. παθ. : Ἡρ.2,8 **ὄρος τεταμένον τὸν αὐτὸν τρόπον**, Διον.Περ.116 **ὅθι τείνεται ἐς μυχὰ γαίης**· **11)** ἐπὶ ἐσθῆτος, φθάνω, κατέρχομαι μέχρι : Εὐρ.Βάκχ.936 **στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν**· **12)** ὁμ. ἐπὶ χρόνου, παρατείνομαι, ἐπιτείνομαι : Αἰσχ.Πέρσ.64 **ἡμερολεγδὸν τείνοντα χρόνον τρομέονται**· **13)** ἐπὶ προσ., διευθύνομαι, βαδίζω, σπεύδω νὰ φθάσω που : Εὐρ.Ἰκ.720 **οἱ δ' ἔτεινον ἐς πύλας**, αὐτ.Ὀρ.1129 **δηλοῖ τοὔργον οἷ τείνειν χρεών**, Ἀριστφ.Θεσμ. 1205 **φεύξει καὶ τενεῖς ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε**, Ξεν.Ἀν.4,3,21,Λουκ Ἰκαρ.22 **πρὸς τὸ ἄναντες ἔτεινον τὴν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ**· **14)** καταβάλλω προσπαθείας, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου ἀγωνίζομαι, μάχομαι : Σοφ.Ἀντ.711 **τὸ μὴ τείνειν ἄγαν**, Πλάτ.Πολ.492D **ἐναντία τούτοις τείνοντας κρατήσειν**· **15)** ἐκτείνομαι, ἐξικνοῦμαι, φθάνω μέχρι σημείου τινος, ῥέπω : Πλάτ.Θεαίτ.186C **ὅσα διὰ τοῦ σώματος παθήματα ἐπὶ τὴν ψυχὴν τείνει**, αὐτ.Συμπ.186C **ἐπὶ πᾶν θεὸς τείνει**, Λογγῖν. Ὕψ.13,2 **ἄλλη τις ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τείνει**· || ἰδ. τοπ. ἐπὶ γραμμῶν : Πλάτ.Μέν.85Α **γραμμὴ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τείνουσα**, Ἀριστλ.ΖΙ 492ε, 20 **ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου φλὲψ τείνει εἰς ἑκάτερον**· **16)** κ. νεώτ. προσήκω, ἀνήκω, ἀποσκοπῶ, ἀναφέρομαι, ἀφορῶ εἴς τινα ἤ τι : Ἡρ.6,109 **ταῦτα πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἤρτηται**, Εὐρ. Φοίν.435 **εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν**,

Πλάτ.Κρίτ.47C **τί δ' ἐστι τὸ κακὸν τοῦτο; ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος,** Δημ.145 εἰς **ὃ πάντα τείνει λέξω,** Πάπ. **τὰ εἰς τὴν συμβίωσιν τείνοντα·** **17)** προσομοιάζω, **εἶμαι** παρεμφερής, ἀνάλογος πρός τινα ἤ τι : Πλάτ.Θεαιτ.169Β **σὺ δέ** μοι δοκεῖς **πρός τὸν Σκείρωνα μᾶλλον** τείνειν, αὐτ.Φαίδ.65Α ἐγγύς **τι τείνειν τοῦ τεθνάναι·** **18)** νεώτ. ἔχω τάσιν, κατευθύνομαι : **ἡ καταστασις - ὁ καιρὸς τείνει πρὸς βελτίωσιν.**

τεϊόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὄ. τεΐα, θαμνῶδες φυτὸν ἰθαγενές τῶν τροπικῶν χωρῶν, **οὗ τὰ** φύλλα **παρέχουσι τὸ τέϊον** βλ.λ.||.

τεϊαδόχη (ἡ) νεώτ. δοχεῖον πρὸς παρασκευὴν τοῦ ποτοῦ τεΐου, τσαγιέρα.

τέϊον (τὸ) νεώτ., δημ. **τσάϊ** τὰ εἰς τὸ ἐμπόριον πωλούμενα ἀπεξηραμμένα φυλλάρια τοῦ τεϊοδένδρου· || τὸ ἐκ τῶν φύλλων τούτων διὰ βρασμοῦ παρασκευαζόμενον διαιτητικὸν ποτόν· **2)** συνεκδ. ἐλαφρὸν ἀπογευματινὸν γεῦμα, καθ' ὃ παρατίθεται καὶ τέϊον : **παρετέθη εἰς τὴν πρεσβείαν** τέϊον, - **χορευτικὸν τέϊον.**

τεῖον 'Ησ. «ποῖον, Κρῆτες» πρβλ. ὀτεῖος.

τεϊοποσία (ἡ) νεώτ. ἡ πόσις **τεΐου,** ἢ ἡ ἰδιότης τοῦ τεϊοπότου βλ.λ.

τεϊοποτεῖον (τὸ) **νεώτ.** κατάστημα ἔνθα παρατίθενται ἐλαφρὰ γεύματα **μετὰ τεΐου.**

τεϊοπότης (ὁ) νεώτ. ὁ **ἀρεσκόμενος εἰς τὴν** τεϊοποσίαν ἢ ὁ **καθ' ὑπερβολὴν** πίνων τέϊον.

τεϊοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα ἔνθα **πωλεῖται** μόνον ἢ κυρίως τέϊον.

τεῖος σπαν. ἰων. τ τοῦ τέως : 'Ιλ.Υ 42.

τείρεα, τείρεσ(σ)ιν ὀν. κ. δοτ. πληθ. τοῦ τέρας.

τείρω, παρατ. **ἔτειρον, ἐν** χρ. **μ.** κτ. ἐνεστ., παρατ. **κτ.** ἀπαρφ., **αἰολ.** παθ. **παρακ. τέτορθαι,** ἐπὶ λυπηρῶν ἢ ἀλγεινῶν **καταστάσεων** τοῦ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς, θλίβω, **κατατρύχω,** ταλαιπωρῶ, βασανίζω, ἐξαντλῶ : 'Ιλ.Ζ 255, **αὐτ.**Δ 315 **ἀλλά σε γῆρας τείρει,** αὐτ.Ν 251, **αὐτ.**Π 510 **τεῖρε γὰρ αὐτὸν ἕλκος,** αὐτ.Ο 61 **ὀδυνάων αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας,** αὐτ.Ε 796 **ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν,** 'Οδ.4,441 **τεῖρε γὰρ αἰνῶς φωκάων . .** ὀδμή, 'Ησίοδ.ἀπ.105 μιν **ἔτειρεν ἔρως,** Μίμν.1,7 **κακαὶ τείρουσι** μέριμναι, Αἰσχ.Πρ 350 **ἐπεί με . .** τύχαι τείρουσ' **"Ατλαντος,** Εὐρ.Ρῆσ.799· κ. παθ. : 'Ιλ.Ρ 376 **τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ, αὐτ.**Χ 242 **ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ,** Πίνδ. Π 1,52 **ἕλκει τειρόμενον,** 'Αριστφ.Λυσ.960, Εὐρ. 'Ανδρ.114 'Ερμιόνας **δούλαν' ἃς ὕπο τειρομένα ..** τάκομαι, Γολ.8,840 **λύπῃ τειρομένην.**

τείρων-ωνος (ὁ) (λατ.) 'Επιγρ.,Πάπ. **κ. μσν.** νεοσύλλεκτος στρατιώτης· **πρβλ.** τίρων.

τειχάριον (τὸ) πάπ. μικρόν, χαμηλὸν **τεῖχος** : Πάπ. **κατασπασμὸς τειχαρίων παλαιῶν.**

τειχεσιπλήκτης (ὁ) μσν. ὁ πλήττων τὰ τείχη : Νικ.Χων.Χρον.17,10 **τειχεσιπλήκτης κριός.**

τειχεσιπλήτης (ὁ) (πελάζω) ὁ προσβάλλων καὶ καταστρέφων τὰ **τείχη,** ὡς ἐπιθ. τοῦ **"Αρεως, ἐν χρ.** μ. κτ. τὴν κλητ. **τειχεσιπλῆτα** : 'Ιλ.Ε 31, αὐτ.455· πρβλ. **δασπλῆτις** (δ.γρ. ,τειχεσιβλῆτα).

τειχέω ἐν χρ. μ. π. 'Ηρ. τειχίζω, οἰκοδομῶ **τεῖχος** : 'Ηρ.1,99 **ἑαυτῷ ἐτείχεε,** αὐτ.9,7 **τεῖχος . .** ἐτείχεον' **2)** μτβ. περιβάλλω διὰ τείχους, ὀχυρώνω : 'Ηρ.8,40 **τὸν Ἰσθμὸν τειχέοντας.**

τειχεώτης (ὁ) μσν. στρατιώτης νυκτοφυλακῶν: ΚΠορφ."Εκθ.2,36 (δ.γρ. **τειχιώτης**).

τειχήεις-εντος-εσσα-εν τειχιόεις βλ.λ. : 'Ιλ.Β 246 (δ.γρ. π.Στράβ.10,4,11).

τειχήρης-ους-ες ὁ **ἐντὸς** τειχῶν ἐγκεκλεισμένος, πολιορκημένος : 'Ηρ.1,162 **ὅκως τειχήρεας ποιήσειε,** Θουκ.2,101 **τειχήρεις αὐτούς** ποιήσας ἐδῄου **τὴν γῆν,** Ξεν.'Ελλ.5,3,2 **τειχήρεις ἦσαν,** Πολύβ.21, 10,6, **Συνέσ.**'Επιστ.130 **τειχήρης γάρ εἰμι, καὶ πολιορκούμενος γράφω,** Διον.'Αλ.Ρωμ.6,50 **τειχήρεις μένοντες καθήμεθα·** **2)** μτγν. ὁ ἔχων τείχη, τετειχισμένος : ΠΔ 'Αρ.13,20 **ἐν** τειχήρεσιν **ἢ** ἀτειχίστοις (πόλεσι), Στράβ.13,1,7 **τειχήρεις** ὁρῶντες **τοὺς 'Ηλιέας·** || ὠχυρωμένος, ὀχυρός : Φιλόστρ. 'Ηρ.10,7 **νῆσος τειχήρης τὴν φύσιν·** **3)** 'Επιγρ. **τειχήρης στέφανος** στέφανος ἀπονεμόμενος εἰς τὸν πρῶτον ὑπερβάντα τὰ τείχη ἢ τὸ χαράκωμα τῶν ἐχθρῶν (λατ. corona vallaris).

τειχίδιον (τὸ) Ζωναρ.1721 «τειχίδιον, **τὸ** μικρὸν τεῖχος, καὶ τειχίον».

τειχίζω (τεῖχος) κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. **τειχιῶ,** ἀόρ. **ἐτείχισα,** παρακ **τετείχικα,** μέσ. μέλλ. **τειχιοῦμαι** (δ.γρ. ἐν Ξεν.ΚΠ 6,1,19 **τειχίσασθαι**), ἀόρ. **ἐτειχισάμην** ἐπ. **ἐτειχίσσαντο,** κτίζω, ἀνεγείρω τείχη : 'Αριστφ."Ορν.838 **καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει.** Θουκ.1,64 **ἐς τὴν Παλλήνην διαβάντες τειχίζειν,** αὐτ.5,82 **τειχίζει μακρὰ τείχη·** || ὁμ. κ. μέσ. : 'Ιλ.Η 449 **τεῖχος ἐτειχίσσαντο** (ἤγειραν τεῖχος πρὸς ὑπεράσπισιν ἑαυτῶν), Θουκ.1,11 **ἔρυμα τῷ στρατοπέδῳ ἐτειχίσαντο·** || παθ. κτίζομαι, ἀνεγείρομαι : Πίνδ.Ι 5(4),44 **πύργος τετείχισται·** || μτφ. **οἱονεὶ** ὥσπερ τεῖχος δημιουργοῦμαι : Πίνδ.Π 6,9 **ὕμνων θησαυρὸς τετείχισται·** πρβλ. **πυργῶ** **2)** ἐπὶ συνασπισμοῦ, σχηματίζω **οἱονεὶ τεῖχος** : 'Ηρωδιαν.6,5,10 **τῇ τῶν ἀσπίδων προβολῇ ὥσπερ τειχίσαντες·** **3)** μτβ. διὰ τείχους **περικλείω,** περιτειχίζω, **ὀχυρώνω** : 'Ηρ.1,175 **οὖρος τειχίσαντες,** Θουκ.1,93 **τὴν πόλιν** ἐτείχισαν, Αἰσχίν.3,84, 'Ηρωδιαν.6,7,11 **τὰ στρατόπεδα καὶ τὰ φρούρια ἐπιμελέστερον τειχίσας·** || μτφ. ὑπερασπίζω, προστατεύω : Λιβάν.Λόγ.63,30 **τειχίζοντα τὴν οἰκίαν** (οἰκογένειον) **εὑροῦσα τὸν 'Ολύμπιον·** || **κ.** μέσ. : Θουκ.4,3 **τειχίζεσθαι τὸ χωρίον·** || κ. παθ. : 'Ηρ.1,181 **ἐτετείχιατο τὰ βασιλήια περιβόλῳ,** Θουκ.1.93 **'Αθηναῖοι οὕτως ἐτειχίσθησαν,** αὐτ.4,9· || μτφ. περιφρουροῦμαι, προφυλάσσομαι : 'Ισοκρ.11,12 **ἀθανάτῳ τείχει τῷ Νείλῳ τετειχισμένην** (περὶ τῆς Αἰγύπτου),Δημ.367 **ἀσφάλειαν τετειχισμένην ὅπλοις.**

τειχικός-ή-όν γλωσσ. κ.'Επιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τεῖχος· || 'Επιγρ. **τειχικός στέφανος** ὁ ἀπονεμόμενος εἰς τὸν πρῶτον διαβάντα τὸ τεῖχος ἢ τὰ χαρακώματα τῶν ἐχθρῶν· πρβλ. τειχήρης 3) (λατ. corona vallaris).

τειχιόεις-εντος-εσσα-εν ὁ διὰ τειχῶν περιβεβλημένος, καλῶς ὠχυρωμένος : 'Ιλ.Β 559 **Τίρυνθα τειχιόεσσαν,** αὐτ.646 **Γόρτυνα τειχιόεσσαν.**

τειχίον (τὸ) κ. **νεώτ.,** δημ. μ. κτ. τὸν πληθ. **τειχιά,** τοῖχος οἰκοδομήματος ἢ περιβόλου : 'Οδ.Π 165 **μέγα τειχίον αὐλῆς,** Θουκ.6,66 **τῇ μὲν τειχία τε καὶ οἰκίαι εἶργον,** αὐτ.7,81, Δημ.1278 **τειχίον παλαιὸν ἐπῳκοδόμησεν,** Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.764Β **διορύξαντες λάθρα τὸ τειχίον τῆς ἐκκλησίας·** **2)** φράκτης : Ξεν.'Ιππ.3,7 **τάφρους διαπηδᾶν, τειχία ὑπερβαίνειν,** αὐτ.'Ιππαρχ.6,5· **3)** μτφ. κτ. πληθ. **ἐμπόδισμα,** μπόδια : Λιβάν.Λόγ.64,48 **πάντα ταῦτα ὑπερβάντες τὰ τειχία διελέχθησαν τοῖς ἐρασταῖς·** **4)** δημ. **τειχιά** τείχη πόλεως ἢ μεγάλου οἰκοδομήματος : 'Ερωτόκρ.1,190 **τειχιὰ τοῦ παλατιοῦ, αὐτ.**4,1109 **τεντώνει ἀπόξω στὰ τειχιὰ** (τῆς πόλεως)· **πρβλ.** τεῖχος.

τείχισις-εως (ἡ) κ. **νεώτ.** ἀνέγερσις τείχους, ὀχυρώματος : Θουκ.7,6, Ξεν.'Ελλ.6,5,4 **ἐὰν ἐπίσχωσι τῆς τειχίσεως,** Λουκ."Ορχ.41.

τείχισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ τετειχισμένον ὀχύρωμα : Εὐρ.'Ηρ.1096 **λαΐνῳ τειχίσματι,** Θουκ. 3,34 **προσβαλὼν τῷ τειχίσματι,** Γαλ.Διηγήσεις 4,1 **Τυρσηνῶν τείχισμα Πελαργικόν.**

τειχισμάτιον (τὸ) μσν. μικρὸν τείχισμα βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.364Β **τὰς χερσαίας πύλας τειχισματίοις διείληφε.**

τειχισμός (ὁ) ἀνέγερσις τείχους, τείχισις : Θουκ. 5,82, αὐτ.6,102 **κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν**, αὐτ.8,14· πρβλ. Δημ.325 **ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει δικαίως σκοπεῖν.**

τειχιστής (ὁ) μτγν. ὁ τειχίζων, ἀνεγείρων τείχη, ὀχυρώματα : ΠΔ Βασ.4,12,12(13) **τοῖς τειχισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων**, Λιβάν.Θέσ. 2,2 **τειχιστὴς τῆς Τροίας.**

τειχιώτης (ὁ) μσν. στρατιώτης νυκτοφυλακῶν : ΚΠορφ.᾿Εκθ.2,36 [δ.γρ. τειχεώτης].

τειχοδαίμων-ονος (ὁ) μσν. εἶδος στρουθίου, πιθ. ὀνομ. τῶν ἠσκημένων νὰ ραμφίζωσι χαρτιά, ἐν οἷς ἀναγράφονται προρρήσεις : Δουκάγγ.

τειχοδόμημα-ατος (τὸ) ᾿Επιγρ. κτ. πληθ. τεῖχος-η.

τειχοδομία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. οἰκοδόμησις τείχους : Πλούτ.Νικ.18 **παρασκευὴ τῆς τειχοδομίας**, Κίνν.᾿Ιστ.5.

τειχοδόμος-ον μτγν. ὁ οἰκοδομῶν τεῖχος ἢ τείχη : Μαν.4,291, Πολυδ.1,161.

τειχοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ τεῖχος ἢ τείχη : ΑΠλ.4,279, Στράβ.8,6,15 **μηδέποτε παύσασθαι τειχοδομεῖν**· κ. ..αθ. : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.237.

τειχοκαταλύτης (ὁ) ὁ καταλύων, κρημνίζων τείχη : Κτήσ.ἀπ.57· **τῶν τειχοκαταλυτῶν ἐλεφάντων.**

τειχοκρατῶ-έω μτγν. κρατῶ, γίνομαι κύριος τείχους ἢ φρουρίου : Πολύαιν.4,2,18.

τειχοκρουστῶ-έω μσν. κρούω ἐπὶ τείχους : ΚΜανασ Χρον.6118 **τειχοκρουστῶν τὴν κεφαλὴν καθάπερ ἀλλοτρίαν** [διόρθ. τοιχο-].

τειχολέτις ιδος (ἡ) μτγν. ἡ καταστρέφουσα τὰ τείχη : Σιμύλ π.Πλούτ.Ρωμ.17.

τειχομαχεῖον (τὸ) μσν. εἶδος πολιορκητικῆς μηχανῆς : Νικ.Χων Χρον.10.1,159Α.

τειχομάχης (ὁ), δωρ. -ας τειχομάχος βλ.λ. : ᾿Αριστφ.᾿Αχ.520 **τειχομάχας ἀνήρ.**

τειχομαχία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ περὶ τὰ τείχη ἢ πρὸς τὰ τείχη ἢ ἐπὶ τῶν τειχῶν μάχη : ῾Ηρ.9, 70 **τειχομαχίη ἐρρωμενεστέρη**, Πλούτ.῎Οθ.6, Διον. ᾿Αλ.Ρωμ 6,76 **πόλεις τειχομαχίαις ἑλόντες**, ᾿Ιουλ. Λόγ.2,65D· ‖ εἰδ. ἡ δωδεκάτη ραφῳδία (Μ) τῆς ῾Ομήρου ᾿Ιλιάδος : Πλάτ.῎Ιων 539Β.

τειχομαχικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἐπιτήδειος πρὸς τειχομαχίαν : Σχόλ.᾿Αριστφ.Νεφ 430, ῾Ηρωδιαν.᾿Επιμ.148, Κίνν.᾿Ιστ.4,84C **συχνὰ μαστίξαντι τοῖς τειχομαχικοῖς.**

τοιχομάχος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ περὶ τὰ τείχη μαχόμενος, προσβάλλων ἢ ὑπερασπίζων τὰ τείχη : ᾿Απη.᾿Ιαπ.93· **2)** ἐπὶ ὀργάνων, ὁ κατακρημνίζων, καταστρέφων τὰ τείχη : αὐτ. ᾿Εμφ.5,36 **τειχομάχος σίδηρος**, Νικ.Χων.Μαν. Κομν.6,2 **τειχομάχοι μηχαναί.**

τειχομαχῶ-έω κ. νεώτ. μάχομαι περὶ τὰ τείχη ἢ ἐπὶ τῶν τειχῶν : ῾Ηρ.9,70 **οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν**, Θουκ.1,102 **τειχομαχεῖν ἐδόκουν δυνατοὶ εἶναι**, Πλούτ.᾿Αλκ.28 **τειχομαχεῖν πρὸς τοὺς πολεμίους**· ‖ πολιορκῶ : Φιλόστρ.῾Ηρ.713 **τειχομαχήσοντα τῷ ᾿Ιλίῳ**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀμυνομένων, μάχομαι ἐπί, ἀπὸ τῶν τειχῶν πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν : ᾿Απη.᾿Αννιβ.92.

τειχομελής-οῦς-ές μτγν. ὁ οἱονεὶ διὰ τῆς μελῳδίας αὐτοῦ τειχίζων : ΑΠ 9,216 **κιθάρη τειχομελής** (περὶ τῆς τοῦ ᾿Αμφίονος).

τειχοπάης (ὁ) ᾿Επιγρ. τειχοποιὸς βλ.λ.

τειχοποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ οἰκοδόμησις τειχῶν ἢ ὀχυρωμάτων : Αἰν.Τακτ.8,3, Διόδ.Σ 13,35 **νεὼν . . κατὰ τὴν τειχοποιίαν καθαιρεθέντα.**

τειχοποιικός-ή-όν ᾿Επιγρ. κ. **τειχοποϊκός** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τειχοποιίαν· ‖ **τὰ τειχοποιικά** πρόσοδοι πρὸς διατήρησιν ἢ ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν : ᾿Επιγρ.

τειχοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ οἰκοδομῶν, κτίζων τείχη ἢ ὀχυρώματα : Λυκόφρ.617 **τοῦ τειχοποιοῦ ᾿Αμοιβέως**, Λουκ.᾿Ορχ.41· **2)** **οἱ τειχοποιοὶ** ἄρχοντες ἐν ᾿Αθήναις κ.ἄ. πόλεσι ἔχοντες φροντίδα τὴν διατήρησιν ἢ ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν : ᾿Επιγρ., Δημ.243, Αἰσχίν.3,24 **ἄρχων τὴν τῶν τειχοποιῶν ἀρχήν**, ᾿Αριστλ.Πολ.1321b,26.

τειχοποιῶ-έω κ. μσν. κ.νεώτ. κτίζω, ἀνεγείρω τείχη ἢ ὀχυρώματα : ᾿Επιγρ., Πολυδ.7,118, Τζέτζ.Λυκόφρ.1209 **πρῶτοι Τυρσηνοὶ τειχοποιεῖν ἤρξαντο**· **2)** ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ τειχοποιοῦ βλ.λ.2) : Δημ. 223 **τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν.**

τειχόπυργος (ὁ) ΕΜ πύργος τείχους.

τεῖχος-εος-ους (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. κτιστὸν ὑψηλὸν ὀχύρωμα ἐκ μεγάλων λίθων περιβάλλον τὴν πόλιν ἢ ἄλλο τι χωρίον, κάστρο : ᾿Ιλ.Φ 295 **᾿Ιλιόφι κλυτὰ τείχεα**, ᾿Αριστφ.῎Ορν.379 **ὑψηλὰ τείχη**, ΚΔ ᾿Εβρ.11,30 **τὰ τείχη ᾿Ιεριχώ**, Πρόδρ.2,621 **καὶ τεῖχος ἀπροσμάχητον τῆσδε τῆς Βυζαντίδος**· ‖ ἰδ. μτ ἐπιθ. πρὸς δήλωσιν τῆς ποιότητος καὶ τοῦ εἴδους τῆς κατασκευῆς : ᾿Ιλ.Υ 145 **τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον**, Χρησμ.π.῾Ηρ.7,141 **ξύλινον τεῖχος**, Εὐρ.Τρ 1037· ‖ ἰδ. μτφ. πρὸς δήλωσιν μεγάλης στερεότητος καὶ ἀντοχῆς : ᾿Οδ.Κ 3 **τεῖχος χάλκεον ἄρρηκτον**, ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.1046 **σιδηροῦν τεῖχος**, Πλάτ. Νόμ.778D, Αἰσχίν 3,84 **τείχη χαλκᾶ καὶ ἀδαμάντινα**· ‖ **τειχέων κιθῶνες** ἀλλεπάλληλος σειρὰ τειχῶν : ῾Ηρ.7,139· ‖ ἐν φρ.μτ. ρ. δηλούντων κατασκευήν, ἀνέγερσιν τείχους : ᾿Ιλ.Η 436 **τεῖχος ἔδειμαν**, ᾿Οδ.Ζ 9 **ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει** [ἀνήγειρε κατὰ μῆκος], ῾Ηρ.1,98, Θουκ.7, 1 **τείχη οἰκοδομήσασθαι**, αὐτ.6,99 **τείχη ἄξειν**, Δημ.20,94 **τὰ τείχη στῆσαι**· ‖ ἰδ. μτ. τοῦ περιβάλλω-ομαι : ῾Ηρ.1,141 **τείχεα περιεβάλλοντο ἕκαστοι**, αὐτ.1,163 **τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν**, ᾿Αριστλ.Πολ. 1331a,3 **τείχη περιβάλλειν ταῖς πόλεσιν**, αὐτ.8 **τείχη περιβεβλημένοι**· ‖ ὁμ. ἐν φρ. μτ. ρ. δηλούντων ἅλωσιν, καταστροφὴν τείχους κττ. : ᾿Ιλ.Μ 90 **τεῖχος ῥηξάμενοι**, αὐτ.Η 461 **τεῖχος ἀναρρήξας**, αὐτ.8 691 **διαπορθήσας τείχεα**, ῾Ηρ.6,46 **τ- περιαιρέειν**, αὐτ.48 **τ- κατελεῖν**, Θουκ.2,75 **τ- διαιρεῖν**, αὐτ.4,109 **τ- κατασκάφαι**, αὐτ.3,20 **ὑπερβῆναι τὰ τείχη**· **2)** ἐν ᾿Αθήναις **τὰ μακρὰ τείχη** συγκρότημα τειχῶν συνδεόντων τὰς ᾿Αθήνας μετὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου, ὧν τὸ πρὸς τὸ Φάληρον ἐκαλεῖτο **τὸ νότιον**, τὸ δὲ πρὸς τὸν Πειραιᾶ **τὸ βόρειον**, τὸ μεταξὺ δὲ τούτων, ὅπερ ἦτο παράλληλον πρὸς τὸ βόρειον, **τὸ διὰ μέσου τεῖχος** (Πλάτ.Γοργ.455Ε) : Θουκ.2,13, Πλάτ.Πολ.439Ε, Αἰσχίν.2,173· ‖ τὸ μεταξὺ τῶν τειχῶν τούτων διάστημα συνήθ. ἐκαλεῖτο κ. **τὸ μακρὸν τεῖχος** : ᾿Ανδ.1,45· **3)** γεν. ὠχυρωμένος τόπος, φρούριον : Πίνδ.ἀπ.213, ῾Ηρ.3,14 **παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Μέμφι**· **4)** συνεκδ. τετειχισμένη, ὠχυρωμένη πόλις : ῾Ηρ.9,41, Ξεν.ΚΠ 7,5,13· **5)** κτ. ἐπέκτ. τοῖχος ναοῦ ἢ κ. ἄ. οἰκήματος : Πάπ.· **6)** **ξύλινον τεῖχος** ἀλληγορ. τὰ πλοῖα : Χρησμ.π.῾Ηρ. 7,141 **τεῖχος .. ξύλινον .. μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν**, αὐτ.142 **τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος**· ‖ μτφ. ἡ νεκρικὴ πυρά : Πίνδ.Π 3,38 **ἐπεὶ τείχει θέσαν ἐν ξυλίνῳ σύγγονοι κούραν**· **7)** ὁμ. μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἔρεισμα, προστασία : Δημ. 559, ΠΔ Ζαχ.2,5 **ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν**, Λιβάν.Λόγ.62,57 **τεῖχος ἰσχυρὸν τὴν ᾿Ανδρονίκου ψυχὴν ἡγούμενος**· ‖ ἀδιαπέραστος φραγμός : Πλούτ.Μάρκ.29 **τὸ πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδηροῦν σχήσει τεῖχος**, ᾿Αγαθ.294, 22 **ναὶ τάχα πορθήσω τείχεα παρθενίης**, Καβάφ.Τείχη 2 **μεγάλα κι ἀψηλὰ τριγύρω μου ἐκτισαν τείχη**, - **Σινικὰ τείχη** (ἰδ. ἐν μτφ.χρ. ἀνυπέρβλητα)· πρβλ. ἀσπίς, πύργος.

τειχοσείστης (ὁ) μσν., θηλ. **τειχοσείστρια**, ὁ σείων τὸ τεῖχος ἢ τὰ τείχη : ΚΜανασσ.Χρον.4819, Εὐστ.Πον.291,84 **τοὺς τειχοσείστας λίθους.**

τειχοσείστρια (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ τειχοσείστης βλ.λ. : ΚΜανασσ.3553 **τειχοσείστρια πόλεων.**

τειχοσκοπία (ἡ) σχόλ. ἡ ἀπὸ τῶν τειχῶν θεωρία· || ἰδ. ἀναφ. εἰς σκηνὴν τῆς ραψῳδ. Γ τῆς Ἰλιάδος : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.88 **ἡ ἔξοδος τῆς παρθένου εἰκών ἐστι τῆς Ὁμηρικῆς τειχοσκοπίας τῆς Ἑλένης.**

τειχουργία (ἡ) μσν. ἡ κατασκευὴ τῶν τειχῶν, τειχοποιία : Θεοδόσ.Ἀκροάσ.1,150 **Ἑλληνικὰς κήρυσσε τὰς τειχουργίας.**

τειχοφυλακῶ-έω μτγν. φυλάττω · ἐπὶ τῶν τειχῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,16, Πλούτ.Κράσσ.27 **φθεγξάμενος τοῖς τειχοφυλακοῦσιν,** Πολύαιν.7,11,5 (κτ. διόρθ. ἀντὶ τοῦ ἐσφ. νυκτοφυλακτῶ).

τειχοφύλαξ-ακος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ φυλάττων τὸ τεῖχος** : Ἡρ.3,157 **στρατάρχης σφι καὶ τειχοφύλαξ ἀπεδέδεκτο,** Πλούτ.Ἠθ.694C, ΚΜανασσ.Χρον.4144· **2)** Ἡσ. **«ἥρως τις ἐν Κυρήνῃ».**

τειχοφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ ὀφθαλμικῆς ἡμικρανίας ἢ σπινθηροβόλου σκοτώματος.

τειχύδριον (τὸ) ὑποκ. τοῦ τείχους: Ξεν.Ἑλλ.2,1,28.

τείχωμα-ατος (τὸ) ΑΒ 314,14 «φραγμὸς τὸ περίφραγμα καὶ τείχωμα ἐντελές, ὅπερ ἐστὶ καὶ αἱμασιά»· (τὸ π.Πολύβ.4,63,2 **χρησάμενος τειχώμασιν,** διορθ. τε χώμασιν).

τειχωτός-ή-όν Ἐπιγρ. **τειχικός,** τειχήρης βλ.λ.3) : Ἐπιγρ. **τειχωτὸς στέφανος.**

τείως ἐπίρρ. ἐπ. τ. τοῦ τέως βλ.λ.

τέκ (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου **τεκτονία** ἢ μείζων ἐν χρ. εἰς τὴν ναυπηγικήν.

τέκε, τεκεῖν ἀόρ. τοῦ τίκτω βλ.λ.

τεκεκτόνος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τεκοκτόνος **βλ.λ.** : Ὀρφ.Λιθ.315.

τεκές (ὁ) (τουρκ.) νεώτ. **κ.** δημ. ἀσκητήριον τῶν Τούρκων δερβισῶν· **2)** κτ. ἐπέκτ. καταγώγιον χασισοποτῶν.

τεκμαίρομαι (τέκμαρ) κ. νεώτ., μέλλ. **τεκμαροῦμαι,** ἀόρ. **ἐτεκμηράμην** κ. ἐπ. **τεκμ-,** διὰ σημείου δηλῶ, προσδιορίζω, ὁρίζω, ἰδ. ἐπὶ θεῶν : Ἰλ. Ζ 349 **ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.229 **πόλεμον τεκμαίρεται Ζεύς,** αὐτ. 239· || γεν. ἐπὶ παντὸς προσ. ἐν ἀξιώματι, προστάσσω, διατάσσω, προσδιορίζω, προδιαγράφω : Ὀδ.Η 317, αὐτ.Κ 563 **ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,** Πλάτ.Νόμ.849Ε **ἐν οἷς ἂν** (τόποις) **νομοφύλακες τεκμηράμενοι ἕδρας πρεπούσας, ὅρους θῶνται τῶν ὠνίων·** **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ μέλλον, προμηνύω, προλέγω : Ὀδ.Λ 112 **τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον νηί τε καὶ ἑτάροις·** || μτ. ἀπαρφ. ὁρίζω κατ' ἐμαυτόν, ἀποφασίζω, σχεδιάζω νὰ . . : Ὕμν.Ἀπόλλ.285 **τεκμήρατο . . νηὸν ποιήσασθαι,** Ἀπολλ.Ρ 4,559 **τεκμήρατο . . νοστήσειν·** **3)** μεθ' Ὅμ. κ. νεώτ. ἐκ σημείων κρίνω, διὰ παρατηρήσεως ἐξάγω συμπεράσματα περί τινος πράγματος : Εὐρ.Φοίν.180 **προσβάσεις τεκμαίρεται πύργων ἄνω τε κάτω τε τείχη μετρῶν·** || ὅθ. κ. διὰ συμπερασμοῦ μετρῶ : Ἀπολλ.Ρ 4,217 **ὅσα φύλλα . . πέσεν ὕλης φυλλοχόῳ ἐνὶ μηνί· τίς ἂν τάδε τεκμήραιτο;** || ἁπλ. εἰκάζω, συμπεραίνω : Ἀλκμαί.1 **ὡς ἀνθρώποις τεκμαίρεσθαι** (δέδοται), Ξεν.ΚΠ 4,3,21 **τέτταρσιν ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι,** αὐτ.Ἀπομν.1,4,1 **λέγουσι περὶ αὐτοῦ τεκμαιρόμενοι·** || συνήθ. μτ. δοτ. δηλούσης τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ ἐξάγων τὸ συμπέρασμα : Πίνδ.Ο 8,3 **μάντιες ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι,** αὐτ.ἀπ.169,4, Ἡρ.1,57, αὐτ.2,33 **τοῖσι ἐμφανέσι τὰ μὴ γινωσκόμενα τεκμαίρεσθαι,** Αἰσχ Πρ.338 **ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι,** Σοφ.ΟΤ 916 **τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται,** Ἱππ.Προγν. 24 **τοὺς περιεσομένους τεκμαίρεσθαι τοῖς ξύμπασι σημείοισι** (ἐξ ὅλων τῶν συμπτωμάτων)· || ὁμ. μτ. ἐμπροθ. διορ. ἢ ἐπιρρ. : Δείν.1,33 **τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γεγενημένων,** Ἀριστοφ.Σφ. 76 **ἀφ' αὐτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται,** Πλάτ.Θεαίτ.206Β **ἀπὸ τούτων τεκμαίρεσθαι καὶ εἰς τὰ ἄλλα,** αὐτ.Κριτί.44Α **πόθεν τοῦτο τεκμαίρει;,** αὐτ.Πολ.433Β **οἶσθαι ὅθεν τεκμαίρομαι,** Δημ.820 **εἴ τι δεῖ τεκμαίρεσθαι πρὸς τὸν ἄλλον αὐτοῦ τρόπον·** || σπαν. μτ. γενικ. : Θουκ.3,53 **τεκμαιρόμενοι κατηγορίας τε ἡμῶν οὐ προγεγενημένης,** Ἀππ.Ἐμφ.5,87 **τῷ πυρὶ τῆς ὁδοῦ τεκμαιρόμενοι,** Φιλόστρ.Εἰκ.2,17 **τεκμαίρεσθαι τοῦ δένδρου πρὸς τὴν ναῦν·** κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. . Ξεν.ΚΠ 8,1,28 **ἐτεκμαίρετο δὲ τοῦτο οὕτως ἔχειν ἐκ τοῦδε** ὁμ. μτ. εἰδ. ἢ ὑποθ. προτάσ. : Θουκ 1,1 **τεκμαιρόμενος ὅτι ἀκμάζοντες ἦσαν,** Πλάτ.Κωμ.37 **ὡς μέγα . . τὴν Αἴτνην ὄρος εἶναί φασι, τεκμαίρου,** ΑΠ 12,177 **εἰ δέ με καὶ πεφίληκε τεκμαίρομαι** (δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν . . .)· **4)** ἀναγνωρίζω : Ἀπολλ. Ρ 4,73 **ὅπα κούρης τεκμαίρετο,** ΑΠλ.4,121 **αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον τεκμαίρεο·** **5)** διευθύνω πρός τι σημεῖον : Διον.Περ.101 **εἰς ἄνεμον τεκμαίρεται ὁλκόν,** αὐτ.135 **οὖρον δ' ἐς** Τένεδον **τεκμαίρεται·** || ἀπολ. προσβάλλω, προέχω, ἐξέχω : Νίκ. Θηρ.231 **κυνόδοντε δύω χροῒ τεκμαίρονται·** **6)** ἐνεργ. **τεκμαίρω** διὰ σημείου δεικνύω, δηλῶ, σημαίνω, φανερώνω : Πίνδ.Ο 6,73 **τεκμαίρει χρῆμ' ἕκαστον** (σχόλ. «ἕκαστον ἄνθρωπον ἢ πρᾶξις δεικνύει»), αὐτ.Ν 6,8 **τεκμαίρει . . τὸ συγγενὲς** (δεῖν), Αἰσχ.Πρ 606 **ἀλλά μοι τορῶς τέκμηρον ὅ τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν,** Νίκ.Θηρ.680 **κελεύθους τεκμαίρει,** Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.344 **τοῦτο δὲ καὶ τὸ αἰδεστικὸν τοῦ γυναίου τεκμαίρει·** **7)** ὁμ. θέτω ὅριον, τέρμα, τελειώνω : Ἄρατ.18 **τεκμήρατε πᾶσαν ἀοιδήν** (δ. ἑρμ. ὁδηγήσατε, σχόλ. «πιστώσατε διὰ τεκμηρίων ἢ δείξατε»).

τέκμαρ (τὸ), ἐπ. τέκμωρ ὅριον τέρμα, τέλος : Ἀριστλ.Ρητ.1357b,9 «τὸ τέκμαρ καὶ πέρας ταὐτόν ἐστι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν» : Ἰλ.Ν 20 **ἵκετο τέκμωρ** (ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα, τὸ ὡρισμένον σημεῖον), αὐτ.Π 472 **τοῖο μὲν . . εὕρετο τέκμωρ** (ἐπενόησε τρόπον θεραπείας), αὐτ.Η 30 **εἰς ὅ κε τέκμωρ** Ἰλίου **εὕρωσι,** Ὀδ.Δ 373 **οὐδέ τι τέκμωρ εὑρέμεναι δύνασαι,** Πίνδ.ἀπ.165 **τέκμαρ αἰῶνος·** || ἔκβασις : Πίνδ.Ν· || ἐπιδίωξις, σκοπός: Πίνδ.Π 2,49 **θεὸς ἅπαν ἐπὶ ἐλπίδεσσι τέκμαρ ἀνύεται·** || διέξοδος : Πίνδ.Ν **τὸ δ' ἐκ Διὸς ἀνθρώποις σαφὲς οὐκ ἕπεται τέκμαρ·** **2)** τὸ ἀσφαλῶς προδιαγεγραμμένον ὅριον : Ἡσίοδ.ἀπ.164 **δειλῶν τε καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές·** **3)** βέβαιον, ἀσφαλὲς σημεῖον ἐπισήμως παρεχόμενον : Ἰλ.Α 526 **τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν μέγιστον τέκμωρ** (περὶ τοῦ νεύματος τοῦ Διός, ὡς σοβαρᾶς ἐγγυήσεως, διαβεβαιώσεως)· || γεν. σημεῖον, τεκμήριον, σημάδι : Ὕμν.Ὀμ.32,13 **τέκμωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα** τέτυκται (ἡ σελήνη), Αἰσχ.Πρ.454 **ἦν δ' οὐδὲν** αὐτοῖς οὔτε χείματος **τέκμαρ οὔτ' . . ἦρος,** αὐτ.Ἀγ 272 ἔστι τῶνδέ σοι **τέκμαρ;,** αὐτ.Ἱκ.483 **τῆσδ'** ἀφίξεως τέκμαρ, Εὐρ. Ἑκ.1273 **κυνὸς . . σῆμα,** ναυτίλοις τέκμαρ, Ἰουλ. Καίσ.319D **τέκμαρ βίοτου νενόμιστο καλοῦ·** **4)** ἰατρ. σύμπτωμα νόσου, δ. τεκμήριον βλ.λ.ΙΙ : Ἱππ.Γυν.2,123, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,2.

τέκμαρσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ βεβαίων σημείων κρίσις, συμπερασμός, εἰκασία, στοχασμός : Θουκ.2,87 **οὐ δικαίαν τέκμαρσιν ἔχει τὸ ἐκφοβῆσαι,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,71 **ἐξ ἐκείνου ποιήσομαι τοῦ χρόνου τὴν τέκμαρσιν,** ΔίωνΚ 47,46 **ἀφ' οὗπερ . . τέκμαρσιν τὸ ὄναρ ἔσχεν·** **2)** ἰδ. ἰατρ. ἡ ἐξ ὡρισμένων συμπτωμάτων διάγνωσις : Ἱππ.Διαίτ. Ὀξ.2· **3)** δεξιότης εἰς τὸ τεκμαίρεσθαι ὀξύνοια, ἐξυπνάδα : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,78 **γυναικείᾳ τεκμάρσει τὸ ἀφανὲς τοῖς ἄλλοις ἀνευροῦσα.**

τεκμαρτικός-ή-όν μτγν. συμπερασματικός, **στοχαστικός** : Πολυβ.9,15,2

τεκμαρτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, νὰ συμπεράνῃ, ἐπιδεκτικὸς συμπερασμοῦ : Κρατῖν.260 οὐδὲ πρὸς εἶδος ἄρ' ἦν οὐδὲν προσιδόντι τεκμαρτόν.

τεκμηριάζω μσν. τεκμαίρομαι, προμαντεύω : Νικ.Χων.Χρον.214Β ὁπόσα τεκμηριάζειν ἔχουσι βίοτον ἀνδράς, αὐτ.237D.

τεκμήριον (τὸ) |τεκμαίρομαι| κ. νεώτ. σημεῖον, γνώρισμα, σημάδι : Ἡρ.2,13 ἔλεγον δὲ καὶ τόδε μοι τεκμήριον περὶ τῆς χώρης, Αἰσχ.Ἀγ.1366 τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων μαντευόμεθα, αὐτ.Χο. 205, Σοφ.Ἠλ.774 θανόντος πίστ' ἔχων τεκμήρια, αὐτ.1109, Εὐρ.Ῥῆσ.94, Ἰσοκρ.1,2 τεκμήριον τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλίας· || ἰατρ. σύμπτωμα : Ἱππ. Προγν.25, Σωρ.1,33, Γαλ.18(2),306 **2)** τὸ ἐκ βεβαίων καὶ ἀλανθάστων γνωρισμάτων συναγόμενον συμπέρασμα, ἀπόδειξις συλλογιστική : Αἰσχ.Εὐμ. 485 μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια καλεῖσθ', ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα, Ἀντιφ.4,4,2 οὐκ εἰκότα τεκμήρια, αὐτ.4,1,10· || μτ.γενικ. ἢ ἐμπρ.διορ. : Αἰσχ. Εὐμ.662 τεκμήριον τοῦδέ σοι δείξω λόγου, Φιλήμ.97,5 τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὅμηρον λαβέ, Ἀνδ.3,2 τεκμήριον περὶ τῶν μελλόντων· || ἐν φρς μτ. ρ. : Αἰσχ.Πρ.826 τεκμήριον . . δοὺς μύθων, αὐτ.Εὐμ.447 τεκμήριον λέξω, αὐτ.662, αὐτ. 54 ἐπιδείξω τεκμήρια, αὐτ.271, Ξεν.Ἀγησ.6,1 τεκμήρια παρασχέσθαι, αὐτ.Ἀπομν.1,7,2 ποίῳ ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ, Πλάτ.Θεαίτ.158Β τεκμήριον ἀποδεῖξαι, αὐτ.Ἱππ.Μ 283Α τεκμήριον ἀποφαίνειν, αὐτ.Ἀπολ.20D, Διόδ.Σ 1,10 τεκμήριον φέρειν, Λουκ.Μισθ.Συν.15 τεκμήριον ποιούμενοι· **3)** ἡ φρ. τεκμήριον δὲ (τούτου) ἐκφέρεται ὡς πρότ. ἀνεξάρτητος, ἑπομένης ἐπεξηγηματικῆς προτ. συνήθ. μτ. τοῦ γάρ=ἡ ἀπόδειξις δὲ (τούτου) εἶναι τὸ ἑξῆς, ὅτι δηλ. . . : Ἡρ.2,58 τεκμήριον δέ μοι τούτου τόδε· αἱ μὲν γὰρ φαίνονται . ., Θουκ.2,39 τεκμήριον δέ· οὔτε γὰρ . . ., Δημ.459, Ξεν.Ἀν.1,9, 29· **4)** ἐν τῇ λογ. τοῦ Ἀριστλ. βεβαία, ἀναντίρρητος ἀπόδειξις κατ'. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ σημεῖον κ. εἰκός : Ἀριστλ.Πρ.70b,2, αὐτ.Ῥητ.1357b,4.

τεκμηριῶ-όω κ. νεώτ. διὰ τεκμηρίων ἀποδεικνύω, καταδεικνύω : Θουκ.1,3 τεκμηριοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος, αὐτ.1,9 Ὅμηρος . . εἴ τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι, αὐτ.3,104 τοιαῦτα ἐτεκμηρίωσεν ὅτι . . · κ. παθ. : ΔίωνΚ 75,13 πηγή ἐστιν .. ὥσπερ καὶ τοῖς κροκοδείλοις τεκμηριοῦται |ἀποδεικνύεται, συνάγεται ὡς συμπέρασμα|· **2)** ἰατρ. ἐξ ὡρισμένων συμπτωμάτων κάμνω διάγνωσιν : Ὀρειβ.Σύν.9,43· **3)** μσν. τεκμαίρομαι εἰκάζω, συμπεραίνω : Φώτ.Βίβλ.5,1,12,4 ὡς ἐστὶν ἐκ τοῦδε τεκμηριῶσαι τοῦ συγγράμματος, αὐτ.80,60,33· || μτγν. κ. μσν. ὁμ. τὸ μέσ. τεκμηριοῦμαι : Φιλόδ. Θε.α'8, Φίλ.2,505,28 τεκμηριώσαιτο δ' ἄν τις ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῖν τὸ γινόμενον, Κίνν.Ἰατ.2,30Α.

τεκμηριώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς τεκμήριον, ὁ περιέχων τεκμήρια, ἀποδείξεις : Ἀριστλ.Ῥητ. 1403a,11 τὰ τεκμήρια καὶ τεκμηριώδη ἐνθυμήματα, Δαμάσκ.Ἀρχ.324,9 τὸν τεκμηριώδη τρόπον, Εὐστ. Ὀδ.1405,58 σύμβολα τεκμηριώδη· || ἐπίρρ. τεκμηριωδῶς οἱονεὶ διὰ τεκμηρίων : Στοβ.Ἐκλ.2,767, 23 τὸν σαφὸν αἰσθήσει καταληπτὸν ἀπὸ τοῦ εἴδους τεκμηριωδῶς.

τεκμηρίωμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεκμηριῶ βλ.λ. τεκμήριον : Γαλ.4,396 |ἀμφ.γρ.|.

τεκμηρίωσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἐξ οὗ τεκμηριοῦταί τι, ἀπόδειξις: Ἀρρ. Ἀν.4,7,8 ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι.

τεκμορεῖοι ξένοι (οἱ) Ἐπιγρ. θίασος ἀφωσιωμένων εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ῥώμης.

τεκμορεύω Ἐπιγρ. ἐκδηλῶ τὴν ἀφοσίωσίν μου.

τέκμωρ (τὸ) ἐπ. τ. τοῦ τέκμαρ βλ.λ.

τέκνα (ἡ) Λοκρ τέχνη : Ἐπιγρ. τέκναι καὶ μαχάναι μηδεμίαι Fελόντας (Herw. ἐν λ.).

τεκνάδελφον (τὸ) μσν. τέκνον τοῦ ἀδελφοῦ : Ἀρσέν.34, Δουκάγγ.

τεκναρχῶ-έω μτγν. ἄρχω, εἶμαι κύριος τῶν τέκνων : Ἀποστ.Διατ.2,57.

τεκνίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέκνον, παιδάκι : Ἀριστφ.Λυσ.889 ὦ . . σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρός.

τεκνίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέκνον, παιδάκι· ἰδ. ἐν φιλικαῖς προσφ. πρεσβυτέρων πρὸς νεωτέρους : Τραγ.Ἀδέσπ. ἐν Πάπ., ΚΔ Ἰω.13,33 τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί, αὐτ.Ἰω.Ἐπιστ.1,4,4, Λουκ.Ἐπιγρ.50, Στουδ.Θεόδ.69C.

τεκνογέννητος-ον Ἐπιγρ. ὁ γινόμενος κατὰ τὴν γέννησιν τέκνου : Ἐπιγρ.Δελφ. τεκνογέννητοι πόναι.

τεκνογονία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ γέννησις τέκνου, παιδοποιΐα : Ἀριστλ.ΖΙ 592a,28 αἱ γυναῖκες πρὸς τὰς τεκνογονίας εὐκαίρως ἔχουσι, ΚΔΤιμ.1,2,15 σωθήσεται διὰ τῆς τεκνογονίας, Γαλ.15,49.

τεκνογόνος-ον. ὁ γεννῶν τεκνα, τεκνοποιός: Αἰσχ. Ἑπτ.929 γυναικῶν ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.

τεκνογονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. γεννῶ τέκνα, τεκνοποιῶ : ΑΙ 9,22 πέμφθη δ' εἰς ἀγέλην τεκνογονεῖν ἄφετος (περὶ δαμολίδος), ΚΔ Τιμ.1,5,14 βούλομαι νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν . . · || μτφ.: Νείλ.Ἐπιστ.2,241 τεκνογονεῖν ἀρετάς.

τεκνοδαίτης (ὁ) (δαίω, δαίνυμι| ὁ κατατρώγων τὰ τέκνα του : Χρησμ.π.Παυσ.8,42,6 ἀλληλοφάγον θήσει τάχα καὶ τεκνοδαίτην.

τεκνοδότης (ὁ) μτγν. ὁ δίδων, παρέχων τέκνα : Βέττ.Βάλ.122,23 τεκνοδότης κλῆρος.

τεκνόεις-εντος-εσσα-εν συνηρ. τεκνοῦς βλ.λ.

τεκνόθρεπτος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τέκνου τρεφόμενος ἢ τραφείς, συντηρηθείς.

τεκνοθυσία (ἡ) μτγν. ἡ τοῦ ἢ τῶν ἰδίων τέκνων θυσία : Ἀθαν.2,24C.

τεκνοκτονία (ἡ) μτγν. ὁ φόνος τῶν ἰδίων τέκνων, παιδοκτονία : Φίλ.2,318, Πλούτ.Ἠθ.18Α τὴν Μηδείας τεκνοκτονίαν, Λογγῖν.40,3 μετὰ τὴν τεκνοκτονίαν Ἡρακλῆς φησι, Χαρίτ.2,10.

τεκνοκτόνος-ον ὁ φονεύων τὰ τέκνα του, παιδοκτόνος : Εὐρ.Ἡρ.1155 τεκνοκτόνον μύσος, Φίλ. 2,83,19, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,16 τεκνοκτόνος γινόμενος.

τεκνοκτονῶ-έω μτγν. φονεύω τὰ τέκνα μου : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.930, Ἡλιόδ.Αἰθ 10,12 τεκνοκτονεῖν δὲ . . οὔθ' ἡ φύσις σοι πάτερ ἐφίησι.

τεκνολέτειρα (ἡ) ἡ φονεύσασα τὰ τέκνα της : Σοφ.Ἠλ.107 τεκνολέτειρ' ὥς τις ἀηδών.

τέκνο(ν) (τὸ) (τίκτω) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ τεχθέν, ὁ γόνος, τὸ παιδίον, υἱὸς ἢ θυγάτηρ, ἀδιακρίτως γένους, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς γονεῖς : Ἰλ.Β 136 ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα, Ἡσίοδ.Ἔργ.233 τίκτουσι γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσι, Δημόκρ.208 πατρὸς σωφροσύνη μέγιστον τέκνοις παράγγελμα, Ἡρ.1,164 τέκνα καὶ γυναῖκες, ΚΔ Πράξ.21,5 σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἈκαλΜ Σαββ.Ἐγκωμ. στ.3 γλυκύτατόν μου τέκνον, Ἐρωτόκρ.Α 41 γιατ' ἤτανε χρόνους μαζὶ καὶ τέκνο δὲν ἐκάμα· || π. ἐπ. κτ. κλητ. μτ. ἐπιθ. ἀρσ. : Ἰλ.Χ 84 φίλε τέκνον, Καλλ.Λουτρ.Παλ 87 τέκνον ἄλαστε, αὐτ. Δῆμ 48 τέκνον πολύθεστε τοκεῦσι· || ὁμ. μτ. ἀναφ. ἀντων. ἢ μτχ. γέν. ἀρσ. ἢ θηλ. κτ. τὸ φυσικὸν γένος τοῦ ἀναφερομένου προσ. : Πίνδ.ἀπ.171, Εὐρ.Ἱκ.12 Κάδμου θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων . . οὕς, αὐτ.Τρ.740 ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον, Καλλ.Δῆμ.46 τέκνον, ὅστις· || π. τραγ. ἐν χρ. ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν μητέρα, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ παῖς ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν πατέρα : Εὐρ.ΙΑ 896 ὦ τέκνον Νηρῇδος, ὦ παῖ Πηλέως, αὐτ.ΙΤ 238 Ἀγαμέμνονος παῖ καὶ Κλυταιμήστρας τέκνον· **2)** νεογνόν, μικρὸν ζῴου : Ἰλ.Β 311 στρουθοῖο νεοσσοὶ καὶ νήπια τέκνα, Ὀδ.Π 217, Ἡρ.2,66, Αἰσχ.Ἑπτ.292, Ξεν.ΚΠ 4,1,17 σύες σὺν τοῖς τέκνοις, Πλούτ.Ἠθ.562Β λύκων τέκνα

καὶ πιθήκων· 3) περιφρ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ἐθν. καταγωγήν : Εὐρ.Φοίν.1145 ὦ τέκνα Δαναῶν, Ἀριστοφ Βάτρ.1356 ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδας· τέκνα, Σολωμ.Ὕμν.Ἐλευθ.15,2 ναί, ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει | κάθε τέκνο σου μὲ ὁρμή, - τέκνον τῆς Γαλλίας - τῆς Ἀμερικῆς· 4) ἐν φιλικαῖς προσφωνήσεσι πρεσβυτέρων πρὸς νεωτέρους ἢ ἐπὶ πνευματικῶν σχέσεων : ΚΔ Ματθ.9,2 θάρσει, τέκνον, αὐτ.Τιμ.1,1,18 τέκνον Τιμόθεε, αὐτ.2,1,2,-πνευματικὸν τέκνον |ἀναδεκτὸς ἢ πνευματικὸς τρόφιμος|· 5) μτφ.ἐν περιφρ. θρέμμα, μόνιμος θαμὼν τόπου τινός : Αἰσχ.Πέρσ.618 ἄνθη . . γαίας τέκνα, Εὐρ.Ἡλ.897 οἰωνοῖσιν αἰθέρος τέκνοις, Ἀριστφ. Βάτρ.211 λιμναῖα κρηνῶν τέκνα, Ὀρφ.Ὕμν. ἀστέρες Νυκτὸς τέκνα· .|| ὁμ. μτ. γενικ. ἀφηρημ. οὐσ. ὡς χαρακτηρισμὸς ἀνθρώπου τελοῦντος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. τούτου : ΚΔ Ἐφ.2,3 τέκνα ὀργῆς, αὐτ.Πέτρ.1,1,14 τέκνα ὑπακοῆς, αὐτ.2,2,14 κατάρας τέκνα (ἡ λ.π.πεζ. ἐν χρ. ἐν Κυρήνῃ κ.Ἐπιδαύρῳ, π.Ἀττ. σπανιώτ. ἐν χρ. ἢ ὁ παῖς, συνήθ. π Ξεν.κ. Ἀριστλ. κ. μτγν.· ἡ παραλήγουσα π. Ὁμ. κ. σπανιώτ. π. τραγ. εἶναι μακρά, π. τοῖς ἀρχαιοτ. κωμ. βραχεῖο, π. δὲ τοῖς νεωτ. κωμ. μακρά)

τεκνοπαράδοτος ἀντὶ τεχνοπαράδοτος βλ.λ.

τεκνοποίησις-εως |ἡ| σχόλ. κ. νεώτ. τεκνοποιία βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ.11,243.

τεκνοποιητικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεκνοποιίαν βλ.λ., ὁ κατάλληλος πρὸς τὸ τεκνοποιεῖν : Ἀριστλ.Πολ.1253b,10 ἡ τεκνοποιητική (κοινωνία ἢ ἀρχή, ὡς ὑποδιαίρ. τῆς οἰκονομικῆς).

τεκνοποιία |ἡ| κ. νεώτ. ἡ γέννησις τέκνων, παιδοποιία : Ξεν.Ἀπομν.1,4,7 ἐμφῦσαι ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας, Ἀριστλ.Πολ.1265a,40· || κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.Ζ1 589a,3, Πλούτ.Ἠθ.966D· 2) υἱοθεσία· Γλωσσ.· πρβλ. τεκνοποιῶ 3).

τεκνόποινος-ον ὁ ἐκδικούμενος, τιμωρῶν τὰ τέκνα : Αἰσχ.Ἀγ.155 μῆνις τεκνόποινος.

τεκνοποιός-όν ὁ γεννῶν τέκνα : Ἡρ.1,59,αὐτ.5,40 γυνὴ τεκνοποιὸς (πολυτόκος, εὔτοκος)· || κ. ἐπὶ ἀνδρός : Εὐρ.Τρ.853 τεκνοποιὸν . . πόσιν· 2) τὰ τεκνοποιὰ ἀφροδίσια ἡ κτ. φύσιν ἐρωτικὴ μεῖξις πρὸς γέννησιν τέκνων, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ παιδικά : Ξεν.Ἱέρ.1,29· 3) μσν. γεννητικός : ΓΠισίδ. Πέρσ.1,206 τῶν τεκνοποιῶν ὀργάνων.

τεκνοποιῶ-έω γεννῶ, παιδοποιῶ, ἐπὶ γυν., κ. μέσ. ἐπὶ ἀνδρός : Ξεν.Ἀπομν.2,4,4 αἷς συνελθόντες τεκνοποιούμεθα, αὐτ.Λακ.1,7, Πάπ. μὴ τεκνοποιεῖσθαι ἐξ ἄλλης γυναικός, ΠΔ Γέν.16,12 ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς· || μέσ. κ. ἐπὶ ἀμφ. τῶν γονέων, κάνω παιδιά : Ξεν.Ἀπομν.4,4,22· 2) μέσ. κ. ἐπὶ πτηνῶν : Ἀριστλ.Ζ1 597a,11· 3) Πάπ. κ. μσν. υἱοθετῶ : Μαλ.1 401,16 μηδένα δίχα σάρκας τινὰ τεκνοποιεῖσθαι.

τεκνορραίστης (ὁ) μτγν. τεκνοκτόνος, παιδοκτόνος : Λυκόφρ.38.

τεκνοσπορία (ἡ) μτγν. ἡ σπορὰ τέκνων, τεκνοποιία : ΑΠ 7,563 ἔργα τεκνοσπορίης.

τεκνοσπορικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος πρὸς γέννησιν τέκνων : Κατ.Ἀστρλ.Κ 5(1),179.

τεκνοσπόρος-ον μτγν. ὁ σπείρων, γεννῶν τέκνα : Ἀριστείδ.Κ 3,21, Μαν.4,597.

τεκνοσσόος-ον μτγν. ὁ σῴζων τὰ τέκνα : Νόνν.Δ 3,322 τεκνοσσόον οἶστρον.

τεκνοστοργής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ πλήρης στοργῆς πρὸς τὰ τέκνα

τεκνοσφαγία (ἡ) μτγν. ἡ τῶν τέκνων σφαγή : Κύριλλ.Ἀλ.1,156C τὰς ἀνοσίους τεκνοσφαγίας.

τεκνοτρεφής-οῦς-ές μσν ὁ ὑπὸ τέκνων τρεφόμενος : Στουδ.Θεόδ.479E.

τεκνοτροφία (ἡ) τὸ τεκνοτροφεῖν, τροφὴ ἢ ἀνατροφὴ τέκνων : Δημόκρ.275· 2) κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.Ζ1 562b,23.

τεκνοτρόφος-ον μτγν. κ.μσν. ὁ τρέφων ἢ ἀνατρέφων τὰ τέκνα : Ἰω.Χρυσ.7,249, Θεοδόσ.Ἀκροάσ.1,124.

τεκνοτροφῶ-έω τρέφω ἢ ἀνατρέφω τὰ τέκνα : Ἐπίκ.ἀπ.525, ΚΔ Τιμ.1,5,10 εἰ ἐτεκνοτρόφησεν· 2) κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.Ζ1 625b,20.

τεκνοτρώκτης (ὁ) μτγν. ὁ τρώγων τὰ ἑαυτοῦ τέκνο: Ἀν Κρ.Παρ.3,103 τοῦ τεκνοτρώκτου Κρόνου.

τεκνουργία (ἡ) μσν. τεκνοποιία : ΤζέτΖ.Χιλ.4, 346 ἄν περ ὑπόπτως (?)ῶσι περὶ τὴν τεκνουργίαν.

τεκνουργῶ-έω μσν. τεκνοποιῶ : Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss 8,2,161 διπλῆν τεκνουργήσασα .. τετράδα.

τεκνοῦς-οῦσσα-οῦν συνηρ. τ. τοῦ τεκνόεις-εσσα -εν, ὁ ἔχων ἀφθονίαν τέκνων, ἃ παιδοῦς : Σοφ. Τρ.308 ἄνανδρος ἢ τεκνοῦσσα (ἐσφ.γρ. τεκοῦσα), Θεόφρ.Φ19,18,10 οἶνον, ὃς . . τὰς γυναῖκας τεκνούσσας ποιεῖ.

τεκνοφαγία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ τρώγῃ τις τὰ τέκνα του Λουκ.Ὀρχ.80, ΤζέτΖ.Λυκόφρ.1196.

τεκνοφάγος-ον Ἐπιγρ. ὁ τρώγων τὰ ἑαυτοῦ τέκνα : Ἐπιγρ.Παμφυλ. τεκναφάγος Κρόνος· πρβλ. τεκνορραίστης, τεκνοτρώκτης.

τεκνοφαγῶ-έω μτγν. τρώγω τὰ τέκνα μου : Ἰουστ.Μορτ.Καθ"Ἑλλ.2.

τεκνοφόνος-ον μτγν. ὁ φονεύων τέκνα : ΠΔ Σοφ.Σολ.14,23 τεκναφόνους τελετάς.

τεκνοφονῶ-έω μτγν. φονεύω τὰ τέκνα μου : ΑΠλ.4,141, ΑΠ 9,345.

τεκνοφόρος-ον μσν. ἐπὶ γυν., ἡ φέρουσα ἐν γαστρὶ τέκνον, κυαφοροῦσα : Ἰω.Δαμασκ.2,854Α ἡ μόνη πασῶν παρθένων τεκνοφόρος.

τεκνῶ-όω παρέχω, δίδω τέκνα : Εὐρ.Ἡρ.7 πόλιν τεκνοῦσι παίδων παισίν· || παθ. κτῶμαι, ἀποκτῶ τέκνα, γίνομαι πατὴρ ἢ μήτηρ τέκνων : Εὐρ. Φοίν.868 ἐξ οὗ τεκνώθη, Λάϊος, Πλούτ.Θησ.6 ὡς ἐκ Ποσειδῶνος τεκνωθείη, Πάπ. ἀπελευθέρας ἀστοῦ τεκνωμένης ἐξ Αἰγυπτίου· 2) γεννῶ τέκνα, τεκνοποιῶ, ἐπὶ ἀνδρὸς συνήθ. ἐνεργ. κ. ἐπὶ γυναικὸς μέσ. : Εὐρ.Ἑλ.1146 ἐν κόλποις σε Λήδας ἐτέκνωσε πατήρ, αὐτ.Μήδ.805 νύμφης τεκνώσει παῖδα, Ἀριστλ.Ζ1 585a,34 ἀρχὴ ταῖς γυναιξὶ τοῦ τεκνοῦσθαι καὶ τοῖς ἄρρεσι τοῦ τεκνοῦν· || σπαν. μέσ. κ. ἐπὶ ἀνδρός : Εὐρ.Μήδ.574 βροτοὺς παῖδας τεκνοῦσθαι, Ὀρφ.Ὕμν.29,7 ἣν Ζεὺς . . τεκνώσατο κούρην· || ὁμ. μέσ. ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Εὐρ.Ἰκ.1087 ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους· σπαν. κ. ἐνεργ. : Ἀριστλ.Ζ1 715b,10 τὴν τῶν τεκνωσάντων γένεσιν· || μτγν. ἐνεργ. κ.ἐπὶ γυν.: Ἐπιγρ. τεκνώσασα μετ' αὐτοῦ, Σωρ.1,87 ἡ τεκνώσασα· || κ. ἐπὶ τῆς πατρίδος : ΑΠ 7, 86 Σόλωνα τόνδε τεκνοῖ Σαλαμίς, αὐτ.81 σὲ τεκνώσατο Λίνδος· || μτφ. γεννῶ, παράγω, κάμνω, δημιουργῶ : Αἰσχ.Ἀγ.754 μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον τεκνοῦσθαι, Σοφ.ΟΚ 618 μυρίας ὁ μυρίος χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τε, Εὐρ. ΙΤ 1262 χθὼν ἐτεκνώσατο φάσματ' ὀνείρων, Τιμόθ.Πέρσ.237 πρῶτος . . Ὀρφεὺς χέλυν ἐτέκνωσε· 3) παθ. γεννῶμαι : Πινδ.Ι 1,17 ἐτέκνωθεν κράτιστοι· πρβλ.Σοφ.ΟΤ 1215 τὸν ἄγαμον γάμον τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον, Θεοδέκτ.4,2 αὐτὴ δὲ τεκοῦσ' ὑπὸ τῆσδε τεκνοῦται· || κ. μτφ. γίγνομαι : Αἰσχ.Ἐπτ.657 μὴ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος, Σοφ.ΟΤ 867 νόμοι . . δι' αἰθέρα τεκνωθέντες· 4) παθ. μτγν. υἱοθετοῦμαι : Διόδ.Σ 4,67 πλεύσας πρὸς Αἴαλαν καὶ τεκνωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ· 5) μσν. ἀναδέχομαι ἐκ τῆς κολυμβήθρας, καθιστῶ τινα πνευματικόν μου τέκνον : Νικηφόρ.Κωνστ. Μαυρίκ.9C τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτεκνώσαντα.

τέκνωμα-ατος (τὸ) τὸ τεχθέν, τὸ γέννημα, μτφ. : Αἰσχ.ἀπ.315 τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος.

τέκνωσις-εως (ἡ) τὸ τεκνοῦν ἢ τεκνοῦσθαι, τεκνοποιία, παιδοποιία : Θουκ.2,44 τέκνωσιν ποι-

εἶσθαι, Ἀγαθοκλ.2· ‖ κ. ἐπὶ πτηνῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 618a,26· **2)** υἱοθεσία : Διόδ.Σ 4,39.

τεκοκτόνος-ον μτγν. τεκνοκτόνος βλ.λ. : Ὀρφ. Λιθ 315 (δ.γρ. τεκεκτόνος).

τεκόμα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **τέκομα** γένος κοσμητικῶν φυτῶν, ἄ. βιγγόνια.

τέκον ἐπ. ἀόρ. ἀντὶ ἔτεκον τοῦ τίκτω βλ.λ.

τέκος-εος-ους (τὸ) ποι., ἐπ., δοτ. πλ. **τέκεσσι** κ. **τεκέεσσι**, τέκνον, παιδί : Ἰλ.Β 157 **Διὸς τέκος**, Ἡσίοδ.Α 216, Εὐρ.Ἑκ.475 **ὤμοι τεκέων ἐμῶν**, Πλούτ.Ἠθ.395A **τέκος ἀγαθοῦ πατρός**· ‖ ἰδ. ἐπὶ φιλικῶν προσφωνήσεων πρεσβυτέρων πρὸς νεωτέρους : Ἰλ.Ι 437 **φίλον τέκος**, Αἰσχ.Ἑπτ.203 **ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος**· **2)** κ. ἐπὶ ζώων, νεογνόν, μικρὸν ζῴου : Ἰλ.Θ 248 **τέκος ἐλάφοιο**, αὐτ.Ρ 133, Ἀριστφ.Πλ.292· **3)** μτφ. γέννημα : Αἰσχ.Εὐμ.534 **δυσσεβείας μὲν ὕβρις τέκος.**

τέκταινα (ἡ) θηλ. τοῦ **τέκτων** βλ.λ. : Ἡσίοδ.άπ. Θ.π.Χρύσ.Στωικ.2,257, Καλλ.άπ.290 **γείνεό μοι τέκταινα βίου.**

τεκταίνομαι κ. νεώτ., μέλλ.**τεκτᾰνοῦμαι**, ἀόρ. **ἐτεκτηνάμην**, ἐπ. **τεκτήνατο**, κυρ. ἐπὶ τέκτονος, κατασκευάζω, φτειάνω : Ἰλ.Ε 62 **τεκτήνατο νῆας**, Ἀριστφ.Λυσ.674 **ναῦς τεκτανοῦνται**· ‖ ἀπολ. ἐργάζομαι ἔργον τέκτονος, ξυλουργοῦ, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ ἔργον ἄ. τεχνίτου : Ἀριστφ.Πλ. 163 **ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται**, Πλάτ.Νόμ.846E **μηδεὶς χαλκεύων ἅμα τεκταινέσθω**, Ἀριστλ.ΖΓ 730b,30 **τοῖς πλάττουσιν, οὐ τοῖς τεκταινομένοις**· **2)** γεν. ἐπὶ παντὸς τεχνίτου ἢ δημιουργοῦ, ἐργάζομαι μετὰ τέχνης, φιλοτεχνῶ : Ὑμν.Ὁμ.Ἑρμ.25 **Ἑρμῆς . . χέλυν τεκτήνατ'**, Καλλ. Δία 9 **τάφον . . ἐτεκτήναντο**, Πλούτ.Δίων 9 **ἁμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον**, Ἀπολλδ.1,7,2 **τεκτηνάμενοι λάρνακα**· ‖ ὁμ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ πνευματ. ἔργων, δημιουργῶ, ἐπινοῶ : Δημόκρ.21 **Ὅμηρος ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο**, Πλάτ.Τιμ.33B **τέλειον αὐτὸν (τὸν κόσμον) ἐτεκτήνατο**, αὐτ.91A **τὸν τῆς ξυνουσίας ἔρωτα ἐτεκτήναντο θεοί**, Ἀθήν.15,696E **παιᾶνα . . ἐτεκτήνατο**· **3)** μτφ. κ. νεώτ. ἐν οὐχὶ καλῇ σημ. μηχανῶμαι, σχεδιάζω, **ἐπινοῶ δολίως** ἢ κακοβούλως, βυσσοδομῶ : Σοφ.άπ.867 **διχοστατῶν λόγος σύγκολλα τάμφὶν ἐς μέσον τεκταίνεται**, Εὐρ.ΙΤ 951 **σιγῇ δ' ἐτεκτήναντ' ἀπόφθεγκτόν μ'**, Ἀριστφ.Ἀχ.660 **πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω**, Πλούτ.Σύλλ.7 **ἐτεκταίνετο . . στάσιν** (πρβλ. συντεκταίνομαι)· **4)** μτγν. κ μσν. ἐνεργ. **τεκταίνω** ὡς τὸ μέσ., **μετὰ** τέχνης ἐργάζομαι, φιλοτεχνῶ, κατασκευάζω τεχνηέντως: Ἀπολλ.Ρ 2,381 **οἰκία τεκτήναντες**, Μαν.6,496 **θήκας τεκταίνοντας**, Λουκ.Δίκ.Φων.12 **σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντες**, ΑΠ 6,80 **ὁ τεκτήνας με** (περὶ ποιήματος), Τζέτζ.Χιλ.2,92 **κιβώτιον τεκτήναντα**· ‖ μτφ. ἐν κακῇ σημ. μηχανῶμαι. βυσσοδομῶ : ΠΔ Παροιμ. 14,22 **τεκταίνουσι κακά**, Νεῖλ.Ἐπιστ.1,294 **εἷς δαίμων πολλὰς τεκταίνει φαυλότητας**· κ. ἀπολ. : ΠΔΨαλμ.128,3 **ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοί**, Ἥρων Αὐτ.241 **ζῴδια τεκταίνοντα**· ‖ παθ. κ. νεώτ. κτ. τὴν μτχ. **τεκταινόμενα τὰ κρυφίως** παρασκευαζόμενα, βυσσοδομούμενα : Ἀριστφ.Ἱππ.462 **ταυτί μ' οὐκ ἐλάνθανε τεκταινόμενα τὰ πράγματα**, Δημ.921 **τὰ ὕστερον τεκταινόμενα.**

τεκτικός-ή-όν (τίκτω) σχόλ. γεννητικός : Σχόλ. Εὐρ.Ἱππ.387 **αὗται ἐκείνων εἰσὶ τεκτικαί.**

τεκτόναρχος-ον ἀρχιτέκτων : Σοφ.άπ.159 **τεκτόναρχος Μοῦσα.**

τεκτονεῖον (τὸ) ἐργαστήριον τέκτονος, μαραγκούδικο · Αἰσχίν.1,124, Ἐπιγρ.,Γλωσσ.

τεκτόνευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐργασία τοῦ τέκτονος, τὸ τεκτονικῶς ποιεῖν τι : Ἥρων Μηχ. Προοίμ. **πρὸς κατασκευὴν καὶ τεκτόνευσιν** (τῶν πολιορκητικῶν μηχανημάτων).

τεκτονεύω μτγν. κ. μσν. ἐργάζομαι ὡς τέκτων, τεκταίνομαι βλ.λ.2) : Ἥρων Αὐτομ.268B **δεῖ τοὺς τεκτονεύοντας μηκέτι φαίνεσθαι**, Ἀρτεμίδ.1,51· **2)** κατασκευάζω, ἐπεξεργάζομαί τι : Φώτ.κῶδ. 276,514,24 **κυματουμένην τὴν γονὴν ἔνδον τεκτονεύει**, Ἀνν.Κομν.445A.

τεκτόνημα-ατος (τὸ) μσν. ἔργον τέκτονος, τεκτονικὸν κατασκεύασμα : Ἱστ.Τρωικ.Πολ.ἐν Mai. 1,669A **κατασκευαστὴς . . τεκτονημάτων.**

τεκτόνησις-εως (ἡ) μσν. ἐξεργασία : Εὐστ. Ὀδ.Σ **τεκτόνησις σιδήρου.**

τεκτονία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐργασία **τοῦ τέκτονος**, ἡ τεκτονικὴ τέχνη : Θεόφρ.ΦΙ 5,7,6 (ἀμφ.), ΑΠ 15,14· **2)** νεώτ. βοτ. εἶδος δένδρου, οὗ τὸ ξύλον **ἐν χρ.** εἰς τὴν ναυπηγικήν.

τεκτονικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ** ἐπιτήδειος, ἔμπειρος εἰς τὸ τεκτονεῖν : Πλάτ.Γοργ.460B **ὁ τὰ τεκτονικὰ μεμαθηκὼς τεκτονικὸς ἢ οὔ;** ‖ **ὡς οὐσ.** ὁ δεξιὸς τέκτων : Πλάτ.Πολ.443C **τὸν δὲ τεκτονικὸν τεκταίνεσθαι**, Ξεν.Ἀπομν.1,1,7 **τεκτονικὸν ἢ χαλκευτικὸν . . γενέσθαι**· ‖ **ἡ τεκτονική** (ἐνν. τέχνη) κ. νεώτ. ἡ τέχνη, **ἐπιστήμη τοῦ τέκτονος** : Πλάτ.Πολιτ.280C **ὅσαι ἐν οἰκοδομικῇ καὶ ὅλῃ τεκτονικῇ καὶ ἐν ἄλλαις τέχναις**, αὐτ.Πρωτ.324E· ‖ **τὸ τεκτονικόν** ἡ ἐμπειρία ἐν τῇ **τέχνῃ τοῦ** τέκτονος : Πλάτ.Κρατ.416D **τὸ ἰατρικὸν ἰατρικὰ ἐργάζεται καὶ τὸ τεκτονικὸν τεκτονικά**· **2) ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τέκτονα, **ὁ ὑπὸ τῶν** τεκτόνων ἐν χρ. : Πλάτ.Ἐπιν.975C **τεκτονικὰ ὄργανα**, Θεόφρ.ΦΙ 5,1,12 **τεκτονικὴ χρεία**, Γαλ.12, 829 **τεκτονικὴ κόλλα**, Διοσκ.5,112 **τεκτονικὴ μίλτος**, Πάπ. **τεκτονικὸς πῆχυς**· **3)** ἐπίρρ. **τεκτονικῶς** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ τέκτονος : Σουίδ.ἐν λ. δημιουργός, Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.428· **4)** νεώτ. εἰδ. γεωλ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν δομὴν καὶ τὰς διαταράξεις τῶν διαφόρων **πετρωμάτων τοῦ στερεοῦ** φλοιοῦ τῆς γῆς : **τεκτονικὸς σεισμός**· ‖ **τεκτονικὴ** ὡς κλάδος τῆς γεωλογίας **ἐρευνῶν τὰς** στολιδώσεις **τοῦ φλοιοῦ** τῆς γῆς, ἄ. **γεωτεκτονική**· **5)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς **ἐλευθέρους** τέκτονας, τὸν τεκτονισμὸν βλ.λ. : **τεκτονικὴ στοά.**

τεκτονισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. **ἐλευθεροτεκτονισμὸς** ἢ μασ(σ)ωνισμός, **κοινῶς μασ(σ)ωνία, μυστικὴ** ἀπὸ αἰώνων κατὰ τοὺς **νεωτέρους χρόνους** συγκροτηθεῖσα ὀργάνωσις **καὶ εἰς πλείστας χώρας** κατ' αὐτοδιοικήτους ὁμάδας **ὑφισταμένη, ἧς** κύρια χαρακτηριστικὰ εἶναι ἡ **διδασκαλία γενικῆς** τινος ἠθικῆς σκοπὸν ἐχούσης τὴν **τελειοποίησιν τῆς** ἀνθρωπότητος διὰ τῆς **ἐπικρατήσεως τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης ἐν τῇ** ἀντιλήψει **οἱονεὶ ἀδελφικοῦ** δεσμοῦ τῶν ἀνθρώπων πρὸς **ἀλλήλους καὶ** κατ' ἀποδοχὴν τῶν καθ' **ἕκαστον θρησκειῶν ἐν συνόλῳ** δεκτῶν καὶ σεβαστῶν, **ὡς** ἠθικῶν δοξασιῶν. Ἐν **τοῖς** κλειστοῖς χώροις **συγκεντρώσεως τῶν** μελῶν (μασσώνων), **οἵτινες καλοῦνται Στοαὶ (loges)**, γίνονται κεκλεισμένων **τῶν θυρῶν τυπικαὶ** τελεταί, ἐν αἷς οἱ **ἐλεύθεροι** Τέκτονες **ποιοῦνται** συμβολικὴν χρῆσιν τῶν ἐργαλείων **τοῦ τέκτονος.**

τεκτονουργός (ὁ) Ἡσ. **«ἀρχιτέκτων»** (πιθ. **ἐσφ.** γρ. ἀντὶ τεκτονάρχης βλ.λ.).

τεκτονόχειρ-χειρος (ὁ,ἡ) **ὁ ἔχων χεῖρας τέκτονος** : Ὀρφ.άπ.179.

τεκτονῶ-όω μτγν. κ. μσν. **τεκτονεύω**, κατασκευάζω : Φίλ.1,398, Νικ.Χων.Χρον.56D **κλίμακα εἰς σχῆμα πύργου τεκτονηθεῖσαν**· ‖ κ. μτφ. δημιουργῶ : Γεώρ.Χαρτοφ.ἐν Bandin.Βιβλ.Μεσ.1,26A **ὁ τεκτονήσας τήνδε πανυπερσόφως.**

τεκτοσύνη (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ τέκτονος : Ὀδ.Ε 250 **ἀνὴρ εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων**, Εὐρ.Ἀνδρ.1015 **ἄτιμον χέρα τεκτοσύνας** (μὴ τιμηθεῖσαν ἐν τῇ τέχνῃ

αὐτῆς)· ‖ μτφ. **ἐπιτήδειος τέχνη**, μαστοριά : ΑΠ 7,159 **τεκτοσύνη ἐπέων.**

τέκτων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. (σπαν. κ. θηλ.) τεχνίτης διαφόρων κατασκευῶν, ἰδ. ἐκ ξύλου, ξυλουργός, οἰκοδόμος, ναυπηγός, δημ. μαραγκός, μάστορης : Ἰλ.Ζ 315 **τέκτονες ἄνδρες, οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν,** αὐτ.Ε 59 **τέκτονος υἱόν .. ὅς.. τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,** αὐτ.Ν 390 (πίτυν) **οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες ἐξέταμον πελέκεσσι νήιον εἶναι,** αὐτ.Ο 411 **τέκτων, ὅς ῥά τε πάσης εὖ εἰδῇ σοφίης,** Ὀδ.Ρ 384 **τέκτονα δούρων,** Εὐρ.ἀπ. 988 **τέκτων γὰρ ὢν ἔπρασσες αὖ ξυλουργικά**· ‖ συνήθ. ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν κεραμέα : Ἡσίοδ.Ἔργ.25 **κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων**· πρὸς τὸν χαλκέα : Πλάτ.Πρωτ.319D· πρὸς τὸν λιθολόγον : Θουκ.6,44· **2)** γεν. πᾶς χειρῶναξ ἐργάτης : Ἰλ.Δ 110 **κεραοξόος τέκτων**· ‖ σπαν. χαλκεύς, σιδηρουργός : Ὕμν.Ὁμ.Ἀφρ. 12, Εὐρ.Ἄλκ.5 **τέκτονας Δίου πυρὸς Κύκλωπας**· ‖ ἀγαλματοποιός : Εὐρ.Ἄλκ.348· **3)** κτ. ἐπέκτ. δεξιός, τεχνίτης, ἐπιστήμων ἢ ποιητής : Πίνδ.Ν 5, 49 **ἀπ᾽ Ἀθανᾶν τέκτον᾽ ἀθληταῖσιν ἔμμεν,** αὐτ. Π 3,113 **τέκτονες σοφοὶ ἐπέων,** αὐτ.Ν 3,4 **τέκτονες κώμων** (περὶ χορευτῶν), αὐτ.Π 3,6 **τέκτονα νωδυνίας** (περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ), Κρατῖν.70 (π. Ἀριστφ.Ἱππ.530) **τέκτονας εὐπαλάμων ὕμνων**· πρβλ.Αἰσχ.Ἀγ.1406 **δεξιᾶς χερὸς ἔργον, δικαίας τέκτονος**· **4)** μτφ. γενέτης, δημιουργός : Αἰσχ. Ἱκ.594 **γένους τέκτων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ χρόνου, δημιουργός : Κράτ.Κωμ.39 **ὁ γὰρ χρόνος μ᾽ ἔκαμψε, τέκτων σοφός,** Σέξτ.Ἐμπ.Γραμμ.563· ‖ ἰδ. ἐν κακῇ σημ. ὑπαίτιος : Αἰσχ.Ἀγ.152 **νεικέων τέκτονα,** Εὐρ.Μήδ.409 **κακῶν πάντων τέκτονες σοφώταται,** Ἡράκλειτ.28 **ψευδῶν τέκτων**· **5)** νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὰς τάξεις τοῦ τεκτονισμοῦ βλ.λ., μέλος τεκτονικῆς στοᾶς, δημ. μασῶνος.

τεκών-οῦσα-όν μτχ. ἀορ. τοῦ τίκτω βλ.λ.

τελάλης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀ. ντελάλης βλ.λ.

τελαλῶ (τουρκ.) δημ. κ. -ίζω ντελαλῶ βλ.λ.

τελαμών-ῶνος (ὁ) (τλάω, τελάσσαι) κ. νεώτ. ἱμὰς ἢ λωρίον συνήθ. ἐκ δέρματος μτ. μεταλλίνων ποικιλμάτων, ἐν χρ. πρὸς ἀνάρτησιν τοῦ ξίφους ἢ τῆς ἀσπίδος : Ἰλ.Η 304 **ξίφος σὺν κολεῷ τε καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι,** αὐτ.Ξ 404, αὐτ.Σ 593, Ὀδ.Λ 610 **περὶ στήθεσσι .. χρύσεος ἦν τελαμών,** Ἡσίοδ.Α 222 **χάλκεος τελαμών**· **2)** πλατὺς ἐπίδεσμος λινοῦς πρὸς ἐπίδεσιν τραυμάτων, φασκιά, λουρίδα : Ἡρ.7,181, Εὐρ.Φοίν.1669 **ἀμφὶ τραύματ᾽ .. τελαμῶνας βαλεῖν,** Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ. 7,9,1, Σωραν.1,28· ‖ ὁμ. στενὴ λινῆ ταινία ἐν χρ. π.Αἰγυπτίοις πρὸς περιτύλιξιν μωμιῶν : Ἡρ.2,86· **3)** ταινία πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης : Καλλίστρ. Ἀγαλμ.11 **τῷ τελαμῶνι καταστέφων τὴν τῆς κεφαλῆς κόμην,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,36 **πλοκάμων τελαμῶνα**· **4)** ἀρχιτ.Τελαμῶνες κολοσσιαῖοι ἀνδριάντες ἐν χρ. ἀντὶ κιόνων, πρβλ.Ἄτλαντες: Βιτρούβ. 6,7,6· **5)** βάσις στήλης : Ἐπιγρ.Ἄργους **ἁ στάλα καὶ ὁ τελαμὼν ἱερὰ τᾶς Ἥρας**· ‖ κ. ἁπλῶς στήλη : Ἐπιγρ.Μεσημβρ. **ἀναγράψαντα τὸ ψάφισμα εἰς τελαμῶνα λευκοῦ λίθου ἀναθέμεν ..**

τελαμωνία (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ στελμονία βλ.λ. : Πολυδ.5,55,10,142 (δ. γρ. τελμονίας).

τελαμωνίδιον (τό) μτγν. ὑποκορ. **τοῦ τελαμών** βλ.λ.2) : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,28,3.

τελαμωνίζω μτγν. ἐπιδένω τραῦμα διὰ τελαμῶνος : Σάτυρ.3 **τελαμωνισθεὶς τὸν .. ὀφθαλμόν.**

τελαμώνιοι κόνδυλοι Ἡσ. «μεγάλοι, χαλεποί» (πρβλ.Ἀριστοφ.4,7 **κονδύλους πλάττειν Τελαμών**).

τελάρο (τό) (ἰτολ.) δημ. πλαίσιον **ἐφ᾽ οὗ** τείνεται τὸ πρὸς κέντησιν **ὕφασμα**· **2)** γεν. πᾶν πλαίσιον, ἰδ. ξύλινον περίθεμα **θύρας ἢ παραθύρου**· ‖ ρ. **τελαρώνω πλαισιῶ.**

τελάρχης (ὁ) μτγν. ἀρχηγὸς ἢ διοικητὴς τέλους ἤτοι μεραρχίας **ἐκ** δισχιλίων ἀνδρῶν : Ἀσκλ. Τακτ.2, Αἰλ.Τακτ.9,7 (δ. γρ. τελεάρχης).

τελάσσαι Ἡσ.«τολμῆσαι, τλῆναι» (πρβλ.τελαμών).

τελατίνι (τό) δημ. κατειργασμένον δέρμα μόσχου· ‖ φρ. **τὸν ἔκανε τελατίνι** (στὴ λίμα ἢ στὸ ξύλο) (τὸν ἐζάλισε φλυαρῶν ἢ ἔδειρε πολύ).

τέλβω, τέλβομαι Ἡσ. ἀτέμβω.

τελδαίνειν Ἡσ. «κομιδῆς ἀξίου» (πιθ. «μελεδαίνειν· κομιδῆς ἀξιοῦν»).

τελεάρχης (ὁ) μτγν. **τελάρχης** βλ.λ. : Αἰλ.Τακτ. 9,7 (δ.γρ.).

τελεαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα **ὃ ἔφερεν ὁ** τελέαρχος βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.811B.

τελέαρχος (ὁ) **ἐν** Θήβαις ἄρχων ἀστυνομικὸς φροντίζων περὶ **τῆς καθαριότητος τῶν ὁδῶν** · Πλούτ.Ἠθ.811B.

τελέεις-εντος-εσσα-εν ποι. τ. τοῦ τελήεις βλ.λ. : Τυρτ.4,2 **τελέεντα ἔπεα** (ἀσφαλεῖς προρρήσεις).

τελέθω ποι., γ᾽ ἑν. Ἰων. παρατ. **τελέθεσκε,** γίγνομαι, ἔχω γίνει, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω : Ἰλ.Η 282 **νὺξ τελέθει,** αὐτ.Ι 441 **ἀριπρεπέες τελέθουσι,** αὐτ.Μ 347, Ὀδ.Η 52, αὐτ.Δ 85 **ἵνα ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.181, Θέογν.770, Ἐμπεδ.65,1 **τελέθουσι γυναῖκες,** Αἰσχ.Ἱκ.1040 **οὐδὲν ἄπαρναν τελέθει,** Εὐρ.Ἀνδρ.783 **ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρόν,** Ξεν.Ἀν.3,2,3 **ἄνδρας ἀγαθοὺς τελέθειν,** Θεόκρ.5,18, Ἡρακλ.Πίν.1,111 **τελέθει ψαφισθὲν** (τυγχάνει ψηφισθέν)· **2)** μέσ. τελέθομαι καθίσταμαι : ΨΦωκ.104 **ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται.**

τελεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. (ἐνν. στιγμή) σημεῖον στίξεως, δι᾽ οὗ χωρίζονται περίοδοι λόγου : Διον.Θρ.630,6, Ἑρμ.Ἀλ.Φαῖδρ. σ. 84A **τελείαν δεῖ στίξαι**· ‖ νεώτ. **ἄνω τελεία** ἢ ἄνω στιγμὴ βλ.λ.· ‖ νεώτ. φρ. **τελεία καὶ παῦλα** πρὸς δήλωσιν ὁριστικοῦ τερματισμοῦ ἀποκλείοντος οἱανδήποτε προσθήκην ἢ ἐπανάληψιν.

τελειογονία (ἡ) τελεία γέννησις : Ἀριστλ.ΖΓ 748b,7 **ἄγονον εἰς τελειογονίαν** (π.Ἱππ.Ἀφορ. 249 ἐσφ.γρ. τελεογονίη ἀντὶ ὀστεολογίη).

τελειογόνος-ον ὁ γεννῶν τέλεια νεογνά, **τέκνα** : Ἀριστλ.ΖΓ 778a,33.

τελειογονῶ-έω κ. **τελεογονῶ** ἐπὶ φυτῶν, φέρω, παράγω καρποὺς τελείους **ἢ** κατὰ τὴν προσήκουσαν ὥραν : Θεόφρ ΦΑἰτ.3,18,1 **πρὸς τὸ τελειογονεῖν μὴ αὐτορκες εἶναι τὸ θῆλυ,** αὐτ.1,11,3 **ἡ μηλέα τελεογονεῖ καὶ ἐκπέττει,** Φίλ.2,400 **τελειογονεῖν καρπόν,** Πορφύρ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Παρ.3, 110A **ἀνθέων πρὶν τελειογονῆσαι διαρρεόντων**· **2)** παθ. γεννῶμαι τέλειος : Φίλ.1,29, Πλούτ.Ἠθ. 1018B **τὰ ἑπτάμηνα τῶν βρεφῶν τελεογονεῖσθαι.**

τελειοδίδακτος-ον νεώτ. ὁ τελειώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ· **2)** ὁ μετρίως ἐπιτυχὼν κατὰ τὰς ἐπὶ διπλώματι πανεπιστημιακὰς ἐξετάσεις, κτ. ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν διδάκτορα, ἀ. προλύτης.

τελειοδύναμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τελείαν δύναμιν : Διον.Ἀρεοπ.ἐν Mi.3,1,896.

τελειόκαρπος-ον μσν. ὁ ἔχων τελείους **ἢ** ὡρίμους καρπούς : ΚΜανασσ.Χρον.98.

τελειοκαρπῶ-έω κ. **τελεοκαρπῶ** παράγω τέλειον καρπόν : Θεόφρ.ΦΙ 1,13,4 **τελειοκαρπεῖν,** αὐτ.4,8,8 **πέττει καὶ τελειοῖ καὶ τελεοκαρπεῖ.**

τελειόμηνος-ον μσν. ὁ τελεόμηνος βλ.λ. : Κ Μανασσ.Χρον.148 **τελειομήνου βρέφους.**

τελειοποιήσιμος-ον νεώτ. **ὁ** ἐπιδεκτικὸς τελειοποιήσεως.

τελειοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τελειοποιῶ βλ.λ.

τελειοποιός-όν μτγν. κ. μσν. **ὁ ποιῶν τι τέλειον, τελειοποιῶν** : Γρηγ.Ναζ.2,27C, Εὐστ.Πον. 70,5 **αὐτὸς μόνος πάσχει τὸ τελειοποιὸν τοῦτο πάθος,** αὐτ.215,40 **ὁμηγύρεως .. τελειοποιοῦ.**

τελειοποιῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ποιῶ ἢ καθιστῶ τι τέλειον, φέρω εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐντέλειαν, συμπληρῶ τελείως : Σχόλ.᾽Απολλ.Ρ 1027, Εὐστ.Πον 159,11 **ἀναπληροῦν τὸ τῆς ἀγάπης ἐν ὑμῖν ἐλλεῖπον καὶ τελειοποιεῖν τὸ κατ᾽ αὐτὴν ἐνδεές,** αὐτ.268,12· **2)** ἐκκλ. καθιστῶ τινα τέλειον μοναχόν : Βαλσαμ.15 **τελειοποιεῖν δι᾽ ἀποκάρσεως,** αὐτ.17 **τελειοποιοῦσα ἀπόκαρσις·** **3)** ὁμ. ἐπὶ ἱερέως, τελῶ τὸ τοῦ γάμου μυστήριον· πρβλ. τέλειος 6), τέλος 12), τελειῶ 5) : Γεροντικ. π. Νίκωνι Μον. ἐν Χειρ.Πανδ.1,29 **τὸν πρεσβύτερον διὰ τὸ ἱερουργεῖν καὶ τελειοποιεῖν καὶ βαπτίζειν.**

τελειοπώγων-ωνος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων τέλειον ἢ πλήρη πώγωνα : Κ Μανασσ. Χρον.3860.

τέλειος ἢ **τέλεος**-α-ον (τέλος) κ. νεώτ. κ. δημ., τραγ., ᾽Αττ. κ. δωρ. κ. -ος-ον (ὁ τ. τέλειος ἐν χρ. ἰδ. π. ῾Ομ., ὁ τ. τέλεος ἐν χρ. π.῾Ηρ. κ. π. ᾽Αττ. κ. τραγ. ἀμφότεροι οἱ τ., ᾽Επιγρ. κ. τέλεως, δωρ. ᾽Επιγρ. τέληον), κυρ. ἐπὶ θυμάτων, ὁ ἐντελής, ἀκέραιος, ἄρτιος, ἄνευ ἐλαττώματος : ᾽Ιλ Α 66 **ἀρνῶν αἰγῶν τε τελείων** (σχόλ. «τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων· λελωβημένων γὰρ οὐ θύεται»), ᾽Επιγρ. ῎Αργους : **τὸνς Ϝεξήκοντα τελέονς δϜινς,** ᾽Επιγρ.Κυρήν. **βατὸν τέλειον·** **2)** δθ. ἐπὶ οὐσιῶν, ἡ πλήρης ἢ ἀνελλιπής, κτ. τὸν ὡρισμένον ἀριθμὸν τῶν θυμάτων κ. μεθ᾽ ὅλων τῶν νομίμων διατυπώσεων τελουμένης : Θουκ.5,47 **ὀμνύντων . . κατὰ ἱερῶν τελείων,** Νόμ.π.᾽Ανδ.1,97, Δημ.1365· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πάσης τελετῆς : Πλάτ.Φαῖδρ.249C **τελέους ἀεὶ τελετὰς τελούμενος·** ‖ εἰδ. ἐπὶ συνελεύσεων κττ., ἡ κυρία : ᾽Επιγρ.Δελφ. **ἐν ἀγορᾷ τελείῳ,** ᾽Επιγρ.Μυκην. **ἁλιαίᾳ ἔδοξε τελείᾳ·** ‖῾ὁριστικός, τελικός : ᾽Επιγρ.᾽Ηλιδ. **ἁ δέ κα Ϝράτρα ἁ δαμοσία τελεία εἶε,** ᾽Επιγρ.Λοκρ. **τὸ θέθμιον . . τέλεον εἶμεν·** ‖ δθ. **τελεία ψῆφος** ἡ τετελεσμένη, ὁριστική, τελευταία ἀπόφασις : Αἰσχ.᾽Ικ.739,Σοφ.᾽Αντ.632· **3)** ἐπὶ οἰωνῶν, ὁ παρέχων πλήρη βεβαιότητα πρὸς τέλεσιν τοῦ οἰωνισμοῦ, ἀσφαλής, βέβαιος, ἀλάνθαστος, σίγουρος : ᾽Ιλ.Θ 247 **αἰετὸς τελειότατος πετεεινῶν** (δ. ἑρμ. **τὸ ἐντελέστατον,** εὐγενέστατον τῶν πτηνῶν)· **4)** γεν. ἐπὶ ζῴων, ὁ τελείως ηὐξημένος, ἐν ἀκμῇ, ἐν ἡλικίᾳ ὤν, ἀκμαῖος : ῾Ηρ.1,183 **θύεται τὰ τέλεα τῶν προβάτων** (κτ. ἀντιδ. πρὸς τὰ γαλαθηνά), Αἰσχ.᾽Αγ.1504 **τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας,** Φερεκρ. 44,Πλάτ.Νόμ.834C **πώλοις τε ἀβόλοις καὶ τελείων τε ἀβόλων,** ᾽Επιγρ.᾽Αρκ. **κέλητι τελέῳ,** αὐτ. **τελέῳ τεθρίππῳ,** Λουκ.Τίμ.50 **τελείῳ ἅρματι καὶ συνωρίδι·** κ. ὡς οὐσ. : ᾽Επιγρ.Μυκόν. **τέλειον καὶ δέκα ἄρνες·** ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ ΦΑΙτ. 3,7,5,Γεωπ.3,15,4 **τὰς νέας ἀμπέλους καὶ τὰς τελείας·** **5)** ὁμ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐν ἡλικίᾳ ὤν, ὥριμος, ἠνδρωμένος, σωστὸς ἄνδρας : Πλάτ.Νόμ.929C **ὁπόσοιπερ ἂν ὦσι γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν τέλειοι,** Ξεν.ΚΠ 1,2,4 **παισίν, ἐφήβοις, τελείοις ἀνδράσιν,** Πλούτ.᾽Ηθ.228Α **ἐκ τελείων γεννώμενα,** Διογ.Λ 9,5 **τέλειος γενόμενος** (ἀνδρωθείς)· **6)** συνεκδ. ὁ νενυμφευμένος· Παυσ.Γραμμ.ἀπ.306 **«τέλειοι οἱ γεγαμηκότες»·** ‖ δθ. ἐπιθ. τῆς ῞Ηρας ἐν Στυμφάλῳ : Παυσ.8,22,2 **γημαμένην δὲ τῷ Διὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Τελείαν** (τὴν ῞Ηραν)· πρβλ. κ. 11)· **7)** ὁμ. ἐπὶ προσ., κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καλῶς κατηρτισμένος, μηδεμίαν ἔλλειψιν ἔχων, ἄρτιος, ἄριστος : Πλάτ.Τίμ.30D **τῷ κατὰ πάντα τελέῳ,** αὐτ. Κρατ.403Ε **τέλεος σοφιστής,** αὐτ.Φαῖδρ.269Ε **πάντων τελεώτατος εἰς τὴν ῥητορικήν,** ᾽Ισοκρ.12,32, ᾽Επιγρ. **ἱστοριῶν συγγραφέα τέλειον,** Γαλ.15,60 **οἱ τέλειοι δογματικοί,** ΚΔ Ματθ 5,48 **ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν·** ‖ ἐκκλ. τέλειοι οἱ βαπτισθέντες χριστιανοί : Κλήμ.᾽Αλ.᾽Επιτ.᾽Αγ.Πέτρου 34· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. ἐν τῇ αὐτ. σημ.: Θέογν.1354 **τέλειος . . ἔρως,** Πίνδ.Π 9,25 **τελέαν᾽ ἔχει δόξαν,** Πλάτ.Κριτί.106Β **φάρμακον τελεώτατον,** Δημ.37,21 **τέλειον καὶ μέγα ἀγαθόν,** ᾽Αριστλ.Η Νικ.1129b,30 **τελεία ἀρετή,** αὐτ.1156b,34 **τελεία φιλία,** Γαλ.6,169 **τὸ τελεώτατον ἐκεῖνο γυμνάσιον,** ΚΔ ᾽Ιακ.1,4 **ἔργον τέλειον,** αὐτ.1,17 **πᾶν δώρημα τέλειον,** Κλήμ.᾽Αλ.Παιδ 1,6 **χάρισμα καὶ φώτισμα καὶ τέλειον** (περὶ τοῦ βαπτίσματος)· ‖ εἰδ. ἐπὶ συλλογισμῶν, ὁ τοῦ α᾽ εἴδους, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων εἰδῶν, τοὺς **ἀτελεῖς** : ᾽Αριστλ.Πρ.27a,1· **8)** ἐπὶ παθῶν ἢ κακῶν, σοβαρός, ἐπικίνδυνος : ῾Ιππ.Προρρ.2,30 **τέλεον νόσημα,** Γαλ.16,500 **τελειοτάτη κακία·** ‖ ὁμ. ἔσχατος, ἀπόλυτος, τελειωτικός : Πλάτ.Πολ.348Β **ἀδικία τελέα·** κ.ὑπερθ.: αὐτ.Σοφ.259Ε **τελεωτάτη ἀφάνισις·** ‖ πλήρης : Πάπ. **συνθέσεις λευκάς τελείας δέκα τρεῖς,** αὐτ. **τελεία ἀποζυγή,** αὐτ. **ὗνις τελεία·** **9)** ἐπὶ εἰκόνος, ἡ φυσικοῦ μεγέθους, **ἰσομέτρητος:** ᾽Επιγρ.Κρήτ. **στεφανῶσαι βασιλέα ῎Ατταλον εἰκόνι χαλκέαι τελείαι·** **10)** ἐπὶ εὐχῶν, δεήσεων ἢ ἀρῶν κττ., ὁ εἰσηκουσμένος, ἐκπεπληρωμένος, τετελεσμένος, ἀποτελεσματικός : Πίνδ.ἀπ.122,15 **τελέαις εὐχωλαῖς ἰανθείς,** αὐτ.Π 9,89,Αἰσχ.᾽Επτ. 832 **τελεία γένεος Οἰδίπου τ᾽ ἀρά,** ᾽Αριστφ. Θεσμ.353 **τέλεα δήμῳ τάδ᾽ εὔγματα γενέσθαι·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ προοιωνισμῶν ἢ προρρήσεων : ῞Υμν. ῾Ομ.῾Ερμ.526 **τέλειον σύμβολον ἀθανάτων,** ῾Ηρ. 1,121 **δι᾽ ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην,** Πλάτ.Πολ.443Β **τέλεον τὸ ἐνύπνιον ἀποτετέλεσται·** **11)** κ.ἐνεργ. ἐπὶ θεῶν, οἱ εἰσακούοντες τὰς δεήσεις, οἱ παρέχοντες εὐτυχίαν, ἢ κτ. δ. ἑρμ. οἱ ὄντες εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τελειότητος, οἱ ἀρτίως συγκεκροτημένοι, παντοδύναμοι,παντοκράτορες·πρβλ.Αἰσχ.᾽Αγ. κ.᾽Ησ. «Τέλειος, τελεσιουργὸς ὁ Ζεύς» : Αἰσχ.᾽Επτ. 167 **θεοὶ τέλειοι τέλειαί τε·** ‖ ἰδ. ἐπὶ **τοῦ Διός** : Πίνδ.Ο 13,115 **Ζεὺς τέλειος,** Αἰσχ.Εὐμ 28 **τέλειον ὕψιστον Δία,** αὐτ ᾽Ικ.526 **τελέων τελειόταταν κράτος, Ζεῦ·** ‖ ἐπὶ τῆς ῞Ηρας ὡς προστάτιδος τοῦ γάμου, δ. ζυγία : Πίνδ.Ν 10,18,Αἰσχ.Εὐμ.214,᾽Αριστφ.Θεσμ.973 (πρβλ. κ. 6))· ‖ ἐπὶ τοῦ ᾽Απόλλωνος : Θεόκρ 25,22· ‖ κ. ἐπὶ τῶν Εὐμενίδων : Αἰσχ Εὐμ.382· ‖ κ. ἐπὶ τῶν Μοιρῶν : ᾽Επιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ ἀνδρός, ὁ προστάτης, ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας : Αἰσχ.᾽Αγ.972· **12)** ἐπὶ χρον. διαιρ., ὁ συμπεπληρωμένος, πλήρης, σωστός : ᾽Αριστφ.Λυσ. 104 **τελέους ἑπτὰ μῆνας,** Πλάτ.Τίμ.39D **τέλειος ἐνιαυτός·** **13)** ἐν τῇ ἀριθμ. **τέλειοι ἀριθμοὶ** οἱ ἰσούμενοι πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν διαιρετῶν, οἷον 6=3+2+1, 28=14+7+1+2+1 : Πλάτ.Πολ.546Β, Εὐκλ.῞Ορισμ.7,23,Νικόμ.Γερ.᾽Αριθμ.1,16· πρβλ.Θεολ. ᾽Αριθμ.58 **περὶ τοῦ 9 «τέλειος ὅτι ἐκ τελείου τοῦ γ γίνεται»·** **14)** εἰδ. τέλειος κρατὴρ **ὁ τρίτος** κρατὴρ προσφερόμενος εἰς τὸν Δία **τὸν Σωτῆρα:** Εὐρ.ἀπ.148,᾽Αριστφ.ἀπ.526· **15)** ἐπὶ ἡμέρας ἢ ἄ. τοῦ χρόνου διαιρέσεως, τελευταῖος, **ἔσχατος** : Σοφ.Τρ.948, Προκ Πολ.8,2 ἡ **τέλειος ἡμέρα τοῦ βίου·** **16)** **τὸ τέλεον** π. Πέρσαις **τὸ βασιλικὸν** συμπόσιον· ῾Ηρ.9,110 **«οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν ῾Ελληνικὴν γλῶσσαν τέλεον»·** **17)** γραμμ. **τελεία** βλ.λ. **18)** Τέλεος (μήν) ὀνομ.μηνὸς ἐν ᾽Επιδαύρῳ:᾽Επιγρ.· **19)** ἐπίρρ. τελείως βλ.λ.

τελειοτέρως σχόλ. ἐπίρρ. συγκρ. **τοῦ τελείως** βλ.λ. : Σχόλ.᾽Ιλ.Β 350.

τελειότης-ότητος (ἡ) κ.νεώτ. κ. **τελεότης ἢ ἰδιάτης** τοῦ τελείου, ἐντέλεια, ἀκεραιότης : Δημόκρ. 187 **ψυχῆς τελεότης,** Πλάτ.῞Ορ.412Β **αὐτάρκεια τελειότης κτήσεως ἀγαθῶν,** ᾽Αριστλ.Φυσ.207a,21, ΠΔ Κριτ.9,16 **ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι,** ΚΔ Κολ. 3,14, Στοιβ.Θεόδ.223.

τελειοτόκος-ον ᾽Επιγρ. τελεσφόρος : ᾽Επιγρ. Κερκ. **τελειοτόκοι ἐνιαυτοί.**

τελειοτοκῶ-έω γεννῶ τέλεια νεογνά : Ἀριστλ. ΖΓ 774b,17 μόνον πολυτόκον .. ἡ ὗς τελειοτοκεῖ.

τελειουργῶ-έω τελειοποιῶ, τελειογονῶ : Θεόφρ. ΦΑἰτ.2,9,6 μὴ δύνασθαι πεπαίνειν μηδὲ τελειουργεῖν τοὺς ἐρινεούς, Φίλ.1,8.

τελειόφοιτος-ον νεώτ. ὁ συμπληρώσας τὴν φοίτησιν εἰς ἀνωτέραν σχολὴν ἢ ὁ διανύων τὸ τελευταῖον ἔτος αὐτῆς.

τελειοφρόνως ἐπίρρ. τελείως συνετῶς : Στουδ.Θεόδ.340C.

τελείω ἐπ. τ. τοῦ τελῶ-έω βλ.λ.

τελειῶ-όω κ. νεώτ. κ. τελεῶ, δημ. τελειώνω φέρω εἰς τέλος, περατῶ, συμπληρῶ : Ἡρ.1,120 πάντα ἐτελέωσε ποιήσας, Θουκ.6,32 τελεώσαντες τὰς σπονδάς, Ἀριστλ.ΗΝικ.1174b,23 τελειοῖ τὴν ἐνέργειαν ἡ ἡδονή, ΑΠ Παράρτ.2,281 τρεῖς γὰρ ἐπ' εἰκοσίοις ἐτελέωσε βιοῦσ' ἐνιαυτούς, ΚΔ Ἰω.4,34 τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον, αὐτ.Λουκ. 2,43 τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, Σωρ.1,126 .τὸν .. λόγον ἐνθάδε τελειοῦμεν, Ἐρωτόκρ.2,74 τὴ ζήση νὰ τελειώσου(ν)· || ὁμ. κ. μέσ. : Ἰάμβλ.Πυθ.29,158, αὐτ.Προτρ.20· || παθ. τελοῦμαι, φέρομαι εἰς πέρας : Ἡρ.1,160 οὐ γὰρ ἐτελεώθη, αὐτ.5,11 τελεωθέντων ἀμφοτέροισι, Σοφ.Τρ.1257 τελειοῦσθαι τόδε, Πολύβ.8,36,2 τῆς κατασκευῆς ἤδη τετελειωμένης· || ὁμ. συμπληροῦμαι : Πλάτ.Πολιτ.272D ἐπειδὴ χρόνος ἐτελεώθη· || ὁμ. ἐπὶ εὐχῶν ἢ προφητειῶν, ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι : Νικόμ.ἐν Θεολ.Ἀριθμ.17 οἱ τελειωθῆναι τὰς ἑαυτῶν εὐχὰς αἰτοῦντες παρὰ θεοῦ, ΚΔ Ἰω.19,28 ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή· 2) πάπ. ἐκτελῶ δημοσίαν δικαιοπραξίαν : Πάπ.ὁ .. συγγραφοφύλαξ τετελείωκα, αὐτ. δημόσιος χρηματισμὸς τετελειωμένος διὰ τοῦ ἀρχείου· 3) ἐν τῇ λογικ. τελειοποιῶ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1174ε,16 τελειώσει αὐτῆς τὸ εἶδος· || παθ. ἐπὶ συλλογισμῶν, γίνομαι τέλειος, μετασχηματιζόμενος κατὰ τὸ α' εἶδος τῶν τελείων συλλογισμῶν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἀτελεῖς : Ἀριστλ.Πρ.29a,16· 4) παθ. φθάνω εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου, γίνομαι τέλειος ἀνήρ, ἀνδροῦμαι : Πλάτ.Συμπ.192A, αὐτ.Πολ.487A τελειωθεῖσι παιδίᾳ τε καὶ ἡλικίᾳ, Γαλ.1,162 τελειωθέντος (τοῦ μειρακίου) κατὰ μέγεθος· || ὁμ. κ. ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.8,2,6 ὁ ἐρέβινθος ἀπὸ τῆς σπορᾶς ἐν τεσσαράκοντα τελειοῦται· || κ. ἐπὶ ἐμβρύου ἢ σπερμάτων, ὡριμάζω, μεστώνω : Ἀριστλ.ΖΓ 776a,31, Σωρ.133, Γαλ.6,531· 5) παθ.ἔρχομαι εἰς γάμον· Παυσ.Γραμμ.ἀπ.306 «τελειωθῆναι, γῆμαι»· 6) φέρω εἰς τελειότητα, ἀναδεικνύω τινὰ τέλειον : Ἡρ.3,86 ἐπιγενόμενα δὲ ταῦτα τῷ Δαρείῳ ἐτελέωσέ μιν (τὸν κατέστησαν ἄξιον τῆς βασιλείας), Σοφ ΟΚ 1089 τὸν εὔαγρον τελειῶσαι λόχον· || παθ. γίνομαι τέλειος, φθάνω εἰς τελειότητα, εἰς πλήρη ἐπιτυχίαν : Σοφ.Ἠλ.1510 σπέρμ' Ἀτρέως .. τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν, Φιλούμ.Ἀλληγ.2,74 ὅταν τελειωθῇς καὶ βραβείων καὶ στεφάνων ἀξιωθῇς· 7) ἐκκλ. καθιστῶ τινα τέλειον χριστιανόν, οἷον διὰ τοῦ βαπτίσματος : ΚΜανασσ.59 ἀπάγουσι καὶ λουτρῷ τῷ θείῳ τελειοῦσι· πρβλ.Ἡσ. «τελειώσεις, ἁγιάσεις»· || ὁμ. παθ. γίνομαι τέλειος χριστιανός : ΚΔ Ἑβρ.11,40 ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι, αὐτ.12,23 πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων· 8) ὁμ. διὰ τοῦ μαρτυρίου φθάνω εἰς τὴν τελειότητα, τελευτῶ : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.7,16 τελειουμένῳ τῷ μάρτυρι, Γεώργ.Σύγκ.286C θανάτῳ μαρτυρικῷ τελειωθέντες, φρ. συνήθ. ἐν Συνξ. ἐπὶ μαρτύρων ξίφει τελειοῦται· || ὅθ. δημ. φρ. ἐπὶ δεινοῦ τινος ξίφει τελειοῦται συνετελέσθη ἢ ὅσον οὔπω συντελεῖται, εἰδ. ἐπὶ ἀσθενοῦντας, πᾶσα ἐλπὶς σωτηρίας ἀπέλιπε· 9) γεν. τελευτῶ, ἀποθνήσκω : Ἐπιγρ. ἐτελειώθη, Εὐστ.Βί.Κωνστ. 3,47· || ὅθ. τετελειωμένοι οἱ φθίμενοι, οἱ νεκροί : Ἀκολ.Νεκρ.· || δημ. κ. ἐνεργ. ἀμτβ. : Ἐρωτόκρ.Ε 352 μὴ θέλῃ μέσα στὴ φλακὴ ἄδικα νὰ τελειώσῃ, - ἐτελείωσε (ἐξέπνευσε)· || ὁμ. ἐν φρ.τὸν τελείωσε στὴ δουλειά - στὸ ξύλο (συνήθ. δεινολογικῶς, τὸν ὑπέβαλεν εἰς καταπονητικὴν ἐργασίαν - τὸν ἐξυλοκόπησεν ἀνηλεῶς)· 10) δημ ἐνεργ. ἐξ ὁλοκλήρου δαπανῶ, ἐξαντλῶ, σώνω || κ. ἀμτβ. ἐξ ὁλοκλήρου δαπανῶμαι, σώνομαι : τέλειωσε τὸ νερό-τὸ φωμί - τὸ λάδι· 11) ἀμτβ. γίνομαι τέλειος, ὡριμάζω, μεστώνω : Ἀριστλ.ΖΓ 757b,24· 12) ὁμ. δημ. ἄγομαι εἰς πέρας, περατοῦμαι : τέλειωσε ὁ τρύγος-τὸ μάθημα· || φρ. τέλειωσαν τὰ ψέματα ἐτέθη τέρμα ἐπί τινος λανθανούσης καταστάσεως.

τελείωμα-ατος κ. νεώτ., δημ. τέλειωμα, θεσσ. τελείουμα ἀποπεράτωσις, συμπλήρωσις: Ἀριστλ. Φυσ.246a,17,-τελείωμα τῆς οἰκίας· 2) μτγν. τελειοποίησις, τελειότης : Ἀκύλ.ΠΔ Ἰὼβ 12,2 τελείωμα τῆς ψυχῆς, Εὐνάπ.ΒΣοφ.500.

τελειωμός (ὁ) δημ. ἀποπεράτωσις, τέλος, τέρμα· || φρ. τελειωμὸ δὲν ἔχει ἐπὶ ὑπερβολικῆς ποσότητος ἢ ἐκτάσεως· || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ πολυλογίας.

τελείως ἐπίρρ. κ. νεώτ., ἀττ. κ. τελέως ἐπὶ τέλους, τέλος πάντων : Αἰσχ.Εὐμ.320 παραγιγνόμεναι πράκτορες αἵματος αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν, αὐτ.953· 2) ἐντελῶς, πλήρως, ἀπολύτως : Ἡρ. 1,120 τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται, Ἀριστφ.Θεσμ. 329 τελέως ἐκκλησιάσαιμεν, Ἰσοῖ.12,4 τελέως ἀφρων, Πλάτ.Θεαίτ.182C τελέως κινήσεται, αὐτ. Ὁρισμ.411D τελείως σπουδαῖον, Ξεν.Συμπ.2,2 τελέως ἑστιᾶν, Ἰσοκρ.13,18, Ἀριστλ.Μετ.1021b,26, ΠΔ Ἰουδ.11,6 τελείως ποιήσει· || μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τὸ οὐδ. τέλεον : Λουκ.Μισθ.Συν.5, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,8, Σωρ.2,56· || συγκρ. τελεώτερον : Πλάτ.Πολ.520B· ὁμ. τελειότερον : Σέξτ.Ἐμπ. Πυρρ.2,12· || ὑπερθ. τελεώτατα : αὐτ.351B.

τελείωσις-εως (ἡ) (τελειῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. τελέωσις (Ἀριστλ.ΖΙ 543a,19) ἐπὶ φυσικῆς ἀναπτύξεως, ἡ τελειοποίησις, ἡ συμπλήρωσις : Ἱππ.Ἐπτ.1, Ἀριστλ.ΖΙ 543a,19 λαμβάνει τελέωσιν τὰ ᾠά, αὐτ. 583b,24, Θεόφρ.ΦΙ 3,4,3 ἡ τῶν καρπῶν τελείωσις (ἡ ὡρίμασις, τὸ γίνωμα), Γαλ.15,26, Σωρ.1,18· || ἐπὶ τῶν ἔργων ἀνθρώπου, συντέλεσις, πλήρης ἐκτέλεσις : Ἀριστλ.Φυσ.246a,26· || κ. ἐπὶ ἀνδριάντος : Στωϊκ.3,48· 2) ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, ἡ τοῦ τελείου, τῆς τελειότητος ἔν τινι ἀγαθῷ ἐπίτευξις : Ἀριστλ.Φυσ.247a,2 αἱ ἀρεταὶ τελειώσεις, αὐτ. Μεταφ.1021b,20, αὐτ.ΗΝικ.1153a,12 εἰς τὴν τελείωσιν ἄγεσθαι τῆς φύσεως· || ἐν τῇ λογικῇ, ἐπὶ συλλογισμοῦ, ἀρτιότης, συντέλεσις : Ἀριστλ.ΑΠρ. 42a,35 ἡ τελείωσις τῶν συλλογισμῶν· 3) ἐπὶ γεγονότων, ἡ ἐκτέλεσις, ἡ ἐκπλήρωσις : ΚΔ Λουκ. 1,45 μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου· 4) ὁ γάμος : ΠΔ Ἱερ.2,2 ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου· 5) ἐκκλ. τὸ βάπτισμα : Κυπαρισσ.Παλαμιτ.2 τὸ μέγα τῆς ἡμῶν τελειώσεως μύρον· 6) μτγν. ὁμ. ἐκκλ. τὸ μαρτύριον ἢ κ. γεν. ὁ τοῦ δικαίου θάνατος : Εὐσ. Ἐκκλ.Ἱστ.3,35, αὐτ.7,15· || μσν. τέλειωσι γεν. ἡ τελευτὴ τοῦ βίου, ὁ θάνατος : Ἐρωτόκρ.3,150 νὰ κάμουν τέλειωση κακὴ (κακὸν θάνατον)· 7) μσν. δημ. τέλειωση τὸ τελευταῖον ἄκρον πράγματός τινος, τὸ τέρμα, τὸ πέρας, τὸ τέλος : Ἐρωτόκρ. 1,1441 στὴν τέλειωση τοῦ περβολιοῦ εὑρίσκετο χτισμένη) μιὰ κατοικιά, αὐτ.1628.

τελειωτής (ὁ) (τελειῶ) μτγν. ὁ τελειῶν, ὁ τελειοποιῶν, ὁ περαίνων : ΚΔ Ἑβρ.12,2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν.

τελειωτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. τελεωτικός (Κλήμ.Ἀλ.448f ὁ τελειοποιῶν, ὁ τελειῶν τι, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ τελειοποιῇ : Κλήμ Ἀλ.448

σαφία τελεωτική, αὐτ.800 ἡ τελειωτικὴ ἀγάπη, Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.78· 2) νεώτ. ὁ ἀνέκκλητος, ὁ ὁριστικός : τελειωτικὴ ἀπόφασις - ἀπάντησις· 3) νεώτ. ὁ ἐπιφέρων τὸ τέλος, τὸν θάνατον : τελειωτικὸν κτύπημα, - τελειωτικὴ βολή.

τελειωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον τελειωτικὸν βλ.λ.1) : Διον.'Αρεοπ.91, Πρόκλ.'Αλκ.52C.

τελεμές (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος μαλακοῦ λευκοῦ τυροῦ παρασκευαζομένου εἰς κυβικὰ τεμάχια.

τελενίκειος-ον λεξ. ὁ κενός, ἐν φρ. τελενίκειος ἠχὼ κτ. μεταφορὰν ἐκ τῶν κενῶν ἀγγείων· Σουΐδ., Φώτ. ἐν λ. τελενικίσαι· πρβλ. Σουΐδ. «Τελενίκου πενέστερος» (ἐπὶ τῶν πενεστάτων).

τελενικίζω ποιῶ τι κενόν, κενῶ, ἀδειάζω· Φώτ. «τελενικίσαι· τὸ κενῶσαι· ἀπὸ Τελενίκου τινός, ὡς τὸ εἰκός, πένητος» : Κρατῖν.217· πρβλ. τελενίκειος.

τελεογονία (ἡ) ἄ. τελειογονία βλ.λ. : 'Ιππ.687.

τελεόγονος-ον ἐν παθ. σημ. ὁ γεννηθεὶς τέλειος, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσήκοντος χρόνου τῆς κυήσεως : 'Αριστλ.ΖΙ 585a,18 τὰ μὲν τελεόγονα τῷ χρόνῳ ἔτεκεν.

τελεογονῶ-έω ἄ. τελειογονῶ βλ.λ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ.1,11,3 ἡ δὲ μηλέα καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα τελεογονεῖ· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.1018B τὰ ἑπτάμηνα τῶν βρεφῶν τελεογονεῖσθαι.

τελεοδρόμος-ον μτγν. ὁ συμπληρῶν τὸν δρόμον, ὁ τελειώνων αὐτόν : 'Ασκληπιόδ.ΑΠ 5,202 ἦν γὰρ ἀκέντητος τελεοδρόμος.

τελεοδρομῶ-έω μτγν. ἐκτελῶ, συμπληρώνω τὸν δρόμον μου : Ψ'Αρχύτ.π.'Ιάμβλ.Προτρ.4,60.

τελεόκαρπος-ον ἄ. τελειόκαρπος βλ.λ.

τελεοκαρπῶ-έω ἄ. τελειοκαρπῶ βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,8 καὶ αὐτοῦ πέττεται τελέως καὶ τελεοκαρπεῖ.

τελεολογία (ἡ) νεώτ. ἄ. τελολογία βλ.λ.

τελεολογικός-ή-όν νεώτ. ἄ. τελολογικὸς βλ.λ.

τελεόμηνος-ον ὁ τέλειος ὡς πρὸς τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν μηνῶν, ὁ συμπληρώσας τὸ δωδεκάμηνον διάστημα τοῦ ἔτους : Σοφ.Τρ. 824 ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι δωδέκατος ἄροτος (ὁπότε ἤθελον τελειώσει τὰ δώδεκα ἐκ τελείων μηνῶν ἔτη)· ‖ ἐπὶ τέκνου, ὁ ἔχων συμπεπληρωμένους τοὺς μῆνας τῆς κυοφορίας : 'Αριστλ. ΖΙ 585a,20 τελεόμηνον τέκνον.

τέλεος-α-ον ἄ. τέλειος βλ.λ. : Αἰσχ.'Αγ.1504, Πλάτ. Φαῖδρ.249C τελέους ἀεὶ τελετὰς τελούμενος· 2) τὸ οὐδ. τέλεον ἐν ἐπιρρ. χρ. ὡς τὸ τελείως βλ.λ.

τελεόστεοι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἄθροισμα ἰχθύων.

τελεσιάζω λεξ. ἐπὶ θυσιῶν, τελῶ βλ.λ. : ΑΒ 306, ΕΜ 751 τελεσιαζόμενα, θυόμενα καὶ τελούμενα.

τελεσιάς (ἡ) μτγν. ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, εἶδος ὀρχήσεως μεθ' ὅπλων, ὁμοίας πρὸς πυρρίχην· 'Αθήν. 14,630A «στρατιωτικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ἀπό τινος ἀνδρὸς Τελεσίου λαβοῦσα τοὔνομα μεθ' ὅπλων τὸ πρῶτον αὐτὴν ἐκείνου ὀρχησαμένου», 'Ησ: «τελεσιάς· ἡ μετὰ ξίφους ὄρχησις, ἀπὸ τοῦ εὑρόντος Τελεσίου» : 'Αθήν.14,629D Θρᾴκιος καλαβρισμός, τελεσιάς.

τελεσιγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐν εἴδει τελεσιγράφου, ὁ διὰ τελεσιγράφου διατυπούμενος : τελεσιγραφικὴ ὑπόδειξις - διαταγή· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

τελεσίγραφον (τὸ) νεώτ. ἔσχατον, ὁριστικὸν καὶ ἀνέκκλητον ἔγγραφον, διατύπωσις ὅρων τελειωτικῶν καὶ ἀμεταβλήτων· ‖ εἰδ. ἐν τῇ διπλωματίᾳ, διπλωματικὸν ἔγγραφον δι' οὗ κράτος τι διαβιβάζει πρὸς ἕτερον τὰς τελικὰς ἀξιώσεις του ἐπὶ ἐκκρεμοῦς μεταξὺ αὐτῶν διαφορᾶς καὶ ἀπαιτεῖ ἀπάντησιν σαφῆ περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ αὐτῶν.

τελεσιδικία (ἡ) νεώτ. νομ. τελειωτικὴ καὶ ἀμετάτρεπτος δικαστικὴ ἀπόφασις.

τελεσίδικος-ον νεώτ. νομ. ὁ ὁριστικῶς καὶ ἀμετατρέπτως δεδικασμένος, καθ' οὗ δὲν χωρεῖ τακτικὸν ἔνδικον μέσον, ὁ ἀνέκκλητος : τελεσίδικος ἀπόφασις· ‖ τὸ οὐδ. τελεσίδικον ὡς οὐσ. ἡ τελεσιδικία βλ.λ.· κ. ἐπίρρ. -ίκως.

τελεσίδρομος-ον μτγν. τελεοδρόμος βλ.λ. : 'Ανών. π. Στοβ.1,9,7 οὗτος καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν τελεσίδρομον εἶναι ποιεῖ· 2) 'Επιγρ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὄνομα ἥρωος.

τελεσίερος-ον 'Ησ. «τελεσίερον παιῶνα· τὸν ἐπιτελεστικὸν τῶν τοῖς θεοῖς ἐπιτελουμένων ἱερῶν».

τελεσίκαρπος-ον μτγν. ὁ φέρων τοὺς καρποὺς του εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡριμότητα, ὁ ἔχων ὡρίμους καρπούς : Στράβ.15,1,8 κισσὸν καὶ ἄμπελον οὐδὲ ταύτην τελεσίκαρπον.

τελεσικαρπῶ-έω μτγν. φέρω τοὺς καρποὺς μου εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡριμότητα, κάμνω ὡρίμους καρπούς : Στράβ.17,3,11 τελεσικαρπεῖ τὸν θερινὸν καρπόν.

τελέσιος-ον ὁ τελειῶν, ὁ τελευταῖος· 'Ησ. «τελέσιος ἡμέρα· ἡ ἐσχάτη».

τελεσιούργημα-ατος (τὸ) (τελεσιουργῶ) μτγν. κ. μσν. τετελεσμένη ἐργασία, ἰδίᾳ δὲ ὁ σκοπὸς τῆς ἐργασίας : Πολύβ.3,4,12 πραγματείας ταύτης τοῦτ' ἔσται τελεσιούργημα· 2) ἡ τελετή : ΑΠ 7,406.

τελεσιουργία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ συμπλήρωσις ἔργου· 'Ησ. «τελεσιουργία· τὸ τέλειον πᾶν ἔργον» : 'Ηφαιστ.'Αστρ.3,4, Πρόκλ.'Αλκ.72C, Εὐστ.Πον.341,2· 2) τυπικὴ ἐνέργεια : 'Ιάμβλ.Μυστ.2,11· 3) ἐπὶ ἀριθμῶν, ἡ ἐργασία : Θεολ.'Αριθμ.44.

τελεσιουργός-όν κ. νεώτ. ὁ φέρων εἰς τέλος ἔργον τι, ὅθ. ὁ ἀποτελεσματικός : Πλάτ.Φαῖδρ. 270A πάντῃ τελεσιουργὸν ἔοικεν ἐντεῦθέν ποθεν εἰσιέναι, Πολύβ.2,40,2 ἀγωνιστὴν δὲ καὶ τελεσιουργὸν τῆς πράξεως· 2) ὁ δημιουργῶν, ὁ πλάττων τι : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.145· 3) ἐπίθ. τοῦ Διός : 'Επιγρ. τελεσθεὶς Διὶ τελεσιουργῷ.

τελεσιουργῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. τελείως πραγματοποιῶ, πλήρως συντελῶ τι· ‖ εἰδ. ἐπὶ ζῳοτόκων ζῴων, τέλειον, ἄρτιον γόνον δίδωμι, γεννῶ, τίκτω : 'Αριστλ.ΖΓ 718b,10 τῶν δὲ ζῴων τὰ μὲν τελεσιουργεῖ καὶ ἐκπέμπει θύραζε ὅμοιον ἑαυτῷ, ὅσα ζῳοτοκεῖ εἰς τοὐμφανές· 2) παθ. κ. ἐν μέσ.σημ. συντελοῦμαι πλήρως· 'Ησ.«τελεσιουργεῖσθαι· τελειοῦσθαι ἐν ἔργῳ»· ‖ εἰδ.ἐπὶ ζῴων, κτῶμαι τὴν κατὰ φύσιν ἀρτιότητα : 'Αριστλ.ΖΙ 565b,23 τὰ δὲ κάτωθεν ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἅμα πέττεται καὶ τελεσιουργεῖται· ‖ ἐπὶ καρπῶν, γίνομαι ὥριμος, μεστώνω : Διοδ.Σ 5,4 τὸν καιρόν, ἐν ᾧ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν τελεσιουργεῖσθαι συνέβαινε· 3) μτφ. τὸ παθ. ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν κ. εἰδ. ἐπὶ ἐπιστημῶν, συμπληροῦμαι, ἀρτιοῦμαι : 'Ερμ.Τρισμ.π. Στοβ.1,938 ἐκ πνεύματος τελεσιουργηθεῖσα, Φιλόδ.Ρητ.1,15· ‖ κ. νεώτ. γεν. συντελοῦμαι, ἰδ. ἐπὶ κακοῦ : Λογγῖν.'Υφ.48,8 τελεσιουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθοράν, - ὑπὸ τῶν τυράννων τελεσιουργοῦνται ἀπροφασίστως αἱ παρανομίαι· 4) ἐκτελῶ ἐντελῶς, ἀποτελειώνω : Πολύβ.5,4,10 διέτρεφαν τοῦ μὴ τελεσιουργῆσαι τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως· κ. παθ. : 'Ιουλ. Λόγ.7,222A· 5) ποιῶ, κάμνω τι ἀποτελεσματικόν : Λουκ.Πλ.25 καί μοι ὁ 'Ερμῆς τελεσιουργήσειεν αὐτά· 6) μυῶ, διδάσκω, εἰσάγω ἐντελῶς εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον· κ. παθ. : 'Επίκ. 'Επιστ.1,40· 7) ρηματ.π. τελεσιούργημα.

τέλεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκτέλεσις, ἡ πραγματοποίησις : ΑΠ Παράρτ.3,146,12 καὶ τελέσεις ἑσύστερα τέρμα λαχούσας, Πάπ. ἵνα τέλεσιν τὴν ταχίστην λάβῃ τὰ λειτουργήματα, - τέλεσις ἐγκλήματος (ἡ ἐπιτέλεσις αὐτοῦ), - τέλεσις ἑορτῆς - βαπτίσματος - γάμου.

τελεσιφάντης (ὁ) 'Ησ. «ἱεροφάντης, ὀργιοφάντης» (κῶδ. τελεσιφάστας).

τελεσίφρων-ονος (ὁ,ἡ) ἄ. τελεσσίφρων βλ.λ.

τέλεσκον ἰων. παρατ. τοῦ τελῶ βλ.λ.

τελέσκω ἄ. τελίσκω βλ.λ. : Καλλ.'Αρτ.123.

τέλεσμα-ατος (τό) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιβεβλημένη νόμῳ ἢ ἔθει καταβολὴ εἰς χρῆμα ἢ εἶδος, δι' εἰσφορὰν χρήματα πληρωθέντα ἢ μέλλοντα νὰ πληρωθῶσι : Διόδ.Σ 29,19, Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.615 **ἔθος εἶχον τέλεσμά τι εἰς τὸ κοινὸν διδόναι**, Πάπ. **τελέσματα σιτικὰ καὶ ἀργυρικά**, αὐτ. τελεῖν **τὰ εὐσεβῆ τελέσματα**, Κῶδ.'Ιουστιν.10,16, 13,ό, Νικηφ.Πατρ.17Α **σπείσεσθαι ἐπὶ τελέσμασιν** 'Αμβρῳ· **2**) εἰδ. πάπ. τέλος, δασμός, φόρος κατὰ τακτὰς ἡμέρας : Πάπ. **γῆ καθαρὰ ἀπὸ δημοσίων τελεσμάτων**· **3**) δαπάνη, ἔξοδα : Λουκ.ΖΤραγ.11 **ἀπὸ τοῦ ἴσου τελέσματος ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐπεποίηντο ἄν**, αὐτ.Κρον.35· **4**) 'Επιγρ. κυρωμένον ἀντίγραφον, πιστοποιητικόν· **5**) κατάρτισις, συμπλήρωσις συμβολαίου : 'Ιουστιν.Νεαρ.73 **τὰ συμβόλαια . . τὴν τῶν συμβολαιογράφων ἔχοι πλήρωσιν, προσλαμβανέτω καὶ αὐτὰ πρὸ τοῦ τελέσματος τὴν ἐν γράμμασι τῶν μαρτύρων . . παρουσίαν**· **6**) θρησκευτικὴ τελετή : Κλήμ.'Αλ.18, Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.6· **7**) μσν. π. Βυζαντ. κ. νεώτ. φάντασμα, στοιχειό· **8**) μσν. θαυματούργημα διὰ γοητειῶν γινόμενον : Χρον.'Αλεξ.250Β **'Απολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἤκμαζεν, περιπολεύων πανταχοῦ, καὶ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις**· **9**) μσν. δαιμόνων τέλεσμα διαβολικὸν ἔργον : 'Ανδρ.Κρ.ἐν 'Αγ.Παταπ.206Β **πάντα τῶν δαιμόνων τὰ μυσαρὰ τελέσματα καταλέλυται.**

τελεσμός (ὁ) 'Επιγρ. ἡ καθιερωμένη τελέτη : **συντελοῦντες τὸν τελεσμὸν καὶ τὴν θυσίαν τῷ 'Ασκληπιῷ**· **2**) γλωσσ. ἡ συμπλήρωσις, ἡ τελείωσις.

τελεσσίγαμος-ον μτγν. ἐπ. κ. τελεσίγαμος ὁ τελῶν, ὁ εὐλογῶν γάμον : Νόνν.48,232 **τελεσσιγάμου Πειθοῦς**, αὐτ.48,693, Μουσαῖ.279.

τελεσσίγονος-ον ἐπ. κ. τελεσίγονος ὁ τὴν γέννησιν κ. γεν. τὸν καρπὸν τέλειον, ὥριμον, ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ ποιῶν : Νόνν.Δ 48,827 **τελεσσίγονος θέαινα**· **2**) ὁ τελείως αὐξηθείς, ὁ τελείως ὥριμος : 'Ορφ.'Υμν.53,10 **τελεσσίγονοι καρποί.**

τελεσσιδώτειρα (ἡ) (τέλος, δώτειρα) ποι. ἀντὶ τελεσιδώτειρα, ἡ παρέχουσα τὴν ἐκπλήρωσιν, τὴν ὡριμότητα : Εὐρ.'Ηρακλ.899 **πολλὰ γὰρ τίκτει Μοῖρα τελεσσιδώτειρ' Αἰών τε Κρόνου παῖς.**

τελεσσίερος-ον ἄ. τελεσίερος βλ.λ.

τελεσσίμορος-ον μτγν. ποι. ὁ φέρων τὸν θάνατον : Νόνν π.Θησ.Στεφ. **τελεσσίμορος ἠώς** (ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου).

τελεσσίνους-οος-ουν-οον μτγν. κ. τελεσίνους ὁ τελεσσίφρων βλ.λ. : 'Ορφ.'Αργ.1311 **οὗ οἱ τάδε μοῖρα τελεσσίνοος κατένευσεν.**

τελεσσίτοκος-ον μτγν ἐπ. ἄ. τελεσίτοκος, ὁ τελειοποιῶν τὸν τοκετόν, ὁ τελειοτόκος : Νόνν.Δ 48,890 **πέτρῃ τελεσσιτόκῳ.**

τελεσσίφρων-ονος (ὁ,ἡ) (φρήν) ποι. κ. τελεσίφρων ὁ ἐκπληρῶν, ὁ ἐκτελῶν τὰ διανοήματά του, τὴν πρόθεσίν του, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς θεᾶς 'Εκδικήσεως : Αἰσχ.'Αγ.700 **'Ιλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον τελεσσίφρων μῆνις ἤλασεν**· **2**) πάπ. πιθ. ἐπὶ τῆς Μνήμης, ὁ τελειοποιῶν τὰς πνευματικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου : **Μνήμης τελεσίφρονος υἱὲ μέγιστε.**

τελεστήρ-ῆρος (ὁ) (τελῶ) 'Επιγρ. ὁ ἐν τοῖς τελεστηρίοις τὰς ἱεροτελεστίας ἐκτελῶν καὶ ὁ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἱερουργῶν, ἰδίᾳ ἐν Τροιζῆνι, ὁ τοῦ αὐτόθι τελεστηρίου ἄρχων, ὁ τελῶν τὰ πρὸς τιμὴν τῆς μεγάλης Θεᾶς Κυβέλης μυστήρια : **τελεστὴρ τᾶς Μεγάλας Ματρός.**

τελεστήριον (τὸ) κ. νεώτ. τόπος ἱεροτελεστίας, μυσταγωγίας, ἁγιαστηρίου, οἷον τὸ ἐν 'Ελευσῖνι ἱερὸν Δήμητρος καὶ Περσεφόνης· ὁμ. κ. ἀλλαχοῦ : Πλούτ.Θεμ.1, αὐτ.Περ.13 **τὸ δ' ἐν 'Ελευσῖνι τελεστήριον ἤρξατο μὲν Κόροιβος οἰκοδομεῖν**· **2**) κτ. πληθ. **τὰ τελεστήρια** (ἱερά), εὐχαριστήριος θυσία δι' εὐτυχῆ ἔκβασιν πράγματός τινος : Ξεν.ΚΠ 8,7,3 **δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων**, Αἰλ.ΠΙ 12,1 **ἔθυε τελεστήρια καὶ χαριστήρια**· **3**) ἐπὶ ᾄσματος Πολυδ.4,79 «**τὸ σπονδεῖον μέλος εἴποις ἂν ἐπιβώμιον καὶ ἄλλο τελεστήριον**».

τελεστής (ὁ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. **τελέστρια**, ἄρχων τις ἐπὶ τῶν τελετῶν : 'Επιγρ. **τελεστά**· **2**) ὁ τελῶν τὰ μυστήρια, ὁ ἱεροτελεστής, ὁ μυσταγωγός : Μάξ.Τύρ.10,5 **τὰ ἱδρύματα, οἷς περιέβαλλον οἱ τελεσταὶ χρυσόν**, Κέλσ.π.'Ωριγ.8,48, Πρόκλ.Τίμ.1,51D· **3**) κ. μσν. ὁ γόης, ὁ θαυματοποιός : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),221, Τζέτζ Χιλ.2.921 **καὶ τελεστὴς καὶ μυστικὸς καὶ τερατοεργάτης**· **4**) ὁ μυῶν, ὁ διδάσκων, ὁ εἰσάγων τινὰ εἰς τὰ μυστήρια : Κλεάνθ.1,123· πρβλ. τελετής· **5**) νεώτ. ζωολ. γένος **φυσοστόμων** ἰχθύων.

τελεστία 'Ησ. «θυσία τις ἐν Λίνδῳ» (κῶδ.-σθία).

τελεστικός-ή-όν ὁ ἁρμόδιος εἰς τέλεσιν, ἐκτέλεσιν, ὁ ἐκτελεστικός : 'Αριστλ.Φυσιογν.813a,4, Θεολ.'Αρ θμ.60 **τελεστικὸς τῶν ἁπάντων**· **2**) ὁ κατάλληλος πρὸς μύησιν, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν, μυστικός : Πλάτ.Φαῖδρ.248D, αὐτ.265Β **μαντικὴν μὲν ἐπίπνοιαν 'Απόλλωνος θέντες, Διονύσου δὲ τελεστικήν**, Πλούτ.Σόλ 12 **σοφὸς περὶ τὰ θεῖα τὴν ἐνθουσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν** (σοφίαν τῶν μυστηρίων), Φιλόστρ.'Ηρ.19,14 **θρῆνος τελεστικός**, Αἰλ.ΖΙ 2,42, Κλήμ.'Αλ.235 **Βακχικοὶ . . καὶ τελεστικοὶ λῆροι**· **3**) 'Επιγρ. **τὸ τελεστικὸν** ὡς οὐσ. χρηματικὴ καταβολὴ διὰ τὴν παραδοχὴν εἰς τὸν ἱερατικὸν κλάδον· **4**) **τὰ τελεστικὰ** ὡς οὐσ.πιθ.ὄνομα τελετῆς.

τελεστικῶς ἐπίρρ., μσν. κατὰ τρόπον τελεστικὸν βλ.λ. : Εὐστ.Πον.232,30 **τὸ χιτὼν δικαιοσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως τελεστικῶς ὀνομάζεται.**

τελεστικόν 'Ησ. «τὸ ξηρὸν σῦκον».

τελεστός-ή-όν (τελῶ) 'Επιγρ. ὁ δυνάμενος νὰ ἐκπληρωθῇ, νὰ ἐκτελεσθῇ : **ἐπὶ τελεστῶν ἀγαθῶν.**

τέλεστρα (τά) 'Επιγρ. **εἰσφοραὶ τῶν εἰς τὴν ἱερωσύνην εἰσελθόντων.**

τελέστρια (ἡ) λεξ. **θηλ. τοῦ τελεστής βλ.λ.** : Σουΐδ.ἐν λ Αἰσχίνης.

τελέστωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ τοῦ **τελεστής**, ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος : ΑΠ 9,525,20 **ὑμνέωμεν Παιᾶνα μέγαν θεὸν 'Απόλλωνα, . . τελέστορα.**

τελεσφόρημα-ατος (τὸ) (τελεσφορῶ) σχόλ. ἡ πλήρης ἀνάπτυξις : Σχόλ.Συνέσ.414D **τὸ μέγεθος καὶ τὸ τελεσφόρημα τοῦ καρποῦ.**

τελεσφόρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἔχειν ἢ τὸ φέρειν τελείους, ὡρίμους καρπούς, τὸ τελεσφόρημα : Μάξ.Τύρ.16,4 **σπερμάτων φυχῆς ἄνθος καὶ τελεσφόρησις**, 'Ιω.Χρυσ.1,28,14 **πρὸς τὴν τῶν καρπῶν τελεσφόρησιν**, Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,574,4.

τελεσφορία (ἡ) μτγν. ἡ μύησις εἰς τὰ μυστήρια, κ. γεν. πᾶσα σεμνοπρεπὴς ἑορτὴ ἢ τελετὴ ὁμοία τῇ μυήσει, ἡ μυσταγωγία : Καλλ.'Απόλλ.78 **τελεσφορία ἐπετήσιος**, αὐτ.Δήμ.130 (δ. γρ.), 'Απόλλ.Ρ 1,917 **δαέντες ἀρρήτοις . . τελεσφορίῃσι θέμιστας**· **2**) ἡ τοῦ τέλους καταβολή : ΑΒ 309Β «**τελεσφορίαν τὴν τοῦ τέλους εἰσφοράν**».

τελεσφορικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελεσφορίαν βλ.λ.2) : Στοβ.'Εκλ.2,54 (δ.γρ. τέλεσμα φορικόν).

τελεσφορίων-ωνος (ὁ) 'Επιγρ. ὡς **ὄνομα θεότητος**, ἄ. τελεσφόρος βλ.λ.8).

τελεσφόρος-ον (φέρω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων εἰς τέλος, πέρας, ὁ ἐκπληρῶν, ὁ τελειώνων, ὁ ἀποτελεσματικός· π.'Ομ. ἐν χρ. ἀείποτε ἐν τῇ φρ. **τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν** εἰς τὸ τέλος φέροντα, τὴν ἐν τῇ φύσει ἐμφαινομένην περίοδον **τοῦ ἔτους ἧς** συντελουμένης ἄρχονται ἐκ νέου

ταῦτα : Ἰλ.Τ 32 ἤνπερ καὶ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν (σχόλ. «τόν πάντα τελειοῦντα, ὅ ἐστι τελείους καρπούς φέροντα»), Ὀδ Δ 86, Ἡσίοδ.Θ 740· 2) γεν. κ. π. τραγ. ὁ τελεσφορῶν· κτ. ἄ. παθ. ὁ ἐκπληρούμενος, πραγματοποιούμενος, ὁ ἐπαληθεύων : Αἰσχ.Ἑπτ.655 πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι, αὐτ.Χο.212, αὐτ.Χο.541, Σοφ.Ἠλ.646 φάσματα δὸς τελεσφόρα (χάρισαι ἐκπλήρωσιν εἰς αὐτά), αὐτ.ΟΚ 1489, Εὐρ.Φοίν.641 τελεσφόρον διδοῦσα χρησμόν, - τελεσφόρος ἐνέργεια, - τελεσφόρον φάρμακον· 3) ὁ ἐκτελῶν τούς σκοπούς του : Ὑμν.Ἑρμ.23,2 Ζεύς τελεσφόρος, Αἰσχ.Πρ.511 οὐ ταῦτα ταύτῃ Μοῖρά πω τελεσφόρος κρᾶναι πέπρωται, αὐτ.Ἀγ.996, αὐτ.1000, Σοφ. Αἴ.1390 τελεσφόρος Δίκη κακούς κακῶς φθείρειαν, Ἀριστλ.Ῥητ.1406a,3 τελεσφόρος πρόθυμία, πειθώ (ὡς παραδείγματα ψυχροῦ ὕφους)· 4) ὁ φέρων καρπούς εἰς ὡρισμένην ἐποχήν : Θεόφρ.Φ Αἰτ.3,23,5 πολλαὶ γὰρ οὖσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι τελεσφόροι γίνονται διὰ τὸ πρὸς ταῦτα κεῖσθαι καλῶς (δ γρ. τελέσφοροι)· ‖ μτγν. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων εἰς πλήρη ὡριμότητα : Πλούτ Ἠθ.2Ε τελεσφόρα δένδρα (τὰ μέχρι πλήρους ὡριμάνσεως τοῦ καρποῦ φέροντα τοῦτον)· 5) ὁ συντελῶν εἰς τὴν γονιμότητα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,6,4 θαυμασιώτερον δ᾽ ἂν δόξειεν εἴ τι γλυκὺ καὶ πότιμον ἢ ὅλως ἄτροφον ἢ μὴ τελεσφόρον ἐστίν (ὕδωρ)· 6) ὁ ἔχων τὴν κυβέρνησιν, διοίκησιν : Αἰσχ.Χο.663 ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος γυνὴ τόπαρχος· 7) π.Πυθαγ.ὀνομ.τοῦ 7 κ.τοῦ 9:Θεολ.Ἀριθμ.42, αὐτ.58· 8) Ἐπιγρ. ὡς κύρ. ὄν., θεότης λατρευομένη μετὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας· 9) Ἐπιγρ. τίτλος ἱερέως ἐν Κυρήνῃ· πρβλ. τελεσφορῶ 5)· 10) γόης, μάγος : ΠΔ Δευτ.23,17(18) οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ.

τελεσφορῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. φέρω καρπὸν εἰς πλήρη ὡριμότητα, φέρω εἰς ὡρίμανσιν : Θεόφρ.ΦΙ 8,7,6 ἔνιαι γὰρ οὖσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι τελεσφοροῦσι διὰ τὸ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πόντια κεῖσθαι καλῶς, ΚΔ Λουκ.8,14 συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι· ‖ κ. παθ. ἐπὶ καρπῶν, γίνομαι ὥριμος, ὡριμάζω : Διόδ.Σ 2,36 τελεσφορουμένων καρπῶν· 2) κ. μσν. ἐπὶ ἐγκύων, τίκτω τελείως ἀνεπτυγμένον τέκνον, κυοφορῶ μέχρι τέλους : Διοσκ.Εὐπ.2,97 τελεσφορεῖν καὶ μὴ ἀποβάλλειν τὸ ἔμβρυον, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,16 τελεσφορῆσαι καὶ ἀποτεκεῖν, Γεωπ 16,1,30· κ. παθ. ἐπὶ τέκνων : Καρνοῦτ.Φύσ.Θε.34, Σωρ.1,41, Ἰουλ.Λόγ.7, 220C· κ. ἐπὶ πτηνῶν : Γεωπ.14,7,30 τῶν τελεσφορουμένων νεαττῶν· 3) φέρω τι εἰς ἀκμήν : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,16 ἔαρ ἐς κορυφὴν τελεσφορεῖ (νοῦσον)· ‖ κ. παθ. φέρομαι εἰς τὴν τελειότητα : Λογγῖν.Ὕφ.14,3 τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς . . πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφοραύμενα χρόνον· 4) νεώτ. ἐπὶ πραγμ. ἢ ἐνεργείας, εἶμαι πλήρως ἀποτελεσματικός· 5) καταβάλλω τέλη, φόρους : Ξεν. Πρασ.3,5 ὅσῳ πλείονες εἰσοικίζοιντό τε . . , τοσούτῳ ἂν πλεῖον . . καὶ μισθοφοροῖτο καὶ τελεσφοραίη· 6) Ἐπιγρ. κ. μσν. εἰμὶ τελεσφόρος βλ.λ.9) : Εὐστ.Πον.341,1· 7) ρηματ. π. τελεσφόρημα, τελεσφόρησις.

τελεσφόρως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον τελεσφόρον βλ.λ.1), ἀποτελεσματικῶς.

τελετάρχης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. τελετάρχις, ὁ ἱδρυτὴς μυστηρίων, ὁ πρῶτος ἱεροτελεστής, μυσταγωγός : Ὀρφ.Ὕμν.53,4 θιάσου νομίου τελετάρχα· 2) κτ. πληθ. τάξις τις θείων ὄντων : Δαμάσκ.Ἀρχ.96· 3) νεώτ. ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν τεταγμένος, ὁ διευθύνων τὴν τελετήν.

τελεταρχία (ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἡ μύησις εἰς τὰ μυστήρια τῆς θεότητος : Ψ·Ἀρεοπ.124,209C.

τελεταρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς τελετάρχας βλ.λ.2) : Δαμάσκ. Ἀρχ.112 τελεταρχικὸς διάκοσμος φύσις· 2) ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς μύησιν ἢ τελετήν : Πρόκλ. Κροτ.33Ρ τελεταρχικὸν ὄνομα.

τελετάρχις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ τελετάρχης βλ.λ.1) : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱεραρχ.1,3,149 τελετάρχις ἱεροθυσία, Στουδ.Θεόδ.154Β.

τελεταρχοῦμαι-έομαι μσν. παθ. καθιεροῦμαι, τελοῦμαι, καθοσιοῦμαι : Εὐστ.Πον.215,82 τὸ κούρευμα, δι᾽ οὗ οἱ μοναχοὶ τῷ θεῷ καθοσιοῦνται, οὐκ ἄλλως τελεταρχοῦνται· 2) ἐπὶ πραγμ., ἐκτελοῦμαι : Νικ.Χων Χρον.174Β.

τελετή (ἡ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. τελείωσις, τελεσιποίησις, ἰδίᾳ διὰ τῆς μυήσεως εἰς τὰ ἱερὰ μυστήρια : Ἡρ 2,171, αὐτ.4,79 μέλλοντι δὲ ἐς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετὴν (ὅτε ἔμελλε νὰ ἀρχίσῃ), Ἀνδοκ.1,111, Πλάτ.Εὐθ.277D οἱ ἐν τῇ τελετῇ τῶν Κορυβάντων· 2) κτ. πληθ. μυστικῶς τελούμεναι πράξεις κατὰ τὴν μύησιν (ὧν ἱδρυτὴς ἐλέγετο ὁ Ὀρφεύς): Εὐρ.Βάκχ.22 κἀκεῖ χορεύσας καὶ καταστήσας ἐμὰς τελετάς, αὐτ.73, Ἀριστφ. Σφ.121, αὐτ.Εὐρ 413, αὐτ.Βάτρ.1032 Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ᾽ ἡμῖν κατέδειξε, Πλάτ.Πολ.365Α, αὐτ.Φαῖδρ.244Ε καθαρμῶν καὶ τελετῶν τυχοῦσα, Ἰσοκρ.4,28 Δημ.772· 3) θεολογικὸν δόγμα : Χρύσ.Στωικ.2,17· 4) πάπ. ἡ διὰ μαγικῶν μέσων ἀνάδειξίς τινος· 5) συνήθ. κτ. πληθ. θρησκευτικαὶ ἑορταὶ καὶ ἱεροτελεστίαι πανηγυρικαί· Ἀθήν.2,40D «τελετὰς . . καλοῦμεν τὰς ἔτι μείζους καὶ μετά τινος μυστικῆς παραδόσεως ἑορτάς» : Πινδ.Ο 3,41 εὐσεβεῖ γνώμᾳ φυλάσσοντες μακάρων τελετάς, αὐτ.Π 9,97, αὐτ.Ν 10,34, Εὐρ.ΙΤ 959 κλύω δ᾽ Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ τελετὴν γενέσθαι, Ἀριστφ.Σφ.876, Ἀριστλ.Ῥητ.1401a,15 τὰ γὰρ μυστήρια πασῶν τιμιωτάτη τελετή· κ. μτφ. : Πινδ.Ο 10 (11),51, Βατραχομ.303 τελετὴ πολέμου, Γαλ.Χρ.Μορ.17,1 κατ᾽ αὐτὴν χρὴ τελεῖσθαι τὴν τελετὴν (τὴν περὶ χρείας μορίων πραγματείαν)· 6) νεώτ. ὁ τρόπος καθ᾽ ὃν ἐκδηλοῦται διὰ σταθερῶν τύπων ἡ πρὸς τὸν θεὸν λατρεία, ἑορτάσιμος διεξαγωγὴ θρησκευτικοῦ μυστηρίου, ἡ ἱεροτελεστία : ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως - τοῦ γάμου· ‖ κ. γεν. ἐπίσημος ἢ θρησκευτικὸς πανηγυρισμός : ἡ τελετὴ τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς - τῆς ὁρκωμοσίας τῶν νεοσυλλέκτων· 7) εἶδος ἱερατείας, ἱεροῦ ὑπουργήματος : Ψήφ.π.Δημ.1380 πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετή ἐστιν ἐκ γένους.

τελετής (ὁ) ὁ μεμυημένος, ὁ ἱεροτελεστής, ὁ τελεστής, ὁ ἱεροφάντης : Εὐφρόν.1, Δημήτρ.π.Διαν. Ἀλ Πομπ 2,6, Κλεάνθ.1,123.

τελετηφορία (ἡ) μτγν. ἡ τελετουργία, ἡ ἱεροτελεστία : Συνέσ.Ὕμν.3,45, αὐτ.451 ἐπὶ σαῖς ἁγίαις τελετηφορίαις.

τελετουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διεξαγωγὴ τελετῆς, ἡ ἱερουργία, ἡ μυσταγωγία : Διον.Ἀρεοπ. π.Θησ.Στεφ.

τελετουργική (ἡ) νεώτ. ἡ λειτουργική βλ.λ.

τελετουργός-όν μτγν. ὁ ἐνεργῶν διὰ μέσου τελετῶν, ὁ ἱερουργός, ὁ μυσταγωγός : Διον.Ἀρεοπ.π.Θησ.Στεφ. τελετουργὸς δύναμις.

τελετουργῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ἱερέως, τελῶ τελετήν, καθιερῶ, ἱερουργῶ, μυσταγωγῶ : Διον.Ἀρεοπ.π.Θησ.Στεφ.

τελευταῖος-α-ο(ν) (τελευτή) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τέλος εὑρισκόμενος κατὰ σειράν, τάξιν ἢ χρόνον, ὁ ἔσχατος, ὁ ὕστατος : Ἡρ.1,98, αὐτ 5,68 αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε (τὰς καταλήξεις), αὐτ.7,142 τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης, Σοφ.Τρ.155 ὁδὸν τὴν τελευταίαν (τὴν ἐσχάτην ὁδοιπορίαν), αὐτ.1149, αὐτ.ΟΤ 1528, Εὐρ. Ἀνδρ.101, Ξεν.Ἑλλ.6,4,16, αὐτ.ΚΠ 6,3,25 τελευταί-

ους στῆσαι, Πλάτ.Πολ.619Ε ἐν τελευταίοις πίπτειν, Ἀριστλ.ΖΜ 684a,12 οἱ τελευταῖοι πόδες (ἐπὶ ζῴου οἱ ὀπίσθιοι), Δημ.12 πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται, αὐτ.836 ἐνεβάλετο τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν (τὴν ὁριζομένην πρὸς πληρωμήν), - ἡ τελευταία ἐπιθυμία τοῦ μεταστάντος· || τὸ ἐπίθ. συχνάκις κεῖται μτ. ρ. ἐν ἐπιρρ. σημ. τελευταίως, ἐσχάτως: Αἰσχ.Ἀγ.314 νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών, Θουκ.1,67 παρελθόντες τελευταῖοι· 2) τὸ οὐδ. τὸ τελευταῖον ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου, σπαν. δὲ κ.ὁ πληθ.τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ. ὕστατον πάντων, ἐσχάτως, τελευταίως: Ἡρ.1,91 τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ εἶπε, Σοφ. ΟΤ 1183 τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν, Ξεν. Ἑλλ.7,5,20, αὐτ.ΚΠ 8,6,28, Πλάτ.Γοργ.515D ὅτε τὰ τελευταῖα ἔλεγεν· 3) ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους: Ἀριστφ.Νεφ.945 τὸ τελευταῖον δ', .. τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τώφθαλμὼ κεντούμενος, Θουκ.1,24,αὐτ.8,8 τὸ τελευταῖον δέ, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικέσθαι, αὐτ.8,85, Πλάτ.532Α· 4) ὁ ἄκρος, ὁ μέγιστος, ὁ ἔσχατος, ὁ δεινότατος: Σοφ. Ἠλ.271 ἡ τελευταία ὕβρις (ἡ μεγίστη), Ἀριστλ. Πολιτ.1298a,31 ἡ τελευταία δημοκρατία, αὐτ.1312b, 25 ἡ ὀλιγαρχία ἡ τελευταία· 5) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ ἔσχατος εἰς ποιότητα ἢ ἀξίαν, ὁ κατώτατος: ὁ τελευταῖος τῶν μαθητῶν, - σὰν τὸν τελευταῖο παλιάνθρωπο.

τελευταίως ἐπίρρ. νεώτ. τελευταῖον, ἐσχάτως, πρὸ ὀλίγου, προσφάτως: τελευταίως προήχθη εἰς γυμνασιάρχην.

τελευτή (ἡ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκτέλεσις: Ἰλ.Ι 625 οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι (νὰ κατορθωθῇ), Ὀδ.Α 249, Πίνδ.Π 9,66 κραίνειν τελευτὰν γάμου, αὐτ. 1,35· 2) ἡ ἔκβασις, ἀποτέλεσμα: Πίνδ.Ο 13,75 πᾶσαν τελευτὰν πράγματος δεῖξεν, Θέογν.1075 πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν γνῶναι, Αἰσχ.Ἀγ.745 παρακλίνασ' ἐπέκρανεν δὲ γάμου πικρὰς τελευτάς, αὐτ.Ἱκ.138, αὐτ. Πέρσ.740, Σοφ.ΟΚ 1198 κακοῦ θυμοῦ τελευτὴ .. κακὴ προσγίγνεται· 3) τέλος, πέρας: Ἡσίοδ. Θ 637 οὐδέ τις ἦν ἔριδος λύσις οὐδὲ τελευτή, Ἀριστφ.Λυσ.294, Θουκ.1,13 ἔτη δ' ἐπὶ μάλιστα τριακόσια ἐς τὴν τελευτὴν τοῦδε τοῦ πολέμου, Λυσ.2,47 καλλίστην τελευτὴν ἐπιτιθέντες κινδύνοις, Πλάτ.Νόμ 782Α· 4) ἰδίᾳ μτ. γενικ. βίου κττ., τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ἰδίᾳ ὁ φυσικὸς θάνατος: Ἰλ.Η 104 φάνη βιότοιο τελευτὴ Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, αὐτ.1,31, Σοφ.Τρ.79, Ἀνδοκ.4,24, Πλάτ. Γοργ.516Α ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου· || κ. μσν. κ. νεώτ. συχνὰ κ. ἄνευ τοῦ βίου: Πίνδ.Ο 5,22 ἐς τελευτὰν υἱῶν, .. παρισταμένων, Σοφ.Τρ.1256 τελευτὴ ὑστάτη, Θουκ.2,44, Ξεν.Ἑλλ.4,4,6, αὐτ.ΚΠ 8, 7,3 τελευτὴν δοῦναι, Πρόδ.1,256 ταύτας τὰς τρεῖς κολάσεις ἐνταῦθα τὰς κολάζομαι καὶ πρὸ τῆς τελευτῆς μου, Μηναῖ.3,4 Συνξ.Ι παρὰ τοῦ ὑπηρετοῦντος μοναχοῦ ἔμαθε τὴν τελευτὴν αὐτοῦ· || κ. ἐν περιφράσει: Ἡσίοδ.Α 357 οὐ μὲν γάρ τοι Ἄρης θανάτοιο τελευτὴν ἀρκέσει, Ἀντιφ.4, 1,2 τῆς γηραιοῦ τελευτῆς προαποθανεῖν· κ. μτ. προθ. ἐπὶ ἐπιρρ. σημ.: Ὕμν.7,29 ἐς τελευτὴν (κατὰ τὸ τέλος, ἐπὶ τέλους), Ἡσίοδ.Ἔργ.383 ἐς δὲ τελευτὴν ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν, αὐτ.Θ 201, Πίνδ.Ο 7,26 ἐν τελευτᾷ φέρτατον ἀνδρὶ τυχεῖν, Αἰσχ.Ἐπτ.936 νεῖκος ἐν τελευτᾷ, Σοφ.ΟΚ 1223, Πλάτ.Φαῖδρ.267D· 5) ἐπὶ τῶν μελῶν ἢ κώλων τοῦ σώματος, τὸ ἄκρον παντὸς πράγματος: Πλάτ.Τίμ.33Β ἐκ μέσου πάντῃ πρὸς τὰς τελευτὰς ἴσον ἀπέχον, αὐτ.Μέν.75Ε, Ἀριστλ.ΖΜ 654b,25 ἔνια .. ὁμοίαν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὴν θατέρου τῇ τελευτῇ θατέρου, αὐτ.ΖΓ 720b,18· 6) ρητ. τὸ τέλος περιόδου ῥητορικῆς: Ἀριστλ.Ρητ.1420b,2· || ἐπὶ δράματος: αὐτ.Ποιητ.1450b,29,Δημήτρ.257· || ἐπὶ λέξεων: Ἰώσ.ΑΙ 1,6,1.

τελευτῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τελευτήσω (Εὐρ.Τρ.1029) κ. μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. τελευτήσομαι (Ἰλ.Ν 100, Εὐρ.Ἱππ.370), ἀόρ. ἐτελεύτησα κ. παθ. ἐτελευτήθην (Ἰλ.Ο 74), παρακ. τετελεύτηκα (Πλάτ.Μέν.75Β), ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ, ἀποπερατῶ τι ἀρξάμενος: Ἰλ.Θ 9 ὄφρα .. τελευτήσω τάδε ἔργα, Ὀδ.Α 293 ἐπὴν ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς, αὐτ.Β 275, αὐτ.Γ 56, αὐτ.Ω 126, Σοφ. ΟΚ 476 τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή; (εἰς ποῖον τέλος πρέπει νὰ τὸ φέρω)· || ἐπὶ ἐκπληρώσεως ὅρκου ἢ εὐχῆς, ἐπιθυμίας ἢ ἐλπίδος: Ἰλ. Ν 375 εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις, ὅσ' ὑπέστης, αὐτ.Σ 328, Ὀδ.Φ 200, Εὐρ.Ἄλκ.979 καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ,τι νεύσει, σὺν σοὶ τοῦτο τελευτᾷ, Καλλ. Αἴτ.3,1,29 τελευτᾷ τὰ ὅρκια· || κ. ἐπὶ κακῆς σημ. ἐκτελῶ ἀπειλήν: Ὀδ.Γ 56 μηδὲ μεγήρῃς ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα, αὐτ.Ο 524· || κ. παθ ἐκπληροῦμαι, γίνομαι: Ἰλ.Ο 74 πρίν γε τὸ Πηλεΐδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ, Εὐρ.Ὀρ.1218 πρὶν τελευτηθῇ φόνος· κ. ἀμτβ.: Ἡρ.7,47 ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, .. τελευτήσειε· 2) φέρω εἰς πέρας, τελειώνω, περαίνω: Ὀδ.Β 378 ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον, αὐτ.Ε 253 ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα, Πίνδ.Ο 2,33 ἀσύχιμον ἁμέραν ὁπότε τελευτάσομεν, Πλάτ.Κωμ.173,6 ἄρξομαι ἐκ βολβοῖο τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον (τὸν δεῖπνον)· 3) μτ. αἰτ. (αἰῶνα, βίον), τελειώνω, τερματίζω τὸν βίον, ἀποθνήσκω: Ἡρ.1,32 πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι, αὐτ.9,17 ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, Αἰσχ.Ἀγ.929 ὀλβίσαι δὲ χρὴ βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ, Σοφ.ἀπ. 646 (κῶδ.), Εὐρ.Ἑκ.419 ποῖ τελευτήσω βίον;, Πλάτ. Πρωτ.351Β εἰ ἡδέως βιοὺς τὸν βίον τελευτήσειεν, αὐτ.Νόμ 870Ε· || κ. μτ. γενικ. βίου: Ξεν.ΚΠ 8,7,17· || κ. μσν. κ. νεώτ. κ. ἀπολ. συχνάκις ἄνευ τοῦ βίου, ἀποθνήσκω: Ἡρ.1,66 τῷ δὲ Λυκούργῳ τελευτήσαντι ἱρὸν εἱσάμενοι σέβονται μεγάλως, αὐτ.3,38, Αἰσχ Ἐπτ.617 ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ, Σοφ ἀπ.662 πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς (πρὶν ἴδῃς αὐτὸν νεκρόν), Ξεν.Ἀν.1,1,3 ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος, Πλάτ Πολ.614Β· || ἰδίᾳ ἔμπροθ. ἀποθνήσκω διὰ χειρὸς ἢ ἐνεργείας ἄλλου: Ἡρ.1,39 φῄς τοι τὸ ὄνειρον ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέης φάναι ἐμὲ τελευτήσειν, Αἰσχ.Ἐπτ.930, Πλάτ Νόμ.877Β εἰ ἐτελεύτησεν ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ τραύματος, Μηναῖ.3,4 Συνξ.Ι τελευτήσαντος δὲ τοῦ Γέροντος, ἦλθε .. τὴν συνήθη εὐχὴν ἀποδώσων· || κ. ἐπὶ ζῴων: Ἀριστλ.ΖΜ 667b,11· 4) κ. ἀμτβ. φθάνω εἰς τέλος, λαμβάνω τέλος: Πίνδ.Ο 7,68 τελεύτασαν λόγων κορυφαὶ (δ.γρ. τελεύταθεν), Εὐρ.Βάκχ.908 αἱ μὲν τελευτῶσιν ἐν Ὄλβῳ βροτοῖς· || κ. ἐπὶ χρόνου, τελειώνω: Θουκ.2,4, αὐτ.2,32 τοῦ θέρους τούτου τελευτῶντος· || ἐπὶ ἐνεργειῶν, γεγονότων κττ.: Θουκ.1, 51 ἡ ναυμαχία ἐτελεύτα ἐς νύκτα· || μτ. ἔμπροθ. προσδιορ. ἢ ἐπιρρ. φθάνω εἴς τι τέλος, καταλήγω εἴς τι: Ἡρ.1,134, αὐτ.3,125 αἱ εὐτυχίαι ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν, Αἰσχ.Πέρσ.735 πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾷν (φασί), αὐτ.Χο.528, Θουκ.2,51 ἐς τοῦτο ἐτελεύτα, Πλάτ.Πολ.618Α εἰς πτωχείας τελευτώσας, αὐτ.Θεαίτ.173Β, αὐτ.Συμπ.211C ἕως ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσῃ· 5) ἡ μτχ. τοῦ ἐνεστ. τελευτῶν μτ. ρ. ὡς ἐπιρρ., ἐπὶ τέλους, ἐν τέλει, τελευταῖον: Ἡρ. 3,75 τελευτῶν ἔλεγε, Σοφ.Ἀντ.261, Ἀριστφ.Ἱππ. 524 τελευτῶν .. ἐξεβλήθη, Θουκ.2,51 τὰς ὀλοφύρσεις τελευτῶντες ἐξέκαμον, αὐτ.8,81· || κ. μτ. ἄλλης μτχ.: Θουκ.6,53 τὴν τυραννίδα χαλεπὴν

τελευτῶσαν γενομένην, Λυσ.12,60 πόλεις ἐπάγοντες καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους, Πλάτ. Φαῖδρ.228B τελευτῶν παραλαβὼν τὸ βιβλίον' || κ. ἐπὶ τοπικῶν ὁρίων κττ. : αὐτ.2,148 τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς τεσσαρακοντόργυιος.

τελεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)τέλεφα, τελειῶ, περατώνω τι : ἀκόμα δὲν τὸ τέλεφες τὸ σπίτι' 2) ἀμτβ. ἐξαντλοῦμαι, σώνομαι : μᾶς τέλεφαν τόσοι φόροι' 3) κ. μτφ. ἀποκάμνω, ἀποθνήσκω : τέλεφε ἀπὸ τὸν κόπο.

τελέως ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους : Αἰσχ.Εὐμ.320 πράκτορες αἵματος αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν, αὐτ.953' 2) τελείως βλ.λ., ἀπολύτως, ἐντελῶς : Ἡρ.1,120 τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται, Ἀριστφ.Θεσμ.324, Ξεν.ΚΠ 3,3,38 ἑαυτῷ συνειδείη τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὤν, Πλάτ. Πρωτ.342E εἰδότες ὅτι τοιαῦτα οἷόν τ' εἶναι ῥήματα φθέγγεσθαι τελέως πεπαιδευμένου ἐστὶν ἀνθρώπου (τὰ τέλεος, τελέως θεωροῦνται ὀρθότερα τῶν τέλειος καὶ τελείως ὑπὸ Θωμ Μ 358R).

τελέωσις-εως (ἡ) ἄ. τελείωσις βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 543a,19 πάντα λαμβάνει τελείωσιν τὰ ᾠά.

τελεωτικός-ή-όν ἄ. τελειωτικὸς βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ 123, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.2,448.

τελήεις-εντος-εσσα-εν (τελῶ) ἐπ. κ.ἀρχαιότ. τ. τελέεις (Τυρτ.4,2) ὁ τέλειος, ὁ συμπεπληρωμένος, ὁ κατ' οὐδὲν ἐλλιπής' π.Ὁμ. μτ. τοῦ ἔρδειν ἢ ῥέζειν τελήεσσαι ἑκατόμβαι οὐχὶ ὁ πλήρης ἀριθμὸς ἑκατὸν βοῶν, ἀλλὰ βόες ἢ ζῷα καθόλου ἀρτιμελῆ καὶ οὐχὶ μικρά, διότι τοιαῦτα μόνον ἐχρησίμευον εἰς θυσίαν : Ἰλ.Α 315, αὐτ.Β 306, Ὀδ Δ 352 οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας' 2) ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ, ὁ συμπληρῶν τὴν περίοδον τῆς γῆς διὰ τῆς εἰς ἑαυτὸν ἐκβολῆς : Ἡσίοδ.Θ 242 ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο (δ.ἑρμ. ποταμοῦ εἰς ὃν πάντες οἱ ἄ. τελευτῶσιν)' 3) ὁ ἐκπληρῶν, ἰδίᾳ ἐπὶ οἰωνοῦ, ὁ οὗ τὰ προμηνύματα ἐπαληθεύουσιν, ὁ προμαντεύων τι βεβαίως, ἀντίθ. μαψιλόγος : Ὑμν.Ἑρμ.544 τελήεντων οἰωνῶν' || κ. ἐπὶ προρρήσεως, ἡ βεβαία : Τυρτ.4,2 τελέεντ' ἔπεα (βέβαιαι προφητεῖαι).

τέλθει' Ἡσ. «ἐν ᾠδῇ τέρπει»' πρβλ. Σουΐδ.,Φώτ.

τέλθεια Ἡσ. «ὀνείδη καὶ πόλις καὶ ἔθνος».

τέλθος-ους (τὸ) ποι. σπάν. τ. ἀντὶ τέλος, χρέος, ὀφειλή : Καλλ.Λουτρ.Παλ.106 κομίζευ.. τέλθος ὀφειλόμενον, αὐτ.Δήμ.78.

τέλι (τὸ) δημ. λεπτὸν μετάλλινον σύρμα : τέλι τοῦ τηλεγράφου' 2) μεταλλικὴ χορδή : τὰ τέλια τοῦ μαντολίνου.

τελιάζω Ἐπιγρ. κ. τελειάζω ἐκτελῶ, πράττω : τὰς λοιπὰς φιλοτειμίας τελιάσαντα .. ἀμέμπτως.

τελικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ τέλος' || φιλοσ. π. Στωϊκοῖς, ἐπὶ ἀγαθῶν, πράγματα σχετιζόμενα πρὸς τὸ τέλος, τὸ ὕφιστον ἀγαθὸν ἢ περιέχοντα τοῦτο ἐν ἑαυτοῖς, ἀντίθ. ποιητικά : Στωϊκ.ἀπ.3,25 ἀγαθὰ τελικά' || π. ῥήτορσι κεφάλαια τελικά αἱ κεφαλαιώδεις ἀποδείξεις αἱ λαμβανόμεναι ἀπὸ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ὠφελίμου : Ἑρμογ.Προγυμν.6' 2) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τέλος, ὁ τελευταῖος, ὁ τελειωτικός : τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν, - ἡ τελική μου ἀπάντηση - ἀπόφαση' || ἐπὶ λέξ. τὸ τελευταῖον γράμμα, ἡ κατάληξις' ΕΜ 289,33 «τρία ἐστὶ στοιχεῖα τελικὰ τῶν δυϊκῶν α,ε,ω» : Κλέαρχ.Ἱστ.63 ἔμπαλιν τελικὸν εἶναι οἷον Θρασυλέων, Ἥφαιστ. Ποιημ.1,2, Εὐστ.Ἰλ.58,30, - τελικὸν γράμμα λέξεως' || νεώτ. ἀνατ. τελικὸς ἐγκέφαλος (ἐν ἐκ τῶν μερῶν τῶν συγκροτούντων τὸν μέγαν ἐγκέφαλον), - τελικὸν ἔντερον (τὸ παχύτερον καὶ τὸ ἀπευθυσμένον)' 3) κ. νεώτ. γραμμ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σκοπόν, ὁ τοῦ σκοποῦ : Πρόκλ.Παρμ.612S τελικὸν αἴτιον, - τελικαὶ προτάσεις (αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις αἱ δηλοῦσαι τὸν σκοπὸν ἐνεργείας τινός), - τελικαὶ μετοχαί, - τελικοὶ σύνδεσμοι' 4) πιθ. ὁ τέλειος, ὁ ἐντελής, ὁ ἀκέραιος : Φιλόδ.Ἀκαδ.56M εἰς τελικὴν φιλίας ἕξιν.

τελικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. -ά, εἰς τὸ τέλος, ἐν τέλει : τελικὰ ὑπεχώρησε.

τελίσκω ποι. τ. ἀντὶ τελῶ, ἐκτελῶ, κάμνω, καθιστῶ : Νίκ.Ἀλεξ.593 ἄγονον σπόρον.. τελίσκει, αὐτ.ἀπ.74,10 (πιθ. τελέσκων), Κλήμ.Ἀλ.11,16' κ. παθ.: Ἐπιγρ., Βέττ.Βάλ.241,1 ταῦτα δὲ πάντα τελίσκεται καὶ γίνεται μεθ' ἡδονῆς, αὐτ.346,10 εὐσύνοπτα τὰ θνητῶν τελίσκεται' 2) μτ. αἰτ. ὅρκον, ἐκτελῶ, τελειώνω ὅρκον : Ἐπιγρ. Κρήτης' 3) παθ. μυοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια : Ἐπιγρ. Κυρήνης τ- εἰς τὰ .. ἱερὰ μετὰ θυσιῶν' || κ. γεν. διδάσκομαι : ΠΔΔευτ.23,17(18) οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ.

τέλισμα-ατος (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ τέλεσμα βλ.λ.

τέλλη (ἡ) ἄ. τελλίνη βλ.λ. : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ 2,58,16.

τελλίην Ἡσ. «ὁ δεῖνα. Ταραντῖνοι».

τελλίνη (ἡ) κ.νεώτ., δωρ.-α εἶδος κογχυλίου ἐν τοῖς θαλάσσαις καὶ τοῖς ποταμοῖς, ἄ.ξιφύδριον: Ἐπίχ.78 τελλίναν κάναρίταν θᾶσαι δὴ καὶ λεπάς ὅσσα, Ἱππ.Δι.2,48, Σώπ.7 τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μέγας ἀκοὰς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔδη, Διοσκ.2,6' 2) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων ἐκ τῶν τελλινιδῶν, περιλαμβάνον κογχύλια μὲ λεπτὴν κόγχην.

τέλλις (ἡ) ἡ τελλίνη βλ.λ.): Ἐπίχ.43 κόγχος, ἂν τέλλιν καλέομες, ἔστι δ' ἄδιστον κρέας.

τελλουρικός-ή-όν νεώτ. ὁ παραγόμενος ἀπὸ τοῦ τελλουρίου βλ.λ.

τελλούριον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. αὐτοφυὲς ὀρυκτὸν περιέχον καὶ ὀλίγον σίδηρον καὶ χρυσόν.

τελλουριοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων τελλούριον βλ.λ.

τέλλω ποι., ἐν χρ. κ. π. Κρητ. πεζ., π. Ὁμ. μ. ἐν συνθ. μτ. τῶν προθ. ἀνά, ἐπί, περί, κ. π. Ἡρ., Ἀττ. κ. νεώτ. ἐντέλλω κ. ἐντέλλομαι, αἰολ. μέλλ. τέλσω, ἀόρ. ἔτειλα (Πίνδ.Ο 2,70) κ. αἰολ. ἔτελσα (ἐν χρ. μ. ἐν συνθ.), μέσ. ἀορ. ἐτειλάμην, παρακ. τέταλκα κ. παθ. τέταλμαι, παθ. ὑπερσυντ γ' ἐν. ἐτέταλτο, τελῶ, φέρω εἰς πέρας, εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἐκτελῶ, ἀποπεροτώνω : Πίνδ.Ο 2,70 ἔτειλαν Διὸς ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν (ἐξετέλεσαν τὴν ὁδόν),Ἐπιγρ. τέλλεμ (=τέλλειν) μὲν τὰ θῖνα καὶ τὰ ἀντρώπινα' 2) παθ. λαμβάνω σύστασιν : Πίνδ.Π 4,257 τόθι γὰρ γένος Εὐφάμου φυτευθὲν λοιπὸν αἰεὶ τέλλετο (διετέλει ὑπάρχον ἐν διαδοχικοῖς γενεαῖς), αὐτ.Ο (11(10) 6, αὐτ.1,76 ἐς χάριν τέλλεται (γίνεται πρὸς εὐχαρίστησιν), Αἰσχ.Ἀγ.1133 ἀπὸ θεσφάτων ἀγαθὰ φάτις .. τέλλεται' || ἐπὶ τοῦ οἴστρου : Ἀπολλ.Ρ 3,277' οἷόν τε νέαις ἐπὶ φορβάσιν οἶστρος τέλλεται (γίγνεται)' 3) ἀμτβ. ἀνατέλλω : Σοφ.Ἠλ.699 ἡλίου τέλλοντος' || κ. μέσ. ἐπὶ ἀστέρων : Ἄρατ 285' ὁμ. ἐπὶ τῆς ἠοῦς : Ἀπολλ.Ρ 1,1360 ἠοῦς τελλομένης' 4) ἀμτβ. κ. ἐπὶ τοῦ φυτοῦ Ἶρις, αὐξάνομαι : Νίκ.ἀπ.74,32.

τέλμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. συνηγμένον που καὶ στάσιμον ὕδωρ, λιμνάζον ὕδωρ, ἕλος, βοῦρκος, βάλτος, βαλτότοπος' Φώτ. «τόπος πηλώδης ὕδωρ ἔχων» : Ἀριστφ.Ὄρν.1593, Ξεν.Οἰκ.10,11 τὰ κοῖλα πάντα τέλματα γίγνεται, Πλάτ.Φαίδ.109B ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βατράχους, Θεόφρ.ΦΙ 1, 4,2 ὥστε τὰ μὲν ἐν τέλμασι τὰ δὲ ἐν λίμναις, Μέν.Ἐπιτρ.532' 2) κτ. πληθ. χώρα χθαμαλὴ ὑποκειμένη εἰς πλήμμυραν : Ἡρ.2,93 τὰ τέλματα παρὰ τὸν ποταμὸν πρῶτα ἄρχεται πίμπλασθαι, Θεόφρ.ἀπ.174, Γαλ.6,709' 3) ἡ ἰλὺς ἡ κατὰ τὴν ἄκραν τῆς ὄχθης ποταμοῦ : ΑΙλ.ΨΙ 12,46' 4) ὁ

εἰς τὰ τείχη τιθέμενος πηλός, ἡ λάσπη : Ἡρ.1,179 **μετὰ δὲ τέλματι χρεόμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ**· **5)** μτγν. ὁ μεταξὺ τῶν λίθων τειχώματος τόπος, ὃν ἐπλήρουν πηλῷ : Προκ.Κτισμ.2,1.

τελμᾰτιαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τέλμο βλ.λ. : Ἀριστλ.Μετ.353b,24 **ὕδατα τελματιαῖα,** αὐτ.ΖΙ 487a,27 **ζῷα τελματιαῖα** (ζῷα ἐν τέλμασι ζῶντα), αὐτ.626a,9· ‖ ὁ ἔχων ἢ σχηματίζων τέλμα : αὐτ.ΖΓ 741b,2 **ποταμοὶ τελματιαῖοι.**

τελματικός-ή-όν λεξ. δ.γρ. τοῦ τελματιαῖος.

τελματόβιος-ον μσν. ὁ ἐν τέλμασι βιῶν : Κ Μανασσ.Χρον.4326 **τελματόβιος χοῖρος.**

τελμᾰτῶ-όω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω εἰς τέλμα βλ.λ.· ‖ κ. παθ. γίνομαι τελματώδης : Στράβ.17,1,7 **ἐπὶ .. τοῖς χείλεσιν αἱ λίμναι τελματοῦνται διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων ἀναθυμίασιν,** Κ Μανασσ.Χρον.1587· **2)** νεώτ. μτφ. ἀκινητῶ, στοματῶ : **τελματοῦται τὸ ζήτημα.**

τελματώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἑλώδης, ὁ βαλτώδης : Ἀριστλ. ΖΙ 570a,8 **τελματώδης λίμνη,** Διόδ.Σ 1,30 **τελματῶδες πεδίον,** Γαλ. 6,702 **τελματώδη χωρία,** Γεωπ.2,10,1 **τελματώδης γῆ**· ‖ ἐπὶ ὕδατος, τὸ λιμνάζον, τὸ στάσιμον : Πλούτ.Μάρ.38· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ ὅμοιος πρὸς τέλμα : **τελματώδης κατάστασις**· **2)** **τὰ τελματώδεα** ὡς οὐσ. μέρη τοῦ σώματος πλήρη ὑγρῶν ἀκαθάρτων : Ἱππ.Ἀδ.4.

τελμίς-ῖνος (ὁ) τὸ τέλμα βλ.λ.4), ἡ λάσπη, ἰδ. ὁ πρὸς οἰκοδομὴν χρήσιμος πηλός· Ἡσ. «τελμίς· ἡ ἐν τοῖς τέλμασιν ὑφισταμένη ἰλύς» : Ἰσαῖ.π. ΕΜ 751,24, Προκ.Γοτθ.4,26.

τελοδρομῶ-έω ἐσφ.γρ. ἀντὶ τελεοδρομῶ βλ.λ.

τελολογία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἅ. τελεολογία, φιλοσοφικὴ θεωρία δεχομένη τὴν ὕπαρξιν τελικῶν αἰτίων, ἤτοι ἐνεργείας, ῥοπῆς κατὰ σκοπούς καὶ διὰ σκοπῶν ἐν τῇ φύσει, ὅθ. καὶ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ.

τελολογικός-ή-όν νεώτ. φιλοσ. ἅ. τελεολογικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελολογίαν βλ.λ.· **2)** εἰδ. **τελολογικὴ ἀπόδειξις** ἡ ἐκ τῆς τάξεως τοῦ κόσμου συνάγουσα τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ ὡς δημιουργοῦ τῆς τάξεως.

τέλομαι Ἐπιγρ. ἔσομαι, μέλλ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

τελοποιός-όν σχόλ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ τελειοποιός βλ.λ. : Σχόλ.Παρισ.Ἀπολλ.4,1027.

τέλος-ους (τὸ) (τέλλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκπλήρωσις, ἡ συμπλήρωσις παντὸς πράγματος, τὸ τέρμα, τὸ πέρας : Ἰλ.Β 122 **τέλος δ' οὔπω τι πέφανται,** αὐτ.Γ 291, αὐτ.Π 630, αὐτ.Τ 107 **οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις** (δὲν θὰ ἐκπληρώσῃς τὸν λόγον σου), αὐτ.Υ 101, Ὀδ.Ι 5, αὐτ.Ρ 496 **εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο** (αἱ προσευχαὶ ἐκπληροῦνται, ἐκτελοῦνται), Ἡσίοδ.Ἔργ.669 **τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε,** Σιμων. Ἀμ.1,1 **τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει .. πάντων ὅσ' ἐστί,** Πίνδ.Ο 13,105, αὐτ.Ν 3,70, αὐτ.Ο 2,117, Ἡρ 1,155, αὐτ.9,22 **τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης** (ἀποτέλεσμα), Αἰσχ.Χο.874 **μάχης .. κεκύρωται τέλος,** αὐτ.Ἱκ.475, αὐτ.525 **τελέων τελειότατον κράτος, Ὄλβιε Ζεῦ,** αὐτ.Ἑπτ.162, Σοφ.ΟΚ 1400, αὐτ.1468 **τί μὰν ἀφήσει τέλος;,** αὐτ.423, αὐτ.Ἠλ.735, Εὐρ. Ὀρ.1545 **τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖς, .. ὅπᾳ θέλει** (τὸ ἀποτέλεσμα κρατεῖ εἰς τὴν ἐξουσίαν του), αὐτ.Ἑλ.837, Ξεν.ΚΠ 3,2,29 **ἣν θεὸς ἀγαθὸν τέλος διδῷ αὐτῷ,** Ἰσοκρ.5,71 **μὴ πρότερόν τι πάθῃς, πρὶν τέλος ἐπιθεῖναι τοῖς πραττομένοις;,** αὐτ 6,77, Δημ 274, Ἀριστλ.ΖΜ 672a,4 **τέλος εὐπεφίας αἱματικῆς πιμελὴ καὶ στέαρ,** (ἐν συγκρ. ἐνν. τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ γέννημα), Ἀπολλ.Ρ 3,172 **τοῦ δ' ὔμμι τέλος κρηῆναι ἔοικεν,** αὐτ.4,1282, Πολύβ. 4,11,9 **ἀκόλουθον τὸ τέλος ἐξέβη τοῦ κινδύνου ταῖς ἐπιβολαῖς,** Ἐπιγρ. **καθήκει νῦν** (τὰν γνώμαν) **ἐπὶ τέλος ἀχθῆμεν**· ‖ κ. ἐν συνεκφ. μτ. ρ., μτ. προθ ἢ ἄνευ, οἷον **τέλος ἔχω** εἰμὶ τελειωμένος, ἕτοιμος, **τέλος λαμβάνω** συμπληροῦμαι, τελειώνομαι, Ἰλ.Ι 56 **οὐ τέλος ἵκεο μύθων** (δὲν συνεπλήρωσας τοὺς λόγους, δὲν τὰ εἶπες ὅλα), Πλάτ. Πολ.501Ε **οὐδὲ ἡ πολιτεία, .. ἔργῳ τέλος λήψεται,** αὐτ.Πολ.532Β **ἐπ' αὐτῷ γίγνεται τῷ τοῦ νοητοῦ τέλει,** αὐτ.Πολ 613D, αὐτ.Νόμ.772C, Πάπ. **μέχρι τοῦ τὸ προκείμενον ἐπὶ τέλους ἀχθῆναι**· ‖ κ. γεν. παῦσις, λῆξις : Σοφ ΟΚ 1621 **ὡς δὲ πρὸς τέλος γόων ἀφίκοντο,** Εὐρ 1783, αὐτ.Ἑλ 534 **ὅταν πημάτων λάβῃ τέλος,** Ἀριστλ.Μεταφ.1074a,30 **ἐπειδὴ οὐχ οἷόν τε εἰς ἄπειρον, τέλος ἔσται πάσης φορᾶς,** Ἑλλην.Ὀξ 10,3 **ἡ μὲν οὖν ἐπανάστασις .. τοῦτο τὸ τέλος ἔσχεν**· κ. ἐπὶ λέξεως · Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.12 25· ‖ μτ. γενικ. **βίου** ἢ κ. ἄνευ αὐτῆς, τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος : Ἡρ. 1,31, Σοφ.ΟΚ 1530, αὐτ.1720, Ξεν.ΚΠ 8,7,6 **ἐμοὶ μὲν τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν,** Θεί.Λειτουργ. Εὐχὴ Διακόνου **Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀνώδυνα,** Πλάτ.Νόμ 717Ε **τῶν ἤδη τέλος ἐχόντων** (τῶν νεκρῶν), αὐτ.801Ε, Ἐρωτόκρ.4,642 **τὸ τέλος μου ἔχει νὰ γενῇ στὴν φυλακὴν ἐτούτη**· ‖ μτ.γενικ. **θανάτου** ἡ δύναμις ἡ τὸν θάνατον ἐπιφέρουσα : Ἰλ.Γ 309, αὐτ.Ε 553 **τέλος θανάτοιο κάλυψεν,** αὐτ.Ι 411, αὐτ.Ι 416, Ὀδ.Ε 326 **ἐν μέσσῃ δὴ καθῖζε τέλος θανάτου ἀλεείνων,** αὐτ.Ω 124, Ἡσίοδ.Ἔρ.165 **ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε,** Αἰσχ.Ἑπτ 906, Μίμν.2,6 **κῆρες δὲ παρεστήκασι .., ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου, ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο**· ‖ κ μτ. γενικ. **νόστου,** ἡ ἐπίτευξις, τὸ κατόρθωμα τῆς ἐπανόδου, ὁ νόστος : Ὀδ.Χ 323 **τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι**· ‖ κ. μτ. γενικ. **γάμου,** ἡ περάτωσις τοῦ γάμου, ὁ γάμος: Ὀδ.Υ 74· ‖ κ. μτ. γενικ. **μοίρας,** **χαρίτων** κτλ. : Πίνδ.Ο 2,32, αὐτ 11,7 **ἀμφοτέραν τοι χαρίτων σὺν θεοῖς ζεύξω τέλος,** Ἡρ.2,139 **τέλος δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Αἰθίοπος ὧδε ἔλεγον γενέσθαι,** Θεόκρ.1,93· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἐπιρρ. χρ συνήθ. ἐν ἀρχῇ τῆς προτ., τελευταῖον : Θέογν.1294 **τέλος δ' ἔγνω καὶ μάλ' ἀναινομένη,** Ἡρ.1,76 **τέλος οὐδέτεροι νικήσαντες διέστησαν,** αὐτ 5,92, αὐτ.6,137, Σοφ. Ἀντ 233, Θουκ.2,100 **ὥστε τέλος ἡσυχίαν ἦγον,** αὐτ.5,46, Ξεν.5,4,30, Πλάτ.Νόμ.740Ε, - **τέλος ἐφύγαμε - τὸν κατήγγειλε**· ‖ κ. ἐμπροθ. **εἰς τέλος** : Ἡσίοδ.Ἔργ 216 **ἐς τέλος ἐξελθοῦσα,** Σόλ. 13,28 **πάντως ἐς τέλος ἐξεφάνη,** Ἡρ 9,37, Σοφ. Φιλ.409, Εὐρ.ΙΑ 161 **θνητῶν δ' εἰς τέλος ὄλβιος οὐδείς**· ‖ κ.ἐμπροθ μτ. τῆς προθ. ἐπὶ κ. αἰτ., ἀντίθ. ἐν ἀρχῇ : Γαλ.19,18· ‖ νεώτ. ἐν φρ. **ἐπὶ τέλους** (ὡς ἐκδήλωσις ἀδημονίας ἢ ἀγανακτήσεως εἴτε καὶ ἱκανοποιήσεως διά τι γενόμενον μετὰ πολλὴν καθυστέρησιν) : **τὸν ἔπεισα ἐπὶ τέλους**· ‖ ὁμ.νεώτ φρς **τέλος πάντων, ἐν τέλει** (εἰς τὸ τέλος, διὰ νὰ τελειώνωμεν) ‖ ὁμ. φρ. **ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους** (καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν τινος, καθ' ὅλα τὰ μέρη, παντοῦ)· ‖ κ. ἄνευ προθ. κτ. δοτ : Σοφ ΟΤ 198 **τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ** (κτ. ἅ. τελέως, ἀτεχνῶς)· ‖ κ. μσν. ἐν ἐπιρρ. χρ μτ. τῆς προθ **εἰς** κ. αἰτ., ὅλως δι' ὅλου, ἐξ ὁλοκλήρου · Ἡρ.3,40 **ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος,** Πολύβ 1,20,7 **ὁρῶντες τὴν Λιβύην εἰς τέλος ἀβλαβῆ διαμένουσαν,** Πρόδρ.7,263 **ἀποψυχείσης τῆς θαλάσσης εἰς τέλος**· ‖ κ. μτ. τῆς προθ **διὰ** κ. γενικ., διὰ παντός, ἀείποτε · Αἰσχ Πρ.273 **ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν,** Σοφ Αἴ.685, Εὐρ Ἱκ 270, Πλάτ.Φίλ 36Ε **θαῦμα γὰρ ἐμέ γ' ἔχει διὰ τέλους ἀεὶ περὶ τὰ αὐτά,** Ἰσοκρ 5,24 **ἕως ἂν διὰ τέλους ἀκούσῃς ἁπάντων τῶν λεγομένων,** αὐτ 8,17, αὐτ.19,4, Τιμοκλ.8,5, Ἡγήσιππ.Κωμ.2,3, Πάπ **τοῦ ἀφεθῆναί σε διὰ τέλους**· **2)** ὁ κύριος σκοπός, ἡ κυρία ὑπόθεσις, ἡ οὐσία τοῦ πράγματος : Ἰλ.Π 83

ῶς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω· 3) φιλοσ. τὸ ὕφιστον σημεῖον, τὸ ἄκρον ἄωτον, τὸ ἰδανικόν : Πλάτ.Συμπ.210E, αὐτ.211B σχεδὸν ἂν ἅπτοιτο τοῦ τέλους, αὐτ.Κλείτ.410E πρὸς τέλος ἀρετῆς ἐλθόντα· || ἐπὶ ἐνεργειῶν ἢ πράξεων, ὁ τελικὸς σκοπός : αὐτ.Γοργ.499E τέλος εἶναι ἁπασῶν τῶν πράξεων τὸ ἀγαθόν, Ἀριστλ.ΗΝικ.1094a,18· || συνήθ.π.Ἀριστλ., τὸ οὗ ἕνεκα, τὸ τελικὸν αἴτιον : Ἀριστλ.Μεταφ.994b,9, αὐτ.996a,26· || τὸ κύριον καὶ πρώτιστον ἀγαθόν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1097a,27, Ζήν.1,45· || νεώτ. φιλοσ. θεμελιώδης ἔννοια ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἐγώ, ὅπερ βούλεται καὶ πράττει συνειδητῶς καὶ κατὰ σκοπούς, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου μεταφέρεται ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου· 4) ἡ τελειότης, ἡ τελεία ἡλικία : Σιμων.123 ἥβης πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν, Εὐρ.Μήδ.920 ἴδοιμι δ᾽ ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος μολόντας, Πλάτ.Μενξ.249A εἰς ἀνδρὸς τέλος (εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν), αὐτ.Ἐπιν.992D· 5) ἡ τελικὴ ἀπόφασις : Αἰσχ.Εὐμ.243, αὐτ.434 ἦ κἀπ᾽ ἐμοὶ τρέποιτ᾽ ἂν αἰτίας τέλος (τῆς κατηγορίας)· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ἀγ.934· 6) εἰδ. ἐν τοῖς ἀγῶσι, γέρας, βραβεῖον : Πίνδ.Ο 10(11),67 ἔφερε πυγμᾶς τέλος, αὐτ.11,27 οὐ γὰρ ἦν πενταέθλιον ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστῳ ἔργματι κεῖτο τέλος, αὐτ.Ρ 9,118· || κ. μτφ. : αὐτ.Ν 7,57 οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἔμπεδον ὤρεξε· 7) ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία : Εὐρ.Ἑλ.887 τέλος δ᾽ ἐφ᾽ ἡμῖν, Θουκ.4,118 οἱ δὲ ἰόντες τέλος ἔχοντες (πλήρη δύναμιν, ἐξουσίαν)· || ἡ ὑφίστη θέσις ἐν τῷ πολιτικῷ βίῳ, ὁ κολοφὼν τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τιμῆς, ἡ ἀρχή, ἡ ἐξουσία : Πίνδ.Ν 11,9 τέλος δωδεκάμηνον περάσαις (κῶδ.)· || π. Ἀττ. ἡ κυβέρνησις : Αἰσχ.Ἑπτ.1030 τοιαῦτ᾽ ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει· || ὁμ. κ. νεώτ. οἱ ἐν τέλει ἢ οἱ τὰ τέλη ἔχοντες οἱ ὄντες ἐν τῇ ἀρχῇ, οἱ ἄρχοντες : Ἡρ.3,18 οἱ ἐν τέλει ἐόντες, Σοφ.Αἶ.1352 κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει, αὐτ.Ἀντ.67 οἱ ἐν τέλει βεβῶτες, αὐτ.Φιλ.385, Θουκ.1,10, αὐτ.3,36 παρεσκεύασαν τοὺς ἐν τέλει ὥστε αὖθις γνώμας προθεῖναι· || μ. μτχ. ἀρσ. κ. ρ. πληθ. τὰ τέλη οἱ ἄρχοντες : Θουκ.1,58, αὐτ.4,15 ἔδοξεν αὐτοῖς ὡς ἐπὶ ξυμφορᾷ μεγάλῃ τὰ τέλη καταβάντας ἐς τὸ στρατόπεδον βουλεύειν, Ξεν.Ἀν.2,6,4 ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν Σπάρτῃ τελῶν ὡς ἀπειθῶν· || νεώτ. οἱ ἐν τέλει οἱ ἀνώτατοι λειτουργοὶ τῆς ἐξουσίας, οἱ ἐπίσημοι· 8) μτγν. ἡ διαταγὴ τοῦ ἄρχοντος, τὸ διάταγμα : Πλούτ.Θεμ.12 τέλος ἐξέφερε· 9) ὑπούργημα, ἔργον : Αἰσχ.Εὐμ.743 ὅσοις τοῦτ᾽ ἐπέσταλται τέλος, αὐτ.Ἀγ.1202, αὐτ.Χο.760, Δημ.462 ἔξω τοῦ τέλους εἰσὶ τούτου (τῆς τριηραρχίας)· κ. κτ. πληθ. : τὰ καθήκοντα : Εὐρ.Ἰκ.1137 ποῦ λοχευμάτων χάρις τροφαί τε ματρὸς ἄυπνά τ᾽ ὀμμάτων τέλη· 10) κτ.πληθ.προσφοραί, ἱεραὶ τελεταὶ ὀφειλόμεναι τοῖς θεοῖς : Αἰσχ.Πέρσ.204 δαίμοσιν θῦσαι θέλουσα πελανόν, ὧν τέλη τάδε, Σοφ.Τρ.238, Εὐρ.Μήδ.1382, αὐτ.ἀπ.327,6 θεοῖσι μικρὰ θύοντες τέλη· || τὰ λαφυραγωγηθέντα ὅπλα, τὰ ἀνατιθέμενα ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὸν ναόν : Σοφ.Ἀντ.143 ἔλιπον Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη· 11) τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια, θεωρούμενα ὡς τὸ συμπλήρωμα τοῦ βίου (ἀντιθ. ὑπὸ τῶν Ρωμαίων θεωρούντων ταῦτα ὡς τὴν ἔναρξιν νέου βίου), Σοφ.ΟΚ 1050 οὗ πότνιαι σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη θνατοῖσιν, Εὐρ.Ἱππ.25, Πλάτ.Πολ.560E τελουμένου ψυχὴν μεγάλοισι τέλεσι· || σπαν. κτ. ἑν. : Αἰσχ.ἀπ.387 ἐρῶ . . τοῦδε μυστικοῦ τέλους· 12) θρησκευτικὴ ἑορτή, ἰδία ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ἡ διὰ τοῦ γάμου εἴσοδος εἰς συζυγικὸν βίον, ὁ γάμος· Πολυδ.3,38 «τέλος ὁ γάμος ἐκαλεῖτο» : Αἰσχ.Εὐμ.835 γαμηλίου τέλους ἔχουσ᾽ ἐς ἀεὶ τόνδ᾽ ἐπαινέσεις λόγον, Σοφ.Ἀντ.1241, Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.982· πρβλ. Ὀδ.Υ 74· 13) πλῆθος πολεμιστῶν, πιθ. ὡρισμένου ἀριθμοῦ, τάγμα, ἄγημα : Ἰλ.Κ 56 ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, αὐτ 470, αὐτ.Λ 730 δόρπον ἔπειθ᾽ ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν (κατὰ τάξεις, σώματα), Ἡρ 1,103 πρῶτός τε ἐλόχισε κατὰ τέλεα τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, αὐτ.7,87, Εὐρ.Ρῆσ.311 πολλὰ πελταστῶν τέλη, Θουκ.2,22, αὐτ.6,42 κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι, Πολύβ.11,11,6 τὴν φάλαγγα κατὰ τέλη σπειρηδόν . . ἐπέστησε παρὰ τὴν τάφρον, Πολύαιν.2,1,17 τὰ μὲν πεζὰ τέλη προέταξεν· || εἰδ. ἐν τῷ ρωμαϊκῷ στρατῷ, ἡ λεγεών : Ἰώσ.ΑΙ 14,16,2, αὐτ.ΠΙ 1,17,9, Πλούτ.Ἀντ.18, αὐτ.56 ἐκέλευσεν ἑκκαίδεκα τέλη λαβόντα καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,87· || στρατιωτικὴ δύναμις ἐκ 2048 πεζῶν, ἡ μεραρχία : Ἀσκληπιόδ.10,5, Αἰλ.Τακτ.9,7, Ἀρρ.Τακτ.18,4· || ὁμ. στρατιωτικὴ δύναμις ἐκ 2048 ἱππέων, ταξιαρχία : Ἀσκληπιόδ.7,11, Αἰλ.Τακτ.20,2, Ἀρρ.Τακτ.18,4· || ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ δίρρυμα, σῶμα, τάγμα ἐξ ἁρμάτων : Αἰσχ.Πέρσ.47 δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη· || κ. ἐπὶ πλοίων, μοῖρα, στολίσκος : Θουκ.1,48 τρία τέλη ποιήσαντες τῶν νεῶν· 14) γεν.πλῆθος, οἷον πτηνῶν κτλ. : Ἡρ.2,64 ὀρνίθων τέλεα ὀχευόμενα ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν (δ. γρ. γένεα), Αἰσχ.ἀπ.151 τέλη ἀθανάτων· 15) κ. νεώτ. φόρος, δασμός : Ἀριστφ.Σφ 658 κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς, αὐτ.Ἀχ.896, Πλάτ.Νόμ.847B τέλος δὲ ἐν τῇ πόλει μηδένα μηδὲν τελεῖν, Αἰσχίν.1,114 καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡ βουλὴ πωλεῖ τὸ πορνικὸν τέλος, Δημ.745, Ἀριστλ.Ἀθ.7,4, Πάπ. τὸ ὡρισμένον τῆς αἰτήσεως τέλος· || νεώτ. τὰ ἐπιβεβλημένα καὶ εἰσπραττόμενα ὑπὸ τοῦ κράτους ἢ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων συνήθως εἰς ἀντάλλαγμα παρεχομένης ὑπηρεσίας, ἀντίθ. ὁ καθ᾽αὑτὸ φόρος : τέλη χαρτοσήμου, - κατεδικάσθη εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη, - ἐκπαιδευτικὰ τέλη· 16) κ. μσν. ἡ δαπάνη, ἔξοδα : Θουκ.4,60, αὐτ.6,16 ὃς ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ, Πλούτ.Φωκ.38 δημοσίοις τέλεσι, Ἐπιγρ. ἀναγραφάτω . . τέλεσι τοῖς Λεωνίδου· || σπαν. ἐν τῷ ἑν. : Εὐρ.ἀπ.639 μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ᾽ ἐκβαίη τέλος ;, Εὐστ.Ἰλ.Κ 56· 17) ἐν Ἀθήναις ἡ περιουσία τοῦ πολίτου, καθ᾽ ἣν ὡρίζοντο αὐτῷ καὶ αἱ εἰς τὴν πολιτείαν εἰσφοραί, ἡ ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξις : Νόμος π.Δημ.1076 κύριος ἔστω ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος· || κ. ἐν φρ. κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦμαι τιμωροῦμαι ἀναλόγως πρὸς τὴν περιουσίαν μου καὶ τὴν τάξιν μου : Ἰσαῖ.4,11· 18) Ἐπιγρ. κτηματικὴ διαίρεσις, διανομή : Ἐπιγρ. Κορωνείων τὸ τέλος, αὐτ. τὸ Λοκρικὸν τέλος.

τέλοσδε ἐπίρρ. ἐπ. πρὸς τέλος, μέχρι τοῦ τέλους, εἰς τὸ τέρμα : Ἰλ.Ι 411 διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε, αὐτ.Ν 602.

τελοτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ δυσκαμψία τῶν στυτικῶν ὀργάνων, ἰδ. πέους καὶ κλειτορίδος.

τελόφασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ τελευταία φάσις τῆς μιτώσεως, καθ᾽ ἣν σχηματίζονται οἱ νέοι πυρῆνες τοῦ μέλλοντος κυττάρου εἰς τὰ δύο πέρατα τοῦ μητρικοῦ κυττάρου.

τέλσας Ἡσ. «στροφάς, τέλη, πέρατα».

τέλσον (τὸ) κ. νεώτ. τέλος, τέρμα, ὅριον : Ἰλ.Ν 707 τεμεῖ δέ τε τέλσον ἀρούρης (Εὐστ. «τὸ τέλος ἢ τὸ κατ᾽ ἐπιφάνειαν πέρας»), αὐτ.Σ 544, αὐτ.Σ 547 νειοῖο . . τέλσον ἱκέσθαι· 2) νεώτ. ζωολ. ἡ τελευταία ἄρθρωσις τοῦ σώματος τῶν μαλακοστράκων.

τελχίν-ῖνος (ὁ) (συγγ. τοῦ θέλγω) μτγν. κ. σχόλ. κ. θελγίν (Ἡσ.) κ. θηλ. (Λιβάν.Λόγ.60,9), κ. τελχίς (Ἡρωδιαν.1,17), ἐπὶ προσ., ὁ βάσκανος, ὁ ἀπα-

τεών, ὁ κακοήθης, ὁ χαιρέκακος· Σουΐδ. «τελχῖνες· πονηροὶ δαίμονες, ἢ ἄνθρωποι φθονεροὶ καὶ βάσκανοι»: Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.353 **τελχίν τις δαίμων**· ‖ κ. θηλ. : Λιβάν.Λόγ.60,9 **τελχὶν δεξιά**· ‖ κ. ὡς ἐπίθ.σκωπτ. ἐπὶ γραμματικῶν : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ II,321 **τελχῖνες σῆτες βίβλων**· **2)** ὡς κύρ. ὄν. συνήθ. κτ. πληθ. υἱοὶ Θαλάττης καὶ Ποσειδῶνος, ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Κρήτης, Κύπρου καὶ Ρόδου, διασκορπισθέντες μετὰ ταῦτα περίφημοι μεταλλουργοὶ καὶ κατασκευασταὶ ἀγαλμάτων, ἀλλ' ἔχοντες κακὴν φήμην ὡς βάσκανοι καὶ γόητες καὶ φθονεροί : Καλλ.ἀπ.9,65P, Στράβ.10,3,19 **Τελχίνων ἐν Ῥόδῳ ἐννέα ὄντων**, αὐτ.14,2,7,Διόδ.Σ 5,55.

τελχίνια (τὰ) Ἐπιγρ. ἑορτὴ ἐν Δελφοῖς.

τελχίνιος-α-ον μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος **παρὰ** τοῖς Λινδίοις : Διόδ.5,55· ‖ ἐπίθ. τῆς Ἥρας **παρὰ** Καμειρεῦσι· ‖ ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς ἣν ἔκτισαν καὶ βωμὸν οἱ Τελχῖνες: Παυσ.9,19,1· ‖ ἐπίθ. τῶν Νυμφῶν παρ' Ἰαλυσίοις : Διόδ.Σ 5,55· **2)** Ἐπιγρ. κτ. πληθ. τὰ **τελχίνια** βλ.λ.

τελχίς-ῖνος (ὁ) μτγν. κ. ἡ **τελχίς** τελχὶν βλ.λ. : Ἀρκάδ.10, Χοιροβ.Θεο.2,2674· **2)** κτ. πληθ. αἱ **τελχῖνες**· Ἡρωδιαν.I,17 «**αἱ** ὑπὸ πληγῆς εἰς θάνατον καταφοραί».

τελχινώδης-ους-ες μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τελχῖνα βλ.λ., βάσκανος, κακός : Θεοφύλ.Βουλγ.3,573 **τὴν ἐμαυτοῦ θρηνῶν τύχην, καὶ τελχινώδη ταύτην ἀποκαλῶν**, Μιχ.Ἀκομ.I,232 **τελχινῶδες ἐμβλέπειν, ἐποφθαλμίζειν** (δίκην Τελχῖνος, φθονερῶς).

τελχιταίνει Σουΐδ., Φώτ. «ἀντερίζει, σκληροτραχηλεῖ»· πρβλ. τελχιτένοντες.

τελχιτένοντες Ἡσ. «σκληροτραχηλοῦντες».

τελῶ-έω (τέλος) κ.μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **τελείω** (Ὀδ.Ε 234), ἐπ. παρατ. **τέλεον** (Ἰλ.Ψ 768) κ. **ἐτέλειον** (Ἰλ.I 456) κ. Ἰων. **τέλεσκον** Καλλ.Ἄρτ.123) κ. **τελέεσκον** (Κόϊντ.8,213), μέλλ. **τελέσω** (Πίνδ.Ν 4,43, Ξεν.ΚΠ 8, 6,3), ἐπ. **τελέσσω** (Ἰλ.Ψ 559) κ. **τελέω** (Ἰλ.Θ 415, Ὀδ.Β 256) κ. ἀττ. **τελῶ** (Σοφ.Ἠλ.1435, Πλάτ.Πρωτ. 311Β), ἀόρ. **ἐτέλεσα** (Θουκ.4,78) κ. **ἐτέλεσσα** (Ἰλ.Μ 222, Ὀδ.Λ 246), παρακ. **τετέλεκα** (Πλάτ.Ἀπολ.20Α, Δημ.295), μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. **τελοῦμαι** (Αἰσχ.Πρ.929) κ. ἐν Ἰων. μτ. **τελεόμενος** (Ἡρ.I, 206) κ. **τελεύμενος** (Ἡρ.3,134), μέσ. ἀόρ. **ἐτελεσάμην**, (Δημ.990), κ. παρακ. **τετέλεσμαι** (Ἐπιγρ. Πριήνης), παθ. **τελοῦμαι**, ἐπ.παρατ. **ἐτελείετο** (Ἰλ. Α 5), παθ. μέλλ. **τελεσθήσομαι** (Θεόφρ.Χαρ.16,12) παθ.ἀόρ. **ἐτελέσθην** (Ὀδ.Δ 663) κ. αἰολ. **τελέσθην** (Σαπφ.I,4), παρακ. **τετέλεσμαι** (Ἰλ.Σ 74) κ. Ἰων. γ' πληθ. **τετέληνται** (Ἐπιγρ.) κ. ἐν μτχ. κρητ. **τετελημένος** (Ἐπιγρ.), ὑπερσυντ. **ἐτετελέσμην** κ. Ἰων. γ' ἑν. **τετέλεστο** (Ἰλ.Τ 242), συνήθ. π. Ὁμ. κ. ποι. κ. σπαν. πεζοῖς, φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ, κάμνω, τελειώνω : Ἰλ.Α 108 **ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπες ἔπος, οὔτ' ἐτέλεσσας**, αὐτ.Ψ 373, Ὀδ.Β 256 **τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην**, αὐτ.Β 272, αὐτ.Γ 262,αὐτ.Ν 212 **μ' ἔφαντο ἄξειν εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἐτέλεσσαν**, αὐτ.Ψ 250,Μίμν.11,Ἐπίχ.99 **κίνδυνον τελέσσαι**, Αἰσχ.Ἑπτ.782 **ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν μαινομένᾳ κραδίᾳ δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν**, Σοφ.Ἠλ.1399 Πλάτ.Νόμ.926Α **ὡς τὰ τοῦ νομοθετοῦντος εἰκότως ἐνίοτε οὐ δύνανται προστάγματα τελεῖν**· ‖ κ. ἐπὶ ἱερῶν τελετῶν : Εὐρ.Βάκχ.485 **τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;**, αὐτ.ΙΤ 464,Παυσ. 4,14,1 **Θεαῖς ταῖς μεγάλαις τελοῦντες τὰ ὄργια**, - **τελῶ ἑορτήν** - **πανήγυριν** - **γάμον**· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.775Α **ἄλλη περὶ ταῦτα ἱερουργία μελλόντων . . προσήκουσά ἐστι τελεῖσθαι**· ‖ ἐνίοτε μτ. ἐμπροθ. διορ. τόπου ἢ ἄνευ, διανύω, ἀποπερατῶ τὴν πρός τινα τόπον ὁδὸν ἢ πλοῦν : Ὀδ.Η 325,Θουκ.2,97 **ὁδῷ δὲ τὰ ξυντομώτατα ἐξ Ἀβδήρων ἐς Ἴστρον ἀνὴρ εὔζωνος ἑνδεκαταῖος τελεῖ**, αὐτ.4,78 **ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐς Φάρσαλον ἐτέλεσε**· ‖ κ. παθ. συνήθ. κτ. οὐδ. ἢ ἀρσ. μτχ. παρακ. ἐκτελοῦμαι, συντελοῦμαι : Ἰλ.Ξ 196, αὐτ.Υ 242 **αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον**, Ὀδ.Ε 90, Ὑμν.Ἀφρ.26, Ἡρ.I,206 **οὐ γὰρ ἂν εἰδείης, εἴ τοι ἐς καιρὸν ἔσται ταῦτα τελεύμενα**, Πλάτ.Πολ.389D **ἐάνπερ ἐπὶ λόγῳ ἔργα τελῆται**· ‖ κ. κτ. παράλειψιν τῆς λ. ἔργον : ΚΔ Ἰω.19,30 **ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται**· ‖ νεώτ. γεγονὸς **τετελεσμένον** συντετελεσμένον ἢ ἀνοποδράστως συντελεσθησόμενον)· ‖ **τὰ τελούμενα** ὡς οὐσ. τὰ συμβαίνοντα· ‖ κ. ἀμτβ. ἐκτελοῦμαι, λαμβάνω ἔκβασίν τινα : Αἰσχ.Χο.1021 **οὐ γὰρ οἶδ' ὅπῃ τελεῖ**, αὐτ.Περσ 225,Σοφ.Ἠλ.1417· **2)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἔπος, μῦθον, ὑπόσχεσιν, ἐέλδωρ κτλ., ἐκπληρῶ, πραγματοποιῶ τὸν λόγον, ὑπόσχεσιν, δέησιν, εὐχήν, ἐπιθυμίαν : Ἰλ.Α 82, αὐτ.Ξ 44 **μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ**, αὐτ.Ψ 20,Ὀδ.Δ 776 **ἀγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν μῦθον**, Ἡσίοδ.Α 36 **τέλεσεν δ' ἄρ' ἐέλδωρ**, Αἰσχ.Ἑπτ.627 **κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὸς ἀμετέρας τελεῖθ'**, αὐτ.724· σπαν. μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Μ 222 **οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν** (δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὰ τέκνα του)· ‖ κ. παθ. ἰδίᾳ κτ. οὐδ. ἢ ἀρσ. μτχ. παρακ. ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι : Ἰλ.Α 212 **τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται**, αὐτ.Α 388,αὐτ.Β 36 **ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον**, αὐτ.Β 330 **τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται**, Δημ.999 **εἰκοστῷ νῦν ἔτει δίκην τελέσαισθ' ὑμεῖς**, Πάπ. **δημόσιος χρηματισμὸς τετελεσμένος δι' ἐπιτηρητῶν ἀγορανομίας**· **3)** παρασκευάζω, παρέχω, δίνω : Ἰλ.Σ 8 **μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ**, Ὁμ.Β 34, Σοφ.Ψ 286, Πίνδ.Π 10,49, Αἰσχ.Ἑπτ.35 **εὖ τελεῖ θεός**, Σοφ.Ἀντ.3· **4)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὅρκια, δίδω κῦρος εἰς τὸν ὅρκον διὰ τῆς ἐκτελέσεως ὅλων τῶν τυπικῶν, ἐπιβεβαιῶ ὅρκον, ἀ. τελευτῶ ὅρκον : Ἰλ.Η 69 **ὅρκια Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν**· **5)** ἀναφ.πρὸς χρόνον, διανύω, συμπληρώνω, τελειώνω : Ὀδ.Ε 390 **ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς**, Σιμων.36, Σοφ.Ἀντ.1114 **μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους ἄριστον ᾖ σῴζοντα τὸν βίον τελεῖν**· ‖ γενικ. φθάνω εἰς τὸ τέλος, τελειώνω : Ἡσίοδ. Θ 799 **αὐτὰρ ἐπὴν νοῦσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτόν**· κ. παθ. : Ὀδ.Κ 470 **περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη**, Ἡσίοδ Θ 59,αὐτ.795 **κεῖται νήυτμος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν**, Ἀριστλ.Ζ1 581a,14 **ἐν τοῖς ἔτεσι τοῖς δὶς ἑπτὰ τετελεσμένοις**, αὐτ.Μεταφ.994a,26· ‖ παθ. ἐπὶ προσ., ἔρχομαι εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου, ἀποθνήσκω : Αἰσχ.Χο.875 **οἴμοι . . δεσπότου τελουμένου** (δ.γρ.) (φονευθέντος τοῦ κυρίου)· **6)** καταλήγω, τελειώνω : Λυρ. Ἀλ.Ἀδέσπ.21,2 **ἐξ ἀγαθοῦ γὰρ ἀρξάμενος τελέω τὸν λόγον εἰς ἀγαθόν**· **7)** ποιῶ τι τέλειον, τελειοποιῶ : Πίνδ.Ν 4,43 **ἀρετὰν . . πεπρωμέναν τελέσει**, αὐτ.I 6(5).46· κ. παθ. : Πίνδ.Ν 4,43, Αἰσχ. Ἀγ.751 **μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον τεκνοῦσθαι**· ‖ κ. ἐπὶ βρέφους, ποιῶ τέλειον : Εὐρ. Βάκχ.100 **ἀνίκα Μοῖραι τέλεσαν ταυρόκερων**· ‖ κ. μτ. ἐπιθ. : Μέν.Μον.41 **ἅπαντας ἡ παίδευσις τελεῖ** (καθιστᾷ ἡμέρους)· **8)** μσν. εἰμί, διατελῶ, τελέθω : Τζέτζ.Χιλ.2,83 **φύσει τελῶν μνησίκακος**, αὐτ.3,278 **βασιλεὺς πάντων τελῶν Ἑλλήνων**· **9)** ἀπονέμω, πληρώνω τὸ πρέπον, τὸν τεταγμένον φόρον : Ἰλ.I 156 **καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας**, αὐτ.298· ‖ προσφέρω, παρέχω δῶρον, δωροῦμαι : Ἰλ.I 598 **τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν πολλά τε καὶ χαρίεντα**, αὐτ.Φ 457,Ὀδ.Λ 352,Ἀριστφ.Βάτρ.173 **δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς**, Πλάτ.Λύσ.208Β **προσέτι αὐτοῦ τούτου ἀργύριον τελοῦσιν**, αὐτ.Πρωτ.311D· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Π 1,79 **παίδεσσιν ὕμνον Δεινομένευς**

τελέσαις· **10)** ἰδίᾳ πληρώνω φόρον, δασμόν, τέλος : Κρατῖν.Νεώτ.9,5, Πλάτ.᾽Αλκ.1,123Α ὃν τελοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι (φόρον), αὐτ.Νόμ.847Β, αὐτ.Νόμ.850Β μετοίκιον μηδὲ σμικρὸν τελοῦντι πλὴν τοῦ σωφρονεῖν, Δημ. 1068 τῶν ἐπικλήρων ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν, Αἰσχίν.3,91, ᾽Αριστλ.᾽Αθ.55,3, Πάπ. οἱ τελοῦντες τὰ καθήκοντα εἰς τὸ βασιλικόν· || εἰδ.ἀναφ. πρὸς σῖτον, καταβάλλω, πληρώνω τὸ ἀνάλογον μέρος, τὴν εἰσφοράν μου εἰς σῖτον : Ξεν.῾Ελλ.5,3,21 ὥστε αἱ Φλειάσιοι τὸν ἥμισυν ψηφισάμενοι σῖτον τελεῖν ἢ πρόσθεν· || κ. ἀπολ. πληρώνω φόρους: ῾Ηρ.2,109 ὅκως τοῦ λοιποῦ κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι· || παθ. ἐπὶ χρημάτων, πληρώνομαι, καταβάλλομαι : ῾Ηρ.9,93 τούτων δὲ τελεομένων αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην· || ὁμ. παθ. ἐπὶ προσ. ὑπόκειμαι εἰς πληρωμὴν φόρου, φορολογοῦμαι : Δημ.1461 χώραν ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐτοὶ τετελεσμένοι· **11)** δαπανῶ, ἐξοδιάζω : ῾Ηρ.3,137 τελέσας χρήματα μεγάλα Δημοκήδης, Ξεν.ΚΠ 8,1,13 προνοῶν ὅτι πολλὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη ἔσοιτο εἰς μεγάλην ἀρχήν, Πλάτ.᾽Απολ.20Α· || κ. παθ. δαπανῶμαι, ἐξοδεύομαι : ῾Ηρ.2,125 ἑξακόσια καὶ χίλια τάλαντα..τετελεσμένα, αὐτ.7,187, Πλάτ.Νόμ.955Ε χωρὶς τῶν εἰς τὰ ξυσσίτια τελουμένων· || καταναλίσκω, δαπανῶ διὰ τροφήν, τρώγω, τὸ παθ.: ῾Ιππ. παθ.47 (σιτία) μέτρια τελεύμενα· **12)** μτ.αἰτ. καὶ τῆς προθ. εἰς, ἀνήκω εἴς τινα τάξιν, ὑπολογίζομαι, συγκαταριθμοῦμαι : ῾Ηρ.2,51, αὐτ.6,108 ἐὰν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν, Σοφ.ΟΤ 222 ὕστερος γὰρ αὐτὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ (ἀνήκω εἰς τοὺς ἀστούς), Εὐρ. Βάκχ.822, Πλάτ.Νόμ.923Ε πρὶν εἰς ἄνδρας δυνατὸς εἶναι τελεῖν (πρὶν . . φθάσῃ εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν· || ὁμ. ἐν φρ. : ῾Ηρ.3,34 κοῖός τις δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα τελέσας Κῦρον (νὰ τὸν παραβάλῃ πρὸς τὸν πατέρα του τὸν Κῦρον)· **13)** μυῶ, εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια : Πλάτ.Εὐθ.277Ρ ὃν ἂν μέλλωσι τελεῖν, Δημ.313 τῇ μητρὶ τελούσῃ τὰς βίβλους ἀναγιγνώσκειν, αὐτ.403· || κ. παθ. μυοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια : ῾Ηρ.4,79 Διονύσῳ Βακχείῳ τελεσθῆναι (νὰ μυηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Διονύσου), ῾Ιππ.Νόμ.5 βεβήλοισι δὲ οὐ θέμις πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀργίοισιν ἐπιστήμης, ᾽Αριστφ.Νεφ.258 οὔκ, ἀλλὰ πάντα τοὺς τελουμένους ἡμεῖς ποιοῦμεν, Ξεν.Συμπ.1,10, Πλάτ.Φαίδ.69C ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει, Δημ.315 ἐτέλεις, ἐγὼ δὲ ἐτελούμην· κ. μτ. αἰτ. : ᾽Αριστφ.Βάτρ.357 μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ᾽ ἐτελέσθη, Πλάτ.Φαῖδρ.249C τελέους τελετὰς τελούμενος· πρβλ. αὐτ.Πολ.560Ε· || κ. μτφ. : Ξεν.Οἰκ. 21,12 τετελεσμένος σωφροσύνῃ (ὀπαδὸς τῆς σωφροσύνης)· **14)** παθ. ἐξορκίζομαι, μαγεύομαι : Εὐστ. Διον. Περ. 620 Παλλάδιον τετελεσμένον· **15)** μτφ. ἀναγορεύω εἴς τι ἀξίωμα· || κ. παθ. ἀναγορεύομαι, διορίζομαι ἐπισήμως, μετὰ τελετῆς : Δημ.171 στρατηγὸς τελεσθῆναι ἕκαστος σπουδάζων· **16)** ῥηματ. π. τελετή, τελεστής, τέλεσμα, τελεστήριον, τελεσμός, τέλεσις.

τελωνάρχης (ὁ) πάπ. ὁ ἀνώτατος τῶν τελωνῶν.

τελωνεία (ἡ) ᾽Επιγρ. ἄ. τελωνία βλ.λ.

τελωνειακός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τελωνεῖον, ὁ τοῦ τελωνείου : τελωνειακὸν δασμολόγιον (ὁ διὰ νόμου κεκυρωμένος πίναξ, ὁ διαλαμβάνων κατὰ κατηγορίας καὶ κλάσεις κατατεταγμένα τὰ ἐμπορεύματα καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους δασμοὺς κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγήν των), - τελωνειακοὶ συμβάσεις, - τελωνειακὴ ἀστυνομία (ἀστυνομ. σῶμα, ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν), - τελωνειακοὶ ὑπάλληλοι.

τελωνεῖο(ν) (τὸ) λεξ., νεώτ. κ. δημ. κ. τελώνιον βλ.λ.)· Σουΐδ. «τελωνεῖον προπερισπωμένως, ἐν ᾧ καθέζεται ὁ τελώνης. τελώνιον προπαροξυτόνως διὰ τοῦ ι γραπτέον»· **2)** νεώτ. κ. δημ. τόπος, ἵδρυμα, ὅπου εἰσπράττεται ὁ δασμὸς τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων· **3)** νεώτ. κ. δημ. δημοσία ὑπηρεσία ἐπιβλέπουσα καὶ ἐπιμελουμένη τὴν εἴσπραξιν τῶν εἰσαγωγικῶν καὶ ἐξαγωγικῶν δασμῶν.

τελώνης (ὁ) (τέλος, ὠνοῦμαι) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τὸ τέλος ὠνούμενος, ὁ ἐκμισθούμενος, ὁ ἀγοράζων τὰ εἰς τὸ δημόσιον τέλη καὶ εἰσπράττων αὐτὰ ἀπὸ τῶν ὀφειλετῶν, ὁ ἐνοικιαστὴς δημοσίων φόρων· Σουΐδ. «τελώνης, ὁ τῶν τελῶν ἐταστής. διεβέβλητο παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ τοῦ τελώνου ὄνομα καὶ τοῦ Κλέωνος ὄντος τελώνου καὶ ὑπὲρ τὸ τέλος τελωνοῦντος ὥς φησιν ᾽Αριστοφάνης» : ᾽Αριστφ.῾Ιππ.248 παῖε . . καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς, Αἰσχίν.1,119 μαρτυρίαν τελώνου τοῦ παρὰ Τιμάρχου τοῦτο ἐκλέξαντος τὸ τέλος, ῾Ηρώνδ.6,64, ᾽Αριστοκλ.Φιλ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.15,2· || μτγν. κ. ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ ᾽Ωρωποῦ, ὡς ὀνειδιστικὴ ἐπίκλησις : Ξένων! πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἅρπαγες· || κ. ἐπὶ περιφρονήσεως : Πολύβ.12,13,9 ἐπὶ ταύτοις σεμνύνεσθαι, ἐφ᾽ οἷς ἂν καὶ τελώνης σεμνυνθείη βάναυσος· **2)** μτφ. εἰδ. ἐν τῇ ΚΔ ὁ ἐκβιαστής, ὁ ἄδικος, ὁ ἅρπαξ : ΚΔ Ματθ.5,46 οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;, ᾽Ασπάσ. ΗΝικ.102,21 πορνοβοσκοὶ καὶ τελῶναι· || Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἡ πρὸ τῆς Τυροφάγου τρίτη, ἀφ᾽ ἧς ἀρχίζει τὸ Τριῴδιον, Κυριακὴ καθ᾽ ἣν ἀναγινώσκεται ἡ φερώνυμος παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου)· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἀνώτερος δημόσιος ὑπάλληλος ἐπιμελούμενος τῆς εἰσπράξεως τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων, ὁ προϊστάμενος τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν.

τελωνητής (ὁ) (τελωνῶ) μτγν. ὁ τελώνης βλ.λ., ὁ ἐνοικιαστὴς δημοσίων φόρων : Μαν.4,329.

τελωνία (ἡ) κ. τελωνεία (᾽Επιγρ.) ἡ ἐκμίσθωσις, ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων προσόδων, κτ. ἄ. τὸ ἔργον, τὸ ἀξίωμα τοῦ τελώνου : Δημ.568 πότερον τελωνίαν καὶ πεντηκοστὴν καὶ λιποταξίαν . . καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἁρμόττει καλεῖν, Βέττ.Βάλ. 2,11 τελωνίας καὶ βιαίους πράξεις ἀποτελεῖ (δ.ἀνάγν. τελώνας).

τελωνιακός-ή-όν νεώτ. ἄ. τελωνειακὸς βλ.λ.

τελωνιάς-άδος (ἡ) μτγν. ἡ τελωνική, ἡ ἀποτελουμένη ἐκ τελῶν, φόρων, ἰδίᾳ μτ. τοῦ μᾶζα, ἡ καλὴ τροφή, πλουσία ζωὴ τῶν τελωνῶν : Φουλ.ΑΠ 6,295 μάζας ἀνίκ᾽ ἔκυρσε τελωνιάδος φιλολίχνου.

τελωνίζω νεώτ. κ. δημ. ἐπιβάλλω τὴν πληρωμὴν τελωνειακοῦ τέλους εἰς τὰ εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα· **2)** καταβάλλω τὰ τελωνειακὰ τέλη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐμπορευμάτων, ἐκτελωνίζω· **3)** ῥηματ.π. τελωνισμός.

τελωνικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελωνίαν : Δημ.732 κύκλῳ φεύγων τοὺς νόμους τοὺς τελωνικούς, Πλούτ.᾽Ηθ.201Β τελωνικαὶ πρόσοδοι· || τὸ οὐδ. τελωνικά ὡς οὐσ. τὰ τέλη, οἱ φόροι : Πλάτ.Νόμ.842D.

τελώνιο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τελωνεῖον βλ.λ.)|, τόπος ἔνθα πληρώνονται τὰ τέλη· Σουΐδ. «τελωνεῖον προπερισπωμένως, ἐν ᾧ ἐκαθέζετο ὁ τελώνης. τελώνιον προπαροξυτόνως διὰ τοῦ ι γραπτέον» : Ποσείδ.13 τὸν παῖδ᾽ ἄνω σπεύδοντα πρὸς τὸ τελώνιον, ΚΔ Ματθ.9,9 εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, αὐτ.Μᾶρκ. 2,14, ᾽Επιγρ. τὸ τελώνιον τῆς ἰχθυϊκῆς· **2)** τὸ ἐν

τελωνείῳ πληρωνόμενον **τέλος**, ὁ τελωνειακὸς δασμός : Στράβ.16,1,27, αὐτ.17,1,16, Ἁρποκρ. ἐν λ. **δεκατευτάς**· **3**) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ λαογραφίᾳ, δαιμονικὸν ὂν ἱκανὸν νὰ μεταμορφῶται, οὐχὶ δὲ πάντοτε ἐπιβλαβὲς διὰ τὸν ἄνθρωπον, δαιμόνιον, στοιχειό· Δουκάγγ., Γλωσσ. «τελώνια, τὰ τοῦ ἀέρος δαιμόνια» : Ἁμαρτωλ.Γ π.Θησ.Στεφ. **ἀναφερόμενοι εὑρίσκουσι τελώνια φυλάττοντα .. τὴν ἄνοδον**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,15, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 72,8 **σὰν τὸ τελώνιο τὸ παμπόνηρο τοῦ μύθου**· **4**) νεώτ. ναυτ. κτ. πληθ. τὰ φῶτα τῶν Διοσκούρων, τὸ φωσφορῶδες πῦρ, τὸ ἐν θυέλλῃ περὶ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν καὶ κεραιῶν ἐκφαινόμενον.

τελωνίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. πλοιάριον ἰδίᾳ ἱστιοφόρον ἢ βενζινοκίνητον, ἐπιφορτισμένον τὴν καταδίωξιν λαθρεμπορίου· πρβλ. ἀτμοτελωνίς.

τελωνίσιμος-ον πάπ. κ. **νεώτ.** ὁ ὑποκείμενος εἰς τελωνειακὸν δασμόν.

τελωνισμός (ὁ) (τελωνίζω) **νεώτ.** ἡ κατάταξις ἰδίᾳ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων εἰς τὴν οἰκείαν κλάσιν τοῦ δασμολογίου καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν τελωνειακῶν τελῶν.

τελωνοσταθμάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τελωνειακοῦ σταθμοῦ.

τελωνοφυλακή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία ὑποκειμένη εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀρχὰς καὶ φέρουσα ἴδιον στολὴν καὶ ὁπλισμόν, σκοποῦσα δὲ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων καὶ τὴν πρόληψιν τῶν λαθρεμποριῶν.

τελωνοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ., δημ. **τελωνοφύλακας** κατώτερος τελωνειακὸς ὑπάλληλος, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ σώματος τῆς τελωνοφυλακῆς.

τελωνῶ-έω μτγν. κ. μσν., παρακ. **τετελώνηκα** (Φιλόδ.Ρητ.1,344S) κ. παθ. **τετελώνημαι** (πάπ.), μέσ. ἀόρ. **ἐτελωνησάμην** (πάπ.), εἰμὶ τελώνης βλ.λ.1), ἀγοράζω τοὺς δημοσίους **φόρους καὶ** εἰσπράττω αὐτούς : Πλούτ.Ἠθ.236B, Λουκ.Ψευδολ.30 **μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ καὶ λωποδυτεῖ καὶ τελωνεῖ**· ‖ κ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Ἀπολλδ.Κωμ.13,13 **κλέπτει, τελωνεῖ**· **2**) κ. μσν. μτ. αἰτ. φορολογῶ τινα μεγάλως : Στράβ.9,3,4 **τελωνεῖ τινα πικρῶς**· κ. παθ. : Πάπ. **τετελώνηται διὰ πύλης ἐξάγων**, αὐτ. **τελωνουμένους σκληρῶς**, Στουδ.Θεόδ.193A· ‖ κ. **μέσ.** : Πάπ. **ἐτελωνήσατο ἐξάγων δούλην**· **3**) παθ. ἀπαιτοῦμαι, πληρώνομαι ὡς φόρος : ΠΔ Μακκ. 1,13,39 **εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἰερουσαλήμ, μηκέτι τελωνείσθω**, Πάπ. **τὰ μὴ τετελωνημένα**· **4**) μτφ. διδάσκω ἐπὶ μισθῷ, ἐμπορεύομαι τὴν παιδείαν : Βασ.π.Θησ.Στεφ. **σοφιστῶν γένος, οἷς τέχνη τὸ τελωνεῖν τοὺς λόγους ἐστί**· πρβλ. καπηλεύω· **5**) ρηματ.π. τελωνητής.

τέλωρ Ἡσ. «τελώριον, μακρόν, μέγα».

τελώριος Ἡσ. «μέγας, πελώριος».

τεμαχηδόν ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τεμάχια, κομματιαστά.

τεμάχι ἐπίρρ. **λεξ.** κατὰ τεμάχια, κομματιαστά, τεμαχηδόν· Σουΐδ.

τεμαχίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ἐτεμάχισα** κ.παθ. **ἐτεμαχίσθην**, μτχ. παθ. παρακ. **τετεμαχισμένος**, κόπτω εἰς τεμάχια; ‖ εἰδ. ἀνοφ. πρὸς μεγάλους ἰχθῦς, διαμελίζω πρὸς ταριχείαν· κ.παθ. : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,19 **ξιφίας κητώδης.. τεμαχίζεται**, Γαλ.6,728· **2**) μτφ. διαιρῶ, διαχωρίζω : Πλούτ. Ἠθ.2,837E **τεμαχίζειν τὴν πραγματείαν**, Θεμίστ. Ἀν.Ὑστ.14,7 **τεμαχίζειν τὴν ἀπόδειξιν**, Πορφ. Χριστ.31 **τεμαχίζειν μεληδὸν τὸν νόμον**· κ. παθ. : Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.39 **οὐ δύνασαι Θέτιδος καὶ Γαλατείας ἐρᾶν· οὐ τεμαχίζεται πόθος**, Παῦλ.Αἰγ.7,11· **3**) ρηματ. τεμαχισμός, τεμαχιστός, τεμαχίτης.

τεμάχιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τέμαχος, μέρος πράγματος κοπέντος, θραυσθέντος ἢ διαιρεθέντος, ἀπόσπασμα, τμῆμα ὅλου τινός, κομμάτι : Ἱππ.Παθ.43 (δ.γρ.), Πλάτ.Συμπ.191E **ἅτε τεμάχια ὄντα τοῦ ἄρρενος**, Ἄμφις 35 **λαβρακίου τεμάχια**, Κρωβ.8, Κίννομ.1,5,7D **τεμάχια τῶν παραπετασμάτων**, Γρηγορ.Ν 1,3,7 **κατὰ τεμάχια καὶ μέρη πλεῖστα διαιρεθῆναι**, αὐτ.7,3,136 **τεμάχιον ἄρτου, - τεμάχιον κρέατος - οἰκοπέδου**· **2**) νεώτ. ἓν ἐκ πολλῶν πραγμ. ὁμοῦ λαμβανομένων, ἀπαρτιζόντων σύνολον· **3**) νεώτ. μουσ. μουσικὴ σύνθεσις, ἄρτιον μουσικὸν μέλος, αὐτοτελὴς μελῳδία, μουσικὸ κομμάτι.

τεμαχίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τεμαχίτης βλ.λ. : Μάχ.π.Ἀθήν.6,244C **τεμαχίσκοι τρεῖς .. κωβιοί** (δ.γρ. τεμαχιστοί).

τεμαχισμός (ὁ) (τεμαχίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεμαχίζω, ὁ διαμελισμός, τὸ κομμάτιασμα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.264, ΚΜονασσ.Χρον.180 **τεμαχισμὸς σφαγίου - ἄρτου.**

τεμαχιστός-ή-όν μτγν. ὁ τετμημένος, ἢ κεχαραγμένος εἰς τεμάχια πρὸς ταριχείαν : Μάχ.π.Ἀθήν. 6,244C **ἐν ᾗ τεμαχιστοὶ τρεῖς ἐνῆσαν κωβιοί** (δ. γρ. τεμαχίσκοι), Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.23,27.

τεμαχίτης (ὁ) (τεμαχίζω) **ἐπὶ** μεγάλων ἰχθύων, ὁ δυνάμενος νὰ τεμαχισθῇ, νὰ κοπῇ εἰς τεμάχια πρὸς ταριχείαν : Εὔβουλ.9 **ἐκ ζεόντων λοπαδίων .. τεμαχίτας**, Ἀλκίφρ.3,5, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.283.

τεμαχοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν ἰχθῦς τεμαχίτας βλ.λ., τεταριχευμένους, ὁ ταριχοπώλης : Ἀντιφ.128 **ἐλθὼν τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε.**

τέμαχος-ους (τὸ) (τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀποκεκομμένον μέρος, τεμάχιον ἰδίᾳ τεταριχευμένου ἰχθύος (ἐπὶ κρέατος συνήθως ἐλέγετο τόμος, Φρύν.13) : Ἱππ.Παθ.41, Ἀριστφ.Ἱππ.283 **ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας καὶ τέμαχος**, αὐτ.Πλ.894 **πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπτημένων**, αὐτ.Νεφ.339, Ξεν.Ἀν.5,4,28, Ἔφιππ.12 **θύννου τεμάχη**, Ἄλεξ. 186,8· ‖ μτγν. γεν. κ. ἐπὶ τεμαχίων κρέατος : Λουκ.Ὄνειρ.14 **ὅτε τὸ ἔτνος ἥψησα τοῖς Κρονίοις δύο τεμάχη τοῦ ἀλλᾶντος ἐμβαλών**, Φιλόστρ.Σοφ.1,21, αὐτ.2,6, Φρύν. ἐν ΑΒ 65 **χοίρων τεμάχη**· ‖ κ. ἐπὶ καρπῶν : Παῦλ.Αἰγ.7,11· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.π.Ἀθήν.8,347E **τὰς αὐτοῦ τραγῳδίας τεμάχη εἶναι ἔλεγε τῶν Ὁμήρου μεγάλων δείπνων**· **2**) νεώτ. γεωλ. τεμάχιον τῆς γηΐνης ἐπιφανείας, περιοριζόμενον **ἑκατέρωθεν ὑπὸ ρηγμάτων ἢ μεταπτώσεων.**

τεμενάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. χαιρετισμὸς τῶν Ἀνατολιτῶν διὰ βαθείας ὑποκλίσεως καὶ ἀνυψώσεως τῆς δεξιᾶς χειρὸς **ἐκ τῶν κάτω** πρὸς τὸ στῆθος, **τὸ στόμα καὶ τὸ μέτωπον**· **2**) κτ. ἐπέκτ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐκδήλωσις δουλικῆς ὑποταγῆς : **αὐτὸς τεμενάδες δὲν κάνει.**

τέμενες (τὸ) Ἐπιγρ. Ἀρκαδ. τ. ἀντὶ **τέμενος** βλ.λ.

τεμενίζω (τέμενος), ἀόρ. **ἐτεμένισα** (Πλάτ.Νόμ., 738C) κ. Ἐπιγρ. **τεμένισσα**, κ. παθ. ἀόρ. α' **ἐτεμενίσθην** (Δίων Κ 57,9), ποιῶ, ἀφιερῶ τέμενος, ἱερὸν ἄλσος, καθιερώνω : Πλάτ.Νόμ.738C **τεμένη τε τούτων ἑκάστοις ἐτεμένισαν**, Διον.Ἁλ.Ῥωμ. 3,70 **τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τεμενίσας**, Κλήμ.Ἀλ Προτρ.27 **ὅλαι πόλεις μουσεῖα τεμενίζουσιν αὐταῖς**· κ. ἀπολ. : Ἐπιγρ.π.Ἀριστλ.Θαυμ.843b,27 **Ἡρακλέης τεμένισσε . . Φερσεφαάσσῃ**· κ. παθ. : Δίων Κ 57,9· **2**) ρηματ.π. τεμένισμα.

τεμενικός-ή-όν κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸ τέμενος** βλ.λ., ὁ τεμένιος : Ἀναξανδρ. 12 (ἀμφ.γρ.)· ‖ **τὸ τεμενικὸν ὡς οὐσ.** ὄνομα ναοῦ **ἔχοντος ἱερὸν** ἄλσος : Στέφ.Βυζ. **ἐν λ.** Ἰσεῖον, ΕΜ 278,35· **2**) **ἐπὶ** εἰσοδήματος, ὁ προερχόμενος **ἐκ τῆς** μισθώσεως τῶν ἱερῶν κτημάτων : Δίδ.Ἀλ. π. Ἁρποκρ. **ἐν λ.** ἀπὸ μισθωμάτων **ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων**· **3**) τίτλος λόγου ἐκφωνηθέντος ὑπὸ τοῦ ρήτορος Ἰσαίου : Ἁρποκρ. **ἐν λ. ἄμιπποι ὁ τεμενικὸς λόγος.**

τεμένιος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τέμενος βλ.λ. : Σοφ.Τρ.754 **φυλλὰς τεμενία** (τὰ δένδρα καὶ τὰ φύλλα τοῦ ἱεροῦ ἄλσους), Ἐπιγρ. **τεμένιος οἶκος**· **2)** Ἐπιγρ. ἐπίθ. τῆς Ἑστίας.

τεμένισμα-ατος (τὸ) (τεμενίζω) μτγν. κ. μσν. ἡ περιοχὴ ναοῦ, τὸ ἱερὸν ἔδαφος τὸ ἀνῆκον εἰς ναόν : Δίων Κ 42,26 **τὰ τοῦ Σαράπιδος τεμενίσματα κατασκάφας**, αὐτ.57,9, Εὐστ.Πον.72,17.

τεμενίτης (ὁ), θηλ. **τεμινῖτις** βλ.λ., ὁ τεμένιος βλ.λ., ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Συρακούσαις : Θουκ.6,75 **οἱ Συρακούσιοι . . τὸν τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι**· ‖ Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Μυκόνῳ· ‖ Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Ἀμοργῷ.

τεμενῖτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τεμενίτης, ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἄκρα, ὕψωμα ἐφ' οὗ ἔκειτο ὁ ναὸς ἢ τὸ τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος : Θουκ.7,3 **ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν τεμενῖτιδα καλουμένην** (δ.γρ. Τεμενίτην).

τέμενος (τὸ) (τέμνω) κ. νεώτ., ἀρκαδ. τ. **τέμενες** (Ἐπιγρ.), αἰολ.γενικ. **τεμένηος** (Ἀλκ.152), ἀποτετμημένον καὶ ἀποκεχωρισμένον τεμάχιον γῆς, ὅπερ ἐδίδετό τινι ὡς ἰδιοκτησία : Ἰλ.Σ 550 **ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήϊον**· ‖ συνήθ. μέγα τεμάχιον γῆς, ὅπερ ἀποχωριζόμενον τῆς δημοσίας γῆς ἐδίδετο εἰς τὸν βασιλέα ὡς ἰδιοκτησία : Ἰλ.Ζ 194, αὐτ. Υ 184 **ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον, . . ὄφρα νέμηαι** (τῷ Αἰνείᾳ), Ὀδ.Ρ 297 **δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρίσσοντες**· κ. κτ. πληθ. : Ὀδ.Λ 185 **ἀλλὰ ἕκηλος Τηλέμαχος τεμένεα νέμεται**, Ἀριστλ.Ρητ.1361a,35 **τεμένη, μέρος τιμῆς**· **2)** τεμάχιον γῆς ἀποκεχωρισμένον καὶ θεῷ τινι ἀφιερωμένον, συνήθ. ἱερὸν ἄλσος μετὰ ναοῦ καὶ βωμοῦ· Ἡσ. «τέμενος· πᾶς ὁ μεμερισμένος τόπος τινί, εἰς τιμήν, ἢ ἱερὸν καὶ βωμός, ἢ ἀπονεμηθὲν θεῷ ἢ βασιλεῖ» : Ἰλ.Β 696 **Δήμητρος τέμενος**, αὐτ. Θ 48 **ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις**, αὐτ. Ψ 147, Ὀδ.Θ 363, Πίνδ.Ν 10,19 **ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος μοῖραν ἐσλῶν**, Ἡρ.2,112 **ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τοῦ Πρωτέος ἱρόν**, αὐτ.3,142, αὐτ.9, 116· ‖ γεν. ἱερὸς τόπος : Πίνδ.Π 5,33 **ἀκηράτοις ἀνίαις ποταρκέων δώδεκ' ἂν δρόμων τέμενος** (τὸ Πυθικὸν στάδιον)· ‖ ὁμ. **τέμενος Ἄρεος** ἡ πόλις Συρακοῦσαι : αὐτ.Π 2,2 **μεγαλοπόλιες ὦ Συρακοῦσαι, βαθυπολέμου τέμενος Ἄρεος**· ‖ κ. **τέμενος Νείλου** ἡ ἱερὰ κοιλὰς τοῦ Νείλου : αὐτ.Π 4,56· ‖ κ. **τέμενος Κηφισίδος** ἡ λίμνη τοῦ Κηφισοῦ ἀφιερωμένη εἰς τὴν νύμφην Κηφισίδα : αὐτ.Π 12,27· ‖ κ. **ἱερὸν τέμενος** (Παλλάδος), ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν : Ἀριστφ. Λυσ.483· ‖ **τέμενος Ποσειδῶνος** ἡ θάλασσα : αὐτ.Ν 6,63· ‖ **τέμενος αἰθέρος** ὁ ἀήρ : Αἰσχ. Πέρσ.365 **κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ**, αὐτ. Φιλήτ.13 **τέμενος ἀνέμων**· ‖ κ. μτφ. : Ἐπιγρ. **Μαραθὼν σῆς ἀρετῆς τέμενος**· ‖ κ. νεώτ. **τέμενος τῶν Μουσῶν** πᾶν ἵδρυμα ὅπου θεραπεύονται τὰ γράμματα ἢ αἱ τέχναι, οἷον τὸ πανεπιστήμιον· **3)** ἱερὸν ἄλσος ἢ δάσος : Ὕμν.Ἀφρ. 267, Σοφ.ΟΚ 135 **ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πάν οὔπω δύναμαι τέμενος γνῶναι**· **4)** ναός : Χορίκ. 88B **ταῦ τεμένους τῆς ὀροφῆς**· ‖ νεώτ. γεν. ναὸς ἄ. θρησκείας πλὴν τῆς χριστιανικῆς· κ. εἰδ. εὐκτήριος οἶκος τῶν Μουσουλμάνων, τζαμί.

τεμενουρός (ὁ) (οὖρος) Ἐπιγρ. ἄ. **τεμενωρός** (Ἡσ.) ὁ φύλαξ τεμένους : **τεμενουρὸς Ἑρμῆς**.

τεμενοῦχος-ον (τέμενος, ἔχω) ὁ ἔχων τέμενος βλ.λ., ἢ ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ, πιθ. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος : Πίνδ.ἀπ.185 **αὐτόν με . . γαίας ἔσδεξαι τεμενοῦχον**, Ἀπολλ Δύσκ.Συντ.138,13.

τεμενωρός (ὁ) Ἡσ. ἄ. **τεμενουρὸς** βλ.λ.

τέμμαι Ἡσ. «τείνει».

τέμματα Ἡσ. «στεφαγώματα» (πιθ. Λακ. ἀντὶ στέμματα).

τέμμειν Ἡσ. «πείθειν, τιμᾶν, ἡγεῖσθαι».

τέμνω (ι) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων., δωρ. κ. ἐπ. **τάμνω** (Ἰλ.Γ 105) κ. γ' ἑν. **τέμει** (μ. ἐν Ν 707), παρατ. θαμιστ. **τέμνεσκον** (Ἀπολλ.Ρ 1,1215, Κόϊντ.6,217), μέλλ. **τεμῶ** (Εὐρ.Βάκχ.493, Θουκ.1,82) κ. ἰων. **τεμέω** (Ἱππ. Ὅρκ.), ἀόρ. β' **ἔτεμον** (Θουκ.6,7), ἰων. κ. δωρ. **ἔταμον** κ. ἐπ. **τάμον** (Ἰλ.Γ 292, Πίνδ.Ν 3,33, Ἡρ.7, 132), κ. ἐπ. ἐν ἀπαρμφ. **ταμέειν** (Ἰλ.Τ 197), παρακ. **τέτμηκα** (Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.178a,21), δωρ. γ' ἑν. **τετμάκει** (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.22,26) κ. ἰων. κ. ἐπ. μτχ. **τετμηώς** (Ἀπολλ.Ρ 4,156), μέσ. μέλλ. **τεμοῦμαι** (Ἀριστφ.Ἱππ.291, Ξεν.ΚΠ 1,4,(9), ἀόρ. **ἐταμόμην**, ἀπαρφ. **ταμέσθαι** (Ἰλ.Ι 580), ἀττ. **ἐτεμόμην** (Πλάτ. Πολιτ.280D (ἀπ), Λουκ. ὑπ. Εἰκ.24), παθ. **τέμνομαι**, παθ. μέλλ. **τμηθήσομαι** (Ἀριστλ.Ἀτομ.968b,17) κ. δωρ. **τμαθήσομαι** (Ἀρχιμ.), τετελ. μέλλ. **τετμήσομαι** (Φιλόστρ.Ἀπολλ.4,24 κ. ἐν συνθ. (ἐκ-) π. Πλάτ. Πολ.564C), παθ. ἀόρ. α' **ἐτμήθην** (Εὐρ.Τρῳ.480, Θουκ.2,18) κ. δωρ. **ἐτμάθην** (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.11), παθ. παρακ. **τέτμημαι** (Ὀδ.Ρ 195, Θουκ.3,26) κ. δωρ. **τέτμαμαι** (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.), κόπτω, σχίζω, κομματιάζω : Ξεν.Ἀπομν 1,4,6 **τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζῴοις οἵους τέμνειν εἶναι** (ἐπιτηδείους πρὸς τὸ κόπτειν), Πλάτ.Γοργ.476D **τοιοῦτον τμῆμα τέμνεται τὸ τεμνόμενον, οἷον τὸ τέμνον τέμνει;**· **2)** τραυματίζω, ἀκρωτηριάζω, πληγώνω : Ἰλ.Ν 501 **ἀλλήλων ταμέειν χρόα χαλκῷ**, αὐτ.Π 761, Αἰσχ.Εὐμ.592 **ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμὼν** (τραυματίζων εἰς τὸν λαιμόν), Σωρ.1,83 **οἱ στενοὶ τέμνουσι** (τελαμῶνες)· **3)** ἐπὶ χειρουργοῦ, ἀποκόπτω, ἐκκόπτω, ἐξάγω διὰ τομῆς, ἰδίᾳ βέλος ἐκ τοῦ τραύματος : Ἰλ.Λ 844 **ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ ὀξὺ βέλος περιπευκές**, Γαλ.16,810 **τέμνειν τὴν χεῖρα**· ‖ κ. ἀπολ. ποιοῦμαι χρῆσιν τῆς χειρουργικῆς μαχαίρας, ἐνεργῶ ἐγχειρήσεις, ἀντίθ. καίω, καυτηριάζω : Αἰσχ.Ἀγ.849, Ξεν.Ἀν.5,8,18 **οἱ ἰατροὶ τέμνουσι καὶ καίουσι ἐπ' ἀγαθῷ**, Πλάτ.Γοργ.456B, αὐτ.480C· ‖ κ. παθ. ὑποβάλλομαι εἰς ἐγχείρησιν, ἐγχειρίζομαι : Ἱππ.Ἀφορ.7,44, Πλάτ.Γοργ.479A **φοβούμενος . . , τὸ κάεσθαι καὶ τὸ τέμνεσθαι, ὅτι ἀλγεινόν**· **4)** ἐκτέμνω, εὐνουχίζω, μουνουχίζω : Ἡσίοδ.Ἔργ.790 **ἐρίφους τάμνειν**, αὐτ.Ἔργ. 789 **μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον ταμνέμεν**· ‖ κ. ἐπὶ ἀνδρῶν : Λουκ.Συρ.15 **ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε**· **5)** ἐπὶ ζῴων, κατακόπτω, τεμαχίζω, λιανίζω, κομματιάζω : Ἰλ.Ι 209 **τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς**, αὐτ.Ω 409, Ὀδ. Ι 291, Πίνδ.Ο 1,49 **ὕδατος ὅτι τε πυρὶ ζέοισαν ἀμφ' ἀκμὰν μαχαίρᾳ τάμον κατὰ μέλη**, Ἡρ.2,65 **ἡ δ' ἀντ' αὐτοῦ τάμνουσα ἰχθῦς παρέχει βορὴν τοῖσι θηρίοισι**, αὐτ.3,42· ‖ ὁμ.κ. μέσ. : Ὀδ.Ω 364 **ταμνομένους κρέα πολλά**· **6)** σφάζω, θύω, θυσιάζω : Ἰλ.Τ 197 **ταμέει Διί τ' Ἠελίῳ τε**, Εὐρ.Ἱκ. 1196 **ἐν ᾧ δὲ τέμνειν σφάγια χρή σ', ἄκουέ μου**· κ. παθ. : αὐτ. Ἡρακλ.400· **7)** συνεκδ. ἐν φρ. **τέμνω ὅρκια, ἢ σπονδὰς τέμνω** κάμνω συνθήκην, **συμμαχίαν** ποιῶν τὴν εἰς τοιαύτας συνήθη ἐπίσημον θυσίαν, ἰδίᾳ ἐπιτελῶ τὴν θυσίαν τὴν συνήθη εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν : Ἰλ.Β 124, αὐτ.Γ 73, αὐτ. Δ 155 **θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον** (σχόλ. «ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα»), Ὀδ.Ω 483, Ἡρ.4,201 **ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοισι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὅρκιον**, αὐτ.7,132 **ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀειράμενοι**, Εὐρ.Ἑλ.1235, αὐτ.Ἱκ.376 **ἆρα φίλιά μοι τεμεῖ;**· ‖ κ. μέσ. ἐπὶ δύο μερῶν : Ἡρ 4,70 **τῶν τὰ ὅρκια ταμνομένων**· **8)** ἐν συνεκφ. μτ. **τοῦ φάρμακον**, κατακόπτω φυτόν τι πρὸς παρασκευὴν ἰαματικοῦ φαρμάκου ἢ πρὸς τέλεσιν μαγείας : Πλάτ.Νόμ.836B **τί τεμὼν φάρμακον τούτοις ἑκάστοις τοῦ κινδύνου διαφυγὴν εὑρήσει;**

|| κ. μτφ. : αὐτ.919Β τούτων οὖν χρὴ φάρμακον ἀεὶ τέμνειν τὸν νομοθέτην, αὐτ.'Επιν.353Ε· 9) κόπτω, μαζεύω χόρτο, λαχανικά· κ. παθ. : Διοσκ.3, 132· 10) ἐπὶ ποταμοῦ, διαιρῶ, χωρίζω : 'Ηρ.2, 33 ῥέει . . ὁ Νεῖλος, καὶ μέσην τόμνει Λιβύην, Εὐρ.'Ηλ.411· || κ. ἐπὶ σειρᾶς ὀρέων : Διον.Περ. 340, αὐτ.890· || μτ. τοῦ δίχα, κόπτων χωρίζω εἰς δύο : Πλάτ.Συμπ.190D· || κ. μέσ. : Πλάτ. Νόμ.695C λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος διείλετο ἑπτὰ μέρη τεμόμενος (διαιρέσας αὐτὴν εἰς ἑπτὰ μέρη)· κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.509D γραμμὴ δίχα τετμημένη, αὐτ.Συμπ.191D ἅτε τετμημένος ὥσπερ αἱ ψῆτται, ἐξ ἑνὸς δύο· || ὁμ. μτφ. διαιρῶ, χωρίζω λογικῶς : Πλάτ.Φίλ.44Λ, αὐτ.Πολιτ.262Ε εἰ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἀρτίῳ καὶ περιττῷ τις τέμνοι (εἰς ἀρτίους καὶ περιττούς), Σωρ.1,1 εἰς δύο μέρη τέμνουσι (τὴν πραγματείαν)· κ. παθ. : Πλάτ. Σοφ.223C καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι· 11) ἰσχναίνω, λεπτύνω, ἀραιώνω : Γαλ.6,760, αὐτ.15,507 ἡ τῆς πτισάνης ὕλη τέμνει καὶ ὑγραίνει τὰ τῆς ἀναπτύσεως δεόμενα· κ. παθ. : Σωρ.1,98 διά τῆς δριμυφαγίας εἰ καὶ τὸ πάχος τέμνοιτο τοῦ γάλακτος· 12) ἀποκόπτω, χωρίζω : 'Ιλ.Γ 273 ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας, αὐτ.Σ 177 ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς, Αἰσχ. Χο.1047 δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμὼν κάρα, Σοφ.Αἴ.1179, 'Αριστφ.'Ορν.1560 ἧς λαιμοὺς τεμών, Πλάτ.Πολ.426Ε ἀγνοοῦντες ὅτι τῷ ὄντι ὥσπερ ὕδραν τέμνουσιν· κ. παθ. : Εὐρ.Τρῳ.480 τρίχας δ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβοις νεκρῶν· || κ. μτ. διπλῆς αἰτ. ἐπὶ φυτῶν, ἀποκόπτω τι ἔκ τινος, κλαδεύω : 'Ιλ.Φ 38 ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ τάμνε νέους ὅρπηκας· || κ. ἐπὶ ἀμπέλου, καθορίζω, κλαδεύω : ΠΔ Λευϊτ.25,3 ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου· 13) περιορίζων μέρος τι ἀποκόπτω τρόπον τινὰ αὐτὸ ἀπὸ μεγολυτέρου ὅλου, ἀποτέμνω, ἀποχωρίζω, ξεχωρίζω : 'Ιλ.Ζ 194 καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον, ἔξοχον ἄλλων, αὐτ.Ν 707 τεμεῖ δέ τε τέλσον ἀρούρης· || ὁμ.κ.μέσ. : αὐτ.Ι 580 φιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι· 14) ἀπάγω, ἁρπάζω : 'Ιλ.Σ 525 τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας· 15) ἐπὶ δένδρων κ. ξύλων, κόπτων καταρρίπτω, ἀποκόπτω, κόβω : 'Ιλ.Λ 88 τάμνον δένδρεα, αὐτ.Ψ 119, 'Οδ.Μ 11 φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, 'Ησίοδ.'Εργ.805 ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα, Εὐρ.'Ελ.231 τίς . . ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν 'Ιλίῳ πεύκαν ;, Θουκ.2,98 ἐπορεύετο δὲ δι' αὐτοῦ τῇ ὁδῷ . . τεμὼν τὴν ὕλην, αὐτ.3,70· κ. παθ. : 'Ιλ.Ν 180, 'Οδ.Ρ 195 ῥόπαλον τετμημένον, Δημ.1048 τὴν ὕλην τὴν τετμημένην πεπρακότα· || κ. μέσ. κόπτω χάριν ἐμαυτοῦ πρὸς οἰκοδομήν : 'Οδ.Ε 243 αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα, 'Ηρ.5,82 ἐδέοντο ὧν οἱ 'Επιδαύριοι 'Αθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, Εὐρ.'Εκ.634· 16) ἐν συνεκφορ. μτ. τοῦ λίθον, ἐξάγω λίθον ἐκ τοῦ λατομείου, λατομῶ : Πλάτ.Κριτί.116Α τὸν δὲ λίθον ἔτεμνον ὑπὸ τῆς νήσου κύκλῳ τῆς ἐν μέσῳ· κ. παθ.: Διόδ.Σ 5,13 κόπτουσιν τὴν πέτραν καὶ τοὺς τμηθέντας λίθους καίουσιν· || κ. μέσ. λατομῶ δι' ἄλλου : 'Ηρ.1,186 ἐτάμνετο λίθους περιμήκεας· || ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ μέταλλον, ἀνοίγω, ἐργάζομαι μεταλλεῖον· κ. παθ. : 'Υπερείδ.Εὐξ.35· 17) κατεργάζομαί τι διὰ πελέκεως ἢ ἄλλου αἰχμηροῦ ὀργάνου, ὥστε νὰ λάβῃ σχῆμά τι ὡρισμένον, πελεκίζω : 'Οδ.Ε 162, 'Ηρ.5,25 σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε· || ὁμ. κ. μέσ. : 'Ηρ.1,194 ἐπεὰν . . νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται· 18) μτ. αἰτ. ἀναφ. πρὸς χώραν, καταστρέφω, δῃῶ, λεηλατῶ, ἐρημώνω : 'Ηρ.9, 86 τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον, Θουκ.2,19, αὐτ.6,7 τῆς γῆς ἔτεμον οὐ πολλήν· ὁμ. κ. μτ. γενικ. διαιρετικῆς : Θουκ.1,30 ἐς Λευκάδα τὴν Κορινθίων ἀποικίαν τῆς γῆς ἔτεμον, αὐτ.2,56· || κ. παθ. καταστρέφομαι, ἐρημώνομαι : Θουκ.2,13 κατοκνήσειν περιιδεῖν αὐτὴν τμηθεῖσαν· || γενικ. ἀνοφ. πρὸς φυτά, κατακόπτω ὅπως καταστρέφω, τὰ κόβω ἀπὸ τὴ ρίζο, καταστρέφω : Εὐρ.'Εκ.1204 σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα πλεύσαντες αὖθις ;, Ξεν.'Απομν.2,1,13· 19) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ γῆν ἢ ἄρουραν, κόπτω κατὰ μῆκος διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριῶ, κοματεύω : Σόλ.13,47, Αἰσχ. ἀπ.196· 20) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὁδόν, ἀνοίγω, κατασκευάζω ὁδόν, δρόμον, ὁδοποιῶ : Θουκ.2, 100 ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε· || κ. γεν. ἀνοίγω, κατασκευάζω, οἷον ὁδόν, διάπλουν : Πλάτ.Κριτί.118Ε διάπλους ἐκ τῶν διωρύχων εἰς ἀλλήλας τε πλαγίας καὶ πρὸς τὴν πόλιν τεμόντες· || ὁμ.κ.μέσ. : Λουκ.ὑπ.Εἰκ.24 οὐκ . . ἐγὼ πρῶτος ταύτην ἐτεμόμην τὴν ὁδόν, Πάπ. τάφρον τεμέσθαι· κ. παθ. : Πίνδ.Ι 6(5),22 μυρίαι τέτμηνται κέλευθοι, 'Ηρ.4,136 τὰς ὁδοὺς οὐκ ἐπισταμένου ὥστε οὐ τετμημένων τῶν ὁδῶν· || κ. μτφ. ἀνοίγω, σκάπτω : Πλάτ.Κριτί.70D ὀχετοὺς ἐπὶ τὸν πλεύμονα ἔτεμον· 21) διονύω, διέρχομαι : 'Ηρ.7,124 τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ (διερχόμενος τὴν μέσην ὁδόν), Εὐρ.Φοίν.1 ὦ τὴν ἐν ἄστροις . . τέμνων ὁδὸν . . Ἥλιε, 'Αριστφ.Θεσμ.1100 διὰ μέσου . . αἰθέρος τέμνων κέλευθον· || κ. ἀπολ. διανύω τὴν ὁδόν μου, βαδίζω : 'Απολλ.Ρ 2,1244, αὐτ.4,771· || κ. μτφ. : Αἰσχ.'Ικ.807 τίν' ἂν πόρον τέμνοιν γάμου λυτῆρα ; (ποῖον δρόμον νὰ πάρω ;, ποῖον μέσον νὰ ἐφεύρω;), Πλάτ.Πρωτ.338Α ἀλλὰ μέσον τι ἀμφοτέρους τεμεῖν, αὐτ.Νόμ.793Α, Ποσείδ.ΑΠ 9, 359, Πλούτ.'Ηθ.71Β ἔντεχνον δὲ τὸ τὴν μέσην ἐν ἅπασι τέμνειν ἐμμελέστατα· 22) ἐπὶ πλοίων, διασχίζω τὴν θάλασσαν : 'Οδ.Γ 175 ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν τέμνειν, αὐτ.Ν 88, Πίνδ.Π 3,68 καί κε ἐν ναυσὶν μόλον 'Ιονίαν τέμνων θάλασσαν· || κ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν, διασχίζω τὸν ἀέρα : Ὕμν.Δήμ.383, Εὐρ.'Επιγρ.2 ὦ τὸν ἀγήρατον πόλον αἰθέρος ἥλιε τέμνων, 'Αριστφ.'Ορν.1400 τότε δ' αὖ βορέᾳ σῶμα πελάζων ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων· || κ. μτφ. : Πίνδ.Ο 12,6 αἵ γε μὲν ἀνδρῶν πόλλ' ἄνω, τὰ δ' αὖ κάτω ψεύδη μεταμώνια τάμνοισαι κυλίνδοντ' ἐλπίδες (αἱ ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων κυλινδοῦνται ἄνω καὶ κάτω διαπλέουσαι τὸ πέλαγος ματαίου ψεύδους)· 23) φέρω ἀμέσως εἰς τέλος, εἰς πέρας, συντέμνω : Πίνδ.Ο 13,57 ἐπ' ἀμφότερα μαχᾶν τάμνειν τέλος, Εὐρ.'Ηρακλ.758, Λιβάν.Λόγ.18,164 λόγῳ τὰ διάφορα τεμεῖν, Κῶδ.'Ιουστιν.3,1,12 τὰς δίκας τέμνειν· 24) μτφ. ἀρύω : Ἐμπ.143· 25) ρημοτ. π. τομή, τομεύς, τόμος, τμῆσις, τμῆμα, τμηματικός, τμητὸς (κ. συνθ. ρινότμητος).

τέμνω (2) 'Ησ. «τέμνοντα· ἀμέλγοντα».

τέμπεα (τά), νεώτ. τέμπη ἡ μεταξὺ 'Ολύμπου καὶ Ὄσσης ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ διαρρεομένη κοιλάς· Σουΐδ. «Τέμπη τὰ μεταξὺ τῶν Θετταλίας ὀρῶν περὶ τὸν Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν στενά» : 'Ηρ.7,173, Καλλ.Δῆλ.105, Αἰλ.ΠΙ 3,1· 2) γεν. πᾶσα μεταξὺ ὀρέων κοιλὰς λειμῶνας ἔχουσα, τερπνὴ τοποθεσία· Σουΐδ.«καθόλου δὲ αἱ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι στενώταται διεκβολαί, καὶ οἱ σύνδεδροι τόποι. Ἰδίως δὲ Μακεδονικὰ ὄρη οὕτω καλούμενα, καὶ οἱ στενοὶ τόποι» : Θεόκρ.1,67 ἢ κατὰ Πηνειῶ καλὰ Τέμπεα, ἢ κατὰ Πίνδω, Κικ.'Αττ.4,15,5, Φιλόστρ.'Επιστ.16, Διον.Περ.219, αὐτ.916, 'Αριστείδ. Λόγ.23(42),20, αὐτ.36(48),120.

τεμπείτης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κατοικῶν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τεμπῶν : Ἄπλουνι Τεμπείτᾳ.

τεμπέλης-α-ικο (τουρκ.) δημ. ὁ ὀκνηρός, ὁ φυγόπονος : ΜΜ μωρὴ τεμπέλα καὶ λωβή, ποὺ νὰ μὴν ἦθες γεννηθῇ, φρ. ἄϊτε νὰ χαθῇς, τεμπέλη, - τεμπέλα κοπέλλα, - παιδὶ τεμπέλικο.

τεμπελιά (ἡ) (τουρκ.) δημ. ὀκνηρία, φυγοπονία.
τεμπελιάζω δημ. ἀμτβ. καταλαμβάνομαι, κατέχομαι ὑπὸ ὀκνηρίας, γίνομαι τεμπέλης.
τεμπέλικος-η-ο ὁ ἁρμόζων, ὁ ἰδιάζων εἰς τεμπέλην, ὁ ὀκνηρός : ΜΜ **ἐδιάη χωροφύλακας πού 'ταν τεμπέλικη δουλειά καὶ τίποτα δὲν ἔκανε.**
τεμπελόσκυλ(λ)ο (τὸ) δημ. ὀκνηρὸς κύων· **2)** ἐπὶ προσ. ὡς ὕβρις, ὁ λίαν ὀκνηρός : **κάθεται ὅλη μέρα, τὸ τεμπελόσκυλλο.**
τεμπελχανάς (ὁ) δημ., θηλ. -ού, ἐπὶ προσ., ὁ λίαν ὀκνηρός, ὁ πολὺ τεμπέλης.
τεμπελχανεύω δημ. ἀμτβ. τεμπελιάζω βλ.λ.
τεμπελχαν(ε)ιό (τὸ) δημ. ὁμὰς ὀκνηρῶν ἀνθρώπων συνηθροισμένων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐνδιαίτημα, καταφύγιον φυγοπόνων, τεμπέληδων.
τέμπερα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τρόπος ζωγραφικῆς διὰ χρωμάτων διαλελυμένων ἐντὸς κολλώδους ὑγροῦ ἢ ἀναμεμειγμένων μετὰ κρόκου ἢ καὶ λευκώματος ᾠοῦ.
τεμπεσίρι (τὸ) δημ. κ. **τιμπεσίρι** ἡ κρητίς, ἡ κιμωλία· ‖ μτφ. φρ. **δὲν ἔχει τεμπεσίρι** (δὲν δίδεται πίστωσις).
τεμπικός-ή-όν μτγν., θηλ. ἀνώμ. κ. **τεμπίς**, ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Τέμπη, ὁ τῶν Τεμπῶν : Πλούτ.Ἠθ. 1136A, Αἰλ.ΠΙ 3,1 **τῆς δάφνης τῆς** Τεμπικῆς.
τεμπίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τεμπικὸς βλ.λ. : Νίκ. Ἀλεξ.199 **δάφνης Τεμπίδος** (σχόλ. «Θεσσαλικῆς»).
τέμπλο(ν) (τὸ) (λατ.) μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐκκλ. κ. **τέμβλον** (Τυπικ.59), ὁ ναός, ἡ ἐκκλησία : Ἀπόκρ. Μαρτυρ.Βαρθολ.1· **2)** μσν., νεώτ. κ. δημ. **τέμπλο** τὸ εἰκονοστάσιον τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, δι' οὗ χωρίζεται τὸ ἅγιον βῆμα ἀπὸ τοῦ ἄλλου ναοῦ : Στουδ.Θεόδ.1796, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,47 **τὸ τέμπλον ἔχον καὶ αὐτὸ μέσον τὴν Δέσποιναν.**
τέμπο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. τρόπος, δι' οὗ καθορίζεται ἀκριβῶς ἡ διάρκεια τῶν διαφόρων φθογγοσήμων, ἡ ρυθμικὴ ἀγωγή· ‖ μτφ. φρ. **μὲ τὸ τέμπο του** μὲ ἀργὸν ρυθμόν, χωρὶς βίαν.
τεμπόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῶν Τεμπῶν : Καλλ. Ἰαμβ.1,230.
τεμπούρο Ἡσ. «ἀρχὴ ἐπιμελουμένη τῆς τῶν γυναικῶν εὐκοσμίας».
τέμπρο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἦχος, ἰδ. φωνῆς ἢ ὀργάνου.
τεμπώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν : Εὐστ.Διον.Περ.1017 τεμπώδης ὁ τοιοῦτος τόπος ἤτοι **ἑλώδης ἐστίν.**
τέμω ἀρχ. θέμα τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Ν 707.
τενἀγίζω (τέναγος) μτγν. εἰμὶ τεναγώδης, ἀβαθής, ἔχω ρηχὰ νερά : Στράβ.1,3,4 **ὡς ἂν τεθαλαττωμένης τῆς χώρας καὶ τοῦ τόπου . . τεναγίζοντος·** ‖ σχηματίζω τενάγη : Πλούτ.Λουκ. 24 **ὁ ροῦς τεναγίζει.**
τεναγῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. ἐπιθ., ἀβαθής, ρηχή : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,551 **τεναγῖτιν ὅτ' εἰς ἅλα κῶλον ἐλαφρὸν στήσας.**
τένἀγος-ους (τὸ) (πιθ. τείνω) κ. νεώτ. ὕδατα ἀβαθῆ, ρηχὰ μέρη εἴτε **ἐν τῇ θαλάσσῃ εἴτε ἐν** ποταμοῖς : Πίνδ.Ν 3,34 **ἰδίᾳ τ' ἐρεύνασε τενάγεων** ῥοάς, Ἡρ.1,202 **τῶν τὰ πάντα πλὴν ἑνὸς ἐς ἑλεά τε καὶ τενάγεα ἐκδιδοῖ**, αὐτ.7,176, αὐτ.8,129, Θουκ. 3,51, Ἀριστλ.ΖΙ 548a,1 **φύεται . . ἐν τοῖς τενάγεσι** (ὄστρεα), Πλούτ.Πομπ.78 **τέναγος . . πολὺ καὶ βάθος οὐκ ἔχειν πλόϊμον τριήρει·** ‖ **νεώτ.** τμῆμα γῆς καλυπτόμενον **ὑπὸ ἀβαθοῦς ὕδατος,** βάλτος.
τενἀγοῦμαι-όομαι μτγν. ἀποτελῶ, σχηματίζω τέναγος, ἀβαθὲς καὶ ἰλυῶδες μέρος : Ξενοκρ.π. Ὀρειβ.2,58,35 **εἰς λίμνας . . τεναγουμένας.**
τεναγώδης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σχηματίζων τενάγη, **ὁ ἔχων ἀβαθῆ,** πηλώδη **ὕδατα,** ὁ ἑλώδης, βαλτώδης : Ἀπολλ.Ρ 4,1264 **ἅλς τεναγώδης,** Πολύβ.1,75,8, **αὐτ.10,8,7 τεναγώδης καὶ βαθὴ λίμνη,** Διόδ.Σ 2,60, ΑΠ 7,714 **Ῥήγιον Ἰταλίης τεναγώδεος ἄκρον ἀείδεω,** Θεοφύλ.Σ 244,25 (Bonn.)· **2)** ὁ ζῶν ἐν ὕδασι στασίμοις, ἐντὸς τενάγους, ἀντίθ. πελάγιος : Ἱκέσ.π.Ἀθήν.7,320D **τῶν σκορπίων ὁ μὲν . . ὁ δὲ τεναγώδης.**
τενάντιον (τὸ) μσν. γλῶσσ. τοῦ ἐνετῆ, μικρὰ συνδετικὴ πόρπη ἢ περόνη : Εὐστ.976,25.
τεναντίτης (ὁ) νεώτ. σπάν. ὀρυκτὸν τοῦ χαλκοῦ.
τέναρον (τὸ) γλωσσ. τὸ μέσον τῆς χειρός, τῆς παλάμης· πρβλ. θέναρ.
τέναρος Ἡσ. «κακοῦργος, συκοφάντης».
τένθω κ. σχόλ., ἀττ. τένθω (Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ. 1009 (δ.γρ.), Σουΐδ.ἐν λ. τένθαις) τρώγω ἰδίᾳ ὡς **ὁ** λίχνος, ροκανίζω· Ἡσ. «τένδει· ἐσθίει ἢ λιχνεύει»: Ἡσίοδ.Ἔργ.524 **ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει** (ὅτε ὁ πολύπους κατατρώγει τὸν ἑαυτοῦ πόδα).
τένεα Ἡσ. «κόρυζα».
τενέδιος-ον κ. μσν., νεώτ. κ. θηλ. **-ία** ὁ ἐκ τῆς νήσου Τενέδου· ‖ ὡς κύρ. **ὄν.** ὁ κάτοικος τῆς Τενέδου· **2)** συνήθ. ἐν φρ. παροιμ. **οἷον τενέδιος ἄνθρωπος** ἐπὶ τῶν φοβερῶν τὰς **ὄψεις** τῶν ἐχόντων βλέμμα σκοτεινὸν καὶ φόβον ἐμπνέον: Μέν.200· ὁμ. **τενέδιος αὐλητὴς** ἐπὶ ψευδομαρτύρων : Στέφ.Βυζ.ἐν λ.· ὁμ. **τενέδιος ξυνήγορος**· Ἡσ. «ὁ ἀπότομος καὶ σκληρός»· ὁμ. **τενέδιος πέλεκυς ἢ τενέδιον βέλος** βλ. πέλεκυς· ὁμ. **τενέδιον κακὸν ἐπὶ** τοῦ μὴ εἰσακούοντος παρακλήσεις : Στέφ.Βυζ. ἐν λ.
τενεκεδένιος-ια-ιο δημ. κ. **ντε-** ὁ κατεσκευασμένος ἐκ λευκοσιδήρου, τενεκέ.
τενεκές (ὁ) δημ. κ. ντε- ὁ λευκοσίδηρος· **2)** εὐτελὲς δοχεῖον κατεσκευασμένον ἐκ λευκοσιδήρου : **τενεκὲς τοῦ πετρελαίου, - δύο τενεκέδες λάδι· 3)** μτφ. ἐπὶ προσ. ὡς ὕβρις, ὁ ἄνευ ἀξίας, ὁ μηδαμινός, ὁ τιποτένιος· κ. ἐντονώτερον ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : **τενεκὲς ξεγάνωτος.**
τενεκετζής (ὁ) δημ. κ. ντε- ὁ κατασκευαστὴς καὶ ἐπιδιορθωτὴς σκευῶν ἐκ λευκοσιδήρου, **ἀπὸ** τενεκέ, ὁ κατεργαζόμενος τὸν λευκοσίδηρον.
τενεκετζίδικο (τὸ) δημ. κ. ντε- τὸ ἐργαστήριον ἢ τὸ πρατήριον τοῦ τενεκετζῆ βλ.λ.
τενεκοῦντι Ἡσ. «ἐναικοῦντι, Αἰολεῖς».
τενθεία (ἡ) (τενθεύω) ἡ γαστριμαργία, ἡ λαιμαργία, ἡ λιχνεία, ἡ λιχουδιά, τὸ ροκάνισμα· Σουΐδ. «οἰνομωρία, λιχνότης, γαστριμαργία» : Ἀριστφ. Ὀρν.1691 **πολλήν γε τενθείαν λέγεις,** Ἀλκίφρ.3, 24 **τὰ λοιπὰ τῇ τενθείᾳ δαπανᾶται.**
τενθεύω μτγν. κ. μσν. τρώγω ἀπλήστως, λαιμάργως, λιξαυρεύω· Πολυδ.6,122,Λιβάν.Λόγ.62,25 (ἀμφ.)· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Νικ.Χων.Χρον.309D, **αὐτ.328C ἐζωροπότει καὶ ἤσθιε τενθευόμενος· 2) ρῆ**ματ.π. τενθεία.
τένθης (ὁ) (τένθω) ὁ λαίμαργος, **ὁ λίχνος, λιχούδης·** Τίμ.Λεξ. «γαστρίμαργος» : Κρατῖν.320 **τρίγλην εἰ μὲν ἐδηδοκοίην τένθου τινὸς ἀνδρός,** Ἀριστφ. Εἰρ.1009 **ἄλλοις τένθαις πολλοῖς,** αὐτ.1120, Κηφισόδ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.15,2, Ἀθήν.1,6C, **αὐτ.3,112B· 2)** Ἡσ. «λωποδύται, μοιχοί» : Ἀνών.εἰς ΗΝικ.182, 10 **τένθης δὲ ὁ λίχνος καὶ τὸ ἀπὸ παντὸς ἥδιστον θηρώμενος.**
τένθινοι Ἡσ. «λίθοι πλατεῖς».
τενθρηδών-όνος (ἡ) εἶδος σφηκὸς **κατασκευάζοντος** τὴν φωλεάν του ἐν τῇ γῇ : Ἀριστλ.ΖΙ 629a, 31, Διοσκ.5,109· πρβλ. ἀνθρηδών, πεμφρηδών.
τενθρήνη (ἡ) μτγν. τενθρηδών : Νίκ.Ἀλεξ.547.
τενθρήνιον (τὸ) ἡ φωλεὰ τῆς τενθρηδόνος βλ.λ., ἡ σφηκιά, σφηκοφωλιά : Ἀριστλ.ΖΙ 629b,1 **πολύχουν δ' ἐστί, καὶ τὸ τενθρήνιον αὐτῶν καὶ πολὺ μεῖζον ἢ τὸ τῶν σφηκῶν· 2)** Ἡσ.«κηρίον».
τενθρηνιώδης-ους-ες ὁ ἔχων τὸ σχῆμα **τενθρηνίου** βλ.λ., ὁ πλήρης ὀπῶν, ὁ πολύτρητος· Ἡσ. «τενθρηνιῶδες· πολύκενον ὡς κηρίον **καὶ ἀραιόν»**

(δ.γρ. τενθρηνῶδες) : Ἱππ.Ἀν.I, Δημόκρ.π.Αἰλ.ΖΙ 12, 20 (δ.γρ.), Πλούτ.Ἠθ.721F (δ.γρ. τενθρηνώδης).
τένθω ἀττ. τ. ἀντὶ τένδω βλ.λ. : Σουίδ.ἐν τένθοις.
τέννει Ἡσ. «στένει, βρύχεται».
τέννος Ἡσ. «στέφανος ἐλάϊνος ἐρίῳ πεπλεγμένος».
τέννυς (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄ. **λόουν τέννυς** ἡ ἀντισφαίρισις βλ.λ.
τενοντάγρα (ἡ) μτγν. ἡ δυσκαμψία τῶν τενόντων τοῦ αὐχένος : Γέλλ.5,2.
τενονταλγία (ἡ) νεώτ. ἄλγος τῶν τενόντων.
τενόντιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς τένοντας.
τενοντῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τένοντος ἢ τενόντων· ‖ εἰδ. πάθησις τῶν ἵππων ὀφειλομένη εἰς ἀπότομον ἔκτασιν τῶν τενόντων καὶ ἰδίᾳ τῶν καμπτήρων τενόντων τῶν φαλάγγων, μετὰ διασχίσεως μικροῦ ἢ μεγάλου ἀριθμοῦ ἰνῶν.
τενοντογραφία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. περιγραφὴ τῶν τενόντων τοῦ μυϊκοῦ συστήματος, ἄ. τενοντολογία ‖ τὸ περὶ τενόντων πραγματευόμενον μέρος τῆς ἀνατομικῆς.
τενοντοδεσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις, καθ' ἣν ὁ ἕνεκεν παραλύσεως, ἰδίᾳ παιδικῆς, τελείως χαλαρὸς καταστὰς ποὺς στερεοῦται διὰ βραχύνσεως τῶν περὶ τὴν ποδοκνημικὴν ἄρθρωσιν τενόντων καὶ συρραφῆς μετὰ τῶν ὀστῶν τῆς κνήμης.
τενοντοελυτρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τοῦ τένοντος καὶ τῆς **περιβαλλούσης** αὐτὸν ἐλυτροειδοῦς θήκης.
τενοντοθηκῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἡ τενοντῖτις βλ.λ.
τενοντοκοπῶ-έω μτγν. κόπτω τοὺς τένοντας, ἀποκεφαλίζω : Ἀκύλ.ΠΔ Ἐξ.34,20.
τενοντολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τενοντογραφία.
τενοντοπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις γινομένη πρὸς ἀντικατάστασιν ἐλλείποντος τμήματος τένοντος.
τενοντοπλαστική (ἡ) νεώτ. τενοντοπλασία βλ.λ.
τενοντορραφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ ραφῆς συνένωσις τῶν τμημάτων τένοντος διαιρεθέντος ἐκ τραύματος ἢ ἐξ ἐγχειρήσεως.
τενοντοτομία (ἡ) νεώτ ἰατρ. τομὴ χειρουργικὴ τένοντος· ‖ εἰδ ἐπὶ ὀφθαλμῶν, ἐγχείρησις ἐκτελουμένη πρὸς θεραπείαν τοῦ στραβισμοῦ.
τενοντοτόμος (ὁ) (τέμνω) νεώτ. κ. τενοντοτόμον (τὸ) ἐργαλεῖον χειρουργικόν, ἐν χρ. διὰ τὴν ὑπὸ τὸ δέρμα τομὴν τῶν τενόντων.
τενοντότρωτος-ον (τιτρώσκω) μτγν. ὁ τετρωμένος εἰς τένοντα : Γαλ.13,575.
τενοντόφυμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. κ. -φυτον ὀστεῶδες ἢ χονδρῶδες ἐκβλάστημα τένοντος
τενοντῶ-όω μτγν. κόπτω τοὺς τένοντας, ἀποκεφαλίζω· Ἡσ. «τενοντώσεις· νωτοκοπήσεις, ἀποκτενεῖς» : Ἀκύλ.ΠΔ 13,13.
τενοντώδης-ους-ες νεώτ. ὁ **τοῦ τένοντος** ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς τένοντα.
τενορῖνος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. **ἐλαφρὸς** ὀξύφωνος.
τενορίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀπαντῶν εἰς τὰς λάβας τοῦ Βεζουβίου **ὑπὸ** μορφὴν φυλλαρίων.
τενόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὀξύφωνος βλ.λ.
τέντα (ἡ) (λατ.) μσν. κ. **δημ.** κατασκεύασμα ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος (σπαν. ἐκ δέρματος) τεταμένου ἐπὶ ἐμπεπηγμένων **εἰς τὴν** γῆν πασσάλων καὶ χρησιμεῦον πρὸς **προσωρινὴν** διαμονὴν **ἐν ὑπαίθρῳ**, σκηνή, τσαντήρι, ἰδ. ἡ στρατιωτικὴ σκηνή : Λιβ.Ροδ.645 **ἀναπετῶ τὴν τέντα μου, στένω τὸ φλάμπουλό μου·** ‖ προπέτασμα ἐξ ὑφάσματος τεινόμενον ἄνωθεν ἢ εἰς τὰ πλάγια καὶ χρησιμεῦον, ὅπως προφυλάσσῃ τὸν ὑπ' αὐτὸ χῶρον ἀπὸ τῆς βροχῆς, τοῦ ἀνέμου ἢ ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων· ‖ **φρ. ἡ πόρτα - τὸ σπίτι - τὸ παράθυρο - εἶναι τέντα (τελείως ἀνοικτόν).**
τέντζερης (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. τέντζερης κ. ἡ τέντζερη, κτ. πληθ. **τεντζερέδες** κ. ἑτερ. **τὰ τζεντζερέδια** κ. **τὰ τεντζέρια**, χαλκίνη χύτρα : παροιμ. **ἐκύλισεν ὁ τέντζερης καὶ βρῆκε τὸ καπάκι** (ἐπὶ ἀνθρώπων ὁμοίου ποιοῦ, χαρακτῆρος συνδεομένων διὰ φιλίας, συνεργασίας ἢ γάμου)· **2)** κτ. πληθ. τὸ σύνολον τῶν μαγειρικῶν σκευῶν.
τεντοδόκαρο (τὸ) δημ. τὸ τεντόξυλο βλ.λ.
τεντόξυλο (τὸ) δημ. ὁ κεντρικὸς κοντός, **τὸ** ξύλον, ἐφ' οὗ στερεοῦται ἡ τέντα βλ.λ.(I).
τεντόσχοινο (τὸ) μσν. κ. δημ. ἕκαστον **ἐκ τῶν** σχοινίων, δι' ὧν προσδένεται ἡ τέντα βλ.λ.(I) **ἐπὶ τῶν ἐν** τῇ γῇ ἐμπεπηγμένων πασσάλων : Λιβ.Ροδ.1104 **σηκώνομαι . . καὶ ἐβγαίνω ἀπὸ τὴν τέντα, | ἕνα κρατῶ τεντόσχοινο νὰ στέκω ἐννοιασμένας.**
τέντωμα (τὸ) (τεντώνω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ τεντώνω, ἡ ἔκτασις : **τὸ τέντωμα τοῦ πανιοῦ - τοῦ σχοινιοῦ.**
τεντωμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. **τοῦ τεντώνω** βλ.λ., ὁ ἐντεταμένος, ὁ τεντωτός.
τεντώνω (λατ.) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)τέντωσα** κ. παθ. (ἐ)τεντώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **τεντωμένας,** τείνω, ἐντείνω, διατείνω, τανύω, τσιτώνω : **τεντώνω τὸ σχοινί·** ‖ ὁμ. ἐν φρ. **τεντώνω τ' ἀφτιά** μου ἀκούω μετ' ἐντεταμένης προσοχῆς· **2)** ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἁπλώνω : **ἐτέντωσε τὴν ἀρίδα του·** ‖ κ. μέσ. ἐκτείνομαι, ξαπλώνομαι, σκορδινῶμαι, ἀνακλαδίζομαι : **τεντώθηκε στὸ κρεβάτι·** ‖ κ. εἰρων. ἐν φρ. **τὰ τέντωσε** ἀπέθανε· **3)** μτφ. μέσ. ἐπαίρομαι, γαυριῶ, κορδώνομαι, καμαρώνω : **τώρα τελευταῖα τεντώνεται πολύ·** **4)** ἀμτβ. κατασκηνῶ : Ἐρωτόκρ.Δ 861 **τεντώνει ἀπόξω στὰ τειχιά, τὴ χώρα φοβερίζει·** **5)** ἐπὶ θύρας, παραθύρου κττ., ἀνοίγω καθ' **ὁλοκληρίαν, διάπλατα·** **6)** ρηματ. π. τέντωμα, τεντωτός.
τεντωτός-ή-ό δημ. ἄ. τεντωμένος βλ.λ. : Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.116 **ἕνα λείψανα ἀνεβαίνει τεντωτό.**
τένων-οντος (ὁ) (τείνω) κ. νεώτ. ἰσχυρὸν καὶ τεταμένον νεῦρον· π. Ὁμ. συχν. οἱ ἰσχυροὶ μυῶνες τοῦ αὐχένος : Ἰλ.Ε 307 **ἄμφω ῥῆξε τένοντε,** Ὀδ.Γ 449 **ἀπέκοψε τένοντας αὐχενίους·** ‖ ἐπὶ τοῦ βραχίονος : Ἰλ.Υ.478 **ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες** ἀγκῶνος· κ. ἐπὶ τοῦ ποδός : Ἰλ.Ξ 396 **ποδῶν τέτρηνε τένοντε,** Εὐρ.Φοίν.42 **πῶλοι δέ νιν χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν·** ‖ ὁμ. **τένων ὁ ὀπίσθιος** ὁ ἀχίλλειος τένων, κατὰ τὸ κάτω τριτημόριον τῆς κνήμης : Ἱππ.Ἀγμ II **ὁ τένων ὁ ὀπίσθιος,** αὐτ.16 **ὁ τένων ὁ ἐν τῇ κνήμῃ τοῦ ποδός·** ‖ νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη τῶν σχοινοειδῶν δεσμίδων, δι' ὧν προσφύονται οἱ μύες ἐπὶ τῶν ὀστῶν, νεῦρο· ‖ νεώτ. ἀνατ. **τένων μυῶν** προσφυτικὸς συνδετικὸς ἱστός· **2)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ πούς, ὁ τεταμένος πούς : Εὐρ.Κύκλ.400 **τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδός·** ‖ κ. ἀπολ. ὁ πούς, τὸ πόδι : Αἰσχ.Χσ.209, Εὐρ.Βάκχ.938 **τἀνθένδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος,** Βάβρ.62,3 **τένοντα σείων** (ἐπὶ ἡμιόνου)· **3)** μτφ. ὁ αὐχήν, λουρίδα γῆς : Ἀγαθ.ΑΠ 4,3b,12 **Καυκασίῳ δὲ τένοντι καὶ ῥηγμῖνι Καταίῃ.**
τενώνειον ἔλυτρον (τὸ) **νεώτ. ἰατρ.** ἰνώδης θήκη περιβάλλουσα δίκην κοίλης σφαίρας τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ χωρίζουσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου κογχικοῦ χώρου.
τέξις-εως (ἡ) (τίκτω) γέννησις, γέννα : Ἱππ.Γυν.I,34.
τέο (1) ἰων. κ. δωρ. τ. γενικ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ., ἀντὶ τίνος : Ἰλ.Β 225 **τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι.**
τέο (2) δωρ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. σύ βλ.λ., ἀντὶ σοῦ : Ἀλκμ.51.
τέο (3) ἰων. κ. δωρ. γενικ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις βλ.λ., ἀντὶ τινος : Ὀδ.Π 305.
τεοζίντη (ἡ) δημ. **τὸ φυτὸν εὐχλαινα** ἢ μεξικανική.

τεοῖο ἐπ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σύ**, ἀντὶ σοῦ : Ἰλ.Θ 37 **ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.**

τέοισι ἰων. τ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. ἀντὶ τίσι : Ἡρ.Ι,37 **νῦν τε τέοισί με χρὴ ὄμμασι ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς . . φαίνεσθαι ;.**

τεοισι ἰων. τ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις βλ.λ. ἀντὶ τισι.

-τέος-α-ον κ. νεώτ. καταλήξεις ρηματικῶν ἐπιθέτων, δι' ὧν δηλοῦται, ὅτι πρέπει ἢ ὀφείλει νὰ γίνῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ρήμ. σημαινόμενον· π. ἀρχ.συνήθ., ἐνίοτε κ. ἐν τῇ νεωτ., ἡ ἀπρόσωπος χρῆσις τοῦ οὐδετέρου καθ' ἑνικόν, οἷον πειστέον λόγοις πατρός=δεῖ πείθεσθαι πατρὸς λόγοις κτλ.

τέος δωρ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σὺ** βλ.λ.

τεός-ή-όν, ἐπ. κ. δωρ. **τεός-ά-όν** κ. αἰολ. **τέος-α-ον** κτητικὴ ἀντων. **ἀντὶ σός** βλ.λ. : Ἰλ.Ε 234 **τεὸν φθόγγον ποθέοντε,** Ἡσίοδ.Ἔργ.27 **σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ,** Πίνδ.Ο 4,1,αὐτ.Ν 8,44, Αἰσχ.Πρ.163 **τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς τεοῖσι,** αὐτ.Ἑπτ.105, Σοφ.Ἠλ.1091 **ζῴης μοι καθύπερθεν χειρὶ . . τεῶν ἐχθρῶν,** Ἀλκ.14.

τέος κ. τεός ἰων. κ. δωρ. τ. ἀντὶ **τίς κ. τις** βλ.λ., π. γραμμ. σπαν. κτ. ὀνομαστ. κ. αἰτ., σύνηθ. π. Ἡρ. ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι : Παρμ.Β,46 **οὔτε γὰρ οὗ τεον ἔστι,** Ξενοφ.37.

τέου δωρ. τ. γενικ. τῆς ἀντων. τίς βλ.λ.: Ἀρχίλ.95.

τεοῦ δωρ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. σὺ βλ.λ., ἀντὶ σοῦ : Ἐπίχ.145, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.75,16.

τεοῦς δωρ. κ. βοιωτ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σὺ ἀντὶ σοῦ** : Σώφρ.59, Κόριν.11.

τέουτος-η-αν τοιοῦτος βλ.λ.

τέπαλον (τό) νεώτ. βοταν. φύλλον τοῦ περιανθίου μὴ διαφοροποιηθὲν εἰς σέπαλον ἢ πέταλον.

τεπελίκι (τὸ) (τεπές) δημ. πλὰξ μεταλλικὴ ἢ κέντημα κοσμητικὸν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας πίλου.

τεπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὕφωμα, κορυφή· ‖ ἐν χρ. ὡς β συνθετικὸν διαφόρων τοπωνυμίων, οἷον **Πιλάφ-τεπέ** ἡ κορυφὴ τοῦ Παγγαίου· **2)** θολοειδὴς κορυφὴ φεσίου, πίλου· ἀντίθ. γῦρος.

τεράζω κ. τεράζω ποιῶ **τέρατα,** κάμνω, δίδω σημεῖα προμηνυτικά, ἐξηγῶ, μαντεύω· Ἡσ. «τεράζει, τερατεύει» : Αἰσχ.Ἀγ.125 **οὕτως δ' εἶπε τεράζων,** Ἡρωδιαν.Ι,443.

τεράμνιον (τὸ) σχόλ. **ἡ κορυφή, τὸ ἀέτωμα :** Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.1371 (δ.γρ.).

τέραμνον (τὸ) κ. **τέρεμνον** (Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,10) συνήθ. κτ. πληθ. κ. π. Εὐρ. θάλαμος, οἴκημα, οἶκος : Εὐρ.Ἄλκ.457 **ἐξ Ἀΐδα τεράμνων,** αὐτ.Ἱππ.536, αὐτ.768 **τεράμνων ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν ἅψεται,** αὐτ.Ὀρ.1371, αὐτ.Τρῳ.1296, αὐτ.Φοίν.333 **ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας,** Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,10.

τέραμνος-ον λεξ. ὁ τεράμων βλ.λ., ὁ ἁπαλός, μαλακός· Σουΐδ. «τέραμνον· ἁπαλόν, ἑφανόν»· **2)** Ἡσ. «τέραμνοι· **στεγανοί**» **προβλ. τέρεμνος· 3)** αὐτ. «τέραμνος· κυφέλη».

τερᾰμότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ μαλακότης, ἡ ἁπαλότης ἡ τρυφερότης : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,12,10 **ὥσπερ εἴπομεν αὐκ ἄλογας ἡ τεραμότης,** αὐτ.4,12,3.

τερᾰμων-ονος-ον (τείρω, τέρην) μτγν., συγκρ. **τεραμονέστερος,** ὁ ἁπαλός, ὁ τρυφερός· ἰδίᾳ ἐπὶ ὀσπρίων, ὁ ἑφανός, εὐκολόβραστος· ἀντίθ. ἀτεράμων· Φώτ. «τεράμων καὶ ἀτεράμων· καὶ τέρομον τὸ ἑφανόν» : Θεόφρ.ΦΙ 8,8,6 **τὸ δὲ ὡς ἐπὶ πᾶν οἱ λεπτόγεω μᾶλλον τεράμονα,** αὐτ.Φ Αἰτ.4,12,1· κ. συγκρ. : αὐτ.5,6,2 **ὅσα τῶν σπερμάτων . . ἐν λίτρῳ προσβρεχόμενα τεραμονέστερα· 2)** ἐπὶ χώματος, **ἐδάφους,** ὁ κατάλληλος διὰ **φυτά,** δίδοντα καρπαὺς ἑφανούς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,12,3 **τὸ γὰρ ὅλον τὴν γῆν τεράμονά τινες καλοῦσι τὴν τοιαύτην·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ὕδατος, ὁ συντελῶν εἰς ἕψησιν καλὴν τῶν ὀσπρίων ἢ ἄ. ἐδωδίμου· Φώτ. «λέγουσι δὲ καὶ ὕδωρ οὕτως· ὡς τὸ τῆς **Ἀρεθούσης ἐν Χαλκίδι».**

τέρας-ατος (τό) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., γενικ. ἐπ. -αος (π. Ὅμ. κ. Ἡσίοδ.) κ. ἰων. **-εος** (Ἡρ.8,37) κ. **τέρως** (Πσυσ.10,26,3, δ.γρ.), δοτ. **τέρατι** (Μοῖρ. 369Γ, Θωμ.Μ 348Ρ)· πληθ. ὀνομαστ. **τέρᾰτα** κ. ἐπ. **τέραα** (Ὀδ.Μ 394) κ. **τείρεα** (χάριν τοῦ μέτρου : Ἰλ.Σ 485) κ. ἰων. **τέρεα** (Ἡρ.8,37) κ.**τεράᾰτα** (Διον. Περ.604) κ.**τέρᾱ** (Ἀπολλ.Ρ 4,1410) κ.**τέρᾰ** (Νίκ.Θηρ. 186), γενικ.**τεράτων** κ.ἀττ. **τερῶν** (Μοῖρ.369Ρ,Θωμ. Μ 348R) κ.ἐπ.**τεράων** (Ἰλ.Μ 229) κ.**τερέων** (Ἀλκ.155), δοτ. **τέρασι** (ΠΔΔευτ.26,8) κ. ἐπ. **τεράεσσι** (Ἰλ.Δ 398) κ. **τείρεσιν** (Ὕμν.Ἄρ.7) κ. **τείρεσσι** (Ἐπιγρ.), πᾶν φυσικὸν φαινόμενον οὐχὶ ἐκ τῆς συνήθους πορείας τῶν τῆς φύσεως μεταβολῶν, ἀλλ' ἔκτακτον καὶ θαυμαστόν, εἰς ὃ διανοεῖταί τις ν' ἀναγνωρίσῃ προαγγελίαν μέλλοντος ἢ θέλησιν θεοῦ, σημεῖον προφητικὸν διὰ φυσικοῦ φαινομένου, διοσημίαι : Ἰλ.Β 324 **ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,** αὐτ.Λ 4, Ὀδ.Γ 173, αὐτ.Μ 394 **τοῖσιν . . θεοὶ τέραα προύφαινον,** αὐτ.Φ 415· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ σημείων ἐν τῷ οὐρανῷ, οἷον ἄστρα, μετέωρα, τὸ οὐράνιον τόξον κττ : Ἰλ.Δ 76 **ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω, ἢ ναύτῃσι τέρας,** αὐτ.Λ 28· κ. μτ. ρ. παθ. : Ὀδ.Υ 101 **ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω,** Ἡρ.4,28 **ἢν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται, ὡς τέρας θωμάζεται,** αὐτ.7,57,αὐτ.8,37 **ἐπιγίνεταί σφι τέρεα,** Ξεν.Ἀπομν.1,4,15 **οὐδ' ὅταν τοῖς Ἕλλησι τέρατα πέμποντες προσημαίνωσιν·** ‖ μτγν. κ. νεώτ. ἐν φρ. **σημεῖα καὶ τέρατα** ἐπὶ συμβάντων ἢ ἔργων προκαλούντων κατάπληξιν, πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ θαυμαστόν, ἢ συνήθ. ἐπὶ κακοῦ, φοβερόν, τρομακτικόν : ΚΔ Μᾶρκ.13,22 **καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν,** νεώτ. φρ. **ἔκαμε σημεῖα καὶ τέρατα· 2)** κ. νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μυθολογίᾳ, ἀσύνηθες, μέγα, φοβερὸν ζῷον ἢ θηρίον, οἷον ὄφις, σφίγξ, κένταυρος, χίμαιρα : Ἰλ.Ε 742 **ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ . . Διὸς τέρας αἰγιόχοιο** (ἐπὶ τῆς Γοργόνος), αὐτ.Μ 209, Αἰσχ.Πρ.354 **δάϊαν τέρας ἑκατογκάρανον,** Σοφ.Τρ.1098 **ἀπρόσμαχον τέρας** (ἐπὶ τοῦ Κερβέρου), Εὐρ.Φοίν.806 **οὔρειον τέρας** (ἐπὶ τῆς Σφιγγός), αὐτ.Ἱππ.1214, Ἀντιφ.172,7· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν γέννημα ἢ βλάστημα ἔχον ἀνώμαλον καὶ παρὰ φύσιν διάπλασιν, ἔκτρωμα : Πλάτ.Κρατ.393Β **ἐὰν ὥσπερ τέρας γένηται ἐξ ἵππου ἄλλο τι ἢ ἵππος,** αὐτ.394Α, Ἀριστλ.ΖΓ 769b,30,Αἰσχίν.3.111 **μήτε γυναῖκας τέκνα τίκτειν γονεῦσιν ἐοικότα, ἀλλὰ τέρατα,** Βέττ.Βάλ.341,13 **τέρας ἔχον δύο κεφαλάς·** προβλ. Αἰσχ.Χο.548 **ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας·** ‖ νεώτ. **φυσιολ. πᾶν** ὠργανωμένον σῶμα ζωϊκὸν ἢ φυσικόν, **ἐμφανίζον** διάπλασιν καὶ μορφὴν ἀσυνήθη καὶ μὴ **φυσικὴν** ἐν τῷ συνόλῳ ἢ κατά τινα τῶν μερῶν αὐτοῦ· **4)** εἰδ. ἐν τῇ συνήθει τῶν διαλεγομένων γλώσσῃ, **πᾶν** θαυμάσιον καὶ παράδοξον πρᾶγμα, τερατούργημα : Πλάτ.Θεαίτ.163D **τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις,** αὐτ.Ἱππ.Μ 283C **τέρας λέγεις καὶ θαυμαστόν,** αὐτ.Μέν.91D· ‖ ἐπὶ κυπέλλου, ὑπέροχον, θαυμάσιον : Θεόκρ.1,56 **τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι·** ‖ εἰδ. ἐπὶ λόγου, ὁ ἀπίστευτος : Φιλόδ.Μαυσ.74Κ· ‖ νεώτ. γεν. μτ. γενικ. **πᾶν** τὸ **ἐξαίρετον,** τὸ ἀσύνηθες· : **τέρας μνήμης - ὑπομονῆς· 5)** μσν. νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ διεστραμμένος, **ὁ κακός, ὁ** μοχθηρός, ὁ κακεντρεχής : Φώτ. Μαν.1,18 **κακομήχανον τέρας,** Παλαμ.Παρακ.3,1· **6)** κ. ἐπὶ τῆς μορφῆς, ὁ δυσειδέστατος, **ὁ** κακομούτρης· **7)** νεώτ. ζωολ. γένος **ἐντόμων λεπιδοπτέρων ἐκ** τῶν **τορτρικιδῶν.**

τερασκοπία (ἡ) μτγν. ἡ ἑρμηνεία, **ἡ ἐξήγησις** τῶν τεράτων **βλ.λ.)** : Ἑρμ.Τρισμ.Ποιμανδρ.3,18.

τερασκόπος-ον κ. μσν. ποι. ἀντὶ τερατοσκόπος βλ.λ., ὁ **προφήτης,** ὁ μάντις : Πίνδ.Π 4,201 **ἐμβαλεῖν κώπαισι τερασκόπος.** Αἰσχ.Χο.551 **τερα-**

σκόπου δὲ τῶνδε σ' αἱροῦμαι πέρι, αὐτ.Εὐμ.62, Σοφ.ΟΤ 605, Κλήμ.᾽Αλ.Προτρ.10, ΚΜανασσ.Χρον. 1678· κ. ὡς ἐπίθ. : Αἰσχ.᾽Αγ.978 **καρδίας τερασκόπου ποτᾶται.**

τέρασμα-ατος (τὸ) (τεράζω) μτγν.᾽ τέρας, θεῖον σημεῖον : Πλούτ.᾽Ηθ.1123Β **τοῖς ᾽Εμπεδοκλέους ἐοικότα τεράσμασιν.**

τερασπορία (ἡ) μτγν. σπορὰ τεράτων, θείων σημείων : ᾽Ερμητ.3,3 (ἐφθ.).

τερ[α]στεία (ἡ) ἄ. τερατεία βλ.λ.

τεράστειος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ τεράστιος βλ.λ.

τεραστικός-ή-όν μτγν. ὁ τεράστιος, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ ὑπερφυσικός, δθ. ὑπερβολικός : Βασ. I,589D **σημεῖον παράδοξόν τε καὶ τεραστικόν.**

τεραστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. · κατὰ τρόπον τεραστικὸν βλ.λ. : ᾽Ωριγ.Ψαλμ.I,295,16 **παραδόξως καὶ τεραστικῶς,** Νικήτ.Εὐγ.8,259.

τεράστιος-ον μτγν., νεώτ. θηλ.-**ία,** ὁ ὑπερβολικῶς μέγας, ὁ ὑπερφυσικός, ὁ ὑπερμεγέθης, **ὁ** πελώριος : Θεόφρ.Χαρ.19,9 **ὡς τεράστιόν τι πεποίηκας** (διορθ. **ὥσπερ** ἀστεῖόν τι), ᾽Εζεκ.᾽Εξ.91 **τεράστιον σημεῖον,** Φίλ.I,544 **τεράστιον ἔργον,** Λουκ.᾽Αλέξ.16 τεράστιον **τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο,** αὐτ.Νεκρ.Δ 17,1 **τεράστιόν τι πάσχεις,** - **τεραστία περιουσία,** - **τεράστιαι φλόγες·** ‖ ἐπὶ θεῶν κ. ἰδίᾳ τοῦ Διός, ὡς θεοῦ τῶν τεράτων ἢ σημείων : Λουκ.Τίμ.41 **ὦ Ζεῦ τεράστιε,** ᾽Αριστεἰδ.2,65J, ᾽Ηλιόδ.Αἰθ.2,5 **ὦ δαίμονες τεράστιοι·** ‖ **οἱ τεράστιοι** ὡς οὐσ., οἱ τερατουργοὶ βλ.λ. : Κστ.᾽Αστρλ. Κ 8141,148· ‖ **τὸ τεράστιον** ὡς οὐσ. τὸ τέρας : ᾽Ιώσ.ΑΙ 10,2,1 **σημεῖόν τι καὶ τεράστιον ἠξίου ποιῆσαι τὸν ᾽Ησαΐαν,** Βσσ.2,4D.

τεραστίως ἐπίρρ., ὑπερθετ. **τεραστιώτατα** (Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.8,2,133), μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τεράστιον, ὑπερμεγέθη, ὑπερβολικά : Κλήμ.᾽Αλ.7,53, ᾽Ωριγ.Κέλσ.137, Εὐστ.Διον.Περ.79Β **ἡ δύναμις τῶν ἐχθρῶν ηὐξήθη τεραστίως.**

τερατεία (ἡ) (τερατεύομαι) ἡ ἀφήγησις τερατωδῶν, θαυμαστῶν, ἀλλοκότων συμβάντων, ἡ τερατολογία· Μοῖρ.364 «τερθρεία ᾽Αττικοί, τερατεία ῞Ελληνες» : ᾽Αριστφ.Νεφ.318 **νοῦν ἡμῖν παρέχουσι καὶ τερατείαν,** ᾽Ισοκρ.12,1 **οὐδὲ τοὺς τερατείας καὶ ψευδολογίας μεστούς,** Πολύβ.2,17,6 **πολλὴν διατίθενται τερατείαν,** ΑἰλΖΙ 16,18 **εἰς τερατείαν ὄφεων,** ᾽Ιουλ.Λόγ.2,56D **ἡ ποιητικὴ τερατεία·** **2)** μαγικὸς μῦθος, παραμύθι : Φιλοδ. Εὐσ.27· **3)** ἡ γνῶσις τῶν τεράτων, ἡ μαντική : Λουκ.ΒΠρ.2 **ἀριθμητικήν, ἀστρονομίαν, τερατείαν, . . γοητείαν.**

τερατεινός-ή-όν τερατωπὸς βλ.λ. : ῞Υμν.Πᾶν.36.

τεράτευμα-ατος (τὸ) (τερατεύομαι) κ. μσν. τὸ τερατούργημα, τὸ τερατολόγημα : ᾽Αριστφ.Λυσ. 762 **παύσασθε τῶν τερατευμάτων,** Διον.᾽Αλ.Ρωμ. 2,19, Γρηγ.Νύσσ.2,337D, Θεοφύλ.Σ 28,4 (Βοnn.) **τὸ τεράτευμα καλλωπίζουσιν,** Δαμασκ.I 1,399Β.

τερατεύομαι (τέρας) κ. μσν. λέγω, διηγοῦμαι ὑπερθαύμαστα καὶ **ἀλλόκοτα πράγματα,** τερατολογῶ, μεγαλορρημονῶ : ᾽Αριστφ.᾽Ιππ.627, αὐτ.Βάτρ. 834 **ἅπερ ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο,** Αἰσχίν.1,94, αὐτ.2,49 **τερατευσάμενος τῷ σχήματι** λαθὼν σχῆμα αὐχὶ **φυσικὸν ἀλλὰ** προσποιητόν), αὐτ. 2,98 **ψεύδεται καὶ τερατεύεται,** Γαλ.15,787 **ἐν ταῖς ὀνόμασι τερατεύεται·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Φώτ.Βιβλ. 8,15 **ἀνακαθᾶραι τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα . . τερατευόμενος·** μτ. αἰτ. : ᾽Επίκ.᾽Επιστ.2,53U, ᾽Αγαθρχ.7 **τερατευόμενος τὰ τοιαῦτα,** Σχόλ.Αἰσχ. Πρ.803 **τερατευόμενος τοὺς γρῦπας·** **2)** ρηματ. π. τερατεία, τεράτευμα.

τερατίας (ὁ) μτγν. ὁ τερατουργός, **ὁ θαυμαστὰ καὶ παράδοξα** μυθεύων, ὁ γόης, ὁ θαυματοποιός : Διόδ.Σ 34/5,2.

τερατίζω ἀ. τερετίζω βλ.λ. : ᾽Ησ.

τερατικῶς ἐπίρρ. μτγν. τερατωδῶς, θαυμασίως : ᾽Επίκ.ἀπ.161·, **τερατικῶς αὐτὸν εὖ ἀπαγγέλλειν.**

τεράτισμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ γοητεία, τὸ φενάκισμα : Θεοφύλ.Σ 24,4 (ἐκδ Bonn.) **μή πού γε φαντασία τις τερατισμάτων ἡμᾶς φενακίζηται.**

τερατισμός (ὁ) μτγν. τὸ τέρας, οὐράνιον σημεῖον: ᾽Ιω.Λυδ.Διοσ.4 **βροντῶν καὶ κεραυνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων τερατισμῶν.**

τερατογενεσικός-ή-όν νεώτ. ὁ τερατογονικός.

τερατογονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. γέννησις τέρατος, ἐκτρώματος : Πολυδ.7,188· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἀνώμαλος καὶ παρὰ φύσιν διάπλασις **τοῦ ἐμβρυϊκοῦ** ὀργανισμοῦ.

τερατογονικός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὴν τερατογονίαν, τερατογενεσικός.

τερατογόνος-ον μτγν. κ. νεώτ. **ὁ γεννῶν, ὁ** παράγων τέρατα : Βέττ.Βάλ.18,1.

τερατογραφῶ-έω μτγν. γράφω, περιγράφω ἢ διηγοῦμαι φαινόμενα παράδοξα, οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλόκοτα : Στράβ.1,2,11 **μορφὴν Σκύλλης . . καὶ ἄλλα πλείω τοιαῦτα τερατογραφοῦντος.**

τερατοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων **μορφὴν τέρατος,** ὁ ὅμοιος πρὸς τέρας, τερατώδης.

τερατοεργάτης (ὁ) μσν. ὁ τερατουργός : Τζέτζ.Χιλ.2,921.

τερατοκτονία (ἡ) νεώτ. φόνος τέρατος.

τερατολόγημα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. **νεώτ. ἡ** τερατολογία βλ.λ. : ᾽Αντών.Διογ.14, Φώτ.Βιβλ.97,1, αὐτ.112,6 **περὶ τεραταλογήματα σχολάζειν.**

τερατολογία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ τερατολογεῖν, λόγος, διήγησις, ἀφήγησις, περιγραφὴ παραδόξων, θαυμασίων **φυσικῶν** φαινομένων, **ἰδ. ἐκείνων,** ἅτινα ἐθεωροῦντο δηλωτικὰ τοῦ μέλλοντος, τερατεία, τερατολόγημα, παραδοξολογία : ᾽Ισοκρ. 15,285 **τὰς τῶν παλαιῶν σοφιστῶν τερατολογίας ἀγαπῶντας φιλοσοφεῖν φασιν,** Στράβ.6,2,4, Φίλ. 1,505, Πρόκλ.Κρατ.55Ρ, ΨΛουκ.Φιλοπ.2, Κύριλλ. 1,5,449D, Φιλόστρ.Γυμν.6,26 **τὰ χοίρεια τῶν κρεῶν σὺν τερατολογίᾳ ἄγουσα·** **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. χονδροειδὴς μὲ ροπὴν πρὸς τὴν ὑπερβαλλὴν ψευδολογία· **3)** ὁμ. ἰατρ. τὸ περὶ τεράτων καὶ τερατομορφιῶν πραγματευόμενον μέρος τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς.

τερατολογίας (ὁ) Σουΐδ. «τερατολογίαι οἱ θαυμαστὰ καὶ παράδοξα μυθεύοντες».

τερατολογικός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων εἰς τὸν** τερατολόγον ἢ **τὴν τερατολογίαν** βλ.λ.

τερατολόγος-ον **κ.** μσν. κ. νεώτ., δημ. ὁ τερατολογῶν, **ὁ λέγων τερατολογίας, τερατολογήματα, ψεύδη ἐνέχοντα ὑπερβολὰς περὶ ἀνυπάρκτων** : Πολυβ.9,147, Φιλόστρ.᾽Απολλ.3,32 **μυθολόγους καὶ τερατολόγους,** Φώτ.Βιβλ.343,42 **τὸ τερατολόγον καὶ ἀπιστότατον φίλοις·** ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. **ὁ ἔχων ροπὴν** εἰς τὴν **τερατολογίαν·** **2) ἐν παθ.** σημ. ὁ περὶ οὗ θαυμαστὰ καὶ τερατώδη λέγονται, τερατώδης : Πλάτ.Φαῖδρ.229Ε **Γοργόνων καὶ Πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων . . καὶ ἀτοπίαι τερατολόγων τινῶν φύσεων.**

τερατολογῶ-έω κ. νεώτ. λέγω, ὁμιλῶ περὶ τεράτων, κάμνω λόγον περὶ παραδόξων φαινομένων, περὶ θαυμάτων τῆς φύσεως προφητικῶν : ᾽Αριστλ.Μετ.368a,25 **ὥστ᾽ ἐνίοτε δοκεῖν ὅπερ λέγουσιν οἱ τερατολογοῦντες μυκᾶσθαι τὴν γῆν,** Διόδ.Σ 1,63, Λουκ.Φιλοψ.37, Κλήμ.᾽Αλ.Παιδ.222 **ἑρμαφροδίτους τερατολογοῦντες·** κ. παθ. λέγομαι ὥς τι θαυμαστόν : Σέξτ.᾽Εμπ.Πυρρ.2,70 **κατὰ τὴν τερατολογουμένην ἑτεροιωτικήν,** αὐτ.3,31, ᾽Ιάμβλ. Προτρ.21,γ'· ‖ **νεώτ. λέγω** τερατολογίας βλ.λ.2).

τερατομορφία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ ἔχῃ τι μορφὴν τερατώδη : Ζηγαβ.Βογομ.8,4 **τῇ τερατομορφίᾳ τοῦ κατ᾽ αὐτοὺς θεοῦ.**

τερατόμορφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τερατώδη μορφήν : Κάσσ.Πρ.51, Τζέτζ.Χιλ.8,636, Ζηγαβ.Βογομ.8,1 **εἰς σωματοειδῆ καὶ τερατόμορφον θεόν·** ‖ νεώτ. ὁ ἔχων διάπλασιν τέρατος· **2)** νεώτ. μτφ. δυσειδέστατος.

τερατοπαγής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τεράτων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δύο συμφυῶν ἐμβρύων.

τερατοπαθολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μέρος τῆς παθολ. ἀνατομίας πραγματευόμενον περὶ τεράτων.

τερατοπλασ(τ)ία (ἡ) νεώτ. ἀνώμαλος ἢ τερατώδης διάπλασις τοῦ σώματος τοῦ ἐμβρύου ἐν συνόλῳ ἢ κατά τινα τῶν μερῶν αὐτοῦ.

τερατοποιία (ἡ) κ. μσν. τὸ τερατοποιεῖν, θαυματοποιία : Ἀριστλ.ἀπ.191, Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.182A **διὰ πολλῆς τερατοποιίας,** Ψελλ.58,9.

τερατοποιός-όν μτγν. ὁ τέρατα, θαύματα ποιῶν, θαυματοποιός : ΠΔΜακκ.2,15,21 **προτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλέσατο τὸν τερατοποιὸν κύριον,** Πρόκλ.Τετράβ.225.

τερατοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ θαυμαστὰ πράγματα : Κύριλλ.6,332C **τερατοποιήσων ἐν Κανᾷ.**

τερατοπρόσωπος-ον μτγν. **ὁ τερατῶδες** πρόσωπον ἔχων : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.17.

τερατοσκοπία (ἡ) **μτγν. κ. μσν.** ἡ τέχνη τοῦ τερατοσκόπου, ἐξέτασις καὶ ἑρμηνεία τῶν τεράτων ἤτοι τῶν ἐξ οὐρανοῦ σημείων καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν μαντεία : Πολυβ.7,188, Δαμασκ.11,108D **κληδονισμοῖς καὶ τερατοσκοπίαις.**

τερατοσκόπος (ὁ) κ. μσν. ὁ παρατηρῶν **τὰ** τέρατα, τὰ ἐν οὐρανῷ σημεῖα, καὶ ἀπ' αὐτῶν μαντευόμενος, μάντις, προφήτης : Πλάτ.Νόμ.933C, αὐτ.E **μάντις ἢ τερατοσκόπος,** Ἀριστλ.ἀπ 75, ΠΔ Δευτ.18,11, Πλούτ.Ἠθ.990E, Ὠριγ.1,327B **μητραγύρταις καὶ τερατοσκόποις,** Παχυμ.Γ 153,1 **ποῖος τερατοσκόπος ἢ ὀνειροπόλος.**

τερατοτοκία (ἡ) νεώτ. ἡ γέννησις τέρατος.

τερατοτόκος-ον μσν. **ὁ** τεκὼν τέρας ἢ τέρατα : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.144, Κάλλιστ.Ἐκκλ.Ἱστ.2,854C.

τερατοτοκῶ-έω τίκτω, γεννῶ τέρας ἢ τέρατα : Ἀριστλ.ΖΓ 770b,4 **προωδοποίηται τῇ φύσει πρὸς τὸ τερατοτοκεῖν τὸ μὴ γεννᾶν** ὅμοια.

τερατοῦμαι-όομαι μτγν. προσβλέπω τινὰ ἀτενῶς ὡς ὄντα θαυμαστόν τι, ἀποθαυμάζω ἐνεός, χάσκων : Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 4,42 **οἱ δέ μιν, ἠΰτε γλαῦκα πέρι σπιζοί, τερατοῦντο.**

τερατούργημα-ατος (τό) μσν. κ. νεώτ. ἔργον, πρᾶξις τερατώδης, τεράτευμα· Σουΐδ. ἐν λ. Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, Θεοφύλ.Σ 80,17· **2)** μσν. πρᾶξις θαυμαστή : Μεθόδ.372C· **3)** νεώτ. πρᾶξις ἀποτρόπαιος, ἐκτάκτως ἀνήθικος.

τερατουργία (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** τὸ τερατουργεῖν, **τὸ** ποιεῖν τέρατα, θαύματα, θαυμαστὰ πράγματα, θαυματοποιία : Πλούτ.Ἠθ.17B, Πορφ.Ἀποχ.2,42, Φίλ.1,60· **2) μτγν.** κλίσις πρὸς τὸ τερατῶδες, τὸ θαυμαστόν, ἡ χρῆσις τερατωδῶν, θαυμαστῶν πραγμάτων ἢ διηγήσεων: Λουκ.Ἴκαρ.6 **ἡ ἐν τοῖς λόγοις τερατουργία.**

τερατουργικῶς ἐπίρρ. μτγν. θαυμασίως, θαυμαστῶς : Ἀνων.Βίος Χρυσ.8,363,10.

τερατουργός-όν μτγν. **κ.** νεώτ. **ὁ ἐργαζόμενος,** ὁ ἐκτελῶν πράξεις **τερατώδεις,** καταπληκτικάς, θαυματοποιός, ἀγύρτης, γόης, μάγος : Διόδ.Σ 34/5,2,5, Πτολ.Τετράβ.160, Λουκ.Ὄνειρ.4.

τερατουργῶ-έω μτγν. τέρατα, θαύματα ποιῶ, ἐργάζομαι τερατώδη, **παράδοξα, ἐκτελῶ, κάμνω** : Συνέσ.20A, Σχόλ.Πίνδ.Ι 6(7),13.

τερατοφανής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ φαινόμενος** τέρας, ὁ παρουσιάζων **τὰ χαρακτηριστικὰ** τέρατος.

τερατώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τερατώδικος-η-ο** (Θεοτόκ.μτφρ. Σαίξπηρ Τρικυμία113), **ὁ** ὅμοιος πρὸς τέρας, θαυμάσιος, ὑπερφυσι**κός** : Ἀριστφ.Νεφ.364 **ὦ Γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες,** Πλάτ.Εὐθ.296E **τερατώδης εἰς σοφίαν·** ‖ τὸ οὐδ. τερατῶδες ὡς οὐσ. ἡ τερατωδία : Ἀριστλ.Ποιητ.1453b,9· **2)** ὁ ἔχων μορφὴν ἢ σχῆμα παρὰ φύσιν, ἐκτρωματικός : αὐτ.ΖΓ 772a,36, Σωρ.2,55, Φιλόδ.Σημ.7, Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,166 **τερατώδη ζῴδια·** **3)** νεώτ. μτφ. ἐκτάκτως ἀνήθικος, ἀποτροπιαστικός.

τερατωδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τερατῶδες, θαυμάσιον τὴν ὄψιν : Ἰω.Χρυσ.7,204(402)· **2)** νεώτ. πρᾶξις ἢ λόγος τερατώδης βλ.λ.2).

τερατώδικος-η-ο δημ. τ. τοῦ τερατώδης βλ.λ.

τερατωδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τερατώδη, οὐ κατὰ φύσιν : Ἀριστλ.ΖΙ 496b,18, Διόδ.Σ 1,6.

τεράτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. νεοπλασία ἀναπτυσσομένη ἐξ ἐμβρυϊκῶν στοιχείων ἢ σπερμάτων.

τερατωπὸς-όν μτγν. ποι. τερατώδης τὴν **ὄψιν,** τερατόμορφος : Ὕμν.Πάν.36 **τερατωπὸς ἰδέσθαι.**

τερβινθεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Μυοῦντι.

τέρβιον (τὸ) νεώτ. μέταλλόν τι ἐκ **τῶν σπανίων.**

τεργεσταῖος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν Τεργέστην, ἢ ὁ ἐξ **αὐτῆς.**

τερεβινθέλαιον (τὸ) νεώτ. αἰθέριον **ἔλαιον** ἀποστάξεως τῆς τερεβινθίνης, νέφτι.

τερεβινθίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς τερέβινθον : Διοσκ.5,142.

τερεβινθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τερεβινθίνην ἢ τὸ τερεβινθέλαιον.

τερεβινθίνη (ἡ) νεώτ. ἔκκριμα πρόσφατον **διαφόρων** κωνοφόρων δένδρων, ὅπερ **μετὰ** τὴν **ξήρανσιν** μετατρέπεται εἰς ρητίνην, τρεμεντίνα.

τερεβίνθινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ τερμίνθινος **βλ.λ.** : Ξεν.Ἀν.4,4,13.

τερέβινθος (ἡ) **μτγν., μσν. κ. νεώτ.** τὸ **φυτὸν** τέρμινθος βλ.λ. : ΠΔ Ἠσ.1,30, **αὐτ.6,13 καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομὴν ὡς τερέβινθος,** Γεωπ.9,18,1· **2)** τέρμινθος βλ.λ.3)· Παῦλ.Αἰγ.4,24 «**τερέβινθοί εἰσιν** ὑπεροχαὶ ἐπὶ τοῦ χρωτὸς συνιστάμεναι, στρογγύλαι, μελανόχροοι, ἐοικυῖαι τερμίνθου **καρποῖς**».

τερεβινθοῦχος-ον **νεώτ. ὁ** περιέχων τερεβινθίνην ἢ τερεβινθέλαιον.

τερεβινθώδης-ους-ες μτγν. ὁ κατάφυτος **ἐκ** τερεβίνθων : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,413 **τερεβινθώδης νησίς.**

τέρεινος-ον μτγν. ἰσοδύν. τ. τοῦ τέρην **βλ.λ.** : Ἀνακρεόντ.53,2 (διόρθ. Salmas. ἀντὶ τερινόν).

τερείνω γλωσσ. ἀπαλύνω, καθιστῶ **μαλακόν.**

τερείτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὅρος ἐν τῇ **μουσικῇ, πιθ.** ὀνομ. ὀργάνου μουσικοῦ : **Αἰγυπτίοις τερείταις ὑποαυλισμοὺς δύο.**

τερεμίνθινος-ον ἀντὶ τερμίνθινος : **Διοσκ.4,150.**

τέρκμνον (τὸ) δ.τ. **τοῦ** τέρσμνον βλ.λ.

τέρεμνος-ον Ἠσ. «**στερεός,** στερρός».

τερενοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τι **τέρεν,** μαλακόν, τρυφερόν, μαλακτικός : Εὐστ.Ἰλ.1041,49.

τερενόχρους-οος-ουν-οαν **μτγν., δοτ. τερενόχροΐ,** ὀνομ. πληθ. **τερενόχροες** (Ὀρφ.Λιθ.331), **ὁ** τερενόχρως βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.2,56.

τερενόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων **δέρμα τρυφερόν,** μαλακόν : Ἀναξανδρ.41,37 **τερενόχρωτες μαζῶν ὄψεις.**

τερερέμ (τὸ) δημ. **ἄκλ. κ. τέρριρεμ κ. τετερέμ** μελῳδικὸς κολλωπισμὸς **πρὸς παράτασιν ἐκκλησιαστικῆς** τινος ψαλμῳδίας.

τερερίζω νεώτ. κ. δημ. παρατείνω **ψαλμῳδίαν** διὰ τερερέμ βλ.λ.· **2)** συνεκδ. **ψάλλω ἢ ᾄδω μὲ** ὑποτρέμουσαν φωνήν, τρεμουλιαστά.

τερερισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ **τερερίζω βλ.λ.**

τέρεσσεν Ἠσ. «**ἔτρωσεν, ἐτόρνωσεν**».

τερετίζω κ. νεώτ., μέλλ. ἀττ. -ιῶ, **ἐπὶ χελιδόνος** ἢ τέττιγος, χελιδονίζω, **κελαδῶ, ᾄδω μετὰ** τερετισμοῦ : Φρύν.Κωμ.14 **τερετιῶ τι πτιστικόν,** Τέλ.7Η, **Ἀριστλ.Πρ.918a,30, Βάβρ.9,4, Ἀλκίφρ.3,55· κ. παθ.** :

Φιλόδ.Μουσ.97Κ· 2) μιμοῦμαι **τὸν τερετισμὸν** χελιδόνος ἢ τέττιγος : Εὐφρ.1,34, Θεόφρ.Χαρ.27,15· 3) Ἡσ. «λαλῶ»· 4) Φώτ.«τὸ αὐτὸ μέλος ᾄδω»· 5) νεώτ. τονθορύζω, σιγοτραγουδῶ.

τερέτισμα-ατος (τὸ) κ νεώτ. Ἡσ «τὸ τοῦ τέττιγος ᾆσμα»· 2) ἀπομίμησις τῆς φωνῆς χελιδόνος ἢ τέττιγος διὰ τῆς φόρμιγγος ἢ διὰ τοῦ στόματος, ᾆσμα, ᾠδή : Διογ.Κυν.π.Διογ.Λ 6,104, Λουκ. Νιγρ.15, ΑΠ 7,612, αὐτ.11,352· 3) Ἡσ. «τερετίσματα, τὰ τῆς κιθάρας κρούσματα»· 4) αὐτ. «ᾠδὴ ἀπατηλή»· 5) ἐν μτφ. χρ. μόνος ἦχος καὶ οὐδὲν πλέον : Ἀριστλ.Α Ὑστ.83a,33 **τερετίσματα τὰ εἴδη** (αἱ τοῦ Πλάτωνος ἰδέαι), Φιλόδ.Ποιημ.2, 228Η **τὸ πόημα οὐχ ὡς τερέτισμα καὶ κροῦμα νοοῦμεν**, Προκ.Γαζ.Ἐπιστ.33.

τερετισμός (ὁ) μτγν. ἐπὶ πλαγιαύλου, λαρυγγισμός, τρίλλια : Πολυδ.4,83.

τερέτριον (τὸ) κ. νεώτ. μικρὸν **τέρετρον**, **τὸ** αἰχμηρὸν στέλεχος τῶν τρυπάνων : Θεόφρ.ΦΙ 5,7,8.

τέρετρον (τὸ) (τετραίνω) κ. νεώτ. τρύπανον, ἰδ. μέγα : Ὀδ.Ε 246 **τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῖα θεάων**, αὐτ.Ψ 198, ΠΔ Ἡσ.44,12, Φίλ. ΑΠ 6,103· 2) νεώτ. ζῳολ. ἐξάρτημα εἰς τὸ ἄκρον τῆς κοιλίας τῶν θηλέων τινῶν ὑμενοπτέρων, δι' οὗ ἀνοίγουσιν ὀπὰς πρὸς ἐνσπόθεσιν τῶν ᾠῶν.

τερετροφόρος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐντόμων, ὁ φέρων τέρετρον βλ.λ.2).

τερζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ράπτης ἑλληνικῶν ἐθνικῶν ἐνδυμασιῶν, βλοχορράφτης.

τερηδονίζομαι μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ξύλων, φθείρομαι, κατατρώγομαι ὑπὸ τερηδόνος βλ.λ. : Διοσκ.1,1, αὐτ.127· 2) κ.νεώτ. ἐπὶ ὀστῶν, ὑφίσταμαι κατάτρησιν ἀπὸ φθορᾶς : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23, 10, **τερηδονισμένοι ὀδόντες**.

τερηδονισμός (ὁ) μτγν. κατάτρησις **ἐκ φθορᾶς** : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.46,22.

τερηδών-όνος (ἡ) κ. νεώτ. ἔντομον κατατρῶγον τὰ ξύλα, σαράκι : Θεόφρ.ΦΙ 5,4,4, Πολύβ.6,10,3· 2) μικροσκοπικὸν μαλάκιον διατρυπῶν τὰ ξύλα τῶν πλοίων καὶ μένον ἐγκεκλεισμένον ἐντὸς τῶν οὕτω κατασκευαζομένων ὀπῶν : Ἀριστφ.Ἱππ. 1308 **ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ' ἐνταῦθα καταγηράσομαι**· 3) εἶδός τι κάμπης : Ἀριστλ.ΖΙ 605b,17 «ἐγγίγνονται δὲ καὶ κάμπαι ἐν τοῖς σμήνεσιν, ἃς καλοῦσι τερηδόνας, ἃς οὐκ ἀμύνονται αἱ μέλισσαι»· 4) εἶδός τι σκώληκος τῶν ἐντέρων : αὐτ. ἀπ.241· 5) κ. νεώτ. πάθησις διαβρωτικὴ τῶν ὀστῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ὀδόντων : Ἱππ.Νούσ.2,24· 6) νεώτ. νόσος τῶν σιτηρῶν καθ' ἣν ἀντὶ καρποῦ σχηματίζεται ὑπόφαιος σάκκος δυσώδους κόνεως.

τέρην-ενος-ε(ι)να-εν ποι., γενικ.θηλ.**τερένης**, δωρ. κ. αἰολ. **τερένας** (Ἀλκ.6), Κριναγ.ΑΠ 9,430), συγκρ **τερενώτερος** (Λυρ.Ἀδέσπ.76) κ. **τερεινότερος** (Φιλόδ.ΑΠ 5,120) κ. **τερέντερος** (Ἀντίμ.97), ὁ ἐκ τῆς τριβῆς λειανθείς, ὅθ. λεῖος, μαλακός, λεπτός, **τρυφερός** : Ἰλ.Γ 142, αὐτ.Ν 180, αὐτ.Δ 237, Ὀδ.Μ 357 **φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυός**, αὐτ.Ι 449, Ἡσίοδ.Ἔργ.522, αὐτ.Θ 5, Ὑμν.Δήμ.209 **γλήχωνι τερείνῃ**, Σαπφ.54, Ἐμπ.100,6, αὐτ.11 **τέρεν δέμας**, Ἱππῶν.90, Θέογν.261, Πίνδ.Ν 5,6, Εὐρ.Μήδ.905 **ὄψιν τέρειναν τήνδ' ἔπλησα δακρύων**· 2) ἐπὶ ἤχων, ὁ μαλακός, ἀπαλός : Θέογν.266 **τέρεν φθέγγεται** (ὁ παῖς), Ἀνακρ.20 **τερένων ὑπ' αὐλῶν**· 3) μτφ. : Ἡσίοδ.Θ 988 **τέρεν ἄνθος ἥβης**.

τερθρεία (ἡ) ἐν τῇ ρητορικῇ, χρῆσις σοφιστικῆς ἢ σχολαστικῆς λεπτολογίας : Ἰσοκρ.10,4, Φιλόδ. Οἰκ.75J, Φίλ.2,191, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,19 **τερθρεία μυθική** (ἐν τῇ θρησκείᾳ)· ‖ λογομαχία περὶ τὰς λέξεις, ὅθ. φλυαρία, εἰδ. πρὸς παραπλάνησιν· Ἡσ. «λογομαχία, ἀπάτη, φλυαρία, φληναφία» : Γαλ.8,637, αὐτ.Χρ.Μορ.4,9, Πρόκλ.Παρμ.534S **εἴ τις εἰς τὴν Στωικὴν τερθρείαν ἀπάγοι τὸν λόγον**.

τέρθρευμα-ατος (τὸ) μτγν. τερθρεία βλ.λ.1), ἀγυρτεία καὶ τερατολογία, τέχνασμα ρητορικόν, φλυαρία : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.291.

τερθρεύομαι ποιοῦμαι χρῆσιν τεχνασμάτων, ἀπάτης καὶ ἀγυρτείας : Ἀριστλ.Τοπ.156b,38, Πλούτ. Ἠθ.43Α, Γαλ.Χρ.Μορ.6,12· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Δημ.1405· ‖ μτγν. κ. ἐνεργ. : Αἰλ.ΖΙ 10,24.

τερθρεύς-έως (ὁ) ὁ τερθρευόμενος, γόης, ἐν χρ. σαρκαστικῶς ὡς κύρ. ὄνομ. : Ἑρμιππ.42.

τερθρηδών-όνος (ὁ) Ἡσ. «πρωρεύς».

τέρθριος (ὁ) σχοινίον ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς κεραίας τοῦ ἱστοῦ· Ἡσ. «τέρθριοι, οἱ εἰς τὸ κέρας τοῦ ἱστίου ἑκατέρωθεν δεδεμένοι (κάλοι), ἐν οἷς καὶ τὸ ἄρμενον ἕλκουσι» : Ἀριστφ.Ἱππ.440 **τοὺς τερθρίους παρίει τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται**, Ἐρωτιαν., Γαλ.19,145· 2) **τερθρία πνοὴ** ἄνεμος τῆς πρύμνης· Σαπφ.ἀπ.333 (ληφθὲν ἐκ τοῦ ΕΜ 753,7, ἔνθα ἑρμηνεύεται ὀπισθία, ἀλλ' ἴσως μᾶλλον σημαίνει ἰσχυρὰν πνοὴν ἀπαιτοῦσαν τὴν χρῆσιν τῶν τερθρίων).

τέρθρον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τὸ ἐξώτατον ἄκρον τοῦ κέρατος τοῦ ἐπιδρόμου, τὸ πινὸ τοῦ πικιοῦ : Γαλ.19,145 2) γεν. τέλος, τέρμα, ἄκρον· πρβλ. Ἐρωτιαν. «τέρθρον ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὸ ἔσχατον καὶ ἐπὶ τέλει» : Ἐμπ.100,4 **ρινῶν ἔσχατα τέρθρα**, Πολυδ.2,134· 3) τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος : Εὐρ.ἀπ.372 **καί μοι τὸ τέρθρον δῆλον οἷ πορεύομαι**· 4) ἐπὶ ἀσθενείας, ἀκμή, κρίσις : Ἱππ. Γυν.2,125 **ἐπὴν τὸ τέρθρον ᾖ τοῦ πάθεος**, Ἐρωτιαν., Γαλ.19,145· 5) τὸ ἀνώτατον ἄκρον, κορυφή : Ὑμν.Ἑρμ.322 **αἶψα δὴ τέρθρον ἵκοντο . . Οὐλύμποιο**· 6) Ἡσ. «στέγη οἰκίας»· 7) αὐτ. «τὸ ἄκρον τοῦ κέρως»· 8) Πολυδ.2,134 «τὸ τῶν παρωτίδων μέχρι κλειδῶν μέρος».

τέρθρος (ὁ) Ἡσ. «τέρθριος».

τερθρωτήρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. τὸ μέρας «ὅπου ὁ πρωρεὺς προορᾷ τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ».

τερίκαρπον Ἡσ. «μεγαλόκαρπον».

τερίμη Ἡσ. «τάφρος» (πιθ. τέρχνεα).

τερίνη Ἡσ. «τετριμμένη, οἱ δὲ τερπωλή».

τερῖνος Ἡσ. «τηρῶν διάνοιαν, λυπῶν» (πιθ. τείρων).

τερλίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. χαμηλὸν ὑπόδημα ἀπὸ χονδρὸν ὕφασμα, ἰδ. τσόχαν, δι' ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐμβάς, παντόφλα.

τέρμα-ατος (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ τελικὸν σημεῖον ἢ ὅριον ὅπου φθάνει τι, τέλος, ἰδίᾳ τὸ σημεῖον, περὶ ὃ ὤφειλον νὰ κάμπτωσιν ἐν τῇ ἁρματοδρομίᾳ τὰ ἅρματα πρὸς ἀριστερά, καμπτήρ, νύσσα : Ἰλ.Ψ 309 **οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν**, αὐτ.462, αὐτ.466, Ἀριστλ.Ρητ. 1409b,23 **ἐξωτέρω ἀποκάμπτειν τοῦ τέρματος**· ‖ τὸ σημεῖον μέχρις οὗ ὤφειλον νὰ τρέχωσιν οἱ σταδιοδρόμοι : Ἰλ.Ψ 333 **καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς**, αὐτ.358, Πίνδ.Π 9,114 **ἔστασεν ἐν τέρμασιν ἀγῶνας**, αὐτ.Ο 3,33 **δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρόμου**, Σοφ.Ἠλ.686 **δρόμου δ' ἐσώσας τῇ φύσει τὰ τέρματα**· ‖ τὸ σημεῖον, ὅπερ ἐτίθετο, ὅπως δεικνύῃ μέχρι τίνος ἔφθασε ριφθεὶς τις δίσκος : Ὀδ.Θ 193 **ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη**· ‖ νεώτ. ἡ γραμμὴ εἰς ἣν καταλήγει ὁ ἀγὼν δρόμου· ‖ ὁμ. τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διέλθῃ ἡ σφαῖρα εἰς σφαιριστικάς τινας παιδιάς, διὰ νὰ σημειώσῃ ἐπιτυχίαν ὁ ρίψας τὴν σφαῖραν ἢ ἡ ὁμὰς εἰς ἣν οὗτος ἀνήκει 2) γεν. ὅριον μέχρις οὗ ἐξικνεῖται ἢ περαιοῦται τι, τέλος, πέρας : Θέογν.1166, Ἡρ.7,54 **ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης** (τῆς Εὐρώπης), αὐτ.4,52, Αἰσχ.Πρ. 286 **τέρμα κελεύθου διαμειψάμενος**, αὐτ.706, αὐτ.283, αὐτ.Εὐμ.422 **ποῦ τὸ τέρμα τῆς φυγῆς;** ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς χρόνον ἢ τόπον, τέλος Σοφ. Αἴ.48 **ἐπὶ τέρμ' ἀφίκετο**, αὐτ.Ἠλ.1397· ‖ **βιότου**

τέρμα· κ. νεώτ. **βίου τέρμα** τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ἔσχατον γῆρας, θάνατος : Σιμων.85,13, Αἰσχ.ἀπ.362, Σοφ.ΟΤ 1530 **πρὶν ἂν τέρμα τοῦ βίου περάσῃ,** Εὐρ.῎Αλκ.643, αὐτ.᾿Ανδρ.1081· ‖ κ. ἐπὶ μόχθων ἢ πόνων : Αἰσχ.Πρ.100 **πῄποτε μόχθων χρὴ τέρματα τῶνδ᾿ ἐπιτεῖλαι,** αὐτ.186, Πλάτ.᾿Αξ.371Ε **Σισύφου πέτρος ἀνήνυτος, οὗ τὰ τέρματα αὖθις ἀρχειπόνων·** ‖ **ἐπὶ τέρματι** ἐπὶ τέλους . Αἰσχ.Εὐμ.633 **κἀπὶ τέρματι φάρος παρεσκήνωσεν·** ‖ ἐπίρρ. **τέρμα** τέλος (πάντων), τελευταῖον, ἐν τέλει : ψΦωκ. 138· **3)** πᾶν ἀκρότατον, ἔσχατον ἢ ὕφιστον σημεῖον, ἀκμή, κορυφή, ἄκρον ἄωτον : Εὐρ.᾿Ικ.369, ᾿Αριστφ.῎Ορν.705, ᾿Αρχέστρ.ἀπ.34,10 **τέρματα νίκης·** **4)** μτ. γενικ. τελειότης, ἀποκορύφωσις : Παρρ.2 **τέρμα τέχνης·** **5)** σπαν. κεῖται ἁπλῶς ἐν περιφράσει, οἷον **ὑγείας τέρμα** = ὑγεία : Αἰσχ. ᾿Αγ.1002 **μάλα γέ τοι τᾶς πολλᾶς ὑγιείας ἀκόρεστον τέρμα·** ‖ **ἀγχόνης τέρματα** ὁ δι᾿ ἀπαγχονισμοῦ θάνατος : οὐτ.Εὐμ.746· ‖ **θανάτου τέρμα** ὁ θάνατος : Εὐρ.᾿Ιππ.140· ‖ **τέρμα τῆς σωτηρίας** ἡ σωτηρία : Σοφ.ΟΚ 725· **6)** μτφ. τέλος, τερματισμός : Θέογν.227 **πλούτου δ᾿ οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισι·** **7)** ὁμ. ἔκβασις, ἀποτέλεσμα : Αἰσχ.᾿Αγ.781 **πᾶν δ᾿ ἐπὶ τέρμα νωμᾷ,** αὐτ.1177· **8)** νεώτ. ὁμ. μτφ. ὁ τελικὸς σκοπός : **τὸ τέρμα τῶν προσπαθειῶν του·** **9)** ἡ ἀνωτάτη, ἡ ἄκρα ἐξουσία, ἡ τελική, ἡ ὑφίστη κρίσις, ἡγεμονία : Σιμων.112 **τέρματα Κορίνθου ἔχω** [εἶμαι ἡγεμὼν τῆς Κορίνθου], Εὐρ.᾿Ικ.617 **θεοὶ . . πάντων τέρμ᾿ ἔχοντες,** αὐτ.᾿Ορ.1343, Διοσκ.ΑΠ 12,170 **δαίμονες οἳ φιλίης τέρματ᾿ . . ἔχετε.**

τερμάζω μτγν. τερματίζω : ῾Ηρακλεωτ.Π(ν.), 10, αὐτ.2,9 **τὼς δὲ πάντας χώρως τὼς τῶ Διονύσω τερμάζοντι τοὶ ἄντομοι,** ᾿Επιγρ.Θέρμου.

τερμαστῆρες (οἱ) ᾿Επιγρ. ἐπίτροποι τῶν τερμάτων, τῶν συνάρων : ᾿Επιγρ.᾿Επιδαύρου.

τερματίζω κ. μσν. κ. νεώτ. ὁρίζω : Στράβ.9, 4,2 **Κῦνος δ᾿ ἐστὶ τὸ ἐπίνειον, ἄκρα τερματίζουσα τὸν ᾿Οπούντιον κόλπον·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. θέτω τέρμα εἴς τι, περατῶ, τελειώνω : Σέξτ. ᾿Εμπ.Μαθ.10,102, ᾿Ελλ.᾿Επιγράμμ.539· κ. παθ. : ᾿Ιππῶν.π.Στοβ.4,34,71, Ροῦφ.᾿Ανατομ.38, Γαλ.14,794, Βέττ.Βάλ.245,10, ᾿Επιφάν.1,249Β **τερματίζοντα τὴν κυκλικὴν ἀποκατάστασιν·** κ. παθ. : Γαλ.2,398 **ἐπὶ τὰ ἄνω χωρεῖν καὶ ἐκεῖ τερματίζεσθαι,** ᾿Επιφάν. 1,631Α· ‖ κ. μσν. τὸ ἐνεργ. ἐν ἀμτβ. χρ. περατοῦμαι, τελειώνω : ΚΠορφ.Θεμ.3D **ἀρχὴν μὲν ἔχον** (τὸ θέμα) **ἀπὸ τῆς Μηροῦ, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν ὁρίων ᾿Ισαυρίας·** ‖ τὸ μέσ. θέτω χάριν ἐμαυτοῦ τέρμα : Εὐρ.ἀπ.952 **γῆρας τερματίζεσθαι·** ‖ νεώτ. **τερματίζω τὴν ζωήν μου** αὐτοκτονῶ

τερμάτιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ τέρμα, τελικὸς σκοπός, νίκη : Σουΐδ.ἐν λ. τήνελλα (ὃ. ἀνάγν.).

τερματισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμο τοῦ τερματίζω βλ.λ.2).

τερματοῦχος ῾Ησ. «βαλβιδοῦχος».

τερματοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀθλητικὰς σφαιριστικὰς παιδιάς, ὁ παίκτης ἑκάστης ὁμάδος ὁ ἀποστολὴν ἔχων τὴν φύλαξιν τοῦ τέρματος ἤτοι τοῦ μέρους ἀφ᾿ οὗ ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων νὰ διέλθῃ ἡ σφαῖρα.

τερματῶ-όω ᾿Επιγρ. κ. μσν. θέτω τέρμα, περατῶ, ἐπιτελῶ, ἐκπληρῶ : Κ Μανασσ.Χρον.5774, Νικ.Χων.Χρον.269D **οὐδὲ τότε τὰ τῶν αἰτήσεων ὑπέρογκα ἐτερμάτωσε.**

τερμάτωσις-εως (ἡ) μσν. περάτωσις, ἐπιτέλεσις, ἐκπλήρωσις : Νικ.Χων.Χρον.178D **ἡ δὲ ἦν καὶ τῶν τότε μὲν αἰτηθέντων ῥᾳδία τερμάτωσις.**

τέρμενο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σφοδρὰ ψυχικὴ ταραχή.

τερμέρ(ε)ιος-α-ον κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λῃστὴν Τέρμερον, ὅθ. φρ. παροιμ. **Τερμέρειον κακὸν** μέγα κακόν, **ὅπερ** ἐπισύρει τις καθ᾿ ἑαυτοῦ : Φίλιππ.π.Σχόλ.Εὐρ.Ρῆσ.509, Πλούτ.Θησ.11 **ἀφ᾿ οὗ δὴ καὶ τὰ Τερμέρειον κακὸν ὀνομασθῆναι λέγουσι,** ᾿Ιουλ.Λόγ.7,210D, ᾿Εφραὶμ Καισ.288 **κακόν τι τερμέρειον, εὐσεβῶν φθόρον,** αὐτ.5059, οὐτ.6364· **2)** **τὸ τερμέρειον** ὡς οὐσ. τὸ ἀνδρικὸν μόριον : Φιλόδ.ΑΠ 11,30(ἀμφ.).

τερμερίης (ὁ) μτγν. ὁ κακὰ προοιωνίζων, ὁ δυσοίωνος : ᾿Επ.᾿Αλ.᾿Αδ.2,15.

τερμιεύς (ἐνν. Ζεύς) (ὁ) μτγν. ποι. ὁ πάντων ὢν ἀρχὴ καὶ τέλος : Λυκόφρ.706.

τερμινάλια (τὰ) (λατ.) μτγν. ἑορτὴ καθιερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Νουμᾶ πρὸς τιμὴν τοῦ Τέρμονος καὶ τελουμένη τὴν 23ην Φεβρουαρίου : Διον.᾿Αλ.Ρωμ.2,74.

τερμινθεύς-έως (ὁ) μτγν. ποι. ἐπίθ. τοῦ θεοῦ ᾿Απόλλωνος : Λυκόφρ.1207.

τερμίνθινος-η-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ φυτὸν τέρμινθον ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενος, τερεβίνθινος : Διοκλ.ἀπ.140 **ῥητίνη τερμινθίνη,** Θεόφρ.Φ| 9,2,2, Διοσκ.4,150, Σωρ 2,14, Γαλ.6,288, αὐτ.292, αὐτ.354· ‖ **τερμίνθινος οἶνος** ὁ μετὰ τερμίνθου παρασκευαζόμενος : Διοσκ.5,80.

τερμινθίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἰδιότ. θηλ. τοῦ τερμίνθινος βλ.λ. : Νίκ.᾿Αλεξ.300 **ῥητίνην τερμινθίδα.**

τέρμινθος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν πιστακία ἡ τερέβινθος, κοκκορεβιθιά, τριμιθιά : ᾿Ιππ.Γυν.2,192, ᾿Αριστλ.Θαυμ.837a,33, Θεόφρ.Φ| 3,2,6, αὐτ.9,2,2, Θεόκρ.᾿Επιγρ.1,6 **τερμίνθου τρώγων ἔσχατον ἀκρέμονα,** Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,30, Διοσκ.1,71, Γαλ.616, αὐτ.624· **2)** ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ τούτου : Πλαύτ. ᾿Αρτξ.3 **σύκων παλάθης ἐμφαγόντα τερμίνθου κατατραγεῖν·** **3)** κ. νεώτ. μικρὸς ὄγκος τοῦ δέρματος, οἴδημά τι ὅμοιον πρὸς τὸν καρπὸν τοῦ ὡς ἄνω φυτοῦ, ἃ. τερέβινθος βλ.λ. : ᾿Ιππ. Χυμ.20, αὐτ.᾿Επιδ.6,3,23, Διοκλ.ἀπ.82, ᾿Ερωτιαν., Γαλ.16,461· ‖ νεώτ. **τέρμινθος μισχωτὴ** μικρὸς ὄγκος τοῦ δέρματος προσκεκολλημένος ἢ κρεμάμενος διὰ μίσχου, κρεατολιά· ‖ **τέρμινθος μολυσματικὴ** μικρὸν ἔπαρμα τοῦ δέρματος φέρον ὀπήν, ἐξ ἧς διὰ τῆς συνθλίψεως ἐξέρχεται παχύρρευστος ὕλη· **4)** παρασιτικὸν ἐξόγκωμα ἐπὶ τῆς ἐλαίας : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,17,4· **5)** ῾Ησ. «ἐμφερὲς λίνῳ φυτόν, ἐξ οὗ πλέκεσθαί φασιν ᾿Αθήναις ὁρμιὰς χρειώδεις ἐς τὰ πάντα καὶ πρὸς ἀλεξιφάρμακον» : Αἰλ.Ζ| 12,43, Φώτ., ΕΜ 753,10· **6)** πιστάκη βλ.λ. : Θεόφρ.Φ| 4,4,7.

τερμινθοφάγος-ον μτγν. ὁ τερμίνθους τρώγων : Νικόλ.Δαμ.ἀπ.66,34J.

τέρμινο (τὸ) δημ. μονὰς χρόνου, οἷον ἡμέρα, ἑβδομάς, μὴν καὶ κατ᾿ ἐξοχὴν τὸ ἔτος : **ὁ ἄντρας σου θὰ εἶναι ἐδῶ σὲ τρία τέρμινα.**

τερμιόεις-εντος-εσσα-εν ὁ μέχρι τῶν τερμάτων, τῶν ἀκροτάτων σημείων ἐξικνούμενος, καθήκων, ἐκτεινόμενος, ὅθ. **ἀσπὶς τερμιόεσσα** ἡ καθήκουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ποδήρης ἢ ὅλον τὸ σῶμα σκέπουσα : ᾿Ιλ.Π 803 **αὐτὰρ ἀπ᾿ ὤμων ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα·** ‖ κ. ἐπὶ χιτῶνος : ᾿Οδ.Τ 242 **δίπλακα . . πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,** ῾Ησίοδ.῎Εργ.537· **2)** ῾Ησ. «ἐάρμοστός, τέλειος, ἁρμόζων, πρέπων».

τέρμιος-α-ον (τέρμα) ποι. ἐπὶ χρόνου, ὕστατος, ἔσχατος : Σοφ.᾿Αντ.1330 **φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ᾿ ἐμῶν ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἡμέραν·** ‖ **χώρα τερμία** ἡ τελευταία χώρα, ἣν ὀλίγον πρὸ τῆς τελευτῆς του πατεῖ τις, ἵνα ἐπ᾿ αὐτῆς ἀποθάνῃ : αὐτ. ΟΚ 89 **ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ, ἐλθόντι χώραν τερμίαν·** **2)** ῾Ησ. «τέρμιον, ἁρμόζον, πρέπον».

τέρμις ῾Ησ. «πούς».

τερμίτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ὑμενοπτέρων** ἐντόμων ἐκ τῶν τερμιτιδῶν, λευκὸς μύρμηξ.

τερμιτόξενος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐντόμων, **ὁ ἐντὸς φωλεῶν τερμιτῶν** βιῶν.

τέρμιτρον (τὸ) γλωσσ. μιλιάριον, θερμαντήρ.

τερμοδρομῶ-έω μτγν. τρέχω πρὸς τὸ τέρμα : Μαν.4,520 **Μήνης τετελεσμένα τερμοδρομούσης.**

τέρμονας (ὁ) δημ. τ. τοῦ τέρμων βλ.λ.

τερμονίζω Ἐπιγρ. θέτω, τοποθετῶ, καθορίζω τὰ τέρματα, τὰ ὅρια τόπου τινός : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.

τερμόνιος-α-ον ποι. ὁ πρὸς τὸ τέλος τῆς γῆς κείμενος, εὑρισκόμενος εἰς τὰ ἄκρα, ἔσχατος : Αἰσχ.Πρ.117 **ἵκετο τερμόνιον πάγον.**

τερμονισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ καθορισμὸς τῶν τερμάτων, τῶν ὁρίων : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.

τερμοσύνη (ἡ) ποι. τέλος, κατάληξις, τερματισμός : Τραγ.Ἀδέσπ.509.

τέρμων-ονος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. **τέρμονας** τέρμα, ὅριον, φραγμός, φράκτης : Αἰσχ.ἀπ.191, Εὐρ.Ἱππ. 746 **σεμνὸν τέρμονα κύρων οὐρανοῦ,** αὐτ.Τρῳ. 1069, αὐτ.Ἱππ.3, αὐτ.1159, αὐτ.Ἡρακλ.37· **2)** ἄκρον, χεῖλος, γῦρος : αὐτ.Ἑλ.1472 **ὃν ἐξαμιλλησάμενος τροχῷ τέρμονι δίσκου ἔκανε Φοῖβος** (δ.ἀνάγν. ἀτέρμονι)· **3)** κ. νεώτ. τέρμα, τέλος : Αἰσχ.Ἱκ. 629 **τέρμον' ἄμεμπτον πρὸς ἅπαντα,** Εὐρ.Φοίν. 1352· **4)** νεώτ. ἑκοτέρα τῶν γλυπτῶν διακοσμήσεων τῆς κορώνης ἢ τοῦ ἄβακος τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, στολίδια τοῦ αἰνᾶ· **5)** μτγν. μτφρ. τοῦ λατ. Terminus· Πλούτ.Νομ.16 «ὁ δὲ Τέρμων ὅρος ἂν τις εἴη καὶ θύουσιν αὐτῷ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοὺς τῶν ἀγρῶν περιορισμοὺς .. Νουμᾶ φιλοσοφήσαντος, ὡς χρὴ τὸν Ὅριον Θεὸν..».

τέρνακα Ἡσ. «τῆς κάκτου τοῦ φυτοῦ καυλός».

τέρος-εος (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ τέμενος· πρβλ. τέραμνον : Ἐπιγρ.Κύπρου (ἀμφ.).

τερπάνδρειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λυρικὸν ποιητὴν Τέρπανδρον, ὁ τοῦ Τερπάνδρου : Πολυδ.4,65, Σχόλ.Κλήμ.Ἀλ.93,4.

τερπένη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **τερπένιον** (τὸ) γεν. ὀνομασία διαφόρων ὑδρογονανθράκων ἀποτελούντων τὰ κύρια συστατικὰ τῶν αἰθερίων ἐλαίων.

τερπένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ τερπένη βλ.λ.

τερπικέραυνος-ον ποι. ὁ τερπόμενος ἐπὶ τῷ κεραυνῷ, ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἰλ.Α 419 **τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ,** Ἡσίοδ.Ἔργ.52, Χρησμ.Σιβ.5,62 **βοῆσαι καὐτὸν τερπικέραυνον.**

τερπνοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τερπνόν, ὁ τερπνός : Στουδ.Θεόδ.1808· ‖ κ. ἐπίρρ. **τερπνοειδῶς** τερπνῶς : αὐτ.615 ρς',7 **πᾶν εἴ τι τούτους τερπνοειδῶς ἐμβλέπων.**

τερπνός-ή-ό(ν) (τέρπω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., συγκρ. **τερπνότερος** (Φιλόδ.Οἰκ.9), συγκρ. **τερπνότατος** (Θέογν.256) κ. ἀνώμ. **τέρπνιστος** (Καλλ. ἀπ.256), ὁ τέρπων, ὁ προκαλῶν τέρψιν, χαροποιός, εὐάρεστος : Ὀδ.Θ 45 **τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν τερπνήν,** Θέογν.1019 (=Μίμν.5,3), Πίνδ.Ο 6,57, Αἰσχ.Ἀγ.143 **τερπνὰ τούτων αἰτεῖ ξύμβολα κρᾶναι,** Τυρτ.12,38, Δημόκρ.211, Θουκ. 2,53, Πλάτ.Κρατ.419D, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.120,4 **ἡ προφήτισσα Μαρία μ' ἕνα τύμπανο τερπνό·** ‖ **τὰ τερπνὰ** ὡς οὐσ. αἱ τέρψεις, αἱ ἡδοναί : Ἰσοκρ. 1,21, Ξεν.Ἀπομν.2,1,23· ‖ **τὸ τερπνὸν** ὡς οὐσ. ἀπόλαυσις : Μητρόδ.ἀπ.47· **2)** ἐπὶ προσ., φαιδρός, εὔθυμος : Σοφ.Αἶ.967 **ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ..αὑτῷ δὲ τερπνός,** Ἀνακρεόντ.37,1 **γέρων τερπνός.**

τερπνότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τερπνόν, τέρψις, εὐχαρίστησις : ΠΔ Ψαλμ. 15(16),11 **τερπνότητες ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου εἰς τέλος,** αὐτ.26(27),4, Ἀριστέ.307, Πολυδ.3,97, Ἡσ. ἐν λ. τέρψις, Ἰω.Φωκ.Ἔκφρ.Παλαιστ.10,46 **πάσης ἀνάπλεως τερπνότητος.**

τερπνῶς ἐπίρρ. κ.νεώτ., δημ.-ά μετὰ τέρψεως, εὐχαρίστως : Θέογν.914, Σοφ.ἀπ.583,5 **τερπνῶς .. ἀεὶ πάντας ἄνοια τρέφει,** Ἀπολλ.Ρ 1,459, Σολωμ. Λάμπρ.19,8,6 **ἡ κλωνοφλίφλισμα νὰ πνέῃ τερπνά.**

τέρπος-ους-εος (τὸ) Ἐπιγρ. ἡ τερπωλὴ βλ.λ.

τερπός (ὁ) πάπ. πιθ. δ. τ. τοῦ ταρπὸς βλ.λ.

τερπότραμις (ἡ) ἡ τῶν ἀφροδισίων τέρψις : Τελεκλ.66, Φώτ. (ὑπὸ τοῦ Meineke ἡρμηνεύθη ὁ τοῖς ἀφροδισίοις τερπόμενος).

τέρπω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. ὑποτ. **τέρπῃσι** (Ὀδ.Ρ 385), Ἰων. παρατ. **τέρπεσκον** (Κόϊντ.7,378, Κῦρ.ΑΠ 9,136), μέλλ. **τέρψω** (Σοφ.Τρ.1246), ἀόρ. **ἔτερψα** (Ὕμν.Πᾶν.47,Εὐρ.Ἡρακλ.433, Πλάτ.Νόμ.658Β), παθ. ἀόρ. **ἐτέρφθην** (Ὀδ.Ε 74, αὐτ.Θ 131, Σοφ.ΟΚ 1140, Ξεν.Ἀπομν.2,1,24), ἐπ. **(ἐ)τάρφθην** (Ὀδ.Ζ 99, αὐτ.Τ 213, αὐτ.251, αὐτ.Φ 57), ἐπ. **(ἐ)τάρπην** (Ἰλ.Λ 780, Ὀδ.Ψ 300), ἀπαρέμφ. **ταρπῆναι** (αὐτ.212) κ. **ταρπήμεναι** (Ἰλ.Ω 3, Ὀδ.Ψ 346), ὑποτ. **τραπείω,** ἐπ. α' πληθ. **τραπείομεν** (Ἰλ.Γ 441), ὁμ. ἐπ. **ἐταρπόμην,** α' πρόσ. ὑποτ. **ταρπώμεθα** (Ὀδ.Δ 295), γ' ἑν. ὁριστ. μτ. ἀναδιπλασιασμοῦ **τετάρπετο** (Ἰλ.Τ 19, αὐτ.Ω 513)· ὁμ. α' πληθ. ὑποτ. **τεταρπώμεσθα** (αὐτ.Ψ 10, αὐτ.98), μτχ. **τεταρπόμενος** (Ὀδ.Α 310), μέσ. ἀόρ. α' **ἐτερψάμην,** ἐπ. ὑποτ. **τέρψομαι** (αὐτ.Π 26), γ' ἑν. εὐκτ. **τέρψαιτο** (Ὕμν.Ἀπόλλ.153), μτχ. **τερψάμενος** (Ὀδ.Μ 188), πληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν τινός, παρέχω τέρψιν, εὐφραίνω, προξενῶ χαράν, χαροποιῶ, προκαλῶ ἡδονήν, εὐχαρίστησιν, εὐαρεστῶ : Ἰλ.Ι 189 **τῇ** (φόρμιγγι) **ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν,** αὐτ.Ο 393, Ὀδ.Ρ 385 **ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων,** αὐτ.Α 107 **πεσσοῖσι .. θυμὸν ἔτερπον,** Ἡρ.8,99 **ἡ ἀγγελίη .. ἔτερψε ..** (αὐτούς), Σοφ.Τρ.1246, Ἀχαι.17, Θουκ. 2,41 **οὔτε ὅστις ἔπεσι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει,** Πλάτ.Νόμ.658Β, αὐτ.Ε, αὐτ.Φαῖδρ.240C **ἧλιξ τέρπει τὸν ἥλικα** (παροιμ.), Φιλόδ.Ποιήμ.5,26, αὐτ.28· ‖ ἀπολ. παρέχω τέρψιν : Ὀδ.Α 347 **τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν τέρπειν,** Σοφ.Αἶ.475· ‖ **τὰ τέρποντα** ὡς οὐσ. **αἱ τέρψεις** : αὐτ.ΟΚ 1217· **2)** συχνότ. ἐν μέσ. κ. παθ. τ., π. ἐπ. ὁ παθ. ἀόρ. εἶναι ἐν χρ. μτ. γενικ. πράγμ., ἀπολαύω πλήρους τέρψεως ἔκ τινος, ἀπολαύω τινὸς ἐν πλήρει τέρψει ἢ κόρῳ, χορταίνω : Ἰλ.Λ 780 **ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,** αὐτ.Ι 705, Ὀδ.Γ 70, αὐτ.Ζ 99, αὐτ.Ψ 346, αὐτ.300 **φιλότητος ἐταρπήτην,** αὐτ. 212· ‖ μτφ. **τέρπομαι γόου** χορταίνω τὰ κλάματα : Ἰλ.Ψ 98 **ἀλλήλους ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,** Ὀδ.Λ 212· ‖ μτ. δοτ. τρόπ. προξενῶ τέρψιν εἰς ἐμαυτόν, εὐφραίνομαι : Ἰλ.Ι 186 **τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,** αὐτ. Β 774, αὐτ.Γ 441, αὐτ.Ξ 314 (ἐν ᾧ ἐν τῇ φρ. **λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε** (Ὀδ.Θ 292) ὁ τ. **τραπείομεν** φαίνεται ἀνήκων εἰς τὸ ρ. τρέπω, ἀλλ' ἄ. ἑρμηνεύουσι μὲ τὴν συνήθη σημ., ἀποδίδοντες τὸ λέκτρονδε εἰς τὸ εὐνηθέντε), αὐτ.Λ 603, αὐτ.Ψ 301, Ἡσίοδ.Ἔργ.115, Αἰσχ.Εὐμ.1042 **λαμπάδι τερπόμεναι,** Σοφ.ΟΚ 1140, Σωρ.2,29· κ. μτ. μτχ. : Σοφ.Ἀντ.691 **λόγοις .. οἷς σὺ μὴ τέρψῃ κλύων,** Εὐρ.Βάκχ.321 **τέρπεται τιμώμενος,** Ξεν. Ἀπομν.2,1,24 **τί ἂν .. ἀκούσας τερφθείης·** ‖ ἀπολ. **πῖνε καὶ τέρπου** πῖνε καὶ διασκέδαζε, γλέντα : Ἡρ.2,78· . κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Ἡσίοδ.ἀπ.162 **οἵην μοῖραν δέκα μοιρέων τέρπεται ἀνήρ,** Σοφ. ἀπ.577 **κενὴν ἐτερπόμην .. τέρψιν,** Εὐρ.Ὀρ.1043· · ‖ συχν. μτ. λ. περιοριζουσῶν καὶ προσδιοριζουσῶν στενότερον τὴν ἔνν. τοῦ ρ. : Ἰλ.Τ 313, αὐτ.Φ 45, αὐτ.Α 474, αὐτ.Τ 19 **φρεσὶν ᾗσι τετάρπετο,** Ὀδ. Π 26, αὐτ.Δ 102 **ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι,** αὐτ.Ε 74, αὐτ.Θ 368, αὐτ.Α 310 **τεταρπόμενος φίλον κῆρ,** Ἡσίοδ.Ἔργ.58, αὐτ.358, Πίνδ.Π 2,74 **ἀπάταισι θυμὸν τέρπεται.**

τερπωλή (ἡ) κ. μσν., ποι. κ. μτγν. πεζ. τ. τοῦ τέρψις βλ.λ. : Ὀδ.Σ 37 **οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα,** Ἀρχίλ.13, Θέογν.984, αὐτ.1068, Ἀρχίλ.π.Πλούτ.Ἠθ.33Β **τερπωλὰς καὶ θαλίας ἐφέπων,** Τζέτζ.Ἀλληγ.Ἰλ.24,130.

τερπωλός-ή-όν μτγν. ὁ τερπνὸς βλ.λ. : Ὠριγ.2, 563C **τὸ ἐν αὐτῷ** (τῷ θεωρητικῷ βίῳ) **τερπωλόν.**

τερπωλοῦμαι-έομαι μσν. τέρπομαι : Εὐμάθ.62 γλώσσης τερπωλουμένης ἐξ ἔρωτος.

τερπών-όνας (ἡ) λεξ. ἡ τερπωλή, ἡ τέρψις : ΕΜ 141,17, αὐτ.812,20.

τερρακόττα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. πᾶν ἐξ ὀπτῆς γῆς καλλιτέχνημα ἢ κομψοτέχνημα.

τερρατόν Ἡσ. «ἔσχατον, ἡδύ, τερπνόν».

τερρητόν Ἡσ. «τριήρης» (πιθ. αἰολ.).

τερριέ (ὁ) (γαλλ.) δημ. ποικιλία τις κυνὸς μὲ μακρὰ καὶ πλατέα ὦτα.

τερριρέμ (τὸ) δημ. ἀκλ. τερερὲμ βλ.λ.

τερρορισμός (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. διεθν. ὅρος, ἡ τρομοκρατία βλ.λ.

τερσαίνω ποι. ἀποξηραίνω, ἀπομάττων στεγνώνω : Ἰλ.Π 529 αἷμα μέλαν τέρσηνε, Λυκόφρ.390, Νίκ.Ἀλεξ.551· κ.παθ.: Ἀπολλ.Ρ 4,1405 μυῖαι τερσαίνοντο· ‖ ὁμ. παθ. κ. ἐπὶ σύκων: Ἰουλ.Ἐπιστ.180.

τερσανάς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ ταρσανὰς βλ.λ.

τερσανόεσσα (ἡ) ἐπίθ. τῆς ἀσπίδος ἐν Ἰλ.Γ 334 κτ. ἀνάγν. τοῦ Ζηνοδ.π.Σχόλ.Α (ὁ Robert διώρθ. τερμιόεσσαν).

τερσήεις-εντος-εσσα-εν σχόλ. σκληρός, ἄκαμπτος : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,317.

τερσιά (ἡ) μτγν. ἡ τρασιὰ βλ.λ. : Ἰουλ.Ἐπιστ.180.

τέρσω ἐπ., γ' ἐν. ἀόρ. ὑποτ. τέρσῃ (Θεόκρ.22, 63), ἀπαρφ. τέρσαι (Νίκ.Θηρ.96, αὐτ.693), β' ἐν. μέσ. ἀόρ. εὐκτ. τέρσαιο (αὐτ.709), ἀπαρφ. ἀόρ. παθ. ταρσῆναι (Ἰλ.Π 519) κ. ταρσήμεναι (Ὀδ.Ζ 98), καθιστῶ τι ξηρόν, ξηραίνω, στεγνώνω : Θεόκρ.22,63· ‖ κ. μέσ. : αὐτ.709· ‖ παθ. εἶμαι ἢ γίνομαι ξηρός, ξηραίνομαι, στεγνώνω : Ἰλ.Λ 267 ἕλκος ἐτέρσετο παύσατο δ' αἷμα, αὐτ.848, αὐτ. Π 519, Ὀδ.Η 124, αὐτ.Ζ 98 εἵματα δ' ἠελίοιο μέναν τερσήμεναι αὐγῇ, Ἱππ.Γυν.1,11 ὅταν (τὰ ράκεα) ἐν ἡλίῳ τέρσηται· κ. μτ. γενικ. : Ὀδ.Ε 152 ὄσσε δακρυόφιν τέρσοντο.

τέρτα Ἡσ. «ἡ τρίτη» (πρβλ. Χοιροβ. ἐν Ἀν.Ὀξ. 2,275, ΕΜ 665,41).

τέρτατος-α-ον αἰολ. τ. τοῦ τρίτατος βλ.λ. : Πίνδ. Ο 8,46 (εἰκ. Ahrens ἀντὶ τέτρατος).

τερτεριάζουμαι μσν. πιθ. ἰσχνοῦμαι, ἐξασθενοῦμαι : Ὀρνεοσόφ.224 ὁ ἱέραξ ὅταν ἄρξηται τερτεριάζεσθαι.

τερτία Ἡσ. «ἡ τρίτη».

τερτιοκήριος (ὁ) (λατ.) μτγν. π. βυζαντ. ἀξίωμα ἐκκλησιαστικὸν ἀντίστοιχον πρὸς τὸ τοῦ πριμικηρίου βλ.λ. : Κῶδ.Ἰουστιν.4,59,1,1.

τερτίπι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τέχνασμα πρὸς παραπλάνησιν : Καρκβ.Λυγ.127 ξέρει πολλὰ τερτίπια.

τερτιπιτζῆς (ὁ) δημ. ὁ μεταχειριζόμενος τερτίπια βλ.λ. : Καρκβ.Λυγ.127.

τέρτος (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ τρίτος : Χοιροβ.Γραμ. Ἀν.2,275,23.

τερτσέττο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μουσικὸν τεμάχιον διὰ τρία ὄργανα ἢ τρεῖς φωνάς, τριῳδία· 2) χορὸς ἀποτελούμενος ἀπὸ τρία πρόσωπα· 3) μτφ. τριὰς φίλων ἢ συντρόφων ταῦ αὐτοῦ ἤθικοῦ.

τερτυλλιάνειος-ον μσν. ὁ τοῦ Τερτυλλιανοῦ : Ψελλ.Σύν.Νομ.662 τερτυλλιάνειον δόγμα.

τέρυ Ἡσ. «ἀσθενές, λεπτόν».

τέρυας Ἡσ. «ἵππους· οὕτω λέγονται ὅσοι ἀδδηφάγοι εἰσί. ἔνιοι τοὺς ἀσθενεῖς».

τερύνης Ἡσ. «τετριμμένος ὄνος, καὶ γέρων ἢ δυσσνάλητος γέρων».

τερύσκομαι Ἡσ. «νασῶ, φθίνω».

τερφεῖος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀνομ. μηνὸς ἐν Μυτιλήνῃ καὶ Ἐρεσῷ τῆς Λέσβου.

τερφεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομασία μηνὸς ἐν Κύμῃ.

τέρφος-εος (τὸ) μτγν. ἔρφος, στέρφος, λέπυρον, τσόφλι· Ἡσ. «τέρφη· λέπυρα» : Νίκ.Ἀλεξ.268 νέα τέρφη καστηνοῦ καρύοιο, αὐτ.Θηρ.323.

τέρχανον (τὸ) δ. γρ. τοῦ τάρχανον βλ.λ.

τέρχνια (τὰ) Ἐπιγρ. Κύπρου κ. τρέχνια ἀντὶ τέρχνεα, φυτά, βλαστοί.

τέρχνος-εος (τὸ) μτγν. κ. τρέχνος (ΑΠ 15,25) νέος κλάδος, βλαστός, βλαστάρι· Ἡσ. «τέρχνεα· φυτὰ νέα» : Μάξιμ.502 πάντα τε δένδρεα καλὰ τά τ' εἴαρι τηλεθάοντα τέρχνεσιν ἀργεννοῖσι φίλην δείκνυσιν ὀπώρην, Ἡσ.· 2) Ἡσ. «τέρχνεα.. ἐντάφια».

τερψάσκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τέρψιν ἄσκησις, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰς ἀγωνιστικὰς ἀσκήσεις.

τερψίβιος-ον νεώτ. ὁ καθιστῶν τὸν βίον τερπνόν : τερψίβιον τὸ θῆλυ γένος.

τερψιεπής-οῦς-ές ποι. ὁ ἡδέως λεγόμενος : Βακχυλ.12,230.

τερψιθυμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τερψιθύμου.

τερψίθυμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ τέρπων τὴν ψυχήν, εὐχάριστος : Εὐστ.Πον.321,9,Τζέτζ.Ἐξ.Ἰλ.113,18.

τερψικάρδιος-ον νεώτ. ὁ τερψίθυμος βλ.λ.

τερψιλαρύγγιος-ον νεώτ. ὁ τέρπων τὸν λάρυγγα, λίαν εὔγευστος.

τερψίμβροτος-ον κ. μσν. ποι. ὁ τέρπων τοὺς βροτούς, ὁ προξενῶν εἰς αὐτοὺς τέρψιν : Ὀδ.Μ 269 νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο, Βακχυλ.12,72, Ὀρφ.Ἀργ.1049, ΚΜανασσ.Χρον.1843.

τερψίνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ τέρπων τὸν νοῦν : ΑΠ 9,505(2) τερψινόου φόρμιγγος.

τέρψις-εως (ἡ) (τέρπω) κ. μσν. κ. νεώτ., γενικ. ἰων. κ.-ιος, τὸ τέρπεσθαι, εὐχαρίστησις, εὐφροσύνη, (διαστέλλεται ἀπὸ τοῦ γενικωτέρου ἡδονὴ ὑπὸ τοῦ Προδίκου ἐν Ἀριστλ.Τοπ.112b,23) : Ἡσίοδ.Θ 206 τέρψιν τε γλυκερήν, αὐτ.917, Πίνδ.Π 9,19.Αἰσχ. Πέρσ.544, Σοφ.ΑΪ.1201, Εὐρ.Φοίν.195, αὐτ.ΙΤ 797, αὐτ.ἀπ.362,23 βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς, Ἀριστφ.Βάτρ.676, Θουκ.2,38· ‖ τέρψις ἔστι μοι μτ. ἀπαρφ. τέρπομαι, εἶναι τέρψις μου νά.. : Σοφ.ΟΚ 766 ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονός, αὐτ. 775· 2) ἀπολ. χαρά, εὐφροσύνη : Θέογν.787 ἀλλ' οὔ τις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων, Πίνδ.Ο 12,11, Βακχυλ.1,59, Αἰσχ.Ἀγ.611, Φιλόδ. Θε.3,14 αἱ διὰ τῶν αἰσθήσεων τέρψεις· 3) νεώτ. διασκέδασις, ψυχαγωγία, εὐχαρίστησις ψυχική.

τερψίφρων-ονος-ον μτγν. ποι. ὁ τὰς φρένας τέρπων, τερπνός,εὐφρόσυνος,εὐάρεστος:Νόνν.Δ 42,44.

τερψίχορος-ον μτγν. ποι. ὁ τερπόμενος, εὐφραινόμενος ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ἰδ. ἐπὶ τῇ χορικῇ ὀρχήσει, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος : ΑΠ 9,525,20.

τερψόθυμος-ον μσν. δ.τ. τοῦ τερψίθυμος βλ.λ. : Ἰω.Φωκ.9,20 θαυμαστὸν τι χρῆμα καὶ τερψόθυμον τοῖς ὁδίταις ἐνδείκνυται.

τερῶ-έω μσν., μέλλ. -έσω, διατρυπῶ, διαπερῶ : Εὐστ.1532,2.

τεσσαράβοιος-ον ἐπ. ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων βοῶν ἢ τεσσάρων βοείων δερμάτων : Ἰλ.Ψ 705 τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον.

τεσσαράγκωνος-η-ο δημ. τετράγωνος βλ.λ.

τεσσαράγωνος-ον μσν. ὁ τετράγωνας : Τζετζ. Μεθ' Ὅμ.668 σώματι ἦεν τεσσαράγωνος.

τεσσαρακαίδεκα ἀριθμ. δέκα τέσσαρα : Σιμων.12 (ἰδ.ἀνάγν. τέσσαρα καὶ δέκα).

τεσσαρακαιδεκάδωρος-ον (δῶρον) μτγν. ποι. ὁ ἔχων μῆκος δεκατεσσάρων παλαμῶν : Σιμμ.ΑΠ 6,114 δέρμα καὶ ὀργυιαῖα κέρα βοὸς.. τεσσαρακαιδεκάδωρα.

τεσσαρακαιδεκαετής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν : Γαλ.11,290, Πάπ.

τεσσαρακαιδέκατος-η-ον πάπ.κ.σχόλ. δέκατος τέταρτος : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.1005,Ἀνών.ἐν Πάπ.

τεσσαρακαιδεκέτης-ους-ες κ. -ετής, θηλ. ἀττ. κ. -έτις-ιδος (Ἀριστλ.Ἀθ.56,7), ὁ δεκατεσσάρων ἐτῶν : Πάπ.

τεσσαρακαιεικοσίπους-ποδος-πουν Ἐπιγρ., ἀττ. τεττ- ὁ ἔχων μῆκος εἰκοσιτεσσάρων ποδῶν.

τεσσαρακονθήμερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἢ ὁ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαράκοντα ἡμερῶν τελούμενος : Ἱππ.Προγν.15 **ἐκπυήσιες ῥήγνυνται τεσσαρακονθήμεροι**, Φώτ.Ἐπιστ.388,33 **τεσσαρακονθήμερον ἐπιτίμιον**, - τ- **μνημόσυνον** - **ἄδεια** - **νηστεία** |ἡ ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου μέχρι τῶν Χριστουγέννων, τὸ σαραντάημερο|· ‖ μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τεσσαρακονθήμερον** ὡς οὐσ. ἡ χρονικὴ διάρκεια τεσσαράκοντα ἡμερῶν : Τζέτζ. Χιλ.ΙΙ,366· ‖ κ. ὡς οὐσ. ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα νηστεία, ἡ μεγάλη τεσσαρακοστή : Ἀνν.Κομν.410.

τεσσαράκοντα ἀριθμ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἀκλ., ὀττ. **τετταράκοντα** |Ἐπιγρ.|, ἰων. **τεσσεράκοντα**, σικελιωτ. ἰων. τετράσοντα |Ἐπιγρ.|, δωρ. **τετρώκοντα** |Ἡρακλεωτ.Πίν.Ι,20, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Ἐπιγρ. Στυμφάλου| κ. **τεταράκοντα** |Ἐπιγρ.Τροιζῆνος|, βοιωτ. **πετταράκοντα**, δημ. **σαράντα** ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον ἐκφράζον ποσότητα τεσσάρων δεκάδων, 40 : Ἰλ.Β 524 **τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο**, Πίνδ.Π 5,49, αὐτ.9,117, Ἀριστφ.Ἱππ.835, ΚΔ Κορ.2,11,24 **πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον** |ἐπὶ ποινῆς μαστιγώσεως|, δθ. παροιμ. φρ. νεώτ. **ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα** |ἔδάρη ἀνηλεῶς|· ‖ νεώτ. **τὸ τεσσαράκοντα** ὡς οὐσ. ὁ ὡς ἄνω ἀριθμὸς καὶ ἡ συμβολικὴ παράστασις αὐτοῦ |40|, ὡς καὶ πᾶν τὸ φέρον τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ὡς διακριτικόν· **2**) εἰδ. ἀττ. δίκ. **οἱ τεσσαράκοντα** ὡς οὐσ. δικασταὶ |πρότερον 30 μέχρι τῆς πτώσεως τῶν 30 τυράννων : Ἀριστλ.Ἀθ.53,1| περιερχόμενοι τοὺς Ἀττικοὺς δήμους καὶ δικάζοντες πᾶσαν δίκην δι' ἀδίκημα συνεπιφέρον τὴν πληρωμὴν προστίμου μέχρι δέκα δραχμῶν : Ἰσοκρ.15,237.

τεσσαρακοντάβαθμος-ον νεώτ. ὁ τεσσαράκοντα βαθμῶν ὤν.

τεσσαρακονταδραχμιαία |ἡ| Ἐπιγρ. φόρος τεσσαράκοντα δραχμῶν.

τεσσαρακονταδύο πάπ. τεσσαράκοντα δύο.

τεσσαρακονταεννέα πάπ. τεσσαράκοντα ἐννέα.

τεσσαρακονταετηρίς-ίδος |ἡ| μτγν., μσν. κ. νεώτ. τεσσαρακονταετὲς χρονικὸν διάστημα : Βασ. Ι,808Β **ἐπὶ τῇ πρώτῃ τεσσαρακονταετηρίδι ἐπαιδεύθη τὰ Αἰγυπτίων**, Νικ.Muzan n.Bandin.Bibl. Med.Ι,18Α· **2**| ἐπετηρὶς τεσσαράκοντα ἐτῶν, τεσσαρακοστὴ ἐπέτειος.

τεσσαρακονταέτης |ὁ| κ. νεώτ., θηλ. -**έτις**-**ιδος** |Πλάτ.Πολ.460Ε| ὁ ἄγων ἡλικίαν τεσσαράκοντα ἐτῶν, σαραντάρης : Ἡσίοδ.Ἔργ.441 |δ.ἀνάγν.|.

τεσσαρακονταετής-οῦς-ές κ. νεώτ. ἄ. τεσσαρακονταέτης βλ. λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.441 **τεσσαρακονταετὴς αἰζηός**· **2**) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν ἢ διαρκέσας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη : ΚΔ Πράξ.7,23 **ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος**, αὐτ.13,18, Σωρ.Ι,34.

τεσσαρακονταετία |ἡ| μτγν. κ. νεώτ. χρονικὴ διάρκεια ἢ περίοδος τεσσαράκοντα ἐτῶν : Φίλ.2, 175,5 **ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν**· **2**) ἡ ἡλικία τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,58.

τεσσαρακονταέτις-ιδος |ἡ| κ. νεώτ. θηλ. τοῦ τεσσαρακονταέτης βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.460Ε.

τεσσαρακοντακαιπεντάκις ἐπίρρ. μτγν. τεσσαρακοντάκις καὶ πεντάκις, **σαρανταπέντε φορές** : Ἀρίσταρχ.Σάμ.13.

τεσσαρακοντακαιπεντακισχιλιοστός -ή-όν, ἀττ. **τεττ**- τεσσαρακοντακαιπεντάκις χιλιοστός : Πλάτ.Νόμ.877D.

τεσσαρακοντάκις ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τεσσαράκοντα φοράς : Θέων Σμ.125Η.

τεσσαρακοντάλεπτος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἀξίαν ἢ τιμὴν **τεσσαράκοντα λεπτῶν τῆς δραχμῆς**.

τεσσαρακονταμελής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ ὁμάδος προσ., ὁ ἀριθμῶν τεσσαράκοντα μέλη.

τεσσαρακοντάμηνος ον νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσαράκοντα μηνῶν.

τεσσαρακονταμναῖος-ον Ἐπιγρ., Πάπ., ἀττ. **τεττ**- ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσαράκοντα μνῶν : Ἐπιγρ. Δελφῶν **τετταρακονταμναῖος ἔρανος**· **2**) πάπ. ὁ ἔχων βάρος, ὁ ζυγίζων 40 μνᾶς : **τεσσαρακονταμναῖα στρώματα**.

τεσσαρακονταοκτάωρος-ον νεώτ. ὁ διαρκῶν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ὥρας.

τεσσαρακοντάπηχυς-ήχεως-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ ὕψος τεσσαράκοντα πήχεων : Καλλίξ.2 |Ἀθήν.202Β|, Ἰώσ.Π1 5,5,3.

τεσσαρακονταπλάσιος-α-ον νεώτ. ὁ κατὰ τεσσαράκοντα φορὰς μεγαλύτερος ἢ πολυπληθέστερος ἄλλου· ‖ ἐπίρρ. -**ίως**.

τεσσαρακονταπλοῦς-ῆ-οῦν νεώτ. ὁ ἐκ τεσσαράκοντα ὁμοίων ἀποτελούμενος.

τεσσαρακοντάριοι |οἱ| μσν. μισθοφόροι στρατιῶται, ὧν ὁ μισθὸς ἦτο τεσσαράκοντα χρυσῶν βλ.λ.3|· Σκυλίτσ.ἐν Μιχ.Βάλθφ 511 «στρατόν τινα προστάξει ἀθροίσας βασιλικῇ, τεσσαρακοντάριον τότε καλούμενον ἐκ τοῦ διανεμηθῆναι αὐτοῖς ἀνὰ τεσσαράκοντα χρυσίνους».

τεσσαρακοντάρουρος-ον πάπ. ὁ περιλαμβάνων ἔκτασιν τεσσαράκοντα ἀρουρῶν.

τεσσαρακοντάς-άδος |ἡ| κ νεώτ. σύνολον τεσσαράκοντα μονάδων ἢ ὁμοειδῶν πραγμάτων, ἰδ. περίοδος τεσσαράκοντα ἡμερῶν : Ἱππ.Ἑπτ.9.

τεσσαρακοντασέλιδος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἢ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσαράκοντα σελίδων.

τεσσαρακοντασταδιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσαράκοντα σταδίων : Στράβ.17,1, 24, Εὐστ.εἰς Διον.Περ.403.

τεσσαρακοντάστηλος-ον νεώτ. ἐπὶ ἄρθρων, μελετῶν, ἐκθέσεων κτλ., ὁ κατέχων ἔκτασιν τεσσαράκοντα στηλῶν ἐν ἐντύπῳ τινί.

τεσσαρακοντάτιτλος-ον μτγν. ἐπὶ βιβλίου, ὁ ἐκ τεσσαράκοντα τίτλων ἀποτελούμενος.

τεσσαρακονταχοίνικος-ον πάπ. ὁ ἐκ τεσσαράκοντα χοινίκων: ἀρτάβη τεσσαρακονταχοίνικος

τεσσαρακοντήρης-ους-ες μτγν. ἐπὶ νεώς, ὁ ἔχων τεσσαράκοντα κώπας ἢ καθίσματα ἐρετῶν : Καλλίξ.1 **τὴν τεσσαρακοντήρη ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ**, Πλούτ.Δημήτρ.43.

τεσσαρακοντόργυιος-ον ὁ ἔχων ὕψος ἢ μῆκος τεσσαράκοντα ὀργυιῶν : Ἡρ.2,148 **τεσσαρακοντόργυιος πυραμίς**.

τεσσαρακόντορος |ναῦς| |ἡ| τεσσαρακοντήρης : Σχόλ.Αἰλ.Τακτ.234Κ-R.

τεσσαρακοντούτης |ὁ| μτγν. κ.νεώτ., ἀττ. **τεττ**-, θηλ. νεώτ. -οῦτις-ιδος, ὁ τεσσαρακονταετής βλ.λ.|| : Γαλ.15,504, Μᾶρκ.Αὐρ.11,1 **ὁ τεσσαρακοντούτης . . τὰ γεγονότα ἑώρακε**, Λουκ.Ἑρμ.13.

τεσσαρακόσιοι-αι-α μτγν. τ. τοῦ τετρακόσιοι βλ.λ. : Στράβ.6,2,1.

τεσσαρακοσταῖος-α-ον κ. νεώτ., ἀττ. **τεττ**- ὁ κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν γινόμενος ἢ καθ' ἑκάστην τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἐπαναλαμβανόμενος : Ἱππ.Ἐπιδ.6,7,1, Ἀριστλ.Ζ1 583b,14.

τεσσαρακοστή |ἡ| νεώτ., δημ. σαρακοστή |θηλ. τοῦ ἀριθμ. τεσσαρακοστός|, ἡ τεσσαρακονθήμερος πρὸ τῶν Χριστουγέννων περίοδος νηστείας, σαρακοντάημερο: Δουκάγγ.· **2**) κτ.: ἐπέκτ. πάσης χρονικῆς διαρκείας νηστεία· ‖ **μεγάλη** |τεσ-| **σαρακοστὴ** ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα περίοδος νηστείας.

τεσσαρακοστίζω μτγν. τελῶ τὰ τῆς τεσσαρακοστῆς, τῆς νηστείας, σαρακοστοίνω : Θεόδ. ἐν Ἐπιγρ. ἐπιταφ. τῆς μητρός του π. Δουκάγγ.

τεσσαρακοστόπεμπτος-η-ον μτγν. ὁ τεσσαρακοστὸς πέμπτος : Ἀρίσταρχ.Σάμ.585Β.

τεσσαρακοστός-ή-όν άριθμ. τακτ. κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **τετρωκαστός-ά-όν** ('Αρχιμ.Ψαμμ.4,10), ίων. θηλ. τετρηκοστή ('Επιγρ.), ό έχων έν τινι σειρά ή τάξει τὴν θέσιν τοῦ ἀριθμοῦ τεσσαράκοντα : Θουκ.1,60 **καὶ ἀφικνοῦνται τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ, - εἰσῆλθε εἰς τὴν Σχολὴν τεσσαρακοστός** **2**) ἡ τεσσαρακοστὴ (μοῖρα) ὡς οὐσ. φόρος ἢ τέλος συνιστάμενον ἐκ τοῦ ἑνὸς τεσσαρακοστοῦ φορολογητέας ποσότητος : 'Αριστφ.'Εκκλ.825 **τάλαντ' ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει τῆς τεσσαρακοστῆς**, 'Επιγρ. **ἐπίτροπος τεσσαρακοστῆς** **3**) τὸ θηλ. ὡς οὐσ. νομισματικὴ μονὰς ἐν Χίῳ : Θουκ.8,101 **λαβόντες . . τεσσαρακοστὰς . . Χίας** **4**) νεώτ. τεσσαρακοστὴ ὡς οὐσ. βλ.λ. **5**) νεώτ. **τὸ τεσσαρακοστὸν** ὡς οὐσ. ἕκαστον ἐκ τῶν τεσσαράκοντα ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη τι.

τεσσαράμηνον (τὸ) πάπ. περίοδος τεσσάρων μηνῶν, τετράμηνον, τετραμηνία.

τεσσαραντολειτούργημα-ατος (τὸ) μσν. ἡ τέλεσις τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας· πρβλ. σαρανταλείτουργο : Εὐχολ.678.

τεσσαράπλευρος-ον μσν. ὁ τετράπλευρος βλ.λ. : Τζέτζ.Μεθ' 'Ομ.244.

τεσσαράριος-ον μτγν. κ. **τεσσαράλ-** κ. **τεσσαλάρ-** κ. **θεσσαλάρ-** ὑπαξιωματικὸς ἐντεταλμένος νὰ διαβιβάζῃ τὸ σύνθημα : Πλούτ.Γάλβ.24· **2**) πάπ. ὀνομ. πολιτικοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἀξιωματούχου ἔχοντος ἄγνωστον νῦν ὑπούργημα· **3**) **τεσσαράρια πλοῖα** ταχυδρομικὰ πλοῖα : 'Επιγρ.

τεσσαρασκαιδέκατος-η-ον 'Επιγρ. δ. τ. τοῦ τεσσαρεσκαιδέκατος βλ.λ. : 'Επιγρ. Κυρήνης.

τέσσαρες-α πληθ. ἀριθμ. ἀπολ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τέσσερις**, ἀττ. **τέτταρες-α**, ἰων. **τέσσερες-α** ('Επιγρ. Μιλήτου), δωρ. **τέτορες-α** ('Ησίοδ.'Εργ.698, Φωκυλ.3,Σιμων.91, 'Επίχ 149,Θεόκρ.14,16, 'Επιγρ.Δελφῶν), ἐπ. πιθ. αἰολ. **πίσυρες** ('Οδ.Ε 70, αὐτ.Π 249, 'Απολλ.Ρ 2,140,Ν(κ.Θηρ.192), οἰολ. **πέσυρες-α** ('Ελλ. 'Επιγραμμ.988,6) κ. **πέσσυρες-α** ('Ησ.), βοιωτ. **πέτταρες**, δημ. κ. **τέσσαροι** κ. **τέσσεροι-ες-α**, γενικ. **τεσσάρων**, ἀττ. κ. **τάρων**, αἰολ. **πισύρων** (Δαμάσκ. 'Ισιδ.290), δοτ. **τέσσαρσι(ν)**, Θουκ.2,21,ΚΔ Πράξ. 12,41, ποι.κ. μτγν.πεζ. **τέτρασι** ('Ησίοδ ἀπ.188,Πινδ.Ο 8,68,ΠΔ Κριτ.9,34,Στράβ.13,1,3, 'Ερμογ.Μεθ.29,'Αλέξ. 'Αφρ.Τοπ.208,12,ΚΔ Πράξ.11,5,Πάπ.), κ. **τέταρσι** ('Επιγρ.Δελφῶν,Πάπ.), ἀττ. **τέτταρσιν** ('Ισοκρ.12,3), φωκιαν. **τεττάραις** ('Επιγρ.), ἰων. **τέσσερσι** ('Ηρ.6,41) κ. **τεσσέρασιν** ('Επιγρ. Μιλήτου), αἰολ. **πισύρεσσι** (Νόνν.Δ 16,119) κ. **πισύροισι** (αὐτ.38,176), θηλ. -ῃσι (αὐτ.236) κ. -αις (αὐτ.39,377,ΑΠ 14,7,4), ὁ ἀριθμὸς ὁ ἐκ τεσσάρων μονάδων ἀποτελούμενος, ὁ μεταξὺ τοῦ τρία καὶ πέντε περιλαμβανόμενος : 'Οδ.Ι 335 **οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι, τέσσαρες**, Θουκ.6,43, Ξεν.'Ελλ.3,4,13,Θεόφρ.Φ 14,2,3, - **τέσσαρες στρατιῶται**, - **τέσσαρα δένδρα** || φρ. νεώτ. κ. δημ. **εἶναι τέσσαρες** (δημ. κ. **τέσσερις**) ἡ τετάρτη π. μ. ἢ μ. μ. ὥρα· || φρ. δημ. **ἐπάτησε τὰ τέσσερα** εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέταρτον ἔτος· ὁμ. **δὲν μὲ μέλει τέσσερα** ἀδιαφορῶ παντελῶς, τελείως· ὁμ. **περπατεῖ μὲ τὰ τέσσερα** βαδίζει τετραποδητὶ (ἐπὶ νηπίου)· ὁμ. (τρέχει) **στὰ τέσσερα** δρομέως, τάχιστα· ὁμ. **τέσσερις τέσσερις** ἀνὰ τέσσαρες· ὁμ. **τέσσερες τέσσαρες** τέσσαρες **ἐπὶ** τέσσαρες : **τέσσερις τέσσερις δεκάξι** || κ. ὡς ἀρά : **νά τὸν πάνε οἱ τέσσερις** ἢ **τέσσαροι** νὰ ἀποθάνῃ καὶ νὰ κηδευθῇ· **2**) διὰ **τεττάρων** μουσικὸν διάστημα **τεσσάρων** : Δαμόξ.2,55· **3**) μτγν. **τὰ τέσσαρα** τὰ τέσσαρα ἁπλᾶ σώματα τοῦ 'Εμπεδοκλέους : Πλωτῖν.6,2,2· **4**) ὁμ. τὰ τέσσαρα εἴδη τῆς ποιότητος ἢ αἱ τέσσαρα ἀριστοτελικοὶ ἔννοιαι τοῦ ποιοῦ : αὐτ.6,1,10· **5**) ὁμ. αἱ τέσσαρες βασικοὶ ἀρχαὶ τοῦ 'Επικούρου : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1251,11.

τεσσαρεσκαίδεκα (οἱ, αἱ, τὰ) ἰων. **ὁ ἀριθμὸς** δεκατέσσαρα : 'Ηρ.1,86,'Ιππ.Νούσ.3,16.

τεσσαρεσκαιδεκάγωνος-ον μτγν. **ὁ ἔχων** δέκα τέσσαρας γωνίας : 'Ηρων Γεωπ.164.

τεσσαρεσκαιδεκάεδρον (τὸ) μτγν. γεωμ. **στερεὸν** ἔχον δεκατέσσαρας ἕδρας : 'Ηρων 'Ορ.104, Σχόλ.Πάππ.π.'Αρχιμ.2,540Η.

τεσσαρεσκαιδεκαέτης-ους-ες μτγν., θηλ. κ. -έτις-ιδος (Γολ.6,60, αὐτ.165), κ. **-ετής-οῦς-ές** ὁ τεσσαρεσκαιδεκέτης βλ.λ. : Φίλ.1,45, Πάπ.

τεσσαρεσκαιδεκαετία (ἡ) μσν. χρονικὴ **περίοδος** δεκατεσσάρων ἐτῶν : Φώτ.

τεσσαρεσκαιδεκάκις ἐπίρρ. μτγν. δεκατετράκις : Θέων Σμ.126Η.

τεσσαρεσκαιδεκάμηνον (τὸ) πάπ. χρονικὸν διάστημα δεκατεσσάρων μηνῶν.

τεσσαρεσκαιδεκάπηχυς-υ, 'Επιγρ. **τεττ-** ὁ ἔχων μῆκος δεκατεσσάρων πήχεων : 'Επιγρ.Δήλου.

τεσαρεσκαιδεκάσημος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατέσσαρας μουσικοὺς χρόνους : 'Αριστείδ.Κ 1,14.

τεσσαρεσκαιδεκασύλλαβος-ον ὁ συγκείμεμενος ἐκ δεκατεσσάρων συλλαβῶν : 'Εφιππ.7,7.

τεσσαρεσκαιδεκαταῖος-α-ον ὁ τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ ἡμέρᾳ συμβαίνων : 'Ιππ.Προγν.15, αὐτ. Νούσ.4,48, αὐτ.Φύσ.Γυν.15 (ἀμφ. ἀνάγν.).

τεσσαρεσκαιδεκατῖται (οἱ) μσν. κ. νεώτ. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς αἱρετικούς τινας χριστιανοὺς ὡς ἑορτάζοντας τὸ Πάσχα μετὰ τῶν 'Εβραίων : Σύν.Λαοδικείας Καν.7.

τεσσαρεσκαιδέκατος-η-ον, ἰων. **τεσσερεσκαιδέκατος** ('Ηρ.1,84), κ. **τεσσαρασκαιδέκατος** ('Επιγρ.Κυρήνης), ἀττ. **τεττ-** ('Επιγρ.Δήλου) : Σωρ. 1,20, 'Επιγρ.Μιλήτου, Πάπ.

τεσσαρεσκαιδεκέτης-ους-ες μτγν., θηλ. κ. **-έτις**, ὁ ἡλικίας δεκατεσσάρων ἐτῶν: Πλούτ.Αἰμ.35.

τεσσάρι (τὸ) δημ. ποσὸν τεσσάρων ὁμοίων πραγμάτων, ἰδίᾳ δραχμῶν : **ἔσκασα ἕνα τεσσάρι** (ἐπλήρωσα τέσσαρας δραχμάς), - **τώρα καστίζει ἕνα τεσσάρι παραπάνω**· **2**) παλαιὸν χρυσοῦν νόμισμα τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς 'Ισπανίας ἐν χρ. ἄλλοτε κ. ὡς γυναικεῖον κόσμημα· **3**) παιγνιόχαρτον φέρον τετράκις τὸ σύμβολον **τῆς φυλῆς** του : **τεσσάρι σπαθί - μπασταῦνι.**

τεσσαροκάντουνος-η-ο δημ. **ὁ ἔχων τέσσαρα** καντούνια ἤτοι γωνίας : δ. **τρ. τεσσαροκάντουνος σταυρός.**

τεσσαρότρεις (οἱ) μσν. **τέσσαρες ἢ τρεῖς** : Τζέτζ.Χιλ.11,346.

τεσσαροχάλης (ὁ) δημ. τετράχηλον, κερκέτης.

τεσσεδάριος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ τεσσαράριος **ἢ ἐσσεδάριος**, εἶδός τι μονομάχου (gladiator).

τέσσερα ἀριθμ. ἰων. κ. μσν. κ. δημ. **οὐδ. τοῦ** τέσσαροι δ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.

τεσσερακαιεβδομηκοντούτης-ους-ες 'Επιγρ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἑβδομήκοντα τεσσάρων **ἐτῶν**.

τεσσεράκοντα ἀριθμ. ἰων. κ. μτγν. **τ. τοῦ τεσσαράκοντα** βλ.λ. : 'Ηρ.1,166,'Επιγρ Κυζίκου.

τεσσεράριος (ὁ) μτγν. ἄ. **τεσσαράριος ὁ** ἐκτελῶν ἔργον διοπτῆρος βλ.λ. **π. Ρωμ. ὑπαξιωματικός** : Πλούτ.Γάλβ.24.

τέσσερες-α ἀριθμ. ἰων. κ. **μτγν. τ. τοῦ τέσσαρες.**

τέσσερις-α δημ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.

τέσσεροι-ες-α μσν. δημ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.

τεσσίχου 'Ησ. «τὸ μικρὸν» (πιθ. τεσσίχον· οὕτω μικρόν· ἐκ τοῦ διαλεκτ. τ. τοσσίχον· πρβλ. βασίχος).

τεσσοῦτος ἀντων. σχόλ. αἰολ. τ. τοῦ τοσαῦτος : Σχόλ.Διον.Θρ.498Η, 'Αν.'Οξ.1,325.

τέστ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. εἶδός τι δοκιμασίας πρὸς **ἐξακρίβωσιν τῆς πνευματικῆς ἢ σωματικῆς** ἱκανότητος ἀτόμου τινός.

τέστα (ἡ) (λατ.) μσν. λεκάνη, χύτρα· **Εὐχολ.624** «καὶ τέστα ὃ **λέγεται λεκάνη**».

τεσταμόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. στηλόκρανον.
τεταγμένος-η-ον νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω βλ.λ., ὁ ἐν τόπῳ ἢ χρόνῳ ὡρισμένος: **τεταγμένος εἰς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως, - ἐν τεταγμένῃ προθεσμίᾳ·** 2) ὁ ἐπιφορτισμένος, ὁ ἀναλαβὼν ὑπευθύνως τι: οἱ **τεταγμέναι ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας·** 3) μαθημ. **τεταγμένη** ὡς οὐσ. ἡ μία ἐκ τῶν δύο συντεταγμένων, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ θέσις σημείου τινὸς ἐπὶ ἐπιπέδου, ἡ ἐκ τοῦ σημείου τούτου διερχομένη.
τεταγμένως ἐπίρρ. (ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω) κατὰ τάξιν, κανονικῶς: Πλάτ.Νόμ. 700D **τεταγμένως ἤθελεν ἄρχεσθαι τῶν πολιτῶν τὸ πλῆθος**, Ξεν.Οἰκ.8,3,'Ισοκρ.8,49 **καλῶς καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι**, Σωσίπ.1,48· 2) εἰδ. μαθημ. ἐν τοῖς κώνοις, ἐν εἴδει τεταγμένης βλ.λ., δθ. ἡ **τεταγμένως** ἀντὶ ἡ τεταγμένη: 'Απολλ.Περγ. Κων.1 'Ορ.4.
τετᾰγών-όντος (ὁ) ἐπ. μτχ. β' ἀορ. μτ. ἀναδιπλ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ. λαβών, κρατῶν, πιάσας, μτ. γενικ.: 'Ιλ.Α 591 **ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν** (τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ ποδάρι καὶ τὸν πέταξε)' κ. ἀπολ.: αὐτ.Ο 23 **ὃν δὲ λάβοιμι, ῥίπτασκον τεταγών.**
τετᾰμένως (τείνω) ἐπίρρ. σχόλ. ἐντόνως, συντόνως, ἐν σπουδῇ, δραστηρίως, ἀόκνως: Σχόλ. Σοφ.ΟΚ 499 **τεταμένως καὶ συντόμως δρῶσαν καὶ διακονοῦσαν·** 2) ἐκτενῶς: Εὐστ.Διον.Περ.14.
τετᾰμῐευμένως (ταμεύω) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ φειδοῦς, φειδωλῶς, μετρίως: Διον.'Αλ.Θουκ.51 **ὅταν τεταμιευμένως αὐτῇ χρήσηται καὶ μετρίως**, αὐτ.45, Διόδ.Σ 10,9 **κατὰ τὸν χειμῶνα πρασιέναι γυναιξὶ τεταμιευμένως**, Βασ.1,942B **τεταμιευμένως καὶ σωφρόνως προϊέναι.**
τετανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸν σύνδρομον χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀλγεινῶν περιοδικῶν συσπάσεων τῶν ἄκρων.
τετᾰνικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τετάνου, ὁ τετανοπαθής: Διοσκ.3,80 **τετανικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς δίδου καταπίνειν**, Καΐλ.Αὐρ.'Οξ.3,6,αὐτ.3,17,'Ιππιστρ.121,30 **ὀπισθοτονικός, ἤτοι τετανικός·** 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τέτανον: **τετανικὴ τοξίνη** (ἡ ὑπὸ τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου παραγομένη).
τετᾰνικῶς ἐπίρρ. μτγν. ὡς κατὰ τὸν τέτανον, δίκην τετανοπαθοῦς: Γαλ.14,276.
τετανοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν τοῦ τετάνου, ὁ παρεμφερὴς πρὸς τετανικὸν βλ.λ 2): **τετανοειδεῖς σπασμοί.**
τετᾰνόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μακρὰς καὶ ὁμαλάς, εὐθείας τρίχας: Πλάτ.Εὐθφρ.2B **οἷον τετανότριχα καὶ οὐ πάνυ εὐγένειαν**, Κλήμ.'Αλ. Προτρ.2,26,Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.5,95.
τετανολυσίνη (ἡ) νεώτ. τοξικὴ οὐσία τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου.
τετανοπαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τετάνου.
τετανόπους-ποδος-ουν (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ ἔχων διατεταμένους τοὺς πόδας: 'Οδ.Ι 464.
τέτανος (ὁ) (Ι) κ. νεώτ. λοιμώδης νόσος προκαλοῦσα ἐντονωτάτας μυϊκὰς συσπάσεις: 'Ιππ.'Αφ. 7,13, αὐτ.Δι.37, Πλάτ.Τίμ.84E **τὰ νοσήματα τέτανοί τε καὶ ὀπισθότονοι προσερρήθησαν**, 'Αριστλ. ΖΙ 604b,4· 2) στῦσις τοῦ αἰδοίου: 'Αριστφ. Λυσ.553 **κἀτ' ἐντήξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς.**
τέτανος (ὁ) (2) δ. τ. τοῦ τίτανος βλ.λ.
τετανός-ή-όν (τείνω, τανύω) ὁ τεταμένος, τεντωμένος: 'Ιππ.'Αγμ.2· 2) τεντωμένος, ἰσόπεδος, ὁμαλός, λεῖος: Νίκ.'Αλεξ.343, αὐτ.464 **αἶμ' ἀναλυόμενος τετανόν τ' ἐσκληκότα ῥινόν**, Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 6,204· κ. ἐπὶ φύλλου ἢ φυτοῦ: Θεόφρ.ΦΙ 3,11,1, **Λύκ.π.'Αθήν.2,69B·** κ. ἐπὶ προσ.: Κρίτ.π.Γαλ.12,825 **τετανὸν καὶ καθαρὸν πρόσωπον·** 3) ὁ τετανόθριξ βλ.λ.: Πάπ.
τετανοσπασμίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ δραστικὸν στοιχεῖον τῆς τετανικῆς τοξίνης, τὸ ἐπιφέρον τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματα τοῦ τετάνου.
τετανοτοξίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξίνη ἐκκρινομένη ὑπὸ τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου.
τετᾰνῶ-όω μτγν. ποιῶ, καθιστῶ τι τετανόν, ἐκτείνω, τεντώνων ποιῶ τι λεῖον, ἀπαλλάττω τῶν ῥυτίδων: Διοσκ.4,182 **χρῶτα ῥύπτει καὶ τετανοῖ·** 2) ῥηματ.π. τετάνωθρον, τετάνωμα.
τετᾰνώδης-ους-ες ὁ τῆς φύσεως τοῦ τετάνου βλ.λ.1): 'Ιππ.'Επιδ.5,79 **ἐς τετανώδεα ἔληξεν.**
τετάνωθρον (τὸ) (τετανῶ) μτγν. κοσμητικὴ ἄλοιφὴ ἢ ὑγρὸν πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ῥυτίδων τοῦ δέρματος καὶ λείανσιν αὐτοῦ: Διοσκ.3,88 **ὠφελεῖ εἰς τετάνωθρα τῶν προσώπων.**
τετάνωμα-ατος (τὸ) (τετανῶ) μτγν. τὸ τετάνωθρον βλ.λ.: Κρίτ.'Ιατρ.π.Γαλ.12.446 **προσώπου τετανώματα**, 'Αέτ.8,4.
τετᾰραγμένως ἐπίρρ. (μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ταράσσω) κ. μσν. συγκεχυμένως, ἀτάκτως, ἐν ταραχῇ, ἐν συγχύσει, ἀνακατωμένα: Πλάτ.Νόμ. 668E **πάντα ταῦτα τεταραγμένως εἴργασται**, 'Ισοκρ.15,245 **τὰς ψυχὰς τεταραγμένως διακεῖσθαι**, 'Επίκ.'Επιστ.1,14U **τεταραγμένως καὶ ἀλλοτρίως**, Διόδ.14,72 **παραβοηθούντων τεταραγμένως**, 'Ιώσ.ΒΙ.17, Πλούτ.'Αντ.37 **καὶ πᾶσι χρῆσασθαι τεταραγμένως οὐκ ὄντα τῶν ἑαυτοῦ λογισμῶν**, Γεώργ.'Αλ.ΒΙ.'Ιω.Χρυσ.8,233,21
τέτᾰρος (ὁ) μτγν. φασιανός: Πτολ.Εὐεργ.2J.
τετάρπετο, τεταρπόμενος, τεταρπώμεσθα χρόνοι τοῦ τέρπω βλ.λ.
τεταρταΐζω μτγν. ἔχω τεταρταῖον πυρετόν, πάσχω ἐκ τεταρταίου πυρετοῦ: 'Απολλ.Παραδ.30, Πλούτ.'Ηθ.1160B, Διοσκ.2,34, Γαλ.14,277· ‖ κ. ἐπὶ τῶν περιόδων τοῦ τεταρταίου πυρετοῦ: ΦΙλ.1,427 **τεταρταΐζουσαι .. περίοδοι.**
τεταρταϊκός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τεταρταῖον πυρετόν: 'Αλέξ.Τραλλ.Πυρ.6 **τεταρταϊκαὶ .. περίοδοι·** ‖ **τεταρταϊκός** (ἐνν. πυρετός), ὁ τεταρταῖος πυρετός: Διοσκ.Εὐπ.2,20· ‖ κ. ἐπὶ προσ.: Γαλ.13,66.
τεταρταῖος-α-ον κ. νεώτ., αἰολ. **τετόρταιος** (Θεόκρ.30,2) ὁ κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν πράττων ἢ γινόμενος, συμβαίνων, ὁ τῆς τετάρτης ἡμέρας: 'Ηρ.2,89 **ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένωνται** (ὅταν γίνωσι τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν), Πλάτ.Πολ.616B **ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους**, Ξεν.ΚΠ 5,3,1 **τεταρταῖοι πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς .. χώρας ἐγένοντο**, Πολύβ.3,52,2, ΚΔ 'Ιω.11,39 **λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος .. Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι·** 2) κ. νεώτ. ὁ ἀνὰ πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν συμβαίνων ἢ ἐπανερχόμενος: Πλάτ.Τίμ.86A **τεταρταίους πυρετούς**, Καλλ.Αἴτ.3,1, 17 **ἑπτὰ τεταρταίῳ μῆνας ἔκαμνε πυρί**, 'Αλέξ. 'Αφρ.Πρ.2,10 **ὁ τεταρταῖος πυρετὸς διὰ δύο ἡμερῶν μέσων κινεῖται**, Πάπ. **τεταρταῖον ῥῖγος·** ‖ τ- πονεῖσθαι καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ παροξυσμῶν ἀνὰ πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν: 'Ιππ.Κρισ.36· 3) τὸ ἀρσ. (ἄνευ τοῦ πυρετός) ὡς οὐσ. εἶδος ἑλώδους πυρετοῦ, καθ' ὃν ὁ πυρετικὸς παροξυσμὸς ἐπαναλαμβάνεται μεθ' ἑκάστην τρίτην ἡμέραν: 'Ιππ.'Αφορ.2,25, 'Ορφ.Λιθ.635, Λουκ.Περεγρ. 28 **εὑρεθήσεσθαί τινας τοὺς καὶ τεταρταίων ἀπηλλάχθαι**, 'Επιγρ. **πυρετῷ καὶ τεταρταίῳ**, 'Επιγρ. **λύτρα τεταρταίοιο δυσαλγέος οὕνεκα παῦσαν·** 4) τὸ θηλ. **τεταρταίη** ὡς οὐσ. ἡ τετάρτη ἡμέρα: 'Αρατ.806 **ὅσα μεν τριτάτῃ τε καὶ τεταρταίῃ τε πέλονται.**
τεταρτεύς-έως (ὁ) εἶδος μέτρου χωρητικότητος: 'Επιγρ. **σπυρῶν τρεῖς τεταρτῆς.**

τετάρτη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ τακτ. ἀριθμ. τέταρτος βλ.λ. ὡς οὐσ. (ἐνν. ἡμέρα), ἡ τετάρτη ἡμέρα : Ἡσίοδ.Ἔργ 8 0 **ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθ' εἰς οἶκον ἄκοιτιν**, Ξεν.Ἀν.4,8 21 **τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ἀνίσταντο ὥσπερ ἐκ φαρμακοποσίας**· ‖ δθ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἡ Τετάρτη** ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἡ μετὰ τὴν Τρίτην, ἡ Τετράδη : Τυπικὸν Ἀγ.Σάβ.38,79 **ἀναγιγνώσκεται . . τὸ τετραευαγγέλιον τῇ δευτέρᾳ, τῇ τρίτῃ, καὶ τετάρτῃ**, - **Μεγάλη Τετάρτη** (ἡ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος)· **2)** (ἐνν. μοῖρα) μέτρον ὑγρῶν ἐν Σπάρτῃ ἰσοδυναμοῦν πρὸς ὀκτὼ λακωνικὰς χόας ἢ ἐνενήκοντα ἕξ κοτύλας : Ἡρ.6,57 **μέδιμνον ἀλφίτων καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν**· ‖ μέτρον τι βάρους, πιθ.τὸ ἓν τέταρτον τοῦ χρυσοῦ στατῆρος : Πάπ. **λαβὼν χρυσοῦ τετάρτας** (β'(' **3)** τὸ τέταρτον μέρος τινός, τὸ ἓν τέταρτον : Στράβ.15,1,40 **μισθοῦ δ' αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν**· **4)** τέλος, φόρος ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸ 25 ο/ο ποσοῦ τινος : Ἀππ.Μιθριδ.83, Ἐπιγρ., Πάπ. **ὧν τετάρτη** (ἐπὶ εἰδῶν ὑποκειμένων εἰς φόρον 25 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας των), Πάπ. **τετάρτη σιτοποιῶν**· **5)** νεώτ. μουσ. ἡ τετάρτη βαθμὶς τῆς διατονικῆς κλίμακος· **6)** νεώτ. κ. δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ τέσσαρα κατὰ κατιοῦσαν κλίμακα χαρτιὰ τοῦ αὐτοῦ χρώματος : **τετάρτη τοῦ ρήγα**.

τεταρτημοριαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς τεταρτημορίου ἢ τεταρτοκυκλίου : Θέων Σμ.156Η, Πτολ.Μαθ.13,1 **τεταρτημοριαῖαι διαστάσεις**, Πρόκλ.Ὑποθ.2,6.

τεταρτημορίδιον (τὸ) τὸ τεταρτημόριον : Ἐπιγρ. **τεταρτημοοίδια σπλάγχνων**.

τεταρτημόριον (τὸ) κ. νεώτ. **τὸ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων** ἴσων μερῶν εἰς ἃ ἔχει διαιρεθῆ σύνολόν τι : Ἡρ.2,180 **τοὺς δὲ Δελφοὺς δὴ ἐπέβαλλε τεταρτημόριον τοῦ μισθώματος παρασχεῖν**· ‖ ἰδ. τὸ τέταρτον τοῦ ὀβολοῦ : Ἀριστλ.Πολιτ.1323α,31 **ἕνεκα δὲ τεταρτημορίου διαφθείροντα τοὺς φιλτάτους φίλους**· ὁμ. ἐπὶ τοῦ λατ. quadrans, τοῦ τεταρτημορίου τοῦ ἀσσαρίου : Πλούτ.Παπλ.23 **δημοσίᾳ ταφῆναι τὸ σῶμα καὶ τεταρτημόριον ἕκαστον ἐπὶ τιμῇ συνεισενεγκεῖν**· ‖ τὸ ἓν τέταρτον τῆς κατύλης βλ.λ.3) : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.26· **2)** εἰδ. μουσ. τὸ τέταρτον τόνου, ἤτοι τὸ ἥμισυ διέσεως : Εὐκλ.Ταμ.Καν.202Η **τεταρτημορίων διέσεων**, Κλεωνίδ.7· ‖ εἰδ. νεώτ. μουσ. τὸ μικρότερον διάστημα τοῦ ἡμιτονίου τὸ χωρίζον αὐτὸ εἰς δύο ἴσα μέρη· **3)** **τὸ τέταρτον κύκλου, τὸ τεταρτοκύκλιον** : Πτολ.Τετράβ.33, Παῦλ.Ἀλ.D 2.

τεταρτημόριος-ον ὁ τεταρτημοριαῖος, ὁ ἑνὸς τεταρτημορίου : Πάπ. **τεταρτημόριοι λύχνοι**.

τεταρτημορίς-ίδος (ἡ) τὸ ἓν τέταρτον, τὸ τεταρτημόριον : Ἐπιγρ. **τεταρτημορίδες σπλάγχνων**.

τεταρτηρόν (τὸ) πάπ. κ. μσν. μέτρον τι χωρητικότητος : Πάπ.· **2)** μσν. βυζαντινὸν τι νόμισμα : Κεδρ.Γεώργ.2,369,11.

τεταρτήχωρον (τὸ) πάπ. μέτρον τι χωρητικότητος· πρβλ. δίχωρον.

τετάρτι (τὸ) δημ. τεταρτημόριον· ‖ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ σφαγίου : **πισινὸ τετάρτι**.

τεταρτία (ἡ) συνοικία πόλεως : Leonardus Aretin.Rep.Florent.Ms. π.Θησ.Στεφ. **πόλις . . διῃρημένη εἰς τέσσαρα μέρη, ἃς τεταρτίας καλοῦσιν**.

τεταρτιάζω δημ. κόπτω τι εἰς τέσσαρα μέρη: **τετάρτιασαν τὸ ἀρνὶ καὶ τὸ μοιράσανε**.

τεταρτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν τῇ τετάρτῃ θέσει : Βέττ Βάλ 159,4 **τεταρτικοῦ ἀφετικοῦ ἀστέρος**· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τεταρτικά** ὡς οὐσ. πιθ. εἰς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ φόρων προωρισμένος διὰ τὸ βασιλικὸν ταμεῖον : Πάπ. **ὑφίσταμαι παραλαβὼν τὰ τεταρτικά . . ια Δίωνος καὶ Ταλιάσιος διαγράφαι ἐπὶ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν**.

τεταρτογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γεννηθεὶς τέταρτος : **τεταρτογενὴς διάπλασις** (ἡ νεωτέρα **ἐκ τῶν δύο** διαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ καινοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς), - **τεταρτογενὴς περίοδος** (ἡ δευτέρα καὶ νεωτέρα ἐκ τῶν δύο περιόδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ὁ καινοζωϊκὸς βλ.λ. αἰὼν τῆς γῆς).

τεταρτοεδρία (ἡ) νεώτ. κρυσταλλικὴ τάξις, ἧς οἱ κρύσταλλοι ἔχουσιν ἕδρας ἀντιστοίχους πρὸς τὰς ἕδρας κρυστάλλων ἄλλης τάξεως τοῦ αὐτοῦ κρυσταλλικοῦ συστήματος ἀλλ' εἰς σύνολον τὸ τέταρτον τοῦ συνόλου ἐκείνων.

τεταρτόθυρον (τὸ) μσν. ἡ τετάρτη θύρα : Κ Πορφ.Ἔκθ.199Α **ἀπέναντι τοῦ τεταρτοθύρου**.

τεταρτοκύκλιον (τὸ) νεώτ. τὸ τέταρτον τοῦ κύκλου· ‖ τὸ ὄργανον τετρᾶς βλ.λ.

τεταρτολογῶ-έω πάπ. κ. γλωσσ. δημεύω τὸ τέταρτον τῆς περιουσίας τινός, τὸ παθ. ἐπὶ προσ. : Πάπ. **οἰκία πρότερον ἀρχιγεωργοῦ τεταρτολογηθέντος**· **2)** λαμβάνω ἢ ἐκλέγω τέταρτον ἄνδρα, τὸ παθ. : Γλωσσ. **τεταρτολογηθῶμεν** quartemur.

τεταρτομερίτης (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος τοῦ ἑνὸς τεταρτημορίου πράγματός τινος.

τεταρτομοιρία (ἡ) πάπ. ἡ τετάρτη μοῖρα, τὸ τέταρτον ἑνὸς συνόλου, τὸ τεταρτημόριον.

τεταρτομοιρίτης (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος μιᾶς τεταρτομοιρίας βλ.λ., ἄ. τεταρτομερίτης.

τέταρτο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. (οὐδ. τοῦ τακτ. ἀριθμ. τέταρτος βλ.λ.) (ἐνν. μέρος) τὸ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη σύνολόν τι, τετάρτι : Διόδ.Σ 1,50 **πέντε δ' ἡμέρας καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μησὶν ἐπάγουσι**, ΚΔ Ἀποκ.6,8 **ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς**, Πλούτ.Ἀντ.58 **τὰ τέταρτα τῶν καρπῶν . . ἀποφέρειν**, Πάπ., -**τὸ τέταρτον τοῦ φωμιοῦ** - **τοῦ μέτρου** - **τοῦ πήχεως** - **τῆς λίρας** - **τοῦ τόννου** - **τοῦ μιλίου**, - **σελήνης πρῶτον ἢ τελευταῖον τέταρτον** (ἡ πρώτη ἢ τελευταία φάσις τῆς σελήνης, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τετραγωνισμόν), - **τὸ τέταρτον τῆς ὥρας** (δέκα πέντε πρῶτα λεπτά)· **2)** νεώτ. μουσ. σημεῖον χρονικῆς διαρκείας ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἓν τέταρτον τῆς ἀξίας τοῦ ὁλοκλήρου· **3)** νεώτ. ναυτ. ξύλινον δοχεῖον χωρητικότητος ἑνὸς τετάρτου τοῦ βυτίου, ἤτοι πεντήκοντα περίπου ὀκάδων, τὸ καρατέλλο· **4)** νεώτ. τὸ τεταρτορρόμβιον βλ.λ.· **5)** νεώτ. τυπογρ. σχῆμα βιβλίου, οὗ τὸ τυπογραφικὸν φύλλον διπλοῦται εἰς τέσσαρα, ἤτοι περιλαμβάνει ὀκτὼ σελίδας : **βιβλίον εἰς τέταρτον** (ἰν κουάρτο).

τεταρτονεικοστή (ἡ) πάπ. ὁ φόρος τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ τετάρτου (1/24) ἐπὶ τῆς ἀξίας τινός.

τεταρτοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ προσθήκη ἀργύρου εἰς κρᾶμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μειωθῇ εἰς τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου κράματος ἡ εἰς χρυσὸν περιεκτικότης αὐτοῦ.

τεταρτοπώλης (ὁ) πάπ. πιθ. ὁ μικροέμπορος.

τεταρτορρόμβιον (τὸ) νεώτ. ἕκαστον τῶν τεταρτημορίων, εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται ὁ ρόμβος τοῦ ἀνεμολογίου.

τέταρτος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. τέτρατος, βοιωτ. **πέτρατος** ὁ κατ' ἀριθμητικὴν σειρὰν κατέχων τὴν διὰ τοῦ τέσσαρα ἀριθμουμένην θέσιν, ὁ κατὰ τάξιν μετὰ τὸν τρίτον ἐρχόμενος : Ἰλ.Ψ 301 **Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος . . ὡπλίσαθ' ἵππους**, Πίνδ.Ο 1,62 **μετὰ τριῶν τέταρτον πόνον**, Θουκ. 6,16 **ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην**, Πλάτ.Πολ.369Ε **μόνον τέταρτον μέρος ποιεῖν τούτου τοῦ σίτου ἐν τετάρτῳ μέρει χρόνου**, ΚΔ Ματθ.14,25 **τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε**, αὐτ.Πράξ.10,30, αὐτ.Ἀποκ.4,7, - **ἡ τετάρτη οἰκονομικὴ ἐφορία Ἀθηνῶν** - **μεραρχία** -

τάξις τοῦ Γυμνασίου, - ἦλθε **τέταρτος εἰς τὴν δισκοβολίαν**· || νεώτ. ἰατρ. **τετάρτη νόσος** ὁ ἐξανθηματικὸς πυρετός, οὗ τὰ συμπτώματα προσομοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς ἐρυθρᾶς καὶ τῆς ὀστρακιᾶς· **2)** κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τέταρτον** μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπίρρ. (διὰ) τετάρτην φοράν: 'Ιλ.Ε 438 **ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος**, αὐτ.Χ 208, - τοῦ **ἔγραφα τὸ τέταρτον ἤδη**· || ὁμ. τὸ οὐδ. ἄνευ τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπίρρ., ὡς τέταρτον κατὰ τὴν τάξιν, τὴν σειράν: Πλάτ.Φαῖδρ. 266Ε **δεύτερον δὲ δὴ διήγησιν.. τρίτον τεκμήρια, τέταρτον εἰκότα**· **3)** τὸ οὐδ. **τέταρτον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** τὸ θηλ. **τετάρτη** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** τὸ ἀρσ. **Τέταρτος** ὡς οὐσ. ὀνομασία μηνὸς παρὰ τοῖς Λοκροῖς: 'Επιγρ.

τετάρτως ἐπίρρ. τετραπλασίως: Πλάτ.Τίμ.86Α **τετάρτως ὂν νωθέστατον τούτων, ἐν τετραπλασίαις περιόδοις χρόνου καθαιρόμενον.**

τετάσθην ἐπ. ἀντὶ ἐτετάσθην, γ' πληθ. προσ. ὑπερσ. τοῦ τείνω βλ.λ.

τέτατο ἐπ. γ' ἑν. πρόσ. ὑπερσ. τοῦ τείνω βλ.λ.

τετάχαται Ἰων. ἀντὶ τεταγμένοι **εἰσί**, γ' πληθ. πρόσ. παρακ. τοῦ τάσσω βλ.λ.

τετεγμένος-η-ον πάπ. ἀντὶ **τεταγμένος**, μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω **βλ.λ.**

τετελεσμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τελῶ βλ.λ., ὁ περατωθείς, ὁ τελειωθείς, ἀντίθ. ἀτέλεστος: **εὑρέθη πρὸ τετελεσμένου γεγονότος**· κ. ἀπολ.: **εὑρισκόμεθα πρὸ τετελεσμένου**· || εἰδ. γραμμ. τετελεσμένος μέλλων βλ. μέλλων.

τετελευτακούσας 'Επιγρ. Δελφῶν ἀντὶ τετελευτηκυίας, θηλ. μτχ. παρακ. τοῦ τελευτῶ βλ.λ.

τετερέμ (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. τὸ τερερέμ.

τετεύχαται Ἰων. ἀντὶ τετευγμένοι εἰσί, γ' πληθ. πρόσ. παρακ. τοῦ τεύχω βλ.λ.

τετευχῆσθαι (τεῦχος) ἐπ. παθ. παρακ. ἀπαρφ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ., εἶμαι ὡπλισμένος: 'Οδ.Χ 104 **τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον** (σχόλ. «**καθωπλίσθαι**»).

τετεχνημένως (τεχνῶ) ἐπίρρ. λεξ. , μετὰ τέχνης, τεχνηέντως, τεχνικά: ΕΜ 123,19 **ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἁπλῶς καὶ οὐ τετεχνημένως γεγενῆσθαι.**

τετηρημένως (τηρῶ) ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. μετὰ προσοχῆς, προσεκτικῶς, ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς: Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,296, Γρηγ.Ναζ.1,431Α **ἐνηλλαγμένως, οὐ τετηρημένως,** 'Ιωσ.Γενέσ.Βασ.87,18.

τετίημαι ἐπ. παρακ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ., εἶμαι τεθλιμμένος, περίλυπος, λυπημένος: 'Ιλ.Θ 447 **τίφθ' οὕτω τετίησθον, 'Αθηναίη τε καὶ 'Ηρη**; ἰδ. ἐν χρ. ἡ μτχ. ἐν τῇ φρ. **τετιημένος ἦτορ**· τεθλιμμένος, λυπημένος τὴν καρδίαν: 'Ιλ.Λ 556 **ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ ἤιε**, 'Οδ.Δ 804, 'Ησίοδ.Θ 163 **εἶπε δὲ θαρσύνουσα, φίλον τετιημένη ἦτορ**· || ὁμ. μτχ. ἐνεργ. παρακ. **τετιηώς** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. **τετιηότι θυμῷ** μὲ τεθλιμμένην καρδίαν, περίλυπον ψυχήν: 'Ιλ.Λ 555 **ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ**, αὐτ.Ρ 664, αὐτ.Ω 283· ὁμ. ἐν τῇ φρ. **ἶζον τετιηότες**: αὐτ.Ι 13 **ἶζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες**, αὐτ.30 **δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες** (ἐπὶ πολὺ ἐσιώπων ἐκ θλίψεως).

τέτλᾰ κτ. συγκ. ἐκ τοῦ τέτλαθι βλ.λ.: 'Ιλ.Δ 412 **τέτλα, σιωπῇ ἧσο** (δ.γρ. ἀντὶ τέττα), 'Αρατ.π.'Ελλαδ. π.Φώτ.Βιβλ.531Β.

τέτλᾰθι, τετλαίην, **τετλάμεν, τετλάμεναι, τετληώς** χρόνοι τοῦ τλάω βλ.λ.

τετμημένη (ἡ) (θηλ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τέμνω) νεώτ. γεωμ. ἀναλυτ. ἡ ἑτέρα τῶν συντεταγμένων, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ θέσις σημείου τινὸς ἐπὶ ἐπιπέδου· πρβλ. τεταγμένη.

τετμηώς ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ τέμνω βλ.λ., ἐν παθ. σημ.: 'Απολλ.Ρ 4,156· || ἐπ. παθ. ἀόρ. **ἐτέτμετο** ἦτο τετμημένη: 'Ορφ.'Αργ.364 **ἄλμη.. ὑπὸ τρόπιν ἔνθα καὶ ἔνθα ἐτέτμετο.**

τέτμον κ. **ἔτετμον** ἐπ ἀόρ. ἄνευ ἐνεστ. **ἐν** χρ., π. 'Ομ. ἐν τῇ ὁριστ. μτ. κ. ἄνευ αὐξήσεως, ἐνέτυχον, ἀπήντησα, συνήντησα, ἔφθασα, κατέλαβον: 'Ιλ.Ζ 374 **οὐκ ἔνδον.. τέμνεν ἄκοιτιν**, 'Οδ.Ο 15 **ὄφρ' ἔτι οἴκοι.. μητέρα τέτμῃς**, Θεόκρ.25,61 **ἵνα κεν τέτμοιμεν ἄνακτα**, 'Απολλ.Ρ 3,1275 **τέτμεν**· **2)** μτ. γενικ. λαμβάνω μερίδιον, γίνομαι μέτοχος: 'Ησίοδ. Θ 610 **ὅς δέ κε τέτμῃ ἀταρτηροῖο γενέθλης.**

τετολμηκότως (μτχ. ἐνεργ. παρακ. τοῦ τολμῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ τόλμης, τολμηρῶς: Πολύβ.1,23,5 **ἐνέβαλον οἱ πρῶτοι πλέοντες τετολμηκότως**, αὐτ.9,4,2 **ἔμενε δ' ἐν τῇ παρεμβολῇ τετολμηκότως**, αὐτ.16,16,33,1.

τέτοιος-α-ο δημ. κ. ἰδ. **ἔτοιος**, ἀντων. ἐπιθ. **ἀντὶ** τοιοῦτος βλ.λ.: δ. δίστ. **ποιὸς εἶδε τέτοιον πόλεμο νὰ πολεμοῦν τὰ μάτια**, - **τέτοια ποὺ εἶσαι, καλὰ νὰ τὰ πάθῃς** (τόσον ἀδεξία ἢ ἀνόητη), - **τέτοια ὥρα ἔρχονται στὴ δουλειά;** (εἰς τοιαύτην ὥραν), - **τέτοια μέρα** (τόσον ἐπίσημος, ἱερά)· || παροιμ. **τέτοια χάλια τά 'χει ἡ ρόκκα κι ὅπου θέλεις πάαινε ρώτα**· φρ **τέτοια ὥρα, τέτοια λόγια** (ἐπὶ λόγων λεγομένων εἰς ἀκατάλληλον στιγμήν).

τετοιώνω δημ. φέρω τι εἰς πέρας, ρ **ἐν** χρ. ὁσάκις δὲν δυνάμεθα ἢ δὲν θέλομεν **νὰ μεταχειρισθῶμεν** τὸ ἁρμόζον, τὸ κατάλληλον ρῆμα: **ἔλα τέτοιωνε** γρήγορα **νὰ φᾶμε**· **2)** ἐν αἰσχρ σημ. ἀ. ἀπαυτώνω, συνουσιάζομαι παρονόμως· ὁμ κ. ἐπὶ ὁμοφυλοφιλίας

τέτορες (οἱ, αἱ), οὐδ. **τέτορα**, δωρ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.: Θεόκρ 14,16 **τετόρων ἐτέων.**

τέτορθαι αἰολ. παθ. παρακ. ἀπαρφ. τοῦ **τείρω** βλ.λ.: 'Ηρωδιαν.2,69.

τετορήσω ποι. μτ. ἀναδιπλ. μέλλ. τοῦ τορέω.

τετόρταιος-α-ον δωρ τ. τοῦ τεταρταῖος **βλ.λ.**: Θεόκρ.30,2 **τετόρταιος ἔχει παῖδος ἔρος.. με.**

τετρᾰ- κ. νεώτ. κ. δημ., βοιωτ. **πετρᾰ-**, θεσσαλ. **πετρο-** πρῶτον συνθετικὸν προσδίδον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθετικοῦ δηλούμενον τὴν ἔννοιαν τοῦ τετραπλοῦ ἢ τοῦ τετράκις τελουμένου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἁπλῶς τοῦ πολλάκις, οἷον τετραβάμων, τετράβιβλος, τετράβραχυς, τετραδάκτυλος, τετράξανθος, τετράπηχυς, τετράωρος κττ.

τετρααιθυλομόλυβδος (ὁ) **νεώτ.** χημ. βαρὺ καὶ ἄχρουν ὑγρὸν προστιθέμενον εἰς τὴν βενζίνην τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἀεροπλάνων (κατὰ 1-2‰) πρὸς πρόληψιν τῶν προώρων **ἐκρήξεων**, **ἀ. μολυβδοτετρααιθύλιον.**

τετράαχμον (τὸ) 'Επιγρ. **ἀντὶ** τετράδραχμον **βλ.λ.**

τετραβάγγελο (τὸ) δημ. τὸ τετραευαγγέλιον.

τετρᾰβάμων-ονος-ον (βαίνω) **ὁ** τετράπους βλ.λ.: Εὐρ.'Ηλ.476 **τετραβάμονες ἵπποι**, αὐτ.Τρῳ.517, αὐτ.Φοίν.808 **τετραβάμοσι χαλαῖς** (ἐπὶ τῶν ὁπλῶν τῶν ἵππων), αὐτ.'Ελ.376.

τετρᾰβαρής-οῦς-ές ὁ τετραπλάσιος τὸ βάρος: 'Αλκ.153 **τετραβαρήων πλίνθων καυάγματα.**

τετρᾰβασίλειον (τὸ) μσν. ἡ ἀπὸ κοινοῦ **βασιλεία** τεσσάρων βασιλέων: Θεόδ.'Υρτ. ἐν Notices 6,36,9 **οὕτω γὰρ ἂν ἐκ τεττάρων τελείων ἀριστ'. ἂν διοικοῖτο ἡ κοσμικὴ τετράπλευρος πλήρωσις, τετραβασιλείῳ περιφρουραυμένη.**

τετράβιβλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων βιβλίων συγκείμενος: Γαλ.7,311 **τετράβιβλος πραγματεία**, Φώτ.Βιβλ.95,7,17· κ.τίτλ. ἔργου τοῦ Πτολ.

τετράβοειος-ον μτγν. ὁ ἐκ τεσσάρων βοείων δορῶν ἀποτελούμενος: Καλλ.'Αρτ.53 **σάκει ἶσα τετραβοείῳ**, Κόϊντ.6,547.

τετρᾰβόλος (ἡ) πάπ. θῆλυ ζῷον γεννῆσαν **τετράκις**: Πάπ. **ὄνοι θήλειαι τετραβόλαι.**

τετρᾰβόλος (ὁ) μσν. εἶδος πολεμικῆς βλητικῆς μηχανῆς: Θεοφάν.Συνεχ.ἐν Λέων.'Αρμεν.434 **μηχανήματα καὶ μαγγανικὰ παμμεγίστατα, τριβόλους τε καὶ τετραβόλους καὶ χελώνας.**

τετραβράγχια (τὰ) νεώτ. ζωολ. τάξις κεφαλοπόδων μαλακίων περιλαμβάνουσα ζῷα φέροντα ἐξωτερικὸν κέλυφος περιειλιγμένον ἢ εὐθύ, διῃρημέναν εἰς θαλάμους.

τετράβρᾰχυς-εος (ἢ -εως) (ὁ) σχόλ. κ. μσν. μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν συλλαβῶν, ἄ. προκελευσματικός : Σχόλ.᾿Αριστφ. ῎Ορν.238, Τζέτζ.ἐν᾿Αν.Κρ.3,311,19.

τετράβυρσος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων βυρσῶν : Σχόλ.Lips.᾿Ιλ.Ο 479 (ἐκδ. Bekker).

τετραγαμία (ἡ) μσν. ὁ τέταρτος γάμος : Κ Μανασσ.Χρον.5403.

τετραγγούριον (τὸ) κ. **τετράγγουρον** μσν. εἶδος μεγάλου ἀγγουρίου βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν λ. σικυΐα, Δουκάγγ. ἐν λ. ἀγγούριον.

τετράγγουρο(ν) μσν. κ. δημ. ἄ. τετραγγούριον βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν λ. σικυΐα, ᾿Αχμ.᾿Ονειροκρ.223,21 **τετράγγουρα**· **2)** δημ. τὸ φυτὸν πέπων ὁ ἥμερος.

τετρᾰγενής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ τεσσάρων γενῶν ἢ εἰδῶν : Κλήμ.᾿Αλ.6,4,665,6 **τῆς τετραγενοῦς ὕλης**· **2)** νεώτ. μικροβιολ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἐν τοῖς πτυέλοις τῶν φυματιώντων κατὰ τετράδας ἀπαντῶντος μικροκόκκου, ἄ. τετραδικός.

τετράγηρυς υος-υ ὁ ἔχων τέσσαρας τόνους ἢ φωνάς, ὁ τετράηχος, ὁ τετράφωνος, ἐπὶ τοῦ τετραχόρδου : Τέρπ.5 **σοὶ δ᾿ ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.**

τετράγιος-ον μσν. ἐπὶ ὕμνων, τροπαρίων κτλ., ἃ ἐν ᾧ ἐπαναλαμβάνεται τετράκις ἡ λέξις ἅγιος : Δαμασκ.Ι Ι,492Ε **δισάγιον ἢ τετράγιον ὕμνον.**

τετραγκαθιά (ἡ) δημ. κ. **τετράγκαθο** (τὸ) τὸ φυτὸν ἀστράγαλος βλ.λ.ΙΙ).

τετράγκανθον (τὸ) μσν. ἀντὶ τραγάκανθον βλ.λ. : Μυρεψ.Ν Ι,96,97.

τετράγκων ῾Ησ. «ὄργανον πολεμικόν».

τετράγκωνός-η-ο δημ. ὁ τετράγωνος βλ.λ.

τετράγλωσσος ον γλωσσ. ὁ εἰς τέσσαρας γλώσσας γεγραμμένος ἢ ὁ τέσσαρας γλώσσας ὁμιλῶν.

τετραγλώχῑς-ῖνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας ἀκωκὰς ἢ γωνίας, ὁ τετράγωνος : Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 6,334 **καὶ σὺ τετραγλώχιν, μηλοσσόε, Μαιάδος ῾Ερμᾶ.**

τετράγνᾰθος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας γνάθους, σιαγόνας : ᾿Αγαθρχ.59 **σκορπίων καὶ φαλαγγίων, ἃς τετραγνάθους ὀνομάζουσιν ἔνιοι**, Στράβ.16,4,12, Αἰλ.ΖΙ 17,40, ᾿Επιφάν.1,262Β **φαλαγγίου τετραγνάθου**· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀραχνοειδῶν **ἐπεῖριδῶν** ἀραχνῶν.

τετρᾰγονία (ἡ) μτγν. τέσσαρες γενεαί, ἡ τέταρτος γόνος, τετάρτη γενεά : ᾿Αριστείδ.Λόγ.38 (7),5 **τετραγονίαν τοιάνδε οὐδεὶς πω ἤκουσεν**, Λιβάν Λόγ.42,22 **εὐγενεῖς ἐκ τετραγονίας.**

τετρᾰγράμμᾰτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων ἀποτελούμενος : Φίλ.2,152 **τετράγράμματον τοὔνομά φησιν ὁ θεολόγος εἶναι** (τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ ἑβραϊκὸν ὄνομα YHWH -᾿Ιεχωβᾶ), Χρησμ.Σιβ.3,24 **θεὸς ὁ πλάσας τετραγράμματον ᾿Αδάμ..**

τετρᾰγραμμιαῖος-ον (γράμμα) πάπ. ὁ ἔχων βάρος τεσσάρων γραμμορίων, ὁ ζυγίζων τέσσαρα γραμμάρια, ἐπὶ χρυσῶν νομισμάτων : Πάπ. **χρυσίνων δεσποτικῶν τετραγραμμιαίων διζώδων δέκα**, Πάπ. **τετραγραμμιαῖα** νομίσματα.

τετράγραμμος-ον κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων, ὁ τετραγράμματος : Κλήμ.᾿Αλ.Στρωμ. 5,6,34 **τὸ τετράγραμμον ὄνομα τὸ μυστικόν**, Εὐσ.Εὐαγγ.᾿Απ.435C· ‖ μσν. τὸ οὐδ. **τετράγραμμον** ὡς οὐσ. ἡ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων ἀποτελουμένη λέξις, δηλ. τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ ἑβραϊκὸν ὄνομα YHWH (᾿Ιεχωβᾶ) : Κοσμ.204Α· **2)** πιθ. ὁ τετράγωνος : ᾿Επιγρ. **τετράγραμμον ὑποβώμιον.**

τετράγυος-ον ὁ περιέχων τέσσαρας γύας βλ.λ.2), ὁ ἔχων μέγεθος τεσσάρων πλέθρων : ᾿Οδ.Η 113 **μέγας ὄρχατος .. τετράγυος**, Καλλ.῞Αρτ.176 **νειὸν .. τετράγυον**, ᾿Απολλ.Ρ 3,412, αὐτ.1344, ᾿Ορφ.᾿Αργ.871 **τετραγύῳ αὔλακι**· **2)** τὸ οὐδ. **τετράγυον** μέτρον ἢ τεμάχιον γῆς, ὅσον δύναταί τις νὰ ὀργώσῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, τεμάχιον γῆς **τεσσάρων πλέθρων** : ᾿Οδ.Σ 374 **τετράγυον δ᾿ εἴη.**

τετρᾰγωνία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀειθαλὲς φυτὸν εὐώνυμον τὸ πλατύφυλλον, ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τοῦ τετραγώνου σχήματος τοῦ **καρποῦ αὐτοῦ** : Θεόφρ.ΦΙ 3,4,2· **2)** νεώτ. βοταν. **γένος** ποωδῶν ἀειζωοειδῶν φυτῶν.

τετραγωνίδιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τετράγωνον βλ.λ., μικρόν τι τετράγωνον· ‖ εἰδ. ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, τετραγωνικὸν τεμάχιον μετάλλου χαμηλότερον τῶν στοιχείων ἐν χρ. πρὸς συμπλήρωσιν τῶν γραμμῶν.

τετρᾰγωνιαῖος-α-ον μσν. ὁ τετράγωνος βλ.λ.: Γεωπ.2,2,4, ᾿Αποφθέγμ.Πατέρ.ἐν Κοτελ.1,561C.

τετρᾰγωνίας (ὁ) πάπ. ὁ οὗ τὸ πρόσωπον **ἔχει** σχῆμα οἱονεὶ τετράγωνον.

τετρᾰγωνίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. μέλλ. τετραγωνιῶ, ποιῶ, κάμνω τι τετράγωνον, μεταβάλλω τὸ σχῆμά τινος εἰς τετράγωνον : Πλάτ. Πολ.527Α, αὐτ.Θεαίτ.148Α **ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι** (ὅσαι σχηματίζουσιν ἰσόπλευρον ἀριθμὸν ὡς τὸ ἑαυτῶν τετράγωνον), ᾿Αριστλ.Μεταφ.996b, 21, αὐτ.Σοφ.῎Ελ.171b,16 **ὡς Βρύσων ἐτετραγώνιζε τὸν κύκλον** (ἐσχημάτιζε τετράγωνον ἔχον ἐμβαδὸν ἴσον πρὸς τὸ τοῦ δοθέντος κύκλου), Βλεμμ. ᾿Επιτ.Φυσ.204· κ. παθ. : ᾿Αριστλ.ΑΠρ.69a,31, αὐτ. ΗΕὐδ.1226,29 **πῶς ἂν ὁ κύκλος τετραγωνισθείη**· ‖ νεώτ. μεταβάλλω λίθον ἢ ξύλον εἰς ὀρθογώνιον, ὀρθογωνίζω· **2)** εἰδ. ἀστρολ. ἀποτελῶ τετράγωνον μετά τινος : Πτολ.Τετράβ.34· **3)** νεώτ. μαθημ. ἀνάγω, ὑψώνω ἀριθμόν τινα εἰς τὸ τετράγωνον· **4)** ρηματ. π. τετραγώνισμα, **τετραγωνισμός**, τετραγωνίστρια.

τετρᾰγωνικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ σχήματος τετραγώνου, ὁ τετράγωνος : ᾿Ιάμβλ.Νικ. ᾿Αριθμ.59Ρ, Πρόκλ.῾Υποτ.3,6, Σιμπλίκ.Φυσ.59,19,-**τετραγωνικὸν μέτρον** (μονὰς ἐπιφανείας ἔχουσα πλευρὰς ἑνὸς μέτρου), - **τετραγωνικὸν οἰκόπεδον**· **2)** νεώτ. μαθημ. **τετραγωνικὴ ρίζα ἀριθμοῦ τ ὁ** ἀριθμὸς ὅστις πολλαπλασιαζόμενος εἰς ἑαυτὸν δίδει τὸν τ· ‖ **τετραγωνικὸν σύστημα** κρυσταλλικὸν σύστημα ἔχον τρεῖς καθέτως διασταυρουμένους ἄξονας, ἐξ ὧν μόνον αἱ δύο εἶναι ἴσοι πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ τρίτος ἄνισος· **3)** νεώτ. μτφ. ὁ ἑδραῖος, ὁ ἀκαταγώνιστος, ὁ ἀκαταμάχητος : **τετραγωνικὰ ἐπιχειρήματα**· ‖ **τετραγωνικὸ μυαλὸ** (ὁ πρακτικός, θετικὸς νοῦς).

τετρᾰγωνικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **τετραγωνικά** κατὰ τρόπον τετραγωνικόν, εἰς σχῆμα τετραγώνου : ᾿Ιάμβλ.Νίκ.᾿Αριθμ.27Ρ, ᾿Ιω. Διάκ.᾿Αλληγ.῾Ησίοδ.Θ 455 (Gaist.) **δεῖ μαθόντας ἡμᾶς πολλὰ .. τὰς ἐπιστήμας κατορθοῦν τετραγωνικῶς πρὸς ἑαυτοὺς στρεφομένους.**

τετρᾰγωνιοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τετράγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα **τετράγωνον** : Εὐστ.892, 12 (πιθ. ἀντὶ τετραγωνοειδής).

τετρᾰγώνιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. πιθ. **εἶδος νομίσματος** ἔχοντος σχῆμα τετράγωνον : ᾿Ιουστιν. Νεαρ.105,11(2,1) **τὸν ἄργυρον ἐφίεμεν αὐτοὺς ρίπτειν ἔν τε τοῖς καλουμένοις μιλιαρησίοις καὶ μήλοις καὶ καυκίοις καὶ τετραγωνίοις**, ΚΠορφ. ῎Εκθ.405C **δίδωσι τῷ κόμητι τῶν ὀρρίων τετραγώνιον λιτρῶν δέκα.**

τετρᾰγώνισμα-ατος (τὸ) (τετραγωνίζω) μτγν.,μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τετραγωνίζειν βλ.λ.1),

τετράγωνον ἢ ὀρθογώνιον : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.45,25,3 **μετὰ τὴν τετράγωνον ἐκκοπὴν τὰς δύο πλευρὰς τοῦ τετραγωνίσματος**, αὐτ.45,26,3,Τζέτζ. Χιλ.9,129 **ἐκ τοῦ τετραγωνίσματος τῆς σκυτάλης** 2) νεώτ. ἡ εἰς τετράγωνον μετατροπή, ἡ κατ' ὀρθὰς γωνίας κατεργασία λίθου ἢ ξύλου.

τετρᾰγωνισμός (ὁ) (τετραγωνίζω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τετραγωνίζειν βλ.λ.1) κ. ἰδ. ἡ ἀναγωγή, ὁ μετασχηματισμὸς γεωμετρικοῦ τινος σχήματος εἰς τετράγωνον : Ἀριστλ.Ψυχ.413a,17, αὐτ.Κατ.7b,31 **τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου** (κ. νεώτ. τὸ θεωρητικῶς ἄλυτον πρόβλημα, καθ' ὃ ζητεῖται νὰ σχηματισθῇ διὰ τοῦ κανόνος καὶ τοῦ διαβήτου τετράγωνον ἰσοδύναμον πρὸς δοθέντα κύκλον, κ. μτφ. ὡς φρ. ἐπὶ ματαίας ἐνασχολήσεως εἰς ἔργον ἀκατόρθωτον), αὐτ.Σοφ.Ἔλ. 171b,15, Πλούτ.Ἠθ.607Ε, πάπ. **ἐν τετραγωνισμῷ τὰ αὐτοῦ ἔχει**, Κοσμ.182C, Ψελλ.Πον.164· ‖ νεώτ. γεωμ. **τετραγωνισμὸς χωρίου ἐπιφανείας περατουμένου ὑπὸ γραμμῶν** ὁ μετασχηματισμὸς αὐτοῦ εἰς ἰσοδύναμον τετράγωνον καὶ ἡ εὕρεσις τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ δοθέντος χωρίου· 2) νεώτ. μαθημ. ἀναγωγὴ ἀριθμοῦ τινος εἰς τὸ τετράγωνόν του, διὰ πολλαπλασιασμοῦ αὐτοῦ ἐφ' ἑαυτόν· 3) νεώτ. ἄστρον. **τετραγωνισμὸς σελήνης ἢ πλανήτου** ἡ θέσις τούτων πρὸς Α ἢ Δ τοῦ ἡλίου, ὅταν ἡ γωνιώδης ἀπόστασις αὐτῶν εἶναι 90°.

τετρᾰγωνοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τετράγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα τετραγώνου : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.23 **τετραγωνοειδὴς βωμός**, Θεόγνωστ.Καν.123,14 **τὴν τετραγωνοειδῆ τῶν στρατιωτῶν σύνταξιν**, Εὐστ.Ἰλ.892,12· ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. **-δῶς** : αὐτ.469,9, αὐτ.481,43.

τετραγωνόλοβος (ὁ) νεώτ. γένος ποωδῶν χεδροπῶν φυτῶν περιλαμβάνον εἴδη τινά, ἐξ ὧν φύεται ἐν Ἑλλάδι τετρ. ὁ πορφυροῦς, μάνταλα.

τετράγωνο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. παραλληλόγραμμον ἔχον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ἴσας πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰς τέσσαρας γωνίας του ὀρθάς : Πλάτ.Πολ.510D **τοῦ τετραγώνου αὐτοῦ ἕνεκα τοὺς λόγους ποιούμενοι καὶ διαμέτρου αὐτῆς**, αὐτ.Τίμ.55Ε, αὐτ.Κριτ.118C· ‖ γεν. πᾶν τετράπλευρον, παραλληλόγραμμον : Ἀριστφ.Μεταφ. 1054b,2, Ἥρων Ὁρ.100, Πρόκλ.Εὐκλ.166F· 2) κ. νεώτ. εἰδ. τακτ. σῶμα στρατοῦ παρατεταγμένον **εἰς σχῆμα τετραγώνου** : Ξεν.Λακ.Λάκ.12,1 **τὰς γωνίας τοῦ τετραγώνου**· πρβλ.Θουκ.4,125· ‖ νεώτ. στρατ. ἀμυντικὸς σχηματισμὸς τοῦ παλαιοῦ πεζικοῦ, καθ' ὃν ἕκαστος τῶν τεσσάρων λόχων τοῦ τάγματος ἐσχημάτιζε πλευρὰν τετραγώνου πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἱππικοῦ· 3) μσν. τετράστοον ἐν τοῖς αἰθρίοις τῶν ναῶν : Θεοφάν.s Β Λέοντ.Μ **ταύτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὸ ἁγιαστήριον** (ἰδ.γρ. τετράστῳον)· 4) νεώτ. κ. δημ. **τετράγωνον οἰκοδομικὸν ἢ τετράγωνον** τμῆμα συνοικίας ἢ συνοικισμοῦ ὁριζόμενον ὑπὸ τεσσάρων ὁδῶν : **εἶναι ἰδιοκτήτης ἑνὸς ὁλοκλήρου τετραγώνου εἰς τὸν Πειραιᾶ**· ‖ εἰδ. ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον τεμάχιον μετάλλου, ἰδ. τὸ ἔχον τομὴν κανονικοῦ τετραγώνου, βραχύτερον τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων χρησιμεῦον πρὸς πλήρωσιν κενῶν εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ τὸ τέλος κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ τυπογραφικοῦ στίχου· 5) νεώτ. μαθημ. **τετράγωνον ἀριθμοῦ** ἡ δευτέρα δύναμις ἀριθμοῦ, ἤτοι τὸ γινόμενον αὐτοῦ ἐφ' ἑαυτόν : **τετράγωνον παραστάσεως** (ἡ δευτέρα δύναμις αὐτῆς)· 6) εἶδος **φαρμάκου, δι' οὗ ἐκαθαρίζετο ἡ κεφαλή**· Γαλ. Γλωσσ.578 «τετραγώνῳ· τινὲς μὲν ταῖς εὑρισκομέναις κατὰ τὸ στίμμι πλαξί, τινὲς δὲ αὐτὸ τὸ στίμμι».

τετρᾰγωνοπρόσωπος-ον οὗ τὸ πρόσωπον ἔχει σχῆμα τετραγώνου, ἐπὶ τῶν ἐνυδρίδων, τῶν καστόρων κτλ. : Ἡρ.4,109 **ἐνύδριες . . καὶ κάστορες καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα**.

τετράγωνος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας, κ. ἰδ. ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας ἴσας καὶ τέσσαρας πλευρὰς ἴσας : Ἡρ. 1,178 **ἐούσης τετραγώνου** (τῆς πόλιος), αὐτ.181 (ἱρὸν) τετράγωνον, αὐτ.2,124, Ἱππ.Ἀγμ.13, Ἀριστφ. Ὄρν.1005 **ἵνα ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος**, Θουκ.4,112 **δοκοὺς τετραγώνους**, αὐτ.6,27 **ἡ τετράγωνος ἐργασία** (οἱ Ἑρμαῖ), Ἀριστ.Φυσιογν. 809b,16 **πρόσωπον τετραγωνότερον**, Πλούτ.Ἀντ. 66 **τετραγώνων ξύλων**, ΚΔ Ἀποκ.21,16 **πόλις τετράγωνος**, Πτολ.Μαθ.5,1 **κύκλος τετράγωνος ταῖς ἐπιφανείαις** (κρίκος ἔχων τέσσαρας ἐπιφανείας, ὧν τὸ πλάτος τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἰσοῦται πρὸς τὸ τῶν δύο ἄλλων ἐπιφανειῶν), Παυσ. 8,48,6 **ἄγαλμα τετράγωνον**, Ἐπιγρ. **ξύλα τετράγωνα**, Πάπ. **βωμίσκιαν τετράγωνον**, αὐτ. **ἐν τετραγώνῳ σταῷ**· 2) τὸ οὐδ. **τετράγωνον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· 3) εἰδ. τακτ. **τετράγωνος τάξις** ἡ παράταξις σώματος στρατοῦ εἰς σχῆμα τετραγώνου, ἄ. τετράγωνον βλ.λ.2) : Θουκ.4,125 **ξυναγαγὼν . . ἐς τετράγωνον τάξιν τοὺς ὁπλίτας**· 4) **ἱμάτιον τετράγωνον** ἐπὶ τῆς χλαίνης, ἥτις ἐκρέματο τετράγωνος, **ἐν ᾧ ἡ χλαμὺς εἶχε** κυκλοτερὲς σχῆμα : Ἀριστλ.άπ.500 (πρβλ. Σχόλ.Ἰλ.Β 183 «χλαῖνα, ἡ τετράγωνος χλαμύς»)· ὁμ. κ. κτ. ἀντιδιαστολὴν **πρὸς** τὸ ἡμικύκλιον, ὅπερ ἐσχημάτιζεν ἡ toga τῶν Ῥωμαίων : Ποσειδών.36 J **μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,11· ‖ νεώτ. ναυτ. **τετράγωνον ἱστίον** τὸ ἔχον τετραγωνικὸν **σχῆμα καὶ** ἀνατεινόμενον ἐπὶ κεραιῶν σταυρωτῶν, ἄ. σταυρωτόν· 5) τὸ θηλ. **τετράγωνος** ὡς οὐσ. πιθ. ἀντὶ ἀγορὰ τετράγωνος : Ἐπιγρ. **οἱ ἔμποροι καὶ οἱ τὴν τετράγωνον ἐργαζόμενοι**· 6) **τετράγωνος ἀριθμός** ὁ προερχόμενος ἐκ δύο ἴσων παραγόντων : Πλάτ.Θεαίτ.147E **τὸν ἀριθμὸν . . τὸν . . δυνάμενον ἴσον ἰσάκις γίγνεσθαι τῷ τετραγώνῳ τὸ σχῆμα ἀπεικάσαντες τετράγωνόν τε . . προσείπαμεν**, Φιλόδ.Σημ. 1,15· 6) εἰδ. ἀστρολ. ὁ ἀποτελῶν τετράγωνον μετά τινος **ἄλλου** : Γέμιν.2,16, Μάξιμ.446 **ἡ Παφίης αἴγλησιν ἐρευθομένη τετραγώνοις ἠὲ τριπλεύροισιν**, Πρόκλ.Ὑποτ.1,16· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. **ὁ τέλειος** ὡς **τὸ τετράγωνον**, ὁ εὐπαγής, ὁ **ἑδραῖος τὴν ψυχὴν ἢ τὸ ἦθος**, ὁ ἀκράδαντος τὸν νοῦν **καὶ** τὴν **πεποίθησιν**, ὁ σταθερός, ὁ σοβαρός, **ὁ φρόνιμος** : Σιμων.5,2 **χερσί τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνος τετυγμένος**, Ἀριστλ. Ρητ.1411b,26 **τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα φάναι εἶναι τετράγωνον**, αὐτ.ΗΝικ.1100b,21, Διον.Ἀλ.Ἰσαί.19,626,3 **ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον**, Ἰω.Διάκ.Ἀλληγ.Ἡσιόδ.Θ 450 **ἐννέα δ' εἰσὶν αἱ Μοῦσαι ὡς τὸ τετράγωνον καὶ ἔμπεδον τοῦ τοιούτου ἐμφαίνοντος**, - **τετράγωνα κεφάλι** (ἄ. τετραγωνικὸ μυαλό, νοῦς θετικός, πρακτικός), - **τετράγωνος λογική** (ἡ ἀκαταγώνιστος, ἀκαταμάχητος).

τετρᾰγωνότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ τετράγωνον βλ.λ. : Ἀντυλ.π.Ὀρειβ.45,25,3 **τῆς τετραγωνότητος νοουμένης ὅλης**.

τετραγώνουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τελεοστέων ἀκανθοπτερυγίων **τετραγωνουριδῶν** ἰχθύων **περιλαμβάνον εἴδη** ἀπαντῶντα καὶ ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Τ

τετρᾰγωνῶ-έω μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ ἀστέρων, ἀποτελῶ τετράγωνον μετά τινος ἄλλου : ΨΛουκ. Φιλόπ.24 ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος διαμετρήσει τὸν ἥλιον;

τετρᾰγωνώδης-ους-ες σχόλ. ὁ τετραγωνοειδὴς βλ.λ. : Σχόλ.Διον.Θρ.18Η οἱονεὶ τετραγωνώδης τις οὖσα (δ.γρ.).

τετρᾰγωνῳδία (ἡ) σχόλ. ὡς ἔτυμ. τοῦ τραγῳδία: Σχόλ.Διον.Θρ.18Η οἱονεὶ τετραγωνῳδία.

τετρᾰγώνως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. εἰς σχῆμα τετραγώνου : Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,42 στρεβλὸν τὴν ῥῖνα καίτοι τετραγώνως ἔχοντα, Τζέτζ.Προλ. Λυκόφρ.256,4.

τετρᾰδακτυλιαῖος-α-ον μσν. ἄ. τετραδακτυλαῖος βλ.λ. : ΚΠορφ.Ἐκθ.380C, αὐτ.390D.

τετρᾰδακτῠλαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ εὖρος τεσσάρων δακτύλων, ὁ τεσσάρων δακτύλων κατὰ τὸ μῆκος ἢ τὸ πλάτος : Διοσκ.1,68 λιθάρια ὕφει τετραδακτυλιαῖα, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 10,156 τετραδακτυλιαῖον διάστημα, Γεωπ.11,18,2.

τετρᾰδάκτυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας δακτύλους : Ἀριστλ.ΖΜ 688a,5 ἔχει τοὺς προσθίους πόδας, . . τετραδακτύλους· κ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν : αὐτ.ΖΙ 504a,9 εἰσὶ δὲ ὅσοι αὐτῶν μετεωρίζονται πάντες τετραδάκτυλοι· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος ἢ διαστάσεις τεσσάρων δακτύλων: Ἱππ.Ἄρθρ.7, Ἰώσ.ΑΙ 12,2.9 τετραδακτύλων λίθων, Αἰλ.Δ ἀπ.136 δόχμη τὸ τετραδάκτυλον.

τετρᾰδαρχία (ἡ) ἡ τετραρχία βλ.λ. : Δημ.117 τετραδαρχίας κατέστησεν (δ. γρ. ἀντὶ τετραρχίας), Ἀππ.Συρ.50.

τετρᾰδαρχοῦμαι-έομαι μτγν. κυβερνῶμαι, διοικοῦμαι κατὰ τετραρχίας : Ἑρμογ.Ἰδ.1,10 ἐπιστώσατο αὐτὸ ἐκ τῶν Θετταλῶν τετραδαρχουμένων.

τετράδειον (τὸ) τὸ τετράγωνον· Χοιροβ. ἐν Ἀν. Ὀξ.2,269 «τετράδειον, διὰ διφθόγγου, καὶ προπαροξύνεται· ἡ παράδοσις τετράδιον διὰ τοῦ ι τὸ ὑποκοριστικόν» : Ἐπιγρ. ἐν τῷ τετραδείῳ τῆς πόλεος· πρβλ. τετράδιον.

τετράδερμα-ατος (τὸ) πάπ. δερμάτινον στρῶμα.

τετράδερμον (τὸ) γλωσσ. κ. μσν. στέγασμο ἐκ φορμοῦ, ἐκ διφθέρας· **2)** μσν. τετράδιον ἐκ περγαμηνῆς : Μαρτύρ.Ἀγ.Πέτρου Ἀλεξανδρείας 212 γυνή τις παρθένος καὶ πρεσβύτης ἅμα τὴν πόλιν εἰσῄεσαν, ὁ μὲν πωλῆσαι τὸ τετράδερμον, ἡ δὲ σινδόνας, Νικήτ.Παφλ.Ἐγκώμ.Ἀγ.Εὐστ.212.

τετράδη (ἡ) δημ. ἡ τετάρτη βλ.λ.1).

τετραδήσιος-(α-)ιον μσν. ὁ τετράγωνος βλ.λ. : ΨΚωδ.23,12 (ἔκδ. Preg.) τετραδήσιος ἔμβολος, αὐτ.24,17(=200,2) τετραδήσιοι κίονες.

τετρᾰδιαῖος-α-ον μσν. ὁ τετραδίσιος, ὁ τετράγωνος : Ἀνών. ἐν Παραφρ.Χρησμ.Λέοντ.Αὐτοκρ.277 πλατεῖα ὁδὸς καὶ λιθόστρωτος ἔχουσα λίθους ξεστοὺς καὶ τετραδιαίους.

τετραδιάτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τετάρτην βλ.λ.1); ὁ τῆς τετάρτης, ἴδ. τὸ ἐπίρρ. -κα ἐν ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

τετρᾰδικός ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα, εἰς τὴν τετράδα ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων : Γαλ.17(1),247 τετραδικὴ περίοδος, Συριαν.Μεταφ. 145,28 τετραδικὸς ἀριθμός, Σχόλ.Ἡφαιστ.257C ἐπιπλοκὴ ἑξάσημος τετραδική, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ. Paris 66,4· ‖ εἰδ. ἀρχ. μετρικ. τετραδικὰ συστήματα ποιήματα, ἅτινα ἐν τῇ μετρικῇ αὐτῶν κατὰ στίχους συνθέσει ἀποτελοῦνται κατὰ περικοπὴν ἐκ τεσσάρων ἀνομοίων συστημάτων· ‖ νεώτ. μαθημ. τετραδικὸν σύστημα σύστημα ἀριθμῶν ἀποτελούμενον ἐκ τεσσάρων διαφόρου εἴδους μονάδων· **2)** νεώτ. ὁ τετραγενὴς βλ.λ.

τετρᾰδικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον τετραδικὸν βλ.λ., κατὰ τετράδας : Στέφ.Ἀθ.Ἱππ.1,198D τετραδικῶς ἀριθμοῦνται.

τετράδιο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ ἐκ τεσσάρων συνεστώς, ἀποτελούμενον, οἷον στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἐκ τεσσάρων ἀνδρῶν, ἄ. ἐξώβιγλον : Φίλ.2,533 στρατιώτην τινὰ τῶν τοῖς τετραδίοις φυλάκων, ΚΔ Πράξ.12,4 παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.3,502· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. φύλλον περγαμηνῆς δεδιπλωμένον εἰς τέσσαρα : Συνέσ.1537 ἐν τετραδίῳ τῶν ἰαμβείων εὗρον . . τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας, Κύριλλ.10,68Β, Ἀναστ.Σιν.41, Πάπ., Τζέτζ.Χιλ.9,290 λαβὼν δέ τι τετράδιον μέγιστον ἐγεγράφειν τριπαγισμοῖς ἐν στιχισμοῖς τετράδια ὡς δέκα· πρβλ. τετράδειον· ‖ νεώτ. κ.δημ.γεν. βιβλιάριον ἐκ συνερραμμένων φύλλων δεδιπλωμένου πρὸς γραφὴν χάρτου : τετράδιον ἀριθμητικῆς - ἐκθέσεων.

τετράδιος πυρετός (ὁ) πάπ. ὁ τεταρταῖος πυρετός.

τετράδιπλος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τέσσαρα δεδιπλωμένος, ὁ ἔχων τέσσαρας δίπλας, πτυχάς : Πράξ.Ἀγ.Θεοδ. π. Lambec.Bibl.Caes.8, 429A ἐπεδόθη αὐτῷ ῥάκος τετράδιπλον, καὶ νιψάμενος ἀπεμάξατο τὴν . . ἁγίαν αὐτοῦ ὄψιν ἐν αὐτῷ· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τετραπλοῦς ἢ τετραπλάσιος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.91,6 τὸν ὄχλο ἡ τρέλλα σφίγγει | τετράδιπλη ἀπὸ πρί· ἐπίρρ: δημ. τετράδιπλα.

τετρᾰδίσιος-α-ον μσν., δ.γρ. τοῦ τετραδήσιος, ὁ τετράγωνος : Κωδ.Πατρ.21, αὐτ.24 τῶν μεγάλων κιόνων τῶν τετραδισίων.

τετρᾰδίσκιον (τὸ) μσν. μικρὸν τετράδιον βλ.λ.2) : Τζέτζ.Χιλ.9,283 τετραδίσκια τῶν σμικρατάτων.

τετρᾰδισταί (οἱ) νεανίαι ἀπὸ κοινοῦ συνερχόμενοι τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνός, ἵνα ἐν συμποσίῳ καὶ θυσίαις συνεορτάσωσι καὶ συνευφρανθῶσιν· Ἡσ. «τετραδισταί, σύνοδος νέων συνήθων, κατὰ τετράδα γινομένη» : Ἄλεξ.258 ὃς τοῖσι τετραδισταῖς παρέθηκεν ἑστιῶν πρῴην λέκιθον καὶ μεμβράδας καὶ στέμφυλα· ‖ εἰδ. οἱ τὸν θρησκευτικὸν ἐν Ἀθήναις ὅμιλον τῶν ἑταίρων ἀποτελοῦντες, οἱ συνερχόμενοι τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς πρὸς λατρείαν τῆς Πανδήμου Ἀφροδίτης, ἧς χάριν ἐτέλουν θυσίας καὶ ἑορτάς : Ἀθήν.14,659D· **2)** ἄνθρωποι προωρισμένοι ὑπὸ τῆς μοίρας ὅπως διέλθωσι τὸν βίον ἐν μόχθοις, ὡς ὁ Ἡρακλῆς, ὅστις γεννηθεὶς τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς ἐπετέλεσε μεγάλους ἄθλους χάριν τῆς ἀνθρωπότητος· ΕΜ 754,15 «οἱ ἐπίπονον βίον διάγοντες», ΑΒ 309, Σουΐδ.

τετραδίτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., ἴδ. κτ. πληθ. τετραδῖται οἱ δεχόμενοι τὸν τετραθεϊσμὸν βλ.λ. αἱρε-

τικοί : Faustus Apollon.'Επιστ.20,18 **τετραδῖται καὶ οὐ τριάδοξοι·** **2)** αἱρετικοὶ σαββατιανοὶ ὀνομασθέντες οὕτω, κτ. 'Αρμενόπ.15 «ὅτι τὸ Πάσχα ἑορτάζοντες οὐ καταλύειν, ἀλλὰ νηστεύειν αἱροῦνται, ὡς ἐν ταῖς τετράσιν ἡμεῖς» : Τυπικὸν 13) **κατὰ μέντοι Τυροφάγον οἱ αἱρετικοὶ οἱ λεγόμενοι Τετραδῖται μεγάλην νηστείαν παρατηροῦσιν·** **3)** οἱ τεσσαρεσκαιδεκατῖται βλ.λ.4), μερὶς τῶν παυλικιανῶν τιμῶσα ἰδιαζόντως τὴν Τετάρτην.

τέτραδον (τὸ) μτγν. ἀντὶ τετράδιον βλ.λ.2) : Μαρῖν.Πρόκλ.26 **τῶν τετράδων τῶν εἰς τὰ λόγια αὐτῷ συγκειμένων** (πιθ.γρ.).

τετράδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πλεκτογνάθων γυμνοδοντιδῶν ἰχθύων.

τετρᾰδοπαράσκευα ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευήν : Νομοκανὼν ἐν Κοτελ. 1,134C **οἱ ἐσθίοντες κρέας τετραδοπαράσκευα.**

τετρᾰδοπαρασκευή (ἡ) μσν. ἡ Τετάρτη καὶ Παρασκευή : 'Ιω.Μον.Κανον.113, Ζωναρ.'Επιστ. ἐν Lambec.Bibl Caes.3,156.

τετρᾰδόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ τὴν τετράδα λατρεύων, ὁ ὀπαδὸς τῆς τετράδος : Δαμασκ.Ι Ι, 395A **τοῦ ἀνθρωπολάτρου καὶ τετραδόφρονος.**

τετρᾰδραχμ(ι)αῖος-ον μτγν. ὁ τετράδραχμος βλλ. : 'Αλέξ.Τραλλ.8,452· **2)** ὁ ἐκ τεσσάρων δραχμῶν κατὰ μνᾶν μηνιαίως : 'Επιγρ. **τετραδραχμιαῖος τόκος.**

τετράδραχμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τετράσχμον** ('Επιγρ.) κ. **τετρᾶχμον** (EM 754,40) ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων δραχμῶν, ὁ τιμώμενος ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν : 'Αριστλ.Οἰκ.1347a,33· || κ.μσν., **νεώτ. κ.** δημ. τὸ οὐδ. τετράδραχμον ὡς οὐσ. ἀργυροῦν νόμισμα ἀξίας τεσσάρων δραχμῶν· AB 307,13 «τετράδραχμον, ὁ στατήρ, ἐπεὶ ἔχει τέσσαρας δραχμάς» : Πλάτ.'Αξ.366C **τὰ μὲν διμοίρου ἐωνημένα, τὰ δὲ δυοῖν δραχμαῖν, τὰ δὲ τετραδράχμου,** Ζήν.Κ Ι,23, ΠΔ 'Ιώβ 42,11, Φιλόδ.'Οργ. 37W, Πλούτ.Σύλλ.25 **διδόναι τέσσαρα τετράδραχμα,** Διογ.Λ 7,18 **τοῖς 'Αττικοῖς τετραδράχμοις εἰκῇ κεκομμένοις,** 'Αθήν.Ι,19D, Εὐστ.'Ιλ.664,42.

τετράδρομον (τὸ) νεώτ. πιθ. τὸ σταυροδρόμι βλλ. : ΚΠορφ.'Εκθ.338 (ἔκδ. Β) **τετράδρομον τὸ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ.**

τετραδυμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν τοῦ βισμουθίου ἡνωμένου μετὰ τελλουρίου.

τετράδυμος-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τετραπλοῦς, τετράδιπλος, συνήθ. ἐπὶ πραγμ. ὁμοίων ἀποτελούντων ἓν ὅλον : 'Οππ.Κυν.2,181 **τετράδυμοι ῥῖνες·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐμβίων, ὁ μετὰ τριῶν ἄλλων συγχρόνως καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθείς : Στράβ.15,1,22 **τάς τε γυναῖκας ἔσθ' ὅτε καὶ τετράδυμα τίκτειν·** || νεώτ. ἀνατ. τὸ οὐδ. **τετράδυμον** ὡς οὐσ. ἡ ραχιαία ἐπιφάνεια τοῦ μέσου ἐγκεφάλου διαιρουμένη διὰ δύο αὐλάκων εἰς τέσσαρα ὑποστρόγγυλα ἐπάρματα.

τετρᾰδυναμία (ἡ) νεώτ. βοταν. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ τὸ ἄνθος φέρει ἓξ στήμονας, ἐξ ὧν οἱ τέσσαρες εἶναι ἐπιμηκέστεροι τῶν λοιπῶν.

τετραδύστυχος-η-ο δημ. ὁ λίαν, καθ' ὑπερβολὴν δυστυχής : Βιζυην.Ποιημ.126,1 (ἔκδ. Φέξη) **ὤ μάννα τετραδύστυχη, γριὰ κατακαημένη.**

τετράδων (ὁ) πιθ. ἀντὶ τετράων : 'Αλκ.154.

τετράδωρος-ον (δῶρον) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων παλαμῶν ἢ παλαιστῶν : 'Ανών. π. Πλίν. Φ Ι 35,171 (=Βιτρ.2,3,3).

τετράεδρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας ἕδρας : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.93P **τετράεδροι πυραμίδες·** **2)** κ. νεώτ. γεωμ. τὸ οὐδ. **τετράεδρον** ὡς οὐσ. πολύεδρον ἔχον τέσσαρας ἕδρας ἐπιφανείας : "Ηρων 'Ορ.99, Πάππ.352,12, Θεολ. 'Αριθμ.24 **τετράεδρον, ὅ ἐστι πυραμίς,** - **κανονικὸν τετράεδρον** (τὸ τετράεδρον, οὗτινος αἱ μὲν ἕδραι εἶναι ἰσόπλευρα τρίγωνα, αἱ δὲ τρίεδροι στερεαὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι)· || ὁμ. νεώτ. κρυσταλλ. κρυσταλλικὸν σχῆμα τοῦ κυβικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν τετραεδρικὴν ἡμιεδρίαν.

τετράειδος-ον (εἶδος) μτγν. κ. μσν. κ. **τετράϊδος** (Κυραν.22) ὁ συνιστάμενος ἐκ τεσσάρων εἰδῶν, στοιχείων, συστατικῶν : 'Αέτ.8,61, Φιλόπ.'Ιω 'Υπομν.Γεν.Φθορ.269,34· πρβλ. ἑξάειδος, ἑπτάειδος.

τετρᾰέλικτος-ον μτγν. ὁ τετράκις περιελιχθείς : 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,210 **ὄφις τετραέλικτος·** || 'Ησ «τετραέλικτον ἅλμαν, ἤγουν τρικυμίαν».

τετρᾰκλίκωπες 'Ησ. «τέσσαρας ὀφθαλμοὺς ἔχουσαι ναῦς».

τετραέλιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) ὁ τετράκις περιειλιγμένος· || τὸ θηλ. **τετραέλιξ** ὡς οὐσ. φυτόν τι ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἀτρακτυλλίδος· 'Ησ. «τετραέλιξ, . . , ἢ φυτόν τι» ; Θεόφρ.Φ Ι 6,4,4 (κῶδ. τετράλιξ).

τετραεμβόλιον (τὸ) νεώτ. πολυδύναμον ἢ μεικτὸν ἐμβόλιον χρησιμεῦον ὡς προφυλακτικὸν κατὰ τῆς χολέρας, τοῦ τύφου καὶ τῶν παρατύφων.

τετρᾰένης-ους-ες μτγν. ὁ τεσσάρων ἐτῶν, ὁ τετραέτης : Θεόκρ 7,147 **τετράενες δὲ πίθων ἀπελύετο κρατὸς ἄλειφαρ.**

τετράενος-ον μτγν. τετραένης βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.13.

τετράεντον (τὸ) πάπ. κ. μσν. τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, μ. ἐν τῇ φρ. **ἐκ τετραέντου** : Πάπ. **ἐκ τετραέντου κυκλόθεν,** Θεοφάν. a 5 Justiniani 157 **πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη.**

τετρᾰεξηκοστόν (τὸ) πάπ. τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον μέρος, τὸ ἓν ἑξηκοστὸν τέταρτον.

τετρᾰερμῆς (ὁ) πάπ. ἑρμῆς (ὅρος) **ἔχων** τέσσαρας πλευράς.

τετράετα (τά) (ἀετός) 'Επιγρ. εἶδος θόλου ἀποτελουμένου ἐκ τεσσάρων τριγωνικῶν ἐπιφανειῶν.

τετρᾰέτ(ει)α (ἡ) 'Επιγρ. ἀντὶ τετραετία βλ.λ.

τετρᾰετηρία (ἡ) γλωσσ. τετραετηρὶς βλ.λ.1).

τετρᾰετηρικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τετραετηρίδα, ὁ τῆς τετραετηρίδος ἢ ὁ κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος γινόμενος, συμβαίνων : 'Ιουλ.Λόγ.4,155B **ἄγομεν ἡλίῳ τετραετηρικοὺς ἀγῶνας·** **2)** μσν. ὁ ἐπὶ μίαν τετραετίαν διαρκῶν : Γεώργ.Σύγκ.1951) **τετραετηρικὸς χρόνος** (ἡ τετραετηρίς).

τετρᾰετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τεσσάρων ἐτῶν, τετραετὲς χρονικὸν διάστημα, τετραετία : Εὔδοξ.3,31, Βέττ.Βάλ.189,2 'Ωραπ 'Ιερογλ.1,5, Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.566 **τῆς παναθηναϊκῆς νεώς, ἣν οἱ 'Αθηναῖοι κατασκευάζουσι τῇ θεῷ διὰ τετραετηρίδος·** **2)** (ἐνν. ἑορτή) ἡ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἀγομένη ἑορτή : 'Επιγρ. **3)** νεώτ. συμπλήρωσις τεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ ἀξιολόγου τινὸς γεγονότος, τετάρτη ἐπέτειος.

τετρᾰέτηρος-ον 'Ησ. «τετραέτης».

τετρᾰέτης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τετραετής -οῦς-ές,** τὸ θηλ. **-έτις-ιδας,** ὁ ἔχων ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν : 'Ηρ.4,187 **τῶν παιδίων . . ἐπεὰν τετραέτεα γένηται,** Πλάτ.Νόμ.793E **τετραετεῖ καὶ πενταετεῖ . . ἤθει ψυχῆς,** Καλλ.'Απόλλ.58 **τετραέτης τὰ πρῶτα θεμείλια Φοῖβος ἔπηξε,** Πλούτ. 'Ηθ.791F **τετράετες παιδάριον,** Παγκράτ.ΑΠ 6,356 **παῖδες . . τετραετεῖς·** **2)** κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ τ. **τετραετής-οῦς-ές** ὁ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη διαρκῶν, ἢ ὁ ἐκ τεσσάρων ἐτῶν ἀποτελούμενος : 'Ηρ.1,199 **τριέτεα καὶ τετραέτεα μετεξέτεραι χρόνον μένουσι,** Πολύβ.9,1,1 **τοῦ τετραετοῦς διαστήματος,** Διον.'Αλ.Ρωμ.3,69, Πλούτ.'Ηθ 851D **τετραετοῦς πολέμου,** Ζωναρ.2,38,4 **τετραετοῦς χρόνου,** Εὐάγρ. 1,7 **τετραετῆ χρόνον αὐτόθι διατρίψας,** - **τετραετὲς συμβόλαιον,** - **ἡ φοίτησις εἰς τὰς θεωρητικὰς σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι τετραετής.**

τετρᾰετία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. χρονικὴ περίοδος τεσσάρων **ἐτῶν** : **Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,7,** Πλούτ

Πομπ.55 τάς **έπαρχίας ἔχειν εἰς ἄλλην τετραετίαν**, αὐτ.Λούκ.20, Ἐπιγρ.'.Αρρ Ἐπικτ.3,25,4, Ἐπιφάν.Ι,33D,**-διετέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τετραετίαν.**

τετρᾶετικός-ή-όν μτγν. ἐπίθ. τοῦ βδέλλα βλ.λ.4): Διοκλητ.Ἐδικτ.32,55 (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ περατικός· πρβλ. Πλίν.Φι 12,35).

τετραέτις-ιδος (ἡ) νεώτ. θηλ. τοῦ τετραέτης βλ λ.

τετρᾶευαγγέλιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. κ. τετραευάγγελον, δημ. τετραβάγγελο κῶδιξ ἢ βιβλίον περιέχον ἐν συνεχείᾳ ὁλόκληρα τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια : Τυπικὸν Ἁγ.Σάβ.38,79 **ἀναγινώσκεται δὲ καὶ τὸ τετραευαγγέλιον τῇ δευτέρᾳ**, τῇ τρίτῃ, **καὶ τῇ** τετάρτῃ, Μιχ.Ἀτταλ.π.Σάθ.Ι,49 **τετραευάγγελον λιτόγραφον, ἔχον σταυροὺς δύο** μετὰ **γραμματίων ὀκτώ**, Χειρ. π. Bandin. Bibl.Med.I, 162B **τὸ παρὸν τετραευάγγελον**, αὐτ.434B **ἐκ τῆς τοῦ τετραευαγγέλου ἑρμηνείας**, Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.55 **εἰκάνισμα ἴσον κατὰ τὸ σχῆμα μὲ τετραβάγγελον τοῦ κόρφου.**

τετράζευκτος-ον μτγν. **κ. μσν.** ὡς γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ τέτρωρον : Εὐστ.573,27.

τετραζόλιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἑτεροκυκλικὴ ἕνωσις μετὰ πεντσμελοῦς δακτυλίου παρασκευαζομένη ἐξ ὑδροκυανίου καὶ ὑδραζωτικοῦ ὀξέος.

τετρᾶζῦγής-οῦς-ές ὁ τετράζυγος βλ.λ.1): Τραγ. (Σάτυρ.) ἐν Πάπ.Ὀξ.1083 ἀπ.13 **τετραζυγεῖς ὄχοι.**

τετράζῦγος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ζυγούς : Εὐρ. Ἑλ.1039 **τετραζύγων ὄχων** (συρομένων ὑπὸ τεσσάρων ὑποζυγίων), Νόνν.Δ 1,473· **2)** γεν. **ὁ** τετραπλοῦς : Νόνν.Δ 12,107 **ὀμφὴ τετράζυγος.**

τετράζυξ-ύγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ τετράζυγος βλ.λ. : Νόνν.Δ 7,6, αὐτ.12,169.

τετράζω μτγν. κλώζω, κράζω ὡς τὸ ὄρνεον τέτραξ κατὰ τὴν φοτοκίαν αὐτοῦ : Ἀλέξ.Μύνδ.π. Ἀθήν.9,398D **ὅταν ᾠοτοκῇ δέ, τετράζει τῇ φωνῇ· 2)** (τετράς) τηρῶ, φυλάττω **τὰς τετράδας** τῶν γυμναστῶν : Φιλόστρ.Γυμν.47.

τετράζων Ἡσ. «εἶδος χαλινοῦ».

τετραζώτωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. οργαν. **ἡ** διὰ νιτρώδους ὀξέος κατεργασία ἀρωματικῶν πρωτοταγῶν διαμινῶν, δι' ἧς ἀντικαθίστανται ἀμφότεροι αἱ ἀμινομάδες διὰ διαζωομάδων.

τετραημερία (ἡ) νεώτ. χρον. διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν· || συνεκδ. **ἀμοιβὴ** ἐργασίας τεσσάρων ἡμερῶν.

τετρᾶήμερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἔχων διάρκειαν τεσσάρων ἡμερῶν, **ὁ** διαρκῶν τέσσαρας ἡμέρας, ὁ τεσσάρων ἡμερῶν : Ἰωσὴφ 96, - **τετραήμερος προθεσμία**· || **τὸ** οὐδ. **τετραήμερον** χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 553a,10 **αἱ . . μεταβολαὶ γίγνονται τοῖς πλείστοις κατὰ τριήμερον ἢ τετραήμερον**· πρβλ. τετρήμερος· **2)** μτγν. κ. μσν. **ὁ** τεταρταῖος βλ.λ.1) : Γρηγ.Ναζ.1,420A, ASS Μαΐου 5,363B, αὐτ.364B.

τετράηχος-ον μσν. κ. **νεώτ.** ἐπὶ κρουστοῦ μουσ. ὀργάνου, **ὁ** ἐκπέμπων, **ἐκβάλλων** τέσσαρας ἤχους, φωνάς, **ὁ** τετράφωνας : Πισίδ.Γ 333,16 **τὴν τετράηχον τῶν Ἀποστόλων λύραν· 2)** νεώτ. μουσ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ῥυθμικὸν σχῆμα τεσσάρων φθόγγων **ἐχόντων τὴν ἀξίαν** τριῶν φθόγγων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, **ἀ.** τετράφθογγον.

τετρᾶθεία (ἡ) μσν. **ἡ τετραπλῆ** θεότης, **τὸ** παραδέχεσθαι καὶ τετάρτην θεότητα, τετραθεϊσμός : Μάξ.Ὁμολ.1,53 **εἴπερ αὐτῶν δεχόμεθα τὴν διδασκαλίαν, τετραθείαν νοσήσομεν.**

τετραθεϊσμός (ὁ) νεώτ. παλαιὰ θρησκευτικὴ αἵρεσις, καθ' **ἣν** παρὰ **τὰ πρόσωπα** τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἰδιαιτέρως λαμβανόμενα, ὑπάρχει καὶ τέταρτος θεάς, ἡ κοινὴ τῶν τριῶν θεία οὐσία.

τετραθέλυμνος-ον (θέλυμνον) Ἡσ. «τετραθέλυμνον· τετράπτυχον, ἐκ τεσσάρων πτυχῶν τεθειμένον, **ὅ** ἐστιν ἐπιθήματα **ἔχον** τέσσαρα **ἐπάλληλα**, ἐκ τεσσάρων δερμάτων συνεστώς» : Ἰλ.Ο 479 **σάκος θέτο** τετραθέλυμνον (ἀσπίδα ἐκ τεσσάρων ἐπ' ἄλληλα κειμένων βοείων δερμάτων), Ὀδ.Χ 122.

τετράθεον (τὸ) νεώτ. τέσσαρες κορυφαῖοι θεοὶ περιληπτικῶς θεωρούμενοι.

τετράθετος-ον Σχόλ.Ἰλ.Ο 479 «τέσσαρας **θέσεις** ἔχων ἐπαλλήλους».

τετράθηρος-ον μτγν. **ὁ** τέσσαρα ζῷα ἔχων, ἐν ἀναφ., πρὸς τὰ συμβολίζοντα τοὺς τέσσαρας εὐαγγελιστὰς ζῷα : Ἰω.Χρυσ.6 Ὁμιλ.122 **τετράθηρον ἅρμα τῶν εὐαγγελίων.**

τέτραθλος-ον μσν. ὁ τεσσάρων ἄθλων ἀξιωθείς, ὁ εἰς τέσσαρας ἀγῶνας βραβευθείς : ΨΧρυσ. 8,823E **ἡ Μαγδαληνή, ἡ τέτραθλος καὶ ἀνδρεία.**

τετράθῦρος-ον κ. μσν. **ὁ** ἔχων τέσσαρας θύρας ἢ ἀνοίγματα, ὀπάς : Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 **οὓς καλοῦσι σφηκῶνας, τοὺς μικρούς, οἷον τετραθύρους ἢ ἐγγὺς τούτων**, Καλλίξ.1 **καὶ τετράθυρος ἔφερεν εἰς αὐτὴν πυλών**· || μσν. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐν μτφ. σημ. : ΨΧρυσ.8,723B **τοῦ διακόνου ἀναΐγειν μέλλοντος τὸ τοῦ εὐαγγελίου τετράθυρον.**

τετραΐζω μτγν. ὑποφέρω, πάσχω **ἐκ** τεταρταίου πυρετοῦ : Κυραν.45.

τετραίνω κ. μαν. (ὁ ἐνεστ. **ἐν συνθέσει, συντετραίνω** : Ἡρ.2,11, Αἰσχ.Χο.451), μέλλ. **τετρᾶνῶ** (Ἐπιγρ.) **κ.** ἰων. **τετρανέω (δια-** : Ἡρ.3,12), ἐπ.ἀόρ. **τέτρηνα** (ὁμ. ἐν χρ.π.Ὁμ.τ.), ἀττ. ἀπαρφ. **τετρᾶναι** (Ἐπιγρ.), μτχ. **ἐντετράνᾶς** (Ἐπιγρ.), μέσ. ἀόρ. **ἐτετρηνάμην** (Γαλ.Χρ.Μορ.15,6, **κ. δι-** : Ἀριστφ. Θεσμ.18), παθ. ἀόρ. **ἐτετράνθην** (Λυκόφρ 781)· οἱ ἀ. χρόνοι σχηματίζονται **ἐκ** θέμ. **τρη-** (τρᾶ), οἷον μέλλ. **τρήσω** (Λυκόφρ.665), ἀόρ. **ἔτρησα** (Ἱππ. Νούσ.2,28, Ἐπιγρ.,ΠΔ Βασ.4,12,9), (κ. **συν-** : Πλάτ. Τίμ.91A), μέσ. ἀόρ. **ἐτρησάμην** (δι- : Γαλ.4,708), παθ. ἀόρ. **ἐτρήθην** (Γεωπ.5,33,7, **κ. ἀν-** : Τρύφ.π. Ἀθήν.4,182E), παρακ. **τέτρημαι**, ὑπερσ. γ' πληθ. **τετρήατο** (Ἑρμ.84,9) (τὰ σύνθετα μτ. τῶν προθ.διὰ κ. σὺν εἶναι συνηθέστ. ἐν χρ. ἢ τὸ ἁπλοῦν), τρυπῶ, διατρυπῶ, διαπερῶ : Ἰλ.Χ 396 **ποδῶν τέτρηνε τένοντε**, Ὀδ.Ε 247, αὐτ.Ψ 198 **τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ**, Λυκόφρ.122 **οἷά τις σιφνεὺς κευθμῶνος ἐν σήραγγι τετρήνας μυχούς**· κ. παθ. : Ἡρ.2,96 **λίθος τετρημένος**, αὐτ.4,158 **ὁ οὐρανὸς τέτρηται** (ἔχει ὀπάς), Ἱππ.Ἀέρ.9 **τέτρηνται . . οἱ οὐρητῆρες** (δ. γρ. ἀντὶ ξυντέτρηνται), Ἑρμ.100,3 **πυκιναῖς τέτρηνται ἀλοξιν**, Αἰσχ.Ἀγ.868, Ἀριστφ.ἀπ.480 **ὥσπερ κόσκινον τέτρηται** (εἶναι διάτρητος), αὐτ. Εὐρ.21, αὐτ.Λυσ.680 **τετρημένον ξύλον**, Πλάτ. Γοργ.493B **ὡς . . φαραῖεν εἰς τὸν τετρημένον πίθον ὕδωρ ἑτέρῳ τοιούτῳ τετρημένῳ κοσκίνῳ**, αὐτ.Φαίδ.112A (χάσμα) **διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς**, Ἀριστλ.ΖΙ 496a,22 (κοιλίαι) **εἰς τὸν πνεύμονα τετρημέναι**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,296, **τετρανθέντα αὐλόν**, Πάπ. **ὁ δεῖνα ὡς δεξιὸν τετρημένος**· ἀ. τιτραίνω, τίτρημι, τιτρῶ βλ.λς.

τετραῖον Ἡσ. «ὀρνιθάριόν τι· Λάκωνες».

τετράϊππον (τὸ) γλωσσ. ἀπάν. τ. ἀντὶ τέθριππον βλ.λ. (γρ. tetraipon).

τετραΐστορον (τὸ) μσν. σύστημα ἢ ἄθροισμα τεσσάρων ἱστοριῶν : Τζέτζ.Χιλ.2,868.

τετρᾶκαιδεκάεδρον (τὸ) μτγν. γεωμ. στερεὸν σῶμα ἔχον δεκατέσσαρας ἕδρας βλ.λ.18) : Πάππ. π.Ἀρχιμ.iip 538H.

τετρᾶκαιδεκαέτης-ους-ες τὸ θηλ. κ. **τετρᾶκαιδεκέτις**-ιδος, ὁ δεκατεσσάρων ἐτῶν, ὁ ἔχων διάρκειαν δεκατεσσάρων **ἐτῶν** : Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,21 **πόλεμος τετρακαιδεκαέτης** (δ. γρ. τετρακαιδεκέτης)· **2)** τὸ θηλ. **τετρακαιδεκέτις ἡ** ἔχουσα ἡλικίαν δεκατεσσάρων **ἐτῶν** : Ἰσοκρ.19,22 **ἀδελφὴν . . κόρην τετρακαιδεκέτιν . . κατέθαψα.**

τετρᾶκαιδεκάπεδος-ον Ἐπιγρ **ὁ ἔχων** μῆκος **δεκατεσσάρων** ποδῶν.

τετρᾰκαιδέκᾰτος-η-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ δέκατος τέταρτος : Σχόλ.᾿Ιλ.Κ 561, Τζέτζ.Χιλ.6,260.
τετρᾰκαιδεκέτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τετρακαιδεκαέτης βλ.λ.2) : ᾿Ισοκρ.19,22.
τετρᾰκαιεικοστός-ή-όν πάπ. ὁ εἰκοστὸς τέταρτος· ‖ τὸ θηλ. **τετρακαιεικοστή** ὡς οὐσ. ὀνομασία φόρου τινὸς ἐν Αἰγύπτῳ.
τετρᾰκαιεξηκοστόν (τό) πάπ. τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον μέρος, τὸ ἓν ἑξηκοστὸν τέταρτον (1/64).
τετρᾰκάμᾰρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας καμάρας ἢ ἀψῖδας : ῞Ηρων Στερεομ.2,1, Στουδ.Θεόδ.612,15 **εἰς τὴν τετρακάμαρον,** Φωκ.᾿Ιω.῎Εκφρ.Παλαιστ.8,6 (ἐκδ. Venet.) **ναὸς τετρακάμαρος τρουλλωτός,** αὐτ.46.
τετρακάτιοι ᾿Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τετρακόσιοι.
τετρᾰκέρατος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα κέρατα : ᾿Ορφ.ἀπ.77, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.261 **τετρακέρατοι κεράσται καὶ δικέρατοι,** Νεῖλ.᾿Επιστ.1,223, 83Β **τὴν τετρακέρατον τοῦ Σατανᾶ θεασάμενος δύναμιν,** ᾿Αχμ.᾿Ονειροκρ.238,214 **τετρακέρατος βοῦς·** 2) μσν. ὁ τεσσάρων κερατίων : Θεοφάν. 757,6 **ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα,** Κεδρ.Γεώργ.2,38,14.
τετράκερως-ωτος-ων μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα κέρατα, ὁ. τετρακέρατος : ᾿Οππ.Κυν 2, 378 **ὄϊες τετρακέρωτες,** ΑΠ Συμπλ.1,95 **τετρακέρων ἔλαφον,** Αἰλ.ΖΙ 17,10 **ὗς τετράκερως·** 2) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀρτιοδακτύλων μυρηκαστικῶν **τετρακεριδῶν** θηλαστικῶν περιλαμβάνον μικρᾶς ἀντιλόπας τῆς ᾿Ασίας μὲ τέσσαρα κέρατα καὶ λεπτὰ σκέλη.
τετρᾰκέφᾰλος-ον μτγν, μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας κεφαλάς : ᾿Επίγραμμ.π.Εὐστ.1353,8,Φλεγ. 36,20J, Σχόλ.᾿Αριστοφ.᾿Αχ.1081, Νεῖλ.᾿Επιστ.1,224,83D **τετρακέφαλον δίκην ὕδρας,** ᾿Ιω.Λυδ.Μην.3,8, Στουδ.Θεόδ.403Β· 2) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἔχων τέσσαρας προσφύσεις : **τετρακέφαλος μηριαῖος μῦς.**
τετρακίδαρις-εως (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐνδοβραγχίων μονοπόρων **κιδαριδῶν** ἐχινοζώων ἀπαντώντων μόνον ἐν ἀπολιθώσει.
τετράκι ποι. ἀντὶ τετράκις βλ.λ. : Πίνδ.Ν 7,104.
τετράκιν ᾿Επιγρ. ἀντὶ τετράκις βλ.λ.
τετρᾰκίνη (ἡ) ἀντὶ θριδακίνη βλ.λ.· ῾Ησ. **«ἡ ἀγρία θρίδαξ»** : ᾿Ιππῶν.135.
τετρακινχήλιοι ᾿Επιγρ.λακων. ἀντὶ τετρακισχίλιοι.
τετρᾰκῑόνι(ο)ν (τό) μτγν. κ. μσν. κιβώτιον, ἱεροφυλάκιον ἔχον τέσσαρας κίονας : Πουσ.Δαμ.158D· 2) μσν. τέσσαρες κίονες : Μαλάλ.1 201,7 **ποιήσας τετρακιόνιν ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν τύχην.**
τετράκις ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. **τετράκι(ν)** (Πίνδ.Ν 7, 104, ᾿Επιγρ.) τέσσαρας φοράς : ᾿Οδ.Ε 306 **τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις,** Πίνδ.Ν 7,104 **ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ᾿ ἀμπολεῖν,** ῾Ηρ.2,142 **τετράκις ἔλεγον,** ᾿Αριστοφ.Πλ.851 **τρὶς κακοδαίμων καὶ τετράκις καὶ πεντάκις,** Πλάτ.Πολ.337Β **μηδ᾿ ὅτι τετράκις τρία,** Καλλ.᾿Επιγρ.52,2 **τὸν . . Θεόκριτον . . τετράκις τρία,** Καλλ.᾿Επιγρ.52,2 **τετράκις μισοίης,** Θεόκρ.2,155, αὐτ.5,57 **χιμαιρῶν δέρματα . . μαλακώτερα τετράκις ἀρνῶν,** αὐτ.18,24,Μελέαγρ. ΑΠ 12,52,4 **τετράκι δ᾿ εὐδαίμων ἄνεμος.**
τετρᾰκισεπίπεμπτος (λόγος) (ὁ) μτγν. **ὁ λόγος** τοῦ 9 : 5 : Νικόμ.Γερ.᾿Αριθμ.1,23.
τετρᾰκισεφέβδομος (λόγος) (ὁ) μτγν. **ὁ λόγος** 11 : 7 : Νικόμ.Γερ.᾿Αριθμ.1,23.
τετρᾰκισμύριοι-αι-α νεώτ. τετράκις τέσσαρας φορὰς μύριοι, οἱ ἀριθμούμενοι εἰς τέσσαρας μυριάδας, τεσσαράκοντα χιλιάδας : Ξεν.ΚΠ 2,1,5 **λογχοφόρους δὲ σὺν πελτασταῖς οὐ μείους τετρακισμυρίων,** ᾿Αριστλ.Κόσ.393b,20, ΠΔ ᾿Ιησ.4,13 **τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν.**
τετρᾰκισχείλιη βοιωτ. θηλ. πληθ. ἀντὶ τετρακισχίλιαι βλ.λ. : ᾿Επιγρ.

τετρακισχίλιοι-αι-α κ. νεώτ. τετράκις χίλιοι, οἱ ἀριθμούμενοι εἰς τέσσαρας χιλιάδας : ῾Ηρ.2,9, αὐτ.3,95 **τετρακισχίλια καὶ πεντακόσια,** αὐτ 5,54, ᾿Αριστοφ.Λυσ 1143 **σὺν ὁπλίταις τετρακισχιλίοις,** Θουκ.1,107 **ξύμπαντες . . ἐγένοντο τετρακισχίλιοι,** ΚΔ Ματθ.15,38 **ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες,** αὐτ. Μᾶρκ.8,9,αὐτ.Πράξ.21,38· ὁμ. κ. κτ. τμῆσιν : αὐτ.6,31 **τετράκις γὰρ χίλιοι ὁπλῖται.**
τετρᾰκίων-ονος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας κίονας : ᾿Ορφ.Εἰς Μουσαῖον 39 **τετρακίονος κόσμου.**
τετράκλαστος-ον μτγν. ὁ εἰς τέσσαρα κεκλασμένος : Πρόκλ.῾Ησίοδ.440 **τετράτρυφον, τετράκλαστον· τρύφος γὰρ τὸ κλάσμα.**
τετράκληρος-ον μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετράπλευρος βλ.λ. : Κατ.᾿Αστρλ.Κ 8(4),223.
τετράκλῑμος-ον μσν. ὁ πρὸς πάντα τὰ κλίματα ἢ μέρη τοῦ ὁρίζοντος : ᾿Εφραὶμ 7173 **τετράκλιμον κτίσιν,** αὐτ.9675· ‖ τὸ θηλ. **τετράκλιμος** (χώρα) ὡς οὐσ. ἡ εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἡ ὅλη γῆ : Νικ.Χων.Χρον.376Β **πᾶσαν τὴν τετράκλιμον διελθών.**
τετράκλῑνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας κλίνας, καθίσματα ἢ ἀνάκλιντρα : Λουκ.Τόξ.46 **ἁμάξας τετρακλίνους,** ᾿Αθήν.2,47F **τρίκλινοι οἶκοι καὶ τετράκλινοι,** Πάπ. **τετράκλινος σκηνή.**
τετράκνημος-ον, δωρ. τετράκναμος ὁ ἔχων τέσσαρας κνήμας ἢ ἀκτῖνας : Φερεκ 51(b)J· Σχόλ.᾿Απολλ.Ρ 3,62 **τροχὸν τετράκνημον·** κ. δωρ. π.Πίνδ.Π 2,40 **τετράκναμον . . δεσμὸν** (ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦ ᾿Ιξίονος), αὐτ.4,214 **ἴυγγα τετράκναμον** (ἐπὶ τοῦ πτηνοῦ ἴυγγος προσδεδεμένου ἐπὶ τετρακνήμου τροχοῦ).
τετρακογχώματα τῆς **τροπικῆς** (τὰ) μσν. αἱ τέσσαρες κόγχοι, γωνίαι τῆς τροπικῆς:Λίβ.Ροδ.2736.
τετρακόλουρος-ον μτγν. ὁ τετραπλῶς κόλουρος, κολοβός : Νικόμ.Γερ.᾿Αριθμ.2,14, ᾿Ιάμβλ. Νικ.᾿Αριθμ.97Ρ **πυραμὶς . . τετρακόλουρος.**
τετράκοντα ᾿Επιγρ. ἰων. τ. τοῦ τεσσαράκοντα.
τετρακόρη (ἡ) ἐπίθ. τῆς Περσεφόνης : ᾿Επιγρ.**τετρακόρης τε θεᾶς πρόπολοι καὶ Διωνύσου.**
τετρᾰκόρυμβος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας κορύμβους, κ. γεν. ὁ ἔχων πολλοὺς θυσάνους : ᾿Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,23 **τετρακόρυμβος κισσός.**
τετρᾰκόρωνος-ον κ. μσν. ὁ τεσσάρων κορωνῶν ἡλικίαν ἔχων ἢ ὁ τετράκις μακροβιώτερος κορώνης : ῾Ησίοδ.ἀπ.171,2 **ἐννέα τοι ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη ἀνδρῶν ἡβώντων, ἔλαφος δὲ τετρακόρωνος,** Φιλόπ.᾿Ιω.῾Υπομν.Κόσ.211,18.
τετρακοσαριά (ἡ) δημ. τετρακόσιοι ὡς ἔγγιστα, πάντοτε ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ **καμιά** : **ἤτανε καμιὰ τετρακοσαριὰ ὅλοι τους, - βαστοῦσε καμιὰ τετρακοσαριὰ δραχμὲς** (περίπου).
τετρακόσ(ι)οι-αι(-ες)-α κ.μσν., νεώτ. κ.δημ., δωρ. **τετρακάτιοι** (᾿Επιγρ.), ποι. **τετρηκόσιοι** (Μυρῖν.ΑΠ 11,67), ἀριθμ. ἀπόλυτον, τέσσαρες ἑκατοντάδες, τετράκις ἑκατὸν (400) : ῾Ηρ.1,178, αὐτ.4,85 **μῆκος . . τετρακοσίων** (σταδίων), αὐτ.6,117, Θουκ.1,96, ΚΔ Πράξ.5,36 **ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων,** αὐτ.Γαλ.3,17 **μετὰ ἔτη τετρακόσια,** Πολίτ. ᾿Εκλ.Τραγ.97,4 **μὲ τετρακόσιες σκλάβες·** κ. κτ. ἐν. : Ξεν.᾿Αν.1,7,10 **ἀσπὶς μυρία καὶ τετρακοσία·** ‖ δημ. φρ. **τά ᾿χει τετρακόσα** (ἐνν. τὰ μυαλά), εἶναι νουνεχής, σώφρων, **ἔχει γερὸ μυαλό·** 2) **τὸ** ἀρσ. **οἱ τετρακόσιοι** ὡς οὐσ. ἐν ᾿Αθήναις, οἱ ἀποτελέσαντες τὴν κατὰ τὸ 411 π.Χ. ἐγκαθιδρυθεῖσαν ὀλιγαρχίαν : Ψήφισμ.π.᾿Ανδοκ.1,78 **ὅσα ὀνόματα τῶν τετρακοσίων ἐγγέγραπται,** Θουκ.8,69 **τοὺς τετρακοσίους τρόπῳ τοιῷδε ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον,** Λυσ 30,7,Ξεν.᾿Ελλ.2,3,30 **τὴν δημοκρατίαν μεταστῆσαι εἰς τοὺς τετρακοσίους** αὐτ.45, Δημ.471 **περὶ τῶν τοὺς τετρακοσίους καταλυσάντων·** 3) ὁμ. **τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ ἡ ἐκ**

τετρακοσίων βουλευτῶν ἀποτελουμένη ἀρχαιοτέρα βουλὴ ἐν Ἀθήναις : Αἰλ.Πἰ 5,13.

τετρᾰκοσιοστός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ κατ' ἀρίθμησιν σειρᾷ κατέχων τὸν ἀριθμὸν τετρακόσια, ὁ κατὰ τάξιν τελευταῖος τῆς τετάρτης ἑκατοντάδος : Δείν.1,73, ΠΔ Βασ.3,6,1 **ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου,** Τζέτζ.Χιλ.13,284· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τετρακοσιοστὸν** ὡς οὐσ. τὸ ἓν ἐκ τῶν τετρακοσίων ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη πρᾶγμά τι· **2)** τὸ θηλ. **τετρακοσιοστή** ὡς οὐσ. ὁ φόρος τοῦ ἑνὸς τετρακοσιοστοῦ (1/400) : Πάπ.

τετρᾰκοστά (τά) πάπ. ἡ ἑορτὴ τῆς τεσσαρακοστῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τινος : **πέμψεις ἰχθύας δραχμῶν ιδ ἐπὶ τὰ τετρακοστὰ τοῦ μικροῦ υἱοῦ Γεμέλλης.**

τετρᾰκοστός-ή-όν μσν. ἀντὶ τετρακοσιοστός βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.13,99.

τετρᾰκοτῡλιαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετρακότυλος βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,94 **πλῆθος τετρ-**

τετρᾰκότυλος-ον ὁ χωρῶν τέσσαρας κοτύλας βλ.λ.3), ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας κοτύλας : Ἱππ.Ἐντ.28 **τετρακότυλος κύλιξ,** Θεόφιλ.2 **τετρακότυλον . . κύλικα,** Ἐπιγρ., Πάπ.

τετρακτύς-ύος (ἡ) (τετράς) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἄθροισμα τῶν τεσσάρων πρώτων ἀριθμῶν (=1+2+3+4), ἤτοι ὁ ἀριθμὸς δέκα (10), ὃν οἱ Πυθαγόρειοι ἐνόμιζον ὡς τὴν ρίζαν ἢ τὴν πηγὴν πάσης δημιουργίας καὶ ὅστις ἀπετέλει τὸν μέγιστον καὶ ἱερώτατον ὅρκον αὐτῶν : Χρυσ.Ἔπ.48 **ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν, παγὰν ἀενάου φύσεως,** Θέων Σμ.94Η, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,94, Γρηγ.Ναζ.1,705D **τὴν τετρακτύν, ἣν δὴ καὶ ὅρκον πεποίηνται (οἱ** Πυθαγορικοί), Ἱεροκλ.Πλ.Χρ. Ἔπ.20,465Μ· **2)** οἱ τέσσαρες ὅροι (6 : 8 : 9 : 10) τῆς ἀναλογίας τῆς ἀντιστοιχούσης πρὸς **τὰ πρῶτα μουσικὰ διαστήματα** : Νικόμ.Γερ.Ἐκλ.7,10· ‖ ὁμ. **τὸ ἄθροισμα** οὕτων +1 : αὐτ.· **3)** τὸ ἄθροισμα τῶν ὀκτὼ πρώτων ἀριθμῶν : Πλούτ. Ἠθ 381F· **4)** Ἐπιγρ. κ. νεώτ. στρατ. ὁμὰς ἐκ τεσσάρων στρατιωτῶν· ‖ γεν. ὁμὰς ἐκ τεσσάρων ἢ ὁ ἀριθμὸς τέσσαρα:Εὐσ.Ἐγκώμ.Κωνστ.615D, Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.160 **ἄλλης ὀπῆς ὠθεῖται ὕδωρ τε καὶ πῦρ μίγδην καὶ τὴν φίλεχθρον μίξιν τετρακτύος πιστοῦσαι** (σχόλ. «τὴν τῶν τεττάρων σταιχείων μίξιν»), Γερμ.Σταυρ.240Α (Grets) **τὴν τῶν στοιχείων τετρακτύν,** Πέτρ.Σικ.Ἱστ.Μανιχ.13,9 **τὴν θείαν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου τετρακτύν.**

τετρακυκλικός-ή-όν νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῶν ἀνθέων, ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ τεσσάρων** σπονδυλωμάτων ἢ κύκλων μορίων.

τετράκυκλος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας τροχούς, ὁ τετράτροχος : Ἰλ.Ω 324 **ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,** Ὀδ.Ι 242 **ἅμαξαι . .** τετράκυκλοι, Ἡρ.1,188 **ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνεαι,** Ἱππ.Ἀέρ. 18· ‖ τὸ θηλ. **τετράκυκλος** ὡς οὐσ. τετράτροχος ἅμαξα : Ἐπιγρ. **τροχοὶ τετρακύκλου.**

τετρᾰκῡμία (ἡ) μτγν. κ. μσν. κυματισμὸς τῆς θαλάσσης πρὸς τέσσαρας διαφόρους διευθύνσεις προκαλούμενος, ἐκ τεσσάρων πνεόντων ἀνέμων : Εὐστ.Ὀδ.1537,33 **ἐς ὧν πολυκυμία ἠγείρετο καὶ ὡς ἄν τις καιρίως εἴποι τετρακυμία, οἷα τεσσάρων ἀνέμων τῶν ρηθέντων ταρασσόντων τὴν θάλασσαν.**

τετράκωλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα κῶλα, μέλη, μέρη : Ἐπιγρ. **τετράκωλος μηχανή,** Γρηγ.Ναζ.82,47 (ἐκδ.Dronk.) **ἔνθεν ἔβην τετράκωλος ἐπ' οὔδεος· 2)** ὁ εἰς τέσσαρα τμήματα : Νικόμ.Γερμ.Ἁρμον.10 **σύριγγες τετράκωλοι· 3)** εἰδ. μετρικ. ὁ ἔχων τέσσαρα κῶλα βλ.λ.4)· Ἡσ. «τετράκωλος· τετράπους» : Σχόλ.Δημ. 18 **τετράκωλος περίοδος** (μετρικὴ περίοδος ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων συνθέτων ποδῶν συμμέτρων πρὸς ἀλλήλους)· ‖ τὸ οὐδ. **τετράκωλον** ὡς οὐσ. πρότασις ἐκ τεσσάρων κώλων.

τετρᾰκωμία (ἡ) μτγν. τέσσαρες κῶμαι ὁμοῦ, ἕνωσις τεσσάρων κωμῶν : Στράβ.9,2,14 **ἔστι δὲ τῆς τετρακωμίας τῆς περὶ Τάναγραν.**

τετράκωμος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπινίκιον ᾆσμα μετὰ χοροῦ ἀφιερωμένον τῷ Ἡρακλεῖ· Ἡσ. «τετράκωμος, μέλος τι σὺν ὀρχήσει πεποιημένον εἰς Ἡρακλέα ἐπινίκιον. ἐκαλεῖτο δὲ τέσσαρες κῶμοι» : Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618C **κῶμος βουκολιασμὸς γίγγρας τετράκωμος,** Πολυδ.4,105 **ὁ δὲ τετράκωμος, τὸ τῆς ὀρχήσεως εἶδος, οὐκ οἶδα εἴ τι προσῆκον ἦν τοῖς Ἀθήνησι τετρακώμοις, οἳ ἦσαν Πειραιεῖς Φαληρεῖς Ξυπεταίονες Θυμοιτάδαι,** Στέφ.Βυζ.ἐν λ.Ἐχελίδαι **τοῦ τετρακώμου Ἡρακλείου, ἐν ᾧ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας ἐτίθεσαν τοῖς Παναθηναίοις.**

τετράλεκτος-ον μσν. ὁ τετράκις λεγόμενος, ἐπαναλαμβανόμενος : ΚΠορφ.Ἐκθ.170Α **λέγουσιν οἱ τοῦ μέρους τὰ τετράλεκτα ἀκτολογοῦντες.**

τετράλῑνον (τὸ) γλωσσ. πιθ. τετραπλοῦν σχοινίον.

τετράλιξ-ικος (ἡ) ἀντὶ τετραέλιξ βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 6,4,4 **ἔνια δὲ καὶ τοῦ θέρους** (βλαστάνειν), **ὥσπερ καὶ ἡ τετράλιξ.**

τετρᾰλογία (ἡ) (λόγος) κ. νεώτ. σύστημα ἢ ἄθροισμα τεσσάρων πλατωνικῶν διαλόγων : Θράσυλλ.π.Διογ.Λ 3,57, αὐτ.9,45· **2)** κ. νεώτ. σύστημα ἢ ὁμὰς τεσσάρων δραματικῶν ἔργων, ἤτοι τριῶν τραγῳδιῶν καὶ ἑνὸς σατυρικοῦ δράματος, διδασκομένων ὁμοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις σκηνῆς ἐν δραματικῷ ἀγῶνι πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ βραβείου κατὰ τὰ μεγάλα Διονύσια : Ἀριστλ.ἀπ.619, Διογ. Λ 3,56 **κατὰ τὴν τραγικὴν τετραλογίαν.**

τέτραλον (μτ.τὸ τετρυχωμένος) Ἡσ.«τετράϊππον».

τετράλοφος-ον ἀντὶ τετραφάληρος βλ.λ. : Παράφρ.Ἰλ.Λ 41.

τετρᾰμαίνω τρέμω : Ἱππ.Γυν.2,171, αὐτ.π.Γαλ.19, 146, Ἀριστφ.Νεφ.294 **οὕτως αὐτὰς τετραμαίνω καὶ πεφόβημαι,** αὐτ.374 (δ.γρ. ἀντὶ τετρεμαίνω).

τετραμελής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων μελῶν ἀποτελούμενος : **τετραμελὲς συμβούλιον.**

τετρᾰμέρεια (ἡ) μσν. ἡ διαίρεσις τῆς γῆς εἰς τέσσαρα μέρη : Τζέτζ.Χιλ.3,341 **πρὸς πᾶσαν τετραμέρειαν γῆς ἐφαπλώσας νίκας.**

τετρᾰμερής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα μέρη, ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ τεσσάρων** μερῶν: Ἀριστλ.ἀπ.47 **τετραμερὴς τῇ δυνάμει πεφυκυῖα** (ἡ ἁρμονία), ΠΔΜακκ.2,8,21 **τετραμερές τι τὸ στράτευμα ἐποίησε,** Σωρ.Ἐπιδ.40, Ἰουστ.196Β **τὸν τετραμερῆ χρόνον, ἀρχὴν καὶ ἐπίδοσιν, ἀκμὴν καὶ παρακμήν,** Κλήμ.Ἀλ.577, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,23 **ὁ βίος ὁ κοινός, . . ,** τετραμερής **ἐστιν,** Γρηγ. Νύσσ.2,27C· ‖ νεώτ. βοταν. **τετραμερῆ ἄνθη** τὰ φέροντα σπονδυλώματα ἔχοντα τέσσαρα ἢ πολλαπλάσιο τοῦ τέσσαρα σέπαλα, πέταλα κττ.

τετρᾰμερία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις τετραμερής, ἡ ἐκ τεσσάρων μερῶν σύστασις ἢ ὁ **εἰς** τέσσαρα σχηματισμός : Ἀσκληπιόδ.11,**6 τετραμερίᾳ πορεύεσθαι.**

τετραμερία (ἡ) δημ. ἀντὶ τετραημερία βλ.λ.

τετρᾰμερῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. μσν. εἰς τέσσαρα μέρη : Σύμμ.ΠΔἸεζ.1,8, Τζέτζ.ἐν Ἀν.Κρ.4,78,22.

τετρᾰμέτρητος-ον μτγν. ὁ χωρῶν, ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας μετρητὰς βλ.λ.3) : ΚολλΙξ.2 (κρατῆρες) τετραμέτρηται.

τετράμετρος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων μέτρων βλ.λ.11) συνιστάμενος, ἀποτελούμενος, δηλ. ἐπὶ ἰαμβικῶν ἢ τροχαϊκῶν στίχων, ὁ ἐκ τεσσάρων διποδιῶν ἢ συζυγιῶν συγκείμενος· **2)** ἰδ. τὸ οὐδ. **τετράμετρον** ὡς οὐσ. τὸ ἐκ τεσσάρων μετρικῶν ποδῶν ἢ διποδιῶν συγκείμενον ρυθμι**κὸν**

γένος· Ἰδ. τὸ τροχαϊκὸν τετράμετρον, ἐπισημότερον τῶν τροχαϊκῶν μέτρων, συγκείμενον ἐκ δύο τροχαϊκῶν τετραποδιῶν (διμέτρων), τῆς μὲν ἀκαταλήκτου, τῆς δὲ καταληκτικῆς, ἤ, κατ' Ἀριστόξενον, ἐκ δύο συνθέτων ποδῶν δωδεκασήμων, ὧν ἑκάτερος ἔχει μίαν θέσιν καὶ μίαν ἄρσιν οὕτως, ὥστε τὸ ὅλον τετράμετρον λαμβάνει τέσσαρας βάσεις (=΄υ-υ | -υ-υ | -΄υ-υ | -΄υ-Λ): Ἀριστφ. Νεφ.642 **οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ', ἀλλ' ὅ,τι κάλλιστον μέτρον ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον**, αὐτ.645, Ξεν.Συμπ.6,3 **τετράμετρα πρὸς τὸν αὐλὸν κατέλεγεν**, Ἀριστλ.Ρητ.1404a,31 **ἐκ τῶν τετραμέτρων εἰς τὸ ἰαμβεῖον μετέβησαν**, αὐτ. 1409a,1 **ὁ δὲ τροχαῖος κορδακικώτερος· δηλοῖ δὲ τὰ τετράμετρα**, αὐτ.Ποιητ.1459b,37 **τὸ δὲ ἰαμβεῖον καὶ τετράμετρον κινητικὰ καὶ τὸ μὲν ὀρχηστικὸν τὸ δὲ πρακτικόν**· || τὸ ἀναπαιστικὸν τετράμετρον, ἀποτελούμενον διὰ τῆς συζεύξεως δύο τετραποδιῶν ἢ διμέτρων, μέτρον καταληκτικόν, οὗ ὁ τελευταῖος πούς ἔχει μίαν μόνον συλλαβήν, ὁ δὲ ἐλλείπων χρόνος ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ ῥυθμικῇ ἀπαγγελίᾳ παρατάσεως τῆς φωνῆς ἢ τῆς καλουμένης τονῆς βλ.λ., ά. ἀριστοφάνειον, ὡς ἐκ τῆς συχνῆς π. Ἀριστφ. χρήσεως αὐτοῦ (=υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υ) : Διον. Ἀλ.Συνθ.25· πρβλ.τρίμετρος· || **ἰαμβικὸν τετράμετρον** τὸ ἔχον κύριον πόδα τὸν ἴαμβον (υ-)· || **χοριαμβικὸν τετράμετρον** τὸ ἔχον βάσιν τὸν χορίαμβον (-υυ-) καὶ ἐν συνήθει χρ. ἐν τῇ λυρικῇ ποιήσει κατὰ τὸ σχῆμα (-υυ- | -υυ- | -΄υυ- | -υυ-)· **3) γωνίαι τετράμετροι** αἱ ὀρθαὶ γωνίαι : Καλλίξ.2 **τρίποδες . . ὧν αἱ γωνίαι .. τετράμετροι** (ἀμφ.γρ.).

τετρᾰμηναῖος-α-ον μσν. ὁ τετραμηνιαῖος βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.5,572, αὐτ.575.

τετρᾰμηνία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν.

τετρᾰμηνιαῖος-α-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν τέσσαρας μῆνας, ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσάρων μηνῶν : Διόδ.Σ 11,80 **τετραμηνιαίους σπονδὰς ἐποιήσαντο**· || μσν. τὸ οὐδ. **τετραμηνιαῖον** ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν, τετράμηνον : Πσνάρ.Χρον.Τραπεζ.368,55 **λεῖφας τετραμηνιαῖον**· **2)** ἐπὶ ἐμβρύων, ὁ ἀποβληθείς, ὁ γεννηθεὶς μετὰ τετράμηνον κύησιν : Γαλ.14,154.

τετρᾰμήνιος-ον ὁ διαρκῶν τέσσαρας μῆνας : Πάπ. **τετραμήνιος γυμνασιαρχία**.

τετράμηνος-ον (μήν) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας διαρκῶν, ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσάρων μηνῶν : Θουκ.5,63 **τετραμήνους σπονδὰς ποιησάμενοι**, Πολύβ.5,66,2 **ἀνοχὰς . . ποιήσασθαι τετραμήνους**, Πλούτ.Νομ.18 **Αἰγυπτίοις δὲ μηνιαῖος ἦν ὁ ἐνιαυτός, εἶτα τετράμηνος**, - **τετράμηνος ἄδεια** - **ἀνάπαυσις** - **προθεσμία**· || κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τετράμηνον** ὡς οὐσ. κ. κτ. πληθ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν, τετραμηνία : Ἱππ.Ἀφορ.4,1 **τετράμηνα**, Ἀριστλ.Ζ1 573a,13 **διαλιπόντα δίμηνον καὶ τετράμηνον**, Διόδ.Σ 14,20 **ὁδὸς . . τετραμήνου**, Πλούτ.Ἠθ.909Β **ἐν τετραμήνῳ τελειοῦσθαι**, Φώτ.Βιβλ.57,16· || ὁμ. τὸ θηλ. τετράμηνας ἀντὶ τετράμηνον, τετραμηνία : Ἐπιγρ. **ἡ πρώτη τετράμηνος**, Πάπ. **δευτέρα τετράμηνος**, Γεωπ.19,6,10 **τοῦ παντὸς ἔτους τὴν μὲν ὀκτάμηνον εἰς κύησιν αὐτῆς μερίζεσθαι, τὴν δὲ τετράμηνον εἰς ἐκτροφήν**· **2)** ἐπὶ ἐμβίων, ὁ ἔχων ἡλικίαν τεσσάρων μηνῶν : Ἀριστλ.Ζ1545b,1 **ὕες ὀχεύονται μὲν καὶ ὀχεύουσι τετράμηνοι**, αὐτ.575Α· || ἐπὶ ἐμβρύων, ὁ ἀποβληθεὶς μετὰ τετράμηνον κύησιν, τὸν τέταρτον μῆνα μετὰ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ : Γαλ.2,905,8 **ἐκτιτρώσκουσι τετράμηνα**.

τετρᾰμναῖος-α-ον μτγν. ὁ τετράμνους βλ.λ. : Διόδ.Σ 3,16 **κόγχους συλλέγουσι . . ὧν εὑρίσκονταί τινες τετραμναῖοι**.

τετράμνους-ουν (μνᾶ) ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τεσσάρων μνῶν : Ποσειδών.13J **τετράμνουν ἑκάστῳ . . ἔκπωμα δοῦναι ἀργυροῦν**.

τετρᾰμόδιον (τὸ) μσν. τέσσαρες μόδιοι . Μαλάλ.1 278,14 **ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ . . ἐκχεῖσθαι ἐν διαφόροις χεύμασι ε', ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς πενταμόδιον, τετραμόδιον** κττ.

τετρᾰμοιρία (ἡ) ἡ τετραπλῆ μοῖρα ἢ μερίς : Ξεν.Ἀν.7,2,36, αὐτ.Ἑλλ.6,1,6 **τιμᾷ τοὺς μὲν διμοιρίαις, τοὺς δὲ τριμοιρίαις, τοὺς δὲ καὶ τετραμοιρίαις καὶ ἄλλοις δώροις**.

τετράμοιρος-ον ὁ τῆς τετάρτης μοίρας ἢ ὁ τετραπλάσιος : Εὐρ.Ῥῆσ.5 **οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φυλακὴν πάσης στρατιᾶς προκάθηνται** (σχόλ. «οἱ τὴν τετάρτην μοῖραν φρουροῦντες»).

τετραμόριον (τὸ) νεώτ. γένος μυρμηκιδῶν βλ.λ.

τετράμορος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρα μέρη, ὁ ἐκ τεσσάρων μερῶν ἀποτελούμενος : Ἀγλ.25 **τετραμόρου κοτύλης**· || τὸ οὐδ. **τετράμορον** τὸ τέταρτον μέρος, τὸ ἓν **τέταρτον** : Νίκ.Θηρ.106.

τετράμορφος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας μορφάς, ὁ τεσσάρων εἰδῶν : Εὐρ.ἀπ.937 **πυριγενὴς δὲ δράκων ὁδὸν ἡγεῖται ταῖς τετραμόρφοις ὥραις ζευγνὺς ἁρμονίᾳ πολύκαρπον ὄχημα** (ἐπὶ τῶν τεσσάρων μεταβαλλομένων ὡρῶν τοῦ ἔτους), Νεῖλ.Ἐπιστ.1,224,83C **περὶ τῆς τετραμόρφου δυνάμεως τοῦ διαβόλου**, Ἰω.Λυδ.Μην.4,1 **τετράμορφος Ἰανός**, Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.170, αὐτ.Περσ.1,81 **τετράμορφον εἰκόνα**, Δαμασκ.1 1,489C, αὐτ.2,875Ε.

τέτρᾰμος (ὁ) ὁ τρόμος : Ἱππ.Νούσ.1,24 (κῶδ.Θ), Ἐρωτιαν.· πρβλ. τέτρομος.

τετράμπουλο (τὸ) δημ. ναυτ. ἐντέταρτον σχοινίον ἐκ τεσσάρων ἐμβόλων περιειλιγμένων περὶ κεντρικὴν μήτραν.

τετράμῠρον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀλοιφῆς συγκειμένης ἐκ τεσσάρων στοιχείων, συστατικῶν : Ἀσκληπιάδ.Ν π.Γαλ.13,1013.

τετράμφοδον (τὸ) γλωσσ. τετράοδος βλ.λ.

τετράμφορος-ον Ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ χωρῶν τέσσαρας ἀμφορεῖς.

τετράναξ-κτος (ὁ) ὁ ἄναξ τῶν τεσσάρων κλιμάτων τοῦ κόσμου : Πρόδρ. κ. ἠγ. Α', στ.17.

τετρανδρία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ τὸ ἄνθος φέρει τέσσαρας ἐλευθέρους στήμονας.

τετρανιτρανιλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐκρηκτικὴ ὕλη σημαντικῶς ἰσχυροτέρα τῆς τροτύλης καὶ τοῦ πικρικοῦ ὀξέος ἐν χρήσει πρὸς πλήρωσιν βλημάτων καὶ βομβῶν ἀεροπλάνων.

τετράνομον (τὸ) Ἐπιγρ. νόμισμα ἀξίας τεσσάρων νόμων βλ.λ.9).

τετραντίας Ἡσ. «τετράγωνος καὶ ἰσχυρός».

τετρανυκτία (ἡ) (νύξ) γλωσσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων νυκτῶν.

τετράνυχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀραχνοειδῶν **τετρανυχιδῶν** ἀκάρεων.

τέτραξ-ᾶγος (κ. -ᾶκος) (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δοτ. **τέτρακι** (Ἀριστφ.Ὄρν.885), ὀνομασία δύο ἀγρίων πτηνῶν· || **τέτραξ ὁ μείζων** ὁ φασιανὸς ἢ ὁ ἔποψ, τσαλοπετεινός : Ἀριστφ.Ὄρν.885 **φλέξιδι, καὶ τέτρακι, καὶ ταῶνι**, Ἀθήν.9,398F **εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον**, Εὐστ.1205,27 **τέτραξ ὁ μείζων, μέγεθός ἐστιν ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον**· || νεώτ. ζῳολ. γένος καλοβατικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν γερονῶν· **2)** εἶδος μικροῦ πτηνοῦ ὁμοίου πρὸς τὸν σπερμολόγον βλ.λ. : Ἐπίχ.45, αὐτ.46, Ἀλέξ.Μύνδ.π.Ἀθήν.9,398C **τέτραξ τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς**· πρβλ. τέτριξ, τετράων, **τετράδων**, τέτσρος, τετράζω.

τετράξανθος-η-ο δημ. ὁ τελείως, ὁ ἐντελῶς ξανθός, ὁ κατάξανθος : Γρυπ.Σκ.Τερρ 32,7.

τετράξοος-ον (ξέω) **ὁ** ἔχων τέσσαρας ἐντομάς, σχισμάδας, ὁ σχισμένος στὰ τέσσαρα: Θεόφρ. ΦΙ 5,1,9 **ἐλάται καὶ πεῦκαι τετράξοοι** (δένδρα ὧν τὸ ξύλον πρέπει νὰ σχισθῇ τετράκις, διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ κατεργασία)· πρβλ. δίξοος, μονόξοος.
τετραξός-ή-όν ὁ τετραπλοῦς, ὁ τετραπλάσιος: Ἀριστλ.Μεταφ.1076b,32 **γραμμαὶ τετραξαί, στιγμαὶ δὲ πενταξαὶ** (τέσσαρες σειραὶ γραμμῶν).
τετράξυλον (τὸ) νεώτ. ξύλινον πλαίσιον χρήσιμον πρὸς στήριξιν τῶν φύλλων τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, ἡ κάσσ.
τετράξων Ἡσ. «εἶδος χαλινοῦ» (κῶδ. τετράζων).
τετράόβολον (τὸ) μτγν. ἀντὶ τετρώβολον βλ.λ.: Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.204.
τετράοδία (ἡ) κ. **τετραόδιον** (τὸ) (ὁδάς) γλωσσ. κ. νεώτ. ἄ. τετράοδος βλ.λ.
τετραόδιον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ τετραοδία.
τετραοδῖτις-ιδος (ἡ) πάπ. ὁ φοιτῶν, ὁ συχνάζων εἰς τὰς τετραόδους βλ.λ., ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης: Πάπ.· πρβλ. τριοδῖτις.
τετράοδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ** μέρος ἔνθα διασταυροῦνται δύο ὁδοί, σταυροδρόμι: Χρησμ. π.Παυσ.8,9,4 **εἰς ἄστυ.., οὗ τρίοδος καὶ τετράοδος καὶ πεντακέλευθος.**
τετράοίδιος-ον μτγν. εἰδ. μουσ. **ὁ** ἔχων τεσσάρων εἰδῶν μελῳδίαν, ὁ σύνθετος ἐκ τεσσάρων ρυθμῶν, ὀνομασία νόμου τοῦ Τερπάνδρου: Πλούτ.Ἠθ.1132D **Κηπίωνά τε καὶ Τερπάνδρειον καλῶν, ἀλλὰ μὴν καὶ τετραοίδιον** (νόμον).
τετράονία (ἡ) πάπ. τέσσαρες ὄνοι ὁμοῦ, πλῆθος τεσσάρων ὄνων.
τετράόργυιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τεσσάρων ὀργυιῶν μῆκος ἢ πλάτος: Δίων Κ 70,4 **τετραόργυιοι κίονες** (κῶδ. -οργυαι)· πρβλ. τετρόργυιος.
τετράορία (ἡ) τετράζυγον ἢ τέθριππον ἅρμα: Πίνδ.Ο 2,5 **Θήρωνα δὲ τετραορίας ἕνεκα νικαφόρου γεγωνητέον**, αὐτ.Π 2,4 **ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελίχθονος.**
τετράορος-ον, συνηρ. **τέτρωρος** (ἀείρω) κ. μσν. κτ. πληθ. τέσσαρες ὁμοῦ ἐζευγμένοι, συνεζευγμένοι, ἐπὶ ὑποζυγίων· Ἡσ. «τετράοροι (ἵπποι), τέσσαρες ἐπὶ τεθρίππου ὑπεζευγμένοι»: Ὀδ.Ν 81 **τετράοροι ἄρσενες ἵπποι**, Εὐρ.Ἑλ.723 **τετραόροις ἵπποις τροχάζων**, Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.204 **ζεύγνυτε μὲν τετραόρων ἵππων ὄχημα**· ‖ κ. ἐπὶ ὀχημάτων, ὁ τετράζυγος, ὁ τέθριππος: Πινδ.Π 10,65 **ἔζευξεν ἅρμα.. τετράορον** (τέθριππον), Σοφ.άπ. 958 **τετράορος δίφρος** (εἰκ.), Εὐρ.Ἰκ.675 **ποιμένες.. ὄχων τετραόρων**· ὁμ. κ. τὸ συνηρ.: αὐτ.Ἱππ. 1229 **τέτρωρον.. ὄχον**, αὐτ.Ἄλκ.483 **τέτρωρον ἅρμα**, αὐτ.Ἡρακλ.860· ‖ τὸ οὐδ. **τέτρωρον** ὡς οὐσ. τέσσαρες ἵπποι ὁμοῦ ἐζευγμένοι, τέθριππον ἅρμα: Φιλόστ.Εἰκ.2,18, Αἰλ.ΖΙ 1,36, αὐτ.13,9, Ἰουλ.Εὐσ.Ἐγκώμ.122A **ἡνιόχου πολλὰ τέτρωρα τρέφοντος**· ὁμ. κ. **ἐξ** ἐλεφάντων: Εὐστ.Πον.337,65 **τέτρωρον ἐλεφάντων**· **2)** ὁ τετράπους: Σοφ. Τρ.508 **ὑψίκερω τετραόρου φάσμα ταύρου**· **3)** τὸ οὐδ. **τέτρωρον** ὡς οὐσ. **ἡ** ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ ἀστραγάλου: Ροῦφ.Ὀστ.38, Γαλ.2,775.
τετράούγκιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. **κ. τετραούγγιον** τὸ ἓν τριτημόριον: Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστ. 3,1,50, Χρον.Ἀλεξ. a 18 **Aurelii Antonini τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ τετραούγγιον δίδοσαι τῆς πατρῴας περιουσίας**· **2)** τὸ τριτημόριον τοῦ ἀσσαρίου, νόμισμα **τεσσάρων** οὐγκιῶν: Ἰουστιν. Πανδ.6,4,4,16.
τετράπἄλαι ἐπίρρ. μτγν. τετράκις πάλαι, πολὺ πρὸ πολλοῦ, πρὸ μακροῦ **ἤδη χρόνου, δεκάπαλαι**: Καλλ.Ἐπιγρ.2,4 **σὺ μὲν που ξεῖν' Ἁλικαρνησεῦ τετράπαλαι σποδιή.**
τετράπἄλαιστιαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τετραπάλαιστος βλ.λ.: Ὀρειβ.49,23,3, Γεωπ.5,44,2.
τετράπάλα(ι)στος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τεσσάρων παλαμῶν: Ἡρ.2,149 **τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων** (κῶδ. ἀντὶ τετραπαλάστων), Καλλίξ.2 **ζῷα τετραπάλαιστα ἐπιμελῶς πεποιημένα**, Γεωπ.9,11,9 **τετραπάλαιστα πελεκήματα**· **2)** γλωσσ. tetrapaleston (τετραπάλαιστον)=latereulus (πλινθίον, πλινθίς).
τετράπατος-η-ο δημ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, **τε**τραώροφος βλ.λ.
τετράπαχος-η-ο δημ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν παχύς, ὁ παχύτατος, ὁ εὐτραφέστατος: **τετράπαχο ἀρνὶ - μοσχάρι.**
τετραπεδικόν (τὸ) μτγν. τὸ ὀρθογώνιον, **τὸ** τετράγωνον: Ἥρων Μέτρ.42.
τετραπέδικος-ον μσν. ὁ τετροδίσιος, **ὁ τε**τράγωνος: ΚΠορφ. πρὸς υἱὸν Ρωμανὸν 29,92A **τὸ τεῖχος τοῦ κάστρου.. ἐστὶν ἐκτισμένον.. ἀπὸ λίθων τετραπεδίκων.**
τετράπέδιλος-ον μσν. ὁ τέσσαρα πέδιλα **ἢ** ὁπλάς ἔχων: Ἀχμ.Ὀνειροκρ.152,124 **τετρ. ἵππος.**
τετραπέδιον (τὸ) μτγν. τὸ τετραπεδικὸν **βλ.λ.**: Ἥρων Στερεομ.1,33.
τετράπεδος-ον ὁ ἔχων τέσσαρα **ἐπίπεδα, ὁ ἐκ** τεσσάρων ἐπιφανειῶν ἢ πλευρῶν ἀποτελούμενος, ὁ τετράγωνος: Διόδ.Σ 20,95 (πύργον) **ᾠκοδομημένον ἐκ λίθων τετραπέδων**, Ἀρρ.Ἀν.6,29,5 **τὸν τάφον τὰ μὲν κάτω λίθου τετραπέδου.. πεποιῆσθαι** (δ.γρ. τετραπόδου), Ἡρωδιαν.Ἰστ.8,4,2 **ἔργον.. κάλλιστον ὑπὸ τῶν πάλαι βασιλέων γεγενημένον ἐκ τετραπέδων λίθων**, Γρηγ.Ναζ.1,313D, Ἐπιφάν.1,136C· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τεσσάρων ποδῶν: Πολύβ.8,6,4 **κλίμακα τῷ πλάτει τετράπεδον ἑτοιμάσαντες**, Χρησμ.π.Πλούτ.Αἰμ.15 **πλέθρον τετραπέδῳ λειπόμενον μεγέθει.**
τετράπεζος-ον (πέζα) **ὁ** ἔχων τέσσαρας **πόδας**, ὁ τετράπους: Ὀρφ Λιθ.747 **θῆρες τετράπεζοι.**
τετράπελεθρία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ **τετραπλεθρία**, ἔκτασις τεσσάρων πλέθρων.
τετραπερασμένος-η-ο δημ. ὁ περιελθὼν **καὶ** τὰ τέσσαρα πέρατα τῆς γῆς, ὁ πολύπειρος, **ὁ** εὐφυέστατος, ὁ πονηρότατος, ἄ. τετραπέρατος.
τετραπέρατος (κ. -η)-ο(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. **ὁ** ἔχων **τέσσαρα** πέρατα: Γρηγ.Νύσσ.2,25B **προνοητοῦ πάσης τῆς τετραπεράτου.. κτίσεως**, Στουδ. Θεόδ.330B, ΨΧρυσ 7,495,26 **ὁ τετραπέρατος κόσμος**· ‖ μσν. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τετραπέρατα** τὰ τέσσαρα πέρατα τοῦ κόσμου: Βαλσ.ἐν Κοτελ. 2,501A **εἰς τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης**· **2)** δημ. ὁ πολύπειρος, ἄ. τετραπερασμένος.
τετραπήχης-ους-ες μτγν. ἀντὶ τετράπηχυς **βλ.λ.**: Ἡρωδιαν.1,82.
τετραπηχῦαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετράπηχυς **βλ.λ.**: Ἀπολλδ.2,4,9 **τετραπηχυαῖον.. εἶχε τὸ σῶμα.**
τετράπηχυς-εος (κ. -ους: Ἐπιγρ.) -υ, ὀνομαστ. κ. αἰτ. πληθ. **τετραπήχεις** (Ἀριστφ.Σφ.553, αὐτ. Βάτρ.1014), αἰτ. πληθ. οὐδ. **τετραπήχη** (πάπ.), **ὁ** ἔχων μῆκος τεσσάρων πήχεων: Ἡρ.7,69 **τόξα.. εἶχον.. τετραπηχέων οὐκ ἐλάσσω**, Θεόφρ.ΦΙ 4, 8,3 **τοὺς παπύρους.., μέγεθος ὡς τετραπήχεις**, Διογ.Λ 5,16 **ζῷα τετραπήχη**, Ἀθήν.5,199F **ἐγγυθῆκαι.. τετραπήχεις**· ‖ ὁ ἔχων ὕψος **τεσσάρων** πήχεων: Ἀριστφ.Σφ.553 **ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις**, αὐτ.Βάτρ.1014 **γενναίους καὶ τετραπήχεις**, Πλάτ.Πολ.426D, Φιλόστρ Εἰκ.1,25.
τετράπιαζος (ὁ) μτγν. εἶδος χειρουργικοῦ **ἐργαλείου**: Ἀνών. κτ. Σευήρ.Ἰατρ.Κλυστηρ.48,7.
τετράπλἄσιάζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ποιῶ, καθιστῶ τι τετραπλάσιον, πολλαπλασιάζω τι ἐπὶ τέσσαρα: Ἀφρικαν.Κεστ.315· κ. παθ.: Νικόμ.Γερ. Ἀριθμ.1,21, Ἡρωδιαν.Ἰστ.3,13,4 **τῆς.. δυνάμεως αὐτῆς τετραπλασιασθείσης**, Ψελλ.Σύν.Νομ.700· **2)** ρηματ.π. τετραπλασίασις, τετραπλασιασμός.

τετρᾰπλᾰσιαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετραπλάσιος βλ.λ. : Γαλ.12,710, ἔνθα-πλάσιος! π. Ὀρειβ.24,1,5.
τετραπλασίασις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ τετραπλασιασμὸς βλ.λ.
τετραπλασιασμός (ὁ) νεώτ. τὸ πολλαπλασιάζειν ἐπὶ τέσσαρα, ὁ εἰς τὸ τετραπλάσιον πολλαπλασιασμός.
τετρᾰπλᾰσιεπιδῐμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 2/3 (=14/3), ὁ τέσσαρας καὶ 2/3 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τετρᾰπλᾰσιεπίπεμπτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 1/5 (=21/5), ὁ τέσσαρας καὶ 1/5 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τετρᾰπλᾰσιεπιτέταρτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ ἓν τέταρτον (=4 1/4), ὁ τέσσαρας καὶ 1/4 φορὰς μεγαλύτερος (=17/4) : Νικόμ. Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τετρᾰπλᾰσιεπιτετραμερής-οῦς-ές μτγν. τέσσαρας καὶ 4/5 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.23.
τετρᾰπλᾰσιεπιτρῐμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 3/4 (=19/4), ὁ τέσσαρας καὶ 3/4 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τετρᾰπλᾰσιεπίτρῐτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 1.3 (13/3), ὁ τέσσαρας καὶ ἓν τρίτον φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τετρᾰπλᾰσιεφήμῐσυς-εως-υ μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου (=4 1 2), ὁ τέσσαρας καὶ ἥμισυ φορὰς μεγαλύτερος (9/2) : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τετρᾰπλάσιος-α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τετράκις τόσος, πολλαπλάσιος ἢ μεγαλύτερος· Ἀμμών.43 «διπλοῦν κατὰ μέγεθος, διπλάσιον δὲ κατὰ ἀριθμόν, ὡς διπλάσιον καὶ τετραπλάσιον» : Πλάτ. Πολ.369E **τετραπλάσιον χρόνον τε καὶ πόνον ἀναλίσκειν,** αὐτ.Τιμ.86A **ἐν τετραπλασίαις περιόδοις χρόνου καθαιρόμενον,** αὐτ.Νόμ.878C **τὴν τετραπλασίαν** (ζημίαν) **τίνειν** (καταβάλλειν τετραπλάσιον πρόστιμον), Ἐπιγρ. **τὸ τετραπλάσιον μέρος·** κ. μτ. γενικ. τετράκις μεγαλύτερος ἢ πλειότερός τινος : Ἀριστλ.Ζ1 508a,1 **τὸ μὲν ἧπαρ τετραπλάσιον τοῦ βοείου·** ‖ νεώτ. **τετραπλάσιος λόγος** ἀριθμητικὸς καὶ ἁρμονικὸς λόγος, δι' οὗ ἐξεφράζετο ἡ δὶς διαπασῶν συμφωνία, ἔχων σχέσιν 1/4 μήκους χορδῆς.
τετρᾰπλᾰσιότης-ητος (ἡ) μτγν. **τὸ νὰ εἶναι ἢ** γίνεσθαι τετραπλάσιον, ὁ τετραπλασιασμός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,5.
τετρᾰπλᾰσίων-ονος-ον μτγν. **ὁ** τετραπλάσιος βλ.λ. : Διοσκ.1,61.
τετραπλασίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ τετράκις περισσότερον : Σύμμ.ΠΔ Βασ.2,12,6.
τετρᾰπλατεῖα (ἡ) μτγν. πλατεῖα ἢ ἀγορὰ ἔχουσα τέσσαρας στοάς : Χρον.Ἀλεξ. a 10 Hadriani (475,8) ἀγορὰς **ἐπαίησε καὶ τετραπλατείας.**
τετράπλατος-η-ο δημ. ὁ λίαν, ὁ πολὺ πλατύς.
τετρᾰπλεθρία (ἡ) Ἐπιγρ. ἐπιφάνεια, ἐπίπεδος ἔκτασις τεσσάρων πλέθρων.
τετράπλεθρος-ον μτγν. κ. μσν. **ὁ ἔχων** ἔκτασιν τεσσάρων πλέθρων : Πολύβ.6,27,2 **τὸ δ' ἐμβαδὸν γίγνεσθαι τετράπλεθρον,** Στράβ.17,1,37 **τετράπλεθρον . . ἔχουσα τὴν πλευράν,** Εὐστ.Ὀδ.1572,18.
τετράπλευρον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. πολύγωνον ἔχον τέσσαρας πλευράς : Ἀριστλ.Μηχ.847b, 20, αὐτ.Πρ.911b,3, Ἀπολλδ. Δαμ. Πολιορκ.165,16· ‖ μέρος τοῦ ζῳδίου Τοξότου : Πτολ.Τετράβ.25.
τετράπλευρος-(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ ὁ ἔχων τέσσαρας πλευράς : Στράβ.5,1,2 **τετράπλευρον μᾶλλον ἢ τρίπλευρον φαίη τις ἂν τὸ σχῆμα,** Γαλ.8,894 **τετράπλευρον σῶμα,** ΑΠ 9,682 **τετράπλευρος κίων,** Θεόφιλ.Πρωτ.Ἀνθρ.Κατ.3,15, 11,8 (ἔκδ. Greenhill.) **χόνδρος . . τετράπλευρος,** ΨΚωδ.137,3(4) (ἔκδ. Preg.) **τετράπλευρος κίων** ‖ τὸ οὐδ. **τετράπλευρον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2) ὁ** προσβλέπων πρὸς τέσσαρας κατευθύνσεις : Ἀσκληπιόδ.11,6, Αἰλ.Τακτ.36,4 **τετράπλευρος τάγμα.**
τετραπλῆ ἐπίρρ. τετραπλασίως : Ἰλ.Α 128 **τριπλῆ τετραπλῆ τ' ἀποτίσομεν** (σχόλ. «τριπλασίονα καὶ τετραπλασίονα»), Ἥρων Μέτρ,1,28,Λουκ.Ψευδολ.32 **εἰ μὴ . . τετραπλῆ σοι ἡ ἀποφρὰς ἐκτέτικεν.**
τετραπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παράλυσις προσβάλλουσα συγχρόνως τὰ ἄνω καὶ κάτω ἄκρα.
τετράπλοκος-ον μσν. ὁ τετράζυγος : Θολάσ. Ἑκατ.1180C **τετράπλακον ἅρμα.**
τετραπλοῦς-όος-ῆ-οῦν κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ τε**τράκις ἐπαναλαμβανόμενος, ὁ τετράκις μεγαλύτερος, ὁ τετραπλάσιος : Λυκόφρ.1367 **τριπλᾶς τετραπλᾶς ἀντιτίσεται βλάβας,** Πλούτ.Λούκ.2 **δαπάνην δὲ καὶ σύνταξιν οὐχ ὅσην ἐδίδου τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ τετραπλῆν ἐκείνῳ παρεῖχεν,** Ἰω. Χρυσ.2,918C **ἡμεῖς δὲ τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς** (ἁμαρτίας) **καταδεσμοῦμεν,** Δαμασκ.1 2,841B **τετραπλῆν πεντηκοντάδα·** ‖ **τὸ οὐδ. τετραπλοῦν** ὡς οὐσ. ἡ τετραμοιρία βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.7,6,7 **δαρεικὸν ἕκαστος οἴσει τοῦ μηνὸς . . λοχαγὸς δὲ τὸ διπλοῦν, στρατηγὸς δὲ τὸ τετραπλοῦν,** ΚΔ Λουκ. 19,8 **καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν·** ‖ νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων ὁμοίων ἀποτελούμενος, ὁ τετράδιπλος.
τετραπλῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τετραπλασίως: ΠΔ Βασ.3,16,31(33) **στοαὶ τετραπλῶς.**
τετραπνεύμονα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὑποδιαίρεσις ἀραχνιδῶν περιλαμβάνουσα ἀράχνας διακρινομένας ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμόνων αὐτῶν.
τετράπνης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας ρώθωνας, ὁ διὰ τεσσάρων μυκτήρων ἀναπνέων : Λυκόφρ.1313 **τὸν τετράπνην ὕδρον** (σχόλ. «τετρακέφαλον, τέσσαρας πνοὰς ἔχοντα»).
τετράπνους-ουν μτγν. πιθ. ἀντὶ τετράπνης βλ.λ.: Λυκόφρ.1313.
τετράποδα (τὰ) νεώτ ζωολ. συνήθ. περιληπτικὸς ὅρος, ὑφ' ὃν νοοῦνται τὰ ἐκ τῶν σπονδυλωτῶν ἀναπνέοντα εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα καὶ ἔχοντα τέσσαρα ἄκρα τελείως ἀνεπτυγμένα ἢ καὶ ἐν ὑποτυπώδει καταστάσει, ἤτοι αἱ ὁμοταξίαι τῶν θηλαστικῶν, τῶν πτηνῶν, τῶν ἑρπετῶν καὶ τῶν ἀμφιβίων.
τετρᾰποδηδόν ἐπίρρ. δίκην τετραπόδου, ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν, μὲ **τὰ** τέσσαρα : Ἀριστφ. Εἰρ.896 **τετραποδηδὸν ἑστάναι.**
τετρᾰπόδης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας **πόδας, ὁ** τετράπους : Μαν.4,26 **τετραπάδης τε λέων.**
τετραποδητί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μὲ **τοὺς** τέσσαρας **πόδας,** μὲ τὰ τέσσαρα, μπούσουλα, **ἐπὶ** ἀνθρώπου βαδίζοντος χερσί τε καὶ ποσί : Πολύβ.5,60,7 **εἰμὴ τετραποδητὶ τρόπον τινὰ προσπλεκόμενοι βιάζοιντο.**
τετρᾰποδία (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. μῆκος ἢ μέτρον τεσσάρων ποδῶν : Ἐπιγρ. **κατὰ τετραποδίαν·** **2)** εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, τέσσαρες ἐφεξῆς πόδες στίχου, σύνθεσις τεσσάρων μετρικῶν ποδῶν : Ἡφαιστ.15,8 **δακτυλικὴ τετραποδία** (=—'υυ—'υυ—'υυ—'υυ), **-ἰαμβικὴ τετραποδία.**
τετραποδίζω κ. νεώτ. κ. δημ. βαίνω ἐπὶ τεσσάρων ποδῶν, ἐπὶ ἀνθρώπου, βαδίζω τετραποδητί, περπατῶ μὲ τὰ τέσσαρα, μπουσουλῶ : Ἀριστλ.Ζ1 501a,3 **τὸ πρῶτον παιδίον ὢν ἕρπει τετραποδίζων·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν ἱπποειδῶν ζῴων, βαίνω, προχωρῶ βάδην : Σολωμ.Ἔθν. Ὕμν.108 **σφαλερὰ τετραποδίζουν | πλῆθος ἄλογα·** **3)** ρηματ.π. τετραποδισμός, τετραποδιστής
τετρᾰποδισμός (ὁ) (τετραποδίζω) σχόλ. κ. νεώτ. **τὸ τετραποδίζειν** βλ.λ.1 : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.417· **2)** νεώτ. **ἐπὶ** ἱπποειδῶν, **ἡ** βάδην προχώρησις.

τετράποδιστής (ὁ) (τετραποδίζω) ΕΜ754,15 κτ. πληθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετραδισταὶ βλ.λ.

τετραποδιστί ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἀντὶ τετραποδητὶ βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.241F **τετραποδιστὶ ὡδευεν,** Λουκ.'Ενάλ.Δ 7,2 **ὁρᾷς ὅπως οὐκέτι μὲν τετραποδιστὶ βαδίζει,** Σχόλ.Βατικ.Λυκόφρ.7,28,Φώτ. Βιβλ.48,1 **μίσγονται ταῖς γυναιξὶ τετραπαδιστί.**

τετράποδο(ν) πάπ., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔχον τέσσαρας πόδας ζῷον, τετράπουν ζῷον : Πάπ. σαῦ **κτήτορας παρέχοντος πάντα τὰ τετράποδα,** Πάπ. **τὰ θρέμματα καὶ τὰ τετράπαδα,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.25,2,14 **ἀπέφτασι στὴ θάλασσα,** (**σάν τὰ τυφλὰ τετράποδα·** **2)** μτφ. ἐπὶ προσ. ἰδ. ὑβριστικῶς, ὁ ἀνόητος, ὁ μωρός, ὁ ἀνάξιος προσοχῆς.

τετράποδος-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τετράπους βλ.λ.: Πολύβ.1,29,7 **πολύ.. πλῆθος τῆς τετραπόδου λείας** (κῶδ. ἀντὶ τετράποδος), Διόδ. Σ 2,42 **ἵπποις καὶ τοῖς ἄλλοις τετραπόδοις ζῴοις,** 'Αρρ.'Αν.6,29,5 **λίθου τετραπόδου** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετραπέδου), 'Ιω.Μον.'Ιστ.Βαρλαὰμ 903,32· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ **οὐδ. τετράποδο(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τετράπολις-εως (κ. -ιδος, ἐν 'Ανδροτ.35) (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., σπαν. ποι. τετράπτολις (Εὐρ.'Ηρακλ. 80) ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων πόλεων ἢ ὁ ἔχων τέσσαρας πόλεις : Εὐρ.'Ηρακλ.80 **ἐκ τίνος γῆς, . . τετράπταλιν ξύνοικον ἤλθες λαόν** (ἐπὶ τοῦ λαοῦ τῶν βορείων μερῶν τῆς 'Αττικῆς)· ‖ ἰδ. πολιτικὸς ἢ θρησκευτικὸς σύνδεσμος τεσσάρων πόλεων ἢ δήμων κττ. ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν, οἷον ἡ **ἀττικὴ τετράπολις·** Στεφ.Βυζ. «Τετράπολις τῆς 'Αττικῆς, ἔχουσα δήμους καὶ πόλεις δ', Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυνθον, Μαραθῶνα»: 'Αριστφ. ἀπ.491,Πλούτ.Θησ.14 **ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι τὴν Τετράπολιν παρέχοντα·** ‖ **δωρικὴ τετράπολις** ἡ ἐν Δωρίδι τῆς κεντρικῆς 'Ελλάδος, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν πόλεων 'Ερινεοῦ, Βοίου, Κυτινίου καὶ Πίνδου : Στράβ.9,4,10 **οὗται μὲν οὖν εἰσιν οἱ τὴν τετράπολιν οἰκήσαντες, ἥν φασιν εἶναι μητρόπολιν τῶν ἁπάντων Δωριέων·** ‖ **συριακὴ τετράπολις** ἢ **Σελευκὶς τετράπολις** ἐκ τῶν μεγαλοπόλεων τῆς Συρίας, 'Αντιοχείας τῆς ἐπὶ Δάφνῃ, Σελευκείας τῆς ἐν Πιερίᾳ, 'Απαμείας καὶ Λαοδικείας : αὐτ.16,2,4 **καλεῖται δὲ τετράπολις καὶ ἔστι κατὰ τὰς ἐξεχούσας ἐν αὐτῇ πόλεις·** ‖ ὁμ. κ. ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ : Θουκ.2.30 **κεῖται δὲ ἡ Κεφαλληνία κατὰ 'Ακαρνανίαν καὶ Λευκάδα τετράπολις οὖσα, Παλῆς, Κράνιοι, Σαμαῖοι, Πρῶννοι.**

τετράπολος-ον μτγν. ὁ τετράκις ἀρηρομένος, ὁ τέσσαρας φορὰς γεωργημένος, ὠργωμένος : Θεόκρ.25,26 **τριπόλοις σπόρον ἐν νειοῖσιν ἔσθ' ὅτε βάλλοντες καὶ τετραπόλοισιν ὁμοίως.**

τετράπορος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πόρους, ὀπὰς ἢ εἰσόδους : ΑΠ9,696 **τετραπόροις ἀψῖσι·** **2)** ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἐκ τεσσάρων μερῶν ἐρχόμενος, ὁ κατὰ τέσσαρας διευθύνσεις πνέων : αὐτ.656 **τετραπόρων ἀνέμων.**

τετράπορτος-ον μσν. ὁ τετράπυλος βλ.λ. : 'Ανών. Περὶ τόπων 'Ιερασολ.12.

τέτραπος-ον ποι. ἀντὶ τετράπους βλ.λ. : Αἴνιγμ. π. 'Ασκληπιάδ.Τρ.7J, 'Αρατ.214 **τέτραπός ἐστιν.**

τετράπος-ον (ἐκ τοῦ ἀχρήστου τετράποδς), κρητ. ὀνομαστ. ἑν. ἀντὶ τετράπους βλ.λ. : 'Επιγρ.

τετραπόταμος-ον μσν. ὁ (ἐκ) τεσσάρων ποταμῶν ὢν ἢ σχηματιζόμενος : Στουδ.Θεόδ.385C **τετραποτάμου κρήνης.**

τετράπους-οδος-ουν κ. μσν. κ. νεώτ., οὐδ. πληθ. **τετράποδα,** ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας : 'Ηρ.2, 71, Εὐρ.'Εκ.1058 **τετράποδος βάσιν θηρός,** αὐτ. 'Ορ.255,Πλάτ.Τίμ.92Α **τετράπουν.. γένος,** αὐτ.Πολιτ.260Ε, Πολύβ.1,29,7 **πλῆθος τετράποδος λείας** (λείας συγκειμένης **ἐκ** βοσκημάτων), αὐτ.4,75,7, Διον.'Αλ.Ρωμ.1,55 **ἡγεμόνα τετράποδα ποιησαμένους,** Κατ.'ΑστρλΚ 1,166 **τετράποδα ζῴδια** (ἐπὶ τῶν ζῳδίων τοῦ Κριοῦ, Ταύρου, Λέοντος καὶ Τοξότου)· πρβλ. τετράποδος· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. **τὸ οὐδ. τετράπουν** ὡς οὐσ. ζῷον ἔχον τέσσαρας πόδας : 'Ηρ.3,18 **λειμὼν . . ἐπίπλεος κρεῶν ἑφθῶν πάντων τῶν τετραπόδων,** αὐτ.106 **τὰ ἔμψυχα τὰ τετράποδά τε καὶ τὰ πετεινά,** 'Αριστφ.Νεφ.659, Θουκ.2,50 **τὰ . . ὄρνεα καὶ τετράπαδα,** Πλάτ. Φαῖδρ.250Ε **τετράποδος νόμον βαίνειν,** Ξεν.ΚΠ 6,2,25, 'Αριστλ.ΖΙ 490a,29 **τὰ δὲ τετράποδα καὶ ἰχθύες, τὰ μὲν τέτρασι ποσίν, οἱ δὲ τέτρασι πτερυγίοις,** αὐτ.ΖΜ 697b,24 **τὸ μέγεθος οὐκ ὄρνιθος ἔχει ἀλλὰ τετράποδος,** Καλλ.'Αρτ.131, αὐτ.Δήμ. 106 **κενεαὶ δέ μοι αὔλιες ἤδη τετραπόδων,** ΚΔ Πράξ.10,12 **πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετά,** αὐτ.11,6,αὐτ.Ρωμ.1,23,'Αμφιλ. 167Α **τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετά,** Πισίδ.Γ 'Εξαήμ. 935,Δαμασκ.Ι 1,15Α **ζῷον ἐπιδιαιρεῖται εἰς ἄπουν, δίπουν, τετράπουν·** **2)** ὁμ. κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας : Εὐπ.58 **δίφρος τετράπους,** 'Επίχ.149· **3)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ ἔκτασιν τεσσάρων ποδῶν : Πλάτ.Μέν.83Β **ὧν ἕκαστον ἴσον τούτῳ ἐστὶ τῷ τετράποδι.**

τετράπρακτος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων, ὁ ἐκ τεσσάρων πράξεων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : **τετράπρακτη κωμῳδία.**

τετραπρόσωπος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα πρόσωπα : Πλούτ.'Ηθ.308Α **τετραπρόσωπος βωμός,** 'Αθανάσ.2,100Β **ὅρασιν ζῴου τετραπροσώπου,** 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.107Α **τετραπρόσωπος ἀριθμός** (ἐπὶ τῆς τετράδος), 'Επιγρ. **μητρὶ τετραπροσώπῳ ὑπὲρ ἀνθρώπων,** 'Αναστ.Σιν.'Οδ. 98,13,Γεώργ.Σύγκ.214Α.

τετράπτερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πτέρυγας, ἐπὶ πτερυγοφόρων μυρμήκων : Σοφ.ἀπ.29 **τετράπτεροι σφηκοί·** κτ. πληθ. οὐδ. **τετράπτερα,** ἀντίθ. δίπτερα : 'Αριστλ.ΖΙ 490a,16 **τετράπτερα μέν, ὅσα . . δίπτερα δέ, ὅσα,** αὐτ. ΖΜ 682b,8 **τετράπτερά τε ἐστι,** Γεώργ.Σύγκ.29Β.

τετραπτερυλλίς-ίδος (ἡ) βοιωτ. ἡ ἔχουσα τέσσαρας πτέρυγας, εἶδός τι ἀκρίδος : 'Αριστφ.'Αχ. 871 **τῶν ὀρταλίδων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων** (κτ. Elmsl. σημαίνει πτηνὰ καὶ κτήνη· ἀναμφιβόλως οὕτως ἔχει, τοῦ τετραπτερυλλίδων κειμένου παρ' ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ τετραπόδων).

τετράπτιλος-ον τετράπτερος βλ.λ. : 'Αριστφ.'Αχ. 1082 **βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ.**

τετράπτολις ποι. ἀντὶ τετράπολις βλ.λ. : Εὐρ.'Ηρακλ.80 **τετράπτολιν . . λαόν.**

τετράπτυχος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πτυχάς, ὁ διπλωμένος εἰς τέσσαρα, ὁ τετραπλοῦς, ὁ τετράδιπλος : 'Ιππ.Κατ''Ιητρ.12, Γολ.14,793.

τετράπτωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πτώσεις : Διομ.309Κ, Σχόλ.Διον.Θρ.231Η, Γλωσσ.

τετράπυλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. οἰκοδόμημα ἔχον εἴσοδον ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν : 'Επιγρ.,Μόσχ. Ι 1086Β **ὁ τόπος τοῦ τετραπύλου πάνυ σεβάσμιος,** Πασχ.Χρον.699,2 **τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου.**

τετράπυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πύλας : Στράβ.12,4,7 **περίβολος . . τετράπυλος·** ‖ τὸ οὐδ. τετράπυλον ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀκτινωτῶν **πυλωνιδῶν** θαλασσίων πρωτοζῴων.

τετραπυργία (ἡ) τόπος ἢ οἰκοδόμημα ἔχον τέσσαρας πύργους : Πλούτ.Εὐμ.8 **τὰς κατὰ τὴν χώραν ἐπαύλεις καὶ τετραπυργίας·** ‖ **ἡ Τετραπυργία** ὡς τοπωνύμιον ἐν Κυρήνῃ : Πολύβ.31,26,11, Στράβ.17,3,22· ‖ πιθ. κ. ὡς κύρ. ὄνομα : 'Επιγρ.

τετραπύργιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πύργους : 'Ιώσ.ΑΙ 13,2,1 **τετραπυργιόν τι βασίλειον,** Δαμάσκ.'Ισιδ.63 **ἐν . . πεδίῳ τετραπυργίῳ**

τετραπυρρολικαὶ χρωστικαὶ (αἱ) νεώτ. χημ. φυσικαὶ χρωστικαὶ ὕλαι περιέχουσαι ὡς χρωματογόνα πολυπυρηνικὰ παράγωγα τοῦ πυρρολίου.

τετραπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ τραγοπώγων βλ.λ.: ΨΔιοσκ.2,143.

τετραπωλία (ἡ) γλωσσ. τέσσαρες ἵπποι ὁμοῦ ἐζευγμένοι, τέθριππον, τετραζυγίσ.

τετράπωλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας ἵππους, ὁ τέθριππος: Μαλάλ.11,221,222 **τετράπωλον ἅρμα**, Πρόδρ.2 **τὸν τετράπωλον ἡλίου δίφρον**· ‖ τὸ οὐδ. τετράπωλον ὡς οὐσ. τὸ τέθριππον : Κυραν.27 [κῶδ. -πολον], Ἰω.Λυδ.Μην.1,12· **2**) κ. μτφ. : Ψ Χρυσ.8,787D **τὸ τετράπωλαν ἅρμα τῶν εὐαγγελιστῶν.**

τετραρεία (ἡ) μσν. πετροφεῖο, λιθοβόλος : Νικ. Χων.Μανουὴλ 5,7 **τετραρεῖαι καὶ μαγγανικὰ ξύλα.**

τετράριθμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τετραδικὸν ἀριθμόν : Ἐπιγρ. ante Cocchii Chirurgos Gr.35,3, Σουΐδ. ἐν λ. Μακεδόνιος.

τετράρουρος (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος γῆς ἐκτάσεως τεσσάρων ἀρουρῶν βλ.λ.

τετράρραβδος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τέσσαρας ῥάβδους, τέσσαρας ἀκτῖνας, κνήμας τροχοῦ : Σχόλ.Πίνδ.Π 2,73 **τετράρραβδος δεσμός.**

τετράρριζος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ῥίζας : Γαλ. 2,753 **τετράρριζοι ὀδόντες**· **2**) γλωσσ. ὀδονταλγία, ὀδοντόπονος, πονόδοντος.

τετράρρῑνος-ον (ῥίς) ὁ ἔχων τέσσαρας μυκτῆρας, ῥώθωνας : Ἐπιγρ. **λύχνον τετράρινον** (sic).

τετράρρυθμος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων ῥυθμῶν ἢ μετρικῶν ποδῶν συγκείμενος, ἀποτελούμενος : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.616 **παιωνικὸν τετράρρυθμον ἢ τετράμετρον**, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.665.

τετράρρῡμος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας ῥυμούς, ἤτοι ὀκτὼ ἵππους, ὁ ὀκτάζυγος: Ξεν.ΚΠ 6,1,51 **συνεζεύξατο . . τὸ . . ἅρμα τετράρρυμόν τε καὶ ἵππων ὀκτώ**, αὐτ.6,4,2,Φιλόστρ. Ἀπολλ.2,42,Τζέτζ. Χιλ.3,699· **2**) (ἐκ τοῦ ῥύμη) γλωσσ. **τετράρυμον ἄμφοδον**=complitus (sic).

τετράρχης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἡγεμών, ὁ διοικητὴς τετραρχίας βλ.λ.1)· Ἡσ. «τετράρχαι, βασιλεῖς» : Στράβ.12,5,1 **διελόντες εἰς τέτταρας μερίδας τετραρχίαν ἑκάστην ἐκάλεσαν, τετράρχην ἔχουσαν ἴδιον**, Πλούτ.Ἀντ.56 **ὥσπερ . . βασιλεῦσι καὶ δυνάσταις καὶ τετράρχαις**, Ἐπιγρ.· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἡγεμόνων τελούντων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ῥώμης ἐπὶ βαθμῷ κατωτέρῳ τοῦ βασιλέως, οἷον ἐν Παλαιστίνῃ : ΚΔ Ματθ.14,1 **ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν τοῦ Ἰησοῦ**, αὐτ.Λουκ.3,9,αὐτ.Πράξ.13,1, Ἰώσ.ΠΙ 1,12,5· **2**) ὁ διοικητής, ὁ ἀρχηγὸς τεσσάρων λόχων ἢ ἑξήκοντα τεσσάρων ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.2,8,Αἰλ.Τακτ.9, 2,Ἀρρ.Τακτ.10,1,Ἐπιγρ.· **3**) μσν. Λέων Σοφ.4,13 «τετράρχης ὁ καὶ φύλαξ ὁ λεγόμενος οὐραγὸς καὶ τελευταῖος ἱστάμενος τῆς ἀκίας».

τετραρχία (ἡ) κ. νεώτ. πολιτικὴ διοίκησις τεσσάρων ἐπαρχιῶν ὑπὸ τετράρχην, χώρα διηρημένη εἰς τέσσαρα μέρη ἢ ἐπαρχίας καὶ διοικουμένη ὑπὸ τετράρχου, ἰδ. ἡ Θεσσαλία, ἣν ἀπετέλουν τέσσαρες ἐπαρχίαι, αἱ Θεσσαλιῶτις, Φθιῶτις, Πελασγιῶτις καὶ Ἑστιαιῶτις : Ἑλλάν.52J, Εὐρ.Ἀλκ. 1154 **ἀστοῖς δὲ πάσῃ τ᾽ ἐννέπω τετραρχίᾳ**, Δημ. 117 **τετραρχίας κατέστησεν**, Θεόπομπ.Ἱστ.201· ‖ ἑκάστη τῶν τεσσάρων πολιτικῶν διοικήσεων, ἐν ἑκάστῳ τῶν τριῶν γαλατικῶν ἐθνῶν : Στράβ.12,5,1 **ἡ . . τῶν δώδεκα τετραρχιῶν βουλή** (δ.γρ. ἀντὶ τετραρχῶν)· ‖ γεν. π. Ῥωμ. πᾶσα πολιτικὴ διαίρεσις εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς, οἷον ἐν Παλαιστίνῃ ἐπὶ Αὐγούστου : Ἰώσ.ΠΙ 2,6,3· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἐπαρχιῶν προσκειμένων εἰς τὴν Συρίαν, κτ. λατιν. μεταγραφὴν π. Πλίν.ΦΙ 5,74 **tetrarchiae regnorum instar singulae**· **2**) στρατιωτικὴ διοίκησις τεσσάρων λόχων ἀποτελοῦσα τὸ ἥμισυ τῆς ταξιαρχίας· Σουΐδ. «τετραρχία, οἱ τέσσαρες λόχοι, ἄνδρες ξδ´· καὶ ὁ ἡγούμενος τετράρχης» : Ἀσκληπιόδ.2,8, Αἰλ.Τακτ.9,2, Ἀρρ.Τακτ.10,1,αὐτ.Ἀν. 3,18,5 **τὴν ἴλην τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικήν**, Ἐπιγρ. **Φιλίππου τετραρχίας ἔργον** (μνημεῖον ἀνεγερθὲν ὑπὸ τοῦ τετράρχου βλ.λ.2) Φιλίππου).

τετραρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τετράρχην βλ.λ.1), ὁ τοῦ τετράρχου : Στράβ.12,3,37 **δυνάστῃ τινὶ τοῦ τετραρχικοῦ γένους τῶν Γαλατῶν ἀνδρί.**

τέτραρχος (ὁ) δ.τ. τοῦ τετράρχης βλ.λ.1) : Ἐπιγρ. **τέτραρχος Θεσσαλῶν.**

τετραρχῶ-έω μτγν. εἶμαι τετράρχης βλ.λ.1), διοικῶ τετραρχίαν βλ.λ.1) : ΚΔΛουκ.3,1 **τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου.**

τετράς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. **πετράς** ὁ ἀριθμὸς τέσσαρα : Ἀριστλ.Μεταφ.1081b,16,αὐτ. 1090b,23,Φίλ.1,22,Πλούτ.Λυκ.5· **2**) ἡ τετάρτη ἡμέρα ἑκάστου μηνός, ἀφιερωμένη τῷ Ἑρμῇ : Ὕμν. Ἑρμ.19 **τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα**, Ἡσίοδ.Ἔργ.794 **κούρῃ δέ τε τετρὰς μέσσῃ**, αὐτ.798,Ἀριστφ.Νεφ.1131 **πέμπτη, τετράς, τρίτη**, Πλάτ.Κωμ.100 **τετράδι γέγονας** (παροιμ. ἐπὶ τῶν κοπιαζόντων δι᾽ ἄλλους), Θουκ.5,54 **πρὸ τοῦ Κρονείου μηνὸς ἐξελθόντες τετράδι φθίνοντος**, Πλούτ.Ἠθ.8,22F **διδόναι . . μέδιμνον ἀλφίτων ἀφ᾽ ἑκάστης τετράδος**· ‖ κ. μσν. ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἡ Τετάρτη : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ. 7,877,Ἰουστιν.Πανδ.9,4,6.1,Νηστ.138 **καὶ μὴ τετράδα ἢ παρασκευὴν φυλάττειν ἐν τοιαύτῃ**· **3**) χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν : Ἱππ.Προγν.20· **4**) νεώτ. τέσσαρες ὁμοειδεῖς μονάδες ὡς ἓν ὅλον, σύνολον τεσσάρων μονάδων· **5**) τὰ τέσσαρα τέταρτα τῆς σελήνης : Θεόφρ.Σημ.5,αὐτ. 38· **6**) ἡ τετραρχία βλ.λ.1) : Ἑλλάν.52J· **7**) κ. νεώτ. στρατ. ἐν φρ. π. Ἀσκληπιόδ.3,1 **κατὰ τετράδα διατετάχθαι** (εἰς τέσσαρας διαιρέσεις)· ‖ νεώτ. στρατ. στοῖχος τεσσάρων ἀνδρῶν : **εἰς φάλαγγα κατὰ τετράδας** (ἀνὰ τέσσαρας κατὰ στοῖχον)· **8**) μτγν. κ μσν. τὸ τετράδιον βλ.λ.2): Συνέσ.Ἐπιστ.141, Βασ.Σελ.Θαυμ.Θεκλ.16 Πράξ.Ἕκτης Συνόδου Κων/πόλεως 14 **ἐν προσθήκῃ μὲν εἶναι τὰς τρεῖς τετράδας τοῦ πρώτου βιβλίου.**

τετρᾶς-ᾶντος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ τέταρτον κύκλου, τὸ τετρακύκλιον : Βιτρ.4,2,4,αὐτ.4,3,4,αὐτ.10, 6,1· **2**) νεώτ. ὀνομ. γεωμετρικῶν ὀργάνων ἀποτελουμένων ἐκ τεταρτοκυκλίου διῃρημένου εἰς μοίρας καὶ χρησίμων πρὸς μέτρησιν ὑψῶν καὶ ἀποστάσεων ἢ γωνιῶν σκοπεύσεως : **ἀναγωγικὸς ἢ πλωτικὸς τετρᾶς** (ὁ κορτιέρης βλ.λ.), **σκοπευτικὸς τετρᾶς** (εἶδος κλισιαμέτρου χρησίμου πρὸς κανονισμὸν τῆς γωνίας κλίσεως τοῦ σωλῆνος τῶν πυροβόλων)· **3**) τὸ τέταρτον τοῦ ἀσσαρίου, λεπτότατον χαλκοῦν ῥωμαϊκὸν νομισμάτιον ἴσον πρὸς τέσσαρας οὐγκίας βλ.λ.· Ἡσ. «τετρᾶντα· τετραγωνικόν τι σχῆμα· δηλοῖ δὲ καὶ τοὺς τέσσαρας χαλκοῦς»· πρβλ. ἑξᾶς.

τετράσαρο (τὸ) δημ. ἡ τετραώροφος οἰκία.

τετράσειρον (τὸ) μτγν. τετραγωνικὸς σιτοβολών, ἀποθήκη σίτου : Ἥρων Γεωπ.197.

τετράσειρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τετράορος, ὁ διὰ τεσσάρων σειρῶν ἐζευγμένος· Εὐστ.Ὀδ.1734,2 «**οἱ δὲ τοιοῦτοι** (ἵπποι τετράοροι) **καὶ τετράσειροι λέγονται παρὰ τὴν σειράν**».

τετρασέλιδος(-η)-ο(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας σελίδας : Σχόλ.ΠΔ Ψαλμ. π. Fabric.B.Gr.3,714 **οὗτος ὁ στίχος οὐκ ἔκειτο ἐν τῷ τετρασελίδῳ**, - τετρασέλιδη διατριβή.

τετρασέπαλος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῶν ἀνθέων κ. καλύκων, ὁ φέρων τέσσαρα σέπαλα.

τετράσερον (τὸ) .υσν. τὸ τετράθυρον : Κ Πορφ. Ἔκθ.124.
τετράσημος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τεσσάρων πρώτων χρόνων ἢ σημείων συγκείμενος : Κοϊντιλ.9,4,51, Ἡφαιστ.6,1 **τετράσημος πούς**, Ἀριστείδ.Κ 1,16,Σχόλ.Ἡφαιστ.110C **τετράσημος ἐπιπλοκή**· ‖ νεώτ. μετρικ. μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων σημείων, ἤτοι βραχειῶν συλλαβῶν, διακεκριμένων ἢ συνηνωμένων εἰς μακράς, ἅ. τετράχρονος.
τετρασθενής-οῦς-ές νεώτ. χημ. ἐπὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων, ὁ ἑνούμενος πρὸς τέσσαρα ἄτομα ὑδραγόνου ἢ ἄλλου μονοσθενοῦς στοιχείου πρὸς σχηματισμὸν κεκορεσμένης ἑνώσεως, ἅ. τετρατομικός.
τετρασίριον (τὸ) μτγν. μικρὰ τετραγωνικὴ σιταποθήκη : Ἥρων Μέτρ.49.
τετράσκαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας σκαλμούς, ὁ τετράκωπος : Διόδ.Σ 40,1.
τετρἄσκελής-οῦς-ές (σκέλος) ὁ ἔχων τέσσαρα σκέλη, τέσσαρας πόδας, ὁ τετράπους : Αἰσχ. Πρ.395 **τετρασκελὴς οἰωνὰς** (εἶδός τι γρυπός), Σοφ.ἀπ.941,10 **χέρσου τ· γονή** (τὰ τετράποδα), Εὐρ.Ἡρ.181 **τετρασκελὲς θ' ὕβρισμα Κενταύρων γένος** (ἡ αὐθάδης βία τῶν Κενταύρων),αὐτ.1272, Λυκόφρ.74· ‖ κ. ἐπὶ ἐπιδέσμων, ὁ ἔχων τέσσαρα ἄκρα : Ἡλιόδ Χειρ. π. Ὀρειβ.48,23,1 **τετρασκελεῖ ἐπιδέσμῳ**, Σωρ.Ἐπιδ.41,Γαλ.18(1),774· **2)** κ. μτφ. ἐπὶ ψυχικοῦ πάθους, ὁ τετραπλάσιος, ὁ ὑπερβολικός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας : Φίλ.1,84,35 **τετρασκελὲς γὰρ καὶ τὸ πάθος, ὡς ἵππος.**
τετράσπαστος-ον Ἐπιγρ. ἀμφ. γρ. κ. σημ. πιθ. ἀντὶ τετραστάσιος βλ.λ.
τετρασπόρια (τὰ) νεώτ. σπόρια κρυπτογαμικῶν φυτῶν ἀπαντῶντα ἡνωμένα ἀνὰ τέσσαρα.
τετρασσάριον (τὸ) μτγν. τὸ τετράσσαρον βλ.λ.· Βασ.4,467 **οὐγκία τετρασσάριον Ἰταλικόν.**
τετράσσἄρον (τὸ) μτγν. χαλκοῦν ρωμαϊκὸν νόμισμα ἔχον ἀξίαν τεσσάρων ἀσσαρίων καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἕνα σεστέρτιον : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,5,17.
τετρασσός-ή-όν μτγν. ὁ τετραπλοῦς : Πάπ **τὴν δὲ ἀποχὴν ταύτην τετρασσὴν ἐξεδόμην**· ‖ **τὸ** οὐδ. κτ. πληθ. τετράδες : Εὐσ.Βί.Κωστ.4,37.
τετραστάδιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ εἰς ἔκτασιν τεσσάρων σταδίων ἐκτεινόμενος, ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων σταδίων : Στράβ.8,6,3 πορθμῷ **δὲ τετρασταδίῳ διεστῶσα τῆς ἠπείρου**· ‖ τὸ οὐδ **τετραστάδιον** ὡς οὐσ μῆκος τεσσάρων σταδίων : Στράβ.7,7,6 **τοῦ κόλπου τὰ μὲν στόμα μικρῷ τοῦ τετρασταδίου μεῖζον**, Τζέτζ.Χιλ.6,296.
τετραστάσιος-α-ον ὁ ἔχων τετραπλάσιον βάρος ἢ ἀξίαν : Ἐπιγρ. **ἐλέφαντα ἐπριάμην τετραστάσιον** (πιθ. διόρθ. ἀντὶ τετράσπαστον).
τετρἄστάτηρος-ον ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων στατήρων, ὁ ἀξίζων τέσσαρας στατῆρας : -Ἀριστφ.Ἐκκλ.413 **ὁρᾶτε μὲν δεόμενον σωτηρίας τετραστατήρου καὐτόν**· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. νόμισμα τεσσάρων στατήρων βλ.λ.· Ἡσ. «τετραστάτηρον, τὴν τετράμνουν» : Ἀριστλ.ἀπ.529.
τετράστεγος-ον μτγν., τὸ θηλ. κ. τετράστεγη (πάπ.), ὁ ἔχων τέσσαρας στέγας, τέσσαρα πατώματα, ὁ τετράπατος : Διόδ.Σ 20,85 **δύο . . πύργους τετραστέγους**, Ἰώσ.ΑΙ 1,3,2.
τετράστιγμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. **γένος ἀμπελοειδῶν** ἀναρριχητικῶν φυτῶν.
τετρἄστῐχία (ἡ) μτγν. τέσσαρες στίχοι, τέσσαρες σειραί : Φιλούμ.33,1 **τετραστιχία ὀδόντων**, Γρηγ.Ναζ.(31,10 (ἐκδ. Dronk).
τετράστῐχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας στίχους ἢ σειράς, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων στίχων ἢ γραμμῶν : ΠΔ Ἔξ 28,17 **καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον**, αὐτ.36,10,Χειρ.π.Bandin.Bibl.Med.I,148Β **ἐπίγραμμα τριπλοῦν τετράστιχον**· **2)** μσν. κ. νεώτ. ποίημα ἐκ τεσσάρων στίχων ἀποτελούμενον : Χειρ.π.Bandin.Bibl.Med.I,29Α **τετράστιχα Γαβρίου**· ‖ νεώτ. ποίημα ἢ στροφὴ ποιήματος ἐκ τεσσάρων στίχων· **3)** νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ φέρων ἄνθη διατεταγμένα εἰς τέσσαρας σειράς.
τετραστοιχεί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τέσσαρας, εἰς τέσσαρας στοίχους : Φίλ.2,152.
τετραστοιχία (ἡ) διάταξις εἰς τέσσαρας στοίχους, σειράς, τετραπλοῦς στοῖχος : Θεόφρ.ΦΙ 3,18, 13, **ἔνδοθεν** (τοῦ καρποῦ) **στερεόν, πλὴν διῃρημένον κατὰ τὴν τετραστοιχίαν.**
τετράστοιχος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας στοίχους ἢ σειράς, ὁ ἐκ τεσσάρων στοίχων ἢ σειρῶν : Θεόφρ.ΦΙ 8,4,2 **τῶν κριθῶν αἱ μὲν εἰσι δίστοιχοι, αἱ δὲ τρίστοιχοι, αἱ δὲ τετράστοιχοι**, ASS 2,707Ε τετράστοιχον κόσμον· **2) τετράστοιχον σῶμα** κρᾶμα ἐκ τεσσάρων μετάλλων : Ὀλυμπ.Ἀλχ.96Β, Στεφ. ἐν Ideleri Phys.2,223 **τετραστοίχῳ σώματι**· **3)** τὸ οὐδ. **τετράστοιχον** ὡς οὐσ. τέσσαρες τάξεις ζῴων : Πρόκλ.Κρατ.22Ρ.
τετράστομος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα στόματα, τέσσαρας αἰχμάς, ἀκωκάς : Γαλ. 2 643 **τετράστομος πέλεκυς**· ‖ μσν. κ. ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ : Τζέτζ.Χιλ.8,62.
τετράστοον (τὸ) κ.-ῳον κ.μσν. κ.νεώτ. πρόδομος οἰκιῶν ἔχων τέσσαρας στοάς, τὸ αἴθριον : Ἥρων Στερεομ 2,1, Ἐπιγρ., Μαλάλ.1 291,18 **ἐν μέσῳ τοῦ Τετραστῴου**, γλωσσ.**ὁ ἐπὶ τοῦ τετραστόου** (ὁ ἐπιστάτης τοῦ προδόμου δοῦλος).
τετράστοος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τέσσαρας στοάς : Ζώσ.2,31 **ἀγορᾶς τετραστόου**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.
τετράστυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τέσσαρας κίονας, στύλους ἐν τῇ προσόψει : Φοῖνιξ 6,11 **στοαὶ τετράστυλοι**, Βιτρ. 3,3,7 **τετράστυλος ναός**· ‖ τὸ οὐδ. **τετράστυλον** ὡς οὐσ. κιονοστοιχία ἐκ τεσσάρων στύλων : Ἐπιγρ., Πάπ. **ἀπὸ τετραστύλου Ἀθηνᾶς ἄχρι πύλης Σεληνιακῆς.**
τετράστῳον (τὸ) μσν. ἀντὶ τετράστοον βλ.λ.
τετρασυλλαβία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναι τετρασύλλαβον, ἡ ἰδιότης τοῦ τετρασυλλάβου : Τζέτζ ἐν Ἀν.Κρ.3,326.3, Εὐστ.Ἰλ 11,24.
τετρἄσύλλἄβος(-η)-ο(ν) - μτγν.,μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας συλλαβάς, ὁ ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν ἀποτελούμενος : Ἡφαιστ.3,3 **τετρασύλλαβοι πόδες**, Λουκ.Ὄνειρ.29, Ἐφραὶμ Σύρ.1,181Η **τετρασύλλαβος λόγος**, - **τετρασύλλαβος λέξις**· ἐπίρρ. λεξ. **-άβως** : Φρύν.Σοφ Παρ.16Β, Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Τελμησσός, Εὐστ.Ἰλ.1020,22.
τετρἄσυλλἄβῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀποτελοῦμαι ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν : Εὐστ.1020,21 **τετρασυλλαβεῖ ὁ ἴῃος**, Γραμμ.π.Ἀν.Κρ.4,188,26 **τετρασυλλαβεῖ ὁ ἐνεργητικός.**
τετρἄσχῑδής-οῦς-ές μτγν. μ. ἐν τῷ ἐπιρρ. **-δῶς** τετραμερῶς, τετραπλῶς : Δοσίθ.412Κ.
τετράσχιστος-ον γλωσσ. **ὁ εἰς τέσσαρα ἐσχισμένος** ἢ διῃρημένος.
τετράσχοινος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων σχοίνων βλ.λ., ἤτοι 240 σταδίων : Στράβ.12,3, 35 **ᾧ καὶ τετράσχοινος ἄλλη προσετέθη**· ‖ τὸ οὐδ. τετράσχοινον ὡς οὐσ. διάστημα, ἀπόστασις τεσσάρων σχοίνων : αὐτ.17,1,16 **διέχει δὲ τετράσχοινον τῆς Ἀλεξανδρείας ἡ Σχεδία.**
τετρασώματος-ον μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα σώματα : Παῦλ.Σιλ.252, Γεώργ.Σύμ.29Β, Πρόδρ.409.
τετρασωμία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τέσσαρα σώματα ὁμοῦ, ἰδ. κρᾶμα ἐκ τεσσάρων μετάλλων : Ὀλυμπ. Ἀλχ 96Β, Στέφ.π.Ideleri Phys.2,200,6 **ὢ σύλληψις τετρασωμίας.**

τετράσωμος-ον ὁ ἐκ τεσσάρων σωμάτων ἀποτελούμενος ἢ ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρα σώματα : Ἐπιγρ. **τετράσωμος οἶκος.**

τετράταρσος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ταρσοὺς ἢ πτερά : Νικήτ.Εὐγ.5,373 **πετροπόμποις τετρατάρσοις ὀργάνοις.**

τετρατίζω γλωσσ. ἀντὶ τεταρταΐζω βλ.λ.

τετράτιος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ τέτρατος βλ.λ.

τετρατομικός-ή-όν νεώτ. τετρασθενής βλ.λ.

τετράτομος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τέσσαρα τεμάχια τετμημένος : Ἐπιγρ. **τετράτομα ξύλα,** Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.252 **πλευρὰς τετρατόμους ὑπὸ κίοσι δεσμὸς ἐέργων·** 2) ὁ ἐκ τεσσάρων κυλίνδρων ἀποτελούμενος : Πάπ. **χάρτας τετρατόμους·** || νεώτ. κ. δημ ἐπὶ βιβλίων, ὁ ἐκ τεσσάρων τόμων ἀποτελούμενος : **τετράτομον λεξικόν, - τετράτομος ἱστορία.**

τετράτονος-ον μτγν. ὁ ἐκ τεσσάρων τόνων ἢ φθόγγων : Κλεωνίδ.5, Βακχεῖ.Μουσ 47.

τέτρᾰτος-η-ον ποι. ἀντὶ τέταρτος βλ.λ. : Πίνδ.Π,4,47 **τετράτων παίδων** 2) τὸ οὐδ. **τέτρατον** ὡς ἐπίρρ. τὸ τέταρτον, τὴν τετάρτην φοράν : Ἰλ.Ν 20 **τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ,** αὐτ.Φ 177 **τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ ἆξαι·** 3) τὸ οὐδ.στηθόδεσμος : Γαλ.10(1),823 «στηθοδεσμίδα, ἥν τινες τέτρατον καλοῦσι» (πιθ. γρ.).

τετράτροπος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ τετραπλοῦς: Ψελλ.Σύν.Νομ.1011 **τετράτροπον γὰρ τοῦτο·** 2) ὁ ἔχων τέσσαρας τροπάς, ἐποχάς : Πάπ. **κόσμον ἅπαντα τρέπουσα τετράτροπον εἰς ἐνιαυτόν.**

τετράτροχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας τροχούς : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ. τετράκυκλος, Σχόλ.Ὀδ.Ι 248, Διοκλητ.Ἐδικτ.15,38Α· || νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τετράτροχον ὄχημα.

τετράτρῡφος-ον (θρύπτω) ὁ εἰς τέσσαρα μέρη κεκλασμένος, τεθραυσμένος : Ἡσίοδ.Ἔργ.442 **ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον** (Πρόκλ. «τετράκλαστον», Τζέτζ. «τέσσαρα κλάσματα ἔχοντα σταυροειδῶς») πρβλ. ὀκτάβλωμος.

τετραυγής-οῦς-ές ὁ ἔχων τέσσαρας ὀφθαλμούς, **μὲ τέσσαρα** μάτια : Ὀρφ.ἀπ.77· 2) ὁμ. ἐπί τινος εἴδους λίθου, ὁ ἀκτινοβολῶν τέσσαρα χρώματα : Ὀρφ.Λιθ.230.

τετραῡπόστατος-ον μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων στοιχείων ἀποτελούμενος : Οἰκουμ.ΚΔ'Ἀποκ.225, 20 **τὸν τετραϋπόστατον τοῦτον κόσμον.**

τέτρᾰφα ἀντὶ τέτροφα, παρακ. τοῦ τρέπω βλ.λ.: Δείν.1,108· 2) ἀντὶ τέτροφα, παρακ. τοῦ τρέφω βλ.λ. : Πολύβ.12,25.

τετρᾰφᾰλαγγάρχης (ὁ) ΕΜ 729,5 ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητὴς τῆς τετραφαλαγγίας βλ.λ.

τετρᾰφᾰλαγγαρχία (ἡ) μτγν. ἡ διοίκησις τῆς τετραφαλαγγίας ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ τετραφαλαγγάρχου : Ἀρρ.Τακτ.9,10, Σουΐδ.

τετρᾰφαλαγγία (ἡ) μτγν. στρατιωτικὸν σῶμα ἐκ τεσσάρων φαλάγγων ἢ φάλαγξ εἰς τέσσαρας μοίρας διῃρημένη, δηλ. ἐκ 16.384 ἀνδρῶν : Πολύβ. 12.20,7 **ἄγειν διφαλαγγίαν ἢ τετραφαλαγγίαν ἁρμόζουσαν,** Αἰλ.Τακτ.36,6, Ἀρρ.Τακτ.28,6.

τετρᾰφάληρος-ον ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας ὁ ἔχων τέσσαρας κώνους ἢ προεξοχάς· Ἡσ. «τετραφάληρον· τέσσαρας φαλοὺς ἔχουσαν καὶ ἐξοχάς, οἵ εἰσιν ἧλοι λαμπροὶ περὶ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας κατακρουόμενοι» : Ἰλ.Ε 743 **κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,** αὐτ. Λ 41, Ἀπολλ.Ρ 3,1228.

τετράφᾰλος-ον ἐπίθ. τοῦ κυνέη κ. κόρυς, ὁ ἔχων τέσσαρας μεταλλίνους προεξοχάς, φάλους, ὀμφαλούς, ὅ. τετραφάληρος : Ἰλ.Μ 384 **θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην,** αὐτ.Χ 315 **κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ τετραφάλῳ.**

τετρᾰφάρμᾰκος-ον κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων φαρμάκων ἀποτελούμενος, συγκείμενος : Γρηγ. Κορ.640 **ἐκ τεσσάρων συνεστῶσα τετραφάρμακος καλεῖται·** || τὸ θηλ. **τετραφάρμακος** ὡς οὐσ. εἶδος ἐμπλάστρου ἐκ κηροῦ, στέατος, πίσσης καὶ ρητίνης : Μένων 14,19, Φίλ.1,433 (=Στωϊκ. ἀπ.2,154, Γαλ.1,242)· || ὁμ. κ. κτ. οὐδ. **τετραφάρμακον** : Γαλ.12,328· 2) τὸ θηλ. **τετραφάρμακος** ὡς οὐσ. μτφ. αἱ πρῶται τέσσαρες Κύριοι Δόξαι τοῦ Ἐπικ. : Φιλόδ.ἐν Ἡρακλ.1005,4.

τετράφαται - φατο ἰων. γ' πληθ. παρακ. κ. ὑπερσ. τοῦ τρέπω βλ.λ.

τετράφορος-ον ὁ φέρων τετραπλοῦν ἢ τετραπλᾶ, μ.π. Ἡρωδιαν.1,234 «τὰ παρὰ τὸ ις ἐπίρρημα ἀριθμοῦ συντεθειμένα προπαροξύνεται, δίφορος, τρίφορος, τρίπολος, μεθ' ὧν καὶ τετράφορος».

τετραφύλακος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων **φυλακῶν** : Σχόλ.Βατικ.Εὐρ.Ρῆσ.5.

τετραφυλίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. **ὀρυκτὸν λιθιοῦχον** φωσφορικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου.

τετράφυλλον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. εἶδος αὐτοκρατορικοῦ στέμματος, ἐξ οὗ ἀνορθοῦνται τέσσαρα χρυσᾶ φύλλα : Κωδ.Ὀφφ.6,18 **φορεῖ δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα ἤγουν ἢ κρινωνίαν ἢ τετράφυλλον·** 2) νεώτ. γεωμετρικὸν σχῆμα ὁμοιάζον πρὸς τέσσαρα ἐλλειψοειδῆ φύλλα σταυροειδῶς διατεταγμένα.

τετράφυλλος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα φύλλα : **τετράφυλλον ἄνθος, - τετράφυλλος βλαστός, - τετράφυλλος θύρα** (ἡ ἔχουσα τέσσαρας πτυχώσεις)· || μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τετράφυλλον βλ.λ.

τετράφῡλος-ον ὁ εἰς τέσσαρας φυλὰς διῃρημένος, ὁ ἐκ τεσσάρων φυλῶν συγκείμενος : Ἡρ. 5,66 **τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε,** Διον Ἀλ.Ρωμ.4,14 **τετράφυλον ἐποίησε τὴν πόλιν εἶναι, τρίφυλον οὖσαν τέως.**

τετράφυον Ἡσ. «τετραπάλαιστον».

τετραφωνία (ἡ) νεώτ. μουσ. ἐκτέλεσις μουσικῆς συνθέσεως διὰ τεσσάρων φωνῶν ἢ ὀργάνων, κουαρτέτο· || ᾠδικὴ σύνθεσις διὰ τέσσαρας φωνάς, ὅ. τετραωδία.

τετραφωνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τετραφωνίαν βλ.λ., ὁ ἔχων τέσσαρας φωνὰς ἢ ὁ διὰ τεσσάρων φωνῶν ἐκτελούμενος.

τετράφωνος-ον νεώτ. ὁ διὰ τεσσάρων φωνῶν ἐκτελούμενος : **τετράφωνος συγχορδία** (ἡ ἐκ τεσσάρων φθόγγων ἀποτελουμένη), - **τετράφωνος μουσική** (ἡ δι' ἁρμονικῆς τετραφωνίας ἢ πολυφωνίας ἐκτελουμένη, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ὁμοφωνικὴν ἢ μονοφωνικήν)

τέτραχα ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Πλάτ.Γοργ 464C **τέτραχα ἑαυτὴν διανείμασα,** Νόνν.Δ 2,248.

τετραχαίνιον (τὸ) νεώτ. μικρὸς ἀρραγὴς καρπὸς ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ἀχαινίων βλ.λ.

τετράχαλκον (τὸ) Ἡσ. γλώσσ. τοῦ πέλανορ.

τετράχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας χεῖρας : Ζηνόβ.1,54, Λιβάν.Λόγ.11,204, Ἡσ. ἐν λ. κυνακίσς· 2) νεώτ. ζῳολ. τὸ οὐδ. **τὰ τετράχειρα** ὀνομ. τῶν πιθήκων ὡς χρησιμοποιούντων καὶ τοὺς τέσσαρας πόδας ἀντὶ χειρῶν.

τετραχειρόποδες (οἱ) μσν. οἱ τέσσαρας χεῖρας καὶ πόδας ἔχοντες, ὀνομ. μυθικοῦ λαοῦ : Τζέτζ.Χιλ.7,224.

τετραχῆ ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη· πρβλ. τέτραχα : Ξεν.Ἑλλ.5,2,7 **διῳκίσθη δὲ ἡ Μαντίνεια τετραχῇ καθάπερ τὸ ἀρχαῖον ᾤκουν,** Πλούτ.Ἀντ.29 **τὴν κολακείαν οὐχ . . τετραχῆ, πολλαχῆ δὲ διελοῦσα,** Λουκ.Πλ.16 **διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδόν . .**

τετράχηλον (τὸ) νεώτ. μικρὰ ἄγκυρα μὲ τέσσαρας βραχίονας, ὅ. κερκέτης, τεσσαροχάλης.

τετράχηλος-ον γλωσσ. ὁ τετράσχιστος.

τετραχθά ἐπίρρ. ποιητ. τέτραχα βλ.λ. : Ἰλ.Γ 363 **ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε** χειρός, Ὀδ.ι 71 **ἱστία δέ σφι τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.**
τετραχθόνευτος-ον ὁ διατελέσας ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας τεθαμμένος ἐν τῇ γῇ : Πισίδ.Γ 333,7 **τετραχθόνευτον ἐξανέστησεν νέκυν.**
τετραχίζω διαιρῶ εἰς τέσσαρα μέρη· Πολυδ. 7,15 «τὸ ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι, τετραχίζειν», Ἡσ. : Ἀριστφ.ἀπ.870.
τετραχίτων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τέσσαρας χιτῶνας : Ἀνών.Λονδ.28,27.
τετραχλωράνθαξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ. ἄχρουν πτητικὸν ὑγρόν, ἀποτελοῦν παράγωγον τοῦ μεθανίου χρησιμοποιούμενον δὲ ὡς ὑγρὸν διαλυτικόν.
τετραχλωριαιθάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸς διαλύτης διὰ λίπη, ρητίνας, θεῖον κτλ., χρησιμεύων **κυρίως πρὸς καθαρισμὸν** ἀπὸ ρητινωδῶν ἢ ἐλαιωδῶν χρισμάτων.
τετράχμαν (τὸ) Ἐπιγρ. συγκ. **ἀντὶ** τετράδραχμον.
τετραχόθεν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐκ τεσσάρων μερῶν : Λιβάν.Λόγ.11,209 **ὅστις τετραχόθεν ἴσην οἰκῶν ἀγάλλεται,** Εὐστ.Ὀδ.1572,24.
τετραχόθι ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Ἱππ.Νούσ. 2,33 **δῆσαι τὸ σπογγίον λίνῳ τετραχόθι.**
τετραχοΐαῖος-α-ον τετράχους βλ.λ. : Ἐπιγρ.Τέω **τετραχοΐαῖον χαλκίον.**
τετραχοίνικος-ον μτγν. ὁ τέσσαρας χοίνικας χωρῶν, περιλαμβάνων : Διοσκ.1,33, Σχόλ.Ἀριστφ. Νεφ.639, Πάπ. **μέτρον τετραχοίνικον,** Εὐστ.1854,12.
τετραχορδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸ τετράχορδον βλ. ἐν τετράχορδος 2) : Πλαύτ.Ἠθ.1145C, Ἀριστείδ.Κ Μουσ.21,3 **τετραχορδικαὶ διαιρέσεις.**
τετράχορδος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας χορδάς : Ἀθήν.4,183Α **σκινδαψὸς τετράχορδος,** Στράβ.13,2,4,-**τετράχορδον ὄργανον· 2)** τὸ οὐδ. **τετράχορδον** ὡς οὐσ. ἀκολουθία μουσικὴ τεσσάρων φθόγγων, ἀποτελοῦσα διάστημα καθαρᾶς τετάρτης, ἤτοι περιλαμβάνουσα δύο τόνους **καὶ** ἡμιτόνιον : Ἀριστλ.Πρ.922b,8, αὐτ.ἀπ. 47, Πλούτ.Ἠθ.1021F· **3)** νεώτ. ὁμ. **τὸ οὐδ.** ὡς οὐσ. ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον οὗ **αἱ** τέσσαρες **χορδαὶ** τείνονται κατὰ κατιοῦσαν διαδοχὴν **πέμπτων,** ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τοὺς φθόγγους μι, λα (**ἐντὸς τοῦ πενταγράμμου**), ρε, σολ (ὑπὸ τὸ πεντάγραμμον), ἡ δ' ἔκτασις περιλαμβάνει τρεῖς κλίμακας **καὶ** μίαν ἕκτην, τὸ βιολί.
τετράχορος (ὁ) νεώτ. χορὸς χορευόμενος ὑπὸ τεσσάρων (ἢ ἐνίοτε καὶ πλειόνων) ζευγῶν, τασσομένων κατὰ μέτωπον ἀλλήλων, δημ. καδρίλια.
τετραχοῦ ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Χοιροβ. εἰς Θεοδ.1,338Η.
τετράχους-οος-ουν-οον μτγν.κ.μσν. ὁ χωρῶν, περιλαμβάνων **τέσσαρας** χόας: Ἡδυλ.π.Ἀθήν.11,473Α **ἐκ νυκτῶν εἰς ἠῶ πίνει τετραχόοισι κάδοις,** Πάπ. **μέτρον τετράχουν· 2)** τὸ ἀρσ. ἢ τὸ οὐδ. ὡς **οὐσ.** ποσότης τεσσάρων χοῶν : Γεωπ.9,10,8 **τετράχουν ἑκάστῳ στελέχει κατάχεε.**
τετραχρονία (ἡ) μτγν. κ μσν. **ἡ** ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ τετραχρόνου βλ.λ., τὸ **ἐκ** τεσσάρων χρόνων συγκεῖσθαι : Σχόλ.Ἡφαιστ.110C, Εὐστ.Ὀδ. 1407,44 **τὸ βριθὺ τῆς τετραχρονίας.**
τετράχρονος-ον μτγν. κ. νεώτ. μετρ. **ὁ περι**λαμβάνων **τέσσαρας** χρόνους : Ἡφαιστ.3,11, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.35,11, - **τετράχρονος πούς.**
τετραχρονῶ-έω μτγν. περιλαμβάνω τέσσαρας χρόνους : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.135,22, ΑΒ 1150.
τετραχρωμία (ἡ) νεώτ. μέθοδος τυπογραφικῆς ἀναπαραγωγῆς εἰκόνων διὰ τεσσάρων πλακῶν, ὧν ἑκάστη κατὰ σειρὰν ἀποτυποῖ **εἰς** τὸν χάρτην διάφορον χρῶμα· πρβλ. διχρωμία.

τετράχρωμος-ον νεώτ. **ἐπὶ** εἰκόνων, **ὁ φέρων** τέσσαρα χρώματα.
τετράχυτρος-ον ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας χύτρος, ὅθ. ὁ λίαν εὐρύχωρος, ὀγκώδης : Βατραχομ.255 **τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον δῖας** Ὀριγανίων.
τετράχωρος-ον μτγν. ὁ περιλαμβάνων τέσσαρα κεχωρισμένα τμήματα, διαμερίσματα : Διοσκ. 1,101 **τῷ φθινοπώρῳ φέρει σπέρμα ἐν θυλάκοις συνεζευγμένοις τριχώροις ἢ τετραχώροις.**
τετραχῶς ἐπίρρ. κατὰ τέσσαρους τρόπους : Ἀριστλ. Κατ.14a,26, Ἑρμογ.Στάσ.7.
τετράψηλος-η-ο δημ. ὁ λίαν ὑψηλός, ὑπερύψηλος : Μολακ.Συντρ.29,1 **στὸν πύργο τὸν τετράψηλο | τὴν ἔκλεισε καλὰ ὁ ζηλιάρης.**
τετραῳδία (ἡ) νεώτ. ᾠδικὴ σύνθεσις ἐκτελουμένη ὑπὸ τεσσάρων διαφόρων φωνῶν, **ἄ.** τετραφωνία, κουαρτέτο.
τετραῴδιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. **κανὼν ἀ**ποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ᾠδῶν, **ᾀδόμενος συνήθως** κατὰ τὰ Σάββατα, καὶ **δὴ** τῆς τεσσαρακοστῆς : Τριώδιον εἰς τὸ Σάββ. Β' Ἑβδομάδος **ἀπὸ δὲ τῆς ς' ὥρας εἰσέρχονται τὰ τετραῴδια·** κ. ἐπιθετ. : Ἐφραὶμ Καισ.2672 **ὁ συνυφήνας τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ μέλος τετραῴδιον.**
τετράων-ονος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ζῳολ. **τὸ** πτηνὸν μελεαγρὶς βλ.λ. ἡ κοινή: Σουετ.π.Βλασφημιῶν 22 (ἐν λατ. μεταγρ. tetrao).
τετραώνυμος-ον πάπ. ἡ ἔχουσα τέσσαρας ἐπωνυμίας, ἐπίθ. τῆς Σελήνης : Πάπ.μαγ.
τετραωρία (ἡ) νεώτ. χρονικὸν διάστημα **τεσσάρων** ὡρῶν· || εἰδ. ναυτ. ἡ ἐν πλοίῳ **ἐπὶ τέσ**σαρας συνεχεῖς ὥρας ὑπηρεσία μέρους **τοῦ** πληρώματος, **ἄ.** τετράωρος φυλακή, βάρδια.
τετράωρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν **τεσσάρων** ὡρῶν· || **ὁ** ἐπὶ τέσσαρας ὥρας ἐπαναλαμβανόμενος· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ὡρῶν.
τετραώροφος-ον νεώτ. ἐπὶ οἰκιῶν, κτιρίων, **ὁ** ἔχων τέσσαρας ὀρόφους, τετράπατος.
τετράωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρα ὦτα, ἐν χρ. ἐν παροιμ. «ἐπὶ τοῦ πολλὰ ἰδόντος καὶ πολλὰ ἀκούσαντος» : Ζηνόβ.1,54· **2)** ὁ **ἔχων** τέσσαρας λαβάς, ἐπὶ ἀγγείων : Ἀθήν.11,483Α **τὸ δὲ δίωτον καὶ τετράωτον** (ποτήριον).
τετρεμαίνω κτ. ἀναδιπλασιασμὸν **τ.** τοῦ τρέμω· ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., **καταλαμβάνομαι** ὑπὸ τρόμου, φοβοῦμαι : Ἀριστφ.Νεφ.293 **οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι,** αὐτ. 374· μετ' ἐμπροθ. προσδιορ. : Παχυμ.Γ Μιχ.Παλαιολ.6,7,302Α **περὶ .. τῷ παιδὶ τετρεμαινούσῃ.**
τετρημένον πέταλον (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. ὀστεῖνον πρόμηκες, τετράπλευρον πέταλον, ὁριζοντίως κείμενον, δι' οὗ συνάπτονται πρὸς ἀλλήλας **αἱ δύο** πλάγιαι μοῖραι τοῦ ἠθμοειδοῦς ὀστοῦ : **διὰ τῶν τρημάτων τοῦ τετρημένου πετάλου διεξέρχονται τὰ ὀσφρητικὰ νημάτια εἰς τὸ κύτος τῆς ῥινός.**
τετρήμερος-ον (ἡ) κ. **τεθρήμερος** ὁ τεσσάρων ἡμερῶν, **ἄ.** τετραήμερος : Ἀριστλ.Πολιτ.1286a, 13 **μετὰ τὴν τετρήμερον** (ἐνν. ἡμέραν· μετὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν)· || ὑπὸ τὸν τ. **τεθρήμερος ὁ** ὡρισμένος διὰ τέσσαρας ἡμέρας:Κομητ.ΑΠ 15.40,5.
τετρήρης (ἡ) (ἐνν. ναῦς) δωρ. κ. **τετρήρευς** (Ἐπιγρ.Ι, γενικ. **τετρήραυς** κ. τετρήρου (Ἐπιγρ.Ι, τύπος πολεμικοῦ πλοίου ἔχοντος τέσσαρας ἐπαλλήλους σειρὰς κωπῶν : Ἀριστλ.ἀπ.600, Πολύβ.1,47,5 Διόδ.Σ 19,62 **τούτων ἦσαν τετρήρεις μὲν ἐνενήκοντα, πεντήρεις δὲ δέκα** (πρβλ. τριήρης).
τετρηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν εἴδει τετρήρους βλ.λ.· ὅθ. κ. **τετρηρικὰ πλοῖα** : Πολύβ.2,10,5.
τετρηριτικός-ή-όν Ἐπιγρ. τετρηρικὸς **βλ.λ.**
τέτρηχα παρακ. τοῦ ρ. ταράσσω.

τετρίγει ἐπ. τ. ὑπερσ. τοῦ ρ. τρίζω.
τετριγυῖα μτχ. παρακ. θηλ. τοῦ ρ. τρίζω.
τετριγῶτες ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ ρ. τρίζω ἀντὶ τετριγότες : Ἰλ.Β 314.
τέτριξ-ιγος (ἡ) κ. νεώτ. πτηνόν τι, ἄ. οὐραξ καλούμενον (διάφ. τοῦ τέτραξ καὶ τοῦ τετράων) : Ἀριστλ.ΖΙ 559a,2, αὐτ.559a,12· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκριδιδῶν ἐντόμων.
τετρόγυος-ον πάπ. δ. τ. τοῦ τετράγυος βλ.λ.
τετρόζαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὅρος χαρακτηρίζων τὰ ἁπλᾶ σάκχαρα (μονοσακχαρῖται) τὰ περιέχοντα ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν τέσσαρα ἄτομα ὀξυγόνου.
τετρόμματος-ον μτγν. ὁ τέσσαρα ὄμματα ἔχων, δθ. τ· ἀριθμός ἡ τετράς : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ. 107Α **τετρόμματον καὶ τετραπρόσωπον αὐτὸν ἡ θεολογία καλεῖ** (κῶδ. τετράμματον).
τέτρομος (ὁ) μτγν. ὁ τρόμος, τρεμούλιασμα : Ἱππ.π.Γολ.19,146, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.53,12 **αἱ διάλεκτοι καὶ ἀφαιροῦσι καὶ πλεονάζουσιν, ἑορτή ὀρτή, τελέως λέως**, τρόμος τέτρομος, Ἡσ
τετροξείδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὅρος χαρακτηρίζων τὸ ὀξίδιον τὸ περιέχον ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τέσσαρα ἄτομα ὀξυγόνου.
τετρόργυιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος, διάστασιν τεσσάρων ὀργυιῶν : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,223 **λείψανον .. σκολοπένδρης .. δισσάκι τετρόργυιον.**
τετρόροφος-ον δ. ἀνάγν. ἀντὶ τετρώροφος βλ.λ.
τετρούγκιον (τὸ) νόμισμα τεσσάρων οὐγκιῶν, ἄ. τετραούγκιον : Ἐπιγρ.Δακίας.
τέτροφα παρακ. τοῦ τρέφω βλ.λ.· **2)** παρακ. τοῦ τρέπω βλ.λ.
τετρόφθαλμος-ον μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας ὀφθαλμούς : Τζέτζ.Ἐξήγ Ἰλ.36,23.
τετρωβολιαῖος-ον σχόλ. κ. μσν. τετρώβολος: Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.253, Σουίδ. ἐν λ. τετρώβολον.
τετρωβολίζω λαμβάνω ποσὸν τεσσάρων ὀβολῶν· δθ. ὑπηρετῶ ὡς στρατιώτης : Θεόπομπ.Κωμ. 55· **2)** Εὐστ.Ὀδ 1405,29 **«τετρωβολίζειν· τὸ λαμβάνειν δικαστικὸν τετρώβολον».**
τετρώβολον (τὸ) νόμισμα ἔχον ἀξίαν τεσσάρων ὀβολῶν, ἀντιστοιχοῦν πρὸς 2/3 τῆς δραχμῆς : Ἀριστφ.Εἰρ.254 **τετρωβόλου ταῦτ' ἔστιν**, Πολύβ.34, 8,8, Πλούτ.Ἀλκ.35· || φρ. **τετρωβόλου βίος ὁ στρατιωτικὸς βίος** (ὡς ἐκ τῆς διὰ τεσσάρων ὀβολῶν μισθώσεως) : Παυσ.Γραμμ.άπ.307· **2)** βάρος τεσσάρων ὀβολῶν : Διοσκ.4,159, Γαλ.12,628 **γλυκυρρίζης τετρώβολον.**
τετρώβολος-ον Ἐπιγρ. ὁ συμποσούμενος, ἀνερχόμενος εἰς τέσσαρας ὀβολούς : Ἐπιγρ.Τήνου **τὸ κεφάλαιον εἰς ἄλλον πενταετῆ συνεγράψατο χρόνον τόκου τετρωβόλου· 2) τὸ** οὐδ. ὡς οὐσ. τετρώβολον βλ.λ.
τετρῳδοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. ἐπονολαμβάνομαι διὰ τετάρτην φοράν : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.88Ρ.
τετρώκοντα δωρ. τεσσαράκοντα : Ἡρακλεωτ. Πίν.159,20, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Κερκύρας.
τετρωκοντάλιτρος-ον ὁ ἔχων βάρος τεσσαράκοντα λιτρῶν : Δεινόλ.4 **τετρ- πέδαι.**
τετρωκοστομόριον (τὸ) δωρ. τὸ τεσσαρακοστὸν μέρος : Ἀρχιμ.Ψαμμ.2,4.
τετρωκοστός-όν δωρ. τεσσαρακοστός : Ἀρχιμ.Ψαμμ.4,10 **τετρωκοστὸς ἀπὸ μονάδος.**
τετρώριστος-ον τετράορος βλ.λ. : Σοφ.άπ.958 **αὐτοῖσιν ὅπλοις καὶ τετρωρίστῳ δίφρῳ.**
τέτρωρον (τὸ) (ὅρος) μτγν. μέρος γῆς, γήπεδον ὁριζόμενον διὰ τεσσάρων ὁροθετικῶν σημείων : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,90, αὐτ.1,159 **ἀπὸ τᾶς τριακονταπέδω τᾶς διὰ τῶν τετρώρων ἀγώσας.**
τέτρωρος-ον κ. μσν. συνηρ. τ. τοῦ τετράορος βλ.λ., τετράζυγος : Εὐρ.Ἱππ.1229 **ταῦρος φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον**, αὐτ.Ἄλκ.483 **τέτρωρον ἅρμα**, Αἰλ.Φ1 1,36 **τετρώρῳ θέοντι**, Εὐστ.Πον.337.65.
τετρώροφος-ον **ὁ** ἐκ τεσσάρων ὀρόφων ἀποτελούμενος, τετράπατος : Ἡρ.1,180 τὸ **δὲ ἄστυ αὐτὸ ἐὸν πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρωρόφων**, Φίλ.2,143, Ἀππ.Καρχ.95.
τετρώρυγος-ον τετρόργυιος βλ.λ. : Ξεν.Κυν.2,5 **ἐνόδια τετρώρυγα·** πρβλ. διώρυγος, δεκώρυγος.
τέτσος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν κισσός.
τέττα τιμητικὴ προσφώνησις νεωτέρου φίλου πρὸς πρεσβύτερον : Ἰλ.Δ 412 **τέττα, σιωπῇ ἧσο·** πρβλ. τάτα, ἄττα, ἄππο, ἀπφά, πάππας.
τέτταρα ἀττ. ἀντὶ τέσσαρα.
τετταράκοντα ἀττ. ἀντὶ τεσσαράκοντα.
τετταρακονταμναῖος-ον Ἐπιγρ. ὁ **ἐκ** τεσσαράκοντα μνῶν : Ἐπιγρ.Δελφῶν **τετταρακονταμναῖος ἔρανος.**
τέτταρες ἀττ. ἀντὶ τέσσαρες βλ.λ.
τετταρτεξάδελφοι (οἱ) μσν. ἐσφ. **ἀντὶ** τεταρτεξάδελφοι, ἐξάδελφοι τετάρτου βαθμοῦ : Βαλσ. ἐν Mi.Pa.Gr.119,1201.
τεττίγιον (τὸ) μικρὸς τέττιξ, τζιτζικάκι· Ἡσ. **ἐν** λ. κερκώπη **«μικρὸν τεττίγιον τὸ καλσμαῖον λεγόμενον»· 2)** νόμισμα ἐφ' οὗ ἀπεικονίζετο μικρὸς τέττιξ : Ἐπιγρ.Δήλου **τεττίγια χρυσᾶ δύο.**
τεττιγομήτρα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μήτρα, τὸ κέλυφος τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ, ὑπὸ μορφὴν σκώληκος εἰσέτι, τὸν τέττιγα : Ἀριστλ.ΖΙ 556a,7 **εὐθὺς ῥήγνυται τὸ κέλυφος καὶ γίνανται τέττιγες ἐκ** τῆς τεττιγομήτρας.
τεττιγόνιον (τὸ) εἶδός τι μικροῦ τέττιγος : Ἀριστλ.ΖΙ 532b,17 **καλοῦσι δὲ τοὺς μὲν μεγάλους ᾄδοντας ἀχέτας, τοὺς δὲ μικροὺς τεττιγόνια.**
τεττιγότης-ητος (ἡ) σχόλ. ἡ ἰδιότης, ὑπόστασις τοῦ τέττιγος : Ἀνών. εἰς Ἀριστλ.Κατ.51,4.
τεττιγοφόρας (ὁ) ὁ φέρων τέττιγος βλ.λ.21, καρφίδας χρυσᾶς ἐν τῇ κόμῃ, παριστώσας τέττιγα, οἵας ἐφόρουν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ὡς σύμβολον ἰθαγενείας· Ἡσ. «Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν τῆς κεφαλῆς τριχῶν ἐνεῖρον χρυσοῦς τέττιγας» : Ἀριστφ.Ἱππ. 1331 **ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός.**
τεττιγοφορία (ἡ) μσν. τὸ τεττιγοφορεῖν βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.1,233.
τεττιγοφόρος-ον μσν. τεττιγοφόρος βλ.λ. : Εὐστ.345,34 **οἱ δὲ ὕστερον εὐγενεῖς** Ἀθηναῖοι .. **τέττιξιν ἐσέμνυνον ἑαυτούς, τεττιγοφόροι ὄντες.**
τεττιγοφορῶ-έω σχόλ. φορῶ τέττιγας χρυσοῦς εἰς τὴν κόμην, εἶμαι τεττιγοφόρος βλ.λ. : Σχόλ. Ἑρμογ. ἐν Walz.Ρητ.4,70 **ἔθος ἦν Ἀθήνησι τεττιγοφορεῖν τῶν εὐπατριδῶν τοὺς παῖδας.**
τεττιγώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τέττιγας, **ὁ** πρὸς τέττιγα ὁμοιάζων : Λουκ.Διάν.7.
τέττιξ-ιγας (ὁ) κ. νεώτ. ἔντομον διατρῖβον ἐπὶ δένδρων ἢ θάμνων κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, ἀνῆκον εἰς τὰ ἡμίπτερα καὶ οὕτινος ὁ ἄρρην ἐκπέμπει τερέτισμα ὀξύ, πλήττων τὴν κατωτέραν μεμβρᾶναν τοῦ πτερυγίου ἐπὶ τοῦ θώρακος, τζιντζιρας, τζιτζίκι : Ἰλ.Γ 151 **τεττίγεσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι**, Ἡσίοδ.Ἔργ 582 **καὶ ἠχέτα τέττιξ .. λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων θέρεος καματώδεος ὥρῃ**, αὐτ.Α 393, Σιμωνίδ.173, Πλάτ.Φαῖδρ.230C, Ξέναρχ.14, Θεόφρ.Σημ. 54 **τέττιγες πολλοὶ γινόμενοι νοσώδες τὸ ἔτος σημαίνουσι·** παροιμ. **τέττιγα πτεροῦ εἴληφας** ἐπὶ λάλου ἀνθρώπου : Ἀρχίλ.143· ὁμ. ἐν παροιμ. φρ. : Ἀριστοφ.10,7 **πνῖγος ὑπομεῖναι καὶ μεσημβρίας λαλεῖν τέττιξ·** || **ἀκάνθιος τέττιξ** παροιμ. ἐπὶ προσώπου σιωπηλοῦ : Ζηνόβ.Παροιμιογρ.1,51, Στέφ Βυζ. ἐν λ. Ἄκανθος· **2)** κόσμημα χρυσοῦν τῆς κόμης, καρφὶς ἢ περόνη φέρουσα ὡς κεφαλὴν τέττιγα **ἐκ** χρυσοῦ, δι' ἧς ἐστερεοῦτο ὁ κρωβύλος βλ.λ. **ἐπὶ** τῆς κορυφῆς, φορουμένη ὑπὸ **τῶν**

πρὸ τοῦ Σόλωνος 'Αθηναίων ὡς σύμβολον τοῦ ὅτι ἦσαν αὐτόχθονες, εἶτα δὲ ὑπὸ εὐ ενῶν 'Αθηναίων, ἴδ. ἐφήβων· πρβλ. τεττιγοφόρος, τεττιγοφορῶ : Θουκ I.6 **καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ δεσμῶν,** 'Ηρακλείδ.Ποντ.π.'Αθήν.12,512C, 'Επιγρ · || δθ. κ. μτφ. φρ. : 'Αριστφ.Νεφ.984 ἀρχαῖα . . **καὶ τεττίγων ἀνάμεστα** (πλήρη ὀρχαίων ἰδεῶν, μύθων)· **3)** **τέττιξ ἐνάλιος** εἶδος ἀστακοῦ : Αἰλ.Φ.Ι 13,26· **4)** μέρος τοῦ ὠτός· Πολυδ.2,86 «**τοῦ λοβοῦ τὸ περὶ τῇ κυφέλῃ**»· **5)** κωμ. ὀνομ. ἀποδιδομένη **εἰς** τοὺς ξένους μαγείρους : 'Αθήν.14,659Α **ἐκάλουν δ' οἱ παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον μαίσωνα, τὸν δ' ἐκτόπιον τέττιγα,** 'Ησ.

τέτυγμαι παρακ. τοῦ τεύχω βλ.λ.

τετυκεῖν ἐπ. ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ ρ. τεύχω βλ.λ.

τετυφωμένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τυφῶ βλ.λ. μετ' οἰήσεως, ἐπάρσεως, μὲ περηφάνεια : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.2,3,191· **2)** ἀνοήτως, κούφως : Δημ.665 **ἁπλῶς καὶ κομιδῇ τετυφωμένως.**

τετύχηκα παρακ. τοῦ τυγχάνω βλ.λ.

τετώμενοι 'Ησ. «ὑστερούμενοι, ἐνδεῶς ἔχοντες» πρβλ. τητῶμοι-άομαι.

τεῦ δωρ. τ. γενικ. τοῦ σύ· **2)** ἰων ἐπ. κ. δωρ. γενικ. τοῦ τίς;· || κ. ἐγκλιτ. **τευ** γενικ. τοῦ τις.

τεῦγμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ κατεσκευασμένον, ἐπίτευγμα, ἔργον, κατασκεύασμα : Δωσιάδ.ΑΠ 15,26 **ἑὸν δὲ τεῦγμ' ἀθροίσας.**

τευθαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν πολύγονον ἄρρεν : Διοσκ.4,4 (ἀμφ. ἀνάγν.).

τευθιάς-άδος (ἡ) μτγν. τευθὶς βλ.λ.I) : Φιλόξ.2,13.

τευθίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τευθὶς βλ.λ., καλαμαράκι : Φερεκρ.130,10 **τευθιδίοις ἁπαλοῖς,** Ἔφιππ. 15,4, Εὔβουλ.110 **ὁσίας ἕνεκα σηπίδι' ἢ τευθίδια.**

τευθιδώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τευθίδος : 'Αθήν.7,318Ε **μαλάκια καλεῖται τὰ τευθιδώδη.**

τευθίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. μαλάκιον ἀνῆκον εἰς τὰ κεφαλόποδα, δημ. καλαμάρι : Σιμωνίδ.15, 'Αριστφ. 'Αχ.1156 **ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζῃ κειμένη . . ,** αὐτ.'Ιππ.929,934, 'Αριστλ.ΖΙ 541b,13 **αἱ δὲ σηπίαι καὶ αἱ τευθίδες νέουσιν ἅμα συμπεπλεγμέναι,** Θεόφρ.Σημ.40, Γαλ.6,769· || νεώτ.ζῳολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων· **2)** εἶδός τι ζυμαρικοῦ, πλακουντίου· 'Ησ. «πέμμα πλακουντώδες» : 'Αθήν.7,326Ε.

τεῦθος (ὁ) εἶδός τι μαλακίου, μεγαλυτέρου τῆς τευθίδος βλ.λ.I) : 'Αριστλ.ΖΙ 490b,13, αὐτ.524a,25, αὐτ.ἀπ.340, Νίκ.'Αλεξ.471 **ὅς δή τοι ῥυπόεις μὲν ὑπ' ὀστλίγγεσσιν ἀραιαῖς τευθίδος ἐμφέρεται νεαλὴς γόνος, ἢ ἄτε τεύθου ἢ ἄτε σηπιάδος.**

τευθός (ὁ) εἶδος ἰχθύος, βοσκόμενον κατ' ἀγέλας : 'Αριστλ.ΖΙ 610b,6.

τεύθριον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν πόλιον : Διοσκ.3,110· **2)** τὸ φυτὸν **ἐρυθρόδανον** : αὐτ.3,143.

τεύκριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ποώδες φυτὸν ἀνῆκον **εἰς τὰ χειλανθῆ,** φαρμακευτικῶς ἢ ἄλλως χρήσιμον καὶ οὗτινος πλεῖστα εἴδη περιλαμβάνει ἡ ἑλληνικὴ χλωρίς : Διοσκ.3,97, **- τεύκριον τὸ σκόρδιον** (σκορδιό, σκορδόχορτο), **τεύκριον ἡ χαμαίδρυς** (χαμοδρυά), **τεύκριον τὸ ξανθὸν** (μοσκόχορτο, μοσχοχόρταρο, μοσκοστουβιά), **τεύκριον τὸ πόλιον** (ἀμάραντο, λιβανόχορτο, παναγιόχορτο, βοτάνι τῆς ἀγάπης, χορτάρι τῆς Παναγιάς)· **2)** τὸ φυτὸν χαμαίρωψ : Διοσκ.3,98.

τεύκριος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν σκολοπένδριον : ΨΔιοσκ.3,134.

τευκτήρ-ῆρος (ὁ) (τεύχω) λεξ. ὁ ποιῶν, κατασκευάζων τι, κατασκευαστής, ποιητής:'Ησ.,Φώτ.,Σουΐδ.

τευκτικός-ή-όν ὁ ἱκανὸς νὰ ἐπιτύχῃ τι, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : 'Αριστλ.ΗΝικ.1142b,22· κ. συγκρ. : Φιλόδ.Ρητ.1,145S.

τευκτός-ή-όν 'Ησ. «τευκτόν· χειροποίητον, **κατασκευαστόν**»· Σουΐδ. : 'Αντιφάν.32,2.

τεύκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. τευκτὴς βλ.λ., **δημιουργός** : Μαν.4,222, αὐτ.2,333.

τευμῶμαι-άομαι, ἐπ. ἀόρ. **τευμήσατο, τεύχομαι,** κατασκευάζω : 'Αντίμ.3.

τεῦξις-εως (ἡ) (τεύχω) 'Ησ. «κατασκευή, ποίησις»· **2)** (τυγχάνω) ἐπιτυχία, ἀπόκτησις (ἀντιδιαστέλλεται **ἐφέσει**) : Πλούτ.'Ηθ.1071Ε, 'Αρρ.'Επίκτ.2,5,8, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.11,82, Πλωτῖν.1,5,2· **3)** ἔντευξις βλ.λ.I), ἐντυχία, συντυχιά : ΑΠ 15,25,23.

τεῦς δωρ. κ. βοιωτ. γενικ. τοῦ σύ : Θεόκρ 11,52.

τευτάζω, παρακ. τετεύτακα (Πλάτ Πολ.521Ε), ἐνδιατρίβω, καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι ἀποκλειστικῶς, συνεχῶς εἴς τι : Πλάτ.Φίλ.56Ε, αὐτ.Τίμ.90Β, 'Ωριγ.Κέλσ 7,349C **οὐ χρὴ ἡμᾶς περὶ τὰ μὴ ἀναγκαῖα τευτάζειν,** Εὐσ Εὐαγγ.Προπ.14,132C **τῶν περὶ τὴν κακότεχνον ταύτην διατριβὴν τευταζόντων**· || κ.ἀπολ καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι, εἴς τι μετὰ σπουδῆς, ἰδιαζούσης ἐπιμελείας : Τηλεκλείδ. 36 **πάντες δὲ τευτάζουσιν οἱ διάκονοι,** Πλάτ. Κωμ 89· || μτ. ἀπαρφ. ἐν εἴδ. σημ. **διατάσσω,** παραγγέλλω τινὶ ἐπονειλημμένως, **ἵνα ἐκτελέσῃ τι** : Φερεκρ.184· || κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Φρύν.Κωμ.36, Λουκ.Λεξιφ.21· **2)** ρηματ.π. τευτασμός.

τευτασμός (ὁ) 'Ησ. «στραγγεία».

τευτάσσω δ. τ. τοῦ τευτάζω βλ.λ. : Χρησμ. **ἐν** 'Επιγρ.Αἰζανίας.

τευτλίον (ὁ) κ. **σευτλίον** (Δίφιλ.Σ π. 'Αθήν.9,371Α, Πάπ.) ὑποκορ. τοῦ τεῦτλον βλ.λ. **ἐν** χρ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : 'Αριστφ.Βάτρ.942, αὐτ ἀπ.130, Θεόφρ.ΦΙ 7,2,6, αὐτ.ΦΑἰτ.2,5,3, Διοκλ.ἀπ.1

τευτλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ τεῦτλον βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 7,7,2, Δίφιλ.47 **τεῦτλα τευτλίδας καλῶν.**

τευτλόεις-εντος-εσσα-εν κ. συνήθ. **τευτλοῦς** ὁ πλήρης τεύτλων· δθ. κ. ἡ νῆσος **Τευτλοῦσσα ἡ** νῆσος τῶν τεύτλων : Θουκ.8,42.

τεῦτλον (τὸ) κ. νεώτ., ἰων. κ. μτγν., ἀττ. **σεῦτλον** ('Αλεξ.142,5, Εὔφρ.3), πάπ. κ. **σεῦτλος** (πιθ.) φυτὸν τι καλλιεργούμενον ὡς κηπουρικὸν καὶ ὡς κτηνοτροφικόν, νῦν δὲ καὶ ὡς παραγωγὸν οἰνοπνεύματος, πρὸς δὲ διὰ τὴν ἐκ τῶν ριζῶν του ἐξαγωγὴν σακχάρεως, ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογέν. τῶν **χηνοποδιωδῶν** : Βατροχομ.54 **οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι,** 'Ιππ.'Αρθρ.63, 'Αριστφ.Εἰρ.1014, 'Αντιφάν.181 **τέμαχος ἐν τεύτλου . . κρύπτεται στεγάσμασιν,** Εὔβουλ.35 **τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ ἔγχελυς, - τεῦτλον τὸ κοινὸν** (δημ. κοκκινογοῦλι, παντζάρι),**-τεῦτλον τὸ σικελικὸν** (δημ.σέσκ(ου)λο).

τευτλόρριζον μαν. γογγύλιον : Γεωπ.12,1,2.

τευτλοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. **τὸ ἐκ τῶν τεύτλων** ἐξαγόμενον σάκχαρον.

τευτλοφακῆ (ἡ) μτγν. ἔδεσμα **ἐκ** τεύτλων καὶ φακῆς : Γαλ.6,477 **οὕτω δὲ καὶ τὴν τευτλοφακὴν ὁ Ταραντῖνος 'Ηρακλείδης οὐ μόνον ὑγιαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ νοσοῦσιν ἐδίδου,** αὐτ.6,529.

τευτονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τεύτονας : **τευτονικὸς πολιτισμός, -τευτονικὴ πανοπλία**· || **τευτονικαὶ γλῶσσαι** ὀνομασία περιληπτικὴ μεγάλου κλάδου τῆς ἰνδοευρωπαϊκῆς ὁμογλωσσίας περιλαμβάνοντος τὰς γλώσσας ὁλλανδικὴν μετὰ τῆς φλαμανδικῆς,γερμανικήν, φρειζικήν, σουηδικήν, νορβηγικήν, δανικήν, ἰσλανδικὴν καὶ (κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον) ἀγγλικήν.

τευχεσφόρος-ον ποιητ. ὁ φέρων ὅπλα, ὁ ὁπλοφορῶν, ἔνοπλος : Αἰσχ.Χο.627 **ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,** Εὐρ.'Εκ.654 **τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ' ἄνω 'Ισμήνιον πρὸς ὄχθον.**

τευχήεις-εντος-εσσα-εν ὁ ὡπλισμένος : 'Οππ. Κυν.3,4 **ὅσσοισιν ὕπερθε καρήατα τευχήεντα.**

τεῦχημα-ατος (τὸ) (τεύχω) κατασκεύασμα, δημιούργημα : Αἰσχ.ἀπ.375 (κῶδ. διόρθ. τέχνημα).

τευχήρης-ους-ες ἔνοπλος, ὡπλισμένος, ἀρματωμένος· πρβλ. τευχήεις, τευχεσφόρος : Ὀρφ. Ἀργ. 257 **κοίλης ἔντοσθεν ἔβησαν νηὸς τευχήρεις.**

τευχηστήρ-ῆρος (ὁ) (τεῦχος) ποι. ὁπλίτης, πολεμιστής, μαχητής : Αἰσχ. Πέρσ. 902.

τευχηστής (ὁ) (τεῦχος) ποι. τευχηστὴρ βλ.λ. : Αἰσχ. Ἑπτ. 644 **χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν ἄγει γυνή τις . .** , Καλλ. Δῖο 77 **χαλκῆος μὲν ὑδείομεν Ἡφαίσταιο, τευχηστὰς δ' Ἄρηος**, Ἀπολλ. Ρ 3,415, Τρυφιόδ. 534.

τευχήτωρ-ορος (ἡ) μσν. τευχητὴρ βλ.λ. : Τζέτζ. Μεθ' Ὁμ. 151.

τευχῖτις-ιδος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν σχοῖνος ἀραβική : Διοσκ. 1,17, Πλίν. Φ1 21,120.

τευχοπλάστις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευάζουσα ἀγγεῖα : Λυκόφρ. 1379 **τευχοπλάστιν παρθένον.**

τευχοποιός (ὁ, ἡ) σχόλ. ὁ κατασκευάζων τεύχη, ἀγγεῖα : Σχόλ. Λυκόφρ. 1379 πρβλ. τευχοπλάστις.

τεῦχος-ους (τὸ) (τεύχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὄργανον, ἐργαλεῖον, τὸ πλεῖστον κτ. πληθ. **τεύχεα** ὄργανα πολεμικά, ὅπλα, ἅρματα : Ἰλ. Γ 114, αὐτ. Δ 532, αὐτ. Κ 439, αὐτ. Ρ 210 **Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ . .** , αὐτ. Σ 451, Ὀδ. Ω 498, Ἡσίοδ. Α 451, Αἰσχ. ἀπ. ἐν Πάπ., Σοφ. Αἴ. 572 **καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι . . θήσουσ' Ἀχαιοῖς**, αὐτ. Φιλ. 398, αὐτ. 577, Εὐρ. Ἀνδρ. 617 **κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σάγμασιν·** **2)** ὁμ. κτ. πληθ. τὰ ἐξάρτια ὄργανα, τὰ σκεύη τοῦ πλοίου, ὡς λ.χ. αἱ κῶπαι, τὰ ἱστία κλπ. : Ὀδ. Ο 218 **ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι νηὶ μελαίνῃ**, αὐτ. Π 328· **3)** π. Ἀττ. (ἰδίως τοῖς ποιηταῖς) καθ' ἑνικ. ἀγγεῖον παντὸς εἴδους, εἰδ. λουτήρ : Αἰσχ. Ἀγ. 1128 **πίτνει δ' ἐν ἐνύδρῳ τεύχει** (διόρθ. κύτει)· ‖ τεφροδόχος ὑδρία : αὐτ. 435 **ἀντὶ δὲ φωτῶν τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου δόμους ἀφικνεῖται**, Σοφ. Ἠλ. 1114 **φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ τεύχει**, αὐτ. 1120, Ἐπιγρ. Κρήτης· ‖ κάλπη ψηφοφορίας : Αἰσχ. Ἀγ. 815 **εἰς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως ψήφους ἔθεντο**, αὐτ. Εὐμ. 742· ‖ ἀγγεῖον ἐν χρ. κτ. τὰς σπονδάς : αὐτ. Χο. 99 **καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας, πάλιν δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν;**, Εὐρ. ΙΤ 168· ‖ ὑδρία, στάμνος πρὸς ἔνθεσιν, μετακόμισιν ὕδατος : αὐτ. Ἑκ. 609 **σὺ δ' αὖ λαβοῦσα, τεῦχος . . βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός**, αὐτ. Ἀνδρ. 167, Διοκλ. ἀπ. 129· ‖ κρατήρ, ποτήριον : Εὐρ. Ἴων 1184 **ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλών**· ‖ ἀμφορεύς : Αἰσχ. ἀπ. 108· ‖ ἀγγεῖον ἀρωμάτων : αὐτ. 180,5· ‖ ἀμίς, οὐροδοχεῖον, καθοίκι : Σοφ. ἀπ. 565 **περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρον πνέον**· ‖ μικρὸν πλατύστομον ἀγγεῖον, βάζο : Ξεν. Ἀν. 5,4,28· ‖ κιβώτιον : αὐτ. 7,5,14 **καὶ τἆλλα πολλὰ ὅσα ἐν ξυλίνοις τεύχεσι ναύκληροι ἄγουσιν**· ‖ κάδος, κουβάς : αὐτ. Ἑλλ. 1,7,11· ‖ κυψέλη μελισσῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 625a,26· ‖ κ. μτφ. ὡς ἐκ τοῦ σχήματος, ὁ κάλυξ ἄνθους, οἷον τῆς μήκωνος : Νίκ. ἀπ. 74,52· **4)** π. ἰατρ. ἐν χρ. ἐπὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος : Ἱππ. Τόπ. Ἀνθρ. 1,24· ‖ οὕτω κ. τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὡς περιέχον τὰ ἐντόσθια, τὰ σπλάγχνα : Ἱππ. Ἐπιδ. 6,2,1, Ἀριστλ. Φυσιογν. 810b,19· ‖ ἐπὶ τοῦ ᾠοῦ τῶν πτηνῶν : Εὐρ. Ἑλ. 258 **τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται**· **5** κτίσμα, οἰκοδόμημα : Πάπ. **ἀνεκτίσθη τὸ τεῦχος ταῦτο**· **6)** θήκη πρὸς ἔνθεσιν κυλίνδρων παπύρου : Πάπ.· ‖ φύλλον χάρτου, γραφῆς ἐν κυλίνδρῳ : Ἀριστέ. 179 **κελεύσας εἰς τάξιν ἀποδοῦναι τὰ τεύχη**, Κριναγ. ἐν ΑΠ 9,239 **βίβλων . . ἐν τεύχει τῷδε πεντάς**, Ἐπιγρ. **ἐν βυβλίνοις καὶ δερματίνοις τεύχεσιν**, Πάπ. **τεύχη συγκολλησίμων βιβλειδίων**· ‖ νεώτ. μέρος βιβλίου, συγγράμματος τυπουμένου καὶ διανεμομένου περιοδικῶς· κ. γενικώτ. φυλλάδιον κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν τόμον ἢ τὸ τομίδιον.

τευχοφόρος-ον ὁ φέρων τεύχη βλ.λ. 1), ὅπλα, ὁ ὁπλοφόρος : Εὐρ. Ῥῆσ. 3 **βᾶθι πρὸς εὐνὰς τὰς Ἑκτορέους τις ὑπασπιστῶν . . ἢ τευχοφόρων.**

τεῦχρος (ὁ) Ἡσ. «ἀδελφὸς νόθος».

τεύχω, μέλλ. **τεύξω** (Ὀδ. Α 277), ἀόρ. **ἔτευξα** (Ἰλ. Ξ 338), ἐπ. **τεῦξα** (αὐτ. Σ 607, Ὀδ. Θ 276), παρακ. **τέτευχα** (Μακεδ. ἐν ΑΠ 6,40) (παρὰ τοῖς κλασσικοῖς τὸ τέτευχα παρακ. τοῦ τυγχάνω), μέσ. μέλλ. **τεύξομαι** (ἐν ἐνεργ. σημ. : Ἰλ. Τ 208· πιθ. παθ. ἐν Ἰλ. Ε 653), ἀόρ. ἀπαρφ. **τεύξασθαι** (Ὑμν. Ὁμ. Ἀπόλλ. 76, αὐτ. 221), παθ. μέλλ. γ' **τετεύξομαι** (Ἰλ. Φ 322, αὐτ. 585), ἀόρ. **ἐτύχθην** (αὐτ. Δ 470, Αἰσχ. Εὐμ. 533) κ. **ἐτεύχθην** (Ἱππ. Εὐσχ. 17 δ.γρ., ΑΠ 6,207), παρακ. **τέτυγμαι**, ὑπερσ. **ἐτετύγμην** (συχν. παρ' Ὁμ.), γ' πληθ. **τετεύχαται, ἐτετεύχατο, τετεύχατο** (Ἰλ. Ν 22, αὐτ. Λ 708, Σ 574), κατασκευάζω, παράγω διὰ τεχνικῆς ἐργασίας, μάλιστα ἐν χρ. ἀναφορικῶς πρὸς ὑλικὰ πράγματα : Ἰλ. Β 101 **ἔστη σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων**, αὐτ. Ε 61, αὐτ. Θ 195, αὐτ. Σ 373, Ὀδ. Η 235 **εἵματ' ἰδοῦσα καλά, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε**· κ. παθ. : Ἰλ. Χ 511 **εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται . . τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν**, Ὀδ. Τ 226· **2)** εἰδ. οἰκοδομῶ, κτίζω : Ἰλ. Ζ 314 **πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει . . τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε . .** , αὐτ. Ξ 166, Ὀδ. Μ 337 **αἶψά κεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν τεύξομεν**· κ. παθ. : Ἰλ. Ε 446 **Περγάμῳ . . ὅθι οἱ νηός γε τέτυκτο**, αὐτ. Λ 808, αὐτ. Ν 22, αὐτ. Φ 322, Ὀδ. Ρ 210 **βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο**· μτ. δοτ. δηλούσης τὴν ὕλην : Ὀδ. Κ 210 **τετυγμένα δώματα . . ξεστοῖσιν λάεσσι**· **3)** παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, οἷον φαγητόν, δεῖπνον : αὐτ. Ο 77 **εἴπω δὲ γυναιξὶν δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν**, αὐτ. 94, Αἰσχ. Ἀγ. 731· ‖ κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἰλ. Α 467 **αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα**, αὐτ. Β 430, αὐτ. Τ 208 **τεύξεσθαι μέγα δόρπον**, Ὀδ. Κ 182, αὐτ. Μ 307· **4)** παράγω, ἐπιφέρω, προξενῶ, ἀναφορ. πρὸς φυσικὰ φαινόμενα, ἐνεργείας, γεγονότα, καταστάσεις : Ἰλ. Α 110 **ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει**, αὐτ. Κ 6 **τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν** (περὶ τοῦ Διός), αὐτ. Φ 538, Ὀδ. Σ 350 **γέλω δ' ἑτάροισιν ἔτευξεν**, αὐτ. Ω 476, Πίνδ. ἀπ. 141 **θεὸς ὁ τὰ πάντα τεύχων βροτοῖς**, Αἰσχ. Εὐμ. 125 **τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά**, αὐτ. Πρ. 1090, Σοφ. Τρ. 756 **μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγάς**, Εὐρ. Ἀνδρ. 644· ‖ κ. παθ. προκαλοῦμαι· ὅθ. συμβαίνω, γίνομαι, ὑπάρχω : Ἰλ. Δ 470, αὐτ. Λ 671 **ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη**, αὐτ. Μ 471, αὐτ. Ο 122 **πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη**, Ὀδ. Δ 771 **ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται**, αὐτ. Ξ 138, Αἰσχ. Ἀγ. 750 **παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρων λόγος τέτυκται**· **5)** κ. ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, καθιστῶ, κάμνω, μτ. αἰτ. : Ὀδ. Ν 191 **ὄφρα μιν αὐτὸν ἄγνωστον τεύξειεν**, Πίνδ. Ν 4,84 **ὕμνος δὲ τῶν ἀγαθῶν ἐργμάτων βασιλεῦσιν ἰσοδαίμονα τεύχει φῶτα**, Αἰσχ. Εὐμ. 668, Εὐρ. Ἡρακλ. 614 **τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισε, τὸν δ' ἀτίταν εὐδαίμονα τεύχει**· ‖ ἐν τῷ παθ. παρακ. ἀντὶ τοῦ εἰμί, γίγνομαι : Ἰλ. Δ 84 **Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται**, αὐτ. Ε 78, αὐτ. Ο 643, Ὀδ. Θ 546 **ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται**· **6)** ῥημοτ. π. τεῦχημα, τεῦχος.

τέφρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων. **τέφρη** τὸ στερεὸν ὑπόλειμμα τῆς τελείας καύσεως ἀντικειμένου τινός, σποδός, στάχτη : Ἰλ. Σ 25 **νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη**, αὐτ. Ψ 251, Ἀριστφ. Νεφ. 177 **κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν**, Πλάτ. Λύσ. 210Α, Θεόφρ. Σημ. 42, Καλλ. ἐν πάπ. **κῆπι τὴν τέφρην οἰχνεῖ** (ἐνν. τὸ πῦρ), Γαλ. 18(2),279 **ἐκκρίνασα τὴν οἷον τέφραν τῶν ὑπεροπτηθέντων χυμῶν**· ‖ παροιμ. Φιλωνίδ. 7 **ὅρκους δὲ μοιχῶν εἰς τέφραν ἐγὼ γράφω** (δὲν

λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου)' **2)** μτφ. ὅ,τι ἀπομένει ἐκ τῆς αἴγλης, τῆς ἀκμῆς, τῆς δόξης τινός.

τεφραῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, τεφρός, σταχτύς : Αἰλ.ΖΙ 6,38 **μέλαιναι αἱ πλεῖσται ἡ τεφραῖαι.**

τεφρακός-ή-όν μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ τέφρας, ἐπὶ φαρμάκου χρησιμοποιουμένου κατὰ τῆς ὀφθαλμίας : Ἀέτ.7,105.

τεφραπόπατος (ὁ) νεώτ. ἀπόπατος εἰς ὃν γίνεται χρῆσις τέφρας πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς δυσοσμίας.

τεφράς-άδος (ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Αἰλ.ΖΙ 10,44 **γένη καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν· ὁ μὲν γὰρ τεφρὰς ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται.**

τεφρήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποιητ. τ. τοῦ τεφρὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 6,228 **λύματα τεφρήεντα.**

τεφρίζω μτγν. ἔχω τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, εἶμαι σταχτύς : Διοσκ.1,14, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,9 **τεφρίζον πύον'** **2)** μτβ. Ἡσ. «**ἐτέφρισεν**· ἐνέπρησεν».

τέφρινος-η-ον τεφρός, σταχτύς : Ἱππ.Ἀνατ.1.

τέφριον (τὸ) μτγν. φάρμακόν τι χρώματος τεφροῦ, ἰδίως ἐν χρ. διὰ τοὺς ὀφθαλμούς : Κέλσ.6, 6,7, Ἀέτ.7,10 (ὁ.ἀνάγν. τεφρὸν βλ.ἐν λ. τεφρός).

τεφρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα, χρώματος τεφροῦ, σπανιώτερον δὲ μέλανος, περιέχον πυριτικὸν ὀξὺ κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου τῆς μάζης του, ἐμφανίζον δὲ ὑφὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ βασάλτου.

τεφροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον ἐν ᾧ φυλάσσεται ἡ τέφρα· **2)** εἰδ. σκεῦος ἐπιτραπέζιον ἐν ᾧ ἐναποτίθεται ἡ τέφρα τῶν σιγάρων, τασάκι.

τεφροδόχη (ἡ) νεώτ. τὸ τεφροδοχεῖον βλ.λ.

τεφροδόχος (ἡ) νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἑστίαν ἢ τὴν θερμάστραν χῶρος, ἐν ᾧ καταπίπτει καὶ ἀθροίζεται ἡ τέφρα· **2)** ἡ τεφροδόχη βλ.λ.

τεφροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Διοσκ.4,109 **τὰ φύλλα λευκότερα καὶ τεφροειδῆ'** **2)** ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν σύστασιν πρὸς τέφραν.

τεφροκύανος-ον νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα κυανοῦν ἀποκλῖνον πρὸς τὸ τεφρόν, γκρὶ μπλέ.

τεφρομέλας-ανος-αν νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα τεφρὸν βαθὺ πρὸς τὸ μέλαν, σταχτόμαυρος.

τεφρομυελῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς φαιᾶς οὐσίας τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, παρατηρουμένη ἐν ὀξείᾳ μὲν καταστάσει εἰς τὴν νωτιαίαν παράλυσιν, ἐν χρονίᾳ δὲ εἰς τὴν προϊοῦσαν μυϊκὴν ἀτροφίαν.

τεφροποιῶ-έω μσν. μεταβάλλω τι εἰς τέφραν, καίω καὶ κάνω στάχτη : Καισάρ.984 (ἐκδ.Mi.I.

τεφρός-ά-όν κ. νεώτ., Ἰων. θηλ. -ή, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Ἀριστλ.ΖΙ 519a,2, Νίκ.Θηρ.173 **ἄλλοτε μηλινόεσσα καὶ αἰόλος καὶ ἄλλοτε τεφρή,** Βάβρ.65,1 **τεφρὴ γέρανος'** ‖ τὸ οὐδ. **τεφρόν** ὡς οὐσ. εἶδος κολλυρίου : Κέλσ. 6,6,7, Ἀέτ.7,10, αὐτ.7,23 (ὁ.ἀνάγν. τέφριον βλ.λ.).

τεφροσύρτης (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον δι' οὗ σύρεται πρὸς τὰ ἔξω ἡ τέφρα ἐκ τῆς τεφροδόχου τῶν ἑστιῶν, τῶν θερμαστρῶν.

τεφρόχρους-ουν νεώτ. ὁ τεφρὸς τὴν χροιάν.

τεφρῶ-όω μτγν. μεταβάλλω τι εἰς τέφραν διὰ καύσεως, τὸ καίω καὶ τὸ κάνω στάχτη· Ἡσ. «**τεφρώσας**· σποδώσας», Σουΐδ. «**τεφρώσας**, ἐμπρήσας, σποδώσας» : Λυκόφρ.227 **τεφρώσας γυῖα Λημναίῳ πυρί,** Διογ.Π.1,62 **τεφρώσαντας** (τὰ ὀστᾶ) **εἰς τὴν χώραν σπεῖραι'** ‖ ὁμ.κ. **ἐν τῷ μέσ.**τ. : Νίκ. Ἀλέξ.534 **σὺν δὲ καὶ οἰνηρὴν φλογιῇ τρύγα τεφρώσαιο,** Νόνν.Δ 2,116· ‖ παθ. καίομαι μεταβαλλόμενος εἰς τέφραν, γίνομαι στάχτη : Θεόφρ. Πυρ.20, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,187 **βέβλημαι δ' ἐκ δολίου κέραος καὶ πᾶς τεφροῦμαι'** **2)** καταστρέφω διὰ πυρπολήσεως, δι' ἐμπρησμοῦ : ΚΔ Πέτρ. 2,2,6 **καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρων τεφρώσας'** ‖ κ. παθ. πυρπολοῦμαι, καίομαι : Χρησμ. Σιβ.5,123 **χθόνα τεφρωθεῖσαν'** **3)** παθ. ἐν εἰδ. σημ. καλύπτομαι ὑπὸ τέφρας, σκεπάζομαι μὲ στρῶμα στάχτης : Δίων Κ 66,21 **τῶν .. κραυρουμένων καὶ τεφρουμένων'** **4)** ρηματ.π.τέφρωσις.

τεφρώδης-ους-ες (τέφρα) μτγν. ὁ τεφροειδὴς βλ.λ., ὁ ὁμοιάζων κατὰ τὸ χρῶμα ἢ τὴν σύστασιν πρὸς τέφραν, σταχτύς : Θεόφρ.Πυρ.39, Βάβρ. 85,14, Πλούτ.Θεμ.8 **τόπος .. κόνιν τεφρώδη καὶ μέλαιναν ἐκ βάθους ἀναδιδούς'** ‖ νεώτ. εἰδ. **τεφρῶδες φῶς** τὸ ἀμυδρόν, τεφρόχρουν φῶς δι' οὗ, ὅταν ἡ σελήνη ἐμφανίζηται μηνοειδής, φωτίζεται τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ δίσκου αὐτῆς· **2)** νεώτ. ὁ πλήρης τέφρας.

τέφρωσις-εως (ἡ) (τεφρῶ) μτγν. ἡ μέχρι μεταβολῆς εἰς τέφραν καῦσις, ἡ ἀποτέφρωσις : Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.771, Διοσκ.1,86.

τεφτέρι (τὸ) δημ. κ. **δεφτέρι** κ. **ντεφτέρι** ἡ διφθέρα, ἡ βίβλος· **2)** κατάστιχον, **τετράδιον** λογαριασμῶν, σημειωματάριον.

τεχνάζω κ. μσν. κ. νεώτ. μεταχειρίζομαι, ἐφαρμόζω, ἐπινοῶ τέχνην : Ἀριστλ.ΗΝικ.1140a,11, ΗΜ 1197a,13· ‖ παθ. ἐντέχνως κατασκευάζομαι : Ἱππ.Ἀέρ.18 **ἅμαξαι τετεχνασμέναι ὥσπερ οἰκήματα'** **2)** χρησιμοποιῶ τεχνάσματα, πονουργίας, φέρομαι πανούργως, δολίως, μηχανεύομαι δόλια : Ἡρ.3,130 **κατεφάνη τε τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν ἐπιστάμενος,** αὐτ.6,1, Ἀριστφ.Ἀχ.385 **τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς;,** αὐτ.Βάτρ.957, Πλάτ.Νόμ.989A **ἑλὼν δὲ ἀνδραποδισμοῦ ὑπόδικον ἐχέτω τὸν τεχνάζοντα μετὰ τοῦ δούλου,** αὐτ.Ἱππ.Ε 371D, Ξεν.Ἀπομν.3,11,7 **τοὺς λαγὼς θηρῶντες πολλὰ τεχνάζουσιν** (χρησιμοποιοῦν τεχνάσματα, κόλπα γιὰ τὸ κυνήγι)' μτ. συστ. αἰτ. : Πλούτ.Τιμ.10 **ἀπάτην ἐπὶ τῇ διαβάσει τεχνάζων'** κ. παθ. : ΨΛουκ.Φιλόπ.26 **ἐπίνοια τετεχνασμένη'** ‖ μετ' ἀπαρφ. εὐφυῶς, πανούργως ἐπινοῶ, ἵνα . . : Ἀριστλ.Πολιτ.1259a,32 **ἀμφότεροι γὰρ ἑαυτοῖς ἐτέχνασαν γενέσθαι μονοπωλίαν,** Πλούτ.Ἀλκ.19, αὐτ.Μάρ.25 **τεχνάζων πρασπεσόντα τὸν ὑσσὸν μὴ μένειν ὀρθόν'** **3)** τὸ μέσ. **τεχνάζομαι** κ. μσν. κ. νεώτ. ὁμ. ἐπινοῶ, σοφίζομαι, σκαρφίζομαι : Ἡρ.2,121,1 **τεχνάσαιτο οἰκοδομέων τὸν θησαυρὸν τοῦ βασιλέως,** Δίων Κ 54,21 **τοιόνδε τι τεχνασάμενος'** μτ. πλαγ. προτ. : Πλούτ. Καῖσ.43 **ἀνεβόησαν μὴ περιμένειν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅπως τάχιστα συνίασιν .. τεχνάζεσθαι καὶ στρατηγεῖν'** ‖ μεταβάλλω δι' ἐπινοήσεως : Γεωπ.10, 19,1 **τινὲς τῶν μήλων τοὺς καρποὺς ἐρυθροὺς τεχνάζονται οὕτω·** πρβλ. τεχνῶμαι-άομαι' **4)** ρηματ.π. τέχνασμα, τεχνασμός, τεχναστός.

τεχνάρχης (ὁ) μσν. ὁ πρωτεύων, ὁ λίαν ἔμπειρος εἴς τινα τέχνην : Τζέτζ.Ἡσιόδ.Ἔργ.260.

τέχνασμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ ἐντέχνως εἰργασμένον, ἔργον τέχνης, τεχνούργημα : Ἐπιγρ.Ρόδου **κατιὼν ἀνέθηκα τηλόθεν ἐκ νήσοιο Ρόδου τέχνασμα ποθεινόν'** μτ. γενικ. δηλούσης τὴν ὕλην : Εὐρ.Ὀρ 1053 **πῶς ἂν ξίφος νω ταυτὸν .. κτάνοι καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα;,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,15,6 **τριβόλους καὶ πολλὰ ἄλλα τεχνάσματα σιδήρων'** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. εὐφυές, πανοῦργον ἐπινόημα πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος, δόλος, πανουργία, μηχανή, κόλπο : Εὐρ. Ὀρ.1560 **τοῦ μητροκτόνου τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα καὶ πολὺς γέλως,** Ἀριστφ.Θεσμ.198, Ξεν.Ἑλλ. 6,4,7 **τεχνάσματα τῶν προεστηκότων,** Πολύαιν.2, 3,8 **Ἐπαμεινώνδας θαρρεῖν αὐτοὺς ἔπεισε δυσὶ τεχνάσμασι,** αὐτ.1,21,2, Θεοδώρ.Ἐκκλ.Ἱστ.π.Θησ. Στεφ.ἐν λ., Καλλιγ.Θάν.Βλ.91 **ἀλλὰ δὲν ἐστερεῖτο τεχνασμάτων ἡ πολυμήχανος κεφαλή του.**

τεχνασμός [ὁ] μτγν. πανοῦργος ἐπίνοια, τέχνασμα : Μαν.4,332 **ψευδοκατηγορίαι τε κατηγορίης τε τεχνασμοί.**

τεχναστός-ή-όν ὁ διὰ τῆς τέχνης πεποιημένος, κατεσκευασμένος, τεχνητός : Ἀριστλ.ΖΜ 639b,25 **ὥσπερ ἐν τοῖς τεχναστοῖς, οἷον οἰκίᾳ.**

τεχνεύομαι δημ. τεχνάζομαι, ἐπινοῶ.

τεχνεύω μτγν. κατασκευάζω, δημιουργῶ : Ἰω. Χρυσ.Ὁμιλ.5,4,33 **τίνος ἕνεκεν τὸν μὲν οὐρανὸν ἀπαρτισθέντα παρήγαγε, τὴν δὲ γῆν κατὰ μικρὸν τεχνεύειν αὐτόν φησιν ὁ Μωϋσῆς;**

τέχνη [ἡ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δεξιότης, ἱκανότης ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινός, ἰδίως χειρωνακτικοῦ : Ἰλ.Γ 61 **ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ νήϊον ἐκτάμνῃσιν** [ἐπὶ ναυπηγοῦ], Ὀδ.Γ 433 **ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήια, πείρατα τέχνης,** αὐτ.Ζ 234, αὐτ.Λ 614 **ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ,** αὐτ.Ψ 161, Πίνδ.Ο 7,50 **αὐτὰ δέ σφισιν ὤπασε τέχναν πᾶσαν ἐπιχθονίων Γλαυκῶπις ἀριστοπόνοις χερσὶ κρατεῖν,** αὐτ.Ν 1,35· ‖ ἐπὶ μάντεως· κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Ἀγ.249 **τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι,** αὐτ.Εὐμ.17, Σοφ.ΟΤ 389· **2)** εὐφυής, πονοῦργος ἐπινόησις, δολιότης, πανουργία : Ὀδ.Δ 445 **οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,** Ἡσίοδ.Θ 160, Πίνδ.Ι 3(4),54, Σοφ Φιλ.88 **ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς·** ‖ ἰδίως κτ. πληθ. πανουργίαι, τεχνάσματα, τερτίπια : Ὀδ. Θ 327, αὐτ.Ο 332, Ἡσίοδ.Θ 929, Πίνδ.Ν 4,57 **δολίαις τέχναισι χρησάμενος, - μὲ διάφορες τέχνες τὴν κατάφερε· 3)** τρόπος, μέσον δι' οὗ ἐπιτυγχάνεταί τι [ἄνευ κακῆς σημ.]· εἰδ. ἐν φρ. **μηδεμιᾷ τέχνῃ** κατ' οὐδένα τρόπον : Ἡρ.1,112 **ἐχρήιζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναί μιν,** Λυσ.13,95· ‖ ὁμ. φρ. **πάσῃ τέχνῃ** κατὰ πάντα τρόπον : Ἀριστφ.Νεφ 1323 **ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς . . ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ,** αὐτ.Θεσμ.65, Ξεν.Ἀν.4,5,16 **πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ,** Σοφ. Αἶ.752 **παντοίᾳ τέχνῃ εἶρξαι . . Αἴανθ'· 4)** ἐπάγγελμα, ἐπιτήδευμα : Ἡρ.3,130 **φὰς ἀτρεκέως μὲν οὐκ ἐπίστασθαι, ὁμιλήσας δὲ** [ἰητρῷ **φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην,** Αἰσχ.Πρ.254 **πυρός, ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας,** αὐτ.506, Ἀριστφ.Βάτρ.811 **ὅτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν,** Ξεν. Ἀπομν.3,10,1,**-ἡ τέχνη τοῦ ἐπιπλοποιοῦ - τοῦ ἠλεκτρολόγου - τοῦ οἰκοδόμου·** παροιμ. **μάθε τέχνη κι ἄσ' τηνε κι ἂν πεινάσῃς πιάσ' τηνε·** ‖ φρ ἐν τῇ τέχνῃ εἰμί ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα : Σοφ.ΟΤ 562 **τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;,** Πλάτ.Πρωτ.317C· ‖ **τέχνην ποιοῦμαί τι** χρησιμοποιῶ τι ὡς ἐπάγγελμά μου : Δημ.982· ‖ **ἐπὶ τέχνῃ μανθάνω τι** ἐκμανθάνω τι ὡς ἐπάγγελμα : Πλάτ Πρωτ.312B, αὐτ.315A· **5) ἐντ.** νεώτ. ἡ ἐκ **τῆς** ἀσκήσεως ἔργου λειτουργίας τινὸς κτωμένη πεῖρα, ἐμπειρία, γνῶσις : **ἡ ζαχαροπλαστικὴ τέχνη, - ἡ κηπουρικὴ τέχνη·** ‖ γενικ. ἐπιτηδειότης, ἱκανότης, μαστοριά· **6)** δεξιότης, ἱκανότης πρὸς ἐφαρμογὴν θεωρητικῶς κτηθεισῶν γνώσεων, διὰ καταλλήλου μεθόδου [κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ἁπλῶς ἐμπειρίαν] : Ἐπίχ.171,11, Πλάτ.Φαῖδ.90B **ἐπειδὰν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης** [τῆς ῥητορικῆς], αὐτ.Φαῖδρ.245A, Ἀριστλ.Ρητ.1354a,11 **τὸ δὲ τοιοῦτον ἤδη πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν τέχνης ἔργον εἶναι, - Ποιητικὴ τέχνη** τίτλος ἔργου τοῦ Ἀριστλ.· ‖ κτ. πληθ. **αἱ τέχναι** τὰ θεωρητικὰ συστήματα : αὐτ.1354a,12 **οἱ τὰς τέχνας τῶν λόγων συντιθέντες·** ‖ ἡ δοτ. **τέχνῃ** ἐν ἐπιρρ. χρ. διὰ τῶν τεχνικῶν κανόνων : Πλάτ.Εὐθ.282D **σφῶν δὲ ὁπότερος βούλεται, ταὐτὸν τοῦτο τέχνῃ πράττων ἐπιδειξάτω,** αὐτ.Πολ.381B, αὐτ.Ἴων 532C· **7) ἡ** ἱκανότης πρὸς δημιουργίαν αἰσθητικῆς συγκινήσεως **διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων πραγματούντων τὴν** ἰδέαν τοῦ ὡραίου, τοῦ καλοῦ, ἄ. καλλιτεχνία : **ἡ τέχνη τῆς ζωγραφικῆς - τῆς γλυπτικῆς·** ‖ **καλαὶ τέχναι** περιληπτικὴ ὀνομασία τῶν τεχνῶν τῶν σκοπουσῶν **εἰς** τὴν πραγματοποίησιν τοῦ κάλλους, ἤτοι τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τῆς ὀρχήσεως, τῆς ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς καὶ τῶν διακοσμητικῶν, λεγομένων, τεχνῶν· ‖ **πλαστικαὶ τέχναι** αἱ ἐκ τῶν καλῶν τεχνῶν εἰς τὴν ὅρασιν ἀποτεινόμεναι, ἤτοι ἡ ἀρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφικὴ καὶ αἱ διακοσμητικαὶ τέχναι, ἄ. στατικαί, ἀποτελεστικαί, ἢ ἐν χώρῳ τέχναι· ‖ **μουσικαὶ τέχναι** αἱ διὰ τοῦ λόγου, τοῦ ἤχου **ἢ** τῆς κινήσεως πραγματούμεναι, ἤτοι ποίησις, μουσικὴ καὶ ὄρχησις, ἄ. ἐν κινήσει, πρακτικαὶ **ἐν** χρόνῳ ἢ τοῦ ρυθμοῦ τέχναι· ‖ **τέχναι διακοσμητικαί** αἱ σκοποῦσαι εἰς τὴν καλαισθητικὴν ἐμφάνισιν, χρησίμων ἄλλως, ἀντικειμένων, οἷον λ.χ. ἡ ταπητουργία, ὑαλουργία, κεραμεική, βιβλιοδετική, ἄ. **βιομηχανικαὶ ἢ ἐφηρμοσμέναι·** ‖ **τέχναι ἐλευθέριοι** αἱ κατὰ τὴν παρ'-ἀρχαίοις ἀντίληψιν εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας ἁρμόζουσαι ἀσχολίαι [ὡς λ.χ. ἡ γραμματική, διαλεκτική, φιλοσοφία, ῥητορική, μουσικὴ κ. ἄ.], κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς χειρωνακτικάς, τὰς εἰς τοὺς δούλους ἁρμοζούσας· **8)** ἔργον τέχνης, χειροτέχνημα, τεχνούργημα : Σοφ.ΟΚ 472 **κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,** αὐτ.ἀπ.156 **ὅπλοις . . , Ἡφαίστου τέχνη,** Στράβ.14,1,14, Παυσ.6,25,1 **ἐλέφαντος δὲ ἐστι καὶ χρυσοῦ, τέχνη Φειδίου,** Πάπ.· **9)** ἡ συντεχνία, τὸ σωματεῖον τῶν τεχνιτῶν : Ἐπιγρ **ἡ τέχνη τῶν λιθουργῶν - τῶν σακκοφόρων,** Πάπ **τοὺς καταλειπομένους ἀπὸ τῆς τέχνης.**

τεχνήεις-εντος-εσσα-εν ποι. ὁ ἐντέχνως εἰργασμένος, κατεσκευασμένος : Ὀδ.Θ 297, Χριστόδ. Ἔκφρ.294 **σχήματι τεχνήεντι,** Ἐπιγρ. **αὐδὴ τεχνήεσσα λίθου· 2)** ἐπὶ προσ., ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος : Ὀδ.Η 110 **ὅσσον Φαίηκες . . ἴδριες, . . ὣς δὲ γυναῖκες ἱστῶν τεχνῆσσαι·** ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου : Ἐπ.Ἀλ.Ἀδ.7,11 [ἀμφίβ.].

τεχνηέντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δεξιῶς, ἐπιτηδείως, μὲ τέχνη : Ὀδ.Ε 270 **αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως ἥμενος· 2)** εὐφυῶς, πανούργως, ἐν χρ. ἰδίως εἰρωνικῶς: **ἐνήργησε τεχνηέντως καὶ τὸν ὑπεσκέλισεν.**

τέχνημα-ατος [τὸ] τὸ μετὰ δεξιότητος, ἐπιτηδειότητος εἰργασμένον, τὸ προϊὸν ἐντέχνου **ἐργασίας** : Σοφ.Φιλ.36 **αὐτόξυλον ἔκπωμα, φλαυρουργοῦ τινος τεχνήματ' ἀνδρός,** Μαν.2,322, Λουκ.Τραγῳδ. 148 **κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα,** αὐτ.Φιλοψ.19· **2)** δολία, πονοῦργος ἐπίνοια, τέχνασμα : Αἰσχ.ΑΠ 322 **κάπηλα προσφέρων τεχνήματα,** Εὐρ. ΙΤ 1355 **ὡς ἐσείδομεν δόλια τεχνήματ',** Πλούτ. Καῖσ.49· ‖ κ. ἄνευ κακῆς σημ., ἐπινόησις, **ἐφεύρημα** : Πλάτ.Φαῖδρ.269A, αὐτ.Πρωτ.319A **ἦ καλόν, ἦν δ' ἐγώ, τέχνημα ἄρα κέκτησαι,** αὐτ.Ἱππ. Ε 368D **τὸ μνημονικὸν τέχνημα· 3)** ἐν χρ. κ. ἐπὶ προσ. : Σοφ.Φιλ.928 **πανουργίας δεινῆς τέχνημα** [ὁ Φιλοκτήτης πρὸς τὸν Νεοπτόλεμον].

τεχνήμων-ονος-ον ὁ ἐντέχνως εἰργασμένος, **κατεσκευασμένος** : ΑΠ 9,504 **τεχνήμονας αὐλούς,** Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.117 **κυρτωθὲν ἄνω τεχνήμονι κόσμῳ·** ‖ κ. ἐπὶ διανοητικῶν ἔργων, ὁ μετὰ πολλῆς, ἀξιολόγου ἐπινοίας συγκροτηθείς, δημιουργηθείς : Νόνν.Δ 42,81 **οὐ τεχνήμονι θεσμῷ· 2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἐπιδέξιος, ἱκανὸς τεχνίτης : Ὀππ.Κυν.1,326 **τοὺς γράφαν τεχνήμονες ἄνδρες.**

τέχνησις-εως [ἡ] μτγν. τέχνασμα, ἐπινόημα πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ : Διον.Ἁλ.Δημ.38.

τεχνητικός-ή-όν μτγν., ὀρθ. γρ. **τεχνιτικός** τεχνικός, ἔντεχνος· ὅθ. ὁ μετὰ λεπτότητος, φιλοκαλίας : Πολύβ.32,11,10 **Ὀροφέρνην εἰσαγαγεῖν τὴν Ἰακὴν καὶ τεχνητικὴν ἀσωτίαν.**

τεχνητός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ τῆς τέχνης γινόμενος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν φύσει ὑπάρχοντα : Ἱππ.Ἰητρ.3 **αὐγῆς μὲν οὖν δύο εἴδεα, τὸ μὲν κοινόν, τὸ δὲ τεχνητόν**, Πλωτῖν.4,4, 23 **τὰ τεχνητὰ τῶν ὀργάνων**, - **τεχνηταὶ ῥητῖναι** (ρητινώδεις οὐσίαι, τεχνητῶς, διὰ χημικῶν μέσων παραγόμεναι), - **τεχνητοὶ ὀδόντες**· εἰδ. : Πλούτ. Περ.6 **τεχνητὰ σύμβολα**, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ θεῖα· ‖ **τεχνηταὶ γλῶσσαι αἱ** μὴ φυσιολογικῶς ὑπὸ τῶν λαῶν διαπλασθεῖσαι, ἀλλ' ἐπίτηδες κατασκευασθεῖσαι ὑπό τινος πρὸς κοινὴν χρῆσιν : **ἡ Ἐσπεράντο εἶναι μία τῶν τεχνητῶν γλωσσῶν**· **2**) εἰδ. νεώτ. γεωπον. **τεχνητὴ γονιμοποίησις** ἡ διὰ τῆς ἐπικονιάσεως τῶν ἀνθέων φυτῶν τινων ἐπιτυγχανομένη τεχνητῶς παραγωγὴ νέων καρπῶν.

τεχνήτωρ-αρος (ὁ) μτγν. τεχνίτης, κατασκευαστής : Μαν.2,327 **ἄνδρας τεχνήτορας μύρων**.

τεχνητῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον τεχνητὸν βλ.λ., δι' ἐντέχνου ἐργασίας.

τεχνικά ἐπίρρ. δημ. μὲ τέχνην, ἐντέχνως, μετ' ἰδιαιτέρας τεχνικῆς δεξιότητος : Σολωμ.'Εθν.'Υμν. 21,2 **ἀλυσωμένο τὸ καθένα τεχνικά**, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 54,30 **πεντάμαρφες καὶ παλληκάρι' ἀντρειωμένα | ὅλα βαλμένα τεχνικὰ σὲ παραμύθι**.

τεχνική (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν μεθόδων, τῶν κανόνων καθ' οὓς ἐκτελεῖται τεχνικόν τι ἔργον : **ἡ τεχνικὴ τῆς γεφυροποιίας - τῶν σιδηροδρομικῶν κατασκευῶν**· ‖ ὁμ. τὸ σύνολον τῶν κανόνων οὓς δέον νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ δημιουργὸς καλλιτεχνικοῦ τινος ἔργου : **ἡ τεχνικὴ τοῦ δράματος - τοῦ θεάτρου**· **2**) τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῆς ἐργασίας καλλιτέχνου τινὸς ἢ καλλιτεχνικῆς σχολῆς : **ἡ τεχνικὴ τῶν ἐμπρεσσιονιστῶν**· **3**) τὸ σύνολον τῶν τεχνικῶν μέσων **τῶν ἐξυπηρετούντων** τὴν μεθοδολογίαν ἐπιστήμης τινός : **ἡ τεχνικὴ τῆς χημείας**.

τεχνικός-ή-ό(ν) (τέχνη), κ μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., δεξιός, ἠσκημένος εἴς τι, ἐπιτήδειος, ἐπιδέξιος : Ἐπίχ.171,11, Πλάτ.Συμπ.186C· μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.Θεαίτ.207C, αὐτ.Λάχ.185E, αὐτ.185D· ‖ μάλιστα ἐν χρ. ἐπὶ ρητοροδιδασκάλων, γραμματικῶν κττ. : αὐτ.Φαῖδρ.273A **διελήλυθας ἃ λέγουσιν οἱ περὶ τοὺς λόγους τεχνικοί**, αὐτ Γοργ.504A· ‖ ἐμπειρικός, πρακτικός (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ θεωρητικός) : Ἀριστλ.ΗΝικ.1180b,20· **2**) ὁ πανοῦργος, ὁ ἐντέχνως, εὐφυῶς ἐπινοηθείς, ἐπὶ πραγμ.: Πολύβ.16,6,6 **καὶ γὰρ ἐποίησάν τι τεχνικὸν ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς οἱ περὶ τὸν Ἄτταλον**· **3**) ὁ μετὰ τέχνης, **δεξιότητος** εἰργασμένος· δθ. κ. ὁ συστηματικός, κανονικός, τακτικός : Πλάτ.Φαῖδρ. 273B **τοῦτο δὴ . . σοφὸν εὑρὼν ἅμα καὶ τεχνικὸν ἔγραψεν**, αὐτ.Γοργ.501B, Ἀριστλ.Πολιτ.1 **τεχνικὴν παιδείαν**· **4**) ὁμ. ἐπὶ πραγμ. ὁ διὰ τεχνικῆς **ἐργασίας** πεποιημένος, ὁ ὢν προϊὸν τέχνης, ἀντίθ. τῷ αὐτοφυής : Θεόφρ.Λιθ.55.

τεχνικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ **ἐντέχνου**, ὁ τεχνικὸς χαρακτὴρ πράγματός τινος.

τεχνικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, ἐντέχνως, τεχνηέντως : Πλάτ.Χαρμ.173C **καὶ τὰ σκεύη καὶ τὴν ἀμπεχόνην . . καὶ τὰ χρήματα πάντα τεχνικῶς ἡμῖν εἰργασμένα**, αὐτ. Φαῖδρ.271C, αὐτ.Εὐθύδ.303F, Ἰσοκρ.3,52.

τεχνίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέχνη : Πλάτ.Πολ.495D **οἳ ἂν κομψότατοι ὄντες τυγχάνωσι περὶ τὸ αὐτῶν τεχνίον**· **2**) ἐπὶ κακῆς σημ., ποταπή, φαύλη, μικροπρεπὴς τέχνη : Δίφιλ.87,1, Ἀντίδ.2,4, Πολύστρ.17W, Θεμίστ.Λόγ.21,246C **οὐκ ἔστιν οὐδὲν τεχνίον ἐξωλέστερον τοῦ πορνοβοσκοῦ**.

τεχνιτεία (ἡ) ἔντεχνος ἐκτέλεσις, ἐργασία : Ἐπίκ. Ἐπιστ.2,40U, Ἱππόλ.π.Ἀθήν.4,130A **θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν τεχνιτείαν**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,86 **πολλῆς ἦν τεχνικείας τὸ πρᾶγμα**.

τεχνίτευμα-ατος (τὸ) μτγν. τέχνημα, τέχνασμα : Ἀριστέ.78, Μάξ.Τύρ.34,3.

τεχνιτεύω μτγν. ἐντέχνως, τεχνικῶς κατασκευάζω : Φιλόδ.Ρητ.1,171S, Φίλ 1,35 **εἰκόνα τεχνιτεύειν**, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.662, Μάξ.Τύρ.36,5· **2**) ποιοῦμαι χρῆσιν τεχνασμάτων, κάνω κόλπα : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.2,64, αὐτ 2,88, Μουσῶν.ἀπ.18a,97H· μτ. ἀπαρφ. : Ἰώσ.ΑΙ 5,8,11 **ἐτεχνίτευε τινὶ τρόπῳ προέχειν**· **3**) δθ. κ. διὰ τεχνασμάτων διαστρέφω : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.4 **δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους**.

τεχνίτης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τεχνίτις**, δημ. **τεχνίτρα** βλ.λς, ὁ μετερχόμενος τέχνην τινὰ ἰδίως χειρωνακτικῶς ἐκτελουμένην, μάστορης : Ξεν.Οἰκ. 6,6 **τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς τεχνίτας χωρὶς ἑκατέρους ἐπερωτῴη**, αὐτ.Ἀπομν.2,7,4, Ἀριστλ.Πολιτ.1262b,26 **ἐποίει ἐν μὲν μέρος τεχνίτας, ἐν δὲ γεωργούς**· ‖ κ. μτφ. : ΚΔ Ἑβρ 11,10 **πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός**· **2**) ὁ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης χειριζόμενος, ἐκτελῶν τι, ὁ δεξιὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινός : Πλάτ.Σοφ. 219A **πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν ἤ τινα ἄτεχνον . . θήσομεν ;**, Ἀριστλ.Ρητ.1397b,23, Γαλ.6,155, αὐτ. 18(2),245· ‖ μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. ὁ πεπειραμένος εἴς τι : Αἰσχίν.1,170, Ξεν.Λακ.13,5 **Λακεδαιμονίους δὲ μόνους τῷ ὄντι τεχνίτας τῶν πολεμικῶν**, αὐτ.ΚΠ 8,3,11· ‖ εἰδ. **Διονυσιακοὶ τεχνῖται ἢ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον** οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ ὑποκριταί, οἱ περὶ τὰ θεατρικὰ ἀσχολούμενοι : Δημ.401,˝ Ἀριστλ.Ρητ.1405a,24, Πολύβ.16,21,8, Ἐπιγρ.**Κύπρου, Αἰγύπτου**· **3**) ἐν εἰδ. ἐνν. ὁ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινὸς ἀκολουθῶν ἐπακριβῶς καὶ μετὰ προσοχῆς τὰ ὑπὸ τῆς τέχνης, τῆς τεχνικῆς ὁριζόμενα : Πλούτ.Ἠθ.452C **ἐν ποιήμασι τὸν τεχνίτην καὶ διηκριβωμένον ὁ μουσόληπτος καὶ κατάσχετος ἀποδείκνυσι γελοῖον**· **4**) δολοπλόκος, πανοῦργος, ραδιουργός : Λουκ.Νεκρ.Δ 13,5 **γόης, ὦ Διόγενες, ἄνθρωπος καὶ τεχνίτης**.

τεχνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τεχνίτης βλ.λ., ἡ καλῶς γνωρίζουσα τέχνην τινὰ καὶ ἐπαγγελλομένη τούτην : Χορίκ.23,5,254F-R, Ἐπιγρ.Δελφῶν· **2**) εἰδ. ἐπὶ ἑταιρῶν, πορνῶν, ἡ διὰ πολλῶν τεχνασμάτων ἐφελκύουσα τοὺς ἐραστάς : Λουκ.Τόξ.13 **τεχνῖτις ἐπισπάσασθαι ἐραστήν**, Νίκαρχ.ΑΠ 11,73· **3**) ἐν χρ. κ. ἐπιθετ. : ΠΔΣοφ.Σαλ.7,22 **ἡ πάντων** τεχνῖτις σοφία, Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,69.

τεχνιτικός-ή-όν τεχνητικὸς βλ.λ. : Πολύβ.32,20,9.

τεχνίτρα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τεχνίτης βλ.λ., ἡ καλῶς, ἱκανῶς γνωρίζουσα τέχνην, ἐπιτήδευμα· **2**) ἰδ. ἐν κακῇ σημ. ἐπὶ γυναικὸς μετερχομένης τεχνάσματα, ὅπως ἑλκύσῃ τὴν συμπάθειαν, προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον.

τεχνογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔρευνα τῶν κανόνων τῆς τέχνης· εἰδ. ἡ σπουδὴ τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου, ἡ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς ρητορικῆς· πρβλ. τεχνογράφος, τεχνογραφικός.

τεχνογραφικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ρητορικήν, τὴν διδασκαλίαν τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου· ‖ δθ. **τὰ τεχνογραφικὰ** δοκίμια ρητορικῆς : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.20.

τεχνογράφος (ὁ) ὁ περὶ τὴν διατύπωσιν τῶν κανόνων τέχνης τινὸς ἀσχολούμενος· εἰδ. **ὁ** μελετῶν τὰ τῆς γραμματικῆς καὶ τὰ τῆς ρητορικῆς **τέχνης** : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1421a,39, Φιλόδ.Ρητ.1,151S.

τεχνογραφῶ-έω μσν. ἐντέχνως γράφω : Εὐστ. Ἰλ.650,49 **ὡς τεχνογραφοῖ Ἡρωδιανός**.

τεχνοδίαιτος-ον ὁ διαιτώμενος, ζῶν ἐν **τῇ τέχνῃ**, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου : Ὀρφ.Ἀργ 66,3.

τεχνοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. τεχνικός : Διογ. Λ 7,156 **πνεῦμα . . τεχνοειδές**· ‖ τὸ οὐδ. **τεχνοειδὲς** ὡς οὐσ. ἡ τεχνικὴ ἱκανότης : Εὐστ.Πον.123,33.

τεχνοκαπηλεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμπορικὴ **ἐκμετάλλευσις** τῆς τέχνης, τῆς καλλιτεχνίας.

τεχνοκάπηλος (ὁ) νεώτ. ὁ καπηλευόμενος τὴν τέχνην· πρβλ. τεχνοκαπηλεία.
τεχνοκρατία (ἡ) νεώτ. πολιτικοοικονομικὴ θεωρία δεχομένη ὅτι ἡ μηχανικὴ πρόοδος συνέβαλεν εἰς τὴν καθόλου ἀνθρωπίνην εὐημερίαν καὶ ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα οἰκονομικὴ κρίσις ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ προσαρμογὴν τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συστημάτων πρὸς τὴν μηχανικὴν πρόοδον· || ὅθ. κ. **τεχνοκράτης** ὁ θεωρητικὸς τῆς τεχνοκρατίας.
τεχνοκρίτης (ὁ) νεώτ. ὁ κριτικὸς ἔργων τέχνης, ὁ κατὰ σύστημα ἢ ἐπάγγελμα ἀσκῶν κριτικὴν τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων ἢ ἔργων.
τεχνοκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τεχνοκρίτην ἢ εἰς τὴν κριτικὴν ἔργων τέχνης: **τεχνοκριτικὰ ἄρθρα**· || τὸ θηλ. **ἡ τεχνοκριτικὴ** ἡ κριτικὴ τῆς τέχνης, τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων.
τεχνολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπιστημονική, συστηματικὴ πραγμάτευσις περὶ τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης· εἰδ. ἡ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς ἀνάλυσις τῶν ἔν τινι περιόδῳ λόγου ἀπαντώντων λεκτικῶν τύπων: Φιλόδ.Ρητ.Ι,128S, Κικ.'Αττ.4, 16,3, Πλούτ.'Ηθ.514Α, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.2,205 **ἐπὶ τῇ τῶν ὅρων τεχνολογίᾳ μέγα φρονοῦσιν**, 'Ιάμβλ. Μαθ.'Επιστ.7, 'Ανών.Λονδ.2,18· **2)** νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις τῶν μέσων καὶ τῶν μεθόδων δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ μετατροπὴ πρώτης τινὸς ὕλης εἰς βιομηχανικὸν προϊόν: **μηχανικὴ - χημικὴ τεχνολογία, - στρατιωτικὴ τεχνολογία** (κλάδος τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης πραγματευόμενος τὰς μεθόδους κατασκευῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ χρησιμοποιουμένων μηχανημάτων καὶ ἄλλων εἰδῶν).
τεχνολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεχνολογίαν βλ.λ.· || τὸ οὐδ. **τεχνολογικὸν** ὡς οὐσ. τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς **ἐν ᾧ** ἐκτίθενται οἱ κανόνες σχηματισμοῦ τῶν λέξεων (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ συντακτικόν).
τεχνολογικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τεχνολογίας βλ.λ.1): Δράκ.147.
τεχνολόγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης πραγματευόμενός τι· || εἰδ. ὁ καταγινόμενος, ἀσχολούμενος μὲ τὴν τεχνολογίαν βλ.λ.1): Φιλόδ.Ρητ.Ι,203S.
τεχνολογῶ-έω ὑπάγω τι ὑπὸ τοὺς κανόνας τέχνης τινός, συστηματοποιῶ: 'Αριστλ.Ρητ.1354b,17 **οὐ γάρ, ὥσπερ ἔνιοι τῶν τεχνολογούντων, τιθέασιν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τὴν ἐπιείκειαν τοῦ λέγοντος**· || εἰδ. ἐν γραμματικῇ ἐνν. ἀναλύω γραμματικῶς τοὺς ἔν τινι περιόδῳ λόγου ἀπαντῶντας λεκτικοὺς τύπους· **2)** ὡς οὐσ. **τὰ τεχνολογούμενα** οἱ κανόνες τέχνης τινός: Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.ΙΙ,40.
τεχνοπαίγνιον (τὸ) παίγνιον στιχουργικόν, μικρὸν ποίημα συντιθέμενον ἐκ στίχων ποικίλλοντος μεγέθους κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ σχηματίζηται γραφικῶς ἡ παράστασις τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἀποτελοῦντος καὶ τὸ θέμα τοῦ ποιήματος.
τεχνοπαράδοτος-ον μτγν. ὁ παραδιδόμενος, μεταδιδόμενος διὰ τῆς τέχνης: Ζώσ.'Αλχ.138Β.
τεχνοποιῶ-έω μτγν. ἐντέχνως ποιῶ, κατασκευάζω τι· παθ.: Κύριλλ.3,981D **τοῖς διὰ σφῶν αὐτῶν τεχνοποιουμένοις καὶ τεχνουργημένοις.**
τεχνοπωλικός-ή-όν **ὁ** πωλῶν τὴν ἣν διδάσκει τέχνην. Πλάτ.Σοφ.224C.
τεχνόσημον (τὸ) νεώτ. σῆμα δι' οὗ ἐπισημοποιεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἐξασκήσεως τέχνης τινός.
τεχνοσύνη (ἡ) μτγν. ποι. ἡ τέχνη: Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,4 **ἀρχαίας λείψανα τεχνοσύνας.**
τεχνοτροπία (ἡ) νεώτ. ὁ ἰδιαίτερος τεχνικὸς τρόπος ὁ ἐκδηλούμενος ἐν τῇ δημιουργίᾳ καλλιτεχνικοῦ ἢ λογοτεχνικοῦ ἔργου, ὁ ρυθμὸς καὶ τὸ ἰδιάζον ὕφος τὸ χαρακτηρίζον τὰ ἔργα καλλιτέχνου τινὸς ἢ καὶ ὁλοκλήρου σχολῆς.
τεχνοτροπημένος-η-ο δημ. ἐπὶ ἔργου καλλιτεχνικοῦ, ὁ ἐν ᾧ ἠκολουθήθη ἰδιάζον καλλιτεχνικὸν ὕφος, ὁ στυλιζαρισμένος: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.99 **οἱ τεχνοτροπημένοι του ὁλόσωμοι ἅγιοι.**
τεχνουμγεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τεχνουργοῦ, ἐργοστάσιον βιομηχ.προϊόντων τέχνης.
τεχνούργημα-ατος (τὸ) (τεχνουργῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεχνουργῶ βλ.λ., ἔργον, κατασκεύασμα τέχνης, **τέχνημα**, καλλιτέχνημα: 'Ερμητ.3,4, Κύριλλ.'Ησ.46,629 **τοῖς ἰδίοις τεχνουργήμασιν ἀπονέμειν**, Λέων Δ 2,7,15Β **κριὸν .. τὸ τεχνούργημα ὀνομάζουσι**, Εὐμάθ.'Υσμ.54, Δούκ.5Β.
τεχνουργία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τεχνικὴ ἐργασία, τὸ τεχνούργημα βλ.λ.: 'Αριστέ.Ι 80, 'Ερμητ.3,4, Μετοχ.Θ Σύμμ.575,16 **ἰατρικαῖς τισι τεχνουργίαις**· **2)** νεώτ. τὸ τεχνουργεῖν βλ.λ.
τεχνουργικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ μετὰ τέχνης, **ὁ** ἔντεχνος: 'Αρχέλ. ἐν Ideleri Phys.2,344 **τεχνουργικὴ πρᾶξις**· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεχνουργίαν βλ.λ.2).
τεχνουργικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐντέχνως, τεχνικῶς, μετὰ τέχνης: 'Αρχέλ. ἐν Ideleri Phys.2,343,2 **ἡ θεία τέχνη τεχνουργικῶς ἔχουσα τὴν θεωρίαν**, αὐτ.348,2.
τεχνουργός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τεχνίτης, ὁ δημιουργός: 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.Ι,47 **μοῖρα τεχνουργὸς** (πολιτείας), Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,384,28· || νεώτ. γεν. ὁ ἐργαζόμενος, ἐπαγγελλόμενος τέχνην τινά, τεχνίτης· **2)** νεώτ. **ὁ** μετὰ τέχνης, **ὁ** περιτέχνως κατασκευάζων τι.
τεχνουργῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐργάζομαι, κατασκευάζω τι ἐντέχνως, περιτέχνως, ποιῶ τι μετὰ τέχνης: Εὐμάθ.'Υσμ.13,1 **ἃ Δαιδάλου χεὶρ ἐτεχνούργησεν**· κ. παθ.: Κύριλλ.609 **ἀπολυπραγμόνητα τὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ τεχνουργούμενα**, 'Ακροπ.Γ Προοίμ.5 (ἐκδ.Bonn.) **βασιλικὰ εἰκονίσματα .. τετεχνουργημένα**· **2)** νεώτ. κατασκευάζω τι τεχνικῶς, διὰ τεχνικῶν μέσων· **3)** ρηματ.π. τεχνούργημα, τεχνουργία.
τεχνύδριον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τέχνη βλ.λ.: Πλάτ.Πολ.475Ε **τοὺς τεχνυδρίων φιλοσόφους φήσομεν**, Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.Ι,328 **ζηλωτὰς τεχνυδρίων**, Γρηγ.Ναζ.2,27, Ψελλ. ἐν Ρητ.601,11.
τεχνύφιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τέχνη βλ.λ., ἐργαστήριον: Σουητ.Αὐγ.72 (κῶδ. τεχνόφυον).
τεχνῶ-όω (τέχνη) μτγν. κ. μσν., μέλλ. **τεχνώσω**, διδάσκω τινὰ τέχνην, μορφῶ τινα ἔν τινι τέχνῃ: Γαλ.Ι,227, αὐτ.6,480 **τεχνοῦντες τοὺς ἐσπουδακότας διαγνωστικοὺς γενέσθαι τῶν πεπονθότων μορίων**, αὐτ.13,656, 'Ηλ.Πορφ.139,16, Κ Πορφ.'Εκθ. 283 **ἡ γὰρ τῆς πλείονος γνώσεως πεῖρα, εἰωθυῖα τεχνοῦν τὴν διάνοιαν τῶν ἐχόντων διὰ σπουδῆς τῶν προσηκόντων μηδὲν ἀγνοεῖν**· κ. παθ.: Εὐστ. Πον.205,50 **ἀνεπιστημόνως τεχνοῦσθαι τὰ ἐπιστημονικά**, αὐτ.226,4· **2)** κατασκευάζω τι τεχνηέντως: Εὐστρ.ΗΝικ.Ι,5· **4)** ρηματ. π. τέχνωσις.
τεχνῶμαι-άομαι κ. νεώτ., μέλλ. **τεχνήσομαι**, ἀόρ. **ἐτεχνησάμην** (Θουκ.4,47) κ. ἐπ. **τεχνησάμην**, παρακ. **τετέχνημαι**, ἰων. γ' πληθ. **τετεχνέαται** (εἰκ. ἐν 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.22), ἐξεργάζομαί τι τεχνηέντως, κατασκευάζω τι ἐντέχνως, φιλοτεχνῶ· 'Ηρωδιαν. 477 **«τεχνήσασθαι τὸ μετὰ τέχνης τι κατασκευάσαι, τεχνάσασθαι δὲ τὸ κακουργῆσαι»**: 'Οδ.Ε 259 **ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά**, αὐτ.Λ 613· || ὡς παθ. εἶμαι κατεσκευασμένος ἢ διατεταγμένος τεχνηέντως: 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.3 **διαιτήματα τετεχνημένα**, Ξεν.ΚΠ 8,6.23 **ὅ,τι καλὸν αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῷτο**· πρβλ. τεχνήεις· **2)** ἁπλῶς, κατεργάζομαι, κατασκευάζω: Βίων.9,3 **καὶ αὐτὸς τεχνᾶσθαι σύριγγα**, Καλλ.'Αρτ.10 **ἐμοὶ Κύκλωπες ὀιστοὺς αὐτίκα τεχνήσονται**, Λουκ. 'Ιππ.2 **ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς 'Αχαιοῖς**

τὸν ἵππον· **3)** καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι εἴς τινα τέχνην, ἀσκῶ τέχνην, ἐπάγγελμά τι : Ξεν.ΚΠ 8,2,5 ἀδύνατον .. **πολλὰ τεχνώμενον ἄνθρωπον πάντα καλῶς ποιεῖν** [ἐκεῖνος ποὺ καταπιάνεται σὲ πολλὲς δουλειές]· **4)** κ. νεώτ. ἐπινοῶ ἢ ἐκτελῶ τι πανούργως, δολίως, τεχνάζομαι, μηχανῶμαι, μεταχειρίζομαι τεχνάσματα : Ἰλ.Ψ 415 **ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι ἠδὲ νοήσω,** Σοφ.Τρ. 534, αὐτ.Ἀντ.494 **τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων,** αὐτ.Φιλ.80, Θουκ.1,122 **πόλεμος .. αὐτὸς .. ἀφ' αὑτοῦ τὰ πολλὰ τεχνᾶται πρὸς τὸ παρατυγχάνον·** κ. ἀπολ. : Σοφ.Αἴ.86, Εὐρ.Μήδ.402 **βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη,** Ἀριστφ.Σφ.176 **ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν ταύτῃ γ'· ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ.4,26 **παντί τε τρόπῳ ἑκάτεροι ἐτεχνῶντο, οἱ μὲν ἐσπέμπειν τὰ σιτία,** Ἰώσ.ΑΙ 5,9,3 **τεχνᾶται παρακατακλῖναι τὴν Ῥούθην αὐτῷ·** ὁμ. κ. ἑπομένης προτάσεως : Ὑμν.Ἀπόλλ.326 **ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένηται παῖς ἐμός,** Ξεν.Ἀγησ.9,3 **μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι·** κ. ἐν παθ. σημ. : Σχόλ.Ἰλ.Ο 14 **ὁ ἐπὶ κακῷ τεχνηθεὶς δόλος·** **5)** ρηματ.π. τέχνημα, τεχνήμων, τέχνησις, τεχνητός, τεχνήτωρ.

τέχνωσις-εως (ἡ) (τεχνῶ) μτγν. κ. μσν. ἡ τέχνη : Φρόντ.Ἐπιστ.Ἑλλην.**1**,4, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.4,36,15 **καὶ ἰδεῶν ἡ τέχνωσις τῶν ἰδεῶν ὁμοίως·** **2)** μσν. τὸ νὰ εἶναί τι τεχνικόν : Εὐστρ.ΗΝικ.322,37.

τεφὶ (τὸ) δημ. ἀντὶ ταφὶ βλ.λ.

τέω μ. ἐν ἀπαρφ. **τεῖν·** Ἡσ. **«ζητεῖν» ἄλλαι δὲ σοι»·** πρβλ. τητῶ.

τέῳ (ων. δοτ. ἑν. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. : Ἡρ.1,11 **φέρε ἀκούσω, τέῳ καὶ τρόπῳ ἐπιχειρήσαμεν αὐτῷ,** αὐτ.4,155· **2)** τεῳ ὁμ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις : Ὀδ.Λ 502 **τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος.**

τέων ἰων. γενικ. πληθ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. : Ὀδ.Ζ 119 **τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω,** **2)** τεων γενικ. πληθ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις : Ἡρ.5,57 **οὐ πολλῶν τεων καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι·** **3)** τέων ἐπ. γενικ. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.2.

τεωρεῖς Ἡσ. «δραπέται, κακοῦργοι, λησταί».

τέωρος ἰων. «συκοφάντης καὶ τὰ ὅμοια».

τέως ἐπίρρ. κ. μσν. κ.νεώτ., ἐπ. πιθ. **τῆος** ἢ **τείως, τεῖος,** ἀναφορικὸν μόριον δηλοῦν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ τελεῖται γεγονός τι σύγχρονον πρὸς ἄλλο, ἕως τότε, ἐν τούτῳ τῷ χρονικῷ διαστήματι, ἐν τῷ μεταξύ, καθ' ὃν χρόνον, συσχετ. πρὸς τὸ ἕως : Ἰλ.Ψ 42, Ὀδ.Δ 91 **εἷος ἐγὼ .. ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν,** Ἀριστφ. Εἰρ.32 **μὴ παύσαιο .. ἐσθίων τέως ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς,** Στράβ.3,4,5 **ἄλλοτ' ἄλλους καταστρεφόμενοι τέως ἕως ἅπαντας ὑποχειρίους ἔλαβον·** ὁμ. συσχετ. πρὸς τὸ ὄφρα : Ἰλ.Τ 189· || οὐχὶ σπαν. ἄνευ τοῦ ἀναφορικοῦ, ὅτε ἀναφέρεται εἰς πρότερον δηλωθέντα χρόνον : Ὀδ.Ο 127 **ἐς γάμου ὥρην, .. τείως δὲ .. παρὰ μητρὶ κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ,** αὐτ.231, Σοφ.Αἴ.558· κ. συχν. ἄνευ ἀναφορᾶς ἢ ὡρισμένου χρόνου : Ἰλ.Ω 658 **ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα .., ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω** [Γαζ. Θ «πόσας ἡμέρας προθυμῇ ἐνταφιάζειν τὸν Ἕκτορα ἵν' ἐν τούτῳ ἐγώ τε παραμένω καὶ τὸν στρατὸν διακωλύω καὶ κατέχω»], Εὐρ.Ἡρακλ.725 **ἐγὼ δ' οἴσω τέως,** Ἀριστφ.687, αὐτ.729· || μτ. τοῦ ἄρθρου ἐν φρ. **ἐν τῷ τέως** ἐν τῷ μεταξύ· Ἡρωδιαν.Φιλέτ.434Ρ **«ἐν τῷ τέως οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ'** ἄνευ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς προθέσεως» : Πολύαιν. 1,39,4 **ἐν δὲ τῷ τέως ...πάλιν ἐπολέμει,** αὐτ.8, 47,1, ΑἰΛ.ΖΙ 2,25, **αὐτ.**11,38, Στεφ. Ἀθ. Ἱππ.1,217· **2)** σπαν. ἀντὶ ἕως βλ.λ. : Ἡρ.4,165, Ἱππ.Ἐντ.Παθ. 26, αὐτ.Γυν.2,165, Πλάτ.Συμπ.191Β **καὶ τέως μὲν ἂν παῖδες ὦσιν, .. , φιλοῦσι τοὺς ἄνδρας,** Δημ.446, Ἀπολλ.Ρ 4,821 **ἄϊκας ἐρύξειν .. τείως κεν ἵκωνται Φαιήκων λιμένας,** Ἐπιγρ.· **3)** μέχρι τινός, ἐπί τινα χρόνον, συνήθ. μτ. λέξεων ἢ φράσεων συσχετικῶν : Ὀδ.Π 139 **ὃς τείως μὲν .. αὐτὰρ νῦν, αὐτ.** Ω 162 **τέως μὲν .. ἀλλ' ὅτε δή** μιν, Ἡρ 1,11 **τέως μὲν .., μετὰ δέ,** αὐτ.82 **τέως μὲν .. τέλος δέ,** αὐτ.6,83 **τέως μὲν δὴ .. ἔπειτα δέ,** Αἰσχ.Χο.993 **φίλον τέως, νῦν δ' ἐχθρόν,** Ἀριστφ.Θεσμ.449 **τέως μὲν .. νῦν δέ,** αὐτ.Νεφ.66, Θουκ.6,61 **τέως μὲν ἐζήτουν .. ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν,** αὐτ.5,7 **τέως μὲν .. ἔπειτα,** Λυσ.31,8 **τέως μὲν ᾤκει .. ἐπειδὴ δέ,** Πλάτ.Φαίδ.117C **τέως μὲν .. ὡς δέ,** Ξεν.Ἑλλ.4,3,17 **τέως μὲν .. ἡνίκα δέ,** αὐτ.2,2,17 **τέως μὲν .. εἶτα,** αὐτ.ΚΠ 5,3,17 **τέως μὲν .. ἐπεὶ δέ·** ὁμ. κ. ἄνευ συσχετικῆς φρ. : Ἀπολλ.Ρ 2,132· **4)** μέχρι τότε,πρότερον: Ἡρ.6,112 **τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τοὔνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι,** Ἀριστφ.Πλ.834, Πλάτ.Συμπ.191Β, Λυσ.7,12 **ἐν τῷ τέως χρόνῳ** [ἕως τότε], αὐτ.27,16, Ἰσαῖ.1,9 **φίλοι τέως ὄντες·** || νεώτ. μέχρι πρὸ ὀλίγου, πρὸ τοῦ νῦν, εἰς τὸν ἀμέσως προηγούμενον χρόνον : **ὁ τέως πρωθυπουργός - καθηγητής·** || νεώτ. γεν. εἰς πρότερον, παλαιότερον χρόνον, ἀντὶ τοῦ πρῴην βλ.λ.· **5)** κ. μσν. ἐν ἀρχῇ, ἐν πρώτοις, κατὰ πρῶτον : Γαλ.15,764 **νυνὶ δ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιον .. ἄκουσον εἰς ὀλίγους τέως ἀνενηνεγμένον σκοπούς,** Γεωπ.9,11,1 **τέως εἰδέναι χρή,** αὐτ.9,19,1· **6)** μτ. τοῦ ἄρθρου ἐν φρ. **διὰ τὸ τέως** διὰ τὸ παρόν : Ζώσ.Ἀλχ.231Β.

τζαβέ(τ)τα (ἡ) (ἰτολ.) δημ. γυρωτικὸς ἧλος βλ.λ.1).

τζαβετ(τ)άρισμα (τὸ) δημ. ἡ γύρωσις βλ.λ.2).

τζαβετ(τ)άρω δημ. συνδέω σιδηρᾶς πλάκας ἢ ἐλάσματα διὰ γυρωτικῶν ἥλων, μὲ τζαβέττες.

τζαγγάριος (ὁ) μσν. ὁ ὑποδηματοποιός, ὁ τσαγγάρης· πρβλ. σαγγάριος, τσαγγάριος.

τζαγγάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ἀντὶ τσαγγάρης βλ.λ.: Πρόδρ.1,114 **μάθε το τζαγγάρην** τὸ ποιδίν σου, αὐτ.144 **ἴδε τεχνίτης .. ἐκεῖνος ὁ τζαγγάρης.**

τζάγγη (ἡ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ὑποδήματος, μ. ἐν λατ. μεταγραφῇ, τὸ τζαγγίον βλ.λ. : Gallienus π. Trebell.Claud.17 **zancas .. Parthicas,** Θεοδοσιαν.Κῶδ.14,10,2 **usum tzangarum .. memini liceat usurpare.**

τζαγγίον (τὸ) μσν. ὑψηλὸν μέχρι τοῦ γόνατος ὑπόδημα τῶν Βυζαντινῶν ἐξ ἐρυθροῦ δέρματος, προσαρμοζόμενον ἐπὶ τῆς κνήμης διὰ κορδονίων βλ.λ.1), ἅτινα ἐφόρουν ἰδίως οἱ τῶν Ρωμαίων βασιλεῖς : Πρόδρ.2,67 **σὺ παρατρέχεις τὴν ὁδὸν πεζὸς μετὰ τζαγγίων, | αὐτὸς δὲ καβαλάριος διηνεκῶς ὁδεύει.**

τζάγγρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος βαρέος τόξου ἐν χρ. κατὰ τὸν μεσαίωνα παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἐκεῖθεν εἰσαχθέντος εἰς τὸν βυζαντινὸν στρατόν· **2)** δημ. **τζάγγρα κ. τσάγγρα** μονόκανον **ἐμπροσθογεμὲς ἢ ὀπισθογεμὲς** κυνηγετικὸν ὅπλον.

τζαγγράτωρ-ορος (ὁ) **νεώτ.** **ἐν τῷ βυζ.** στρατῷ, στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ τζάγγρας βλ.λ.1).

τζαγκάριος (ὁ) πάπ. **κ. τσαγγάριος** αἰτ. -ριν [Ἐπιγρ.] τσαγγάρης βλ.λ. : **ἡ** τοῦ **τζαγκαρίου τέχνη.**

τζαγγᾶς (ὁ) μσν. κ. τσαγγᾶς ὁ κατασκευαστὴς βασιλικῶν τζαγγίων βλ.λ.· Δουκάγγ.1555 **«ὁ** ταῦτα ποιῶν αὐ τζαγγάριος, ἤγουν σκυτεύς, ὡς οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ τζαγγᾶς ὀνομάζεται».

τζαγκουρνίζω μσν. κ. δημ. ἀ. τσαγκρουνίζω βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,1248· κ. παθ. : Σαχλ.2,665.

τζαγκουρνομαδειοῦμαι δημ. ἀμύσσομαι καὶ ἅμα τίλλω τὰς τρίχας, ἐπὶ θρηνούντων : Κριάρη Ἀριστ.Κρητ.Ἄσματα 11,219,229,243.

τζάζ (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἰδιόρρυθμος χορὸς τῶν μαύρων τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ ἡ συνοδεύουσα αὐτὸν θορυβώδης

μουσική· **2)** ἡ ἐκτελοῦσα τὴν μουσικὴν ταύτην εἰδικὴ ὀρχήστρα, ἄ. τζὰζ μπάντ.
τζὰζ μπάντ (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἡ τζὰζ βλ.λ.2).
τζάκα (ἡ) δημ. εἶδος βραχέος χειμερινοῦ γυναικείου ἐπενδύτου μετὰ χειρίδων.
τζάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἡ ἑστία, παραστιά, παραγώνι, γωνιά : **κάθισε κοντὰ στὸ τζάκι γιὰ νὰ ζεσταθῇ**· **2)** συνεκδ. οἶκος, οἰκογένεια, κ. ἰδ. ὀνομαστή, σπιτικό, γενιά, σόϊ : **εἶναι ἀπὸ τζάκι ἢ ἀπὸ μεγάλο τζάκι**· ‖ κτ. πληθ. **τὰ τζάκια** οἱ προὔχοντες, οἱ εὐγενεῖς, οἱ πλούσιοι· **3)** ἡ θερμοστρωμνή βλ.λ.
τζακίζω μσν. κ. δημ. ἄ. τσακίζω βλ.λ., ἐν ἀναφορᾷ πρὸς φθεῖρος, συντρίβω, θλίβω : Πρόδρ. I,374 **ἐμπλέκουνταί μ' οἱ φεῖρές μου ἄνωθεν ἕως κάτω· | καὶ βάνω τὸ χερίτζιν μου, συντρίβω καὶ τζακίζω**· **2)** ρηματ.π. τζακισμός.
τζακίον (τὸ) μσν. μετρίου μήκους κοπτικὸν ὄργανον, τὸ τσακί : Κορ.¨Ατ.I,224.
τζακισμός (ὁ) (τζακίζω) μσν. ἡ κατὰ τὸν πόλεμον θραῦσις καὶ συντριβή, τὸ τσάκισμα : Κορ.¨Ατ.I,224.
τζακώνω μσν. κ. δημ. ἄ. τσακώνω βλ.λ. : Πρόδρ. I,185 **μὴ νὰ τζακώσω πίνακαν κἂν ἕναν.**
τζαμάλι (τὸ) δημ. ὁ φέρων κώδωνας μετημφιεσμένος, ἄ. κουδουνάτος.
τζαμαντάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σάκκος ἢ πήρα πρὸς ἐναπόθεσιν ἐνδυμάτων.
τζαμαρία (ἡ) δημ. χῶρος ἢ πρόστῳον ὑαλόφρακτον· ‖ αὐτὸ τοῦτο τὸ φέρον ὑαλοπίνακος φράγμα, ἄ. τζαμ(ι)λίκι.
τζάμι (τὸ) (περσ.) δημ. ὕαλος, ὑαλοπίναξ.
τζαμί (τὸ) (ἀραβ.) δημ. μουσουλμανικὸν τέμενος.
τζαμ(ι)λίκι (τὸ) δημ. φράγμα ἢ στέγη φέρουσα ὑαλοπίνακας, ἄ. τζαμαρία.
τζαμόπορτα (ἡ) δημ. ὑαλωτή, ὑαλόφρακτος θύρα, πόρτα μὲ τζάμια.
τζάμπα (τουρκ.) ἐπίρρ. προῖκα, δωρεάν, χάρισμα, ἀμισθί, ἄνευ πληρωμῆς : παροιμ. **τζάμπα ξίδι, γλυκὸ σὰν μέλι** (εὐπρόσδεκτος ἡ δωρεὰ καὶ εὐτελοῦς πράγματος).
τζαμπάζης (ὁ) (περσ.) δημ. μεταπωλητὴς ἵππων ἢ ἡμιόνων· **2)** σχοινοβάτης· **3)** ὁ θηριοδαμαστής.
τζαμπατζής (ὁ) δημ., θηλ. **-ίδισσα**, ὁ ἀπολαύων ἢ ὁ ἐπιδιώκων ν' ἀπολαύῃ τι ἀμισθί, δωρεάν, τζάμπα· ‖ ἰδ. ὁ παρακολουθῶν θεατρικὰς ἢ ἄλλας παραστάσεις ἄνευ πληρωμῆς.
τζαμπατζίδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τζαμπατζὴν βλ.λ.· ἐπίρρ. **-ικα.**
τζαμώνω δημ. τοποθετῶ, ἐφαρμόζω τζάμια βλ.λ. ἐπὶ πλαισίων θυρῶν, παραθύρων, εἰκόνων, φωτογραφιῶν κττ.· **2)** ρηματ.π. τζαμωτός.
τζαμωτός-ή-ό δημ. ἐπὶ θυρῶν, παραθύρων κττ., ὁ ἔχων ὑαλοπίνακας, τζάμια.
τζαναμπέτης-**έτισσα**-ικο (ὁ) (ἀραβ.) δημ. ὁ δύστροπος, ὁ κακότροπος, ὁ στρυφνὸς ἄνθρωπος.
τζαναμπετιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τζαναμπέτη βλ.λ., δυστροπία, στρυφνὸς χαρακτήρ.
τζάνεμ(ου) (τουρκ.) ἐπιφ. δημ. καλέ μου!, ἀγαπητέ μου!· **2)** κ. ὡς ἐπίρρ. τοὐλάχιστον.
τζανεριά (ἡ) δημ. τὸ ὀπωροφόρον δένδρον προύμνη ἡ ἐμβολιαζομένη.
τζάνερο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τζανεριᾶς βλ.λ.
τζαντζαλιάρης (ὁ) μσν. ὁ ἐνδεδυμένος ράκη, ὁ φορῶν τζάντζαλο βλ.λ. : Κορ.¨Ατ.I,314.
τζαντζαλιαρουτζούριχος (ὁ) μσν. ὁ φορῶν πεπαλαιωμένα, κατατετριμμένα τσαρούχια:Πρόδρ. 2,558 **ξυραφιστὴς κακότυχος ἀπορουχοσυνάχτης, | καὶ τζαντζαλιαρουτζούριχος.**
τζάντζαλον (τὸ) μσν. ἄ. τζάτζαλον : Κορ.¨Ατ.I,50.
τζαντζαλοφορεμένος-η-ον μσν. ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ πεπαλαιωμένος, ὁ κατερρακωμένος, ὁ κατατετριμμένος, ὁ κουρελιάρικος : Πρόδρ.I,67 **καβάδιν εἶχεν στούππινον τζαντζαλοφορεμένον.**
τζαντζαρίζω μσν. ληρῶ, φλυαρῶ : Πρόδρ.2,149 **ἔβγω νὰ ἰδῶ φίλον μου, μικρὸν νὰ τζαντζαρίσω.**
τζαούσιοι (οἱ) νεώτ. τμῆμά τι τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ βασιλέως κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.
τζάπιον (τὸ) γλωσσ. δίκελλα, σκαλίς, τσάππα.
τζαπράζια (τὰ) μσν. κ. δημ. ἄ. τσαπράζια βλ.λ. : Διγεν.'Ακρ.1535.
τζάτζαλον (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. τσάτσαλον κατατετριμμένον, κατερρακωμένον ἔνδυμα, ράκος, κουρέλια : 'Ερωτόκρ.5,1213 **ἐντύσαν τη στὴ φυλακή, τὰ τζάτζαλά τζι φῆκε, | ἤστραφε ὁ κόσμος κι ἤφεξε τὴν ὥρα, ὁποὺ βγῆκε.**
τζάρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς.
τζελάτης (ὁ) δημ. **ὁ δήμιος** βλ.λ.5), **ὁ μπόγιας** : Βάρν.'Απολ.Σωκρ.50.
τζελατίνα (ἡ) δημ. ἡ ζελατίνη βλ.λ.
τζένια (τὰ) δημ. εἰδικὸς τρόπος ἁλιείας **τῆς** θηλείας κεφάλου ἐν Μεσολογγίῳ.
τζέντλ(ε)μαν (ὁ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἐπίθ. (ἄνευ διακρίσεως γένους) ὁ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας· ‖ κ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἔχων καλὴν ἀνατροφήν, καλούς, λεπτοὺς τρόπους, ὁ καλοενδεδυμένος, ὁ κομψὸς τὴν ἐμφάνισιν, ὁ κύριος.
τζερδέλα (ἡ) μσν. ἡ σαρδέλλα βλ.λ. : Πρόδρ. 2,255 **τὸ πῶς νὰ ζήσω ἐξαπορῶ μὲ ταύτας τὰς τζερδέλας.**
τζερεμές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **ντζερεμές** ἀδικαιολόγητον πρόστιμον, ἄδικος ζημία : παροιμ. **σκότωνε τρελλούς, πλέρωνε τζερεμέδες**· **2)** ὁ δυσήνιος, δύστροπος ἵππος· **3)** συνεκδ. ἐπὶ προσ., ὁ νωθρός, ὁ φυγόπονος.
τζέρ(ρ)ο (τὸ) δημ. τὸ δένδρον δρῦς ἡ κηρρίς· ‖ τὸ δένδρον δρῦς ἡ αἰγίλωψ.
τζευδός-ή-ό(ν) μσν. κ. δημ. ἄ. τσευδὸς βλ.λ., ὁ τραυλός, ὁ βραδύγλωσσος : 'Ερωτόκρ.5,1331 (τὴν ὁμιλιὰ) **καὶ τὴν τραυλὴ καὶ τὴ τζευδὴν ἀφήνει.**
τζῆρος (ὁ) μσν. ἄ. τζίρος κ. **τζύρος** ὁ τσίρος βλ.λ.I) : Πρόδρ.2,201 σκόρδα κεφάλια **δώδεκα καὶ τζήρους δεκαπέντε**, αὐτ.I,96.
τζίβα (ἡ) δημ. κ. **ζίβα** ἰνῶδες χόρτον ἐν χρ. **πρὸς** πλήρωσιν στρωμνῶν, ἀνακλίντρων κττ.· πρβλ. στοίβη· **2)** κάλως ἐκ τζίβας ἐν χρ. ἐν τοῖς πλοίοις.
τζιβίκιον (τὸ) μτγν. ὁ κυναραιστής, τὸ τσιμπούρι : Δίδ.'Αλ.'Οδ.Ρ 300 «**τῶν κροτώνων**· τινὲς δὲ λέγουσιν ἄλλα ζῷα ἐγγίνεσθαι, ἃ λέγεται κυναραισταί· ῥαίουσι γὰρ τοὺς κύνας, πίνοντες τὸ αἷμα αὐτῶν· εἰσὶ δὲ ταῦτα **τὰ** καλούμενα **τζιβίκια**»· πρβλ.Κορ.¨Ατ.I,266.
τζιγκογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τσιγκογραφία.
τζίγκος (ὁ) δημ. κ. **τσίγκος** ὁ ψευδάργυρος.
τζιέρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τζιγέρι** ἧπαρ, συκώτι· **2)** κτ. πληθ. τζιέρια κ. **τζιεράκια** σπλάγχνα, ἐντόσθια, ἰδ. σφαγίου· ‖ μτφ. φρ. **μοῦ 'φαγε τὸ τζιέρι μου ἢ τὰ τζιέρια μου** μὲ ἐβασάνισε ὑπερβαλλόντως· ‖ φρ. ἐπιφων. **τζιέρι μου**· ‖ **ἄσπρο τζιέρι** ὁ πνεύμων.
τζιερτζής (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ πωλῶν ἐντόσθια σφαγίων, συκώτια, τζιέρια.
τζικίνι(ον) (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **τσεκίνι** τὸ χρυσοῦν νόμισμα δουκάτον βλ.λ.2) : Κορ.'Ατ.I,107.
τζίκνα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἄ. τσίκνα βλ.λ. : Πρόδρ. I,230 **ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζει τζίκνα.**
τζικνώνω μσν. καὶ δημ. ἄ. τσικνώνω βλ.λ., μτφ. ὀρέγομαι, γλίχομαί τινος, ἔχω διακαῆ ἐπιθυμίαν, μεγάλην ὄρεξιν νὰ φάγω : Πρόδρ.I,234.
τζιμούρι(ο)ν (τὸ) μσν. ὁ κυναραιστής, τὸ τσιμπούρι· Δουκαγγ.1754, αὐτ.1570 «**κρότων τὸ τζιμοῦριν**».

τζιμπῶ-άω μσν. κ. δημ. ἄ. τσιμπῶ βλ.λ. : Πρόδρ. 2,261 **ἐξαναπιάνω την, μαλάσσω καὶ τζιμπῶ την.**
τζίν (τό) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἀπόσταγμα ζυμωθέντων δημητριακῶν τῇ προσθήκῃ διαφόρων ἀρωματικῶν ἐν χρ. ὡς οἰνοπνευματῶδες ποτόν.
τζινέτι (τό) δημ. κ. **τζενέτι** εἶδος μεταλλικοῦ ἥλου ἔχοντος ρίζαν διχαλωτὴν καὶ ἀγκιστροειδῶς κατὰ ἀντιθέτους διευθύνσεις κεκαμμένην.
τζινιά (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **τσινιά** λάκτισμα, κλοτσιά, κλότσος : Ἐρωτόκρ.2,396 (τ' ἄλογο) **ἤρριχνεν ἑκατὸ τσινιὲς στὸν ἄνεμον ἀπάνω,** αὐτ.4,1077.
τζιννιά (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες κοσμητικὸν **φυτὸν** ζιννία ἡ κομψή.
τζιντζυφιά (ἡ) δημ. ἄ. ζιζυφιά βλ.λ.
τζίντζυφο (τό) δημ. τὸ ζίζυφον βλ.λ.2).
τζινῶ-άω μσν. κ. δημ. ἄ. τσινῶ βλ.λ., λακτίζω, κλοτσῶ : Ἐρωτόκρ.2,394 (τ' ἄλογο) **ἐτζίνα καὶ ἀγριεύγουντον, κι ὡσὰ θεριὸ μουγκρίζει,** αὐτ.2154.
τζιράνι (τό) δημ. τὸ φυτὸν πελαργάνιον βλ.λ.
τζιριτζάντζουλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. περιστροφή, ἑλιγμός, ἐπιβραδυντικὴ περιττολογία στρεφοδικία· ‖ κτ. πληθ. **τζιριτζάντζουλες** στριφογυρίσματα, κόλπα, νάζια, καμώματα.
τζιρίτι (τό) δημ. εἶδος ἱππικοῦ ἀγῶνος ἐν Τουρκίᾳ, εἰς ὃν μετεῖχον εὐγενεῖς νέοι· πρβλ. γκιόστρα.
τζίρος (ὁ) δημ. ἐμπορικὴ δοσοληψία, συναλλαγή, συναλλακτική, ἐμπορικὴ κίνησις, ἄ. νταραβέρι : **ἔγινε μεγάλος τζίρος στὸ παζάρι· 2)** τσίρος βλ.λ.
τζιτζάκιον (τό) νεώτ. π.' Βυζαντινοῖς, εἶδος στρατιωτικῆς χλαμύδος ἢ σάγου, ἀναλόγου πρὸς τὸ ταμπάριον.
τζίτζικας (ὁ) δημ. κ. **τζιτζίκι** (τό) **ὁ τέττιξ· ‖ τζίτζικας ἐλάλησε, μαύρη ρώγα σκάρισε** (διότι ὁ τέττιξ τερετίζει, ὅταν ἀρχίσουν νὰ ὡριμάζωσιν **αἱ** σταφυλαί)· **2)** εἶδος κλαδευτηρίου.
τζιτζίκι (τό) δημ. ὁ τέττιξ, ὁ τζίτζικας.
τζιτζίμπερη (ἡ) δημ. τὸ βολβόρριζον **καὶ κοσμητικὸν** φυτὸν ζιγγίβερις· **2)** ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ ζιγγίβερις ἡ φαρμακευτική, ἐξ ἧς παρασκευάζεται ἀεριοῦχόν τι εὐστόμοχον ποτόν.
τζιτζιμπίρα (ἡ) δημ. κ. **τζιτζιμπίρι** (τό) **εὐστόμαχόν** τι ποτὸν παρασκευαζόμενον ἐκ τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ ζιγγίβερις ἡ φαρμακευτική.
τζιτζιφιά (ἡ) δημ. **τὸ** δένδρον ζίζυφος βλ.λ.
τζίτζιφο (τό) δημ. τὸ ζίζυφον βλ.λ 2).
τζίφος (ὁ) δημ. ἀτελέσφορας, ἄγονος, ματαία προσπάθεια, ἀστοχία ἀποτυχία, ἰδ. παλαιότερον **κτ.** τὰς κληρώσεις τῶν **λαϊκῶν λαχείων, ἀντίθ. λότος.**
τζίφρα (ἡ) δημ. μονογραφή, μονόγραμμα, ὑπογραφὴ ἐν συμπλέγματι.
τζιώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Κέαν, **ὁ ἐξ αὐτῆς** προερχόμενος.
τζοβαΐρι (τό) (τουρκ.) δημ. πολύτιμος λίθος, κόσμημα· ‖ κ. μτφ. φρ. **τζοβαΐρι** μου θησαυρέ μου.
τζοβαϊρικά (τά) πολύτιμα κοσμήματα, χρυσαφικά.
τζογαδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἐν χαρτοπαιγνίῳ, ὁ κόπτων τὰ χαρτιά, ὁ μπαγκαδόρος βλ.λ. εἰς τὴν πασσέταν βλ.λ.· **2)** ὁ μανιώδης **εἰς** τὴν χαρτοπαιξίαν, **ὁ** συστηματικὸς **ἢ ὁ** ἐπαγγελματίας χαρτοπαίκτης : παροιμ. **τοῦ τζογαδόρου ἡ μάνα μιὰ μέρα γελᾷ καὶ μιὰ μέρα κλαίει** (τὰ κέρδη τῶν χαρτοπαικτῶν εἶναι λίαν **ἐφήμερα**).
τζόγια (ἡ) (ἰταλ.) μσν. κ. δημ. **πολυτελὴς** στέφανος διδόμενος ὡς ἔπαθλον **εἰς** τὸν νικητὴν τῆς γκιόστρας βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.1,1388, αὐτ.1391 **κι ἄς εἶν' ἡ τζόγια ὁλόχρυση καὶ πλούσια πλιὰ παρ' ἄλλη,** αὐτ.2,68· ‖ δημ. κοσμητικὸς στέφανος, ἀφ' οὗ ἀναρτῶνται δῶρα **καὶ** τὸν ὁποῖον ἀποθέτει ὁ νυμφίος ἐπὶ τῆς **κεφαλῆς τῆς** νύμφης κατὰ τὴν γαμήλιον τελετὴν ἐν Κρήτῃ· **2)** χορά, χάρμα ὀφθαλμῶν, **ἐν τῇ** φρ. **τζόγια μου.**
τζόγιας (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν βρίζα ἢ ἔλασσων.
τζόγος (ὁ) δημ. χαρτοπαιξία, **χαρτοπαίγνιον· 2)** κτ. ἐπέκτ. πᾶν τυχηρὸν παιγνίδιον.
τζόκεϋ (ὁ) (ἀγγλ.) δημ. ἀκλ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἀναβάτης ἵππων διαγωνιζομένων ἐν ἱπποδρομίαις.
τζορμπατζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. προσηγορία **τῶν** ἄλλοτε ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλλήνων γαιοκτημόνων καὶ προκρίτων.
τζορτζίνα (ἡ) δημ. ἐπὶ προσ., **ὁ** κινῶν, **ὁ διεγείρων** τὸν γέλωτα διὰ τῶν πράξεων ἢ τῆς καθόλου ἐμφανίσεως αὐτοῦ, ὁ γελοῖος.
τζόστρα (ἡ) δημ. κ. **τζαύστρα ἄ. κονταροχτύ**πημα, γκιόστρα βλ.λς.
τζουγκράνα (ἡ) (κ. παράγωγα) δημ. **ἄ. τσουγ**κράνα βλ.λ. (κ. παράγωγα).
τζουγκρανιά (ἡ) δημ. ἄ. τσουγκρανιὰ **βλ.λ.**
τζουγκρανίζω δημ ἄ. τσαγκρουνίζω βλ.λ.
τζουγκράνισμα (τό) δημ. ἄ. τσαγκρούνισμα βλ.λ.
τζούκα (ἡ) (ἰταλ.) μσν. χύτρα, τσουκάλα : Πρόδρ. 1,188 **τὴν τζούκαν τοῦ ξυγάλατος στὸν νῶμόν μου νὰ βάστουν,** αὐτ.2,204.
τζουκαλάδα (ἡ) μσν. ὑποκρ. τοῦ τζούκα **βλ.λ.** : Πρόδρ.2,205 **ἐκείνη βαπτιστῆρά ἔτον, οὐκ ἦτον τζουκαλάδα.**
τζουλούφι (τό) **δημ. ἄ.** τσουλούφι βλ.λ.
τζουμέρτης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ γενναιόδωρος, ὁ ἐλευθέριος, **ἄ.** χουβαρντάς, γαλοντόμος.
τζουμπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. τσουμπές μακρὸς ἐπενδύτης, οἷος ὁ τῶν ἱερωμένων.
τζουπάτα (ἡ) μσν. νέα κόρη, κορασίς, νεᾶνις, τσούπα : Διγεν.Ἀκρ.2261 **δέδωκε βάες δώδεκα καὶ δώδεκα τζουπάτας.**
τζουριχοάγιος (ὁ) μσν. σκωπτ. ἅγιος φορῶν τσορούχια βλ.λ. : Δουκάγγ.1575· πρβλ.Κορ.Ἀτ.1,314.
τζούριχος (ὁ) ὁ φορῶν τσαρούχια βλ.λ., **ἰδ.** σκωπτ. : Δουκάγγ.1575· πρβλ.Κορ.Ἀτ.1,314.
τζουριχοχειροτόνητος (ὁ) μσν. σκωπτ. **ἐπὶ** ἱερωμένων, ὁ ἐκ τζουρίχου βλ.λ. λαβὼν **τὸ ἱερα**τικὸν ἀξίωμα : Δουκάγγ.1575· πρβλ. Κορ.Ἀτ.1,314.
τζουρλῶ μσν. κ. τσαυρλῶ κυλινδοῦμαι, κατακυλίομαι : Ἐρωτόκρ.1,1618.
τζούτα (ἡ) δημ. τὸ ἐτήσιον φυτὸν ἰούτα βλ.λ.
τζουτζές (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ νᾶνος, ὁ μικροῦ ἀναστήματος ἄνθρωπος· **2) ὁ** γελωτοποιός· **3)** γεν. κωμικόν, ἀνόητον, γελοῖον πρόσωπον.
τζούφιος-ια-ιο δημ. ὁ ζούφιος βλ.λ.1).
τζοχαντάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., πληθ. **-ρηδες κ. -ραῖοι** ἐπίλεκτος σωματοφύλαξ ἐπὶ τουρκοκρατίας.
τζυγαρίζω μσν. ἄ. τσιγαρίζω βλ.λ., ἰδ. μτφ. ταλαιπωρῶ, βασονίζω, **τὸ** παθ. : Πρόδρ.2,429 **καὶ τζυγαρίζεται κἂν εἷς ὡς τοῦ νὰ τὸ πιτύχῃ,** αὐτ.437.
τζυκάνιον (τό) νεώτ. π. Βυζ. **εἶδος** παιδιᾶς παιζομένης ὑπὸ δύο ὁμάδων ἐφίππων φερόντων **ῥάβδους,** ἐχούσας τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων συνεστραμμένον εἰς κύκλον πεπληρωμένον διὰ δικτυωτοῦ, δι' οὗ ὤθουν πρὸς τὸ ἀντίπαλον τέρμα **τὴν ἐπὶ** τοῦ ἐδάφους μικρὰν δερματίνην **σφαῖραν.**
τζυκανιστήριον (τό) νεώτ. κ. τζο(υ)κανιστήριον ἢ τσουκανιστήριον π. Βυζ. **ὁ** τόπος, ὁ χῶρος, τὸ στάδιον, ἔνθα ἠσκοῦντο **εἰς** τὸ τζυκάνιον βλ.λ.
τζύρος (ὁ) μσν. ἄ. ταῖρος βλ.λ., ἀπεξηραμμένος σκόμβρος : Πρόδρ.1,96 **τζύρους καὶ σκονμπρία.**
τῆ ἀρχ. ἐπ. προστ. ὡς ἐπιφ. λάβε, ἔχε, ἤτοι ἰδού, ἄκου, πάρε, πιάσε, νά, π. Ὁμ. ἐπομένης πάντοτε ἑτέρας προστ. ὁριζούσης ἀκριβέστερον τὸ προστασσόμενον : Ἰλ.Ω 287 **τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρί,** αὐτ.Ψ 618 **τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο, . . , κειμήλιον ἔστω,** αὐτ.Ξ 219, Ὀδ.Γ 347 **τῆ, πίε οἶνον,** αὐτ.Θ 477, αὐτ.Ε 346· σπαν. μεθ' Ὅμ. : Κρατῖν.141 **τῆ νῦν τόδε πῖθι λαβών,** Εὐπ.350 **τῆ νῦν καταδέχεσθε τοὺς φακούς,** Ἡρώνδ.182 **τῆ, Γυλλί, πῖθι·** κ. ἄνευ προστ. : Καλλ.Ἐπιγρ.33 (πιθ.γρ.)· ὁμ. ἐπομένης **αἰτ.** : Συμμ.26,3· ὁμ. κτ. πληθ. **τῆτε** : Σώφρ.156.

τῇ δοτ. θηλ. τοῦ ὁ, ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ταύτῃ, τῇδε, πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἢ ἐνταῦθα, πρβλ.ὁ.
τῆβαι μ. ἐν λατ. μεταγραφῇ tebae βοιωτ. **ἀντὶ** colles : Βάρρ.3,1,6 (ὡς ἐτυμ. τοῦ Θῆβαι).
τήβεννα (ἡ) μτγν. ἄ. τήβεννος βλ.λ.· Πολυβ.7,61 «τὴν δὲ ὀνομαζομένην τήβενναν τὰς μὲν ὧν περὶ Βίτωνα καὶ Κλέοβιν εἰκόνας ἐν Ἄργει φορεῖν φασι, τηβεννίδα δὲ αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν» : Πολύβ.10,4,8 **ἠξίου τήβενναν αὐτῷ λαμπρὰν εὐθέως ἑτοιμάσαι,** αὐτ.26,10,6, Πτολ.Εὐεργ.3J, Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,70 **τηβέννας ἐμπεπορπημένοι περιπορφύροις.., ἃς καλοῦσι τραβέας,** αὐτ.5,47, Διόδ.Σ 5,40.
τηβέννειος-ον Σουΐδ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Τήβεννον ἢ Τήμενον τὸν Ἀρκάδα· πρβλ. τήβεννος.
τηβεννηφόρος-ον γλωσσ. ἄ. τηβεννοφόρος βλ.λ.
τηβεννικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐκ τηβέννου, ἀπὸ τήβεννον : Στράβ.3,4,20 **ἐν τῇ τηβεννικῇ ἐσθῆτι.**
τηβεννίς-ίδος (ἡ) μτγν. πιθ. εἰκ. ἀντὶ τημενίς : Πολυβ 7,61 «τηβεννίδα αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν».
τήβεννος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ποδήρες ἐξ ἐρίου ἡμικύκλιον περιβόλαιον, οἷα ἡ τῶν Ρωμαίων toga, εἶδος χλαμύδος ἢ μανδύου ἐν χρ. ἰδ. παρὰ Ρωμαίοις· Ἡσ. «εἶδος περιβολαίου παρὰ Ρωμαίοις» : Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,61 **χιτῶνα πορφυροῦν χρυσόσημον καὶ περιβόλαιον πορφυροῦν ποικίλον, οἷα Λυδῶν τε καὶ Περσῶν ἐφόρουν οἱ βασιλεῖς πλὴν οὐ τετράγωνόν γε τῷ σχήματι καθάπερ ἐκεῖνα ἦν, ἀλλ' ἡμικύκλιον. Τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν ἀμφιεσμάτων Ρωμαῖοι μὲν τόγας, Ἕλληνες δὲ τήβεννον καλοῦσι, οὐκ οἶδ' ὁπόθεν μαθόντες· Ἑλληνικὸν γάρ οὐ φαίνεταί μοι τοὔνομα εἶναι,** Πλούτ.Ρωμ.26, αὐτ.Κοριολ.9 **περιζώννυσθαι τὴν τήβεννον,** αὐτ.Σύγκρ.Δημ.Κικ.2, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,3 **ἡ Ρωμαϊκὴ ἐσθής, ἣν νῦν τήβεννον καλοῦσιν ἀπὸ Τημένου τοῦ Ἀρκάδος** (π. Σουΐδ. Τήβεννος)· Ἰουστιν.Νεαρ.103,1 **χρήσεται δὲ καὶ τῇ σεμνῇ καὶ ἀρχαίᾳ τηβέννῳ, φαμὲν δὲ τῇ περιπορφύρᾳ στολῇ, ἐν ταῖς ἱερομηνίαις αὐτὴν περιθέμενος,** Κοντακ.Ἰω.Ἱστ.3,81 **βασιλέα δὲ τὸν πατέρα τήβεννον ἔχοντα καὶ χιτῶνα περπόρφυρα·** **2)** νεώτ. ποδήρες ἔνδυμα φερόμενον ὑπὸ τῶν δικαστῶν, ἢ τῶν δικηγόρων κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων.
τηβεννοφόρος-ον γλωσσ. κ. **τηβεννηφόρος** φέρων, ὁ φορῶν τήβεννον βλ.λ.
τηβεννοφορῶ-έω Ἐπιγρ. φορῶ τήβεννον.
τηγανάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τηγάνι βλ.λ.
τηγανάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος πτηνοῦ : Ἀνών.Φιλοσ.π.Θησ.Στεφ. **εὐπεπτότερα δὲ.. τῶν πτηνῶν, καὶ μάλιστα πέρδικος, τηγαναρίου.**
τηγάνη (ἡ) γλωσσ. τὸ τήγανον.
τηγανητόν (τὸ) γλωσσ. τὸ πεφρυγμένον.
τηγανητός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἄ. τηγανιστόςβλ.λ.: **τηγανητὲς πατάτες.**
τηγάνι (τὸ) δημ. τήγανον, τηγάνιον βλ.λ.
τηγανιά (ἡ) δημ. ποσότης δυναμένη νὰ ἐφηθῇ ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς τηγάνου : **μιὰ τηγανιὰ μαρίδες.**
τηγανίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἕφω ἐντὸς τηγάνου, φήνω εἰς τὸ τηγάνι, τὸ παθ. : Ἄρχιππ.π.Ἀθήν.3,91Α **τὰ δὲ ὠτία δύσπεπτα, τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγανιζόμενα,** Ποσειδ.5, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ 596 **ἐξ ᾠῶν καὶ τυροῦ τετηγανισμένου, - ἀβγὰ τηγανισμένα·** || κ. ὡς εἶδος βασάνου βλ.λ.71 : ΠΔ Μακκ.2,7,5 **ἐκέλευσε τῇ πυρᾷ προσάγειν ἔμπνουν καὶ τηγανίζειν·** κ. παθ. : Εὐστ.Πον.331,17 **ὁ πλούσιος πυρὶ τηγανιζόμενος μετὰ θάνατον·** || δημ. παροιμ. **σ' ἕνα τηγάνι τηγανιζόμαστε** (ὑφιστάμεθα τὰς ἰδίας ταλαιπωρίας)· **2) τὸ** παθ. μτφ. φλέγομαι, κατέχομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας : **Πάπ. ἐτηγανίζετο ἀναβῆναι, ὅπως σὲ παρακαλέσῃ εὐλαβεῖν αὐτήν·** **3)** ρημ. π. τηγάνισμα, τηγανισμός, -ίστής, -ιστός, τηγανίτας, -ητός, -ίτης.
τηγάνι(ον) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. **τοῦ** τήγανον βλ.λ. : Τεκλ.10 (πιθ.εἰκ.)· || μσν. κ. δημ **τηγάνι** ἄνευ ὑποκορ. σημ., ἀβαθές, πεπλατυσμένον καὶ στρογγύλον σιδηροῦν μαγειρικὸν σκεῦος μετὰ μακρᾶς λαβῆς ἐν χρ. πρὸς ταχεῖαν ἕψησιν διαφόρων ἐδεσμάτων ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου, βουτύρου κττ. : Δίπλωμα Ἀγ.Βασ.π.Montef.Palaeogr. 405 **τηγάνια β', - βάλε τὰ φάρια ατὸ τηγάνι·** **2)** δημ. ἀλοιφήγιον βλ.λ.
τηγάνισμα-ατος (τὸ) (τηγανίζω) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τηγανίζω, ἡ ἐν τῷ τηγάνῳ μετ' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἢ λίπους ἕψησις· **2)** μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τηγανίζω, τὸ ἐν τηγάνῳ ἑψημένον ἔδεσμα: Ἱερόφιλος Ideleri Phys.1,410,22 **τηγανίσματα διὰ σεμιδάλεως καὶ σινάπεως.**
τηγανισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια **τοῦ** τηγανίζω, τὸ τηγάνισμα βλ.λ. : Μέν.ἀπ.251.
τηγανιστής (ὁ) (τηγανίζω) μσν. ὁ τηγανίζων, ὁ ἐν τηγάνῳ δι' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἕφων τι : Μαλάλ.1 461,20 **προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων ὁ ἐπίκλην τηγανιστής.**
τηγανιστός-ή-όν (τηγανίζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **τηγανητός** ὁ ἐν τηγάνῳ δι' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἢ λίπους ἑφηθείς, ὁ παρεσκευασμένος εἰς τὸ τηγάνι, ὁ τηγανισμένος : Δίφιλ.Σ.π.Ἀθήν.3, 90Ε **λαμβάνονται δὲ καὶ ἑφθοὶ καὶ τηγανιστοὶ** (οἱ σωλῆνες), Ἰώσ.Αἰ 7,8,1, Γολ.6,812 (πιθ.γρ.), **- συκωτάκια - φάρια - ἀβγὰ τηγανιστά.**
τηγανίτα (ἡ) δημ. εἶδος γλυκύσματος ἐκ χυλοῦ ἀλεύρου ριπτομένου κατὰ κοχλιάρια ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου· πρβλ. λαλαγγίτες, λουκουμάδες.
τηγανίτης (ἄρτος) (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος ἐδέσματος ἑφημένου ἐντὸς ἐλαίου ἢ λίπους ἐν τηγάνῳ· Ἡσ. «ἄρτος ἐπὶ τηγάνου γεγονὼς καὶ μετὰ τυροῦ ὀπτώμενος» : Ἱππῶν.36 **οὐ τηγανίτας σησάμοισι φαρμάσσων** (κτ. Γαλ.6,490, λ. τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀσίας ἀντὶ τοῦ Ἀττ. ταγηνίτης).
τήγανον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τάγηνον** τὸ τηγάνιον βλ.λ. : Φερεκρ.104 **ἀπὸ τηγάνου τ' ἐφάσκεν ἀφύας ἂν φαγεῖν,** αὐτ.127, Εὐπ.144, ΠΔ Λευΐτ. 2,5 **θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου,** Μαρία Ἀλχ.π.Ζώσ.Ἀλχ.236Β, Ἀθήν.6,228F κἑξ.
τήγανος (ὁ) γλωσσ. ἀντὶ τήγανον βλ.λ.
τηγανόστροφον (τὸ) ἀντὶ ταγηνοστρόφιον **βλ.λ.:** Ἡσ.ἐν λ.λίστριον.
τῆγμα-ατος (τὸ) μτγν. χρῶμα, βαφή : ΨΔημοκρ. π.Ζώσ.Ἀλχ.119 **τῆγμα χρυσοῦν** (εἰκ. ἀντὶ στίγμα).
τῆδε ἐπίρρ. δωρ. κ. ἰων. ἐνταῦθα, ἐδῶ : Ἐπιγρ.
τῆδε κ. νεώτ. δοτ. τοῦ θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ.· || νεώτ.ἰδ. ὡς ἐπίρρ. τόπου, ἐνταῦθα, ἐδῶ, μ. ἐν τῇ φρ. **τῇδε κἀκεῖσε** (ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἀτάκτως).
τῆδες ἐπίρρ. ἀντὶ τῆτες βλ.λ. : Εὐστ.Ὀδ.1618,39 «ὡς οἱ τεχνικοί φασιν, οὐ μόνον τῆτες οἱ Δωριεῖς λέγουσιν ἀλλὰ καὶ τῆδες».
τηδὶ δοτ. τοῦ θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. **ὁδὶ** βλ.λ.
τῆθα (ἡ) πιθ. ἰων. τ. τοῦ τήθη βλ.λ.· Σχόλ.Ἰλ.Γ 130 «νύμφα· τὸ νύμφα Ἰωνικόν, ὡς τὸ τόλμα, τῆθα».
τηθαλλαδοῦς (ὁ) (τήθη) ὁ ὑπὸ τῆς μάμμης, τῆς προμήτορος ἀνατραφείς, ὁ μαμμόθρεπτος, ὅθ. συνεκδ. ὁ διὰ τῶν πολλῶν περιποιήσεων κακοανατεθραμμένος, ὁ χαϊδεμένος, ὁ κανακάρης· Ἡσ. «τηθαλλαδοῦς ἢ τηθαλλωδοῦς, ὁ γυναικοτραφής· ἄλλοι δὲ τὸν ὑπὸ τίτθῃ γενόμενον καὶ τεθραμμένον· ἄλλοι δὲ τὸν μαμμόθρεπτον καὶ σπάταλον» : Κωμ.Ἀδέσπ.17 **ὀκνεῖς λαλεῖν ; οὕτω σφόδρ' εἶ τηθαλλαδοῦς ;,** Πολυβ.3,20, Ἡρωδιαν.2,928, Φρύν. Σοφ.Παρ.113Β, Σουΐδ.
τηθαλλωδοῦς (ὁ) Ἡσ. ἄ. τηθαλλαδοῦς βλ.λ.
τηθαλώδης Ζωναρ.Λεξ.1726 «τηθαλώδης, γυναικοκρατής, γυναικοτραφής».
τηθελαδοῦς (ὁ) μτγν. ἀντὶ τηθαλλαδοῦς βλ.λ. : Φρύν.267 **μαμμόθρεπτον μὴ λέγε τηθελαδοῦν δέ**

τηθελᾶς (ὁ) ἀντὶ τηθελλαδοῦς βλ.λ. : Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.49.
τῆθεον (τὸ) δ. γρ. ἀντὶ τήθυον : 'Αριστλ.ΖΙ 531a,18 τὸ σαρκῶδες τοῦ τηθέου.
τηθεύομαι δ. γρ. τιτθεύομαι : 'Αριστλ.ΖΓ 754a,13.
τήθη (ἡ) κ. μσν. (ἐνίοτε τηθή, Ιων. τῆθα, Σχολ.'Ιλ.Γ 130), ἡ μάμμη, ἡ προμήτωρ· Σουΐδ. «τήθη, μάμμη, ἡ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ» : Εὐστ.'Ιλ.316,10, 'Αριστφ.'Αχ.49 **γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν**, 'Ανδοκ.1,128 **ἵν' ἐξελάσῃ τὴν τήθην ἡ θυγατριδῆ**, Πλάτ.Πολ.461D **πάππους τε καὶ τηθάς**, Δημ.1304 **Λυσαρέτης τῆς ἐμῆς τήθης**, Μέν. ἀπ.532,4 (κῶδ. τιθή), Πλούτ.'Ηθ.733C, 'Ιεροκλ.Στ. 61A (κῶδ. τιτθαί, τίθσι, τίτθαι), Λιβάν.Λόγ.25,47 (δ. γρ. τήτθη, τιθή), Θωμ.Μ 359R.(κῶδ. τίθη)· ‖ ὡς τίτλος ἔργου τοῦ Διφίλου : Ἐπιγρ. **τίθη Διφίλου**· **2)** ἡ τίτθη, ἡ τροφός, ἡ ποραμάννα· Σουΐδ. «τήθας δὲ καὶ τὰς τροφοὺς ἐκάλουν» : Σχόλ.'Ιλ.Ξ 219 **τῇ, ὅθεν καὶ τήθη ἡ λέγουσα «δέξαι, θήλασον»**· πρβλ.Σχόλ.'Αριστφ.Λυσ.549 (πιθ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ἐσφ. γρ. ἀντὶ τίτθη βλ.λ.).
τηθία (ἡ) μτγν. κ.μσν. ἡ τήθη βλ.λ.)· ‖ γενικῶς ὡς τιμητικὴ προσαγόρευσις πρὸς γραίας γυναῖκας : Εὐστ.971,44.
τηθίον (τὸ) Ζωναρ.Λεξ.1728 «ὁ μαστός».
τηθίδιος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τηθίσ : Εὐστ.971,44.
τηθίς-ίδος (ἡ) (τήθη). δοτ. **τειθεῖδι** ('Επιγρ.), ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, ἡ θεία· Σουΐδ. «τηθὶς δέ, θεία», Εὐστ.'Ιλ 316,10,'Ισαΐ.9,10,Δημ.818 **ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων**, αὐτ.1059, Μέν.ἀπ.923,5, 'Ιώσ.ΑΙ 3,12,1 (δ. γρ. τιτθίσι, τιθίσι, τιτθαῖς), αὐτ.16, 10,5 (δ. γρ. τιτθίδα, τητθίδα), αὐτ,17,1,1 (δ. γρ. τητθίδα).Πλούτ.'Ηθ.838B, αὐτ.265D **ὥσπερ οὐδὲ νῦν τιτθίδας** (ἀνάγν. τηθίδας) **αὐδ' ἀδελφὰς γαμοῦσιν**, 'Ιεροκλ.Στ.61A (κῶδ. τιθίδες, τιτθίδες), Λιβάν. Προγ.5,52 (δ. γρ. τητθίδα, τιτθίδα), αὐτ.26,21 (κῶδ. τιτθίδας, κ. τιθίδας, ὡς π. Θωμ.Μ 360R.), Πάπ. **ἡ πρὸς πατρὸς τηθίς**, Πάπ. **οὐκ ἐξὸν 'Ρωμαίοις ἀδελφὰς γῆμαι οὐδὲ τηθίδας**.
τῆθος-ους (τὸ), πληθ. **τήθη** κ. **τήθεα**, τὸ τήθυον βλ.λ. : 'Ιλ.Π 747 **τήθεα διφῶν** (σχόλ. «εἶδος θαλασσίων ὀστρέων»), 'Αριστλ.ἀπ.304 **τὸ δὲ τῆθος ἀρράβδωτον λειόστρακον**· πληθ. **τήθη** : Νίκ.'Αλεξ.396 **οὐδέ τι κῆρυξ δὴν ἔσεται, τήθη τε γεραιόμενα μνίοισι** (σχόλ. «τήθη τὰς ἀγρίας λεπάδας, ἃς ἡμεῖς ὠτία λέγομεν, ὁ δὲ 'Αριστοτέλης ὄστρια καὶ "Ομηρος κοινῶς τὰ ὄστρεα»).
τηθυνάκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τήθυον βλ.λ. : 'Επίχ. 42 **κραδύζους .. τηθυνάκια** (διόρθ. τηθύνια).
τηθύνιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τήθυον βλ.λ. : 'Επίχ.42 **κεκιβάλους τηθύνια** (διόρθ. ἀντὶ τηθυνάκια).
τήθυον (τὸ) εἶδος ὀστρακοειδῶν χιτωνοφόρων, ἀσκιδιδῶν μαλακίων : 'Αριστλ.ΖΙ 531a,18, αὐτ.ΖΜ 680ε,5 **οἵ τ' ἐχῖνοι καὶ τὸ τῶν καλουμένων τηθύων γένος**· **2)** 'Ησ. «τηθύα· τενάγη, ἃ προχέουσιν οἱ ποταμοί».
τηθύς-ύος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μία τῶν Τιτανίδων, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, σύζυγος τοῦ 'Ωκεανοῦ, μήτηρ τῶν ποταμίων θεῶν, τροφὸς τῆς "Ηρας· Εὐστ.'Ιλ.978,20 : 'Ιλ.Ξ 201 **'Ωκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν**, αὐτ.302, 'Ησίοδ.Θ 136, αὐτ.337, Αἰσχ.Πρ.137, αὐτ.'Επτ.311 **Τηθύος τε παῖδες**, 'Αριστλ.Μεταφ.983b,30 **'Ωκεανὸν . . καὶ Τηθὺν ἐποίησαν τῆς γενέσεως πατέρας**· ‖ ἡ κοινὴ τροφός : Πλούτ.'Ηθ.364D **τὴν Τηθὺν εἶναι 'Ισιν, ὡς τιθηνουμένην πάντα καὶ συνεκτρέφουσαν**· **2)** π. μτγν. αὐτὴ αὕτη ἡ θάλασσα : 'Ορφ.'Αργ.335 **καὶ Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ**, Λυκόφρ.1069, 'Αρχ(.ΑΠ 7,214,6 **νώτοις πορθμεύσεις Τηθύος ἐς πέρατα**, Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.3,11, Νόνν.Δ 31,187, Σουΐδ.· **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων ὀπισθοβραγχίων μαλακίων.

τήϊος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς ἀρχ. πόλεως τῆς 'Ερυθραίας Τέω : Εὔπ.146A **'Ανακρέων ὁ Τήϊος**.
τηϊουργής-οῦς-ές ὁ ἐν Τέῳ κατασκευασθεὶς ἢ ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Τηΐων εἰργασμένος : **τηϊουργῆ δύο**· πρβλ. ἀττικουργής, μιλησιουργής.
τήκ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἀκλ. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου τεκτονίσ ἡ μείζων.
τηκεδανός-ή-όν μτγν. 'Ησ. «τηκεδανοῖο· τηκομένου, τήκοντος» : Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ.(I,160,38,27.
τηκεδονικός-ή-όν γλωσσ. ὁ τηκόμενος, ὁ φθίνων, μ. ἐν τῷ οὐδ.
τηκεδών-όνος (ἡ) κ. μσν. ἡ τῆξις, ἡ διάλυσις, ἐπὶ χιόνος : Διόδ.Σ 1,39 **διαλυομένων ὑπὸ τῆς θερμασίας τῶν πάγων, πολλὴν τηκεδόνα γίνεσθαι**, Εὐστ.Πον.310,26· **2)** τὸ τήκεσθαι, ἡ φθίσις, ὁ μαρασμός : 'Οδ.Λ 201 **οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν**, 'Απ.'Εμφ.Πολ.1,107 **νόσῳ τηκεδόνι χρώμενος**, 'Επιγρ.· **3)** μέσον πρὸς ἴσχνανσιν, τὸ ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς παχύνσεως : 'Ιππ.Γυν.2,180· **4)** σῆψις : Τίμ.Λοκρ.102C **τροπαὶ αἵματος ἢ σαρκὸς τακεδόνες**, Πλάτ.Τίμ.82E **ὅταν γὰρ τηκομένη σὰρξ ἀνάπαλιν εἰς τὰς φλέβας τὴν τηκεδόνα ἐξίῃ**, Γαλ.16,703 **τηκεδὼν πιμελῆς**.
τηκόλιθος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τήκων, ὁ διαλύων λίθους, ἐπὶ φαρμάκου τινὸς θρυπτικοῦ τῶν ἐν τοῖς νεφροῖς λίθων : Πλίν.ΦΙ 36,143, 'Αέτ.12,64· **2)** εἶδος πολυτίμου λίθου : Πλίν.ΦΙ 37,184.
τηκτικός-ή-όν (τήκω) κ. νεώτ. ὁ τήκων, ὁ συντελῶν εἰς τὴν τῆξιν, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἱκανότητα τοῦ τήκειν, διαλυτικός : 'Αριστλ.ΖΜ 638b,17 **τὸ τηκτικώτερον τοῦ τηκτοῦ καὶ τοῦ καυστοῦ καυστικώτερον**, αὐτ.Πρ.907b,8, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8, 198 **εἰ τηκτικὴν εἶχε δύναμιν**· **2)** ὁ ἁρμόδιος πρὸς σμίκρυνσιν, ὁ κατάλληλος πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου τινός : Διοσκ.4,183 **τηκτικὸν σπληνός**.
τηκτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκταλ. εἶδος ἀερολίθου ὑαλώδους καὶ περιέχοντος πολὺ πυριτικὸν ὀξύ.
τηκτός-ή-όν (τήκω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τετηκώς, ὁ λειωμένος : Εὐρ.'Ανδρ.267 **τηκτὸς μόλυβδος**· **2)** ὁ ἐπιδεκτικὸς τήξεως, διαλύσεως, εὔτηκτος, εὐδιάλυτος : Πλάτ.Σοφ.265C **σώματα τηκτὰ καὶ ἄτηκτα**, αὐτ.Κριτ.114E, 'Αριστλ.Μεταφ. 1015a,10, αὐτ.Μετ.385b,12 (ἀντίθ. τεγκτὸς βλ.λ.), ΠΔ Σοφ.Σαλ.19,20 **οὐδὲ τηκτὸν εὔτηκτον κρυσταλλοειδὲς γένος τροφῆς**, Πλούτ.'Ηθ.106D, Νεῖλ.'Επιστ.1,173,68D **τὸ τηκτὸν καὶ φθαρτὸν μάννα**, Γεωπ.6,6,2· ‖ τὸ οὐδ. **τηκτόν** ὡς οὐσ. φάρμακον τηκόμενον : 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.14.
τήκω κ. μσν. κ. νεώτ.,. δωρ. **τάκω** (Σαφ.'Ηλ.123, Θεόκρ.2,28), μέλλ. **τήξω** ('Αγαθ.ΑΠ 5,277, **συν-** : Εὐρ.ΙΑ 398), δωρ. β' ἑν. πρόσ. **ταξεῖς** (**κατα-** : Θεόκρ.'Επιγρ.6,11, ἀόρ. **ἔτηξα** ('Ηρ.3,96, **κατ-** : 'Οδ. Τ 206), παρακ. **τέτηκα** (ἐν παθ. σημ. : 'Ιλ.Γ 176), δωρ. **τέτᾱκα** (Εὐρ.'Ικ.1141, **προσ-** : Σαφ.Τρ.836), ὑπερσ. **ἐτετήκειν** (Ξεν.'Αν.4,5,15), μέσ. μέλλ. **τήξομαι** (ἐν παθ. σημ. : 'Ιππ.Φυσ.12), ἀόρ. **ἐτηξάμην** (Νίκ.'Αλεξ.63, αὐτ.164, αὐτ.350), παθ. μέλλ. **τακήσομαι** (ΠΔ Λευΐτ.26,39, 'Ανακρεόντ.10,16, **συν-** : Πλούτ.'Ηθ.752Ε), ἀόρ. **ἐτάκην** (Εὐρ.'Ελ.3, Πλάτ. Τίμ.83Α, αὐτ.Φαῖδρ.251Β, κ. συνήθ. ἐν συνθέσει, οἷον **ἐξ-, ἐν-, συν-**,) σπσν. κ. **ἐτήχθην** ('Ιππ.Νούσ.4, 57, Πλάτ.Τίμ.61Β), δθ.π.τραγ. μτχ. **συντηχθεὶς** (Εὐρ. 'Ικ.1029), παρακ. **τέτηγμαι** (Πλούτ.'Ηθ.106D, 'Αγαθ. ΑΠ 5,272)· παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ὁ παρακ. κ. ὑπερσ. ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἀμτβ. ἐνεργ. παρακ. κ. ὑπερσ. **τέτηκα, ἐτετήκειν**, μεταβάλλω στερεόν τι εἰς ρευστόν, ἰδ. διὰ τῆς θερμότητος ἢ καὶ διὰ διαλύσεως ἐν ὕδατι, ρευστοποιῶ, λειώνω, ἰδ. **ἐν ἀνσφ.** πρὸς μέταλλα : 'Ηρ.3,96 **ἐς πίθους κεραμίνους τήξας καταχέει**, Αἰσχ.ἀπ.300,5 **ἥλιος τήκει πετραίαν χιόνα**· κ. παθ. **τήκομαι**, μτ. ἀμτβ.

ἐνεργ. παρακ. **τέτηκα,** καθίσταμαι ρευστός, ρευστοποιοῦμαι, λειώνω : Ὀδ.Τ 207 (χιόνος) **τηκομένης . . ποταμοὶ πλήθουσι,** Ἡσίοδ.Θ 862 **ἐτήκετο, κασσίτερος ὡς,** αὐτ.866, Ἡρ.2,22 **τηκομένης χιόνος,** Εὐρ.Ἑλ.3 **τακείσης χιόνος,** αὐτ.ἀπ.228,4, Ξεν. Ἀν.4,5,15 **τὴν χιόνα . . τετηκέναι,** Καλλ.Δήμ.92 **χιὼν . . ἐτάκετο,** Θεόκρ.2,18, Ἀπολλ.Ρ 4,1680 **τηκομένῳ . . μολίβῳ,** Πολύβ.11,24,11 **τὸ . . τετηκὸς . . ἀργύριον,** ΚΔ Πέτρ.2,3,12, Γαλ.6,192 **τακείσης πιμελῆς,** Ἀγαθ.ΑΠλ.80,6 **κηρῷ τηκομένῳ, - ὁ χρυσὸς τήκεται εἰς λίαν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν·** ‖ διαλύω, λειώνω : Πλάτ.Τίμ.60Ε, αὐτ.84D **τῆκόν τε τὸ σῶμα,** Γαλ.13,523· κ. παθ. : Ἱππ.Ἀέρ.7 **ὥστε τὴν κοιλίαν ὑπ' αὐτῶν στύφεσθαι . . ἢ τήκεσθαι** (νὰ ἔχῃ διάρροιαν), Εὐρ.Κύκλ.246 **τὰ δ' ἐκ λέβητος ἑφθὰ καὶ τετηκότα** (κρέα) (πολὺ βρασμένα)· κ.ἐπὶ τηκομένων σορκῶν : Πλάτ.Τίμ.82Ε **τηκομένη σάρξ,** αὐτ.83Α· κ. ἐπὶ πτωμάτων : Σοφ.Ἀντ.906 **κατθανὼν ἐτήκετο,** αὐτ.1008, Εὐρ.Ἰκ.1141· κ. ἐπὶ τῆς χολῆς : Πλάτ.Τίμ.85D· ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν τροφῶν ἐντὸς τῶν πεπτικῶν ὀργάνων : Γαλ.6,784 **τήκεται μὲν ἡ πρότερον ῥηθεῖσα** (πτισάνη), **ἡ δ' ἑτέρα δύστηκτός ἐστι·** ‖ ἐπὶ ἀνέμου, μεταβάλλω νέφος τι εἰς ὑετόν, βροχήν : Ἡρ.2,25 **ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ ἄνεμοι καὶ διασκιδνάντες τήκουσι·** **2)** μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατατήκω, φθείρω, μαραίνω, ἀφανίζω, λειώνω βλ.λ.5) : Ὀδ.Τ 264 **μηδέ τι θυμὸν τῆκε** (νὰ μὴ λειώνῃς τὴν καρδιά σου), Σοφ.Ἠλ. 123 **τίν' ἀεὶ τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν τὸν . . Ἀγαμέμνονα** (τί ὧδε τήκεις οἰμώζουσα τὸν . . Ἀγ.), Εὐρ.Μήδ.141, Πλάτ.Πολ.609C, αὐτ.411Β, Καλλ. Αἰτ.ἐν Πάπ.Ὀξ.2079,8 **τήκει ἧπαρ,** Μάν.5,143 **πολλοὺς τήκουσαν ἐραστάς,** Γαλ.15,191 **ἡ ταχεῖα κίνησις τὴν θερμασίαν ἐπὶ πλέον αὐξάνουσα τήκει τὸ σῶμα,** Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.3,520 **τήκω τάλαιναν καρδίαν ὀρρωδίᾳ,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,258,7 **εἰ δέ σε τήκει θερμὸς ἔρως, εἴης εἰς ἐμὲ τηκομένη,** Ἀγαθ.αὐτ.277,2 **ἔρωτες τήξουσιν . . κραδίην·** κ. παθ. : Ἰλ.Γ 176 **τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα,** Ὀδ.Τ 204, αὐτ.208 **τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,** αὐτ.Ε 396, αὐτ.Θ 522 **αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς τήκετο** (ἕνεκα τῆς ἀναβαλλομένης ἐκπληρώσεως τῶν ἐλπίδων του), Ἡρ.3,99 **τηκόμενον τῇ νούσῳ,** Αἰσχ Εὐρ.369 **δόξαι . . τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν,** Σοφ.Ἠλ.283 **κλαίω, τέτηκα,** Εὐρ.Μήδ.159, αὐτ.Ἡρακλ.645, Θεόκρ.5,12 **ἐτάκευ βασκαίνων,** αὐτ.2,83, Διοσκ.Ἐπιγρ.ΑΠ 7,31 **ἐπί τινι τακεὶς** (ἕνεκα ἔρωτος πρός τινα), Πλούτ.Ἀντ.53 **βλέμμα . . τηκόμενον** (χαῦνον), Ἀγαθ.ΑΠ 5,272,5 **ὄμμα τέτηκται·** **3)** ρηματ.π. τῆγμα, τηκτός, τῆξις.

τηλαγγειεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μόνιμος διεύρυνσις τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, ἐμφανιζομένη ὡς τοπικὸν ἐρύθημα ἢ ὡς ἐρυθρὰ διακλάδωσις ἐπὶ τοῦ δέρματος τῆς ρινός, τῶν βλεφάρων κττ.

τηλαισθησία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἄτομά τινα δύνανται νὰ ἀντιληφθῶσι γεγονὸς ἢ ἀντικείμενόν τι ἄνευ τῆς κανονικῆς ἐπενεργείας τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων· πρβλ. κρυπταισθησία, διορατικότης, μεταγνωμία.

τηλαύγεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ λαμπρότης, ἡ τηλαύγησις, τὸ τηλαύγημα· κ. μτφ. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.132, Νικ.Χων.Χρον.260Β **ταῖς τῶν νόμων τηλαυγείαις πάμφωτον.**

τηλαύγημα-ατος (τὸ) (τηλαυγῶ) μτγν. ἡ μακρόθεν φαινομένη ἀκτινοβολία, ἐπὶ τῆς λέπρας· Σουΐδ. «τηλαύγημα, ἀρχὴ λέπρας ἐν τῇ τοῦ σώματος ἐπιφανείᾳ» : ΠΔ Λευϊτ.13,28 **ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἕλκους ἐστί.**

τηλαυγής-οῦς-ές (τῆλε, αὐγή) κ. νεώτ. **ὁ τῆλε,** ὁ μακρὰν αὐγάζων, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν φέγγων ἀκτινοβολῶν, ὁ ἐκπέμπων μακρὰν τὸ φῶς αὐτοῦ, φεγγοβόλος : Ὕμν.Ὁμ.31,13 **πρόσωπον τηλαυγὲς** (ἐπὶ τοῦ ἡλίου), αὐτ.32,8 **εἵματα ἑσσαμένη τηλαυγέα** (ἐπὶ τῆς σελήνης), Πίνδ.Π 3,75 **ἀστέρος οὐρανίου . . τηλαυγέστερον . . φάος,** αὐτ.Ν 3, 64, αὐτ.Π 2,6, αὐτ.Ο 6,4 **ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές** (σχόλ. «παντὸς γὰρ ἔργου, φησίν, ἀρχομένου περίβλεπτον καὶ ἐξαίρετον δεῖ ποιεῖν τὸ τῆς προσόψεως, ἤτοι τὴν εἰσβολὴν καὶ τὴν ἀρχὴν λαμπρὰν καὶ ἐπίσημον»), Ἀριστφ.Ὄρν.1092 **ἀκτὶς τηλαυγής,** αὐτ.1711 **ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας,** Διον.Ἁλ.Θουκ.9 **τὸ τηλαυγὲς φῶς, - τηλαυγὴς φάρος·** ‖ μτφ. ὁ καθαρός, ὁ φαεινός, ὁ φωτεινός, ὁ πεφωτισμένος : Διον.Ἁλ.Θουκ.30 **καθαρὸς δὲ καὶ τηλαυγὴς ὁ ναῦς οὕτως ἂν ἦν,** Ἐρωτιαν.Προοίμ. **λέξεις ἐπὶ τὸ τηλαυγέστερον ἀχθεῖσαι,** Ἰουλ.Λόγ.5,174D **σαφεῖς καὶ τηλαυγεῖς αἰτίαι·** **2)** ἐπὶ μακρὰν κειμένων ἀντικειμένων, ὁ μακρόθεν λάμπων, ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁ περίβλεπτος : Θέογν.550 **ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς,** Πίνδ.Πσιάν.7,12 **τηλαυγὴς κορυφά,** Βακχ.16,5 **τηλαυγεῖ γὰρ ἐν φάρει βορήϊαι πίτνον αὖραι,** Σοφ.Τρ.524 **τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ ἧστο·** ‖ εἰδ. κ. ἐπὶ τῆς λέπρας : ΠΔ Λευϊτ.13,4 **ἐὰν δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ·** **3)** ὁ μακρὰν βλέπων, ὁ μακρόθεν ἀντιλαμβανόμενος, αἰσθανόμενός τι : Ἱππ.Ἐπιστ.17 **αἴσθησις τηλαυγεστέρα,** αὐτ.22 **ψυχὴ τηλαυγεστέρα.**

τηλαύγησις-εως (ἡ) (τηλαυγῶ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἐκπέμπειν μακρὰν αὐγάς, ἡ μακρόθεν ἐρχομένη ἀκτινοβολία, λαμπρότης : ΠΔ Ψαλμ.17(18),13 **ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διῆλθον,** Κλήμ.Ἀλ.708, Θεοφύλ.Βουλγ.3,73,4Α κ. Β.

τηλαυγία (ἡ) μσν. ἡ τηλαυγεία: Γραπτ.Θεόδ.160.

τηλαυγῶ-έω μσν. ἐκπέμπω μακρὰν αὐγάς, λάμπω, ἀκτινοβολῶ μακράν, κ. μτφ. : Στουδ.Θεόδ. 251Α **τὰ νῦν μοι ἀπεσταλμένα, εἰλικρινῆ . . τηλαυγοῦντα ἐκ τῆς φωτοειδοῦς σου ψυχῆς·** **2)** ρηματ.π. τηλαύγημα, τηλαύγησις.

τηλαυγῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. διαυγῶς, καθαρῶς, λαμπρῶς, σαφῶς : Στράβ.17,1,30 **ἀφορῶνται δ' ἐνθένδε τηλαυγῶς αἱ πυραμίδες,** Διόδ. Σ 1,50 **τῆς χώρας αὐτοῖς συνεργούσης πρὸς τὸ τηλαυγέστερον ὁρᾶν τὰς ἐπιτολάς τε καὶ δύσεις τῶν ἄστρων,** Φίλ.1,540, ΚΔ Μᾶρκ.Β,25 **καὶ ἀνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας,** Θεμίστ.Λόγ.13,174C, Ἐπιφάν.Αἰρ.1,17 (ἐκδ.Basil.) **ἐὰν εἴπωμεν βασιλεύς, οὐ τηλαυγῶς τὸν ὁριζόμενον ἐδείξαμεν,** Γεώργ. Σύγκ.Ἐγκώμ.Διον.Ἀρεοπ.358.

τῆλε ἐπίρρ. ποι., βοιωτ. **Πειλε-** (ἐν κυρ. ὀν.) ἐπὶ τόπου, τηλοῦ, πόρρω, μακράν : Ἰλ.Ρ 190 **θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους ὦκα μάλ', οὔ πω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μεταοπών,** Ὀδ.Β 183 **αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ὤλετο τῆλ',** αὐτ.Ρ 312, Ἡσίοδ.Θ 1015 **οἱ δ' ἦται μάλα τῆλε μυχῷ νήσων,** Αἰσχ.Πέρσ.232 **τῆλε πρὸς δυσμάς·** ‖ κ. μτ. γενικ. μακράν τινος : Ἰλ. Λ 817 **τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,** αὐτ.Π 539, αὐτ.Χ 291 **τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ,** αὐτ. Ψ 880, Ὀδ.Ε 315, αὐτ.Β 333, αὐτ.Μ 354, Πίνδ.Π 11, 23 **τῆλε πάτρας·** κ. ἐμπροθ. (ἐξ, ἀπό) : Ἰλ.Β 863 **τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης,** Ἡσίοδ.Α 275 **τῆλε δ' ἀπ' αἰθομένων δαΐων σέλας εἰλύφαζε·** **2)** εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, μέχρι σημείου τινὸς μακρὰν ἀπέχοντος : Ἰλ.Κ 153 **τῆλε δὲ χαλκὸς λάμφ',** αὐτ.Υ 482 **τῆλε . . βάλε,** αὐτ.Λ 358 **ᾤχετο . . τῆλε διὰ προμάχων,** αὐτ.Σ 395 **τῆλε πεσόντα.**

τηλ(ε)- πρῶτον συνθετικὸν πλείστων λ. τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, εἰς ἃς προσδίδει τὴν ἔννοιαν τοῦ **μακράν, μακρόθεν, ἐξ ἀποστάσεως,** οἷον τηλεακρόασις, τηλεβόας, τηλέγραφος κττ.

τηλεακρόασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' εἰδικῶν ὀργάνων ἀκρόασις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἐξ ἀποστάσεως καὶ ὑπὸ πολλῶν συγχρόνως ἀτόμων.

τηλεανεμογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ραδιοτηλεγραφικὸν μηχάνημα ἐν χρ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ διὰ τὴν ἐξ ἀποστάσεως ἐγγραφὴν ἐπὶ εἰδικῆς ταινίας τῆς στιγμιαίας εἰς μέτρα ταχύτητος καὶ τῆς πιέσεως τοῦ ἀνέμου.

τηλεαντικειμενικὸς φακός (ὁ) νεώτ. εἰδικὸς φωτογραφικὸς φακὸς πρὸς φωτογράφησιν μακρὰν εὑρισκομένων ἀντικειμένων.

τηλεαυτογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τηλεγράφημα ληφθὲν διὰ τοῦ τηλεαυτογράφου βλ.λ.

τηλεαυτόγραφος (ὁ) νεώτ. κ. **τηλεαυτόγραφον** (τὸ) τηλεγραφικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἐν τῷ σταθμῷ λήψεως ἐπιτυγχάνεται ἡ πιστὴ ἀναπαραγωγὴ τοῦ χειρογράφου κειμένου.

τηλεβᾰθής-οῦς-ές ὁ σφόδρα, ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ πολὺ βαθύς: Ὀππ.Ἁλ.Ι,633 **οὐ γὰρ τηλεβαθὴς** (ἡ θάλασσα), **μάλα δὲ στυφελίζετ' ἀήταις.**

τηλέβῐος-ον ὁ μακρόβιος: Ἐπιγρ. δοίην ἀσπίδα τηλέβιον (ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ὄφεως).

τηλεβόας (ὁ) κ. νεώτ. ὁ μεγάλως, ἠχηρῶς βοῶν καὶ ἀκουόμενος μακράν, ὁ μεγαλόφωνος, μ. ὡς κύρ. ὄνομα: Ἀριστλ.ἀπ.473, αὐτ.546· κτ. πληθ. **Τηλεβόαι** φυλὴ Ἀκαρνάνων: Ἡσίοδ.Α 19, Ἐπίγραμμ.π.Ἡρ.5,59· **2)** νεώτ. ναυτ. μετάλλινος κωνικὸς σωλήν, δι' οὗ ἐνισχύεται ἡ φωνὴ τοῦ ὁμιλοῦντος εἰς τρόπον, ὥστε νὰ γίνηται ἀκουστὸς εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ἡ τρόμπα μαρίνα.

τηλεβολοθυρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ἄνοιγμα εἰς τεῖχος, τοίχωμα ἢ πύργον πλοίου, δι' οὗ ἐξέρχεται τὸ στόμιον τηλεβόλου.

τηλεβόλον (τὸ) νεώτ. βαρὺ πυροβόλον ὅπλον βάλλον μακρόθεν, ἄ. πυροβόλον, κανόνι.

τηλεβόλος-ον ν. μσν. κ. νεώτ. ὁ μακρόθεν βάλλων, ὁ μακρὰν ρίπτων: Πίνδ.Π 3,49 **πολιῷ χαλκῷ μέλη τετρωμένοι ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ**, Ἀριστλ.Πέπλ.52 **τηλεβόλου ῥυτῆρα** (ἐπὶ τοῦ τόξου), Στράβ.10,1,12 **χρῆσθαι τηλεβόλοις** (ἐνν. ὅπλοις)· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τηλεβόλον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τηλεβολοστάσιον (τὸ) νεώτ. ἄ. πυροβολεῖον, κανονιοστάσιον βλ.λ.

τηλεβολοστοιχία (ἡ) νεώτ. ἄ. πυροβολοστοιχία, κανονιοστοιχία βλ.λ.

τηλεβολῶ-έω μσν. **βάλλω**, ρίπτω μακρὰν ἢ μακρόθεν, τὸ παθ.: Νικ.Χων.Χρον.9,9,158Β **ταῖς ἐπιστολαῖοις πτερούμενας, ἅπερ αὐτῷ συχνάκις ἐπεποτῶντα τηλεβολούμενα ἐξ οἴκων λαμπρῶν.**

τηλεγόνεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ποίημά τι ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου: Εὐστ.785,23, αὐτ.1796,47.

τηλεγονία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑποθετικὴ μεταβίβασις τῶν ἰδιοτήτων τοῦ **ἀνδρὸς ἐπὶ τέκνων** συλληφθέντων μετὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ τέκνον ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρός, ἐξ ἄλλου ὅμως πατρός.

τηλέγονος-ον ὁ μακρὰν τοῦ πατρὸς ἢ τῆς πατρίδος γεννηθείς, μ. ὡς κύρ. ὄνομα: Ἡσίοδ.Θ 1014, Ἀριστλ.Ποιητ.1453b,33.

τηλεγραφεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ δημόσιον κατάστημα ἔνθα διενεργεῖται ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀποστολῆς καὶ λήψεως τηλεγραφημάτων.

τηλεγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ διὰ τοῦ τηλεγράφου διαβιβαζόμενον γραπτὸν κείμενον· ‖ τηλεγραφικὴ εἴδησις, ἀνακοίνωσις· ‖ τὸ περιέχον τὴν ἀνακοίνωσιν ἔγγραφον.

τηλεγραφητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. -ήτρια, ὁ διὰ τῶν εἰδικῶν τηλεγραφικῶν συσκευῶν δεχόμενος καὶ διαβιβάζων τηλεγραφήματα· ‖ βαθμὸς δημοσίου ὑπαλλήλου τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας: **τηλεγραφητὴς α' - β' - γ'.**

τηλεγραφία (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἠλεκτροτεχνίας τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν καὶ σπουδὴν τῆς τηλεγραφικῆς καθόλου τέχνης· **2)** ἡ διὰ τοῦ τηλεγράφου ἐπικοινωνία: **ἡ ἀσύρματος - ἡ στρατιωτικὴ τηλεγραφία.**

τηλεγραφικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεγραφίαν ἢ τὸν τηλέγραφον: **τηλεγρ· σύρματα - γραμμὴ - μηχανήματα - στῦλαι - ὑπηρεσία, - τηλεγρ· ὑπάλληλος - διανομεύς, - τηλεγρ· συνεννόησις - διεύθυνσις, -τηλεγραφικὸς κῶδιξ** (κρυπτογραφικὸν λεξικὸν τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου συντάσσονται καὶ ἀναγιγνώσκονται κρυπτογραφημένα τηλεγραφήματα)· ‖ ἐπίρρ. -κῶς διὰ τοῦ τηλεγράφου.

τηλεγραφόξυλο (τὸ) δημ. ἰδ. κτ. πληθ. ξύλινοι ἢ δικτυωτοὶ φορεῖς τῶν ἐναερίων τηλεγραφικῶν γραμμῶν, οἱ τηλεγραφικοὶ ἱστοί, στῦλοι· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ λίαν ὑψηλὸς καὶ ἰσχνός.

τηλέγραφος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν μηχανικῶν μέσων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ταχίστη **ἐξ** ἀποστάσεως συνεννόησις: **ὀπτικὸς τηλέγραφος** (σύστημα συνεννοήσεως ἐξ ἀποστάσεως δι' ἐκπομπῆς φωτεινῶν σημάτων), - **ναυτικὸς τηλέγραφος** (ἡ διὰ σημάτων συνεννόησις μεταξὺ τῶν πλοίων), - **τηλέγραφος μηχανῆς** (εἶδος συσκευῆς, δι' ἧς ὁ ἀπὸ τῆς γεφύρας κυβερνῶν τὸ πλοῖον διαβιβάζει τὰς περὶ τῆς κινήσεως τῆς μηχανῆς διαταγὰς εἰς τὸ μηχανοστάσιον)· ‖ ἰδ. τὸ δι' ἠλεκτρισμοῦ λειτουργοῦν σύστημα συνεννοήσεως ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων: **ἐνσύρματος τηλέγραφος, - ἀσύρματος τηλέγραφος·** **2)** γεν. ἡ ὅλη ὀργάνωσις τῆς τηλεγραφικῆς ἐπικοινωνίας ἔν τινι χώρᾳ· **3)** τὸ μηχάνημα ἢ ἡ συσκευὴ δι' ἧς διαβιβάζονται τὰ τηλεγραφήματα· **4)** δημ. τὸ φυτὸν τροδεσκαντία βλ.λ.

τηλεγραφοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ὁ φύλαξ τῆς τελεγραφικῆς γραμμῆς.

τηλεγραφῶ-έω νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ τηλεγραφητοῦ, χειρίζομαι τὴν τηλεγραφικὴν μηχανήν, διαβιβάζω εἴδησιν τινα διὰ τοῦ τηλεγράφου, συνεννοοῦμαι τηλεγραφικῶς· ‖ γεν. ἀποστέλλω που τηλεγράφημα, πληροφορῶ τηλεγραφικῶς: **θὰ σᾶς τηλεγραφήσω μόλις φθάσω εἰς τὰς Πάτρας·** **2)** ρηματ. π. τηλεγράφημα, τηλεγραφητής.

τηλεδᾱνός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαμένων ἢ διαρκῶν, ὁ μακροχρόνιος: Χρησμ.**Σιβ.** 14,104 (διόρθ. ἀντὶ θηλεδανός).

τηλεδᾰπός-ή-όν ὁ ἐκ μακρὰν κειμένης χώρας, ὁ ξένος: Ὀδ.Ζ 279 **ἀνδρῶν τηλεδαπῶν**, αὐτ.Τ 351· **2)** ἐπὶ τόπου, ὁ μακρὰν κείμενος, ὁ μακρινός: Ἰλ.Φ 454 **καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων**, αὐτ.Χ 45, Ἐπιγρ.· πρβλ. ἀλλοδαπός· ἐπίρρ. **-πῶς·** Ζωναρ.Λεξ.17,30 «τηλεδαπῶς, μακρὰν ἀφεστηκώς».

τηλεθάω (πρβλ. τέθηλα, θηλέω, θαλέθω) κ. μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ θάλλω βλ.λ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. μ. κτ. μτχ., (πλὴν ἐν Θεοκρ.Ἐπιγρ.4,6 κ. π. μτγν. ἐπ., οἷον ἐνΔιον.Περ.836) ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει, ὁ εὐθαλής, ὁ λίαν ἀνθηρός, ὁ ἀκμάζων, ὁ ἀκμαῖος: Ἰλ.Ζ 148 **ὕλη τηλεθόωσα,** αὐτ.Ρ 55, Ὀδ.Η 117 **ἐλαῖαι τηλεθόωσαι**, αὐτ.114, αὐτ.Λ 590, Ἀπολλ.Ρ 4, 1425 **ἔρνεα τηλεθάοντα,** Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 9,661,6 **δένδρον . . τηλεθάον·** κ. μτ. δοτ.: Ὕμν.Ὁμ.7,41 **κισσὸς ἄνθεσι τηλεθάων** (πλήρης ἀνθέων)· **2)** μτφ. ὁ ἀκμαῖος: Ἰλ.Χ 423 **παῖδας . . τηλεθάοντας, αὐτ.** Ψ 142 **χαίτην τηλεθόωσαν** (ἄφθονον, πλουσίαν), Ἐμπ.112,7 **ἄστεα τηλεθάοντα.**

τηλεθερμόμετρον (τὸ) νεώτ. σύστημά τι ἰατρικοῦ θερμομέτρου, δι' οὗ καθίστανται μακρόθεν ὁραταὶ αἱ διακυμάνσεις τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀσθενοῦς.

τηλέθροος-ον Ἡσ. διόρθ. ἀντὶ τηλύθροος βλ.λ.

τηλεκαρδιόφωνον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς ἀκρόασιν τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἐξ ἀποστάσεως.

τηλεκινηματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ πομποῦ διαβίβασις εἰκόνων ἐν κινηματογραφικῇ **διαδοχῇ** καὶ ἡ ἀναπαραγωγὴ **αὐτῶν ἐν τῷ δέκτῃ.**

τηλεκινησία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ μετακινοῦνται ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν ἀντικείμενά τινα τῇ ἐπενεργείᾳ ἀνεξακριβώτου ψυχικῆς ἢ ἄ. ἀδιαγνώστου δυνάμεως μεσαζόντων (μέντιουμ).

τηλεκινητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεκινησίαν : **τ- πειράματα - φαινόμενα.**

τηλεκλειτός-όν κ. -ός-ή-όν ('Απολλ.Ρ 3,1097) οὗ τὸ κλέος ἐξικνεῖται μακράν, ὁ ἔχων μεγάλην φήμην, ὁ ξακουστός : 'Ιλ.Ξ 321 **Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,** 'Οδ.Λ 308 **τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,** αὐτ.Ζ 546· κ. ὡς ἐπίθ. τῶν ἐπικούρων τῶν Τρώων : 'Ιλ.Ε 491 **τηλεκλειτῶν ἐπικούρων.**

τηλεκλητὸς-ή-όν ἀντὶ τηλεκλειτὸς βλ.λ. : Ζωναρ. Λεξ.1727.

τηλεκλῦτός-όν ἄ. τηλεκλειτὸς βλ.λ. : 'Οδ.Α 30 **τὸν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης,** 'Επιγρ.' κ. ἐπὶ ἵππων : 'Ιλ Τ 400.

τηλεμάχος-ον ὁ μακρόθεν μαχόμενος : Λουκ. Λεξιφ.12 τοξοτις **γὰρ καὶ ἐκηβόλος καὶ τηλεμάχος ἡ Ἄρτεμις'** 2) τὸ ἀρσ. προπαροξ. **Τηλέμαχος,** ὡς κύρ. ὄνομα, ὁ υἱὸς τοῦ 'Οδυσσέως : 'Οδ.Δ 112.

τηλεμετρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ τηλεμέτρου βλ.λ. μέτρησις μακρῶν ἀποστάσεων.

τηλεμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεμετρίαν ἢ τὸ τηλέμετρον.

τηλέμετρον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν ὀπτικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς μεταξὺ τοῦ παρατηρητοῦ καὶ τοῦ σημείου παρατηρήσεως ἀποστάσεως : **στερεοσκοπικὸν τηλέμετρον, - τηλέμετρον συμπτώσεως ἢ ταυτισμοῦ.**

τηλεμηχανική (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων διαβίβασις μηχανικῆς ἐνεργείας ἢ ἡ τέχνη τοῦ διευθύνειν ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ τῶν ἠλεκτρικῶν κυμάτων μηχανικήν τινα ἐνέργειαν.

τηλενέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τῆς ψυχικῆς δυνάμεως κατὰ διαφόρους τρόπους ἐπενέργεια ἀτόμων τινῶν ἐπὶ τῆς ὕλης ἄνευ ἐπαφῆς τινος.

τηλεόρασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἠλεκτρικῶν μέσων διαβίβασις εἰδώλων ἢ καὶ ὁλοκλήρων ἐκ τοῦ φυσικοῦ σκηνῶν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις· 2) εἰδ. **ἐν τῷ πνευματισμῷ,** ἡ ἱκανότης ἀτόμων τινῶν εἰς **τὸ νὰ βλέπωσιν εἰκόνας ἢ σκηνὰς ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων ἄνευ** τῆς βοηθείας ὀπτικῶν μέσων.

τηλεπάθεια (ἡ) νεώτ. ἡ πνευματικὴ ἐπικοινωνία δύο ἀτόμων εὑρισκομένων πλησίον ἢ καὶ μακρὰν ἀλλήλων διὰ μεταβιβάσεως τῆς σκέψεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῶν γνωστῶν αἰσθήσεων, ἡ μεταβίβασις ἰδεῶν ἢ καὶ αἰσθημάτων ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον ἄνευ τῆς ἐπενεργείας τῶν αἰσθήσεων.

τηλεπαθητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεπάθειαν· ἐπίρρ. -κῶς.

τηλεπενέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως ἐπίδρασις ἐπί τινος.

τηλεπήρεια (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεπενέργεια βλ.λ.

τηλεπικοινωνία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπικοινωνία, συνεννόησις μεταξὺ ἀνθρώπων εἰς μακρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις εὑρισκομένων· 2) τὸ σύνολον τῶν μέσων, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ μεταξὺ ἀνθρώπων εἰς μακρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις συνεννόησις.

τηλέπλᾰνος-ον ὁ μακρὰν περιπλανώμενος : Αἰσχ.Πρ.576 **τηλέπλανοι πλάναι** (εἰς μακρινὰ περιπλανήσεις) (διόρθ. ἀντὶ τηλέπλαγκτοι).

τηλεπλασία (ἡ) νεώτ. ἐν τῷ πνευματισμῷ, φαινόμενον, καθ' ὃ διαπλάσσονται ἀνθρωπόμορφα σχήματα ἐκ τοῦ ἀπὸ τῶν μεσαζόντων (μέντιουμ) ἐκλυομένου ψυχοδυναμισμοῦ.

τηλέπομπος-ον ὁ πόρρω, μακρὰν πεμπόμενος, ὁ μακρὰν ἐξικνούμενος : Αἰσχ.'Αγ.300 **φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο.**

τηλέπορος-ον ὁ μακρὰν πορευόμενος ἢ ἐξικνούμενος : Λυρ.'Αδέσπ.102 **τηλέπορον βόαμα,** 'Αριστφ.Νεφ.967· 2) ὁ πολύ, ὁ μακρὰν ἀπέχων, ὁ πόρρω κείμενος, ἢ ὁ εἰς μῆκος ἐκτεινόμενος : Σοφ.'Αντ.983 **τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις,** 'Ορφ.'Υμν.18,9 **τηλέπορος ᾅδης,** αὐτ.ἀπ.236.

τηλέπῡλος-ον ὁ ἔχων πύλας μακρὰν ἀλλήλων κειμένας, λίαν ἀλλήλων διισταμένας : 'Οδ.Κ 82 **Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην,** αὐτ.Ψ 318.

τηλεσεισμικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σεισμοὺς γινομένους μακρὰν τοῦ σημειοῦντος αὐτοὺς σεισμογραφικοῦ ὀργάνου.

τηλέσεισμος (ὁ) νεώτ. σεισμὸς ἔχων τὸ ἐπίκεντρον αὐτοῦ εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν χιλίων χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ σημειοῦντος **οὗτον** σεισμογραφικοῦ ὀργάνου.

τελεσημία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σημάτων συνεννόησις ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως, ἡ μεταβίβασις σημάτων εἰς μεγάλην ἀπόστασιν.

τηλεσίφαντος-ον ἄ. τηλέφαντος βλ.λ. : 'Ορφ. 'Αργ.341 **ἄστρα τε τηλεσίφαντα** (κῶδ.)

τηλεσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη τῶν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ἡ τεχνικὴ τοῦ χειρίζεσθαι τὸ τηλεσκόπιον χάριν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων· 2) ἡ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀστρονομικὴ παρατήρησις.

τηλεσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τηλεσκόπιον : **τηλεσκοπικὸς φακός - σωλήν'** 2) ὁ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου γινόμενος : **τ- παρατηρήσεις'** 3) ἐπὶ ἀστέρων, ὁ μόνον διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὁρατός : **τηλεσκοπικοὶ πλανῆται** (ἄ. ἀστεροειδεῖς ἢ μικροὶ πλανῆται).

τηλεσκοπικῶς ἐπίρρ.νεώτ. διὰ τοῦ τηλεσκοπίου.

τηλεσκόπιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὀπτικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐξ ἐπιμήκους συνήθους σωλῆνος φέροντος φακοὺς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἐν χρ. πρὸς παρατήρησιν τῶν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις εὑρισκομένων ἀντικειμένων καὶ ἰδ. τῶν οὐρανίων σωμάτων : **ἀστρονομικὸν τηλεσκόπιον** (τὸ δι' οὗ γίνεται ἡ παρατήρησις τῶν οὐρανίων σωμάτων), - **κατοπτρικὸν ἢ ἀνακλαστικὸν ἢ νευτώνειον τηλεσκόπιον** (τὸ φέρον μεταξὺ τῶν φακῶν ἀνακλαστικὸν κάτοπτρον), - **μεσημβρινὸν τηλεσκόπιον** (ἡ μεσημβρινὴ διόπτρα)· 2) εἰδ. ἄστρον. **Τηλεσκόπιον** (τὸ) ἀστερισμός τις τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου.

τηλέσκοπος-ον ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁρατός, ὁ τηλεφανής, ὁ περίοπτος : 'Ησίοδ.Θ 566, αὐτ.569 **κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγήν,** Σοφ.ἀπ.338 **τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσέαν ἰδὼν** (διόρθ. αὐτῇ τῇδε σκοπῶν), Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,251,1 **τηλέσκοπον ὄχθον,** Χριστόδ.'Εκφρ.77 **καθαρὴν δὲ φέρει τηλέσκοπον αἴγλην.**

τηλεσκόπος-ον ὁ μακρὰν ὁρῶν, βλέπων· 'Ησ. «ὁ πόρρω ὁρῶν» : 'Αριστφ.Νεφ.290 **ἐπιδώμεθα τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.**

τηλεστερεογραφία (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεφωτογραφία βλ.λ.

τηλεστερεογράφος (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς τηλεγραφικὴν ἀναπαράστασιν φωτογραφίας.

τηλεστερεοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τηλεστερεοσκοπίου βλ.λ. παρατήρησις.

τηλεστερεοσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὀπτικὸν ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ἐντονωτέρα ἡ προοπτικὴ διάταξις τῶν σημείων ἀντικειμένου τινὸς εἰς μακρὰν ἀπόστασιν εὑρισκομένου, παρεχομένης οὕτω σαφεστέρας τῆς ἀναγλύφου αὐτοῦ μορφῆς, τηλεσκοπικὸν στερεοσκόπιον.

τηλεσυγκοινωνία (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεπικοινωνία.

τηλεσυστολικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς συστολῆς τῆς καρδίας γινόμενος : **τηλεσυστολικὰ φαινόμενα.**

τηλέτυπον (τὸ) νεώτ. πληκτροφόρος τηλεγραφικὴ συσκευή, δι' ἧς ἐκτυποῦται ἀπ' εὐθείας ἐπὶ ταινίας χάρτου τὸ κείμενον τηλεγραφήματος.
τηλεϋδροβαρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὑδροβαρόμετρον, δι' οὗ εὑρίσκεται τὸ ὕψος τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος δεξαμενῆς ἢ λίμνης μακρὰν κειμένης.
τηλεϋποβολή (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως τελουμένη ὑποβολή.
τηλεφάης-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν φέγγων, ὁ μακρὰν φωτίζων : Φίλ.'Επ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ 9,37 **κρήνης τηλεφαῆ δείκνυσιν ὑπέρτατα θάμβεα λαῶν**· **2**) ὁ μακρόθεν ὁρατός, ὁ τηλεφανής : 'Ελλ.'Επιγράμμ.234 **τηλεφαὴς κόνις**· || ἀλλαχοῦ μ. ὡς θηλ. κύρ. ὄν. **Τηλεφάεσσα**, συνηρ. **Τηλέφασσα** ἡ -άσσα : 'Απολλδ.3,1,1.
τηλεφανής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ., αἰολ. **πηλεφάνης** (πιθ. π.'Αλκ.ἐν Πάπ.'Οξ.1788 ἀπ.1,7) ὁ μακρόθεν ἢ μακρὰν φαινόμενος, ὁρατός, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν διακρινόμενος : 'Οδ.Ω 83 **τύμβος . . τηλεφανής**, Πίνδ.ἀπ.129,7 **θύα μιγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ**, 'Αριστφ.Νεφ.281 **τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα**, Μέν.ἀπ.312 **ῥῖψαι πέτρας ἀπὸ τηλεφανοῦς**, 'Ορφ.'Αργ.535, αὐτ.1215 **τηλεφανὴς Ὑπερίων**, 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,13 **τηλεφανὲς πῦρ**, Εὐστ.Πον.183,48 **στῦλος πυρσοῦ τηλεφανής**· **2**) μτφ. ἐπὶ τῆς ἀκοῆς, ὁ ἀκουόμενος σαφῶς μακρόθεν, ὁ μακρόθεν ἀκουατός : Σοφ.Φιλ.189 **ἀχὼ τηλεφανής**· πρβλ. τηλωπός.
τηλέφαντος-ον κ. νεώτ. ἄ. τηλεφανής βλ.λ.1) : Πίνδ.ἀπ.5 **Σίσυφον κέλοντο ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι γέρας . . Μελικέρτᾳ**· πρβλ. τηλεσίφαντος.
τηλέφατος-ον ἄ. τηλέφαντος βλ.λ. : Πίνδ.ἀπ. 87,4 **τηλέφατον κυανέας χθονὸς ἄστρον**.
τηλεφεγγής-οῦς-ές μσν. ὁ μακρὰν ἐκπέμπων φέγγος, φῶς, ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν φέγγων, φωτίζων : Ψελλ.Λιθ.4,8.
τηλέφειος-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τήλεφον, ὁ τοῦ Τηλέφου, ὅθ. **ἕλκος τηλέφειον** τραῦμα, πληγὴ τοῦ Τηλέφου ἤτοι κακοήθους μορφῆς : Γαλ.7,727, αὐτ.10,83· || **τηλέφειον ἀγαθὸν** ἤτοι ὑγεία : Διογ.'Επιστ.34,3.
τηλέφιλον (τὸ) μτγν. τὸ φυλάττον τὴν φιλίαν καὶ μακρὰν ὄντος τοῦ φίλου, φύλλον φυτοῦ τινος, πιθ. τῆς μήκωνος, δι'οὗ οἱ ἐρῶντες, θέτοντες τοῦτο ἐπὶ τῆς ὀπῆς τῆς σχηματιζομένης μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ λιχανοῦ καὶ πλήττοντες αὐτὸ διὰ τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐμαντεύοντο ἐκ τοῦ παραγομένου φόφου ἂν ἀνθηγαπῶντο : Θεόκρ 3,29 **οὐδὲ τὸ τηλέφιλον ποτεμάξατο τὸ πλατάγημα**, Πολυδ.9,127, 'Αγαθ.'ΑΠ 5,295 **τηλεφίλου πλαταγήματος ἠχέτα βόμβος γαστέρα μαντῴου μάξατο κισσυβίου**, Σχόλ.Θεόκρ.3,29· πρβλ. πλαταγώνιον κ. πλατάγημα.
τηλέφιον (τὸ) νεώτ. τὸ φυτὸν φευδανδράχνη ἡ τηλεφιοειδής : 'Ιππ.Φύσ.Γυν.32, αὐτ.Γυν.2,201, ΨΔιοσκ.2,186, Γαλ.12,140· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **παρωνυχιοειδῶν**.
τηλεφόρος-ον μτγν. ὁ φερόμενος, βαλλόμενος μακρὰν : Νόνν.Δ 19,149 **τηλεφόρον δόρυ**.
τηλεφωνεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. διαμέρισμα ἢ κατάστημα, ὅπου ὑπάρχει τηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις, τηλεφωνικὸς σταθμός.
τηλεφώνημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ τηλεφώνου ἐκφερομένη ὑπό τινος ὁμιλία πρὸς ἕτερον ἀκούοντα ταύτην ἀπ' εὐθείας ἢ ἐγγράφως λαμβάνοντα αὐτολεξεὶ γνῶσιν ταύτης.
τηλεφωνητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-τρια**, ὑπάλληλος τηλεφωνικῆς ἑταιρείας ἢ δημοσίου καταστήματος μεσολαβῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας εἴς τι χειροκίνητον τηλεφωνικὸν σύστημα· || ὁ χειριζόμενος τηλέφωνον πρὸς **μεταβίβασιν** ἢ λῆψιν τηλεφωνημάτων.

τηλεφωνία (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἠλεκτροτεχνίας καὶ ἰδίᾳ τῆς τεχνολογίας τῶν ἀσθενῶν ρευμάτων τὸ πραγματευόμενον **περὶ** τῶν τηλεφώνων καὶ τῶν σχετικῶν συστημάτων **καὶ** συσκευῶν· **2**) τὸ σύνολον τῶν ἐγκαταστάσεων τηλεφωνικοῦ συστήματος· **3**) ἡ διὰ τηλεφώνου ἐπικοινωνία.
τηλεφωνικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεφωνίαν ἢ τὸ τηλέφωνον : **τηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις - ὑπηρεσία - κέντρον - σταθμός**· **2**) ὁ διὰ τοῦ τηλεφώνου γινόμενος : **τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία.**
τηλεφώνιον (τὸ) μτγν. τὸ τηλέφιον βλ.λ. : Διοσκ.2,186.
τηλεφωνογράφος (ὁ) νεώτ. συνδεδυασμένον τι σύστημα τηλεφώνου καὶ γραμμοφώνου, δι' οὗ ἡ λῆψις γίνεται οὐ μόνον ἀκουστικῶς, ἀλλὰ καταγράφεται καὶ γραμμοφωνικῶς, **ὥστε νὰ** δύναται νὰ ἀναπαράγηται κατὰ βούλησιν.
τηλέφωνο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μηχάνημα **δι'** οὗ δι' ἠλεκτρικῆς ἀρχῆς μεταβιβάζεται ἡ φωνὴ καὶ ἰδίᾳ ὁ ἔνορθρος λόγος εἰς ἀπόστασιν : **αὐτόματον τηλέφωνον** (τὸ λειτουργοῦν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως χειριστοῦ).
τηλεφωνῶ-έω νεώτ.,δημ.-άω, παθ.ἀόρ. **ἐτηλεφωνήθην**, δημ.**-ήθηκα**, συνεννοοῦμαι, ἐπικοινωνῶ διὰ τηλεφώνου, στέλλω τηλεφώνημα· **2**) πληροφορῶ διὰ τηλεφώνου, μεταβιβάζω τι τηλεφωνικῶς.
τηλεφωταγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. εἰκὼν **διαβιβαζομένη** διὰ τῆς τηλεφωτογραφίας βλ.λ.
τηλεφωτογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἠλεκτρικῶν μέσων μεταβίβασις ἑτοίμων φωτογραφιῶν ἢ κειμένου ἐφημερίδος ἢ χειρογράφων εἰς ἀπομεμακρυσμένας ἀποστάσεις.
τηλέχθων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ τῆλε κείμενος, ὁ μακρὰν ἀπέχων : 'Οππ.'Αλ.4,336 **τηλέχθων γαῖα.**
τηλεψυχία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνεργὸς τηλεπάθεια.
τήλη (ἡ) γλωσσ. ἡ τῆλις βλ.λ.
τήλι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν τριγωνέλλη.
τηλία (ἡ) κ. νεώτ. κ. σηλία (Σχόλ.'Αριστφ.1038), σανὶς ἢ τράπεζα μεθ' ὑπερεχούσης περιφερείας ὅπως μὴ ἐκπίπτῃ τὸ ἄλευρον ἢ ζυμαρικόν, πλατεῖα σανὶς ἀλφιτοπωλική, ταβλάς· ΑΒ 275 «ἡ τηλία δὲ σανὶς ἀλφιτοπωλικὴ πλατεῖα, περισηλωμένας ἔχουσα κύκλῳ σανίδας τοῦ μὴ τὰ ἄλφιτα ἐκπίπτειν»: Φερεκρ.126, Πειθόλ.π.'Αριστλ.Ρητ.1411a,14,'Ιππιατρ.1· **2**) νεώτ. τράπεζα μετὰ περιζώματος ἐξέχοντος τῆς ἐπιφανείας, ὥστε νὰ συγκρατοῦνται τὰ ἐπὶ ταύτης ἐκτιθέμενα πρὸς πώλησιν ἢ ἄλλως ἀποκείμενα, πάγκος, τεζάκι· **3**) τράπεζα ἐφ' ἧς ἔπαιζον κύβους : ΑΒ 275 «ἡ τηλία δὲ σανὶς . . καὶ ἐπ' αὐτῆς οἱ κυβεύοντες παίζουσι»· **4**) τράπεζα ἢ εἶδος σκηνῆς, ἐφ' ἧς ἀλεκτρυόνες ἢ ὄρτυγες ἐτίθεντο ὅπως συμπλακῶσι : Αἰσχίν.1,53 **οὗ ἡ τηλία τίθεται καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας συμβάλλουσι καὶ κυβεύουσιν**, Πολυδ.9,108 **τηλίᾳ ὁμοίᾳ τῇ ἀρτοπώλιδι κύκλον ἐμπεριγράφαντες ἐνίστασαν τοὺς ὄρτυγας ἐπὶ ταῖς μάχαις ταῖς πρὸς ἀλλήλους**, 'Αλκίφρ.3,53· **5**) σχόλ. ξύλινον περιθώριον κοσκίνου σιτηρῶν· 'Ησ. «περιφέρεια κοσκίνου» : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.1038· **6**) πῶμα ἢ σκέπασμα καπνοδόχου : 'Αριστφ.Σφ.147 **ἀτὰρ οὐκέτ' ἐρρήσεις γε, ποῦ 'σθ' ἡ τηλία ;**
τηλίζω μτγν. συλλέγω, μαζεύω τῆλιν : Διοσκ.3,40.
τηλίκος-η-ον ἀντων., δωρ. **τᾱλίκος**, ὑπερθ. **τηλικώτατος** ('Ησ.), συσχετ. τῷ ἡλίκος καὶ τῷ ἐρωτημ. πηλίκος, ὁ τόσος τὴν ἡλικίαν, τόσον μέγας τὴν ἡλικίαν, τόσον ἡλικιωμένος ἢ τόσον νέος : 'Ιλ. Ω 487 **πατρὸς . . τηλίκου ὥσπερ ἐγών**, 'Οδ.Σ 175 **ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι**· || κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ρ 20, αὐτ.Α 297, αὐτ.Τ 83, Θέογν.578 **οὔτοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν,** Θεόκρ.25,184 **ἐπεὶ οὐ**

μάλα τηλίκα βόσκει (κνώδαλα), Βίων 17,4· || τηλικώτατος 'Ησ. «πρεσβύτατος»· **2)** μτγν. κ. μσν. τόσον μέγας, τόσον ἰσχυρός : 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,2,9 **εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει καὶ Θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος Ἴκος,** 'Ασκληπιόδ ΑΠ 7,11,4, 'Αγαθ.ΑΠ 10,64,1, Κίνναμ.'Ιστ. 5,3,119C **τηλίκων ὁ δίφρος ἐπεπλήρωτο φώτων,** αὐτ.4,122Β **τηλίκον κάλλος.**

τηλικόσδε-ήδε-όνδε ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ., ὡς τὸ ὅδε, οὗτος τοῦ ὁ κ. τὸ τημοῦτος τοῦ τῆμος, ὁ τηλικοῦτος βλ.λ., ἐπὶ προσ., ὁ τοιαύτην ἔχων ἡλικίαν, συχν. ἐν ἀναφ. πρὸς μεγάλην ἢ γεροντικὴν ἡλικίαν, μτ. μτχ. : Εὐρ.'Αλκ.643 **ὃς τηλικόσδ' ὢν κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου,** αὐτ.ἀπ.533 **γεγῶσα τηλικήδ' ὅμως·** κ. ἄνευ μτχ. : Σοφ. ΟΚ 735 **ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόσδ' ἀπεστάλην πείσων,** Πλάτ.'Απολ.37D **τηλικῷδε ἀνθρώπῳ·** κ. κτ. πλεονασμόν : αὐτ.Κρίτ.49Α **τηλικοίδε γέροντες ἄνδρες·** || ἀλλὰ κ. ἀντιθ. ἐπὶ προσ. πολὺ νέων τὴν ἡλικίαν : Σοφ.ΟΤ 1508 **τηλικάσδ' ὁρῶν πάντων ἐρήμους·** || συχν. ἐπαναλαμβάνεται μτ. ἐναντίας ἐννοίας : αὐτ.'Αντ.726 **οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;** (ἡμεῖς τόσον γέροντες θὰ διδαχθῶμεν ὑπ' ἀνδρὸς τόσον νέου;)· || κ. μτ. τοῦ τηλικοῦτος : Πλάτ.'Απολ.25D **σὺ ἐμοῦ σοφώτερος εἶ τηλικούτου ὄντος τηλικόσδε ὢν** (σὺ τόσον νέος εἶσαι σοφώτερος ἐμοῦ τόσον γέροντος)· **2)** γεν. τόσον μέγας, τόσος, τοσόσδε : αὐτ.Θεαίτ. 155Β **ἐμὲ τηλικόνδε ὄντα,** Λυκοῦργ.819.

τηλικοῦτος-αύτη-οῦτον ἀντων. δεικτ. κ. -οῦτος -ον (Σοφ.ΟΚ 751, αὐτ.'Ηλ.614), οὐδ. κ. -οῦτο (Ἀλεξ. 244), ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ., ὁ τηλικόσδε βλ.λ.) : 'Αριστφ.'Ιππ.881 **τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικοῦτον,** 'Αντιφάν.261, Πλάτ.Γοργ. 489Β· κ. ἄνευ μτχ. : Σοφ.'Ηλ.614 **ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισεν καὶ ταῦτα τηλικοῦτος;·** κ. ἐνάρθρ. : Αἰσχ.'Αγ.1620 **διδάσκεσθαι βαρὺ τῷ τηλικούτῳ·** || κ. ἐπὶ προσ. πολὺ νέων τὴν ἡλικίαν : Σοφ.ΟΚ 751, Λυσ.14,16 **ὄν, εἰ τηλικοῦτον ὄντα ἀπεκτείνατε,** Πλάτ.Πολ.378D, αὐτ.Πρωτ. 361Ε· **2)** γεν. ὁ τόσον μέγας κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ ποσὸν ἢ τὴν ἀξίαν : αὐτ.Πολ.423Β **δοκούσας δὲ πολλὰς καὶ πολλαπλασίας τῆς τηλικαύτης,** αὐτ.Νόμ.755Β **ἡ τηλικαύτη ἀρχή,** αὐτ.928Ε' **ἡ τηλικαύτη ἔχθρα,** Ξεν.'Ελλ.6,4,31, αὐτ.'Απομν.2,1,5, αὐτ.4,4,8, 'Ισοκρ.5,151 **πεπραγμένα τηλικαῦτα τὸ μέγεθος,** Δημ.229, Αἰσχίν.1,173 **τηλικαῦται τιμωρίαι,** Πάπ. **τηλικαύτην βλάβην·** **3)** τὸ τηλικοῦτος συχν. συνάπτεται μτ. τοῦ τοιοῦτος κ. τοσοῦτος βλ.λς : Πλάτ.Νόμ.686Β **τηλικοῦτον καὶ τοιοῦτον σύστημα,** αὐτ.Συμπ.177Α **τηλικοῦτος καὶ τοσοῦτος θεός,** 'Ισοκρ.12,70 **νησύδρια τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα,** Δημ.348 **τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτ' ἀγαθά,** Αἰσχίν.1,174, Μέν.'Επιτρ.120.

τηλικουτοσί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλικοῦτος βλ.λ. : Φερεκρ.143, Φρύν.Κωμ.19 **τηλικουτοσὶ γέρων ἄπαις, ἀγύναικος.**

τηλίκως ἐπίρρ., μτγν. τόσον μεγάλως : 'Αρισταίν.2,9.

τηλίνη (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν κύτισος : ΨΔιοσκ.4,112.

τήλινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξαγόμενος ἢ κατασκευαζόμενος ἐκ τήλεως, ἀπὸ μοσχοσίταρο : Πολύβ. 30,26,2· || τὸ οὐδ. **τήλινον** ὡς οὐσ. τὸ ἐκ τήλεως παρασκευαζόμενον μύρον : Μέν.952, Διοσκ. 1,47, 'Αθήν.15,689Α **ἡ Συρία τὸ παλαιὸν χρηστὰ πάντα παρείχετο μάλιστα δὲ τὸ τήλινον,** Πάπ.

τῆλις-εως (ἡ), μσν. τίλις (Γεωπ.2,18,11), ἰων. γενικ. -ιος ('Ιππ.'Επιδ.5,68 (=7,65), Πάπ.), τὸ φυτὸν τριγωνίσκος ἢ τῆλις, τῆλι, μοσχοσίταρο. παράγον ἀρωματικὰ σπέρματα : 'Ιππ.Γυν.2,194, Θεόφρ.Φ13,17,2, Διοσκ. 2,102, Σωρ.1,56, Γαλ.6,537, Πάπ.

τήλιστος-η-ον (τηλοῦ) ἐπίθ. μτγν. ὑπερθ. βαθμ. ἄνευ θετικοῦ ἢ συγκριτ., ὁ μακρότατα ἀπέχων, ἀπώτατος : Παρθ.ἀπ.8, Διον.Περ.485 (δ.ἀνάγν. τρίλλιστος)· || ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. κτ. πληθ. **τήλιστα** ὡς ἐπίρρ. πορρωτάτω : 'Ορφ.'Αργ.181.

τηλίτης οἶνος (ὁ) μσν. οἶνος ἀρωματισθεὶς διὰ σπερμάτων τήλεως βλ.λ. : Γεωπ.8,14 (δ.ἀνάγν. τιλ-)

τηλόθε(ν) (τηλοῦ) ἐπίρρ. τοπ. πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἀπὸ τὴν ξενιτειά, ἀπὸ τὰ ξένα : 'Ιλ.Ε 651 **οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν,** 'Οδ.Ζ 312, αὐτ.Η 194, Πίνδ.Ν 3,81, Σοφ. ΑΪ.1318, αὐτ.Φιλ.454 **τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τά τ' Ἴλιον καὶ τοὺς 'Ατρείδας φυλάξομαι,** Μᾶρκ. 'Αργ.ΑΠ 9,246· **2)** σπαν. ἐν τῇ σημ. τοῦ τηλόθι βλ.λ. : 'Ιλ.Ψ 359 **σήμηνε δὲ τέρματ' 'Αχιλλεὺς τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ·** κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.Ν 2,12 **Πελειάδων τηλόθεν** (μακρὰν ἀπὸ τὰς Πελειάδας), Σοφ.ΑΪ.204, Εὐρ.'Ηρ.1112 **τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βέβως;**

τηλόθι ἐπίρρ. τοπ. ποι. τῆλε, τηλοῦ βλ.λ., μακράν, ἐν σημείῳ μακρὰν κειμένῳ, ἀπέχοντι ἀπό τινος : 'Ιλ.Θ 285 **τόν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον,** 'Οδ.Α 22, Θεόκρ.24,115· κ. μτ. γενικ. : 'Ιλ Α 30 **ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,** Κόϊντ.14,410.

τῆλοι ἐπίρρ. ἢ τηλοῖ πιθ. ἐσφ. εἰκ. ἀντὶ αἰολ. πηλοι (ἄτονον ἐν τῷ χειρογράφῳ) τηλόσε βλ.λ. : 'Απολλ.Δύσκ.'Επίρρ.197,15.

τηλοῖ ἐπίρρ. κ. τῆλοι τηλόσε βλ.λ. : 'Απολλ.Δύσκ. 'Επίρρ.197,15.

τηλόμελι-ιτος (τὸ) μτγν., μσν. μέλι ἀνάμεικτον μετὰ τήλεως πρὸς ἀρωματισμόν : Παῦλ Αἰγ.6,20.

τηλοπέτης-ους-ες μτγν. ποι. ὁ μακρὰν πετόμενος : 'Απολλωνίδ.ΑΠ 6,239 **τηλοπέτευς ἀγέλης** (ἐπὶ σμήνους μελισσῶν).

τηλορός-όν ἰσοδύν. τ. τοῦ τηλουρὸς βλ λ. : Εὐρ. 'Ηλ.251 **ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.**

τηλόσε ἐπίρρ. τοπ. εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, εἰς σημεῖον μακρὰν κείμενον, μακρὰν ἀπέχον : 'Ιλ.Δ 455 **τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν,** αὐτ.Χ 407, Εὐρ.ΙΤ 175 **τηλόσε γὰρ δὴ σᾶς ἀπενάσθην πατρίδος·** κ. μτ. γενικ. : Κόϊντ.4,407.

τηλοτάτω ἐπίρρ. ὑπερθ. βαθμ. τοῦ τηλοῦ βλ.λ., ἀπωτάτω, πορρωτάτω, εἰς μακροτάτην ἀπόστασιν : 'Οδ.Η 322 **τήνπερ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ μιν ἴδοντο λαῶν ἡμετέρων.**

τηλότερος-α-ον μτγν. ποι. ὁ εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν κείμενος : Μητρόδ.ΑΠ 14,120.

τηλοτέρω ἐπίρρ. εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν : 'Ιππ.'Αρθρ.53· || μτ. γενικ. μακρότερον ἀπό : αὐτ.Φύσ.Παιδ.31, 'Αρατ.1050.

τηλοῦ ἐπίρρ. τόπ. (ἐξ οὗ προέκυψαν τὰ ἐπιρρ. τηλοῖ, τηλόθι, τηλόθεν, τηλόσε, τηλοτέρω, τηλοτάτω, ὡς κ. τὸ ἐπίθ. τηλότερος, οὐ ὡς θετ. δύναται νὰ ληφθῇ τὸ μὴ ἀπαντῶν ἐπίθ. τηλάς, ὁμ. κ. ὁ τ. τηλὺς πρὸς παραγωγὴν τοῦ τήλιστος), τῆλε, μακράν, ἐν τόπῳ μακρὰν κειμένῳ, στὰ ξένα : 'Ιλ.Λ 712 **τηλοῦ ἐπ' 'Αλφειῷ,** 'Αριστφ.Νεφ.138 **τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν** (ἐν ἐσχατιᾷ τινι τῶν ἀγρῶν)· || μτ. γενικ. μακρὰν ἀπὸ . . : 'Οδ.Ν 249 **Τροίην τηλοῦ φασιν 'Αχαιΐδος ἔμμεναι αἴης,** αὐτ.Ψ 68, Εὐρ.Κύκλ.689 **τηλοῦ αἰθέν φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' 'Οδυσσέως τόδε·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : 'Ησίοδ.Θ 302· **2)** ἐπίρρ. χρον. ἀπὸ μακροῦ χρόνου : 'Επικ.'Οξυρ.1015,13 **οὐ γάρ σε . . ἀρχεύοντα νέον γεινώσκομεν ἀλλ' ἔτι τηλοῦ,** 'Επιγρ.Τεγέας· κ. μτ. μέλλ. : 'Οππ.'Αλ.2,495 **οὐδέ τι τηλοῦ ὄφεαι.**

τηλουρός-όν (ὅρος) ποι. ὁ ἔχων ὅρους, ὅρια κείμενα μακράν, ὅθ. γεν. μακρινός, ἀπομεμακρυσμένος : Αἰσχ.Πρ.1 **χθονὸς μὲν ἐς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,** 'Απολλ.Ρ 2,543· κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.'Ορ 1325 **τηλουρὸς οὖσα δωμάτων,** 'Επιγρ.Περγάμου

τῆλυ ἐπίρρ., μτγν., αἰολ. πήλυι (Πρισκιαν.Ι,6, 37, Θεόγνωστ.Καν.160) τῆλε βλ.λ.· πρβλ. τηλύγετος: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.54,28.

τηλυγέτης (ὁ) Φώτ. «ὁ τηλύγετος».

τηλύγετος-η-ον ἐπ. οἱ παλαιοὶ ἐξελάμβανον τὴν λ. ὡς σύνθ. ἐκ τοῦ **τῆλυ** κ. γίγνομαι, δθ. ὁ τηλέγονος = ὁ γεννηθεὶς μακράν, ἢ ὁ ὀψίγονος = ὁ ὀψὲ γεννηθείς· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν ἁρμόζει εἰς τὰ π.Ὁμ. χωρία, κτ. δὲ ἑτέραν ἑρμ. τὸ τῆλε ἑρμηνευτέον χρονικῶς, ἀλλ' οὐδὲ ταύτης πρόκειται διαπίστωσις πλὴν ἐν τῇ λ. τηλεδανός· δθ. πιθανώτ. ἡ λ. πρέπει νὰ ἀναχθῇ εἰς τὴν ρίζαν τῆς λ. τέλος, τελευτὴ (πρβλ.Ὡρίων ἐν Ε Γουδ.616,37) κ. τὸ γίγνομαι, ὁ τελευταῖος τῷ πατρὶ γενόμενος μεθ' ὃν ἕτερος οὐ γίνεται (σχόλ.Ἰλ.482), ὁ τελευτοῖον ἢ ὁ ἐπὶ τέλους γεννηθείς, ὁ στερνογέννητος, σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ σημ τῆς λ. ὀψίγονος, δθ. κ. συνεκδ. ἐπὶ παίδων, ὁ ἐξόχως ἠγαπημένος, λίαν πεφιλημένος, παραπολὺ ἀγαπητός: Ἰλ.Ν 470 **ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε, τηλύγετον ὥς,** αὐτ.Ι 143, αὐτ.285· ‖ κ. ἐπὶ μονογενοῦς υἱοῦ: αὐτ.482 **ὡς.. πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ μοῦνον τηλύγετον,** Ὀδ.Δ 11, αὐτ.Π 19· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ τέκνου τοῦ κατὰ τὸ γῆρας τεχθέντος: Ὕμν.Δήμ.164 **τηλύγετός οἱ υἱὸς.. ὀψίγονος τρέφεται·** ‖ κ. ἐπὶ μονογενοῦς θυγατρός: Ἰλ.Γ 175 **λιποῦσα παῖδά τε τηλυγέτην·** ‖ ἅπαξ κ. ἐπὶ δύο υἱῶν, πιθ διδύμων: αὐτ.Ε 153 **Φαίνοπος υἷε, ἄμφω τηλυγέτω·** **2)** ὁ τηλοῦ γεγονώς, ὁ γεννηθεὶς μακρὰν τῆς πατρίδος, ὁ μακρὰν ἀπέχων: Εὐρ.ΙΤ 829 **τηλύγετον** (χθονὸς) **ἀπὸ πατρίδος,** Σιμμί.Ι,Ι **τηλυγέτων. Ὑπερβορέων ἀνὰ δῆμον;,** Κωμ.Ἀδέσπ.1315 **τηλυγέτων ἀποικιῶν** (Ἡσ. **«τῶν μακρὰν ἀπεχουσῶν»**).

τηλύθροος-ον Ἡσ. **«ὀξύφωνος, μεγαλόφωνος»** (διόρθ. τηλέθροος).

τηλῶθεν ἐπίρρ. μσν. **δ. τ.** τοῦ τηλόθεν βλ.λ.: Θεόγνωστ.Καν.157.

τηλῶπις-ιδος (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ τηλωπὸς βλ.λ.: Ὀρφ.Ἀργ.900 **τηλῶπις ἄνασσα.**

τηλωπὸς-όν (ὤψ), θηλ. κ. **τηλῶπις** (Ὀρφ.Ἀργ. 900), ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως ὁρατός, μεμακρυσμένος, ἔκδημος: Σοφ.Αἴ.564 **καὶ τὰ νῦν τηλωπὸς οἰχνεῖ,** Ἐπιγρ.· **2)** μτφ. κ. ἐπὶ αἰσθήσεων, ὁ μακρόθεν αἰσθητός, ὁ μακρόθεν ἀκουόμενος: Σοφ.Φιλ.216 **ἀλλ' ἤ που πταίων ὑπ' ἀνάγκας βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν.**

τημέλεια (ἡ) κ. **τημελία** (σχόλ.Ἀριστφ Σφ.604) μέριμνα, φροντίς, ἐπιμέλεια, περιποίησις: Ἱππ. Ἐπιστ.17, Ἱεροκλ.59Α **ζῷ' ἄγρια τιθασὰ γίγνεται καθημεραούμενα.. τημελίαις,** Ἡλιόδ.Αἰθ.5,30 (πιθ.).

τημέλη (ἡ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ τημέλει ἐν Εὐρ.ΙΑ 731.

τημελὴς-οῦς-ές λεξ. κ. μσν. ἐπιμελής, περιποιητικός, προσεκτικός: Ἡσ., Νικ.Χων.Χρον.164D.

τημελητὴς Ἡσ. **«ἐπιμελητής»**.

τημελία (ἡ) σχόλ. **δ. τ.** τοῦ τημέλεια βλ.λ.: Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.604 **παλαιὰ ἡ διὰ γυναικῶν τημελία.**

τημελούχημα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ἀντικείμενον μερίμνης καὶ ἐπιμελείας: Νικ.Χων.Χρον.863,23 **ὦ Τυνδαρὶς Ἑλένη, Ἀφροδίτης τημελούχημα.**

τημελούχησις-εως (ἡ) μσν. ἐπιμέλεια περί τινος: Νικ.Χων.Χρον.164C **τὴν τοῦ υἱοῦ τημελούχησιν.**

τημελοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. κ. μσν. ὁ πλήρης φροντίδος, ἐπιμελείας, ὁ ἔχων τὴν ἐπιμέλειάν τινος: Κλήμ.Ἀλ.999,1000, Μεθόδ.57Α.

τημελῶ-έω ἐπιμέλομαι, φροντίζω, μεριμνῶ, ἐπιβλέπω, μτ. αἰτ.: Εὐρ.ΙΑ 731 **χώρει πρὸς Ἄργος παρθένους τε τημέλει,** Μοσχ.Τραγ.6,12 **οὐδ' ἐργάτης σίδηρος.. οἴνης ὀρχάτους ἐτημέλει,** Νυμφόδ.15, Φίλ.Ι,52, Ἀριστείδ.Λόγ.26(141,18, Πλούτ. Ἀρτξ.18, Σέξ.Ἐμπ.Μαθ.7,249· κ. μτ. γενικ.: Εὐρ.ΙΤ 311 **σώματός τ' ἐτημέλει,** Πλάτ.Νόμ.953Α· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. μτ. αἰτ.: Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,67.

τημελῶς μτγν., ποι. **τημελέως** (Ἀγλ.28) ἐπιμελῶς, μετὰ φροντίδων, προσεκτικά: Μάξ.Τύρ.25,4.

τημένιος-ον γρ. κώδ. ἀντὶ τηβέννειος βλ.λ.

τημενὶς-ίδος (ἡ) ἐσφ.γρ. πιθ. τοῦ τηβεννὶς βλ.λ.

τήμερα ἐπίρρ. ἀττ.τ. τοῦ σήμερον: Ἀριστφ.ἀπ.354.

τήμερον ἐπίρρ. ἀττ.τ. τοῦ σήμερον βλ.λ.: Ἀριστφ. Ἱππ.68, Πλάτ.Συμπ.174Α, αὐτ.176Ε, αὐτ.Κρατ.396D, Δημ.51 **τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς δέον τι κέχρησθε.**

τῆμος ἐπίρρ. ποι., δωρ. κ. θεσσ. **τᾶμος** **τότε,** κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, πάντοτε ἐπὶ χρόνου παρῳχημένου, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀνοφορ. ἦμος βλ.λ.: Ἰλ.Ψ 228 **ἦμος δ' Ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν.., τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.488, αὐτ.585, Σοφ.Τρ.533, Θεόκρ.13,27 **τᾶμος ναυτιλίας μιμνάσκετο θεῖος ἄωτος ἡρώων·** ‖ συχν. ἀκολουθεῖ, ἄ. μόριον: Ἰλ.Η 434, Ὀδ.Δ 401, αὐτ.Μ 441· κ. μτ. τοῦ δέ: αὐτ.Η 318, Ἡσίοδ.Ἔργ.670· ‖ κ. ὡς ἀντίστοιχον τῷ εὖτε βλ.λ.: Ὀδ.Ν 95 **εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε.., τῆμος δή·** ‖ κ. ἄνευ τινὸς συνδέσμου: Ὕμν.Ἑρμ.101, Ἡσίοδ.Ἔργ.559, Ἀπολλ.Ρ 4,1400.

τημόσδε ἐπίρρ. μτγν. ποι., δωρ. **τᾱμόσδε** τῆμος βλ.λ.: Θεόκρ.10,49 **ἐκ καλάμας ἄχυρον τελέθει τημόσδε μάλιστα,** Καλλ.Δία 21, Ἀπολλ.Ρ 2,957 (εἰκ.).

τημοῦτος ἐπίρρ. ποι. τημόσδε, τῆμος βλ.λς: Ἡσίοδ.Ἔργ.576 **τημοῦτος σπεύδειν καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγινεῖν,** Καλλ.Ἄρτ.175, Νίκ.Θηρ.926.

τή(ν) κ. μσν., νεώτ. κ, δημ. αἰτ. ἐν. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.

τηνάκις ἐπίρρ. Ἐπιγρ. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον: Ἐπιγρ.Θηβῶν.

τηνάλλως ἐπίρρ. μτγν. κ. **τὴν ἄλλως** σχηματισθὲν κτ. ἔλλειψιν ἐκ τῆς φρ. **τὴν ἄλλως (ἄγουσαν) ὁδὸν** κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς ἄλλο τέρμα, κατ' ἄλλον τρόπον, κατ' οὐδένα ὡρισμένον τρόπον: Πλάτ.Θεαίτ.172Ε **οἱ ἀγῶνες οὐδέποτε τὴν ἄλλως, ἀλλ' ἀεὶ τὴν περὶ αὐτοῦ·** **2)** ἀσκόπως, μάτην, ματαίως: αὐτ.Νόμ.650Α **τὴν ἄλλως θεωρεῖν,** Δημ.34 **τὴν ἄλλως ψηφίζεσθαι,** αὐτ.398, αὐτ.449, Φιλήμ. ἐν Νυκτ.Ι **τὸ κανοῦν ὁ παῖς περίεισι τηνάλλως ἔχων·** **3)** κατ' ἄλλον τρόπον: Δίων Κ 38,24 **ἐπεὶ τήν γε ἄλλως συχνοὶ πλεῖστον ὅσον χρόνον,** αὐτ.42,50.

τηνεὶ ἐπίρρ. δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖ βλ.λ.: Ἐπίχ.99, Χρησμ.π.Πλούτ.Δημ.19 **τηνεὶ τοι κρέα πολλὰ παρέσσεται ἀνθρώπεια,** ΑΠλ.4,255, Ἐπιγρ.Δελφῶν· ‖ κ. ἀντίθ. τῷ ὧδε: Θεόκρ.1,106 **τηνεὶ δρύες, ὧδε κύπειρος·** **2)** ἰσοδύναμον τῷ ὧδε: αὐτ. 5,33 **ψυχρὸν ὕδωρ τηνεὶ καταλείβεται,** Πάπ.

τήνελλα κ. **τήνεβλα** (Ἡσ.) λ. σχηματισθεῖσα εἰς μίμησιν τοῦ ἤχου τῆς χορδῆς κιθάρας (πρβλ. θρεττανελό) ἐν χρ. ἀπὸ τοῦ Ἀρχιλ.(ἀπ.119) ἀρχίσαντος ὕμνον του εἰς Ἡρακλέα διὰ τοῦ **τήνελλα, ὦ καλλίνικε, χαῖρε,** δθ. οἱ λ. **τήνελλα, καλλίνικε** κατήντησαν ὡς ἐπευφημίαι πρὸς τοὺς νικητὰς εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἱονεὶ **εὖγε,** οὐρρά: Ἀριστφ. Ἀχ.1227, αὐτ.Ὄρν.1764 **τήνελλα καλλίνικος ὦ δαιμόνων ὑπέρτατε.**

τήνελλος-ον κ. τήνεβλος (Ἡσ.) **ὁ χαιρετιζόμενος,** ὁ ἐπευφημούμενος διὰ τοῦ τήνελλα: Ἀριστφ. Ἱππ.276 **ἐὰν.. νικᾷς.., τήνελλος εἶ.**

τηνεσμὸς (ὁ) μτγν. ἐσφ. γρ. τοῦ τεινεσμὸς βλ.λ.· Ἡσ. «νάσημα περὶ τὰ ἔντερα»: Νίκ.Ἀλεξ.382.

τήνης Ἡσ. «ἕως, Ταραντῖνοι».

τηνιακός-ή(-ιά)-ό δημ. κ. **ντηνιακὸς ἐπὶ** προσ. ὁ Τήνιος· ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐκ Τήνου, ὁ ἐν Τήνῳ παραγόμενος.

τηνίκα ἐπίρρ., δωρ. **τανίκα δεικτ.** συσχετ. τῷ ἀναφορ. ἡνίκα βλ.λ. κ. τοῖς ἐρωτημ. πηνίκα, ὁπηνίκα βλ.λς, ἐν ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας, **κατ' ἐκείνην ἢ ταύτην τὴν** προσδιωρισμένην ὥραν: **Θεόκρ.1,17 ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας τηνίκα κεκμακὼς**

ἀμπαύεται· ‖ κ. μτ. γενικ. τοῦ ἔτους τηνίκα κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους : Αἰλ.ΖΙ 15,5· **2)** κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τότε : 'Απολλ.Ρ Ι,799· κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. : Σοφ.ΟΚ 440 **τὸ τηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ.**

τηνικάδε ἐπίρρ. ἀνταποδιδόμενον εἰς ἄλλο χρονικὸν μόρ., τηνίκα βλ.λ.2) : Πολύβ.16,11,6 **τηνικάδε πιστεύσαντες τοῖς λεγομένοις παρέδοσαν τὴν πόλιν,** αὐτ.30,7, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.66,13, αὐτ.74,38· **2)** ὁπολ. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς ἡμέρας, κατὰ ταύτην τὴν ὥραν, τόσον ἐνωρίς : Πλάτ.Κρίτ. 43Α **τί τηνικάδε ἀφῖξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῲ ἔτι ἐστίν;,** αὐτ.Πρωτ.310Β· ‖ **αὔριον τηνικάδε** αὔριον κατὰ τοιαύτην ὥραν : αὐτ.Φαίδ.76Β· ‖ μτ. γενικ. **τηνικάδε τῆς ὥρας - τοῦ καιροῦ** κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους : Αἰλ.ΖΙ 1,36· **3)** φρ. **ὀρῶν τηνικάδε** ἐπεὶ ἑώρα : Πολύβ.10,28,5.

τηνικαῦτα ἐπίρρ. χρον. συνηθέστερος τ. τοῦ τηνίκα βλ.λ., ἀποδιδόμενος εἰς τι ἀναφορικόν, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τότε : Ξεν.ΚΠ 7,1,9 **ὁρμήσεται δὲ τηνικαῦτα Ἀβραδάτας ἤδη σὺν ἅρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους·** ‖ ὁμ. ὡς ἀπόδοσις τοῦ ὁπηνίκα βλ.λ. : Σοφ.Φιλ.465 **ὡς ὁπηνίκ' ἂν θεὸς πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα·** ‖ κ. τοῦ ὅτε ἢ ὅταν : αὐτ.ΟΚ 393, αὐτ.ΟΤ 76· ‖ κ. τοῦ ὁπότε, κ. ὅκως : 'Ηρ.Ι,17, Ξεν.ΚΠ 1,6,26· ‖ κ. τοῦ ἐπεί, ἐπειδάν, ἐπειδή : αὐτ.'Αν.4,2,3, αὐτ.ΚΠ 1,2,13· ‖ κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. : Διόδ.Σ 1,98· ‖ κ. ἄνευ ρητῶς ἐκφερομένου ἀναφορικοῦ : 'Ηρ.1,18, αὐτ.63, Σοφ.'Αντ.779 **τηνικαῦθ' ὅτι πόνος περισσός ἐστι τἂν Ἅιδου σέβειν·** ‖ **ἤδη τηνικαῦτα** ἤδη κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον : 'Ηρ.2,51, αὐτ.6,63, 'Αριστφ.'Εκκλ.789· κ. μτ. ἄρθρ. : Πλάτ.'Αλκ. 2,150Ε· **2)** κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας : Λυσ.Ι,22 **εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τηνικαῦτα ἀφιγμένος οὐδὲν ἂν καταλήφοιτο οἴκοι τῶν ἐπιτηδείων·** κ. μτ. γενικ. : 'Αριστφ.Εἰρ.1171 **τηνικαῦτα τοῦ θέρους,** Λουκ.'Ηρ.7 **τηνικαῦτα τοῦ ἔτους·** **3)** ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει : 'Αριστφ.Εἰρ.1142 **εἰπέ μοι, τί τηνικαῦτα δρῶμεν, ὦ Κωμαρχίδη,** Πλάτ.Νόμ.792Β, Ξεν.'Απομν.3,11,14.

τηνικαυτί ἐπίρρ. χρον. πάπ. τηνικαῦτα βλ.λ.1) κ.2).

τηνόθι (τῆνος) ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἐκείνῃ τῇ χρονικῇ στιγμῇ ἢ περιόδῳ, ἐν ἐκείνῃ τῇ περιπτώσει, τότε : Θεόκρ.8,44 **αἱ δ' ἂν ἀφέρπῃ, χὠ ποιμὰν ξηρὸς τηνόθι χ' αἱ βοτάναι.**

τῆνος, τήνα, τῆνο ἀντων. δωρ. τ. τοῦ αἰολ. κῆνος, τοῦ ἰων.-κ. ἀττ. (ἐ)κεῖνος : 'Επίχ.35, Σώφρ.56, 'Εριννὲν Πάπ., Πλούτ.'Αγησ.11, Θεόκρ.1,4 **αἴκα τῆνος ἕλῃ κεραὸν τράγον,** αὐτ.5, αὐτ.11· **2)** σπαν. μτ. ἰσχυρᾶς δεικτ. σημ., σχεδὸν ὡς τὸ ὅδε ἢ ὁδὶ βλ.λς : αὐτ.1,1, αὐτ.8, αὐτ.23 **ᾇπερ ὁ θῶκος τῆνος ὁ ποιμενικὸς καὶ ταὶ δρύες·** **3)** ὁ γνωστὸς ἐκεῖνος, ὁ περιώνυμος : αὐτ.120, αὐτ.126 **Ἑλίκα δὲ λίπ' ἠρίον, αἰπύ τε σᾶμα τῆνο Λυκαονίδαο·** **4)** συχν. ἐν προτ. ἀντιθετικῶς συνδεομέναις : 'Επίχ.147 **τόκα μὲν ἐν τήνων . . , τόκα δὲ πὰρ τήνοις,** Θεόκρ.1,36 **ἀλλ' ὅκα μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἄνδρα γέλεισα.**

τηνῶ (τῆνος) ἐπίρρ. μτγν., δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖ βλ.λ. : Θεόκρ.3,25 **τὰν βαίταν ἀποδὺς ἐς κύματα τηνῶ ἁλεῦμαι.**

τηνῶθε(ν) (τῆνος) ἐπίρρ. δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖθεν : 'Αριστφ.'Αχ.754 **ὅκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν,** Θεόκρ.3,10, Νόσσ.ΑΠ 6,354.

τηξιμελής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ τὰ μέλη τήκων, φθείρων : ΑΠ 7,234.

τηξίποθος-ον ποι. ὁ πόθῳ τήκων : Κράτ.Θηβ.5Α.

τῆξις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τήκω, λειώσιμο : 'Αριστλ.Μετ. 382b,30 **περὶ δὲ τῆς τήξεως ἅμα καὶ πήξεως ἔσται δῆλον,** 'Ερατοσθ.π.Στράβ.16,1,15, Πλούτ.'Ηθ. 692Α, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,251 **τῆξις κηροῦ, - τῆξις μετάλλου τῶν χιόνων·** **2)** ἐλάττωσις, μείωσις, χώνεμα : 'Ιππ.Κῳακ.509, Πλούτ.'Ηθ.658Α· ‖ 'Ησ. «τῆξις, φθίσις νόσος παρὰ τὸ τήκεσθαι»· **3)** μτγν. διάλυσις : 'Αρετ.'Οξ.Νουσ.2,7.

τηξίφρων-ονος-ον μτγν. ὁ τὰς φρένας τήκων, μαλάσσων : Μεθόδ.291 **λύπη τηξίφρων.**

τήραγμα (τὸ) δημ. βλέμμα, κοίταγμα : **τ- ἄγριο - ἥμερο·** **2)** μτφ. ἡ πρᾶξις τοῦ τηράζω βλ.λ.

τηράζω δημ. δ. τ. τοῦ τηρῶ-άω βλ.λ. : Σολωμ. 'Εθν.'Υμν.130,1 **μὲ ἐπιθύμια νὰ τηράζῃς δύο μεγάλα σὲ θωρῶ·** **2)** μτφ. μεριμνῶ διὰ τὴν συντήρησιν προσ. τινός : **τὸν τηράζουν τ' ἀνήψια του.**

τήρημα-ατος (τὸ) μτγν. παρατήρησις ἐν τῇ γραμμ. : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.143,4· **2)** 'Επιγρ. διατήρησις : **τήρημα τοῦ σεμνώματος.**

τηρήμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ τηρητής, **ὁ φύλαξ** : Χρησμ Σιβ.5,399 **θεοῦ τηρήμονα ναόν.**

τήρησις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιτήρησις, φύλαξις, φρούρησις, φυλακή : Εὐρ.άπ.162 **ἀφύλακτος ἡ τήρησις,** 'Αριστλ.Πολιτ.1308a,30 **ἡ τήρησις τῆς πολιτείας,** αὐτ.ΖΜ 692a,7, 'Επιγρ. **τήρησις τῆς πόλεως·** **2)** περιφρούρησις, διαφύλαξις, διατήρησις : Πλάτ.'Ορ.413Ε **τιμὴ τήρησις ἀξιώματος,** Φιλόδ.Οἰκ.44J **πλούτου τήρησις·** **3)** μτγν., μσν.κ. νεώτ. ἡ μετὰ σεβασμοῦ διαφύλαξις, ἡ μὴ παράβασις : ΠΔ Σοφ.Σαλ.6,18(19), ΚΔ Κορ.Ι.7,19 **ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ, - τήρησις τῶν νόμων - τῶν πατρίων·** **4)** ἐπαγρύπνησις : Θουκ.7,13 **εἰ γὰρ ἀφαιρήσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως,** Πολύβ.6,11Α,10· **5)** μέσον ἢ μέρος πρὸς φύλαξιν : Θουκ.7,86 **τὰς λιθοτομίας . . ἀσφαλεστάτην τήρησιν·** **6)** μτγν. τόπος κρατήσεως ἀνθρώπων, κρατητήριον, φυλακή : ΚΔ Πράξ.4,3, αὐτ.5,18 **ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ·** **7)** μτγν. ὡς ὅρος τῆς φιλοσοφίας τῶν ἐμπειρικῶν, παρατήρησις : Σωρ.1,4, Γαλ. 16,550, αὐτ.18(2),307, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,23, αὐτ.2,246.

τηρητήριον (τὸ) γλωσσ. δεσμωτήριον τῶν δούλων.

τηρητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τηρῶν, ὁ φυλάττων, φύλαξ : Διόδ.Σ 3,4 **ὁ ὀφθαλμὸς δίκης τηρητής·** **2)** πάπ. φρουρός· **3)** νεώτ. ὁ μετὰ σεβασμοῦ διαφυλάττων τι, ὁ μὴ παραβαίνων τι : **τηρητὴς τῶν νηστειῶν - τῶν ἐθίμων.**

τηρητικός-ή-όν ὁ παρατηρητικός : Στράβ.3,5,8 **τηρητικοὶ ὄντες τὰ μὲν συμβαίνοντα οὐκ εἶδον,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,288· **2)** ὁ ἐμπειρικός, ὅθ. **τ- αἵρεσις** ἐμπειρικὴ αἵρεσις : Γαλ.Αἱρ.Εἰσ.1· ‖ **τηρητικοὶ ἄνδρες** οἱ ἐμπειρικοί : αὐτ.· **3)** ἐν παθ. σημ. ὁ ἔχων χρείαν τηρήσεως : Διογ.Λ 9,108 **πῶς δυνήσεται βιοῦν δογματικὸς ζητήσεων ἀπέχων, οὐ περὶ τῶν βιωτικῶν καὶ τηρητικῶν;·** **4)** ὁ διατηρητικός, ὁ διατηρῶν : Φίλ.2,151 **βωμὸς τηρητικὸς θυσιῶν·** **5)** προφυλακτικός : Ἄρ.Διδ.33, Σωρ.1,42, Θεολ.'Αριθμ.5.

τηρητικῶς ἐπίρρ. μτγν. **διὰ** παρατηρήσεως : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.5,70.

τήρητρα (τὰ) πάπ. ἔξοδα, δαπάνη διαφυλάξεως, τηρήσεως ἐπιτηρήσεως, οἷον ἐλαιώνων.

τηρήτρια (ἡ) λεξ. θηλ. τοῦ τηρητής, ἀμφ. εἰκ. ἀντὶ περήτρια (-τρια-άτρια) ἐν 'Ησ., Φώτ., Σουΐδ.

τηρός (ὁ) ποι. φύλαξ, φρουρός, ἐπιτηρητής : Αἰσχ.'Ικ.248 **ἢ τηρὸν ἱροῦ ῥάβδου ἢ πόλεως ἀγόν;**

τηρῶ-άω δημ. κ. τηράζω, ἀόρ. (ἐ)τήραξα, παρατηρῶ, βλέπω : Σολωμ.Λάμπρ.9,7 **τόνε τηράω, βάθα, τοῦ λέω·** **2)** συνεκδ. προσέχω, ἔχω τὸν νοῦν μου : **τήρα καλὰ μὴ σὲ τυλίξουν.**

τηρῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ἐτήρησα (Θουκ 1, 65), παρακ. **τετήρηκα** ('Επίκ.Γνῶμ.24), μέσ. μέλλ. ἐπὶ παθ. σημ. τηρήσομαι (Θουκ.4,30), παθ. ἀόρ. **ἐτηρήθην** (Λυσ.12,71), παρακ. τετ.ήρημαι (Γαλ.6,361),

ἐπιτηρῶ, φροντίζω, προσέχω, φυλάττω : Ὕμν.Δήμ. 142, Πίνδ.Π 2,88 **χῶταν πόλιν οἱ σοφοὶ τηρέωντι**, Ἀριστφ.Σφ.210, Ξεν.Κυν.6,1 **οὐ γὰρ καλῶς τηροῦσι τὰς κύνας**, Ἀντιφ 2,2,8· ‖ σπάν. ἐπὶ προσ. : Ἀριστφ.Νεφ.579 **δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε, αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς**· κ. παθ. : Θουκ.2,13 **τὸ ἔξωθεν** (τεῖχος) **ἐτηρεῖτο**· **2)** διατηρῶ, κατέχω : Πολύβ.21,32,2, Διόδ.Σ 17,15· **3)** φροντίζω, μεριμνῶ : Ἀριστφ.Θεσμ 580 **τηρῆτε μὴ καὶ προσπέσῃ ὑμῖν ἀφράκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα**, Πλάτ.Θεαίτ.169C, Ἀριστλ Πολιτ.1309b,16, αὐτ.1307b,31, Δημ.317 **φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν**· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἀριστφ.Σφ.372 **τηρώμεσθ', ὅπως μὴ .. αἰσθήσεται**, αὐτ.1386 **τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια**· **4)** παρατηρῶ ἐκ τοῦ πλησίον, προσέχω συνεχῶς, ἐπιτηρῶ : αὐτ.Ἱππ.1145 **τηρῶ αὐτοὺς οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν κλέπτοντας**, αὐτ. Σφ.364, Θουκ.4,60· ‖ κ. μτ. ἐξηρτ. προτ. εἰσαγομ. διὰ τοῦ μή : Ἀριστφ.Εἰρ.146 **ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς ἐντεῦθεν**, Πλάτ.Πολ.442 Λ· **5)** παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, παραφυλάττω, περιμένω τὴν κατάλληλον στιγμήν, καιροφυλακτῶ : Σοφ.ΟΤ 808, Θουκ.1,134 **ἔνδον ὄντα τηρήσαντες αὐτὸν** (παραφυλάξαντες ὥστε νὰ εἶναι ἐντὸς αὐτός), αὐτ.6,2· κ. παθ. : Λυσ.12,71 **ὁ καιρὸς ἐτηρήθη**· ‖ περιμένω, ἀναμένω : Θουκ.1,65, αὐτ. 3,22 **τηρεῖν νύκτα χειμέριον**, Ἀριστλ.Οὐρ.292a,8 **τηρεῖν τοὺς ἀστέρας**· ‖ παραφυλάττω, παραμονεύω : αὐτ.ΖΙ 623a,13, Δημ.1252 **τηρήσας με ἀνιόντα ἐκ Πειραιῶς ὀψὲ περὶ τὰς λιθοτομίας παίει**· **6)** ἀπολ. ἀγρυπνῶ, φυλάττω : Θουκ.7, 80 **ἀλλὰ τοὐναντίον ἢ οἱ Συρακόσιοι ἐτήρουν**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1167b,13· ‖ μτ. ἀπαρφ. φυλάττω, προσέχω νὰ . . : Θουκ.4,26 **ἐτήρουν ἀνέμῳ καταφέρεσθαι**· **7)** παρατηρῶ, σημειῶ : Σωρ.1,41, αὐτ.Βί.Ἱπποκρ.13 **τηρεῖν τὸν χαρακτῆρα τῆς φράσεως**· κ. παθ. : Γαλ.18(2),13 **τὸ πολὺ μὲν οὕτως ἀποβαίνειν τετήρηται**· **8)** ὁμ. πιστοποιῶ, βεβαιῶ κατόπιν δοκιμῆς ἢ ἐλέγχου, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,22,3 **τετηρημένον βοήθημα** (ἡ δεδοκιμασμένη μέθοδος θεραπείας), αὐτ.21,9· ‖ κ. ὡς ὅρος τῶν Ἐμπειρικῶν : Γαλ.6,361 **τετηρημένης ἐπ' αὐτοῖς τῆς θεραπείας**· **9)** φυλάττω, διατηρῶ τι ἐμπεπιστευμένον μοι : Δημόκρ.239, Λυσ.31,31 **ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι**;, Ἰσοκρ. 1,22, Δημ.255, Φιλόδ.Ποιημ.5,35, ΚΔ Τιμόθ.2,4,7 **τὴν πίστιν τετήρηκα**· ‖ διατηρῶ : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,5Ū, Φιλόδ.Ρητ.1,154S, Σωρ.1,51, αὐτ.118· ‖ νεώτ. διαφυλάττω τι ἀναλλοίωτον εἴς τινα κατάστασιν, διατηρῶ· **10)** ὁμ. συνεκδ. ἀκολουθῶ τι πιστῶς, δὲν παραβαίνω : **τηρῶ τοὺς νόμους-τὰ ὑπεσχημένα**· **11)** ὁμ. ἔχω ἀναλάβει ὡς ἔργον μου, εἶμαι ἐπιφορτισμένος ὑπηρεσίαν τινά : **τηρῶ τὰ λογιστικὰ βιβλία τῆς ἑταιρείας**.

τήρων-ωνος Ἐπιγρ. ὁ τηρὸς βλ.λ.

τῆς ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. **δημ.** γενικ. **ἐν.** θηλ. τοῦ ἄρθρου ἡ βλ.λ.

τῆτα ἐπίρρ. λεξ. **δ. τ. τοῦ τῆτες** βλ.λ.· Σουΐδ.

τητάνιος-ον μτγν. **ἀττ. τ. τοῦ** σητάνειος βλ.λ. : Πολυδ.6,73 (δ.γρ.).

τήτειος-ον μτγν. **ὁ τητινὸς** βλ.λ. : Πολυδ.6,73.

τῆτες ἐπίρρ., δωρ. **τᾶδες** (Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.15, Σουΐδ. ἐν λ. τῆτες, Εὐστ.1618,39), δωρ. **κ. τᾶτες** (Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.15) κ.**τῆτα** (Σουΐδ.), τούτῳ τῷ ἔτει, κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος, ἐφέτος: Ἀριστφ.Ἀχ.15, αὐτ.Σφ. 400 **οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι**, αὐτ.ἀπ.148A, Λυσ.ἀπ.216S· ‖ **ἡ** τῆτες ἡμέρα σήμερον : Ἀθήν.3,98B.

τήτη Ἡσ. «ἀπορία, ἔνδεια, στέρησις».

τητινός-ή-όν (τῆτες) μτγν. ὁ τούτου **τοῦ ἔτους**, φετινός· πρβλ. ΑΒ 66,17 «ἀττικώτερον τὸ τητινὸν εἴρηται μέντοι καὶ ἐπέτειον» : Λουκ.Λεξιφ.1 **γράμμα ἐστὶ τητινόν τι τῶν ἐμῶν κουιδῇ νεοχμόν**, Ἡρωδιαν.2,233, Πολυδ.6,73· **2)** Σουΐδ. «χθεσινός».

τῆτος-ους-εος (τό) ἡ τήτη βλ.λ. : Εὐρ.ἀπ.492 (**δ.** ἀνάγν. τοῦ τι εἴτι σοφῶν), Ἡσ., Φώτ.

τητῶ Κύρ. «στέρησις».

τητῶμαι-άομαι (τήτη), δωρ. **τᾶτ-** ἐν χρ. **μ. κτ.** ἐνεστ., στερίσκομαι, στεροῦμαι, ὑποφέρω ἀπὸ ἔνδειάν τινος, ἀπορίᾳ καὶ ἀνάγκῃ συνέχομαι : Ἡσίοδ.Ἔργ.408 **σὺ δὲ τητᾷ**· ‖ **τὸ τητᾶσθαι** ἡ στέρησις, ἡ ἔνδεια : Σοφ.Ἠλ 265 **κἀκ τῶνδέ μοι λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει**· ‖ μτ. γενικ. διατελῶ ἐν ἐλλείψει τινός : Πίνδ.Ν 10, 78 **φίλων τατώμενος**, Σοφ.ΟΚ 1618, αὐτ.Φιλ.383, αὐτ.ΟΚ 1200, Εὐρ.Ἡρακλ.24, αὐτ.Ἑκ.324, αὐτ.Ἡρακλ.31, αὐτ.Ἠλ.310, αὐτ.Ὀρ.1084 **οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμεθα**, Πλάτ.Νόμ.810B, Ἀριστφ. ΗΝικ.1099b,2, Ἰουλ.Λόγ.4,134C.

τηΰσιος-α-ον ποι., δωρ. **ταΰσιος** (Ἀλκμ.92, Βακχ. 5,81) ὁ πρὸς οὐδὲν ὠφέλιμος, ἀνωφελής, μάταιος : Ὀδ.Γ 316 **μὴ τοι . . σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς**, αὐτ.Ο 13, Βάκχ.5,81 **μὴ ταΰσιον προΐει οἰστόν**, Ἀπολλ.Ρ 3,651· ‖ **τηΰσιον ἔπος** μάταιος, τραχὺς λόγος : Ὕμν.Ἀπόλλ.540.

τηϋσίως ἐπίρρ. μτγν. ἀνωφελῶς, ματαίως : Θεόκρ.25,230 **καὶ βάλον ἄσσον ἰόντος ἀριστερὸν εἰς κενεῶνα τηϋσίως**.

τί ἀντων. κ. μσν., νεώτ. κ. **δημ.** οὐδ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ.

τι ἀντων. κ. μσν. κ. νεώτ. οὐδ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις.

τιάλλακτον (τό) Ἡσ. «Σέλευκος παρὰ Ἐποινέτῳ ἔμβαμμά τι».

τιάρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τιάρας** (ὁ), ἰων. **τιήρης**-εω (ὁ) (Ἡρ.8,120), ἀρχαῖον περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, φερόμενον ἰδ. ἐν ἐπισήμοις τελεταῖς : αὐτ.1,132, αὐτ.3,12, αὐτ.7,61 **περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας**· ‖ τιάραν ἰδ. ἔφερε ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, φορῶν αὐτὴν ὀρθίαν (Ξεν. Ἀν.2,5,23, αὐτ.ΚΠ 8,3,13, Φύλαρχ.22J) : Αἰσχ.Πέρσ. 661 **βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων**· **2)** νεώτ. ἡ μίτρα τῶν παπῶν τῆς Ρώμης.

τιἀραφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τιάραν βλ.λ.**1)** : Μάξ.Τύρ.26,7 (κόρη) **Μηδικὴ τιαραφόρος** (**δ.ἀνάγν.** τιαροφόρας).

τίαρις Ἡσ. «τιάρα».

τιαρόδεσμον (τό) μτγν. ταινία, δι' ἧς περιεσφίγγετο ἡ τιάρα ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς : Πολύαιν.7,11,2.

τιαροειδής-οῦς-ές ὁ ἔχων σχῆμα ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς τιάραν βλ.λ.**1)** : Ξεν.Ἀν.5,4,13 **κράνη.. κρωβύλον ἔχοντα κατὰ μέσον ἐγγύτατα τιαροειδῆ**.

τιαροφόρος-ον **δ.** ἀνάγν. τοῦ τιαραφόρος βλ.λ.

τιαροφορῶ-έω σχόλ. φορῶ τιάραν : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.487 **πᾶσι Πέρσαις ἐξῆν τιαροφορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθήν** (**δ.ἀνάγν.** τὴν τιάραν φορεῖν).

τιβάθων Ἡσ. «τιμώμενος».

τίβδαινον Ἡσ. «φίλον».

τιβδεῖ Ἡσ. «φοβεῖται».

τιβήν-ῆνος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ τρίπους : Λυκόφρ.1104 **τιβῆνα καὶ κύπελλον ἐγκάρῳ ρανεῖ**.

τίβηνος Ἡσ. «λέβης, τρίπους».

τίβοτσι ἀντων. μσν. δημ. κ. **τίβοτσις** κ. **τίβοτας** τίποτε βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.1,1528 **ἄλλο τίβοτσι τσ' ἀγάπης νὰ τὸ πάρῃ**.

τίγαρ(ις) (τί γάρ) μόρ. **δημ.** κ. **τιγάρις** μήπως τοὐλάχιστον, μὴ τάχα, μηγάρις, **ἐπὶ** ἐρωτήσεως **εἰς** ἣν ἀναμένεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

τιγάς Ἡσ. «εἶδος ἀμπέλου».

τίγγα (ἡ) **δημ.** ὁ ἰχθὺς τίλων.

τιγγάβαρι (τό) κ. **τιγγάβαρυ** (Θεόγνωστ.Καν.120) ἀττ. τ. τοῦ κιννάβαρι βλ.λ. : Διοκλ.Κωμ.9, **τιγγάβαρι καὶ μίλτος ἀναμεμειγμένη**, αὐτ.10.

τιγγαβάρινος-η-ον μσν. ὁ ἔχων **τὸ** χρῶμα **τοῦ** κινναβάρεως, κόκκινος ὡς τὸ κιννάβαρι : **Δαμάσκ.**

'Ισιδ.203 γράμματα.. χρώματι τῷ καλουμένῳ τιγγαβαρίνῳ κατακεχρωσμένα.
τίγκα ἐπίρρ. δημ. κ. τρίγκα ἐπὶ δοχείου, πλήρης ὥστε νὰ μὴ χωρῇ τι ἐπὶ πλέον: τὸ γέμισε τίγκα τὸ ποτήρι' ‖ συνεκδ. ἐπὶ χώρου ἐν ᾧ ἄνθρωποι: τὸ θέατρο ἦτανε τίγκα.
τίγκι τάγκα (τὸ) δημ. ἄκλ. ἦχος κώδωνος, κωδώνισμα.
τιγράνθρωπος (ὁ) νεώτ. ἄνθρωπος ἔχων κατὰ λαϊκὰς δοξασίας ἰδιότητας ἢ μορφὴν τίγρεως.
τιγρήιος-ον κ.-η-ον μτγν. ὁ εἴς τι τῆς τίγρεως ὁμοιάζων: Εὐφορ.ἐν Riv.Fil.13(1935),57 τιγρήιον ἴχνος.
τίγρης (ὁ) δημ. ἡ τίγρις βλ.λ.' **2)** ποι. τίγρης τοῦ πελάγου ὁ καρχορίας: Σολωμ.Πορφ.7,5 κοντά'ναι κεῖ στὸ νιὸν ἀμπρὸς ὁ τίγρης τοῦ πελάγου.
τίγρις-ιος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., κ. τίγρις (ὁ) ("Αλεξ. 204, 'Αριστλ.ΖΙ 607a,4, Θεόφρ.ΦΙ 5,4,7) δημ. τίγρης (ὁ), γενικ. κ. τίγριδος ('Οππ.Κυν.3,340), νεώτ. τίγρεως, αἰτ. τίγριν, ὀνομ. πληθ. τίγρεις κ. τίγριδες (Δίων Κ 54,9, αὐτ.76,7) κ. τίγριες ('Οππ.Κυν.1,323) κ. τίγρητες ('Αριστφ.Βυζ.'Επιτ.95,10), εἶδος μεγολοσώμων καὶ αἱμοβόρων σαρκοφάγων θηλαστικῶν τοῦ γένους αἴλουρος: Φιλήμ.47, "Αλεξ.204.
τιγρογαλῆ (ἡ) νεώτ. τὸ σαρκοφάγον θηλαστικὸν αἴλουρος ὁ σερβάλ.
τιγροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τίγριν κ. εἰδ. ὁ ραβδωτὴν ὡς τῆς τίγρεως δορὰν ἔχων: Δίων Κ 75,14 ἵππους 'Ηλίῳ τιγροειδεῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ 'Ερυθρᾷ θαλάσσῃ νήσων.
τιγρολέων-οντος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων ἅμα τὸ ἦθος τίγρεως καὶ λέοντος: Κ.Μανασσ.Χρον.9,37.
τιγροπάρδαλις-εως (ἡ) μσν. εἶδός τι σαρκοβόρου ζῴου ὑποτιθέμενον ὡς προελθὸν ἐκ μείξεως τίγρεως καὶ παρδάλεως: Κ Μανασσ.Χρον.3632.
τίζω (τί;) συνεχῶς ἐρωτῶ τί;: 'Αριστφ.ἀπ.871.
τίη ἐπίρρ.ὀρθότ. τί ἤ ('Απολλ.Δύσκ.Σύνδ.255,8),ἀττ. τιή ('Αριστφ.Σφ.1155) ἐπιτετ. τ. τοῦ ἐρωτημ. τί;, διατί; πῶς;: 'Ιλ.Α 365 τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;, αὐτ.Ζ 145, 'Ησίοδ.Θ 35' ‖ κ. π. τοῖς 'Αττ. κωμ. μτ. μορίου ἑπομένου: 'Ιλ.Ζ 55, αὐτ.Φ 436, 'Οδ.Π 421 τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον ῥάπτεις (δ.ἀνάγν. τί ἤ)' ‖ τιή τί δή; διατί οὕτω;: 'Αριστφ.Σφ.1155, αὐτ.Εἰρ.1018.
τί ἦν εἶναι (τὸ) ὅρος ἀριστοτελικὸς σημαίνων τὸ ὄντως ὄν, τὴν πραγματικὴν ὑπόστασιν, φύσιν, τὴν οὐσίαν πράγματός τινος: 'Αριστλ.Α'Υστ.82b,38.
τιήνη 'Ησ. «βασίλισσα».
τιήρης-εω (ὁ) ἰων. τ. τοῦ τιάρας δ. τ. τοῦ τιάρα.
τιητιβῶ-έω «τιμωροῦμαι».
τιθαιβώσσω ποι. ἀποθησαυρίζω, ἀποταμιεύω, τίθημι κατὰ μέρος, βάζω στὴ μπάντα: 'Αντιμ. ἐν Πάπ. ἔνδοθι γωρυτοῖο τιθαιβώσσουσα κάλυφε (τιθεῖσα καὶ ἀποθησαυρίζουσα)' ‖ ἐπὶ μελισσῶν, ἀποθησαυρίζω, ἀποθηκεύω τὸ μέλι: 'Οδ. Ν 106 ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι (σιμβλοποιοῦσι, κηροποιοῦσι)' **2)** μτγν. παρέχω τροφήν, τρέφω, περιθάλπω: Νίκ.Θηρ.199' **3)** ὀμ. τρέφω, καθιστῶ, κάμνω τι καρποφόρον: Λυκόφρ. 622 γύας τιθαιβώσσουσι ἀρδηθμῷ.
τιθαίνομαι μτγν., γ' ἐν. μέσ. ἀόρ. ἐτιθήσατο, τιθηνοῦμαι, τρέφω ὡς τροφός, θηλάζω: Λουκ.Τραγῳδ.94 εὑρέσι κόλποις "Ηραν ἐτιθήνατο Τηθύς.
τιθὰς ὄρνις -άδος (ἡ) μτγν. ποι. ἡ τιθασός, ἥμερος, ἡ τρεφομένη ἐν ἐπαύλει ἢ οἰκίᾳ, κατοικίδιος: 'Αλφ.ΑΠ 9,95 νιφάδεσσι παλυνομένα τιθὰς ὄρνις.
τῐθάσεία (ἡ), ἐσφ.γρ. τιθασσ- τὸ τιθασεύειν, ἡμέρωσις, ἐξημέρωσις: Πλάτ.Πολιτ.264C ταῖς ἐν τῷ Νείλῳ τιθασείαις τῶν ἰχθύων, Θεόφρ.ΦΙ 3,2,2 τὰ δεχόμενα τιθασείαν, Φίλ.1,255.
τῐθάσευμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. μσν. τρόπος ἢ μέσον πρὸς ἐξημέρωσιν, ἡμέρωμα: Πορφ.'Αποχ. 1,9, Πλαν.Μεταφ.'Οβιδ.11,450.
τῐθάσευσις-εως (ἡ) μτγν. κ.νεώτ., ἐσφ.γρ. τιθασσ- ἡ πρᾶξις τοῦ τιθασεύω, τιθασεία, ἡμέρωσις, δάμασις: Πλούτ.'Ηθ.441Ε, 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ 370,28.
τῐθάσκυτής (ὁ) κ. νεώτ., ἐσφ.γρ. τιθασσ- ὁ τιθασεύων, ἐξημερώνων, δαμαστής' δθ. μτφ. ὁ θεραπεύων καὶ τρέφων καὶ κολακεύων τινά: 'Αριστφ. Σφ.704 ἵνα γινώσκῃς τὸν τιθασευτήν.
τῐθάσευτικός-ή-όν ὁ εἰς τιθάσευσιν κατάλληλος, ὁ ἱκανὸς εἰς τιθασεῖον, ἢ ὁ εὐκόλως τιθασευόμενος: 'Αριστλ.ΖΙ 488b,22 ζῷα πρᾶα καὶ τιθασευτικά, οἷον ὁ ἐλέφας.
τῐθάσεύτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. τ. τοῦ τιθασευτής βλ.λ.: 'Οππ.Κυν.2,543 ἄνδρες τιθασεύτορες.
τῐθάσεύω (τιθασός) κ.νεώτ., ἐσφ.γρ. τιθασσ- καθιστῶ ἥμερον, ἐξημερῶ, ἡμερώνω, (κατα)δαμάζω, ἰδ. ζῷα ἄγρια ἐξημερώνω καὶ καθιστῶ κατοικίδια: Πλάτ.Παλ.587Β, Ξεν.'Απομν.4,3,10 τιθασεύοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζῴων' κ. παθ.: 'Αριστλ. ΖΙ 610a,29 τιθασεύεται ὁ ἐλέφας καὶ πειθαρχεῖ, αὐτ.ΖΓ 756b,22' **2)** μτφ. καθιστῶ τινα ἄνευ ἰδίας βουλήσεως, τὸν ἄγω καὶ τὸν φέρω, τὸν ὑποτάσσω εἰς τὴν ἰδικήν μου βούλησιν: Δημ.37 ὑμᾶς τιθασεύουσι' κ. παθ.: Πλάτ.Πολιτ.264Α, Ξεν.Οἰκ.7,10 ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτετιθάσευτο' **3)** μτγν. τὸ ποθ. ἐπὶ νοσήματος, καθίσταμαι ἠπιώτερος, ἐλαφρώνω: Ρούφ.π.'Αέτ.11,29' **4)** ἐπὶ φυτῶν, ποιῶ τι ἐξ ἀγρίου κηπαῖον, καὶ ἥμερον, καλλιεργῶ: Πλούτ.Φάβ.20 (κοτίνους) εἰς ἐλαίας ἐξημεροῦντες καὶ τιθασεύοντες.
τῐθάσιον (τὸ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ τιθασεία βλ.λ. ἐν Θεόφρ.ΦΙ 3,2,2.
τῐθάσός-όν (ὁ γνήσιος τ. εἶναι δι' ἁπλοῦ σ, φαίνετα δὲ τοῦτο οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀρίστων κωδ., ἀλλὰ κ. ἐκ τῆς χρ. τῶν ποιητῶν, οἱ ὁποῖοι πάντοτε βραχύνουσι τὸ α' ὁ τ. τιθασσός (τιθασσεύω) εἶναι συχν. ἐν τοῖς μσν. ἀντιγρ. τοῦ 'Αριστλ., ἐν Παρφ. "Εμβρ.4,4, αὐτ.4,8, Χορίκ.96Β) ὁ ἐξημερωμένος, ἥμερος, ἰδ. ἐπὶ ζῴων ἀγρίων ἐξημερωμένων καὶ κατ' οἶκον διαιτωμένων: Σοφ.ἀπ.866 τιθασὸς χήν, Πλάτ.Πολιτ.264Α, 'Αριστλ.ΖΙ 630b,18 πάντων τιθασώτατον καὶ ἡμερώτατον τῶν ἀγρίων ὁ ἐλέφας (κώδ. τιθασσότατον)' **2)** μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ διὰ τῆς κηπουρικῆς τέχνης μεταβληθεὶς ἐξ ἀγρίου εἰς ἥμερον καὶ κηπαῖον διὰ μεταφυτεύσεως, ἐμβολιασμοῦ κτπ.: Πλούτ.Κοριολ.3 ἔστι δὲ ἡ δρῦς τῶν μὲν ἀγρίων καλλικαρπότατον, τῶν δὲ τιθασῶν ἰσχυρότατον' **3)** ὀμ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ εὐάγωγος: Μελέαγρ.ΑΠ 5,177 οὐδ' αὐτῇ μητρὶ.. τιθασόν, Πλούτ.'Ηθ.51F' **4)** μτφ. ἐγχώριος: Αἰσχ. Εὐμ.356 ὅταν "Αρης τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ.
τιθασοτρόφος-ον μτγν. ὁ τρέφων τιθασά, κτηνοτρόφος: 'Οππ.Κυν.1,354 τιθασοτρόφος ἀνήρ.
τιθασσεία (ἡ) ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασεία βλ.λ.
τιθάσσευμα-ατος (τὸ) ἐσφ.γρ. τοῦ τιθάσευμα.
τιθασσευτής (ὁ) ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασευτής βλ.λ.
τιθασσεύω ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασεύω βλ.λ.
τιθασῶς ἐπίρρ. ἡμέρως, πράως, δθ. φρ. τ- ἔχω πρός τινα διάκειμαι ἡμέρως, πράως πρός τινα: Πλάτ.Τίμ.77Α, 'Αριστλ.ΖΙ 608b,31 τιθασῶς ἔχειν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.
τιθεύτρια (ἡ) μσν. ἡ τροφός: Νικ.Χων.Χρον.146Α.
τιθή (ἡ) 'Ησ. «τίτθη»' **2) αὐτ.** «τιθαί' τιθασ(σ)αί, τέλειαι, ἐργάτιδες, πραεῖαι».
τίθημι κ. μσν. κ. νεώτ., β' ἐν. τιθεῖς (Πίνδ.Π 8,11, Σοφ.Φιλ 992, Εὐρ.Κύκλ.545, αὐτ.'Αλκ 890) κ. ἐσφ. τιθεὶς (Πλάτ.Πολ.376Ε, αὐτ.Εὐθ.301Ε ἐπι-, 'Αρρ. 'Επικτ.3.22,76, Λιβάν.Λόγ.46,28 προσ-), ἀλλὰ κ. τίθης (Πλάτ.Πολ.376Ε κώδ. ΑΠ, 'Αριστφ.'Ιππ.717, Λιβάν.Λόγ.27,11 προσ-, ὧν, κτ. Χοιροβ.Θεό.2,328Η, ὁ δόκιμος τύπος), ἐπ. κ. αἰολ. τίθησθα ('Οδ.Ι 404, αὐτ.Ω 476, 'Αλκ.Συμπλ.4,27), αἰολ.κ. τίθεισθα ('Ησ.), γ' ἐν. τίθησι ('Ιλ.Δ 83), δωρ. τίθητι (Θεόκρ.3,48,

Ἐπιγρ.Μεγάρων), ἰων. κ. ἀρσ. τιθεῖ (Ἰλ.Ν 732,Μίμν. 1,6, Ἡρ.1,113, Ἐπιγρ. Μεγαλοπόλεως), γ' πληθ. τιθέασι (Θουκ.5,96, Ἀλεξ.128) (ἐπ. κ. ἰων. τιθεῖσι Ἰλ.Π 262, Ἡσίοδ.Θ 597, Ἡρ.2,91, Αἰσχ.Ἀγ.466), αἰολ. τίθεισι (Ἐπιγρ. προ-), δωρ. τίθεντι (Ἐπιγρ.Νισύρου), β' ἑν. προστ. τίθει (Ἰλ.Α 509), ἀπαρφ. τιθέναι, ἐπ. τιθήμεναι (αὐτ.Ψ 83) κ. τιθέμεν (Ἡσίοδ.Ἔργ.744, Πίνδ.Π 1,40) κ. τιθεῖν (Θέογν.286, Ἐπιγρ.Ἐρετρίας) κ. τιθῖν (Ἐπιγρ.Φρυγίας), μτχ. τιθείς, ἰων. πληθ. τιθεῦντες (Ἡρ.2,91), παρατ. ἐτίθην (Πλάτ.Γοργ.500Β), β' ἑν. ἐτίθεις (Ἀριστφ.Νεφ.59 ἐν-, Πλάτ.Πολ.528D), γ' ἑν. ἐτίθει (Ἰλ.Σ 541, Ἀριστφ.Ἀχ.532, αὐτ.Νεφ.63 προσ-), ἐπ. τίθει (Ἰλ.Α 441), ἐπ. γ' πληθ. τίθεσαν (Ὀδ.Χ 456) κ. τίθεν (Ὀδ.Α 112 προ-, Πίνδ.Π 3,65), μτγν. ἐτίθουν (ΚΔ Πράξ.4,35), ἰων. α' ἑν. τίθεσκαν (Ἡσίοδ.ἀπ.112) κ. ἐτίθεο (Ἡρ.3,155 ὑπερ-), μέλλ. θήσω, ἐπ. ἀπαρφ. θησέμεναι (Ἰλ.Μ 35) κ. θησέμεν (Πίνδ.Π 10,58), ἀόρ. α' ἔθηκα (ἐν χρ. μ. καθ' ὁριστ. κ. κτ. τὸ πλεῖστον ἐν τῷ ἑν., διότι, ἂν κ. τὸ γ' πληθ. εἶναι σύνηθες, τὸ α' ὅμως κ. β' πληθ. εἶναι σπάνια : Ξεν.Ἀπομν.4,2,15, Ὑπερείδ.Εὐξ.9 ἀν-), γ' πληθ. ἔθηκαν, σπανιώτ. ἐν ἀττ. (Πολύβ.8,4,4, Ἐπιγρ. ἀν-), ἐπ. θῆκαν (Ἰλ.Ω 795), μσν. ἀόρ. α' ἔθησα (Μαλάλ.1 247,3), μτγν. μτχ. τιθήσας (Χρησμ. Σιβ.4,122), ἀόρ. β' ἔθην (δὲν εἶναι ἐν χρ. ἐν τῷ ἑν. τῆς ὁριστ., ἐνῷ ὁ πληθ. εἶναι συνηθέστερος), α' πληθ. ἔθεμεν, β' πληθ. ἔθετε, γ' πληθ. ἔθεσαν, ἐπ. θέσαν (Ἰλ.Μ 29), ὑποτ. θῶ, αἰολ. κ. ἰων. θέω (Σαπφ. 12, Ἡρ.1,108 προσ-), ἐπ. θείω (Ἰλ.Π 83), ἐπ. β' ἑν. θήῃς (αὐτ.Ζ 432), γ' ἑν. θήῃ (Ὀδ.Κ 301, αὐτ.341), ἐπ. α' πληθ. θέωμεν (δισύλλ.) (αὐτ.Ω 485) κ. θείομεν (Ἰλ.Ψ 244, Ὀδ.Ν 364), εὐκτ. θείην, α' πληθ. θεῖμεν (αὐτ.Μ 347, Πλάτ.Πρωτ.343Ε (κῶδ.ΒΤ θείημεν), αὐτ.Πολ.370D προσ-), β' πληθ. θεῖτε (Δημ. 185 κατα-), γ' πληθ. θεῖεν (Σοφ.ΟΚ 865), β' ἑν. προστ. θές (Ἀριστφ.Λυσ.185), λακων. γ' ἑν. σέτω (αὐτ.1081), ἀπαρφ. θεῖναι, ἐπ. θέμεναι (Ἰλ.Β 285) κ. θέμεν (Ὀδ.Φ 3, Ἡσίοδ.Ἔργ.61, αὐτ.67), δωρ. θέμειν (Ἐπιγρ.Ρόδου), μτχ. θείς (Ἰλ.Ψ 254), παρακ. τέθηκα (Ἐπιγρ.Ἀττικῆς ἀνα-, Ἐπιγρ.Δήλου, Πάπ.) κ. τέθεικα (Εὐρ.Ἠλ.7, Ξεν.Ἀπομν.4,4,19, Δημ.473, αὐτ.598, αὐτ.825, Ἀλεξ.15,13, Στράβ.1,2,23 προσ-, Ἐπιγρ. ἀνα-, αὐτ. ἐκ-, Πάπ. ὑπο-), φωκ. γ' πληθ. τεθέκαντι (Ἐπιγρ.Δαυλείας ἀνα-), μέσ. τίθεμαι, β' ἑν. τίθεσαι (Πλάτ.Θεαίτ.202C) κ. τίθη ἢ τίθῃ (Πάπ., ἀμφ.), β' ἑν. προστ. τίθεσο (Ἀριστφ.Εἰρ.1039, Πλάτ. Σοφ.237Β) κ. τίθου (Αἰσχ.Εὐμ.226), δωρ. τίθευσο (ΑΠ 9,564, εἰκ.), ἐπ. μτχ. τιθήμενος (Ἰλ.Κ 34), μέσ. μέλλ. θήσομαι (αὐτ.Ω 402), ἀόρ. α' ἐθηκάμην (μ. κτ. ὁριστ. κ. μτχ., ἀλλ' οὐδέποτε π. Ἀττ.), β' ἑν. ἐθήκαο (Θεόκρ.29,18), ἐπ. γ' ἑν. θήκατο (Ἰλ.Κ 31, Ἡσίοδ.Α 128), μτχ. θηκάμενος (Θέογν.1150, Πίνδ.Π 4,29), ἀόρ. β' ἐθέμην (Ἰλ.Β 750), ἐπ. κ. λυρ. γ' ἑν. θέτο (αὐτ.Κ 149, Πίνδ.Ν 10,89), ὑποτ. θῶμαι (Εὐρ. Ἡρ.486), ἐπ. β' ἑν. θῆαι (Ὀδ.Τ 403), εὐκτ. θείμην (Σοφ.Ἀντ.188), γ' ἑν. θεῖτο (Ὀδ.Ρ 225, Αἰσχ.Πρ. 527, Πλάτ.Θεαίτ.195C) κ. θοῖτο (Δημ.912 ἐν-), α' πληθ. θοίμεθα (Θουκ.6,34 ἐπι-), γ' πληθ. θοῖντο (αὐτ.1ί ἐπι-), β' ἑν. προστ. θέο (Ὀδ.Κ 333) κ. θοῦ (Σοφ.ΟΚ 466), παθ. τίθεμαι (Πλάτ.Νόμ.705Β), μέλλ. τεθήσομαι (Εὐρ.Ἠλ.1268, Πλάτ.Νόμ.730Β), ἀόρ. ἐτέθην (Εὐρ.Ἡρ.1245, Λυσ.31,28) κ. ἐθέθην (Ἐπιγρ. Κύμης), παρακ. τέθειμαι (Ἀριστλ.Μηχ.853a,35 προσ-, ΠΔ Βασ.1,9,24, ΚΔ Μᾶρκ.15,47), γ' ἑν. τέθηται (Φιλόδ.Μουσ.81Κ ἀνα-), ἀπαρφ. τεθεῖσθαι (Ἀριστφ.ἀπ.327), μτχ. τεθειμένος (Ξεν.Ἱέρ.9,11 προ-, Μέν.591 δια-, Δείναρχ.12) κ. τεθημένος (Ἐπιγρ.Ραμνοῦντος. ὑπεκ-), φωκ.τεθεμένας (Ἐπιγρ.Δαυλείας, ἀνα-)· τὸ παθ. οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ π. Ὁμ. κ. εἶναι γεν. σπάν., ἀντ' αὐτοῦ δὲ εἶναι ἐν χρ. τὸ κεῖμαι βλ.λ., ἐπὶ τόπ. θέτω ἐν ὡρισμένῳ τινὶ τόπῳ, βάλλω, τοποθετῶ, φέρω καὶ βάζω κάπου : Ἰλ.Φ 405, αὐτ. Μ 29, Ὀδ.Θ 193, αὐτ.Δ 123, αὐτ.Θ 65, Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου ἐκελήσατο θέμεν τὰν κλίναν, ἐφ' ἇς τὰν Σωστράταν ἔφερον· || τὸ μέσ. θέτω τι, τοποθετῶ κάθισμα δι' ἐμαυτόν : Ὀδ.Υ 387· || συχν. ὁ τόπος δηλοῦται δι' ἐπιρρ. ἢ ἰσοδυν. ἐμπροθ. διορ.: Ἰλ.Σ 412 φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, Ὀδ.Ξ 518, Ἡρ.3,3 τὴν δὲ ἀπ' Αἰγύπτου ἐπίκτητον ἐν τιμῇ τίθεται, Αἰσχ.Ἀγ.906, αὐτ.Εὐμ.651, Πλάτ.Πολ.479C ἔχεις .. ὅποι θήσεις· κ. μέσ. : Ξεν.Ἀπομν.3,8,10 ὅποι .. τιθοῖτο· || μτ. ἐπιρρ. κινήσεως σημαντικοῦ : Ὀδ.Ψ 184 τίς δέ μοι ἄλλοσ' ἔθηκε λέχος;, αὐτ.204· || κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. δηλούντων οἱανδήποτε τοπικὴν σχέσιν : Ἰλ. Θ 441 ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, αὐτ.Κ 466, αὐτ.Π 223, αὐτ.Ο 480, αὐτ.Ζ 92, αὐτ.Ω 644, Ὀδ.Ζ 252, αὐτ.Δ 445, Ἡρ.1,9 ἐπὶ τοῦτον τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαστον ἐκδύνουσα θήσει, Αἰσχ.Ἱκ.483, Εὐρ.Μήδ.1160 θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις, Σωρ.Ἐπιδ.1 τὴν ἀρχὴν τοῦ (ἐπιδέσμου) κατὰ μεσοφρύου τίθημι, αὐτ.2· || κ. μέσ. : Ἰλ.Κ 34 ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα· || συχνότ. μτ. τῶν προθ. ἐν ἢ εἰς θέτω, τοποθετῶ εἰς ἢ ἐντός τινος : αὐτ.Σ 476 θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ ἄκμονα, αὐτ.Ε 215, αὐτ.Σ 352, αὐτ.Ω 795, αὐτ.797, Ὀδ.Ζ 76, Σοφ.Αἶ. 1110 εἰς ταφὰς ἐγὼ θήσω δικαίως, αὐτ.Ἀντ.504, αὐτ.Τρ.1254· || ὁμ.κ.μέσ. : Ἰλ.Γ 310 ἐς δίφρον ἄρνας θέτο, Σοφ.ΟΚ 1410 ἐν τάφοισι θέσθε, ΚΔ Κορ.1,12,18 ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἐν τῷ σώματι· || π. ποιητ. ὁμ. μτ. δοτ. τοπ. : Ὀδ.Ν 364 χρήματα .. μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο θείομεν αὐτίκα νῦν, Σοφ.Τρ.691, Εὐρ.Ἑλ.1064· || τίθημί τινί τι ἐν χερσί θέτω, τοποθετῶ τι εἰς τὰς χεῖράς τινος, ἐγχειρίζω εἴς τινα : Ἰλ.Α 441, αὐτ.585, αὐτ.Ζ 482, Ὀδ.Ξ 448 σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν· || ὁμ. κ. τ- χεῖρά τινος : Σοφ.Αἶ.751· 2) τίθεμαι τὴν ψῆφον ῥίπτω, βάλλω τὴν ψῆφον εἰς τὴν κάλπην, τὴν ψηφοδόχον : Αἰσχ.Ἀγ.816 ἐς τεῦχος οὐ διχορρόπως ψήφους ἔθεντο· || δθ. ἁπλῶς, δίδω, παρέχω τὴν ψῆφόν μου, ψηφοφορῶ : Ἡρ.8,123 πᾶς τις αὐτῶν ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, Αἰσχ.Ἱκ.640, Εὐρ.Ὀρ.756, Ξεν. ΚΠ 1,3,17, Λυκοῦργ.128· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Αἰσχ. Ἱκ.644· κ. μτ. αἰτ. πράγμ. κ. δοτ. προσ. : Πλάτ. Φιλ.58Β· κ. μτ. μ. δοτ. : Σεξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,37· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.855D ἔστω δὴ φανερὰ ἡ ψῆφος τιθεμένη· 3) τίθεμαι γνώμῃ συντάσσομαι μὲ τὴν γνώμην : Σοφ.Φιλ.1448, Ἡλιόδ.Αἰθ.2,29· || τίθεμαι τὴν γνώμην δίδω, παρέχω τὴν γνώμην μου : Ἡρ.7,82 ὁ Ἀρταβάνου τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, Ἀνδοκ. 3,21· 4) π. Ὁμ. τίθημί τινί τι ἐν στήθεσσι, ἐν φρεσί θέτω, ἐμβάλλω εἰς τὴν καρδίαν ἢ τὸν νοῦν τινός τι· πρβλ. ἀττ. νουθετῶ : Ἰλ.Ν 732 ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον, αὐτ.Ρ 470, αὐτ.Τ 121, αὐτ.Φ 145· || ὁμ. κ. μέσ. : αὐτ.Ι 629 ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν, αὐτ.Ν 121 ἐν φρεσὶ θέσθε αἰδῶ καὶ νέμεσιν, αὐτ.Θ 449, Θέογν.89 καθαρὸν θέμενος νόον, Αἰσχ.Πρ.164 θέμενος ἄγναμπτον νόον· 5) ἐν φρεσὶ τίθεμαι μτ. ἀπαρφ. βάλλω εἰς τὸν νοῦν μου, διαλογίζομαι, διανοοῦμαι, σκέπτομαι νὰ πράξω τι : Ὀδ.Δ 729· || μτγν. ἐν ὁμ. σημ. ἡ φρ. τίθεμαι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ καρδίᾳ : ΚΔ Λουκ.1,66 ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· 6) καταθέτω ὡς εἰς τράπεζαν, παρακατατίθημι : Ὑπερείδ.Ἀθ.5, Ἀριστφ.Πλ 451, αὐτ.Ἐκκλ.755, Ἐπιγρ., Πάπ.· κ. μέσ. : Ἡρ.6,86,α', Αἰσχ.Εὐμ 898, Λυκοῦργ.23, Πάπ. τὴν τιμὴν θήσονται ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἕως· κ. παθ. : Δημ.186 τὰ ληφθέντα καὶ τὰ τεθέντα· 7) ὑποτίθεμαι, θέτω, βάζω ὑποθήκην, ὑποθηκεύω : Ἐπιγρ. Εὐβοίας· || σπαν. διαστέλλονται τὸ ἐνεργ. κ. μέσ. ἀπ' ἀλλήλων, ὅθ. ὁ θείς ὁ ὑποθηκεύσας, ἤτοι ὁ

παρασχὼν ὑποθήκην, κ. ὁ θέμενος ὁ λαβὼν τὴν ὑποθήκην, ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστής : Πλάτ.Νόμ. 820E τοὺς θέντας ἡμᾶς ἢ καὶ τοὺς θεμένους ὑμᾶς, Ὑπερείδ.άπ.169 **8)** μτφ. χάριν τίθεμαί τινι ποιῶ τι εἴς τινα ὅπως μοὶ ὀφείλῃ χάριν, ὑποχρεώνω τινά : Ἡρ.9,60, αὐτ.107 χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, Αἰσχ.Πρ.783· **9)** πληρώνω, καταβάλλω, οἷον τόκον, εἰσφοράς, μετοίκιον κττ. : Δημ.1030 καὶ τόκον τιθέναι καὶ τὴν τιμὴν ἀποδεδωκέναι, αὐτ.606, αὐτ.845, Θεόφρ.άπ.97,1 τὸν πριάμενον ἑκατοστὴν τιθέναι τῆς τιμῆς, Πάπ.· κ. μέσ. : αὐτ.· **10)** καταγράφω, σημειώνω : Σοφ.άπ.957 θοῦ δ' ἐν φρενῶν δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ. 793B τὰ ἐν γράμμασι τιθέντα· **11)** θέτω, βάζω εἰς τὸν λογαριασμόν, ὑπολογίζω, λογαριάζω : Λυσ. 32,28 θήσω εἰς δύο παῖδας χιλίας δραχμὰς ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, Δημ.824, αὐτ.825, αὐτ.839· ‖ κ. μτφ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Εὐρ.Μήδ.532 ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν, Θουκ.4,18 τἀγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο· **12)** ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ τίθεμαι τὰ ὅπλα στήνω τὰ ὅπλα, τὰ θέτω ἐν τάξει, ὡς ἐν στρατοπέδῳ, ἀγραυλῶ, νυκτοφυλακῶ, ἰδ. κατέναντι πολεμίων : Θουκ.4,44, αὐτ.93, αὐτ.7,3, αὐτ.2,2 θέμενοι εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ ὅπλα, Ξεν.'Αν.1,5,14, αὐτ.17, αὐτ.6,4, αὐτ.2,2,8, Ἐπιγρ.π.Δημ.322 πάτρας ἕνεκα εἰς δῆριν ἔθεντο τὰ ὅπλα· ‖ εὖ τίθεμαι τὰ ὅπλα τηρῶ τὸν ὁπλισμόν μου ἐν καλῇ τάξει : Ξεν.ΚΠ 4,5,3· ‖ ὁμ. εὖ τίθεμαι ἀσπίδα : Ἰλ.Β 382· **13)** λαμβάνω θέσιν τινά, παρατάσσομαι ὡς εἰς μάχην : Πλάτ.Πολ.440E τὸ θυμοειδὲς . . ἐν τῇ τῆς ψυχῆς στάσει τίθεσθαι τὰ ὅπλα πρὸς τὸ λογιστικόν, Λυσ.31,14, 'Αριστλ.'Αθ.8,5 ὃς ἂν μὴ θῆται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων, Ἐπιγρ.· **14)** τοποθετῶ, βάζω κάτω τὰ ὅπλα μου, παραδίδομαι : Πλούτ.'Ηθ.759A τὰ ὅπλα θείς· ‖ ὁμ.κ.μέσ. : Διόδ. Σ 20,31, αὐτ.45· ‖ ὁμ. κ. τίθεμαι τὰς ἀσπίδας : Ξεν.'Ελλ.2,4,12· ‖ ὁθ. πόλεμον τίθεμαι καταλύω, κατοπαύω τὸν πόλεμον : Θουκ.1,82 οὐ ῥᾴδιον εὐπρεπῶς θέσθαι (τὸν πόλεμον), αὐτ.31· πρβλ.Σοφ. ΟΤ 633, 'Ανδοκ.18,21· **15)** θέτω ἐντός τάφου, θάπτω, ἐνταφιάζω : Ἰλ.Ψ 83 ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέα, Αἰσχ.'Επτ.1006 ποῦ σφε θήσομεν χθονός;· κ. παθ. : Θουκ.1,138 τὰ δὲ ὀστᾶ φασι . . τεθῆναι . . ἐν τῇ 'Αττικῇ, Πλάτ.Νόμ.947C, Ἐπιγρ.· **16)** ἐπὶ φυτῶν, ἐμφυτεύω : Ξεν.Οἰκ.19,7 ὁπηνίκα δεῖ τιθέναι τὰ φυτά, αὐτ.9· **17)** τίθεμαι παῖδα . . υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ ἐπὶ γυναικός, ἔχω ἐν γαστρί, καθίσταμαι, εἶμαι ἔγκυος : Ὑμν.'Αφρ.256 παῖδα ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην (ἔσχον ἐν γαστρί), αὐτ.232 ἥτις σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ (τίς ἦν ἡ μήτηρ ἡ σχοῦσά σε ἐν γαστρί)· **18)** πόδα τίθημι θέτω ἢ στηρίζω τὸν πόδα μου, δηλ. περιπατῶ, τρέχω, βαδίζω: Αἰσχ.Εὐμ.294 τίθησιν ὀρθὸν . . πόδα· ‖ κ.μέσ. : αὐτ.'Εκ.1059 τετράποδος βάσιν θηρὸς τιθέμενος (βαδίζων τετραποδητί)· **19)** μτγν. τίθημι τὰ γόνατα κλίνω τὰ γόνατα : ΚΔ Μᾶρκ.15, 19, αὐτ.Λουκ.22,41 θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο λέγων· **20)** ἐπὶ ἄθλων ἐν τοῖς ἀγῶσι, θέτω, ὁρίζω βραβεῖον, ἀθλοθετῶ : Ἰλ.Ψ 263 ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα θῆκε, αὐτ.748, Σοφ.άπ.537 νικητήρια τιθέναι· ‖ ἐν τῷ παθ. τὰ τιθέμενα τὰ βραβεῖα : Δημ.1408· ‖ συχν. κ. μτ. τοῦ ὡς βραβείου προτεινομένου πράγματος : Ἰλ. Ψ 656 τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον, αὐτ.750, αὐτ.826, Ἡρ 1,144, Σοφ.Αἴ.573· ‖ πληρέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ τίθημι εἰς μέσον : Ἰλ.Ψ 704 ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκεν· **21)** μεθ' Ὁμ. ἐπὶ πολιτικῶν ἐνεργειῶν, προβάλλω εἰς τὸν λαόν, τοποθετῶ ἐνώπιόν του, θέτω ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ τι : Ἡρ.3,142 ἐς μέσον ἀρχὴν τιθεὶς ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω, Πλάτ.Νόμ.719A βούλομαι ὑμῖν εἰς τὸ μέσον αὐτὸ θεῖναι, Ξεν.'Απομν.3,14,1· **22)** ἐν μέσῳ τίθημί τι παρενθέτω τι, παρεμβάλλω τι ἐν παρενθέσει, παρενθετικῶς : Αἰσχ.Χο.145 ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς κακῆς ἀρᾶς· **23)** ἵστημι, στήνω, ἱδρύω, ἰδ. ἐν ναῷ, ἀνατίθημι, ἀφιερῶ, καθιερῶ, ἰδ. ἀγάλματα : 'Οδ.Μ 347 ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλά, Εὐρ.Φοίν.576 τάσδε . . θεοῖς ἀσπίδας ἔθηκε· **24)** παρέχω, χορηγῶ, δίδω : Ἰλ.Ω 57 εἰ δὴ ὁμὴν 'Αχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν, Πλάτ.Σοφ.244D. ‖ κ. μέσ. : Ἰλ.Τ 403 αὐτὸς νῦν ὄνομα εὕρεο ὅττι κε θεῖο παιδὸς παιδὶ φίλῳ· ‖ συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. ἡ φρ. τίθεμαι ὄνομα περιποιητικῶς, δίδω εἰς παιδίον τὸ ἴδιον ἐμοῦ ὄνομα ἢ ὄνομα κατ' ἐμὴν ἔγκρισιν : αὐτ.406, 'Οδ.Σ 5 τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ ἐκ γενετῆς, Ἡρ.1,107, αὐτ.113, Εὐρ.Φοίν.13· ‖ κ. ἄνευ τοῦ ὄνομα : Πλάτ.Θεαίτ.157B ᾧ δὴ ἀθροίσματι ἄνθρωπόν τε τίθενται καὶ λίθον, αὐτ. Κρατ.402B· ‖ κ. πλεοναστ. : Εὐρ.Ἴων 75 Ἴωνα δ' αὐτὸν ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεσθαι· **25)** τίθημι νόμον θέτω ἢ δίδω νόμον, ἐπὶ νομοθέτου : Σοφ. 'Ηλ.580 ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς, Εὐρ.'Αλκ.57, 'Αριστφ 'Αχ.532, Πλάτ.Πολ.339C, Δημ. 731 διὰ τὸν νόμον, ὃν σὺ τέθεικας, μισθὸν λαβών· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἡρ.1,29 ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι τῶν ἔθετο· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἰδίᾳ ἐν τοῖς δημοκρατικοῖς πολιτεύμασι, θέτω δι' ἐμαυτὸν νόμον, νοουμένου πολλάκις τοῦ διά τινος ἄλλου, ψηφίζομαι νόμον : Πλάτ.Πολ.338E, Ξεν.'Απομν.4,4,19 ἔχοις ἂν οὖν εἰπεῖν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς νόμους ἔθεντο;, Ἰσοκρ.3,6, 'Αριστλ.Πολιτ.1289a,14· κ. παθ. : 'Αριστφ.Νεφ.1425 τίθεται νόμος, Πλάτ.Νόμ.705E, αὐτ.744A· ‖ ὁμ. κ. θεσμὸν τίθημι : Αἰσχ.Εὐμ. 484· ‖ κ. κήρυγμα τίθημι : Σοφ.'Αντ.8· ‖ σκῆψιν τίθημι προφασίζομαι : αὐτ.'Ηλ.584· **26)** γεν. ὁρίζω, θεσπίζω, μτ. ἀπαρφ. : Ξεν.Λακ.15,2 (ὁ Λυκοῦργος) ἔθηκε θύειν βασιλέα πρὸ τῆς πόλεως τὰ δημόσια· ‖ μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Τρῳ.1057 γυναιξὶ σωφρονεῖν . . θήσει· κ. ἄνευ ἀπαρφ. : αὐτ.'Ορ.512 καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι· ‖ τίθεμαι ἡμέραν συμφωνῶ περί τινος ἡμέρας, ὁρίζω ἀπὸ κοινοῦ ἡμέραν : Δημ.1039· ‖ τίθημι διαθήκην ὁρίζω, κάμνω διαθήκην : Πάπ.· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : αὐτ.· **27)** καθίστημι, ἱδρύω τι : Πίνδ.Ο 3,21, Αἰσχ.'Αγ.845 κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει, Ξεν.'Αν.1,2,10, Ἐπιγρ.Δελφῶν ἐν τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι· **28)** διορίζω, τάττω, διατάττω : Ἰλ.Μ 35 ὡς ἄρ' ἔμελλον θησέμεναι, 'Οδ.Θ 465 οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, αὐτ.Ο 180, Σιμων.1,2 (Ζεὺς) τίθησ' ὅπῃ θέλει, Αἰσχ.Εὐμ.651, αὐτ.Πέρσ.283, Σοφ.Τρ.26· **29)** διευθύνω, διοικῶ : Θέογν.845, αὐτ.846, Αἰσχ.'Αγ.913 τὰ δ' ἄλλα φροντὶς . . θήσει δικαίως, αὐτ.1673 ἐγὼ καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων καλῶς, Εὐρ.'Ιππ.521 ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς, αὐτ. άπ.287, αὐτ.'Ανδρ.737, 'Αριστφ.Λυσ.243 τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει, Ξεν.'Αγησ.11,12· ‖ μέσ. διευθύνω πρὸς ἴδιον ὄφελος : Ἡσιοδ.Ἔργ.23, Κρατῖν. 172 σοφοὺς . . εἰς δύναμιν τίθεσθαι, Θουκ.1,25 ἐν ἀπόρῳ εἴχοντα θέσθαι τὸ παρόν· ‖ διευθετῶ, τακτοποιῶ : Πιττακ.π.Διογ.Λ 1,78 συνετῶν ἀνδρῶν (εἶναι) πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ προνοῆσαι ὅπως μὴ γένηται· ἀνδρείων δέ, γενόμενα εὖ θέσθαι, Εὐρ.'Ανδρ.378 εἰ μὴ θήσομαι τἄμ' ὡς ἄριστα, αὐτ.ΙΤ 1003, αὐτ.'Ηρ.605, αὐτ.938, αὐτ.'Ιππ. 709, Θουκ.4,59, αὐτ.61, Ξεν.'Απομν.1,4,17 τὰ πάντα ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ οὕτως τίθεσθαι· **30)** θέτω ἢ ἄγω, φέρω εἰς κατάστασίν τινα ἢ διάθεσιν, σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἣν ἔχει τὸ ποιῶ κ. ποιοῦμαι βλλς, δ' ὃ συχν. ἑρμηνευτέον διὰ τοῦ κά-

μνω, δθ. μτ. δύο αἰτ. ὧν ἡ μία εἶναι ἀντικείμενον, ἡ δὲ ἑτέρα κατηγορούμενον εἰς τοῦτο, κάμνω τινά τι : Ἰλ.Α 290 **εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,** αὐτ.Ζ 300, Ὀδ.Ο 203, αὐτ.Π 208 **ἥ τε με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει,** αὐτ.Κ 338 **σῦς ἔθηκας ἑταίρους,** ΠΔ Ψαλμ.109(110),1 **ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου·** || **τίθημί τινα ἄλοχόν τινος** ·κάμνω τινὰ σύζυγον, γυναῖκά τινος, ἐπὶ τρίτου χρησιμεύοντος ὡς προξενητοῦ : Ἰλ.Τ 298· || **γέλων τίθημί τινι** προξενῶ γέλωτα εἴς τινα : Εὐρ.Ἴων 1172 **γέλων ἔθηκε συνδείπνοις·** || **λόγους τίθημι εἰς μέτρα** τρέπω αὐτοὺς εἰς στίχους : Πλάτ.Νόμ.669D· || συχν. κ. μτ. ἐπιθ. ὡς κατηγορουμένου : Ἰλ.Β 599 **αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν,** αὐτ.Ζ 139, αὐτ.Ι 483, Ὀδ.Ε 136, αὐτ.Ζ 229 **τὸν μὲν . . θῆκε μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα,** αὐτ.Σ 195, Πλάτ.Πρωτ. 344D· κ. ἐπὶ πραγμ. : Ἰλ.Δ 26, αὐτ.57, αὐτ. 363, Ὀδ.Γ 88 **ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων,** αὐτ.Λ 274, Πίνδ.Ο 2,17, Αἰσχ.Ἑπτ.944, Σοφ.Ἀντ.674, Ἀριστφ.Εἰρ.1086· || συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ὀδ.Φ 316 **οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν ;** Βάκχ.5,169, Αἰσχ.Ἑπτ.929· || **γέλωτα τίθεμαί τινα** καθιστῶ, κάμνω τινὰ ἀντικείμενον γέλωτος : Ἡρ.3,29, αὐτ.7,209· **31)** **παῖδα ἢ υἱὸν τίθεμαι** ποιοῦμαι, εἰσποιοῦμαι, κάμνω τινὰ ὡς τέκνον μου, υἱοθετῶ : Πλάτ.Νόμ.929C· κ. ἀπολ. **τίθεμαί τινα** υἱοθετῶ : Πλούτ.Αἰμ.5 **τὸν δὲ νεώτερον Ἀφρικανοῦ Σκηπίωνος υἱόν, ἀνεψιὸν ὄντα, θέμενος·** **32)** μτ. ἀπαρφ. κάμνω, παρέχω τὴν δυνατότητα εἴς τινα νὰ κάμῃ τι : Πίνδ.Ν 10,48, αὐτ.ἀπ.177 **πεπρωμένον ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν ἀνδροφθόρον,** Αἰσχ.Ἀγ.178 **τὸν πάθει μάθος θέντα κυρίως ἔχειν,** αὐτ.1036, αὐτ.1174, Εὐρ.Μήδ.718, αὐτ.Ἡρακλ. 990· **33)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν τῆς διανοίας ἐνέργειαν, ὅτε τὸ μέσ. ἐν συχνοτ. χρ. τοῦ ἐνεργ., θέτω ὡς ὡρισμένον ἢ δεδομένον, ὑπολογίζω τι, ἢ θεωρῶ ὡς : Ὀδ.Φ 333 **τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε ;** Σοφ.Ἠλ.1270 **δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ,** Πλάτ. Πολ.316B **τοιοῦτον θέντες τὸν δίκαιον,** αὐτ.430B· κ. μτ. τοῦ ὡς : αὐτ.458A **θέντες ὡς ὑπάρχον εἶναι ὃ βούλονται,** αὐτ.Φαιδ.100A, Δημ.292 **μὴ ταὐτὸ ὡς ἀδίκημα θῇς·** || συχν. μτ.ἐπιρρ.διορ.: Σοφ.Φιλ.451 **ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα ;** (πῶς πρέπει νὰ θεωρῶμεν ταῦτα ;), Εὐρ.Ἑκ.129, αὐτ.Ἱκ.515, Δημ. 325· || **οὐδαμοῦ τίθημί τι** θεωρῶ τι ὡς ἀνάξιον λόγου ἢ προσοχῆς : αὐτ.Ἀνδρ.210· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Τυρτ.12,1, Ἡρ.3,3, αὐτ.8,99 **Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες,** Αἰσχ.Ἀγ.230, Σοφ.Φιλ. 473, αὐτ.876 **πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ ἔθου,** Εὐρ. Ἑκ.806 **ταῦτ' ἐν αἰσχρῷ θέμενος,** αὐτ.ΙΤ 732, Θουκ. 1,35, Πλάτ.Πολ.475D **αἵ τε φιλήκοοι ἀτοπώτατοί τινές εἰσιν ὥς γ' ἐν φιλοσόφοις τιθέναι,** Ξεν.Ἀπομν.2,4,4, Δημ.668, Πλούτ.Ἀλέξ.31, αὐτ.Κάτ.Πρεσβ. 20, Ἐπιγρ.Σούσων· || **τίθεμαι τὰ δίκαια ἔκ τινος** ἐκτιμῶ ἢ ὑπολογίζω τὰ δίκαια ἐκ . . : Δημ.91· κ. μτ. γενικ. ἢ ἄ. διαιρετικῆς : Πλάτ.Πολ.424C **ἐμὲ θὲς τῶν πεπεισμένων** (ὑπολόγισέ με μεταξὺ τῶν πεισθέντων), αὐτ.376E αὐτ.437B, Δημ.12 **τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη** (δύναται νὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς προελθὸν ἐκ τῆς ἀμελείας ἡμῶν)· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.Ἀντ.1166 **οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν τοῦτον** (δὲν τὸν λογαριάζω ζωντανόν)· κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Πλάτ.Φαιδ.93C, Δημ.783· σπαν. μτ. μτχ. : αὐτ.645 **θήσω ἀδικοῦντα** (αὐτόν)· || ἐλλειπτικῶς, λαμβάνω ὡς δεδομένον, ὑποθέτω : Πλάτ.Φαιδ.79A **θῶμεν δύο εἴδη** (εἶναι), Ἀριστλ. Πολιτ.1290a,30, Δημ.648 **θήσω οὕτω** (εἶναί τι)· || κ. νεώτ. μαθημ. **τεθήτω ὅτι . .** · **34)** μτγν. ἐπιβεβαιῶ κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ αἴρω, ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι : Πλωτῖν.5,5,6 **τὸ ἐπέκεινα ὄντος οὐ τόδε λέγει, οὐ γὰρ τίθησιν·** **35)** ἄνευ κατηγορηματικῆς τινος λ., κάμνω, κατεργάζομαι, ποιῶ, ἐπὶ τεχνίτου : Ἰλ.Σ 541 **ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν,** αὐτ.550, αὐτ.561, αὐτ.607, Ὀδ.Υ 394· || ποιῶ, προξενῶ, ἀπεργάζομαι : Ἰλ.Γ 321 **ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,** αὐτ.Ι 547, αὐτ.Δ 83, Ὀδ.Ι 235, αὐτ.Ω 546· κ. μτ. δοτ. προσ. : Ἰλ.Θ 171 **σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι,** αὐτ.Α 2 **Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,** αὐτ.Φ 524, αὐτ. Ο 721, αὐτ.Π 262, αὐτ.Ζ 6, αὐτ.Πίνδ.Ο 2,99 **χάρματ' ἄλλοις ἔθηκεν,** Αἰσχ.Ἑπτ.47 **πόλει κατασκαφὰς θέντες,** αὐτ.Πέρσ.769, Εὐρ.Βάκχ.837· || συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. κάμνω ἢ παρασκευάζω δι' ἐμαυτόν : Ἰλ.Μ 418, αὐτ.Η 475 **τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν,** αὐτ.Ι 88, Ὀδ.Ο 241, αὐτ.Ρ 225 **καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο** (νὰ κάμῃ παχεῖς μηρούς)· || **τίθεμαι μάχην** συνάπτω μάχην : Ἰλ.Ω 402 **ἠῶθεν γὰρ θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί·** || **μαρτύρια τίθεμαι** παρουσιάζω μαρτυρίας : Ἡρ.8,55· || **τίθεμαί τινός τι** λαμβάνω τί τινος : Πίνδ.Π 4,29 **ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν θηκάμενος** (λαβὼν τὴν ὄψιν σεβασμίου ἀνδρός)· || **τίθεμαι πόνον** προξενῶ ἐμαυτῷ ἐνοχλήσεις, βάσανα : Αἰσχ.Εὐμ.226 **πόνον πλέω τίθου·** **36)** συχν. ἐν περιφράσεσιν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ρ., οἷον **σκέδασιν τίθημι** σκεδάννυμι, διασκορπίζω : Ὀδ.Α 116· || **τίθημι κρυφὸν** κρύπτω : Πίνδ.Ο 2,97· || **νέμεσιν τίθημι** νεμεσῶ : αὐτ.8, 86· || **τίθημι αἶνον** αἰνῶ : αὐτ.Ν 1,5· || **τίθημι σωτηρίαν τινὶ** σῴζω τινά : Εὐρ.Μήδ.915· || κ.τὸ μέσ. **τίθεμαι μάχην** μάχομαι : Ἰλ.Ω 402· || **τίθεμαι θυσίαν** θύω : Πίνδ.Ο 7,42· || **τίθεμαι γάμον** γαμοῦμαι : αὐτ.13,54· || **σπουδὴν τίθεμαι** σπουδάζω, σπεύδω : Σοφ.Αἴ.13· || **πρόνοιαν τίθεμαι** προνοῶ : αὐτ.536· || κ. μτ. γενικ. οἷον **τίθεμαι λησμοσύναν τινῶν** λησμονῶ τινα : αὐτ.Ἀντ. 151· **37)** ρηματ.π. θέσις, θέμα, θήκη, θετός.

τιθηνεία (ἡ) μτγν., Ἰων. -είη ἡ τιθηνία βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.1,663 **τοίησι τιθηνείῃσι μέμηλεν.**

τιθηνεύομαι Ἡσ. «τρέφομαι, ἀσκῶ».

τιθήνη (ἡ) (θῆσθαι), δωρ. τιθήνα (Πίνδ.Π 1,20) τροφὸς βλ.λ., βυζάστρα μικροῦ παιδίου : Ἰλ.Ζ 389 **φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη,** αὐτ.467, αὐτ.Χ 503, Σοφ. Φιλ.703 **παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας,** αὐτ.ΟΚ 680 **Διόνυσος θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις·** || κ. ἐν μτφ. χρ. ἡ Αἴτνα καλεῖται **χιόνος τιθήνα** : Πίνδ.Π 1,20· || ὁμ. ἡ γῆ **ἡ τῆς γενέσεως τιθήνη** : Πλάτ. Τίμ.52D, αὐτ.49A, αὐτ.88D, Ἀριστλ.Τοπ.139b,33· || ὁμ. μτφ. **βίου τιθήνη** ἡ τράπεζα τοῦ δείπνου : Τιμοκλ.13,2· **2)** μτγν. ἡ μήτηρ : Κόλουθ.379.

τιθήνημα-ατος (τὸ) τὸ θρέμμα, τὸ τέκνον : Εὐρ. Ὑψιπ.ἀπ.60),10· || κ. ἐπὶ εὐανθοῦς ῥόδου : Χαιρήμ.13,2 **τιθήνημ' ἔαρος ἐκπρεπέστατον.**

τιθήνησις-εως (ἡ) θήλασις, ἀνατροφή, περιποίησις, περίθαλψις : Πλάτ.Νόμ.790C **τῶν πάνυ νέων τὴν τιθήνησιν** : Θεόφρ.Φ.Αἴτ.2,1,6, Ἐπιγρ.

τιθηνήτειρα (ἡ) ποι. ἡ τιθήνη βλ.λ.: Ἀρχίλ.ΑΠ 9,19, ΑΠλ.4,296 **πολλὰ τιθηνήτειρ' ὀλοφύρατο.**

τιθηνητήρ-ῆρος (ὁ) ποι. ὁ τιθηνὸς βλ.λ. : Ἀρχίλ. ΑΠλ.4,179, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,241.

τιθηνητήριος-α-ον μτγν. ὁ τρέφων, θρεπτικός : Πολύαιν.ΑΠ 9,1 **τιθηνητήριον οὖθαρ.**

τιθηνία (ἡ) μτγν. τιθήνησις βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.4, 16,7 **ἄκαρποι τιθηνίαι.**

τιθηνίδια (ἱερὰ) (τὰ) ἡ τῶν τιθηνῶν ἑορτὴ **ἐν Λακεδαίμονι** ὑπὲρ τῶν παίδων : Ἀθήν.4,139A.

τιθηνίζομαι μτγν. τιθηνῶ-έω βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ. 5,848,9 **ἡ συναγωγὴ ἐτιθηνίσατο καὶ ἔθρεψε.**

τιθηνόκομον γένος (τὸ) Ἡσ. «οἱ Αἰθίοπες, ἐπεὶ μέλανες καὶ κομῆται» (κῶδ. μελανὲς καὶ κομήτις).

τιθηνοκόμος (ὁ) μτγν. τιθηνός : Φίλ.1,213,31.

τιθηνοκομῶ-έω μτγν. τιθηνῶ-έω, **ὡς τιθήνη** περιποιοῦμαι, νταντεύω : Φίλ.1,394,31.

τιθηνός-όν (θῆσθαι) ὁ τρέφων, ὁ ἀνατρέφων, ὁ ἐπιμελούμενός τινος, τροφός : Εὐρ.ΙΑ 1230 πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς (ἀνταμείβουσά σε διὰ τοὺς πρὸς τιθήνησίν μου κόπους σου), Λυκόφρ.1398 τιθηνὸς χθών· 2) τὸ ἀρσ. τιθηνός ὡς οὐσ. ὁ ἀνατρέφων τινὰ ἢ ὁ ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, ἐπιμελητής, ἀνατροφεύς : ΠΔ Ἀριθμ.11,12 ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, Νίκ. Ἀλεξ.31, Ὀρφ.Ὕμν.54,1, Ἐπιγρ. τιθηνὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως· ‖ τιθηνός (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τιθήνη βλ.λ. : Ἀνών.π.Λογγῖν.Ὕφ.44,2 ὡς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθὴ τιθηνός, Πλούτ.Ἠθ.322C· 3) Ἐπιγρ. ὁ γαλουχούμενος : παῖδα τιθηνόν.

τιθηνῶ-έω περιποιοῦμαι, θεραπεύω, περιθάλπω, ἰδ. ἐπὶ τῆς τροφοῦ ἢ τῆς θεραπαινίδος, τρέφω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.30,9, Ὀρφ.Ὕμν.63,15 ζῴων πάντων, ὁπόσα ἐν κόλποισι τιθηνεῖ γαῖα θεὰ μήτηρ καὶ πόντιος εἰνάλιος Ζεύς, Ἐπιγρ.· κ. παθ. : Ἱππ. Ἄρθρ.60· ‖ κ. τὸ μέσ. περιποιοῦμαι ὡς τροφός : Ὕμν.Δήμ.142· 2) ἐν τῷ μέσ. τ. περιποιοῦμαι ὡς τροφός, θηλάζω, βυζαίνω : Θέογν.1231 μανίαι σε τιθηνήσαντο λαβοῦσαι, Μέν.Σάμ.32· 3) γεν. θεραπεύω, ὑπηρετῶ, ἐπιμέλειάν τινος ποιοῦμαι : Σοφ.ΟΚ 1050 οὗ πότνιαι σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη θνατοῖσιν· 4) κολακεύω : Ξεν.ΚΠ 8,5,19 ἣν σὺ πολλάκις παῖς ὢν ἐτιθηνήσω.

τίθθη (ἡ) δημ. τ. τοῦ τίτθη βλ.λ.

τιθός-ή-όν παι. τιθασὸς βλ.λ. : Ἀρατ.960.

τιθυμαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ παράλιος : Διοσκ. 4,164· 2) ἡλιοσκόπιον βλ.λ.2) : ΨΔιοσκ.4,14 (σ. 312W)· 3) τιθυμαλίς (sic) μυρσινίτης τιθύμαλλος βλ.λ. θῆλυς : Ἀφρικαν.Κεστ.69V· 4) τιθυμαλλὶς χαρακίτης τιθύμαλλος ἄρρην : αὐτ.81V.

τιθύμαλλος (ὁ) μτγν. κ. τιθύμαλλον (τὸ) (Μούκ. ΑΠ 9,217), τὸ φυτὸν εὐφόρβιον ὁ πέπλος : Κρατῖν.325, Ἀριστφ.Ἐκκλ.405 σκόροδ' ὁμοῦ τρίφαντ' ὀπῷ τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ, Θεόφρ.ΦΙ 9,8,2· 2) τιθύμαλλος ἄρρην ὁ χαρακίας : Διοσκ.4,164· 2) τιθύμαλλος θῆλυς μυρσινίτης ἢ μυρτίτης : Θεόφρ.ΦΙ 9,11,9, Διοσκ.4,164.

τιθωνόκομον (τὸ) Ἡσ. «ἔθνος μέλαν μὲν τὸ ὅλον σῶμα, λευκὸν δὲ τὰς κόμας».

τιθωνός (ὁ) υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου ἁρπαγεὶς ὑπὸ τῆς Ἠοῦς διὰ τὸ ἔξοχον αὐτοῦ κάλλος καὶ καταστὰς ὑπέργηρως, διότι ὅτε ἡ σύζυγός του ἐζήτησε παρὰ τῶν θεῶν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀθανασίαν, ἐλησμόνησε νὰ ζητήσῃ καὶ αἰωνίαν νεότητα· ἀλλ' οἱ θεοὶ εὐσπλαχνισθέντες εἶτα μετέβαλον εἰς τέττιγα : Ἰλ.Λ 1, αὐτ. Υ 237, Ἡσίοδ.Θ 984· 2) μτφ. ἐπὶ γέροντος ἀδυνάτου καὶ ἐξησθενημένου : Ἀριστφ.Ἀχ.688 ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ κυκῶν, Καλλ.Ἴαμβ.1,249· ‖ παροιμ. ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ζῆν (ἐπὶ ἀνθρώπου λίαν γεγηρακότος) : Λουκ.Νεκρ.Δ 7,1 ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη.

τὶκ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. σπασμώδης σύσπασις μυός, ἰδ. τοῦ προσώπου, ἐπαναλαμβανομένη καθ' ἕξιν· 2) κτ. ἐπέκτ. παράδοξος ἕξις.

τὶκ τάκ (τὸ) δημ. ἄκλ. κ. τίκι τὰκ λ. πεποιημένη πρὸς δήλωσιν ἤχου ρυθμικοῦ ὡς τοῦ ὡρολογίου.

τικτικός-ή-όν (τίκτω) ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος εἰς τὸν τοκετόν, ὁ χρήσιμος, ὠφέλιμος εἰς αὐτόν· πρβλ. Πολυδ.2,7 «ἐπίτεξ, ἐπίφορος καὶ ἐπίτοκος ἢ τικτικός»· ὅθ. τικτικὸν (φάρμακον) τὸ διδόμενον εἰς τὰς ἐπιτόκους : Ἀριστφ.ἀπ.872.

τίκτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τέξω (Ὀδ.Λ 249, Εὐρ.Τρῳ.747, Ἀριστφ.Ἱππ.1037, αὐτ.Θεσμ.509), μέσ. μέλλ. μτ. ἐνεργ. σημ. τέξομαι (Ἰλ.Τ 99, Ἡσίοδ.Θ 469, αὐτ.898, Ὕμν.Ἀπόλλ.101, Ἡρ.7,49, Αἰσχ.Πρ.768, Ἀριστφ.Λυσ.744), μτγν. β' πληθ. τεξείεσθε (Ἀρατ. 124), ἀπαρφ. τεκεῖσθαι (Ὕμν.Ἀφρ.127), ἀόρ. β' ἔτεκον, ἐπ. τέκον (Ἰλ.Α 352, αὐτ.Ε 875), ἀόρ. ἔτεξα (Ὀρφ.Ὕμν.41,8), παρακ. τέτοκα (Ἡσίοδ.Ἔργ.591, Ἱππ.Ἀφορ.5,39, Ἀριστφ.Εἰρ.757, Πλάτ.Κωμ.64,5, Ξεν.Κυν.5,13), τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. ἐν χρ. μ. π. ποιητ. (Αἰσχ.Χο.127, αὐτ.ἀπ.44), ἀόρ. β' ἐτεκόμην (Ἀριστφ.Ὄρν.1193), ἐπ. τεκόμην (Ἰλ.Δ 59), β' ἐν. ὑποτ. τέκηαι (Ἀπολλ.Ρ 1,905) παθ. γ' ἐν. ὁριστ. τίκτεται (Αἰσχ.Ἐπτ.437), ἀπαρφ.τίκτεσθαι (Σωρ.2,53), μτχ. τικτόμενος (αὐτ.54) μέλλ. τεχθήσομαι (Ἰώσ.ΑΙ 2,9,2, Γεωπ.17,6,1) ἀόρ. ἐτέχθην (Ἱππ.Ἐπικ.18, ΨΕὐρ. ἀπ.1132,44, ΠΔ Ἀριθμ.26,60, Γεωπ.17,6,2), παρακ. τέτεγμαι, ἀπαρφ. τετέχθαι (Αἰλ.ΖΙ 2,12, Παυσ.3,7,7), φέρω εἰς τὸν κόσμον τέκνον, παράγω, ἐπὶ πατρὸς καὶ μητρός, γεννῶ· ὅθ.π.Ὅμ. ὁ ἐνεργ. παρατ. τίκτε, ἔτικτε σχεδὸν πάντοτε ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ.Β 628 ὃν τίκτε Διὶ φίλος ἱππότα Φυλεύς, αὐτ.Ζ 155, αὐτ.206, αὐτ.Λ 224· κ. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Π 180 τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη, αὐτ.Χ 428, αὐτ. Ω 497, Ὀδ.Ψ 325· ‖ π. Ἡσίοδ., λυρ.κ.τραγ. ὁ ἐνεστ. κ. παρατ. εἶναι ἐν χρ. ἐπὶ τῆς μητρός : Πίνδ. Ο 6,82 ἃ Θήβαν ἔτικτεν, Βακχ.18,50, Αἰσχ.Εὐμ.321 μᾶτερ, ἅ μ' ἔτικτες, αὐτ.Ἀγ.763, Σοφ.Ἠλ.533, αὐτ. 770 δεινὸν τὸ τίκτειν, Πλάτ.Θεαίτ.151Α, αὐτ.Συμπ. 206D τίκτει καὶ γεννᾷ· ‖ κ. ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Κρατῖν.240 Στάσις καὶ Κρόνος . . τίκτετον τύραννον· ‖ ὁ ἐνεργ. ἀόρ. τέκε, ἔτεκε συχν. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Α 36, αὐτ.352, αὐτ.Β 513, αὐτ. 658 ὃν τέκε Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ, αὐτ.Ζ 22, αὐτ.Β 714, αὐτ.728· ‖ τίκτω ἔκ τινος : Πλούτ.Θησ. 20· ‖ κ. τ- παρά τινος : Λουκ.Ἀλέξ.42· ‖ κ. τ- παρά τινι : Εὐρ.Ἠλ.62· ‖ τὸ τέκεν ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ.Ν 450, Ὀδ.Γ 489, Ἡσίοδ.Θ 208, αὐτ.ἀπ. 99,2· ‖ κ. ὁ μέσ. ἀόρ. β' εἶναι καινῶς ἐν χρ. ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ Β 741, αὐτ.Ζ 154 ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν, Ἡσίοδ.ἀπ.19· ‖ κ. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Β 742, αὐτ.Ο 187, αὐτ.Χ 48, Ἡσίοδ.ἀπ.46, Αἰσχ.Χο.419· ‖ σπαν. ἀπαντῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ φρ. κ. ὁ ἐνεργ. κ. ὁ μέσ. ἀόρ.β' : Σοφ.Τρ.834 ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων· ‖ τὸ γ' πληθ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' ἔτεκον, τέκον κεῖται ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Ὀδ.Η 55, αὐτ.Θ 554 ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι, τοκῆες· ‖ ὁμ. κ. τὸ α' πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' τεκόμεσθα : αὐτ. Ψ 61, αὐτ.Ω 293· ‖ οἱ τεκόντες ὡς οὐσ. οἱ γονεῖς: Αἰσχ.Ἐπτ.49, Σοφ.ΟΤ 999 τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν· ‖ τὸ ἄρθρ. σπαν. παραλείπεται : Αἰσχ.Χο.329 πατέρων τε καὶ τεκόντων· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.Πέρσ.245 κιάντων τοῖς τεκοῦσι· ‖ ὁ τεκὼν ὁ πατήρ : αὐτ.Χο.690, Σοφ.ΟΚ 1108 τῷ τεκόντι πᾶν φίλον· ‖ ἡ τεκοῦσα ἡ μήτηρ : Ἡρ.1,116 τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἔτι εἶναι παρ' ἑωυτῷ, Αἰσχ.Ἐπτ.926, Λυσ.10,8 τὴν τεκοῦσαν .. ἔτυπτες· ‖ σπαν. ἡ τίκτουσα ἡ μήτηρ : Σοφ. ΟΤ 1247, αὐτ.Ἠλ.342· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. κυρίως ἐπὶ θήλεος, ἐπὶ γυναικός, ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς τὸ γεννῶ, ὅπερ λέγεται ἐπὶ ἄρρενος : Ἱππ.Ἀέρ.5 τίκτουσι ῥηϊδίως, Σωρ.2,54, Γαλ.16,670, Ἐπιγρ. κόρον ἔτεκε, Μηναῖ.12,25 Κοντ. ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει· ‖ τὸ παθ. ἐπὶ τέκνου, ἐπὶ παιδός : αὐτ.12,27 Κοντ. χθὲς γὰρ ὁ βασιλεύων σαρκὶ ἐτέχθη· 2) ἐπὶ θηλέων ζῴων, γεννῶ, οἷον ἐπὶ φορβάδων : Ἰλ.Π 150, αὐτ.Υ 225 αἱ δ' ὑποκυσσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους· κ. ἐπὶ ἀγελάδων : Ἡσίοδ.Ἔργ.591· κ. ἐπὶ προβάτων : Ὀδ.Δ 86, Πάπ. τὰς τετοκυίας τοκάδας· κ. ἐπὶ λαγωοῦ : Ξεν.Κυν.5,13 τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύει· ‖ τίκτω ᾠὰ ᾠοτοκῶ : Ἡσ.2,68, Ἀριστφ.ἀπ.185, Ἀριστλ.ΖΓ 718b,23· κ. ἐπὶ ἰχθύος : αὐτ.ΖΙ 568a,16, Γαλ.6,178· 3) ἐπὶ πτηνῶν, ἐκκολάπτω, βγάζω πουλάκια : Ἰλ.Β 313 ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα· 4) ἀναφ. πρὸς καρπούς, φέρω, παράγω: Ὀδ Τ 113, Εὐρ Κύκλ. 333 ἡ γῆ . . τίκτουσα ποίαν· κ. μέσ. : Αἰσχ.Χο 127

γαῖαν . . , ἣ τὰ πάντα τίκτεται· κ. παθ. : αὐτ.'Ικ. 674 τίκτεσθαι δὲ φόρους γᾶς . . εὐχόμεθ' ἀεί· **5)** μτφ. ἐπιφέρω ὡς ἐπακόλουθον, βγάζω, φέρνω στὴ μέση : 'Ηρ.7,49 λέγω τὴν χώραν λιμὸν τέξεσθαι, αὐτ.10,ζ' ἐπειχθῆναι πρῆγμα τίκτει σφάλματα· ‖ κ. ἐπὶ ἀσεβείας : Αἰσχ.'Αγ.759 τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον μετὰ μὲν πλεῖονα τίκτει, αὐτ.763, αὐτ.Χο.805, Πλάτ.Πολ.547Α ἃ ἀεὶ τίκτει πόλεμον καὶ ἔχθραν, ΚΔ'Ιάκ.1,15 ἡ ἐπιθυμία τίκτει ἁμαρτίαν· ‖ ἐπὶ θράσους : Αἰσχ.'Ικ.498 μὴ θράσος τέκῃ φόβον· ‖ κ. ἐπὶ τῆς Νυκτὸς ὡς μητρὸς τῆς 'Ημέρας : αὐτ.'Αγ.279 τῆς . . τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης· ‖ νεώτ. ἰδ. ἐν τῇ φρ. ἴδωμεν τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα (νὰ ἰδοῦμε τί θὰ μᾶς φέρῃ ἡ αὐριανὴ ἡμέρα)· ‖ γεν. παράγω : Ξεν.ΚΠ 7,5, 23 (δᾳς) πῦρ τέξεται· κ. παθ. : Αἰσχ.'Επτ.437 τῷ δὲ κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.

τίλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀπόρριμμα ἐξ ἀποφλοιώσεως : Πάπ. τὴν τίλην τοῦ χόρτου· **2)** ἕκαστον τῶν ἐν εἴδει κονιορτοῦ ἐν τῷ ἀέρι αἰωρουμένων σωματιδίων ὡς ἐμφανίζονται ἰδίᾳ ἐντὸς δέσμης ἡλιακῶν ἀκτίνων· Πλούτ.'Ηθ.722Α «ὑπὸ τοῦ ἡλίου λέγοντα (τὸν 'Αναξαγόραν) κινεῖσθαι τὸν ἀέρα κίνησιν τρομώδη καὶ παλμοὺς ἔχουσαν, ὡς δῆλόν ἐστι διὰ τοῦ φωτὸς ἀεὶ διάττουσι ψήγμασι μικροῖς καὶ θραύσμασι, ἃ δή τινες τίλας καλοῦσι»· **3)** νεώτ. ἕκαστον τῶν ἐν κολλοειδεῖ διαλύσει μορίων τῆς ὕλης, μικκύλιον.

τίλημα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. κ. **τῖλος** (ὁ) ἀποπάτημα ὑδαρὲς καὶ μυξῶδες, τσίρλα : ΕΜ 187,25.

τιλία (ἡ) νεώτ., δημ. τιλιά βοταν. γένος δικοτυληδόνων φυτῶν τιλιοειδῶν, φιλύρα, φλαμουριά.

τίλιο (τό) δημ. φύλλα καὶ ἄνθη τῆς τιλίας· **2)** τὸ ἐξ αὐτῶν ἀφέψημα.

τιλιοειδῆ (τά) νεώτ. βοταν. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν μαλαχιτῶν.

τιλ(λ)ά 'Ησ. «πτερά».

τιλλαία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν κοσμητικῶν ἐκ τῶν σαρκοφυλλοειδῶν.

τιλλάρια (τά) μτγν. ὃ γρ. τοῦ τιτλάρια βλ.λ.

τιλλετία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος βασιδιομυκήτων προσβαλλόντων τοὺς καρποὺς τῶν δημητριακῶν : τιλλετία τοῦ σίτου (τὸ μαυρόκλωνο).

τιλλοπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ τὸν ἑαυτοῦ ἀποτίλλων πώγωνα : Κωμ.'Αδέσπ.1163.

τίλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τιλῶ (Κρατῖν.123 ἀπο-, 'Αριστφ.'Ιππ.373 παρα-), ἀόρ. ἔτιλα (αὐτ. Λυσ.578 ἀπ-, αὐτ.ἀπ.686, Θεόκρ.3,21), παρακ. τέτιλκα (πάπ.), ἐπ. μέσ. παρατ. τιλλέσθην ('Ιλ.Ω 711), μέλλ. τιλοῦμαι (Μέν.363,5 παρα-), ἀόρ. β' ἐτίλην (ΠΔ Δαν.7,4), γ' ἐν. προστ. τιλήτω (πάπ.), μτχ. τι(λ)λείς (αὐτ.), παρακ. τέτιλμαι ('Ανακρ.2),10 ἐκ-, 'Αριστφ.Βατρ.516 παρα-, 'Αναξίλ.22,20 ἀπο-, ΠΔ'Ησ. 18,7), ἀποσπῶ ἰδ. βιαίως τὰς τρίχας, ἐκριζῶ αὐτάς, μαδῶ : 'Ιλ.Χ 78 πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσί, τίλλων ἐκ κεφαλῆς, αὐτ.406, Μέν.'Επιτρ.271, αὐτ.'Ηρ.5· κ. μέσ. : 'Οδ.Κ 567 τίλλοντό τε χαίτας· κ. παθ. : 'Αριστφ.Θεσμ.593, αὐτ.Νεφ. 1083 τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ τέφρᾳ τε τιλθῇ (ἐπὶ τιμωρίας μοιχοῦ· Σχόλ. «οὕτω γὰρ τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς ᾐκίζοντο ῥαφανῖδας λαμβάνοντες καθίεσαν εἰς τοὺς πρωκτοὺς τούτων καὶ παρατίλλοντες αὐτοὺς τέφραν θερμὴν ἐπέπασσον βασάνους ἱκανοὺς ἐργαζόμενοι»)· ‖ συχν. ἐπειδὴ τὸ τίλλειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐγίνετο ἐπὶ θλιβερῷ συμβάντι καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἐκδήλωσις θλίψεως, ἡ φρ. τίλλομαί τινα σημ. ἀποσπῶ, ἐκριζῶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου θλιβόμενος τὰ μέγιστα διά τι κακὸν ἐπισυμβὰν εἴς τινα πεφιλημένον· πρβλ. κόπτομαι, τύπτομαί τινα : 'Ιλ.Ω 711 τὸν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ τιλλέσθην· κ. ἄνευ αἰτ. : Φιλόδ.'Οργ.36W· ‖ νεώτ. κ. τὸ ἐνεργ.ἔτιλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του (εἰς σημεῖον λύπης ἢ ἀπελπισίας)· **2)** ἀποσπῶ τὰ πτίλα, τὰ πτερὰ πτηνοῦ, μαδῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ πτηνοῦ ἁρπακτικοῦ, μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ., ἀφ' οὗ τὰ πτερὰ ἀποσπῶνται : 'Οδ.Ο 527 ἐν δὲ πόδεσσιν τίλλε πέλειαν ἔχων, 'Ηρ.3,76 αἰγυπιῶν ζεύγεα διώκοντα καὶ τίλλοντά τε, Αἰσχ.Πέρσ.209 κίρκον εἰσορῶ . . χηλαῖς κάρα τίλλοντα, 'Αριστλ.ΖΙ 609a,15, αὐτ. 618a,29· ‖ κ. ἐπὶ μαγείρου παρασκευάζοντος πτηνὰ πρὸς ἕψησιν ἢ βρασμόν : Εὔβουλ.150,5 τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις, Πλούτ. 'Ηθ.233Α· **3)** κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ ζώων, ἐκδέρω, γδέρνω : 'Αριστφ.ἀπ.212 τίλλειν λαγών, Πάπ. τοῖς τίλλουσι τὰ ὑποδίφθερα (πρόβατα), Σουΐδ.ἐν λ. πεκτῆρες· **4)** πάπ. κ. νεώτ. ξαίνω τι καὶ ἐξάγω τὰς ἶνας, λαναρίζω: τετίλκασι στιππύου δέσμας ς'· **5)** νεώτ. διαλύω τὴν ὕφανσιν, ὑφάσματος, ξεφτίζω· **6)** μτγν μτφ. ἐπὶ δένδρων, ἀποσπῶ τὰ φύλλα ἢ καὶ κλαδίσκους, περικόπτω, κουτσουρεύω, μαδῶ, σουρομαδῶ : Πλούτ.Θεμ.18 εὐδίας δὲ περὶ αὐτοὺς γενομένης τίλλειν τε καὶ κολούειν (τὴν πλάτανον)· ‖ ἀποσπῶ τὰ ἄνθη, οἷον στεφάνου, μαδῶ : Θεόκρ.3,21 τὸν στέφανον τιλαί με κατ' αὐτίκα λεπτὰ ποησεῖς· **7)** μτγν. ἀπαφλοιῶ, ἐκλεπίζω, ἀπολεπίζω, ξεφλουδίζω : ΚΔ Ματθ.12,1 τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν, Πάπ. τίλλειν ἐρέβινθον· **8)** ἐπὶ χόρτου, περικόπτω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, κατατεμαχίζω, κομματιάζω : Πάπ. τίλλειν χόρτον τοῖς κτήσι· **9)** τίλλω μέλη ἐπὶ ἐγχόρδου ὀργάνου, παίζω μελῳδίας : Κρατῖν.256· **10)** μτφ. λυπῶ, δυσαρεστῶ : 'Ανακρ.13Β· **11)** ὁμ. μτφ. λυμαίνομαι, ἀφανίζω, ἰδ. ἐν φρ. στέφανον τίλλειν τοὺς νόμους λυμαίνεσθαι : Πυθαγ.π.Πορφ. Πυθ.42· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Ορν.285 ὑπὸ συκοφαντῶν τίλλεσθαι· πρβλ. δημ. τὸν ἐμάδησαν· **12)** ρηματ. π. τίλσις, τιλμός, τίλμα, τίλος, τιλτός.

τίλμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ἀποτετιλμένον, εἰδικώτ. μοτός, ξαντό : 'Ιππ.Εὐσχ.8, 'Ηρακλείδ. Ταρ.π.Γαλ.12,957· **2)** μτγν. πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἀποσπασθῇ ἢ μαδηθῇ : Πλούτ.'Ηθ.48Β τὰ τίλματα τίλλοντες τῶν θηρίων αὐτῶν οὐχ ἅπτονται· **3)** ὁμ. τίλσις βλ.λ. : 'Ηρώνδ.2,69· **4)** ὁμ.π.μτγν. ἰατρ. τίλματα σπάσματα : Γαλ.18(1),682· **5)** νεώτ. εἶδος στυππείου ἐξ ἀπορριμμάτων τῆς ὑφαντουργίας βάμβακος, οἷον νημάτων, ἀποξεσμάτων κττ., χρησιμοποιουμένου πρὸς καθαρισμὸν ἰδίᾳ μεταλλικῶν σκευῶν καὶ μηχανημάτων, στουπί.

τιλμάτιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τίλμα βλ.λ.) : 'Αρχιγ.π.Γαλ.12,578, Σωρ.2,11.

τιλμός (ὁ) τὸ τίλλειν, ἀπόσπασις βιαία τῶν τριχῶν, μάδημα : Αἰσχ.'Ικ.839 τιλμοὶ τιλμοὶ καὶ στιγμοί, πολυαίμων φόνιος ἀποκοπὰ κρατός, Μέν.'Επιτρ. 472· **2)** ἐκρίζωσις : Πάπ. τιλμὸς καλάμου· **3)** συναπτόμενον μτ. τοῦ κνησμός, αἴσθησις τιλμοῦ ὡς σύμπτωμα νόσου: 'Ιππ.'Επιδ.1,23· **4)** ἐξαγωγὴ τῶν ἰνῶν φυτοῦ τινος : Πάπ. τιλμὸς σησάμου· **5)** γλωσσ. τιλμὸς ὀσπρίων ἀποφλοίωσις.

τῖλος (ὁ) (τίλλω) πᾶν ὅ,τι ἀποτίλλεται, λεπτὸς χνοῦς, ὅθ. οἱ τῖλοι αἱ λεπταὶ τρίχες τῶν ὀφρύων : Πολυδ.2,50.

τῖλος (ὁ) κ. μτγν. τὸ τίλημα βλ.λ. : Σώφρ.ἐν Πάπ., Πολυδ.5,91.

τίλσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τίλλω, τὸ τίλλειν, τιλμός, μάδημα, μάδησις, βιαία ἀπόσπασις : 'Αριστλ.'ΗΝικ.1148b,27 τριχῶν τίλσεις· **2)** πάπ. ἐκρίζωσις : τίλσις χόρτου· **3)** νεώτ. μάδημα, ξέφτισμα, λανάρισμα.

τιλτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τετιλμένος, μαδημένος : Πάπ. τιλτὰ λάχανα· **2)** κ. νεώτ. ὁ παραχθεὶς διὰ τίλσεως, ξεφτισμένος, ξεσμένος : Σωρ.2,11, Γαλ.11,124 μοτῶν δὲ εἴδη πέντε· στρεπτάς, ξυστός, τιλτός, ἐλλυχνιωτός, πριαπισκωτός· ‖ τὸ οὐδ.

τὸ τιλτόν ὡς οὐσ. ὁ τιλτὸς μοτός, τὸ ξαντόν : Παῦλ.Αἰγ.6,5 **διαμοτώσαντες ξηροῖς τιλτοῖς,** Γλωσσ.· **3) τὸ τιλτόν** (τάριχος) ὡς οὐσ. ἀπολελεπισμένος παστὸς ἰχθύς : Νικόστρ.Κωμ.5,5 **ἀλλ' ἐπριάμην . . τιλτὸν μέγιστον, ἄξιον δραχμῆς, δυοῖν ὀδολοῖν,** Πλάτ.Κωμ.193.

τίλτρον (τὸ) πάπ. ἀμοιβὴ διὰ τὸν καθαρισμὸν ἢ τὴν ἐξαγωγὴν ἰνῶν.

τίλφη (ἡ) μτγν. ἡ σίλφη βλ.λ. : Λουκ.'Απαίδ.17.

τιλῶ-άω κ. μσν. ἀποπατῶ λεπτὰ καὶ μυξώδη κόπρανα, τσιρλίζομαι : 'Ιππῶν.55Α **ὤμιξεν αἷμα καὶ χολὴν ἐτίλησεν,** 'Ιππιατρ.56.

τίλων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. γένος τελεοστέων ἰχθύων ἐκ τῶν κυπρινιδῶν, τίγγα : 'Ηρ.5,16 **τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνάς,** 'Αριστλ.ΖΙ 568b,25, αὐτ.602b,26.

τιμαδία 'Ησ. «μικρὰ τιμή».

τιμάεις-εντος-εσσα-εν δωρ. τ. τοῦ τιμήεις βλ.λ.: Πίνδ.ΠΙ 3(4),7(25), 'Επιγρ.Δελφῶν.

τιμαιογραφῶ-έω γράφω μιμούμενος τὸν Τίμαιον ἢ πραγματευόμενος τὰ τοῦ Τιμαίου (λέγεται ὑπὸ τοῦ Τίμωνος περὶ τοῦ Πλάτωνος) : Τίμων Φλ.54,3.

τιμαῖος-α-ον μτγν. ὁ πολλῆς τιμῆς, ἀξίας, πολύτιμος : Διοκλ.Κωμ.18.

τιμαιρεσίαι (αἱ) 'Επιγρ. ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀρχόντων.

τιμαλφής-οῦς-ές (τιμή. ἀλφεῖν) μσν. κ. νεώτ. ὁ τιμὴν ἀποφέρων, ὁ πολλῆς ἀξίας, μεγάλης τιμῆς, πολύτιμος : Αἰσχ.ἀπ.56, "Ιων Τραγ.43, Λουκ.ἐν ΑΠ ΙΙ,397,37 **χρυσοῦν τιμαλφέα φόρτον ἔχουσαι,** Εὐστ.Πον.168,65· κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Τίμ. 59Β **τιμαλφέστατον κτῆμα χρυσός,** Νικόστρ Φιλ. π.Στοβ.4,23,62, Φίλ.Ι,157, Συνέσ.'Επιστ.55· || νεώτ. εἰδ. τὸ οὐδ. πληθ **τιμαλφῆ** ὡς οὐσ. τὰ κοσμήματα, πολύτιμοι λίθοι, διαμαντικά : **ἐκλάπησαν τιμαλφῆ ἀξίας διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν.**

τιμαλφῶ-έω κ. μσν. τιμῶ, κλεΐζω, θεραπεύω, δοξολογῶ : Πίνδ.Ν 9,54 **ὑπὲρ πολλῶν τιμαλφῶν λόγοις νίκαν,** Αἰσχ.'Αγ.922 **θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών·** κ. παθ. : αὐτ.Εὐμ.608 **ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας,** αὐτ.626· σπαν. π. πεζ. : 'Αριστλ.Πολιτ.1336a,19 **ἀφίησιν ὁ νόμος τούς ἔχοντας ἡλικίαν πλέον προήκουσαν, καὶ ὑπὲρ αὑτῶν καὶ τέκνων καὶ γυναικῶν τιμαλφεῖν τοὺς θεούς,** Εὐστ.Πον.308,71· **2)** ἑορτάζω, πανηγυρίζω: Αἰσχ.Εὐμ.15 **αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς.**

τιμάξιος-ον πάπ. ὁ ἄξιος τιμῆς, σεβασμοῦ· ἐν χρ. τὸ ὑπερθ. **τιμαξιώτατος** ὡς τίτλος ἀπονεμόμενος εἰς ἐπίσημα πρόσωπα.

τιμάορος-ον δωρ. ἀσυναίρ. τ. τοῦ τιμωρὸς βλ.λ.: Πίνδ.Ο 9,84. Αἰσχ.'Αγ.514, Εὐρ.ἀπ.318,4.

τιμάοχος-ον δωρ. κ. ἐπ. τ. τοῦ τιμοῦχος βλ.λ. : 'Υμν.'Αφρ.31 **ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχός ἐστι.**

τιμαρεύω περιποιοῦμαι ἵππον, ξυστρίζω.

τιμάρι (τὸ) (περσ. τιμάρ) δημ. κ. **τιμάρεμα** περιποίησις κτήνους, ἰδίως ἵππου, ξύστρισμα.

τιμαριθμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τιμάριθμον βλ.λ.

τιμάριθμος (ὁ) νεώτ. ἀριθμὸς δεικνύων τὴν μέσην στάθμην τῶν τιμῶν διὰ τὰ χρειώδη τοῦ βίου, καθ' ὡρισμένην περίοδον χρονικὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν τιμῶν κατ' ἄλλην ἐποχήν, ὅστις καὶ λαμβάνεται ὡς βασικὴ μονάς.

τιμάριον (τὸ) (περσ.) μσν. κ. νεώτ. μεγάλη ἔκτασις γῆς παραχωρουμένη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φεουδαρχίας ἐν τῇ Δύσει, ἰδίως ὑπὸ κυριάρχου πρὸς εὐγενεῖς, εὐπατρίδας, ἱππότας, ἀκολούθους ἢ στρατιωτικὰ ὄργανα, ὅπως διοικῶσι καὶ οἰκονομικῶς ἐκμεταλλεύωνται πρὸς ἀμοιβὴν διὰ τὴν πολεμικὴν ἢ ἄλλην τινὰ συνδρομήν των, ἅ. φέουδον (fief), τσιφλίκι· || τὸ εἰς τιμὴν διδόμενον, βραβεῖον : Δουκάγγ.· **2)** νεώτ. μτφ. γεν. πᾶν ὅ τι νέμεται, ἐκμεταλλεύεταί τις αὐθαιρέτως καὶ ἀποκλειστικῶς, ἰδίως δὲ ἀρχή, ἐξουσία, θέσις διὰ τῆς ἢ οὐχὶ δικαίως βίας κατεχομένη.

τιμαριοῦχος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ κύριος, τιμαρίου βλ.λ.

τιμαριώτης (ὁ) νεώτ. ὁ κατὰ τὸν μεσαίωνα κάτοχος τιμαρίου βλ.λ.Ι).

τιμαριωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τιμάρια βλ.λ.Ι) : **τιμαριωτικὴ ἰδιοκτησία, - τιμαριωτικὸν σύστημα** (ὁ τιμαριωτισμὸς βλ.λ.).

τιμαριωτισμός (ὁ) νεώτ. πολιτικὸν σύστημα διοικήσεως ἐπιβληθὲν ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα καταλαβόντων τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος τῆς Δύσεως Γερμανῶν, καθ' ὃ ἡ κοινωνικὴ ἱεραρχία στενῶς συνυφασμένη μετὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς διοικήσεως γίνεται ἀντιληπτὴ κυρίως ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς κατοχῆς γαιῶν, ἀπονεμομένων ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος εἰς τοὺς πολεμικοὺς κυρίως συνεργάτας του διανέμοντας εἶτα τὴν εἰς αὐτοὺς λαχοῦσαν γῆν εἰς μικροτέρους πολεμικοὺς ἀρχηγούς, δημιουργουμένης οὕτω σειρᾶς κυρίων διαφόρων βαθμῶν (βαρώνων, κομίτων, δουκῶν), ὑπεχόντων ὑποχρεώσεις, στρατιωτικὰς ἰδίως, πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἀπολαυόντων δὲ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν γαιῶν, καλλιεργουμένων ὑπὸ δουλοπαροίκων, ἅ. τιμαριωτικὸν σύστημα, φεουδαλισμός.

τιμαρχία (ἡ) ἡ τιμοκρατία βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.545Β, αὐτ.550D· **2)** ἡ τιμητεία, τὸ ἀξίωμα τοῦ Ρωμαίου κήνσωρος : Δίων Κ 52,21.

τιμασεῦντι δωρ. τ. γ' πληθ. προσ. μέλλ. τοῦ ρήμ. τιμῶ-άω, ἀντὶ τιμήσουσι.

τιμασία (ἡ) 'Επιγρ. προσδιορισμὸς τιμῆς πράγματος, ἐκτίμησις : 'Επιγρ.'Αρκαδ.

τίμασις-εως (ἡ) 'Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τίμησις βλ.λ.

τιματάς (ὁ) 'Επιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τιμητὴς βλ.λ.

τιμάωρ-ορος (ὁ) ποι. ὁ τιμωρός : Αἰσχ.'Ικ.43.

τιμή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκδήλωσις ἐκτιμήσεως, λατρείας, ἀπότισις σεβασμοῦ, εὐγνωμοσύνης πρὸς πρόσωπόν τι, οὗ ἀναγνωρίζεται οὕτω ἡ ὑπεροχή, ἡ ὑψηλὴ θέσις : 'Ιλ.Α 510, αὐτ.Ι 319 **πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν . . ἀοιδοὶ τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς,** Ξεν.ΚΠ 8,8,24, αὐτ.'Απομν.Ι, 133 **οἱ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται·** || ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ρ. **νέμειν, ἀπονέμειν, ὀπάζειν, πορεῖν, διδόναι, ἀποδιδόναι, φέρειν, προσάπτειν, περιάπτειν** κλπ. ἐπὶ τοῦ ἐκδηλοῦντος σεβασμόν, λατρείαν, ἐκτίμησιν πρός τινα, μτ. δοτ. προσ. : Αἰσχ.Πρ.30 **βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης,** αὐτ.946, Σοφ.Αἴ.1351 **τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν,** αὐτ.Φίλ.1062, Πλάτ.Πολ.415C **τὴν τῇ φύσει προσήκουσαν τιμὴν ἀποδόντες·** μτ. γενικ. : 'Αριστφ.'Αχ.640· || κ. ἐμπροθ. **ἐν τιμῇ ἔχω, ἄγω ἢ ἄγομαι, τίθεμαι, σέβω τινά** ὁμ. ἐπὶ τοῦ τιμῶντος : 'Ηρ.Ι,134 **ἥκιστα δὲ τοὺς ἑωυτῶν ἑκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται,** αὐτ.3,3, Αἰσχ.Πέρσ.166 **μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν,** Πλάτ.Πολ.538Ε **καὶ ἃ μάλιστα ἦγεν ἐν τιμῇ,** Φιλήμ.199· || ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ρημ. **ἔχω, δέχομαι, φέρομαι, εὑρίσκομαι** ἐπὶ τοῦ δεχομένου τὰς τιμητικὰς ἐκδηλώσεις, τὴν ἔκφρασιν τοῦ σεβασμοῦ, τῆς λατρείας : Πίνδ.Π Ι,48 **ἀνίχ' εὑρίσκοντο θεῶν παλάμαις τιμάν, οἷαν οὔτις 'Ελλάνων δρέπει,** αὐτ.8,5, 'Ηρ.2,46 **τιμὰς μέζονας ἔχουσι,** 'Αριστφ."Ορν.1278 **οὐκ οἶσθ' ὅσην τιμὴν παρ' ἀνθρώποις φέρει·** || ὁμ. **τιμῆς λαγχάνω, τυγχάνω,** Σοφ.'Αντ.699 **οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;,** αὐτ.'Ηλ.364· || μτ. γενικ. προσ. δηλούσης τὸν τιμώμενον : Αἰσχ.'Αγ.637, Σοφ.'Αντ.745, Εὐρ.'Ιππ.107· || ἡ δοτ. **τιμῇ** ἐν ἐπιρρ.σημ. ἐντίμως, τιμίως : αὐτ.ΟΚ 381· || κ. νεώτ. φρ. **τιμῆς ἕνεκα** εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως ἢ εἰς ἀναγνώρισιν παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν : Ξεν.'Αν, 7,3,28· || νεώτ. εἰδ. κτ. πληθ. **τιμαὶ** νενομισμέναι ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ, ἰδιαιτέρως διακρίσεως·

ἐπικήδειοι - στρατιωτικαὶ τιμαί· || κυρία τῆς τιμῆς ἡ ἐπὶ τῶν τιμῶν ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἀκολουθίαν βασιλίσσης ἢ πριγκιπίσσης· 2) ἀξίωμα, ἐξουσία, ἀρχή : Ἡρ.1,59, Θουκ.2,63 καὶ μὴ φεύγειν τοὺς πόνους ἢ μηδὲ τὰς τιμὰς διώκειν, Ξεν.ΚΠ 1,3,8, Πλάτ.Ἀπολ.35Β ἔν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς, Ἀριστλ.Πολιτ. 1281a,31· || γεν. ἔργον, ὑπούργημα, λειτούργημα : Ἡρ.7,36 καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι προσέκειτο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή· 3) ἡ ὑφίστη ἐξουσία, ἡ ἀνωτάτη κυριαρχία, ὡς ἀξίωμα, ἰδιάτης τῶν θεῶν ἢ τῶν βασιλέων : Ἰλ.Α 278 ἐπεὶ οὔ ποθ' ὁμοίης ἔτυχε τιμῆς σκηπτοῦχος βασιλεύς, αὐτ. 1,498, Ὀδ.Ε 335, Αἰσχ.Πέρσ.919 ὀτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς καὶ Περσονόμου τιμῆς μεγάλης, αὐτ.Ἀγ.44· || εἶτα κ. τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, τοῦ ὑπερτάτου ἄρχοντος, τὸ γέρας : Ὀδ. Α 117 τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι, Ἡσίοδ.Θ 203, Θέαγν.374, Αἰσχ.Πρ.171 σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται, Σοφ ΟΤ 909 κοὐδαμοῦ τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής· || δθ. κ. τὸ πρόσωπον τὸ κατέχον τὴν ὑφίστην ἀρχήν, τὴν ἐξουσίαν : Αἰσχ.Χο.919 κλῦτε δὲ Γᾶ χθονίων τε τιμαί, Σοφ.Αἶ 670 καὶ τὰ καρτερώτατα τιμαῖς ὑπείκει (ὑποχωροῦν εἰς τοὺς ἄρχοντας)· 4) τὸ προσφερόμενον εἰς ἐκδήλωσιν ἐκτιμήσεως, σεβασμοῦ, ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπεροχῆς τινος, τιμητικὴ προσφορά : Ἡσίοδ.Ἔργ 142 ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ, Αἰσχ.Πέρσ.622 γαπότους δ' ἐγὼ τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς· || εἰδ. δῶρον, προσφορὰ εἰς ἀντομοιβήν : Πλάτ.Φιλ.61C, αὐτ.Φαίδ.113E τῶν εὐεργεσιῶν τιμὰς φέρονται, αὐτ.Πολ.347Α, Ἐπιγρ. ὅσοι . . ἄλλην τινὰ δωρεὰν ἢ τιμὴν ἔχουσιν παρὰ τῶν Λεβεδίων· 5) κ. νεώτ. κ. δημ. ὅ τι ἐξυψοῖ, παρέχει εὔλογον ἀφορμὴν ὑπερηφανείας, ὅ,τι δύναται νὰ προσδώσῃ εἴς τινα αἴγλην, ὑπόληψιν, τὸ τιμῶν τινα : Εὐρ.Ἱππ. 329 τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει, - ἡ πρᾶξις αὐτὴ σᾶς περιποιεῖ τιμήν, - εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἐκλεγῇ πρύτανις· || κ. φρ. λαμβάνω ἢ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ . . τύπος δι' οὗ ἄρχεται πᾶν ἔγγραφον, ἀναφορὰ πρὸς προϊσταμένην ἀρχήν· 6) τὸ ἐφ' οὗ ἑδράζεται ἡ καλὴ φήμη, ἡ κοινωνικὴ ὑπόληψίς τινος : προσεβλήθη ἡ τιμὴ τῆς οἰκογενείας του, - ἦταν γιὰ μένα ζήτημα τιμῆς, - λόγος τιμῆς (ὑπόσχεσις ἧς ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται ἀτιμίαν διὰ τὸν δόντα αὐτήν)· 7) εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, ἁγνότης, αἰδώς, παρθενία : παροιμ. κάτσε, κόρη, στὴν τιμή σου κι ἔχει ὁ θεὸς τὸ ριζικό σου· ὁμ. ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρὰ στον ποὺ τὴν ἔχει· 8) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πραγμ., ἡ καθωρισμένη ἀνταλλακτικὴ ἀξία, ὅ,τι στοιχίζει τι διὰ ν' ἀγορασθῇ, τὸ εἰς χρῆμα ἀντάλλαγμα, τίμημα : Ὑμν.Δήμ.132, Ἡρ.7,117 τοῦτο δὲ κτήνεα σιτεύεσκον ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, Λυσ.22,12 φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, αὐτ.22,15, Ἀριστφ.Ἀχ.895, Πλάτ.Νόμ.914C δεκαπλάσιον τῆς τιμῆς τοῦ κινηθέντος ἀποτινέτω τῷ καταλιπόντι, αὐτ.917Β, αὐτ.917D, Δημ.563, Ἐπιγρ., Πάπ.,-πούλησε τὸ σπίτι του σὲ καλὴ τιμή· 9) ἐκτίμησις, προσδιορισμὸς τῆς περιουσιακῆς καταστάσεώς τινος πρὸς κατανομὴν τῶν φόρων : Πλάτ.Νόμ.794Β ἔστω δὴ πενίας μὲν ὅρος ἡ τοῦ κλήρου τιμή· κ. γεν. : Ἀριστλ.Ρητ.1391a,1 ὁ πλοῦτος τιμή τις τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων· 10) ἐκτίμησις ζημίας τινὸς πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως· δθ. κ. ἀποζημίωσις, ποινὴ συνισταμένη ἰδίως εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ : Ἰλ.Α 159 τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ (σχόλ. «δίκην λαμβάνοντες παρὰ τῶν Τρώων τῷ Μενελάῳ»), αὐτ.Γ 286, αὐτ.Ε 552, Ὀδ.Χ 57 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος, Πλάτ.Γοργ.497Β.

τιμήεις-εσσα-εν ποιητ., συνηρ. τιμῆς (Ἰλ.Ι 605), δωρ. τιμάεις (Ἐπιγρ.Δελφ.) κ. θηλ. τιμάεσσα (Ἐπιγρ.Παμφυλ.) κ. πληθ. τιμάεντες (Πίνδ.Ι 4(3),7(25)), αἰτ. τιμῆντα (Ἰλ.Σ 475) κ. Ἐπιγρ. τιμήϜεντα, ἔντιμος, τετιμημένος, ἐκτιμώμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, σεβαστός : Ἰλ.Ι 605 οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών, Ὀδ.Ν 129, αὐτ.Σ 161· συγκρ. : αὐτ.Α 393 αἶψά τέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλειαι καὶ τιμηέστερος αὐτός· 2) κ. ἐπὶ πραγμ., πολύτιμος, βαρύτιμος : Ἰλ.Σ 475 καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον, Ὀδ.Θ 393,αὐτ.Α 312· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Δ 614, Κωμ.Ἀδέσπ.1226.

τίμημα-ατος (τό) (τιμῶ) ἀπότισις τιμῆς, ὀφειλομένη τιμή, ἱκανοποίησις : Αἰσχ.Χο.511 ἀμεμφῆ τόνδ' ἐτεινάτην λόγον, τίμημα τύμβου τῆς ἀνοιμώκτου τύχης· 2) ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς τιμῆς, τῆς ἀξίας τινός : Εὐρ.Ἱππ.622 τίμημα τῆς ἀξίας, Δημ.173 ἐπειδὴ τὸ τίμημ' ἐστὶ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων ταλάντων, Πάπ.· 3) εἰδ. ἐν νομικῇ σημ. ἡ ἐκτίμησις γενομένης ζημίας, δθ. ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποινῆς τοῦ κατηγορουμένου ὑπὸ τοῦ κατηγόρου, ἡ προτεινομένη ποινή, τιμωρία : Ἀριστφ.Σφ.897 τίμημα κλῳὸς σύκινος, αὐτ.Πλ.4,80 τί τίμημ' ἐπιγράφω τῇ δίκῃ, Πλάτ.Ἀπολ.39Β καὶ ἔγωγε τῷ τιμήματι ἐμμένω, καὶ οὗτοι, αὐτ.Νόμ. 941Α, αὐτ.907E τιμάτω τὸ δικαστήριον τίμημα· || φρ. εἰς τίμημα, εἰς τὸ τίμημα ἀναβαίνω, ἔρχομαι εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ποινῆς : Δημ. 434· 4) δαπάνη, ἔξοδον : Πάπ. τῷ ἑαυτῆς τιμήματι (ἰδίοις ἐξόδοις, ἀναλώμασι)· 5) ἐν πολιτικῇ σημ. ὁ πρὸς φορολογίαν ἐνεργούμενος, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν εἶχεν ἡ περιουσία Ἀθηναίου πολίτου, ἡ ἐκτίμησις τῆς φορολογησίμου περιουσίας τινός : Λυσ.17,7,αὐτ.19,48, Πλάτ.Νόμ. 945Α προσαποτισάτω μισθόν, χιλίας μέν, ἂν τοῦ μεγίστου τιμήματος· || ἡ ἀπὸ τιμημάτων πολιτεία τὸ τιμοκρατικὸν πολίτευμα : Πλάτ.Πολ.550C· οὕτω κ. : Ξεν.Ἀπομν.4,6,12, Ἀριστλ.Πολιτ.1278a,23 ἀπὸ τιμημάτων μακρῶν αἱ μεθέξεις τῶν ἀρχῶν, αὐτ.1306b,13· 6) πληρωμή, καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ : Πάπ. 7) νεώτ. τὸ ἀντίτιμον, ἡ ἀξία πράγματός τινος εἰς χρῆμα.

τιμήορος-ον ἰων. τ. τοῦ τιμωρός· Ἡσ. «τιμήορος· τιμωρός, βοηθός» : Ἀπολλ.Ρ 4,709,αὐτ.4,1358.

τιμηρύειν Ἡσ. «τιμιοπωλεῖν».

τιμῆς, αἰτ. -ῆντα, συνηρ. τ. τοῦ τιμήεις : Ἰλ.Ι 605.

τιμήσιος-ον μτγν. τιμητὸς (κατὰ τὸ ὑμνήσιος) : Αἰλ.ΖΙ 11,7 ἱερὸν τὸ . . τιμήσιον (πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.).

τίμησις-εως (ἡ) (τιμῶ-άω) ἐκτίμησις, ἀπονομὴ τιμῆς, σεβασμοῦ : Πλάτ.Νόμ.696D ἐπισκεψώμεθα τῶν ἐν ταῖς πόλεσι τιμήσεων ἕνεκα, ποῖαί τε ὀρθαὶ καὶ μὴ γίγνονται ἑκάστοτε, αὐτ.728F· 2) ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν ἔχει περιουσία τις, καθορισμὸς τῆς ὅλης τιμῆς πράγματος : Πολύβ.31,28,3 οὔσης τῆς ὅλης τιμήσεως ὑπὲρ ἑξήκοντα τάλαντα· κτ. πληθ. : Ἐπιγρ. Ἐφέσου· 3) δαπάνη, ἔξοδον : Ἐπιγρ. τὰς τιμήσεις ἐκπληροῦν (καταβάλλειν πᾶσαν τὴν δαπάνην)· 4) ὑπολογισμός, ἐκτίμησις ζημίας, βλάβης : Πλάτ.Νόμ. 878Ε ἐὰν δὲ ἀμφισβητήσιμος ἡ τίμησις γίγνηται· 5) προσδιορισμὸς τῆς ποινῆς, τῆς ἐπιβλητέας τιμωρίας εἰς τὸν κατηγορούμενον : Αἰσχίν.3,198 κελεύσατε οὖν αὐτοὺς . . ἀπαντᾶν εἰς τὴν τίμησιν· || φρ. τίμησιν ποιεῖν τινι (κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν κεφαλικὴν κατηγορίαν) : Ἀντιφ.5,10· 6) ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν ἔχει περιουσία τις, χάριν πολιτικῶν σκοπῶν : Ἀριστλ.Πολιτ.1308b,2· || ἀπὸ τιμήσεως πολίτευμα ἡ τιμοκρατία : Διόδ. Σ 18,18· 7) καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ : Πάπ.

τιμητεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ τιμητοῦ, τοῦ Ρωμαίου κήνσωρος : Πλούτ. Κάτ.Πρεσβ.16 τῆς δ' ὑπατείας κατόπιν ἔτεσι δέκα

τιμητείαν ὁ Κάτων παρήγγειλε, αὐτ.Αἰμ.38 (ἑσφ. γρ. τιμητίαι), Δίων Κ 41,14.

τιμητεύω μτγν. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ βλ.λ. : Πλούτ.ΤΓράκχ.14 **τοῦ μὲν πατρὸς αὐτοῦ τιμητεύοντος,** Δίων Κ 41,14.

τιμητήρ-ῆρος (ὁ) Ἐπιγρ. Κυρήνης ὁ τιμητής, ὁ ἐκτιμητὴς τῆς φορολογησίμου περιουσίας.

τιμητήριος-ία-ον μτγν. ὁ πρὸς τιμήν τινος τελούμενος, γινόμενος : Ἰουλ.Λόγ.5,177Α **ταῖς τιμητηρίαις** (ἐνν. θυσίαις), αὐτ.Γολ.298C.

τιμητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκτιμητής, ὁ προσδιορίζων τὴν ἀξίαν, τὴν πληρωτέαν τιμήν, τὴν ἀποζημίωσιν : Πλάτ.Νόμ.843D **τούτων ἁπάντων ἐπιγνώμονές τε καὶ δικασταὶ καὶ τιμηταὶ γιγνέσθων ἀγρονόμοι·** **2)** εἰδ. ὁ προσδιορίζων ἐν τῇ δίκῃ τὴν εἰς τὸν κατηγορούμενον ἐπιβλητέαν ποινήν : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1427b,26 **τιμηταὶ ζημίας οἱ δικασταί·** **3)** ὁ καθορίζων, διατιμῶν τὴν ἀξίαν ἰδιοκτησίας, περιουσίας τινός : Ἰώσ.ΑΙ 18,1,1,Ἐπιγρ. Τανάγρας,Τέω· **4)** εἰδ. ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ, ἑκάτερος τῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν χρηματισάντων ὑπάτων ἐκλεγόμενος ἐκτιμητὴς τῶν περιουσιῶν τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν, ἔχων πρὸς τούτοις ὡς ἔργον τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν διαφ. τάξεων (συγκλητικῶν, ἱππέων κλπ.), πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀνωτάτην τῶν ἠθῶν ἐπίβλεψιν (censor) : Πολύβ.6,13,3, Διον.Ἀλ.Ρωμ 19,16, Πλούτ.Κικ.27, αὐτ.Αἰμ.38 **ἐκβαλεῖν τε γὰρ ἔξεστι συγκλήτου τὸν ἀπρεπῶς ζῶντα τοῖς τιμηταῖς·** **5)** νεώτ. εἰδ. ὁ κρίνων ἐπί τινος, ἰδίως δὲ ὁ κατακρίνων, ὁ ἐπικριτής.

τιμητικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης τιμῆς, ὁ ἀπονέμων τιμήν, ἐκδήλωσιν σεβασμοῦ εἴς τινα· ἐπὶ προσ. μτ.γενικ. ἀντικειμ. : Πλούτ.Ἠθ.120Α **τιμητικὸς . . τῶν καθηγησαμένων·** κ. ἀπολ. : Μαλάλ.Ι 343,10 **ἦν δὲ ἥσυχος καὶ τιμητικός, - τιμητικὴ φρουρά·** || ὁ τελούμενος πρὸς τιμήν τινος : Ἐπιγρ.Ναυπλίου τιμητικὸν (ἐνν. ἀγῶνα) Ἀφροδίτης, Εὐστ.Πον.111,22 τιμητικοὺς θριάμβους· || ἐπὶ πραγμ., ὁ παρεχόμενος, ἀπονεμόμενος εἰς ἐκδήλωσιν τιμῆς, σεβασμοῦ πρὸς ἔξέχον πρόσωπον : **τιμητικὴ θέσις - σύνταξις·** **2)** ὁ χρησιμεύων ἢ ἀναφερόμενος εἰς καθορισμόν, ἐκτίμησιν τῆς ποινῆς τοῦ ἐπιβαλλομένου τιμήματος ἐν τοῖς δίκαις : Ἀριστφ.Σφ.167 **πινάκιον τιμητικόν·** **3)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τιμητὴν βλ.λ.4), εἰς τὸν κήνσωρα : Πλούτ.Αἰμ.38 **τότε τὴν τιμητικὴν ἀρχὴν μετῄεσαν** (τὴν τιμητείαν)· || **τιμητικὸς ἀνὴρ** ὁ τιμητὴς βλ.λ.4) : Πλούτ.ΤΓράκχ.4.

τιμητικῶς μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά μετ' ἐκδηλώσεων τιμῆς, σεβασμοῦ : Φίλ.1,613, Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.9,136 **ἐν μὲν γὰρ σημαίνειν τοὺς θεοὺς εὐλόγως ἄν τις τιμῴη, ἕτερον δέ, τιμητικῶς ἔχοι, - τοῦ φέρθηκαν τιμητικά·** || εἰς ἔκφρασιν τιμῆς : **τοῦ ἀνετέθη τιμητικῶς ἡ προεδρία.**

τιμητός-ή-όν μτγν. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ὁ δεκτικὸς ὑπολογισμοῦ, ἐκτιμήσεως ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει : Ἰώσ.ΑΙ 5,1,21· μτ. γενικ. τοῦ τιμήματος : Πάπ.· **2)** ὁ ἄξιος τιμῆς, ἐκτιμήσεως : Θεόκρ. 28,25 **πάντα δὲ τιματὰ τὰ πὰρ φίλων·** || οὐθ. ἄξιος σοβαροῦ ὑπολογισμοῦ : Ἰώσ.ΑΙ 16,2,4 **τὸ τοῦ χρόνου τιμητόν·** **3)** κτ. οὐδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ποινήν, πρόστιμον ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένον, ἀντίθ. ἀτίμητος : Δημ.834 **τὴν ἐπωβελίαν ὀφλήσω μνᾶς ἑκατόν· καὶ τούτῳ μὲν . . τιμητόν.**

τιμιάζω Ἐπιγρ. λαμβάνω μέγα τίμημα (ἀμφ.).

τιμικόν (τὸ) γλῶσσ. τιμητικόν.

τιμίονσα Ἐπιγρ. ἀντὶ τιμῶσα.

τιμιοπώλης (ὁ) ὁ ἀντὶ ὑψηλῆς τιμῆς πωλῶν, ποὺ πουλάει ἀκριβά : Φρύν.Κωμ.52.

τιμιοπωλῶ-έω ἀκριβὰ πωλῶ· Ἡσ.

τίμιος-ία-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. ἀ. **τίμιος** (Σοφ. Ἀντ.498, Ἀριστλ.Πολιτ.1283a,26, Ὀππ.Ἁλ.2,651), δημ. θηλ. **τίμια,** ἐπὶ προσώπων, ὁ ἄξιος τιμῆς, ὑπολήψεως, σεβασμοῦ, ὁ, τετιμημένος : Ὀδ.Κ 38, Σαπφ 10 **αἴ με τιμίαν ἐπόησαν ἔργα τὰ σφά,** Ἡρ. 9,71, Αἰσχ.Χο.556 **δόλοις κτείναντες ἄνδρα τίμιον,** Σοφ.Ἀντ.948, Πλάτ.Νόμ.829D **ὅσοι δὲ ἀγαθοί τε αὐτοὶ καὶ τίμιοι·** || κ. ἐπὶ θεῶν, ὁ εἰς ὃν ὑφίστη τιμή, μεγίστη εὐλάβεια ὀφείλεται, ὑπερθ. · Αἰσχ.Εὐμ.967 **Μοῖραι . . παντᾷ τιμιώταται θεῶν·** || εἰδ. ἐν χρ. ὡς τύπος προσφωνήσεως ἐν ἐπιστολαῖς : Λουκ.Ἐπ.Κρον.2,905 **Κρόνος . . τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν,** Ἀπολλ.Δύσκ.Σύντ.41,2, Πάπ.· **2)** ἐπὶ πραγμάτων, πολύτιμος, μεγάλης, σημαντικῆς ἀξίας, ἐν ἠθικῇ κυρίως σημασίᾳ : Σοφ.Ἀντ.702 **οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον,** Εὐρ.Ἀλκ.301 **ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον,** αὐτ.Φοίν.439, Πλάτ.Μέν. 98Α **τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης ἐστί·** || φρ. **τίμιον ποιῶ** αὐξάνω τὴν τιμήν, προσδίδω μείζονα ἀξίαν εἴς τι : Πλάτ.Πρωτ.347C **τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας·** **3)** ὁ ἔχων ὑψηλὴν τιμήν, μεγάλην ἠθικὴν ἢ ὑλικὴν ἀξίαν, ἀκριβός : Ἡρ. 3,23 **ἔστι δὲ ἐν τούτοισι τοῖς Αἰθίοψι πάντων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον,** Λυσ.22,8 **τοῦ προτέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σῖτος** (ἐπειδὴ ἦταν ἀκριβὸ τὸ στάρι), αὐτ.Εὐθύδ. 304Β **τὸ γὰρ σπάνιον . . τίμιον,** Ξεν.Προσ.10, ΚΔ Ἀποκ.17,4 **κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις·** **4)** ὁ προσδίδων τιμήν, ἀξίαν, ἔντιμος, τιμητικός : Αἰσχ.Εὐμ.854 **καὶ σύ, τιμίαν ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως,** αὐτ.Ἱκ. 986 **ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας,** Ξεν.Ἀν.1,2,27 **Κῦρος δὲ ἐκείνῳ δῶρα** (ἔδωκε) **ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια·** || **τὰ τίμια** ὡς οὐσ. αἱ τιμαί, αἱ ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ, λατρείας : Πινδ.ἀπ.221, Πολύβ.6,9,8, Ἐπιγρ.Δελφῶν· **5)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων συναίσθησιν τῆς τιμῆς, τῆς ἀτομικῆς ἀξιοπρεπείας, χρηστός, ἔντιμος, ἠθικός : **τίμια γυναίκα, - τίμιο παιδί·** || εἰδικώτ. ὁ εὐσυνείδητος εἰς τὰς χρηματικὰς αὐτοῦ συναλλαγάς : **τίμιος ἔμπορος·** **6)** μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐκκλ. χρ. **τίμιος Σταυρὸς ἢ τίμιον ξύλον ὁ σταυρὸς ἐφ'** οὗ ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός· || **τιμία ζώνη ἡ ζώνη** τῆς Θεοτόκου· **7)** ἐν τῇ λειτουργικῇ **τίμια δῶρα** τὰ ἐν τῇ προσκομιδῇ προτιθέμενα εἴδη ἄρτου καὶ οἴνου ἅτινα χωριζόμενα ἀφιεροῦνται ὡς θυσία εἰς τὸν θεόν, καθαγιαζόμενα ἐν τῇ θείᾳ εὐχαριστίᾳ, ἄ. ἅγια δῶρα.

τιμιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τιμίου βλ.λ.1), τοῦ χαίροντος τιμήν, σεβασμόν, ὑπόληψιν : Ἀριστλ.ΖΓ 736b,31 **διαφέρειν τιμιότητι καὶ ἀτιμίᾳ ἀλλήλων,** αὐτ.ΗΝικ.1178a,1· || ὡς τύπος προσφωνήσεως : Πάπ. **ἡ σὴ τιμιότης·** **2)** ὁ ὑλικὸς πλοῦτος, ἡ πολυτέλεια : ΚΔ Ἀποκ.18,19· **3)** νεώτ. εἰλικρίνεια, χρηστότης, εὐσυνειδησία : **ἐργάζεται μὲ ὑποδειγματικὴν τιμιότητα.**

τιμιουλκῶ-έω μτγν. κ.μσν. ἕλκω, ὑψῶ τὴν τιμήν τινος, ὑπερτιμῶ: Ἑρμην.ΠΔΠαροιμ.11,26 **ὁ τιμιουλκῶν τὸν σῖτον δημοκατάρατος,** Ἡσ., Σουΐδ.

τιμιῶ-όω μτγν. ἔχω εἰς τιμήν, εἰς ὑπόληψιν : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.71(72),14.

τιμιώρα (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐποχὴ τῆς ὑψηλῆς ἐμπορικῆς τιμῆς, ὁ καιρὸς τῆς ἀκρίβειας.

τιμίως μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τίμιον βλ.λ.3), εἰς ὑψηλὴν τιμήν : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,35 **τιμίως πρίασθαι·** **2)** νεώτ. χρηστῶς, ἠθικῶς, εὐσυνειδήτως : **ἐργάζεται - συναλλάσσεται τιμίως.**

τιμογραφία (ἡ) Ἐπιγρ. ὁ προσδιορισμὸς τῆς καταβλητέας χρηματικῆς δόσεως.

τιμογραφῶ-έω προσδιορίζω, καθορίζω τὴν φορολογητέαν ποσότητα, φορολογῶ κατὰ διατίμησιν : ΠΔ Βασ.4,23,35 **ἐτιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον·** || Ἡσ. «**ἐτιμογράφησεν**· ἐγγράφως καὶ ὡρισμένως αὐτοὺς ἐζημίωσεν».

τιμόεις-εσσα-εν ἀσυναίρ. τ. τοῦ τιμοῦς βλ.λ.
τιμοκάριδες (αἱ) γλωσσ. μικραὶ καρίδες.
τιμοκατάλογος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κατάλογος, ἐμφαίνων τὰς τιμὰς ἐμπορευσίμων ἢ ἄ. πραγμ.
τιμοκράτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τιμοκρατικῷ πολιτεύματι ἄρχων : Ἀσπάσ.ΗΝικ.182,8.
τιμοκρατία (ἡ) κ. νεώτ. πολιτεία ἐν ᾗ διοικοῦσα ἀρχὴ εἶναι ἡ πρὸς τὴν τιμὴν ἀγάπη : Πλάτ. Πολ.545Β **πρῶτον μὲν τὴν φιλότιμον σκεπτέον πολιτείαν· ὄνομα γὰρ οὐκ ἔχω λεγόμενον ἄλλο· ἢ τιμοκρατίαν ἢ τιμαρχίαν αὐτὴν κλητέον· 2)** τὸ πολίτευμα καθ' ὃ τὰ πολιτικὰ ἀξιώματα κατανέμονται ἀναλόγως τῆς διατιμωμένης περιουσίας τῶν πολιτῶν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1160a,36, αὐτ.1160b,17.
τιμοκρατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τιμοκρατίαν βλ.λ.1)· κ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ.Πολ.549Β **τοιοῦτος ὁ τιμοκρατικὸς νεανίας· 2) ἡ τιμοκρατικὴ πολιτεία** ἡ τιμοκρατία βλ.λ.2), ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς τιμοκρατίας πολιτειακὴ σύστασις, συγκρότησις : Ἀριστλ. ΗΝικ.1160a,34· κ. νεώτ. **τιμοκρατικὸν σύστημα.**
τιμολεόντειον (τὸ) μτγν. τὸ ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Συρακοσίων ἱδρυθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ Τιμολέοντος μνημεῖον : Πλούτ.Τιμ.39.
τιμολόγησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τιμολογῶ βλ.λ.
τιμολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη ἐσχάτως διαμορφωθεῖσα, πραγματευομένη περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν ἀξιῶν, οἷον τῶν οἰκονομικῶν, βιοτικῶν, καλλιλογικῶν, ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν, καὶ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων αὐτῶν καὶ ἀναζητοῦσα μέτρον τι ἐκτιμήσεως **κατὰ ποιὸν τῶν ἀξιῶν** τούτων, ἄ. ἀξιολογία.
τιμολόγιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κατάλογος πωλουμένων ἐμπορευμάτων μετὰ τῶν τιμῶν αὐτῶν, ταρίφα· 2) κατάλογος τῶν τιμῶν εἰς ἃς ἠγοράσθησαν ἀρχικῶς ἐμπορεύματα, κοστολόγιον· 3) ὁμ. πωληθέντων ἐμπορευμάτων μετὰ τῶν τιμῶν αὐτῶν πρὸς ἐξόφλησιν, λογαριασμός, φατούρα.
τιμολογῶ-έω νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. παρακ. **τιμολογημένος,** κανονίζω, σημειῶ τὴν τιμὴν ἑνὸς ἑκάστου τῶν πρὸς πώλησιν ἐμπορευμάτων.
τιμονεύω δημ. πηδαλιουχῶ, οἰακίζω· γεν. κατευθύνω, ὑποδεικνύω τὴν διάβασιν, τὸν πόρον : Ἐρωτόκρ.1,2169· 2) μτφ. καθοδηγῶ· ‖ ὁμ. ἐπιμελῶς καὶ ἐπιτυχῶς διακυβερνῶ, ἰδ. ἐν περιπτώσεσιν οἰκονομικῶν ἢ ἄ. δυσχερειῶν : παροιμ. **νοικοκυρὰ πρεπούμενη ξαίρει καὶ τιμονεύει.**
τιμόνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. οἴαξ, πηδάλιον, δοιάκι : Ἐρωτόκρ.4,54 **σὰ νὰ 'τον μισοπέλαγα . . σ' ἕνα καράβι μοναχή, καὶ τὸ τιμόνι πιάνει,** αὐτ.5,1530, Σολωμ.Λάμπρ.9,8 **δὲν ἔχω | πανί, τιμόνι, καὶ τὸ πέλαο τρέχω,** Χ.τζόπ.Ἀπλ.Τρ.6,2, Γρυπ.Σκ.Τερρ. 54,12· 2) μτφρ. διοίκησις, διακυβέρνησις : **βαστάει γερὰ τὸ τιμόνι·** πρβλ. τιμονεύω 2).
τιμονιά (ἡ) δημ. εἷς χειρισμὸς πηδαλίου.
τιμονιάζω δημ. κατευθύνω τὸ πηδάλιον πλοίου πρός τινα κατεύθυνσιν· 2) τιμονεύω βλ.λ., κυβερνῶ διὰ τοῦ πηδαλίου.
τιμονιέρης (ὁ) δημ. πηδαλιοῦχος, οἰακιστής.
τιμόνιος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος ἐξωτικῶν φυτῶν.
τῖμος (ὁ) ποι. τ. τοῦ τιμὴ βλ.λ. : Ἀρχίλ.78 **ὧν οὔτε τῖμον εἰσήνεγκας,** Αἰσχ.Χο.916 **ποῦ δῆθ' ὁ τῖμος, ὅντιν' ἀντεδεξάμην;,** Κωμ.Ἀδέσπ.1164,Ἡρώνδ. 7,78· σπαν. π. πεζογράφοις : Ἀντωνῖν.Λιβ.17,5.
τιμοῦς-οῦσα-οῦν Ἐπιγρ. κ. λεξ., συνηρ. τοῦ ἀχρ. τιμόεις, συγκρ.-**οὔστερος,** ὁ μεγάλης τιμῆς, ἀξίας· Ἡσ. «τιμοῦντας· τιμίους ὄντας» : Ἐπιγρ. **προδήλου δὲ ὄντος ἔσεσθαι τιμουστέρου** (τοῦ σίτου).
τιμουχία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμούχου βλ.λ.2)· κ. κτ. πληθ. : Ἐπιγρ.Περγάμου **ὀμόσαι τὰς τιμουχίας ἢ μὴν ἐμμενεῖν,** Ἐπιγρ.Μιλήτου.
τιμούχιον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμούχου βλ.λ.2).
τιμοῦχος (ὁ), αἰολ. **τιμῶχος** (Ἐπιγρ.) ὁ τιμὴν ἔχων, ὁ εἰς ὃν ἐκδηλώσεις τιμῆς, σεβασμοῦ ἀπονέμονται: Ὕμν.Ἀφρ.31, Ὕμν.Δήμ.268· 2) τίτλος ἄρχοντος ἔν τισι τῶν ἑλληνικῶν πόλεων : Στράβ.4,1,5, Ἀθήν. 4,149F **καὶ ὃς ἂν ἔξω τι τῶν τούτων ἱεροποιὸς παρασκευάσῃ ὑπὸ τῶν τιμούχων ζημιοῦται,** Αἰλ. ἀπ.39· ‖ κ. ἐπὶ γυναικός : Ἐπιγρ.Θάσου.
τιμουχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι τιμοῦχος βλ.λ.2).
τιμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **τιμήσω** (Ἰλ.Ι 155), δωρ. γ' πληθ. **τιμασεῦντι** (Θεόκρ.Ἐπ.7,4), ἀόρ. **ἐτίμησα** (Ἡρ.8,124), ἐπ. **τίμησα** (Ἡσίοδ.Θ 399), π. λυρικοῖς κ. **τίμασα** (Πίνδ.Ν 6,41, Βακχ.12, 194), παρακ. **τετίμηκα** (Λυσ.26,17), δωρ. **τετίμακα** (Πίνδ.Ι 4,37), μέσ. μέλλ. **τιμήσομαι** (ἀείποτε ἐν παθ. σημ. : Ὕμν.Ἀπόλλ.485, Αἰσχ.Ἀγ.581, Σοφ.Ἀντ.210, Εὐρ.ἀπ.360,49, Θουκ.2,87, Ξεν.ΚΠ 8,7,15, αὐτ.Ἱέρ. 9,9· ἐκτὸς τοῦ ἐν Πλάτ.Ἀπολ.37Β, ἔνθα κεῖται ὡς ὅρος τεχνικός), ἀόρ. **ἐτιμησάμην** (ἐν ἐνεργ. σημ. : Ἰλ.Χ 235, Ὀδ.Τ 280, αὐτ.Ψ 129, Θουκ.3,40), παθ. μέλλ. **τιμηθήσομαι** (Θουκ.6,80, Δημ.410, Ἐπιγρ.) κ. **τετιμήσομαι** (Λυσ.31,24, κῶδ.), ἀόρ. **ἐτιμήθην** (Ἡρ. 5,5), δημ. **τιμήθηκα,** ποι. γ' πληθ. **τίμηθεν** (Πίνδ. Παρθ.2,41), παρακ. **τετίμημαι** (Ἰλ.Λ 310), μτχ. **τετιμημένος,** δημ. **τιμημένος,** ἀπονέμω τινὶ τιμήν, γεραίρω, εὐλαβοῦμαι, ἐκδηλῶ τὸν πρός τινα σεβασμόν μου, τὴν ἐκτίμησιν, ὑπόληψίν μου : Ἰλ.Θ 4, Ὀδ.Τ 280 **οἵ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,** Ἡσίοδ.Θ 532, Πίνδ.Ο 9,69 **υἱὸν δ' Ἄκτορος ἐξόχως τίμασεν ἐποίκων Αἰγίνας τε Μενοίτιον,** Αἰσχ.Ἑπτ.236 **οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν γένος,** Σοφ.Ἀντ.644 **καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί,** αὐτ.ΟΚ 278,Εὐρ.Ἡρ.1338,Ξεν.Ἀπομν.4, 3,13 **σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεούς,** Ἐπιγρ. **ἱλασκομένοις καὶ τιμῶσιν . . Δία Πατρῷον·** ‖ μτ. δοτ. τοῦ τρόπου, τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Ι 155 **οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,** Ὀδ.Υ 129 **ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ εὐνῇ καὶ σίτῳ,** Αἰσχ.Ἑπτ 1046 **ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;,** Θουκ.3,58, Ξεν.Ἀν.1,9,14· ‖ παθ. ἀπολαύω τιμῆς, ἐκτιμήσεως, σεβασμοῦ, εἶμαι ἐν τιμῇ (τὸ πλεῖστ. ἐν τῷ παρακειμένῳ τ. τετίμημαι, ὡς ἀείποτε παρ' Ὁμ.) : Ἰλ.Ι 608 **φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,** Ὀδ.Η 69 **ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται,** Ἡρ.8,105 **χρόνου δὲ προϊόντος πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ,** Πινδ.Ι 4(3),59(77), Θουκ.5,16, Πλάτ.Πολ.426C· μτ. δοτ. τοῦ μέσου : Ἰλ.Ι 33 **σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,** Ξεν.Προσ.3,4 **τιμᾶσθαι προεδρίαις·** ‖ **οἱ τιμώμενοι** κ. **οἱ τετιμημένοι** οἱ τυχόντες τιμῶν, ἀξιωμάτων : Ξεν.ΚΠ 8,8,4, αὐτ.8,3,9 **στοῖχοι δὲ εἱστήκεσαν . . ὧν ἐντὸς οὐδενὶ ἔστιν εἰσιέναι τῶν μὴ τετιμημένων·** ‖ τὸ οὐδ. τῆς μτχ. **τὸ τιμώμενον** ὡς οὐσ. ἡ τιμή : Θουκ.2,63 **τῆς τε πόλεως ὑμᾶς εἰκὸς τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχειν, ᾧπερ ἅπαντες ἀγάλλεσθε, βοηθεῖν·** 2) ἀναφορ. πρὸς πράγμ. ἔχω ἐν τιμῇ, ἐκτιμῶ, ἀποδίδω μεγάλην ἀξίαν εἴς τι : Ὕμν.Ὁμ.15,6, Πίνδ.Ο 6,72 **τιμῶντες δ' ἀρετὰς ἐς φανερὰν ὁδὸν ἔρχονται,** Εὐρ. Φοιν.549 **τί τὴν τυραννίδ', ἀδικίαν εὐδαίμονα, τιμᾷς ὑπέρφευ . . ;** , αὐτ.536, αὐτ.Βάκχ.886, αὐτ. Ἴων 1046 **τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν τιμᾶν,** αὐτ.Τρῳ.1211 ‖ προκρίνω, προτιμῶ : Αἰσχ. Χο.511 **αὐτὸς δὲ σώζει τόνδε τιμήσας λόγον,** αὐτ.Ἱκ.1013· 3) ὁρίζω τὴν τιμήν, τὴν ἀξίαν πράγματός τινος· μτ. γενικ. τοῦ τιμήματος : Θουκ.4,26 **ἐπώκελλον γὰρ τὰ πλοῖα τετιμημένα χρημάτων,** Πλάτ.Νόμ.917C **ὀρθῶς ἂν ἀποφέροι πάλιν καὶ ταύτης τῆς ἡμέρας μὴ τιμήσῃ πλέονος μηδὲ ἐλάττονος·** ‖ παθ. **τιμῶμαι** (τὴν οὐσίαν) ἔχω διατετιμημένην τὴν περιουσίαν μου:Πλάτ.Νόμ.955D **τετιμῆσθαι μὲν ἕκαστον τὴν οὐσίαν . . χρεών,**

Πολύβ.6,23,15 οἱ ὑπὲρ τὰς μυρίας τιμώμενοι δραχμάς· || δθ. κ. τὸ τιμηθὲν ἡ ἐκτίμησις, διατίμησις : Πλάτ.Νόμ.954Β· || εὐχρ. ἰδ. ἐν τῷ μέσ. τ. διατιμῶ, ἐκτιμῶ : Λυσ.19,48 διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ πάππος (ἐξετίμησε τὴν περιουσίαν του εἰς..), Θουκ.3,40, Ξεν.'Απομν.3,10,10, Δημ.607· κ. ἐμπροθ. : Θουκ.1,33, αὐτ.3,40, Δημ.299· 4) δωροῦμαι, χαρίζω, προσφέρω τι εἰς ἔκφρασιν τιμῆς : Πίνδ.Π 4,270 ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότατος, Παιάν τέ σοι τιμᾷ φάος, Σοφ.Αἶ.368, Εὐρ.'Ορ.828 μὴ πατρῴαν τιμῶν χάριν· 5) π. 'Αττ. ὡς δικανικὸς ὅρος, ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ, ἐπιβάλλω ποινήν, ὁρίζω τὴν εἰς τὸν κατηγορούμενον ἐπιβλητέαν τιμωρίαν : 'Αριστφ.Σφ.106, Πλάτ.Νόμ.843Β τιμάτω τὸ δικαστήριον.. ὅ τι ἂν δέῃ πάσχειν τὸν ἡττηθέντα, αὐτ.843D, αὐτ.879Β· || μτ. γενικ. δηλούσης τὴν ποινὴν ἢ τὸ ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον : αὐτ.Γοργ.516Α κλοπὴν αὐτοῦ κατεψηφίσαντο, ὀλίγου δὲ καὶ θάνατον ἐτίμησαν, αὐτ.'Απολ. 37C, Δημ.529, αὐτ.563, αὐτ.1332 τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν· || κ. παθ. ἐπὶ τοῦ καταδικαζομένου, τοῦ δεχομένου τὴν ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἐπιβαλλομένην ποινήν, μτ. γενικ. : Λυσ.6,22 ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου, Πλάτ.Νόμ.946Ε, Δημ.529· 6) ἐν τῷ μέσ. τ. τιμῶμαι ὁμ. ὡς δικαν. ἐπὶ τῶν διαδίκων, εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἀγωγήν, τοῦ κατηγόρου προτείνοντος τὴν ποινήν : Πλάτ.Γοργ.486Β εἰ βούλοιτο θανάτου σοι τιμᾶσθαι, αὐτ.'Απολ.36Β, Δημ.792, αὐτ.794· || ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου προτείνοντος καὶ αὐτοῦ ποινὴν δι' ἑαυτόν : Λυσ.6,21, Πλάτ. Κρίτ.52Β ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμήσασθαι, αὐτ.'Απολ.37Β, Δείν.1,1 θανάτου τετιμημένος ἑαυτῷ· || μτ. αἰτ. δηλούσης τὴν ποινὴν ἢ τὸ ἀδίκημα : Πλούτ.Κικ.8 πέντε μυριάδων τιμησάμενος τὴν δίκην, αὐτ.Φωκ.34 ἀδικεῖν ὁμολογῶ καὶ θανάτου τιμῶμαι τὰ πεπολιτευμένα ἐμαυτῷ· 7) ρηματ. π. τιμή, τίμημα, τίμησις, τιμητήρ, τιμητής, τιμητός.

τιμῶ-έω δωρ. τιμῶ-άω βλ.λ. : 'Επιγρ.Δήλου, Κρήτης, Δελφῶν, Μεσσήνης, 'Ακράγαντος.

τιμῶ-όω 'Επιγρ. τ. ἀντὶ τιμῶ-άω βλ.λ.

τιμώρημα-ατος (τὸ) βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία, μτ. δοτ. προσ. : 'Ηρ.7,169 ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεῳ τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα· 2) πρᾶξις ἐκδικήσεως : Πλούτ.'Ηθ.860Α τὸ τιμώρημα τὸ Κορινθίων εἰς Σαμίους· 3) ποινή, τιμωρία : Πλάτ.Νόμ.866Β διπλᾶ δὲ πάντα ἔστω τὰ τιμωρήματα τῷ ὀφλόντι, Δίων Κ 52,21 κόλασον μετριάσας τὸ τιμώρημα.

τιμωρησείω μτγν. ἐφετ. τοῦ τιμωρῶ βλ.λ., ἐπιθυμῶ νὰ ἐκδικηθῶ : 'Αγαθ.'Ιστ.3,17.

τιμώρησις-εως (ἡ) ἐπιβολὴ ποινῆς, τιμωρίας : Πλάτ.Νόμ.874D αἱ βίαιοι πράξεις.. διοριστέον .. ὧν ἂν τυγχάνουσι τιμωρήσεων.

τιμωρητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐκδικητής, τιμωρητής : 'Ηρ.5,80 τούτων.. δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων γενέσθαι.

τιμωρητής (ὁ) μτγν. τιμωρός, ἐκδικητής : ΠΔ Μακκ. 2,4,16 τούτους πολεμίους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον.

τιμωρητικός-ή-όν ὁ ἔχων τάσιν πρὸς ἐκδίκησιν, πρὸς τιμωρίαν (ἀντίθ. τῷ συγγνωμονικός) : 'Αριστλ.ΗΝικ.1126a,2 οὐ γὰρ τιμωρητικὸν ὁ πρᾶος, Πλούτ.Σύγκρ.'Αλκ.Κοριολ.4 τὸν ἥκιστα γὰρ θεραπευτικόν, ἥκιστα πρέπει τιμωρητικὸν εἶναι· || τὸ οὐδ.πληθ. ὡς οὐσ. πράξεις τιμωρίας : 'Αριστλ.Ῥητ. 1369b,12 διὰ θυμὸν δὲ καὶ ὀργὴν τὰ τιμωρητικά.

τιμωρητικῶς ἐπίρρ. μτγν. μετὰ τάσεως πρὸς τιμωρίαν, πρὸς ἐκδίκησιν : Χρύσ.Στωικ.3,129.

τιμωρητός-ή-όν μτγν. ρηματ. ἐπίθ. τοῦ τιμωρῶ βλ.λ. ὁ ἄξιος τιμωρίας, ποινῆς : Διον.'Αρεοπ.470C συγγνωστόν, οὐ τιμωρητὸν ἡ ἀσθένεια.

τιμωρία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. τιμωρίη βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία : 'Ηρ.3,148 μαθὼν δὲ ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, αὐτ.5,90, Θουκ.1,69· || μτ. γενικ. προσ. ὡς ἀντικ. τιμωρία τινὸς βοήθεια ὀφειλομένη καὶ παρεχομένη τινί : 'Αλκίφρ.112,9· || φρ. τιμωρίαν ποιοῦμαι βοηθῶ, συντρέχω, μτ. δοτ. προσ. : αὐτ. 1,124 μὴ μέλλετε Ποτειδεάταις τε ποιεῖσθαι τιμωρίαν.. ὑπὸ 'Ιώνων πολιορκουμένοις· 2) εἰδ. ἰατρικὴ συνδρομή, περίθαλψις : 'Ιππ.Διαίτ.18 παραπλήσιαί εἰσιν αἱ τιμωρίαι· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. βοήθεια πρὸς ἀδικηθέντα, δθ. ἀνταπόδοσις ἐπενεχθείσης ζημίας, βλάβης εἴς τινα, ἐκδίκησις, ποινή: 'Ηρ.7,8,α' ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην, Πλάτ.Πολ.519Α· || μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρόσ. ὑπὲρ οὗ ἡ ἐκδίκησις : Εὐρ.'Ορ.425 πατρὸς δὲ δὴ τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία ;· || ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ ἡ ἐκδίκησις : αὐτ.400 μανίαι τε μητρὸς αἵματος τιμωρίαι (διὰ τὴν μητροκτονίαν)· κ. ἐμπροθ. : 'Ηρ.1,123 οὐκ ἐνώρα τιμωρίην ἐσομένην ἐς 'Αστυάγεα, 'Αντιφ. 6,6, Λυκοῦργ.140 τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν, Δημ.317 ἀδικεῖ τις ἑκών ; ὀργὴ καὶ τιμωρία κατ' αὐτοῦ· || εὐχρ. κ. ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ποιοῦμαι, λαμβάνω ἐπὶ τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἐκδίκησιν : Δημ.523· || ὁμ. κ. μτ. γενικ. προσ. ὡς ἀντικ. : 'Ανδοκ.4,18 τούτου δὲ τοιαῦτα πράξαντος οὐδεμίαν οὐδεὶς.. τιμωρίαν ποιεῖται· κ. ἐμπροθ. : Δημ.702 τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνθειν λαβεῖν· ὁμ. τιμωρίας τυγχάνω λαμβάνω ἐκδίκησιν : Θουκ.2,74, Ξεν.ΚΠ 4,6,7· || ὁμ. ἐν συνεκφ. μετὰ ρ., ἐπὶ τοῦ ὑφισταμένου τὴν ἐκδίκησιν : Αἰσχ.Πέρσ.473 πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν κλεινῶν 'Αθηνῶν ηὗρε, Θουκ.2,53, αὐτ.6,80, Πλάτ.Νόμ.905Α, αὐτ.Γοργ.472D ἀδικῶν δὲ δὴ εὐδαίμων ἔσται ἆρ' ἂν τυγχάνῃ δίκης τε καὶ τιμωρίας ;· κ. κτ. πληθ. τ. : 'Αντιφάν.247 λαμβάνειν τὰς ἀξίας τιμωρίας· || εἰδ. τιμωρίαν δίδωμί τινι παρέχω τινὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικήσεως : Δημ.623· 4) εἰδ. περὶ τῆς ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπιβαλλομένης ποινῆς, περὶ τοῦ ποινικοῦ κολασμοῦ, κτ. πληθ. : ΠΔ Μακκ.2.6,26 εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελοῦμαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων τιμωρίαν· δθ. κ. : Πλούτ.'Αρτξ.14 ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν.. λαβόντας τὸν ἄνθρωπον ἐφ' ἡμέρας δέκα στρεβλοῦν· || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τῆς θείας δίκης, κακὸν πλήττον τινα ἀσεβήσαντα πρὸς τοὺς γραπτοὺς ἢ ἀγράφους κανόνας τοῦ δικαίου ἢ τῆς ἠθικῆς : 'Ηρ.2,120 ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν, Πάπ. μαγ. ἐξορκίζω σε .. κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν τιμωριῶν τεταγμένων· 5) δημ. ταλαιπωρία.

τιμωρίζω 'Επιγρ. τιμωρῶ.

τιμωρός-όν κ. νεώτ. συνηρ. τ. ἀντὶ τοῦ τιμάορος (παραμείναντος ὡς δωρ. τ. : Πίνδ.Ο 9,84, Αἰσχ.'Αγ.514, Εὐρ.ἀπ.318,4), μτγν. ἐπ. τιμήορος ('Απολλ.Ρ 4,709, αὐτ.4,1358), ποιητ. αἰτ. κ. τιμάορα (ὡς ἐκ τ. τιμάωρ : Αἰσχ.'Ικ.421, ὁ βοηθός, ἐπίκουρος, ὁ συντρέχων : 'Ηρ.2,141 αὐτὸς γάρ οἱ πέμψειν τιμωρούς, αὐτ.7,171, Θουκ.4,2 νῆες ἑξήκοντα παρεπεπλεύκεσαν τοῖς ἐν τῷ ὄρει τιμωροί, 'Απολλ.Ρ 4,1358· || εἰδ. ἐπὶ προστατῶν θεῶν : Αἰσχ.'Αγ. 514 τὸν ἐμὸν τιμάορον 'Ερμῆν, 'Απολλ.Ρ 4,1730 'Απόλλωνα.. 'Ανάφης τιμήορον· 2) ὁ βοηθῶν, συντρέχων ἀδικηθέντα, δθ. κ. ὁ ἐκδικῶν τινα, ὁ ἐπανορθῶν ἄδικον ἢ ἀνήθικον πρᾶξιν ἐκτελεσθεῖσαν κατά τινος, ἐκδικητής, τιμωρητής, μτ. γενικ. προσ. : Αἰσχ.'Αγ.1280 ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος, αὐτ.1324, 1578, Σοφ.'Ηλ.811 σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε κἀμοῦ ταλαίνης, αὐτ.1156· ὁμ. μτ. δοτ. τοῦ προσ. : 'Αντιφ.1,2· ὁμ. κ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὅ τις

ἐκδικεῖται : Σοφ.'Ηλ.14 κάξεθρεψάμην τοσόνδ' ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρὸν φόνου· 3) ἐκδικητής, τιμωρητής, ἐπὶ πραγμ., λόγων, καταστάσεων, ἐνεργειῶν : 'Ηρ.7,5 οὗτος μὲν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός, Σοφ.άπ.107 δίκη κακῶν τιμωρός, Εὐρ.'Εκ.843, Πλάτ.Νόμ.872Ε· 4) ὡς οὐσ. ὁ ἐκτελεστὴς ποινῶν, δήμιος : Πολύβ.2,58,8· 5) τὸ τιμωρὸν τὸ κώνειον : ΨΔιοσκ.4,78.

τιμωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. τιμωρήσω ('Ηρ.4,119, 'Αντιφ.5,87), μέσ. μέλλ. τιμωρήσομαι (Εὐρ.'Αλκ.733, Θουκ.3,58), ἀόρ. ἐτιμωρησάμην (Πλάτ.Πολ.378Α), παθ. παρακ. τετιμώρημαι (Θουκ. 7,77, Λυσ.25,15· ἐν χρ. κ. ἐπὶ μέσ. σημ. : 'Αντιφ.3,2, 8, Λυσ.7,20, Ξεν.ΚΠ 7,5,32), ἀόρ. παθ. ἐτιμωρήθην (πάπ.), δημ. τιμωρήθηκα, δημ. μτχ. παθ. παρακ. τιμωρημένος, ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος, συντρέχω, ἐπικουρῶ, βοηθῶ : 'Ηρ.1,141 πέμπειν ἀγγέλους ἐς Σπάρτην δεησομένους σφίσι τιμωρέειν, αὐτ.1,152, αὐτ.2,63, αὐτ.3,32, αὐτ.6,138, Σοφ.ΟΤ 136, Εὐρ.'Ορ.718 τιμωρεῖν φίλοις, Θουκ.1,86 καὶ τοὺς ξυμμάχους οὐ περιοψόμεθα, ἀδικουμένους, οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν· 2) εἰδ. ἐπὶ παροχῆς ἰατρικῆς βοηθείας, περιθάλψεως : 'Ιππ.'Αρθρ. 11· 3) βοηθῶ τινα ἀδικηθέντα, δθ. κ. ἐπιβάλλω ποινήν, τιμωρίαν, ἐκδικοῦμαι διὰ τὰ εἰς βάρος τινὸς διαπραχθέντα, μτ. δατικ. προσ. : Δημόκρ.261, 'Ηρ.1,103, αὐτ.8,144, Εὐρ.'Εκ.749 οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι, Πλάτ. Συμπ.180Α· κ. μτ. γενικ. κ. δοτ. : Ξεν.ΚΠ 4,6,8 τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδός . . ὑπισχνοῦμαι (ἀμφ. ἀνάγν.)· κ.μτ. γενικ. ἐμπροθ. (ὑπέρ): Λυσ.13,51 τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν, Πλάτ.Νόμ.907Ε· ὁμ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Πλάτ.'Απολ.48C εἰ τιμωρήσεις Πατρόκλῳ τῷ ἑταίρῳ τὸν φόνον, καὶ "Εκτορα ἀποκτενεῖς· κ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,77 τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς τιμωρεῖν· κ.μτ. ἐμπροθ. γενικ. : Πλάτ. Νόμ.907F· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Σοφ.'Ηλ.349 ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης· ‖ ἀπροσ. ἐν τῷ παθ. : 'Ηρ.9,79 Λεωνίδῃ δέ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετιμωρῆσθαι· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ἰδίως ἐν συνεκφ. μετ' αἰτ. προσ. ὡς ἀντικ. ἐκδικοῦμαι, κολάζω τινά : Σοφ.ΟΤ 140 αὐτ. 107, Λυσ.13,42 τὸν πατέρα αὐτοῦ 'Αγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονέα ὄντα· ‖ κ. παθ. κολάζομαι, δέχομαι τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς, τιμωρίας : Πλάτ.Γοργ.525Β, Λυσ. 25,15, Πάπ. ὧν ἡμάρτομεν τετιμωρήμεθα, - τιμωρήθηκε γιὰ ὅσα κακὰ εἶχε κάνει· 5) κυρίως ἐν τῷ μέσ. τ. ἐκδικῶ ἐμαυτὸν κολάζων τινά, παίρνω ἐκδίκηση, μτ. αἰτ. : 'Ηρ.3,53 ἀντὶ τούτων μὲν Περίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο, Σοφ.Φιλ.1258 τῷ δὲ σύμπαντι στρατῷ λέξω τάδ' ἐλθών, ὅς σε τιμωρήσεται, Εὐρ.'Εκ.756 τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη αἰῶνα τὸν ξύμπαντα δουλεύειν θέλω, αὐτ.882, 'Αντιφ.2,3,11, Θουκ.1,121 ἡμεῖς δ' ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς . . . Ξεν.'Ελλ.5,4,34, Μέν. τίτλος κωμῳδίας 'Ο ἑαυτὸν τιμωρούμενος· ‖ μτ. γενικ. πράγμ. κολάζω τινά, ἐπιβάλλω τινὶ τιμωρίαν ἐκδικούμενος διά τι : 'Ηρ.3,145 καί σφεας ἐγὼ τιμωρήσομαι τῆς ἐνθάδε ἀπίξιος, Εὐρ.ΙΤ 558, Λυσ.6,21 Πλάτ.Συμπ.213D· κ. ἐμπροθ. : 'Ηρ.6,135 βουλόμενοί μιν ἀντὶ τούτων τιμωρήσασθαι θεοπρόπους, Λυσ.14,2· ὁμ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Εὐρ. "Αλκ.733 ἢ τἄρ' "Ακαστος οὐκέτ' ἔστ' ἐν ἀνδράσιν, εἰ μή σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται, αὐτ. Κύκλ.695· ‖ κ. ἀπολ. ἐκδικῶ ἐμαυτόν, ζητῶ νὰ λάβω ἐκδίκησιν : 'Ηρ.3,49, αὐτ.7,8Β, Λυσ.13,84, Ξεν.ΚΠ 5,5,19 παρεκάλουν ἐγὼ ὅπως κοινῇ μὲν αὐτοὺς διώκοιμεν, κοινῇ δὲ τιμωροίμεθα· μετ' ἐξηρτ. προτ. : Ξεν.'Αν.5,4,6 ἔξεστιν ὑμῖν . . τιμωρήσασθαι εἴ τί ποτε ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν· μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.'Αν.1,3,4· ‖ τὸ οὐδ. τῆς μτχ. μέλλ. τὸ τιμωρησόμενον ὡς οὐσ. ἡ πιθανότης, ἡ δυνατότης ἐκδικήσεως: Δημ.801 τὸ γὰρ τιμωρησόμενον οὐχ ὑπέσται τῆς πολιτείας καταλυθείσης· 6) ρηματ. π. τιμώρημα, τιμωρία, τιμωρός.

τίν δωρ. τ. δοτ. τῆς προσ. ἀντων. σύ (πρβλ. κ. τεΐν) : Πινδ.Ο 11,94, Θεόκρ.2,11· ‖ ὁμ. αἰτ.τοῦ σύ. Κόριν.4, Πινδ.Π 8,68, Θεόκρ.11,39, αὐτ.11,55.

τίναγμα-ατος (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τινάσσω βλ.λ., ἡ κατάστασις τοῦ τινάσσομαι, σεῖσις, βιαία ἢ σπασμώδης κίνησις, κλόνος, τράνταγμα : ΠΔ 'Ιὼβ 28,26, Κλαυδιαν.ἐν ΑΠ 9,139 παλλομένοισι τινάγμασι χαλκὸν ἀράσσει· ‖ δημ. εἰδ. ἀνακίνησις βιαία διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ ράβδου πρὸς ἀπόσεισιν τοῦ κονιορτοῦ : δὲν ἔγινε καλὸ τὸ τίναγμα τῶν σκεπασμάτων· 2) μτφ. σκίρτημα, ἀνάπαλσις ἐσωτερική : ΑΠ 8,159 πόθοιο τινάγματα.

τιναγμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σεῖσις, σάλεμα, βίαιος, σπασμώδης κλονισμός : Πλούτ.'Ηθ.258C, Σωρ.2,29· 2) εἰδ. ἡ διάσεισις δένδρου πρὸς κατάρριψιν τῶν καρπῶν : Πάπ.

τινάζω δημ. τ. τοῦ τινάσσω βλ.λ.

τινάκτειρα (ἡ) ποι. ἡ σείουσα, διασείουσα : Αἰσχ.Πρ.924 γῆς τινάκτειραν . . τρίαιναν.

τινακτοπήληξ-ηκος 'Ησ. «σειοζόλοφος».

τινάκτρια (ἡ) μσν. τινάκτειρα βλ.λ. : ΚΜανασσ. Χρον.3553· 2) μτφ. ἡ προκαλοῦσα σκιρτήματα, παλμούς : Φιλῆς 268 χωρεῖ πρὸς ὁρμὰς ἀκρατῶς τινακτρίας.

τινάκτωρ-ορος (ὁ) ὁ τινάσσων, σείων, διασείων : Σοφ.Τρ.502 Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας.

τινάς δημ. ἀόρ. ἀντων. ἀντὶ τοῦ τίς ἐν σπαν. χρ κ. μσν. κτ. ὀνομ. τοῦ ἀρσ. ἰδ. ἐρωτηματικῶς.

τινάσσω κ. νεώτ., δημ. τινάζω, μέλλ. τινάξω (ἀπο-: Εὐρ.Βάκχ.253), ἀόρ. ἐτίναξα ('Ιλ.Υ 57, Σαπφ. 42), ποι. κ. δημ. τίναξα (Πινδ.Ο 9,30), παθ. μέλλ. τινάξομαι (δια- : Εὐρ.Βάκχ.587), ἀόρ. ἐτινάχθην (Πλούτ.Κίμ.16), δημ. τινάχτηκα, ἐπ. γ' πληθ. ἐτίναχθεν ('Ιλ.Π 348), γ' ἑνικ. ὑπερσ. τετίνακται ('Ιππ. Φυσ.14), μτχ. β' ἀορ. τιναγείς (Στράβ.5,4,9), δημ. μτχ. παθ. παρακ. τιναγμένος, κινῶ τι βιαίως, σείω, διασείω, ἀνακινῶ, πάλλω ἰδίως ὅπλον : 'Ιλ.Μ 298 δύο δοῦρε τινάσσων, αὐτ.Υ 163 ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος, αὐτ Χ 311, Αἰσχ.Πρ.917 τινάσσων πυρπνόον χεροῖν βέλος, Σοφ.Τρ.512 τόξα καὶ λόγχας ρόπαλόν τε τινάσσων, 'Αριστφ.Βάτρ.340· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Θεόκρ.22,185 ὡς δ' αὔτως ἄκρας ἐτινάξατο δούρατος ἀκμάς· 3) γεν. ἐμβάλλω εἰς κλονισμόν, ἰσχυρῶς δονῶ, κλονίζω : 'Ιλ.Υ 57 αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε γαῖαν ἀπειρεσίην, 'Οδ.Χ.88 θρόνον ποσὶ λακτίζων ἐτίναξε· κ. παθ. : 'Ιλ.Ο 609, 'Ησίοδ.Θ 680· ‖ ἀναπάλλω : ΑΠ 9,584,9 νεῦρα κιθάρας τ-· ‖ νεώτ. κ.δημ. εἰδ. ἀνακινῶ, κτυπῶ διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ ράβδου πρὸς ἀπόσεισιν τοῦ κονιορτοῦ : τινάζω τὰ χαλιά - τὶς κουβέρτες· φρ. τοῦ τίναξε τὴ γοῦνα τὸν ἐκακοποίησε, τὸν ἐξηυτέλισε· τινάζω τὸν γιακά μου φρ. δηλωτικὴ ἀπεχθείας· ‖ ἀπορρίπτω διὰ σείσεως : τινάζω τὰ ψίχουλα ἀπὸ τὸ τραπεζομάντηλο· κ. ποιητ. μτφ. : Γρυπ.Σκ.Τερρ.8,2 τ' αὐγινὸ δροσόπαγο τινάζει | τοῦ ὕπνου τ' ἀποκάρωμα· ‖ ἐκτινάσσω, ἐκσφενδονίζω : τοῦ τίναξε τὴν καρέκλα στὸ κεφάλι· ‖ φρ. τινάζω στὸν ἀέρα ἐπιφέρω τὴν καταστροφήν τινος δι' ἐκρήξεως : ὁ Σαμουὴλ τίναξε τὸ Κιούγκι στὸν ἀέρα· ὁμ. φρ. τινάζω τὰ μυαλά μου (στὸν ἀέρα) διαρρηγνύω διὰ σφαίρας πυροβόλου ὅπλου τὸ κρανίον μου, αὐτοκτονῶ μὲ πιστόλι· ‖ καταφέρω βίαιον πλῆγμα, δυνατὸ χτύπημα : τοῦ τίναξε ἕνα χαστούκι· ‖ φρ. τινάζω τὰ κῶλα - τὰ πέταλα

κ. ἁπλῶς **τὰ τινάζω** ἀποθνῄσκω : 'Αρτ.Βατοπ. **τίναξε τὰ κῶλα ὁ καλόγερός μου**· **3)** μέσ. τινάσσομαι σείομαι ἀποτόμως κ. ἐν εἰδ. σημ. ἀνασκιρτῶ, ἀναπηδῶ ἐκ τῆς θέσεώς μου, ὑφίσταμαι τὴν ἐπίδρασιν βιαίως, ἀποτόμως ἐκδηλουμένου συναισθήματος, οἷον **ἐκπλήξεως**, φόβου, χαρᾶς : 'Απολλ.Ρ 4.641· **4)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : 'Οδ.Β 151 **τιναξάσθην πτερὰ πυκνά**· **5)** ρηματ. π. τίναγμο, τιναγμός, τινάκτειρα, τινάκτωρ.

τινάχτης (ὁ) δημ. ὁ ἑλονοσιακὸς πυρετός.

τίνη δωρ. τ. (ἐν χρ. παρὰ Ταραντίνοις) ἀντὶ τίν βλ.λ. : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.82,13.

τινθαλέος-α-ον μτγν. θερμός, διάθερμος, ζεστός : Νίκ.'Αλεξ.445 **τινθαλέῳ ποτῷ**, αὐτ.463.

τινθός-όν 'Ησ. «τινθόν· ἐφθόν»· **2)** ὡς οὐσ. **ὁ** ἀτμὸς ὁ **ἐκ** χύτρος, ἐκ λέβητος : Λυκόφρ.36.

τινθυρίζω μτγν. ἐπὶ πτηνῶν, τιτυβίζω, κάνω τιοῦ τιοῦ : Καλλ.'Ιαμβ.Ι,258.

τινόλη (ἡ) νεώτ. μεῖγμα ἐκ κάνεως κοινῆς μολυβδοκολλήσεως μετὰ χλωριούχου ψευδαργύρου καὶ βενζίνης ἢ γλυκερίνης, χρησιμοποιούμενον διὰ συγκολλήσεις ἠλεκτρικῶν ἀγωγῶν.

τίνυμαι κ. μσν., ποι. ἀντὶ **τίνομαι**, ἀπαρφ. **τίνυσθαι** ('Ησίοδ.'Εργ.711), τιμωρῶ, κολάζω τινά, μτ. αἰτ. προσ. : 'Ιλ.Γ279 **οἳ .. ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ**, 'Οδ.Ν 214 (Ζεὺς) **τίνυται ὅστις ἁμάρτῃ**, Πλούτ.Κράσσ.21, Εὐστ.Πον.305,7· || μτ. αἰτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ τις τιμωρεῖται : 'Οδ.Ω 326 **μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν, λώβην τινύμενοι θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα**· **2)** ζητῶ, λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἐκδικοῦμαί τι, διά τι : 'Ησίοδ.'Εργ.804, Εὐρ.'Ορ.323 **αἵματος τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον**· || ἀπολ. ἀνταποδίδω κακόν : 'Ηρ.5,77· **3)** ἐπιβάλλω ὡς ποινήν, ὡς τιμωρίαν : 'Ησίοδ.'Εργ.711 **δὶς τόσα τίνυσθαι**· || κ. ἐπὶ τοῦ δεχομένου τὴν ποινήν : Μακεδ.ΑΠ 11,374· **4)** ἐπὶ καλῆς σημ. ἀνταμείβω, ἀνταποδίδω : 'Οππ.Κυν.2,349 **τινύμενοι κομιδὴν παιδοτροφίης ἀλεγεινῆς**· **5)** τὸ ἐνεργ. μ. παρὰ μτγν. πληρώνω, ἐκτίνω ποινήν : Πλούτ.Βροῦτ.33, 'Ολυμπ.'Ιστ.455D.

τίνω, Ιων. παροτ. **τίνεσκον** ('Απολλ.Ρ 2,475), **μέλλ. τίσω** ('Οδ.Θ 348, Αἰσχ.Χο.277, Σοφ.Αἰ.113) κ. **τείσω** ('Επιγρ.,Πάπ.), ἀόρ. **ἔτισα** ('Οδ.Ω 352, Πίνδ.Ο 2,58, Σοφ.ΟΤ 810), κ. **ἔτεισα** (ἀπ-: 'Επιγρ. Δήλου, Λοκρίδος), παρακ. **τέτεικα** (ἀπο- ; 'Επιγρ.Δελφῶν), μτχ. παρακ. **τετεικώς** (Λυκόφρ.756) ἢ **τετικώς** (αὐτ., δ. γρ. κώδ.), μέσ. **τίνομαι** (Θέογν.204), μέλλ. **τίσομαι** ἢ (δ. γρ. κώδ.) **τείσομαι** ('Οδ.Ν 15), ἀόρ. **ἐτισάμην** ἢ (δ. γρ. κώδ.) **ἐτεισάμην** ('Οδ.Γ 197), παθ. ἀόρ. **ἐτίσθην** κ. **ἐτείσθην** (ἐξ- : 'Επιγρ.), παρακ. **τέτισμαι** ἢ **τέτεισμαι** (Πλάτ.Φαῖδρ.257Α) (**τΐνω** π. ἐπικοῖς ὡς κ. π. Θέογν.204, 'Ηρώνδ.2, 51, ΑΠ 7,657· **τῑνω** παρὰ τραγ., ὡς καὶ π. Πινδ.2,24, Σολ.13,31 ὡς καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἐπιγραμματοποιοῖς, Σιμμ.25,1, Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 9,286)· πληρώνω, καταβάλλω τι ὀφειλόμενον, ἀπαλλάσσομαι ὑποχρεώσεως διὰ τῆς καταβολῆς, τῆς ἀνταποδόσεώς τινος, μτ. αἰτ. : 'Ιλ.Σ 407 **Θέτιδι ζωάγρια τίνειν**, Σοφ.ΟΚ 675 **δασμὸν οὐ μικρὸν τίνει**, Ξεν.'Απομν.1,2,54 **αὐτοῖς μισθὸν τίνειν**· || μτ. γενικ. τοῦ πράγματος δι' ὃ τις καταβάλλει πληρωμήν, ἀποζημίωσιν : 'Οδ.Μ 382 **εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέα ἀμοιβήν**· **2)** ἀνταμείβω τινά, ἀνταποδίδω καλὸν ἀντὶ καλοῦ, πληρώνω κάποιον γιὰ κάτι καλὸ ποὺ μοῦ ἔκαμε : αὐτ.Ξ 166, Αἰσχ.Πρ.985 **καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν**· **3)** εὐχρ. ἰδίως ἐπὶ κακῆς σημ. ὁποτίνω ζημίαν, ἐπανορθῶ διὰ προστίμου, δι' ἐπιβληθείσης ποινῆς, κακὸν τὸ ὁποῖον ἐπροξένησα, ὑφίσταμαι **ἐπιβαλλόμενον** τίμημα διὰ τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐνεργηθεῖσαν πρᾶξιν : 'Ιλ.Γ 289, 'Οδ.Β 193 **σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ τίνων ἀσχάλῃς**, Πίνδ.Ο 2,58, Αἰσχ.Πρ.112 **τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι προυσελούμενος**, Σοφ.'Ηλ.298 **ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην**, Πλάτ.Νόμ.905Α **τίσεις δὲ αὐτῶν τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν**, Θεοδέκτ.109, ΚΔΘεσσ. 2,1,9 **δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον** ἀπὸ προσώπου τοῦ **Κυρίου**· || μτ. δοτ. δηλούσης τὴν ποινήν : Αἰσχ.'Αγ.1529 **ξιφοδηλήτῳ θανάτῳ τείσας ἅπερ ἔρξεν**, αὐτ.1430· || μτ. αἰτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ παρέχει τις ἐξιλέωσιν, δι' ὃ τιμωρεῖται : 'Ιλ.Α 42 **τίνειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν**, αὐτ.Λ 142, αὐτ.Φ 134, 'Οδ.Ω352, Θέογν.735, Αἰσχ.'Αγ.537 **διπλᾶ δ' ἔτεισαν Πριαμίδαι θ' ἁμάρτια**, Εὐρ.'Ορ.531· || σπαν. μτ. αἰτ. προσ. δηλούσης τὸν βλαβέντο : 'Ιλ.Ρ 34· || μτ. δοτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' οὗ ἐπιτυγχάνει τις τὴν ἐξιλέωσιν, ὃ ἀποτίνει : 'Οδ.Χ 218 **σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις**, Αἰσχ.Χο.277 **αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε τείσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά**· **4)** μέσ. **τίνομαι** ἀνταποδίδω προκληθέν, γενόμενόν μοι κακόν, ἐκδικοῦμαι προξενηθεῖσάν μοι βλάβην, τιμωρῶ, μτ. αἰτ. προσ. : 'Ιλ.Β 743 **ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας**, 'Οδ.Γ 197, 'Ηρ.1,10, Σοφ. ΟΚ 996· || κ. μτ. γεν. δηλούσης τὸ ἀδίκημα : 'Ιλ.Γ 366 **ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι 'Αλέξανδρον κακότητος**, Θέογν.204, 'Ηρ.4,118· || μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι : 'Ιλ.Ο 116 **μὴ νῦν μοι νεμεσήσετε .. τείσασθαι φόνον υἷος ἰόντ' ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν**, αὐτ.Τ 208, 'Οδ.Ψ 31· || μτ. διπλ. αἰτ. προσ. κ. πράγμ. : 'Ιλ.Γ 351, 'Οδ.Ο 236 **ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς ἀντίθεον Νηλῆα**, Εὐρ.Μήδ. 1316 **τὴν δὲ τίσωμαι δίκην** (δ. ἀνάγν.)· || μτ. δοτ. δηλούσης τὸν τρόπον, τὸ μέσον : Αἰσχ.'Επτ. 638 **ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον**· || ἀπολ. λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἀνταποδίδω κακόν : 'Οδ.Ν 15 **ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον τισόμεθ'**, αὐτ.Μ 378· **5)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐν καλῇ σημ. ἀνταποδίδω καλόν : Πίνδ.Π 2,24 **τὸν εὐεργέταν ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς .. τίνεσθαι**· **6)** ρηματ. π. τίσις.

τῖξον 'Ησ. «δεῖξον».

τιὸ τιό μίμησις τῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν· πρβλ. δημ. τσίου τσίου : 'Αριστφ.'Ορν.237 **βῶλον ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε λεπτὸν ἁδομένᾳ φωνᾷ· τιὸ τιὸ τιό.**

τίοισι αἰολ. τ. δοτ. πληθ. τοῦ **τίς** : Σαπφ.160(113).

τίος, τίως, τίω δωρ. τύποι γενικῆς τοῦ **σύ** : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.356C.

τιός βοιωτ. τ. ἀντὶ **τεός, σός** : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.106,11.

τίποτα δημ. τίποτε βλ.λ.

τί ποτε; τί ἄρα, τί τάχα; : Σοφ.Φιλ.914 **τί ποτε λέγεις, ὦ τέκνον; ὡς οὐ μανθάνω.**

τίποτε νεώτ., δημ. κ.**τίποτα** κ. **τίποτις** κ. **τίποτσι** κ. **τίδοτις** κ. **τίδοτας** κ. **τίδοτσι** κ. **τίοτα** κ. **τίοτις** (ἐκ τῶν **τί** κ. **ποτέ**) ἀόρ. ἀντων. τι, κάτι : **εἴπατε τίποτε; - ἂν μάθῃς τίποτα ποὺ μ' ἐνδιαφέρει, γράφε μου**· || κ. ἐν ἀρνητ. ἐκφορᾷ : **δὲν εἶπα τίποτε ἀπολύτως, - δὲ θέλω ν' ἀκούσω τίποτε**· || ἐν χρ. κ. ἐπιθετικῶς : **ἔχεις τίποτε φιλὰ ἀπάνω σου;** **2)** σπουδαῖόν τι, σημαντικόν, ἄξιον λόγου, μνείας, συζητήσεως : **εἶναι τίποτε αὐτὸς ὁ δικηγόρος;** (ἔχει ἀξίαν τινά;)· || εἰδ. ἐπὶ νόσου, ἡ σοβαρά, ἡ ἀξία νὰ ἀνησυχήσῃ τινά : **μὴ φοβᾶσαι· ἡ ἀρρώστια σου δὲν εἶναι τίποτε, - φοβοῦμαι μὴν ἔχω τίποτε**· **3)** μετὰ τοῦ οὐδ. ἄρθρου, ἐλάχιστον, μηδαμινόν : **μ' ἐκεῖνο τὸ τίποτε ἔκαμε λεφτά, - θυμώνει μὲ τὸ τίποτε** (ἄνευ σοβαρᾶς αἰτίας)· **4)** ἐν εἰδ. χρ. ἐλλειπτικῶς, ὡς φιλόφρων ἀπάντησις εἰς τὰς λέξεις «εὐχαριστῶ», «συγγνώμην» : **εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸν κόπο σας - παρακαλῶ**

τίποτε !· **5)** φρ. **ἄλλο τίποτε** εἰς μεγάλην ποσότητα, μὲ τὸ παραπάνω : **ἐργάζεται - τρώει πολύ**;.—**Ἄλλο τίποτε.**

τιποτένιος-α-ο δημ. ἀσήμαντος, μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου, μνείας : **ἔχει ἕνα τιποτένιο χρέος κι ὅμως εἶναι πολὺ στενοχωρημένος, - πῆρε μιά προίκα τιποτένια**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἄνευ ἰδιαιτέρας ἠθικῆς ἀξίας, εὐτελής, οὐτιδανός : **τιποτένιος ἄνθρωπος, - τιποτένια γυναίκα.**

τίπτε; ἐπ. συγκεκομμ. τ. τοῦ τί **ποτε;** βλ.λ., διατὶ τάχα; : Ἰλ.Ζ 254 **τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;**, Αἰσχ.Ἀγ.975· ‖ συχνάκις πάσχον ἔκθλιψιν πρὸ δασυνομένου φωνήεντος : ἸλΔ 243 **τίφθ᾽ οὕτως ἔστητε;**

τίρ λακων. κ. ἠλειακὸς τ. ἀντὶ τίς : Ἡσ., Ἐπιγρ.

τίρα μόλα δημ. κέλευσμα ναυτικόν, δι᾽ οὗ διατάσσεται ἡ κατὰ τὰς ἀναστροφὰς καὶ ὑποστροφὰς τοῦ πλοίου μεταβολὴ τοῦ πετάσματος : παροιμ. **σαράντα χρόνια γεμιτζῆς καὶ πάλι τίρα μόλα** (ἐπὶ τῶν μὴ εὐδοκιμησάντων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των καὶ ἀναγκασθέντων ὅπως ἐπαναλάβωσι τὸ ἀρχικόν των ἐπάγγελμα).

τιραμολάρω δημ. ναυτ. μεθέλκω· **2)** μεταβάλλω πέτασμα κατὰ τὴν στροφὴν τοῦ πλοίου· πρβλ. τίρα μόλα· ‖ ἡ πρᾶξις **τιραμολάρισμα.**

τιράντα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **τιράντες** ἀναρτῆρες περισκελίδων· **2)** εἶδος δακτυλίων ἐκ στερεοῦ ὑφάσματος ῥαπτομένων κατὰ τὰ ἄνω καὶ πλάγια ἑκάστου ὑποδήματος, ἵνα ἕλκωνται ταῦτα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ποδός, ἀ. ἀφτιά· **3)** ναυτ. διάπηγμα βλ.λ.

τίριος Ἡσ. «θέρους».

τιρολίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν ἔνυδρον ἀρσενικικὸν ἅλας τοῦ χαλκοῦ.

τιρτίρι (τό) δημ. ἐπίχρυσον σύρμα κεντήματος.

τίρων-ωνος (ὁ) (λατ.) πάπ. ἀ. τείρων, νεοσύλλεκτος.

τίς; τί; ἀντων. ἐρωτημ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἠλει. κ. λακων. **τίρ,** γενικ. ἐπ. κ. Ἰων. **τέο** (Ἰλ.Β 225, Ἡρώνδ.8,1) κ. **τεῦ** (Ὀδ.Ο 509, Ἡρ.5,106), τραγ. κ. ἀττ. **τοῦ** (Αἰσχ.Πρ.614, Ἀριστφ.Νεφ.1223), ἰων. τραγ. κ. ἀττ. κ. **τίνος** (Σιμωνίδ.154, Ἡρ.6,80, Αἰσχ. Πρ.563, Σοφ.Αἶ.892, Ἀριστφ.Ἀχ.588), δοτ. ἰων. **τέῳ** (Ἡρ.1,11), ὁ αὐτ. τ. κ. διὰ τὸ θηλ. γέν. (αὐτ.4,155), τραγ. κ. ἀττ. **τῷ** (Σοφ.Ἀντ.401, Δημ.359), αἰολ. **τίῳ** (Σαπφ.104) κ. **τίνι** (Πίνδ.Ν 7,57, Αἰσχ.Πέρσ.715, Σοφ. ΟΤ 10, Ἀριστφ.Ἀχ.919, Ἡρ.3,38, Θουκ.1,80, Δημ. 492), αἰτ. **τίνα** (Ἰλ.Ε 703) οὐδ. **τί** (αὐτ.Α 362), δυϊκ. **τίνε** (Ἀριστφ.Ὄρν.107), πληθ. ὀνομ. **τίνες** (Ὀδ.Α 172), οὐδ. **τίνα** (Πλάτ.Φαίδ.102Α, Αἰσχίν.2,81, Ἱππαρχ.1,1,4, Γέμ.17,12, ΚΔ Ἑβρ.5,12), γενικ.ἐπ. **τέων** (Ἰλ.Ω 387, Ὀδ.Υ 192) κ.ὡς μονοσύλλ. (αὐτ.Ζ 119, αὐτ. Ν 200), τραγ. κ. ἀττ. **τίνων** (Σοφ.Ἠλ 1476, αὐτ.ΟΚ 2, Ἀριστφ.Νεφ.1089), δοτ. **τίσι** (Σοφ.ΟΤ 1126, Ἀριστφ.Βάτρ.1455, Πλάτ.Πολ.332D) κ. **τοῖσι** (Σοφ. Τρ.984), ἰων. **τέοισι** (Ἡρ.1,37), αἰολ. **τίοισι** (Σαπφ. 168), αἰτ. **τίνας** (Σοφ.ΟΚ 115, Ἀριστφ.Ὄρν.370), οὐδ. **τίνα** (Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,30,3), βοιωτ. **τά** (Πίνδ.Ο 1, 82), μεγαρ. **σά** (Ἀριστφ.Ἀχ.757, αὐτ.784), π. Ὁμ. ἐν χρ. ἐκ τοῦ πληθ. μ. ἡ ὀνομ. **τίνες,** κ. γενικ. **τέων,** ἡ δοτ. ἑν. κ. πληθ. δὲν ἀπαντῶσιν· ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν προσῳδίαν παρατηρητέον ὅτι τὸ **τίς;** ὡς κ. τὸ ἀόρ. **τις** ἔχουσι τὸ ι βραχὺ (ῐ) ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι, πλὴν ὅπου τὸ **τις** γίνεται μακρὸν ἐν τῇ μετρικῇ ἄρσει, οἷον ἐν Ἰλ.Ζ 462· τὸ **τί** οὐδέποτε πάσχει ἔκθλιψιν, ἐπιτρεπομένης τῆς χασμῳδίας μετὰ τὸ τί π. τοῖς κωμ., οἷον ἐν Ἀριστφ.Ὄρν.149, αὐτ.Πλ.94, αὐτ.Νεφ.82, αὐτ.Ὄρν.1036, αὐτ.Νεφ.80· τοῦτο σπανιώτατον π. τραγ. (Αἰσχ.Ἑπτ.208, αὐτ. 704, αὐτ.Εὐμ.902, Σοφ.Φιλ.733, αὐτ.Αἶ.873, αὐτ.Φιλ. 100, αὐτ.Φιλ.917), ἐν εὐθείᾳ ἐρωτήσει, ποῖον πρόσωπον ἢ ποῖον πρᾶγμα, ποῖος, ποιός : Ὀδ.Ι 252 **ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ;**, αὐτ.Ε 299, αὐτ.Ρ 446, Αἰσχ.Πρ. 115 **τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ᾽ ἀφεγγής,** ΚΔ Ματθ.5,13 **ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται;**, **- τίς εἶ;**, **- τίνα ζητεῖτε;**, **- τίνος εἶναι τὸ παιδί;**· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ **τίς;** τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς προτ., ἀλλ᾽ ἡ θέσις αὕτη δύναται νὰ μὴ τηρῆται διὰ γραμματικοὺς λόγους, οἷον ὅταν κεῖται μεταξὺ τοῦ ἄρθρου κ. τῆς μτχ. ἢ τοῦ οὐσ. : Πλάτ.Συμπ.206Β, αὐτ.Γοργ.454Α **τῆς περὶ τί πειθοῦς ἡ ῥητορική ἐστιν τέχνη;**, αὐτ. Πρωτ.312D **ὁ σοφιστὴς τῶν τί σοφῶν;**, Ξεν.Ἀπομν.2,2,1 **τοὺς τί ποιοῦντας τὸ ὄνομα τοῦτο ἀποκαλοῦσιν;**· ‖ ὅμ. δὲν τίθεται ἐν ἀρχῇ χάριν ἐμφάσεως : Σοφ.ΟΚ 412 **ἃ δ᾽ ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις;**, αὐτ.Ἠλ.1191, Θουκ.3,45 **πόλις τε ἀφισταμένη τίς πω .. τούτῳ ἐπεχείρησε;**· ‖ ἰδίᾳ ὅταν τὸ ῥ. κεῖται ἐν τῇ ἀρχῇ : Εὐρ.Ἡρ.1246 **δράσεις δὲ δὴ τί;**, Ἀριστφ.Νεφ.239 **ἦλθες δὲ κατὰ τί;**, Δημ.296· ‖ τὸ πρόσ. συχν. τίθεται κτ. γενικ. πληθ. : Ἰλ.Σ 182 **τίς τ᾽ ἄρ᾽ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν;**· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων τὸ οὐδ. **τί** τίθεται συνήθως μτ. γενικ. ἑνικ. παντὸς γένους : Σοφ.ΟΤ 1174 **πρὸς τί χρείας;**, αὐτ.ΟΚ 1749 **ἐλπίδων ἐς τί;**, αὐτ.Αἶ.314· ‖ ὅμ. δὲν τίθεται ἐν ἀρχῇ, ὅταν ἐπέχῃ θέσιν κατηγορουμένου : Εὐρ. Φοίν.123 **τίς ὀνομάζεται;**· ‖ ὅθ. δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ σύναψις τοῦ **τίς** μτ. δεικτ. ἢ κτητ. ἀντων. ἢ μτ. αὐσ. ἐνάρθρ. ἢ κ. μτ. πληθ. ἀντων. : Σοφ.Φιλ.1173 **τί τοῦτ᾽ ἔλεξας;**, αὐτ.Ἰχν.114 **τί ἐστι τουτί;**, Εὐρ.Ἀνδρ.548, Ἀριστφ.Νεφ.200, Πλάτ.Θεαίτ. 154Ε **τί ποτ᾽ ἐστίν, ἃ διανοούμεθα;**, αὐτ.Γοργ. 508Β· ‖ ὅθ. κεῖται τὸ οὐδ. **τί** ὡς κατηγορούμενον ἀρσ. ἢ θηλ. ὑποκειμένου : Αἰσχ.Χο.983(997) **τί νιν προσείπω;**, Πλάτ.Χαρμ.154D **τί σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος;**· ‖ φρ. **τίς δ᾽ οὗτος ἔρχεαι;** τίς εἶσαι σὺ ὁ ἐρχόμενος; : Ἰλ.Κ 82, Ἀλκ.84,1, Σοφ.Ἠλ. 328, αὐτ.388, αὐτ.Ἀντ.7, αὐτ.218, Εὐρ.Ἑκ.501, Πλάτ. Κρίτ.43C· ‖ κ. ἀναστρεφομένης τῆς τάξεως : Εὐρ.ΙΑ 821 **τήνδε τίνα λεύσσω ..;** (τίς εἶναι αὐτὴ τὴν ὁποίαν βλέπω;), αὐτ.Ἑλ.557 **τίν᾽ ὄψιν σὴν προσδέρκομαι;** (τί πρόσωπον εἶναι αὐτὸ ποὺ σὲ βλέπω νὰ ἔχῃς;), Πλάτ.Λύσ.203Β **παρὰ τίνας τοὺς ὑμᾶς;** (τίνες εἶσθε σεῖς πρὸς οὓς νὰ ἔλθω), Ξεν. Ἀπομν.3,11,9 **τίνι οὖν τοιούτῳ φίλους ἂν θηρῴην;** (διὰ τίνος τοιούτου μέσου;), αὐτ.Συμπ.4,53· ‖ τὸ ἄρθρ. προτάσσεται τοῦ ἐρωτημ. **τίς,** ὅταν ὁ λέγων μέλλῃ ἀμέσως νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἰδίαν του ἐρώτησιν : Καλλ.Ἐπιγρ.46 **ληφθήσει .. Πανήμου εἰκάδι καὶ Λῴου τῇ τίνι; τῇ δεκάτῃ**· ‖ π. κωμ. ὅμ. **τὸ τί;** : Ἀριστφ.Νεφ.775, αὐτ.Εἰρ.696, αὐτ. Ὄρν.1039, αὐτ.Πλ.902· ‖ δημ. **τὸ τί,** ἢ **τὰ τί** τὰ ὅσα : **τὸ τί λέει δὲν περιγράφεται, - τὸ τί κάνει εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, - τὰ τί λέγει, - τὰ τί κάνει**· ‖ κ.μτ.πληθ. ἄρθρ. **τὰ τί;** : Ἀριστφ.Εἰρ.693· **2)** μτ. κυρ. ὀνομ. εἰς δήλωσιν θαυμασμοῦ : Σοφ. ἀπ.874 **τίς ἄρα Κύπρις ἢ τίς Ἵμερος;**, Εὐβ.43 **τίς σε Θηρικλῆς ποτε ἔτευξε;**, Ἀναξίλ.22,3 **τίς .. Χίμαιρα πύρπνοος;**· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **τί** μ. ὡς θαυμαστικὸν ἢ εὐτελιστικὸν ἀντὶ τοῦ πόσον : ΠΔ Ἆσμ.1,10 **τί ὡραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,** ΚΔ Λουκ.12,49, αὐτ.Ματθ.7,14 **τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδός, - τί ὡραῖο κορίτσι, - τί μικρὸ σπίτι**· ‖ δημ. κ.μτ. οὐσ. πόσον κακός : **τί φωρόσκυλο, - τί τύχη!, - τί στραβομάρα**· **3)** ἡ ἐρώτησις τροποποιεῖται μεταβαλλομένης τῆς ἐγκλίσεως, ὅθ. **τί ἂν** ἢ **τί κεν;** μτ. εὐκτ. ἐκφέρει ἰσχυρὰν ἀμφιβολίαν, τί θὰ ἠδύνατο νά .., τίς θά .. : Ὀδ.Φ 259 **τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ᾽;**· ‖ **τίς ἂν** πῶς ἄν : Σοφ.ΟΚ 1100 **τίς ἂν δοίη;**· **4)** ἐρώτησις διὰ τοῦ **τίς** ἰσοῦται συχν. πρὸς ἄρνησιν ἰσχυράν : Ἰλ.Ρ 260 **τῶν δ᾽ ἄλλων τίς κεν οὐνόματ᾽ εἴποι,** Ἀριστφ.Πλ.498, Θουκ.3,64 **τίνες ἂν δικαιότερον .. μισοῖντο;**· ‖ σπαν. δύο ἐρω-

τήσεις γίνονται ἐν τῇ αὐτῇ **προτ.** διὰ δύο δ. πτώσεων τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς ; τί ;: Πλάτ.Πολ.332D **ἡ τίσιν τί ἀποδιδοῦσα τέχνη δικαιοσύνη ἂν καλεῖτο ;**, Δημ.50 **τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν ,** || ὁμ. ἀναδίπλωσις τῆς ἐρωτήσεως γίνεται συναπτομένου τοῦ τίς μτ. ἄλλων ἐρωτηματικῶν λ. : Ὀδ.Α 170 **τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν ;**, Σοφ.Τρ.421· **5**) τὸ **τίς** συχν. ἐκφέρεται μτ. δ. μορίων, οἷον **τίς γάρ ;** ποῖος τῷ ὄντι, ποῖος τάχα ; : Ἰλ.Σ 182 **τίς τ᾽ ἄρ᾽ σε θεῶν . . ἧκεν ;**· || **τίς δὲ** πρὸς ἔκφρασιν ἀνυπομονησίας : Ὑμν.Ἀπόλλ.169 **ὦ κοῦραι, τίς δ᾽ ὔμμιν . . πωλεῖται**· || **τίς δή ;** ποῖος λοιπόν : Θέογν.747 **τίς δή κεν βροτός . . ἅζοιτ᾽ ἀθανάτους**· || κ. **τίς δῆτα ;** : Σοφ.Αἶ.518· || **τίς ποτε ;** ποῖος ἄρά γε, ποῖος τῷ ὄντι : Ξεν.ΚΠ 1,1,6 **τίς ποτ᾽ ὢν γενεάν καὶ ποίαν τινά φύσιν ἔχων ;**· **6**) αἱ χρήσεις τοῦ οὐδ. **τί ;** εἶναι πολλαὶ κ. ποικίλαι· || δθ. **τί ;** καθ᾽ αὑτὸ ὡς ἁπλῆ ἐρώτησις : Αἰσχ.Ἑπτ.336 **τί ; τόν φθίμενον γὰρ προλέγω βέλτερα τῶνδε πράσσειν**· || **τί μοι ; - τί σοι ;** τί πρὸς ἐμέ, τί πρὸς σέ : Σοφ.Φιλ.753· κ. **μτ. γενικ.** : Ἰλ.Φ 360 **τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς ;** (τί ἔχω νὰ κάνω μὲ.. ;), Ἀριστφ.Λυσ 514, αὐτ.Ἐκκλ. 521, Δίφιλ.32,18 **ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ᾽ ἐμοί ;**, ΠΔ Κριτ. 11,12 **τί ἐμοὶ καὶ σοί ;**, Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,19, ΚΔ Ἰω. 2,4 **τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι ;** (τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, τί ἔχω νὰ κάνω μὲ σένα)· || κ. ἑπομένης ἐξηρτημένης προτ. : Θεόκρ.15,89 **τίς δὲ τίν, εἰ κωτίλαι εἰμές ;**· κ. ἑπομ. ἀπαρφ. : ΚΔΚορ.1,5,12 **τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν ;**· **7**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. ἐν ἐπιρρημ. χρ ὡς αἰτιολογικόν, διατί, γιατί, πῶς ; : Ἰλ.Α 362 **τέκνον, τί κλαίεις ; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος ;**, αὐτ.414, Εὐρ.Ἄλκ.806, Πλάτ.Κρίτ.43C· **8**) νεώτ. κ. δημ. αἰτιολ., ποῖον πρᾶγμα ἢ γεγονός, ποῖον ζήτημα ἢ ποῖον θέμα, ποῖος σκοπός : **τί συμβαίνει ;, - τί μοῦ εἶπες ;, - τί γυρεύει κι ὅλο ἔρχεται;**· **9**) ὁμ. ἐπιθετ. μτ. οὐσ., ποίου εἴδους, ποιᾶς λογῆς : **τί τρόπος ἦταν αὐτός ;, - τί σπίτι νοίκιασες ;, - τί δουλειὲς κάνεις ;, - τί ἄνθρωπος εἶν᾽ αὐτός ;, - μὲ τί μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ ;**· **10**) ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τοῦ πόσος, πόσον : **τί θὰ πάρῃς ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν δουλειά ;, - τί δίνει προῖκα ;**· **11**) δημ. κ. ἀντὶ τοῦ ὅτι, πώς : δ.τραγ. **μᾶς εἶπαν τί εἶσαι ἡ ὄμορφη, εἶσαι ἡ καμαροφρύδα**· **12**) τὸ **τί** μτ. μορίων οἷον **τί γάρ ;** διατί ὄχι, πως ἄλλως, δθ. κτ. ἐπέκτ. ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀναμφιβόλως : Αἰσχ. Ἀγ.1230, αὐτ.Χο.380, αὐτ.Εὐμ.678 **τί γάρ ; πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ᾽ ἄμορφος ὦ ;**· || ἐν χρ. ἐν καταφατικαῖς ἀποκρίσεσι : Πλάτ.Φαῖδρ.258D, αὐτ. Θεαίτ.209B· || ὁμ. κ. ὅπως εἰσαγάγῃ ἀντίρρησιν : Ἀριστλ.Πολιτ.1281a,14· **13**) **τί δέ ;** ἐν χρ. πρὸς ταχεῖαν μετάβασιν εἰς ἕτερον ζήτημα : Πλάτ.Ἱππ.Μ 288C· || **τί δὲ εἰ** ἀλλὰ τί ἐάν : Εὐρ. Ἑλ.1043, Ἀριστφ.Θεσμ.773, αὐτ.Νεφ.1444· || **τί δέ, εἰ μή** τί ἄλλο εἰμή : Ξεν.Οἰκ.9,1· **10**) **τί (δὲ) δή (ποτε),-τί δὲ δή, - τί δή ποτε** πρὸς ἔκφρασιν ἐκπλήξεως, διατὶ ἄρά γε, διατὶ λοιπόν, τί ἐννοεῖς, ἀλλὸ πῶς ;: Πλάτ.Πολ.470E **τί δὲ δή ; ἔφην· ἣν σὺ πόλιν οἰκίζεις, οὐχ Ἑλληνὶς ἔσται ;**, αὐτ.Γοργ. 469A, αὐτ.Σοφ.241D· || **τί δῆτα** πῶς παρακαλῶ : Ἀριστφ.Νεφ.154· **15**) **τί μὴν** διατὶ ὄχι, δηλ. βεβαίως, μάλιστα, σχεδὸν ὡς τὸ **τί γάρ** : Πλάτ. Θεαίτ.163E· || **τί μὴν οὔ ;** ὡς ἀπόκρισις εἰς ἐρώτησιν : Σοφ.Ἠλ.1280· || **τί νυ ;** διατὶ λοιπόν ; : Ἰλ.Α 414· || **τί δ᾽ οὔ** παρενθετικῶς, πῶς ὄχι ;, ὡς καταφατικὴ ἀπόκρισις : Σοφ.Ἀντ.460, Ἀριστφ.Λυσ.1103 **τί οὐ καλοῦμεν ;** (καλέσωμεν), Πλάτ.Πρωτ.310E **τί οὐ βαδίζομεν**· || **τί οὖν;** πῶς οὕτως, τί λοιπόν ;, εἰσαγομένης ἀντιρρήσεως : Αἰσχ.Ἑπτ.208, Πλάτ.Λύσ.211D **τί οὖν οὐκ ἐρωτᾷς;**· **16**) **τί ποτε** δ. **τίπτε** βλ.λ.· **17**) μτ. συνδέσμων ἐπιτασσομένων, οἷον **τί ὅτι πῶς** συμβαίνει νά . . : Στράτ.62, ΠΔ Γέν.3,1, ΚΔ Λουκ.2,49 **καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με;**· || κ. μτ. συνδ. προτασσομένων, **ἵνα τί** βλ. ἵνα· || κ. μτ. προθ. προτασσομένων. οἷον **διὰ τί** διοτὶ βλ.λ., διὰ ποῖον λόγον, γιατί : Ἀριστφ.Πλ.1111· || **ἐκ τίνος** διὰ ποίαν αἰτίαν : Ξεν.Ἀν.5,8,4· **18**) **ἐς τί ;** μέχρι ποίου σημείου, ἕως πότε ; : Ἰλ.Ε 465 **ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς ;**· **19**) ὁμ. **ἐς τί ;** πρὸς ποῖον σκοπόν : Σοφ.Τρ.403, αὐτ.ΟΚ 524· || ὁμ. **κατὰ τί ;** πρὸς τίνα σκοπόν : Ἀριστφ.Νεφ. 239· || νεώτ. **κατὰ τί** ἐν ποίῳ μέτρῳ ἢ ἐν ποίᾳ ἐκτάσει : **κατὰ τί θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἡ συνεργασία του**· ὁμ. **εἰς τί**· || κ. νεώτ. κ. δημ. **πρὸς τί** διὰ ποῖον λόγον, πρὸς ποῖον σκοπόν, δὲν βλέπω τὴν σκοπιμότητα : Σοφ.ΟΤ 766, αὐτ.1027· **20**) δημ. **τί μ᾽ αὐτὸ ἢ τί μὲ τοῦτο** ποίαν συνέπειαν, ποίαν συνάρτησιν, σχέσιν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ αὐτό ;· **21**) δημ. **τί κι ἂν** μοῦ εἶναι ἀδιάφορον, δὲν ἔχει δι᾽ ἐμὲ σημασίαν : **τί κι ἂν μᾶς φοβερίζῃς πὼς θὰ φύγῃς ;**· **22**) δημ. φρ. **τί κάνεις ;** πῶς εἶσαι εἰς τὴν ὑγείαν σου; **23**) ὁμ. **τί τὸ ὄφελος ;** οὐδεμίαν ἐκ τούτου ὠφέλεια· **24**) ὁμ. **τί μὲ μέλει ; τί μ᾽ ἐνδιαφέρει ; τί πρὸς ἐμέ ;** δὲν μὲ μέλει, οὐδόλως μ᾽ ἐνδιαφέρει· || ὁμ. δημ. **τί ἀνάγκη,** νεώτ. **τίς ἡ ἀνάγκη** δὲν βλέπω νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη· || ὁμ. **τί ἀνάγκη τὸν ἔχω ;** δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκην του, δὲν ἐξαρτῶμαι ἀπὸ αὐτόν· **25**) ἡ **τίς** σπαν. ἐν χρ. ἀντὶ τῆς ἀορίστου ἀναφορ. ὅστις, ἐπὶ πλαγ. ἐρωτήσεως : Ὀδ.Ο 423 **εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι,** αὐτ.Ρ 368, Αἰσχ.Πρ. 623, αὐτ 905, αὐτ.Χο.91, Σοφ.ΟΚ 48, Ξεν.Ἀν.3,3,18 **ἐπισκεψώμεθα τίνες πέπανται σφενδόνας,** αὐτ.2, 2,10· **26**) τὸ **ὅστις** κ. **τίς** συχν. συνάπτονται : Σοφ.ΟΤ 71 **ὡς πύθοιτ᾽ ὅ,τι δρῶν ἢ τί φωνῶν ῥυσαίμην**· || μτγν. κ. μτ. ἀπαρφ. : Αἰσώπ.67, Ψ Λουκ.Φιλοπ.29· || σπαν. εὕρηται οὐχὶ ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσι : Εὐρ.ἀπ.773,2 **αἰτοῦ τί χρῄζεις ἕν,** Νοσσ.ΑΠ 5,169 **τίνα δ᾽ ἁ Κύπρις οὐκ ἐφίλησεν,** Ἀντίοχ.π.Πτολ.Εὐεργ.3] **τίνι ἡ τύχη δίδωσι, λαβέτω,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.6,34 **τίς σοφός, αὐτῷ προσκολλήθητι,** ΚΔ Μᾶρκ.14,36 **οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ,** Χρησμ.π.Διόδ.Σ 9,3 **τίς σοφίῃ πάντων πρῶτος, τούτου τρίποδ᾽ αὐδῶ,** Ἐπιγρ.Λαρίσης **χαῖρε καὶ σύ, τίς ποτ᾽ εἶ**· || μτγν. **τίς** ὅστις ἄνευ οὐδ. : ΠΔ Δευτ.29,18 **μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνή . . , τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν**· || ὁμ. **τίς** ἀντὶ τοῦ ὅς, ὅσπερ : ΚΔ Πράξ.13,25 **τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ,** Ἐπιγρ.Κνίδου **Δωροθέαν, τίς τὸν ἐμὸν ἄνδρα εἶχε**· **27**) τὸ **τίς ; τί ;** μτ. μτχ., ἑπομένης ρηματ. προτ. σχηματίζει μίαν μ. πρότ., ἐν ᾧ παρ᾽ ἡμῖν ἀπαιτοῦνται δύο προτ. : Ἡρ.1,153 **ἐπειρέσθαι . . τίνες ἐόντες ἄνθρωποι . . ταῦτα προαγορεύουσι,** Πλάτ.Γοργ. 452A **σὺ δὲ τίς ὢν ταῦτα λέγεις ;**, Ξεν.Ἀπομν. 2,2,1· **28**) ὁμ. **τίς** ἀντὶ τοῦ **πότερος** βλ.λ. : Πλάτ. Φίλ.52D, Ξεν.ΚΠ 1,3,17 ΚΔ Ματθ.27,21, αὐτ.Λουκ. 5,23 **τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου ἢ . .**· **29**) **τίς** ποῖος βλ.λ. : Σοφ.Τρ.311, αὐτ.ΟΤ 489 **τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ᾽**· **30**) δημ. τὸ οὐδ. **τί** κτ. συγκ. τοῦ γιατί (διότι) : Κρυστ.Σταυραΐτὸς 45, **ἀϊτέ, πᾶρέ με ἀπάνου στὰ βουνά, τί θὰ μὲ φάῃ ὁ κάμπος.**

τις, τι ἀντων. ἀόρ. ἐγκλινομένη ἐν πάσαις ταῖς πτῶσ., κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τινάς,** κυπρ. **σις** (Ἐπιγρ.) ἀρκ. **σις** (μτ. И ἀντὶ τοῦ σ) (Ἐπιγρ.Μαντινείας), θεσσ. **κις** (Ἐπιγρ.Λαρίσης), οὐδ. **κι** (ἐν τοῖς τ. διεκί, ποκκὶ βλ.λς), γενικ. ἰων. **τεο** (Ὀδ.Π 305, Ἡρ.1,58), συχνοτ. **τευ** (Ἰλ.Β 388, Ἡρ.4,30, Μέλισσ.7), τραγ. κ. ἀττ. **του** (Αἰσχ.Πρ.21, Ἀριστφ.Ἀχ.329, Θουκ.1,70), κ. ὡς θηλ. (Σοφ.Αἶ.290, αὐτ.ΟΤ 1107,

Εὐρ.'Εκ 370), οὐδ. σπάν. (Πολύβ.3,23,3, 'Επιγρ.Τήνου, Πάπ.) κ. τινας (Πίνδ.Π 2,90, 'Ηρ.2,109, Αἰσχ. Εὐμ.5, αὐτ.Χο.102, Σοφ.'Αντ.698, 'Επιγρ.), δοτ. Ιων. τεῳ ('Ιλ.Π 227, 'Οδ.Λ 502, 'Ηρ.2,48, αὐτ.5,86), τροχ. κ. 'Αττ. κ. π.'Ομ. τῳ ('Ιλ.Α 299, αὐτ.Μ 328, 'Οδ.Ν 308, αὐτ.Υ 297, Αἰσχ.'Επτ.1045, Δίων Κ 18,45), κ. ὡς θηλ. (Αἰσχ.'Επτ.472, Σοφ.ΟΤ 80), κ. τινι (π.'Ομ. ἐν τῇ λ. οὔτινι : 'Ιλ.Ρ 68, 'Οδ.Ξ 96) (Πίνδ.Ο 9,26, Βάκχ.17,12, 'Ηρ.1,114, Αἰσχ.'Επτ.1041, Σοφ.ΑΪ.443, αὐτ. 495), κ. ὡς θηλ. ('Ηρ.2,62, αὐτ.3,69, αὐτ.83, αὐτ.4, 113), αἰολ. τίῳ, αἰτ. τινα ('Ιλ.Α 62, αὐτ.Ε 761), οὐδ. τι (αὐτ.Β 122), δυϊκ. τινε ('Οδ.Δ 26, Πλάτ.Σοφ.237D, αὐτ.Παρμ.143C, αὐτ.149E), ὀνομ. πληθ. τινες (π.'Ομ. ἐν χρ. μ. ἐν τῇ φρ. οὔ τινες : 'Οδ.Ζ 279, αὐτ.Ρ 587, κ. τῇ λ. οἵτινες ὀνομ. πληθ. τοῦ ὅστις βλ.λ.), δωρ. τινεν ('Επιγρ.Δρήρου), θεσσ. κινες ('Επιγρ.Λαρίσης), ὀνομ. κ. αἰτ. πληθ. οὐδ. τινα (π.'Ομ. ἐν τῇ λ. ὅτινα : 'Ιλ.Χ 450) (Πλάτ.Χαρμ.163D, αὐτ. 'Επιστ.325A, 'Υπερείδ.'Αθ.19, "Αλεξ.110, Σωτάδ.Κωμ.1,22, 'Αριστλ. ΗΝικ.1094a,5, 'Επιγρ.'Επιδαύρου) κ. ἄσσα ('Οδ.Τ 218), ἀττ. ἄττα ('Αριστφ.Βάτρ.173, Θουκ.1,113, αὐτ. 2,100, Πλάτ.Πολ.400A, Διον.'Αλ.Σύνθ.3), δωρ. σά, βοιωτ. τά, γενικ. Ιων. τεων ('Ηρ.2,175, αὐτ.5,57) κ. τεῶν (αὐτ.Δ 76 πιθ. εἰκ. ταῦ γε ὤν) κ. τινων ('Αριστφ.'Ιππ.977), δοτ. τίσι(ν) ('Ηρ.9,113, Ξεν.'Αθ.1,18), δωρ.τίνοις ('Επιγρ.Δελφῶν) αἰολ., τίοισι, Ιων. τέοισι ('Ηρ.8,113, αὐτ.9,27), αἰτ. τινας ('Ιλ.Ο 735,'Οδ.Λ 371), οὐδ. τινα, ἡ ἀντων. αὕτη δηλοῖ ἀορίστως πρόσ. ἢ πρᾶγμ., δθ. ἀποδοτέα διὰ· τοῦ κάποιος, ἕνας, κάτι, ἕνα, ὡς ἐπίθεταν δὲ χρησιμεύει κ. ἀντὶ τοῦ ἀορίστου ἄρθρου τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ὁπότε καὶ συμφωνεῖ πρός τὸ οὐσιαστικόν : 'Ιλ.Ε 191 θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις, 'Οδ.Ι 142 καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν, αὐτ.205, αὐτ.339, αὐτ.377, αὐτ. 418, αὐτ.421· ‖ συχν. τὸ τις δύναται νὰ συναφθῇ κ. μτ. γενικ. πληθ. : Σοφ.ΑΪ.455 εἰ δέ τις θεῶν βλάπτοι, φύγοι τἄν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα· ‖ ἡ διάκρισις αὕτη δὲν τηρεῖται πάντοτε, οἷαν ὅταν μετὰ τὸ τις θεός ἀκολουθῇ ἀναφορικὸν κτ. πληθ. : 'Οδ.Τ 40 ἦ μάλα τις θεός ἔνδον οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν (εἷς ἐκ τῶν θεῶν, οἱ ὁποῖοι . .)· ‖ ἄλλοτε ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὑπονοεῖται γενικ.πληθ. : Εὐρ.'Ελ.1039 πείσειας ἄν τιν', οἵτινες . . ἀνάσσουσι· 2) κάποιος ἐκ πολλῶν, δηλ. ἀορίστως πολλοί : 'Ιλ.Η 201 ὧδέ τις εἴπεσκεν· ‖ σπαν. μτ. σημ. μειωτικῆς, οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων : αὐτ.Ν 638, 'Οδ.Γ 384, 'Ηρ.5, 49 τῶν πέρι καί τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν, Θουκ.2,37· 3) πᾶς ἐνδιαφερόμενος, πᾶς εἷς ὃν ἀποβλέπει τις : 'Ιλ.Β 382 εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, αὐτ.Ρ 254 ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, αὐτ.Θ 515 ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος, αὐτ. Π 209, αὐτ.Ρ 227· ‖ π.τραγ. κ.'Αττ. εὕρηται συντεταγμέναν κ. μτ. προστ. : Σοφ.ΑΪ.417 τοῦτό τις . . ἴστω, Εὐρ.Βάκχ.346, 'Αριστ."Ορ.1187, αὐτ.Βάτρ.628, Θουκ.1,40 τοὺς ξυμμάχους αὐτόν τινα κολάζειν (ὅτι εἷς ἕκαστας πρέπει ὁ ἴδιος νὰ ἐπιβάλῃ τάς τιμωρίας), αὐτ.6,77, αὐτ.7,75, Δημ.536, αὐτ.352· ‖ συχν. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ συνεκφέρεται μτ. τινος ἄ. σχετικῆς ἀντων. : 'Οδ.9,65, 'Ηρ.6,80 ἐκέλευε πάντα τινὰ τῶν εἰλωτέων περινέειν ὕλῃ τὸ ἄλσος, αὐτ.3,113, αὐτ.4,118, Αἰσχ.'Αγ.1205, Θουκ.6,31 ὅπως αὐτῷ τινι εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει, αὐτ.8,94· ‖ ὁμ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ἡ ἀντων. τις συχν. συντάσσεται μτ. λ. κτ. πληθ. ἀριθμόν κειμένων : Σοφ.ΑΪ.965 οἱ κακοὶ . . οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ (ἀντὶ πρὶν ἐκβάλωσι), Θουκ.4,85 οἷς ἂν ἐπίω, ἧσσόν τις πρόσεισι (ἀντὶ ἧσσον προσίασι), αὐτ.2,53, αὐτ.7,75· ‖ ἰδ. μετὰ τὸ εἰ ἢ ἤν τις : Ξεν.'Απομν.1,2,62· 4) συχν. ἡ ἀντων. τις τίθεται ἀντὶ τοῦ ὀνόμ. ταῦ προσ., ὅπερ ἐπιθυμεῖ τις νὰ μὴ ἀναφέρῃ ἢ ὀναμάσῃ : αὐτ.'Αν.1,4,12 οὐκ ἔφασαν ἰέναι, ἐὰν μή τις χρήματα διδῷ (δηλ. ὁ Κῦρος), Θεόκρ.5,122· ‖ ὁμ. κ. κτ. εὐφημισμὸν ἐπὶ πράγμ. κακοῦ, ὅπερ ἀποφεύγει τις νὰ ὀνομάσῃ : Θουκ.2, 74, Δημ.43 καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτεραν Φίλιππον ποιήσετε· 5) ἐντεῦθεν κ. ἀντὶ τῆς προσ. ἀντων. τοῦ α' κ. β' προσ. : 'Ιλ. Α 289 ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω, Σοφ.'Αντ.751, αὐτ. ΑΪ.245, αὐτ.1138 ποῖ τις τρέφεται ; (ἀντὶ ποῖ τρέφομαι ;), Θουκ.4,59, Ξεν.'Αν.3,4,40, αὐτ.5,7,31· 6) ἀόρ. κανείς, σπάν. μτ. εἰρωνείας : Αἰσχ.Χο.59 φοβεῖταί τις, Δημ.42 μισεῖ τις ἐκεῖνον· ‖ κ. ἀντὶ κλητ. : 'Αριστφ.Πλ.1196 τὸν πλοῦτον ἔξω τις κάλει· 7) συχν. ἐμφαντικῶς ἐπὶ προσ. ἢ πράγμ., μέγας τις (μέγα τι) : Εὐρ.'Ηλ.939 ηὔχεις τις εἶναι (ἐκαυχᾶσο ὅτι ἦσο μέγας τις), 'Αριστλ.Πολιτ.1293b, 13 εἰσὶν ὅμως τινὲς οἱ εὐδοκιμοῦντες, Μέν.156 τὸ δοκεῖν τιν' εἶναι, Δημ.582, αὐτ.150, Θεόκρ.11,79 κἠγών τις φαίνομαι ἦμεν· ‖ ἰδ. κτ. οὐδ. : Πλάτ. 'Απολ.41E οἴονταί τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι, αὐτ.Φαίδ.63C, αὐτ.Φαῖδρ.243A, αὐτ.Εὐθ.303C· ‖ λέγω τι κάτι σπουδαῖον λέγω, πλησιάζω πρὸς τὸ ὀρθόν, ἀντίθ. οὐδὲν λέγω : αὐτ.Πρωτ.339C, αὐτ. Πολ.329E, αὐτ.Φαῖδρ.260A, αὐτ.Κράτ.407E ἵνα καὶ εἰδῶμεν εἴ τι ὅδε λέγει· ‖ ὁμ. κ. ποιῶ τι : αὐτ.Συμπ.173C οἴεσθέ τι ποιεῖν, οὐδὲν ποιοῦντες· ‖ συχν. κτ. ἀντίθ. πρὸς ἄ. λ. : Πίνδ.ἀπ.221 ἀελλοπόδων μέν τιν' εὐφραίνοισιν ἵππων τιμαί . . , τέρπεται δὲ καί τις, Λυσ.19.59 τισὶ τῶν πολιτῶν ἀποραῦσι συνεξέδωκε θυγατέρας . . , τοὺς δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, ΠΔ Δαν.2,33 μέρος μέν τι σιδήρου, μέρος δέ τι ὀστράκινον· ‖ συχν. π.'Αριστλ.Πολιτ.1298a,9, αὐτ.1277a,23, αὐτ.Κατ.6a,38 τινὸς γὰρ λέγεται μεῖζον, αὐτ.Πολιτ.1269a,26, αὐτ. Μεταφ.1028a,30 τὸ πρώτως ὂν καὶ οὐ τί ὂν ἀλλ' ὂν ἁπλῶς· 8) μτ. ἐμφάσ εὕρηται ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀνήρ, ἄνδρας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ κτῆνος : 'Ιλ. Ε 9 ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, 'Αριστφ.Εἰρ.24, Ξεν.'Αν.3,1,4· ‖ ὁμ. κ. ἀντιστρόφως μτ. τινος ἐνν. περιφρονήσεως : Σοφ.Φιλ.442 Θερσίτης τις ἦν (ἦτο καὶ ἕνας Θερσίτης)· 9) μτ. κυρ. ὀνομ. σημαίνει ὅμοιός τις, τοιοῦτός τις : Λυρ.ἐν Πάπ. (πόλεις) ταὶ μέλονται πρός τινος ἢ Διός ἢ γλαυκᾶς 'Αθάνας, Αἰσχ.'Αγ.55 ἤ τις 'Απόλλων ἢ Πάν, αὐτ.1233, 'Αριστφ.Σφ.181, αὐτ."Ορν.512, αὐτ.Βάτρ. 912· 10) κ. νεώτ. μτ. ἐπιθ. ἡ ἀντων. τις λαμβάνει σημ. περιοριστικήν, ἤτοι συχνότ. ἐν χρ. ὡς περιοριστικός, κολαστικός ἢ εὐτελιστικός διορισμός : 'Οδ.Ρ 449 ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι, αὐτ.Σ 382, αὐτ.Υ 140, Αἰσχ.Πρ.696, αὐτ.'Επτ. 979, αὐτ.'Αγ.1140, Σοφ.ΑΪ.1266 ὡς ταχεῖά τις . . χάρις διαρρεῖ (ταχέως πως), αὐτ.ΟΤ 618,- ἔχει προτερήματά τινα, - ἐργάζεται μετὰ ποιᾶς τινος ἐπιμελείας, - ὀλίγον τι, - ἔν τινι μέτρῳ, - πενιχρά τινα δῶρα, - ἀνοητός τις νεανίσκος· 11) μτ. ἀριθμητ. ἐπιθέτων εἷς οἱοσδήποτε, ἕνας ὁποιοσδήποτε, ἀλλὰ ἕνας μόνον : 'Ιλ.Α 144 εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ . . ἔστω, 'Οδ.Ο 83 δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι, 'Αριστφ.Βάτρ.911, Θουκ.6,61, ΚΔ Πράξ. 23,23 προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἑκατοντάρχων· ‖ ἑπτά τινες κάπου ἑπτά, περίπου ἑπτά : Θουκ.7,34, αὐτ.3,111 ἐς διακοσίους τινάς, αὐτ.7,87, αὐτ.8,21· ‖ κ. ἄνευ ἀριθμητ. : αὐτ.3, 52 ἡμέρας τινάς (μερικάς ἡμέρας, δηλ. ἱκανάς, πολλὰς ἡμέρας). αὐτ.8,3 στρατῷ τινι (μὲ ἱκανὸν στράτευμα)· ‖ συχν. κ. νεώτ. ὀλίγοι τινὲς ἢ τινὲς ὀλίγοι : Θουκ.2,17, αὐτ.3,7· ‖ ὅσος τις χρυσός πόσον πολὺς χρυσός, πόσον μεγάλη ποσότης χρυσοῦ, τί μάλαμα : 'Οδ.Κ 45 ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν· ‖ συχν. κ. μτ. τῆς ἐνν. τοῦ διαστήματος : 'Ιλ.Η 156 πολλός γάρ τις ἔκειτο· ‖ κ. μτ. ἀντωνυμικῶν λ. : 'Ιλ.Ε 638 οἷός τις τί εἶδους ἄνθρωπος, 'Οδ.Υ 38 ἀλλά τί μοι τόδε

θύμός . . μερμηρίζει, αὐτ.I 348, οὐτ.Υ 377, Ἡρ.3, 34, αὐτ.139, Σοφ.Ἀντ.42, αὐτ ΟΚ 1163, Πλάτ.Πρωτ. 313Α, Ξεν.Ἀν.7,6,24, αὐτ.ΚΠ 2,2,2, αὐτ.Ἀπομν.I,I,I, οὐτ.Ἀν.5,8,7· **12)** συχν. ἐκφέρεται κ. ἐνάρθρως, ὅταν δηλ. σύναρθρον οὐσ. κεῖται ὁμοιοπτώτως πρὸς τὸ τις : Σοφ.ΟΚ 289 **ὅταν δ' ὁ κύριος παρῇ τις** (ὅταν τὸ πρόσωπον τὸ ἔχον τὴν ἐξουσίαν, ὁστισδήποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτος, παρευρίσκηται), αὐτ.ΟΤ 107· **13)** π. τοῖς φιλοσόφοις τὸ τὶς ἐκφέρεται μτ. τοῦ ἄρθρ. πρὸς μερικώτερον διορ. γενικῆς τινος λ., δθ. ὁ τὶς ἄνθρωπος ὁ ὡρισμένος ἢ τοιοῦτος ἄνθρωπος, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ γεν. ἄνθρωπος, ὁμ. **ὁ τὶς ἵππος, - ἡ τὶς γραμματική** : Ἀριστλ.Κατ.16,4· ‖ **τὸ τὶ μέγεθος**, ἀντιθ. πρὸς τὸ **ὅλως τὸ μέγεθος** : αὐτ.Πολιτ.1283a,4· ‖ ὅ τις ἢ ὁ τὶς ὁ δεῖνα : Πάπ. **δεῦρο ὅ τις θεός, ὄφθητί μοι**, οὐτ. **αἴρω σε, ἡ τις βοτάνη**· ‖ συχν. ἐν ἀντιθετ. προτάσεσι : Ἡρ.I,127 **οἱ μέν τινες . . οἱ δέ**, οὐτ.3, 40, Εὐρ.Μηδ.1141, αὐτ.Ἑκ.624, αὐτ.ΙΤ 1407, Θουκ.2, 91, Ξεν.ΚΠ I,4,15, αὐτ.3,2,10, αὐτ.6,I,26· ‖ κ. ἄνευ τοῦ ἄρθρ. : Πάπ. **γράφον . . ὅτι τι καί τι εἴληφας**, αὐτ. **κληρονόμους καταλείπω τὴν θυγατέρα μου τινα καὶ τὸν σύντροφον αὐτῆς τινα καί τινα**· ‖ συνάπτεται κ. μτ. ἄ. λ. πρὸς ἃς ἐναλλάσσεται : οὐτ.Συμπ.2,6 **ὁ μέν τις . . , ὁ δέ τις . ., ἕτερος δέ τις**· ‖ κ. κτ. οὐδ. : Ἡρ.3,40, Πλάτ. Ἐπιστ.358Α· ‖ κ. ἐν ἐπιρρημ. σημ. **τὸ μέν . ., τὸ δέ τι** ἐν μέρει μὲν . . , ἐν μέρει δὲ κάπως : Πολύβ.I,73,4· ‖ τὸ τι διαμένει ἀμετάβλητον καὶ ὅταν τὸ ἄρθρ. εἶναι κτ. πληθ. : Ξεν.Ἀν.4,I,14 **τὰ μέν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι**· ‖ **τὸ δέ τι ἀλλ'** ἐν μέρει, χωρὶς νὰ προηγῆται τὸ **μέν** : Θουκ.I,107, οὐτ.118, αὐτ.7,48· **14)** τὸ οὐδ. ἐν χρ. περιληπτικῶς : Θουκ.7,48 **ἦν τι καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις** (ὑπῆρχε μερίς τις . .)· **15)** συναντόμενον μτ. ρ. κάπως, κατά τινα βαθμόν, καθόλου : Ἰλ.Ε 421 **ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι**, Ξεν.Ἑλλ.6,4,7 **παρεθάρρυνέ τι αὐτούς**· ‖ κ. μτ. ἐπιθ. ἢ ἐπιρρήμ. : Ὀδ.Ο 365 **ὀλίγον τι ἧσσον**, Ἡρ 3,12 **οὕτω δή τι ἰσχυραί**, αὐτ.108 **οὕτω δή τι πολύγονον** αὐτ.6,123, Θουκ.3,75· ‖ ὁμ. συνημμένον μτ. τοῦ **οὐδέν, μηδέν** : Ἡρ.6,3 **οὐδέν τι πάντως**, Εὐρ.Ἀλκ. 522, αὐτ.Ἀνδρ.1234· ‖ **καί τι καί . . ὑποψία** ἐν μέρει καὶ ἕνεκα ὑποψίας : Θουκ.I,107· ‖ **τίς τε** συχν.π.Ὁμ. : Ἰλ.Γ 33 **ὡς ὅτε τίς τε**· ‖ **ἢ τὶς ἢ οὐδείς σχεδὸν οὐδείς** : Ἡρ.3,140, Ξεν.ΚΠ 7, 5,45· ‖ **ἢ τί ἢ οὐδέν** ὀλίγον ἢ οὐδέν, σχεδὸν **τίποτε** : Πλάτ.Ἀπολ.17Β· **16)** τὸ τις ἐπαναλαμβάνεται οἱονεὶ πλεοναστικῶς εἰς συνεχεῖς προτάσεις : Σοφ.Ἀντ.689 **ὅσα λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει**, αὐτ.Τρ.944· ‖ τὸ τις σπαν π. ποιητ. παραλείπεται : Ἰλ.Ν 287 **οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο** (δηλ. τις), αὐτ.Χ 199 **ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται** (δηλ. τις) **φεύγοντα διώκειν**, Σοφ.ΟΚ 1226, Νόμ.Γόρτ.2,2, Πλάτ. Γοργ.456D, Ξεν.Συμπ.5,2· ‖ ὁμ. σπαν. τὸ τις παραλείπεται, ὅταν ἕπηται γενικ. ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένη : Σοφ.Αἴ.189 **ἢ** (ἐνν. τις) **τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς**, Ἀριστφ.Νεφ.1128 **ἢν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ** (ἐνν. τις) **τῶν ξυγγενῶν**, Ἐπιγρ. **ἐν τῶν πόλεων**· **17)** νεώτ. φρ. **ἀπό τινος** (χρόνου) ἀπὸ μικροῦ χρόνου· ‖ κ. **μέχρι τινος** (χρόνου) μέχρις ἑνός, μικροῦ ὡς ἐπὶ τοῦ πλείστου χρονικοῦ διαστήματος : **μέχρι τινὸς ἡ φωτογραφία δὲν εἶχε θέσιν εἰς τὴν ἐφημερίδα**· ‖ **κατά τι** ἐν μέρει, ὄχι συνολικῶς, ὄχι πολύ : **εἶναι κατά τι χρήσιμον, - κατά τι νεώτερός μου**· ‖ **μέχρι τινός** (διαστήματος) μέχρις ἑνὸς μικροῦ διαστήματος : **μέχρι τινὸς θὰ ἔλθωμεν μαζί σας**· **18)** ἡ ἀντων. τις εἶναι φύσει ἐγκλιτικὴ λ., ἀλλ' εἰς τινας χρ. λαμβάνει ὀξεῖαν ἢ βαρεῖαν **τίς, τινά, τινές, τινῶν** : Χοιροβ.Θεο.I,373Η· ‖ ὁμ. εἰς τὴν ἀρχὴν προτ., οἷον **τὶς ἔνδον;** εἶναι κανεὶς μέσα; . Αἰσχ.Χο.654· ‖ **τί φημι; λέγω τι; :** Σοφ.Τρ.865, οὐτ.ΟΤ 1471· ‖ ὁμ. κ. κατόπιν σημείου στίξεως : Σχόλ.Διον.Θρ.240Η· ‖ ὁμ. τὸ τις ἐν χρ., ὅταν ἀντιτίθεται εἰς ἄ. **τὶς ἢ** κ. εἰς ἄ. λέξεις : Θουκ.2, 92, Πλάτ.Κριτί.49Α, Ἀριστλ.Πολιτ.1294b,40, Σωρ.I,I, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,127 **τὸ τὶ μὲν ψεῦδος ἔχον, τὶ δὲ ἀληθές**, Γέμιν.14,6, Σωρ.I,48· ‖ κ. ἄνευ τινὸς ἀντιθέσεως : Σοφ.Αἴ.1138 **τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὖπος ἔρχεταί τινι**· ‖ οἱ κώδ. σπανίως τηροῦντες τὸν αὐτὸν κανόνα, τὸ ἔχουσιν ἐγκλιτικὸν ἢ ὀρθοτονούμενον, σπον. δὲ ἀπαντᾷ κ. ὡς ἐγκλ. κ. ὡς ὀρθοτονούμενον εἰς τὴν αὐτὴν προτ. : Πλάτ.Χαρμ.105C, Ἀριστλ.Μεταφ.1032a,14· **19)** τὸ τις συχν. τίθεται ἐν ἀρχῇ προτ. κ. σπαν. ἐπακολουθεῖ σημεῖον στίξεως, εἶναι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δευτέρα λ. : Ἰλ.Θ 515, αὐτ.Ψ 331, Ὀδ.I 508 **ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνήρ**· ‖ ἀλλὰ γεν. ἡ θέσις τῆς ἀντων. τις δὲν εἶναι μακράν, πρὸ ἢ μετὰ τὴν λ., εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται : Ἰλ.Α 62 **ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν**, αὐτ.Θ 521 **φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω**· ‖ ἐν τῇ ἰων. πεζ. τίθεται μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. κ. τοῦ οὐσ. γενικ. πτῶσ. : Ἡρ.I,85 **τῶν τις Περσέων**, αὐτ.2,28 **τῶν τις ἱρέων**, αὐτ.2,179· ‖ κ. ἐν τῇ μτγν. πεζ. : Ἀθήν.3,108D, Εὐστ.1402,18, οὐτ.1659,27, αὐτ.1676,I· ‖ ἡ ὀρθὴ θέσις εἶναι **τίς τι** κ. οὐχὶ **τί τις** : Θουκ.7,10, Ξεν.Ἀν.3,I,14, Ἐπιγρ.· ‖ εἰς τὴν ἀττ. τὸ τις τίθεται μετὰ τὸ ἐάν, ἐν δὲ τῇ δωρ. συχν **αἴ τίς κα** : Νόμ.Γόρτ.9,43, Ἡρακλεωτ.Πίν.I,105 ‖ **ἐκ** τῆς δωρ. ταύτης χρ. επηρεάσθη κ. ἡ κοινή : Πλούτ.ΤΓράκχ.15 **εἴ τις ἄν.**

τισιγίτης (ὁ) (λ. περσική) μτγν. δοχεῖον, σκεῦος, ἀγγεῖον : Ἀθήν.11,784Α **τισιγίτης ἀργυροῦς** εἷς.

τίσις-εως (ἡ) (τίνω) ἀπότισις, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις γενομένου κακοῦ : Ἰλ.Χ 19 **ἐπεὶ οὔ τι τίσιν γ' ἔδεισας ὀπίσσω**, Ὀδ.Α 40,αὐτ.Β 76 **εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη**, Ἡσίοδ.Θ 210 **τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι**, Ἀλκμ. 23,36, Ἡρ.I 13, οὐτ.2,152 **ἦλθε χρησμὸς - ὡς τίσις ἥξει ἀπὸ θαλάσσης χαλκέων ἀνδρῶν ἐπιφανέντων**, αὐτ.7,89,Σοφ.ΟΚ 1329· ‖ φρ. **τίσιν δίδωμί τινος** τιμωροῦμαι διά τινα πρᾶξιν, πληρώνω κάτι κακὸ ποὺ ἔχω κάμει : Ἡρ.8,76· ὁμ. **τίσιν ἐκτείνω τινί** : αὐτ.6,84· ‖ κτ. πληθ. **τίσιες**, πιθ. κατὰ προσωποποίησιν, αἱ ἐκδικήτριαι Ἐρινύες : αὐτ.3,126 **χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ Ὀροίτεα Πολυκράτεος τίσιες μετῆλθον**, αὐτ.2,128· **2)** εἰδ. δύναμις πρὸς ἀνταπόδοσιν ἢ ἀνταμοιβήν, ἐπὶ καλῆς ἢ κακῆς σημασίας : Θέογν.337 **Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν .. τῶν τ' ἐχθρῶν**, αὐτ.Β 345.

τισιφόνη (ἡ) ἡ ἐκδικήτρια τῶν φόνων ὡς κύρ. ὄνομα μιᾶς τῶν Ἐρινύων : Ὀρφ.Ἀργ.69,2,Ἀπολλδ. I,I,4 **ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ ῥέοντος αἵματος ἐρινύες ἐγένοντο, Ἀληκτώ, Τισιφόνη, Μέγαιρα.**

τιταίνω ἐπ. κτ. ἀναδιπλασιασμὸν ἀντὶ τείνω, τανύω, τεντώνω : Ἰλ.Θ 266 **Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων**, Βακχ.9,43 **ἕτερος δ' ἐπὶ πᾶσι ποικίλον τόξον τιταίνει**· ‖ οὕτω κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἰλ.Ε 97 **αἶψ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα**, αὐτ.Λ 370· **2)** εἰδ. περὶ μουσικοῦ ὀργάνου, τονίζω · Ὀρφ.Ἀργ.251 **φόρμιγγα τιτηνάμενος**, Ἀριστφ.ἀπ.671 **τιταίνει ψίθυρον εὐήθη νόμον** (τονίζει μέλος ἐπὶ τῶν καλῶς τεταμένων χορδῶν)· **3)** ἐκτείνω, ἁπλώνω : Ἰλ.Θ 69 **καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα**, οὐτ.Ν 534, Ὀδ.Κ 354· ‖ παθ. ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι : Διον.Περ.637· **4)** ἐλαύνω, βιαίως σύρω, ἕλκω τι : Ἰλ.Β 390 **ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων**, αὐτ.Ν 704· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ψ 403 **τιταίνετον ὅττι τάχιστα**· κ. παθ. : Ὀππ. Ἁλ.I,221 **νῆα τιταινομένην ἀνέμου ζαχρηέος ὁρμῇ**· **5)** κατευθύνω πρός που : Μαν.4,496, Νόνν.Δ

7,283 **εἰς δύσιν** ὄμμα **τίταινε, πότε γλυκὺς ἕσπερος ἔλθοι,** Χριστόδ.'Εκφρ.60· **6)** παθ. εἰδ. ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω πολλὴν προσπάθειαν, κόπον πολύν : 'Οδ.Λ 599 **αὐτὰρ ὅ γ' ἂψ ὤσασκε** τιταινόμενος (Εὐστ. «τὸ τιταινόμενος σχῆμα ὠθοῦντος δηλοῖ, ὃς χεῖράς τε καὶ πόδας τιταίνει βιαζόμενος τὸ ὠθούμενον»)· **7)** ὁμ. παθ. τρέχω, σπεύδω πάσῃ δυνάμει : 'Ησίοδ.Α 229 **αὐτὸς δὲ σπεύδοντι καὶ ἐρρίγοντι ἐοικὼς Περσεὺς Δαναΐδης ἐτιταίνετο·** || εἰδ. ἐπὶ ἵππου δρομαίως καλπάζοντος : 'Ιλ.Χ 23 **ὥς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος . . ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο,** αὐτ.Ψ 518· || ἐπὶ πτηνῶν, ταχέως πέτομαι : 'Οδ.Β 149 **τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο** πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω **πτερύγεσσιν·** || οὕτω κ. ἐπὶ ποταμῶν, ταχέως ἐπέρχομαι : 'Οππ.'Αλ.1,22 **πολλοὶ δὲ τιταινόμενοι κατ' ὄρεσφιν ἀργύρεοι ποταμοί·** || ἐπὶ χρόνου. γοργῶς ἐπέρχομαι. παρέρχομαι : Νόνν.Εὐαγγ. 'Ιω.19,15 **ἦν δὲ τιταινομένη τριτάτη ὥρα·** **8)** παθ. ἐπὶ αἰσθημάτων, συναισθημάτων γίναμαι αἰσθητός, ἀντιληπτὸς ὡς ἐντονώτερος, ἐπιτείνομαι, δυναμώνω : 'Ιππ.Γυν.2,134 **ἡ ὀδύνη τιταίνεται·** **9)** εἰδ. π. 'Ησ. τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι· 'Ησ. «τιταίνειν . . τίσιν λαμβάνειν, τιμωρεῖν» : 'Ησίοδ.Θ 209 **φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι ἔργον.**

τιτάν-ᾶνος (ὁ) . κ. νεώτ. τὸ πλεῖστον κτ. πληθ. **Τιτᾶνες**, ἐπ. κ. ἰων. **Τιτῆνες**, δοτ. **Τιτῆσι**, ἐπ. **Τιτήνεσσι**, παλαιότατον γένος θεῶν τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, θεωρουμένων ὡς τέκνων τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, κατοικούντων εἰς τὰ ὑπὸ τὸν Τάρταρον σκότη, ὅπου κατερρίφθησαν ὑπὸ τοῦ Διός, ἐκδικουμένου τὸν ὑπὸ τοῦ πατρός του Κρόνου, τῇ προτροπῇ τῆς Γῆς, ἐνεργηθέντα ἐκθρονισμὸν καὶ ἀκρωτηριασμὸν τοῦ Οὐρανοῦ : 'Ιλ.Ξ 279 **θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους οἳ Τιτῆνες καλέονται·** 'Υμν.'Απόλλ.335, 'Ησίοδ.Θ 630 **Τιτῆνές τε θεοὶ καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο,** Αἰσχ.Πρ.205, Κρατῖν.ἐν Πάπ.· || εἰδ. : Αἰσχ.Πρ.427 **δαμέντ' ἀδαμαντοδέτοις Τιτᾶνα λύμαις θεὸν Ἄτλαν,** Σοφ.ΟΚ 56 **ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς Τιτὰν Προμηθεύς,** Εὐρ.Φοίν.1122· **2)** ὁ ἥλιος ὡς θεός, ἐν προσωποποιήσει : 'Εμπ.38 **Τιτὰν ἠδ' αἰθὴρ σφίγγων περὶ κύκλον ἅπαντα,** 'Ορφ.'Αργ.512 **ἀλλ' ὅτ' ἐς 'Ωκεανοῖο ῥόον βαπτίζετο Τιτάν·** || κ.ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος ὡς θεοῦ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός : 'Επιγρ.Τήνου, Κερκύρας· **3)** κομήτης τις : 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,24· || νεώτ. ἄστρον. εἷς ἐκ τῶν δέκα δορυφόρων τοῦ πλανήτου Κρόνου· **4)** ἐν εἰδ. σημ. ὡς προσηγορικόν· 'Ησ. «Τιτάν· ὁ παιδεραστής», Εὐστ.'Ιλ.985,52 «ὁ κιναιδος καὶ πειόλης Τιτὰν σκωπτικῶς λέγονται»· **5)** νεώτ. μτφ. ὑπεράνθρωπος, γίγας· **6)** νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων βιούντων ἐντὸς κοιλωμάτων τῶν δένδρων.

τιτάνια (τὸ) (κτ. παράλ. τοῦ **ἱερά**) ἑορτὴ **πρὸς** τιμὴν τῶν Τιτάνων : Θεοδόσ.69, Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.89.

τιτανικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. **χημ.** ἔνυδρον διοξίδιον τοῦ τιτανίου βλ.λ.

τιτανικός-ή-όν κ. **νεώτ.** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τιτᾶνας : Πλάτ.Νόμ.701C **τὴν λεγομένην παλαιὰν τιτανικὴν φύσιν ἐπιδεικνῦσι,** Πλούτ.Γάλβ.1 **τοῖς λεγομένοις τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι·** || δθ. κ. ὁ ἁρμόζων εἰς Τιτᾶνας, ὑπεράνθρωπος, ὑπερφυσικός : **τιτανικὴ δύναμις.**

τιτανικῶς μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Τιτάνων : Πρόκλ.'Αλκ.43C.

τιτάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. μέταλλον ὁμοιάζον πρὸς τὸν χάλυβα, λίαν διαδεδομένον ἐν τῇ φύσει, ἰδ. δὲ εἰς τὰ ὀρυκτὰ τοῦ σιδήρου, σκληρὸν καὶ εὔθραυστον εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν, ἐλατὸν δὲ ἐν ἐρυθροπυρώσει.

τιτάνιος-ία-ον μτγν. κ. νεώτ. τιτανικὸς βλ.λ. : 'Αν.'Οξ.1,101, - **ἔκαμε τιτάνιον ἅλμα καὶ ὑπερεπήδησε τὴν τάφρον, - τιτάνιος νοῦς.**

τιτανιοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων **τιτάνιον** βλ.λ., ὁ ἐκ τοῦ μετάλλου τιτανίου σύνθετος.

τίτανις-εως (ἡ) μτγν. ἡ τίτανος βλ.λ. : Λύκ.π.'Ορειβ.9,42,1 (κῶδ.), 'Αλέξ Τράλλ 9,3.

Τιτανίς-ίδος (ἡ), ἰων. Τιτηνίς, θηλ. τοῦ Τιτὰν βλ.λ., ἑκάστη ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἢ συζύγων τῶν Τιτάνων : Αἰσχ.Πρ.874 **Τιτανὶς Θέμις,** Καλλ.Δῆλ.17· **2)** 'Ησ. «Τιτανίς γῆ· ἤτοι πᾶσα ἡ γῆ (ἢ) ἡ ('Αττική) ἀπὸ τῶν κατεχόντων»· || αὐτ. «Τιτανίδα· τὴν Εὔβοιαν».

τιτανισμός (ὁ) μτγν. ὁ παιανισμός : Στράβ.7 ἀπ. 40 **ὁ παιανισμὸς τῶν Θρᾳκῶν τιτανισμὸς ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων λέγεται, κατὰ μίμησιν τῆς ἐν παισὶ φωνῆς.**

τιτανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ μονοκλινὲς σύστημα, ἀπαντῶν ἐντὸς πυριτικῶν πετρωμάτων ἢ κοκκωδῶν ἀσβεστολίθων, εὑρισκόμενον δὲ καὶ **παρ' ἡμῖν ἔν τισι τῶν** Κυκλάδων νήσων.

τιτανογραφία (ἡ) σχόλ. ἡ ἱστορία τῶν Τιτάνων : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 3,1179 **ἐν δὲ τῷ τρόπῳ τῆς Μουσαίου Τιτανογραφίας λέγεται ὡς . . .**

τιτανοκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ τῶν Τιτάνων κρατήσας, περὶ τοῦ Διός : Λουκ.Τίμ.4.

τιτανοκτόνος-ον μτγν. ὁ καὶ τοὺς Τιτᾶνας κτείνων, ὁ εἰς αὐτοὺς ἐπιφέρων τὸν θάνατον : Βατραχομ.281 **ὅπλον . μέγα Τιτανοκτόνον.**

τιτανολέτης (ὁ) μτγν. ὁ εἰς τοὺς Τιτᾶνας **ἐπιφέρων** τὸν ὄλεθρον : Αὐσ.'Επιγρ.49.

τιτανόλιθος (ὁ) νεώτ. ἀσβεστόλιθος βλ.λ.

τιτανομαχία (ἡ) μτγν. **ἡ** μεταξὺ τῶν Τιτάνων **καὶ** τῶν θεῶν τοῦ 'Ολύμπου μάχη καὶ ὡς τίτλος ποιήματος τοῦ 'Επικοῦ Κύκλου : Φιλόδ.Εὐσ.56, Διόδ.Σ 1,97 **καὶ τὰ περὶ Κρόνου μυθολογούμενα, καὶ περὶ τῆς τιτανομαχίας,** 'Αθήν.7,277D **ὁ τὴν τιτανομαχίαν ποιήσας·** **2)** νεώτ. μτφ. μάχη, ἀγὼν ἐξόχου δυνάμεως, ἐντάσεως, μεγάλη : **ἡ χθεσινὴ τιτανομαχία τῶν Μαραθωνοδρόμων διὰ τὴν νίκην.**

τιτανομορφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν παραλλαγὴν τοῦ **τιτανίτου βλ.λ., ἀπαντῶν** ἰδίως ἐντὸς πετρωμάτων διαβάσου.

τίτανος (ἡ) κ. νεώτ. λευκή τις γῆ, πιθανῶς γύψος : 'Ησίοδ.Α 141 **τιτάνῳ λευκῷ τ' ἐλέφαντι,** Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.62 **ἔνδοθεν μὲν κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἔγραφεν· ἐπιχρίσας δὲ τιτάνῳ καὶ ἐπικαλύψας ἐπέγραφε τοὔνομα,** αὐτ.'Αλέξ.21· **2)** κ. νεώτ. ζῶσα ἄσβεστος ἢ ἐσβεσμένη· 'Ησ. «τίτανος· καὶ κονία, ἄσβεστος» : 'Αριστλ.Μετ.383b, 8, αὐτ.389a,28, Γαλ.16,531 **οἵκου τὴν ἐκ τῆς τιτάνου διασῴζοντας ποιότητα,** αὐτ.18(2),202 **τίτανος ὕδατι βραχεῖσα,** Πάπ. **λαβὼν τίτανον θερμὴν φύρασον ὄξει·** **3)** ἐν εἰδ. σημ. κόνις ἐκ ξυομένων μαρμάρων : Λουκ.'Ενύπν.6 **τιτάνου καταγέμουσα οἷος ἦν ὁ θεῖος, ὁπότε ξέοι τοὺς λίθους.**

τιτανοῦμαι-όομαι μτγν. ἀλείφομαι διὰ τιτάνου βλ.λ.(1), μὲ γύψο· 'Ησ. «τιτανωμένας· γεγυψωμένας».

τιτανοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων τίτανον βλ.λ.2).

τιτανόχριστος-ον μσν. ὁ τιτάνῳ βλ.λ.2) κεχρισμένος, ἀσβεστωμένος : Τζέτζ.'Επιστ.6,8,1 **ἐπ' ὄνου ἢ χοίρου τιτανοχρίστου δημεῦσαι αὐτόν.**

τιτανώδης-ους-ες μτγν. ὁ τιτανικὸς βλ.λ., ὁ ἁρμόζων **εἰς** Τιτᾶνα : 'Αγαθαρχ.98 **τιτανῶδες καὶ κατεγνωκὸς τοῦ θείου τὸ φρόνημα λαμβάνῃ,** Σχόλ. 'Αριστφ.Νεφ.1176· || τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. φοβερῶς : Λουκ.Τίμ.54 **τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας καὶ βρενθυόμενός τι πρὸς αὑτὸν ἔρχεται, τιτανῶδες** βλέπων (Σουΐδ. «καταπληκτικόν, φοβερόν»).

τιτανώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος τιτάνῳ βλ.λ.2).

τιτάνωσις-εως (ἡ) νεώτ. **ἡ** διὰ τιτάνου βλ.λ.2), ἐπάλειψις, ἀσβέστωμα.

τιτανωτός-ή-όν ὁ τιτάνῳ βλ.λ.2) ἐπικεχρισμένος.

τίταξ Ἡσ. «ἔντιμος ἢ δυνάστης, οἱ δὲ βασιλεύς».

τίτας (τίνω) δωρ. (ἀντὶ τίτης) τιμωρός, ἐκδικητής : Αἰσχ.Χο.67 **τίτας φόνος**· **2**) ἐν Γορτυνίᾳ ἄρχων ἀσκῶν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων· Ἡσ. «τῖται· εὔποροι ἢ κατήγοροι τῶν ἀρχόντων» : Ἐπιγρ.

τιτεύω ἀποτίνω πρόστιμον ἑνὸς στατῆρος, ἀπαντ. μ. ἐν τῷ κρητικῷ τ. **τιτουϜέσθω** : Ἐπιγρ.

τιτῆνες (οἱ) Ἰων. τ. τοῦ τιτᾶνες βλ.λ.

τιτήνη (ἡ) ἡ βασιλίς : Ἀριστφ.άπ.272.

τιτθεία (ἡ) τιθήνησις, ἐπιμέλεια τῆς ἀνατροφῆς τινος: Δημ.1312 **ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς τιτθείας ἅπασ' ἡ περὶ ἡμᾶς γέγονεν βλασφημία**, Σωρ.1,88. **2**) μαίευσις : Ζωναρ.

τίτθεν Ἡσ. «τίκτειν».

τιτθευτικός-ή-όν μσν. **ὁ** τιτθεύων, ανατρέφων: Εὐστ.Πον.242,95.

τιτθεύτρια (ἡ) μσν. ἡ τροφός, βυζάστρα . Νικ. Χων.Χρον.146Α.

τιτθεύω τιθηνῶ, εἶμαι τροφός, βυζάστρα : Δημ. 1309 **ὃν δὲ τρόπον καὶ ὧν εἵνεκ' ἐτίτθευσεν, ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω**· **2**) μτβ. ἐπέχω τὴν θηλήν, παρέχω τὸν μαστόν τινι, θηλάζω, γαλουχῶ τινα, δθ. ἀνατρέφω : αὐτ.1312 **οἱ ἴσασι δήπου τίς οὖσά ποθ' ἡ μὴ μήτηρ ἐτίτθευσεν αὐτόν**· || κ. παθ.γαλουχοῦμαι : Ἀριστλ.ΖΓ 754a,13 **οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς μητρὸς τιτθεύεται**, αὐτ.ΖΙ 523a,10· **3**) μτφ. ἐπὶ τῆς πατρίδος, ἀνατρέφω, παρέχω τινὶ τὴν ζωήν, τὰ μέσα τῆς ἀναδείξεως : Πλούτ.Λυκ.16 **καὶ τήν γε τὸν .. Ἀλκιβιάδην τιτθεύσασαν Ἀμύκλαν.**

τίτθη (ἡ) ἡ θηλή, ἡ ρώγα τοῦ μαστοῦ, καὶ ὁ μαστός : Ἀριστλ.ΖΙ 587b,17, αὐτ 588a,5, Ἐπιγρ.· **2**) ἡ τροφός, βυζάστρα, παραμάννα : Ἀριστφ.Ἱππ.716 **κᾆθ' ὥσπερ αἱ τιτθαί γε σιτίζεις κακῶς**, αὐτ. Θεσμ.609, Πλάτ.Πολ.343Α, Πλούτ.Ἠθ.3C.

τιτθίδιον (τὸ) τιτθίον βλ.λ. : Ἀριστφ.άπ.325.

τιτθίζω θηλάζω, ἐπέχω τὸν μαστόν, δίνω βυζὶ : Γλῶσσ.· || παθ. γαλουχοῦμαι, βυζαίνω : Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.53,2 **ἀναρρηθήσεται ὡς τιτθιζόμενον βρέφος**

τιτθίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τιτθός βλ.λ.1), θωπευτ. μικρὸς μαστός, βυζάκι : Κράτ.Κωμ.40, Ἀριστφ. Ἀχ.1199, αὐτ.Βάτρ.412 **καὶ μᾶλ' εὐπροσώπου, συμπαιστρίας, χιτωνίου παραρραγέντος τιτθίον προκύψαν**, Μέν.Σαμ.51, Ἀντιφάν.106,4.

τιτθίς-ίδος (ἡ) μτγν. δ. ἀνάγν. ἀντὶ τηθὶς βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.265Α.

τιτθισμός (ὁ) μτγν. ἡ ὑπὸ τῶν θηλαζόντων βρεφῶν πίεσις τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ : ΨΧρυσ.7,651,39.

τιτθολαβῶ-έω φηλαφῶ τοὺς μαστούς, πιάνω, μαλάζω τὰ βυζιά : Ἀρισταίν.2,16, Ἡσ.ἐν λ.βλιμάζειν.

τιτθός (ὁ) (θάω) ὁ μαστὸς ἢ ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ γυναικός· Φώτ. «τιτθοί· μαστοὶ ἢ τῶν μαζῶν τὰ ἄκρα» : Ἱππ.Ἀφ.5,40, Ἀριστφ.Θεσμ.640 **καὶ νὴ Δία τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει**, Λυσ. 1,10 **ἡ γυνὴ ἀπῄει κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῷ καὶ μὴ βοᾷ**, Γαλ.Χρ.Μορ.15,7, Ἐπιγρ.· || σπαν. ἐπὶ τοῦ ἀνδρικοῦ μαστοῦ : Γαλ.Χρ.Μορ.4,600· **2**) ὁ τρέφων, ἐπιμελητὴς τῆς ἀνατροφῆς τινος : Φίλ.1,166.

τιτιγόνιον (τὸ) ἔντομόν τι ὡς ὁ τέττιξ : Ἐπίλ.4 (ὁ κῶδ. Φωτ. ἔχει τιττιγόνιον, ἐνῷ ἡ ἀλφαβητικὴ σειρὰ ἀπαιτεῖ τιτιγόνιον) : Παυσ.Γραμμ.άπ.87 (π.Εὐστ. 396,2 σχετίζεται πρὸς τὸ τιτίζω· πιθ. ὑποκορ. τοῦ ἀχρ. τιτιγών· πρβλ. ὀλολυγὼν ἐκ τοῦ ἀλολύζω.

τιτίζω κράζω τι τί, ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν νεοσσῶν : Ἰλ.Β 314 (ἀνάγν. Ζηνοδότου ἀντὶ τετριγῶτες).

τιτίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. μσν. μικρὸν πτηνὸν τιτίζον βλ.λ.· Φώτ. «τιτὶς .. βραχὺ ὀρνίθιον»· πρβλ. πιπώ· **2**) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : αὐτ.· **3**) δαυλός, ξύλον ἡμίφλεκτον : Ἀλέξ.Τράλλ.8,2· **4**) μσν. ἐν εἰδ. σημ. ἐπιθ.· Ψελλ. ἐν Ἀν.Βοασσ.3,226 «τιτίδας φλέβας λέγουσι τὰς περὶ τὴν καρδίαν» : αὐτ. 2,450 Ζωναρ.Λεξ.1732.

τιτλάρια (τὰ) μτγν. εἶδος πινακιδίων πρὸς γραφήν· Κύρ. «δέλτος, πινακίδιον, τιτλάριον, σχεδάριον» : Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,22,74 **ἄγε πρὸς γραμματιστὴν ἀποστεῖλαι πινακίδια ἔχοντα γραφεῖα, τιτλάρια, καὶ τούτοις κραββάτιον ἑτοιμάσαι** (δ.γρ. τιλλάρια ἤτοι καλάμους πρὸς γραφήν).

τιτλοδότησις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ὅρος δηλῶν τὴν πρᾶξιν δι' ἧς εὑρίσκεται ὁ τίτλος ἢ περιεκτικότης διαλύματός τινος ἐν ἑνὶ κυβικῷ ἑκατοστῷ.

τιτλομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μετὰ μανίας ἀποβλέπων εἰς τὴν πρόσκτησιν τίτλων βλ.λ.7), ὁ ἰδιαζόντως χαίρων ἐπὶ τοῖς τιμητικαῖς διακρίσεσι.

τιτλομανία (ἡ) νεώτ. τὸ πάθος τοῦ τιτλομανοῦς.

τίτλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιγραφή : ΚΔ Ἰω.19,19 **ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ**, αὐτ.19,20, Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,19, Ἐπιγρ.· **2**) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐπιγραφὴ δηλωτικὴ συνόλου τινός, οἷον περιεχομένου συγγράμματος, ἔργου θεατρικοῦ, κεφαλαίου ἢ παραγράφου πραγματείας κλπ., ἐπικεφαλίς : Ἰουστιν.Νεαρ.29,4· **3**) ἡ στήλη, τὸ λίθινον ἀνάθημα τὸ φέρον τὴν ἐπιγραφήν : Ἐπιγρ.Ἀμοργοῦ· κ. ὡς θηλ. : Ἐπιγρ. **ἀνεστήσαμεν τὴν τίτλον ταύτην**· || Ἡσ. «πτυχίον ἐπίγραμμα ἔχον»· || πᾶν τὸ ἐπιγεγραμμένον : Μαλάλ.1 471,2 **ἐν τίτλαις σανίδων ἐπεγράφη δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων**· **4**) σημεῖον, τύπος ἐκ στιγματισμοῦ τοῦ σώματος : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ρήτ.7(ΙΙ), 676W· **5**) νεώτ. νομ. ἔγγραφον ἀποτελοῦν μέσον ἀποδεικτικὸν δικαιώματός τινος : **τίτλος ἰδιακτησίας, - προσεκόμισαν πλαστοὺς τίτλους**· || εἰδικώτ. ἔγγραφον παραστατικὸν δικαιώματος συμμετοχῆς εἰς ἑταιρείαν ἢ εἰς δάνειον καθ' ὁμολογίας : **ὀνομαστικοὶ - ἀνώνυμοι τίτλοι**· || νεώτ. ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ **τίτλος ἐκτελεστὸς** πᾶν ἔγγραφον ἀποδεικνύον δικαίωμα καὶ παρέχον εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τὴν ἐξουσίαν ὅπως ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν ὀργάνων τῆς ἀρχῆς πρὸς ἐνέργειαν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως· **6**) νεώτ. ὀνομασία ἐπιχειρήσεως, ὀργανώσεως, ἱδρύματος ἢ καταστήματος· **7**) νεώτ. τιμητικὴ προσηγορία ἀπονεμομένη εἰς πρόσωπον κατέχον ἀξίωμα ἢ διαπρέπον ἐπὶ καταγωγῇ : **τίτλος εὐγενείας** (τιμητικὴ ἐπωνυμία προσώπου τινός, τιθεμένη συνήθως πρὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ), **- φέρει τὸν τίτλον τοῦ κόμιτος**· **8**) νεώτ. χημ. ἐπὶ τοῦ μεταλλοκράματος ἢ διαλύματος, ἡ ἀναλογία τῆς περιεκτικότητος ὡς πρός τι τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ συστατικῶν.

τιτλοῦχος-ον νεώτ. ὁ φέρων τίτλον βλ.λ.6), ὁ τετιμημένος διὰ τίτλου εὐγενείας ἢ ἀξιώματος.

τιτλοφόρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἔντιτλον εἰδησεογραφικὸν δημοσίευμα, δευτερευούσης μὲν σημασίας, ἀλλὰ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ μόνιμον γενικώτερον τίτλον.

τιτλοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τίτλον.

τιτλοφορῶ-έω νεώτ. ἀπονέμω τινὶ τίτλον βλ.λ. 6), τιμητικήν, διακριτικὴν ἐπωνυμίαν, προσαγορεύω τινὰ μὲ τίτλον εὐγενείας· **2**) χαρακτηρίζω τινὰ δι' ἐπιθέτου ἀναφερομένου εἰς ἰδιότητά τινα· κ. παθ. : **ἡ Κλεοπάτρα ἡ τιτλοφορουμένη ὡραία**· || κ. μέσ ἰδ. ἐν σκωπτ. χρ. : **τιτλοφορεῖται κόμης - τραπεζίτης**· **3**) ἐπιγράφω βιβλίον, πραγματείαν, κεφάλαιον βιβλίου, ἔγγραφον.

τιτλῶ-όω μτγν. κ. μσν. τιτλοφορῶ βλ.λ.3), κ. παθ. : Εὐστ.731,15 **ὅτι λιταὶ ἡ ῥαψῳδία ἐπιγράφεται αὕτη, ὑπὸ μιᾶς ταύτης τιτλούμεναι λέξεως**· **2**) στίζω, στιγματίζω τὸ σῶμά τινος, ἰδίως δούλου· κ. παθ. : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ρήτ.7(ΙΙ),676W **τὸ θνήσκειν τῇ τομῇ τὸν τιτλούμενον**· **3**) εἰδ. νομ. ἐπιδικάζω τι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον : Μαλάλ.1 245,11 **τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς .. οἴκους ἐτίτλωσεν**

τίτλωμα-ατος (τό) μσν. ἡ ἐπιγροφή : Δουκάγγ.

τιτουϜέσθω Ἐπιγρ. προστ. τοῦ τιτεύω βλ.λ.

τιτουλάριος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τὸν τίτλον μόνον, ὁ δυνάμει ταῦ ὃν κατέχει τίτλου ἐκτελῶν τὰ χρέη ἀξιώματός τινος, ὁ ἐπίτιμος· **2)** ἐν τῷ κανον. δικ. ἐπίσκοπος βοηθός.

τιτραίνω μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.

τιτράω μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.

τίτρημι μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.

τιτρώσκω κ. νεώτ., ἐπ. **τρώω** (Ὀδ.Φ 293), μέλλ. **τρώσω** (Θέογν.1287, Εὐρ.Κύκλ.422, κατα-: Ξεν.Ἑλλ. 2,4,15), ἀόρ. **ἔτρωσα** (Ἰλ.Ψ 341, Πίνδ.Ν 10,60, Ἀντιφ. 3,2,4), κρητ. ἀόρ. ὑποτ. **τρωώσῃ**, μτχ. **τρωωσάντων** (Ἐπιγρ.Γόρτυνος), παρακ. **τέτρωκα** (Ἀχιλλ.Τάτ. 2,22), ὑπερσ. **ἐτετρώκει** (Φιλόστρ.Ἡρ.2,18)· παθ. μέλλ. **τρωθήσομαι** (Πλάτ.Κρίτ.51Β) κ. ἐν τῷ μέσ. τ. **τρώσομαι** (Ἰλ.Μ 66), παθ. ἀόρ. **ἐτρώθην** (Ἱππ. Κεφ.Τρωμ.11, Εὐρ.Ἀνδρ.616), γ' μέλλ. **τετρώσομαι** (Λουκ.Πλ.37), παθ. παρακ. **τέτρωμαι** (Ἡρ.8,18, Πίνδ. Π 3,48), μτχ. **τετρωμένας**, τραυματίζω, πληγώνω : Ἰλ.Ψ 341 **μή πως ἵππους τε τρώσῃς κατά θ' ἅρματα ἄξῃς**, Ὀδ.Π 293 **μή πως οἰνωθέντες ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν ἀλλήλους τρώσητε**, Ἀντιφ.3,2,4 **τὸ ἀκόντιον . . ἔτρωσεν αὐτόν**· ‖ κ. παθ. τραυματίζομαι, πληγώνομαι : Πίνδ.Π 3,48 **ἢ πολιῷ χαλκῷ μέλη τετρωμένοι ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ**, Ἡρ.6,5, Αἰσχ.Ἑπτ.242 **μή νυν, ἐὰν θνῄσκοντας ἢ τετρωμένους πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε**, Ξεν. Ἀν.2,5,33· ‖ μτ. συστοίχου αἰτ. : Εὐρ.Ἑκ.1205 **ἢ δ' ἂν διαίξῃς σφάγια καὶ τρώσῃς φόνον**· κ. παθ. : αὐτ.Φοίν.1431· **2)** γεν. ἐν ἀναφ. πρὸς ναῦς, πλήττων ἐπάγω βλάβην· ὅθ. ἀχρηστεύω, καταστρέφω : Ἑκατ.Μ 30J, Θουκ.4,14 **καὶ ἐπιδιώκοντες ὡς διὰ βραχείας ἔτρωσαν μὲν πολλάς** (τῶν νεῶν)· κ. παθ. βλάπτομαι, καταστρέφομαι : Ἡρ.8,18 **Ἀθηναῖοι τῶν αἱ ἡμίσειαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἦσαν**· ‖ εἰδ. θραύω, σπάζω : Ἀριστλ.ΖΙ 562b,20 **τιτρώσκει δὲ τὸ ᾠὸν τῇ προτέρᾳ ἢ ἐκλέπει**· **3)** προξενῶ βλάβην, φθοράν, εἶμαι βλαβερὸς εἴς τι : Ὀδ.Φ 293 **οἶνός τε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους βλάπτει**, Εὐρ.Κύκλ. 422· κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ.Ἱππ.703 **ἢ γὰρ δίκαια ταῦτα κἀξαρκοῦντά μοι, τρώσασαν ἡμᾶς**· ‖ ἐπὶ συναισθημάτων ὀδυνηρῶν, θυμαλγῶν : αὐτ.Ἱππ.393 **ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν**· ‖ νεώτ. κ.παθ.: **ἐτρώθη ἀπὸ τὰ κάλλη της**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ἐρωμένου προσώπου : Ξεν.Ἀπομν.1,3,13 **ὅτι καὶ πρόσωθεν οἱ καλοὶ τιτρώσκουσιν**· κ. παθ. : Διόδ.Σ 17,112 **τετρωμένος τὴν ψυχήν**· ‖ γεν. ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν, καταστάσεων, διαθέσεων : Πλάτ.Φίλ.13C, Καλλ.Ἄρτ.133 **διχοστασίη τρώει γένος**· **4)** συνουσιάζω· πρβλ. τρώζω : Αἰσχ.ἀπ.44· **5)** παθ. ἰατρ. ἐπὶ γυναικῶν, ὑφίσταμαι ἔκτρωσιν : Ἱππ. Νούσ.1,5 **γυναῖκα τίκτουσαν ἢ τιτρωσκομένην**.

τιτρωσμός (ὁ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρωσμός βλ.λ.

τιττίο βαρβαρισμὸς ἀντὶ τιτθίον βλ.λ. : Ἀριστφ. Θεσμ.1185.

τιττυβίζω μτγν. κ. νεώτ. ὠνοματοποιημένη λέξις ἐν χρ. ὡς μιμητικὴ τῆς φωνῆς τῶν περδίκων : Θεόφρ.ἀπ.181 **οἱ Ἀθήνησι ἐπὶ τάδε πέρδικες τοῦ Καρυδαλλαῦ πρὸς τὸ ἄστυ κακαβίζουσιν, οἱ δ' ἐπέκεινα τιττυβίζουσιν**· ‖ ἀντὶ τοῦ τιτίζω βλ.λ., ἐπὶ χελιδόνων καὶ ἄλλων μικρῶν πτηνῶν, κάνω τί τί: Βάβρ.131,7· μτ. αἰτ. συστ. : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.7,5 **τιττυβίζειν κέλαδον πανταμιγῆ**.

τιτυννός ἐσφ.ἀνάγν. ἀντὶ τυννός π. **Σουΐδ. ἐν λ.** ἐκ τιτυννῶν.

τιτυοκτόνος-ον μτγν. ὁ τὸν Τιτυὸν φονεύσας : Καλλ.Ἄρτ.110, Ἀντίπ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 9,790.

τιτύρας (ὁ) Ἡσ. «ὄρνις ποιός».

τιτύρινος αὐλός (ὁ) μτγν. ποιμενικὸς αὐλός· Ἡσ. «μόναυλος, ἢ αὐλὸς καλάμινος» : Ἀθήν.4,182D.

τιτυρίς-ίδος (ἡ) ὁ κριὸς ἢ ὁ τράγος **ὁ προπορευόμενος** τοῦ ποιμνίου : Φώτ.

τιτυριστής (ὁ) μτγν. ὁ αὐλητής : Ἀππ.Καρχ.66 **χορὸς κιθαριστῶν τε καὶ τιτυριστῶν**.

τίτυρος (ὁ) δωρ. σάτυρος βλ.λ.3), βραχύουρος πίθηκος : Θεόφρ.Χαρ.5,9 **ἀμέλει δὲ . . δεινὸς καὶ τίτυρον κτήσασθαι καὶ Σικελικὰς περιστεράς**, Σχόλ.Θεόκρ.3,2· **2)** λακων. ὀνομ. τοῦ κριοῦ ὅστις προπορεύεται τοῦ ποιμνίου : Σέρβ. εἰς Βιργιλ.Ἐκλογ.Προοίμ.· ‖ ἀμ. τράγος : Σχόλ. Θεόκρ.3,2· πρβλ. τιτυρίς· **3)** εἶδος πτηνοῦ, ἄ. τιτύρας βλ.λ. : Ἡσ.· **4)** κάλαμος ἢ αὐλός : αὐτ.· **5)** ὡς κύρ. ὄν. ἀντὶ Σάτυρος : Αἰλ.ΠΙ 3,40 **αἱ συγχορευταὶ Διονύσου Σάτυροι .. Τίτυροι ὀνομαζόμενοι**· ‖ κτ. Στράβ. οἱ Τίτυροι διάφοροι τῶν Σατύρων καὶ τῶν Σειληνῶν : Στράβ.10,3,15· **6)** σύνηθες ὄνομα ποιμένων : Θεόκρ.3,2.

τιτυρώδης-ους-ες **ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸ πτηνὸν** τίτυρος βλ.λ.3) : Ἡσ.

τιτύς (ἡ) δωρ. τίσις, ποινή, τιμωρία : Ἐπιγρ.Γόρτ.

τιτύσκομαι ἐπ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. (συνδυάζον δὲ τὰς σημασίας τῶν συγγενῶν ρ. τεύχω, τυγχάνω), παρασκευάζω ἑτοιμάζω : Ἰλ.Φ 342 **Ἥφαιστας δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ**· κ. ἐν εἰδ. σημ. : Ἰλ.Θ 41 **ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω** (ὑπεζεύγνυε τοὺς ἵππους εἰς τὰ ἅρματα), αὐτ.Ν 23· ‖ π. Ἀλεξανδρινοῖς ποιηταῖς ἐν χρ. κ. ὁ ἐνεργ. τ. τιτύσκω : Βακχ.5,49 **νίκαν Ἱέρωνι τιτύσκων**, Ἀντίμ.ἀπ.44, Ἄρατ.418, Λυκόφρ.1403 **δαπταῖς τιτύσκων αἱμοπώτῃσιν φόβον** (σχόλ. «ταῖς μυίαις ταῖς τὸ αἷμα πινούσαις φόβον παρέχων»), Ὀππ.Ἁλ.2,99· κ. παθ. : Ἀγλ.25· **2)** ἐν συνήθ. χρ. ὡς τὸ τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, εὐστόχως σκοπεύω, σημαδεύω καὶ κτυπῶ, μτ.γενικ. τοῦ προσ. κ. δοτ. τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Ν 159, αὐτ.Φ 582 **ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο**· κ. ἀπολ. : Ὀδ.Χ 118 **τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ βάλλε τιτυσκόμενος**· ‖ φρ. **ἄντα τιτυσκόμενος** σκοπεύων ἀκριβῶς ἀπέναντι : αὐτ.Φ 421, αὐτ.Χ 266· **3)** ἐπιτυγχάνω εἰς προσπάθειάν τινα· εἰδ. ἐπὶ ἐπιχειραῦντος νὰ θέσῃ τὴν κλεῖδα εἰς τὸ κλεῖθραν : αὐτ.Φ 48 **ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας ἄντα τιτυσκομένη**· ‖ ἐπὶ πυγμάχου, πλήττω εὐστόχως τὸν ἀντίπαλον : Θεόκρ.22,88 **αὐτὰρ ὅγ' ἐν θυμῷ κεχολωμένος ἵετο πρόασσω, χερσὶ τιτυσκόμενος**· **4)** ρίπτω, κατευθύνω πρός τινα, μτ. γενικ. προσ. : Παῦλ.Σιλ.ἐν ΑΠ 5,220 **φώριον ἀλλήλων βλέμμα τιτυσκόμεθα;**· **5)** διανοοῦμαί τι, σκοπεύω νὰ κάμω κάτι, μτ. ἀπαρφ. τελικοῦ· **ἐν φρ.**: Ἰλ.Ν 558 **τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἤ τευ ἀκοντίσσαι ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι**.

τιτώ-οῦς (ἡ) μτγν. ποι. ἡ ἡμέρα : Καλλ.ἀπ.206, **Λυκόφρ.941 οὔπω τὸ τιτοῦς λαμπρὸν . . φάος**.

τίφη (ἡ) κ. μσν. εἶδος σίτου ἀπαντῶν καὶ αὐτοφυῶς, σῖτος ὁ μονόκοκκος (Triticum Monococcum) : Ἀριστλ.ΖΙ 603b,26 **ἐκβάλλουσι δὲ τὰς χαλάζας ταῖς τίφαις**, Θεόφρ.ΦΙ 1,6,5, αὐτ.8,1,1, Διοκλ.ἀπ.113, Γαλ.6,791, Πλίν.ΦΙ 18,93, Γεωπ.3,3,12 **σπείρειν δὲ ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις σησάμην, τίφας, ζειάς, κέγχρον**· **2)** π. Ἡσ. ὡς ἑρμήνευμα τοῦ ὄλυρα· **3)** εἶδός τι ἐντόμου ὁμοιάζοντος πρὸς τὴν μέλισσαν : Ἀριστφ.Ἀχ.920, αὐτ.925· **4)** ἡ σίλφη βλ.λ.1) : Πολυδ.7,19, Φρύν.268, Αἰλ.ΖΙ 8,13.

τίφθ' τίπτε βλ.λ. (πρὸ δασυνομένου φωνήεντος).

τίφινος-η-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τίφην βλ.λ.1) : Γαλ.6,504, Ὀρειβ.1,8.

τίφιος-α-ον ὁ ἐν τῷ τίφει βλ.λ., εἰς τὸ ἕλος: Ἡσ. «τίφια ὄρνεα· τὰ ἐν τοῖς ἕλεσι γινόμενα».

τῖφος-ους-εος (τό) μτγν. ποι. ἑλώδης, κάθυγρος τόπος, τέλμα, βάλτος : Θεόκρ.25,15 **νομοὶ .. ἔασι Μηνίου ἀμ μέγα τῖφος**, Ἀπολλ.Ρ 2,822 **κατὰ πλατὺ βόσκετο τῖφος**, Λυκόφρ.267 **ἔγχωρα τίφη**.

τίφυον (τὸ) μτγν. ποῶδες κοσμητικὸν φυτὸν ἐξ οὗ κατεσκεύαζον ἀνθοδέσμος καὶ στεφάνους: Θεόφρ.Φl 7 3,17, αὐτ.Φ Αἰτ.1,10,5.

τίφυς-υος (ὁ) ὁ νυκτερινὸς ἐφιάλτης, βραχνάς: Δίδ.᾽Αλ π.Σχόλ.᾽Αριστφ.Σφ.1033· **2**) ὡς κύρ. ὄν. ὁ κυβερνήτης, πηδαλιοῦχος τῆς ᾽Αργοῦς: Φερεκύδ.ἀπ.107 J, ᾽Απολλ.Ρ 1,105, Λυκόφρ.890.

τιφώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τίφους βλ.λ., ἑλώδης, τελματώδης: Στράβ.8,3,19 **πηγή, ὑφ᾽ ἧς ἔλειον καὶ τιφῶδες τὸ ὑποπῖπτον γίνεται χωρίον** (κῶδ. τειφῶδες, τυφῶδες).

τίω, παρατ. **ἔτιον** (᾽Ιλ.Ε 467), ἐπ. κ. **τῖον** (αὐτ.Ε 536, αὐτ.Σ 81), π. τραγ. **τίον** (Αἰσχ.᾽Επτ.775), ἰων. **τίεσκον** (᾽Ιλ.Ν 461), ἐπ. ἀπαρφ. **τιέμεν** (᾽Οδ.Ο 543), μέλλ. **τίσω** (᾽Ιλ.Ι 142) κ. **τείσω** (᾽Επιγρ.), ἀόρ. **ἔτισα** (᾽Ιλ.Α 244, αὐτ.Ι 118), ποι. κ. **τῖσα** (᾽Επιγρ. Θράκης), μέσ. **τίομαι** (῾Ησίοδ.Θ 428), παθ. παρατ. ἰων. **τιέσκετο** (᾽Ιλ.Δ 46), μτχ. **τιεσκόμενος** (᾽Επιγρ.Περγάμου), παρακ. **τέτιμαι**, μτχ. παθ. παρακ. **τετιμένος** (ἐν τῷ ἐνεστ. κ. παρατ. π. ῞Ομ. ῑ ἐν ἄρσει, ῐ ἐν θέσει, ἀλλὰ καὶ ἐν θέσει ῑ πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς: ᾽Οδ. Ξ 84, Χ 414· π. τραγ. ἀείποτε ῐ ἐν τῷ μέλλ., ἀόρ. κ. παθ. παρατ. ἀείποτε ῑ), προσφέρω, ἀπονέμω τινὶ τιμήν, μτ. αἰτ. τοῦ προσ.: ᾽Ιλ.Ι 238 **῞Εκτωρ.. οὐδέ τι τίει ἀνέρας οὐδὲ θεούς,** αὐτ.Λ 224, ᾽Οδ.Ν 129 **ὅτε με βροτοὶ αὖ τι τίουσιν Φαίηκες** (περὶ τοῦ Ποσειδῶνος), Αἰσχ.᾽Επτ.77, αὐτ.῾Ικ.705 **θεοὺς ἀεὶ τίοιεν.. βουθύτοισι τιμαῖς,** αὐτ.᾽Αγ.259, Εὐρ. ῾Ηρακλ.1013· || ἐν συνήθ. χρ. μτ. δοτ. ἀποτελούσης ὅρον συγκρίσεως ἐν συνεκφ. ἰδίως μετ᾽ ἐπιρρημ.: ᾽Ιλ.Ε 467 **ὅν τ᾽ ἶσον ἐτίομεν ῞Εκτορι δίῳ,** αὐτ.Ε 536, αὐτ.Ι 603· || κ. παθ. δέχομαι ἐκδηλώσεις τιμῆς, σεβασμοῦ: αὐτ.Θ 540 **τιοίμην δ᾽, ὡς τίετ᾽ ᾽Αθηναίη καὶ ᾽Απόλλων,** αὐτ.Ν 827· || εὔχρ. ἰδίᾳ ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **τετιμένος** ἐπὶ προσ., ἔντιμος, εὐυπόληπτος: αὐτ.Ω 533, ᾽Οδ.Ν 28 **θεῖος ἀοιδὸς Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος·** πρβλ. ῾Ησίοδ.Θ 415· || κ. μέσ. ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι: αὐτ.Θ 428· **2**) κ. ἀναφ. πρὸς πράγμ. ἔχω εἰς ἐκτίμησιν, εἰς ὑπόληψιν, λαμβάνω ἰδιαιτέρως ὑπ᾽ ὄψιν, ἀρέσκομαι εἴς τι: ᾽Οδ.Ξ 84 **θεοὶ μάκαρες.. δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ᾽ ἀνθρώπων,** Αἰσχ.᾽Αγ.942 **ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δήριος τίεις,** αὐτ.Εὐμ.171· || ὁμ. **τίειν μέλος** ᾄδειν μέλος: αὐτ.᾽Αγ.706· **3**) ὁρίζω τὴν ἀξίαν τινός, ἐκτιμῶ, διατιμῶ τι: ᾽Ιλ.Ψ 703 **μέγαν τρίποδ᾽ ἐμπυριβήτην, τὸν δὲ δωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον ᾽Αχαιοὶ** (ἐξετίμων αὐτὸν ὡς ἔχοντα ἀξίαν δώδεκα βοῶν), αὐτ.Ψ 705 **τῖον δὲ ἑ τεσσαράβοιον.**

τίω, τίνη δωρ. τ. ἀντὶ σοῦ.

τλάθυμος-ον δωρ. ἀντί τλήθυμος βλ.λ.

τλαιπαθής-οῦς-ές τληπαθὴς βλ.λ.· ῾Ησ. «τλαιπαθές· ταλαίπωρε».

τλάμων-ονος-ον δωρ. τ. τοῦ τλήμων βλ.λ.

τλασίφρων-ονος-ον δωρ. τ. τοῦ τλησίφρων **βλ.λ.**

τλῆθα ῾Ησ. «ὡραία, Κυρηναῖοι».

τλήθυμος-ον, δωρ. **τλάθυμος** ὁ ἔχων καρτερικὴν ψυχήν, καρτερόθυμος: ΑΠ 9,472 **᾽Οδυσσεὺς τλήθυμος·** **2**) κρατερός, ἰσχυρός, εὔρωστος: Πίνδ.ἀπ.234 **τλήθυμος κύων,** αὐτ.Ν 2,15.

τληκαρδίως ἐπίρρ. μσν. μὲ ἰσχυρὰν καρδίαν, κρατερὸν τὸ συναίσθημα: Τζέτζ.᾽Εξήγ.᾽Ιλ.148.

τλημόνως ἐπίρρ. μετὰ καρτερίας: Αἰσχ Χο.748 **τὰ μὲν ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά,** Εὐρ.῾Ικ. 947 **μένειν χρὴ τλημόνως,** Γαλ.14,213, Αἰλ.ΖΙ 13,40 **ἐγκαρτερεῖν τλημόνως·** **2**) ἀθλίως, ἐλεεινῶς: Εὐρ.Τρῳ.40 **ἀμφὶ μνῆμ᾽ ᾽Αχιλλείου τάφου οἰκτρὰ τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη,** ῾Ησ.

τλημοσύνη (ἡ) ἡ ἐπὶ ταῖς θλίψεσι καρτερία, ὑπομονή: ᾽Αρχίλ.9,6 **ἀλλὰ θεοὶ γὰρ ἀνηκέστοισι κακοῖσιν, ὦ φίλ᾽, ἐπὶ κρατερὴν τλημοσύνην ἔθεσαν,** Πλούτ.Κράσσ.26 **τλημοσύνῃ καὶ ἀρετῇ πρὸς τὰ δεινὰ χωρούντων·** **2**) ταλαιπωρία, ἀθλιότης: ῞Υμν.᾽Απόλλ.191 **ἀνθρώπων τλημοσύνας.**

τλήμων-ονος-ον, δωρ. **τλάμων**, κλητ. **τλήμων** (Σοφ. Αἴ.893, Εὐρ.᾽Ανδρ.348) κ. **τλῆμον** (Αἰσχ.Πρ.614), ὁ πάσχων, ὑποφέρων· κτ. συνεκδ κ. ὑπομονητικός, καρτερόψυχος, μεγάθυμος, εὔψυχος: ᾽Ιλ.Κ 231 **ἤθελε δ᾽ ὁ τλήμων ᾽Οδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον Τρώων,** αὐτ.Κ 498, Τυρτ.12,18 **ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,** Πίνδ.Π 1,48 **οἵαις ἐν πολέμοισι μάχαις τλάμονι ψυχᾷ παρέμεινε,** Αἰσχ.᾽Αγ. 1302 **τλήμων οὖσ᾽ ἀπ᾽ εὐτόλμου φρενός·** || εἰδ. ἐπὶ πασχόντων, ἀσθενῶν: ᾽Αρετ.᾽Οξ.Νούσ.1,4 **εὐθυμίη καὶ εὐελπιστίη τίθησι τοὺς νοσέοντας τλήμονας,** αὐτ.Χρον.Παθ.2,6· **2**) τολμηρός, εὐθαρσής: ᾽Ιλ.Φ 430 **ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες·** || κ. ἐπὶ κακῆς σημ. παράτολμος, ἀπερίσκεπτος: Θέογν.196 **ἀνάγκη, ἥτ᾽ ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον,** Αἰσχ.Χο.384 **βροτῶν τλάμονι καὶ πανούργῳ χερί,** Σοφ.᾽Ηλ.439 **εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ πασῶν ἔβλαστε,** Εὐρ.Μήδ.865· **3**) ἐπὶ προσ., ἄθλιος, ἐλεεινός, ταλαίπωρος, δυστυχής: Αἰσχ.Πρ. 614, Σοφ.Φιλ.161 **ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστιν;,** ᾽Αριστφ.Εἰρ.723 **πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ᾽ ἕξει σιτία;,** Ξεν.᾽Αν.3,1,29, αὐτ.᾽Απομν.2,1,30· || μτ. γενικ. τοῦ πράγμ., ἐν ᾧ τις δυστυχεῖ, κακοτυχεῖ: Εὐρ.῾Ιππ.554 **ὦ τλάμων ὑμεναίων,** ᾽Αριστφ. Θεσμ.1072 **θανάτου τλήμων·** **4**) κ. ἐπὶ καταστάσεων, λόγων, ἔργων: Εὐρ.῾Ιππ.1177 **῾Ιππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων,** αὐτ.῾Εκ.562· κ. ὑπερθ.: αὐτ.Μήδ.1067 **ἀλλ᾽ εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν·** **5**) ἐν περιφρονητικῇ σημ. ἀξιοκαταφρόνητος, ἐλεεινός: ῞Υμν.῾Ερμ.296 **οἰωνὸν προέηκεν, τλήμονα γαστρὸς ἔριθον,** Καλλ.᾽Επιγρ.62.

τληπάθεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ταλαιπωρία, κακοπάθεια: Σωρ.1,13, ῾Ιεροκλ.Πλ.Χρ.῎Επ.11,422Μ, Νεῖλ.᾽Επιστ.1,281 **τῆς ἐπιπόνου τληπαθείας.**

τληπάθημα-ατος (τὸ) σχόλ. δυστύχημα, ταλαιπωρία, βάσανο: Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.688.

τληπαθής-οῦς-ές (τλάω) μτγν. ὁ πολλὰ ὑφιστάμενος ἢ ὑποστὰς δεινά, ταλαίπωρος, ἄθλιος, δυστυχής: Ζώσ.4,50, Σχόλ Αἰσχ.Πρ.231.

τληπάθησις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑφίστασθαι πολλὰς ταλαιπωρίας, κακοπάθεια: Στουδ.Θεόδ.558Ε.

τληπαθῶ έω μτγν. κ. μσν. κακοπαθῶ, ὑφίσταμαι πολλὰ δεινά, πάσχω, δυστυχῶ: ῾Ηρωδιαν.᾽Επιμερ.134, ῾Ησ.· **2**) μοχθῶ, κοπιάζω, ἐργάζομαι· ὅθ. συνεκδ. προνοῶ, φροντίζω: Σευῆρ.᾽Ιστρ. π.Κλυστήρων 7 **τληπαθεῖ** (ἐνν. ἡ φύσις) **πρὸς τὴν τοῦ ζῴου σωτηρίαν,** Στουδ.Θεόδ.202C.

τληπαθῶς ἐπίρρ., μσν. ἀθλίως, ταλαιπώρως: ᾽Εφραίμ.Καισ.9041.

τλησικάρδιος-ον ὁ ἰσχυρὸς τὴν καρδίαν, τὸ φρόνημα: Αἰσχ.Πρ.160 **τίς ὧδε τλησικάρδιος θεῶν, ὅτῳ τάδ᾽ ἐπιχαρῆ;·** **2**) ἄθλιος, δυστυχής, ἐλεεινός: αὐτ.᾽Αγ.430 **πένθεια τλησικάρδιος** (διόρθ. τλησικάρδια)· πρβλ. ταλακάρδιος.

τλησικαρδίως ἐπίρρ. μτγν. καρτερικῶς, ὑπομονετικά: Γρηγ.Ναζ.2,672.

τλησίπονος-ον μτγν. ὁ ὑπομένων κόπους, ταλαιπωρίας, ὁ καρτερικός: ᾽Οππ.Κυν 4,4.

τλῆσις-εως (ἡ) (τλάω) ῾Ησ.«τλῆσις· τόλμα, θράσος».

τλησίφρων-ονος-ον (φρήν) ῾Ησ. «τλησίφρονα· ὑπομονητικόν».

τλητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπομένων τὰ δεινά, τὰ βάσανα, καρτερικός: Φίλ.1,193, Σχόλ.᾽Αριστλ.Πλ. 33· κ. συγκρ.: Φίλ.1,591.

τλητικῶς ἐπίρρ. μτγν. καρτερικῶς: Φίλ.1,543.

τλητός-ή-όν, δωρ **τλατός** ὁ ὑπομένων μετὰ καρτερίας τὰ δεινά, τὰ παθήματα: ᾽Ιλ.Ω 49 **τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν·** **2**) παθ. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, νὰ ὑποφέρῃ, ὑποφερτός, πάντοτε μετ᾽ ἀρνήσεως: Αἰσχ.Πρ.

1065 **οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἐπὸς**, Σοφ.Αἴ.466· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Μήδ.797 **οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι**.

τλῶ-άω κ. μσν. (ὁ χρ. οὗτος δὲν ἀπαντᾷ εἰμὴ π. τῇ μσν. πεζ. (Τζέτζ Χιλ.9,133), ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ παρακ. **τέτλαμεν** ἢ ὑπὸ τοῦ **τολμῶ-άω**), μέλλ. **τλήσομαι** ('Ιλ.Λ 317, Αἰσχ.'Αγ 1290), αἰολ. κ. δωρ. **τλάσομαι** (Σαπφ.75, Πίνδ.Π 3,41), μτγν. μέλλ. ποι. **ταλάσσω** (Λυκόφρ.746), ἐπ. ἀόρ. α' **ἐτάλασσα** ('Ιλ.Ρ 166), ὑποτ. **ταλάσσω** (αὐτ.Ν 829, αὐτ.Ο 164), ἀπαρφ. **τελάσσαι** ('Ησ.· πρβλ. τελα-μών), γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' **ταλάσατο** ('Οππ.Κυν.3,155), ἀόρ. β' **ἔτλην** ('Ιλ.Σ 433, Ξεν.ΚΠ 3,1,3, 'Ισοκρ.4,96), ἐπ. **τλῆν** ('Ιλ.Ε 385), δωρ. **ἔτλᾱν** (Αἰσχ.'Αγ.224), γ' πληθ. **ἔτλησαν** (Εὐρ.'Ικ.171), δωρ. **ἔτλᾱσαν** (Σοφ.Φιλ.1201), ἐπ. **ἔτλᾰν** ('Ιλ.Φ 608, Σιμων.107,7), β' ἑν. ὑποτ. **τλῇς** (Αἰσχ.'Ικ.428), εὐκτ. **τλαίην**, γ' πληθ. **τλαῖεν** ('Ιλ Ρ 490), β' ἑν. προστ. **τλῆθι** (Θέογν.1237, Χρησμ.π.'Ηρ.5,56, Σοφ.Φιλ.475), δωρ. **τλᾶθι** (Πίνδ.Π 4,276), ἀπαρφ. **τλῆναι** (Αἰσχ.Πρ.704, Πλάτ.Θεαίτ.169C **ἀνα-**, αὐτ. Γοργ.525Α **ἀνα-**, Ξεν.ΚΠ 1,2,1 **ἀνα-**), ἐπ. **τλήμεναι** (Θεόκρ.25,174), μτχ. **τλάς, τλᾶσα** (Αἰσχ.'Αγ.1453, αὐτ.Χο.753, Σοφ.ΟΚ 1077), β' ἑν. παρακ. **τέτληκας** ('Ιλ.Α 228, αὐτ.543, 'Αριστφ.Πλ.280, αὐτ.Θεσμ.544), γ' ἑν. **τέτληκε** ('Οδ.Τ 347) κ. ἐν βραχυτέροις τ. μτ. σημ. ἐνεστ. α' πληθ **τέτλαμεν** (αὐτ.Υ 311), εὐκτ. **τετλαίην** ('Ιλ.Ι 373), β' ἑν προστ. **τέτλᾰθι** (αὐτ.Ε 382), γ' ἑν. **τετλάτω** ('Οδ.Π 275), ἐπ. ἀπαρφ. **τετλάμεναι** (αὐτ.Ν 307) κ. **τετλάμεν** (αὐτ.Ζ 190) κ. **τετλάναι** (Μεταγ.18), ἐπ. μτχ. **τετληώς**, δοτ. **τετληότι** ('Οδ.Δ 447), πληθ. **τετληότες** ('Ιλ.Ε 873) κ. **τετληῶτες** ('Ορφ.'Αργ.1350), θηλ. **τετληυῖα** ('Οδ.Υ 23), ὑπερσ. **ἐτέτλαμεν** ('Απολλ.Ρ 1,807), ὑποφέρω, ὑφίσταμαι, ὑπομένω, ἐπὶ παντὸς δυσκόλου, κοπιώδους, ἐπικινδύνου πράξεως ἢ πράγματος, οἷον ἐπὶ ταλαιπωρίας, δυσμενείας κττ., οὐδέποτε δέ, ὡς τὸ φέρω, ἐπὶ βάρους ὑλικοῦ, ὅθ. ἀπολ. ἀνέχομαι, βαστάζω, κρατῶ : 'Ιλ.Λ 317 **ἦτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι**, αὐτ.Τ 308, 'Οδ.Α 288, αὐτ.Β 219· συχν. κτ. προστ. : 'Ιλ.Α 586 **τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο**, αὐτ.Β 299, 'Οδ.Υ 18 **τέτλαθι δή, κραδίη**· κ. κτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ν 307 **σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ**· κ. κτ. μτχ. : αὐτ.Δ 447 **τετληότι θυμῷ** (μετὰ καρτερίας), αὐτ.Υ 23· συχν. μτ. ἀναφορ. προτ. : 'Ιλ.Ε 385 **τλῆ μὲν "Αρης, ὅτε μιν . . δῆσαν**, αὐτ.392· κ. μτ. ὑποθ. προτ. : 'Απολλ.Ρ 1,807 **δηρὸν ἐτέτλαμεν εἴ κε . . μεταστρέψωσι νόον**· ‖ κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : 'Ιλ.Σ 433 **ἔτλην ἀνέρος εὐνήν**, 'Οδ.Τ 347 **ἥτις δὴ τέτληκε τόσα**, Πίνδ.Ι 6(7),37 **ἔτλαν πένθος**, Αἰσχ.Πρ. 704 **οἷα χρὴ πάθη τλῆναι πρὸς "Ηρας**, αὐτ.'Αγ. 1453, αὐτ.Χο.753, Σοφ.ΟΚ 1077, αὐτ.Τρ.71, Εὐρ.'Εκ. 1251· **2**) μτ. ἀπαρφ. ἀναλαμβάνω, τολμῶ, ριψοκινδυνεύω νὰ πράξω τι : 'Ιλ.Α 228 **οὔτε λόχονδ' ἰέναι τέτληκας θυμῷ**, αὐτ.Η 480, αὐτ.Φ 150, Αἰσχ. 'Αγ.408 **ἄτλητα τλᾶσα**· κ. μτ. μτχ. : 'Οδ.Υ 311 **τάδε τέτλαμεν εἰσορόωντες**, Σιμων.85,14, Αἰσχ. 'Αγ 1041, αὐτ.'Επτ.756, Σοφ.'Ηλ.943 (ἐν τοῖς χωρίοις 'Ιλ.Ε 383, 'Οδ.Ε 362 ἡ μτχ. εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ ῥῆμα)· **3**) ἀναγκάζομαι, φέρομαι, ἄγομαι νὰ πράξω τι ἀντίθετον πρὸς τὰ αἰσθήματά μου, ἔχω τὸ θάρρος, τὴν τόλμην, τὴν αὐθάδειαν, τὴν σκληρότητα, ἢ ἐπὶ καλῆς σημ. τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν εὐσπλαχνίαν, τὴν ὑπομονὴν νὰ πράξω τι : Αἰσχ.Πρ.657 **ἔστε δὴ πατρὶ ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτα δείματα**· **4**) δέχομαι ὑποτασσόμενος, δέχομαι ἐξ ἀνάγκης, ἀναγκαστικά : Σοφ.'Αντ. 944 **ἔτλα . . φῶς ἀλλάξαι**· **5**) ἔχω τὴν σκληρότητα νὰ πράξω τι, εἶμαι σκληρὸς εἰς τὸ νὰ . . : 'Ιλ.Ω 35 **τὸν νῦν οὐκ ἔτληκε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι**, αὐτ.505, αὐτ.519, 'Ησίοδ.'Εργ.718 **μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ τέτλαθ' ὀνειδίζειν**, Σαπφ.75, Πίνδ.Π 3,41, Εὐρ.'Αλκ.275 **μή τλῇς με προδοῦναι**, 'Αριστφ.Νεφ.119 **οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν**, αὐτ.Πλ.280· **6**) δύναμαι, μπορῶ, τὸ βαστάει ἡ καρδιά μου : Σοφ.ΟΤ 1327 **πῶς ἔτλης σὰς ὄψεις μαρᾶναι ;**.

τμάγεν ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ τμήγω βλ.λ.

τμᾶμα (τὸ) δωρ. τ. τοῦ τμῆμα βλ.λ.

τμήγας 'Ησ. «γατόμος, ἀροτήρ».

τμῆγος 'Ησ. «ἀρότης βούτμημα».

τμήγω, μέλλ. **τμήξω** (Παρμ.2 **ἀπο-**), ἀόρ. α' **ἔτμηξα** ('Επιγρ. Μεγαλοπόλεως), δωρ. **ἔτμαξα** (Θεόκρ. 8,24), ἀόρ. β' **ἔτμαγον** ('Οδ.Η 276 **δι-**), μέσ. ἀόρ. **ἐτμηξάμην** (Νίκ.'Αλεξ.68, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,480), παθ. ἀόρ. β' **ἐτμάγην**, ἐπ. γ' πληθ. **τμάγεν** : 'Ιλ.Π 374), μτγν. κ. **ἐτμήγην** (Καλλ.ἀπ.300, 'Ιουλ.ΑΠ 9,661) (τὸ ρ. συνηθέστ. ἐν συνθ. μτ. τῶν προθ. **ἀπὸ** ἢ **διά**), τέμνω, κόπτω, σχίζω : Θεόκρ.8,24 **ἔτι καὶ τὸν δάκτυλον ἀλγῶ . . ἐπεί κάλαμος . . ἔτμαξεν** (πιθ. ἀνάγν.)· ‖ μέσ. τέμνω, ἀνοίγω δι' ἐμαυτόν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,480 **ὁδὸν ἐτμήξαντα**· **2**) παθ. μτφ. διασκορπίζομαι : 'Ιλ.Π 374 **οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε πάσας πλῆσαν ὁδούς, ἐπεὶ ἂρ τμῆγεν**.

τμήδην (τέμνω) ἐπίρρ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ κόψῃ, νὰ τάμῃ· 'Ησ. «ὅσον ἐπιτεμεῖν καὶ οὐκ εἰς βάθος τρῶσαι» : 'Ιλ.Η 262 **τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα**.

τμῆμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. μέρος ἀποκεκομμένον, τεμάχιον, κομμάτι : Πλάτ.Συμπ.191D· **2**) διαίρεσις, ὑποδιαίρεσις συνόλου τινός : **τμῆμα ἀπαλλοτριωθείσης ἐκτάσεως- ὁδοῦ - οἰκοπέδου, - μέγα τμῆμα τῆς πόλεως ἐκάη**· ‖ νεώτ. εἰδ. **ἐκλογικὸν τμῆμα** περιοχὴ ἀντιστοιχοῦσα εἰς ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐκλογέων, ὡς καὶ ὁ χῶρος ἔνθα διεξάγεται ἡ τῶν ἐκλογέων τούτων ψηφοφορία· **3**) εἰδ. μαθηματ. : Πλάτ.Πολ.509D **ὥσπερ τοίνυν γραμμὴν . . τετμημένην λαβὼν ἄνισα τμήματα, πάλιν τέμνε ἑκάτερον τμῆμα**, Εὐκλ.2,11, - **τμῆμα εὐθείας** τὸ σύνολον τῶν σημείων εὐθείας τινός, τῶν περιλαμβανομένων μεταξὺ δύο τυχόντων σημείων τῆς εὐθείας ταύτης· ‖ ὁμ. **τμῆμα κύκλου** τὸ μέρος τοῦ κύκλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ ἑνὸς τόξου αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς αὐτὸ ἀντιστοιχούσης χορδῆς : 'Αριστλ.Μεταφ 1035a,34, αὐτ.ΑΠρ.41b,18, αὐτ.Μετ.343a,12, Εὐκλ.'Ορισμ.3,6· ‖ ὁμ. ἐν. χρ. ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ τομέως βλ.λ. : 'Αριστλ.Οὐρ.290a,3 **τὰ ἀφαιρούμενα ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου (τμήματα)**· ‖ ὁμ. ἐπὶ παντὸς μαθηματικοῦ σχήματος περιλαμβανομένου μεταξὺ εὐθειῶν γραμμῶν ἢ ἐπιπέδων : Δημόκρ.155, 'Αρχιμ. Κων.Σφαιρ.Προοίμ.· ‖ ὁμ. ἐπὶ μαθηματικοῦ σχήματος περικλειομένου ὑπὸ περιφερείας κύκλου καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν περιγεγραμμένου πολυγώνου : Πάπ.316,2· ‖ **τμῆμα σφαίρας ἢ τμῆμα σφαιρικὸν** τὸ μέρος σφαίρας τὸ περιεχόμενον μεταξὺ δύο παραλλήλων ἐπιπέδων τεμνόντων αὐτὴν ἢ ἐφαπτομένων αὐτῆς· **4**) ἀστρολ. διαίρεσις μεταξὺ ζῳδιακῶν σημείων : Σεραπ.ἐν Κατ.'Αστρλ.Κ 8 (4),230· **5**) ἐντομή, ἐγκοπή, τραῦμα : Πλάτ.Γοργ. 476C **καὶ εἰ μέγα γε ἢ βαθὺ τὸ τμῆμα ἢ ἀλγεινόν**· **6**) νεώτ. κ. δημ. κλάδος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας ἔχων ἑνότητα διοικήσεως, ὡς καὶ τὰ γραφεῖα ἔνθα διεξάγεται ἡ ὑπηρεσία αὕτη : **προΐσταται τοῦ τμήματος δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, - τμῆμα προεξοφλήσεων - καταθέσεων**· ‖ **ἀστυνομικὸν τμῆμα** ἢ ἁπλῶς **τμῆμα** ὑποδιαίρεσις τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ἧς ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται ἐπὶ μέρους τῆς πόλεως, ὡς καὶ τὸ οἴκημα ἐν ᾧ ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἑδρεύει : **τὸν κράτησαν ὅλη τὴ νύχτα στὸ (ἀστυνομικὸ) τμῆμα**.

τμηματάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τμήματος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας : **τμηματάρχης Μέσης 'Εκπαιδεύσεως, - τμηματάρ-**

χης **ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ** || βαθμὸς ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ μεταξὺ εἰσηγητοῦ καὶ διευθυντοῦ β' τάξεως : **προήχθη εἰς τμηματάρχην α'.**

τμηματικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τμῆμά τι ἀναφερόμενος, ὁ γινόμενος ἢ ἐκτελούμενος, ἐνεργούμενος κατὰ τμήματα : **τμηματικαὶ ἐξετάσεις** (οἱ κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου πανεπιστημιακοῦ ἔτους διενεργούμεναι ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν, **κατ'** ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ).

τμηματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τμήματα : **ἡ ἀξία τοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου θὰ καταβληθῇ τμηματικῶς** (δ. κατὰ δόσεις).

τμημάτιον (τὸ) μσν. μικρόν τι τμῆμα, κομματάκι : Εὐστ.1171,33 **ἐλάχιστόν τι γῆς τμημάτιον.**

τμηματώδης-ους-ες ὁ κατὰ τμήματα, ὁ κομματιαστός : Ἱππ.Τόπ.Ἄνθρ.45.

τμῆξις-εως (ἡ) μτγν. τμῆσις : Γρηγ.Ναζ.3,403Α.

τμῆσις-εως (ἡ) (τέμνω) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τέμνω, ἀποκοπή, κόψιμο : Ἀριστλ.Ψυχ.412b,28, Πάπ.' **2)** τμῆσις γῆς δῄωσις, κατερήμωσις χώρας δ' ἀποκοπῆς τῶν δένδρων καὶ καταστροφῆς τῶν γεννημάτων ἢ σπαρτῶν : Πλάτ.Πολ.470Α **τῆς τμήσεως τῆς Ἑλληνικῆς'** **3)** τμῆμα, κομμάτι : αὐτ.Συμπ.190Ε **θεώμενος τὴν αὐτοῦ τμῆσιν'** **4)** λογικὴ διαίρεσις : αὐτ.Πολιτ.276D **οὐ γὰρ σμικρᾶς ἂν ἔχοι τμήσεις ἔτι ;'** **5)** νεώτ. γραμμ. ὁ ἐν τῷ ποι. λόγῳ ἀποχωρισμὸς τῆς προθέσεως ἀπὸ τῆς συντεθειμένης μετ' αὐτῆς λέξεως, ἰδίᾳ ῥήματος, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἄλλων λέξεων, οἷον Ἰλ.Α 67 **ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.**

τμησίχρους-οος-ουν-οον σχόλ. ὁ ταμεσίχρως, ὁ τὰ δέρματα τέμνων: Σχόλ.Ἰλ.Ν 340 **ταμεσίχροας, ἀνέπτυξε ποιητικῶς τὸ τμησίχροας.**

τμητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ τέμνων, ὁ κόπτων ἢ ἐπιφέρων δῄωσιν, καταστροφάς : Νόνν.Δ 26,303' κ. μτ. γενικ. : αὐτ.14,311' || κ. ὡς ἐπίθ. : αὐτ. 13,481 **τμητὴρ σίδηρος.**

τμητής (ὁ) λέξ. γλώσσ. τοῦ ἐκτομεύς : Ἡσ.

τμητικός-ή-όν ὁ κατάλληλος εἰς τμῆσιν, κοπτικός· κ. παραθ. -**ώτερος** - **ώτατος** : Πλάτ.Τίμ.56Α **τμητικώτατον ὀξύτατον ὄν,** Θεόφρ.Λίθ.22, Σωρ.Ι, 80' || τὸ οὐδ. **τὸ τμητικὸν** ὡς οὐσ. ἡ καταλληλότης εἰς τὸ κόπτειν : Ἀριστλ.Μεταφ.1020b,29 **τὸ τμητικὸν πρὸς τὸ τμητόν'** **2)** νεώτ. ρητ. ὁμ. **τὸ οὐδ.** ὡς οὐσ. **τὸ σχῆμα τὸ τέμνον τὸν λόγον καὶ μεταβαῖνον ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἀπὸ πράγματος εἰς πρᾶγμα'** **3)** ἐπὶ φύχους, ὁ **διαπεραστικός,** δριμύς : Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,13,7' || ὁμ. **κ.ἐπὶ** ὀσμῆς : αὐτ.Ὀσμ.60(62),Πλούτ.Ἠθ.697Β **πνεῦμα δριμὺ καὶ τμητικὸν ἡ συκῆ ἀφίησιν'** **4)** μτγν. διαλυτικός : Σωρ.Ι,46 **τὰ δριμέα .. ἐστὶν τμητικὰ καὶ λεπτυντικά,** Γαλ.6,266, αὐτ.11,41, Ἀλέξ.Ἀφρ. Πρ.1,42 **ῥάφανος τμητικὸς χυμῶν'** **5)** μτφ. ἐπὶ **λόγου,** ὁ ἄνευ περιφράσεων, περιεκτικός ; Ἑρμογ.Ἰδ.2,1, Διον.Ἀλ.Δημ.58.

τμητικῶς ἐπίρρ. μτγν. τμήδην βλ.λ. : Σχόλ.Ἰλ. Η 262' **2)** μτφ. περιεκτικῶς, βραχυλογικῶς : Ἑρμογ.Ἰδ.2,1 **τμητικῶς λέγεσθαι κατὰ τὸ μῆκος.**

τμητός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τετμημένος, κεκομμένος, ὁ διὰ τομῆς προελθὼν : Σοφ.Ἠλ.747, Εὐρ. Ἱππ.1245' || κ. **ἐπὶ** τῆς ἐκ τοῦ ἀρότρου αὔλακος : Σοφ.Ἠλ.863 **τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι'** **2) ὁ** εἰς τεμάχια, μερίδια κεχωρισμένος : Ἀντιφ. 133,9' **3)** κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ κοπῇ, νὰ χωρισθῇ ἢ νὰ **βλοθῇ** : Ἀριστλ.Μεταφ.1020b,29 **ὡς τὸ τμητικὸν πρὸς τὸ τμητόν,** Θεόκρ.25,275.

τμητοσίδηρος-ον μτγν. ὁ σιδήρῳ τετμημένος : ΑΠ 14,19.

τμώλιος-α-ον ὁ τοῦ ὄρους Τμώλου : Διογ.Ἀθ.1,7.

τμωλίτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ κάτοικος τοῦ Τμώλου.

τό ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ ἄρθρ. ὁ **βλ.λ.'** **2) δημ.** μτ. τῆς προθ. **εἰς** εὕρηται ὑπὸ τὸν τ. στό, οἷον **στὸ ταχυδρομεῖο** - **στὰ μαγαζιά'** **3)** δεικτ. ἀντων. ἐν φρ. **τὸ μὲν** - **τὸ δὲ** τοῦτο μὲν - τοῦτο δέ, ἀφ' ἑνὸς μὲν - ἀφ' ἑτέρου δέ' || εἶπε **τὸ καὶ** τὸ ἐπὶ πραγμάτων, ἃ δὲν θέλει ὁ λέγων νὰ ὀνομάσῃ ἢ νοοῦνται εὐκόλως ἢ ἀορίστως' **4)** δημ. οὐδ. δεικτ. ἀντων. προελθούσης ἐκ τῆς ἐπαναληπτικῆς ἀντων. αὐτός : **τὸ θέλει,** - **θέλει το,** - **ποῦ εἶναί το,** - **νά το** - **δές το'** **5)** μσν. σύνδ. χρον. ὅτε βλ.λ. ἐν χρ. μτ. παρῳχημένου χρ. οριστ. ἢ μεθ' ὑποτ. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ νὰ ἢ κ. ἀπαρφ. : Ἐρωτόκρ.1,129 **τὸ 'χε γρικήξει τ' ἀηδονιοῦ, πῶς κιλαηδῶντας κλαίει,** αὐτ.705, αὐτ.871, αὐτ.879.

τοάκης Ἡσ. «χιτὼν σχιστός».

τοάρσιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ νεωτέρα **ἐκ** τῶν τεσσάρων βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται **ἡ** κατωτέρα, ἤτοι μέλαινα, ἰουράσιος ὑποδιάπλασις τοῦ μεσοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.

τάβλικος Ἡσ. «κρουματίου μίμησις».

τόγα (ἡ) (λατ.) νεώτ. ἡ τήβεννος **τῶν Ῥωμαίων.**

τογέρα Ἡσ. «μοιχός, λολαχός».

τόγκα (ἡ) νεώτ. τὸ φυτὸν διπτέρυξ βλ.λ. : **κύαμοι τῆς τόγκας** (τὰ ἀρωματικὰ σπέρματα αὐτοῦ).

τοδεταχιά ἐπίρρ. μσν. δημ. αὔριον πρωΐ : Ἐρωτόκρ.3,505.

τόθεν ἐπίρρ. ποι. ἀνταποκρ. πρὸς τὸ ἐρώτημ. πόθεν βλ.λ. κ. πρὸς τὸ ἀναφορ. ὅθεν βλ.λ., ἐκεῖθεν, ἀπὸ ἐκεῖ : Ἡσίοδ.Α 32 **τόθεν αὖθις Φίκιον ἀκρότατον προσεβήσατο μητίετα Ζεύς'** **2)** ὅθεν βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.100 **τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν ἀλύξαντα φυγεῖν'** **3)** ἔκτοτε, ἐκ τούτου : αὐτ.Ἀγ.220 **τόθεν τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω'** || μτγν. κ. ἔμπροθ. **ἐκ τόθεν** : Ἀπολλ.Ρ 4, 520' **4)** ὁμ. ἐκ τούτου, διὰ τοῦτο : αὐτ.990 **Δρεπάνη τόθεν ἐκλήϊσται.**

τόθι ἐπίρρ. ποι. ἀνταποκρ. πρὸς τὸ ἀναφ ὅθι βλ.λ. κ. τὸ ἐρωτημ. πόθι βλ.λ., αὐτοῦ, αὐτόθι, ἐν τῇ θέσει αὐτῇ : Ὀδ.Ο 239 **τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν ναιέμεναι,** Ὑμν.Ἀπολλ.244, Πίνδ.Π 9,59 **τόθι παῖδα τέξεται,** Ἀπολλ.Ρ 1,210' **2)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ τοῦ ἀναφορ. ὅθι βλ.λ., ὅπου : Ὑμν.Πάν.25, Μίμν.11,5, Πίνδ.Ν 4,52 **βουβόται τόθι πρῶνες ἔξοχοι κατάκεινται,** Βακχ.3,19, Θεόκρ.22,197 **ὡρμάθη ποτὶ σᾶμα πατρός, ὅθι καρτερὸς Ἴδας κεκλιμένος θαεῖτο μάχην,** Ἀπολλ.Ρ 4,1475.

τοι (Ι) μόρ. ἐγκλιτ. ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν πεποιθήσεως, πίστεως, βεβαιότητος τοῦ λέγοντος εἰς ὅ τι λέγει, τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς, τῷ ὄντι, βεβαίως, ἀναμφιβόλως, σὲ βεβαιῶ (συχν. μένει ἀμετάφραστον, ἀποδιδόμενον μόνον διὰ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς), σπαν. δὲ καὶ πρὸς ἔκφρασιν θετικοῦ συμπεράσματος, λοιπόν, ἑπομένως : Ἰλ.Β 298 **αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν,** αὐτ.Μ 412, αὐτ.Α 419 **τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος .. εἶμι,** αὐτ.Ζ 211, αὐτ.Κ 341 **οὗ ὅς τοι .. ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ** (ὅπως βλέπεις)' || συχν. εἶναι δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις τὸ μόριον τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐπικ. δοτ., ὡς ἐν αὐτ. Ν 219 **ποῦ τοι ἀπειλαὶ οἴχονται ;'** || συχνότ. π. ποι., π. δὲ τοῖς τραγ. ἐν χρ. **ἐν τοῖς** διαλόγοις ἰδ. μεταξὺ χοροῦ καὶ ὑποκριτοῦ : Ἡσίοδ.Ἔργ.287, αὐτ.347, αὐτ.719, Πίνδ.Π 2,72, Τυρτ.10,11, Αἰσχ.Εὐμ. 729, αὐτ.952 **ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς αἰκήτορας εὑρήσετε'** **2)** ὁμ. εὕρηται συχν. π. ποι. εἰσάγον γενικὸν ἀξίωμα ἢ ἀλήθειαν κοινῶς παραδεδεγμένην : Θέογν.153, Αἰσχ.Πρ.39 **τὸ ξυγγενές τοι δεινὸν ἥ θ' ὁμιλία'** **3)** συχν. ἐν χρ. εἰς ὑποτελεῖς προτ. ἰδ. χρονικὰς ἢ αἰτιολογικὰς ὡς ἐπιτατικὸν μόρ. : Ὑμν.Ἑρμ.138, Πίνδ.Ι 2,45, Σοφ.Τρ.321 **καὶ ξυμφορά τοι μὴ εἰδέναι σέ γ' ἥτις εἶ,** Εὐρ. Μηδ.677 **μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός,** Ἀριστοφ.Ἀχ.933, Πλάτ.Θεαίτ.142Β' || ὁμ. κ. εἰς ὑποθετικὰς προτ. μτ. τὸν ὑποθετικὸν σύνδε-

σμον : Σοφ.ΟΤ 549 **εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρίς,** αὐτ.551, αὐτ.'Αντ. 327· || κ. ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου : αυτ.'Ηλ.582 **εἰ γὰρ κτενοῦμεν . ., σύ τοι πρώτη θάνοις ἄν·** || ὁμ. κ. εἰς τελικὰς προτ. : αὐτ. 'Ηλ.1469· **4)** συχν. ἐν χρ. πρὸς ἐπίτασιν κ. ἄ. μορίων : Θέογν.656, Πίνδ.Π 3,19 **ἀλλά τοι ἤρατο τῶν ἀπεόντων,** Αἰσχ.Πέρσ.795, αὐτ.'Αγ.1304 (πρβλ. τοιγάρ, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν, τοίνυν· οἱ τ. τοι **ἄρα,** τοιᾶρα συχν. συγκιρνῶνται εἰς **τἄρα,** ὅθ. κ. **τὸ τοι ἄν** κ. **μέντοι ἄν** εἰς **τἄν** κ. **μεντἄν)· 5)** τὸ **τοι** τίθεται ἐν περιάδῳ συχν. εἰς τὴν τελευταίαν πρότ. : Αἰσχ.άπ.70 **Ζεύς ἐστιν αἰθήρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός, Ζεύς τοι τὰ πάντα·** || συχν. μεταξὺ ἄρθρ. κ. οὐσ. ἢ ἐπιθ. ἢ μεταξὺ προθ. κ. οὐσ. : Πίνδ.Ο 2,90, 'Αριστφ.'Εκκλ.972, Πλάτ.Σοφ. 261C· || ἐν συνθέτοις ρ. χωρίζει τὸ ρ. ἀπὸ τῆς προθ. : Εὐρ.'Ιππ.934 **ἐκ τοι πέπληγμαι,** αὐτ.'Ορ. 1047, 'Αριστφ.Σφ.784· || ἐπαναλαμβάνεται τὸ **τοι** μτ. ἀντων. : Σοφ.Φιλ.1095 **σύ τοι, σύ τοι κατηξίωσας.**

τοι (2) ἀντων. δωρ., αἰολ., ἰων. **κ. ἐπ. δοτ.** ἑνικ. **τῆς** προσ. ἀντων. β' προσ. σὺ βλ.λ.

τοί, ταί ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ οἱ ἢ **οἵ, αἵ** ἢ αἵ, ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ. κ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς βλ.λ. : 'Οδ.Γ 73 **τοί τ' ἀλόωνται φυχὰς παρθέμενοι,** αὐτ.Μ 63, Αἰσχ.Πέρσ.424, 'Επιγρ.'Ολυμπίας **'Ιάρων . . καὶ τοὶ Συρακόσιοι.**

τοΐ 'Επιγρ. τοδὶ ἢ τόδε βλ.λς : 'Επιγρ. 'Ολυμπίας.

τοιαυτί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιαῦτα, ὀνομ. πληθ. οὐδ. τῆς ἀντων. τοιοῦτος βλ.λ. : Φερεκρ. 153,10, 'Αριστφ.'Ιππ.49 **ἐξηπάτα . ., τοιαυτὶ λέγων.**

τοιγάρ μόρ. συμπερασμ., ὅθεν, δι' ὅ, λοιπόν, ἑπομένως, διὰ ταῦτα : 'Ιλ.Α 76 **κέλεαί με . . μυθήσασθαι μῆνιν 'Απόλλωνος . . τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω,** αὐτ.Κ 427, 'Οδ.Γ 254, αὐτ.Θ 402, 'Ηρ.8,114, 'Ιππ. Καρδ.10, Αἰσχ.'Ικ.309, αὐτ.'Επτ.1038, αὐτ.Πέρσ.607, Σοφ.'Αντ.931, αὐτ.994, αὐτ.Αἶ.666, 'Αριστφ.Λυσ.516· || ὁ 'Ομ. πάντοτε παρεμβάλλει λ. μεταξὺ τοῦ τοιγάρ κ. τοῦ ἑπομένου τοι : 'Ιλ.Κ 413 **τοιγὰρ ἐγώ τοι,** 'Οδ.Α 179, αὐτ.214.

τοιγαροῦν κ. μσν. μόρ. συμπερασμ. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιγὰρ βλ.λ., ἰων. **τοιγαρῶν** ('Ηρ.4,148), διὰ τοῦτο λοιπόν, δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ὡς ἐκ τούτου, ἑπομένως, λοιπόν : Πλάτ.Σοφ.234Ε, αὐτ.246Β, Ξεν. 'Αν.1,9,9 **τοιγαροῦν, ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμησε πᾶσαι αἱ πόλεις ἑκοῦσαι Κῦρον εἵλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους,** 'Αριστλ.Πολιτ.1271b,3· || ὁμ. κ. ποι. : Σοφ.Αἶ.490, αὐτ.Φιλ.341, 'Αριστφ.Σφ.1098 **τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις Μήδων ἑλόντες.**

τοιγάρτοι μόρ. συμπερασμ. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιγὰρ βλ.λ., τοιγαροῦν βλ.λ., ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ἀρχῇ λόγου ἢ διηγήσεως : 'Ηρ.3,3 **τοιγάρτοι . . ἐπεὰν ἐγὼ γένωμαι ἀνήρ,** 'Εμπ.145, Αἰσχ.'Ικ.654, 'Αριστφ. 'Αχ.643, Θουκ.6,38, 'Ανδοκ.1,108, Πλάτ.Φαίδ.82D.

τοιθορύκτρια 'Ησ. «ἡ τοὺς σεισμοὺς ποιοῦσα».

τοιθορύσσω «σείω ἰσχυρῶς»· πρβλ. τανθαρύζω.

τοῖιν ἄρθρ. ἐπ. γενικ. κ. δοτ. τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ. : 'Ιλ.Ν 66 **τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν 'Οϊλῆος ταχὺς Αἴας.**

τοιμάζω δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ ἑτοιμάζω βλ.λ.

τοῖν 'Ησ. «τί ποτε, Κρῆτες».

τοίνεος ἀντων. 'Επιγρ. θεσσ. τ. ἀντὶ τούτου γενικ. ἑν. τῆς δεικτ. ἀντων. οὗτος βλ.λ. : 'Επιγρ.Λαρίσης.

τοινί ἀντων. 'Επιγρ. ἀρκ. ἑν. ἀρσ. **κ.** οὐδ. **τῆς** ἀντων. ὀνὶ βλ.λ. : 'Επιγρ. Τεγέας.

τοίνυν (τοι, νυν) σύνδ. συμπερασμ. ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἰσχυρᾶς τοῦ λέγοντος πεποιθήσεως, σχεδὸν ὡς τὸ τοιγὰρ βλ.λ., πλὴν ὅτι π. τοῖς δοκίμοις συγγραφεῦσιν οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχ. προτ., ὅθεν, λοιπόν, δι' ὅ βλ.λς : Πίνδ.Ο 6,27 **χρὴ τοίνυν πύλας ὕμνων ἀναπιτνάμεν,** 'Ηρ.1,57· || συχν. εἰσάγει λογικὸν συμπέρασμα : Πλάτ.Χαρμ.159D, **οὐ τοίνυν κατά γε τὸ σῶμα ἡ ἡσυχότης,** 'Αριστλ. Πολιτ.1260a,2, αὐτ.ΖΜ 641a,15· || ὁμ. ἐν χρ. ὅπως εἰσαγάγῃ ὑποτεταγμένας ἢ ἰδιαιτέρας περιπτώσεις γενικῆς τινος προτ. : Πλάτ.Κρατ.399Β **τούτων τοίνυν ἓν καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄνομα πέπονθεν,** 'Ισοκρ.4,103· || ἐν διαλόγῳ εἰσάγει ἀπόκρισιν : Σοφ.'Ηλ.1050 **ἄπειμι τοίνυν αὖτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη τολμᾷς ἐπαινεῖν,** Θουκ.5,89· || εἰδ. ἀπόκρισιν, ἣν ὁ ἴδιος ὁ ἐρωτῶν προκαλεῖ : Πλάτ. Μέν.76Α **ἤδη τοίνυν ἂν μάθοις μου ἐκ τούτων,** 'Επιγρ.'Επιδαύρου· || ὁμ. ἐν χρ. **καὶ ἐν ἀπαντήσει** εἰς πρόσκλησιν νὰ ὁμιλήσῃ τις : 'Αριστφ.Νεφ. 961· || ὁμ. κ. **ἐν ἐκφράσεσιν** ἐπιδοκιμασίας, ἰδ. **ἐν ταῖς φρς καλῶς - κάλλιστα τοίνυν** : 'Αριστφ.Σφ.856, Πλάτ.Κρατ.433Α· || ὁμ. κ. ἐπὶ ἀποδοκιμασίας ἢ ἀποκρίσεως : 'Αριστφ.Νεφ.1236 **ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι·** || ὁμ. πρὸς συνέχισιν συλλογισμοῦ τινος : Πλάτ.Συμπ. 178D, Ξεν.'Αν.3,1,36, αὐτ.7,7,28· || ὁμ. ἐν χρ. πρὸς ἐπάνοδον εἰς διακοπεῖσαν διήγησιν : Πλάτ. Πολ.562Β **ναί. 'Η πλούτου τοίνυν ἀπληστία,** αὐτ. Πολιτ.275D· **2)** συχν. προσθέτει ἢ μεταβαίνει εἰς νέον τι, ὅθ. ἐπὶ πλέον, ἐκτὸς τούτου : Πλάτ.'Απολλ.33C, αὐτ.Φαίδ.109Α, αὐτ.Κρίτ.52C **ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμήσασθαι,** Ξεν.ΚΠ 2,2,25, Ξεν. 'Αν.7,6,19, Πλάτ.Σοφ 234Α· || σπαν. τίθεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, ὅταν ἀναφέρεται εἴς τι, τὸ ὁποῖον ἔχουν κατὰ νοῦν καὶ ὁ ὁμιλῶν καὶ ὁ ἀκούων : Ξεν.'Αν.5,1,2.

τοῖο ἄρθρ. ἰων. κ. ἐπ. γενικ. ἑν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ βλ.λ.**: 'Ιλ.Α 380 **τοῖο δ' 'Απόλλων εὐξαμένου ἤκουσεν.**

τοῖος, τοία (ἰων. **τοίη**), **τοῖον** ἀντων. **δεικτ.** ἀνταποκρ. πρὸς τὴν ἀναφορ. οἷος βλ.λ., τὴν ἐρωτημ. ποῖος, κ. τὴν ἀόρ. ποιός βλ.λ., τοιοῦτος τὸ εἶδος ἢ τὴν ποιότητα, τοιοῦτος, τέτοιος, **ἐν** συχνοτ. χρ. π. τοῖς ποι., ἐν λίαν περιωρισμένῃ **δὲ π.** τοῖς **πεζ.** πορ' οἷς ἀπαντᾷ ἡ τοιόσδε ἢ τοιαῦτος **βλ.λς· κυρίως** τὸ τοῖος ἀπαιτεῖ ἑπομένην πρότ. εἰσαγομένην διὰ τοῦ οἷος : 'Ιλ.Σ 105 **τοῖος ἐών, οἷος οὔ τις 'Αχαιῶν** (ἐστιν), αὐτ.Α 262, αὐτ.Ζ 146 **οἵηπερ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν,** 'Οδ.Δ 342, αὐτ.421· || σπαν. ἀντὶ τοῦ **οἷος** εὕρηται τὸ **ὁποῖος** : αὐτ.Ρ 421· || ὁμ. ἀντὶ τοῦ **οἷος** ἡ ἀντων. ὅς βλ.λ. : 'Ιλ.Η 231 **ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,** αὐτ.Ρ 164, αὐτ.Ω 153, **αὐτ.182,** 'Οδ.Β 286· || **σπαν.** ἕπεται σύνδ. ἀντὶ ἀναφορ. ἀντων. : αὐτ.208 **τοῖον ὅπως ἐθέλει·** || **τὸ τοῖος** συχν. κ. ἀπολ., ὅτε ἀναφέρεται εἴς τι προηγούμενον, τοιοῦτος, ὁποῖος ἐλέχθη, τοιοῦτον, ὁποῖον ἐλέχθη : 'Ιλ.Δ 289, αὐτ.390, αὐτ.399, αὐτ.Ε 828 **τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι,** αὐτ.Ρ 170, Πίνδ.Ι 5161, 14, Αἰσχ.Εὐμ.378, Σοφ.Αἶ.562, 'Αριστφ.Βάτρ.470 **τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα·** || **κ.** μτ. λ. προσδιοριστικῶν : 'Ιλ.Ε 450 **αὐτῷ τε Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον,** αὐτ.Σ 105, Θέογν.216· || π. τῇ δοκίμῳ πεζογραφίᾳ εἶναι ἐν χρ. μ. εἰς τὴν φρ. **τοῖος ἢ τοῖος** : Πλάτ.Πολ.429Β **ἢ τοίαν αὐτὴν εἶναι ἢ τοίαν,** αὐτ.437Ε, Πλουτ.'Ηθ.1108F **οὐ μᾶλλον τοῖον ἢ τοῖον εἶναι·** || **κ. τοῖος καὶ τοῖος** : αὐτ.Φαῖδρ.271D, Λογγῖν.'Υφ.27,1· || κ. **οἱ μὲν τοῖοι, οἱ δὲ τοῖοι** : 'Επίκ.'Επιστ.1,140· || π. μτγν. πεζ. ἐν χρ. **ἐν** τῇ σημ. τοῦ τοιόσδε βλ.λ.:Σέξτ. 'Εμπ.Πυρρ.1,228, αὐτ.Μαθ.7,197, Αἰλ.ΖΙ 1,41, Πάπ.· **2)** τὸ τοῖος μτ. ἀπαρφ. κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἱκανὸς νά : 'Οδ.Β 60 **ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· 3)** μτ. ἐπιθ. τοῦ αὐτοῦ γένους **κ.** τῆς αὐτῆς πτώσ. καθιστᾷ τὴν κυρίαν ἔννοιαν τοῦ ἐπιθέτου ἐμφαντικωτέραν : 'Ιλ.Ψ 246, 'Οδ.Γ 321 **πέλαγος μέγα τοῖον** (τόσον μέγα), αὐτ.Ο 451 **κερδαλέον δὴ τοῖον** (τέτοιον πανοῦργον)· || κ. ἔτι ἰσχυρότερον: αὐτ.Λ 135 **ἀβληχρὸς μάλα τοῖος** (καθ'

ὑπερβολὴν ἤπιος), αὐτ.Ψ 282, αὐτ.Υ 302 **μείδησε . . σαρδάνιον μάλα τοῖον**· || σπαν. μτ. ὑπερθ.: Ἡσίοδ.Θ 703 **τοῖος μέγιστος δοῦπος**· **4**) μτγν ἐπ. οἷος βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.762, αὐτ.Ἀλεξ 233, αὐτ. 293· **5**) ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. τοῖον ἐν ἐπιρρημ. χρ. **οὕτω πολύ, τόσον** πολύ, ὅθ. πάρα πολύ : Ἰλ.Χ 241 **τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσι**, Ὀδ.Γ 496· || **θαμὰ τοῖον** τόσον συχνά, πολὺ συχνά : αὐτ.Α 209· || **σιγῇ τοῖον** ἀκριβῶς ἐν σιγῇ : αὐτ.Η 30 **ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον**· **6**) Σχόλ.Ἰλ.Η 231 «οἱ γλωσσογράφοι τὸ **τοῖοι ἀντὶ τοῦ** ἀγαθοί· ὅθεν καὶ Καλλίμαχος τῶν «**τοίων δεῖ**» κέχρηται».

τοιόσδε-άδε-όνδε ἀντων., Ιων. θηλ. -**ήδε**, ἐπιτετ. τ. τοῦ τοῖος βλ.λ. ἔχων τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ τοιοῦτος, ἣν τὸ ὅδε πρὸς τὸ οὗτος, τοιοῦτος περίπου, τέτοιος δά· π. Ὁμ. οὐχὶ σύνηθες ὅσον τὸ τοῖος, ἀλλὰ π. Ἡρ. κ. Ἀττ. πολλῷ συχνότ.· ἐνίοτε προηγεῖται τοῦ οἷος : Ἰλ.Ω 375, Ὀδ.Α 371 **ἀοιδοῦ τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστί**, αὐτ.Ρ 313· || συχνότ. ἀπολ. : αὐτ.Π 205 **ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε**, αὐτ.Ο 330· **2**) συχν. μτ. ἐπιτετ. σημ. τόσον μέγας, τόσον ἔξοχος, τόσον κακός : Ἰλ.Β 120 **τοιόσδε τοσόσδε τε λαός**, αὐτ.799, Ὀδ.Δ 64 **οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν**, αὐτ.Υ 206, Ἡρ.2,73· **3**) συχν. π. Ἀττ. ὡς δεικτικὸν τοῦ οἷος βλ.λ.:Σοφ. ἀπ.576,2,Πλάτ.Μέν.75Ε· || κ. τοῦ ὅς βλ.λ.:Ἡρ.7,158· || σπαν. ὡς δεικτικὸν ἡγούμενον συνδέσμου, οἷον τοῦ ὡς : Αἰσχ.Πέρσ.179 **ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐὐαργὲς εἰδόμην**· || ὁμ. κ. μτ. διορ. τοῦ κατά τι : Ὀδ.Ρ 313 **τοιόσδ' ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα**, αὐτ.Τ 359 **τοιάσδ' ἐστὶ πόδας**· || κ. μτ. οὐσ. ἐνάρθρ. παρεμβαλλόμενον μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. κ. τοῦ οὐσ. : Αἰσχ.Ἑπτ.547, Σοφ.ΟΤ 895, αὐτ.Αἶ.330 **φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται λόγοις**, Θουκ.4, 15 **ἐν τῇ τοιᾷδε ἀνάγκῃ**, Πλάτ.Πρωτ.358Β· || ἐν τῷ τοιῷδε ἐν τοιαύτοις προτάσεσι : Ἡρ.9,27 **οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἵνεκεν στασιάζειν πρέπει**, Θουκ.2,39· κ. ἄνευ τοῦ ἄρθρ. : Ἡρ. 1,207 **ἕτεροι τοιοίδε**, ΚΔ Πέτρ.2,1,17 **φωνῆς ἐνεχθείσης τοιᾶσδε**· || **κατὰ τοιόνδε** κατὰ τοιοῦτον τρόπον : Ἡρ.4,48, αὐτ.7,10,ε'· **4**) ἡ ἔνν. τοῦ τοιόσδε καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον ἀόριστος διὰ τῆς προσθ. τοῦ **τις**, οἷον **τοιόσδε τις** τοιοῦτός τις, τοιοῦτος περίπου : αὐτ.3,139, αὐτ.4,50 **ἴσος δὲ αἰεὶ ῥέει ἔν τε θέρεϊ καὶ ἐν χειμῶνι.. κατὰ τοιόνδε τι**, Πλάτ.Συμπ.173Ε· **5**) π. πεζ. ἐν τῇ διηγήσει τὸ **τοιάδε** σημαίνει τὰ ἑξῆς περίπου, τὸ δὲ **τοιαῦτα** τὰ προηγούμενα : Ἡρ.1,8 **ἔλεγε .. τοιάδε**.

τοιοσδί-αδί-ονδί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιόσδε : Ἀριστφ.Ἱππ.1376 **ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα**, Πλάτ.Κωμ.174,6, Ἀριστλ.Μεταφ.1060b,21.

τοιουτογνώμων-ονος-ον μσν. ὁ ἔχων τοιαύτην γνώμην, ὁ οὕτω φρονῶν : Τζέτζ.ἐν Ἀν.Ὀξ.4,32.

τοιουτοδύναμος-ον μσν. ὁ τοιαύτης δυνάμεως : Τιμόθ.Ἱεροσ.244C.

τοιουτοειδής-οῦς-ές μτγν. **ὁ τοιούτου εἴδους** : Κύριλλ.Ἀλ.1,1,285Α.

τοιοῦτος-αύτη-οῦτο ἀντων. δεικτ. κ. μσν. κ. νεώτ., οὐδ. κ. -**οῦτον** (Ὀδ.Η 309, αὐτ.Ν 330, Ἡρ.2,5, αὐτ. 150, αὐτ.Γ 27, αὐτ.85, αὐτ.5,106, αὐτ.7,103, Θουκ.7, 21, Πλάτ.Ἱππ.Μ 281Β, Γέμιν.2,20), αἰολ **τέουτος** (Λυρ.Ἀδέσπ.51), θηλ. **τεαύτα** (Σαπφ Συμπλ.Ἀνθ.13,4, Ἀλκ.Συμπλ.Ἀνθ.8,5, αὐτ.25,10), ἰσχυρότερος τ. τοῦ τοῖος βλ.λ., ἔχων τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ τοιόσδε, οἵαν τὸ **οὗτος** πρὸς τὸ **ὅδε, π.** Ὁμ. ἧττον σύνηθες τοῦ τοῖος, ἀλλὰ π. Ἀττ. ὁ συνηθέστερος τῶν τριῶν τ. ὡς δεικτικὸν τοῦ **οἷος**, αὐτοῦ τοῦ εἴδους, τέτοιος, τέτοιας λογῆς : Ὀδ.Δ 269 **ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν**, Πλάτ. Συμπ.199D· || κ. τοῦ **ὅς, ὅσπερ** : Σοφ.Ἀντ.691 **λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων**, Θουκ. 1,21, Λυσ.13,1, αὐτ.30,14, Πλάτ.Πολ.349D **ὁ τοιοῦτος ὢν καὶ ἐοικέναι τοῖς τοιούτοις**, Ξεν.Λακ. 7,5· || κ. τοῦ **οἷόσπερ** : αὐτ.ΚΠ 6,2,2· || κ. τοῦ **ὡς** : Ἰλ.Φ 428· || σπαν. τοῦ **ὥστε** : Αἰσχ.Ἀγ.1075, Πλάτ.Συμπ.175D· || συχν.ἀπολ. : Πίνδ.Ο 6,16, Ἡρ.2,2 **ὡς οὐκ ἐδύνατο . . πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν . . ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε**, - **τοιοῦτος ἄνθρωπος**, - **τοιαύτη κατάπτωσις προκαλεῖ θλῖψιν**, - **συμβαίνουν τοιαῦτα ἀπρόοπτα**· **2**) συχν. μτ. ἐπιτατ. ἐνν. τόσον μέγας, τόσον εὐγενής, τόσον καλός : Ἰλ.Η 242 **οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα**, Πλάτ.Ἱππ.Μ 281Β **τοιοῦτον . . ἐστὶ τὸ . . τέλειον ἄνδρα εἶναι** (τόσον μέγα πρᾶγμα εἶναι τὸ νά . .)· || τόσον ἄθλιος, τόσον ἐλεεινός : Σοφ.Αἶ.1298· || ἀπολ. **εἰς τοιοῦτον** εἰς τοιαύτην κατάστασιν : Πλάτ.Γοργ.511Α **εἴς τι τοιοῦτον ἐμπίπτειν, οὐ . .**· **3**) συχν. συνάπτεται μτ. τοῦ τοσοῦτος βλ.λ. : Θουκ.5,63, Ξεν.ΚΠ 2,4,6 **σὺν τοιαύτῃ καὶ τοσαύτῃ δυνάμει**· || κ. μτ. τοῦ **οὗτος** : Πλάτ.Πολ.461Ε, Ξεν.ΚΠ 8,2,26 **ταῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐμηχανᾶτο**· || κ. μτ. τοῦ **ἕτερος** : Ἡρ.3,47 **τοιοῦτος ἕτερός ἐστι**, αὐτ.1,120, αὐτ.2,5· || **τοιοῦτός εἰμι** ἢ γίγνομαι **εἴς - περί τινα ἤ τινι** οὕτω διατίθεμαι, τοιαύτας διαθέσεις ἔχω πρός τινα : Σοφ.Φιλ.1271, Ξεν.ΚΠ 5,2,27, Ἰσοκρ.1,14 **τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς**· || συχν. κ. ἐνάρθρ. : Πίνδ.Ο 9,40, Ἱππ.Ἀρθρ.42, Αἰσχ.Πρ.952, αὐτ.Χο.291, Σοφ.ΟΚ 642, Ἀντιφ.6,40 **ὀνόματι ὁ τοιοῦτος ἐμὲ προσαγορεύων**· **4**) ἡ ἔνν. τοῦ τοιοῦτος προσλαμβάνει ἀοριστίαν διὰ τῆς προσθήκ. τοῦ **τις**, οἷον **τοιοῦτός τις ἤ τις τοιοῦτος**, Πίνδ.Ο 6,16, Θουκ.1,132, Πλάτ.Πολ.386Α **τὰ μὲν δὴ περὶ θεούς . . τοιαῦτ' ἄττα . . ἀκουστέον**· || ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται συχν. νὰ ἑρμηνευθῇ δι' ἐπιρρήματος : Ξεν.Ἀν.5,8,7 **ἡ διάρριψις τοιαύτη τις ἐγένετο** (οὕτω πως ἐγένετο), Πολύβ.3,45,6 **ἐγένετο ἡ διακομιδὴ τοιαύτη τις**· **5**) τὸ οὐδ. τὸ **τοιοῦτον** ὡς οὐσ. ἡ τοιαύτη διαγωγή : Θουκ.1,76 **οὐδ' αὖ πρῶτοι τοῦ τοιούτου ὑπάρξαντες**· **6**) ὁμ. ὁ τοιοῦτος λόγος, ἡ τοιαύτη αἰτία : αὐτ.7,21 **πλέον τι διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων**, αὐτ.3,37· **7**) ὁμ. ἡ τοιαύτη **περίπτωσις** : αὐτ.81 **οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίγνεσθαι**· **8**) ὁμ. ἡ τοιαύτη θέσις : Ξεν.Ἀγησ.6,7 **νομίζων ἐν τῷ τοιούτῳ τό τε ἀτρεμὲς καὶ ἀνεκπληκτότατον εἶναι**· || ὁμ. τὸ τοιοῦτο αὐτὸ τὸ σημεῖον : αὐτ.Ἀν.1,7,5 **διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου προσιόντος**· **9**) ἐν διηγήσεσι : τὸ **τοιαῦτα** κυρίως ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα : Αἰσχ.Πρ.500 **τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα**, Σοφ. Ἠλ.696 **καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα**, Ξεν.Ἀν.2,5,12· **10**) προηγουμένης ἐρωτήσεως τὸ τοιαῦτα βεβαιοῖ ὡς τὸ ταῦτα, ἀκριβῶς οὕτω, βεβαίως οὕτω : Εὐρ.Ἑκ.776 **τοιαῦτ' ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν**, αὐτ.Ἠλ.645· **11**) ἀπολ. ἐν ἐνάρθρ. χρ. **ὁ** ὅμοιος : Δημ.96 **παραπέμπεσθαι τὰ πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα**· **12**) νεώτ. κ. δημ. παικτ. **ἀντὶ** οὐσ. οὗ ἀποφεύγεται ἡ χρ., ἰδ. ἀντὶ τῶν λ. κίναιδος, ἀρσενοκοίτης, ἢ ἐπὶ γυναικῶν, πόρνη κττ. : **αὐτὸς εἶναι τοιοῦτος**· **13**) ἡ αἰτ. **τοιαῦτα** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον : Σοφ.ΟΤ 1327 **πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς ὄψεις μαρᾶναι ;**

τοιουτοσί-αυτηί-ουτοί ἀντων. δεικτ., οὐδ. **κ. τοιουτονί**, ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιοῦτος βλ.λ. : Ἀριστφ.Βάτρ.66 **τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος**, αὐτ.Λυσ.1087, Πλάτ.Θεαίτ.163Ε, Ἐπίκ.ἀπ. 310, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,25. αὐτ.Μαθ.7,267.

τοιουτόσχημος-ον μτγν. κ. μσν. κ. -**σχήμων-όνος -ον**, δοτ. πληθ. -**σχήμοσι** (Εὐστ.Διον.Περ.175), ὁ ἔχων τοιοῦτο σχῆμα : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,209.

τοιουτότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, τοιαύτη τις ποιότης : Ἀλέξ.Ἀφρ Τοπ.210,24, Σιμπλίκ.Κατ.222,23 (Στωικ.ἀπ.2,126).

τοιουτότροπος-ον ὁ τοιοῦτος τὸν τρόπον ἢ τὸ εἶδος, τοιοῦτος, παρόμοιος, τέτοιας λογῆς : Ἡρ. 7,226 **καὶ ἄλλα τοιουτοτρόπως ἐπεά φασι,** Ἱππ. Προγν.24, αὐτ.Ἄρθρ.42, Θαυκ.2,8, αὐτ.13, Πλάτ. Νόμ.735Ε, Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,29U.

τοιουτοτρόπως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτω, ἔτσι (δά) : Ἱππ.Ἄρθρ.44, Τζέτζ. Λυκάφρ.492, Γλωσσ.

τοιουτόφωνος-ον μσν. ὁ ἔχων τοιαύτην φωνήν : Εὐστ.1600,63.

τοιουτόχρους-οος-ουν-οον κ. μσν. ὁ ἔχων τοιοῦτο χρῶμα : Ἱππ.Ἐπιδ.7,11, Δαμιαν.Ὀπτ.13.

τοιουτοψύχως ἐπίρρ. μσν. μὲ τοιούτην ψυχήν, μὲ τοιοῦτον ναῦν ἢ διάθεσιν : Εὐστ.Πον.226,96 **τοιαυτοψύχως προσενεχθήσεται τῷ τοιούτῳ.**

τοιουτώδης-ους-ες μτγν. ὁ τοιοῦτος τὸ εἶδος, τοιοῦτος : Λουκ.Ἀλ.20, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,206.

τοιούτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, οὕτω, ἔτσι δά : ΕΜ 650,42.

τοῖρ Ἐπιγρ. ἠλει. τ. τοῦ τοῖς, δοτ. ἀρσ. κ. οὐδ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τοῖσδεσ(σ)ι(ν) ἀντων. ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ τοῖσδε, δοτ. πληθ. ἀρσ. κ. οὐδ. τῆς ἀντων. ὅδε βλ.λ. : Ὀδ.Κ 268 **ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον φεύγωμεν,** Ἱππ. Γυν.2,124 (ἰδ. ἀνάγν. τοῖς εἴδεσιν).

τοιχάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος βλ.λ. : Νεῖλ.Ὁμ.Ἐπιστ.2,96,164 **τί ὤνησας τὴν σαυτοῦ ψυχὴν τοῖς τοιχαρίοις τὸ σῶμα ἐγκεκρυφώς;**

τοιχαρχία (ἡ) νεώτ. ἑκάστη τῶν εἰς δύο ἡμίση διαιρέσεων τοῦ πληρώματος πολεμικοῦ πλοίου διὰ τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

τοίχαρχος (ὁ) (τοῖχος 2) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπόπτης τῶν ἐρετῶν ἑκατέρας πλευρᾶς τοῦ πλοίου : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,35, αὐτ.2,23· **2)** νεώτ. παλαιότερον ἐν τῷ ναυτικῷ, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος.

τοιχάς-άδος (ἡ) μτγν. ποι. ἐπίθετον πλοίου : Νόνν.Δ 39,7 (διόρθ. στοιχάδας).

τοιχέπαλξις-εως (ἡ) μσν. εἶδός τι πολιορκητικῆς μηχανῆς : Δαύκ.Ἱστ.Βυζ.13,26Β.

τοιχίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος, τοιχάριον : Ἀνών.Προγν.π Ῥήτ.1,642W.

τοιχίζω μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίου, κλίνω πρὸς τὸν ἕτερον τοῖχον, πρὸς τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν, γέρνω, πλησιάζω : Ἀχιλλ.Τάτ.3,1 **κλίνεται δὲ κοῖλον τοιχίσαν τὸ σκάφος,** Εὐστ.1021,12.

τοιχίον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος, μικρὸς τοῖχος, τοιχάκι· **2)** νεώτ. τὸ ἑκατέρωθεν ἀνοίγματός τινος, οἷον θύρας, παραθύρου, μέρος τοῦ τοίχου· **3)** ὁμ. ἡ ἐξωτερικὴ ὄφις τῆς θήκης τοῦ οὐραίου τοῦ ὅπλου.

τοίχιος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοῖχον.

τοίχισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοίχου περίφραξις γηπέδου, περιτοίχισις, τοιχογύρισμα.

τοίχισμα-ατος (τὸ) μσν. οἰκοδόμημα : Νικ.Χοῦμν. ἐν Ἀν Βοασσ.5,208,5.

τοιχόβαθρον (τὸ) νεώτ. βάσις ἐκ τοιχοποιίας.

τοιχοβάτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ βαίνων ἐπὶ τοῦ τοίχου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),215· **2)** μσν. εἶδός τι σαύρας, ἀ. ξυλόβατος : Συμ.Μάγ.Τετραπόδ.

τοιχοβατῶ-έω μτγν. βαίνω ἢ ἀναβαίνω ἐπὶ τοῦ τοίχου : Anal.Gr.ἐν Cotel.Mon.4,15.

τοιχοβαύστης (ὁ) μσν. ὁ τοιχοβάτης βλ.λ.2) : Συμ.Μάγ.Τετραποδ.

τοιχογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐζωγραφημένον ἐπὶ τοίχων, τοιχογραφία.

τοιχογραφία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ τοιχογραφεῖν, τὸ ζωγραφεῖν ἐπὶ τῶν τοίχων : Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.1,2· **2)** μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ νὰ ζωγραφῇ τις ἐπὶ τῶν τοίχων : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Βοῦρα· **3)** νεώτ. τοιχαγράφημο.

τοιχογράφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων ἢ ζωγραφῶν ἐπὶ τοίχου : Ψ'Ωριγ.Μᾶρκ.1,131· ‖ νεώτ. ζωγράφος εἰδικευμένος εἰς τὴν τοιχαγραφίαν.

τοιχογραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. γράφω ἢ ζωγραφῶ ἐπὶ τοίχου, ἐκτελῶ τοιχογραφίαν : Ἰγνάτ. 55Α, Στουδ.Θεόδ.135Β, αὐτ.142Ε, αὐτ.143Β.

τοιχογυρίζω δημ., μτχ. παθ. παρακ. -σμένος, περιβάλλω διὰ τοίχου, περιτοιχίζω, περιμαντρώνω.

τοιχογύρισμα-ατος (τὸ) δημ. περιτοίχισις ἢ περιτοίχισμα.

τοιχοδαίμων-ονος (ὁ) γλωσσ. στρουθίον μικρόν.

τοιχοδιφήτωρ-ορος (ὁ) λεξ. ὁ τοὺς τοίχους διφῶν, ὁ εἰσερχόμενος δι' ὀπῆς εἰς τοῖχον, ἰδ. ὅπως κλέφῃ, ὅθ. τοιχωρύχος : Ἡσ.

τοιχοδομή (ἡ) νεώτ. κ. **τοιχοδομία** κατασκευὴ τοίχου, τοιχοποιία.

τοιχοδόμησις-εως (ἡ) νεώτ. **ἡ πρᾶξις** τοῦ τοιχοδομῶ, χτίσιμο τοίχου.

τοιχοδομία (ἡ) νεώτ. δ. τ. τοῦ τοιχοδομή βλ.λ.

τοιχοδόμος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κτίστης τοίχου, τοιχοποιός : Διον.Ἁλ.Ρωμ.4,348.

τοιχοδομῶ-έω Ἐπίγρ. κ. νεώτ. κτίζω, οἰκοδομῶ τοῖχον : Ἐπιγρ.Ὠρωποῦ.

τοιχοκόλλημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ,τι τοιχοκολλᾶται καὶ ἰδίᾳ γραπτὴ ἢ ἔντυπος γνωστοποίησις ἢ διαφήμισις· **2)** τοιχοκόλλησις βλ.λ.

τοιχοκόλλησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ τοιχοκολλῶ· **2)** εἶδός τι διαφημίσεως ἢ γνωστοποιήσεως, ἐν ᾗ χρησιμοποιοῦνται οἱ τοῖχοι πρὸς ἐπικόλλησιν ἢ ἀνάρτησιν τῆς ἀγγελίας.

τοιχοκολλητής (ὁ) νεώτ ὁ τοιχοκολλῶν τὰς ἀγγελίας ἐργάτης.

τοιχοκολλῶ-άω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτοιχοκόλλησα,** ἐπικολλῶ εἰς τὸν τοῖχον γνωστοποίησιν ἢ διαφήμησιν, ἀναγγέλλω τι διὰ τοιχοκολλήματος.

τοιχόκρανον (τὸ) μτγν. τὸ ἀνώτατον ἄκρον, ἡ κορυφὴ τοῦ τοίχου : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.83,19.

τοιχοποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δ. ἀνάγν. τοῦ τειχοποιία βλ.λ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.81,34· **2)** νεώτ. ἡ κατασκευὴ τοίχου, τοιχοδόμησις, τοιχοδομία, κτίσιμο· **3)** ὁμ. συναρμογὴ φυσικῶν ἢ τεχνητῶν λίθων μετὰ ἢ ἄνευ κονιάματος, λιθοδομή· **4)** ὁμ. τὸ σύνολον τοῦ διὰ κτισίματος ἀποτελεσθέντος μέρους οἰκοδομῆς, κτίσματος κττ. : **ἡ τοιχοποιία θὰ ὑπερβῇ τὰ 5000 μέτρα.**

τοιχοποιός (ὁ) Ἐπιγρ. δ. ἀνάγν. τοῦ τειχοποιός βλ.λ. : Ἐπιγρ.Μιλήτου.

τοιχοπυργίσκος (ὁ) λεξ. σκευοφυλάκιον κατεσκευασμένον ἐπὶ κενοῦ τοῦ τοίχου, ἑρμάριον : ΕΜ 147,5 (δ.ἀνάγν. -πυργίους).

τοιχορραγής-οῦς-ές νεώτ. βοτ. ἐπὶ τῆς κάψης, ἐκεῖνος οὗ σχίζονται οἱ τοῖχοι τῶν χώρων κατὰ τὸ μέσον των.

τοιχορρήκτης (ὁ) νεώτ. ὁ διαρρηγνύων τοίχους· **2)** εἶδός τι παλαιοῦ πολιορκητικοῦ πυροβόλου.

τοιχόρυγμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ τοιχωρυχία βλ.λ. : Δούκ.Βυζ.Ἱστ.7,14Α.

τοιχορύκτης (ὁ) μτγν. ὁ τοιχωρύχος βλ.λ. : Ἰω. Χρυσ.10,91D,Σχόλ.Πίνδ.μετρ.13 Boeckh,Φώτ.,Σουΐδ.

τοῖχος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κατασκεύασμα λιθόδμητον, πλίνθινον κλπ., ὑψούμενον ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς περίφραγμα χώρου, διάφραγμα μεταξὺ δύο χώρων ἢ στήριγμα, ντουβάρι : Ἰλ.Π 212, αὐτ.Σ 374 **τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν, ἑστάμεναι περὶ τοῖχον,** Ὀδ.Τ 37, αὐτ.Π 267, αὐτ. Β 342 **ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες,** Ἡσίοδ.Ἔργ. 732, Εὐρ.Ἑκ.1174, Ἀριστφ.Σφ.130, αὐτ.Ἀχ.144 **ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ' «Ἀθηναῖοι καλοί»,** Πλάτ. Νόμ.859Α, αὐτ.Πολ.574D **οὐ πρῶτον μὲν οἰκίας τινὸς ἐφάψεται τοίχου,** Ψήφ.π.Ἀνδοκ.1,84, Ἐπιγρ. **εἰς τὸν τοῖχον ἀντεγγραφάτω,** ΚΔ Πράξ.23,3 **τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε** (ἐπὶ

ἀνθρώπου, ἐν χρ. ὡς ὕβρις). Παπαντ.'Αγ.'Ορ.83, Γρυπ.Σκ.Τερρ.101, Γαλ.6,144 **τοίχῳ προσιστάμενοι γυμνάζονται, - περπατάει τὸν τοῖχο τοῖχο** (κατὰ μῆκος αὐτοῦ καὶ πλησίον)· ‖ παροιμ. **τοίχους τοὺς δύο ἐπαλείφειν** ἐπὶ τῶν ἐπαμφοτεριζόντων: Παυσ.6,3,15, Σουΐδ. ἐν λ. δύο τοίχους· ‖ δημ. παροιμ. φρ. **στὸν τοῖχο τὰ λέει** (ὁ εἰς ὃν ἀποτείνεταί τις κωφεύει)· ‖ ὁμ. **κόβω ἀπὸ τὸν τοῖχο εἴρων.** ἐπὶ πράγματος, οὗ στερεῖταί τις καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ προμηθευθῇ: **ποῦ θὲς νὰ βρῶ λεφτά; ἀπ' τὸν τοῖχο νὰ τὰ κόψω;**· ‖ ὁμ. **τὸν τοῖχο νὰ ξύσῃς, θὰ τὸ βρῇς** ἐπὶ πράγμ. προχείρως εὑρισκομένου· ‖ ὁμ. **τὸ πρόσωπό της τοῖχος** ἐπὶ λίαν ἐφιμυθιωμένης γυναικός· ‖ δμ. **ἐδάρεσε τὸν κῶλό του στὸν τοῖχο** ἐπὶ χρεοκοπήσαντος· ‖ ὁμ. **χτυπῶ τὸ κεφάλι μου στὸν τοῖχο** ἐπὶ ὑποστάντος κακόν τι καὶ μετανοοῦντος πικρῶς· ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τῶν πλευρῶν σκηνῆς: 'Ιλ.Ι 219 **αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο τοίχου τοῦ ἑτέροιο,** αὐτ.Ω 598, Εὐρ.'Ιων 1158· **2)** κτ. πληθ. τὰ τοιχώματα, τὰ πλάγια, αἱ πλευραὶ σκάφους, πλοίου: 'Οδ.Μ 420 **αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους λῦσε κλύδων τρόπιος,** Θέογν.674, Εὐρ.'Ελ.1573, Θουκ.7,36,Θεόκρ. 22,12, Λουκ.'Εταιρ.Δ 14,3 **τοίχου ἄρξω τοῦ δεξιοῦ·** ‖ παροιμ. **ὁ εὖ πράττων ἢ εὐτυχὴς τοῖχος** (σχόλ. «ἐπὶ τῶν περὶ τὸ λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἀεὶ στρεφομένων· εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν τῆς νεώς, ὅταν θατέρου μέρους αὐτοῖς κατακλυζομένου πρὸς τὸ ἕτερον μεθίστανται»: Εὐρ.ἀπ.89 **ἐς τὸν εὐτυχῆ τοῖχον χωρεῖν,** 'Αριστφ.Βάτρ.537 **μετακυλινδεῖν αὑτὸν ἀεὶ πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον·** **3)** κ. ἐπὶ ἄ. πραγμάτων, οἷον τῶν πλευρῶν ἀνθρωπίνου σώματος: Εὐρ.Τρῳ.118 **εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,** Λουκ.'Ον.9· ‖ κ. ἐπὶ τῶν παρειῶν ποτηρίου: Φερεκρ.143,2 **ποτήρια πλατέα τοίχους οὐκ ἔχοντ'·** ‖ κ. ἐπὶ ἀγγείου: 'Αριστλ.Μετ.359a,3· ‖ κ.ἐπὶ τοῦ λουτῆρος (πυέλου): Γαλ.15,709· **4)** μτγν. τεῖχος βλ.λ.: ΠΔ 'Ησ.25,12.

τοιχόστρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑφάσματος, χάρτου, δέρματος, ξύλου κττ. ἐπίστρωσις **τοῦ** ἐσωτερικοῦ τῶν τοίχων δωματίων.

τοιχοῦμαι-όομαι μτγν. φαίνομαι ὡς τοῖχος, παρέχω τὴν ἐντύπωσιν τοίχου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν: Πλούτ.'Ηθ.1120D.

τοιχοφορῶ-έω 'Επιγρ. φέρω τοῖχον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, πιθ. ἐπὶ τῆς Κυβέλης: 'Επιγρ.Πάρου.

τοιχόχαρτον (τὸ) νεώτ. χάρτης τοιχοστρώσεως πεποικιλμένος διὰ σχεδίων, χαρτὶ ταπετσαρίας.

τοίχωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τοῖχος, τοιχοδομή· **2)** ἐπιφάνεια περιορίζουσα χῶρόν τινα ἢ κοιλότητα, ἡ πλευρὰ οἱουδήποτε κοιλώματος: **τοίχωμα πλοίου - θωρακικὰ - κοιλιακὰ τοιχώματα.**

τοιχωρύχημα-στος (τὸ) μτγν. ὀπὴ ἀνοιχθεῖσα εἰς τοῖχον· Σουΐδ. «τοιχωρύχημα γαλῆς, τοίχου ὀπή», **Φώτ.**· **2)** μτφ. τέχνασμα κλέπτου: Πολυδ.6,180.

τοιχωρυχία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ τοιχωρυχεῖν, τρύπημα τοίχου, τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς οἰκίαν δι' ὀρύξεως τοῦ τοίχου, διὰ διανοίξεως ὀπῆς ἐν αὐτῷ: Ξεν.'Απ.25 **οἷς γε μὴν ἔργοις κεῖται θάνατος ἡ ζημία, ἱεροσυλίᾳ, τοιχωρυχίᾳ,** Διον.'Αλ.Ρωμ.4,24.

τοιχωρυχική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μτγν. ἡ τέχνη **τοῦ** τοιχωρύχου βλ.λ.): Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.2,12.

τοιχωρύχος (ὁ) (τοῖχος, ὀρύσσω) κ. νεώτ. **ὁ** διορύττων τοῖχον, ὁ διὰ διορύξεως τοῦ τοίχου εἰσερχόμενος εἰς οἰκοδόμημα, ὁ λαθραίως καὶ παρανόμως εἰσδύων εἰς οἰκίαν πρὸς κλοπήν, κλέπτης, ἐν χρ. **ἰδ.** ὡς ὅρος ὑβριστικός: 'Αριστφ. Νεφ.1327, αὐτ.Βάτρ.773, αὐτ.Πλ.204 **ἥκιστ', ἀλλὰ με τοιχωρύχος τις διέβαλ',** Πλάτ.Νόμ.831Ε,'Αμειψ. 24· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὡς ἐπιθ. **τοιχωρύχον λαγύνιον** ἄθλιον, ἐλεεινόν: Διφίλ.3,1.

τοιχωρυχῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι τοιχωρύχος, διορύσσω τοῖχον, τρυπῶ τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν λάθρα εἰσέρχομαι ἐντὸς αὐτῶν καὶ κλέπτω: 'Αριστφ.Πλ.165 **ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί', ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ,** Πλάτ.Πολ.575Β,Ξεν.'Απομν.1,2,62· **2)** μτφ. μεταχειρίζομαι τεχνάσματα, ἵνα διαπράξω κλοπήν τινος: Δημ.925 **οἷα ἐτοιχωρύχησαν περὶ τὸ δάνειον,** Φιλόστρ.Σοφ.2,1,6, Φίλ.2,527.

τοιχωτός-ή-όν γλωσσ. **ὁ** ἐφωδιασμένος **διὰ τοιχωμάτων: κλίνη τοιχωτή.**

τοίως ἐπίρρ. ἐπ. μτγν. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, οὕτω, τοιουτοτρόπως: Θεόκρ.24,71 **ὁ δ' ἀντημείβετο τοίως,** 'Απολλ.Ρ 3,1197.

τοιῶσδε μτγν. κ. μσν. κατὰ τοιοῦτον ἀκριβῶς τρόπον: 'Αδσμ.37, Εὐστ.Διον.Περ.Προοίμ.82Β.

τοιωσδί ἐπίρρ. μτγν. τοιῶσδε, τοίως **βλ.λ.**: Δαμάσκ.'Αρχ.96.

τόκα (1) σύνδ. χρον. δωρ. τ. τοῦ τότε βλ.λ.: **Πίνδ.** Ο 6,66, αὐτ.Ν 6,12 **αἵ τ' ἀμειβόμεναι τόκα μὲν ὦν βίον ἀνδράσιν ἐπηετανὸν ἐκ πεδίων ἔδοσαν,** 'Επίχ.147, 'Ισυλλ.7, 'Επιγρ.Δρήρου, 'Επιγρ.Κυρήνης.

τόκα (2) ἐπιφών. δημ. παρόρμησις πρὸς σύσφιγξιν τῶν χειρῶν εἰς δήλωσιν συμφωνίας, ἄ. βάλ' τα (ἐνν. τὸ χέρι), ἢ πρὸς σύγκρουσιν τῶν ποτηρίων πρὸ τῆς πόσεως· **2)** ὡς οὐσ. ἐν φρ. **κάνω τόκα** συσφίγγω **τὰς** χεῖρας μετά τινος **ἢ** συγκρούω τὸ ποτήρι μου πρὸς τὸ ποτήρι τινός.

τοκάρω μσν. δημ. ἰδ. ἐν ἀπροσ. χρ. **τοκάρει** ἁρμόζει, πρέπει: 'Ερωτόκρ.2,823, αὐτ.4,1326 **καὶ νὰ γενῇ ἡ ἀπόφαση στὸ δίκι' ὅπου τοκάρει.**

τόκα (ἡ) (3) δημ. μικρός, σκληρὸς γυναικεῖος κοῦκος· **2)** εἶδός τι πόρπης, τοκὰς βλ.λ.· **3)** ναυτ. **τόκα μπουρίνα** ἡ ἱστιοφορία ἐγγυτάτη ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν κοίτην τοῦ ἀνέμου προσάγουσα τὸ διάμηκες ἐπίπεδον ἱστιοφόρου πλοίου.

τοκαδεῖα (ἡ) πάπ. τόπος τοκάδων ὀρνίθων.

τοκάδερ 'Ησ. «ἔγκυοι, Λάκωνες» (ἀντὶ τοκάδες).

τοκαρίδιον (τὸ) γλωσσ. μικρὸς τόκος.

τοκάριθμος (ὁ) νεώτ. τὸ γινόμενον τοῦ κεφαλαίου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς τὸ κεφάλαιον τοῦτο φέρει τόκον.

τοκάριον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ τόκος βλ.λ.2).

τόκας (ὁ) δημ. κυλινδρικὸς λίθος ἐν χρ. ὡς στόχος εἰς τὴν παιδιὰν τὴν καλουμένην ἀμάδες.

τοκάς-άδος (ἡ) (τίκτω) ἡ γεννῶσα ἢ γεννήσασα, ἡ τρεφομένη ὅπως γεννᾷ: 'Οδ.Ξ 16, Πολύβ.12,4,8, Πάπ. **φόρος χηνῶν τοκάδων**· **2)** μτγν. πολυτόκος, γόνιμος, καρπερή: Στράβ.4,1,2, Λουκ.Θε.Δ 9,1 **τοκάδα τὴν κεφαλὴν ἔχει**· **3)** ἡ ἄρτι ἢ πρὸ ὀλίγου τεκοῦσα: Εὔβουλ.149, Εὐρ.Μήδ.187 **τοκάδος δέργμα λεαίνης** (τῆς ἐχούσης σκύμνους), Κολλ.'Αρτ.89 **κύνες τοκάδες** (αἱ ἔχουσαι σκύλακας)· **4)** γυνὴ τίκτουσα, μήτηρ: Εὐρ.'Εκ.1157, αὐτ.Κύκλ.42, αὐτ.'Ιππ.560 **τοκάδα τὰν . . Βάκχου,** Θεόκρ.8,63, 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,268· **5)** μτγν. ποι. **τοκὰς κόνις** ἡ πατρικὴ γῆ, ἡ πατρίς: Λυκόφρ.316.

τοκάς (ὁ) δημ.κ. **τουκ-** εἶδος μεταλλικῆς πόρπης.

τόκειος-α-ον 'Επιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοκετόν, ὁ τοῦ τοκετοῦ: **τόκειος Ἰβιών** (μέρος ἔνθα τίκτει ὁ ἶβις βλ.λ.).

τοκετός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τόκος, γέννησις, γέννα: 'Ιππ.'Αέρ.4, 'Αριστλ.ΖΓ 748b,22, Διοσκ.4,68 **μαστοὺς ἐν τοκετῷ ἐπαιρομένους,** Σωρ.1,70a, **πεπειραμέναι τῶν τοκετῶν,** ΑΠ 9,311.

τοκεύς-έως (ὁ) (τίκτω) ἐπ., ὀνομ. πληθ. **τοκῆες** ('Ιλ.Ο 663), γενικ. **τοκήων** (αὐτ.660, 'Αλκ.Συμπλ. 'Ανθ.25,12, Σαπφ.Συμπλ.'Ανθ 5,10, Αἰσχ.'Αγ.728), δοτ. **τοκεῦσι** ('Ιλ.Δ 477) κ. **τοκέσι** ('Επιγρ.), αἰτ. **τοκῆας,** ὁ γεννῶν, ὁ πατήρ: 'Ησίοδ.Θ 138, αὐτ. 155· ‖ γεν. γονεύς: 'Οδ.Α 170 **πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;** αὐτ.Θ 312, 'Ησίοδ.'Εργ.185, 'Ηρ.1,122, αὐτ.3,52, Αἰσχ.Πέρσ.580, αὐτ.Εὐμ.657, Εὐρ.'Εκ.403,

Θουκ.2,44, Λυσ.2,75 **εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν .. περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα**, Ξεν.'Απομν.2,1,33· κ. ἐπὶ ζώων : Νίκ.Θηρ.620, αὐτ.'Αλεξ.563.

τοκεύω μσν. τίκτω : Νικήτ.Εὐγ.5,141.

τοκεών-ῶνος (ὁ) μτγν. ὁ γεννήτωρ : Καλλ.'Ιαμβ. 1,137, 'Ηράκλειτ.74, Μελέαγρ.ΑΠ 7,79.

τοκήεσσα (ἡ) ἐπὶ γυναικός, τοκὰς βλ.λ. : 'Ιππ. Φύσ.Γυν.3 **χήρησιν αἱ νέαι ἐοῦσαι καὶ τοκήεσσαι χρηεύουσι**· **2)** γόνιμος, καρποφόρος, ἀντίθ. στεῖρα : αὐτ.'Αφ.226.

τοκίζω (τόκος) **κ. νεώτ. κ.** δημ. δανείζω ἐπὶ τόκῳ, μὲ τόκον : Δημ.1122, 'Επιγρ.Δελφῶν **μὴ τοκίζειν πλέονος ἢ τριῶν ὀδελλῶν τὰν μνᾶν τοῦ μηνὸς Ϝεκάστου**· κ. παθ. : 'Υπερείδ.ἀπ.273 **τοκίζεται αὐτῷ ἀργύριον**, 'Επιγρ.Κερκύρας· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰρων. εἶμαι τοκογλύφος : Λουκίλλ.ΑΠ 11, 309· **3)** νεώτ. κ. δημ. εἰρων. εἶμαι φυγόπονος, δὲν ἐργάζομαι, ὡς **ἐὰν εἶχον εἰσόδημα** ἐκ τόκων.

τόκιον (τὸ) 'Επιγρ. ὁ τόκος βλ.λ.4) : 'Επιγρ.Δελφῶν.

τοκὶς-ίδος (ἡ) μτγν. πιθ. ἡ τοκὰς βλ.λ. ι Πτολεμαϊκὸν βασιλικ. ἔδικτ. ἐν 'Επιγρ.

τοκισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τοκίζω βλ.λ. : Ξεν.Προσ.4,6 **ἐπ' ἐμπορίας καὶ καπηλείας καὶ τοκισμοὺς τρέπονται**, 'Αριστλ.Πολιτ.1258b,25.

τοκιστὴ (ἡ) γλωσσ. τόκος βλ.λ.4).

τοκιστής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τοκίστρια** (πάπ.), ὁ τοκίζων, ὁ δανείζων ἐπὶ τόκῳ, μὲ τόκον : Πλάτ.'Αλκ.2,149Ε, 'Αριστλ.ΗΝικ.1121b,34 **τοκιστὴς κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ πολλῷ**· **2)** γεν. δανειστής : 'Επιγρ.'Εφέσου· **3)** δημ. φρ. **τοκιστὴς καὶ σουλατσαδόρας** ἄνθρωπος φυγόπονος,ἀεργος.

τόκλας (ὁ) δημ. ὁ τόκας βλ.λ.

τοκμάκι (τὸ) δημ. σφῦρα ξυλίνη· **2)** τεμάχιον ξύλου ἢ σιδήρου, ὅπερ προσδενόμενον εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου ἐξηρτημένου ἐκ τοῦ πλαισιώματος θύρας κλείει διὰ τοῦ βάρους του τὴν ἀνοιγεῖσαν θύραν· **3)** σιδηροῦς βραχὺς κόπανος, δι' οὗ **πλατύνονται τεμάχια** κρέατος.

τοκογλυφία (ἡ) νεώτ. ἀπόληψις **τόκου ἀνωτέρου τοῦ νομίμου.**

τοκογλυφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοκογλυφίαν ἢ τὸν τοκογλύφον.

τοκογλύφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -α, ὁ γλύφων τοὺς τόκους, ὁ χαράττων αὐτοὺς **ἐπὶ** τῶν σανίδων **τῆς** τραπέζης του, ὁ ὑπολογίζων αὐτοὺς μέχρι τοῦ ἐσχάτου λεπτοῦ, αἰσχροκερδὴς **τοκιστής**, ὁ δανείζων μὲ τόκον ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένου : Κωμ.'Αδέσπ.1165, **Φιλ.1,550**, Πλούτ.'Ηθ.18Ε, 'Αλκίφρ.1,26.

τοκογλυφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αἰσχροκερδοῦς τοκιστοῦ, εἶμαι τοκογλύφος, δανείζω μὲ ὑπερβολικὸν τόκον : Πλούτ. 'Ηθ.31D, Λουκ.Νεκυομ.2.

τοκοληψία (ἡ) μσν. ἀπόληψις τόκου : '**Επιφάν.** 2,832Α **ἡ ἐκκλησία ἀποκηρύσσει.. τοκοληψίαν...**

τοκολόγιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον μὲ πίνακας, ἐν αἷς ἀναγράφεται τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τὸ ἀντιστοιχοῦν εἴς τι κεφάλαιον ἀναλόγως τοῦ ἐπιτοκίου καὶ τῶν τοκοφόρων ἡμερῶν.

τοκομερίδιον (τὸ) νεώτ. ἑκάστη τῶν εἰς τὰς ὁμολογίας προσηρτημένων μικρῶν ἐντύπων ἀποδείξεων αἵτινες ἀποκοπτόμεναι καθ' ὡρισμένας χρονολογίας προσάγονται ὑπὸ τοῦ κατόχου πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ἀντιστοίχου τόκου.

τοκοπράκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. **ὁ εἰσπράττων τόκους**, τοκογλύφος : Κωμ.'Αδέσπ.1165.

τόκος (ὁ) (τίκτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ** γυναικῶν, τὸ τίκτειν, τοκετός, γέννα : 'Ιλ.Τ 119 **'Αλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον**, 'Υμν.Δήμ.101, Σοφ.ΟΤ 26 **τόκοισί τε ἀγόνοις γυναικῶν**, αὐτ.173, Εὐρ.Μήδ. 1031, 'Ηρόφ.π.Σωρ.2,53· κ. **ἐπὶ** ζώων : 'Ιλ.Ρ 5. **Σοφ.ἀπ.477 πλὴν ὅταν τόκος παρῇ**, 'Αριστλ.ΖΙ 542a,25· **2)** ὁ χρόνος τοῦ τοκετοῦ : 'Ηρ.1,**111 ὁ τόκος τῆς γυναικός**· **3)** ἡ ἐμβρυώδης κατάστασις : 'Ιππ.Φύσ.Παιδ.τίτλ. **ἡ φύσις τοῦ παιδίου τοῦ ἐν τόκῳ**· **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι τίκτεται, τὸ τεχθέν, γόνος, γέννημα, τέκνον, υἱός : 'Ιλ.Η 128 **πάντων 'Αργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε**, αὐτ.Ο 141, 'Οδ.Ο 175, Αἰσχ.'Επτ.372, αὐτ.407, Εὐρ. Κύκλ.162, αὐτ.'Ανδρ.1254, Ξεν.Λακ.15,5 **πασῶν τῶν συῶν ἀπὸ τόκου χοῖρον λαμβάνειν**, 'Αριστλ.ΖΙ 543a,4· **5)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ κέρδος ὅπερ φέρουσι δανειζόμενα χρήματα ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα καὶ μὲ ὡρισμένον ἐπιτόκιον, διάφορο : Πίνδ.Ο 10(11),9 **ὅμως δὲ λῦσαι δυνατὸς ὀξεῖαν ἐπιμομφὰν τόκος**, 'Αριστφ.Νεφ 18, Πλάτ.Πολ.555Ε **τοῦ πατρὸς ἐκγόνους τόκους πολλαπλασίους κομιζόμενοι**,'Αριστλ.Πολιτ.1258b,5, 'Επιγρ.Δελφῶν **τόκος πεντεκαιδέκατος** (=$^{100}/_{15}$ = 6 $^{2}/_{3}$ %), - **νόμιμος - ἐμπορικὸς τόκος**· ‖ **τόκος τόκου ἢ τόκοι τόκων** : 'Αριστφ.Νεφ.1156 **αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων**, Θεόφρ.Χαρ.10,10, Μέν.870 **τῶν τόκων ἔχων τόκους**· ‖ κ. μτφ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,38, Μέν.235,9 **οἱ δ' εἰς τὸ γῆρας ἀναβαλὰς** ποιούμενοι, **οὗτοι προσαπατίνουσι τοῦ χρόνου τόκους**· ‖ δημιούργημα, δημιουργία : Λιβάν.Λόγ.12,94 **ἢ τίκτων λόγους ἢ τῶν ἑτέρων τόκον λαμβάνων**· **6)** δημ. καταχρηστ. τὸ ἐπιτόκιον βλ.λ. : **μὲ τόκο δέκα τὰ ἑκατό**· **6)** μτγν. μτφ. καταπίεσις, στενοχωρία : ΠΔ Ψαλμ.71(72),14.

τοκόσημον (τὸ) νεώτ. φορόσημον, δι' οὗ εἰσπράττεται φόρος ἐπὶ τῶν τόκων τίτλου τινός.

τοκοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων **τόκον : τοκοφόρος** ὁμολογία.

τοκοφορῶ-έω φέρω τόκον : Δημ.1362 **ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν**· **2)** Σουΐδ. «τοκοφορῶ· τόκους λαμβάνω».

τοκοχρεολύσιον (τὸ) νεώτ. ἐσφ.γρ. -**χρεωλύσιον** ποσὸν καταβαλλόμενον καθ' ὡρισμένας χρονολογίας πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος τόκου καὶ μέρους ἅμα τοῦ κεφαλαίου δανείου τινός.

τοκῶ-άω πλησιάζω νὰ γεννήσω, εἶμαι **ἐπίτοκος**, ἑτοιμόγεννη : Κρατῖν.449.

τολάριον (τὸ) 'Επιγρ. λ. ἀμφ. σημ.

τόλμη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **κ. τόλμα** (Εὐρ. "Ιων 1416), δωρ. **τόλμα** (Πινδ.Ο 9,82, αὐτ.13,11), αἰτ. **τόλμην** (ΠΔ 'Ιησ.16,10(12)) κ. **τόλμαν** (Εὐρ.ΙΤ 862), θάρρος, ἀφοβία, ἀποφασιστικότης, τὸ ριψοκίνδυνον : Πινδ.Ο 9,82, αὐτ.13,11, 'Ηρ.2,121,ζ' **ἐκπεπλῆχθαι μὲν ἐπὶ τῇ πολυφροσύνῃ τε καὶ τόλμῃ**, Αἰσχ.Πρ.16 **τῶνδε τόλμαν σχεθεῖν** (ἔχειν τόλμην πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτων), Εὐρ.'Ανδρ.702, αὐτ."Ιων 1264, αὐτ.ἀπ.426, Θουκ.6,59, Πλάτ.Λάχ.193D, αὐτ. Παλ.575Α **τὸν ἔχοντά τε αὐτὸν ὥσπερ πόλιν ἄξει ἐπὶ πᾶσαν τόλμαν**, Γαλ.15,144, - **εἶναι ἄνθρωπος τόλμης** (τολμηρός)· ‖ **τόλμα καλῶν** θάρρος πρὸς καλάς, γενναίας πράξεις : Πινδ.Ν 7,59 **τόλμαν τε καλῶν ἀρομένῳ**· **2)** ἐν κακῇ σημ. ἀπερίσκεπτον καὶ ἀλόγιστον θάρρος, θρασύτης, ἰταμότης : Αἰσχ.Χο.1004, Σοφ.ΟΤ 125 **πῶς οὖν .. ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη**, Εὐρ."Ιων 1264,'Αριστφ.Θεσμ. 702 **τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας**, Θουκ.3,82, 'Αντιφ.3,3,5, 'Ισαῖ.6,46, Πλάτ.'Απολ.38D· **3)** κτ. ἐπέκτ. παράτολμος πρᾶξις : Αἰσχ.Χο.1029 **φίλτρα τόλμης τῆσδε**, Σοφ.Τρ.582, αὐτ.Αἶ.46, Εὐρ.'Ανδρ.838, Πλάτ. Νόμ.881Α, αὐτ.'Επιστ.336D· ‖ νεώτ. θρασεῖα πρᾶξις· **4)** π. Πυθαγορείοις ὄνομα **τοῦ ἀριθμοῦ** δύο (2) : 'Ανατόλ.π.Θεολ.'Αριθμ.8.

τολμήεις-εντος-εσσα-εν κ. μσν., **δωρ. -άεις** (Πινδ.Π 4,89) ὁ ὑπομένων, ἀνεκτικός, καρτερικός, καρτερόψυχος : 'Οδ.Ρ 284 **τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα**· **2)** ὁ τολμῶν, τολμηρός, θαρραλέος, ριψοκίνδυνος : 'Ιλ.Κ 205 **οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιτ' ἐῷ αὐτοῦ θυμῷ τολμή-**

εντι, Πίνδ.Π 4,89 **τολμόεις** 'Εφιάλτα, Μαν.2,171, Παχυμ.ΓΜ Παλαιολ.Ι.7Α **οἷς τολμῆεν τὸ φρόνημα.**

τόλμημα-ατος (τὸ) (τολμῶ-άω) κ. νεώτ. τολμηρὸν ἐγχείρημα, τολμηρὰ πρᾶξις, ἐπιχείρησις : Εὐρ. 'Ορ.1064, αὐτ.'Ικ.845 **εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ τολμήματα**, αὐτ.Βάκχ.1222, αὐτ. Φοίν.1676, 'Αριστφ.Πλ.419, Θουκ.6,54, αὐτ.7,43, Πλάτ.Νόμ.636C· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πρᾶξις θρασεῖα· **3)** μτγν. ἐν τῷ λόγῳ τολμηρὰ ἔκφρασις : 'Ερμογ.Εὐρ.4,12, αὐτ.Μεθ.6.

τολμηρία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις τολμηρός, τόλμη, τὸ ριψοκίνδυνον : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.12,210, αὐτ 408, 'Εφραίμ Σύρ.3,244.

τολμηροκάρδιος-αν μσν. ὁ ἔχων τολμηρὰν καρδίαν : ΚΜονασσ.Χρον.1049, αὐτ.1354, αὐτ.1824.

τολμηρός-ά-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. -ή, συγκρ. **τολμηρότερος** (Πλάτ.Σοφ.267D, Μέν. 738), ὑπερθ. **τολμηρότατος** (Θουκ.1,74, 'Ισοκρ.3, 21), ὁ τολμήεις βλ.λ.2), ὁ ἔχων τόλμην, ἄφοβος, ριψοκίνδυνος ἢ ἐπὶ πράξεων, ὁ μετὰ τόλμης γινόμενος : Εὐρ.'Ικ.305, 'Αριστφ.Νεφ.445, 'Αντιφ.3,3,1, 'Ανδοκ.1,110, Θουκ.1,74, Λυσ.7,19 **οὐχ ἕν τι μόνον, ἀλλὰ πολλὰ τολμηρός ἐστι**, 'Ισοκρ.3,21, Βίων 1,60, Μέν.738 **ἀνοίας οὐδὲν τολμηρότερον**· ‖ τὸ οὐδ. τὸ τολμηρὸν ὡς οὐσ. ἡ τόλμη, τὸ θάρρος, τὸ ριψοκίνδυνον : Θουκ.1,102 **δείσαντες τῶν 'Αθηναίων τὸ τολμηρόν**· ‖ **τὸ τολμηρότερον** ὡς οὐσ. ἡ μεγαλυτέρα τόλμη : αὐτ.2,87 **πρὸς μὲν οὖν τὸ ἐμπειρότερον αὐτῶν τὸ τολμηρότερον ἀντιτάξασθε**· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ ἡ τολμηρὰ πρᾶξις : 'ΑριστλΗΝικ.1117a,2 **τολμηρὰ πολλὰ δρᾶν**· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. θρασύς, ἰταμός, προπετής, ἀντίθ. εὔτολμος : Μέν.Μον.153· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκθέτων ἠθικῶς : **τὰ κορίτσια πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰ τολμηρὰ λόγια.**

τολμηρότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τολμηρός, νὰ διακρίνεται διὰ τὴν τόλμην του.

τολμηρῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ά, συγκρ. -ότερον (Θουκ.4,126, Πολύβ.1,17,7, ΚΔΡωμ.15,15), ὑπερθ. -ότατα (Πολυβ.3,136), μετὰ τόλμης : Θουκ. 3,74, αὐτ.83, Ξεν.Συμπ.2,12 **καίπερ γυνὴ οὖσα οὕτω τολμηρῶς εἰς τὰ ξίφη ἵεται.**

τόλμησις-εως (ἡ) τόλμη, εὐτολμία : Πλάτ.'Ορ. 412C **αἰδὼς τολμήσεως ὑποχώρησις ἑκουσία.**

τολμητής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τολμῶν, τολμηρός, ριψοκίνδυνος, διακινδυνευτής, ἀπόκοτος : Θουκ.1,70 **οἱ μέν, παρὰ δύναμιν τολμηταὶ καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταί**, Φίλ.2,72, 'Ιώσ.ΑΙ 20,9,1· ‖ κ. ἐπὶ πράγμ. ὡς ἐπίθ. : ΑΠ 9,678 **θυμὸς τολμητής.**

τολμητίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τολμηρὸς ἄνθρωπος, τολμητής : Κωμ.'Αδέσπ.1166, 'Αδαμ.1,7, 'Αγαθ.1,4, Δαμασκ.Ι 1,3Β, Θωμ.Μάγ.856.

τολμητικός-ή-όν, δωρ. **τολμᾱτικός** ὁ τολμηρός : 'Ιππόδ.π.Στοβ.4.1,94 **θυμικωτάτων καὶ τολματικωτάτων**, Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.1405.

τολμήτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ τολμητίας : Πλαν. Μετφρ.'Οβίδ.Μεταμ.2,328.

τολμικός-ή-όν μσν. τολμηρός : 'Αναστ.Σιν.748.

τόλμιλλος (ὁ) μσν. ὁ τολμητίας : Θεόγνωστ. Κον.Προοίμ. **ὁ τόλμιλλος καὶ αὐθαδίας ἐγώ.**

τολμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., 'Ιων. **τολμέω** ('Ηρ.8,77), δωρ. β' ἑν. **τολμῇς** (Θεόκρ.5,35), μέλλ. **τολμήσω** (Σαφ.'Ηλ 47), δωρ. **τολμᾱσῶ** (Θεόκρ.14, 67), παρακ. **τετόλμηκα** (Αἰσχ.Πρ 333), δωρ **τετόλμᾱκα** (Πινδ.Π 5,117), λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ ἐπιχειρήσω ἢ ὑπομείνω τι φοβερὸν ἢ δυσχερές, δθ. ἀπολ. ἔχω θάρρος, κουράγιο, ὑπομένω, καρτερῶ, ἀνέχομαι : 'Ιλ.Κ 232 **ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα**, αὐτ. Μ 51, 'Οδ.Υ 20 **σὺ δ' ἐτόλμας** (κραδίη), Θέογν. 555 **χρὴ τολμᾶν .. ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα**, αὐτ.355, αὐτ.1029, Αἰσχ.Πρ.237, Σοφ Φιλ 82, αὐτ. 481, αὐτ.Τρ.583, Πλαύτ.Κάμ.22 ΚΔ Μᾶρκ 15,43 **τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον**· **2)** μτ. αἰτ.πράγμ. ὑπομένω, ὑφίσταμαί τι : Θέογν.591 **τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοί**, Εὐρ.'Εκ.333, Πλάτ.Νόμ.872Β· **3)** μτ. ἀπαρφ. δέχομαι, ὑποκύπτω, ὑπομένω νὰ πράξω τι : 'Ιππ.'Αγμ.10, ΚΔ Ρωμ.5,7 **ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν**, Πάπ. **οὐδὲ ἀπαιτούμενοι τὸν λόγον ἐτόλμησαν ἡμῖν δοῦναι**· κ. μτ. μτχ. : 'Οδ.Ω 162 **ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι**, Εὐρ.'Ιππ.476, αὐτ.'Ηρ.756· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πράττω τι μὲ τόλμην, εἶμαι τολμηρός, ἀποκοτῶ : 'Ιλ.Θ 424 **εἰ .. τολμήσεις Διὸς ἄντα .. ἔγχος ἀεῖραι**, αὐτ.Ν 395, αὐτ.Ρ 68 'Οδ.Ι 332,Αἰσχ. Πρ.999 **τόλμησον ὀρθῶς φρονεῖν**, Σαφ.ΑΙ.528, 'Αριστφ.Νεφ.550, Λυσ.32,2 **περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι**, - **οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ τοῦ ἀντιτείνῃ**· ‖ ἀποτολμῶ : 'Οδ. Θ 519 **αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα νικῆσαι**, Πίνδ.Π 5,117 (ἐσόδους) **τετόλμακε**, Σοφ.ἀπ. 189 **ὦ πᾶν σὺ τολμήσασα καὶ πέρα**, αὐτ.ΟΚ 761, Εὐρ.ΙΑ 133, αὐτ.Μήδ.695, Θουκ.3,56, αὐτ.4,98 **οὐκ ἐπὶ ταῖς ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν τι τολμήσασιν**· κ. παθ. : Εὐρ.'Ηλ.277 **οἷ' ἐτολμήθη πατήρ**, Πλάτ.Πολ. 503D **ταῦτο τετολμήσθω εἰπεῖν**, 'Ιώσ.ΑΙ 2,3,1, Φίλ. 1,674 **αἱ τετολμημέναι ἐπίνοιαι**, Πάπ.· ‖ **αἱ τετολμηκυῖαι** (λέξεις) αἱ τολμηραὶ ἐκφράσεις : Φιλόδ.Ρητ.1,341S· **5)** ρηματ. π. τόλμημα, τόλμησις, τολμητής, τολμητός, τολμητέον.

τολουόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄ. **τολουέλαιον** ἢ **-έλιον** ἢ **-ένιον** ἀρωματικὸς ὑδρογονάνθραξ, χρησιμοποιούμενος ὡς πρώτη ὕλη πρὸς παρασκευὴν ἀσωμάτων, χρωμάτων, φαρμάκων κττ.

τόλυξ 'Ησ. «αἰδοῖον».

τολύπευμα-ατος (τὸ) Φώτ. «τὸ κατασκευαστὸν καὶ πεφιλοκαλημένον ἔριον», Σουΐδ.

τολυπευτικός-ή-όν 'Ησ. «ἐργατικός, ἐπιτελεστικός».

τολυπεύω (τολύπη) ἀποσπῶ μέρος ξανθέντων ἐρίων καὶ τυλίσσω ὁμοῦ εἰς ἕνα ὄγκον ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νήθειν, παρασκευάζω τολύπην, κάμνω τουλούπα : 'Αριστφ.Λυσ.587 **αὖκαυν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν**· **2)** μτφ. κατεργάζομαι, ἐξεργάζομαι, μηχανῶμαι, πλέκω : 'Οδ.Τ 137 **ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω** (ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τῆς Πηνελόπης, ἔνθα ὑπάρχει παιδιὰ ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημ.), αὐτ.Α 238 **ἔδωκε .. τολυπεύειν ἀργαλέους πολέμους**, αὐτ.Δ 490· **3)** ὁμ. μτφ. προξενῶ, φέρω : Εὐρ.Ρῆσ.744 **φανερὸν Θρῃξὶν πένθος τολυπεύσας**· **4)** ἄγω, φέρω εἰς πέρας τι : ΑΠ 9,655 **δόμον τολυπεύειν**· **5)** μοχθῶ, ταλαιπωροῦμαι, ὑπομένω, ὑποφέρω : 'Ιλ.Ξ 86, αὐτ Ω 7 **ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ καὶ πάθεν ἄλγεα.**

τολύπη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τουλούπα** μικρὰ στιβὰς κατειργασμένου ἐρίου ἑτοίμου πρὸς κλῶσιν, 'Ησ. «ἀγαθίδιον στήμονος ἢ ροδάνης» : Σοφ. ἀπ.1102, 'Αριστφ.Λυσ.586 **κἄπειτα ποιῆσαι τολύπην μεγάλην**, 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,160, Διοσκ.5,75,'Αρρ. 'Ινδ.7,3, 'Ησ., Εὐστ.1336,18, αὐτ.1414,26· **2)** μτγν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ ὁμοιάζον πρὸς τολύπην, οἷον καθ' 'Ησ. «τολύπη· τὰ προφυράματα τῶν μαζῶν, ἃ καὶ βήρακας καλοῦσιν» : 'Αθήν.3,114F, αὐτ.4,140Α **τοῦτο γὰρ οἱ βάρακες δηλοῦσιν οὐχὶ τολύπας**· **3)** ὄγκος σφαιροειδὴς οἱουδήποτε πράγματος : Εὔβουλ.42,3 **τῶν πράσων ποιούμενοι τολύπας** (ἐπὶ τῶν μὴ κοσμίως δειπνούντων)· **4)** μτγν. εἶδός τι κολοκύνθης στρογγύλου σχήματος, τὸ φυτὸν κολόκυνθα ἡ ἀγρία : ΠΔ Βασ.4,4,39 **συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν**, Φώτ., Σουΐδ.

τομαῖος(-α)-ον (τομή) ποι. ὁ κεκομμένος, ὁ ἀποκοπείς : Αἰσχ.Χο.168, Εὐρ.'Αλκ.102 **χαίτη τ' οὔτις ἐπὶ προθύροις τομαῖος**· **2)** μτφ. ὁ τέμνων πρὸς θεραπείαν, ὁ διὰ τομῆς θεραπεύων, μτ. γενικ. : Αἰσχ.Χο.539 **ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων,**

τομαρένιος-ια-ιο δημ. **ὁ καμωμένος ἀπὸ το-**μάρι, δερμάτινος.

τομάρι (τὸ) (τόμος, τέμνω) δημ. δορά, **δέρμα**· **2)** εὐτελιστ. τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, σαρκίον: **ὅλα γιὰ τὸ τομάρι του νοιάζεται**· ‖ φρ. **θὰ πουλήσω ἀκριβὰ τὸ τομάρι μου** (θὰ ὑπερασπισθῶ κρατερῶς τὴν ζωήν μου), ὁμ. **φυλάει τὸ τομάρι του**, - **γλύτωσε τὸ τομάρι του** (τὴν ζωήν του)· ὁμ. **τοῦ ἄργασαν τὸ τομάρι** (τὸν ἔδειραν πολύ)· ὁμ. **τὸν τρώει τὸ τομάρι του** (πρέπει νὰ δαρῇ)· ‖ κ. ὡς ὕβρις: ἄντε χάσου, τομάρι !.

τομάριον (τὸ) μτγν. **κ.** μσν. ὑποκορ. τοῦ τόμος, μικρὸς τόμος, βιβλίον μικρόν, ἐπίτομος πραγματεία: Εὐστ.Διον Περ.Προοίμ.74Β, ΕΜ 790,8· ‖ **τὰ τομάρια** τοῦ Ἀριστωνύμου συχνάκις μνημονεύονται **π.**Σταθ.2,31,85, αὐτ.4,46,21· **2)** μσν. **δέρμα**, **δορά**, τομάρι: ΚΠορφ.Ἔκθ.466,14.

τομαροφύλακες (οἱ) μτγν. γλώσσ. **τοῦ τομαύριος** βλ.λ.: Στράβ.7,7,11.

τομάς-άδος (ἡ) μτγν. δ.ἀνάγν. τοῦ ἀποτομὰς βλ.λ.: Ἰώσ.Αἰ 3,1,2· **2)** Ἐπιγρ. **μέρος ἐντὸς δάσους γυμνὸν δένδρων, ξέφωτο.**

τομάτα (ἡ) δημ. ἅ. ντομάτα βλ.λ.) **κ.** 2)· **2)** ὁ **ἐκ** τῆς ντομάτας πολτός, ἅ. **πελτές.**

τοματόσουπα (ἡ) δημ. **κ. ντοματόσουπα** σούπα ἧς βασικὸν ὑλικὸν εἶναι ὀπὸς ντομάτας.

τομβάκιον (τὸ) νεώτ. κρᾶμα χαλκοῦ **καὶ ψευ-**δαργύρου, ἡμίχρυσος.

τομεῖον (τὸ) σιδηροῦν ἐργαλεῖον δίχηλον, **ᾧ οἱ** χαλκεῖς πρὸς ἄλλα τινὰ **καὶ** πρὸς τὸ ἀναβάλλειν καὶ μοχλεῦσαι ἥλους χρῶνται: Ἱππ.π.Γαλ.19,146.

τομέταζε Ἡσ. «τηνικάδε».

τομεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. **νεώτ.**, δοτ. πληθ. **τομέεσσι** (Ἀρχιμ.Ἐλ.25), **ὁ τέμνων**, **ὁ** κόπτων: Πολυδ. 6,13, Τραγ.Ἀδέσπ.412 **πέλεκυς αὐχένας τομεύς**, Μάξ.277 **τομεὺς σίδηρος**· ‖ μσν. μτφ.: Τζέτζ. Μεθ' Ὅμ.43 **τοιχωρυχοῦντες καὶ τομεῖς**· **2)** κοπτερὸν ὄργανον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, φαλτσέτα: Πλάτ.Ἀλκ.1,129C **ὥσπερ** σκυτοτόμος **τέμνει που τομεῖ καὶ σμίλῃ καὶ ἄλλαις ὀργάναις**· **3)** μτγν. τὸ τομεῖον βλ.λ., λαβίς, τανάλια: Γαλ.19,146· **4)** ἡ ἀκωκὴ **τῆς** μαχαίρας: Ξεν.Ἱππ.2,3 **ὅταν τὸ τε ἡγούμενον τοῦ τομέως ἐρρωμένον ᾖ**· **5)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ἕκαστος** τῶν τεσσάρων προσθίων ὀδόντων ἑκατέρας σιαγόνος, κοπτήρ: Ἀνών.Λονδ. 24,23, Κέλσ.8,1, Γαλ.2,754, Πολυδ.2,91, Γεωπ.16,1,13· **6)** μτγν. κ. **νεώτ.** μαθ. τμῆμα κύκλου σχηματιζόμενον ὑπὸ **δύο** ἀκτίνων καὶ τοῦ μεταξὺ **αὐτῶν τόξου**: Εὐκλ.33, Ἥρων Ὅρ.34· ‖ ὁμ. **τομεὺς στερεὸς ἢ σφαιρικός** στερεὸν ὅπερ σχηματίζει τομεὺς ἡμικυκλίου, ὅταν τοῦτο γράφῃ σφαῖραν **περιστρεφόμενον περὶ τὴν διάμετρόν** του: Ἀρχιμ. Σφαιρ.Κυλ.1 Ὅρ.5· ‖ **τομεὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ** ἐπιφάνεια **περικλειομένη μεταξὺ δύο κύκλων καὶ ἑτέρου** κύκλου **τέμνοντος** αὐτοὺς κατ' ὀρθὰς γωνίας: Πάππ.268,1· **7)** νεώτ. στρατ. **ἐδαφικὴ ἔκ**τασις θέσεως **ἀμυντικῶς** ὠργανωμένης, ἧς **ἡ ἄμυνα** εἶναι ἀνατεθειμένη **εἰς** μεγάλην μονάδα **στρατοῦ**· **8)** νεώτ. ναυτ. τμῆμα τῆς θαλασσίας **ἐπιφανείας** φωτιζόμενον **μὲ** διάφορον φῶς ἀπὸ τοῦ **φάρου**, πρὸς ἔνδειξιν ὅτι ἀποτελεῖ πλόϊμον **πόρον**· **9)** ὁμ. μτφ. ἕκαστον τῶν τμημάτων εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται σύνολόν τι ἐκτάσεως ἢ ἔργου πρὸς **εὐχερεστέραν** διεξαγωγὴν ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας.

τομεύω Ἡσ. «τέμνω».

τομή (ἡ) (τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **τομὰ** (Σοφ. Τρ.887) τὸ ἀποκεκομμένον, τὸ διὰ τμήσεως ἀποχωριζόμενον μέρος, **ὁ** ὑπολειπόμενος κορμός, τὸ ἀπομένον **στέλεχος** δένδρου μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν κλάδων αὐτοῦ: Ἰλ.Α 235 **ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν** (τὸ σκῆπτρον), Σοφ.ἀπ. 534,5 **ῥιζῶν τομαὶ** (τὰ ἀπομείναντα μέρη τῶν ριζῶν μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ δένδρου)· **2)** τομὴ **δοκοῦ - καλάμου** τὸ ἄκρον δοκοῦ, καλάμου Θουκ.2,76,Θεόφρ ΦΙ 4,11,7· **3)** τὸ μέρος, ἀφ' οὗ ἀπεκόπη τι: Αἰσχ.Χο.229 **σκέψαι τομῇ προσθεῖσα** βόστρυχον· ‖ τὸ ἀποτμηθὲν μέρος: Πλάτ.Συμπ.190Ε **πρὸς τὴν τομὴν μεταστρέφειν**, Ἀριστλ.ΖΙ 532a,4· **4)** μτγν. ταύρου τομή πιθ. **προτομὴ** βλ.λ.): Ἄρατ.322· **5)** κ. νεώτ. μαθ. **ἡ ἐκ τομῆς** γεωμ. σχήματος προκύπτουσα γραμμή, **οἷον ὁ κύκλος εἶναι** τομὴ τῆς σφαίρας, ἡ κωνικὴ **τομὴ εἶναι** καμπύλη γραμμὴ παραγομένη διὰ **τῆς** τομῆς **κώνου ὑπὸ** ἐπιπέδου, οἷα ἡ ἔλλειψις **καὶ** ἡ ὑπερβολή: Ἀριστλ.Μετ.375b,32, αὐτ.Πρ. 912a,13· ‖ (κοινὴ) **τομὴ** ἡ γραμμή, καθ' ἣν δύο ἐπίπεδα τέμνουσιν **ἄλληλα**: Ἀριστλ.Μεταφ.1060b, 14, Εὐκλ.11,16, Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.11, Ἀπολλ.Περγ.Κων. 1,4· ‖ νεώτ. τομὴ **δύο γραμμῶν ἢ δύο ἐπιφανειῶν** τὸ σύνολον τῶν σημείων **τὰ** ὁποῖα ἔχουν **κοινὰ** δύο γραμμαὶ ἢ ἐπιφάνειαι **τέμνουσαι** ἀλλήλας· **6)** σημεῖον παρεμβολῆς **δύο** γραμμῶν: Ἀρχιμ.Ἐλ.20· ‖ **τὰ περὶ τὴν τομὴν τὰ** θεωρήματα ἄκρου καὶ μέσου λόγου: Πρόκλ.Εὐκλ.67F· ‖ κ. **ἐπὶ κώνου τομαὶ** ἀντικείμεναι ἀντίθετοι, τ.ἔ. ἐπὶ **τῶν κλάδων** τῆς ὑπερβολῆς: Ἀπολλ.Περγ.Κων. 2,5· **7)** **νεώτ.** σχεδιάγραμμα παριστάνον τὴν ἑτέραν **τῶν** δύο ἐπιφανειῶν, εἰς ἃς ὑποθετικῶς τέμνεται ὑπό τινος **ἐπιπέδου** κατασκευή τις: **τομὴ κατὰ μῆκος - κατὰ πλάτος**· **8)** ἡ ἐντομὴ ἢ διαίρεσις ἡ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ **τῆς κεφαλῆς** τῶν ἐντόμων (δθ. κ. ἡ ὀνομασία ἔντομα): Ἀριστλ. ΖΜ 682b,25· **9)** μτγν. ἡ **εἰς ἄπειρον τομὴ** ἡ εἰς ἄπειρον διαιρετότης: Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,16U· **10)** κ. **νεώτ.** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τέμνω, **τὸ τέμνειν**, τὸ κόπτειν, κόψιμο: Σοφ.Τρ.887 **στονόεντος ἐν τομᾷ σιδάρου**, Εὐρ.Ἠλ.160, αὐτ.Ὀρ. 1101· **11)** τὸ ἀποκόπτειν **ἢ** κατακόπτειν, ἀποκοπή: Σοφ.Τρ.700 **ὥστε πρίονος ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ** ξύλου· **12)** κ. νεώτ. χειρουργ. **ἡ** διὰ τέμνοντος ὀργάνου διαίρεσις τοῦ δέρματος **ἢ** τῶν μυῶν τοῦ σώματος: Πινδ.Π 3,53, Ἱππ.Ἄρθρ. 62 **οὔτε τομή, οὔτε καῦσις**, αὐτ.Κεφ.Τρωμ.13, Πλάτ.Πολ.406D **ἢ καύσει ἢ τομῇ χρησάμενος**, αὐτ.Τίμ.65Β, αὐτ.Πρωτ.354Α **τὰς θεραπείας . . διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν**, - **καισαρικὴ τομή**· **13)** μτγν. **ἐκτομή**, εὐνουχισμός: Λουκ.Φιλοψ.2· **14)** **τομὴ φαρμάκων** τὸ λειαίνειν, τὸ κατακόπτειν τὰ φάρμακα, κοπάνισμα φαρμάκων: Κόνων 23,2· **15)** κλάδευσις, κλάδευμα: Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,14,2, Παυσ.2,38,3 **τοῦτό ἐστιν ἅτε** ἀμπέλων διδάξας **τομήν**· **16)** **σκυτῶν τομὴ** κοπὴ τοῦ δέρματος καθ' ὡρισμένα σχήματα: Πλάτ.Χαρμ.173D **ἢ σκυτῶν τομῆς**· **17)** μτγν. **αἱ τομαὶ** τῆς γῆς αἱ διώρυγες, **τὰ κανάλια**: Λιβάν.Λόγ.18,232· **18)** ἀποκοπή, ἀποχωρισμός: Πλάτ.Τίμ.61D **τὴν διάκρισιν καὶ τομὴν αὐτοῦ περὶ τὸ** σῶμα, αὐτ.80Ε· **19)** ἐπὶ **ἀριθμοῦ, διαίρεσις**: αὐτ.Νόμ.738Α **ὁ πᾶς** (ἀριθμός) **εἰς πάντα πάσας τομὰς εἴληχεν**, αὐτ.994Β· **20)** **χρονικαὶ τομαὶ** διακρίσεις χρόνου, χρονικαὶ **διακρίσεις**: Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.10,18· **21)** τρόπος **διαιρέσεως** (ἐνν. μεγέθους): Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ. 1,2· **22)** λογικὴ διαίρεσις: Πλάτ.Πολιτ.261Α **εἴ τινα τομὴν ἔτι ἔχομεν ὑπείκουσαν ἐν τούτῳ**, Ἀριστλ.Α Ὑστ.95b,30, αὐτ.Μεταφ.10,38a,28, Γαλ.10,899· **23)** μτφ. συντομία, περιεκτικότης, ἡ ἀκρίβεια περὶ τὴν ἔκφρασιν: Εὐνάπ.81.Σοφ.461Β· **24)** ἐγκοπή, ἐντομή: Ἀριστλ.ΖΙ 632a,18 **καὶ τὴν τομὴν θριξὶ** βύουσιν, Αἰτ.Τακτ.11,14· **25)** μτφ.χωρισμός: Πλούτ. Κορ.16 **τῆς πόλεως δεδεγμένης τομήν**· **26)** ἡ ἐν τῇ στιχουργίᾳ διαίρεσις τοῦ στίχου κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν εἰς δύο ἢ τρία μέρη καὶ ἡ θέσις ὅπου τελεῖται ἡ διαίρεσις αὕτη: Ἀριστείδ.Κ 1,24· **27)** μτγν. αἰχμή, **κοπτερὸν** ἄκρον: Ἀρρ.Τακτ.12,2 **τ- σιδήρου.**

τομία [ἡ] μσν. ἡ τομή : Τζέτζ.Χιλ.3,622.
τομιαῖος-α-ον γλωσσ. ὁ τομίας βλ.λ.1).
τομίας [ὁ] ὁ παθὼν ἐκτομὴν τῶν ὄρχεων, **ἐκτομίας**, μουνουχισμένος : 'Αντιφ.133,5 **κριὸς τομίας**,.. ὗς οὐ τομίας, 'Αριστλ.Ζ1 575b,1· ‖ **ἐπὶ** ἀνθρώπου, ὁ εὐνοῦχος : 'Ηρωδιαν. 'Ιστ.1,11,2· **2)** τομεὺς βλ.λ.5) : Φίλ.2,238 **ὅσαι τομίαι τῶν ὀδόντων.**
τομίδιον [τό] νεώτ. ὑποκορ. μικρὸς τόμος.
τομικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τομήν, ὁ τῆς τομῆς, ὁ κατάλληλος διὰ τομήν, διὰ κόψιμαν : Κέλσ.8,1,478.
τόμιον [τὸ] θῦμα κατατμηθὲν εἰς θυσίαν, **ἐφ' οὗ** ἐγίνοντο ὅρκοι : 'Αριστφ.Λυσ.192 **ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐντεμοίμεθα·** ‖ **τὰ τόμια** τὸ μέρη τοῦ θύματος τὰ ἐν χρ. κατὰ τοιαύτην τελετήν, κοφίδι: οὐτ.186 **καί** μοι δότω **τὰ τόμιά τις,** 'Αντιφ.5,88, Πλάτ.Νόμ.753D, 'Αριστλ.'Αθ.55,5,Δημ.642, Αἰσχίν.2, 87,Παυσ.5,24,9· **2)** 'Επιγρ.
τόμιος [ὁ] πάπ. ὁ τομίας βλ.λ.ΙΙ.
τομίς-ίδος [ἡ] μτγν. τομεύς, μαχαιρίδιον : ΠΔ Παροιμ.24,37[30,14].
τομογραφία [ἡ] μσν. **τὸ** τομογραφεῖν, τὸ γράφειν τόμον συνόδου : Νικ.Γρηγορ.'Ιστ.Βυζ.21,5, 449Ε **δυσσεβὲς τὸ τῆς τομογραφίας ἀνάθημα.**
τομογραφῶ-έω μσν. γράφω τόμον, δόγμα, ἤτοι ἀπόφασιν συνόδου : Παχυμ.Γ 6,29.
τομοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἔχων σχῆμα τομέως : Σχόλ.Εὐκλ.5,260Η.
τόμος [ὁ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τεμάχιον, τμῆμα, κομμάτι : Βατραχομ.37 **τόμος ἐκ πτέρνης,** 'Αριστφ. 'Ιππ.1190 **λαβὲ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον,** Κρατῖν.192, Φερεκρ.108,8, 'Αλεξ.88, Εὔβουλ. 150,2,Μνησιμ.4,14· ‖ τεμάχιον δοκοῦ, δοκός : 'Επιγρ.Δήλου· ‖ **τεμάχιον** γῆς : 'Επιγρ.Βοιωτ. 'Ορχομενοῦ, 'Επιγρ.Θεσπιῶν· **2)** γεωμ. **τόμος κυλίνδρου** τμῆμα ὀρθοῦ κυλίνδρου **παρεμβεβλημένον μεταξὺ** δύο παραλλήλων πλαγίων τμημάτων : 'Αρχιμ.Κωμ.Σφαιρ.'Ορ., αὐτ.'Ισορρ.2,10 **τόμος ἀπὸ ὀρθογωνίου κώνου τομᾶς ἀφαιρούμενος** [τμῆμα ὀρθογωνίου κώνου τ. ἔ. τμῆμα παραβολῆς τεμνομένης ἀπὸ δύο παραλλήλους συντεταγμένας]· **3)** μτγν. τεμάχιον, τμῆμα, ἰδ. μέρος χειρογράφου ἢ συγγραφῆς περιειλιγμένον εἰς ἴδιον κύλινδρον : ΠΔ 'Ησ.8,1 **λάβε** σεαυτῷ τόμον **καινοῦ μεγάλου,** Πάπ. **τιμῆς ἀπὸ** τόμου ἀγραφίου· **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. βιβλίον ἀποτελοῦν μέρος μεγαλυτέρου συγγράμματος : Διογ.Λ 6,15,-λεξικὸν **εἰς τόμους ἐννέα·** ‖ μτφ. δέλτος : Πορφ.Μαρκ.32 **ἐν καθαρῷ διανοίας τόμῳ·** **5)** νεώτ. σύνολον τευχῶν περιοδικοῦ, **νόμων κττ.,** ἀπαρτιζόντων αὐτοτελὲς βιβλίον· **6)** νεώτ. ἐκκλ. τόμος συνοδικὸς ἔγγραφον πατριάρχου ἢ ἀρχηγοῦ αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας καὶ τῶν **περὶ** αὐτοὺς συνόδων, δι' **οὗ** λύονται σπουδαῖα **ἐκκλησιαστικὰ** ζητήματα.
τομός-ή-όν [τέμνω] ὁ τέμνων, κοπτερός, ἐκεῖνος ποὺ κομματιάζει, ὅθ. γεν. ὀξύς : Σοφ.Αἴ.815 **ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος** [κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ εἶναι κοπτερώτατος], Πλάτ.Τίμ. 61Ε σφοδρὸν **ὂν καὶ τομὸν ὀξέως,** Τίμων Φλ.4· ‖ κ. μτφ. : ΨΦωκ.124 **λόγος τομώτερος σιδήρου,** ΚΔ 'Εβρ.4,12· ‖ ἐπὶ προσ. **οἱ τομώτατοι οἱ** ὀξύτατοι : Καλλ.άπ.78.
τόμου σύνδ. χρον. μσν. δημ. ἀφοῦ, **ὅταν: τόμου δὲν θέλει, δὲν τὸν βιάζω·** **2)** ἐπίρρ. χρον. **εὐθὺς** ὡς, μόλις : 'Ερωτόκρ.3,1951.
τομοῦροι [οἱ] κ. **τόμουραι** [Εὐστ.1760,47, αὐτ.1806, 37] οἱ ἱερεῖς τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ : 'Οδ.Π 403 **εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο** Ταμοῦροι [ἀρχ. γρ.ἀντὶ θέμιστες]· ‖ π.Στράβ.7,7,11 ἑρμηνεύεται ὡς **συντετμημένος** τύπος τοῦ **Ταμάρ-ουροι** αἱ φύλακες **τοῦ** ὄρους Τομάρου ἢ Τμάρου· **2)** συνεκδ. **μάντις** : Λυκόφρ.223 **τόμουρε·** πρβλ. 'Ησ.

τόμπολα [ἡ] [ἰταλ.] νεώτ. τυχηρὸν παίγνιον μεταξὺ πολλῶν προσώπων παιζόμενον διὰ κλήρων ἐν εἴδει λαχείου.
τόμπρος-α-α δημ. ἅ. ντόμπρος βλ.λ.
τόμπολο [τὸ] διεθν. ὅρ. ἐπιμήκης λωρὶς ἐδάφους ἑνοῦσα νησῖδα μετὰ τοῦ ἠπειρωτικοῦ ἐδάφους καὶ μεταβάλλουσα βαθμηδὸν ταύτην εἰς χερσόνησον.
τομῶ-άω ἔχω ἀνάγκην τομῆς, ἐγχειρήσεως : Σοφ. Αἴ.582 **οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.**
τομῶς ἐπίρρ. λεξ. **ὀξέως,** καθαρά, ξάστερα· 'Ησ. ἐν λ. τμήδην.
τόναια [τὰ] τόνεα βλ.λ.
τοναῖος-α-ον [τόνος] **ἐντεταμένος, σύντονος** : Σουΐδ. τοναῖος **δρόμος·** ‖ **τοναία** [ἐνν. φωνὴ] ἔντονος, ἰσχυρά, δυνατὴ φωνή : "Αλεξ.169.
τονάριον [τὸ] μτγν. μικρὰ σῦριγξ **δι'** ἧς ἐδίδον τὸν τόνον τοῦ ᾄσματος εἰς ἀοιδὸν ἢ τῆς ἀπαγγελίας εἰς ῥήτορα· Πλούτ.ΤΓράκχ.2 «φωνασκικὸν ὄργανον, ᾧ τοὺς φθόγγους **ἀναβιβάζουσι»**: Κόϊντ.1,10,27· πρβλ. **ἐπιτόνιον.**
τοναφασία [ἡ] νεώτ. ἰατρ. διαταραχὴ τῆς μνήμης τῶν μουσικοπαθῶν καθ' ἣν μουσικοὺς φθόγγους, οὓς ἀναγνωρίζουσι, δὲν δύνονται καὶ ν' ἀποδώσωσι διὰ τῆς φωνῆς.
τόνε ἄντων. 'Επιγρ. θεσσ. **τ. τοῦ τόδε** οὐδ. τῆς ἀντων. ὅδε βλ.λ.
τόνεα [τὰ] μτγν. ἑορτὴ τῆς **'Ηρας ἐν** Σάμῳ : Μηνόδ.1 [πιθ. ὀρθότ. Τόναια].
τονή [ἡ] μτγν. μουσ. κ. μετρ. ἡ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἑπομένου κενοῦ χρόνου, παύσεως, παράτασις τῆς φωνῆς εἰς τὸν αὐτὸν φθόγγον· Εὐκλ. Εἰσαγ.'Αρμ.22,7 «ἡ ἐπὶ πλείονα χρόνον μονὴ κατὰ μίαν γενομένη προφορὰν τῆς **φωνῆς»** : Κλεωνίδ.14.
τονθολυγῶ-έω τονθορύζω : Φερεκρ.108,4.
τονθορύζω κ. νεώτ. κ. **τονθορίζω** [ἐν κώδ.Γαλ 2, 683, Θωμ.Μ 352R· π. γραμμ οὐδέποτε μνημονεύεται· **π.** 'Ησ. **ἀμφότεροι οἱ τύποι]** κ. **τονθρύζω** ['Ηρωδιαν.8,8, 'Οππ.Κυν.2,541, αὐτ.3,169, Φρύν.336], προφέρω τι ἀσαφῶς κατ' ἐμαυτόν, μουρμουρίζω, λέγω τι **μετὰ** γογγυσμοῦ : 'Αριστφ.Βάτρ.747 **τί δὲ τονθορύζων, ἡνίκ' ἂν πληγὰς λαβὼν πολλὰς ἀπίῃς θύραζε ;,** αὐτ.Σφ.614, Λουκ.Θε.Ε 1,'Αρισταίν. 2,6· **2)** μυκῶμαι, μουγκρίζω : Αἰσχ.άπ.298 **ἐτονθόρυζε ταῦρος ⟨ὡς⟩ νεοσφαγής·** πρβλ. ὑποτονθορύζω [πιθ. ὠνοματοποιημένη λ.].
τονθορυσμός-οῦ [ὁ] κ. νεώτ. κ. **τονθρυσμός ἡ** ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τονθορύζω βλ.λ., μουρμούρισμα, γογγυσμός : **Φρύν.336.**
τονθρύζω τονθορύζω βλ.λ.
τονθρύς ὕος [ἡ] 'Ησ. τονθορυσμός, **φιθυρισμός.**
τονθρυσμός-οῦ [ὁ] τονθορυσμὸς βλ.λ.
τονθρυστής-οῦ [ὁ] μτγν. ὁ τονθορύζων, μουρμουρίζων, γογγυστής : 'Ακύλ.ΠΔΠαροιμ.16,28.
τόνθων 'Ησ. «**παρὰ** Κορίννῃ [άπ.40] **ἐπὶ** νωτιαίου [κώδ. νοτιδίου] κρέως **τὸ ὄνομα».**
τονία [ἡ] μτγν. μέρος **τι** τροχαλίας : Πολυδ.10,31.
τονιαῖος-α-ον ἐν τῇ μουσικῇ, ὁ συνιστάμενος ἐξ **ἑνὸς** τόνου βλ.λ. : 'Αριστλ.Πρ 922b,6· πρβλ. 'Αλέξ. 'Αφρ.Τοπ.113,12· **2)** μτγν. **τὸ τονιαῖον χρῶμα** τὸ τονικὸν βλ.λ.2) χρῶμα : Κλεωνίδ.'Αρμ.7.
τονίζω μτγν. κ. νεώτ. τόνον **ἐπιτίθημι.** θέτω τόνον ἐπί τινος συλλαβῆς : Ρήτ.6,45W, Γλωσσ.· **2)** νεώτ. μτφ. **ἐκφέρω,** ἀπαγγέλλω τι ἐντόνως : **ἐτόνιζε τὰς λέξεις καθὼς μοῦ ὡμιλοῦσε·** **3)** μτφ. ἐξαίρω, ὑποδεικνύω τι μετ' ἐμφάσεως, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν τινος ἐπ' αὐτοῦ : σοῦ **τονίζω** ὅτι **πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃς·** **4)** νεώτ. μουσ. μελοποιῶ.
τονικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τόνον **βλ.λ., ὁ** ἱκανός, δυνάμενος νὰ τείνῃ, ἐκτείνῃ τι : '**Αριστλ.ΖΜ 693b,2 ὄρνιθες κατὰ πτέρυγας** τα-

νικοί· **2)** **τὸ τονικὸν** (ἐνν.χρῶμα) μία τῶν τριῶν μορφῶν τοῦ χρώματος, ἤτοι τῆς χρωματικῆς κλίμακος, ἀντίθ. τὸ ἡμιτόνιον (πιθ. ἡμιόλιον· πρβλ. Κλεωνίδ.7) κ. τὸ μαλακόν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,51· **3)** ὁ ἀνοφερόμενος εἰς τὸν τόνον βλ.λ., ἢ τὸν τονισμόν : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.181,9 **τονικὰ παραγγέλματα**· || νεώτ. **τονικὰ σημεῖα** τὰ τρία σημεῖα τοῦ τονισμοῦ, οἱ τόνοι βλ.λ.· **4)** π. Στωικ. ὁ προκύπτων ἀπὸ τοῦ τόνου : Στωικ.ἀπ.2,149 **τονικὴ κίνησις** (ἐπὶ τοῦ θεοῦ, ἀντίθ. μεταβατικῶς κινούμενος)· **5)** ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἰδιότητα τοῦ συστέλλειν, συσταλτικός : Γαλ.4,436 **τονικὴ ἐνέργεια** (ἐπὶ τῶν μυῶν), αὐτ.6,265 (πέπερι) **στομάχου συσταλτικώτερον**· ἐπίρρ. τονικῶς συσταλτικῶς, διὰ συστολῆς : αὐτ.4,435· || νεώτ. ἰατρ. **τονικὸς σπασμὸς** (ὁ σπασμός, καθ' ὃν ἡ σύσπασις τῶν μυῶν διατηρεῖται μονίμως)· **6)** νεώτ. ἰατρ. ὁ προσδίδων τόνον, τονωτικός, δυναμωτικός : **τονικὰ φάρμακα**· **7)** νεώτ. μουσ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ τονικὴ** ὁ βασικὸς φθόγγος ἐξ οὗ ἀναχωρεῖ ἡ σειρὰ τῶν ὀκτὼ φθόγγων τῆς κλίμακος.

τονικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τονικοῦ βλ.λ.· **2)** νεώτ. μουσ. ἡ σχέσις τῶν συγχορδιῶν ὡς πρὸς τὴν βασικὴν συγχορδίαν· || ὁμ. τὸ σύνολον τῶν φθόγγων διατονικῆς κλίμακος ἀνεξαρτήτως τῆς θέσεως καὶ σειρᾶς ἣν ἀκολουθοῦσι φυσικῶς· **3)** νεώτ. φυσιολ. ἡ ἰδιότης τῶν ζώντων ἱστῶν, καθ' ἣν διατελοῦσιν εἰς ἐλαστικὴν τάσιν ἀνεξαρτήτως τῶν ἑκουσίων συστολῶν· || ὁμ. ὁ βαθμὸς τάσεως τῶν ζώντων ἱστῶν.

τόνιος-α-ον μτγν. τονικὸς βλ.λ.5)· δθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὰ τόνια** χειρουργικοὶ ἐπίδεσμοι : Ἡλιόδ. Χειρ.π. Ὀρειβ.49,2,1.

τονισμός-οῦ (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τονίζω βλ.λ.· || νεώτ. γραμμ. ἡ ἔξαρσις συλλαβῆς τινος ὑπὲρ τὰς ἄλλας κατὰ τὴν ἔντασιν τῆς φωνῆς ἢ τὸ ὕφος αὐτῆς, ἡ συνεπαγομένη οὕτω καὶ τὴν διάκρισιν τοῦ τονισμοῦ εἰς **δυναμικὸν** ἢ **ἐντατικὸν** ἢ ἰσχυρόν, ὁποῖος εἶναι ὁ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, καὶ εἰς **μουσικόν**, ὡς ὁ χαρακτηρίζων τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μέχρι τῶν πρώτων μ.Χ. αἰώνων.

τοννάρα (ἡ) δημ. ἰταλ. μέγα δίκτυον πρὸς ἁλιείαν θυννῶν· πρβλ. τόννος 2).

τοννελάδα (ἡ) νεώτ. ὁ τόννος βλ.λ.1) κ. 2)· **2)** βυτίον μεγάλης χωρητικότητος.

τόννος (ὁ) νεώτ. μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 2240 ἀγγλικὰς λίτρας ἢ 1016,48 χιλιόγραμμα, ὅ. ἀγγλικὸς τόννος, τοννελάδα· || **μικρὸς τόννος** μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 2000 ἀγγλικὰς λίτρας ἢ 907,18 χιλιόγρ.· || **γαλλικὸς τόννος** μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 1000 χιλιόγραμμα· **2)** μέτρον χωρητικότητος τῶν πλοίων ἴσον εἰς ὄγκον πρὸς 2,83 κυβ. μ. περίπου, ὅ. κόρος· **3)** νεώτ. ζῳολ. μεγαλόσωμος ἰχθὺς ἐκ τῶν **σκομβριδῶν** ἔχων ἀτρακτοειδὲς σῶμα, ὅ. θύννος.

τονογράφος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. μηχάνημα καταγράφον τοὺς καρδιακοὺς τόνους, παλμούς, ὅ. φωνοκαρδιογράφος.

τονόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. εἶδος ἀγκυροδέσμου.

τονοδηγός (ὁ) νεώτ. ναυτ. μικρὸς σιδηροῦς ἢ ξύλινος κύλινδρος περιστρεφόμενος ἐλευθέρως περὶ ἄξονα, τοποθετημένος εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ πλοίου, ὅπως διευκολύνῃ τὴν παρέασιν κάλω ἢ τόνου ἄνευ τριβῆς.

τονοειδής-οῦς-ές ἐπὶ ἀναπνοῆς, ὁ μετὰ κόπου γινόμενος· Ἐρωτιον.112 «**τονοειδές**· τὸ πνεῦμα τὸ μετὰ τόνου καὶ τινος συντονίας ἀναπνεόμενον»· ἐσφ. λ. ἀντὶ τοῦ π.Ἱππ.Ἐπιδ.2,3,11 γονοειδής.

τονολυσία (ἡ) νεώτ. βιολ. γεν. ὀν. τῶν ἀλλοιώσεων τῶν κυττάρων τῶν εἰσερχομένων ἐκ τῶν ποικιλιῶν τῆς ὠσμωτικῆς τάσεως τοῦ περιβάλλοντος.

τονομετρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ διαφ. ὀργάνων μέτρησις τῶν διαφόρων τάσεων τοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως κ. ἄ.

τονόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως φέρον περιδακτύλιον ἀντὶ περιβραχιονίου.

τονοπλάστης-ου (ὁ) νεώτ. βοταν. τὸ ἐν τοῖς φυτικοῖς κυττάροις ἀνευρισκόμενον χυμοτόπιον μετὰ τοῦ πέριξ αὐτοῦ σχηματιζομένου δερμικοῦ στρώματος τοῦ πρωτοπλάσματος.

τόνος (ὁ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ δι' οὗ τι τείνεται, τεντώνεται ἢ **τὸ δυνάμενον νὰ ταθῇ**, τανυσθῇ, τεντωθῇ ὡς σχοινίον, καλῴδιον, νευρά, ταινία : Ἡρ.9,118 **οἱ τόνοι τῶν κλινέων** (τὰ σπαρτία ἢ σχοινία τῶν κλινῶν), Ἀριστφ.Ἱππ.532 **καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος**, Πλάτ.Νόμ.945C· || ὁμ.κτ.ἑνικ.περιληπτικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ ἐκ πολλῶν τοιούτων ἀποτελουμένου ἀντικειμένου, οἷον κλίνης: Ἀριστφ.Λυσ.923 **αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε**· ὁμ.ἐπὶ δίφρου: Φιλιππδ.1 **ἄχρηστα παντελῶς τὰ σπαρτία** (ἐνν. τοῦ δίφρου)· **ἕτερον δὲ καινὸν ἐμβαλεῖν τόνον**· || ἕκαστον τῶν ἐμβόλων σχοινίου, πείσματος, τριχιᾶς : Ξεν.Κυν. 10,2 **ἐκ τριῶν τόνων**· || νεώτ. ναυτ. σχοινίον δίπλοκον ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν μονοπλόκων σχοινίων, ὅτε λέγεται **ἔντριτος τόνος**, ἢ τεσσάρων τοιούτων, ὅτε λέγεται **ἐντέταρτος τόνος**· **2)** ἐπὶ ζῴων, τένων, νεῦρον, κόρδα: Ἱππ.Ἀρθρ.11· || εἰδ. τένων τῆς πνευμονογαστρικῆς χώρας : Ῥοῦφ. Ὀνομ.158· **3)** σχοινίον, λωρίς, ταινία, δι' ἧς τείνεταί τι : Φίλ.Βελοπ.65,34, Ἥρων Βελοπ.83,4,Πλούτ. Μάρκελλ.15· || ἐπὶ τοῦ γαστραφέτου· Ἥρων Βελοπ.75,7 **«αἱ τῶν ἄκρων κάμψεις»**· || Ἐπιγρ. ἐπὶ ἐξαρτύσεως νεωρίου : **ὑποζωμάτων τέτταρας τόνους ἐγ νεωρίων**, Ἐπιγρ. τόνος **αἰχμάλωτος ἀδόκιμος**· **4)** Ἐπιγρ. στοῖχος, σειρά, γραμμὴ ἐκ κιόνων : Ἐπιγρ.· **5)** ἔντασις, τέντωμα : Ἡρ. 7,36 **ὁ τόνος τῶν ὅπλων**· ἐπὶ τῆς διατάσεως τῶν μυῶν : Σωρ.1,112, αὐτ.2,48 **τόνος καὶ ῥώμη**, αὐτ.2, 61 **τὸν τῆς ὁλκῆς τόνον ὑπεκλῦσαι** (νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἔντασιν τῆς ἕλξεως)· **6)** ἔντασις δυνάμεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς : Ξενοφ.1,20 **τόνος ἀμφ' ἀρετῆς**, Πλούτ.Ἠθ.1034D· || σωματικὴ ἐνέργεια : Λουκ.Ἀνάχ.25 **ἰσχὺς καὶ τόνος**, αὐτ.Δημ.Ἐγκώμ.7 **τόνος πνεύματος**· || γεν. δύναμις, ἰσχύς : Πλούτ.Δημήτρ.21, αὐτ.Βροῦτ.34 **τόνος ὀργῆς**· || τὸ ἀποτέλεσμα ἰσχυρᾶς τινος ἐνεργείας : Ἱππ.1278,48· **7)** ἐν τῇ στωϊκῇ φιλοφ., ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὑπὸ τοῦ πυρὸς διατεινομένη δύναμις, δι' ἧς τοῦτο μεταβάλλεται εἰς ἀέρα, ὕδωρ καὶ γῆν : Κλεάνθ.1,128, Στωικ.ἀπ.2,235 **ὁ ζωτικὸς τόνος**, αὐτ.2,215 **αἰσθητικὸς τόνος**, αὐτ.2,134 **συνεκτικὸς τόνος** (ἡ συνέχουσα τὸ σύμπαν ἐνεργὸς δύναμις)· **8)** ἐπὶ ἤχων, ἔντασις, ὕφωσις, δυνάμωμα : Αἰσχίν.3,209 **περὶ τῶν δακρύων καὶ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς**, Δημ.319,-**ταῦ ὡμίλησε μὲ τόνον** (ἐντόνως)· || δθ. ὕφος τῆς φωνῆς : Πλάτ.Πολ. 617B **φωνὴν μίαν ἱεῖσαν ἀνὰ τόνον**, Ἀριστλ.Φυσιογν.807a,17· || ὄγκος : Ξεν.Κυν.6,20 **τόνοι φωνῆς**· **ὀξύ, βαρύ, μικρόν, μέγα**, Ἀριστλ.Ρητ.1413b,31 **τῷ αὐτῷ τόνῳ εἰπεῖν**, αὐτ.Ἀκουστ.804a,26 **ἐν τόνοις ἀνειμένοις καὶ βαρέσι**, Ἱερών.Ἱστ.π.Διον. Ἀλ.Ἰσοκρ.13 **τὴν φωνὴν καὶ τὸν τόνον ἐξάραντα**, Σωρ.1,79 **κλαυθμυρίσαι μετὰ τόνου τοῦ προσήκοντος**, Λογγῖν.9,13 **σῴζειν τὸν τόνον**· ὁμ. ἐπὶ μουσ. ὀργάνων : Πλούτ.Ἠθ.827B· || νεώτ. ὁ βαθμὸς τῆς ἐντάσεως ἤχου τινὸς καὶ δὴ τῆς φωνῆς : **τόνος ὀξύς**, - **ὕψωσε τὸν τόνον τῆς φωνῆς του**· **9)** μουσ. ἡ διατονικὴ κλῖμαξ : Ἀντίπ. Θεσσ.ΑΠλ.4,220· || π. μτγν. τρόπος, διατονία, ὅ. ἁρμονία (π.Πλάτ.κ.Ἀριστλ.) : Πλούτ.Ἠθ 1134A, αὐτ.Ἠθ.1135A, Ἀριστόξ.Ἀρμ.2,37M· || νεώτ. μουσ. τὸ μεταξὺ δύο φθόγγων κανονικὸν διάστη-

μα, άπαντῶν ἐν τῇ μουσικῇ κλίμακι ἐπὶ πέντε ἐκ τῶν ὀκτὼ βαθμίδων, ἅ. μεγάλη δευτέρα, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἡμιτόνιον ἢ μικρὰν δευτέραν || ὁμ. νεώτ. ὁ σχηματίζων μουσικὴν κλίμακα φθόγγος ἀποτελῶν τὴν βασικὴν βαθμίδα ταύτης, ἐφ' ἧς ἐν τῇ ἐκκλ. μουσ κρατοῦσι τὸ ἴσον: **ᾆσμα εἰς τόνον ντό**· || ὁμ. νεώτ. κτ. συνεκδ. τὸ ἐπὶ τοῦ βραχίονος ὀργάνων τινῶν, ὡς μανδολίνου, κιθάρας κττ., κεχωρισμένα σταθερὰ διαστήματα δι' ὧν ἀποδίδονται οἱ φθόγγοι· **10**) ἡ δι' ἐντάσεως τῆς φωνῆς ἔξαρσις λέξεώς τινος ἢ συλλαβῆς, ὁ τονισμός, τὸ τόνισμα: 'Αριστλ.Ρητ.1403b,29, Διον.Θρ. 629,27, 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.8,8· || νεώτ. μετρ. ἡ κατὰ τὴν ἐξαγγελίαν τοῦ λόγου διάθεσις τῆς φωνῆς, διακρινομένη εἰς **δυναμικὸν τόνον** ἐντονωτέραν προφοράν, ἥτις χαρακτηρίζει γενικῶς τὰς νέας γλώσσας, **καὶ μουσικὸν τόνον** διαρκεστέραν εἰς χρόνον καὶ ὕφος φωνῆς, ἥτις χαρακτηρίζει τὰς ἀρχαίας κλασσικὰς γλώσσας καὶ ἐκ τῶν συγχρόνων τὴν σινικήν, σιαμικὴν κ. ἅ.· || νεώτ. γλωσσολ. ἡ τάσις, ἔντασις τῶν φωνητικῶν συνδέσμων πρὸς αὔξησιν τῆς ὀξύτητος τοῦ ἤχου μιᾶς τῶν τριῶν τελευταίων συλλαβῶν λέξεως, χαρακτηριζομένη ὡς **ὀξὺς τόνος** ἅ. ὀξεῖα βλ.λ., **βαρὺς τόνος** ἅ. βαρεῖα βλ.λ. καὶ **περισπώμενος τόνος** ἅ.περισπωμένη βλ.λ.· || ὁμ.ἕκαστον τῶν δηλωτικῶν τοῦ τονισμοῦ τούτου τριῶν σημείων, ὀξεῖα (΄), βαρεῖα (`), περισπωμένη (῀)· || νεώτ. θεατρ. ἑκάστη τῶν κατὰ φυσικὴν διαίρεσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὕψους εἰς ὃ ἐκτείνεται διαβαθμίσεων τῆς φωνῆς, διακρινομένη εἰς βαρύν, μέσον καὶ ὀξὺν τόνον **11**) μέτρον, ρυθμός: 'Ηρ.1,47 **ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ**, αὐτ.5,60, αὐτ.5,174 **ἐν τριμέτρῳ τόνῳ**· **12**) μτγν. ἐπὶ χρωμάτων, ὁ βαθμὸς τῆς ἐντάσεως τούτων: Πλούτ.'Ηθ.563Ε· || νεώτ. ἡ διαβάθμισις τοῦ φωτὸς ἀπὸ τοῦ ἀμαυροτέρου μέχρι τοῦ φωτεινοτέρου καθ' ἣν διακρίνονται **τόνοι θεμελιώδεις** (φῶς, σκιά) καὶ **διάμεσοι** (οἱ μεταξὺ τούτων)· **13**) νεώτ. φυσιολ. τονικότης βλ.λ.3)· **14**) νεώτ. ψυχολ. **νευροψυχικὸς ἢ συναισθηματικὸς τόνος** ἡ διάθεσις μετὰ τῆς ὁποίας ἕκαστον ἄτομον ἀποδέχεται τὰς ἐκ τοῦ ἔξω κόσμου ἐντυπώσεις καὶ ἡ δι' ἀναλόγων συναισθημάτων χαρᾶς, λύπης ἢ ἀδιαφορίας ἀντίδρασις εἰς ταύτας· || νεώτ. ἡ ἔκφρασις, ὁ χαρακτὴρ τῆς ὁμιλίας τινὸς ὡς δηλωτικὸν ψυχικῆς καταστάσεως: **ὡμίλει εἰς τόνον ἀπειλητικόν**· **15**) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑγροῦ ἀσκουμένη πίεσις, ἅ.ἐνδοφθάλμιος πίεσις· **16**) τάσις ἢ διεύθυνσις ἣν ἀκολουθεῖ τις: Πίνδ.Ο 10(11),76 **εὐθὺν τόνον τρέχειν**, Πλούτ. Δημ.13 **τόνον ἔχειν ἕνα** (ἀκολουθεῖν μίαν κατεύθυνσιν)· **17**) 'Επιγρ. Τήνου συνοικία πόλεως.

τονοσύρτης-ου (ὁ) νεώτ. ναυτ. μηχάνημα πρὸς συγκράτησιν παρεωμένου συρματοσχοίνου ἐν χρήσει ἰδ. εἰς τὰ τορπιλλικά.

τόνς ἄρθρ. 'Επιγρ. ἀργ. κ. κρητ. τ. τοῦ τούς, αἰτ. πληθ. ἀρσ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τονῶ-έω (1) τονῶ-όω βλ.λ.(2): Εὐστ.60,14.

τονῶ-όω (2) κ. νεώτ., δημ. **τονώνω** δίδω εἰς τι τόνον, δύναμιν, ζωήν, ἐνδυναμώνω: Τίμ.Λοκρ.103D **τρέφοισαι καὶ τονοῖσαι καὶ τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς**, Πλούτ.'Ηθ.647C, 'Αγαθιν. π. 'Ορειβ.10,7,7, Σωρ.1,47,Γαλ.6,411, 'Ιώσ.Πl 5,11,6 **'Ρωμαίους ἐτόνωσεν αἰδὼς δόξης**, αὐτ.1,26,2 **ἡ δεξιὰ τετόνωται**, **- τὸ φάρμακο τὸν ἐτόνωσε**· || νεωτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἐνισχύω: **ἐτονώθη ἡ ἐπιχείρησις**· **2**) π. Στωικ. διαμορφῶ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ πυρὸς διατεινομένης δημιουργικῆς δυνάμεως: Στωικ.ἀπ.2,149 (οὐσίαι) **ἐπὶ τὸ οἰκεῖον τῇ φύσει αὐτῶν παραγίνονται σχῆμα τετονωμέναι**, Νικόμ. ἐν Θεολ.'Αριθμ.48 **τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος.. ὑφ' οὗ τονοῦται τὸ τῆς ψυχῆς εἶδος** **3**) θέτω τόνον ἐπί τινος συλλαβῆς ἢ λέξεως, τονίζω: Σχόλ.'Ιλ.Μ 137, **περὶ τῶν διαφόρως τονουμένων** (τίτλ. ἔργου τοῦ Φιλόπ.'Ιω.), **- τονουμένη συλλαβή.**

τονώδης-ους-ες κ. μσν. συνηρ. ἀντὶ τονοειδὴς βλ.λ.: 'Ιππ.Κφακ.635, Γολ.6,237, Παῦλ.Αἰγ.1,20.

τόνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἐνίσχυσις, ἐνδυνάμωσις: 'Αρετ.Χρον.Νούσ.1,3,Σωρ.1,95 **τόνωσις τοῦ βρέφους**, αὐτ.1,108 **τόνωσις τοῦ πνεύματος, - τόνωσις τοῦ ὀργανισμοῦ - τῆς καρδίας - τοῦ ἠθικοῦ**· || ἐνεργητικότης, δραστηριότης: Ροῦφ. π. 'Ορειβ.8,24,19· **2**) ἐν τῇ ρητ. σφοδρότης, ὁρμητικότης: Φίλ.1,158 **τονώσεις καὶ περιπαθήσεις**· **3**) τονισμὸς λέξεως κττ.:Εὐστ.341,21.

τονωτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ἐπιφέρων τόνωσιν, δυναμωτικός: Σωρ.2,48,Γαλ.6,577· μτ.γενικ. ὁ τονῶν, ἐνδυναμώνων τι: 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,32,10, αὐτ.6,35,1,Σωρ.1,48, **- τονωτικὴ ἔνεσις, - τονωτικὸν** (ἐνν. φάρμακον) **τῆς καρδίας.**

τοξάζομαι (τόξον) ποι. ἀποθ. ἀντὶ τοῦ π. πεζ τοξεύω βλ.λ.: 'Οδ.Θ 220 **ὅτι τοξαζοίμεθ' 'Αχαιοί** (εὐστόχως τοξεύομεν)· || μτ. γενικ. βάλλω διὰ τοῦ τόξου (σημαδεύων) κατά τινος: 'Οδ.Θ 213 **εἰ καὶ.. τοξαζοίατο φωτῶν**, αὐτ.Χ 27 **κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι**· π. μτγν. μτ. αἰτ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: 'Οππ.Κυν.4,54 **ταξάζεσθαι θῆρας.**

τοξαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξιναιμία βλ.λ.

τοξαλκέτης-ου (ὁ) μτγν. τοξαλκὴς βλ.λ.: ΑΠ Παράρτ.1,95.

τοξαλκής-οῦς-ές ὁ μετ' ἀλκῆς τοξεύων, δυνατὸς τοξευτής: 'Ορφ.'Υμν.58,2.

τοξαλλίς τρωξαλλὶς βλ.λ.

τοξαρέα (ἡ) μσν. τόξον: Κ Πορφ.'Εκθ.669,21.

τοξάριον (τό) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **τοξάρι** κ. συνηθ **δοξάρι** ὑποκορ. τοῦ τόξον: Λουκ.Νεκρ Δ 14,2 **ξυνηνέχθης τοξάρια καὶ πελτάρια**, Λογγ.1,7· **2**) μσν. τόξον: Μαυρίκ.1,2· **3**) νεώτ., δημ. **δοξάρι** τὸ τόξον τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων.

τοξάρχης-ου (ὁ) μτγν. τόξαρχος βλ.λ.2): 'Αρρ 'Αν.1,8,4,αὐτ.1,22,7.

τόξαρχος-ου (ὁ) ὁ ἄρχων, ἀρχηγὸς τοξοτῶν, στρατοῦ ἐν γένει, στρατηγός: Αἰσχ.Πέρσ.556 **Δαρεῖος μὲν οὕτω τάτ' ἀβλαβὴς ἐπῆν τόξαρχος πολιήταις**· || εἰδ. ὁ διοικητὴς τῶν τοξοτῶν, ἅ. τοξάρχης βλ.λ.: Θουκ.3,93 **τοῦ τοξάρχου ἀποθανόντος**· **2**) ὁ ἀρχηγὸς τῆς πολιτοφυλακῆς ἐν 'Αθήναις: 'Επιγρ.

τοξαρχῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι τόξαρχος βλ.λς.

τοξασμός-οῦ (ὁ) μσν. τοξεία βλ.λ.: Νικ.Χων.2,12.

τόξαυλος (ὁ) νεώτ. τὸ πολεμικὸν μηχάνημα ἀρκεβούζιον βλ.λ. κατ' ἐξελλήνισιν.

τοξεία (ἡ) μτγν. τὸ τοξεύειν, ἡ τοξευτικὴ τέχνη: Διόδ.Σ 3,8 **ταῖς τοξείαις ἐνηθληκότες τῶν πτηνῶν**, αὐτ.5,74,Στράβ.16,4,10,Φιλ.2,158· **2**) περιλ. ἀντὶ οἱ τοξόται, ἡ ἐκ τοξοτῶν δύναμις: Φιλόστρ.'Απολλ. 8,7· **3**) κτ. πληθ. τὰ τόξα: 'Ιώσ.ΑΙ 5,5,4.

τοξελκής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἕλκων, τανύων, τεντώνων τὸ τόξον: Μαν.4,244.

τόξευμα-ατος (τό) κ. νεώτ. τὸ διὰ τοῦ τόξου ριπτόμενον, τὸ ἐκτοξευόμενον, τὸ βέλος: 'Ηρ.4, 132,αὐτ.7,226 **ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά**, Σοφ.ἀπ.427, Εὐρ.ἀπ.455,Διοσκ.3,32,'Επιγρ. **τρωθεὶς εἰς τὸμ πλεύμονα τοξεύματι**· || **τόξευμα ἐξικνέεται που** φθάνει που ριπτόμενον, διανύει ἀπόστασίν τινα: 'Ηρ.4,139 **ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται**, Ξεν.'Αν.1,8,19 **πρὶν τόξευμ' ἐξικνεῖσθαι** (πρὶν φθάσῃ αὐτοὺς βέλος)· **2**) ἡ βολὴ τοῦ τόξου, ἡ διανυομένη ἀπόστασις, τὸ βεληνεκὲς αὐτοῦ: Εὐρ.'Ηρ.991 **ἐντὸς τοξεύματος**, Θουκ.7,30 **ἔξω τοξεύματος**, Ξεν.ΚΠ 1,4,23 **ἐπειδὴ εἰς τόξον ἀφίκοιντο**· **3**) γεν. τὸ (μακρὰν) ριπτόμενον, ἐκτοξευόμενον: Εὐρ.ἀπ.562 **ἔβαλλον Βακχίου τοξεύ-**

μασι κάρα γέροντος (διὰ σταγόνων οἴνου, ἐπὶ τῆς παιδιᾶς τοῦ κοττάβου βλ.λ.)· || μτφ. ἐπὶ λόγων, ᾠδῶν, βλεμμάτων κττ.: Πίνδ.Ι 5(4),59 **πολλὰ μὲν ἀρτιεπὴς γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει**, Αἰσχ.'Ικ. 1005 **ὄμματος θελκτήριον τόξευμα**, Σοφ.'Αντ.1085 **καρδίας τοξεύματα**· **4)** κτ. πληθ. **τὰ τοξεύματα** οἱ τοξόται, ἡ ἐκ τοξοτῶν στρατιωτικὴ δύναμις: 'Ηρ.6,112, Πλούτ.Πύρρ.21· **5)** νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ τοξεύω, ἡ τόξευσις.

τοξεύς-έως (ὁ) τοξότης, μ. ὡς κύρ. ὄν.: 'Ησίοδ. ἀπ.110,4.

τόξευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ τοξεύω, ἡ διὰ τοῦ τόξου βολή· δθ. μτφ. βολή, κτύπημα, σαγίττευμα: Λιβάν.'Ανασκ.30,8 **τόξευσις ὀμμάτων**.

τοξεύτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τοξευτὴρ βλ.λ.Ι), ἡ ἐπιτυχῶς τοξεύουσα: 'Οππ.Κυν.3,22 **τοξεύτειρ' 'Αρμενίη** (ἀρίστη εἰς τὸ τόξον).

τοξευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. τοξευτὴς βλ.λ.ΙΙ: 'Ορφ. Λιθ.499 **τοξευτὴρ βελέμνων**· **2)** ὁ ἀστερισμὸς Τοξότης· πρβλ. τοξευτὴς 2): 'Αρατ.506, αὐτ.685· || ὁμ. ὁ Κένταυρος: αὐτ.400· **3)** εἶδός τι λύκου: 'Αριστφ.Βυζ.89,ΙΙ,'Οππ.Κυν.3,296.

τοξευτής-οῦ (ὁ) κ. νεώτ., νεώτ. θηλ. **τοξεύτρια**, ὁ τοξεύων, βάλλων διὰ τοῦ τόξου, τοξότης: 'Ιλ.Ψ 850, Καλλ.ἀπ.130, Διον.Περ.751· **2)** ὁ ἀστερισμὸς τοξότης: 'Αρατ.306.

τοξευτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοξείαν· || ἡ **τοξευτικὴ** ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν: Γαλ.Θρασ.45, Εὔστ.40,22.

τοξευτός-ή-όν ὁ διὰ βέλους τοξευθείς, πληγείς, σαγιττοχτυπημένος: Σοφ.Φιλ.335 **τοξευτὸς ἐκ Φοίβου δαμείς**.

τοξεύω κ. νεώτ. βάλλω διὰ τοῦ τόξου, ρίχνω μὲ τὸ τόξο: 'Ηρ.3,74 **τὸν παῖδα τοξεύσας ἀπολωλέκεε**, αὐτ.1,136,Σοφ.ΟΤ 1197 **καθ' ὑπερβολὰν τοξεύσας** (ὑψηλότερον τοῦ δέοντος), 'Αριστφ.'Ορν. 1187 **τόξευε, παῖε, σφενδόνην τίς μοι δότω**, Θουκ. 4,48,Λουκ.Νιγρ.36 **εὔστοχα τοξεύειν** (ἐπιτυχῶς), αὐτ.Τόξ.62 **ἄσκοπα τοξεύειν** (ἀστόχως, ἀνεπιτυχῶς)· || μτ. γενικ. βάλλω κατά τινος, ἐναντίον τινός: 'Ιλ.Ψ 855 **ἧς ἄρ' ἀνώγει τοξεύειν**, Σοφ.'Αντ. 1034 **πάντες, ὥστε τοξόται σκοποῦ, τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε**· || ὁμ. **τοξεύω εἴς τι, πρός τι, ἐπί τι, ἐπί τινος, κατά τινος** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: 'Ηρ.1 214,αὐτ.8,128,αὐτ.4,94,Θουκ.3,23, Πλάτ.Σισ.391Α **τοξεύειν ἐπὶ σκοποῦ**, Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.15· **2)** μτ. αἰτ. ἀντικ. πλήττω διὰ βέλους τινά: Ξεν.'Αν.4,2,12 **οἱ βάρβαροι ἐτόξευον καὶ ἔβαλλον**, 'Αριστλ. Θαυμ.837a,15 **τοξεύειν ἔλαφον**· κ.παθ.: Θουκ.3,98 **τοξευόμενοι γὰρ οἱ Αἰτωλοὶ.. ἀνεστέλλοντο**, Ξεν.'Αν.1,8,20,αὐτ.4,1,18,Διοσκ.3,32· **3)** μτφ. προσβάλλω, πλήττω οἱονεὶ διὰ βέλους: Εὐρ.Τρ.643 **τοξεύσασα τῆς εὐδοξίας**, αὐτ."Ιων 1411· μτ. αἰτ. ἀντικ.: αὐτ.Τρ.255 **"Ερως ἐτόξευσ' αὐτόν**, αὐτ.ἀπ.850 **ἡ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται**· **4)** μτ. αἰτ. πράγμ. ἐκταξεύω, ἐξαπολύω, ἐκπέμπω ὡς ἀπὸ τόξου τι: Πίνδ.Ι 2,3 **τοξεύειν ὕμνους**, Αἰσχ.'Ικ.446 **γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια**, αὐτ.Εὐμ.676 **ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος**, Εὐρ.'Εκ.603 **ταῦτα νοῦς ἐτόξευσεν μάτην**.

τοξήρης-ους-ες (ἀραρίσκω) ὁ ὡπλισμένος μὲ τόξον: Εὐρ.'Αλκ 35 **τοξήρης χείρ**, αὐτ.Ρῆσ.226· **2)** τοξικὸς βλ.λ.ΙΙ: αὐτ.'Ηρ.188 **τοξήρη σάγην**· || ὁ ἐκ τόξου προερχόμενος: αὐτ.'Ηρ.1063 **τοξήρης ψαλμός** (ὁ ἐκ νευρᾶς τόξου ἦχος).

τοξία (ἡ) τοξῖτις βλ.λ.: Νόμ.Γόρτ.3,9

τοξιανοί (οἱ) πρόσωπα γεννηθέντα ὑπὸ **τὸ ζώδιον** τοῦ Τοξότου: Κατ'Αστρλ.Κ 7,112 (κῶδ. Τοξινιανοί).

τοξίας-ου (ὁ) τοξευτὴς ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος ἐν Σικυῶνι: Θεόγνωστ.Καν.42,'Ησ.

τοξιδερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα δερματοπάθεια προκαλουμένη **ἐξ** εἰσόδου εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἢ ἐξ ἐξωτερικῆς ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπιδράσεως πάσης φύσεως τοξικῶν οὐσιῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἐξανθήματος ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ τῶν βλεννογόνων, ἐντόνου κνησμοῦ κτλ.

τοξική (ἡ) θηλ. τοῦ ταξικὸς βλ.λ.2) κ. 3).

τοξικόδενδρον νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν δηλητηριωδῶν ἐκ τῶν εὐφορβιοειδῶν.

τοξικοδερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξιδερμία βλ.λ.

τοξικολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπιστήμη ἡ σπουδάζουσα τὰς τοξικὰς βλ.λ.7) οὐσίας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ εἴδους, τῶν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀποτελεσμάτων, τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀνιχνεύσεως ἑκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν δηλητηριάσεων.

τοξικολογικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοξικολογίαν.

τοξικολόγος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιστήμων ὁ εἰδικῶς περὶ τὴν τοξικολογίαν βλ.λ. ἀσχολούμενος.

τοξικομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τοξικομανίας βλ.λ.

τοξικομανία (ἡ) νεώτ. ἐμμανὴς τάσις πρὸς τὴν χρῆσιν τοξικῶν οὐσιῶν, ὡς ἡρωΐνης, ὀπίου, κοκαΐνης, μορφίνης κττ.

τοξικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τόξον: Αἰσχ.Πέρσ.460 **τοξικὴ θῶμιγξ**, αὐτ.ἀπ.139 **τοξικὴ ἄτρακτος**· || **τοξικὸς κάλαμος** εἶδος καλάμου χρησιμοποιουμένης ὡς βέλους ἐν Κρήτῃ: Θεόφρ.ΦΙ 4,11,11· || **τοξικὴ στολὴ** ὁ ὁπλισμὸς τοῦ τοξότου: Πλάτ.Νόμ.833Β· **2)** ἡ **τοξικὴ** ἡ τέχνη τοῦ τοξεύω, ρίπτω τὸ τόξον, ἄ. τοξοσύνη: Πλάτ.Συμπ.197Α, αὐτ.Λάχ.193Β· **3)** μτγν. ἡ **τοξικὴ** (ἐνν. θυρίς) στενὸν παράθυρον πρὸς τόξευσιν, πολεμίστρα: Φίλ.Βελοπ.81,25· ὁμ. **τὸ τοξικὸν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: ΠΔΚριτ.5,28, Σύμμ. ΠΔ'Ιεζ.40,16· **4)** ἐπὶ προσ., ὁ διακρινόμενος εἰς τὸ τόξον, ὁ εἰς τὴν τοξικὴν ἔμπειρος, ἱκανὸς τοξότης: Πλούτ.'Ηθ.405Β **Πάνδαρος τοξικός**· ὑπερθ. **τοξικώτατος** ἐμπειρότατος εἰς τὸ τόξον: Ξεν.ΚΠ 6,2,4· **5)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. περιληπτ. **τὸ τοξικὸν** οἱ τοξόται: 'Αριστφ.Λυσ.462 **οἴμ' ὡς κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν**, Δίων Κ 36,47, Πάπ. **ἡλίκα τοξικὰ ἔχουσι**· **6)** **τοξικὸν φάρμακον** δηλητήριον δι' οὗ ἔβαπτον τὰ ἄκρα τῶν βελῶν: 'Αριστλ. Θαυμ.837a,13, 'Ορειβ.ἀπ.126· κ. ἁπλῶς **τὸ τοξικὸν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Στράβ.3,4,18, Διοσκ.1,106, αὐτ.2, 79 (πληθ.), Αἰλ.ΦΙ 9,15· **7)** δθ. νεώτ. συνεκδοχ. ὁ δηλητηριώδης: **τοξικὴ οὐσία**· || **τοξικὸν φάρμακον** πᾶσα οὐσία ἐπιδρῶσα δηλητηριωδῶς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς τὰ ποικίλα ναρκωτικά, κινίνη, κοκαΐνη, ἡρωΐνη, μορφίνη, στρυχνίνη· ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ τοξικὸν** ταξικὸν φάρμακον· **8)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ δηλητήρια καὶ τὴν δηλητηρίασιν: **τοξικὰ φαινόμενα**.

τοξικότης-ητος (ἡ) νεώτ. δηλητηριώδης ἰδιότης, δύναμις ἢ ἐνέργεια οὐσίας τινός: **ἡ κινίνη ἔχει τοξικότητα**· **2)** τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς θανατηφόρου δράσεως δηλητηριώδους οὐσίας.

τοξικοφάγος-ον νεώτ. ὁ μετὰ τῆς τροφῆς ἀναμιγνύων τοξικὰς οὐσίας, δηλητήρια.

τοξικοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ φόβου ἐνδεχομένης δηλητηριάσεως, ἀπαντῶσα ἰδίως εἰς πάσχοντας ἐκ μανίας καταδιώξεως.

τοξικοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων, ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ τοξικὴν οὐσίαν· || ἰδ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ παράγων τοξικὴν οὐσίαν.

τοξιναιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις προκαλουμένη ἐκ τῆς παρουσίας τοξινῶν ἐν τῷ αἵματι ἐξ ἐπιδράσεως διαφόρων μικροβίων ἄνευ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν, ἄ. τοξαιμία.

τοξίνη (ἡ) νεώτ. χημ. δηλητηριώδης οὐσία προερχομένη κυρίως ἐκ τῆς ἐναλλογῆς τῆς ὕλης τῶν

μικροβίων καί τινων ζώων καί φυτῶν, ἀγνώστου χημ. συστάσεως, συγγενής πρός τά λευκωματοειδῆ.
τοξινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τάς τοξίνας, τά δηλητήρια, τοξικός.
τοξινοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρός τοξίνην βλ.λ.· || τό οὐδ. ὡς οὐσ. **τό τοξινοειδές** τοξίνη ἧς κατεστράφη ἡ τοξινοφόρος βλ.λ. ὁμάς.
τοξινοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διά τῆς χρήσεως τοξινῶν, ἰδ. μικροβιακῶν, θεραπεία.
τοξινοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τοξίνας βλ.λ.· || τοξινοφόρος **ὁμάς** ἡ ἑτέρα τῶν δύο ὁμάδων μορίων ἅς ἔχουσιν αἱ τοξῖναι.
τοξίνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα νοσηρά κατάστασις ὀφειλομένη εἰς τοξίνας καί χαρακτηριζομένη ἐκ τοξικῶν φαινομένων.
τοξιτησία (ἡ) μτγν. τοξότις βλ.λ.3) : ΨΔιοσκ.3,113.
τοξῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. μτ. τοῦ **νευρά** ἡ ἄνευ αὐτοῦ, ἡ νευρά, ἡ χορδή τοῦ τόξου : Ἥρων Βελοπ. 110.9, αὐτ.75,14, Φίλ.Βελοπ.65,51.
τοξοβαλλίστης-ου (ὁ) μσν. κατοπελταφέτης βλ.λ. : Λέων Σοφ.5,7.
τοξοβαλλίστρα (ἡ) τοξοβολίστρα βλ.λ.
τοξοβέλεμνος-ον μτγν. τοξοβόλος βλ.λ., ὡς ἐπιθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Ὀρφ.Ἀργ.34,6.
τοξοβολία (ἡ) σχόλ. τό διά τοῦ τόξου βάλλειν : Σχόλ.Λυκόφρ.456.
τοξοβολικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τήν τοξοβολίαν· || τοξοβολική θυρίς ἡ πρός τόξευσιν πεποιημένη : Δούκ.40,169D διά μιᾶς **τοξοβολικῆς θυρίδος ἔβαλεν ἑαυτόν** κατά γῆς ἔξω πόλεως.
τοξοβολισμός (ὁ) μτγν. τοξοβολία βλ.λ. : Ἀνών. ἤ Ἥρων π. Wesch.Poliorc.d.Grecs 218.
τοξοβολίστρα (ἡ) ἡ **τοξοβαλλίστρα** μσν. εἶδος καταπέλτου ἐξακοντίζουν πολλά βέλη ταυτοχρόνως: Λέων Σοφ.5,7, Θεοφάν.298,16, ΚΠορφ.Ἔκθ.670.
τοξοβόλος-ον μτγν. ὁ διά τοῦ τόξου βάλλων: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,179, Στράτ.ΑΠ 12,181.
τοξοδάμας-αντος (ὁ) τοξόδαμνος βλ.λ. : Αἰσχ. Πέρσ.26 **τοξοδάμαντές τ' ἠδ'** ἱπποβάται, αὐτ.30.
τοξόδαμνος-ον ὁ διά τοῦ τόξου δαμάζων, κατανικῶν : Εὐρ.Ἱππ.1451 **τοξόδαμνος Ἄρτεμις,** Δίφιλ.30 **τοξόδαμνε παρθένε,** Λυκόφρ.1331· || τοξόδαμνος **Ἄρης** ὁ παρά τοξοδάμνων ἀνδρῶν, δεινῶν δηλ. τοξοτῶν, πόλεμος : Αἰσχ.Πέρσ.86 **ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι τοξόδαμνον Ἄρη.**
τοξοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τόξου, καμάρας : Καλλίξ.1, - **τοξοειδής καμπυλότης**· || νεώτ. ἰατρ. **τοξοειδής ἀρτηρία** ἀορτικόν τόξον βλ.λ.101.
τοξοθήκη (ἡ) σχόλ. ἡ θήκη τόξου ἤ βελῶν, φαρέτρα : Σχόλ.Ἀριστοφ.Θεσμ.1209.
τοξόκλυτος-ον ὁ ἐπί τῷ τόξῳ κλυτός, περίφημος, ξακουστός εἰς τό τόξον : Πίνδ.ἀπ.312.
τοξολευκωματίνη (ἡ) νεώτ. χημ. εἶδος τοξικοῦ λευκώματος οὗ ἡ πρωτεΐνη προσηλοῦται εἰς τήν τοξινοφόρον ὁμάδα.
τόξον (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. **τόξο, δοξάρι** βλ.λ. ἐκηβόλον ἐπιθετικόν ὅπλον, δι' οὗ ἔρριπτον τά βέλη, ἀποτελούμενον π. Ὅμ. ἐκ δύο ἐξεσμένων τμημάτων κέρατος συνηρμοσμένων κατά τό μέσον διά τοῦ πήχεως καί φερόντων εἰς τά ἄκρα τάς κορώνας ἐφ' ὧν ἦτο προσδεδεμένη ἡ ἐκ συνεστραμμένων τενόντων κατασκευαζομένη νευρά (βλ. περιγρ. τοξοφόρου ἀνδρός ἐν Ἰλ.Δ 123) : Ἰλ. 582 **τόξον ἕλκετ'** (δ. ἀνάγν. εἷλκεν), αὐτ.Ν 583 **τόξου πῆχυν ἀνέλκειν,** Ὀδ.Φ 245 **τόξον μετά χερσίν ἐνώμα,** αὐτ.Φ 247 (τόξον) ἐντανύσαι, Βακχ.9, 43 **τόξον τιταίνει,** Αἰσχ.Ἀγ.364 **τείνοντα . . τόξον,** αὐτ.ἀπ.83 **τόξον ἐντείνειν**· πρβλ.Ἡρ.2,173, Εὐρ. Βάκχ.1066· συνήθ.π.ποι. κτ. πληθ. ἀντί ἑνικοῦ : Ἰλ.Α 45 **τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην,** αὐτ.Ε 97 **ἐτιταίνετο τόξα,** Πίνδ.Π 3,101 **τόξοις ἀπό ψυχάν λιπών,** Σοφ.Φιλ.654 ἐνίοτε κ. π. πεζ. : Ἡράκλ.Φιλ.51, Ἡρ.2,106 **τῇ μέν δεξιῇ χειρί ἔχων** αἰχμήν **τῇ δέ** ἀριστερῇ **τόξα· 2)** κτ. πληθ. τό τόξον καί τά βέλη ὁμοῦ : Ἰλ.Φ 502 **τόξα πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα,** Ἡρ.3,78· || ἐνίοτε κτ. πληθ. μόνον τά βέλη : Σοφ.Φιλ.652 **εἰ μοί τι τόξων τῶνδ'** ἀπημελημένων, Πλάτ.Νόμ.815Α **ἐν ταῖς τῶν τόξων βολαῖς καί ἀκοντίων· 3)** ἡ τοξική τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ τοξότου : Ἰλ.Β 718 **τόξων εὖ εἰδώς,** αὐτ.Ε 205 **τόξοισιν πίσυνος,** αὐτ.Ν 716, Ἡρ.1, 73, Σοφ.Τρ.266 **πρός τόξου κρίσιν,** Ἐπιγρ.Σάμου **τόξῳ** (νικῶν)· **4)** ὡς τό κυρίως ὅπλον τῶν Ἀσιατῶν, ἐν τῇ περιφρ. **τόξου ῥῦμα** οἱ Πέρσαι κτ. ἀντίθ. πρός τό **λόγχης ἰσχύς οἱ** Ἕλληνες : Αἰσχ. Πέρσ.147· **5)** μτφ. πᾶν ἐξ οὗ τι μακρόθεν βάλλεται, ὡς **τόξα ἡλίου** αἱ ἡλιακαί ἀκτῖνες : Εὐρ. Ἡρ.1090· || ὁμ. **ἀμπέλινα τόξα** αἱ προσβολαί τοῦ οἴνου κατά τήν οἰνοποσίαν : Πίνδ.ἀπ.218 **ἀμπελίνοις τόξοις δαμέντες**· ὁμ.Τραγ.Ἀδέσπ.354 **τόξον μερίμνης· 6)** κ.νεώτ. μτφ. πᾶν ἔχον τό καμπύλον σχῆμα τοῦ τόξου, πᾶν τοξοειδές ὡς **τόξα λατάγων** ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπό ὑγροῦ ῥιπτομένου ἐκ δοχείου : Κριτ.1,2,2 **κότταβος . . ὅν σκοπόν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμεθα·** || κ.νεώτ. **οὐράνιον τόξον** ἡ Ἶρις βλ.λ. : Αἰσχρ.ἐν Ρήτ.3,651, ΠΔ Γέν.9,13, Ἡσ.ἐν λ. εἴρη· **7)** κ. νεώτ. πᾶν ἀρχιτεκτονικόν κατασκεύασμα ὑπεράνω κενοῦ χώρου, οὗτινος τό κάτω μέρος ἀποτελεῖ καμπύλην πρός τά κάτω ἔχουσα τό κοῖλον αὐτῆς, ἁψίς, καμάρα : ΑΠ 9,694, - **τόξον ναοῦ - παραθύρου - γεφύρας· 8)** μτγν. ἰατρ. τοξοειδές, καμπύλον ἀνάκλιτρον **ἐν** χρ. εἰς τάς ἐγχειρίσεις : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.47,13,6· || μέρος τι ἁμάξης : Πάπ.· **9)** νεώτ. γεωμ. πᾶν τμῆμα καμπύλης γραμμῆς, ὡς περιφερείας κύκλου, ἐλλείψεως κτλ. : **τόξον ἐνενήκοντα μοιρῶν· 10)** νεώτ. ἀνατ. δρ. εἰς δήλωσιν πλείστων ἐχόντων τοξοειδές σχῆμα μελῶν : **τόξον βραχιόνιον** (τοξοειδής ἐξοχή τοῦ πρός τήν μασχάλην μέρους τοῦ βραχίονος), - **ζυγωματικόν** (ἐξοχή τοῦ προσώπου κατά τήν κροταφικήν χώραν) - **μασχαλιαῖον - νευρικόν - τοῦ στομάχου** (ἑκάτερον τῶν χειλέων τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας) - **ἀορτικόν** (τό τμῆμα τῆς ἀορτῆς τό ἀρχόμενον ἀπό τῆς ἀριστερᾶς κοιλίας τῆς καρδίας καί ἐξικνούμενον μέχρις ἄνω τοῦ μίσχου τοῦ ἀριστεροῦ πνεύμονος) **-ὑπερόφρυον - σπλαχνικόν - πελματιαῖον· 11)** νεώτ. φυσ. **ἠλεκτρικόν τόξον** φωτεινή ἠλεκτρική ἐκκένωσις παραγομένη μεταξύ δύο συνήθως **ἐκ** συμπαγοῦς ἄνθρακος ῥάβδων συνδεομένων δι' ἠλεκτρικῆς στήλης· **12) νεώτ. τόξον διοπτεύσεων** τό ἐπί τοῦ ἀκινήτου μέρους τοῦ κιλλίβαντος πυροβόλου πλοίων προσηρμοσμένον βαθμολογημένον εἰς μοίρας τόξον πρός μέτρησιν τῆς γωνίας στροφῆς τοῦ πυροβόλου· || **νεώτ. στρατ. τόξον κλισιοσκοπίου** τό ἐν χρ. διά τήν ἀνύψωσιν τοῦ κλισιοσκοπίου τῶν πυροβόλων ὀδοντωτόν τόξον· **13)** νεώτ. ναυτ. **τόξον οἴακος** εἰδική συσκευή πρός ἄνοδον τοῦ βάρους τοῦ οἴακος μεγάλων σκαφῶν· **14)** νεώτ. μουσ., δημ. **δοξάρι** λεπτή ξυλίνη ῥάβδος φέρουσα παραλλήλως ἑαυτῇ τεταμένην δέσμην ἱππείων τριχῶν, ἥτις συρομένη **ἐπί** τῶν χορδῶν ὀργάνων, ὡς τοῦ βιολίου, βιολοντσέλλου κτλ., παράγει ἦχον πάλλουσα τάς χορδάς τούτων· **5)** ἡ δοτ. **τόξῳ** μτφ. π. Αἰσχ.Χο.1033 **τόξῳ γάρ οὔτις πημάτων ἐφίξεται** (αὔτε διά τοῦ τόξου θά φθάσῃ τις τά δεινά).
τοξόνευρον (τό) νεώτ. γένος μυιῶν ἐντόμων.
τοξόνη (ἡ) νεώτ. χημ. τοξίνη ἧς ἡ τοξινοφόρος ὁμάς δέν εἶναι μεγάλης δραστικότητος.
τοξοποιία (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τόξων : Πολυβ.7,156.

τοξοποιός (ὁ) γλωσσ. κατασκευαστὴς τόξων.
τοξοποιῶ-έω δίδω εἴς τι μορφὴν τόξου, κάνω κάτι σὰν τόξο : Ἀριστφ.Λυσ.8 μὴ σκυθρώπαζ'.. **οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς** (συσπῶ, κατεβάζω ὀργίλως τὰς ὀφρῦς)· ‖ **τοξοποιεῖν τὴν ὀφρῦν εἴς τινα** προβλέπειν τινὰ ὀργίλως: Λόγγ.4,20.
τοξοσύνη (ἡ) ποι. ἀντὶ τοῦ π. πεζ. τοξική, ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, ἡ εἰς τὸ τόξον ἐμπειρία : Ἰλ.Ν 314 **ὃς ἄριστος τοξοσύνῃ**, Εὐρ.Ἀνδρ.1194.
τοξοτευχής-οῦς-ές ὁ διὰ τόξου ὡπλισμένος : Αἰσχ.Ἱκ.288 **εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε.**
τοξότας (ὁ) τοξότης βλ.λ.
τοξότης-ου (ὁ) κ. νεώτ., δωρ. -τας ὁ διὰ τόξου ὡπλισμένος, μαχόμενος : Ἰλ.Λ 385 **τοξότα λωβητήρ,** Πίνδ.Ο 13,89 **τοξότης στρατός,** Ἡρ.3,39 **ἔκτητο δὲ .. χιλίους τοξότας,** Θουκ.4,28,Εὐρ.Ῥῆσ. 312 **ἀτράκτων τοξόται,** Ἐπιγρ. **τοὺς τοξότας τούς τε ἀστοὺς καὶ τοὺς ξένους**· ‖ ὡς ἔμβλημα ἐπὶ περσικῶν νομισμάτων, ὅθ. αὐτὸ τὸ νόμισμα, ἄ. δαρεικός : Πλούτ.Ἀγησ.15 **τοῦ περσικοῦ νομίσματος χάραγμα τοξότην ἔχοντος,** σύτ.Ἀρτξ. 20· **2)** ἐν Ἀθήναις, πολιτοφύλαξ, μέλος τῆς ἀστυφυλακῆς συγκροτουμένης ἐκ δούλων ὠνουμένων ἐκ τῶν πρὸς βορρᾶν τῆς Ἑλλάδος χωρῶν, ἄ. Σκύθαι κ. Σπεύσινιοι βλ.λς : Ἀριστφ.Ἀχ.54 **κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,** αὐτ.711, Ἀνδοκ.3,5, Πλάτ.Πρωτ.319C, Ἀριστλ.Ἀθ.24,3, Σουΐδ., Ἡσ.· **3)** κ. νεώτ. ὁ μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Αἰγόκερω, τοῦ Ἀετοῦ, τοῦ Ὀφιούχου καὶ τοῦ Σκορπίου ἔνατος ἀστερισμὸς τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Εὔδοξ.π.Ἱππαρχ.1,2,20, Λουκ.Ἀληθ.Ἱστ.1,18, Βέττ. Βάλ.11,3· **4)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων· **5)** νεώτ. ζῳολ. γένος κανθάρων.
τοξότις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τοξότης, ἡ χειριζομένη τὸ τόξον, τοξεύτρια : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6, 188 **τοξότις χείρ**· ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Καλλ. Ἀρτ.223· κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀταλάντης : Ὀρφ.Ὕμν. 36,2· **2)** ταξευτικὴ θυρίς, πολεμίστρα : Πολύβ.8,7,3· **3)** τὸ φυτὸν ἀρτεμισία βλ.λ., ἄ. τοξιτησία : Ποιητ.Βοταν.26, Ἀπουλ.Herb.10.
τοξοτρύπανον (τὸ) νεώτ. μικρὸν τρύπανον στρεφόμενον διὰ τόξου εἰς οὗ τὴν χορδὴν περιελίσσεται ἅπαξ χρησιμοποιούμενον πρὸς διάτρησιν μετάλλων ἢ ἐν γένει σκληρῶν ἀντικειμένων.
τοξουλκία (ἡ) μσν. ἡ ἕλξις τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου· ὅθ. ὁ ἐκ τῆς ταξεύσεως βόμβος : ΚΜανασσ. 3680 **στράτευμα βρέμον ἐν τοξουλκίαις.**
τοξουλκός (ὁ) (ἕλκω) ὁ ἕλκων, τανύων τὸ τόξον : Αἰσχ.Πέρσ.55 **τοξουλκῷ λήμματι πιστοὺς** (ἔχοντας πεποίθησιν εἰς τὴν τοξευτικήν των ἱκανότητα, ἐπὶ τῶν Περσῶν)· **2)** **τοξουλκὸς αἰχμή** Σχόλ. «τοξικὴ βολή» : Αἰσχ.Πέρσ.239.
τοξοφαρέτρα (ἡ) μσν. τοξοφάρετρον βλ.λ. : Baudin.Bibl.Med.2,224.
τοξοφάρετρον (τὸ) μσν. τόξον καὶ φαρέτρα μονολεκτικῶς δηλούμενα : Μαυρίκ.Στρατηγ.1,2 τοξοφάρετραν **φορεῖν,** αὐτ.Στρατηγ.12,5 **τοξοφάρετρα ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναβασταζόμενα.**
τοξοφόρμιγξ-γγος (ἡ) ἐσφ. γρ. ἐν Δημήτρ.85 (διορθ. τάξῳ φόρμιγγο).
τοξοφόρος (ὁ,ἡ) ὁ φέρων, ἡ φέρουσα τόξον, ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : Ἰλ.Φ 483, Ἀριστφ.Θεσμ. 970· τοῦ Ἀπόλλωνος : Ὕμν.Ἀπόλλ.13,126, Πίνδ.άπ. 19,30· τοῦ Ἡρακλέους : Εὐρ.Τρ.804· τῶν Κρητῶν : Πίνδ.Π 5,54· τῶν Μήδων καὶ Περσῶν : Σιμωνίδ. 137,3, Χρησμ.π.Ἡρ.9,43, Ἐπιγρ.π.Ἀριστλ.ἀπ.674· τῶν Φρυγῶν : Εὐρ.Ῥῆσ.32· ‖ ὡς οὐσ. κτ. πληθ. **αἱ τοξοφόροι** οἱ τοξόται : Ἡρ.1,103.
τοξοφορῶ-έω μτγν. φέρω τόξον, ἐπὶ τοῦ Ἔρωτος : Ἀσκληπιάδ.ΑΠ 12,162.
τοξοχαρής-οῦς-ές μσν. ὁ χαίρων ἐπὶ τῷ τόξῳ : Νικήτ.Εὐγ.4,180, αὐτ.5,376.
τοξοχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ ὡπλισμένος διὰ τόξου, κατὰ τὸ χαλκοχίτων βλ.λ. : Ἐπίχ.123 (ἀμφ.γρ.).
τοξωτός-ή-όν γλωσσ. κεκυρτωμένος ὡς τόξον.
τόπ νεώτ. ναυτ. ἐπιφώνημα τοῦ ὑψομετροῦντος ἀστέρα πρὸς τὸν παρακολουθοῦντα τὸ στιγμόμετρον, ὅπως οὗτος σημειώσῃ τὴν ἀκριβῆ ὥραν τῆς λήψεως ὕψους.
τοπάεις (ὁ) πάπ. διοικητής, κυβερνήτης.
τοπάζιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τοπάζι** τόπαζος βλ.λ. : ΠΔ Ἔξ.28,17 **στίχοι λίθων ἔσται σάρδιον, τοπάζιον καὶ σμάραγδος,** Στράβ.16,4,16, Διόδ.Σ 3,39, ΚΔ Ἀποκ.21,20· ‖ νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸς διαυγὴς κρύσταλλος χρώματος κιτρίνου ἢ κυανοῦ ἢ ὑπερύθρου ἀπαντῶν ἐντὸς πυριγενῶν πετρωμάτων· ‖ ὀν. πολλῶν ἐχόντων ὁμοιότητα πρὸς τοῦτον λίθων, ἄ. ψευδοτοπάζιον.
τοπαζόλιθος (ὁ) νεώτ. τοπάζιον βλ.λ.
τόπαζον (τὸ) μσν. τόπαζος βλ.λ. : Εὐστ.Διον. Περ.1121.
τόπαζος (ὁ) μτγν. πολύτιμος ὀρυκτόλιθος, πιθ. ὁ χρυσόλιθος βλ.λ. : Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 6,329, Ἰώσ. ΑΙ 3,7,5, Διον.Περ.1121, Ὀρφ.Λιθ.278.
τοπάζω τοποθετῶ, θέτω εἴς τινα τόπον· Ἡσ.· **2)** εἰκάζω, ὑπολαμβάνω, ὑπονοῶ, ὑποπτεύω : Αἰσχ.Ἀγ.1369 **τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα,** Σοφ.ἀπ.235 **ἃ δὲ δάξῃ τοπάζω,** Ἀριστφ. Σφ.73, Πλάτ.Θεαίτ.155D **φαίνεται οὐ κακῶς τοπάζειν περὶ τῆς φύσεώς σου**· ‖ ἑπομένης ἐξηρτημένης προτάσεως εἰσαγομένης διὰ τοῦ εἰ διερωτῶμαι, ὑποπτεύω μήπως : Πλάτ.Χαρμ.159A **τοπάζειν εἴτε .. εἴτε μή**· ‖ μτ. εἰδ. ἀπαρφ., ὑποθέτω ὅτι : αὐτ.Φαῖδρ.228D, αὐτ.Γοργ.489D· ‖ μτγν. κ. παθ. **τοπάζομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Δίων Κ 78,25 **νέον τι γίγνεσθαι ἐτοπάσθη.**
τοπαλαιόν ἐπιρρηματ. ἐκφρ. δ. γρ. ἀντὶ τοῦ κεχωρισμένου τὸ παλαιόν, πάλαι ποτέ, ἄλλοτε.
τοπαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος δηλῶν ἔντονον ἄλγος οὗτινος ἡ ἕδρα ἐν οὐδεμιᾷ ἀνατομικῇ ἢ φυσιολογικῇ περιοχῇ ὑπάρχει καὶ θεωρούμενον ὡς μικροσυμπτωματικὴ νευροσθένεια.
τοπαρχεῖον (τὸ) γλωσσ. δῆμος (pagus).
τοπάρχης-ου (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἄρχων, διοικητὴς τόπου, διαμερίσματος, ἐπαρχίας τινός, εἰδ. ἐν Αἰγύπτῳ : ΠΔ Γέν.41,34· κ. ἀλλαχοῦ : αὐτ.Δαν.3,94(27), Διόδ.Σ 6,1, Ἰώσ.ΑΙ 8,7,2, Προκ.Περσ.2,12, Κατ. Ἀστρλ.Κ 5(3),89· πρβλ. τοπογραμματεύς.
τοπάρχησις-εως (ἡ) μσν. τοπαρχία βλ.λ. : Νικ. Χων.239D.
τοπαρχία (ἡ) μτγν. τοπικὸν διαμέρισμα διοικούμενον ὑπὸ τοπάρχου βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.1,11,28 **τὰς τρεῖς τοπαρχίας καὶ τὴν Σαμαρεῖτιν,** Ἰώσ.ΑΙ 13,4,9.
τόπαρχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τὴν ἀρχήν, ἐξουσίαν, διοίκησιν τόπου τινός : Αἰσχ.Χο.664 **γυνὴ τόπαρχος** (διόρθ. ἀντὶ τάπαρχος)· **2)** τοπάρχης βλ.λ. : Ἐπιγρ.
τοπαρχῶ-έω πάπ. κ. μσν. εἶμαι τοπάρχης βλ.λ. : Πάπ., Τζέτζ.Χιλ.10,426.
τοπαστικός-ή-όν ὁ ὑποθετικός, **ὁ κατ' εἰκασίαν** : Μέν.Ἐπιτρ.340.
τοπειογράφος (ὁ,ἡ) δ.γρ. ἀντὶ τοπιογράφος βλ.λ.
τοπεῖον (τὸ) κ. μτγν., Ἰων. **τοπήιον** σχοινίον, καλῴδιον, παλαμάρι : Ἀρχιππ.33, Στράττ.30, Ἰσαῖ.ἀπ.24· **2)** νεώτ. ναυτ. τὸ σύνολον τῶν σχοινίων, συσπάστων, φελίων κτλ. τῶν ὑπαρχόντων ἐπὶ κεραίας, ἱστοῦ κτт., ἄ. ἀρματωσιά· **3)** ὡς δ.γρ. τοῦ τοπίον βλ.λ.
τοπηγορία (ἡ) μτγν. ἡ συζήτησις ἢ πραγματεία ἐπί τινος κοινοῦ τόπου βλ.λ.151 : Λογγῖν.11,2· κ. κτ. πληθ. : αὐτ.12,5, αὐτ.32,5.
τοπήιον (τὸ) μτγν. Ἰων. ἀντὶ τοπεῖον : Καλλ.Δῆλ.315.
τόπι (τὸ) δημ. κ. **τόπα** (ἡ) (τουρκ.) μικρὰ σφαῖρα, συνήθ. ἐξ ἐλαστικοῦ, δέρματος ἢ ὑφάσματος ἐν χρήσει εἰς παιδιάς : **παιγνίδι μὲ τὸ τόπι**· ‖ μτφ.

φρ. τὴν ἔκαμα τόπι (ἐνν. τὴν κοιλιά μου) τὴν ἐγέμισα, ἔφαγα κατὰ κόρον· 2) δέμα ὑφάσματος ὡρισμένου μήκους περιειλιγμένον πρὸς ἐμπορίαν: ἡ φουστανέλλα του πῆρε ἕνα τόπι χασέ· 3) δεσμὶς χάρτου πεντακοσίων φύλλων· 4) σφαῖρα, βλῆμα πυροβόλου, ὁθ. συνεκδ. αὐτὸ τοῦτο τὸ πυροβόλον, κανόνι : δ.τραγ. βάλτε φωτιὰ στὰ τόπια, κάψτε τὰ Γιάννενα.

τοπιάτικο (τὸ) δημ. μίσθωμα διὰ βοσκοτόπιον, ἄ. λιβαδιάτικο· 2) τόπος ὁπόθεν προμηθεύονται τὰ ξύλα διὰ τὰς καμίνους οἱ ἀσβεστοποιοί.

τοπίζω μτγν. ἐντοπίζω : Σιμπλίκ.Φυσ.631,8.

τοπικισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ καὶ μονομερὴς προσήλωσίς τινος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος αὐτοῦ.

τοπικιστής-οῦ (ὁ) νεώτ., θηλ. τοπικίστρια, ὁ ἀποκλειστικῶς προσηλωμένος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος.

τοπικιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοπικισμὸν ἢ τὸν τοπικιστὴν βλ.λ.

τοπικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος, ἁρμόζων εἰς τόπον : Ἀριστλ.Μεταφ.1042b,6 ὕλη τοπική (κατὰ τόπον κινητή)· 2) γραμμ. κ. νεώτ. τοπικὸν ἐπίρρημα τὸ σημαῖνον τόπον, ἐν ἀντιδ. πρὸς τὸ χρονικόν, τροπικόν, ποσοτικὸν κτλ. ἐπίρρημα· ‖ τοπικὴ (ἐνν. πτῶσις) ἐκλιποῦσα παλαιὰ πτῶσις τῆς ἰαπετικῆς γλώσσης σημαίνουσα τὸ ποῦ τοπικῶς ἢ χρονικῶς, ἥτις ἐν τῇ ἑλληνικῇ, τῇ λατινικῇ κά. ἐταυτίσθη μετὰ τῆς δοτικῆς, σωζομένων λειψάνων τινῶν αὐτῆς εἴς τινα ἐπιρρήματα, ὡς οἴκοι, Ἀθήνησι, domi κττ.· 3) ὁ εἰς ὡρισμένον τινὰ τόπον ἀναφερόμενος ἢ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος, ἐγχώριος, ντόπιος : Διον.Ἁλ. Ρωμ.4,14 τοπικοὶ φυλαί, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,9,1 τοπικοὶ ἄνεμοι, Πάπ. τοπικὴ δυναστεία, αὐτ. τοπικὴ βία, Ἐπιγρ. τοπικὸν ἄγγεῖον, - τοπικὰ ἔθιμα, - τοπικὰ ζητήματα· ‖ τοπικὴ ὥρα ἡ ἔν τινι τόπῳ δι' ἐπιτοπίων ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων προσδιοριζομένη ὥρα ἐν σχέσει πρὸς τὸ γεωγραφικὸν μῆκος αὐτοῦ· 4) ἰατρ. κ.νεώτ. ἐπὶ νόσου, ἄλγους, φαρμάκου, θεραπείας κττ., ὁ ἐντοπιζόμενος ἢ ἀφορῶν εἴς τι ὡρισμένον σημεῖον τοῦ σώματος : Σωρ.2,15, αὐτ.1,46 τοπικὴ συγκίνησις (κῶδ. τροπική), αὐτ.2,36 τοπικὸν ἕλκος, αὐτ.Ἀγμ. 15 τοπικὸς πόνος, Γαλ.16,710 τοπικὴ διάθεσις,- τοπικὸς ἐρεθισμός, - τοπικὴ ἀναισθησία, - τοπικὸν φάρμακον· 5) ρημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς κοινοὺς τόπους βλ.λ.14) : Ἀριστλ.Ρητ.1396b,21· ‖ τὰ τοπικὰ πραγματεία τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν ᾗ ἐξετίθετο ἡ μέθοδος ἢ θεωρία τῆς ἐξαγωγῆς συμπερασμάτων ἐν πιθανοῖς ὑποθέσεσιν (ὡς λέγει, δηλ. ἡ διαλεκτική : αὐτ.Τοπ.1,1,1.

τοπικῶς μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τόπον, σχετικῶς πρὸς τόπον βλ.λ.1) : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ 5, Πλούτ.Ἠθ.424Β· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον τοπικὸν βλ.λ.2)· 3) εἰς τὴν τοπικὴν διάλεκτον, ἀντίθ. συνήθως : Σχόλ.Θουκ. ἐν Πάπ.· πρβλ. τοπικὸς 3)· 4) ἐντετοπισμένως : Ρούφ.Ἀνατ.30, Σωρ.1,102· 5) κατὰ τρόπον τοπικὸν βλ.λ.5) : Ἑρμογ.Στάσ.3,12.

τοπιογραφία (ἡ) νεώτ. εἶδος ζωγραφικῆς λαμβάνον ὡς θέμα τὸ τοπίον καὶ ἐν γένει τὰς ὑπαιθρίους σκηνάς· 2) πίναξ παριστῶν τοπίον.

τοπιογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοπιογραφίαν.

τοπιογράφος (ὁ) νεώτ. ζωγράφος τοπίων.

τόπιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. τόπιν (Ἐπιγρ.) ὑποκορ. τοῦ τόπος βλ.λ., ἀγρός, χωράφι : Πάπ.· 2) ἅγιον τόπιον μονή, μοναστήριον : Πάπ.· 3) τάφος, μνῆμα, κιβούρι : Ἐπιγρ.· 4) κτ. πληθ. τόπια καλλιτεχνικὴ παράστασις ἐν ᾗ ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς μέσα τὰ φυσικὰ ἢ καλλιτεχνικὰ γνωρίσματα τόπου τινός : Βιτρ.7,5,2.

τοπίον (τὸ) νεώτ., ἐσφ. γρ. τοπεῖον ὑπαίθριος τοποθεσία ἐμφανίζουσα ὡρισμένην συνολικὴν θέαν κ. ἰδ. κινοῦσα τὸ αἰσθητικὸν ἐνδιαφέρον· 6) τοπιογραφία βλ.λ.2).

τοπισμός (ὁ) μτγν. ἐντοπισμός : Σιμπλίκ. ἐν Φυσ.774,27.

τοπίτης-ου (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἀνήκων εἴς τινα τόπον ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. ἀγρός.

τοπογραμματεία (ἡ) πάπ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τοπογραμματέως βλ.λ.

τοπογραμματεύς-έως (ὁ) πάπ.κ.Ἐπιγρ. ὁ γραμματεὺς τόπου τινός, ἄρχων ἢ πολιτικὸς ὑπάλληλος ἐν Αἰγύπτῳ, ἄ. τοπάρχης.

τοπογραφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. περιγραφὴ τόπου τινός : Στράβ 8,1,3, Πτολ.Γεωγρ.1,1,5· ‖ ἀστρολ. περιγραφὴ περιοχῆς τινος τοῦ στερεώματος : Βέττ.Βάλ.125,22· 2) νεώτ. ἐπιστήμη σκοποῦσα τὴν ὑπὸ κλίμακα ἀπεικόνισιν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἀντικειμένων, ὑποδιαιρουμένη εἰς τὴν ἐπιπεδομετρίαν καὶ τὴν ὀρεογραφίαν ἢ χωροστάθμησιν.

τοπογραφικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔμπειρος τῆς τοπογραφίας βλ.λ. : Εὐστ.Πον.204,3· 2) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοπογραφίαν : τοπογραφικὸς χάρτης, - τοπογραφικὰ ὄργανα· 3) νεώτ. ἰατρ. τοπογραφικὴ ἀνατομικὴ ἡ κατὰ χώρας ἐξετάζουσα τὸ σῶμα καὶ καθορίζουσα τὴν συσχετικὴν θέσιν κ. διάταξιν τῶν ἐν ἑκάστῃ ὀργάνων.

τοπογράφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν τοπογραφίαν βλ.λ.1,2) : Διόδ.Σ 31,18.

τοπογραφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. περιγράφω τόπον ἢ περιοχήν τινα : Ἀθήν.1,16 D· 2) καθορίζω τὴν θέσιν τόπου τινός : Στράβ.13,1,5· 3) νεώτ. συντάσσω τοπογραφικὸν χάρτην περιοχῆς τινος· ‖ ἀμτβ. ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν τοπογραφίαν

τοποδυνάστης-ου (ὁ) μτγν. τοπάρχης, τοποτηρητής : Πολύβ.5,4,3 τοὺς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τοποδυνάστας (διόρθ. ἀντὶ τόπους δυνάστας, δ. διόρθ. πόλιν δυνάστας).

τοποθεσία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ θέσις τόπου τινός, τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκεται τόπος τις : Διόδ.Σ 1,42 περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας, Κικ.Ἀττ.1,16,18, Πτολ.Γεωγρ.1,1,3· ‖ νεώτ. εἰδ. ἡ θέσις ἀκινήτου τινός : ἡ τοποθεσία τοῦ ναοῦ - τοῦ οἰκοπέδου· 2) μτγν. περιοχή, περιφέρεια, συνοικία : Πάπ.· 3) νεώτ. θέσις τις, ἰδ. ἐξοχική, τοπίον : μαγευτικὴ τοποθεσία· 4) μτγν. περιγραφή, τοπογραφικὴ ἀπεικόνισις μέρους τινός : Κικ.Ἀττ.1,13,5· ‖ σχέδιον, ἄποψις : Πάπ.· 5) διῶρυξ, κανάλι : Γλωσσ.

τοποθέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοποθετῶ βλ.λ. : τοποθέτησις τῶν ἐπίπλων· ‖. ἐπὶ προσώπων ἐγκαθισταμένων εἴς τινα ὑπηρεσίαν, θέσιν, ὁ προσδιορισμὸς ταύτης καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἐγκατάστασις : τοποθετήσεις καθηγητῶν - ἀξιωματικῶν· 7) ἐπὶ χρημάτων, ἡ ἐπὶ κέρδει διάθεσις : ἐτοποθέτησε τὰ χρήματά του εἰς μίαν ἐπιχείρησιν.

τοποθετῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. δημ. ἀόρ. (ἐ)τοποθέτησα, παθ. ἀόρ. (ἐ)τοποθετήθην κ..(ἐ)τοποθετήθηκα, μτχ. παθ. παρακ. τοποθετημένος-η-ο(ν), προσδιορίζω, περιγράφω τὴν θέσιν τόπου τινός : Στράβ.2,5,1 τὴν ὅλην οἰκουμένην τοποθετεῖν, αὐτ.12,3,23 τὰ περὶ τὴν Σκυθίαν τοποθετῶν· 2) θέτω εἴς τινα τόπον, βάζω τι εἰς θέσιν ἁρμοδίαν, κατάλληλον : ἐτοποθέτησα τὴν φωτογραφίαν εἰς τὸ γραφεῖόν μου· ‖ ἐπὶ προσ. προσδιορίζω τὴν θέσιν ἔνθα ἐγκαθίσταταί τις ὡς ὑπάλληλος κττ.· 3) ἀνοφ. πρὸς χρήματα, διαθέτω ἐπὶ κέρδει.

τοποκρατία (ἡ) μσν. τοπαρχία βλ.λ. : Εὐσ.Βί Κωνστ.412Β.

τοποκρατῶ-έω μτγν. κρατῶ τόπου τινός, ἔχω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, δικαιοδοσίαν, διοίκησίν μου τόπον τινά : Φίλ 2,333 **ἐρυμνὰ καὶ ἐπίμαχα προκαταλαμβανόμενοι** χωρία **τοποκρατοῦσι.**
τοποκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. τόπαρχος βλ.λ.ΙΙ : Πσῦλ.'Αλ.Ι.
τοπόλι (τὸ) δημ. λεύκη βλ.λ. ἡ τρέμουσα.
τοπομαχία (ἡ) νεώτ. στρατ. τὸ μάχεσθαι ἀπὸ ὀχυροῦ τινος τόπου, ἡ ἀπὸ φρουρίου ἢ ὀχυρᾶς ἐν γένει θέσεως μάχη.
τοπομαχικός-ή-όν νεώτ. στρατ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τοπομαχῶ καὶ τὴν τοπομαχίαν : **τοπομαχικὰ ὅπλα - μέσα·** ‖ εἰδ. τοπομαχικὸν (πυροβόλον) ἅ. πυροβόλον θέσεως, βαρὺ πυροβόλον μεγάλου διαμετρήματος τοποθετούμενον μονίμως ἐν τινι ὀχυρῷ πρὸς ἄμυναν αὐτοῦ.
τοπομαχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. διεξάγω πόλεμον ἀπὸ ὀχυρῶν θέσεων, μὴ δυναμένων νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ : Στράβ.Ι,Ι,17 **τοπομαχούντων τῶν βαρβάρων καὶ τὰ ἐγγὺς πόρρω ποιούντων,** Πλούτ.Φλαμ.3 **κατατετρῖφθαι τοπομαχοῦντας καὶ διαπληκτιζομένους** ἀκροβολισμοῖς, αὐτ.Κλεομ.20· ‖ μάχομαι πρὸς κατάληψιν ὀχυρᾶς θέσεως : Πλούτ.'Ηθ.487C, αὐτ.Δημήτρ.43, Διόδ.Σ 13,39 **τοπομαχεῖν περὶ τῆς στάσεως.**
τοπομετρία (ἡ) νεώτ. ὁ κλάδος τῆς τοπογραφίας ὁ ἀσχολούμενος **περὶ** τὴν σύνταξιν χαρτῶν μεγάλης ἀκριβείας.
τόπος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (κ. ὡς θηλ. καθ' ἕλξιν : 'Επιγρ. **τόπον τὰν καλειμέναν Δαματρεῖαν)** τὸ πρῶτον π.Αἰσχ., ἔκτασίς τις ἐπὶ τῆς γῆς, τοποθεσία, μέρος : Αἰσχ.Εὐμ.249 **χθονὸς πᾶς τόπος** (πᾶσα ἡ γῆ), αὐτ.Πέρσ.790 **ἐς τὸν 'Ελλήνων τόπον·** ὁμ. κτ. πληθ. ἐν τοιαύταις περιφράσεσι μτ. τῆς αὐτῆς σημ. : αὐτ.Πέρσ.796 **ἐν 'Ελλάδος τόποις,** αὐτ.'Αγ.191 **ἐν Αὐλίδος τόποις,** αὐτ.Πρ.350 **πρὸς ἑσπέρους τόπους,** αὐτ.Πέρσ.447 **πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων** (πρὸ τῆς Σαλαμῖνος), Εὐρ. 'Αλκ.67 **Θρῄκης ἐκ τόπων,** αὐτ.Φοίν 1027 **Διρκαίων ἐκ τόπων·** ὁμ. π.πεζ. : Ξεν.'Αν.4,4,4 **ὁ τόπος οὗτος 'Αρμενία καλεῖται,** αὐτ.ΚΠ 2,4,20, 'Ισοκρ.5, 107 **ὁ τόπος ὁ 'Ελληνικός,** Δημ.475 **ὁ περὶ Θράκην τόπος,** Αἰσχίν.2,9 **ὁ ἐπὶ Θράκης τόπος,** δ. τραγ. **στὰ Γιάννενα, κεῖ στὸν ὡραῖο τόπο, - τόπος ἐξαγωγῆς - εἰσαγωγῆς - παραγωγῆς - προορισμοῦ·** ‖ εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὡρισμένη τις ἐδαφικὴ περιοχή, θέσις : Πλάτ.Νόμ.760C **οἱ τῆς χώρας τόποι,** αὐτ.Κριτί.119Α **κατὰ τόπους καὶ κώμας,** Δημ.413, ΚΔ 16,6 **ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν·** ‖ νεώτ. φρ. **κατὰ τόπους** κατὰ περιοχὰς ἢ θέσεις : **αἱ κατὰ τόπους συνήθειαι,** παροιμ. **κάθε τόπος καὶ ζακόνι, κάθε μαχαλὰς καὶ τάξη,** ὁμ. **ἄλλοι τόποι, ἄλλοι ἄνθρωποι·** ‖ δημ. **ὁ τόπος τινός** ἡ πατρίς τινος : **στὸν τόπο μας δὲν τὸ συνηθίζουν,** παροιμ.**παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο** (εἰδ.περὶ συζύγων, ὁ ἐντόπιος, ἔστω καὶ μειονεκτῶν κατά τι, εἶναι προτιμότερος τοῦ ξένου)· ‖ μτγν. ἐν τῇ ΠΔ **ἅγιος τόπος** ἡ 'Ιερουσαλήμ: ΠΔΜακκ.2,18 **ἐπισυνάξει εἰς τὸν ἅγιον τόπον** (τὸν λαὸν αὐτοῦ)· ‖ μσν., νεώτ. κ. δημ. **οἱ ἅγιοι τόποι** π. χριστιανοῖς ἡ περιοχὴ τῆς 'Ιουδαίας **ἐν ᾗ ἐγεννήθη, ἐδίδαξεν, ἐθαυματούργησε** κ.**ἐσταυρώθη** ὁ 'Ιησοῦς Χριστός· ‖ πάπ. ἐκκλησ. **ἅγιος τόπος** μνημεῖον μάρτυρός τινος ἢ πιθ. μοναστήριον, σκήτη κτλ. ὅπου **ἐβίωσεν·** ‖ ἐν κώδ.Εὐρ.'ΗρακλΙ.1041 πιθ.ἐσφ. ἀνάγν. ἀντὶ τάφου· ‖ τοποθεσία, ἀγρός : Πάπ. **οἰκία καὶ τόποι,**'Επιγρ. Πτολεμαΐδος **φιλοὶ τόποι** (ἄδενδροι τοποθεσίαι), αὐτ. **κοινοὶ τόποι** (δημόσιοι ἐκτάσεις ἢ οἰκοδομαί)· **2)** π.'Αριστλ. ἑκάστη τῶν τριῶν περιοχῶν εἰς ἃς διαιρεῖται τὸ σύμπαν : 'Αριστλ.ΖΜ 706b,3, αὐτ. Οὐρ.312a,8· **3)** πάπ. εἰδ. **ἐν Αἰγύπτῳ** ὑποδιαίρεσις, δισμέρισμα νομοῦ διοικούμενον **ὑπὸ τοπάρχου,** τοπαρχία βλ.λ. : Πάπ.· συνήθ. κτ. πληθ. **ἐν τῇ** αὐτῇ σημ. : Πάπ. **ὁ τῶν τόπων στρατηγός,** αὐτ. **ὁ τῶν τόπων πράκτωρ·** **4)** διαμέρισμα οἰκίας, δωμάτιον : Πάπ. **τόπον ἕνα ἄνευ ἐνοικίου·** ‖ ὁμ. ἐν πάπ. ἐσφ. γρ. **δύο τόπους ἤτοι συμπόσια** (ἀντὶ πότους)· **5)** ὁ καταλαμβανόμενος ὑπό τινος ἀντικειμένου χῶρος, ἡ θέσις : Αἰσχίν.3, 78 **οὐ τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μόνον μεταλλάξαι,** Πλούτ.'Ηθ.2,462Β **τόπον διδόναι τινί,** Πολύβ.Ι,88,2, Πάπ. **ὑπολιποῦ τόπον,** αὐτ. **περικήπῳ τόπῳ καταλιπεῖν, - κάθε πρᾶμα στὸν τόπο του** (εἰς τὴν θέσιν του), **- τοῦτο τὸ τραπέζι πιάνει τόπο·** ‖ δημ. μτφ. φρς **πιάνω τόπο** τελεσφορῶ, ἐπιτυγχάνω, φέρω ἀποτέλεσμα : **ἡ προσπάθειά σου ἔπιασε τόπο, - λόγια ποὺ πιάναυν τόπο,-τοῦτο δὲν ἔχει τὸν τόπο του ἐδῶ** (εἶναι ἄτοπον, ἄκαιρον)· ‖ **τόπον ἔχω** κατέχω τὴν θέσιν μου: Διον.'Αλ.Δημ.23,Πλούτ.'Ηθ.646Α· ‖ **ὁ τόπος χώρας τινός** ἡ γεωγραφικὴ θέσις χώρας τινός : Δημ.48· ‖ κ. νεώτ. **ὁ τόπος τινός** ἡ θέσις τινός· δθ. **ἐν** μτφ.περιφράσεσιν, οἷον **ἔχω (τὸν) τόπον τινός** κατέχω τὴν θέσιν τινός, ἀναπληρῶ τινα : 'Αρρ.'Επικτ. 2,4,5 **φίλου τόπον ἔχειν,** ΠΔ Κορ.14,16 **ἀναπληροῦν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου·** ὁμ. **εἰς τὸν τόπον τινὸς** ἀντί τινος, εἰς ἀντικατάστασίν τινος : Διόδ. Σ 38/39,3 **Μερόλας ὁ αἱρεθεὶς ὕπατος εἰς τὸν** τοῦ **Κίννα τόπον,** Νικόλ.Δαμ.ἀπ.127,41 **ἐνεγράφη εἰς τὴν ἱερωσύνην εἰς** τὸν **Λευκίου Δομιτίου τόπον τετελευτηκότος, - ἄφησε στὸν τόπο του τὸν ἀδερφό του·** ὁμ. ἡ δοτ. **τόπῳ** μτ. γενικ. εἰς τὴν θέσι τινός, ἀντί τινος : 'Ηρωδιαν.2,14,5 τοὺς **ἀκμαιοτάτους ἐπιλεξάμενος εἰς τὸ δορυφόρους εἶναι τῆς βασιλείας τόπῳ τῶν ἀπεζωσμένων·** **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. προθέσεων εἰς δ. φρς, οἷον **ἐπὶ τόπου** ἐπιτοπίως : Πολύβ.4,73,8,**-μετέβησαν ἐπὶ τόπου αἱ ἀρχαί·** κ. κτ. πληθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πάπ. **ἐπὶ τῶν τόπων·** ‖ **κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον· ἐν** ὁμ. σημ. : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.3,1· ‖ **παρὰ τόπον εἰς** ὄχι καλὸν τόπον, εἰς τὸν μὴ προσήκοντα τόπον : Στράβ.10,2,21, 'Αρρ.'Επίκτ.3,21,16· ‖ δημ. φρς **ἀφήνω στὸν τόπο** (κάποιον) ἐπιφέρω ἄμεσον θάνατον : **τὸν κτύπησε καὶ τὸν ἄφησε στὸν τόπο·** ὁμ. **μένω στὸν τόπο** (ἀποθνῄσκω ἀκαριαίως, ἰδ. **ἐκ** βιαίου θανάτου)· **7)** θέσις, μέρος, σημεῖον τι τοῦ σώματος : 'Ιππ.'Αφ.246, Σωρ.2,40, Γαλ. **ἐν** τίτλοις ἔργων, οἷον **περὶ τῶν πεπονθότων τόπων, - περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους·** πρβλ. τοπικός· **8)** εἰδ. **ὁ τόπος** τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : 'Αριστλ.ΖΙ 527b,28, αὐτ.ΖΙ 583a,15 **ὅταν εὐθὺς γένηται μετὰ τὴν ὁμιλίαν ὁ τόπος ξηρός,** Σωρ.2,62· **9)** μτγν. θέσις, σημεῖόν τι **ἐπὶ τοῦ** ζῳδιακοῦ κύκλου : Βέττ.Βάλ.139,13· ‖ εἰδ. **ἡ δωδεκάτη** περιοχὴ τῶν 30^0 : Πτολ.Τετράβ.128, 'Ηφαιστ.'Αστρ.Ι,12· **10)** ὁ θεός· Φίλ.Ι,630 **«οὗτος ὁ** θεὸς καλεῖται τόπος, τῷ περιέχειν ὅλα»: 'Ιππόλ.Αἱρ. 6,32· **11)** κ. νεώτ. χωρίον συγγραφέως : Ξεν.'Απομν.2,1,20 **ἐν ἄλλῳ τόπῳ φησὶν** (πιθ. παρεμβολή), Πολύβ.12,25f,1, ΠΔ Λουκ.4,17, Σωρ.2,57, αὐτ.2, 58· **12)** νεώτ. γεωμ. **γεωμετρικὸς τόπος ἢ ἁπλῶς τόπος** τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ γραμμῆς ἢ ἐπιφανείας τινὸς σημείων, ὅταν ταῦτα παρουσιάζωσι κοινὴν ἰδιότητα· **13)** ὑπόθεσις πρὸς συζήτησιν : 'Ισοκρ.5,109, Αἰσχίν.3,216 **ἵνα μηδεὶς αὐτῷ τόπος ἀσυκοφάντητος παραλείπηται,** Πολύβ.2,1,19,2· **14)** ρητ. ἡ βάσις, ἀρχή, τιθεμένη ἀλήθεια, **ἐξ** ἧς ὁ ρήτωρ πορίζεται τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ (π. Λατίνοις **locus communis** κοινὸς τόπος), ἅ. στοιχεῖον : 'Αριστλ.Ρητ.1358a,14 **ὁ τοῦ μᾶλλον καὶ ἧττον τόπος,** αὐτ.Ρητ.1403a,18 **στοιχεῖον δὲ λέγω καὶ τόπον ἐνθυμήματος τὸ αὐτό·** κ. κτ. πληθ. : Φιλόδ.Ρητ.Ι,226S· ‖ νεώτ. φρ. **κοινὸς τόπος**

κοινοτοπία βλ.λ.· **15)** Ἑρμογ.Προγυμν.11 «ὁμολαγουμένου πράγματος αὔξησις» || **ὁ πραγματικὸς τόπος** σφαῖρα : Διον.Ἀλ.Συνθ.1· **16)** μτφ. εὐκαιρία, περίστασις, ἀφορμή, διέξοδος : Θουκ.6, 54 **ἐν τόπῳ τινὶ ἀφανεῖ** (πιθ. ἀνάγν. τρόπῳ), ΠΔ Ἐφ.4,27 **μὴ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ**, Πολύβ.1, 88,2 **μὴ καταλείπεσθαί σφισι τόπον ἐλέους**, ΠΔ Ἑβρ.12,17 **μετανοίας τόπον οὐχ εὗρε**, Ἡλιόδ.6,13 **οὐδὲ φυγῆς τόπον εὐμοιρήσαντες**· || μτγν. **τόπον δίδωμι τῇ ὀργῇ** κ. δημ. **δίνω τόπο στὴν ὀργὴ ἢ τῆς ὀργῆς** ἀφήνω νὰ παρέλθῃ ἡ ὀργή μου : Πλούτ.Ἠθ.462B, ΠΔΡωμ.12,19 **μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, . . , ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ**· || μτγν. τόπον δίδωμί τινι μτ. ἀπαρφ. παρέχω εὐκαιρίαν, ἀφορμὴν νά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.4,5 **μὴ δῷς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε.**

τοποτηρησία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀξίωμα τοῦ τοποτηρητοῦ βλ.λ. : Πάπ.· **2)** π.Βυζαντ. ἡ μικροτέρα διοικητικὴ περιφέρεια, ά. βάνδον : ΚΠορφ. Πρὸς υἱὸν Ρωμ.225.

τοποτήρησις-εως (ἡ) **μσν.** τοποτηρησία βλ.λ.: Κηρουλ.817.

τοποτηρητής-οῦ (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἀντιπρόσωπος τόπου βλ.λ.2) τινός, τοπαρχίας, ὁ ἀπεσταλμένος τοπαρχίας : Ἐπιγρ., Πάπ.· **2)** νεώτ. ἀναπληρωτής, ἀντικαταστάτης τινός, ἰδ. ἄρχοντος· || είδ. ἀναπληρωτὴς ἐπισκόπου εἰς τὴν σύνοδον.

τοποτηρήτισσα (ἡ) μσν. ἡ σύζυγος τοῦ τοποτηρητοῦ βλ.λ. : ΚΠορφ.Ἔκθ.41Α.

τοποτηρῶ-έω πάπ. κ. μσν. εἶμαι τοποτηρητὴς βλ.λ. : Πάπ., Πασχ.Χρον.621,11.

τοπούζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ῥόπαλον ἀπολῆγον εἰς σφαιρωτὸν ἄκρον, ὡς ἡ κορύνη βλ.λ.· **2)** κτ. ἐπέκτ. σφαίρωμα, πόμολο.

τοποφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος καθ' ἣν ὁ πάσχων φοβεῖται τὸν ἀνοικτὸν χῶρον.

τοποφύλαξ-ακος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ φύλαξ τόπου τινός.

τοπσῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. πυροβολητής.

τοπχανάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁπλοστάσιον βλ.λ.

τοπῶ-άω ἢ -έω Εὐστ.543,17 τοπάζω βλ.λ.

τοπωνυμία (ἡ) νεώτ. ὄνομ. τόπου τινός, περιοχῆς, πόλεως, τοποθεσίας, **ά.** τοπωνύμιον.

τοπωνυμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοπωνυμίαν ἢ τὰς τοπωνυμίας : **τοπωνυμικαὶ ἔρευναι**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐδ. σύνολον τῶν τοπωνυμιῶν βλ.λ. τόπου τινός : **τοπωνυμικὸν τῆς Κρήτης**· **2)** ἐν τῇ γραμμ. **τοπωνυμικὸν** λέξις δηλοῦσα τόπον.

τοπωνύμιον (τὸ) νεώτ. τοπωνυμία βλ.λ.

τοπώνω μσν. δημ. ἐξετάζω καὶ καθορίζω τὸν τόπον πράγματός τινος : Ἐρωτόκρ.2,697 **καὶ πρὸς τὰ δάση περπατεῖ τοπώνει καὶ ξανοίγει.**

τόρ Ἐπιγρ. ῥοδ. τ. αἰτ. ἀρσ. ἐν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ βλ.λ.**

τοράλλιον (τὸ) Ἐπιγρ. κλινοσκέπασμα.

τορβᾶς (ὁ) δημ. ντορβᾶς βλ.λ.

τόρβηλος (ὁ) Ἡσ. «μεμψίμοιρος».

τόργος (ὁ) μτγν. γύψ, ὄρνιο : **Καλλ.ἀπ.204, Λυκόφρ.357,** αὐτ.1080, πιθ. ἐν Μουσῶν. ἀπ.18a,98Η· **2)** τόργος **ὑγρόφοιτος** κύκνος : Λυκόφρ.88.

τορδύλιον (τὸ) μτγν. τόρδυλον βλ.λ. : Διοσκ. 3,54· || νεώτ. βοταν. γένος **σκιαδανθῶν** φυτῶν.

τόρδυλον (τὸ) μτγν. εἶδός τι κορυνδοφόρου φυτοῦ : Ρούφ.π.Ὀρειβ.7,26,118, Γαλ.11,646.

τορεία (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις, ἡ τέχνη τοῦ τορεύω βλ.λ., ἡ χάραξις, κατασκευὴ ἀναγλύφων ἐπὶ μετάλλου ἢ ξύλου : Ἀριστέ.58, Φίλ.2,478, Πλούτ.Δημ. 25 **καταμανθάνοντα τὴν τορείαν** (τῆς κύλικος)· **2)** μτφ. ἡ ῥητορικὴ τέχνη : Πολυδ.6,141.

τορεῖον (τὸ) μτγν. τορευτόν, σκαλιστὸν ἔργον, πρᾶγμα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.135.

τορέλλη (ἡ) Ἡσ. «ἐπιφώνημα θρηνητικὸν σὺν αὐλῷ Θρᾳκικόν».

τόρευμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τορεύω βλ.λ.2), ἔργον τορείας, ἀνάγλυφον, σκαλιστὸν ἔργον : Μέν.24, Σώπ.19, Διόδ.Σ 3, 47 **τορεύματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ,** Στράβ.8,6,23 **ὀστράκινα τορεύματα**· || ἐν Εὐρ.Ἡρ.978 ἐσφ. γρ. ἀντὶ τόρνευμα βλ.λ.

τορεύς-έως (ὁ) μτγν. ἡ σμίλη, **ὁ ἐγκοπεὺς ἢ** ἡ γλυφὶς τοῦ τορευτοῦ : Φιλύλλ.18 (ὡς ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ Πολυδ.7,192)· **2)** εἶδος τρυπανίου : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,205,8 **γόμφων τορεύς.**

τόρευσις-εως (ἡ) γλώσσ. τορεία βλ.λ.

τορευτής-οῦ (ὁ) μτγν. γλύπτης κατασκευάζων ἀνάγλυφα ἐπὶ μετάλλου, ξύλου, χαράκτης λιθογράφος, ξυλογράφος : Πολύβ.26,1,2, Διον.Ἀλ.Σύνθ.25.

τορευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τόρευσιν ἢ τὸν τορευτὴν βλ.λς : Κλήμ.Ἀλ.330· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ τορευτικὴ** ἡ τέχνη τοῦ τορεύειν, χαρακτική : Πλίν.Φ1 34,54.

τορευτός-ή-όν κ. νεώτ. τετορευμένος, γλυπτός, σκαλιστός : Μέν.977 **τορευτὸν ποτήριον,** Διόδ.Σ 18,27 **τ- ἅρμα,** Ἐπιγρ. **τ- σκύφος**· **2)** μτφ. ἐπιμελῶς εἰργασμένος, περίτεχνος : Κριναγ.ΑΠ 9,545 **τορευτὸν ἔπος,** Διον.Ἀλ.Σύνθ.25.

τορεύω (τόρος) κ. νεώτ. κυρ. τορῶ βλ.λ., διαπερῶ, διατρυπῶ τι· δθ. μτφ. **τορεύω ᾠδὴν** κάμνω ἠχηράν, διαπεραστικήν : Ἀριστφ.Θεσμ.986 **τόρευε πᾶσαν ᾠδὴν** (πιθ. διορθ. τόρνευε)· **2)** ἐγγλύφω, ἐγχαράττω, σκαλίζω ἐπὶ μετάλλου, λίθου, ξύλου διάφορα σχήματα διὰ τῆς γλυφίδος ἢ σφυρηλασίας, ἔκτυπα ἢ ἀνάγλυφα : Πλούτ.Αἰμ.37 **εὐφυᾶ ἐν τῷ τορεύειν καὶ λεπτουργεῖν**· || μτ.αἰτ. τῆς ὕλης, ἐγγλύφω, σκαλίζω τι : Στράβ.13,4,17 **τ- σίδηρον,** Ἀνακρεόντ.3,4 **τ- ἄργυρον**· || μτ. αἰτ. ὀντικ. ἐγχαράττω, σκαλίζω, ἀπεικονίζω πρᾶγμά τι : Ἀνακρεόντ.55,1 **τορεύειν πόντον,** Παυσ.1,28,2 **τορεύειν μάχην,** αὐτ.5,17,4 **τορεύειν παιδίον,** Πλούτ. Ἠθ.204F **τορεύειν ἐρέβινθον,** Καλλίξ.2 **ζῷα τετορευμένα** (κώδ. τετορνευμένα), ΑΠ 7,274 **γράμμα τορευθέν**· **3)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, καλλωπίζω, καθιστῶ περίτεχνον, στολίζω: Διον.Ἀλ.Θουκ.24 (συνήθ. συγχέεται πρὸς τὸ τορνεύω).

τορητός-ή-όν μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ διατρηθῇ, νὰ διατρυπηθῇ, νὰ τρωθῇ, τρωτός : Λυκόφρ.456.

τοριλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **σκιαδοφόρων** οὗ εἴδη συνηθέστερα ἐν Ἑλλάδι **τ- ἡ ἀρουραία** κ. **τ- ἡ κομβώδης.**

τορκουᾶτος (ὁ) (λατ.) μσν. **ὁ** στρεπτοφόρος : Ἰω.Λυδ.Μαγ.1,46.

τόρμα-ης (ἡ) κ. **τόρμη** (Ἡσ.) αὖλαξ τροχοῦ, ἁμαξοτροχιά : Λυκόφρ.262 (σχόλ. «τὸ χάραγμα τὸ ἀπὸ τοῦ τροχοῦ»)· || Ἡσ. «εὐθὺς δρόμος κατὰ τέχνην, καὶ στροφή, καὶ σύμπας (δρόμος)»· **2)** μτγν. ἄρθρωσις, ἁρμός, συναρμογή : Λυκόφρ.487 **βουβῶνος ἐν τόρμαισι**· **3)** **τόρμη** ἐν Κρήτῃ περιοχὴ χώρας ἢ πόλεως : Εὐστ.Ἰλ.1610.

τορμάρχης-ου (ὁ) Εὐστ.Ἰλ.598 ὁ ἄρχων, διοικητὴς τόρμης βλ.λ. ἐν Κρήτῃ.

τόρμη (ἡ) τόρμα βλ.λ.

τορμικά (τὰ) μτγν. μέρη αὐλακωτά : Ἥρων Βελοπ.94,12.

τορμίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τόρμος βλ.λ., μικρὸς τόρμος, προεξέχων πάσσαλος, ἧλος, γόμφος : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,42.

τορμίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «δέσποινα».

τορμίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τόρμος βλ.λ., μικρὸς τόρμος, ἐξοχή, δόντι εἰς μηχάνημα ἢ σκεῦος· || **ἀνασταλτικὸς τορμίσκος** μικρὸς ὀδοὺς ἐμποδίζων τὴν ἀνάστροφον περιστροφὴν τροχοῦ τινος φέροντος καταλλήλους ὑποδοχάς.

τόρμος-ου (ὁ) κ. νεώτ. ὀπή, κοιλότης, θέσις, ὑποδοχή, ἐν ᾗ προσαρμόζεται, εἰσέρχεται ἔμβολόν τι, γόμφος, πάσσαλος κτλ. : Ἡρ.4,72· **2)** Ἡσ.

Φώτ. «τόρμος, ἡ πλήμνη (ἐνν. τοῦ τροχοῦ) εἰς ἣν ὁ ἄξων ἐνήρμοσται»· **3)** Ἐπιγρ. αὐλάκωμα βλ.λ.· **4)** μτγν. τένων, σφήν : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.55,11, αὐτ. 64,15, Ἥρων Βελοπ.95,5· **5)** ὁμ. προεξέχων ἧλος, γόμφος : Ἥρων Βελοπ.88,4· **6)** νεώτ. μικρὸν ἐξέχον τεμάχιον σώματός τινος, ἰδ. συμφυὲς **μετ'** αὐτοῦ, δυνάμενον νὰ εἰσέρχηται εἰς ἀντιστοιχοῦσαν αὐτῷ ὑποδοχὴν ἄλλου σώματος πρὸς σύνδεσιν ἀμφοτέρων ἢ περιορισμὸν τῆς κινήσεως τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἄ. δόντι.

τόρνα (λατ.) μσν. ἐπιφών. παρακελ. στρέφε ὀπίσω, γύρισε πίσω, κόφ' το· Θεοφύλ.Σ 2,15,9 **«ἐπιχωρίῳ τε γλώττῃ εἰς τοὔπισω τραπέσθαι ἄλλος ἄλλῳ προσέταττεν «τόρνα, τόρνα».. φθεγγόμενοι».**

τορναδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τορνευτὴς βλ.λ.

τορνάρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τορνεύω βλ.λ.

τορνεία (ἡ) ξυλεία κεκαμμένη χρήσιμος **εἰς τὴν** ναυπηγίαν, σταβόξυλον : Θεόφρ.Φl 5,7,3.

τορνέσι(ον) (ἰταλ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀργυροῦν γαλλικὸν νόμισμα, **ἐν χρ.** καὶ **ἐν** Πελοποννήσῳ ἐπὶ φραγκοκρατίας : Ἐρωτόκρ.1,1870 **γιατὶ γυρέφειν ἤθελε ἄσπρη γῆ τορνέσα·** ‖ κτ. πληθ. ἐν γένει τὸ χρῆμα : παροιμ. **τὰ στραβά μας παραθύρια τὰ τορνέσια μας τὰ σιάζουν** (ἡ μεγάλη προὶξ καλύπτει τὰ ἐλαττώματα τῆς νύμφης).

τόρνευμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἡ περιφερικὴ κίνησις τοῦ τόρνου, ὅθ. κ. πᾶσα τοιαύτη κίνησις· πρβλ. τόρευμα· **2)** κτ. πληθ. **τορνεύματα** (τὰ) τὰ ἐκ τῆς τορνεύσεως ξύσματα, ρινήματα, πελεκούδια : Ἱππ.Ἑλκ.12, Διοσκ.1,80, Ροῦφ. Νεφρ.Κυστ.8,5· **3)** νεώτ. **ἡ** τόρνευσις, τὸ τορνάρισμα· **4)** ὁμ. νεώτ. τορνευτικὸν ἔργον.

τόρνευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις **τοῦ** τορνεύω βλ.λ. : Κλήμ.Ἀλ.217, Σχόλ.Ἰλ.Σ 490.

τορνευτήριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, ἡ σμίλη τοῦ τορνευτοῦ, τὸ δι' οὗ τορνεύονται **τὰ** ξύλα : Θεόφρ.Φl 5,6,4 **προσκάθηται μᾶλλον τὸ τορνευτήριον καὶ οὐκ ἀποπηδᾷ·** **2)** **νεώτ.** ἐργαστήριον ἐπεξεργασίας ξύλων, μετάλλων κτλ. διὰ τόρνου.

τορνευτής (ὁ) κ. νεώτ. **ὁ** τορνεύων, εἰδικὸς τεχνίτης ἐπεξεργαζόμενος **ξύλα ἢ** μέταλλα κτλ. διὰ τοῦ τόρνου, τορναδόρος : Ἀριστόξ.Ἁρμον.33Μ, Ἐπιγρ., Πάπ.· **2)** Ἡσ. «γλύπτης».

τορνευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν** τορνευτὴν· ‖ **ἡ τορνευτική** (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ τορνευτοῦ : Μᾶρκ.Αὐρ.5,1 (δ.ἀνάγν. τοῦ τορευ-).

τορνευτολυρασπιδοπηγός (ὁ) κωμ. λ. **ὁ** τορνεύων λύρας **καὶ κατασκευάζων** ἀσπίδας : **Ἀ**ριστφ.Ὄρν.491.

τορνευτός-ή-ό(ν) **κ.** νεώτ. κ. δημ. **κ. τορονευτός** (Διοκλητ.Ἔδικτ.15,43) **κ. τορυνευτός** (Ἐπιγρ.) ὁ τετορνευμένος, ὁ διὰ τοῦ τόρνου ἐξειργασμένος : Μέν.π.Ἀθήν.13,781Ε **Μένανδρος δέ πού φησι καὶ ποτήριον τορνευτὸν καὶ τορευτά,** Πάπ.,Σχόλ.Ὀδ. Α 440· **2)** νεώτ. μτφ. εὔγραμμος, πλαστικός : τορν- βραχίονες - **κνῆμαι·** **3)** ὁ κατάλληλος πρὸς τόρνευσιν : Θεόφρ.Λιθ.5 **γλυπτοὶ καὶ τορνευτοὶ καὶ πριστοὶ** (λίθοι).

τορνεύω κ. νεώτ., ἀόρ. **ἐτόρνευσα,** παθ. ἀόρ. -εύθην, μτχ. παθ. παρακ. **(τε)τορνευμένος,** ἐξεργάζομαι διὰ τόρνου ἢ σμίλης : Πλάτ.Κριτ.113D **δύο μὲν γῆς, θαλάττης δὲ τρεῖς οἷον τορνεύων ἐκ μέσης τῆς νήσου,** Θεόφρ.Φl 4,2,7,Ἐπιγρ. **τοὺς πόλους τορνεύειν στραγγύλους·** κ. μέσ. : Πλάτ.Τίμ. 33Β **κυκλοτερὲς αὐτὸ ἐτορνεύσατο·** κ. παθ. : Θεόφρ. Λιθ.42, Ἥρων Αὐτομ.26,7, Ἰώσ.Αl 3,7,6· **2)** μτφ. **κ. νεώτ.** φιλοκάλως, περιτέχνως ἐπεξεργάζομαι, ἰδ. λόγου : Ἀριστφ.Θεσμ.54, Ἰω.Χρυσ.7, 551,43 **ἵνα τὴν γλῶσσαν τορνεύσαντες λόγον** διὰ **χειλέων ἐκπέμφωσι, - τορνευταὶ φράσεις·** νεώτ. κ. παθ. : **ὕφος τετορνευμένον·** **3)** στρέφω ὡς τρύπανον, τρυπανίζω : Εὐρ.Κύκλ.661 **τόρνευ', ἕλκε, μή σ' ἐξοδυνηθεὶς δράσῃ τι μάταιον.**

τορνία σταφυλή (ἡ) μτγν. εἶδός τι σταφυλῆς : Πολυδ.6,82.

τόρνιος οἶνος (ὁ) οἶνος **ἐκ ταρνίας σταφυλῆς λαμβανόμενος** : Ἱππ.Νούσ.2,47.

τορνίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τόρνος : Φίλ. Μηχ.Βελοπ.53,4 **τὸν τορνίσκον λαβόντες καὶ διαστήσαντες,** Ἐπιγρ Δήλου.

τορνογραφῶ-έω σχόλ. κυκλοτερῶς **διαγράφω** : Σχόλ.Ἰλ.Ψ 255 **τὸ δὲ τορνογραφεῖν κυκλοτερῆ δείκνυσι τὸν τάφον.**

τορνοειδής-οῦς-ές μσν. **ὁ** τόρνῳ βλ.λ.3) **ὅμοιος,** κυκλοτερής : Εὐστ. εἰς Διον.Περ.157.

τόρνος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ξυλουργῶν, τῶν τεκτόνων, τῶν οἰκοδόμων, τῶν γλυπτῶν εἰς διαγραφὴν κύκλου καὶ στρογγύλωσιν τοῦ ξύλου κατὰ **τὸ** διάγραμμα, ἀντίστοιχον τῷ σημερινῷ διαβήτῃ, ἀποτελούμενον ἐν ἀρχῇ ἐξ ἁπλῆς περόνης προσδεδεμένης εἰς τὸ ἄκρον νήματος ἢ σχοινίου, οὗ τὸ ἕτερον ἄκρον ἠρέμενεν ἀκίνητον ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου, ὅστις δι' αὐτοῦ περιεγράφετο· βραδύτερον τελειοποιηθὲν συνέκειτο ἐκ δύο σκελῶν εὐθέων καὶ πλήρων ἢ πεπλατυσμένων καὶ ἄλλοτε στρογγύλων καὶ κυρτῶν τοξοειδῶς πρὸς χάραξιν ἢ μέτρησιν κύκλων εἴτε ἐπὶ ἐπιπέδων εἴτε ἐπὶ σφαιρικῶν **ἐπιφανειῶν** : Ἡρ.4,36 **ἐούσαν κυκλοτερέα ὡς ἀπὸ τόρνου,** Εὐρ.Βάκχ.1067 **τροχὸς τόρνῳ γραφόμενος,** αὐτ.ἀπ.382,3 **κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος·** **2)** τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον τῶν τορνευτῶν : Αἰσχ.ἀπ.57,3 **βόμβυκας τόρνου κάματον,** Ἀριστλ.Κόσ.391b,22 **καθάπερ τῆς ἐν τόρνῳ κυκλοφορουμένης σφαίρας,** Διοσκ. 5,137 **ὁ Ἰουδαϊκὸς λίθος . . ἔχων γραμμὰς παραλλήλους ὡς ἀπὸ τόρνου,** Βιτρ.9,8,6,αὐτ.10,7,3 Ἥρων Πνευμ.1,16 **ἄξων ἀπὸ τόρνου εἰργασμένος·** ‖ νεώτ. κ. δημ. μηχάνημα δι' οὗ γίνεται κατεργασία τεμαχίων ξύλου, μετάλλου **κτλ.,** περιστρεφομένων **ἐνώπιον** τέμνοντος ὀργάνου, εἴδους γλυφάνου, δι' οὗ προσδίδεται εἰς αὐτὰ κανονικὸν σχῆμα σφαιρικὸν ἢ ἐλλειψοειδές, ᾠοειδὲς κτλ.· **3)** **μτγν.** τὸ διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου παραγόμενον, ἰδ. στρογγύλωμα : Διον.Περ.157· **4)** **κύκλου τόρνος** τὸ κέντρον τοῦ κύκλου : Ξεν.Προσ. 1,6 **πάντες οὗτοι ὥσπερ κύκλου τόρνον τὰς Ἀθήνας ἢ περιπλέουσιν ἢ παρέρχονται.**

τορνῶ-όω περιτορνεύω, διὰ τόρνου βλ.λ.1) διαγράφω, προσδιορίζω τὸν κύκλον, περιχαράσσω· Ἡσ. «τορνώσαι· περιγράψαι», ἐν χρ. τὸ μέσ. : Ἰλ. Ψ 255 **τορνώσαντα δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο ἀμφὶ πυρήν·** **2)** γλύφω πέριξ, ὀλόγυρα, καθιστῶ τι κυκλοτερές, στρογγύλον, ἐξεργάζομαι, τορνεύω βλ.λ.1), ἐν χρ. τὸ μέσ. : Ὀδ.Ε 249 **ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ φορτίδος εὐρείης,** Διον.1170· **3)** Ἡσ. «κυκλῶ».

τορνωτός-ή-όν μτγν. ὁ τορνευτός, ἐστρογγυλωμένος διὰ τόρνου βλ.λ.2) : Ἡρωδιον.1,221.

τορογλυφεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ κατασκευαστοῦ ἀναγλύφων, εἶδός τι γλυφάνου ἢ τρυπάνου : Ἐπιγρ.Δήλου.

τορονευτός-ή-όν μτγν. ὁ τορνευτὸς βλ.λ.1) : Διοκλητ.Ἔδικτ.15,43.

τορόνος Ἡσ. «τόρνος, Ταραντῖνοι».

τόρος (ὁ) τρύπανον ἐν χρ. κατὰ τὰς ὑδρομαστεύσεις, γεωτρύπανον, φρεωρυχικὸν ἐργαλεῖον ἢ λιθοκοπικὸν σκεῦος : Φιλύλλ.18 **προέδωκεν αὐτὸν ὁ τόρος· ἦν γὰρ ἀσθενής,** Ἐπιγρ.

τορός-ά-όν (πρβλ. τέρε-τρον, τετραίνω) **κ.** δημ. κ. μσν. διατρητικός, διατρυπῶν· ‖ ὅθ. **ἐπὶ** φω-

νῆς, διαπεραστικός, τρανός, διάτορος, δυνατός, ὑψηλός, βροντώδης, ὀξύς, ἠχηρός : Λουκ.Διόν.7 **φωνὴ λαμπρὰ καὶ φθέγμα τορόν**, 'Αλκίφρ.3,48· ‖ **τὸ τορὸν** ὡς οὐσ. ἡ ὀξύτης, ἠχηρότης, τὸ διάτοραν : Πορφ.Πλωτίν.2, Εὐστ.Πον.203,1 **τὸ τοῦ προφερομένου λόγου τορὸν καὶ τρανέστατον**· ‖ τὸ οὐδ. **τορὸν** ἐν ἐπιρρ. χρ. τορῶς βλ.λ.1| : Φιλόστρ.Σοφ.1,25,10, αὐτ.'Ηρ.19,12· **2|** μτγν. ἐπὶ τοῦ ὠτός, ὁ ὀξύς, ὁ ὀξέως, ἤτοι ταχέως καὶ σαφῶς ἀντιλαμβανόμενος τοὺς ἤχους : 'Αντίπ.Θεσσ. ΑΠ 7,409· **3)** δμ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ διαπεραστικός, ὀξύς, ὀξυδερκής : 'Οππ.Κυν.1,181· **4|** συνεκδ. ὁ τρανής, καθαρός, σαφής, εὐνόητος : Αἰσχ. 'Αγ.1062,αὐτ.616,αὐτ.1162 **τίς τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω ;**, αὐτ.'Ικ.274,Καλλ.Δῆλ 94 **ἐρέω τι τορώτερον** (εἰκ.ἀντὶ τομώτερον), Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,7 (ἀμφ. εἰκ.)· **5)** ἐπὶ προσ., ὀξύς, ἕτοιμος, ταχύς, πρόθυμος : Ξεν.Λακ.2,11 **ἔθηκε τῆς ἴλης ἑκάστης τὸν τορώτατον τῶν ἀρρένων ἄρχειν**,Καλλ.ἀπ.78 (εἰκ.), Διον.'Αλ.Ρητ.11,5· **6)** δημ. ἀ. ντορός βλ.λ.

τοροτίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ τινος : 'Αριστφ.'Όρν.262.

τοροτοροτοροτορολιλιλίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ : 'Αριστφ.'Όρν.262.

τοροτοροτοροτοροτίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ : 'Αριστφ.'Όρν.260.

τορπιλλάκατος (ἡ) νεώτ. ταχύτατον βενζινοκίνητον πλοιάριον φέρον ὡς κύριον ὁπλισμὸν δύο ἢ καὶ τέσσαρας τορπίλλας, ὡς δευτερεύοντα δὲ βόμβας βυθοῦ καὶ ἓν ἢ δύο πολυβόλα.

τορπίλλη (ἡ) νεώτ., δημ. **-α** ἐπίμηκες ὑποβρύχιον αὐτοκίνητον μηχάνημα φέρον ἐκρηκτικὴν ὕλην καὶ ἐπιφέρον τὴν δι' ἀνατινάξεως καταστροφὴν τοῦ ἐφ' οὗ ἤθελε προσκρούσει πλοίου· **2)** ὑποβρύχιος νάρκη βλ.λ.· **3)** γένος **ναρκιδῶν ἰχθύων**.

τορπιλλητής (ὁ) νεώτ. ὁ βάλλων τορπίλλας· **2)** ναύτης ἢ ὑπαξιωματικὸς εἰδικὸς εἰς τὸν χειρισμὸν τορπιλλῶν, ἄ, τορπιλλομηχανικός.

τορπιλλίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)**τορπίλλισα**, παθ. ἀόρ. **ἐτορπιλλίσθην**, δημ. (**ἐ**)**τορπιλλίσθηκα**, ἐκσφενδονίζω τορπίλλην, ἀνατινάσσω ἰδίᾳ πλοῖον διὰ τορπίλλης, προσβάλλω δι' ἐκσφενδονισμοῦ τορπίλλης πλοῖον· **2)** μτφ. διὰ κεκαλυμμένης ἐνεργείας ματαιόνω ἢ καταστρέφω τι, ὑπονομεύω, κάμνω τι νὰ ματαιωθῇ : **ἐτορπίλλισε τὴν προσπάθειαν πρὸς συνδιαλλαγήν**.

τορπιλλικὸν (τὸ) νεώτ. μικρὸν καὶ ταχὺ πολεμικὸν σκάφος φέρον ὡς κύριον ὁπλισμὸν τορπίλλας, τορπιλλοβόλον, **ναυκλαστροφόρον**, ἀντίθ. ἀντιτορπιλλικόν· **2)** πυρπολικόν, μπουρλότο.

τορπιλλικός-ή-όν νεώτ. **ὁ τῆς τορπίλλης**· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **τορπιλλικὸν** βλ.λ.

τορπιλλισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ τορπιλλίζω βλ.λ.1|, προσβολὴ διὰ τορπίλλης· **2)** μτφ.ἡ διὰ κεκαλυμμένης ἐνεργείας ματαίωσις ἐνεργείας τινός : **ὁ τορπιλλισμὸς τῶν διαπραγματεύσεων**.

τορπιλλοβλητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν βολὴν τορπιλλῶν, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ νὰ βάλλῃ, νὰ ἐκσφενδονίζῃ τορπίλλας : **τορπιλλοβλητικὸς σωλήν**· ‖ **τορπιλλοβλητικὸς σταθμὸς** παράκτιος ἐγκατάστασις **διὰ** τὴν δοκιμαστικὴν ἐκσφενδόνισιν τορπιλλῶν.

τορπιλλοβόλον (τὸ) νεώτ. τὸ τορπιλλικὸν βλ.λ.1|.

τορπιλλοειδής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ** ἔχων σχῆμα τορπίλλης, ἀτρακτοειδής.

τορπιλλοθέτις-ιδος (ἡ) **νεώτ.** ναυκλαστροθέτις, ναρκοθέτις βλ.λς.

τορπιλλομηχανικός (ὁ) νεώτ. τορπιλλητὴς βλ.λ.2|.

τορπιλλοπλάνον (τὸ) νεώτ. πολεμικὸν ἀεροπλάνον ὡπλισμένον διὰ μιᾶς αὐτοκινήτου τορπίλλης, ἣν φέρει ἐξηρτημένην διὰ ζώνης καὶ ἣν ἀφήνει νὰ πέσῃ κατὰ τὴν στιγμὴν προσβολῆς.

τορπιλλοσωλὴν-ῆνος (ὁ) νεώτ. κυλινδρικὸς χαλύβδινος σωλὴν ἐν ᾧ παραμένει **ἡ τορπίλλη** ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ ἐκσφενδόνισις ταύτης εἴτε διὰ γομώσεως πυρίτιδος εἴτε διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, ἄ. τορπιλλοβλητικὸς σωλήν.

τορπιλλοφόρον (τὸ) νεώτ. βοηθητικὸν πλοιάριον τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, φέρον τορπίλλας διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν τορπιλλικῶν.

τορτόνιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. **ἡ τετάρτη** ἐκ τῶν ἓξ βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ μειόκαινος ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων.

τόρτσα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κηροπήγιον ἐκκλησίας.

τόρτυρα 'Ησ. «τῶν κεραμίων προμήκης **πυθμήν**» (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ γόργυρα).

τορτυρόμενον 'Ησ. «νιφόμενον».

τορυνευτός-ή-όν πάπ. δ. τ. τοῦ τορνευτὸς βλ.λ.

τορύνη (ἡ) μέγα μαγειρικὸν κοχλιάριον χρησιμεῦον πρὸς ἀνοτάραξιν τῶν ἐν τῇ χύτρᾳ μαγειρευομένων, κουτάλα, ξυλοκουτάλο : Σώφρ (10,'Αριστφ. 'Ιππ.984,αὐτ.'Όρν.78 **ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας**, Πλάτ.'Ιππ.Μ 290D **χρυσῆ τορύνη ἢ συκίνη**· **2)** 'Ησ. «σιτῶδές τι».

τορυνητός-ή-όν μτγν. ἀνατεταραγμένος, **ἀνακατωμένος** : Καλλ.Αὐρ.ΤΡ 1,1.

τορύνω ἀναταράσσω διὰ τορύνης βλ.λ.1|, ἀνακατώνω μὲ τὴν ξυλοκουτάλα : 'Αριστφ.'Ιππ.1172 **ἐτόρυνε δ' αὖθ' ἡ Παλλὰς ἡ Πυλαιμάχος**· **2)** γλωσσ. ἐγγλύφω, ἐγχαράττω· πρβλ. τορνεύω.

τορυνῶ-άω τορύνω βλ.λ.1| : 'Ιππ.'Εντ.Παθ.44, Εὐβουλ.86, Διοσκ.Εὐπορ.2,54, Διεύχ.π.'Ορειβ.4,7,18 **ἐὰν δὲ δίεφθος ᾖ, τορυνᾶν κρεῖττον**, Γαλ.6,498.

τορῶς ἐπίρρ. ὀξέως, διαπεραστικά : Εὐρ.'Ίων 696 **τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν**· **2)** μτφ. σαφῶς, καθαρά : 'Εμπ.23,11 **ἀλλὰ τορῶς ταῦθ' ἴσθι**, Αἰσχ.Πρ.904 **τορῶς τέκμηρον**, Εὐρ.Ρῆσ.77 **οὐκ ἴσμεν τορῶς**· **3)** προθύμως : 'Αριστφ.Βάτρ.1102, Πλάτ.Θεαίτ.175Ε **τορῶς τε καὶ ὀξέως διακονεῖν**, Λουκ.'Ανάχ.21, Αἰλ.ΖΙ 1,43.

τός ἄρθρ. 'Επιγρ. κρητ. κ. θηρ. **τ.** τοῦ **τούς**, **αἰτ.** πληθ. ἀρσ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τός-τή-τό ἀντων. δημ. συντετμημ. κ. ἐγκλινόμ. **τ.** τῆς ἀντων. **αὐτὸς** βλ.λ. : **τοῦ εἶπα τὸ καὶ τό**.

-τός-τή-τό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κατάληξις ρηματικῶν ἐπιθ. δηλούντων τὸν παθόντα ἢ δυνάμενον νὰ πάθῃ τι.

τοσαετής-οῦς-ές μσν. ὁ τόσα ἔτη διαρκῶν : Εὐστ.222,37 **τὸν τοσαετῆ πόλεμον**.

τοσάκις (τόσας) ἐπίρρ., ποι. τοσσάκι ('Ιλ.Φ 268, αὐτ.Χ 197,'Οδ.Ο 586,Σιμων.145) τόσας φοράς, τόσον συχνά, ἐπανειλημμένως : Πολ.Σαιν.4,3,9.

τοσαπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τοσαυταπλάσιος βλ.λ. : Πορφ.'Αρμον.325W **ὁπότερος τῶν ἄκρων τοῦ ὁμοταγοῦς αὐτῷ πολλαπλασίων ἐστί**.

τοσάπληγος-ον μσν. ὁ τόσας πληγὰς **ὑποστάς**, ὁ τοσάκις τιμωρηθείς : Εὐστ.Πον.23,7.

τοσαπλοῦς-ῆ-οῦν μσν. τοσαπλασίων βλ.λ.

τοσάριθμος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ **τοσαυτάριθμος** : Σχόλ.'Ιλ.Β 488, Κ Μανασσ.Χρον.3533.

τοσαυτάκις ἐπίρρ. τοσάκις βλ.λ. : 'Ανδοκ.4,36, Πλάτ.Πολ.546C **ἑκατὸν τοσαυτάκις**, Ξεν.ΚΠ 8,8,12 'Αριστλ.Φυσ.237b,32, 'Αριστείδ.Λόγ.12,141.

τοσαυτανδρία (ἡ) μσν. τόσοι ὁμοῦ ἄνδρες : Κ Μανασσ.Χρον.3545.

τοσαυταπλάσιος-α-ον μτγν. ὁ τοσάκις πολλαπλάσιος, ὁ τοσάκις πλειότερος ἢ μεγαλύτερος, ὁ τόσας φορὰς περιέχων ἐν ἑαυτῷ τι· ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ἀναφ. ὁσαπλάσιος βλ.λ. : 'Αριστλ.Πρ.917b,23,αὐτ.929b,14· **2)** ὁ ἐξ ἴσου πολλαπλάσιος ὡς, ὅσον..: 'Αρχιμ.Σφαιρ.Κυλ.1,2,Εὐκλ.5,1.

τοσαυταπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τοσαυταπλάσιος **βλ.λ.** : 'Αρχιμ.'Ισορρ.1,6, Θέων Σ 76Η.

τοσαυτάριθμος-ον μσν. ὁ τοσουτάριθμος βλ.λ. : Εὐστ.Πον.334,16, Νικ.Χων.385A **τοσαυταρίθμων δὲ ὑποζυγίων ἱππώνας.**
τοσαυταχῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κατὰ τόσους τρόπους : 'Αριστλ.ΑΠρ.48b,3, αὐτ.Μεταφ.1022a,11, Θεόφρ.Φl 8,7,5, Διον.'Αλ.Λυσ.14, 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ.61,13.
τοσήμερον ἐπίρρ. μτγν. σήμερον : Βίων 1,97.
τοσκανικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς Τοσκάνης ἢ τῶν Τοσκανῶν : **τοσκανικὴ διάλεκτος.**
τόσνυν άντων. ἀρκ.κ. κυπρ. αἰτ.ἀρσ.πληθ.τοῦ **ὅνυ.**
τόσος-η-ο(ν) ἀντων. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. τόσσος ('Ιλ.Α 213) δεικτ. ἀντων. συσχετικὴ τῇ ἀναφορ. ὅσος βλ.λ. κ.τῇ ἐρωτημ.πόσος βλ.λ.,ὡς δεικτ. ἀντων. μ. π. ποι., π. δὲ τοῖς 'Αττ. πεζ. εἶναι ἐν χρ. αἱ ἀντων. τοσόσδε, τοσοῦτος βλ.λ., πλὴν τῆς αἰτ. τοῦ οὐδ. τόσον ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐπὶ μεγέθους, ὄγκου, ἀποστάσεως ἢ ποσότητος, τοιοῦτός τις κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ ποσόν, τὸ πλῆθος, τὴν διάρκειαν ἢ τὴν ἔντασιν, ὁ τόσον μέγας, τόσον πολύς, ἐπὶ χρόνου, ὁ τόσον μακρός, ἐπὶ ἀριθμοῦ, κτ. πληθ. οἱ τόσον πολλοί, ἐπὶ ἤχου, ὁ τόσον ἰσχυρός, τόσον βροντώδης : 'Ιλ.Β 528 **οὔ τι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,** αὐτ.Ρ 410, 'Ησίοδ.'Εργ.680, - **τόσην ἐπιφάνειαν ἔχει τὸ οἰκόπεδον, - τόσα χρήματα ἔλαβε, - τόσες μέρες θὰ λείψω, ὄχι περισσότερες, - τόση θερμοκρασία'** ‖ δημ. ἄλλος τόσος διπλάσιος, ἐπὶ ποσοῦ, μεγέθους, ὄγκων, ἀριθμοῦ κττ.' κ. φρ. **δὲν τοὺς φοβοῦμαι κι ἂς εἶναι τόσοι κι ἄλλοι τόσοι'** ‖ σπαν. συσχετ. πρὸς ἀνοφορ. ἐπίρρ. ἢ μόρ. : Αἰσχ.'Αγ.866 **καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν ἀνὴρ ὅδ'·** ‖ συχν. ἀπολ. ὅταν ἀναφέρεται εἴς τι προηγουμένως γνωστόν, τόσον μέγας, τόσος πολύς, ὡς εἶναι γνωστόν : 'Ιλ.Ι 546, αὐτ.Φ 321 **τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω'** ‖ ἢ εἴς τι γνωστὸν μέγεθος μικρὸν ἢ μέγα ἀναλόγως τῶν συμφραζομένων, τόσον ὀλίγος ἢ τόσον πολύς : 'Οδ.Ξ 100, αὐτ.Χ 144, 'Ησίοδ.Θ 705· ‖ δημ. ἀπολ. ἐν φρ. **εἶναι τόσος - τόσο** ἤτοι ἔχει ἴσον περίπου μέγεθος πρὸς τὸ ὑπ' ἐμοῦ δεικνυόμενον εἴτε μέγα εἴτε μικρόν : **τὸ κάδρο ποὺ ἀγόρασα εἶναι τόσο·** ‖ ὁμ. **τόσος δὰ** πολὺ μικρὸς ἢ βραχὺς ἢ ὀλίγος, τοσούλης : **μιὰ γυναίκα τόση δὰ - μοῦ 'δωσε τόσο δὰ φωμί'** ‖ κ. μτ. ἀριθμητικῶν ἐπιρρ. : 'Ιλ.Α 213 τρὶς τόσσα **δῶρα,** αὐτ.Ι 379, αὐτ.Φ 80, αὐτ.Ω 686, 'Ησίοδ.'Εργ. 711 **δὶς τόσα τείνυσθαι,** Θέογν.1090 **δὶς τόσον** (κακόν), Σοφ.Αἶ.277 **δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά,** 'Αλεξ. 187,1 **τόσαι τρίς·** **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰς ἀνταπόδοσιν τοῦ ὅσος βλ.λ., ἀκριβῶς ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος, ποσότητα, διάρκειαν, ἢ ἔντασιν : **ὅσον τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος, - ὅσα ἐζήτησε, τόσα καὶ ἔλαβε'** ‖ κ. μτ. τοῦ ἄλλος : **ὅση ζέστη εἴχαμε χτές, ἄλλη τόση θὰ κάμῃ καὶ σήμερα'** **3)** ὁμ. μέχρι τοιούτου βαθμοῦ μέγας ἢ πολύς, τοσοῦτος: **εἶχα τόση λαχτάρα νὰ τὸν ἰδῶ, - ποτὲ δὲν εἶχε μαζευτῆ τόσος κόσμος, - εἶναι τόσος καιρὸς ποὺ ἔφυγε, - τόσος ξενεσμός,-ἦταν τόσος ὁ θυμός του, ποὺ δὲν ἤξερε τί ἔλεγε'** ‖ νεώτ. κ. δημ. τόσος μόνο(ν) εἰς τοιοῦτον βαθμόν, τοσοῦτον μικρὸς ἢ ὀλίγος : **τόσο μόνον ἦταν τὸ ἐνδιαφέρον σου'** ‖ **τόσος καὶ τόσος !** πάρα πολύς : **τόσους καὶ τόσους ἔχει γιατρέψει, - τόσα καὶ τόσα ἔπαθε καὶ μυαλὸ δὲν ἔβαλε'** **4)** δημ. μετ' ἀριθμητικῶν τίθεται πρὸς δήλωσιν μικροῦ ἐπὶ πλέον συμπληρωματικοῦ ἀριθμοῦ, ὃν ὁ λέγων παραλείπει ἢ δὲν δύναται ἀκριβῶς νὰ καθορίσῃ : **στὰ χίλια ὀχτακόσα τριάντα τόσα** (ἤτοι μετὰ τὸ 1830 ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ 1840),-**ἔχει διακόσια τόσα πρόβατα** (ἄνω τῶν 200),-**ἐκέρδισε τρεῖς χιλιάδες τόσες δραχμὲς** (3000 καὶ πλέον)· **5)** σπάν. ποι. ἀντὶ ὅσος βλ.λ. : Πινδ.Ν 4,5 **οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τόσον γε μαλθακὰ τέγγει γυῖα,** Καλλ.'Απόλλ. 94· **6)** κ.νεώτ. ἡ δοτ. **τόσῳ** ὡς ἐπίρρ. ἐπιτατικὸν μτ. συγκριτικῶν : Θουκ.4,28, αὐτ.8,24 **ὅσῳ ἐπὶ τὸ μεῖζον . . , τόσῳ ἐχυρώτερον,** Πλάτ.Νόμ.665E, αὐτ.900B, Θουκ.1,37, - **τόσῳ μᾶλλον - μείζων'** **7)** π. 'Ομ. ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **τόσον** κ. **τόσσον** ἐν ἐπιρρ. χρ. ὡς προσδιορ. ρ. κ. ἐπιρρ. τόσον πολύ : 'Ιλ.Γ 12 **τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν,** αὐτ.Ζ 450, αὐτ.Χ 424, αὐτ.Δ 130· συχν. ἀπολ. : 'Ιλ.Υ 178,'Οδ.Δ 371, αὐτ.Ο 405,αὐτ.Φ 372, 'Ησίοδ.'Εργ.660 **τόσσον . . πεπείρημαι,** Αἰσχ.'Αγ.140, αὐτ.Εὐμ.896, Λυσ. ἐν Πάπ., Πλάτ.Φαῖδρ.271D· **8)** νεώτ. κ. δημ. ὁμ. ἡ αἰτ. **τόσο(ν)** ἐν ἐπιρρ. χρ. σημαίνουσα διορισμόν, ἕως ὡρισμένον τι σημεῖον : **τὸ θέλω νὰ εἶναι τόσο ψηλό - λίγο - γρήγορο - ζεστό, - τόσο φτάνει τὸ μυαλό του'** **9)** ὁμ. σημαίνει σύγκρισιν, ἀκριβῶς ὅσον καὶ ἄλλο τι, ἐξ ἴσου : **ἐπληρώθηκε τόσο ὅσο τοῦ ἄξιζε, - τόσον ὁ εἷς ὅσον καὶ ὁ ἄλλος'** **10)** ὁμ. σημαίνει ἔντασιν, μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, πάρα πολύ : **εἶναι τόσον καλός, - ἀποθύμησα τόσο τὴν συντροφιά σου, - γιατί εἶσαι τόσο λυπημένος ;, - δὲν εἶναι τόσο φτωχός** (δὲν εἶναι πολύ)' ‖ κ. μετὰ τοῦ καὶ ὡς μετριαστικοῦ : **δὲν εἶναι καὶ τόσο περίφημο, - ὄχι καὶ τόσο** (μετρίως)' **11)** ὁμ. μετὰ συγκριτικῶν σημαίνει ἐπίτασιν, ἔτι πλέον, ἀκόμη περισσότερον : **τόσο τὸ χειρότερο, - τόσο τὸ καλύτερο γιὰ σένα'** **12)** ἐκ τόσου ἀπὸ τοσούτου χρόνου : 'Ηρ.5,88 **ἐκ [τε] τόσου κατ' ἔριν τὴν 'Αθηναίων περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον,** αὐτ.6, 84· ‖ ἐς τόσον εἰς τοσοῦτον χρόναν : 'Ιππ.Γυν. 2,133 **ὁκόταν ἐς τόσον προΐωσι τοῦ χρόνου . . , πρότερον ἢ ἐς τόσον ἀφικέσθαι'** **13)** εἰς τόσον τόσον πολύ : 'Επιγρ.Κνίδου **εἰς τόσον ἔδεισαν'** **14)** μτγν. **τόσ(σ)ον** = μόνον : 'Οππ.Κυν.2,183, Πάπ.' **15)** δημ. ἐν συνεκφ. μετὰ τοῦ ὡς σχηματίζει σύνδ. ἐναντιωματικόν, τὸν ὡστάσο βλ.λ.
τοσόσδε-ήδε-όνδε ἀντων., ἐπ. **τοσσόσδε, τόσος** βλ.λ., μτ. ἰσχυροτέρας δεικτικῆς σημ. ὡς κ. τὸ τοσοῦτος βλ.λ.· ὁ 'Ομ. ἔχει κ.τὸν κοινὸν κ.τὸν ἐπικόν τ., ἀλλ' οὐχὶ τόσον συχν. ὅσον τὸ τόσ(σ)ος, ἐνῷ π. 'Αττ. τὸ **τοσόσδε** ἢ τοσοῦτος εἶναι οἱ συνήθεις τ., ,δ. οἱ δεύτεροι εἶναι συχν. π. πεζογράφοις· π. ἐπ. τὸ **τοιόσδε** κ. **τοσόσδε** συνάπτονται : 'Ιλ.Β 120 **μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν 'Αχαιῶν,** 'Οδ.Ε 100, 'Ηρ.1,13, Πλάτ.Πολ.457E **τοσόνδε μέντοι χάρισαί μοι,** αὐτ.330D **ἀλλὰ μοι ἔτι τοσόνδε εἰπέ·** ‖ κ. ἐνάρθρ. : αὐτ.Νόμ.672B **τὸ δὲ τοσόνδε οἶδα ὅτι·** ‖ μτ. ἀπαρφ. τελ. : 'Οδ.Γ 205 **τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν τείσασθαι μνηστῆρας'** ‖ κ. μτ. τοῦ συσχετικοῦ ἀναφορ. ὅσσος : 'Ιλ.Ξ 94, αὐτ.Σ 430· ‖ **τοσοίδε ὄντες** μόνον τόσοι, δηλ. τόσον ὀλίγοι : Ξεν.'Αν.2,4,4· ‖ ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **τοσ(σ)όνδε** ὡς ἐπίρρ. τοσοῦτον, τόσον : 'Ιλ.Χ 41,'Οδ.Φ 253, Αἰσχ.'Επτ.772, Σοφ. Αἶ.1335, αὐτ.'Ηλ.403· ‖ ἐπὶ χρόνου, τοσοῦτον μακρῶς : Αἰσχ.'Αγ.860 **τοσόνδ' ὅσον περ οὗτος ἦν ὑπ' 'Ιλίῳ'** **2)** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. μτ. γενικ. τόσον μέρος : Σοφ.'Ηλ.961 **εἰς τοσόνδε τοῦ χρόνου'** **3)** ὁμ. ὡς οὐσ. ἡ ποσότης : 'Αριστλ.Φυσ.224b,ο.
τοσοσδί-ηδί-ονδί ἀντων. τοσουτοσί βλ.λ. : 'Αλεξ.16,11· ‖ κ. ἐν μαθηματικῇ ἀποδείξει : Πλάτ. Μέν.83D, 'Αριστλ.Οὐρ.276b,24 **τοσονδὶ μῆκος ἢ τ-.**
τοσουλάκης (ό) δημ. κ. -άκος, οὐδ. -άκι, ὑποκορ. τοῦ τοσούλης βλ.λ. τόσον πολὺ μικρὸς ἢ βραχὺς τὸ ἀνάστημα· **2)** τὸ οὐδ. **τοσουλάκι** ὡς οὐσ. ἐλαχίστη τις ποσότης, ἐλάχιστόν τι.
τοσούλης-α-ικο δημ. ὑποκορ. ἢ θωπευτ. τοῦ τόσος, τόσον μικρός, ά. τοσούταικος.
τοσουτάριθμος-ον ποι. τόσον πολυάριθμος : Αἰσχ.Πέρσ.432.
τοσουτοπλάσιος-ον μτγν. ὁ τοσάκις μέγας . 'Ιάμβλ.Νικ.97Ρ.

τοσοῦτος-αύτη-οῦτο(ν) άντων. κ. μσν. κ. νεώτ., έπ.**τοσσοῦτος**, αίολ. **τεσσαῦτος**, έπιτατ.τοῦ τόσος, τόσον μέγας ἢ τόσον πολύς (ὁ Ὅμ ἔχει τόν τε κοινὸν κ. τὸν έπ. τ., ἀλλὰ συχνότ. τὸν τ. **τόσος** ἢ **τόσσος**, ἐνῶ π.τραγ.,πλὴν τοῦ Εὐρ.,ὁ τ.εἶναι ὁ συνήθης κ.π.πεζ.ὁ ἐπικρατῶν· τὸ οὐδ. **τοσοῦτον**, έπ.κ.**τοσσ-**, ἀπαντᾷ ἐν Ἰλ.Ψ 476, Ὀδ.Ξ 99. Αἰσχ.Πρ.621, Σοφ. ΟΤ 771, Πλάτ.Πρωτ.314B ἀλλὰ κ. **τοσοῦτο** : Πίνδ. Ι 2,35, Θουκ 7,59, Λυσ.3,34, Φιλόδ.Ὀργ.47W, αὐτ. Ρητ.Ι,206S, Διόδ.Σ 14,23, Ἀριστείδ.Λόγ.36(48),100), συχν. συσχετίζεται μὲ τὸ ἀναφορ. **ὅσος** : Σοφ.Φιλ. 1076 **χρόνον τοσοῦτον, εἰς ὅσον..**, Πλάτ.Πολ. 330B· κ. μτ. τοῦ **ὁπόσος** : αὐτ.Συμπ.214A· κ. μτ. τοῦ **ὅστις** : Ἡρ.7,49· κ. μτ. τοῦ ἐπιρρ. **ὡς** : Ὀδ.Φ 402· ‖ κ. μτ. τοῦ **ὥστε** : Ξεν.Κυν.1,9· νεώτ. ἀπολ. **τοσοῦτος ὄγκος, - τοσαύτη ἀφοσίωσις - ὀναίδεια, - τοσοῦτο πλῆθος**· ‖ συχν. ἐν τῇ αὐτῇ ἀκριβῶς σημ. μτ. τοῦ τοσόσδε βλ.λ. : Ὀδ.Ξ 99· ‖ ἐπὶ προσ., τόσός μέγας, τόσον ὑψηλός : Ἰλ.Ι 485 **καί σε τοσοῦτον ἔθηκα**· ‖ ὁμ. τόσον μέγας τὸ ἀξίωμα, τὴν δεξιότητα ἢ τὸν χαρακτῆρα : Σοφ.Τρ.1140 **καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων ;**, Πλάτ.Συμπ.177C, αὐτ.Α, Ἀπομν. Ι,4,18· ‖ κτ. πληθ. τόσοι : Ἰλ.Β 328 **ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν**, Ὀδ Ν 258· ‖ κ. νεώτ. μτ. λ. ἐπεχούσης θέσιν διορ. συχν. κ. αἰτ. : Ἡρ.7, 103 **μεγάθεα τοσοῦτοι**, Ξεν.Ἀν.3,5,7, Ἀριστλ.Πολιτ.1283b,12 **τοσοῦτοι τὸ πλῆθος**, Πλούτ.Ἀροτ.50, **-τοσοῦτος - τὸ ὕφος τὴν ἔκτασιν - τὸ μέγεθος**· κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Κατ.Νεώτ.69 (δ. ἀνάγν.)· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Λουκ.Ἀλέξ.1 **τοσοῦτος ἐν κακίᾳ** (δ. ἀνάγν. εἰς κακίαν)· κ. μτ. ἀριθμητικῶν ἐπιρρ. : Θουκ 6,37 **δὶς τοσοῦτον**, Πλάτ Πολ. 330B· ‖ κ. μτ. ἀντων. **ἕτερον τοσοῦτον** ἄλλο τόσον : Ἡρ.2,149· ‖ **ἕτεροι ἢ ἄλλοι τοσοῦτοι** ἄλλοι τόσοι : Ἀνδοκ.3,7, Ξεν.Ἑλλ.4,1,2) ‖ **τάττομαι εἰς τοσούτους** εἰς τόσον ὀλίγον βάθος : αὐτ.ΚΠ 6,3,22, Ἰσοκρ.9,29· ‖ νεώτ.φρ. ἐπιρρ. **εἰς - κατὰ - ἐπὶ τοσοῦτο(ν)** τόσον πολύ, τοσοῦτον· ‖ **μέχρι τοσούτου** μέχρι τόσον μεγάλου βαθμοῦ· ‖ **ἐν τοσούτῳ** ἐν τῷ μεταξύ, ὡστόσο· **2)** τὸ οὐδ. τοσοῦτο ὡς οὐσ. τόσον μεγάλη ποσότης, τόσον πολύ: Ὀδ Φ 402 **τοσσοῦτον ὀνήσιος**, Σοφ.ΟΤ 836, αὐτ.ΟΚ 790, αὐτ.Αἴ.748, αὐτ. 441· ‖ συχν. ἀναφερόμενον πρός τι ἡγούμενον, κτ. πληθ. : Ἡρ.3,113 **τοσαῦτα .. εἰρήσθω**, Αἰσχ. Πέρσ.372, αὐτ.Πρ.621, αὐτ.Ἀγ.680· ‖ συχν. μτ. προθ. **διὰ τοσούτου** εἰς τόσον μικρὰν ἀπόστασιν, τόσον ἐγγύς : Ἡρ.3,113, αὐτ.6,134, Σοφ.ΟΤ 771, αὐτ. ΟΚ 748, Ἀριστφ.Νεφ.832, Αἰσχ.Ἀπολ.25E· ‖ **ἐκ τοσούτου** τόσον μακρόθεν : Ξεν.Ἑλλ.4,4,16· ‖ **ἐν τοσούτῳ** ἐν τῷ μεταξύ, ὡστόσο : Ἀριστφ.Ἱππ. 420, Θουκ.6,64· ‖ **ἐπὶ-κατὰ τοσοῦτο(ν)** : Λυσ. 31,8, Πλάτ.Παρμ.129A· ‖ **μέχρι τοσούτου** μέχρι τοιούτου σημείου : Θουκ.1,90· ‖ ὁμ. κ **παρὰ τοσοῦτον** : αὐτ.3,49 **παρὰ τοσοῦτον ἐλθεῖν κινδύνου**· **3)** κ. νεώτ. αἰτ. τοῦ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. τόσον πολύ : Ὀδ.Θ 203 **ἢ τοσσοῦτον .. ἢ ἔτι μᾶσσον**, Θουκ.3,49· κ. κτ. πληθ. : αὐτ.2,81 **τοσαῦτα μάχεσθαι ὅσα ἀναγκάζονται**, Πλάτ.Ἀλκ.Ι,108A· κ. μτ. ἐπιθ. : Ἰλ.Ψ 476 **νεώτατος τοσοῦτον**, Λυσ. 2,16 **τοσοῦτον εὐτυχέστεροι**, Σωρ.Βl.Ἱππ.8 **τοσοῦτον φιλέλλην**· ‖ κ. νεώτ. ἡ δοτ. **τοσούτῳ** μτ. παραθετ. ὡς ἐπίρρ. ἐπιτατικόν : Ἡρ.7,49 **τοσούτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρη ὅσῳ ἂν προβαίνῃς**, Πλάτ.Πολ.576B, Ξεν.Ἑλλ.4,8,4, **- τοσούτῳ μᾶλλον**· κ. μτ. λ. αἱ ὁποῖαι ἔχουν παραθετικὴν ἐνν. : αὐτ. 3,1,10 **τοσούτῳ διέφερεν ὥστε ..** αὐτ.Ἀν.1,5,9.

τοσουτοσί-αυτηί-ουτονί άντων. ἀττ. τ. τοῦ τοσοῦτος βλ.λ. μτ. ἰσχυροτέρας δεικτικῆς σημ. : Ἀριστφ.Πλ.427 **οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ ἀνέκραγες ἡμῖν οὐδὲν ἠδικημένη**, Πλάτ.Ἱππ.Μ 292C.

τόσσαις αἰολ. τ. τοῦ τόσσας, μτχ. ἀορ. ἀγνώστου ἐνεστῶτος, τυγχάνω : Πίνδ.3,27 **ἐν δ' ἄρα μηλοδόκῳ Πυθῶνι τόσσαις ἄϊεν ναοῦ βασιλεύς**· ‖ **τόσσαι** ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ρ. τούτου : αὐτ.ἀπ. 22 **τόσσαι καλῶν**.

τοσσάκι ἐπίρρ. ἐπ. τοῦ τοσάκις βλ.λ.

τοσσάτιος-η-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τόσος βλ.λ., τόσον μέγας, τόσον θαυμάσιος : Βάβρ.ΑΠ 9,425 **φεῦ, ἀπὸ τοσσατίου κάλλεος εἰμὶ κόνις**, Ἀνδρόμ. π.Γαλ.14,41· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τόσον μεγάλη ἔκτασις : Διον.Περ.363 **τοσσάτιον ναίοντες**· **2)** **τοσσάτιοι (οἱ)** ὡς οὐσ. τόσον πολλοὶ ἄνθρωποι : ΑΠ 7,56· **3)** τόσον μακρός, ἐκτεταμένος : Ἀπολλ. Ρ 4,962 **τοσσάτιον μογέεσκον ἐπὶ χρόνον**.

τοσσῆνος άντων. μτγν. δωρ τ. τοῦ τοσοῦτος : Θεόκρ.1,54 **μέλεται δέ οἱ οὔ τε τι πήρας οὔτε φυτῶν τοσσῆνον, ὅσον περὶ πλέγμα τι γαθεῖ**.

τόσσος-η-ον άντων. ἐπ. τ. τοῦ τόσος βλ.λ.

τοσσόσδε-ήδε-όνδε άντων. ἐπ. τ. τοῦ τοσόσδε.

τοσσοῦτος-αύτη-οῦτο(ν) ἐπ. τ. τοῦ τοσοῦτος.

τόσως ἐπίρρ. ποι. τόσον βλ.λ. : Εὐρ.Ἠλ.1092 **δὶς τόσως ἐμὲ κτείνας ἀδελφῆς**, αὐτ.Μήδ.1194.

τοτανός (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν **καλοβατιδῶν** ἐκ τῶν **σκολοπακιδῶν**.

τότε ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **τόκα** (Πίνδ.Ο 6,66, Θεόκρ.7,154), αἰολ. **τότα** (Ἀλκ. Ὀξύρρ.1789 ἀπ.1,1(2), μσν. δημ. **τότες** (Ἐρωτόκρ. 1,21), δημ. **(ἐ)τότες** κ. **(ἐ)τότενες**, συσχετ. πρὸς τὰ **πότε, ὅτε, ὁπότε**, κατ' ἐκεῖνο τὸ χρονικὸν σημεῖον, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, ἐπὶ χρονικοῦ σημείου τοῦ παρελθόντος εἰς ἀνταπόδοσιν τοῦ ὅτε κ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ **νῦν, τώρα** : Ἰλ.Ο 724 **ἀλλ' εἰ δή ῥα τότε βλάπτε φρένας .. Ζεύς .., νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει**, Αἰσχ.Ἀγ. 799, Σοφ.Ἠλ.676, Εὐρ.Μηδ.1402 **νῦν σφε προσαυδᾷς, τότ' ἀπωσάμενος**, αὐτ.1202, αὐτ.ΙΑ 46, Ἀριστφ.Λυσ.1023, αὐτ.Θεσμ.13, αὐτ.Πλ.1117, Πλάτ. Φαῖδρ.251E **ἰδοῦσα καὶ ἐποχετευσαμένη ἵμερον ἔλυσε μὲν τὰ τότε συμπεφραγμένα**, Ἡράκλειτ.Ἀλληγ Ὁμ.451, Πλούτ.Ἠθ.786F **ἐκ τῶν τότε χρόνων**, Τζέτζ.Χιλ.10,415 **ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὕστερα, τῷ τότε δὲ ὁ Κάδμος**, Γεώργ.Ἀκροπ. 99A, Νικ.Χων.Χρον.221A, Ἐρωτόκρ.1,1069, αὐτ.1386 **κι οἱ ἀντρειωμένοι πήρανε τότες χαρὰ μεγάλη, - δὲν τὸν εἶδα ἀπὸ τότε, - τότες ποὺ πέθανε ὁ πατέρας του**· κ. μτ. γενικ. : Θουκ.7,31 **τότε τοῦ χειμῶνος**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ χρονικοῦ σημείου τοῦ μέλλοντος : Ἰλ.Α 100 **τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν**, αὐτ Δ 182, Σοφ.ΟΤ 1517 **λέξεις καὶ τότε εἴσομαι**· ‖ συχν. μτ. ἐνάρθρ. οὐσ. ἢ ἄ. λ. λαμβανομένης ὡς οὐσ. : Ἰλ.Ι 559, Πίνδ.Ι 3(4), 27(45) **οἱ τότ' ἐόντες ἀοιδοί**, Ἡρ.1,20 **ὁ τότε τυραννεύων**, αὐτ.8,8, Αἰσχ.Ἀγ.73 **ἡ τότε ἀρωγή**, Σοφ.Ἠλ.1134 **τῇ τόθ' ἡμέρᾳ**, Θουκ.1,92, Πλάτ.Κριτί. 110D, αὐτ.111E **ἐν τῷ τότε χρόνῳ**, αὐτ.Πολιτ. 270E, αὐτ.Νόμ.740C **εἰς τὸν τότε χρόνον**, ΚΔ Πέτρ.2,3,6 **ὁ τότε κόσμος, - ὁ τότε προϊστάμενος**· **2)** σπαν. εὐθὺς ὡς, εὐθὺς τότε : Δημ.715 **καὶ τότε τοὺς χρόνους ἀναμείνασα τοὺς ἐκ τῶν νόμων**· **3)** π. τραγ. κ. Ἀττ. ὁμ. ἐπὶ ἀορ. σημ. κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, πρότερον : Σοφ. Ἠλ.907 **καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι**, αὐτ.Ἀντ.391, αὐτ.Αἴ.650, Ἀριστφ.Πλ.1117, αὐτ.Λυσ. 1023, Πλάτ.Θεαίτ.157A **ὃ δὴ καὶ τότε ἐλέγομεν**· ‖ **τότ' ἢ τότε** κατά τινα χρόνον ἢ περίστασιν : Αἰσχ.Ἀγ.766 **τότ' ἢ τόθ', ὅτε τὸ κύριον μόλῃ**, Εὐρ.Ἀνδρ.853 **συμφοραὶ .. βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον ἢ τότε**· **4)** συνημμένον μτ. ἄ. μορ., οἷον **καὶ τότε**, ὅτε τὸ καί εἶναι ἐπιδοτικόν, ἀκόμη καὶ τότε ἢ ἐν ἀρχ. προτ. ἁπλῶς συμπλεκτικόν : Ἰλ.Π 691 **ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν**, Ἡσιόδ.Ἔργ.536· ‖ **καὶ τότε δή** : Ἰλ.Α 92, Ὀδ

Θ 299· || ὁμ. κ. τότ' ἔπειτα : 'Ιλ.Α 426, αὐτ.Φ 40· || ὁμ. δὴ τότε : 'Ησίοδ.'Εργ.417, Πίνδ.Ο 3,25, Αἰσχ.'Επτ 214· || κ. τότε δὴ ῥα : 'Οδ.Ι 52· || τότε γε : 'Ιλ.Γ 224, 'Οδ.Μ 250· || κ. δὴ τότε γε : αὐτ. Ο 228· || τότε δ' ἤδη τότε πλέον : 'Ιλ.Β 699· || ἀλλὰ τότ' ἤδη τότε ἐπὶ τέλους : 'Ησίοδ.'Εργ. 588, Λυσ.12,66· || ἐπαναλαμβάνεται μτ. ἐμφάσεως : Σοφ.'Αντ.1273 τότ' ἄρα τότε, Δημ.241 τόδε δὴ τότε· **5)** εἰς τότε ἕως τότε, ἕως αὐτοῦ ταῦ χρονικοῦ σημείου, μτ. μέλλ. : Πλάτ.Νόμ.830Β· || μτγν. κ. νεώτ. ἐκ τότε ἢ ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου, ἀπὸ τότε : Πλούτ.Καῖσ.48, 'Αρρ.'Αν. 1,26,4· || μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁμ. ἀπὸ τότε : ΠΔ Ψαλμ.92(93)1,2, ΚΔ Ματθ.4,17 ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ 'Ιησοῦς κηρύσσειν· **6)** ἐν ἀποδόσει, ὁπότε ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ὅτε : Σοφ.ΟΚ 778 τότε δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲ ἡ χάρις χάριν φέροι· || κ. πρὸς τὸ ὅταν : Αἰσχ.'Αγ.971 ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς .. οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος· || κ. πρὸς τὸ ὁππότε : 'Ιλ.Π 244, 'Οδ.Ψ 257· || κ. πρὸς τὸ ὁππότε κεν ἢ ὁπότ' ἂν δὴ : 'Ιλ.Ι 702,αὐτ.Φ 341· || κ. πρὸς τὸ ἀλλ' ὅτε δὴ : αὐτ.451· || κ. πρὸς τὸ εἰ : αὐτ.Δ 36· || κ. πρὸς τὸ ἐπεί κε : αὐτ.Λ 192· κ.πρὸς τὸ ἡνίκα : Σοφ.Αἴ.773· κ. μτ. μτχ. : Δημ.33· || συχν. συνάπτεται κ. μτ. ἄ. μορίων, οἷον δὴ τότε μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Α 476· || μτ. τὸ αὐτάρ ἐπεί : αὐτ. Μ 17· || κ. μτ. τὸ ὁππότε κεν : 'Οδ.Κ 294· || καὶ τότε δὴ μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Θ 69, 'Οδ.Ι 59· || κ. μτ. τὸ ἀλλ' ὅτε δὴ : 'Ιλ.Χ 209, 'Οδ.Δ 461· || κ. τὸ δὴ ῥα τότε μετὰ τὸ εὖτ' ἂν : 'Ησίοδ.'Εργ. 565· || κ. τότ' ἔπειτα μετὰ τὸ αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ι αὐτ.616· || καὶ τότ' ἔπειτα μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Α 478· **7)** μτγν. ὅτε βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξ.422, αὐτ.595· **8)** κ. δημ. ὡς συμπερασματικόν, ἐν τοιούτῃ περιπτώσει, ἂν ἔχῃ οὕτω : Πλάτ.Πολ.334C ἀλλ' ὅμως δίκαιον τότε τούτοις, τοὺς μὲν πονηροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἀγαθοὺς βλάπτειν, - ἀφοῦ δὲν τὸ 'πε αὐτός, τότε ποιὸς τὸ εἶπε;, - τότε νὰ φύγω, - δὲν ἔχω κρασί. - Τότε φέρε οὖζο.

τοτέ (ἐκ τοῦ τότε διὰ μεταβολῆς τοῦ τονισμοῦ· πρβλ. ὁτὲ - ὅτε) ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐνίοτε βλ.λ., ὁθ. τοτὲ μὲν . . , τοτὲ δὲ ποτὲ μὲν . . ποτὲ δὲ . . , ἄλλοτε μὲν . . , ἄλλοτε δέ : 'Οδ.Ω 447, Αἰσχ.'Αγ.100 ἡ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει, τοτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὴ σαίνουσα, Σοφ.ΟΚ 1745, 'Αριστφ. 'Ιππ.540, Πλάτ.Πολιτ.270Α· || κ. τοτὲ μὲν . ., ἄλλοτε δὲ : αὐτ.Φαῖδρ.237Β, Ποιητ.π.Ξεν.'Απομν. 1,2,20· || κ. τοτὲ μὲν . . αὖθις δὲ : Πλάτ.Γοργ. 491D τοτὲ μὲν δίκαιον, ὅταν δὲ βούληται ἄδικον· || τὸ τοτὲ μὲν παραλείπεται ἐν τῇ πρώτῃ φρ. : 'Ιλ.Λ 63 οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα, Πλάτ.Φαίδ.116Α, αὐτ.Θεαίτ.192D.·

τοτέμ (τὸ) (ἐρυθρόδ.'Αμερικαν.) νεώτ. κ. δημ. κ. τότεμ ἀντικείμενον, συνήθως ζῷον, φυτὸν ἢ φυσικὸν φαινόμενον, θεωρούμενον κατὰ πρόληψιν ὅτι ἔχει μυστηριώδη συγγένειαν μὲ πρόσωπόν τι καὶ ἰδίως θεωρούμενον καὶ τιμώμενον ὡς γενάρχης καὶ προστάτης φυλῆς ἢ πατριᾶς.

τοτεμισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πίστις εἰς τὰ τοτὲμ καὶ τὸ σύνολον τῶν συναπτομένων εἰς αὐτὴν ἐθίμων.

τότενε(ς) κ. **τότες** ἐπίρρ. χρον. μσν. κ. δημ. τ. τοῦ τότε βλ.λ.

τοτοβρίξ μίμησις τῆς κραυγῆς πτηνοῦ τινος : 'Αριστφ.'Ορν.243 τριοτό, τριοτό, τοτοβρίξ.

τοτοῖ ἐπιφών. σχετλ. : Αἰσχ.Πέρσ.551 Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, τοτοῖ,αὐτ.561 νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ.

τοτοτοῖ ἐπιφών. σχετλ. : Σοφ.Τρ.1010 ἧπταί μου, τοτοτοῖ, ἡ δ' αὖθ' ἕρπει.

τού ἀντων. βοιωτ. τ. τοῦ σὺ βλ.λ. : Κόρινν.1.

τοῦ ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γενικ. ἀρσ. κ. οὐδ. ἑν. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τουαλέτ(τ)α (ἡ) (γαλλ.) δημ. εἰδικὸν ἔπιπλον μὲ τὰ πρὸς καλλωπισμὸν χρειώδη· **2)** ἰδιαίτερον δωμάτιον, ὅπου ὑπάρχουν ὅλα τὰ εἴδη τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ τῆς ἀτομικῆς καθαριότητος, καλλωπιστήριον· **3)** συνεκδ. ἀτομικὸς εὐτρεπισμός, σωματικὴ περιποίησις καὶ καλλωπισμός : θέλει μιὰ ὁλόκληρη ὥρα γιὰ νὰ κάνῃ τὴν τουαλέττα του· **4)** ἐπίσημος ἢ πολυτελὴς ἀμφίεσις γυναικός, καὶ γενικώτερον γυναικεῖα ἐνδυμασία : τουαλέττα περιπάτου - πρωϊνή, - βραδινὴ τουαλέττα, - ἔχει πολλὲς τουαλέττες.

τουαλετ(τ)αρίζομαι δημ. καλλωπίζομαι ἢ ἐνδύομαι ἐπιδεικτικώτερον.

τοῦβλο (τὸ) δημ. ὀπτὴ πλίνθος, ὀπτόπλινθος· **2)** μτφ. ἄνθρωπος τελείως ἀμαθής, βλάξ.

τούγα βοιωτ. τ. τοῦ τύγο δωρ. τ. τοῦ σύγε βλ.λ., σύ : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.55,6.

τούγια (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν θυΐα ἡ ἀνατολική.

τοὐβολοῦ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ὀβολοῦ : 'Αριστφ.'Ορν.1097.

τοὔγκυκλον κτ. κρᾶσιν, τὸ ἔγκυκλον : 'Αριστφ. Λυσ.113

τουζ(ου)λούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος περικνημίδων ἐξ ἐριούχου ὑφάσματος, καλύπτον τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὑποδήματος καὶ φθάνον πρὸς τὰ ἄνω μέχρι τοῦ γόνατος.

τοὐκ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐκ: 'Αριστφ.'Ορν.813.

τουκάς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ τοκὰς βλ.λ.

τοὐκεῖθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐκεῖθεν : Σοφ. ΟΚ 505 τοὐκεῖθεν ἄλσος, ὦ ξένη, τοῦδ',Εὐρ.'Ικ.758.

τοὔλασσον (τὸ) κτ. κρᾶσιν τὸ ἔλασσον:Θέογν.269.

τοὐλάχιστον κ. νεώτ. μ. ἐν ἐπιρρ. χρ., δημ. τουλά(χ)ιστο, ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐλάχιστον : Ξεν.'Αν.5,7,8· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπίρρ. κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τὸ ὀλιγώτερον, ἂν ὄχι περισσότερον : θὰ κοστίσῃ τουλάχιστο ἑκατὸ δραχμές· **3)** νεώτ. δημ. κ. ὡς μόριον συγκαταβατικόν, ὁπωσδήποτε, κἄν, ἔστω καί : πές μας τουλάχιστο τί ἀπόγινε, - νὰ εἶχε λίγο σεβασμὸ τουλάχιστο.

τούλι (τὸ) (γαλλ.) δημ. εἶδός τι ὑφάσματος λεπτοῦ καὶ ἐλαφροῦ ἐκ νημάτων βάμβακος ἢ μετάξης σχηματιζόντων δικτυωτὸν πλέγμα.

τουλῖνα (ἡ) δημ. ναυτ. σχοινίον παρεχόμενον εἰς λέμβον, ὅπως ρυμουλκήσῃ πλοῖον.

τούλινος-η-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ τούλι.

τουλίπη (ἡ) νεώτ., δημ. -α γένος κοσμητικῶν λειριοειδῶν φυτῶν.

τουλουμήσ(ι)ος-(ι)α-(ι)ο δημ. ὁ τοῦ τουλουμιοῦ, ὁ ἐν ἀσκῷ παρασκευαζόμενος ἢ διατηρούμενος : τυρὶ τουλουμήσιο (ἄ. τουλουμοτύρι).

τουλούμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἀσκὸς βλ.λ.· || μτφ. ἐν φρ. βρέχει μὲ τὸ τουλούμι (ἐπὶ ραγδαίας βροχῆς)· || ὁμ. φρ. τὸν ἔκαμε τουλούμι στὸ ξύλο (τὸν ἔδειρε ἀνηλεῶς).

τουλουμιάζω δημ. θέτω ἐντὸς ἀσκοῦ, παρασκευάζω, τοποθετῶ εἰς τουλούμι· **2)** μτφ. δέρω τινὰ ἀνηλεῶς· **3)** ἀμτβ. γίνομαι ὡς ἀσκός, ὡς τουλούμι φουσκώνω, πρήσκομαι.

τουλούμιασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουλουμιάζω βλ.λ.

τουλουμοτύρι (τὸ) δημ. τουλουμήσιο βλ.λ. τυρί.

τουλούμπα (ἡ) (τουρκ.) δημ. ἀντλία, τρόμπα· **2)** εἶδός τι γλυκύσματος.

τουλουμπατζῆς (ὁ) δημ. ὁ χειριστὴς ἀντλίας, τουλούμπας βλ.λ.)· **2)** εἰδικώτ. πυροσβέστης.

τουλούπα (ἡ) νεώτ. τολύπη βάμβακος, ἐρίου· **2)** τολύπη χιόνος, καπνοῦ.

τουλ(ου)πάνι (τὸ) δημ. εἶδος λεπτοῦ καὶ ἀραιῶς ὑφασμένου βαμβακεροῦ ὑφάσματος· **2)** συνεκδ. κεφαλόδεσμος, φακιόλι, τσεμπέρι.

τουμάνι (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ ντουμάνι βλ.λ.

τοὐμόν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐμόν.

τούμπα (ἡ) δημ. κυβίστημα βλ.λ. : **ἔκανε μιὰ τούμπα στὸν ἀέρα**· 2) συνεκδ. πτῶσις, κατρακύλισμα, κουτρουβάλα· 3) μτφ. ἐν φρ. **κάνει τοῦμπες** ὑποκλίνεται δουλοπρεπῶς, κολακεύει εὐτελῶς· 4) λοφώδης σωρὸς χώματος, ἀντίθ. λούμπα· πρβλ. λατ. tuber· 5) εἶδός τι χαλκίνου πνευστοῦ μουσικοῦ ὀργάνου μετὰ κλειδῶν, σαξοτρόμπα, σαξοτούμπα.

τοὔμπαλιν ἀττ. κτ. κρᾶσιν τὸ ἔμπαλιν.

τουμπανιάζω δημ. κ. τουμπανίζω καθίσταμαι τυμπανιαῖος· 2) μτβ. ποιῶ τι τυμπανιαῖον, γίνομαι ἢ κάμνω νὰ γίνῃ τούμπανο· 3) δ. τ. τοῦ στουμπανίζω βλ.λ.

τουμπανιάς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν πελεκάν.

τουμπανίζω δημ. ὅ. τουμπανιάζω βλ.λ.

τούμπανο (τὸ) δημ. προφ. τοῦ τύμπανον βλ.λ., ταμποῦρλο· ‖ φρ. **τὸ κάνω τούμπανο** κοινολογῶ μυστικόν τι, διασαλπίζω· παροιμ. **ὁ κόσμος τὸ 'χει τούμπανο κι ἐμεῖς κρυφὸ καμάρι** (ἐπὶ προσπαθοῦντος ν' ἀποκρύψῃ τι ἀφορῶν εἰς αὐτόν, ὅπερ ὅμως τυγχάνει κοινῶς γνωστόν)· 2) μτφ. πᾶν ὅ,τι εἶναι ὑπερβολικὰ ἐξωγκωμένον ἢ φουσκωμένον : **ἡ κοιλιά του ἔγινε τούμπανο,** φρ. **τὸν βρῆκαν τούμπανο** (νεκρόν, ἰδ. ἐξ αἰφνιδίου θανάτου)· δθ. κ. ἀρὰ **νὰ γίνῃς τούμπανο.**

τουμπάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουμπάρω βλ.λ.

τουμπάρω δημ. κ. τουμπέρνω, ἀόρ. (ἐ)τουμπάρισα κ. (ἐ)τούμπαρα, παθ. ἀόρ. (ἐ)**τουμπαρίστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τουμπαρισμένος,** κάμνω τινὰ νὰ ἀναποδογυρισθῇ, ἀνατρέπω· ‖ ἀμτβ. ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζω : **τὸ αὐτοκίνητο τουμπάρισε**· 2) μτφ. διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων μου κάμνω τινὰ νὰ μεταβάλῃ γνώμην καὶ δὴ πρὸς ζημίαν του, τὸν πείθω νὰ συνταχθῇ πρὸς τὰς ἀπόψεις μου, παραπείθω : **πές, πές, στὸ τέλος τὸν** (ἐ)**τουμπάρισε.**

τουμπεκί (τὸ) (περσ.) δημ. εἶδός τι καπνοῦ, **εἰδικῶς** παρεσκευασμένου διὰ τὸν ναργιλὲν βλ.λ.

τουμπελέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδός τι ἐπιμήκους λαϊκοῦ τυμπάνου ἔχοντος πήλινον ἠχεῖον : Γρυπ.Σκ.Τερρ.26.

τουμπέρνω δημ. δ. τ. τοῦ τουμπάρω βλ.λ.

τοῦν Ἐπιγρ. ἄρθρ. ἀντὶ τῶν, γενικ. πληθ. τοῦ ὁ.

τοὐναντίον κ. νεώτ. ἐν ἐπιρρ. μ. χρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐναντίον : Ἀριστφ.Πλ.1047· 2) νεώτ. ἐπίρρ. ἀπεναντίας, ἀντιθέτως, ὅλως διαφορετικά.

τοὔναρ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὄναρ : Εὐρ.ΙΤ 55.

τούνδρα (ἡ) (ρωσσ.) νεώτ. πεδιὰς τῶν ἀρκτικῶν περιοχῶν ἄδενδρος, φέρουσα πλουσίαν βλάστησιν βρύων καὶ ὑποθαμνωδῶν κυρίως φυτῶν.

τοὔνεκα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ἕνεκα, κ. **τοὔνεκεν** (Ξενοφάν.2,19, Ἀπολλ.Ρ 1,1354, Διον.Περ.950) τούτου ἕνεκα : Ἰλ.Α 291 **τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει,** Ἡσίοδ.Ἔργ.49, Πίνδ. Ο 1,65· 2) ἐρωτημ. ἀντὶ **τίνος ἕνεκα,** διατί; : Ποσειδιππ.ΑΠλ.4,275.

τούνη Ἡσ. «σύ, Λάκωνες».

τοὔνεκεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν, ὅ. **τοὔνεκα** βλ.λ.

τοὐνθένδε ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐνθένδε : Εὐρ. Μήδ.1167 **τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν.**

τουνίκη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **καρυοφυλλοειδῶν** φυτῶν : **τ- ἡ λεπυρώδης** (τὸ ἀγριογαρούφαλο), **- τ- ἡ χνοώδης** (τὸ ἄγριο γιούλι).

τοῦννελ (τὸ) (ἀγγλ.) ἄκλ. διεθν. ὅρ. **νεώτ.,** δημ. **κ.** τουν(ν)έλι σῆραγξ διαδρομῆς, ἰδ. σιδηροδρόμων.

τοὔνομα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὄνομα : Ἰλ.Γ 235.

τοὐντεῦθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐντεῦθεν, εἰς τὸ ἑξῆς : Ξεν.ΚΠ 7,1,42.

τούπαινα (ἡ) μτγν. βατίς βλ.λ.) : Κυρανίδ.104.

τουπέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. ἀλαζονικὴ στάσις ἢ **ἐμφάνισις**· 2) κτ. ἐπέκτ. **θράσος, ἀναίδεια.**

τουπί (τὸ) δημ. τυροκομικὸν σκεῦος ἐκ βούρλων, ἐν ᾧ τίθεται ὁ χλωρὸς τυρός, μυζήθρα διὰ νὰ στραγγίσῃ καὶ πήξῃ τελείως.

τούπί ἀττ. κτ. κρᾶσιν τοῦ τὸ ἐπί : Εὐρ.Ὀρ.1345 **σώθηθ' ὅσον γε τοὐπ' ἔμ'.**

τοὔπισθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ **τὸ** ὄπισθεν : Ἀριστφ.Ἐκκλ.482.

τοὐπίσω ἀττ.κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὀπίσω: Εὐρ.ἀπ.50.

τοὔπος (ὁ) ἀττ.κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἔπος:Αἰσχ.Ἀγ.268.

τοὐπτάνιον (τὸ) ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὀπτάνιον : Ἀριστφ.Ἱππ.1033.

τουράκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κάθισμα, ἑδώλιον, σοφάς· 2) ναυτ. ἑκάστη τῶν πλατειῶν σανίδων τῆς λέμβου, ἐφ' ὧν κάθηνται οἱ ἐπιβάται.

τουρακίνη (ἡ) νεώτ. φυσικὴ χρωστικὴ οὐσία, ἀπαντῶσα εἰς τὴν σύμφυσιν τῶν πτερῶν **πτηνῶν** τινων, ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ.

τουράκισον (τὸ) μτγν. ὄνομα βοτάνης : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(1)191.

τουρανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τουρὰν ἢ τοὺς Τουρανούς : **τουρανικοὶ λαοί** (οἱ οὐραλοαλταϊκοί).

τουράς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. ντουράς τὸ ἰδιόσχημον καὶ περίτεχνον σουλτανικὸν μονόγραμμα τὸ ἐπέχον θέσιν σφραγῖδος ἢ ἐμβλήματος· 2) γενικώτ. ἀτομικὴ σφραγίς.

τουρβάς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ ντορβάς βλ.λ.

τουργενία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **σκιαδιοφόρων** φυτῶν συγγενὲς πρὸς τὴν καυκαλίδα.

τοὔργον κτ. κρᾶσιν τὸ ἔργον : Σοφ.Ἀντ.536.

τουρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ἢ πόλεως εἰς ἄλλην πόλιν μετάβασις ἀτόμων καθ' ὁμάδας ἢ μόνον ἐπὶ σκοπῷ βραχείας ἢ μακρᾶς, πάντως ὅμως οὐχὶ μονίμου, διαμονῆς διὰ λόγους ἐν γένει ἀναψυχῆς, ἀποκλειομένης ἐργασίας ἐπιφερούσης ἄμεσον ὑλικὸν ὄφελος, πλὴν ἐκείνης, ἥτις δύναται νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν ἢ ἀποτέλεσμα τὴν διαφήμισιν τῆς χώρας, εἰς ἣν κατευθύνεται ὁ ἐπιχειρῶν τὴν ὡς ἄνω μετάβασιν· 2) ἡ ὀργάνωσις τῆς προσελκύσεως περιηγητῶν καὶ ἐκδρομέων εἴς τινα τόπον· 3) ἡ σχετικὴ ὑπηρεσία ἢ ἔργον ἔχουσα τὴν διοργάνωσιν τῶν ταξιδίων τῶν περιηγητῶν ἢ ἐκδρομέων.

τουρίστας (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-ίστρια, ὁ** περιηγητής.

τουριστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τουρισμὸν ἢ ὁ συντελῶν εἰς τοῦτον : **τ σταθμὸς - ἀστυνομία - κίνησις.**

τούρκα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ Τοῦρκος, Τούρκισσα, δθ. ἐν μτφ. χρ. ἐπὶ γυναικός, λίαν θυμώδης : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.35 τότε **ἡ Ζωγάρα ἔγινε σκύλλα, ἔγινε τούρκα** (ἐξεμάνη)· 2) ἐπίρρ.ἐν φρ. **ἀλὰ τούρκα** ὡς οἱ Τοῦρκοι, κατὰ τουρκικὸν τρόπον : **φάγαμε - καθίσαμε ἀλὰ τούρκα.**

τουρκάκι (τὸ) δημ. τὸ τουρκόπουλο βλ.λ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.95,1 **ἕνα σκυλὶ Τουρκάκι, μιᾶς Ρωμνιᾶς παιδί.**

τουρκάλα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τουρκαλὰς βλ.λ.· ‖ Τούρκισσα, μωαμεθανὶς τουρκικῆς ἐθνότητος : ἔγινε **τουρκάλα** (ἠσπάσθη τὸν μουσουλμανισμόν).

τουρκαλάς (ὁ) δημ., θηλ. **Τουρκάλα,** μεγεθυντ. τοῦ Τοῦρκος μτ. τινος περιφρονητικῆς σημ., ὑψηλόσωμος, ἄξεστος Τοῦρκος.

τουρκανάκατος-η-ο δημ. ὁ συζῶν μετὰ Τούρκων, ὁ ζῶν εἰς τουρκοκρατούμενον τόπον· 2) μτφ ὁ ἀμφίβολος τὸ ἦθος, δόλιος.

τουρκετίνα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ ἀρτεμονὶς βλ.λ.

τουρκέτο (τὸ) δημ. ναυτ. ὁ ἀκάτιος ἱστός.

τουρκεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τούρκεψα,** μτχ. παθ παρακ. **τουρκεμένος,** γίναμαι Τοῦρκος ἤτοι χριστιανὸς πρότερον ὢν (ἢ Ἰουδαῖος), γίνομαι μουσουλμάνος, νεώτ. **ἐκτουρκίζομαι** : **στὸ ἴδιο αἰῶ-**

να πολλοὶ Ἀρβανίτες **ἐτούρκεψαν**· **2)** μτβ. ἐπὶ Τούρκων, ἐξαναγκάζω τινὰ χριστιανὸν (ἢ Ἰουδαῖον) νὰ γίνῃ μουσουλμάνος, τὸν κάνω μωαμεθανόν, Τοῦρκο : Ἐφταλ.Ἐκλ.12 **κλέβουν τὰ παιδιά τους καὶ τὰ παίρνουνε στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὰ τουρκεύουν**· || δθ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **τουρκεμένος** ὁ πρότερον χριστιανὸς (ἢ Ἰουδαῖος) ὁ γενόμενος, ἰδ. διὰ βίας, μουσουλμάνος : **οἱ γενίτσαροι ἦσαν χριστιανόπαιδα τουρκεμένα**· || συνεκδ. κ. οἱ ἐξ οὕτω ἀλλαξοθρήσκων ἀπόγονοι : **οἱ τουρκεμένοι Σταυριῶτες** (τοῦ Πόντου)· **3)** ἐπὶ χώρας ἢ πόλεως, ὑποδουλοῦμαι εἰς τοὺς Τούρκους, πατιέμαι ἀπὸ τοὺς Τούρκους : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.5,5 **γιατὶ εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλη νὰ τουρκέψῃ**· **3)** μτφ. θυμοῦμαι, θυμώνω σφοδρά, ὀργίζομαι μέχρι μανίας, γίνομαι μανιώδης ἐξ ὀργῆς· **4)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ πραγμ., εἰρων. ἐξαφανίζομαι, παύω ὑφιστάμενος διά τινα, κρύφα ὑπ' ἄλλου κατεχόμενος, χάνομαι : **ἐτούρκεψε τὸ ποτῆρι - τὸ βάζο - τὸ βιβλίο.**

τουρκιά (ἡ) δημ. τ. ἀντὶ Τουρκία, τὸ ὀθωμανικὸν κράτος· **2)** τὸ σύνολον τῶν Τούρκων ὡς ἔθνος ἢ μέγα πλῆθος αὐτῶν : δ.τραγ. **Πάργα, Τουρκιὰ σὲ πλάκωσε, Τουρκιὰ σὲ τριγυρίζει.**

τουρκικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τούρκικος-η-ο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τούρκους ἢ τὴν Τουρκίαν : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.33,12 **νὰ τρώγω τούρκικα κορμιά**· **2)** **ἡ τουρκικὴ - τὰ τουρκικὰ ἢ τὰ τούρκικα** ἡ τουρκικὴ γλῶσσα· **3)** δημ. **τούρκικα** ἐπίρρ. τουρκιστί, κατὰ τουρκικὸν τρόπον· || εἰδ. ὁ εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν.

τουρκιστί ἐπίρρ., νεώτ. τούρκικα βλ.λ.3).

τουρκ(ο)- νεώτ. κ. δημ. α' σύνθετ. πολλῶν λ. δηλοῦν εἴτε τὴν ἐκ Τούρκων προέλευσιν, οἷον **τουρκόσπορος**, εἴτε προσδίδον εἰς αὐτὰς ἔννοιαν ἀγριότητος, σκληρότητος, οἷον **τουρκάλογο - τουρκόγερος**, ἢ ἔννοιαν ὑβριστικήν, οἷον **τουρκόβοϊδο.**

τουρκόβοϊδο (τὸ) δημ. ὁ ἀνόητος καὶ ἀμαθής.

τουρκογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γεννηθεὶς ἐκ Τούρκου πατρὸς καὶ χριστιανῆς μητρός.

τουρκόγερος (ὁ) δημ. ὁ σκληρὸς προεστώς.

τουρκόγυφτος (ὁ) δημ., θηλ. τουρκογύφτισσα, Γύφτος, Ἀτσίγγανος μουσουλμάνος· **2)** μτφ. ἄνθρωπος λίαν ἀκάθαρτος καὶ δόλιος· **3)** τὸ θηλ. **τουρκογύφτισσα** γυνὴ δυσειδής, ἄσχημος.

τουρκοκρατία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κυριαρχία τῶν Τούρκων καὶ ἰδίᾳ ἡ περίοδος τῆς ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν κυριαρχίας αὐτῶν : **ἡ Θεσσαλία - ἡ ἐκπαίδευσις ἐπὶ τουρκοκρατίας.**

τουρκοκρατοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐπὶ χωρῶν καὶ λαῶν, εἶμαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων, εἶμαι ὑπόδουλος εἰς τοὺς Τούρκους.

τουρκολογιά (ἡ) δημ. πλῆθος Τούρκων ὁμοῦ.

τουρκολόι (τὸ) δημ. τουρκολογιὰ βλ.λ.

τουρκομαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γνωρίζων, ἰδ. καλῶς, τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν· **2)** ὁ γνωρίζων τὰ τουρκικὰ πράγματα, γνώστης τῆς τουρκικῆς ἱστορίας καὶ καταστάσεως.

τουρκομάνι (τὸ) δημ. συρφετός, πλῆθος Τούρκων, ἀπειρία στιφῶν τουρκικῶν.

τουρκομανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τουρκομάνους, δθ. τὸ θηλ. **ἡ τουρκομανικὴ** ἡ γλῶσσα τῶν Τουρκομάνων.

τουρκομερίτης (ὁ) δημ., θηλ. -ίτισσα, ἰδίᾳ ἐπὶ Ἑλλήνων, ὁ ἐκ τουρκικῶν ἢ τουρκοκρατουμένων χωρῶν καταγόμενος.

τουρκομερίτικος-η-ο δημ. ὁ τοῦ τουρκομερίτου βλ.λ.

τουρκοπατιέμαι δημ., μτχ. παθ. παρακ. **τουρκοπατημένος**, πατιέμαι ἀπὸ Τούρκους, καθίσταμαι, ἔρχομαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων.

τουρκόπιασμα (τὸ) δημ. ὁ τουρκόσπορος βλ.λ.

τουρκοπούλα (ἡ) δημ. νεᾶνις ἢ παιδίσκη τουρκικῆς ἐθνότητος· **2)** εἶδός τι σταφυλῆς.

τουρκοπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ἀκανθίς.

τουρκόπουλος-α-ο μσν. κ. δημ. ἐπὶ Βυζαντ. νόθος ἐκ Τούρκου πατρὸς καὶ χριστιανῆς μητρός, τουρκογενής· **2)** δημ. τὸ οὐδ. **τουρκόπουλο** κ. τὸ θηλ. -**ούλα** παῖς τουρκικῆς ἐθνότητος.

τοῦρκος (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τούρκισσα** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τουρκικὴν ἐθνότητα· **2)** γενικώτ. ὁ μωαμεθανός : δ. τραγ. **γίνεσαι Τοῦρκος, Διάκο μου, τὴν πίστη σου ν' ἀλλάξῃς;** **3)** συνεκδ. ἄνθρωπος σκληρός, ὠμός, ἄγριος, ἀφύς, ἄσπλαχνος· **4)** ὁ λίαν ἐξωργισμένος : **ἔγινε Τοῦρκος ἀπ' τὸ κακό του - ἀπὸ τὸ θυμό του**· **5)** ὡς προσηγορικὸν ἐπὶ ὄξους, ρακῆς κττ., ὁ λίαν δριμύς, ἀφύς : **αὐτὸ τὸ ξίδι - τὸ ρακὶ εἶναι τοῦρκος.**

τουρκόσπερμα (τὸ) δημ. ὁ τουρκόσπορος.

τουρκόσπορος (ὁ) δημ. κ. **τουρκόσπερμα** (τὸ) ὁ συλληφθεὶς ἐκ Τούρκου καὶ χριστιανῆς, τουρκόπιασμα, ἰδ. ὡς ὕβρις εἰς τουρκομερίτην βλ.λ.

τουρκοτέλι (τὸ) δημ. φόρος ἰδιαίτερος ἀποτινόμενος παλαιότερον ὑπὸ τῶν νησιωτῶν τοῦ Αἰγαίου εἰς τοὺς Φράγκους δυνάστας των, ὅπως καταβάλληται ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς Τούρκους πειρατὰς πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν ληστεύσεων καὶ τῶν ἀνδραποδισμῶν.

τουρκουάζ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀκλ. ὁ πολύτιμος λίθος κάλλαϊς βλ.λ.· **2)** εἶδός τι ὑφάσματος μετὰ στήμονος ἐκ λίαν ἐστριμμένης μετάξης καὶ βαμβακίνης κρόκης, ἁδρὸν εἰς τὴν ἀφήν, ἄνευ λάμψεως καὶ δευτερευούσης ποιότητος.

τουρκοφάγος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐξολοθρευτὴς τῶν Τούρκων, προσων. ἀποδοθεῖσα εἰς τὸν Ἕλληνα ἀγωνιστὴν Νικηταρᾶν.

τουρκόφιλος-ον νεώτ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τοὺς Τούρκους, φιλότουρκος· || ἐπὶ διαθέσεων, καταστάσεων κττ., ὁ εὐνοῶν τοὺς Τούρκους, ὁ εὐνοϊκῶς διακείμενος ἔναντι τῆς Τουρκίας : **ἡ κυβέρνησις ἀκολουθεῖ τουρκόφιλον πολιτικήν.**

τουρκοφοβία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ φοβῆταί τις τοὺς Τούρκους.

τουρκόφωνος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὡς γλῶσσαν οὐχὶ τὴν ἐθνικήν του ἀλλὰ τὴν τουρκικήν : **οἱ τουρκόφωνοι πληθυσμοὶ τῆς Μ. Ἀσίας.**

τουρκοχριστιανός-ή νεώτ. κ. δημ. χριστιανὸς ὅστις προσποιεῖται τὸν Τοῦρκον πρὸς ἀποφυγὴν διώξεων, κρυπτοχριστιανός.

τούρλα (ἡ) δημ. πᾶν ὕφωμα ὁμοιάζον κατὰ τὴν μορφὴν πρὸς τροῦλλον, λοφοειδὴς σωρός, στρογγύλον ὕφωμα· || γεν. πᾶν, οὐχὶ μέγα, ὕφωμα γῆς· **2)** μτφ. φρ. **στὴν τούρλα τοῦ Σαββάτου** τὴν τελευταίαν στιγμὴν (δ.ἔκφρ. στὴν τούρνα).

τουρλί (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν νουμήνιος ὁ κυρτόρρομφος, τροχίλος.

τουρλίδα (ἡ) δημ. κ. **τουρλίδι** τὸ πτηνὸν αἰδίκνημος ὁ κροταλίζων.

τουρλόπαπας (ὁ) δημ. ὁ προγάστωρ, κοιλαρὰς παπάς : δ.τραγ. **γιατ' ἔρχετ' ὁ τουρλόπαπας μὲ τὴν ἁγιαστούρα του**· **2)** τὸ πτηνὸν ἔποψ.

τουρλοῦ (τὸ) (τουρκ.) δημ. φαγητὸν παρασκευαζόμενον ἐν κλιβάνῳ ἐκ πάντων τῶν εἰδῶν τῶν λαχανικῶν τῆς ἐποχῆς· || φρ. **τουρλοῦ τουρλοῦ** ποικίλων εἰδῶν ἢ προελεύσεων, λογῆς λογῆς.

τούρλωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουρλώνω βλ.λ.

τουρλώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τούρλωσα**, παθ. ἀόρ. (ἐ)**τουρλώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **τουρλωμένος**, κάμνω τινὰ σχηματίσῃ τούρλα, νὰ ἐξέχῃ σφαιροειδῶς, συνεπισωρεύω· **2)** ἀμτβ. προτείνω τι ἐστρογγυλωμένον, κάμνω τι νὰ ταθῇ ἢ νὰ ἐξέχῃ σφαιροειδῶς : **τί τουρλώνεις τὴν κοιλιά σου;** κ. παθ : **τουρλωμένος πισινός.**

τουρλωτός-ή-ό δημ. ὁ τουρλωμένος, ἐκεῖνος ποὺ κάνει τούρλα, ὁ σφαιροειδῶς προβάλλων, φουσκωτός· ‖ ἐπίρρ. -ά.
τούρμα (ἡ) μαν. ὄνομ. π.Βυζ. τῆς ἀνωτέρας στρατιωτικῆς μονάδος, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν μοιρῶν ἢ δρούγγων, ὧν ἑκάστη συνέκειτο ἐκ 5 - 15 ταγμάτων ὁλικῆς δυνάμεως 1000 - 3000 ἀνδρῶν : Λέων Σοφ.4,9, Λέων Γραμμ.Θεοφ.450 **οὓς διένειμεν οὗτος ἐν τοῖς θέμασι κατασκηνώσας καὶ εἰς τούρμας ἀποκαταστήσας,** Θεοφάν.3,29· **2)** μέρος τοῦ θέματος, ἡ ἀμέσως μετὰ τὸ θέμα κατωτέρα διοικητικὴ περιφέρεια ἐν τῇ Βυζ. αὐτοκρατορίᾳ, ἀποτελοῦσα συνήθ. τὸ τρίτον αὐτοῦ : Κ Πορφ.Θέμ.1,7 **διῄρηται δὲ τὸ θέμα τῆς Σάμου εἰς τούρμας δύο.**
τουρμαρχᾶτον (τὸ) μαν. ἡ τούρμα βλ.λ.2).
τουρμάρχης (ὁ) μσν.,θηλ.-ισσα, ὁ διοικητὴς τούρμας βλ.λ.2) : Κ Πορφ.Ἔκθ.41Α, Στουδ.Θεόδ.480Ι).
τουρμαρχῶ-έω μσν. εἶμαι τουρμάρχης, διοικῶ τούρμαν βλ.λ.2) : Γενέσ.49,14, αὐτ.59,17.
τουρμπάνι (τὸ) (περσ.) δημ. πλατεῖα λωρὶς βαμβακεροῦ ἢ μεταξίνου ἢ μαλλίνου ὑφάσματος, δι' **οὗ** περιτυλίσσουσιν οἱ μουσουλμάνοι τὴν κεφαλήν των, εἶδός τι σαρικίου βλ.λ.
τουρμπίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. ὁ στρόβιλος βλ.λ.
τούρνα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν γερανός· **2)** ὁ ἰχθὺς ἔσοξ ὁ γνήσιος, λοῦτσος· πρβλ. τούρπαινα.
τουρνέλλα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ πλεκτάνη βλ.λ.1)).
τούρπαινα (ἡ) μτγν. μσν. εἶδός τι ἰχθύος : Ἀλέξ.Τραλλ.12,Παῦλ.Αἰγ.3,78 **«τουρπαίνης, θαλασσίου ἰχθύος»,** αὐτ.7,17· πρβλ. τούρνα 2).
τουρσί (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τουρσή (ἡ)** λαχανικὸν διατηρούμενον **ἐντὸς** ὄξους ἢ ἅλμης : ***πιπεριὲς - ἀγγουράκια τουρσί*** ‖ πληθ. *τουρσιὰ περιληπτ. τὰ ἐντὸς ὄξους ἢ ἅλμης διατηρούμενα λαχανικά.*
τούρτα (ἡ) (γαλλ.) δημ. γλύκυσμα βάσιν ἔχον ζυμαρικὸν ἢ **ἄλευρον**, ἐπιπρόσθετα δὲ ὑλικὰ σακχαροπήκτους καρπούς, κρέμαν σοκολάταν κτλ.
τούρτιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα βαθμὶς τῆς νεοκρητιδικῆς διαπλάσεως τῆς γῆς.
τούρτουρας (ὁ) δημ. ἄ. τ. τοῦ τούρτουρο βλ.λ.
τουρτουριάρης-α-ικο δημ. ριγηλός.
τουρτουρίζω δημ. παθαίνω τούρτουρο βλ.λ.,ριγῶ.
τουρτούρισμα (τὸ) δημ. ρῖγος, τρεμούλιασμα.
τούρτουρο (τὸ) δημ. κ. **τούρτουρας** (ὁ), ρῖγος, φρικίασις, τρεμούλιασμα : **μὲ πιάνει τούρτουρο νὰ τὸ συλλογίζωμαι.**
τουρώνιος ἐποχή (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ δευτέρα ἐποχὴ τῆς νεοκρητιδικῆς ὑποπεριόδου τῆς γῆς.
τούς αἰτ. ἀρσ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.
τουτᾶ ἐπίρρ. κρητ. ἐντοῦθα, ἐδῶ : Ἐπιμενίδ. π. Διογ.Λ 1,113 **ἔρπε ἐς Κρήτην ποθ' ἁμὲ· τουτᾶ γὰρ οὐκ ἐσεῖται τιν δεινὸς ὁ μόναρχος.**
τουτάκι(ς) ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ τότε βλ.λ. **ἐν** χρ. ὡς δεικτικὸν τοῦ ὁπότον : Θέογν.844,Πινδ.Π 4,255 **ἐν ἀλλοδαπαῖς σπέρμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνας ὄλβου δέξατο μοιρίδιον,** αὐτ.9,14,αὐτ. 4,28,Ἰσυλλ.67,Καλλ.Δία 44,αὐτ.Ἄρτ.33, αὐτ.Ἑκ.1,2,8· **2)** ὡς συσχετ. τοῦ ἀναφορ. ὡς = οὕτως : Ἀριστφ. Εἰρ.1079 **τουτάκις οὔπω χρὴν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι·** **3)** Ἡσ. **«τοσάκις».**
τουτεῖ ἐπίρρ. κ. **τουτεί δωρ. ἐνταῦθα**, ἐδῶ· πρβλ. τουτᾶ : Θεόκρ.5,45,αὐτ.103.
τοὔτερον ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἕτερον.
τουτέστι κ. νεώτ. τοῦτ' ἔστι, δηλαδή, ἤτοι : Ἀριστ.Λἀπ.94 (ἐσφ. ἀνάγν.), ΚΔΜᾶρκ.7,2 **ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ τουτέστιν ἀνίπταις,** Πλούτ. Ἠθ.64C, Ἡφαιστ.12,1, Ἀπολλ. Δύσκ.Σύντ.29,13,Κῶδ.Ἰουστιν.1,1,5,3.
τουτί ἀντων. ἀττ. ἐπιτεταμ. τ. τοῦ τοῦτο **οὐδ.** τῆς δεικτ. ἀντων. οὗτος βλ.λ.
τοῦτις Ἡσ. **«ὁ κόσσυφος».**
τουτογί ἀντων. ἀττ. τ. **ἐπιτεταμ.** διὰ **τοῦ** μορ. γε ἀντὶ τουτί γε.
τουτοδί ἀντων. ἀττ. ἐπιτεταμ. τ. διὰ τοῦ **δὲ** κ. **ἰ** τοῦ οὐδ. τοῦτο τῆς ἀντων. οὗτος βλ.λ.
τουτόθε(ν) ἐπίρρ. μτγν. ἐντεῦθεν, ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό : Θεόκρ.4,10 **κῴχετ' ἔχων σκαπάναν τε καὶ εἴκατι τουτόθε μῆλα,** Ἀπολλ.Ρ Ἐπίρρ.163,24.
τοῦτος-η-ο ἀντων. μσν. κ. δημ. κ. ἐτοῦτος, γενικ. **τουτουνοῦ κ. τουνοῦ**, θηλ. **τουτηνῆς** κ. **τουνῆς**, αἰτ. **τουτονά**, θηλ. **τουτηνά**, ὀνομ. πληθ. **τοῦτοι** κ. **τουτοινά**, γενικ. **τουτουνῶ** κ. **τουνῶ** κ. **τουνῶς**, οὗτος, αὐτός : Ἐρωτόκρ.1,1288 **θέλεις ξελησμονήσει τουνῆς,** δ. τραγ. **τούτ' ἡ γῆ ποὺ τὴν πατοῦμε,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 59,1 **τούτη ἡ γῆ ποὺ θὰ μᾶς λειώσῃ ξανὰ στάχια θὰ φυτρώσῃ.**
τουτούνι (τὸ) δημ. ὁ ταμπάκος βλ.λ.
τουτῶ ἐπίρρ. **τουτεῖ**, ταύτῃ : Σώφρ.82, Ἐπιγρ.Κῶ, Ἐπιγρ.Κρήτης.
τουτῶθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐντεῦθεν : Θεόκρ.4,48 **κακὸν τέλας αὐτίκα δωσῶν, εἰ μὴ ἄπει τουτῶθεν.**
τούφα (ἡ) δημ. δέσμη ἰνῶν, νημάτων ἢ τριχῶν.
τουφέκι (τὸ) δημ. κ. **ντουφ-** τυφέκιον βλ.λ.
τουφεκιά (ἡ) δημ. κ. **ντουφεκιά** ὁ διὰ τυφεκίου πυροβολισμὸς καὶ ἡ ἀπόστασις βολῆς αὐτοῦ.
τουφεκίζω δημ. κ. **ντουφεκίζω** πυροβολῶ διὰ τυφεκίου· **2)** θανατῶ, ἐκτελῶ διὰ τυφεκισμοῦ.
τουφέκισμα (τὸ) δημ. κ. ντουφέκισμα ἐκπυρσοκρότησις τυφεκίου ἢ πυροβολισμὸς μὲ ντουφέκι, τουφεκιά· **2)** θανάτωσις, ἐκτέλεσις καταδίκου δι' ὁμοδικῶν πυροβολισμῶν, τυφεκισμός.
τουφεκισμός (ὁ) δημ. τὸ τουφέκισμα βλ.λ.2).
τουφεξῆς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς τυφεκίων· **2)** παλαιότ. στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ τυφεκίου.
τοῦφος Ἡρ. «τάφος».
τουφωτός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων τοῦφες, **ὁ** ὅμοιος μὲ τούφα, θυσανωτός.
τούχα (ἡ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τύχη βλ.λ.
τοφιών-ῶνος (ὁ) πάπ. λατομεῖον τόφου.
τόφος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἄ. τόφφος βλ.λ.
τόφρα ἐπίρρ. δεκτ. χρόνου ἀνταποδιδόμ. εἰς τὸ ἐν τῇ προτάσει προηγούμενον ἢ ἑπόμενον ὄφρα βλ.λ., ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἕως τότε, ἐν τοσούτῳ χρονικῷ διαστήματι, τέως, μέχρι τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου : Ἰλ.Λ 754 **τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ .. πεδίοιο .. ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους·** ‖ συχν. τὸ ἀναφ. προηγεῖται : αὐτ.Σ 381 **ὄφρ' ὅ γε ταῦτα ἐπονεῖτο . . τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ** Θέμις (καθ' ὃν χρόνον.., τότε), Ὀδ.Υ 330,Ὕμν.Δήμ.37· ‖ κ. **ὄφρ' ἄν . ., τόφρα** : Ἰλ.Η 194,Ὀδ.Ε 362· ‖ κ. **ὄφρα . . , τόφρα δέ** : Ἰλ.Δ 221,Ὀδ.Κ 126· ‖ ἀντὶ τοῦ κανονικοῦ **ὄφρα . . , τόφρα** κεῖται σπαν. **τόφρα . . , ἕως . ., τόφρα . . ἕως κε,** αὐτ.Ε 122, αὐτ.Β 77· ‖ συχνότ. **ἕως . . , τόφρα** (δέ) : Ἰλ.Ο 392, Ὀδ.Μ 328, αὐτ.Ε 425· ‖ κ. **ἀλλ' ὅτε δὴ . . , τόφρα** : αὐτ. Κ 571· ‖ κ. **πρὶν . . , τόφρα** : Ἰλ.Φ 101· ‖ κ. **εὖτε . . , τόφρα** : Ὀδ.Υ 77· **2)** ἀπολ. ἐν τοσούτῳ, ἐν τῷ μεταξὺ : Ἰλ.Κ 498,αὐτ Ν 83,Ὀδ.Γ 303, αὐτ.464 **τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη·** **3)** μτγν. ἰδ. π. Ἀλεξανδρ. ποι. ὡς ἀναφορ., ὄφρα βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1617,Καλλ.Δῆλ.39, Ὀρφ.Ἀργ.347· **4)** κ.ὡς τελικὸς σύνδεσμος, ὥστε, ἵνα, ὅπως : Ἀντίμ.3, Ἀπολλ.Ρ 3,807, αὐτ.4,1487, Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,242, Φαίδιμ.ΑΠ 13,22, Ὀρφ.Ἀργ 939.
τόφ(φ)ος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. εἶδός τι πορώδους καὶ εὐθρύπτου λίθου· **2)** ἰατρ. σύγκριμα ἀσβεστούχων **ἁλάτων** σχηματιζόμενον εἰς τὰς ἀρθρώσεις **τῶν ἀρθριτικῶν.**
τρά (ἡ) (τουρκ.) δημ. **κ. ὀτρά** νηματοειδὲς ἐπίχρυσον ἢ ἀργυροῦν **ἔλασμα** πρὸς διακόσμησιν τῆς **κεφαλῆς καὶ τοῦ πέπλου τῆς** νύμφης, τέλι· **2)** τμή-

μα νήματος, κλωστῆς, ὅσον περᾶται εἰς βελόνην, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ραφὴν ἐνδύματός τινος.

τράβα (ἡ) (Ἰταλ.) μσν. δημ. κ. **τράβο** (τὸ) δοκὸς πρὸς ὑποστήριξιν στέγης ἢ δαπέδου, δοκίς : Ἐρωτόκρ.2,99, αὐτ.239.

τραβαία (ἡ) μσν. δ. γρ. τοῦ τραβέα βλ.λ. : Ἰω. Λυδ.Μην.Ι,2Ι.

τραβάκκα (ἡ) δημ. κωνοειδὴς σκέπη οἰκιῶν· **2)** στέγη ἀνεμομύλου· **3)** τόξον, καμάρα ὀξυκόρυφος ὑποβαστάζουσα στέγην.

τράβαλα (τὰ) δημ. κ. **ντράβαλα** περιπέτειαι, στενοχωρίαι, ἐνοχλήσεις, φασαρίες.

τραβατζάρω (Ἰταλ.) δημ. κ. **τραβετζάρω** ἐπὶ ὑγρῶν, ἰδίᾳ οἴνου καὶ ἐλαίου, μετογγίζω ἀπὸ δοχείου εἰς ἕτερον.

τραβατζάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραβατζάρω βλ.λ.

τραβέα (ἡ) μτγν., μσν. **τραβαία** (Ἰω.Λυδ.Μην.Ι,2Ι) ἡ πορφυρᾶ, περιπόρφυρος τήβεννα, ἡ ἐν Ρώμῃ τίμιος ἐσθὴς τῶν βασιλέων, τῶν οἰωνοσκόπων, τῶν Σαλίων καὶ τῆς Ἱππάδος, σπανίως δὲ καὶ τῶν ὑπάτων : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,70.

τραβέρσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. διάξυλον, δισδοκίς, διάπηγμα, εἰδ. τὸ πρὸς στήριξιν τῶν σιδηροτροχιῶν, ἅ. στρωτήρ, δοκίς : **τραβέρσες σιδερένιες - ξύλινες**· **2)** ζυγὶς θωρακίου.

τραβερσάδα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ναυτ. διάπλους θαλάσσης ἀπὸ λιμένος εἰς ἄλλον· **2)** ἐπίρρ. κατὰ πλοῦν, ἀντίθ. μηνιαίως· μὲ τὸν μῆνα : «**ληρώνεται τραβερσάδα**.

τραβερσάρω δημ. ναυτ. κάνω τραβερσάδα βλ.λ.Ι), διαπλέω· **2)** μασχαλίζω τὴν ἄγκυραν· **3)** ἀντιβάλλω τὸν ἀρτέμονα ἢ τὸν ἐπίδρομον.

τραβέρσο (τὸ) (Ἰταλ.) ναυτ. δημ. ἡ περίπτωσις καθ᾽ ἣν τὸ πλοῖον δέχεται τὸν ἄνεμον καὶ τὸ κῦμα ἀπὸ τοῦ πλαγίου, ἀντιμονή· ‖ συχν. ἐν ἐπιρρ. χρ. στέκω - **μένω τραβέρσα** ἀντιμένω· ‖ **στένω τραβέρσο** τραβερσώνω βλ.λ.

τραβερσώνω (Ἰταλ.) δημ. στρέφω το πλοῖον ὅπως σταθῇ τραβέρσο βλ.λ.· **2)** ἀμτβ. τίθεμαι εἰς ἀντιμονήν.

τραβετζάρω δημ. δ. γραφ. τραβατζάρω βλ.λ.

τράβηγμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τραβῶ, ἕλκυσις, ἕλξις : **τράβηγμα τοῦ σκοινιοῦ**, - **τράβηγμα ἀπ᾽ τ᾽ ἀφτιά**· **2)** ἄντλησις ἢ μετάγγισις ὑγροῦ : **τράβηγμα νεροῦ ἀπὸ τὸ πηγάδι** - **κρασιοῦ ἀπὸ τὰ βαρέλια**· **3)** τυπογρ. ἡ ἐργασία τῆς ἀπὸ τυπογραφικῆς τινος πλακὸς ἐκτυπώσεως· **4)** ἐμπορ. ἔκδοσις συναλλαγματικῆς.

τραβηκτική (ἡ) νεώτ. ἡ συναλλαγματικὴ βλ.λ.

τραβηξιά (ἡ) δημ. ἕλκυσις, ἕλξις, τράβηγμα, τράβηξη· **2)** ἀναρρόφησις.

τραβηχτός-ή-ό δημ. ὁ δι᾽ ἕλξεως, τάσεως τετελεσμένος, τραβηγμένος, τεντωμένος : **ράφιμο τραβηχτό**· ‖ ἐπίρρ. -ά· **2)** τὸ οὐδ. **τὸ τραβηχτό** ὡς οὐσ. ἡ σειρὰς βλ.λ.

τραβίτης (ὁ) Σουΐδ. «κύων» (ἀμφ.).

τραβῶ-άω δημ. κ.τραυῶ, ἀόρ. **(ἐ)τράβηξα**, μέσ. κ. παθ.-ιοῦμαι κ.-ιέμαι κ.-ιῶμαι, παθ. ἀόρ. (ἐ)τραβήχτηκα, β΄ ἑν. προστ. **τραβήξου**, μτχ. παθ. παρακ. **τραβη(γ)μένος**, ἕλκω, σύρω, τείνω, ἕλκων μετακινῶ : **τραβῶ τὴν καρέκλα**, - **μὴ μὲ τραβᾷς**, - **νὰ τραβήξουμε τὴ βάρκα στὴν ἄμμο**, - **τραβῶ ἀπὸ τ᾽ ἀφτὶ - ἀπὸ τὸ μανίκι**, - **τὸ τράβηξες πολὺ τὸ σκοινὶ καὶ θὰ σπάσῃ** (ἡ φρ. ἐν χρ. κ. μτφ.)· ‖ κ. μέσ. κ. παθ. ἕλκομαι, σύρομαι· ‖ φρ. **τραβάω τὰ μαλλιά μου** τίλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου ἐκ στενοχωρίας, ὅθ. μτφ. εὑρίσκομαι, εἶμαι εἰς ἀπόγνωσιν· ‖ **τράβα κορδέλλα** ἐξακολούθει ἐπ᾽ ἄπειρον· κ. σκωπτ. ἐν ἀναφ. πρὸς πνευματικῶς ἀνισόρροπον (πρόκειται περὶ παράφρονος)· ‖ **τραβῶ κουπὶ** κωπηλατῶ· ‖ μτφ. **τὸν τραβᾷ ἀπὸ τὴ μύτη** τὸν ἄγει καὶ τὸν φέρει· ‖ τὸ παθ. ἐν φρ. μτφ. **τραβηγμένο ἀπὸ τὰ μαλλιά** (ἐπὶ ἀστειότητος, συμπεράσματος κττ. βεβιασμένων)· **2)** **τραβῶ στὰ δικαστήρια** κάποιον (τὸν ἐνάγω)· **3)** σύρω ἐκ τῆς θήκης, ἀνέλκω, ἀνασπῶ : **τραβῶ τὸ σπαθί - τὸ μαχαίρι**· ‖ συνεκδ. ἐπὶ παντὸς φορητοῦ ὅπλου : **ἐτράβηξε κομπούρι - περίστροφο**· **4)** πυροβολῶ : **τοῦ τράβηξε μιὰ πιστολιά - μιὰ ντουφεκιά**· ‖ πλήττω, καταφέρω πλῆγμα, κτυπῶ, ἐπὶ τὸ ἐκφραστικώτερον : **τοῦ τράβηξε μιὰ πετριὰ κατακέφαλα - μιὰ μαχαιριά - ἕνα μπάτσο** (τὸν ἐρράπισε)· ‖ **κτ.** ἐπέκτ. **τοῦ τράβηξα ἕνα βρισίδι** (τὸν καθύβρισα)· **5)** ἐπὶ ὑγρῶν, λαμβάνω δι᾽ ἀντλήσεως, ἀντλῶ : **τραβῶ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι**, - **τράβηξα ὅλο τὸ κρασὶ ἀπὸ τὸ βαρέλι**· ‖ ἐπὶ οἴνου κ. παθ. : **σὰν τραβηχθῇ τὸ κρασί, θὰ σιάξῃ**· **6)** ροφῶ, ἀπορροφῶ : **τὸ σφουγγάρι τραβάει τὸ νερό**, - **τὸ στουπόχαρτο τραβᾷ τὸ μελάνι**· **7)** μτφ. πίνω : **τραβῶ** (τὸ) **κρασὶ** ἢ ἁπλῶς **τὸ τραβῶ** πίνω οἶνον, πίνω κρασί· ‖ κ. παθ. **εἶναι τραβηγμένος** ἔχει πίει οἶνον, ἔχει μεθυσθῆ, εἶναι πιωμένος· **8)** μτφ. ἑλκύω, προσελκύω, θέλγω : **δὲν μὲ τραβάει ἡ συντροφιά τους**· **9)** ὁμ. ἀναζητῶ ἢ προκαλῶ τι ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα, ὡς ἐπιθυμητὴν ἀπόλαυσιν : **ἡ σαρδέλλα τραβάει κρασί**, - **τραβᾷ ἡ καρδιά μου ἕνα ταξιδάκι**· ‖ **αὐτὸ** (δὲν) **τὸ τραβάει ἡ ὄρεξή μου** (αὐτὸ (δὲν) τὸ ὀρέγομαι, (δὲν) ἐπιθυμῶ νὰ τὸ ἀπολαύσω)· **10)** λαμβάνω μέρος ἔκ τινος ὅλου, ἀποσύρω : **τραβῶ λεφτὰ ἀπὸ τὴν τράπεζα**, - **τράβηξα ἕνα χιλιάρικο μπροστάντσα ἀπὸ τὸ μισθό μου**, - **τραβῶ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸ τελωνεῖο**· **11)** ἐν τῇ γλώσσ. τοῦ χαρτοπαιγνίου τοῦ μπακαρᾶ **τραβῶ χαρτὶ** (ζητῶ νὰ μοῦ δοθῇ καὶ τρίτον φύλλον, ἀντίθ. στέκω, δὲν τραβῶ)· **12)** ἀποσπῶ, ἀπομακρύνω, ἀποτραβῶ : **τράβηξε τὸ παιδί της ἀπὸ τὸ σχολεῖο**· ‖ κ. τὸ μέσ. κ. παθ. ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι : **τραβήχτηκε ἀπ᾽ αὐτὴν τὴν ἑταιρεία**, - **τραβήξου ἀπὸ τὴν πολιτική, τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω**· **13)** ὑφίσταμαι, ὑποφέρω, ὑπομένω : **τραβῶ στενοχώριες - βάσανα**, - **μόνο ἐγὼ ξέρω τί τράβηξα**· ‖ φρ. **τραβάω τὸ διάβολό μου** ὑφίσταμαι πολλὰς στενοχωρίας ἢ ἐνοχλήσεις· ‖ **τραβάει τῶν παθῶν τοῦ τὸν τάραχο** ὑφίσταται τὰ πάνδεινα· ‖ κ. παθ. γίνομαι ἢ εἶμαι ἀνεκτός, ὑποφέρομαι : **αὐτὸς ὁ καημὸς δὲν τραβιέται**· **14)** ἔχω ταχύτητα ἢ βεληνεκές : **τὸ βαπόρι αὐτὸ τραβάει δέκα μίλλια τὴν ὥρα**, - **τὸ ντουφέκι μου τραβάει πενήντα μέτρα**· **15)** ἐμπορ. ἀγοράζω, καταναλίσκω : **καπνὸ - σταφίδα - κρασὶ τὰ τραβάει τὸ ἐξωτερικό**· ‖ κ. παθ. ἔχω κατανάλωσιν, διατίθεμαι, ἀγοράζομαι : **τὰ μῆλα τοῦ Βόλου τραβιοῦνται στὴν Αἴγυπτο**· **16)** ἐπὶ συναλλαγματικῆς, ἐκδίδω· **17)** τυπογρ. ἐκτυπώνω διὰ τοῦ πιεστηρίου : **τραβήξαμε πέντε χιλιάδες φύλλα**· **18)** ἀμτβ. πορεύομαι, κατευθύνομαι, προχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, παραμερίζω : **ποῦ τραβᾷς** ἀποδῶ ;, - **τράβα ἴσια καὶ στρίψε ἀριστερά**, - **τράβα πάρα πέρα νὰ περάσω**· ‖ φρ. **τράβα ἐμπρὸς** προχώρει κ. μτφ. μὴ δειλιᾷς, μὴν ἀποκαρδιώνεσαι· ‖ **τράβα στὴ δουλειά σου** φρ. πρὸς ἀνεπιθυμήτως ἐπεμβαίνοντα ἢ μεσολαβοῦντα· **19)** ἀναρροφῶ ἀέρα, σχηματίζω ρεῦμα : **δὲν τραβάει αὐτὸ τὸ τζάκι**· **20)** παρατείνομαι, κρατῶ πολύ : **ἡ ἀρρώστια μου τράβηξε τρεῖς μῆνες**, - **τραβάει σὲ μάκρος αὐτὴ ἡ δουλειά**· **21)** ρηματ. π. τράβηγμα, τράβηξη, τραβηξιά, τραβηχτός.

τράγαινα (ἡ) αἶξ ἔχουσα θήλεος καὶ ἄρρενος αἰδοῖον, ἑρμαφρόδιτος αἶξ : Ἀριστλ.ΖΓ 770b,35.

τράγαις Ἡσ. «Αἰολεῖς».

τραγάκανθα (ἡ) κ. νεώτ. κ. τραγακάνθη ('Επιγρ.) κ. **τραγάκανθος** (ἡ) (Θεόφρ.Φ! 9,15,8 Ιδ.ἀνάγν.), Γαλ.(4,303) τὸ φυτὸν ἀστράγαλος ὁ κρητικὸς ἢ ὁ τοῦ Παρνασσοῦ : Θεόφρ.Φ! 9,1,3, Διοσκ. 3,20, Σωρ.1,123, Γαλ.6,636.

τραγακάνθινος-η-ον νεώτ. ὁ ἐκ τῆς τραγακάνθης ἐξαγόμενος : τραγακάνθινον **κόμμι**.

τραγαλέον Ἡσ. «διερρωγότα».

τραγαλίζω τρώγω : 'Αριστφ.Σφ.674 **ἐκ** κηθαρίου λαγαρυζόμενον **καὶ** τραγ- **λίζοντα τὸ μηδέν**.

τραγάλιον (τὸ) μσν. τρωγάλιον βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.125.

τραγαλισμός (ὁ) γλώσσ. τοῦ **αἴκλον : Θεόγνωστ.** Καν.5.

τραγάνα (ἡ) δημ. εἶδός τι τραγανῆς **σταφυλῆς**· **2**) ἔδαφος πετρῶδες, ἄγονον.

τραγανάδι (τὸ) δημ. κ. τραγανίδι **τὸ φυτὸν ἐ**ρυθρόδανον τὸ λάμπον.

τραγανίζω δημ. μασῶ τι τραγονὸν ἢ σκληρόν : τραγανίζω στραγάλια· **2**) ἀμτβ. τρίζω κατὰ τὴν μάσησιν: **αὐτὸ τὸ φωμὶ τραγανίζει στὰ δόντια.**

τραγάνισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τραγονίζω, τριγμός, τρίξιμο κατὰ τὴν μάσησιν.

τραγανιστός-ή-ό δημ. ὁ τρίζων κατὰ τὴν μάσησιν, τραγανός.

τράγανον (τὸ) μτγν. κ. μσν. **τὸ** κατώτατον **ἄ**κρον τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτός, ὁ χόνδρος : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.7,7,2, Γαλ.16,135· **2**) μσν. τὸ κατώτατον ἄκρον τῆς ρινός, **ὅπερ καὶ** χόνδρος καλεῖται : 'Ιππιατρ.26, αὐτ.130.

τραγανός (ὁ) μτγν. κ. δημ. τράγος βλ.λ.7) : 'Ησ. ἐν λ. χόνδρος· **2**) τὸ φυτὸν σκορπίος, ὅ. τράγος βλ.λ.9) : Διοσκ.4,51· **3**) δημ. ὁ τραχανὰς βλ.λ.

τραγανός-ή-ό(ν) (τραγεῖν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τρώξιμος, ἐδώδιμος, φαγώσιμος : 'Ηρωδιον.2,912, ΕΜ 731,15· **2**) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ὅμοιος πρὸς χόνδρον, χονδρώδης, ὑπόσκληρος : 'Αθήν.Β,347Ε· ‖ δημ. **τὸ** οὐδ. **τραγανὸ** ὡς οὐσ. χόνδρος **τῆς** ρινός, **τοῦ** ὠτὸς κττ.· **3**) νεώτ. κ. δημ. ὁ τρίζων **κατὰ** τὴν μάσησιν : **τραγανὸ σταφύλι - κεράσι**· **4**) δημ. **ὁ τραγανὸς** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τραγασαῖος-α-ον ὁ ἐκ τῆς 'Ηπειρωτικῆς πόλεως Τραγασαὶ καταγόμενος,: 'Ελλάνικ.34J, Στράβ. 13,1,48, Πολυβ.6,63· **2**) ὡς **τραγασαῖα φαίνεται ἐπὶ** χοίρων, μετὰ παιδιᾶς ἐπὶ τοῦ ρ. τραγεῖν : 'Αριστφ.'Αχ.808· ‖ **πατρὸς Τραγασαίου** μετὰ παιδιᾶς ἐπὶ τῆς λ. τράγος βλ.λ. : αὐτ.853.

τραγειά (ἡ) δημ. κ. **τράγεια** τραγεία δορά.

τραγεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ τρώγω βλ.λ.

τράγειος-α-ον μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τράγιος-ια-ιο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράγον, ὁ τοῦ τράγου, τραγήσιος : Φιλόστρ.Γυμν.4 **τῶν κρεῶν τὰ βόεια τε καὶ ταύρεια καὶ τράγεια**, Κλήμ.'Αλ. 850, - **τράγιο κρέας**· ‖ τὸ θηλ. **τραγείη** (δορὰ) ὡς οὐσ. δέρμα τράγου : Θεόκρ.5,51.

τραγελαφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τραγέλαφον, ἀφύσικος, τερατώδης, ἀλλόκοτος : **τραγελαφικὸν κατασκεύασμα**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

τραγέλαφος (ὁ) κ. νεώτ. φανταστικόν τι ζῷον ἔχον σῶμα ἐλάφου καὶ τράγου : 'Αριστφ.Βάτρ. 937, Μέν.'Αλ.4 **κάκτυπωμάτων πρόσωπα, τραγέλαφοι, λαβρώνια**· ‖ ὁμ. μνημονεύονται ὁμοῦ μετὰ τῶν κεντούρων ὡς μυθικὰ πλάσματα : Πλάτ. Πολ.488Α **τραγέλαφοι καὶ κένταυροι**, 'Αριστλ.Α Πρ.1,38,2, αὐτ.Α'Υστ.2,7,2, αὐτ.Φύσ.4,1,1 **ποῦ ἐστὶ τραγέλαφος ἢ σφίγξ**;· **2**) μτγν. ζῷόν τι πράγματι ὑπάρχον ἐν 'Αραβίᾳ ἢ παρὰ τὸν Φᾶσιν, πιθ. εἶδός τι ἐλάφου ἢ δορκάδος πωγωνοφόρου : ΠΔ 'Ιὼβ.39,1 **εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας**, Διόδ.2,51, Πλίν.Φ! 8,33· **3**) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀρτιοδακτύλων θηλαστικῶν τῆς 'Αφρικῆς **ἐκ τῶν κοιλοκέρων** ὁμοιάζον πρὸς τὴν ἀντιλόπην· **4**) **εἶδός** τι ποτηρίου ἔχον ἐπὶ τῆς κατὰ μέτωπον ἐπιφανείας εἰργασμένον ἐν ἀναγλύφῳ τὸ φανταστικὸν ζῷον τραγέλαφος, ἢ τὸ ἔχον τὸ σχῆμα τούτου : 'Αντιφάν.π 'Αθήν.500D· **5**) νεώτ. μτφ. πρᾶγμα ἀλλόκοτον, τερατῶδες, διάστροφον.

τράγεος-α-ον ὁ τράγεως βλ.λ. : ΑΠ 11,325 **δειπνήσας τράγεον πόδα**· **2**) **τραγέα** (δορὰ) (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τραγῆ βλ.λ. : Θεόφρ.'Οσμ.60.

τραγῆ ἐπ (ἡ) μτγν. δέρμα τράγου : Πολυβ.4,118.

τράγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἐπιδόρπιον χάριν τέρψεως τρωγόμενον, συχν. **κτ.** πληθ., τρωγάλια, ξηροὶ καρποὶ ἐσθιόμενοι μετὰ τὴν κυρίαν τροφήν : 'Αριστφ.'Αχ.1091, σύτ.Βάτρ.510 **ἀνέβραττεν ὀρνίθεια καὶ τραγήματα ἔφρυγε**, Πλάτ.Πολ.372C, Ξεν.'Αν.2,3,15, 'Αντιφάν.1, Κλέαρχ.Πανδρ.1 **κάρυα καὶ τραγήματα**, 'Επιγρ. **καστάναια . . καὶ εἴ τινα ἄλλα τραγήματα**· ‖ κ. μτφ. : Διον.'Αλ. Ρητ.393 **τραγήματα τῶν λόγων**.

τραγηματίζω τρώγω τραγήματα : 'Αριστλ.Η Νικ.10,5,4 τραγηματίζειν **ἐν** τοῖς θεάτροις· ‖ συχν. τὸ μέσ. : Μέν.Ψευδηρ.1,14, Θεόφρ.Χορ.12.

τραγημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τράγημα βλ.λ. : 'Αλκίφρ.35.2.

τραγηματισμός (ὁ) ἡ τῶν τραγημάτων βρῶσις, τὸ τρώγειν τραγήματα : 'Αριστλ.άπ.100.

τραγηματοπώλης (ὁ) 'Ησ. **ἐν λ.** κεγχρανοπώλης «ὁ πωλῶν τραγήματα».

τραγηματώδης-ους-ες μσν. **ὁ** ὅμοιος πρὸς τραγήματα βλ.λ. : Εὐστ.1141,15.

τραγήσιος-ια-ιο δημ. ὁ τράγειος βλ.λ.

τραγηφόρος-ον ὁ φορῶν τραγῆν, τραγείαν δοράν Ἡσ. «τραγηφόροι αἱ κόραι Διονύσῳ ὀργιάζουσαι τραγῆν περιήπτοντο».

τρα(γ)ί (τὸ) δημ. μικρὸς τράγος.

τραγίαμβος (ὁ) λεξ. **ὁ** τραγικὸς ἴαμβος : Σουΐδ. ἐν λ. 'Απολλόδωρος 'Ασκληπιάδου **ἦρξε δὲ πρῶτος τῶν καλουμένων τραγιάμβων.**

τραγίζω εἶμαι τράγος : Διοσκ.1,12 **τραγίζει ἐν ὀσμῇ**· **2**) ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν παίδων, ὅταν ἀρχίσῃ νὰ καθίσταται τραχεῖα καὶ βραγχώδης : 'Ιππ. 1175G, 'Αριστλ.ΖΙ 7,1,3, αὐτ.ΖΓ 5,7,20.

τραγικεύομαι σχόλ. ὁμιλῶ, ἐκφράζομαι τραγικῶς βλ.λ. : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.9,601.

τραγικακωμικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** τραγικὸς **καὶ** κωμικὸς ἅμα, κωμικοτραγικός.

τραγικός-ή όν (τράγος) κ. μσν., νεώτ. **κ.** δημ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τράγον, ὁ ὅμοιος πρὸς αὐτόν : Πλάτ.Κρατ.408C **τὸ ψευδὲς τραχὺ καὶ τραγικόν**, Πλούτ.Πύρρ.11, Λουκ.'Όνειρ.10· ‖ 'Ησ. «τραγικὸς πίθηκος· παροιμία ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν σεμνυνομένων»· **2**) κ. νεώτ. **ὁ** ἀναφερόμενος εἰς τραγῳδίαν, **ὁ** ἁρμόζων εἰς αὐτήν : 'Ηρ. 5,67 **πρὸς τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον**, Πλάτ.Πολ.577Β· ‖ **τραγικὸς ἀνὴρ** ὁ τραγῳδός : αὐτ.Φαιδ.115Α· ‖ **ὁ τραγικὸς** ὡς οὐσ. ὁ τραγῳδός : 'Αριστλ.Ρητ.3,14,6· ‖ ἡ προσων. αὐτὴ ἐξόχως ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου : Φιλ.2,53· ‖ καλεῖται καὶ **τραγικώτατος τῶν ποιητῶν** : 'Αριστλ.Ποιητ.13,10· ‖ **τραγικὴ σπουδὴ** ἡ σπουδαιότης τῆς τραγῳδίας : Πλάτ.Νόμ.838C· ‖ **τραγικὸς λῆρος** ἐπὶ τῶν πλουσίων καὶ πομπωδῶν ἐνδυμάτων, ἃ ἐφόρουν οἱ ὑποκριταὶ τῆς τραγῳδίας : 'Αριστφ.Βάτρ.1005· ‖ **ἡ τραγικὴ ποίησις** ἡ ποίησις τῆς τραγῳδίας : Πλάτ.Πολ.602Β· ‖ **ἡ τραγικὴ** ἢ **τὰ** τραγικὰ ὡς οὐσ. ἡ τραγικὴ ποίησις : αὐτ.595C **τούτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γενέσθαι**· **3**) μτφ. μεγαλοπρεπής, ἐπίσημος : 'Αριστφ.Εἰρ.136 **ὅπως ἐφαίνου . . τραγικώτερος**, Πλάτ.Μέν.76Ε **τραγικὴ γάρ ἐστιν ἡ ἀπόκρισις**, 'Αριστλ.Ρητ.3,3,4 **διὰ τὸ σεμνὸν . . καὶ τραγικόν**· **4**) μτγν. ἐν κακῇ σημ κομπαστικός, πομπώδης : Πολύβ.5,26,9, Πλούτ.'Ηθ

330A· **5)** ὁ τραγικῶς μινυρίζων, ὁ ἔχων ὕφος παραπονετικόν : Δημ.329 ὑποκριτὴς ἄριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης· **6)** Ἡσ. «μεστὸς συμφορᾶς»· **7)** νεώτ. ὁ προκαλῶν, ὅπως αἱ τραγῳδίαι, τὸν ἔλεον, τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν λύπην : **τρ- θάνατος, - τρ- θέαμα - κατάστασις - γεγονότα.**

τραγικότης-ητος νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τραγικὸν βλ.λ.71, νὰ εἶναι τοιοῦτο, ὥστε νὰ προκαλῇ οἱονεὶ ἐν τραγῳδίᾳ τὸν ἔλεον, τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν λύπην.

τραγικώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐκ τοῦ τραγικοῦ εἴδους : Παλαίφ.41 **τραγικώδης μῦθος.**

τραγικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. -ά μὲ τραγικὸν ὕφος ἢ τρόπον : Πλάτ.Πολ.413B, αὐτ.545E **φῶμεν αὐτὰς τραγικῶς ὡς πρὸς παῖδας ἡμᾶς παιζούσας,** Λουκ.Ἀλ.39, αὐτ.Ἱστ.Συγγρ.16· ‖ δημ. **πολὺ τραγικὰ μᾶς τὰ λὲς** δίδεις ὑπερβολικὸν χρωματισμὸν εἰς τὴν ἀφήγησίν σου· ‖ **οἰκῶ τραγικῶς** διάγω ἐν λαμπρότητι : Πλούτ.Πομπ.10.

τραγίλα (ἡ) δημ. ἡ ἀπὸ τοῦ τράγου ἀναδιδομένη ὀσμή, βαρβατίλα.

τράγινος-η-ον μτγν. ὁ τράγειος, τραγήσιος : ΑΠ 9,558,6 **τραγίνας δ' ὕπνος ἔμυσε κόρας.**

τράγιο (τὸ) δημ. κρέας τράγου· **2)** τὸ φυτὸν ἀνδρόσαιμον· **3)** τὸ φυτὸν ἄνισον.

τράγιον (τὸ) φυτὸν φυόμενον ἐν Κρήτῃ, ὅπερ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐκπέμπει ὀσμὴν τράγου, εἶδός τι ὑπερείκου : Ἀριστλ.Φυτ.1,7,1, Διοσκ.4,49.

τράγιος-α-ον μσν. κ. δημ. ὁ τράγειος βλ.λ. : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.242.

τραγίσκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τραγίσκος, μικρὸ τραγί : Ἡσ.ἐξάγω **χωλὸν τραγίσκιον· παιδιᾶς εἶδος παρὰ Ταραντίνοις.**

τραγίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τράγος, μικρὸς τράγος, τραγί, τραγάκι : Θεόκρ.5,141 **φριμάσσεο πᾶσα τραγίσκων νῦν ἀγέλα,** ΑΠ 9,317· **2)** εἶδός τι θαλασσίου ἰχθύος : Μάρκελλ.Σιδ.23.

τραγιστάς Ἡσ. «τοὺς τὰ ἱερὰ κλέπτοντας».

τραγοβάμων-ονος-ον σχόλ. τραγόπους, ὁ ἔχων πόδας τράγου : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.232.

τραγογένης (ὁ) δημ. ὁ τράγου γένειον ἔχων, τραγοπώγων· **2)** χλευαστ. ὁ τρέφων μακρὸν γένειον· ‖ ὑβριστικῶς ὡς ἐπίθ. κληρικοῦ.

τραγόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. τραγῆ, τραγεία δορά, τραγειά.

τραγοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τράγον, τραγόμορφος : Πλάτ.Κρατ.408D.

τραγόκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων κέρατα τράγου : Διοσκ.4,50.

τραγοκουρικός-ή-όν μτγν. ἐπὶ μαχαίρας, ὁ ἐν χρ. πρὸς κουράν, γιὰ κούρεμα τράγων : Λουκ.Ἀλ.46.

τραγόκτονος-ον ὁ ἀνήκων εἰς ἐσφαγμένους τράγους : Εὐρ.Βάκχ.139 **τραγόκτονον αἷμα.**

τραγόλας (ὁ) μτγν. παλτὸν ἢ ἀκόντιον ἀγκιστρωτόν : Ἀνών.π.Σουΐδ.

τραγομάσχαλος-ον οὗ αἱ μασχάλαι ὄζουσιν ὡς τοῦ τράγου, ποὺ μυρίζει τραγίλα : Ἀριστφ. Εἰρ.811 **Γοργόνες ὀψοφάγοι .. τραγομάσχαλοι.**

τραγόπαν-ανος (ὁ) μτγν. μυθικόν τι πτηνὸν τῆς Αἰθιοπίας : Πλίν.Φ1 10,70.

τραγοπόδαρος-η-ο δημ. ὁ τραγόπους βλ.λ.

τραγοπόδης (ὁ) δημ. ὁ τραγόπους βλ.λ.

τραγόπους-αδος-ουν κ. νεώτ., δημ. τραγοπόδης ὁ ἔχων πόδας τράγου, τραγοπόδαρος : Σιμων.134, ΑΠ 6,315, Γρηγ.Ναζ.1,81C **τὸν τραγόπουν .. Πᾶνα.**

τραγοπρόσωπος-ον λεξ. ὁ ἔχων πρόσωπον τράγου : Σουΐδ. **ἐν λ. Μένδην οὕτω καλοῦσι τὸν Πᾶνα Αἰγύπτιοι ὡς τραγοπρόσωπον.**

τραγοπτισάνη (ἡ) μτγν. πτισάνη ἢ ῥόφημα ἐκ ζωμοῦ τράγου βλ.λ. : Καλλ.Αὐρ.Χρον.3,2,441.

τραγοπώγων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τράγου πώγωνα ἔχων, τραγογένης : Κρατῖν.Μαλθ.6· **2)** ὡς ... ὄνομα φυτοῦ τινος : Θεόφρ.Φ1 7,7,1, Διοσκ. 2,173· **3)** νεώτ. βοταν. φυτὸν ποῶδες **ἐκ τῶν** προσωπανθῶν, λαγόχορτο, σκούλι.

τραγοριγάνη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν θύμβρα, τραγορίγανος.

τραγοριγανίτης (ὁ) μτγν. ἐπὶ οἴνου, **ὁ παρεσκευασμένος** διὰ τραγοριγάνου : Διοσκ.5,55.

τραγορίγανος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. -ος (ὁ) (Διοσκ. 3,35) κ. -ον (τὸ) (Γαλ.14,450,14, Πλίν.Φ1 20,171. εἶδός τι ὀριγάνου, τὸ φυτὸν θύμβρα, τραγορίγονη.

τράγος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἄρρεν **τῆς** αἰγός, αρσενικὸ γίδι, τραγί : Ὀδ.Β 239, Πίνδ.άπ. 212, Ἡρ.3,112 **τῶν αἰγῶν οἱ τράγοι,** Αἰσχ.άπ.190 **τράγος, γένειον .. πενθήσῃς** (τράγε, πρόσεχε μὴ καύσῃς τὰ γένια σου καὶ οὕτω πενθήσῃς δι' αὐτά)· ‖ **Κιλίκιοι τράγοι** ἐπὶ ἀνδρῶν μακρὰν καὶ δασεῖαν γενειάδα ἐχόντων καὶ ἐπὶ **τῶν δασυτάτων** καὶ θρασυτάτων καὶ ἀγροίκων : Κωμ.Ἀνών. 215· ‖ ἐπὶ ἀνδρῶν **τράγου ὄζω, τράγου πνέω** ἐκπέμπω, ἀναδίδω ὀσμὴν οἵαν ὁ τράγος : ΑΠ 9,368, αὐτ.11,240· **2)** ἡ πρὸς **τὴν ὀσμὴν τοῦ** τράγου ὁμοιάζουσα ὀσμὴ τῶν μασχαλῶν : **Γαλ.** 3,245· **3)** ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία, καθ' ἣν τραχύνεται ἡ φωνὴ ἐπὶ τὸ ἀνδρικώτερον : Ἱππ.1358,3· **4)** ἡ κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν γινομένη **μεταβολὴ** τῆς φωνῆς : Greenhil.Θεόφ.232,7· **5)** μτγν. ἡ πρὸς τὰ ἀφροδίσια ῥοπή, λαγνεία : Λουκ.Κρόν.28· **6)** τὸ ἄρρεν τοῦ ἰχθύος μαινίδος : Ἀριστλ.Ζ1 8,30,3· **7)** μεῖγμά τι ἐκ χονδραλεσμένου σίτου, ἐξ ὀλύρας : Διοσκ.2,115· **8)** π. τοῖς Μεσσηνίοις ἡ ἀγρία συκῆ, ἐρινεός : Παυσ.4,20,2· **9)** ὁμ. φυτόν τι ἀκανθῶδες, πιθ. ὁ σκορπίος : Διοσκ.4,51· **10)** νεώτ. φυτὸν ποῶδες **ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν·** **11)** εἶδός τι σπόγγου : Ἀριστλ. Ζ1 5,16,3, Διοσκ.5,138· **12)** μτγν. κ. νεώτ. μικρὰ προεξοχὴ κατὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ προσθίου χείλους τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτός· Πολυδ.2,85 «**τοῦ δὲ** κοίλου τὸ μὲν ὑπὸ τὸ πέρας τοῦ κροτάφου ὑπανεστηκὸς εἰς τὸ ἔσω νεῦον τράγος, **τὸ δὲ** ἀντικείμενον ἀντίτραγος»· **13)** ὁμ. εἶδος **ἐλαφροῦ πλοίου·** πρβλ.Πολυδ.1,83 «**ἔστι δέ τινὰ πλοῖα** Λύκια λεγόμενα κριοὶ καὶ τράγοι».

τραγοσκελής-οῦς-ές ἐπὶ τοῦ Πανός, ὁ **ἔχων** τράγου σκέλη : Ἡρ.2,46 **κατάπερ Ἕλληνες αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα,** Λουκ.Θε.Δ 22,2, Ὕμν. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.124B.

τραγούδημα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τραγουδῶ.

τραγούδι (τὸ) μσν. δημ. ποίημα ᾀδόμενον : Ἐρωτόκρ.3,228, **- ἐρωτικὰ - κλέφτικα - δημοτικὰ** τραγούδια· **2)** γεν. ποίημα : **τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς·** **3)** συνεκδ. κελάδημα πτηνοῦ.

τραγουδιστής (ὁ) μσν. δημ., θηλ. **-ίστρα, ὁ** τραγουδῶν, ᾄδων, ἰδ. ἐκεῖνος, ποὺ τραγουδεῖ καλὰ ἢ κατ' ἐπάγγελμα, ἀοιδός : Ἐρωτόκρ.2,219, αὐτ.1,907 **ἐτοῦτος ὁ τραγουδιστής, Νέννα, πολλὰ κατέχει.**

τραγουδιστός-ή-ό δημ. ὁ ᾀδόμενος, ψαλλόμενος : **τραγουδιστὴ φωνὴ** ἡ μελῳδικὴ **ἢ ἡ** συρτή· ‖ ἐπίρρ. **-ά.**

τραγουδῶ-έω κ.-άω μσν. δημ., ποθ. ἀόρ. **(ἐ)τραγουδήθηκα** κ. **-ίστηκα,** μτχ. παθ. ποραχ. **τραγουδημένος** κ. **-ισμένος,** ᾄδω : Ἐρωτόκρ.1,906, **- δὲν τραγουδάει καλά, - ἔρχεται τραγουδῶντας·** **2)** ἐξυμνῶ διὰ στίχων ἢ διὰ ποιητικῶν φράσεων : **ὁ Κρυστάλλης ἐτραγουδοῦσε τὴ ζωὴ τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς στάνης·** **3)** ἐπὶ πτηνῶν, κελαδῶ.

τραγοφαγῶ-έω μτγν. ἐσθίω τράγους, τράγειον κρέας : Στράβ.3,3,7 **τραγοφαγοῦσι δὲ μάλιστα καὶ τῷ Ἄρει τράγον θύουσι.**

τράγω δωρ. τ. τοῦ τρώγω βλ.λ.

τραγῶ-άω (τράγος) ἐπὶ ἀνθρώπων, τραγίζω βλ.λ.1)· Γαλ.4,633 «ὁπόταν μεταβάλλῃ πως ἐπὶ τὸ τραχύτερόν τε καὶ βαρύτερον ἡ φωνή· τοῦτο γὰρ τὸ τραγᾶν **ἐστι»** : αὐτ.Χρ.Μορ.14,7, Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.

I,125 2) ἐπὶ ἀμπέλων, ἐκβλαστάνω ἀφθόνους κλάδους καὶ φύλλα, ἄνευ καρπῶν· πρβλ. ὑλομανῶ: Ἀριστλ.ΖΙ 546a,3, Θεόφρ.ΦΙ 4,14,6.

τραγῳδάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τραγῳδία: Διογ.Λ 6,80 **τά τε τραγῳδάρια .. Φιλίσκου εἶναι.**

τραγῴδημα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ᾆσμα, τραγούδι: Βασ.4,356C, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.50· 2) τραγικὸν συμβάν: Εὐμάθ.297,302 **ὅλον δρᾶμα ζητεῖς καὶ ὅλον τραγῴδημα**· 3) νεώτ. τὸ τραγικῶς παριστανόμενον ἐν ὁμιλίᾳ ἢ ὑποκρίσει, τραγικὴ παράστασις.

τραγῳδής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ τραγοειδὴς βλ.λ.: Κορνοῦτ.148, Εὐδοκ.Μακρ.324.

τραγῳδητής (ὁ) σχόλ. ὁ τραγῳδός: Σχόλ. Θεόκρ.4,30.

τραγῳδητός-ή-όν σχόλ. ὁ παριστανόμενος ἐν τραγῳδίᾳ, τραγικός: Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1493.

τραγῳδία (ἡ) (τραγῳδός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δρᾶμα ἡρωϊκόν, ἐπινοηθὲν ὑπὸ τῶν Δωριέων (Ἀριστλ.Ποιητ.3,5) **καὶ ἔχον παρ' αὐτοῖς λυρικὸν χαρακτῆρα** (Ἡρ.5,67), ὅπερ μεταφυτευθὲν εἰς Ἀθήνας, προσέλαβε τὴν τελείαν δραματικὴν μορφήν, δθ.δρᾶμα κινοῦν τὸν φόβον καὶ τὸν ἔλεον τῶν θεατῶν· ἡ λ. ἰδ. σημαίνει τράγων ᾠδὴν ἐκ τῶν τράγων, εἰς οὓς διεσκευάζοντο οἱ τραγῳδοῦντες, ὡς παριστῶντες τὴν ἀκολουθίαν τοῦ θεοῦ Διονύσου, ἢ ἐκ τοῦ τράγου, ὁ ὁποῖος ἐδίδετο ὡς ἔπαθλον εἰς τὸν νικητήν (Πάρ.Χρον. ἐν Ἐπιγρ.): Ἀριστφ. Ἀχ.400 **αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τραγῳδίαν**, Πλάτ.Συμπ.173A, Πλούτ.Ἠθ.785C **ὀκτὼ τραγῳδίας διαγωνίσασθαι**· 2) γεν. πᾶσα σοβαρὰ ἢ σπουδαία ποίησις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κωμῳδίαν, δθ. ὁ Ὅμ. καλεῖται ποιητὴς τραγῳδίας: Πλάτ.Θεαίτ.152E· 3) λόγος ὑπερβολικὸς γινόμενος ἐκ μέρους κατηγόρου: Ὑπερείδ.Λυκόφρ.10 (πιθ.γρ.), αὐτ.Εὐξ.37· 4) τραγικὸν μύθευμα: Πολύβ.6,56,11, Διόδ.Σ 19,8, Πλούτ.Δημήτρ.41 **ἦν δ' ὡς ἀληθῶς τραγῳδία μεγάλη περὶ τὸν Δημήτριον**, Ἄρατ.15· 5) πομπή, ἐπίδειξις: ΨΖάλευκ. ἐν Bentl.Φαλάρ.353, Λουκ.Ἐνύπν.24, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,70 **τραγῳδίαν ἐπιθεῖναι τοῖς πράγμασι προσποιητήν**· 6) κ. νεώτ. κ. δημ. θλιβεράν, τραγικὸν γεγονὸς ἢ κατάστασις προκαλοῦσα τὸν οἶκτον, μέγα δυστύχημα: Πλάτ.Νόμ.817B, αὐτ.Φίλ.50B **ἡ τοῦ βίου τραγῳδία καὶ κωμῳδία**, - **ἡ τραγῳδία τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς**· 7) ᾆσμα, τραγούδι: Ἀν.Βοασσ.4,411, αὐτ.892.

τραγῳδικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ ἁρμόζων εἰς τραγῳδίαν ἢ τραγῳδόν: Ἀριστφ. Πλ.424 **βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν**· 2) γεν. ὁ τραγικός: αὐτ.Ἀχ.886 **ἦλθες ποθεινὴ μὲν τραγῳδικοῖς χοροῖς**, αὐτ.Βάτρ.769, αὐτ.1495· 3) ὀδυνῶμαι τραγῳδικόν ὑπομένω τραγικὴν ὀδύνην: αὐτ.Ἀχ.9.

τραγῳδικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον τραγῳδικὸν βλ.λ.: Εὐστ.632,37.

τραγῳδιογράφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων τραγῳδίας, τραγῳδοποιός, τραγικὸς ποιητής: Πολύβ.2,17,6, αὐτ.3,48,8.

τραγῳδιοδιδάσκαλος (ὁ) μτγν. ἐσφ. τ. τοῦ τραγῳδοδιδάσκαλος βλ.λ.: Λουκ.Ὄνειρ.1.

τραγῳδιοποιός-όν δ. τ. τοῦ τραγῳδοποιὸς βλ.λ.: Πλάτ.Πολ.597E, αὐτ.605C.

τραγῳδοδιδάσκαλος (ὁ) ὁ τραγικὸς ποιητής, ὁ διδάσκων αὐτὸς τὸν χορὸν καὶ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ ὁ παλαιότερον μετέχων εἰς τὰς παραστάσεις: Ἀριστφ.Θεσμ.88 **πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον ἐς Θεσμοφόροιν ἐλθεῖν**, Ἀριστλ.Ποιητ.4,13.

τραγῳδοποδάγρα (ἡ) μτγν. ὄνομα δράματος μεταξὺ τοῦ σπουδαίου καὶ τοῦ κωμικοῦ, περιγράφοντος τὰ δεινὰ τῆς ποδάγρας καὶ ἀποδιδομένου εἰς τὸν Λουκιανόν.

τραγῳδοποιητής (ὁ) σχόλ. κ. μσν. τραγῳδίας ποιητής, τραγῳδοποιός: Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.918, Εὐδοκ.Μακρ. ἐν Ἰωνιᾷ 228 **Θέογνις καὶ τραγῳδοποιητὴς καὶ πάνυ ψυχρός, ὃς καὶ Χίων ἐλέγετο.**

τραγῳδοποιός-όν ὁ ποιῶν τραγῳδίας, τραγικὸς ποιητής: Ἀριστφ.Θεσμ.30 **ἐνθάδ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει ὁ τραγῳδοποιός.**

τραγῳδοποιῶ-έω νεώτ. ποιῶ τραγῳδίας, εἶμαι τραγικὸς ποιητής.

τραγῳδός (ὁ,ἡ) (ἀοιδὸς-ᾠδὸς), βοιωτ. τραγαϝυδὸς (Ἐπιγρ.) κ. νεώτ. ποιητὴς τραγῳδιῶν καὶ ἅμα ἀοιδός: Ἀριστφ.Εἰρ.806, αὐτ.Ὄρν.787 **εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο**· || συχν. ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς ὑπεκρίνετο εἰς τὴν ἑαυτοῦ τραγῳδίαν: Ἀριστλ.Ρητ.3,1,3· || βραδύτ. ὅτε οἱ ποιηταὶ ἔπαυσαν λαμβάνοντες μέρος εἰς τὴν παράστασιν, ὁ ὅρος τραγῳδὸς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπεδίδετο εἰς τὸν ὑποκριτὴν τραγῳδίας (Ἀριστφ. Θεσμ.391), ὁ δὲ τραγικὸς ποιητὴς ἐκαλεῖτο τραγῳδοποιὸς ἢ τραγῳδοδιδάσκαλος· || νεώτ. ἠθοποιὸς τραγῳδίας· 2) κτ. πληθ. οἱ ἀποτελοῦντες τὸν τραγικὸν χορόν: Ἀριστφ.Σφ.1498, αὐτ.505, Ἰσαῖ.62,20· 3) κτ. πληθ. συχν. ἡ τραγῳδία: Ἀριστφ.Ὄρν.512 **ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς**, αὐτ.Εἰρ.806, Ἀνδοκ.34,40, Θεόφρ.Χαρ.20, Δημ.243 **τραγῳδοῖς καινοῖς** (κατὰ τὴν παράστασιν τῶν νέων τραγῳδιῶν).

τραγῳδῶ-έω παριστάνω τραγῳδίαν, ἰδ. ᾄδων αὐτήν: Ἀριστφ.Νεφ.1091 **τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;**· || μτ. ἀντικειμ. κτ. οἰτ., παριστάνω τι ἐν τραγῳδίᾳ: αὐτ.Θεσμ.85 **ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω**, Λουκ.Ἰστ.Συγγρ.1, αὐτ. Περεγρ.39· 2) παθ. γίνομαι ὑπόθεσις τραγῳδίας: Ἰσοκρ.190A, Στράβ.9,5,22· 3) λέγομαι διὰ τραγικῆς φράσεως: Ἀριστλ.Φυσ.6,9,4· 4) **τὰ τραγῳδούμενα** ὑποθέσεις τῆς τραγῳδίας: Πλούτ. Ἠθ.837D· 5) κ. νεώτ. λέγω, διηγοῦμαι ἐν τραγικῇ φράσει, ἀπαγγέλλω τραγικῶς: Δημ.229 **ἡλίκα νῦν ἐτραγῴδει**· 6) ὄνομα τραγῳδῶ κοσμῶ, καλλύνω, καλλωπίζω λέξιν: Πλάτ.Κρατ.414C· 7) παθ. ἐν φρ. **στολαὶ τετραγῳδημέναι** ὡς ἐν τῇ τραγῳδίᾳ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πομπώδεις: Ἀντιφάν.3· || ἐπὶ λόγων **τετραγῳδημένοι** κόμπου πλήρεις, κομπορρήμονες: Διόδ.Σ 5,31· 8) μτγν. κ. μσν. ᾄδω, τραγουδῶ: Ἰω.Χρυσ.5,171A **οὐκ ἐτραγῴδουν, οὐ παιᾶνας ᾖδον**, Σχόλ.Ὀππ.Κυν.(,1, Μακάρ.224, Μαλάλ.1 288,10.

τραῖνο (τὸ) (γαλλ.) δημ. σιδηροδρομικὸς συρμός, ἁμαξοστοιχία.

τράκ (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ., διεθν. ὅρ., θορύβησις, ψυχικὴ σύγχυσις, ὑπόφοβος διάθεσις συνήθως καὶ μετὰ τρομώδους κινήσεως συνοδευομένη, καταλαμβάνουσά τινα πρὸ τοῦ κοινοῦ ἐμφανιζόμενον ὡς ὁμιλητὴν ἢ ἀοιδὸν ἢ μουσικόν.

τραϊτοριά (ἡ) (ἰταλ.) μσν. δημ. προδοτικὴ πρᾶξις· || ἐπιβουλή, δόλος: Ἐρωτόκρ.2,805.

τραΐτουρος (ὁ) (ἰταλ.) μσν. δημ. προδάτης ἐπίβουλος, δόλιος ἄνθρωπος· ἐν χρ. ὑβριστικῶς.

τράκα (ἡ) δημ. ἀ. στράκα βλ.λ.

τρακάρισμα (τὸ) δημ. σύγκρουσις τινας, ἰδ. ὀχήματος ἢ πλοίου πρὸς ἄλλο.

τρακάρω δημ., ἀόρ. ἐτράκαρα κ. ἐτρακάρισα, παθ. ἀόρ. τρακαρίστηκα, ἐμβάλλω εἰς σύγκρουσιν, κάμνω τι νὰ συγκρουσθῇ πρὸς ἄλλο· || ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, ὀχημάτων κττ., συγκρούομαι πρὸς ἄλλο, πέφτω ἐπάνω· 2) μτφ. συναντῶ τινα ἐξαίφνης: **στὸ δρόμο ἐτράκαρα τὸν Α**· 3) συνεκδ. ἐρίζω, τσακώνομαι.

τρακατρούκα (ἡ) δημ. ἡ στρ- πυροτέχνημα παράγον δι' ἀλληλεπαλλήλων ἐκρήξεων ζωηροὺς κρότους, κρότις· 2) μτφ.ἐν πληθ. -ες ἀπειλαὶ ἢ ἐπαγγελίαι στομφώδεις ἀπραγματοποίηται

τράκο (τὸ) δημ. κ. **τράκας** (ὁ) σύγκρουσις, τρακάρισμα· ‖ φρ. νεώτ. **βάρδα τράκα** κέλευσμα ἐκφωνούμενον πρὸς Ιστιοφόρα, ὅταν ἡ σύγκρουσις διαπιστωθῇ ὡς ἀναπότρεπτος, ἵνα προφυλαχθῇ τὸ πλήρωμα· **2)** μτφ. ἐν φρ. ἐπίθεσις, προσβολή, ἐπίπληξις : **τοῦ 'δωκα ἕνα τράκο ποὺ ἦταν ὅλα δικό του.**

τρακταΐζω μσν. λευκαίνω : ΕΜ 763,54· **2)** χειρίζομαι, ἐξετάζω, φηλοφῶ : Μαλάλ.Ι 353Α.

τρακταϊσμός (ὁ) μσν. τὸ τρακταΐζειν βλ.λ.2) : Μαλάλ.Ι 673Β.

τρακταϊστής (ὁ) μσν. ὁ τρακταΐζων βλ.λ.2) : Μαλάλ.Ι 35Α.

τρακτᾶτον (τὸ) (λατ.) μσν. χειρισμός, ἐξέτασις, δοκιμή : Μαλάλ.Ι 407Α.

τρακτέρ (ὁ ἢ τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. διεθν. ὅρος αὐτοκίνητον ρυμουλκὸν ὄχημα, βενζινοκίνητον ἢ πετρελαιοκίνητον.

τρακτός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ λευκός, ἀσπρισμένος, ὁ διὰ συχνῆς πλύσεως λευκανθείς : Παῦλ. Αἰγ.4,2) **τρακτὸς κηρός**· **2)** τὸ **τρακτόν** ὡς οὐσ. ὁ τρακτὸς κηρός : ΕΜ 763,53· **2)** ὁμ. τὸ οὐδ. **κ. τράκτον** ὡς οὐσ. ζύμη πρὸς παρασκευὴν ζυμαρικῶν : 'Αθήν.3,113D.

τράκτωμα-ατος (τὸ) μσν. ἔμπλαστρον ἐκ κηροῦ τρακτοῦ, δηλ. λευκοῦ καὶ ἄλλων ὑλῶν, οἷον ρητίνης, ᾠῶν, λιβανωτοῦ : 'Ιππιατρ.90,2,80, 'Ιερακοσ.146, αὐτ.147.

τράμ (τὸ) (ἀγγλ.). δημ. ἄκλ. τροχιόδρομος βλ.λ.

τραμβαγέρης (ὁ) δημ., θηλ. **-ισσα,** ὁ ὁδηγὸς τροχιοδρομικοῦ ὀχήματος.

τραμβάϊ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. **κ. τράμβαϊ κ. -άγιο** τρὰμ βλ.λ.

τράμη (ἡ) μτγν. ἡ τράμις βλ.λ. : 'Ιππῶν.81.

τράμις (ἡ) τὸ περίνεον, τὸ μεταξὺ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν αἰδοίων μέρος : 'Αρχίλ.184, 'Αριστφ.Θεσμ. 246 **αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν**· **2)** 'Ησ. «τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας»· **3)** αὐτ. «ὁ ὄρρος»· **4)** αὐτ. «τινὲς ἔντερον»· **5)** αὐτ. «ἰσχίον».

τραμουντάνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ὁ βορρᾶς· ‖ **ἄστρο τῆς τραμουντάνας** ὁ πολικὸς ἀστήρ· **2)** ὁ βόρειος ἄνεμος· ‖ κτ. πληθ. **οἱ τραμουντάνες** οἱ ἀπὸ σκίρωνος μέχρι μέση πνέοντες ἄνεμοι.

τράμπα (ἡ) δημ. ἡ ἀνταλλαγή.

τραμπάκουλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μικρόν, **πλατὺ** καὶ μικρᾶς ταχύτητος ἱστιοφόρον μὲ ᾠτοειδῆ ἱστία ὡς τὰ τῆς βρατσέρας βλ.λ., ἀλλὰ μὲ σταυρώσεις ἄνωθεν τοῦ ἀκατίου· **2)** μτφ. σωματώδης γυνὴ βραδέως βαδίζουσα.

τραμπάλα (ἡ) δημ. μικρὰ δοκὸς ἢ σανὶς ταλαντευομένη ἐπὶ ὑποστηρίγματος, τεθειμένου κατὰ τὸ κέντρον τοῦ βάρους της, ἐν χρ. ὡς παιδιά.

τραμπαλεύομαι δημ. ταλαντεύομαι· πρβλ. τραμπάλα.

τραμπαλίζομαι δημ. παίζω τραμπάλα βλ.λ.

τράμπις-ιδος (ἡ) μτγν., γενικ. ἐπ. κ. **τράμπιος** (Νίκ.Θηρ.268), εἶδός τι πλοίου, ναῦς, ἄκατος, πορθμὶς ἢ βαρβαρικὸν πλοῖον : Λυκόφρ.97, αὐτ.1299.

τραμπουκαριό (τὸ) δημ. ὁμὸς ἀπὸ τραμπούκους βλ.λ.· περιληπτ. οἱ τραμποῦκοι.

τραμπουκάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραμπουκάρω βλ.λ.

τραμπουκάρω δημ. ἐπὶ πλοίου, κλυδωνίζομαι ἐπικινδύνως· **2)** μτβ. δίνω τραμποῦκο, δωροδοκῶ.

τραμπουκέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σκηνικὸν μηχάνημα, δι' οὗ στιγμιαίως καὶ ἐνώπιον τῶν θεατῶν ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἢ ἐξαφανίζονται ἀπ' αὐτῆς πρόσωπα ἢ πράγματα.

τραμπουκοκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔν τινι τομεῖ τῆς κοινωνικῆς ἢ πολιτικῆς ζωῆς ἐπικράτησις, ἰσχὺς τραμπούκων βλ.λ.

τραμποῦκο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ὁ τραμποῦκος βλ.λ.1)· **2)** φιλοδώρημα διδόμενον ἰδ. εἰς ἐκλογέα ἢ κομματάρχην· ‖ ὅθ. εὐτελὴς δωροδοκία, κωλόκουρο.

τραμποῦκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τραμποῦκο** (τὸ) εἶδός τι πούρου, σιγάρου τῆς 'Αβάνας.

τραμποῦκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ., θηλ.**-α** ὁ λαμβάνων τραμποῦκο, ὁ εὐτελῶς χρηματιζόμενος κομματάρχης ἢ μπράβος παλιτικοῦ, ὁ πωλῶν τὴν ψῆφόν του ἐκλογεύς· **2)** συνεκδ. **εὐτελὴς κ.** ἰδ. δι' ἀπειλῶν, διὰ φευτοπαλληκορισμοῦ ἐκβιαστής, κουτσαβάκης· ‖ **κ.** ὡς ὕβρις.

τρανεύω δημ., ἀόρ. **ἐτράνεψα,** γίνομαι **τρανός,** μεγαλώνω κατὰ τὴν ἡλικίαν ἢ κατὰ τὸ μέγεθος, ὅθ. κρατύνομαι, ἀποκτῶ μεγαλυτέραν ἰσχύν· ‖ συνήθ. **ἐπὶ** δένδρων κ. **ἄ.** φυτῶν, αὐξάναμαι ταχέως καὶ εὐρώστως : **ἐτράνεψαν τὰ στάχια - τ' ἀραποσίτια - τ' ἀγριάγκαθα**· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν φωνήν, ὑψῶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς.

τράνζιτο (τὸ) δημ. ἄκλ. διαμετακόμισις **ἐμπορευμάτων**· ‖ ἐπίρρ. ὑπὸ διαμετακόμισιν.

τρανής-οῦς-ές κ. μσν. ὁ διατρυπῶν, διαπερῶν, διαπεραστικός, ἐν χρ. μ. μτφ., καθαρός, διαυγής, σαφής : Σοφ.Αἴ.23 **ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα,** Εὐστ.Πον.203,2 **τὸ τοῦ λόγου τρανές.**

τρανολαλῶ-έω δημ. λαλῶ δι' **ὑψωμένου** τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, μεγαλοφωνάζω.

τρανολογῶ-έω μσν. προφέρω **εὐδιακρίτως,** σαφῶς : Φώτ.Βιβλ.230,267,29, Μιχ.'Ατταλ.'Ιστ.265,9.

τρανοποιῶ-έω μτγν. καθιστῶ τι τρανές, καθαρόν, εὐδιάκριτον, σαφές, ὅθ. **ἐπὶ** λόγου, προφέρω εὐδιακρίτως, σαφῶς : Βι.Δημ.ἐν Orat.Gr.Ι,4 (155,9) **τῶν στοιχείων οὐκ ἐτρανοποίει τὸ ρῶ.**

τρᾶνός-ή-ό(ν) μτγν. κ. μσν., νεώτ. συγκρ. **-ότερος -α-ον,** δημ. κ. **-ύτερος-η-ο,** ὑπερθ. **-ότατος-η-ον,** ὁ τρανής, σαφής, καταφανής, προφανής, ὁλοφάνερος : Μοσχί.π.Στοβ.114,9 **ἦν ἄρα τρανὸς αἶνος ἀνθρώπων ὅδε,** 585,1, Διαν.'Αλ.Συνθ.22, Πλούτ.'Ηθ. 378Α, αὐτ.736Β, Τζέτζ.Χιλ.10,282, **- ἔχομεν τρανὰ δείγματα τῆς εὐφυΐας του**· κ. **ἐπὶ** προσ. : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.16· **2)** νεώτ. **κ.** δημ. μέγας τὴν ἡλικίαν ἢ τὸ ἀνάστημα· ‖ γεν. ὁ ἔχων μεγάλας διαστάσεις, μεγάλος: παροιμ.**θέλεις τὸ τρανὸ χαυλιάρι ; πάρε καὶ μεγάλο φτυάρι** (οἱ ἔχοντες μεγάλας ἀξιώσεις πρέπει νὰ προσφέρουν καὶ μεγάλας ὑπηρεσίας)· **3)** ὁμ. συνεκδ. σπουδαῖος **εἰς** πλοῦτον ἢ ἰσχύν : **ἔγινε μεγάλος καὶ τρανός.**

τρανότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τρανοῦ, **τὸ** νὰ εἶναί τις τρανὸς βλ.λ.1), σαφήνεια, **εὐκρίνεια,** καθαρότης φωνῆς ἢ ἀκοῆς : Πλούτ.'Ηθ.720Ε, Φίλ.2,61,52, 'Ιω.Χρυσ.9,326C **εἰς τὴν προτέραν ἐπανήγαγεν εὐγλωττίαν καὶ τρανότητα,** 'Επιφάν.2,180D, αὐτ.169D **οὐ τῇ τρανότητι τοῦ λόγου προαέχων.**

τράνταγμα (τὸ) δημ. βιαία διάσεισις.

τραντάζω δημ., παθ. ἀόρ. **(ἐ)τραντάχτηκα,** ἀνατινάσσω, συγκλονίζω : **μᾶς τράνταξε τὸ λεωφορεῖο**· **2)** συνεκδ. καταρρίπτω βιαίως : **τὸν τράνταξα χάμω**· **3)** καταφέρω ἰσχυρῶς : **τοῦ τράνταξε μιὰ γροθιὰ στὰ σαγόνια.**

τρανταχτός-ή-ό δημ. **σειστός, ἀνατινασσόμενος**· ‖ ἐπίρρ. **-ά** δι' ἀνατιναγμοῦ.

τρανῶ-όω μτγν. τρανόν, καθαρόν, σαφές, εὐδιάκριτον ποιῶ τι, διαλευκαίνω, διαφωτίζω, διασαφηνίζω : ΑΠ Συμπλ.304,8 **τρανοῖ τε τὸν νοῦν πρὸς νοήσεις εὐθέως,** Φίλ.2,140,35 **ἅπερ δὴ μόνα μάλιστα τρανώσειν ἔμελλεν,** Εὐστ.Πον.305,14.

τράνωμα-ατος (τὸ) διευκρίνησις, διασάφησις : 'Εμπ.349 **τρανώματα γλώσσης.**

τρανώνω δημ. κάμνω τινὰ τρανόν, τρανεύω.

τρανῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **τρανότερον** (ΑΠ 9,298), ὑπερθ. **τρανότατα** (Τζέτζ.Χιλ.10,282) **κατὰ** τρόπον τρανῆ, **σαφῶς, διαυγῶς,** καθαρά, **ὁλοφά-**

νερα : Αἰσχ.'Αγ.1371 **τρανῶς 'Ατρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως,** αὐτ.Εὐμ.45, Εὐρ.'Ηλ.758, σύτ.Ρῆσ.30 **ἀπεδείχθη τρανῶς.**

τράνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μεσν. τὸ τρανοῦν, τὸ νὰ κάμῃ τίς τι τρανές, σαφές, εὐδιάκριτον, διευκρίνησις, διασάφησις : Βασ.3,206D **εἴ τι δέοι πλέον προστεθῆναι εἰς τράνωσιν,** Μετοχ.Θ 455.

τρανωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ποιεῖν τι τρανές, σαφές, εὐδιάκριτον, διευκρινιστικός, διασαφητικός, διαφωτιστικός : Γρηγ. Ναζ.1,610D **σαφηνιστικὸν πάντων καὶ τρανωτικόν,** Θεολ.'Αριθμ.33D.

τράπεδδα-ας (ἡ) 'Επιγρ. βοιωτ. προφ. τοῦ τράπεζα βλ.λ. : 'Επιγρ.'Ορχομενοῦ.

τράπεζα (ἡ) κ. μεσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **τράπεσδα** ('Αλκμ.61), βοιωτ. **τράπεδδα** ('Επιγρ.'Ορχομενοῦ) (ἡ λ. πιθ. κτ. σύντμησιν ἐκ τοῦ τετράπεζα' πρβλ. 'Αριστφ.ἀπ.447 **καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι**) σκεῦος ἢ ἔπιπλον ἀποτελούμενον ἐξ ὁριζοντίας πλακὸς στηριζομένης εἰς τέσσαρας συνήθως πόδας καὶ χρησιμεῦον πρὸς παράθεσιν τοῦ φαγητοῦ κυρίως, τραπέζι, τάβλα, συχν.π.'Ομ., παρ' ᾧ ἕκαστος ξενιζόμενος ἢ συνδαιτυμὼν εἶχεν ἰδιαιτέραν τράπεζαν : 'Οδ.Ρ 333 **τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν ἀντίον,** αὐτ.Χ 74, Μέν.Ψευδηρ.1· εἰσήγοντο δὲ εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἐδείπνουν πρὸ τοῦ δείπνου ἢ τοῦ γεύματος καὶ ἀπεκομίζοντο μετ' αὐτό : 'Ιλ.Ω 476, 'Οδ.Τ 61, 'Ηρ. 6,139 **τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες,** 'Αριστφ.Σφ.1216, Ξεν.Συμπ.2,1 **ὡς δ' ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι καὶ ἔσπεισαν·** || **ξενίη τράπεζα** ἡ πρός τινα ξενιζόμενον παρατιθεμένη τράπεζα, ἐφ' ἧς καὶ ὡρκίζοντο θεωρουμένης ὡς ἱερᾶς : 'Οδ.Ξ 158, αὐτ.Φ 28 **οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέσατ' οὐδὲ τράπεζαν,** Αἰσχ.'Αγ.701, 'Αρχίλ.81· || **τραπέζῃ καὶ κοίτῃ δέχομαι εὖ** περιποιοῦμαί τινα μὲ τράπεζαν καὶ κλίνην : 'Ηρ.5,20 **εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ·** || περσικὴν **τράπεζαν παρατίθημι** δειπνῶ πολυτελῶς, κατὰ τὸν περσικὸν τρόπον : Θουκ.1,130· **2**) συνεκδ. τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης βρώματα, τὰ ἐδέσματα, τραπέζι : 'Ηρ.1,162 **τὸν ὁ Μήδων βασιλεὺς 'Αστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε,** Εὐρ.'Αλκ.2, Ξεν.'Αν.7,3, 22· || **αἱ δεύτεραι** τράπεζαι ἡ δευτέρα σειρὰ τῶν ἐδεσμάτων, τὸ δεύτερο πιάτο : Πλούτ.'Ηθ. 133Ε, 'Αθήν.14,639Β· || παροιμ **Συρακοσία τράπεζα** ἐπὶ πολυτελοῦς διαίτης : 'Αριστφ.ἀπ.3, Πλάτ. Πολ.404D· **3**) ἔπιπλον τραπεζοειδὲς καθιερωμένον τοῖς θεοῖς, ἐφ' οὗ ἀνεπετίθεντο ἐδέσματα καὶ ἀναθήματα : Δείν.108,35· **4**) σκεῦος, ἔπιπλον τοῦ ἀργυραμοιβοῦ, τοῦ χρηματιστοῦ, διότι οὗτοι εἶχον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τράπεζαν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐφ' ἧς ἤσκουν τὸ ἔργον των : Λυσ.114,36 **κἀμοὶ μὲν τὰ προειρημένα διείλεκτο ἐπὶ τῇ Φιλέου τραπέζῃ,** Πλάτ.'Απολ.17C **ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν,** 946 **ἡ ἐργασία ἡ τῆς τραπέζης** (ἡ τραπεζικὴ ἐργασία), αὐτ.895 **ἡ ἐγγύη ἡ ἐπὶ τὴν τράπεζαν** (ἐγγύησις, ἀσφάλεια δεδομένη εἰς τὴν τράπεζαν), αὐτ.900· || **οἱ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις** οἱ τραπεζῖται : 'Ισοκρ.358Β· || **τράπεζαν κατασκευάζομαι** ἱδρύω τράπεζαν : 'Ισαῖ.ἀπ.2,3· || **ἀνασκευάζω τράπεζαν** διαλύω τράπεζαν, χρεοκοπῶ : Δημ.33· **5**) νεώτ. κ. δημ. ἐπιχείρησις ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ χρήματος, δανείζουσα καὶ δανειζομένη ἐπὶ κέρδει : **ἐκδοτικὴ τράπεζα** (ἡ ἔχουσα τὸ προνόμιον νὰ ἐκδίδῃ χαρτονόμισμα)· **6**) πᾶσα τραπεζοειδὴς ἢ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς κεῖταί τι, οἷον τὸ ἐν τῷ πλοίῳ ἐγκάρσιον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτίθετο καὶ ἐστερεοῦτο ὁ ἱστός : Σχόλ.'Ιλ.Ο 729· **7**) εἶδος βήματος, ἐφ' οὗ οἱ δοῦλοι ἐξετίθεντο πρὸς πώλησιν, ἵνα ὦσι περίοπτοι· Πολυδ.7,11 **«ἐφ' ὃ ἀναβαίνοντες οἱ δοῦλοι** πιπράσκονται, τοῦτο τράπεζαν 'Αριστοφάνης καλεῖ»· **8**) πινακὶς πρὸς ἔκτυπον κοσμηματικὴν ἐργασίαν, ἤτοι τορεῖον ἢ πρὸς ἐπιγραφάς · Χρησμ. π.Δημ.531 **τράπεζαν χαλκῆν πρὸς τὸ ἀνάθημα,** Παυσ.8,31,3 **κεῖται δὲ τράπεζα ἔμπροσθεν·** **9**) νεώτ. κ. δημ. **ἁγία ἢ ἄγια τράπεζα** ἡ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁγίου βήματος, ἐφ' ἧς τελεῖται ἡ θεία εὐχαριστία : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.5,8· **10**) μτγν. τετράγωνος ἐπιτάφιος λίθος : Πλούτ.'Ηθ.838C· **11**) ὁμ. ἡ κάτω μυλόπετρα : Πολυδ.8,19· **12**) ὁμ. μέρος τι καταπέλτου : 'Ηρων Βελοπ.135· **13**) μτγν. μέρος τι τοῦ ἥπατος : Νίκ.Θηρ.560· **14**) κτ. πληθ. τὸ κάτω, τὸ πρὸς τὰ νῶτα μέρος τῆς ὠμοπλάτης· Πολυδ.2,177 «τῶν ὠμοπλατῶν, ὧν τὰ περὶ τῷ νώτῳ πλατυνόμενα τράπεζαι καλοῦνται»· **15**) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπιφάνεια τῶν γομφίων ὀδόντων' αὐτ.93 «τῶν μὲν τοι μυλῶν, τὸ μὲν πρὸς τῇ σαρκὶ βωμίσκον καλοῦσι, τὸ δὲ λεαῖνον τὰ σιτία τραπέζας»· **16**) νεώτ. **πρασίνη τράπεζα** ἡ ἐφ' ἧς χαρτοπαικτοῦν, κ. συνεκδ. τὸ χαρτοπαίγνιον· **17**) νεώτ. γεωλ. στρῶμα πετρωμάτων ὁριζοντίως διατεταγμένον καὶ καταλαμβάνον μεγάλην ἔκτασιν· **19**) νεώτ. ὡς κύρ. ὄν. Τράπεζα (ἡ) ἀστερισμός τι τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου.

τραπεζάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τράπεζα, μικρὸ τραπέζι· **2**) πνευματ. μικρὰ τράπεζα χρησιμοποιουμένη κατὰ τὰς πνευματιστικὰς συνεδριάσεις.

τραπεζαρεῖον (τὸ) μεσν. κ. νεώτ. ἑστιατόριον εἰς τὰς κοινοβιακὰς μονάς.

τραπεζάρης (ὁ) μεσν. κ. δημ., θηλ. **-ισσα,** π.βυζ. ὁ τραπεζοκόμος τῶν μονῶν.

τραπεζαρία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. δωμάτιον εἰδικῶς ὡρισμένον πρὸς παράθεσιν τῶν φαγητῶν.

τραπεζάρχης (ὁ) νεώτ. ὁ προϊστάμενος τῆς τραπέζης δείπνου, συμποσίου.

τραπεζεύς-έως (ὁ) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τράπεζαν (τοῦ φαγητοῦ), ὁ τῆς τραπέζης, τοῦ τραπεζιοῦ, π. 'Ομ. ἐπίθ. τῶν κυνῶν : 'Ιλ.Χ 69,αὐτ.Ψ 173 **τραπεζῆες κύνες** (οἱ οἰκιακοὶ κύνες τῶν πλουσίων, οἱ τρεφόμενοι ἐκ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν), 'Οδ.Ρ 309, 'Οππ.Κυν.1,473 **τραπεζήεσσι κύνεσσι·** **2**) ὁ ὁμοτράπεζος, ὁ σύνδειπνος : 'Αριστί.ἀπ.π.'Αθήν. 15,686Α **"Αδου τραπεζεύς, ἀκρατέα νηδὺν ἔχων·** **3**) ὁ παράσιτος : Πλούτ.'Ηθ.50C.

τραπεζήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τράπεζαν, ὁ τῆς τραπέζης : Νίκ. Θηρ 526 **ὅσον κύμβοιο τραπεζήεντος.**

τραπέζι (τὸ) δημ. ἡ τράπεζα βλ.λ.1)· || ἰδ. ἡ τράπεζα τοῦ φαγητοῦ· **2**) συνεκδ. τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ φαγητοῦ σκεύη : **στρῶσε - σήκωσε τὸ τραπέζι·** **3**) γεῦμα ἢ δεῖπνον : Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.65,2 φίλοι τοὺς **ἐπροσκάλεσαν,** τοὺς **εἴχανε τραπέζι, - κάθομαι** στὸ **τραπέζι** (λαμβάνω θέσιν παρὰ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς παρατίθεται **τὸ** γεῦμα), - **τοὺς ηὗρα στὸ τραπέζι** (γευματίζοντας), παροιμ. ηὗρες τραπέζι, κάθισε, ηὗρες ξυλιές, τράβηξου· || φρ. μτφ. **βρῆκε τραπέζι ἕτοιμο** ἢ **στρωμένο** ἐπὶ τῶν κτωμένων ἀγαθὸν δι' ὃ ἄλλοι ἐμόχθησαν.

τραπεζία (ἡ) ἡ κατασκευὴ τραπεζῶν : Θεόφρ. Φl 3,10,1 **χρήσιμον ἔχει τὸ ξύλον πρὸς πολλὰ . . εἰς τραπεζίαν** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ τραπεζοποιίαν)

τραπεζιατικόν (τὸ) μεσν. ἡ διὰ τὴν τράπεζαν ἢ τὴν καθημερινὴν τροφὴν δαπάνη : Τυπικὸν Μοναστ.Κεχαριτωμ.7 (π.Θησ.Στεφ.).

τραπεζιέρα (ἡ) δημ. μοδίστα ἐπικεφαλῆς ὁμάδος ἐργατριῶν.

τραπεζιέρης (ὁ) δημ. κ.-άρης ὁ ἐπιμελούμενος τῆς τραπέζης τοῦ φαγητοῦ, ὁ τραπεζοκόμος.

τραπεζικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τράπεζαν βλ.λ.5) : **τραπεζικὸν γραμμάτιον** (ἄ. τραπεζογραμμάτιον), - **τραπεζικοὶ τίτλοι,**

τραπεζιοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τραπεζίου βλ.λ.2).

τράπέζιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τράπεζα βλ.λ., μικρὰ τράπεζα, τραπεζάκι : Φύλαρχ.άπ.π.'Αθήν.4,142D **τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος**, Πλούτ.Δημήτρ.20 **τραπέζια μικρά . . τεκταινόμενος**, Σχόλ.'Ιλ.215 **ἐπιμήκεσι τραπεζίοις**· || τράπεζα, τραπέζιον ἀργυραμοιβοῦ : Λυσ.άπ 50 **μετ' ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν**· **2)** κ. νεώτ. τετράπλευρον γεωμετρικὸν σχῆμα ἔχον τὰς δύο μόνον ἀπέναντι πλευρὰς παραλλήλους καὶ τὰς τέσσαρας δὲ ἀνίσους : 'Αριστλ.Πρ.15,4, Στράβ.2,5,33 **ποιοῦσαν τραπέζιόν πως τὸ σχῆμα**, Γαλ.2,445,16 **οἷά περ οἱ γεωμέτραι καλοῦσι τὰ τραπέζια σχήματα**· **3)** νεώτ. γυμναστικὸν ὄργανον ἐκ δύο στερεῶν σχοινίων αἰωρουμένων καὶ ἡνωμένων κατὰ τὰ ἐλεύθερα αὐτῶν ἄκρα διὰ σκληρᾶς ῥάβδου.

τράπεζῖτεία (ἡ) (τραπεζιτεύω) 'Επιγρ. **τὸ ἐπάγγελμα** ἢ τὸ ἔργον τοῦ τραπεζίτου βλ.λ.

τράπεζῖτεύω κ. μσν. εἶμαι τραπεζίτης, ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι εἰς τραπεζικὰς ἐργασίας : Δημ.953 **ἕτερος . . τραπεζιτεύσας ἔδωκε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα** Τιμοδήμῳ, Διον.'Αλ.'Ισαῖ.5 **μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων 'Αθήνησιν**, Πολυβ.7,170, Θεμίστ.'Επιστ.15,2, Εὐδτ.'Ιλ.339,5 **τραπεζιτεῦσαι χύδην**· **2)** ῥηματ.π. τραπεζιτεία.

τραπεζίτης (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ παρὰ τὴν ἀγορὰν κ: γεν. ἐν δημοσίῳ τινὶ τόπῳ ὑπὸ στοὰν διατηρῶν τράπεζαν, παρ' ἣν ἤσκει τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον τῆς ἐμπορίας τοῦ χρήματος, ἤτοι τῆς ἀνταλλαγῆς, τοῦ δανεισμοῦ, τῆς ἀποδοχῆς παρακαταθήκης κ. γεν. τοῦ ἐπὶ τῷ συνήθει τόκῳ δανεισμοῦ χρημάτων, ὁ ἀργυραμοιβός, ὁ κολλυβιστής, ὁ σαράφης· Πολυβ.3,84,9 «τραπεζίτης, ἀργυρογνώμων, ἀργυραμοιβός, δοκιμαστής, ἐπικαθήμενος τραπέζῃ», 'Ησ. «καλλυβιστής, κερματιστής, δανειστής» : 'Αντιφάν.άπ.π.'Αθήν.6,226E **τοὺς ἰχθυοπώλας . . μετά γε τοὺς τραπεζίτας**, Λυσ.άπ.1,1, Δημ.1186 **οἱ γὰρ τραπεζῖται εἰώθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι ὧν τε διδόασι χρημάτων**, ΚΔ Ματθ.25,27 **ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις**, 'Ιώσ.ΑΙ 12,2,3 **τοῖς βασιλικοῖς τραπεζίταις**, Πλούτ.'Ηθ.116Α, Λουκ.ΒΠρ.11, Κοτελ.1,249· || νεώτ. κ. δημ. **γεν. ὁ ἐκτελῶν** πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας, τοκιστής, μπαγκιέρης· || όμ. ὁ διευθύνων τράπεζαν, τραπεζικὸν κατάστημα, πιστωτικὸν ἵδρυμα· **2)** κτ. πληθ. **τραπεζῖται** ἐνισχοῦ ἦσαν δημόσιοι ἄρχοντες : 'Επιγρ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ γομφίος ὀδούς : **τὸ παιδί μας βγάζει τοὺς τραπεζῖτές του.**

τράπεζῖτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφόμενος εἰς τραπεζίτην ἢ τράπεζαν : **ὁ Τραπεζιτικὸς τοῦ 'Ισοκράτους** (ἐπιγραφὴ τοῦ 17ου λόγου τοῦ 'Ισοκρ.),-**τρ- ἐπιταγή - ἵδρυμα**· **2)** τὸ οὐδ. **τραπεζιτικὸν εἶδος φόρου ἐν Αἰγύπτῳ** : Πάπ.

τραπεζογίγας-αντος (ὁ) μσν. ὁ γίγας **εἰς** τὴν τράπεζαν, ὁ τρομερὸς στὸ φαγί : 'Ανών.**εἰς** Μάξ.'Ομολ.1,85D **κοιλίαι ἀργαί, τραπεζογίγαντες.**

τραπεζογραμμάτιον (τὸ) νεώτ. γραμμάτιον κυκλοφοροῦν ὡς νόμισμα καὶ **ἐκδεδομένον** ὑπὸ τραπέζης ἀναλαβούσης τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ πληρωμῆς εἰς τὸν κομιστὴν ἀναλόγου ποσοῦ εἰς νόμισμα.

τραπεζόεδρος-ον νεώτ. **ἐπὶ στερεῶν, ὁ ἔχων** ἕδρας σχήματος τραπεζίου, οὗ **αἱ** ἕδραι εἶναι τραπέζια βλ.λ.2) : **τραπεζόεδροι κρύσταλλοι**· || τὸ οὐδ. **τραπεζόεδρον** ὡς οὐσ. στερεόν, οὗ αἱ ἕδραι εἶναι τραπέζια.

τράπεζοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τράπεζαν ἢ τραπέζιον βλ.λ.2) : Στράβ.14,6,3 **ἧς ὑπέρκειται λόφος τραχὺς ὑψηλὸς τραπεζοειδής**, Πλούτ.'Ηθ.895D, [illegible] εν.'Ιω.Τραπεζουντ-373,2) ὡς **τράπεζά τις λαμπρ**[illegible] **τραπεζοειδὴς ἀτεχνῶς ἢ φερώνυμος Τραπεζο**[illegible]

τράπεζοκόμος ὁ κ. νεώτ. [illegible] τὴν **τράπεζαν**, ὁ ἐπιμελούμενος τῆς τραπέ[illegible], ὁ ἐπιστατῶν εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῆς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν **δαιτυμόνων**, ὁ τραπεζιέρης : Θεόρ[illegible].π.Λογγίν.'Υφ.43,4 **τραπεζοκόμων . . καὶ ὀψοποιῶν ἡδύσματα**, Πλούτ.'Ηθ.616Α, Διογ.Λ 9,80,'Αθήν.4,170E **ὁ τραπεζοκόμος ὁ αὐτός ἐστι τῷ τρα**[illegible]**ζοποιῷ.**

τράπεζοκομῶ-έω μσν. εἶμαι τραπεζοκόμος : Εὐστ.Πον.15,79 **τραπεζοκομεῖν καὶ ἐλλαπινάζειν.**

τράπεζοκόρος-ον (κορέννυμι) ὁ ἐν ξένῃ τραπέζῃ κορεννύμενος, δ.ἑρμ. ὁ καθαίρων, ὁ καθαρίζων τὴν τράπεζαν, ἐπίθ. κόλακος : ΨΦωκυλ.85 **μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.**

τράπεζοκράββατον (τὸ) γλωσσ. τράπεζα καὶ κράββατος, δειπνητικὴ κλίνη.

τραπεζοκρατία (ἡ) νεώτ. πολιτικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ἡ ἐπιρροὴ τῶν τραπεζῶν ἐξικνεῖται εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις χώρας τινὸς καὶ τὰ διάφορα ζητήματα διακανονίζονται συμφώνως πρὸς τὰς ἐπινεύσεις καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν.

τραπεζολοιχός-όν Σουΐδ. ὁ λείχων τὴν τράπεζαν, ὁ παράσιτος· πρβλ. τσανακογλύφτης.

τραπεζόμακτρον (τὸ) νεώτ. μάκτρον, πετσέτα τῆς τραπέζης.

τραπεζομάνδηλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **ὀθόνη** ἢ ὕφασμα ἐν χρ. ὡς ἐπικάλυμμα τραπέζης.

τραπεζομαντεία (ἡ) νεώτ. εἶδος μαντικῆς τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων, καθ' ἣν συνήγοντο μαντεύματα ἐκ τῆς θέσεως ἣν κατελάμβανον καὶ τῆς ἐπιφανείας ἣν παρουσίαζον πίπτοντες ἐπὶ τῆς τραπέζης κλῆροι ἢ κύβοι ἢ ἀστράγαλοι ἢ κύαμοι κττ., ἀνατρασσόμενοι πρότερον ἐντὸς εὐρέος κέρατος ἢ ἄλλου βαθέος ἀγγείου.

τραπεζομάχαιρο (τὸ) δημ. μάχαιρα **τῆς** τραπέζης· ἀντίθ. σφάχτης.

τραπεζομεσίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μεσίτης τραπεζικῶν συναλλαγῶν κ. ἰδ. συναλλάγματος.

τραπεζομεσιτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ **ἀ**νήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τραπεζομεσίτην.

τράπεζοποιία (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ τραπεζῶν : Στράβ.4,6,2.

τραπεζοποιός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τραπεζοκόμος βλ.λ.· Πολυβ.3,41 «ὁ πάντων τῶν περὶ τὴν ἑστίασιν ἐπιμελούμενος», 'Ησ. «τραπεζοποιός· οὐχ ὁ μάγειρος· ἀλλ' ὁ τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος» : 'Αντιφάν άπ. π. 'Αθήν.4,170D **τραπεζοποιὸν ὃς πλύνει σκεύη, λύχνους ἑτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει, τἄλλ' ὅσα τούτῳ προσήκει**, Φιλήμ.άπ.170E, Κλήμ.'Αλ.Παιδ.268, Βασ.2,6C **ἀνάπαυσόν σου τὸν μάγειρον, δὸς ἄδειαν τῷ τραπεζοποιῷ, στῆσον τὴν χεῖρα τῷ οἰνοχόῳ**, Θεοφάν.Συνεχ.1241· || ἰδ. π. Βυζ. ὁ ἔχων τὴν φροντίδα τῶν βασιλικῶν γευμάτων καὶ ἐπιτηρῶν τὴν τάξιν κατ' αὐτά, **ὁ.** δομέστικος τῆς βασιλικῆς τραπέζης.

τράπεζοποιῶ-έω παραθέτω τράπεζαν μετ' ἐδεσμάτων, στρώνω τραπέζι : Δίφιλ.άπ. π. 'Αθήν.7,291F **οὐ μὴ διατελεῖς τὴν ἡμέραν τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.**

τραπεζορήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ῥητορεύων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου : 'Αθήν.1,22E.

τράπεζότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τῆς τραπέζης : Διογ.Λ 6,53.

τράπεζοτόπια καταλλακτικά (τὰ) μσν. τόποι ἔνθα τράπεζαι κολλυβιστῶν, ἀργυραμοιβῶν : Βαλσ. π.Κουμαν.'Αθησ.34).

τραπεζοφόρος-ον κ. μσν. ὁ φέρων τράπεζαν· Πολυβ.10,69 «ὁ τὴν τράπεζαν φέρων»· **2)** τὸ ἀρσ. τραπεζοφόρος ὡς οὐσ. δοῦλος φέρων τρά-

πεζαν· Πολυδ.10,96 «ἐπεὶ δ' οὖν εἴρηται ὁ τραπεζοφόρος, ἔστι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι ἐκεῖ ῥηθέντι ἐπὶ τοῦ τὴν τράπεζαν φέροντος, ᾗ ἐπῆσαν τοῖς ἄρχουσιν αἱ μυρρίναι» : Ἀριστφ.ἀπ.175· **3)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἱέρειά τις τῆς Παλλάδος ἐν Ἀθήναις· ΑΒ 307,1 «τραπεζοφόρος ἡ ἱέρεια ἡ τὴν τράπεζαν παραθεῖσα τῇ Ἀθηνᾷ» :Λυκοῦργ.π.Ἁρποκρ. ἐν λ.· **4)** τὸ οὐδ. **τραπεζοφόρον** ὡς οὐσ. τὸ κυλικεῖον, τράπεζα· Πολυδ.10,96 «τὴν τράπεζαν, ἐφ' ᾗ τὰ ἐκπώματα κατάκειται» : Ἀρτεμίδ.Δαλδ. 1,76· **5)** μσν. ὁμ. τὰ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐπικάλυμμά τι τῆς ἁγίας τραπέζης : Συμ.Θεσσ.Να.216 κατασάρκα **δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζοφόρον κέκληται, ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ** θρόνος τοῦ Ἰησοῦ.

τρᾰπεζοφορῶ-έω μτγν. ἐν μτφ. σημ. ἐπὶ τῆς Θεοτόκου : Ἐπιφάν.2,297C **τραπεζοφοροῦσα τὸν οὐράνιον ἄρτον, Χριστὸν** (ἐπὶ τῆς Παρθένου).

τρᾰπεζῶ-οῦς (ἡ) ἡ τραπεζοφόρος βλ.λ.3)· Ἡσ. «τραπεζώ· ἱέρειά τις Ἀθήνησιν».

τρᾰπεζῶ-όω θέτω, τοποθετῶ τι ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸ παθ. : Σοφ.ἀπ 544 **ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ** (ἀπύθμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης κύλιξ οὐ τίθεται) **2)** ἑτοιμάζω, παραθέτω τράπεζαν : Ἰουλ.Λόγ 5,176D· **3)** ρηματ.π. τραπέζωμα, τραπέζωσις.

τραπεζώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ τραπεζοειδής : Στράβ.17,1,37 **ἐπίπεδόν τι τραπεζῶδες χωρίον**, Διόδ.3,45 λόφος **τραπεζώδης**, Νικ.Χων.Χρον. ἐν Φαβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.6,407.

τραπέζωμα-ατος (τὸ) (τραπεζῶ) Ἐπιγρ., μσν. κ. δημ. τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης παρατιθέμενον ἔδεσμα, φαγητόν : Ἐπιγρ. **καὶ τἆλλα τραπεζώματα πάντα τὰ παρατιθέμενα·** ‖ μσν. συνεκδ. τὸ ἐπὶ τραπέζης τιθέμενον δοχεῖον, ἐπιτραπέζιον σκεῦος : Εὐστ.Πον.8,41 **ὡς καὶ ὀνειροπολεῖν τρυφὰς καὶ τραπεζώματα· 2)** (τραπεζώνω) δημ. ἡ παράθεσις γεύματος εἴς τινα.

τραπεζωνία (ἡ) δημ. **τὸ** φυλλοβόλον δένδρον διόσπυρος **ὁ** λωτός.

τραπεζώνω δημ. παραθέτω γεῦμα εἴς τινα, **τοῦ** κάνω τραπέζι· **2)** ρηματ.π τραπέζωμα.

τραπέζωσις-εως (ἡ) (τραπεζῶ) μτγν. ἡ ἐπὶ τῆς τραπέζης παράθεσις τροφῆς, ἡ ἑτοιμασία τῆς τραπέζης φαγητοῦ : Πλούτ.Ἠθ 5,530 (Wyttenb.)· **2)** κ. π. Διον.Ἀρεοπ.Ἐπιστ.9,1,797 **τὰ θεουργὰ μυστήρια παραδιδόντα διὰ τυπικῆς τραπεζώσεως** (κτ. Μάξιμ. εἰς Διον. Ἀρεοπ. ἔνθ' ἀνωτ.325 «τραπέζωσίν φησι τὰ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ διὰ τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου τῆς εὐλογίας τελούμενα μυστήρια»).

τρᾰπείομεν ἐπ. τ. ὑποτακτ. τοῦ τρέπω (κτ. **ἁ.** τοῦ τέρπω) : Ἰλ.Ξ 314, Ὀδ.Θ 292.

τρᾰπελίζομαι ἀντὶ τροπαλίζομαι· Ἡσ. «τραπελιζόμενος· συνεχῶς ἀναστρεφόμενος».

τραπέλ(λ)α (ἡ) δημ. Ἴδιος τρόπος **ἢ** σύστημα ὁμαδικῆς δι' ἀποχῆς θήρας ὀρτύγων ἐν Μάνῃ.

τρᾰπελός-ή-όν **ὁ** εὐκόλως στρεφόμενος, μ. **ἐν** συνθέσει, **ἀ-, δυσ-, ἐκ-, εὐ-, παλιντράπελος.**

τρᾰπέμπᾰλιν ἐπίρρ. πρὸς τὰ ὀπίσω ἐστραμμένως· Ἡσ. «τραπέμπαλιν· ἐνηλλαγμένως **ἢ** παρηλλαγμένως», Φώτ. «ἐπ' ἀριστερᾷ· ὑπεναντίως» : Φερεκρ.ἀπ.56,354.

τράπεν κρητ. ἀπαρφ. **τοῦ** τρέφω **βλ.λ.** : Ἐπιγρ. **τέκνον ἒ τράπεν ἒ ἀποθέμεν.**

τράπεσδα δωρ. τ. τοῦ τράπεζα βλ.λ.:Ἀλκμ.61.

τραπέω θλίβω, **πατῶ** σταφυλὰς ἰδ. ἐν τοῖς ληνοῖς· Ἡσ. «τραπέουσι, πατοῦσιν ἐπὶ τῇ ληνῷ· τραπεῖν, ληνοπατεῖν, ληνοβατεῖν» : Ὀδ.Η 125, Ἡσίοδ. Α 301 **οἱ γε μὲν ἐτράπεον,** Ἀνάν.π.Ἀθήν.7,282Β· **2)** ρηματ.π. τραπητής, τραπητός.

τραπῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀορ. τοῦ **τρέπω** βλ.λ.

τράπηξ-ηκος (ὁ) τράφηξ· Ἡσ. «τράπηκι· δόρατι».

τρᾰπητής (ὁ) (τραπέω) ὁ θλίβων, **ὁ** πατῶν σταφυλάς· Ἡσ. «πατηταί· οἱ τροπηταί».

τραπητός Ἡσ. «ὁ οἶνος», αὐτ. «τραπέοντο· ἐπάτουν· ἀπὸ τούτου καὶ οἶνος λέγεται τροπητός».

τράπουλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. δεσμὶς παιγνιοχάρτων.

τραπούς (ἡ) μσν. ἡ τράπεζα : Εὐστ.Παν.323,1 **καιρὸς ἦν μοι ἀρίστου· καὶ ἡ τραποῦς πτωχικῶς μέν, ἐξηρτύετο δ' οὖν.**

τραππισταί (οἱ) νεώτ. τάγμα καθολικῶν **μοναχῶν** ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 12ου αἱ.

τράπω Ἰων. τ. τοῦ τρέπω βλ.λ.

τραπῶ συνηρ. τ. τοῦ τραπέω **βλ.λ.**

τραρόν Ἡσ. «ταχύ».

τρᾰσιά (ἡ) (ταρσός) κ. μσν. πλέγμα ἐκ **καλάμων ἐφ' οὗ ἐξήραινον** τὰ σῦκα, ἢ ὁ τόπος **ἔνθα ἐξηραίνοντο τὰ σῦκα·** Ἡσ. «τρασιά· ἡ τῶν σύκων **φύκτρα, παρὰ τὸ** τερσαίνειν, ἤγουν τόπος **ἔνθα** ξηραίνουσιν αὐτά» : Εὐπ.ἀπ.135, Ἀριστφ.Νεφ.50 **ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας,** Αἰλ.ΖΙ 3,10 **ἑαυτὸν ἐν ταῖς τρασιαῖς κυλίνδειν** (σχόλ. «τρασιὰ λέγεται ὁ τόπος ἔνθα τὰ σῦκα ξηραίνεται»)· **2)** Πολυδ.7,144 «τὸ ἄθροισμα τῶν σύκων»· **3)** ἅλως, ἁλώνιον : Σοφ.ἀπ.123· **4)** μσν. τόπος **ἢ** πλέγμα ἐκ καλάμων πρὸς ξήρανσιν τυρῶν ἢ πλίνθων : Σουΐδ.,Γρηγ.Κορ.514.

τράσσης (ὁ) (γερμ.) νεώτ. πέτρωμά τι ἡφαιστειογενὲς πορεμφερὲς πρὸς τὴν θηραϊκὴν γῆν.

τράστ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. συνένωσις πολλῶν ὁμοειδῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς μίαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων αὐτῶν : **τὸ τράστ τῶν ἀλευροβιομηχάνων.**

τράστο (τὸ) δημ. κ. (σ)τράϊστο πήρα, ταγάρι.

τράτα (ἡ) δημ. εἶδος στενομάκρου ἐλαφροῦ ἁλιευτικοῦ πλοιαρίου, δι' οὗ γίνεται ἡ ρῖψις τῆς ἁλιευτικῆς συσκευῆς τοῦ γρίπου βλ.λ.1)· **2)** συνεκδ. αὐτὴ ἡ ἐκ δικτύων κωνικὴ σακκοειδὴς ἁλιευτικὴ συσκευὴ ἡ προσομοιάζουσα πρὸς τὸν γρῖπον βλ.λ.1) : **ρίξανε τὴν τράτα, μὰ δὲν πιάσανε τίποτε· 3)** εἶδος κυκλίου ὀρχήσεως ἰδίᾳ γυναικῶν.

τραταμέντο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἁ. τρατάρισμα βλ.λ.

τρατάρης (ὁ) δημ. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τράταν βλ.λ.1).

τρατάρικο (τὸ) δημ. ἰδ. κτ. πληθ. πλοιάριον **ἁλιεῦον** μὲ τράταν βλ.λ.2).

τρατάρισμα (τὸ) δημ. ἡ προσφορὰ γλυκύσματος ἢ ποτοῦ χάριν φιλοφρονήσεως.

τρατάρω (ἰταλ.) δημ. κ. -έρνω, ἀόρ. **ἐτρατάρισα κ. ἐτράταρα,** μτχ. παρακ. **τραταρισμένος,** προσφέρω γλύκυσμα ἢ ποτόν τι χάριν φιλοφρονήσεως· ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ προσφορᾶς ἁ. πραγμ.· **2)** ρηματ.π. τρατάρισμα.

τράτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. διάστημα τοπικὸν **ἢ** χρονικὸν ἐπαρκὲς διά τινα πρᾶξιν : **δὲν ἔχει τράτο νὰ τρέξῃ - νὰ διαβάσῃ γιὰ ἐξετάσεις· 2)** φορά, φόρα : **πῆρε τράτο καὶ πήδησε τὸν τοῖχο.**

τραυλίζω (τραυλός) κ. νεώτ. κ. δημ , μέλλ. ἀττ. -ιῶ, εἶμαι τραυλός, πάσχω τραυλισμὸν βλ.λ., ψευδίζω, βατταρίζω, δυσκολεύομαι εἰς τὴν προφορὰν τοῦ φθόγγου ρ· Γαλ.9,268 «ὥσπερ τὸ ψελλίζεσθαι τῆς διαλέκτου πάθος ἐστίν, οὐ τῆς φωνῆς, οὕτω καὶ τὸ τραυλίζειν μὴ δυναμένης τῆς γλώσσης ἀκριβῶς ἐκείνας διαρθροῦν τὰς φωνάς, ὅσαι διὰ τοῦ τ καὶ τοῦ ρ λέγονται, . . ὅσαι τε ἄλλαι παραπλήσιαι» : Ἀριστφ.Σφ.44 **εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας· ὁλᾷς ; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει,** Ἀριστλ.ΖΜ 660a,27 **ψελλίζονται γὰρ καὶ τραυλίζουσι, τοῦτο δ' ἐστὶν ἔνδεια τῶν γραμμάτων,** Ἀσκληπιάδ.ΑΠ 12,162,4· κ. ἐπὶ παιδίων : Ἀριστφ.Νεφ.862, αὐτ.1381, Ἀριστλ. ΖΙ 536b,6 **τὰ δὲ παιδία . . ψελλίζουσι καὶ τραυλίζουσι τὰ πολλά·** ‖ ὁμ. κ. τὸ μέσ. **τραυλί-**

ζομαι Ιδ. ἀκκισμοῦ χάριν ἐπιτηδεύομαι ποιάν τινα τραυλότητα : Ἀρχιππ.ἀπ.3 **κλασαυχενεύεταί τε καὶ τραυλίζεται·** 2) νεώτ. γεν. εἶμαι βραδύγλωσσος· 3) κ. νεώτ. ὡς μτβ. μτ. αἰτ. λέγω τι μετὰ τραυλιζούσης φωνῆς, τραυλίζων λέγω τι, φελλίζω : Ἀριστφ.Σφ.46 **ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν·** 4) ἐπὶ τῆς χελιδόνος, τερετίζω : Ἐπιγρ. σοφὰ **τραυλίζουσα χελιδονίς·** 5) ρηματ.π. τραύλισμα, τραυλισμός.

τραύλισμα-ατος (τό) νεώτ. τὸ τραυλίζειν βλ.λ.ΙΙ.

τραυλισμός (ὁ) (τραυλίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. διαταραχὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ὁ πάσχων προφέρει τὰ φυσιολογικὰ σύμφωνα τῶν λέξεων ἀτελῶς ἢ ἀντικαθιστᾷ ταῦτα δι' ἄλλων συμφωνικῶν στοιχείων σκληροτέρων ἢ καὶ μαλακωτέρων, οἷον τὸ θ διὰ τοῦ σ, τὸ ρ διὰ τοῦ γ κτλ., ἄ. ψευδισμός, βατταρισμός, φελλισμός· Ἐρωτιαν.366 «ὠνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τινος ποιοῦ ψόφου» : Πλούτ. Ἠθ.53D **ἀπομιμεῖσθαί φασι τοὺς συνήθεις.. Ἀριστοτέλους.. τὸν τραυλισμόν,** Εὐστ.Πον.84,19 **ὀρθῷ τραυλισμῷ τὸν κόλακα φωνῇ κόρακος ὑποκορισάμενον·** ‖ νεώτ. γεν. ἡ βραδυγλωσσία.

τραυλός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τραυλίζων, ὁ μὴ προφέρων καθαρῶς σύμφωνόν τι κ. ἰδ. τὸ ρ κ. λ, ὁ πάσχων ἐκ τραυλισμοῦ βλ.λ., ὁ φελλός, ὁ ψευδός : Ἱππ.Ἀφορ.1257, Καλλί.Κωμ. ἀπ.3 **τραυλὴ μὲν ἐστι, ἀλλ' ἀνεστομωμένη,** Ἀριστλ.ΖΙ 492b,24 **ὥσπερ τοῖς φελλοῖς καὶ τοῖς τραυλοῖς,** Μαν 5,263 **τραυλὸν ἐνὶ γλώσσῃ,** Πλούτ. Ἠθ.963C, Βρυέν.Ν 4,22,100Α **ὑπὸ ἀλαζονείας ἐπαρθείς φησι, Ποῦ ὁ τραυλός; Καὶ γὰρ οὐκ ἀκριβῶς κατώρθου τὸ ρῶ·** κ. ἰδ. ἐπὶ παιδίων : Ἡρ. 4,155 **ἐξεγένετό οἱ παῖς Ισχόφωνος καὶ τραυλός·** πρβλ. Ἀριστλ.Ἀκουστ.21· ‖ νεώτ. γεν. ὁ βραδύγλωσσος, ὁ πάσχων ἐκ βραδυγλωσσίας· 2) ἐπὶ χελιδόνος, ὁ τερετίζων : Μνασάλκ.ΑΠ 9,70,1 **τραυλὰ μινυρομένα.. χελιδών,** Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.141,1 **τραυλὲ χελιδών.**

τραυλότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τραυλοῦ βλ.λ.Ι), ἡ ἐκ γενετῆς ἢ ἐκ παθήσεως ὑπάρχουσα δυσχέρεια περὶ τὸ ὁμιλεῖν, ἄ. τραυλισμός, ψεύδισμα : Ἀριστλ.Πρ.11,30, Πλούτ.Ἀλκ.1 **μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ τῆς τραυλότητος,** Πρίσκ.225,2 (ἐκδ.Bonn.) **γέλωτα ἐκ τῆς τραυλότητος τῆς φωνῆς παρέχειν.**

τραυλόφωνος-ον Ἡσ. ὁ τραυλός, ψευδός.

τραυλῶ-όω μτγν. ἀντὶ τραυλίζω βλ.λ., τὸ παθ. : Γαλ.19,564,16 **ταῖς λαλιαῖς τετραυλωμένοις·** 2) ρηματ. π. τραύλωσις.

τραύλωσις-εως (ἡ) (τραυλῶ) μτγν. ἡ τραυλότης βλ.λ : Γαλ.18,1,51,13 (=9,268|Ch.) **μαλακωτέρα τε καὶ ὑγροτέρα τὴν κρᾶσιν, ἡ τραύλωσις γίνεται.**

τραῦμα-ατος (τὸ) (τείρω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. κ. δωρ. **τρῶμα** (Θεόκρ.21,50), βλάβη τοῦ σώματος ἐξ ἐξωτερικῆς βίας ἐπιφέρουσα λύσιν τῆς συνεχείας τῶν ἱστῶν καὶ αἱμόρροιαν, πληγή, λαβωματιά : Ἡρ.2,63 **ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων,** αὐτ 3,29, Αἰσχ.Ἀγ.866, αὐτ ἀπ.299 **τραύματ' ἐν στέρνοις λαβών,** Εὐρ.Φοίν.1574, αὐτ. 1669, αὐτ.Ρῆσ.751 **φονίου τραύματος,** Ἀριστφ.Ἀχ. 1205, Πλάτ.Νόμ.845C **τυπτέσθω καὶ ἀμυνέσθω ἄνευ τραυμάτων,** αὐτ.Πολ.408Α, αὐτ.Θεαίτ.142Β, Ξεν.Ἑλλ.4,3,20 **πολλὰ τραύματα ἔχων,** αὐτ.Ἀν.4, 6,10, Δημ.314 **ὑφ' ὧν πολλὰ τραύματ' εἰληφώς,** Ἀριστλ.ἀπ.159 **μύει τραῦμα,** Μαν.3,55 **τραύματα .. δῶκεν,** Πολύβ.2,57,7 **βιαίοις τραύμασι περιπεσόντας,** ΚΔ Λουκ.10,34 **κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶναν,** Πλούτ.Πύρρ.7 **λαβών.. ὁ Πύρρος ἓν τραῦμα,** αὐτ.Ἠθ.131Β, Λουκ. Θε.Δ 26,1 **ἴχνη.. τραυμάτων, - τραῦμα διαμπερὲς τοῦ θώρακος, - διὰ μαχαίρας - διὰ πυροβόλου ὅπλου·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἐκ μελισσῶν πληγμάτων : Θεόκρ.19,6 **θηρίον ἐντὶ μέλισσα καὶ ἁλίκα τραύματα ποιεῖ·** ‖ τραυματισμός : Λυσ.4,1 κατηγορεῖται ἐπὶ τραύματι, Αἰσχίν.40,27, Ἀριστλ. Ἀθ.57,3 **φόνου δίκαι καὶ τραύματος·** 2) κ. μσν. ἐπὶ πραγμάτων, βλάβη, οἷον ἐπὶ πλοίων : Ἡρ. 6,16 **ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἦσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων,** Πολύβ.16,4,12 **ταῖς.. πολεμίοις ὕφαλα τὰ τραύματα διδόντες·** κ. ἐπὶ τῆς ἀμπέλου : Γεωπ.5,42,1 **τὴν ὑπὸ τῆς δικέλλης.. τραυματισθεῖσαν.. περιπλασθήτω τὸ τραῦμα γῇ λεπτοτάτῃ·** 3) ἡ ἐν πολέμῳ συμφορά, βαρεῖα ἧττα, καταστρόφωσις : Ἡρ.1,18, αὐτ.4,160, αὐτ.8,66 **τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικόν,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.2 **ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα·** πρβλ.Σχάλ.Θουκ.3,18.

τραυμάτεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. δ. γρ. **τραυματία** βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.183.

τραυματία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τρῶσις, ὁ τραυματισμός : Ἀνδρ.Κρ.298Α **αἱ τραυματίαι σου, ψυχή, ἐπληθύνθησαν,** Θεοφάν.541,557.

τραυμάτίας (ὁ) ὁ λαβὼν ἢ ὁ φέρων τραῦμα, ὁ τρωθείς, ὁ τετρωμένος, ὁ τραυματισμένος, πληγωμένος, λαβωμένος : Πινδ.ἀπ.244 **χρυσέων βελέων ἐντὶ τραυματίαι** (ἐπὶ τῶν φιλαργύρων), Ἡρ. 3,79, Θουκ.7,75 **οἱ ζῶντες καταλειπόμενοι τραυματίαι τε καὶ ἀσθενεῖς,** αὐτ.8,27, Ἀριστλ.Ποιητ. 1453b,32 **ἐν τῷ τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ** (ὀνομασία δράματος, π.θ. τοῦ Σοφ.), Φίλ.Μηχ.Βελοπ.96,20 **οἱ στρατιῶται τραυματίαι γινόμενοι,** Παυσ.5,5,10, Λιβάν.4,94,11, Ἀγαθ.332,2 (Bonn.) **τραυματίαι ὀλίγοι ἐγεγένηντο,** Τζέτζ.Χιλ.11,400,-**τραυματίας πολέμου** (ὁ ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ τραυματισθεὶς κ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἐκ τοιούτου τραυματισμοῦ ὑποστὰς σωματικήν τινα βλάβην, **ἄ.** ἀνάπηρος πολέμου).

τραυμάτίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. τρωματίζω, ἀόρ. **ἐτραυμάτισα,** (Θουκ.4,14) κ. δημ τραυμάτισα, παρακ. **τετραυμάτικα** (Ψήφ.π.Δημ.2761, παθ. ἀόρ. **ἐτραυματίσθην,** Εὐρ.ἀπ.700, Θουκ.4,12, Ξεν.Ἑλλ.4,3,23), κ. δημ. **(ἐ)τραυματίστηκα,** παρακ. **τετραυμάτισμαι** (Αἰσχ.Εὐμ.246), μτχ. παρακ. δημ. **τραυματισμένος,** ἐπιφέρω τινὶ τραῦμα, τιτρώσκω, πληγώνω, λαβώνω : Ἡρ.1,59 **τραυματίσας ἑωὑτόν,** Εὐρ.Βάκχ.762 **θύρσοις ἐξανιεῖσαι χερῶν ἐτραυμάτιζον κἀπενώτιζον φυγῇ γυναῖκες ἄνδρας,** Θουκ.4,14, Δημ.279 **τινὰς δὲ καὶ τετραυματίκασι,** ΚΔ Λουκ.20,12 **οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον,** Λουκ.Ἐπιγρ.ΑΠ 11,80,2· κ. παθ. : Ἡρ.9,61 **ἔπιπτόν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ καὶ πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο,** Αἰσχ. Εὐμ.246 **τετραυματισμένον.. ὡς κύων νεβρόν,** Θουκ.4,12, αὐτ.35 **τραυματιζομένων ἤδη πολλῶν,** Ξεν.Ἑλλ.4 3,23, ΚΔ Πράξ.19,16, Πλούτ.Νικ.27· ‖ ὁμ. τὸ παθ. κ. ἐπὶ πραγμ., ὑφίσταμαι βλάβην, βλάπτομαι : Πολυδ.4,189 **τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν,** Γεωπ.5,25,4 **ἡ γὰρ τραυματισθεῖσα νοσεῖ καὶ ἀκαρπεῖ** (ἡ ἄμπελος), αὐτ.42,1· 2) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μτφ. ἐπιφέρω τὴν καιρίαν βλάβην : Μηναῖ.3, 3 Ἑσπ.Θεοτ **τὸν τραυματίσαντα διαβόλου τὴν κακόνοιαν·** 3) ρηματ. π. τραυματισμός.

τραυμάτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. 6 ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς **τραῦμα, ὁ τοῦ τραύματος** : Διοσκ.1,131 **τραυματικαὶ ἀντίδοτοι,** αὐτ.2,4 **τραυματικὴ ῥίζα,** Γαλ.2,225,17 **τὴν τραυματικὴν θέαν,** Ἱππιατρ.182,3 **τραυματικῷ βοηθήματι·** ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τραυματικὰ** ὡς οὐσ. φάρμακα χρήσιμα πρὸς ἐπούλωσιν τραυμάτων, πληγῶν : Διοσκ.1,98 **μείγνυται δὲ καὶ τραυματικοῖς χρησίμως,** Ἱππιατρ.167,22· ‖ νεώτ. ὁ τοῦ ἢ ὁ ἐκ τοῦ τραύματος : **τραυματικὸς πυρετός·** 2) μτγν. κ μσν. τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **τραυματικοὶ** οἱ τραυματίαι, οἱ πληγωμέναι : Νεῖλ.Ἐπιστ.3,33,316C **ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ παρόντος αἰῶνος τυγχάνου-**

σιν ἄρρωστοι καὶ τραυματικοί, ASS 'Ιουνίου 3, 334D περὶ δὲ τραυματικῶν, ἢ χωλῶν ἢ τυφλῶν.
τραυμάτιον (τὸ), ἰων. τρωμ- ὑποκορ τοῦ τραῦμα βλ.λ., μικρὸν τραῦμα, ἡ μικρὰ βλάβη : 'Ιππ.'Επιστ.3,1082.
τραυματιοφορεύς-έως (ὁ) νεώτ. ἄ. τραυματιοφόρος βλ.λ.
τραυματιοφόρος (ὁ) νεώτ. στρατιώτης ἰδίας ὑγειονομικῆς μοίρας ἔχων ἔργον τὴν διακομιδὴν τῶν τραυματιῶν κατὰ τὰς μάχας.
τραυματισμός (ὁ) (τραυματίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραυματίζειν βλ.λ.Ι), τρῶσις, πλήγωμα, λάβωμα : Γαλ.19,571,14 τοὺς τραυματισμοὺς τοὺς ἐξαίφνης. Εὔδοκ.371 τραυματισμὸς ἄρθρων.
τραυμᾰτιῶ-άω μσν. εἶμαι τραυματίας, πληγωμένος : 'Ιωσ.Γενέσ.101,8.
τραυματολογία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τῶν τραυμάτων ἰατρικὴ πραγματεία, ὡς κ. τὸ εἰς τὰ τραύματα ἀναφερόμενον μέρος τῆς χειρουργικῆς.
τραυματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραυματολογίαν.
τραυματόπνοια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ καθ' ἑκάστην ἀναπνοὴν θορυβώδης εἴσοδος καὶ ἔξοδος ἀέρος διὰ τοῦ στομίου διαμπεροῦς τινος τραύματος τοῦ θώρακος.
τραυμᾰτοποιός-όν γλωσσ. ὁ τιτρώσκων, ὁ ἐπιφέρων πληγάς.
τραυμᾰτῶ-όω μτγν. κ. μσν. τραυματίζω βλ.λ.Ι), τὸ παθ.: 'Επιφάν.1,639D, ASS 'Ιουνίου 4,749A κατὰ τῶν τετραυματωμένων μελῶν.
τραύξανον ἄ. τρώξανον βλ.λ., Φώτ. «τὰ ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποπίπτοντα τῶν ἵππων ἢ τῶν βοῶν ἢ τῶν ἄλλων κτηνῶν λείψανα, σημαίνει δὲ καὶ τὰ ἀκανθώδη καὶ ξηρὰ ξύλα» : Φερεκρ.ἀπ.57· πρβλ. τρσύσανον.
τραυοπάλαιμα (τὸ) μσν. δημ. κ. τραβοπάλαιμα ἡ σφοδρὰ καὶ βιαία πάλη : 'Ερωτόκρ.4,1865 καὶ μὲ τὸ τραυοπάλαιμα ἀγκαλιασμένοι πέσα.
τραύσανον 'Ησ. «τραύσανον· ξηρὸν πᾶν ἢ φρύγανον».
τραυῶ δημ. δ. γρ. τοῦ τραβῶ βλ.λ.
τρᾰφᾰλίς-ίδος κ. τρᾰφαλλίς ἀντὶ τροφαλὶς βλ.λ. : Παλυδ.6,48.
τράφαλλος κ. -ις 'Ησ. «τράφαλλος· ὁ χλωρὸς τυρός. οἱ δὲ τραφαλλίδα».
τράφεν αἰολ. κ. ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ τρέφω βλ.λ. : 'Ιλ.Α 251 γενεαὶ . . ἀνθρώπων . ., οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο· **2**) δωρ. ἀπαρφ. τοῦ τρέφω βλ.λ. : Πίνδ.Π 4,115 Κρονίδα δὲ τράφεν Χείρωνι (δ. γρ. τράφειν).
τρᾰφερός-ά-όν (τρέφω) κυρ. ὁ καλῶς τεθραμμένος, ὁ εὔτροφής, ὁ καλοθρεμμένος ὁ παχύς, ἐπὶ τῶν ἰχθύων : Θεόκρ.21,44 καθεζόμενος δ' ἐδόκευον ἰχθύας, ἐκ καλάμων δὲ πλάνον κατέσειον ἐδωδάν. καί τις τῶν τραφερῶν ὠρέξατο· **2**) ὁ τρέφων, ὁ παχύνων : "Αρατ.1027 φῦλα κολοιῶν ἐκ νομοῦ ἐρχόμενα τραφεροῦ ἐπὶ ὄψιον αὖλιν (σχόλ. «τῆς γῆς, ἐπειδὴ τὰς ἀρούρας βόσκονται, τὰ ἀποβαλλόμενα ἢ ἐκπίπτοντα τῶν καρπῶν διεπόμενοι»)· **3**) . 'Ομ. ἐν χρ. τὸ θηλ. τραφερὴ (ἐνν. γῆ) ὡς οὐσ. ἡ γῆ, ἡ ξηρά, ἡ στεριά· 'Ησ. «τραφερήν· ξηράν· τὸ γὰρ πῆξαι θρέψαι λέγουσιν» : 'Ιλ.Ξ 308 οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν, 'Οδ.Υ 98, 'Υμν.Δήμ.43· ‖ π. μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. ὁ στερεός, ὁ ξηρός· 'Ησ. «τραφερόν· πηκτόν, τρόφιμον. λευκόν· ξηρόν. πεπηγμένον : 'Απολλ.Ρ 2,545, 'Οππ.'Αλ.1,204 τραφερὴ ἄρουρα, αὐτ.5,334 ἤθεα τραφερά (ἐκτάσεις ξηρᾶς γῆς).
τράφη (ἡ) 'Επιγρ. ἀντὶ τάφρη βλ.λ.
τράφηξ-ηκος (ὁ) κ. μσν. δοκός, τράβα, σανὶς ἢ ἐπίμηκες καὶ στενὸν τεμάχιον ξύλου, οἷον ὁ χάραξ, τὸ παλούκι· 'Ησ. «χάραξ, σκόλοψ» : Λυκόφρ 641 ὑπὸ τράφηκος σῆμα κείμενον σκοποῦ (σχόλ. «ξύλον, κορμός, σανὶς πλατεῖα»), Βίτ.Μαχ.109,4 ὁ λόγος περὶ τοῦ ἄξονος τοῦ τράφηκος· **2**) δόρυ, ἀκόντιον· 'Ησ. «ἔνιοι δὲ τὸ δόρυ» : Λυκόφρ 1001 τράφηκι φοινίῳ (Τζέτζ. «δόρατι, ξίφει»)· **3**) πλατεῖα σανίς, ἔνθα τοποθετοῦσι τοὺς νεοζύμους ἄρτους πρὸς μεταφορὰν εἰς τοὺς κλιβάνους, πινακωτή· Τζέτζ.Λυκόφρ.641 «κυρίως ἡ ὑπόπλατος σανίς, ἐν ᾗ τοὺς ἄρτους πρὸς τοὺς κλιβάνους ἀπάγουσι»· ΕΜ 744,36 «τὸ ξύλον ἔνθα τιθέασι τὸν ἄρτον»· **4**) ἐπὶ πλοίων, οἱ κωπητῆρες, τὸ περιτόναιον ἢ ἡ ἐρκάνη, ἡ κουπαστή· ΕΜ 764,35 «τὸ τῆς νεὼς χεῖλος, ἐφ' οὗ οἱ σκαλμοὶ τίθενται», 'Ησ. ἐν λ. : 'Επιγρ. τράφηκος, ἕδρας κώπης ζυγίας.
τραφόρο (τὸ) δημ. εἶδος διατρήτου κοσμήματος ἐπὶ λεπτοῦ ξύλου, ὀστοῦ ἢ μετάλλου.
τράφος (ἡ) κ. μσν. κ. δημ. (ὁ) ἀντὶ τάφρος βλ.λ. : 'Ηρακλεωτ.Πίν.1,82 τὰς τράφως τὰς διὰ τῶν χώρων ῥεώσας, 'Ηρωδιαν.'Επιμ.125, Λέων Σοφ ΙΙ,8 τράφῳ, ὃ λέγουσι φόσσα, αὐτ.20,2, Εὐστ.'Ιλ.582,7· **2**) δημ. τράφος κ. ἡ κατὰ μῆκος τάφρου συσσώρευσις τοῦ ἐξ αὐτῆς ἐκσκαφέντος χώματος· **3**) δημ. ὁ ἐκ λίθων καὶ ἄνευ συνδετικοῦ κονιάματος περίβολος, φράκτης ἀπὸ ξερολίθι· **4**) μσν., δημ. σωρὸς πραγμάτων σχηματιζόντων τοῖχον : 'Ερωτόκρ.4,1097 τῶ σκοτωμένω τὰ κορμιά, ποὺ καίτουνταν ἀντάμη, τράφους ἐκά/αν καὶ βουνιά.
τράφω αἰολ. κ. δωρ. τ. τοῦ τρέφω βλ.λ., ἀπαρφ. τράφειν (Πίνδ.Ι 7(8),41) κ. τράφεν ('Αριστφ.'Αχ.788) κ. τραφέμεν ('Ησίοδ.Θ 480), μτχ. τράφοισα (Πίνδ. Π 2,44), παρατ. ἔτραφον (Θεόκρ.3,16).
τράχᾰλος (ὁ) 'Επιγρ δωρ. τ. τοῦ τράχηλος βλ.λ.
τραχανάς (ὁ) δημ. εἶδος ζυμαρικοῦ ἐκ χονδροαλεσμένου σίτου ἢ σεμιδάλεως βρασθέντος ἐντὸς γάλακτος καὶ ἀποξηρανθέντος, ἄ. τραγανός : γλυκὸς - ξινὸς τραχανάς· ‖ φρ. ἔχει τραχανὰ ἁπλωμένο (ἀδιαφορεῖ τελείως).
τραχάς (ὁ) δημ. εἶδος πελέκεως· **2**) εἶδος πτυκτοῦ κυρτοῦ μαχαιριδίου χρησίμου διὰ τὸ κλάδευμα, κλαδευτήρι.
τραχεῖα (ἡ) (ἐνν. ἀρτηρία) νεώτ. τραχὺς καὶ στερρὸς (ἰνοχόνδρινος ἀεραγωγὸς σωλήν, δι' οὗ τελεῖται ἡ ἀναπνοή, ἀποτελῶν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς ζῴοις συνέχειαν τοῦ λάρυγγος καὶ καταλήγων εἰς τοὺς βρόγχους, ἄ. ἀρτηρία βλ.λ.ΙΙ)· ‖ ὁ σωλὴν δι' οὗ ἀναπνέουσι τὰ ἔντομα, τὰ ἀραχνοειδῆ καὶ τὰ μυριάποδα· **2**) ὁ ἀναπνευστικὸς πόρος ἢ στόμιον παρὰ τοῖς φυτοῖς.
τραχειακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν βλ.λ.Ι) : τραχειακὸς μῦς.
τραχειῖτις-ιδος (ὁ) νεώτ ἰατρ.κ. τραχεΐτις καταρροϊκὴ φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τῆς τραχείας.
τράχε(ι)ν δωρ. ἀντὶ τρέχειν : ΕΜ 356,10.
τραχεινός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τόπων, ὁ τραχύς, ὁ τραχώδης, ἀνώμαλος, βραχώδης : 'Ηρωδιον.'Επιμ.175,5, Κεδρ.Γεώργ.1,731, Εὐστ.'Ιλ.541,30 τοῦ ἵππου ἐν τραχεινοῖς οὐ πάνυ εὐδοκιμοῦντος.
τραχειοβρογχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν ἅμα καὶ τοὺς βρόγχους : τραχειοβρογχικὴ ἀδενοπάθεια.
τραχειοβρογχῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. καταρροϊκὴ φλεγμονὴ τῆς τραχείας ἅμα καὶ τῶν βρόγχων, ἐκδηλουμένη ὡς ἐπίπλοκος μορφὴ τραχειίτιδος.
τραχειοβρογχοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ.ἄ. βρογχοσκοπία βλ.λ.
τραχειοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀερογεμὴς ὄγκος τοῦ τραχήλου συνεχόμενος μὲ τὴν τραχεῖαν· **2**) ἡ βρογχοκήλη βλ.λ.
τραχειομύκωσις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γενικὴ ὀνομασία διαφ. σοβαρῶν νόσων τῶν φυτῶν, καθ' ἃς ταῦτα προσβάλλονται ὑπὸ μυκήτων.

τραχειοοισοφαγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν ἅμα καὶ τὸν οἰσοφάγον. **τραχειοοισοφαγικὸς μῦς.**
τραχειορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ τῆς τραχείας αἱμορραγία.
τραχειοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ λαρυγγοσκοπίου ἐξέτασις τῆς τραχείας.
τραχειοστένωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. στένωσις τοῦ αὐλοῦ τῆς τραχείας βλ.λ.ΙΙ.
τραχειοτομή (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **τραχειοτομία** ἐγχείρησις, καθ' ἣν διανοίγεται ὁ αὐλὸς τῆς τραχείας καὶ εἰσάγεται εἰδικὸν σωληνάριον διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ κινδύνου ἀσφυξίας ἐξ ἀποφράξεως τῶν ἀεροφόρων ὁδῶν.
τραχειοτομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχειοτομίαν βλ.λ.
τραχειοτομῶ-έω ἐνεργῶ, ἐκτελῶ τραχειοτομίαν.
τραχείτης (ὁ) νεώτ. πετρογρ: ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἔχον ὡς κύρια συστατικὰ (ἀδεστο)αλκαλιούχους ἀστρίους, βιοτίτην καὶ κεροστίλβην.
τραχειτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τραχείτην βλ.λ.: **τραχειτικὸς τόφος** (ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἐν χρ. πρὸς παρασκευὴν ὑδραυλικῶν κονιαμάτων).
τραχειῶδες-ους (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ τμῆμα τῶν φυτικῶν ἱστῶν, ὅπερ αὐξανόμενον σχηματίζει κοιλότητας περικλειούσας ὕδωρ ἢ ἀέρα
τραχεόστρακος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τραχὺ ὄστρακον· Εὐστ.'Οδ.Σ 1485,39 **τραχεόστρακος ὁ κτεὶς καὶ ῥαβδωτός.**
τραχέως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἰων. τρηχέως, δημ.**τραχ(ε)ιά**, συγκρ. **τραχύτερον** κ. **τραχυτέρως**, ὑπερθ. **τραχύτατα,** κατὰ τρόπον τραχὺν βλ.λ.ΙΙ, μετὰ τραχύτητος, ἀγρίως: Πλούτ.'Αρατ.8 **πρός τινα τραχέως οὕτως** (ὁ κύων) **ὑλακτεῖ**· **2)** κ. νεώτ.μτφ. μετὰ σκληρότητος, σκληρῶς, βαναύσως: 'Ηρ.Ι,73 **τρηχέως κάρτα περιέσπε ἀεικείῃ,** αὐτ.114, αὐτ.5,1, αὐτ.81, αὐτ.7,211, αὐτ.6,15 **περιέφθησαν τρηχύτατα** Πλάτ.Κλειτ.406 **πρὸς ἐμὲ ἔχειν τραχυτέρως τοῦ δέοντος,** 'Ισοκρ.3,33, αὐτ.55, Δημ.355 **τραχέως δ' ὑμῶν τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων,** Πλούτ.Φωκ. 21 **ἀποκρινομένου.. τραχέως,** αὐτ.Λύσ 15, Λουκ. Λημῶν.ΙΙ **τραχυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ.**
τραχηλάγρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ρευματαλγία τοῦ τραχήλου καθιστῶσα αὐτὸν δύσκομπτον.
τραχηλάγχην (τράχηλος, ἄγχω) ἐπίρρ. μτγν. διὰ τοῦ τραχήλου, ἐκ τοῦ τραχήλου σφιγκτῶς: Εὐνάπ. ΒΣοφ.64(113) **τραχηλάγχην ἐπιλαβόμενον ἕλκειν αὐτὸν εἰς τὸν "Αιδην.**
τραχηλαλγία (ἡ) νεώτ. ἄλγος κατὰ τὸν τράχηλον.
τραχηλαιμάτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. αἱμάτωμα κατὰ τὸν τράχηλον ἐκ ῥήξεως τοῦ στερνακλειδομαστοειδοῦς μυός, ἐπὶ δυσκόλου τοκετοῦ.
τράχηλας (ὁ) δημ. κ. **τραχήλι** (τό) μικρὰ χερσόνησος μετὰ λαιμοῦ ἰσθμώδους.
τραχηλᾶς (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τραχὺν τράχηλον, ἐπώνυμον τοῦ Κωνστ. τοῦ Μεγάλου, ὡς ἐκ τοῦ παχέος αὐτοῦ τραχήλου: Κεδρ.Γεώργ.269 **εὐρύτερος τοὺς ὤμους, καὶ παχὺς τὸν αὐχένα, ὅθεν καὶ τραχηλᾶν αὐτὸν ἐπωνόμαζον**· **2)** κτ. Sext.Aurel.Victor.Epitom.4,8 (irrisor) σκώπτης.
τραχηλέα (ἡ) μσν. περιτραχήλιον, τραχηλιά: Νικ.Χων.Χρον.284Α, Διγεν.'Ακρ.1537 **ἡ τραχηλέα του ἤτανε μὲ ἄμπαριν καὶ μόσχον.**
τραχήλης (ὁ) δημ. ὁ σκληροτράχηλος, ὁ πείσμων.
τραχήλι (τὸ) δημ. ὅ. τράχηλας βλ.λ.
τραχήλια (τὰ) τεμάχια τῶν περὶ τὸν τράχηλον κρεάτων καὶ χόνδρων, ἅτινα ἀπερρίπτοντο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀχρήστων μερῶν: 'Ιππ.1227Β **βόεια τραχήλια,** Φερεκρ.άπ.'Επιλήσμ.5 **ὅστις παρέθηκε κράνια ἢ τραχήλια,** 'Αριστφ.Σφ.968 **καὶ τραχήλι' ἐσθίει καὶ τὰς ἀκάνθας** (σχόλ. «τὰ ἄκρα καὶ τὰ εὐτελῆ κρέα ἢ τὰ ἀποβαλλόμενα τῶν ὄψων», αὐτ. «ἄλλως· τὰ κεφάλαια τῶν ἰχθύων, ὡς ἀκανθώδη»).
τραχηλία (ἡ) μσν. ἡ τραχηλιά βλ.λ.Ι): Πρόδρ. 2,53 **ἀπέσω .. τραχηλία σου.**
τραχηλιά (ἡ) δημ. τὸ περὶ τὸν τράχηλον μέρος τοῦ χιτῶνος, τὸ περὶ τὸν λαιμὸν ἄνοιγμα τοῦ ὑποκαμίσου· || περιλαίμιον, ἰδ. νηπίων· **2)** τεμάχιον κρέατος ἐκ τοῦ τραχήλου σφαγίου.
τραχηλιάζω μτγν. ἀντὶ τραχηλιῶ βλ.λ.: 'Ισίδ. Πηλ.Ι,368 **ἐναντί τινος τραχηλιάζειν**· **2)** ρημστ.π. τραχηλιαστής.
τραχηλιαῖος-α-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἀνήκων** ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράχηλον, **ὁ** τοῦ τραχήλου, ὁ κατὰ ἢ περὶ τὸν τράχηλον· || τὸ οὐδ. **τραχηλιαῖον** ὡς οὐσ. τὸ μέρος τοῦ τραχήλου, τὸ περὶ τὸν τράχηλον μέρος: 'Ησ.ἐν λ. κόλλαπες **τὸ τραχηλιαῖον** τοῦ βοός, Εὐστ.'Οδ.1915,13 **κόλλοψ τὸ τραχηλιαῖον τοῦ ταύρου.**
τραχηλιαστής (ὁ) (τραχηλιάζω) μσν. κ. νεώτ. ὁ τραχηλιῶν, ὁ ἔχων τεταμένον πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω τὸν τράχηλον, ὅθ. ὁ ὑπερήφανος: Θεαφύλ. Βουλγ.3,642Α **ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀποστάτης καὶ τραχηλιαστής**· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος κωπηπόδων **λερναιοποδιδῶν** περιλαμβάνον διάφορα εἴδη καρκίνων τῶν γλυκέων ὑδάτων.
τραχηλίζω κ. νεώτ., μέλλ. **τραχηλίσω,** ἀόρ. **ἐτραχήλισα,** κυρ. ἐπὶ παλαιστῶν, ἁρπάζω, συλλαμβάνω τινὰ ἐκ τοῦ τραχήλου ὅπως καταρρίψω αὐτόν, ἢ κάμπτω τὸν τράχηλόν τινος πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ καταβάλλω αὐτόν: Θεόφρ.Χαρ.26 **ῥίψας τὸ ἱμάτιον τὸν βοῦν αἴρεσθαι,ἵνα τραχηλίσῃ,** Πλούτ.'Αντ. 33 **διαλαμβάνων τοὺς νεανίσκους ἐτραχήλιζεν**· || παθ. λαμβάνομαι ἐκ τοῦ τραχήλου, καταβάλλομαι: Διογ.π.Διογ.Λ 6,61 **ὃς ὑπὸ τοῦ τυχόντος κορασίου τραχηλίζεται,** Τέλ.π.Στοβ.3,297 **ὑπὸ πάντων.. μαστιγοῦται, παρατηρεῖται, τραχηλίζεται,** Πλούτ.'Ηθ.521C **ἀπὸ θεάματος τραχηλιζόμενος καὶ περιαγόμενος**· || ὁμ. τὸ παθ. ποιοῦμαι χρῆσιν τοῦ τραχηλισμοῦ βλ.λ. **ἐν τῇ πάλῃ**: Πλούτ.'Αντ.132C,Ξεν.Λακ.5,9,Θεμίστ.Λόγ.23,291Β **ὃν πολλοὶ ἐθεάσαντο ἐν ταῖς γυμνασίοις τραχηλιζόμενον.. ῥᾳδίως**· **2)** τὸ παθ. μτφ. καταβάλλομαι, κατανικῶμαι, κακοῦμαι: Φίλ.2,127 **τραχηλιζόμενοι ταῖς ἐπιθυμίαις, πάνθ' ὑπομένουσι δρᾶν τε καὶ πάσχειν,** 'Ιώσ.Πὶ 4,6,2 **πολέμῳ καὶ διχονοίᾳ καθ' ἡμέραν τραχηλιζομένους οἰκτρότατα πάσχειν**· **3)** γλωσσ. «εἰς τράχηλον ἀνατρέπω», ἐπὶ ἵππων, καταρρίπτω τὸν ἱππέα ὑπεράνωθεν τοῦ τραχήλου μου· || τὸ παθ. ἐπὶ πλοίων, καταβυθίζομαι μὲ τὴν πρῷραν πρὸς τὰ κάτω: Στράβ.6,2,3· **4)** νεώτ. στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω τὸν τράχηλον ζῴου πρὸς σφαγήν· **5)** δεικνύω, φανεροποιῶ, φανερώνω, τὸ παθ. παρακ. **τετραχηλισμένα** ἀνεῳγμένα· 'Ησ. «τετροχηλισμένα· πεφανερωμένα»: ΚΔ'Εβρ.4,13 **πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ** (κτ.Οἰκουμ. «κάτω κύπτοντα καὶ τὸν τράχηλον ἐπικλίνοντα, διὰ τὸ μὴ ἰσχύειν ἀτενίσαι τῇ δόξῃ ἐκείνῃ τοῦ κριτοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν 'Ιησοῦ»), Βασ.Ι,425Β· **6)** ρηματ.π. τραχηλισμός, τραχηλιστήρ.
τραχηλικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράχηλον: Σχόλ.Λυκόφρ. 994 **τὴν τραχηλικὴν ἐξοχήν,** - **τραχ- νεῦρον- μύες.**
τραχηλιμαῖος-αία-αῖον μτγν. ὁ τραχηλιαῖος βλ.λ.: Στράβ.2,5,27 **τῶν ὡς ἂν τραχηλιμαίων μερῶν ὑπερπιπτόντων εἰς τὴν συνεχῆ Κελτικήν.**
τραχήλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τράχηλος, **τὸ κάτω** τοῦ δόρατος, στύραξ· ΕΜ 732,1· **2)** κτ. πληθ. τραχήλια βλ.λ.
τραχήλιος (ὁ) **ὁ** τραχηλιαῖος: ΑΒ 202,26 **κόσμος τραχήλιος**

τρᾰχηλισμός (ὁ) (τραχηλίζω) μτγν. κ. νεώτ. **ἐν τῇ πάλῃ, τέχνασμα, καθ' ὃ** ὁ πολοιστὴς προσπαθεῖ **νὰ** συλλάβῃ **τὸν** ἀντίπαλον αὐτοῦ ἐκ τοῦ τραχήλου, **ἵνα οὕτω καταβάλῃ** αὐτὸν ἀμέσως καὶ ταχέως : Πλούτ.Ἠθ.526E **οὐ σφαῖρα, οὐ τραχηλισμός,** Λουκ.Λεξιφ.5 **ὁ μέν τις ἀκροχειριασμῷ, ὁ δὲ τραχηλισμῷ, ὁ δὲ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο,** Ἀθήν. I,14F· **2)** νεώτ. ἰατρ. σπασμωδικὴ συστολὴ τῶν μυῶν **τοῦ** τραχήλου **κατὰ** τὴν διάρκειαν ἐπιληπτικοῦ **παροξυσμοῦ ἐπιφέρουσα** τὴν δυσχέρειαν τῆς **φλεβικῆς** κυκλοφορίας.

τρᾰχηλιῶ-άω μτγν. κ. μσν. **ὑφῶ τὸν** τράχηλον ὑπερηφάνως, ὑφαυχενῶ, **γαυριῶ ὡς** ἵππος· Ἡσ. «τραχηλιῶ, ὑφῶ τὸν **αὐχένα»,** κ. μτφ. ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, περιποτῶ ὑπερηφάνως ἢ **εἶμαι** σκληροτράχηλος, ἰσχυρογνώμων· Ἡσ. «τραχηλιάσας, **ἐναντιωθείς,** ἀπειθήσας» : ΠΔ Ἰὼβ 15,25 **ἔναντι δὲ κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν,** Γρηγ.Ναζ.3,437, Στουδ.Θεόδ.335B, Λέων Δ 3B τὴν **τῶν Ἀραβιτῶν** Κρητῶν **δυναστείαν τραχηλιῶσαν καὶ** κατὰ **Ῥωμαίων φονικὸν πνέουσαν,** Νικ. Χων.Χρον.364C **ἐτραχηλίων καὶ ἐσκληρύνοντο· 2)** ρηματ.π. τραχηλιαστής.

τρᾰχηλιώδης-ους-ες EM 751,35 **ὁ** σκληροτράχηλος, **ὁ** ἰσχυρογνώμων, ὁ πείσμων.

τρᾰχηλιώτης (ὁ) μτγν. ὅ. τραχηλᾶς βλ.λ. : Ἱππόλ. Αἱρ.84,59.

τραχηλόδεσμος (ὁ) νεώτ. δεσμὸς τοῦ τραχήλου, σχοινίον ἢ **ἅλυσις δι' ἧς** προσδένεται ζῷόν τι ἀπὸ τοῦ τραχήλου.

τραχηλοδεσμότης (ὁ) **μτγν.** (ἀντὶ τραχηλοδεσμώτης) ὁ τὸν τράχηλον δεσμεύων : Φίλιππ Θεσσ. ΑΠ 6,107 **τραχηλοδεσμότας κλοιούς** (ὃ.γρ. ἀντὶ τραχηλοδέγμονας).

τρᾰχηλοειδής-οῦς-ές **ὁ ὅμοιος** πρὸς τράχηλον· Ἡσ. ἐν λ. δειράδες.

τρᾰχηλοκάκκη (ἡ) μσν. σιδηροῦς περίδεσμος, κλοιὸς **τοῦ** τραχήλου, εἶδος βασανιστηρίου ὀργάνου : Νικ.Χων.Χρον.21,6· πρβλ. ποδοκάκκη.

τρᾰχηλοκοπία (ἡ) γλωσσ. ἡ ἀποκοπὴ τοῦ τραχήλου, ἀποκεφαλισμός.

τρᾰχηλοκοπῶ-έω μτγν. ἀποτέμνω τὸν τράχηλον, **καρατομῶ,** ἀποκεφαλίζω : Πλούτ.Ἠθ.308D· κ. παθ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,1,18, αὐτ.2,16.

τραχηλοπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις δι' **ἧς** στερεοῦται ὁ προπίπτων τράχηλος τῆς μήτρας.

τραχηλορραφία (ἡ) νεώτ. ἐγχειρητικὴ συρραφὴ τῶν ρηγμάτων τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας.

τράχηλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἑτερόκλ. πληθ. **τράχηλα** (Καλλ.ἀπ.98, κτ. ἑν. **μ. π.** Ἀν.Κρ.Paris 3, 5,16 **«γίνεται μεταβολὴ** γένους εἰς ἕτερον γένος, ὡς **ἀπὸ τοῦ** τραχήλου **τὸ** τράχηλον») τὸ στενὸν καὶ **κυλινδρικὸν** μέρος τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον **συνενώνει τὴν κεφαλὴν** μετὰ τοῦ κορμοῦ, ὁ λαιμὸς μετὰ τοῦ **αὐχένος** : Ἡρ.2,40 **τοὺς ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον,** Ἱππ.Ἀφορ.1250, Εὐρ.Βάκχ.241 **τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών,** αὐτ.Ἰκ.716, αὐτ. Τρῳ.362, αὐτ.Κύκλ.608, Ἀριστφ.Ἱππ.490, αὐτ.Βάτρ. 19, αὐτ.Ὄρν.176 **περίαγε τὸν τράχηλον,** Ξεν.Ἀν. 7,4,9 **ὁ δ' ὑπερανατείνας τὸν τράχηλον, Παῖε, ἔφη,** Θεόκρ.23,51 **βρόχῳ δ' ἔμβαλλε** τράχηλον, Μαν.1,319, ΚΔ Ματθ.18,6, αὐτ.Λουκ.15,20 **ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 27,1, Πολυδ.2,135 **εἰς τράχηλον ὦσαι,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.18· || παροιμ. π.Δημ.744 **ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων νομοθετεῖ** (μὲ τὸ σκοινὶ στὸ λαιμό)· ὁμ. μτφ. ἐν φρς : ΠΔ Δευτ.33,29 **καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ,** αὐτ. Σοφ.Σειρ.7,23 **κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν,** αὐτ.Νε.3,5 **οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν, - τοῦ Ἕλληνος ὁ τράχηλος ζυγὸν δὲν ὑποφέρει, - κάθημαι ἢ ἐπικάθημαι ἐπὶ τοῦ τραχήλου** τινός (εἶμαι δυνάστης· πρβλ. κάθομαι στὸ σβέρκο), **- κύπτω τὸν τράχηλον** (ὑποτάσσομαι, ὑπακούω ἀδιαμαρτυρήτως)· **2)** κ. νεώτ. ὁ αὐχὴν μετὰ τοῦ λαιμοῦ τῶν ζῴων, κ. ἰδ. τοῦ ἵππου : Ξεν.Ἱππ.1,8· κ. ἐπὶ τοῦ λαγοῦ : αὐτ. Κυν.5,30· κ. ἐπὶ τῆς καμήλου : Πλούτ.Ἠθ.1125B· κ. ἐπὶ πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,7 **αἱ πτέρυγες καὶ τὰ περὶ τὸν τράχηλον·** || αἱ περὶ τὸν τράχηλον σάρκες : αὐτ.Δημ.11 **πρὸς δεῖπνον ἐξ ἀγορᾶς πριαμένης ἐγκεφάλους καὶ τραχήλους· 3)** Ἡσ.«τραχήλους, τὰς πορφύρας»: Εὔβουλ.ἀπ.π. Ἀθήν.10,417D **ἐσθίειν .. τραχήλους,** Ποσειδ.ἀπ αὐτ. 3,87F **πίνας τραχήλους μύας·** || πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει πρὸς τράχηλον, ἔχει τὸ σχῆμα τραχήλου, οἷον τὸ ἀνώτατον **καὶ** προσθιαίτατον **μέρος** τοῦ κογχυλίου πορφύρα· Ἡσ.«τραχήλους, ἔνιοι τοὺς σπονδύλους τῶν κογχυλίων»: Ἀθήν.3,87F **οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις·** ὁμ.κ. ἐπὶ τοῦ κοράβου : Ἀριστλ.ΖΙ 526b,7 **τὰ δὲ περὶ τὸν τράχηλον καλούμενον διῄρηται μὲν ἔξωθεν πενταχῇ·** || ὁμ. κ. ὁ τράχηλος τῆς σικύας, ὁ λαιμὸς τοῦ ἀγγουριοῦ : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,13 **τὰ δὲ σχῆμα παραπλήσιον ταῖς σικύαις ταῖς ἐχούσαις τοὺς** τραχήλους **μακρούς· 4)** κ.νεώτ. τὸ στενὸν μέρος διαφόρων σπλάγχνων **ἢ καὶ** ὀστῶν : Πλούτ.Ἠθ.899A **ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς καρδίας,** Πολυδ.2,171 **τράχηλος τῆς κύστεως,** αὐτ.2, 222 **τράχηλος μήτρας, - τ- τοῦ μηριαίου ὀστοῦ· 5)** κ. **νεώτ.** τὸ μεσαῖον μέρος τοῦ ἱστοῦ· Ἀσκληπιάδ.Μ π. Ἀθήν.11,474F **«τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἣ ἐμπίπτει εἰς τὸν ληνόν, τὸ δ' οἷον εἰς μέσον τράχηλος, τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει καρχήσιον»·** || νεώτ. **ναυτ.** τὸ κατώτατον μέρος τοῦ λαιμοῦ στήλης ἱστοῦ **ἢ ἐπιστηλίου,** κατὰ τὸ ὁποῖον τραχηλοῦνται οἱ πρότονοι **ἢ** οἱ ἐπίτονοι, δημ. τὸ μέρος τῆς καπελλαδούρας· **7)** κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ στενόμακρον μέρος διαφόρων δοχείων, **ὅ.** λαιμός : Θεόπομπ.Κωμ.π.Ἀθήν.11,483E **ἐγὼ γὰρ ἂν κώθωνος ἐκ στρεφαύχενος πίοιμι τὸν τράχηλον** ἀνακεκλασμένη, Ρήτ.8,716,20, **Γεωπ.** 6,14,1 **τρ- ἀγγείων,** αὐτ.3,15,2 **τρ- πίθων.**

τρᾰχηλόσιμος-ον μτγν. Φρύν.π.ΑΒ 65,5 «ἄνθρωπος ὁ βροχὺν τὸν τράχηλον ἔχων», κοντολαίμης.

τραχηλοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἢ διάνοιξις τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας κατὰ τὸ πρόσθιον αὐτοῦ τοίχωμα ἐκτελουμένη ἐνίοτε ἀντὶ τῆς καισαρικῆς τομῆς.

τραχηλῶ-όω νεώτ. ναυτ. τοποθετῶ ἀγκύλην ἐπιτόνου, προτόνου ἢ παρατόνου περὶ τὸν λαιμὸν στήλης ἢ ἐπιστηλίου ἢ εἰς κεραίαν, καπελλάρω· **2)** ρηματ.π. τραχήλωμα.

τραχηλώδης-ους-ες τραχηλοειδὴς **βλ.λ. : Σχόλ.** Νίκ.Θηρ.873.

τραχήλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. προεξοχὴ ἐν εἴδει τραχήλου, τὸ γεῖσον βλ.λ.) : Λίβ.Ροδ.1850 **ἀπάνω εἰς τὸ τραχήλωμαν ἐκούμπησαν τοῦ πύργου· 2)** νεώτ. ὁ περὶ τὸν τράχηλον ἱστοῦ **ἢ** ἐπιστηλίου συναγόμενος ὄγκος τῶν τραχηλουμένων σχοινίων, τὸ καπελλάγιο.

τραχίνιος-α-ον κ. -ος-ον (Θεόκρ.24,82), ἰων. τρηχ-, τὸ θηλ. κ. τραχινίς-ίδος (Πουσ.10,22,1) ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Θεσσαλίας Τραχῖνα ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : Σοφ.Φιλ.491 **Τραχινίαν .. δεράδα· 2)** τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **Τραχίνιοι** ὡς οὐσ. οἱ κάτοικοι τῆς Τραχῖνος, οἱ ἐκ Τραχῖνος καταγόμενοι : Ἡρ.7,175 **ἐπύθοντο Τρηχινίων,** Θουκ.3,92· || τὸ θηλ. κτ. πληθ. **αἱ Τραχίνιαι** ὡς οὐσ. μία τῶν τραγῳδιῶν **τοῦ Σοφ.· 3)** τὸ θηλ. **Τραχινία** ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῆς Τραχῖνος : Ἡρ.8,31 **ἐκ μὲν .. τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον,** Θουκ.3,92 Ἡράκλειαν **τὴν ἐν Τραχινίᾳ ἀποικίαν.**

τραχινός (ὁ) νεώτ. ζῳολ. κ. τράχ- γένος ἀκανθοπτερυγίων **τραχινιδῶν** ἰχθύων, ὧν γνωστότερον εἶδος παρ' ἡμῖν **τραχινὸς ὁ δράκων** δράκαινα.

τραχίτης (ὁ) νεώτ. ἀντὶ τραχείτης βλ.λ.

τραχός (ὁ) δημ. κ. **τραχούρι** (τὸ) τὸ ποῶδες φυτὸν ὀφίνθιον τὸ δρακόντιον.

τραχοῦμαι-όομαι μτγν. κ. μσν. τραχύνομαι: Ἀφρικαν.Κεστ.24,298B **ὁ πᾶν τραχωθεὶς καὶ κλύδων διέλυσε**, Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.I,263D **ὑπ' αὐτουργίας ἐτετράχωτο.**

τράχουρος (ὁ) (οὐρά) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ **τραχοῦρος** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἔχοντος τραχεῖαν οὐράν, πιθ. ὁ τραχύουρος: Διοκλ.Καρ.π.Ἀθήν. 7,320D **σκορπίους κόκκυγας φήττας σαργοὺς τραχούρους**, Νουμήν.Ἡρ.αὐτ.326A **ἀκονίας κίγκλους τε καὶ ἐλλοπίην** τρήχουρον, Ὀππ.Ἁλ.I,98 **τραχούρων ἀγέλαι** (σχόλ. «ὅμοια πηλαμύσιν καὶ τῶν τριχαίων»), Γεωπ.20,7,I· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων **καραγγιδῶν** ἰχθύων.

τρᾰχυβᾰτῶ-έω, ἰων. τρηχ- βαδίζω, περιπατῶ ἐπὶ τραχέος ἢ πετρώδους ἐδάφους: Ἱππ.Ἐπιστ.I283,52.

τρᾰχύβιος-ον μσν. ὁ διάγων σκληράν, τραχὺν βίον, ἡ ἐν τραχύτητι βίωσις: ΚΜανασσ.Χρον.6416 **τὸ τραχύβιον τοῦ κατὰ θεὸν βίου.**

τραχυδερμία (ἡ) νεώτ. ἡ τραχύτης τοῦ δέρματος.

τραχύδερμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τραχὺ δέρμα: Ἀριστλ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,305D **τὰ δὲ σκληρότατα τραχύδερμα ὡς κάπρος**, Τζέτζ.Λυκόφρ.340.

τρᾰχῡδέρμων-ονος-ον ὁ τραχύδερμος βλ.λ.: Ἐπίχ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,286B **ῥῖναί τε τραχυδέρμονες.**

τρᾰχῡλεκτῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ τραχέως, μετὰ τραχύτητος: Ρητ.3,580,18 **τῷ σφοδρυνομένῳ καὶ τραχυνομένῳ κατά τινος τὸ τραχυλεκτεῖν εὔκαιρον.**

τρᾰχυλεξία (ἡ) μτγν. ὁ τραχύς, σκληρὸς λόγος, τραχεῖα ἔκφρασις: Ρήτ.3,600,23 **μὴ τραχυλεξίαις χρῆσθαι**, αὐτ.601,5.

τρᾰχύλογος-ον μτγν. **ἡ τραχυλόγος ὁ τραχέως** ὁμιλῶν: Παλ.Φυσ.I,6, Sylburg. (ἀμφ.γρ.).

τρᾰχυντικος-ή-όν ὁ τραχύνων τι, ὁ καθιστῶν τι τραχύ: Ἀριστλ.Πρ.3,I3· κ. μτ. γενικ.: Διοσκ.3,79.

τράχυνσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκτράχυνσις βλ.λ.

τρᾰχύνω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τραχένω** ἢ **-αίνω**, ἰων. **τρηχ-**, ἀόρ. **ἐτράχυνα**, παρακ. **τετράχῡκα**, (ἀπο-: Διον.Ἁλ.Συνθ.22), μέσ. ἀόρ. **τρηχύνατο** (Παῦλ.Σιλ.Ἄμβων 217), παθ. ἀόρ. **ἐτραχύνθην** (Πλάτ.Τίμ.66, Ἰσαΐ.8,37), παρακ. **τετράχυσμαι** (Λουκ.Ἁλ.5I), γ' πληθ. **-υνται** (Ἀριστλ.Πρ.II,22), ἀπαρφ. **-ύνθαι** (Πλάτ.Πρωτ.333E), ποιῶ τι τραχύ, καθιστῶ τι σκληρόν, μὴ λεῖον, ἀνώμαλον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐκτραχύνω, σκληρύνω: Πλάτ.Τίμ.65D **τραχύτερα μὲν ὄντα στρυφνά, ἧττον δὲ τραχύνοντα αὐστηρὰ φαίνεται**, Εὐγεν.Ἰω.Ἔκφρ.Τραπ. 372,I **τὸ τραχῦνον καὶ στῦφον ἡδονῇ παραμέμικται**· κ. μτ. αἰτ.: αὐτ.67A **τὸ μὲν τραχῦνόν τε καὶ βιαζόμενον τὸ κύτος**, Ἀπολλ.Ρ 768 **αὔρη τρηχύνει πέλαγος**· κ.παθ.: Πλάτ.Τίμ.66C **ὁπόταν ἡ τῶν εἰσιόντων ξύστασις ἐν ὑγροῖς, . . , λεαίνῃ μὲν ἐπαλείφουσα τὰ τραχυνθέντα**, Πολυδ.4,68 **τῶν ὀφθαλμῶν τραχυνομένων**· κ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης: Ἀριστλ.Χρωμ.5, Πολυδ.I,I08· κ. ἐπὶ τῆς φωνῆς: Πλούτ.ΓΓράκχ.2 **ὁπηνίκα τραχυνόμενον αἴσθοιτο τῇ φωνῇ**· **2)** κ. νεώτ. μτφ. παροξύνω, παροργίζω, ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω, ἴδ. ἐν τῷ παθ.: Πλάτ.Πρωτ.333E **καί μοι ἐδόκει ὁ . . ἤδη τετραχύνθαι καὶ ἀγωνιᾶν**, Πλούτ.Ἀλκ.I9 **τραχυνομένου τοῦ δήμου**· κ. ἐμπροθ. (πρός τινα, κατά τινος): Πολύβ.2,2Λ,3 **τραχύνεσθαι ἐκ τῶν τυχόντων πρὸς Ῥωμαίους**, Πλούτ.Πελ.26 **τραχυνομένου τοῦ . . πρὸς αὐτόν**, Ρητ.3,580· ὁμ. ἐπομ. προτάσεως: Διον.Ἁλ.Θουκ.43 **τραχύνεσθαι ὅτι**· **3)** φρ. **τρ- τὰς ἀκοὰς** ἠχῶ τραχέως **εἰς τὰ ὦτα**: Διον.Ἁλ. Συνθ.22· **4)** μτγν. κ. δημ. ἀμτβ. **εἶμαι** τραχύς: Διόδ.Σ I,32 **τοῦ τραχύνοντος τόπου**, Πλούτ.Κάτ. Πρεσβ.20 **τὰ δινώδη καὶ τραχύνοντα τοῦ ποταμοῦ**· **5)** δημ. **τραχαίνω** ἴδ. ἐπὶ κρέατος, γίνομαι σκληρός· **6)** ρηματ.π. τράχυνσις.

τραχυόδους-οντος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τραχεῖς **ὀδόντας**: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.383 ἐν λ.καρχαρόδοντες.

τρᾰχυόστρακος-ον ὁ ἔχων τραχύ, σκληρὸν ὄστρακον: Ἀριστλ.ΖΙ 528a,23.

τραχύπους-ποδος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων **τραχεῖς, σκληρούς** πόδας: Ἀριστλ.ΖΙ **5,I3 τραχύπουν ἡ πελιάς.**

τρᾰχυπώγων-ωνος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων τραχὺν πώγωνα: **Φιλῆς** I,373 (ἔκδ.Mil.) **τραχυπώγων τράγος.**

τραχύς-έος-εῖα-ύ (δημ. θηλ. -(ε)ιά) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. πληθ. οὐδ. **-ιά** (τά), ἰων. **τρηχύς** (π. Ὁμ., Ἡσιόδ. κ. Ἡρ.), τὸ θηλ. **τρηχέα** (οὐχὶ **τρηχέη**, Διν.δ.Διαλ.Ἡρ.VXII), ποι.θηλ.τρηχύς (Θεόκρ.I 25,255), δωϊκ.π.τραγ. **τραχεῖ** (ΑΒ II95), συγκρ. **-ύτερος**, ὑπερθ. **-ύτατος**, ὁ ἀνώμαλος κατὰ τὴν ἁφήν, ὁ μὴ ὁμαλὸς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ὁ μὴ λεῖος: Ἰλ.Ε 308 **τρηχὺς λίθος**, Ὀδ.Ε 425 **τρηχεῖαν . . ἀκτήν**· κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης: **αὐτ.I 27, αὐτ.Κ 4I7 τρηχείης** Ἰθάκης, Ὑμν.Ἑρμ.273 **τρηχεῖα δ' ὑπὸ χθών**, Ἡσίοδ.Ἔργ.289, Πίνδ.Ο Β,55 **λίθῳ τραχεῖ**, Ἡρ.4,23 **γῆ . . λιθώδης . . καὶ τρηχέα**, αὐτ.4,99, Αἰσχ.Πρ.726 **τραχεῖα πόντου** Σαλμυδησσία **γνάθος**, Εὐρ.ἀπ.I068, Ἀριστφ.Εἰρ.I086 **οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον**, Θουκ.4,33 **χωρίων . . τραχέων**, Πλάτ.328E **τραχεῖα καὶ χαλεπή** (ὁδός), αὐτ.Νόμ.695A, αὐτ.705B, Ξεν.Ἀν.4,3,6, αὐτ. Ἱππαρχ.I,4 **τραχεῖα χώρα**, αὐτ.Ἀπομν.3,I0,I, Λυκόφρ.374 **τραχὺς** Νέδων, ΠΔ Ἡσ.40,4, ΚΔ Πράξ. 27,29 μήπως εἰς **τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν**, Γεωπ.2,5,7· ‖ ὁ δασύς: Πλάτ.Κροτ.408D **Πὰν . . τὰ μὲν ἄνωθεν λεῖας, τὰ δὲ κάτωθεν τραχὺς καὶ τραγοειδής**· **2)** ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ, **ὁ** ὀξύς, **ὁ κοπτερός**, ἀντίθ. λεῖος: Ξεν.Ἱππ.9,9· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁπαλός, ὁ σκληρός, ὁ δύσκομπτος: **τραχὺ ὕφασμα - κρέας**· **4)** ἐπὶ τῆς φωνῆς, **ὁ** βαρύς, ὁ βραγχώδης, ὁ χονδρός, ὁ βραχνός: Πλάτ.Τίμ.67C **τραχεῖαν** (φωνήν)· κ. ἴδ. ἐπὶ τῆς τῶν παίδων, ὅταν μεταβάλλεται εἰς βραγχώδη καὶ ἀνδρικωτέραν: Ἀριστλ.ΖΙ 58Ia,I5 **ἥ τε φωνὴ μεταβάλλειν ἄρχεται ἐπὶ τὸ τραχύτερον**, Πλούτ.Μάρ. I4 **τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς**· κ. ἐπὶ τῆς γλώσσης: Στράβ.I4,2,28 **τραχυτάτη ἡ γλῶττα τῶν Καρῶν**· ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν φωνήν: **Ξεν.** Ἀν.2,6,9 **τῇ φωνῇ** τραχύς, Γεωπ.2,2,5 **τῇ φωνῇ τραχυτέρους**· ‖ τὸ οὐδ. τραχὺ ὡς ἐπίρρ. τραχέως βλ.λ.II: Θεόκρ.25,74 **τρηχὺ δὲ φωνῇ ἠπείλει μάλα πᾶσιν**, Μελέαγρ.ΑΠ 5,I80,6 **θάλασσα τραχὺ βοᾷ**, Πολυδ.4,85 **τραχὺ σαλπίζειν**· **5)** τὸ θηλ. τραχεῖα ὡς οὐσ. βλ.λ.· **6)** ἐπὶ μάχης, ἀγῶνος κττ., ὁ κρατερός, ὁ ἰσχυρός, ὁ σκληρός, ὁ σφοδρός: Ἡσίοδ.Α II9 **ὑσμίνη τρηχεῖα**, Τυρτ.9,22 **φάλαγγας τρηχείας**, Πίνδ.I 3(4),35 **τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο**· **7)** ἐπὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων, δυνάμεων, νοσημάτων κττ., ὁ σφοδρός, ὁ ὀξύς, ὁ βίαιος, ὁ ὁρμητικός: Αἰσχ.Πρ.I048 **τραχεῖ ῥοθίῳ**, Πλάτ.Τίμ.84C **τραχύτερα . . τὰ νοσήματα ἐπεργάζηται**, Ἀπολλ.Ρ I,I078 **τρ- ἄελλα**, Πλούτ.Ἀλέξ. 60 **τραχὺν . . τὸν** Ὑδάσπην ὑπὸ τοῦ **χειμῶνος ἐπιόντα**· **8)** κ. μσν. κ. νεώτ. μτφ. **ἐπὶ** προσ. κ. τῶν πράξεων, λόγων, αἰσθημάτων καὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν, ὁ μὴ ἤπιος, ὁ βάναυσος, ὁ ἀπότομος, ὁ ἄγραικος, ὁ ἄγριος, ὁ σκληρός: Πίνδ.Ν 4,96 **τραχὺς . . ἔφεδρος**, αὐτ.7,76, αὐτ.Π 8,I0, Αἰσχ. Πρ.35, αὐτ.3II **τραχεῖς . . λόγους**, αὐτ.Ἀγ.I42I **δικαστὴς τραχύς**, αὐτ.Ἑπτ.I044 **τραχὺς . . δῆμος**, Εὐρ.Μήδ.448 **τραχεῖαν ὀργήν**, Πλάτ.Τίμ.63E, αὐτ. Νόμ.864C **νόμοι τραχύτατοι**, αὐτ.Κρατ.406A **τὸ μὴ τραχὺ τοῦ ἤθους**, αὐτ.Πολ.452C, Ἰσοκρ.7,I8 **εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων,**

Πλούτ.Ποπλ.3 **τραχὺς τὴν ὀργήν,** Πρόδρ.2,492 **καὶ τάχα τραχυτέροις τις ἂν χρήσεται λόγοις,** - τραχεῖα ἀπάντησις, - τραχὺ ὕφος (τὸ ἐστερημένον κομψότητος), - τραχιὰ λόγια· ‖ μτφ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ **τρηχέα** ἀνώμαλος κατάστασις, αἱ ἀνωμαλίαι : Σόλ.13,34 **εὐνομίη τρηχέα λειαίνει·** 9) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. **τραχύς** ὡς αὐσ. γένος κολεοπτέρων **βουποηστιδῶν** ἐντόμων.

τράχυσμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ., Ἰων. **τρήχ-** τραχύτης τοῦ δέρματος παραγομένη ἐκ φυδρακίων κεγχροειδῶν : Ἱππ.1020C **τραχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις ἀναδήγμασιν ἴκελα,** Ἀθήν.11,475B· **2)** νεώτ. ἀνστ. τραχεῖα ἐπιφάνεια ὀστοῦ, ἐφ' ἧς προσφύονται μύες.

τραχυσμός (ὁ) κ. μσν., Ἰων. **τρηχ-** τράχυνσις, σκλήρυνσις, τραχύτης : Ἱππ.Διαίτ.394 **διὰ ξύσιν ἢ τρηχυσμὸν τοῦ ἐντέρου,** Ἀκτουάρ.Ἰω. Ideleri Phys.2,455,18 **κοινὸν δ' ἀμφοῖν ὅ τε τραχισμὸς** (sic) **καὶ ὁ κνησμὸς τοῦ δέρματος.**

τραχυστομία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τραχεῖα, βαρεῖα, χονδρὴ προφορά : Εὐστ.Ἰλ.367,29 **διὰ παχυστομίαν ἢ τραχυστομίαν·** πρβλ.Στράβ.14,2,28.

τραχύστομος-ον μτγν. ὁ τραχέως ὁμιλῶν, ὁ ἔχων τραχεῖαν, χονδρὴν ὁμιλίαν, προφοράν: Στράβ. 14,2,28 **ἐκείνους . . ἐκάλεσαν βαρβάρους, . . , ὡς ἂν παχυστόμους ἢ τραχυστόμους.**

τραχύτης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., **ἀττ. τραχυτής-ῆτος** (Ἀρκάδ.28,9, Χοιροβ.1,352,11 «τὸ τραχύτης καὶ κουφότης οἱ Ἀθηναῖοι ὀξύνουσι, τραχυτὴς καὶ κουφοτὴς λέγοντες»), ἡ ἰδιότης τοῦ τραχέος βλ.λ.1), τὸ εἶναί τι τραχύ, ἀνωμαλία ἐπιφανείας, ἀντίθ. λειότης : Ξεν.ΚΠ7,5,67 **διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα** (τὸ πετρῶδες), Πλάτ.Τίμ.65C, Ἀριστλ.ΖΙ565b,32 **διὰ τὴν τραχύτητα τῆς κέρκου,** Πολύβ.3,60,3, αὐτ.10,30,1 **αἱ τῶν τόπων τραχύτητες,** Διόδ.Σ 5,39· **2)** κ. μσν. ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ κττ., ἡ ὀξύτης : Ξεν.Ἱππ.10,6, Γεωπ.412,13 **τὴν ἀπὸ τοῦ πρίονος τραχύτητα·** **3)** κ. μσν. ἐπὶ τῆς φωνῆς, τὸ βράγχος βλ.λ.2), ἡ βραχνάδα : Ἀριστλ.Ψυχ.4,11,3 **τραχύτης φωνῆς,** Γεωπ.2,2,5 **τραχύτης φωνῆς·** **4)** κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ προσ., πράξεων, λόγων κττ., ἡ βαναυσότης, ἡ σκληρότης, ἡ ἀγριότης : Αἰσχ.Πρ.80 **ὀργῆς . . τραχύτητα,** Ἰσοκρ.8,73 **τῆς τῶν λόγων τραχύτητας,** Πλούτ.Δίων8 **τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ καὶ τραχύτητα,** αὐτ.Ἠθ.780Α **τραχύτης βλέμματος.**

τραχύφλοιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τραχύν, ἀνώμαλον φλοιόν : Θεόφρ.ΦΙ 1,5,2.

τραχυφωνία (ἡ) κ. μσν. ἡ τραχύτης τῆς φωνῆς, βραγχώδης φθόγγος ἢ προφορά : Ἀριστλ. ΖΓ788a,15, Εὐστ.Ἰλ.519,42.

τραχύφωνος-ον κ. νεώτ., Ἰων. **τρηχ-** ὁ ἔχων τραχεῖαν, βραγχώδη φωνὴν ἢ προφοράν : Ἱππ. Ἐπιδ.1,955, Διόδ.Σ 5,31 **ταῖς φωναῖς βαρυηχεῖς καὶ παντελῶς τραχύφωνοι,** Λουκ.Δραπ.27, Ἡσ. ἐν λ. βαρβαρόφωνοι.

τραχυφωνῶ-έω μτγν. κ. μσν. προφέρω τραχέως, μὲ τραχεῖαν φωνήν : Πλαν.π.Ἀν.Βάχμ.2,17,10 **τὸ τραχυφωνεῖν ὡς τὸ πολὺ φιλοῦσιν ἐκκλίνειν·** κ. παθ. : Εὐστ.Ὀδ.1598,27 **λείως μὲν λαλεῖται τὸ λύειν, τραχυφωνεῖται δὲ τὸ ῥηγνύειν.**

τράχω δωρ. τ. τοῦ τρέχω βλ.λ. : Πίνδ.Π 8,32 **τὸ δ' ἐν ποσί μοι τράχον ἴτω τεὸν χρέος.**

τραχώδης-ους-ες ὁ ἔχων τραχεῖαν φύσιν, ὁ τραχύς : Ἀριστλ.ΖΙ5,17 (δ.γρ.), Θεόφρ.ΛΙθ.400, Διοσκ.3,13(15), Μακάρ.145C.

τράχωμα-ατος (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τραχύτης, τραχυσμός : Λεόντ.π. Combefis Auct. Patr.novo728C **μὴ τραχώματος ξέσιν εἰργάσατο·** **2)** κ. νεώτ. ἰατρ., δημ. μ. κτ. πληθ. **τραχώματα,** μολυσματικὴ νόσος τῶν ὀφθαλμῶν ἐμφανίζουσα χρονίαν φλεγμονὴν τοῦ ἐπιπεφυκότος τῶν βλεφάρων, **ἐφ' οὗ ἀναπτύσσονται τραχωματικὰ κοκκία,** ἅ. δάσυμα· Γαλ.Τόπ.5 «τραχώματα . . τραχύτητας βλεφάρων, ὑφ' ὧν καὶ κατὰ τὰς ὀφθαλμίας οἱ χιτῶνες τῶν ὀφθαλμῶν ὀδυνῶνται κοπτόμενοι», Ἀκτουάρ.Ἰω. ἐν Ideleri Phys.2,445,8 «τὸ τράχωμα τραχύτης τῶν ἔνδον τοῦ βλεφάρου μερῶν» : Διοσκ.1,77, Γαλ.2,390 **τὰ ἐν τοῖς βλεφάροις τραχώματα,** - **τὰ τραχώματα εἶναι κολλητικά·** **3)** μσν. κ. δημ. κτ. ἑνικ. τὰ εἰς μετρητὰ ἢ κοσμήματα διδόμενα ἔξω τῆς προικός, ἐξώπροικα, παραπροίκι : **πῆρε κι ἀπὸ τὸ θεῖό της τράχωμα.**

τραχωματίας (ὁ) νεώτ. ὁ πάσχων **ἐκ** τραχωμάτων βλ.λ., ἅ. τραχωματικός.

τραχωματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὰ** τραχώματα **βλ.λ.2), ὁ** τῶν τραχωμάτων ἢ ὁ διὰ τὰ τραχώματα : Λέων Ἰατρ. 131 ἐν Emmerin's Anecdota Medica Gr. **τραχωματικὰ κολλούρια** (τὰ θεραπεύοντα τὰ τραχώματα), - **τραχωματικὰ κοκκία,** - **τραχωματικὴ ἐπιπεφυκῖτις·** **2)** νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τραχωμάτων βλ.λ.2), ἅ. τραχωματίας.

τραχὼν-ῶνος (ὁ) μτγν. τραχύ, ἀνώμαλον ἔδαφος, βραχώδης, πετρώδης, ξηρὸς τόπος : Διαν. Ἀλ.Ἐπιτ.17,5 **ὀρεινοὺς τραχῶνας,** Λουκ.Τόξ.49 **μὴ ὑπερβαίνειν τοὺς νομέας ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τοῦ τραχῶνος νέμειν.**

τραχωνίτης (ὁ) μτγν. ὁ κάτοικος **τῆς** Τραχωνίτιδος χώρας : Ἰώσ.ΠΙ 3,10,10.

τραχωτός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ **ἀγγείων τοῦ καμαραϊκοῦ ῥυθμοῦ, ὁ** ἔχων σὺν τῇ χρωματιστῇ διακοσμήσει **καὶ πλαστικὰ φυμάτια ἐκ πηλώδους πολτοῦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν.**

τρέ Ἡσ. «σέ. Κρῆτες».

τρέβα (ἡ) (γαλλ.) δημ. προσωρινὴ ἢ **καὶ διαρκὴς** παῦσις, διακοπὴ **τῶν ἐχθροπραξιῶν μεταξὺ** ἐχθρικῶν οἰκογενειῶν **ἐν** Μάνῃ, ἀνακωχή.

τρεῖος (ὁ) Ἐπιγρ. **ἐν τοῖς κύβοις, ὁ τὸν ἀριθμὸν** τρία ἔχων βόλος.

τρεῖς (οἱ,αἱ) κ.μσν., **νεώτ.** κ.δημ., **οὐδ. τρία, γενικ.** τριῶν, **δατ. τρισί(ν)** (δι' ὅλα τὰ γένη) κ. **τριοῖσι** (Ἱππῶν.ἀπ.8), **αἰτ. τρεῖς, τρία, πληθυντ.** ἀριθμ. ἀπόλ. ἐκφράζον τὴν ἔννοιαν τῆς ποσότητος, ἥτις ἀποτελεῖται ὅταν **εἰς τὰς** δύο μονάδας προσθέσωμεν ἀκόμη μίαν, **ὁ** ἀμέσως μετὰ τὸν δύο ἀκέραιος ἀριθμός : Ἰλ.Δ 51, αὐτ.Τ 293 **τρεῖς . . κασιγνήτους,** Ὀδ.Δ 409, αὐτ.Ο 469, Ἱππῶν.ἀπ.8 **ἐλθὼν σὺν τριοῖσι μάρτυρσιν,** Πίνδ.Ν 7,48 **τρία ἔπεα** (παροιμ. **ἐπὶ** μικροῦ ἀριθμοῦ), Σοφ.ἀπ.754 **εἰ καὶ τῶν τριῶν ἓν οἴσομαι,** ΚΔ Ματθ.27,40 **ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν** ἡμέραις **οἰκοδομῶν,** Πολυδ.6,18, Εὐστ.1624, - **ἐπάτησε τὰ τρία** (**εἰσῆλθεν εἰς τὸ** τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του), - **μέθαδος τῶν** τριῶν, - **θὰ σὲ ἰδῶ στὰς τρεῖς** (τὴν τρίτην μ.μ. ὥραν)· ‖ παροιμιώδ. φρς **τρεῖς κι ὁ κοῦκος** (ἐπὶ μικροῦ ἀριθμοῦ προσώπων), - **τρεῖς λαλοῦν καὶ δυὸ χορεύουν** (ἐπὶ **ἐλλείψεως** τάξεως καὶ συστήματος **εἰς** ἐπιχείρησίν τινα, εἰς ἣν διευθύνουσι πλείονες ἢ ὅσοι ἐργάζονται), - **κάθε τρεῖς καὶ λιγουλάκι** (συχνάκις), παροιμ. **τρεῖς τὸ λάδι, τρεῖς τὸ ξίδι κι ἔξι τὸ λαδόξιδο** (ἐπὶ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν πρὸς ἀπόληψιν παρανόμου κέρδους), - **τρία πουλάκια κάθονται** (ἐπὶ ἀδιαφοροῦντος διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν συμβουλὰς ἢ ἐπὶ λέγοντος ἄσχετα πρὸς τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας), - **μιὰ τοῦ φίλου, δυὸ τοῦ φίλου, τρεῖς καὶ τὴν κακή του μέρα** (ἐπὶ γνωρίμων καθισταμένων λίαν φορτικῶν διὰ τῶν ὑπερβολικῶν ἢ συχνῶν ἀξιώσεων ἢ αἰτημάτων αὐτῶν)· ‖ τὸ οὐδ. τρία βλ.λ.

τρεισκαίδεκα (οἱ,αἱ), τὸ οὐδ.**τρισκαίδεκα, δ.γρ.** τοῦ τρισκαίδεκα βλ.λ., **δεκατρεῖς,** δεκατρία : Ἀριστφ.Βάτρ.50 **δώδεκ' ἢ τρεισκαίδεκα (δ.γρ.),** Ξεν.Ἑλλ.5,1,5 **ναῦς τρεισκαίδεκα** (δ.γρ.).

τρείω μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τρέω βλ.λ. : Ὀππ.Κυν.Ι,417.
τρεκλίζω δημ. ὁμιλῶ δύσκολα, ψευδίζω, τσεβδίζω· 2) δ. τ. τοῦ τρικλίζω βλ.λ.
τρέλ(λ)α (ἡ) δημ. ἔκστασις λογισμῶν, φρενοβλάβεια, μανία, παραφροσύνη : Γρυπ.Σκ.Τερρ.91,8, παροιμ. ἡ τρέλλα δὲν πάει στὰ βουνά (δὲν ἐκπλήσσομαι διότι εἶναι τρελλάς)· 2) ἰδιοτροπία, καπρίτσια : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.32 ἐπροσπάθει διὰ τῆς μουσικῆς ταύτης νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἰδίαν τρέλλαν του· 3) ἰδ. κτ. πληθ. τρέλλες ἀνόητοι, ἀπερίσκεπτοι πράξεις, παρεκτροπαί, παραλογισμοί, ἀνοησίαι, μωρίαι : θὰ ἦταν τρέλλα νὰ παντρευτῇς σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία, - νεανικὲς τρέλλες· ‖ θορυβώδη παίγνια : μᾶς ἔχουνε κουφάνει τὰ παιδιὰ μὲ τὶς τρέλλες τους.
τρελ(λ)ά ἐπίρρ. δημ. ἐμμονῶς, παραφόρως, δθ. εἰς βαθμὸν μέγαν, πέρα παντὸς ὁρίου, ἀκροτῶς.
τρελ(λ)αίνω δημ., ἀόρ. ἐτρέλ(λ)ανα, μέσ. κ. ποθ. -αίνομαι, ἀόρ. (ἐ)τρελ(λ)άθηκα, μτχ παρακ. τρελ(λ)αμένος, ἐμβάλλω τινὰ εἰς τρέλλαν βλ.λ.), καθιστῶ τινα παράφρονα, τρελλόν, κάμνω κάποιον νὰ χάσῃ τὸ λογικό του, ἐκμαίνω τινὰ : τὸν ἐτρέλαναν τὰ βάσανα· ‖ τὸ μέσ. τρελ(λ)αίνομαι καθίσταμαι παράφρων, γίνομαι τρελλὸς : ἀπ' ὅταν ἔχασε τὸ παιδί της, τρελλάθηκε· 2) μτφ. ταλαιπωρῶ, βασανίζω τινὰ καθ' ὑπερβολήν, κάμνω κάποιον νὰ ὑποφέρῃ πολὺ : μὲ τρέλλανε ἡ γρίππη, - ἐτρέλανε τὸ παιδί του στὸ ξύλο· 3) τὸ μέσ. τρελ(λ)αίνομαι μτφ. αἰσθάνομαι παράφορον ἀγάπην, σφοδρὰν, διακαῆ ἐπιθυμίαν διά τι(να) : τρελάθηκα, μανούλα μου, | γιὰ μιὰ γειτονοπούλα μου, - τρελλαίνεται γιὰ τὰ γλέντια.
τρελ(λ)αμάρα (ἡ) δημ. τὸ νὰ γίνῃ ἢ νὰ εἶναί τις τρελλός, παραφροσύνη, τρέλλα· 2) παραλογισμὸς ἢ πρᾶξις παράλογος.
τρελ(λ)οκομεῖο (τὸ) δημ. τὸ φρενοκομεῖον βλ.λ.· 2) ἐπὶ προσ., τρελλός, ἀνόητος, ἀπερίσκεπτος.
τρελ(λ)ός-ή-ό δημ. ὁ παράφρων, ὁ φρενοβλαβής : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.31 πῶς τὸ εἶχε πάθει νὰ καταντήσῃ σχεδὸν τρελλός, κανεὶς δὲν ἤξευρεν, - τρελλὴ μάννα - γυναίκα· ‖ τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. ὁ παράφρων· 2) μτφ. ὁ ἄφρων, ὁ ἀσύνετος, ὁ ἀνόητος, ὁ ἀπερίσκεπτος : τρελλὲς σκέψεις, - τρελλὰ καμώματα, παροιμ. βάλαν τὸν τρελλὸ νὰ βγάλῃ τὸ φίδι ἀπὸ τὴν τρύπα (ἢ τὰ κάστανα ἀπὸ τὴ φωτιά)· ‖ ὁ ἄτακτος, ὁ θορυβοποιός : τρελλὸ κορίτσι - παιδί - ἀγόρι· ‖ παροιμ. τρελὸς παπὰς σὲ βάφτισε (ἐπὶ τρελῶν, ἀνοήτων), - τρελοῦ κεφάλι δὲν γερνᾷ (ὁ ἄφρων τις εἶναι πάντοτε εὔθυμος καὶ νεάζων)· 3) μτφ. ὁ ἐμμανῶς ποθῶν τι, ὁ διακαῶς ἐπιθυμῶν τι : εἶναι τρελὴ μαζί του· 4) ἐν τῷ ζατρικίῳ βλ.λ., δύο τῶν πεσσῶν, μετακινούμενοι μόνον διαγωνίως, ἄ. ἀξιωματικός.
τρελ(λ)ούτσικος-η-ο δημ. ὁ ὀλίγον τι τρελλὸς βλ.λ.) κ.2).
τρεμάμενος-η-ο μτγν. κ. μαν ὁ τρέμων, ἄ. τρεμουλιαστός : Ἐρωτόκρ 3,1616, αὐτ.4,390 γονατιστή, τρεμάμενη στὰ πόδια τὸν ἐφίλειε, αὐτ. 5,418, Σολωμ.Θάνατ.Αἰμ.Ροδόσταμο 3 μὲ τὴν ψυχὴ τρεμάμενη, - μὲ τρεμάμενα χέρια.
τρεμεντίνα (ἡ) δημ. ἡ ρητίνη τῶν πεύκων καὶ τῶν ἐλατῶν.
τρεμαντίνη (ἡ) μσν. τερέβινθος : Μυρεψ.Ν 15,3 (ἰδ.γρ. ἀντὶ τερεβεντίνη).
τρέμιθος (ἡ) μτγν., δημ. κ. τρεμιθιά (ἡ) ποι. ἀντὶ τέρμινθος βλ.λ. : Νικ.Θηρ.844 τρεμίθοιο νεὸν πολυειδέα καρπόν (ἰδ.γρ. τρίμιθος). Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Τρεμιθοῦς, . . ἀπὸ τῶν περὶ τὸν τόπον πεφυκυιῶν τερμίνθων, ἃς Τύριοι τρεμίθους καλοῦσιν· ‖ δημ. ὁ τρέμιθας ἄ. τρεμιθιὰ βλ.λ.· κ. ὁ καρπὸς τρεμίθια (τά).
τρεμογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησι τῶν τρομωδῶν κινήσεων τῆς χειρὸς κατὰ τὸ συναίσθημα τοῦ τρόμου.
τρεμολάμπω ἐκπέμπω τρομῶδες φῶς : ἕνα ἀστέρι τρεμολάμπει σὰν πολύτιμο πετράδι.
τρέμολο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ἐκτέλεσις φθόγγου διὰ γοργοτάτης καὶ οἱονεὶ τρομώδους ἐπαναλήψεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς χορδῆς.
τρεμομανιάζω δημ. τρέμω ἐκ μανίας, μαινόμενος τρέμω : Σολωμ.Λάμπρ.19,13 κατὰ τὰ σύγνεφα, | κατὰ τ' ἀστέρια, | τρεμομανιάζοντας | ρίχτει τὰ χέρια.
τρεμόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ ἐξακριβοῦται ἡ δεξιότης τῆς χειρός.
τρεμοσβήνω δημ. σβέννυμαι οἱονεὶ τρέμων, μὲ τρομώδεις ἀναλαμπάς : Πορφύρ.Σκ.11,8.
τρεμόσβηστος-η-ο δημ. ὁ σβεννύμενος βραδέως καὶ οἱονεὶ μὲ τρομώδεις ἀναλάμπάς : Μαλοκ.Συντρ.37 σὲ μιὰ ψυχὴ τρεμόσβυστη.
τρεμούλα (ἡ) δημ. τρομώδης κίνησις· 2) ρῖγος, φρικίασις· ‖ μέγας φόβος, τρόμος : μόλις τὸν εἶδα, μ' ἔπιασε τρεμούλα· 3) ὁ πηκτὸς ζωμός 4) τὸ θαλάσσιον ζῷον ἀκαλήφη βλ.λ.
τρεμουλιάζω δημ. ὑποτρέμω, ριγῶ, ἔχω τρεμούλαν· 2) τρέμω ἐκ φόβου· 3) ρηματ.π. τρεμουλιάρης, τρεμούλιασμα, τρεμουλιαστός.
τρεμουλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -άρα, τὸ οὐδ. -άρικο ὁ πάσχων ἐκ τρόμου τῶν ἄκρων : γέρος τρεμουλιάρης· 2) ὁ ριγηλός, ὁ κρυόφοβος· 3) ὁ λίαν δειλός.
τρεμούλιασμα (τὸ) δημ. τὸ ὑποτρέμειν, τρομώδης κίνησις, ἄ. τρεμούλα : Χατζόπ.Ἀπλ.Τρόπ. 14,1 κι ἄκουσαν τὸ τρεμούλιασμα τῆς σιγανῆς φωνῆς· 2) ρῖγος, φρικίασις.
τρεμουλ(λ)ιασμένος-η-ο(ν) μσν. δημ. (μτχ. τοῦ τρεμουλιάζω) ὁ ἔχων τρεμούλαν βλ.λ.), ὁ ὑποτρέμων : Ἐρωτόκρ.1,308.
τρεμουλιαστός-ή-ό δημ. κ. τρεμουλιαχτὸς ὁ τρέμων, ὁ τρομώδης : τρεμουλιαστὴ φωνή· ἐπίρρ. -ά : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.77 ἕνας . . γέρας καλόγερας ἔσερνε τρεμουλιαστὰ τὰ πόδια του.
τρέμουσα (ἡ) νεώτ. πετάλιον, πούλια βλ.λ.· 2) εἰδ. π. τυπογρ. μεταλλίνη κυματοειδὴς τυπογραφικὴ γραμμή ἐν χρ. ὡς χωριστικὴ γραμμὴ ἢ ὡς ὑπογραμμὴ πλαγίου ὑπερτίτλου.
τρεμοφέγγισμα (τὸ) δημ. ἀκτινοβολία, φωτοβόλημα μετὰ τρομώδους φλογός : σταῦ καντηλιοῦ τὸ τρεμοφέγγισμα.
τρεμοφέγγω δημ. ἐκπέμπω τρομῶδες φῶς : τρεμοφέγγει τὸ καντήλι· ‖ ἐν χρ. μτφ. : Χατζόπ. Ἀπλ.Τρόπ.9,2 παλιὲς ἀγάπες . . τρεμοφέγγετε στὸ φῶς λουσμένες τὸ ἀπαλό· 2) ρηματ. π. τρεμοφέγγισμα.
τρέμω κ.μσν., νεώτ. κ.δημ. μ. ἐνεστ. κ.παρατ. ἔτρεμον (Ἰλ.Κ 390), (ὁ παρακ.τετρέμηκα μ.ἐν ΕΜ), ἀμτβ. πάλλομαι, σείομαι ὑπὸ μικρῶν ἀλλεπαλλήλων κινήσεων : Ἰλ.Ν 18 τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισιν, Εὐρ.ΙΤ 283, Ἀριστλ.Πρ. 11,62 τρέμει ἡ φωνή, αὐτ. τρέμειν τὴν φωνὴν (ἐπὶ προσ.), Λυκόφρ.402, Καλλ.Δῆλ.137, Κάλβ.Ὠδ.13,14, Σολωμ.Κρητ.19 φηλὰ τὴν εἴδαμε· πρωὶ τῆς τρέμαν τὰ λουλούδια· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἰδ. τρέμω ἐκ φόβου, τρομάζω, φοβοῦμαι πολὺ : Ἰλ.Κ 390, Ὀδ.Λ 527 τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου, Εὐρ. Ἴων 1452, αὐτ.Τρῳ.1026 φρίκῃ τρέμουσαν, Δημ.314 δεδιὼς καὶ τρέμων, ΚΔ Μάρκ.5,33 ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, αὐτ.Λουκ.8,47, Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,5,7 τρέμοντάς τε καὶ ὠχριῶντας τοὺς πλείστους καταλιπών, Ἐρωτόκρ.2,1092, φρς τρέμει σὰν τὸ καλάμι - σὰν τὸ ψάρι - σὰν τὸ φύλλο - σὰν τὸ βοῦρλο (ἐπὶ ὑπερβολικοῦ τρόμου ἢ μεγάλης ἀνησυχίας)· ‖ μτ. ἀπαρφ. τρομάζω,

φοβοῦμαι **νὰ πράξω τι** : Αἰσχ.'Επτ.419 τρέμω δ' **αἱματηφόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι**, Σοφ.ΟΚ 129· ὁμ. ἑπομένης προτάσεως μτ. τοῦ μή : αὐτ.ΟΤ 947 **τρέμων τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι**, Εὐρ.'Ανδρ.808, αὐτ.1057· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. αἰσθάνομαι τρόμον διά τι, φοβοῦμαι πολύ τι : Σοφ.ΟΚ 256 **τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες**, αὐτ.ΟΤ 1014, Εὐρ.'Ηλ 643, 'Αριστφ.'Αχ.494 **ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμα**, αὐτ.'Ιππ.265, Πλάτ. Φαίδ.81Β, αὐτ.Παρμ.137Α **τρέμοντι τὸ μέλλον**, Καλλ.Δήμ.110 **τὰν ἔτρεμε θηρία μικκά**, Πλούτ.'Ηθ. 65Β **τὸν κρείττονα τρέμει καὶ δέδοικεν**· ὁμ. κ. ἐμπροθ. (ἕνεκα, περί τινος) : 'Αντιφ 2,4,9 **ἧς ἕνεκα τρέμοντα μέ φασιν**, Πλάτ.Πολ.554D **περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας τρέμων**, - **τρέμει γιὰ τὴ ζωή του**· **4)** ρηματ.π. τρομερός, τρόμος.

τρέξι ἀντὶ θρέξομαι κ. θρέξεται βλ.λ., βορβορισμὸς ἐν 'Αριστφ Θεσμ.1222 **πότερα τρέξι τὴν ὁδό;**.

τρέξιμο(ν) (τὸ) (τρέχω) μσν. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέχειν, ταχύτατον βάδισμα, δρόμος, ἅ τρεχάλα : 'Ερωτόκρ.2,2125 **τὸ τρέξιμον ἄρχισα**, αὐτ. 2194,-**κανένας δὲν τοῦ παραδγαίνει στὸ τρέξιμο**, - **φούσκωσε ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμο**· ‖ παροιμ. **τοῦ γαδάρου τὸ τρέξιμο λίγο κρατεῖ** (ἐπὶ ἀνθρώπου μικρᾶς ἀντοχῆς σωματικῆς ἢ ἰδ. πνευματικῆς)· **2)** δημ. κτ. πληθ. **τρεξίματα** σύντονοι καὶ κοπιώδεις ἐνέργειαι διὰ σπουδαίαν τινὰ ὑπόθεσιν, ἅ. τρεχάματα : **ἄρχισαν τὰ τρεξίματα τῶν δασκάλων γιὰ τοὺς διορισμούς των**· **3)** ἐπὶ ὑγρῶν, ροή, ἐκροή : **τὸ τρέξιμο τοῦ νεροῦ**· ‖ κ. ἐπὶ ἀγγείου κττ., ἐξ οὗ ἡ ἐκροή : **τὸ τρέξιμο τοῦ βαρελιοῦ - τῆς βρύσης**.

τρεπεδδίτας (ὁ) βοιωτ. 'Επιγρ. ἀντὶ τροπεζίτης βλ.λ.).

τρεπόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. ὀνομ. διαφ. εἰδῶν σπειροχαιτῶν, οἷον **τρεπόνημα τὸ ὠχρόν - τὸ στοματικὸν - τῶν ὀδόντων**.

τρεπόντης (ὁ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. κ. **τρεπόντες** ἢ τριπόντης κ. -**ες** μεγάλα ἱστιοφόρα πλοῖα ἔχοντα τρία ἐπάλληλα δάπεδα (πόντηδες, κουβέρτες)· ‖ εἰδ. ὀναμ. τῶν τρικρότων πλοίων κατὰ τὴν 'Ελλ. 'Επανάστασιν τοῦ 1821.

τρεπτικός-ή-όν (τρέπω) μτγν. ὁ δεκτικὸς τροπῆς, ὁ μεταβλητός : Μάξ.Τύρ.10,2 **σώμασιν . . οὐ τρεπτικοῖς, οὐδὲ ποικίλοις, οὐδὲ ἐκλελυμένοις**· **2)** ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ τρέπειν, ὁ δυνάμενος μεταβάλλειν : Πλωτῖν.1,264 **τρεπτικὸν τῆς ὕλης**.

τρεπτός-ή-όν (τρέπω) κ. μσν. ὁ δεκτικὸς τροπῆς, μεταβολῆς, ὁ μεταβλητός : 'Αριστλ.Κόσ.2,10, Πλούτ.'Ηθ.883Β **τρεπτὰ εἰς ἄλληλα**, Κλήμ.'Αλ. Στρωμ.2,211,21 (Diud.), Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.7,434 **τρεπτὴν εἶναι τὴν οὐσίαν**, Στουδ.Θεόδ.272Β.

τρεπτότης-ητος (ἡ) 'Ησ. «τρεπτότητος· τροπῆς».

τρέπω κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. κ. δωρ. τράπω, ἰων. γ' ἑν. παρατ. **τράπεσκε**, μέλλ. **τρέψω** (Πλάτ.Παρμ. 135Β, Δημ.685 κ. ἐπι-, προ-, ἀνα-), δωρ. μέλλ. **τραψῶ** (Ahr.D.Dor.117), ἀόρ. **ἔτρεψα** (κ. ἐπ-, ἀπ-, προ-, ἀν,- περι-, ἐξ-; παρ-), π.'Ομ. κ. ἀόρ. β' **ἔτραπον** (ἐνίοτε ἀμτβ. : 'Ιλ.Π 657), παρακ. **τέτροφα** ('Αριστφ.Νεφ.858, Δειν.1,108, κ. ἀνα- : Σοφ.Τρ.1008) κ. **τέτραφα** (Δημ.324, Δειν.1,108), μέσ. μέλλ. **τρέψομαι** ('Ηρ.1,97, κ. ἀπο-, προ-), ἀόρ. **ἐτρεψάμην** ('Οδ.Α 422), ἀόρ. β' **ἐτραπόμην** (ἐν χρ. π. 'Ομ. ἐν παθ. σημ. ἐν 'Ιλ.Ζ 64, αὐτ.Ξ 447 κ. **ἀνετραπόμην** : Πλάτ.Κρατ.395D), προστ. **τραποῦ** ('Αριστφ.Βάτρ. 1248), παθ. μέλλ. **τραπήσομαι** (Πλούτ.Νικ.21), ἀόρ. ἀττ. **ἐτρέφθην** (μ. ἅπαξ π.τραγ.ἐν Εὐρ.'Ηλ.1046),ἰων. ἀπαρφ. **τραφθῆναι** ('Οδ.Ο 80 κ. 'Ηρ.), μτχ. **τραφθείς**, ἀόρ. β' **ἐτράπην** (σπαν. ἁπλοῦς : Ξεν.'Ελλ. 5,1,12, αὐτ.3,24, αὐτ.4,52, κ. ἐπ-, ἀν-, προ-), ἐπ. α' πληθ. ὑποτ. **τραπείομεν** ('Οδ.Θ 292· πρβλ. κ. τέρπω), παρακ. **τέτραμμαι**, γ' ἑν. **τέτραπται** (Πλάτ. Φαῖδρ.257Β, αὐτ.Πολ.519Α), γ' πληθ. **τετράφαται** (Θέογν.42, Πλάτ.Πολ.533Β) κ. **τετραμμένοι εἰσί** (Ξεν.ΚΠ 8,8,5), γ' ἑν. προστ. **τετράφθω** ('Ιλ.Μ 273, κ. ἐπι- . Πλάτ.Νόμ.936Α), ἀπαρφ.**τετράφθαι** (Θουκ. 7,73, Πλάτ.Φαίδ.64Ε, κ. ἀν- : Πλάτ.Κρίτ.50Β, αὐτ. Σοφ.234Ε), μτχ. **τετραμμένος** (συχν.π.'Ομ. κ. 'Ησιοδ.), ὑπερσ. γ' ἑν. **ἐτέτραπτο** (Πλάτ.Κριτί.118Β) κ. ἐπ. **τέτραπτο** (π.'Ομ.), γ' πληθ. **τετράφατο** ('Ιλ.Κ 189), μέλλ. τετελ. **τετράψομαι** (ἐπι- : Διογ.Λ 1,6), δίδωμι τροπήν, στρέφω, κατευθύνω, διευθύνω, γυρίζω τι(νὰ) πρός τι(να), κάμνω τι(νὰ) νὰ στραφῇ, νὰ κατευθυνθῇ, νὰ γυρίσῃ πρός τι, συνήθ. ἐμπροθ. (εἰς, κατά, πρός, ἐπί τινα) : 'Ιλ.Σ 469, αὐτ. Φ 349 **ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα**, αὐτ.Ε 676, 'Οδ.Ι 315, αὐτ.Δ 294 **ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας** (βάλετέ μας νὰ κοιμηθῶμεν), 'Ησιοδ.'Εργ.316, αὐτ.646, Πίνδ.Π 1,70, αὐτ.Ι 3(4),10 **πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι . . ἦτορ**, Αἰσχ.'Επτ.255 **τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος**, Σοφ.Αἶ.772 **ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα . . τρέπειν**, Θουκ.3,39,Πλάτ.'Επιστ.355Α, Δημ.685· κ. μτ. ἐπιρρ.: 'Ιλ.Μ 24 **ὁμόσε . . ἔτραπε**, 'Ησιοδ.'Εργ.594, Σοφ. Φιλ.897, Εὐρ.ΙΤ 1322, Πλάτ.Πολ.393Α, αὐτ.Νόμ. 643C· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πίνδ.Π 9,43· κ. παθ. μτ. αὐστοίχου · αἰτ. λαμβάνω ἢ ἀκολουθῶ διεύθυνσίν τινα : 'Ηρ.1,11, Εὐρ.'Ηλ.1046 **ἐτρέφθην ἥνπερ ἦν πορεύσιμον**, Θουκ.5,10, Πλάτ.Σοφ.242Β **τήνδε . . τὴν ὁδὸν ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι**· κ. ἐμπροθ. (ἀνά, ἐπί, εἰς, πρός) : 'Ιλ.Τ 212, 'Οδ.Ο 80 **τραφθῆναι ἀν' 'Ελλάδα**, 'Ηρ.6,33, αὐτ.9,56, αὐτ. 2,3 **ἐς Θήβας . . ἐτραπόμην**, Θεόκρ.2,163 **ποτ' 'Ωκεανὸν τρέπε πώλως**, - **ἐτράπη πρὸς νότον**· κ. μτ. ἐπιρρ. : Αἰσχ.Χο.409, Εὐρ.'Ιππ.1066, Λυσ.29,2 **ποῖ χρὴ τραπέσθαι ;**· **2)** τὸ μέσ. τρέπομαι κατευθύνω τι πρός τι, στρέφω τὴν προσοχήν τινος εἴς τι : Πλάτ.Εὐθ.303C **ἐπὶ τὸ ἐπαινεῖν . . αὐτῶ ἐτραπόμην**, 'Ισαΐ.5,3· ‖ μσν. τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Μηναΐ.3,5 Συνξ.1 **ταὺς μὲν αὐτῶν ἐπὶ τὴν γεωργίαν τρέψαι**· ‖ τό παθ. καταφεύγω πρός τι ἢ στρέφω τὴν προσοχήν μου, ἐπιδίδομαι, καταγίνομαι εἴς τι : 'Ιλ.Γ 422 **ἐπὶ ἔργα τράποντο**, 'Οδ. Α 422, αὐτ.Σ 304, 'Ηρ.1,117, αὐτ.63 **πρὸς ἄριστον τετραμμέναι**, αὐτ.3,78, Σοφ.Αἶ.743, αὐτ.ΟΚ 1537, Εὐρ.ΙΑ 646 **μὴ 'πὶ φροντίδας τρέπου**, αὐτ.'Ηρ.761, Κρστῖν.ἀπ.Πανοπτ.5 **μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπει νῦν**, Θουκ.4,104 **ἐφ' ἁρπαγὴν . . τραπέσθαι**, αὐτ.2,84, αὐτ.5,9, αὐτ.1,5, αὐτ.5,114 **πρὸς πόλεμον . . ἐτρέποντο**, Πλάτ.Συμπ. 176Α **τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον**, αὐτ.'Απολ.39Α, αὐτ.Πρωτ.339Ε, αὐτ.Νόμ.680Ε **ἐπὶ γεωργίας . . τρέπονται**, Ξεν.'Αν 7,1,18, αὐτ.'Ελλ.6,5,30, αὐτ.ΚΠ 2,1,21, Λουκ.Θε.Δ 18,2 **πρὸς ὕβριν τρεπόμενοι**· **3)** τὸ μέσ. κ. παθ. ἐπὶ τόπων, εἶμαι ἐστραμμένος κατά τινα διεύθυνσιν, βλέπω πρός τι : 'Οδ.Μ 81 **σπέος . . πρὸς ζόφον εἰς ἔρεβος τετραμμένον**, 'Ησίοδ.'Εργ.727 **ἀντ' ἠελίου τετραμμένος** (κατ' εὐθεῖαν πρὸς), 'Ηρ.1,148 αὐτ.84, αὐτ.2,181, Θουκ.2, 15 **πρὸς νότον . . τετραμμένον**, Θεόκρ.7,102, Διον. Περ.53 **ἀντία Κασπίης τετραμμένος 'Αμφιτρίτης**· **4)** ἐν φρς ἰδ. μτ. τοῦ πάλιν στρέφω, γυρίζω τινὰ πρὸς τὰ ὀπίσω : 'Ιλ.Θ 432 **πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους**, αὐτ.Φ 415, αὐτ.Υ 439· κ. παθ : αὐτ.Φ 468 **ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετο**· κ. μτ. γενικ. στρέφω ἐμαυτόν, μεταστρέφομαι ἀπό τινος : αὐτ. Σ 138 **ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἷος ἑῆος** (Γαζ.Θ «οὕτω δὴ εἰποῦσα ἐτράπη εἰς τοὐπίσω τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ»)· ὁμ. φρ. **αἰχμὴ τράπετο** ἐκάμφθη πρὸς τὰ ὀπίσω : 'Ιλ.Λ 237· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου ὑπερβάντος τὸν μεσημβρινόν : 'Αριστφ.ἀπ.210 **πόστην ἥλιος τέτραπται ;**· ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ ἡλιοστασίου : Ξεν.'Απομν.4,3,8 **τὸν ἥλιον, ἐπειδὰν ἐν χειμῶνι τράπηται**, 'Αριστλ.ΖΙ 9,41 **τραπείσης τῆς ὥρας**· ‖ ὁμ. τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. : 'Η-

σίοδ.Θ 58 περὶ δ' ἔτραπον ὧραι· **5)** μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐχθρικὴν διάθεσιν, τρέπω, κατευθύνω τι κατά, ἐναντίον τινός, μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. (εἴς τινα) : Ἰσαῖ.73,37, Δημ.103 τὴν ὀργὴν . . εἰς τοὺς λέγοντας τὰ βέλτιστα τρέψαι· τὸ ποθ. συχν. ἐπὶ ἀρῶν : Αἰσχ.Εὐμ.434 κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος, Ἀριστφ.Ἀχ.833 ἐς κεφαλὴν τρέποιτό μοι (ἂς πέσῃ εἰς τὴν κεφαλήν μου), αὐτ.1019, αὐτ.Νεφ.1293, Λυσ.8,19 πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε· **6)** κ. μσν. κ. νεώτ. μετατρέπω, μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Ἰλ.Ζ 61 (δ γρ. ἀντὶ παρέπεισεν), Ὀδ.Τ 479 τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν, Πινδ.Π 3,55 ἔτραπεν καὶ κεῖναν . . μισθῷ χρυσός, Ἀριστφ.Νεφ.589 ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν, αὐτ.Σφ.1261, Ξεν.Ἀν.3,1,41,-τρέπομεν τὰ ἑτερώνυμα κλάσματα εἰς ὁμώνυμα - τὰ φράγκα εἰς λίρας· κ. ποθ. : Ἰλ.Ν 279 τρέπεται χρὼς (μεταβάλλεται τὸ χρῶμα), αὐτ.Κ 45, Ὀδ.Φ 413, αὐτ.Γ 147, αὐτ.263, Ἡρ.7,18 καὶ αὐτὸς τρέπομαι καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι, αὐτ.9,34 τετραμμένος (ὁ μεταβαλὼν τὴν γνώμην), Ἀριστφ.Σφ.986, Θουκ.4,106, ΠΔ Μακκ.2,8,5 τῆς ὀργῆς τοῦ κυρίου εἰς ἔλεον τραπείσης, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,41 οἶνος τρέπεται (μεταβάλλεται, καθίσταται ὄξινος, κόβει, χαλνᾷ) : Εὐστ.Πον.182,36 τοῦτο μὲν τέτραπται· κ. μτ. ἀπαρφ. : Ὀδ.Δ 260 κραδίη τέτραπτο νέεσθαι, Θουκ.2,65 ἐτράποντο . . τῷ δήμῳ . . τὰ πράγματα ἐνδιδόναι· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Αἰσχίν. 3,90 πλείους τρεπόμενος τροπὰς τοῦ Εὐρίπου, - τὸ ρ τρέπεται εἰς λ· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Θουκ.1,140, Πλούτ.Ἠθ.71Ε· **7)** κ. νεώτ. ἐξαναγκάζω τινὰ νὰ φύγῃ τρέχων, ἀποκρούω τινά, κάμνω αὐτὸν νὰ φύγῃ τρέχων : Ἰλ.Ο 261 τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς, Τυρτ.9,21 ἔτρεψε φάλαγγας, Ἡρ 1,63, αὐτ.4,128, Θουκ.4,25· κ. μτ. τοῦ φύγαδε : Ἰλ. Θ 157 φύγαδ' ἔτραπε . . ἵππους· κ. νεώτ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. τρέπω εἰς φυγήν : Εὐρ.Ἱκ.718, Θουκ.7, 43· κ. παθ. ἐν τῷ ἀορ. β' τραπῆναι, ἐν τῷ ἀορ. α' τρεφθῆναι κ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. β' τραπέσθαι, σπαν. ἐν τῷ παθ. παρακ. τετραμμένος, κ. ἐν τῷ ἐνεστ., ἐν φρς μτ. κ. ἄνευ τοῦ φυγή : Ἡρ.1,80, αὐτ.9,63, αὐτ.8,91 ἐς φυγὴν τραπομένων, Αἰσχ.Πέρσ.1027, αὐτ.Ἑπτ.955, Θουκ.8,95, Ξεν.Ἀν.5,4,23, αὐτ.4,8,19 φυγῇ ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπετο, αὐτ.Ἑλλ.3,4,14, αὐτ. Κυν.12,5, Ἰών.ΑΙ 13,2,4, Πλούτ.Κάμ.29 γεναμένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον αὐτούς τε τρέπεσθαι· κ. μτ. τοῦ ἀπαρφ. φεύγειν : αὐτ.Λύσ.28 ἐτράπαντα . . φεύγειν· ‖ ὁμ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. α' κ. μέλλ., ἀποκρούω, ἀπομακρύνω ἐχθρὸν ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀναγκάζων αὐτὸν νὰ φύγῃ δρομαίως : Εὐρ.Ἡρακλ.842 ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ, Ἀριστφ.Ἱππ.276 ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ . . τρέψομαι, Ξεν.Ἀν.5,4,16, αὐτ.6,1,13· ‖ τὸ ἐνεργ. ὡς ἀμτβ. ἀντὶ τοῦ παθ. τρέπομαι εἰς φυγήν : Ἰλ. Π 657 ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε· **8)** ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω, κωλύω, ἐμποδίζω : Ἰλ.Θ 451, αὐτ.Χ 16 τρέψας ἀπὸ τείχεος· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Δ 381 Ζεὺς ἔτρεψε· κ. παθ. : Ὀδ.Ρ 73 ἔτι δὴν Τηλέμαχος ξένοια ἑκὰς τράπετ'· ‖ κ. ἐν ἀναφ.πρὸς ὅπλα κττ., ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω : Ἰλ.Ε 187 ὅς . . βέλος . . ἔτραπεν ἄλλῃ, Ἡσίοδ Α 456· **9)** ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω : Αἰσχ.Ἀγ.1328 εὐτυχοῦντα μὲν σκιά τις ἂν τρέψειεν (δ.γρ. πρέψειεν), αὐτ. ἀπ.309,8 ἄνω κάτω τρέπειν· **10)** μεταχειρίζομαι, διαθέτω, χρησιμοποιῶ : Ἡρ.2,92 τὰ μὲν ἄνω αὐτῆς (τῆς βίβλου) . . εἰς ἄλλο τι τρέπουσι, τὸ δὲ κάτω . . τρώγουσι· ‖ κ. εἰς ἐρωτήσεις περὶ τῆς τύχης πραγμάτων μὴ ἀνευρισκομένων: Ἀριστφ. Νεφ.858 τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας (τί τὰς ἔκαμες;), Ἀναξανδρ.ἀπ.Φιαληφόρου 1 τὸν ἐμὸν μόναυλον ποῦ τέτροφας (τί τὸν ἔκαμες) ;· κ. παθ.: Ἀριστφ.Σφ.665· **11)** ρηματ.π. τρέψις, τροπή, τρόπις, τρόπος.

τρέσα (ἡ) δημ. κ. τρέσσα ταινιοειδὲς πλέγμα· **2)** ἕκαστον τῶν διαπηγμάτων τῶν θωρακίων τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων.

τρεσᾶς-ᾶ (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τροπεὶς εἰς φυγὴν ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, ὁ δειλός, ὁ τρέσας· πρβλ. τρέω 2)· Χοιροβ.Καν.43,3 «τρεσᾶς τρεσᾶ, ὁ δειλός» : Εὐστ.Ἰλ.772,12 ὁ φύξηλις, ὃν καὶ τρεσᾶν εἴποι ἄν τις κωμικευόμενος.

τρέστης (ὁ) (τρέω) ὁ τρέμων καὶ φεύγων ἐκ φόβου· Ἡσ. «τρέστης· δειλός».

τρευλίζω μσν., δημ. ἀντὶ τραυλίζω, ψευδίζω : Ἐρωτόκρ.5,410 ἐμίλειε μπουκωμένα, | κι ἐτρεύλιζεν ἡ γλῶσσά ντου.

τρκυλός-ή-όν μσν. δημ. ἀντὶ τραυλός : Ἐρωτόκρ.5,1331.

τρεφοκύτταρον (τὸ) νεώτ. βιολ. τὸ λευκοκύτταρον τὸ μεταμορφῶνον εἰς πρωτόπλασμα στοιχεῖα τινὰ τοῦ ὀροῦ τοῦ αἵματος.

τρέφος-ους (τὸ) τὸ θρέμμα : Σοφ.ἀπ.166 σὺ δ', ὦ σύαγρε, Πηλιωτικὸν τρέφος.

τρέφω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. θρέφω, δωρ. τράφω, μέλλ. θρέψω, ἀόρ. ἔθρεψα (κ. ἐν συνθέσει ἐξ-, ἀν-, δι-), ἐπ. θρέψα (Ἰλ.Β 548), ἀόρ. β' ἔτρᾰφον, παρακ. τέτροφα (Ὀδ.Ψ 237, Σοφ.ΟΚ 186) κ. τέτρᾰφα (Πολύβ.12,25, κ. Λοβέκ.εἰς Φρύνιχ.577), ὑπερσ. ἐτετράφη (Βάβρ.2), μέσ. μέλλ. θρέψομαι (ἐν παθ. σημ.Θουκ.7,49), ἀόρ. ἐθρεψάμην (Πίνδ. Ο 6,78), παθ. μέλλ. τρᾰφήσομαι (Δημ.1399, Διον. Ἀλ.Ρωμ.8,41), ἀόρ. α' ἐθρέφθην (Ἡσίοδ.Θ 198, Εὐρ. Ἑκ.351, αὐτ.600, Πλάτ.Πολ.310Α), ἀόρ. β' ἐτράφην (Ἰλ.Ψ 84 κ. συνήθ. ἐξ-, συνεξ-, ἐν-, δι-) κ. δημ. (ἐ)θράφηκα, ἐπ. γ' πληθ. ἔτραφεν (Ἰλ.Ψ 348), παρακ. τέθραμμαι (Αἰσχίν.1,121), β' πληθ. τέθραφθε (Πλάτ.Νόμ.625Α), ἐν ἀπαρφ. τεθράφθαι (Πλάτ. Γοργ.525Α, Ξεν.Ἑλλ.2,3,24), μτχ. παρακ. τεθραμμένος κ. δημ. θρεμμένος, ὑπερσ. ἐτεθράμμην (Πλάτ. Ἀπολ.18Α), ποιῶ τι πυκνόν, παχύ, πηκτὸν ἢ στερεόν, κάμνω ρευστόν τι νὰ πήξῃ, συμπυκνῶ, πήγνυμι, πήζω ἢ παγώνω· Σχόλ.Σοφ.Τρ.572 «θρέψαι.. τὸ πῆξαι» : Ὀδ.Ι 246 ἥμισυ .. θρέψας .. γάλακτος πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν, Θεόκρ.25,106 ἄλλος τρέφε πίονα τυρόν· κ. παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. τέτροφα, γίνομαι, καθίσταμαι στερεός, συμπυκνοῦμαι, συμπήγνυμαι, στερεοποιοῦμαι, πήζω : Ὀδ.Ψ 237 πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη (σχόλ. «τέτροφε, πέπηγε»), Αἰλ.ΖΙ 16,32 γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι· πρβλ. περιτρέφω· **2)** μτβ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δίδωμί τινι βρῶσιν, παρέχω τροφὴν εἴς τινα, ταΐζω, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς παῖδας, ἐκτρέφω βλ.λ.1) : Ἰλ.Θ 283 ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, αὐτ.Π 191, Ὀδ.Β 131 ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε, Αἰσχ.Χο.908, Θουκ.2, 46, Πλάτ.Πολιτ.274Α γεννᾶν καὶ τρέφειν, αὐτ.Πολ. 565C, ΚΔ Ματθ.25,37 πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν· κ. μτ. συστοίχου αἰτ. : Ἡρ.2,2 παιδία . . διδοῖ ποιμένι τρέφειν . . τροφήν τινα τοιήνδε· κ. παθ. : Ἰλ.Α 251 ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο, αὐτ.266, αὐτ.Β 661, αὐτ.Ι 143, Ὀδ.Ο 365, Αἰσχ.Εὐμ.665, αὐτ.Ἑπτ.792, Σοφ.Αἴ.1229, Πλάτ.Μέν. 85Ε· κ. μτ. δοτ. : Ξεν.Ἀπομν.4,3,10 τυρῷ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῶσι· κ. ἐμπροθ. (ἐκ, ἀπό τινος) : Πλάτ.Πολ.372Β θρέψονται . . ἐκ . . τῶν κριθῶν, αὐτ.Πρωτ.313C ἀφ' ὧν . . τρέφεται· ‖ μτχ. τρεφόμενος (ὁ) ὁ παῖς ἐφ' ὅσον ἀνετρέφετο ὑπὸ τῶν γυναικῶν μέχρι τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του : Ἡρ.1,136· ‖ τὸ μέσ. τρέφω, ἐκτρέφω τινὰ δι' ἐμαυτόν : Ὀδ.Τ 368 θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν, Αἰσχ.Χο.928, Πλάτ.Νόμ.717Β τῶν γεννησάντων καὶ θρεψαμένων, αὐτ.Συμπ.212Α· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς δούλους, βοσκήματα ἢ ἄλλα ζῷα, συντηρῶ, διατηρῶ, παρέχω εἰς αὐτὰ ἄφθονον τροφήν, ὅπως παχυνθῶσι : Ἰλ.Χ 69 (κύνας) οὓς

τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας, αὐτ.Β 766, 'Οδ. Ξ 22, Αἰσχ.'Αγ.717, αὐτ.946 μῆλα.. τρέφοι, Σοφ. άπ.219 τρέφουσι .. ὄφιν, Εὐπ.άπ.Πόλεων 9 ὄρτυγας ἔθρεφας, 'Αριστφ.άπ.525, Πλάτ.Θεαίτ.197C ὄρνιθας τρέφοι, ΚΔ Ματθ.6,26 ὁ πατὴρ.. τρέφει (τὰ πετεινά), - τρέφει γουρούνι - μανάρι' κ. παθ: Σοφ. ΟΤ 1123 ἢ δοῦλος οὐκ ὠνητός, ἀλλ' οἴκοι τραφείς' κ. μτ. δοτ. ὀργάνου: Ξεν.'Αν.4,5,25 τὰ δὲ κτήνη πάντα χιλῷ.. ἐτρέφοντο' || δημ. παροιμ. θρέφε λύκο τὸ χειμώνα νὰ σὲ φάῃ τὸ καλοκαίρι (ἐπὶ ἀχαρίστου στρεφομένου κατὰ τοῦ εὐεργέτου αὐτοῦ), ὁμ. ξένο τρέφεις, λύκο τρέφεις' || ἡ μτ. τρέφων (ὁ) δεσπότης: Νικόλ.Κωμ. άπ.1,11,36' || δημ. μτχ. παρακ. θρεμμένος-η-ο ὁ παχύς' **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γεν. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ., διατρέφω, παρέχω τὰ πρὸς τροφήν, τὰ πρὸς τὸν βίον, τὰ πρὸς συντήρησιν: Αἰσχ.Χο.921, Εὐρ.ΙΑ 749 τρέφειν γυναῖκα, 'Αντιφάν. άπ.'Αγροίκ.2 ἔστιν δ' ἑταίρα τῷ τρέφοντι συμφορά, Δημ.1367 τρέφειν.. τὴν οἰκίαν ὅλην, Πρόδρ. 1,276 παπὰς γραμματικὸς εἶσαι, τρέφε τὸν ἑαυτόν σου' κ. παθ.: Πλάτ.Πολ.568Ε οὔτε δίκαιον τρέφεσθαι ὑπὸ πατρὸς υἱὸν ἡβῶντα, ΚΔ Πράξ.12, 20 διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς' || μτφ. π.'Αριστφ.Σφ.110 αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει (διατηρεῖ ὁλόκληρον αἰγιαλὸν εἰς τὴν οἰκίαν του)' || περιποιοῦμαι, περιθάλπω: 'Οδ.Ε 135 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον (ἐπὶ τῆς Καλυψοῦς), αὐτ.Η 256' **4)** εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς στράτευμα πεζικὸν ἢ ναυτικόν, τροφοδοτῶ, παρέχω αὐτῷ τροφὴν καὶ τὰ λοιπὰ χρειώδη, ἐπιτήδεια, συντηρῶ: Θουκ.4,83 τρέφοντος τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ, αὐτ.8,44 τρέφειν τὰς ναῦς, Ξεν. 'Ελλ.4,8,9 εἰ τὸ ναυτικὸν θρέφοι' κ. παθ.: αὐτ. 'Αν. 1,1,9 τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα' **5)** ἐν ἀναφ. πρὸς φυτά, περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ, ἀναπτύσσω αὐτά: 'Ιλ.Ρ 53 τρέφει ἔρνος ἀνὴρ.. ἐλαίης, αὐτ.Σ 57, 'Οδ.Ξ 175' **6)** κ. νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς διάφορα μέλη τοῦ σώματος, ἀφήνω ν' ἀναπτυχθῇ, ν' αὐξηθῇ, νὰ μεγαλώσῃ, μεγαλώνω τι: 'Ιλ.Ψ 142 χαίτην, τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ θρέψε τηλεθόωσαν, 'Ηρ.1,82 θρέφειν κόμην, Εὐρ.Βάκχ.494, 'Αριστφ.Σφ.477, -τρέφει μύστακα - πώγωνα' κ. γεν.: Οδ.Ν 410 τὰ θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν (τὰ συντελοῦντα πρὸς πάχυνσιν τῶν χοίρων)' κ. παθ.: Ξεν.'Απομν.2,1,22 τὴν δ' ἑτέραν τεθραμμένην.. εἰς πολυσαρκίαν' **7)** ἐπὶ γῆς, παρέχω εἴς τινα τὰ πρὸς τροφήν: Φιλήμ.άπ. 12,2 τρέφει γὰρ οὗτος (ὁ ἀγρός), Μέν.'Ανεφ.3 κακῶς τρέφοντα χωρί' ἀνδρείους ποιεῖ, αὐτ.'Υδρ.1 ἀγρὸς τρέφων καλῶς' || ὁμ. ἐπὶ τῆς γῆς κ. τῆς θαλάσσης, ἰδ. π. ποιηταῖς, τρέφω, παράγω, εἶμαι πλήρης τινός: 'Ιλ.Ε 52 ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη, αὐτ.Λ 741 ὅσα τρέφει.. χθών, 'Οδ. Σ 130, 'Ησίοδ.Θ 582, Πίνδ.Ι 1,48, Αἰσχ.Χο.585, αὐτ. 'Αγ.959 'Αριστλ.ΖΓ 746b,9 ὡς ἀεί τι τῆς Λιβύης τρεφούσης καινόν' **8)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου, παρέχω ζωήν, ζωογονῶ, ἐνισχύω: Αἰσχ.'Αγ.633 τρέφοντος 'Ηλίου χθονὸς φύσιν' **9)** κ. νεώτ. ἔχω, διατηρῶ τι ἐν ἐμαυτῷ, περιέχω, περιλαμβάνω: Σοφ.ΟΚ 186, αὐτ.'Αντ.1089 τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχαιτέραν (τηρεῖν τὴν γλ-), αὐτ.ΑΪ.1124, αὐτ.644, αὐτ.503, αὐτ. ΟΤ 356, αὐτ.Φιλ 795 πῶς ἄν.. τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον, αὐτ.Τρ.28, αὐτ.'Αντ.897 ἐν ἐλπίσιν τρέφω.. ἥξειν, αὐτ.Τρ.117, Πλάτ.Πολ.606Β,-τρέφει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ πλουτήσῃ' **10)** ἀνατρέφω, παιδεύω, ἐκπαιδεύω, ἀναπτύσσω: 'Ησίοδ.άπ 86 (Gött.), Πίνδ.Ν 3,53, Αἰσχ.άπ.393 (π.'Αριστφ.Βάτρ.886), Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα, Πλάτ.Πολ. 391C, αὐτ.534D παῖδας, οὓς τῷ λόγῳ τρέφεις τε καὶ παιδεύεις, Δημ.1351' κ. παθ.: Θουκ.2,44, Πλάτ. Πολ.401D, αὐτ.'Αλκ.120Β, αὐτ.Νόμ.695C υἱὸς παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος, 'Αριστλ. Πολιτ.7,6,1, ΚΔ Λουκ.4,16 ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος' || τὸ θηλ. τῆς μτχ. θρέψασα (ἐνν. γῆ), ἡ πατρίς: Λυκοῦργ.153,42, Πολύβ. 4,17,12 τὴν θρέψασαν ἄρδην ἀπολέσαι' || ὁμ. κ. τὸ μέσ. τρέφομαι: Πλάτ.Νόμ.695Ε ἐθρέψω.. Ξέρξην ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤθεσιν' **11)** εἶμαι, ὑπάρχω πάντοτε: 'Αριστφ.'Ορν.335 γένος.., ὅπερ ἐπ' ἐμοὶ πολέμιον ἐτράφη' **12)** π.'Ομ. ἀμτβ. ὁ ἐνεργ. ἀόρ. β' ἔτραφον ἀντὶ τοῦ παθ. ἐτράφην ὡς κ. ὁ παρακ. τέτροφα ἀντὶ τοῦ παθ. τέθραμμαι: 'Ιλ.Φ 279 ὃς.. ἔτραφ' ἄριστος, αὐτ.Ε 555, αὐτ.Η 199 γενέσθαι τε τραφέμεν τε (ἰων. ἀντὶ τραφεῖν), 'Οδ.Γ 28' || ὁ ἀόρ. β' ὡς μτβ. μ. ἐν 'Ιλ.Ψ 90 ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως (πιθ. γρ. ἔτρεφεν), τὸ δὲ τράφε (π.Πινδ.Ν 3,53) εἶναι δωρ. παρατ.' τἀνάπαλιν γραμματ. τινες ἀνεγίνωσκον ἐν 'Ιλ.Ψ 84 ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ, ἔνθα νῦν ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς τράφομέν περ' **12)** ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ τροφῆς, εἶμαι θρεπτικός, ἔχω θρεπτικὰς ἰδιότητας: 'Αριστλ.Φυτ.2,6, αὐτ.2' **13)** δημ. ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ τραύματος, ἕλκους κτλ., σαρκοφυῶ, ἐπουλοῦμαι, κλείνω: ἔθρεφε ἡ πληγή του' **14)** δημ. ἀμτβ. ἐπὶ καρπῶν, ὡριμάζω' **15)** ῥηματ.π. θρεπτήρ, θρεπτήριος, θρεπτήτωρ, θρεπτός, θρέπτρα, θρέψιμο, θρέψις, τροφός, τρόφιμος.

τρεχάλα (ἡ) δημ. τὸ τρέχειν, τὸ τρέξιμο, πιλάλα: ἦρθαν μὲ μεγάλη τρεχάλα' **2)** ὡς ἐπίρρ. δρομαίως: πήγαινε τρεχάλα.

τρεχάματα (τά) δημ. ἐπανειλημμένοι, συνεχεῖς δρόμοι' || κ. συνεκδ. σύντονοι ἐνέργειαι δι' ἐπειγούσας ὑποθέσεις.

τρεχάμενος-η-ο δημ ἄ. τρεχούμενος βλ.λ., εἰδ ἐν χρ. ἐπὶ ὑδάτων: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,6 τὰ πότιζαν νερὰ τρεχάμενα.

τρεχαντηράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τρεχαντήρι: Πορφύρ.Σκ.98,6 τρεχαντηράκια..χωρὶς ἀραξοβόλι.

τρεχαντηρήσιος-ια-ιο δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τρεχαντήρι' || τὸ οὐδ. τρεχαντηρήσιο (ἐνν. καράβι) ὡς οὐσ. ἀντὶ τρεχαντήρι βλ.λ.

τρεχαντήρι (τὸ) δημ., ὑποκορ. -ηράκι εἶδος μικροῦ, ταχυπλόου, ὀξυπρύμνου ἱστιοφόρου, τροχαντήρ: Πορφύρ.Σκ.98,7 ἐκεῖ ποὺ ταξιδεύετε σὲ κάποιο τρεχαντήρι.

τρεχάτος-η-ο δημ. ὁ τρέχων, ὁ δρομαῖος: 'Εφταλ.'Εκλ.Σελ.39' ἐπίρρ. -άτα.

τρεχέδειπνος-ον μτγν. ἐπὶ παρασίτων, ὁ τρέχων, ὁ σπεύδων εἰς δεῖπνον: 'Αθήν.1,4Α ὁ τρεχέδειπνος.. σοφιστής, αὐτ.6,242C' || ὁ ἐρχόμενος ἀργὰ εἰς δεῖπνον καὶ ἐπειγόμενος νὰ προφθάσῃ: Πλούτ.'Ηθ.726Α.

τρεχεδειπνῶ-έω μσν. τρέχω, σπεύδω εἰς δεῖπνον, εἰς συμπόσιον: Νικ.Χων.Χρον.8,1,131C πρὸς ἃ μὴ θέμις τρεχεδειπνεῖν.

τρέχνος-ους (τὸ) μτγν. ἀντὶ τέρχνος βλ.λ.·'Ησ. «τρέχνος' στέλεχος, κλάδος, φυτόν, βλάστημα»: Δωσιάδ.ΑΠ 15,25 ἰξὸς εὐώδης μελαίνει τρεχνέων με Νυσίων.

τρεχούμενος-η-ο δημ. κ. -άμενος μτχ. ἐνεστ. τοῦ τρέχω βλ.λ., ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ τρέχων, ὁ ῥέων: τρεχούμενο νερὸ (συνηθέστ. -άμενο τὸ πηγαῖον ἢ ὁπωσδήποτε ῥέον, ἀντίθ. στεκούμενο)' **2)** εἰδ. τρεχούμενος λογαριασμὸς (ἡ παροχὴ πιστώσεων ἄνευ ἐγγυήσεως πλὴν τῆς προσωπικῆς πίστεως τοῦ λαμβάνοντος, συνήθ. δι' ἀνοίγματος λογαριασμοῦ, ἄ. ἀνοικτὸς βλ.λ.2)).

τρέχω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τράχω, μέλλ. θρέξομαι (κ. ἀπο-: 'Αριστφ.Νεφ.1001, κ. μετα-: αὐτ.Εἰρ.161, κ. περι-: αὐτ.Βάτρ.193) κ. θρέξω (μ.π. Λυκόφρ.108) (κ. ἀποθρέξεις: Πλάτ.Κωμ.άπ 65) συνηθέστ. μέλλ. δραμοῦμαι (Εὐρ.'Ορ.878, Ξεν.'Αν.7, 345 κ. ἐπι-, ἀπο-, προσ-, συν-) κ. ἰων. δραμέο-

μαι Ἡρ.8,102) κ. μτγν. δραμῶ (ΠΔ, κ. ὑπερδραμῶ: Φιλέτ. ἐν Ἀταλάντῃ I) κ. δράμομαι ἐν συνθ. ἀναδράμεται (Φίλιππ.ΑΠ 9,575), δωρ. μέλλ. θράξομαι κ. θραξοῦμαι (Ἡσ.) ἀόρ. α' ἔθρεξα (Εὐρ. ΙΑ 1569, Ἀριστφ.Νεφ.1005, αὐτ. Θεσμ.657), κ. Ἰων. ἀόρ. θρέξασκον (Ἰλ.Σ 399) κ. δημ. ἔτρεξα κ. ἤτρεξα, κ. ἔδραμα κ. ἤδραμα, ἀόρ. β' ἔδραμον (Ἰλ.Ψ 393, Ὀδ.207, κ. ἐπ-, ἀπ-, προσ-, συν-, ὑπ-, προ-, ἐξ-, δι-, ἀν-, εἰσ-, κατ-, παρ-, ἐπεξ-, ἀντεξ-, συνεξ-), παρακ. δεδράμηκα (Φιλήμ.ἐν Κοινωνοῖς I, κ. κατα-: Ξεν.Ἑλλ.4,7,6, αὐτ.5, I,12, κ. περι-: Πλάτ. Κλειτ.410Α, κ. συν-: Πλάτ.Πολιτ.266C, Ἰσοκρ.6,68, κ. ἐκ-: Ξεν.Ἀν.5,2,17), κ. ποι. παρακ. δέδρομα (ἀνα- κ. ἐπι-: Ὀδ.), παθ. παρακ. δεδράμημαι (ἐπι-: Ξεν.Οἰκ.15,11, προχωρῶ γοργῶς, βαδίζω δρομαίως μετακινῶν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἑκάτερον τῶν ποδῶν ἐν ταχείᾳ διαδοχῇ, σπεύδω, πηγαίνω τρεχάτα, πιλαλῶ, ἐπὶ ἐμψύχων: Ἰλ.Σ 599 **οἱ.. θρέξασκον ἐπιστάμενοι πόδεσσιν**, αὐτ.Ψ 393, αὐτ. 520, Ὀδ.Ψ 207 **ἰθὺς δράμεν**, Ἡσίοδ.Ἔργ.219, Ἐπίχ.20 (Ahr.), Αἰσχ.Εὐμ.37, Πλάτ.Γοργ.468Α **βαδίζειν καὶ τρέχειν**, Ξεν.ΚΠ 2,2,30, ΚΔ Μᾶρκ.15,36, αὐτ.Ἰω. 20,4 **ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ**, Ἐπιγρ. **κἂν ὑπὲρ Λάδαν δράμῃ**, Μηναῖ.3,5 Συνξ.2 **τρέχειν ἔμπροσθεν τοῦ ἅρματος ἀναγκάζεται**, Ἐρωτόκρ.2,1045, Σολωμ.Λάμπρ.17,4), **τρέχα (ἢ τρέξε) νὰ τὸν προφθάσῃς**· κ. μτ. αἰτ. τόπου: Εὐρ.Ἑλ.1118 **ὃς ἔδραμε ῥόθια**, Ξεν.Ἱππ.8,1 **ὁ ἵππος τρέχει καὶ πρανῆ καὶ ὄρεια**· ‖ συνήθ. ἡ μτχ. μτ. ῥ. ἐν ἐπιρρ. σημ. ταχέως: Πλάτ.Κωμ.ἀπ.Λακων.1 **τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις;** (γιατί δὲν τρέχεις νὰ φέρῃς ἔξω τὰ τραπέζια;)· ‖ δημ. φρς **τρέχει κι ἀκόμα τρέχει** (ἐπὶ πανικοβλήτου), - **τρέχει καὶ δὲ φτάνει ἢ δὲ σώνει** (παρὰ τὰς προσπαθείας του ἀδυνατεῖ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ζημίαν ἢ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας), - **τρέχει ὅπου τρέχουν τὰ νερὰ** (συντάσσεται μὲ τοὺς εὐτυχοῦντας), - **τρέχα γύρευε** (δυσχερὴς ἡ εὕρεσίς του)· **2)** κ. μτ. τῶν αἰτ. **βῆμα, δίαυλον** κττ., ἐκτελῶ, διατρέχω, διανύω: Εὐρ.Ἠλ.954 **τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμῃ**, Ἀλεξ.ἀπ.Τραυματ.1 **τὸν γὰρ ὕστατον τρέχων δίαυλον τοῦ βίου ζῆν βούλομαι**· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον, μετέχω ἀγῶνος δρόμου: Ξεν.1,5,8 **ἵεντο ὥσπερ ἂν δράμοι τις ἐπὶ νίκῃ**, ΚΔ Κορινθ.1,924· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἵππων ἱπποδρομίου κ. τῶν ἀναβατῶν αὐτῶν, μετέχω, λαμβάνω μέρος εἰς ἱπποδρομίαν: **ποιὰ ἄλογα θὰ τρέξουν σήμερα**· ‖ μσν. δημ. ἐν ταῖς φρς **τρέχω κοντάρι - κοπανιὰ** κττ. ὁρμῶ πρὸς ἐκτέλεσιν κονταροχτυπήματος, κοπανιᾶς βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.2,1208, αὐτ.1270, αὐτ.1792· **4)** μτφ. μτ. αἰτ. ἐν ταῖς φρς **τρέχω ἀγῶνα - κίνδυνον** κττ., ἀγωνίζομαι, διακινδυνεύω, διατρέχω κίνδυνον: Ἡρ.8,102 **πολλούς.. ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν**, Εὐρ.ΙΑ 1456, αὐτ.Ὀρ.878 **ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον**, Πολύβ.1,87,3 **ἐσχάτην τρέχοντες**, Διον.Ἀλ.Ῥωμ.4,47, αὐτ.4,4· ὁμ. κ. ἄνευ τῆς αἰτ.: Ἡρ.7,57 **περὶ ἑωυτοῦ τρέχων** (τρέχων διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτόν του), αὐτ.9,37, Εὐρ.Ἠλ. 1264 **δραμεῖν φόνου πέρι**· ‖ φρ. π. Ἡρ.9,33 **ἀσκέων δὲ πένταθλον παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα** (πῆγε παρὰ ἓν ἀγώνισμα νὰ κερδήσῃ..., ἐκόντεψε νὰ νικήσῃ)· **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. μεταβαίνω που ταχέως, προθύμως: ΚΔ Ἀποκ.9,9 **ἵππων.. τρεχόντων εἰς πόλεμον**, - **μόλις φέξῃ τρέχει στὴ δουλειά του**· **6)** νεώτ. κ. δημ. περιφέρομαι, περιέρχομαι τὰς ὁδοὺς ἰδ. ἐν σπουδῇ πρὸς ἀναζήτησίν τινος: **τρέχει ὁλημερνὶς γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν του**· ‖ ἐκδηλῶ ζῆλον πρὸς ἐξυπηρέτησίν τινος, σπεύδω νὰ ἐξυπηρετήσω τινὰ μετὰ προθυμίας: παροιμ. **δὲν σὲ τρέχει, καβαλλάρη, μὴ σκοτώνῃς τ' ἄλογό σου** (εἰς μάτην οἱ κόποι σου, ὅταν δὲν σὲ εὐνοῇ ἡ τύχη), - **σά δὲ σοῦ τρέχῃ, μὴν τρέχῃς· κι ἂν σοῦ τρέχῃ, μὴν τρέχῃς** (ἂν ἡ τύχη δὲν σὲ εὐνοῇ, μὴ κοπιάζῃς, καὶ ἂν σὲ βοηθῇ, περιττεύει νὰ κοπιάζῃς)· **7)** πλανῶμαι, περιπλανῶμαι κ. ἰδ. ἀσκόπως: Βαλαωρ.Ἀνδριὰς Γρηγ.Ε'1 **ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σου**, - **ποῦ τρέχει ὁ νοῦς σου;** - **ποῦ τρέχεις τὰ βράδια;**· **8)** νεώτ. κ. δημ. προχωρῶ ἔν τινι ἔργῳ μὲ ῥυθμὸν ταχύτερον τοῦ κανονικοῦ, σπεύδω, πράττω τι ἐσπευσμένως: **νὰ μὴν τρέχῃς στὸ διάβασμα, γιὰ νὰ σὲ καταλαβαίνουν**, - **τρέχει ἡ γλῶσσά της σὰ ψαλίδι**, παροιμ. **ὅποιος τρέχει σκοντάφτει** (ὅποιος βιάζεται κάμνει λάθη ἢ ἄ. ὑφίσταται ζημίας)· **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀψύχων, κινοῦμαι ταχέως: Ὀδ.Ι 386 **τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί** (τὸ τρύπανον), Πίνδ.Π 8,33, Σοφ.Αἶ.731 **ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτω** (διατρέξασα τὸ στάδιόν της), Νικοφ.ἀπ.Σειρ.1 **πυρετὸς εὐθέως ἥκει τρέχων**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 67,28, - **ἡ φήμη τρέχει γρήγορα** (διαδίδεται εὐκόλως)· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας, διανύω ταχέως διάστημά τι ὠθούμενος ἢ κινούμενος ὑπὸ φυσικῆς ἢ μηχανικῆς τινος δυνάμεως: Θέογν.856 **ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν**, - **τρέχει τὸ βαπόρι - τὸ τραῖνο - τὸ ἀεροπλάνο - τὸ αὐτοκίνητο**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κινοῦμαι ἢ λειτουργῶ ἐν ῥυθμῷ ταχυτέρῳ τοῦ δέοντος: **τὸ ρολόγι του τρέχει πολύ**· **10)** ἐπὶ ὑγρῶν, ῥέω: Αἰσχ.Ἀγ.1121 **ἐπὶ.. καρδίαν.. δράμε σταγών**, - **θὰ τρέξῃ τὸ αἷμα ποτάμι**, - **τρέχει τὸ ρυάκι**, παροιμ. **ἐκεῖ ποὺ τρέχει τὸ νερὸ πάλι νὰ τρέξῃ θέλει** (οἱ ἀπολέσαντες τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν θὰ τ' ἀποκτήσωσιν ἐκ νέου)· **11)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐξακολουθῶ ὑφιστάμενος: **τὸ τρέχον ἔτος** (τὸ ἐνεστὼς ἔτος), - **ἡ τρέχουσα τιμὴ ἢ ἀξία** (ἡ παροῦσα, ἡ σήμερον ἰσχύουσα), - **τρέχων λογαριασμὸς** (ὁ ἀλληλόχρεος βλ.λ.), - **ὁ μήνας ποὺ τρέχει** (ὁ ἐνεστώς)· ‖ φρ. **τρέχει ὁ τόκος - ὁ μισθὸς - ἡ σύνταξις** (ἐξακολουθεῖ αὐξανόμενος ἢ καταβαλλόμενος ἀναλόγως πρὸς τὸν παρερχόμενον χρόνον)· **12)** νεώτ. κ. δημ. τριτοπρόσ. συμβαίνει: **τί τρέχει;**, φρ. **κάτι τρέχει στὰ γύφτικα** (εἰρων. ἐπὶ ἀσημάντου γεγονότος)· **13)** μσν. κ. δημ. ὡς μτβ. ἀναγκάζω, κάμνω τινὰ νὰ τρέξῃ: Ἐρωτόκρ.2,1775 **μὴν τὸ τρέχῃς τὸ παιδί**· **14)** δημ. ὁμ. μτβ. ἐπὶ ἀγγείων, κρουνῶν κττ., ἀφήνω νὰ διαρρεύσῃ ὑγρόν τι: **ἡ μύτη του τρέχει αἷμα**, - **τρέχει τὸ βαρέλι** (ἔχει ρωγμὴν καὶ δὲν συγκρατεῖ τὸ περιεχόμενόν του), - **τρέχανε τὰ μάτια της**, - **δὲν τρέχει ἡ βρύση - ἡ κάνουλα**· **15)** ῥηματ. π. δρομάς, δρομεύς, δρομή, δρόμημα, δρόμος, τρέξιμο, τρόχος, τροχός.

τρέψις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέπειν, ἡ τροπή, στροφή: Διογ.Λ 7,114 **τέρψις δέ, οἷον τρέψις, προτροπὴ τῆς ψυχῆς ἐπὶ τὸ ἀνειμένον.**

τρεψίχρως-ωτος (ὁ, ἡ) ὁ ἀλλάσσων χροιάν, ὁ μεταβάλλων τὸ χρῶμα αὐτοῦ, ἐπὶ εἴδους τινὸς πολύποδος: Ἀριστλ.ἀπ.289 **πολύπους τις ὃ μὲν τρεψίχρως ὃ δὲ ναυτίλος.**

τρέω κ. μσν. κ. ποι. **τρείω** (Ὀππ.Κυν.1,417), ἀπαρφ. **τρεῖν**, ἀόρ. **ἔτρεσα** (Πλάτ.Φαίδ.117Β, Ξεν.Ἀν.1,9,6), ἐπ. **τρέσσε, τρέσσαν**, τρέμω, τρομάζω ἐκ φόβου, ὅθ. πτοοῦμαι, φοβοῦμαι, δειλιῶ, τρέπομαι εἰς φυγήν, ἐκ φόβου, φεύγω (κτ. Ἀρίσταρχ. κυρ. σημ.): Ἰλ.Ε 256 **τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη**, αὐτ.Φ 288, αὐτ.Λ 546 **τρέσσε δὲ παπτήνας**, αὐτ.Ρ 332, αὐτ.Λ 745 **ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος**, Ὀδ.Ζ 138, Ἡσίοδ.Α 171 **οὐδέ νυ τοίγε οὐδέτεροι τρεέτην**, Αἰσχ. Ἱκ.711 **ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι.. λόγους**, αὐτ.Ἀγ.549, Πλάτ Φαίδ.117Β **οὐδὲν τρέσας** (οὐδόλως φοβηθείς)· **2)** ἡ μτχ. τοῦ ἀόρ. **τρέσας**, ἐν χρ. σχεδὸν ὡς οὐσ. ὁ ἐκ δειλίας τραπεὶς εἰς φυγήν, ὁ καταδειλιάσας, ὁ δραπετεύσας, ὁ φυγὼν ἐκ τῆς

μάχης : Ἰλ.Ξ 522 ἀνδρῶν τρεσσάντων· || Ιδ. ὡς τεχνικὸς ὅρος ἐν Λακεδαίμονι : Ἡρ.7,231 ὄνειδος δὲ εἶχε ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλεόμενος, Πλούτ.Λυκ.21, αὐτ.Ἀγησ.30 τοῖς ἐν τῇ μάχῃ καταδειλιάσασιν, οὓς αὐτοὶ τρέσαντας ὀνομάζουσιν· 3) μτβ. φοβοῦμαι, ἀποτροπιάζομαί τινα, φεύγω μακρὰν ἀπό τινος, μτ. αἰτ. : Ἰλ.Λ 534 τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ, Αἰσχ.Ἑπτ.436, Σοφ.Ἀντ.1042 τοῦτο μὴ τρέσας, Ξεν.Ἀν.1,9,6 ἄρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν, Λουκ.Νεκρ.Δ 27,7 ὃς τοὺς πολεμίους οὐδεπώποτε ἔτρεσας· κ. μτ. γενικ. : Ἡσίοδ.Θ 850 τρέσσε . . κελάδοιο . . δηϊοτῆτος· ὁμ. κ. τρεῖν μὴ . . : Αἰσχ.Ἑπτ.790.

τρηδόνα (ἡ) δημ. ἡ τερηδὼν βλ.λ.

τρῆμα-ατος (τὸ) (τετραίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ διὰ τρήσεως ἄνοιγμα, τρύπημα, ὀπή, τρῦπα : Ἱππ.252,37 τὸ τρῆμα οὐάτων, Ἀριστφ.Σφ 141, Πλάτ.Γοργ.494Β μεγάλ' ἄττα τὰ τρήματα εἶναι ταῖς ἐκροαῖς |, Ἀριστλ.ΖΙ 1,16 τρῆμα τῆς ἀρτηρίας, αὐτ.10 τ- τοῦ πνεύμονας, Πολύβ.1,22,6 τὸ δὲ τρῆμα τοῦ σανιδώματος ἦν παράμηκες, Διόδ.Σ 2,56, Γεωπ.7,15,2, Εὐστ.Πον.298,40· || νεώτ. ἀνατ. πᾶσα διαμπερὴς μικρὰ κοιλότης, συνήθ. ἐπὶ ὀστῶν κ. ἐπὶ μυϊκῶν τοιχωμάτων διαφόρων σπλάγχνων· 2) ἐν αἰσχρ. σημ. τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ἀριστφ. Λυσ.410 ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος· 3) ἑκάστη τῶν ὀπῶν ἢ στιγμάτων τῶν κύβων : Ἀμειφ. ἀπ. Σφενδόνης 5· πρβλ. Πολυδ.9,96.

τρημαστικτάς Ἡσ. «κυβευτάς· ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς κύβοις τρημάτων» (ἐσφ. ἀντὶ τρηματίκτας βλ.λ.).

τρημᾰτίζω, μέλλ. -ίσω κ. δωρ.-ίξω, ἐν τῇ κυβείᾳ, καταθέτω χρηματικόν τι ποσὸν ἐπὶ ἑκάστῳ τρήματι τῶν κύβων, ἐφ' ᾧ παίζω, παίζω κύβους, κυβεύω· Πολυδ.9,96 «ὅ τε τρόπος δεδήλωται τῆς κυβείας καὶ προσείρηται ὅτι εἴη τὸ τρῆμα μναϊαῖον, ὡς μνᾶν αὐτῶν ἐπιδιατεθειμένων ἑκάστῳ κύβῳ. Παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν οἱ ταύτῃ τῇ παιδιᾷ χρώμενοι τρηματίκται τὴν προσηγορίαν εἶχον, καὶ τρηματίζειν τὸ πρᾶγμα» : Σώφρ.ἀπ.99 π.Εὐστ.Ἰλ.1397,22) δεινήσας ὠστίζεται τοῖς τρηματιζόντεσσι.

τρηματίκτας (ὁ) δωρ. ἀντὶ τρηματίτης βλ.λ. : Πολυδ.9,96.

τρημάτιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τρῆμα βλ.λ.1) : Ἥρων Βελοπ.124C, αὐτ.Πνευμ.172Α, Θεοφάν.Νόνν.2,332 φαίνεται κατὰ τὸ δῆγμα δύο τρημάτια, Ψελλ.Ἐγκώμ.Φθειρ.87,7 (ἔκδ.Boiss.).

τρηματίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τρηματίζων, ὁ κυβεύων, ὁ κυβευτής· Εὐστ.Ἰλ.1084,5 «ὡς οἱ τῆς παιδιᾶς ταύτης τρηματῖται ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς κύβοις τρημάτων ἐλέγοντο δηλαδὴ καὶ αὐτὰ οἱ παλαιοί», αὐτ.1397,22.

τρηματόεις-εντος-εσσα-εν ὁ πλήρης ὀπῶν, ὁ διατετρυπημένος, ὁ κατατετρυπημένος, ὁ πορώδης : Φίλιππ Θεσσ.ΑΠ 6,62,4 τὴν παρὰ θῖνα κίσηριν, αὐχμηρὸν πόντου τρηματόεντα λίθον.

τρηματοκτάπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κεφαλοπόδων φιλονηξιδῶν μαλακίων.

τρημᾰτώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ φέρων τμήματα βλ.λ.1), ὁ πλήρης τρημάτων, ὀπῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 448a,22 τὰ μὲν τρηματώδη, τὰ δ' ἄτρητα (ζῷα)· || νεώτ. ζωολ. τρηματώδεις σκώληκες, ἡ τρηματώδη κατηγορία πλατελμίνθων σκωλήκων.

τρήμη (ἡ) λεξ. ἀττ. ἀντὶ τρῆμα βλ.λ.1)· ΕΜ 726,52 «στειλειὰ τὸ τρῆμα τοῦ πελέκεως δι' οὗ τὸ στελεὸν ἐνείρεται, ἣν τρήμην Ἀττικοὶ λέγουσιν. Ἀριστοφάνης, τρήμας ἔχει» : Ἡσ. ἐν λ. κύτταροι οὕτω τὰς τρήμας τῶν κηρίων ἔφη Ἀχαιός.

τρηπόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. κ. τρεπόνεμα ὀνομ. διαφ. εἰδῶν σπειροχαιτῶν : τρηπόνημα τὸ ὠχρόν - τῶν ὀδόντων.

τρήρων-ωνος (ὁ,ἡ) (τρέω) κ. νεώτ. ὁ τρέμων, ὁ εὐκόλως φοβούμενος, ὁ δειλός, ὁ φοβοδεής, ὁ φοβιτσιάρης. ἐπίθ. τῶν ἀγρίων περιστερῶν· Ἡσ. «τρήρων, δειλὴ περιστερά» : Ἰλ.Ε 778, αὐτ.Χ 140, Ὀδ.Μ 63 πέλειαι τρήρωνες, Ἀριστφ.Εἰρ.1067 κέπφοι τρήρωνες· 2) τρήρων (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ περιστερά : Λυκόφρ.87 τρήρωνος εἰς ἅρπαγμα (σχόλ. «εἰς ἁρπαγὴν τῆς λαγνιστάτης τρήρωνος, ἤτοι τῆς περιστερᾶς . . ἢ τῆς δειλῆς καὶ ταχείας· λέγει δὲ τὴν Ἑλένην»), αὐτ.423 ὅτ' εἰς νόθον τρήρωνος ηὐνάσθη λέχος· 3) νεώτ.ζωολ. γένος περιστεριδῶν.

τρῆς αἰολ. ἀντὶ τρεῖς βλ.λ. κτ. Χοιροβ.ἐν Ἀν.Κρ. 2,267 «οἱ Αἰολεῖς διὰ τοῦ η γράφουσιν αὐτὸ τρῆς».

τρῆσις-εως (ἡ) (τετραίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ διάτρησις, ἡ ἐνέργεια πρὸς διατρύπησιν, πρὸς διάνοιξιν ὀπῆς, τὸ τρύπημα : Πλάτ.Πολιτ 279Ε τῶν δὲ συνθέτων τὰ μὲν τρητά, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως συνδετά, - τρῆσις ὠτός· 2) τρῆμα, ὀπή, ἄνοιγμα : Ἀριστλ.ΖΙ 1,16 μεταξὺ ἔχει τῶν τρήσεων τὴν ἐπιγλωττίδα, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.184, Γεωπ.2,19,5 τρήσεις κοσκίνου, Εὐστ.Πον.175,55.

τρητός-ή-όν (τετραίνω) κ. μσν. ὁ ἔχων τρήσεις, ὀπάς, τρῦπες, ὁ διατετρυπημένος, ὁ διάτρητος : Ἰλ.Γ 448 ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν (πιθ. ἐπὶ γλαφυρῶς γεγλυμμένων καὶ διατόρως τετορνευμένων κλινῶν, κτ. ἄλλους, ἐπὶ κλινῶν ὧν τὰ ὑποστηρίγματα εἶχον ὀπάς, δι' ὧν διεπερῶντο οἱ ὑποβαστάζοντες τὰ στρώματα ἱμάντες), Ὀδ.Α 440, αὐτ.Ν 77 πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο, Πίνδ.Π 6,54 μελισσᾶν . . τρητὸν πόνον (τὴν κηρήθρα), Πλάτ.Πολιτ.279Ε, Ἀριστλ.ΖΙ 516a,27 ὀστοῦν, τῇ μὲν ἄτρητον, τῇ δὲ τρητόν, Μαν.5,160 τρητοῖς καλάμοις Πολυδ.2,183 τισὶ δὲ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν ὁ τρητὸς κόκκυξ καλεῖται, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,66,4 λίθακα τρητὴν (ἐλαφρόπετραν).

τρηχᾰλέος-α-ον μτγν. κ. μσν. ποι. ἀντὶ τρηχύς, τραχὺς βλ.λς : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.46,79 (ἔκδ.Dronk.), Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,64,2 ἀκόνην τρηχαλέην, Δαμοχ. αὐτ.63,5 τρηχαλέην . . λίθαν.

τρηχῡβατῶ-έω, τρηχύνω, τρηχύς, τρήχυσμα, τρηχυσμὸς ἰων. τ. ἀντὶ τραχυβατῶ, τραχύνω κττ.

τρήχω ἐσφ. ἐπ. ἐνεστ. ἐκ τοῦ Ὁμηρ. παρακ. τέτρηχα τοῦ ταράσσω βλ.λ.· 2) μτγν. εἶμαι τραχύς, ἀνώμαλος : Δημοσθ.Β π.Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Ἡραια Ἡραια τρήχουσα, πολυσπιλάς, Νίκ.Θηρ.521 ἠὲ που ἐν τρήχοντι πάγῳ ἢ ἀποσφάγι βήσσῃ (σχόλ. «ὑψηλῷ τόπῳ), αὐτ.72· ὁμ. κ. ὁ παρακ. τέτρηχα π. Ἀπολλ.Ρ 3,1393 τετρηχότα βῶλον.

τρηχώ-οῦς (ἡ) μτγν. τόπος τραχὺς καὶ ἀνώμαλος, τραχεῖα καὶ πετρώδης χώρα : Νίκ.Θηρ.283.

τρηχώδης-ους-ες μτγν. ἰων. τ. τοῦ τραχώδης βλ.λ., ὁ τραχύς : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.230 ῥηχώδεας καὶ τρηχώδεος ἀμφότερα περὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου τῆς τραχείας.

τρῐ- κ. νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν πλείστων λ. τῆς ἑλλ. γλώσσης προσδίδον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον τὴν ἔννοιαν τοῦ τριπλοῦ ἢ τοῦ τρὶς τελουμένου, συνήθ. δὲ ἐπιτεῖνον τὴν ἔννοιαν τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ, οἷον τρίβολας, τρίκροτος, τρίδουλος, τρικυμία· || νεώτ. εἰδ. πρῶτον συνθετικὸν λέξεων σημαινουσῶν χημικὰς ἑνώσεις, δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον ὑπάρχει τρὶς ἐν τῷ μορίῳ τῆς ἑνώσεως, οἷον τριχλωριοῦχος φωσφόρος.

τρία (τὰ) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ., προφ. ἰδιωμ. τριά (Ἐρωτόκρ.2,2092), γενικ. τριῶν, δοτ. τρισί, οὐδ. τοῦ τρεῖς βλ.λ., ἀριθμ. ἀπόλ. ἐκφράζον τὴν ἔννοιαν τῆς ποσότητος ἥτις ἀποτελεῖται ὅταν εἰς δύο μονάδας προσθέσωμεν ἀκόμη μίαν, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν δύο ἀκέραιος ἀριθμός : Πίνδ.Ν 7, 48 τρία ἔπεα, Ἀριστφ.Ἀχ.187 τρία . . γεύματα, Ζώσ.2,10,2 τρία καπηλεῖα, Εὐστ.1624· || νεώτ. κ. δημ. μτ. τοῦ αὐδ. ἄρθρου, ὁ ἀριθμὸς τρία καὶ τὸ συμβολίζον αὐτὸν ψηφίον : τὸ τρία εἶναι περιττὸς

ἀριθμός, - τό 9 εἶναι πολλαπλάσιον τοῦ 3· ‖ ὁμ. γεν. ὁ χαρακτηριζόμενος διὰ τοῦ τρία : τὸ τρία δωμάτιον - τραπέζι, - τὸ τρία κερδίζει· ‖ ἰδ. ἐπὶ παιγνιοχάρτων : τὸ τρία καρό - σπαθί.

τριαγμός (ὁ) (τριάζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. νίκη, ὡς τίτλ. ἔργου τοῦ Ἴων. Χ.·Ἁρποκρ. ἐν λ. Ἴων «ἔγραψε δὲ καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριαγμὸν ἐπιγραφόμενον .. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριαγμοί» : Διογ.Λ 8,8,Κλήμ.'Αλ.Στρωμ. 106,11 (ἔκδ. Dind.) Ἴων ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς, Εὐδοκ.'Ιωνιά 317 (526,8 ἔκδ.Flach.)· 2) νεώτ. ἀγώνισμα σύνθετον ἐκ τριῶν ἄλλων ἀγωνισμάτων.

τριάδελφαι (αἱ) μτγν. αἱ τρεῖς ἀδελφαί : Χρησμ. Σιβ.2,215 Μοῖραι τριάδελφαι.

τριάδελφος-ον μσν. ὁ τῶν τριῶν ἀδελφῶν : Τζέτζ.Χιλ.5,223 τριαδέλφου πάθου.

τριᾰδίζω μτγν. πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, τριπλασιάζω, τὸ παθ. : Δαμάσκ. ἐν 'Αν. Wolf.3,230,20 οὐκ ἄρα θαυμαστὸν οὐδὲ χαλεπὸν ἐννοῆσαι τὸ ἓν οὕτω γε τριαδιζόμενον.

τριᾰδικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριάδα, ὁ τῆς τριάδος : Εὐστ.'Οδ.Ε 306 τριαδικός ἀριθμός, - τριαδικὸν σύστημα (ἡ ἀνὰ τρία κατάταξις, ἡ ἀντίληψις τοῦ ἀριθμοῦ τρία ὡς ἐνναίας θεμελιώδους)· ‖ ὁ τριπλοῦς : Διον.'Αρεοπ.200D, 'Ανδρ.Κρ.280· ‖ νεώτ. χημ. τριαδικὴ ἕνωσις (ἡ ἐξ ἄνθρακος, ὑδρογόνου καὶ ὀξυγόνου συνισταμένη)· ‖ νεώτ. εἰδ. στρατ. τριαδικὸν σύστημα (καθ' ὃ πᾶσα στρατιωτικὴ μονὰς ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν ὑποδεεστέρων μονάδων, οἷον ἡ μεραρχία ἐκ τριῶν συνταγμάτων κττ.)· ‖ εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ· 'Αν.Βοασσ.4,458 «τῶν ᾠδῶν αἱ μὲν εἰσι μονόστροφοι, αἱ δὲ τριαδικαί .. Τριαδικοὶ δὲ αἱ συνεστῶσαι ἐκ τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστρόφου καὶ ἐπῳδοῦ»· 'Ηφαιστ.114,11 «καλεῖται δὲ τὰ μὲν δυαδικά, ὅσα δύο τὰς ἐν τῇ περικοπῇ περιόδους ἔχει· τὰ δὲ τριαδικά, ὅσα τρεῖς»· 2) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν 'Αγίαν Τριάδα : Διον.'Αρεοπ. 23,24,Μεθοδ.377, Βασ.3,1656, - τριαδικοὶ κανόνες (ὀκτὼ κανόνες περιέχοντες ὕμνους εἰς αἶνον τῆς θεαρχικῆς Τριάδος, ψαλλόμενοι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεσονυκτίου τῶν Κυριακῶν), - τριαδικὰ τροπάρια (τὰ περιέχοντα ὕμνον εἰς τὴν 'Αγ. Τριάδα)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. ἑν. ἢ πληθ. ὡς οὐσ. τροπάρια εἰς τὴν 'Αγ. Τριάδα : 'Ανδρ.Κρ.265, ΚΠορφ. Ἐκθ.314,17· 3) νεώτ. τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. τριαδικοὶ ὡς οὐσ. μοναχικὸν τάγμα τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας.

τριαδικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τριαδικοῦ.

τριαδικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τριάδα : Γρηγ.Νύσσ.2,31Β, Νεῖλ.'Επιστ.1,255,95, αὐτ.96 τριαδικῶς δὲ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι προσώποις τρισίν, Δαμάσκ.'Αρχ.220.

τριάδιον (τό) μτγν. κ. μσν. τριάς : Codex Amstelod.Παράφρ.'Ομ.π.Θησ.Στεφ. πλεονάζει τοῦτο τὸ τριάδιον, πλὴν τῶν σχολίων, ἅπερ οὐκ ἔστιν.

τριάζω (τρία) μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. τριάσω κ. τριάσσω κ. -ξω, νικῶ τρὶς εἰς ἀγῶνα, κυρ. ἐπὶ πυγμάχου ἢ παλαιστοῦ ὅστις ἔπρεπε νὰ καταβάλῃ τρὶς τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, ἵνα ἀναγορευθῇ νικητής· Φώτ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. τριαχθῆναι «τριαχθῆναι λέγουσιν, οἱ παλαιστρι(τι)κοὶ ἀντὶ τοῦ τρὶς πεσεῖν ἢ τὸ τρὶς τροχάσαντα (π. Φώτ. στοχάσαντα) νικηθῆναι .. οὕτως Θουγενίδης ἐν Δικασταῖς»· 2) πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, τριπλασιάζω : Θέων Σμ.Μαθ.16,43Α ἡ τριὰς ἑαυτὴν ἐτρίασεν, Γαλ.10,643 τοῦτο τριάσας (αθήσεται· κ. παθ.: Γρηγ Ναζ.Ποιημ.ΙΙ· 3) ρημαт. π. τριογμός.

τριαθλοφόρος-ον μσν. ὁ τρὶς ἀθλήσας : Εὐστ. Πον.30,1 τοῦ μαρτυρίου τῶν ἁγίων τριαθλοφόρων .. Ζωσίμου καὶ 'Αλεξάνδρου.

τρίαινα (ἡ) εἶδος κάμακος ἔχοντος τρεῖς αἰχμάς, ἰδ. ὡς ὅπλον καὶ σύμβολον τοῦ Ποσειδῶνος· 'Ησ. «δόρυ τρεῖς ἔχον ἀκμάς»: 'Ιλ.Μ 27,'Οδ.Δ 506, αὐτ. Ε 292 ἐτάραξε δὲ πόντον χερσὶ τρίαιναν ἑλών, Αἰσχ.Πρ.925 τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, Εὐρ.'Ιων 282, Πλούτ.Θησ.6· κ. γεν. ὡς σύμβολον τῆς θαλασσοκρατίας : 'Αρχίλ.42 τρίαιναν ἐσθλὴν καὶ κυβερνήτης σοφός, 'Αριστφ.'Ιππ.839 τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν· ‖ νεώτ. κάμαξ φέρων τρεῖς ἀκωκὰς πρὸς ἅλιειαν μεγάλων ἰχθύων, τὸ τρικράνι· 2) εἶδος περόνης ἐχούσης τρεῖς ὀδόντας : Λόγγ.4,40· πρβλ. τριαινῶ· 3) ἀρχ. λεξ. τριαινοειδὲς δόρυ, καὶ δίκελλα τριγλῶχιν, δι' ἧς καπανίζονται βῶλοι· πρβλ. τριαινῶ 2).

τριαινατήρ-ῆρος (ὁ) 'Ησ. «τριαινατῆρες, οἱ ἀροτριοῦντες».

τριαινοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τριαίνης : Πλούτ.'Ηθ.877F, Σχόλ.'Αριστφ. Εἰρ.566,ΕΜ 456,6· κ. ἐπίρρ. -ειδῶς : Σχόλ.'Ιλ.Α 463, 'Ησ. ἐν λ. πεμπωβόλοις πέντε ὀβελίσκους ἐκ μιᾶς λαβῆς συνεχομένης τριαινοειδῶς.

τριαινοκράτωρ-ορος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κρατῶν, ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς τριαίνης, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος.

τριαινοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων, ὁ κρατῶν καὶ χειριζόμενος τὴν τρίαιναν : Πρόκλ. Κρατ. ἐν ΑΒ 1424, 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.135.

τριαινοφόρος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τρίαινον, ὁ ὡπλισμένος διὰ τριαίνης : Πλαν.μτφρ. 'Οβίδ.Μεταμορφ.8,595,11,202· 2) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος πλατελμίνθων σκωλήκων.

τριαινῶ-όω διασείω πλήττων διὰ τῆς τριαίνης, κ. γεν. κινῶ, διακινῶ, διασείω : Εὐρ.Βάκχ.348 θάκους .. μοχλοῖς τριαίνου· 2) φρ. τρ· τὴν γῆν δικέλλῃ σκάπτω, σκαλίζω τὴν γῆν διὰ τῆς δικέλλης: 'Αριστφ.Εἰρ.570 τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γήδιον.

τριαινώδης-ους-ες λεξ. ἀντὶ τριαινοειδὴς βλλ. 'Αν.Κρ.2,447.

τριαινωτήρ-ῆρος (ὁ) 'Ησ. ὁ σκαλίζων, ὁ σκάπτων τὴν γῆν, ὁ γεωργός.

τριᾰκάδαρχος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τριακάδος, τριάκοντα ἀνδρῶν, ἀρχή τις παρ' 'Ακραίαις τῆς Σικελίας.

τριακαίδεκα (τὰ) ἄκλ. ἀριθμ. αὐδ. τρία καὶ δέκα.

τριᾰκαιδεκέτης (ὁ), θηλ. -κέτις -ιδος ὁ ἔχων ἡλικίαν δέκα τριῶν ἐτῶν, δεκατριετής : Πλάτ.Νόμ. 833D ταῖς δὲ τριακαιδεκέτεσι (κόραις).

τρία καὶ δύο (δηλ. κεκραμένον : 'Αριστφ.'Ιππ.1187) Σχόλ. «τρία καὶ δύο, τρία μέρη ὕδατος ἐπιδεχόμενον, οἴνου δὲ δύο· ἀρίστη δὲ κρᾶσις οἴνου δύο μέρη καὶ ὕδατος τρία», 'Ησ. «ἐπὶ κράσεως πότου· δύο δὲ ἦσαν κράσεις· τρεῖς μὲν ὕδατος πρὸς ἕνα καὶ πέντε ὕδατος πρὸς δύο».

τριάκανθος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τελεοστέων τριακανθιδῶν ἰχθύων τῶν θαλασσῶν.

τριακάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἴων. τριηκάς, συνηρ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. τριακοντάς, ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα : Αἰσχ.Πέρσ.339, Λουκ.Φιλόπ.12 μὴ τὴν τετρακτὺν φῇς τὴν Πυθαγόρου ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ τριακάδα, Πρόδρ.Ροδ.254· 2) ἡ τριακοστὴ ἡμέρα ἑκάστου μηνός, ἅ. ἕνη καὶ νέα : 'Ησιοδ.'Εργ.766 τριηκάδα μηνός, Διογ.Λ 1,24, 'Επιγρ.· ‖ ἐν 'Αθήναις, αἱ τριακάδες ἦσαν ἀφιερωμέναι εἰς τὴν μνήμην τῶν νεκρῶν, ὡς τὰ παρὰ Ρωμαίοις novemdialis καθ' ἃς προσεφέροντο θυσίαι τῇ 'Εκάτῃ· 'Αρποκρ. «τοῖς τετελευτηκόσιν ἤγετο ἡ τριακοστὴ ἡμέρα διὰ θανάτου καὶ ἐλέγετο τριακάς», Πολυδ.1,66 : 'Αθήν.7,325Α, 'Επιγρ. ἡ τῶν τριακάδων καθιέρωσις· ‖ ἡ τρίτη κυρία ἐκκλησία· Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.19· 3) μὴν περιέχων τριάκοντα ἡμέρας : Λουκ.Πένθ.16 πολλὰς τριακάδας καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, αὐτ.Ρητ.Διδ.9·

4) ἐν Ἀθήναις, ἕκοστον τῶν τριάκοντα γενῶν ἑκάστης φυλῆς· Πολυδ.8,111 : Ἐπιγρ. **καταvεῖμαι αὐτὸν εἰς τριακάδα ἣν ἂν αὐτὸς βούληται** || ἐν Σπάρτῃ, τὸ δέκατον ἢ τριακοστὸν τῆς ὠβῆς βλ.λ., ἀποτελούμενον ἐκ δέκα ἢ τριάκοντα οἰκογενειῶν: Ἡρ.1,65 **ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας**, Ἐπιγρ.

τριακάσιοι (οἱ) Ἐπιγρ. Τεγέας ἀντὶ τριακόσιοι.

τριακατιάρχης (ὁ) ὁ ἀρχηγὸς τῶν τριακατίων βλ.λ.2) : Ἐπιγρ.

τριακάτιοι (οἱ) δωρ. τ. τοῦ τριακόσιοι βλ.λ. : Ἐπιγρ.· **2)** οἱ εἰς μίαν τριακάδα βλ.λ.3) ἀνήκοντες ἔφηβοι· Ἡσ. «τριακάτιοι· οἱ ἔφηβοι. καὶ τὸ σύστημα αὐτῶν» : Ἐπιγρ., Εὐστ.Ἰλ.727,18.

τριάκις ἐπίρρ. τρίς, τρεῖς φοράς· Ἡσ. «τριάκις· ἀντὶ τοῦ τρίς. Λάκωνες» : Ἀριστφ.ἀπ.607, Θεόγνωστ.Καν.160,5.

τριᾶκονθάμμᾶτος-ον ὁ ἔχων τριάκοντα ἅμματα, κόμβους : Ξεν.Κυν.2,5.

τριακονθήμερος-ον κ. νεώτ., Ιων. **τριηκονθήμερος**, δωρ. **τριακοντάμερος**, ὁ ἔχων διάρκειον τριάκοντα ἡμερῶν : Ἡρ.2,4, Πολύβ.5,28,1 **ἀνοχὰς .. πεποιημένοι τριακονθημέρους**, Διόδ.Σ 1,50, Πλούτ.Πελ.29, Πολυδ.1,59· || τὸ οὐδ. **τριακονθήμερον** ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν, Ἀθήν.2,45Α **θέροις γὰρ ὥρᾳ καὶ τριακονθήμερον προσεδρεύοντες**, Πολύβ.21,10,12.

τριάκοντα (οἱ, αἱ, τὰ) ἀκλ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τριάντα, Ιων. **τριήκοντα**, ὑπάρχει ὅμως γενικ. **τριηκόντων** (Ἡσίοδ.Ἔργ.694, Καλλ.ἀπ.67), κ. δοτ. **τριηκόντεσσιν** (Φιλόδ.ΑΠ 11,41,1), ἀριθμ. ἀπόλ. ὁ ἐκ τριῶν δεκάδων ἀποτελούμενος ἀριθμός, παριστάμενος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ γραφῇ διὰ τοῦ Λ', ἐν δὲ τῇ ρωμαϊκῇ διὰ τοῦ XXX : Ἰλ.Β 516 **τοῖς δὲ τριήκοντα .. νέες ἐστιχόωντο**, Ἡσίοδ. Ἔργ.696, Ἡρ.1,32 **μῆνες .. τριήκοντα**, αὐτ.130 **ἔτεα .. τριήκοντα**, Ἀριστφ.Ἀχ.858 **τριάκονθ' ἡμέρας**, αὐτ.Ἐκκλ.808, Πλάτ.Μέν.91Ι), Φιλόδ.ΑΠ 11, 41,1 **ἑπτὰ τριηκόντεσσιν ἐπέρχονται λυκάβαντες**, αὐτ.14,3,9, ΚΔ Ματθ.26,15 **οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια**, αὐτ.Λουκ.3,23 **ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος**, Τζέτζ.Πρὸ Ὁμ. 56,76, Ἀκολουθ.Μεγ.Πέμπτης Ἀντίφωνον 3· **2)** μτ. τοῦ ἄρθρ. **οἱ τριάκοντα** ἐν Σπάρτῃ τριάκοντα Σπαρτιᾶται πολῖται διωρισμένοι παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν ὡς σύμβουλοι καὶ συμπράκτορες αὐτῶν : Ξεν.Ἀγησ.1,7 **Ἀγησίλαος ὑπέστη, ἐὰν δῶσιν αὐτῷ τριάκοντα μὲν Σπαρτιατῶν**, αὐτ.Ἑλλ.3,4,2· || ἐν Ἀθήναις, **οἱ τριάκοντα** οἱ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς **πόλεως καὶ** τὴν καταστροφὴν τῶν τειχῶν (404 π.Χ.) **κατὰ τὸ** τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐγκατασταθέντες **ἐν** αὐτοῖς τριάκοντα ἄρχοντες, ἐπονομασθέντες **βραδύτερον** τύραννοι ἕνεκα **τῆς** ὠμῆς διοικήσεως αὐτῶν : Πλάτ.Ἀπολ.32C, Ξεν. Ἑλλ.2,3,2, αὐτ.18 **Κριτίας καὶ οἱ ἄλλοι τριάκοντα**, αὐτ.50· || περιληπτ. ὀνομ., κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις τριάκοντα τυράννων, τῶν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους Βαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ (253-268 μ.Χ.) εἴκοσι ἐννέα ἀντιαυτοκρατόρων ἐν ταῖς διαφ. ἐπαρχίαις τῆς αὐτοκρατορίας· || κ. ἐπὶ ἄλλων ἀρχόντων ἐν Ἀθήναις· Πολυδ.8,100 «οἱ δὲ τεσσαράκοντα πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα, οἳ περιιόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, τὰ δὲ ὑπὲρ ταῦτα διαιτηταῖς παρεδίδοσαν», Ἡσ. «τριάκοντα· οὗτοι ἐχειροτονοῦντο δικασταὶ Ἀθήνησιν, οἵτινες ἐζημίουν τοὺς μὴ παραγενομένους τῶν πολιτῶν εἰς ἐκκλησίαν», Φώτ. «τριάκοντα· πρῶτοι μὲν οἱ κατὰ πόλιν δικασταί, δεύτεροι οἱ κατὰ δήμους τριάκοντα, τῆς ἐκκλησίας ἐπιμελούμενοι μετὰ τῶν ληξιάρχων»· **3)** νεώτ. μτ. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. ὡς οὐσ. ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα καὶ ἡ συμβολικὴ παράστασις αὐτοῦ : **τῷ 30 μετὰ Χριστὸν** (κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ), - **μόλις ἔκλεισε τὰ τριάντα** (τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του)· || πᾶν ὅ,τι φέρει τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα ὡς διακριτικόν : **τὸ 30 τραπέζι**.

τριᾶκονταγράμματος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριάκοντα γραμμάτων ἀποτελούμενος, συγκείμενος : Ἐπιφάν.1,240D **τριακονταγράμματον ὄνομα**.

τριᾶκοντάδραχμος-ον-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριάκοντα δραχμῶν : Πολυδ.4,165 **τριακοντάδραχμοι πυροὶ** (δ.γρ. ἀντὶ τριακονταδίδραχμοι).

τριᾶκονταεννεαπλασίων-ονος μτγν. τριάκοντα ἐννέα φορὰς πολλαπλάσιος ἢ μείζων **ἄλλου τινός** : Ὀλυμπ.Μετ.1,139 (ἔκδ. Idel.).

τριᾶκονταετηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τριακονταετηρίδα : Εὐσ.Βί.Κωνστ.1,1,497,14.

τριᾶκονταετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τριάκοντα ἐτῶν, τριακονταετία : Σχόλ. Ἰλ.Α 250 **δύο τριακονταετηρίδες παρεληλύθεσαν**· **2)** **τριακονταετηρὶς** (**ἑορτή**) ἑορτὴ **ἐπὶ τῇ** συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ ἀξιολόγου **τινὸς** γεγονότος **ἢ** ἔργου, ἡ ἀνὰ πᾶν τριακοστὸν ἔτος ἀγομένη ἑορτή : Ἐπιγρ., Δίων Κ 62,26.

τριᾶκονταέτηρος-ον μσν. ὁ τριακονταετὴς βλ.λ. : Εὐδοκ.π. Bandin.Bibl.Med.1,236,179.

τριᾶκονταέτης-ους-ες κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **-έτις** -ιδος, Ιων. **τριηκ-** ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη : Ἡρ.7,149 **σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταέτιδας**, Ξεν.Ἑλλ.2,3,9, Πλούτ.Νομ.10 **ὡρίσθη δὲ ταῖς ἱεραῖς παρθένοις.. ἁγνεία τριακονταέτις**· **2)** ὁ ἔχων, ὁ ἄγων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριαντάρης : Πλάτ.Νόμ.914Β.

τριᾶκονταετής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη : Ξεν.Ἑλλ.5,2,2 **σπονδαὶ .. τριακονταετεῖς**, Διόδ.Σ 2,55 **τῆς γενεᾶς ἀριθμουμένης τριακονταετοῦς**, - ὁ **τριακονταετὴς πόλεμος**· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ ἄγων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, τριακοντούτης.

τριᾶκονταετία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τριάκοντα ἐτῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,67, Σχόλ. Ἰλ.Α 249, Λέων Δ 319,9 (ἔκδ.Bonn.), - **ἐδίδαξεν ἐπὶ μίαν τριακονταετίαν**.

τριᾶκονταέτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ τριακονταέτης βλ.λ.1) : Ξεν.Ἑλλ.2,3,9.

τριᾶκοντάζυγος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα ζυγὰ βλ.λ.4) : Θεόκρ.13,74 **τριακοντάζυγον Ἀργὼ** (δ.γρ. τριακοντόζυγον).

τριᾶκοντάκις ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τριάκοντα φοράς : Πλούτ.Κοριολ.25 **ἐν .. τοῖς κάτω χρόνοις μίαν θυσίαν τριακοντάκις ἐποίησαν**, Ὡραπ.Ἱερογλ.9 (ἔκδ.Leem.).

τριᾶκοντάκλῖνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα κλίνας : Πλούτ.Ἠθ.679Β **κατασκευάζοντες οἴκους τριακοντακλίνους καὶ μείζους**, Ἀθήν.12,541C.

τριᾶκοντάκωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα κώπας, τριάντα κουπιά : Πολύβ.22,26,13 **μηδὲ τριακοντάκωπον ἐχέτω ἐλαυνόμενον**.

τριᾶκοντάμερος-ον Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ τριακονθήμερος βλ.λ.

τριᾶκοντάμηνος-ον κ. μσν. ὁ τριάκοντα μηνῶν, ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα μηνῶν : Ἀριστλ.Ζῷ 5,14,16 **τριακοντάμηνος ὄνος**, αὐτ.6,22 **τριακοντάμηνος ἵππος**, Γεωπ.15,2,23 τ- **βοῦς**.

τριᾶκονταμναῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τριάκοντα μνῶν : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.51C, Πολύβ. 9,41,8 **τριακονταμναίους ἐξέβαλλον λίθους**.

τριᾶκοντᾶμόριον (τὸ) μτγν. τὸ τριακοστὸν μέρος : Πρόκλ.Τετράβ.1,13,45 (πιθ.γρ. ἀντὶ τριακοντάμορον).

τριᾶκοντάπεδος-ον ὁ ἔχον πλάτος τριάκοντα ποδῶν : Ἐπιγρ. **τριακοντάπεδος ὁδός**.

τριᾶκοντᾶπεντάπηχῦς-εος-ῦ μσν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα πέντε πήχεων : Τζέτζ.Χιλ.3,903.

τριακοντάπηχυς-εος-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα πήχεων : Καλλίξ.π.'Αθήν.5,203F **πηδάλια δ' εἶχε τέτταρα τριακονταπήχη**, Διόδ.Σ 3,36 (δ. γρ. ἀντὶ τριάκοντα πηχῶν)
τριακονταπλάσιος-ία-ιον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τριακοντάκις πολλαπλάσιος ἢ μείζων ἄλλου τινός, ὁ τριάκοντα φοράς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος ἄλλου : 'Αρχιμ.Ψαμμ.80,514, αὐτ.9,514.
τριακονταπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τριακονταπλάσιος βλ.λ. : 'Αρχιμ.Ψαμμ.270, αὐτ.519.
τριακονταπλοῦς-όος-ῆ-οῦν νεώτ. ὁ ἐκ τριάκοντα μερῶν συγκείμενος, ἀποτελούμενος· ‖ ὁ τριακονταπλάσιος βλ.λ.
τριακοντάπους-οδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος, ὕψος ἢ βάθος τριάκοντα ποδῶν : Διον.'Αλ.Ρωμ.9,68.
τριακοντάριθμος-ον μσν. ὁ τριάκοντα τὸν ἀριθμόν, τὴν ποσότητα : Στουδ.Θεόδ.382Α.
τριακονταρχία (ἡ) ἡ ἀρχή, ἡ κυριαρχία τῶν τριακοντα τυράννων **ἐν 'Αθήναις** : Ξεν.'Ελλ.6,3,8.
τριακοντάς-άδος (ἡ) μτγν. ὁ ἀριθμός τριάκοντα : Εἰρην.'Απ.92,96.
τριακοντάσημος-ον μτγν. κ. μσν. εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριάκοντα χρονικῶν σημείων, βραχειῶν συλλαβῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.'Ηφαιστ. 76,6, Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.Παρισ.1,95,22· 2) γλωσσ. ἐσθὴς διὰ τριάκοντα σημείων κοσμητικῶν ἢ διακριτικῶν κοσμουμένη.
τριακονταστάδιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα σταδίων : Στράβ.17,1,24.
τριακοντάσχοινος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα σχοίνων βλ.λ., σταδίων· ‖ (δ. τὸ θηλ. ὡς τοπωνύμιον, τόπος παρὰ τὸν Νεῖλον, τὸ βορειότατον μέρος τῆς Αἰθιοπίας : Πτολ.Γεωγρ.19,9.
τριακοντατρεῖς-τριῶν (οἱ, αἱ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τριάκοντα καὶ τρεῖς (33) : ΚύριλλΒί.Εὐθυμ. 12Α **τὸ τῶν τριακοντατριῶν μοναστήριον.**
τριακονταφυλλοκόκκινος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸ κόκκινον χρῶμα τοῦ τριακονταφύλλου, ὁ ροδόχρους : Νικ.Χων.Χρον.357,Β (ἐκδ.Bonn.).
τριακοντάφυλλον (τὸ) μσν. τὸ ρόδον, τὸ τριαντάφυλλο : Μοσχόπ.Σχεδ.199 «ρόδον, τὸ κοινῶς τριακοντάφυλλον» : Τζέτζ.Χιλ.3,218 **τοῦ δυσοσμίας γέμοντας, τοῦ τριακονταφύλλου.**
τριακοντάχους-ουν ὁ ἀποφέρων, ἀποδίδων τριακονταπλοῦν καρπόν, ὁ παράγων τριακονταπλάσια : Θεόφρ.ΦΙ 8,2,8 **ἀγαθὴν δὲ διαφερόντως εἶναι τὴν χώραν, ὥστε τριακοντάχοα ποιεῖν,** Στράβ.7,4,6 **ἢ γε ἄλλη πεδιὰς καὶ εὐγεώς ἐστι .. τριακοντάχουν ἀποδιδοῦσα.**
τριακοντάχρονος-ον μσν. ὁ τριάκοντα χρόνων, ἄ. τριακοντάσημος βλ.λ. : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ. 3,311,1 **τὸ .. τριακοντάχρονον περίοδος καλεῖται.**
τριακοντέτης-ους-ες ἄ. τριακονταέτης βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 6,32, αὐτ.9.
τριακοντήρης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων τριάκοντα σειράς κωπῶν· τὸ θηλ. ὡς οὐσ. κ. **τριακόντορας**, πολεμικὸν πλοῖον ἐλαυνόμενον ὑπὸ τριάκοντα κωπῶν, ἀνὰ δεκαπέντε κατὰ πλευράν : Καλλίξ.ἀπ. π.'Αθήν.5,203D **τὰ γοῦν μέγιστα τῶν πλοίων ἦν παρ' αὐτῷ, τριακοντήρεις δύο.**
τριακοντόζυγος-ον δ.γρ. ἀντὶ τριακοντάζυγος βλ.λ. π. Θεόκρ.13,74.
τριακοντόπους-ποδος (ὁ,ἡ) μτγν. ἀντὶ τριακοντάπους βλ.λ. : Αἰλ.π.Σουΐδ. **ἐν λ. μετέωρον.**
τριακοντόργυιος-ον ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριάκοντα ὀργυιῶν : Ξεν.Κυν.2,6.
τριακόντορος (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **τριηκόντορος** ἄ. τριακοντήρης βλ.λ. : 'Ηρ.4,148 **τρισὶ τριηκοντέραισι .. ἔπλωσε,** αὐτ.7,97, αὐτ.8,21, Θουκ.4,9 **ταῦτα ἐκ τῆς λῃστρικῆς .. τριακοντόρου καὶ κέλητος ἔλαβον,** Ξεν.'Αν.5,1,16, Δημ.669 **πρὸς δὲ Κότυν πλέων ᾤχετ' ἔχων τὰς ὑμετέρας τριακοντόρους.**

τριακοντούτης-ους-ες κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **-οῦτις -ιδος,** ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη, ὁ τριακονταέτης : 'Αριστφ. 'Ιππ.1388 **ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας σπονδὰς παραδῶ σοι,** αὐτ.'Αχ.194, αὐτ.252, Θουκ.1,23, αὐτ. 1,87· 2) κ. νεώτ. **τριακοντούτης** (ὁ), θηλ. **-οῦτις-ιδος,** ὡς οὐσ. ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριακονταέτης, ὁ τριαντάρης : Πλάτ.Νόμ. 670Α **τοὺς ἤδη τριακοντούτας,** αὐτ.Πολ.539Α, 'Ισαῖ.57,36, Δίων Κ 52,20.
τριακοντοῦτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τριακοντούτης.
τριακοντώνυμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα ὀνόματα : Εἰρην.ἀπ.96, 'Επιφάν.1,249Β.
τριακοντώρυγος-ον ὁ τριάκοντα ὀργυιῶν ἔχων μῆκος : Ξεν.Κυν.2,5 **τὰ δὲ δίκτυα δεκώρυγα, εἰκοσώρυγα, τριακοντώρυγα.**
τριακοσιεξήκοντα μσν. τριακόσιοι ἑξήκοντα (360) : Τζέτζ.Χιλ.9,571.
τριακόσιοι-αι-α κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τρακόσ(ι)οι-σες-σ(ι)α,** ἰων. **τριηκ-**, δωρ. **τριακάτιοι** ('Επιγρ.) ἀριθμ. ἀπόλυτον, οἱ τρὶς ἑκατόν, τρεῖς ἑκατοντάδες (300) : 'Ιλ.Λ 697 **ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶυ μέγ' οἰῶν εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας,** 'Ησίοδ.Θ 715 **οἵ ῥα τριηκοσίας πέτρας στιβαρῶν χειρῶν πέμπον,** 'Ηρ.1, 202 **τὰς ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας,** αὐτ.3,47, 'Αριστφ.'Αχ.545, αὐτ.'Ορν.607, ΚΔ Μάρκ.14,5 **τὸ μύρον πραθῆναι .. τριακοσίων δηναρίων,** αὐτ. 'Ιω.12,5· ‖ ἐν τῷ ἑν. μτ. οὐσ. δηλωτικῶν πλήθους : Ξεν.ΚΠ 4,6,2 **ἵππον ἔχω δισχιλίαν τριακοσίαν** (δ.γρ. ἀντὶ εἰς χιλίαν)· 2) τὸ ἀρσ. μτ. τοῦ ἄρθρου, **αἱ τριακόσιοι,** οἱ πλουσιώτατοι τῶν συμμοριῶν βλ.λ. **ἐν 'Αθήναις,** οἵτινες διηύθυνον τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν· ΑΒ 306,22 «τριακόσιοι τίνες εἰσίν; οἱ πλούσιοι καὶ πρὸς τὰς λειτουργίας ἐπιτήδειοι» : Δημ.26 **ῥήτωρ ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς .. καὶ αἱ βοησόμενοι τριακόσιοι,** αὐτ.285· ‖ δικαστικὸν τι συνέδριον ἐν Μεγάροις : Δημ.435 **οὐ Πέριλλος ἐκρίνετ' ἔναγχος ἐν Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φίλιππον ἀφίκετο·** ‖ ὁμ. **οἱ τριακόσιοι** 300 ἐκλεκτοὶ ἄνδρες παρ' 'Ηλείοις : Ξεν.'Ελλ.7,4,13, αὐτ.16, αὐτ.31 **ἀποθνήσκουσιν ἄλλοι τε τῶν 'Ηλείων καὶ αὐτὸς ὁ τῶν τριακοσίων ἄρχων·** ὁμ. κ. ἐν Σπάρτῃ : Πλούτ.Λυκ.25 **οὐκ ἐγκριθεὶς εἰς τοὺς τριακοσίους ἀπῄει μάλα φαιδρός·** ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **οἱ τριακόσιοι** οἱ μετὰ τοῦ Λεωνίδα πεσόντες **ἐν** Θερμοπύλαις Σπαρτιᾶται τῷ 480 π.Χ. : 'Ηρ.7,224 **τὰ οὐνόματα, ἐπυθόμην .. ἁπάντων τῶν τριηκοσίων,** Πλούτ.'Ηθ.191F· 3) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **τριακόσ(ι)α** μτ. τοῦ ἄρθρου ὡς **οὐσ. ἑν.** ἀριθμοῦ, ὁ ἀριθμός 300 καὶ ἡ συμβολικὴ αὐτοῦ παράστασις : **τὸ 300 εἶναι τριπλάσιον τοῦ 100·** ‖ ὁμ. τὸ ἔτος 300 : **τὸ τριακόσια μ.Χ.**
τριακοσιομέδιμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων περιουσίαν ἀποφέρουσαν ἐτήσιον εἰσόδημα τριακοσίων μεδίμνων βλ.λ.), ἐπὶ τῶν ἱππέων : Συνέσ.146Β.
τριακοσιοπλάσιος-ον νεώτ. ὁ τριακοσίας φορὰς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος.
τριακοσιοστός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἀριθμ. τακτ. ὁ κατὰ σειράν, τάξιν ἢ θέσιν μετὰ διακόσια ἐνενήκοντα ἐννέα ὁμοειδῆ αὐτῷ ἐρχόμενος, ὁ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ σειρᾷ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.782· 2) νεώτ. τὸ οὐδ. τριακοσιοστόν (ἐνν. μέρος) ὡς οὐσ. τὸ ἓν ἐκ τῶν τριακοσίων ἴσων μερῶν, εἰς ἃ διῃρέθη ἡ ἀκεραία μονάς (1/300).
τριακοσιοντάχους-οος-ουν μτγν. ὁ φέρων, ἀποδίδων τριακοσιοπλάσιον καρπόν : Στράβ.16,1,14 **ἡ δὲ χώρα φέρει κριθὰς μὲν ὅσας ἄλλη (καὶ γὰρ τριακοσιοντάχουν λέγουσι)** (δ.γρ. -ιόχουν).
τριακοσταῖος-α-ον ὁ κατὰ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν γινόμενος ἢ γενόμενος : 'Ιππ.Προγν.42, Στράβ

17,3,20 **ἐκ ταύτης τῆς πόλεως τριακοσταῖος πεζῇ περιώδευσε τὴν σύρτιν·** **2)** ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἡμερῶν : Φύλαρχ.36 **ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνὴ παιδίον αὐτῆς τριακοσταῖον παρακατέθετο.**

τριακοστημόριον (τό), Ιων. τριηκ- τὸ τριακοστὸν πράγματός τινος : Ἱππ.259,44, Πάππ. ἐν Wallis Opp.Mathem.3,570C **τῷ τοῦ τεταρτημορίου τριακοστημορίῳ.**

τριακοστόδυος-ον μτγν. **ὁ** τριακοστὸς δεύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,8.

τριακοστόπεμπτος-ον Ἐπιγρ. κ. μσν. **ὁ** τριακοστὸς πέμπτος : Ἐπιγρ., Τζέτζ.Χιλ.13,287.

τριακοστός-ή-όν κ. νεώτ., Ιων. τριηκ- ἀριθμ. τακτ. ὁ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ σειρᾷ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα : Πίνδ.Ο 8,66 **νίκαν τριακοστὰν ἑλών,** Ἡρ.4,44 **τριηκοστῷ μηνὶ ἀπικνέονται,** αὐτ.5,89, Ἱππ.Ἀφορ.1250, Ξεν.ΚΠ 5,3,6 **ἥκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν,** αὐτ.8,4,27, Χαρίτ. 5,3 **τριακοστῇ ὕστερον ἡμέρᾳ ἀκροάσομαι τῆς δίκης, - τριακοστὴ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων του·** **2)** τὸ θηλ. τριακοστή ὡς οὐσ. δασμός, τέλος ἑνὸς τριακοστοῦ : Δημ.467 **ἐκεῖνος πράττεται τοὺς παρ' αὐτοῦ σῖτον ἐξάγοντας τριακοστήν·** πρβλ. δεκάτη· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. **τριακοστόν** ὡς οὐσ. ἕκαστον τῶν τριάκοντα ἴσων μερῶν εἰς ἃ διηρέθη ἡ ἀκεραία μονάς (1/30).

τριακοστοτέταρτος-η-ον μσν. ὁ τριακοστὸς τέταρτος : Πασχ.Χρον.393,16.

τριακοστότριτον (τό) μτγν. ἕκαστον ἐκ τῶν τριάκοντα τριῶν ἴσων μερῶν εἰς ἃ διηρέθη ἡ ἀκεραία μονάς : Ἥρων Γεωμ.83,2-3.

τριακτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ νικητής : Αἰσχ.Ἀγ.171 **ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τριακτῆρος οἴχεται τυχών** (σχόλ. «νικητοῦ· ἐκ μετοφορᾶς τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις ἀποτριαζόντων ἐπὶ ἐλπίδι νίκης»)· πρβλ. τριάζω.

τριακτός-ή-όν μτγν. **ὁ** νικηθείς, **ὁ** ἡττημένος : Σενέκ.Benef.5,3.

τριακῶς (τό) μτγν. ἀντὶ τριακόσιοι· Βασ. ἐν Ἀν. Βοοσσ.3,3,447,1 «ἀσπάζομαι γὰρ τὸ τριακῶς δὶς μόνον, δὶς **τριάκοντα καὶ** μίαν πρὸς τοῖς δέκα».

τριανδρία (ἡ) νεώτ. ἀρχὴ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, συναρχία τριῶν ἀνδρῶν, ἐξουσία τριῶν συναρχόντων, ἰδ. ἐν Ρώμῃ· || συνεκδ. οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τριανδρίαν τρεῖς ἄνδρες· **2)** εἰδ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ἡ περίπτωσις καθ' ἣν τὸ ἄρρεν ὄργανον φέρει τρεῖς στήμονας.

τριανδρικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριανδρίαν, ὁ τῆς τριανδρίας βλ.λ.) : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,50,88 **τὸ τριανδρικὸν σύστημα.**

τριάντα Ἐπιγρ. κ. δημ. ἀντὶ τριάκοντα.

τριανταμία (ἡ) δημ. εἶδος χαρτοπαιγνίου, καθ' **ὃ** κερδίζει ὁ λαμβάνων παιγνιόχαρτα, ὧν οἱ ἀριθμοὶ ἀθροιζόμενοι δίδουσιν τὸν ἀριθμὸν 31.

τριαντάρης (ὁ) δημ.,τὸ θηλ. **τριαντάρα, ὁ** ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριακοντούτης.

τριαντάρι (τό) δημ. ποσὸν συγκείμενον ἐκ τριάκοντα ὁμοίων πραγμάτων.

τριανταριά (ἡ) δημ. ἐν συνεκφ. **μτ.** τῆς ἀντων. **καμιά,** τριάκοντα ὡς ἔγγιστα.

τρ(ι)ανταφυλλένιος-ια-ιο δημ. **ὁ** ἐκ τριανταφύλλων ἀποτελούμενος· **2)** ὁ ὅμοιος κατὰ **τὸ** χρῶμα καὶ τὴν ἀνθηρότητα πρὸς τριαντάφυλλον, ὁ ροδόχρους : Γρυπ.Σκ Τερρ.58,2 **τριανταφυλλένια σύννεφα, - τριανταφυλλένια μάγουλα.**

τριανταφυλλιά (ἡ) μσν. κ. δημ. τὸ φυτὸν ροδῆ βλ.λ. : Διγεν.Ἀκρ.1973 **τριανταφυλλιά μου κόκκινη, βασιλικὸς μὲ τ' ἄνθη,** ΨΚωδ.215,7, Σολωμ.Ὄνειρ.6 **ἐξεφύτρωνε ἄλλο ρόδο | ἀπὸ τὴν τριανταφυλλιά,** Βιζυην.Ποιήμ.13,30.

τριανταφυλλόλαδο (τό) δημ. τὸ ροδέλαιον.

τριαντάφυλλο(ν) (τό) μσν. κ. δημ. τὸ ρόδον : Διγεν.Ἀκρ.2838 **ρόδα, τριαντάφυλλα πολλά, κόκκινα, μυρωδάτα,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.84,10 **σὰ μῆλα σὰ τριαντάφυλλο,** Σολωμ.Θάνατ.Ὀρφ.3.

τριανταφυλλόνερο (τό) δημ. ἅ. ροδόσταμο.

τριανταφυλλόξιδο (τό) δημ. ὄξος ἀρωματισμένον διὰ πετάλων ρόδων, ἅ. ροδόξιδο.

τριανταφυλλύς-ιά-ύ δημ. ὁ ροδόχρους.

τριάνωρ-ορος (ἡ) μτγν. ἡ τρεῖς ἄνδρας λαβοῦσα, ἡ τρὶς ὑπανδρευθεῖσα, ἐπὶ τῆς Ἑλένης : Λυκόφρ.851 (σχόλ. «πολύανδρος»).

τριάξ (ἡ) Ἡσ. τριακάς βλ.λ.

τριάξις-εως (ἡ) μσν. ἡ τριάς βλ.λ. : Εὐστ.**ἐν** Maji Spicil.Rom.5,371.

τριάρα (ἡ) δημ. ποσὸν τριῶν μονάδων· || **ἐπὶ** στρατιωτῶν τριήμερος φυλάκισις· **2)** ἰδ. κτ. πληθ. εἰς τὰ διὰ τῶν κύβων παίγνια, ἡ πλευρὰ ἑκατέρου κύβου ἡ φέρουσα τρία στίγματα.

τριάρι (τό) δημ. ποσὸν συγκείμενον **ἐκ** τριῶν ὁμοίων πραγμάτων, τριάς· || εἰδ. ·τρεῖς δραχμαί· **2)** παιγνιόχαρτον φέρον τρὶς **τὸ** γνώρισμα τῆς φυλῆς αὐτοῦ : **τριάρι καρρό·** || ἡ διὰ τριῶν στιγμάτων ἠριθμημένη ἕδρα τοῦ κύβου.

τριάριθμος-ον μτγν. ὁ **ἐκ** τριῶν τὸν ἀριθμὸν ἀποτελούμενος : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ.125.

τριάριοι (οἱ) (λατ.) μτγν. οἱ πρεσβύτατοι τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν οἱ κατέχοντες τὴν τρίτην θέσιν τῆς παρατάξεως : Πολύβ.6,21,9 **τοὺς μὲν πρεσβυτάτους καὶ τριαρίους πρασαγορευομένους ἑξακοσίους,** αὐτ.23,16.

τριαρμένιος-ια-ον μσν. ἅ. τριάρμενος βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.111D **ἐπειδὴ τοῖς νεωρίοις ἐνώρμε τῆς πόλεως ναῦς τῶν τριαρμενίων** (sic).

τριάρμενος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ** ἱστιοφόρων, ὁ ἔχων τρία ἄρμενα, τριίστιος : Λουκ. Πλ.14 **τριάρμενα** (πλοῖα), αὐτ.Ψευδολ.27 **ναύτῃ τινὶ τῶν τριαρμένων ἐντυχόντα,** αὐτ.Λεξιφ.15.

τριαρχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχὴ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, συναρχία τριῶν ἀνδρῶν, τριανδρία : Δίων Κ 41,36.

τρίαρχος (ὁ) μτγν. ὁ εἷς ἐκ τῆς τριανδρίας· δθ. γεν ἔπαρχος : Θεόφιλ.Ἐκκλ.1103C· **2)** ὁ ἔχων τρεῖς κλάδους : Ἐπιφάν.2,195A **τὸ κέρας τῆς ἐλάφου τρίαρχον κατὰ τὰς τρεῖς ἀνακαινίσεις.**

τριάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀριθμητ. οὐσ. τοῦ τρεῖς, σύνολον τριῶν μονάδων : Πλάτ.Φαίδ.104A **οὕτω πως πέφυκε καὶ ἡ τριὰς καὶ ἡ πεμπτάς,** Θεόκρ.17,84 **δοιαὶ δὲ τριάδες·** περὶ τῆς σημ. τῆς τριάδος ἐν τῇ Πυθαγορείῳ φιλοσ.· πρβλ. Ἀριστλ. Οὐρ.1,1,2· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ **Ἁγία Τριάς,** κ. δημ. **-άδα** ὁ Θεὸς ὑπὸ τὰς τρεῖς ὑποστάσεις αὐτοῦ, ὡς Πατήρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα, κατὰ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν : Θεόφιλ.Ἐκκλ.2,15, Κλήμ.Ἀλ.2,165,764D, Ὠριγ.1,49C, Γρηγ.Νύσσ.2,20, Γρηγ.Ναζ.1,1221C, Ἰω.Χρυσ 1,502D, Ἀκολουθ. Μεγ. Σαββ.Ἐγκώμ.Στάσις 3 **ὦ Τριὰς Θεέ μου, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, ἐλέησον τὸν κόσμον,** Μηναῖ.3,3 Ὄρθρ. **τριάδα τὴν σεπτὴν ἡ τριὰς τῶν Μαρτύρων ἐνώπιον** πολλοῦ **ὡμολόγησε** δήμου· **3) ἡ τριάς** ἡ τρίτη ἡμέρα : Φιλ.1,13· **4)** εἰδ. **ἐν τῇ** μετρικῇ **τριὰς ἐπῳδική** τὸ παλαιότατον καὶ συνηθέστ. εἶδος τῆς κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομεροῦς μετρικῆς συνθέσεως ποιημάτων, καθ' ὃ ἐν ἑκάστῃ μετρικῇ περικοπῇ τὰ ἀντιστοιχοῦντα πρὸς ἄλληλα ὁμοίας ρυθμικῆς κατασκευῆς συστήματα ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν μερῶν, ἤτοι τῆς στροφῆς, τῆς ἀντιστροφῆς καὶ τοῦ τρίτου μετρικοῦ τμήματος τῆς ἐπῳδοῦ : Ἡφαιστ.123 **γίνεται** ὥσπερ **τριὰς ἐπῳδικὴ οὕτω, καὶ τετρὰς** καὶ πεντάς, Σχόλ.Ἀριστλ.Ὄρν.1731.

τριάς-αντος (ὁ) σικελ. νόμισμα ἴσον πρὸς τὸ τρίτον τῆς λίτρας, ἤτοι πρὸς τέσσαρας οὐγκίας Ἀριστλ.άπ.467,Πολυδ.4,175· **2)** τριᾶντος πόρνη Ἡσ.«λαμβάνουσα τριάντα,δέστι λεπτὰ εἴκοσι(κά')».

τριάσιος διάπλασις (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν διαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ μεσοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς· ‖ **τριάσιος περίοδος** ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν **περιόδων** εἰς ἃς διαιρεῖται **ὁ** μεσοζωϊκὸς αἰὼν τῆς προϊστορίας τῆς γῆς.

τριασμός (ὁ) μσν. ἀντὶ τριαγμὸς βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. Ὀρφεύς, Εὐδακ.318.

τριάσσω κ. τριάττω, λεξ. μέλλ. -άξω, **δ. τ.** τοῦ τριάζω βλ.λ.: Ζωναρ.1751, ΕΜ.

τριάστερος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ἀστέρας.

τριαστής (ὁ) μτγν. ἀντὶ τριακτὴρ βλ.λ., ὁ ἐν τρισὶν ἀγῶσι νικήσας : Εὐσ. ἐν Ἀν.Κρ.Paris 2,149,6 Λεωνίδας Ῥόδιος **τριαστής.**

τριατομικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημικῶν στοιχείων, ὁ ἔχων ἀτομικότητα ἢ σθένος χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τρία, ἄ. τρισθενής : **τὸ ἀρσενικόν, τὸ ἀντιμόνιον, τὸ φωσφόρον, τὸ ἀργίλιον,** ὁ σίδηρος κττ. **εἶναι τριατομικὰ στοιχεῖα.**

τριαυγής-οῦς-ές μτγν. ὁ τριλαμπὴς βλ.λ. : Καισάρ.3,14 **φῶς τριλαμπές, τριαυγές, ἰσολαμπές** (ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος).

τριαῦλαξ-ἄκος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς αὔλακας καὶ τρεῖς ἐξοχάς, **ὁ** τριαινοειδής.

τριαύχην-ενος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς αὐχένας, ὁ τρίλαιμος, ἐπὶ τῆς Ἑκάτης : Λυκόφρ.1186 **τριαύχενος μήνιμα δειμαίνων θεᾶς** (σχόλ. «τῆς Ἑκάτης, ἣν ἄνω τρίμορφον εἶπεν»).

τριάχτυλα (ἡ) δημ. ἀγροτικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀνατάραξιν τῶν ἁλωνιζομένων σταχύων.

τριβαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τριβάδα βλ.λ. : **τριβαδικὴ ἀσέλγεια.**

τριβαδισμός (ὁ) νεώτ. νοσηρὰ διαστροφὴ τοῦ γενετησίου ἐνστίκτου τῆς γυναικός, καθ' ἣν ἡ **πάσχουσα** ἐπιζητεῖ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀφροδισίου αὐτῆς ὁρμῆς συγχρωτιζομένη πρὸς ὁμόφυλον αὐτῆς διὰ τῶν σχετικῶν μορίων ἢ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς γλώσσης, ἄ. τριβασμός, τριβαδικὴ ἀσέλγεια, λεσβιασμός, σαπφισμός.

τρίβαθμος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς βαθμούς, ὁ τριῶν βαθμῶν : ΚΠορφ.Ἔκθ.430Α **μέχρι τοῦ τριβάθμου τῆς βασιλικῆς εὐωχίας.**

τριβαία (ἡ) λεξ. θυεία, ἰγδίον, **γουδὶ** : Σουΐδ.ἐν λ. ἴγδη, Ζωναρ.· πρβλ. θυείδιον.

τρῖβἄκός-ή-όν (τρίβω) μτγν. κ. μσν. ὁ τριβείς, **ὁ** τετριμμένος, ὁ πεπαλαιωμένος, ὁ **παλιός** : Λουκ. Ὄνειρ.9 **ὡς μὴ καταισχύνοιμι αὐτὸν σὺν τριβακῷ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν,** Γαλ.6,226, Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.714 **τριβακὸν ἱμάτιον,** ΑΠ 6,282 **τριβακὴν . . χλαμύδα** (δ.γρ. ἀντὶ τριβάκην), Πάπ. **σὺν οἷς περιεβέβλητα ἱματίοις τριβακοῖς δυσί**· ‖ κ. ἐπὶ λείου, μαλακοῦ καὶ λεπτοῦ ἱματίου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ βαρέα, πυκνὰ καὶ τραχέα ἐνδύματα: Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,3 **ὀθόνιά τε καὶ τρίβακα ἱμάτια δακεῖν φορεῖν ἀγαθόν**· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ **τετριμμένος** καὶ ἠσκημένος, ὁ **ἔμπειρος, ὁ** πεπειραμένος : Γαλ.8,155 **τριβακὸς γέρων,** αὐτ.6,165 **τριβακὸς ἰατρός**· ‖ **κ.**ἐν κακῇ σημ. ὁ ἐπίτριπτος, ὁ πανοῦργος, ὁ δόλιος : Εὐστ.932,66 **ὅς ἐστι ἐντριβὴς περὶ** πράγματα· **ὃν ἄλλοι φασὶ καὶ** τριβα**κόν,** αὐτ.1327· **3) ὁ ἀνήκων ἢ** ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν **τριβάδα** βλ.λ., **ὁ** τῆς τριβάδος, ἄ. τριβαδικός : Λουκ.Ἐρωτ.28 **κοιμάσθωσαν γυνὴ μετὰ** γυναικὸς ὡς ἀνήρ· **τὸ δὲ εἰς** ἀκοὴν σπανίως ἧ**κον ὄνομα (αἰσχύνομαι καὶ λέγειν)** τῆς τριβακῆς ἀσελγείας **ἀνέδην πομπευέτω.**

τρῖβαλλικός-ή-όν **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τριβαλλοὺς **βλ.λ.1),** ὁ τῶν Τριβαλλῶν: Ἡρ.4,49 **ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ Τριβαλλικόν.**

τρῖβαλλοί (οἱ) κ. μσν. (οὐχὶ Τρίβαλλαι κτ.Ἀρκάδ. 54), ἀρχαῖος θρακικὸς **λαὸς** Κάτω Μοισίας κατοι**κῶν μεταξὺ** Αἵμου **καὶ Δουνάβεως, πρὸς** δυσμὰς τῶν Τρηρῶν, **ἀπὸ** τῶν **ὁποίων ἐχωρίζοντο** διὰ τοῦ ποταμοῦ Οἴσκου : Θουκ.2,96, Ἰσοκρ.8,50, Στράβ.7, 3,8, Διόδ.Σ 15,36, Τζέτζ.Χιλ.11,935· **2)** ὅθ. κ. ὡς κωμ. ὄνομα βορβαρικῶν θεῶν : Ἀριστφ.Ὄρν.1529 **ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις τί ἐστίν; Ὅ,τι ἐστίν; Τριβαλλοί,** αὐτ.1533, αὐτ.1627, Ἀλεξ.ἀπ.Ὕπν.2 **οὐδ' ἐν Τριβαλλοῖς ταῦτά γ' ἔστιν εὔνομα,** Ἀριστλ.Τοπ.2,11;6 **καὶ ποῦ μὲν καλὸν τὸν πατέρα θύειν, οἷον ἐν Τριβαλλοῖς**· **3)** ὡς ἐπίθ. τῶν ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ τοῖς λουτροῖς συχναζόντων νέων, κ. γεν. **ὁ** ποτοπός, ὁ οὐτιδανός· ΕΜ 765,55 «Τριβαλλοί· οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις ἀναγώγως διατριβόμενοι· οἱ δὲ τοὺς εἰκαίως τοὺς βίους κατατρίβοντας» : Δημ.1269 **ἑταίρους εἶναι μειράκι' ὄντας καὶ Τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν,** Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,47,82 τίρωνας **δὲ τοὺς ταπεινοὺς ὁποίους εἶναι συμβαίνει καθ' ἡμᾶς τοὺς λεγομέναυς Τριβάλλους** (sic).

τριβαλλοποπανόθρεπτος-ον ὁ ὡς τριβαλλὸς βλ.λ.3) ἐν τοῖς καπηλείοις τρεφόμενος : Εὔβουλ. ἀπ.Ὀρθάν.1 **τριβαλλοποπανόθρεπτα μειρακύλλια** (διόρθ. ἀντὶ τριβαλλοπανόθρεπτα· **δ.** διόρθ. τριβαλλομαμμόθρεπτα).

τρίβανο(ν) (τό) μτγν. γλωσσ. κ. δημ. Ἡσ. «τρίβανον· λήκυθον»· **2)** ἀντὶ κοτύλη βλ.λ.3) : Γαλ.13,983 **ὁ ξέστης κοτύλας β', αἳ καὶ τρίβανα ἢ τρύβλια λέγονται**· **2)** τριπτήριον, ἰγδίον, γουδί, ξυλόγουδο.

τριβανῶ-όω μτγν. τρίβω, κατατρίβω, φθείρω, τὸ παθ. : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.6,8 **ἐτριβανώθην.**

τρίβαξ-ακος (ὁ,ἡ) ἀντὶ τριβακός· ΕΜ 765,48.

τριβάρβᾰρος-ον μτγν. κ. μσν. **ὁ** τρίς, **ὁ λίαν** βάρβαρος, ὁ βαρβαρώτατος : Πλούτ.Ἠθ.14Β **Ἰλλυρὶς καὶ τριβάρβαρος,** Κ Μανασσ.Χρον.3539, αὐτ.3948, αὐτ.6679.

τριβάς-άδος (ἡ) (τρίβω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **γυνὴ** ἱκανοποιοῦσα τὸ γενετήσιον ἔνστικτον αὐτῆς διὰ τριβαδισμοῦ βλ.λ., ἡ μεθ' ὁμοφύλου αἰσχρουργοῦσα, ἡ ὁμοφυλόφιλος γυνή, ἄ. ἑταιρίστρια, διεταιρίστρια, λεσβιάς : Μάν.4,358 **πόρνας καὶ τριβάδας,** Πτολ.Τετράβ.3,171 **πρὸς τὰς παρὰ φύσιν ὁμιλίας λάγνοι καὶ ῥιψόφθαλμοι καὶ αἱ καλούμεναι τριβάδες· διατιθέασι γὰρ θηλείας ἀνδρῶν ἔργα ἐπιτελοῦσαι,** αὐτ.14,187, Τζέτζ.Ἡσιόδ.693.

τριβασικός-ή-όν νεώτ. **χημ.** ἐπὶ τῶν ὀξέων, ὁ σχηματίζων **τρεῖς** σειρὰς ἁλάτων μετὰ **μονοσθενῶν** βάσεων.

τριβασμός (ὁ) νεώτ. ἄ. τριβαδισμὸς **βλ.λ.**

τρίβᾰφος-ον μτγν. ὁ τρὶς βεβαμμένος, **δηλ. ὁ** καλῶς ἢ ἀνεξιτήλως **βεβαμμένος** : Ἰω.**Λυδ.Μην.1,7** τραβαία **δὲ** εἴρηται **ὡσανεὶ τρίβαφος· ἐκ τριῶν** γὰρ **ἀποτελεῖται χρωμάτων.**

τρῖβελής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** ἔχων **τρεῖς** αἰχμάς, ἀκωκάς, ὁ τριαινοειδής : **Φίλιππ.**Θεσσ.ΑΠλ.215,5 τριβελὲς δόρυ (ἐπὶ τῆς **τριαίνης τοῦ Ποσειδῶνος).**

τριβέλλι (τό) (ἰταλ.) δημ. τρύπανον· ‖ μτφ. φρ. **τοῦ ἔγινε τριβέλλι** (τοῦ ἔγινεν ἐνοχλητικάς).

τριβελλίζω δημ. διανοίγω ὀπὴν μὲ τὸ τριβέλλι βλ.λ., τρυπανίζω· **2)** μτφ. ἐνοχλῶ **τὴν** ἀκοήν τινος· **3)** ῥηματ.π. τριβέλλισμα.

τριβέλλισμα (τό) δημ. ἡ **ἐνέργεια τοῦ** τριβελλίζω, ἡ διάνοιξις ὀπῆς διὰ τρυπάνου.

τριβέλτιστος-η-ον μσν. **ὁ** λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν βέλτιστος, ὁ πάγκαλος, **ὁ** καλώτατος: Τζέτζ. Ἐπιστ.3,4 **σὺ ὁ τριβέλτιστος,** αὐτ.13,13.

τριβεύς-έως (ὁ) (τρίβω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ τρίβων,** ὁ μαλάκτης, ὁ τρίφτης : Στράβ.15,1,55 **οὐδὲν ἧττον . . τῆς τοῦ σώματος θεραπείας· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ διὰ τῶν σκυταλίδων τρῖψις· ἅμα γὰρ καὶ διακούει καὶ τρίβεται τεττάρων παριστάντων τριβέων**· **2)** ΑΒ 239 ὡς ἑρμ. τοῦ δοῖδυξ βλ.λ.· **3)** ἐν τῇ μηχανικῇ, τὸ **περικάλυμμα** τῆς ὀπῆς κυλίνδρου ἢ **τροχοῦ** τινος, **ἐφ'** οὗ **τρίβεται**

περιστρεφόμενος ὁ κύλινδρος : Φιλ.Μηχ.Βελοπ. 53Β τὸ τοῦ τριβέως πάχος· || νεώτ. τὸ μέρος τῶν μηχανῶν καὶ ἐργαλείων, ἐν ᾧ στηριζόμενος περιστρέφεται ὁ ἄξων, τὸ κουζινέτο· 4) νεώτ. μηχάνημα πρὸς λειοτρίβησιν σκληρῶν ὑλικῶν.

τριβή (ἡ) (τρίβω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβειν, ἡ τρῖψις, τὸ τρίψιμο : Πολυδ.1,226 ἐλαίας τριβή, αὐτ.7,133 τύλη δ' ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθῶν γινομένη τριβή, - διὰ τῆς τριβῆς ἀναπτύσσεται θερμότης· || νεώτ. ἡ ἀντίστασις ἣν συναντᾷ σῶμά τι κινούμενον ἐν ἐπαφῇ πρὸς ἄλλο· 2) κ. νεώτ. ἡ ἐκ τῆς τριβῆς προερχομένη φθορά, κ. γεν. συντριβή, βλάβη, καταστροφή : Αἰσχ.Ἀγ.465 Ἐρινύες χρόνῳ τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν, αὐτ.Χο.943 κτεάνων τριβάς (σχόλ. «συντριβάς»)· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως προσγινομένη ἰδιότης, ἐπιτηδειότης, κτωμένη πεῖρα καὶ δεξιότης περί τι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θεωρίαν : Ἱππ.25,43 δεῖ μὴ λογισμῷ πρότερον πιθανῷ προσέχοντα ἰητρεύειν, ἀλλὰ τριβῇ μετὰ λόγου, Ξεν.Ἀν.5,6,15 σφενδονήτας καὶ ἱππεῖς δὲ καὶ μάλα ἤδη διὰ τὴν τριβὴν ἱκανούς, Δαμόξ.άπ.Συντρόφ.1,10, Πολύβ.1,32,1 ἄνδρα .. τριβὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔχοντα σύμμετρον, αὐτ.9,14,1, Διον.Ἀλ.Λυσ.11,476,1, αὐτ.8,468,9 ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, Διόδ.Σ 16,15· || ἁπλῆ ἄσκησις ἢ ἐνέργεια, ἐνασχόλησις εἴς τι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀληθινὴν τέχνην : Πλάτ. Φαῖδρ.260Ε οὐκ ἔστι τέχνη ἀλλ' ἄτεχνος τριβὴ (μηχανική τις ἄσκησις ἄμοιρος τέχνης), αὐτ.270Β μὴ τριβῇ μόνον καὶ ἐμπειρίᾳ ἀλλὰ τέχνῃ, Πλούτ. Φιλ.13 πολεμικὴν ἀρετὴν ἔχειν διὰ παντὸς ἐν χρήσει καὶ τριβῇ βουλόμενος· 4) ὁ περὶ οὗ τις φροντίζει καὶ ἀνησυχεῖ, ἀντικείμενον μερίμνης καὶ ἀγάπης, τὸ μέλημα, ἡ φροντίς : Αἰσχ.Χο.749 φίλον .. Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβὴν (τὸ μέλημα τῆς ψυχῆς μου)· 5) δαπάνη χρόνου, χρονοτριβή : Αἰσχ.Πρ.639 ἀξίαν τριβὴν ἔχει (ἐδαπανήθη καλῶς ὁ χρόνος), Σοφ.Ἀντ.1078 οὐ μακροῦ χρόνου τριβή, Ἀριστφ.Ὄρν.156 βίος .. οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβὴν (ὃν διέρχεταί τις εὐχαρίστως), Πλάτ.Πολ.493Β καταμαθὼν δὲ ταῦτα.. ξυνουσίᾳ τε καὶ χρόνου τριβῇ· || ἀναβολή, χρονοτριβή, βραδύτης : Σοφ.ΟΤ 1160 ἐς τριβὰς ἐλᾷ (ζητεῖ ἀναβολάς), αὐτ.Ἀντ.577, Ἀριστφ.Ἀχ.385 τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις καὶ πορίζεις τριβάς ;, Θουκ.8, 87 τριβῆς ἕνεκα καὶ ἀνοκωχῆς, Πλάτ.Ἐπιστ.344Β μετὰ τριβῆς πάσης καὶ χρόνου πολλοῦ, Πολύβ.1, 20,9 θεωροῦντες δὲ τὸν πόλεμον αὐτοῖς τριβὴν λαμβάνοντα (καθιστάμενον μακροχρόνιον).

τριβήδιον (τὸ) μσν. δαΐδυξ, ὕπερος : Δουκάγγ. ἐν λ. τινακτήριον.

τρΐβην-ῆνος (ὁ) Χοιροβ.Θεοδ. ἐν ΑΒ 1424 «ὁ τρίπους, οἱονεὶ ὁ τρεῖς βάσεις ἔχων».

τρίβιβλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τριῶν βιβλίων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : Γαλ.2,230 τρίβιβλος πραγματεία· 2) μσν. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. πραγματεία ἐκ τριῶν βιβλίων : Μελιτην.Θεόδ.π. Fabric.Bibl.Gr.10,407,9 τῆς παρούσης συντάξεως, ἥπερ ἀστρονομικὴ τρίβιβλος τοὔνομα.

τριβίδα (ἡ) δημ. θαλάσσιος λίθος ἢ κρόκαλος ἔχων λείαν ἐπιφάνειον.

τριβίδι (τὸ) δημ. μαρμαρίνη πλάξ, ἐφ' ἧς οἱ βυζαντινοὶ εἰκονογράφοι ἔτριβον τὰ χρώματα δι' ἑτέρας μικρᾶς μαρμαρίνης πλακός.

τριβίκιον (τὸ) σχόλ., κτ. πληθ. τριβίκια κρότωνες : Σχόλ.Ὀδ.Ρ 300 (κτ. Meursius τζιβήκια).

τριβικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς τριβῆς βλ.λ.3), ὁ ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως ἢ τῆς ἐμπειρίας βασιζόμενος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,249 τῆς κριτικῆς εἶναι τὸ μὲν τι λογικόν, τὸ δὲ τριβικόν, τὸ δ' ἱστορικόν.

τρίβλωμος ἄρτος (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τριῶν βλωμῶν βλ.λ.1) : Μιχ.Ἀκομ.1,23,1 (ἐκδ.Β.).

τρϊβοβατῶ-έω μτγν. περιπατῶ, περιφέρομαι εἰς τὰς τρίβους : Ἀθανάσ.2,326Α ὥσπερ ἔλαφοι ἐν τῷ ὄρει, τριβοβατοῦσιν αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων.

τρϊβολεκτράπελος-ον μ. ἐν τῇ φρ. τριβολεκτράπελος στωμύλλειν ἐκβάλλω ἐκ τοῦ στόματος ἄχαροια σκώμματα καὶ βανούσους ἀστειότητος : Ἀριστφ Νεφ.1003 οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ' (σχόλ. «ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀπόβλητα καὶ ἀνώμαλα»)

τριβόλι (τὸ) δημ. τὸ ζιζάνιον φυτὸν τρίβολος ὁ χερσαῖος.

τριβολίζω δημ. σκάπτω ἢ ἀροτριῶ ἀγρόν τινα διὰ τρίτην φοράν· 2) ρηματ.π. τριβόλισμα.

τριβόλιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐργαλεῖον πρὸς ἀλόησιν : Ἀν.Βοασσ.5,97 ΚΠορφ.Τακτ.11 πριέκια, σκέπαρνα, τριβόλια· 2) νεώτ. ζῳολ. γένος σαρκοφάγων καραβιδῶν κανθάρων.

τριβόλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τριβολίζω βλ.λ.

τριβολοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. εἰς, κατὰ τρόπον τριβόλου : Ροῦφ.51 (ἐκδ.1554).

τρίβολον (τὸ) μσν. ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸς τὸν ναὸν εἰσόδου· Μετσφράστης Ἀγ.Δημητρ. ἐν Συνξ 26 Ὀκτωβρίου πρὸς δὲ τὸ .. τρίβολον γενόμενος· ἀρχὴ δὲ τοῦτο τῆς πρὸς τὸν ναὸν εἰσόδου.

τρίβολος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς αἰχμάς, ἀκωκάς, ὁ τριβελής, ὁ τριόδους: Ἡσ. ἄκων τρίβολος· 2) τὸ ἀρσ. τρίβολος ὡς οὐσ. τριβελὲς σιδήριον ριπτόμενον κατὰ ποσότητος εἰς μέρη, ὁπόθεν πρόκειται νὰ διέλθῃ ἐχθρικὸς στρατὸς πρὸς πορακώλυσιν τῆς πορείας αὐτοῦ : Πλούτ.Ἠθ.200Β κατασπεῖραι τριβόλους σιδηροῦς .. ὅπως μὴ διαβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσμάχωνται τοῖς χώμασι, Πολύαιν.1,39,2· || μέρος τοῦ ἐν τῷ στόματι τοῦ ἵππου χαλινοῦ· Πολυδ. 1,148 «τὸ περὶ αὐτὸν (τὸν χαλινὸν) δακτύλιοι, ἐχῖνοι, τρίβολοι, οὕσπερ μασᾶται ὁ ἵππος·», Ἡσ. «τρίβολοι, ἀκάνθης εἶδος, ὅθεν καὶ τὸ τοῖς ἵπποις ἐν τοῖς χαλινοῖς ἐντιθέμενον»· 3) ὁμ. τὸ ὁρα. ὡς οὐσ. τὸ ποώδες καὶ ἀκονθῶδες ὑδρόβιον φυτὸν τράπη ἡ νηχομένη : Θεόφρ.Φl 4,9,1, Διοσκ.4, 15· || κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐτήσιον ζιζάνιον φυτὸν τρίβολος ὁ χερσαῖος, τὸ τριβόλι, τριβούλι, κολλητσίδα : Ἀριστφ.Λυσ.576 ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι, Θεόφρ.Φl 3,1,6, ΚΔΜατθ.7,16 μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα ;, αὐτ. Ἑβρ.6,8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους (ἡ γῆ), Ἀκολουθ. Μεγ. Σαββ. Ἐγκώμ.Στάσις 3,23 τρίβολοι καὶ παγίδες, ὁδοὶ τοῦ τρισαθλίου, παράφρονος Ἰούδα· || μτφ. ἐπὶ τοῦ ὀξίνου οἴνου : Ἀλκαῖ.472 τριβόλων ὀξυτέρῳ (οἴνῳ)· 4) ὁμ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἶδος ἀλωνιστικῆς συσκευῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἐπιμήκων σανίδων ἐχουσῶν κάτωθεν ἐμπεπηγμένους πυριτολίθους, ὁ. δοκάνη : Φιλ.Μηχ.Βελοπ.85C οἱ τρίβολοι, οἷς ἀλοῶσι, Φιλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,104,4 τριβόλους ὀξεῖς.

τριβολώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης τριβόλων βλ.λ.3), ἀκανθων : Ἀθανάσ 2,262C εἴς τινα τόπον κρημνώδη καὶ ἀκανθώδη καὶ τριβολώδη.

τριβόμετρον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ πρὸς μέτρησιν τῆς τριβῆς τῶν στερεῶν σωμάτων.

τρίβος (ἡ, κ. ὁ π. Εὐρ.Ὀρ.1251, αὐτ.1258, αὐτ.Ἠλ. 103, Πλούτ.Ἄρατ.22) (τρίβω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ τετριμμένη, ἡ πεπατημένη ὁδὸς ἢ ἀτραπός : Ὕμν. Ἑρμ.448· || κ. γεν. ἡ δημοσία, ἡ μεγάλη ὁδός, δημόσιος δρόμος : Ἡρ.8,140 δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων .. ἀεί τε φθειρομένων, Εὐρ.Ὀρ.1251 τόνδ' ἀμαξήρη τρίβον, Ξεν.ΚΠ 4,5,13, Θεόκρ.25,156 λε-

πτὴν καρπαλίμοισι τρίβον ποσὶν ἐξανύσαντες, ΠΔ Ἡσ.40,3 ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν, Διάδ. Σ 17,49 τὴν τρίβον τῆς.. ἀτραποῦ (τὸ τετριμμένον μέρος τῆς ἀτραποῦ), Πλούτ.Ἄρατ.22 ἀποπλανώμενος τοῦ τρίβου, ΚΔ Λουκ.3,4, Μηναῖ.3,14 Ὄρθρ.Ὠδ.3 ὁδεύσας στενὴν.. τρίβον· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἱκ.1043 τρίβοι.. ἐρώτων (περίφρ. ἀντὶ ἔρωτες), Πλούτ. Ηθ.680F τῆς αἰτίας ἴχνος καὶ τρίβος, Ἀνακρεόντ.38,2 ἐπειδὴ βροτὸς ἐτύχθην βιότου τρίβον ὁδεύειν, Προκ.Μυθ.15 ἐς πᾶσαν ἀκρασίας τρίβαν, Ἀγαθ.ΑΠ 5,301,1 ποίην τις πρὸς ἔρωτας ἴοι τρίβον, Ζερβ.Ἱστ.Ι 2,138· **2)** τριβή, προστριβή : Αἰσχ.Ἀγ.391 κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς, Ἀρετ.Χρον. Παθ.2,12 τρίβος κρηπῖδος (ἡ προστριβὴ πεδίλου)· **3)** ἡ ἐκ τῆς τριβῆς προερχομένη κοιλότης, ὀπή : Ἱππ.Ἄρθρ.783 τρίβον ἑωυτῇ πεποιημένη, αὐτ. 822E· **4)** μτφ. ἀντὶ τριβὴ βλ.λ.3), ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως προσκτωμένη ἐμπειρία καὶ ἐπιτηδειότης, ἐνασχόλησις, ἐφαρμογή, χρῆσις : Ἱππ.822E τρίβον λαμβάνω (συνηθίζω εἰς τόπον ἢ πρᾶγμά τι)· πρβλ. 783F· **5)** διατριβή, χρονοτριβή, μέλλησις, βραδύτης : Αἰσχ.Ἀγ.197 παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι τριβαῖσιν κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.

τρίβουλο (τό), δημ. κ. -ούλι ὁ τρίβολος βλ.λ.

τριβουνάλιον (τό) (λατ.) μσν. τὸ δικαστήριον : ΚΠορφ.Ἐκθ.8B.

τριβοῦνος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. π. Βυζαντ. ὁ διοικητής, ὁ κόμις τοῦ τάγματος· ‖ τριβοῦνος τοῦ στάβλου ὁ διοικητὴς τῶν βασιλικῶν στάβλων· **2)** κτ. πληθ. ἐν Γαλλίᾳ, τὰ μέλη νομοθετικοῦ σώματος τοῦ 1799, καταργηθέντος τῷ 1807.

τριβραχίαμβος (ὁ) μσν.κ.-υΐαμβος, ὁ τρίβραχυς κ. ἴαμβος : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,311,30, αὐτ.3,311,32.

τριβρᾰχύς-εας-υ μτγν. κ. νεώτ., γραμμ. κ. τριβραχύς μετρ. ἐπὶ μετρικοῦ ποδός, ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν βραχειῶν συλλαβῶν : Διον.Ἀλ.Συνθ.17, Ἀρκάδ.40,19.

τρίβροχος-ον (βρέχω) μτγν. ὁ τρεῖς φορὰς βραχείς, ὁ διάβροχος : Διοσκ.1,65 ἐάν τε δίβροχον ἐάν τε τρίβροχον βούλῃ ποιεῖν.

τρίβω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. τρίψω κ. μέσ. τρίψομαι κ. παθ. μέλλ. α' τριφθήσομαι (Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.4,65) κ. β' τρῑβήσομαι (Πλούτ.Δίων 25) κ. τετελ. τετρίψομαι, ἀόρ. ἔτριψα κ. μέσ. ἐτριψάμην (Καλλ.Λουτρ.Παλ.25) κ. παθ. ἐτρίφθην (Θουκ.2,77) κ. δημ. (ἐ)τρίφτηκα κ. συνήθ. παθ. ἀόρ. β' ἐτρῖβην (Ἀριστλ.Πρ.10,27), παρακ. τέτρῐφα κ. παθ. τέτριμμαι (Πλάτ.Φαίδ.116D) κ. Ιων. ἐν τῷ γ' πληθ. τετρίφᾰται (Ἡρ.2,98) κ. δημ. ἐν μτχ. τριμμένος. ἐκβάλλω διὰ τῆς τριβῆς, ἐκπιέζω, ἐκτρίβω, ἀλωνίζω, διότι οἱ κόκκοι τῶν γεννημάτων ἀπεσπῶντο ἀπὸ τῶν σταχύων διὰ τῆς τριβῆς τῆς γινομένης διὰ τοῦ πατήματος τῶν βοῶν ἢ διὰ κυλίνδρων ἐπικυλιομένων : Ἰλ.Υ 496 ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας.. τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ· ‖ παθ. ὑφίσταμαι τριβήν : τὸ στάρι εἶναι χλωρὸ καὶ δὲν τρίβεται· **2)** σύρω ἐπανειλημμένως σῶμά τι ἐπ' ἄλλου συμπιέζων τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ δὲ κατὰ τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς των : Πλάτ.Φαίδ.60B, αὐτ.Φίλ.46A τὰς τῆς ψώρας ἰάσεις τῷ ἐντρίβειν, Εὔβουλ.Λακ.4 τὸν πόδα μύροις τρίβειν, - νὰ τοῦ τρίψῃς τὴν πλάτη, - τρίβω τὰ χέρια μου· ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. τρίβω τὰ χέρια μου (ἐκδηλῶ ὑπερβολικὴν εὐχαρίστησιν), - τρίβω τὰ μάτια μου (ἐκπλήττομαι), - τοῦ 'τριψε τὴ μούρη (τὸν ἐτιμώρησε αὐστηρῶς, προσβλητικῶς)· ‖ παροιμ. λαγὸς τὴ φτέρη ἔτριβε, κακὸ τῆς κεφαλῆς του (μὴ δίδῃς ἀφορμὴν νὰ σὲ προσέξωσι, νὰ σ' ἐνθυμηθῶσιν, ὅταν ἐκ τούτου κινδυνεύῃς νὰ πάθῃς ἢ νὰ ζημιωθῇς)· κ. παθ. : Θουκ. 2,77 ὕλη τριφθεῖσα ὑπ' ἀνέμων πρὸς αὑτήν (ὥστε ν' ἀναφθῇ), Ἀριστλ.ΖΜ 3,1,5 ὀδόντες τριβόμενοι πρὸς ἀλλήλους· ‖ κ. ἐπὶ χρυσοῦ ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν Λυδίαν λίθον, δοκιμάζω ἂν εἶναι ἁγνός : Θέογν.450 ἄπεφθον χρυσὸν ἐρυθρὸν ἰδεῖν τριβόμενον βασάνῳ· ‖ δημ. κάμνω θεραπευτικὴν ἐντριβήν : νὰ τὸν τρίψῃς μὲ οἰνόπνευμα· **3)** δημ. ἐπὶ ζύμης, μαλάσσω ἐπανειλημμένως· **4)** δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα, θωπεύω ἐρωτικῶς· κ.παθ. : τρίβεται, - εἶναι τριμμένη· **5)** δημ. λειαίνω, καθαρίζω : τρίψε τὴ σκάλα - τὸ πάτωμα - τὰ μαχαιροπίρουνα· **6)** περιστρέφω, ἐμπήγω, χώνω : Ὀδ.Ι 333 μοχλὸν ἀείρας τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ (νὰ περιστρέψῃ τὸν μοχλὸν ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ)· **7)** μέσ. ἐν φρ. χρηστηρίοις ἐν τοῖσδε.. τρίβομαι μύσος προστρίβω ἐπὶ τῶν ἱερῶν τὸ μόλυσμά μου, μιαίνω αὐτά : Αἰσχ.Εὐμ.195 οὐ χρηστηρίοις ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος· **8)** μεταβάλλω εἰς κόνιν, κονιοποιῶ, συντρίβω, ἀλέθω : Ἀριστφ.Θεσμ.486 κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄννηθον, σφάκον, αὐτ.Εἰρ 816, Δημ.313, Ἀθήν.14, 648A κάρυα.. καὶ ἀμύγδαλα, .. εἰς θυΐαν καθαρὰν τρῖψαν ἐπιμελῶς, λ.τραγ. πῶς τὸ τρίβουν τὸ πιπέρι τοῦ διαβόλου οἱ καλογέροι· κ. παθ. : Ἡρ.2,86 θυμιήμασι τετριμμένοισι, Πλάτ.Φαίδ.117B ἧκεν ἄγων τὸν μέλλοντα διδόναι τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον, Ἀριστλ.Πρ.15,17 ἄρται σφόδρα τετριμμένοι· ‖ νεώτ. κ. δημ. τρίβω φάρμακα διαλύω τοῦτα ἐντὸς ὑγρῶν διὰ τριβῆς πρβλ. φαρμακοτρίφτης· **9)** συμπιέζω, συνθλίβω : Ἀριστλ.ἀπ.530 τρίβω βότρυν, αὐτ.Πρ. 25,2 τρ- ἀμφορέως τὸν πύνδακα· **10)** ἐπὶ ἐνδυμάτων, φθείρω, καταστρέφω διὰ τῆς τριβῆς : τρίβω τὰ παντελόνια στὸ γόνατο· κ.παθ. : Πλούτ. Ἠθ.680A τῶν ὑποδημάτων τὰ τετριμμένα· πρβλ. τρίβων· ‖ ἐπὶ ὁδοῦ, πατῶν φθείρω, ποιῶ αὐτὴν ὁμαλήν· κ. παθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.123 ἀλλ' ἔστιν ἀτραπὸς ξύντομος τετριμμένη ἡ διὰ θυείας (σχόλ. «τετριμμένην δὲ ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ καθημαξευμένης, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τρίβεσθαι τὸ κώνειον»)· κ. ἐπὶ πλοίου · Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,34 μυρία με τρίψασιν ἀμετρήτοιο θαλάσσης κύματα· **11)** ἐν ἀναφ. πρὸς χώραν, ἐρημώνω : Εὐρ.Ἑκ 1142 κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε λεηλατοῦντες· **12)** ἀναφ. πρὸς πρόσ., φθείρω, καταστρέφω : Ἰλ.Ψ 735 μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι, Ἡσίοδ.Ἔργ.249 σκολιῇσι δίκῃσι ἀλλήλους τρίβουσι, Αἰσχ.Ἀγ.1573, Θουκ.8,56 τρίβειν ἀμφοτέρους· κ. παθ. πάσχω δεινά, καταπιέζομαι : Ἡρ. 2,124, Πολύβ.10,13,11 τῶν στρατιωτῶν τετριμμένων ὑπὸ τῆς κακοπαθείας· κ. μέσ. : αὐτ.6,18 καὶ τὴν πόλιν, ἂν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ ἑαυτήν· **13)** ἀναφ. πρὸς χρήματα, καταναλίσκω, κατασπαταλῶ, ἀσωτεύω : Ἡρ.2,37 οὔτε τι τῶν οἰκηίων τρίβουσι οὔτε δαπανέονται· ‖ κ.δημ. κατοβάλλω χρήματα : τοῦ 'τριψαν πολλὰ τοῦ γαμπροῦ· **14)** μεταχειρίζομαι συνεχῶς : Ἀριστφ. Ὀρν.636· ‖ κ. νεώτ. κ. παθ. ἐν μτχ. παρακ τετριμμένος ὁ συνήθης, ὁ κοινός, ὁ ἄνευ σπουδαιότητος : Διον.Ἀλ.Συνθ.25 ὀνόματα καινὰ καὶ τετριμμένα, αὐτ.Θουκ.23 ἡ τετριμμένη καὶ κοινὴ διάλεκτος, - τετριμμέναι φράσεις, - εἶπε κοινὰ καὶ τετριμμένα (συνηθισμένα πράγματα)· **15)** κτῶμαι ἐμπειρίαν διὰ τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματός τινος : εὐφυὴς εἶναι, ἀλλὰ δὲν ἐτρίβη ἀρκετὰ εἰς τὴν τέχνην· **16)** ἀναφ. πρὸς χρόνον, κατατρίβω, περνῶ τὸν καιρόν μου : Σοφ.Ἠλ.602 δυστυχῆ τρίβω βίον, Ἀριστφ.Εἰρ.590, αὐτ.Πλ.526 ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν· ‖ κ.ἀπολ. βραδύνω, ἀναβάλλω, χάνω τὸν καιρόν μου : Αἰσχ. Ἀγ.1056 οὔτοι θυραίαν τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα τρίβειν, Δημ.678· **17)** ἐν ἀναφ. πρὸς πόλεμον

ἐπιμηκύνω, παρατείνω, ποιῶ μακροχρόνιον τὸν πόλεμον : Πολύβ.2,63,4 **πόλεμον τρίβειν**· **8**) παθ. ἐνασχολοῦμαι πολύ, ἐγγυμνάζομαι εἴς τι : Ἡρ.3,34 **ἵνα τρίβωνται πολέμῳ** μηδὲ σχολὴν ἄγοντες **ἐπιβουλεύωσί σοι**, Θέογν.465 **ἀμφ' ἀρετῇ** τρίβου, Πλούτ.Εὐμ 11 **πολεμικὸς καὶ τετριμμένος δι' ὅπλων**, Ἀρρ.Ἐπικτ.2,24,12· **9**) ρηματ. π. τριπτός, τριπτέον, τρίπτης, τριπτήρ, τρῖψις, τρίψιμο(ν).

τρῐβωλετήρ-ῆρος (ὁ) ἡ τριβωλέτηρ κ. τριβολόμφ. εἶδος ἀκάνθης· Χοιροβ.Θεο.431,28 «οἱ Αἰολεῖς ἔθος ἔχουσι πολλάκις συστέλλειν τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ κλητικῇ καὶ ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, οἷον τριβωλέτηρ, ὦ τριβώλετερ. ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης» : Σοφ. ἐν ΑΒ 1239.

τρίβωμος-ον Ἐπιγρ. ἐπὶ βωμοῦ, ὁ τριπλοῦς ἢ ὁ τριγωνικός : **ἐκ τοῦ τριβώμου ἆραι τέφραν**.

τρῖβων-ωνος (ὁ) (τρίβω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἱμάτιον παλαιὸν καὶ τετριμμένον ἢ τραχύ, οἷον τῶν Σπαρτιατῶν, τῶν φιλοσόφων, ἰδίᾳ τοῦ Σωκράτους καὶ τῶν κυνικῶν, βραδύτερον τῶν μοναχῶν, συνήθ. σημεῖον βίου αὐτάρκους, σκληραγωγίας : Εὐρ.άπ. 284, Ἀριστφ.Ἀχ.184 **κὰς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων**, αὐτ.343, Πλάτ.Συμπ.219Β **ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεὶς** τὸν τούτου, αὐτ.Πρωτ. 335D, Δημ.1267 **λακωνίζειν φασὶ καὶ τρίβωνας ἔχουσι καὶ ἁπλᾶς ὑποδέδενται** (οἱ Σπαρτιᾶται), Πλούτ.Ἠθ.332Α **πήρα καὶ τρίβων** (οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι), Λουκ.Περεγρ.15 **ἐκόμα δὲ ἤδη καὶ τρίβωνα πιναρὸν ἠμπείχετο**, Διογ.Λ 6,13, Ἀλκίφρ. 3,55, Συνέσ.Ἐπιστ.147, αὐτ.150· **2**) μσν. κ. νεώτ. ἔμβλημα ἀσκητισμοῦ, τὸ ράσο· πρβλ.Wyttemb. εἰς Πλούτ.Ἠθ.52C· **3**) ὡς ἐπίθ. μτ. γενικ. ὁ ἐντριβής, ὁ ἠσκημένος, **ὁ ἔμπειρος** εἴς τι : Ἡρ.4,74 **ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς** (τῆς καννάβιος), Εὐρ. Βάκχ.717 **τρίβων λόγων ἔλεξεν εἰς ἅπαντας** (ὁ ἐγγεγυμνασμένος ἐν λόγοις), Ἀριστφ.Σφ.1429 **ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς**, αὐτ.Νεφ.869 **καὶ τῶν κρεμαστρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε**· κ. μτ. αἰτ. : Εὐρ.Μήδ.686 **σοφὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ τρίβων τὰ τοιάδε**;· || κ. ἀπολ. : αὐτ.Ἠλ.1127 **τρίβων γὰρ οὐκ εἰμ', ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πάρος**· **4**) ἀπολ. ἐπὶ προσ., ὁ πολύπειρος, πανοῦργος, πολυμήχανος καὶ ἀπατεών : Ἀριστφ.Νεφ.870 **αὐτὸς τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε**.

τριβωνάλιον (τὸ) λεξ. ἄ. τριβουνάλιον βλ.λ.

τρῐβωνάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρίβων, μικρὸς τρίβων, τριβώνιον, πεπαλαιωμένον καὶ πενιχρὸν ἱματίδιον : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,22,47 **γῆ μόνον καὶ οὐρανός, καὶ ἓν τριβωνάριον**, Ἀθήν.6,258Α **σπαργανῶν ἑαυτὸν τοῖς τριβωναρίοις**.

τρῐβωνεύομαι ἀποθ. εἰμὶ τρίβων, πανοῦργος, μεταχειρίζομαι πανουργεύματα καὶ τεχνάσματα· ἢ χρονοτριβῶ, ἀναβάλλω· Ἁρποκρ. «τριβωνευόμενοι : Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ Λινδίων φόρους· ἤτοι ἀντὶ τοῦ τριβὰς ἐμποιοῦντες, ἢ ἀντὶ τοῦ τεχνάζοντες, ἀπὸ τοῦ τρίβωνες εἶναι πραγμάτων», Σουΐδ. «τρίβων εἰμὶ πραγμάτων».

τρῐβωνικῶς ἐπίρρ. ὥσπερ τριβώνιον βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ.1132 **τὸν τρίβων' ἄφες, τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς**.

τριβώνιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τρίβων, μικρὸς τρίβων, πεπαλαιωμένον καὶ πενιχρὸν ἱματίδιον· Σουΐδ. «φόρημα κυνικόν, ἱμάτιον παλαιόν» : Ἀριστφ.Σφ.33 **βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια**, αὐτ.116, αὐτ.Πλ.714, Λουκ.Νεκρ.Δ 1,2 **τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν ρακίων ποικίλον**· **2**) ὁ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐπενδύτης, ἀντίθ. χλαμύς : Θεμίστ.Λόγ.10,130Β **τῶν χλαμύδων οὐκ ἀπεσκήνου πολὺ τὰ τριβώνια**.

τριβωνιώδης-ους-ες λεξ. ὁ ὅμοιος πρὸς τριβώνιον βλ.λ.|| Ἡσ.ἐν λ. **ληδιώδεις** (διόρθ. τριβωνώδης).

τριβωνοφορία (ἡ) μτγν. τὸ φορεῖν τρίβωνα, **τὸ** νὰ εἶναί τις ρακένδυτος : Πλούτ.Ἠθ.52C.

τριβωνοφόρος-ον λεξ. ὁ φορῶν τρίβωνα βλ.λ., ὁ ρακένδυτος, ὁ κουρελιάρης· Σουΐδ. «τριβωνοφόρος· ὁ φορῶν στολὴν ἔχουσαν σημεῖα ὡς γραμμάτια», ΕΜ 766,6.

τριβωνοφορῶ-έω μτγν. φορῶ τρίβωνα, εἶμαι ρακένδυτος, κουρελιάρης : Πλούτ.Ἠθ.52C **ἐν δὲ Λακεδαίμονι κειρόμενος ἐν χρῷ, καὶ τριβωνοφορῶν καὶ ψυχρολουτῶν**.

τριβωνώδης-ους-ες λεξ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίβωνα βλ.λ.|| Ἡσ. ἐν λ. ληδιώδεις (διόρθ.), Φώτ. ἐν λ. ληΐδιον.

τριγάμημα-ατος (τὸ) (τριγαμῶ) μσν. ἡ τριγαμία, ὁ τρίτος γάμος : Στουδ.Θεόδ.280C.

τριγαμία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ τριπλοῦς ἢ ὁ τρίτος γάμος· Ζωναρ.ἐν Rout.Reliq.SS 3,465· || νεώτ. ἡ τέλεσις τρίτου γάμου μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν δύο προηγουμένων.

τρίγᾰμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, κ. ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς Ἑλένης, ἡ τρὶς εἰς γάμον ἐλθοῦσα : Στησίχ.74, Θεόκρ.12,5 **ὅσον παρθενικὴ προφέρει τριγάμοιο γυναικός**· || νεώτ. ὁ τελέσας τρίτον γάμον μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν δύο προηγουμένων· **2**) ὁ νυμφευμένος συγχρόνως τρεῖς συζύγους.

τριγαμῶ-έω μσν. ἔρχομαι εἰς τρίτον γάμον, νυμφεύομαι, παντρεύομαι τρεῖς φορές : Σταυδ. Θεόδ.282Β· **2**) ρηματ.π. τριγάμημα.

τρῐγένεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τρίτον γένος, τρίτη γενεά : Στράβ.2,1,14 **εἰς τριγένειαν παραμένειν**· **2**) μτγν.γραμμ. τριπλοῦν γένος, τὸ νὰ εἶναί τι τριγενές : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.2,17 **ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς τριγενέσι τῶν ὀνομάτων πάλιν ἰδίωμα φωνῆς ἐκκόπτει τριγένειαν**· **3**) νεώτ. ἡ σχέσις, ἡ συγγένεια ἡ δημιουργουμένη ἐκ τῆς συμπλοκῆς τριῶν γενῶν διὰ δύο γάμων· **4**) ἐπὶ πραγμ., τρία εἴδη · Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,181 **οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς τριγένειαν καὶ αὐτοί φασιν εἶναι ἀγαθῶν**.

τρῐγενής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τῶν τριῶν **περιόδων** τῆς ζωῆς τῆς κάμπης καὶ τῶν ὁμοίων **ἐντόμων** τῶν πασχόντων μεταμόρφωσιν, ὁ τρὶς γεννώμενος : Ἀριστλ.ΖΓ 3,9,11, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.250 **τριγενοῦς ὑπαρχούσης τῆς φυχῆς**· **2**) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ ἐπιθέτων, ὁ ἔχων τρία γένη : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.337C, Ἀρκάδ.133,12, - **ἐπίθετα τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα**.

τρῐγέννητος-ον μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, **ὁ τρὶς** γεγεννημένος : Λυκόφρ.519 (κακοζήλως πεπλασμένον ἀντὶ τριτογένεια).

τρῐγερήνιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλασίαν ἡλικίαν τοῦ Γερηνίου Νέστορος, ὁ ὑπέργηρος, **ὁ** ἐσχατόγηρος : Μᾶρκ.Αὐρ.4,50 **ἐν δὴ τούτῳ, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τοῦ τριγερηνίου**;.

τρῐγέρων-οντος (ὁ,ἡ) κ. μσν. ἐπὶ προσ., ὁ τρὶς γέρων, ὁ ὑπέργηρος, ὁ ἐσχατόγηρος : Ἐπιγρ.ΑΠ 7,144 **ἡδυεπὴς Νέστωρ .. ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ τύμβον ἔχει τριγέρων**· || κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ πολὺ παλαιός, ὁ παμπάλαιος : Εὐστ.Πον.304,70 **τριγέρων οἶνος**· κ. ἐπὶ μύθου : Αἰσχ.Χο.314.

τρῐγίγᾱς-αντος (ὁ) ὁ τρὶς γίγας, ὁ μὲ τρεῖς γίγαντας ἰσοδυναμῶν, ὁ πελώριος γίγας, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ γίγαντος Τάλω τοῦ φυλάσσοντος τὴν Κρήτην : Ὀρφ.Ἀργ.1348 **χάλκειον τριγίγαντα**.

τριγκαῖος (ὁ) πιθ. τρικκαῖος βλ.λ.

τρίγκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἔχμα ἐκ πλειόνων στροφῶν σχοινίου, οἷον οἱ δεσμοὶ τῆς ἀκάτου· **2**) τὸ ὑπὸ τὸ θωράκιον διάδετον τῆς στήλης τοῦ ἱστοῦ· **3**) ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ χώρου πλήρους, ἄ. τίγκα βλ.λ.

τρίγκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τὸ ἀκάτιον ἱστίον.

τρίγλα (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ τρίγλη βλ.λ.· **2**) Ἡσ. «τρίγλα· τόπος Ἀθήνησιν μετὰ ἱεροῦ τῆς Τριγλανθίνης Ἑκάτης».

τρῖγλα (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ τρίγλη βλ.λ.: Ἀπολλωνίδ. ΑΠ 6,105.

τρίγλη (ἡ) κ. νεώτ., μτγν. **τρίγλα** κ. **τρῖγλα** ἰχθὺς ἐκ τῶν ἀκανθοπτερυγίων, τὸ μπαρμπούνι, τὸ τριγλί· Ἡσ. «ἰχθὺς θαλάσσιος»: Ἐπίχ.37, Κρατῖν.Τροφων.Ι **οὐδ' Αἰξωνίδ' ἐρυθρόχρων ἐσθίειν ἔτι τρίγλην,** Φιλύλλ.Πόλ.Ι, Μάτρ.π.Ἀθήν.4,135Β **τρίγλη μιλτοπάρῃος,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,105 **τρῖγλαν ἐπ' ἀνθρακιῆς,** Ἀθήν.7,324D **τὴν δὲ τρίγλην φησὶν Ἀριστοτέλης τρὶς τίκτειν τοῦ ἔτους·** ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων ἐκ τῶν τριγλιδῶν, μοῦλλος.

τρίγληνος-ον π. Ὀμ. ἐπὶ τῶν ἐνωτίων, ὁ ἔχων τρεῖς γλήνας, τρεῖς στιλπνοὺς καὶ ἀκτινοβολοῦντας λίθους ἢ ἀστερίσκους, κτ. ἄ. ὁ μετὰ τριῶν διατόρων ὀπῶν, μὲ τρεῖς ὀφθαλμούς· Ἡσ. «τρίγληνα· πολυθέατα· γλῆναι γὰρ αἱ ὀφθαλμοί· τρίκοκκα, τριόφθαλμα, πολυειδῆ»: Ἰλ.Ξ 183 **ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν εὐτρήτοισι λοβοῖσιν, τρίγληνα, μορόεντα** Ισχόλ. «πολλῆς θέας ἄξια»Ι, Ὀδ.Σ 298· **2)** ἐπιθ. τῆς Ἑκάτης, τριόφθαλμος: Ἀθήν. 7,325Α **τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγληνας.**

τριγλία (ἡ) μόν. ὑποκορ. τοῦ τρίγλη βλ.λ., τὸ μπαρμπούνι: Πρόδρ.2,175 κομμάτια **συακοκόμματα, τριγλία μουστακάτα.**

τριγλίζω κιχλίζω, γελῶ· Ἡσ. «τριγλίζειν· κατὰ μίμησιν ἐπὶ τῶν γελώντων».

τριγλίον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρίγλη, **ἡ τριγλίς,** τὸ μπαρμπουνάκι: Γεωπ.20,46,Ι.

τριγλίς-ίδος (ἡ) ὑποκορ. τοῦ τρίγλη, μικρὰ τρίγλη, μπαρμπουνάκι· Σουΐδ. «εἶδος ἰχθύος»: Ἀντιφάν. Βουταλ.Ι,15 **ἃ φησιν οὗτος μαινίδας καὶ τριγλίδας,** Δωρί.π.Ἀθήν.7,300F τριγλίδας μικράς, Ὀππ. Κυν.Ι,75 τριγλίδας **ἰχθυβολῆες** (δέλεαρ).

τριγλίτης (ὁ) λεξ. εἶδος πολυτίμου **λίθου:** Θησ.Στεφ. ἐν λ.

τριγλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἰχθύς τις ὅμοιος πρὸς τὴν τρίγλην βλ.λ.: Ἀθήν.7,285Α **εἶναι δέ φησι καὶ τριγλῖτιν ἀφύην.**

τριγλοβόλος-ον μτγν. ὁ βάλλων, ἀγρεύων, φαρεύων τρίγλας, μπαρμπούνια: Πλούτ.Ἠθ.966Α **οὐδὲ τριγλοβόλος, ὡς ἐλαφηβόλος,** αὐτ.983Α.

τριγλοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τρίγλας, μπαρμπούνια, ἰδίᾳ ἐπὶ δικτύου, τὸ ἄγρευον **τρίγλας:** Σάτυρ.Ἐπιγρ.ΑΠ 6,ΙΙ τριγλοφόρους **δὲ χιτῶνας ὁ νυκτερέτης θέτο** Κλείτωρ **τῷ Πανί.**

τρίγλυφον (τὸ) κ. νεώτ. ἡ τρίγλυφος **βλ.λ.:** Δίφιλ.Παρασ.2 **ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπναν ποιῶν, οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ' οὐδὲ τὰς στέγας.**

τρίγλυφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γλυφάς, ὁ κεχωρισμένος εἰς τρία, ὁ τρισχιδής: Ὀππ.Ἁλ.5, 377 **αἰχμὴ τρίγλυφος** (ἡ τρίαινα)· **2)** κ. νεώτ. τὸ θηλ. **τρίγλυφος** ὡς οὐσ. εἰδ. **ἐν τῇ** ἀρχιτεκτονικῇ, **τετράπλευρον** διακοσμητικὸν μέλος τοῦ δωρικοῦ θριγκοῦ, ὑπεράνω τοῦ ἐπιστυλίου, φέρον τρεῖς καθέτους, ἐπιμήκεις **καὶ** παραλλήλους ἐξοχάς, χωριζομένας καὶ πλαισιουμένας διὰ γλυφῶν: Εὐρ. Ὀρ.1372 **παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα Δωρικάς τε τριγλύφους,** αὐτ.Βάκχ.1214· ‖ νεώτ. κ. ὁ **τρίγλυφος** ὡς οὐσ.· ‖ **κ. νεώτ.** κ. **τὸ** τρίγλυφον ὡς οὐσ.: Δίφιλ.Παρασ.2.

τρίγλωσσος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γλώσσας, γλωσσοειδεῖς προεξοχάς· **2)** ὁ γινώσκων, **ὁ** γνωρίζων τρεῖς γλώσσας· **3)** ὁ εἰς τρεῖς γλώσσας συντεταγμένος, γεγραμμένος: **τ- ἐπιγραφή-λεξικόν.**

τριγλώχιν-ινος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. κ. **τριγλώχις** ὁ ἔχων τρεῖς γλωχῖνας, ἀκωκάς, μύτες· Ἡσ. «τριγλώχινι· τριγώνῳ, τρεῖς γωνίας ἔχοντι»: Ἰλ.Ε 393 **δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι βεβλήκει,** αὐτ.Λ 507, Σιμων.ἀπ.250, Πίνδ.ἀπ.219 **τριγλώχινα Σικελίαν·** ‖ μτγν. ποι. μτ. οὐδ. ἐπιθ.: Καλλ.Δῆλ. 31 **ἄορι τριγλώχινι,** Νόνν.Δ 6,123, Παῦλ.Αἰγ. **βέλη τριγλώχινα·** **2)** μτγν.κ.νεώτ. ἀνατ. τριγλώχιν **βαλβίς** βαλβὶς τοῦ κολποκοιλιακοῦ στομίου τοῦ δεξιοῦ ἡμιμορίου τῆς καρδίας· ‖ **τριγλώχινες ὑμένες** αἱ βαλβῖδες τῆς καρδίας: Θεόφιλ.Πρωτ. Ἀνθρ.Κατ.3,9 **εἰς δὲ τὴν αὐτὴν κατοχὴν συνεργοῦσι καὶ οἱ τριγλώχινες ὑμένες·** **3)** νεώτ. βοταν. γένος προσωπανθῶν φυτῶν.

τριγλώχις-ινος (ὁ,ἡ) ἄ. τριγλώχιν **βλ.λ.**

τριγμός (ὁ) (τρίζω) κ. νεώτ. κ. **τρισμός** ἐπὶ **τῆς πέρδικος,** ὀξεῖα κραυγή, τσίρισμα: Ἀριστλ. ΖΙ 9,8,10 **οὐ μόνον δὲ ᾄδει ὁ πέρδιξ, ἀλλὰ καὶ τριγμὸν ἀφίησι καὶ ἄλλας φωνάς·** κ. ἐπὶ ἰχθύων: **αὐτ.4,9,5 ψόφους δέ τινας** ἀφιᾶσι καὶ τριγμούς, **οὓς λέγουσι φωνεῖν·** κ. ἐπὶ σκωλήκων, μυῶν κττ.: Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,10,5 **φθέγγονται** οἷον τριγμόν, **αὐτ.4,14,5,** Πλούτ.Μάρκελλ.5 **τρισμὸς μυός·** **2)** κ. νεώτ. ἡ **ἐνέργεια** τοῦ τρίζω, ἦχος ἀποτελούμενος ἐκ τῆς προστριβῆς δύο σκληρῶν σωμάτων, τὸ τρίξιμο: Ἱππ.398,7 **τριγμοὶ ὀδόντων,** Πλούτ.Ἠθ.654F τριγμοὶ πριόνων, Σχόλ. Ἀριστφ.Ὄρν.1521· ‖ νεώτ. τριγμὸς **γαλῆς** τρόμος δονώδης, ἀντιληπτὸς εἰς τὴν **ἐπὶ** τοῦ θώρακος ἐφαρμοζαμένην χεῖρα.

τριγνάθος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς γνάθους, τρία στόματα, **τρία** χάσματα.

τριγόλας (ὁ) ἄ. τριγόλης, εἶδος ἰχθύος: Σώφρ. π.Ἀθήν.7,324Ε **τριγόλας τινὰς ἐν τούτοις ὀνομάζει, τριγόλᾳ ὀμφαλοτόμῳ, καὶ τριγόλαν τὸν εὐδιαῖον·** πρβλ. τρίγλη.

τρίγομφος-ον ὁ ἔχων τρεῖς γόμφους, ἥλους, πασσάλους, σκαλμούς: Σοφ.ἀπ.295 **ἐνήλατα ξύλα τρίγομφα διατορεῦσαί σε δεῖται.**

τριγονία (ἡ) ἡ τρίτη γενεά: Δημ.1327, Ἀριστλ. ἀπ.374 **οἱ Ἀθηναῖοί εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας,** Στράβ.4,1,5 **διὰ τριγονίας ἐκ πολιτῶν γεγονώς,** Ἡρωδιαν.1,7 **ἐκ τριγονίας βασιλεύς.**

τρίγονος-ον (γίγνομαι) ὁ τρίτος γεννηθείς, ὁ τριτότοκος· Ἡσ. «τρίγονοι· τρίτην γενεὰν ἐπισχόντες»: Ὀρφ.Ὕμν.26,2 **Διόνυσος τρίγονος·** **2)** κτ. πληθ. τρεῖς· Ἡσ. «τρεῖς, τρία»: Εὐρ.Ἡρ.1023 **τέκνα τρίγονα τεκόμενος,** αὐτ.Ἴων 496 **Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι** (τρεῖς θυγατέρες).

τριγονῶ-έω μτγν. εἰμὶ **ἐν τῇ τρίτῃ γενεᾷ:** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,9,3 **καὶ γὰρ ταῦτα τριγονήσαντα** συνεξαμαιοῦται (τὰ ζῷα).

τρίγοργον (τὸ) νεώτ. μουσ. εἷς τῶν χαρακτήρων τοῦ **χρόνου τῆς νῦν ἐν** χρήσει παρασημαντικῆς **τῆς** βυζαντινῆς μουσικῆς.

τριγός Ἡσ. «τρυγών».

τριγράμματος-ον μτγν., μσν. κ. **νεώτ.** **ὁ ἔχων** τρία γράμματα: Κλήμ.Ἀλ.396, Εὐστ.1878,59.

τρίγραμμος-ον μτγν. μσν. ἄ.τριγράμματος **βλ.λ.:** Ἀνών. ἐν Φαβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.12,767 **τρίγραμμός εἰμι, συλλαβὴν φέρω μίαν.**

τρίγυον (τὸ) Ἐπιγρ. **τὸ ἔχον ἔκτασιν τριῶν γυῶν.**

τριγυρίζω μσν. κ. **δημ. ἀμτβ.** ἄ. τριγυρνῶ, περιφέρομαι, περιπατῶ **πέριξ, κάνω βόλτες: ὁ φίλος** τριγυρίζει **στὸ σπίτι·** **2)** γυρίζω **ἐδῶ** κι ἐκεῖ, περιπλανῶμαι: **τριγύριζα ὅλη μέρα στοὺς δρόμους·** **3)** μτβ. στρέφω τι περί τι, περιβάλλω, περικυκλώνω: Νικήτ. εἰς Ἀλεξ.3,10 **μετὰ ξύλων σταυρωμάτων τὸν χάρακα αὐτῶν τριγυρίσαντες,** - **τριγύρισα τὸ περιβόλι μὲ συρματόπλεγμα·** **4)** μτφ. παρακολουθῶ κύκλῳ, κολακεύω τινὰ ὡς διὰ νὰ ἐπιτύχω τι ἐξ αὐτοῦ: **τὸν τριγυρίζουν οἱ κόλακες·** ‖ πλησιάζω τινὰ ἐπιμόνως μὲ ἐρωτικὴν ἢ καὶ ἄ. τινὰ ἐπιδίωξιν: τριγυρίζει **μιὰ χήρα,** - **τὸν τριγυρίζει νὰ τοῦ πάρῃ δανεικά·** **5)** ρηματ. π. τριγύρισμα, τριγυρίστρα.

τριγυρινός-ή-ό δημ. ὁ κείμενος **πέριξ,** πλησίον, ὁ γειτονικός: **τριγυρινὰ δένδρα.**

τριγύρισμα (τὸ) δημ. ἡ **πρᾶξις καὶ** τὸ ἀποτέλεσμα **τοῦ τριγυρίζω βλ.λ.**

τριγυρίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ ἄφροντις, περιερχομένη τὰς ὁδούς, τὰς γνωστὰς οἰκίας της, ὅπως διέλθῃ τὴν ὥραν της, γυνὴ τοῦ δρόμου· **2)** πυώδης φλεγμονὴ περὶ τὸν ὄνυχα, ἡ παρωνυχία, κολαγκόθι, μεθύστρα.
τριγυρνῶ δημ. κ. -άω **ὅ.** τριγυρίζω βλ.λ.
τριγύρου ἐπίρρ. μσν. **κ.** δημ. κ. τριγύρω πέριξ, ὁλόγυρα, γύρω γύρω.
τριγύρωθεν μσν. κ. **τριγύροθεν** πέριξ, τριγύρω, ὁλόγυρα : Θησ.Στεφ.ἐν λ.
τριγχός (ὁ) δ. γρ. τοῦ θριγκὸς βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.Λ 774, Εὐστ.1570,17, 'Επιγρ. Νικομηδείας.
τρίγων-ωνος (ὁ) μτγν. παιδιὰ διὰ σφαίρας, σφαιρισμός· Χοιροβ.Θεο.74 «τὰ εἰς γων λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα διὰ τοῦ ω κλίνονται, οἷον λήγων λήγωνος . . τρίγων τρίγωνος».
τριγωνέλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν ἐκ τῶν χεδροπῶν, οὗ εἴδη **τριγωνέλλα ἡ κυανῆ** (τριφύλλι), - **τριγωνέλλα ἡ τῆλις** (τὸ τῆλι).
τριγωνία (ἡ) μτγν. τὸ τρίγωνον : 'Αριστέ.170, 109D **ἦν γὰρ τριγωνία·** **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων ἐκ τῶν **τριγωνιιδῶν.**
τριγωνίζω (τρίγωνον) μτγν. κ. **νεώτ.**, παθ. ἀόρ. **ἐτριγωνίσθην** (Πλούτ.'Ηθ.416C), τριπλασιάζω, πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.416C **ταῦτα πεντάκις τριγωνισθέντα τὸν ἐκκείμενον ἀριθμὸν παρέσχεν ;,** Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,8 **ἐπὶ μιᾷ μονάδι δύο μονάδες παράλληλοι ὑποτίθενται καὶ τριγωνίζεται ὁ γ' ἀριθμός·** **2)** ἀμτβ. ἔχω σχῆμα παραπλήσιον τριγώνῳ, σχηματίζω τρίγωνον : 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,5 **ἡ γὰρ δὴ Μερόη . . ἐστὶ νῆσος τριγωνίζουσα·** **3)** νεώτ. δίδω εἴς τι σχῆμα τριγώνου· ‖ ἰδίᾳ διαιρῶ **εἰς** τρίγωνα **ἐπιφάνειάν** τινα πρὸς καταμέτρησιν· **4)** ρηματ. π. τριγωνισμός.
τριγωνικός-ή-όν μτγν. **κ.** νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τρίγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα τριγώνου, ὁ τριγωνοειδής : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.82C **τριγωνικὸν οἰκοδόμημα, - τριγωνικὴ πυραμίς** (στερεὸν οἰκοδόμημα ἔχον βάσιν τριγωνοειδῆ),-**τριγωνικὸν πρίσμα** (στερεόν, οὗ δύο ἕδραι εἶναι ἴσαι καὶ παράλληλοι, αἱ δὲ λοιπαὶ παραλληλόγραμμοι)· **2)** νεώτ. ἀνατ. **τριγωνικὸν ὀστοῦν τὸ ἕτερον τῶν** δύο φυμάτων τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ ἀστραγάλου· **3)** νεώτ. **τριγωνικὸν σύστημα κρυσταλλικὸν ἓν ἀπὸ** τὰ ἑπτὰ κρυσταλλικὰ συστήματα.
τριγωνικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. **νεώτ.** κατὰ τρόπον τριγωνικὸν βλ.λ. : 'Αν.Κρ.3,195.
τριγώνιον (τὸ) μτγν. τὸ τρίγωνον : Σχόλ. Εὐρ.'Εκ.998 **ποὺς δὲ νηὸς λέγει τὸ κάτωθεν τοῦ κατάρτου τριγώνιον,** Γρηγ.Νύσσ.2,64D **ἐν τριγωνίοις ἢ σκαληνοῖς σχήμασι.**
τριγωνίσκος (ὁ) νεώτ. βοταν. **ὅ.** τριγωνέλλη βλ.λ.
τριγωνισμός (ὁ) (τριγωνίζω) μτγν. κ.νεώτ. ἡ διάθεσις τῶν ἀριθμῶν **ἐν** εἴδει τριγώνου : Νικόμ.Γερ. 'Αριθμ.2,8· **2)** νεώτ. ἡ **εἰς** τρίγωνα διαίρεσις· **3)** γεωδαισ. ἡ διὰ νοητῶν γραμμῶν διαίρεσις τμήματός τινος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας εἰς δίκτυον τριγώνων πρὸς μέτρησιν γεωδαιτικῆς γραμμῆς ἢ πρὸς χορτογράφησιν τοῦ τμήματος τούτου.
τριγωνιστὶ ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει τριγώνου, τριγωνοειδῶς : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,119.
τριγωνίστρια (ἡ) μτγν. γυνὴ παίζουσα τὸ μουσικὸν ὄργανον τρίγωνον βλ.λ. : Λουκ.Λεξιφ.8.
τριγωνοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος τριγώνῳ, **ὁ** ἔχων σχῆμα τριγώνου : 'Αριστλ.Ζ13,7,3 **ραφαὶ τοῦ κρανίου τριγωνοειδεῖς,** Πολύβ.2,14,4.
τριγωνοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἐν εἴδει τριγωνου : Εὐστ.'Ιλ.Ζ 269, αὐτ.Διον.Π 242.
τριγωνοκεφαλία (ἡ) νεώτ. εἰδ. **ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ, ἀνώμαλος** διαμόρφωσις **τοῦ** κρανίου εἰς **τριγωνικὸν σχῆμα μὲ** κορυφὴν **πρὸς** τὰ πρόσω.
τριγωνοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων **τριγωνοκεφαλίαν·** **2)** ζῳολ. γένος ἑρπετῶν.
τριγωνοκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. εἰδ. ἐν **τῇ ἀστρολογίᾳ,** ὁ κυρίαρχος τοῦ τριγώνου, τοῦ τριγωνικοῦ σχήματος : Πτολ.Τετράβ.224 **λάμβανε τὰ τῆς ἀνατριβῆς ἀπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων τοῦ ὡροσκόπου, τοῦ δὲ βίου ἀπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων τοῦ αἱρετικοῦ φωτός,** Πρόκλ.Τετράβ 88B· πρβλ. Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.120.
τριγωνομέτρησις-εως (ἡ) (τριγωνομετρῶ) **νεώτ.** ἡ διὰ τοῦ τριγωνισμοῦ καταμέτρησις.
τριγωνομετρία (ἡ) νεώτ. μαθ. μέρος τῆς γεωμετρίας ἔχον σκοπὸν τὸν προσδιορισμὸν δι' ὑπολογισμοῦ τῶν ἀγνώστων στοιχείων τριγώνου **ἐξ** ἐπαρκῶν στοιχείων αὐτοῦ.
τριγωνομετρικός-ή-όν νεώτ. μαθ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριγωνομετρίαν : **τριγωνομετρικὰ σημεῖα** (φυσικὰ ἢ τεχνικὰ σημεῖα τοῦ ἐδάφους, ὧν ἡ θέσις ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὑπολογίζεται μετὰ μεγίστης ἀκριβείας),-**τριγωνομετρικὸς σταθμὸς** (ὁ χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς γεωδαιτικὰς καταμετρήσεις), - **τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ** (τὸ ἡμίτονον, τὸ συνημίτονον, ἡ ἐφαπτομένη, ἡ τέμνουσα, καὶ ἡ συνδιατέμνουσα), -**τριγωνομετρικὸν δίκτυον** (τὸ σχηματιζόμενον ἐκ τῶν σημείων τῆς τριγωνομετρίας), - **τριγωνομετρικὸς ὑπολογισμὸς - τύπος·** **2)** κ. ἐπίρρ **-ῶς.**
τριγωνομετρῶ-έω νεώτ. μαθ. καταμετρῶ **διὰ** τριγωνισμοῦ· **2)** ρηματ.π. τριγωνομέτρησις.
τρίγωνο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γεωμετρικὸν σχῆμα ἔχον τρεῖς γωνίας καὶ τρεῖς πλευράς, τρίπλευρον : Τίμ.Λοκρ.98A, Πλάτ.Τίμ.50B **τὸ δὲ τρίγωνον ὅσα τε ἄλλα σχήματα ἐνεγίγνετο, - τρίγωνον ἰσοσκελὲς - σκαληνὸν - σφαιρικὸν** (οὗ αἱ πλευραὶ εἶναι τόξα μεγίστων κύκλων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς σφαίρας)· **2)** νεώτ. ἐργαλεῖον σχεδιαστοῦ ἔχον σχῆμα ὀρθογωνίου γνώμονος ἐκ δύο βραχιόνων, χρησιμεῦον πρὸς χάραξιν εὐθειῶν παραλλήλων, καθέτων ἢ κεκλιμένων ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας· **3)** νεώτ.ξυλουργικὸν ἐργαλεῖον **ὁμοίου ὡς ἄνω σχήματος πρὸς** χάραξιν εὐθειῶν **ἢ ἐξακρίβωσιν** διέδρων γωνιῶν, γωνιά· **4)** τριγωνοειδὲς μουσικὸν ὄργανον παρεμφερὲς **πρὸς** μικρὰν ἅρπαν καὶ ἔχον χορδὰς ἰσοπαχεῖς μέν, ἀλλὰ διαφόρου μήκους : Εὔπ.Βά.1 **ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει καὶ διαψάλλει τριγώνοις,** Πλάτ.Κωμ. Λακ.1, Πλάτ.Πολ.399D **τριγώνων ἄρα καὶ πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων,** 'Αριστλ.Πρ.19,23 **τρίγωνα ψαλτήρια·** ‖ νεώτ. μουσικὸν ὄργανον **ἐκ** χαλυβδίνης ράβδου τριγωνικῶς κεκαμμένης, ὅπερ κρατεῖ ὁ παίζων ἐξηρτημένον διὰ νήματος **καὶ** κρούει διὰ πλήκτρου· **5)** ἓν τῶν 'Ηλιαστικῶν δικαστηρίων τῶν 'Αθηνῶν· 'Αρποκρ. «τρίγωνον δικαστήριον : Λυκοῦργος κατ' 'Αριστογείτονος, ὄνομα ἐστὶ δικαστηρίου, ἴσως καὶ τῷ σχήματι τριγώνου ὄντος, μνημονεύουσιν αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Μένανδρος» : Παυσ.1,28,8, Πολυδ.8,121· **6)** νεώτ. κ. δημ. εἶδος γλυκύσματος ἔχοντος τριγωνικὸν σχῆμα· **7)** νεώτ. ἄστρον. **τρίγωνον** βόρειον μικρὸς ἀστερισμὸς τοῦ Β. ἡμισφαιρίου, ὅ. Δέλτα· ‖ **τρίγωνον νότιον** ἀστερισμὸς τοῦ Ν. ἡμισφαιρίου.
τρίγωνος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, **ὁ** τριγωνικός : Αἰσχ.Πρ.814 **οὗτος σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα Νειλῶτιν** (ἐπὶ τοῦ Δέλτα),αὐτ.ἀπ. 72 **τρίγωνοι ρυθμοί,** Πλάτ.Τίμ.55B **εἴκοσι βάσεις ἔχον ἰσοπλεύρους τριγώνους γέγονε ;,** Σχόλ.'Ιλ.Γ 156 **ἐπίγραμμα τρίγωνον·** ἐπὶ τῆς καρδίας ἰχθύων : 'Αριστλ.ἀπ.296, αὐτ.311· κ. **ἐπὶ** τῆς Σικελίας : Πολύβ.1,42,3 **σχῆμα τρίγωνον·** **2)** μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, οἱ ἀποτελούμενοι ἐκ μονάδων δυναμένων νὰ διατεθῶσιν ἐν εἴδει ἰσοπλεύρου τριγώνου, ὅ. τρίγωνα : Πλούτ.'Ηθ.1003F **τρίγωνοι ἀρι-**

θμοί· **3)** νεώτ. ναυτ. **τρίγωνα ἱστία** τὰ ἔχοντα τριγωνικὸν σχῆμα, τὰ λατίνια· **4)** νεώτ. ἰατρ. **τρίγωνος ἀκίς** χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἔχον τριγωνικὴν αἰχμὴν καὶ χρησιμεῦον πρὸς παρακέντησιν· || νεώτ. **τρίγωνος μῦς** μῦς τοῦ στόματος εἰς τὰ πλάγια τῆς γενειακῆς χώρας, καθέλκων τὴν γωνίαν τοῦ στόματος, ὡς ἐπὶ κατηφοῦς ὄψεως· || νεώτ. ἀνατ. **τρίγωνος σύνδεσμος ἥπατος** ἡ τριγωνικὴ περιτοναϊκὴ πτυχή, εἰς ἣν μεταβαίνει τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερὸν πέρας τοῦ στεφανιαίου συνδέσμου· **5)** ὁ **τρίγωνος** ὡς οὐσ. τὸ μουσικὸν ὄργανον τρίγωνον βλ.λ.4) : Σοφ.άπ.361 **πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος**· **6)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **τρίγωνο(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τριγωνότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ τριγωνικὸν σχῆμα : Πλωτῖν.1,327,(1).

τρίδακνος-ον μτγν. ἐπὶ μεγάλου ὀστρέου, ὁ ἐσθιόμενος εἰς τρία δήγματα, σὲ τρεῖς μπουκιές : Πλίν.ΦΙ 32,6.

τριδακτυλιαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριῶν δακτύλων, ὁ τριδάκτυλος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,156 **τριδακτυλιαῖον διάστημα**, Ὀρειβ.112, Γεωπ.7,15.

τριδάκτυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς δακτύλους : Ἀριστλ.άπ.275 **ὦτος τριδάκτυλος**· || νεώτ. ζῳολ. **τὰ τριδάκτυλα** ὡς οὐσ. ζῷα ἔχοντα τρεῖς δακτύλους εἰς ἕκαστον πόδα· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριῶν δακτύλων : Ἱππ.Ἄρθρ. 799 **καπέτους εὖρος τριδακτύλους**· **3)** νεώτ. ζῳολ. **τριδάκτυλος** (ὁ) γένος γρυλλιδῶν ἐντόμων.

τρίδειρος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς τραχήλους, τρίλαιμος· || μτφ. ἐπὶ τῆς Σικελίας : Λυκόφρ.966.

τριδεκάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. κεκορεσμένος ὑδρογονάνθραξ τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου, ἀπαντῶν ἐν τῷ πετρελαίῳ.

τριδεκυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἄχρους ὑδρογονάνθραξ τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου, ἀποντῶν ἐν τῷ πετρελαίῳ.

τριδενδρία (ἡ) Ἐπιγρ., μσν. τρία δένδρα ὁμοῦ : Πρόδρ.Ἐπιστ.104· || Ἐπιγρ. ἐπὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ τριῶν εἰδῶν ξύλου, ἐκ πεύκης, κέδρου καὶ κυπαρίσσου.

τριδερμικὸς ὄγκος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ποικιλία δερματοειδοῦς κύστεως.

τριδέσποτος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τρεῖς δεσπότας : Σχόλ.Λυκόφρ.328 **τῷ τριδεσπότῳ λέγει**.

τρίδιπλος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ τριπλοῦς : δ. τραγ. **τὸ πάπλωμα διπλό, διπλὸ καὶ τρίδιπλο, - ὅσα μοῦ ἔδωκες, θὰ σοῦ τὰ δώσω διπλὰ καὶ τρίδιπλα**· || **τρίδιπλα** ἐν ἐπιρρ. σημ. : Ἐρωτόκρ.Ι,1662 **ἐδὰ διπλὰ καὶ τρίδιπλα μέσ' στὴν καρδιὰ τὸν ἔχω**· **2)** ὁ τριπλάσιος.

τρίδουλος-ον δοῦλος διὰ τριῶν γενεῶν, ὁ γεννηθεὶς ἐκ μητρὸς δούλης, ἧς ἡ μήτηρ καὶ προμήτωρ ἦσαν ἐπίσης δοῦλαι : Σοφ.ΟΤ 1063 **οὐδ' ἐὰν τρίτης . . μητρὸς φανῶ τρίδουλος**, Θεόπομπ.άπ.271 **Πιθονίκην . . ἣ Βακχίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος, ἐκείνη δὲ Σινώπης τῆς Θρᾴττης . . ὥστε γενέσθαι μὴ μόνον τρίδουλον, ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν**· **2)** ἐν φρ. **ζεῦγος τρίδουλον** τρεῖς δοῦλοι· Ἡσ. «Ἀριστοφάνης ὥραις καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν τριῶν **τὸ ζεῦγος** ἔθηκε, **ζεῦγος τρίδουλον**» : Ἀριστφ.άπ.484.

τρίδραχμος-ον ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τριῶν δραχμῶν : Ἀριστφ.Εἰρ.1202 ὁδὶ **δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς, - τρίδραχμα γραμματόσημα**· **2)** τὸ **τρίδραχμον** ὡς οὐσ. νόμισμα τριῶν δραχμῶν : Πολυβ.6,165.

τριδυμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν διοξίδιον τοῦ πυριτίου.

τρίδυμος-(η)-ο(ν) (τρίς) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μετὰ δύο ἄλλων κατὰ τὸν αὐτὸν τοκετὸν γεννηθείς : Δημάρατος π.Στοβ.228,22 **τρίδυμοι ἀδελφοί**· || **οἱ τρίδυμοι** κ. συνήθ. τὰ **τρίδυμα** ὡς οὐσ τρία νεογνὰ τῆς αὐτῆς μητρὸς συγχρόνως τεχθέντα : Ἐμπ.π.Πλούτ.Ἠθ.906Β **πῶς δίδυμα καὶ τρίδυμα γίνεται**· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ τριπλοῦς, ὁ τρισχιδής : **κρύσταλλοι τρίδυμοι, - τρίδυμον νεῦρον** (τὸ παχύτατον τῶν ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἐκφυομένων νεύρων).

τριδύναμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ **ἔχων τρεῖς** δυνάμεις ἢ ἰδιότητας ἢ ἐνεργείας : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ. Ἐπ.22,12 **τριδύναμος δὲ πῶς ἐστι**.

τριδύστηνος-ον μσν. ἅ. τρισδύστηνος, ὁ τὰ μάλα δυστυχής, ὁ δυστυχέστατος : ΑΠ 9,57,1.

τρίδωρος-ον μσν. ὁ τρία δῶρα παρέχων ἢ περιέχων · Ἰω.Κλίμ.ἐν Bandin.Bibl.Med.I,390 **τρίδωρον χάριν τοῖς βροτοῖς χορηγοῦσα**.

τρίεδρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ἕδρας, ὁ σχηματιζόμενος ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων : **τρίεδρος στερεὰ γωνία, - τρίεδρον καμπύλης**.

τριέκγονος-ον μσν. ὁ ἔκγονος **ἐκγόνου**, ὁ τέταρτος ἀπόγονος ἐν σχέσει πρὸς τὸν πρόπαππον : Νομοκάν.ἐν Cotel.Mon.I,143A **διεκγόνων καὶ τριεκγόνων**.

τριεκδότις-ιδος (ἡ) μσν. ἐπίθ. **τῆς Ἑκάτης** : Ψελλ. Χαλδ.110· πρβλ. τριοδῖτις.

τριέλικτος-ον (ἑλίσσω) συνήθ. ἐπὶ ὄφεως, ὁ σχηματίζων τρεῖς ἑλιγμούς : Χρησμ.π.Ἡρ.6,77 **δεινὸς ὄφις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς**, Μνασάλκ.ΑΠ 6,110, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΘ 7,14 **ὦ τριέλικτον Μοῖραι δινεῦσαι νῆμα κατ' ἠλακάτας** (ὁ οἱ τρεῖς Μοῖραι ἐλίσσουσι, κλώθουσιν)· || **τριέλικτος ἰχνοπέδη** βρόχος ἢ παγὶς **ἐκ τριῶν** νημάτων, πλεκτάνη τρίπλοκος : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,109· || ἐπὶ τῆς διὰ τῶν πωτερῶν τριπλῆς συμπήξεως τοῦ πλοίου : Ἀρχίμελ.ΑΠ Παραρτ.15 **τριέλικτοι θώρακες**.

τριέλιξ-ῖκος (ἡ) μτγν. τριέλικος βλ.λ., τρίπλοκος : Χοιρήμ.π.Ἀθήν.Ι,679Ε **κισσῷ τε ναρκίσσῳ τε τριέλικας κύκλῳ στεφάνων ἑλικτῶν**.

τριέλκων-οντος (ὁ) νεώτ. χειρουργικὴ **λαβὶς** τρίχηλος πρὸς ἐξαγωγὴν ἀλλοτρίου σώματος ἀπὸ τραύματος.

τριέμβολος-ον ὁ ἔχων τρία ἔμβολα· || **τὸ οὐδ.** τριέμβολον ὡς ἐπίρρ. ἐν φρ. **στύομαι τριέμβολον** ἔχω μεγάλην ὁρμὴν εἰς τὰ ἀφροδίσια, πηγαίνω πολλὲς φορές : Ἀριστφ.Εἰρ.1257 **ὥστε θαυμάζειν ὅπως οὕτω γέρων ὢν στύομαι τριέμβολον** (σχόλ. «πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον»).

τρίενος-ον (ἔνος) μτγν. ὁ τριετής : Θεόφρ. ΦΙ 4,11,5 **γίνεσθαι δὲ φασι τρίενόν τε χρήσιμον**.

τριέσπερος-ον (ἑσπέρα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τριῶν ἑσπερῶν, νυκτῶν, ὁ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν νύκτας : Λουκ.Ἐνύπν.(7 **χειμερινὸς ὄνειρος, . . ἢ τάχα που τριέσπερος**· || ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους, οὗ ἡ σύλληψις ἐγένετο εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν νύκτας : Λυκόφρ.33, Ἀλκίφρ.356 **ἡ Ἡρακλέους τριέσπερος**· πρβλ.Διοδ.Σ 4,9,8.

τριέτεια (ἡ) δ.γρ. τοῦ τριετία βλ.λ.

τριετήρ-ῆρος (ὁ) ὁ τριέτης βλ.λ. : Ὀρφ. Ὑμν.52,4 **ὅς . . κοιμίζει τριετῆρα χρόνον**.

τριετηρικός-ή-όν Ἐπιγρ., μτγν. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μίαν τριετηρίδα : Πλούτ.Ἠθ. 671Ι **τὴν τριετηρικὴν παντέλειαν**· **2)** Ἐπιγρ. ἐπὶ παρεμβολῆς ἐμβολίμων ἡμερῶν, ὁ κατὰ τριετίαν γινόμενος· || **ἐπὶ** ἀγώνων : Ἐπιγρ.

τριετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἑορτὴ τελουμένη ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος, ἰδίᾳ τοῦ Ποσειδῶνος, τῆς Ἥρας, τοῦ Διονύσου, ἡ τριτη ἐπέτειος : Πίνδ.Ν 6, 69 **ταυροφόνῳ τριετηρίδι τίμασε Ποσειδάνιον ἀν' τέμενος**· κ. κτ. πληθ. : Ἡρ.4,108 **τῷ Διονύσῳ τριετηρίδας ἀνάγουσι καὶ βακχεύουσι**, Εὐρ. Βάκχ.133, Πλάτ.Νόμ.834Ε, **εἴτε τριετηρίδες εἴτε αὖ καὶ διὰ πέμπτων ἐτῶν**· **2)** κ. νεώτ. χρονι-

κή περίοδος τριῶν ἐτῶν, ἡ τριετία : Ἀριστλ.Πολιτ.5,8,10 διὰ τριετηρίδος ἢ διὰ πενταετηρίδος, Ὀρφ.Ὕμν.53,3, Διόδ.Σ 4,3 τριετηρίδες θυσίαι· 3) ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἑορτάζουσα τριετηρίδα βλ.λ.ΙΙ, ἀ. τριετηρῖτις : Ὀππ.Κυν.4,235 γυναῖκες αἰνάδες, ὀσχοφόροι, τριετηρίδες, ἀνθοκάρηνοι.

τριετηρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἑορτάζουσα τριετηρίδα, ἡ λαμβάνουσα μέρος εἰς ἑορτὴν τελουμένην κατὰ τριετίαν : Ἐπιφάν.1,1093C κορίτιδάς τε καὶ τριετηρίτιδας.

τριέτηρος-ον μτγν. ὁ τριετής : Καλλ.Ἄρτ.72 ἔτι τριέτηρος ἐοῦσα· 2) Ἐπιγρ. ὁ κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος συμβαίνων, τελούμενος.

τριέτης-ους-ες κ. **τριετής** ὁ ἔχων διάρκειαν τριῶν ἐτῶν· Πολυδ.1,54 «διετὴς καὶ τριετής, ἐπὶ μὲν χρόνου ὀξυνόντων, ἐπὶ δὲ παιδίου καὶ οἴνου καὶ φυτοῦ καὶ τῶν τοιούτων παροξυνόντων» : Ἡρ.1,199, Πλάτ.Νόμ.954D τριετῆ τὴν προθεσμίαν εἶναι, Θεόκρ.29,17 τῷδ' εὐθὺς πλέον ἡ τριέτης ἐγένευ φίλος· ‖ τὸ οὐδ. τρίετες ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τρία ἔτη : Ὀδ.Β 106 ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς· 2) ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 5,14,16 τριετὴς ἵππος· ‖ τὸ τριετές ὡς οὐσ. ἡ ἡλικία τῶν τριῶν ἐτῶν : Πλάτ.Νόμ.794A ἀπὸ τριετοῦς μέχρι τῶν ἓξ ἐτῶν· 3) ὁ κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος γινόμενος : Ὀρφ.Ὕμν.53,5.

τριετής-οῦς-ές κ. νεώτ. κ. τριέτης βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.954D· ‖ νεώτ. γεωπ. ἐπὶ ἀμειψισπορᾶς, ἡ ἐπανάληψις τῆς καλλιεργείας φυτοῦ ἀνὰ τριετίαν.

τριετία (ἡ) μτγν. κ.νεώτ. κ.δημ. χρονικὴ περίοδος τριῶν ἐτῶν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,20,4 παραλλαγὴν δὲ ποιοῦνται κατὰ τριετίαν, Λουκ.Ἀλεξ.41.

τριετίζω μτγν. κ. μσν. εἰμὶ τριῶν ἐτῶν, γίνομαι τριετής : ΠΔΒασ.1,1,24 ἀνέβη . . εἰς Σηλὼμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι, Ἐπιφάν.1,153D, Στουδ.Θεόδ.373A.

τριζόνι (τὸ) δημ. τὸ ἔντομον γρύλλος βλ.λ.5).

τριζυγής-οῦς-ές ἀ. τρίζυγος βλ.λ. : ΑΠ 11,27 τριζυγέες Χάριτες.

τρίζυγος-ον συνήθ. ἐπὶ τῶν Χαρίτων, ὁ μετὰ δύο ἄλλων συνεζευγμένος, τρεῖς ὁμοῦ : Σόφ.ἀπ.490 Χαρίτων τριζύγων, Εὐρ.Ἑλ.357.

τρίζυξ-ῦγος (ὁ,ἡ) μτγν. ἀ. τρίζυγος βλ.λ. : Ἀρχί. ΑΠ 6,181 τρίζυγες, . . κασίγνητοι.

τρίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. ἔτριξα, παρακ. μτ. σημ. ἐνεστ. τέτριγα (Ἰλ.Β 314) κ. ὑπερσυντ. ἐπ. τετρίγει (Ἰλ.Ψ 714), ἐπὶ μικρῶν πτηνῶν ἢ νεοσσῶν, ἐκπέμπω τριγμόν, τσιρίζω : Ἰλ.Β 314 ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας, Λουκ.Τίμ.21 ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσπετομένην τετριγότες οἱ νεοττοί· ‖ κ. ἐπὶ νυκτερίδων : Ὀδ.Ω 7, Ἡρ.4,183 ἀλλὰ τετρίγασι κατάπερ αἱ νυκτερίδες· κ. ἐπὶ περδίκων : Ἀριστλ.ΖΙ 4,9, 19· κ. ἐπὶ ἴυγγος : αὐτ.2,12,6 ἴυγξ τῇ φωνῇ τρίζει· κ. ἐπὶ ἀκρίδων : αὐτ.Θαυμ.139 κ. ἐπὶ τῶν μυιῶν : Βαβρ.108,23· κ. ἐπὶ τοῦ ἐλέφαντος : Λουκ.Ζεῦξ.10· κ. ἐπὶ τῶν ἰχθύων σελαχῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 4,9,6 τῶν σελαχῶν ἔνια δοκεῖ τρίζειν· κ. ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν ἀφιπταμένων ψυχῶν τῶν ἀποθνῃσκόντων : Ἰλ.Ψ 101 ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνὸς ᾤχετο τετριγυῖα, Ὀδ.Ω 5· 2) κ. νεώτ. παράγω λεπτόν, ξηρὸν καὶ κραδαινόμενον ἦχον : Ἰλ.Ψ 714 νῶτα τετρίγει . . θρασειάων ἀπὸ χειρῶν, Ἐπίχ.9 τέτριγε δ' ὁ κυνόδων, Ἱππ. 480,52 καὶ ἡ κοιλίη τρίζει καὶ σῶμα ναρκᾷ, αὐτ. 466,36 καὶ τὰ ὦτα τέτριγε (ἐπὶ τῆς βοῆς τῶν ὤτων), Εὐναλ.Δήμ.20 ὃν χρὴν . . κάεσθαι τετριγότα (ἐπὶ τοῦ σίζοντος ἤχου τοῦ ἐπὶ τοῦ πυρὸς καιομένου πράγματος), ΚΔ Μᾶρκ.9,18 ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, Βάβρ.52,2 ταῦροι ἅμαξαν . . εἷλκον, ἡ δ' ἐτετρίγει, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,54,5 (ἐπὶ χορδῆς). - τρίζει ἡ πόρτα - τὸ παράθυρο· ‖ παροιμ. ἀντὶ νὰ τρίζῃ τ' ἀμάξι, τρίζει τὸ μαξιλάρι ἢ ἀ. ἀντὶ νὰ τρίζῃ ὁ ζυγός, τρίζει τ' ἀλέτρι (παραπονεῖται ἢ ἔχει ἀξιώσεις ὁ βλάψας καὶ οὐχὶ ὁ παθών)· ‖ φρ. τοῦ ἔτριξα τὰ δόντια (τοῦ ὡμίλησα ἀπειλητικῶς), φρ. μτφ. τρίζουν τὰ κόκκαλα τοῦ πατέρα του στὸν τάφο (ἐξ ἀγανακτήσεως διὰ τὴν κακὴν τοῦ διαγωγήν)· 3) ρηματ.π.τριγμός.

τριζῴδια (ἡ) μτγν. τρία ζῴδια ὁμοῦ, τὸ τέταρτον τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Πρόκλ.Τετράβ.55A οὐ γὰρ ἔξεστιν ὑπερβῆναι τὴν τριζῳδίαν, αὐτ.46B.

τρίζωος-ον Ἡσ. «ὁς τρεῖς γενεὰς ἐξήγαγε».

τριηκάς-άδος (ἡ) ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ τριακάς βλ.λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.764, Ἡρ.1,65.

τριήκοντα ἰων. τ. ἀντὶ τριάκοντα βλ.λ.

τριηκονταέτις-ιδος (ἡ) ἰων. τ. ἀντὶ τριακονταέτις.

τριηκοντήμερος κ. ἰων. τ. ἀντὶ τριακονθήμερος.

τριηκόντερος-ον ἐπὶ πλοίων, ὁ τριαντάκωπος Ἡρ.4,148.

τριηκόσιοι-αι-α ἰων. τ. ἀντὶ τριακόσιοι βλ.λ.

τριηκοστομόριον (τὸ) ἰων. τ. ἀντὶ τριακοστομόριον βλ.λ.

τριημερεύω μσν. διέρχομαί που τρεῖς ἡμέρας : Σκυλίτζ.Ἰω.681.

τριημερία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τριῶν ἡμερῶν : ΠΔ Ἀμ.4,4 ἠνέγκατε . . θυσίας ὑμῶν εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν.

τριημερίζω μσν. ποιῶ τι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν : Φοβρικ. κῶδ. ψευδ.ΠΔ 702 τριημερίζων ἐλάμβανόν μου τὴν δίαιταν (κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν).

τριημερινός-ή-όν μτγν. τριήμερος : Ὠριγ.3,309A.

τριημερόνυκτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ διαρκῶν τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας : Ψ'Αρεοπ.404 τριημερόνυκτον ταφὴν τοῦ Ἰησοῦ, Στουδ.Θεόδ.540C.

τριήμερος-ο(ν) κ.νεώτ., δημ. συνήθ. οὐδ. τρίμερο βλ.λ., ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν ἡμερῶν, ὁ τρεῖς ἡμέρας διαρκῶν : Μᾶρκ.Αὐρ.4,50 τί διαφέρει ὁ τριήμερος τοῦ τριγερηνίου ;, Γεώργ.Σύγκ.380,3 ὑπὸ κήτους καταποθεὶς τριήμερος ἀνεμεῖται, Κ Πορφ. Ἔκθ.44,4,12 τῇ τριημέρῳ αὐτοῦ ἐγέρσει, - τριήρος ἀποβολὴ (ἀποβολὴ τριῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ σχολείου), - τριήμερος πυρετός (ἐπιδημικὴ λοιμώδης νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ πυρετοῦ διαρκοῦντος τρεῖς ἡμέρας)· ‖ τὸ τριήμερον δημ. τὸ τρίμερο βλ.λ., διάστημα χρονικὸν τριῶν ἡμερῶν, τριημερία : Ἀριστλ.ΖΙ 5,20,4 κατὰ τριήμερον γίνεται, Πρόδρ.Νοτ.6,546 τριήμερόν με ὅλον φλόγες εἶχον ἐξαίσιοι.

τριημέρως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας : Πασχ.Χρον.1,1404,18.

τρίημι γλωσσ. ἡμιόλιον, ἓν καὶ ἥμισυ, τρία ἡμίση

τριημίγυον (τὸ) Ἐπιγρ. εἷς γύης καὶ ἥμισυς μία καὶ ἡμίσεια ἄρουρα : Ἡρακλεωτ.Πίν.5775,29.

τριημίεκτον (τὸ) εἷς καὶ ἥμισυς ἑκτεὺς βλ.λ. Πλάτ.Κωμ.π.Ἀθήν.10,441F (δ.γρ. τρί' ἡμιεκτέα).

τριημικοτύλος-ον Ἐπιγρ. ὁ περιέχων, ὁ χωρῶν τρεῖς ἡμικοτύλας βλ.λ.

τριημιολία (ἡ) μτγν. ἀ. τριηρημιολία Ἡσ. «τριημιολία· ναῦς μακρὰ ἄνευ καταστρώματος» : Καλλίξ.π.Ἀθήν.5,203D τὸ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριημιολίας διπλάσια τούτων (διόρθ. τριηρημιολίας), Πολύβ.16,2,10, Διόδ.Σ 20,93.

τριημίπηχυς-εως-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἑνὸς πήχεως καὶ ἡμίσεος : Καλλίξ.π.Ἀθήν.5,199C ζῷα τριημιπήχη καὶ πηχυαῖα πλήθει πολλά.

τριημιπλίνθιον (τὸ) Ἐπιγρ. μία πλίνθος καὶ ἡμίσεια : ἐὰν δὲ που δέηται τριημιπλινθίου.

τριημιποδιαῖος-α-ον Ἐπιγρ. ἀ. τριημιπόδιος.

τριημιπόδιον (τὸ) εἷς ποὺς καὶ ἥμισυς : Ξεν.Οἰκ. 19,4 βάθυνον ἐλάττονα . . τριημιποδίου.

τριημιπόδιος-ον Ἐπιγρ. κ. τριημιποδιαῖος ὁ ἔχων μῆκος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ποδός : πλίνθους . . τριημιποδίους· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.

τριημιτονιαῖος-α-ον μσν. ὁ ἑνὸς τριημιτονίου βλ.λ. : Βρυένν.Μ 409.

τριημιτόνιον [τὸ] μτγν. μουσ. διάστημα ἐξ ἑνὸς τόνου καὶ ἡμίσεος, ἡ ἐλάσσων τρίτη : Πλούτ.'Ηθ. 389E **δίεσις καὶ ἡμιτόνιον καὶ τόνος καὶ τριημιτόνιον**, αὐτ 430A, Θέων Σμ.86C.

τριημίτονον [τὸ] ἄ. τριημιτόνιον βλ.λ. : 'Αλέξ.'Εφ. π. Θέων Σμ.186 **ἥλιος δ' ὑπὸ τοῖσι τόνον .. ἴσχει, αἴγλης δ' ἡελίοιο τριημίτονον Κυθερείης.**

τριημιχοινίκιον [τὸ] πιθ ὁ τριημιχοῖνιξ βλ.λ.

τριημιχοῖνιξ-ῖκος [ὁ,ἡ] μτγν. εἷς καὶ ἥμισυς χοῖνιξ βλ.λ. : Θεόφρ.Φl 8,4,5 **οἱ μὲν ἀθληταὶ.. τριημιχοίνικα μόλις ἀναλίσκουσιν** [διόρθ.τρί' ἡμιχοίνικα].

τριημιωβολιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ὀβολοῦ : Πολυδ.9,67.

τριημιωβόλιον [τὸ] τρία ἡμιωβόλια, εἷς καὶ ἥμισυς ὀβολός : 'Αριστφ.άπ.144 **ἐν τῷ στόματι τριημιωβόλιον ἔχων.**

τριηράρχημα-ατος [τὸ] [τριηραρχῶ] ἡ δαπάνη τῆς τριηραρχίας βλ.λ.· 'Αρποκρ. «τριηράρχημα· τὸ εἰς τὴν τριηραρχίαν ἀνάλωμα» : Δημ.1206 **νῦν δὲ περί τε διαδοχῆς νεὼς ἐστιν ὁ λόγος καὶ τριηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἓξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου** [διόρθ. ἐπιτριηραρχήματος]· **2)** τὸ ὑπὸ τὸν τριήραρχον πλήρωμα ναυτῶν : Δημ.1220 **οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ** χρήσοιτο.

τριηράρχης [ὁ] μτγν. τ. τοῦ τριήραρχος βλ.λ., ὁ κυβερνήτης τριήρους : Γαλ.6,39 **τριηράρχας μὲν ὠνόμαζον .. τοὺς ἄρχοντας τῶν τριήρων.**

τριηραρχία [ἡ] τὸ ἀξίωμα καὶ ἔργον τοῦ τριηράρχου, ἡ ἀρχηγία τριήρους : 'Αριστλ.Πολιτ.6,8,15· **2)** εἰδ. ἐν 'Αθήναις ἔκτακτος δημοσία λειτουργία βαρύνουσα τοὺς **εὐπορωτέρους** τῶν πολιτῶν, ὑποχρεωμένους νὰ καταβάλλωσι πρὸς ἄρτιον ἐξοπλισμὸν τοῦ πολεμικοῦ στόλου τῆς πόλεως : Λυσ. 13,62 **τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον,** Ξεν.'Αθ.1,13, αὐτ.Οἰκ.2,6 **οἶδ' ὅτι καὶ τριηραρχίας μισθοὺς καὶ εἰσφορὰς τοσαύτας σοι** προστάξουσιν.

τριηραρχικός-ή-όν **ὁ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριηραρχίαν βλ.λ. : Δημ.329 ἐφ' **οἷς** [ταλάντοις] **ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον.**

τριήραρχος [ὁ] κ. **τριηράρχης** [Γαλ.6,39] ὁ κυβερνήτης τριήρους, **πολεμικοῦ** πλοίου· 'Ησ. «τριήραρχος· τριήρους ἄρχων, ἤτοι πλοίων πολεμικῶν» : 'Ηρ.8,93 **ταῖσι γὰρ** 'Αθηναίων **τριηράρχοισι παρεκεκέλευστο,** 'Αριστφ.Θεσμ.837 **τριήραρχον πονηρόν,** Θουκ.4,11, αὐτ.7,70 **ἀνακαλοῦντες ὀναμαστὶ τὸν τριήραρχον,** Ξεν.'Ελλ.1,1,25 **τριηράρχους ἐκέλευε ναυπηγεῖσθαι τριήρεις ἐν 'Αντάνδρῳ·** **2)** εἰδ. ἐν 'Αθήναις, ὁ ἐξαρτύων, μόνος ἢ μετ' ἄλλων πολιτῶν, τριήρη ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, ἐφ' ἧς ὤφειλεν ἢ αὐτὸς προσωπικῶς νὰ ἐπιβαίνῃ ἢ ἀντικαταστάτης του : 'Αριστφ.'Αχ. 546 **περὶ τριηράρχου βοῆς,** Θουκ.6,31 **τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθέν,** αὐτ.7,13.

τριηραρχῶ-έω, παρακ. **τετριηράρχηκα,** εἰμὶ τριήραρχος, κυβερνήτης τριήρους, πολεμικοῦ πλοίου : 'Ηρ.8,46 **ἀνδρὸς δοκίμου καὶ τότε τριηραρχέοντος,** Θουκ.4,11· κ. μτ. γενικ. : 'Ηρ.7, 181, 'Ισαῖ.55,19 **τριηραρχῶν τῆς Παράλου·** **2)** εἰδ. **ἐν** 'Αθήναις, ἐξαρτύω τριήρη εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους· πρβλ. τριήραρχος 2] : 'Αντιφ.2,2,12, 'Αριστφ.'Ιππ.912 **ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν σαυτοῦ,** αὐτ.Βάτρ.1065, Λυσ.13,62, 'Ισαῖ.66,38 **οἶκος τριηραρχῶν** [περιουσία ὑποχρεώνουσα εἰς τριηραρχίαν]· κ. παθ. : Ξεν.'Αθ.1, 13 **τριηραρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος τριηραρχεῖται·** **3)** ρηματ.π. τριηράρχημα.

τριηραύλης [ὁ] ὁ αὐλητής, ὁ διδων διὰ **τοῦ αὐλοῦ** εἰς τοὺς κωπηλάτας τῶν τριήρων τὸν ρυθμὸν καὶ χρόνον τῆς κωπηλασίας : Δημ.270, Πολυδ.4,71.

τριηρετεύω ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηριτεύω βλ.λ.

τριηρέτης [ὁ] ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηρίτης βλ.λ.

τριηρετικός-ή-όν ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηριτικὸς βλ.λ.

τριηρημιολία [ἡ] μτγν. ἄ. τριημιολία βλ.λ. : Καλλίξ.π.'Αθήν.5,203E **τὰ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας διπλασία τούτων** [δ.γρ.τριημιολίας].

τριήρης-ους [ἡ] [τρίς, ἀραρίσκω], γενικ. κ. **-εος,** αἰτ. **τριήρη** κ. **-εα** κ. **τριήρην** ['Επιγρ.], πληθ. ὀνομαστ. **τριήρεις** κ. **τριήρεες** ['Ηρ.2,159], γενικ. **τριήρων** κ. **τριηρέων** κ. **τριηρέων** ['Ηρ.7,89] κ. **τριηρῶν** [Θουκ.6,46], ταχύπλουν πολεμικὸν πλοῖον, ἔχον ἑκατέρωθεν τρεῖς σειρὰς κωπῶν : 'Ηρ.2,159 **τριήρεες αἱ μὲν ἐπὶ τῇ βορηΐῃ θαλάσσῃ ἐποιήθησαν,** αὐτ.7,89 **τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι,** Θουκ.1,14, αὐτ.6,46 **μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριηρῶν** 'Αθηναίοις **παρεῖχε,** Ξεν.'Ελλ.1,4,11 **ἐκεῖθεν δ' ἀνήχθη εὐθὺ Γυθείου ἐπὶ κατασκοπὴν τῶν τριήρων,** αὐτ.1,5,19· πρβλ. 'Αθήν.5,203D· **2)** μτφ. ποτήριον ἔχον τὸ σχῆμα πλοίου : 'Αντιφάν.1,4 **φιάλας τριήρεις, τραγελάφους,** 'Επίν.'Υποβαλλ.1,8 **ἕτερον τριήρης· τοῦτ' ἴσως χωρεῖ χόα.**

τριηρίδιον 'Ησ. «πλοῖον μικρόν».

τριηρικός-ή-όν κ. **τριηριτικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριήρη, ὁ ὅμοιος πρὸς τριήρη : Δημ.1145 **τοῦτον ὀφείλοντα τῇ πόλει σκεύη τριηρικά,** 'Αθήν.12,535D **Χρυσόγονος μὲν ηὔλει τὸ τριηρικὸν ἐνδεδυκὼς τὴν πυθικὴν στολὴν** [μέλος]· **2]** τὸ οὐδ. τριηρικὸν ὡς οὐσ. τὸ πλήρωμα τριήρους, οἱ τριηρῖται : 'Αριστλ.Πολιτ.4,4,21.

τριηριτεύω μτγν., ἐσφ. γρ. **τριηρετεύω** εἰμὶ τριηρίτης βλ.λ.· Πολυδ.1,98 **«κώπαις ἐλαύνειν,** τριηριτεύειν, κωπηλατεῖν».

τριηρίτης [ὁ] ὁ ἐπιβαίνων τριήρους, ἰδίᾳ ὁ ὑπηρετῶν ἐν τριήρει ὡς ὁπλίτης ἢ ὡς ἐρέτης, ὁ ναύτης : 'Ηρ.5,85 **τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἕλκοντας ὑπὸ ταύτων ἀλλοφρονῆσαι,** Θουκ.6,46 **καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν,** Ξεν.'Αν. 6,6,7 **ἔδεισαν δὲ καὶ τῶν τριηριτῶν πολλοί.**

τριηριτικός-ή-όν, ἐσφ. **τριηρετικός ὁ** τριηρικὸς βλ.λ., ὁ ἀνήκων εἰς τριήρη ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς τριήρη : 'Απп.Εἰσ.10 **τριηριτικὰ σκεύη,** αὐτ.Λιβ.96, αὐτ.'Εμφ.Πολ.5,95 **τριηριτικοὶ φάσηλοι,** 'Επιγρ. **κρατὴρ τριηριτικὸς** [ἐσφ. γρ. τριηρετικός].

τριηρονόμος [ὁ] 'Ησ. «ὁ τριηράρχης **καὶ ναύκληρος».**

τριηροποιικός-ή-όν [ὁ] 'Επιγρ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς ναυπηγίαν τριήρων· **2)** **τὰ τριηροποιικά** ὡς οὐσ. τὰ πρὸς ναυπηγίαν τριήρων χρήματα : 'Επιγρ. **ταμίας γενόμενος τριηροποιικῶν.**

τριηροποιός-όν ὁ ναυπηγῶν τριήρεις : Δημ.598 **ὁ τῶν τριηροποιῶν ταμίας,** Πολυδ.1,84.

τρίηχον [τὸ] νεώτ. μουσ. ὁμὰς τριῶν φθογγοσήμων ἡνωμένων συνήθως διὰ σημείου **συζεύξεως** καὶ ἐκτελουμένων ἰσοχρόνως πρὸς δύο φθογγόσημα τῆς αὐτῆς ἀξίας, τριολέτο, τερτσίνα.

τριθάλασσος-ον κ. νεώτ., ἀττ. **-ττος** ἐπὶ χώρας, ὁ ὑπὸ τριῶν θαλασσῶν περιβρεχόμενος : 'Εφορ.άπ.67, Στράβ.9,2,2 **μόνη τριθάλαττός ἐστι καὶ λιμένων εὐπορεῖ πλειόνων.**

τριθάλαττος-ον ἀττ. **ἄ.** τριθάλασσος βλ.λ.

τριθαλής-οῦς-ές μτγν. ὁ τρίς, ἤτοι πολὺ θαλερός, ἀνθηρότατος· **2)** **τὸ τριθαλὲς** ὡς **οὐσ.** φυτόν τι ἐριθαλές : Πλίν.Φl 25,102.

τριθεΐα [ἡ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ἐκκλ.** ἡ εἰς τρεῖς θεοὺς πίστις, ἡ **ἐκ** τῶν τριῶν ὑποστάσεων τοῦ **ἑνὸς** Θεοῦ προελθοῦσα σφαλερὰ ἐκδοχὴ περὶ **τριῶν** χωριστῶν θεῶν : Καισάρ.868, Γρηγ.Ναζ.1,1224 **τριθεΐαν .. διδάσκεις,** 'Αναστ.Σιν.'Οδ.304C.

τριθειοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἐν τῷ μορίῳ τῆς συνθέσεως τρία ἄτομα θείου.
τριθεϊσμός (ὁ) νεώτ. ἐκκλ. ἄ. τριθεΐα βλ.λ.
τριθεΐτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ πιστεύων εἰς τρεῖς θεούς, ὁ χωρίζων τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἁγ. Τριάδος : Γρηγ.Ναζ.2,148C, Τιμ.Πρεσβύτ.44· ‖ εἰδ. ὡς ἐπιθ. τῶν ὀπαδῶν τοῦ αἱρεσιάρχου Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου : Φώτ.3,1092.
τριθέκτη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ τρίτη καὶ ἕκτη ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ᾀδομένου ἐν ταῖς ἑωθιναῖς ὥραις : ΨΧρυσ.12,783 **ἐνταῦθα χορὸς ψάλλει τὸ τρίτον ἀντίφωνον ἢ τὴν τριθέκτην.**
τριθέλυμνος-ον μσν. ὁ τριπλοῦς : Εὐστ.Ἰλ. Λ 353.
τρίθεος-ον μτγν. κ. σχόλ. ὁ πιστεύων εἰς τρεῖς θεούς : Σχόλ.Λυκόφρ.328· **2)** μτγν. **τὸ τρίθεον** ἡ δοξασία τῆς τριθεΐας, ἡ εἰς τρεῖς θεοὺς πίστις : Βασ.4,248C.
τρίθετος-ον μσν. ὁ τρὶς τεθειμένος, ὁ τρεῖς συνεπτυγμένος, ὁ ἔχων τρεῖς πτυχάς : Εὐστ.1154,31.
τριθημερινός-ή-όν γλωσσ. ὁ διατρέχων τὴν τρίτην ἀπὸ τῆς γενέσεώς του ἡμέραν.
τριένς Ἐπιγρ. κρητ. ἀντὶ τρεῖς.
τρίθυρον (τὸ) μτγν. αἱ τρεῖς θύραι ὁμοῦ : Μακάρ.708Α **ὁ .. διάβολος ἔχων μάγγανα καὶ τρίθυρα .. κατέχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς.**
τρίιππος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς ἵππους· ‖ **τὸ τρίιππον** ὡς οὐσ. ἅμαξα συρομένη ὑπὸ τριῶν ἵππων ὁμοῦ ἐζευγμένων.
τριίστιος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων τρεῖς ἱστοὺς ὀρθίους, τρικάταρτο.
τρικάβαλλος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων εἰς τὴν διάθεσίν του, ὁ συντηρῶν τρεῖς ἵππους δι' ἱππασίαν : Κωδ. Ὀφφ.5,75 **οἱ μὲν τρικάβαλλοι, οἱ δὲ μονοκάβαλλοι** (ὀνομαζόμενοι).
τρικάλινδητος-ον λεξ. **ὁ τρικυλίνδητος** βλ.λ. : ΕΜ766,22.
τρικάμαρον (τὸ) μτγν. κ. μσν. οἰκοδόμημα ἔχον τρεῖς καμάρας, τρία διαμερίσματα θολωτά, τρίστεγον : Πασχ.Χρον.474,10.
τρικαντό (τὸ) δημ. τρίκοχος, τρίπτυχος πῖλος ἐκ μαύρου ὑφάσματος, μὲ ἀνεστραμμένον τὸ γεῖσον εἰς σχῆμα τριπλεύρου καὶ πτεροκόσμητος.
τρικάντουνος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, ὁ τριγωνικός· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τόπος ἐν ᾧ καταλήγουσι τρία κοντούνια ἤτοι τρεῖς δρομίσκοι.
τρικάπηλος-η-ο μσν. ὁ τρὶς ἤτοι πολὺ κάπηλος : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,502.
τρικάρηνος-ον ὁ ἔχων τρεῖς κάρας, ἤτοι κεφαλὰς ἢ κορυφάς : Ἡσίοδ.Θ 287 **Χρυσάωρ δ' ἔτεκε** τρικάρηνον **Γηρυονῆα**, Πίνδ.ἀπ.70 **Πτῷον τρικάρηνον**, Ἡρ.9,81 **τρικαρήνου ὄφιος.**
τρίκαρπος-ον μτγν. μσν. ὁ παράγων καρπὸν τρὶς τοῦ ἔτους : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,37 **ἄρουρα τρίκαρπος**, Ψελλ.Πον.148,11· **2)** Ἡσ.«τρίκαρπον· τριετῆ».
τρικατάρατος-ον κ. τρισκατάρατος βλ.λ.
τρικάταρτο (τὸ) δημ. πλοῖον ἔχον τρία κατάρτια, τριίστιον.
τρικέρατος (ὁ,ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία κέρατα, ἄ. τρίκερως : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.283,214C **τρικέρατος βοῦς**· ‖ νεώτ. ζῳολ. **τρικέρατα** (τὰ) ὡς οὐσ. ζῷα φέροντα τρία κέρατα.
τρικέρβερος-ον μσν. ὁ οἱονεὶ τριπλοῦς Κέρβερος : Μολάλ.1 62,18 **κύνα ἄγριον μέγαν, ὃν καὶ τρικέρβεραν ὠνόμαζον.**
τρικέρης (ὁ) δημ. ἐπίθ. τοῦ διαβόλου, ὁ τρικέρατος.
τρικέρι (τὸ) δημ. τὸ τρικήριον βλ.λ.
τρίκερως-ων γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ τρία κέρατα ἔχων, τρικέρατος.
τρικέφαλος(-η)-ο(ν) κ.νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς: Ἀριστφ.ἀπ.468 **Ἑρμῆς τρικέφαλος** (Ἡσ. «Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι τοῦτο ἔφη, παίζων κωμικῶς παρὰ τὸν τετρακέφαλος ἐν τῇ τριόδῳ τῇ ἐν Κεραμεικῷ ἵδρυτο»), Φιλόχ.69, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ. Ι,ΙΙ **τρικεφάλων γυπῶν κρωγμοί**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 74,12 **τρικέφαλος τῆς γῆς ὁ δράκος**· ‖ νεώτ. ἀνατομ. **τρικέφαλος βραχιόνιας μῦς** (ὀγκώδης μῦς καταλαμβάνων ὅλην τὴν ὀπισθίαν χώραν τοῦ βραχίονος), **- τρ- μηριαῖος μῦς.**
τρικήρι(ον) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. **τρίκηρον**, δημ. **τρικέρι**, ἐκκλησιαστικὸν φορητὸν κηροπήγιον φέρον τρία κηρία.
τρικκαλιώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν **Τρίκκαλα.**
τρίκκος Ἡσ. «ὀρνιθάριον, ὁ καὶ βασιλεύς, ὑπὸ Ἠλείων».
τρικλαμιά (ἡ) δημ. κ. **τρικλαμίδα** κ. **κυκλαμιά** τὸ φυτὸν κυκλάμινον.
τρικλήματος-ον μτγν. ὁ τρία κλήματα ἢ κλάδους ἔχων, τρίκλωνος : Ἀθαν.2,224C.
τρικλίζω δημ. κ. **τρε-** κλονοῦμαι κατὰ τὸ βάδισμα, παραπαίω: **πάει τρικλίζοντας ἀπ' τὸ μεθύσι.**
τρικλινής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ κρυσταλλικοῦ συστήματος, ὁ ἀναγόμενος εἰς τρεῖς ἀνίσους καὶ λοξῶς τεμνομένους ἄξονας.
τρικλινιάρης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιστατῶν **ἐν** τῷ τρικλίνῳ, ἀρχιτρίκλινος : Πετρών.22, Ἐπιγρ.
τρικλίνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τρίκλινος βλ.λ.· **2)** Θεόπομπ.π.Ἀθήν.Ι,23Ε **κατακείμεναι μαλακῶς ἐν τρικλινίῳ.**
τρίκλινος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς κλίνας : Μοσχί.π.Ἀθήν.5,207C **θαλάμους δὲ τρεῖς εἶχε τρικλίνους**, Ἀθήν.47F, Πολυδ.6,7· **2)** τὸ ἀρσ. τρίκλινος ὡς οὐσ. αἴθουσα δείπνου, ἑστιατόριον ἔχον τρεῖς κλίνας δειπνητικάς : Ἀντιφάν. Ἀδήλ.34, Ἄμφις ἐν Ἀδήλ.10· ‖ κ. νεώτ. **τρίκλινον** (τὸ) ὡς οὐσ. γεν. ἡ αἴθουσα ὅπου παρετίθεντο τὰ δεῖπνα, τὰ συμπόσια : Ἀναξανδρ.Ἀδήλ. 19,Ἀρχέδ.Θησαυρ.1,12, Πολύβ.31,4,3· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. τράπεζα φαγητοῦ παρὰ Ρωμαίοις ἔχουσα περὶ αὐτὴν τρεῖς κλίνας ἢ ἀκκούβιτα, ἔνθα ἐξηπλοῦντο οἱ συμποσιάζοντες· **4)** **τρίκλινος συγγενείας** συμπόσιον συγγενικόν: Μέν.Ἀδήλ.21.
τρίκλισμα (τὸ) δημ. κ. **τρέ-** ἡ πρᾶξις τοῦ τρικλίζω.
τρικλοποδιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ θέτῃ τις τὸν πόδα μεταξὺ τῶν κνημῶν ἄλλου, ἵνα ρίψῃ αὐτὸν χαμαί, ὑποσκελισμός : **μ' ἔρριξε μὲ τρικλοποδιά**· **2)** μτφ. δεξιὰ δόλον ἐνέχουσα ἐνέργεια γινομένη ὑπό τινος πρὸς ὑποσκελισμὸν ἄλλου ἢ πρὸς ματαίωσιν ἐπιδιώξεως αὐτοῦ.
τρικλός (ὁ) δημ. κ. **τρεκλός** ὁ τρικλίζων, **ὁ κλονιζόμενος κατὰ τὸ βάδισμα.**
τρίκλυστος-ον ὁ τρὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατακλυσθείς, πλυθεὶς ἢ καθαρισθείς : Ἀριστφ.ἀπ.693.
τρίκλωνος-(η)-ο(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κλῶνας, τρεῖς κλάδους: Σχόλ.Θεόκρ.3,29 **τὸ τηλέφιλον κάτωθεν ἀναβαίνει τρίκλωνον, - τρίκλωνος βασιλικός**· **2)** δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κλωστάς, τρεῖς κλωνιές : **τρ- κλωστή - νῆμα.**
τρίκλωστος-ον μτγν. ὁ τρὶς κεκλωσμένος, κλωσθείς, ἢ ὁ ἐκ τριῶν κλωστῶν ἀποτελούμενος : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,109,7 **τρίκλωστον ἐπισπαστῆρα.**
τρικό (τὸ) δημ. ὕφασμα ἢ ἔνδυμα πλεκτόν.
τρικόγχος-ον Ἐπιγρ. κ. νεώτ. βυζαντ. ἀρχιτεκτ. ὁ ἔχων τρεῖς κόγχας.
τρικοκκιά (τὸ) δημ. κ. **τρικουκκιά** τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ.
τρίκοκκον (τὸ) μτγν. **εἶδός τι** μεσπίλου : Διοσκ. Ι,169,Πλίν.22,29.
τρίκοκκος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τρεῖς κόκκους Σχόλ.Ὀδ.Σ 298.
τρικόλλυβον (τὸ) μτγν. νόμισμά τ **εὐτελὲς** ἀξίας τριῶν κολλύβων : Πολυδ.9,72,Ἡσ.

τρικόλουρος-ον ὁ τρὶς κολοβωθεὶς ἢ κολοβωμένος : Νικόμ Γερ.'Αριθμ.2,14,127.
τρικόλωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς κολωνοὺς ἤτοι λόφους ἢ τρεῖς κορυφάς : Χρησμ.π.Στράβ. 6,1,5 **Πανδοσία τρικόλωνε, πολύν ποτε λαόν ὀλέσσεις**, Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Πανδοσία.
τρικόνδυλος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς κονδύλους, φάλαγγας : Μελέτ. ἐν 'Αν.'Οξ.3,120,25 «τρικόνδυλοι δάκτυλοι, τριφάλαγγοι γάρ εἰσιν ἢ τρικόνδυλοι ἢ τρισκύταλοι· λέγονται γὰρ κατ' ἀμφότερα».
τρικόνητος-ον 'Ησ. «ὁ πολλάκις ἀπολέσθαι ἄξιος καὶ καταχωσθῆναι».
τρικορμίτης (ὁ) δημ. ὁ τρισώματος.
τρίκορος-ον σχόλ. ὁ τρίγληνος βλ.λ.· ΕΜ 766,9 «τρίγληνα, οἷον τρίκορα· γλήνη ἡ τῶν ὀφθαλμῶν κόρη» : Σχόλ.'Οδ.Σ 298.
τρικόρυθος-ον ποι. τρίκορυς βλ.λ. : Εὐρ.'Ορ.1480.
τρικόρυμβος-ον μτγν. ὁ τρεῖς κορύμβους, τρεῖς κορυφὰς ἔχων, τριπλοῦς : Συνέσ.315D.
τρικόρυνθος 'Ησ. «ἀνδρεῖος ἥρως».
τρίκορυς-υθος (ὁ) ποι. ὁ ἔχων κόρυθα, περικεφαλαίαν μὲ τρεῖς λόφους : Εὐρ.Βάκχ.123 **τρικόρυθες . . κύκλωμα τόδε μοι καρύβαντες εὗρον.**
τρικόρυφος-ον μτγν. κ. νεώτ., δημ. τρίκορφος ὁ ἔχων τρεῖς κορυφάς : Στράβ.6,1,5 **τρικόρυφον δ' ἐστὶ τὸ φρούριον.**
τρίκορφος-η-ο δημ. ὁ τρικόρυφος βλ.λ.
τρικόρωνος-ον ὁ ἔχων ἡλικίαν τριπλασίαν τῆς ἡλικίας τῆς κορώνης, δθ. ὑπέργηρως : 'Αγαθ.ΑΠ 5,288 **ἡ γραῦς ἡ τρικόρωνος, ἡ ἡμετέρους διὰ μόχθους μοίρης ἀμβολίην πολλάκι δεξαμένη**, οὐτ.11,69,'Αλκίφρ.1,28 (διόρθ. τοῦ τρίκουρος).
τρικότυλος-ον ὁ τρεῖς κοτύλας χωρῶν : 'Αριστλ. Θεσμ.743, Διον. Συν. Σωζ.1, Μέν.Μηναγ.2· **2)** 'Ησ. «οἶνος τρικότυλος· οὗ τρεῖς κοτύλαι ὀβολοῦ πωλοῦνται».
τρικούβερτος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίου, ἰδ. μεγάλου, ὁ ἔχων τρία καταστρώματα, τρεῖς κουβέρτες· **2)** μτφ. ὁ μέγας κατ' ἔκτασιν ἢ ποσότητα ἢ κατὰ δύναμιν ἢ ζωηρότητα : **γλέντι τρικούβερτο, - ἔφαγε ξύλο τρικούβερτο.**
τρικουκκιά (ἡ) δημ. ἄ. τρικοκκιὰ βλ.λ.
τρίκουρος-ον 'Ησ. «ὁ κειρόμενος κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος».
τρικόχλιον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ διὰ τὴν κατακορύφωσιν ἢ ὁριζοντίωσιν γεωδοιτικῶν καὶ ἄλλων ἐπιπέδων ἢ ἐργαλείων, φέρουσα τρεῖς κοχλίας, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ κατάλληλος κλίσις.
τρίκοχος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. δ. γρ. **τρίκωχος** ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, κόχες : **τρίκοχο καπέλλο** (τὸ τρικαντό).
τρικράνι (τὸ) δημ. τρίκρονον βλ.λ.2)· **2)** τρίαιχμος κάμαξ, τρίαινα : Θεοτόκ.μτφρ.Σαίξπηρ Τρικυμία,45,11.
τρίκρανος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς, τρικέφαλος : Σοφ.Τρ.1078,Εὐρ.'Ηρ.611 **καὶ θῆρά γ' εἰς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον**, 'Επιγρ. **μήτηρ τρίκρανος** (ἡ **Ρέα**)· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **τρίκρανον** ὡς οὐσ. τρίαιχμον γεωργικὸν ἐργαλεῖον.
τρικράσπεδος-ον μτγν. ὁ τριπλοῦν κράσπεδον, τρεῖς γύρους ἔχων : 'Αρχιμ.Πρόβλ.Β 39.
τρίκρος-α-ον ὁ εἰς τρία διῃρημένος, τρισχιδής : Θεόφρ.ΦΑΙτ.9,11,3.
τρίκροτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἰδ. ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου, ὁ τρεῖς στοίχους, τρεῖς σειρὰς κωπῶν ἔχων ἑκατέρωθεν, ὁ διὰ τριπλοῦ κρότου, κτυπήματος τῶν κωπῶν κωπηλατούμενος: 'Αριστείδ. 1,539 **τριήρεις .. ὑπῆρχεν ἰδεῖν δικρότους καὶ τρικρότους**, Νικ.Χων.Χρον.411Α **στρογγύλων πέντε νηῶν εὐπορήσαντες καὶ σκάφη τρίκροτα κατηρτικότες κδ'·** **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **τρίκροτον** ὡς οὐσ. πολεμικὸν ἱστιοφόρον πλοῖον τρίστηλον μετὰ τριῶν πυροβολείων· **3)** ὁμ. νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ ἐμφανίζων εἰς τὸν σφυγμογράφον καμπύλην ἔχουσαν μίαν κορυφὴν καὶ δύο ἀνάρσεις εἰς τὴν γραμμὴν τῆς καθόδου.
τρίκτειρα 'Ησ «τρίκτειρα ἢ τριττύα, θυσία 'Ενυαλίῳ· θύεται δὲ πάντα τρία καὶ ἔνορχα».
τρικτύαρχος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἄρχων τρικτύος, τριττύος : 'Επιγρ.Δήλου.
τρικτυαρχῶ-έω 'Επιγρ. ἄρχω τρικτύος, τριττύος βλ.λ. : 'Επιγρ.Δήλου.
τρικτύς-ύος (ἡ) δ. προφ. τοῦ τριττὺς βλ.λ. : Σώφρ. π.'Αθήν.11480Β **ὑποκατώρυκται δ' ἐν κυαθίδι τρικτὺς ἀλεξιφαρμάκων.**
τρικύαθος-ον μτγν. ὁ ἔχων χωρητικότητα τριῶν κυάθων : 'Ανακρ.π.'Αθήν.11,475F **ᾠνοχόει δ' . . τρικύαθον κελέβην ἔχουσα.**
τρίκυζα 'Ησ. «πολλῆς δεόμενα λιτανείας».
τρίκυκλον (τὸ) νεώτ. ὄχημα μὲ τρεῖς τροχούς.
τρικυλίνδητος-ον ὁ τρὶς κυλινδηθείς, ὁ παραπολὺ κυλισμένος, ἄ. τρικαλίνδητος : ΕΜ 766,22.
τρικύλιστος-ον μτγν. ὁ τρικυλίνδητος βλ.λ. : 'Επίκ.π.Διογ.Λ 10,5 **ἐὰν μὴ ὑμεῖς πρὸς ἐμὲ ἀφίκησθε, αὐτὸς τρικύλιστος ὅπου ἂν ὑμεῖς . . παρακαλῆτε ὠθεῖσθαι.**
τρικυμία (ἡ) κ.μσν. κ.νεώτ., δημ. κ. **τρικυμιά** τὸ τριπλοῦν, ἄρα καὶ μέγιστον κῦμα, ἢ τὸ τρίτον κῦμα, ὅπερ εἴς τινας παραλίας εἶναι συνήθως μεγαλύτερον καὶ κινδυνωδέστερον τῶν δύο προηγηθέντων, ὅπως εἰς ἄλλας χώρας τὸ κινδυνωδέστερον εἶναι τὸ δέκατον, τὸ fluctus decumanus τῶν Ρωμαίων : Πλάτ.Πολ.472Α **μόγις μοι τὼ δύω κύματε ἐκφυγόντι νῦν τὸ μέγιστον καὶ χαλεπώτατον τῆς τρικυμίας ἐπάγεις**, Μέν.'Αδήλ.7,8 **ἑτέραν περιμεῖναι χἀτέραν τρικυμίαν**· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μεγάλη θαλασσοταραχὴ προκαλουμένη ἀπὸ βιαιότατον ἄνεμον, φουρτούνα : Εὐρ.'Ιππ.1213 **αὐτῷ τε σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμίᾳ κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον**, οὐτ.Τρῳ.83, Λυκόφρ.475, Πολυδ.1,108, Λουκ.Μισθ. Συν.1 **τὰς τρικυμίας καὶ ζάλας καὶ ἐκβολὰς καὶ ἱστῶν κλάσεις καὶ πηδαλίων ἀποκαυλίσεις**· ‖ κ. μτφ. **τρικυμία κακῶν** σάλος, δίνη, ἣν ἐπιφέρουσι συμφοραί : Αἰσχ.Πρ.1015 **οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία ἔπεισ' ἄφυκτος**· ‖ **τρικυμία τῆς τύχης** ἡ καταδρομὴ τῆς τύχης : Λουκ.Δημ.'Εγκώμ. 33 **ἀκλινῆ τὴν φυχήν.., ἐν .. τρικυμίαις τῆς τύχης**· ‖ **τρικυμία λόγου** τερατώδης κομπολογία, πάταγος λέξεων : Πλάτ.Εὐθ.293Α **σῶσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς τρικυμίας τοῦ λόγου**· ‖ ὁμ. νεώτ. μτφ. μεγάλη ταραχή, εἰς ἄκρον ἀνώμαλος κατάστασις, ἰδ. ταραχὴ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος : Σολωμ. Λάμπρ.9,6,2 **σ' ἐκείνη τὴν τρικυμιά, ποὺ μ' ἄνοιξε τὸ μνῆμα, - τρικυμία τῶν παθῶν.**
τρικυμίζω νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. πσρακ. **τρικυμισμένος**, ἐπιφέρω, δημιουργῶ τρικυμίαν, **φέρνω** φουρτούνα· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. **τρικυμισμένος** ὁ τρικυμιώδης : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.15 **ἔπειτα ἀπὸ τρικυμισμένο νυχτερινὸ ταξίδι**· **2)** μτφ. διαταράσσω εἰς μέγιστον βαθμόν, σφόδρα.
τρικυμιοθραύστης (ὁ) μσν. ὁ ἐφ' οὗ θραύεται ἡ τρικυμία, τὰ κύματα τῆς τρικυμίας, ἢ ὁ θραύων αὐτά : Λάσκ.Θεόδ.767 (ἐν Mi.140).
τρικυμιώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τρικυμίαν, ὁ ὑπὸ τρικυμίαν διατελῶν, ὁ θυελλώδης, ταραχώδης, φουρτουνιασμένος· **2)** μτφ. πλήρης παλινδρομήσεων, περιπετειώδης : **τρικυμιώδης βίος**· ‖ ἐπίρρ. **-ιωδῶς.**
τρικώλιος-ον 'Επιγρ. ὁ τρίκωλος βλ.λ. : 'Επιγρ.Κῶ.
τρίκωλος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν κώλων ἢ μελῶν συγκείμενος, τριμελής, δθ. τὸ **τρίκωλον** ὡς οὐσ. περίοδος ἐκ τριῶν κώλων ἢ προτάσεων : Διον.'Αλ. Συνθ.49,8 **τρίκωλον ἐν τοῖς πάνυ ἐπαινούμενον.**
τρίκωχος-ον νεώτ. δ.γρ. τοῦ τρίκοχος βλ.λ.

τριλάγυνος-ον ὁ ἔχων χωρητικότητα τριῶν λαγύνων, ὁ χωρῶν ὅσον καὶ τρεῖς λάγυνοι : Στησίχ. π.'Αθήν.II.499B **σκύπφειον δὲ λαβὼν δέπας ἔμμετρον, ὡς τριλάγυνον, πιεῖν ἐπισχόμενος.**

τριλαμπής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκπέμπων τριπλῆν λάμψιν, ὑπέρλαμπρος, ἐπὶ τῆς 'Αγίας Τριάδος : Γρηγ.Ναζ.2,609 **φῶς ἀειλαμπὲς καὶ τριλαμπές**, αὐτ.3,1442, Καισάρ.3,14, Θεοφύλ.π.Bandin.Bibl.Met.I,502,IC **ὑπερτελής, ἄναρχε, τριλαμπεστάτη, τριὰς ὑπερούσιε**, Μιχ.'Αττολ.ἐν Σάθ.I,14· || μσν. **τὸ οὐδ. τὸ τριλαμπές** ἡ τριπλῆ ἐκπομπὴ λάμψεως, **φωτός ἀπλέτου** : 'Ακολ.Νεκρώσ.Εὐλογητ. **τὸ τριλαμπὲς τῆς μιᾶς θεότητος.**

τρίλεκτος-ον σχόλ. **ὁ** τρίφατος, **ὁ τρὶς λεχθείς** : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.102.

τρίλια (ἡ) δημ. κ. τρίλιζα παιδιά, καθ' ἣν δύο παῖκται μετακινοῦν ἕκαστος τρία λιθάρια διαφόρου χρώματος ἢ μεγέθους ἐπὶ τριπλοῦ ὀρθογωνίου τετραπλεύρου, χαρασσομένου ἐπὶ πλακὸς ἢ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τριόδι, τριάδα, τρίτσα.

τρίλιζα (ἡ) δημ. ἡ παιδιὰ τρίλια βλ.λ.

τρίλιθος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν λίθων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : Γλωσσ. **τρίλιθος κίων** (ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν σπονδύλων)· **2)** μσν. **τὸ τρίλιθον** ὡς οὐσ. ναός τις ἐν Ἡλιουπόλει ἔχων κίονας πελωρίους, ὧν ἕκαστος σύγκειται ἐκ τριῶν λίθων : Μαλάλ.I 344,22, Πασχ.Χρον. 303D· **3)** νεώτ. μνημεῖον **ἐκ** τριῶν λ θων, δύο ὀρθίων ἐν σχήματι παραστάδων καὶ ἑνὸς ὁριζοντίου ἐπ' αὐτῶν **ἐν** εἴδει ὑπερθύρου, ντολμέν.

τρίλινος ον γλωσσ. ὁ **ἐκ** τριῶν λίνων, τριῶν κλωστῶν ἀποτελούμενος, **τρικλωνος**· || **τὸ τρίλινον** ὡς οὐσ. περιδέραιον **ἐκ** τριῶν σειρῶν μαργαριτῶν.

τριλιτραῖος-α-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν λιτρῶν : Τζέτζ.'Επιστ.54,50 **σῦκα ἢ μῆλα τριλιτραῖα ἢ διλιτραῖα ἢ λιτραῖα τὸ ἔσχατον.**

τρίλιτρον γλωσσ. σύνολον τριῶν λιτρῶν.

τρίλλη (ἡ) Σουΐδ. «γέγραπται ἐν τῷ τοῦ 'Αθηναίου Σίμωνος 'Ιππιατρικῷ περὶ γνωρισμάτων **φλεβῶν ὅτι** καὶ ἀπὸ τῆς τρίλλης εἰσὶ φλέβες δύο».

τρίλλια (ἡ) δημ. ὁ τρίλλος βλ.λ.

τρίλλιστος-ον (λίτομαι, λίσσομαι) **ποι. τ.** ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος **τρίλιστος** ὁ τρὶς **τ. ἔ.** πολλάκις, παραπολὺ ἐξικετευμένος, πολυλιτάνευτος, πολύευκτος, πολυπόθητος : 'Ιλ.Θ 488 **αὐτὰρ 'Αχαιοῖς ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή**· || ἐπίρρ., μτγν. **τριλλίστως** : Μακεδ.ΑΠ 5,271 **οἱ δὲ φίληταί οἵ ποτε τριλλίστως ἀντίον ἐρχόμενοι.**

τρίλλος (ὁ) (Ιταλ.) δημ. κ. **τρύλλος** κ. **τρίλλια** (ἡ) μουσικὸς καλλωπισμός, καθ' ὃν ἐπαναλαμβάνονται γοργότατα δύο συνεχεῖς φθόγγοι εὑρισκόμενοι εἰς ἀπόστασιν τόνου ἢ ἡμιτονίου.

τρίλοβος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς λοβούς : 'Αριστλ.π.'Αθήν.7,319B **καρδίαν τρίγωνον, ἧπαρ λευκὸν τρίλοβον.**

τριλογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. σύστασις ἢ ἑνότης τριῶν λόγων, ἰδ. σύστασις, σύνολον τριῶν τραγῳδιῶν, ἐχουσῶν ἐσωτερικὴν ἑνότητα, ἃς ἐδίδασκεν ἕκαστος τῶν διαγωνιζομένων ἀρχαίων τραγῳδῶν **κατὰ τὰ** Διονύσια· πρβλ. τετραλογία : Διογ.Λ 3,61 **ἔνιοι δέ, ὧν ἐστι καὶ 'Αριστοφάνης ὁ γραμματικός, εἰς τριλογίας ἕλκουσι**, Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 1124 **'Αρίσταρχος καὶ 'Απολλώνιος τριλογίαν λέγουσι, χωρὶς τῶν σατυρικῶν**· || νεώτ. σύνολον τριῶν δραματικῶν ἢ καὶ ἄλλων ποιητικῶν ἔργων ἐχόντων μεταξύ των ἑνότητά τινα ἢ σύνδεσμον.

τρίλογχος-ον (λόγχη) μσν. ὁ ἔχων τρεῖς λόγχας, τρεῖς αἰχμάς : 'Ιω.Βί.Δομοσκ.I 232 (I,II D) **δόρασι τριλόγχοις.**

τριλογοῦμαι μσν. ἐπὶ λέξεων, εἰμὶ ἐν χρ. κατὰ τρεῖς τύπους : Εὐστ.1798,25 **οὐ πολλὰ δὲ τῶν περισπωμένων ῥημάτων οὕτω τριλογοῦνται.**

τριλοφία (ἡ) ὁ τριπλοῦς λόφος, **τὸ** τριπλοῦν λοφίον πτηνοῦ ἢ περικεφαλαίας : 'Αριστφ.'Ορν.94 **τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;**, Στράβ.3,3,6 **σπάνιοι δὲ ἀλυσιδωτοῖς χρῶνται καὶ** τριλοφίαις, Πλούτ.'Αρατ.32.

τρίλοφος-ον μτγν. ἐπὶ κράνους, **ὁ ἔχων** τρεῖς λόφους, λοφία : Πολύαιν.8,59 **ἡ ἱέρεια.. πανοπλίαν ἔχουσα καὶ τρίλοφον κράνος**· **2)** ὁ ἔχων τρεῖς κορυφὰς **ἢ** ἄκρας : Νόνν.Δ 6,124 **Σικελίης** τριλόφοιο **Πελωρίδα δύσατο πέτρην.**

τριμάκαιρα (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ μὴ ἀπαντῶντος τριμάκαρ ἡ τρισμακαρία : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,396.

τρίμακρος-ον σχόλ. κ. μσν. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ συνιστάμενος ἐκ τριῶν μακρῶν συλλαβῶν : Σχόλ.'Ηφαιστ.158, Τζέτζ.ἐν 'Αν.Κρ.3,305,4 **ὁ μολοττὸς δὲ τρίμακρος.**

τριμάμμη (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ προμάμμη **τῶν** γονέων : Θεοφίλ.'Ινστιτ.3,6,131.

τριμάχιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν **ἵππουρις βλ.λ.** : ΨΔιοσκ.4,46.

τριμελής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ συνιστάμενος, ἐκ τριῶν μελῶν : Πλούτ.'Ηθ.1132D, - **τριμελὴς ἐπιτροπή, - τριμελὲς δικαστήριον.**

τριμέρεια (ἡ) μτγν. τὸ νὰ ἀποτελῆται **ἢ διαιρῆταί** τι εἰς τρία μέρη : Πρόκλ.'Αλκ 74.

τριμερής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν συγκείμενος, τριπλοῦς : 'Αριστλ.'Αρετ.I,2 **τριμερὴς ἡ ψυχή**, αὐτ Τοπ.5,4,12, Διόδ.Σ I,11, Πλούτ.'Ηθ.874E **τριμερὴς φιλοσοφία**, αὐτ.1134B **νόμος τριμερὴς** (μελῳδία κατὰ τρεῖς τρόπους ἤτοι Δώριον, Φρύγιον καὶ Λύδιον ἐκτελουμένη) (ἰδ.γρ. τριμελής)· || νεώτ., ἐπίρρ. **-ῶς**· **2)** νεώτ. ἐπὶ ἄνθους, οὗ τὰ σπονδυλώματα πάντα ἀποτελοῦνται **ἀπὸ** τρία μόρια, οἷον τρία σέπαλα, τρία πέταλα κτλ.' **3) ὁμ.** ὁ ὑπὸ τριῶν μερῶν συνομολογούμενος, συναπτόμενος : **τρ- σύμβασις - συνθήκη - σύμφωνον.**

τριμερίζω μτγν. διαιρῶ εἰς τρία μέρη : **ΠΔ** Δευτ.19,3 **τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου.**

τρίμερο (τὸ) δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ τριήμερο, νηστεία μὲ ἀποχὴν ἀπὸ πάσης τροφῆς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, **ἀπὸ** τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας μέχρι τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Τετάρτης· **2)** κτ. πληθ. **τὰ τρίμερα** μνημόσυνον τελούμενον τὴν τρίτην ἡμέραν **ἀπὸ τοῦ** θανάτου τινός· **3)** τὸ φυτὸν κυκλάμινον.

τρίμερος-η-ο δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ τριήμερος βλ.λ., ὁ ἔχων ἡλικίαν ἢ διάρκειαν τριῶν ἡμερῶν· **2)** τὸ οὐδ. τρίμερο ὡς οὐσ. βλ.λ.

τριμετραῖος-α-ον μσν. ὁ περιέχων, **ὁ χωρῶν** τρία μέτρα : ΚΠορφ.'Εκθ.268A **ζυγοφλάσκια τριμετραῖα ζυγὰς η'.**

τριμετρία (ἡ) μσν. γραμμ. ἡ ἐκ τριῶν μέτρων **σύστασις**, τὸ νὰ εἶναί τι τρίμετρον : Τριχᾶς 8,15.

τρίμετρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ στίχων, ὁ ἐκ τριῶν συγκείμενος, ἤτοι ἐν μὲν τοῖς ἰαμβικοῖς, τροχαϊκοῖς καὶ ἀναπαιστικοῖς στίχοις ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν συζυγιῶν (διποδιῶν), ἐν δὲ τοῖς δακτυλικοῖς ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν ἁπλῶν ποδῶν, ὅθ. ὁ ἰαμβικὸς στίχος, ὁ ἔχων ἓξ πόδας, καλεῖται ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων τρίμετρος ἴαμβος ('Ηρ.I,(2), ἐπειδὴ ἑκάστη διποδία ἔχει μίαν μόνον ἄρσιν : 'Ηρ.I, 174 **ἡ δὲ Πυθίη σφι .. χρᾷ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ τάδε, - τρίμετρος στίχος**· || **ἔπη ἑξάμετρα καὶ τρίμετρα** δακτυλικὰ καὶ ἰαμβικά : Πλάτ.Νόμ.810E· || **τὸ οὐδ. τρίμετρον** ὡς οὐσ. στίχος ἀποτελούμενος **ἐκ** τριῶν μετρικῶν ποδῶν, ἐκ τριῶν διποδιῶν, κατ' **ἐξοχὴν** δὲ ὁ ἰαμβικὸς στίχος : 'Αριστφ.Νεφ.642 **κάλλιστον μέτρον ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον**, 'Αριστλ.Ποιητ.I,8.

τριμηνία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. διάστημα τριῶν μηνῶν, τρίμηναν· **2)** συνεκδ. μίσθωμα ἢ ἀμοιβὴ ἀντιστοιχοῦσα εἰς μίαν τριμηνίαν : **θέλει νὰ πάρῃ μπραατὰ μιὰ τριμηνία.**

τριμηνιαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ τρίμηνος βλ.λ.1), ὁ ἐκ τριῶν μηνῶν συγκείμενος : Θεόφρ.ΦΑΐτ.3,24,2, Διοσκ 2,107, Διογ.Λ 8,78 **τριμηνιαῖος δ' ὑπάρχων ἀπηνέχθη τῆς Σικελίας εἰς Μέγαρα' 2)** νεώτ. ὁ κατὰ τριμηνίαν γινόμενος : τριμηνιαία ἐπιθεώρησις' **3)** όμ. ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν μηνῶν.

τρίμηνος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τριῶν μηνῶν ἀποτελούμενος, ὁ διαρκείας τριῶν μηνῶν : Σοφ.Τρ.164 **χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον ἡνίκα χώρα ἀπείη κἀνιαύσιον βεβώς, - τρίμηνος προθεσμία - διάρκεια' ||** τὸ θηλ. **τρίμηνος** ὡς οὐσ. περίοδος τριῶν μηνῶν : Ἡρ.2,124 **ἐργάζοντο δὲ κατὰ δέκα μυριάδας ἀνθρώπων αἰεὶ τὴν τρίμηνον ἑκάστην' ||** μτγν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τρίμηνο ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πολύβ.1, 38,6' || ἡ αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. **τρίμηνα ἐν** ἐπιρρ.χρ.: Ἱππ.Ἀφ.1254 **τρίμηνα ἐκτιτρώσκειν' 2)** ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν μηνῶν : Ἀριστλ.Ζ1 562b,29 **ὀχεύεσθαι καὶ γεννᾶν καὶ τρίμηνα ὄντα' 3) πυροὶ τρίμηνοι** σῖτος σπαρεὶς κατὰ τὸ ἔαρ, ὥστε νὰ ὡριμάζῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν : Φιλόλ.ἐν Ἀθῃ 2 **φέρων . . πυρῶν ἐκγόνους τριμήνων,** Θεόφρ.ΦΙ 8,1,4.

τριμιθιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πιστακία ἢ τερέβινθος.

τρίμιθος (ἡ) σχόλ. τὸ φυτὸν τερέβινθος : Σχόλ. Νίκ.Θηρ.844 **καὶ τριμίθοιο νέον . . καρπόν.**

τριμίσκος Ἡσ. «Ἱμάτιον. Ἀσπένδιοι».

τριμίτινος-η-ον ποι. ὁ ἐκ τριῶν μίτων, κλωστῶν συγκείμενος, τρίκλωνος, τρίμιτος : Αἰσχ.ἀπ.331 **σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι,** Κράτ.ἐν Τόλμ.4 **ποδεῖα τριμίτινα.**

τριμίτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. **τοῦ τρίμιτος ἢ** τρίμιτον : Πολυδ.6,165.

τρίμιτος(-η)-ο(ν) **κ. νεώτ.** κ. δημ. ἐπὶ ὑφάσματος, ὁ ἐκ τριῶν μίτων, ἐκ τριῶν νημάτων ἀποτελούμενος : Λύσιππ.Βάκχ.3 **ἀλλὰ τρίμιτός ἐστι πῖλος' 2)** τὸ ἀρσ. τρίμιτος (ὁ) κ. τὸ οὐδ. **τρίμιτον** (τὸ) ὡς οὐσ. εἶδός τι ἐνδύματος **ἐκ** τριμιτίνου **ὑφάσματος** : Κρατῖν.Νεώτ.Ὀμφ.2 **ὑμεῖς δ' ἐὰν ἱππίακον ἢ τρίμιτον ἔχητε,** Πολυδ.7,78.

τρῖμμα-ατος (τρίβω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐσφ. γρ. κ. **τρίμμα** πᾶν ὅ,τι εἶναι τριμμένον, ὅθ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ἐπίτριπτος, πεπειραμένος, πανοῦργος, διαβολεμένος ἄνθρωπος : Ἀριστφ.Νεφ.260 **λέγειν γενήσει τρῖμμα, κρόταλον, παιπάλη** (σχόλ. «γεννήσει τετριμμένος ἐν λόγοις, ἱκανὸς καὶ δεινὸς ἔσει λέγειν»), αὐτ.Ὄρν.430' **2) νεώτ.** κ. δημ. τὸ διὰ τριβῆς μεταβληθὲν **εἰς** μικρότατα μέρη, θρύμμα, θρύψαλο : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,7 **νὰ φτιάσῃ ἀπὸ τὰ τρίμματα ἄλλη πλάση, - τρίμματα φωμιοῦ - καπνοῦ, - τοῦ 'πεσε τὸ ποτῆρι κι ἔγινε τρίμματα' ||** δημ. **ἕνα τρίμμα** ἐλάχιστόν τι' **3)** πόμα, ποτόν τι ἐκ τετριμμένων ἀρωμάτων πεποιημένον ἢ εἶδός τι μυττωτοῦ' Ἀθήν.1,31E «ἐχρῶντο δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ πόματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατασκευαζομένῳ, ὃ ἐκάλουν τρῖμμα» : Ἀλεξ.2 **τρῖμμ' διειμένον ὄξει,** Σωτάδ.Ἐγκλειομ.1,4 **τὴν δὲ λοιπὴν γρυμέαν ἔφω ποιήσας τρῖμμα συκαμίνινον,** Ἀξιόν.Φιλευριπ.1,8 **χλωρῷ τρίμματι βρέξας' 4)** εἶδός τι ἐμβάμματος ἐκ διαφόρων καρυκευμάτων : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν. 7,310' **5)** Ἡσ. «πέμμα τι καλῶς κατεσκευασμένον»' **6)** μσν. τρῖφις βλ.λ. : Ἰω.Νηστ.1928D.

τριμμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρῖμμα βλ.λ.3) : Σωτάδ. ἐν Ἐγκλειομ.1,17, Δίφιλ.Ζωγρ.1.

τριμματολογῶ-έω Ἐπιγρ. ποιῶ διὰ τῆς τριβῆς λείαν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λίθων : Ἐπιγρ.Λεβαδείας.

τριμμός ὁ ἦχος ὃν παράγουσι πρίονες τρίβοντές τι : Πλούτ.Ἠθ.654F **τὸν δὲ ὄρθρον κατέχουσι κτύποι ῥαιστήρων καὶ τριμμοὶ πριόνων** (δ.ἀνάγν. τρισμοί)' **2)** τρίβος, συχναζομένη ὁδός : Ξεν. Κυν.3,7 **φαῦλαι δὲ αἱ οὐκ ἀπαλλαττόμεναι ἐκ τῶν τριμμῶν,** Δίων Κ 56,20, Αἰλ.ΖΙ 13,24.

τριμναῖος-α-ον μτγν. **ὁ ἔχων βάρος ἢ** ἀξίαν τριῶν μνῶν : Πολυδ.6,165.

τρίμνους-ουν (μνᾶ) μτγν. **ὁ** τριμναῖος : Πολυδ.6,165.

τρίμνως (ὁ) Σουΐδ. «νόμισμα ἀξίας τριῶν μνῶν».

τριμόδιον (τὸ) μσν. σύνολον τριῶν μοδίων : Μαλάλ.1 278,15.

τριμοιρία (ἡ) . τριπλοῦν μερίδιον, τριπλοῦς μισθός : Ξεν.Ἑλλ.6,1,6 **τιμᾷ τοὺς μὲν διμοιρίαις, τοὺς δὲ τριμοιρίαις,** Λουκ.Τίμ.57.

τριμοιριαῖος-α-ον μτγν. ὁ συμποσούμενος εἰς τρία τέταρτα : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.26 **ἐφ' ἓν μέρος διμοιριαῖον αὐτῶν τὸ μῆκος προερχέσθω, ἐφ' ἓν δὲ τριμοιριαῖον.**

τριμοιρίτης (ὁ) μτγν. ὁ λαμβάνων τρία μερίδια : Λουκ.ΖΤραγ.48 **ἴσοις ἂν τὸν μὲν** (τῶν ναυτῶν) **ἀργὸν καὶ ἄτεχνον καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα διμοιρίτην καὶ τριμοιρίτην.**

τρίμοιρος-ον ὁ ἐκ τριῶν μοιρῶν, τριῶν τεμαχίων συγκείμενος, τριπλοῦς : Αἰσχ.Ἀγ.872 **τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών.**

τρίμορος-ον μτγν. ποι. ὁ τρίμοιρος βλ.λ. : Ὀρφ. Ἀργ.1054 **δισσαῖς ἐν τριμόροισι** (ἡμέραις).

τριμορφία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τρίμορφος, τὸ νὰ ἐμφανίζεταί τις ὑπὸ τρεῖς διαφόρους μορφάς.

τριμορφισμός (ὁ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, ἡ ἰδιότης τῆς τριμορφίας βλ.λ.

τριμορφοπρόσωπος-η-ο μσν. δημ. ὁ τρίμορφος : Λίβ.Ροδ.293 **Ἔρως τριμαρφαπρόσωπος κάθεται** εἰς τὸν θρόνον.

τρίμορφος (-η)-ο(ν) κ. **μσν.,** νεώτ. κ. δημ. ο ἔχων τρεῖς μορφάς, ὁ **ἐμφανιζόμενος** ὑπὸ τρεῖς μορφάς : Χορικλ.Ἀλύσ.1 **δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,95 **ἢ Βελλερεφόνταυ κατὰ θηρίου τοῦ τριμόρφου πάλαι** στρατήγησις' **2)** ποι. **κτ. πληθ.** τρεῖς : Αἰσχ.Πρ.516 **Μοῖραι τρίμορφοι.**

τρίμυξος-ον (μύξα) ποι. **ἐπὶ** λύχνου, ὁ ἔχων τρεῖς θρυαλλίδας : Μεταγ.π.Πολυδ.6,103 **δίμυξον ἢ τρίμυξον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.**

τρινάκι (τὸ) δημ. θρῖναξ βλ.λ.

τρίναξ-ἄκος (ἡ) (ἀκή) μτγν. ποι. θρῖναξ, ἐργαλεῖον γεωργικὸν ἔχον τρεῖς αἰχμάς : ΑΠ 6,104 **καὶ τρίνακας ξυλίνας χεῖρας ἀρουροπόνων.**

τρίνευρος-ον νεώτ. ἐπὶ φύλλων φυτῶν, **ὁ ἔχων** τρία νεῦρα, τριπλῆν νεύρωσιν.

τρινήσαρχος (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων ἢ κύριος τριῶν νήσων : Τζέτζ.Χιλ.2,328 **βοῦς . . τοῦ τρινησάρχου ταύτου** (τοῦ Γηρυόνου).

τρινομῶ-έω μσν. ἔχω τρία νομίσματα : Στουδ. Θεόδ.536C **εἰ μὲν τρινομεῖτε.**

τρινύκτιον (τὸ) (νύξ) γλωσσ. χρονικὸν διάστημα τριῶν νυκτῶν.

τρίνυκτον (τὸ) γλωσσ. **τὸ** τρινύκτιον βλ.λ.

τριξᾶς-ἄντος (ὁ) μτγν. σικελικὸν νόμισμα ἀξίας τριῶν χαλκῶν : Πολυδ.9,81.

τρίξεστον (τὸ) γλωσσ. **σύνολον τριῶν** ξεστῶν, μέτρον χωροῦν τρεῖς ξέστας.

τρίξεστον ξύλον (τὸ) μσν. **ὁ σταυρός** : Φιλῆς : 1,22 (ἔκδ. **Mi.**).

τρίξιμο (τὸ) δημ. τριγμός, **τὸ νὰ** τρίζῃ τι : Σολωμ. Ἐθν. Ὑμν.44,4 **ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια, ἀκούω τρίξιμο δοντῶν, - τρίξιμο τῆς πόρτας.**

τριξός-ή-όν ἰων. προφ. τοῦ τρισσὸς βλ.λ. : Ἡρ. 1,171 **καὶ σφι τριξὰ ἐξευρήματα ἐγένετο,** αὐτ.9,86.

τρίο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἀκλ. μουσικὴ σύνθεσις **διὰ** τρία ὄργανα' **2)** ὁμὰς τριῶν ἀτόμων **ἐκτελούντων** ὁμοῦ ᾆσμά τι **ἢ** χορόν τινα' **3)** παιγνιόχαρτον φέρον τρὶς τὸ διακριτικὸν γνώρισμα **τῆς** φυλῆς του : τὸ τρία **κούπα.**

τριοβολιαῖος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ τριωβολιαῖος βλ.λ.

τριοβολιμαῖος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ τριωβολιμαῖος.

τριόβολον (τὸ) **ἐσφ.γρ. τοῦ** τριώβολον **βλ.λ.**

τριόγδοον (τὸ) Ἡσ. «μέτρον τι παρὰ Ταραντίνοις».
τριόδα (ἡ) δημ. κ. -άδι (τό) ἡ παιδιὰ τρίλιο βλ.λ.
τριοδεύω μσν. μαντεύομαι ἐν τριόδοις : Νικ. Θεσσ. ἐν Συντ.Καν.5,384.
τριοδήιος Ἐπιγρ. ὁ τριοδίτης, ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τῆς Κυβέλης ταυτιζομένης τῇ Ἀρτέμιδι τῇ τριοδίτιδι : Ἐπιγρ.Ρώμης **veneranda Cybeles triodeia signa.**
τριόδι δημ. ἡ τριόδα βλ.λ.
τριοδία (ἡ) μτγν. μέρος ἔνθα συναντῶνται τρεῖς ὁδοί, συμβολὴ τριῶν ὁδῶν, τριόδιον : AB 102,5.
τριόδιον (τὸ) ἡ τριοδία βλ.λ. : Ἰσοκρ.2,232.
τριοδίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν., θηλ. τριοδῖτις-ιδος ὁ συχνάζων εἰς τὰς τριόδους, δθ. γεν. ἄνθρωπος ὀκνηρὸς καὶ χυδαῖος, ἄνθρωπος τῶν τριόδων· AB 309,5 «τριοδίτας τοὺς ἐν τῇ τριόδῳ διαλοιδορουμένους» **2)** **τριοδῖτις σοβάς** ἡ τὰς τριόδους περιερχομένη : Φίλ.1,568· **3)** μσν. γεν. κοινός, χυδαῖος, πρόστυχος, τοῦ δρόμου : Τζέτζ.Χιλ. 12,513 **Μούσης τῆς τριοδίτιδος**· **4)** τὸ θηλ. **τριοδῖτις** ὡς ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης, ὡς λατρευομένης ἐν τοῖς τριόδοις : Χορικλ.Ἀλύσ.1 **δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε**, Πλούτ.Ἠθ.937Ε.
τριοδοντία (ἡ) ἡ διὰ τριόδοντος, διὰ τριαίνης ἁλιεία, φάρεμα μὲ κομάκι : Πλάτ.Σοφ.220Ε **διὰ τὸ τοῖς τριόδουσι οὕτω μάλιστα χρῆσθαι, τριοδοντία τις, οἶμαι, κέκληται.**
τριοδοντική (ἡ) (τέχνη) μτγν. ἡ τριοδοντία βλ.λ. : Πολυδ.7,139.
τριοδόντιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ τριόδους.
τρίοδος (ἡ) κ. νεώτ. τριαδία, τὸ μέρος, ἔνθα συναντῶνται τρεῖς ὁδοί, τρίστρατα : Θέογν.907, Πινδ.Π 11,38 **κατ' ἀμευσίπορον τρίοδον ἐδινήθην**, Αἰσχ.άπ.171 **τροχήλατος σχιστῆς κελεύθου τριόδος**, Φερεκρ.Πέρσ.1,3, Ἀριστφ.άπ.23· || ἐν τριόδοις ἐλατρεύετο καὶ ἡ Ἑκάτη, ἐξ οὗ καὶ ἡ προσωνυμία αὐτῆς ὡς τριοδίτιδος : Σοφ.άπ.48, Θεόκρ.2,36 **ἁ θεὸς τριόδαισι**· || συχν. αἱ τρίοδοι ἦσαν μέρη εἰς ἃ ἐσύχναζον οἱ προλέγοντες τὴν τύχην καὶ οἱ ὀκνηροὶ τῶν πολιτῶν : Θεόφρ.Χαρ.16, Ἀριστείδ.1,259· **2)** δθ. φρ. **οἷος ἐκ τριόδου** ἄνθρωπος χυδαῖος : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.16· || νεώτ. **ἄνθρωπος τῶν τριόδων** ἄνθρωπος τοῦ δρόμου, πρόστυχος, ἀγοραῖος, χυδαῖος· || **λοιδορίαι ἐκ τριόδων** χυδαῖοι, ἀγοραῖαι, πρόστυχοι : Δίων Κ 46,4 **λοιδορίαι ἐξ ἐργαστηρίων καὶ τριόδων**· || νεώτ. **φῆμαι τῶν τριόδων** ἀδέσποτοι φῆμαι· **3)** ὁμ. μτφ. ἡ λ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν ἀμφιβολίᾳ ὄντων, μὴ γινωσκόντων τί νὰ πράξωσι : Θέογν.907 **ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα**, Πλάτ.Νόμ.799C **στὰς . . . ὥσπερ ἐν τριόδῳ γενόμενος.**
τριόδους-οντος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τρεῖς ὀδόντας, τρεῖς περόνας : ΠΔ Βασ.1,2,13 **κρεάγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς**· **2)** τριόδους (ὁ) ὡς οὐσ. ἡ τρίαινα βλ.λ. : Πινδ.Ο 9,30, αὐτ.1 7(8),35, Βακχ.20,2 **Ποσειδάνιον ὡς . . τριόδοντα**· **3)** κάμαξ τριόδους πρὸς διαλόγχευσιν ἰχθύων, ὀκταπόδων κττ. : Πλάτ.Σοφ.220C, αὐτ.Ε **διὰ τὸ τριόδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι**, Ἀριστλ.άπ.317· **4)** ἐργαλεῖον χειρουργικόν : ΑΠ 11,126· **5)** τριγωνικὸν σχῆμα : Ἀγάθων π. Ἀθήν.8,454D **ἔπειτα τριόδους πλάγιος ἦν προσκείμενος.**
τριοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ πρὸς τρία, **ὁ ἐν τρισὶν εἴδεσιν ὅμοιος** : Πορφ.Πυθ.84.
τριόζη (ἡ) νεώτ. χημ. μονοσακχαρίτης περιέχων ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ὀξυγόνου.
τρίοζος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ὄζους, τρεῖς κλῶνας, τρίκλωνος : Θεόφρ.Φ1 1,1,8 **οἱ ὄζοι δι' ἴσου τε καὶ κατ' ἀριθμὸν ἴσοι καθάπερ τῶν τριόζων.**
τρίοικος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων συγχρόνως ἄρρενα, θήλεα καὶ ἀρρενοθήλεα ἄνθη.
τριοῖσι ἐπ. δοτ. τοῦ τρεῖς βλ.λ.
τριόκοκκα (τὰ) γλωσσ. τὰ μέσπιλα, μούσμουλα.
τριολέτο (τὸ) (γαλλ.) δημ. τὸ μουσικὸν τρίηχον
τριολύμπιος-ον ὁ τρὶς ἐν Ὀλυμπίοις νικήσας : Σοφ.άπ. π. Ἡσ.
τριοξίδιον (τὸ) νεώτ., χημ. κ. τριτ- οξίδιον περιέχον ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ὀξυγόνου
τριόπης (ὁ) νεώτ., ναυτ. κ. τρίοπον (τὸ) ξύλινον φακοειδὲς σκεῦος μὲ τρεῖς ὀπάς, δι' ὧν διέρχεται τὸ ἐντόνιον παντὸς ἐπιτόνου, καρπούζι.
τριοπίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «τριόφθαλμος· εἶναι ζῷον ὅμοιον ἀκρίδι· καὶ περιτραχήλιον τρεῖς ἔχον ὀφθαλμοὺς ὑαλοῦς».
τρίοπον (τὸ) νεώτ. ναυτ. ὁ τριόπης βλ.λ.
τριόργυιος-ον ἐσφ. γρ. τοῦ τριώρυγος βλ.λ.
τριορία (ἡ) γλωσσ. τὰ τρία ὅρια.
τριόρχης (ὁ) ὁ ἔχων τρεῖς ὄρχεις, δθ. μτφ. ὁ λίαν ἀσελγής, λάγνος : Τίμαιος π. Πολύβ.12,15,2· **2)** εἶδός τι ἱέρακος ἢ ἰκτίνου : Ἀριστλ.Ὄρν.1181 **κερχνής, τριόρχης, γύψ, κύμινδις, ἀετός**, αὐτ. Σφ.1534, Ἀριστλ.ΖΙ 8,3,1, αὐτ.9,1,16· **3)** μτγν. τὸ φυτὸν κενταυρίς : Πλίν.Φ1 25,6.
τρίορχος (ὁ) ὁ τριόρχης βλ.λ.2) : Σιμων.8 **ἐρῳδιὸς γὰρ ἔγχελυν μαιανδρίην τρίοχον εὑρὼν ἐσθίοντ' ἀφείλετο**, Ἀριστφ.Ὄρν.1206 **ταυτηνί τις οὐ ξυλλήψεται ἀναπτάμενος τρίορχος;**.
τριοτό ἠχός τις κατὰ μίμησιν τῆς φωνῆς πτηνοῦ : Ἀριστφ.Ὄρν.243 **τριοτό, τριοτὸ τοτοβρίξ**
τριόττης (ὁ) Φώτ. «ἡ τριοττίς».
τριόττιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ **τριοττίς, ὁ.** τριοπίς βλ.λ. : Εὐστ.976,36.
τριοττίς-ίδος (ἡ) μσν. περιτραχήλιον ἢ ἐνώτιον κόσμημα τρεῖς ἔχον ὀπὰς ἢ πολυτίμους ὀφθαλμοειδεῖς λίθους κρεμομένους : Εὐστ.976,36.
τριούγκιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. μσν. βάρος ἢ νόμισμα βάρους τριῶν οὐγκιῶν : Θεοφίλ.Ἰνστ.2,22,548, Παχυμ.Γ 2,21 **διούγκια χρυσοῦ καὶ τριούνκια.**
τρίουλον (τὸ) γλῶσσ. ἡ ἀσφάλτη.
τριουμβιρατορία (ἡ) (λατ.) μσν. κ. **τριουμβιρίς** (Μαλάλ.) 214, αὐτ.218) ἡ ἐν Ρώμῃ ἀρχὴ τῶν τριῶν ἀνδρῶν, τριανδρία : Πασχ.Χρον.354, αὐτ.366.
τριουμβιράτωρ-ορος (ὁ) (λατ.) μσν. τριάρχης, εἷς ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐν Ρώμῃ τριανδρίας, τῆς τριουμβιρίας : Πασχ.Χρον.354, Μαλάλ.1 214.
τριουμβιρία (ἡ) (λατ.) μσν. ἡ τριουμβιρατορία βλ.λ. : Μαλάλ.1 218.
τριουμφάλιος-ον (λατ.) μσν. θριαμβευτικός Ἰω.Λυδ.Ρωμ.166,15.
τρίουρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς οὐράς.
τριούσιος-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν οὐσιῶν συγκείμενος : Εὐστ. ἐν Mai.Spicil.5,371.
τριοῦχος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς, ἢ τρία : Δαμάσκ. ἐν AB 1425.
τριόφθαλμος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ὀφθαλμούς : Χρησμ.π.Ἀπολλδ.2,8,3, Πλούτ.Ἠθ.520C **τοὺς τριοφθάλμους καὶ τοὺς στρουθοκεφάλους καταμανθάνοντες καὶ ζητοῦντες**· **2)** τὸ ἀρσ. τριόφθαλμος ὡς οὐσ. ὄνομα πολυτίμου λίθου : Πλίν.Φ1 37,11
τρίοψ Ἡσ. «ὁ ὑπὸ τῶν Πυθαγορικῶν ἐν Δελφοῖς τρίπους».
τριπαγισμός (ὁ) μσν. σελὶς διῃρημένη ἢ περιέχουσα τρεῖς στήλας : Τζέτζ.Χιλ.9,291.
τριπαθής-οῦς-ές μσν. πολυπαθής, τριδύστηνος : Νικήτ.Εὐγ.6,171.
τριπαία (ἡ) ποι. ἡ τροπαία : Σοφ.άπ.950· **2)** Φώτ «ἐναντία πνοή».
τρίπαις-παιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς παῖδας · Πλούτ.Νομ.10 **τἆλλα πράττειν** ἄνευ προστάτου **διαγούσας, ὥσπερ αἱ τρίπαιδες**, αὐτ.Ἠθ.493Ε (δ.ἀνάγν. τριπαιδίας).
τρίπαλαι ἐπίρρ. ἀπὸ πολλοῦ, ἀπὸ πλείστου χρόνου : Ἀριστφ.Ἱππ.1153 **ὦ Δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος τρίπαλαι κάθημαι**, Λουκ.Λεξιφ.2.

τριπάλαιος-α-ον ὁ λίαν παλαιός, παμπάλαιος, πανάρχαιος : ΑΒ 64.
τριπαλαιστιαῖος-ον μτγν. ὁ τριπάλαιστος βλ.λ.: Ἀθήν.Μηχ.6Β **πλάτος τριπαλαιστιαῖον.**
τριπάλαιστος ὁ ἔχων ἔκτασιν τριῶν παλαμῶν : Ἡρ.1,50 **ἐπὶ δὲ τὰ βραχύτερα τριπάλαιστα, ὕψος δὲ παλαιστιαῖα** [δ.γρ. τριπάλαστα].
τριπάλαστος-ον δ.γρ. τοῦ τριπάλαιστος βλ.λ.
τρίπαλτος-ον [πάλλω] ποι. ὁ τρὶς ἤτοι σφοδρῶς παλθείς, ἀνασεισθείς, πολυόρμητος, πολυκίνητος, σφοδρότατος : Αἰσχ.Ἑπτ.985 **δίυγρα τριπάλτων πημάτων.**
τριπάνουργος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἤτοι ὁ λίαν πανοῦργος : ΑΠ 12,57 **τὸν τριπάνουργον ἔρωτα.**
τρίπαππος [ὁ] γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ πρὸ τοῦ προπάππου, ὁ πάππος τοῦ πάππου, ὁ πρόπαππος τῶν γονέων.
τριπάρθενος-ον ποι. ὁ ἐκ τριῶν παρθένων συγκείμενος : Εὐρ.ἀπ.259 **ζεῦγος τριπάρθενον** [Ἡσ. «Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ . . καταχρηστικῶς **ἐπὶ** τριῶν τὸ ζεῦγος **ἔθηκε»**].
τριπάροδος-ον μτγν. ὁ τρεῖς παρόδους, τρία περάσματα ἔχων, ὁ τριπλῆν πάροδον ἢ εἴσοδον ἔχων : Μοσχ. π. Ἀθήν.5,207C **ἦν δὲ ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκόσορος, τριπάροδος δέ.**
τριπάτορες [οἱ] οἱ πρόπαπποι ἢ οἱ πρῶτοι ἀρχηγέται· ΑΒ 307,16 «οἱ μὲν τοὺς πρώτους ἀρχηγέτας, οἱ δὲ τρίτους ἀπὸ τοῦ πατρός, ὅπερ ἐστὶ προπάππους».
τρίπατος-η-ο μσν. κ. δημ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τρία πατώματα, τριώροφος : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,10 **τοῦ τριπάτου κουβουκλείου τοῦ ἔχοντος κάτω τὸν ὀνόμυλον.**
τρίπατρος-ον [ποιητὴρ] μτγν. ποι. ὁ ἔχων τρεῖς πατέρας, ὁ ὢν υἱὸς τριῶν πατέρων : Λυκόφρ.328 **τριπάτρου σφαγάνῳ Κανδάονος** [σχόλ. «ἐπειδὴ ὁ Ὠρίων [Κανδάων] Διὸς καὶ Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος ἦν παῖς»].
τριπάχυιος-ον ὁ τρὶς παχυνθείς, τρὶς καταπιὼν ἢ φαγών, ἐπίθ. τοῦ δαίμονος τῶν Ἀτρειδῶν [πιθ. διὰ τὰς τρεῖς δυστυχίας, **ἃς** αὐτοῖς ἐπήνεγκε, μνημονευομένας ἐν Αἰσχ.Χο.1055-74] : αὐτ.Ἀγ.1476 **νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην τὸν τριπάχυιον δαίμονα γέννης τῆσδε κικλήσκων** [διόρθ. τριπάχυντον]· πρβλ.αὐτ.Ἑπτ.771.
τριπάχυντος-ον διόρθ. τοῦ τριπάχυιος ἐν Αἰσχ. Ἀγ.1476.
τριπέδικλον [τὸ] μτγν. βοτάνη τις, πιθ. **τὸ** πράσιον βλ.λ. : Διοσκ.3,109.
τρίπεδος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ποδῶν : Πολύβ.6,22,2 **διάμετρον τρίπεδον.**
τριπέδων-ωνος [ὁ,ἡ] [πέδη] μσν. δοῦλος τρὶς δεσμευθεὶς ἢ ὁ πολλάκις πεδηθεὶς κακοῦργος δοῦλος : Εὐστ.1542,49.
τρίπεζα [ἡ] Ἡσ. **«τράπεζα, Βοιωτοί».**
τριπέμπελος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τρὶς πέμπελος, παλίμπαις ἐκ τοῦ γήρατος : Πλούτ.Ἠθ.1071C, ΚΜανασσ.Χρον.3837, αὐτ.4011, Εὐμάθ.410.
τριπενθημιμερές-οῦς [τὸ] γένος ἰδίας τινὸς στιχουργίας, ὁ καὶ τρισύνθετον ἐκάλουν οἱ μετρικοί : Ἡφαιστ.91,6 **γίνεται δὲ καὶ τριπενθημιμερὲς ἐκ τούτων τὸ καλούμενον Πλατωνικόν.**
τριπέρυσι ἐπίρρ. μτγν. πρὸ ἐτῶν : Πολυδ.6,166 τρίπαλαι· **τὸ γὰρ τριπέρυσιν ἠρέμα φορτικόν.**
τριπέταλος-ον νεώτ. **ἐπὶ** κάλυκος ἄνθους, ὁ ἔχων τρία πέταλα.
τριπέτηλος-ον ἰων. **προφ.** τοῦ τριπέταλος, ὁ ἔχων τρία πέταλα ἢ τρία φύλλα : Ὕμν.Ἑρμ.530 **ῥάβδον χρυσείην τριπέτηλον· 2)** μτγν. **τὸ τριπέτηλον** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν **τρίφυλλον, τὸ** τριφύλλι : Καλλ.Δήμ.165 **ὠκύθοον τριπέτηλον,** αὐτ.ἀπ.334, Νικ.Θηρ.522, **αὐτ.907.**

τριπετής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τρία ἐσχισμένος, ὁ διῃρημένος τριχῇ, τρίπτυχος : Νικ.Ἀλεξ.447 **τριπετῆ πόσιν σύκων** [ποτόν τι ἐκ σύκων ἀπεξηρομμένων καὶ εἰς τρία τεμάχια κεκομμένων].
τρίπηδος-ον μσν. **ὁ** τρίπαδος : Ἱππιατρ.35 **δρόμος τρίπηδος** [ἐπὶ τοῦ καλπασμοῦ τοῦ ἵππου].
τριπήχης-ους-ες μτγν. δ. τ. τοῦ τρίπηχυς βλ.λ. : Ἀρκάδ.27,26 **πήχυς, τριπήχης, τετραπήχης,** Χοιροβ.Ὀνομ.1,55,31.
τρίπηχυς-εος-υ κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μῆκος ἢ ὕψος τριῶν πήχεων : Ἡσίοδ.Ἔργ.421 **τρίπηχυς ὕπερος,** Ἡροδ.4,192 **κροκόδειλοι ὅσον τε τριπήχεες χερσαῖοι,** Εὐρ.Κύκλ.235, Φιλῆς 320,59 **τρίπηχυς τάφος·** ‖ κ. μτφ. : Κράτ.Λαμ.2 **ἔπη τριπήχη θετταλικῶς τετμημένα.**
τριπιθήκινος-η-ον μτγν. ὁ ὅλως πιθηκοειδής : ΑΠ 11,196 **ῥύγχος ἔχουσα Βιτὼ τριπιθήκινον.**
τριπλά ἐπίρρ. δημ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα.
τριπλανής-οῦς-ές πολυπλανής, πολυπλάνητος : Λυκόφρ.846 **τριπλανοῦς ποδηγίας** [σχόλ. «πεπλανημέναι γὰρ οἱ τρεῖς· [Γοργόνες] ἐποδήγουν ἀλλήλας ἐναλλάξ, ἕνα ἔχουσαι ὀφθαλμόν . .»].
τριπλάνο[ν] [τὸ] νεώτ. κ. δημ. ἀεροπλάνον **μὲ** τρία ἀλληλοϋπερκείμενα ἐπίπεδα πτερύγων.
τρίπλαξ-ακος [ὁ,ἡ] τριπλοῦς, τρίπτυχος : Ἰλ.Σ 480 **περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν τρίπλακα, μαρμαρέην** [σχόλ. «τρισὶ πλαξὶ τετυγμένην»].
τριπλασιάζω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. [ἐ]τριπλασίασα, παθ. ἀόρ. δημ. **[ἐ]τριπλασιάστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τριπλασιασμένος,** πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, καθιστῶ τι κατὰ τρεῖς φορὰς μεγαλύτερον ἢ πλειότερον : Πλούτ.Ἠθ.1028Β, Ἀπολλόδ.2,4,8,1 **Ζεὺς . . τὴν μίαν τριπλασιάσας νύκτα,** Διον.Ἀρεοπ.286, Βρυένν.Ἁρμον.492D **τριπλασιάσθηκε ἡ περιουσία του.**
τριπλασιασμός [ὁ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ τρία πολλαπλασιασμὸς ποσοῦ τινος : Πλούτ. Ἠθ.1028C, Μεθόδ.406, Ἀνδρ.Κρ.21.
τριπλασιεπιδιμερής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ δύο τρίτα φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεπίπεμπτος-ον μτγν. ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν πέμπτον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,25.
τριπλασιεπιτέταρτος-ον μτγν. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, **ὁ** κατὰ τρεῖς καὶ **ἓν** τέταρτον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεπιτετραμερής-οῦς-ές μτγν. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ τέσσαρα πέμπτα φορὰς μεγαλύτερος **ἄλλου** : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τριπλασιεπιτριμερής-οῦς-**ές** μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ τρία τέταρτα φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τριπλασιεπίτριτος-ον μτγν. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, **ὁ** κατὰ τρεῖς καὶ ἓν τρίτον φορὰς μεγαλύτερος **ἄλ**λου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεφέβδομος-ον μσν. **ἐπὶ ἀριθμῶν,** μεγεθῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν ἕβδομον **φορὰς** μεγαλύτερος ἄλλου : Πληθ.Γ Περὶ Σχήμ.Γῆς 105.
τριπλασιεφήμισυς-εος-υ μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν δεύτερον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλάσιος-[α-ο[ν] κ. νεώτ., δημ. θηλ. **τριπλάσια,** ἐπὶ ἀριθμῶν, μεγεθῶν, ποσοτήτων, ὁ κατὰ τρεῖς φορὰς μεγαλύτερος, μτ. γενικ. συγκρ. : Ἀριστφ. Ἀχ.88, Πλάτ.Νόμ.756D **ζημιοῦσθαι . . τριπλασίᾳ τῆς πρώτης ζημίας,** αὐτ.Πολ.422C· ‖ ὁμ. μτ προτ. ἀποτελούσης τὸν β' ὅρον τῆς συγκρίσεως : Δημ.1048 **τοῦτον τριπλασίας τιμῆς ἢ πρότερον διατιθέμενοι·** κ. ἀπολ. : Ξεν.Ἀν.7,4,21 **ἤδη δὲ εἶχε καὶ τριπλασίαν δύναμιν ὁ** Σεύθης [ἐνν. τῆς προτέρας], Πλάτ.Τίμ.36Α· **2) τὸ οὐδ. τριπλά-**

σιον (τὸ) ὡς οὐσ. ποσότης τρὶς μεγαλυτέρα (ἀντίθ. τριτημόριον) : Ἀριστλ.Μεταφ 4,15,1· **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τρὶς τόσον, ὅσον . . : Ἀριστφ. Ἱππ.285 **τριπλάσιον κεκράξομαί σου**· πρβλ. αὐτ. 718· || δημ. ὁμ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐνάρθρως : **στὴ μοιρασιὰ πῆρε τὸ τριπλάσιο ἀπὸ μένα.**

τριπλασιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλασίου βλ.λ. : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,5.

τριπλασίων-ονος-ον μτγν. ἐπὶ ποσῶν, ἀριθμῶν, μεγεθῶν, τριπλάσιος : Ἀρχιμ.Κύκλ.519C **τᾶς διαμέτρου τοῦ κόσμου . . τριπλασίων**, αὐτ.540.542, ΠΔ Σοφ.Σειρ.43,4 (δ.γρ. **ἀντὶ** τριπλασίως), Φιλ.2,39.

τριπλασίως ἐπίρρ. σχόλ., μτγν. κ. νεώτ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα ἢ ἔντασιν, εἰς τριπλάσιον μέγεθος : Σχόλ.Ἰλ.Φ 80, ΠΔ Σοφ.Σειρ.43,4 **τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη** (δ.γρ.).

τρίπλεθρος-ον ὁ ἔχων εὖρος τριῶν πλέθρων, ὁ εἰς ἔκτασιν ἢ ἀπόστασιν τριῶν πλέθρων ἐξικνούμενος : Πλάτ.Κριτί.115D, Ξεν.Ἀν.5,6,9 **ἥξετε ἐπὶ . . Ἶριν, τρίπλεθρον ὡσαύτως**, Διόδ.Σ 17,7.

τριπλεκής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν συμπεπλεγμένος, τρίπλοκος, τριπλοῦς : Σωρ.Γυν.Παθ. 212,5, Γρηγ.Νύσσ.3,1001C.

τρίπλευρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς πλευράς : Στράβ.5,1,2 **οὕτω δὲ τετράπλευρον μᾶλλον ἢ τρίπλευρον φαίη τις ἂν τὸ σχῆμα**· || ὁ ἐκ τριῶν πλευρῶν : Μάξ.Καταρχ.52 **μὴ τρίπλευραν ἔχωσι σεληναίης ἀμαρυγήν**· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. μαθημ. **ἐν τῇ γεωμετρίᾳ** τὸ σχῆμα τὸ ἀποτελούμενον **ἐκ** τριῶν σημείων καὶ ἐκ τριῶν γραμμῶν **συνδεουσῶν** τὰ σημεῖα ταῦτα ἀνὰ δύο καὶ μὴ ἐχουσῶν πλὴν τούτων ἄλλα κοινὰ σημεῖα : **εὐθύγραμμον - σφαιρικὸν τρίπλευρον.**

τριπλῇ ἡ δοτ. θηλ. τοῦ τριπλοῦς βλ.λ. ἐν ἐπιρρ. χρ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα : Ἰλ.Α 128 **Ἀχαιοὶ τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν**, Λουκ.Ψευδολ.32.

τριπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἡμιπληγία, ἡ συνοδευομένη καὶ ὑπὸ παραλύσεως ἑνὸς ἄκρου τοῦ ἀντιθέτου πλευροῦ.

τριπλιάζω δημ. τριπλασιάζω βλ.λ.

τριπλόη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλοῦ, τὸ τριπλάσιο : Δαμάσκ. ἐν Ἀνεκδ.Wolf.3,230.

τριπλοκία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλεκοῦς, τοῦ τριπλόκου βλ.λς, ἡ τριπλῆ φύσις : Γαλ.2,367 **Ἐρασίστρατος δὲ ὡς . . στοιχεῖα ὅλου σώματος ὑποτιθέμενος τὴν τριπλοκίαν τῶν ἀγγείων.**

τρίπλοκος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν πεπλεγμένος, πρβλ. τριπλεκής : Εὐστ.Πον.126,44 **τριπλόκῳ σχοινίῳ**· || κ. μτφ. : Βί.Ἀγ.Συγκλητικῆς 213C **τῇ κεφαλῇ περιθῶμεν τὸν τρίπλοκον στέφανον, πίστιν, ἐλπίδα καὶ ἀγάπην**· **2)** γεν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν ἀπαρτιζόμενος, τριπλοῦς, τριμερής : Ἰω.Χρυσ.6,731,17 **ὥσπερ σειρὰν τινα ἁγίαν καὶ ζῶσαν ἐκ τριπλόκου δυνάμεως εἰσήγαγεν.**

τριπλός-ή-ό δημ. τριπλοῦς, τριπλάσιος.

τριπλότυπος-ον νεώτ. ὁ εἰς τριπλοῦν τύπον, ὁ εἰς τρία ἀντίτυπα ἐκδιδόμενος : **τριπλότυπος ἀπόδειξις**· **2)** τὸ οὐδ. **τριπλότυπον** ὡς οὐσ. βιβλίον ἀποδείξεων μὲ τρία δελτία· || ὁμ. τὸ δελτίον τὸ ἐκ τούτου ἀποσπώμενον ὡς ἀπόδειξις.

τριπλοῦς-όος-ῆ-οῦν κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν ἀποτελούμενος, ὁ τρὶς ἐπαναλαμβανόμενος : Πίνδ. Ο 9,2 **καλλίνικος ὁ τριπλόος** (ὁ ἐπινίκιος ὕμνος ὁ τρὶς ἐπαναλαμβανόμενος), Σοφ.ΟΤ 716 **ξένοι ποτὲ λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς** (ἐν τριόδῳ, **σὲ τρίστρατο**), αὐτ.730, αὐτ.800· || εἰδ. **ὄνομα τριπλοῦν** σύνθετον ἐκ τριῶν : Ἀριστλ.Ποιητ.21,3· **2)** νεώτ. ὁ εἰς ὃν μετέχουν τρία μέρη : **τριπλῆ συμμαχία - συνεννόησις**· || νεώτ. ἄστρον. **τριπλοῖ ἀστέρες** σύστημα ὀπτικὸν ἢ φυσικὸν ἐκ τριῶν ἀστέρων, οἵτινες ἢ ὡς εὑρισκόμενοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὀπτικῆς ἀκτῖνος φαίνονται ἐγγὺς ἀλλήλων, ἢ περιστρέφονται περὶ τὸ κοινὸν αὐτῶν κέντρον βάρους· || εἰδ. νεώτ. **ἅλμα τριπλοῦν** ἐν τῇ ἀγωνιστικῇ, ἅλμα εἰς μῆκος τρὶς ἐπαναλαμβανόμενον· **3)** ἡ δοτ. **τριπλῇ** ἐν ἐπιρρ. χρ. βλ.λ.

τριπλῶ-όω μτγν. κ. μσν. πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, τριπλασιάζω : Σύμμ. εἰς ΠΔ Ἐκκλ.4,12, Ἀρκάδ.158,25, Μόσχ.Ι 3032A.

τριπλώνω δημ. πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, κάνω κάτι τρεῖς φορὲς μεγαλύτερο, περισσότερο, τριπλιάζω· **2)** πτύσσω, διπλώνω εἰς τρία.

τριπλωπία (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμολ. μορφὴ πολυωπίας καθ' ἣν τὸ ἀντικείμενον φαίνεται τριπλοῦν.

τριπλῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. εἰς τρία μέρη : Ἀριστλ. Φυτ.2,7,1, Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.134· **2)** κατὰ τρεῖς τρόπους, ὡς πρὸς τρεῖς ἀπόψεις, τριττῶς : **οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων των εὐθύνονται τριπλῶς, ποινικῶς, ἀστικῶς καὶ πειθαρχικῶς.**

τριπόδειος-ον μτγν. ποι., Ἰων. **τριποδήιος** ὁ ἔχων τρεῖς πόδας : Καλλ.Δῆλ.90 **οὔπω μοι Πυθῶνι μέλει τριποδήιος ἕδρη**· || ποι. θηλ. **τριποδηίς-ίδος** : Νόνν.Δ 9,256 **τριποδηίδι σύμπλοκον ἕδρῃ.**

τριποδήιος-ον Ἰων. τ. τοῦ τριπόδειος βλ.λ.

τριποδηίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τριπόδειος βλ.λ.

τριποδηλάλος-ον μτγν. ὁ ἀπὸ τρίποδος λαλῶν, ὁ χρησμοδοτῶν, μάντις : Χριστόδ.Ἔκφρ.72.

τριπόδης (ὁ) κ. δημ. ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ποδῶν, ὁ εἰς τρεῖς πόδας ἐξικνούμενος : Ἡσίοδ. Ἔργ.421 **ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν**, Ξεν.Οἰκ.19,3· **2)** δημ. ὡς ἐπίθ. θηλ. τρίποδη, οὐδ. τρίποδο, ἰδ. ἐπὶ πραγμ., τρίπους, ὁ ἔχων τρεῖς πόδας, ὁ εἰς τρεῖς πόδας στηριζόμενος· || ἐν χρ. ἐπὶ ἀνδρῶν κ. ἐν αἰσχρ. σημ.

τριποδηφορικός-ή-όν μτγν. ὁ συνοδεύων τὴν ἀφιέρωσιν τρίποδος : Πολυδ.4,53, Πρόκλ. ἐν Φώτ Βιβλ.239 **τὸ δὲ τριποδικὸν μέλος τρίποδος προηγουμένου παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο.**

τριποδηφορῶ-έω μτγν. φέρω τρίποδα, ἀνοτίθημι, ἀφιερῶ τρίποδο ὡς σημεῖον νίκης, ἰδίως ἐν δραματικῷ ἀγῶνι : Στράβ.9,2,4 **λάθρᾳ τριποδηφορεῖν εἰς Δωδώνην.**

τριποδι (τὸ) δημ. τριποδισμός, καλπασμός, ἀ. ἀντριπόδι : **ἔφερε τ' ἄλογο τριπόδι.**

τριποδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἕνωσις τριῶν μετρικῶν ποδῶν ὡς μία μετρικὴ μονάς : Ἀριστείδ.Κ 39, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.651.

τριποδίζω γλωσσ. κ. νεώτ. ἐπὶ ἵππου, καλπάζω, ἀντριπηδῶ.

τριποδικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τριποδίαν βλ.λ. ἐσχηματισμένος : Ψελλ., - **τρ- στίχος.**

τριπόδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρίπους βλ.λ., μικρὸς τρίπους : Ἀντιφάν.ἐν Ἀδηλ.32, Μέν.Ἱππok.2,Ἐπιγρ. **2)** εἶδος λωτοῦ : ΨΔιοσκ.4,11.

τριποδίσκιον (τὸ) Σουΐδ. ὑποκορ. τοῦ τρίπους.

τριποδίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. τριπόδιον βλ.λ.

τριποδισμός (ὁ) νεώτ. ἐπὶ ἵππου, καλπασμός· **2)** ἰατρ. ἰδιάζων βηματισμὸς τῶν πασχόντων ἐκ παραλύσεως τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν, καθ' ὃν ὁ πάσχων ἀδυνατῶν νὰ κάμψῃ τὸν ἄκρον πόδα ἐπὶ τῆς κνήμης, ἀνυψοῖ ἰσχυρῶς τὴν κνήμην εἰς ἕκαστον βηματισμὸν διὰ κάμψεως τοῦ μηροῦ.

τρίποδο (τὸ) δημ. κ. **στρίποδο** τρίπους, ὀκρίβας βλ.λ., καβαλέτο.

τριποδοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ἔχων σχῆμα τρίποδος : Εὐστ.1312,28.

τρίποδον (τὸ) μσν. καλπασμὸς ἵππου, τριποδισμός, γκαλόπ : Λέων Τακτ.7.35 **τριπόδῳ μόνῳ, ἤγουν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπῳ**, Ἱππιατρ.1,34,128.

τρίποδος η-ο δημ. ἐπὶ ἐπίπλων, σκευῶν ἢ ἄ. πραγμ. ὁ εἰς τρεῖς πόδας στηριζόμενος : **τρίποδο μαγκάλι**· || ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. τρίποδο βλ.λ.

τριποδοφορῶ-έω σχόλ. τριποδηφορῶ βλ.λ. : Σχόλ.Πίνδ.Π 11,5.

τριπόθατος-ον δωρ. τ. τοῦ τριπόθητος βλ.λ.

τριπόθητος-ον μτγν., δωρ. τριπόθατος, δημ. τρισπόθητος ὁ λίαν ποθούμενος, ἀγαπώμενος : Βίων 1,58 **θνάσκεις, ὦ τριπόθατε, πόθος δέ μοι ὡς ὄναρ ἔπτα,** Μόσχ.3,51, Λουκ.᾿Ερμότ.69 **καὶ τὴν τριπόθητον εὐδαιμονίαν κτησάμενος,** αὐτ.᾿Ιστ. Συγγρ.31, ῞Υμν.π.᾿Ιππολ.Alp.118,82 **σὲ καλοῦσι μὲν ᾿Ασσύριοι τριπόθητον ῎Αδωνιν.**

τριποθήτως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγάλου πόθου : Κύριλλ.Διάλ.3,485.

τρίποκος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλοῦν πόκον, πυκνὸν ἔριον, πυκνόμαλλος : Δικαίαρχ.Γεωγ.2,29 **ἐνεζωσμένοι κώδια τρίποκα καινά.**

τρίπολη (ἡ) δημ. ἀ. τρίπαλι βλ.λ.

τριπόλητος-ον δ.γρ. ἀντὶ τριπόλιστος : Σοφ. ᾿Αντ.858.

τρίπολι (τὸ) δημ. ἡ τριπολῖτις βλ.λ. γῆ.

τριπολιανή (ἡ) νεώτ. ἡ τριπολῖτις βλ.λ. γῆ.

τριπόλιον (τὸ) φυτόν τι· Διοσκ.4,135 «τριπόλιον· φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις.. φύλλα ἔχει ἰσάτῃ παραπλήσια, ξηρὰ καυλὸν σπιθαμιαῖον· ταύτης ἱστορεῖται τὸ ἄνθος τρὶς τῆς ἡμέρας μεταβάλλειν τὸ χρῶμα, πρωῒ μὲν λευκόν, κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν πορφυρίζον, ὀψὲ δὲ φοινικοῦν» : Θεόφρ.Φl 9,19,2 **καὶ δή φασι τὸ τριπόλιον.. εἰς πᾶν πρᾶγμα σπουδαῖον χρήσιμον εἶναι.**

τρίπολις-εως (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. γενικ. τριπόλιος, ὁ ἔχων τρεῖς πόλεις : Πίνδ.Ο 7,18 **τρίπολιν νᾶσον** (περὶ τῆς νήσου Ρόδου)· **2)** Τρίπολις σύνδεσμος, ἕνωσις τριῶν πόλεων· δθ. κ. ὡς ὄνομ. πόλεων ἐν τῇ Λακωνικῇ, τῇ ᾿Αρκαδίᾳ, τῇ Φοινίκῃ : Πολύβ.4,81,7, Διόδ.Σ 10,41 **κατὰ τὴν Φοινίκην ἐστὶ πόλις ἀξιόλογος, ὄνομα Τρίπολις·.. τρεῖς γὰρ εἰσιν ἐν αὐτῇ πόλεις,** Παυσ.8,27,4, Στεφ.Βυζ.· **3)** ῾Ησ. «εἶδος πέμματος».

τριπόλιστος-ον (πολίζω, πολέω) ὁ τρὶς λεχθείς, τρὶς ἀναπολήθεις : Σοφ.᾿Αντ.858 **πατρὸς τριπόλιστον οἶτον** (περὶ τοῦ Οἰδίποδος)· δ.γρ. τριπόλητος.

τριπολίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς Τριπόλεως βλ.λ.2), δημ. **τριπολιτσιώτης** : Στέφ.Βυζ.

τριπολῖτις γῆ (ἡ) νεώτ. γεῶδες ἢ πορῶδες πέτρωμα συνιστάμενον ἐξ ἀπολελιθωμένων κελυφῶν μικροσκοπικῶν ὑδροβίων ὀργανισμῶν, χρησιμεῦον κυρίως μὲν ὡς στιλβωτικὸν τῶν μετάλλων, ἀλλὰ καὶ διὰ φαρμακευτικοὺς σκοπούς, ὡς καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν δυναμίτιδος.

τριπολιτσιώτικος(-η)-ια-ο δημ. ὁ ἐκ τῆς ἐν τῇ ᾿Αρκαδίᾳ Τριπόλεως παραγόμενος ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος.

τρίπολος-ον ἐπὶ γῆς, ἡ τρὶς ἀροθεῖσα, ποὺ τρεῖς φορὲς ὠργώθηκε : ᾿Ιλ.Σ 542 **νείειραν ἄρουραν, εὐρεῖαν, τρίπολον,** ᾿Οδ.Ε 127, ῾Ησίοδ.Θ 971 **νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ,** Θεόκρ.25,25, Πολυδ.1,122, ᾿Αρκάδ.90,21.

τριπονῆται ῾Ησ. «ἑορτή τις».

τριπόνητος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκπονηθείς· δθ. κ. **τριπόνητος ἔρις** ἡ μεταξὺ τριῶν ἐργατίδων γυναικῶν ἅμιλλα πρὸς ἐκπόνησιν ἔργου τινός : Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,286,6.

τριπόντες (οἱ) δημ. ναυτ. κ. **τριπόντε** (τὸ) μέγα ἱστιοφόρον πλοῖον ἔχον τρία καταστρώματα, τὸ τρίκροτον (λέξις ἀπαντῶσα εἰς τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἡμερολόγια τῶν πλοίων τοῦ ᾿Αγῶνος τοῦ 1821).

τριπόντιο (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ τρίκροτον, ἀ. τριπόντες, τριπόντε : Μαλακ.᾿Αντίφ. **κάτεργα καὶ τριπόντια καὶ γαλέρες | παλεύουν μέσ' στὰ κύματα μὲ τοὺς ἀγέρες.**

τρίπορθος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκπορθηθείς, ἐρημωθείς : ΑΠ 15,26 **ἐς Τευκρίδ' ἤγαγον τρίπορθον.**

τριπορνεία (ἡ) ἡ πορνεία ἡ ἐκ καταγωγῆς μέχρι τρίτης γενεᾶς φθάνουσα : ᾿Αντιφάν.π.᾿Αθήν.13,587C.

τρίπορνος-ον ἐπὶ ἑταίρας, πόρνη ἐκ καταγωγῆς, ἀπὸ σόϊ, μέχρι τρίτης γενεᾶς : Θεόπομπ.᾿Ιστ.π. ᾿Αθήν.13,595Β **᾿Αθήναζε μετενεγκαμένης τὴν πορνείαν, ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίδουλαν ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν.**

τρίπος-ον · ποι. ὁ ἔχων τρεῖς πόδας, τρίπους : ῾Υπόθ.Σοφ.ΟΤ Αἴνιγμα Σφιγγὸς 2 **ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή, καὶ τρίπον·** **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ὁ τρίπους** βλ.λ.4), λέβης, ἰδίως χαλκοῦς, ἔχων τρεῖς πόδας, **ἐν** χρ. ἰδίως ὡς ἀνάθημα, ἢ ὡς ἆθλον εἰς τοὺς ἀγῶνας : ᾿Ιλ.Χ 164 **τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον ἢ τρίπος ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος,** ῾Ησίοδ.Α 312· ‖ εἰδ. ἐπὶ τοῦ τρίποδος βλ.λ.6) τῆς Πυθίας : ΑΠ 3,6 **Δελφὸν.. τρίπον ἔνθεον·** ‖ ὁμ. **ἐν τῇ ἐνν.** ταύτῃ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : ᾿Επιγρ.

τρίπους-οδος-ουν κ. νεώτ. **ὁ** ἐκ τριῶν ποδῶν συγκείμενος· δθ. ὁ ἔχων ἔκτασιν, εὖρος, διάστασιν τριῶν ποδῶν : ῾Ηρ.3,60 **ὄρυγμα εἰκοσίπηχυ βάθος ὀρώρυκται, τρίπους δὲ τὸ εὖρος,** Πλάτ. Μέν.83Ε **τρίπους γραμμή,** ᾿Επιγρ.· **2)** ὁ βαδίζων ἐπὶ τριῶν ποδῶν, ἐπὶ γέροντος στηριζομένου ἐπὶ τῆς βακτηρίας : ῾Ησίοδ.῎Εργ.531 **τρίποδι βροτῷ ἶσοι, οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται·** ‖ κ. κτ. μετάστασιν ἀποδόσεως, ὁμ. ἐπὶ γέροντος : Αἰσχ.᾿Αγ.80 **τρίποδας μὲν ὁδοὺς στείχει·** **3)** κ. νεώτ. ἐπὶ τραπεζῶν, ἐπίπλων, ἀγγείων, ὁ ἐπὶ τριῶν ποδῶν στηριζόμενος : Αἰσχ. ἀπ.1 **τρίπους λέβης,** ᾿Αριστφ.ἀπ.447 **καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι ;,** Σῆμ.π.᾿Αθήν.2, 38Β **τρίποδα τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες·** **4)** κ. νεώτ. εὐχρ. ἰδίως τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὑπόβαθρον, ἰδίως χαλκοῦν, πρὸς στήριξιν λεβήτων ἢ κρατήρων, ἔχον τρεῖς πόδας· δθ. κ. λέβης, κρατήρ : ᾿Ιλ.Σ 344 **ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα.. λοέσσειαν,** αὐτ.Ψ 702 **τρίπους ἐμπυριβήτης,** ᾿Οδ.Θ 434, αὐτ.Κ 359, Σοφ.Αἴ.1405 **τοὶ δ' ὑψίβατον τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων θέσθ'·** ‖ εἰδ. **τρίπους ἄπυρος** ὁ μὴ προωρισμένος διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ τηρούμενος ἐν τῷ οἴκῳ ὡς κόσμημα μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος· ἀντίθ. ἐμπυριβήτης : ᾿Ιλ.Ι 122 **ὑμῖν.. περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω, ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας,** Παυσ.4,32,1· **5)** εἰδ. π.᾿Ομ. ἀναφέρεται ὡς ἆθλον διδόμενον εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶντας : ᾿Ιλ.Λ 700, αὐτ.Ψ 204 **ἱππεῦσιν.. ἄεθλα θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι.. καὶ τρίποδ' ὠτώεντα,** αὐτ.485 ὁμ. ὡς τιμητικὸν δῶρον : αὐτ.Θ 290 **πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω, ἢ τρίποδ' ἠὲ δύω ἵππους,** αὐτ.Ν 13· ‖ ὁμ. ἐν χρ. ὡς ἀναθηματικὰ δῶρα ἐν ναοῖς (μάλιστα δὲ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ᾿Απόλλωνος τῶν Δελφῶν) : ῾Ηρ.8,82 **ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα,** αὐτ.9,81, Πίνδ.Π 11,4 **χρυσέων ἐς ἄδυτον τριπόδων θησαυρόν,** ᾿Αριστφ.Πλ.9, Θουκ.1,132 **ἐπὶ τὸν τρίποδά ποτε τὸν ἐν Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν οἱ ῞Ελληνες,** Παυσ.10,13,9· ‖ **οἱ Τρίποδες** ὁδὸς ἐν ᾿Αθήναις κοσμουμένη δι' ἀναθημάτων τριπόδων : αὐτ.1,20,1· **6)** εἰδ. τὸ ὑπόβαθρον ἐφ' οὗ καθημένη ἡ ἐν Δελφοῖς ἱέρεια τοῦ ᾿Απόλλωνος (ἡ Πυθία) ἐχρησμοδότει : Εὐρ.῎Ιων 91 **θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον Δελφίς,** αὐτ.᾿Ορ.161, ᾿Αριστφ.᾿Ιππ. 1016· δθ. κ. μτφ. περὶ τοῦ ποιητοῦ : Πλάτ.Νόμ. 719C **ὅταν ἐν τῷ τρίποδι τῆς Μούσης καθίζηται·** παροιμ. φρ. **ὡς ἐκ τρίποδος λέγω** ὁμιλῶ δογματικῶς, αὐθεντικῶς, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶμαι ἀλάθητος : ᾿Αθήν.2,37Ε **καὶ γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φαμὲν τοὺς ἀληθεύοντας·** ‖ ὁμ. φρ. νεώτ. **ἀπὸ τρίποδος** (ὁμιλῶ, ἀποφαίνομαι, γνωματεύω κττ.) αὐθαιρέτως, δογματικῶς, ἄνευ κριτικῆς βασάνου, ἀξιωματικῶς· **7)** ὁμ. ὡς οὐσ. τράπεζα τρεῖς πόδας ἔχουσα : Ξεν.᾿Αν.7,3,21· **8)** εἶδός τι ἐνωτίου : Πολυδ.5,97· **9)** ὀρόσημον : ᾿Επιγρ.·

10) νεώτ. άνατομ. **τρίπους ἀλλήρειος** τὸ σύνολον τῶν τριῶν κλάδων τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας, διῃρημένης κατὰ τὴν ἔκφυσιν αὐτῆς εἰς τρεῖς ἀκρέμονας· **11)** νεώτ. **τρίπους ζωϊκός ὅρος** δηλῶν τὰ τρία οὐσιώδη τῆς ζωῆς ὄργανα, ἤτοι καρδίαν, πνεύμονας καὶ ἐγκέφαλον.

τρίπρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων, ὁ ἐκ τριῶν πράξεων ἀποτελούμενος : **τρίπρακτον δρᾶμα, - τρίπρακτη κωμῳδία.**

τρίπρατος-ον ὁ τρίς, ὁ πολλάκις πραθεὶς καὶ ἀπεμποληθείς : Κωμ.'Αδέσπ.88· πρβλ. παλίμπρατος.

τριπρόσωπος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία πρόσωπα, ὁ ὑπὸ τρεῖς μορφὰς ἐμφανιζόμενος : Χαρικλεῖδ.π.'Αθήν.7,325D δέσποιν' Ἑκάτα.. τριπρόσωπε· **2)** ὁ ἐκ τριῶν προσώπων, ἐκ τριῶν ὑποστάσεων ἀποτελούμενος : Εὐσ.6,1016, Καισάρ. 860, Γρηγ.Ναζ.2,477, Ψ'Ιουστιν.1264C.

τρίπτερος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρία πτερά, τρεῖς πτέρυγας : **ἕλιξ τρίπτερος.**

τριπτήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ἐργαλεῖον δι' οὗ τρίβει τις· εἶδ. δοΐδυξ, γουδοχέρι : Νίκ.Θηρ.95 **καρπὸν.. λειαίνειν τριπτῆρι** ‖ εἶδ. Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ. 494 «τριπτὴρ δὲ κατασκεύασμά τι ἐστιν, ἐν ᾧ τὰς σταφυλὰς ἀποθλίβουσι»· ‖ εἶδ. νεώτ. φαρμακευτικὸν ὄργανον πρὸς τριβὴν φαρμάκου· ‖ ὁμ. εἶδος ρίνης ξυλουργικῆς ἢ σιδηρουργικῆς, μὲ εὐρείας ἐγκοπάς, ἄ. ξυλοτρώκτης, σιδηροτρώκτης· ‖ ἐργαλεῖον δι' οὗ τρίβεται ὁ τυρός, τυρόκνηστις, τρίφτης, τυροτρίφτης· **2)** ὁ κάδος εἰς ὃν ἀπορρέει τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον· πρβλ.Πολυδ. 7,151· Ἰσοῖ.π.'Αρποκρ.· ‖ κ. μτφ.: 'Αριστφ.'Αχ. 937 **πάγχρηστον ἄγγος ἔσται.. τριπτὴρ δικῶν.**

τριπτήριον (τὸ) ὄργανον ἐν χρ. πρὸς τριβήν, καθορισμόν, εἶδ. τοῦ σώματος : Σχόλ.Λυκόφρ.874 **στλεγγίδες, τὰ τριπτήρια, οἷς οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις τριβόμενοι τὸν ῥύπον ἐκξέουσι,** Γλώσσ.

τρίπτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τοῖς λουτροῖς τρίβων πρὸς καθαρισμὸν τὰ σώματα τῶν λουομένων, ὁ τριβεύς : Πλούτ.'Αλέξ.40.

τριπτική (ἡ) μτγν. ἀλοιφή τις, χρῖσμα ἐν χρ. πρὸς ἐπάλειψιν τοῦ σώματος πρὸ τῆς τριβῆς : Cael. Aur.Acut.2,12,82.

τριπτός-ή-όν κ. νεώτ., δημ. **τριφτός** ὁ δεκτικὸς τριβῆς, ὁ διὰ τῆς τριβῆς, τῆς ξέσεως σχηματισθείς· **2) τριπτή** (ἐνν. μᾶζα) εἶδος ἄρτου ἐκ κριθίνου ἀλεύρου· Πολύβ.6,76 «αἷς δὲ οἱ ἄνθρωποι χρῶνται μάζαις, τούτων τὰ ὀνόματα ἄνθιμα, θριδακίνη, φύστη.. τριπτή, ἀνεμώνη» : 'Ιππ.

τριπτούτζικον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τριπτὸς βλ.λ. : Πρόδρ.1,179 **ἄσπρον σεμιδαλᾶτον, ἀπόξυσμαν τριπτούτζικον.**

τρίπτυχον (τὸ) νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ τρίπτυχος βλ.λ. ὡς οὐσ. συγκρότημα τριῶν εἰκανογραφικῶν ἢ ξυλογλυπτικῶν συνθέσεων, συνδεδεμένων πρὸς ἀλλήλας διὰ στροφέων, κατὰ τρόπον ὥστε αἱ δύο πλευρικαὶ ἀναδιπλούμεναι ἐπὶ τῆς κεντρικῆς, νὰ **καλύπτωσιν αὐτήν·** **2)** πῖλος τρίκοχος, τριγωνικός, τρικαντὸ βλ.λ.

τρίπτυχος-ον (πτύσσω) κ. νεώτ. ὁ εἰς τρία πτυσσόμενος, ὁ ἐκ τριῶν πτυχῶν, στρωμάτων, πλακῶν : 'Ιλ.Λ 353 **ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος 'Απόλλων·** **2)** ποι. ὁ ἐκ τριῶν συγκείμενος, ὁ τριπλοῦς, ὁ τριῶν εἰδῶν : Εὐρ.'Ηρ.474 **τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι πατὴρ ἐπύργου,** αὐτ Φοίν. 1635· **3)** ποι. σπαν. ἐν χρ. κ. ἀντὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ **τρεῖς** : αὐτ.'Ορ.1513 **λαιμοὺς.. τριπτύχους·** **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τρίπτυχον** (τὸ) βλ.λ.

τρίπτωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς πτώσεις : Χοιροβ.Καν.363, Πρισκιαν.5,14,76.

τρίπυλον (τὸ) 'Επιγρ. τριπλῆ πύλη : **τοῖς σεβασταῖς οἱ ἱματευόμενοι τὸ τρίπυλον καὶ τὰς στοάς.**

τρίπυργος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς πύργους : Χρησμ.Σιβ. ἐν ΕΜ 147,37 **'Αρόη τρίπυργος.**

τρίπωλος-ον ἐπὶ ἅρματος, ὀχήματος, ὁ ὑπὸ τριῶν πώλων, ἵππων, συρόμενος : Εὐρ.'Ανδρ.277, Διον. 'Αλ.Ρωμ.7,73 **ἅρματα τρίπωλα.**

τρίρριζος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ρίζας : Γαλ.4, 16 **ὀδόντες τρίρριζοι,** Μελέτ. ἐν 'Αν.Κρ.3,68.

τρίρρυθμος-ον σχόλ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριῶν ρυθμικῶν ποδῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.'Αριστλ. 'Αχ.665, αὐτ.Εἰρ 364.

τρίρρυμος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ρυμούς, ἤτοι τέσσαρας ἵππους ἐζευγμένους κατὰ μέτωπον : Αἰσχ. Πέρσ.47 **Σάρδεις ἐπόχους πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσιν, δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη** (σχόλ. «ἀντὶ τοῦ τέθριππα καὶ ἑξάϊππα τάγματα»).

τρίς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. τρεῖς φοράς : 'Ιλ.Α 213 **καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,** αὐτ.Ε 136, Θέογν.633, Πίνδ.Ν 7,104 **ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ' ἀμπολεῖν,** Σοφ.Αἴ.433 **νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ καὶ τρίς,** 'Αριστφ. Εἰρ.1181, ΚΔ Ματθ.26,34 **ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με·** ‖ κ. ἐμπροθ. ἐν ἐπιρρ. φρ. **ἐς τρίς, ἐπὶ τρίς** ἕως τρεῖς φοράς : 'Ηρ.1,86 **ἀνανεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίας ἐς τρὶς ὀνομάσαι «Σόλων»** (περὶ τοῦ Κροίσου), αὐτ.5,105, Πίνδ.Ο 2,75, 'Επιγρ. **ἐπὶ τρίς·** ‖ παροιμ. φρ. **τρὶς ἓξ βάλλω** ἐπιτυγχάνω τοῦ ἀρίστου βόλου, ὑπαρχόντων τριῶν κύβων, ρίπτω τρεῖς φορὰς ἕξ, κάνω τρεῖς ἑξάρες· ‖ ὅθ. συνεκδ. κερδαίνω, ἐπιτυγχάνω : Αἰσχ.'Αγ.33 **τῶν δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντ' αἰσθήσομαι τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας·** ‖ ὁμ. παροιμ. **ἢ τρὶς ἓξ ἢ τρεῖς κύβοι·** Ζηνόβ.4,23 «ἡ παροιμία παρὰ Φερεκράτῃ ἐν τοῖς Μυρμηκανθρώποις. κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν ἀποκινδυνευόντων· τὸ μὲν γὰρ ἓξ τὴν παντελῆ νίκην δηλοῖ, τὸ δὲ τρεῖς κύβοι τὴν ἧτταν»· **2)** ἐν χρ. συνήθ. κ. πρὸς ἐπίτ. τοῦ μεθ' οὗ ἐκφέρεται : Εὔβουλ.Στεφανοπώλιδες 6 **τρὶς λελουμένη·** ‖ ἰδίως ἐν συνθέσει· πρβλ. τρισάθλιος, τρισμάκαρ, τρισμέγιστος κ. ἄ.

τρισαγιάζω μσν. ψάλλω τὸ τρισάγιον βλ.λ.1) : ΚΠορφ.'Εκθ.315 **τρισαγιάζοντος τοῦ ὀργάνου λέγουσιν οἱ κράκται «τρισάγιε, βοήθησον».**

τρισαγιολογῶ-έω μτγν. λέγω τὸ τρισάγιον βλ.λ. : Δίδ.'Αλ.481Α.

τρισάγιο(ν) (τὸ) μτγν. ἐκκλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ πρὸς τὸν ἐν Τριάδι θεὸν ὕμνος «ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς», ἄ. τρισάγιος ὕμνος : 'Ιω.Νηστ.1889, 'Αντ.Μον.1848Β· **2)** κτ. ἐπέκτ. δέησις ἀρχομένη διὰ τοῦ τρισαγίου ὕμνου : Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,33 **καὶ τρισαγίου γενομένου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.**

τρισάγιος-ια-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τρίς, ὁ πολλάκις ἅγιος, ὁ ἁγιώτατος : Μεθόδ.876, αὐτ.377, Γερμ.Κων/πόλ.'Εκκλ.'Ιστ.168 **ὁ τρισάγιος καὶ εἷς θεὸς τῶν δυνάμεων·** ‖ εἶδ. **τρισάγιος αἶνος** ὁ αἶνος «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος Σαβαώθ» : Δίδ.'Αλ.588· ‖ **ὁ τρισάγιος ὕμνος** κ. (κτ. παρακλ. τοῦ ἅγιας) **ὁ τρισάγιος** ὡς οὐσ. τὸ τρισάγιον βλ.λ.1) : Σύνοδ.Κων/λεως (536) ii 566, Κύριλλ. Σκύθ. ἐν Βίῳ 'Αγ.Σάββα, Εὐάγρ.2697.

τρισαγιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀπαγγελία τοῦ τρισαγίου βλ.λ. : 'Αθανάσ.1,217D **τὴν θείαν καὶ ἄφραστον φύσιν τῇ τρισαγιότητι δοξάζοντα.**

τρισαέναος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἀέναος βλ.λ.: Καισάρ.860 **τρισαέναον κρήνην.**

τρισάθλιος-ια-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ. **τρισάθλια,** πανάθλιος, ἀθλιώτατος : Σοφ.ΟΚ 372 **εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακή** (δ.ἀνάγν. τρὶς ἀθλίοιν), 'Αριστφ.Εἰρ.242, Μέν.Κυβερνῆται 2,56, Λουκ.'Ονειρ. 24, ΠΔ Μακκ.3,4,4, Σολωμ.'Εθν.'Υμν.14,2 **ταπεινότατη σοῦ γέρνει | ἡ τρισάθλια κεφαλή.**

τρισαΐδιος-ον μσν. έπιτετ. τ. τοῦ ἀΐδιος : Τζέτζ. Ἀλληγ.16 **τρισαΐδιον φάος** (Ἁγία Τριάς).
τρισάκτινος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς ἀκτῖνας : Ἰω.Γεωμ.Ὕμν.2,77.
τρισακχαρῖται (οἱ) νεώτ. χημ. τὰ σάκχορα τὰ δυνάμενα δι' ὑδρολύσεως νὰ διασπασθῶσιν εἰς τρία μόρια ἁπλῶν σακχάρων.
τρισάλαστος-ον μτγν. τρισάθλιος, ἐλεεινότατος : ΑΠ 12,137 **κακάγγελε νῦν τρισάλαστε**.
τρισαλιτήριος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἀλιτήριος, ἀνοσιώτατος, ἐξωλέστατος· Ἡσ. «τρισαλιτήριος· ἁμαρτωλάς» : ΠΔ Μσκκ.2,8,34.
τρισάλιτρος-ον μσν. τρισαλιτήριος βλ.λ.:Τζέτζ. Χιλ.13,479.
τρισάλυπος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄλυπος, ὁ ὅλως ἀβλαβής : Θεόφρ.ΦΙ 2,4,2 **ἐάν τις τοὺς ὀρόβους ἐαρινοὺς σπείρῃ, τρισάλυποι γίνονται**.
τρίσαμος-ον δωρ. τ. τοῦ τρίσημος βλ.λ.
τρισάναξ-ακτος (ὁ) μσν. ὁ τρὶς ἄναξ, τρὶς βασιλεύς : Ms.ap. Pasin. Codd. Taurin.I,356, Εὐστ. Παν.166,92.
τρισανάριθμος-ον μσν. ἐπιτετ. τοῦ ἀνάριθμος βλ.λ. : Χρησμ.Λέοντος π. Rutgers VLL 5,8 **τρισαναρίθμους κύκλους**.
τρισάναρχος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄναρχος : Ms π. Bandin.Bibl.Med.I,390B **τρισάναρχε Θεέ**.
τρισάνασσα (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ τρισάναξ βλ.λ. : Ἀνδρ.Κρ.154.
τρισάνθρωπος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀνθρώπου λίαν ἀνεπτυγμένας (κυνικῶς λεγόμ. ὑπὸ τοῦ Διογένους) : Διογ.Λ 6,47.
τρισανόητος-ον μσν. ὁ λίαν ἀνόητος : Νικήτ. Εὐγ.6,368.
τρισάνοικτος-ον μσν. ὁ λίαν ἀνοικτίρμων, ἀνελέητος : Πρόδρ.Ἀπόδημος Φιλίο 191 **ὁ τρισάνοικτος ἄθλιος βίος**.
τρισάξιος-ία-ο(ν) νεώτ., δημ. θηλ. τρισάξια, ὁ λίαν ἄξιος, ἱκανός, ἀξιώτατος· ‖ μτ. γενικ. τοῦ πράγμ., ὁ εἰς ὃν ἀπολύτως ἐπιβάλλεται νὰ δεχθῇ ἢ ὑποστῇ τι : Βιζυην.Ποιήμ. (ἔκδ.Φέξη) 109,40.
τρισάποτμος-ον μτγν. τρισάθλιος : ΑΠ 5,230 **καὶ νῦν ὁ τρισάποτμος ἀπὸ τριχὸς ἤρτημαι**.
τρισαρειοπαγίτης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων λίαν ἐντόνους τὰς ἰδιότητας τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ὁ αὐστηρὸς δικαστής : Κικ.Ἀττ.4,15,4.
τρισάριθμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τρὶς ἀριθμηθεὶς : Χρησμ.π.Λουκ.Ἀλέξ.11 **εἰκασάδα τρισάριθμον**· **2)** ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἀριθμητικοῦ τρεῖς : Μηναῖ.3,3 Ἑσπερ. **τρισάριθμοι Μάρτυρες στερρῶς ἀνταγωνισάμενοι . .**
τρισαριστεργάτης (ὁ) μσν. ὁ λίαν ἀριστοτέχνης, δεξιοτέχνης ἐργάτης : Κ Μανασσ.Χρον.3192.
τρισαριστεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ τρὶς ἀριστεύσας, λαβὼν τὸ ἀριστεῖον : Ῥήτ.Walz.3,4.
τρισάριστος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄριστος : Κοσμ.Ἱερ.496, (ἔκδ.Mi.).
τρισάρνητος-ον μσν. ὁ τρίς, δθ. ὁ σφόδρα ἐν πᾶσιν ἀρνητής : Στουδ.Θεόδ.412A **εὑρίσκονται οἱ εἰκονομάχοι οὐκ ἀρνησίχριστοι μόνον, ἀλλὰ γὰρ καὶ τρισάρνητοι**.
τρισάσμενος-ον κ. μσν. ὁ λίαν ἄσμενος, προθυμότατος : Ξεν.Ἀν.3,2,24 **καὶ ἡμῖν γ' ἂν οἶδ' ὅτι τρισάσμενος ταῦτ' ἐποίει**, Ἐφραὶμ Καισ.4545.
τρισασπασίως ἐπίρρ. μσν. πάνυ ἀσπασίως, ἀσμένως : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.Ι,135 **καὶ ὡς . . δῶρον θεοδώρητον, τρισασπασίως ὑπαδεχόμεθα**.
τρισαύγουστος (ὁ) μσν. ὁ τρισέβαστος, ὁ λίαν σεβαστός : Θεοφάν.279.
τρισάωρος-ον μτγν. ὁ παντάπασιν ἀώρως ἀποθανών : ΑΠ 7,527 **Θεόδοτε.. αἰνόλινε, τρισάωρε**.
τρίσβαθα ἐπίρρ. δημ. εἰς βαθύτατον, εἰς τὸ πλέον ἀπόκρυφον μέρος.
τρίσβαθος-η-ο δημ. ὁ λίαν βαθύς, ὁ βαθύτατος : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.2,8,4 **ἡ ἀράθυμη καὶ τρίσβαθη ψυχή του**, Κρυστ.Ἀγροτ.Νεραϊδόπαιδο 92 **στὶς τρίσβαθες σπηλιὲς τους**, Μαλακ.Δάσος 9.
τρισβάρβαρος-ον νεώτ. ὁ πολὺ βάρβαρος.
τρισβδέλυκτος-ον μτγν. ὁ σφόδρα βδελυκτός, ἀποτρόπαιος : Ossan.Auctor.Lex.
τρισβδέλυρος-ον ὁ λίαν βδελυρός : Συγγραφεὺς π. Σουΐδ. ἐν λ. διονυσίων σκωμμάτων · **ὁ τρισβδέλυρος καὶ κυκῶν καὶ φύρδην καὶ μίγδην ποιῶν ἅπαντα**.
τρισδείλαιος-ον μτγν. ὁ τρισάθλιος, ὁ τρισοθλίαν ἔχων μοῖραν : ΑΠ 7,737 **ἐνθάδ' ἐγὼ ληστῆρος ὁ τρισδείλαιος ἄρπῃ ἐδμήθην**.
τρισδιάστατος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς διαστάσεις, ἤτοι μῆκος, πλάτος καὶ ὕψος· ‖ **τρισδιάστατος γεωμετρία** ἡ τῶν τριῶν διαστάσεων.
τρισδύστηνος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἤτοι λίαν δύστηνος, κακοδαίμων : ΑΠ 9,574.
τρισέβαστος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν σεβαστός : Παλαμ.Τάφ.53,1 **πῆρες τὴν τρισέβαστη | θωριὰ τοῦ μαρτυρίου**.
τρισέγγονος-η-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ υἱός, ἡ κόρη, τὸ τέκνον τοῦ δισεγγόνου ἢ τῆς δισεγγόνης : Θεόφιλ.Ἀντικήνσ.3,6,6.
τρισεινάς-άδος (ἡ) (ἐνν. ἡμέρα) ἡ ἐνάτη ἡμέρα τῆς τρίτης δεκάδος τοῦ μηνός, ἡ εἰκοστὴ ἐνάτη τοῦ μηνός : Ἡσίοδ.Ἔργ.812.
τρίσειρος-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν σειρῶν ἀποτελούμενος : Ἰω.Κλίμ.989D **τρίσειρος ἅλυσις**.
τρισείς-ενός (ὁ) μσν. ὁ εἷς ἐν τρισίν, ἐπίθ. τῆς Ἁγίας τριάδος:Κοσμ.Ἱερ.ἐν Maji Spicil.Rom.2,167.
τρισέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τερσέκι** γωνία ὁδοῦ.
τρισέληνος-ον μτγν. ὁ τριῶν σεληνῶν, νυκτῶν· πρβλ. τριέσπερος : Νόνν.Δ 7,126 **Ἀλκμήνης τρισέληνος ἀκοίτης** (ὁ Ζεύς), ΑΠ 9,441· **2)** ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς τρεῖς σελήνας : **πλάτος τρισέληνον** (τὸ πλάτος τριῶν σεληνῶν, περὶ τῆς σκιᾶς τῆς γῆς): Πλούτ.Ἠθ.923Β **εἰ σκιὰν ἀφίησιν, ἧς ἡ βραχυτάτη πλάτος τρισέληνον**.
τρισέλικτος-ον μτγν. τριέλικτος βλ.λ. : Μον.Ι, 197, Νόνν.Δ 7,128 **δωδέκατος τρισέλικταν Ὀλυμπιάδος πόσιν ἕλκει**.
τρισένδοξος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν ἔνδοξος, ἐνδοξότατος.
τρισενέργητος-ον μσν. ὁ τρὶς ἢ τριχῶς ἐνεργός : Εὐστάθ. ἐν Maji.Spicil.Rom.5,2,254.
τρισεξάγιστος-ον μσν. ὁ τρὶς κατηραμένος, ὁ τρισκατάρατος : ΚΜανασσ.Χρον.4385 **οὗτος ὁ τρισεξάγιστος ἐξήγαγε τοῦ βίου.τὸν Στέφανον**.
τρισεξάδελφος (ὁ) ὁ τρίς, ἤτοι ὁ λίαν ἀγαπητὸς ἐξάδελφος : Ποιητὴς π. Σχόλ.Θουκ.3,2 **τρισεξάδελφε, χρυσέ μου καλλιγράφε**.
τρισεξώλης (ὁ) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἐξώλης, ἐξωλέστατος : Εὐστ.Πον.725,29.
τρισέπαρχος (ὁ) μτγν. ὁ παρὰ Ῥωμαίοις προιτωρ (praetor) : ΑΠ 9,697, ΑΠλ.73,1.
τρισεπιβάρβαρος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ βάρβαρος, βαρβαρώτατος : Τζέτζ.Χιλ.10,72 **βίβλους βαρβάρους γράφοντα καὶ τρισεπιβαρβάρους**.
τρισέραστος-ον μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως ἐράσμιος, ὁ λίαν ἀγαπητός, πάνυ προσφιλής : ΚΜανασσ.Χρον.2182 **πᾶσιν οὖν ἦν τρισέραστος**.
τρισευγενής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ πάνυ εὐγενής, εὐγενέστατος : ΚΜανασσ.Χρον.4976.
τρισευγενικός-ή(-ιά)-ό δημ. τρισευγενής βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ.11, Παπαντ.ΘΔ Γυναίκα στὸ Πάρκο 6 **ἡ σκιὰ τῶν τρισευγενικῶν . . μαρασμῶν**.
τρισεύγενος-η-ο δημ. τρισευγενὴς βλ.λ. : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.3,4,9 **τὰ τρισεύγενα λουλούδια τῆς ἀγάπης**, Παλαμ.Τάφ.42,9 **συμφωνία τρισεύγενη | κι ὁλόγλυκη σονάτα**.

τρισευδαίμων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάνυ εὐδαίμων, εὐδαιμονέστατος, εὐτυχέστατος, τρισμακάριστος : Λουκ.Θυσ.2, αὐτ.Μισθ.Συν.3.
τρισευκλεής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ λίαν εὐκλεής, τρισένδοξος : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss 8,2,163.
τρισευλόγητος-ον μσν. ὁ τρὶς εὐλογηθείς : Στουδ.Θεόδ.608.
τρισευτυχής-οῦς-ές ὁ μεγάλην εὐτυχίαν ἀπολαύων : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss 8,202.
τρισευτυχῶς ἐπίρρ. μσν. πάνυ εὐτυχῶς, τρισευτυχισμένα : Νικήτ.Εὐγ.6,430.
τρίσεφθος-ον μτγν. ὁ τρὶς βεβρασμένος : Ἀλέξ.Τράλλ.7,322, αὐτ.8,409.
τρισέχθιστος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ ἔχθιστος : ΑΒ 65 «τρισέχθιστος ἄνθρωπος, οἷον παντὸς μίσους καὶ παντὸς ἔχθους ἄξιος».
τρισέωλος-ον μτγν. ὁ σφόδρα ἕωλος, ὁ πάνυ ἀπηρχαιωμένος, πολὺ παλιωμένος : Αἰλ.ΖΙ 17,44 **ῥινοκέρωτος εἶδος γράφειν τρισέωλόν ἐστιν.**
τρισήλιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ οἱονεὶ τριπλασίαν τοῦ ἡλίου λαμπρότητα ἔχων, ὁ ὡς τρεῖς ὁμοῦ ἥλιοι αἰγλήεις, ὁ ἐκ τριῶν ἡλίων συγκείμενος : Εὐσ.Ἀλεξ.427, Ἀθανάσ.2,285Β (ἐκδ.Βενετ.) **ἐπὶ τοῦ τρισηλίου τῆς Ἁγίας Τριάδος φωτός,** Μηναῖ.1,30 Τριῶν Ἱεραρχῶν **τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου θεότητος.**
τρίσηλος-ον μτγν. ὁ φέρων τρεῖς ἥλους, τρία καρφιά : Γρηγ.Ναζ.2,279 **τρισήλῳ ξύλῳ.**
τρισημερεύω μτγν. διέρχομαι τρεῖς ἡμέρας : Γρηγ.Ναζ.2,277C.
τρίσημος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τρία σημεῖα, ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος : Φώτ.Βιβλ.144,2· **2)** ἐν τῇ μουσ. κ. προσῳδίᾳ, τρίχρονος : Δράκων 125,10.
τρισθάνατος-ον σχόλ. τρισθανής βλ.λ. : Σχόλ. Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,170.
τρισθανής-οῦς-ές μτγν. ὁ τρισάξιος θανάτου : Γρηγ.Ναζ.ἐν ΑΠ 8,170.
τρισθενής-οῦς-ές νεώτ. χημ. τριστομικὸς βλ.λ.
τρισίλιο (τὸ) δημ. τὸ δίστροφον σχοινίον.
τρισιωδιοῦχος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ ἑνώσεων, ὁ περιέχων ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ἰωδίου.
τρισκαίδεκα δέκα καὶ τρία : Ἰλ.Ε 387.
τρισκαιδεκαέτης (ὁ) ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκατριῶν ἐτῶν : Ἰσαῖ.ἀπ.1,12.
τρισκαιδεκάκλινος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατρεῖς κλίνας : Καλλίξ.π.Ἀθήν.205Ε.
τρισκαιδεκάμετρος-ον σχόλ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δεκατριῶν μέτρων : Σχόλ.Ἀριστφ. Ἀχ.1142.
τρισκαιδεκαμηνιαῖος-αία-ον μσν. τρισκαιδεκάμηνος βλ.λ. : Νικ.Κων/λεως Ἱστ.160 **τρισκαιδεκαμηνιαῖος χρόνος.**
τρισκαιδεκάμηνος-ον μσν. ὁ δεκατριῶν μηνῶν : Εὐστ.425,46.
τρισκαιδεκαμορία (ἡ) μτγν. ἡ τρισκαιδεκάτη μοῖρα, τὸ δέκατον τρίτον μέρος : Ἑρμιππ.Ἀστρολ.49.
τρισκαιδεκάπηχυς-πήχεος-υ μτγν. ὁ ἔχων ἀνάστημα δεκατριῶν πήχεων, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλός : Θεόκρ.15,17 **ἀνὴρ τρισκαιδεκάπηχυς.**
τρισκαιδεκαπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ δεκατρεῖς φορὰς μεγαλύτερος : Κλεομήδ.63,22.
τρισκαιδεκαστάσιος-ον (ἵστημι) ὁ ἔχων ἀξίαν δεκατρεῖς φορὰς μεγαλυτέραν : Ἡρ.3,95 **τὸ χρυσίον τρισκαιδεκαστάσιον λογιζόμενον** (ἐνν. πρὸς τὸ ἀργύριον).
τρισκαιδεκαταῖος-αία-ον ὁ κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν γινόμενος : Ἱππ.48,53.
τρισκαιδέκατος-η-ον κ. μσν. ὁ δέκατος τρίτος : Ἰλ.Κ 561 **τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἴλομεν ἐγγύθι νηῶν**· ‖ **τρισκαιδεκάτη** ὡς οὐσ. ἡ δεκάτη τρίτη ἡμέρα : Ὀδ.Τ 302, Ἡσίοδ.Ἔργ.725.
τρισκαιδεκαφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων καρπὸν δεκατρεῖς φορὰς περισσότερον : Λουκ.Ἀλ. Ἰατ.2,13.
τρισκαιδεκάχορδος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατρεῖς χορδάς : Νικόμ.Γερμ.Ἁρμον.1,21 .
τρισκαιδεκέτης (ὁ) ὁ ἡλικίας δεκατριῶν ἐτῶν Λυσ.10,4.
τρισκαιδεκήρης-ους-ες μτγν. ἐπὶ νεώς, ἡ ἔχουσα δεκατρία κωπηλατικὰ ἑδώλια : Πλούτ.Δημήτρ. 31 **ἀξιῶν δὲ τὰς ναῦς ἀπολαβεῖν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ** τρισκαιδεκήρης, Ἀθήν.203D.
τρισκαιδεκόργυιος-ον γρ. κώδ. ἀντὶ πιθ. τρισκαιδεκώρυγος βλ.λ.
τρισκαιδεκώρυγος-ον μτγν. ὁ δεκατριῶν οργυιῶν : Θεόφρ.ΦΙ 5,8,1 (πιθ. γρ. ἀντὶ **-κόργυιος**).
τρισκακοδαίμων-ονος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ κακοδαίμων, ὁ τρισάθλιος: Ἀριστφ.Ἀχ.1024 **ὦ τρισκακοδαίμων, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει ;,** αὐτ.Βάτρ.19, Μέν.Πλοκ.4· ‖ καὶ διῃρημένως : Ἀριστλ.Πλ.851 **τρὶς κακοδαίμων καὶ τετράκις.**
τρίσκαλμος-ον ἐπὶ νηός, ὁ ἔχων τρεῖς σκαλμούς, δθ. τρεῖς σειρὰς κωπῶν, οἵα ἡ τριήρης : Αἰσχ.Πέρσ.679, αὐτ.1075 **τρισκάλμοις βάρισιν ὀλόμενοι,** Πλούτ.Αἰμ.6 **πλοῖον οὐδὲν αὐτοῖς τρισκάλμου μεῖζον ἀπέλιπε.**
τρισκατάπτυστος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ κατάπτυστος : Πολυδ.6,105.
τρισκαταραμένος-η-ο δημ. τρισκατάρατος βλ.λ. : Βιζυην.Ποιήμ.130,19.
τρισκατάρατος(-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τρὶς κατηραμένος, ἐπικατάρατος : Δημ.794 **ὁ τρισκατάρατος, ὁ καινὸς ἐχθρός, ὁ πᾶσι δυσμενής,** Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.311C· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ διάβολος, ὁ σατανᾶς· ‖ κ. μτφ. ἄνθρωπος δόλιος, κακοποιός.
τρισκελής-οῦς-ές ὁ ἔχων τρία σκέλη, τρεῖς πόδας : Κρατῖν.Ἀδηλ.9 **τρισκελεῖς τράπεζαι,** Θεόκρ. Ἐπιγρ.4,3.
τρισκέλιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **τρισκέλι** ξύλινον κατασκεύασμα ἐκ τριῶν σκελῶν, χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τοποθέτησιν τῆς εἰκόνος ἑορταζομένου ἁγίου : Λέοντ.Τακτ.11,26.
τρισκελίς-ίδος (ἡ) νεώτ. σύμβολον ἐπὶ ἀρχαίων νομισμάτων ἐκ παραστάσεως τριῶν ἀνθρωπίνων σκελῶν, ἀκτινοειδῶς ἡνωμένων.
τρισκοπάνιστος-ον ὁ τρὶς κοπανισθείς· δθ. κ **ἄρτος τρισκοπάνιστος** ὁ κατασκευασθεὶς ἐξ ἀλεύρου τρεῖς φορὰς κοπανισθέντος, λίαν λεπτοῦ : Βατραχομ.35 **οὐδέ με λήθει ἄρτος τρισκοπάνιστος . . οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος.**
τρίσκοτος-η-ο ὁ λίαν σκοτεινός, λίαν ζοφερός, ἐρεβώδης : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 69,3 **ἤσκιοι, ποὺ μέσ' στὰ τρίσκοτα περνᾶτε.**
τρισκόταδο (τὸ) δημ. ποι. πυκνόν, ψηλαφητὸν σκότος, πυκνὴ σκοτεινιά.
τρισκότεινος-η-ο δημ. ποι. ὁ λίαν σκοτεινός, ἐρεβώδης : Παλαμ.Τάφ.28,2 **σὰ νυχτοφωσφόρισμα | τρισκότεινου πελάγου,** Γρυπ Σκ.Τερρ.105,1.
τρισκράτιστος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ κράτιστος, ὁ λίαν ἰσχυρός : Πρόδρ 1,380 **καὶ κράτος τὸ τρισκράτιστον ἀπὸ παποτερόθεν,** αὐτ.396.
τρίσλοπος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκλεπισθείς, τρεῖς φορὲς ξεφλουδισμένος : Θεόφρ.ΦΙ 3,5,1 **δένδρον τρίσλοπον** (οὐ πίπτει ὁ φλοιὸς τρὶς τοῦ ἔτους).
τρίσμα-ατος (τὸ) σχόλ. ὁ τριγμός, τὸ τρίξιμο : Σχόλ.Ἀριστείδ.3,78.
τρισμάκαρ-αρος (ὁ,ἡ) κ. μσν. ὁ τρὶς μακάριος, τρισόλβιος, πανευτυχής : Ὀδ.Ζ 154, αὐτ.155, Ἀριστφ. Εἰρ. 1332, Ἀκολουθία Μεγ. Παρασκευῆς Ἐγκώμια Στάσις Γ' Ἰωσὴφ **τρισμάκαρ, κήδευσον τὸ σῶμα Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου.**

ικάριος-α-ον κ. μσν. τρισμάκαρ βλ.λ., δαίμων : 'Αριστφ.'Αχ.400, αὐτ.Σφ.1293 **χε-** τρισμακάριαι τοῦ **τέγους,** Φιλήμ.ἐν'Αδὴλ.8,).'Ανδρόν.Κομν.272.

ικάριστος(-η)-ο(ν) μτγν.. νεώτ. κ. δημ. ιώτατος, εὐδαιμονέστατος : Λουκ.Β Πρ.12 ·ρισμακάριστος, Χρησμ.Σιβ.8,164.

ικαρίτης (ὁ) ὁ τρὶς μακαρίτης, **ἐπίθ.** τοῦ όρου. λογοπαικτικῶς ἐκ τοῦ τρισμάκαρ : ἀν.Νεοττὶς 1,8 μηδ' ὢν **ὁ Πυθαγόρας ἐκεῖ-** ιθεν **ὁ τρισμακαρίτης εἰσφέρειν ἔξω θύ-**). γρ. **κῶδ.** τρὶς μακορίτης).

ικαρος-ον μτγν. ὁ τρισμάκαρ βλ.λ.· ὁμ. ἐπὶ . λίαν πολυτίμων : 'Επίγρ.ἐνWelcker Syll.Ep. ρισμάκαρας **δὲ λίθος τόσσαν ἔχων ἀγα-** :πιγρ.

ιμμη (ἡ) νεώτ. ἡ προμάμμη τῶν γονέων.

ιγιστος-ίστη-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπι- τοῦ μέγιστος, παμμέγιστος, καθ' ὑπερβο- ·γας : Νικ.Χων.Χρον.5,280· || **εἶδ.** μτγν., μσν. τ. ἐν τῇ ἀποκρυφολ. **ἐπίθ.** τοῦ 'Ερμοῦ.

ός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τριγμός βλ.λ. : Θεόφρ. ; **φθέγγονται δὲ οἷον τρισμόν,** Σχόλ.'Α- .Σφ.1521 **ὁ τῶν ἀποθνησκόντων τρισμὸς ὀδοῦσι γινόμενος,** 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.65,11·). σπασμώδης σύσφιγξις τῶν σιαγόνων ἐκ ισεως τῶν μασητήρων μυῶν.

ύριοι-αι-α κ. νεώτ. τρὶς μύριαι, **οἱ εἰς** ιντα χιλιάδας ἀριθμούμενοι : 'Ηρ.2,163 **Κᾶ- ε καὶ "Ιωνας ἄνδρας ἐπικούρους τρισμυρί-** ιὐτ.7,184, 'Αριστφ.'Ορν.1179 **ἀλλ' ἐπέμψαμεν ιρίους ἱέρακας ἱπποταξότας·** || **κτ.** ἑνικ. ριληπτ. οὐσιαστ. : Αἰσχ.Πέρσ.315 **τρισμυ- ιπος** (τριάκοντα χιλιάδες ἱππέων).

υριόπαλαι ἐπίρρ. τριάκοντα χιλιάδας ; πάλαι, παλαιὰ ἀθ. πρὸ ἀναριθμήτων, ἀμνη- των χρόνων : 'Αριστφ.'Ιππ.1156 **ἐγὼ δὲ προσ- ' γε τρισμυριόπαλαι.**

ιριοπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τρισμυ- ρορὰς μείζων **ἢ** πλείων, τριακοντάκις χιλιο- ος : 'Αρχιμ.519C **ὁ περίμετρος τοῦ χιλιαγώ- ἄς μὲν διαμέτραυ τᾶς γᾶς ἐλάττων ἐστὶν ·μυριοπλασίων.**

ιριοστός-ή-όν μτγν. ὁ τριακοντάκις χι- ις : Σιμπλίκ.**εἰς** 'Αριστλ.Οὐρ.26**a** (ἐκδ.'Ενετ.).

ώδης-ους-ες νεώτ. ὁ μετὰ τρισμοῦ γι- ος· || **εἰδ.** ἰατρ. **τρισμώδης λαρυγγῖτις** γῖτις τῶν παίδων, προκαλοῦσα δύσπνοιαν, ·ουσαν **καὶ** τραχὺν βῆχα, ψευδακρούπ.

ιατος-ον **ἐπιτετ.** τ. τοῦ νέατος βλ.λ. : Κρα- ιμ.14.

ϊζυρός-ά-όν **ὁ** ἄγον ὀϊζυρός, τρισάθλιος : .116 **τρισοϊζυρὴν πόλιν** (περὶ τῆς Θάσου), 9,19, Εὐδ.585.

λβιος-ον **ἐπιτετ.** τ. τοῦ ὄλβιος, πανευτυχής, δαίμων : Σοφ.ἀπ.719, 'Αριστφ.'Εκκλ.1129.

λυμπιονίκης (ὁ) ὁ τρὶς ἀναδειχθεὶς ὀλυμ- ης : Πίνδ.Ο 13,1.

ρφανος-η-ο δημ. προσ. ὁ ἐν πλήρει ὀρ- , ἐγκαταλείφει, ἀ. συνηθέστ. **πεντάρφανος** : :.Ποιήμ.30,4.

σιος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὅσιος, ὁσιώ- : Φώτ.Βιβλ.256.

φος-ον μσν. **ὁ** πάνυ σαφός, ὁ σοφώτα- Γζέτζ.Χιλ.5,177.

κλαισταῖος-α-ον μσν. τριπαλαισταῖος Εὐδοκία Μακρεμ.ἐν'Ιωνιᾷ 442.

ππος (ὁ) μσν. τρίπαππος : Θεόφιλ.'Αντι- νστιτ.3,6,131.

αστος-ον μτγν.. ἐπὶ μηχανημάτων χρησι- των **εἰς τὰς** καθολκὰς τῶν πλοίων : 'Ορειβ. δ. **Mai.**) **τρίσπαστον ὄργανον** (τριπλῆ τροχι- λέοι· **2)** τὸ οὐδ. ὡς αὐσ. χειρουργικόν **τι ἐρ-** γαλεῖον : 'Ορειβ.156,1.

τρισπίθαμος-ον ὁ ἔχων μῆκος τριῶν σπιθαμῶν : 'Ησίοδ.'Εργ.424 **τρισπίθαμον δ' ἄξον' τάμνειν,** Ξεν.Κυν.9,13 **ξύλον τρισπίθαμον,** Διοσκ.3,129 **θα- μνίσκος ἐστὶ τρισπίθαμος τὸ ὕψος.**

τρισπλαγχνικόν (τὸ) νεώτ. ἀνοτομ. **τὸ** μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον.

τρίσπονδος-ον ὁ τρὶς **χυθεὶς ἐν σπονδῇ·** || **κ.** τρ- **χοαὶ** τριπλῆ σπονδὴ πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν ἐκ μέλιτος, γάλακτος καὶ οἴνου : Σοφ.'Αντ.431.

τρισπονετικός-ή(-ιά)-ό δημ. ὁ πολὺ φιλεύ- σπλογχνος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.55,4.

τρισσάκις ἐπίρρ. τρίς, τρεῖς φορές : ΑΠ 5,195 τρισσάκις **εὐδαίμων** (πανευτυχής), Τζέτζ.Χιλ.1,200.

τρισσάτιος-α-ον μτγν. ποι. ἀντὶ τρισσὸς βλ.λ. : ΑΠ 6,12 **γνωτῶν τρισσατίων ἐκ τρισσατίης λίνα θήρης δέχνυσο,** Πάν.

τρισσαχῇ ἐπίρρ. εἰς τρία μέρη, εἰς τρεῖς τό- πους : 'Αριστλ.Μετ.1,13,28 **πότιμον ἀναδίδωσιν ὕδωρ, οὐ συνεχῆ δέ, ἀλλὰ τρισσαχῇ.**

τρισσεύω μτγν. ποιῶ, ἐνεργῶ τι τρὶς **ἢ ἐκ** τρίτου : ΠΔ Βασ.1,20,19 **καὶ τρισσεύσεις, καὶ ἐπι- σκέψῃ·** **2)** ἐν εἰδ. σημ. νικῶ εἰς τρεῖς ἀγῶνας : Εὐσ. ἐν 'Αν.Κρ Παρισ.2,145,15 **πρῶτος ἐτρίσσευεν, στάδιον, δίαυλον, ὅπλον.**

τρισσόζωος-ον ὁ τριπλῆν ζωὴν ἔχων : Αἰσχ.ἀπ. 371 ἐν ΕΜ.

τρισσόθεν ἐπίρρ. μτγν. **ἐκ τριῶν μερῶν** : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,651 τρισσόθεν **εἰσορόω παλιντερ- πέα νῶτα θαλάσσης.**

τρισσοκάρηνος-ον **δ.γρ. ἀντὶ** τρισσοκέφαλος.

τρισσοκέφαλος-ον ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς : 'Ορφ.'Αργ.974 τρισσοκέφαλος, **ἰδεῖν ὀλοὸν τέ- ρας** (δ.γρ. τρισσοκάρηνος).

τρισσός-ή-όν ἀττ. τ. τριττός (Πλάτ.Νόμ.782D), Ιων. **τριξός** τριπλοῦς : 'Ησίοδ.ἀπ.68,2, Εὐρ.Τρῳ. 924 **τρισσὸν ζεῦγος τρισσῶν θεῶν·** || κτ. πληθ. ἀντὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ τρεῖς : Πίνδ.Π 8,115, Σοφ.ΟΤ 164, **αὐτ.**ΟΚ 479, Πλάτ.Πολ.504Α **τριττὰ εἴδη ψυ- χῆς διαστησάμενοι.**

τρισσοφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ διὰ τριπλοῦ φω- τὸς λάμπων, π.τῆς 'Αγ.Τριάδος **:** Γρηγ.Ναζ.2,35,166.

τρισσοφεγγής-οῦς-ές μσν. ὁ τριπλοῦν **φέγ-** γος, τριπλῆν αἴγλην ἐκπέμπων : Δαμασκ.Ι 3,837 **Εὐαγγελισταὶ τρισσοφεγγοῦς οὐσίας.**

τρισσοφεγγόφωτος-ον μσν. τρισσοφεγγής βλ.λ. : Δαμασκ.Ι 1,680C.

τρισσόφωτος-ον μτγν. **ὁ τριπλοῦν φῶς ἐκ-** πέμπων : Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.187.

τρισσόω-ῶ μτγν. ποιῶ τρισσόν, τριπλοῦν, τρι- πλασιάζω : Γρηγ.Ναζ.224· **2)** ποιῶ, ἐνεργῶ τι τρίς, ἐκ τρίτου, τριττώνω: ΠΔ Βασ.3,18,34 **καὶ ἐποί- ησαν οὕτως· καὶ εἶπε δευτερώσατε. καὶ ἐδευτέ- ρωσαν· καὶ εἶπε. τριττώσατε.**

τρισσῶς ἐπίρρ. μτγν. τριπλῶς : ΑΠ 12,123.

τριστάδιος-ον ὁ ἔχων μῆκος, ἔκτασιν τριῶν στα- δίων : Πλατ.Κριτί.115Ε **ἦν δὲ ὁ μὲν μέγιστος τῶν τροχῶν. . τριστάδιος τὸ πλάτος,** Διον.'Αλ.Ρωμ.1, 34 **τριστάδιος μήκει,** Σχόλ.'Απολλ.Ρ 3,41.

τρίσταθμος-ον μτγν. τριπλοῦς, τριπλάσιος τὸ βάρος : 'Αγαθορχ.ἐν Φώτ.Βιβλ.458 **τὸν χαλκὸν** πρὸς τὸν χρυσὸν **τρίσταθμον ἀλλάττονται.**

τρισταλαίπωρος-ον μτγν. ὁ τρισάθλιος, δυσ- τυχέστατος, πολυβασανισμένος : Νεῖλ.'Επιστ.2.164 **οὐαί σοι, τρισταλαίπωρε ἄνθρωπε καὶ τριαάθλιε.**

τριστάσιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλασίαν ἀξίαν, τιμήν : 'Αρρ.'Ινδ.8,13 **τριστάσιος πρὸς χρυ- σίον** (ὁ ἔχων ἀξίαν τριπλασίαν ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ βάρος **τοῦ περιεχομένου χρυσοῦ).**

τριστάτηρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν στατήρων : Πολυδ.6,165 **τριστάτηρος χλαμύς.**

τριστάτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν, ὁ πρωθυπουργός : ΠΔ Βασ.4,7,2 **τ-, ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο.**

τριστεατίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὁ ἐστὴρ τῆς γλυκερίνης μετὰ τοῦ στεατικοῦ ὀξέος, τὸ κύριον συστατικὸν τῶν ζωϊκῶν λιπῶν, ὅ. στεατίνη.

τριστέγη (ἡ) μτγν. τὸ τρίστεγον : Ἀρτεμίδ 4,46

τρίστεγος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν στεγῶν συγκείμενος, τριώροφος, τρίπατος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,68 **στοαὶ τρίστεγοι·** ‖ τὸ οὐδ. τὸ τρίστεγον ὡς οὐσ. (κτ παράλ. τοῦ οἴκημα) τὸ τρίτον πάτωμα· πρβλ. τριστέγη : ΚΔ Πράξ.20,9 **ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός.**

τριστέλεχος-ον μσν. ὁ ἔχων τρία στελέχη : Εὐστ.Πον.226,80 **τὸ ἐμφυὲς τριστέλεχον.**

τρίστηλος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐντύπων, ὁ ἔχων τρεῖς στήλας : **τρίστηλον λεξιλόγιον·** ‖ ὁ καταλαμβάνων τρεῖς στήλας : **τρίστηλον ἄρθρον, - τρίστηλος μελέτη·** **2)** εἰδ. **τρίστηλον πλοῖον** τὸ τριίστιον, τρικάταρτο.

τριστιχία (ἡ) μτγν. τριπλῆ σειρά : Γαλ.14,771 **φαλάγγωσις δέ ἐστιν, ὅταν διστιχία ἢ τριστιχία τῶν ὑπεκφυομένων τριχῶν ᾖ ἐν τῷ ἄνω ἢ ἐν τῷ κάτω βλεφάρῳ·** **2)** ἐν τῇ μετρικῇ, ἕνωσις τριῶν στίχων : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.324.

τρίστιχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν σειρῶν συγκείμενος· πρβλ. τρίστοιχος : Πλούτ.Ἠθ.906Β· **2)** νεώτ. μετρ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν στίχων, ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ τρίστιχον** ποιημάτιον ἢ στροφὴ ποιήματος ἐκ τριῶν στίχων.

τριστοιχεὶ ἐπίρρ. κ **τριστοιχί** εἰς τρεῖς στοίχους, τρεῖς σειράς : Ἰλ.Κ 473 **ἔντεα δέ σφιν καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον τριστοιχεί,** Ἡσίοδ.Θ 727.

τρίστοιχος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν στοίχων, σειρῶν συγκείμενος, ὁ εἰς τρεῖς σειρὰς διατεταγμένος: Ὀδ.Μ 91 **ἐν δὲ ἑκάστῃ σμερδαλέῃ κεφαλῄ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες πυκνοὶ** (περὶ τῆς Σκύλλης), Ἀριστλ.Ζl 2,1,53 **ἔχειν ἐπ ἀμφότερα τριστοίχους τοὺς ὀδόντας,** Θεόφρ.Φl 8,4,2· **2)** ποι. τριπλοῦς : ΑΠ 9,668, Ἑρμησιάν.3,12, Ὀππ. Κυν.3,413 **θηρῶν τρίστοιχα θήλεα·** **3)** ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ** τριῶν στοιχείων, τριῶν γραμμάτων : Πορφ.π.Εὐστ.3,305C.

τρίστομος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία στόματα : ΑΠ 6,167 **τρίστομος αἰχμή·** **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ρίστομον μικρὸς σκώληξ παρασιτῶν ἐπὶ τῶν βραγχίων διαφ. ἰχθύων.

τρίστρατο (τὸ) δημ. διασταύρωσις ὁδῶν, σταυροδρόμι : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.101,3 **τὸ 'νά 'ριξε στὸ τρίστρατο καὶ πάφαν οἱ διαβάτες,** Κρυστ.Ποιήμ. Ἀγροτ.105,20, Χατζόπ.Βρ.Θρ 79,1.

τρίστροφος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐστραμμένος, ὁ καλῶς συνεστραμμένος : Ὀρειβ.25 (ἔκδ.Mai.) **λίνον ἐρρωμένως ἐστραμμένον, ὅσον δίστροφον ἢ τρίστροφον·** **2)** μετρ. ὁ ἐκ τριῶν στροφῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.Πίνδ.1,3.

τρίστυλος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἔχων τρεῖς στύλους,** τρεῖς κολῶνες : Ἰω.Κλίμ.6.

τρίστῳος-ον μσν. **ὁ** ἔχων τρεῖς στοάς : Προκόπ.3.

τρισυλλαβία (ἡ) μτγν. τὸ ἔχειν τρεῖς συλλαβάς : Πορφ.Προσῳδ.110.

τρισυλλαβιαῖος-α-ον μσν. τρισύλλαβος βλ.λ. : Τζέτζ.ἐν Κρ.Ἀν.Ὀξ.3,225,13.

τρισύλλαβος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ **ἐκ** τριῶν συλλαβῶν συγκείμενος : Διον.Ἀλ.Συνθ.17, Λουκ. Φιλοψ.35 **ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἦν δὲ τρισύλλαβος, - λέξις τρισύλλαβος.**

τρισυλλαβῶ-έω μτγν. ἐπὶ λ., σύγκειμαι ἐκ τριῶν συλλαβῶν : Ἡρωδιαν.Μον.Λεξ.21.

τρισυλλάβως ἐπίρρ. μτγν. γραμμ. **εἰς** τρεῖς συλλαβάς : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.360.

τρισύνθετος-ον **ὁ ἐκ** τριῶν μερῶν **σύνθετος** : Σχόλ.Ἰλ.Ω 540.

τρισύπατος (ὁ) μτγν. ὁ τρὶς διατελέσας ὕπατος : Πλούτ.Γάλβ.22 **πατρός τε τιμητοῦ καὶ τρισυπάτου γενομένου,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,96.

τρισυπέρθεος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπέρθεος : ΚΠορφ.Ἔκθ.60,11 **τὸ τρισυπέρθεον κράτος.**

τρισυπόστατος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ὑποστάσεις : Ἰω.Χρυσ.6,424 **ὁ θεὸς φύσει τρισυπόστατον φῶς,** Μεθόδ.393 **τρισυπόστατος θεότης** (ἡ Ἁγία Τριάς), Διον.Ἀρεοπ.212C **ἐνάδα τρισυπόσταταν,** Μηναῖ.3,8 **Ὠδὴ τὴν τρισυπόστατον φύσιν·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης τινὸς ὡς τρισυποστάτου : Μεθόδ.352C **τὸ τρισυπόστατον τῆς θείας ἐνάδος.**

τρίσφυλλον (τὸ) μτγν. ποι. ἀντὶ τρίφυλλον βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.520 **ναὶ μὴν καὶ τρίσφυλλον ὀπάζεο.**

τρισχηματιστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τρεῖς τρόπους σχηματιζόμενος ἢ σχηματισθείς : Mar.Plot. Sac.ἐν Gram.Lat.ed.Keil.506,507.

τρίσχημος-ον μτγν. ὁ τριττὸς **τὸ** σχῆμα, ὁ τριπλῆν μορφὴν ἔχων : Ἀν.Ὀξ.2,307.

τρισχιδής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τρία ἐσχισμένος : Ὀρειβ.42,53 (ἔκδ.Mai.).

τρισχιλιέτης-ις-ες μτγν., νεώτ. κ. **τρισχιλιετής ὁ** ἀναγόμενος εἰς χρονικὸν διάστημα τριῶν χιλιάδων ἐτῶν : Ἱεροκλ.362, - **ἡ τρισχιλιετὴς ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.**

τρισχίλιοι-αι-α κ. μσν. κ. νεώτ. οἱ τρεῖς φορὰς χίλιοι, οἱ εἰς τρεῖς χιλιάδας συμποσούμενοι : Ἰλ.Υ 221 **τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο,** Ἡρ.· ‖ ἐν τῷ ἑνικῷ τ. περιληπτικῶς : Λόγγ.3,1 **τρισχιλία ἀσπὶς** (τρεῖς χιλιάδες ἀσπιδοφόροι), Τζέτζ.Χιλ.3,28 **τρισχιλίαν κάμηλον·** **2)** εἰδ. ὡς οὐσ. **οἱ τρισχίλιοι** ἐν Ἀθήναις οἱ τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες οἱ ὑπὸ τῶν τριάκοντα τυράννων **ἐκ**λεγέντες : Ξεν.Ἑλλ.2,3,18.

τρισχιλιοστός-ή-όν ὁ ἐκ τριῶν χιλιάδων : Πλάτ. Φαῖδρ 249Α **τρισχιλιοστῷ ἔτει.**

τρισχιλιοτρισμύριοι (οἱ) μσν. **οἱ** συμποσούμενοι εἰς τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας : Τζέτζ.Χιλ.3, 67 (πρβλ. Θεόκρ.17,83).

τρισχιλιοφόρος-ον μτγν. ὁ χωρῶν τρεῖς χιλιάδας μέτρα : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,44 **τῶν ὁλκάδων αἱ μέχρι τρισχιλιοφόρων.**

τρίσχιστος-ον σχόλ. ὁ εἰς τρία σχιστός, **ἐσχι**σμένος : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.346.

τρίσχοινος-ον μτγν. ὁ **ἔχων** μῆκος ἢ πλάτος τριῶν σχοίνων : Πλίν.Φl 5,24.

τρισώματος-ον ὁ ἔχων τρία σώματα, τρεῖς κορμούς, ἐπὶ τοῦ Γηρυόνου, τοῦ Κερβέρου : Αἰσχ.Ἀγ. 870 **τρισώματος τἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος . . ,** Εὐρ. Ἡρ.24 **τὸν τρισώματον κύνα·** ‖ εἰδ. **τρισώματος** ἀλκὰ ἡ χίμαιρα : αὐτ.Ἴων 204.

τρίσωμος-ον μτγν. τρισώματος βλ.λ. : Ἀκύλ.ΠΔ Ἱερ.40,12.

τριτάγιον (τὸ) μσν. **ἡ** τρὶς προσφερομένη **εἰς** τὰ ζῷα ταγή : ΚΠορφ.Ἔκθ.480 (ἔκδ. Βόνν.).

τριταγωνιστής (ὁ) κ. νεώτ. ὑποκριτὴς ὑποδυόμενος ἐν θεατρικῷ **ἔργῳ** τριτεῦον, ἄνευ σπουδαιότητος πρόσωπον, ἠθοποιὸς ποὺ παίζει σὲ κατώτερους ρόλους : Δημ.270, αὐτ.297· **2)** νεώτ. κ. μτφ. ὁ ἔν τινι ὑποθέσει μικρόν τι σημαίνων.

τριταγωνιστῶ-έω ἐπὶ ὑποκριτῶν, ὑποδύομαι τριτεῦον πρόσωπον ἐν σκηνικῷ ἔργῳ, παίζω τριτεύοντα, κατώτερον ρόλον : Δημ.315 **ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δὲ ἐθεώραυν,** Πλούτ.Ἠθ.840Α **τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει.**

τριταΐζω μτγν. ἰατρ. πάσχω τριταῖον πυρετόν : Διοσκ.4,61 **δίδεται δὲ τοῖς τριταΐζουσι πιεῖν.**

τριταϊκός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν τριταῖον πυρετόν, ἢ ὁ ὑπὸ μορφὴν

τριταίου πυρετοῦ ἐκδηλούμενος: Διοσκ.Εὐπορ.2,19 **τριταϊκὰς περιόδους ὑγιάζειν**· ‖ ἐπίρρ. τριταϊκῶς : Ἀέτ.12,37 **γινομένου δὲ τοῦ παροξυσμοῦ σφοδρατέρου . . τριταϊκῶς.**

τριταιογενής-οῦς-ές ὁ ὀφειλόμενος εἰς τριταῖον πυρετόν : Ἱππ.Κῳακ.135· ‖ ἐπίρρ. **-ενῶς**: αὐτ.167.

τριταῖος-α-ον (τρίτος) κ. νεώτ. ὁ συμβαίνων, γινόμενος, ἐνεργούμενος κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἐν συνεκφορᾷ μετὰ ρημάτων ὡς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου : Ἡρ.6,120 **τριταῖοι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ**, Ἱππ.Ἀφ.1250, Θουκ.1,6) **κατ' ὀλίγον δὲ πραΐοντες τριταῖοι ἀφίκοντο ἐς Γίγωνον,** αὐτ. 3,3· ‖ ὁ πρὸ τριῶν ἡμερῶν : Ἡρ.7,196 **ἐσβεβληκὼς . . τριταῖος ἐς Μηλιέας**· πρβλ.15,33· ‖ ὁ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐσόμενος : Πίνδ.Ν 7,25 **σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον ἔμαθον** (σχόλ.«τὸν εἰς τρίτην ἡμέραν μέλλοντα πνεῖν»· **2)** ὁ ἔχων χρονικὴν διάρκειαν τριῶν ἡμερῶν : Εὐρ.Ἠλ.171 **τριταίαν κηρύσσειν θυσίαν,** Πλάτ.Νόμ.959Α **τριταία πρὸς τὸ μνῆμα ἐκφορά**· **3)** ὁ τριῶν ἡμερῶν : Ἀριστφ.ἀπ.344 **περιμένειν ἐξ ἀγορᾶς ἰχθύδια τριταῖα,** Ἀριστλ.ΖΜ 3,4,2 **ᾠὰ τριταῖα ὄντα**· ‖ κ. ἐν φρ. : Ἡρ.2,89 **ἀλλ' ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένωνται** (ἀφοῦ παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι ἀπὸ τοῦ θανάτου), Θεόκρ.29,18 **τὸν πρῶτον δὲ φιλεῦντα τριταῖον ἐθήκαο** (φίλον)· **4)** ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ τρίτος : Εὐρ.Ἑκ.32 **τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,** αὐτ.Ἱππ.375· ‖ κ. κτ. παράλ. τοῦ ἡμέρα : Ἱππ.156Α **ἐς τὴν τριταίην**· πρβλ.δευτεραῖος· **5)** εἰδ. **τριταῖος πυρετός** κ., κτ.παράλ. τοῦ αὐσ., **τριταῖος** ὁ κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν ἐπανερχόμενος : Ἱππ: Ἀφ.1248, Πλάτ.Τίμ.86Α.

τριταιοφυής-οῦς-ές **ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας, τὴν** φύσιν τριταίου πυρετοῦ : Ἱππ.Ἐπιδ.1.

τριταλαντιαῖος-α-ον μτγν. τριτάλαντος βλ.λ., ὁ τρία τάλαντα χωρῶν : Πλούτ.Αἰμ.33 **οἱ τὸ χρυσοῦν νόμισμα φέροντες, εἰς ἀγγεῖα τριταλαντιαῖα μεμερισμένον,** Φίλ.Μηχ.Βελοπ.51D.

τριτάλαντος-ον ὁ ἰσοδύναμος πρὸς τρία τάλαντα : Ἀριστφ.Λυσ.338 **ὡς τριτάλαντον βάρος**· ‖ ὁ ζυγίζων τρία τάλαντα : Μοσχί.π.Ἀθήν.208C· **2)** ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν ταλάντων : Ἰσαῖ.39,42· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τριτάλαντον** ποσὸν χρηματικὸν τριῶν ταλάντων : Πολυδ.6,165.

τριτάλας-αινα-αν ποι: ὁ τρὶς δυστυχής, τρισάθλιος : Εὐρ.Ἱππ.739 **τριτάλαιναι κόραι Φαέθοντος,** ΑΠ Παράρτ.102,1, Σίβυλλ.π.Κλήμ.Ἀλ.44 **Ἴσι θεὰ τριτάλαινα,** ΚΜανασσ.Χρον.4438.

τριταμόριον (τὸ) μτγν. δωρ. τ. τοῦ **τριτημόριον** βλ.λ. : Ἀρχιμ.1,468 (ἔκδ.Heib.), αὐτ.2,12.

τριτανακοπή (ἡ) νεώτ. νομ. ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ἔκτακτον ἔνδικον μέσον, δι' οὗ τρίτος, μὴ ὑπάρξας διάδικος,μηδὲ παρεμβὰς ἢ εἰς παρέμβασιν προσεπικληθείς, προσβάλλει τὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν καὶ βλάπτουσαν αὐτὸν ἀπόφασιν, ζητῶν τὴν ἐξαφάνισίν της ὡς πρὸς αὐτόν : **ἡ ἄσκησις τριτανακοπῆς δὲν ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν.**

τριτάνυστος-ον μτγν. ὁ τρὶς τεταμένος, δθ. μακρότατος : ΑΠ 6,192 **καὶ δόνακα τριτάνυστον.**

τριτανωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μερικὴ χρωματικὴ τύφλωσις, καθ' ἣν ὁ πάσχων βλέπει ἐρυθρὰ μὲν τὰ ἀριστερὰ χρώματα τοῦ φάσματος, πράσινα δὲ τὰ δεξιά.

τριτάνωψ-οπος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. **ὁ πάσχων ἐκ** τριτανωπίας βλ.λ.

τριτάξιος-ιον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς τάξεις· ‖ ὁμ. **τριτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον** τὸ ἐν ᾧ ὑπηρετοῦσι τρεῖς διδάσκαλοι, ἀδιαφόρως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἃς διδάσκουσι τάξεων.

τριτάρης (ὁ) δημ. ἐπὶ μορτῆς, ὁ λαμβάνων τὸ τρίτον τοῦ εἰσοδήματος καλλιεργητής, τῶν ἑτέρων δύο τρίτων περιερχομένων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

τριτάρικος-η(-ια)-ο δημ. ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ὁ καλλιεργούμενος ὑπὸ τριτάρη βλ.λ. : **πῆρε τ' ἀμπέλι τριτάρικο**· ‖ ὁμ. ἐπὶ εἰσοδήματος κατανεμομένου μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου λαμβάνοντος τὰ δύο τρίτα καὶ τοῦ ἐπιμόρταυ καλλιεργητοῦ λαμβάνοντος τὸ ὑπόλοιπον ἓν τρίτον· **2)** εἰδ. ἐπὶ σίτου, ὁ συγκομιζόμενος κατὰ τὰ δύο μὲν τρίτα ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ, κατὰ τὸ ἓν δὲ τρίτον ὑπὸ τοῦ γαιοκτήμονος.

τριταρτημόριον (τὸ) μτγν. μέρος, τμῆμα ἀποτελοῦν τὰ τρία τεταρτημόρια· Πολυδ.9,65 «οἱ δ' ἐξ (χαλκοῖ) τριτημόριον, ὅτι τὰ τρία μέρη ἐστὶ τοῦ ὀβολοῦ· οἱ δὲ καὶ τριτορτημόριον αὐτοὺς ὠνόμαζον ὡς τρία τετορτημόρια ἔχοντας».

τρίτατος-η-ον ποι. ἀντὶ τοῦ τρίτος (πρβλ. μέσσοτος, ἀντὶ τοῦ μέσος) : Ἰλ.Α 252 **τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων ἐφθίαθ', . . μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν,** αὐτ.Ξ 117·

τριτέγγονος (ὁ) γλωσσ., θηλ. **τριτεγγόνη,** ἔγγονος τρίτου βαθμοῦ.

τριτεγγύησις-εως (ἡ) νεώτ. πρᾶξις δι' ἧς τρίτος τις ἐγγυᾶται τὴν πληρωμὴν ἢ τὴν ἀποδοχὴν συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγήν, παρεχομένη γραπτῶς ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν τίτλων αὐτῆς, δυναμένη νὰ χορηγηθῇ καὶ διὰ χωριστοῦ ἐγγράφου ἐγγύησις.

τριτεγγυητής (ὁ) νεώτ. **ὁ παρέχων, δίδων** τριτεγγύησιν βλ.λ., ἐγγυητής.

τριτεγγυῶμαι-άομαι νεώτ. **ἀμτβ. παρέχω** τριτεγγύησιν βλ.λ., ἐγγυῶμαι ὡς τριτεγγυητής.

τριτεῖα (τὰ) κ. νεώτ. ἡ τρίτη κατὰ τάξιν θέσις· δθ. κ. τὸ τρίτον βραβεῖον : Πλάτ.Φίλ.22Ε **πορρωτέρω δ' ἐστὶ τῶν τριτείων**· πρβλ. πρωτεῖα.

τρίτειχος-ον μτγν. **ὁ ἔχων** τριπλῆν σειρὰν τειχῶν : Ἀν.Κρ.2,265.

τριτενάται (αἱ) μσν. μνημόσυνοι τελεταὶ κατὰ τὴν τρίτην καὶ τὴν ἐνάτην ἀπὸ τοῦ θανάτου ἡμέραν : Τυπικὸν Σαβ.30 **αἱ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν λειτουργίαι . . τεσσαρακοστὰ σὺν τριτενάταις.**

τριτεξάδελφος (ὁ) νεώτ., θηλ. **τριτεξαδέλφη, ὁ** τρίτος ἐξάδελφος, βαθμὸς συγγενείας μεταξὺ τῶν τέκνων τῶν δευτέρων ἐξαδέλφων.

τριτεύς-έως (ὁ) μτγν. τὸ τρίτον μέρος μεδίμνου, δέκα χοίνικες : Πολυδ.4,168, Ἐπιγρ.

τριτευτής (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ διὰ τρίτην φορὰν ἀναλαμβάνων ἀξίωμα, ἀρχήν τινα. .

τρίτευχος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν τευχῶν, **ἐκ** τριῶν βιβλίων συγκείμενος : Ἀθονάσ.1,982D.

τριτεύω Ἐπιγρ. κ. νεώτ. λαμβάνω ἀξίωμα, μετέχω ἀρχῆς τινος διὰ τρίτην φοράν : Ἐπιγρ. **2)** νεώτ. ἔρχομαι τρίτος κατὰ τάξιν, κατὰ σειράν : **ἐτρίτευσεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου**· ‖ δθ. κ. εἶμαι κατωτέρας, μικροτέρας σημασίας, ἰδ. κτ. μτχ. : **τριτεῦον ζήτημα.**

τρίτη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. **τοῦ τρίτος** βλ.λ. ὡς οὐσ. μουσικὸς ὅρος δηλῶν παρ' ἀρχαίοις τὴν τρίτην χορδὴν τοῦ ἑπταχόρδου, τὴν παραμέσην βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.19,32, Πλούτ.Ἠθ. 1137D· ‖ ὁμ. νεώτ. μουσ. τὸ μεταξὺ τριῶν βαθμίδων, ἤτοι διαδοχικῶν φθόγγων τῆς κλίμακος, διάστημα, δημ.τέρτσα : **αἱ τρῖται ἐν τῇ ἁρμονίᾳ σχηματίζουσι τὰς συγχορδίας**· **2)** (κτ. παράλ. τοῦ μερίς) τὸ τρίτον μέρος νομίσματος ἢ βάρους : Ἡσ., Φώτ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἡ τρίτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, θεωρουμένη ὡς ἀποφράς· **4)** ὁμ. νεώτ. μία τῶν ἐν τῇ ὁπλασκίᾳ ὀκτὼ θέσεων ἀποκρούσεως· **9)** ὁμ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, τρία κατὰ κατιοῦσαν διαδοχὴν χαρτία τοῦ αὐτοῦ χρώματος : **τρίτη τοῦ ἄσσου · τοῦ ρήγα · τοῦ βαλέ.**

τριτημοριαῖος-αν μτγν. τριτημόριος βλ.λ. : Ἀριστείδ.ΚΜουσ.20.

τριτημορίζω γλωσσ. τεμαχίζω, διαχωρίζω εἰς τρία μέρη.
τριτημόριον (τὸ) κ. νεώτ. ἕκαστον τῶν τριῶν ἴσων μερῶν εἰς ἃ διηρέθη ὅλον τι : Ἡρ.9,34 **ἣν μὴ τῷ ἀδελφεῷ . . μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληίης**, Θουκ.2,98 **τὸ μὲν πλέον πεζὸν ἦν, τριτημόριον δὲ μάλιστα ἱππικόν**· κ. φρ. : Ἀππ.Μιθρ.41 **οὐδ' ἐς τριτημόριον τὰ πάντα τῶν πολεμίων**· **2)** ἐν τῇ μουσικῇ, τὸ τρίτον τοῦ τόνου : Chappell.Anc.Mus.203· **3)** νόμισμα ἰσοδύναμον πρὸς ἓξ χαλκοῦς : Πολυδ.9,65, αὐτ.9,66.
τριτημόριος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἴσος πρὸς τὸ τρίτον μέρος, μτ. γενικ. συγκριτ. τοῦ πράγμ. : Ἡρ.1,192 **τριτημορίη ἡ Ἀσσυρίη τῆς ἄλλης Ἀσίης**· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἰδ. κατὰ τὸν μεσαίωνα, τιμοριοῦχος ὑποχρεούμενος ὅπως καταβάλλῃ εἰς τὸν ἐπικυρίαρχον τὸ τρίτον τῆς ἐτησίας προσόδου τῶν τιμαρίων του· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τριτημόριον βλ.λ.
τριτημορίς-ίδος (ἡ) **τὸ** τρίτον μέρος, τὸ τριτημόριον : Ἡρ.1,211 **Μασσαγετέων τριτημορὶς τοῦ στρατοῦ**, αὐτ.1,212, αὐτ.7,121.
τριτήμορον (τὸ) μτγν. τὸ τριτημόριον βλ.λ.3) : Φιλήμ.Πιττοκοπ.1, αὐτ.Σαρδ.2.
τριτίρενες (οἱ) Ἐπιγρ. **οἱ** τὸ τρίτον ἤδη ἔτος διατελοῦντες (ε)ἴρενες βλ.λ.
τριτοβάθμιος (-ία)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ τοῦ τρίτου βαθμοῦ· εἰδ. μαθ. **τριτοβάθμιος ἐξίσωσις**· ‖ ἡ λ. ἐν χρ.κ. ὡς ὑπολληλικὴ διαβάθμισις : **τριτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.**
τριτοβάμων-ονος-ον ποι. ὁ οἱονεὶ τρίτον πόδα ἀποτελῶν : Εὐρ.Τρῳ.276 **ὁ τριτοβάμονος χερὶ δευομένα βάκτρου γεραιῷ κάρα** (διόρθ. τριβάμων).
τριτογένεια (ἡ) (γίγνομαι) ἐπίθετον τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς : Ἰλ.Δ 515 **Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια**, αὐτ.Θ 39, Ὀδ.Γ 378, Ἡσίοδ.Θ 895· ‖ κτ. δ. ἑρμ. ἐκ τῆς ἐν Λιβύῃ λίμνης Τριτωνίδος, **ἐξ ἧς κατὰ** παλαιὸν μῦθον ἐγεννήθη ἡ θεά : Εὐρ.Ἴων 872· ‖ κτ. ἄλλους ἐκ τοῦ Τρίτωνος, χειμάρρου ἐν Βοιωτίᾳ : Παυσ.9,33,7· πρβλ.Ἀπολλόδ.1,3,6· ὁμ. ἔκ τινος ἐν Ἀρκαδίᾳ πηγῆς : Παυσ.8,26,6· ‖ ὁμ. κτ. διάφορον ἀντίληψιν **τριτὼ** αἰολιστὶ σημαίνει κεφαλήν· ὅθ. κ. **τριταγένεια** ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.989,Τζέτζ. Λυκόφρ.519· ‖ ὁμ. κτ. δ. ἑρμ. ἡ τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς γεννηθεῖσα : Ἴστρ.π.Ἁρποκρ. ἐν λ. Τριτόμηνις, Φώτ.· ὁμ. ἡ τρίτη μετὰ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν γεννηθεῖσα : Σουΐδ. ἐν λ.· ‖ **ὡς παριστῶσα τὴν φύσιν**, ἡ τρὶς τοῦ ἔτους γεννωμένη : Διόδ.Σ 1,12· ‖ ἡ τοὺς τρεῖς κυρίους θεσμοὺς τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐπινοήσασα : Δημόκρ.π.Διογ.Λ 9,48· **2)** ἐν τῇ Πυθαγ. φιλοσοφίᾳ, ὄνομα τοῦ ἀριθμοῦ **τρία** καὶ τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου : Πλούτ.Ἠθ.381F.
τριτογενής-οῦς-έος (ἡ) ποι. **δ. τ.** τοῦ τριτογένεια βλ.λ.1) : Ὕμν.Ὁμ.28,4, Χρησμ.π.Ἡρ.7,141 **τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς**, Ἀριστφ. Ἱππ.1189· ‖ ὁμ. ἐν διαστολῇ πρὸς τὸν τύπον τριτογένεια : Ποιητὴς π. Σχόλ.Ἰλ.Θ 39 **παῖς μοι Τριτογενὴς εἴη, μὴ Τριτογένεια.**
τριτογενής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ κατὰ** τάξιν γενέσεως, δημιουργίας τρίτος **ἐρχόμενος** : **τριταγενὴς διάπλασις** (ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν δύο διαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ καινοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς)· ‖ **τριτογενὴς περίοδος** (ἡ ἀντίστοιχος πρὸς τὴν διάπλασιν ταύτην περίοδος **τοῦ** καινοζωϊκοῦ αἰῶνος **τῆς** προϊστορίας τῆς γῆς)· ‖ ἐπίρρ. **τριταγενῶς.**
τριτοέκτη (ἡ) μσν. ὄνομα ἐκκλησιαστικῆς τινος ἀκολουθίας : ΚΠορφ.Ἔκθ.156, αὐτ.179.
τριτοετής-οῦς-ές νεώτ. κ. δημ. ὁ διανύων τὸ τρίτον ἔτος : **τριταετὴς φοιτητὴς τῆς φιλολογίας.**

τριτόκλιτος-ον νεώτ. γραμμ. **ἐπὶ** ὀνομάτων, **ὁ** ἀκολουθῶν τὴν τρίτην κλίσιν, ὁ εἰς αὐτὴν ἀνήκων.
τριτοκόλλυβον (τὸ) τὸ τρίτον μέρος τοῦ κολλύβου· Πολυδ.9,72 «ἔλεγον δέ τι καὶ τριτοκόλλυβον οἱ ποιηταί, σμικρὸν νόμισμα» (κῶδ. τρικόλλυβον).
τριτόκος-ον μτγν. ὁ τίκτων τρὶς ἢ τρία συγχρόνως : ΑΠ 9,430 **εἰς πρόβατον τριτόκον.**
τριτοκῶ-έω μτγν. τίκτω τρὶς ἢ συγχρόνως τρία : Κρινογ.ΑΠ 9,430 **νηδὺς δὲ τριτοκεῖ ἀνὰ πᾶν ἔτος.**
τριτολεμβίτης (ὁ) νεώτ. ναυτ. ναύτης ἐκ **τῶν** ἀποτελούντων τὸ πλήρωμα τῆς τρίτης λέμβου.
τριτολογία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τρίτην φορὰν **ὁμιλία**, ἀγόρευσις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.
τριτολογῶ-έω νεώτ. διὰ τρίτην φορὰν ὁμιλῶ, ἀγορεύω ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, θέματος.
τριτόμηνις-ιδος (ἡ) ἡ τρίτη τοῦ μηνός, ἡ **ἱερὰ** τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς ἡμέρα ἐν Ἀθήναις : Λυκοῦργ.π.Ἁρποκρ., Φώτ., ΑΒ 306.
τρίτομον (τὸ) γλωσσ. τεμάχιον τεταριχευμένου ἰχθύος.
τρίτομος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ βιβλίων, συγγραμμάτων, ὁ ἐκ τριῶν τόμων ἀποτελούμενος.
τρίτον τὸ οὐδ. τοῦ ἀριθμ. τρίτος ἐν ἐπιρρ. χρ. κατὰ τρίτον λόγον : Αἰσχ.ἀπ.52, Σοφ.Ἀντ.55 **τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο . . μόρον κοινὸν κατειργάσαντο**, αὐτ.ἀπ.69, Πλάτ.Πολ.358C· ‖ ἐν χρ. **κ.** ἐνάρθρ. (ὡς ἀείπατε παρ' Ὁμήρῳ) : Ἰλ.Γ 225 **τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός**, αὐτ. Ζ 186, Ἡρ.1,55, Ἀριστφ.Ἀχ.997· ‖ ὁμ. ἐμπροθ. **ἐκ τρίτου, ἐκ τρίτων** : Εὐρ.Ὀρ.1178, Πλάτ.Τίμ.54B.
τρίτονος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν μουσικῶν τόνων ἀποτελούμενος· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μουσικὸν διάστημα ἐκ τριῶν τόνων : Εὐκλείδ.Ἁρμον.8C.
τριτοξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τριοξίδιον βλ.λ.
τριτοπαιών-ῶνας (ὁ) μσν. **ὁ** τρίτος παιών : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,314,6.
τριτοπάτωρ-ορος (ὁ) πατὴρ ἐν **τῷ τρίτῳ** βαθμῷ, πρόπαππος : Ἀριστλ.ἀπ.376.
τριτοπρόσωπος-ον νεώτ. γραμμ. **ὁ ὢν** τρίτου προσώπου, **ὁ** πρὸς δήλωσιν τρίτου προσώπου χρησιμοποιούμενος : **τριτοπρόσωπα ῥήματα** (**τὰ εἰς** τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον ἀπαντῶντα, **ἃ.** ἀπρόσωπα).
τριτοπροσώπως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρίτον πρόσωπον : Θεοδοσ.Γραμμ.143,10 **ἅπαν ῥῆμα ἢ πρωτοπροσώπως ἢ δευτεροπροσώπως ἢ τριτοπροσώπως ἐκφέρεται.**
τρίτος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. **δημ.** ὁ μετὰ **δύο** ἄλλων, εἷς ἐκ τῶν τριῶν, μαζὶ μὲ ἄλλους δύο : Ὀδ.Υ 185 **τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν**, Θουκ.3,3 **Κλεϊππίδης δὲ . . τρίτος αὐτὸς ἐστρατήγει**, αὐτ.4,42· **2)** ὁ ἐρχόμενος ἔν τινι σειρᾷ, τάξει ἀμέσως μετὰ τὸν δεύτερον, ὁ **τελευταῖος** μεταξὺ τριῶν· **3)** ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τοῦ τρὶς ἐπαναλαμβανομένου, ὅθ. κ. **τοῦ τελειωτικοῦ**, συμπληρωτικοῦ : Σοφ.ἀπ.375 **Διὸς Σωτηρίου σπονδὴ τρίτου κρατῆρος** (ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τρίτη καὶ τελευταία σπονδὴ ἐγίνετο πρὸς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος Διός), Φερεκρ.Πέρσ.2· ὅθ. κ.μτφ. : Αἰσχ. Χο.244 **Κράτος τε καὶ Δίκη σὺν τῷ τρίτῳ Ζηνί**, αὐτ.Εὐμ.759· ‖ ὁμ. κτ. παράλειψιν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐσιαστικοῦ : αὐτ.Ἀγ.1386 **καὶ πεπτωκότι τρίτην ἐπενδίδωμι** (ἐνν.πληγήν, τρίτον καὶ **τελειωτικὸν** κτύπημα)· **4)** νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. μτ. **τοῦ εἷς (ἕνας)** πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τῶν διαλεγομένων, **γεν. πᾶς** ξένος ὡς πρός τι ζήτημα : **ἐάν ἔρθῃ ἕνας τρίτος καὶ μᾶς ἐρωτήσῃ**· κ. ἄνευ τοῦ **εἷς** : **τρίτος ἄσχετος** πρὸς **τοὺς διαδίκους, παρεμβαίνων . .** · **5)** τὸ θηλ. **τρίτη** μτ τοῦ ἡμέρα ἢ καὶ ἄνευ αὐτοῦ, ἡ μετὰ τὴν αὔριον : Ἀριστφ.Λυσ.612 **ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοὶ . . ἥξει** (μεθαύριον), Ξεν.Ἑλλ.3,1,17 **τῇ**

ὑστεραίᾳ πάλιν ἐθύετο.. ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἐκαλλιερεῖτο, πάλιν τῇ τρίτῃ· ‖ ὁμ. φρ. χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν χθὲς καὶ προχθές: αὐτ.'Αν. 4,8,21· ‖ ὁμ. φρ. διὰ τρίτης διαρκούσης τῆς τρίτης ἡμέρας: Αἰλ.ΖΙ 4,57· ‖ ὁμ. τὸ θηλ. τρίτη ὡς οὐσ. βλ.λ.· ‖ τρίτον ἡμίδραχμον δύο δραχμαὶ καὶ ἡμίσεια: 'Αρποκρ.· **6)** τὸ οὐδ.πληθ.**τρίτα** (κτ. παράλ. τοῦ ἱερά) ἱεροτελεστία γινομένη κατὰ τὴν τρίτην μετὰ τὴν κηδείαν ἡμέραν: 'Αριστφ. Λυσ.613, 'Ισαῖ.π.Μενεκλ.Κληρ.37, Πολυδ.8,146· **7)** τὸ οὐδ. ἐν φρ. **τρίτα λέγω** τριταγωνιστῶ: Δημ.418, Μέν.Θεοφορ.2,17· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ἡ τρίτη θέσις, ἡ τρίτη νίκη ἐν ἀγῶνι: Εὐρ.ἀπ.π.Πλούτ.'Αλκ.11 ἅρμα τι πρῶτα δραμεῖν καὶ δεύτερα καὶ τρίτα· **8)** τὸ οὐδ. καθ' ἑνικ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τρίτον βλ.λ.

τριτόσπονδος-ον ποι. εἰδ. ἐν φρ. **τριτόσπονδος αἰών** βίος καθ' ὃν ἐτέλεσέ τις καὶ τὴν τρίτην σπονδὴν εἰς τὸν Σωτῆρα Δία, τελεία εὐδαιμονία, εὐτυχία πλήρης: Αἰσχ.'Αγ.245.

τριτόσπορος-ον ὁ διὰ τρίτην φορὰν σπαρείς: Αἰσχ.Πέρσ.818 **τριτόσπορος γονή** (ἡ τρίτη γενεά).

τριτοστάτης (ὁ) θηλ. -ις ('Αριστφ.ἀπ.411) ὁ ἐν τῷ χορῷ ἱστάμενος τρίτος μετὰ τὸν κορυφαῖον: 'Αριστλ.Μεταφ.4,11,4 **οἷον παραστάτην τριτοστάτου πρότερον,** Πολυδ.4,100.

τριτότοκος-ον νεώτ. ὁ τρίτος ἐν σειρᾷ τέκνων γεννηθείς: **ὁ τριτότοκος υἱός** του.

τριτοτόκος-ον νεώτ. ἐπὶ θήλεος, ἡ διὰ τρίτην φορὰν τεκοῦσα: **τρ- γυνὴ - ἀμνάς.**

τρίτροχος-ον νεώτ. ἐπὶ ὀχημάτων, ὁ ἔχων τρεῖς τροχούς· ‖ δθ. κ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ **τρίτροχον** (τὸ) ποδήλατον ἢ μικρὰ ἅμαξα μὲ τρεῖς τροχούς.

τρίτσα (ἡ) δημ. τὸ παίγνιον τρίλισ βλ.λ.· ‖ φρ. **δὲν ἔχει τρίτσες κάτσες** (δὲν χωροῦν ὑπεκφυγαί, δολιότητες, πλάγιοι τρόποι) **2)** φάθινος πῖλος, φαθάκι· **3)** στήσιμον ἢ ρίψιμον λίθων πρὸς τὰ ἄνω.

τριτσάνα (ἡ) δημ. τριταῖος **πυρετός.**

τριτσαρόλι (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ σειράδ.ον, δι' οὗ δένονται αἱ σειραὶ κατὰ τὰς σειροδετήσεις τῶν ἱστίων.

τριτσάρω (ἰτολ.) δημ. ὑφώνω τοῖχον ταχέως.

τριττός-ή-όν ἀττ. τ. τοῦ τρισσὸς βλ.λ.

τριττύα (ἡ) τριττὺς βλ.λ.2): Φιλήμ.Λεξ.Τεχνολ. σ. 168 «τριττύα λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς θυσία ἐκ τριῶν ζῴων, οἷον δύο μήλων καὶ βοὸς.. ἢ βοός, αἰγὸς καὶ προβάτου· ἢ κάπρου, κριοῦ καὶ ταύρου»: 'Επιγρ.

τριττυάρχης (ὁ) ἄ. τριττύαρχος βλ.λ.: ΕΜ 768,13.

τριττύαρχος (ὁ) μτγν. ὁ ἀρχηγὸς τριττύος βλ.λ. 3), τριττυάρχης: Πολυδ.9,109.

τριττυαρχῶ-έω εἶμαι ἀρχηγὸς τριττύος βλ.λ.3): Πλάτ.Πολ.475Α **ἂν μὴ στρατηγῆσαι δύνωνται, τριττυαρχοῦσι.**

τριττύς-ύος (ἡ) κ. **τριτύς** (Τιμ.Λεξ.Πλατ.), αἰολ. **τρίππυς** ὁ ἀριθμὸς τρία: 'Ησ., Φώτ.· **2)** εἰδ. τριπλῆ θυσία, θυσία τριῶν ζῴων, δθ. κ. ἐν χρ. ἐπὶ ἐπισήμου σεμνοπρεποῦς ἱεροτελεστίας· εἰδ. θυσία κάπρου, τράγου καὶ κριοῦ: 'Αριστφ.Πλ.820· ὁμ. θυσία ταύρου, τράγου καὶ κριοῦ: Καλλ.ἀπ.403· ὁμ. δύο προβάτων καὶ βοός: 'Επίχ.π.Εὐστ.1676,37· πρβλ. 'Οδ.Λ 131· **3)** εἰδ. ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ πολιτείᾳ τὸ τρίτον μέρος ἑκάστης φυλῆς: Δημ.184.

τριτῶ-άω μτγν. εὐχρ. μ. ἐν τῇ ἐπ. μτχ. **τριτόων** ὁ ὢν τριῶν ἡμερῶν, ἐπὶ τῆς σελήνης: 'Αρατ.796 **ἐπὴν τριτόωσαν περὶ κύκλος ἑλίσσῃ** (σχόλ. «τριταίαν οὖσαν ἀπὸ τῆς συνόδου»).

τριτῶ-οῦς (ἡ) αἰολ. ἡ κεφαλή: Σχόλ.'Αριστφ.Νεφ. 989· πρβλ. Τριτογένεια· **2)** ἐν χρ. ὡς κύρ. ὄν. Τριτὼ ἡ 'Αθηνᾶ, ἄ. Τριτογένεια: ΑΠ 6,194.

τρίτων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. ὄνομα θαλασσίου θεοῦ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας: 'Ησίοδ.Θ 930· ‖ εἰδ. μτγν. κτ. πληθ. **Τρίτωνες** γένος κατωτέρων θαλασσίων θεῶν φερόντων οὐρὰν ἰχθύος ἢ ἵππου: Μόσχ.2,123, Παυσ.9,21,1, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 61,10 **ξεμυτοῦν στὸν ἀφρὸ κοπαδιαστοὶ | οἱ Τρίτωνες μὲ τὴν φαρήσια οὐρά·** **2)** δθ. κ. ὡς ὅρος γεωγραφικὸς δηλῶν ποταμούς, χειμάρρους.

τριτώνιος-ον μτγν. ὁ εἰς τὸν Τρίτωνα βλ.λ.) ἀνήκων, ἀναφερόμενος: 'Ορφ.'Αλ.23,6.

τριτώνω δημ. ἐπισυμβαίνω, γίνομαι διὰ τρίτην φοράν: **θὰ τριτώσῃ τὸ κακό·** **2)** κ. μτβ. ἐν σπανιωτέρᾳ χρ., ἐπαναλαμβάνω τι ἐκ τρίτου, γιὰ τρίτη φορὰ κάνω κάτι.

τριτωνίς-ίδος (ἡ) ὀνομ. τῆς θεᾶς 'Αθηνᾶς· πρβλ. Τριτογένεια: 'Απολλ.Ρ Ι,109.

τρίτως ἐπίρρ. κατὰ τρίτον λόγον: Πλάτ.Τίμ.56Β.

τρίτωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ τρίτην φορὰν ἐπανάληψις: Γρηγ.Νύσσ.2,83Α **τῇ δευτερώσει καὶ τῇ τριτώσει·** πρβλ. δημ. τριτώνω· **2)** ἡ εἰς τὸ τρίτον ἐλάττωσις: 'Αλέξ.Τράλλ.8,427,αὐτ.8,446.

τριυιωνός (ὁ) γλωσσ. **ὁ** τρισέγγονος.

τριφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ τριπλοῦν φῶς, τριπλῆν αἴγλην ἐκπέμπων: Συνέσ.'Υμν.2,26,'Ιω.Κλίμ. ἐν Bandin.Bibl.Med.I,390B **τριφαὲς τρισήλιον.. φάος.**

τριφαλαγγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ παράταξις τριῶν φαλάγγων: Πολύβ.6,40,11 **ἄγουσι τριφαλαγγίαν παράλληλον,** Αἰλ.Τακτ.40· **2)** εἰδ. νεώτ. ναυτ. ἡ εἰς τρεῖς φάλαγγας διάταξις ναυτικῆς δυνάμεως ἱστιοδρομούσης.

τριφάλαγγος-ον μτγν. **ὁ** οὗ οἱ δάκτυλοι ἔχουσι τρεῖς φάλαγγας, τρεῖς ἁρμοὺς δακτύλων: Μελέτ. ἐν 'Αν.Κρ.'Οδ.3,120.

τριφάλεια (ἡ) περικεφαλαία τριπλοῦν **φάλον** ἔχουσα: Κόλουθ.50· πρβλ. τρυφάλεια.

τριφάληρος (ἡ) τριφάλεια βλ.λ. : 'Απολλ.Δύσκ. Λεξ.682 **«φαλὸς τὸ λάμπρυσμα** τῆς περικεφαλαίας, ὅθεν καὶ τριφάληρος **ἡ** τρεῖς **φαλοὺς** ἔχουσα».

τριφάλης-ητος (ὁ) τίτλος κωμῳδίας τοῦ 'Αριστφ.

τριφανής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** φαινόμενος, ἐμφανιζόμενος τριπλοῦς: Διον.'Αρεοπ.27.

τριφασικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ συνδυασμοῦ τριῶν ἐναλλασσομένων μονοφασικῶν ρευμάτων· ‖ **ὁ** διὰ τοιούτου ρεύματος λειτουργῶν: **τριφασικὸς ἠλεκτροκινητήρ.**

τριφάσιος-α-ον τριπλοῦς: 'Ηρ.5,1 **ἐνταῦθα μουνομαχίη τριφασίη σφι ἐγένετο·** **2)** κτ. πληθ. συνών. τοῦ ἀριθμητικοῦ τρεῖς: αὐτ.**1**,95, αὐτ.2,17.

τρίφατος-ον μτγν. ὁ τρὶς λεχθείς, γεν. τριπλοῦς: Νίκ.Θηρ.102 **δραχμάων τρίφατον δεκάδος καταβάλλεο βρῖθος** (σχόλ. «τρίλεκτον, οἷον τριπλῆν δεκάδα, τουτέστι τριάκοντα δραχμάς»).

τριφεγγής-οῦς-ές μσν. τριφαὴς βλ.λ. : Πρόδρ. 'Επιστ.100, Πισίδ.Γ 395.

τρίφεγγος-ον μσν. τριφεγγὴς βλ.λ. : Δομασκ. 1681Β **τὴν ἄτμηταν εἰδότες σαφήν, τρίφεγγον, οὐσίαν δοξάζομεν.**

τρίφθογγος-ον μσν. **ὁ** ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν φθόγγων: Τζέτζ.Χιλ.12,244.

τριφίλητος-ον μτγν., δωρ. **τριφίλατος** ὁ τρὶς πεφιλημένος, πολυφίλητος, πολυαγαπημένος: Θεόκρ.15,86 **ὁ τριφίλητος 'Αδωνις.**

τριφόρος-ον μτγν. ὁ τρὶς καρποφορῶν: Θεόφρ.π.'Αθήν.3,77Ε **τὸν ἐρινεὸν εἶναί φησι.. τριφόρον, ὥσπερ ἐν Κέῳ.**

τριφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἐπὶ δένδρων, τρὶς καρποφορῶ: Θεόφρ.ΦΑΙτ.2,9,13· **2)** παθ. εἰδ. ἐπὶ λέξεων, φέρομαι, εἶμαι ἐν χρ. κατὰ τρεῖς τρόπους: Εὐστ.32,15 **οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴν καὶ μὲν καὶ μὰν τριφορεῖται.**

τρίφτης (ὁ) δημ. τρίπτης **βλ.λ.**

τριφτός-ή-ό δημ. τριπτὸς **βλ.λ., τριμμένος.**

τριφυής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τριπλοῦς τὴν φύσιν, ὁ ὑπὸ τρεῖς μορφὰς ἐμφανιζόμενος: Θεόφρ.Φl 2,6,9, Θεόδ.'Υρτ.'Επιστ.2 ἐν Notices 5,724 **θηρίον ἀλλόκοτον τριφυὲς τε καὶ τρίμορφον, - τριφυὴς χίμαιρα** (ὡς ἔχουσα κεφαλὴν λέοντος, κορμὸν αἰγὸς καὶ οὐρὰν δράκοντος).

τριφύλακος-ον σχόλ. ὁ περιλαμβάνων τρεῖς φυλακάς, ὁμάδας φρουρούντων ἐκ περιτροπῆς: Σχόλ.'Ιλ.Κ 252 **τριφυλάκου τῆς νυκτὸς οὔσης.**

τριφύλλινος οἶνος (ὁ) μτγν. **εἶδός** τι ἰταλικοῦ οἴνου: Γαλ.13,871.

τριφύλλι(ον) (τὸ) **μτγν., νεώτ. κ. δημ.** νομευτικὴ πόα, ἧς τὸ φύλλον ἀποτελεῖται **ἐκ** τριῶν φυλλαρίων: 'Αρετ.Χρον.Νοῦσ.2,13· || ὁμ. δημ. ὀνομ. τῶν **φυτῶν** τριγωνίσκας καὶ μηδική· || τετράφυλλο **τριφύλλι** τὸ φέρον τέσσαρα φυλλάρια, περὶ οὗ κατὰ πρόληψιν πιστεύεται ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ μαγικὴν **ἐπὶ** τῆς ἀνθρωπίνης τύχης ἐπίδρασιν.

τριφυλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ὀξαλίς, λάποθον βλ.λ.: Διοσκ.Εὐπορ.2,58.

τρίφυλλον (τὸ) τὸ φυτὸν τριφύλλιον βλ.λ.: 'Ηρ.Ι, 132 **ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον,** Φερεκρ.Μεταλλ.2.

τρίφυλλος (ἡ) μτγν. τὸ τριφύλλιον βλ.λ.: Διοσκ.2,177.

τρίφυλλος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν φύλλων: Διοσκ.4,112 **τρίφυλλος λωτός,** 'Ησ. ἐν λ. ὠκύθοον, - τρίφυλλον **ἄνθος, - πόρτα τρίφυλλη·** **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν χρ. ἐν **τῷ** χαρτοπαιγνίῳ **ἐπὶ** παιγνιοχάρτου συνοδευομένου ὑπὸ δύο **ἄλλων φύλλων** τῆς αὐτῆς φυλῆς: **ντάμα τρίφυλλη·** **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀρχιτεκτονικὸν **κόσμημα ἐκ** τριῶν κύκλων τεμνομένων· **4)** ὁμ. **τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.** τρίφυλλον βλ.λ.· **5)** ὁμ. **τὸ** θηλ. **ὡς οὐσ. τρίφυλλος** βλ.λ.

τρίφυλος-ον **ὁ** ἐκ τριῶν φυλῶν συγκείμενος, ὁ περιλαμβάνων **τρεῖς** φυλάς: Διον.'Αλ.Ρωμ.4,14 **τρίφυλος πόλις·** δθ. κ. φρ. **τριφύλους** ποιῶ τινας δισιρῶ εἰς τρεῖς φυλάς: 'Ηρ.4,161.

τριφωνία (ἡ) νεώτ. συνουλία ἢ χορῳδία ἐκ τριῶν ὀργάνων ἢ τριῶν φωνῶν· πρβλ. τετραφωνία.

τρίφωνος-ον ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς φωνάς· 'Ησ. **ἐν** λ. τριφάσιαι· **2)** νεώτ. ἐπὶ ᾀσμάτων, ὁ ἐκτελούμενος ὑπὸ τριῶν φωνῶν.

τρίφωτος-η-ο νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λυχνίας, ὁ ἔχων τρία φῶτα· δθ. τὸ οὐδ. τρίφωτα ὡς οὐσ.

τρίχα ἐπίρρ. τριχῇ, τριχῶς, εἰς τρία μέρη, σὲ τρία τμήματα, κομμάτια: 'Ιλ.Β 655 **οἱ 'Ρόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες** (σχόλ. «τριχῶς διαταχθέντες»), 'Οδ.Η 506, 'Ηρ.4,67 **ἐπεὰν τὴν φιλύρην τρίχα σχίσῃ,** Πίνδ.Ο 7,139 γραῖαν τρίχα **διαδάσσασθαι,** 'Αριστλ.ΖΙ 2,11,4· κ. μτ. γενικ.: αὐτ.Μ 312 **ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην** (ὅτε δὲ ἦτο ἡ τρίτη **φυλακὴ** τῆς νυκτός), αὐτ.Ξ 483.

τρίχα (ἡ) δημ. ἡ θρίξ βλ.λ.· || εὔχρ. **ἐν φρ.** οἷον **παρὰ** τρίχα (ὀλίγου δεῖν, παρὰ λίγο, - **ἦρθε στὴν τρίχα** (ἔφθασεν **εἰς** τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, ἐκινδύνευσε λίαν), - **στέκεται** στὴν τρίχα (εἶναι ἕτοιμος, πρόθυμος), - **ἀπὸ μιὰ** τρίχα **κρέμεται** (ἡ θέσις του **εἶναι εἰς** ἄκρον ἐπισφαλής), - σχίζει τὴν τρίχα (εἶναι **εἰς** ἔπακρον φειδωλός, τσιγκούνης), - **τὸν ἔβγαλε σὰν** τὴν τρίχα ἀπ' τὸ προζύμι (τὸν **ἀπεστέρησε** δικαιωμάτων **του** ἀναποζημιώτον), -**σὰν** βγάλῃ ἡ **ἀπαλάμη** μου τρίχες (εἰς ἔκφρ. τοῦ **ὅτι** δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ τὸ ζητούμενον ἢ προσδοκώμενον κττ.)· || παροιμ. στ' **αὐγὸ τρίχα δὲν χωρεῖ** (αἱ συκοφαντίαι κατὰ τῶν παγκοίνως γνωστῶν ὡς τιμίων **ἀνθρώπων δὲν εἶναι** πιστευταί)· **2)** τὸ τρίχωμα: παροιμ. **ὁ λύκος τὴν τρίχα ἀλλάζει, τὴ γνώμη δὲν ἀλλάζει** (ἡ πονηρὰ φύσις δὲν μεταβάλλεται).

τριχάϊκες (οἱ) **οἱ εἰς** τρία διῃρημένοι, προσωνυμία **τῶν Δωριέων, κληθέντων οὕτως ὡς ἐκ τῶν** τριῶν αὐτῶν φυλῶν· ('Υλλαῖοι, Δυμᾶνες, Πάμφυλοι): 'Οδ.Τ 977, 'Ησίοδ.ἀπ.68.

τριχαῖος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρίχα, τὸ τρίχωμα: **τριχαῖος κῶνος** (τὸ κωνοειδὲς μέρος τῆς ρίζης τῆς τριχός).

τριχαισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ **ὀδυνηρὰ** εὐαισθησία τῶν τριχῶν.

τρίχακτον (τὸ) κτένιον: Σουΐδ., Φώτ.

τριχάλεπτος-ον μτγν. ὁ λίαν χαλεπός, **ὀργίλος**: ΑΠ 12,229 **τριχάλεπτος δαίμων.**

τρίχαλκον (τὸ) μτγν. νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τρεῖς χαλκοῦς: Θεόφρ.Χαρ.10 **τῆς γυναικὸς ἀποβαλούσης τρίχαλκον.**

τρίχαλος-ον δωρ. (ἀντὶ τρίχηλος) ὁ ἔχων τρεῖς κορυφάς· **κῦμα τρίχαλον** τρικυμία: Αἰσχ.'Επτ.760.

τρίχαπτον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ τρίχαπτος βλ.λ. ὡς οὐσ.

τρίχαπτος-ον (θρίξ, ἅπτω) πεπλεγμένος, ὑφασμένος ἐκ τριχῶν, δθ. λίαν λεπτοϋφής: Φερεκρ.Μεταλλ.1,28 **ἀμπεχόναις τριχάπτοις·** **2)** τὸ οὐδ. ὡς **τὸ τρίχαπτον** (κτ. παράλ. τοῦ ἱμάτιον) λεπτὴ καλύπτρα **ἐκ** τριχῶν: ΠΔ 'Ιεζ.16,13 **περιέβαλόν σε τριχάπτῳ·** πρβλ. Πολυδ.2,24, αὐτ.10,32· || νεώτ. λεπτοϋφὲς πλέγμα, δαντέλλα· **3)** καθ' 'Ησ. ὀξυτόνως **τριχαπτόν** «βομβύκινον ὕφασμα ὑπὲρ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἁπτόμεναν ἢ πολύτιμον».

τριχάρακτος-ον μτγν. ὁ εἰς τρία κεχαραγμένος: ΨΚαλλισθ.4,3.

τριχάρι (τὸ) δημ. ἡ αἴγειος θρίξ, **ἡ ἐν χρ. πρὸς** ὕφανσιν ὑφασμάτων τριχίνων.

τριχάς-άδος (ἡ) πτηνὸν ἀνῆκον εἰς τὸ **εἶδος** τῆς κίχλης: 'Αριστλ.ΖΙ 9,20.

τρίχειλος-ον μτγν. **ἐπὶ** πραγμ., **ὁ ἔχων τρία χείλη**: 'Αν.'Οξ.2,291.

τρίχειρ-ειρος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἔχων τρεῖς** χεῖρας: Τζέτζ.Χιλ.7,903.

τριχερός-ή-ό δημ. δασύς, δασύτριχος: Ζερβ. Μῦθ.Ζ 62 **ἕνας . . γέρος μὲ τριχερὸ πρόσωπο.**

τριχεύομαι μσν. μεταβάλλω εἰς τρίχας: Καισάρ.1053 (**ἔκδ. Mi.**).

τριχῇ ἐπίρρ. (εὔχρ. παρὰ πεζογράφοις **ἀντὶ τοῦ** τρίχα) **εἰς** τρία μέρη: 'Ηρ.3,39 **τριχῇ δασάμενος τὴν πόλιν,** 'Ισοκρ. **τριχῇ διείλοντο τὰς βασιλείας,** Πλάτ.Νόμ.683D **τριχῇ τὸ στράτευμα διανείμαντας,** αὐτ.Πολ.564C, Ξεν.'Αν.5,10,16 **γίγνεται τὸ στράτευμα τριχῇ,** αὐτ.4,8,15, 'Αριστλ.ΗΝικ.1,8,2 **2)** κατὰ τρεῖς τρόπους, τριττῶς: Πλάτ.**Κρίτ.51Ε.**

τριχῆ δ.γρ. τοῦ τριχῇ βλ.λ.

τριχηλάδιον μτγν. ἀντὶ τριχολάδιον βλ.λ.: Μάρκελλ.Σιδ.72 **τρίχας . . τριχηλάδῳ ἐξερύσειας.**

τρίχηλον 'Ησ. «τρικόρυφον».

τριχθά ἐπίρρ. **ἐπ. ἐπιτετ. τ.** τοῦ τρίχα βλ.λ., τριχῶς, **εἰς** τρία μέρη: 'Ιλ.Γ 363, αὐτ.**Β** 668, **αὐτ.Ο** 189 **τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται,** 'Οδ.Ι 71, Διον.Περ.1066.

τριχθάδιος-α-ον μτγν. ὁ τριττός, **ὁ** τριπλοῦς, **ὁ** τριμερής: 'Αγαθ.ΑΠ 9,482.

τριχία (ἡ) πάπ. **ἀντὶ** θρίξ βλ.λ.

τριχιά (ἡ) δημ. σχοινίον ἐξ ἱππείων ἢ αἰγείων τριχῶν· || γεν. σχοινίον· **2)** τρίχινον νῆμα τῶν σκυτορραπτῶν· **3)** καθετὴ βλ.λ.· **4)** τὸ τρίχινον κόσκινον τῶν **μεταλλουργῶν,** σάλαξ, **ἀ.** σήτε, σαλαγκιά· || **ἡ** κρησάρα βλ.λ.

τριχίας (ὁ) **κ.νεώτ.** ὁ πλήρης τριχῶν, ὁ τετριχωμένος, **ὁ** τριχωτός, **ὁ** μαλλιαρός: Πολυδ.4,148 **τὰ δὲ, δούλων πρόσωπα** κωμικά, . . **κάτω** τριχίας **ἢ κάτω τετριχωμένος·** **2)** ὁ μικρὸς ἰχθὺς σαρδέλλα ἢ θρίσσα: 'Αριστφ.π.'Αθήν.7,328Ε **αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ' ἑκατὸν τοὐβολοῦ,** Μνησίμ.ἀπ. 'Ιπποτρ.1,38, 'Αριστλ.8,13,10, 'Αθήν.7,328Ε **τῆς ποταμίας μέμνηται θρίσσης καὶ τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει·** **3)** εἰς **ἐκ τῶν φαύλων βόλων ἐν τῇ κυβείᾳ**: Πολυδ.7,204.

τρῖχίασις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἰατρ. νόσος τοῦ ἐλευθέρου χείλους τῶν βλεφάρων, καθ' ἣν αἱ βλεφαρίδες στρεφόμεναι πρὸς τὰ ἔσω ἐρεθίζουσι τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα· ἀντίθ. ἐκτρόπιον : Γαλ.9(2),186D· πρβλ. τρίχωσις· 2) πάθησις τῆς οὐρήθρας, καθ' ἣν ἐν τοῖς οὔροις παρουσιάζονται μικρὰ τριχοειδῆ σωμάτια : Γαλ.Ὑπομν.Ἀφορ. 76,4· 3) πάθησις τῶν μαστῶν θηλαζουσῶν γυναικῶν, καθ' ἣν παρατηροῦνται λεπταὶ ἀποσχάσεις τῆς θηλῆς· Ἐρωτιαν.368 «τριχίασις λέγεται ἡ περὶ τοὺς μαστοὺς ἀπόσχασις»· 4) μικρὸν σχάσμα τοῦ κρανίου : Παῦλ.Αἰγ.6,9.

τρῖχίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ τριχίς βλ.λ. : Ἄλεξ. π.Ἀθήν.7,303Α τριχίδια καὶ σηπίδια.

τριχιλιοτρισμύριοι-αι-α μσν. τριάκοντα τρεῖς χιλιάδες : Τζέτζ.ἐν Mus.Rhen.4,15.

τριχίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος νηματελμίνθων σκωλήκων ζώντων παρασιτικῶς ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ τοῦ ἀνθρώπου κ. ἄ. θηλαστικῶν ζώων.

τριχινίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ ὀφειλομένη εἰς τὴν παρουσίαν τριχινῶν βλ.λ. ἐν αὐτῷ, ἄ. τριχίνωσις.

τριχινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριχίνην βλ.λ., ὁ τῆς τριχίνης.

τρίχινος-ίνη (κ. -ινη)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τριχῶν πεποιημένος, κατεσκευασμένος : Πλάτ. Πολιτ.279Ε τῶν δὲ τριχίνων (περικαλυμμάτων), Ξεν.Ἀν.4,8,3 τριχίνους χιτῶνας, ΚΔ Ἀποκ.6,12 σάκκος τρίχινος, Ἀλκίφρ.3,42 ῥάκη τρίχινα, Λασκαρ.Μυστ.19 τὰ φορέματά του .. ἦτανε .. τρίχινα, Βί.Ἁγ.Εὐφραξίου ὁ χιτώνια τρίχινα· 2) τὸ οὐδ. τρίχινον ὡς οὐσ. ἔνδυμα ἐκ τριχῶν : Πολυδ. 7,208, Εὐστ.Πον.73,63 τῇ τῶν τριχίνων περιβολῇ· 3) ἐπὶ δορῶν, ὁ φέρων τρίχας : ΠΔ Ζαχ.13,4 ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην.

τριχινοφόρος-ον μσν. ὁ φέρων τρίχινα ἐνδύματα : Νίκων Ms 2,768 αἱρετικοί τινες μονάζοντες τριχινοφόροι.

τριχινώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τριχίνην βλ.λ.· 2) ὁ πλήρης τριχινῶν βλ.λ.

τριχίνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. τριχινίασις βλ.λ.

τρίχιον (τὸ) κ. τριχίον ὑποκορ. τοῦ θρίξ βλ.λ.ΙΙ : Ἀριστλ.Πρ.32,18, Πλούτ.Ἠθ 727Α.

τριχιός (ὁ) δημ. ἡ τριχίς βλ.λ.

τρῖχίς-ίδος (ἡ) (θρίξ) εἶδος σαρδέλλας βλ.λ. ἐχούσης μικρὰς καὶ λεπτὰς ἀκάνθας ὁμοίας πρὸς τρίχας, θρίσσα, φρίσσα, τριχιός· Φώτ. «τριχίδες, θρίσσαι διὰ τὸ λεπτὰ ἔχειν ὀστᾶ» : Εὔπ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,328Ε, Ἀριστφ.Ἀχ.551 κάδους ὠνουμένων, .. κρομμύων .. τριχίδων· πρβλ. τριχίας.

τρῖχισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἄ. τριχίασις βλ.λ.4) : Παῦλ.Αἰγ.6,9.

τρῖχῖτις-ΐδος (ἡ) μτγν. εἶδος στυπτηρίας οὕτω καλουμένης ὡς ἀποτελουμένης ἐκ τριχοειδῶν ἰνῶν : Διοσκ.5,122 (123) ἐξεσμένη κατὰ μονάδας, πολιαῖς θριξὶν ἐμφερῶς, οἵα ἐστὶν ἡ .. τριχῖτις.

τριχιῶ-άω πάσχω ἐκ τριχιάσεως βλ.λ.1) : Γαλ.Loc. aff.4· 2) πάσχω, ὑποφέρω ἐκ τριχιάσεως βλ.λ.3) : Ἀριστλ.ΖΙ 587b,21 ἅπας γὰρ ὁ μαστὸς σύμφος ἐστιν οὕτως, ὥστε κἂν ἐν τῷ πόματι λάβωσι τρίχα, πόνος ἐγγίγνεται ἐν τοῖς μαστοῖς, ὃ καλοῦσι τριχιᾶν· ‖ τὸ μέσ. τριχιῶμαι ἐπὶ τῶν μαστῶν, ὑφίσταμαι τριχίασιν : Ἱππ.666,31 ὁπόταν γυναικὶ ὁ μαστὸς τριχιάσηται.

τρῖχοβάπτης (ὁ) μτγν. ὁ βάπτων τὰς τρίχας, ὁ βαφεὺς τριχῶν : Συνέσ.86Β ἢ σὺ δοκεῖς τοὺς τριχοβάπτας ἐρασμιωτέρας ἂν ἀποφῆναι τὰς τρίχας ἀνδρὸς Ἕλληνος.

τρῖχοβότᾰνον (τὸ) τὸ φυτὸν ἀδίαντον βλ.λ. : Ἀν.Βοασσ.2,395.

τρῖχόβρως-ωτος (ὁ,ἡ) ἢ τριχοβρώς-ῶτος κ. νεώτ. ὁ βιβρώσκων τὰς τρίχας, ὁ τριχοφάγος, ὅθ. κτ. πληθ. τριχόβρωτες σῆτες, θρῖπες, σκῶροι, βότρυδες· Πολυδ.2,24 «καὶ τριχοβρῶτες θηρίδιόν τι σινόμενον τὰς τρίχας» : Ἀριστφ.Ἀχ.1111 ἀλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον (πρβλ. Σχολ.)· 2) νεώτ. ἰατρ. τριχοβρώς-ῶτος (ὁ) μεταδοτικὴ πάθησις τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς μικρῶν παιδίων, ὀφειλομένη εἰς τὸ παράσιτον ἀσκομύκητα τὸν μικρόσπορον.

τριχογλωσσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις τῆς γλώσσης, καθ' ἣν ἐπιμηκύνονται καθ' ὑπερβολὴν αἱ νηματοειδεῖς θηλαὶ αὐτῆς εἰς τρόπον ὥστε φαίνεται ὡς κεκαλυμμένη ὑπὸ τριχῶν.

τρῖχόδεσμος (ὁ) ὁ δεσμὸς τῶν τριχῶν : Ἡσ.ἐν λ. ἄμπυξ.

τρῖχοδήκτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἡμιπτέρων μαλλοφαγιδῶν ἐντόμων παρασιτικῶν ἐπὶ τοῦ δέρματος διαφ. θηλαστικῶν.

τρῖχοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίχα, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τριχός : Ἱππ.230,54 σαρκία μικρὰ τριχοειδέα, Ἀριστλ.ΖΙ 9,37,2 ὧν τὸ μῆκός ἐστι τριχοειδές· κ. ἐπὶ λεπτοτάτων φλεβῶν : Γαλ. 2,808 τριχοειδεῖς σωλῆνες· ‖ νεώτ. ἀνατ. τριχοειδῆ ἀγγεῖα σμικρότατα λεπτότοιχα αἱμοφόρα ἀγγεῖα, διακλαδιζόμενα μεταξὺ τῶν κυττάρων τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος καὶ συνάπτοντα τὰς ἀρτηρίας πρὸς τὰς φλέβας· 2) νεώτ. ἰατρ. τριχοειδὴς βρογχῖτις βρογχικὸς κατάρρους ἐπεκταθεὶς μέχρι τῶν ἀκροτάτων διακλαδώσεων τοῦ βρογχικοῦ δένδρου· 3) νεώτ. φυσ. τριχοειδῆ φαινόμενα τὰ παρατηρούμενα κατὰ τὴν ἐπαφὴν ὑγρῶν πρὸς στερεὰ τοιχώματα· ‖ τὸ οὐδ. τριχοειδὲς ὡς οὐσ. τὸ κεφάλαιον τῆς μοριακῆς φυσικῆς, οὗ ἀντικείμενον ἡ ἐξέτασις τῶν τριχοειδῶν φαινομένων.

τριχοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα, ὁ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων : τριχοειδὴς πίεσις (ἡ ἐπὶ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων πίεσις τοῦ αἵματος).

τρῖχόθεν ἐπίρρ. σχόλ. ἐκ τριῶν μερῶν ἢ τόπων : Σχόλ.Εὐρ.Ῥῆσ.529.

τριχοίνῖκος-ον ὁ περιέχων τρεῖς χοίνικας βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.7,3,23 λαβὼν .. εἰς τὴν χεῖρα .. τριχοίνικον ἄρτον· 2) τὸ οὐδ. τριχοίνικον ὡς οὐσ. μέτρον τριῶν χοινίκων : Πολυδ.1,246, αὐτ.4,168 χοῖνιξ, τριχοίνικον· ‖ πάπ. τέλος καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν βασιλικῶν γεωργῶν εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον· 3) ἐπὶ ἐπῶν, ὁ μακρός, ὁ σχοινοτενής, ὁ πλεῖστα περιέχων : Ἀριστφ.Σφ.481 τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν (σχόλ. «τριῶν χοινίκων ἀξίων, εὐτελῶν»).

τριχοκεντητική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κεντεῖν διὰ τριχῶν τῆς ἀνθρωπίνης κεφαλῆς.

τριχοκέντητος-ον νεώτ. ὁ κεντημένος διὰ τριχῶν ἀντὶ νήματος.

τριχοκέφαλος (ὁ) νεώτ. εἶδος νηματελμίνθων σκωλήκων παρασίτων ἐπὶ τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄ. θηλαστικῶν.

τριχοκεφαλωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ προερχομένη ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ παρουσίας τριχοκεφάλων βλ.λ.

τριχοκλαστία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν, καθ' ἣν θραύονται εὐχερῶς, ἄ. τριχορρηξία.

τρῖχοκόμος (ὁ,ἡ) Ἡσ. «τριχῶν ἐπιμελούμενος».

τρῖχοκοσμητής (ὁ) ὁ κοσμῶν τὰς τρίχας, ὁ κομμωτής· Ἡσ. ἐν λ. κεροπλάστης.

τρῖχοκουρία (ἡ) μσν. ἡ πρώτη κουρὰ τῶν τριχῶν νεογνοῦ τὴν ἑβδόμην μετὰ τὸ βάπτισμα ἡμέραν : Εὐχολόγ.375.

τρῖχολάβιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἄ. τριχολαβίς βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.118.

τρῖχολαβίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. εἰδικὴ λαβὶς πρὸς ἀπόσπασιν τῶν τριχῶν, τσιμπίδι.

τρῐχολάβος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ συλλαμβάνων καὶ ἀποσπῶν τὰς τρίχας, κ. ἰδ. τὸ οὐδ. τριχολάβον, ἀντὶ τριχολάβιον : Παῦλ.Αἰγ.142.
τρῐχολογῶ-έω μαδῶ τὰς τρίχας : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1115.
τρῐχόλωτος-ον μτγν. ὁ τριπλοῦ χόλου καὶ ὀργῆς ἄξιος, ὁ λίαν μισητός : Παλλδ.ΑΠ 9,168,3 **ἔχων τριχόλωτον ἀνάγκην, τέχνης γραμματικῆς καὶ γαμετῆς μαχίμης.**
τρῐχόμαλλος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἔρια εἰς τρίχας, ὁ δασύθριξ, ὁ δασύμαλλος, ὁ μαλλιαρός : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,150,1 **τριχόμαλλος δις.**
τρῐχομᾰνές-οῦς (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀσπλήνιον τὸ τριχομονές : Σχόλ.Νίκ.Θηρ 846 «τὸ ἀδίαντον καλεῖται καλλίτριχον καὶ πολύτριχον καὶ τριχομανές» : Θεόφρ.Φl 7,14,1, Διοσκ.4,137, Γαλ.10, 577 **καλλιτρίχῳ στέφε τὴν κεφαλήν, ὅ τινες καλοῦσιν ἀδίαντον, ἔνιοι δὲ τριχομανές· 2)** νεώτ. βοταν. γένος **πτεριδοειδῶν** φυτῶν.
τρῐχομανής-οῦς-ές μσν. ὁ ἔχων πυκνὴν κόμην : Μιχ.Ἀκομ.1,44,1 (ἐκδ.Λ).
τρῐχομανία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔμμσνὴς ἐπιθυμία τοῦ ἔχειν μακρὰν κόμην : Συνέσ.80Α **κἂν ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι καταγέλαστος τῇ τριχομανίᾳ κεκρατημένος· 2)** νεώτ. νοσηρὰ ἕξις πρὸς φαῦσιν καὶ ἰσοπέδωσιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ μύστακος καὶ τοῦ πώγωνος.
τρῐχομανῶ-έω μσν. εἶμαι τριχομανὴς βλ.λ., ἔχω πολλὰς καὶ πυκνὸς τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἀνν.Κομν.13,10, τ. 2,225 (ἐκδ.Β) **οὐ γὰρ ἐτριχομάνει ὁ ἀνήρ, ἀλλὰ κουρίας ἦν μέχρι τῶν ὤτων.**
τριχομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων περιλαμβάνον μικροτάτους μονοκυττάρους ὀργανισμοὺς παρασίτους ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι τοῦ ἀνθρώπου κ. ἄ. θηλαστικῶν.
τριχομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. εἶδος μικροοργανισμοῦ ἐκ μικροτάτων νηματοειδῶν μυκητυλλίων προσβάλλοντος τὰς τριχας.
τρῐχομυκητίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. -τωσία κ. τριχομύκωσις νεώτ. νόσος τῶν τριχῶν προκαλουμένη ὑπὸ τῶν τριχομυκήτων βλ.λ.
τρίχοον (τὸ) Ἐπιγρ. μέτρον περιλαμβάνον, χωροῦν τρεῖς χοάς.
τριχοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. γενικὴ ὀνομασία τῶν παθήσεων τῶν τριχῶν.
τρῐχοπλάστης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἐπιμελούμενος, περιποιούμενος τὰς τρίχας, ὁ κομμωτής : Συνέσ.85Β, Ζωναρ.Ἔκθ.Καν.96 τῆς ἐν Τρούλλῳ 6ης Συνόδου 205.
τρῐχοποιός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ποιῶν ἢ ὁ γεννῶν τρίχας, ἢ ὁ συντελῶν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν τριχῶν : Γρηγ.Νύσσ.1,136Β, Μελέτ.ἐν Ἀν.Κρ.3,17,6 **ἡ τῶν τριχοποιῶν ἀτμῶν . . πρόοδος.**
τρῐχοποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ τρίχας, συντελῶ εἰς τὴν αὔξησιν τῶν τριχῶν : Κάσσ.50 Ἀλέξ. Τραλλ.1,3 **τοῦ ἐχίνου ἡ τέφρα τριχοποιεῖ χριομένη.**
τριχοπτιλωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **τριχοπτίλωσις -εως** (ἡ) πάθησις τῶν τριχῶν, καθ' ἣν αὗται σχάζονται εἰς δύο μέρη κατὰ τὸ **ἐλεύθερον** ἄκρον.
τριχόπτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν, ἄ. τριχόρροια.
τρίχορδος-ον κ. νεώτ. **ὁ ἔχων** τρεῖς χορδάς Ἀναξίλ.π.Ἀθήν.4,183Β **βαρβίτους τριχόρδους. ἐξήρτυον,** Πλούτ.Ἠθ.1137Β **τρίχορδος λύρα·** ‖ τὸ οὐδ. **τρίχορδον** ὡς οὐσ. μουσικὸν ὄργανον ἔχον τρεῖς χορδάς, ἄ. πανδοῦρα· Πολυδ.4,60 «τρίχορδον, ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὀνομάζουσιν» : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.1,363 **τρίχορδον καὶ τὴν διάτονον ἁρμονίαν Ὕαγνιν εὑρεῖν τὸν Φρύγα.**
τρῐχορία (ἡ) μτγν. τριπλοῦς χορός· Πολυδ.4,107 «τριχορδίαν δὲ Τυρταῖος ἔατησε, τρεῖς Λακώνων χορούς, καθ' ἡλικίαν ἑκάστην, παῖδας, ἄνδρας, γέροντας»· πρβλ. Πλούτ.Λυκ.21.
τριχορραγία ὀζώδης (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν τοῦ ἐφηβαίου κ. ἰδ. τοῦ γενείου, καθ' ἣν ἐμφανίζουσιν αὗται κατὰ βραχέα διαστήματα μακρὰς φαιολεύκους ἐξογκώσεις ὁμοίας πρὸς μικρὰ σφαιρίδια καὶ προκαλούσας τὴν θραῦσιν τῶν τριχῶν εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα.
τριχορρηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἄ. τριχοκλαστία,** σχιζοτριχία βλ.λς.
τριχόρριζα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀνωμάλως **φερομένη** βλεφαρίς, ἡ ἐκτρεπομένη τῆς **φυσιολογικῆς** αὐτῆς διευθύνσεως.
τριχόρροια (ἡ) νεώτ. πτῶσις τῶν τριχῶν **κ. ἰδ.** τῶν τῆς κεφαλῆς, τριχόπτωσις· **2)** ἡ **μετὰ** τὸν τοκετὸν πτῶσις τῶν ἐμβρυϊκῶν **τριχῶν** καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν διὰ μονίμων.
τριχορροῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἄ. τριχαρρυῶ βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.642Β **τὰ δὲ ὑπὸ θηρίων δηχθέντα, καὶ τοὺς ὄνυχας μελαίνεσθαι, καὶ τριχορροεῖν.**
τρῐχορρυής-οῦς-ές ὁ τριχορρυῶν, ὁ ἀποβάλλων τὰς τρίχας : Αἰσχ.ἀπ.255 **παλαιὸν δέρμα καὶ τριχαρρυές,** Συνέσ.78C.
τρῐχορρυῶ-έω κ. νεώτ. πάσχω **ἐκ** τριχορροίας βλ.λ.ΙΙ, ἔχω **ἢ** παθαίνω τριχόπτωσιν, πέφτουν οἱ τρίχες μου, τὰ μαλλιά μου : Ἀριστοφ.Εὐρ.1222 **τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λάφω** (σχόλ. «αἱ τρίχες τῶν ἵππων αἱ ἐν τοῖς λόφοις ῥέουσιν»), Πολυδ.2,26, Ἀθήν.3,115Ε **ἄρτους . . ἐκ συκαμίνων, ὧν τοὺς φαγόντας τριχορρυεῖν.**
τρῐχοσθενής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐν ταῖς θριξὶν ἔχων τὸ σθένος, τὴν δύναμιν : Λεόντ.Βυζ. ἐν Mi.86,1,1708.
τριχοσπορία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **-ίασις** τριχομυκητίασις βλ.λ., προερχομένη **ἀπὸ τὸ** παράσιτον τριχόσπορον τὸ γιγαντιαῖον.
τριχόσπορον (τὸ) νεώτ. **εἶδος μύκητος προσ**βάλλοντος τὰς τρίχας.
τριχόσωμον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος νηματελμίνθων σκωλήκων ζώντων παρασιτικῶς **ἐπὶ** διαφόρων θηλαστικῶν καὶ πτηνῶν.
τριχοτιλλομανία (ἡ) νεώτ. νοσηρὰ ἕξις ἀτόμων τινῶν, ὅπως τίλλωσι τὰς τρίχας **εἰς** ὡρισμένον μέρος τοῦ σώματος αὐτῶν.
τριχοτόμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς τρία ἴσα μέρη τμῆσις, διαίρεσις σώματός τινος, ἄ. τριχοτομία.
τριχοτομία (ἡ) νεώτ. ἄ. τριχοτόμησις βλ.λ.
τρῐχοτομῶ-έω (1) (θρίξ) μτγν. τέμνω, κόπτω, ἀποκόπτω τὰς τρίχας : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,72 **τριχοτομοῦντας τὰς τρίχας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς.**
τριχοτομῶ-έω (2) (τριχῆ) νεώτ. τέμνω τριχῆ, κόπτω, χωρίζω τι εἰς τρία μέρη· πρβλ. διχοτομῶ **2)** ρηματ.π. τριχοτόμησις.
τρῐχοτρώκτης (ὁ) ὁ τριχόβρως· Ἡσ. «τριχοτρῶκται ζωΰφια τὰ τὰς τρίχας κατεσθίοντα».
τρῐχοῦ ἐπίρρ. εἰς τρεῖς τόπους ἢ θέσεις : Ἡρ.7,36
τρῐχουλος (ὁ) ὁ οὐλόθριξ, ὁ οὐλότριχος: Ἀρχίλ.185.
τρῐχουνιαῖος-α-ον μτγν. ἄ. τρίχους βλ.λ. : Διοσκ. 2,91 **εἰς χύτραν κεραμέαν τριχουνιαίαν καινὴν κάθες αὐτὰ καὶ τὸ στέαρ** (ἀμφ.γρ.).
τρίχους-ουν ὁ περιλαμβάνων, ὁ χωρῶν τρεῖς χόας βλ.λ. : Νικόστρ.π.Ἀθήν.11,499C **ἡμῖν λαγύνων πηλίκοι τινές; τρίχους.**
τριχοφάγος (ὁ) δημ. ἡ ἀλωπεκία βλ.λ.2) τοῦ τριχωτοῦ δέρματος· **2)** ἡ σύκωσις βλ.λ. τοῦ γενείου.
τρῐχοφθόρος-ον σχόλ. ὁ φθείρων, ὁ καταστρέφων τὰς τρίχας : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.98 (πιθ.γρ.).
τριχοφοβία (ἡ) νεώτ. νοσηρὸς φόβος, ἀγωνιώδες συναίσθημα **ἐπὶ** τῇ φαύσει τριχῶν ἢ καὶ τριχωτῶν πραγμάτων.
τρῐχόφοιτος ἴουλος (ὁ) μτγν. πιθ. ὁ σὺν τῷ χρόνῳ μεταβαλλόμενος εἰς τρίχας ἢ γένειον πρῶτος ἐφηβικὸς ἴουλος βλ.λ. : Στράτ.ΑΠ 12,10.
τρῐχοφόρος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ τριχωτός, ὁ δασύτριχος· **2)** νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ-

γένος πτερυγιοπόδων **τριχοφοριδῶν** θηλαστικῶν, περιλαμβάνον μεγάλα σαρκοφάγα ἀμφίβια ζῷα μὲ χαυλιόδοντας ὁμοιάζοντα πρὸς τὰς φώκας.

τριχοφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἔχω, φέρω τρίχας, εἶμαι τριχοφόρος : Εὐστ.'Οδ.1657,10 τριχοφο**ρεῖ σῦς καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζῴων.**

τριχοφυής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ φύων τρίχας, ὁ προκολῶν τὴν τριχοφυΐαν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν ἔκφυσιν τριχῶν: Διοσκ.2,94 (σ.218) **τὸ δὲ ἄρκειον δοκεῖ τριχοφυὲς εἶναι ἀλωπεκιῶν,** - τριχοφυὴς ἀλοιφή· **2)** τὸ οὐδ. τριχοφυές ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν τριχομανές : Appul Barbar.Herb.47.

τριχοφυΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἔκφυσις τριχῶν: 'Ηλ·όδ.Χειρ.π.Bocchi Chirurg.126,6.

τριχόφυλλος-ον ὁ ἔχων φύλλα ὅμοια πρὸς τρίχας, λεπτὰ ὡς τρίχας, ἐπὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ εἶδος τῆς πεύκης φυτῶν : Θεόφρ.Φl 3,9,4 **ἄμφω τριχόφυλλα·** **2)** τὸ οὐδ. **τριχόφυλλον** ὡς οὐσ. εἶδός τι θαλασσίου φύκους : αὐτ.4,6,3.

τριχοφυτία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τοῦ δέρματος προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ νηματομύκητος τριχοφύτου βλ.λ.

τριχοφυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριχοφυτίαν βλ.λ. **τριχοφυτικὸς περιφερὴς ἕρπης** (ἐπιπολαία τριχοφυτία τοῦ φιλοῦ δέρματος).

τριχοφυτίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. οὐσία ἐξαγομένη ἐκ παλαιῶν καλλιεργειῶν τριχοφύτου βλ.λ., **ἐν χρ.** πρὸς διάγνωσιν διαφόρων μορφῶν τῆς τριχοφυτίας βλ.λ.

τριχόφυτον (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. ὁμὰς νηματομυκήτων προσβαλλόντων τὰς τρίχας καὶ προκαλούντων τὰ διάφορα εἴδη τοῦ τριχοβρῶτος καὶ τῆς τριχοφυτίας βλ.λ.

τριχοφυῶ-έω γλωσσ. κ. νεώτ. φύω, ἐκφύω τρίχας, βγάνω μαλλιά.

τριχροϊσμός (ὁ) νεώτ. ἐμφάνισις τριῶν χροιῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα, ἐμφάνισις σώματός τινος ὑπὸ τρεῖς χρωματισμούς.

τρίχρονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς χρόνους : Χάραξ ἐν Κήπ.'Αδών.228 **τρίχρονος λέξις·** ‖ εἰδ. μουσ. ὁ ἔχων τριῶν εἰδῶν χρόνον ἢ ρυθμόν· **2)** εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριῶν πρώτων χρόνων συγκείμενος πούς, ὅ. τρίσημος : Γρσμμ.

τριχρονῶ-έω μτγν. εἶμαι τρίχρονος βλ.λ.2), ἔχω τρεῖς πρώτους χρόνους : Χάραξ ἐν Κήπ.'Αδών.226.

τρίχρους-οος-ουν-οον μτγν, μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία χρώματα, ὁ τρίχρωμος : Πλίν.Φl 37,10, Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ.1,128, Σχόλ.'Ιω.Κλίμ.326, **-τρίχρους σημαία.**

τριχρωματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων φυσιολογικὴν τὴν χρωματικὴν αἴσθησιν· πρβλ. τριχρωματισμός.

τριχρωματισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ φυσιολογικοῦ ὀφθαλμοῦ νὰ ἔχῃ ἀντίληψιν πάντων τῶν χρωματισμῶν διὰ τῆς μείξεως τῶν τριῶν κυρίων, βασικῶν χρωμάτων, ἤτοι τοῦ ἐρυθροῦ, πρασίνου καὶ ἰώδους.

τριχρώματος-ον μτγν. ὁ τρίχρους, ὁ τρίχρωμος : 'Απολλδ.3,3,1 **τριχρώματον . . ἔχειν βοῦν.**

τριχρωμία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐκτυπώσεως πολυ ρώμων εἰκόνων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τριῶν μόνον τυπωτικῶν πλακῶν ἐκτυπουμένων διαδοχικῶς τῆς μιᾶς ἐπὶ τῆς ἄλλης διὰ κιτρίνης, ἐρυθρᾶς καὶ κυανῆς μελάνης.

τρίχρωμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία χρώματα, ὁ τρίχρους : Λουκ'Εταιρ.Δ 9,2 **καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρώμων,** Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ. 202C, - **τρίχρωμος** εἰκών.

τρίχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ τρίχρους, ὁ τρίχρωμος : 'Αριστλ.Μετ.3,2,3 **ἡ ἶρις φαίνεται τρίχρως.**

τρίϋφος-ον ὁ ἐκ τριχῶν ὑφασμένος : Φερεκρ. π. 'Αθήν 5,209B (ὁ.γρ. ἀντὶ τρίχαπτος).

τριχῶ-όω ποιῶ, καθιστῶ τι τριχωτόν, **συντελῶ** εἰς τὴν τριχοφυΐαν βλ.λ. : Διοσκ.5,168 **ἀλωπεκίας τριχοῖ·** κ. παθ. : 'Αριστλ.Α'Υστ.2,12,11 **τριχοῦσθαι τὸ γένειον·** **2)** τὸ παθ. ἀνομειγνύομαι μετὰ τριχῶν : Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,6,7 **περιαλείφουσι πηλῷ τετριχωμένῳ·** **3)** ρηματ.π. τρίχωσις.

τριχώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίχα, ὁ τριχοειδής : 'Αριστλ.ΖΙ 9,37, αὐτ.ΖΜ 691a,7 **οἱ σαῦροι . . δικρόαν ἔχουσι τὴν γλῶτταν καὶ ἐπ' ἄκρου τριχώδη πάμπαν·** **2)** μτφ. **φωναὶ τριχώδεις αἱ** μικραὶ καὶ λεπταὶ φωναί : αὐτ. 'Ακουστ.57· **3)** νεώτ. ὁ πλήρης τριχῶν, τριχωτός· **4)** τὸ οὐδ. κτ.πληθ. **τριχώδη** ὡς οὐσ.· 'Ησ. «ὄργανα πολιορκητικὰ πρὸς χώρησιν ἐπιτήδεια».

τρίχωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν τριχῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος κ. ἰδ. τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν μελῶν· κ. γεν. τὸ σύνολον τῶν τριχῶν, αἵτινες καλύπτουσι ζῷον ἢ φυτόν τι : 'Ηρ. 7,70 **οἱ δ' ἐκ τῆς Λιβύης οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων,** Αἰσχ'Επτ.666 **οὔτ' ἐν γενείου ξυλλαγῇ τριχώματος** (δηλ. κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν), 'Εφιππ.ἀπ.Ναυαγοῦ 1,6, 'Αριστλ.ΖΓ 781b,30 **τὰ δὲ τριχώματα διαφέρει καὶ πρὸς αὐτὰ τοῖς ἀνθρώποις . . καὶ πρὸς τὰ γένη τῶν ἄλλων ζῴων,** Πολύδ.34,10,8, - τὸ **τρίχωμα τῆς κεφαλῆς - τοῦ γενείου - τῆς μασχάλης - τῆς γάτας·** **2)** μσν. τὸ ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος οὖλον : Εὐστ.Πον.329,20 **ὑφασμάτων λασίων τῷ ἀπὸ τοῦ λίνου τριχώματι, ᾧ χρὴ τὸν ἤδη λουσάμενον περιτίθεσθαι ὡς ἀπομάττεσθαι τὴν ὑγρότητα.**

τριχωμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρίχωμα βλ.λ.(ι : 'Αριστλ.Φυσιογν.3,2, 'Αθήν.6,257B **τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸ τοῦ μειρακίου τριχωμάτιον ἐπικοσμῶν.**

τρίχωρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς διαιρέσεις ἢ χωρίσματα, ὁ διῃρημένος εἰς τρεῖς χώρους, εἰς τρία τμήματα : Διοσκ.1,133 **φέρει σπέρμα(τα) ἐν θυλάκοις συνεζευγμένοις τριχώροις.**

τριχῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρεῖς τρόπους : 'Αριστλ.ΖΙ 8,2 **διῃρημένων τῶν ζῴων εἰς τὸ ἔνυδρον καὶ πεζὸν τριχῶς,** 'Απολλ.Σοφ. ἐν ΑΒ 586,31 **τριχῶς μερίζω,** Εὐστ.'Ιλ.108,3.

τρίχωσις-εως (ἡ) (τριχῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἔκφυσις τριχῶν, ἡ τριχοφυΐα, τὸ τρίχωμα βλ.λ.I) : 'Αριστλ.ΖΙ 5,14, αὐτ.ΖΓ 1,18 **τρίχωσιν πολιῶν ἢ γενείου,** Πολυδ.2,10 **αἱ ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεις** (ἧβη)· ‖ νεώτ. **ἡ παρὰ φύσιν** ἔκφυσις τριχῶν ἐπὶ τοῦ βλεννογόνου τῆς οὐρήθρας ἢ τῆς κύστεως· **2)** κ. μσν. ἀντὶ τριχίασις βλ.λ.I) : 'Ιππ. 406,41, 'Ακτουάρ.'Ιω.π.Οὐρ.2,7.

τριχωτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων, ὁ φέρων τρίχας, ὁ πλήρης τριχῶν, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ τριχῶν, ὁ μαλλιαρός : 'Αριστλ.ΖΙ 491a,31 **κεφαλῆς μὲν οὖν μέρη, τὸ μὲν τριχωτὸν κρανίον καλεῖται,** αὐτ.ΖΜ 692b,12 **τὰ . . μόρια τῶν ζῴων τὰ μὲν τριχωτά ἐστι τὰ δὲ λεπιδωτά,** - **τριχωτὸν δέρμα** (τὸ παχὺ δέρμα τὸ ἐπικαλύπτον τὸν θόλον τοῦ κρανίου)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τριχωτὰ** ὡς οὐσ. ζῷα ἔχοντα τρίχας : 'Αριστλ.ΖΜ 665a,6 **ἐπιγλωττίδος, ἣν ἔχουσι τὰ τριχωτά.**

τρίφαλμος (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τριῶν φαλμῶν ἀποτελούμενος, τρεῖς φαλμοὶ ὁμοῦ (ὁ 3ος, 6ος καὶ 62ος) : Εὐχολόγ.48, Τυπικ.15 **φάλλομεν τὰς τρεῖς ὥρας τριφάλμους.**

τριφείδιον (τὸ) κ.-ἴδιον γλωσσ. κιννάμωμον βλ.λ.I).

τριφεργία (ἡ) (τρίβω) μσν. ἡ ἀναβολὴ ἔργου, ἐργασίας : Ζωναρ.524.

τριφημερῶ-έω (τρίβω) κ. μσν. τὸν χρόνον τρίβω, χρονοτριβῶ, κατατρίβω μάτην, ἀνωφελῶς τὸν καιρόν μου, χασομερῶ· 'Ησ.«τριφημερεῖν· στραγγεύεσθαι καὶ παρέλκειν τὰς ὥρας» : 'Αριστφ.Σφ. 849 **οἴμοι διατριβεῖς κἀπολεῖς τριφημερῶν,** Πολυδ.1,4,3, Εὐστ.'Οδ.1490,21.

τριφήφιος (-ια)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ ἐκ τριῶν ψηφίων ἀποτελούμενος, ἤτοι ὁ δηλωτικὸς ἑκατοντάδων.
τριφίδι|ο|ν μτγν. κ. μσν. Δουκάγγ. «τριφίδιν, κιννάμωμον» : Γολ.10,658 εἶτα ἔπαρον τριφίδιον μιλιάρια ρ', ΚΠορφ.῞Εκθ.34,12 τό τε νάρδον καὶ τὰ τριφίδια· **2)** μσν. ὡς ἐπίθ. ὁ τετριμμένος, ὁ τριπτός, ὁ ἀλεστός, ὁ κοπανιστός: Πρόδρ.2,166 ἔχουσα στάχος σύσγουδον, καρυόφυλλον, τριφίδιν.
τρίφιμο(ν) (τὸ) (τρίβω) γλωσσ. κ.δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρίβω, τετριμμένον τι ἢ κοπονισμένον, οἷον τὸ διὰ τοὺς ἀλλᾶντας κρέας· γλωσσ. «ἐπίτριμμα ἐκ πλειόνων κρεῶν, τρύφιμον (sic) ἀπὸ πολλὰ κρέατα»· **2)** δημ. τρίφιμο ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβω, ἡ τρῖψις : τὸ τρίφιμο τοῦ πιπεριοῦ· **3)** δημ. ἡ διὰ τῆς τριβῆς φθορά : τὸ τρίφιμο τοῦ πανταλονιοῦ· **4)** δημ. ἡ διὰ τῆς πολάμης ἐντριβὴ τοῦ δέρματος, ἡ θεραπευτικὴ μάλαξις τῶν μελῶν.
τρῖψις-εως (ἡ) (τρίβω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβειν, τριβή, πρόστριψις, τρίφιμο : Πλάτ.Θεαίτ.153Α πῦρ..., γεννᾶται ἐκ φορᾶς καὶ τρίψεως, ᾿Αριστλ.ΖΙ 535b,9 ὁ γὰρ ψόφος τρῖψις τοῦ ἔσω πνεύματός ἐστιν· ‖ ἀνάτριψις, μάλαξις, τρίφιμο : ᾿Αριστλ.ΗΝικ.3,14 αἱ ἐν τοῖς γυμνασίοις διὰ τρίψεως καὶ τῆς θερμασίας γινόμεναι (ἡδοναί), Πλούτ.Κικ.8 τὴν ἄλλην περὶ τὸ σῶμα θεραπείαν ἀκριβὴς καὶ περιττός, ὥστε καὶ τρίψεσι.. χρῆσθαι, Γαλ.12,94 τὴν ἐκ τῶν κάτω μερῶν ἄνω γιγνομένην τρίψιν· **2)** ἡ ἀντίστασις ἢ ἐντύπωσις ἣν παρέχει σῶμά τι ἐφαπτόμενον ἢ προστριβόμενον : ῾Ηρ.4,183 οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ ταῦτο καὶ τὸ δέρμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρῖψιν· **3)** κτ. πληθ. τρίψεις τὰ τεχνικῶς καὶ διὰ πολλῆς τρίψεως παρεσκευασμένα ἐδέσματα : ᾿Αγοθ.ΑΠ 9,642.
τρίψυχος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ψυχάς, τριπλῆν ζωήν : ᾿Ιω.Λυδ.Μην.1,8 ῞Ερυλον τρίψυχον γενέσθαι ὁ μῦθος αἰνίττεται.
τριωβολιαῖος-α-ον μτγν. ἄ. τριωβολιμαῖος βλ.λ.: Διοσκ.1,131, Γαλ.13,914 τριωβολιαίους τροχίσκους.
τριωβολιμαῖος-α-ον μσν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν ὀβολῶν : Φώτ.Βιβλ.κῶδ.59,18,9, Εὐστ.᾿Οδ.1405,28.
τριώβολον (τὸ) κ. νεώτ. τρεῖς ὀβελοί, αργυροῦν νόμισμα ἀξίας ἡμισείας δραχμῆς, ἄ. ἡμίδραχμον : ᾿Αριστφ.Πλ.125 τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου, Νικοφ.π.᾿Αθήν.3,80Β πυρετὸς εὐθέως ἥκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου, Εὔβουλ. ἀπ.Πορνοβοσκοῦ Ι ὀψωνεῖν μέχρι τριωβόλου· **2)** ἐν ᾿Αθήναις, ὁ δι' ἑκάστην ἡμερησίαν συνεδρίαν τῶν δικαστῶν ὁρισθεὶς μὲν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Περικλέους, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ Κλέωνος καθιερωθεὶς ὡς τακτικὸς μισθός : ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.51, αὐτ. 800 ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει· ‖ μισθὸς παρεχόμενος εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου πολίτας, δοθεὶς τὸ πρῶτον περὶ τὸ 392 π.Χ. : ᾿Αριστφ.᾿Εκκλ. 293, αὐτ.308 νυνὶ δὲ τριώβολον ζητοῦσι λαβεῖν ὅταν πράττωσί τι κοινόν· ‖ ὁ μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν τοῦ πολεμικοῦ στόλου : Θουκ.8,45 ὡς ᾿Αθηναῖοι ἐκ πλείονος (χρόνου) ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ τριώβολον τοῖς ἑαυτῶν διδόασιν, αὐτ.29, Ξεν.῾Ελλ.1,5,7 ἦν ὁ μισθός, πρότερον.. τριώβολον· ‖ εἰδικός τις φόρος ἐπὶ τῶν δούλων, πρβλ. Böckh P.E.2,47.
τριώδελον ῾Ησ. «τριῶν ἡμιμναίων σταθμός».
τριῳδία (ἡ) νεώτ. μουσ. μουσικὸν τεμάχιον διὰ τρεῖς φωνὰς ἢ τρία ὄργανα, τὸ τερτσέττο.
τριῴδιον (τὸ) (τρίς, ᾠδή) μσν. κ.νεώτ., δημ. τριώδι ὁ ἐκ τριῶν ᾠδῶν ἀποτελούμενος κανών : Στουδ. Θεόδ.1709Β· **2)** τριῴδιον κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸν λειτουργικὸν βιβλίον περιέχον τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑορτῶν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου μέχρι καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, ὀνομασθὲν οὕτω, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν κανόνων οὕτου εἶναι τριῳδικοί : Νικηφ.Κάλλιστος εἰς Συνξ.π.Θησ.Στεφ. κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν σὺν θεῷ καὶ τοῦ τριῳδίου ἀρχόμεθα· πρβλ. Σωφρόν.3856, αὐτ.3869· **3)** νεώτ. δημ. τριώδι συνεκδ. οἱ τρεῖς ἑβδομάδες τῶν ᾿Απόκρεων : ἀρχίζει ἢ ἀνοίγει τὸ τριῴδιον (ἀρχίζουν αἱ ᾿Απόκρεω).
τριώδους-οντος (ὁ) δ. γρ. ἀντὶ τριόδους βλ.λ. : ᾿Αριστλ.ΖΙ 4,10,10, αὐτ.9,1,8.
τριῶλαξ-ακος (ὁ,ἡ) δωρ. τ. τοῦ τριοῦλαξ βλ.λ. ῾Ησ. «τριῶλαξ· ἀγὼν παρθένων δρόμου».
τριωνυμία (ἡ) μτγν.κ.μσν. ἡ τριπλῆ ὀνομασία, τὸ ἔχειν τρία ὀνόματα, τὸ νὰ εἶναί τις τριώνυμος : Εὐστ.353,30 τριωνυμία οὖν ἐθνικὴ καὶ ἐνταῦθα.
τριώνυμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία ὀνόματα : ᾿Ιω.Λυδ.Ρωμ.6,3 πόθεν διώνυμοι καὶ τριώνυμοι οἱ ἀρχαῖοι ἐχρημάτιζον, Γεώργ.Σύγκ. 63Α διώνυμοι καὶ τριώνυμοι πολλαχοῦ εὑρηνται· **2)** νεώτ. μαθημ. τὸ οὐδ. τριώνυμον ὡς οὐσ. ἀλγεβρικὸν πολυώνυμον ἔχον τρεῖς ὅρους, ἤτοι παράστασις ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τριῶν μονωνύμων.
τριῶνυξ-υχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τριωνυχιδῶν ἑρπετῶν περιλαμβάνον διάφορα εἴδη μεγάλων χελωνῶν τῶν γλυκέων ὑδάτων.
τριώνυχος-ον (ὄνυξ) μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ὄνυχας ἢ ἀκωκάς, αἰχμάς : Λυκόφρ.392 τριώνυχον δόρυ.
τριώριον (τὸ) μτγν. χρονικὸν διάστημα τριῶν ὡρῶν (λατ. trihorium) : Αὐσ.Εἰδ.10,87.
τρίωρος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διαρκείας τριῶν ὡρῶν, ὁ διαρκῶν τρεῖς ὥρας : Λαπίθ. ἐν Notices 13,27,278 εἰς κόπρον μεταβάλλοντα μετὰ τρίωρον χρόνον, - τρίωρος ὁμιλία - συνέντευξις -συνδιάλεξις- ἀνάπαυσις - ἀπόστασις· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. τρίωρον ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τριῶν ὡρῶν : ἀνέμενεν ἐπὶ τρίωρον.
τριώροφος (-η)-ο(ν) (ὄροφος) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τρεῖς ὀροφάς, τρία πατώματα, ὁ τρίπατος : ῾Ηρ.1,180 ἄστυ.. πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων, ΠΔ Γέν.6,16 κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν, Λιβάν.1,347, - οἰκία τριώροφη· κ. ἐπὶ πλοίου : ᾿Αριστείδ.1,240· **2)** τὸ οὐδ. τριώροφον τὸ τρίτον πάτωμα, τὸ τρίστεγον : ΠΔ Βασ.3,6,8 ἑλικτὴ ἀνάβασις.. ἐπὶ τὰ τριώροφα (δ.γρ. ἀντὶ τριόροφα).
τριώρυγος-ον (ὀργυιά) ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ὀργυιῶν βλ.λ., ὁ τριῶν ὀργυιῶν : Ξεν.ΚΠ 6,1,52 οἴκημα.. τριώρυγον· πρβλ. διώρυγος.
τρογυρίζω δημ. ἀντὶ τριγυρίζω βλ.λ.
τρογυρίστρα (ἡ) δημ. ἄ. τριγυρίστρα βλ.λ.**2)**.
τρογύρου ἐπίρρ., δημ. ἀντὶ τριγύρω βλ.λ.
τροίᾶθεν ἐπίρρ., ἰων. -ηθεν, δωρ. τρωίαθεν (Πίνδ.Ν 7,60) ἐκ Τροίας, ἀπὸ τὴν Τροίαν : ᾿Ιλ.Ω 492, ᾿Οδ.Γ 257 Τροίηθεν ἰών, Εὐρ.᾿Ορ.357 Τροίαθεν ἐλθών, Νίκ.Θηρ.309.
τροίανδε ἐπίρρ., ἰων. -ηνδε, δωρ. τρῴανδε (Πίνδ.) 4(3),62) εἰς Τροίαν : ᾿Ιλ.Η 390 ὅσα.. ἐνὶ νηυσὶν ἠγάγετο Τροίηνδε, Πίνδ.Ν 7,41.
τροιά γλωσσ. «ἡ κρόκη».
Τροία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. Τροίη, ὡς τρισύλλ. Τροΐα (Σοφ.Αἶ.1190), δωρ. Τρωία (Πίνδ.Ν 2,21, Αἰσχ.Χο. 363), συνηρ. Τρῴα (Πίνδ.Ο 2,145). παραθαλασσία χώρα τῆς βορειοδυτικῆς Μικρᾶς ᾿Ασίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Μυσίας, ἄ. Τρῳάς, κ. ἰδ. ἡ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ῾Ελλησπόντου ἐν τῇ βορειοδυτικῇ ἄκρᾳ τῆς Μικρᾶς ᾿Ασίας πόλις, ἔνθα διεξήχθη ὁ τρωϊκὸς πόλεμος, ἄ. ῎Ιλιος : ᾿Ιλ.Γ 74, Διόδ.Σ 1,56· **2)** εἶδος παιδιᾶς εἰς ἣν ἐλάμβανον μέρος μόνον ἱππεῖς εὐγενοῦς καταγωγῆς: ΔίωνΚ 59,7 οἱ εὐγενεῖς παῖδες τὴν Τροίαν ἵππευσαν, αὐτ.11.

τροιζήνιος-α-ον, τὸ θηλ. κ. **τροζηνίς-ίδος** (Θουκ. 2,56), ὁ τῆς ἢ ἐκ τῆς πόλεως τῆς 'Αργολίδος Τροιζῆνος : Εὐρ.'Ιππ.12 **γῆς Τροιζηνίας,** αὐτ.1095 **πέδον Τροιζήνιον,** Θουκ.2,56 **τὴν .. Τροζηνίδα γῆν·** πρβλ. Στεφ.Βυζ.ἐν λ.· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Τροιζῆνος, ὁ ἐκ Τροιζῆνος καταγόμενος : 'Ηρ. 7,99 **'Αλικαρνησσέας μὲν Τροιζηνίοις.**

τρόϊκα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ρωσσικὸν ὄχημα **ἐν** εἴδει ἐλκήθρου συρόμενον ὑπὸ τριῶν ἵππων.

τρόκ (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. ἄκλ. **ὁ** τροχασμὸς ἵππου.

τροκάνα (ἡ) δημ. βαρὺ ξύλινον κρόταλον ἠχοῦν διὰ περιστροφῆς, ἄ. ροκάνα· **2)** βαρὺς κώδων τῶν προβάτων, ἄ. τροκάνι.

τροκάνι (τὸ) δημ. κ. τρουκάνι **ὁ** βαρὺς κώδων τῶν προβάτων, ἄ. τροκάνα.

τρόλλεϋ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. ἄκλ., δημ. τρουλὲς (ὁ) μικρὸς μεταλλικὸς τροχίσκος προσηρμοσμένος **εἰς** τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ἠλεκτροφόρου κεραίας τῶν ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων, **δι'** οὗ λαμβάνουσιν οὗτοι ἐξ ἐπαφῆς τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἐκ τοῦ ἐναερίου ἠλεκτρικοῦ καλωδίου.

τρόμαγμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρομάζω βλ.λ.|| κ. 2).

τρομάζω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτρόμαξα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. τρομαγμένος κ. **-ασμένος,** μτβ. ἐμβάλλω τινὶ τρόμον, φόβον, ἐκφοβῶ, **κάμνω** τινὰ **νὰ τρέμῃ,** φοβίζω τινὰ ἐξαίφνης ἢ ἰσχυρῶς : 'Αθανάσ.1,332, 'Ιω.Χρυσ.5,295,5 **αὐτοὶ οἱ λίθοι αὐτὸν ἐτρόμαξαν,** 'Ανδρ.Κρ.303· κ. παθ. : Σολωμ.'Εθν.'Υμν.108 **πλῆθος ἄλογα .. τρομασμένα χλιμιτρίζουν·** **2)** ἀμτβ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκπλήσσομαι, καταπτοοῦμαι, καταλαμβάνομαι αἰφνιδίως ὑπὸ τρόμου, τρέμω ἐκ φόβου : Νεῖλ. 'Επιστ.1,148,61D **φοβηθήσῃ μεγάλα καὶ τρομάξεις,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.24,19 **καθόλου δὲ δειλιάσασι,** | **καθόλου δὲν τρομάξασι·** **3)** δημ. μτ. τοῦ νὰ ποιῶ, πράττω τι μετὰ δυσκολίας, καταβάλλω πολὺν **κόπον,** μοχθῶ πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος, συναντῶ μεγάλας δυσχερείας ἔν τινι ἔργῳ : **τρομάξαμε νὰ τὸν καταφέρωμε νὰ τὴν πάρῃ, - τρόμαξε νὰ μὲ** γνωρίσῃ, - τρομάζει **νὰ βγάνῃ τὸ φωμί του·** **4)** ρημστ.π. τρόμαγμα.

τρομαίνω ἀντὶ τετρεμαίνω βλ.λ. : ΑΒ 228,20.

τρομακτικός-ή-ό(ν) νεώτ., δημ. προφ. κ. **-αχτικός** ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν τρόμον, κατάπληξιν ἔμφοβον : **τραμαχτικὸ ὄνειρο - σεισμὸς - σύγκρουσις·** || κ. μτφ. ὁ ἐκπληκτικός, ὁ παμμέγιστος : **στὰ τρομακτικὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν, - τρομαχτικαὶ περιπέτειαι·** ἐπίρρ. **-κῶς** κ. δημ. **-χτικά** κατὰ τρόπον ἐμπνέοντα τρόμον : Ζερβ. 'Ιστ.1 23 **ἕνα μεγάλο πουλὶ μαῦρο .. νὰ φωνάζῃ βραχνὰ καὶ τρομακτικά.**

τρομαλέος-α-ον μσν. ὁ τρέμων, **ὁ** περίτρομος ἢ ὁ τρομερός : Πρόδρ.Ραδ.153.

τρομαλεόφωνος-ον μσν. ὁ ἔχων φωνὴν τρομεράν : Εὐστ.'Ιλ.220,23 **τρομαλεόφωνος Νέστωρ.**

τρομάμενος-η-ο μσν. δημ. ὁ τρέμων, ὁ τρομαγμένος : 'Ερωτόκρ.691 **τρομάμενος ἐξύπνησε,** αὐτ.4,85.

τρομάρα (ἡ) μαν. κ. δημ. τρόμος, κατάπληξις, ὑπερβολικὸς ἢ αἰφνίδιος φόβος : 'Ερωτόκρ.1, 290 **καὶ πιάνει με τρομάρα,** αὐτ.5,1317, Σολωμ. Λάμπρ.17,82 **ἀνήσυχου ὀνείρου τρομάρα·** || ὡς ἐπιφ. **ἐν** τῇ φρ. **τρομάρα σου** (δυστυχία σου)! φρ. σκωπτ. **τρομάρα στὰ μπατζάκια σου!**

τρομάσσω μτγν. κ. μσν. **ἀντὶ** τρομάζω βλ.λ. : Νεῖλ.'Επιστ.3,278,435,11 **τρομάσσοντες φεύγουσι(ν) ἀφ' ἡμῶν οἱ πονηροὶ δαίμονες** (πιθ. γρ. ἀντὶ τρομάξαντες), 'Ερωτόκρ.2,2307 **ἡ 'Αρετοῦσα τρόμασσε, τὰ χείλη δὲ μιλοῦσι,** αὐτ.3,1225· || μτχ.παθ. παρακ. **τρομασμένος-η-ον** ὁ τρέμων **ἐκ** φόβου : 'Ερωτόκρ.5,1313 **μὲ τὰ κομμένα γόνατα, μὲ τρομασμένα μέλη·** **2)** μαν. δημ. μτ. αἰτ. φοβοῦμαί τινα, μοῦ ἐμπνέει τρόμον : 'Ερωτόκρ.2,160 **πολλὰ τὸν ἐτρομάσσασι,** αὐτ.184.

τρομεράς-ά(-ή)-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τρέμων, ὁ τρομώδης : Εὐρ.Φοίν.303 **γηραιῷ ποδὶ τρομεράν ἕλκω ποδὸς βάσιν,** αὐτ.'Ηρ.231 **γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα,** 'Ανακρεόντ.57(52),12 **ὅταν πίῃ γεραιός, τρομεροῖς ποσὶν χορεύει·** **2)** ὁ τρέμων ἐκ φόβου, ὁ περίτρομος, ὁ περιδεής, **ὁ** πεφοβημένος, ὁ τρομαγμένος : Εὐρ.Τρῳ.176 **τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον .. 'Αγαμέμνονος,** αὐτ.Φοίν. 1285· **3)** κ. **νεώτ. κ.** δημ. ὁ ἐμποιῶν τρόμον καὶ φόβον, ὁ φοβερός, ὁ φρικτός, ὁ φρικώδης : Εὐρ. Ρῆσ.36 **ἀλλ' ἢ Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβεῖ;** 'Απολλ.Ρ 4,53 **τρομερῷ δ' ὑπὸ δείματι πάλλετο θυμός,** Κάλβ.'Ωδ.13,30, 'Εφτσλ.'Εκλ.Σελ.16 **τρομερὸς κίνδυνος, - τρομερὸν κακούργημα·** **4)** **νεώτ. κ.** δημ. μτφ. **ὁ** ἐκπληκτικός, ὁ τρομακτικός· || ἐπὶ προσ., ὁ δεινός, ὁ ἱκανώτατος, ἰδ. ἐν κακῇ σημ. : **τρομερὸς ἄνθρωπος, - εἶναι τρομερὸς γυναικάς·** || **φρ. εἶναι τρομερὸν** (παραλειπομένης τῆς λ. πρᾶγμα, καταπληκτικόν, δεινόν, ἀνυπόφορον) : **εἶναι τραμερὸ νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ βρῇ ἕναν** τίμιο **ἄνθρωπο** σήμερα, - **εἶναι** τρομερὸ **νὰ βλέπῃς τὰ** παιδιά σου **νὰ πεινᾶνε·** κ. ἐπίρρ., δημ. **-ρά εἰς** μέγαν, εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν, ἐκπληκτικῶς, ὑπερβαλλόντως : **τρομερὰ ἀφηρημένος - φιλάργυρος - ζηλιάρης.**

τρομητός-ή-όν γλωσσ. κ. μσν. ὁ τρέμων, ὁ τρομερός· **2)** μσν. ἐπὶ ᾠῶν, ὁ δι' ἀνοταράξεως παρεσκευασμένος, ὁ δαρτός, ὁ κτυπητός : 'Ανών.ἐν Ideleri Phys.2,257,18 **εὔχυμά εἰσι τὰ ᾠὰ τὰ τρομητὰ καὶ ροφητὰ τὰ τῶν ὀρνίθων.**

τρομικόν (τὸ) νεώτ.μουσ. ἕκαστον τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων σημείων τοῦ ἀρχαίου στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

τρομικός-ή-όν μτγν. γλωσσ. ἀντὶ τρομερός βλ.λ.|· ἐπίρρ. μτγν. **τρομικῶς** : Κυρίλλ.'Ιερ.183.

τρομιλικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς 'Αχαΐας Τραμιλείας, ὡς ἐπιθ. ἡδίστου αἰγείου τυροῦ : Δημήτρ.Σκήψιος π.'Αθήν.14, 658Β **τυρὸς αἴγειος ἥδιστος .. ὁ προσαγορευόμενος τρομιλικός.**

τρομοκράτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. -ις-ιδος, ὁ προσπαθῶν νὰ τρομοκρατήσῃ, νὰ ἐμβάλλῃ που τρομοκρατίαν πρὸς ὡρισμένον σκοπόν· **2)** μέλος τρομοκρατικῆς τινος ὀργανώσεως.

τρομοκράτησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-ηση** τὸ κατέχεσθαι ὑπὸ τρόμου,νὰ **εἶναι** τρομοκρατημένος.

τρομοκρατία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ τοῦ τρόμου ἐπικράτησις, ἐπιβολή· **2)** εἰδ. ἡ διακυβέρνησις λαοῦ διὰ τῆς χρήσεως βιαίων καὶ σκληρῶν μέσων, ἐπιβολὴ τῆς **ἐξουσίας** ὑπὸ κοινωνικῆς τινος τάξεως ἢ ὁμάδος προσώπων δι' ἄκρως σκληρῶν μέτρων βίας : **ἐρυθρὰ τρομοκρατία** (ἡ ὑπὸ τῶν ἐπικρατούντων ἐπαναστατῶν κατὰ τῆς ἀστικῆς τάξεως ἀσκουμένη), - **λευκὴ τρομοκρατία** (ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ τῆς κρατούσης ἀστικῆς τάξεως διὰ τοῦ κρατικοῦ ὀργανισμοῦ).

τρομοκρατικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρομοκρατίαν ἢ τοὺς τρομοκράτας : **τρομοκρ· μέθοδοι - μέσα - μέτρα, - τρομοκρατικαὶ ὀργανώσεις** (αἱ ὀργανώσεις τῶν τρομοκροτῶν σκοποῦσαι τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἔν τινι χώρᾳ καθεστηκυίας κοινωνικῆς κ.πολιτικῆς τάξεως διὰ τῆς χρ.σκληρῶν μέτρων βίας)· ἐπίρρ.**-κῶς.**

τρομοκρατῶ-έω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτρομοκράτησα,** παθ ἀόρ. **ἐτρομοκρατήθην,** δημ.-ήθηκα,μτχ. παροκ. **τρομοκρατημένος,** μτβ. ἐπικρατῶ διὰ τῆς τρομοκρατίας, ἐπιβάλλομαι, ἐξουσιάζω, κυβερνῶ ποιούμενος χρῆσιν σκληρῶν καὶ βιαίων μέσων· **2)** ἐμβάλλω τρόμον τινί, ἐμπνέω εἴς τινα ὑπερ-

βολικὸν φόβον, κάμνω κάποιον νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του : **τοὺς ἔχει τρομοκρατήσει μὲ τὰ ὑποβρύχια καὶ τὰ ἀεροπλάνα**· ‖ τὸ μέσ. ἢ παθ. **-οῦμαι** κατέχομαι ἢ καταλαμβάνομαι ὑπὸ τρόμου : **ἡ συνοικία εἶναι τρομοκρατημένη ἀπὸ τὰ φαντάσματα**· **3)** ρηματ. π. τρομοκράτησις.

τρομοποιός-όν σχόλ. ὁ ἐμβάλλων τινὶ τρόμον, **ὁ** ποιῶν τινα τρέμειν : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1291.

τρομοποιῶ-έω γλωσσ. ἐμποιῶ τρόμον.

τρόμος (ὁ) **[τρέμω]** κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέμειν, ταχεῖα καὶ βραχεῖα παλμικὴ κίνησις σώματός τινος, τρεμούλα, τρεμούλιασμα : Πλούτ. Ἠθ.77A **τοῦ πνεύματος πληγὰς καὶ τρόμους λαμβάνοντος**, αὐτ.650B **ἔστι γὰρ συμπτώματα μέθης . . τρόμοι . . ἄρθρων**, - **τρόμος** τῶν χειρῶν· ‖ **τρόμος Ἴριδος** (πάθησις τῆς Ἴριδος,καθ' ἣν αὐτὴ τρέμει κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ βολβοῦ)· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. τὸ τρέμειν ἐκ φόβου, ἡ ἕνεκα δέους τρομώδης κίνησις, ὑπερβολικὸς ἢ αἰφνίδιος φόβος, καταπτόησις, τρομάρα : Ἰλ.Γ 34 **ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα**, αὐτ.Ε 862, αὐτ.Ζ 137, Ὀδ.Σ 88, Αἰσχ.Χο.463 **τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων**, Εὐρ.Βάκχ.607, αὐτ.Ἡρ.627, - **τὸν ἔπιασε φόβος καὶ τρόμος**, - **μόνο νὰ τὸ συλλογίζωμαι μοῦ ἔρχεται τρόμος**, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.35 **τρόμου ἀστραπελέκι**· ‖ **συνεκδ.** ὁ ἐμπνέων τινὶ τρόμον, φόβον, τὸ φόβητρον : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.38 **ὁ Κωνσταντῆς . . ἦτον ὁ τρόμος ὅλων** τῶν ἀγυιοπαίδων· ‖ **κτ.** πληθ. φρικιάσεις, ἀνατριχίλες : Ἱππ.130F· **3)** ἡ ἐκ τοῦ ρίγους προερχομένη συνεχὴς μικρὰ καὶ ἀκούσια κίνησις τῶν μυῶν ἢ τῶν ἄκρων τοῦ σώματος : Πλάτ.Τίμ.62B **τρόμος καὶ ῥῖγος**, αὐτ.85B, Ἀριστλ.Πρ.3,5 **τρόμος γίνεται μάλιστα ἀπὸ ψυχροῦ**· **4)** τρομώδης κίνησις τοῦ ἐδάφους, παλμικὴ κίνησις τῆς γῆς, σεισμός : Ἀριστλ.Μετ.2,8,12, αὐτ.Κόσ.4,31, Πλούτ.Ἠθ.373D **σεισμῶν ἐν γῇ καὶ τρόμων**.

τρομοφιλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κληρονομικὸς ἰδιοπαθὴς τρόμος **τῶν ἄκρων**, παθολογικὴ ἐπιρρέπεια **εἰς** τὸ τρέμειν.

τρομοφοβία (ἡ) **νεώτ. ἰατρ.** παθολογικὴ κατάστασις, **καθ' ἣν ὁ πάσχων** καταλαμβάνεται ὑπὸ φόβου **ἐπὶ** τῇ φαύσει ἢ θέᾳ ἀντικειμένων παρουσιαζόντων **ταλαντεύσεις** ἢ δονήσεις ἢ καὶ μ. ἐπὶ τῇ σκέψει ἐννοιῶν ἢ συναισθημάτων τρόμου.

τρόμπα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. τρούμπα ἀντλία, ὑδραντλία : **φρ. τὸ ρίχνει μὲ τὴν τρόμπα** (βρέχει ραγδαίως, **κρουνηδόν**)· **2)** σάλπιγξ : παίζει τρόμπα.

τρόμπα μαρίνα (ἡ) **δημ.** ὁ τηλεβόας βλ.λ.2)· **2)** μεγάλη κογχύλη **ἐν** χρ. **εἰς** τὰ μικρὰ ἱστιοφόρα πρὸς μετάδοσιν ἠχητικοῦ τινος σήματος ἐν καιρῷ **ὁμίχλης, ἄ.** μπουρού.

τρομπάρισμα (τὸ) **[τρομπάρω]** δημ. κ. τρου- ἡ ἄντλησις μὲ τρόμπα βλ.λ.1).

τρομπάρω δημ. **κ. τρου-** ἀντλῶ μὲ τρόμπα βλ.λ.1)· **2)** ρηματ.π. τρομπάρισμα.

τρομπέτα (ἡ) (ἰταλ.) **δημ.** κ. τρου- σάλπιγξ.

τρομπόλα (ἡ) δημ. κάδος βουτύρου· **2)** γεν. ἀγγεῖον ὕδατος ἢ γάλακτος.

τρομπόνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος παλαιοῦ βραχέος φορητοῦ ἐμπροσθογεμοῦς ὅπλου, οὗ ἡ κάννη ἔχει σχῆμα χοάνης ἢ σάλπιγγος· **2)** χάλκινον πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον ἐκ κυλινδρικῶν σωλήνων καταληγόντων εἰς εὐρὺ ἄνοιγμα, ἡ ὁλκωτὴ σάλπιγξ.

τρομῶ-έω, ἀόρ. ἐτρόμησα (ΠΔΜακκ.1,2,24), μέσ. μτχ. ἰων. **τρομεύμενος** (Σόλ.ἀπ.32,14) τρέμω, κ. ἰδ. ἐκ φόβου, πτοοῦμαι, φοβοῦμαι, τρομάζω : Ἰλ.Η 151 **οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν**, αὐτ.Ο 627· ‖ μτ. ἀπαρφ. φοβοῦμαι νὰ πράξω, νὰ κάμω τι : **Θεόκρ.27,29 ὠδίνειν τρομέω**, αὐτ.31 **τεκεῖν τρομέω**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἰλ.Κ 10 **τρομέοντο δὲ οἱ φρένες ἐντός**, αὐτ.492· ‖ **κ.** ἁπλῶς τρέμω : Ὀρφ.Λιθ.554, Κόϊντ.12,506· **2)** μτ. αἰτ. τρέμω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : Ἰλ.Ρ 203 **τὸν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι**, Ὀδ.Σ 80, Πίνδ. Ο 13,60 **Γλαῦκον . . τρόμεον**, Αἰσχ.Πρ.542 **Ζῆνα . τρομέων**, Ἀπολλ.Ρ 2,1107 **τρομέοντες ὄλεθρον**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ὀδ.Π 446 **οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα**, Σόλ.ἀπ.32,14 **δουλίην ἀεικέα ἔχοντας, ἤθη δεσποτῶν τρομευμένους**, Αἰσχ.Πέρσ.64 **χρόνον τρομέονται**.

τρομώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ τρέμων, ὁ ἐμφανίζων ταχεῖαν παλμικὴν κίνησιν, ὁ τρεμουλιαστός : Ἱππ.Διαίτ.391 **τρομώδεες . . χεῖρες**, Στράβ.15,2,6 τρομώδεις **μετὰ** παλμοῦ χειρῶν, Πλούτ.Ἠθ.435C **τὸν παλμὸν ἐγγενέσθαι μετὰ ψόφου τρομώδους**, αὐτ.689C **σάρκα πλαδαρὰν καὶ τρομώδη**, αὐτ.722A **κίνησιν τρομώδη**, Ἀλέξ.Τραλλ.1,44,-**τρομώδης φωνή**, - **τρομῶδες φῶς**· κ. ἐπίρρ. μσν. **-δῶς** : Στέφ.Ἀθ.Ἱππ 99,118.

τρόμως ἐπίρρ. μσν. μετὰ τρόμου, ταραχῆς : Τζέτζ.Χιλ.12,770 **τρόμως τρέμειν δεινότατον**.

τρόνα (τὰ) ἀντὶ θρόνα· Ἡσ. «τρόνα· ἀγάλματα ἢ ράμματα ἄνθινα».

τρόνοι Ἡσ. «ατύππιοι. στήμων· ἀρπεδόνη· **ἄ**τρακτος».

τρόπα (ἡ) εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν ἔρριπτον εἰς βόθρον τινὰ ἀστραγάλους ἢ βαλάνους ἢ ἄλλους ξηροὺς καρπούς· Πολυδ.9,103, Ἡσ. «τρόπα· εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν στρέφουσι τοὺς ἀστραγάλους εἰς τὸ ἕτερον μέρος» : Κρατῖν.ἀπ.Πυλαιας 4 **ἢ Διονυσίοις ἀκύλοις παίζουσ' ἀνεμένοι τρόπα**· πρβλ. λακκούβα.

τροπαγός Ἡσ. ὁ ἀπητιμασμένος (πιθ.γρ.).

τροπαί (αἱ) νεώτ. τὰ τροπικὰ σημεῖα· πρβλ. τροπή.

τροπαία (ἡ) (ἐνν. πνοή) θηλ. τοῦ τρόπαιος βλ.λ., πνοὴ ἀνέμου ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν ξηράν, θαλασσία αὔρα, ἀντίθ. ἀπογεία : Σοφ.ἀπ.950, Ἀριστλ.Πρ.26,5, αὐτ.40, Θεόφρ.Ἀν.31, αὐτ.53· **2)** μτφ. τροπή, μεταστροφή, μεταβολή : Αἰσχ. Ἑπτ.706 **δαίμων λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλλακτάς**, αὐτ Ἀγ.219· ‖ **τροπαία κακῶν μεταβολή**, ἀπαλλαγὴ ἀπο . . : αὐτ.Χο.775.

τροπαϊκόν (τὸ) μτγν. ἀργυροῦν ρωμαϊκὸν νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς δραχμῆς : Ἀφρικαν. π. Scalig. de re nummaria ἐν Θησ.Στεφ. **διαιρεῖται δὲ ἐκ περιουσίας καὶ τὸ δηνάριον κατὰ Ῥωμαίους εἰς μέρη ,αρνδ'' ἔχει γὰρ τροπαϊκὰ β', νούμους δ', ἀσσάρια ιϛ'**.

τρόπαιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. κ. ἀρχ. ἀττ. **τροπαῖον** (Ἀρκάδ.120,22. AB 678,20) πρόχειραν μνημεῖον ἀνεγειρόμενον ὑπὸ τῶν νικητῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων καὶ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν σκυλευθέντων ὅπλων τῶν ἡττηθέντων ἐχθρῶν, ἅτινα ἐξηρτῶντο ἐκ δένδρου ἢ ἐξ ἀκοντίου ἀνορθωθέντος : Αἰσχ. Ἑπτ.956 **ἔστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις**, αὐτ.277 **θύσειν τροπαῖα**, Σοφ.Τρ.751, Εὐρ.Ἡρακλ. 786 **νικῶμεν ἐχθροὺς καὶ τροπαῖ' ἱδρύεται**, Ἀριστοφ.Ἱππ.1334 **ἄξια . . τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου**, αὐτ Θεσμ.697, αὐτ.Πλ 453, αὐτ.Λυσ.318, Ξεν.Ἑλλ.7, 5,26 **τροπαῖον ὡς νενικηκότες ἐστήσαντο**, αὐτ.4, 3,21, Ἰσοκρ.5,148 **τὸ τρόπαιον τὸ . . κατ' ἐκείνων ὑπὸ τῶν βαρβάρων σταθέν**, Δημ.480, Λουκ Δημ. Ἐγκώμ.40, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,14,3 **βουλόμενος καὶ κατὰ Βρεττανῶν ἐγεῖραι τρόπαια**· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Τρ.751 **νίκης . . τροπαῖα**, Εὐρ.Φοίν 572 **τρόπαια . . δορὸς** (δ.γρ. ἀντὶ Διί), Ἀριστοφ Ἱππ 521 **ἔστησε τροπαῖα**, Θουκ.2,92 **ἔστησαν . . τροπαῖον . . τῆς τροπῆς**, αὐτ 6,98 κ μτ. γενικ προσ. : Εὐρ.Ἀνδρ 694 τροπαῖα πολεμίων, αὐτ Ἑλ. 1381, Ξεν.Ἀγησ.2,26, Πλάτ.Μενξ.240D **στήσαντες τρόπαια τῶν βαρβάρων**· **2)** νεώτ. γεν. **κ.**

πᾶν μνημεῖον ἢ ἄ. κτίσμα γενόμενον ὡς σύμβολον νίκης· **3)** συνεκδ. κ. νεώτ. κ. δημ. νίκη, θρίαμβος, ἐπιτυχία : Πλούτ.Θεμ.3 **ὡς καθεύδειν αὐτὸν οὐκ ἐῴη τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον, - κατήγαγε τρόπαια·** **4)** νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν γερανιοειδῶν φυτῶν.

τροπαῖον (τὸ) Ἰων. κ. ἀρχ. ἀττ. τ. τοῦ τρόπαιον βλ.λ. : Ἀριστφ.Θεσμ.697 **στήσεσθε . . τροπαῖον.**

τροπαῖος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπήν, τὴν μετατροπήν, μεταβολήν, τὴν ἀλλοίωσιν, Ιδ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπήν, τὴν φυγὴν τῶν πολεμίων : Εὐρ.Ἡρκλ.402 **θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο, τροπαῖά τ' ἐχθρῶν** (ἐνν. ἱερά) (θυσία ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων)· ‖ ὅθ. **θεοὶ τροπαῖοι** οἱ βοηθοῦντες εἰς τὴν τροπὴν τῶν πολεμίων καὶ παρέχοντες οὕτω τὴν νίκην : Σοφ.Ἀντ.143 **Ζηνὶ τροπαίῳ,** Εὐρ.Ἡρακλ.867, Πλούτ.Ἠθ.310Β **τροπαίοις θεοῖς σφαγίασαι·** κ. ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων θεῶν : Ἐπιγρ. **στῆναι Ζηνὶ τροπαῖον ἕδος·** **2)** ὁ ἐπιφέρων τροπὴν ἢ ἧτταν, ὁ φοβερός: Εὐρ.Ἠλ.469 **Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι** (φοβεροὶ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ἕκτορος)· πρβλ. τρόπαιον· **3)** ὁ ἀποτρέπων, ὁ ἀπομακρύνων τι, ὁ ἀποτρόπαιος, ὁ ἀλεξίκακος : Σοφ. Τρ.303 **ὦ Ζεῦ τροπαῖε.**

τροπαιούχημα-ατος (τό) μσν. ἡ τροπαιουχία βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.6729, Νικ.Χων.Χρον.186D.

τροπαιουχία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τις τροπαιοῦχος, τροπαιοφορία, νίκη : ΚΜανασσ.Χρον.3503, Νικ.Χων.Χρον.103Α· **2)** εἶδος στεφάνου ὃν ἔφερον οἱ αὐτοκράτορες : Κωδ.Ὀφφ.6,36,81Β **ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς φορέματα διάφορα** (φορεῖ), **ποτὲ μὲν τὸ ὀνομαζόμενον τροπαιουχίαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον.**

τροπαιοῦχος-ον (ἔχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἢ φέρων τρόπαια, ὁ δι' ὃν ἀνηγέρθη τρόπαιον : Ἀριστλ.Κόσ.7,3 **Ζεὺς τροπαιοῦχος** (εἰς ὃν ἀφιεροῦντο τρόπαια), Ἐπιγρ., Πλούτ.Ἠθ.306Β **ἐπέγραφε Διὶ τροπαιούχῳ,** Πολυδ.1,24· ‖ κ. ὡς μτφρ. τοῦ λατ. Jupiter Feretrius : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,34· ‖ κ. ὡς ἐπών. τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων : Ἐπιγρ., Πάπ. **αἰωνίοις καὶ τροπαιούχοις Αὐγούσταις·** ‖ ὁμ. κ. τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων : Πρόδρ.2,620 **ἀλλ' ὦ πορφύρας βλάστημα, Παντάναξ τροπαιοῦχε·** **2)** γεν. ὁ νικηφόρος, ὁ νικητής, ὁ θριαμβευτής, ἄ. τροπαιοφόρος : Ὀρφ.Ὕμν.32,4 **τροπαιούχοισιν ἐπ' ἔργοις,** Δαμασκ.Ι π. Lambec.Bibl. Caes 5,578Β **σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά,** Εὐστ.Ἰλ. 186,38 **τροπαιοῦχοι ἐλπιζόμενοι ἐπανελθεῖν, - ἐπανέρχεται νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος.**

τροπαιουχῶ-έω μσν. εἶμαι τροπαιοῦχος : Εὐστ. Πον.321,62· **2)** ρηματ.π. τροπαιούχημα, τροπαιουχία.

τροπαιοφορία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις τροπαιοφόρος, τελειωτικὸς νίκης : Πλούτ.Σύγκρ.Πελ. Μαρκέλλ.3 **θριάμβους καὶ . . τροπαιοφορίας.**

τροπαιοφόρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τρόπαια, ὁ νικηφόρος : Ἐπιγρ. **Ζεὺς τροπαιοφόρος** (Jupiter Feretrius), Ἀγαθ.ΑΠ 5,293,24 **Κύπρι τροπαιοφόρε,** ΑΠλ.259,2 **Πᾶνα τροπαιοφόρον·** ‖ νεώτ. γεν. ὁ νικητής, ὁ τροπαιοῦχος· ‖ μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς ἐπίθ. τῶν ἐν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἀθλησάντων καὶ ὑποστάντων μαρτυρικὸν θάνατον ὑπὲρ αὐτῆς : Νεῖλ.Ἐπιστ.3,118,355Β **τευξόμεθα πάντων βραβέων εὐπρεπισμένων μάρτυσι τροπαιοφόροις,** Θεῖ.Λειτουργ.Εὐχὴ **τῶν .. Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου,** Μηναῖ.3,3 Ὄρθρ.Ὠδ.3· ‖ ὁ φέρων τρόπαιον ἢ ἔμβλημα τῆς νίκης : Διόδ.Σ 18, 26 **Νίκη χρυσῆ τροπαιοφόρος,** Πλούτ.Ρωμ.16 **εἰκόνας . . τροπαιοφόρους·** **2)** ὁ θριαμβικός: Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,31 **παραγενόμενος εἰς Ρώμην τὴν τροπαιοφόρον ἀπεδίδου τοῖς θεοῖς πομπὴν τε καὶ θυσίαν,** Δίων Κ 49,15 **τροπαιοφόρας ἀψῖς.**

τροπαιοφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἶμαι τροπαιοφόρος, θριαμβεύω, νικῶ : Φίλ.2,34 **θεασάμενος ἐπανιόντα καὶ τροπαιοφοροῦντα,** Σχόλ.Αἰσχ. Πέρσ.860, Νεῖλ.Ἐπιστ.3,198,392C, Ἀνν.Κομν.224.

τροπαιώνυμος (ὁ) μσν. οὗ τὸ ὄνομα σημαίνει τρόπαιον, νίκην (Νικηφόρος): ΒΙ.Στουδ.Νικολ.889C.

τροπᾰλίζω ποι. ἀντὶ τρέπω βλ.λ.· Ἡσ. «τροπαλίζει· στρέφει»· **2)** ρηματ.π. τροπαλισμός.

τροπᾰλισμός (ὁ) (τροπαλίζω) ποι. ἀντὶ τροπὴ βλ.λ.· Ἡσ. «τροπαλισμός· μεταβολή· **καὶ τὸ ἐκ** συμβόλων ὑποδέχεσθαι».

τροπᾰλίς-ίδος (ἡ) δέσμη, δεσμίς, **δέμα, δεμάτι :** Ἀριστφ.Ἀχ.813 **σκορόδων τροπαλίδος.**

τροπαλλίς-ίδος (ἡ) ἀντὶ τροπαλὶς βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Ἀχ 813.

τροπαριακός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τροπάριον, ὁ τοῦ τροπαρίου : Εὐστ. εἰς Δαμασκ.19.

τροπάρι(ον) (τὸ) (τρόπος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μουσικὸς τρόπος, ἦχος : Δωρόθ.1821Β· **2)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶδος συντόμου ἐκκλησιαστικοῦ ὕμνου· Ζωναρ. «τροπάρια δὲ λέγονται, ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα ἢ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν εἱρμῶν» : Ἰω.Χρυσ.6, 990 **οἱ δὲ ψάλλοντες λέγουσι τὰ συνήθη τροπάρια,** Δαμασκ.Ι 2,36Α **τροπάριον μελῴδημα** (τροπάριον ᾀδόμενον), Ἀνδρ.Κρ.265,286, Ζαχαρ.Ποπ. Διαλ.4,36 **ἀντιφωνῶν τὸ τροπάριον,** Στουδ.Θεόδ. 1709C **ἑωθινὸν τροπάριον,** αὐτ.1688Β **τὸ τῆς ἡμέρας τροπάριον, - τὸ τροπάριον τῆς Κασσιανῆς** (τὸ ὑπὸ τῆς Κασσιανῆς ποιηθέν)· πρβλ. Κορ.Συνέκδ. Ἱερατικὸν 26 κἑξ.· ‖ δημ. φρ. **πάντα τὸ ἴδιο τροπάρι μᾶς ψάλλει** (μᾶς ἐπαναλαμβάνει διαρκῶς τὰ ἴδια), - **ἀλλάζω τροπάρι** (ἀλλάσσω τρόπον συμπεριφορᾶς ἢ ὁμιλίας), - **τοῦ 'ψαλε τὸ τροπάρι του** (τὸν ἐπέπληξε σφοδρῶς)· **3)** καλύβη : Ἐπιφάν.1068Β.

τροπή (ἡ) κ. νεώτ. στροφή, γύρισμα· **εἰδ. ἐν** χρ. ἐπὶ τῶν ἡλιοστασίων, τῶν χρονικῶν σημείων τοῦ μέσου θέρους καὶ τοῦ μέσου χειμῶνος, καθ' ἃ ὁ ἥλιος, ἱκνούμενος εἰς τὸ ἀπώτατον τῆς τροχιᾶς του, ἐπιστρέφει ὀπίσω : Ἡσίοδ.Ἔργ.477 **εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόῃς χθόνα δῖαν** (κατὰ τὸν χρόνον τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου), αὐτ.562, Ἀλκμ.17 **αἶον ὁ παμφάγος Ἀλκμὰν ἠράσθη χλιαρὸν πεδὰ τὰς τροπάς,** Θουκ.7,16 **καὶ τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα εὐθὺς περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς ἀποπέμπουσιν . . ,** Πλάτ.Νόμ.767C, Ἀριστλ. Μετ.2,6,16, Πλούτ.Ἠθ.601Α, - **θερινὴ - χειμερινὴ τροπὴ** (εἰδ. ἐν τῇ νεωτ. ἀστρον. τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐκλειπτικῆς καθ' ἃ ὁ ἥλιος φαίνεται τρεπόμενος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἡμισφαιρίου εἰς τὸ ἕτερον)· ‖ εἰδ. τροπαὶ συνήθ. περὶ τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου : Θουκ.8,39 **ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι . . ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες ἄρασαι ἔπλεον . . περὶ ἡλίου τροπάς,** Ἀριστλ.Ζ1 5,9,1· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων : Πλάτ.Τίμ.39D, Ἀριστλ. Ζ1 5,9,2 **περὶ Πλειάδος δύσιν καὶ τροπάς,** Ἀλεξ. Ἀχαιΐς 1,5 **ἄστρων ἐπιτολάς, δύσεις, τροπάς·** πρβλ. Ἀριστλ.Οὐρ.2,14,3· **2)** μεταστροφή, γύρισμα : Αἰσχίν.66,27 **τροπὰς τρεπόμενος πλείους τοῦ Εὐρίπου·** ‖ μετατροπή, ἀλλοίωσις, μεταβολὴ τῆς ποιότητος ἢ τῆς οὐσίας ὕλης τινός : Τίμ. Λοκρ.102C **αἱ τοῦ αἵματος τροπαὶ καὶ ἀλλοιώσεις,** Πλούτ.Ἠθ.946Ε **τροπαὶ περὶ τὸν ἀέρα** (μεταβολαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως), αὐτ. 937F· ‖ κ. ἐπὶ ἠθικῆς σημ. ἡ μεταβολὴ τῶν τρόπων, τῆς στάσεως, διαγωγῆς τινος : Πλούτ.Ἀλ-

κιδ.23 ὀξυτέρας τρεπόμενος τροπὰς τοῦ χαμαιλέαντος, αὐτ.'Ηθ.52F αἱ τοῦ κόλακος ὥσπερ πολύποδος τροπαί· ‖ νεώτ. ἀναφορ. πρὸς ἀφηρημένας καταστάσεις, πράγματα : ἡ τροπὴ ἣν ἔλαβεν ἡ διεθνὴς κατάστασις. - ἡ ἐπὶ τὰ χείρω τροπὴ τῆς νόσου· 3) εἰδ. κτ. πληθ. αἱ τροπαὶ οἱ μεταβαλλόμενοι ἄνεμοι, οἱ τροπαῖοι : 'Αριστλ.Πρ.26,4, αὐτ.26,5, Θεόφρ.Φl 2,3,1· 4) ἡ ἀπόκρουσις καὶ εἰς φυγὴν ἀναστροφὴ τῶν πολεμίων, κατατρόπωσις : 'Ηρ.Ι,30 βοηθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, οὐτ.7,167, Αἰσχ. 'Αγ.1237, Σοφ.Αἴ.1275 ἐν τροπῇ δορὸς ἐρρύσατ' ἐλθὼν μοῦνος (μέσ' στὸ φευγιὸ τῆς μάχης, μονάχος του ἦρθε καὶ σᾶς ἔσωσε), Εὐρ.'Ηρ.743, Θουκ. 2,19 καὶ τραπὴν τινὰ τῶν 'Αθηναίων ἱππέων περὶ τοὺς 'Ρείτους.. ἐποιήσαντο, αὐτ.6,69· 5) ἐν τῇ ρητορικῇ τροπαὶ λέξεως ἡ μεταβολή, ἀλλοίωσις τῆς ὑφῆς τοῦ λόγου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως λεκτικῶν τρόπων, σχημάτων : Λουκ.Δημ.'Εγκ.6· 6) ἐν χρ. ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τοῦ Δημοκρίτου ἀντὶ τοῦ θέσις : 'ΑριστλΜεταφ.Ι,14,ΙΙ, αὐτ.7,2,2· 7) νόμισμά τι : 'Ησ.' πρβλ. τροπαϊκόν· 8) εἰδ. νεώτ. μαθημ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ἡ μετατροπὴ εἰς ἀλλοίας μονάδας : τροπὴ τοῦ δεκαδικοῦ εἰς κλασματικόν.

τροπήϊον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ τροπεῖον βλ.λ., πιεστήριον : 'Ιππῶν.ἀπ.42 ὥσπερεὶ τραπηΐου σάκος.

τροπηλίς-ίδος (ἡ) ἀττ. τ. τοῦ τροπαλὶς βλ.λ.:'Αρκάδ.31,14 «τροπηλίς. ἡ δέσμη τῶν σκορόδων».

τρόπηξ-ηκος (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ λαβὴ τῆς κώπης, καὶ κατὰ συνεκδοχὴν αὐτὴ ἡ κώπη· 'Ησ. «μέρος τῆς κώπης ὁ τρόπηξ, οὗ ἐπιλαμβάνονται οἱ ἐρέσσοντες ὥστε ἀπὸ μέρους τὴν κώπην»' πρβλ.τράπηξ.

τροπίας οἶνος (ὁ) ὁ οἶνος ἐκτραπεὶς τῆς φύσεως αὐτοῦ, κομμένο, χαλασμένο κρασί : 'Αριστλ.ἀπ.13 ταχὺ νυν πέτου, καὶ μὴ τροπίαν οἶνον φέρε, Γρηγ.Νύσσ.Ι,301D.

τροπιδεῖον (τὸ) ἡ τρόπις, καρῖνα· φρ. τροπιδεῖα καταβάλλομαι καταβάλλω, τοποθετῶ τὴν τρόπιν : Πλάτ.Νόμ.803Α· πρβλ. τραπίδιον.

τροπίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρόπις βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.97· ‖ κτ. Φώτ. «τροπίδια, τὰ εἰς τράπαν νεὼς εὐθετοῦντα ξύλα· μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ καταβολῆς τινὸς καὶ ἀρχῆς πράγματος· καὶ ὁ τόπος ἐφ' οὗ τίθεται ἡ τρόπις».

τροπιδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τρόπιδος, ὁ ἐν εἴδει τρόπιδος.

τροπίζω κ. νεώτ. ἀναφ. πρὸς πλοῖα, ἐφοδιάζω μὲ τρόπιν, μὲ καρῖνα· κ. παθ. : 'Ιππ.1276,50 ναῦν ἱκανῶς τετροπισμένην· 2) νεώτ. κατακλίνω πλοῖον πρὸς καθαρισμόν, παλαμίζω, καρενάρω.

τροπικός-ή-ό(ν) (τροπή) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὰς τροπὰς τοῦ ἡλίου, τὰ ἡλιοστάσια· τροπικὸς (κύκλος) ὁ κύκλος μέχρις οὗ ἰκνούμενος ὁ ἥλιος τρέπεται, ἐπαναστρέφει : 'Αριστλ.Μετ.Ι,6,5, αὐτ.Ι,7,13, Πλούτ.'Ηθ.429F, 'Αρατ.528· ‖ κ. κτ. τὸν νεώτ. ἐπιστημονικὸν ὁρισμόν, ἑκάτερος τῶν νοητῶν κύκλων τῆς οὐρανίου σφαίρας τῶν κειμένων ἑκατέρωθεν τοῦ 'Ισημερινοῦ εἰς ἀπόστασιν 23° 37' : ὁ τροπικὸς τοῦ Καρκίνου - τοῦ Αἰγόκερω· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ χρόνου, ὁ περὶ τὰς τροπάς, περὶ τὸ θερινὸν ἢ τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον : 'Αριστλ.ΖΙ 5,13,2 πλὴν τῶν ἐν χειμῶνι τροπικῶν ἡμερῶν, αὐτ.6,Ι,2 οἱ τροπικοὶ μῆνες· ‖ νεώτ. τροπικαὶ χῶραι αἱ χῶραι τῆς διακεκαυμένης ζώνης, αἱ παρὰ τὸν Ισημερινὸν μεταξὺ τῶν δύο τροπικῶν κύκλων κείμεναι· ‖ ὅθεν κ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ προσιδιάζων εἰς τὰς περὶ τοὺς τροπικοὺς κύκλους χώρας : τροπικὴ ζέστη - βλάστησις Παλαμ. 'Ασάλ.Ζ 'Εκατὸ Φωνές τροπικὰ λουλούδια καὶ ρουμάνια· 2) ὁ ἔχων τροπήν, κλίσιν πρός τι : 'Αντίγ.Καρ.'Ιστ.Παραδόξ.Συναγωγὴ 127 τῶν θηλέων ζῴων τροπικώτερόν φησιν εἶναι πρὸς τὴν συνουσίαν ἵππον· 3) (τρόπος) ἐν τῇ ρητορικῇ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ρητορικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον τρόπος, ἀλληγορικός, μεταφορικός, οὐχὶ κυριολεκτικός : Διον.'Αλ. Θουκ.2 τροπικὴ λέξις (μεταφορικὴ ἔκφρασις)· ‖ δθ. κ. τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. τὰ τροπικὰ οἱ τρόποι, τὰ ἐν τῇ ρητορικῇ σχήματα ἀλληγορίας, μεταφορᾶς : Λογγῖν.32· ‖ π. Στωικοῖς τροπικὸν τὸ ἐν τῇ Λογικῇ σχῆμα : 'Αρρ.'Επικτ.Ι,29,40, Διογ.Λ 7,79· 4) ὁμ. νεώτ. γραμματ. ὁ ἐκφράζων, δηλῶν τρόπον : τροπικὴ ἔκφρασις - μετοχή, - τροπικὸν ἐπίρρημα.

τροπικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ μεταφοράν, γενικῶς κατὰ σχῆμα ἐκφράσεως, οὐχὶ κυριολεκτικῶς : 'Αθήν.3,76C Σοφοκλῆς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι τροπικῶς τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν.

τρόπις-ιδος ἡ -εως (τρέπω) κ. νεώτ., Ιων.γενικ. τρόπιος, δοτ. τρόπιδι ('Απολλ.Ρ Ι,388), αἰτ. τρόπιν ('Ορφ.'Αργ.273), πληθ. τρόπεις, τὸ κατώτατον μέρος τοῦ σκελετοῦ τῶν πλοίων, ἀπὸ τῆς πρῴρας μέχρι τῆς πρύμνης ἐκτεινόμενον, ἡ καρῖνα· ΑΒ 307,9 «τρόπεις . . τὰ ξύλα τὰ διήκοντα ἀπὸ πρῴρας εἰς πρύμναν, ἐξ ὧν οἱ γόμφοι καὶ τὰ ἄλλα ἤρτηνται» : 'Οδ.Ε 150, αὐτ.Η 252 αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης ἐννῆμαρ φερόμην, αὐτ.Τ 278, 'Ηρ.2,96 πηδάλιον δὲ ἓν ποιεῦνται, καὶ τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος διαβυνέεται, Εὐρ. 'Ελλ.411, Λυκόφρ.747, 'Απολλ.Ρ Ι,533, Δίων Κ 48,38· ‖ νεώτ. εἰδ. δευτέρα τρόπις ἡ ἐπὶ τῆς κυρίας τρόπιδος προσηλουμένη, δημ. ἀκράπι· τρόπις ἔρματος βαρύ, σιδηροῦν ἔλασμα, ὅπερ σφοδρυνομένου τοῦ ἀνέμου καταβιβάζεται, αὐξανομένης τῆς ὑδροδυναμικῆς εὐσταθείας τοῦ πλοίου· 2) κτ. συνεκδοχήν, τὸ ὅλον πλοῖον : Σοφ.ἀπ.151, Πλούτ. Δημήτρ.43 τὰς μὲν ἐν Πειραιεῖ τρόπεις ἔθετο, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ· 3) μτφ. ἡ βάσις, ἡ ἀρχή : 'Αριστφ.Σφ.30 λέγε νῦν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος· 4) νεώτ. ἀνατομ. τρόπις τῆς ρινὸς ἡ ὀσφρητικὴ αὔλαξ· 5) νεώτ. ζῳολ. ἡ ὀστεΐνη πλὰξ ἡ διήκουσα κατὰ μῆκος τοῦ στέρναυ τῶν πτηνῶν.

τροπισμός (ὁ) νεώτ. βιολογικὸν φαινόμενον καθ' ὃ ἡ ἐπὶ τοῦ πρωτοπλάσματος ἐπίδρασις φυσικῶν τινων ἢ χημικῶν παραγόντων ἐκδηλοῦται ὡς ἕλξις ἢ ἄπωσις, ἄ. τακτισμός.

τροπιστήριον (τὸ) νεώτ. ἐσχάρα, ἐν ᾗ τροπίζονται βλ.λ.2) τὰ μικρὰ ἱστιοφόρα.

τροπολογία (ἡ) μτγν., μσν. κ.νεώτ. ἀλληγορική, μεταφορικὴ ἔκφρασις : Ρητ.Walz.3,540, Φώτ.Βιβλ. 161,26 ὥστε καὶ τροπολογίας ὁ δεύτερος λόγος ὑποβαλλόμενος· 2) νεώτ. μεταβολὴ τῆς λεκτικῆς διατυπώσεως· κ. γεν. ἐλαφρά, λεπτομερειακὴ τροποποίησις : ἡ βουλὴ ἔκαμε δεκτὴν τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου προταθεῖσαν τροπολογίαν.

τροπολογικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπολογίαν βλ.λ.Ι) : Εὐστ.Πον.327,47 ἵνα τὴν τροπολογικὴν σκευωρίαν ἀφεὶς αὐτοῖς φιλοῖς ἐπιβάλω τοῖς πράγμασι.

τροπολογικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τροπολογικήν, μεταφορικὴν ἔκφρασιν : Σχόλ.'Ιω Κλίμ.181.

τροπολογῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ τροπικῶς, ἐκφράζομαι ἀλληγορικῶς, κατὰ μεταφοράν : 'Ωριγ.Κέλσ.Ι,15, Βασ.Ι,101Ι ὅρα εἰ τροπολογῶν τοὺς μεθύσους καὶ πορνοκάπους . . ὠνόμασε· κ. παθ. : 'Ησ. ἐν λ. βορρᾶς ἄνεμος ψυχρὸς παγώδης καὶ σκληρός, ὃς τροπολογούμενος σκαιὸς καὶ ἀπόπεμπτος λέγεται· 2) νεώτ.μεταβάλλω τὴν λεκτικὴν διατύπωσιν· ‖ ἐπιφέρω ἐλαφρὰν λεπτομερειακὴν ἀλλαγὴν εἰς τὴν διατύπωσιν.

τροπομάσθλης (ὁ) μτγν. ὁ πανούργου καὶ ἀσταθοῦς, εὐμεταβλήτου χαρακτῆρος ἄνθρωπος, ὁ ἀνάξιος ἐμπιστοσύνης : Λουκ.Ψευδολ.24.

τροποποίησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροποποιῶ βλ.λ., μερικὴ μεταβολή, μεταρρύθμισις : **τροποποίησις νόμου - κανονισμοῦ - νομοσχεδίου.**

τροποποιῶ-έω νεώτ. κ. δημ. μεταρρυθμίζω, ἐπιφέρω μεταβολήν τινα εἴς τι.

τρόπος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τροπή, κατεύθυνσις, διεύθυνσις : Ἡρ.2,108 **διώρυχες παντοίους τρόπους ἔχουσαι,** αὐτ.1,189· πρβλ.αὐτ.1,199· **2)** κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων δι' ὧν ἐμφανίζεται ἡ σύστασις ἢ μορφὴ ἢ ἐκδήλωσις ἐνεργείας τινὸς ἢ καταστάσεως : Ἡρ. 1,97 **αὐ γὰρ δὴ τρόπῳ τῷ παρεόντι χρεώμενοι δυνατοί εἰμεν οἰκέειν τὴν χώραν,** Αἰσχ.Εὐμ.192 **πᾶς δ' ὑφηγεῖται τρόπος μορφῆς,** Σοφ.ΟΤ 99, Ἀριστφ.Πλ.47 **ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον,** Πλάτ.Φαῖδρ.270Β· κ. κτ. πληθ. : Ἡρ. 4,28 **κεχώρισται δὲ οὗτος ὁ χειμὼν πᾶσι τοῖς ἐν ἄλλοισι χωρίοις,** Πλάτ.Πολ.440C· ‖ ἐν ποικίλαις ἐπιρρ. φρ. κτ. δοτ. **τῷ τρόπῳ;, - τίνι τρόπῳ;, - ποίῳ τρόπῳ;** πῶς; : Αἰσχ.Πέρσ.793,αὐτ.763, Σοφ. ΟΤ 10,Εὐρ.Ἱππ.909,αὐτ.1008· ‖ **τρόπῳ τοιῷδε οὕτως,** ἔτσι δά : Ἡρ.3,68 **ἐγένετο κατάδηλος τρόπῳ τοιῷδε . .** ' ὁμ. κ. νεώτ. **τοιούτῳ τρόπῳ** : αὐτ.1,94· ‖ κ. νεώτ. **παντὶ τρόπῳ** ὁπωσδήποτε, μὲ πᾶν μέσον : Αἰσχ.Ἐπτ.301, **- ἐπεδίωξε παντὶ τρόπῳ νὰ ἐπιτύχῃ ἀξίωμα - προῖκα·** ‖ **οὐδενὶ - μηδενὶ τρόπῳ** ἑκουσίως, θεληματικά : Εὐρ.Μήδ.751· ‖ π. ποι. κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Χο.479 **τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανών** (ὄχι μὲ τὸν τρόπο τῶν τυράννων), Σοφ.Φιλ.128· ‖ ὁμ. ἐρωτημ. **τίνα τρόπον; πῶς;** : Ἀριστφ.Νεφ.170· ὅθ. κ. **τοῦτον τὸν τρόπον - τόνδε τὸν τρόπον** οὕτω, τοιουτοτρόπως, ἔτσι : Πλάτ.Συμπ.199Α· ‖ ὁμ. **τὸν αὐτὸν τρόπον** ὁμοίως, ἀκριβῶς ἔτσι : Αἰσχ.Χο.274 **τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι·** ‖ κ. ἔμπροθ. **εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον** ὁμοίως, ὁμοιομόρφως, ὁμοιοτρόπως.: Ξεν.ΚΠ 6,2,8· ὁμ. κ. νεώτ. **κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον** : αὐτ.8,2,5 **κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ βασιλεῖ σῖτα πολὺ διαφερόντως ἐκπεπόνηται·** ὁμ. **ἐξ ἑνός γε τοῦ τρόπου** ἀκριβῶς τὸ ἴδιο : Ἀριστφ.ἀπ.236, Θουκ. 6,34· ‖ ὁμ. **ἐκ παντὸς τρόπου,** κ. νεώτ. **κατὰ πάντα τρόπον,** δημ. **μὲ κάθε τρόπο** ὁπωσδήποτε, μὲ οἱονδήποτε μέσον ἢ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν : Ἀριστφ.Ὄρν.451, Ξεν.Ἀν.3,11,43 **ὁπόσοι μὲν μαστεύουσι ζῆν ἐκ παντὸς τρόπου ἐν τοῖς πολεμικοῖς·** **2)** ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, βιοτικὴ συνήθεια, ἕξις: Πίνδ.Ν 1,29 **σέο δ' ἀμφὶ τρόπῳ τῶν τε καὶ τῶν χρήσιες,** Ἀριστφ.Ὄρν.109, αὐτ.Πλ.246 **ἐγὼ δὲ ταὐτοῦ τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί,** αὐτ.630· **3)** κτ. πληθ. τὸ σύνολον τῶν ἰδιαζουσῶν παρά τινι ἀτόμῳ κλίσεων, φυσικῶν ῥοπῶν : Αἰσχ.Ἀγ. 856 **οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους λέξαι πρὸς ὑμᾶς,** Ἀριστφ.Βάτρ.1432· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. εὐχρ. ἰδίως ἐν ἠθικῇ ἐνν. αἱ ἕξεις, αἱ χαρακτηριστικαὶ ἐκδηλώσεις προσώπου τινός, αἱ ἐκφράζουσαι ἐν συνόλῳ τὸ ποιὸν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἠθικοῦ κόσμου, τὸν χαρακτῆρα, ἡ διαγωγή, τὸ φέρσιμο : Θέογν.964 **ὀργὴν καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ,** Ἡρ.1,107 **τὸν εὑρίσκε οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς, τρόπου δὲ ἡσυχίου** (ἡσύχου χαρακτῆρος), Αἰσχ.Πρ.11 **φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου,** Θουκ.8,96 **διάφοροι ὄντες τὸν τρόπον,** Ξεν.ΚΠ 8,3,21 **Δαϊφέρνης δέ τις ἦν σολοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ,** Μέν.Μονοστ.92 **γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐ τὰ χρυσία, - ἔχει πολὺ ἀπότομον τρόπο, - δὲν ἔχει καθόλου τρόπο** (στερεῖται ἀνατροφῆς)· ‖ ἐν συνήθ. χρ. κ. κτ. πληθ. **οἱ τρόποι τὰ ἤθη,** αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ χαρακτῆρος : Πίνδ.Π 10,38 **Μοῖσα δ' οὐκ ἀποδαμεῖ τρόποισιν ἐπὶ σφετέροισι,** Σοφ. Ἠλ.379, Ἀριστφ.Εἰρ.350 **καὐκέτ' ἂν μ' εὕροις δικαστὴν δριμὺν . . οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρόν,** αὐτ.395, Εὔβουλ.Ἴων 3, Εὐπ.Δῆμοι 23· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ τῆς σημ. τῆς διαγωγῆς, τῆς συμπεριφορᾶς ἣν ἔχει τις πρὸς τοὺς μεθ' ὧν ἐπικοινωνεῖ: **ἔχει καλοὺς-κακοὺς τρόπους, - δὲν ἔχει καθόλου τρόπους** (εἶναι ἀνάγωγος)· ‖ κ. ἐν φρ. : Ἀριστφ.Σφ.1002 **ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα κοὐ τοὐμοῦ τρόπου** (καὶ ὄχι μὲ τὴ διάθεσή μου), αὐτ.Θεσμ.93 **σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου** (σοῦ μοιάζει πολὺ στὸ χαρακτῆρα), αὐτ.574· ‖ ὁμ. φρ. **πρὸς τρόπον τινός** συμφώνως πρὸς τὰς διαθέσεις τινός : Πλάτ.Φαῖδρ.252C, Ξεν.Ἀν. 1,2,11 **οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι** (δὲν ἤτανε τοῦ χαρακτῆρός του νὰ . .), ἀλλὰ κ. **πρὸ τρόπου** : Πλάτ.Νόμ.655D· **5)** εἰδ. τὸ ὕφος ἐν τῷ λόγῳ, τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν λεκτικῶν μέσων, σχημάτων ἐκφράσεως, τὸ στύλ : Πλάτ.Πολ.400D **τί δ' ὁ τρόπος τῆς λέξεως . . καὶ ὁ λόγος; οὐ τῷ τῆς ψυχῆς ἤθει ἕπεται;,** Ἰσοκρ.15,45 **τρόποι τῶν λόγων εἰσὶν οὐκ ἐλάττους ἢ τῶν μετὰ μέτρου ποιημάτων·** ‖ εἰδ. κτ. πληθ. ῥητορικὰ σχήματα : Κικ. Βροῦτ.17· **6)** ἐν τῇ λογικῇ, συλλογιστικὴ μέθοδος : Διογ.Λ 7,76· **7)** ἐν τῇ μουσικῇ, τέλειον σύστημα δύο τετραχόρδων, ἀποτελοῦν πλήρη μουσικὴν κλίμακα, ἁ. ἁρμονία : Πίνδ.Ο 14,17 **Λυδῷ γὰρ Ἀσώπιχον ἐν τρόπῳ ἐν μελέταις τ' ἀείδων ἔμολον,** αὐτ.3,4 **νεοσίγαλον εὑρόντι τρόπον,** Εὐπ. Ἀδήλ.3, **- αἱ μουσικοὶ τρόποι** τῶν ἀρχαίων ἠριθμοῦντο εἰς ὀκτώ, **ἰσάριθμοι ὄντες πρὸς τοὺς ἤχους τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς·** ‖ ἐν τῇ νεωτ. εὐρωπαϊκῇ μουσικῇ, ἑκατέρα τῶν δύο γενικῶν διατάξεων τῶν διατονικῶν κλιμάκων διακρινομένη ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ὡρισμένης θέσεως τῶν ἡμιτονίων (ἰταλ. modo) : **μείζων τρόπος** (ματζόρε), **- ἐλάσσων τρόπος** (μινόρε)· **8)** νεώτ. ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ, ὅρος ἐπιβαλλόμενος εἰς τὸν ἐκ χαριστικῆς αἰτίας (δωρεᾶς, κληρονομίας, κληροδοσίας) ἀποκτῶντα καὶ οὗ τὸ περιεχόμενον ἀποτελεῖ ἐνέργεια ἢ παράλειψις πράξεώς τινος : **ὁ τρόπος τίθεται εἴτε χάριν τοῦ δίδοντος ἢ τρίτου εἴτε καὶ χάριν τοῦ κτωμένου, ὅτε καὶ μόνον ὡς συμβουλὴ θεωρεῖται·** **9)** δημ. οἰκονομικὴ κατάστασις, ὑπόστασις, περιουσία : φρ. **ἔχει τὸν τρόπο του εἶναι εὐκατάστατος·** **10)** εἰδ. ἡ φρ. **κατὰ τρόπον,** δημ. **μὲ τρόπο** ἁρμοδίως, προσηκόντως, ἠπίως, οὐχὶ ἀποτόμως : Ἰσοκρ.16Α, Πλάτ. Νόμ.638C **δοκοῦσίν μοι . . οὐδαμῶς δρᾶν κατὰ τρόπον, - πέ του το μὲ τρόπο, - τὸν ἔδιωξε μὲ τρόπο·** ἀντίθ. **ἀπὸ τρόπου** : αὐτ.Θεαίτ.143C· ‖ δημ. φρ. **ἔφυγε - τὸ 'σκασε μὲ τρόπο** ἐπιτηδείως· **11)** δημ. **βρίσκω τρόπο** ἐξευρίσκω, ἐπινοῶ μέσον : **βρῆκε τρόπο νὰ πλαυτίσῃ - νὰ γλυτώσῃ - νὰ ξεφύγῃ - νὰ διορισθῇ.**

τροπός (ὁ) νεώτ. σχοίνινος ἢ ἐκ συνεστραμμένου δέρματος δακτύλιος, δι' οὗ συγκρατεῖται ἡ κώπη εἰς τὸν σκαλμόν, ἁ. τροπωτήρ : Ὀδ.Δ 272 **ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,** αὐτ.Θ 53, Ὀππ.Ἁλ.5,359 **τροπὸν αὐτόν, ἐπαρτέα δεσμὸν ἐρετμοῦ·** ‖ νεώτ. σχοίνινον ἐνώτιον ναυτικοῦ τροχίλου· ‖ ὁμ. ὕφαλος σταθμὶς ναυπηγουμένου πλοίου, ἡ φούρμα· **2)** δοκός· πρβλ. τράφηξ : Μοσχί.π.Ἀθήν.5,208C **τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τροποὶ προενωσμέναι,** Πολυδ.1,85.

τροπόσφαιρα (ἡ) νεώτ. τὸ κατώτατον μέρος τῆς γηΐνης ἀτμοσφαίρας μέχρις ὕψους ἕνδεκα περίπου χιλιομέτρων· ἀντίθ. στρατόσφαιρα.

τροποφορῶ-έω μτγν. ὑπομένω τοὺς τρόπους, τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ χαρακτῆρός τινος : Κικ.Ἀττ. 13,29,2 **τὸν τῦφόν μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον,** Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1433.

τροπόφυτον (τὸ) νεώτ. βοτον. ὅρος χαρακτηρίζων τὰ φυτὰ τὰ δεκτικὰ προσαρμογῆς εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν.

τροπῶ-έω σπον. ποι. τ. ἀντὶ τοῦ τρέπω : Ἰλ.Σ 224.

τροπῶ-όω (1) (τρόπος) μτγν. κ. μσν. τρέπω τινὰ εἰς φυγήν, κατανικῶ, κατατροπώνω : ΠΔ Κριτ.4,23 **καὶ ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβίν, βασιλέα Χαναάν,** αὐτ.20,35· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,50, Μηναῖ.10,26 **ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον.**

τροπῶ-όω (2) (τροπός) κ. νεώτ., δημ. **τροπώνω** συνδέω **τὴν** κώπην **πρὸς** τὸν σκαλμόν της διὰ τροποῦ· **κ. παθ.** : Ἀριστφ.Ἀχ.553 **θαλαμιῶν τροπουμένων,** Λουκ.Κατάπλ.1 **καὶ τῶν κωπῶν ἑκάστη τετρόπωται·** ‖ **κ.** μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐφοδιάζω τὴν κώπην διὰ τροπωτῆρος : Αἰσχ.Πέρσ.376 **ναυβάτης δ' ἀνὴρ τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον,** Πολυδ.1,87 **τροπώσασθαι ναῦν·** **2)** νεώτ. εἰδ. θέτω σχοίνινον ἐνώτιον εἰς τρόχιλον, βάζω σκουλαρίκι στὸ μακαρά.

τροπωτήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τροπὸς βλ.λ.1) : Ἀριστφ.Ἀχ.549 **ἀσκῶν, τροπωτήρων . . στεφάνων, τριχίδων,** Θουκ.2,93.

τροπωτήρα (ἡ) δημ. τροπωτὴρ βλ.λ.

τροπωτός-ή-όν νεώτ. ναυτ. **ἐπὶ** τροχίλων, **ὁ** διὰ σχοινίνου ἐνωτίου, διὰ **τροποῦ** περιβεβλημένος.

τρότσα (ἡ) δημ. ναυτ. περίαμμα συγκρατοῦν τὴν κεραίαν **πρὸς τὸ** ἐπιστήλιον, ἡ ἀγκοίνη.

τρουβαδοῦρος (ὁ) δημ. κ. **τροβαδοῦρος** πλανόδιος ποιητὴς ἢ **ραψῳδὸς κατὰ** τὸν **μεσαίωνα.**

τρουκάνι (τὸ) δημ. **κ. τροκάνι** τροκάνα βλ.λ.

τροῦλλα (ἡ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. κύπελλον, κοῦπα, ἐν χρ. ὡς μέτρον ὑγρῶν : Ὀλυμπ. ἐν Φωτ.Βιβλ.60,33 **ἡ δὲ τροῦλλα οὐδὲ τρίτον ξέστου χωρεῖ·** **2)** ὁ θόλος **ἐκκλησίας,** ὁ τροῦλλος : Κεδρην.10,531,15.

τρούλλιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τροῦλλα βλ.λ.1), μαγειρικὸν σκεῦος, λοπάς : Ἥρων Πνευμ.161D.

τροῦλλος (ὁ) μγτν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ θολωτὴ στέγη, κουμπές, ἰδίως δὲ ὁ θόλος ἐκκλησίας : Μαλάλ.1 489,19, Γ' Σύνοδ. Κωνστ]λεως 640, Στέφ. Διάκ.1144D, Θεοφάν.π.Θησ.Στεφ.ἐν λ. **γέγονε σεισμός, .. ἐν ᾧ πίπτει ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας,** Κωδ.141, Βιζυην.Ποιήμ.34,7 **οἱ τροῦλλοι λὲς κι εἶναι οὐρανοί,** Ποπουτ.Ἅγ.Ὄρ.27 **οἱ ἀρχιτέκτονες τῶν πεταχτῶν τρούλλων.**

τρουλλῶ-όω μσν. οἰκοδομῶ, κτίζω τι μετὰ τρούλλου, θόλου· κ. παθ. ἐπὶ οἰκοδομήματος, κτίζομαι μετὰ τρούλλου, σχηματίζω τροῦλλον : Κωδ. 141 καὶ ἐποίουν **ὀπάς, βάλλοντες διάφορα λείψανα ἁγίων πάντων, ἕως ἂν τρουλλωθῇ.**

τρουλλώνω δημ. ἀ. τουρλώνω βλ.λ.

τρουλλωτός-ή-όν μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** μετὰ τρούλλου ᾠκοδομημένος, ὁ διὰ τρούλλου ἐστεγασμένος, θολοσκεπής : Κωδ.82 **τὸ δὲ σταῦλον τὸ τρουλλωτὸν ἔκτισε Μιχαήλ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων σχῆμα τρούλλου, ὁ ἐν εἴδει θόλου ἐσχηματισμένος. ἀ. δημ. τουρλωτός· πρβλ. τρουλλώνω.

τρούμπα (ἡ) δημ. ἀντλία, τρόμπα.

τρουμπάρω δημ. ἀντλῶ, τρομπάρω.

τροῦπα (ἡ) δημ. **ὀπή,** τρῦπα.

τρουπαλάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τροῦπα βλ.λ., μικρὰ ὀπή, τρυπίτσα· **2)** τὸ ρίζωμα τοῦ φυτοῦ κύπειρος.

τροῦροι Ἡσ. «δρόμοι, στάδιοι».

τρούσσα (ἡ) (γαλλ.) δημ. θήκη ἐργαλείων.

τρούφφα (ἡ) (γαλλ.) δημ. τὸ ὕδνον· **2)** γλύκυσμα ἐκ σοκολάτας ἐν σχήματι ὕδνου.

τροφάλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τροφαλίς βλ.λ. : Ἀλεξ.Παννυχίς 1,12 **τυροῦ τροφάλια χλωρὰ Κυθνίου παρατεμών.**

τροφαλίς-ίδος (ἡ) (τρέφω) κ. **τροφαλλίς,** δημ. **τροφά(λ)λι** (τὸ) **τυρὸς ἐκ** νεωστὶ **πεπηγότος** γάλακτος, νωπό, φρέσκο, χλωρὸ τυρί : Εὐπ.Χρυσοῦν Γένος 5, Ἀριστφ.Σφ.838 **τροφαλίδα τυροῦ Σικελικὴν κατεδήδοκεν,** Ἀντιφάν.Αὑτοῦ Ἐρῶν 1 **τραφαλίδας δὲ λινοσάρκους μανθάνεις; τυρὸν λέγω·** ‖ **κ.** λογοπαικτικῶς : Ἀριστφ.Ἀπ.536 **καλεῖ τὴν .. Τυρὼ . . τροφαλίδα.**

τροφάμαξα (ἡ) νεώτ. στρατιωτικὸν ὄχημα **τετράτροχον** ἐν χρ. διὰ τὴν μεταφορὰν τροφίμων.

τροφαντός-ή-ό δημ. (ἀντὶ τοῦ προφαντός) ἐπὶ καρπῶν, ὁ πρωΐμως ὡριμασθείς· **2)** ἐπὶ προσ., εὔσαρκος, παχύς, καλοθρεμμένος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.27.

τροφεῖον (τὸ) (τροφεύω) κ. νεώτ., εὔχρηστον κτ. πληθ. **τροφεῖα** (τὰ) ἡ ἀμοιβὴ ἡ εἰς τὸν τροφέα ἢ τὴν τροφὸν διδομένη : Αἰσχ.Ἑπτ.477 **θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονί,** Εὐρ.Ἠλ.626, αὐτ.Ἴων 582 **τροφεῖα δεσπόταις ἀποδούς,** Πλάτ.Πολ.520B **μηδ' ἐκτίνειν τῷ προθυμεῖσθαι τὰ τροφεῖα,** Μέν. Ἀδήλ.333· **2)** ἐν εἰδ. φρ. **βίου** τροφεῖα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα : Σοφ.ΟΚ 341· ‖ ποι. **τροφεῖα ματρὸς** τὸ μητρικὸν γάλα : Εὐρ.Ἴων 1493.

τροφεῖον (τὸ) μσν. ὁ τόπος ἐν ᾧ τις διαιτᾶται ἐν εἰδ. χρ.· Σουΐδ. ἐν λ. οἰκίσκῳ «ἐκάλουν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον ὀρνίθων τροφεῖον, οἰκίσκον».

τροφεύς-έως (ὁ) (τροφή) κ. νεώτ. ὁ παρέχων τροφήν, ὁ ἀνατρέφων· ὅθ. κ. θετὸς πατήρ, ψυχοπατέρας : Σοφ.Φιλ.344 **Ὀδυσσεὺς χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρός,** Εὐρ.Ἠλ.16, αὐτ.Φοίν.45· ‖ ἐπὶ γυναικός, **ἡ** τροφός, **ἡ** παραμάννα : Αἰσχ.Χο.760 **κναφεὺς τροφεύς τε ταὐτὸν εἰχέτην τέλος·** **2)** κ. ἐπὶ τόπου, **ὁ** ὑφ' οὗ ἢ ἐν ᾧ τις τρέφεται, ἀνατρέφεται : Σοφ.Αἴ.863 **χαίρετ' ὦ τροφεῖς ἐμοί** (χαίρετε οἱ ἀναθρέψαντές με· πρὸς τὰς πεδιάδας καὶ τὰ ὄρη τῆς Τροίας), Ἀντιφ.125,23 **τροφέας παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν·** **3)** μτ. γενικ. ἀντικειμ. ὁ ἀνατρέφων τινά· κ. ἀναφορ. **πρὸς ζῷα** : Πλάτ.Νόμ.735B **ποιμὴν καὶ βουκόλος τροφεύς τε ἵππων·** ‖ ὁ διατηρῶν τι : αὐτ.834B **ἁρματας μὲν οὖν . . οὔτε τις τροφεὺς ἡμῖν ἐστίν·** ‖ ὁ περιθάλπων, ὑποθάλπων τι : αὐτ.Πολ.580A **πάσης κακίας πανδοκεῖ τε καὶ τροφεῖ.**

τροφευτικός-ή-όν μσν. ὁ συντελῶν πρὸς θρέψιν, διατροφήν : Στουδ.Θεόδ.535D **ἔχετε ἄρτον . . σὺν τοῖς ἄλλοις . . τροφευτικαῖς τοῦ σώματος.**

τροφεύω μτγν. τρέφω, διατρέφω, ἀνατρέφω· κ. ἐν εἰδ. σημ. ἐπὶ γυναικός, εἶμαι κατ' ἐπάγγελμα τροφεύς, παραμάννα : ΠΔ Ἔξ.2,7 **θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν,** Φίλ.2,83, Σχόλ.Πίνδ.Ν 1.

τροφή (ἡ) κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. θροφή τὸ δι' οὗ τρέφεταί τις, τὸ χρησιμεῦον πρὸς θρέψιν, συντήρησιν **τοῦ** σώματος, τὸ τρόφιμον : Ἡρ.3,48, Σοφ.Φιλ.32 **οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστί τις τροφή;,** αὐτ.953, Θουκ.1,5 **ἐτράποντο** πρὸς ληστείαν, **κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς,** αὐτ.8,57· **2)** ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς ἀφῃρημένης ἐννοίας τοῦ τρέφεσθαι, **ὁ** πορισμὸς τροφίμων : Πλάτ.Πρωτ.322A **τὰς ἐκ γῆς τροφὰς εὕρετο·** **3)** τρόπος παρασκευῆς φαγητοῦ : Ἀθήν.11D **τροφαῖς τέτταρσιν ἐχρῶντο·** **4)** τρόπος διαίτης κ. γεν. τρόπος ζωῆς, διαβιώσεως : Σοφ. ΟΚ 338 **ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς,** αὐτ.446· ‖ ὅθ. κ. διαγωγή : Πλάτ.Φαίδ.81D **δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὔσης·** **5)** ἀνατροφή : Ἡρ.2,2 **παιδία δύο . . διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια τροφὴν τινὰ τοιήνδε,** Αἰσχ. Ἀγ.729 **χάριν τροφῆς ἀμείβων,** Σοφ.Αἴ.510 **νέας τροφῆς στερηθείς,** αὐτ.499 **δουλίαν ἕξειν τροφήν·** εὔχρ. κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Ἑπτ.548 **Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς,** αὐτ.Ἀγ.1159, Σοφ.ΟΚ 330 **ὦ σπέρμ' ὅμαιμον - ὦ δύ' ἀθλίω τροφά,** Εὐρ.Τρῳ. 1187, Ἀριστλ.Ρητ.1,5,9· **6)** συντήρησις, διατήρη-

σις, ἀναφ. πρὸς ζῷο, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ἡρ.2,65 **μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων,** Πίνδ.Ο 4,24 **τροφαῖς ἵππων·** 7) π. ποι. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ θρέμμα : Σοφ.ΟΤ 1 **ὦ τέκνα Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή** (καινούργια γέννα)· ‖ κ. περὶ ζῴων : Εὐρ.Κύκλ.189 **ἀρνῶν τροφαί.**

τρόφημα-ατος (τὸ) τὸ πρὸς τροφὴν παρεχόμενον : Ἱππ.887F **διαιτᾶν τροφήμασι κούφοισι.**

τροφίας (ὁ) (τρέφω) ἐπὶ ζῴων, ὁ κατ' οἶκον, ἐν φάτνῃ, στάβλῳ τρεφόμενος, τὸ θρεφτάρι, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸν ἀγελαῖον : Ἀριστλ.ΖΙ 8,24 **οἱ τροφίαι ἵπποι πλείστοις ἀρρωστήμασι κάμνουσι.**

τροφικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὴν τροφήν, τὴν δίαιταν ἀναφερόμενος· ‖ δθ. κ. τὸ θηλ. **ἡ τροφική** (ἐνν.τέχνη), εἰδ.ἡ κτηνοτροφική, ἀγελαιοτροφία : Πολυδ.7,209· 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θρέψιν : **τροφικαὶ διαταραχαί·** 3) ὁ συντελῶν εἰς τὴν θρέψιν : **νεῦρον τροφικόν** (τὸ ἐφορεῦον εἰς τὴν θρέψιν τῶν ἱστῶν).

τρόφιμα (τὰ) μτγν. κ νεώτ. τὸ οὐδ. πληθ. τοῦ τρόφιμος βλ.λ. ὡς οὐσ., τὰ πρὸς θρέψιν ἐπιτήδεια, τὰ ἐδώδιμα, αἱ τροφαί : Ὠριγ.4,453C παρετηρήθη **ἔλλειψις τροφίμων, - κατάστημα τροφίμων.**

τροφιμαῖος-αία-ον μτγν. ὁ οἴκοι τρεφόμενος, τρόφιμος· εἰδ. **αἱ τροφιμαῖαι** θυγατέρες, κορίτσια τοῦ σπιτιοῦ : Φἱλ.2,443 **θεράπαιναι.. προικίδιαι μὲν ἐδόθησαν γαμουμέναις ταῖς τροφιμαίαις** (τὰς ἔδωσαν ὡς προῖκα, στὰ κορίτσια τοῦ σπιτιοῦ).

τρόφιμος(-η)-ο(ν) (τροφή) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ συντελῶν εἰς τὴν θρέψιν, ὁ ἀποτελῶν ἐπαρκῆ, ὠφέλιμον τροφήν, θρεπτικός: Ἀριστλ.ΖΙ 3,21 **γάλα τροφιμώτατον·** πρβλ.αὐτ.Πρ.21,2· ἀντίθ. ἄτροφος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,4,5· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. **τρόφιμα** (τά) βλ.λ.· 2) ὁ διατρέφων, συντηρῶν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν αὔξησιν, τὴν ἀνάπτυξίν τινος, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Εὐρ.Τρῳ.1302 **γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων·** πρβλ. αὐτ.Ἴων 235· 3) ἐν χρ. ὡς οὐσ. **τρόφιμος** ὁ ἀνατρέφων τινά, ὁ δεσπότης, κύριος : Μέν.Ἀδήλ.312· ‖ ὁμ. τὸ θηλ. **τροφίμη** ἡ κυρία, ἡ δέσποινα : ΑΠ 9,175, Πολυδ.3,73 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. ἐν παθ. σημ. ὁ ὑπό τινος τρεφόμενος, ἀνατρεφόμενος, οἰκότροφος· κ. εἰδ. θετὸς υἱός, ψυχοπαῖδι : Εὐρ.Ἴων 684 **παῖς δδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν τρόφιμος,** Πλάτ.Πολιτ.273Β, Ἐπιγρ. **τρόφιμος σχολείου** (ἁ. οἰκότροφος) - **πτωχοκομείου·** ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. εἰρων. ἢ ἐπικριτ. μτ. γενικ. δηλωτικῆς : **τρόφιμος τῶν φυλακῶν - τοῦ φρενοκομείου·** ‖ **οἱ τρόφιμοι** εἰδ. οἱ μαθηταί : Πλάτ.Πολ.520D **ἀπειθήσουσιν οὖν ἡμῖν.. αἱ τρόφιμοι ταῦτ' ἀκούοντες·** πρβλ.αὐτ.Νόμ.804Α· κ. συνεκδ. μτ. γενικ. σημ. ἰδιότητα ἢ πάθος, τῆς φρ. οὕτως ἰσοδυνάμου πρὸς ἐπίθ. : Λουκ.Δὶς Κατ.6 **τῆς ἀρετῆς τρόφιμοι** (ἐνάρετοι)· πρβλ.ΑΠ 10,52· ‖ εἰδ. ἐν Σπάρτῃ **τρόφιμοι** νέοι ἀδυνατοῦντες ἕνεκα πενίας νὰ καταβάλλωσι τὸ μέρος αὐτῶν εἰς τὰ φιδίτια καὶ ἀνατρεφόμενοι ὡς ἑταῖροι τῶν εὐπόρων, δαπανώντων ὑπὲρ αὐτῶν : Ξεν.Ἑλλ.5,3,9· 5) ἐπὶ ζῴων, ὁ κατοικίδιος : Αἰλ.ΖΙ 11,13 **τρόφιμοι κύνες,** αὐτ.16,11· 6) ἐπὶ σωμάτων, ὑγιής, ἰσχυρὸς τὴν κρᾶσιν : Ἱππ.Ἀέρ.292· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν, θαλερός, εὐθαλής : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,15,4· 7) ὁ βιώσιμος· ἀντίθ. ἀνεμιαῖον : Πολυδ.2,6 **τρόφιμον κύημα·** 8) Ἡσ. «**τρόφιμον.. καὶ ἀνδρὸς δακτύλιον**».

τροφιμότης-ητος μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ τροφίμου βλ.λ.1, τοῦ θρεπτικοῦ : Εὐστ.742,24 **ὑετὸν ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα.**

τρόφιος-α-ον μτγν. τρόφιμος βλ.λ.1 : Νουμήν. π.Ἀθήν.7,304Ε **ἢ σκάρον ἢ κῶθον τροφίην.**

τροφιοῦμαι-όομαι ἀρχ. λεξ. τρέφομαι, γίνομαι παχύς, εὔσαρκος· Ἡσ. «**τροφιοῦται, παχύνεται**».

τρόφις-ιος (ὁ,ἡ) κ. τρόφι (τό) **ὁ καλῶς τεθραμμένος,** εὔτροφής, καλοθρεμμένος : Ἡρ.4,9 **ἐπεὰν γένωνται τρόφιες οἱ παῖδες** (ὅταν μεγαλώσουν)· ‖ δθ. κ. ποι. μέγας, ὀγκώδης, συμπαγής : Ἰλ.Λ 307 **τρόφι κῦμα κυλίνδεται·** 2) ὁ ἀνατραφεὶς ὑπό τινος· πρβλ. τρόφιμος 4) : Ὀππ.Ἁλ.2,634 **τρόφις Ἐννοσιγαίου** (ὁ δελφίν, δ.γρ. τρόχις).

τροφιώδης-ους-ες ὁ ἐκ πεπηγυίας ὕλης, θρομβώδης : Ἱππ.1240Α' **οὖρα τροφιώδεα** (κομμένα)· ‖ τὸ οὐδ. κ. ἐν ἐπιρρ. χρ. : αὐτ. **τροφιῶδες οὐρεῖν.**

τροφοδοσία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ χορήγησις τροφῆς ἢ γενικ. τῶν ἀναγκαιούντων τροφίμων : **ἡ τροφοδοσία τῶν νοσηλευομένων - τοῦ στρατοῦ.**

τροφοδότης (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ παρέχων τρόφιμα, εἰδ. δὲ ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἐνεργῶν τροφοδοσίαν : Δαμασκ.1 3,685, Στουδ.Θεόδ.269C **ὡς καὶ τροφὴν μέτρῳ λαμβάνειν αὐτὸν παρακελευσάντων τῶν τροφοδοτῶν, - τροφοδότης τοῦ στόλου - σανατορίου·** 2) εἰδ. ὄργανον δι' οὗ παρέχεται τροφὴ εἰς τὰς μελίσσας.

τροφοδότησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροφοδοτῶ βλ.λ., ἡ παροχή, χορήγησις τροφῆς ἢ τροφίμων : **ἀνέλαβε τὴν τροφοδότησιν τοῦ πληρώματος·** 2) μτφ. ἡ παροχὴ τῶν πρὸς συντήρησιν καὶ λειτουργίαν πράγματός τινος, οἷον μηχανήματος κλπ., ἀναγκαιούντων ὑλικῶν : **τροφοδότησις ἀτμολέβητος** (ἡ παροχὴ ὕδατος πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐξατμιζομένου)· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ οἰκονομ. ἢ βιομηχαν. κττ. ἐπιχειρήσεως, ἡ παροχή, δανεισμὸς χρήματος : **ἡ ὑπὸ ξένων κεφαλαιούχων τροφοδότησις τῆς ἑταιρείας·** 3) συνεκδ. ἡ κατὰ σύστημα παροχή.

τροφοδοτῶ-έω νεώτ. κ. δημ. χορηγῶ τροφάς, τρόφιμα· 2) παρέχω τροφοδότησιν βλ.λ.2)· 3) γεν. κατὰ σύστημα, κατὰ μέθοδον παρέχω· κ. παθ. : **τὸ τυπογραφεῖον τραφοδοτεῖται κανονικῶς μὲ ὕλην ἀπὸ τὴν σύνταξιν.**

τροφοδόχος-ον μσν. ὁ δεχόμενος, λαμβάνων τροφήν : Θεοδωριαν.ἐν Maii Collect.Vat.6,212.

τροφόεις-εντος-εσσα-εν (τρέφω) ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὔτροφής· δθ.κ. συμπαγής, μέγας, ἰσχυρός : Ἰλ.Ο 621 **κύματά τε τροφόεντα,** Ὀδ.Γ 290.

τροφοίδημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. νευροαρθριτικὸν οἴδημα, ψευδοελεφαντίασις.

τροφονεύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τροφικὴ διαταραχὴ φύσεως νευρικῆς.

τροφόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ θρεπτικὴ οὐσία τοῦ κυττάρου.

τροφοποιός (ὁ) μτγν. ὁ ἀνατρέφων, συντηρῶν, μτ. γενικ. : Μαν.4,244 **τροφοποιὸς ὀρνίθων.**

τροφός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ τρέφων, ἀνατρέφων· ‖ κ. νεώτ. ἰδ. θηλ. **ἡ τροφὸς** ἡ θηλάζουσα ξένον βρέφος, ἡ παραμάννα : Ὀδ.Β 361 **φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,** Ἡρ.2,156 **Λητοῦν δὲ τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι,** αὐτ.2,61· ‖ παρ' Ἀττικοῖς ἐν χρ. καὶ ἐπὶ τῆς μητρός : Σοφ.Αἴ.849 **ἀγγεῖλον ἄτας τὰς ἐμὰς.. γέραντι πατρὶ τῇ τε δυστήνῳ τραφῷ,** αὐτ.ΟΚ 760· 2) μτφ. ἐπὶ τῆς πατρίδος, τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἀνετράφη τις : Πίνδ. Π 2,5 **Συράκουσαι, ἀνδρῶν ἵππων τε δαιμόνιαι τραφοί,** Αἰσχ.Ἑπτ.16, αὐτ.Χο.66 **αἷμαθ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ,** Εὐρ.Βάκχ.105 **ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι,** αὐτ.ΙΑ 169,Καλλ.Δῆλ.97· κ. γενικώτ. : Μέν.Μονοστ.617 **μήτηρ ἁπάντων γαῖα καὶ κοινὴ τροφός·** ‖ κ. συνεκδ. κτ. ποι. μτφ. : Εὐρ.Ἠλ. 54 **νὺξ ἄστρων τροφός,** Ξεν.Οἰκ.5,17 **τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφόν·** 3) τὸ ἀρσ. ἐν σπαν. χρ. : Εὐρ.Ἡρ.45,Πλάτ.Πολιτ. 268Α **αὐτὸς τῆς ἀγέλης τροφὸς ὁ βουφορβός·** 4) τὸ οὐδ. τροφόν (τὸ) τὸ τρέφον, ἡ τροφή : αὐτ. 289Α· 5) Ἡσ. «**τροφοί· θρέμματα**»

τροφοσπόγγιον (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. σπογγῶδες συστατικὸν τοῦ νευρικοῦ κυττάρου.

τροφοτροπισμός (ὁ) νεώτ. τὸ εἰς τὰ ζῷα παρατηρούμενον φαινόμενον, καθ' ὃ ταῦτα ἐνστικτως κατευθύνονται πρὸς τοὺς τόπους ἔνθα ἄφθονος ὑπάρχει ἡ διὰ τὴν συντήρησίν των τροφή.
τροφοφόρος-ον μσν. ὁ φέρων, παράγων τροφήν : Εὐστ.773,50 τῆς . . **τροφοφόρου δρυός**.
τροφοφορῶ-έω μτγν. φέρω, κομίζω τινὶ τροφήν· δθ. κ. τρέφω, ἀνατρέφω, συντηρῶ τινα : ΠΔ Δευτ.Ι,31, ΚΔ Πράξ.13,18 **καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροφοφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.**
τροφώδης-ους-ες ὁ θρεπτικός : Ἀριστλ.Πρ.3,5,6, Ξενοκρ.'Ενύδρ.Τροφ.135· **2)** ὁ πυκνός, πεπηγὼς τὴν ὕλην, τὴν φύσιν : Ἡσ. ἐν λ. σῦφαρ **τὸ ἐπὶ τοῦ γάλακτος τροφῶδες**· πρβλ. τροφιώδης.
τροφώνεια (τὰ) κ. τροφώνια ἑορτὴ ἀγομένη πρὸς τιμὴν τοῦ Τροφωνίου, τοῦ κατὰ τὴν μυθολογίαν οἰκοδομήσαντος τὸ πρῶτον ἐν Δελφοῖς ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος : Πολυδ.Ι,37, Ἐπιγρ.
τροχάδην ἐπίρρ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. δρομαίως, τρεχάτα, τρέχοντας : Ἀπολλ.Δύσκ.'Επιρρ. 611,25 **τρόχος, τροχάδην**· ‖ δθ. κ. ταχέως, γρήγορα : **ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν τροχάδην, - νὰ πᾶς τροχάδην**· ‖ νεώτ. εἰδ. ὡς γυμναστικὸν παράγγελμα, δρόμος μὲ μετρίαν ταχύτητα.
τροχάδι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ποιμενικὸν πέδιλον ἐκ κατύμματος συγκρατουμένου ὑπὸ τὸν πόδα διὰ λωρίων.
τροχάζω (τροχός) κ. μσν. κ. νεώτ. τρέχω, βαίνω ταχέως, τροχάδην : Ἡρ.9,66 **ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων . .** ἀπικέσθαι, Ξεν.'Αν.7,3, 46, Φιλέτ.'Αταλάντη Ι **κἂν δῇ, τροχάζω στάδια πλείω Σωτάδου**· ‖ ἐπὶ ἁρματηλάτου : Εὐρ.'Ελ. 724 **τετραόροις ἵπποις τροχάζων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ **ἵππου,** βαίνω ἐν καλπασμῷ, ἐν τροχασμῷ : Ἀριστλ. ΖΙ 8,24,4· ‖ εἰδ. φρ. τροχάζω **ἐν τοῖς ὅπλοις γυμνάζομαι** εἰς τὴν ὁπλασκίαν : Πολύβ.10,20,2· **2)** μσν. ἐν χρ. κ. ὡς μέσ. : Εὐστ.Πον.245,57.
τροχαϊκός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τροχαῖον μετρικὸν πόδα, ὁ ἐκ τροχαίων συγκείμενος : Ἡφαιστ.6,Ι **τροχαϊκὸν μέτρον,** Ἑρμογ.Ρητ.302,21 **τροχαϊκὴ συζυγία,**'Αρκάδ. 198,14, - **τροχαϊκὴ διποδία.**
τροχαϊκῶς ἐπίρρ. σχόλ., μσν. κ. νεώτ. κατὰ **τὸ** τροχαϊκὸν μέτρον : Σχόλ.'Ηφαιστ.156,Ι, Εὐστ.ΙΙ, 36 **οἱ δημοτικοὶ στίχοι.. τροχαϊκῶς ποδιζόμενοι.**
τροχαιοειδής-οῦς-ές μτγν. μετρ. **ὁ** ἐν εἴδει τροχαίου, **ὁ** πρὸς τροχαῖον ὁμοιάζων : Ἀριστείδ. Μουσ.Ι,39,29 **ὁ δὲ τροχαιοειδὴς** (συνέστηκεν) **ἐκ δύο ἄρσεων καὶ μακρᾶς θέσεως.**
τροχαιοπαιονόπρωτος (ὁ) μσν. **ὁ** τροχαῖος κ. πρῶτος παίων (-υ-υυυ) βλ.λ.: Τζέτζ.ἐν 'Αν.Κρ.3,307.
τροχαιοπυρρίχιος (ὁ) μσν. μετρ. **ὁ** τροχαῖος καὶ πυρρίχιος : Τζέτζ.ἐν 'Αν.Κρ.3,306.
τροχαῖος-α-ον (τρόχος) κ. νεώτ. **ὁ** τρέχων, ταχύς : ΑΠ 6,288· **2)** ἐν τῇ μετρικῇ τροχαῖος (κτ. παράλ. τοῦ ποῦς) μετρικὸς ποὺς συγκείμενος **ἐκ** μακρᾶς συλλαβῆς, ἀποτελούσης τὴν θέσιν, καὶ βραχείας, ἀποτελούσης τὴν ἄρσιν, **ὁ.** χορεῖος : Πλάτ.Πολ.400Β· ‖ εἶτα κ. ἐν χρ. γεν. ἐπὶ ταχέως, γοργοῦ ρυθμοῦ : Ἀριστλ.Ρητ.3,8,4· πρβλ.ούτ. Ποιητ.12,7· ‖ ὁ τρίβραχυς : Κοϊντιλ.9,4,82· **3)** ἐν τῇ μουσικῇ, ὁμ. ἐν χρ. **ἐπὶ ταχείας** ρυθμικῆς ἀγωγῆς : Δίων Κ 56,22 **οἱ σαλπιγκταὶ τροχαῖόν τι συμβοήσαντες**· ‖ **τροχαϊκὸς νόμος** μελῳδία **ἐν** τροχαϊκῷ **ρυθμῷ** : Πλούτ.'Ηθ.1132D· πρβλ.Πολυδ. 4,65, αὐτ.4,73· **4) τροχαῖος σφὴν** εἶδος βασανιστικοῦ τινος ὀργάνου : Ἰώσ.Μακκ.ΙΙ· **5)** νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ** τροχοφόρα **καὶ τὴν** κίνησιν τούτων : **τροχαία κίνησις** (ἡ κυκλοφορία **τῶν** παντὸς **εἴδους** τροχοφόρων ὀχημάτων), **-τροχαῖον ὑλικὸν** (σιδηροδρομικὰ ἢ τροχιοδρομικὰ **ὀχήματα** καὶ **ἀνταλλακτικὰ** ταύτων).
τροχαιοχόρειος (ὁ) μσν. μετρ. τροχαῖος καὶ τρίβραχυς : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,307,18 **ἰαμβανάπαιστον καὶ τροχαιοχορείους.**
τροχαϊσμός (ὁ) μσν. τροχαϊκὸν μέτρον : Εὐστ. 1647,26 **σφιγγομένου ἀπὸ δακτύλου εἰς τροχαϊσμόν.**
τροχάλα (ἡ) δημ. μικρὸς βράχος, ἀπορρώξ, ὀγκώδης πέτρα.
τροχαλεῖον (τὸ) **ἢ τροχάλειον** τροχός, κύκλος : Ἄρατ.530.
τροχαλάω δημ. ρίπτω κατά τινος τρόχαλα, λιθοβολῶ : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,11 **πετροβολάει τὴ θάλασσα καὶ τροχαλάει τὸ κῦμα.**
τροχαλία (ἡ) κ. νεώτ. τροχιλία βλ.λ. : Ἀριστλ. Μηχ.18· ‖ νεώτ κ. **τὸ** πρὸς μετάδοσιν τῆς κινήσεως μηχανικὸν σύστημα ἀτέρμονος κυκλοειδοῦς ἢ ἐλλειψοειδοῦς ἱμάντος ἡρμοσμένου εἰς δύο τροχαλίας.
τροχαλίζομαι κυλίομαι στρεφόμενος δίκην τροχοῦ : Φερεκύδ.π.Σχολ.'Απολλ.Ρ 4,1091 **ὁ γοῦν δίσκος τροχαλισθεὶς ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀκρισίου πόδα τιτρώσκει αὐτόν,** Εὐδοκ.Μακρεμβ.'Ιωνιὰ σ. 33.
τρόχαλο (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ., λίθος ἀκανόνιστος, ἰδ. **ἐπὶ** τῶν λίθων τῶν ἐκ θρύψεως βραχωδῶν τόπων τῶν ὀρέων, γεν.μικρὸς λίθος, κροκάλη : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,10 **παίρνει πέτρες καὶ τρόχαλα**· ‖ φρ. **ἔφαγε τὰ τρόχαλα** (κατέβαλεν ἐπιμόνους προσπαθείας)· ὁμ. **ἔφαγε τρόχαλο καὶ χαλινάρι** (ἐταλαιπωρήθη ὁδοιπορῶν).
τρόχαλος (ὁ) δημ. σωρὸς λίθων· πρβλ. τροχάλα.
τροχαλός-ή-όν (τρέχω) ὁ τρέχων, ταχὺς ἐν τῷ δράμῳ : Ἡσίοδ.'Εργ.516 . . **τς ἀνέμου Βορέου· τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι** (Πρόκλ.**«ὀξὺν ἐν τῷ δρόμῳ»**) ΑΠ 7,68(· ‖ ὁ ταχέως κυλινδούμενος: Εὐρ. ΙΑ 146 **φυλάσσων μή τίς σε λάθη τροχαλοῖσιν** ὄχοις **παραμειψαμένη παῖδα κομίζουσ' ἐνθάδ' ἀπήνη**· **2)** μτγν. στρογγύλος, κυκλικός : Ρουφῖν. ἐν ΑΠ 5,35 **τροχαλοῖς σφραγιζομένη γελασίνοις,** Νίκ.Θηρ.589 **τροχαλῷ ἐνὶ λίγδῳ σώχειν.**
τροχαλῶς ἐπίρρ. νεώτ. ναυτ. ἐν τῇ φρ. **πάρες** τροχαλῶς παράγγελμα πρὸς ἠπίαν χαλάρωσιν **ἐντεινομένου** σχοινίου, λάσκα ἀρία.
τροχαντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀνατομ. μυϊκὴ ἀπόφυσις τοῦ ἄνω ἄκρου τοῦ μηριαίου ὀστοῦ· Πολυδ.2,187 **«ἡ δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ** τοῦ μηροῦ τῶν ὀστῶν ἔκφυσις τροχαντὴρ ὀνομάζεται» : Γαλ. 2,307,αὐτ.2,773· **2)** μέρος τῆς πρύμνης **τοῦ** πλοίου : Ἡσ.· **3)** εἶδός τι βασανιστικοῦ **ὀργάνου** : Ἰώσ.Μακκ.8.
τροχάς-άδος (ἡ) Ἡσ. **«τροχάδες**· σανδάλια **ἀπὸ** αἰγείου δέρματος**».**
τρόχασμα-ατος (τὸ) μτγν. **κ.** μσν. ἀγὼν δρόμου : Χρησμ. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.175D **ἠέρα . . τροχάσμασιν ἀμφικάθημαι,** Εὐστ.Πον.216,11.
τροχασμός (ὁ) Ἡσ. κ. νεώτ. δρόμος **ταχύτητος**· Ἡσ.· **2)** νεώτ. ταχὺς βηματισμὸς **ἵππου** μεταξὺ τοῦ βάδην καὶ τοῦ καλπασμοῦ, **τρόκ.**
τροχαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος **ἢ ἰδιάζων** εἰς τὸ τροχάζειν βλ.λ. : 'Αρρ.'Επίκτ.2,18,1 **ἡ** τροχαστικὴ **ἕξις ἢ δύναμις.**
τροχάω κ. δημ. ἐπ. τ. τοῦ τροχάζω βλ.λ. : Ἀνακρέοντ.32,6, Ἄρατ.1105· **2)** ἐπὶ ἀστέρων, περιφέρομαι, περιστρέφομαι : αὐτ.228 **οὐδὲν ἀφαυρότερον τροχάει** Κυνοσουρίδος **ἄρκτου· 3)** δημ. διαφ. τ. τοῦ τροχίζω βλ.λ.5).
τροχεῖον (τὸ) νεώτ. τροχιστήριον βλ.λ.
τροχεός-ά-όν μτγν. τροχόεις βλ.λ., κυκλικός : Νίκ.Θηρ.658 **τροχεὴν δ' ἀπεχεύατο χαίτην** (σχόλ. **«**περιφερῆ**»**).
τροχερός-ά-όν (τρόχος) ὁ τρέχων, τροχάζων· ‖ δθ. ὁ γοργός, ταχύς : Ἀριστλ.Ρητ.3,8,4 **τροχερὸς ρυθμὸς τὰ τετράμερα.**

τροχή (ἡ) μτγν. μσν. τράχος, δρόμος· Ἡσ. ἐν λ. προσαυρίζουσα προσαυρίζουσα **χερσαία τροχή** ὑπὸ τῆς αὔρας νοτὶς προσπίπτουσα τῇ τραχῇ.

τροχηλασία (ἡ) ἡ ἐνέργεια τοῦ τροχηλατῶ βλ.λ., ἁρματηλασία : Ἱππ.1283,14.

τροχηλάτης (ὁ) (ἐλαύνω) ἁρματηλάτης, ἡνίοχος : Σοφ.ΟΤ 806 **κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην παίω,** Εὐρ.Φοίν.39· πρβλ. ἱππηλάτης.

τροχήλατος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τροχῶν φερόμενος, διὰ τροχῶν κινούμενος, μεταφερόμενος : Αἰσχ.Πέρσ.1001 **οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς τροχηλάτοισιν ὄπιθεν ἑπόμενοι,** Σοφ.Ἠλ.49 **τροχηλάτων δίφρων κυλισθείς, - τροχήλατον ὄχημα·** || νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀτμόπλοιον κινούμενον διὰ τροχῶν, ἀ. τροχοφόρον· || μικρὸν τετράτροχον ὄχημα ἐπὶ σιδηροτροχιῶν κινούμενον, ντρσιζίνα· **2)** ποι. κτ. μετάστασιν, ἡ ὑπὸ τροχηλάτου, ἡ κατὰ τροχηλασίαν γενομένη πρᾶξις : Εὐρ.Ἀνδρ.309 **σφαγαὶ Ἕκτορος τροχήλατοι·** **3)** ὁμ. ὁ διὰ τῶν τροχῶν ἀνοιγόμενος : Αἰσχ.ἀπ.171 **κελεύθου τρίοδος τροχήλατος·** **4)** μτφ. **ὁ** μετὰ σπουδῆς ἐλαυνόμενος : Εὐρ.Ἡρ.122 **ἅρματος βάρος φέρων τροχηλάτοιο πῶλος·** **5)** εἰδ. **ὁ** ἐπὶ τοῦ κεραμεικοῦ τροχοῦ πλαττόμενος, κατασκευαζόμενος : Ἀριστφ. Ἐκκλ.1 **ὦ λαμπρὸν ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου·** πρβλ. Ξέναρχ.Βουταλίων 1,9· **6)** ἐπὶ παθῶν κ. **συναισθημάτων, ὁ** λίαν ἔντονος, βίαιος : αὐτ.ΙΤ82 **πῶς τραχηλάτου μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος.**

τροχηλατῶ-έω ποι. ἐλαύνω, διώκω ἐν σπουδῇ, οἷον ἐφ' ἅρματος : Εὐρ.Ὀρ.36 **τὸ ματρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ μανίαισιν,** αὐτ.Ἠλ.1253 **Κῆρες τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.**

τροχιά (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὰ ἴχνη τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀφιέμενα ὑπὸ τῶν τροχῶν ὀχήματος, τὰ ἀχνάρια τῆς ρόδας : Ἡσ. «τροχιαί· αἱ τῶν τροχῶν χαράξεις», Φώτ.· **2)** ἡ περιφέρεια, ὁ γῦρος τοῦ τροχοῦ, τῆς ρόδας : Ἀντίγ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 9,478 **κατ' ἀκρατάτην ἀλλόμεναι τροχιὴν ἄξονα δινεύουσιν·** πρβλ. Νίκ.Θηρ.816, Τζέτζ.Χιλ.3,91· **3)** νεώτ. σιδηροτροχιά· **4)** ὁμ.νεώτ. ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπὸ βλήματος μετὰ τὴν ἔξοδόν του **ἐκ** τοῦ στομίου τοῦ βλητικοῦ σωλῆνος· **5)** ὁμ.νεώτ. ἄστρον. ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπὸ οὐρανίου σώματος **ἐν τῇ** κινήσει αὐτοῦ : ἡ **τροχιὰ τοῦ ἡλίου - τῶν πλανητῶν - τῆς γῆς·** **6)** νεώτ. μαθημ. ἡ γραμμὴ ἣν διαγράφει κινούμενον σημεῖον.

τροχίας (ὁ) ἀρχ. λεξ. δρομεύς, ἀγγελιαφόρος : Ἡσ.ἐν λ. τρόχις· **2)** κ.ἐν ἐπιθετ. χρ.· Πολυδ.7,105 **«τροχίαν μὲν χαλκὸν τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν, τυπίαν δὲ ὃν ἂν νῦν εἴποιεν ἐλατόν».**

τροχίζω κ. νεώτ., δημ. κ. **τροχάω κ. τρουχίζω,** μέλλ. ἀττ. **τροχιῶ,** παθ. **-ίζομαι,** ἀόρ. **-ίσθην,** δημ. **-ίσθηκα,** νεώτ. δημ.μτχ. παθ. παρακ. **τροχισμένος, δένω** τινὰ **ἐν** τροχῷ καὶ στρεβλῶ αὐτὸν πρὸς βασανισμόν, βασανίζω : Διόδ.Σ 20,21 **τοὺς μὲν αὐτῶν ἐτρόχιζε, τοὺς δ' εἰς τοὺς καταπέλτας ἐνδεσμεύων κατετόξευε,** Ἀσκληπιόδ. ἐν ΑΠ 5,181· || παθ. στρεβλοῦμαι, βασανίζομαι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ· || συνεκδ. ταλαιπωροῦμαι λίαν : Ἀριστλ.ΗΝικ.7,13,3 **τὸν τροχιζόμενον καὶ τὸν δυστυχίαις μεγάλαις περιπίπτοντα·** **2)** ἐπελαύνων παρασύρω, βλάπτω διὰ τοῦ τροχοῦ, τσαλαπατῶ : ΑΒ 66· **3)** τροχοὺς προσάπτω, βάζω ρόδες : Ἀρχ.Μαθ.· **4)** παθ. περιστρέφομαι, κυλίομαι ὡς τροχός, γυρίζω καὶ κυλῶ σὰν ρόδα : Ἀριστλ.Πρ.23,39 (ἀμφιβ.)· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἀκονίζω διὰ τοῦ ἀκονιστικοῦ τροχοῦ, ἢ ἐπὶ τῆς ἀκόνης : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.80,11 **πᾶν νὰ τροχίσουν τὰ σπαθιά, νὰ πλύνουν τὰ τουφέκια·** κ. παθ. : **πρέπει τακτικὰ νὰ τροχίζωνται τὰ ξυράφια, - μαχαίρι τροχισμένο·** **6)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. **καθιστῶ τινα ὀξύν, ἱκανὸν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν, τὸν** δεξιὸν χειρισμόν τινος· πρβλ. **ἀκονίζω· κ. παθ.** : **τὸ μυαλό του δὲν τροχίζεται εὔκολα** (δὲν **εἶναι** ἀντιληπτικός)· **7)** ρηματ. π. τρόχισμα.

τροχιλέα (ἡ) τροχιλία βλ.λ. : Ἀριστλ.Μηχ.8.

τροχιλεύω Ζωναρ. πλανῶμαι.

τροχιλία (ἡ) ἀ. τροχαλία, σπαν. τροχιλέα, τροχὸς ἐλευθέρως **περιστρεφόμενος** περὶ ἄξονα, ἔχων αὐλακωτὴν ἢ λείαν στεφάνην περὶ ἣν **διέρχεται** σχοινίον, ἰδ. **ὧν** ἐν χρ. διὰ τὴν ἀνύψωσιν ἀντικειμένων βαρέων, καρούλι, μακαράς : Ἱππ.Ἄρθρ.808, Ἀριστφ.Λυσ.722 **τὴν δ' ἐκ τραχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην,** Ἀρχιππ.Ὄνος 1 **τροχιλίαισι ταῦτα καὶ τοπείοις ἱστᾶσιν οὐκ ἄνευ πόνου,** Πολύβ.1, 22,5· || μτφ. φρ. **μετά τινος τροχιλίας** μετ' εὐκολίας, εὐστροφίας : Ἀθήν.587F· **2)** νεώτ. ἀνατομ. ἀ. τροχαλία, διάρθρωσις, καθ' ἣν τὸ ἐν τῶν ὀστῶν στρέφεται περὶ τὸ τροχιλοειδὲς ἄκρον τοῦ ἑτέρου ὀστοῦ, ἀ. τροχιλίο, γωνιώδης γίγγλυμος : τροχιλία τοῦ ἀστραγάλου.

τροχίλιον (τὸ) ἡ τροχιλία βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.397 **φθόγγους ἀξόνων καὶ τροχιλίων** (ἰδ. ἀνάγν. **τροχιλιῶν**), Μοσχί.π.Ἀθήν.5,208E **τούτοις . . διὰ τροχιλίων . . λίθοι παρεβάλλοντο** (ἰδ.ἀνάγν.).

τρόχιλος (ὁ) κ. νεώτ. κ. **τροχῖλος** κ. **τροχίλος** ἡ τροχιλία βλ.λ. : Εὐστ.1534,8· **2) ἐν** τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ἡ κοίλη ἐσοχὴ ἡ μεταξὺ τῶν δύο σπειρῶν τῆς βάσεως τῶν ἰωνικῶν κιόνων, ἀ. σκοτία : Βιτρ.3,3· **3)** μικρόν, ταχύπτερον πτηνὸν παρυδάτιον, περὶ οὗ ἀναφέρεται ὅτι ἐξάγει τὰς βδέλλας, τὰς ἐμπίδας ἢ τοὺς κώνωπας ἐκ τοῦ στόματος τῶν κροκοδείλων, ἀ. κλαδαρόρυγχος, κολύβριον : Ἡρ.2,68, Ἀριστλ.ΖΙ 9,6,6 **τῶν δὲ κροκοδείλων χασκόντων οἱ τροχίλοι καθαίρουσιν εἰσπετόμενοι τοὺς ὀδόντας, καὶ αὐτοὶ μὲν τροφὴν λαμβάνουσιν, ὁ δὲ ὠφελούμενος αἰσθάνεται καὶ οὐ βλάπτει,** Ἀριστφ.Ὄρν.79, αὐτ.Ἀχ. 876, Αἰλ.ΖΙ 3,11, αὐτ.8,25· || μικρὸν τρωγλοδυτικὸν πτηνόν, ἀ. πρέσβυς, βασιλεύς, **ὁ** τρυποφράχτης : Ἀριστλ.ΖΙ 9,11,5, Πλίν.8,37.

τροχιλώδης-ους-ες μτγν. ὁ **ἐν** εἴδει ἢ ἐν σχήματι τροχιλίας βλ.λ. : Ὀρειβ.158, **Γαλ.**12,612, **αὐτ.** 12,613 (ἰδ. γρ. τραχηλώδης).

τροχίμαλλον (ὁ) σωρὸς λίθων : **Ἀριστφ.** ἀπ. 694, Φώτ.· πρβλ. τροχάλα.

τροχιογέφυρα (ἡ) νεώτ. γέφυρα **δι' ἧς διέρ**χεται σιδηροδρομικὴ γραμμή.

τροχιογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον **ἐντὸς τορπίλλης,** αὐτομάτως καταγράφον τὴν τροχιὰν αὐτῆς.

τροχιοδείκτης (ὁ) νεώτ. μηχανισμὸς τιθέμενος εἰς τὸ πυθμένιον βλήματος, **δι' οὗ** ἐπιτυγχάνεται ἡ φωτεινὴ διαγραφὴ τῆς τροχιᾶς αὐτοῦ.

τροχιοδρομικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. **ὁ ἀνήκων** ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τροχιόδρομον **καὶ τὴν** κίνησιν αὐτοῦ : τροχιοδρομικὴ γραμμή· || **κ. ἐπὶ** προσ. **τροχιοδρομικὸς ὑπάλληλος** κ. ἁπλῶς **τροχιοδρομικός** ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης ὢν **ἐν τῇ** ὑπηρεσίᾳ **ἑταιρείας** ἐκμεταλλευομένης τὴν κίνησιν τῶν τροχιοδρόμων, τῶν τράμ : **σύνδεσμος - ἀπεργία τῶν τροχιοδρομικῶν.**

τροχιόδρομος (ὁ) νεώτ. ὄχημα κυλιόμενον **ἐντὸς** αὐλακωτῶν τροχιῶν, **ἐν χρ.** διὰ τὴν **μεταφορὰν** ἐπιβατῶν εἰς βραχείας σχετικῶς ἀποστάσεις, ἰδίως ἐντὸς τῶν πόλεων ἢ **εἰς** τὰ προάστια αὐτῶν, τὸ τράμ : **ἠλεκτροκίνητος - ἱπποκίνητος τροχιόδρομος, - ἑταιρεία τροχιοδρόμων.**

τρόχιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τροχός, **ὡς τροχίσκος,** μικρὴ ρόδα : Ἥρων Αὐτομ.252,1.

τροχιός-ά-όν στρογγύλος, περιφερικός, τροχός, ρόδα : ΑΠ 6,258 **τροχιὰν ἐν κανέῳ φθοΐδα.**

τρόχις-ιος (ὁ) ποι. **ὁ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπειγόμενος,** τρέχων, **δθ.** ἀγγελιοφόρος, δρομεύς : Αἰσχ.Πρ.941 **εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν,** Σχόλ.Λυκόφρ.1.

τροχίσκιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ τροχίσκος βλ.λ.1), ροδούλα, καρούλι, ροδέλλα: Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,144 **τὸ κινούμενον τροχίσκιον.**
τροχίσκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τροχός, μικρὸς τροχὸς ἢ κύκλος, μικρὴ ρόδα, καρούλι: 'Αριστλ.Μηχ.Προοίμ.ΙΙ, Θεόφρ.Φι 9,9,1, Τζέτζ.Χιλ.ΙΙ,585 **τὸ ζῷον ἐκτεταμένον τοῖς πτεροῖς ἐπί τινος τροχίσκου·** **2)** σφαιρίδιον σάπωνος, σμήγματος· || ὁμ. δισκίον καταποτίου: Γαλ.2,87Β· || **νεώτ.** εἰδ. δισκίον ἐκ ζύμης εἰς ἣν ἀνεμείχθη ἡ κόνις φαρμάκου μετὰ σακχάρεως, παστίλια· **3)** ἐνώτιον, σκουλαρίκι: ΠΔ 'Ιεζ.16,12 **καὶ ἔδωκα ἐνώτιον περὶ τὸν μυκτῆρά σου, καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου·** **4)** μεταλλικὴ σφαῖρα πίπτουσα ἐπὶ μεταλλίνης πλακὸς ἐν χρ. πρὸς σήμανσιν τοῦ χρόνου: 'Ιω Λυδ.Ρωμ.2,16.
τρόχισμα-ατος (τό) νεώτ., δημ. κ. **τροῦ-** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροχίζω βλ.λ.5), ἀκόνισμα· **2)** μτφ. ἐξάσκησις πρὸς ἀπόκτησιν δεξιότητος, εὐστροφία περὶ τὴν ἐκτέλεσίν τινος: **θέλει τρόχισμα ὁ νοῦς του γιὰ νὰ συνηθίσῃ.**
τροχιστήρι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τροχιστοῦ, ἅ. τροχεῖον· **2)** δημ. -ήρι ἐργαλεῖον σιδηροῦν, ἐπίμηκες, ἰδ. λεπτὴ ρίνη, λίμα, ἐν χρ. διὰ πρόχειρον ἀκόνισμα μεγάλων μαχαιρῶν, οἷον κρεοκοπίας, βυρσοκοπίας κττ.
τροχιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ τροχίζειν, ἀκονιστής.
τροχιστικά (τὰ) νεώτ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ τροχιστοῦ, τὰ ἔξοδα τοῦ τροχίσματος.
τρόχμαλος (ὁ) μτγν. κ. μσν. (κατὰ παράλ. τοῦ λίθος) λίθος στρογγύλος καὶ λεῖος γενόμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος: Θεόφρ.Φλίτ.3,6,4, Λυκόφρ.1064 **σχῆμα χωστῷ τραχμάλῳ κατηρεφές·** || πληθ. **τρόχμαλοι** (οἱ) σωρός, αἱμασιὰ ἐκ λίθων, φράχτης ἀπὸ λιθάρια, ξερολιθιά: Εὐστ.1259,33· || ὁμ. κτ. πληθ. κτ. οὐδ. τ. **τρόχμαλα** (τά): Νίκ.Θηρ.143.
τροχοδέτης (ὁ) νεώτ. σχοινίον ἐν χρ. διὰ τὴν εἰς τὴν τροχοπέδην βλ.λ. μεταφορὰν τῆς ἐνεργείας τοῦ τροχοπεδητοῦ.
τροχοδινοῦμαι-έομαι παθ. ποι. ἐπὶ τοῦ βλέμματος, περιδινοῦμαι, περιστρέφομαι ὡς τροχός: Αἰσχ.Πρ.882 **τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἐλίγδην.**
τροχοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ· κ. γεν. κυκλικός, περιφερικός, κυκλοτερής: Θέογν.7 **ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ.. ἐπὶ τροχοειδεῖ λίμνῃ,** 'Ηρ.2,170, Χρησμ.π. αὐτ.7,140 **λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης δώματα καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα·** **2)** νεώτ. εἰδ. ἀνατομ. **τροχοειδὴς διάρθρωσις** ἡ καθ' ἣν ἡ κυρτὴ ἀρθρικὴ ἐπιφάνεια ὀστοῦ τινος περιστρέφεται κυκλικῶς ἐν τῇ κοίλῃ ἐπιφανείᾳ ἑτέρου.
τροχοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ: Διοσκ.3,117.
τροχόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποι. στρογγύλος ὡς τροχός, γεν. περιφερικός, κυκλικός: Καλλ.Δῆλ. 261 **χρυσῷ δὲ τροχόεσσα πανήμερος ἔρρεε λίμνη,** Νίκ.Θηρ.166 **ὁλκῷ δὲ τροχόεσσαν ἅλων εἱλίξατα γαίῃ,** αὐτ.332, Μακεδόν.ΑΠ 11,58,3.
τροχοκουράς-άδος (ὁ,ἡ) (τροχός, κείρω) μτγν. ὁ στρογγύλως, κυκλοειδῶς κεκαρμένος, κουρεμένος ὁλόγυρα: Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.9,9,412Β.
τροχοκουρίς-ίδος (ὁ,ἡ) μτγν. τροχοκουράς βλ.λ.: Χοιρίλ.π.'Ιώσ.'Απίων.1,22 **αὐχμαλέοι κορυφαί, τροχοκουρίδες.**
τροχόλιθος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ ὀδοντιστρικῇ, τροχίσκος ἐκ σμύριδος δι' οὗ διανοίγεται ἡ πρὸς ἔμφραξιν, γιὰ σφράγισμα, κοιλότης ὀδόντος.
τροχοπαικτῶ-έω μτγν. διὰ τροχῶν παίζω· πρβλ. Ξεν.Συμπ.7,2· **2)** ἐνεργῶ θαυματοποιίας, ἰδ. μιμούμενος τὴν κίνησιν τῶν τροχῶν: 'Αρτεμίδ. Δαλδ.1,76· πρβλ Ξεν.Συμπ.2,22.
τροχοπέδη (ἡ) μτγν κ. νεώτ. δεσμός, μηχανισμὸς δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπίσχεσις ἢ ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς κινήσεως περιστρεφομένου τροχοῦ, φρένο: 'Αθήν.3,99C.
τροχοπέδησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροχοπεδῶ βλ.λ.
τροχοπεδητής (ὁ) νεώτ. ὁ χειριζόμενος τὴν τροχοπέδην ὑπάλληλος σιδηροδρόμου, τροχιοδρόμου.
τροχοπεδιλοδρομία (ἡ) νεώτ. δρόμος διὰ τροχοπεδίλων, πατινάρισμα.
τροχοπεδιλοδρομῶ-έω νεώτ. τρέχω διὰ τροχοπεδίλων, πατινάρω.
τροχοπέδιλον (τὸ) νεώτ. ξύλινον ἢ μετάλλινον προσδενόμενον κάττυμα φέρον μικροὺς τροχούς, ἐν χρ. εἰς τὴν πεδιλοδρομίαν, πατίνι.
τροχοπεδῶ-άω νεώτ. ἐπιβραδύνω τὴν κίνησιν τροχοῦ, χρησιμοποιῶν τὴν τροχοπέδην, φρενάρω.
τροχοποιῶ-έω ἔχω ὡς ἐπάγγελμα τὸ κατασκευάζειν τροχούς: 'Αριστφ.Πλ.513
τρόχος (ὁ) (1) νεώτ. κ. δημ. μικρόσωμον θηλαστικὸν τῆς οἰκογ. τῶν **ἄρκτων,** φέρον ὀξὺ ρύγχος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὰ σπαρτά, ἅ. δημ. ἀσβός, ἄρκαλος: 'Αριστλ.Ζ1 3,6,6.
τρόχος (ὁ) (2) ὁ δρόμος, τὸ τρέξιμο: Εὐρ. Μήδ.46 **παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι στείχουσι,** 'Ιππ.363,53, αὐτ.368,23· **2)** ἡ κυκλικὴ περιφορά, ἡ περιστροφική, περιφερικὴ κίνησις, ὅθ. ποι. **τρόχοι ἡλίου** αἱ ἡμέραι: Σοφ.'Αντ.1065 **μὴ πολλοὺς τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου.**
τροχός (ὁ) (τρέχω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ κυκλικῶς, δισκοειδῶς ἐστρογγυλευμένον, στρογγύλη. κυκλοτερὴς πλάξ: 'Οδ Μ 173 **κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ.. διατμήξας,** αὐτ.Φ 138, - **τροχὸς κηροῦ** (κυκλατερὴς πλὰξ ἐκ κηροῦ μελισσῶν, τυπάρι)· || ὁ ἡλιακὸς δίσκος: 'Αριστφ. Θεσμ.17 **ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. κυκλοτερὲς ὄργανον, περιστρεπτὸν περὶ ἄξονα, δι' οὗ κινοῦνται τὰ ὀχήματα, αἱ μηχαναὶ κλπ., ἡ ρόδα, τὸ καρούλι: 'Ιλ. Ζ 42 **αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,** αὐτ.Ψ 394, Πινδ.Π 2,41, Σοφ.'Αντ.251 **γῆ οὐδ' ἐπημαξευμένη τροχοῖσιν,** Εὐρ.'Ιππ.1235 **σύριγγες ἄνω τροχῶν ἐπεπήδων,** 'Αριστφ.άπ.284· || ἐν φρ. **τροχοὺς μιμοῦμαι** κάμπτω τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω ὥστε νὰ λάβῃ σχῆμα κυκλοειδές, **ἐν εἴδει** τροχοῦ: Ξεν.Συμπ.2,22· || μτφ. ἐπὶ τῆς τύχης: Σοφ.'Απ.713· πρβλ. δημ. παρσιμ. **φρ θὰ γυρίσῃ κι ὁ τροχός·** **3)** εἰδ. τὸ ἐργαλεῖον τορνευτικῆς τῶν κεραμέων, τόρνος: 'Ιλ.Σ 600 **ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν** ἑζόμενος **κεραμεύς,** 'Αριστφ.'Εκκλ.4 **τροχῷ ἐλαθεὶς λύχνος'** πρβλ. τροχήλατος: 'Αντιφάν.'Αφροδίσ.1 **τροχοῦ ῥύμοισι τευκτάν,** Ξεν.Συμπ.7,2 **εἰσεφέρετο τῇ ὀρχηστρίδι τροχὸς τῶν κεραμικῶν, ἐφ' οὗ ἔμελλε θαυματουργήσειν·** πρβλ. Πλάτ.Πολ.420Ε· **4)** βασανιστήριον ὄργανον ἐν σχήματι τροχοῦ: 'Ανακρ. 19,9, 'Αριστφ.Πλ.875 **ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δεῖ γάρ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας,** αὐτ.Εἰρ.452, 'Ανδοκ.6,44, Δημ.856, Πλούτ.'Ηθ.19Ε **οὐ μέντοι πρότερον αὐτὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξήγαγον ἢ τῷ τροχῷ προσηλῶσαι** (ὁ Εὐριπίδης περὶ τοῦ 'Ιξίονος), αὐτ.509C, Λουκ.Θε.Δ 6,5· || ὁμ. βασανιστικὸν ὄργανον ἐν χρ. κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἐφ' οὗ ἀπέθνῃσκεν ὁ κατάδικος, ἀφοῦ διὰ σιδηρᾶς ράβδου τοῦ ἐθραύοντο τὰ μέλη· **5)** ἡ ἐν χρ. εἰς τὴν παιδιὰν κρικηλασίαν χαλκῆ ἢ σιδηρᾶ στεφάνη **μετὰ πολλῶν κρίκων ἐλευθέρως κινουμένων καὶ ἠχούντων κατὰ** τὴν περιστροφὴν ταύτης, ἐνεργουμένην **διὰ ραβδίου** φέροντος ξυλίνην λαβὴν **καὶ κυρτὸν** σιδηροῦν **ἄκρον,** καὶ ὅπερ ἐκαλεῖτο **ἐλατήρ**: **Σέξτ.**'Εμπ.Πυρρ.1,106, 'Αντυλλ.π. Ορειβ. (πρβλ.'Ορατ.'Ωδ.3,24 **Graecus trochus**)· **6)** κι-

νητὸς κρίκας ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ : Ξεν.'Ιππ.10,6, Πολυδ.1,184· **7)** κρίκος δι' οὗ διήρχετο τὸ σχοινίον πλοίου, τὸ καραβάσκοινο : Σχόλ.'Απολλ.Ρ Ι, 567, Πολυδ.1,94· **8)** κυκλοτερὲς περιτείχισμα, περίφραγμα τείχους, ὀχυρώματος : Σοφ.ἀπ.322 **Κυκλώπειος τροχός**· **9)** τμῆμα, ζώνη τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης : Πλάτ.Κριτ.113Ε **θαλάσσης γῆς τε ἐναλλὰξ ἐλάττους μείζους τε περὶ ἀλλήλους ποιῶν τροχούς**, αὐτ.115C, αὐτ.101Α, αὐτ. 117C, Πλούτ.Λούκ.39· **10)** νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. **λαδώνω τὸν τροχὸ** δωροδοκῶ ὑπάλληλον, ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν, διεκπεραίωσιν ὑποθέσεώς τινος· ‖ φρ. νεώτ. **ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης** ὁ ἀσήμαντος, ἐλάχιστα δυνάμενος νὰ προσφέρῃ εἴς τινα ὑπόθεσιν.

τροχός-όν ποι. ταχύς, γοργός : Πίνδ.ἀπ.144 **τροχὸν μέλος**.

τροχοφόρον (τὸ) **νεώτ.** τὸ οὐδ. τοῦ τροχοφόρος βλ.λ. ὡς οὐσ., πᾶν ὄχημα διὰ τροχῶν κινούμενον· **2)** **εἰδ.** τροχήλατον ἀτμόπλοιον· **3)** εἰδ. στρατ. ὄχημα τοῦ πυροβολικοῦ μεταφέρον τροχοὺς ἀντολλακτικοὺς καὶ ἄξονας.

τροχοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τροχούς, ὁ διὰ τροχῶν, μὲ ρόδες κινούμενος : **τροχοφόρα ὀχήματα**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τροχοφόρον** βλ.λ.

τροχώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ, τροχαειδής : 'Απολλ.Λεξ.'Ομ ἐν λ. ὀλοοίτροχος : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.166.

τρόχωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ περιστροφὴ **ἐν εἴδει** τροχοῦ, κυκλικὴ κίνησις : 'Ιω.Λυδ.Διοσ.21.

τροχωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐφωδιασμένος διὰ τροχοῦ ἢ τροχῶν, ποὺ ἔχει ρόδες.

τρύβλιον (τὸ) κ. **τρυβλίον** πινάκιον ἢ ποτήριον, κούπα : 'Αριστφ.'Ορν.77 **τοτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς· τρέχω 'π' ἀφύας ἐγὼν λαβὼν τὸ τρύβλιον**, αὐτ.'Ιππ.650· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.'Αχ. 278 **εἰρήνης ροφήσει τρύβλιον**, αὐτ.'Ιππ.905· **2)** εἰδ. ἐν χρ. π. τοῖς ἰατροῖς ἐν ταῖς συνταγαῖς, μέτρον χωροῦν ὅσον καὶ ἡ κοτύλη βλ.λ. : 'Ιππ. 531,51, Γαλ.13,976, Γεωπ.7,36,1.

τρυγαβόλιον (τὸ) ἀρχ. λεξ. ἀποθήκη ἐν ᾗ ἐφυλάσσοντο οἱ ξηροὶ καρποί· 'Ησ. «τρυγαβόλια· εἰς ἃ καρποὺς ξηροὺς ἀπετίθεντο».

τριγέρανος (ὁ) μτγν. ἄγνωστον ζῷον ἢ πτηνόν· **2)** 'Ησ.«φάσματι ἐοικώς» : Φιλήμ.π.'Αθήν.13,590Α.

τρυγανῶ δ. γρ. τοῦ θρυγανῶ βλ.λ.

τρυγερός-ά-όν ὁ τρυγώδους οὐσίας, ὑφῆς· 'Ησ. «τρυγεροὺς· τρυγώδεις . . ὀξεῖς».

τρύγη (ἡ) πᾶς καρπὸς τρυγώμενος, συγκομιζόμενος, τὰ γεννήματα· εἰδ. ἐν χρ. περὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τὰ σιτηρά· ΕΜ «τρύγη δὲ ὁ Δημητριακὸς καρπός», Θεόγνωστ.Καν.24,20 «τρύγη· σῖτος»: 'Υμν.'Ομ.'Απόλλ.55 **οὐδ' εὔβων σέ γ' ἔσεσθαι ὀΐομαι οὐδ' εὔμηλον, οὐδὲ τρύγην οἴσεις**· **2)** ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν : Φώτ. «τρύγη· παντὸς καρποῦ συγκομιδή»· ‖ εἰδ. δὲ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρυγητός, τρύγος : Γοιτ.ἐν ΑΠ 11,409 **τρύγας πάσας ἐξεφόρησε**· **3)** ξηρότης, σκληρότης : Νίκ.Θηρ.367 **ὅταν ὕδωρ Σείριος ἀζήνῃσι, τρύγη δ' ἐν πυθμένι λίμνης**.

τρυγηβόλιον (τὸ) δ.τ. τοῦ τρυγαβόλιον βλ.λ.: 'Ησ.

τρύγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυγῶ βλ.λ., ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος· γεν. ἐπὶ πάσης συγκομιδῆς : 'Αττικιστὴς ἐν Bibl.Med.ap.Ruhnken εἰς Τίμ.63 **τὸ τῶν κηρίων τρύγημα βλίττειν λέγουσι**· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν, τρύγος· **3)** κ. μτφ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἐπιτηδείου τρόπου χρηματισμὸς εἰς βάρος τινός.

τρυγήσιμος-ον λεξ. κ. νεώτ. ἐπὶ καρπῶν ὁ κατάλληλος διὰ νὰ τρυγηθῇ, ὥριμος πρὸς συγκομιδήν : ΕΜ 271,2.

τρύγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. συγκομιδή, συλλογὴ ὡρίμων καρπῶν : Πλούτ.'Ηθ.646Ε **αἱ τῶν ἀνθῶν ἀφαιρέσεις τρυγήσεσιν ἐοίκασι**.

τρυγητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐνεργῶν τὸν τρυγητόν, ὁ συλλέγων, συγκομίζων τοὺς ὡριμάσαντας καρπούς : 'Ησίοδ.Α 293 **οἱ δ' αὖ ἐς ταλάρους ἐφόρευν** ἀπὸ **τρυγητήρων λευκοὺς . . βότρυς**.

τρυγητήριον (τὸ) γλώσσ. ὁ τόπος ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος τῶν σταφυλῶν, ὁ ληνός, τὸ πατητήρι.

τρυγητής (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ δημ., δημ. πληθ. -τές κ. -ταδες δ. τ. τοῦ τρυγητὴρ βλ.λ., ὁ τρυγῶν : Πολυδ.1,122, ΠΔ Σοφ.Σειρ.3,3,20, Εὐστ.Πον.180,61· **2)** ὀνομ. ἀστερισμοῦ τινος : Σχόλ.'Αρατ.91 **ἀρκτοφύλακα, βοώτην . . τρυγητήν**· **3)** δημ. ὀνομ. τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καθ' ὃν γίνεται ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρύγος.

τρυγητικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρύγησιν ἢ τὸν τρυγητήν, ὁ τοῦ τρύγου, ὁ πρὸς τρύγον ἐπιτήδειος : **τρυγητικὸν ἐργαλεῖον**.

τρυγητός (ὁ) (τρυγῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τρύγητος** (κτ. γραμματικούς τινας διακριτέα ἡ σημασία ἑκατέρου τῶν τ.) ἡ συγκομιδὴ τῶν γεννημάτων καὶ ὀπωρικῶν, ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος· Θεόγνωστ. Καν.75 «τρύγητος . . ἐπὶ καιροῦ λαμβάνεται· ἐπὶ γὰρ τῶν πράξεων ὀξύνεται» : Πλούτ.'Ηθ. 671D **ἀκμάζοντι τρυγητῷ τραπέζας τε προτίθενται παντοδαπῆς ὀπώρας**, Λουκ.Φιλοψ.22 **ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν**· ‖ νεώτ. ἰδ. ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν κ. ἰδ. τῶν σταφυλῶν : Θουκ.4,84 **ὀλίγον πρὸ τρυγήτου ἐστράτευσεν**, Θεόφρ.Φ1 5,1,12 **μετὰ τρυγητὸν καὶ ἀρκτοῦρον**, Γαλ.13,896 **κατὰ τὸν τρυγητὸν ὅπερ ἐστὶ τὸ μέσον τοῦ φθινοπώρου**, Θεοφύλ.Σ 83 **ὁ τρυγητὸς ἤδη προκέκυφε, καὶ ὁ βότρυς γλεύκους πεπλήρωται**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ ἐκ μελισσῶν κηροῦ, ἥ τε συγκομιδὴ τούτων ἀπὸ τῶν κυψελῶν καὶ τῆς συγκομιδῆς ἡ ἐποχή : Γεωπ.15,5,1 **καιρὸς ἄριστος τρυγᾶν μέλι καὶ κηρία ἐπιτολὴ πλειάδων· δεύτερος τρυγητὸς ἀρχομένου φθινοπώρου**· **3)** ἡ τρύγη, ὁ συγκομισθεὶς καρπός, ἡ ἔσοδεία· 'Αρκάδ.81,26 «**τρύγητος ὁ καιρός**· μονογενῶς, τρυγητὸς δὲ τὸ τρυγόμενον», Σουΐδ. «ὁ τρυγώμενος βότρυς».

τρύγητος (ὁ) ἃ. τρυγητὸς βλ.λ.

τρυγήτρια (ἡ) θηλ. τοῦ τρυγητὴρ βλ.λ., γυνὴ τρυγῶσα ἄμπελον : Δημ.1313 **πολλαὶ καὶ τιτθαὶ καὶ ἔριθοι καὶ τρυγήτριαι γεγόνασ' ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους**, Δίων Χρ. 7,1,260, Πολυδ.1,222,141.

τρῠγηφάγος-ον μτγν. ὁ τρώγων τρύγην, γεννήματα καὶ ὀπώρας, ὁ σιτοφάγος : Πλούτ.'Ηθ. 730Β **οὔτε σκάρον τρυγηφάγον**.

τρῠγηφάνιος-ον μτγν. ἐπὶ οἴνου, ὁ λαμβανόμενος δεύτερος ἐκ τῶν στεμφύλων, ὁ στεμφυλίτης, ἡ λάγκερη, τὸ λάγκειο : Πολυδ.6,17 **ὁ μέντοι δευτερίας, καὶ τρυγήφανιος ἐκαλεῖτο**· ‖ κ. τὸ τρυγηφάνιον ὡς οὐσ.· Πολυδ.7,151 «τρυγηφάνιον· τὸ ἐκ τῶν στεμφύλων πιεσθέντων ἀπορρεῦσον».

τρῠγηφόρος-ον ὁ φέρων τρύγην, γεννήματα καὶ ὀπώρας, ὁ καρποφόρος, ὁ οἰνοφόρος : 'Υμν.'Απόλλ.529 **οὔτε τρυγηφόρος .. οὔτ' εὐλείμων**.

τρυγία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ τρὺξ βλ.λ. : 'Αρετ.Χρον.Νούσ.2,3 **ξὺν ὄξεος τρυγίῃ λίῃ**, Σχόλ.Λυκόφρ.677 **νέου οἴνου τὴν τρυγίαν**, 'Ησ.ἐν λ. **τρυγία οἴνου ἢ ἐλαίου**.

τρῠγίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ οἴνου, ὁ πλήρης τρυγός, καθιζήματος, ὁ θολός : Χρησμ.π.Πλούτ. 295Ε **πῖν' οἶνον τρυγίαν**· **2)** ὡς οὐσ. ἡ τρύξ, ἡ ὑποστάθμη, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ : ΠΔ Ψαλμ.74,8 **πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη**.

τρυγίδιος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυσίδιος βλ.λ.
τρῦγίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς τρύγα, κατοπάτι: Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,8 **τρυγίζοντα .. διαχωρέει.**
τρυγικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐκ τρυγὸς κατεσκευασμένος, ὁ κωμῳδικός : Ἀριστφ.Ἀχ.628 **ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν·** **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρύγα, ὁ περιέχων τρύγα : **τρυγικὸν ὀξὺ** (τὸ ἐκ τῆς τρυγὸς τοῦ οἴνου λαμβανόμενον ἄλας).
τρύγῖνος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ τῆς τρυγὸς παρασκευαζόμενος : Πλίν.Φ.Ι 35,25.
τρῦγιος (ὁ) μτγν. ἐπών. τοῦ Διός : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.137 **«τρύγιος ἐπώνυμον Διός»** τρυγίας ὁ τοῦ οἴνου· τρὺξ **τὸ αὐτό».**
τρυγιός (ὁ) μτγν. ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ, ἡ **τρύξ,** τὸ κατακάθι· **2)** μτφ. τὸ ἔσχατον ἄθλιον ἐξαγόμενον, ἀποτέλεσμα κακοῦ τινος : Ἀθανάσ.1,851 **τρυγιοὶ τῶν κακῶν,** αὐτ. 1,852 **τρυγιοὶ πασῶν αἱρέσεων.**
τρύγις-εως (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ τίφη βλ.λ.
τρῦγόδιος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυσίδιος βλ.λ. : Πολύδ.6,27.
τρῦγοδαίμων-ονος (ὁ) ἀντὶ τρυγῳδός, μτ. παιδιᾶς ἐπὶ τοῦ κακοδαίμων, κακομοίρης ποιητής : Ἀριστφ.Νεφ.296 **οὐ μὴ σκώψῃς μηδὲ ποιήσῃς ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι** Ισχόλ. «τὴν τρύγα χριόμενοι, ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, οὕτω τὰ αὐτῶν ᾖδον ποιήματα κατὰ τὰς ὁδούς, ἁμάξαις ἐπικαθήμενοι».
τρυγοδίφησις-εως (ἡ) (τρυγοδιφῶ) εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν ἐρριμμένον τι ἐντὸς τρυβλίου πλήρους τρυγὸς ἀνεδιφεῖτο, ἀνεζητεῖτο, καὶ διὰ τῶν χειλέων λαμβανόμενον ἐξεβάλλετο ἐκεῖθεν· Πολυδ. 9,124 «ἡ δὲ τρυγοδίφησις τοῦ γελοίου χάριν ἐξεύρηται· δεῖ γάρ τι ἐς τρυγὸς λεκάνην καταδεδυκός, περιαγαγόντα ὀπίσω τὼ χεῖρε, τῷ στόματι ἀνελέσθαι».
τρυγοζύμη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ βυθοζύμη βλ.λ.
τρυγόζω μτγν. τρύζω βλ.λ. : Ἡρωδιον.ἐν Ἀν. Βοσσ.3,263,3 «τρυγόζειν, ἐπὶ τρυγόνων· τρύζειν».
τρῦγοιπος (ὁ) (τρύξ, ἶπος) ὕφασμα, δι' οὗ ἐκαθάριζον τὸν οἶνον ἀποχωρίζοντες αὐτὸν τῆς τρυγός, ἠθητήριον, στραγγιστήρι· Ἡσ. «ἐν ᾧ διηθοῦσι τὴν τρύγα», Σουΐδ. «ὑλιστὴρ ὁ σάκκινος» : Ἀριστφ.Εἰρ.535 **ὄζει κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων** Ισχόλ. «διυλιστῆρος ἢ πλέγματος, ἔνθα ἐκ τοῦ ληνοῦ εἰώθασιν ἐκπιέζειν»), αὐτ.Πλ. 1087 **οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ' ἰάσεται.**
τρῦγοιπῶ-έω λεξ. διηθῶ, στραγγίζω· Σουΐδ.«τρυγοιπῶ· τὴν τρύγα ἰπῶ».
τρυγοκωμῳδία (ἡ) λεξ.ἁ. τρυγῳδία βλ.λ.· Σουΐδ.
τρυγόνα (ἡ) δημ. ἡ θήλεια τρυγών, τὸ τρυγόνι.
τρυγονάκι (τὸ) **δημ.** ὑποκορ. τοῦ τρυγόνι βλ.λ.
τρυγόνι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τρυγών : Θεμιστ.Λόγ.22,273C **φάττια τε καὶ τρυγόνια τιθασεύοντες,** Λίβ.Ροδ.128 **εἰς δένδρου κλῶνον ηὕρηκα πουλιὰ τρυγόνια δύο,** Βιζυην.Κατομήνυσις 21, Πορφύρ.43,11· **2)** μτγν. θωπευτικὸν ὄνομα κορασίου : Φιλόδ.ΑΠ 7,222,2 **ἐνθάδε τῆς Τρυφέρας μαλακὸν ῥέθος, ἐνθάδε κεῖται τρυγόνιον·** **3)** δημ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ νωθρὸς τὴν διάνοιαν, ὁ βραδύνους· **4)** βοτάνη τις, ἁ. περιστερεῶν : Ποι. Βοτσν.56.
τρυγόνιος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸν θαλάσσιον ἰχθὺν τρυγόνα : Ὀππ.Ἁλ.2, 480 **τρυγονίου δ' οὔπω τι κακώτερον ἔπλετο πῆμα τρώματος.**
τρυγονοκράχτης (ὁ) **δημ.** **τὸ** πτηνὸν ἐρωδιός, ἁ. τρυγονοσ(ο)ύρτης.
τρυγονολόχορτο (τὸ) **δημ.** τὸ φυτὸν ἀστράγαλος ὁ ἀττικός.
τρυγονοσύρτης (ὁ) **δημ.** **ὁ** τρυγονοκράχτης.
τρύγος (ὁ) λεξ., νεώτ., δημ.κ. τρύγος (τὸ) ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν κ. ἰδίᾳ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρυγητός· Ἡσ. «τρυγητός· ὁ τρύγος» : Κρυστ. ὁ Τρύγος 13 **καὶ μὲ τραγούδια, μὲ χαρές, ὅταν ἀρχίζῃ ὁ τρύγος, - μπήκαμε στὸν τρύγο** (ἀρχίσαμε τὸν τρυγητόν)· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, τοῦ τρυγητοῦ : παροιμ. **θέρος, τρύγος, πόλεμος** (κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπαιτεῖται μεγάλη δραστηριότης).
τρῦγοφόρος-ον μσν. ὁ πλήρης τρυγός, καθιζημάτων οἴνου : Νικ.Χων.Χρον.415C **κύλικος τρυγοφόρου.**
τρύγω μτγν. κ. μσν. ξηραίνω· Ἡσ. «τρύγει· ξηραίνει» : Θεόγνωστ.Καν.24,20· ‖ ἀμτβ. γίνομαι ξηρός, ξηραίνομαι· Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.1752 «τρύγει· ξηραίνεται».
τρῦγῶ-άω (τρύγη) κ. νεώτ., **δημ. -άω,** ἀόρ. (ἐ)τρύγησα, παθ. ἀόρ. **ἐτρυγήθην** κ. δημ. (ἐ)τρυγήθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **τετρυγημένος** κ. δημ. **τρυγημένος,** μτ. αἰτ. τοῦ συγκομιζομένου πράγματος, συλλέγω, συγκομίζω καρπούς, συνάγω : Ὀδ.Η 124 **ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν** (σταφυλάς), Ξεν.Οἰκ.19,19 **βότρυς διδάσκει τρυγᾶν ἑαυτήν·** κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Ὄρν.1698 **θερίζουσίν τε καὶ σπείρουσι καὶ τρυγῶσι,** Πλάτ.Νόμ.844D **πρὶν ἐλθεῖν τὴν ὥραν τὴν τοῦ τρυγᾶν·** κ. παθ. : Γεωπ.11,11,1 **οἱ στρόβιλοι τρυγῶνται Ἰουνίῳ·** ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Μόσχ.3,35 **μέλι τρυγᾶσθαι·** κ. μτφ. : Ἀριστ.Εἰρ.1341 **τί δράσομεν αὐτήν; τρυγήσομεν αὐτὴν** (εἰρήνην), Μελέαγρ.ΑΠ 12,256,1, αὐτ.Παράρτ. 98,6 **δακρυχαρὴς Πλούτων, τί τρυγᾷς ὄμφακας ἡλικίης;·** κ. παθ. : Λουκ.Κατάπλ.5 **καὶ καθ' ὥραν τετρυγημένοι** (συνηγμένοι κατὰ τὴν προσήκουσαν ἐποχήν)· **2)** μτ. τοῦ πράγμ. **ἐξ οὗ ὁ** καρπὸς λαμβάνεται καὶ συγκομίζεται, συλλέγω τοὺς καρποὺς ἐκ τοῦ δένδρου ἢ τοῦ ἀγροῦ γεναμένους ὡρίμους : Ἰλ.Σ 566 **ὅτε τρυγόῳεν ἀλωήν,** Ἡσιόδ.Α 292 **οἵ δ' ἐτρύγων οἴνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες,** Βιζυην.Ἁγία Σοφία 59 **ὅποιος μελίσσια κι ἂν κρατῇ, νὰ τὰ τρυγήσετ' ὅλοι·** κ. παθ. : Διόδ.3,62 **τὴν τρυγηθεῖσαν ἄμπελον·** ‖ παροιμ. **ἐρήμους τρυγᾶν** (ἀμπέλους) συλλέγω σταφυλὰς ἀπὸ ἀμπέλι ἀφύλακτον, ἐπὶ ἐπιδεικνυόντων τόλμην ἐκεῖ ὅπου οὐδεὶς φόβος : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 886, αὐτ.Σφ.634 **ἀλλ' ἐρήμας ᾠεθ' οὗτος ῥᾳδίως τρυγήσειν** (σχόλ. «ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι προττάντων, καὶ μηδενὸς ἀντιπραττόντων»), Ἀριστείδ.2,77 **ἵνα μὴ μάτην ἡ παροιμία τὰς ἐρήμους τρυγᾶν ἀγορεύῃ·** **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. μτ. αἰτ. προσ. χρηματίζομαι ἐκμεταλλευόμενος τὴν ἀδυναμίαν, τὴν στοργήν τινος, ἀπομυζῶ, βυζαίνω : Λουκ.Ἑταιρ. Δ 1,2 **καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.-Καὶ σὺ Γλυκέριον ἄλλον τρυγήσεις, - τὴν τρυγάει ὁ φίλος της·** **4)** ῥηματ.π. τρύγημα, τρύγησις, τρυγητήρ, τρυγητήριον, τρυγητής, τρυγητός, τρυγήτρια.
τρυγῶ-έω Ἡσ «τρυγεῖ· ξηραίνει».
τρυγώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος τρυγί, **ὁ** πλήρης τρυγός, ὁ ὅμοιος μὲ λάσπη, ὁ θολερός : Πλούτ.Ἠθ. 693E **τοῦ οἴνου τὸ τρυγῶδες·** **2)** ὁ πηκτός : Ἱππ. 207C **πτύσις αἱμάλωπος οὐ τρυγώδης γενομένη,** Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,12 **πύον τρυγῶδες.**
τρυγῳδία (ἡ) ἡ κωμῳδία : Ἀριστφ.Ἀχ.400 **αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τρυγῳδίαν** Ισχόλ. «κωμῳδίαν· διὰ τὸ τοῖς νικῶσι Κωμικοῖς τρύγα δίδοσθαι, νέον οἶνον», αὐτ.499, αὐτ.500.
τρυγῳδικός-ή-όν ὁ κωμῳδικός : Ἀριστφ.Ἀχ.886 **ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς.**
τρῦγῳδοποιομουσική (ἡ) ἡ τέχνη τῆς κωμῳδίας: Ἀριστφ.ἀπ.313 **ἦ μέγα τι χρῆμ' ἐστὶν ἡ τρυγῳδοποιομουσική.**
τρυγῳδός (ὁ) (τρύξ, ᾠδή) **ὁ** τὸ γλεῦκος **ἢ** τὴν τρύγα **ᾄδων, ἴσως** διότι **οἱ ᾄδοντες** ἤλειφαν **τὸ**

ἑαυτῶν πρόσωπα διὰ τρυγὸς ἐπὶ τὸ γελοιότερον, ἢ διότι ὡς ἀμοιβὴν ἐλάμβανον γλεῦκος, ὁ κωμῳδός : Ἀριστφ.Σφ.650 χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς, αὐτ.1537 ὀρχούμενον χορὸν τρυγῳδῶν.

τρῠγῳδῶ-έω Ἡσ. «τρυγῳδεῖν· κωμῳδεῖν».

τρῡγών-όνος (ἡ) (τρύζω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τρυγόνα πτηνὸν ἄγριον περιστεροειδές, τουρτούρα, τρυγόνι : Ἀριστφ.Ὄρν.302 κίττα, τρυγών, κορυδός, αὐτ.979 οὐκ ἔσει οὐ τρυγὼν αὐδ' αἰετός, Εὐμάθ.Ὑσμ.94 καὶ οἷον τρυγὼν ἐπὶ νεοττοῖς ὀλλυμένοις· ‖ παροιμ. τρυγόνος λαλίστερος (ἐπὶ μεγάλης φλυαρίας)· ὁμ. π.Σουΐδ. «πονηρὰ κατὰ τρυγόνα ψάλλεις· ἐπὶ τῶν μοχθηρῶς καὶ ἐπιπόνως ζώντων. Καὶ γὰρ ἡ τρυγών, ἐπειδὰν πεινᾷ, τότε μάλιστα ψάλλει» : Ἄλεξ.Θράσ.1 σοῦ δ' ἐγὼ λαλιστέραν οὐπώποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην, γύναι, οὐ κίτταν, οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα· 2) εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἔχοντος κέντρον κατὰ τὴν οὐράν· Ἡσ. «τρυγών· ἰχθὺς θαλάσσιος, ἧς τὸ κέντρον δηλητήριον» : Ἐπίχ.41, Ἀντιφάν.π.Ἀθήν.8,339Β ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε καὶ τὴν τρυγόνα χωρὶς Θεανοῖ δεῦρ' ἔθηκ' ἀντιρρόπους, Ἀριστλ.ΖΙ 1,5,8, Γεωπ.20,36 τρυγόνος θαλασσίου· 3) ζῷόν τι ἀγνώστου εἴδους : Ἀριστλ.ΖΙ 5,3.

τρυγωνίζω περικόπτω, κολοβώνω· κ. παθ. : Ἀμφιλ.58Β τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν ἐσυκοφάντησαν λέγοντες ὡς τρυγωνισθεῖσαν καὶ οὐχ ὡς δεσποτικῷ ῥήματι ξηρανθεῖσαν (δ.γρ. τρυγηθεῖσαν).

τρύζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. παρατ. τρύζεσκον (Θεόκρ.7,140), ἀόρ. ἔτρυξα (Σωπ.π.Ἀθήν.14,653Ε), παρακ. τέτρυγα (Κόϊντ.4,248), ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς φθέγγομαι, ἐκβάλλω λιγυρὰν καὶ γοερὰν φωνήν, μινυρίζω, οἷον ἡ τρυγών, ἡ χελιδὼν κ. ἄ. πτηνά· Φώτ. «τρύζει· ψιθυρίζει· γογγύζει· ἀσήμως λαλεῖ· παρ' ὃ καὶ τὸ τρυγών, ἐπεὶ ἀσήμως φθέγγεται καὶ γογγυστικῶς»· Ἐρωτιαν. «τρύζειν, οἱ δὲ στρύζειν· ἔστι δὲ τὸ μετὰ ἀσήμου ψόφου διαχωρεῖν· εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς τρυγόνος, ὅτι ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς φθέγγεται» : Θεόκρ.7,140 ἁ δ' ὀλολυγὼν τηλόθεν ἐν πυκινῇσι βάτων τρύζεσκεν ἀκάνθαις, Ἀρρ.Ἀν.1,25,9 χελιδόνα τρύζουσαν μεγάλα, Πολυδ.5,89, Νικ.Χων.Χρον.326C· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., γογγύζω, μουρμουρίζω, γκρινιάζω, ὡς ἔνδειξις τῆς μὴ προθυμίας καὶ μὴ θελήσεως : Ἰλ.Ι 311 ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος (σχόλ. «γογγύζητε· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς τρυγόνος»)· 3) ἐπὶ τῆς κορκορυγῆς τῆς κοιλίας καὶ τῶν ἐντέρων, ἐξέρχομαι μετά τινος τρυγμοῦ, μὲ γουργουρητό : Ἱππ.Προγν.40 εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν μήτε πυκνόν τι εἶναι, αὐτ.647,34 τὸ οὖρον τρύζει, αὐτ.662,43 τὰ ἐπιμήνια τρύζοντα.

τρυήλης (ὁ) ἄ. τρυηλίς βλ.λ.

τρυηλίς-ίδος (ἡ) (τρύω) μτγν. ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀνακυκῶσί τι, τορύνη, χουλιάρα, κουτάλα : Λουκ. Λεξιφ.7 τρυηλὶς μεντορουργὴς εὐλαβῆ ἔχουσα τὴν κέρκον· 2) Ἡσ. «τρυηλίς· ζῶον ῥύσις· ζωμήρυσις».

τρύηλις-ιδος (ἡ) ἄ. τρυηλίς βλ.λ.

τρύκ (τὸ) (γαλλ.) δημ. τέχνασμα, τρόπος παραπλανητικός, ἔντεχνον πονήρευμα.

τρυλ(λ)ίζω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τῶν ἐντέρων, θρυλίζω : Ἱππ.534,31 καὶ ἐκ τῶν στηθέων καὶ πλευμόνων οἷον γαστὴρ τρυλλίζει· 2) ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ὀρτύγων, τρύζω, κελαδῶ : Πολυδ.5,89 ὄρτυγας τρυλίζειν· 3) Θεόγνωστ. Καν.24,21 «τρυλίζει, ὀδύρεται».

τρύλλος (ὁ) νεώτ. ἄ. τρίλλος βλ.λ.

τρῦμα-ατος (τὸ) (τρύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ τριβῆς προελθοῦσα ὀπή, τρῦπα· Σχόλ.Ἀριστφ. Νεφ.447 «τρῦμα καὶ τρῆμα τὴν ὀπὴν φασι»· 2) Θεόγνωστ.Καν.24,22 «τρῦμα· πόνος»· 3) νεώτ. καρυοειδὴς δρύπη, ἧς τὸ ἐξωκάρπιον καὶ τὸ μεσοκάρπιον ἀποχωρίζονται ἀπὸ τοῦ ἐνδοκαρπίου.

τρῡμᾰλιά (ἡ) (τρύω) κ. μσν., ἰων. -ιή ἡ τρύμη, ἡ ὀπή : Σωτ.π.Ἀθήν.14,621Α εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλίην τὸ κέντρον ὠθεῖς, ΠΔ Ἰερ.13,4 κατάκρυφον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας· ‖ ἰδίᾳ ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ ῥαφίς, ἡ ὀπὴ τῆς βελόνας, Εὐστ. «τρυμαλιάν· τὴν ὀπὴν τῆς βελόνης» : ΚΔ Μᾶρκ.10,25 εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,88.

τρῡμαλῖτις-ῖδος (ἡ) Ἡσ. ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.

τρῡμάτιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ τρῦμα βλ.λ. : ΕΜ 752,52 τρυμάτια τοῦ ἐπὶ τῷ ἱστῷ ὀργάνου.

τρῡ́μη (ἡ) (τρύω) κ. σχόλ. ἡ τρυμαλιά, ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.447· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὀξύς, πανοῦργος, πολυμήχανος : Ἀριστφ.Νεφ.448 περίτριμμα δικῶν, κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη, μάσθλης (σχόλ. «ὁ περιτετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν, ὃν ἡμεῖς τρύπανον καλοῦμεν»)· 3) Θεόγνωστ.Καν.112,13 «τρύμη ἡ ταλαιπωρία».

τρύνης Ἡσ. «ἐφίππιον, στήμων».

τρύξ-τρῠγός (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. οἶνος μετὰ τῆς τρυγός, γλεῦκος ἀδιήθητον, νέο κρασί : Ἀνακρ.39 τρύγα πίνει μελιηδέα, Ἀριστφ.Νεφ.50 συγκατεκλινόμην ἐγὼ ὄζων τρυγός (σχόλ. «νέου οἴνου»)· ‖ παροιμ. τρὺξ κατ' ὀπώραν (γλεῦκος τὸ φθινόπωρον, εἰς δήλωσιν πράγματος περὶ οὗ δὲν ἀπεφασίσθη εἰσέτι) : Κικ.Ἀττ.2,12· 2) ὁ οἶνος, τὸ κρασί· Πολυδ.6,18 «τὸν οἶνον καὶ τρύγα ἐκάλουν»: Κρατῖν.Ὧραι 4· 3) ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, τὸ καθίζημα, τὸ καταπάτι, ἡ τρυγιά, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ : Ἀρχίλ.4 οἶνον ἀπὸ τρυγὸς ἄγρει, Ἀριστφ.Πλ.1085 ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους πίνειν, ξυνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα, Θεόκρ.7,70 κυλίκεσσι καὶ εἰς τρύγα χεῖλος ἐρείδων (ὡς τὸν πάτον), Λουκ.Τίμ.19 ἐν τῇ τρυγὶ τοῦ πίθου· ‖ γεν. κ. ἐπὶ ἄ. ὑγρῶν, τὸ καθίζημα, ἡ μούργα : Ἡρ.4,23 ἀπὸ τῆς παχύτητος αὐτοῦ τῆς τρυγὸς παλάθας συντιθεῖσι, Νίκ.Θηρ.933, Πλούτ.Ἠθ.895C τρύγα ὕδατος, Πολυδ.1,245· 4) μτφ.ἐπὶ μετάλλων, ἡ σκωρία : Νίκ.Ἀλεξ.51 ἠὲ σιδηρήεσσαν ἀπὸ τρύγα, τήν τε καμίνων ἔντοσθεν χαάνσια διχῇ πυρὸς ἤλασε λιγνύς, Διοσκ.5,120 τρύγα χαλκοῦ· 5) ὕλη τις ἐν τῷ στομάχῳ : Ἱππ.1159C· 6) νεώτ. στρῶμα λιθώδους ἰζήματος σχηματιζόμενον περὶ τοὺς ὀδόντας, πουρί· 7) μτφ. ἐπὶ γέροντος, ὁ ἀπωστεωμένος : Ἀριστφ.Σφ.1309 νεοπλούτῳ τρυγὶ κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι, αὐτ.Πλ. 1086· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς ἠχοῦς : ΑΠλ.155 φωνῆς τρύγα· 8) τρύγες στεμφυλίτιδες οἶνος ἐκθλιβόμενος ἐκ τῶν στεμφύλων, ὁ στεμφυλίτης, ὁ δευτερίας, ἡ λάγκερη, τὸ λάγκιο : Ἱππ.359,8 τρύγας στεμφυλίτιδας, Γεωπ.6,13,2 ἡ ἀπὸ στεμφύλων τρύξ· 9) κ. νεώτ. ἡ πεφρυγμένη τρυγία οἴνου, ἡ ἀπομένουσα ἐπὶ τοῦ πυθμένος καὶ τῶν πλευρῶν οἰνοφόρου πίθου, ἡ φέκλη, κρεμοτάρταρο· ‖ τροχίσκος τρυγὸς καθαριστικὸς τροχίσκας ἐκ πεφρυγμένης τρυγίας οἴνου χρησιμοποιούμενος ἀντὶ σάπωνος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.9,9,3 τροχίσκοι τρυγὸς ᾗ ῥυπτόμεθα· 10) νεώτ. φαρμ. τρὺξ ἐμβόραξ φάρμακον λαμβανόμενον ἐσωτερικῶς εἰς μικρὰς μὲν δόσεις ὡς διουρητικόν, εἰς μείζονας δὲ ὡς καθαρτικόν.

τρυζώδης-ους-ες μτγν. ἀντὶ τρυγώδης βλ.λ. : Ἀλέξ.Τραλλ.8,433.

τρύος-ους (τὸ) (τρύω) ποι. πόνος, κόπος, ἐργασία, ταλαιπωρία : Ἀνών.ποι. ἐν ΕΜ 94,42.

τρῦπα (ἡ) (τρύω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μτγν. τρύπη, δημ.κ. τροῦπα, ἡ ὀπή : Εὐστ.1069 τρυμαλιὰ δὲ πάντως ἡ τρῦπα, Ἡσ. ἐν λ. παραπλασμός αἱ τῶν αὐλῶν τρῦπαι, Πρόδρ.2,94 καὶ τὸ βρακίν

σου φαίνετον ἀπὸ πενήντα τρύπας, - κοιτάζει ἀπὸ τὴν τρῦπα· || παροιμ. ἔκαμε μιὰ τρῦπα στὸ νερὸ (ἐματαιοπόνησε)· **2)** σχισμή, ὀπὴ ἐπὶ βράχου ἢ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὑπόγειος φωλεὰ ζώου, τρώγλη : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.89 μυωξία ἡ τοῦ μυὸς τρῦπα, αὐτ.136 τρώγλη ἡ τρύπη, Πολιτ.Ἐκλ.28,11 ὄρη, βουνά, καὶ τρῦπες καὶ λαγκάδια, γεμᾶτα 'νιαι φτωχοὺς καὶ παλληκάρια, Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ. 80 τὸ κελλί του εἶναι τρῦπα σπηλιᾶς· || παροιμ. ὁ ποντικὸς (ἢ ἡ ἀλεπού) στὴν τρῦπα του (ἢ της) δὲν χώραγε καὶ κολοκύθια μάζευε (ἢ ἔσερνε) (ἐπὶ τοῦ ἐπιχειροῦντος ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του)· **3)** περιπεφραγμένος χῶρος, ἔνθα οἱ ποιμένες φυλάσσουσι τὰ μικρὰ ἀρνία ἢ ἐρίφια πρὸς ἀνάπτυξιν· **4)** δημ. μτφ. κατάστημα ἢ δωμάτιον μικροῦ χώρου : ἄνοιξε μιὰ τρῦπα καὶ πουλάει φιλικά· **5)** μτφ. ἔκφρ. βουλλώνω τρῦπες πληρώνω εἰς ἀπαιτητὰς ὀφειλάς μου ἢ δι' ἀνάγκας μου ἐπειγούσας.

τρυπαλώπηξ-εκος (ὁ,ἡ) μτφ. ΑΒ 64,24 «ὁ διὰ πανουργίαν πάντα τρυπῶν καὶ ἐργάζεσθαι δυνάμενος».

τρῦπάνη (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. τὸ τρύπανον, τὸ τρυπάνι· Ἡσ. «τρυπάνη· ἐργαλεῖον τεκτονικόν».

τρυπάνι(ον) (τὸ) δημ. τὸ τρύπανον, ἐργαλεῖον ἐκ χάλυβος, φέρον ἑλικωτὸν στέλεχος καταλῆγον εἰς αἰχμήν, χρησιμεῦον διὰ τὸ ἄνοιγμα ὀπῶν ἐπὶ ξύλων ἢ μετάλλων, τριβέλλι, ἀρίδα : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,20 ποὺ ὅλα βουλιᾶ τ' ἄρμενα μὲ τρυπάνι.

τρῦπανία (ἡ) μτγν. ὁ ἱμὰς ὁ κατὰ τὴν λαβὴν τοῦ τρυπάνου : Πολυδ.10,146 ἐν δὲ τῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλῃ ἀναγέγραπται τρύπανα τρυπανίας ἔχοντα, ἴσως τὴν ἀρίδα.

τρῦπανίζω τρυπῶ διὰ τρυπάνου· κ. παθ.· Ἡσ. «τρυπανίζεται· τρυπάνῳ πλήσσεται»· **2)** ρηματ.π. τρυπάνισις, τρυπανισμός, τρυπάνισμα.

τρυπάνιον (τὸ) μσν. τρύπανον, τρυπάνι βλ.λ. : Φώτ. ἐν λ.

τρυπάνισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διάνοιξις ὀπῆς ἢ τρήματος διὰ τρυπάνου, τρυπανισμός.

τρυπανίσκος (ὁ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρύπανον βλ.λ. : ASS Μαΐου 4,642F.

τρυπάνισμα (τὸ) (τρυπανίζω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυπονίζω βλ.λ., ἡ τρυπάνισις.

τρυπανισμός (ὁ) (τρυπανίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διάτρησις, ἡ διάνοιξις ὀπῆς ἢ τρήματος διὰ τρυπάνου : Ακύλ.ΠΔ Ἡσ.54,12 λίθους τρυπανισμοῦ· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἐν τῇ χειρουργ. ἡ κρανιοτομία βλ.λ.

τρῦπανοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρύπανον ἢ πρὸς τὴν κίνησίν του : Πτολ.Τετράβ.19Β τρυπανοειδοῦς κινήσεως.

τρυπανοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον τρυπανοειδῆ βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.19C.

τρυπανοκόραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος πτηνῶν ξηροβατικῶν, κόραξ ὁ καρπολόγος.

τρῦπανον (τὸ) κ. νεώτ. ἐργαλεῖον τεκτονικόν, κινούμενον δι' ἱμάντος, τρυπάνι, ἀρίδα : Ὀδ.ι 385 ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνὴρ τρυπάνῳ, Εὐρ.Κύκλ.461 ναυπηγίαν δ' ὡσεί τις ἁρμόζων ἀνὴρ διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,205 τρύπανά τ' εὔδίνητα· **2)** χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ὀξὺ καὶ εὐθὺ εἰς διάτρησιν τοῦ κρανίου, κεφαλοτρύπανο : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.911,7 ἀφεῖναι τοῦ αἵματος τρυπῶντα τὸ ὀστέον σμικρῷ τρυπάνῳ, Γαλ.Λεξ. τρύπανον ὀξὺ καὶ εὐθύ· || τρύπανον ἀβάπτιστον ἕτερόν τι εἶδος, οὗ ἡ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐκχώρησις ἐκωλύετο διά τινος ἰδιαιτέρας ἀμέσως μετὰ τὴν ὀξεῖαν ἀκωκὴν παχύτητός του : Γαλ.· || νεώτ. ἰατρ. ἐργαλεῖον πρὸς ἀνάτρησιν ὀστῶν· **3)** τὸ εἰς ἄναψιν πυρὸς τριβόμενον ξύλον· Ἡσ. «τρύπανα ἀχάλκευτα· τὰ φρύγια πυρεῖα» : Σοφ.ἀπ.640· **4)** μτφ. κτ. πληθ. τὰ τρύπανα ἐπὶ προσ., οἱ μηδὲν δυνάμενοι νὰ πράξωσι ἀφ' ἑαυτῶν, οἱ ὄργανα ἄλλων ὄντες, οἱ ἀνόητοι : Κράτ.π.Στοβ.55,43· **5)** νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων μαλακίων.

τρυπανόσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. τρυπανόσωμον πρωτόζῳον παρασιτοῦν ἐν τῷ αἵματι, προκαλοῦν θανατηφόρους νόσους.

τρυπανοσωμίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ τρυπανοσώματος βλ.λ.

τρῦπανοῦχος (ὁ) (ἔχω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ σῶμα τοῦ τρυπάνου, ἐφ' οὗ στερεοῦται ἡ κοπίς αὐτοῦ, ἡ λαβή : Πολυδ.7,113, αὐτ.10,146.

τρῦπανώδης-ους-ες μσν. ὁ διοτρυπῶν, ὁ διαπεραστικός : Ψελλ. ἐν Ἀν.Βοσσ.1,219 τρ- πόνος.

τρύπη (ἡ) μτγν. ἡ τρῦπα βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.136.

τρύπημα-ατος (τὸ) (τρυπῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ τετρυπημένον, ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα : Εὔπ. ἐν Ἀδήλ.44, Πλούτ.Ἠθ.389D αὐλοῦ τρύπημα· || ἐπὶ ραφίδος, ἡ ὀπὴ τῆς βελόνης, ἡ τρυμαλιά : ΚΔ Ματθ. 19,24 εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν· || ἐπὶ πλοίου, ἡ ὀπή, ἡ κοιλότης ἐν ᾗ ἐμβάλλεται τὸ πηδάλιον : Ἀριστφ. Εἰρ.1234 ἵνα μὴ γ' ἀλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς· || κ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 624 προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν· **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπῶ, ἡ ἐνέργεια πρὸς διάνοιξιν τρύπας, ὀπῆς : τὸ τρύπημα τῶν μετάλλων γίνεται δι' εἰδικοῦ τρυπάνου, - τρύπημα τῶν αὐτιῶν (δι' ἐνώτια, γιὸ σκουλαρήκια)· **3)** ὁμ. ὁ δι' ὀξέος ὀργάνου ἢ πράγματος νυγμός, κεντηματιά : τὸ τρύπημα ἀπὸ ἀγκάθι - ἀπὸ σκλήθρα συχνὰ κάνει φλόγωση, - ὁ διάσονας θέλει τρύπημα νὰ βγῇ τὸ ἔμπυο.

τρῦπημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρύπημα, μικρὰ ὀπή, τρῦπα βλ.λ.: Ἥρων ἐν Ἀρχ.Μαθηματ.161 σφαιρίον τετρυπημένον λεπτοῖς τρυπηματίοις.

τρυπησιά (ἡ) δημ. ἡ τρύπησις βλ.λ. : Θεοτ. μτφρ.Σαίξπηρ Τρικυμία 128.

τρύπησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. τρυπησιά ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπᾶν, ἡ τρῆσις, ἡ διάτρησις : Ἀριστλ.Η Εὐδ.7,10,4, Ἀριστόξ.37D τὴν τῶν αὐλῶν τρύπησιν.

τρῦπητήρ-ῆρος (ὁ) (τρυπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἀγγεῖον χάλκινον ἢ πήλινον ἔχον πολλὰς ὀπάς, διάτρητον, τρυπητό, σουρωτήρι : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.90· **2)** νεώτ. βελονοειδὲς ἐργαλεῖον δι' οὗ πιέζοντες ἐλατήριον ἀνοίγομεν ὀπὰς ἐπὶ σωμάτων μικρᾶς ἢ μετρίας σκληρότητος, οἷον ἐπὶ χαστοχάρτου, δέρματος κττ., τρυπητήρι.

τρυπητήρι(ον) νεώτ. κ. δημ. ἐργαλεῖον πρὸς διατρύπησιν, τρυπητήρ.

τρυπητής (ὁ) (τρυπῶ) κ. νεώτ. ὁ τρυπῶν, ὁ διατρυπῶν : Πλάτ.Κρατ.388D τῷ τινος δὲ ἔργῳ ὁ τρυπητὴς καλῶς χρήσεται· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μυιῶν ἐντόμων.

τρῦπητός-ή-ό(ν) (τρυπῶ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τετρυπημένος, ὁ φέρων τρύπας, ὀπάς, ὁ διάτρητος, ὁ τρύπιος : Νικ.Χων.Χρον.361Α περὶ τὸν λεγόμενον τρυπητὸν λίθον· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ τρυπητό(ν) μαγειρικὸν σκεῦος διάτρητον πρὸς ἀποστράγγισιν φαγητῶν, σουρωτήρι.

τρυπί (τὸ) δημ. ἡ μικρὰ τρῦπα, ἡ τρυπίτσα : τὸ πανταλόνι σου ἔχει ἕνα τρυπί.

τρύπιος-ια-ιο δημ. κ. τρού- ὁ ἔχων ὀπὴν ἢ ὀπάς, ὁ διάτρητος : ὁ ντενεκὲς εἶναι τρύπιος· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἰδίᾳ ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ ἐφθαρμένος ἐκ τῆς συνεχοῦς χρήσεως : τρύπιο παντελόνι.

τρυπ(ι)οχέρης-έρα-έρικο δημ. κ. τρου- ὁ μὴ φειδωλευόμενος τὰ χρήματά του, ὁ σπάταλος.

τρυπίτσα (ἡ) δημ. κ. τρουπίτσα, ὑποκορ. τοῦ τρῦπα, μικρὰ τρῦπα, τρυπούλα, τρυπί.

τρυπογάζι (τὸ) δημ. κ. τραυπ- εἶδος βελονιᾶς βλ.λ., ἀζούρ.

τρυποκάρυδο (τό) δημ. τὸ πτηνὸν αἰγίθαλος· 2) μτφ ἐπὶ προσ., ὁ δειλός, ὁ φοβοδεής.
τρυπούλα (ἡ) δημ. μικρὰ ὀπή, μικρὰ τρῦπα, τρυπίτσα.
τρυποφράχτης (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν τρωγλοδύτης ὁ εὐρωπαϊκός.
τρυποχαντρίτης (ὁ) δημ. ὁ πειρῶν εἰς κλωστὴν χάντρες βλ.λ.· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν φιλάργυρος, ὁ ξηνταβελόνης.
τρυποχουλιάρα (ἡ) δημ. κοχλιάριον μέγα, διάτρητον, τρυπητὴ χουλιάρα· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ μὴ συγκρατῶν τὴν γλῶσσάν του, ὁ φλύαρος, ὁ ἐπιπόλαιος.
τρυπῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. -ῶμαι, δημ. παθ. ἀόρ. **(ἐ)τρυπήθηκα,** παθ. παρακ. **τετρύπημαι,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **τρυπημένος,** ἀνοίγω εἴς τι ὀπήν, τρῦπαν : Ὀδ.ι 384 **ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνὴρ τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι,** Ἱππ.Κεφ.Τρωμ 911· κ. παθ. : Ἱππ.680,19 **τετρυπήσθω τὸ τρῆμα** (ἀς ἀνοιχθῇ ὀπή), Σοφ.ἀπ.737 **δι' ὠτὸς . . τετρυπημένου** (ἀνοικτοῦ ὅπως ἀκούῃ), Ξεν.Ἀν.3,1,31 **τὰ ὦτα τετρυπημένοι** (πρὸς ἐξάρτησιν ἐνωτίων)· ‖ κ. παθ. ἐν φρ. **ψῆφος τετρυπημένη** ἡ τῆς καταδίκης, ἡ ἔχουσα ὀπὴν ἐν τῷ μέσῳ, ἀντίθ. πλήρης : Αἰσχίν.1,79 **τῶν ψήφων ἡ τετρυπημένη, ὅτῳ δοκεῖ πεπορνεῦσθαι Τίμαρχον, ἡ δὲ πλήρης, ὅτῳ μή, τί ἂν ἐψηφίσασθε ;·** 2) κ. δημ. νύσσω, κεντῶ, πληγώνω : Λουκίλλ.ΑΠ 11,308 **τὸν πόδα τῇ βελόνῃ τρυπῶν Κλεόνικος ὁ λεπτάς, αὐτὸς ἐτρύπησεν τῷ ποδὶ τὴν βελόνην·** ‖ κ. μτφ., μτ. διπλῆς αἰτ. : Λουκ.Ὠκ. 169 **πόθεν με τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος ;·** ‖ δημ. κ. ἀμτβ. εἰμὶ οἰχμηρός, ἠμπορῶ νὰ πληγώσω : **μὴν πιάνῃς τ' ἀγκάθια, τρυποῦνε·** 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ., ὀχεύω : Θεόκρ.5,42 **αἱ δὲ χίμαιραι αἵδε κατβληχῶντο καὶ ὁ τράγος αὐτὰς ἐτρύπη,** ΑΠλ.243 **τρυπᾶν πάντες ἐπιστάμεθα·** ‖ δημ. ἐπὶ ἀνδρῶν, διακορεύω· κ. παθ. ἐπὶ γυναικῶν : **τὴ βρῆκε τρυπημένη·** 4) δημ. ἀμτβ. ἐπὶ πραγμ., γίνομαι διάτρητος, φθείρομαι, κάνω τρῦπες : **τρύπησε τὸ παντελόνι μου·** 5) ρηματ. π. τρυπητέον, τρύπημα, τρύπησις, τρυπητέον, τρυπητήρ, τρυπητός, τρυπητήρι.
τρύπωμα (τό) (τρυπώνω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυπώνω, ἡ παρείσδυσις, ἡ σύγκρυψις· 2) εἰδ.ἐν τῇ ραπτικῇ, ἀρσιὸν ῥάφιμον πρόχειρον, παραρραφή.
τρυπώνω δημ., ἀόρ. **(ἐ)τρύπωσα,** μτχ.παθ. παρακ. **τρυπωμένος,** ἀποκρύπτω : **ποῦ ἐτρύπωσε τὰ τετράδια της ;·** 2) ἀμτβ. ἐμβαίνω εἰς τρῦπαν, εἰσδύομαι, κρύπτομαι κάπου : **τρύπωσε καὶ δὲν φαίνεται·** ‖ κ. μτφ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,15 **τρυπώνουν οἱ ἥσκιοι μέσ' στὶς ρεματιές·** 3) εἰδ. ἐν τῇ ραπτικῇ, ράπτω ἀραιὰ καὶ προσκαίρως τι διὰ νὰ συγκρατήσω τεμάχια ἢ πτυχὰς ἕως οὗ ραφῶσιν ὁριστικῶς, παρορράπτω· 4) ρηματ. π. τρύπωμα.
τρυσάνωρ-ορος (ὁ,ἡ) (τρύω) **ὁ** κατατρύχων, ὁ καταπονῶν, ὁ ἐξαντλῶν ἄνδρα : Σοφ.Φιλ.209 **οὐδέ με λάθει βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ τρυσάνωρ.**
τρυσίβιος-ον (τρύω) ὁ κατατρύχων, καταπονῶν τὸν βίον : Ἀριστφ.Νεφ.421 **φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς** (σχόλ. **«κεκολασμένης** καὶ καταπονούσης τὸν βίον**»**).
τρυσίμοχθος-ον μτγν. ὁ μόχθοις ὁ κατατρυχόμενος, ὁ τεταλαιπωρημένος : Πολύβ.5,106,4 (δ. γρ.).
τρυσίππιον (τὸ) (τρύω) ἄ. τρυσίππειον (ΑΠ.Δ. Εὐστ.1517,9) σημεῖον δι' ἐγκαύματος, ὅπερ ἐποίουν ἐπὶ τῆς γνάθου εἰς ἵππον ἄχρηστον πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου καταστάντα : Εὐπ.Ἀδήλ.17.
τρύσιππος (ὁ) μσν. Θεόγνωστ.Καν.24,23 **«ὁ τρύσιππος· ὁ γεγηρακὼς ἵππος»,** ἄλογο γέρικο.
τρῦσις-εως (ἡ) (τρύω) **ἡ ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων,** ἡ καταπόνησις, ἡ ταλαιπωρία· Ἡσ. **«τρῦσις·** νόσος. πόνος**»**.
τρύσκω Ἡσ. **«τρύσκει·** τρύχει. ξηραίνει**»**.
τρυσμός (ὁ) (τρύζω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ γογγυσμός,** ὁ μουρμουρισμός : Γρηγ.Ναζ.3,1271Α **δούλιον ἐν στομάτεσσι λαλούμενον . . τρυσμόν.**
τρυσ(σ)ός-ή-όν ὁ εὔθρυπτος, ὁ ἀδύνατος, ὁ μαλακός· Ἡσ. **«τρυσόν·** νοσερόν, λεπτόν, ἀσθενές**»**, Θεόγνωστ.Καν.24,21 **«τρυσόν·** ἀσθενές**»**.
τρῦτανεύω μσν. ζυγίζω, ζυγοστατῶ : **Εὐστ.** Πον.123,74.
τρῦτάνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ γλωττὶς τοῦ ζυγοῦ καὶ γενικῶς ζυγός, πλάστιγξ : Ἀριστφ.Σφ.39 **ἔχουσα τρυτάνην ἵστη .. δημόν,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.49 **ζυγοστατείτω τότε ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ τὰ γιγνόμενα.**
τρῦτανίζω μτγν. μσν. ἄ. τρυτανεύω βλ.λ. : Ἰουλ. Ἐπιστ.77, Εὐστ.Πον.109,78.
τρυτοδόκη (ἡ) Σουΐδ. (δ. γρ. γρυτ-), κτ. συγκοπὴν ἀντὶ τρυτανοδόκη, ἡ θήκη τῆς πλάστιγγος.
τρύφακτος-ον ἄ. δρύφακτος βλ.λ.· Ἡσ. **«ἔνιοι** διὰ τοῦ δ· δρῦς γὰρ τὸ ξύλον**»**.
τρυφάλεια (ἡ) (τρίς, φάλος, κτ. ἄ. τρύω) ἐπ. **ἡ** περικεφαλαία : Ἰλ.Γ 372 **ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης,** αὐτ.Λ 352, αὐτ.Τ 382, Ἀριστφ.Βάτρ.1016 **λευκολόφους τρυφαλείας.**
τρυφάλη (ἡ) ἡ τρυφάλειο βλ.λ.· Ἡσ. **«περικεφαλαία,** τρεῖς ἔχουσα λαμπροὺς ἀστέρας, ἢ ἥλους**»**.
τρῦφαλίς-ίδος (ἡ) (τρύφος) μτγν. κ. **τροφαλίς** τεμάχιον, κομμάτι· Ἡσ. **«τρυφαλίδες·** τὰ τμήματα τοῦ ἁπαλοῦ τυροῦ**»** : Λουκ.Λεξιφ.13 **τρυφαλίδας** τυροῦ (διορθ. τροφαλίδας).
τρύφαξ-ακος (ὁ) ὁ παραδεδομένας **εἰς τρυφάς,** ὁ τρυφηλός . Ἱππόδ.π.Στοβ.250,22.
τρυφεράδα (ἡ) δημ.' ἡ τρυφερότης.
τρυφεραίνω κ. δημ., παθ. ἀόρ. **ἐτρυφεράνθην,** καθιστῶ τι τρυφερόν, ἁπαλύνω· ‖ κ. ἀμτβ. καθίσταμαι τρυφερός· 2) παθ. γίνομαι τρυφερός, διὰ τῆς τρυφῆς διαφθείρομαι : Ἀριστφ.Σφ.688 **διακινηθεὶς τῷ σώματι καὶ τρυφερανθείς.**
τρῦφεραμπέχονος-ον ἐπὶ τῶν Ἰώνων, **ὁ φορῶν** τρυφερά, μαλακὰ ἐνδύματα : Ἀντιφάν.Δωδώνη 1 **ἢ τις Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων ἁβρὸς ἡδυπαθὴς ὄχλος ὥρμηται·**
τρῦφέρευμα-ατος (τὸ) (τρυφερεύομαι) λεξ. **ἡ** ἁβρότης, ἡ τρυφή, τὸ ἐντρύφημα : ΑΒ 225,27.
τρῦφερεύομαι μτγν. κ. μσν. ἀπαθ. τρυφεραίνομαι βλ.λ., γίνομαι τρυφερός : ΠΔ Ἐσθ.15,3 (ἀπόκρυφα), ΚΜανασσ. Χρον. 5627, Εὐστ.Πον.287,79· 2) ρηματ. π. τρυφέρευμα.
τρῦφερία (ἡ) μτγν. ἡ τρυφερότης : Ῥοῦφ.ἀπ. 225, Ἀκύλ.ΠΔ Γέν.18,12, αὐτ.Βασ.1,15,32.
τρυφεριμάννα (ἡ) μτγν. εἶδος βοτάνης : **Στέφ.** Μάγνης Ἐμπειρικὸς (κῶδ.) **«ὁμοίως πότιζε** καὶ τρυφεριμάνναν λεγομένην βοτάνην, **τὴν διὰ τῶν** πετρῶν φυομένην, καὶ τεμνομένην **βλύζουσαν** γάλα, μετὰ γάλακτος βοείου**»**.
τρυφερίτσα (ἡ) δημ. ἐν φρ. **βγῆκε στὴν τρυφερίτσα** (ἐπὶ ἐφήβων, μόλις εἰσῆλθε εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, ἢ ἤρχισε νὰ **ἐρωτοτροπῇ**)· ‖ **ἐπὶ** γυναικὸς ἐν αἰσχρ. σημ., ἤρχισε νὰ πορνεύηται.
τρυφερόβιος-ον μτγν. ὁ διάγων βίον τρυφερόν, ὁ ζῶν τρυφηλῶς, ἐν καθηδυπαθείᾳ, ὁ πολυτελής· Πρόκλ.Παράφρ.223, Ἡσ.**ἐν** λ. ἁβρὸ βαίνων.
τρυφερόκαρδος-η-ο δημ. **ὁ** ἔχων τρυφερὰν καρδίαν, ὁ εὐαίσθητος.
τρῦφεροπάρειος-ον μσν. **ὁ** ἔχων παρειὰς τρυφεράς, ἁβράς : ΚΜανασσ.Χρον.5,304.
τρυφερόπεπλος-ον μσν. ὁ φορῶν τρυφερόν, πολυτελῆ πέπλον, φορέματα : ΚΜανασσ.Χρον.5934.
τρυφεροπρόσωπος-ον μσν. ὁ ἔχων τρυφερόν, μαλακὸν πρόσωπον : ΚΜανασσ.Χρον.3859.

τρῦφερός-ά-όν (τρυφή) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -ή, ὁ ἁπαλός, ὁ μὴ τραχὺς ἢ σκληρός, ὁ μαλακός : Βατραχομ.66 **τρυφερὸς αὐχήν**, Εὐρ. Βάκχ.150 **τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων**, Ἀριστλ.ἀπ.255 (ἐπὶ ἀμυγδάλων), Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,66 **ταῖς τρυφεραῖς ἡμᾶς χερσὶν ὑπεξέβαλεν**, Μελέαγρ.ΑΠ 5,151 **θῆρες ἄτεγκτοι τέρπονται τρυφερῷ χρωτὶ χλιαινόμενοι**, Πρόδρ.2,574 **φιλομηλίτσας τρυφεράς**, Σολωμ.Κρητικὸς 160,8 **τὸ τρυφερὸ κλωνάρι μόνα νά 'χω'** ‖ δημ. παροιμ. **ὅσο εἶναι βέργα, τὴ σιάζεις ὅπως θέλεις** (ἡ ἀγωγὴ τελεσφορεῖ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν)' ‖ τὸ οὐδ. **τρυφερὸν** ὡς οὐσ. ἡ τρυφερότης, ἡ μαλακότης : Ἀριστφ.Ἐκκλ.901 **τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε τοῖς ἁπαλοῖσι μηροῖς**' **2)** ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἕξεων τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἁβρός, ὁ ἁβροδίαιτος : Καλλ.Κωμ.Κύκλωψ 2 **ἡ τρυφερὰ καὶ καλλιτράπεζος Ἰωνία**, Ἀντιφάν.Ὀμ.1 **θηρικλειον ὄργανον τῆς τρυφερᾶς ἀπὸ Λέσβου σεμνοπότου σταγόνος πλῆρες, ἀφρίζον**' κ. συγκρ. : Ἀριστφ.Σφ.551 **τρυφερώτερον, ἢ δεινότεραν ζῷον**' ‖ **τὸ τρυφερόν** ὡς οὐσ. ἡ μαλθακότης : Θουκ.1,6 **ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν**' **3)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μειλίχιος, ὁ στοργικός : Πλούτ.Κωμ.Φάων 4 **τρυφεροῖσι τρόποις**, Λασκ.Μυστ.9 **τρυφερὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης**' ‖ τὸ οὐδ. **τρυφερόν** ὡς ἐπίρρ. μετὰ τρυφερότητος, μειλιχίως : Ἀριστφ.Σφ.1169 **εἶτα πλουσίως ὡδὶ προβὰς τρυφερόν τι διασαλακώνισον**, Θεόκρ.20,7 **ὡς τρυφερὸν λαλέεις**' **4)** ὁ ἐρωτικός : **ἔχουν τρυφερὰς σχέσεις**' **5)** ὁ λεπτοφυής, ὁ ἀδύνατος, ὁ σαθρός : Πλούτ.Φωκ.2 **φοφοδεὲς καὶ τρυφερὸν ἐστι δι' ἀσθένειαν**, - **τρυφερὰ ἡλικία** (ἡ παιδική).

τρῦφερόσαρκος-ον μτγν. ὁ ἔχων σάρκα τρυφεράν, ἁπαλήν : Ξενοκρ.Ἐνύδρ.Τροφ.1,30.

τρυφεροστήμων-ονος-ον σχόλ. ὁ ἔχων λεπτὸν στήμονα ἢ ὑφήν : Σχόλ.Λυκόφρ.863 **ἁβροπήνους τρυφεροστήμονας**.

τρῦφερότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τρυφεροῦ, ἡ ἁβρότης, ἡ ἁπαλότης, ἡ λεπτότης, ἡ μαλθακότης : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.2,3,4, Ἀθήν.12,544F **περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος διαλεγόμενος**' **2)** νεώτ. μτφ. κτ.πληθ. **τρυφερότητες** περιπαθεῖς τρόποι, ἐρωτοτροπίαι.

τρυφεροῦμαι-όομαι σχόλ. τρυφεραίνομαι **βλ.λ.**, γίνομαι τρυφερός : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.688.

τρυφερόφθαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς τρυφερούς, γλυκὰ μάτια : Ὀρειβ.5,133.

τρυφερόχειρ-ος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων χεῖρα τρυφεράν, ἁπαλήν : ΚΜανασσ.Χρον.4,32.

τρῦφερόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. **-ώς-ῶτος** ὁ ἔχων δέρμα τρυφερόν, ἁπαλόν : Διοσκ.1,86.

τρυφερώδης-ους-ες λεξ. ὁ τρυφερῷ καὶ τρυφηλῷ ὅμοιος, ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὴν καθηδυπάθειαν καὶ ἀσέλγειαν' Ἡσ. **ἐν λ. νοσακερῶς «νοσώδης τρυφερός. μαλακός»**.

τρυφερωδῶς ἐπίρρ. λεξ. κατὰ τρόπον τρυφερώδη βλ.λ.' Φώτ. ἐν λ. νοσακερῶς **«τρυφερωδῶς»** μαλακωδῶς. νοσωδῶς».

τρυφέρωμα-ατος (τὸ) Ἡσ. τρυφέρευμα **βλ.λ.**

τρῦφερῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά τρυφηλῶς, πολυτελῶς : Ἀριστλ.Πολιτ.2,9,6 **ζῶσι γὰρ ἀκολάστως.. καὶ τρυφερῶς**' **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. κατὰ τρόπον τρυφερὸν βλ.λ.3).

τρῦφή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἁβρότης, ἡ λεπτότης, ἡ ἁπαλότης : Εὐρ.ἀπ.884,4' **2)** κ. νεώτ. ἡ μαλθακότης, ἡ ἡδυπάθεια : Εὐρ.Φοίν.1491 **σταλίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς**' ‖ κ. κτ. πληθ. πολυτέλειαι, ἡδυπάθειαι : Εὐρ.Ὀρ.1113 **τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τρωϊκάς**, αὐτ.Βάκχ.970, Πλάτ. Ἀλκ.1,122Β **εἰς πλούτους ἀποβλέψαι καὶ τρυφάς**, αὐτ.Νόμ.637Β' **3)** ἡ ἀπόλαυσις, ἡ φιληδονία, ἡ ἀσέλγεια : Ἀριστφ.Λυσ.387,Πλάτ.Γοργ.492C **τρυφὴ καὶ ἀκολασία**, αὐτ.Πολ.590Β' ‖ κ. ἐν προσωποπ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ.974 **Τρυφῆς πρόσωπον**' **4)** ἡ ὑπερηφανία, ἡ ἔπαρσις, ἡ ἀλαζονεία : Ἀριστφ.Πλ.818, αὐτ.Βάτρ.21 **εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφή**, Πλάτ.Γοργ.525Α **ὑπὸ ἐξουσίας καὶ τρυφῆς.. καὶ αἰσχρότητος γέμουσαν τὴν ψυχὴν εἶδεν**, Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,6.

τρῦφηλός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ μαλακός, ὁ ἁπαλός, τρυφερός : Ἐπίγρ.ΑΠ 7,48 **σάρκες δ' αἰθαλέαισι πυρὸς ῥιπῆσι τρυφηλαὶ ληφθεῖσαι**' **2)** νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ἀγαπῶν τὸν μαλθακὸν **καὶ** ἡδυπαθῆ βίον, ὁ ἔκδοτος **εἰς** ἀπολαύσεις, **ὁ** φιλήδονος' **3)** νεώτ. ἐπὶ πραγμ., ὁ πλήρης **τέρψεων**, ὁ ἀπολαυστικός : **τρυφηλὸς βίος**.

τρυφηλότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης **τοῦ** τρυφηλοῦ βλ.λ.

τρυφηλῶς ἐπίρρ. λεξ. κ. νεώτ. τρυφερῶς, μαλακῶς : Ἁρποκρ. ἐν λ. Ἰωνικῶς' **2)** νεώτ. κατὰ τρόπον τρυφηλὸν βλ.λ.2).

τρύφημα-ατος (τὸ) ἀντικείμενον εἰς ὃ τις ἐντρυφᾷ, καμάρι : Εὐρ.ΙΑ 1050 **Διὸς λέκτρων τρύφημα φίλον**' **2)** εἶδος κοσμήματος : Ἀριστφ.ἀπ.309,7.

τρῦφητής (ὁ) (τρυφῶ) ὁ μαλθακῶς διαιτώμενος, ὁ ἔκδοτος εἰς τρυφήν, ὁ φιλήδονος, ὁ ἀκόλαστος : Διόδ.Ἐκλ.549,82,Ἀθήν.1,7Α **ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις Ἀπίκιος πλουσιώτατος τρυφητής**.

τρυφητίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τρυφητὴς **βλ.λ.** : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.137,ΚΜανασσ.Χρον.6692.

τρῦφητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιρρεπὴς **εἰς** τὰς ἡδονὰς καὶ ἀσελγείας, ὁ φιλήδονος, ὁ ἀκόλαστος : Κλήμ.Ἀλ.1910,40 **ἐρεθισμὸν τρυφητικόν**.

τρῦφητιῶ-άω μτγν. ἐφετικὸν τοῦ τρυφῶ, **ἐφίεμαι** τρυφῆς καὶ ἀσωτίας : Κλήμ.Ἀλ.325 **ἀθληταῦ οὐ τρυφητιῶντος**.

τρῦφοκαλάσῖρις-ιδος (ἡ) μαλακὸν **καὶ πολυτελὲς** γυναικεῖον ἔνδυμα' Ἡσ. **«τρυφοκαλάσιρις' ἔνδυμα** γυναικεῖον» : Ἀριστφ.ἀπ.309,6.

τρύφος-ους (τὸ) τεμάχιον ἀπεσπασμένον, θρύμμα, κομμάτι' Ἡσ. «τρύφος' κλάσμα ἄρτου. ἢ ξύλον καταδεδαπανημένον» : Ὀδ.Δ 508 **τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ**, Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,105 **τρύφος ἄρτου**' κ. κτ. πληθ. : Ἡρ.4,181 **ἐν δὲ τῇ ὀφρύῃ ταύτῃ μάλιστα διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ ἁλός ἐστι τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους ἐν κολωνοῖσι**, Φερεκρ.Μεταλλ.1,5 **ναυτῶν τρύφη**, Χοιρίλος π. Ἀθήν.11,464Β **χερσὶν ὄλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγός**.

τρῦφῶ-άω (τρυφή) κ. μσν. κ. νεώτ. ζῶ τρυφηλῶς, διάγω βίον μαλθακότητος καὶ ἀπολαύσεων : Εὐρ.Ἴων 1376 **ἐν ἀγκάλαις μητρὸς τρυφῆσαι**, Ξεν. Ἀθ.1,11 **τρυφᾶν καὶ μεγαλοπρεπῶς διαιτᾶσθαι**, Ἰσοκρ.2,32 **τρύφα... ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα κόσμοις**,Λιβ.Ροδ.2144 **ἔζων,ἐτρύφων, ἔχαιραν**' ‖ κτ. μτχ. ἐνεστ. ἐν χρ. ὡς ἐπίθ., ὁ τρυφηλός, ὁ θηλυπρεπής, ὁ φιλήδονος : Ἀριστφ. Νεφ.49 **σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην**, Πλάτ.Νόμ.901Α **τρυφῶν καὶ ἀμελὴς ἀργός τε**, αὐτ.Μέν.76Β' ‖ **τὸ τρυφᾶν** ὡς οὐσ. ἡ τρυφηλότης, τὸ τρυφηλόν : Ἀριστφ.Σφ.1455 **ἦ μέγα τι μεταπεσεῖται ἐπὶ τὸ τρυφᾶν καὶ μαλακόν**' **2)** ἡ μτχ. ἐνεστ. ἐπὶ πραγμ., ὡς ἐπίθ. ὁ ἁβρός, ὁ λεπτός : Πλάτ.Νόμ.695D **βασιλικὴ καὶ τρυφῶσα παιδεία**, Ἀριστοφ.Φιλ.2 **τῶν θηρικλείων εὐκύκλωτον ἀσπίδα ὑπεραφρίζουσαν, τρυφῶσαν**, Πολυδ.7,23 **οἱ δίπυραι δ' εἰσί τινες ἄρται τρυφῶντες**' **3)** ἄγω βίον ἀκόλαστον, ἄσωτον : Εὐρ.Βάκχ.969 **τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις**, Ἀριστφ. Λυσ.405 **ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα ταῖσιν γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν**' **4)** ἐξο-

δεύω, δαπανῶ πολλά, ἀντιθ. γλίσχρως ζῆν: Ἀριστλ.Πολιτ.2,7,7· **5)** ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι: Εὐρ.Ἰκ.214 **ἆρ' οὐ τρυφῶμεν..., οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε;,** αὐτ.552, Πλάτ.Εὐθφρ.11E ἐπειδή μοι **δοκεῖς σὺ τρυφᾶν** (ὅτι εἶσαι ἀκατάδεκτος), Δημ. 98 **ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι** (ἐπὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων), αὐτ.402, Ἀλεξ.Ταραντ.1,14 **τρυφῶσιν ἕτεροι πρὸς ἑτέρους** (ἐπὶ τῶν φιλοσόφων)· || μτ. ἑπομένης προτ.: Πλάτ.Πρωτ.327E **νῦν δὲ τρυφᾷς.., διότι πάντες διδάσκαλοί εἰσιν ἀρετῆς·** **6)** ρηματ. π. τρύφημα, τρυφητής, τρυφητικός.

τρύφωμα-ατος (τὸ) ὅ. τρύφημα βλ.λ.

τρυχαλέος-α-ον Ἡσ. «ῥυπαρός, λεπτός».

τρυχηλός-ή-όν ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυχηρός βλ.λ.

τρυχηρός-ά-όν ἐπὶ ἐνδυμάτ., ὁ ρακώδης, κουρελιασμένος: Εὐρ.Τρῳ.496 **τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα πέπλων λακίσματα.**

τρύχινος-η-ον μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρῦχος, ὁ ἐκ ρακῶν, ὁ κουρελιάρης: Ἰώσ.ΑΙ 5,1,16,Ἀλκίφρ.1,36.

τρυχίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρῦχος, ράκος, κουρέλι: Ἱππ.Ἄρθρ.813,αὐτ.837.

τρύχνη (ἡ) σχόλ. ὅ. τρύχνος **βλ.λ., ἡ** ἀγριομελιτζάνα: Σχόλ.Θεόκρ.10,37.

τρύχνον (τὸ) λεξ. ἡ τρύχνος βλ.λ.

τρύχνος (ἡ) κ. στρύχνος Φώτ. ἐν λ. τρύχνον «σὺν τῷ σ δὲ στρύχνον οὐδαμοῦ εὗρον», εἶδος βοτάνης, ἡ ἀγριομελιτζάνα: Θεόκρ.10,37 **ἁ φωνὰ δὲ τρύχνος** (σχόλ. «ἤγουν ἡ φωνή σου δὲ μαλακή, ἐοικυῖα τρύχνῳ· τρύχνος δὲ καὶ τρύχνη **εἶδος** λαχάνου, **ἡ** κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιτζάνα, ἱκανῶς μαλακοῦ· καὶ λέγεται στρύχνος· ὁ δὲ Θεόκριτος **ἐξέβαλε τὸ σ διὰ τὸ μέτρον, τρύχνον** εἰπών»· || ἐν χρ. ὡς σύμβολον μελῳδικῆς ἡδύτητος: Κωμ. Ἀνών.235 **μουσικώτερος τρύχνου.**

τρυχνῶ-όω **ἐσφ.** γρ. ἀντὶ τρυγῶ **βλ.λ.: Γαλ.'Ιππ.** Γλωσσ.Ἐξηγ.580.

τρῦχος-ους (τὸ) **κ.** τρύχας ράκος, κουρέλι, ἱμάτιον τετριμμένον καὶ ρακῶδες: Σοφ.ἀπ.843 **τρύχει καλυφθεὶς Θεσσαλῆς ἀπληγίδος,** Εὐρ.Ἠλ.501 **τρύχει, πέπλων ἐξαμόρξασθαι δάκρυα·** || κ. κτ. πληθ. τὰ ράκη, τὰ κουρέλια: Εὐρ.Ἠλ.184 **τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων,** αὐτ.Φοίν.325 **δυσόρφναια δ' ἀμφὶ τρύχη τάδε σκότι'** ἀμείβομαι Ἀριστφ. Ἀλ.418 **τὰ ποῖα τρύχη;,** Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,109 **γηραλέον νεφέλας τρῦχος τόδε·** **2)** σχίσμα, ρῆγμα, κομμάτι: Ἀριστλ.Μετ.3,1,11 **δι' ἱματίων.. οἷον τρύχη ἐποίησεν.**

τρύχω Ἰων., παρατ. **τρύχεσκον,** καταναλίσκω, καταστρέφω: Ὀδ.Α 248 **τρύχουσι δὲ οἶκον** (καταναλίσκουσι τὴν περιουσίαν), αὐτ.Π 125, αὐτ.Ρ 387, Ἡσίοδ.Ἔργ.303 **οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἔσθοντες·** **2)** μτφ. ἐνοχλῶ, βασανίζω, ταλαιπωρῶ, στενοχωρῶ, κατατρύχω: Θέογν.909 **τρύχειν βίον ἐν κακότητι,** Ἱππ.310,34 **τρύχει τὰ νουσήματα,** Σοφ.ΟΤ 666 **γᾶ φθίνουσα τρύχει ψυχάν,** Εὐρ.Ἑλ.1286 **μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις τρύχου σὺ σαυτήν,** Ξεν.Ἑλλ.5,2,4 **εἰ δεήσει πολὺν χρόνον τρύχειν στρατείαις τήν τε πόλιν καὶ τοὺς συμμάχους·** || κ. παθ. ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι, κατατρύχομαι: Ὀδ.Α 288 **ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν,** αὐτ.Β 219, αὐτ.Κ 177, Σοφ.Τρ.110 **εὐναῖς ἀνανδρώτοισι τρύχεσθαι,** αὐτ.ΑΪ.605, Ἀριστφ.Ἀχ.68 **καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα διὰ Καϋστρίων πεδίων ὁδοιπλανοῦντες,** Θουκ.1, 126 **οἱ Ἀθηναῖοι τρυχόμενοι τῇ προσεδρίᾳ ἀπῆλθον οἱ πολλοί·** || μτ. γενικ. βασανίζω, ταλαιπωρῶ ἕνεκά τινος: Εὐρ.Ἱππ.147 **εἴτ' ἀμφὶ τὰν πολύθηρον Δίκτυνναν ἀμπλακίαις ἀνίερος ἀθύτων πελάνων τρύχει·** || κ. παθ. μτ. γενικ. κατατρύχομαι, βασανίζομαι ἕνεκά τινος: Ἀριστφ.Εἰρ.989 **αἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη τρία καὶ δέκ' ἔτη.**

τρυχῶ-όω, ἀόρ. **ἐτρύχωσα κ.** παθ. **ἐτρυχώθην,** παθ. παρακ. **τετρύχωμαι,** καταστρέφω, τρύχω: Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,2 **ἐτρύχωσαν τὴν Ἑλλάδα·** **2)** παθ. καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι, κατατρύχομαι: Μίμν. 2,12 **οἶκος τρυχοῦται,** Ἱππ.592,34 **τρυχωθῆναι τὸ σῶμα** (ὑπὸ τῆς νόσου), Θουκ.4,60 **ὅταν γνῶσιν ἡμᾶς τετρυχωμένους,** Πλάτ.Νόμ.807B **τῶν σφόδρα τετρυχωμένων μετὰ ἀνδρείας τε,** Πολύβ.1,11,2 **τετρυχωμένοι ὑπὸ τῶν πολεμίων,** Διον.Ἀλ.Ῥωμ. 7,44, Πλούτ.Πομπ.10 **πόλεις τετρυχωμένας·** **3)** ρηματ.π. τρύχωσις.

τρύχωσις-εως (ἡ) **ἡ ἐξάντλησις** τῶν **δυνάμεων, ἡ** καταπόνησις, ἡ ταλαιπωρία: Μάξ.Τύρ.34,2.

τρυφίνη (ἡ) νεώτ. ὅ. θρυφίνη βλ.λ.

τρύω ἐπιτετ. τ. τοῦ τείρω, ἐν χρ. κτ. παθ. παρακ. τέτρῡμαι κ. **ἐν** μτχ. **τετρυμένος** (συνήθ. δ.γρ. **τετριμμένος**), κατατρίβω, κατατρύχω, βασανίζω, ἐνοχλῶ: Αἰσχ.Πρ.27 **ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ τρύσει σ'·** || κ. παθ. κατατρύχομαι, καταπονοῦμαι, ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι: Ἡρ.1, 22 **τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ,** αὐτ.2,124, αὐτ.6,12, Πλάτ.Νόμ.761 D **πόνοις τετρυμένα γεωργικοῖς σώματα,** Πολύβ.1,62,7, Ἀπολλ.Ρ 1,1174 **τετρυμένα γούνατ' ἔκαμψε,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 9, 549 **δάκρυσιν Ἀγρικόλαο τετρύμεθα,** Ἀδαῖ.ΑΠ 6,228 **αὔλακι καὶ γήρᾳ τετρυμένον ἐργατίνην βοῦν·** **2)** ρηματ.π. τρῦσις, τρυσάνωρ, τρυτάνη.

τρῶα Ἡσ. «ἀρπεδόνη».

τρῳαδεύς-έως (ὁ) ἐκ Τροίας· Στέφ.Βυζ.«**Τρῳάς, ἡ** χώρα τοῦ Ἰλίου, **τὸ ἐθνικὸν Τρῳαδεύς».**

τρῳαδικός-ή-όν μσν. ὁ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν Τρῳάδα: Εὐστ.313,27 **τὸ Τρῳαδικὸν Ῥοίτειον.**

τρῳάς-αδος (ἡ) **κ. νεώτ.,** δημ. **τρῳάδα κ. τρωϊάς** ὡς ἐπίθ. μτ. τοῦ γῆ κ. ἄνευ αὐτοῦ, ἀρχαία χώρα κτ. τὰ ΒΔ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἡ τρωϊκὴ χώρα· **Στέφ.**Βυζ. «**Τρῳάς, ἡ** χώρα τοῦ **Ἰλίου»:** Ἡρ.5,122, Σοφ.ΑΪ.819 **πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι·** **2)** ἡ ἐκ τῆς Τροίας καταγομένη: Ἰλ.Χ 105 **αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους·** **3)** δημ. ἐν φρ. **τῆς τρῳάδας τὰ κακὰ ἢ τὰ βάσανα** (πολλὰς καὶ μεγάλας συμφοράς), ὁμ. φρ. **τὰ κάμαμε τρῳάδα** (φρ. ἀνάλογος, **τὰ** κάμαμε κεραμιδαρειό, τὰ **κάμαμε** θάλασσα κττ.).

τρωγάλια (τὰ) (τρώγω) κ. **νεώτ.** ὀπωρικὰ καὶ ἄλλα **ἐδέσματα** τρωγόμενα ὠμὰ ὡς ἐπιδόρπια, οἷον ἰσχάδες, κάρυα, ἀμύγδαλα, φουντούκια, στραγάλια, τραγήματα: Ἀριστφ.Εἰρ.772 **δὸς τῷ φαλακρῷ τῶν τρωγαλίων,** Πολύδ.6,79· || σπαν. ἐν τῷ ἑν.: Πίνδ.ἀπ.94, Πλούτ.Ἠθ.133C.

τρωγαλίζω νεώτ. τρώγω τι μασῶν, **κατακόπτων** αὐτὸ ἠχηρῶς διὰ τῶν ὀδόντων, ροκανίζω.

τρωγάλιος-αν Ἡσ. **ὁ** τρωκτός, **ὁ** ὠμὸς τρωγόμενος, ποὺ κριτσινίζεται.

τρώγλη (ἡ) (τρώγω) **κ. νεώτ. κ.** δημ. **διαβεβρωμένον** καὶ τετρυπημένον μέρος τοίχου ἢ ὑφώματος, φωλεὸς ζῴου καὶ ἰδίᾳ μυῶν, ποντικότρυπα: Βατραχομ.52 **γαλέην.., ἢ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρευνεῖ,** Βάβρ.31,17· || γεν. κοιλότης, σπηλιά: Ἀριστλ.ΖΙ 5,20,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. κατοικία ἀνήλιος καὶ στενόχωρος: **μένει σὲ μία τρώγλη·** **3)** ὀπή, τρύπα εἰς ἔνδυμα ὑπὸ μυὸς γενομένη: Βατραχομ.184 **πέπλον μου κατέτρωξαν.. καὶ τρώγλαις ἐνέδυσαν·** || ὀπὴ ἐν τῷ δέρματι: Ἱππ.251,17.

τρωγλίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. **εἶδος** χελιδόνος φωλεὰν ἐχούσης ἐν ὀπαῖς, πετροχελίδονα: Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.281,5, Εὐστ.228,35.

τρωγλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἐν αυνεκφ.**μτ.** τοῦ σμύρνη, εἶδος σμύρνης: Ἀλέξ.Τραλλ.1,40 **σμύρνα τρ-.**

τρωγλοδύνω δ.γρ. τοῦ τρωγλοδύω βλ.λ.

τρωγλοδύτης (ὁ) (δύω) κ. νεώτ. **ἐπὶ ἀλωπέκων καὶ ὄφεων, ὁ εἰσδυόμενος εἰς τρώγλας, ὁ ἐν**

τρώγλαις ἢ σπηλαίοις κατοικῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 9,1,28· || ἐπὶ καρκίνων : σύτ.ΖΠ 17,1· **2)** κτ. πληθ. **οἱ Τρωγλοδύται** αἰθιοπική τις φυλή· Ἁρποκρ. **«οἱ ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες»** : Ἡρ.4,183 **οἱ γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχιστοι ἀνθρώπων πάντων εἰσί,** Ἀριστλ.ΖΙ 8,12,3· **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος πιθήκων στενορρίνων **ἐκ τῶν ἀνθρωπομορφιδῶν ὁ** χιμπατζής· **4)** μτγν. κ. νεώτ. πτηνόν τι ὅμοιον τῷ βασιλίσκῳ : **Ἀέτ.**· || νεώτ. ζῳολ. γένος **ξηροβατικῶν** πτηνῶν, ὁ τρυποφράκτης.

τρωγλοδυτικὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ζῶν ἐν τρώγλαις : Ἀριστλ.ΖΙ 1,1,27 **ζῷα τρωγλοδυτικά**· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁναφερόμενος εἰς τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας· ὅθ. **ἡ τρωγλοδυτική** κτ. παράλ. τοῦ χώρα : Στράβ.16,4,4· || νεώτ. γεν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τρωγλοδύτην : **τρωγλοδυτικὸς πολιτισμός**· **3)** τὸ θηλ. **-δυτική** τρωγλῖτις βλ.λ. : Διοσκ.1,77.

τρωγλοδυτικῶς ἐπίρρ. μτγν. δίκην τρωγλοδύτου βλ.λ.2) : Στράβ.17,3,7 **τρ- οἰκεῖν.**

τρωγλοδύτις-ῖδος (ἡ) μτγν. ἀ. τρωγλῖτις βλ.λ. : Γαλ.13,885, Διόδ.Σ 1,30.

τρωγλοδυτισμὸς (ὁ) **νεώτ.** ὁ τρωγλοδυτικὸς βλ.λ. βίος.

τρωγλόδῦτος-ον (δύω) ὁ τρωγλοδυτικὸς βλ.λ.1) : Ἀριστλ.ΖΜ 4,11,9 **τρωγλόδυτα ζῷα.**

τρωγλοδυτῶ-έω βιῶ ἐν τρώγλαις : Ἀριστλ.ΖΜ 3,6,9, αὐτ.ΖΠ 16,6 **αἴτιον δ' ὅτι τρωγλοδυτεῖ τὰ μὲν ἐν τοῖς τόκοις, τὰ δὲ καὶ τῷ βίῳ παντί** (ἐπὶ ᾠοτοκούντων ζῴων καὶ ἐπὶ σαυρῶν).

τρωγλοδύω ἐν χρ. μ. ἐν μτχ. **τρωγλοδύων** ἐπὶ μυός, εἰσδύομαι εἰς τρώγλας καὶ κατοικῶ ἐν αὐτοῖς : Βατροχομ.52.

τρωγλοειδὴς-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρώγλην : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.375.

τρωγλύδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρώγλη βλ.λ.: Θεόγνωστ.Καν.126,27· πρβλ.Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.147.

τρωγλωτὸς-ή-όν μτγν. μσν. ὁ ἔχων ὀπήν, τρῦπαν, ὁ διάτρητος : Ἀποφθέγμ.Πατέρων 261.

τρῶγμα-ατος (τὸ) (τρώγω) συνήθ. κτ. πληθ., **τὰ** τρωγάλια **βλ.λ.** : Φιλόξ.3,11.

τρωγμὸς (ὁ) (τρώγω) **Ἡσ. «τὸ ἐπιθέσθαι** τὴν ὕλην **τρωγμός»** (ἀμφ.).

τρωγοπίνω δημ. τρώγω καὶ πίνω, εὐωχοῦμαι: **τρωγόπιναν σὲ μιὰ ταβέρνα.**

τρώγω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. δημ. **τρώω,** **ἀόρ. ἔτρωξα** κ. **β' ἔτραγον** (Φερεκρ.Κοριαν.1,5), **μσν. κ. νεώτ. ἔφαγον,** δημ. **-α,** μσν. κ. νεώτ. **παθ. ἀόρ. α' ἐφαγώθην,** δημ. **-ώθηκα,** β' ἀόρ. **ἐτράγην, μέσ.** μέλλ. **τρώξομαι** (Ἀριστφ.Ἀχ.806), **παθ. παρακ. τέτρωγμαι,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **φαγωμένος,** ρυκανῶ τι **διὰ** τῶν ὀδόντων ὅπως **εἶτα** μασήσω καὶ καταπίω, ροκανίζω, οἷον ἐπὶ τῶν φυτοφάγων ζῴων, ἡμιόνων, μόσχων, δαμαλῶν, χοίρων κ. σπαν. κυνῶν : Ὀδ.Ζ 90 **ἡμιόνους.. σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα,** Ἀριστφ.Ἀχ.801 **χοῖρε.. τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους ;** Σωτ.π.Στοβ.528,20 (ἐπὶ κυνῶν), Θεόκρ.4,45 **βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία· τῆς γὰρ ἐλαίας τὸν θαλλὸν τρώγοντι,** αὐτ.9,11 **κόμαρον τρωγοίσας** (ἐπὶ δαμολῶν)· **2)** ἐπὶ ἀνθρ., ἐσθίω ὠμὰ χόρτα, **ὄσπρια** καὶ ξηροὺς καρπούς· ΑΒ 114,15 **«τρώγειν οὔ φασι δεῖν λέγειν τὸ ἐσθίειν,** ἀλλὰ τὸ τρογήματα **ἐσθίειν»** : Ἡρ.2,37 τοὺς γενομένους **κυάμους οὔτε τρώγουσι οὔτε ἕψοντες πατέονται,** **αὐτ.2,92, αὐτ.4,177 οἳ τὸν καρπὸν μοῦνον τοῦ λωτοῦ τρώγαντες ζώουσι,** Ἀριστφ.Ἱππ.1077 **ὅτιὴ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς** χωρίοις, Ἀναξίλ.Λυρoπ.1,3 **βολβοὺς τρώγων, τυροὺς κάπτων**· || ἐπὶ **ἐπιδορπίου,** ἐσθίω ξηροὺς καρπούς, οἷον σῦκα, **ἀμύγδαλα,** καρύδια : Ἡρ.1,71 **οὐ σῦκα δὲ ἔχουσι τρώγειν,** Ἀριστφ.Εἰρ.1324 **σῦκά τε τρώγειν,** Ἀντιφάν.Λεπτ.1 **μελίπηκτα.. τρώγοιμι**· **κ.** ἀπολ. · Δημ.462 **πίνω καὶ τρώγω**· κ. παθ. : Ἡρ.2,92 **τρώγεται δὲ καὶ ἁπαλὰ ταῦτα καὶ αὖα**· || κ. μτφ. π. κωμ. : Ἀριστφ.Νεφ.924 **ἐκ** πηριδίου **γνώμας τρώγων Πανδελετείους**· **3)** μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. μασῶ καὶ καταπίνω τροφήν, ἐσθίω : Ἐρωτόκρ.1,94, δ.τραγ. **ζεστὸ φωμὶ δὲν ἔφαγα, γλυκὸ κρασὶ δὲν ἤπια,** Κρυστ.Φίλημα 3 **μὴν ἔφαες χαμοκέρασα, μὴν ἔφαες** βάτου μοῦρα· || μτφ. ἐν παροιμ. φρς **ἔφαε ἕναν περίδρομο** (κατὰ κόρον), **- τρώει σὰ λύκος** (μὲ ἀδηφαγίαν, λαιμαργίαν),**- ἡ μάννα τρώει καὶ τοῦ παιδιοῦ δὲν δίνει** (ἐπὶ ἐκτάκτως νοστίμου φαγητοῦ), **- τὸ τρώω καὶ μὲ τρώει** (δὲν αἰσθάνομαι τὴν εἰς τὸ στόμα μου εἰσαγομένην τροφὴν ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν), **- δὲν τρώει ἄχυρα** (εἶναι εὐφυής, ἔξυπνος), **- τρώει τὸ φωμὶ χαράμι** (εἶναι ἄχρηστος ἄνθρωπος), **- ἔφαγε τὸ φωμί του** (εἶναι γέρων, ἐγγίζει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του), **- ἔφαγε τὸ χάπι** (ἔπεσε εἰς τὴν παγίδα), **- τρώει τὰ νύχια του γιὰ καβγὰ** (ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς νὰ φιλονικήσῃ), **- ἔφαγε τὰ λυσσιακά του νά..** (προσεπάθησε παντὶ σθένει), **- ἔφαγα τὰ σκώτια μου** (κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν)· **- τρώει τὰ σίδερα** (εἶναι ἀσυγκράτητος ἐξ ὁρμῆς ἢ μανίας, δὲν συγκρατεῖται), **- τρώει τὰ λόγια** (δυσκολεύεται εἰς τὴν ἀκριβῆ προφοράν, δὲν προφέρει καλῶς), **- διαβάζοντας** τρώει **τὰ μισὰ** (παραλείπει), παροιμ. **οἱ γονιοὶ τρῶν τὰ δαμάσκηνα καὶ τὰ παιδιὰ μουδιάζουν** (ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα), αὐτ. **ὅποιος ἔχει γρόθο τρώει καρύδια, ἢ ὁπόχει μαχαίρι τρώει πεπόνι** (ἡ δύναμις ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχίαν), αὐτ. **τρώει ὁ χοῖρος** (ἢ **ἡ ἀλεπού**) **τὰ ξυράφια, μὰ στὸ βγάλσιμο τὰ βρίσκει** (οἱ διὰ δανείων ἀποζῶντες τὰ πληρώνουσιν ἔπειτα βαρέως), **- ἐφάγαμε τὸ βόϊδι καὶ ἀπόμεινε ἡ οὐρά του** (ὀλίγον μόνον ὑπολείπεται ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον), **- τὸ ὥριμο σῦκο ὁ χοῖρος τὸ τρώει** (τὰς καλὰς **νέας** ἀνάξιοι πλούσιοι νυμφεύονται), **- φάτε, μάτια, φάρια κι ἡ κοιλιὰ περίδρομο** (ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ βλέμματος μόνον ἀπολαυόντων), **- τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρὸ** (ὁ ἰσχυρότερος ἐπικρατεῖ), **- ἔπεσαν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ καὶ τὰ 'φαγαν οἱ χοῖροι** (ἐπὶ εὐγενῶν, οἵτινες ἐξέπεσαν καὶ διασύρονται ἀπὸ τοὺς χυδαίους), **- ἂς τρώῃ ἡ γριὰ κι ἂς μουρμουρίζῃ ὁ γέρος** (ἐπὶ ἐγωϊστῶν)· || **κ.** ἀλληλοπαθῶς ἐν φρ. **τρῶν τὰ σάλια τους** (εἶναι στενῶς συνδεδεμένοι)· || παθ. εἶμαι κατάλληλος πρὸς τροφήν, εἶμαι ἐδώδιμος, φαγώσιμος : **αὐτὰ τὰ πεπόνια δὲν τρώγονται, εἶναι σάπια**· || κ. μτφ. εἶμαι ὁπωσοῦν εὐειδής, συμπαθής, ὑποφερτός : **δὲν εἶναι ὄμορφη, μὰ τρώγεται**· || μτφ. εἰς παροιμ. φρς ἐν ἀρνητ. ἐκφορᾷ, εἶμαι ἀνυπόφορος : **μ' αὐτὰ ποὺ κάνεις δὲν τρώγεσαι**, **- μήτε ὠμὸς τρώγεται, μήτε ψητὸς** (εἶναι ἀσυμβίβαστος)· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἀρέσκομαι εἴς τι ἔδεσμα : **δὲν τὰ τρώει τὰ μακαρόνια - τὰ σταφύλια**· **5)** νεώτ. κ. δημ. καταλύω νηστείαν, κρεοφαγῶ· ἀντίθ. νηστεύω : **ἔφαγε τὴν καθαρὴ Δευτέρα**· **6)** νεώτ. κ. δημ. δάκνω, δαγκώνω : **τὸν ἔφαγε ἕνας σκύλος**· || φρ. **μαῦρο φίδι ποὺ σ' ἔφαγε** (ἀλίμονό σου τί ἔχεις νὰ πάθῃς)· **7)** νεώτ. κ. δημ. βιβρώσκω, φθείρω, τρίβω : **ἔφαγε ὁ σκῶρος τὴ φανέλλα μου**· || κ. μτφ. : **ἔφαγε τὰ νιάτα του στὰ ξένα**· κ. παθ. : **ἔχει φαγωθῆ τὸ παλτό του στὸν ἀγκῶνα, - τὰ παπούτσια του εἶναι φαγωμένα**· **8)** καταναλίσκω, σπαταλῶ, ξοδεύω· **ἡ σόμπα τρώει πολὺ κάρβουνο, - ἔφαε πολλὰ λεφτὰ στὴν Ἀθήνα, - ἔφαγε τὴν περιουσία του στὰ χαρτιά**· **9)** καταχρῶμαι : **ἔφαγε τὰ λεφτὰ τῆς ἐκκλησίας** (τὰς εἰσπράξεις)· **10)** νεώτ. τήκομαι, λειώνω, ῥέβω, οἷον ἐκ λύπης, ἀσθενείας,

στενοχωρίας: **τὸν τρώει ἡ ζήλεια, - τὸν ἔφαγε ὁ καημὸς τοῦ πατέρα του·** **11)** ὑφίσταμαι κακόν τι, τιμωροῦμαι: **ἔφαγε δύο χρόνια φυλακή - κατσάδα - τὴν ξαπάρα** (ἐπιπληξιν), **- ἔφαγε ξύλα τῆς χρονιᾶς του** (ἢ ὅσες **τρώει τὸ νταούλι - τὸ χταπόδι**) (ἐδάρη ἀνηλεῶς), **- ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα, - θὰ τὶς φᾶς!** (ἀπειλὴ πρός τινα ὅτι θὰ ξυλοκοπηθῇ), **- ἔφαγε τὴ χυλόπιττα** (ἐπὶ ἐρωτικῆς ἀποτυχίας), **- ἔφαγε τὸ κεφάλι του** (ἐζημιώθη ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος, ἔχασε τὴν ζωήν του)· **12)** φονεύω, σκοτώνω: **πίσω, καὶ σ' ἔφαγα** (θὰ σὲ σκοτώσω, στὸν τόπο), **- ἔφαγε κόσμο καὶ κοσμάκη** (πολλοὺς ἐξώντωσε)· ‖ παροιμ. **ἂν δὲν φᾶς δράκο, δράκος δὲν γίνεσαι, ἢ ἂν δὲ φᾶς στοιχειό, στοιχειὸ δὲν γίνεσαι** (θὰ γίνῃς ἰσχυρός, ἂν ἰσχυρὸν νικήσῃς)· **13)** νεώτ. κ. δημ. ὑπερβάλλω τινά, νικῶ: **τὸν τρώει στὸ πάλεμα·** ‖ μτφ. ἐν φρ. **τὸν ἔφαγε μὲ τὰ λιμὰ** (τὸν κατέβαλε καίτοι ἰσχυρότερον, ἢ τὸν παρέπεισε)· **14)** παρακαλῶ, παρακινῶ φορτικῶς: **μ' ἔφαγε ἡ κόρη μου νὰ πᾶμε στὸ χορό, - μοῦ 'φαγε τ' ἀφτιὰ** (φορτικῶς μὲ παρεκάλεσε)· **15)** νεώτ. κ. δημ. ὡς μέσ. ἀξιῶ τι μετ' ἐπιμονῆς: **φαγώθηκε νὰ φύγῃ γιὰ τὸ χωριό·** ‖ κ. μτ. ἀντικ., ὡς ἐνεργ. στενοχωρῶ τινα ἀπαιτῶν τι ἢ ἐπιμένων ὀχληρῶς: **μιὰ ὥρα μὲ τρώγεται νὰ τοῦ δώσω δανεικά·** **16)** νεώτ. κ. δημ. μέσ. διαπληκτίζομαι, φιλονικῶ, ἐρίζω, γκρινιάζω, μαλώνω: **τρώγεται μὲ τοὺς συναδέλφους του - μὲ τὶς γειτόνισσες, - τρώγεται καὶ μὲ τὰ ρούχα του** (εἶναι πολὺ φίλερις, γκρινιάρης)· ‖ κ. ὡς ἀλληλοπαθές: φρ. **τρώγονται σὰν τὰ σκυλιά, - σὰν τὶς κακὲς συννυφάδες - σὰν τὰ καβούρια μέσ' στὸ σακκούλι** (ἐρίζουσι, καταφέρονται ἀμοιβαίως)· ‖ παροιμ. **ὅταν τὰ σκυλιὰ τρώγωνται, ὁ λύκος τρώει τὰ πρόβατα** (ὅταν οἱ κυβερνῶντες φιλονικοῦσι, τσακώνωνται, οἱ κυβερνώμενοι καταστρέφονται)· **17)** νεώτ. κ. δημ. ὡς τριτοπρόσ., προκαλῶ κνησμόν, φαγούραν: **μὲ τρώει τὸ σπυρί·** ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. **τὸν τρώει ἡ μύτη του - ἡ παλάμη του - ἡ ράχη του** (προκαλεῖ ὁ ἴδιος τὴν τιμωρίαν του), **- τὸν τρώει ἡ γλῶσσά του** (εἶναι ἕτοιμος ν' ἀποκαλύψῃ μυστικάν)· **18)** ρηματ.π. τρώξ, τρῶξις, τρώξιμος, τρωκτάς, τρώγλη, τρωγάλισ, τρῶγμα, φαγητόν, φαγούρα, φάγωμα, φαγωμός, φαγώσιμος.

τρώζειν Ἡσ. «φιθυρίζειν, συνουσιάζειν», Ζωναρ. Ἐπιτ Ἱστ.1753 «τρώζειν, συνουσιάζειν».

τρωϊάθεν ἐπίρρ. ἐπ., ἐκ Τροίας: Πίνδ.Ν 7,60 **κτέαν' ἄγων τρωΐαθεν ἀκροθινίων.**

τρωικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Τροίαν: Ἰλ.Κ 11 **ἐς πεδίον τὸ τρωικὸν** (ἡ πεδιάς τῆς Τρῳάδος μεταξὺ Ἰλίου καὶ τῆς θαλάσσης), **- τρωικὸς πόλεμος** (ὁ περὶ τὴν Τροίαν διεξαχθείς)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ τρωικὰ** οἱ χρόνοι τοῦ περὶ τὴν Τροίαν διεξαχθέντος πολέμου: Ἡρ.2,145 **ἐλάσσω ἔτεά ἐστι τῶν τρωικῶν·** **2)** νεώτ. ἄστρον. **τρωικὸς ὅμιλος πλανητῶν** τὸ σύνολον τῶν τηλεσκοπικῶν πλανητῶν, ὧν ἡ τροχιὰ διέρχεται καὶ πέρα τῆς τροχιᾶς τοῦ Κρόνου.

τρώϊος-η-ον, συνηρ. **τρῳὸς** τρωϊκὸς βλ.λ.

τρωκταΐζω λεξ. κακουργῶ: ΕΜ 770,54.

τρώκτης (ὁ) (τρώγω) κ. νεώτ. ὁ τρώγων, ὁ κατατρώγων, ὁ ροκανίζων τι· ‖ κ. μτφ. πανοῦργος, ὁ ἀπατεών: Ὀδ.Ξ 288 **Φοίνιξ ἦλθεν ἀνήρ, ἀπατήλια εἰδώς, τρώκτης** (Εὐστ.«τρώκτην, ὅ ἐστι φάγον, φιλοκερδῆ, φιλάργυρον, ἐκ παντὸς ἐθέλοντα τρώγειν, ὅ ἐστι κερδαίνειν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς δὲ ἀπατεῶνα, παραλογιστήν»), Κωμ.Ἀνών.236· ‖ νεώτ. ὁ καταχραστής, ὁ κερδοσκόπος· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἄπληστος: Ἀντιφάν.Μοκ.ΑΠ 9,409 **λιτὰ δὲ δειπνῶν λαθροπόδας τρώκταις χερσὶ τίθησι** τόκους· **3)** θαλάσσιος ἰχθὺς ἔχων ὀξεῖς **ὀδόντας**, ἀμία, γουφάρι: Αἰλ.ΖΙ 1,5, Ὀππ.Ἁλ.2,554· **4)** ἡ τρώγλη: Ἱερακοσ.· πρβλ.Κόντ. ἐν Ἀθηνᾷ 5,72.

τρωκτικά (τά) νεώτ. ζῳολ. τάξις ζῴων θηλαστικῶν.

τρωκτικός-ή-όν ' μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀνώμ. θηλ. **τρωκτίς**, ὁ κατατρώγων τι λαιμάργως, ὁ κατακόπτων διὰ τῶν ὀδόντων, ὁ ἀδηφάγος: Φίλ.2,269, Τζέτζ.Λυκόφρ.213 **τρωκτικοῖς σιαγόσι·** **2)** νεώτ. ζῳολ. **τὰ τρωκτικὰ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τρωκτίς-ίδος (ἡ) ἀνώμ. θηλ. τοῦ τρωκτικὸς **βλ.λ.**: Τζέτζ.Ἡσίοδ 702.

τρωκτός-ή-όν (τρώγω) **ὁ τρωγόμενος, ὁ ἐδώδιμος**, ἰδίᾳ ὁ καρπὸς ὁ τρωγόμενος ὠμός: Ἡρ.2,92 **ἐν τούτῳ τρωκτὰ ὅσον τε πυρὴν ἐλαίης ἐγγίγνεται συχνά·** **2)** ἐπὶ κήπου, ὁ περιέχων καρποφόρο δένδρα ἢ ἄλλα φυτά: Φιλάστρ.138· **3)** **τὰ τρωκτὰ** ὡς οὐσ. τὰ τρωγάλια: βλ.λ., ἐπιδόρπια: Ἡρ.3,48 **τρωκτὰ σησάμου τε καὶ μέλιτος·** **4)** ἐπὶ δένδρων, ὁ καρποφόρος: Ξεν.Ἀν.5,3,12 **περὶ δὲ αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλσος ἡμέρων δένδρων ἐφυτεύθη ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὡραῖα.**

τρῶμα-ατος (τό) ἰων. ἀντὶ τραῦμα, ἡ πληγή: Ἡρ. 63 **πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων.** **2)** ἐπὶ ἀψύχων, ἡ βλάβη, ἡ λώβη, οἷον ἐπὶ πλοίων: αὐτ.6,16· **3)** βλάβη, συμφορὰ ἐν πολέμῳ: αὐτ. 4,160 **μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε καὶ φάρμακον πεπωκότα ὁ ἀδελφεὸς Νέαρχος ἀποπνίγει.**

τρωματίζω ἰων. ἀντὶ τραυματίζω βλ.λ.

τρωματίης (ὁ) ἰων. ἀντὶ τραυματίας **βλ.λ.**: Ἡρ.3, 79 **τοὺς μὲν τρωματίας ἑωυτῶν αὐτοῦ λείπουσι.**

τρωμάτιον (τό) ὑποκορ. τοῦ τρῶμα, μικρὸν τραῦμα, μικρὰ πληγή: Ἱπποκρ.1073.

τρωματίτης (ὁ) ἰων. τ. ὁ τραυματίας: Ἡρ.3,79 (δ.γρ. τρωματίας).

τρώμη (ἡ) δωρ. διαβρωτικὴ πληγή, **τραῦμα**: Πίνδ.Π 4,271 **τρώμαν ἕλκεος ἀμφιπολεῖν.**

τρώννυμι σχόλ. κ. **τρωννύω** τρώω, τιτρώσκω: Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.808.

τρώξ-ωγός (ὁ) (τρώγω) κ. νεώτ. **ὁ τρώγων, ὁ** ροκανίζων, ἰδ. σκώληξ τῶν ὀσπρίων: Στράττ.Ἀδὴλ.18· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων **ἐκ τῶν φυλλοκεράτων·** **2)** Ἡσ. «τρώγλη».

τρωξαλλίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. εἶδός τι ἐντόμου κατατρώγοντος τὰ λάχανα, εἶδος ἀκρίδος: Ἀλεξ. Ἀπεγλαυκ.1,12 **κατεδηδόκασι τὰ λάχανα αἱ τρωξαλλίδες·** ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ὀρθοπτέρων **ἀκριδιδῶν** ἐντόμων.

τρώξανον (τό) σκληρὸν ἢ λεπτὸν ξυλάριον, λεπτὸν κλωνάριον: Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,2,2 **ἀφαιρεῖν δεῖ τούτων ταῦτά τε καὶ τὰ τρώξανα·** **2)** λεξ. τὸ ἐκ φάτνης πῖπτον, καθ' ὃν χρόνον τὸ ζῷον τρώγει.

τρώξιμος-ον κ. μσν. ὁ τρωκτὸς βλ.λ.: Θεόκρ. 1,49 **ἁ μὲν ἀλώπηξ ἀν' ὄρχως φοιτῇ, σινομένα τὰν τρώξιμον** (σχόλ. «τρωκτάν, τὸ ἤδη τρυγηθὲν καὶ εἰς βρῶσιν παρατεθέν, λαμβάνεται δὲ **ἐπὶ** τῶν ἀκροδρύων. Τρώξιμος δὲ σταφυλὴ ἡ τὸ στύφος τοῦ ὄμφακοῦ μεταβαλοῦσα εἰς γλυκύτητα καὶ τὴν γεῦσιν ἡδύνουσα»)· ‖ **τρώξιμα** τὰ τρωκτὰ βλ.λ.: Ἱππ.549,36 **τῶν τρωξίμων ραφανῖδι χρεέσθω καὶ σελίνῳ εἰς ὄξος βάπτων**, Γεωπ.14,17.

τρῶξις-εως (ἡ) τὸ τρώγειν, ἀποκόπτειν διὰ τῶν ὀδόντων: Ἀριστλ.ΗΝικ.7,5,3 **ὀνύχων τρώξεις.**

τρωοφθόρος-ον μτγν. ποι. ὁ φέρων φθοράν, φθείρων, ὁ καταστρέφων τοὺς Τρῶας: ΑΠ 9,62 **τρωοφθόρα δούρατ' Ἀχαιῶν.**

τρωπῶ-άω ἐπιτετ. τ. τοῦ τρέπω, τροπὴν ἐμποιῶ, στρέφω, μετατρέπω, κάμπτω: Ὀδ.Τ 521 **ἥ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν** (ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, σχόλ. «τὸ θαμὰ τρωπῶσα καὶ ἡ πολυηχὴς φωνὴ τὸ πόριμον ἐν φωναῖς τῆς ἀηδόνος δηλοῦ-

σι»]· τὸ μέσ. στρέφομαι, γυρίζω πίσω : Ἰλ.Π 95 ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι θείης, Ὀδ.Ω 536· **2)** τὸ μέσ. τρέπομαι εἰς φυγήν : Ἰλ.Ο 666, αὐτ.Λ 568 ἐρητύσασκε φάλαγγας Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε δὲ τρωπάσκετο φεύγειν.
τρῶσις-εως [ἡ] [τρώω I] κ. νεώτ. τραυματισμός, πλήγιασμα : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.826, Πλούτ.Ἠθ.20Ε τὰς Ὁμηρικὰς τῶν θεῶν τρώσεις ὑπ' ἀνθρώπων· || τραυματισμός, πλήγωμα, πλήγιασμα δένδρων, βλάβη αὐτῶν ἐκ πλήγματος ἢ ἄλλης αἰτίας : Θεόφρ.Φl 4,16,1 καὶ γὰρ τούτων [ἐλάτης, τερμίνθου] εἰς βάθος ἡ τρῶσις καὶ ἕλκωσις.
τρωσμός [ὁ] ἐκτρωσμός, πρόωρος γέννησις, ἀποβολή : Ἱππ.206D.
τρωτήριον [τό] μσν. ὄργανον τρωτικόν : Καισάρ.1040 [ἐκδ.Mi.].
τρωτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος ἢ ἐκτεθειμένος εἰς τρῶσιν : Ἰλ.Φ 568 τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ, Εὐρ.Ἑλ.810 οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας, Ξεν.Ἀν.3,1,23 οἱ ἄνδρες τρωτοὶ μᾶλλον ἡμῶν· **2)** σχόλ. ὁ τετρωμένος, πληγωμένος : Σχόλ.Ἰλ.Α 102· **3)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ εὐπαθής, ἀδύνατος, εὐπρόσβλητος : τὸ τρωτὸν σημεῖον ἢ μέρος [τὸ ἀδύνατον μέρος ἢ τὸ εὐπρόσβλητον]· **4)** ὁμ. τὸ τρωτόν ὡς οὐσ. ἐλάττωμα, φεγάδι : ἔχει - τοῦ βρίσκουν πολλὰ τρωτά.
τρωτότης-ητος [ἡ] νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τρωτός· **2)** στρατ. ἡ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀπώλεια, ἣν ὑφίσταται στρατός τις ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός.
τρωῦμα-ατος [τό] ἐσφ. Ἰων. τ. ἀντὶ τρῶμα βλ.λ.
τρωχῶ-άω ἐπ. τ. τοῦ τρέχω βλ.λ., καλπάζω : Ἰλ. Χ 163 ἵπποι ῥίμφα μάλα τρωχῶσι.
τρώω [1] ριζ. τ. τοῦ τιτρώσκω βλ.λ. : Ὀδ.Φ 293.
τρώω [2] δημ. τ. τοῦ τρώγω βλ.λ.
τσαγανός [ὁ] δημ. καρκίνος, κάβουρας, καβούρι· **2)** ἡ κερκὶς ραπτομηχανῆς.
τσάγαλο [τό] δημ. ὁ χλωρὸς καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς, τὸ ἄπηκτον ἔτι ἀμύγδαλον.
τσαγγάδα [ἡ] δημ. κ. τσαγγάδι [τό] ἢ τσαγκάδι ἀμνὰς ἢ αἲξ προώρως στερηθεῖσα τοῦ τόκου της.
τσαγγανάς [ὁ] δημ. ὁ ζαγονάς.
τσαγγίλα [ἡ] δημ. δ. προφ. τοῦ ταγγίλα βλ.λ.
τσαγγός-ή-ό δημ., δ.γρ. τσαγκός ὁ ταγγὸς βλ.λ.· **2)** ἐπὶ ἀνθρ., δύστροπος, ἀσυμβίβαστος : μὴ μᾶς κάνης τὸν τσαγγό.
τσαγιέρα [ἡ] δημ. κ. τσαγιερό [τό] δοχεῖον διὰ τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν δόσιν τείου, τσαγιοῦ.
τσαγκαράδικο [τό] δημ. τὸ κατάστημα ἢ τὸ ἐργαστήριον τοῦ τσαγκάρη, ὑποδηματοποιεῖον.
τσαγκάρης [ὁ] [τσαγγίον] μσν. κ. δημ., μαν. συνήθ. τζαγκάρης ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων, ὑποδηματοποιός, παπουτσῆς· πρβλ. σαγγάριος.
τσαγκάρικο [τό] δημ. τὸ τσαγκαράδικο βλ.λ.
τσαγκαροδευτέρα [ἡ] δημ. ἀργία κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Δευτέρας, ἣν ἐτήρουν παλαιότερον οἱ ὑποδηματοποιοί· **2)** σκωπτ. ἡμέρα ἐργάσιμος, καθ' ἣν ἀργεῖ τις ἐκ φυγοπονίας.
τσαγκαρόπουλο [τό] δημ. παῖς ἢ νεανίας μαθητευόμενος ἐν ὑποδηματοποιείῳ.
τσαγκαροσούβλι [τό] δημ. κ. τσαγκαρόσουβλο κ. τσαγκαροσούγλι κ. -ουγλο τὸ ὀπήτιον τῶν ὑποδηματεργατῶν, τὸ σουβλὶ τοῦ τσαγκάρη.
τσαγκάτο [πρόβατο] [τό] δημ. πρόβατον ἔχον τὴν οὐρὰν καὶ τοὺς ὀπισθίους πόδας μέλανας.
τσάγκρα [ἡ] δημ. κυνηγετικὸν ὅπλον μὲ βραχὺ κοντάκιον καὶ μίαν μόνην καὶ μακρὰν συνήθ.κάννην.
τσαγκρουνιά [ἡ] δημ. κ. τσουγκρανιά ἀμυχὴ δι' ὄνυχος ἢ δι' αἰχμηροῦ ὀργάνου ἢ πράγματος, γρατζουνιά.
τσαγκρουνίζω δημ. κ. τσουγκρανίζω προκαλῶ ἀμυχήν, γρατζουνίζω : μὲ τσαγκρούνισες, - τσαγκρουνίστηκε στὰ βάτα.
τσαγκρούνισμα [τό] δημ. κ. τσουγκράνισμα ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαγκρουνίζω, τσαγκρουνιά, γρατζούνισμα.
τσάϊ [τό] δημ., γενικ. τοῦ τσαγιοῦ, τὸ φυτὸν τεῖα βλ.λ.· **2)** τσάϊ ἑλληνικὸ εἶδος φυτοῦ προσομοίου πρὸς τὸν ἐλελίφασκον, οὗ τὸ ἀφέψημα πίνεται ὡς θερμαντικὸν ποτόν· **2)** ποτὸν ἐκ τῶν ἀπεξηραμμένων φύλλων τοῦ φυτοῦ τεῖα παρασκευαζόμενον διὰ βρασμοῦ, τέϊον· **3)** εἰς προσκεκλημένους προσφορὰ ποτοῦ τείου μετὰ διαφ. ἀρτυμάτων καὶ γλυκυσμάτων.
τσαΐρι [τό] [τουρκ.] δημ. λειμών, λιβάδι.
τσάκα [ἡ] δημ. δόκανον, παγίς· ἐν χρ. κ. μτφ.: πιάστηκε στὴν τσάκα.
τσακάλι [τό] δημ. τὸ ἄγριον ζῷον θὼς βλ.λ.
τσακαλόλυκος [ὁ] δημ. εἶδός τι θωός, προελθὸν ἐκ τῆς μείξεως θωὸς καὶ λύκου, ἅ. λυκοτσάκαλο.
τσακί [τό] δημ. κ. τσακάς [ὁ] πτυκτὸν μαχαιρίδιον τῆς τσέπης, σουγιάς.
τσακίδια [τά] δημ. τόπος ἔνθα τις κρημνίζεται, τσακίζεται, ἐν χρ. μ. ἐν φρ. σῦρε ἢ ἄμε στὰ τσακίδια [σῦρε νὰ τσακιστῇς, φύγε νὰ μὴ σὲ βλέπω].
τσακίζω μσν., δημ. κ. τσακάω θραύω, συντρίβω, σπάω : Ἐρωτόκρ.2,1076, αὐτ.3,280, δ.τραγ. μάννα μου, παραπάτησα καὶ τὸ σταμνί μου τσάκισα, - ἐτσάκισα τὸ γυαλί - τὸ κλαρί - τὸ μπαστούνι· **2)** πτύσσω, συμπτύσσω, διπλώνω τσάκισε τὸ χαρτὶ στὰ τρία· **3)** μτφ. καταπονῶ, καταβάλλω, ἐξασθενῶ : τὸν τσάκισαν οἱ ἀρρώστιες - τὰ γεράματα· || ἀμτβ. καταβάλλομαι, καταπίπτω : ἐτσάκισε ἀπὸ τὰ γηρατειά· || κ. ἀπολ. ἐτσάκισα κατεβλήθην, ἐλύγισα, ἐγονάτισα· **4)** ἐπιφέρω πλήρη σωματικὴν κόπωσιν, ἐξάντλησιν, ἐξουθενῶ : Πολιτ.Ἐκλ.Τραγ.73,19 γιὰ νὰ τσακίζῃ γόνατα, γιὰ νὰ τσακίζῃ χέρια· || μτφ. ἠθικῶς ἐξουθενῶ : παροιμ. ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει· **5)** ἐπὶ ψύχους ἢ ἀνέμου, καταπίπτω, καταπαύω, κοπάζω : ἐτσάκισε τὸ κρύο - ὁ ἀέρας· **6)** καταβάλλω, νικῶ, καταστρέφω· **7)** φρ. τσακίζω τὴν καρδιά συνθρύπτω, λυπῶ ὑπεράγαν : τὰ λόγια σου μοῦ τσάκισαν τὴν καρδιά· || ἐτσάκισε ἡ καρδιά μου ἐλυπήθην πολύ· **8)** ἐπὶ στρατεύματος μαχομένου, ἐνεργ. κ. παθ. τρέπομαι, κλίνω, ἐνδίδω, διασπῶμαι : τσάκισε ἢ τσακίστηκε ὁ στρατός - ἡ ἄμυνα· **9)** φρ. τσακίζω στὸ ξύλο δέρω ἀνηλεῶς : τὸν τσάκισε στὸ ξύλο· **10)** τσακίζομαι νὰ εὐχαριστήσω κάμνω κάθε θυσίαν, δεικνύω ὅλην μου τὴν δραστηριότητα ἢ τέχνην διὰ νὰ εὐχαριστήσω τινὰ περιποιούμενος αὐτόν· **11)** τσακίζω τὸ νερό μετριάζω τὴν ψυχρότητα τοῦ ὕδατος, συχλιαίνω, κόβω τὸ νερό· **12)** ρηματ.π. τσάκιση, τσάκισμα, τσακιστός.
τσακιρός-ή-ό δημ. κ. τσακίρικος-η-ο ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ φαιός.
τσάκιση [ἡ] δημ. πτυχὴ ὑφάσματος· **2)** τὸ σημεῖον τῆς πτυχῆς : ἡ τσάκιση τοῦ παντελονιοῦ.
τσάκισμα [τό] δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσακίζω, θραῦσις, θλάσις, κλάσις, σύντριψις, σπάσιμο· **2)** πτυχή, δίπλα, τσάκιση : τὸ τσάκισμα τοῦ παντελονιοῦ· **3)** καταπόνησις, κατάπτωσις : νιώθω ἕνα τσάκισμα σ' ὅλο μου τὸ κορμί· **4)** ἐπῳδὸς ἢ μελῳδικὴ παρεμβολὴ εἰς ᾆσμα, γύρισμα· **5)** ἐν τῇ βυζ. μουσ. ἓν τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων μεγάλων σημαδίων τοῦ ἀρχαίου στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς· **6)** κτ. πληθ. τσακίσματα ἀηδῆ καὶ ἄσεμνα σχήματα, ἰδίᾳ γυναικῶν, ἀκκισμοί, θρύψεις, κουνήματα· || φρ. κάνω τσακίσματα προσποιοῦμαι ὅτι δὲν θέλω διὰ χαρακτηριστικῶν σχημάτων ἢ κινήσεων, ἀκκίζομαι, θρύπτομαι.

τσακιστή (ἡ) δημ. ναυτ. εἶδός τι δεσμοῦ, ἡ δηκτὴ βλ.λ.· 2) ὁ ποδόδεσμος βλ.λ.

τσακιστός-ή-ό δημ. ὁ τεθλασμένος, τεθραυσμένος, θλαστός, κοπανιστός : **τσακιστὲς ἐλιές** (θλασταὶ ἐλαῖαι, χλατσάδες)· 2) ὁ ἐπτυγμένος, διπλωμένος εἰς πτυχήν· 3) τὸ θηλ. τσακιστὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.· 4) φρ. **τσακιστὴ πεντάρα** ἀσήμαντον κέρμα, τίποτε : **δὲν ἔχω τσακιστὴ πεντάρα.**

τσακίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ κάμνουσα τσακίσματα, ἀκκιζομένη.

τσακμάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τεμάχιον χάλυβος, ὅπερ προστριβόμενον ἐπὶ πυρίτου λίθου παράγει σπινθῆρας μεταδιδομένους εἰς ὗσκαν ἢ θρυαλλίδα· 2) συνεκδ. τὸ ὅλον συγκρότημα τοῦ χαλυβδίνου ἐλάσματος καὶ τοῦ πυρίτου λίθου, πυρεκβόλον, πυριόβολος.

τσακμακίζω δημ. κτυπῶ πυρίτην λίθον διὰ σιδηρίου, ὥστε νὰ ἀναφθῇ ἔναυσμά τι : Καρκ.Λυγ.3 **ἐτσακμάκιζε τινάζουσα πλῆθος σπινθήρων.**

τσακμακόπετρα (ἡ) δημ. ὁ πυρίτης λίθος ὁ ἐν χρ. διὰ τὸ τσακμάκι βλ.λ.· ‖ γεν. ὁ πυρίτης λίθος, πυρόλιθος, στουρναρόπετρα.

τσάκνο (τὸ) δημ. τὸ κάρφος βλ.λ.

τσακνοτσούκαλα (τὰ) δημ. μικροπράγματα, παλαιὰ καὶ ἄχρηστα ἀντικείμενα τοῦ σπιτιοῦ, παρτάλια· 2) χλευαστ. χαρακτηρισμὸς νεαρῶν προσώπων ἀναμειγνυομένων εἰς σοβαρὰς ὑποθέσεις, ἰδ. μεγάλων.

τσακπίνης-α-ικο (τουρκ.) δημ. κ. τσαχ- ἄνθρωπος, ἰδίᾳ νέος, πονηρός, καταφερτζής, κατεργάρης· ‖ εἰδικώτ. ὁ ἐπιδέξιος εἰς ἐρωτικὰς κατακτήσεις.

τσακπινιά (ἡ) δημ. κ. τσαχ- πονηρία, κατεργαριά· 2) ἄκριτος ζωηρότης.

τσάκρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λεοντικὴ ἢ λεοντοπέταλος· 2) τὸ φυτὸν μήκων ἢ ῥοιάς.

τσάκωμα (τὸ) δημ. κ. τσακωμός (ὁ) ἡ ἐνέργεια τοῦ τσακώνω, σύλληψις, παγίδευσις : **τσάκωμα μιᾶς ἀλεποῦς στὸ δόκανο·** 2) μτφ. ἔρις, φιλονικία, διαπληκτισμός : **ἀρχίσανε πάλι τὰ τσακώματα, - δὲν ἤμουν στὸν τσακωμό.**

τσακώνικο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς ποικιλίας τινὸς τοῦ φυτοῦ ἀπιδέα ἡ κοινή.

τσακωνικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τσακώνικος-η-ο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τσάκωνας ἢ τὴν Τσακωνιά : **τσακ- διάλεκτος - γραμματική, τσακώνικα κάστανα·** ‖ **τὰ τσακώνικα** ἡ τσακωνικὴ διάλεκτος· ‖ ἐπίρρ. **τσακώνικα** εἰς τὴν τσακωνικὴν διάλεκτον.

τσακώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τσάκωσα,** μέσ. κ. παθ. **τσακώνομαι,** παθ. ἀόρ. (ἐ)**τσακώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσακωμένος,** πιάνω στὴν τσάκα, παγιδεύω, συλλαμβάνω : **τὸ δόκανο τσάκωσε τὴν ἀλεπού, - τσάκωσε ἡ γάτα τὸν ποντικό, - τὸν τσάκωσε ἀπὸ τ' αὐτί'** κ. παθ. **τσακώνομαι** συλλαμβάνομαι, παγιδεύομαι· 2) καταλαμβάνω τινὰ πράττοντά τι, ἰδίᾳ κακόν : **τὸν τσάκωσαν ποὺ ἔκλεβε·** ‖ φρ. **τὸν τσάκωσαν στὰ πράσα** ἐπ' αὐτοφώρῳ· 3) τὸ παθ. ἔρχομαι εἰς χεῖρας, φιλονικῶ, διαπληκτίζομαι, ἐρίζω, συμπλέκομαι, πιάνομαι : **τσακωθήκανε στὴ μοιρασιά - γιὰ τὸ τίποτα - στὸ δρόμο·** 4) **εἶμαι τσακωμένος μὲ κάποιον** εὑρίσκομαι ἐν διαστάσει ἕνεκα ἔριδος, ἔχω περιέλθει εἰς δυσαρέσκειαν, εἰς ἐχθρότητα μετά τινος· 5) ρηματ. π. τσάκωμα, τσακωμός.

τσαλαβούτας (ὁ) δημ. ὁ ἀπρόσεκτος εἰς τὴν βάδισιν, ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸν πηλὸν καὶ κατασπιλούμενος· 2) μτφ. γεν. ἀπρόσεκτος, ἀτάσθαλος περὶ τὴν ἐργασίαν του, τσαπατσούλης.

τσαλαβούτημα (τὸ) δημ. τὸ νὰ τσαλαβουτᾷ τις, βάδισις ἐντὸς πηλοῦ, ἐντὸς βορβόρου καὶ κατασπίλωσις· 2) γεν. ἀτάσθαλος ἐνέργεια ἢ ἐργασία.

τσαλαβουτῶ-άω δημ. ἐμβρέχομαι, βουτῶ, βαδίζω εἰς τὸν πηλόν, τὸν βόρβορον, τὴν λάσπην· 2) ἀνοταράσσω βόρβορον, λάσπην· 3) μτφ. ἐργάζομαι ἀτασθάλως, ἀπροσέκτως, ἐπιπολαίως, τσαπατσούλικα.

τσαλάκωμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαλακώνω, ρίκνωσις, ζάρωμα, σούφρωμα : **τσαλάκωμα τοῦ φορέματος - τοῦ πανταλονιοῦ - τοῦ χαρτιοῦ·** 2) μτφ. καταρράκωσις, ἠθικὸς ἐξευτελισμός, στραπάτσο : **ἔπαθε μεγάλα τσαλάκωμα.**

τσαλακώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τσαλάκωσα,** παθ. **-ώνομαι,** ἀόρ. (ἐ)**τσαλακώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσαλακωμένος,** συνθλίβων τι κάμνω νὰ χάσῃ τὴν κανονικήν του ὑφήν, νὰ πτυχωθῇ ἀκανονίστως, ρυτιδῶ, ζαρώνω, σουφρώνω : **τσαλάκωσα τὰ ρούχά μου, - τσαλακωμένο βιβλίο·** 2) μτφ. καταρρακώνω, ἐξευτελίζω ἠθικῶς, στραπατσάρω.

τσαλαπάτημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαλαπατῶ, ἡ διὰ τῶν ποδῶν πάτησις, σύνθλιψις· 2) μτφ. κακοπάθησις τῆς λεχοῦς, μικροῦ παιδὸς ἢ νεονύμφου κατὰ τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν ἀπὸ «κακὴ ὥρα».

τσαλαπατῶ-άω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τσαλαπάτησα,** παθ. **τσαλαπατιέμαι,** ἀόρ. (ἐ)**τσαλαπατήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσαλαπατημένος,** καταπατῶ διὰ τῶν ποδῶν, λακπατῶ, ποδοπατῶ ἐπιφέρων φθορὰν ἢ πρὸς τιμωρίαν : **τσαλαπάτησες τὸ παλτό μου, - τὸν ἔβαλε κάτω καὶ τὸν τσαλαπάτησε.**

τσαλαπετεινὸς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν ἔποψ, ἄ. κουκουλοπέτεινας.

τσαλαπίδι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν εὐφόρβιον τὸ ἀπιοειδές.

τσαλὶ (τὸ) δημ. τὸ φρύγανον.

τσαλίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἐπιδεξία κίνησις εἰς τὸν χορόν, εἰς τὴν πάλην κττ.· 2) γεν. τσάκισμα, ἀκκισμός.

τσαλόσκουπα (ἡ) δημ. σάρωθρον κατεσκευασμένον ἐκ κλάδων σαροθάμνου.

τσαμαδὸ (τὸ) δημ. ἄγριος κύων ἐπιθετικός· 2) μτφ. **σκυλλὶ τσαμοδὸ** ἄνθρωπος ἰσχυρογνώμων καὶ πείσμων.

τσαμαδούρα (ἡ) δημ. σημαντήρ, σημαδούρα.

τσαμάκα (ἡ) δημ. κ. τσουμάκα τὸ τσελίκι βλ.λ.

τσαμαρδαρός-ά μσν. δημ. ρακένδυτος, κουρελιάρης : Ἐρωτόκρ.5,445.

τσάμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πεύκη ἡ χαλέπειος.

τσάμικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τσάμηδες, ὁ τῶν Τσάμηδων : **τσάμικος (χορός)** ὁ ἀρβανίτικος· ‖ φρ. μτφ. **μᾶς ἔγινε τσάμικος** ταμπάκος (ἔγινε ὑπεράγαν ὀχληρός).

τσαμπάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσαμπὶ βλ.λ. : **ἕνα τσαμπάκι σταφύλι·** 2) τὸ φυτὸν νάρκισσος, ζομπάκι.

τσαμπάλια (ἡ) δημ. κωδωνίσκοι τριγωνόσχημοι, κρεμάμενοι ἀπὸ τὸν λαιμὸν αἰγῶν ἢ προβάτων.

τσαμπάνι (τὸ) δημ. ἐστριμμένον πολύκλωνον νῆμα, στριφτὸ κορδόνι χρησιμοποιούμενον ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων ἐνδυμάτων, ἵνα συγκρατῶνται ἢ προσδένωνται περὶ τὴν ὀσφὺν τὰ πλάγια ἄκρα φορέματος.

τσαμπέκα (ἡ) δημ. ναυτ. κ. **τσαπέκο** (τὸ) εἶδός τι στενοῦ καὶ ἐπιμήκους ἐξωπλισμένου ἱστιοφόρου τῶν χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μετὰ τριῶν ἱστῶν καὶ λατινίων ἱστίων.

τσαμπὶ (τὸ) δημ. βότρυς σταφυλῆς, ἡ σταφυλὴ ὁλόκληρος ὡς φυσικῶς ἔχει : **τὸ κλῆμα ἔχει πολλὰ τσαμπιά, - ἀγουρο-γινωμένο τσαμπί·** ‖ συνεκδ. ἡ λ. ἐπὶ βοτρυοειδῶν τὸ σχῆμα προϊόντων ἄ. φυτῶν· 2) κλαδίσκος τῆς σταφυλῆς, ἐπιφυλλίς, περιφυλλίδα : **ἕνα τσαμπὶ σταφύλι.**

τσαμπουκαλίδικα (τὰ) δημ. κ. σαμπ- εἶδός τι συνθηματικῆς διαλέκτου τῶν κακοποιῶν.

τσαμπούνα (ἡ) [ἰταλ.] δημ. ἄσκαυλος βλ.λ.· 2) τὸ φυτὸν κοτυληδών· 3) τὸ φυτὸν κώνειον.
τσαμπούνημα (τὸ) δημ. κ. τσαμπούνισμα τὸ παίξιμο τῆς τσαμπούνας βλ.λ.I), βοὴ συνεχής, κλαυθμηρισμός· 2) μτφ. φλυαρία, μωρολογία.
τσαμπουνίζω δημ. τσαμπουνῶ βλ.λ.
τσαμπούνισμα (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσαμπούνημα.
τσαμπουνῶ-άω δημ. κ. τσαμπουνίζω παίζω τὴν τσαμπούνα· 2) μτφ. κλαίω, κλουθμηρίζω, θαρυβῶ, φωνάζω δισρκῶς· 3) ὁμ. μτφ. φλυορῶ, μωρολογῶ : τί μᾶς τσαμπουνᾷς αὐτοῦ;
τσαμπαρίδι (τὸ) δημ. μικρὸν τσαμπί, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὸ κλῆμα μετὰ τὸ τρύγημα, καμπανός, καμπανάκι.
τσάμπουρο (τὸ) δημ. ὁ σκελετὸς τοῦ βότρυος, τῆς σταφυλῆς ὡς ἔχει μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ραγῶν : φρ. **ἐσὺ τὸ σταφύλι καὶ γὼ τὸ τσάμπουρο** (πρὸς νοσφιζόμενον τὰ ὀφέλη κοινῆς ἐπιχειρήσεως).
τσανάκα (ἡ) δημ. μεγάλο τσανάκι, πηλίνη λοπὰς χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, γαβάθα.
τσανάκι (τὸ) δημ. πήλινον πινάκιον, μικρὰ λοπὰς πηλίνη, χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, γαβάθι· 2) μτφ. ἄνθρωπος ἀνήθικος ἢ ὁπωσδήποτε κακῆς διαγωγῆς, ἀχρεῖον ὑποκείμενον : **εἶναι ἕνα τσανάκι**· 3) ὀνομ. ἐν Ὕδρᾳ κ. ἄ. νήσοις τῆς νόσου λεϊσμανίασις, κσλααζάρ.
τσανακογλείφτης (ὁ) δημ. ὁ γλείφων τὰ τσανάκια, παράσιτος, εὐτελὴς κόλαξ.
τσάντα (ἡ) [τουρκ.] δημ. σακκίδιον διαφόρων σχημάτων καὶ πρὸς διαφόρους χρήσεις, πήρα : **τσάντα κυρίας - κυνηγοῦ - μαθητοῦ.**
τσάντζαλο (τὸ) δημ. ράκος κρεμάμενον· 2) ἔνδυμα κατεφθαρμένον, κατερρακωμένον, κατακουρελιασμένο, ἄ. τζάτζαλο(ν) βλ.λ.
τσαντίλα (ἡ) δημ. σάκκος ἐκ μαλλίνου ἀραιὰ ὑφασμένου ὑφάσματος πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ τυροῦ, τυροτσαντίλα : **τυρὶ τῆς τσαντίλας** (νωπὸς τυρὸς μήπω ἁλατισθείς)· 2) συνεκδ. πᾶν ἀραιόν, ἀραιῶς ὑφασμένον ὕφασμα πρὸς διήθησιν, ἠθμός· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἡ λ. ἐν χρ. ἐπὶ ὑφάσματος κακῆς ποιότητος.
τσαντίρι (τὸ) [τουρκ.] δημ. σκηνή, τέντα : **γύφτικα τσαντίρια.**
τσαουλί (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τσαουλιᾶς.
τσαουλιά (ἡ) δημ. ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ βερικοκκέα.
τσαούσης (ὁ) [τουρκ.] δημ., θηλ. **τσαούσα,** ἄνθρωπος οὗ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς κοσμεῖται ὑπὸ λοφίου· 2) βαθμὸς ὑπαξιωματικοῦ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν τοῦ λοχίου : Πολῖτ.Ἐκλ.Τραγ.7Β,5 **ποῦ εἶσαι, τσαούση ὀγλήγορε, μάσε τὰ παλληκάρια**· 3) παλαιότ. π. Τούρκοις ἀξίωμα πολιτικοστρατιωτικόν, διαγγελεύς, σπαν. καὶ πολιτικὸς σύμβουλος ἀρχηγοῦ σώματος ἐν ἐκστρατείᾳ ἢ καὶ διοικητὴς μεμακρυσμένης ἐπαρχίας ἢ νήσου· 4) κ. θηλ. -σα ἐν μτφ. χρ. ἄνθρωπος αὐθαίρετος, θρασύς.
τσαούσι (τὸ) δημ. ποικιλία τις λευκόκαρπος τῆς ἀμπέλου, ὡς καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς.
τσαούσιος (ὁ) μσν. κ. τζαούσιος ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν τῶν Βυζαντινῶν, ὅπερ κατέστη ἐν χρ. ἀπὸ τοῦ 13ου αἰ. κ. παρὰ τοῖς Τούρκοις, διαγγελεύς.
τσαούσμπασης (ὁ) [τουρκ.] δημ. ἐπιλοχίας ἐν τῷ τουρκικῷ στρατῷ· 2) παλαιότ. ἀξίωμα αὐλικὸν ἀνάλογ. πρὸς τὸ τοῦ τελετάρχου, εἰς ὃν ἀνετίθεντο ἔκτακτοι ἀπόστολοι πρὸς ξένους ἡγεμόνας.
τσάπα (ἡ) [λατ.] δημ. εἶδός τι πλατείας σκαπάνης, μεγάλο τσαπί : Ζερβ Τραγ.ΚΚ 49,4 **τσάπες, ξινάρια, γιὰ τὴ γῆς γιὰ τοὺς ἀγροὺς δεκράνια**· 2) ναυτ. ὁ ζωστήρ βλ.λ.4).

τσαπατσούλης-α-ικο [τουρκ.] δημ. ἄνθρωπος ἀκατάστατος, ἄνευ τάξεως καὶ συστήματος, ἐπιπολαίως ἢ ἀτέχνως ἐργαζόμενος, ἄτσαλος.
τσαπατσουλιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναι κανεὶς τσαπατσούλης βλ.λ.· 2) ἐργασία ἐπιπολαίως, ἄνευ τάξεως καὶ συστήματος ἢ ἀτέχνως γινομένη.
τσαπατσούλικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τσαπατσούλην βλ.λ. : **τσαπατσούλικη δουλειά.**
τσαπέλλα (ἡ) [ἰταλ.] δημ. κ. τσο- ὁρμαθὸς ξηρῶν σύκων, ἅτινα ἔχουσι διαπερασθῆ διὰ νήματος ἢ βούρλου.
τσαπί (τὸ) δημ. σκαπάνη μονόχηλος· 2) γεν. σκαπάνη, τσάπα.
τσαπίζω δημ. σκάπτω μὲ τσάπαν, μὲ τσαπί.
τσάπισμα (τὸ) δημ. ἐκσκαφή, σκάψιμο μὲ τσάπα, μὲ τσαπί.
τσαπουρνιά (ἡ) δημ. κ. **τσαπρουνιά** τὸ φυτὸν προύμνη ἡ ἀκανθώδης· 2) τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ. ἡ μονόγυνος.
τσαπράζια (τὰ) [τουρκ.] δημ. ἀργυρᾶ κοσμήματα, ἐνίοτε ἐπίχρυσα, μετ' ἁλυσιδίων φερόμενα σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ στήθους συνήθη εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος : Πολῖτ.Ἐκλ.Τραγ.55,9 **Κίτσο μου, ποῦ εἶναι τ' ἄρματα, ποῦ τὰ 'χεις τὰ τσαπράζια;**· 2) καθ' ἑνικ. ἐν φρ. **λιγαδούρα τσαπράζι** ὁ στραγγαλόδεσμος βλ.λ.· 3) κτ. πληθ. ἐν ἐπιρρ. χρ. λοξοειδῶς, σταυροειδῶς, σταυρωτά.
τσαπρουνιά (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσαπουρνιά.
τσάρα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν κίχλη, ἡ τσίχλα.
τσαρά (ἡ) δημ. κ. τσερά δ. προφ. τοῦ κυρά, κυρία· 2) θεία, τσάτσα· 3) μάμμη, κυρούλα· 4) ἐν Λέσβῳ ὀνομ. τοῦ οὐρανίου τόξου.
τσαρβούλια (τὰ) δημ. κ. τσε- εἶδός τι τσαρουχιῶν βλ.λ. ἐν χρ. εἰς ἀγροτικὰς περιοχάς.
τσαρδάκα (ἡ) [τουρκ.] δημ. κ. **τσαρδάκι** (τὸ) καλύβη ἢ σκιὰς ἐκ κλάδων δένδρων, φρατζάτα, φρατζάτο· 2) γεν. πρόχειρον μέσον κατασκηνώσεως ἢ στεγάσεως, παράπηγμα.
τσαρδελούδι (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πελαργόνιον τὸ ρυπαῖνον.
τσάρεβιτς (ὁ) [σλαβ.] νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. ὁ πρωτότοκος υἱὸς καὶ διάδοχος τσάρου.
τσαρίνα (ἡ) [ρωσσ.] νεώτ. κ. δημ. ἡ σύζυγος τοῦ τσάρου τῆς Ρωσίας· 2) ἡ βασιλεύουσα αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας.
τσαρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ αὐταρχικὴ ἐξουσία κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν περίοδον τῆς Ρωσίας, ἀπολυταρχία.
τσάρκα (ἡ) [ἰταλ.] δημ. ἀναζήτησις, ἔρευνα, ἰδ. ἡ σωματική· 2) ἐπιδρομὴ πρὸς ἁρπαγὴν λείας κτηνῶν· ‖ γεν. ἐπιδρομή· 3) περιπλάνησις, περίπατος, βόλτα : **βγήκαμε τσάρκα στὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ**· ‖ συνεκδ. ἀναζήτησις περιπετειῶν· 4) μέτρον χωρητικότητος τῆς Ρωσίας ἰσοδυναμοῦν πρὸς 0,1238 λίτρα ἢ 0,218 πίντ.
τσάρκος (ὁ) [λατ.] δημ. περίφραγμα, μάνδρα ὅπου ἐγκλείονται ἀρνία ἢ ἐρίφια, ὁσάκις οἱ ἀμνάδες ἢ αἱ αἶγες εὑρίσκονται εἰς τὴν βοσκήν.
τσαρλατανιά (ἡ) [ἰταλ.] δημ. ἀγυρτεία, ἀπάτη 2) ἐπὶ ἰατρῶν, κομπογιαννιτισμός.
τσαρλατάνος (ὁ) [ἰταλ.] δημ. ἀγύρτης, ἀπατεών· 2) ἐπὶ ἰατρῶν, κομπογιαννίτης.
τσάρλ(ε)στον (τὸ) [ἀγγλ.] δημ. ἄκλ. εἶδος χοροῦ τῶν μαύρων τῆς Β. Ἀμερικῆς.
τσάρος (ὁ) [σλαβ., πρβλ. λατ. caesar] δημ. τίτλος τῶν ἡγεμόνων τῆς Βουλγαρίας κατὰ τὸν μεσαίωνα· 2) τίτλος τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ρωσίας.
τσαρούλι (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ ἔντροχον, μπαστέκα.
τσαρουχάδικο (τὸ) δημ. ἐργαστήριον ἢ κατάστημα πωλήσεως τσαρουχιῶν βλ.λ.

τσαρουχᾶς (ὁ) δημ. κατασκευαστής τσαρουχιῶν.

τσαρούχι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδός τι ἐλαφροῦ καὶ χαμηλοῦ ὑποδήματος τῶν ποιμένων καὶ τῶν χωρικῶν τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν εὐζώνων ἐκ δέρματος ἀκατεργάστου ἢ κατειργασμένου, λῆγον πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς ὀξὺ ἄκρον φέρον θύσανον· || φρ. **μὲ μισὸ τσαρούχι** (ἐπὶ λίαν πτωχοῦ) : Καρκδ.Λυγ.4) **ἀναχωρήσας μὲ μισὸ τσαρούχι ἀπὸ τὴν πατρίδα του.**

τσαρσί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τόπος ἔχων μίαν ἢ πλείονας ὁδούς, ὅπου ἐν καταστήμασιν, ἰδ. μικροῦ χώρου, πωλοῦνται διάφ. ἐμπορεύματα, ἀγορά.

τσάσκα (ἡ) (ἀραβ.) δημ. εὐρύχωρον κύπελλον, φλυτζάνι· **2)** συνεκδ. τὸ περιεχόμενον κυπέλλου : ἤπια **μιὰ τσάσκα γάλα.**

τσάταλο (τὸ) (τουρκ.) δημ.κ. **τσατάλι** (τὸ) χονδρά, διχαλωτὴ ράβδος· **2)** συνεκδ. ραβδισμός, μαστίγωσις, ξυλοκόπημα : **ἔφαγε τσάταλο** (ἐδάρη)· **3)** μτφ. **τρώω τσάταλο** ἀκούω ὀνειδισμούς, δέχομαι ἐπιπλήξεις.

τσατίζω δημ. διὰ λόγων πειράζω ἐρωτικῶς· **2)** γεν. πειράζω δι' ὑπαινιγμῶν.

τσάτισμα (τὸ) (τσατίζω) δημ. κ. **τσάντισμα** διὰ λόγων πείραγμα ἰδίᾳ ἐρωτικόν.

τσατμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. λεπτὸς τοῖχος ἐκ δοκῶν, ὧν τὰ διάκενα συμπληροῦνται διὰ πλίνθων, **εἴτε** διὰ ξυλίνων πήχεων ἐπικαλυπτομένων δι' ἀσβεστοκονιάματος.

τσάτσα (ἡ) δημ. προσηγορία θείας κ. γεν. γραίας γυναικός· **2)** ἡ μάμμη.

τσατσάρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τσάτσαρα** ἀραιὸν κτένιον διὰ τὴν τακτοποίησιν, τὸ ξέπλεγμα τῆς κόμης, διαλυστήρα.

τσάχαλο (τὸ) δημ. μικρὸν ἀχύριον, κάρφος : **μοῦ μπῆκε ἕνα τσάχαλο στὸ μάτι.**

τσαχπιναριὸ (τὸ) δημ. ὁ τσακπίνης, μτ. τινος ὑποκορισμοῦ παικτικοῦ : Καρκδ.Λυγ.27 **τσαχπιναριὸ τοῦ διαβόλου ! ἔλεγον μεταξύ των.**

τσαχπίνης-α-ικο δημ. δ. προφ. τοῦ τσακπίνης.

τσεβδίζω, τσεβδός, τσέβδισμα, τσεβδισμός δημ. δ.γρ. τοῦ τσευδίζω κλπ.

τσεγκέλι (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσιγγέλι βλ.λ.

τσέκ(ι) (τὸ) (γαλλ.) δημ., γενικ. **τσεκιοῦ,** πληθ. **-ια,** τραπεζικὴ ἐπιταγή.

τσεκί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τουρκικὴ μονὰς βάρους ἴση πρὸς 176 ὀκάδας.

τσεκίνι(ον) (τὸ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. παλαιὸν βενετικὸν χρυσοῦν νόμισμα.

τσεκούρι (τὸ) (λατ.) δημ. κ. **τσικούρι** πέλεκυς : ΠολΙτ.Ἐκλ.Τραγ.73,18 **σέρναι τσεκούρια στ' ἄλογα, τσεκούρια στὰ μουλάρια.**

τσεκουριὰ (ἡ) δημ. κτύπημα μὲ τσεκούρι, πλῆγμα διὰ πελέκεως : **μὲ τρεῖς τσεκουριὲς ἔρριξε κάτω τὸ δέντρο.**

τσεκουρώνω δημ. κτυπῶ μὲ τσεκούρι, πελεκῶ, πλήττω, κατακόπτω διὰ πελέκεως· **2)** μτφ. τιμωρῶ μετ' αὐστηρότητος, αὐστηρῶς : **τὸν τσεκούρωσαν δώδεκα χρόνια φυλακή·** **3)** όμ.μτφ. ἐπὶ μαθητῶν, ἀπορρίπτω κατὰ τὰς ἐξετάσεις.

τσελε(μ)πής (ὁ) (τουρκ.) δημ. τίτλος ἀπονεμόμενος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους εἰς τοὺς σουλτανόπαιδας καὶ εἶτα εἰς τὸν ἀνώτερον ἀρχηγὸν τοῦ δερβισικοῦ τάγματος τῶν Μεβλεβήδων· **2)** μτφ. ἄρχων, αὐθέντης, ἀφεντικό· **3)** κτ. ἐπέκτ. προσηγορία εὐκαταστάτων προεστῶν κτλ.

τσελε(μ)πίδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τσελεμπὴν βλ.λ.2) κ. 3).

τσέλιγγας (ὁ) δημ. ἀρχιποιμήν, ποιμὴν κτηνοτρόφος, ἰδιοκτήτης ποιμνίου : Κρυστ.Τραγ.Στάν. Περδικομάτα 10 **ἐγὼ εἶμαι κόρη τοῦ βουνοῦ καὶ τσέλιγγα κοπέλλα.**

τσελιγγάτο (τὸ) δημ. συντροφικὴ καὶ ἑταιρικὴ μορφὴ οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως, ὑφ' ἣν διεξάγεται ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς βαλκανικαῖς χώραις ἢ κατ' εἰδικὸν ἐπάγγελμα ἀσκουμένη ἐκμετάλλευσις τῆς νομαδικῆς κτηνοτροφίας, ἰδίᾳ τῆς προβατοτροφίας, ἡ ὁποία ὡς οὖσα οὐχὶ μόνιμος ἀκολουθεῖ τὴν φυσικὴν ποώδη βλάστησιν, μετατοπιζομένη κατὰ ἐποχάς.

τσελιγγοπούλα (ἡ) δημ. ἡ θυγάτηρ τοῦ τσέλιγγα.

τσελίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τσιλίκι** κ. **τσελίκα** (ἡ) χάλυψ βλ.λ.· **2)** μτφ. ἄνθρωπος ρωμαλέος, ὑγιέστατος· **3)** μικρὸν ραβδίον, δι' οὗ παίζεται ὁμώνυμος παιδιά.

τσεμπέλι (τὸ) δημ. ποικιλία τις ἑλληνικοῦ καπνοῦ.

τσεμπέρι (τὸ) δημ. κ. **τσι-** κεφαλόδεσμος ἢ ἐλεύθερον, ριχτὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος ἐν χρ. εἰς τὰ χωρία.

τσεντέζιμο (τὸ) (ἰτολ.) δημ. τὸ 1/100 τῆς νομισματικῆς μονάδος δραχμῆς, φράγκου, λιρέττας, ἄ. λεπτόν : φρ. **εἶμαι χωρὶς τσεντέζιμο, - δὲν ἔχω τσεντέζιμο** (ἐπὶ παντελοῦς ἐλλείψεως χρημάτων).

τσεντζερέδια (τὰ) δημ. δ.προφ. τοῦ τεντζερέδια.

τσέντζερης (ὁ) δημ. δ. προφ. τοῦ τέντζερης.

τσέπη (ἡ) (τουρκ.) δημ. κ. **τζέπη** θυλάκιον ἐνδύματος : **γέμισε τὶς τσέπες του καρύδια, - τσέπη τοῦ παντελονιοῦ·** **2)** ποσότης χωροῦσα ἐντὸς θυλακίου : **μιὰ τσέπη σταφίδες·** **3)** φρ. **τό 'χω στὴν τσέπη** (ἔχω ἐξησφαλισμένον, βέβαιον) : **τὸν διορισμὸ τὸν ἔχει στὴν τσέπη.**

τσεπράς (ὁ) δημ. μέλαν στίγμα φρούτων καὶ ἰδιαίτατα τῶν πορτοκαλλίων.

τσεπριάζομαι δημ., μτχ. παθ. παρακ. **-σμένος,** σσπίζω, φέρω τσεπράδες, μέλανα στίγματα.

τσεπώνω δημ. ἐκθέτω ἢ κρύπτω ἐν τῷ θυλακίῳ μου, στὴν τσέπη μου, ἐνθυλακώνω : **ὅ,τι βρεῖ τὸ τσεπώνει·** **2)** συνεκδ. ὠφελοῦμαι, ἀποκομίζω ὠφέλειαν καὶ ἰδίᾳ ἀθέμιτον : **τσέπωσε δέκα χιλιάρικα γιὰ μεσιτεία, - πόσα τσέπωσε ἀπ' αὐτὴ τὴ βρωμοδουλειά ;**

τσερβέλλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἰδ. σκωπτ. ὁ ἐγκέφαλος, νοῦς, μυαλό, κεφάλι : **δὲν κόβει τὸ τσερβέλλο, - τοῦ τίναξε τὸ τσερβέλλο** (τὰ μυαλὰ στὸν ἀέρα), **- τοῦ σήκωσε τὸ τσερβέλλο** (τὸν κατεζάλισε ἢ τὸν παρέσυρε, τὸν παρεπλάνησε).

τσέργα (ἡ) δημ. εἶδός τι κλινοσκεπάσματος.

τσέργο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀάργον βλ.λ.

τσεργοθήκη (ἡ) δημ. θήκη διὰ τσέργες, ἑρμάριον ἢ ἄλλος χῶρος, ὅπου τοποθετοῦνται πρὸς φύλαξιν οἱ τσέργες, τὰ κλινοσκεπάσματα.

τσερέκι (τὸ) δημ. ναυτ. τέταρτον ρόμβου τοῦ ἀνεμολογίου, τεταρτορρόμβιον.

τσέρκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. στεφάνη βυτίου, βαρελίου, ἐκ διχοτομημένου κλάδου δένδρου εἴτε ἐκ σιδηρελάσματος· **2)** πᾶν ξύλινον ἢ μετάλλινον ζῶστρον πρὸς στερέωσιν ἢ συγκράτησιν, οἷον κιβωτίου, βυτίου κτλ.

τσέρλα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ τσίρλα βλ.λ.

τσερνίκι (τὸ) δημ. εἶδός τι ὀξυπρύμνου καὶ μονοστήλου ἱστιοφόρου φέρον μεγάλην σακκολαίφην, ἧς ἡ κεραία ἔχει μῆκος ἴσον πρὸς τὸ τοῦ σκάφους, ἀκάτιον, οὗ ἡ κεραία εἶναι ἰσομήκης πρὸς τὸ πλάτος τοῦ πλοίου, δολώνιον καὶ φωσώνιον, οὗ ἡ κεραία εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς τοῦ ἀκατίου.

τσερνόκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δρῦς ἡ ἄμισχος.

τσερότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τσερῶτο** κ. **τσιρότο** ἔμπλαστρον φέρον ἐπίστρωμα κηροῦ, ἔμπλαστρον κεκηρωμένον, κηρωτόν.

τσέρρυ μπράντυ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. ἡδύποτον ἀπὸ κεράσια.

τσερτσεβές (ὁ) (τουρκ.) δημ. πλαίσιον θύρας, παραθύρου, κατόπτρου κτλ.· **2)** ὁ οὐδὸς τῆς θύρας, κατώφλι.

τσέστερ (τὸ) [ἀγγλ.] δημ. ἄκλ. εἶδός τι σκληροῦ τυροῦ ἐκ γάλακτος ἀγελάδος.
τσέται (οἱ) (τουρκ.) νεώτ., δημ. τσέτες ὀνομασία Τούρκων ἀνταρτῶν, οἱ ὁποῖοι συγκεκροτημένοι εἰς ἐθελοντικὰ τάγματα ἢ συμμορίας ἀντετάχθησαν ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν εἰς Μ.'Ασίαν ἐκστρατείαν (1919-1922).
τσέτουλα (ἡ) δημ. ξυλάριον ἐφ' οὗ ἐσημειοῦντο παλαιότερον δι' ἐγκοπῶν αἱ ἐπὶ πιστώσει ἰαόποσοι ἀπολήψεις τροφίμων, οἷον ἄρτου, γάλακτος κττ.' ‖ φρ. **ἔκοψα τσέτουλα δὲν ἐπλήρωσα** τὸ ἀντίτιμον προμηθείας ἢ ἀμοιβὴν ἐργασίας' ‖ φρ. **μὲ τὴν τσέτουλα τὰ 'μαθε τὰ γράμματα** (ἐπὶ τῶν ἀστοιχειώτων)' ‖ κ. **ἐν** ἐπιρρ. χρ. **τσέτουλα** ἄνευ πληρωμῆς, σελέμικα.
τσὲ τσὲ (τὸ) δημ. ὀνομ. τῆς μυίας γλωσσίνης τῆς δακνούσης, φορέως τῆς νόσου τοῦ ὕπνου.
τσευδίζω δημ. προφ. τοῦ φευδίζω βλ.λ., εἶμαι τσευδός, ἔχω ἐλαττωματικὴν προφοράν, προφέρω κακῶς ὡρισμένα σύμφωνα, τρουλίζω.
τσεύδισμα (τὸ) δημ. προφ. τοῦ φεύδισμα, τὸ νὰ εἶναί τις τσευδὸς βλ.λ.
τσευδός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ φευδός, ὁ ἔχων τὸ ἐλάττωμα νὰ τσευδίζῃ, ὁ μὴ ἔχων καλὴν ἄρθρωσιν, τραυλός, φελλός.
τσέφλοιο (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσώφλοιο βλ.λ. φλούδα, φλοιός, κέλυφος : Βιζυην.Ποιήμ.III,19 (ἐκδ.Φέξη) **κι οἱ ἀνέμοι . . σὰν τσέφλοιο τὸ 'πετούσανε στὸ κῦμα.**
τσῆ μον. δημ. τ. τοῦ τῆς γενικ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.
τσὶ μον. δημ. τ. τοῦ τοὺς ἢ τὰς αἰτ. πληθ. τοῦ ἀρσ. κ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.
τσιβάδα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ διατείνουσα τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων.
τσιβαδιέρα (τὰ) δημ. δύο ἱστία τετράγωνα τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰ. ὑποκαθίστων τοὺς ἀρτέμονας.
τσιβὶ (τὸ) (τουρκ.) δημ. ξύλινον καρφίον ἢ γόμφος, ξυλοκάρφι.
τσιβιέρα (ἡ) (γαλλ.) δημ. εἶδός τι φορείου ξυλίνου πρὸς μεταφορὰν ἀσθενῶν ἢ τραυματιῶν ἢ κ. οἱωνδήποτε ἀντικειμένων.
τσιγαρέτο (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ σιγαρέτο.
τσιγαρίζω δημ. κ. **τσυγ-** τηγανίζω ἢ περικαίω τὴν ὕλην ἐδέσματός τινος πρὸ τοῦ μαγειρεύματος, καβουρδίζω, κοκκινίζω : **τσιγαρίζω κρέας - κρεμμύδι**' **2**) τὸ μέσ. ἐν μτφ. χρ. βασανίζομαι διαρκῶς, ταλαιπωροῦμαι, ζῶ βίον δύσκολον : **τσιγαριζόμαστε μὲ τὸ ζουμὶ μας** (διάγομεν βίον πλήρη στερήσεων).
τσιγάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιγαρίζω, καβούρντισμα, κοκκίνισμα.
τσιγαριστός-ή-ό δημ. ὁ ὑποστὰς τσιγάρισμα βλ.λ., καβουρντιστός, κοκκινιστός.
τσιγάρο (τὸ) δημ. προφ. τοῦ σιγάρον βλ.λ.
τσιγαροθήκη (ἡ) δημ. προφ. τοῦ σιγαροθήκη.
τσιγαρολόγος (ὁ) δημ. τὸ ἔντομον βυκτίσκος τῆς βετούλης.
τσίγγανος (ὁ) δημ., θηλ. **-άνα**, κ. **τσιγγάνος** συγκεκομμ. τ. τοῦ ἀτσίγγανος βλ.λ.
τσιγγέλι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τσεγγέλι** σιδηροῦν ἄγκιστρον πρὸς ἀνάρτησιν ἰδίᾳ σφαγίου ἢ κρέατος, ἁρπάγη' **2**) σκεῦος σιδηροῦν μετὰ πολλῶν ἀγκίστρων ἢ ἁρπαγῶν ἐν χρ. πρὸς ἀνέλκυσιν ἀντικειμένων καὶ δὴ πεσόντων ἐντὸς φρέατος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.95,23 **νὰ ρίξουμε τσιγγέλια νὰ σὲ πάρουμε**' **3**) μτφ. φρ. **μὲ τὸ τσιγγέλι τοῦ παίρνεις τὴν κουβέντα - τοῦ τὰ βγάζεις** ἐπὶ ἀνθρώπων βραδυγλώσσων, ὀλιγολόγων ἢ ἐπὶ τῶν ὁμολογούντων μετὰ δυσκολίας ἢ κατόπιν ἐξαναγκασμοῦ.
τσιγγενές (ὁ) δημ. κ. **τσιγγιανές**, θηλ. **τσιγγιανού**, ὁ φιλάργυρος, φιλοχρήματος, ὅ. τσιγγούνης.
τσιγγουνεύομαι δημ., παθ. ἀόρ. (ἐ)**τσιγγουνεύτηκα**, φιλαργυρεύομαι, φειδωλεύομαι.
τσιγγούνης (ὁ) δημ., θηλ. **τσιγγούνα** κ.**-ισσα**, φιλάργυρος' πρβλ. τσιγγενές.
τσιγγουνιά (ἡ) δημ. τὸ γνώρισμα τοῦ τσιγγούνη, φιλαργυρία.
τσιγγούνικος-η-ο δημ. ὁ μὲ τσιγγουνιὰ διδόμενος ἢ γινόμενος : **τσιγγούνικη πληρωμὴ - ζωή**' ‖ ἐπίρρ. **-α.**
τσίγδαλο (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσάγαλο.
τσίγκανο (τὸ) δημ. ὁ σκελετὸς τῆς στοφυλῆς ὅταν ἀφαιρεθοῦν αἱ ῥᾶγες, τσάμπουρο.
τσιγγέλι (τὸ) δημ. δ. γρ. τοῦ τσιγγέλι βλ.λ.
τσίγκλα (ἡ) δημ. σιδηροῦς πῆχυς μεταβλητοῦ μήκους (ἐξάρτημα τοῦ ἀργαλειοῦ), διὰ τοῦ ὁποίου συγκρατεῖται ἑκοτέρωθεν ἡ ούγια τοῦ ὑφαινομένου παννίου.
τσιγκλιτάρα (τὸ) δημ. ὁ δρυοκολάπτης βλ.λ.
τσιγκλῶ δημ. κ. **τσιγκλάω** ἐρεθίζω διὰ κέντρου, κεντρίζω ζῷον : μὴ τσιγκλᾷς **τὸ μουλάρι, γιατὶ κλοτσᾷ**' **2**) μτφ. ἐρεθίζω τινὰ διὰ λόγων, πειράζω, τὸν κάνω νὰ θυμώσῃ ἢ νὰ παραφερθῇ : **αὐτὸς τὸν τσιγκλάει, καὶ ὅμως τὰ 'χει μαζί μου.**
τσιγκογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. κ. **τσιγκοτυπία** μέθοδος κατασκευῆς ἐγχαράκτων πλακῶν ἐκ ψευδαργύρου, χρησιμοποιουμένων ἐν τῇ τυπογραφίᾳ πρὸς ἀποτύπωσιν εἰκόνων.
τσιγκόνερο (τὸ) δημ. διάλυσις θειικοῦ ψευδαργύρου, χρησιμοποιουμένη ὡς φάρμακον.
τσίγκος (ὁ) δημ. κ. **τζίγκος** ὁ ψευδάργυρος.
τσιγκοτυπία (ἡ) νεώτ. ἡ τσιγκογραφία βλ.λ.
τσιγκρίζω δημ. δ. τ. τοῦ τσουγκρίζω βλ.λ.
τσιγκροπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ἔποψ, ὁ τσαλαπετεινός.
τσίκα (ἡ) δημ. καπνοσῦριγξ τῶν χασισοποτῶν.
τσικάκι (τὸ) δημ. παιδιὰ καθ' ἣν οἱ παῖκται ἐπιδιώκουν νὰ ἀναστρέφουν μεταλλικὰ νομίσματα κτυποῦντες αὐτὰ διὰ λιθαρίου, τσοῦκος, στουμπιστά.
τσικάλι (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσουκάλι βλ.λ.
τσικλαρίδα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν σεισοπυγίς, σουσουράδα.
τσικλιτάρα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσιγκλιτάρα.
τσίκνα (ἡ) δημ. δυσάρεστος ὀσμὴ προερχομένη ἐκ καύσεως, οἷον φαγητοῦ ἕνεκα ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ὑγροῦ : **πέρυσι κάπνε καὶ φέτος βγῆκ' ἡ τσίκνα του** (ἐπὶ λίαν καθυστερημένης εἰδήσεως)' ‖ ὀσμὴ καιομένων τριχῶν, ἰδίᾳ περικαιομένης, καψαλιζομένης κεφαλῆς σφαγίου ἢ καιομένου μαλλίνου ὑφάσματος' **2**) κτ. ἐπέκτ. ὀσμὴ οὔρων ἐπὶ ἐνδυμάτων ἢ κλιναστρωμάτων.
τσικνιάς (ὁ) δημ. κ. **τσυκνιάς** τὸ πτηνὸν ἐρωδιὸς ὁ λευκός' ‖ ὁμ. ἐρωδιὸς ὁ πορφυρόχρους.
τσικνίδα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσουκνίδα βλ.λ.
τσικνίζω δημ. περικαίω ὥστε ν' ἀναδίδῃ τσίκναν βλ.λ.: **τὸ τσίκνισες τὸ κρέας, - τὸ φαΐ εἶναι τσικνισμένο**' **2**) ἀναδίδω ὀσμὴν τσίκνας : **τί τσικνίζει ἐδῶ μέσα;**' **3**) μτφ. φρ. **τὰ τσικνίσαμε** περιήλθομεν εἰς δυσαρέσκειαν ἐκ φιλονικίας.
τσίκνισμα (τὸ) δηλ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσικνίζω.
τσικνοπέμπτη (ἡ) νεώτ., δημ. **τσικνοπέφτη** ὀνομ. τῆς Πέμπτης τῆς β' ἑβδομάδος τῶν 'Απόκρεων.
τσικνώνω δημ. τσικνίζω βλ.λ.: **τσικνωμένο κρέας**' **2**) περιχέω φαγητὸν μὲ καυτὴν σάλτσαν, ζεματῶ.
τσικουδιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πιστακία ἡ παλαιστίνειος' **2**) οἰνοπνευματῶδες ποτὸν ἐξ ἀποστάξεως στεμφύλων, ρακή, τσίπουρο, στροφιλιά.
τσίκουδο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τσικουδιάς βλ.λ.).
τσικούρι (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσεκούρι βλ.λ.
τσικρίκι (τὸ) δημ. εἶδός τι διπλῆς ἠλακάτης.
τσίλα (ἡ) δημ. ἀποπάτημα πτηνοῦ, κουτσουλιά.

τσιλάω δημ. ἐπὶ πτηνῶν, ἀποπατῶ, κουτσουλάω, κουτσουλίζω.

τσιληπούρδημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιληπουρδῶ.

τσιληπουρδίζω δημ. κ. τσιληπουρδῶ σιληπουρδῶ βλ.λ.

τσιληπουρδῶ κ. τσιληπουρδάω δημ. τ. τοῦ σιληπουρδῶ βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. τσιληπούρδημα.

τσιλιβήθρα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν σεισοπυγὶς ἡ λευκή, ἄ. σουσουράδα, κωλοσαύσα, τσικλαρίδα· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ. κ. ἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, ὁ μικρόσωμος καὶ κάτισχνος.

τσιλίκι (τὸ) δημ. ἄ. τσελίκι βλ.λ.

τσίλικος-η-ο δημ. ἐπὶ νομισμάτων, ὁ νεόκοπος, ὁ στιλπνός.

τσιλικρωτά (τὰ) δημ. ὀνομασία τῶν καλικαντζάρων ἐν Μάνῃ.

τσιλιφάκι (τὸ) δημ. εἶδος λεπτοῦ ἑλικοειδοῦς κεντήματος διὰ σειρητίου.

τσίλωμα (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες ἐτήσιον φυτὸν ἁλμυρὶς ἡ σόδα.

τσίμα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ τελευταῖον ἄκρον, τὸ πέρας πράγματός τινος, ἰδ. ἐν τῇ φρ. τσίμα τσίμα (ἄκρη ἄκρη)· ‖ συνεκδ. ὁμ. ἐν τῇ αὐτῇ φρ., μετὰ πολλοῦ κόπου, μετὰ πολλῆς δυσκολίας, μόλις καὶ μετὰ βίας: **τὰ φέρνουμε τσίμα τσίμα** (μόλις ἐξοικονομοῦμε τὰ πρὸς τὴν ζῆν).

τσιμάρω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσιμάρισα κ. ἐτσίμαρα, μτχ. παθ. παρακ. τσιμαρισμένος, ἀπομακρύνω τὴν πρῷραν πλοίου ἀπὸ τῆς εὐθείας τοῦ ἀνέμου, ἐπιδίδω, πάω χυτὰ ἢ πόντζα: παροιμ. τοῦ **Σταυροῦ σταύρωνε καὶ δένε**, τοῦ **Ἅη Γιωργιοῦ τσιμάριζε κι ἀμόλα** (ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατούσης κατ' Ἀπρίλιον καλοκαιρίας)· **2)** ρηματ.π. τσιμάρισμα.

τσιμάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσιμάρω βλ.λ., ἡ ἐπίδοσις βλ.λ.(0).

τσιμεντάρισμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ τσιμέντου βλ.λ. ἐπίστρωσις ἢ ἔμφραξις.

τσιμεντάρω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσιμεντάρισα, ἐπιστρώνω ἢ φράσσω τι διὰ τσιμέντου βλ.λ. : **τσιμεντάρισε τὴν αὐλὴ - τὸ νεροχύτη**· **2)** ρηματ. π. τσιμεντάρισμα.

τσιμεντοκονία (ἡ) νεώτ. κονίαμα ἐκ τσιμέντου καὶ ἄμμου.

τσιμεντόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρθογώνιος τεχνητὸς λίθος κατασκευαζόμενος ἐκ σκυροκονιάματος μετὰ τσιμέντου ἢ ὑδραυλικῆς ἀσβέστου.

τσιμέντο(ν) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. εἶδος τεχνητῆς ὑδραυλικῆς ἀσβέστου ὡς καὶ ἡ ἐκ ταύτης σχηματιζομένη ἀμμοκονία· ‖ φρ. **τσιμέντο νὰ γίνῃ** (ὡς ἀρὰ ἢ πρὸς δήλωσιν πλήρους ἀδιαφορίας).

τσιμιά (ἡ) δημ. κ. τσιμινιά ἑστία, τζάκι.

τσιμινιέρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ καπνοδόχος κ. ἰδ. ἡ τῶν ἀτμοπλοίων.

τσιμιομαντήλα (ἡ) δημ. κ. **τσιμιόπαννο** (τὸ) ὑφαντὴ ἢ κεντητὴ μαντήλα βλ.λ.(I) ἐν χρ. ὡς προπέτασμα τῆς ἑστίας, βραδύτερον δὲ ὡς διάκοσμος τοῦ τοίχου τῶν οἰκιῶν ἐν τοῖς χωρίοις.

τσιμιόπαννο (τὸ) δημ. ἡ τσιμιομαντήλα βλ.λ.

τσιμισίρι (τὸ) δημ. τὸ δένδρον πύξος ἡ ἀειθαλής· ‖ τὸ ξύλον τοῦ δένδρου πύξος ἡ ἀειθαλής.

τσιμουδιά (ἡ) δημ. ἐλαχίστη, ἀσθενεστάτη φωνή, ἐν χρ. ἐν ταῖς φρς : **δὲν ἔβγαλε τσιμουδιά** (ἔμεινε ἄναυδος), - **μὴ βγάλῃς τσιμουδιά** (τήρησε ἀπόλυτον σιωπήν)· ‖ κ.ὡς κέλευσμα : τσιμουδιά!.

τσιμούχα (ἡ) δημ. παρυφὴ ὑφάσματος κ. ἰδ. ἐριούχου, ἡ ἀΐγια· **2)** μακρὰ λωρὶς ἐκ τῆς παρυφῆς ὑφάσματος· **3)** τὸ εἶδος τοῦ σπόγγου εὔσπογγιον τὸ ἀδριατικόν.

τσίμπημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιμπῶ, ἡ διὰ τῶν δακτύλων κ. ἰδ. διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου σύνθλιψις πτυχῆς τοῦ δέρματος, ἄ. τσιμπιά· **2)** νύξις, ψυγμός, κέντημα : **τσίμπημα κουνουπιοῦ- ψύλλου- κοριοῦ.**

τσιμπηματιά (ἡ) δημ. τὸ ἐκ τοῦ τσιμπήματος ἀπομένον ἴχνος, σημάδι ἀπὸ τσίμπημα βλ.λ.· **2)** ἄ. τσίμπημα βλ.λ.(1).

τσιμπιά (ἡ) δημ. ἄ. τσίμπημα βλ.λ.

τσιμπίδα (ἡ) δημ. παντὸς εἴδους λαβὶς κ. ἰδ. ἡ πυράγρα, ἡ πυρολαβίς, ἄ. μασιά· ‖ φρ. **τὸν ἔπιασε ἡ τσιμπίδα** (ἐπὶ συλληφθέντων κακοποιῶν, ἢ ἐπὶ ὑποστάντων δυσάρεστόν τι), - **τσιμπίδα δὲν τὸν πιάνει** (ἐπὶ τῶν λίαν ρυπαρῶν, κ. μτφ. ἐπὶ τῶν διεφθαρμένων), - **μὲ τὴν τσιμπίδα πᾶς** (ἐπὶ τῶν ἐπιζητούντων ἐπιμόνως ἀφορμὰς ἐρίδων).

τσιμπιδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσιμπίδι βλ.λ.

τσιμπίδι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσιμπίδα, μικρὰ λαβίς, οἷα τῶν τυπογράφων, χειρουργῶν κττ.

τσιμπιδολόγος (ὁ) δημ. ἡ τριχολαβίς βλ.λ.· **2)** μετάξιναν νῆμα, δι' οὗ γίνεται ἡ ἀποτρίχωσις· **3)** μτφ. ἐπὶ λωποδυτῶν.

τσίμπλα (ἡ) δημ. κ. τζίμπλα ἡ λήμη βλ.λ.(I) : **τὰ μάτια του εἶναι γεμάτα τσίμπλες**· **2)** ὁ κατὰ τὴν βάσιν ἑκάστης κληματίδος ἀμπέλου ὀφθαλμός· **3)** ἡ καύτρα τοῦ λύχνου· **4)** ὡς θηλ. τοῦ τσίμπλης βλ.λ.

τσίμπλης (ὁ) δημ. κ. τσιμπλής, τὸ θηλ. **τσιμπλαοῦ** κ. τσίμπλα, ἄ. τσιμπλιάρης, τσιμπλομάτης βλ.λ.

τσιμπλιάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσίμπλιασα, μτχ. παθ. παρακ. τσιμπλιασμένος, ἔχω ἢ κτῶμαι λήμας, λημῶ, κάνω τσίμπλες : **τσίμπλιασαν τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ**· **2)** ρηματ. π. τσίμπλιασμα.

τσιμπλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -**ρα**, τὸ **οὐδ.** -**άρικο**, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις λήμης, ποὺ κάνουν τσίμπλες τὰ μάτια του, ὁ λημολέος.

τσιμπλιάρικος-η-ο δημ. ὁ τσιμπλιάρης βλ.λ.

τσίμπλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἔκκρισις λήμης.

τσιμπλομάτης-α-ικο δημ., θηλ. κ. -**ατοῦ**, ὁ λημώδης, λημαλέος, ἄ. τσιμπλιάρης, τσίμπλης.

τσιμπλοῦ (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τσίμπλης βλ.λ.

τσιμπολόγημα (τὸ) δημ. τὸ ἐπανειλημμένον τσίμπημα βλ.λ.(I)· **2)** μτφ. ἡ λῆψις χρημάτων ἢ καὶ ἄλλων ἀντικειμένων κατὰ μικρὰς ποσότητας.

τσιμπολογῶ-άω δημ. κ. -**άω**, ἀόρ. (ἐ)τσιμπολόγησα, ἐπανειλημμένως τσιμπῶ βλ.λ.· ‖ μτφ. λαμβάνω ἐπανειλημμένως κ. οἱονεὶ κρυφίως μικρὰ ποσά : **τσιμπολογάει τακτικὰ χαρτζιλίκι**· **2)** μτφ. ἀποσπῶ ἐπιτηδείως παρά τινος χρήματα : **κάτι θὰ τσιμπολογήσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά**· **3)** ρηματ.π. τσιμπολόγημα.

τσίμπος (ὁ) δημ. ἰσχυρὸν τσίμπημα βλ.λ.(I), δυνατὴ τσιμπιά.

τσιμπούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος καπνοσύριγγος μετ' ἑστίας· **2)** τὸ ἐπιστήλιον βλ.λ.

τσιμπούρι (τὸ) δημ. ἔντομον παράσιταν τοῦ δέρματος τῶν ζῴων κ. ἰδ. τῶν κυνῶν, ὁ κυνοραιστής, ὁ κρότων· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀχληρός, ὁ λίαν φορτικός, ἰδ. ἐν τῇ φρ. : **μᾶς ἔγινε τσιμπούρι** (μᾶς ἐνοχλεῖ ἐπιμόνως).

τσιμπούσι (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ ταυμπούσι βλ.λ.

τσιμπῶ κ. τζιμπῶ, δημ. κ. τσιμπάω, ἀόρ. (ἐ)τσίμπησα, παθ. ἀόρ. τσιμπήθηκα, μτχ. παρακ. τσιμπημένος, νύσσω, κεντῶ, ἰδ. δι' ὀξέος ἀντικειμένου: **τὴν ἐτσίμπησε μὲ μιὰ καρφίτσα, - τὸν τσίμπησαν τὰ κουνούπια - οἱ ψύλλοι - οἱ κοριοί**· **2)** συνθλίβω πτυχὴν δέρματος διὰ τῶν δακτύλων κ. ἰδ. τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου : **τὴν ἐτσίμπησε στὸ μπράτσο καὶ τῆς ἔκαμε σημάδι**· **3)** ἐπὶ πτηνῶν, ραμφίζω, λαμβάνω καὶ τρώγω τι διὰ τοῦ ράμφους : **οἱ κότες τσιμποῦν τὰ χορταράκια**· ‖ κ. γεν. πλήττω διὰ τοῦ ράμφους : Ἐφταλ.'Εκλ. Σελ.105,2 **φυλακισμένο τὸ πουλὶ στ' αὐγὸ δὲ μένει | ἅμα φτερώσῃ, λαχταρεῖ, τσιμπάει καὶ βγαίνει**· **4)** ἐπὶ ἰχθύων, ἁρπάζω τὸ δόλωμα τοῦ ἀγ

κίστρου : **τὸ μπαρμπούνι δύσκολα τσιμπάει** 5) συνεκδ. ἐπὶ προσ., τρώγω προχείρως, λαμβάνω ὀλίγην τροφήν : **τσιμπήσαμε κάτι βιαστικά** 6) μτφ. ἀποσπῶ ἐπιτηδείως παρά τινος χρήματα, ἰδ. εἰς μικρὰς ποσότητας : **ἀπὸ τὴ γριὰ τσιμποῦμε κάποτε κάποτε καμιὰ δεκάρα, - κάτι θὰ τσίμπησες ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά** 7) ρηματ. π. • τσίμπημα, τσιμπηματιά, τσιμπιά.

τσίνα (ἡ) δημ. ὀργή, ἐρεθισμός, ἐξέγερσις.

τσινάω δημ. ἄ. τσινῶ βλ.λ.

τσινιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -ρα, ἐπὶ ὑποζυγίων, ὁ λακτίζων, ὁ λακτιστής 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ὀργίλος, ὁ εὐερέθιστος, ποὺ εὔκολα χολιάζει.

τσινιάρικος-η-ο δημ. ὁ τσινιάρης βλ.λ. : **τσινιάρικο μουλάρι.**

τσίνισμα (τὸ) δημ. ἐπὶ ὑποζυγίου, τὸ λάκτισμα βλ.λ.2) 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐρεθισμός, ἡ ἐξόργισις, ἡ δυσανασχέτησις.

τσινόπλακα (ἡ) δημ. εἶδος πλακοπαγίδος πρὸς σύλληψιν μικρῶν πτηνῶν ἢ κ. ζῴων.

τσίνουρο (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ. **τσίνουρα αἱ βλεφαρίδες,** ἄ. ματοτσίνουρα.

τσινῶ-άω δημ. κ. **-άω** ἐπὶ ὑποζυγίων, πλήττω τινάσσων τοὺς πόδας, λακτίζω, κλοτσῶ 2) ὁμ. ἐπὶ ὑποζυγίων, ἐρεθίζομαι, ἀγριεύω 3) συνεκδ. ἐπὶ πρόσ., ἐξοργίζομαι, δυστροπῶ, χολιάζω 4) ὡς μτβ. ἐρεθίζω, ἐξοργίζω τινά, ἄ. τσιγκλῶ.

τσιουκάνι (τὸ) δημ. εἶδος σφύρας.

τσιουκανίζω δημ. πλήττω, κτυπῶ μὲ τὸ τσιουκάνι βλ.λ., σφυροκοπῶ.

τσιούτσικος-η-ο δημ. ὁ λίαν μικρός, ὁ μικροῦτσικος.

τσίπ (τὸ) δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, ἡ μικροτέρας ἀξίας μάρκα εἰς τὸ πόκερ βλ.λ.

τσίπα (ἡ) δημ. λεπτὸς ὑμὴν περικαλύπτων τι 2) λεπτὸς ἐπίπαγος σχηματιζόμενος ἐπί τινων ὑγρῶν : **τὸ καλὸ γάλα κάνει τσίπα** 3) ὁ ἐπὶ τῶν νεογνῶν ἀπομένων ἐνίοτε εἰς τὸ πρόσωπον λεπτὸς ὑμὴν ἢ προσωπίς 4) μτφ. αἰδώς, σεμνότης, ἐντροπή : **αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει τσίπα** (ἄ. εἶναι ξετσίπωτος).

τσιπούνι (τὸ) δημ. ἄ. ζιπούνι βλ.λ.

τσιπούρα (ἡ) δημ. ὁ ἀκανθοπτερύγιος ἰχθὺς χρύσοφρυς ὁ ἐπίχρυσος.

τσίπουρο (τὸ) δημ., ἰδ. κτ. πληθ. **τσίπουρα τὰ στέμφυλα** 2) τὸ ἐκ τῶν στεμφύλων οἰνοπνευματῶδες ἀπόσταγμα, τὸ στεμφυλόπνευμα, ἄ. ρακή, τσικουδιά, στροφιλιά.

τσιράκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὁ μαθητευόμενος ἔν τινι τέχνῃ 2) συνεκδ. ὁ ἔχων τὰς αὐτὰς πρός τινα ἰδιότητας ἢ ὁ ἀκολουθῶν τὰς μεθόδους ἢ τὸν τρόπον συμπεριφορᾶς τινος : **εἶναι τσιράκι του** (ἔχει τὰ ἴδια μὲ ἐκεῖνον ἐλαττώματα), - **τὸν ἔβγαλε τσιράκι** (τὸν ἔκαμε ὅμοιόν του).

τσιριγώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τσιρίγο, τὴν νῆσον Κύθηρα, ἢ καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος.

τσιρίζω δημ. ἀντὶ τσυρίζω βλ.λ.

τσιριμόνια (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἰδ. κτ. πληθ. αἱ λίαν ἐπιδεικτικαὶ περιποιήσεις, φιλοφρονήσεις.

τσιρίσι (τὸ) δημ. κ. **τσερίσι** εἶδος ἀμύλου ἐκ κονδύλων ἀσφοδέλου ἐν χρ. πρὸς παρασκευὴν τῆς κόλλης τῶν ὑποδημοτοποιῶν || ἡ ἐκ τοῦ ἀμύλου ἀσφοδέλων κόλλα τῶν ὑποδηματοποιῶν.

τσίρκο (τὸ) (λατ.) δημ. κ. τσίρκος βλ.λ.

τσίρκος (ὁ) (λατ.) δημ. κ. τσίρκο τὸ ἱπποδρόμιον, κυκλικὴ κονίστρα ἐν ᾗ ἐκτελοῦνται ἀκροβατικὰ κυρ. γυμνάσματα ἐπὶ ἵππων ἢ γυμναστικῶν ὀργάνων κ. ἄ., ἔχουσα πέριξ θρανία ἢ καὶ θεωρεῖα διὰ τοὺς θεατάς 2) αὐταὶ αἱ ἐπιδείξεις γεγυμνασμένων ἵππων, ἀκροβατῶν καὶ ἄλλων ἐξημερωμένων ἢ ἀγρίων ζῴων, συνοδευόμεναι ἀπὸ παραστάσεις μίμων ἢ ταχυδακτυλουργῶν καὶ ἄλλα συναφῆ διασκεδαστικὰ θεάματα 4) ὁ ἐκτελῶν τὰς ἄνω ἐπιδείξεις καὶ παραστάσεις θίασος.

τσίρλα (ἡ) δημ. κ. τσέρλα ὑδαρὲς ἀποπάτημα, διαρροϊκὴ κόπρος, τίλημα : **τὸν ἔπιασε ἢ ἔχει τσίρλα** (πάσχει ἀπὸ διάρροιαν).

τσιρλαπίδι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ κονδυλόρριζον φυτὸν εὐφόρβιον τὸ ἀπιοειδές.

τσιρλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -ιάρα, τὸ οὐδ. -ιάρικο, ὁ πάσχων συχνάκις ἐκ διαρροίας 2) συνήθ. ἐν μτφ. σημ. ὁ δειλός, ὁ φοβητσιάρης.

τσιρλιάρικος-η-ο δημ. ὁ πάσχων συχνάκις ἀπὸ τσίρλαν βλ.λ. 2) ἰδ. μτφ. ὁ ὑδαρής, ὁ νερουλιασμένος : **τσιρλιάρικα φροῦτα.**

τσιρλίζω δημ., ἀόρ. **ἐτσίρλισα**, μτχ. παθ. παρακ. **τσιρλισμένος,** ἀποπατῶ τσίρλαν, τλῶ 2) ρυπαίνω διὰ τσίρλας βλ.λ. 3) τὸ μέσ. **τσιρλίζομαι** ἀποπατῶ τσίρλαν βλ.λ. ἐντὸς τῆς περισκελίδος μου, ρυπαίνω τὸ πανταλόνι μου διὰ τσίρλας βλ.λ. 4) ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. βδύλλω, αἰσθάνομαι ὑπερβολικὸν φόβον, ὀρρωδῶ, τρομάζω : **τὸν εἶδε καὶ τσιρλίστηκε** 5) ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. αἰσθάνομαι ὑπερβολικὴν χαράν : παροιμ. **ἄβρακος βρακὶ δὲν εἶχε, τὸ εἶδε καὶ** τσιρλίστηκε (ἐπὶ τῶν καθ' ὑπερβολὴν χαιρόντων ἐπὶ τῇ κτήσει κοινοτάτου ἀγαθοῦ) 6) ρηματ. π. τσίρλισμα.

τσίρλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσιρλίζω, ἡ ἀποπάτησις τσίρλας βλ.λ. 2) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιρλίζω, ἡ τσίρλα βλ.λ.

τσιρλονέρι (τὸ) δημ. ἁλιπηγὴ ἔχουσα ὕδωρ καθαρτικὸν τῶν ἐντέρων.

τσιροβάκας (ὁ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν συλβία ἡ τεφρόχρους ἢ κοινή.

τσιρομύτης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. **-ισσα,** ὁ ὀξύθυμος, ὁ ὀργίλος, ὁ πικρόχολος.

τσιροπινάς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν πελοργός, ἄ. λελέκι.

τσίρος (ὁ) δημ. κ. τζίρος ὁ ἀπεξηρασμμένος, ὁ ταριχευμένος σκόμβρος 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ κάτισχνος, ὁ λιπόσαρκος : **ἔγινε τσίρος ἀπὸ τὴν κακοπέραση** 3) ὑδατῶδες μέρος τοῦ γάλακτος.

τσιρότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. τσιρῶτο **κ. τσερότο** εἶδος λεπτοῦ ἐμπλάστρου ἔχον ἐπίστρωμα κηροῦ.

τσίσια (τὰ) δημ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων, ἡ οὔρησις.

τσίτα (ἡ) δημ. τεμάχιον ξύλου, δι' οὗ κρατεῖται τι τεταμένον 2) ξυλίνη διχαλωτὴ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον ῥάβδος ἐν χρ. ὡς ὑποστήριγμα τῶν σταφυλοφόρων κλάδων τῶν ἀμπέλων 3) ξύλινος πῆχυς κατὰ μῆκος τῆς ἑνώσεως τῶν σανίδων τῆς ὀροφῆς 4) ἐπίρραπτος ἐξ ὑφάσματος, κεντήματος ἢ σειρητίου διακοσμητικὴ ταινία ποδογύρου, ἄ. φάσα, χρυσολούρι, τρέσσα 5) ἡ καρφοβελόνη βλ.λ.

τσίτα ἐπίρρ., δημ. τεταμένως, ἐν ἐντάσει, τεντωτά : **τὴν ἔκαμε τσίτα τὴν κοιλιά του** (τὴν ἐτσίτωσε, ἔφαγε πολύ) 2) ἀντὶ στρυμωχτὰ βλ.λ. || ἰδ. **τσίτα τσίτα** μόλις καὶ μετὰ βίας.

τσιτακισμός (ὁ) νεώτ. γραμμ. ἡ ἀπαγγελία συμφωνικοῦ τινος φθόγγου ὡς τσι, ἰδ. τοῦ κ (γκ κ. γγ) πρὸ τοῦ **ε** κ. **ι**, οἷον καιρὸς - τσαιρός, **κερί** - τσερί, κίτρο - τσίτρο, κοιλιὰ - τσοιλιά.

τσίτι (τὸ) δημ. εἶδος βαμβακεροῦ ὑφάσματος ἁπλῆς ὑφάνσεως καὶ μὲ ἔγχρωμον διάκοσμον, **ἄ.** μπασμὰς βλ.λ.).

τσιτσμάτα (ἡ) δημ. τὸ ἐκ τῶν προσωπανθῶν φυτὸν πολληνὶς ἡ ἀκανθώδης, ἄ. καρφόχορτο.

τσίτσα (ἡ) δημ. ξύλινον ἢ ἐκ κούφου κολοκύνθης φορητὸν κυκλοτερὲς δοχεῖον στρογγύλον ἢ ἐν εἴδει πεπλατυσμένης φιάλης, ἄ. τσότρα, πλόσκα, φλασκί 2) εἶδος κοφίνου.

τσιτσάς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευάζων τσίτσες βλ.λ

τσιτσερόνε (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. ἀκλ. εἰδικῶς κατηρτισμένος ὁδηγὸς ξένων, πρὸς οὓς παρέχει πληροφορίας καὶ ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, τῶν ἀξιοθεάτων μερῶν κττ. τοῦ τόπου του.
τσιτσί (τὸ) δημ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων, τὸ κρέας καὶ πᾶν ἔδεσμα ἐκ κρέατος.
τσιτσίδι ἐπίρρ. δημ. ἄνευ οὐδενὸς ἐνδύματος, ἐν ἀδαμιαίᾳ περιβολῇ.
τσίτσιδος-η-ο δημ. ὁ γυμνός, ὁλόγυμνος, ὁ ἄνευ οὐδενὸς ἐνδύματος, συνηθέστ. ὁλοτσίτσιδος: **γύριζε στὴν ἀμμουδιὰ τσίτσιδη.**
τσίτσικας (ὁ) δημ. τζίτζικας, τέττιξ.
τσιτσυρίζω δημ. κ. **τσιτσιρίζω** ἐπὶ καιομένης σαρκὸς ἢ ἄλλης χυμώδους οὐσίας, παράγω συριστικὸν ἦχον, ἁ. τσυρίζω· **2)** μτφ. βασανίζω τινὰ βραδέως καὶ ἐπιμόνως· **3)** ἐπὶ τῶν χελιδόνων τερετίζω : Καρκβ.Λυγ.49 **πρόσχαροι αἱ χελιδόνες ἐτσιτσύριζον μέσα εἰς τὰς φωλεὰς των· 4)** ρηματ.π. τσιτσύρισμα, τσιτσυριστός.
τσιτσύρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιτσυρίζω βλ.λ.1), ὁ συριστικὸς ἦχος ὃν ἀποδίδει ἡ βραδέως καιομένη σὰρξ ἢ ἄλλη τις χυμώδης οὐσία.
τσιτσυριστός-ή-ό δημ. ὁ παράγων συριστικὸν ἦχον, ποὺ τσιτσυρίζει.
τσίτωμα (τὸ) δημ. κ. τσύ- ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιτώνω, ἔντασις, διάτασις, τέντωμα· **2)** ἔντασις, ὑπερέντασις τῶν δυνάμεων.
τσιτώνω δημ. κ.**τσυ-**, ἀόρ. (ἐ)τσίτωσα, παθ.μτχ.παρακ. **τσιτωμένος**, ἐντείνω, διατείνω, τεντώνω : φρ. **τὴν τσίτωσε** (ἐνν. τὴν κοιλιά του, ἔφαγε κατὰ κόρον)· **2)** ἀναγκάζω τινὰ ὅπως ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις, τὰς προσπαθείας αὐτοῦ : **τὸν τσίτωσαν στὴ δουλειά· 3)** ρηματ.π. τσίτωμα, τσιτωτός.
τσιτωτός-ή-ό δημ. κ.τσυ- τεταμένος, τσιτωμένος.
τσίφ ἢ σίφ (ἀγγλ.) νεώτ. ἀκλ. διεθνὴς ἐμπορικὸς ὅρος σημαίνων ὅτι εἰς τὸ συνομολογηθὲν τίμημα ἐμπορεύματός τινος ἀποστελλομένου ἀπὸ τινος τόπου εἰς ἄλλον συμπεριελήφθησαν καὶ ἡ δαπάνη ἀσφαλίσεως καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ ναύλου μέχρι τοῦ λιμένος τῆς παραλαβῆς αὐτοῦ.
τσιφλικάς (ὁ) δημ. ὁ τσιφλικοῦχος βλ.λ.
τσιφλίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. μέγα ἀγρόκτημα καλλιεργούμενον δι' ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν· || κτ. ἐπέκτ. μέγα ἀγρόκτημα.
τσιφλικοῦχος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἔχων τσιφλίκι, ὁ ἰδιοκτήτης μεγάλου ἀγροκτήματος : **οἱ τσιφλικοῦχοι τῆς Θεσσαλίας.**
τσιφούτης-α-ικο (τουρκ.) δημ., θηλ. **κ. -ίτισσα**, εἰρων. ἢ περιφρονητ. Ἑβραῖος· **2)** μτφ. ὁ μικροπρεπής, ὁ φιλάργυρος, ὁ γλίσχρος, ὁ συμφεροντολόγος, ὁ μίζερος.
τσιφούτι (τὸ) δημ ναυτ. ἕκαστον τῶν ξύλων τῶν ὑποστηριζόντων τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς ναυπηγικῆς κλίνης ἢ δεξαμενῆς, ὁ ἄτλας.
τσιφουτιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τσιφούτη βλ.λ.2)· || ἡ πρᾶξις ἢ ἐνέργεια τσιφούτη, γλισχρότης, μικροπρέπεια, ὑπερβολικὴ φιλαργυρία.
τσιφούτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τσιφούτην βλ.λ.
τσίχλα (ἡ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν κίχλη· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ κάτισχνος· **3) διπλῆ τσίχλα** εἶδός τι τοῦ πτηνοῦ ἰξοβόρος, ἁ. διπλότσιχλα.
τσιχλογέρακο (τὸ) δημ τὸ πτηνὸν ἱέραξ ὁ νῖσος.
τσίχρος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν ἀραβόσιτος.
τσογένι (τὸ) δημ. ἁ. τσουένι βλ.λ.
τσογλάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἑλληνόπαις ἢ καὶ χριστιανόπαις καλῆς οἰκογενείας διατελῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τούρκων σουλτάνων· **2)** μτφ. κίναιδος, διεφθορμένος **νέος**, ἀλητόπαις, παλιόπαιδο.
τσοκάνι (τὸ) δημ. ἁ. τσουκάνι **βλ.λ.**
τσόκαρο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ξύλινον ὑπόδημα, ξυλοπέδιλον, κρούπεζα· **2)** συνεκδ. εὐτελής, χυδαία γυνὴ ἀρεσκομένη εἰς κακολογίας, ἁ. κουτσομπόλα : **μαζεύτηκαν ὅλα τὰ τσόκαρα τῆς γειτονιᾶς καὶ κουτσομπολεύουν.**
τσοκολάτα (ἡ) δημ. ἡ σοκολάτα.
τσόλι (τὸ) δημ. κ. **τσαύλι** ἐπίστρωμα ἢ τάπης ἐξ εὐτελοῦς ὑφάσματος· **2)** ἔνδυμα ἐξ εὐτελοῦς ἢ ἐφθαρμένου ὑφάσματος.
τσολιάς (ὁ) δημ. ὁ φορῶν τσόλια βλ.λ.2), ἐπὶ τῶν εὐτελῶς ἐνδεδυμένων ὀρεσιβίων· **2)** στρατιώτης εὔζωνος βλ.λ.3).
τσομπανάκος (ὁ) δημ. **τσομπάνης, τσομπανόσκυλλο** κττ. ἀντὶ τσοπανάκος, τσοπάνης κττ. βλ.λς.
τσόνι (τὸ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν σπίζα ἢ ἄγαμος, ἁ. σπῖνος.
τσόντα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. πρόσθετον τεμάχιον ὑφάσματος ἐπιρραπτόμενον εἰς φόρεμά τι πρὸς ἐπιμήκυνσιν ἢ εὔρυνσιν αὐτοῦ· || πᾶν πρόσθετον τεμάχιον **εἰς** οἱονδήποτε πρᾶγμα πρὸς ἐπιμήκυνσιν ἢ εὔρυνσιν αὐτοῦ, ἁ. ἀθγάτισμα.
τσοντάρω ·δημ. συρράπτω, προσθέτω τσόνταν βλ.λ.· **2)** μτφ. συμπληρῶ χρηματικὸν τι ποσόν, προσθέτω εἰς ποσόν τι, ἵνα καταστῇ ἐπαρκές.
τσοπανάκος (ὁ) δημ. μικρὸς τσοπάνος βλ.λ., ἁ. τσοπανόπουλο : δ.τραγ. **τσοπανάκος ἤμουνα, προβατάκια φύλαγα.**
τσοπάνης (ὁ) (περσ.) δημ. **κ. τσοπάνος κ. τσομπάνης, -άνος,** πληθ. **-άνηδες κ. -αναραῖοι, τὰ** θηλ. **-άνα κ. -άνισσα,** ὁ βοσκός, ὁ ποιμὴν **κ. ἰδ.** προβάτων κ. αἰγῶν.
τσοπανόπουλο (τὸ) δημ., **τὸ** θηλ. **-ούλα, μικρὸς** βοσκός, ἁ. τσοπανάκος· **2)** τέκνον βοσκοῦ.
τσοπάνος (ὁ) δημ. ὁ τσοπάνης βλ.λ.
τσοπανόσκυλο (τὸ) **δημ. ὁ** ποιμενικὸς κύων, ἁ. μαντρόσκυλο.
τσόπελος (ὁ) δημ. **κ. -ας** ποιμὴν ἔχων μόνιμον κατοικίαν, ἀσχολούμενος μᾶλλον εἰς τὴν γεωργίαν.
τσορβάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἢ τζ-, ὑδαρὲς ἔδεσμα, σούπα, φρ. **ὁ σεβντὰς δὲν εἶν' τσορβάς** (ὁ ἔρως ἔχει δυσχερείας)· **2)** μτφ.κυκεών,σύμφυρμα.
τσότρα (ἡ) δημ. ἐπίμηκες ξύλινον δοχεῖον οἴνου ἢ κ. ὕδατος ὁμοιάζον πρὸς τὸ ὑδροδοχεῖον στρατιώτου, ἁ. τσίτσα.
τσουβάλι (τὸ) δημ. μέγας καννάβινος σάκκος πρὸς ἐναπόθεσιν προϊόντων ἢ ἐμπορευμάτων, ἁ. σακκί : **ἕνα τσουβάλι ἀλεύρι, - τρία τσουβάλια πατάτες·** || φρ. τὸν **ἔβαλαν στὸ τσουβάλι** (τὸν παρέπεισαν νὰ ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις, τὸν ἐξηπάτησαν), παροιμ. **ὁ ἄντρας νὰ κουβαλάῃ μὲ τὸ τσουβάλι κι ἡ γυναίκα νὰ τραβάῃ μὲ τὸ κουτάλι** (ἡ σύζυγος νὰ εἶναι φειδωλή, ὁσονδήποτε ἄφθονα **καὶ ἂν εἶναι** τὰ ὑπὸ τοῦ συζύγου εἰσκομιζόμενα)· **2)** ὅσον δύνανται νὰ περιλάβῃ τὸ τσουβάλι, ἡ ποσότης τοῦ ὑλικοῦ ἣν δύναται νὰ χωρέσῃ ὁ σάκκος : **δέκα τσουβάλια ζάχαρη.**
τσουβαλιά (ἡ) δημ. ὅσον χωρεῖ ἕνα τσουβάλι.
τσουβαλιάζω δημ., ἀόρ. **(ἐ)τσουβάλιασα,** μτχ παθ. παρακ. **τσουβαλιασμένος,** ἐν ἀναφορ. πρὸς ὑλικά, προϊόντα κττ., εἰσάγω, θέτω, συσκευάζω ἐντὸς σάκκου, βάλλω εἰς τὸ τσουβάλι : **τσουβαλιάζω τὰ ἄχυρα· 2)** μτφ. παραπείθω, παρασύρω, παραπλανῶ, ἐξαπατῶ τινα : **τὸν τσουβάλιασαν** (ἁ. τὸν ἔβαλαν στὸ τσουβάλι)· **3)** ρηματ.π. τσουβάλιασμα.
τσουβάλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουβαλιάζω βλ.λ.
τσουγένι (τὸ) δημ. ἁ. τσουένι βλ.λ.
τσουγκράνα (ἡ) δημ. ἐπίμηκες κτένιον, ἁ. **διαλυστήρα,** τσατσάρα· **2)** γεωργικὸν ἐργαλεῖον ἐκ ξύλινου ἢ σιδηροῦ διαπήγματος φέροντος ὀδόντας, προσηρμοσμένου εἰς τὸ ἄκρον κοντοῦ

πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν λιθαρίων ἐκ τοῦ χώματος, ἄ. χτένι· 3) εἶδος ξυλίνου πήχεως φέροντος ὀπὰς καὶ ὁμοιάζοντος πρὸς κτένιον, δι' οὗ ἀποσυμπλέκεται, διαχωρίζεται τὸ νῆμα· 4) ξηρὰ κολοκύνθη, ἄ. νεροκολοκύθο, γκρατζούνα.

τσουγκρανιά (ἡ) δημ. κ. τσαγκρουνιά ἡ διὰ τῶν ὀνύχων ἢ κ. δι' αἰχμῆς ἀμυχή, ἐκδορὰ τῆς ἐπιδερμίδος, ἄ. γρατσουνιά.

τσουγκρανίζω δημ. κ. τσαγκρουνίζω κ. τσαγκρουνῶ ἀμύσσω, σχίζω ἐλαφρῶς τὴν ἐπιδερμίδα διὰ τῶν ὀνύχων, ἄ. γρατσουνίζω· 2) ρηματ. π. τσουγκράνισμα.

τσουγκράνισμα (τὸ) δημ. κ. τσαγκρούνισμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουγκρανίζω, τσουγκρανιά, ἄ. γρατσούνισμα.

τσουγκρίζω δημ. κ. τσυγκρίζω συγκρούω ἐλαφρῶς δύο ἀντικείμενα : τσούγκρισαν τὰ ποτήρια των, - ἔλα νὰ τσουγκρίσωμε τὰ ἀβγά μας· 2) συγκρούομαι, ἔρχομαι εἰς διάστασιν πρό τινα, ἐρίζω, φιλονικῶ, μαλώνω, ἐν φρ. πάντοτε μ. τοῦ τά : τὰ τσουγκρίσαμε μὲ τὸν Χ, - τὰ τσούγκρισε μὲ τὴ λεγάμενη· 3) ρηματ.π. τσούγκρισμα.

τσούγκρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουγκρίζω, ἡ σύγκρουσις : τὸ τσούγκρισμα τῶν ἀβγῶν· 2) μτφ. ἐκ φιλονικίας ἔρις, διάστασις, μάλωμα.

τσουδίζω δημ. καίω κατ' ἐπιπολήν, κσφαλίζω, τσουρουφλίζω· 2) ρηματ.π. τσούδισμα.

τσούδισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουδίζω βλ.λ., περίκαυσις, ἄ. καφάλισμα, τσουρούφλισμα.

τσουένι (τὸ) δημ. κ. τσουγένι ἡ ρίζα τοῦ κοσμητικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ φυτοῦ σαπωνόφυτον τὸ φαρμακευτικὸν ἐν χρ. πρὸς καθαρισμὸν μαλλίνων καὶ μεταξωτῶν ἰδ. ὑφασμάτων.

τσούζω δημ., ἀόρ. ἔτσουξα, μτβ. ἐπιφέρω, προκαλῶ δριμὺ καὶ φλογερὸν ἄλγος ὡς ἀπὸ ἐγκαύματος : μὲ τσούζουν τὰ μάτια μου, - τὸν ἔτσουξε τὸ φάρμακο· 2) μτφ. ἐνεργῶ ἢ συντελῶ εἰς τὸ νὰ αἰσθανθῇ τις ἠθικὸν ἄλγος, θίγω ἢ πληγώνω τινὰ ἠθικῶς : οἱ βρισιὲς τὸν τσούζουν· 3) ἀμτβ. εἶμαι δριμύς : τὸ κρύο τσούζει, - τὸ ἰώδιο τσούζει· ‖ κ. μτφ. τὰ λόγια της τσούζουν· 4) ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν οἶνον κττ. ἐν τῇ φρ. τὸ τσούζω πίνω, μεθύσκομαι : μαζεύονται κάθε βράδυ καὶ τὸ τσούζουν σ' ἕνα καπηλειό· 5) ρηματ.π. τσούξιμο, τσουχτερός.

τσουκάλα (ἡ) δημ. μεγάλο τσουκάλι βλ.λ.

τσουκαλάδικο (τὸ) δημ. ἀγγειοπλαστεῖον, τὸ ἐργαστήριον τοῦ τσουκαλᾶ· 2) πρατήριον πηλίνων σκευῶν.

τσουκαλᾶς (ὁ) δημ. ὁ ἀγγειοπλάστης, ὁ κατασκευάζων τσουκάλια καὶ ἄλλα πήλινα ἀγγεῖα· 2) ὁ πωλητὴς πηλίνων σκευῶν

τσουκάλι (τὸ) δημ. πηλίνη ἢ κ. ἐκ μετάλλου χύτρα· 2) τὸ οὐροδοχεῖον.

τσουκαλιά (ἡ) δημ. τὸ περιεχόμενον ἑνὸς τσουκαλιοῦ βλ.λ.(), ὅσον δύναται νὰ χωρέσῃ ἕνα τσουκάλι : μιὰ τσουκαλιὰ φαΐ· πρβλ. τηγανιά.

τσουκάνα (ἡ) δημ. ἄ. τσουκάνι βλ.λ.().

τσουκάνι (τὸ) δημ. σφῦρα ἢ τύκος βλ.λ. κ. γεν. ὄργανον, δι' οὗ τύπτουσι, ἄ. τσουκάνα· 2) ρόπτρον, πλῆκτρον τοῦ κώδωνος· 3) χονδροειδὴς κώδων τῶν βοσκημάτων, ἄ. τσοκάνι, τροκάνι· 4) εἶδος ὑποτυπώδους ἀλωνιστικῆς μηχανῆς συρομένης ὑπὸ ὑποζυγίου πρὸς τεμαχισμὸν τῆς καλάμης, τυκάνη.

τσουκανίζω δημ. πλήττω, κτυπῶ μὲ τσουκάνι βλ.λ.()· 2) κραδῶ· 3) συντρίβω, τρίβω : τσουκανίζω πιπέρι· 4) ἐν ἀναφ. πρὸς ζῷα, εὐνουχίζω· 5) κωδωνίζω· 6) ἀλωνίζω μὲ τσουκάνι βλ.λ.4)· 7) ρηματ.π. τσουκάνισμα.

τσουκάνισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουκανίζω, κτύπημα, τριβὴ διὰ κτυπήματος· 2) κρούσις· 3) εὐνουχισμός· 4) κωδώνισμα· 5) ἀλώνισμα.

τσουκλάδα (ἡ) δημ. κ.-άδι (τὸ) τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν ἄλυπον τὸ φρυγανῶδες.

τσουκλάδι (τὸ) δημ. κ. τσουκλάδα βλ.λ.

τσουκλαδίτσα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἄκανθος ἡ ἀκανθώδης.

τσουκλί (τὸ) δημ. κ. τσυκλί δέσμη νήματος.

τσούκνα (ἡ) δημ. εἶδος χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος, ἄ. σαγιάκι.

τσουκνιάς (ὁ) δημ. κ. τσυκνιάς ἄ. τσικνιάς βλ.λ.· πρβλ. κυκνίας· 2) μτφ. ὡς ἐπίθ. ὁ λίαν ἰσχνὸς ἄνθρωπος.

τσουκνίδα (ἡ) δημ. κ. τσικνίδα τὸ ποῶδες καὶ ζιζάνιον φυτὸν κνίδη βλ.λ.

τσουκόπανο (τὸ) δημ. τεμάχιον ὑφάσματος, δι' οὗ λαβόντες ἀποσύρουσι τὰ τσουκάλια βλ.λ.ἢ ἐκ τῆς πυρᾶς.

τσούλι (τὸ) δημ. τὸ τσόλι βλ.λ.

τσουλίτσα (ἡ) δημ. μικρὸς θύσανος, ἄ.φουντάκι.

τσουλούφι (τὸ) δημ. βόστρυχος, ἴουλος τῆς κόμης, ἰδ. περὶ τοὺς κροτάφους.

τσουμεβίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. βασικὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χαλκοῦ.

τσουμπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. τζ- μακρὸς ἐπενδύτης ποδεμφερὴς πρὸς τὸν τῶν κληρικῶν.

τσούνα (ἡ) δημ.κ.τσουτσούνα τὸ ἀνδρικὸν μόριον.

τσουναμί (τὸ) (ἰαπων.) νεώτ. διεθν. ὅρος, δι' οὗ δηλοῦται ὁ ἐκ τῶν σεισμικῶν δονήσεων μέγας κυματισμὸς τοῦ θαλασσίου βυθοῦ, ὁ ἐκσπῶν καταστρεπτικῶς ἐπὶ τῶν παραλίων.

τσούνι (τὸ) δημ. ἕκαστον τῶν κωνοειδῶν τεμαχίων ξύλου ἅτινα χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸ παίγνιον τσούνια βλ.λ.

τσουνί (τὸ) δημ. μίσχος, κοτσάνι φύλλου ἢ καρποῦ· 2) τὸ αἰδοῖον μικροῦ παιδίου.

τσούνια (τὰ) δημ. εἶδος λαϊκοῦ παιγνίου σφαιροβολίας, καθ' ὃ οἱ παῖκται προσπαθοῦσι νὰ καταρρίψωσιν ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ ξυλίνης σφαίρας πέντε κωνοειδῆ τεμάχια ξύλου ἐστημένα ὄρθια ἐγγὺς ἀλλήλων.

τσούντα (ἡ) δημ. κ. τζούντα ἡ τερθρία ὑπέρα τῶν ἐπιδρόμων καὶ τῶν ἡμιολίων· 2) γεν. τὸ τελευταῖον ἄκρον ἀντικειμένου τινὸς κ. ἰδ. ἐπιμήκους : ἡ τσούντα τοῦ μουστακιοῦ.

τσουντάρισμα (τὸ) δημ. κ. τζ- ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουντάρω, ὄρθωσις κεραίας.

τσουντάρω δημ. κ. τζαυντάρω δημ. ναυτ. συνάγω ἢ ἕλκω τὴν τερθρίαν ὑπέραν πρὸς ὄρθωσιν, ὀρθῶ κεραίαν· 2) ρηματ. τσουντάρισμα.

τσούξιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσούζω, καυστικὸν ἄλγος, πόνος· 2) πόσις οἴνου.

τσούπα (ἡ) δημ. κ. τσούπρα νεᾶνις, κορίτσι.

τσουπί (τὸ) δημ. μικρὰ τσοῦπα βλ.λ., κορασίς· 2) εἶδος χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἐν χρήσει κατὰ τὸ στύψιμον τοῦ ἐλαίου· 3) εἶδος σταφυλῆς.

τσούπρα (ἡ) δημ. ἄ. τσοῦπα βλ.λ.

τσουπράς (ὁ) δημ. ὁ δευτερίας, ὁ στεμφυλίτης οἶνος, ἄ. τσιπουράς, τσιπουρίτης.

τσουράκι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἄλυπον τὸ φρυγανῶδες.

τσουραπάς (ὁ) δημ. ὁ φορῶν τσουράπια βλ.λ.

τσουράπι (τὸ) (τουρκ.) δημ. βραχὺ ἀνδρικὸν μάλλινον περιπόδιον, κοντὴ μάλλινη κάλτσα ἐγχωρίου κατασκευῆς ἐν χρ. π. τοῖς χωρικοῖς· ‖ κατ' ἐπέκτ. πᾶν εἶδος ἀνδρικῶν περιποδίων.

τσουραποβελόνα (ἡ) δημ. βελόνη πρὸς πλέξιν τσουραπιῶν, ἄ. καλτσοβελόνα.

τσουρέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος ἀφράτου ἄρτου ἐξ ἀλεύρου, βουτύρου, γάλακτος, σακχάρεως, ᾠῶν κττ.
τσούρμα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ὅ. τσοῦρμο βλ.λ.
τσουρμάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσουρμάρω, ἡ ναυτολόγησις τοῦ πληρώματος πλοίου.
τσουρμάρω δημ., ἀόρ. τσουρμάρισα, μτχ. παθ. παρακ. **τσουρμαρισμένος**, ἐπὶ πλοιάρχων, καταρτίζω πλήρωμα τοῦ πλοίου μου, κάνω τσοῦρμο, ναυτολογῶ· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ ναυτῶν, ναυτολογοῦμαι εἰς πλοῖον· **3)** ρηματ. π. τσουρμάρισμα.
τσοῦρμο (τὸ) (Ἰταλ.) μσν. κ. δημ. συγκρότημα ἀνδρῶν ναυτολογημένων διὰ πολεμικὸν πλοῖον· **2)** δημ. πλήρωμα ἐμπορικοῦ πλοίου : **κάνω τσοῦρμο** (καταρτίζω πλήρωμα **διὰ τὸ πλοῖόν μου**)· **3)** πλῆθος ἀνθρώπων κ. ἰδ. παιδίων : **ἔχει ἕνα τσοῦρμα παιδιά**· ‖ κ. ὡς ἐπίρρ. : **μᾶς ἦρθαν τσοῦρμο δέκα μουσαφιρέοι.**
τσουρομαδῶ (σύρω-μαδῶ) δημ. ἢ -δάω τίλλω, ἀποτίλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, τραβῶ ἀπὸ τὰ μαλλιά, ὅ. σουρομαλλιάζω, σουρομαδῶ.
τσουρουφλίζω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσουρούφλισα, παθ. ἀόρ. **τσουρουφλίστηκα**, μτχ. παρακ. **τσουρουφλισμένος**, καίω ἐπιπολαίως, περικαίω, περιφλέγω, καψαλίζω, τσουδίζω· **2)** ρηματ.π. τσουρούφλισμα.
τσουρούφλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουρουφλίζω, περίκαυσις, καψάλισμα, τσούδισμα.
τσουτσούλης (ὁ) δημ. ἄνθρωπος ἀνόητος.
τσουτσουλιάνος (ὁ) δημ. κορυδαλὸς **ὁ λοφιοφόρος**.
τσουτσούνα (ἡ) δημ. ὅ. τσούνα βλ.λ.
τσουτσούνι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσουτσούνα.
τσουχτερός-ή-ό δημ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν τσοῦξιμο βλ.λ.‖, ὁ δριμύς, ὁ καυστικός, ὁ διαπεραστικός : **τσουχτερὸ κρύο, - τσουχτερὸς πόνος**· **2)** μτφ. ὁ δηκτικός, ὁ διαπεραστικός : ‖ τσουχτερὰ **λόγια**· ἐπίρρ. -ρά.
τσούχτρα (ἡ) δημ. εἶδος μικροῦ ἐντόμου, οὗτινος τὸ νύγμα προκαλεῖ καυστικὸν ἄλγος· **2)** τὸ ζωόφυτον ἀκαλήφη· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ δηκτικός, ὁ σαρκαστής.
τσόφλι (τὸ) δημ. κ. **τσώφλι** κ. **τσέφλι** κ. **τσόφλιο** κ. **τσώφλοιο** τὸ κέλυφος : **τὸ τσόφλι τοῦ αὐγοῦ - τοῦ καρυδιοῦ - τοῦ φουντουκιοῦ**· **2)** κτ. ἐπέκτ. φλοιὸς καρποῦ, ὅ. φλούδα.
τσόχα (ἡ) (τουρκ.) δημ. εἶδος μονοχρόου ἐριούχου ὑφάσματος, ἡ ἐρέα : **μαύρη τσόχα**· ‖ **φρ. οὔτε τὴν τσόχα θὰ χάσω οὔτε τὰ ραφτικά** (δὲν πρόκειται νὰ κοπιάσω ἢ νὰ χάσω τίποτε)· ὁμ. **τί πληρώνεις; τὴν τσόχα ἢ τὰ ραφτικά ;**, (ἐπὶ λήψεως πραγμ. ἀκόπως ἢ ἀδαπάνως)· **2)** μτφ. ἐν φρ. ἐπὶ προσ., ὁ πονηρός, ὁ πανοῦργος, **ὁ κατεργάρης** : **σοῦ εἶναι μιὰ τσόχα.**
τσοχαντάρης (ὁ) δημ., πληθ. **-ντάρηδες κ. -νταραῖοι**, ἀξίωμα **ἐν** ταῖς αὐλαῖς τῶν παλαιῶν Τούρκων ἡγεμόνων ἀντίστοιχον πρὸς τὸ τοῦ πρωτοβεστιαρίου τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων.
τσόχινος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἐρέας, ἀπὸ τσόχα, ὁ κατεσκευασμένος ἐρεοῦς.
τσόχος (ὁ) δημ. τὰ ποώδη φυτά σόγχος **ὁ** λαχανώδης καὶ σόγχος ὁ νυμάνειος.
τσυγκρίζω δημ. ὅ. τσουγκρίζω βλ.λ.
τσυκλὶ (τὸ) δημ. ὅ. τσουκλὶ βλ.λ.
τσυκνιάς (ὁ) δημ. ὅ. τσικνιάς βλ.λ.
τσυλίκι (τὸ) δημ. εἶδος παιδιᾶς, ὅ. τσελίκι βλ.λ
τσυμποόσι (τὸ) (τουρκ.) δημ. συμπόσιον, εὐωχία.
τσυμπραγά (τά) δημ. τὰ δίδυμα.
τσυπάδα (ἡ) δημ. κ. **τσιπάδα** ἡ στυπόπλεκτος ἄγκυρα.
τσύπος (ὁ) δημ., ὅ. γρ. **τσίπος** **τὸ στύπος τῆς ἀγκύρας.**

τσυρίζω δημ. ὅ. τσιτσυρίζω βλ.λ. **2)** μτφ. ἐπὶ βρεφῶν, ἐκβάλλω ὀξείας κραυγάς.
τσώφλι (τὸ) δημ. κ. **τσώφλ(ο)ια** ὅ. τσόφλι βλ.λ.
-τυ (κυπρ.) Ἐπιγρ. κατάληξις γ' προσ. παθ. ρ. ὁριστ. κ. εὐκτ. ἀντὶ -το : **ἐϜρητάσαντυ, γένοιτυ.**
τύ (1) δωρ. ὀνομαστ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ β' προσ. ἀντὶ σὺ βλ.λ. : Πινδ.Π 2,57 **τὺ δὲ σάφα νιν ἔχεις**, Ἀριστφ.Ἀχ.777· **2)** δωρ. αἰτ. τῆς προσωπ. ἀντων. β' προσ. ἀντὶ σέ : Ἀριστλ.Ἀχ.730 **ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ᾇπερ ματέρα.**
τύ (2) (βοιωτ.) Ἐπιγρ. ὀνομαστ. πληθ. ἀρσ. ἄρθρου, ἀντὶ οἱ.
τῦ (βοιωτ.) Ἐπιγρ. δοτ. ἑν. ἀρσ. ἄρθρου ἀντὶ τῷ.
τύβαρις (ὁ) μτγν. εἶδος δωρικοῦ ἀρτύματος φυλλάδος **ἐκ** σελίνων **ἐν** ὄξει· Πολυδ.6,71 «σέλινο ἐν ὄξει».
τυβάτωρ-ωρος (ὁ) μσν. ὁ σαλπιγκτής : Μουρίκ. Στρατηγ.π.Θησ.Στεφ.
τυβὶ (τὸ) μτγν. ὀνομασία χειμερινοῦ μηνὸς τῶν Αἰγυπτίων ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν φθίνοντα Δεκέμβριον καὶ ἀρχόμενον Ἰανουάριον τῶν Ρωμαίων . Πλούτ.Ἠθ.371D, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.1,408, ΑΠ 983 **τυβὶ δὲ πορφύρεον βουληφόρον αἷμα τιταίνει.**
τυγάτριον (τὸ) ἀντὶ θυγάτριον βλ.λ., βαρβαρισμὸς π.Ἀριστφ.Θεσμ.1184 **κάτησο, ναῖκι ναί, τυγάτριον**, αὐτ.1210.
τυγχάνω κ. μσν. νεώτ., δημ. τυχαίνω, ἐπ. παρατ. τύγχανον (Ὀδ.Ξ 231), μέλλ. **τεύξομαι** (π.Ὁμ.κ.Ἀττ., ὁμ. κ. ὡς μέλλ. τοῦ τεύχω), ἀόρ. β' **ἔτυχον** (**κ. ἐν-, ἐπ-, συν-, περι-, ἀπ-, παρ-, κατ-**) κ.ἐπ. τύχον (Ὁμ.), ἐπ. ὑποτ. τύχωμι, - ῃσι (Ἰλ.Ζ 243, αὐτ.Λ 116), μτγν. κ. **τετύχησι** (Μάξιμ.577), μτγν. ἐπ. εὐκτ. **τετύχοιμι** (Μαν.3,299), ἐπ.ἀόρ. α' **ἐτύχησα** (π.Ὁμ.,Ἡσίοδ.ἀπ. 17 Merckel), παρακ. **τετύχηκα** (ἀμτβ.Ὁμ., Θουκ. 1,32, μτβ.π.Ξεν.ΚΠ 4,1,2· κ. **ἐν-, συν-, ἀπο-, παρα-, περι-**) κ. **τέτευχα** (Δημ.563), Ἰων. ὑπερσ. **ἐτετεύχεε** (Ἡρ.3,14), ἐαφ. **τέτυχα** (Ἰώσ.Π 17,54), μέσ. ἀόρ. **τεύξασθαι** (ΠΔ Μακκ.2,15,7, Θεμίστ.161C), παθ.ἀόρ. α' **ἐτεύχθην** Πολύβ.35,6,1) παρακ. **τέτευγμαι** (κ.ἐπι-: Πολύβ.6,53,2), βάλλων **ἐπιτυγχάνω τινὰ εἰς τι μέρος, εὑρίσκω τὸν στόχον, εὐστοχῶ**, βαρῶ τὸ σημάδι, ἰδ. δι' ὅπλων κττ. **βαλλομένων**, ριπτομένων, μτ. αἰτ. συνήθ. **ἐν ἀναφ.** πρὸς ἔμψυχα : Ἰλ.Μ 394 **Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας**, αὐτ.Ε 582, Ὀδ.Χ 7· κ. μτ. γενικ. συνήθ. **ἐν** ἀναφορ. πρὸς ἄψυχα : Ἰλ.Ε 587 **τύχε γὰρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης**, Πλάτ.Νόμ.717Α **ἂν τις . . σκοποῦ** τυγχάνοι, Ξεν.Ἀν.3,2,19· κ. μτ. διπλῆς γενικ. : Ἡρ.3,35 **εἰ . .** τοῦ **παιδὸς** τοῦ σοῦ . . βαλὼν τύχω μέσης **τῆς** καρδίης· κ. ἐμπροθ. (κατά τινα, ὑπό τινος) : Ἰλ.Ε 579 **κατὰ κληῖδα τύχης**, αὐτ.Μ 189 **Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας**, αὐτ.Δ 106· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ε 287 **ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες**, αὐτ.Η 243, Ὀδ.Χ 7· ‖ **ὁμ.** ἡ μτχ. τυχὼν συχν. μτ. τῶν ρημάτων βάλλειν, οὐτᾶν κττ. : Ἰλ.Ε 98, αὐτ.Ν 371 **βάλεν ὗφι βιβάντα** τυχών, αὐτ.397· ὁμ. κ. τἀνάπαλιν, μτ. μτχ. ἐκφερούσης τὴν κυρίαν **ἔννοιαν**, τοῦ **ρ.** ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς ἐπίρρ. : **αὐτ.Ο 581 θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν** (τὸν ἐκτύπησεν **ἐπιτυχῶς**), Ἡρ.3,35· **2) κ.** νεώτ. **ἐν** ἀναφ. πρὸς πράγμ. **κ.** γεν. ἄψυχα, ἐπιτυγχάνω, ἀπολαμβάνω, ἀξιοῦμαί τινος, βρίσκω, λαβαίνω, κ. ἐν τοῖς παρῳχ. χρόνοις, κέκτημαι, ἔχω, κατέχω τι, μτ. γενικ. : Ὀδ.Ζ 290 **ὄφρα . . πομπῆς καὶ νόστοιο** τύχῃς, Πινδ.Π 10,26 τυχόντα **στεφάνων**, Αἰσχ.Πρ.239 **οἴκτου τυχεῖν**, Σοφ.Ἠλ.364 **τιμῆς τυχεῖν**, Ἀριστφ.Ὄρν.1223, αὐτ.Ἱππ.112, Πλάτ. Πρωτ.342Ε ὅπου **ἂν** τύχῃ **τῶν λεγομένων** (λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν), αὐτ.Μενξ.234C **ταφῆς . . μεγαλοπρεποῦς τυγχάνει**, Διόδ.Σ 3,9 **τετευχέναι τιμῶν**, ΚΔ Λουκ.20,35, αὐτ.Πράξ.27,3 **ἐπιμελείας τυχεῖν**, αὐτ.Τιμ.2,2,10 **ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι, - ἔτυχε τοῦ πρώτου βαθμοῦ - συγγνώμης -**

τῆς ὑφίστης τιμῆς - καλῆς ὑποδοχῆς· μεθ' Ὁμ. κ. μτ.αἰτ.: Ἡρ.5,23 ἔτυχε μισθόν, Αἰσχ.Χο.711, Σοφ. Φιλ.509, αὐτ.ΟΚ 1106 αἰτεῖς ἃ τεύξει· ‖ ὁμ. κ. τιθεμένης γενικ. προσ. μεθ' ἑκατέραν πτῶσιν, ἐπιτυγχάνω, λαμβάνω τι παρά τινος : Σοφ.Φιλ 1315 ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι, αὐτ.ΟΚ 1168 ὅστις ἂν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν· κ. ἐμπροθ. (παρά, ἐκ, ὑπό τινος) : Ὀδ.Ο 158 παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος, Θέογν.253 παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς, Αἰσχ.Εὐμ.856, Σοφ.Ἀντ.665 ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν, Ξεν.ΚΠ 1,6,10 ὑπ' ἄλλων αἰδοῦς τεύξῃ, Λουκ.Τόξ.50 αἰτήσας τὴν θυγατέρα οὐκ ἔτυχε παρὰ σοῦ· κ. μτ. ἀπαρέμφ. : Πίνδ.Π 3,104 χρὴ πρὸς μακάρων τυγχάνοντ' εὖ πασχέμεν, Πλάτ. Φιλ.50D σμικρὰ οἶμαί σου τεύξεσθαι μεθεῖναί με, Πλούτ.Πελ.33 ἐὰν φαῦσαί τε τοῦ νεκροῦ τύχωμεν· κ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Ἡρ.9,108 βίης . . τευξομένη, Αἰσχ.Ἀγ.866 τραυμάτων ἐτύγχανεν, Εὐρ.Ἑκ.1280 κακῶν . . τυχεῖν, Πλάτ.Γοργ.472D, αὐτ.Φαῖδρ.249A, αὐτ.Νόμ.869B, Δημ.742 παρὰ τοῦ δήμου ὀργῆς ἐτύγχανον· πρβλ. κυρῆσαι π. Valck εἰς Ἡρ.7,208· **3)** κ. μσν. ἀπολ. εὑρίσκω τὸ ζητούμενον φθάνω εἰς τὸ ἐπιδιωκόμεναν ἀποτέλεσμα, ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου, κατορθῶ, καταφέρνω : Ἰλ.Ψ 466 οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας (δέν τοῦ πῆγε καλά) Πίνδ.7,11 εἰ . . τύχῃ τις ἔρδων, αὐτ.Π 10,61 τυχὼν (ἀντὶ σφαλὼν), Εὐρ.Ἑκ.819 πείθειν . . τυγχάνειν θ' ἅμα, Θουκ.4,63, αὐτ.3,39, Πλάτ.Εὐθ. 280A ὀρθῶς πράττειν καὶ τυγχάνειν, Ἀριστλ. Ποιητ.6,7 τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι, Ἀγαθ. ΑΠ 5,277 μήτε τυχήσω· ‖ τὸ τυχεῖν ἡ νίκη : Πίνδ.Ο 2,56 τὸ δὲ τυχεῖν πειρώμενον ἀγωνίας παραλύει δυσφρονᾶν· ‖ λαμβάνω τὸ αἰτηθέν, ἐπιτυγχάνω τοῦ αἰτουμένου : Ἡρ.1,213 δεηθεὶς Κύρου ἐκ τῶν δεσμῶν λυθῆναι ἔτυχε· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς λόγον, λέγω τὸ ὀρθόν, εὑρίσκω ἢ ἔχω δίκαιον : Αἰσχ.Ἀγ.1233 τί νιν καλοῦσα . . τύχοιμ' ἄν, αὐτ.Χο.318, Σοφ.Φιλ.223, αὐτ.ΟΚ 1580· ὁμ. κ. π. Αἰσχ.Χο.950 Δίκαν προσαγορεύομεν τυχόντες καλῶς· **4)** ἔχω τοιαύτην ἢ τοιαύτην τύχην : Ἰλ.Θ 430 τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω, ὅς κε τύχῃ· **5)** κ. μσν. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. συναντῶ τινα κατὰ τύχην, εὑρίσκω τυχαίως, τυχαίνει ν' ἀνταμώσω : Ὀδ.Φ 13 δῶρα τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας, αὐτ.Τ 291, Τζέτζ.Χιλ.10,901 ἐλθόντες ἔτυχον ὑδρευομένῃ κόρῃ, Κίνναμ.26A· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Ἀγ.1075 θρηνητοῦ τυχεῖν, αὐτ.172, Ξεν.Συμπ.9,7 ἀπήλαυνον πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὅπως τούτων τύχοιεν· κ. μτ. κατηγορουμένου : Πίνδ.Ι 3(4),61 προφρόνων Μοισᾶν τύχοιμεν, Σοφ.ΟΤ 1450, Εὐρ.Ἑλ.1300, Λυσ.18, 23, Ξεν.Ἀν.5,5,15 ἐρωτᾶτε δὲ αὐτοὺς ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον· ‖ κ. νεώτ. ἡ μτχ. ἀορ. ὁ τυχών, δημ. ὁ τυχόντας ὁ πρῶτος ὃν συναντᾷ τις, ὅστις δήποτε, ὁ κοινός, ὁ συνήθης : Ἡσίοδ.Θ 973 τῷ δὲ τυχόντι καὶ οὗ κ' ἐς χεῖρας ἵκηται, Εὐρ. ἀπ.17 ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον, Πλάτ.Νόμ.723E οὐ τὸν τυχόντα λόγον περαίνοντες, αὐτ.Πολ.539D, Ξεν.Ἀπομν.3,9,10 τοὺς ὑπὸ τῶν τυχόντων αἱρεθέντας, Ἰσοκρ.10,21 ὁ ταῦτα πράξας εἷς ἦν τῶν τυχόντων, Λυκοῦργ.152,34 οἱ τυχόντες φόβοι (μηδαμινοὶ φόβοι), Πολύβ.1,25,6 περὶ τὰς μικρὰς καὶ τυχούσας πράξεις, - μιὰ φρόνιμη κοπέλλα δὲν κάνει παρέα τὸν (πρῶτον) τυχόντα, - δὲν συναναστρέφεται τοὺς τυχόντας, - ἔχει μόρφωσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν· ‖ τὸ οὐδ. τυχὸν οἱονδήποτε πρᾶγμα, αὔνηθες καὶ τετριμμένον, ἴδ. π. Ὁμ. κτ. παρακ. : Πλάτ.Τίμ.46E· **6)** ἀμτβ. εὑρίσκομαί που κατὰ τύχην, ἐκ συμπτώσεως, συμβαίνει νὰ εἶμαι κάπου τυχαίως, τυχαίνω, λαχαίνω : Ἰλ.Λ 116 εἴ πέρ τε τύχῃσι μάλα σχεδόν, αὐτ.Ρ 748, Ὀδ.Μ 106, αὐτ.Κ 88 πέτρη τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν· **7)** ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ γεγονότων κ. γεν. πραγμ., συμβαίνω εἴς τινα, πίπτω εἰς τὴν μοῖραν, τὴν τύχην τινός, μτ. δοτ. προσ. : Ἰλ.Λ 684 οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πολεμόνδε κιόντι (Γοζ.Θ «διότι ἔτυχέ μοι πολλὰ νέῳ ἀπελθόντι εἰς τὸν πόλεμον»), Αἰσχ.Πρ.346 θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν, Σοφ.Φιλ.275 οἷ' αὐτοῖς τύχαι, Εὐρ.Ἀλκ.139, αὐτ.Ἑκ.628· κ. ἀπολ. : Αἰσχ.Ἑπτ.5, Εὐρ.Ἑλ.1290· ‖ ὅθ. ἐπὶ πράξεων, ἐπιχειρήσεων κττ., ἐκβαίνει, ἀποβαίνει καλῶς, ἐπιτυγχάνει : Ὀδ.Ξ 231 καί μοι μάλα τύγχανε πολλά· **8)** ὁμ.ἀμτβ. κ. μσν.κ.νεώτ. ἀπροσ. συμβαίνει κατὰ τύχην, ἐπέρχεται τυχαίως, τυχαίνει, λαχαίνει : Εὐρ. Ἱππ.929, αὐτ.Ἠλ.1169 ὅταν τύχῃ, Θουκ.5,20, αὐτ.1, 142, Πλάτ.Φαίδ.89B, αὐτ.Κρατ.430E, αὐτ.Ἱππ.Ε 367A, αὐτ.Κρατ.439C τὸ δ', εἰ ἔτυχεν, οὐχ οὕτως ἔχει, Ξεν.Ἀπομν.3,9,13, αὐτ.Ἑλλ.3,1,19, αὐτ.Οἰκ.3,3, αὐτ. ΚΠ 8,4,3, Ἀριστλ.Κατ.7,34 εἰ οὕτως ἔτυχε, Πολύβ. 2,56,3 ὅλην τὴν πραγματείαν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν εἴρηκε (κ. νεώτ. συνήθ. φρ., χωρὶς σκέψιν), Πλούτ. Ἀλκ.28 ἔτυχε . . ὄμβρον . . ἐπιπεσόντα . . συνεργῆσαι, Προκ.3,9,36 ὅσα δὴ γενέσθαι τετύχηκε, Πρόδρ.2,434 ἂν τύχῃ νὰ τὸ πέτυχα, - ἔτυχε ν' ἀπουσιάζω ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ σπίτι, - δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ τὴν ἰδῶ μὲ κανέναν, - θὰ τύχῃ κάποτε νὰ σὲ βρῶ μόνον· ‖ φρ.π.Πλάτ.Φιλ.28D τὸ ὅπῃ ἔτυχεν (ἁπλῆ σύμπτωσις)· **9)** συχν. π. τοῖς Ἀττ. μτ. μτχ. ἑτέρου ῥήματος, εἰς ἣν ἐγκλείουσαν τὴν κυρίαν ἔννοιαν προσθέτει τὴν προσδιοριστικὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν, ἑρμηνευομένης τότε τῆς μὲν μτχ. διὰ τοῦ οἰκείου ῥήματος (κατ' ἔγκλισιν, χρόνον, πρόσ. κ. ἀριθμόν, καθ' ὃν κεῖται τὸ τυγχάνω), τοῦ δὲ ῥήματος, διά τινος ἐπιρρ. προσδιορισμοῦ σημαίνοντος τὸ τυχαίως, κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν : Πίνδ.Ν 7,55, Ἡρ.1,88 τὰ νοέων τυγχάνω, αὐτ 8,65 τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαράτῳ (νὰ τύχῃ τότε κατὰ σύμπτωσιν νὰ εἶναι), αὐτ.68, αὐτ.3,14, Σοφ.ΟΤ 757 κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών, αὐτ.Τρ.370, αὐτ. Αἰ.742, Ἀριστφ.Σφ.336 τυγχάνει . . καθεύδων, Θουκ.1,104 ἔτυχον . . στρατευόμενοι (εὑρίσκονται κατὰ τύχην εἰς ἐκστρατείαν), αὐτ.7,2, Πλάτ.Θεαίτ. 165C, αὐτ.Εὐθ.272E ἔτυχον καθήμενος, Ξεν.Ἀν.1,5, 8, Κέβητ.Θηβ.Πίναξ 1 ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ, - ὅσοι ἔτυχον παρόντες· ‖ συχν. ὅμως τὸ τυγχάνω οὐδόλως ἑρμηνεύεται, οἷον ἐν τῇ φρ. τυγχάνω ὢν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ εἰμί : Ἡσίοδ.ἀπ.22,11, Σοφ.Αἴ.88 ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν, Ἀριστφ.Πλ.35, Πλάτ.Πρωτ. 313C· ‖ κ. νεώτ. τῆς μτχ. παραλειπομένης συχνάκις, συμβαίνει νὰ εἶμαι κατὰ τύχην : Αἰσχ.Ἑπτ. 520, Σοφ.Ἠλ.46 ὁ . . μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων, αὐτ.1457, αὐτ.313, αὐτ.Αἴ.9, Πλάτ. Πρωτ.313E εἰ . . σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων, αὐτ.Γοργ.502B, αὐτ.Πολ.369B· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. γεν. εἶμαι : Πίνδ.Π 4,5 οὐκ ἀποδάμου . τυχόντος, Εὐρ.ΙΑ 730, αὐτ.Ἀνδρ.1113, Ξεν.Ἀν.2,2,17 ὡς ἐτύγχανον ἕκαστοι ηὐλίζοντο, Ἀριστλ.Πολιτ. 6,3 δύο μέρη τετύχηκεν, αὐτ.Τοπ.6,14, ΚΔ Λουκ. 10,30 ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα, Λουκ.Θε.Δ 17,1 ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, Πρόδρ.1,23 ὁ τύπος τοῦ σταυροῦ τετραμερὴς τυγχάνει, αὐτ. 2,79, - τυγχάνει φίλος μου-γνώριμός μου· ‖ ἐν ταῖς κατωτέρω φρς ἡ μτχ. νοεῖται ἐκ τῶν συμφραζομένων : Εὐρ. Ἱππ.929 τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν (ἐνν. ἔχουσα φωνήν), Θουκ.4,26 ἀπαίροντες ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὁπόθεν τύχοιεν (ἐνν. ἀπαίροντες), Πλάτ.Θεαίτ.179C, αὐτ.180C ἀναφύονται, ὁπόθεν ἂν τύχῃ ἕκαστος, αὐτ.Πρωτ.353A οἳ ὅ,τι ἂν τύχωσι τοῦτο λέγουσιν (ὅ,τι δήποτε παρομοιασθῇ εἰς αὐτούς, δηλ. ὅ,τι ἂν τύχωσι λέγοντες), αὐτ.Κρίτ.45D, αὐτ.Συμπ.181B· ἐνίοτε τὸ ῥῆμα συμ-

φωνεῖ πρὸς *τὸ πρᾶσ. ὅπου θὰ ἀνέμενέ τις ἀπρόσ.* χρῆσιν [ὡς ἐν τοῖς δῆλος, δίκαιός εἰμι, ἀντὶ δῆλον, δίκαιόν ἐστι]: Θουκ.8,48 **δουλεύειν μᾶλλον ἢ μεθ' ὁποτέρου ἂν τύχωσι τούτων ἐλευθέρους εἶναι,** αὐτ.3,43 πρὸς ὀργὴν **ἥν τιν' ἂν τύχητε.. σφαλέντες** [ἔνθα εὐκολώτατον εἶναι νὰ συναφθῇ τὸ **τύχητε** μετὰ τοῦ **σφαλέντες,** ἕνεκα τῆς ὀργῆς **δι'** ἣν πιθανὸν νὰ ἐπάθατε συμφοράν, κτ. ἄλλους προτιμητέον νὰ ὑπονοηθῇ εἰς τὸ **τύχητε** ἡ μτχ. **ζημιοῦντες,** παραλαμβανομένη ἐκ τοῦ ἑπομ. ρήμ. **ζημιοῦτε·** πρβλ. σημείωσιν τοῦ Bloomfield ἐν τόπῳ]· **10)** τὸ οὐδ. τῆς μτχ. **τυχὸν** ἐν χρ. ἀπολ. ὡς τὸ **ἐξόν,** παρὸν κττ., ἀφοῦ ἔτυχε, συνέβη κατὰ τύχην : Λουκ.Συμπ.43 ἡ **δὲ ὄρνις ἡ πρὸ τοῦ Ἕρμωνος πιμελεστέρα, οὕτως, οἶμαι, τυχόν· 11)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁμ. τὸ οὐδ. μτχ. **τυχὸν** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τύχην, ἴσως : Πλάτ.Ἀλκ.2,140A **σύν τε δύο σκεπτομένω τυχὸν εὑρήσομεν,** Ξεν.Ἀν.6,1, 20, Ἀριστλ.Πολιτ.1326a,18 **οὐ κατὰ τὸ τυχὸν πλῆθος τοῦτο ποιητέον,** Μέν.Γεωργ.1,3, Θεμίστ.Λόγ. 27,339C,-**μὴ τυχὸν καὶ δὲν ἔλθῃς, - ἂν τυχὸν ἔλθῃ, νὰ μὲ περιμένῃ·** || ὁμ. μτ. τοῦ ἴσως, ἀντὶ ἁπλοῦ ἴσως ἢ **τυχόν** : Πολύβ.2,58,9 **τυχὸν ἴσως εἴποι τις ἄν,** Λουκ.Ὠκ.76 **τυχὸν ἴσως ἰάσομαι τὸ.. ἄλγος· 12)** ρηματ.π. τεῦγμα, τεῦξις.

τῦδε βοιωτ. ἀντὶ οἵδε : Ἐπιγρ.

τυί [βοιωτ.] Ἐπιγρ. ἀντὶ οἵδε.

τυί Ἡσ. «ὧδε. Κρῆτες» **2)** Ἐπιγρ. ἀντὶ οἱδί.

τυῖδε ἢ **τυῖδε** αἰολ. κ. δωρ. ἀντὶ τῇδε, **ἐνταῦθα** : Θεόκρ.5,30 **τυῖδ' ὁ τράγος οὗτος** [διόρθ. ἀντὶ ἴδ'] **2)** ἀντὶ τοῦ δεῦρο, μτ. ρ. κινήσεως : Σαπφ.1,5 **τυῖδ' ἐλθὲ** [ἔλα ἐδῶ], Θεόκρ.28,5 **τυῖδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτήμεθα παρ' Δίος,** Ἐπιγρ.

τύϊον [τὸ] **ἐσφ. γρ.** ἀντὶ θυῖον βλ.λ. **Θεόφρ.** Φ1 5,2,1.

τυκάνη [ἡ] **μτγν., μσν. κ. νεώτ.** εἶδος πρωτογόνου ἀλωνιστικῆς μηχανῆς, τὸ τσουκάνι : Θεόγνωστ.Καν.24, Εὐστ.Ἰλ.967,18· **2)** εἶδος κηπουρικοῦ ἐργαλείου, δι' οὗ συντρίβουσι τὰς βώλους· Γλωσσ. « τυκάνη, τὰς βώλους ἀφανίζουσα».

τύκη [ἡ] ὄργανον, ἐργαλεῖον τοῦ λιθοκόπου : Εὐρ. Ἴων 206 **ἐν τύκαισι λαΐνοισι Γιγάντων** [διόρθ.ἀντὶ τείχεσι]· πρβλ. τύκισμα.

τυκίζω [τύκος], μέλλ. ἀττ. **-ιῶ,** κόπτω, ξέω, κατεργάζομαι λίθους, ἰδ. διὰ **τοῦ τύκου** βλ.λ. κ. γεν. πελεκῶ· Σουΐδ. «ἐτύκιζον, ἔξεον, ἔκοπτον» [Ἀριστφ Ὄρν.1138 λίθους.. **ἐτύκιζον οἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν· 2)** Εὐστ.Ἰλ.136,23 «ἐξ οὗ καὶ τυκίζω τὸ κτίζω»· **3)** ρηματ.π. τύκισμα.

τύκιον [τὸ] μσν. ἄ. τυκίον βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.41B **πτύα καὶ τύκια καὶ σκαπάνας.**

τυκίον [τὸ] μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τύκος βλ.λ., μικρὸς τύκος· Εὐστ.Ἰλ.136,23 «τυκίον ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν».

τύκισμα-ατος [τὸ] [τυκίζω] ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυκίζω βλ.λ.2), κτίσμα ἐκ λίθων πελεκημένων ἢ γεγλυμμένων : Εὐρ.Τρῳ.812 **κανόνων.. τυκίσματα** [τείχη ἐκ συνῳκοδομημένων διὰ τοῦ κανόνος, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ ἀκατέργαστα κυκλώπεια τείχη], αὐτ.ἀπ.124 **λαΐνων τυκισμάτων,** Λυκόφρ.349· πρβλ. **τύκη, τύκος.**

τῦκον [τὸ] αἰολ. κ. δωρ. τ. **τοῦ** σῦκον βλ.λ. : Στράττ.ἀπ.Φοινισσ.3 **ὀνομάζετε.. βέφυραν τὴν γέφυραν, τῦκα δὲ τὰ σῦκα·** πρβλ.Λουκ.Δίκ.Φων.8.

τύκος [ὁ] [πρβλ. τεύχω] **κ. νεώτ.** ἡ σιδηρᾶ σφῦρα τῶν λατόμων καὶ τῶν λιθοξόων, σφυροειδὲς οἰκοδομικόν, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, τσουκάνα, τσουκάνι· Πολυδ.7,118 «τύκον, τὴν τῶν λατόμων σφῦραν», αὐτ.10,147: Εὐρ.Ἡρ.945 βάθρα.. **κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα·** πρβλ. τύκισμα· **2)** εἶδος πολεμικοῦ πελέκεως : Ἡρ.7,89 **δόρατά τε ναυμάχα καὶ τύκους μεγάλους** [δ γρ. τύχους].

τυκτά [περσ.] π.Ἡρ.9,110 **βασιλήιον δεῖπνον .. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν τέλεον.**

τυκτός-ή-όν [τεύχω] κατεσκευασμένος, **ποιητός,** ἄ. τευκτός : Ἰλ.Ε 831 **τυκτὸν κακὸν** [ἐπὶ τοῦ Ἄρεως, ὁ πλασθεὶς κακός, **ὁ** ἐκ φύσεως κακός, **ὁ** ἀρχικακοποιός], Ὀδ.Ρ 206 **κρήνην.. τυκτὴν** [κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, τεχνητήν, οὐχὶ φυσικήν]· || γεν. ὁ καλῶς ἐξειργασμένος, ὁ μὲ τέχνην κατεσκευασμένος, εὔτυκτος, ἔντεχνος : Ἰλ.Μ 105 **τυκτῇσι βόεσσιν** [σχόλ. «ταῖς εἰργασμέναις βύρσαις.. ταῖς ἀσπίσι»], Ὀδ.Δ 627 **ἐν τυκτῷ δαπέδῳ** [σχόλ. «κατεσκευασμένῳ καὶ λελειωμένῳ ἐδάφει»], αὐτ.Ρ 169, Θεόκρ.22,210 **τυκτὰν μάρμαρον** [ἐπὶ ἐπιταφίου λίθου], ἈπολλΡ 3,1325.

τυλαίνιον [τὸ] μτγν. ὑποκορ. τοῦ τύλος, μικρὸς τύλος, κάλλος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,9 **τὸ μέζον ἄλλο εἶδος ἑλκέων, τρηχέα, ἀνώμαλα τυλαίνια.**

τυλάριον [τὸ] πάπ. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τύλη βλ.λ., μικρὸν στρῶμα : Πάπ., Λέων Σοφ.Διατ.15,48 **πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντίκεινται τυλάρια καὶ σακκία γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον.**

τύλαρος [ὁ] ὑποκορ τοῦ τύλος, **ἄ. τυλάριον· 2)** Ἡσ. «μάνδαλος».

τυλαρῶ όω Ἡσ. «τυλαρώσας, μανδαλώσας».

τυλάς-άδος [ἡ] μτγν. κ. μσν. εἶδος κίχλης, **ἄ.** ἰλλὰς βλ.λ.3], ἢ ἰλιὰς βλ.λ.5] : Ἀθήν.2,65A **τὴν δὲ τρίτην.. ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι· οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν,** Εὐστ.Ἰλ.947,10.

τυλέδρανον [τὸ] νεώτ. τὸ σκληρὸν σαρκόχρουν μέρος τῶν γλουτῶν **πλείστων** εἰδῶν πιθήκων.

τυλεία [ἡ] μτγν. τὸ τυλεῖον βλ.λ. : Πολυδ.10,38 [δ.γρ. ἀντὶ **τυλεῖα**].

τυλεῖον [τὸ] ὑποκορ. τοῦ τύλη βλ.λ., μικρὸν προσκεφάλαιον : Σαφ.ἀπ.794 **λινορραφῆ τυλεῖα,** Πολυδ.8,38 **ἐπέσθω δὲ τῇ κλίνῃ τυλεῖα, κνέφαλα, δάπιδες,** Αἰλ.ΖΙ 2,11, Λοβέκ.Φρύν.174.

τύλη (ἡ) κ.νεώτ., δωρ. **τύλα** τύλος, **τύλωμα, κυρ** τὸ τυλωθὲν ἐκ τῆς πιέσεως μέρος τοῦ σώματος, οἷον ὁ ὦμος ἀχθοφόρου· Πολυδ.7,133 «**τὴν ἐπὶ** τοῖς τραχήλοις **τῶν** ἀχθοφόρων ὑπὸ **τῶν** ἀχθέων γινομένην τριβήν» : Ἀριστφ.Ἀχ.860 **ἔκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς,** αὐτ.954 **ὑπέκυπτε τὰν τύλαν** [σχόλ. «τύλαν, **τύλον** τὸν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν γεγενημένον, **ἡ** τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ **τραχήλῳ** γινομένην **σκληρότητα»**], Τηλεκλείδης ἀπ.18 **ἔκαμον τραχήλου τύλαν·** || κ. ἐπὶ τοῦ ὕβου τῆς καμήλου· Ἡσ. «τύλη, τῆς καμήλου ἀπὸ τῆς ῥάχεως τὸ ἄκρον δέρμα» || Ἡσ. «τύλοι, αἱ ἐν ταῖς χερσὶ φλύκταιναι, ὡς περισσά τινα, καὶ τοῖς ὤμοις» **2)** κ. νεώτ. ὑπόστρωμα, ἐφ' οὗ φέρουσι **τὰ βάρη** οἱ ἀχθοφόροι, χαμαλίκα : Ἀριστλ.ἀπ.52, Διογ.Λ 9,53 **πρῶτος** [Πρωταγόρας] **τὴν καλουμένην τύλην, ἐφ' ἧς τὰ φορτία βαστάζουσιν, εὗρεν·** || νεώτ. ὑπόστρωμα τοῦ σάγματος ἢ σέλλας, στρῶμα· **3)** προσκεφάλαιον, ἄ. τυλεῖον, κνέφαλον· Ἡσ. ἐν λ. κνέφαλον, «ἣν δὲ ἡμεῖς τύλην, Ἀττικοὶ τυλεῖον» : Σαπφ.56 **ἐγὼ δ' ἐπὶ μαλθάκαν τύλαν σπολέω μέλεα,** Εὔπ.ἀπ.Κολάκ.21, Ἀντιφάν.ἀπ.Φάων.1, Λουκίλλ.ΑΠ 11,315, Ἀμμιαν.αὐτ.11,14 **τύλῃ ἐπεκλίνθην, ἣν οὐδεὶς ὕφηνεν· 4)** σκληρόν τι ὑπόστρωμα, στρωμάτσα : Διόδ.Σ 13,84 ποιῆσαι **ψήφισμα περὶ τῶν ἐν τοῖς φυλακείοις διανυκτερευόντων, ὅπως μὴ τις ἔχῃ** πλεῖον **τύλης, καὶ περιστρώματος, καὶ κωδίου, καὶ δυοῖν προσκεφαλαίων.**

τυλιγάδι [τὸ] δημ. ταλασιουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀναπηνισμόν, ἀποτελούμενον ἐκ ξυλίνης ῥάβδου διχαλωτῆς κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ φερούσης κατὰ τὸ ἕτερον κάθετον πασσαλίσκον, ἐφ' ἧς τυλίσσουσι τὸ ἀναπηνιζόμενον νῆμα, τυλικτήρ· **2)** εἶδος σκώληκος παρασίτου **τῶν ἐλαιῶν.**

τυλιγαδιάζω δημ., άόρ.-άδιασα, μτχ. παθ. παρακ. τυλιγαδιασμένος, άνοπηνίζω νήμα, τυλίσσω νήμα είς τυλιγάδι· 2) ρηματ.π. τυλιγάδιασμα.

τυλιγάδιασμα (τὸ) δημ. ἡ ένέργεια καὶ τὸ άποτέλεσμα τοῦ τυλιγαδιάζω, άναπήνισις.

τύλιγμα-ατος (τὸ) (τυλίσσω) Ἡσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ένέργεια καὶ τὸ άποτέλεσμα τοῦ τυλίσσω, περιέλιξις, περιτύλιξις : Ἡσ.έν λ. ἕλιξ, -τύλιγμα τοῦ νήματος - τοῦ παιδιοῦ.

τυλιγμός (ὁ) (τυλίσσω) σχόλ. τὸ τύλιγμα βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.881.

τυλίγω δημ. ἅ. τυλίσσω βλ.λ.

τυλικτής (ὁ) νεώτ. ὁ τυλίσσων, ὁ περιτυλίσσων.

τυλικτός-ή-όν νεώτ. ὁ τυλισσόμενος ἢ ὁ περιειλιγμένος, τυλιγμένος, κουβαριαστός.

τύλιμος ΕΜ773,5 «τυλιμὸς (sic), δερμάτινον βαλάντιον» (δ.γρ. τύλιος).

τύλιξις-εως (ἡ) ἡ ένέργεια τοῦ τυλίσσω, τύλιγμα, άναπήνισις· 2) περιτύλιξις, περικάλυψις.

τυλίσσω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τυλίγω, άττ. -ττω, άόρ. ἐτύλιξα, παθ. άόρ. ἐτυλίχθην κ. δημ. (ἐ)τυλίχτηκα, δημ. μτχ. παρακ. τυλιγμένος, (ἰδ. έν άναφ. πρὸς νήμα, ταινίαν, ὕφασμα κττ., συστρέφων συσσωρεύω τι περὶ ἑαυτὸ ἢ περὶ ἄλλο τι, συνάγω τι διὰ περιστροφῆς περὶ ἑαυτὸ ἢ περὶ ἄλλο τι περιελίσσω, κουβαριάζω, κουλουριάζω : Λυκόφρ.ll (κτ.σχόλ. ἐρευνῶ), Σχόλ.Ὀδ Ζ 53, Κρυστ. Τραγ.Ἀργαλειοῦ 6 διασίδι, ὄντας σ' ἐτύλιγα· κ. παθ. : Εὐστ.Ὀδ.1735,55 ἀντίον, ἐν ᾧ τυλίσσεται τὸ ὑφαινόμενον, Πσπαδ.Χριστ Τεμπ.14 τῆς ἔρριψε μίαν άνεμόσκαλαν μεταξωτήν, τυλιγμένην σπειροειδῶς· 2) νεώτ. κ. δημ. περιβάλλω τι διὰ καλύμματος, περιτυλίσσω, περικαλύπτω : τύλιξέ τα σὲ μιὰ έφημερίδα· 3) δημ. μτφ. έμπλέκω τινὰ εἰς πλεκτάνην, ἐξαπατῶ τινα : πήγανε νὰ μᾶς τυλίξουν, ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφεραν, - τὸν τύλιξε καὶ τὴν παντρεύτηκε· 4) κάμπτω, λυγίζω, τὸ παθ. : Θεόκρ.23,54 οὐδ' ἐτυλίχθη τὰν ψυχὰν (δ.γρ. ἀντὶ ἐλυγίσθη)· 5) ρηματ.π. τύλιγμα, τυλιγμός, τυλικτής, τυλικτός, τύλιξις.

τύλλος (ὁ) μτγν. κιβώτιον : Δίων Κ79,20 ἔμελλεν ἐς τύλλον ἐμβληθεὶς ἐκδρᾶναί ποι.

τυλοειδής-οῦς-ές ὁ ὅμοιος πρὸς τύλην ἢ τύλον βλ.λς : Ἡσ.έν λ.κηλάδες.

τυλόεις-εντος-όεσσα-εν μτγν. ὁ τυλοειδὴς ἢ ὁ πλήρης τύλων : Νίκ.Θηρ.272 ἥλῳ ἐειδόμενον, τυλόεν πέλει.

τυλόπους-ποδος-ουν νεώτ. ζωολ. ἐπὶ ζῴων, ὁ φέρων ὀγκῶδες τύλωμα κατὰ τὸ ὀπίσθιον ἄκρον τοῦ πέλματος αὐτοῦ· || εἰδ. ζωολ. τὸ ουδ. κτ. πληθ. τυλόποδα ὡς ούσ. οἰκογέν. μηρυκαστ.[illegible]ῶν θηλαστικῶν περιλαμβάνουσα μεγάλα ζῷα.

τυλοπροσκεφάλαιον (τὸ) γλωσσ. προσκεφάλαιον πλῆρες πτίλων (διορθ. τιλλοπρ-).

τύλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. σκληρὸν ἐξόγκωμα, ὑπερκεράτωσις τοῦ δέρματος προερχομένη ἐκ συνεχοῦς τοπικῆς πιέσεως, κάλλος, ράζος, ἅ.τύλη· Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.553 «νενεκρωμένην σάρκα, ἀποσκίρρωμα τῶν γονάτων»· Ἡσ. «τύλοι, τὰ τῶν ἀχθοφόρων ἐπὶ τῶν ὤμων τυλώματα» : Ξεν.Ἀπομν.l,2, 54 ὄνυχάς τε καὶ τρίχας καὶ τύλους ἀφαιροῦσι, Νίκ.Θηρ.178, Πλούτ.Ἠθ.906Β τὴν μήτραν, ὅταν τύλους ἔχῃ, Διοσκ.3,94, Δίων Χρ.2,27 ἐν ταῖς χερσὶ τύλους ἔχοντα, Λουκ.Ἐνύπν.6, Εὐστ.Πον.43,67 γονάτων τύλους· || ὁ ὕβος, ἡ καμπούρα τῆς καμήλου· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ βουβάλου· 2) γεν. πᾶν τὸ προεξέχον δίκην τύλου, οἷον ξύλινος ἧλος μετὰ κεφαλῆς κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον, ξυλοκάρφι : Ἀριστφ.Ἀχ.553 τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων, τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων, Πολύβ.άπ.129· πρβλ. γόμφος· 3) Φώτ. τύλος, ὁ ἐξέχων ἧλος, περὶ ὃν δεσμεύεται ὁ τροπωτήρ. Τύλοι, σκαλμοὶ πλοίων»· 4) κόμβος ἢ ὄγκος ἐπὶ ράβδου ἢ ροπάλου : Στράβ.16,4,17 ταῖς ροπάλοις καὶ τύλους προστιθέασι σιδηροῦς, Διόδ.Σ 3,33· 5) νεώτ. ναυτ. ξύλινον ἢ σιδηροῦν δικέφαλον κατασκεύασμα στερεωμένον ἐπὶ πλοίου πρὸς πρόσδεσιν καλῳδίων, ὁ τάκος· 6) τὸ ἀνδρικὸν μόριον· Ἡσ., Πολυδ.2,176· πρβλ. μάνδαλος, πάσσαλος· 7) ἡ κεφαλὴ τοῦ κοχλίου βλ.λ.2) : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Schneid.Ecl.Phys.467· 8) αἱ βλεφαρίδες : Πολυδ.2,50· 9) νεώτ. βοταν. ἡ μεταξὺ τῶν διαχωριστικῶν τοιχωμάτων τῶν ἡθμοειδῶν σωλήνων τοῦ φυτοῦ παρεντιθεμένη μεμβρᾶνα.

τῦλοτάπης-ητος (ὁ) (τύλη) μτγν. διπλοῦς τάπης, ἅ. ἀμφιτάπης : Εὐσ.Ψαλμ.25(5,113Α).

τυλοφθόρος-ον νεώτ. ὁ φθείρων τοὺς τύλους : τυλοφθόρον φάρμακον.

τυλῦφάντης (ὁ) ὁ ὑφαίνων τύλας βλ.λ.4), στρωματόπανο : Ὑπερείδ.άπ.Πολυδ.7,191 ἐμισθώσατο τυλυφάντας (δ.γρ. τυληφάντας).

τυλῶ-όω (τύλος) κ. νεώτ., δημ. τυλώνω (μ.ένεργ.), παθ. άόρ. ἐτυλώθην, ποιῶ, καθιστῶ τι τυλῶδες, σκληρύνω, τραχύνω : Ξεν.Ἱππ.6,9 τυλοῖ τὸ στόμα ὁ χαλινός, Ἰάμβλ.Πυθ.118 τυλώσας τὴν χεῖρα· κ. παθ. εἶμαι ἢ γίνομαι τυλώδης, σκληρός : Ἀριστλ. άπ.259 τετυλωμένης τῆς μήτρας, Θεόκρ.16,32 τετυλωμένος ἔνδοθι χεῖρας, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.860 τοῦ ὤμου τὸ τετυλωμένον· || τὸ παθ. κ. μτφ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,18,9 τυλοῦται λοιπὸν (τὸ ἡγεμονικὸν) καὶ τὸ ἀρρώστημα, Κλήμ.Ἀλ.137,2 τὰ τετυλωμένα ἀναλύων τῶν παθῶν· 2) ἐφοδιάζω τι διὰ τύλων βλ.λ.4), τὸ παθ. : Ἡρ.7,63 ρόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ (ἔχοντα τύλους ἢ ὄγκους καὶ κόμβους ἐκ σιδήρου)· 3) ρηματ.π. τύλωμα, τύλωσις, τυλωτός.

τυλώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τύλον, τύλωμα, ἅ. τυλοειδής : Πλούτ.Ἠθ.46D ὥσπερ ἐν σκληρᾷ σαρκὶ καὶ τυλώδει, - τυλῶδες ἐξόγκωμα· || νεώτ. ἀνατ. τυλῶδες σῶμα ὁ παχύτατος τῶν συνδέσμων, δι' ὧν συνδέονται πρὸς ἄλληλα τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου, ἅ. μεσολόβιον· || νεώτ. ὁ πλήρης τύλων βλ.λ.1) : τυλώδεις πόδες.

τύλωμα-ατος (τὸ) (τυλῶ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυλῶ βλ.λ.1), σκληρὸν ἐξόγκωμα τῆς ἐπιδερμίδος, σκλήρωμα, ἅ. τύλος· Ἡσ.· 2) τὸ πέλμα τοῦ ποδός : Πολυδ.2,198· 3) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τυλώνω βλ.λ., ὑπερπλήρωσις.

τύλων-ωνος (ὁ) γλωσσ. ὁ ἔχων δέρμα πλῆρες τύλων, τυλῶδες.

τυλώνω δημ., άόρ (ἐ)τύλωσα, παθ. άόρ. (ἐ)τυλώθηκα, μτχ. παρακ. τυλωμένος, πληρῶ τι μέχρις ἐξογκώσεως καὶ τάσεως, γεμίζω τι τελείως : φρ. τὴν ἐτύλωσε (ἐνν. τὴν κοιλιά του) (ἔφαγε κατὰ κόρον, μέχρι διαρρήξεως)· 2) σπαν. καθιστῶ ἔγκυον, ἅ. γκαστρώνω· 3) ρηματ.π. τύλωμα.

τύλωσις-εως (ἡ) (τυλῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τυλῶ βλ.λ.1), ἡ σκλήρυνσις τῆς κερατίνης στιβάδος τῆς ἐπιδερμίδος, ἡ εἰς τύλον μεταβολή· Πολυδ.4,191 «τύλωσις, ὅταν σκληρὸν ᾖ καὶ λευκότερον ἢ ὑπερπέλιδνον τὸ ἕλκος»· 2) εἶδος τραχώματος· Γαλ.2,390 «τύλωσίς ἐστιν ὅταν τὰ ἐν τοῖς βλεφάροις τραχώματα διὰ παλαιότητα παχύτερα καὶ λευκότερα καὶ δυσαίσθητα ᾖ, καὶ διὰ τοῦτο δυσαπότριπτα γίνηται» : Παῦλ.Αἰγ. 3,22· || νεώτ. ἰατρ. ἡ προκεχωρημένη μορφὴ τῆς βλεφαραδενίτιδος· 3) νεώτ. ἰατρ. τύλωσις γλωσσική, ἅ. λευκοπλακία, λευκοκεράτωσις βλ.λς.

τυλωτός-ή-όν (τυλῶ) ὁ πλήρης τύλων βλ.λ.4), ὁ ἐφωδιασμένος μὲ κόμβους, ρόζους : Ἡρ.7,69 ρόπαλα τυλωτά.

τυμβάς-άδος (ἡ) (τύμβος) μτγν. κ. μσν. φαρμακεύτρια, μάγισσα, γόησσα· Ἡσ. «τυμβὰς γυνὴ

τυμβάδας ἔλεγον τὰς φαρμακίδας, ἀπὸ τοῦ περὶ τοὺς τύμβους διατρίβειν καὶ τοὺς νεκροὺς ἀκρωτηριάζειν» : Ψελλ.π.Ζωναρ.1756.

τυμβαύλης (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὰς κηδείας αὐλῶν ἐπιτύμβια μέλη : ΔίωνΧρ.2,251 **τὸ καλεῖσθαι αὐλητὰς τοὺς τυμβαύλας**, Πτολ.Τετράβ.4,180 θρηνῳδούς, τυμβαύλας, Γαλ.7,95, Αἰλ.ΠΙ 12,43.

τυμβεία (ἡ) Σουΐδ. ταφή, ἐνταφιασμός.

τύμβειος-α-ον μτγν. ὅ.τύμβ·ος βλ.λ.: Λυκόφρ.882.

τυμβείτης (ὁ) μτγν. ἀντὶ τυμβίτης : Λεωνίδ.Ταρ. ΑΠ 7,198 (δ.γρ. ἀντὶ τυμβίτης).

τύμβευμα-ατος (τὸ) (τυμβεύω) κ. μσν. τύμβος, τάφος : Σοφ.᾿Αντ.1220 **ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν᾿** 2) κ. μσν. τὸ πρὸς καῦσιν ἢ ταφὴν πτῶμα : Εὐρ.᾿Ιων 933 **πόλεως θηρσὶν φίλον τύμβευμα;**, Εὐστ.᾿Ιλ.688,3.

τυμβεύω (τύμβος) κοίω ἢ θάπτω νεκρόν, κηδεύω, ἐνταφιάζω : Σοφ.ΑΪ.1063 **σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ**, Εὐρ.᾿Ελ.1245, Λυκόφρ.154 **οὐ πάππον ἐτύμβευσεν τάφῳ᾿** κ. παθ. : ᾿Αριστφ.Θεσμ.885 **ποῦ δ᾿ ἐτυμβεύθη τάφῳ;**, Λυκόφρ.413, ᾿Απολλωνίδ.ΑΠ 7, 378,3᾿ 2) φρ. χοὰς τυμβεύω τινί ἐπιχέω σπονδὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τινός : Σοφ.᾿Ηλ.406᾿ 3) ἀμτβ. κατοικῶ, ἀναπαύομαι ἐν τάφῳ, εἶμαι ἐνταφιασμένος : Σοφ.᾿Αντ.888 **εἴτε χρῇ θανεῖν εἴτ᾿ ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγῃ** (δ.γρ. ἀντὶ νυμφεύειν)᾿ 4) ρηματ. π. τυμβεία, τύμβευμα.

τυμβήρης-ους-ες κ. μσν. ὁ ἐν τάφῳ ὤν, ὁ τεθαμμένος, ὁ ἐνταφιασμένος : Σοφ.᾿Αντ.255 **ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ**, Κ Μανασσ.Χρον. 5296 **σῶσαι τὴν παρὰ μικρὸν νεκρὰν τε καὶ τυμβήρη᾿** 2) ὁ ὅμοιος πρὸς τύμβον, πρὸς τάφον : Σοφ.᾿Αντ.946 **κρυπτομένα δὲ ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη**, ᾿Αριστφ.Θεσμ.889 **τάσδε τυμβήρεις ἕδρας**.

τυμβιάς-άδος (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ τύμβιος βλ.λ.: Νόνν.π.Θησ.Στεφ.

τυμβίδιος-α-ον ποι. ἀντὶ τύμβιος : ᾿Ορφ.᾿Αργ. 575 **τυμβιδίου ἐπ᾿ ἀγῶνος**, αὐτ.῾Υμν.72 **τυμβιδίην** (δηλ. ῎Αρτεμιν).

τυμβίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τύμβος βλ.λ.᾿ ΑΒ 793,35 «εἰσὶ δὲ τὰ μὲν παροξύτονα, οἷον τύμβος, τυμβίον, ὁ τάφος».

τύμβιος-α-ον κ. τύμβιος-ον (᾿Επιγρ.) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύμβον, ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος, νεκρικός : Λυκόφρ.882 **τυμβίαν θ᾿ ὑπὲρ κρηπῖδ᾿ ἀνεστήλωσαν ᾿Αργῴου δαρὸς κλασθὲν πέτευρον᾿** 2) **τύμβιος-ον** ὁ ἐν τῷ τάφῳ, ὁ τεθαμμένος : ᾿Επιγρ. **Κλεοπάτραν τύμβιον.**

τυμβίτης (ὁ) μτγν. ὁ τοῦ τύμβου, μνημστίτης : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,198 **λάας ὁ τυμβίτης ἄμμιν ἐπικρέμαται** (δ.γρ. τυμβείτης).

τυμβογέρων-οντος (ὁ) κ. μσν. ὁ λίαν, ὁ καθ᾿ ὑπερβολὴν γέρων, ὁ ἐσχατόγηρος, ποὺ ἔχει τὸ ἕνα πόδι του στὸν τάφο᾿ Φρύν.π.ΑΒ 66,6 «τυμβογέρων ἐπὶ τῶν πάνυ γηραιῶν, οἷον ὁ διὰ μακρὸν γῆρας τάφος ὢν καὶ οὐκέτι ἄνθρωπος», ῾Ησ. «ἐσχατόγηρως καὶ παρηγμένος τῇ διανοίᾳ»:Κωμ.᾿Αδέσπ.311Β, Πολυδ.2,16,Σουΐδ. **ὁ δὲ ᾿Ιουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς τυμβογέρων ἦν ἤδη**, Κ Μανασσ.Χρον.6376.

τυμβόθεν ἐπίρρ. μσν. ἐκ τοῦ τύμβου, ἀπὸ τὸν τάφον : Φιλῆς 2,305 (ἐκδ.Mil.).

τυμβολέτης (ὁ) μτγν., θηλ. **-λέτις-ιδος**, ὁ. τυμβωρύχος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,172, αὐτ.184,2 **τυμβολέτις παλάμη**.

τυμβολέτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τυμβολέτης βλ.λ. : ΑΠ 8,184,2 **τυμβολέτις παλάμη**.

τυμβονόμος-ον μτγν. ὁ νεμόμενος ἢ διατρίβων περὶ τοὺς τύμβους, ἐν τοῖς τάφοις : Συνέσ. ῾Υμν.4,47 **κευθμωνοχαρεῖς καὶ τυμβονόμοι**.

τυμβοποιός (ὁ) μτγν. ὁ ποιῶν τύμβους, ὁ ἀνοίγων ἢ σκάπτων τάφους, νεκροθάπτης : ᾿Ανών. π. Galeum Opusc.myth.706,10 **ὁ τοίνυν θάνατος τοῖς μὲν ἀποθανοῦσι κακόν, τοῖς δ᾿ ἐνταφιοπώλαις καὶ τυμβοποιοῖς ἀγαθόν**.

τυμβορύκτης (ὁ) μσν. ὁ τυμβωρύχος βλ.λ. : Μάζ. ἐν ᾿Αν.Βοασσ.3,132.

τυμβορυκτῶ-έω μσν. ἀντὶ τυμβορυχῶ βλ.λ. : ᾿Εφραὶμ 5737 **καὶ τυμβορυκτεῖν, εἰ δεήσει**.

τυμβορύχος (ὁ) μτγν. ἐσφ. ἀντὶ τυμβωρύχος βλ.λ.: Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,183,2 **τοῖσί τε τυμβορύχοις**.

τύμβος (ὁ) (τύφω) κ. νεώτ. κυρ. ὁ τόπος, τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἐκάη ἢ ἐτάφη νεκρός τις, συνήθ. λοφοειδὲς ὕψωμα, κωνοειδὴς σωρὸς χώματος σχηματιζόμενος ὑπεράνω ταφέντος νεκροῦ ἢ τῆς περιεχούσης τὴν τέφραν αὐτοῦ κάλπης, τούμπα : ᾿Ιλ. Λ 371 **στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ ῏Ιλου**, αὐτ.Β 604,αὐτ.793.αὐτ.Ψ 245,᾿Οδ.Α 239,αὐτ.Δ 584 **χεῦ᾿ ᾿Αγαμέμνονι τύμβον**, αὐτ.Ω 80,Σοφ.᾿Αντ. 1203 **τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς χώσαντες᾿** 2) γεν. τάφος κ. ἰδ. ἐπίσημος, μεγαλοπρεπής : Πίνδ.Ο 1,95, ῾Ηρ.1,45, Αἰσχ.Χο.87 **τύμβῳ χέουσα . . χοάς**, Πλάτ.Νόμ.872Β, Λουκ.Χάρ.22, ᾿Επιγρ. **στήλην στήσατο παρὰ τύμβοις᾿** ‖ φρς ἐν Αἰσχ. Χο.926 **θρηνεῖν . . πρὸς τύμβον** μάτην (ἐπὶ τοῦ μηδόλως προσέχοντος καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀκούσῃ), ᾿Αριστφ.Σφ.1370 **ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών** (σὰν ἄνθρωπος ποραζαλισμένος, ποὺ τὰ ἔχει χαμένα)᾿ 3) λοφοειδὲς ὕψωμα γῆς, λόφος : Κόϊντ.1,328 **γῆς τύμβος᾿** 4) ἐπιτάφιος πλὰξ ἢ στήλη φέρουσα τὴν εἰκόνα τοῦ τεθαμμένου νεκροῦ᾿ ΑΒ 309,3 «τύμβον οὐ τὸν τάφον λέγει, ἀλλὰ τὸν τύπον τὸν ἀπεικόνισμα σχόντα, ὅπερ ἡμεῖς ἐπιζήτημα (ἐπίθημα) λέγομεν»᾿ Εὐρ.᾿Αλκ.836 **τύμβον κατόψει ξεστόν᾿** 5) μτφ. ἐν τῇ φρ. **γέρων τύμβος** ὁ τυμβογέρων βλ.λ. : Εὐρ.Μήδ.1209 **τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν τίθησιν** (σχόλ. «πλησίον θανάτου ὄντα»);, ᾿Αριστφ.Λυσ 372.

τυμβοσύνη (ἡ) μτγν. ὀνομ. τμήματός τινος τοῦ τείχους τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκευασθέντος δι᾿ ἐπιτυμβίων λίθων : ῾Ησ.Μιλ.27,151 (ἐκδ. Müller) **οὗ δὴ χάριν τυμβοσύνην τὸ τεῖχος ἐκάλεσαν**.

τυμβοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. ὁ κατέχων τάφον ἢ ὁ ἐν τάφῳ κατοικῶν ἢ κεκλεισμένος : ΑΠ 7,154 **εἰμὶ δὲ Κὴρ τυμβοῦχος**.

τυμβοφάντης (ὁ) μτγν. ὁ φαίνων, ὁ δεικνύων τάφον᾿ ᾿Αν.᾿Οξ.2,416 «τυμβοφάντης, παρὰ τὸ τύμβος καὶ φαίνω».

τυμβοφόνος-ον μτγν. ὁ φονεύων, ἐξολοθρεύων ἢ συλῶν τοὺς τύμβους : ΑΠ 8,216 **τ- παλάμαις**.

τυμβοφόντης (ὁ) μτγν. ὁ τυμβοφόνος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,202D.

τυμβοχόη (ἡ) (κ. οὐχὶ χοή, πρβλ. Λοβεκ.Φρύν.498) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυμβοχοεῖν, ἡ ἐπισώρευσις χώματος ἐπὶ τάφου, τύμβος βλ.λ.Ι : ᾿Ιλ.Φ 323 **οὐδέ τί μιν χρεὼ ἔσται τυμβοχόης** (δ.γρ. τυμβοχαῆσ᾿᾿ σχόλ. «χωστοῦ τάφου»).

τυμβοχόος-ον (χέω) ὁ χέων τύμβον, ὁ δι᾿ ἐπιχώσεως, ἐπισωρεύσεως χώματος ἐπὶ νεκροῦ ποιῶν, κατασκευάζων τύμβον : Αἰσχ.᾿Επτ.1022 **τυμβοχόα χειρώματα᾿** ‖ τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. νεκροθάπται : Γρηγ.ΝαζΑΠ 8,200,1 **λήξατε, τυμβοχόοι, . . βένθεσι γαίης κεύθειν τοὺς φθιμένους**.

τυμβοχαῶ-έω κ. μσν. χέω τύμβον, ἐγείρω τύμβον δι᾿ ἐπισωρεύσεως χώματος ἐπὶ τάφου, σχηματίζω τύμβον δι᾿ ἐπιχώσεως : ΕΜ 771,39 «τυμβοχοεῖ, θάπτει χωστῷ τάφῳ» : ᾿Ιλ.Φ 323 (δ.γρ. ἀντὶ τυμβοχόης»), ῾Ηρ.7,117 **ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή**.

τυμβόχωστος-ον (χώννυμι) κ. μσν. ὁ δι᾿ ἐπιχώσεως σχηματισθεὶς ἐν εἴδει τύμβου : Σοφ.᾿Αντ. 848 **πρὸς ἕρμα τυμβόχωστον ἔρχομαι τάφου᾿** 2) ὁ ἐν τύμβῳ τεθείς, ὁ ἐνταφιασθείς : ΚΜανασσ. Χρον.3474 **ὁμοῦ δὲ φύρδην ἅπαντας τίθησι τυμβοχώστοις**, αὐτ.6382 **τὸν μικροῦ τυμβόχωστον**.

τυμβῶ-όω γλωσσ. μ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. τετυμβωμένος ὁ τυμβογέρων βλ.λ.

τυμβωρῠχία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀνόρυξις τάφου πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ συνθαπτομένων ἀντικειμένων· Χοιροβ.π.'Αν.Κρ.2,269,14 «τυμβωρυχία τὸ ω μέγα» : ΑΠ 8,253, 'Επιγρ. τυμβωρυχίᾳ ὑπεύθυνος ἔστω ἐκ νόμου, αὐτ. τυμβωρυχίας ἔγκλημα.

τυμβωρῠ́χος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὀρύσσων, ἀνασκάπτων τάφον πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ σύνθαπτομένων ἀντικειμένων, ὁ διαπράττων τυμβωρυχίαν· 'Ησ. «λωποδύτης νεκρῶν» : 'Αριστφ.Βάτρ.1149 οὕτως ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος, Λουκ.'Αλ.14, αὐτ.ΖΤραγ.52, Χαρίτ 3(2,59,7) τυμβωρύχοι διορύξαντες τὸν τάφον, ἔκλεψαν αὐτήν· || μσν. συνεκδ. ὁ προκαλῶν τὴν δυσφήμησιν, τὴν ἀνυποληψίαν τῶν οἰκείων αὐτῷ νεκρῶν : Θεοφύλ.Σ'Επιστ.13 τυμβωρύχος ἴσθι τοῦ πατρῴου τάφου γενόμενος· τῇ γὰρ κακίᾳ τὰς ἐκείνου ἀρετὰς καθυβρίζεις· **2**) ὁ ὀρύσσων, ἀνοίγων τάφους πρὸς ταφὴν νεκρῶν, νεκροθάπτης· Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.7,45,379 «τυμβωρύχος λέγεται καὶ ὁ ἐπὶ τῷ σκυλεύειν τοὺς νεκροὺς τοῦτο πράττων καὶ ὁ τύμβους τοῖς νεκροῖς ὀρύττων».

τυμβωρῠχῶ-έω κ. νεώτ. ὀρύσσω, ἀνασκάπτω τάφον πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ συνθαπτομένων ἀντικειμένων : Διόδ.Σ ἀπ.563,36 τυμβωρυχήσαντες τὰ χρήματα διείλοντο, Πλούτ.'Ηθ. 1128C, ΑΠ Συμπλήρ.204,5 δίκην ὑφέξῃς παρανόμως τυμβωρυχῶν, 'Επιγρ.· || κ. ἐπὶ τῆς ὑαίνης, ἥτις ἀνορύσσουσα τὰ μνήματα τῶν ἄρτι ἀποθανόντων τρώγει τὰς σάρκας αὐτῶν : 'Αριστλ.ΖΙ 8,5 τυμβωρυχεῖν δέ, ἐφιέμενον τῆς σαρκοφαγίας τῶν ἀνθρώπων· **2**) μτφ. Συνέσ.'Επιστ.143 «ἀποθανόντων λόγους κλέπτειν ἢ θοιμάτια· ὃ καλεῖται τυμβωρυχεῖν»· **3**) νεώτ. συνεκδ. δυσφημῶ ἀποθανόντα, διαβάλλω τὴν μνήμην ἀποθανόντος.

τύμμα-ατος (τό) (τύπτω) κ. μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τύπτω, πληγή, πλῆγμα, κτύπημα : Αἰσχ.'Αγ.1430 ἀτίετον ἔτι σὲ χρὴ στερομέναν φίλων τύμμα τύμματι τεῖσαι, 'Αριστλ.ΖΙ 9,40 φάρμακον . . τυμμάτων καὶ τῶν τοιούτων ἐμπυημάτων, Φιλητ.π.'Αθήν.2,71Α, Θεάκρ.4,55, Νίκ.Θηρ.426, αὐτ.653, 'Οππ. 'Αλ.2,50, Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 5,32,4, 'Αγαθ.αὐτ.11,382,15 τύμματα πλευροῦ.

τυμμή (ἡ) μτγν. κ. μσν. σπαν. τ. τοῦ τύμμα βλ.λ. : 'Ανών.π.Σουΐδ. ἐν λ. τυμμαῖς «τυμμοῖς, πληγοῖς· καὶ εἴπου τις εὑρεθείη τῷ ὁπωσοῦν ὅρκῳ κεχρημένος, τυμμαῖς οὐ ταῖς τυχούσαις ἐβάλλετο».

τυμνία (ἡ) Στεφ.Βυζ. «Ξάνθιοι γὰρ τὴν ῥάβδον τυμνίον λέγουσιν».

τῦμος (ὁ) κερκ. 'Επιγρ. ἀντὶ τύμβος : ματρὸς ἐγὼ ἕστακ' ἐπὶ τύμωι.

τυμπανάρης (ὁ) μσν. ἄ. τυμπανιστής, ὁ τυμπανοκρούστης : Στίχ.π.Κορ.'Ατ.1,170 καὶ ὡς τύμπανον ἐγένετο καλλίστου τυμπανάρη.

τυμπανιαῖος-αία-αῖον νεώτ. ὁ τεταμένος ὡς τύμπανον· || εἰδ. ἐπὶ ἐξογκωθέντος πτώματος· **2**) ἐπίρρ. -ως οἱονεὶ διὰ τυμπανοκρουσίας.

τυμπᾰνίας (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τυμπανοειδής, ὁ τυμπανόεις, ἰδ. τυμπανίας (ἐνν. ὕδρωψ ἢ ὕδερος) εἶδος ὕδρωπος καθ' ὃν ἡ κοιλία ἐξογκοῦται, τὸ δὲ δέρμα ἐκτείνεται ἰσχυρῶς ὡς τὸ τοῦ τυμπάνου, ἄ. τυμπανίτης : 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,1 Γαλ.2,264 ὕδρωψ τυμπανίας ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἐν κοιλίᾳ πλέον μὲν τὸ πνεῦμα, ὀλιγώτερον δὲ τὸ ὑγρὸν εὑρίσκεται, καὶ εἴ τις ἅψαιτο, ἦχος ἀποτελεῖται, 'Αλέξ.Τραλλ.9,2,513, 'Ακτουάρ.'Ιω.Διαγν.1,47.

τυμπᾰνίζω (τύμπανον) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. -ίσω, κρούω, παίζω τὸ τύμπανον, ὅπερ ἰδ. ἐγίνετο κατὰ τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης : Εὐπ.ἀπ.Βαπτ.1 ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει καὶ . διαψάλλει τριγώνοις, Διόδ.Σ 8,29, Πολύαιν.7,5 οἱ δὲ τυμπανίζοντες καὶ κυμβαλίζοντες· κ. παθ. : Στράβ.15,1,58 τοὺς βασιλέας κωδωνοφορεῖσθαι καὶ τυμπανίζεσθαι κατὰ τὰς ἐξόδους (ἐξέρχονται συνοδευόμενοι ὑπὸ τυμπάνων κρουομένων), Εὐστ.'Οδ.1824,12 μητραγυρτῶν καὶ τυμπανιζόμενος· **2**) κρούω τι δίκην τυμπάνου : ΠΔ Βασ.1,21,13 καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως· **3**) μσν. διασαλπίζω, διατυμπανίζω : 'Ιώσ.Γενέσ.Βασ.591 φωνῇ βριαρᾷ, Σταυρὸς νενίκηκεν, οἷον πολεμικῶς ἐτυμπάνισαν· **4**) κ. νεώτ. πλήττω τῇ ῥάβδῳ ἰσχυρῶς, ξυλοκοπῶ ἀγρίως, δέρνω ἀλύπητα, (σ)τουμπανίζω : Πλοῦτ.'Ηθ.60Α ὠμότητι δὲ χρωμένου καὶ ὕβρει καὶ τυμπανίζοντας (δ.γρ. ἀντὶ ἀποτυμπανίζοντος)· κ. παθ. 'Ησ. «τυμπανίζεται, πλήσσεται, ἰσχυρῶς τύπτεται, ἐκδέρεται» : ΚΔ 'Εβρ.11,35 ἄλλοι ἐτυμπανίσθησαν ('Αθανάσ.2,334C «ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, 'Ιάκωβον λέγει . . καὶ τοὺς λοιπούς, ὅσοι ἀπεκεφαλίσθησαν· τυμπανισμὸς γὰρ ὁ ἀποκεφαλισμὸς λέγεται»)· **5**) ἐπὶ ῥητόρων, ποιοῦμαι χρῆσιν βιαίων καὶ ὁρμητικῶν κινήσεων καὶ χειρονομιῶν : Φιλόστρ.520, ΑΠ 13,21· **6**) ῥηματ. π. τυμπανισμός, τυμπανιστής.

τυμπᾰνικός-ή-όν μτγν κ. νεώτ. ὁ πάσχων τυμπανίαν, ὕδρωπα, ἄ. ὑδρωπικός : 'Αλέξ.Τραλλ.9,522· **2**) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τύμπανον βλ.λ.1), ὁ τοῦ τυμπάνου ἢ ὁ διὰ τὸ τύμπανον : Καισάρ.Διαλ.2,103,606 τὰς κινυρικὰς χορδὰς καὶ τὰς τυμπανικὰς δέρρεις· **3**) νεώτ ὁ ἠχῶν ὡς ἀπὸ τυμπάνου, ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν ἦχον τυμπάνου : τυμπανικὸς ἦχος (ὁ κατὰ τὴν ἐπίκρουσιν ὡρισμένων μερῶν τοῦ σώματος ἀκουόμενος)· **4**) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τύμπανον τοῦ ὠτός : τυμπ- νεῦρον - ὀστοῦν - ἄντρον -κόλπος - ὑμὴν - ἄκανθα - αὖλαξ - ἀκρολοφία.

τυμπᾰ́νιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τύμπανον, ἐπὶ καλύμματος τῆς κεφαλῆς ἢ κεφαλοδέσμου: Στράβ. 3,4,17 ὅπου δὲ τυμπάνιον περικεῖσθαι πρὸς μὲν τῷ ἰνίῳ περιφερὲς καὶ σφίγγον τὴν κεφαλήν.

τυμπᾰνισμός (ὁ) (τυμπανίζω) κ. νεώτ. ἡ κροῦσις τοῦ τυμπάνου, τυμπανοκρουσία γινομένη ἰδ. κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας τῆς πρὸς τὴν Κυβέλην λατρείας ὑπὸ τῶν εὐνούχων ἱερέων αὐτῆς, τῶν Γάλλων : 'Αριστφ.Λυσ.388 ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ χὠ τυμπανισμὸς χοἰ πυκνοὶ Σαβάζιοι, Στράβ 15, 6,8· **2**) συνεκδ. αὐτὴ αὕτη ἡ ἱεροτελεστία πρὸς τιμὴν τῆς Κυβέλης, ἄ. μητρῷα ἱερά : Πλούτ.'Ηθ. 171Β περιδρομαὶ καὶ τυμπανισμοί· **3**) νεώτ. ὁ κατὰ τὴν δι' ἐπικρούσεως ἐξέτασιν ἀσθενοῦς ἀποδιδόμενος τυμπανικὸς ἦχος· **4**) νεώτ. τὸ διὰ ῥάβδου τύπτειν, τὸ ἄγριον ξυλοκόπημα· **5**) 'Αθανάσ.2,334C «τυμπανισμὸς . . ὁ ἀποκεφαλισμὸς λέγεται»· πρβλ. ἀποτυμπανισμός· **6**) νεώτ. ἰατρ. διόγκωσις τῆς κοιλίας ἐξ ἀφθόνου συσσωρεύσεως ἀερίων ἐν τοῖς ἐντέροις, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῇ περιτοναϊκῇ κοιλότητι.

τυμπᾰνιστήριον (τό) 'Ησ. «τὸ τῶν ἁλιέων σταμνίον (διόρθ. ἀντὶ τυμπανιστήριον).

τυμπᾰνιστής (ὁ) (τυμπανίζω) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. τυμπανίστρια, ὁ κρούων τὸ τύμπανον βλ.λ.1), ὁ τυμπανοκρούστης : Στράβ.15,1,52 τοὺς διακόνους παρέχουσι τυμπανιστάς, κωδωνοφόρους, Λουκ. 'Αλέξ.9 αὐλητὴν ἢ τυμπανιστὴν ἢ κυμβάλοις κροτοῦντα· || νεώτ. στρατ. στρατιώτης ἔχων ὡς ἔργον τὸ κρούειν τὸ τύμπανον.

τυμπᾰνίστρια (ἡ) κ. μσν. θηλ. τοῦ τυμπανιστής βλ.λ., ἰδ. ἱέρεια τῆς Κυβέλης ἔχουσα ἔργον τὸ κρούειν τὸ τύμπανον κατὰ τὰς τελετάς : Δημ.320 Αἰσχίνῃ τῷ Γλαυκοθέας τῆς τυμπανιστρίας, Λουκ. 'Ενύπν.12 ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας υἱὸς ἦν; κ. γεν. : ΠΔ Ψαλμ.67,26 προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων

τυμπανιστριῶν, Ζωναρ.1715 **τυμπανιστριῶν, μελῳδουσῶν.**

τυμπἄνίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τυμπανίας βλ.λ : Γαλ.2,382, 'Αλέξ.Τραλλ.9,3,519 **περὶ ἀσκίτου καὶ τυμπανίτου.**

τυμπἄνιτικός-ή-όν μτγν. ὁ πάσχων, ὁ νοσῶν τυμπανίτην ὕδρωπα, ὁ τυμπανικός : Πλίν.25,6(24), Καίλ.Αὐρ.Χρον.3,8.

τυμπανῖτις-ίτιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ διάτασις τῆς κοιλίας ἐκ τῆς ἀναπτύξεως ἀερίων ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι ἢ ἐν τῷ περιτοναίῳ κατά τινας περιπτώσεις περιτονίτιδος· **2)** εἰδ. κτηνιατρ. ἡ ἐκ γαστρικῆς δυσπεψίας ἀνάπτυξις ἀερίων ἐντὸς τῆς μεγάλης κοιλίας τοῦ στομάχου τῶν βοειδῶν καὶ τῶν προβάτων, δυσχεραίνουσα τὴν ἀναπνοὴν μέχρις ὁποπνιγμοῦ καὶ παρεμποδίζουσα τὴν κυκλοφορίαν διὰ τῆς ἐπὶ τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων ἐξασκουμένης πιέσεως· **3)** ὁμ. εἰδ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς αἰθούσης τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτὸς κατὰ τὴν μέσην ὠτίτιδα.

τυμπἄνόδουπος-ον **ὁ** τυμπάνῳ κροτῶν, ὁ διὰ τῆς κρούσεως τυμπάνων ἠχῶν : 'Ορφ.'Υμν.13,3 **τυμπανόδουπε** (Ῥέα).

τυμπἄνοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τύμπανον βλ.λ.Ι) : 'Αριστλ.Οὐρ.2,13,Πλούτ.'Ηθ.895D, Διογ.Λ 9,30· **2)** νεώτ. ὁ λίαν ἐξωγκωμένος, ὁ πάρα πολὺ φουσκωμένος.

τυμπἄνόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ τυμπανοειδής : Νίκ.'Αλεξ.342 **ὕδρωψ τυμπανόεις** (ὁ τυμπανίας βλ.λ.).

τυμπανοκρουσία (ἡ) νεώτ. ἡ κροῦσις τοῦ τυμπάνου, ἄ. τυμπανισμός· **2)** μτφ. θορυβώδης καὶ ἐπιδεικτικὴ δυσφήμισις.

τυμπανοκρούστης (ὁ) νεώτ. **ὁ** κρούων **τὸ** τύμπανον, ἄ. τυμπανιστής.

τυμπανόκρουστος-ον μσν. **ὁ** οὕτω τεταμένος, ὥστε νὰ δύναταί τις νὰ κρούσῃ αὐτὸν δίκην τυμπάνου: Πρόδρ.Ι,360 **κάλλιον ἦτον νά 'τρωγες αὐτοῦνον τὸ μελάνι,** | παρὰ τὴν τυμπανόκρουστον, **τὴν σκατωτὴν λαπάραν.**

τύμπανο(ν) (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τούμπανο εἶδος κρουστοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, ἀποτελουμένου συνήθ. ἐκ ξυλίνου ἢ μεταλλικοῦ κυλινδρικοῦ κιβωτίου φέροντος κατὰ τὴν ἑτέραν ἢ καὶ ἀμφοτέρας τὰς κυκλικὰς βάσεις αὐτοῦ καλῶς **τεταμένον** δέρμα, ὅπερ κρουόμενον διὰ πλήκτρου ἢ καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἀναδίδει ἦχον, τὸ ταμπούρλο, **τὸ** νταούλι, ἐν χρ. κατὰ τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης καὶ τοῦ Βάκχου· 'Ησ. «τύμπανα, τὰ δερμάτινα ῥακτήρια κόσκινα, τὰ ἐν ταῖς Βάκχαις κρουόμενα» : Σιμων.191, 'Ηρ.4,76, Εὐρ.Κύκλ.65 **τυμπάνων ἀλαλαγμοί,** αὐτ.205, 'Αριστφ.Σφ.119, Δημ.415 **τὰς ἀλαβαστοθήκας γράφοντα καὶ τὰ** τύμπανα, Διόδ.Σ 2,38, Πλούτ.'Ηθ.56E, αὐτ.672B **θύρσος** καὶ **τύμπανα,** Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,94 **ἀραξίχειρα . . τύμπανα,** Λουκ.Θε.Δ 18,1 **ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλῷ καὶ κυμβάλοις χορεύων,** στίχ. π. Κορ.'Ατ.(,170, 'Ερωτόκρ.4,1970 **μὲ σάλπιγγες μουγγὲς καὶ** τύμπανά **σπασμένα, - ἐμπρὸς** ! **κροτεῖ τὸ τύμπανον, - ὅταν κροτήσῃ τὸ τύμπανον,** - **τύμπανον ὀρχήστρας** (τὸ ἔχον ἀντὶ στεφάνης εἶδός τι ἡμισφαιρικοῦ λέβητος **ἐκ** χαλκοῦ), - **βασκικὸν τύμπανον** (τὸ ντέφι)· **2)** μτφ. πομπώδης καὶ κενὴ ῥητορεία μετὰ βιαίων χειρονομιῶν : ΑΠ 13,21,8 **εἰ δέ κε ζόεν, τύμπανον κ' ἐφύση·** πρβλ. τυμπανίζω· **3)** νεώτ. εἶδος ἐγχόρδου μουσικοῦ ὀργάνου τοῦ μεσαίωνος ἀποτελουμένου ἐξ ἐπιπέδου ἠχείου σχήματος τραπεζίου, φέροντος τεταμένας χορδὰς ἐκ χάλυβος, αἵτινες ἐκρούοντο διὰ δύο μικρῶν πλήκτρων· πρβλ. σαντούρι· **4)** κ. νεώτ. πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα τυμπάνου κ. εἰδ. ἀρχιτεκτ. ἡ ἐντὸς **τοῦ ἀετώματος** βλ.λ.Ι) τριγωνικὴ ἐπιφάνεια, ἡ φέρουσα ἐπιγραφὰς ἢ ἀνάγλυφα, **ὁ** ταμπλάς, κ. συνεκδ. αὐτὸ τὸ ἀέτωμα, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Βιτρ.4,7,55 **tympanum fastigit'** **5)** νεώτ. ἀρχιτεκτ. κάθετος κυλινδρικὸς ἢ πολυγωνικὸς τοῖχος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ τροῦλλος· **6)** εἰδ. ἀρχιτεκτ. ἡ ἐντὸς πλαισίου τετράγωνος σανὶς τῆς θύρας, γέμισμα ἢ σανίδωμα τῶν θυροφύλλων, ταμπλάς, ἐν λατ. μεταγραφῇ: Βιτρ.4,6,48 **tympanum forium'** ||| νεώτ. γεν. ἐπίπεδος ἢ ἐλαφρῶς κομπύλος πίναξ ἐντὸς ἐγγλύφου κύκλου ἢ κορωνίδος εἰς ἔπιπλο κτλ., ταμπλὰς ἢ καθρέφτης· **7)** νεώτ. ἀνατ. **τύμπανον τοῦ ὠτός** ἡ ὄπισθεν τοῦ τυμπανικοῦ ὑμένος κοιλότης **τοῦ μέσου** ὠτός, ἡ ἐγκλείουσα τὰ ἀκουστικὰ ὀστάρια καὶ συγκοινωνοῦσα πρὸς τὸν φάρυγγα διὰ τῆς εὐσταχιανῆς σάλπιγγος· **8)** κ. νεώτ. ὁλόσωμος τροχὸς ἁμάξης **ἐξ** ἑνὸς κυλινδρικοῦ τμήματος κορμοῦ δένδρου, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Βιργίλ.Γεωργ.2,444 **tympana'** **9)** νεώτ. γεν. πᾶς κοῖλος περιστρεφόμενος ἢ καὶ κυκλικὸς δίσκος : **τύμπανον προβολέως - πρὸς μετάδοσιν κινήσεως·** **10)** νεώτ. μηχαν. ὑδραυλικὴ συσκευὴ ἐκ κοίλου τροχοῦ φέροντος διάφραγμα πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος μέχρι τοῦ ἄξονος τοῦ τροχοῦ· **11)** νεώτ. τὸ κυλινδρικὸν σῶμα τοῦ ἐμβόλου ἀτμομηχανῆς τὸ κινούμενον παλινδρομικῶς ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου **τῆς** μηχανῆς· **12)** νεώτ. ναυτ. ἄ. ἐργατόκρανον βλ.λ.· **13)** νεώτ. τυπογρ. ὁ περιστρεφόμενος κεντρικὸς μεταλλικὸς κύλινδρος ταχυπιεστηρίου, εἰς **ὃν** τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἐκτύπωσιν φύλλα χάρτου, τὸ κοζάνι· **14)** συνεκδ. τὸ πλῆκτρον, τὸ ξύλον δι' οὗ κρούεται τὸ τύμπανον κ. γεν. ῥόπαλον, ῥάβδος, ματσούκα· Σουΐδ. «τύμπανα, βάκλα, παρὰ τὸ τύπτειν· ξύλα ἐν οἷς ἐτυμπάνιζον» : 'Αριστφ.Πλ.476 **ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες οὐκ ἀρήξετε;** (σχόλ. «ξύλα, οἷς τύπτονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ τιμωρούμενοι»)· || εἰδ. τὸ ῥόπαλον, δι' οὗ πληττόμενοι ἐθανατοῦντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι : ΠΔ Μακκ.2,6,19 **τὸν μετ' εὐκλείας θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν μετὰ** μύσους **βίον ἀναδεξάμενος, αὐθαιρέτως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγε,** αὐτ.28, Λουκ.Κατάπλ.6 **τοὺς ἐκ** τυμπάνου **καὶ τοὺς ἀνεσκολοπισμένους,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.30,295 **τινῶν μὲν εἰς δεσμωτήριον, τινῶν δὲ ἐπὶ τύμπανον ἀπαγομένων·** **15)** νεώτ. δίσκος διαφόρων ὀργάνων ἀκτινωτῶς διῃρημένος εἰς μοίρας.

τύμπἄνος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἀντὶ τύμπανον **βλ.λ.Ι)** : Διοσκ.'Επιγρ.ΑΠ 6,220,10 **καὶ τίνος αἴρῃ δαίμονας ἐς τὸν ἐὸν τύμπανον ἧκε χέρας** (δ.γρ. ἀντὶ ἐς στονόεν τύμπανον), Διγεν.'Ακρ.1023 **κιθάρας τε καὶ φόρμιγγας, σύριγγας καὶ τυμπάνους.**

τυμπἄνοτερπής-οῦς-ές ἐπὶ τῆς Ῥέας, ἡ ἐπὶ τυμπανοκρουσίᾳ τερπομένη : 'Ορφ.'Υμν.26,11.

τυμπανοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἢ παρακέντησις τοῦ τυμπανικοῦ ὑμένος **τοῦ** ὠτός.

τυμπἄνοτρίβης (ὁ) μτγν. **ὁ** κρούων, παίζων τὸ τύμπανον, ἄ.τυμπανοκρούστης **κ.μτφ. ὁ θηλυδρίας,** ὁ ἐκτεθηλυμμένος, ὁ κίναιδος, ἐπὶ τῶν εὐνούχων ἱερέων τῆς Κυβέλης, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Πλαῦτ. Truc.2,7,49 **tympanotriba.**

τυμπἄνοῦμαι-όομαι μτγν. προσβάλλομαι ἢ πάσχω ἐκ τυμπανίου βλ.λ. : 'Αθανάσ.2,234C **τυμπανωθεὶς ἀπώλετο.**

τυμπἄνοφοροῦμαι-έομαι μτγν. μεσ. φέρω τύμπανον : Κλέαρχ.'Ιστ.π.'Αθήν.12,541E **αὐτὸς δὲ Διονύσιος τέλος μητραγυρτῶν καὶ τυμπανοφορούμενος οἰκτρῶς τὸν βίον κατέστρεψεν.**

τυμπἄνώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. τοῦ τυμπανοειδής βλ.λ.Ι) : Σωρ.Γυν.Παθ.273A, αὐτ.287D.

τυμπάνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀερίων ἢ φλεγμονῆς ὑπερβολικὴ **διάτασις τῆς κοιλίας, ἄ.** τυμπανισμός.

τυνδαλλισμός (ὁ) νεώτ. μέθοδος ἀποστειρώσεως διὰ μικρᾶς θερμάνσεως ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας καὶ ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας καθ' ἑκάστην, ἄ. διακεκομμένη ἀποστείρωσις.

τύνη ἐπ. κ. δωρ. ἀντὶ τύ, σὺ βλ.λς : Ἡσ. «τύνη. Δωρικῶς σύ, τύνη δὲ ἐποίησας· σὺ δέ ..» : Ἰλ.Ε 485, αὐτ.Ζ 262.

τυννός-ή-όν δωρ. ἀντὶ μικρὸς βλ.λ., οὕτω μικρός, τόσον ὀλίγος : Θεόκρ.24,139 **αὐτὰρ ἐπ' ἄματι τυννὸν ἄνευ πυρὸς αἴνυτο δόρπον**, Καλλ.ἀπ.420 **Μοῦσαι νιν ἑοῖς ἐπὶ τυννὸν ἔθεντο**, Ἐπιγρ. **τόνδε γὰρ ἡ τυννὴ Δόξα κατῖμι** (sic) **τάφον**, φρ. **ἐκ τυννῶν** (ἐκ παίδων, ἐκ παιδικῆς ἡλικίας) : Σουΐδ.

τυννοῦτος-ον (ἐκ τυννός) οὕτω μικρός, τόσον ὀλίγος, τοσοῦτσικος : Ἀριστφ.Θεσμ.745 **ἀπέδυσας ὠναισχυντὲ μου τὸ παιδίον, τυννοῦτον ὄν**· συνήθ. μτ. τοῦ δεικτικοῦ **ι, τυννουτοσί, - ονί** : αὐτ. Ἀχ.367, αὐτ.Ἱππ.1220· ὁμ. γενικ. κ. δοτ. **τυννουτουί, -ῳί** : αὐτ.Νεφ.392, αὐτ.Βάτρ.139.

τυνταλισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. τυνδαλλισμὸς βλ.λ.

τυντλάζω ἐμβαίνω ἢ πατῶ εἰς πηλόν, ἐργάζομαι ἐν τῷ πηλῷ· Ἀριστφ.Εἰρ.1148 Σχόλ. «πηλοπατεῖν· τύντλος γὰρ ὁ πηλός»· ‖ συνεκδ. περισκάπτω, σκαλίζω κλήματα ἀμπέλου· Ἡσ. «τυντλάζειν· σκάπτειν ἀμπέλους» : Ἀριστφ.Εἰρ.1148 **οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον**· **2)** μτφ. τὸ ἐνεργ. **ταράσσω** βλ.λ.· Ἡσ.· ‖ μέσ. ποιῶ τι οὐχὶ **κατὰ τὸν** προσήκοντα τρόπον, δὲν γνωρίζω τί κάμνω, θορυβοῦμαι : Σωσίπ.ἀπ.Καταψευδ.1,35 **ὁ δ' ἀγνοῶν ταῦτ' εἰκότως τυντλάζεται** (τὰ λασπώνει, τὰ χάνει, τὰ κάνει θάλασσα)·

τύντλος (ὁ) μτγν. πηλός, βόρβορος, λάσπη: Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.1148 «τύντλος γὰρ ὁ πηλός», Μέν.ἀπ. 392· **2)** Φώτ. «τύντλος γὰρ ὁ πηλώδης τόπος», Ζωναρ.1754· **3)** Φώτ. «τύντλος... καὶ τάρσχος».

τυντλώδης-ους-ες μτγν. ὁ πηλώδης, ὁ λασπώδης· Σουΐδ.· **2)** μτφ.· Φρύν.π.ΑΒ 65,15 «τυντλώδης καὶ ληρώδης λόγος, οἷον ὁ πεπατημένος καὶ κοινός· τύντλος γὰρ ὁ πεποτημένος πηλός».

τύξις-εως (ἡ) ἀντὶ τεῦξις βλ.λ.· Ἡσ. «τύξιν· τεῦξιν, παρασκευήν»· **2)** τέχνασμα, τέχνημα : Ἐπιγρ. **τῇ δὲ Μενανδρείων ἐπέων δεδαηκότα πάσας τύξιας εὐιέροις ἀγλαὸν ἐν θυμέλαις**.

τυπάζω (τύπος) μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. **-άσω**, τυπῶ, προσδίδω τινὶ τύπον τινά, τὸ παθ. : Ὀππ.Κυν.1,458 **καὶ πηλοῖσι μένει τετυπασμένα εἴκελα ταρσῷ**· ‖ **νεώτ.** εἰσάγων τι ἐν μήτρᾳ προσδίδω αὐτῷ **σχῆμα, καλουπώνω,** καλουπιάζω· **2)** νεώτ. κα**τασκευάζω τύπους** πρὸς χύσιν τηκτοῦ μετάλλου ἢ πρὸς **κατασκευὴν** πλίνθων· **3)** (τυπή) τύπτω· Ἡσ. «**τυπάζειν**· κόπτειν».

τύπανον (τὸ) (τύπτω) ποι. τ. **τοῦ** τύμπανον βλ.λ.1) : Ὑμν.Ρέ.13,3 **κροτάλων τυπάνων τ' ἰαχή**, Αἰσχ.ἀπ. 55,10, Εὐρ.Ἑλ.1347 **τύπανα .. βυρσοτενῆ**, Διογ.Ἀθ. π.Ἀθήν.14,636Α, Ἀπολλ.Ρ 1,1139 **ῥόμβῳ καὶ τυπάνῳ**, Φάλαικ.ΑΠ 6,165,5, Λουκίλλ.αὐτ.11,160,2.

τύπανος (ὁ) πτηνόν τι, πιθ. εἶδος δρυοκολάπτου : Ἀριστλ.ΖΙ 9,1, αὐτ.17.

τυπάρι (τὸ) δημ. τ. τοῦ τυπάριον βλ.λ.

τυπάρι(ον) (τὸ) γλωσσ., μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὑποκορ.** τοῦ τύπος, ὁ εἰς τὰ νομίσματα τύπος, τὸ **ἀρχέτυπον** σφραγιστήριον : γλωσσ. Βασιλικ. **μονῖτα, τὸ τυπάριον νομίσματος**, Τζέτζ.Χιλ.11,473 **τὸ σιδηροῦντυπάριον εἰς σφαίρωσιν μαργάρων κρατῶν**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ξυλίνη ἢ μεταλλίνη σφραγὶς **πρὸς** ἀποτύπωσιν γραμμάτων ἢ σχημάτων ἐπὶ τῶν προσφορῶν κττ., σφραγιστήριον· **3)** νεώτ. κ. δημ. **τεμάχιον** κηροῦ λαβὸν τὸ σχῆμα τοῦ εἰς ὃ ἐχύθη ἀγγείου.

τυπάς-άδος (ἡ) κ. νεώτ. σφῦρα, ἐγκοπεύς, σφυρί : Σοφ.ἀπ.743, Πλούτ.Ἠθ 802Β **οἱ παρ' ἄκμονι τυπάδι βαρείᾳ καὶ πληγαῖς ὑπακούουσαν ὕλην ἄψυχον δημιουργοῦντες**· ‖ βαρεῖα σιδηρᾶ σφῦρα, ἡ βαριά· **2)** νεώτ. σφῦρα ἐκ μαλακῆς ὕλης χρήσιμος διὰ τὴν ἀβλαβῆ λύσιν ἢ συναρμολόγησιν μηχανήματος· **3)** νεώτ. ἡ ἐκ χονδροῦ κυλινδρικοῦ ξύλου σφῦρα χρήσιμος διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τῶν χωμάτων.

τυπετός (ὁ) μτγν. τὸ τύπτειν **τὸ** στῆθος ἐκ θλίψεως, πένθους, ἄ. κοπετός : Διον.Ἁλ.Ῥωμ.4,67 **κραυγῆς καὶ θρήνου καὶ τυπετοῦ γυναικείου τὴν οἰκίαν .. κατασχόντος**.

τυπή (ἡ) τύψις, πληγή, κτύπημα, χτυπιά, ἰδ. ἐν τῷ πληθ.· Ἡσ. «τυπῇσι, πληγαῖς» : Ἰλ.Ε 887 **ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν**, Ἀπολλ.Ρ 3,848, αὐτ.4,1674, Νίκ.Θηρ.129,673.

τύπης (ὁ) λεξ. ὁ τύπτων, ὁ πλήττων, ὁ κτυπῶν· Ἡσ. «τύπης· πλήκτης», Θεόγνωστ.Καν.24,30, Ζωναρ 1754.

τυπίας (ὁ) μτγν. ἐπὶ μετάλλων, ὁ σφυρήλατος, ἀντίθ. τροχίας· Πολυδ.7,195 «τροχίαν μὲν χαλκόν, τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν, τυπίαν δέ, ὃν ἂν οἱ νῦν εἴποιεν ἐλατόν».

τυπίδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ τύπος βλ.λ.

τυπικάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τοῦ τυπικοῦ, ἰδ. ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, μοναχὸς ἐφορεύων ἐπὶ τῆς πιστῆς τηρήσεως τοῦ τυπικοῦ.

τυπικαριό (τὸ) δημ. ὁ ἐν τοῖς καθολικοῖς **τῶν** μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους χῶρος, **ἐν ᾧ** φυλάσσονται **τὰ ἐκκλησιαστικὰ** βιβλία.

τυπικογράφος-ον μσν. ὁ ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένον τυπικὸν βλ.λ.3) : Βαλσ.2813 **κτητορικὰς τυπικογράφους πλάκας**.

τυπικό(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. **κ.** δημ. διάταγμα, **παράγγελμα**, ἰδ. βασιλικόν : Νικ.Χων.Ἰσαάκ.2,6 **ὅτι τὸ τυπικὸν αὐτοῦ** (τοῦ βασιλέως τῶν Βουλγάρων) **βασιλεὺς παρεβλέψατο**· **2)** κ. νεώτ. ἐκκλ. λειτουργικὸν βιβλίον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας **περιέχον** τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν διαφόρων **ἐκκλησιαστικῶν** ἀκολουθιῶν καὶ ἱεροτελεστιῶν **καθ'** ὅλας **τὰς** ἡμέρας τοῦ ἔτους : Ἀλλάτ.π.Θησ.Στεφ.· **3)** μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῶν μονῶν, ἄ. κτιτορικὸν τυπικόν : **τὸ τυπικὸν τῆς Κεχαριτωμένης**· **4)** μσν. κ. νεώτ. λειτουργ. ἕκαστον τῶν ἀντιφώνων τῶν ψαλλομένων κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ πρὸ τῆς Μικρᾶς Εἰσόδου, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτάς· πρβλ. Δουκάγγ., Montef.Palaeogr. 376,405· **5)** νεώτ. γραμμ. τὸ ἐκτενέστερον καὶ σπουδαιότερον μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν τύπων τῶν λέξεων, ἤτοι περὶ τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ἀριθμητικῶν καὶ τῶν ῥημάτων.

τυπικός-ή-όν μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύπον, ὁ κατά τινα τύπον κατεσκευασμένος, ἐξειργασμένος : Πλούτ.Ἠθ.442C **οὐ σκληραῖς καὶ ἀντιτύποις ἀγωγαῖς, ἀλλὰ τυπικαῖς καὶ τὸ ἐνδόσιμον .. ἁπάσης ἀνάγκης .. ἐχούσαις, - τυπικὸν εἶδος**· **2)** νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἀποτελῶν τὸ κυριῶδες, **τὸ** οὐσιῶδες γνώρισμα ὁμάδος τινός : **τὰ τυπικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κιτρίνης φυλῆς**· **3)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ συνδυάζων ἢ περιλαμβάνων, συγκεντρῶν τὰ τυπικὰ χαρακτηριστικὰ ὁμάδος τινός : Καίλ.Αὐρ.Ὀξ. 1,14,110 **οἱ νοσοῦντες τοὺς λεγομένους τυπικούς, κατά τινα τύπον κανονικῶς ἐπερχομένους πυρετούς, - ἡ σεισοπυγὶς εἶναι τὸ τυπικὸν γένος τῶν σεισοπυγιδῶν πτηνῶν**· **4)** μτγν. ὁ τροπικός, ὁ **εἰκονικός**, ὁ συμβολικός : Γρηγ.Ναζ. π. Θησ. Στεφ. **φῶς δὲ τυπικὸν καὶ σύμμετρον τοῖς ὑποδεχομένοις, ὁ γραπτὸς νόμος**· **5)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος **εἰς** τοὺς τύπους ἢ ὁ συμφώνως πρός τινα τύπον γινόμενος : **τυπικὴ ἐπίσκεψις, - τυπικαὶ**

εὐχαί· || τὸ οὐδ. τυπικὸν ὡς οὐσ. βλ.λ.· 6) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύπον, τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, οὐχὶ εἰς τὴν οὐσίαν, ὁ συμβατικός: τυπικὴ συζήτησις· || ὁ ψυχρός, ὁ οὐχὶ ἐγκάρδιος: τυπικὸς χαιρετισμός· 7) μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς συνηθείας ἢ κανονισμοῦ τινος ἐπιβαλλόμενος: Θεόφιλ. Ἀντικήν.Ἰνστιτ.2,10,234 λέγων τινὰ ῥήματα τυπικά, αὐτ.20,443, - τυπικαὶ φιλοφρονήσεις, - τυπικὰ λόγια· 8) νεώτ. ὁ συμμορφούμενος πρὸς τοὺς τύπους, δθ. κ. τακτικός, μεθοδικός· || ὁ ἰδιαιτέρως συμμορφούμενος εἰς τὰς κοινωνικὰς διατυπώσεις, δθ. κ. εὐπροσήγορος· 9) νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν προσηλωμένος εἰς τοὺς τύπους, ὁ θέτων τοὺς τύπους ὑπὲρ τὴν οὐσίαν· 10) νεώτ. νομ. τυπικὸν ἀδίκημα ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπέλευσις ὡρισμένου ἀποτελέσματος διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς.

τυπικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τυπικοῦ βλ.λ.1,5,6,9)· 2) ἡ αὐστηρὰ τήρησις τῶν τύπων, συμμόρφωσις πρὸς τοὺς τύπους.

τυπικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ., δημ. τυπικά κατὰ τὸν τύπον ἢ τοὺς τύπους: Γρηγ.Νοζ.π.Θησ.Στεφ. τὰ τῶν Ἑβραϊκῶν, τυπικῶς μὲν παρ' ἐκείνοις τελούμενα, μυστικῶς δὲ ἡμῖν ἀποκαθιστάμενα.

τυπίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος σφύρας, ἄ. τυπάς: Ἀπολλ.Ρ 4,762 ὀρθὸς ἐπὶ στελεῇ τυπίδος βαρὺν ὦμον ἐρείσας, Διόδ.Σ 3,12, Θεόγνωστ.Καν. 24,30· 3) νεώτ. σφραγὶς ἀποτυποῦσα ἔντυπα ἢ ἔγγλυφα σχήματα ἢ γράμματα.

τυποβαφή (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ χρωστικῶν ὑλῶν ἀποτύπωσις τύπου τινὸς ἐπὶ ὑφάσματος.

τυποβαφική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς τυποβαφῆς.

τυπόβαφος-ον νεώτ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ὁ φέρων ἀποτετυπωμένους τύπους.

τυπογραφεῖο(ν) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τυπογράφου, ἐργοστάσιον ἢ κατάστημα ἔνθα ἐκτυποῦνται βιβλία, ἐφημερίδες κττ.

τυπογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔργον ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τυπογράφου, ἡ τέχνη τῆς διὰ πιεστηρίου καὶ ἀπὸ τυπογραφικῶν πλακῶν ἐκτυπώσεως βιβλίων κττ.· || ἡ βιομηχανία τῆς διὰ πιεστηρίου ἐκτυπώσεως βιβλίων κττ.: ἡ ἀνάπτυξις τῆς τυπογραφίας.

τυπογραφικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυπογραφίαν ἢ τὸν τυπογράφον: τυπ- τέχνη - ἐργασία - ἀμοιβὴ - παροράματα· 2) ὁ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν χρησιμεύων: τυπ- μηχανήματα - πιεστήρια - στοιχεῖα (μεταλλικοὶ ἢ καὶ ξύλινοι χαρακτῆρες, δι' ὧν συντίθεται τὸ πρὸς ἐκτύπωσιν κείμενον), - τυπ- χάρτης - μελάνη· || ἐπίρρ. -κῶς, δημ. -ά.

τυπογράφος (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μετερχόμενος τὴν τυπογραφικὴν τέχνην· || εἰδικώτ. ὁ ἐργάτης στοιχειοθέτης· || ὁ διευθυντὴς ἢ ἰδιοκτήτης τυπογραφείου.

τυπογραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. τύποις γράφω, ἐκτυπῶ, τυπώνω: Παχωμ.Ρουσ.ἐνFabric.Bibl.Gr.6,347.

τυποειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ποριστῶν τύπους καὶ μορφάς: Χρησμ.Σιβ.3,589 ζωγραφίας τυποειδεῖς.

τυποκλοπία (ἡ) νεώτ. λαθραία ἀνατύπωσις ξένου συγγράμματος ἢ τμήματος αὐτοῦ πρὸς ἀθέμιτον κερδοσκοπίαν.

τυποκλοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυποκλοπίαν ἢ ὁ διὰ τῆς τυποκλοπίας γενόμενος.

τυποκλόπος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ λαθραίως ἀνατυπώσας ἀλλότριον σύγγραμμα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὁ διαπράξας τυποκλοπίαν· || σπαν. ὁ λογοκλόπος.

τυποκλοπῶ-έω νεώτ. ἐνεργῶ, διαπράττω τυποκλοπίαν βλ.λ.

τυποκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερεκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν τύπων, τῶν μορφῶν ἔναντι τῆς οὐσίας· 2) εἰδ. ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἡ δοξασία, καθ' ἣν τὴν βάσιν τῆς προόδου τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὸ κριτήριον τῆς ἀληθείας ἀποτελεῖ τὸ εἶδος, οὗτινος ἡ καλλιέργεια εἶναι προϋπόθεσις πάσης ἐργασίας.

τυπολάτρης (ὁ) νεώτ., τὸ θηλ. -ις-ιδος, ὁ λατρεύων τοὺς τύπους, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον προσηλωμένος εἰς τοὺς τύπους, ὁ χάριν τῶν τύπων ἀδιαφορῶν διὰ τὴν οὐσίαν.

τυπολιθογραφία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐκτυπώσεως διὰ λιθογραφικοῦ πιεστηρίου.

τυπολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔρευνα τῶν τύπων καὶ συμβόλων· 2) ἡ ἔρευνα τῶν ἀνθρωπολογικῶν καὶ ψυχολογικῶν τύπων· 3) ἡ θεωρία, καθ' ἣν προεικονίζονται ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ γεγονότα τῆς Κ Διαθήκης· 4) ἡ περὶ τοὺς κοινωνικοὺς τύπους ἐνασχόλησις· || τὸ σύνολον τῶν ἐθιμοτυπικῶν κανόνων, ἡ ἐθιμοταξία.

τυπολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυπολογίαν βλ.λ.

τυπομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐμμανῶς ἐπιθυμῶν νὰ ἐκτυπώνῃ τὰ ἴδια ἔργα.

τυπομανία (ἡ) νεώτ. ἡ διάθεσις ἢ ἰδιότης τοῦ τυπομανοῦς, ἡ ἐμμανὴς ἐπιθυμία πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ἰδίων ἔργων.

τυπόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. πλαστικὸν μῖγμα, ἐξ οὗ κατασκευάζονται οἱ πρὸς χύσιν τετηγμένων μετάλλων τύποι, καλούπια.

τυποπλαστία (ἡ) μτγν. ἡ πλάσις, ὁ σχηματισμὸς τύπων ἢ μορφῶν: Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱερ.15, 2,164 τὴν ἐμπύριον τυποπλαστίαν.

τυποποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὀργάνωσις τῆς βιομηχανίας κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ παράγωνται εἰς μεγάλας ποσότητας προϊόντα ὡρισμένων τύπων.

τυποποιία (ἡ) νεώτ. ἡ κατασκευὴ τύπων, μητρῶν πρὸς ἀναπαραγωγὴν ὁμοιωμάτων πρωτοτύπου τινός.

τυποποιός (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσκῶν τὴν τυποποιίαν.

τυποποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ, σχηματίζω ἢ ποριστάνω τύπους, μορφάς: Πτολ.Κριτ 16 (διόρθ. ἀντὶ τυφοποιῶ), Ἀναστ.Σιν. ἐν Mi.89,1,1236.

τύπος (ὁ) (τύπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τύψις, πληγή, κτύπος, κτύπημα: Χρησμ.π.Ἡρ.1.67 τύπος ἀντίτυπος (ἐπὶ τοῦ κτυπήματος τῆς σφύρας καὶ τοῦ ἄκμονος)· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐκ τοῦ πλήγματος ἢ πιέσεως ἴχνος ἢ σημεῖον: ΚΔ Ἰω.20,25 ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, Πλούτ.Αἰμ.19 τὴν σάρκα φοινίξαι τυφλῷ μώλωπι, πολὺν χρόνον διαφυλάξαντι τὸν τύπον, Ἀθήν 13,585C τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,57,5 αἰχμῇ δ' ἡμιβρῶτι τύποι μίμνουσιν ὀδόντων· || τὸ ἐντύπωμα ὅπερ ἀφήνει ἡ σφραγίς, ἀποτύπωμα σφραγῖδος: Εὐρ.Ἱππ.862 τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου, Λυσ.ἀπ.40, Πλάτ.Θεαίτ.192Α, αὐτ.194Β τὰ οἰκεῖα συνάγουσα ἀποτυπώματα καὶ τύπους ἀληθῆ, Κικ.Ἀττ.1,10,3, Λουκ.Ἀλέξ.21, Πολυδ.9,130 σφραγῖδα καὶ τύπον· || στίγμα, σημεῖον δι' ἐγκαύσεως: Λουκ.Ἀλ.46 ὁ δὲ τύπος τοῦ καυτῆρος ἔστω ἀλώπηξ ἢ πίθηκος· || γεν. πᾶν σημεῖον ἢ ἀποτύπωμα διὰ πιέσεως ἢ ἐνθλίψεως: Σοφ.Φιλ.29 στίβου.. τύπος (δ. γρ. ἀντὶ κτύπος) (σημεῖον ἢ ἴχνος πατήματος), Εὐρ.Τρῳ.1196 ἐν πόρπακι σὸς κεῖται τύπος· || κ. μτφ.: Πλάτ.Πολ.377Β (τύπον) ἐνσημήνασθαι ἑκάστῳ, αὐτ.396Ε· || ἀποτύπωμα, οἷον ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τὸ ἐγχάραγμα, τὸ ἐπίσημον τοῦ νομίσματος, μτ. κ. ἄνευ τῆς λ. νομίσματος: Ἡσ ἐν λ. Κυζικηνοὶ στατῆρες πρόσωπον δὲ ἦν γυναικὸς ὁ τύπος· || τὰ σημεῖα, οἱ χαρακτῆρες τῶν ἐπὶ λίθων ἢ ἀλλαχοῦ ἐγκεχαραγμένων ἢ ἐγγεγλυμμένων γραμμάτων: Πλούτ.Ἀλέξ.12 δέλτον.. χαλκῆν τύπους ἔχουσαν ἀρχαίων γραμμάτων, αὐτ.Ἠθ.577F ὁ τύπος τῶν χαρακτήρων· || μτγν. κ. μσν. γεν.

σημεῖον, σημάδι : Μηναῖ.5,21 'Απολ. **τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον ἐν οὐρανῷ θεασάμενος**· **3)** ἡ ἐπὶ τοῦ κύβου κοιλότης· Πολυδ.9,95 «κύβος . . ἡ ἐν αὐτῷ κοιλότης, τὸ σημεῖον, ὁ τύπος, ἡ γραμμή, τὸ δηλοῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν βληθέντων»· **4)** ἀ. νύμφη βλ.λ.131· Πολυδ.2,90 «ἡ ἐν τῷ ἄνω χείλει κοιλότης φίλτρον, ἡ δὲ ἐν τῷ κάτω τύπος ἢ νύμφη»· **5)** ἡ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐντύπωσις : Θεόφρ.Αἰσθ.52· **6)** ὁ ἐκ τοῦ κτυπήματος ἦχος, κρότος : Ξεν.'Ιππ.11,12 **ὁ τύπος τῶν ἵππων** (ὁ κτύπος τῶν ὁπλῶν τῶν ἵππων)· **7)** τὸ διὰ σφυρηλατήσεως μετάλλου ἢ πελεκήσεως λίθου παραχθὲν ἔργον τέχνης : Εὐρ.Φοίν.1130 **σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τύποις ἐπῆν γίγας** (Βερναρδ.Δ «σιδηρονώτοις τύποις, νοεῖ ἐνταῦθα τὰ σιδηρᾶ ἀνάγλυφα ποικίλματα ἢ ἀπεικονίσματα τῆς ἀσπίδος»), Παυσ. 2,19,7 **πεποιημένα ἐν τύπῳ** (ἐν ἀναγλύφῳ, ἐγγεγλυμένως), αὐτ.8,31,1 **ἐπὶ τύπων** (πρβλ. ἔκτυπος)· || δθ. τὸ ὑπὸ ἀγαλματοποιοῦ εἰργασμένον, ἄγαλμα, ἀνδριάς, εἰκών : 'Ηρ.2,86 **ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα**, αὐτ.106, αὐτ.3,88 **τύπον ποιησάμενος λίθινον ἔστησε**, Εὐρ.Τρῳ.1074 **χρυσέων τε ξοάνων τύποι** (περιφρ. ἀντὶ χρύσεα ξόανα), αὐτ. ἀπ.11 **γραπτοὶ τύποι** (πιθ. κεχρωσμένα ἀγάλματα), 'Ισοκρ.9,74, Πολύβ.9,10,12 **πατρίδα . . γραφαῖς καὶ τύποις . . κοσμοῦντας**, Μελέογρ.ΑΠ 12,57,2, Παῦλ. Σιλ.αὐτ.5,273,4 **ἐγὼ .. γραπτὸν ἔχω ψυχῇ σῆς τύπον ἀγλαΐης**, 'Αγαθ.36,39· || γεν. **γλυπτόν**, εἴδωλον, ὁμοίωμα : ΠΔ 'Αμ.5,26 **ἀνελάβετε . . τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν 'Ραιφάν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς ἐποιήσατε ἑαυτοῖς**, ΚΔ Πράξ.7,43 **τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς**, 'Ιώσ. ΑΙ 1,19,11· **8)** γεν. τὸ σχῆμα, ἡ μορφή, ὑφ' ἣν ἐμφανίζεταί τι : Αἰσχ.'Επτ.488 **'Ιππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος**, αὐτ.Εὐμ.49, αὐτ.'Ικ.282 **Κύπριος χαρακτὴρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις**, Σοφ.ἀπ.239, Εὐρ.'Ηρακλ.858· **9)** κ. νεώτ. τὸ διὰ πιέσεως, χαράξεως κττ. ἐπὶ στερεᾶς ὕλης σχηματιζόμενον ἀποτύπωμα, ἐξ οὗ δύναται νὰ παραχθῶσιν ὁμοιώματα, ἀ. μήτρα, καλούπι, φόρμα· || συνεκδ. τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ἐπεξεργάζεταί τίς τι, ἀρχέτυπον σχῆμα ἢ μορφή τινος, τὸ πρωτότυπον : Πλάτ.Πολ. 396Ε **αὐτὸν ἐκμάττειν . . εἰς τοὺς τῶν κακιόνων τύπους**, αὐτ.443Β· || ὁμ. κ. νεώτ. πρότυπον, ὑπόδειγμα, παράδειγμα, ὑπογραμμός : ΚΔ Πράξ.7,44, αὐτ.Θεσσ.1,1,7 **γενέσθαι ὑμᾶς τύποις πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν**, αὐτ.2,3,9, αὐτ.Τιμ.1,4,12, αὐτ.Πέτρ. 1,5,3,- **τύπος σεμνοῦ καὶ ἐργατικοῦ νέου**· φρ. νεώτ. **ἐν ἀγαθῇ** σημ. **τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῆς ἀρετῆς - τιμιότητος - φιλεργίας - ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσυνειδησίας**· || ὁμ. ἀντίτυπον, ἀντίγραφον : 'Αριστλ.Πολιτ.2,307 **τύπος λογίου 'Ερμοῦ**· || ὁμ. κ. **τὰ τέκνα λέγονται τύποι τοῦ πατρός**· 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,45 «**τύπους δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ τὰ τέκνα καλοῦμεν**»· **10)** κ. νεώτ. ὁ γενικὸς χαρακτήρ, ἡ μορφὴ ἢ τὸ εἶδος προσώπου ἢ πράγματός τινος : Πλάτ.Θεαίτ.171Ε **ξηρά, γλυκέα, πάντα ὅσα τοῦ τύπου τούτου**, αὐτ.Κράτ.432Ε, αὐτ.Πολ.397C **τύπῳ τῆς λέξεως**, 'Ισοκρ.15,186 **ὁ . . τύπος τῆς φιλοσοφίας τοιοῦτός τίς ἐστιν**, **- καπνὰ διαφόρων τύπων**· || εἰδ. γραμμ. ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ λέξεώς τινος ἐξυπονοουμένης διαστολῆς πρὸς ἄλλην μορφήν : **συνῃρημένος - ἀσυναίρετος τύπος - ἰωνικὸς - δωρικὸς - αἰολικὸς τύπος λέξεώς τινος, - ἡ λέξις ντύνω εἶναι δημοτικὸς τύπος τοῦ ἐνδύω**· || γεν. ἡ ἔννοια ἢ ἰδέα πράγματός τινος : Πλάτ.Πολ.379Α **οἱ τύποι περὶ θεολογίας τίνες ἂν εἶεν ;**· || ἔννοια ἢ περιεχόμενον χωρίου : ΠΔ Μακκ.1,15,2 (δ. γρ. ἀντὶ τρόπον), ΚΔ Πράξ.23,25 **γράφας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον**· **11)** σχεδίασμα, σκιαγραφία, περίληψις, βραχεῖα καὶ οὐχὶ διεξοδικὴ παράστασις καὶ περιγραφὴ πράγματός τινος : Πλάτ.Πολ.403Ε **ἡμεῖς δὲ ὅσον τοὺς τύπους ὑφηγησαίμεθα**, αὐτ.Νόμ.876Ε, αὐτ.816C **ἐξηγεῖσθαι τύποις**· || ὁμ. **τύπῳ ἢ ἐν τύπῳ** τυπωδῶς ἐν περιλήψει, γενικῶς, καθόλου, πρὸς σχηματισμὸν γενικῆς ἰδέας περί τινος πράγματος : Πλάτ.Πολ.414Α **ὡς ἐν τύπῳ, μὴ δι' ἀκριβείας, εἰρῆσθαι**, αὐτ.559Α **ἵνα τύπῳ λάβωμεν αὐτάς**, αὐτ.718Α, 'Αριστλ.Η Νικ.2,2,3 **τύπῳ καὶ οὐκ ἀκριβῶς . . λέγεσθαι**, αὐτ.1,11,2, αὐτ.2,7,5 **τύπῳ καὶ ἐπὶ κεφαλαίῳ**, αὐτ. Πολιτ.6,8,24 **ὡς ἐν τύπῳ**, αὐτ.Τοπ.1,1,7 **ὅσον τύπῳ** (μόνον ἐν περιλήψει)· **12)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κεκανονισμένη, ὑποδειγματικὴ μορφή : Δημήτρ. 230 **τύπος ἐπιστολικός**, Λογγῖν.ἀπ.6,3 **τὸν τύπον τῆς γραφῆς**, Φώτ.Βιβλ.κώδ.86 **τύπος ἐπιστολιμαῖος, - τύπος ἐκφράσεως - συμβολαίου - ἐπιταγῆς - συναλλαγματικῆς**· **13)** μτγν. κ. μσν. δόγμα ἢ διάταγμα κ. ἰδ. τὸ ἀφορῶν εἰς τὸν διακανονισμὸν θρησκευτικοῦ τινος ζητήματος : 'Ιουστιν. Νεαρ.113 τίτλ., Πάπ., Μαλάλ.1 113,22 **ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ τίνι . . χρὴ δοθῆναι τὸ παλλάδιον**, Βαλσ.Συν.Τρούλλ.Καν.38· **14)** νεώτ. κ. δημ. μορφὴ ἐνεργείας ἢ τρόπος συμπεριφορᾶς ὑπὸ τῆς συνηθείας ἢ κανονισμοῦ τινος ἐπιβαλλόμενος, ἰδ. κτ. πληθ. **τύποι λατρείας, - δικονομικοὶ - κοινωνικοὶ τύποι, - ἄνθρωπος τῶν τύπων** (ὁ προσέχων εἰς τὴν τήρησιν τῶν τύπων)· **15)** νεώτ. κ. δημ. γεν. ἡ ἐξωτερικὴ μορφή, τὰ ἐπουσιώδη στοιχεῖα : **δίδει περισσοτέραν σημασίαν εἰς τοὺς τύπους παρὰ εἰς τὴν οὐσίαν**, φρ **κατὰ τύπους** (κατ' ἐπίφασιν), ὁμ. **διὰ τὸν τύπον** (διὰ νὰ τηρῶνται τὰ προσχήματα), νομ.φρ. **εἶναι τύποις ἄκυρον** (τυπικῶς, ἀντίθ. κατ' οὐσίαν)· **16)** κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ μορφὴ νόσου τινός : Γαλ.7,152· **17)** νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἰδιαζόντων εἰς ἄτομόν τι γνωρισμάτων· || κ. ἐπὶ προσ., ὁ ἰδιότυπος, ὁ ἐκκεντρικός : **περίεργος τύπος, - τύπος ἀγύρτου**· **18)** ἀγωγὴ ἐνώπιον δικαστηρίου κατὰ δυστρόπου ὀφειλέτου, δίκη ἐπ' ὀφειλῇ, π.'Αττ.λῆξις (Ι) βλ.λ.31· Πολυδ.8,29 «**καὶ δίκης μέν, λῆξις εἴη ἂν ὁ νῦν καλούμενος τύπος, τὸ ἰδιωτικῶς ἀμφισβήτημα**» : Φιλόστ.541 **δεδάνειστο γὰρ παρ' αὐτοῦ χρήματα· καὶ ἐπεὶ μὴ ἐθεράπευε, . . , χαλεπὸν ἦν τὸ μειράκιον, καὶ ἠπείλει τύπους**· **19)** νεώτ. μαθημ. ἀλγεβρικὴ παράστασις ὡρισμένης βασικῆς μορφῆς συνδέουσα ποσότητας καὶ ἐκφράζουσα τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσαν σχέσιν : **ὁ τύπος τῶν πρωτοβαθμίων ἐξισώσεων**· || ὁμ. κ. νεώτ. χημ. παράστασις ἐκφράζουσα τὴν σύστασιν τῶν χημικῶν ἑνώσεων τῇ βοηθείᾳ τῶν συμβόλων τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς στοιχείων : **ὁ τύπος τοῦ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος εἶναι CO - τοῦ ὕδατος εἶναι** H_2O· **20)** νεώτ. κ. δημ. ἡ δι' ἐκτυπώσεως ἀναπαραγωγὴ κειμένου, εἰκόνων κττ., ὡς καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ τυπογραφία : **τὰ γράμματά του εἶναι στρογγυλὰ σὰν τοῦ τύπου, - ζωγραφιὰ τοῦ τύπου**· **21)** νεώτ. κ. δημ. περιληπτ. αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ δημοσιογραφία : **αἱ πρόοδοι τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου, - αἱ ἐλευθερίαι τοῦ τύπου**, φρ. **θὰ ἀπαντήσω διὰ τοῦ τύπου** (διὰ δημοσιεύσεως εἰς ἐφημερίδα).

τυποτηλεγραφία (ἡ) νεώτ. τηλεγραφικὸν σύστημα, καθ' ὃ τηλεγραφούμεναι λέξεις ἐκτυποῦνται ἀπ' εὐθείας διὰ γραμμάτων καὶ οὐχὶ διὰ συμβολικῶν σημείων.

τυποτηλεγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυποτηλεγραφίαν.

τυπουργία (ἡ) μτγν. κ. μσν. κατασκευή, σχηματισμός, διαμόρφωσις· Γρηγ.Κορ. ἐν Ρητ.7,1126,14 «**ὅτε γὰρ παραδοξολογοῦμεν, χρὴ καινουργεῖν παραδόξους λέξεις, ὡς τὸ βουνόθρεπτον, καὶ ἡ τυπουργία καὶ ἡ τρεφουργία**».

τυπόχωμα-ατος (τὸ) νεώτ. πυρίμαχος ἀργιλλοῦχος ἄμμος, δι' ἧς κατασκευάζονται ἐν τοῖς μεταλλοχυτηρίοις οἱ τύποι, τὰ καλούπια.

τυπτολογία (ἡ) νεώτ. πνευματισμ. ἡ κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν πνευματιστῶν διὰ κτύπων τραπέζης κτλ. συνεννόησις μετὰ τῶν πνευμάτων νεκρῶν.

τύπτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τύψω (Νόνν.44,160), κ. ἀττ. **τυπτήσω** ('Αριστφ.Νεφ.1444, Πλάτ.'Ιππ Μ 292Β), ἀόρ. **ἔτυψα** ('Ιλ.Μ 529,'Ηρ.3,29, Θεόκρ.10,4, 'Απολλ.Ρ 2,20, σπάν. π. 'Αττ. : Αἰσχ.Εὐμ.156, Λυσ.ἀπ. 10,2) κ. **ἐτύπτησα** ('Αριστλ.Πολιτ.1274b,20) (π. τοῖς δοκίμοις 'Αττ.ὁ ἀόρ. παρελαμβάνετο ἐκ τοῦ παίω ἢ πατάσσω), ἀόρ. β' **ἔτυπον** (μ. π. Εὐρ.'Ιων 767), παρακ. **τέτυφα** (Χοιροβ.Θεο.564,20) κ. **τετύπηκα** (Πολυδ.9,129), ἐπ. μτχ. **τετυπόντες** (ἐνεστωτ. σχηματ. ἐκ τοῦ παρακ. π. Κολλ.'Αρτ.61), μέσ. ἀόρ. **ἐτυψάμην** (Λουκ.'Ον.14,κ.ἀπ-, ὑπ-, ἀν-:'Ηρ.2,40,Νίκ. 'Αλεξ.163,'Ιώσ.ΑΙ 17,6,7), μέλλ. **τυπτήσομαι** ἢ **τυπήσομαι** (ἐν παθ. σημ. : 'Αριστφ.Νεφ.1379), παθ. ἀόρ. α' **ἐτύφθην** (Πλούτ.Γάλβ.26) κ. **ἐτυπτήθην** (Ζηνόβ.2,68), ἀόρ. β' **ἐτύπην** (π. 'Ομ.,'Αττ.ποιητ. κ. μτγν. πεζογράφοις), παρακ. **τέτυμμαι** ('Ιλ.Ν 782, Αἰσχ.'Επτ.889), ἀπαρφ. **τετύφθαι** ('Ηρ.3,64), κ. **τετύπτημαι** (Λουκ.Δημῶν.16,'Αχιλλ.Τάτ.5,26) (π. τοῖς δοκίμοις 'Αττ. ὁ παρακ. ἐκ τοῦ **πλήσσω**), πλήττω, κτυπῶ, βαρῶ Ιδ. διὰ ῥάβδου, ὅ. παίω, ἐμβάλλω πληγάς· Μοῖρ.373 «τυπτήσειν 'Αττικοί, παίσειν 'Ελληνες», 'Ιλ.Λ 561 **οἱ δὲ . . παῖδες τύπτουσιν ῥοπάλοισι** (τὸν ὄνον), Πλάτ.Νόμ.879Ε **τύπτειν τῇ μάστιγι τὸν ξένον**, Πλούτ.'Ηθ.207D **τύπτειν ταῖς χερσίν**· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : 'Ιλ.Ε 830 **τύψον** (ἐνν. πληγὴν) **δὲ σχεδίην** (σχόλ. «ἐκ τοῦ σύνεγγυς»), 'Αντιφ.3,3,1 **τὸν . . ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν**· κ. τὸ πληττόμενον μέρος, κτ. αἰτ. : 'Ιλ.Φ 180 **γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν**, ΚΔ Λουκ.22,64 **ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον**, αὐτ.23,48, αὐτ.Μᾶρκ.15,19, αὐτ.Πράξ.23,2· κ. ἐμπροθ. (κατά, εἴς τινα, ἐπί τινος, τινα) : 'Ιλ.Ρ 313 **μέσην κατὰ γαστέρα τύψεν** (αὐτόν), Ξεν.ΚΠ 5,4,5 **τύπτει . . αὐτὸν εἰς τὸν ὦμον**, Πλάτ.Γοργ.527Α **ἴσως τυπτήσει τις καὶ ἐπὶ κόρρης**, Πολύβ.2,33,6, ΚΔ Ματθ.27,30 **ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ**, αὐτ.Λουκ.6,29,αὐτ.18,13· κ. ἀπολ. : 'Ιλ.Φ 20 **τύπτε δ' ἐπιστροφάδην**, 'Αντιφ.3,1,6 **τύπτων τε καὶ πνίγων**, ΚΔ Πράξ.18,17· κ. παθ. **τύπτομαι** πλήττομαι, παίομαι : 'Οδ.Χ 309 **κράτων τυπτομένων**, Σοφ.ΟΤ 811, Εὐρ.Κύκλ.645 **τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι τυπτόμενος**,'Αριστφ.Νεφ.1341 **καλὸν τὸν πατέρα τύπτεσθ'.. ὑπὸ τῶν υἱέων**, Ξεν.'Αθ.1,10, Δημ. 537 **τὸ τύπτεσθαι τοῖς ἐλευθέροις ἐστὶν δεινόν**, ΚΔ Πράξ.23,3 **κελεύεις με τύπτεσθαι**· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. λαμβάνω πληγάς : 'Αριστφ.Νεφ.972 **τυπτόμενος πολλάς**, Αἰσχ.1,139· ‖ π. 'Ομ. συνήθ. πλήττω, κτυπῶ διὰ πολεμικῶν ὅπλων κ. Ιδ. ἀγχεμάχων, μτ. δοτ. ὀργαν. (φασγάνῳ, χαλκῷ, ἄορι, ξίφει, δουρί, ἔγχεσι) : 'Ιλ.Δ 531 **ξίφος ὀξύ, τῷ ὅ γε γαστέρα τύψε**, αὐτ.Χ 68· κ. ἐπὶ τηλεμάχων ὅπλων : Πολύβ.3,53,4 **τοὺς δ' ἐκ χειρὸς τοῖς λίθοις τύπτοντες**· κ. παθ. : 'Ιλ.Λ 206 **δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ**, αὐτ.191,αὐτ.433,αὐτ.Ο 495, Νόνν.Ν 9,26,'Ηρ. 3,64 **τῇ καιρίῃ** (πληγῇ) **τετύφθαι** (Ιδ.γρ. καιρίην), 'Αριστφ.'Α.1194· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : 'Ιλ.Ω 421 **ἕλκεα . . ὅσσ' ἐτύπη**· ‖ γεν. κρούω, πλήττω, χτυπῶ, μτ.δοτ.: 'Ιλ.Ψ 764 **ἴχνια τύπτε πόδεσσι** (ἔβαινε ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ), αὐτ.Ζ 117, αὐτ.Λ 306 **νέφεα Ζέφυρος . . λαίλαπι τύπτων**, 'Οδ.Δ 580,αὐτ.Χ 86 **ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ** (ἔπεσε κατὰ γῆς)· **2)** τὸ μέσ. **τύπτομαι** τύπτω ἐμαυτόν, κ. Ιδ. πλήττομαι τὰ στέρνα, κτυπῶ **τὰ στήθη** μου ἐκ θλίψεως, κόπτομαι, ὀδύρομαι, στηθοκοπέμαι : 'Ηρ.2,61, αὐτ. 85, 'Ιώσ.ΑΙ 7,10,5 **ἀνεκλαίετο τὸν υἱὸν τυπτόμενος τὰ στέρνα**· ‖ μτ. αἰτ. θρηνῶ, κλαίω διά τινα : 'Ηρ.2,42, αὐτ.61 **τὸν δὲ τύπτονται**, αὐτ.132· πρβλ. Λουκ.Συρ.6· **3)** τὸ ἐνεργ. πλήττω διὰ κέντρου, κεντῶ, κεντρώνω : 'Αριστλ.Ζ1 5,21 **οἱ βασιλεῖς μελιττῶν . . οὐ τύπτουσιν**, Θεόκρ.10,4 **ἆς τὸν πόδα κάκτος ἔτυψεν**, 'Ανακρεόντ.36(33),10 **ὄφις μ' ἔτυψε μικρός**· κ. παθ. : Ξεν.'Ελλ.4,2,12 **ἐὰν μὲν ἐκθέοντας τοὺς σφῆκας πειρῶνται θηρᾶν ὑπὸ πολλῶν τυπτομένους**· **4)** μτφ. πλήττω, κτυπῶ, πληγώνω : 'Ιλ.Τ 125 **τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν**, 'Ηρ.3,64 **Καμβύσεα . . ἔτυψε ἡ ἀληθείη τῶν . . λόγων**, Εὐρ.'Ιων 767, ΚΔ Πράξ.23,3 **τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός**· κ. παθ. : Πίνδ.Π 1,53 **ἀνίαις τυπείς**, Αἰσχ.Εὐμ.509 **ξυμφορᾷ τετυμμένας**, 'Αλκίφρ.3,57· ‖ κ. ἐπὶ τῆς καρδίας, πάλλω ὁρμητικῶς, Ιδ. ἐκ φόβου : ΠΔΒασ.1,1,8 **ἱνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἱνατί τύπτει σε ἡ καρδία σου;** ‖ νεώτ.φρ. **μὲ τύπτει ἡ συνείδησίς μου** (μὲ ἐλέγχει, μὲ ἐπιτιμᾷ)· **5)** σπαν. ὡς τὸ βάλλω, ἐπὶ βελῶν, ἀκοντίων ἢ οἱωνδήποτε βλημάτων : Πολυδ.3,53· **6)** ῥηματ. π. τύπος, τύμπανον, τύψις.

τυπῶ-έω λεξ. κ. μσν. τύπτω, πλήττω, χτυπῶ· 'Ησ. «τυπεῖ, πλήσσει» : 'Ανδρ.Κρ.211Β **αὐτός σε δι' ἐμοῦ τῷ σταυρῷ τυπήσας**.

τυπῶ-όω κ. μσν. νεώτ., μέλλ. **τυπώσω**, δίδω μορφήν τινα καὶ τύπον, σχῆμά τινι, μορφῶ, σχηματίζω, πλάττω : Πλάτ.Πρωτ.320D **θνητὰ γένη . . τυποῦσιν . . θεοὶ γῆς ἔνδον**· τὸ παθ. σχηματίζομαι κατά τινα τύπον, μορφοῦμαι, ἀντίθ. πρὸς τὸ γράφομαι : Πλάτ.Σοφ.239D **τὰ γεγραμμένα καὶ τὰ τετυπωμένα**, αὐτ.Τίμ.50C, αὐτ.Νόμ.656Ε, Πλούτ. 'Ηθ.1024C **τοῦ τυποῦντος καὶ τυπουμένου**, Δίων Κ 56,37,Σχόλ.Θουκ.1,126· ‖ τὸ παθ. λαμβάνω τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τύπον, ἤτοι τὴν διαμόρφωσιν, ἐπὶ τοῦ ἀέρος : Θεόφρ.Αἰσθ.50, Πλούτ.'Ηθ. 589C **ἀὴρ φθόγγοις ἀνάρθροις τυπωθεὶς καὶ γενόμενος διόλου λόγος καὶ φωνή**, Πολυδ.2,114· ὁμ. κ. ἐπὶ νόσων : Γαλ.· **2)** κ. μσν. τὸ μέσ. **τυποῦμαι** ἐν ἐνεργ. σημ. : Μελέαγρ.ΑΠ 12,56,2 **Κύπριδος παῖδα τυπωσάμενος**,'Αρχί.αὐτ.15,51,2,ΑΠλ. 347,4, Νικ.Χων.Χρον.358Β· **3)** τὸ ἐνεργ. ποιῶ, κάμνω τύπον, σχηματίζω τι διὰ πιέσεως : Νόνν.Δ 6,21 **κόνιν τυπόων**· **4)** σφραγίζω : 'Αππ.'Αννιβ.7, 51 **τὸν δακτύλιον αὐτοῦ περιελὼν ἐτύπωσεν ἐπιστολὴν τῇ σφραγῖδι τοῦ Μαρκέλλου**· **5)** κόπτω νόμισμα· Πολυδ.3,86 **«λέγοιτο δ' ἂν κόψαι νόμισμα, ἐνσημήνασθαι, τυπῶσαι, ἐντυπῶσαι, ἐντυπώσασθαι»**· **6)** μσν. ὁρίζω, διορίζω, διατάσσω : Μαλάλ.Ι 112,22 **τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων**, αὐτ.113,1, Θεοφάν.Συνεχ.265Α **φόρους πολλοὺς ἐτησίως λαμβάνειν ἐτύπωσεν**· κ. παθ. : Μαλάλ.Ι 112,20 **τυπουμένων χρημάτων**· **7)** ῥηματ.π. τύπωμα, τύπωσις, τυπωτής, τυπωτός.

τυπώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς τύπον, σχεδιογράφημα, σκιαγραφίαν, περίληψιν : 'Αριστλ.Κόσ. 6,1 **ὡς εἰς τυπώδη μάθησιν** (ὅσον ἀνήκει εἰς τὴν γενικὴν καὶ ἐπιπόλαιον γνῶσιν), Κέλσ.π.'Ωριγ.1,652D **διά τινος τυπώδους ἀλληγορίας**.

τυπωδῶς ἐπίρρ. μτγν., συγκρ. **τυπωδέστερον**, ἐν περιλήψει, περιληπτικῶς, συνοπτικῶς : Κικ.'Αττ.4 13 **τὴν παροῦσαν κατάστασιν τυπωδῶς**, Στράβ.2,1, 23, αὐτ.5,1,3 **τυπωδῶς . . εἴρηται περὶ τῆς . . 'Ιταλίας**· **2)** σαφῶς, ἐμφανῶς, καθαρά : Φίλ.2,419,7, αὐτ.553,51 **ὑπογράφεσθαι τυπωδέστερον**, Πτολ. Τετράβ.178,14 **ὡς ἂν τις εἴποι τυπωδῶς**, Διογ.Λ 7, 60 **λόγος τυπωδῶς εἰσάγων εἰς τὰ πράγματα**.

τύπωμα-ατος (τὸ) (τυπῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυπῶ, ἀποτύπωμα, ἀπεικόνισμα, τύπος, μορφή, σχῆμα : Σοφ.'Ηλ.54 **τύπωμα χαλκόπλευρον** (ἐπὶ χαλκίνης κάλπης διὰ τὴν τέφραν τοῦ κοέντος νεκροῦ), Εὐρ.Φοίν.165 **τύπωμα μορφῆς**, Λυκόφρ.1299 (ἐπὶ πλοίου), Πολυδ.1,7 **εἰκάσμα**·

τα θεῶν, εἰκόνες, μιμήματα, τυπώματα, Ἰω.Χρυσ. Ι,783Α πᾶν τύπωμα ἀνθρώπου παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις βδέλυγμα ἐκαλεῖτο· **2)** ἡ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐντύπωσις : Πλούτ.Ἠθ.1121C φάντασμα καὶ τύπωμα· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυπώνω βλ.λ., ἡ ἐκτύπωσις : χάλασε τὸ πιεστήριο ἀπάνω στὸ τύπωμα, - καλὸ - κακὸ τύπωμα.

τυπώνω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)τύπωσα, παθ.ἀόρ. ἐτυπώθην κ. δημ. (ἐ)τυπώθηκα, μτχ. παρακ. (τε)-τυπωμένος, ἐκτυπῶ, ἀναπαράγω, διὰ τοῦ τυπογραφικοῦ πιεστηρίου κείμενον, εἰκόνας κττ.· **2)** συνεκδ. ἐκδίδω βλ.λ.3) : ἐτύπωσε μιὰ νέα συλλογὴ τραγουδιῶν· **3)** ἐγχαράττω σχέδια κττ. διὰ πιέσεως ἐπὶ μαλακοῦ σώματος, ἀποτυπῶ· **4)** μτφ. δημ. : τυπώνω στὸ νοῦ μου - στὴ μνήμη μου κττ. ἐγχαράττω, διατηρῶ τι ἐν τῇ μνήμῃ, ἐν τῷ νῷ.

τύπωσις-εως (ἡ) (τυπῶ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ τυποῦν, διατύπωσις, σχηματισμός, διαμόρφωσις : Θεόφρ.Αἰσθ.53 ὅλως δὲ ἄτοπος ἡ τοῦ ἀέρος τύπωσις, Βασ.1,30C διὰ τῆς τοῦ ἀέρος τυπώσεως· **2)** ἡ ἐν τῷ νῷ ἐντύπωσις, ἀπεικόνισις : Πλούτ.Ἠθ.1084F φαντασία τύπωσις ἐν τῇ ψυχῇ, αὐτ.1085Β· **3)** πρότυπον, πρόπλασμα : Πλούτ.Βρούτ.37 κηρῷ μὲν .. ἔοικεν ἡ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ πλαττόμενον· ‖ μορφή, εἰκών : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,594 τῶν ἀνδριάντων ἄλλους ἀρχὴν ἔχοντας τυπώσεως, Γρηγ. Νύσσ.1,63Α· **4)** νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ τυπώνω, ἐκτύπωσις, τύπωμα : τύπωσις βιβλίου - εἰκόνος, - ἡ τύπωση δὲν ἔγινε καλή· **5)** νεώτ. φωτογραφικὴ μέθοδος, δι' ἧς ἐκ τῆς ἀρνητικῆς εἰκόνος λαμβάνεται ἡ θετική· **6)** νεώτ. ἡ διὰ συμπιέσεως πρόσδοσις ὡρισμένων σχημάτων εἰς τεμάχια μετάλλων ἢ ἄλλων πλαστικῶν οὐσιῶν.

τῠπωτής (ὁ) (τυπῶ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. τυπῶτις -ιδος, ὁ τυπῶν, ὁ προσδίδων μορφήν, ὁ σχηματίζων, ὁ διαμορφῶν : Ὀρφ.ἀπ.2,8 μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο τυπωτήν· **2)** νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς τύπων, καλουπιῶν, ἄ. τυποποιός· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκτελῶν τὴν τύπωσιν τεχνίτης.

τῠπωτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τυπῶν, ὁ διδων τὸν τύπον, τὴν μορφήν : Εὐσέβ.π.Στοβ.555, 50 τῷ λόγῳ τυπωτικὸς ἦμεν· κ. μτ. γενικ. : Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.7,383 τυπωτικὸν .. τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως, αὐτ.8,407, Ἀθήν.9,392Α· **2)** τυπικός, εἰκονικός : Διον.Ἀρεοπ.121Β· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τύπωσιν βλ.λ.4)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυπωτικὰ ὡς οὐσ. ἡ δαπάνη τῆς διὰ τοῦ πιεστηρίου ἐκτυπώσεως βλ.λ.4), κτ. ἐπέκτ. κ. τὸ σύνολον τῶν διὰ τὴν στοιχειοθεσίαν, διόρθωσιν κλπ. δαπανῶν, τὰ τυπογραφικὰ ἔξοδα.

τῠπωτός-ή-όν (τυπῶ) μτγν. ὁ τετυπωμένος, ὁ λαβὼν τύπον ἢ μορφήν, ἰδ. διὰ πιέσεως : Λυκόφρ. 262 τόρμα τροχοῦ τυπωτή.

τυραγνάω, τυράγνισ, τυράγνιο, τύραγνος δημ. ἀντὶ τυραννῶ, τυραννία κττ.

τυράδικο (τὸ) δημ. τυροπωλεῖον.

τυρακίνας (ὁ) εἶδος πλακοῦντος μετὰ τυροῦ, ἡ τυρόπιττα : Φιλόξ.3,17 τυρακίνας τε γάλακτι καὶ μελισυγκατάφυρτος ἧς ἄμυλος πλατανίτας.

τυραννεῖον (τὸ) μτγν. ἡ οἰκία ἢ ἡ κατοικία τοῦ τυράννου βλ.λ.1) : Στράβ.13,1,67 Ἀταρνεὺς δ' ἐστὶ τὸ τοῦ Ἑρμείου τυραννεῖον, Διόδ.Σ 16,70, Πλούτ.Τιμ.13 ἔφερον διὰ τῶν Διονυσίων τυραννείων τότε κατεσκαμμένων, Ἰώσ.Π1 5,4,3.

τῠραννεύω, μέλ. τυραννεύσω (Εὐρ.Ἠλ.877, Ἀριστφ.Λυσ.632), ἀόρ. ἐτυράννευσα (Σόλ.33,6, Θουκ.6,55), παρακ. τετυράννευκα (Ἰσοκρ.8,113), παθ. ἀόρ. ἐτυραννεύθην (Θουκ.1,18, Πλάτ.Πολ. 575Ε, αὐτ.Ἐπιστ.354Α), εἶμαι ἢ διατελῶ τύραννος βλ.λ.1), κυβερνῶ ὡς τύραννος, διοικῶ τυραννικῶς : Ἡρ.5,62 Ἱππίεω τυραννεύοντος, αὐτ.92,5, αὐτ.1,14, Θουκ.4,54, Ξεν.Ἑλλ.4,4,6 ὁρῶντες .. τοὺς .. τυραννεύοντας, Ἰσοκρ.9,39, Ἀππ.Μιθριδ.28 ἐδυνάστευσάν τε καὶ ἐτυράννευσαν· ‖ μτ. γενικ. εἶμαι τύραννος λαοῦ ἢ πόλεώς τινος, διοικῶ ὡς τύραννος χώραν ἢ λαόν τινα : Σόλ.296 τυραννεύσας Ἀθηνῶν, Ἡρ.1,15 τυραννεύοντος Σαρδίων, αὐτ. 59, Σοφ.ΟΚ 449 τυραννεύειν χθονός, Εὐρ.Ἑλ.786, αὐτ.Ἠλ.877, Ἀριστφ.Λυσ.631· κ. παθ. διατελῶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τυράννου βλ.λ.1), ἄρχομαι, κυβερνῶμαι τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Ἡρ.5,55 ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι, αὐτ.92,1, Θουκ.1,18, Πλάτ.Ἱππ.229Β, αὐτ.Ἐπιστ.354Α, Ξεν.Ἱερ.2,11 τοὺς τυραννευομένους· **2)** μτφ. συμπεριφέρομαι ὡς τύραννος, καταπιέζω, καταθλίβω, ταλαιπωρῶ, τυραννῶ, βασανίζω : Πλάτ.Μέν.76Β, αὐτ.Φαῖδρ.238Β ἐπιθυμία .. περὶ .. μέθας τυραννεύσασα· κ. παθ. : αὐτ. Πολ.574Ε τυραννευθεὶς .. ὑπὸ ἔρωτος· πρβλ. τυραννῶ· **3)** κρατῶ, ὑπερέχω : Λιβάν.Λόγ.61,9 (ἡ μορφὴ τῆς πόλεως) τυραννεύουσα τῷ κάλλει τῶν ὀμμάτων μίαν αὐτοῖς εἰργάζετο τάσιν τὴν πρὸς αὐτήν· **4)** μσν. μτ. αἰτ. ἐπιφέρω πόλεμόν τινι : ΨΚωδ.239,6 (ἔκδ.Preg.).

τῡραννησείω ἐφετ. τοῦ τυραννῶ βλ.λ., ἐπιθυμῶ νὰ τυραννεύσω βλ.λ.1) : Σόλ.π.Διογ.Λ 1,65 τῶν μὴ αἰσθανομένων Πεισίστρατον τυραννησείοντα.

τῠραννία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. τυράννια κ. τυράγνια (ἡ) κ. τυράγνιο (τὸ) ἡ ἐξουσία τοῦ τυράννου, ἀπολυταρχική, αὐθαίρετος καὶ πιεστικὴ διακυβέρνησις πολιτείας, ἄ. τυραννίς· Σουΐδ.ἐν λ. τυραννεῖον «τυραννία δὲ ἡ τυραννίς» : Ξενοφ.π.Ἀθήν.12,526Β ὄφρα τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς (ἰδ.γρ. τυραννείης)· **2)** νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. κατασυγκασμός, κατάθλιψις, καταπίεσις, βάσανο : δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ τὴν τυραννία τοῦ ἀνδρός της - τῶν παιδιῶν.

τυραννίζω διάκειμαι εὐμενῶς πρὸς τὸν ἢ τοὺς τυράννους : Δημ.213 εἴποιεν ἂν οἱ τυραννίζοντες οὗτοι, ὅτι...

τυραννικός-ή-ό(ν) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύραννον, ὁ τοῦ τυράννου, ὁ μοναρχικός, ὁ βασιλικός : Αἰσχ.Ἀγ.828 αἵματος τυραννικοῦ, αὐτ.Χο.479, Σοφ.ΟΚ 373 κράτους τυραννικοῦ, αὐτ.Αἴ.749 τυραννικοῦ κύκλου (τοῦ κύκλου ἢ τοῦ συνεδρίου βασιλέων), Εὐρ.Μήδ.348, αὐτ.740 δόμος τυραννικός, αὐτ. Ἀνδρ.883, Δημ.22 ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν, Ἀκολουθ.Μεγ.Τρίτης Ὠδ.8 τῷ δόγματι τῷ τυραννικῷ οἱ ὅσιοι τρεῖς Παῖδες μὴ πεισθέντες· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων ἢ ἰδιάζων εἰς τύραννον, ὁ δεσποτικός, ὁ ἀπολυταρχικός : Εὐρ.ἀπ.348 τυραννικόν τι .. ἐπίστασθαι λέγειν, Ἀριστφ.Σφ.507 φρονῶν τυραννικά, Θουκ.6,60, Πλάτ.Παλ.338Ε τυραννικοὺς (νόμους), αὐτ.Νόμ.722Ε τυραννικὸν ἐπίταγμα, αὐτ.Πολ.574Β, Ξεν.ΚΠ 1,3,18, Ἀριστλ.Πολιτ.1313a,2 ἄλλον δὲ τρόπον τυραννικώτερον πειρωμένων διοικεῖν, Θεόφυλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.1,5,87 τυραννικόν τι φρονήσαντες,- τυρ- πολίτευμα-διοίκησις· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυραννικὰ οἱ χρόνοι τῆς δεσποτικῆς, ἀπολυταρχικῆς διακυβερνήσεως : Ἀριστλ. Πολιτ.1303a,38 Συρακόσιοι μετὰ τὰ τυραννικὰ τοὺς ξένους .. πολίτας ποιησάμενοι· **3)** κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ δεσποτικὸς βλ.λ.3), ὁ ἀπολυταρχικός : Πλάτ.Πολ.574C τυραννικὸν υἱὸν τεκεῖν, αὐτ.575D τυραννικώτατος γὰρ ἂν εἴη, αὐτ.576Β, αὐτ.Φαῖδρ. 248Ε, Ξεν.Ἀπομν.1,2,56, Πλούτ.Ἠθ.597Ε ἄδικος μὲν ἀνὴρ καὶ τυραννικός· ‖ ὁ ἁρμόζων εἰς δεσποτικὴν διοίκησιν, τυραννικὴν διακυβέρνησιν : Ἀριστλ.Πολιτ.1287b,39· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ προσκείμενος εἰς τοὺς τυράννους, ὁ εὐνοῶν, ἀγαπῶν τὴν τυραννίαν βλ.λ.1), ὁ ὀπαδὸς τῆς τυραννίδος, ἀντιθ. δημοτικός : Ξεν.Ἑλλ.2,3,49 ὅπου ἐγὼ

σὺν ταῖς δημοτικοῖς ἢ τυραννικοῖς τοὺς καλοὺς τε κἀγαθοὺς ἀποστερεῖν πολιτείας ἐπεχείρησα· 4) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ καταθλιπτικός, ὁ καταπιεστικός, ὁ βασανιστικὸς βλ.λ.3) : Ἰω.Χρυσ.3,171C πολέμων ἁπάντων ὁ τυραννικώτατος, - τυραννικὴ δουλειά - ἀσθένεια.

τῡραννικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τυραννικά, συγκρ. -ώτερον κ. -ωτέρως, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ τυράννου, δεσποτικῶς : Πλάτ.Πολ. 575A, αὐτ.Ἐπιστ.349B, Ἰσοκρ.5,154 ἦν βασιλικῶς ἀλλὰ μὴ τυραννικῶς αὐτῶν ἐπιστατῇς, Ἀριστλ. Πολιτ.5,10,3 Χαρίλαον τυραννικώτερον ἄρχοντα, Πλούτ.Πύρρ.20, Λουκ.Ἔρωτ.20 τυραννικῶς βιασάμενος, Γρηγ Νύσσ.2,321C, ΚΜανασσ.Χρον.1878 τυραννικωτέρως, Ἀναγν.101,58,-ἄρχει τυραννικῶς.

τυραννίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., κλητ. τυραννί (Σοφ.ΟΤ 380), ἡ ἐξουσία ἢ κυριαρχία τοῦ τυράννου, βασιλικὴ ἀρχή, ἀνωτάτη διοίκησις, δεσποτεία : Πίνδ.Π 2,86, αὐτ.11,53 μέμφομ' αἶσαν τυραννίδων, Αἰσχ.Πρ.10 Διὸς τυραννίδα, αὐτ.357, Σοφ. ΟΤ 380· 2) συνηθέστ. δεσποτικὴ ἀρχή, διακυβέρνησις, ἐξουσία, ἣν ἐλάμβανέ τις διὰ τῆς βίας ἢ δι' ἀπάτης : Ἀρχίλ.21, Σιμων.71, Ἡρ.3,53 τὴν.. τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσεῖν, αὐτ.81, Θουκ.6,54 Πεισιστράτου.. τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, Δημ.27 ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὡς ἐὰν ἦσαν τύραννοί σας|· ‖ εἶδος πολιτεύματος, καθ' ὃ ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία ἠσκεῖτο ὑπὸ ἀνδρὸς κατὰ τρόπον αὐθαίρετον : Θουκ.1,13 τὰ πολλὰ τυραννίδες ἐν ταῖς πόλεσι καθίσταντο, Πλάτ.Πολιτ.291E, αὐτ. Ἐπιστ.352C, Ξεν.Ἀπομν.4,6,12, Ἰσοκρ.6,45 καλὸν ἐστιν ἐντάφιον ἡ τυραννίς (κ. π.Προκ.), Δημ.10 ὅλως ἄπιστον.. ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,12 πασῶν ὀλιγοχρονιώτεραι τῶν πολιτειῶν εἰσιν ὀλιγαρχία καὶ τυραννίς, Λουκ. Τυραν.8 ἡ μὲν τυραννὶς ἤδη καθῄρητο· 3) μτφ. καταδυνάστευσις, καταπίεσις : Πλάτ.Νόμ.863E τὴν.. τῶν ἐπιθυμιῶν ἐν ψυχῇ τυραννίδα· ‖ ταλαιπωρία, στενοχωρία, βάσανο : Στοβ.Ἀνθ.67,1 μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή· 4) μσν. ἐπανάστασις, ἀποστασία, στάσις : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.3,1,13, Μαλάλ.1 218,16, αὐτ.219,16 γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ, αὐτ.247,8 οἱ Ἰουδαῖοι τυραννίδα κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέτουν, ΘεοφύλΣ 4,2,6 ἀνάπαυλαν τῇ τυραννίδι παρέχεσθαι (τῇ στάσει)· 5) κτ. πληθ. συνεκδ. τυραννίδες ἀντὶ οἱ τύραννοι : Ἡρ.8,137 ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι· πρβλ.Αἰσχ.Χο.973· 6) μτγν. ὡς θηλ. τοῦ τύραννος βλ.λ.· πρβλ. βασιλίς : ΠΔ'Ἐσθ.1,18 αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν.

τυραννίσκος (ὁ) νεώτ. ὁ μικρὸς ἢ ἀσήμαντος τύραννος· πρβλ.βασιλίσκος, σατραπίσκος· 2) μτφ. ὁ μικρὸς βασανιστής.

τυραννισμένος-η-ο δημ. κ. τυραγν- ὁ ὑφιστάμενος ἢ ὑποστὰς ταλαιπωρίας, πικρίας, βάσανα, ὁ πολλὰ παθών, ἄ. βασανισμένος.

τυραννιῶ-άω μτγν. κ. μσν. ὄζω τυραννίας, φέρομαι ὡς τύραννος : Διογ.Λ 3,18 οἱ λόγοι σου.. τυραννιῶσι, Εὐστ.Πον.254,20 κατ' ἐξοχὴν ἐνάρετον, οὐ μὴν τυραννιῶσαν· 2) ἀντὶ τυραννησείω βλ.λ.· Σουΐδ. «ἐπιθυμῶ τυραννῆσαι».

τυραννοδαίμων-ονος (ὁ) ὁ τύραννος ἅμα δαίμων, πιθ. ἐν ἀνσφ. πρὸς τὴν Ἀσπασίαν· Ἡσ. «τυραννοδαίμονα, ἣν οὐκ ἂν τις τύραννον μόνον εἴποι, ἀλλὰ καὶ δαίμονα» : Κωμ.Ἀποσπ.2,149 (Meineke, εἰκ.).

τῡραννοδιδάσκαλος (ὁ) ὁ διδάσκαλος τῶν τυράννων : Πλάτ.Θεάγ.125A, Δίων Κ 59,24.

τῡραννοκτονία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ φόνος, ἡ ἀναίρεσις τυράννου : Πλούτ.Ἠθ.350C τῆς Θρασυβούλου καὶ Ἀρχίου τυραννοκτονίας, αὐτ. Ἄρατ.16, αὐτ.Πελ.34, Λουκ.Τυρανν.22, Λιβάν.4, 799,2, Παχυμ.ΓΠρογ.2,34.

τῡραννοκτονικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυραννοκτόνον ἢ τὴν τυραννοκτονίαν : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,94 γέρα τυραννοκτονικὰ ἐψηφίσαντο εἶναι.

τῡραννοκτόνος (ὁ,ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φονεύων τύραννον, ὁ φονεὺς τυράννου : Λουκ.Τυρανν.1, Λιβάν.4,798,9 ὑπὲρ τῆς τυραννοκτόνου λέγοντι καὶ τῶν ἐκείνης παίδων, Γρηγ.Ναζ.1,107D πικρὸς τυραννοκτόνος, - οἱ τυραννοκτόνοι Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων· 2) κ. μσν. ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυραννοκτόνον : Φάλ.106 τυραννοκτόνον πάθος, Διόδ.Σ 16,14, αὐτ. 66, Πλούτ.Ἠθ.256B, Μιχ.Ἀκομ.Πανηγ.16,17 (Tafel) τυραννοκτόνον ξίφος, αὐτ.45,10, Παχυμ.ΓΠρογ.20,3.

τῡραννοκτονῶ-έω μτγν. κτείνω, φονεύω τύραννον : Πλούτ.Ἠθ.1128F μὴ τυραννοκτόνει, Λουκ. Τυρανν.21 ἀπόσφαξον, τυραννοκτόνησον, Λιβάν. 4,807,7· κ. παθ. φονεύομαι ὡς τύραννος : Λουκ. Τυρανν.20 πεφονεύμεθα, τετυραννοκτονήμεθα.

τῡραννοποιός (ὁ,ἡ) ὁ ποιῶν τυράννους, ὁ τυράννων ποιητικός : Πλάτ.Πολ.572B δεινοὶ μάγοι τε καὶ τυραννοποιοί, Γρηγ.Νύσσ.2,502.

τυραννοπολίτης (ὁ) πολίτης τυραννουμένης πόλεως : Sidonis Epist.5,8· πρβλ. τύραννον πόλιν ἐν τύραννος 6).

τύραννος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τύραγνος, ἐπ. κ. δωρ. κοίρανος, ὁ ἀνώτατος ἄρχων, ἀπόλυτος κύριος, ἐξουσιαστής, δεσπότης, βασιλεύς : Ὁμ.Ὕμν.7,5 Ἄρες,.. ἀντιβίοισι τύραννε, Ἀλκ. π. Ἀριστλ.Πολιτ.1285a,37, Πίνδ.Π 3,85, Αἰσχ. Πρ.736 ὁ τῶν θεῶν τύραννος (ἐπὶ τοῦ Διός), Σοφ. ΟΤ 514 τὸν τύραννον Οἰδίπουν, Εὐρ.ἀπ.π.Ἀθήν. 13,561B ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων Ἔρως, Ἀριστφ.Νεφ.564· 2) γενικώτ. ἀπόλυτος ἄρχων κατέχων διὰ τῆς βίας τὴν ἐξουσίαν καὶ δεινῶς καταπιέζων τὸν λαόν, σκληρὸς καὶ ἄδικος βασιλεύς : Θέογν.823, Σοφ.ΟΤ 873 ὕβρις φυτεύει τύραννον, Πλάτ.Συμπ.177C, αὐτ.182B, αὐτ.Γοργ.510B ὅπου τύραννός ἐστιν ἄρχων ἄγριος καὶ ἀπαίδευτος, αὐτ.Πολιτ.301C ὅταν μήτε κατὰ νόμους μήτε κατὰ ἔθη πράττῃ τις εἷς ἄρχων,.. τότε τὸν τοιοῦτον.. τύραννον κλητέον, Ξεν.Ἑλλ.6,5, 33, Ἰσοκρ.8,91, Ἀριστλ.Πολιτ.1285a,26, Πλούτ.Ἠθ. 551F ἐκ χρηστοῦ βασιλέως ἄγριον καὶ δρακοντώδη γενόμενον τύραννον· 3) κτ. ἐπέκτ. ὁ υἱὸς τοῦ τυράννου ἢ κ. πᾶν μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, πρβλ. Schäf. εἰς Σοφ.Τρ.316, Reisig Enarr. εἰς Σοφ.ΟΚ 847(851)· ‖ κ. ὡς θηλ. τύραννος ἡ γυνὴ τοῦ τυράννου καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἡ βασίλισσα καὶ ἡ πριγκίπισσα : Σοφ.Ἠλ.664 πρέπει.. ὡς τύραννος εἰσορᾶν (ἐπὶ τῆς Κλυταιμήστρας), Εὐρ.Ἀνδρ.204 αὐτή.. τύραννος ἦν Φρυγῶν, αὐτ.Ἑκ.809, αὐτ.Μήδ.41, αὐτ.877, αὐτ.1356· 4) μτφ. ὁ ἀπόλυτος κύριος, ἐξουσιαστής : Σοφ.Τρ.217 ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενὸς (ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος), Εὐρ.Ἱππ.538 ἔρωτα .. τὸν τύραννον ἀνδρῶν, αὐτ. Ἑκ.816 πειθὼ.. τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ δεσποτικῶς φερόμενος, ὁ καταπιέζων, ὁ βασανίζων τινά, ὁ βασανιστής : δ. δῖστ. σὰν τύραννος μὲ τυραννᾷς καὶ σὰν κριτὴς μὲ κρίνεις· 5) μσν. ὁ ἀποστάτης, ἐπαναστάτης : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστ.3,1,13, Μαλάλ.1 245,18 ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ὡς τύραννον· 6) εἶδος πτηνοῦ, πιθ. τὸ ἔχον χρυσοῦν λόφον ὅμοιον πρὸς τὸν τροχίλον ἢ ὀρχίλον βλ.λς : Ἀριστλ.ΖΙ 592b,23 πυρρούλας.. οἶστρος, τύραννος· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ξηροβατικῶν τυραννιδῶν πτηνῶν· 7) ὡς ἐπίθ. τύραννος-ον ἀντὶ τυραννικὸς βλ.λ.), βασιλικός : Αἰσχ.Πρ.761 τύραννα σκῆπτρα, Σοφ.

'Αντ.1169 **τύραννον σχῆμα,** Εὐρ.Μήδ.1125, αὐτ.'Ιππ. 843 **τύραννον δῶμα** (τὰ βασίλεια, τὰ ἀνάκτορα), αὐτ.'Ελ.478 **τύραννος δόμος** (τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον), αὐτ.'Ανδρ.3, αὐτ.Τρῳ.474 **ἦμην τύραννος κεἰς τύραννʼ ἐγημάμην·** **8)** κ. μσν. ὁμ. ὡς ἐπίθ. ὁ δεσποτικός, ὁ ἀπολυταρχικός : Σοφ.ΟΤ 588 **ἐγὼ . . οὔτʼ αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,** Θουκ.1,124 **πόλιν τύραννον** (ἔχουσαν τυραννικὸν πολίτευμα), Τζέτζ. Χιλ.5,228 **τύραννον κράτος·** **9)** μσν. ὁμ. ὡς ἐπίθ. ὁ στασιαστικός, ὁ στασιώδης : Θεοφύλ.Σ 5,7,9 **ἔθνος φιλοθόρυβόν τε καὶ τύραννον.**

τῠραννοῦμαι-όομαι μτγν. κυβερνῶμαι ὑπὸ τυράννου ἢ τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Χρησμ.Σιβ.8, 189 **τυραννωθέντες.**

τῠραννοφόνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ φονεύων τυράννους, τυραννοκτόνος βλ.λ 1) : Βιάν.ΑΠ 7,388, Δίων Κ 44,35, Παῦλ.Σιλ.'Αγ.Σοφ.137.

τῠραννόφρων-ονος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ φρονῶν τὰ τῶν τυράννων, ὁ ἔχων τυραννικὰ φρονήματα ἢ διαθέσεις : 'Ιω.Χρυσ.6,533 (ἔκδ.Paris)· ‖ νεώτ. ὁ κατὰ τὰ πολιτικὰ φρονήματα τεταγμένος ὑπὲρ τοῦ τυραννικοῦ πολιτεύματος.

τῠραννῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **τυραννάω** κ. **τυραγνάω, μέλλ. τυραννήσω** (π.Πλούτ.κ.'Αππ.), ἀόρ. **ἐτυράννησα** (Εὐρ.'Ηρ.29, Ξεν.'Ελλ.2,2,24, Δημ. 2131, δημ. κ. **(ἐ)τυράγνησα,** παρακ. **τετυράννηκα** (Πολύβ.2,59,1), μέσ. **μέλλ. τυραννήσομαι** (ἐν παθ. σημ. : Δημ.506), παθ. μέλλ. **τυραννηθήσομαι** (Σώπ. Ρήτ.8,335), ἀόρ. **ἐτυραννήθην** (Διον.'Αλ.Ρωμ.4,82), δημ. **(ἐ)τυραννήθηκα,** παρακ. **τετῠράννημαι,** δημ. μτχ. **τυραννημένος, τυραννισμένος** κ. **τυραγνισμένος,** εἶμαι τύραννος, κυβερνῶ ὡς τύραννος, ἀσκῶ ἐξουσίαν τυράννου, ἐξουσιάζω ὡς ἀπόλυτος ἄρχων : Σοφ.ΟΤ 408 **εἰ καὶ τυραννεῖς,** Εὐρ.Φοίν.560, 'Αριστφ.Θεσμ.338, Ξεν.'Ιέρ.1,9, αὐτ. 'Ελλ.2,2,24 **Διονύσιος . . ἐτυράννησε,** 'Ισοκρ.8,91, Δημ.213, 'Αριστλ.Ρητ.1357b,32 **Πεισίστρατος . . ἐτυράννησε** (δ.γρ. ἀντὶ ἐτυράννευσε)· ‖ κ. μτ. γενικ. εἶμαι τύραννος, ἀπόλυτος ἄρχων λαοῦ ἢ χώρας τινός, διοικῶ τυραννικῶς λαὸν ἢ χώραν : Εὐρ.'Ηρ.29 **τυραννῆσαι χθονός,** Εὐρ.ἀπ.1035 **τυραννεῖν τῶν κακιόνων,** Θουκ 2,30, αὐτ.1,13, Πλάτ. Πολ.580C, αὐτ.Νόμ.693A, Δημ.213 **ἐτυράννουν Μεσσηνίων οἱ Φιλιάδου παῖδες,** 'Αριστλ.Πολιτ. 1305a,41 **ἐτυράννησεν . . τῶν Ναξίων,** Πολύβ.2, 59,1 **τετυραννηκότα . . 'Αργείων·** κ. μτ. αἰτ. : Δημ. 127 **ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι, τοὺς τότε σώζοντας ἑαυτούς,** Διον.'Αλ.Ρωμ.5,34 **τυραννήσοντες τὴν πόλιν** (δ.γρ. τῆς πόλεως), Λουκ.'Ενάλ.Δ 3,2· κ. παθ. ἄρχομαι, κυβερνῶμαι τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Ξεν.2,3,48 **ὑπʼ ὀλίγων τυραννεῖσθαι τὴν πόλιν,** αὐτ.3,5,8, αὐτ.'Ιέρ.6,14, Πλάτ.338D **τῶν πόλεων αἱ μὲν τυραννοῦνται, αἱ δὲ δημοκρατοῦνται,** Δημ.506, Διόδ.Σ 3,32· **2)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιβάλλομαι ὡς τύραννος, φέρομαι βιαίως καὶ βαναύσως, καταθλίβω, καταπιέζω, ταλαιπωρῶ, βασανίζω : Πλάτ.'Αξ.366E **παιδαγωγοὶ . . καὶ παιδοτρίβαι τυραννοῦντες,** αὐτ.'Αλκ.1,135A· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.ἀπ.678,15 **Κύπρις Διὸς τυραννεῖ πνευμόνων,** Λουκ.'Ονειρ.22 **τυραννήσεις τῶν πλουσίων, - τὴν τυραννοῦν πολὺ τὰ παιδιά της·** κ. παθ. : Λουκ.'Αλέξ.8 **τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννούμενον, ἐλπίδος καὶ φόβου·** ‖ δημ. παθ. μτχ. παρακ. **τυραννισμένος** ὡς οὐσ. βλ.λ., ὅ. **τυραγνι(σ)μένος·** **3)** μσν. μτ. αἰτ. ἐπιφέρω πόλεμόν τινι, πολεμῶ κατά τινος : Μαλάλ.1 211,12 **Κιλίκων τυραννησάντων τὸν αὐτὸν Πομπήιον,** αὐτ.215,2.

τυραπάλη (ἡ) ἀρχ. λεξ. εἶδος ἁπαλοῦ τυροῦ : Μοῖρ.369 **«τροφαλὶς 'Αττικοί, τυραπάλη 'Ελληνες»** (πιθ.γρ.).

τυράς (ὁ) δημ. ὁ τυροπώλης.

τύρβα (τύρβη) ἐπίρρ. ἀναμίξ, συγκεχυμένως, ἀνάκατα : Αἰσχ.ἀπ.321,8 **ὑὸς, ἢ . . τρέπουσα τύρβʼ ἄνω κάτω·** ‖ 'Ησ. **«μετὰ θορύβου»·** πρβλ. Φώτ. ἐν λ. **συρβηνεύς.**

τυρβάζω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **-άσω,** ἀνακυκῶ, ἀνακινῶ, ἀναταράσσω, ἀνακατώνω : Σοφ.ἀπ.720 **'Αρης συὸς προσώπῳ πάντα τυρβάζει κακά,** 'Αριστφ.Σφ.257 **τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων** (σχόλ. **«ταράξεις»**)· κ. παθ. : Σοφ. ἀπ.928 **πολὺς δὲ πηλὸς ἐκ πίθων τυρβάζεται** (ἐξέρχεται πυκνὸς **ἐκ . .**)· **2)** τὸ μέσ. **τυρβάζομαι** εἶμαι ἐν ταραχῇ καὶ θορύβῳ, συνωθοῦμαι, στρυμώνομαι : 'Αριστφ.Εἰρ.1007 **καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους ὀφωνοῦντας τυρβάζεσθαι·** **3)** κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσ. ἔμπροθ. (περί τι) ἀσχολοῦμαι μὲ μέγαν ζῆλον ἢ ἐπιδεικτικῶς περί τι, καταγίνομαι εἴς τι θορυβωδῶς, κάνω φασαρία : ΚΔ Λουκ.10,41 **Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά,** Δαμασκ.1 1,175A **περὶ πολλὰ τυρβάζεσθαι·** ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐστ.Πον.129,95 **μὴ τυρβάζειν περὶ πολλὰς καὶ χυδαίας πράξεις·** **4)** τὸ ἐνεργ. διασκεδάζω, ξεφαντώνω, γλεντῶ : 'Αλεξ.ἀπ.'Ασωτοδιδ.1,6 **τύρβαζε, Μανή· γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον·** **5)** ρηματ. π. τυρβασία, τύρβασμα, τυρβασμός, τυρβαστής.

τυρβασία (ἡ) (τυρβάζω) ὅ. τύρβη βλ.λ.2)· Πολυδ.4,104 **«τυρβασίαν δʼ ἐκάλουν τὸ ὄρχημα τὸ διθυραμβικόν»·** ‖ 'Ησ. **«τυρβασία· χορῶν ἀγωγή τις διθυραμβικῶν».**

τύρβασμα-ατος (τό) (τυρβάζω) πάπ. κ. μσν. τάραγμα, σύγχυσις : Πάπ.,Φιλῆς 12,7 **τὸ μητρικὸν τύρβασμα τιθεὶς ἐκ μέσου.**

τυρβασμός (ὁ) (τυρβάζω) μσν. ταραχή, ὄχλησις : Παχυμ.Γ Προγ.3,41 **ὀχλήσεσι καὶ τυρβασμοῖς.**

τυρβαστής (ὁ) (τυρβάζω) μσν. ὁ τυρβάζων, ὁ ταράκτης, ὁ ἐμβάλλων εἰς ταραχήν : Εὐστ.Πον.244, 50 **τυρβασταὶ πνευματικοί.**

τυρβαστικός-ή-όν ὁ ταράσσων, ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, σύγχυσιν : Εὐστ.Πον.258,5 **τυρβαστικοὶ λόγοι·** **2)** ὁ πλήρης ταραχῆς, ὁ ταραχώδης : αὐτ.130,6 **βίου τυρβαστικοῦ μετέχειν.**

τύρβη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τάραχος, ταραχή, σύγχυσις, ἀταξία, θόρυβος, ὀχλαγωγία : 'Ιππ.'Αγμ. 766B **πᾶσαν . . ἂν τύρβην παρέχοι τῆσιν ἐπιδέσεσι,** Ξεν.ΚΠ 1,2,3,'Ισοκρ.15,130 **ἣν δʼ ἀναλογίσησθε τὴν τύρβην ἐν ᾗ ζῶμεν,** Πολύβ.1,67,3 **θορύβου καὶ . . τύρβης πλῆρες στρατόπεδον,** Πλούτ. 'Ηθ.1086F, Λουκ. Περεγρ.32, Εὐστ.Πον.214,11 **τὴν τύρβην . . λιπόντες καὶ τὸν κατὰ βίον ἀγῶνα, - ἡ τύρβη τῶν πόλεων·** **2)** βακχική τις ἑορτὴ καὶ ἡ κατʼ αὐτὴν ὄρχησις : Παυσ.2,24,9 **τῷ Διονύσῳ δὲ καὶ ἑορτὴν ἄγουσι καλουμένην τύρβην·** **3)** κτ. Σουΐδ. ἀπόλαυσις, εὐθυμία.

τυρβηνός 'Ησ. **«ἐπίθετον τοῦ 'Απόλλωνος».**

τύρβησις 'Ησ. **«ἠλίβατον ἀέρα»** (πιθ. γρ.).

τῡρεία (ἡ) κ. μσν. τὸ τυρεύειν, ἡ **τυροποιία,** ἡ κατασκευὴ τυροῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 523a,8 **γάλα . . χρήσιμον εἰς τυρείαν·** **2)** εἶδος πιεστηρίου τυροῦ, ἢ ὁ τόπος ἔνθα κατασκευάζεται ὁ τυρός : 'Επιγρ. πὰρ **τὰς τυρείας·** **3)** μσν. μτφ. φαυλότης, πανουργία· Ζωναρ.1755 **«τυρεία ἡ πανουργία»,** Εὐστ. 'Ιλ.620,13 **«τὸ τυρεύειν καὶ ἡ τυρεία ἐπὶ φαυλότητος τίθεται».**

τυρεμπόριον (τὸ) νεώτ. ἡ ἐμπορεία, τὸ **ἐμπόριον** τοῦ τυροῦ.

τυρέμπορος (ὁ) νεώτ. **ὁ** ἔμπορος τυροῦ, **ὁ** πωλῶν χονδρικῶς τυρόν.

τύρευμα-ατος (τό) (τυρεύω) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυρεύειν, τὸ συμπαγὲν **εἰς** τυρόν, ὁ τυρός : Εὐρ. Κύκλ.162 **ἐκφέρετέ νυν τυρεύματα,** αὐτ.190, αὐτ. 'Ηλ.496· **2)** μτφ. μηχανορραφία, δολοπλοκία,

πανουργία, φαυλότης : Φρύν. ἐν ΑΒ 60,28 **παλάμημα καὶ τύρευμα χρῶ.**

τύρευσις-εως (ἡ) (τυρεύω) ἡ ἐνέργεια τοῦ τυρεύειν, ἡ πῆξις, ἡ κατασκευὴ τυροῦ : Ἀριστλ.ΖΙ 522a,34 (γάλα) **χρήσιμον εἰς τύρευσιν,** αὐτ.27.

τῡρευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ τυρεύων, ὁ ποιῶν, ὁ κατασκευάζων τυρόν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,744,3 **Ἑρμᾷ τυρευτῆρι** (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ ὡς θεοῦ τῶν ποιμένων καὶ δοτῆρος τοῦ αἰγείου τυροῦ).

τῡρευτής (ὁ) (τυρεύω) μσν. ὁ τυρευτήρ· ‖ Ἰδ. μτφ, ὁ μηχανώμενός τι, ὁ δολοπλόκος, ὁ μηχανορράφας, ὁ πανοῦργος : ΚΜανασσ.Χρον.5156 **ὁ τυρευτὴς δὲ τῶν κακῶν ἀπέτισε τὴν δίκην.**

τῡρεύω (τυρός) κ. μσν., μέλλ. **-εύσω,** πηγνύων γάλα κατασκευάζω τυρον, κάμνω τυρί· ΑΒ 308,13· κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΙ 522b,1 **τυρεύεται τὸ γάλα·** κ. ἀπροσ. : αὐτ.3,6 **τυρεύεται·** **2)** ἀναμειγνύω **τι** οἱονεὶ μετὰ τυροῦ, ἀνακυκῶ, τυρβάζω, συγχέω, ταράττω, ἀνακατώνω· Ἡσ. «**τυρεύειν·** κυκᾶν, καὶ ταράττειν» : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.7,311C **οὐ . . ἐπίστανται χρηστοὺς σκευαζέμεν ἰχθῦς, ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα ὄξει τε ῥαίνοντες ὑγρῷ·** ‖ κ. μτφ. : Δημ.436 **ὁ μὲν ἧκεν ἄγων τοὺς ξένους, ὁ δ' ἔνδον ἐτύρευε,** Ἰω.Χρυσ. 8,106D **συσκιάσαι βουλόμενοι ἅπερ ἔνδον ἐτύρευον·** **3)** μτφ. κ. μσν. ἀναμειγνύω τι μετὰ δόλου καὶ πανουργίας, μηχανῶμαι πονηρά, τεχνάζομαι πανούργους τρόπους· Τζέτζ.Χιλ.8,889 «ἐκ Τυρρηνῶν τὸ πανουργεῖν τυρεύειν ὠνομάσθη, εἴτουν ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ὅπερ τυροποιοῦμεν» : Λουκ. Ὄν.31 **κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων,** Θεοφάν.Συνεχ. 155B **θάνατον τῷ Βασιλείῳ ἐτύρευεν·** μ. μτ. αἰτ. : Θεοδώρ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,403 φατριάζοντας ἢ **κατασκευὰς τυρεύοντας ἐπισκόπους,** Νεῖλ.Ἐπιστ.1,282, 104C, Νικ.Χων.Χρον.4,2 **τυρεύειν ἐπιβουλάς·** κ. ἐμπροθ. (κατά τινος) : Κ Μανασσ.Χρον.4456, ASS Αὐγούστ.2,440E **οὐκ ἐπαύετο . . τυρεύων κατ' αὐτοῦ·** κ. παθ. : Φίλ.2,66,14 **ἡ ἐπ' ἐκείνῳ τυρευθεῖσα ἐπιβουλή,** Συνέσ.108D **τυρεύεται τὸ κακὸν ἐν δύο γυναικωνίτισιν,** Εὐστ.Πον.124,58· ‖ μτ. ἀπαρφ. ῥᾳδιουργῶ σκοπῶν εἴς τι : Εὐστ.Πον.103,33 **εἰ ἄμυναν ἐκεῖνος μελετᾷ καὶ τίσασθαι τυρεύει καὶ κακὸν ἀνταποδοῦναι κακοῦ·** **4)** ρηματ.π. τυρεῖο, τύρευμα, τύρευσις, τυρευτήρ, τυρευτής.

τῡρεφητός-ή-όν μσν. ὁ μετὰ τυροῦ ὀπτηθείς, μαγειρευθείς : Κ Πορφ.Ἔκθ.760 **μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν τυρεφητῶν ζωμῶν.**

τυρηθμός (ὁ) νεώτ. ἠθμὸς τυροῦ, τσαντίλα.

τυρί (τὸ) δημ. ὁ τυρὸς βλ.λ.

τυριάνθινος-η-ον μτγν. ὁ ἔχων ἄνθος, χρῶμα Τυρίας πορφύρας, ἐν λατ. μεταγραφῇ · Vopiscus in Marini vita 20,5 **pallium tyrianthinum·** ‖ κ. **τυριάνθινα** (τὰ) : Μαρτιάλ.1,53,5

τῡρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τυρὸς βλ.λ., τυράκι : Ἐπίχ.56 **ὀρύα, τυρίδιον, κωλεοί,** Διογ.Λ 6,36(Cobet).

τυριέρα (ἡ) δημ. τυροδόχη.

τυρικίλοι Ἡσ. «αὐλοὶ καλάμινοι» (πιθ. γρ.).

τυρίν (τὸ) μσν. τὸ τυρί : ΚΠορφ.Ἔκθ.268A,Πρόδρ. 1,121 **φέρε καὶ βλάχικον τυρίν.**

Τυρινή (ἡ) (ἑβδομάς) μσν. κ. δημ. ἡ ἑβδομὰς τῆς Τυροφάγου : Ἀνν.Κομν.2,51 **τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς,** Παχυμ.Γ 7,28,49A, φρς **τὴν Τυρινὴ καὶ τῶν Βαγιῶν πέφτει κατάρα στὸ γιαλό.**

τυρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὅ. καζεΐνη βλ.λ.

τυρηνίς-ίδος (ἡ) μτγν. Ἀέτ.15,95,15 «ἡ διὰ τῶν λίθων ἔμπλαστρος τῶν Περσῶν ὀνομαζομένη τυρηνὶς καὶ πομπαθής».

τῡρίον (τὸ) κ. μσν. ὅ. τυρίδιον βλ.λ. : Τηλεκλείδ. ἀπ.Πρυτάν.3 **τυρίον ἐπεσθίοντα,** Ἀθήν.14,647C, Σχόλ.Ἰλ.Ν 21, Ἀποστόλ.Μιχ.Παροιμ.18,88.

τῡρίσδω ἀμφ. δωρ. τ. τοῦ συρίζω βλ.λ. : Θεόκρ. 1,2 **ἁδὺ δὲ καὶ τὺ τυρίσδες** (δ.γρ. ἀντὶ συρίσδες).

τῡρίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τυρός, τυρίδιον, τυρίον : Αἰλ.ΖΙ 8,5 **μαντεύεσθαι τυρίσκοις.**

τύρμη (ἡ) Ἐπιγρ. ἴλη, οὐλαμός : **ἱππικῆς τύρμης.**

τυρναβίτικος-η-ο δημ. κ. **τουρν-** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλίας Τύρναβον ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος.

τυροαπόθεσις-εως (ἡ) μσν. ἀπόθεσις, ἀποβολὴ τοῦ τυροῦ, ἰδ. **ἡ μετὰ** τὴν Κυριακὴν τῆς τυροφάγου ἑβδομάς, **καθ' ἣν** οἱ ὀρθόδοξοι ἄρχονται ἀπέχοντες τοῦ τυροῦ : Lambec.Bibl.Caes.5,481C **ἀρχὴν τῆς τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς τυροαποθέσεως.**

τῡροβόλι(ον) (τὸ) σχόλ., **νεώτ. κ.** δημ. **εἶδος** καλαθίσκου ἐκ πλέγματος βρύων πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ τυροπήγματος, ὅ. τάλαρος, ταιμίσκι : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.560 **τὰ λεγόμενα ἰδιωτικῶς τυροβόλια,** Σχόλ.Θεόκρ.11,37, αὐτ.5,86· **2)** **νεώτ.** συνεκδ. τὸ **τυρόπηγμα** βλ.λ.

τυρόβολον (τὸ) μσν. ἀντὶ **τυροβόλιον** βλ.λ.1) : Δουκάγγ ἐν λ. **τολάραις.**

τυροβούτυρον (τὸ) **νεώτ. εἶδος** βουτύρου λαμβανομένου διὰ πιέσεως **τοῦ** τυροπήγματος **τῶν** σκληρῶν τυρῶν.

τυρόγαλα-ακτος (τὸ) **μσν., νεώτ. κ.** δημ., **μσν. κ.** δημ. κ. **τυρόγαλο(ν)** (Μοσχόπ.101) ὀρός, ὑγρὸν ἐκκρινόμενον ἐκ τοῦ τυροπήγματος μετὰ τὴν πῆξιν τῆς τυρίνης : Ideler Phys.2,259, αὐτ.261 **λεπτύνει ὁμοίως τὸ τυρόγαλα.**

τυρογλύφος (ὁ) κ. νεώτ. **ὁ** γλύφων, ὁ σκαλίζων, ὁ διακοιλαίνων **τὸν** τυρόν, ὄνομα μυός : Βατραχομ.137· **2)** **νεώτ.** ζῳολ. **γένος** μικρῶν ἀκάρεων, τῆς ὁμοιογενείας **τῶν τυρογλυφιδῶν.**

τυροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. κ. **τυροδόχη** (ἡ) δοχεῖον μὲ κάλυμμα **ἐξ ὑαλίνου κώδωνος πρὸς φύλαξιν** τοῦ τυροῦ, **τυριέρα.**

τυροδόχη (ἡ) νεώτ. **τὸ** τυροδοχεῖον βλ.λ.

τυροειδής-οῦς-ές **νεώτ.** ὁ ὅμοιος πρὸς τυρόν, ἢ τυρίνην.

τυρόεις-εντος-εσσα-εν, συνηρ. **τυροῦς**-οῦσα-οῦν ὁ πλήρης τυροῦ ἢ ὅμοιος πρὸς τυρόν : Σώφρ.π. Ἀθήν.3,110D **ἄρτον γάρ τις τυρόεντα τοῖς παιδίοις ἴαλλε** (δ. γρ. **τυρῶντα**)· ‖ ὁ **τυρόεις** (ἄρτος ἢ πλακοῦς) πλακοῦς **μετὰ** τυροῦ, τυρόπιττα : Θεόκρ.1,58 **τυρόεντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος,** Ἡγήμ.π.Ἀθήν.15,698F **σμικρὸν τυροῦντ' ἐσιδοῦσα.**

τυρόκλεψ (ὁ) μτγν. ὁ κλέπτων ἢ κλέψας τυρόν, ὁ τυροκλόπος : Ἀρκάδ.94,17.

τυροκλόπος-ον μσν. **ὁ κλέπτων τὸν τυρόν, ὄ**νομα μυὸς ἐν τῇ Γαλεομ. τοῦ Προδρ.

τυροκνηστεύς-έως (ὁ) μτγν. μικρὰ μάχαιρα, μαχαίρι, δι' οὗ ξύεται **ὁ τυρός** : Γαλ.19,112,10.

τυρόκνηστις-ιδος (ἡ) (κνάω) ξύστρα, δι' ἧς ξέεται ὁ τυρός, τυροξύστης : Ἀριστφ.Σφ.938, αὐτ.Λυσ.231 **οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος,** αὐτ.Ὄρν.1579, Πλάτ.Κωμ.π.Πολυδ.10,104 **δοίδυξ, θυΐα, τυρόκνηστις ἐσχάρα,** Πλούτ.Δίων 58, Πολυδ.6,89, Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,429.

τυρόκολλον (τὸ) μσν. **εἶδος** κόλλας ἧς ἓν τῶν συστατικῶν ὁ τυρός, **ἐκ** τυροῦ : Cod.Reg.3178,7

τυροκομεῖον (τὸ) μτγν. κ. **νεώτ.,** δημ. τυροκομειό ἀγγεῖον τυροκόμου, ταρσός, καλαθίσκος πρὸς ἐναπόθεσιν χλωροῦ τυροῦ· Ἡσ. «τάλαρος, ἐν ᾧ ὁ τυρὸς ἐπιμελείας τυγχάνει» : Πολυδ.1,251· **2)** νεώτ. κ. δημ. μέρος ἔνθα κατασκευάζεται καὶ διατηρεῖται ὁ τυρός, **κατάστημα** τυροκομίας.

τυροκομία (ἡ) μτγν. **κ. νεώτ.** ἡ τέχνη τῆς μετατροπῆς τοῦ γάλακτος εἰς τυρὸν καὶ ἡ περαιτέρω κατεργασία καὶ περιποίησις αὐτοῦ μέχρις ὅτου διὰ τῆς ὡριμάνσεως καταστῇ οὗτος προϊὸν ἐμπορεύσιμον : Χοιροβ. ἐν Ἀν.Κρ.2,266,12.

τυροκομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυροκομίαν, ὁ **ἀφορῶν** εἰς αὐτήν.

τυροκόμος (ὁ) νεώτ. **ὁ** κατασκευάζων τυρόν, ζωοτέχνης ἀσχολούμενος εἰς τὴν τυροκομίαν.

τυροκομῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. πηγνύω ἢ κατασκευάζω τυρὸν ἐκ γάλακτος, τυροποιῶ : Πολυδ. 1,251, Σχόλ.'Οδ.Ι 219.

τυροκόπτης (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς ἐλασμάτων ἢ συρμάτων διὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ τυροπήγματος μετὰ τὴν πῆξιν τοῦ γάλακτος πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ὀροῦ καὶ διευκόλυνσιν τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τυροῦ.

τυροκοπῶ-έω δημ. κατασκευάζω τυρόν.

τυροκόσκινον (τὸ) μτγν. εἶδός τι πλακοῦντος κατεσκευασμένου κυρίως ἐκ τυροῦ, τῆς ὀνομασίας δοθείσης ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ : Χρύσ.π.'Αθήν.14,647F.

τυρολέβης-ητος (ὁ) **νεώτ.** χάλκινος λέβης διαφόρου χωρητικότητος καὶ σχήματος, κινητὸς ἢ προσηρμοσμένος ἐπὶ τῆς ἑστίας, χρησιμεύων διὰ τὴν πῆξιν τοῦ γάλακτος καὶ τὴν μετέπειτα κατεργασίαν τοῦ τυροπήγματος.

τυρολικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τυρολέζικος-η-ο**, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τυρόλον, ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : **τυρολέζικο καπέλλο.**

τυρολόγος (ὁ) δημ. μικρὸς ἀσκὸς πρὸς ἔνθεσιν εἰδικῶς σκευαζομένου μαλακοῦ τυροῦ.

τυρολοιχός (ὁ) μσν. **ὁ** λείχων τὸν τυρόν, ὡς κωμ. ὀνομ. μυός : Πρόδρ.Γαλεομ.85.

τυρόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ διὰ τοῦ τυροῦ μαντευόμενος : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,69, ΑΙλ.ΖΙ 8,5.

τυρόνωτος-ον ὁ τὰ **νῶτα** ἐκ τυροῦ ἔχων, ἐπὶ πλακοῦντος, ὁ κεκαλυμμένος ἢ πεπασμένος διὰ τυροῦ, ὁ περιέχων τυρόν : 'Αριστφ.'Αχ.1125 **τυρόνωτον κύκλον πλακοῦντος.**

τυροξόος-ον (ξέω) σχόλ. ἐπὶ ἀνθρ., **ὁ** ξέων τὸν τυρόν, τυροξέστης : Σχόλ.'Ιλ.Λ 639.

τυρόπηγμα-ατος (τὸ) νεώτ. **ἡ** στάλπη βλ.λ.

τυροπιεστήριον (τὸ) νεώτ. πιεστήριον σκληρῶν τυρῶν πρὸς ἔκθλιψιν τοῦ πλεονάζοντος ὀροῦ.

τυρόπιττα (ἡ) δημ. εἶδος πέμματος ἐκ τυροῦ, ᾠῶν, βουτύρου περιτυλιγμένον εἰς φύλλα ἐξ ἀλεύρου πίττα ἔχουσα κύριον συστατικὸν τὸν τυρόν.

τυροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. μεταβολή, μετατροπὴ εἰς τυρὸν ἢ τυροειδῆ ὕλην.

τυροποιία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ κατασκευὴ τυροῦ, ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τυροῦ, τυροκομία : Εὐστ.620,10, Γεωπ.18,19.

τυροποιικός-ή-όν λεξ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τυροποιίαν, τυροκομικός : 'Απολλ.Σοφ Λεξ.'Ομ. ἐν λ. τάλαροι.

τυροποιός (ὁ) μτγν. **ὁ** κατασκευαστὴς τυροῦ : 'Ιώσ.ΑΙ 5,4,1, Γαλ.4,632,11 **οὐδεὶς τῶν τυροποιῶν.**

τυροποιῶ-έω μτγν. κατασκευάζω τυρόν : Στράβ. 3,5,4 **τυροποιοῦσί τε πολλῷ ὕδατι μείξαντες διὰ τὴν ποσότητα,** Λογγ.3,33.

τυροπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως τυροῦ, πρατήριον τυρῶν, τυράδικο.

τυροπώλης (ὁ) κ. νεώτ. πωλητὴς τυροῦ, τυρᾶς : 'Αριστφ.'Ιππ.854 **τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι καὶ τυροπῶλαι,** Πολυδ.7,196.

τυροπωλῶ-έω πωλῶ τυρὸν ἤ τι ὡς τυρόν : 'Αριστφ.'Αχ.1369 **ποιητῶν τυροπωλῆσαι τέχνην.**

τυρός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τυρί** (τὸ) τροφή, τρόφιμον παρασκευαζόμενον ἐκ γάλακτος διὰ πήξεως τῇ ἐπιδράσει πυτίας τῆς ἐν αὐτῷ ἐνυπαρχούσης τυρίνης : 'Ιλ.Λ 639 **ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν,** 'Οδ.Δ 88 **οὐκ ἐπιδευὴς τυροῦ,** Σιμων.21 τυρὸς ἐξ **'Αχαΐας,** 'Αριστφ.Σφ.896 **τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιεν τὸν Σικελικόν,** 'Αντιφάν. 'Αδήλ.11, - **μαλακοὶ - σκληροὶ τυροί·** **2)** τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ἔνθα ἐπωλεῖτο τυρός : Λυσ.23,6 **ἀκριβέστατα ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ.**

τυροτάριχος-ους (τὸ) μτγν. **ἔδεσμα ταριχοειδὲς ἐκ τυροῦ καὶ παστῶν** ἰχθύων : Κικ.'Αττ.4,8Α.

τυροτόμος-ον (τέμνω) σχόλ. ὁ κόπτων τυρόν : Σχόλ.'Ιλ.Λ 639, Εὐστ.871,60 **ἡ τυροτόμος μάχαιρα.**

τυροτρίπτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. **-τρίφτης** τυρόκνηστις, μαγειρικόν τι σκεῦος, διὰ τοῦ ὁποίου τρίβεται ξεόμενος ὁ τυρός : Cod.Reg. 3178,7 **λάβε τυρὸν παλαιὸν εἰς τυροτρίπτην.**

τυροφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ τρώγῃ τις τυρὸν καθ' ὑπερβολήν· || ἡ σχεδὸν ἀποκλειστικὴ χρῆσις τυροῦ ὡς κυρίου ἐδέσματος.

τυροφάγος-ον κ. νεώτ. ὁ **τρώγων** τυρόν, **ὄνομα** μυός : Βατραχομ.226· **2)** νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἢ ἀποκλειστικῶς τρώγων τυρόν· **3)** μσν. κ. νεώτ. **ἡ τυροφάγος** (ἑβδομὰς) ἡ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς 'Απόκρεω ἑβδομὰς καθ' ἣν οἱ Χριστιανοὶ τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας καταλύουσι τυρόν, βούτυρον, γάλα καὶ ᾠά, οὐχὶ δὲ κρέας, τυροφαγία, τυρινή : Θεοφάν.701, Στουδ Θεόδ.25Λ, αὐτ 1700Β, Νικηφ.Κων.842, Συμ.Θεσσ.57 **ἡ τυροφάγος ἑβδομὰς διὰ τοῦτο νενομοθέτηται·** || **Κυριακὴ τῆς τυροφάγου** ἡ ἀμέσως πρὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας : 'Ιω.Κερ π.Lamb.Bibl.Caes.5,131D **ὁμιλία ῥηθεῖσα τῇ Κυριακῇ τῆς τυροφάγου.**

τυροφορεῖον (τὸ) μτγν. ξύλον, σανὶς ἢ ῥάβδος ἱκανῶς παχεῖα, ξύλινόν τι κατασκεύασμα ἐπίμηκες, ἐξ οὗ ἀναρτῶνται οἱ πλεκτοὶ τάλαροι χλωροῦ τυροῦ : Πολυδ.1,251, αὐτ.7,175.

τυροφόρος-ον μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἢ πεπασμένος διὰ τυροῦ· πρβλ. τυρόνωτος : Θεοδωρίδ.ΑΠ 6,155,4 **πλακόεντα παῖς 'Ηγησιδίκου** (ἐπέθυσεν) **πίονα τυροφόρον.**

τυροφύκτης (ὁ) μσν. μέρος, τόπος, ἔνθα φύχεται καὶ ξηραίνεται τυρός, ὅθ. γεν. τυροκομεῖον : Μανουὴλ Μοσχόπ.ἐν Λεξ.Φιλαστράτου ταρσὸς **λέγεται καὶ ὁ τυροφύκτης.**

τυρρηναῖος-α-ον μτγν. ὁ τυρρηνικὸς βλ.λ. : 'Ηρώδιαν 'Ιστ.8,1,12 **τυρρηναῖον πέλαγος.**

τυρρηνίζω μτγν. μιμοῦμαι τοὺς Τυρρηνούς, ζῶ, φέρομαι ὡς οἱ Τυρρηνοί : Πολύαιν.8,8 **ἐσθῆτο ἔχων Τυρρηνίδα καὶ τῇ φωνῇ τυρρηνίζων.**

τυρρηνικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. **τυρσηνικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τυρρηνοὺς ἢ τὴν Τυρρηνίαν : Αἰσχ.Εὐμ.567 **ἤ τ' οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ σάλπιγξ,** Σοφ Αἴ.17,Εὐρ.Ρῆσ.988, αὐτ.'Ηρακλ.830,αὐτ.Κύκλ.11 **γένος Τυρσηνικὸν λῃστῶν,** Πλάτ.Νόμ.738C **εἴτ' οὖν** (θυσίας) **Τυρρηνικάς, εἴτε** Κυπρίας **καθιέρωναν,** 'Αριστλ.Μετ.2,1, - **τυρρυθμός - πόντος - θάλασσα·** || νεώτ. **διὰ τυρρηνικῆς** (ἡ **-ῶν**) **σάλπιγγος** (ἢ **-ων**) μτφ. μεγαλοφώνως, ὅθ. ἐπιδεικτικῶς· || **σανδάλια τυρρηνικα** πολυτελῆ γυναικεῖα σανδάλια μετὰ πελμάτων ἐκ ξύλου ἢ φελλοῦ καὶ ἐπιχρύσων ἱμάντων : 'Ησ. **«κάττυμά τι ὑψηλὸν οὕτω καλεῖται»** : Κρατῖν.π.Πολυδ.7,86· || **τυρρηνικὸς ἀνδριάς** παροιμ. ἐπὶ ἐπιτηδείου ἀνθρώπου, ὡς ὄντων τῶν Τυρρηνῶν πάλαι περιφήμων ἀνδριαντοποιῶν : Πλίν.ΦΙ 34,7,αὐτ.16,34· || **τυρρηνικοὶ δεσμοὶ** ἐπὶ τῶν ἀφύκτως δεδεμένων καὶ ἐπὶ δυσκολωτάτων πραγμάτων : Σουΐδ.· **2)** τὸ ἀρσ. **Τυρρηνικὸς** ὡς οὐσ. ἐπιγραφὴ λόγου τοῦ Δεινάρχου· || **Τυρρηνικά** (τὸ) ὡς οὐσ. ἐπιγραφὴ συγγράμματος τοῦ Σωστράτου.

τυρρηνικουργής-οῦς-ές μτγν. ποι. **ὁ** κατὰ τὸν τυρρηνικὸν τρόπον εἰργασμένος : Κωμ.'Αδέσπ. π. Πολυδ.7,93 **ἐκάλουν δ' αὐτὰ τυρρηνικουργῆ ὥσπερ καὶ τὰ ἔμβαθρα ῥηνιουργῆ.**

τυρρίδιον (τὸ) 'Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ τύρρις, μικρὰ τύρσις, πυργίσκος.

τύρρις-εως (ἡ) 'Ησ.«πύργος, ἔπαλξις, προμαχών».

τύρσις-ιος (ἡ) κ. **τύρρις-εως** ('Ησ.), αἰτ. **τύρσιν** (Πινδ.Ο 2,78,'Ιππ.'Αρθρ.808), ὀνομ. **κ.** αἰτ. πληθ.

τύρσεις, γενικ. **τυρσέων**, δοτ. **-εσι** (Ξεν.'Αν.4,4,2, αὐτ.'Ελλ.4,7,6,αὐτ.ΚΠ 7,5,10) αἰτ. κ. **τύρσιας** (Λυκόφρ.834), πύργος : Πίνδ.Ο 2,78 **ἔτειλαν Διὸς ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν**, 'Ιππ.'Αρθρ.808· ‖ πύργος τείχους, φρουρίου, ὀχύρωμα : Ξεν.'Αν,7,8,12, αὐτ.4,4,2 **ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις τύρσεις ἐπῆσαν**, αὐτ.'Ελλ.4,7,6, αὐτ.ΚΠ 7,5,10· **2)** τετειχισμένη πόλις, οἰκία τείχει περιβεβλημένη : Νίκ.'Αλεξ.2.

τύρσος (ὁ) «τὸ ἐν ὕφει ᾠκοδομημένον».

τυρφάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἡ τύρφη βλ.λ.

τυρφαπόπατος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπόπατος **εἰς τὸν** ὁποῖον γίνεται χρῆσις τύρφης πρὸς ἀνάμειξιν **μετὰ** τῶν οὔρων καὶ κοπράνων καὶ ἐξουδετέρωσιν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ὀσμῆς αὐτῶν **καὶ** καταστροφὴν τῶν μικροβίων.

τύρφη (ἡ) νεώτ. ὀρυκτὸς **ἄνθραξ προερχόμενος** ἐξ ἀτελοῦς ἀπονθρακώσεως φυτικῶν ὀργανισμῶν, ποάνθραξ, τυρφάνθραξ.

τυρφώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τύρφην· **2)** ὁ περιέχων τύρφην **ἢ ἀποτελούμενος** ἐκ τύρφης, ὁ πλήρης τύρφης.

τυρφών-ῶνος (ὁ) νεώτ. τόπος τῆς **ἐπιφανείας** τῆς γῆς, ὅπου εὑρίσκονται κοιτάσματα τύρφης.

τυρώ-έω τυρεύω : 'Αλκμ.π.'Αθήν.11,499Α **χερσὶ λεόντειον γάλα θεῖσα τυρὸν ἐτύρησας μέγαν ἄτρυφον ἀργιοφόντᾳ.**

τυρῶ-όω μεταβάλλω, μετατρέπω **εἰς τυρόν**, πήζω : Σχάλ.Θεόκρ.5,86 **τὸ γάλα τυροῦν**· **2)** τὸ παθ. πήγνυμαι, συμπήγνυμαι, στερεοποιοῦμαι, γίνομαι σὰν τυρί : Σώπατρ.π.'Αθήν.3,101Α **οἷα μήτρα καλλίκαρπος ἐκβολὰς δίεφθα λευκανθεῖσα τυροῦται δέμας**· ‖ κ. μτφ. : ΠΔΨαλμ.118,70 **ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν**· **3)** παρασκευάζω ἔδεσμά τι μετὰ τυροῦ, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.1,72 **πλακοῦντες τετυρωμένοι**· **4)** τυρεύω βλ.λ.3), ἀναμειγνύω μετὰ δόλου **καὶ** πανουργίας, μηχανῶμαι, τεχνάζομαι : 'Αρχέστρ. π. 'Αθήν. 7,311Β **διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα**· **5)** 'Ησ. «τυροῦμαι, ταράττομαι».

τυρώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τυροειδής, ὁ πρὸς τυρὸν ὅμοιος : Πλούτ.'Ηθ.131Β **τὰ στερεὰ καὶ πολύτροφα τῶν σιτίων, οἷον τὰ τυρώδη καὶ κρεώδη**, Γαλ.6,766,2 (οὐσίας) **παχείας τε καὶ τυρώδους.**

τύρωμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ **τύρευμα βλ.λ.** : 'Ιω. Γεωμ. ἐν Bandin.Bibl.Med.I,65B.

τυρώνυμος-ον μσν. ὁ ἐκ τυροῦ λαβὼν τὸ ὄνομα : 'Ανν.Κομν.1,98 **τυρώνυμον Σάββατον** (τὸ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος).

τυρωτός-ή-όν γλωσσ. ὁ τετυρωμένος, **ὁ διὰ** τυροῦ παρεσκευασμένος, ζυμωμένος μὲ τυρί.

τύτκ ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ τότε βλ.λ. : 'Ανν.Κρ.1,64,5 «παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι εὑρίσκομεν **τὸ μόγις, μύγις** τότε, τύτε».

τυτθός-όν ποι. κ. **-ή-όν** **ὁ μικρᾶς ἡλικίας**, μικρός, νεορός, νεογνός, **τοσοῦτσικος**, τοσοσδά· **π.** 'Ομ. συχνότ. ἐπὶ ἀνθρώπων : 'Ιλ.Χ 480 **δ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν**, αὐτ.Λ 223, 'Οδ.Α 435, Αἰσχ.'Αγ.1606 **τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις**, Καλλ.'Αρτ.64· κ. ἐπὶ ζῴων : Αἰσχ.ἀπ.401 **ἀπτῆνα τυτθόν**, Θεόκρ.19,5 **τυτθὸν θηρίον ἐντὶ μέλισσα**· κ. ἐπὶ πραγμ. : 'Απολλ.Ρ 4,832· **2)** ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. καθ' ἑνικ. **τυτθὸν ἐν** ἐπιρρ. χρ. ὀλίγον, μικρόν, λιγάκι· ἰδ. **ἐπὶ** τόπου : 'Ιλ.Ε 443 **ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω**, αὐτ. Ν 185, αὐτ.Η 334 **τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν**, αὐτ.Κ 345, αὐτ.Φ 604, 'Ησίοδ.Θ 62 **τυτθὸν ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς**· ‖ ὁμ. ἐπὶ μέτρου ἢ βαθμοῦ : 'Ιλ.Χ 494 **κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν** (ὀλίγον, τόσον μόνον ὅσον νὰ γευθῇ τις), αὐτ.Ρ 609, αὐτ.Τ 335 **τυτθὸν ἔτι ζώων** (μόλις ἔτι ζῶν), αὐτ.Π 302, αὐτ.Α 354, 'Οδ.Ι 483· **3)** ὁμ. παρ' ὀλίγον, μόλις, σχεδόν : 'Ιλ.Ν 185 **ἠλεύατο ἔγχος τυτθόν**, αὐτ.Ρ 305, αὐτ.Ο 628· κ. κτ. αἰτ. πληθ. : Αἰσχ.Πέρσ.564 **τυτθὰ ἐκφυγεῖν**· **4)** ἐπὶ φωνῆς, χαμηλοφώνως, ἡσύχως, σιγανά : 'Ιλ.Ω 170 **τυτθὸν φθεγξαμένη**· **5)** κτ., πληθ. π. 'Ομ. ἐν φρ. **τυτθὰ διατέμνω** τέμνω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, σὲ κομματάκια : 'Οδ.Μ 174.

τυτώ-οῦς (ἡ) 'Ησ. «γλαῦξ».

τυφαιμία (ἡ) νεώτ. μόλυνσις τοῦ **αἵματος διὰ** τῶν βακίλλων τῶν τυφικῶν ἢ τυφοειδῶν νόσων.

τυφαόνιος-α-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τυφώνιος βλ.λ. : 'Απολλ.Ρ 1210 **Καυκάσου . ., Τυφαονίη ὅθι πέτρα.**

τυφάων-ωνος (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ τυφῶν βλ.λ. : 'Υμν. 'Απόλλ.306, 'Ησίοδ.Θ 307.

τυφεδανός (ὁ) (τύφω) **ὁ** τετυφωμένος, κοῦφος, φλύαρος καὶ μωρολόγος, παιδαριώδης ἄνθρωπος, μεγάλαυχος, ξυπασμένος, ἠλίθιος, βλάξ : 'Αριστφ. Σφ.1364 **ὦ οὗτος τυφεδανὲ καὶ χοιρόθλιψ.**

τυφεδών-όνος (ἡ) (τύφω) καῦσις, φλόγωσις, **ἐμπρησις** : Καλλ.π.'Ηρωδιαν.9,20 **τὸ γὰρ παρὰ τῷ Κυρηναίῳ, Τὰ νῦν δὲ πολλὴν τυφεδῶνα λεσχαίνεις, ἕνεκα μέτρου τὸ ω ἐφύλαξεν**· **2)** πυρσός, λαμπάς : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.234C.

τυφεκήθρα (ἡ) νεώτ., δημ. **(ν)τουφεκίστρα ἄνοιγμα** εἰς τοῖχον ὀχυρώματος, ὄπισθεν τοῦ **ὁποίου** κρυπτόμενοι πυροβολοῦν **οἱ ἐν** τῷ ὀχυρώματι.

τυφεκίζω νεώτ., δημ. κ. **(ν)τουφεκίζω**, μτχ. παθ. παρακ. **τυφεκισμένος**, δημ. **(ν)τουφεκισμένος**, πυροβολῶ διὰ τυφεκίου, ντουφεκάω : **συνελήφθησαν, διότι ἐτυφέκιζον εἰς τὸν αἰέρα**· **2)** μτβ. βάλλω τινά, κτυπῶ διὰ βολῆς **τυφεκίου** : **ἐτουφέκισα ἕνα τρυγόνι**· **3)** φονεύω, θανατώνω διὰ τυφεκισμοῦ κατάδικον· κ. παθ. : **ἐτυφεκίσθησαν οἱ συλληφθέντες κατάσκοποι.**

τυφέκιον (τὸ) (τουρκ.) νεώτ., δημ. **(ν)τουφέκι** μακρόκαννον φορητὸν ἑκηβόλον πυροβόλον ὅπλον εὐθυτενοῦς τροχιᾶς, **τὸ κυριώτερον** τοῦ ἀτομικοῦ ὁπλισμοῦ.

τυφέκισμα-ατος (τὸ) **νεώτ., δημ. (ν)τουφέκισμα** τυφεκισμὸς βλ.λ.

τυφεκιοφόρος (ὁ) **νεώτ.** στρατιώτης **ὡπλισμένος** διὰ τυφεκίου : **λόχος τυφεκιοφόρων.**

τυφεκισμός (ὁ) νεώτ., δημ. **(ν)τουφεκισμός ἐκ**πυρσοκρότησις τυφεκίου, **πυροβόλησις δι' αὐτοῦ**, ντουφεκιά· ‖ ὁμ. περιληπτ. συνεχεῖς πυροβολισμοὶ διὰ τυφεκίου, τυφεκοβόλισμα, ντουφεκίδι· **2)** θανάτωσις καταδίκων **δι' ὁμαδικοῦ** πυροβολισμοῦ διὰ τυφεκίων ὑπὸ ἀποσπάσματος.

τύφη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. **εἶδος πόας πολυετοῦς** ἑλοχοροῦς ἐξ ἧς κατασκευάζονται φιάθινα ἀντικείμενα ἢ πληροῦνται στρώματα ἀνακλίντρων ἢ κλινοστρωμναί, φαθί, φάθα, ρένα, ράπη : Θεόφρ. ΦΙ 1,5,3, αὐτ.4,10,5, Στράβ.5,2,9 **τύφη τε καὶ πάπυρος . . κατακομίζεται ποταμοῖς εἰς τὴν Ῥώμην**· **2)** μσν. **εἶδός** τι τιάρας : Τζέτζ.Χιλ.8,307.

τυφήρης-ους-ες μτγν. ποι. ὁ **πεποιημένος ἐκ τύ**φης, δθ. **λύχνος τυφήρης** ὁ ἐμπεπρημένος, ἀνημμένος, κοίων : 'Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,249 **λαμπάδα κηροχίτωνα, Κρόνου τυφήρεα λύχνον.**

τυφικός-ή-όν **νεώτ.** ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὸν τῦφον, **ὁ** σχετιζόμενος πρὸς τὴν νόσον ταύτην : **τυφικὴ πάθησις - μόλυνσις - τυφικὸν βακτηρίδιον**· **2) τυφικὴ οὐσία** ὑπόλευκος ἢ ρυπορόχρους ὕλη, ὁμοιογενὴς **καὶ στερρὰ** ἢ πολτώδης, εὑρισκομένη **ἐν τῷ ἱστῷ** τῶν **πεδερείων** πλακῶν ἢ καὶ μονήρων **λεμφοζιδίων** τοῦ ἐντέρου τυφιῶντος· **3)** ὁ πάσχων **ἐκ** τῆς νόσου τύφου.

τυφιῶ-άω νεώτ. νοσῶ, **εἶμαι** προσβεβλημένος ὑπὸ τύφου βλ.λ.5)· **ἐν** χρ. **ἰδ.** κτ. μτχ. **ὁ** τυφιῶν : **ἀπεμονώθησαν οἱ τυφιῶντες.**

τύφλα (ἡ) δημ. τυφλότης, στραβομάρα· **2)** μτφ. ὑβριστικὴ καὶ ἀποδοκιμαστικὴ χειρονομία· πρβλ. μούντζα, φάσκελο· ‖ ἐπιφων. **τύφλες καὶ μούντζες ἢ τύφλα ὀνειδιστικῶς πρὸς σφάλλοντα, πρὸς**

σκοντάπτοντα ἢ πρὸς ἀδεξίως, ἀπροσέκτως ἐκτελοῦντά τι· **3)** φρς τύφλα νά 'χῃ ὁ τάδε ἢ τὸ τάδε μπρὸς στὸ(ν) δεῖνα (οὔτε κἂν παραβάλλεται, οἷον εἰς ἀξίαν ἢ προσόντα, εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερος ἢ κολύτερος)· ὁμ. φρ. **εἶναι - ἦταν τύφλα στὸ μεθύσι** (λίαν, ὅλως διόλου μεθυσμένος).

τυφλάγκιστρον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶδός τι χειρουργικοῦ ἐργαλείου ἔχον σχῆμα ἀγκίστρου ἀμβλέος : 'Ορειβ.161,18 **δορύδιον τυφλαγκίστρου ἢ πλάτη μήλης**, αὐτ.38,50, Παῦλ.Αἰγ.6,77,12.

τυφλάγρα (ἡ) γλωσσ. τυφλότης, τυφλαμάρα.

τυφλαμάρα (ἡ) δημ. τυφλότης, τύφλα βλ.λ.ΙΙ, στραβωμάρα.

τυφλατονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαστολὴ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου μετὰ κατάρρου τοῦ βλεννογόνου καὶ στάσεως τῶν περιττωμάτων, τυφλεκτασία.

τυφλεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ τυφλατονία.

τυφλεντερῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἡ τυφλῖτις βλ.λ.

τύφλη (ἡ) μτγν. εἶδός τι ἰχθύος τοῦ ποτομοῦ Νείλου : 'Αθήν.7,312Β.

τυφλή (ἡ) σχόλ. πήρα βλ.λ. : Σχόλ.Θεόκρ.ΑΠ 3,820 «τυφλοφόρους δὲ .. τοὺς ἀγροίκους, ἐπειδὴ πήρας φοροῦσι· πήρα δὲ καὶ τυφλὴ συνώνυμο».

τυφλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τυφλὸν ἔντερον : **τυφλικὸς** βόθρος (κοίλωμα κάτωθι τοῦ πυθμένος τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου).

τυφλίνης (ὁ) δ. τ. τοῦ τυφλῖνος βλ.λ. : 'Αριστλ. Ζ16,13,9 **ὥσπερ οἱ τυφλῖναι ὄφεις**.

τυφλινίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τυφλῖνος βλ.λ.: Ξενοκρ.'Ενύδρ.37.

τυφλῖνος (ὄφις) (ὁ) νεώτ. κ. **-ίνης** εἶδός τι ὄφεως μικροῦ ἔχοντος μικροτάτους ὀφθαλμοὺς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκλαμβανομένου τυφλοῦ, τυφλίτης : 'Αριστλ.Ζ18,24,7 **τοῖς τυφλίνοις ὄφεσι**· **2)** μτγν. εἶδός τι ἰχθύος τοῦ Νείλου· πρβλ. 'Ησ. «ἰχθὺς Νειλῶιος» : Μάρκελλ.Σιδ.25.

τυφλίτης (ὁ) δημ. ὁ τυφλῖνος βλ.λ.(Ι).

τυφλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου.

τυφλογενής-οῦς-ές γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός.

τυφλογράφος (ὁ) νεώτ. ἀβακοειδὲς ὄργανον ἐν χρ. διὰ τὴν συνθηματικὴν γραφὴν τῶν τυφλῶν.

τυφλοκομεῖο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. νοσοκομεῖον, ἄσυλον τῶν τυφλῶν, ἵδρυμα, ἐν ᾧ διαβιοῦσι τυφλοί : Θαυμ.'Αναστ.Πέρσ.12, Δουκάγγ.

τυφλομαχία (ἡ) μσν. μάχη, συμπλοκὴ μεταξὺ τυφλῶν : 'Αναστ.Σιν.'Οδ.18,25 **ὥσπερ ἔν τινι νυκτομαχίᾳ, μᾶλλον δὲ τυφλομαχίᾳ**.

τυφλόμυιγα (ἡ) δημ. παιδιά τις, καθ' ἣν εἷς τῶν παικτῶν μὲ κεκαλυμμένους δι' ἐπιδέσμου τοὺς ὀφθαλμοὺς προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ οἱονδήποτε ἀπὸ τοὺς συμπαίκτας αὐτοῦ, ὑποχρεουμένου τοῦ οὕτω συλληφθέντος νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ.

τυφλὸν (**ἔντερον**) (τὸ) νεώτ. ἡ ἀρχικὴ μοῖρα τοῦ παχέος ἐντέρου, σχηματίζουσα κάτωθεν τῆς ἐκβολῆς τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου ἀδιέξοδον κόλπωμα.

τυφλόνους-οος-ουν-οον μσν. τυφλὸς τὸν νοῦν : Στουδ.Θεόδ.147C.

τυφλοπάνι(ον) μσν. κ. δημ. τὸ πανίον, ὁ ἐπίδεσμος ὁ ἐπιθετόμενος εἰς πάσχοντα ἢ πάσχοντας ὀφθαλμοὺς : Δουκάγγ.

τυφλοπανιάζω μσν. δι' ἐπιδέσμου, μὲ τυφλοπάνι, καλύπτω τοὺς ὀφθαλμούς τινος· **2)** δθ. ἀποκωλύω τὴν ὅρασιν· ‖ συνεκδ. θολῶ τὴν ὅρασίν τινος : 'Ανέκδ.Λεξ.κῶδ.Παρισίων 2062 **κολαφίζειν, πυγμὴν παίειν . . τυφλοπανιάζειν**, Δουκάγγ.

τυφλοπλάστης (ὁ) μτγν. ὁ πλάττων μωρὰ ψεύδη, γόης, τερατολόγος, θαυματοποιός : Φίλ.2,345, 29 **τὰς ματαίους . . καὶ χλεύης ἀξίας μυθογράφων ἢ μιμολάγων ἢ τυφλοπλαστῶν τὰ μηδενὸς ἄξια σεμνοποιούντων μακρὰς ῥήσεις**.

τυφλοπλαστῶ-έω μτγν. πλάσσω τι τυφλῶς : Φίλ.1,521 **καταφρονητικῶς ἔχειν τῶν ὅσα αἱ κεναὶ δόξαι τυφλοπλαστοῦσι** (δ. γρ. τυφο-), αὐτ. 654 (δ.γρ. τυφο-)· **2)** τὸ παθ. τυφλὸς πλάττομαι, γεννῶμαι, ἐπὶ τῶν νεογνῶν τῶν ἄρκτων : Σουΐδ.,Φώτ.

τυφλοποιός-όν σχόλ. κ. μσν. ὁ ποιῶν, καθιστῶν τινα τυφλόν : Σχόλ.Θεόκρ.10,19, Εὐστ.1769,52· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἔρωτος : Εὐδοκ.'Ιω.11,158 **ὁ Ἔρως τυφλός, ἤγουν τυφλοποιός· ποιεῖ γὰρ τοὺς ἐρῶντας τὰ μὴ καλά, καλὰ ἡγεῖσθαι**.

τυφλοποντικός (ὁ) γλωσσ., δημ. **τυφλοπόντικας** κ. **τυφλοπόντικο** (τό) ὁ ἀσπάλαξ βλ.λ.

τυφλόπους-οδος (ὁ,ἡ) ποι. ὁ τυφλούς, πλανωμένους πόδας ἔχων : Εὐρ.Φοίν.1549 **ὦ πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν αἰὲν ἐμόχθει**.

τυφλός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βλέπων, ὁ ἐστερημένος τῆς ὁράσεως, ἄόμματος, στραβός : 'Ιλ.Ζ 139 **καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς**, 'Υμν.'Απόλλ.172, Σοφ.ΟΤ 454, αὐτ.ἀπ.729, Θεόκρ.10,19 **τυφλὸς δ' οὐκ αὐτὸς ὁ Πλοῦτος, - τυφλὸς νέας, - μικρὰ τυφλὴ κόρη - τυφλὸν παιδίον**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἄνθρωπος ἐστερημένος τῆς ὁράσεως : Κρατῖν.'Αρχίλ.3 **σὺ μέν τοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι**, Πλάτ.Πολ.550D **καὶ τυφλῷ γε δῆλον**, ΠΔ 'Ησ.61,1 κηρύξαι **αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν**, ΚΔ Λουκ.18,35 **τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν**, αὐτ.Ματθ.15,14· δθ. κ. παροιμ. δημ. **τυφλὸς τυφλὸν ὡδήγαε κι ηὗραν κι οἱ δυὸ τὸ λάκκο** (ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀπειρία ἄνευ ὁδηγοῦ ἐμπείρου ὁδηγεῖ εἰς ὄλεθρον)· ‖ νεώτ. **Κυριακὴ τοῦ τυφλοῦ** ἡ πέμπτη Κυριακὴ μετὰ τὴν τοῦ Πάσχα, καθ' ἣν τὸ Εὐαγγέλιον ὁμιλεῖ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ **ἰάσεως** τοῦ **ἐκ γενετῆς** τυφλοῦ· ‖ μτ. γενικ. τυφλὸς ὡς πρός τι : Ξεν Συμπ.4,12 **τυφλὸς δὲ τῶν ἄλλων ἁπάντων μᾶλλον δεξαίμην ἂν εἶναι**· ‖ νεώτ. φρ. **τυφλοῖς ὄμμασι** μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνην ἢ ἀνεξετάστως, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, **στὰ κουτουρού**· ‖ δημ. **στὰ τυφλὰ** ἄνευ ἐπιγνώσεως, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε· **2)** ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος τυφλοῦ τινος : Εὐρ. Φοίν.834 **ὡς τυφλῷ ποδὶ ὀφθαλμὸς εἶ σύ**, αὐτ.1699· ‖ δθ. κ. ἐπὶ ἐξαρτημάτων χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τυφλῶν : αὐτ.'Ιων 744 **καὶ τοῦτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ**, αὐτ.'Ηρ.199· **3)** ὁ εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ σώματος εὑρισκόμενος, ἔνθα ὀφθαλμοὺς δὲν ἔχομεν, δθ. **τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος** τὰ νῶτα : Ξεν.ΚΠ 3,3,45· **4)** μτφ. κ. ἐπὶ ἄλλων αἰσθήσεων ἢ αἰσθητηρίων ὡς καὶ ἐπὶ τῆς διανοίας, τοῦ νοῦ, ὁ ἀμβλὺς τὸν νοῦν, ἀποκοιμισμένος, ὁ μὴ ἔξυπνος, μὴ ἐπιτήδειος, μὴ ἱκανός : Πινδ Ν 7,23 **τυφλὸν δ' ἔχει ἦτορ ὅμιλος ἀνδρῶν ὁ πλεῖστος**, Σοφ.ΟΤ 371 **τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ**, αὐτ.389 **τὴν τέχνην ἔφυ τυφλός**· **5)** νεώτ. ὁ ἀναίσθητος εἰς τὸ φῶς, ὁ μὴ παρουσιάζων ἀντίδρασιν εἰς τὸ φῶς : **τυφλὴ κηλίς** (θηλὴ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου ἀναίσθητος εἰς φωτεινὰ ἐρεθίσματα)· **6)** μτφ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἄνευ σημασίας, ἄνευ ἀξίας : Εὐρ.ἀπ.773 **τυφλὸς ὄλβος**, Πλούτ.'Ηθ.2Β **φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν**, αὐτ.98Α **τύχη . . ἣν τυφλὴν λοιδοροῦμεν**, ΑΠ 9,289· **7)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ., ὁ σκοτεινός, ἀόρατος, ἀσαφής, ἀπαρατήρητος, ἀφανής, ἄγνωστος, ἄδηλος : Αἰσχ.Πρ.250 **τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα**, Σοφ.Τρ.1104, αὐτ.ἀπ.685 **τὸ δ' αὔριον τυφλὸν αἰὲν ἕρπει**, Πλούτ.'Ηθ.587C **ἀσαφὴς καὶ τυφλὴ ὑπόνοια**· **8)** ὁ κεκρυμμένος, κρυφός : Πλάτ.Πολ.506C **αἱ ἄνευ ἐπιστήμης τυφλαὶ δόξαι**, Πλούτ.'Αλέξ.18, αὐτ.'Ηθ.983D **τυφλὸν πάνυ καὶ κρύφιον**, αὐτ.Αἰμ.19 **τυφλὸς μώλωψ** (κεκρυμμένον τραῦμα)· **9)** ὁ σκοτεινός, μέλας, μαῦρος : ΑΠ 7,400 **τυφλὸν κῦμα**, αὐτ.12,156

10) τυφλὸς ὄζος κλάδος ἄνευ ὀφθαλμῶν, οὐχὶ ὀφθαλμοφόρος : Θεόφρ.ΦΙ Ι,8,4 εἰσὶ δὲ τῶν ὄζων οἱ μὲν τυφλοί, οἱ δὲ γόνιμοι· **11)** ὁ κεκλεισμένος, ὁ μὴ ἔχων ἔξοδον : Ἀριστλ.ΖΜ 3,14,20 τοῦ ἐντέρου τυφλόν τι· || κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἓν μόνον στόμιον, ὁ μὴ ἔχων διέξοδον : Σουΐδ. τυφλὴ ὁδός, - τυφλὸς δρόμος· πρβλ. δημ. στραβὸ μονοπάτι - σοκάκι· **12)** ἐπὶ ποταμῶν καὶ λιμένων, ὁ ἔχων τὸ στόμιον πεφραγμένον ἐξ ἰλύος ἢ ἄλλου τινός : Πλούτ.Σύλλ.20 εἰς λίμνας τυφλὰς καὶ ἐλώδεις ἀφανίζεται, αὐτ.Καῖσ.58· **13)** νεώτ. μτφ. ἄκριτος, παράλογος, παράφορος : ἔπραξε τοῦτο κινούμενος ἀπὸ τυφλὸν πάθος· **14)** ὁμ. ἀνεξέταστος, ἀπεριόριστος : τοῦ δείχνει τυφλὴν ὑπακοήν, - τοῦ ἔχει τυφλὴν ἐμπιστοσύνην.

τυφλοσ(ο)ύρτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ σύρων, ὁ καθοδηγῶν τυφλόν· **2)** μτφ. πρόχειρον βοήθημα, δι' οὗ εὑρίσκει τις τὸ ζητούμενον μηχανικῶς.

τυφλόστομα-ατος (τὸ) μσν. τὸ τυφλὸν στόμα, τὸ πεφραγμένον στόμιον : Εὐστ.Ἰλ.160,17 τυφλοστόματα τοῦ Νείλου.

τυφλοστομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάνοιξις τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου πρὸς δημιουργίαν τεχνητῆς ἕδρας ἐπὶ ἐντερικῆς ἐμφράξεως ἢ ἄλλης ποθήσεως.

τυφλόστομος-ον μτγν. ἐπὶ ποταμῶν, ὁ ἔχων τυφλὸν στόμιον, πεφραγμένον : Στράβ.4,1,8 τυφλόστομον γινόμενον ἐκ τῆς προσχώσεως.

τυφλοσύρτης (ὁ) νεώτ. δ. τ. τοῦ τυφλοσούρτης.

τυφλότης-ητος (ἡ) νεώτ. πάθησις τοῦ τυφλοῦ, τὸ νὰ εἶναί τις τυφλός, ἔλλειψις ὁράσεως : Πλάτ. Πολ.353C τυφλότητα γὰρ ἴσως λέγεις ἀντὶ τῆς ὄψεως· **2)** μτφ. ἐπὶ πραγμ. : Πλούτ.Ἠθ.738C.

τυφλοφόρος-ον μτγν. ὁ τυφλὸν φέρων, ὁ ἄγων τυφλόν· **2)** ὁ φέρων τυφλήν, πήραν, ὁ πηροφόρος· πρβλ. τυφλή : Θεόκρ.Σῦρ.(ΑΠ 15,21) τυφλοφόρων ἐρατὸν πᾶμα.

τυφλῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. δημ. τυφλώνω, ἀόρ. ἐτύφλωσα, παθ. ἀόρ. ἐτυφλώθην, δημ. -ώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. (τε)τυφλωμένος, καθιστῶ τινα τυφλόν, στερῶ αὐτὸν τῆς ὁράσεως, στραβώνω : Ἡρ.4,2 τοὺς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι πάντας τυφλοῦσι τοῦ γάλακτος εἵνεκεν τοῦ πίνουσι, Εὐρ.Κύκλ.470, αὐτ.Φοίν.764, -οἱ στασιῶται ἐξεθρόνισαν καὶ ἐτύφλωσαν τὸν αὐτοκράτορα· κ. παθ. καθίσταμαι, γίνομαι τυφλός : Ἡρ.2,111, Εὐρ. Ἑκ.1035 τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων, Πλάτ.Νόμ. 731Ε, - ἐτυφλώθη κατὰ τὸν πόλεμον· **2)** δημ. ἐπὶ ἰσχυροῦ φωτός, σκοτίζω τὴν ὅρασιν : μᾶς τυφλώνει αὐτὸς ὁ προβολεύς· **3)** μτφ. ἀμβλύνω, ἀμαυρῶ, καθιστῶ ἄχρηστον καὶ ἀνωφελές, ματαιώνω : Κριτί.π.Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,54· κ. παθ. εἶμαι ἄχρηστος καὶ ἀνωφελής, δὲν φέρω ἀποτέλεσμα : Πίνδ.Ι 4(5)56 οὗτοι τετύφλωται μακρὸς μόχθος ἀνδρῶν, αὐτ.Ο 12,9 τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φραδαὶ (ἡ σοφία εἶναι τυφλὴ ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ἤτοι ἀνωφελής), Πλάτ.Τίμ.47Β, αὐτ.Νόμ. 731Ε· **4)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπισκοτίζω τὴν κρίσιν : ἡ κακή μου μοῖρα μ' ἐτύφλωσε κι ἔπαιξα, - τὸν τυφλώνει τὸ μῖσος· **5)** ποιῶ τι τυφλόν, ἀποφράττω, κλείω : Αἰν.Τακτ.2 τυφλοῦν τὰς διόδους ἁμάξαις, Αἰλ.ΖΙ 3,39 τυφλῶ τὸν μασθόν (κάμνω τὸν μαστὸν νὰ στειρεύσῃ), Νίκ.Ἀλεξ.340 οὖρα τυφλοῦντα· κ. μέσ. : αὐτ.285 ἀμφὶ δὲ δοιοὺς εἰκῇ ἐπιφράσσουσα πόρους τυφλώσατο νηδὺς ὑγρῶν τε βρωτῶν τε· || ἐπὶ φωνῆς, κόπτω, παύω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Πλούτ.Ἠθ.721Β ἡ φωνὴ τυφλοῦται· **6)** κ. μσν. ἐπὶ ὀφθαλμοφόρων κλάδων φυτῶν, καταστρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς φυτοῦ τινος: Γεωπ.5,23 τυφλοῦν ὀφθαλμοὺς ἀμπέλου· κ. παθ. : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,17,7 βλάστησις τυφλουμένη.

τυφλώδης-ους-ες μτγν. ὁ πρὸς τυφλὸν ὅμοιος, ποὺ εἶναι σὰν στραβός.

τυφλώνω μσν., νεώτ. κ. δημ. τ. τοῦ τυφλῶ βλ.λ. : Θεοφάν.17 τυφλώνων, ρινοκοπῶν, μάστιξι ξαίνων· **2)** δημ. ὀνειδιστ., δίδω τύφλες, μουντζώνω.

τυφλῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ὰ κατὰ τρόπον τυφλόν, μετὰ μεγίστης προθυμίας : Πλάτ.Γοργ.479Α τυφλῶς ἔχειν πρὸς τὸ ὠφέλιμον· **2)** νεώτ. κ. δημ. μετὰ πλήρους ἀφοσιώσεως, ἀσυζητητί : πρέπει νὰ ὑπακούωμεν τυφλῶς εἰς τὰ κελεύσματα τῆς πολιτείας· **3)** ἄνευ ἐπιγνώσεως, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε, στὰ κουτουρού : Ἀντιφ.π.Στοβ. 418 τυφλῶς καὶ ἀσκέπτως, Στράβ.9,5,21 οὓς τυφλῶς καὶ οὐ γνωρίμως διασαφεῖ.

τύφλωσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυφλῶ, ἀφαίρεσις, ἐξάλειψις τῆς ὁράσεως : Ἰσοκρ.258Α καταποντισμοὺς καὶ τυφλώσεις καὶ τοσαύτας τὸ πλῆθος κακοποιίας· **2)** τυφλότης βλ.λ. : Ἱππ. Ἀφορ.1258 ἀπόπληξιν τοῦ σώματος ἢ σπασμὸν ἢ μανίην ἢ τύφλωσιν σημαίνουσιν, Φίλ.1,389,10 Σόδομα μέν τοι στείρωσις καὶ τύφλωσις ἑρμηνεύεται, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.115· **3)** νεώτ. τύφλωσις λεκτικὴ μορφὴ ἀφασίας, καθ' ἣν ὁ πάσχων ἀδυνατεῖ ν' ἀναγνώσῃ τὰς γραπτὰς λέξεις· || τύφλωσις μουσικὴ ὁμ. ἡ καθ' ἣν ἀδυνατεῖ νὰ ἀναγνώσῃ τὰ μουσικὰ φθογγόσημα· || ὁμ. τύφλωσις ψυχικὴ ψυχοπάθεια, καθ' ἣν ὁ πάσχων δὲν ἀναγνωρίζει τὰ ἀντικείμενα.

τυφλωτικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ τύφλωσιν, ὁ τυφλῶν : Πέτρ.Σικ.Ἱστ. Μανιχ.20,13 τυφλωτικὸς ὁ ἥλιος.

τυφλώττω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι τυφλός, τυφλοῦμαι : Πολύβ.2,61,12, Λουκ.Νιγρ.4 ἐλελήθην τὴν ψυχὴν τυφλώττουσαν περιφέρων, - ὁ κίνδυνος ἐπικρέμαται, καὶ ὅμως οἱ πλεῖστοι τυφλώττουσι· **2)** ἐπὶ γραφῆς, εἶμαι ἀσαφής, δυσδιάγνωστος : Φιλόστρ.Εἰκ.1,2.

τυφλώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) (ὤψ) μτγν. ὁ τυφλὸς τὰ ὄμματα, τυφλός, στραβός : Ἀρκάδ.94· **2)** ὁ παρέχων, δίδων τὴν ἐντύπωσιν τυφλοῦ, ὅθ. ὁ ἰχθὺς ἢ ὄφις τυφλῖνος : Νίκ.Θηρ.492 καὶ ἔτι που τυφλῶπες ἀπήμαντοι φορέονται (σχόλ. «οἱ καλούμενοι τυφλῖνοι· οἱ καὶ πατούμενοι ἠρεμοῦσι»).

τυφοβακίλλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ κεγχροειδοῦς φυματιώσεως, ἧς τὰ γενικὰ φαινόμενα ἐμφανίζουσι τὴν εἰκόνα τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

τυφογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προκαλῶν τυφοειδῆ νόσον, τυφογόνος.

τυφογέρων-οντος (ὁ) (τύφω) γέρων ἐλαφρὸς τὸν νοῦν, ἀνόητος καὶ μωρός, οὗ ὁ νοῦς εἶναι ἐσκοτισμένος καὶ συγκεχυμένος ἐκ τῆς ἡλικίας, ξεκούτης, ξεκουτιάρης, ξεκουτιασμένος : Ἀριστφ.Νεφ. 908 τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος, αὐτ.Λυσ.335.

τυφογόνος-ον νεώτ. ὁ τυφογενὴς βλ.λ.

τυφοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων πρὸς τῦφον, ὁ ἔχων μορφὴν τύφου, τυφώδης : τυφοειδὴς πυρετὸς (ὁ κοιλιακὸς τῦφος).

τυφοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυφοειδῆ πυρετόν.

τυφοελώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἑλότυφον βλ.λ.

τυφομανής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκ τοῦ τύφου, τῆς ὑπερβαλλούσης ἀλαζονείας οἱονεὶ μαινόμενος, ὁ σφόδρα ὑπερήφανος· ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ τυφομανία : Νικ.Χων.Χρον.335C τὸ ἄγαν τυφομανές.

τυφομανία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μέχρι μανίας, ὁ ὑπερβάλλων τῦφος, μανιώδης ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία, ματαιοφροσύνη : Πλούτ.Ἠθ.830Β στωικὴ τις αὕτη τυφομανία, Θεοφύλ.Βουλγ.3,584Β συνιδὼν ὅτι σοι τὴν τυφομανίαν ἡ πραότης ἐξέκαυσεν· **2)** νεώτ. ἰατρ. τὸ κατὰ τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν καὶ τὸν ἐξανθηματικὸν τῦφον παραλήρημα.

τυφόνιον (τὸ) μσν. ὁ ὑοσκύαμος : Apuleium 4.

τυφοπλαστῶ-έω δ. γρ. τοῦ τυφλοπλαστῶ βλ.λ.

τῦφος (ὁ) (τύφω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. καπνός, ἀτμός, ἀχλύς, ζόφος, σκότος: ΑΠ 7,326· **2)** ἔπαρσις, κομπορρημοσύνη, ἀλαζονεία, ὑπερβάλλουσα ὑπερηφανία: Ἀντιφάν.Προγ.Ι,2 **τὸν τρόπον μὲν αἰσθά μου ὅτι τῦφος οὐκ ἔνεστιν,** Μέν.Ἱπποκ.Ι,7· **3)** μτγν. **γεν.** ἀνοησία, μωρία: Πλούτ.Ἠθ.8ΙC, αὐτ.Ε· **4)** νάρκη καὶ λήθαργος ἐκ πυρετοῦ: Ἱππ.553· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἰατρ. βαρεῖα λοιμώδης νόσος σκοτίζουσα τὸν ἐγκέφαλον: **ἐξανθηματικὸς τῦφος** (τῦφος χαρακτηριζόμενος δι' ἐξανθήματος εἰς τὸν θώρακα καὶ τὰ ἄκρα), - **κοιλιακὸς τῦφος** (ὀξεῖα ἐμπύρετος νόσος, καθ' ἣν προεξάρχουσι τὰ ἀπὸ τῆς κοιλίας φαινόμενα, τυφοειδὴς πυρετός), - **τῦφος ὑπόστροφος** (ὑπόστροφος πυρετός).

τυφοτοξίνη (ἡ) **νεώτ.** ἡ τοξίνη βλ.λ. τοῦ τυφικοῦ βοκτηριδίου.

τύφω, ἀόρ. **ἔθυψα** (Ἡσ., Σουίδ.), παρακ. **τέθυφα** (Κρώβ. ἐν Ἀπολ.Ι), παθ. μέλλ. **τυφήσομαι** (Μέν. Φιλ.4 **ἐκ-**), παθ. ἀόρ. **ἐτύφην** (Ἀριστφ.Λυσ.22Ι **ἐπ-**), παρακ. **τέθυμμαι** (Αἰσχ.Ἱκ.Ι86, Πλάτ.Φαῖδρ.230Α **ἐπι-**), παράγω, ἐγείρω, σηκώνω καπνόν: Ἡρ.4,Ι96 **ἐσβάντες ἐς τὰ πλοῖα τύφειν καπνόν·** ‖ ἀπολ. καπνίζω: Σοφ.Ἀντ.Ι009 **κηκὶς .. ἔτυφε κἀνέπτυε·** **2)** μτβ. διὰ καπνοῦ περιβάλλω, διὰ καπνοῦ ἀποδιώκω, καπνίζω: Ἀριστφ.Σφ.457 **τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ** (τοὺς σφῆκας)· κ. παθ.: ἈπολλΡ 2,Ι34 (μέλισσαι) **καπνῷ τυφόμεναι·** **3)** πληρῶ τι καπνοῦ, γεμίζω τι μὲ καπνόν, **ὅθ.** συνεκδ. ζαλίζω, μωραίνω: Ἀριστφ.Σφ.Ι079 **τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν·** **4)** μεταβάλλω εἰς καπνόν, ἰδ. διὰ μικροῦ καὶ ἀδυνάτου πυρὸς κατὰ μικρὸν κατακαίω, καταστρέφω ἐν καπνῷ, καίω δι' ἡσύχου καὶ καπνίζοντος πυρός, βραδέως καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καίω: Εὐρ Κύκλ.659 **τύφετ' ὦ, καίετ' ὦ τὸν Αἴτνας μηλονόμον,** Διόδ.Σ 3,29· κ. παθ. καίομαι διὰ βραδέος πυρός, κρυφοκαίομαι: Εὐρ. Τρῳ.Ι46 **τύφεται Ἴλιον,** αὐτ.Ἑκ.478 (χθὼν) **καπνῷ κατερείπεται τυφομένα,** αὐτ.Κύκλ.655 **τυφέσθω Κύκλωψ·** **5)** μτφ. ὑποκινῶ, ὑποδαυλίζω, ὑπεκκαίω: Κρώβ.Ἀπολ.Ι· κ. παθ. **τυφόμενος πόλεμος** (ὑποδαυλιζόμενος, ἀλλὰ μήπω ἀρξάμενος): Πλούτ. Σύλλ.6 **ὁ συμμαχικὸς πόλεμος πάλαι τυφόμενος·** ‖ ὁμ. μτφ. ἐπὶ ὑποκρυπτομένου ἔρωτος: ΑΠ Ι2,63 **πόθοις τυφόμενον γλυκὺ πῦρ.**

τυφῶ-όω (τῦφος) κ. νεώτ., ἀόρ. **α' ἐτύφωσα,** παθ. ἀόρ. **ἐτυφώθην,** μτχ. παθ. παρακ. **τετυφωμένος,** τῦφον, καπνὸν προξενῶ, περιβάλλω διὰ καπνοῦ, καπνίζω, ὁμίχλῃ, ζόφῳ περιβάλλω, ὅθ. μτφ. πληρῶ τὴν κεφαλήν τινος τύφου, ἀλαζονείας, ἐπισκοτίζω τὴν διάνοιάν τινος, ἐμποιῶ ἀλαζονείαν καὶ τῦφον, καθιστῶ τινα ἀλαζόνα, ἐπηρμένον, κενόδοξον: Πλούτ.Ἠθ.59Α, Ἡρωδιαν.Ἱστ.6,5 **τυφοῦν τινα εἰς ἐλπίδα μειζόνων** πραγμάτων· ‖ συχν. ἐν τῷ παθ. παρακ. **τετύφωμαι** εἶμαι πλήρης τύφου καὶ ἀλαζονείας, εἶμαι ἔξαλλος, ἔκφρων ἐξ ὑπερηφανίας, ἐκ τύφου, εἰς παραφροσύνην, παράνοιαν περιπίπτω: Πλάτ.Ἱππ.Μ 290Α, Δημ.ΙΙ6 **ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι,** αὐτ.229 **οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο· οὐχ οὕτω τετύφωμαι·** ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου ἢ ὀργάνου: Στράβ.Ι5,Ι,5 **τετυφωμένον ταῖς τοσαύταις εὐτυχίαις,** Λουκ.Νεκυομ.Ι2 **τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς τετυφωμένων·** ‖ εἰδ. ἐκ μέθης εἰς παράνοιαν καθίσταμαι: Ἀριστλ.Πρ.3,Ι6.

τυφώδης-ους-ες (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τῦφον, πρὸς καπνόν, ζοφώδης, ζοφερός· **2)** μτφ. ἐπὶ πυρεσσόντων, ὁ ἔχων παραλήρημα, παραληρῶν: Ἱππ.ΙΙ20D· **3)** μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πυρετοῦ, ὁ ἔχων μορφὴν τύφου, τυφοειδής: αὐτ.Ι046, - **τυφώδης κατάστασις·** **4)** νεώτ. **ὁ** πλήρης τύφου βλ.λ.2) οἰήσεως.

τυφωμανία (ἡ) ἡ μετὰ ληθάργου καὶ παραληρημάτων μανία, μεικτόν τι φρενίτιδος καὶ ληθάργου πάθημα: Ἱππ.ΙΙ22Η, Γαλ.Ἱππ.Γλ.Ἐξ.582.

τυφῶν-ῶνος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τυφῶς βλ.λ., φοβερὰ λαῖλαψ, κλύδων, θύελλα: Ἀναξ. ἐν Στοβ. Ἐκλ.Ι,592, Θεόφρ.Ἀν.34· ‖ νεώτ. καταστρεπτικὸς κυκλὼν τῶν τροπικῶν· **2)** μτγν. **ὁ** τῦφος βλ.λ.2(: Πλούτ.Ἠθ.ΙΙΙ9C· **3)** μσν. **εἶδός τι** καμήτου: Ἰω.Λυδ.Μην.4,93, Ἀν.Ὀξ.3,406.

τυφωνικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τυφῶνα, ὁ τοῦ Τυφῶνος **ἢ ὁ** προερχόμενος **ἐξ** αὐτοῦ: Πλούτ.Ἠθ.42ΙC· **2) ὁ** θυελλώδης: ΚΔ Πράξ.27,Ι4 **ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος** Εὐροκλύδων, Βλεμμ.Ἐπιτ.Φυσ.Ι38C **ὅσοι δὲ τῶν ἀνέμων κατὰ ῥῆξιν γίνονται νέφους, εἰ μὲν καὶ ἀνάλυσιν τοῦ πάχους ποιοῖντο πρὸς ἑαυτούς, τυφωνικοὶ ὀνομάζονται.**

τυφώνιος-α-ον μτγν. κ. **τυφώνειος** (Φώτ.Βιβλ. 335,40, Σουίδ.), ὁ τυφωνικὸς βλ.λ.2): ΑΒ 308,Ι0 **τυφώνια πνεύματα μανίαν ἐμποιεῖ ἐμπεσόντα· 2) τυφώνιοι** (οἱ) ἄνθρωποι καιόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ εἰς ὡρισμένας περιστάσεις: Μαν.π.Πλούτ.380Ε· **3) ὁμ.** ἀναίσθητοι, μωροί: Ἑρμῆς ἐν Στοβ.Ἐκλ.Ι,7076.

τυφωνοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὅμοιον πρὸς ἀνεμοστρόβιλον, κατὰ τὸν τρόπον θυέλλης: Στράβ.5,4,9 τὸ **δ' ἐκτεφρωθὲν τῆς γῆς μετεωρισμὸν λαβὸν κατασκῆψαι πάλιν τυφωνοειδῶς.**

τυφώς-ῶ (ὁ) ἄνεμος μετὰ καταιγίδος, ἀνεμοστρόβιλος ἐκ τῆς γῆς βιαίως, μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀνυψούμενος, ἐγείρων νέφη κονιορτοῦ, θραύων δένδρα κ. ἀνατρέπων κτίσματα, τυφῶν: Ἀλκαῖ. 65, Αἰσχ.Ἀγ.656 **αἱ δὲ κεροτυπούμεναι βίᾳ χειμῶνι τυφῷ σὺν ζάλῃ,** Ἀριστφ.Λυσ.974.

τύφωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τετυφωμένος, μωρὰ ματαιοφροσύνη, ἔπαρσις: Τζέτζ.Χιλ.Ι0,57Ι· **2)** νεώτ. ἰατρ. πυρετικὴ κατάστασις κατὰ τὴν δευτερογενῆ περίοδον τῶν βαρυτάτων μορφῶν συφιλίδος.

τυχάδιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τύχη: Εὐστ.Ι552,3Ι.

τυχάζομαι στοχάζομαι, εὑρίσκω τὸν στόχον, ἐπιτυγχάνω: Ἱππ.π Ἐρωτιαν.362.

τυχαίνω δημ., ἀόρ. **ἔτυχα,** συναντῶ, ἀπαντῶ τινα κατὰ τύχην, συντυχαίνω: **ἔτυχα ἕνα φίλο στὸ δρόμο· 2)** ἀμτβ. παρευρίσκομαι ἢ συμβαίνω ἢ περιέρχομαι εἴς τινα κατὰ τύχην: **ἔτυχα κι ἐγὼ στὸ γάμο του, - μοῦ 'τυχαν πολλὰ βάσανα φέτος,- τοῦ 'τυχε ἕνα ρολόϊ στὸ λότο· 3)** τριτοπροσ. συμβαίνει, ἐπέρχεται κατὰ τύχην: **ἔτυχε νὰ μὴν ἔχω λεπτὰ ἐπάνω μου·** ‖ παροιμ. **τοῦ φαφούτη τυχαίνει τὸ παξιμάδι** (πολλάκις ὁ ἧττον ἱκανὸς βαρύνεται διὰ τῆς δυσκολωτέρας ἐργασίας)· πρβλ. τυγχάνω.

τυχαῖον (τὸ) μτγν. ναὸς τῆς τύχης: Εὐάγρ.Ἐκκλ. Ἱστ.Ι,Ι6,27Ι,8, Ἐπιγρ.

τυχαῖος-α-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τύχην γινόμενος, ὁ ἄνευ ὑπολογισμοῦ, ἀπρόβλεπτος, μὴ σκόπιμος: Πλούτ Νομ.Ι0 **ἀκούσιον καὶ τυχαίαν καὶ οὐκ ἐξεπίτηδες γεγονέναι τὴν ἀπάντησιν, - τυχαία** συνάντησις, **- τυχαῖον δυστύχημα·** ‖ **τὰ τυχαῖα** ὡς οὐσ. τὰ κατὰ τύχην συμβαίνοντα: Συνέσ.Ι66Β· **2)** συνήθης, κοινός: Εὐστ.Πον.83,49· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τυχών, οἱοσδήποτε, ἀσήμαντος: **δὲν εἶναι τυχαῖος γιατρός, - πρόσεξε πῶς τοῦ μιλᾷς, δὲν εἶναι κανεὶς τυχαῖος.**

τυχαίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τυχαῖα** κατὰ τύχην: ΑΠ Ι2,227, Ἰώσ.ΑΙ 5,9,Ι2.

τυχάρπαστος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς τύχης, ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἱκανότητός του ἀναδειχθείς.

τυχεῖον (τὸ) (τύχη) μτγν. π. Βυζαντινοῖς ναὸς τοῦ προστάτου τῆς πόλεως δαίμονος: Bast.Ep.Gr.55· **2)** κτ. πληθ. **τυχεῖα** ἑορτή τις ἐν Λαμψάκῳ: Ἐπιγρ.

τυχερός-ή-ό δημ. δ. προσφ. τοῦ τυχηρὸς βλ.λ.

τύχη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τύχα [Πινδ.Ο 12,2], βοιωτ. τούχα ('Επιγρ.) πᾶν δ,τι συμβαίνει τῷ ἀνθρώπῳ, συντυχία, συμβάν, περιστατικόν, ἰδίᾳ τὸ ἀγαθόν, οὗ ἀξιοῦταί τις διὰ τῆς εὐνοίας τῶν θεῶν : Ὑμν.Ὁμ.10,5 δὸς ἄμμι τύχην, εὐδαιμονίην τε, Θέογν.130, Πινδ.Ο 13,115 Ζεῦ τέλει', αἰδῶ δίδοι καὶ τύχαν τερπνῶν γλυκεῖαν, Ἡρ.7,10 εἰ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, αὐτ.1,124, Αἰσχ.Χο.38, αὐτ.Ἑπτ. 472, Σοφ.Φιλ.775, Εὐρ.Ἠλ.588, Ἀριστφ.Ὄρν.1315 τύχη μόνον προσείη· || πληρέστερον, τύχη δαίμονος - θεῶν : Πινδ.Ο 8,67, αὐτ.Π 8,54· || ὁθ. κ. θεία τύχη : Ἡρ.1,126, Πλάτ.Πολ.592A ἐὰν θεία τις ξυμβῇ τύχη· || ἡ Τύχη ἐθεοποιήθη ὡς ἡ παρὰ Λατίνοις Fortuna : Πινδ.Ο 12,2 λίσσομαι Ἱμέραν εὐρυσθενέ' ἀμφιπόλει, Σώτειρα Τύχα, Αἰσχ.Ἀγ.664· ἀλλὰ ἡ θεότης τῆς Τύχης δὲν ἐπεκράτησε πιθ. ἐν τῇ θρησκ. πίστει, καθ' ὅσον ἡ φρ. Τύχη τυφλὴ κατέστη λίαν κοινή· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. σύμπτωσις ἀπροσδοκήτων γεγονότων ἢ συμβάντων αἰσίων ἢ δυσαρέστων, καλῶν ἢ κακῶν ἀδιακρίτως : Ἀρχίλ.14, Σιμων.97, Ἡρ.1,118 τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης, Σοφ.ΟΤ 977, Εὐρ.Ἄλκ.785· || νεώτ. ἐκ τύχης, νεώτ. κ. δημ. φρ. κατὰ τύχη(ν) κατὰ σύμπτωσιν ἀπρόοπτον, τυχαίως, χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ κανείς : τὸν συνήντησα κατὰ τύχην χθές· || νεώτ. εἰς τὴν τύχην δημ. στὴν τύχη εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης, ἄνευ προμελέτης ἢ ἐπιλογῆς, τυχερά, κουτουρού : πῆρα στὴν τύχη ἕνα βιβλίο ἀπὸ τὸ σωρό· κ. φρ. τὸν ἄφησε στὴν τύχη του [τὸν ἐγκατέλειψεν ἀβοήθητον]· **3)** ὁμ. εἰδικώτ. σύμπτωσις αἰσίων γεγονότων, καλοτυχία : Αἰσχ.Ἀγ.755 ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν, Ἀριστφ.Εἰρ.360, Πλάτ.Νόμ.640D, Δημ.1487· || συχν. ἐν προσευχαῖς ἢ ἐπὶ εὐχῆς : Σόλ.29 εὐχώμεσθα Διὶ . . θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κέρδος ὀπάσσαι, Ἐπιγρ.Δελφῶν· || συχν. ἐν ἐπιρρ. χρ. κτ. δοτ. ἀγαθῇ τύχῃ μὲ τὸ καλό : Ἀριστλ.Ὄρν.675, αὐτ.Ἐκκλ.131, Πλάτ.Νόμ.625C, Δημ.33 ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ· || ἡ τυπικὴ αὕτη φρ. περιελαμβάνετο καὶ εἰς συνθήκας καὶ εἰς ἄλλα δημόσια ἔγγραφα, τιθεμένη συχν. ἐν ἀρχῇ, ὁθ. ἀγαθῇ τύχῃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ : Ψήφ.π.Θουκ.4,118 Λάχης εἶπε, τύχῃ ἀγαθῇ τῇ Ἀθηναίων ποιεῖσθαι τὴν ἐκεχειρίαν· || ὁμ. κ. ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ : Ἀριστφ.Σφ.869, Πλάτ.Νόμ.757B· || κ. μετ' ἀγαθῆς τύχης : αὐτ.813A· || νεώτ. τύχῃ ἀγαθῇ εὐτυχῶς· || νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. : εἶχε τὴν τύχη(ν) νὰ βρῇ ἰσχυροὺς προστάτες· || δημ. παροιμ. ὅταν ἡ τύχη δὲ βοηθᾷ, ἡ γνώση δὲν ἀξίζει [ἡ τύχη ὑπερέχει τῆς γνώσεως, τοῦ νοῦ], - ἂν δὲν ἔρθη μοναχή της, μὴν τὴν καρτερῇς τὴν τύχη [εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκβιάσωμεν τὴν τύχην], - ἡ τύχη καὶ τὸ γυαλὶ δὲ βαστοῦν πολὺν καιρὸ [αἱ ἐπωφελεῖς εὐκαιρίαι παρέρχονται ταχέως], - τύχη νά 'χουν τὰ προικιά κι ἂς εἶν' κι ἀπὸ κροκύδια [οὐχὶ ἡ πλουσία προίξ, ἀλλ' ἡ καλὴ τύχη φέρει τὸν καλὸν νυμφίον]· || παροιμ. φρ. χαρὰ στὴν τύχη σου [ἦσο, εἶσαι ἢ θὰ εἶσαι παραπολὺ εὐτυχής] : χαρὰ στὴν τύχη της ποὺ ἔπεσε σὲ τέτοια χέρια· **4)** σπανιώτ. κ. νεώτ. κ. δημ. σύμπτωσις δυσαρέστων γεγονότων, κακοτυχία, δυστυχία, ἀτυχία : Εὐρ.Ἡρακλ.714 ἢν χρήσωνται τύχῃ, αὐτ.Ἑκ.786, Ἀνδοκ.16,3· || τύχη κατὰ κακὴν σύμπτωσιν : Ἀντιφ.141,21, αὐτ.130,4, αὐτ.128,43 ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος [τὸ δυστύχημα ἀποδίδοται εἰς τὸν ἀρξάμενον τῆς ταραχῆς ἢ τῆς συγκρούσεως], - τί τύχη νὰ εἶναι τόσον καιρὸ χωρὶς δουλειά ;· **5)** κ. ἀδιαφόρως ἐπὶ καλοῦ ἢ κακοῦ : ἀρχ.γνωμ. μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσεις· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον· **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. κλῆρος, εἱμαρμένη, μοῖρα, ριζικό : Σιμων.5[9] εὐκλεὴς ἁ τύχα, Αἰσχ.Πέρσ.438 τίς τύχη ἐχθίων τῆσδε ;, Σοφ.Φι 1098, Θουκ.4,73 οὐκ ἐν τύχῃ γίγνεταί σφισι, Ξεν.ΚΠ 2.2,3 τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ τυχεῖν [τί ἀτυχία νὰ τύχω ἐγὼ !], - ἦταν τῆς τύχης του νὰ τὰ τραβήξῃ ὅλ' αὐτά· || φρ. καλὴ τύχη ! καλὴν ἐπιτυχίαν· εἰδικώτ. ὡς εὐχὴ πρὸς νεάνιδα, εἴθε νὰ τύχῃς καλοῦ συζύγου· || τῆς τύχης τὰ γραμμένα τὰ ὑπὸ τῆς μοίρας προκαθωρισμένα, ἡ εἱμαρμένη· || παροιμ. τύχη Εὔριπος Σουΐδ. «ἐπὶ τῶν ῥᾷστα μεταβαλλομένων καὶ ἀσταθμήτων ἀνθρώπων»· || δημ. παροιμ. ὀποὺ 'χει τύχη γεννᾷ κι ὁ πετεινός του [ἡ τύχη καὶ ἀνέλπιστα ἐνίοτε δίδει κέρδη], - ἂν ἔχῃς τύχη διάβαινε καὶ ριζικὸ περπάτει [ἢ προπάτει] [ὁ τυχηρὸς ἔχει εὐδοκίμησιν]· **7)** κατάστασις, περίστασις τοιούτη ἢ τοιούτη : Ἡρ.7,236, Αἰσχ.Πρ.375 ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην, Εὐρ.Ὀρ.1024, Λιβάν.1,357 αἱ ἀμφότεραι τύχαι· || συχν. μτ. ἐπιθ. διορ. ὡς περίφρ. οἷον ἀναγκαία τύχη ἡ ἀνάγκη : Σοφ.Αἶ.485, αὐτ.803, Εὐρ.ΙΑ 511· || δούλειος τύχη ἡ δουλειά : Πίνδ. ἀπ.244· **8)** ἀβέβαιον ἀποτέλεσμα, ἀβεβαία, ἀόριστος ἔκβασις : Σοφ.Τρ.724 ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει, τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος, αὐτ.ΟΚ 1506.

τυχηρός-ά-όν κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τυχερός ὁ ἔχων καλὴν τύχην : Αἰσχ.Ἀγ.464 τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν, Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,1, - ἐστάθηκε τυχερὸς στὴν παντρειά του· **2)** δημ. ὁ φέρων καλὴν τύχην, γουρλίδικος : τὸ πρῶτο μου παιδὶ ἦταν πολὺ τυχερό· **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. τυχερό μτ. γενικ. προσ. ἀντων. γεγονὸς ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὴν τύχην τινός, καλοτυχίαν ἢ κακοτυχίαν : τυχερό του ἦταν νὰ διορισθῇ χωρὶς διαγωνισμό - νὰ τοῦ χαλάσῃ τὰ σπαρτὰ ἡ νεροποντή - νὰ πάρῃ καλὴ γυναίκα· **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τύχην γινόμενος, ὁ κατὰ σύμπτωσιν, τυχαῖος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,68 τυχηρὰ πάθη, Πλούτ.Ἠθ.6A τὰ τυχηρὰ ἀγαθὰ [τὰ τῆς τύχης ἀγαθά], - διὰ τὰ τυχηρὰ οὐδεὶς εὐθύνεται [διὰ τὰ μὴ προερχόμενα ἐξ ἀνθρωπίνης ὑπαιτιότητος]· || νεώτ. τυχηρὰ παίγνια [ὧν ἡ ἔκβασις εἶναι ὅλως ἐκ τύχης καὶ οὐχὶ ἐξ ἱκανότητος ἢ ἀδεξιότητος τοῦ παίκτου]· **5)** νεώτ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυχηρά, δημ. τυχερά ὡς οὐσ. ἀπρόβλεπτα, μὴ καθωρισμένα κέρδη : ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ σου θὰ ἔχῃς καὶ τυχερά.

τυχηρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. τυχερά μετὰ τύχης, καλοτύχως : Ἀριστφ.Ἀχ.250 ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια, αὐτ.Θεσμ.305.

τυχικός-ή-όν ὁ κατὰ τύχην συμβαίνων, τυχαῖος, συμπτωματικός : Διογ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.137D, Πολύβ.9,6,5· || κ. ἐπίρρ. -ικῶς : αὐτ.28,7,1 τυχικῶς πως συνέβη . . ποιήσασθαι τοὺς λόγους.

τυχιμαίως ἐπίρρ. γλωσσ. τυχικῶς, κατὰ τύχην.

τυχοδιώκτης (ὁ) νεώτ., θηλ. -ῶκτις-ιδος, ὁ ἐπιζητῶν τὴν τύχην, τὸν ταχὺν καὶ διὰ παντὸς μέσου πλουτισμόν, δι' ὃ καὶ ριπτόμενος εἰς ριψοκινδύνους ἢ καὶ ἐκνόμους ἢ ἀνηθίκους ἐπιχειρήσεις· **2)** συνεκδ. ὡς ὕβρις, ἀποτεών.

τυχοδιωκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυχοδιώκτην : τυχοδ- ἐπιχείρησις - πολιτική - πνεῦμα· || ἐπίρρ. -ῶς.

τυχοδιωκτισμός (ὁ) νεώτ. τὸ νὰ ζῇ ἢ νὰ πολιτεύεταί τις τυχοδιωκτικῶς, ὡς τυχοδιώκτης.

τυχοθήρας (ὁ) νεώτ. ὁ τυχοδιώκτης βλ.λ.ǀ).

τυχολόγος (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ λέγων, ὁ μαντευόμενος τὴν τύχην, τὰ μέλλοντα, ὁθ. συνεκδ. μάγος : Salmas.Hist.Aug.347F.

τυχόν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ οὐδ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ τυγχάνω βλ.λ.(1).

τυχόντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τύχην, τυχαίως: Ἀριστλ.ΗΝικ.4,3,22, αὐτ.ΖΓ 4,4,11.
τύχος (ὁ) (τεύχω) ποι. δ. προφ. τοῦ τύκος βλ.λ., οἰκοδομικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ λιθοξόοι τοὺς λίθους τεύχουσι, παρασκευάζουσι: Θεόγνωστ.Καν. 24,32· **2**) Ἡσ. «πύλη»· **3**) αὐτ. «σφήν».
τυχώνειος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τύχωνα, ὁ τοῦ Τύχωνος: **τυχώνειον σύστημα** (τὸ τοῦ φιλοσόφου Τύχωνος Βραχίου).
τύφις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τύπτω, πλῆγμα, πληγή: Ἰώσ.ΑΙ 19,1,17· ‖ τύμμα βλ.λ.: Νικ.Θηρ.921, αὐτ.933· **2**) νεώτ. μτφ. ἔλεγχος τῆς συνειδήσεως: **δὲν ἔχει καμμίαν τύφιν δι' ὅσα κακὰ ἔπραξε.**
τῳ ἀττ. τ. τοῦ **τίνι** δοτ. ἑν. τῆς ἀόρ. ἀντων. τις.
τῷ κ. μσν. κ. νεώτ. δοτ. ἑν. ἄρα. κ. οὐδ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.
τὤγαλμα Ιων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἄγαλμα: Ἡρ.2,42.
τωθάζω κ. μσν., δωρ. **τωθάσδω**, μέσ. μέλλ. **τωθάσομαι** (Πλάτ.Ἱππ Μ 290Α), ἀόρ. **ἐτώθασα** (Ἀριστφ.ἀπ.1362), μσν. **ἐτώθαξα** (Τζέτζ.), σκώμματα καὶ μυκτηρισμοὺς ποιῶ, ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγελῶ, σκώπτω, μυκτηρίζω: Ἡρ.2,60 **αἱ δὲ τωθάζουσι βοεῦσαι τὰς ἐν τῇ πόλι ταύτῃ γυναῖκας,** Ἀριστφ.Σφ.1362, Πλάτ.Ἱππ.Μ 290Α, Θεόκρ.16,9 **πολλὰ με τωθάσδοισαι**· ‖ κ. παθ. μυκτηρίζομαι, χλευάζομαι: Πλάτ.Πολ.474Α· ‖ ἀπολ. ἐμπαίζω, χλευάζω: Ἀριστφ.Σφ.1368 **οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα τῶν ξυμποτῶν κλέφαντα;**· **2**) Ἡσ. «λοιδορῶ»· **3**) αὐτ. «ἐρεθίζω»· **4**) αὐτ. «κοκολογῶ»· **5**) αὐτ. «θωπεύω»· **6**) αὐτ. «κατοκαυχῶμαι».
τωθασμός (ὁ) ἐμπαιγμός, μυκτηρισμός: Ἀριστλ. Πολιτ.7,17,10 **εἰ μὴ παρὰ τισι θεοῖς τοιούτοις οἷς καὶ τὸν τωθασμὸν ἀποδίδωσιν οἱ νόμοι.**
τωθαστής (ὁ) μτγν. ὁ τωθάζων, περιπαίζων, χλευαστής: Πολυδ.6,29, αὐτ.123, αὐτ.9,149, Ἡσ. ἐν λ. κόβαλος καὶ κομψόν.
τωθαστικός-ή-όν μτγν. ἐμπαικτικός, χλευαστικός, περιγελαστικός: Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,27 **οὐ μόνον ἐκ τῆς .. κατεσπουδασμένης ὀρχήσεως τῶν χορῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κερτόμου καὶ τωθαστικῆς**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς: Διογ.Λ 4,2.
τωθεία (ἡ) μσν. ὁ τωθασμός: Διον.Ἀλεξ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.782C.
τὠληθές κτ. Ιων. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀληθές: Ἡρ.6,69.
τῶν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γενικ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.· **2**) δημ. γενικ. πληθ. τῆς ἐγκλινομένης τριτοπροσ. προσ. ἢ δεικτ. ἀντων. **τὸς** βλ.λ.
τῶνδε ἀντων. γενικ. πληθ. ἀρσ. θηλ. κ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. **ὅδε** βλ.λ.
τῶνδεων γενικ. αἰολ. τ. ἀντὶ τῶνδε: Ἀλκαῖ.6,69.
τωνὶ Ἐπιγρ. τοῦδε: Ἐπιγρ. Τεγέας **τωνὶ τῷ ἐπιζαμίω** (τοῦδε τοῦ ἐπιζημίου).
τῳόντι ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **τῶντις** ἀντὶ τῷ ὄντι, ἀληθῶς, ὄντως, πράγματι: **τῳόντι εἶχες δίκαιον.**
τῶπιν Ἡσ. «μέτρον δεκαχοίνικον».
τὠπό Ιων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀπό: Ἡρ.1,99.
τὠποβαῖνον Ιων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀποβαῖνον: Ἡρ.2,82.
τώρα ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. τὴν ὥραν τούτην, αὐτὴν τὴν στιγμήν, νῦν: δ.τραγ. **τώρα Μαγιά, τώρα δροσιά, τώρ' ἄνοιξη κι ἀηδόνια**· **2**) εὐθὺς ἀμέσως, ἄνευ ἀναβολῆς: **τώρα θὰ σοῦ δείξω ἐγώ**· **3**) πρὸ ὀλίγου ἢ μετ' ὀλίγον: **τώρα δὲ μοῦ εἶπες πῶς θὰ φύγῃς;** - **τώρα θὰ φύγω**· ‖ φρ. **ἀπὸ (τὰ) τώρα** ἀπὸ τοῦδε ἢ ἀπὸ τόσον ἐνωρίς: **ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶσαι φρόνιμος, - ἀπὸ τώρα θὰ φύγουμε;**· ‖ **ἕως τώρα** μέχρι τοῦδε· ‖ **τώρα κι ἄλλη μιὰ φορὰ** ἐπ' πράγμ. ἢ γεγονότος συντελεσθέντος ἢ συμβάντος ἤδη: **ἔχει πεθάνει ὁ παππούς του;-Τώρα κι ἄλλη μιὰ φορά.**
τῷ ρα Ἡσ. «διὸ δή».
τὠργείου δωρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ Ἀργείου: Πινδ.Ι 2,15.
τωρινός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τώρα, τὸ παρόν, σημερινὸς ἢ ὁ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς: **αἱ τωριναὶ νέοι - κοιροί.**
τὠρχαῖον Ιων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀρχαῖον: Ἡρ.1,73.
τώς ἐπίρρ. ὥς, οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ἀνταποκριν. πρὸς τὸ ἐρωτημ. πῶς βλ.λ.· κ. πρὸς τὸ ἀναφορ. ὡς βλ.λ.: Ἰλ.Γ 415 **τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα,** Ὀδ.Τ 234, Ἡσίοδ.Α 219, αὐτ.478, Θεογν.894 **τὼς γὰρ αἱ φρασάτην,** Παρμ.76, Αἰσχ.Ἑπτ.489, αὐτ.637, αὐτ.Ἱκ.69, αὐτ.670· **2**) δωρ. τ. ἀντὶ οὗ, ὅπου: Θεόκρ.Ἐπιγρ.4,1.
τὠτρεκές μτγν. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀτρεκές: ΑΠ 7,428,12 **νῦν δὲ τὠτρεκὲς ἐφρασάμαν.**
τωὔλιον δωρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ αὔλιον: Θεόκρ.11,12 **ποτὶ τωὔλιον.**
τωὐτό Ιων. κτ. κρᾶσ. ἀντὶ τὸ αὐτό: Ἡρ 3,52.

Υ

Υ, υ κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. τὸ εἰκοστὸν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ τὸ ἕκτον τῶν φωνηέντων, προελθὸν ἐκ τοῦ ἕκτου γράμματος τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου vau σημαίνοντος τὸν ἧλον· καλούμενον κατ' ἀρχὰς ἁπλῶς ὖ : Καλλ.Κωμ. π.'Αθήν.10,453D **ῥῶ, τὸ σάν, ταῦ, ὖ παρόν,** Πλάτ. Κρατ.393D **οὐκ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πλὴν τεττάρων, τοῦ ε καὶ τοῦ υ καὶ τοῦ α καὶ τοῦ ω·** ὀνομασθὲν ὑπὸ τῶν γραμματικῶν τῶν βυζαντινῶν χρόνων (τοῦ Χοιροβ. κ. ἄ.) ὖ ψιλόν (= ὖ ἁπλοῦν) πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς καθ' ὅμοιον τρόπον προφερομένης διφθόγγου οι· ‖ ἀρχικῶς προεφέρετο ὡς νῦν ἡ δίφθογγος ου καὶ τὸ λατινικὸν u, διετηρήθη δὲ ἡ προφορὰ αὕτη καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐν τῇ βοιωτικῇ διαλέκτῳ, οἷον ἀσουλία, σούνδικοι, τούχη κττ., ἀντὶ ἀσυλία, σύνδικοι, τύχη κττ. (πρβλ.Keil.Inscr.Boeot. I,III), ὡς καὶ εἴς τινας ἀρχαϊκωτέρας νεοελληνικὰς διαλέκτους, οἷον τὴν τῆς Αἰγίνης, Μεγάρων, Κύμης κ. ἄ., ἐν αἷς τὰ ἄχιουρα, παραθαύρι, σούρνω κττ., ἀντὶ ἄχυρα, παραθύρι, σύρνω κττ., ὡς καὶ ἐν τισι λέξεσι τῆς δημοτικῆς, οἷον κου(λ)λός, μουστάκι, ξουρίζω, τρούπα, τουλούπα, φτερούγα, Κούμη ἀντὶ κυλλός, μύσταξ, ξυρέω, τρῦπα, τολύπη, πτέρυξ, Κύμη· ‖ ἀπὸ τοῦ ἕκτου ἤδη αἰῶνος π.Χ. τὸ Υ ἐξελιχθὲν κατέστη φθόγγος ὅμοιος σχεδὸν πρὸς τὸ γαλλικὸν u ἢ τὸ γερμανικὸν ü· πρβλ.Διον.'Αλ.Συνθ.14 «τὸ υ· περὶ αὐτὰ τὰ χείλη συστολῆς γενομένης ἀξιολόγου, πνίγεται καὶ στενὸς ἐκπίπτει ὁ ἦχος», διατηρηθεὶς οὕτω πιθ. μέχρι τοῦ δεκάτου μ.Χ. αἰῶνος, ὁπότε ἐταυτίσθη πρὸς τὸν τοῦ I, πλὴν τῶν ἐν ταῖς διαφ. νεοελληνικαῖς διαλέκτοις ἀναφερθεισῶν ἐξαιρέσεων· **2)** τὸ ἑλληνικὸν υ ὡς καὶ τὸ λατ. v ἀρχικῶς ἦτο φωνῆεν (u) καὶ ἡμίφωνον (v)· **3)** ὡς φωῆεν προέρχεται ἐξ Ιαπετικῆς κληρονομίας, οἷον θυμός, ὑπό, μῦς, mus· **4)** ἐκ τῶν διφθόγγων αυ καὶ ευ κατὰ μετάπτωσιν, οἷον φεύγω, φυγή, ζεύγνυμι, ζυγός, ῥεῦμα, ῥύσις· **5)** ὁμ. ἐξ ἐναλλαγῆς πρὸς τὰ ἄτονα α,ε,ο παρὰ τὰ ὑγρά, οἷον πόλος, πύλη, πέργαμον, πύργος, φύλλον, folium, κύλιξ, calix, κολινδέω, κυλίνδω· **6)** ἐκ κωφώσεως τοῦ τελικοῦ ἰδ. ο εἴς τινας ἀρχαίας διαλέκτους, οἷον ἄλλυ, ἀπὺ κττ. ἀντὶ ἄλλο, ἀπὸ κττ. ἐν 'Αρκαδίᾳ, στύμα, ἀντὶ στόμα ἐν Λέσβῳ, γένοιτυ, ἀντὶ γένοιτο ἐν Κύπρῳ, ὐ βωλύμενος, ἀντὶ ὁ βουλόμενος ἐν Παμφυλίᾳ, πρβλ. Kοen.Γρηγ.Κορ.534· ‖ ὁμ. ἐκ κωφόσεως τοῦ ο εἴς τινας ἀρχ. κοινοχρήστους λ., οἷον κόρη ἀντὶ τοῦ κούρη (ἀντίστοιχ. φαινόμενον εἶναι καὶ ἡ ὡς ου προφορὰ τοῦ ἀτόνου ο ἐν ταῖς βορείαις νεοελληνικαῖς διαλέκτοις, οἷον οὐ Μήτρους ἀντὶ ὁ Μῆτρος)· **7)** ἐν τῇ λακων. διαλέκτῳ ὑπάρχει ῦ ἀντὶ οι, οἷον θύναρχος, θυναρμόστρια ἀντὶ θοιν-· ‖ π.Βοιωτοῖς ὁμ. Fυκία, τῦς πολεμάρχυς κττ. ἀντὶ οἰκία, τοῖς πολεμάρχοις κττ.· πρβλ.Keil Inscr.III 24, ὡς ἐπίσης τὰ κοινάς, ξυνός, κοίρανος, κύριος· **8)** π.Βοιωτ. ὁμ. ὑπάρχει ῦ ἀντὶ ω, οἷον χελύνη, τέκτυν, ἀντὶ χελώνη, τέκτων κττ.· πρβλ. Bast.Γρηγ.Κορ.586· ‖ ὁμ. ἀντὶ ῳ ἐν τῇ δοτ., οἷον αὐτῦ, τῦ δάμυ, ἀντὶ αὐτῷ, τῷ δήμῳ : 'Επιγρ.' **9)** π.Αἰολ. εὑρίσκεται ἐνίοτε υ ἀντὶ ᾰ, οἷον σύρξ, κατὺ κττ. ἀντὶ σάρξ, κατὰ κττ., πρβλ. νὺξ = σανσκρ. naktis, ὄνυξ = σανσκρ. nakhas· ‖ π.Βοιωτ. τἀνάπαλιν, βανὰ ἀντὶ γυνή **10)** ἐν τῇ αἰολ. τὸ υ μεταβάλλεται εἰς ι, οἷον φύω, φῖτυ, φιτύω· πρβλ. Buttm.Λεξίλ.2,213· ὁμ. πρβλ. μόλυβδος, μόλιβος, δρῦς, δρία, σῦς, σίαλος, θυιὰς θίασος, λατ. lubet libet· ‖ ὁμ. π. Αἰολ. κ. ἡ δίφθογγος ου ἐτράπη εἰς οι, οἷον Μοῖσα, λέγοισα ἀντὶ Μοῦσα, λέγουσα οὕτως ἐνίοτε κ. ἐν τῇ αἰτ. πληθ. τοῦ ἀρσ. τῶν δευτεροκλίτων, οἷον στρατιωτέροις ἀντὶ στρατιωτέρους· πρβλ. Γρηγ.Κορ.Αἰολ, Διαλ.50· **11)** ἐν τῇ δημ. μεταβάλλεται ὅπως καὶ τὰ ἄλλα γράμματα τὰ δηλοῦντα τὸν φθόγγον i, οἷον εἰς ε πρὸ τῶν ὑγρῶν, ὡς ἐν τοῖς λόκυρος› λάγκερο, λιγυρὸς› λιγερός, μύρμηξ› μερμήγκι· **12)** ὁμ.ἐν τῇ δημ. μεταβάλλεται εἰς μ πρὸ τοῦ ν, οἷον ἐλαύνω› λάμνω, εὐνοῦχος› * (ἐ)μνοῦχος› μουνοῦχος· **13)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποβάλλεται ὅλως ἐκ διφθόγγων, οἷον ἀτὸς› αὐτός, ἑαυτός, ὄχι› οὐχί, γέμα› γεῦμα, θάμα› θαῦμα, (γ)νέμο› νεῦμα, φέμα› φεῦμα· ‖ δημ. ἐνίοτε τὸ ευ μεταβάλλεται εἰς ιο ἢ οῖ, οἷον γιόμα› γεῦμα, νόιμα› νεῦμα· **14)** ἐν τῇ δημ. ὁμ. ἐκπίπτει τὸ ἄτονον υ ἐν ἀρχῇ λέξεως, οἷον (ὑ)γειά, (ὑ)πάγω, (ὑ)ψηλὸς κττ.· ‖ ὁμ. ἐκπίπτει καὶ ἐν μέσῳ λέξεως εἰς τὰς βορείους νοελληνικὰς διαλέκτους, οἷον μυλωνὰς› μ'λουνάς· **15)** τὸ υ ὡς ἡμίφωνον παριστῶν τὸ ἀρχαῖον γράμμα δίγαμμα ἢ vau (F) σπαν. ἐν ἀρχῇ λέξεως· πρβλ. Curt.Gr.Et.550, ἀλλὰ συχν. ἐν μέσῳ λέξεως· ‖ ἐνίοτε ἀπετέλει τὴν δίφθογγον αυ, οἷον αὐέρυσαν ἀντὶ ἀ(ν)Fέρυσαν, αὐίαχοι ἀντὶ ἀ(ν)Fίαχοι, αὐάτα (π.Πίνδ.) ἀντὶ ἀFάτα (ἄτη), καλαῦροψ ἀντὶ καλάFροψ, ταλαύρινος ἀντὶ ταλάFρινος, ταναύποδες ἀντὶ ταναFόποδες· ὁμ. ἐσχημάτισε τὴν δίφθογγον ευ, οἷον εὔαδεν ἀντὶ ἔFαδεν, εὔληρα, λεύω κττ.· ὁμ. κ. τὴν δίφθογγον ου, οἷον βοῦς (bos-bovis), ἀκούω (ἀκοFή) κττ.· ἐπίσης καὶ τὰς διφθόγγους υι, ωυ, ηυ, ἐξ ὧν ἐν ταῖς ηυ, αυ, κ. ευ ἀπὸ τοῦ τρίτου ἤδη αἰῶνος μ.Χ. ἤρχισε προφερόμενον ὡς σύμφωνον ἤτοι ὡς β πρὸ φωνήεντος καὶ πρὸ τῶν συμφώνων β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ· ‖ πρὸ δὲ τῶν συμφώνων κ, π, τ, θ, φ, χ, σ, ξ, ψ προεφέρετο ὡς φ· **15)** ἐν τῇ δημ. πρὸ φωνήεντος προφέρεται ὡς j, οἷον ὑαλί(ον) γυαλί, ὑάρδα γυάρδα, ὑάκινθος γυατσίνθι κττ.· **16)** τὸ υ ἐν ἀρχῇ λέξεως δασύνεται, διὸ καὶ μεταγράφεται συνήθ.ὑπὸ τῶν ξένων εἰς ἑλληνικὰς ἢ ἑλληνιζούσας λέξεις ὡς hy· **17)** κ. νεώτ. ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τετρακόσια (400) καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ ἐπίρρ. αὐτοῦ· ὀξυτονούμενον δὲ κάτωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τετρακοσίας χιλιάδας (400.000) καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ ἐπίρρ. αὐτοῦ : Μυρῖν.ΑΠ 11,67· **18)** εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ 'Ομ. τὸ Υ σημαίνει τὴν εἰκοστὴν ῥαψῳδίαν τῆς 'Ιλ., τὸ δὲ υ τὴν εἰκοστὴν τῆς 'Οδ.· **19)** νεώτ. ἀστρον. τὸ Υ σημαίνει τὸ ὕψος ἀστέρος· **20)** νεώτ. ἐν τῷ ἐμπορίῳ, τὸ Υ (υ) σημαίνει τὴν ἀγγλικὴν ὑάρδαν βλ.λ.

ὖ ὖ ἦχος εἰς μίμησιν ἀνθρώπου ὀσφραινομένου τῆς κνίσσης ὀπτωμένων κρεῶν : 'Αριστλ.Πλ.895.

ὑάγχη (ἡ) (ὗς·ἄγχω) μτγν. κ. νεώτ. νόσος τοῦ λαιμοῦ τῶν χοίρων, φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τοῦ ὀπισθίου τμήματος τοῦ στόματος καὶ τοῦ λάρυγγος τῶν χοίρων· || γεν. δεινός, ὀδυνηρὸς πόνος τοῦ λαιμοῦ ἢ κατάρρους, συνάγχη : Πλίν.Φl 8,51.
ὑαγών-ῶνος (ἡ) κτ. Εὐστ. (842,53) ὁ ἀρχικὸς τ. τῆς λέξ. σιαγών· πρβλ.'Αθήν.3,94F.
Ὑάδες (αἱ) (ὕω) κ. νεώτ. ὁμὰς ἀστέρων παρὰ τὸν ἀστέρα Λαμπαδίαν τοῦ ἀστεριαμοῦ τοῦ Ταύρου, θεωρουμένων ὡς προμηνυόντων διὰ τῆς ἐπιτολῆς των τὴν ἔνορξιν τῶν βροχῶν· Τζέτζ.εἰς 'Ησίοδ.'Έργ.613 «ὑάδες λέγονται ὡς τῷ υ στοιχείῳ ἐοικυῖοι, ἢ ὡς ὄμβρων ποιητικαί» : 'Ιλ.Σ 486 **Πληιάδας θ' Ὑάδας τε τό τε σθένος Ὠρίωνος**, 'Ησίοδ.'Έργ.613· **2)** νύμφαι τῆς ἀρχ. 'Ελληνικῆς μυθολογίας θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Αἴθρας, θανοῦσαι ἐκ θλίψεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν Ὕαντος καὶ μεταμορφωθεῖσαι εἰς ἀστέρας : 'Ησίοδ.ἀπ.60· || ὁμ. ἐν τῇ μτγν. μυθολογίᾳ αἱ τὸν Βάκχον ἀναθρέψασαι νύμφαι : Φερεκύδ.ἀπ.16,109.
ὕαινα (ἡ) κ. νεώτ. ἄγριον σαρκοβόρον θηλαστικὸν ἔχον αἰλουροειδῆ κεφαλήν, τραχεῖαν χαίτην διήκουσαν κατὰ μῆκος τῆς ράχεως, ἰσχυροτάτους ὀδόντας καὶ λαιμὸν ἰσχυρὸν καὶ παχύν : 'Ηρ. 4,192 **καὶ βασσάρια καὶ ὕαιναι καὶ ὕστριχες**, 'Αριστλ.Ζl 8,5,2, Αἰλ.Ζl 7,22,-**ὕαινα ἡ στικτὴ - ἡ ραβδωτὴ - ἡ καστανόχρους**· **2)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος : Νουμήν.π.'Αθήν.7,326F **κανθαρίδα προφανεῖσαν ὕαινάν τε τρίγλην τε**, Αἰλ.Ζl 13,27· **3)** ἐν εἰδ. σημ. ὀνομ. γυναικῶν μετεχουσῶν εἰς τὰ ὄργια τοῦ Μίθρα : Πορφ.'Αποχ.4,16 ὡς **τοὺς μὲν μετέχοντας τῶν αὐτῶν ὀργίων μύστας λέοντας καλεῖν, τὰς δὲ γυναῖκας ὑαίνας**.
ὑαίνιος-α-ον μτγν. ὁ εἰς τὴν ὕαιναν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Πλίν.Φl 37,60.
ὑαινὶς-ίδος (ἡ) θαλάσσιός τις ἰχθύς· πρβλ. ὕαινα **2)**: 'Επίχ.π.'Αθήν.7,326Ε **ὑαινίδες βούγλωσσοί τε**.
ὑακίζει 'Ησ. «βρέχει ἢ ὑετίζει ἢ ὕει».
ὑακίνθια (τὰ) (ἐνν. ἱερά) μεγάλη ἑορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ 'Υακίνθου, ἀγομένη ἐν 'Αμύκλαις τῆς Λακεδαίμονος κατὰ τὸν 'Εκατομβαιῶνα ἢ 'Υακίνθιον μῆνα : 'Ηρ.9,6, Θουκ.5,23, Ξεν.'Ελλ.4,5,11, 'Ησ.
ὑακινθίζω μτγν. κ. μσν. εἶμαι ὅμοιος πρὸς ὑάκινθον : Πλίν.Φl 37,5, 'Ανδρ.Κρ.993.
ὑακινθινοβαφὴς-οῦς-ές ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὑακίνθου : Ξεν.ΚΠ 6,4,2 **λόφον ὑακινθινοβαφῆ**, 'Αρρ.'Αν.6,29,9 **στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς**.
ὑακίνθινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ τοῦ ὑακίνθου : 'Οδ.Ζ 231 **οὔλας . . κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας**, Σαπφ.62, Εὐρ.ΙΑ 1298 **λειμὼν . . αὖ ροδόεντα ἄνθε' ὑακίνθινά τε**, Θεόκρ.11,26 **ἤνθες . . θέλοισ' ὑακίνθινα φύλλα ἐξ ὄρεος δρέψασθαι**, Γαλ.14,166,5 **ὑακινθίνου σπέρματος**· || 'Ησ. «ὑακίνθινον· ὑπομελανίζον, πορφυρίζον».
ὑακίνθιος (ὁ) 'Επιγρ. ὀνομ. ἐν Ρόδῳ καὶ Θήρᾳ τοῦ μηνὸς 'Εκατομβαιῶνος.
ὑάκινθος (ὁ) κ. νεώτ., μτγν. κ. θηλ. **ὑάκινθος** (ἡ) βολβοειδὲς φυτόν, λειριανθὲς ἔχον ὡραῖον ποικιλόχρουν ἄνθος, ζουμπούλι : 'Ιλ.Ξ 348 **κρόκον ἠδ' ὑάκινθον, πυκνὸν καὶ μαλακόν**, 'Υμν.Δήμ.7 **ὑάκινθον νάρκισσόν τε**, Θεόκρ.10,28 **καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστὶ καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος, ἀλλ' ἔμπας ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρᾶτα λέγονται**, Μελέαγρ. ΑΠ 5,146 **ἐπιπλέξω δ' ὑάκινθον πορφυρέην, πλέξω καὶ φιλέραστα ρόδα**, Παλαμ.Τάφ.Α' Λόγ.Παραδείσων 108 **σὰν κρίνου καὶ σὰν ὑακίνθου λουλούδι**· || ὑασμινοειδές τι ἀνθοφόρον φυτόν, **τὸ γιατσίντο**· **2)** εἰδ. **ὑάκινθος** πολύτιμος λίθος χρώματος κυανοῦ (πιθ. ὁ σάπφειρος) : Φίλ.2.148, 'Ηλιόδ.Αἰθ.2,30 **ὑάκινθοι . . αἳ . . ἀπεμιμοῦντο χροιὰν ἀκτῆς θαλαττίας**, ΠΔ'Εξ.28,19 **λήψονται τὸ χρυσίον καὶ τὴν ὑάκινθον**· || νεώτ. **ὑάκινθος** (ὁ) ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν διαφανῆ καὶ κιτρινέρυθρον παραλλαγὴν τοῦ ζιρκονίου, κατατασσόμενον δ' εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πολυτίμων λίθων.
ὑακινθώδης-ους-ες 'Ησ. ὁ ἐν εἴδει ὑακίνθου.
ὑάλεος-α-ον (ὕαλος) μτγν., συνηρ. **ὑαλοῦς** ὁ ἐξ ὑάλου, ὑάλινος, γυαλένιος : ΑΠ 6,33 **ὑαλέην οἰνοδόκον κύλικα**· **2)** λαμπρός, διάφανος : αὐτ.12,249 **παιδὸς ἐφ' ὑαλέην ὄψιν**.
ὑάλεται 'Ησ. «σκωληκιᾷ».
ὑαλέψης (ὁ) ὁ ἕψων, βράζων, κατασκευάζων ὑάλους, ὁ ὑαλοτέχνης : 'Ησ.
ὑάλη (ἡ) (1) μτγν. κ.ἀρχ. λεξ. ἡ ὕαλος, τὸ γυαλί : Σουΐδ., Φώτ.· **2)** συνεκδ. μικρὸν ἀγγεῖον ἐξ ὑάλου : Διοσκ.1,170.
ὑάλη (ἡ) (2) 'Ησ. «σκώληξ»· πρβλ. ὑάλεται.
ὑαλίζω μτγν. κ. νε- γυαλίζω, εἶμαι ὅμοιος ὑάλῳ στίλβω, διαφέγγω ὡς ὕαλος : Διοσκ.1,91, 'Ησ.
ὑαλίης 'Ησ. κ. **ὑαλιεύς** εἰκαῖος, βλοσυρός.
ὑαλικὸς-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος, πρόσφορος εἰς τὴν κατασκευὴν ὑάλου, ὁ κατάλληλος νὰ κάμῃ κανεὶς γυαλί : 'Ιώσ.ΠΙ 2,10,2 **ἀναδίδωσιν (ὁ τόπος) τὴν ὑαλικὴν ψάμμον**· **2)** νεώτ. ὁ ἐξ ὑάλου κατεσκευασμένος, γυαλένιος· ὁθ. κ. τὸ οὐδ. πληθ. **τὰ ὑαλικὰ** ὡς οὐσ. τὰ ἐξ ὑάλου οἰκιακὰ σκεύη, τὰ γυαλικά.
ὑάλινος-η-ον κ. νεώτ. κ. **ὑέλινος** ὁ ἐξ ὑάλου κατεσκευασμένος, γυάλινος, γυαλένιος : Κόριvv.36, 'Αριστφ.'Αχ.74 **ἐπίνομεν ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων**, Παυσ.2,27,3 **μέθη, ἐξ ὑαλίνης φιάλης πίνουσα**, 'Επιγρ. **σφραγὶς ὑαλίνη**, - **ὑάλινα σκεύη** (τὰ ὑαλικὰ βλ. ἐν λ. ὑαλικός)· **2)** ὁ στίλβων, διαφανὴς ὡς ὕαλος : ΚΔ 'Αποκ.4,6 **καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη**.
ὑάλιον (τὸ) μσν. κ. **ὑέλιον** (Σουΐδ.) τὸ κάτοπτρον· πρβλ. δημ. τὸ γυαλὶ : Στουδ.Δαμασκ.'Ομιλ.25 **ἐκαίταζα εἰς τὸ ὑάλιον τὸ πρόσωπόν μου**.
ὑάλιος Σουΐδ. «πολέμιος. καὶ ἐνυάλιος».
ὑαλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν διοξίδιον τοῦ πυριτίου, ἀποτελοῦν παραλλαγὴν τοῦ ὀπαλλίου.
ὑαλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ εἰς κατασκευὴν ὑάλου ἁρμοδία, πρόσφορος ὕλη : Στράβ.16,2,25 **θινώδης αἰγιαλός ἐστιν ὁ φέρων τὴν ὑαλῖτιν ἄμμον**, Θεόφρ.Λιθ.49· **2)** νεώτ. ἰατρ. ὑαλοειδῖτις βλ.λ.
ὑαλκάδαι 'Ησ. «χορὸς παίδων».
ὑαλοβάμβαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἐλαφρὰ καὶ χαλαρᾶς ὑφῆς μᾶζα ἐκ λεπτοτάτων ἰνῶν ὑάλου, ἐξαιρετικῶς προσομοιάζουσα πρὸς βάμβακα ἐν χρ. διὰ βύσματα ἢ διήθησιν ἰσχυρῶν ὀξέων.
ὑαλοβερνίκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὑαλῶδες ἐπίχρισμα φαγεντιανῶν ἢ πηλίνων σκευῶν, δι' οὗ καθίστανται ταῦτα ὑδατοστεγῆ.
ὑαλοβερνίκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑαλώδους ἐπιχρίσματος ἢ γανώματος ἐπάλειψις τῶν κεραμευτικῶν ἀντικειμένων.
ὑαλογάνωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὑαλῶδες ἐπίχρισμα ἐκ πυριτικῶν ἀλάτων, δι' οὗ διαποτίζεται καθισταμένη ὑδατοστεγὴς ἡ μᾶζα φαγεντιανῶν ἢ πηλίνων ἀγγείων.
ὑαλογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τεχνούργημα ἐπιτευχθὲν διὰ τῆς ὑαλογραφίας, εἰκὼν ἢ παράστασις συντιθεμένη ἐξ ἐγχρώμων τεμαχίων ὑάλου συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα διὰ μολυβδίνων ταινιῶν· **2)** παράστασις, διακόσμησις διὰ χαράξεως ἀποτυπωθεῖσα ἐπὶ ὑάλου.
ὑαλογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς συνθέσεως ὑαλογραφημάτων, ἡ διακόσμησις ὑαλίνων καὶ κεραμευτικῶν ἀντικειμένων διὰ χρωμάτων· **2)** τὸ ὑαλογράφημα.
ὑαλογραφικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλογραφίαν βλ.λ.· || **τὸ θηλ. ὡς οὐσ.** ἀντὶ τοῦ ὑαλογραφία· || ἐπίρρ. **-ῶς**.

ὑαλογράφος (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν ὑαλογραφίαν, τεχνουργὸς ὑαλογραφημάτων· **2)** ὄργανον ἐν χρ. εἰς τὴν σχεδίασιν ἢ τὴν μεταφορὰν σχεδίων ἐπὶ τῆς ὑάλου.
ὑαλογραφῶ-έω νεώτ. κατασκευάζω ὑαλογραφήματα, διακοσμῶ δι' ὑαλογραφίας.
ὑαλόδισκος (ὁ) νεώτ. λεπτὸς δίσκος ἐξ ὑαλοχάρτου ἐκ τῶν ἐν χρ. εἰς τὴν ὀδοντιατρικήν.
ὑαλοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ὕαλον, ὁ ὡς αὕτη διαφανής, διαφέγγων, στίλβων : Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.2,20,Γαλ.14,712,11 **ὑγρά, τὸ δὲ ὑδατοειδές, καὶ τὸ ὑαλοειδὲς** καὶ κρυσταλλοειδές· **2)** εἰδ. ἐν τῇ ἀνατομ. **ὑαλοειδὲς** διαφανὲς καὶ σφαιροειδὲς σῶμα ὄπισθεν τοῦ ὀφθαλμικοῦ φακοῦ πληροῦν τὰ δύο τρίτα τῆς κοιλότητος τοῦ βολβοῦ· || ὁμ. **ὑαλοειδὴς χιτών** : Πολυδ.2,71· || **ὑαλοειδὴς ὑμὴν** ὁ τὸ ὑαλοειδὲς σῶμα περιβάλλων ὑμήν· **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. (κτ. παράλ. τοῦ λίθος) **εἶδός τι πολυτίμου λίθου, πιθ. τὸ τοπάζιον** : Θεόφρ.Λιθ.30· πρβλ.'Ορφ.Λι9.277.
ὑαλοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑαλοειδὲς βλ.λ.2) σῶμα τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ὑαλοειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ καὶ θόλωσις τοῦ ὑαλοειδοῦς σώματος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ὑαλόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ στίλβων, διαφέγγων ὡς ὕαλος, διάφανος : Ρουφῖν.ἐν ΑΠ 5,47 **ὄμματα μὲν χρύσεια, καὶ ὑαλόεσσα παρειή**.
ὑαλοθέσιον (τὸ) νεώτ. ὑαλόφρακτος προθήκη καταστήματος ἢ σκευοθήκη, βιτρῖνα.
ὑαλοθέτης (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν τοποθέτησιν ὑαλοπινάκων, τζαμτζής.
ὑαλόθετον (τὸ) νεώτ. τὸ ὑαλοθέσιον βλ.λ.
ὑαλοκρύσταλλας (ὁ) νεώτ. ἡ λίαν διαυγής, ἡ ἀνωτέρας ποιότητος ὕαλος, τὸ κρύσταλλο.
ὑαλόκτιστος-ον μσν. ὁ δι' ὑάλων ἐκτισμένος, φτειαγμένος ἀπὸ γυαλὶ : Λίβ.Ροδ.1519 (ἐκδ. Μαυροφρ.) **ὑαλόκτιστος φισκῖνα** (δεξαμενὴ γυαλένια)
ὑαλόλιθος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ συμπαγοῦς ὑάλου τεχνητὸς λίθος.
ὑαλονιφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παλαιότερος τρόπος ἐγχειρήσεως τοῦ καταρράκτου.
ὑαλοξύστης (ὁ) εἶδος ὀσπρίου, ὁμοιάζοντος πρὸς τὸν βίκον : Φαβρίκ.'Ελλ.Βιβλ.12,306.
ὑαλόπαγος (ὁ) νεώτ. λεπτὸν καὶ ὀλισθηρὸν παγετῶδες στρῶμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
ὑαλοπίναξ-ακος (ὁ) νεώτ. κ. **ὑελοπίναξ** ὑαλίνη πλὰξ προσαρμοζομένη ἐντὸς τῶν πλαισίων θυρῶν, παραθύρων, γυαλί, τζάμι.
ὑαλόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ περιφερικὴ ὑαλοειδὴς στιβὰς τοῦ κυτταρικοῦ πρωτοπλάσματος, ἀ. ἐκτόπλασμα, ἐξώπλασμα.
ὑαλόπλινθος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ συμπαγοῦς ὑάλου τεχνητὸς πλίνθος· πρβλ. ὑαλόλιθος.
ὑαλοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργεῖον βλ.λ.
ὑαλοποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ὑαλοποιήσεως βλ.λ.
ὑαλοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς **ὕαλον μετατροπή**, μετασχημάτισις ὕλης τινός.
ὑαλοποιία (ἡ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργία βλ.λ.
ὑαλοποιός (ὁ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργία βλ.λ.
ὑαλοποιῶ-έω νεώτ. μετατρέπω ὕλην **τινὰ εἰς ὕαλον**· **2)** ρηματ. π. **ὑαλοποίησις**, **ὑαλοποιία**, ὑαλοποιός, ὑαλοποιεῖον.
ὑαλοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως ὑαλίνων σκευῶν, ἀντικειμένων, γυαλάδικο.
ὑαλοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλῶν ὑάλινα σκεύη, ἀντικείμενα ἀπὸ γυαλί, ὁ γυαλάς.
ὕαλος (ἡ) κ. νεώτ. κ. **ὕελος** (κτ. τοὺς γραμματικοὺς ὕαλος ἀττικὸς τύπος, **ὕελος** δὲ ἑλληνικός: Μοῖρ.73,Θωμ.Μ 862,Φρύν.309,ΑΒ 68), μτγν. κ. ὡς ἀρσ. **ὕαλος** (ὁ) (Θεόφρ.Λιθ.49), πᾶς λαμπρός, στιλπνός, διαφανὴς λίθος, ὡς **ὁ ἀλάβαστρος** : 'Ηρ.3,24 **περιστᾶσι** (τῷ νεκρῷ) **στήλην ἐξ ὑέλου πεποιημένην κοίλην**, 'Αχ.Τάτ.2,3 **ὕελος** ὀρωρυγμένη (ὀρυκτὸς κρύσταλλος)· **2)** κ. νεώτ. στερεὸν σῶμα, διαφανὲς καὶ εὔθραυστον κατασκευαζόμενον διὰ συντήξεως εἰδικῆς ἄμμου, μαρμάρου καὶ σόδας, γυαλί : Πλάτ.Τίμ.61Β **τὸ . . περὶ τὴν ὕαλον γένος ἅπαν ὅσα τε λίθων χυτὰ εἴδη**, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.25 ἐκπώματα ὑαλᾶ, τῆς καλλίστης ὑάλου (ἀπὸ τὸ καλύτερο γυαλί), 'Αντίφιλ. ἐν ΑΠ 6,250 **ὑπὸ γλαυκῆς ὑάλου κλειομένην νάρδον, - ἐρυθρὰ - πρασίνη ὕαλος**· **3)** εἰδ. ἀμφίκυρτος ἐκ κρυστάλλου φακὸς ἐν χρήσει διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων πρὸς παραγωγὴν πυρὸς διὰ τὴν ἀνάφλεξιν ὕλης εὐφλέκτου : 'Αριστφ.Νεφ.766 **τὴν λίθον ταύτην ἑώρας τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ, ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι ; - Τὴν ὕαλον λέγεις ;**· **4)** **ὕαλος χνοώδης** ὕλη τις ἀπορροφητική : Παῦλ.Αἰγ.6,22· **5)** νεώτ. ἀντὶ τοῦ ὑαλοπίναξ βλ.λ.· **6)** 'Ησ. «βάρβορος».
ὑαλοσκεπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐστεγασμένος, σκεπασμένος δι' ὑαλοπινάκων, τζαμωτός.
ὑαλοστάσιον (τὸ) νεώτ. ἐν συνόλῳ οἱ **ἐντὸς** πλαισιώματος προσηρμοσμένοι ὑαλοπίνακες. **2)** διάφραγμα ἢ τοῖχος φέρων πλαίσια μετ' ὑαλοπινάκων, τζσμλίκι, τζαμαρία.
ὑαλοτέχνης (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος τὴν ὕαλον : 'Ησ. ἐν λ. ὑαλέψης· || νεώτ. ὁ ὑαλουργός, ἰδ. ὁ τὰ κρυστάλλινα κατεργαζόμενος.
ὑαλοτεχνία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατεργασίας τῶν ὑαλίνων, ἰδίως δὲ τῶν κρυσταλλίνων εἰδῶν, ἀντικειμένων.
ὑαλοτεχνικός-ή-όν νεώτ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλοτεχνίαν βλ.λ.· || **τὸ θηλ.** ὑαλοτεχνικὴ ὡς οὐσ. ἀντὶ τοῦ ὑαλοτεχνία.
ὑαλότοιχος (ὁ) νεώτ. τοῖχος συγκείμενος **ἐξ** ὑαλολίθων βλ.λ.
ὑαλότυπος-ον λεξ. ὁ ὑπὸ μορφὴν ὑάλου : Lexicon Ms ap Salmas.Exerc.Plin.1081E **ἤλεκτρος, χάλκωμα καθαρόν, ἢ ὑαλότυπον χρυσίον**.
ὑαλουργεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὑελουργεῖον** ἐργαστήριον ὑαλουργοῦ βλ.λ., ἀ. νεώτ. ὑαλοποιεῖον : Διοσκ.5,182.
ὑαλουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὑελουργία ἡ** τέχνη, ἡ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ὑάλου ἢ **ὑαλίνων** σκευῶν, ἀντικειμένων, ἀ. ὑαλοποιία : Παυλ. Αἰγ.106,10 **λαμβάνεται μὲν ἐκ τῶν ὑαλουργιῶν** (διόρθ. ἐκ τῶν ὑαλουργείων).
ὑαλουργικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλουργίαν βλ.λ., εἰδ. ὁ χρήσιμος εἰς τὴν ὑαλουργίαν : Γεωπ.20,17 **κάμινον ὑαλουργικήν**· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ ὑαλουργικὴ** (κτ. παράλ. τοῦ τέχνη) ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ὑάλου, ἡ ὑαλουργία : Γεωπ.20,7 **ὑαλουργικὴ ἐστι τέχνη καταγινομένη περὶ τὴν ὕαλον**, Βλεμμ.Λογικὰ ΙΙ.
ὑαλουργός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** κατασκευάζων τὴν ὕαλον **ἢ** ὁ ἐπεξεργαζόμενος ταύτην πρὸς ἀποτέλεσιν ὑαλίνων σκευῶν, ὁ ὑαλοποιός, ἢ **ὁ** ὑαλοτέχνης : Στράβ.16,2,25 **εἶναί τινα καὶ κατ' Αἴγυπτον ὑαλῖτιν γῆν**.
ὑαλοῦς-ῆ-οῦν μτγν. κ. νεώτ. **κ. ὑελοῦς** ('Ιππόλ.π. 'Αθήν.1,129D, Κλήμ.'Αλ.191) συνηρ. τ. τοῦ ὑάλεος βλ.λ., ὁ ὑάλινος, γυαλένιος : Στράβ.4,5,3 **ἐλεφάντινα ψάλια . . καὶ ὑαλᾶ σκεύη**, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.25 **ἐκπώματα ὑαλᾶ**, Κλήμ.'Αλ.191 **ἀμίδας ὑελᾶς**.
ὑαλοφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν **εἴδει** ὑάλου, ὁ ὡς ὕαλος φαινόμενος, ὑαλοειδής· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν ἀστρίων, **ἀποτελοῦν** παραλλαγὴν τοῦ ὀρθοκλάστου.
ὑαλοφεγγίτης (ὁ) μσν. θυρίς, φεγγίτης **ἐξ ὑάλου** : Φλῶρ.κ.Πλατζιαφλ.1333 (ἐκδ.Μαυροφρ.).
ὑαλόφραγμα (τὸ) νεώτ. τὸ ὑαλοστάσιον βλ.λ.

ὑαλόφρακτος-ον νεώτ. ὁ περικλειόμενος, ὁ οἱονεὶ φραττόμενος δι' ὑάλων, ὑαλοπινάκων, ὑαλοσκεπής, ὑαλωτός, τζαμωτός· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑαλόφρακτον** (τὸ) ὑαλοστάσιον βλ.λ., τζαμλίκι, τζαμωτό, τζομορία.
ὑαλόχαρτον (τὸ) νεώτ. χάρτης φέρων ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας αὐτοῦ λεπτὰ θρύμματα ὑάλου, χρησιμοποιούμενος πρὸς λείανσιν ξυλίνων ἐπιφανειῶν, γυαλόχαρτο.
ὑαλόχρους-οος-ουν-οον μτγν. κ.νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς καθαρᾶς, διαφανοῦς ὑάλου: Λεωνίδ. Ταρ. ἐν ΑΠ 6,211 πορφυρεῦν τε **Λεσβίδος κόμης ἔλιγμα καὶ μηλοῦχον ὑαλόχροα.**
ὑαλοχρώδης-ους-ες μτγν. ὑαλόχρους βλ.λ.: Κριναγ. ἐν ΑΠ 6,233.
ὑαλῶ-όω μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω τι εἰς ὕαλον, ὑαλοποιῶ· **2)** εἰδ. καθιστῶ τι ὑδατοστεγὲς δι' ὑαλογανώματος βλ.λ.· **3)** μσν. παθ. ἐν εἰδ. ἐνν. οἱονεὶ μεταβάλλομαι εἰς ὕαλον, τήκομαι, ρευστοποιοῦμαι· δθ. ἀποβάλλω τὴν ὑφήν, τὴν οὐσίαν μου.
ὑαλώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **ὑελώδης** (Διοσκ.3,86) ὁ ὁμοιάζων πρὸς ὕαλον, ὑαλοειδής: Ἱππ.Κῳακ.140, Θεοφάν.Νόνν.2,48· **2)** νεώτ. εἰδ. ὁ στίλβων ὡς ἡ ὕαλος, ποὺ γυαλίζει: **ὑαλώδεις ὀφθαλμοὶ** οἱ τοῦ νεκροῦ ἢ τοῦ ἑτοιμοθανάτου.
ὑάλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἰατρ. ὀφθαλμικὴ πάθησις τῶν ἵππων, ὡς τὸ γλαύκωμα: Ἱππιατρ.1,43,11 **συμβαίνει δὲ ἐκ τούτου ὃ καλεῖται ὑάλωμα, ὅμοιον φηφῖδι λευκῇ·** **2)** νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ὑαλίνων μερῶν οἰκοδομήματος, ὑαλοστάσιον, τὰ τζομικά· **3)** ὁμ. νεώτ. τὸ ὑαλογράφημα· **4)** ὁμ. νεώτ. τὸ ὑαλογάνωμα βλ.λς.
ὑαλῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα ὑαλώδη ἐμφάνισιν, λάμφιν, κρυσταλλώδης: Ὀρφ.Λιθ.607 **ὑαλῶπις ἴασπις.**
ὑάλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ὕαλον μετατροπή.
ὑαλωτός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐξ ὑαλοπινάκων ἀποτελούμενος, ὁ τζαμωτός· ‖ τὸ οὐδ. **ὑαλωτὸν** ὡς οὐσ. ὑαλοστάσιον, ὑαλόφραγμα.
ὑάλωψ (ὁ) ὁ ὑαλέψης· Ἡσ.
ὕαμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «βόθρος».
ὑαμινόν (τὸ) Ἐπιγρ. ὗς, χοῖρος: Ἐπιγρ.Κέω **ἂν δέ τι καὶ ὑαμινὸν θύῃ.**
ὑάνεος-εον Ἡσ. «βλοσυρός, χαλεπός» (κῶδ. ὑανέοος)· πρβλ. ὑαλής.
ὕαξ-ακος (ὁ) ἐσφ. ἀντὶ τοῦ οἴαξ· Ἡσ. «ὕαξ· πηδάλιον. ὁδηγός».
ὑάρδα (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ., δημ. **γυάρδα** ἀγγλικὴ μονὰς μήκους, ὑποδιαιρουμένη εἰς 3 πόδας ἢ 36 δακτύλους, ἰσοδυναμοῦσα δὲ πρὸς 0,914 μέτρ.
ὑατσίνθι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πολυανθής, ἡ κονδυλόρριζος, ὁ. γιατσέντο, διατσίντο.
ὑβάζω (ὑβός) λεξ. κύπτων ἐμῶ· Σουίδ. «ὑβάζειν τὸ ἐμεῖν· οἱ γὰρ ἐμοῦντες ἀπὸ τῆς βίας κυρταίνειν ἐοίκασιν».
ὑβάλης Ἡσ. «ὁ λάγνος».
ὑβαλλήν ὁ λάγνος· ΑΒ 1426· πρβλ. ὑβάλης.
ὑβάλλω ἐπ. συγκεκομμ. τ. ἀντὶ τοῦ ὑποβάλλω: Ἰλ.Τ 80· ‖ Ἡσ.«ὑββάλλει· ὑπερτίθεται. ὑποβάλλει».
ὑβλαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν παρὰ τὰς Συρακούσας πόλιν Ὕβλαν, ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος: Στράβ.6,2,2 **ὑβλαῖον μέλι,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.82 **μὲ μέλι σύγκερο μεστὲς | αἱ Ὑβλαῖες κερῆθρες·** ‖ ὁ κάτοικος τῆς πόλεως Ὕβλας: Θουκ.6,94,3, Στέφ.Βυζ.
ὑβοπλασία (ἡ) νεώτ. ὁ σχηματισμὸς ὕβου βλ.λ.· **2)** εἰδ. ἰατρ. χειρουργικὴ ἐπέμβασις δι' ἧς στερεοῦται ὁ ἐκ σπονδυλίτιδος σχηματισθεὶς ὕβος.
ὕβος (ὁ) κ. νεώτ. ἐξέχον κύρτωμα, ἐξόγκωμα τῆς ράχεως, καμπούρα· εἰδ. τὸ ἐπὶ τῆς ράχεως τῆς καμήλου κύρτωμα: Ἀριστλ.Ζ1 2,2,5 **αἱ δὲ κάμηλοι ἴδιον ἔχουσι.. ὕβον ἐπὶ τῷ νώτῳ.**

ὑβός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων κεκυρτωμένα τὰ νῶτα, κυφός, καμπούρης: Ἱππ.Ἀφ.1258· ‖ εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ λορδός: Θεόκρ.5,43.
ὑβρεολόγιον (τὸ) νεώτ. σωρεία ὕβρεων, βρισίδι.
ὑβρίγελως-ωτος (ὁ) μτγν. ὑβριστικός, χλευαστικὸς γέλως: Μαν.4,280, αὐτ.4,440.
ὑβρίζω κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ὑβρίσδω,** δημ. **βρίζω,** μέλλ. ἀττ. **ὑβριῶ** (Δημ.585 **ἐν-**: Ἀριστφ.Θεσμ. 719), μτγν. **ὑβρίσω** (Ἀππ.Μιθρ.79), ἀόρ. **ὕβρισα** (Ἡρ.6,87, Σοφ.Αἴ.560), δημ. **ἔβρισα,** παρακ. **ὕβρικα** (Ἀριστφ.Λυσ.400), ὑπερσ. **ὑβρίκειν** (Δημ.32), μέσ. μέλλ. **ὑβριοῦμαι** (Ἀριστφ.Ἐκκλ.666), παθ. μέλλ. **ὑβρισθήσομαι** (Δημ.585), ἀόρ. **ὑβρίσθην** (Σοφ.Αἴ.367), δημ. **ἐβρίστηκα** κ. **βρίστηκα,** παρακ. **ὕβρισμαι,** μτχ. παθ. παρακ. ὑβρισμένος, δημ. **βρισμένος,** διάγω, φέρομαι αὐθαδῶς, ἀκολάστως, ὑβριστικῶς, περιφρονητικῶς: Ὀδ.Α 227 **ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν δαίνυσθαι κατὰ δῶμα,** αὐτ.Γ 207, αὐτ.Σ 380, Θέογν.749 **ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος.. ὑβρίζει** πλούτῳ **κεκορημένος,** Αἰσχ.Πρ.82 **ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε·** ‖ ἐν τῷ παθ. τ.: Εὐρ.Βάκχ.1298 **ὑμῖν ὑβρισθεὶς· θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν,** Ἀριστφ.Πλ.1044 **τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεως ἧς ὑβριζόμην,** Δημ.523 **ὧν δ' εἰς τὸ σῶμα ὑβρίσθαι φησί·** **3)** εἰδ. ὡς δικαστικὸς ὅρος ἐν τῷ ἀττ. δικαίῳ, ἀτιμάζω, βιάζω, κακοποιῶ: Λυσ.14,26 **πρῶτον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον ὄντα,** Δημ.516· κ. παθ.: Θουκ.8,74 **γυναῖκες καὶ παῖδες ὑβρίζονται,** Πλάτ.Νόμ.874C, Ξεν.Ἀν.3,1,13· ‖ **ὑβρίζομαι τὰς γνάθους** κοσκοῦμαι τὰς παρειάς: Ἀριστφ.Θεσμ.903· ‖ εἰδ. παθ. εὐνουχίζομαι: Ξεν.ΚΠ 5,4,35· ‖ δθ. κ. ἐπὶ πράξεων **τὰ ὑβρισμένα** οἱ κακώσεις, αἱ σωματικαὶ βλάβαι: Λυσ. 3,7 **καὶ τοσούτου ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων·** **4)** ἐπὶ ζῴων, ἐκδηλῶ τὴν δύναμιν, τὴν εὐρωστίαν μου διὰ ζωηρῶν, ἐπικινδύνων κινήσεων: Ἡρ.4,129 **ὑβρίζοντες οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον,** Ξεν.ΚΠ 7,5,62 **οἱ ὑβρισταὶ ἵπποι ἐκτεμνόμενοι τοῦ δάκνειν καὶ ὑβρίζειν ἀποπαύονται·** **5)** εἰδ. ἀναφ. πρὸς τὴν συμπεριφοράν, διαγωγὴν πρός τινα, προσβάλλω διὰ πράξεων ἢ λόγων, κακῶς φέρομαι πρός τινα, κακομεταχειρίζομαι: Ἰλ.Λ 695 **ἡμέας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωντο,** Αἰσχ.Πρ.970 **ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών,** Σοφ.Αἴ.557 **οὔ τοι σ' Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσῃ στυγναῖσι λώβαις,** Ἀνδοκ.31,5· ‖ ἔμπροθ. **ὑβρίζω εἴς τινα**: Εὐρ. Φοίν.620 **ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει.—Καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι,** αὐτ.Ἱππ.1073, Ἀριστφ.Πλ.899 **ταῦτ' οὖν ἀνασχέτ' ἐστίν.. τούτους ὑβρίζειν εἰς ἔμ',** αὐτ.Νεφ.1506· ‖ εἰδ. **ὑβρίζω ἐπί τινα** ὑπεραίρομαι, ἀλαζονεύομαι διὰ τὴν ἐπί τινος νίκην μου: Εὐρ.Ἡρ.708 **ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·** κ. μτ. συστ. αἰτ.: Αἰσχ.Ἱκ.880, αὐτ.άπ.166 **ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί,** Εὐρ.Βάκχ. 247, αὐτ.ΙΑ 961, Δημ.614 **ὕβρεις ἃς κατὰ τὴν ἀγορὰν ὕβριζεν·** κ. μτ. διπλ. αἰτ.: Σοφ.Ἠλ.613 **ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισεν,** Εὐρ.Ἱκ.512 **ἡμᾶς ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν,** αὐτ.Ἠλ. 269, Πλάτ.Συμπ.222A· **6)** εἰδ. ἐπὶ ποταμοῦ, ρεύματος, ὑπερεκχειλίζων παρασύρω: Ἡρ.1,189 **κάρτα τε δὴ ἐχαλέπαινε τῷ ποταμῷ ὁ Κῦρος τοῦτο ὑβρίσαντι..** ‖ παρασύρομαι: Πλούτ.Ἠθ.993E **γῆ ὕβριστο ποταμῶν ἐκβολαῖς·** **7)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. ὑβρισμένος ὁ λίαν περισσῶς, ὑπερμέτρως ἐπιδεικτικός: Εὐρ.Φοίν.1112 **σημεῖ' ἔχων ὑβρισμένα** (ἐπιδεικτικῶς περιττά), Ξεν.ΚΠ 2,4,5 **στολὴ οὐδέν τι ὑβρισμένη** (φόρεμα ἐστερημένον ἐπιδεικτικῆς λαμπρότητος)· **8)** ρηματ.π. ὕβρισμα, ὑβρισμός, ὑβριστής, -στός.
ὑβρίκτας (ὁ) μτγν. δωρ. τ. τοῦ ὑβριστὴς βλ.λ.: Θεόκρ.23,14.

ὑβρικῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑβριστικῶς, προσβλητικῶς : Ἰω.Χρυσ.4,360,Β.

ὑβριοπάθησις-εως (ἡ) μσν. τὸ πάσχειν ὕβρεις, δεινὰ ὑπό τινός : Παχυμ.Γ 2,28 (ἐκδ. Βόνν.).

ὑβριοπαθῶ-έω μτγν. ὑφίσταμαι ὕβρεις, προσβολάς, περιφρονήσεις, κακοποιήσεις : Ρήτ.Walz. 3,181· **2)** ρηματ.n. ὑβριοπάθησις.

ὕβρις-εως (ἡ) κ. νεώτ., γενικ. κ. **ὕβρεος** (Ἀριστφ. Θεσμ.466, αὐτ.Πλ.1044, Εὔβουλ.Ναυν.1,91, ἐπ. **ὕβριος**, ἀλαζονική, προπετὴς συμπεριφορά, διογωγὴ πηγάζουσα ἐκ πάθους ζωηροῦ ἢ ἐκ τῆς συναισθήσεως ὑπερβολικῆς δυνάμεως, αὐθάδεια, ἀναίδεια (εὔχρ. ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τῶν μνηστήρων) : Ὀδ. Ο 329 **μνηστήρων, τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει,** αὐτ.Α 368, αὐτ.Δ 321, Ἡσίοδ.Ἔργ. 215 **δίκη ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,** Ἀρχίλ.79, Αἰσχ.Εὐμ. 534 **δυσσεβίας μὲν ὕβρις τέκος**· ‖ ὡς κατηγορούμενον, ἐν χρ. πρὸς χαρακτηρισμὸν πράξεων, ἐνεργειῶν : Σοφ.ΟΚ 883 **ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ';** Εὐρ. Ἱππ.874 **ὕβρις τόδ' ἐστί, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν,** Ἀριστφ.Νεφ.1299· ‖ ἡ δοτ. ἐν χρ. ἐπιρρ. **ὕβρει** χλευαστικῶς, ἀλαζονικῶς, προπετῶς : Σοφ.Ἠλ.881· κ. ἐμπροθ. : Εὐρ.Ὀρ.1581, Δημ. 526· **2)** ἐν πλέον συγκεκριμένῃ σημ., προσβολή, κακομεταχείρισις πηγάζουσα ἐξ ἀκολασίας, αὐθαδείας, ἀκράτου ἀλαζονείας : Ἰλ.Α 203 **ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;** αὐτ.214, Ὀδ. Ω 352· μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Σοφ.ἀπ.337 **ἡ κατ' Ἀργείους ὕβρις,** Εὐρ.Βάκχ.6 **ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,4 **ἡ πρὸς τοὺς δημότας ὕβρις**· ‖ μτ. γενικ. ἀντικειμ. **ὕβρις τινός** ἡ κατά τινος προσβολή : αὐτ.1,8· **3)** σφοδρὰ σαρκικὴ ἐπιθυμία, ἀσέλγεια, ἀκολασία (κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ σωφροσύνη) : Θέογν. 379 **ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν**· **4)** ἀσελγὴς πρᾶξις : Πίνδ.Π 2,28 **ὕβρις νιν ὦρσεν εἰς αὐάταν**· ‖ εἰδ. ἡ μοιχεία, ἡ προσβάλλουσα, αἰσχύνουσα τὸν σύζυγον : Λυσ. 1,2 **ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἡγοῦνται,** Πλούτ.Ἠθ 825C **ὁ δὲ ἐκείνῳ πάλιν ὥσπερ .. ἀνταποδιδοὺς ὕβριν, ἐμοίχευσε τὴν γυναῖκα**· ‖ πᾶσα πορνική, ἀσελγὴς κ. γεν. αἰσχρὰ πρᾶξις : Ἰσοκρ.4,114 **παίδων ὕβρεις καὶ γυναικῶν αἰσχύνας,** Δημ.440 **γυναῖκας δεῦρ' ἤγαγεν ἐφ' ὕβρει,** Ἀριστλ.Ρητ.1,12,25 **γυναικῶν ὕβρεις ἢ εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς υἱεῖς**· **5)** εἰδ. ἐν τῷ ἀττ. δικ. **γραφὴ ὕβρεως** ἡ ἀγωγὴ ἡ εἰσαγομένη πρὸς τιμωρίαν πάσης βλάβης, προσβολῆς προερχομένης ἐξ ὑβριστικῆς ἐπιθέσεως, ἡ ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν ἐκδικαζομένη καὶ ἐν περιπτώσει ἀποδοχῆς της δυναμένη νὰ συνεπάγηται ὡς τίμημα καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον : Ἰσοκρ.20,2, Αἰσχίν. 3,14, Δημ.970· ‖ Σουΐδ. «**ὕβρις, ἡ μετὰ προπηλακισμοῦ καὶ ἐπηρείας, αἰκία δὲ πληγαὶ μόνον**»· **6)** ἐπὶ ζῴων, ἡ ἀγριότης, τὸ ἀτίθασον, ἀχαλίνωτον: Ἡρ.1,189 **ἐνθαῦτά οἱ τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν ὑπὸ ὕβριος ἐσβὰς εἰς τὸν ποταμόν . . ,** Πινδ.Π 10,55 **κνωδάλων ὕβριν ὀρθίαν ὁρῶν ἀμυνεν**· **7)** τρικυμία ἐν τῷ πελάγει συνεπαγομένη κίνδυνον διὰ τοὺς πλέοντας : ΚΔ Πράξ.27,21 **ἔδει μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην**· **8)** ἐν προσωπ.: Πινδ.Ο 13,10 **Ὕβριν Κόρου μητέρα θρασύμυθον.**

ὕβρις-εως (ὁ) ποι. ὁ ὑβριστής : Ἡσίοδ.Ἔργ.189 **κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν ἀνέρα** (Πρόκλ. «**κακοῦργον καὶ ὑβριστὴν ἄνθρωπον**»· **2)** ὄνομα σατύρου : Ἐπιγρ.

ὑβρίς-ίδος (ἡ) νυκτερινὸν σαρκοβόρον ὄρνεον, πιθ. ὁ ὦτος, δημ. μπούφος : Ἀριστλ.ΖΙ 9,12,5.

ὑβρίσδω δωρ. τ. τοῦ ὑβρίζω βλ.λ.

ὕβρισμα-ατος (τὸ) προσβλητική, ἐξ ἀλαζονείας, αὐθαδείας πηγάζουσα ἐνέργεια, πρᾶξις, προσβολή, κακομεταχείρισις : Ἡρ.3,48 **ὕβρισμα . . ἐς τούτους εἶχε ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον,** αὐτ.7, 160, Εὐρ.Ἡρ.18 **τόδ' ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ὑβρίσαι,** Δημ.540 **τὰ τούτων ὑβρίσματα εἰς ἐμέ**· **2)** τὸ ἀντικείμενον τῆς προσβολῆς, τῆς ὕβρεως· φρ. **ὕβρισμα θέσθαι τινὰ** ἀντὶ τοῦ ὑβρίζειν : Εὐρ. Ὀρ.1038 **ὕβρισμα θέμενοι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον**· **3)** ἐν χρ. τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου : αὐτ.Ἡρ.181 **τετρασκελὲς ὕβρισμα** (ἀντὶ τοῦ τετρασκελεῖς ὑβρισταί, ἐπὶ τῶν Κενταύρων).

ὑβρισμός (ὁ) κ. νεώτ. ποι. ἡ ὕβρις : Αἰσχ.ἀπ.166 **ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ' ἐναισίους.**

ὑβριστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ τοῦ **ὑβριστής** : Ὀππ.Κυν.1,416, Νόνν.Δ 46,5, ΑΠ 7,352· ‖ **ὁ τ. ὑβριστῆρσι** δ. γρ. ἀντὶ **ὑβριστῇσι** ἐν Ἰλ.Ν 633.

ὑβριστής (ὁ) κ.μσν. κ. νεώτ. δημ. **βριστής** βίαιος, αὐθάδης, θρασύς, ἀναιδής : Ἰλ.Ν 633 **ὑβρισταί . . τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται φυλόπιδος κορέσασθαι,** Ὀδ.Ζ 120 **ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι ἠὲ φιλόξεινοι** (περὶ τῶν μνηστήρων), αὐτ.Ι 175, αὐτ.Ν 204, Θέογν.775 **στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων,** Ἡρ.1,89, αὐτ.2,32 **ἀνδρῶν δυναστέων παῖδες ὑβρισταί,** Σοφ.Τρ.1096 **στρατὸν θηρῶν ὑβριστὴν** (περὶ τῶν Κενταύρων), Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,86 **θεὸς μεγαλύνεται ἄπρακτον τὸν ὑβριστὴν ἐπαναστρέφων**· **2)** ἀκόλαστος, ἀσελγής· ἀντίθ. τῷ σώφρων : Ἀριστφ.Νεφ.1068, Ξεν. ΚΠ 3,1,21 **ἔοικας οὐκ οἴεσθαι τοὺς ὑβριστὰς γιγνώσκειν τοὺς ἑαυτῶν σωφρονεστέρους**· **3)** ἐπὶ ζῴων, ὁ ἀτίθασος, ὁρμητικός, ἀκατάσχετος : Εὐρ. Βάκχ.743 **ταῦροι δ' ὑβρισταὶ κεἰς κέρας θυμούμενοι,** Ξεν.ΚΠ 7,5,62· **4)** κ. ἐπὶ φυσικῶν δυνάμεων, φαινομένων, σφοδρός, βίαιος : Ἡσίοδ.Θ 307 **δεινόν δ' ὑβριστήν τ' ἄνεμον . .,** Αἰσχ.Πρ.723 **ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον.**

ὑβριστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων κλίσιν, τάσιν, ὁ εἰς ὕβριν δεδομένος, θρασύς, αὐθάδης, βίαιος, αὐθαίρετος, δημ. προσβολιάρης, ἐπὶ προσ.. Πλάτ. Κρατ.396Β **Κρόνου υἱὸν ὑβριστικόν**· **2)** ἐπὶ λόγων ἢ πράξεων, ὁ δι' οὗ ἐκδηλοῦται, ἐμφαίνεται διάθεσις ὕβρεως, προσβολῆς κατά **τινος** : αὐτ.Φαῖδρ.252Β, Αἰσχίν.87 **ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον ἐπιστολήν,** Ἀριστλ.Ρητ.2,8,6, - **ὑβρ- τρόπος - συμπεριφορά**· ‖ εἰδ. **ὑβριστικὰ ἀδικήματα** τὰ ἀδικήματα τὰ πηγάζοντα ἐξ ὑπέρφρονος, θρασείας διαθέσεως καὶ προσβάλλοντα τὸ πρόσωπόν τινος : Ἀριστλ.Ρητ.2,16,4· ‖ **τὸ οὐδ. πληθ.** κτ. παράλ. τοῦ οὐσ. ὃ προσδιορίζει ἐν χρ. **κατ'** ἐπιρρ. πως τρόπον : Πλάτ.Πολιτ.307Β, Δημ.1101 **ὑβριστικὰ καὶ δεινὰ παθών**· ‖ **τὸ οὐδ. ἑν.** ὡς οὐσ. **τὸ ὑβριστικὸν** αὐθάδεια, θρασύτης, ἀναίδεια : Ξεν. Ἀπομν.3,10,5· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὕβριν, προσβολήν τινα : Διον.Ἀλ.Δημ.11 **ὑβριστικὴ διήγησις**· **4)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ ὀργῶν πρὸς αὔξησιν ὑπέρμετρον : Θεόφρ.ΦΙ 3,15,4 **καὶ ὅσα τῶν γενῶν ὑβριστικά, τοῦ ἦρος δεῖ τμηθῆναι**· **5)** τὸ οὐδ. πληθ. **τὰ ὑβριστικὰ** ὡς οὐσ. ἑορτὴ ἀγομένη ἐν Ἄργει κατὰ τὴν νέαν σελήνην τοῦ μηνὸς Ἑρμαίου εἰς μνήμην τῆς Τηλεσίλλης, καθ' ἣν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀντήλλασσον ἀμοιβαίως **τὸ ἐνδύματά** των : Πλούτ.Ἠθ.245Ε.

ὑβριστικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑβριστικὸν βλ.λ., προσβλητικόν, ὑπερφρόνως, αὐθαδῶς, ἀναιδῶς : Πλάτ.Χαρμ.175Β, Ξεν.ΚΠ 8,1,33, Πλούτ.Ἠθ.762C **ὑβριστικῶς σοι κέχρηται καὶ πάνυ ὑπερηφάνως τὸ μειράκιον.**

ὑβριστίς-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ ὑβριστής βλ.λ. : ΕΜ 595,38· **2)** ὕβρις : ΕΜ 597,56, Σουΐδ.

ὑβριστοδίκαι (οἱ) οἱ κατοπατοῦντες τὸν νόμον δικασταί, οἱ δωροδοκούμενοι καὶ βοηθοῦντες τοὺς ἐγκληματίας, ἵνα διαφεύγωσι τὴν δίκην, τίτλος κωμῳδίας τοῦ Εὐπόλιδος.

ὕβριστος-η-ον ὑβριστικός, θρασύς, αὐθάδης : Φερεκράτ.'Αδήλ.23, Πλάτ.Κωμ.Πεισανδρ.2 **ὕβριστον χρῆμα** (γυνὴ ἐνν.)· ‖ κ. ἐν τῷ συγκρ. τ. **ὑβριστότερος** : Ἡρ.3,81 (δ.γρ. ὑβριστικώτερος), Ξεν.ΚΠ 5,5,41, Πλάτ Νόμ.641C· ‖ κ. ἐν τῷ ὑπερθ. **ὑβριστότατος** : 'Αριστφ.Σφ.1294, Ξεν.'Αν.5, 8,22, αὐτ.'Απομν.1,2,12, Πλάτ.Πολ.808D).

ὑβρίστρια (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ ὑβριστὴρ βλ.λ. : ΠΔ 'Ιερ.27,31 **ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει κύριος· ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα σου,** Μακάρ.Φιλαδελφ.178Α **ὑβρίστριαν . . γλῶσσαν.**

ὕβωμα-ατος (τό) ὕβος, κύρτωμα τῆς ράχεως, κομπούρα : 'Ιππ.'Αρθρ.808.

ὕβωσις-εως (ἡ) κύρτωσις, κύφωσις, καμπούριασμα : 'Ιππ.'Αρθρ.616, Σχόλ.Θεόκρ.5,43.

ὑγκία (ἡ) νεώτ. δημ. κ. **ὑγειά** κ. **γειά** μτγν. τ. τοῦ ὑγίεια βλ.λ. : Πολύβ.32,14,12, 'Επιγρ.

ὑγειά (ἡ) δημ. ἡ ὑγεία, ἄ. γειά.

ὑγείδιον (τὸ) μτγν. ἰατρ. εἶδός τι ἀλοιφῆς, κολλυρίου : Γαλ.13,443.

ὑγείη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ὑγεία βλ.λ. : Πρόκλ.'Υμν. εἰς Ἥλιον 22,44, ΑΠ Παράρτ.153.

ὑγειοδότης (ὁ) μσν. ὁ διδούς, προσφέρων τὴν ὑγείαν : Θ Λάσκ.770 (ἔκδ.Mi.).

ὑγειολογία (ἡ) νεώτ. ἡ φυσιολογία τοῦ ὑγιοῦς, ἡ περιγραφὴ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων ὑγιοῦς, φυσιολογικοῦ ὀργανισμοῦ.

ὑγειονομεῖον (τὸ) νεώτ. δημοσία ὑπηρεσία παρὰ τοῖς λιμεναρχείοις σκοποῦσα εἰς τὴν ἀπὸ θαλάσσης προφύλαξιν χώρας τινὸς ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων (πανώλους, χολέρας, τύφου).

ὑγειονομία (ἡ) νεώτ. δημοσία ὑπηρεσία, ἐπιμελουμένη τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῶν πολιτῶν.

ὑγειονομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγειονομίαν βλ.λ., γεν. τὴν ὑπὸ τοῦ κράτους παρεχομένην ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ κοινοῦ πρόνοιαν : **ὑγειον- ἐπιτροπὴ ταῦ στρατοῦ - μέτρα - ὑπηρεσία - ὀργάνωσις.**

ὑγειονόμος (ὁ) νεώτ. δημόσιας λειτουργός, προϊστάμενος ὑπηρεσίας ὑγειονομικῆς.

ὑγειονομοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. κατώτερος ὑπάλληλος ὑγειονομείου.

ὑγιάζω, μέλλ. ὑγιάσω, καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω, γιατρεύω : Τίμ.Λοκρ.104D. 'Αριστλ.Πολιτ. 3,16,7 **ἄρνυνται τὸν μισθὸν τοὺς κάμνοντας ὑγιάσαντες,** αὐτ.Τοπ.1,3· ‖ παθ. γίνομαι ὑγιής, θεραπεύομαι : 'Ιππ.'Αφ.1256, 'Αριστλ.Ρητ.2,19,1, αὐτ.Α 'Υστ.1,13,9, αὐτ.Φυσ.5,5,5, 'Ανών.π.Σουΐδ. **ὑγιασθεὶς τοῦ τραύματος**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ψυχικῆς, διανοητικῆς ὑγείας : Διόδ.Σ 17,112 **τετρωμένος τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς τῶν φιλοσόφων λόγοις ὑγιασθείς.**

ὑγιαίνω κ. νεώτ., μέλλ. ὑγιανῶ ('Ιππ.380,30), ἀόρ. ὑγίανα (Δημ.1256), ἰων. ὑγίηνα, παθ. ἀόρ. ὑγιάνθην ('Ιππ.3,43), ἔχω φυσιολογικῶς λειτουργοῦντα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, εἶμαι ὑγιής, ἔχω τὴν ὑγειά μου, εἶμαι στὰ καλά μου: Ἡρ.1,153 **τοῖσι, ἢν ἐγὼ ὑγιαίνω, οὐ τὰ 'Ιώνων πάθεα ἔσται ἔλλεσχα,** 'Ιππ.567,13, 'Αριστφ.'Ορν.605 **ὡς ἄνθρωπος κακῶς πράττων ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει,** Πλάτ.Γοργ. 505Α, Δημ.1256 **ὑγιάνας καὶ σωθείς, - ὑγίαινε - ὑγιαίνετε** (ἀποχαιρετιστήριος φράσις, ἡ προσφώνησις τοῦ πίνοντος εἰς ὑγείαν τινός) : 'Αριστφ.Βάτρ. 165 **νὴ Δία καὶ σύ γε ὑγίαινε,** αὐτ.'Εκκλ.447· ‖ εὐχρ. ἐν τῇ μτχ. **ὑγιαίνων** ἀντὶ τοῦ ὑγιής, ἐκεῖνος ποὺ εἶναι στὰ καλά του : Ξεν.Οἰκ.10,6· **2)** εἶδ. εἶμαι ὑγιὴς τὸν νοῦν, ἔχω σώας τὰς φρένας : Θέογν.255 **κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ' ὑγιαίνειν,** 'Αριστφ.Νεφ.1275 **οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις,** αὐτ.'Ορν.1214, Πλάτ.Λυσ.205Α **οὐχ ὑγιαίνει, ἀλλὰ ληρεῖ τε καὶ μαίνεται·** **3)** ὅθ. κ. ὀρθῶς, ὑγιῶς κρίνω, φρονῶ περί τινος καταστάσεως, ζητήματος, ἔχω ὑγιᾶ φρονήματα, εἶδ. ἐν τῇ πολιτικῇ ζωῇ : Πλούτ.'Ηθ.12· **οὕτω οἱ ὑγιαίνοντες** (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς ἐπαναστάτας, τοὺς ταραξίας) : Πολύβ.28,15,12· ‖ κ. ἐπὶ φρονημάτων, ἐπὶ ἰδεῶν : Πλούτ.'Ηθ. **ὑγιαίνουσαι περὶ τοὺς θεοὺς δόξαι**· ‖ τὸ οὐδ. μτχ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑγιαῖνον** ἡ ὑγιὴς μερίς : Ἡρ.7,157 **τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ᾖ ὀλίγον . .**· **4)** ἐπὶ καταστάσεων, φαινομένων, εἶμαι ὑγιεινός : Πλούτ.'Ηθ.5Α **ὑγιαίνων καὶ τεταγμένος βίος,** αὐτ.660F **ὄψα λιτὰ καὶ ὑγιαίνοντα**· **5)** ὡς μτβ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ὑγιάζω βλ.λ., θεραπεύω : Δικαίαρχ.30· **6)** ρηματ. π. ὑγίανσις, ὑγιαντός.

ὑγίανσις-εως (ἡ) (ὑγιαίνω) κ. νεώτ. ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὑγείας τινός, θεραπεία : 'Αριστλ.Φυσ. 5 4,6 **ὑγίανσις ἡ εἰς ὑγίειαν, νόσανσις δ' ἡ εἰς νόσον** (ἐνν. μεταβολή), αὐτ.5,5,5, αὐτ.5,6,5, αὐτ. Μεταφ.10,12,5· **2)** ἡ μετατροπὴ τόπου, περιβάλλοντος νοσώδους εἰς ὑγιεινόν, ἡ ἐξυγίανσις.

ὑγιαντός-ή-όν ρηματ. ἐπίθετ. τοῦ ὑγιαίνω, ὁ δεκτικὸς ὑγιάνσεως, θεραπείας : 'Αριστλ.Φυσ.5,1,2.

ὑγίασμα-ατος (τὸ) μέσον θεραπευτικόν· ΑΒ 364, 12 «ἀκέσματα· ὑγιάσματα, ἰάματα».

ὑγιαστήριον (τὸ) γλωσσ. θεραπευτήριον.

ὑγιαστικός-ή-όν ὁ κατάλληλος, πρόσφορος πρὸς ὑγίανσιν, θεραπευτικός : 'Αριστλ.Φυσ.8,5,14, αὐτ.Ψυχ.2,2,14, Σχόλ.'Ερμογ. ἐν Walz.4,26,26 **ἰατρός, κἂν μὴ ὑγιάσῃ, ταῖς δὲ ὑγιαστικαῖς χρήσηται μεθόδοις.**

ὑγιαστός-ή-όν ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ὑγιάζω βλ.λ., ὃν δύναταί τις νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς ὑγείαν, ὁ δεκτικὸς θεραπείας : 'Αριστλ.Φυσ.8,5,14, αὐτ.Οὐρ.4,3,7.

ὑγιάτης (ὁ) ὁ χορηγῶν, παρέχων ὑγείαν, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου : 'Αθήν.2,36Β, Εὐστ.1624,37.

ὑγίεια (ἡ), ἀττ.κ. ὑγιεία ('Αριστφ.'Ορν.604, αὐτ.731, Μέν.Μονοστ.522), μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὑγεία,** 'Επιγρ. κ. **ὑγίεα,** δημ. (ὑ)γειά ἡ ἀρτία, φυσιολογικὴ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ ἀρτιότης τῆς λειτουργίας τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῴων, σωματικὴ εὐεξία, γεροσύνη· Σουΐδ. «ὑγίεια ἐστὶ συμμετρία τῶν πρώτων σωματικῶν δυνάμεων . .» : Ἡρ.2,77 **ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείην καὶ κλύσμασι,** Σιμων.116, Πίνδ.Π 3,128, Μέν. Μονοστ.19 **ὑγίεια καὶ νοῦς ἀγαθὰ τῷ βίῳ δύο,** Φιλήμ.'Αδήλ.68, 'Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,10 **ἡ περίστασις τῆς ὑγείας μου δὲν μοῦ δίδει ἄδειαν νὰ λάβω τέτοιες ξεφάντωσες,** Καλλιγ.Θαν.Βλ.39 **ἡ εὐσαρκία του καὶ ἡ σφριγῶσα ὑγεία του, - μ' αὐτὸ τὸ φάρμακο βρῆκε τὴν ὑγειά του** (ἐθεραπεύθη)· ‖ πληθ. **ὑγίειαι** ὑγιειναὶ καταστάσεις : Πλάτ.Πρωτ. 354Β, αὐτ.Πολ.618Β, αὐτ.Τίμ.87C **πρὸς γὰρ ὑγιείας καὶ νόσους, ἀρετὰς καὶ κακίας,** 'Αριστλ.ΖΙ Β,18,1· **2)** ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς ἀρτίας διανοητικῆς, ψυχικῆς καταστάσεως : Αἰσχ.Εὐμ.535 **ἐκ δ' ὑγείας φρενῶν ὁ πάμφιλος καὶ πολύευκτος ὄλβος,** 'Ισοκρ.234Β **ἡ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑγίεια**· **3)** θεραπεία, ἴασις : Μέν.Μονοστ.522 **ὕπνος δὲ πάσης ἐστὶν ὑγεία νόσου**· **4)** φάρμακον, θεραπευτικόν τι μέσον : 'Αλέξ.Τραλλ.9,78, Θεοφάν. Νόνν.2,20· **5)** εἶδος πλακοῦντος, ἐν χρήσει κατὰ τὰς θυσίας· ΑΒ 313,13 «μαζίον τι φαιστῶδες, ὅπερ ἐδίδοτο τοῖς θυομένοις» : 'Αθήν.3,115Α, Φώτ.· **6)** νεώτ. κ. δημ. φρ. ἐν εἶδ. χρ. **εἰς ὑγείαν - στὴν ὑγειά σας** εὐκτήριος προσφώνησις τοῦ πίνοντος πρὸς τοὺς συμπότας ἢ τοὺς προσφέροντας· ‖ **μὲ τὶς ὑγεῖές σου** ἐπιφώνησις πρὸς πιόντα ἢ φαγόντα καὶ πρὸς λουσθέντα· κ. εἴρων. πρὸς ἀποτυχόντα . **μὲ τὶς ὑγεῖές σας, καὶ τοῦ χρόνου !**· ‖ **μὲ ὑγιεῖες** κ. δημ. **μὲ γειά** εὐχὴ πρὸς φορέσαντα ἢ παραγγείλαντα νέον τι ἔνδυμα, φόρεμα, πῖλον, ὑποδήματα· ‖ **γειά σου** εὐχὴ πρὸς ἀπερχόμενον ἢ προσφώνησις κατὰ τὴν συνάντησιν οἰκείου προσώπου· γεν. ὡς χαιρετι-

σμός : γειά σας - ὥρα καλή· **7)** ἐν προσωποποιήσει ἡ θεὰ τῆς ὑγείας : Ἱππ.I,2, Ἀρίφρ. ἐν Lyr.Bgk.841, Παυσ.I,23,4.

ὑγιεινά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ὑγιεινὸν βλ.λ., συντελοῦντα εἰς ὑγείαν : **τρέφεται - ζῇ ὑγιεινά.**

ὑγιεινή (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν μεθόδων δι' ὧν συντελεῖται ἡ προαγωγὴ καὶ διατήρησις τῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ὑγείας : **δημοσία - στρατιωτικὴ - σχολικὴ ὑγιεινή**· ‖ κ. εἰδικώτ. : **ὑγιεινὴ τοῦ στόματος - τοῦ στομάχου.**

ὑγιεινολογία (ἡ) νεώτ. ἡ μελέτη τῶν μεθόδων καὶ τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς.

ὑγιεινολόγος (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς εἰδικὸς εἰς τὴν ὑγιεινολογίαν βλ.λ.

ὑγιεινός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καλός, ὠφέλιμος εἰς τὴν ὑγείαν, ὁ συντελεστικὸς τῆς διατηρήσεως ὑγιοῦς ὀργανισμοῦ : Ἱππ.Ἀφ.1247, Ξεν. ΚΠ I,6,16 **περί τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν,** αὐτ.Ἀπομν.I,6,5, Ἀριστλ.Πολιτ.7,11 **αἱ πρὸς τὴν ἕω τὴν ἔγκλισιν ἔχουσαι, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πνέοντα ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς, ὑγιεινότεραι** [ἐνν. χῶραι], **- ὑγιεινὸν κλῖμα, - ὑγιεινὴ τροφή**· κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.12A **τῶν σιτίων τοῖς ὑγιεινοτάτοις χαίρειν**· **2)** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγείαν : Γαλ.2,195 **ἁπάσης τῆς ὑγιεινῆς πραγματείας,** αὐτ.6,83 **ὁ τὴν ὑγιεινὴν τέχνην μετερχόμενος**· **3)** ἐπὶ προσ., ὑγιής, γερός : Πλάτ.Πολ.408E **καὶ αὐτοὶ πάσας νόσους κάμοιεν καὶ εἶεν μὴ πάνυ ὑγιεινοὶ φύσει,** αὐτ.Νόμ.728E **σῶμα . . ὑγιεινόν**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑγιεινόν** ἡ ὑγίεια : Ἀριστλ.Ρητ.I,2,1· **4)** νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ὑγιεινὴ βλ.λ.

ὑγιεινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑγιεινὸν βλ.λ.I), ἐν καλῇ ὑγιεινῇ καταστάσει· φρ. **ὑγιεινῶς ἔχω** ὑγιαίνω, εἶμαι καλὰ στὴν ὑγειά μου : Πλάτ. Πολ.407C, αὐτ.517D **ὅταν δὲ ὑγιεινῶς τις ἔχῃ αὐτὸς αὑτοῦ καὶ σωφρόνως, καὶ εἰς τὸν ὕπνον ἴῃ**· ‖ ὁμ. **ὑγιεινῶς διάγω** διάγω συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τῆς ὑγιεινῆς : Ξεν.Ἀπομν.3,13,2· ‖ φρ. **ὑγιεινῶς ποιῶ τι** ἀποβλέπω εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας : Πλάτ.Γοργ.522A· **2)** ἄνευ βλάβης τῆς ὑγείας : Ἱππ.4,182,2 **πολλοὶ μέντοι ἤδη καὶ εὐφόρως ἤνεικαν καὶ ὑγιεινῶς τὴν κύφωσιν ἄχρι γήρως**· **3)** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὑγιαίνοντος ἀνθρώπου : Ἀριστλ.Ἠθ.5,1 **λέγομεν γὰρ ὑγιεινῶς βαδίζειν, ὅταν βαδίζῃ ὡς ἂν ὁ ὑγιαίνων**· **4)** κ. παραθ. συγκρ. **ὑγιεινοτέρως** κ. **ὑγιεινότερον** : Ξεν. Λακ.2,5· κ. ὑπερθ. **ὑγιεινότατα** : αὐτ.4,7,9.

ὑγίεις-εντος-εσσα-εν βοιωτ. τ. τοῦ ὑγιής βλ.λ. : Πίνδ.Ο 5,53 **ὑγίεντα ὄλβον** [σχόλ. «τὴν μεθ' ὑγείας εὐδαιμονίαν»].

ὑγιηρός-ά-όν, ὑπερθ. **ὑγιηρότατος** [Ἡρ.4,187] κ. **-έστατος** [αὐτ.2,77], ὠφέλιμος εἰς τὴν ὑγείαν, ὑγιεινός : Πίνδ.Ν 3,29· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πλήρους ὑγείας ἀπολαύων, ὑγιής, γερός : Ἱππ.Ἀέρ.282.

ὑγιηρῶς ἐπίρρ. ὑγιῶς : Ἱππ.Ἐπιδ.I,942.

ὑγιής-οῦς-ές κ.μσν. κ. νεώτ., γενικ. ἀσυναίρ. **ὑγιέος,** δοτ. **ὑγιεῖ,** αἰτ. **ὑγιῆ** [Πλάτ.Φαίδ.89D, αὐτ. Νόμ.875E], ἀττ. **ὑγιᾶ** [Θουκ.3,34], ἰων. **ὑγιέα** [Ἡρ. I,8], δυϊκὸς **ὑγιῆ** [Πλάτ.Τίμ.83B], οὐδ. πληθ. **ὑγιᾶ** [Θωμ.Μ 365], παραθετ. **ὑγιέστερος - ὑγιέστατος** [Ἐπίχ.π.Ἀθήν.2,59C], ἀνώμ. συγκρ. τ. **ὑγιώτερος** [Σώφρ. ἐν ΕΜ 774,41], ὁ ἐν ὑγείᾳ, εὐεξίᾳ, ὁ ἔχων ἀρτίως λειτουργοῦντα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, γερός : Ἡρ.3,130 **ὅτι μιν ὑγιέα ἐποίησε,** αὐτ.3,133, Πλάτ.Νόμ.684C **εἴ καί τις . . δύναιτο εὐεκτικά τε καὶ ὑγιῆ σώματα ἀπεργάζεσθαι,** Μηναῖ.8,4 Συνξ. **τούτους μὲν ἡ Ἁγία εὐξαμένη . . ὕδωρ αὐτοῖς ἐπιχέουσα, κατέστησεν ὑγιεῖς,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.I,86 **σηκώσου τώρα, διὰ νὰ σὲ δῶ ὑγιῆ**· παροιμ. ἐπὶ τῶν πάνυ ὑγιαινόντων : Ἐπίχ.π.Ἀθήν.2,59C **ὑγιέστερός θην ἐστὶ κολοκύντας πολύ**· ‖ μτ. προσδιορ. δηλοῦντος τὸ ἐξ οὗ ἐθεραπεύθη, ἰάθη τις : Ξεν.Ἀπομν.I,3,13 **μόλις γὰρ ἂν ἴσως ἐν τοσούτῳ χρόνῳ [τὸ δῆγμα] ὑγιὴς γένοιο** (μτφ. περὶ τῶν πληγῶν τοῦ Ἔρωτος)· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ ὑγιές** ἐν χρ. ὡς οὐσ. ἡ ὑγεῖα, ἡ ὑγιὴς κατάστασις : Πλάτ. Συμπ.186B· **2)** γεν. ὁ καλῶς ἔχων κατὰ πάντα (ἐν φρ. μετὰ τοῦ σῶς) : Ἡρ.4,76 **ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ,** Θουκ.3,34 **πάλιν αὐτὸν καταστήσειν ἐς τὸ τεῖχος σῶν καὶ ὑγιᾶ**· **3)** μτφ. ἐπὶ ἠθικῆς, ψυχικῆς ὑγείας, σώφρων, συνετός, λελογισμένος : Εὐρ.Βάκχ.948 **τὰς δὲ πρὶν φρένας οὐκ εἶχες ὑγιεῖς,** Πλάτ.Πολ.372E, αὐτ.409D **ἀπιστῶν παρὰ καιρὸν καὶ ἀγνοῶν ὑγιὲς ἦθος,** αὐτ.Γοργ 526D· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λόγων, γνωμῶν, ἐνεργειῶν, γεν. ἐπὶ ἐκδηλώσεων τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ πνεύματος ἢ τοῦ ἤθους, φρόνιμος, σοφός, σωστός, ὅπως πρέπει : Ἰλ.Θ 524 **μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω,** Πλάτ.Πολ.584E **οἱ ἄπειροι ἀληθείας περὶ πολλῶν τε ἄλλων μὴ ὑγιεῖς δόξας ἔχουσι, - ἐμφορεῖται ἀπὸ ὑγιεῖς ἀρχὰς - ἀντιλήψεις**· ‖ συνηθ. ἐν χρ. μετ' ἀρνήσεως : Ἡρ.1,8 **τίνα λέγεις λόγον οὐκ ὑγιέα..;,** αὐτ.6,100, Εὐρ.Φοίν.201, Ἀριστφ.Θεσμ.636, Πλάτ. Φαίδ.66B· ‖ νεώτ. εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν νοσηρῶς ἐπαναστατικόν, ὁ ἐπὶ τῶν δεδοκιμασμένων ἀρχῶν, ἰδεῶν ἐρειδόμενος : **αἱ ὑγιεῖς κατευθύνσεις τῆς νεολαίας**· **5)** τὸ οὐδ. ὑγιὲς ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐν φρ. **ὑγιὲς φθέγγομαι** δοκιμάζω τι δι' ἐπικρούσεως, ἂν εἶναι στερεόν, γερό : Πλάτ.Θεαίτ.179D.

ὑγιοζυγία (ἡ) σχόλ. ὑγιής, ὀρθὴ συζυγία, ὀρθὸς συνδυασμός : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.540.

ὑγιόπους-ποδος-ουν ὁ ὑγιὴς τοὺς πόδας : Ἡσ. ἐν λ. ἀρτίπους.

ὑγιοποιῶ-έω μτγν. καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω : Διόδ.Σ ἀπ.521,12, Ἰω.Χρυσ.9,951A **ὑγιάσας καὶ ὑγιοποιήσας.**

ὑγιος-ον ὑγιής : Γλωσσ.

ὑγιότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ὀρθῶς, ὑγιῶς ἔχειν, ὀρθότης : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,118.

ὑγιῶ-όω κ. μσν. καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω : Ἡσ. «ὑγιοῦν τὸ σαοῦν καὶ θεραπεύειν» : Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.11, Εὐστ.Πον.153,30 **θεοῦ . . τοῦ ἡμᾶς ὑγιοῦντος καὶ ἁγιάζοντος**· ‖ κ. ἐπὶ διανοητικῆς, ἠθικῆς ὑγείας : αὐτ.199,90 **πολλὰ τῶν ἐθνῶν, πλεονεξίαν νενοσηκότα, ὑγιοῦντα σωφρονιζόμενα.**

ὑγιῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν ὑγείᾳ : Ἀθήν.2,46F **καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι . .**· **2)** ὀρθῶς, φρονίμως, σωστά : Πλάτ.Πολ.409A **εἰ μέλλει καλὴ κἀγαθὴ οὖσα κρίνειν ὑγιῶς τὰ δίκαια,** αὐτ.619D, Δημ.325 **πάνθ' ὑγιῶς καὶ δικαίως πεπολίτευμαι, - ὑγιῶς πολιτεύεται - φρονεῖ**· Ἡσ. «ὑγιῶς· ὀρθῶς, σώως, ὁλοκλήρως, ἐρρωμένως, καὶ εἴ τι ὅμοιον».

ὑγράζω κ. νεώτ. εἶμαι ὑγρός : Ἱππ.517,53 **ὑγράζοντος τοῦ σώματος.**

ὑγραίνω κ. νεώτ. διαβρέχω, καθιστῶ τι ὑγρόν, νοτίζω : Ξεν.Κυν.5,3· **2)** ποι. ἐπὶ ποταμοῦ, ἀρδεύω, ποτίζω χώραν : Εὐρ.Τρῳ.230 **ἂν ὑγραίνει . . ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις,** αὐτ.Ἑλ.3· **3)** ἐμβαπτίζω ἐντὸς ὑγροῦ, βρέχω : Εὐρ.ἀπ.368 **πηγαῖσιν οὐχ ὑγραίνουσα πόδας,** Γολ. εἰς Γλαῦκ.I **ἐν δὲ τοῖς λουτροῖς . . διαβρέξαι τε καὶ ὑγρᾶναι τὸ σῶμα**· **4)** κ. νεώτ. διαποτίζω, μουσκεύω, νοτίζω : Εὐρ.Ἴων 679 **βλέφαρον ὑγραίνει δάκρυσιν, - ἡ νυκτερινὴ δρόσος ὑγραίνει τὰ ἄνθη,** φρ. **ὑγράνθησαν οἱ ὀφθαλμοί του** [ἐδάκρυσε]· **5)** παθ. εἰδ. συνάγομαι εἰς λίμνας ἢ δεξαμενάς, ὡς κ. ἐπὶ στερεῶν, ὑγροποιοῦμαι : Ἀριστλ.Μετ. 4,6,1· **6)** εἰδ. παθ. χαυνοῦμαι ὑπὸ ἀσελγοῦς διαθέσεως, ἐν φρ. : Νικ.Χων.Χρον.6,317 **δροσώδης ὑ-**

ρωμένη κἂν τῷ χαλκῷ καὶ ὑγραινομένη πρὸς ἔρωτα· 7) εἰδ. ἰατρ. σημ. προξενῶ εὐκοιλιότητα : Ἱππ.Ἀφ.1247· ‖ κ. παθ. ἐπὶ τῆς κοιλίας : αὐτ.1245 **ὁκόσαισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισι ὑγραίνονται·** 8) ρηματ.π. ὕγρανσις.
ὕγρανσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑγραίνω βλ.λ., βρέξιμο, νότισμα : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.188.
ὑγραντικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ὕγρανσιν, ὁ πρὸς ὕγρανσιν πρόσφορος : Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.2,59Β· πρβλ. Κλήμ.Ἀλ.215.
ὑγρασία (ἡ) (ὑγράζω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις τοῦ ὑγροῦ, ὑγρότης : Ἀριστλ.ΖΙ 5,31,3, - **ἡ ὑγρασία τοῦ ἐδάφους - τοῦ τοίχου·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ παρουσία πολλῶν ὑδρατμῶν, ἀντίθ. ξηρασία· ‖ κ. ἡ ὑγρότης ἐν οἰκοδομήματι, ἐν τοίχῳ κττ. : **τὸ σπίτι - τὸ δωμάτια(ν) - ὁ βορεινὸς τοῖχος ἔχει ὑγρασία(ν)·** 3) ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ὑγρόν : Ἀλεξ Λέθης 5,10 **διεξόδους.. δι' ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐκδέξεται·** 4) νεώτ. τὰ ἐπὶ τῶν πόρων ἀγγείου ἢ τοίχου σταγονίδια ὕδατος.
ὕγρασμα-ατος (τὸ) ἡ ὑγρασία : Ἱππ.Ἄρθρ.803.
ὑγρέμπλαστρον (τὸ) μτγν. ὑγρὸν ἔμπλαστρον : Πλίν.Φl 34,36.
ὑγρηδών-όνος (ἡ) ἡ ὑγρότης : Ἱππ.593,22.
ὑγροβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ βαίνων, διαιτώμενος ἐν τῷ ὕδατι, ἐπὶ ἐνύδρων ζῴων : Ἀθήν.3,99Β **ξηροβατικά τινα ζῷα καὶ ὑγροβατικὰ ἄλλα..**
ὑγροβατῶ-έω μτγν. βαίνω, κινοῦμαι, διάγω ἐν τῷ ὕδατι, ἐπὶ ἐνύδρων ζῴων : ΑΠ 9,709 (πιθ.γρ.).
ὑγροβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν ὑγρῷ βεβαμμένος : Νόν.Δ 8,142, αὐτ.23,183.
ὑγρόβιος-ον μτγν. ὁ ζῶν, διάγων παρὰ τὸ ὕδωρ, οἷον ὁ ἁλιεύς : Νόνν.Δ 13,75· 2) νεώτ. ἐπὶ ζῴων, ἀ. ὑδρόβιος βλ.λ.
ὑγροβλεφαρῖτις-ιδος (ἡ) **νεώτ. ἰατρ.** βλεφαρῖτις **προκαλοῦσα δακρυόρροιαν.**
ὑγροβόλος-ον ὁ προκαλῶν ὑγρότητα, ὑγραντικός : Εὐρ.ἀπ.836,3 **ὑγροβόλοι σταγόνες.**
ὑγρόγελως-ωτας-ων ΑΒ 67 «ὁ ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον γελῶν καὶ μὴ αὐστηρὸν μηδὲ βίσιον».
ὑγρόγονος-ον μτγν. ποι. ὁ γινόμενος ἐν τῇ ὑγρασίᾳ ἢ ἐν τῷ ὕδατι : Νόνν.Δ 14,145.
ὑγρογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ὑγρασία.
ὑγροδίαιτος-ον μσν. ὁ ἐν τῷ ὕδατι διαιτώμενος, ὁ ὑγρόβιος βλ.λ. : Μαλάλ.1 358Α.
ὑγρόδρυος-ον μσν. ὁ ὑδατώδης : Ζώσιμ.35,3.
ὑγροθηρική (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ θηρεύειν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἁλιεία : Πολυδ.1,97.
ὑγροκαμπής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ ὑγρῶς, ὁ μετ' ὑγρότητος καμπτόμενος : Ἀνὼν.ἐν Ἀν.Κρ.4, 325 **ὑγροκαμπεῖς γνάθοι ἵππων.**
ὑγροκέλευθος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγρὰν ὁδὸν ἔχων, οὗ αἱ ὁδοὶ εὑρίσκονται ἐντὸς ὕδατος, ἐντὸς τῆς θαλάσσης, ὁ ἐν ὕδασι πορευόμενος ἢ διαβιῶν : Μάξιμ.Καταρχ.62 **ὑγροκέλευθος ἰχθύς·** 2) ὁ καταλείπων ἴχνη ὑγρά : Ποιητ.π.Ἀθήν.1,63Β· ‖ κ. μτφ. : Ὀρφ.Ὕμν.20,3 **ὑγροκέλευθοι νεφέλαι.**
ὑγροκέφαλος-ον ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.1,16,2.
ὑγροκήλη (ἡ) μτγν. ὑδροκήλη βλ.λ. : Πολυδ. 4,203 (ὃ.γρ.).
ὑγροκιρσοκήλη (ἡ) μτγν. ἀνευρυσμὸς τῶν τρεφόντων τὸν δίδυμον ἀγγείων καὶ ἀργοῦ ὑγροῦ συλλογὴ κατὰ τὸ μέρος τοῦ ὀσχέου : Γαλ.3,58.
ὑγροκοίλιος-ον εὐκοίλιος βλ λ.2): Ἀριστλ.ΖΙ 9,50,12.
ὑγροκολλούρια (τὰ) μτγν. κολλούρια ἢ κολλύρια ὑγρά : Ὀρειβ.315 (ἔκδ.Matth.).
ὑγροκόμος-ον μτγν. ὁ δι' ὑδάτων περιβάλπων, ὁ **εἰς ὕδατα πλούσιος** : Χρησμ.Σιβ.14,139.

ὑγρολάξευτος-ον μσν. ὁ ἐκ τῆς ροῆς τοῦ ὕδατος λοξευθείς : Φιλῆς Σφ.86,4,302.
ὑγρολογία (ἡ) νεώτ. πραγματεία περὶ τῶν χυμῶν ἤτοι τῶν ζωϊκῶν ρευστῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.
ὑγρομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ μανιωδῶς, παραφόρως ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ : Νόνν.Δ 43,284.
ὑγρομέδων-οντος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ κύριος, ἄρχων τῶν ὑδάτων· πρβλ. ποντομέδων : Νόνν.Δ 31,57.
ὑγρομέλεια (ἡ) μτγν. ὑγρότης, μαλακότης ἢ εὐλυγισία τῶν μελῶν : Ἀδαμ.Φυσιογν.2,11.
ὑγρομελής-οῦς-ές ὁ ἔχων ὑγρὰ μέλη ἤτοι εὐλύγιστα, εὔκαμπτα : Ξεν.Κυν.5,13 **ἔτι γὰρ ὑγρομελῆ ὄντα ἐπισύρεται ὅλα ἐπὶ τῆς γῆς,** Πολυδ 4,96.
ὑγρομετρία (ἡ) νεώτ. μέθοδος δι' ἧς προαδιορίζεται ἡ ὑγρασία χώρου τινός.
ὑγρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγρομετρίαν, ὁ τῆς ὑγρομετρίας : **ὑγρ- ὄργανα.**
ὑγρόμετρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὄργανον μετρήσεως, ἐλέγχου τῶν ὑγρῶν, ἂν καὶ κατὰ πόσον εἶναι ἀμιγῆ : Γαλ.· 2) νεώτ. μετεωρολ. ὄργανον δι' οὗ βαθμομετρεῖται ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ὑγρασία.
ὑγρομέτωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὑγρόν, μαλακὸν μέτωπον, ὁ ἔχων τρυφερὰν ὄψιν : ΑΠ 5,36.
ὑγρόμοθος-ον μτγν. ποι. ὁ ἐν ὑγροῖς ἤτοι ἐντὸς τῶν ὑδάτων μαχόμενος : Νόνν.Δ 39,83.
ὑγρόμορφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὑγράν, μαλακήν, τρυφερὰν μορφήν : Νόνν.Δ 36,87.
ὑγρόμυρον (τὸ) μτγν. τὸ ὑγρὸν μύρον : Ἀέτ.
ὑγρό(ν) (τὸ) (ὑγρός) νεώτ. κ. δημ. πᾶν σῶμα μὴ ὂν στερεὸν ἢ ἀέριον, ρευστὸν ὡρισμένου ὄγκου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ σχήματος· 2) πᾶν ὑδαρὲς συστατικὸν τοῦ ὀργανισμοῦ : **γαστρικὸν - ἐνάμνιον ὑγρόν.**
ὑγρονόμος-ον μτγν. ποι. ὁ ἐν τοῖς ὑγροῖς, τοῖς ὕδασι νεμόμενος ἢ διαιτώμενος : Νόνν.Δ 3,37 Τρώιον ὑγρονόμοιο **διασχίζων πόρον Ἕλλης.**
ὑγρόνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων ὑγρόν, μαλακόν, ἤτοι ἄστατον νοῦν : Πολυδ.6,126.
ὑγροπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. οὗ τὸ ὕδωρ εἶναι πεπηγμένον, παγωμένο : Νόνν.Δ 8,92· 2) ὁ ἔχων ὑγράν, ἀσθενικὴν σύστασιν, κρᾶσιν· ἀντίθ. σκληρόσαρκος : Ξενοκρ.Ἐνυδρ.33, Γαλ.13,591.
ὑγρόπισσα (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. πίσσα διατηρουμένη καὶ ἐν ψυχρῷ εἰς ρευστὴν κατάστασιν : Γαλ.14,329,2, Γεωπ.18,8,2.
ὑγρόπισσον (τὸ) σχόλ. ὑγρά, ρευστὴ πίσσα : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.116.
ὑγρόπλους-οον-ουν-οον μσν. ὁ ἐν ὑγροῖς, ἤτοι ἐν τοῖς ὕδασι πλέων : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.34.
ὑγροποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑγροποιηθῇ.
ὑγροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑγροποιῶ, ἡ εἰς ὑγρὸν μετατροπή : **ὑγροποίησις τῶν ἀερίων.**
ὑγροποιητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ συντελῶν εἰς τὴν ὑγροποίησιν.
ὑγροποιός-όν μτγν. ὁ ὑγρόν τι ποιῶν, ὁ ἐπιφέρων ὑγρασίαν : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.113Α.
ὑγροποιῶ-έω νεώτ. μεταβάλλω, μετατρέπω τι εἰς ὑγρόν : **ὑγροποιῶ ἀέριον.**
ὑγροπόρευτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγροκέλευθος βλ.λ.1) : Ὀρφ.Ὕμν.81,1 **λαιψηρὸν πήδημα δι' ἠέρος ὑγροπόρευταν.**
ὑγροπόρος-ον μτγν. ὁ ὑγροπόρευτος, ὑγροκέλευθος : Νόνν.Δ 10,123 **δαίμοσιν ὑγροπόροις,** αὐτ.23,182, αὐτ.25,67, ΚΜανασσ Χρον.143, αὐτ.4057.
ὑγροπορῶ-έω μτγν. πορεύομαι διὰ τῶν ὑδάτων, **εἶμαι** ὑγροπόρος, ἐπὶ πλοίων : ΑΠλ.221 **καὶ νέες ὑγροπόρουν.**
ὑγρορροῶ-έω ρέω **ἐξ** ὑγρασίας, **εἶμαι** ρευστός ἢ ὑγρός : Ἀριστλ.Πρ.1,33.

ὑγρός-ά-ό(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. κ. -ή, δημ. κ. ὀγρός, συγκρ. ὑγρότερος (Πλάτ.Θεαίτ. 162Β), ὑπερθ. ὑγρότατος (Ξεν.'Ιππ.7,7), ρευστός, ὑδατώδης, ἀντίθ. πρὸς τὸ ξηρός : 'Ιλ.Ψ 281 ὃ σφωῖν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον χαιτάων κατέχευε, 'Οδ.Ζ 79, αὐτ.Δ 458, αὐτ.Ε 478 ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες (πνέοντες μεθ' ὑγρασίας ἢ βροχεροί, κτ. ἀντίθ. πρὸς τοὺς ξηροὺς καὶ καυστικοὺς ἀνέμους), αὐτ.Τ 440, 'Ησίοδ.'Εργ.623, Θέογν.869, Πίνδ.Ο 7, 69 βλάστε μὲν ἐξ ἁλὸς ὑγρᾶς νᾶσος, αὐτ.Π 4, 40,-ὑγρὰ πίσσα - ὑγρὸν στοιχεῖον (ἡ θάλασσα)· ‖ ὑγρὰ κέλευθα ποι. ὑγροὶ δρόμοι, ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης : 'Ιλ.Α 312 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,'Οδ.Γ 71· ‖ δθ. ὑγρά (ἡ), ἰων. ὑγρή ἡ θάλασσα : 'Ιλ.Ξ 308, αὐτ.Ω 341 τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν· ‖ τὸ ὑγρὸν ὡς οὐσ. τὸ ὕδωρ, τὸ νερό : 'Ηρ.4, 172, Πλάτ.Θεαίτ.147C γῆ ὑγρῷ φυραθεῖσα· **2**) ὁ ἐνέχων ὑγρότητα, ὑγρασίαν, ὁ διαπεποτισμένος ὑπὸ ὑδρατμῶν ἢ ὁ πλήρης ὑδρατμῶν : αὐτ.Κριτί. 112Α γενομένη νὺξ ὑγρὰ διαφερόντως γῆς αὐτὴν ψιλὴν περιτήξασα πεποίηκε, - ὑγρὸς τόπος-καιρὸς - ὑγρὸν κλῖμα - ὑγρὸ σπίτι· ‖ τὸ ὑγρὸν κ. τὰ ὑγρά ὡς οὐσ. ὑγρότης, ὑγρασία : 'Ηρ.1,142· **3**) μτγν., νεώτ. κ. δημ. διάβροχος, βρεγμένος, νοτισμένος : Γρυπ.Σκ.Τερρ 94,10 περνᾷ ἀπ' τὸ δάσος τὸ ὑγρό, - τὰ ρούχά του εἶναι ἀκόμα ὀγρά· ‖ μτγν. τὸ οὐδ. ὑγρόν ὡς οὐσ. διάβροχον μέρος : Πλούτ.'Ηθ.759C ἐφ' ὑγροῖς ζωγραφῶ (ζωγραφῶ ἐπὶ διαβρόχου ἐδάφους)· κ. νεώτ. ζωγραφία ἐφ' ὑγροῦ (a fresco) νωπογραφία· **4**) μέτρα ὑγρὰ καὶ ξηρά μέτρα πρὸς μέτρησιν ὑγρῶν καὶ στερεῶν : Πλάτ.Νόμ.746D μέτρα ξηρά τε καὶ ὑγρά καὶ σταθμά, 'Επιγρ. τὰ ὑγρά μετρεῖν· **5**) ποι. ἐπὶ ζῴων, ὁ ἔνυδρος : ΑΠ 9,18 θῆρες ὑγροί, Φιλόστρ.776 αἱ ὄρνιθες αἱ ὑγροί, ΑΠ 6,43 ὑγρὸς ἀοιδάς (ὁ βάτραχος)· **6**) ἐν ἀναφ. πρὸς εὐκοιλιότητα, ὁ ὑδαρής, νερουλός : 'Ιππ.'Αφ.1245 ὁκόσοισι νέοισι ἐοῦσι αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισι ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται, 'Αριστλ.ΖΙ 9,18,1· **7**) μτφ. μαλακός, ἁπαλός, εὐκόλως ὑποχωρῶν, εὔκαμπτος, μεταβλητός, εὐλύγιστος : Πίνδ.Π 1,9 ὁ δὲ κνώσσων ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, Εὐρ.ἀπ.935 ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις, Πλάτ.Συμπ.196Α ὑγρὸς τὸ εἶδος (ἐπὶ τοῦ Ἔρωτος), Ξεν.'Ιππ.10,15, αὐτ.5,31, 'Αριστλ.ΖΙ 6,35,3 ὑγρός ἐστι καὶ πηδᾷ πόρρω· κ. ἐπὶ πραγμ. : Ξεν.Κυν.4,1, 'Αριστλ.ΖΜ 2,9,13 ὑγροτέραν . . εἶναι τὴν κίνησιν, Θεόκρ.1,55 παντᾷ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄκανθος, αὐτ. 25,206, Βάβρ.1,10· ‖ φρ. ὑγρὸς κεῖμαι εἶμαι ἐξηπλωμένος μετ' ἀνέσεως καὶ ἡσυχίας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὴν θέσιν ἢ τὴν κατάστασιν τοῦ τεταμένου, τεντωμένου καὶ δυσκάμπτου : 'Ιππ.Προγν.37· ‖ τὸ οὐδ. ὑγρόν ἐν ἐπιρρ. χρ. ὑγρῶς βλ.λ.2) : 'Αριστφ. Σφ.1213 ὑγρὸν χύτλασον σεαυτόν (σχόλ. «διάλυσον σεαυτόν, ὑγρῶς ἄλειψαι»)· **8**) ὁ χαλαρός, ἐξησθενημένος, ἀδύνατος, ἰδ. ἐπὶ ἀποθνῄσκοντος : Σοφ.'Αντ.1239 ἐς ὑγρὸν ἀγκῶνα (λαβών), Εὐρ. Φοίν.1439 κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα, 'Αρχίλ.69 ὑγρὸν δέος· **9**) ἐπὶ οὐσιῶν, πλαδαρός, μαλθακός : 'Αριστλ.ΖΙ 8,13,2, αὐτ.21,4· **10**) μτγν. ἁπαλός, ραδινός, τρυφερός : Αἰλ.ΖΙ 7,9 ὑγροὶ νεοττοί, Νόνν.Δ 1,4 ὑγρὸν βρέφος· **11**) ὁ οἴνῳ, μέθῃ βεβρεγμένος, οἰνόφλυξ, κ. γεν. ὁ ἐν καταστάσει ζάλης, παραζάλης διατελῶν : 'Ηράκλειτ.π.Στοβ.5, 120 ὑγρὴν τὴν ψυχὴν ἔχειν, Πλούτ.'Ηθ.713Α ἡ διάνοια ὑγρὰ γεγενημένη, 'Οππ.'Αλ.2,412 οἰνοβαρής.. ὑγρὸν ἀείδων, οὐ μάλα νηφάλιον· **12**) κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τοῦ βλέμματος, ὁ ἐρωτικόν πόθον ἐκφαίνων, ὁ ἐρωτικός, ἰδ. περὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς 'Αφροδίτης εἰς τὰ ἀγάλματα : 'Ανακρεόντ. 28,21, ΑΠ 7,27 ὑγρὰ δερκομένοισιν ἐν ὄμμασι, ΑΠλ.306 ἐπ' ὄμμασιν ὑγρὰ δεδορκώς, Λουκ.Εἰκ.6 τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ· ‖ νεώτ. ὑγροὶ ὀφθαλμοί οἱ δακρύοντες ἢ δακρυσμένοι ἢ οἱ ἔχοντες ὑγρότητά τινα καὶ λάμποντες· ‖ ὑγρός πόθος ἐρωτική, σφοδρὰ ἐπιθυμία : 'Υμν.'Ομ.18 33· **13**) ἐπὶ γλώσσης, ὁ λείως καὶ ὁμαλῶς ρέων : Διον.'Αλ.Δημ.20· **14**) μτφ. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. ἢ τῶν διαθέσεων αὐτῶν, εὔκολος, ἐνδοτικὸς τοὺς τρόπους, μαλακός, ἤπιος · Πλούτ. Μάρ.28 ὑγρός τις καὶ δημοτικός, αὐτ.'Ηθ.51Β ὑγρὸς κόλαξ, κ. νεώτ. ἐν τῇ φρ. ὑγρὸς χαρακτήρ· ‖ τὸ ὑγρόν ὡς οὐσ. ὁ εὔκολος χαρακτήρ, ὁ τρόπος : αὐτ.Περ.5· **15**) μτγν. ὁ ἐπιρρεπής, εὐκατάφορος : Πλούτ.Βροῦτ.29, 'Απ.'Εμφ.Πολ 5,8, 'Ανών.π.Σουΐδ.· **16**) μαλθακός, δθ. πολυτελής, πολυδάπανος, φιλήδονος : αὐτ.'Ηθ.751Α, αὐτ.Σόλ 3, 'Αλεξ.Πύραυν.3 βίου . . ὃν πάντες εἰώθασιν ὀνομάζειν ὑγρόν· **17**) μτγν. ἐπὶ φωνήεντος, δίχρονος ἢ ἀμφίβολος τὸν χρόνον : Σέξτ.'Εμπ.Μ 1,100 **18**) νεώτ. γραμμ. ὑγρὰ σύμφωνα οἱ φθόγγοι λ κ. ρ

ὑγροσαΐτης (ὁ) μσν. μέτρον ὑγρῶν παρὰ Βυζαντινοῖς ἰσοδυναμοῦν μὲ πεντήκοντα ἑκτεῖς βλ.λ. ἤτοι θ κ. 2/3 τοῦ μεδίμνου : Εὐχολ.833.

ὑγρόσαρκος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων οἱονεὶ ὑγρὰς σάρκας, πλαδαρός : 'Αριστλ.ΖΙ 603b,17 χαλαζώδεις δέ εἰσι τῶν ὑῶν αἱ ὑγρόσαρκοι.

ὑγροσκελής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ὑγρά, εὔκαμπτα, εὐλύγιστα σκέλη : Λιβάν.'Επιστ. 585Β ἵππον ὑγροσκελῆ, 'Ανν.Κομν.119, Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.8,184.

ὑγροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑγρομετρία βλ.λ.

ὑγροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ οὐσιῶν, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ν' ἀπορροφῇ ὕδωρ ἢ ὑγρασίαν : τὸ ἅλας εἶναι σῶμα ὑγροσκοπικόν· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

ὑγροσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ ὑγρασία ἢ οἱ ὑδρατμοὶ τοῦ ἀέρος.

ὑγροστίβητος-ον μσν. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ ὑγρὰς στίβους ἔχων : Θεοφ.Κεραμ. ἐν Mi.132,852.

ὑγρόστομος-ον μσν. ἐπὶ ξίφους, ὁ ἔχων τὴν αἰχμὴν βεβρεγμένην, δθ. ὁ ὀξέως τέμνων, κοπτερός : Πρόδρ.237 ξίφος ὑγρόστομον.

ὑγροσχαστικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ καρπῶν, ὁ σχάζων ἐξ ἀπορροφήσεως ὑγρασίας.

ὑγρότᾱς-ᾶτος (ἁ) δωρ. τ. τοῦ ὑγρότης βλ.λ.

ὑγρότης-ητος (ἡ) (ὑγρός) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. -ότᾱς-ᾶτος (ἁ) τὸ νὰ εἶναι τι ὑγρόν, ὑγρασία, νοτία, ὑγρὰ ἢ ρευστὴ κατάστασις, ἀντίθ. ξηρότης : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.17, αὐτ.'Αφ.1248, Πλάτ.Φίλ.32Α, ἡ τῆς ὑγρότητος πῆξις, 'Αριστλ.ΖΓ 3,10,20, αὐτ.Μετ. 1,14,17, - ἡ ὑγρότης τοῦ κλίματος - τοῦ δωματίου· **2**) μαλακότης, εὐκαμψία, εὐλυγισία, ἀντίθ. σκληρότης : 'Ιππ.'Αρθρ.784, Ξεν.'Αν.5,8,15 παρεῖχε θερμασίαν τινὰ καὶ ὑγρότητα, 'Αριστλ.ΖΓ 1,7,3, αὐτ. ΖΙ 8,5,3· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τῶν ποικίλων κινήσεων τῆς φλογός : Εὐρ.Φοίν.1256 ρήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' ἐναντίαν ἄκραν τε λαμπάδ'· **3**) μτγν. μτφ. νωθρότης, χαλαρότης, ἀδυναμία : Πλούτ.Κάτ. Πρεσβ.20 τοῦ ξίφους . . δι' ὑγρότητα χειρὸς ἐξολισθόντος· **4**) μτφ. ἐπὶ προσ., μαλακότης τρόπου, εὐκαμψία, εὐλυγισία διαθέσεως, προσήνεια, γλυκυθυμία : Λυκοῦργ.152 τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι, 'Αριστλ.'Αρετ.5,5, Πλούτ.'Ηθ.680D· **5**) ὑγρότης βίου τρυφηλὸς βίος : Κρώβ.'Απολιπ.1.

ὑγροτόκος-ον μτγν. ποι. ὁ τίκτων, γεννῶν, παράγων ὑγρασίαν, ὕδωρ : Νόνν.Δ 22,102 ὁεέθρων ὑγροτόκους ὠδῖνας, αὐτ.32,295.

ὑγροτράχηλος-ον ὁ ὑγρόν, μαλακόν, εὐκαμπῆ τράχηλον ἔχων, ὁ μετ' εὐκολίας λυγίζων τὸν τράχηλον : 'Αριστλ. ὑγροτράχηλα ζῷα.

ὑγροτροφικός-ή-όν ὁ ἐν ὕδασι τρεφόμενος, ἐνυγρόβιος, ὑδρόβιος : Πλάτ.Πολιτ.264D τὸ μὲν ἐ-

τερον ὑγροτροφικὸν ὀνομάζοντας, **τὸ δ' ἕτερον** ξηροτροφικόν ;, 'Αθήν.3,99Β.
ὑγρουσία (ἡ) μσν. πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ ὑγρασία ἐν Χαλκιδ.Πλάτ.Τίμ.36.
ὑγροφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑγρὰν ὄψιν ἔχων, ὁ φαινόμενος ὑγρός : Γαλ.8,662, αὐτ.674.
ὑγρόφθαλμος-ον ὁ ὑγρούς, μαλακούς, εὐκινήτους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς : 'Αριστλ.ΖΜ 2,2,8 **τὰ μὲν ἐστι σκληρόφθαλμα, τὰ δ'** ὑγρόφθαλμα.
ὑγρόφθογγος-ον μτγν. ἐπὶ λαγύνου μετὰ στενοῦ λαιμοῦ, ὁ φθεγγόμενος, παράγων ἠχόν τινα προερχόμενον κατὰ τὴν ροὴν ἢ ἔκχυσιν τοῦ ὕδατος : Μάρκ.'Αργ.ΑΠ 6,248 **Κύπριδι κεῖσο, λάγυνε μεθυσφαλὲς .. ὑγρόφθογγε.**
ὑγρόφιλος-ον νεώτ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν, ἀπορροφῶν τὸ ὑγρόν, ὑγροσκοπικός : **ὑγρόφιλος βάμβαξ· 2)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ εὐδοκιμῶν ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν ὑγροῖς τόποις, **ἑλόβιος, ὑδροχαρής** : ὑγρόφιλα δένδρα - **φυτά.**
ὑγρόφλοιος-ον μσν. ὁ ὑγρόν, νοτερόν, μαλακὸν φλοιὸν ἔχων : Γεωπ.9,6,2.
ὑγροφοῖνιξ-ικος (ὁ) μτγν. εἶδός τι πτηνοῦ διώκοντος τὰ ὑγρά : Αἰλ.ΖΙ 12,24.
ὑγρόφοιτος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑγροπόρος βλ.λ. : Λυκόφρ.88 ὑγρόφοιτος **τόργος.**
ὑγροφόρητος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, ἐπὶ τῆς ὑγρασίας φερόμενος, ὁ παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος : Νόνν.Δ 15,372, αὐτ.43,356.
ὑγροφόρος-ον μτγν. ὁ ὑδροφόρος βλ.λ.:Μάξιμ. Καταρχ.283 **ὑγροφόροιο κατ' αἰγοκερῆος,** Θεολ. 'Αριθμ.48,13 **ἡ τοῦ ὑγροφόρου ὑμένος σύστασις.**
ὑγροφυής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὑγρὸς τὴν φυήν, ὁ ὑγρᾶς φύσεως, εὐκαμπτος : Σχόλ.Θεόκρ.1,47 **παρθένος ὑγροφυὴς καὶ τρυφερά·** ‖ ἐπίρρ. -ῶς : 'Αριστοίν.1,1 **τὰ ὀστᾶ ὑγροφυῶς λογίζεσθαι.**
ὑγρόφυρτος-ον μσν. ὁ πεφυρμένος ὑγρῷ : Φιλῆς 2,268 (ἐκδ.**Mil.**).
ὑγρόχερσος-ον **μσν. ὁ** βιῶν, διάγων, ζῶν καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ **ἐν** τοῖς ὕδασιν ἢ τῇ θαλάσσῃ, ἀμφίβιος : Πισίδ.Γ 411, ΚΜανοσσ.Χρον.3933, αὐτ.5659.
ὑγροχεύμων-ονος-ον μσν. ὁ προχέων, χέων ὕδωρ : ΚΜονασσ.Χρον.150 **ὑγροχεύμονας ροάς.**
ὑγροχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγρὸν χιτῶνα ἔχων, ὁ περιβεβλημένος, ἐνδεδυμένος ὑγρὸν ἔνδυμα : Νόνν.Δ 23,112, αὐτ.311, Φιλῆς 2,386.
ὑγρόχρους-οος-ουν-οον μσν. κ. **ὑγρόχρως-ων ὁ** ὑγρὸν ἐπιφάνειαν **ἔχων** : 'Ιω.Γαζ.'Εκφρ.278.
ὑγρόχυτος-ον μτγν. ὁ χεόμενος, ρέων, καταπίπτων ἐν ὑγρᾷ καταστάσει, ὡς ὑγρόν : Νόνν.Δ 8, 275 **ὑγρόχυτος ὄμβρος,** αὐτ.'Ιω.2,46.
ὑγρύνω μτγν. ὑγραίνω **βλ.λ.** : Κάσσ.Πρ.5 (πιθ. ἐσφ.γρ. τοῦ ὑγραίνω).
ὕγρωμα-ατος (τὸ) **νεώτ. ἰατρ. διόγκωσις** ἐκ συλλογῆς ὑγροῦ τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα βλεννογόνων θυλάκων, κυστεώδης ὄγκος.
ὑγρῶπις-ιδος (ἡ) μσν. ἡ ἔχουσα ὑγράν, τρυφεράν, ἁπαλὴν ὄψιν : Τζέτζ.Πρὸ 'Ομ.118.
ὑγρῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. **νεώτ.** ἐν ὑδατώδει, ἐν ὑγρᾷ καταστάσει· **2)** μαλακῶς, εὐκάμπτως, εὐκινήτως : Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.1213· **3)** ἐρωτικῶς, περιπαθῶς, μετὰ βλέμματος πλήρους ἐρωτικοῦ πάθους : Φιλόστρ.'Επιστ.24,10,19 **τὸ βλέπειν ὑγρῶς,** 'Αθήν.11,479Α **ὑγρῶς ἀφεῖναι τὴν λάταγα.**
ὑγρώσσω ποι. ὑγραίνομαι, βρέχομαι, εἶμαι βεβρεγμένος : Αἰσχ.'Αγ.1329 **βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσεν γραφήν.**
ὑδαλέος-α-ον (ὕδωρ) ὁ ὑδατώδης, δθ. **ὁ** ὑδρωπικός, ὁ ἔχων ὑδρωπικίαν : 'Ιππ.Προρρ.84Α **ἀχρόους καὶ ὑδαλέους,** Παῦλ.Αἰγ.45,16.
ὑδαλεώδης-ους-ες μσν. **ὁ** ὑδαλέος : 'Ιω.'Ακτουάρ. **ἐν Idel.Phys.Gr.2,376,6.**
ὑδαλής 'Ησ. **«ὑδρωπιῶν».**
ὑδάν 'Ησ. «ἀγορασθεῖσαν, ὑγρανθεῖσαν».
ὑδαρεύω μσν. ὑδαρὲς ποιῶ, διαλύω, δθ. **τὸ** μέσ. κάμνω ἐπίδειξιν, κομπάζω : 'Επιφάν.1,1045Β, αὐτ. 509D **μή τινες ὑδαρευόμενοι νομίσωσιν.**
ὑδαρής-οῦς-ές (ὕδωρ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑδατώδης, ρευστός, νερουλός :'Ιππ.Προγν.40 **διαχώρημα ὑδαρές,** 'Αριστλ ΖΙ 10,1,16 **καταμήνια ὑδαρέστερα,** αὐτ.7,9,2, - **ὑδαρὲς φάρμακον,** - **ὑδαρὴς οὐσία· 2)** ὁ κεκραμένος, μεμειγμένος μεθ' ὕδατος, ὁ ἠραιωμένος δι' ὕδατος, νερωμένος : 'Ιππ.'Αέρ.286, Φερεκρ.Κοριανν.4 **ὑδαρῆ 'νέχεεν' σοι ; παντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ,** Ξεν.Λακ.1,3, 'Αλεξ.Τίτθ.1, αὐτ.Τοκ.1, 'Αντιφάν.'Ακοντιζ.1,4 **κεράννυνται οὐθ' ὑδαρὲς αὖτ' ἄκρατον,** Λυκόφρ.Χαλκ.π.'Αθήν.10,420Β **κυλίκιον ὑδαρὲς ὁ παῖς περιῆγε,** - **ὑδαρὴς οἶνος· 3)** μτφ. ἀδύνατος ἐξησθενημένος, χαλαρός, πλαδαρὸς ἢ ψευδής, ὑποκριτικός, προσποιητός : Αἰσχ.'Αγ.798 **τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας ὑδαρεῖ σαίνει φιλότητι,** 'Αριστλ.Πολιτ.2,4,7, αὐτ. Ποιητ.26,13, Κλήμ.'Αλ.184, - **ὑδαρὲς ὕφος· 4)** ἐν ἀναφ. πρὸς χρῶμα, ὑδατόχρους, ὠχρός : 'Αριστλ. ΖΓ 5,1,17 **ὑδαρὲς ὄμμα προβάτων.**
ὑδαροειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑδαρὰν **ὄψιν ἔ**χων, ὑδατώδης, ὑδαρής : 'Αλέξ.Τραλλ.643.
ὑδαρόπιστος-ον μσν. ὁ ἔχων ὑδαρῆ **βλ.λ.3)** πίστιν.
ὑδαρός-ά-όν μτγν. κ. μσν. τ. τοῦ ὑδαρής βλ.λ. : 'Ιππ. De Hom.fabr.295,18 **χρῷ δὲ τοῖς γλυκέσι καὶ ὑδαροῖς,** 'Αθήν.10,426D (κωδ.), Σουΐδ. **ἐν λ.** 'Αγευστος θοίνης **τὰ ὑδαρὰ τῶν ροφημάτων.**
ὑδαρότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑδαρές, νερουλό· ‖ δθ. μτφ. μαλακότης, ἀδυναμία : Κλήμ.'Αλ.169, 'Επιφάν.1,917D, Παλλδ. ἐν Βί.'Ιω.Χρυσ. 106,28 **τῇ ὑδαρότητι τῶν λογισμῶν τὴν ἄκρατον ἐξαφανίζων γνῶσιν.**
ὑδαρώδης-ους-ες ὁ ὑδαρὴς τὴν φύσιν, ὑδατώδης, ὑγρός : Ψ'Αριστλ.ΦΙ 2,6,3, 'Αλέξ.Τραλλ.8,429.
ὑδαρῶς ἐπίρρ. μτγν. διὰ μείξεως μεθ' ὕδατος, νερωμένα Μοσχί.3,5 **οἴνῳ ὑδαρεστέρῳ συγκεκραμένῳ,** Βασ.1,851Α **τὸν μὲν φοινικοῦν ὑδαρῶς πεφοίνικται· 2)** ἀτόνως : 'Επιφάν.1,917Β **ὑδαρῶς τὰ πάντα καὶ κακῶς ἐδίδασκε.**
ὑδασιστεγής-οῦς-ές μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑδατοστεγής βλ.λ., **ὁ** στέγων, κωλύων, ἐμποδίζων νὰ **εἰσέλθῃ τὸ** ὕδωρ : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,90 **καὶ πῖλον ἀμφίκρημνον ὑδασιστεγῆ.**
ὑδαταγωγός-όν νεώτ. ὁ ἄγων, **φέρων τὸ ὕ**δωρ **ὑδαταγωγὸς γέφυρα** (ἡ βαστάζουσα **ὑ**δραγωγεῖον)· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑδαταγωγὸς ὡς οὐσ.** ἀγωγὸς ὕδατος, ὑδροσωλήν, ὀχετός.
ὑδαταέριον (τὸ) νεώτ. χημ. τεχνητὸν καύσιμον ἀέριον λαμβανόμενον διὰ διοχετεύσεως ὑδρατμῶν ἄνωθεν ἀνημμένων ἀνθράκων, ὑδραέριον.
ὑδαταίνω εἶμαι ὑδρωπικός, πάσχω ἐξ ὕδρωπος, τὸ μέσ. : 'Ιππ.1008C· **2)** μτγν. ἐπὶ γυναικῶν, ἔχω ὑδαρῆ **τὰ καταμήνια·** πρβλ.Γαλ.'Ιππ.Γλωσσ.'Εξηγ. 582 **«ὑδαταινούσῃσιν, ὑδερώδεσιν ἢ ἐξυδατούσαις** τὸ αἷμα καὶ ὑδατώδη καθαιρομέναις».
ὑδατανθρακοῦχος-ον νεώτ. χημ. **ὁ περιέχων** ἐν τῇ συστάσει αὐτοῦ ὑδατάνθρακας.
ὑδατανθρακοφόρος (ἅμαξα) (ἡ) **νεώτ.** σιδηροδρομικὸν ὄχημα, ἀποτελοῦν **ἐξάρτημα τῆς ἀ**τμαμάξης, **φέρον τὰ** διὰ **τὴν** λειτουργίαν **αὐτῆς** ἀναγκαιοῦντα **ὕδωρ καὶ** γαιάνθρακας.
ὑδατάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ., ἰδ. **κτ.** πληθ. **ὑδατάνθρακες** ὁμὰς **ἐνοργάνων** χημικῶν οὐσιῶν, λίαν **διαδεδομένων ἐν τῇ** φύσει **καὶ ἀποτελουσῶν τὸ** κύριον **συστατικὸν τῶν** κυττάρων.
ὑδαταποθήκη (ἡ) **νεώτ.** μέγα δοχεῖον **πρὸς ἐναπόθεσιν** ὕδατος, ντεπόζιτο τοῦ νεροῦ.
ὑδατάρθρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τῶν **ἀρθρώσεων ἐξ ὑπερκοπώσεως καθ' ἣν παρατη**-

ρεῖται ὑπερέκκρισις ἀρθρικοῦ ὑγροῦ καὶ συσσώρευσις αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ἀρθρικῶν θυλάκων.

ὑδατηγός-όν μτγν. ποι. ὁ ὕδωρ ἄγων, ὑδραγωγάς, ἀντλῶν, ἀντλητὴς ὕδατος : Καλλ.ἀπ.42 **ἀνὴρ ὑδατηγός,** Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.1332, Σουΐδ. ἐν λ. 'Ιμαῖον ᾆσμα.

ὑδατηρός-ά-όν (ὕδωρ) κ. μσν. ποι. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐναπόθεσιν ὕδατος, ὑδρηρός ι Αἰσχ. ἀπ.96 **κρωσσοὺς μήτ' οἰνηρούς, μήθ' ὑδατηρούς** (ὑδρίας ἢ κάδους μήτε διὰ τὸν οἶνον μήτε δι' ὕδωρ), Πολυδ.6,23· **2)** μσν. ὑδάτινος : Τζέτζ. 'Εξ.'Ιλ.9,4 **τὴν ὑδατηρὰν τῶν ποταμῶν οὐσίαν.**

ὑδατιαῖος 'Ησ. «ἔνυδρος, ὑδρόβιος».

ὑδατιδικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ὑδατίδας βλ.λ.5) κύστεις· **2)** ὁ πάσχων ἐξ ὑδατίδων κύστεων.

ὑδατιδίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὀργανική τις οὐσία τῶν ὑδατίδων κύστεων.

ὑδατιδοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδατίδωμα** (τὸ) ὄγκος περιέχων ὑδατίδας κύστεις.

ὑδατίδωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὑδατιδοκήλη.

ὑδατίδωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐμφάνισις ὑδατίδων κύστεων ἐντὸς ὀργάνου τινὸς τοῦ σώματος.

ὑδατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὑδάτινος βλ.λ. : Θεόφρ.Πυρρ.1,17 **αἱ μὲν ἑωθιναὶ βρονταὶ πνεῦμα σημαίνουσιν, αἱ δὲ μεσημβριναὶ ὑδατικὸν σημεῖον** (σημεῖον ὕδατος, βροχῆς), Σχόλ.'Αριστφ. Πλ.521,Παῦλ.'Αλ.'Αποτ.44,4 **ὑδατικῶν τόπων,** Θεολ.'Αριθμ.45,26 **τῇ ὑδατικῇ σφαίρᾳ·** **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ τοῦ ὕδατος : **ὑδατικαὶ δουλεῖαι** (αἱ δουλεῖαι ὑδραγωγείου καὶ ἀντλήσεως).

ὑδάτινος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. (**ὑδάτῖνος**· ἐν δακτ. ὅμως στίχ. τὸ **ῐ**) **ὁ** ἐξ ὕδατος συγκείμενος, ὑδατώδης, ὑγρός : 'Ιππ.'Αέρ.283 **πνεύματα ὑδατινώτατα** (δ.γρ. ὑδατεινώτατα), αὐτ.289,Θεόφρ.'Αν. 57,αὐτ.ἀπ.6,1,αὐτ.11,**-ὑδατίνη σταγών·** ‖ **ὑδάτινος νάρκισσος** νάρκισσος ὑδροχαρής : ΑΠ Συμπλ. 120· ‖ τὸ οὐδ. **ὑδάτινον** ὡς οὐσ. εἶδός τι ὕδατος ἔχον θεραπευτικὰς ἰδιότητας διὰ παθήσεις τῶν ὀφθαλμῶν : Γαλ.9,496 **εἴς τε γὰρ ὀφθαλμῶν φαρμάκων κατασκευὴν ὕδατι τοιούτῳ χρώμεθα καὶ τὸ καλούμενον ὑδάτινον·** **2)** νεώτ. ὁ ἐξ ὕδατος παρεσκευασμένος : **ὑδατίνη βαφή** (ὑδρόχρωμα, νερομπογιά)· **3)** μτγν. διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ, **ἐπὶ** λεπτῶν μιλησίων ἐνδυμάτων ἢ ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης, κυανοῦς, γαλάζιος : Καλλ.ἀπ.295, Θεόκρ.28,11 **πολλὰ δ' οἷα γυναῖκες φορέοισ' ὑδάτινα βράκη·** **4)** νεώτ. **ὑδάτιναι γραμμαί, - ὑδάτινα σημεῖα** διαφανεῖς διακριτικοὶ γραμμαὶ ἢ σημεῖα ἐν τῇ μάζῃ φύλλου χάρτου· **5)** μτγν. ὑγρός βλ.λ.2), εὐλύγιστος, εὐκομπτος, εὔστροφος : ΑΠ 9,567 **ὑδάτινοι βραχίονες.**

ὑδάτιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὕδωρ, μικρὰ ποσότης ὕδατος, ὀλίγον ὕδωρ, μικρὸν ῥεῦμα ὕδατος, ποτάμιον, ρυάκιον, **ἐπὶ** τοῦ 'Ιλισοῦ : Πλάτ.Φαῖδρ.229Α **ῥᾷστον οὖν ὑμῖν κατὰ τὸ ὑδάτιον βρέχουσι τοὺς πόδας ἰέναι,** 'Αριστλ.Ζ1 8,28,12· **2)** μικρά, ὀλίγη βροχή : Θεόφρ.ΦΑΙτ. 2,9,9 **ὑδατίων ἐπιγιγνομένων.**

ὑδάτιος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑδάτινος βλ.λ.1): Αἰν.Γαζ.Θεόφρ.65,7, ΚΜανασσ.Χρον.43 **τὴν παντόχυτον φύσιν τὴν ὑδατίαν.**

ὑδατίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. φυσαλὶς πεπληρωμένη, πλήρης ὕδατος : 'Ησ.,Φώτ.· **2)** μτγν. μσν. οὐσία τις πιμελώδης ἐμφανιζομένη ὑποκάτω τοῦ ἄνω βλεφάρου ὡς ἀποτέλεσμα ὀφθαλμικοῦ νοσήματος· Παῦλ.Αἰγ.6,14 «ἡ ὑδατὶς οὐσία τίς ἐστι πιμελώδης ὑπεστρωμένη τῷ τοῦ βλεφάρου δέρματι παρὰ φύσιν» · Γαλ.14,712,15 **πιμελή, ἥτις ἐπὶ τὸ πολὺ πλεονάζουσα τὰς ὑδατίδας ποιεῖ·** **3)** μτγν. νόσημά τι τοῦ ἥπατος : αὐτ.9,323 **ἐπιτηδειότατόν ἐστι τὸ ἧπαρ ὑδατίδας γεννῆσαι·** **4)** μσν. **εἶδός** τι νόσου τῶν πτερνῶν τοῦ ἵππου : 'Ιππιατρ. 205,23,αὐτ.229,5,αὐτ.230,16· πρβλ. παράπρισμα, μελικηρίς· **5)** νεώτ. ἰατρ. **ὑδατὶς κύστις** παθολογικὴ κύστις, σχηματιζομένη ἐντὸς ὀργάνων τοῦ σώματος ἐξ ἐχινοκόκκων· **6)** μσν. πολύτιμός τις λίθος ὑδατόχρους : Μαρτιαν.1,75.

ὑδατισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἰατρ. ἦχος ὕδατος, ὑγροῦ εὑρισκομένου ἔν τινι κοιλότητι τοῦ σώματος, ἰδιαίτατα δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀνθρώπου πάσχοντος ἐξ ὕδρωπος : Καῖλ.Αὐρ.Χρον.5,8.

ὑδατοβαπτικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ φακῶν μικροσκοπίου, ὁ ὑφ' ὃν παρεμβάλλεται, κατὰ τὰς παρατηρήσεις, σταγὼν ὕδατος.

ὑδατοβάτης (ὁ) νεώτ. **ὁ ἐπὶ** τοῦ ὕδατος, **ἐπὶ** τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ βαίνων : **πετρέλος ὁ ὑδατοβάτης** (εἶδός τι νηκτικοῦ πτηνοῦ).

ὑδατοβαφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ δι' ὑδροχρώματος βαφείς, βαμμένος μὲ νερομπογιά.

ὑδατογόνος-ον νεώτ. ἰδ. ἐπὶ ἀδένος φυτικῶν ὀργάνων, ὁ ἐκκρίνων ὕδωρ.

ὑδατογραφία (ἡ) νεώτ. εἶδος, τρόπος ζωγραφικῆς διὰ χρωμάτων ἀναλελυμένων ἐντὸς ὕδατος, ἀκουαρέλ(λ)α· ‖ συνεκδ. καὶ **εἰκὼν οὕτω** διὰ χρωμάτων ὑδατίνων ἐκτελεσθεῖσα.

ὑδατογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδατογραφίαν, ὁ δι' ὑδατογραφίας ἐκτελεσθείς : **ὑδατογραφικὸς πίναξ.**

ὑδατογράφος (ὁ) νεώτ. ζωγράφος ἐπιδίδων εἰς τὴν ζωγραφικὴν ὑδατογραφιῶν βλ.λ., ἀκουαρελ(λ)ίστας.

ὑδατογραφῶ-έω νεώτ. ζωγραφῶ δι' ὑδατογραφίας βλ.λ.1), εἶμαι ὑδατογράφος, ἐπιδίδομαι εἰς τὴν ζωγραφικὴν ὑδατογραφιῶν βλ.λ.2).

ὑδατοδόχος-ον κ. μσν. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ δεχόμενος τὸ ὕδωρ : Κ Μονασσ.'Ερ.9,35, Σουΐδ. φακός ὕδατος, **εἶδος ὑδατοδόχου ἀγγείου.**

ὑδατοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πρὸς ὕδωρ ὅμοιος, ὑδατώδης : 'Αριστλ.Χρωμ.3,13, Διογ.Λ 10,106 **κατὰ πῆξιν μετριωτέραν, ὑδατοειδῶν τινῶν ὁμοῦ ῥῆξιν,** Θεοφάν.Νόνν.272,Εὐδοκ.178G· **2)** μτγν. κ. νεώτ. **ὑδατοειδὲς** (ὑγρόν) τὸ ὑδατῶδες ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ : Γαλ.16,712,11 **τό τε ὑδατοειδὲς καὶ τὸ ὑαλοειδές.**

ὑδατόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑδατώδης : ΑΠ 9,327,Διον.Περ.782,'Επιγρ.Μυτιλήνης **σοὶ πλάκ' ἀν' ἧμαρ ἀνῆκε κόρη Διὸς ὑδατόεσσα Πηγή·** **2)** διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ, **λεπτός** : ΑΠ 6,270 **ὑδατόεσσα καλύπτρη.**

ὑδατοθρέμμων-ονος-ον ὁ **ἐκ** τοῦ ὕδατος ἢ **ἐν** τῷ ὕδατι τρεφόμενος, αὐξάνων, διαβιῶν : 'Εμπ. 130 **ὑδατοθρέμμων ἰχθῦς.**

ὑδατόκλυστος-ον μτγν. **ὁ ὑπὸ** ὕδατος **κλυζόμενος, ὁ ἐν** ὕδασι **πλυνόμενος, πλυθείς** : Πλούτ. 'Ηθ.134Β **τὰ ὀθόνια .. χαλαστραίοις πλυνόμενα, μᾶλλον ἐκπλύνεται τῶν ὑδατοκλύστων.**

ὑδατοκομία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐντὸς εἰδικῶν χώρων πρὸς πολλαπλασιασμὸν καλλιέργεια ἰχθύων **ἢ** ἄλλων ὑδροβίων ζωϊκῶν ὀργανισμῶν.

ὑδατολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδρολογία βλ.λ.

ὑδατόλουτος-ον μσν. **ὁ ἐν** ὕδασι λουόμενος ἢ λουσθείς : Κ Μονασσ.Χρον.417 **ὑδατόλουτος ἡ ζῳοθρέμμων χέρσος.**

ὑδατόλυμα-ατος (τὸ) νεώτ. χημ. διάλυμα κολλοειδῶν.

ὑδατομαντεία (ἡ) μσν. ἡ δι' ὕδατος, διὰ παρατηρήσεως τοῦ ὕδατος μάντευσις, μαντεία : Τζέτζ.'Αλληγ.'Ιλ.Σ 195, αὐτ.409, αὐτ.Υ 314.

ὑδατόμ(ε)ικτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὑδατομιγής βλ.λ. : Μονόλογ. εἰς 'Αγ. Παντελεήμονα.

ὑδατομετρία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδατομέτρησις μέτρησις τοῦ διά τινος ἀγωγοῦ διερχομένου ὕδατος

ἐν τῇ μονάδι τοῦ χρόνου, ὑδρομέτρησις· **2)** μέθοδος προσδιορισμοῦ τῆς σκληρότητος τοῦ ὕδατος, ὑδρομετρία.

ὑδατομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδατομετρίαν.

ὑδατόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' **οὗ ἐκτελοῦνται** ὑδατομετρίαι βλ.λ.(I).

ὑδατομήτρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐντὸς τῆς κοιλότητος τῆς μήτρας συλλογὴ ὑγροῦ μετ' ἀπόφραξιν τοῦ στομίου της, **ἅ.** ὑδρόμητρα.

ὑδατομήτωρ-ορος (ἡ) μσν. μήτηρ ὑδάτων ρεόντων, νερομάννα : Κ Μανοσσ.Χρον.212 ὑ- πηγή.

ὑδατομιγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος μεμειγμένος, ὑδαρής, ὑδατόμεικτος.

ὑδατόμικτος-ον μσν. κ. νεώτ. δ.γρ. **τοῦ** ὑδατόμεικτος βλ.λ.

ὑδατοπαγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐξ ὕδατος πεπηγμένος, ἐπὶ τοῦ στερεώματος : Ἰω.ΨΧρυσ.ΙΙ,910C **τὴν ὑδατοπαγῆ καμάραν.**

ὑδατοπέδιον (τὸ) νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς ποταμούς, τὸ σύνολον τῆς περιοχῆς, ὅθεν ποταμός τις προσδέχεται τὰ ὕδατα αὐτοῦ.

ὑδατοπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος πληττόμενος : Ὀππ.π.Κυν.2,142 **ὑδ- ἄκραις.**

ὑδατοπόντιστος-ον μσν. ὁ ποντιζόμενος, ὁ βεβυθισμένος ἐν ὕδασι : ΚΜανασσ.Χρον.406 **ὑδατοποντίστων δένδρων τὰ στελέχη.**

ὑδατοποσία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑδροποσία βλ.λ. : Ἱππ.400.38, Λουκ.Ρητ.Διδ.9 **πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατοποσίαν . . ἀπαραίτητα φήσει.**

ὑδατοπότης (ὁ) μτγν. ὁ ὑδροπότης, βλ.λ.(I) : Φρύν.π.Ἀθήν.2,44D **ἄνθρωπος ὢν ὑδατοπότης μινυρὸς ὑπερσοφιστής.**

ὑδατοποτῶ-έω μτγν. πίνω ὕδωρ : Ἰκαρομ.7 **ὑδατοποτεῖν δὲ τοὺς ἀστέρας τοῦ ἡλίου.**

ὑδατοπωτῶ-έω ποι. τ. τοῦ ὑδατοποτῶ βλ.λ. : Κρατῖν. π. Πολυδ.4,184 **οὐδ' ὑδατοπωτῶν οὐδὲ κοιλαφθαλμιῶν.**

ὑδατόρροια (ἡ) μσν. **ῥοή, κατακλυσμὸς** ὕδατος : ΚΜανασσ.Χρον.476.

ὑδατόρρυτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ διαρρεόμενος ὑπὸ ὑδάτων : Εὐστ.268,29 **ἔχει δὲ ἕλη καὶ λίμνας καὶ ὑδατόρρυτός ἐστιν.**

ὑδατόσημον (τὸ) κ. νεώτ. **ἅ.** ὑδάτινον σημεῖον, παράστασις ἐπὶ φύλλου χάρτου δι' ὑδατίνων γραμμῶν ἢ σημείων, φιλιγκράν.

ὑδατοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδροσκοπία βλ.λ.

ὑδατοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑδροσκοπικός.

ὑδατοστεγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀδιαπέρατος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, στεγανός : **ὑδατοστεγὲς βύσμα**· || ἐπίρρ. **-ῶς.**

ὑδατοστεφής-οῦς-ές ὁ οἱονεὶ ἐστεμμένος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὁ **περικυκλωμένος δι'** αὐτοῦ : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.7,302Α **ἑρπετὸν εἰς ὑδατοστεφὲς** (δ.γρ. εἰς ὕδατος στεφάνους).

ὑδατοστρόβιλος (ὁ) νεώτ. στρόβιλος, δίνη ὕδατος· **2)** μηχανικὸς στρόβιλος κινούμενος δι' ὕδατος, ὑδροστρόβιλος.

ὑδατόστρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. στρῶμα ὕδατος.

ὑδατόστρωτος-ον μσν. ὁ ἐν ὕδασι, ὁ δι' ὑδάτων ἐστρωμένος, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ ὑδάτων : ΚΜονασσ.Χρον.1050, Μηνσῖ.Ι,6 "Ορθρ.'Ωδ.Ι,Ι **πόντος τριστάτας Αἰγυπτίων ἔκρυφεν ἄρδην, ὑδατόστρωτος τάφος.**

ὑδατόσφαιρα (ἡ) νεώτ. κ. ὑδατόσφαιρον (τὸ) παιδιὰ παιζομένη διὰ σφαίρας ἐντὸς τῆς θαλάσσης, οὐῶτερ πόλο.

ὑδατοσφαίρισις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ παίζειν ὑδατόσφαιραν βλ.λ.

ὑδατόσφαιρον (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδατόσφαιρα βλ.λ.

ὑδατοτρεφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὑδατοθρέμμων, **ὁ ὑπὸ** δι' ὕδατος **ἢ ἐν τῷ** ὕδατι τρεφόμενος ἢ αὐξανόμενος : Ὀδ.Ρ 208 **ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος,** Ἀθήν.2,41Α.

ὑδατότροφος-ον μσν. ὁ ὑδατοτρεφὴς βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.192,409.

ὑδατοφόρητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος φερόμενος, παρασυρθείς, ὁ ἀγόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος : ΚΜανασσ Χρον.192,409 **ἅπαν ὑδατοφόρητον τηνικαῦτα ζῷον.**

ὑδατοφράκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ὑδροφράκτης βλ.λ.· **οἱ ὑδατοφράκται τοῦ Νείλου.**

ὑδατόχλοος-ον (χλόη) μτγν. ὁ ἔχων τὸ κυανοῦν ἢ πράσινον χρῶμα τοῦ ὕδατος, νερογάλαζος : Γαλ.9,295 (δ. γρ. ὑδατόχλοα).

ὑδατόχολος-ον ὁ ὑδατώδης καὶ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς χολῆς, ἐπὶ περιττωμάτων : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1096, Γαλ.9,295 (δ. γρ.), Ἀκτουάρ.Οὖρ.Ι,4.

ὑδατόχρους-οος-ουν-οον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος μεγάλου ὄγκου, ἤτοι γλαυκός, ὑποπράσινος : Ἱππ.986Α, αὐτ.1110G.

ὑδατῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ὑδατῶδες, ὑδαρές : Ῥοῦφ.135 **τὸ ψυχρὸν ὑδατοῖ**· κ. παθ. γίνομαι ὑγρός, ὑδατώδης, ὑδαρής : ΑΠ 9,709 **πᾶσι . . ἐν κώλοις ὑδατούμενος,** Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ. 270,167 **πλησμονὴν ἄπειρον ὑδατουμένην**· **2)** τὸ παθ. γίνομαι ὑδρωπικός, παθαίνω ὑδρωπικία : Ἱππ. 1195Α· **3)** νεώτ. καθιστῶ τι ὑδατῶδες, ἀραιώνω προσθέτων ὕδωρ, νερώνω.

ὑδατώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸ ὕδωρ κατὰ τὴν οὐσίαν ἢ τὸ χρῶμα, ὑδαρής, νερουλός : Ἱππ.Προγν.40, Ἀριστλ.ΖΙ 586b,32 **προέρχονται οἱ ἰχῶρες ὑδατώδεις ὕπωχροι** (δ. γρ. ὑδαρεῖς), Γεωπ.7,15,4, - **ὑδατῶδες ὑγρόν**· **2)** ὁ ἐξ ὕδατος ἀποτελούμενος, περιέχων ὕδωρ, ὑγρός : αὐτ.Μετ.2,6,20, αὐτ.3,6,2 **νέφος ὑδατωδέστερον**· || **ὑδατώδης κρύσταλλος** ἐπὶ πάγου τηκομένου : Θουκ.3,23· **3)** νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος, ὁ ἐνέχων ὕδωρ, νερωμένος· **4)** ὁ πλήρης ὕδατος : Θεόφρ.ΦΑἶτ.2,19,2 **τὰ μὲν χλωρά, τὰ δὲ ὑδατώδη καὶ ὑγρά,** αὐτ.ΦΙ 3,7,5· **5)** ὑδρωπικός : Ἱππ. 1195Α· **6)** μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος : Λουκ.Συρ.32 **λίθοι οἱ μὲν λευκοὶ οἱ δὲ ὑδατώδεις.**

ὑδάτωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδατῶ : ΘΒαλσ. ἐν Mi.119,1189.

ὑδείω ἐπ. τ. τοῦ ὑδῶ-έω βλ.λ.

ὑδεραίνω πάσχω ἐξ ὑδέρου : Ἱππ.563,41.

ὑδερίασις-εως (ἡ) μσν. ὕδερος, ὕδρωψ, ὑδρωπικία : Ἱππιατρ.135,9 **παρέκχυσις καὶ ὑδερίασις.**

ὑδερικός-ή-όν (ὕδερος) μτγν. ὁ ὑδρωπικὸς βλ.λ.: Γαλ.· || τὸ ἀρσ. **ὑδερικὸς** ὡς οὐσ. ὁ ὑδρωπικός : Ῥοῦφ.51, Ὀρειβ.271 (ἔκδ. Malth.).

ὑδεριῶ-άω ἔχω ὕδερον ἢ ὕδρωπα, πάσχω **ἐξ** ὑδεριάσεως, ὑδρωπικίας : Τέλ.π.Στοβ.509,ΙΙ, Αἰλ.ΖΙ 3,18, αὐτ.14,4, Ἀριστεἰδ.2,408 (δ. γρ.), Πολυδ.4,187, Γαλ.2,41,2 **ὑδραγωγὸν διδόναι τοῖς ὑδεριῶσιν.**

ὑδεροειδής-οῦς-ές ἐσφ. γρ. τοῦ ὑδαροειδής.

ὕδερος (ὁ) (ὕδωρ) ὕδρωψ, ὑδρωπικία βλ.λς πρβλ.Μοῖρ.377 «ὕδερος Ἀττικοί· ὕδρωψ Ἕλληνες»: Ἱππ.543,55, αὐτ.544,34, Ἀριστλ.ΗΝικ.7,8,Ι **ἔοικεν ὑδέρῳ καὶ** φθίσει, αὐτ.άπ.444 **ὑδέρῳ, νοσήματι,** Λουκ.Λεξιφ.17 **ἔπαυσεν ἂν σε ὑδέρῳ μὲν ἐχόμενον**· **2) ὕδερος εἰς ἀμίδα** ἡ νόσος διαβήτης.

ὑδεροῦς-οῦν ὁ ὑδερώδης, ὁ ὑδεροειδής : Ἱππ. π.Ἐρωτιαν 372.

ὑδερῶ-όω καθιστῶ τι ὑδαρές, ὑδατῶδες, **ἐν χρ.** τὸ παθ. : Ἱππ.611,45, Ῥοῦφ.14,32, αὐτ.44,283.

ὑδερώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ὑδεροειδής, ὁ ὑδρωπικῆς φύσεως, ὑδρωπικός : Ῥοῦφ.14, 32, αὐτ.44,283.

ὑδέω μτγν., ποι. ἐπ. ὑδείω ᾄδω, ὑμνῶ, ἐγκωμιάζω, καθιστῶ ὀνομαστόν : Καλλ.Δία 176 **αὐτίκα χαλκῆας μὲν ὑδείομεν** Ἡφαίστοιο, αὐτ.άπ.477 Νίκ.'Αλεξ.47,525· κ. παθ. ὑμνοῦμαι, **ὀνομάζομαι**

'Απολλ.Ρ 2,528 **καὶ τὰ μὲν ὡς ὑδέονται** (ᾄδονται νοὶ λέγονται), αὐτ.4,264, "Αρατ.257.
ὕδη (ἡ) μτγν. φήμη, ᾠδή : Θεόγνωστ.Καν.19,26.
ὕδης (ὁ) μτγν. πᾶς ὅστις ὑμνεῖ, ἰδίᾳ ἐν ποιητικοῖς ἔργοις, ποιητής. ὅθ. σαφός, εἰδώς, ἔμπειρος, συνετός : Θεόγνωστ.Καν.19,26, 'Ησ.
ὕδνης (ὁ) 'Ησ. «εἰδώς, ἔμπειρος» πρβλ. ὕδης· **2)** αὐτ. «ἔγγονος, σύντροφος».
ὕδνον (τὸ) κ. νεώτ. γένος ὑπογείων ἐδωδίμων μυκήτων ἐκ τῶν ὑδνοειδῶν, φυομένων ἰδίᾳ παρὰ τὰς ρίζας δρυῶν, ὕκνο, ὕτανο, χοιρόφωμο, χοιρόχορτο, τρούφφα· Διοσκ.2,175 **«ρίζα περιφερής, ἄφυλλος, ἄκαυλος, ὑπόξανθος, ἔορος ὀρυττομένη, ἐδώδιμος ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη»**: Θεόφρ.ΦΙ 1,1,11, αὐτ.1,6,5, Πλούτ.'Ηθ.664Β **διατί τὰ ὕδνα δοκεῖ τῇ βροντῇ γενέσθαι**;, 'Αθήν.2,62Α.
ὑδνοσφράντης (ὁ) [μτγν.] ὁ ὀσφραινόμενος ὕδνου, ὅθ. ἐν χρ. ὡς προσωνύμιον : 'Αλκίφρ.3,61.
ὑδνόφυλλον (τὸ) μτγν. πόα τις φυομένη ὑπεράνω τοῦ ὕδνου, ἐνδεικτικὴ δὲ τούτου ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς φυομένου : 'Αθήν.2,62D.
ὑδνῶ-έω 'Ησ. «τρέφω, αὔξω», ΕΜ 776,11.
ὑδογενής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ ἐκ τοῦ ὕδατος ὑπάρχων, γενόμενος, ἀναφαινόμενος, γεννηθείς : 'Ορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.ἀπ.13,666Α.
ὕδος-ους-εος (τὸ) ποι. ὕδωρ, νερό : 'Ησίοδ."Εργ. 61 **"Ηφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα γαῖαν ὕδει φύρειν**, Θέογν.961, Καλλ.π.Χοιροβ.Θεο.384,3 **ἔστιν ὕδος καὶ γαῖα**.
ὕδρα (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. **ὕδρη**, κ. **ὕδρος** (ὁ) ὄφις διαιτώμενος ἐντὸς τῶν ὑδάτων, νεροφίδα, εἰδ. ὡς ὀνομ. ἐνύδρου ζῴου ἔχοντος πολλὰς κεφαλὰς ὄφεων, ἤτοι τῆς Λερναίας ὕδρας : 'Ησίοδ. Θ 313 **τὸ τρίτον "Υδρην αὖτις ἐγείνατο**, Σοφ.Τρ. Τρ.574, Εὐρ.'Ηρακλ.950· ‖ παροιμ. **ὕδραν τέμνειν** ἐπὶ ματαιοπονίας: Πλάτ.Πολ.426Ε· **2)** 'Ησ. «χέρσυδρος»· **3)** νεώτ. μικρότατον κοιλεντερωτὸν ὑδρόζῳον· **4)** μτγν. ὀνομασία ἀστερισμοῦ : "Αρατ.444.
ὑδραγωγεῖο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ὑδραγώγιον** ('Επιγρ.Μυτιλήνης) αὖλαξ ἢ σωλήν, δι' οὗ ἄγεται τὸ ὕδωρ, ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ, ὑδατογωγός, ὅθ.τεχνικὸν ἔργον,δι'οὗ διοχετεύεται ὕδωρ ἐκ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως εἰς τὸ σημεῖον, συνήθ. δεξαμενήν, ὅθεν ἄρχεται ἡ διανομὴ διὰ σωλήνων : Στράβ.13,1,67 **ἐξ οὗ τὸ ὑδραγωγεῖον πεποίηται τοῖς 'Αδραμυττηνοῖς**, Θεοδώρ. 'Εκκλ. 'Ιστ.829, - **'Αδριάνειον ὑδραγωγεῖον**.
ὑδραγωγία (ἡ) μεταφορά, διοχέτευσις ὕδατος, ὑγρῶν : Πλάτ.Τίμ.77Ε **τὴν ὑδραγωγίαν κατεσκεύασαν τρόπῳ τινὶ τοιῷδε**, Γρηγ.Νύσσ.1,140Α **ὑδραγωγίας αἵματος**· **2)** ὑδραγωγεῖον, ὑδραγώγιον : 'Αριστλ.ΖΜ 3,5,9, 'Ιώσ.ΑΙ 9,14,2.
ὑδραγωγικός-ή-όν λέξ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδραγωγίαν, ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος εἰς αὐτήν : Σουΐδ. **λείβηθρα .. ὀχετὸς ὑδραγωγικός**, Φώτ.
ὑδραγώγιον (τὸ) 'Επιγρ. τὸ ὑδραγωγεῖον βλ.λ. : 'Επιγρ.Μυτιλήνης **τὰν κράνναν καὶ τὸ ὑδραγώγιον 'Αρτέμιδι Θερμίᾳ**.
ὑδραγωγός-όν κ. νεώτ. ὁ ἄγων, φέρων τὸ ὕδωρ : Πλούτ.'Ηθ.366Α **ὑδραγωγὸς σείριος**· **2)** κ. ἐπὶ τόπου, ὁ πλήρης ὕδατος : 'Ωραπόλλ.'Ιερογλ. 50,3 **ἐὰν λάβηται ὑδραγωγοῦ τόπου**· **3)** τὸ ἀρσ. **ὑδραγωγός** ὡς οὐσ. ὁ φέρων ὕδωρ, ὑδροφόρος : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.4,74, Μαν.1,84· **4)** νεώτ. ὁ δι' οὗ ἄγεται τὸ ὕδωρ, ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ, ὑδαταγωγός : **ὑδραγωγὸς σωλὴν** (ὑδροσωλήν)· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑδραγωγὸς** ὡς οὐσ. αὖλαξ, ὀχετὸς ἢ σωλὴν διοχετεύων **τὸ ὕδωρ**· ‖ μτγν. ὁμ. ὑδραγωγεῖον, ὑδραγώγιον βλ.λς : ΠΔ Βασ.4,18,17 **καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω**· **5)** μτγν. ὁμ. ὁ κατασκευάζων ἢ διευθύνων ὑδραγωγεῖα : Πλούτ.'Ηθ.914Β **Διονύσιον τὸν ὑδραγωγόν**· **6)** ὁμ. ἐπὶ φαρμάκων, διουρητικός : Γαλ.10,463· **7)** νεώτ. ἰατρ. ὁ προκαλῶν ἔκχυσιν ἐξιδρωμάτων ἢ ὑπέρμετρον ὑδαρῆ διάρροιαν· **8)** ὁ πίνων μεγάλην ποσότητα ὕδατος, πολὺ ὕδωρ, ὑδρωπικός : 'Ιππ.1240C· **9)** νεώτ. ἀνατομ. **ὑδραγωγὸς τῆς αἰθούσης** μέρος τοῦ ἔσω ὠτός.
ὑδραγωγῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἄγω, φέρω, ὁδηγῶ ἢ διοχετεύω τὸ ὕδωρ δι' αὔλακος : Βί.Παχώμ. ASS.Μαΐου 3,43Β **ὑδραγωγήσωμεν νυκτὸς ποτίζειν τὸν ἀγρόν**· κ. παθ. : Στράβ.13,1,67 **ἐξ οὗ** (ποταμοῦ) **τὸ ὕδωρ ὑδραγωγεῖται τοῖς 'Αδραμυττηνοῖς**.
ὑδραδενῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. -**ένωμα** (τὸ) ἀδένωμα μετὰ κυστικῶν ἀνευρυσμάτων πλήρων ὀροῦ.
ὑδραδένωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδραδενῖτις.
ὑδραέριον (τὸ) νεώτ. τὸ ὑδαταέριον βλ.λ.
ὑδραζίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχος βάσις ἔχουσα ἰσχυρὰν ἀναγωγικὴν δύναμιν καὶ ἰσχυρὰν διαβρωτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν, μορφῆς ἐλαιώδους ὑγροῦ μὲ ὀσμὴν ἀμμωνίας, ἀτμίζοντος εἰς τὸν ἀέρα.
ὑδραιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ ἀναιμίας καθ' ἣν αὐξάνεται τὸ ποσὸν τοῦ ὀροῦ τοῦ αἵματος **ἐν** σχέσει πρὸ τὸ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.
ὑδραιμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδραιμίαν, ὁ σχετικὸς πρὸς αὐτήν, ἢ ὁ ἐκ ταύτης πάσχων.
ὑδραίνω (ὕδωρ) ποι. βρέχω, ὑγραίνω, ποτίζω : Εὐρ.Τρῳ.226 **Γᾶν ἂν ὑδραίνει Κρᾶθις**· **2)** μτ αἰτ. προσ. πλύνω, νίπτω ἢ ραντίζω τινὰ δι' ὕδατος: αὐτ.ΙΤ 54 **ὑδραίνον αὐτὸν** τὸ μέσ. πλύνω, νίπτω ἐμαυτόν, λούομαι : 'Οδ.Δ 759,αὐτ.Ρ 48 **ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα**, Εὐρ.'Ηλ.157 **λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ**· **2)** **ὑδραίνω χοάς τινι** ποιῶ, ἐπιτελῶ, χύνω χοάς, κάμνω σπονδὰς πρὸς τιμὴν ἢ μνήμην τινός : αὐτ.ΙΤ 161 **ᾧ γ' Ἀδᾳ τάσδε χοὰς μέλλων κρατῆρά τε τὸν φθιμένων ὑδραίνειν γαίας ἐν νώτοις**.
ὑδραῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἀντίθ. χερσαῖος : 'Ολυμπ.Φαίδ. ἐν ΑΒ 1426 **ὑδραῖος καὶ χερσαῖος**, Νικ.Χων.Χρον.1,5.
ὑδραλεαία (ἡ) γλωσσ. ὁ ὑδραλέτης βλ.λ.
ὑδραλέτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑδρόμυλος : Στράβ.12, 3,30 **κατεσκεύαστο καὶ ὁ ὑδραλέτης**.
ὑδραλετία (ἡ) 'Ησ. «ὑδρόμυλος».
ὑδραλής 'Ησ. «ὄφις ὕδατος».
ὑδράλμη (ἡ) μτγν. ἡ δι' ὕδατος καὶ ἅλατος παρασκευαζομένη ἅλμη, σαλαμούρα : Μοσχί.'Ιατρ.29,7, αὐτ.31,5, 'Ορειβ.53.
ὑδράμνιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδράμνιος** (ὁ) ὕδρωψ τοῦ ἀμνίου, παθολογικὴ ὑπεραύξησις τοῦ ἐναμνίου ὑγροῦ ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ὑμένων τῷ περιλαμβάνοντι τὸ ἔμβρυον.
ὑδράνη (ἡ) 'Ησ. «τὰ ἀκραιφνὲς καὶ καθαρόν».
ὑδρανός (ὁ) 'Ησ. «ὁ ἀγνιστὴς τῶν 'Ελευσινίων».
ὑδραντλία (ἡ) νεώτ. ἀντλία ὕδατος, τρόμπα.
ὑδραποθήκη (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδαταποθήκη.
ὑδραπόσταγμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ **δι' ἀποστάξεως** ἐν ὕδατι ἀπόσταγμα.
ὑδραράχνη (ἡ) νεώτ. ὑδρόβιος ἀράχνη.
ὑδραργυραλοιφή (ἡ) νεώτ. ἀλοιφὴ περιέχουσα ὑδράργυρον, ὑδραργυρικὴ ἀλοιφή, ψειραλοιφή.
ὑδραργυρίασις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδραργυρισμός** (ὁ) δηλητηρίασις δι' ὑδραργύρου καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ.
ὑδραργυρίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω χρῶμα ὑδραργύρου : Τζέτζ.Χιλ.8,450· **2)** γίνομαι, καθίσταμαι ὑδράργυρος : Ψ Συνέσ. **ἐν** Fabric.Bibl.Gr.8,248,15 **τὰ μὲν δύω CC ὑδραργυρίζοντα**.

ὑδραργυρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδράργυρον, ὁ τοῦ ὑδραργύρου· **2)** ὁ δι' ὑδραργύρου γινόμενος: **ὑδραργυρικαὶ ἐντριβαί, - ὑδραρ- θεραπεία·** **3)** ὁ περιέχων ὑδράργυρον: **ὑδραργυρικὴ ἀλοιφή** (ὑδραργυραλοιφή), **- ὑδραργυρικαὶ σκευασίαι.**

ὑδραργυρισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑδραργυρίασις.

ὑδραργυρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φυσαλιδώδες ἐξάνθημα ἐκ χρήσεως ὑδραργυραλοιφῆς.

ὑδραργυρόλη (ἡ) νεώτ. σκεύασμα ἀντισυφιλιδικὸν περιέχον ὑδράργυρον.

ὑδράργυρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. διάργυρος, μτγν. κ.μσν. κ. ἡ **ὑδράργυρος** (Ἥρων Πνευμ.192,25, Ἀναστ.Σιν.42,28) ἄργυρος τεχνητῶς κατεσκευασμένος δι' ἐξαγωγῆς ἐκ κινναβάρεως (ἡ ὀνομασία προῆλθεν ἐκ τοῦ χρώματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὡς τὸ τοῦ ἀργύρου, καὶ ἐκ τῆς ρευστότητος, ἣν παρουσιάζει, ὁ δὲ φυσικὸς ὑδράργυρος ἐκαλεῖτο **ἄργυρος χυτός**) : Θεόφρ.Λίθ.60, Διοσκ. 5,110· **2)** νεώτ. στοιχεῖον χημικὸν τῆς ὁμάδος τῶν μετάλλων, **ἐν συνήθει καταστάσει** ὑγρόν, ἔχον **τὸ** χρῶμα τοῦ **ἀργύρου** : **ἰωδιοῦχος - κυανιοῦχος - νιτρικός - βροντώδης ὑδράργυρος.**

ὑδραργυροῦχος-ον νεώτ. ὁ ἔχων, περιέχων ὑδράργυρον· ‖ **τὸ οὐδ.** κτ. πληθ. **ὑδραργυροῦχα** ὡς οὐσ. **φάρμακα ἢ** σκευασίαι ἐξ ὑδραργύρου καὶ τῶν ἁλάτων **αὐτοῦ.**

ὑδραργύρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀμάλγαμα μετάλλου μεθ' ὑδραργύρου.

ὑδραργύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἐπίχρισις δι' ὑδραργύρου· **2)** ὑδραργυρισμός, ὑδραργυρίασις βλ.λ.

ὕδραθρος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὕδραθρον** (τὸ) συλλογὴ ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς ἀρθρικῆς κοιλότητος ἕνεκα τραύματος ἢ φλεγμονώδους ἐπεξεργασίας.

ὑδράρπαξ-αγος (ὁ) μτγν. εἶδός τι χρονομέτρου δι' ὕδατος, κλεψύδρα : Σιμπλίκ.Οὐρ.2,127.

ὑδράστινα (ἡ) μτγν. ἡ δρυμώδης, ἀγρία κάνναβις : ΨΔιοσκ.3,166.

ὑδρατμός (ὁ) νεώτ. **ἀτμὸς ὕδατος καὶ ἰδίᾳ ὁ** ἀναδιδόμενος ἐκ τῆς αὐτομάτου ἐξατμίσεως τῶν ὑδάτων : **ὑδρατμοὶ τῆς ἀτμοσφαίρας.**

ὑδραῦλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. αὖλαξ διὰ τοῦ ὁποίου φέρεται ἢ ῥέει τὸ ὕδωρ, νεραύλακο : Θησ.Στεφ. ἐν λ.

ὑδραύλης (ὁ) μτγν. ὁ παίζων τὴν ὕδραυλιν βλ.λ. : Ἀνών.Μουσ.35,2 **οἱ ὑδραῦλαι μόναις τούτοις κέχρηνται.**

ὑδραύλησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὕδραυλις βλ.λ. : Σιμπλίκ.Φυσ.160.

ὑδραυλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος καὶ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ εἰς μηχανικὰ ἔργα : Ἥρων Πνευμ.227, Βιτρ.10,13, ΕΜ 677,34 **ὑδραυλικὴ τέχνη** (ἡ καταγινομένη περὶ τοὺς αὐλούς, τοὺς σωλῆνας, διὰ τῶν ὁποίων ὁδηγεῖται καὶ φέρεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἢ διὰ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ μετὰ δυνάμεως κινεῖ μηχάνημά τι), **- ὑδραυλικὰ ἔργα, - ὑδραυλικὸς τροχὸς** (ὁ κινούμενος διὸ τῆς ἐνεργείας ῥέοντος ἢ πίπτοντος ὕδατος), **- ὑδραυλικὸν πιεστήριον** (μηχάνημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτυγχάνονται μεγάλαι πιέσεις πρὸς σύνθλιψιν ἢ ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου διαφόρων σωμάτων)· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑδραυλικὸς** ὡς οὐσ. τεχνίτης ἀσχολούμενος εἰς ἔργα σχετικὰ μὲ τὴν διοχέτευσιν ἢ τὴν χρῆσιν ὕδατος· ‖ θηλ. τὸ θηλ. **ὑδραυλικὴ** ὡς οὐσ. ἡ ἐπιστήμη ἢ ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν μελέτην τῶν νόμων ἰσορροπίας καὶ κινήσεως τῶν ὑγρῶν, ἰδίᾳ τοῦ ὕδατος, καὶ τὴν ἐν τῇ μηχανικῇ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν· **2)** νεώτ. συνεκδ. ὁ ἀντέχων εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὕδατος: **ὑδραυλ- ἄσβεστος - κονίαμα·** **3)** μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕδραυλιν βλ.λ. : Ἀθήν.4,174C **νυκτερινὸν ποιήσαντα ὡρολόγιον ἐοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ.**

ὕδραυλις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὕδραυλος** (ὁ) μέγα πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον, εὕρημα κουρέως τινὸς Ἀλεξανδρέως, ὀνόματι Κτησιβίου, ἔχον πολλοὺς αὐλούς, ἐν ᾧ τὸ παράγον τοὺς ἤχους ρεῦμα ἀέρος παρέχεται διὰ πιέσεως ὕδατος : Ἀριστόδ.π.Ἀθήν.4,174Β **ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο, ἡ ὕδραυλις.**

ὕδραυλος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕδραυλις βλ.λ. : Schneid.Ἐκλογ.Φυσ.310,97.

ὑδραυλός (ὁ) νεώτ. ὁ εἰς τοὺς αὐλωτοὺς λέβητας χρησιμοποιούμενος χαλύβδινος σωλήν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κυκλοφορεῖ τὸ πρὸς ἀτμοποίησιν ὕδωρ.

ὑδράχνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἀκοριοειδὲς ἔντομον παρασιτοῦν ἐπὶ μαλακίων.

ὑδρεγκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδροκεφαλία.

ὑδρεγκεφαλικός-ή όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρεγκεφαλίαν : **ὑδρεγκεφαλικαὶ κραυγαὶ** (ὀξεῖαι κραυγαὶ τῶν πασχόντων ἐκ φυματιώδους μηνιγγίτιδος παιδίων).

ὑδρεγκεφαλοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδός τι ἐγκεφαλοκήλης πεπληρωμένης ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ.

ὑδρεία (ἡ) ὕδρευσις, ἄντλησις ἢ λῆψις ὕδατος : Θουκ.7,13 **φρυγανισμὸν καὶ ὑδρείαν,** Πλάτ.Νόμ. 844Β **τάξιν τῆς ὑδρείας ταξάμενος παρὰ τοῖς ἀγρονόμοις,** αὐτ.Ἀξ.371Ε· **2)** διανομὴ ἢ παροχὴ ὕδατος, ὕδρευσις ἢ ἄρδευσις, πότισμα : αὐτ.Νόμ. 761C, Θεόφρ.ΦΙ 2,8,1 **φιλεῖ δὲ καὶ ὑδρείαν σφόδρα τὸ δένδρον,** αὐτ.2,6,3· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ. Τίμ.78Β **ἡ ἐκ τῆς κοιλίας ἐπὶ τὰς φλέβας ὑδρεία,** αὐτ.77D· **3)** μτγν. τόπος, πηγὴ ἢ κρήνη, ἐξ ἧς ὑδρεύονται, λαμβάνουν, ἀντλοῦν ὕδωρ : Πλούτ. Θεμ.9 **περὶ τὰ ναύλοχα καὶ τὰς ὑδρείας.**

ὑδρεῖον (τὸ) (ὑδρεύω) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ὑδρήιον** ἀγγεῖον, καδίσκος, δι' οὗ ἀντλοῦμεν ὕδωρ, ἄντλημα, κουβάς : Ἡρ.3,14 **ἐξέπεμπε ἐπ' ὕδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον,** Ἀθήν.8,360F· **2)** μτγν. τόπος, ἐξ οὗ ὑδρευόμεθα, δεξαμενὴ ὕδατος : Πολύβ. 34,2,6 Δαναὸν τὰ **ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἄργει παραδείξαντα,** Στράβ.1,2,30 **τὸ ὑδρεῖον ἐκλιπεῖν ἀδύνατον·** ‖ νεώτ. ναυτ. τόπος ὅπου ὑδρεύονται τὰ πλοῖα· **3)** μτγν. κ. μσν. χρονόμετρον δι' ὕδατος, κλεψύδρα : Ἥρων Πνευμ.145,11, Ὡραπόλλ.Ἱερογλ.30,1 **τὸ μὲν ὑδρεῖον ὁμοιοῦντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχούσῃ.**

ὑδρεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάτασις ἐξ ἀθροίσεως, συσσωρεύσεως ὀρώδους ὑγροῦ, ὕδρωψ.

ὑδρέλαιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὕδωρ μεμειγμένον μετ' ἐλαίου : Πλούτ.Ἠθ.663C **ἐν ὑδρελαίῳ τὴν ἰατρικὴν ἀπολιπεῖν,** Διοσκ.2,10, Ἱππιατρ.106,14.

ὑδρεμεσία (ἡ) νεώτ. ὑδαρὴς ἔμετος.

ὑδρεντεροκήλη (ἡ) μτγν. εἶδός τι ὑδροκήλης : Γαλ.2,275, αὐτ.396 (διόρθ. ὑγρεντεροκήλη).

ὕδρευμα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τόπος, πηγὴ ἢ φρέαρ, ἐξ οὗ ὑδρευόμεθα, ὑδρεῖον βλ.λ.2): Πτολ.Γεωγρ.35,1 **διὰ τὰς τῶν ὑδρευμάτων ἀποχάς,** Ἀρρ.Εὐξ.14, Ἐπιγρ.· **2)** σχόλ. κ. μσν. ὕδρευσις βλ.λ.2) : Σχόλ.Πίνδ.Π 4,303 **ὡς ἐν Μυσίᾳ ἐξῆλθεν ἐφ' ὕδρευμα,** Γεωπ.2,6,9.

ὑδρεύς-έως μτγν. ποι. ὁ ὑδρευτὴς βλ.λ. : Μαν.4,251.

ὕδρευσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑδρεία βλ.λ.1), ἄρδευσις, πότισμα : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,9,5, αὐτ.24,1 **τὰ μὲν γὰρ ἐστι κοινὰ πᾶσιν· οἷον ὕδρευσις, κόπρισις·** **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. λῆψις, προμήθεια ὕδατος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.152,21, Θεοφύλ.Σ Ἱστ.210,20 **τῷ καταύχῳ τῆς ὑδρεύσεως·** **3)** ὁμ. τὸ σύνολον τῶν ἔργων καὶ τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ παροχὴ τοῦ ἀναγκαίου ὕδατος εἰς πόλιν ἢ συνοικισμόν.

ὑδρευτής (ὁ) γλωσσ. ὁ ἀντλῶν ὕδωρ, ἀντλητής, ποτιστής, ἀρδευτής.

ὑδρευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕδρευσιν, ὁ πρὸς αὐτὴν χρήσιμος : Ἀλέξ.Πολ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.432Β **τὰ ὄργανα τὰ ὑδρευτικὰ καὶ πολεμικά.**

ὑδρεύω κ. νεώτ. ἀντλῶ, λαμβάνω ἢ φέρω ὕδωρ : Ὀδ.Κ 105 **κούρῃ δὲ ξύμβλητο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,** Θέογν.264· ‖ συχνότ. ἐν χρ. τὸ μέσ. **ὑδρεύομαι** ἀντλῶ ἢ λαμβάνω ὕδωρ δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω ἢ προμηθεύομαι τὸ διὰ τὰς ἀνάγκας μου ὕδωρ, ἐφοδιάζομαι μὲ νερό : Ὀδ.Η 131 (κρήνη) **ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,** αὐτ.Ρ 206, Ἡρ.7, 193, Θουκ.4,97 **ὕδωρ ἀνασπάσαντας ὑδρεύεσθαι,** Πλάτ.Νόμ.844Β, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,37 **ἀπὸ τελμάτων ὑδρεύονται αἱ μέλιτται,** Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,1, -ἡ **πόλις ὑδρεύεται ἐκ τοῦ ποταμοῦ·** **2)** ἀρδεύω, ποτίζω : Θεόφρ.ΦΙ 2,6,3 **δεῖ δ' ὑδρεύειν εὖ μάλα κατὰ τῆς κόπρου.**

ὑδρηγός (ὁ) Ἡσ. **ἐν λ.** ἀπώρυγος «ὑδραγωγεῖον, ὀχετὸς ὕδατος».

ὑδρήιον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ ὑδρεῖον βλ.λ. : Ἡρ.3,14.

ὑδρηλός-ή-όν (ὕδωρ) κ. μσν. ὑδατώδης, ἔνυδρος, κάθυγρος, μαλακὸς ἐξ ὑγρασίας, νοτισμένος : Ὀδ.Ι 133 **ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας ὑδρηλοὶ μαλακοί,** Ὑμν.Ἀπόλλ.41, Ἱππ.1278,39, Αἰσχ.Ἰκ.793, αὐτ.Πέρσ.613, Εὐρ.Κύκλ. 89, **αὐτ.**Ἰκ.206, Γεωπ.2,5,7 **τούτων δὲ τὰ λίαν ἔμπηλα ὑδρηλότερα καὶ ἔτι μᾶλλον τούτων τὰ γλυκάζοντα,** αὐτ.13,1· **2)** μτγν. ὑδρευτικός : Φίλ.1,410 **ἡ ἕλιξ, τὸ ὑδρηλὸν ὄργανον.**

ὑδρημερία (ἡ) μσν. κ. ὑδρομερία μερισμός, διανομὴ ὕδατος : Παλλάδ.Λαυσ.954D **μάχονται γὰρ εἰς τὰς ὑδρημερίας.**

ὑδρηρόν (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἔρινος : ΨΔιοσκ.4,29.

ὑδρηρός-ά-όν ποι. ὁ ὑδατηρὸς βλ.λ. : Αἰσχ.π. Φρύν.ἐν ΑΒ 115,8 **ὑδρηροὶ πίθοι,** Ποιητ.π.Στοβ.Ἀνθ. 97,17 **στέργειν θ' ὑδρηροῖς ὥστε θὴρ ἀεὶ ποτοῖς.**

ὑδρηχόος-ον ἀ. ὑδροχόος βλ.λ. : Εὐρ.ἀπ.884 **Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου ;'** **2)** μτγν. **ὁ ὑδρηχόος** ὡς οὐσ. ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ὑδροχόου ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ : Πλούτ.Ἠθ.908C.

ὑδρία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ὑδρίη** ἀγγεῖον συνήθως πήλινον πρὸς ἐναπόθεσιν καὶ μεταφορὰν ὕδατος, λάγυνος, στάμνος, στάμνα : Ἀριστφ.Σφ. 926 **ἐμοὶ δὲ γ' οὐκ ἔστ' αὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι,** αὐτ.Ἐκκλ.678, Ἀπολλ.Ρ4,1767 **ἀγών . . ὑδρίης πέρι,** Μηναῖ.3,4 Συνξ.Ἀγ.Γερασίμου **αὐτὸς ἐπὶ τῶν ὤμων τὰς ὑδρίας ἔφερε·** ‖ παροιμ. **ἐπὶ θύραις τὴν ὑδρίαν** (ἐπὶ) ἔργου ἐγκαταλειπομένου τὴν στιγμὴν τῆς περατώσεως αὐτοῦ) : Ἀριστλ.Ρητ.1,6,22· **2)** οἱονδήποτε ἀγγεῖον, οἷον οἰνηρὸν ἀγγεῖον : Ἀριστφ.ἀπ.183· **3)** ἀγγεῖον πλῆρες νομισμάτων, πίθος, πιθάρι : αὐτ.Ὄρν.602 **πωλῶ γαῦλον, κτῶμαι σμινύην καὶ τὰς ὑδρίας ἀναρύττω·** **4)** ἡ κάλπη τῆς ψηφοφορίας ἐν τοῖς δικαστηρίοις : Δημ.1155 **ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα,** Πλούτ.Τ Γράκχ.11· **5)** πηλίνη κάλπη πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς τέφρας τοῦ νεκροῦ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.678 **τοὺς κρατῆρας καὶ τὰς ὑδρίας,** Πλούτ.Φιλοπ.21, Ἀθήν. 13,589Β **τάφον ἔχοντα ὑδρίαν λιθίνην.**

ὑδριάς-άδος (ἡ) μτγν. ἡ τῶν ὑδάτων, ἡ ἐν τοῖς ὕδασι, τοῖς ὑδατώδεσι τόποις διατρίβουσα, βιοῦσα : Πορφ.Νυμφ.14,5, αὐτ.19,8 **τὰ κηρία καὶ αἱ μέλισσαι οἰκεῖα σύμβολα ὑδριάδων νυμφῶν,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,57, Νόνν.Δ 16,467.

ὑδριατρεία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδριατρικὴ ἡ ὑδροθεροπευτικὴ μέθοδος, ὑδροθεραπεία.

ὑδριαφόρος-ον ὁ φέρων, κομίζων ὑδρίαν, λάγυνον, ἰδ. **ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν μετοίκων,** αἵτινες ἔφερον ὑδρίας κατὰ τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων : Ἀριστφ.Ἐκκλ.738 **φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν, ὑδριαφόρε,** Πολυδ.3,55· **2)** Ἡσ. «ὑδριαφόροι, μέτοικοι».

ὑδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ὕδωρ, ἔνυδρος· **2)** σπσν. ὁ περιέχων ὑδρογόνον.

ὑδρίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑδρία, μικρὰ λάγυνος, σταμνίτσα, στομνί : Ἱππ.49,53 (πιθ. διόρθ. ὑδρήιον).

ὑδρίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «ὑετίς».

ὑδρίσκη (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ὑδρία βλ.λ.) : ΠΔ Βοσ.4,2,20 **ὑδρίσκην καινήν,** Ἀθήν.10,438F.

ὑδρίτης (ὁ) νεώτ. χημ. πᾶσα χημικὴ ἕνωσις περιέχουσα ὕδωρ, οὗ ἡ ἀφαίρεσις δὲν μεταβάλλει τὸν χημικὸν χαρακτῆρά της.

ὑδροαερικός-ή-όν νεώτ.ἰατρ. ἐπὶ ἤχου, ὁ παραγόμενος ἐξ ἀνακινήσεως ὑγροῦ καὶ ἀέρος ἐντὸς κοιλότητος τοῦ σώματος.

ὑδρόβαμμα-ατος (τὸ) νεώτ. φαρμ. βάμμα ὑδατῶδες, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ οἰνοπνευματῶδες.

ὑδροβαρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου προσδιορίζεται τὸ βάθος θαλάσσης ἐκ τῆς πιέσεως τοῦ ὕδατος.

ὑδροβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ βεβαμμένος εἰς τὸ ὕδωρ, βουτηγμένος στὸ νερό, ὑγροβαφής : Πολυδ.7,56 **ὑδροβαφὲς ἱμάτιον.**

ὑδροβιολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς βιολογίας ἐξετάζων, ἐρευνῶν τὰ ἐντὸς τοῦ ὕδατος βιοῦντα ζῷα καὶ φυτά.

ὑδροβιολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροβιολογίαν.

ὑδρόβιος-ον νεώτ. ὁ βιῶν ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ὁ ζῶν καὶ ἀναπτυσσόμενος ἐν τῷ ὕδατι : **ὑδρόβιοι ὀργανισμοί, - ὑδρόβια φυτὰ - ζῷα.**

ὑδροβολεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὄργανον ἐν χρ. ἐν τοῖς χημικοῖς ἐργαστηρίοις, διὰ τοῦ ὁποίου εὐχεραίνεται ἡ χρησιμοποίησις ὕδατος ἢ ἄλλων ὑγρῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χημικῶν ἀναλύσεων.

ὑδροβόλος-ον Ἐπιγρ. ὁ βάλλων, ρίπτων ὕδωρ, ἀρδεύων, ποτίζων : **ὑδροβόλοι δρόσοι.**

ὑδροβρώμιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὑδρογόνου καὶ βρωμίου.

ὑδροβρωμικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ὑδροβρώμιον : **ὑδροβρωμικὸν ὀξύ.**

ὑδρόγαλα-ακτος (τὸ) νεώτ. διοιτητικὸν ποτὸν ἐκ γάλακτος ἠραιωμένου δι' ὀλίγου ὕδατος.

ὑδρογαμία (ἡ) νεώτ. βοτ. ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ὑδροβίων φυτῶν μέσῳ τοῦ ὕδατος.

ὑδρόγαρον (τὸ) μτγν. γάρον μεθ' ὕδατος παρασκευασθέν, ἠραιωμένον δι' ὕδατος : Ἀέτ.3,84, Θεοφάν.Νόνν.156, αὐτ.158.

ὑδρογάστωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐν τῇ γαστρὶ ὕδωρ, ὕδρωπα ἔχων, ὑδρωπικός : Μαν.Ι,155.

ὑδρόγειος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς συγκεκροτημένος· ὅθ. **ὑδρόγειος σφαῖρα** κ. ἁπλῶς **τὸ θηλ. ὑδρόγειος** ὡς οὐσ. ἡ γηΐνη σφαῖρα, ὁ πλανήτης γῆ.

ὑδρογέρων-οντος (ὁ) μσν. τὸ φυτὸν σηνέκιον τὸ κοινόν : Ἀπουλ.Βοτ.75.

ὑδρογέφυρα (ἡ) νεώτ. εἶδός τι γεφύρας πρὸς δίοδον ὑδαταγωγῶν.

ὑδρογνώμων-ονος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ διακρίνων τοὺς τόπους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει ὕδωρ πρὸς ὄρυξιν φρέατος, ὑδροσκόπος : Γεωπ.2,10,6· **2)** νεώτ. γνώμων, μετρητὴς καταναλώσεως ὕδατος.

ὑδρογονάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ. γεν. ὀνομ. τῶν χημ. ὀργανικῶν ἑνώσεων τοῦ ἄνθρακος μεθ' ὑδρογόνου : **ὀρυκτοὶ ὑδρογονάνθρακες.**

ὑδρογονικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάβλυσιν ὕδατος : Γεωπ.2,5,16 **ὑδρογονικὰ σημεῖα.**

ὑδρογόνον (τὸ) νεώτ. χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν ἀερίων, τὸ ἕτερον ἐκ τῶν συστατικῶν τοῦ ὕδατος, τοῦ ὁποίου τὰ μόρια ἀποτελοῦνται ἐκ δύο ἀτόμων ὑδρογόνου καὶ ἑνὸς ἀτόμου ὀξυγόνου.

ὑδρογονοῦχος ον νεώτ. ὁ περιέχων ἐν τῇ συστάσει του ὑδρογόνον.

ὑδρογόνωσις-εως (ἡ) **νεώτ.** χημ. προσθήκη ὑδρογόνου εἴς τινα οὐσίαν.
ὑδρογοργόνες (αἱ) μσν. γοργόνες τῶν ὑδάτων : Φιλῆς Ι,110 (ἐκδ.Mil.).
ὑδρογραφία (ἡ) **νεώτ.** κλάδος τῆς ναυτικῆς ἐπιστήμης ἀφορῶν εἰς τὴν μορφολογίαν καὶ τὴν φυσικὴν κατάστασιν τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ἀκτῶν.
ὑδρογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρογραφίαν βλ.λ. : **ὑδρογραφικὸς χάρτης, - ὑδρογραφικὴ** ὑπηρεσία.
ὑδρογράφος (ὁ) **νεώτ.** ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ὑδρογραφίαν βλ.λ.
ὑδροδείκτης (ὁ) **νεώτ.** ὄργανον δεικνύον τὴν ἑκάστοτε στάθμην τοῦ ὕδατος τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐντὸς λέβητος ἢ ὑδαταποθήκης.
ὑδροδόκη (ἡ) κ. νεώτ. δεξαμενὴ ὕδατος· Ἀν. Βοασσ.3,61 «**ὑδροδόκη καὶ** ὑδροχόη φιάλη τις ἦν τὸ σημεῖον»· **2**) νεώτ. ναυτ. ἀποθήκη ποσίμου ὕδατος εὑρισκομένη ἐπὶ πλοίου· **3**) τὸ ἀτομικὸν τῶν ναυτῶν ὑδροδοχεῖον.
ὑδροδόκος-ον μτγν. κ. **ὑδροδόχος** ὁ τὸ ὕδωρ δεχόμενος, κρατῶν, συγκρατῶν : Νόνν.Ἰω.2,36, Θεολ.Ἀριθμ.46,10 **φύσει τινὶ ὑμενώδει ὑδροδόκῳ**· **2**) Ἡσ. «ὑδροδόκοι, λάκκοι».
ὑδροδοχεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. δοχεῖον ὕδατος, ἀγγεῖον δεχόμενον ὕδωρ, περιεκτικὸν ὕδατος, οἷον ὑδρία ἢ φιάλη ἐπιτραπέζιος· **2**) νεώτ. μικρὸν φορητὸν δοχεῖον ὕδατος, συνήθως μετάλλινον, ὅπερ φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν οἱ στρατιῶται, κυνηγοί, ἐκδρομεῖς κ. ἄ., παγούρι.
ὑδροδόχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑδροδόκος : Νόνν.Ἰω.2,36, Σχόλ.Θεόκρ.13.46, Εὐστ.58,20.
ὑδροδρόμος-ον μτγν. ὁ τρέχων ἐν τοῖς ὕδασιν, ὁ νηχόμενος, κολυμβῶν : Ὀρφ.Ὕμν.23,7.
ὑδροδυναμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν φαινόμενα : **ὑδροδυναμικὴ πίεσις**· **2**) τὸ θηλ. **ὑδροδυναμικὴ** ὡς οὐσ. κεφάλαιον τῆς ὑδρομηχανικῆς, πραγματευόμενον τὰ φαινόμενα τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν καὶ εἰδικώτερον τοῦ ὕδατος.
ὑδροειδής-αῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸ ὕδωρ, ὑδατοειδής, ὑδατώδης : Εὐρ.Ρῆσ.353 **ὅς ποτε τᾶς μελῳδοῦ Μούσας δι' ἀκηράτων δινηθεὶς ὑδροειδὴς κόλπων σὰν ἐφύτευσεν ἥβαν**· **2**) τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. ἄ. ὑδρόζῳα βλ.λ.
ὑδρόεις-εντος-εσσα-εν ποι. ὁμιλῶν, ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ, ὑδροχαρής : Εὐρ.Ἑλ.355 **τὸν ὑδρόεντι δόνακι χλωρὸν Εὐρώταν.**
ὑδροελαιόμετρον (τὸ) **νεώτ.** ὄργανον χρήσιμον πρὸς προσδιορισμὸν τῆς εἰς ὕδωρ καὶ ἔλαιον περιεκτικότητος ἐλαιῶν.
ὑδροεπιπλοκήλη (ἡ) **νεώτ. ἰατρ.** κήλη τοῦ ἐπιπλόου μεθ' ὑδροκήλης.
ὑδρόζῳα (τὰ) **νεώτ. ζῳολ.** ὁμοταξία κοιλεντερωτῶν ὑδροβίων ζῴων, ἄ. ὑδρομέδουσαι.
ὑδροηλεκτρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν τὴν παραγομένην διὰ μηχανημάτων κινουμένων διὰ τῆς ροῆς τοῦ ὕδατος : **ὑδροηλεκτρικὴ ἐγκατάστασις.**
ὑδροθάλαμος (ὁ) νεώτ. χῶρος ἀτμολέβητος δεχόμενος τὴν πρὸς ἀτμοποίησιν ποσότητα ὕδατος.
ὑδροθειικός-ή-όν νεώτ. ὁ παραγόμενος δι' ἑνώσεως θείου καὶ ὑδρογόνου.
ὑδρόθειον (τὸ) **νεώτ.**χημ. ἀέριον εὔφλεκτον, δύσοσμον καὶ δηλητηριῶδες, περιεχόμενον μεταξὺ τῶν ἀερίων τῶν θειούχων πηγῶν, παραγόμενον δὲ καὶ κατὰ τὴν σῆψιν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν οὐσιῶν.
ὑδροθειοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ὑδρόθειον : **ὑδροθειοῦχον ὕδωρ.**
ὑδροθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς θεραπείαν χρησιμοποίησις κοινοῦ ἢ μεταλλικοῦ ὕδατος εἰς πλύσεις, λουτρά, καταιονήσεις ἢ καὶ πόσιν.

ὑδροθεραπευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροθεραπείαν, ὁ τῆς ὑδροθεραπείας : **ὑδροθεραπευτικὴ μέθοδος, - ὑδροθεραπευτικὸν σύστημα - κατάστημα**· **2**) τὸ θηλ. **ὑδροθεραπευτικὴ** ὡς οὐσ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὑδροθεραπευτικῶν μέσων καὶ μεθόδων.
ὑδροθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς θέρμας, ὁ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν.
ὑδροθήκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δεξαμενὴ ὕδατος, ὑδαταποθήκη, ντεπόζιτο : Ἀθήν.5,208Α **ἦν δὲ καὶ ὑδροθήκη κατὰ τὴν πρῴραν κλειστή**· ‖ νεώτ. ναυτ. τὸ σύνολον τῶν ἐντὸς τοῦ κύτους τῶν πλοίων δεξαμενῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐναποθηκεύεται τὸ πόσιμον ὕδωρ, στοῖβα τοῦ νεροῦ.
ὑδροθήρας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ θηρεύων ἐν τοῖς ὕδασιν, ἁλιεύς, φαράς : Αἰλ.ΖΙ 14,19,Εὐστ.574,16.
ὑδροθηρία (ἡ) μτγν. ἡ ἐντὸς τῶν ὑδάτων θήρα, ἁλιεία, φάρεμα : Αἰλ.ΖΙ 1,10, αὐτ.15,11.
ὑδροθηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἁλιείαν : Αἰλ.ΖΙ 14,24, αὐτ.15,1.
ὑδροθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐντὸς τῆς κοιλότητος τοῦ ὑπεζωκότος ἄθροισις ὀρώδους ὑγροῦ, ὑδροπλευρῖτις.
ὑδροϊωδικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ὑδροϊώδιον : **ὑδροϊωδικὸν ὀξύ.**
ὑδροϊώδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον συγκείμενον ἐξ ἰωδίου καὶ ὑδρογόνου.
ὑδροκέλευθος-ον ἀμφ. γρ. τοῦ ὑγροκέλευθος ἐν Ὀρφ.Ὕμν.20,3.
ὑδροκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κεφαλῇ, ὕδρωψ τοῦ ἐγκεφάλου, ὑδροκέφαλος βλ.λ.2).
ὑδροκεφαλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροκεφαλίαν· **2**) ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας.
ὑδροκέφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας, ὑδροκεφαλικὸς βλ.λ.2)· **2**) τὸ ἀρσ. **ὑδροκέφαλος** κ. οὐδ. **ὑδροκέφαλον** ὡς οὐσ. ὑδροκεφαλία, πάθος, νόσημά τι τῆς κεφαλῆς προερχόμενον ἐκ συρροῆς ὑδατώδους ὑγροῦ ἢ αἵματος τρυγώδους κατά τι μέρος αὐτῆς : Γαλ.2, 273, Παῦλ.Αἰγ.86· **3**) νεώτ. μτφ. ὁ ἔχων τὸ κύριον αὐτοῦ μέρος δυσαναλόγως μέγα : **ὑδροκέφαλον κράτος** (τὸ ἔχον συγκέντρωσιν ἐξουσιῶν ἄνευ αὐτοδιοικήσεώς τινος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις).
ὑδροκήλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις κιτρινωποῦ ὑγροῦ μεταξὺ τῶν δύο πετάλων τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὄρχεως, ἄ. χρονία ὀρώδης ἐλυτροειδῖτις : Διοσκ.1,74, Πολυδ.4,203.
ὑδροκηλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροκήλην· **2**) ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκήλης : Γαλ.2,396C· **3**) μτγν., μσν. ὁ ἁρμόζων, ὁ κατάλληλος εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ὑδροκήλης : Παῦλ.Αἰγ.6,62 **ὑδροκηλικὸν κοπάριον.**
ὑδροκηλώνειον (τὸ) νεώτ. μηχάνημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντισταθμίζεται ἡ ἐκροὴ τῶν ὑδάτων εἰς τοὺς ὑδατοφράκτας.
ὑδροκινητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. κινητήριος μηχανὴ λαμβάνουσα τὴν κίνησιν της ἀπὸ τῆς πτώσεως ἢ ἀπὸ τῆς ροῆς ὕδατος.
ὑδροκίνητος-ον νεώτ. ὁ δι' ὕδατος κινούμενος : **ὑδροκίνητος μύλος - μηχανή.**
ὑδροκίνητρον (τὸ) νεώτ. ὑδροκινητὴρ βλ.λ.
ὑδροκινίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς συγγενὲς πρὸς τὴν κινίνην.
ὑδροκιρνῶ-άω μσν. κιρνῶ, ἀναμειγνύω μεθ' ὕδατος, ἀνακατώνω μὲ νερό : Τζέτζ.Χιλ.5,535.
ὑδροκιρσοκήλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. κιρσοκήλη μεθ' ὑδροκήλης, ἀνευρυσμὸς τῶν ἀγγείων τῶν κατὰ τοὺς ὄρχεις καὶ συλλογὴ ὑγροῦ κατά τι μέρος τοῦ ὀσχέου : Γαλ.2,275.

ὑδροκλαστικός-ή-όν νεώτ. γεωλ. ὁ κοθιζήσας τῇ ἐπιδράσει τῶν ὑδάτων.
ὑδροκλειστογαμία (ἡ) νεώτ. βοταν. τὸ φαινόμενον κατὰ τὸ ὁποῖον ὑδρόβιά τινα φυτά αὐτογονιμοποιοῦν τὰ ἄνθη των, ἂν καὶ τὸ περιάνθιον αὐτῶν εἶναι κλειστόν.
ὑδροκοιλία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. ὕδρωψ τῆς κοιλίας ἢ τῶν ἐντέρων.
ὑδροκολυμβηταί (οἱ) Πολυδ.7,137 «κολυμβηταὶ ὕφυδροι».
ὑδροκρίτης (ὁ) νεώτ. ἡ ὑψηλοτέρα κορυφογραμμὴ ὄρους ἀποτελοῦσα τὴν γραμμὴν διαχωρισμοῦ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, νεροχωρίστρα ράχη.
ὑδροκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδροκρίτην, ὁ τοῦ ὑδροκρίτου· ‖ **ὑδροκριτικὴ γραμμὴ** πᾶσα γραμμὴ τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ὄμβρια ὕδατα διαχωρίζονται πρὸς δύο διαφόρους κατευθύνσεις, πρὸς δύο διαφόρους πεδιάδας ἢ ἀκτάς, νεροδρομιά.
ὑδροκυανικός-ή-όν νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐξ ἑνώσεως τοῦ κυανίου μετὰ ὑδραγόνου : **ὑδροκυανικὸν ὀξὺ** (τὸ ὑδροκυάνιον).
ὑδροκυάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἀποτελοῦν ἕνωσιν ὑδρογόνου καὶ κυανίου, ὃν δὲ δραστικώτατον δηλητήριον, ἄ. πρωσσικὸν ὀξύ.
ὑδρόκυστις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδροκύστωμα-ατος** (τὸ) κύστις περιέχουσα ὀρῶδες ὑγρόν.
ὑδροκύστωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδρόκυστις.
ὑδροκυτταρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κονιώδης οὐσία λαμβανομένη δι᾽ ἐπιδράσεως θειικοῦ ἢ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος ἐπὶ κυτταρίνης.
ὑδρολαῖλαψ-απος (ὁ) νεώτ. λεπτὴ βροχὴ μετὰ σφοδροῦ ἀνέμου, δρόλαπας, δρολάπι.
ὑδρολάπαθον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐν ὑγρασίᾳ φυόμενον λάπαθον, νερολάπαθο:Πλίν.Φl 20,21.
ὑδρολάσαι (αἱ) νεώτ. χημ. ἔνζυμα ἢ φυράματα διασπῶντα ὡρισμένας ὕλας εἰς ἁπλουστέρας τῇ προσλήψει ὕδατος.
ὑδρολήπτης (ὁ) νεώτ. ὁ λαμβάνων ὕδωρ ἀπὸ πηγῆς ἢ ὑδραγωγείου, ὁ ὑδρευόμενος.
ὑδροληψία (ἡ) νεώτ. λῆψις ὕδατος ἀπὸ πηγῆς ἢ ὑδραγωγείου ἢ ἀπὸ κρήνης ἢ ὑδροστομίου.
ὑδρόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν ζεολίθων· **2)** ὑδρογονοῦχον ἀσβέστιον.
ὑδρολίπανσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς τὸ ἔδαφος παροχὴ τῆς ἀναγκαίας ποσότητος ὑγρασίας διὰ τὴν βλάστησιν.
ὑδρολογεῖον (τὸ) μσν. τὸ ὑδρολόγιον βλ.λ. : Ἀχιλλ.Τάτ.Εἰσ.973D **ἐν τοῖς μηχανικοῖς ὡρολογίοις καὶ ὑδρολαγείοις.**
ὑδρολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν ὑδάτων εἴτε ὑπογείως εἴτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὑδατολογία.
ὑδρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρολογίαν ἢ τὸν ὑδρολόγον, ὁ τῆς ὑδρολογίας, τοῦ ὑδρολόγου.
ὑδρολόγιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. -γεῖον χρονόμετρον δι᾽ ὕδατος : Κλεομήδ.2,1,Πτολ.Τετράβ.108,23,Πρόκλ. Ὑποτ.10,8,9 **χρόνον ἐξ ὑδρολογίου χρονολάβου λαμβάνοντες,** Ὡραπόλλ.Ἱερογλ.25,6.
ὑδρολόγος-ον γλωσσ. ὁ συλλέγων ὕδωρ.
ὑδρολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ἐπιστήμων ἀσχολούμενος εἰδικῶς μὲ τὴν ὑδρολογίαν.
ὑδρολυσία (ἡ) νεώτ. χημ. λύσις ἢ διάσπασις συνθέτου ὀργανικῆς ἑνώσεως παρουσίᾳ ὕδατος.
ὑδρολύσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ὑδρολυσίας, ὁ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ ὑδρολυσίαν.
ὑδρόλυσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ εἰς ἰόντα βλ.λ.2) διάσπασις ἅλατος, ὀξέος ἢ βάσεώς τινος ἐν ἀραιᾷ διαλύσει εὑρισκομένου.
ὑδρόλυτος-ον νεώτ. ὁ ἐν ὕδατι διαλελυμένος ἢ ὁ δι᾽ ὕδατος ἀποσυντεθειμένος.
ὑδρολύω νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς συνθέτους οὐσίας, ὑποβάλλω εἰς ὑδρολυσίαν βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. ὑδρολυσία, ὑδρόλυσις.
ὑδρομανία (ἡ) μτγν. ἄ. ὑδροφοβία **βλ.λ. :** Ἐπιφάν.2,233C.
ὑδρομαντεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος μαντικῆς καθ᾽ ἣν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν κυματισμῶν, τῆς διαφανείας, τοῦ χρώματος κττ. τοῦ ὕδατος ἢ ἐξ ἄλλων ἐν οὕτῳ παρατηρήσεων, ἐξάγονται συμπεράσματα περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσιν : Αὐγουστῖν.7,305 (188)Β.· πρβλ. λεκανομαντεία.
ὑδρομαντεύματα (τὰ) μσν. τὰ ἐκ τῆς ὑδρομαντείας βλ.λ. μαντεύματα : Τζέτζ.Ὁμ.Ἀλλ.Ὀδ. Δ 51,64 ἐν Matr. An. Gr.2,247.
ὑδρομαντευτική (ἡ) μσν. ἡ τέχνη τῆς διὰ μαντείας εὑρέσεως ὑπογείων στρωμάτων ὕδατος : Γεωπ.2,6,1.
ὑδρόμαντις-εως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀσκῶν ὑδρομαντεῖον βλ.λ. : Μαν.4,212, Στράβ.16,2,39 **λεκανομάντεις καὶ ὑδρομάντεις.**
ὑδρομάστευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ γεωτρυπάνου διάτρησις τοῦ ἐδάφους πρὸς ἀνεύρεσιν ὑπογείων πηγῶν ἢ λεκανῶν ὕδατος καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ ὕδατος αὐτῶν.
ὑδρομαστευτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιχειρῶν, ὁ ἐκτελῶν ὑδρομαστεύσεις βλ.λ.
ὑδρομαστευτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδρομαστευτήν : Γεωπ.2,6,1 **ὑδρομαστευτική** (τέχνη) (ἡ τέχνη τοῦ ζητεῖν καὶ ἀνευρυνὰν ὑπογείους πηγὰς ὑδάτων).
ὑδρομέδουσα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μέδουσα, ἡ βασίλισσα τῶν ὑδάτων, κύρ. ὄν. βατράχου : Βατραχομ.19· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος **χελυΐδων** εὐμεγέθων χελωνῶν τῶν ποταμῶν.
ὑδρομέλαθρος-ον ὁ ἐν τοῖς ὕδασιν οἰκῶν. Ἐμπ.225 **Ἰχθύες ὑδρομέλαθροι.**
ὑδρόμελι-ιτος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **εἶδος** ποτοῦ παρασκευαζομένου δι᾽ ἀναμίξεως ὕδατος **καὶ** μέλιτος· Μοῖρ.254 «μελίκρατον Ἀττικοί· οἰνόμελι καὶ ὑδρόμελι Ἕλληνες» : Διοσκ.5,17, Γαλ.6,274,14 **δι᾽ ὕδατος σκευαζόμενον, οὐ τοῦ ὀμβρίου, καθάπερ τὸ ὑδρόμελι,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,44,Γεωπ.8,28.
ὑδρημερία (ἡ) μτγν. δ. γρ. ὑδρομερία βλ.λ.
ὑδρομερία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ διανομὴ **ὕδατος :** Παλλάδ.Λαυσ.954D **μάχονται γὰρ εἰς τὰς ὑδρημερίας** (sic) (δθ. διάφ. ἑρμ. ἡμέρα παροχῆς ὕδατος, οἷον πρὸς ὕδρευσιν συνοικισμῶν **ἢ ἄρδευσιν** ἀγρῶν ἐκ περιτροπῆς).
ὑδρομεταλλικός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεταλλικὰ ἢ ἰαματικὰ ὕδατα.
ὑδρομετέωρον (τὸ) νεώτ. μετεωρ. ἰδ. κτ. πληθ. τὰ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐκ τῆς συμπυκνώσεως τῶν ὑδρατμῶν σχηματιζόμενα φαινόμενα.
ὑδρομέτρης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἡμιπτέρων **ὑδροδρομιδῶν** ἐντόμων κινουμένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἠρέμως ρεόντων ἢ στασίμων ὑδάτων.
ὑδρομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδρομετρία** ἡ μέτρησις ὑγροῦ τινος κ. ἰδ. **τοῦ ὕδατος ἐν ροῇ, ἄ.** ὑδατομέτρησις, ὑδατομετρία.
ὑδρομετρητής (ὁ) νεώτ. μηχάνημα **δι᾽ οὗ** μετρεῖται κατὰ κυβ. μέτρα ἡ ποσότης τοῦ καταναλισκομένου ὕδατος ἔν τινι **οἰκίᾳ,** ἄ. ὑδρόμετρον.
ὑδρομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδρομέτρησις βλ.λ.
ὑδρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρομετρίαν βλ.λ.
ὑδρομέτριον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀγγείου **περιέχοντος** ὕδωρ χρησίμου πρὸς ὑδροστατικὴν καταμέτρησιν : Θέων ἐν Πτολ.5,261.
ὑδρόμετρον (τὸ) νεώτ. ἄ. ὑδατόμετρον βλ.λ.
ὑδρόμηλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ἡδυπότου παρασκευαζομένου δι᾽ ἀναμείξεως ὕδατος καὶ μηλομέλιτος : Διοσκ.5,30, Θεοφάν.Νόνν.1,102.

ὑδρομηνιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. οἰδηματώδης μηνιγγῖτις.
ὑδρομήτρα (ἡ) νεώτ.ἰατρ.κ. ὑδρόμητρα ἄ. ὑδατόμητρα βλ.λ.
ὑδρομηχανική (ἡ) νεώτ. μέρος τῆς ὑδραυλικῆς ἔχον ὡς ὑποκείμενον τὴν μελέτην τῶν νόμων καὶ τὴν ἔρευναν τοῦ φαινομένου τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν, ἰδ. τοῦ ὕδατος.
ὑδρομιγής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος μεμειγμένος, ὁ περιέχων ὕδωρ, ὁ ὑδαρής, ἄ. ὑδατομιγής : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,1 ὑδρομιγὲς γάλα.
ὑδρομ(ε)ίκτης (ὁ) μσν. ὁ κάπηλος ὁ μειγνύων τὸν οἶνον μεθ' ὕδατος, ποὺ νερώνει τὸ κρασί : Νηστ. 'Ιω.93.
ὑδρομυγαλῆ (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος τρωκτικῶν μυϊδῶν θηλαστικῶν.
ὑδρομυελία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις καθ' ἣν παρατηρεῖται διάτασις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἐξ ὑπεραθροίσεως ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ.
ὑδρομύλη (ἡ) γλωσσ. ἄ. ὑδρόμυλος βλ.λ.
ὑδρομύλιον (τὸ) μσν. ὁ ὑδρόμυλος : Βασιλικ.58, 19,10 (π. Δουκάγγ.).
ὑδρόμυλον (τὸ) γλωσσ. ὁ ὑδρόμυλος.
ὑδρόμυλος (ὁ) 'Ησ., μσν., νεώτ. κ. δημ. μύλος κινούμενος διὰ ῥέοντος ἢ πίπτοντος ὕδατος, ὁ νερόμυλος : 'Αχμ.'Ονειροκρ.169,27,Κεδρ.Γεώργ 295.
ὑδρομύστης (ὁ) μτγν. ὁ διὰ τοῦ ἁγιάσματος βλ.λ.3) ῥαντίζων ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ναοῦ τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους : Συνέσ.'Επιστ.121 'Αναστασίῳ Ὑδρομύστῃ (δ.γρ. ὑδροκομιστῇ).
ὑδρόμφαλον (τὸ) μτγν. νόσος καθ' ἣν παρατηρεῖται συσσώρευσις ὑγροῦ περὶ τὸν ὀμφαλόν : Γαλ.19,444,υζ'.
ὑδρόμφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ὕδρωπος κατὰ τὴν ὀμφαλικὴν χώραν πάσχων : Γαλ.2,359 ὑδρόμφαλοι· 2) νεώτ. ἰατρ. τὸ ἀρσ. ὑδρόμφαλος ὡς οὐσ. ὑγρὸς ὄγκος τοῦ ὀμφαλοῦ σχηματιζόμενος ἐκ συσσωρεύσεως ὀροῦ ἐν τῷ σάκκῳ ὀμφαλοκήλης ἢ καὶ ἄνευ ὀμφαλοκήλης εἰς τὸν ὑπομφάλιον συνδετικὸν ἱστὸν ἀτόμων τινῶν ἐξ ἀσκίτου πασχόντων· πρβλ. ὑδρόμφαλον.
ὑδρόνεφρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδρονέφρωσις.
ὑδρονέφρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάτασις τῆς νεφρικῆς πυέλου, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ νεφροῦ ὑπὸ ἀσήπτων οὔρων ἐν ἐπισχέσει.
ὑδρονομεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ γραφεῖον τῆς ὑδρονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ σταθμὸς ὑδρονομέων.
ὑδρονομεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὑπάλληλος τῆς ὑδρονομικῆς ὑπηρεσίας κανονίζων τὰ τῆς διανομῆς τοῦ ὕδατος, νεροκράτης· 2) δικλὶς ῥυθμίζουσα τὸ ποσὸν τοῦ παρεχομένου ὕδατος.
ὑδρονομή (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑδραγωγῶν αὐλήνων διανομὴ ὕδατος εἰς τὰς οἰκίας πόλεως, συνοικισμοῦ κττ.
ὑδρονομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρονομὴν ἢ τὸν ὑδρονομέα.
ὑδρονομοῦμαι-έομαι μτγν. λ. πεποιημ. ὕδωρ διαμετρῶ, κανονίζω, ῥυθμίζω διὰ τῆς κλεψύδρας : Λουκ.Λεξιφ.9 οὔτε ῥησιμετρεῖν εἶχον οὔτε ἡμερολεγδὸν ὡς ὑδρονομεῖσθαι.
ὑδροξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὀξειδίου τινὸς μετάλλου μεθ' ὕδατος.
ὑδροπαραστάται (οἱ) μτγν. κ. μσν. αἱρετικοὶ χριστιανοὶ ποιούμενοι χρῆσιν ὕδατος ἀντὶ οἴνου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας εὐχαριστίας : Κλήμ. 'Αλ.Στρωμ.1,19, 'Επιφάν.Αἱρ 30,16, Βασ.4,668Β, Θεοδώρ.4,369 ὑδροπαραστάται ὀνομάζονται ὡς ὕδωρ ἀντὶ οἴνου προσφέροντες, Βαλσ.Καν.1.
ὑδροπέπερι-εως (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐτήσιον ὑδροχαρὲς φυτὸν πολύγονον τὸ ὑδροπέπερι, ἡ ἀγριοπιπεριά : Διοσκ.2,191, Γαλ.13,238· ‖ νεώτ. βοταν. γένος πολυγονοειδῶν ποωδῶν φυτῶν.
ὑδροπέπων-ονος (ὁ) νεώτ. τὸ ἐτήσιον ὀπωροφόρον φυτὸν σίκυς ὁ ὑδροπέπων, ἡ καρπουζιά· 2) ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ σίκυς ὁ ὑδροπέπων, τὸ καρπούζι.
ὑδροπερατός-ή-όν νεώτ. ὁ εὐδίοδος, ὁ διαπερώμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὁ δι' οὗ δύναται νὰ διέλθῃ ὕδωρ, ὁ μὴ στεγανός : ὑδροπερατὸν στρῶμα γῆς· ‖ τὸ οὐδ. ἐνάρθρως κ. ὡς οὐσ. ἡ ὑδροπερατότης βλ.λ.
ὑδροπερατότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ὑδροπερατόν, ἡ ἰδιότης σωμάτων τινῶν, κ. ἰδ. ὀρυκτῶν, νὰ εἶναι διαπερατὰ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐκ τῆς πορώδους συστάσεως αὐτῶν : ἡ ὑδροπερατότης τῶν κροκαλοπαγῶν στρωμάτων.
ὑδροπερικάρδιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθαλογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν παρατηρεῖται συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περικαρδίου ἄνευ φλεγμονῆς αὐτοῦ, ἄ. ὕδρωψ τοῦ περικαρδίου.
ὑδροπεριτόναιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὑπάρχει συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναίου ἄνευ φλεγμονῆς τοῦ ὀρογόνου ὑμένος ἢ συμπιέσεως τῆς πυλαίας φλεβός, ὕδρωψ τοῦ περιτοναίου.
ὑδροπηκτή (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ κατὰ τὴν ψῦξιν τῶν ὑδροφίλων κολλοειδῶν σχηματιζομένη πηκτοειδὴς μᾶζα.
ὑδροπίπερο(ν) μσν. κ. δημ. τὸ ὑδροπέπερι βλ.λ.· 'Αγάπ.Γεωπ.144 «ὃ λέγουσιν οἱ 'Ιταλοὶ περσικάρια καὶ ἡμεῖς ὑδροπίπερον».
ὑδροπλάνο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος ἀεροπλάνου φέροντος πλωτῆρας ἀντὶ τροχῶν καὶ δυναμένου νὰ κατέρχεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ νὰ ἀφίπταται ἀπὸ αὐτῆς.
ὑδροπλανοφόρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μέγα πολεμικὸν πλοῖον, ἐφ' οὗ δύνανται νὰ μεταφέρωνται, νὰ προσγειοῦνται καὶ ν' ἀπογειοῦνται ὑδροπλάνα ἄ. ἀεροπλανοφόρον.
ὑδροπλευρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδροθώραξ βλ.λ.
ὑδροπνευματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ὁ λειτουργῶν δι' ὕδατος ἅμα καὶ πεπιεσμένου ἀερίου : ὑδροπνευματικὴ μηχανή - τροχοπέδη, - ὑδροπνευματικὸν χαλινωτήριον.
ὑδροπνευματοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἄ. ὑδροπνευμοθώραξ βλ.λ.
ὑδροπνευματοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος κηλικοῦ ὄγκου περιέχοντος ὑγρὸν ἅμα καὶ ἀέριον.
ὑδροπνευματολυτικὰ φαινόμενα (τὰ) νεώτ. γεωλ. τὰ εἴς τινα ἡφαιστειώδη περιοχὴν προκαλούμενα ὑπὸ ὑπερθέρμων διαλυμάτων καὶ ἀερίων ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἀνερχομένων.
ὑδροπνευματοπερικάρδιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περικαρδίου συνυπάρχουσιν ὑγρόν, συνήθ πυῶδες, καὶ ἀήρ, ἄ. ὑδροπνευμοπερικάρδιον.
ὑδροπνευμοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις καθ' ἣν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ ὑπεζωκότος συνυπάρχουσιν ὑγρὸν καὶ ἀήρ, ἄ. ὑδροπνευματοθώραξ.
ὑδροπνευμονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τῶν πνευμόνων, ἄ. οἴδημα τοῦ πνεύμονος.
ὑδροπνευμόσαρκον (τὸ) νεώτ.ἰατρ. εἶδος ὄγκου περιέχοντος ὑγρόν, ἀέριον καὶ σαρκώδη μόρια
ὑδροποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν, παράγων ὕδωρ, ὁ πολύυδρος : Πλούτ.'Ηθ.939Ε.
ὑδροπόρος-ον μτγν. ὁ δι' οὗ περᾷ, διέρχεται, διαχέεται ἢ ῥέει τὸ ὕδωρ, ἄ. ὑγροπόρος : Πορφ. π.Εὐσ.Εὐαγγ.145Β ἠέρος ὑδροπόροιο, Νόνν.Δ 2,438 ἐς ὑδροπόρους χαράδρας.
ὑδροποσία (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. -ίη ἡ πόσις ὕδατος, τὸ νὰ εἶναί τις ὑδροπότης, ἄ. ὑδατοποσία : 'Ιππ.Διαίτ.389, Πλάτ.Νόμ.674Α ὑδροποσίαις ξυγγι-

γνεσθαι, Ξεν.ΚΠ 1,5,12, Πλούτ.'Ηθ.132Β, Λουκ.Δημ. Ἐγκώμ.15 **εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν.**
ὑδροπότης (ὁ) (πίνω) κ. νεώτ., τὸ θηλ. -ότις-ιδος, ὁ πίνων μόνον ὕδωρ, ἀντίθ. οἰνοπότης : Ξεν.ΚΠ 6,2,29 **ἕως ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενόμενοι,** Κλήμ.'Αλ.Παιδ.2,7,57, 'Αθήν.2,44C, Γρηγ.Ναζ.(,702C **σήμερον οἰνοπότης, αὔριον ὑδροπότης·** || νεώτ. ὁ πίνων πολὺ ὕδωρ· **2)** μτφ. ἐν κωμ. φρ. ἐπὶ ἀνθρώπου δειλοῦ, νωθροῦ καὶ ἀβελτέρου, ἀνεπιτηδείου πρὸς πᾶσαν ὑψηλοτέραν ἔμπνευσιν : 'Αντίπ. Θεσσ.ΑΠ 11,20 **ὁ κρητὴρ οὐ δέχεθ' ὑδροπότας.**
ὑδροποτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροποσίαν ἢ τὸν ὑδροπότην βλ.λ.1).
ὑδροποτῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι ὑδροπότης βλ.λ.1), πίνω μόνον ὕδωρ : 'Ηρ.1,17 **πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται, ἀλλ' ὑδροποτέουσι,** Πλάτ. Πολ.561C, Ξεν.ΚΠ 1,5,12, Λουκ.Μακρόβ.5 **ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν,** 'Αθήν.2,44C.
ὑδροπρίων-ονος (ὁ) νεώτ. εἶδος μηχανικοῦ πρίονος κινουμένου **ὑπὸ** ὑδροκινητῆρος.
ὑδροπτέριδες (αἱ) νεώτ. βοταν. κατηγορία **λεπτοσποριαγγείων** ὑδροβίων πτερίδων.
ὑδροπυριτικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** περιέχων ὑδροπυρίτιον, ἢ **ὁ ἐξ ὑδροπυριτίου.**
ὑδροπυρίτιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἔνυδρον πυρίτιον.
ὑδροπωλητής (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ὕδατος.
ὑδροπωτῶ-έω λεξ. δ.τ. τοῦ ὑδροποτῶ βλ.λ.· Μοῖρ. 380 «ὑδροπωτεῖν διὰ τοῦ ω μεγάλου 'Αττικοί, διὰ τοῦ ο μικροῦ Ἕλληνες», 'Αμμών.114.
ὑδρόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. γένος ἑλοβίων **ραλλιδῶν** πτηνῶν, οὗ γνωστότερον εἶδος ὑδρόρνις ἡ μέλαινα, ἡ ἀγριοπουλάδα.
ὑδροπόδινον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ μεθ' ὕδατος μεμιγμένον **ἔλαιον** τῶν ῥόδων : Γαλ.14,388,7 **'Α**λέξ.Τρολλ.12,721, Θεοφάν.Νόνν.2,70.
ὑδρορόη (ἡ) ΑΒ312,16 ὑδρορρόα βλ.λ.4).
ὑδρορόσατον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ροδόσταγμα, ροδόσταμο, τριανταφυλλόνερο :'Ορειβ.84 (**Matth.**) Θεοφάν.Νόνν.25,118,122.
ὑδρόρραχις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. συγγενὴς μυστικὴ διόγκωσις τοῦ κατωτέρου συνήθ. μέρους τῆς σπονδυλικῆς στήλης προερχομένη ἐκ διαμαρτίας περὶ τὴν διάπλασιν.
ὑδρορρόα (ἡ) (ῥοή), ἀττ. κ.νεώτ. **ὑδρορρόη** (Λοβέκ.Φρύν.492) παντὸς εἴδους ρεῖθρον, **ὀχετὸς** δι' οὗ ῥέει ὕδωρ, αὔλαξ, διῶρυξ, κανάλι : 'Αριστφ.'Αχ.922· **2)** κ. νεώτ. ἐν τῷ τ. **ὑδρορρόη ὁ** κατὰ τὴν περίμετρον τῆς στέγης διήκων ἀγωγός, ὁ **περισυλλέγων τὰ** ὄμβρια ὕδατα εἴτε πρὸς ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς, εἴτε πρὸς ἀποταμίευσιν : 'Αριστφ.Σφ.126 **ὁ δ' ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν καὶ τῶν ὀπῶν·** || κ. **μτφ.** : Εὔβουλ. ἀπ. Στεφανοπ.1,4 **ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὑδρορρόαι δύο ῥέουσιν·** **3)** νεώτ. ναυτ. ἰσχυρὰ διαμήκης ζῶστρα συνδέουσα καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ πλοίου τοὺς νομεῖς μετὰ τοῦ καταστρώματος, ἀπάνω κουρζέτο· **4)** ΑΒ 312,16 «ὑδρορόη· ὁ νῦν ὕδρωψ καλούμενος»· **5)** πιθ. ὕφαλος πέτρα : 'Αριστφ.'Αχ.1186 **εἰς ὑδρορρόαν** πεσὼν (σχόλ. «ὑδρορόαν δὲ ὕφαλον πέτραν»).
ὑδρορρόη (ἡ) ἀττ. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑδρορρόα βλ.λ. : Λοβέκ.Φρύν.492.
ὑδρόρροια (ἡ) μτγν. ἀντὶ ὑδρορρόα βλ.λ.1) : Πολύβ.4,57,8 **διαδὺς διά τινος ὑδρορροίας·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ἄφθονος **ἐκροὴ** ὀρώδους ὑγροῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τῆς ρινὸς προερχομένη ἐκ φλεγμονῆς βλεννογόνου τινός.
ὑδρορρόος (ὁ) (ῥέω) μτγν. ἀντὶ ὑδρορρόα βλ.λ.1): 'Αλκίφρ.3,47 **ὑδρορρόον ἀνεῳγότα οὐκ εἰς βάθος,** 'Ησ. ἐν λ. ὑδροφόρους.
ὑδρορύα (ἡ) 'Ησ. ἀμφ. τ. τοῦ ὑδρορρόα βλ.λ.· πρβλ. Λοβεκ.Φρύν.492.
ὕδρος (ὁ) (ὕδωρ) κ. νεώτ. **τὸ** ὑδρόβιον **ἑρπετὸν** τορπιδόνωτος βλ.λ. ὁ φηφιδωτός, ἡ νεραφίδα : 'Ιλ.Β 723 **ἕλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου,** 'Ηρ.2,76 **τοῦ δὲ ὄφιος ἡ μορφὴ οἵη περ τῶν ὕδρων,** 'Αριστλ.ΖΙ 487a,25 **καὶ ἄποδα, οἷον ὕδρος,** Φιλόστρ.'Ηρ.702 **ὕδρου ἐνσκήψαντος αὐτῷ ἐς τὸν πόδα·** **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ὀφιδίων **ὑδριδῶν** ἑρπετῶν περιλαμβάνον μετρίου ἢ μεγάλου μεγέθους ἀνιοβόλους ὄφεις· **3)** εἶδος μικροῦ τινος ὑδροβίου ζῴου : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.4,56 **τὰ δὲ μικρά, ὡς** φαλάγγια **καὶ ὕδροι καὶ σαῦροι·** **3)** νεώτ. ἄστρον. μικρὸς ἀστερισμὸς τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου.
ὑδροσαλπιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ὅ.** ὑδροσάλπιγξ βλ.λ.
ὑδροσάλπιγξ-ιγγος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῆς σάλπιγγος τῆς μήτρας, καθ' ἣν συσσωρεύεται ἄφθονον ὀρῶδες ὑγρὸν ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ φαγωγοῦ τῆς μήτρας, ὅ. ὕδρωψ τῆς σάλπιγγος.
ὑδροσαρκοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος σαρκοκήλης μεθ' ὑδροκήλης, ἐξόγκωσις τοῦ ὄρχεως μετὰ συλλογῆς ὀρώδους ὑγροῦ μεταξὺ τῶν δύο πετάλων τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὄρχεως.
ὑδρόσαρκον (τὸ) νεώτ.ἰατρ. ὑδροσάρκωμα βλ.λ.
ὑδροσάρκωμα-ματος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄγκος περιέχων σαρκώδεις μάζας μὲ ὀρῶδες ὑγρὸν **ἢ** αἱμάτωμα μετ' ἐλευθέρων θρόμβων.
ὑδρόσαυρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος σαυροειδῶν ἑρπετῶν.
ὑδροσεληνίτης (ὁ) μτγν. εἶδος τοῦ πολυτίμου λίθου σεληνίτου : Φώτ.Βιβλ.349,34 **τὸν ἐν τῷ ὕδατι τεγγόμενον, εἶτα ἐκφαίνοντα τὸν μηνίσκον, καὶ διὰ τοῦτο ὑδροσεληνίτην καλούμενον.**
ὑδροσελήνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις σεληνίου καὶ ὑδρογόνου.
ὑδροσέλινον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἑλοχορές ποῶδες φυτὸν σέλινον τὸ ἄγριον, **ὅ. ἐλειοσέλινον,** νεροσέλινον βλ.λ., : Διοσκ.3,75.
ὑδροσκοπεῖον (τὸ) δ. γρ. τοῦ ὑδροσκόπιον : Πρόκλ.'Υποτ.42· || **περὶ 'Υδροσκοπείων** τίτλος ἔργου τοῦ 'Ηρωνος.
ὑδροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀνοζήτησις καὶ **ὁ** καθορισμὸς τῆς θέσεως τῶν ὑδατίνων ἀποθεμάτων.
ὑδροσκοπική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑδροκόπου, δηλ. τοῦ ἀνευρίσκειν **τόπους ἔνθα** ὑπάρχουσιν **ὕδατα πρὸς ἀνόρυξιν φρεάτων** : Γεωπ.2,6,47.
ὑδροσκοπικόν (τὸ) μσν. σύγγραμμα **ἢ** πραγματεία περὶ τῆς ὑδροσκοπικῆς : Γεωπ.2,4.
ὑδροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροσκοπίαν **ἢ** τὸν **ὑδροσκόπον·** **2)** τὸ θηλ. **ὡς** οὐσ. ὑδροσκοπικὴ βλ.λ.
ὑδροσκόπιον (τὸ) μτγν. ἢ **-πεῖον** εἶδος ὑδροστατικοῦ ὀργάνου, ὡρολογίου **δι' ὕδατος, κλεψύδρας** : Συνέσ.'Επιστ.15.
ὑδροσκόπος (ὁ) γλωσσ. **ὁ** ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ καθορίζῃ τὰς θέσεις τοῦ ἐδάφους ὑφ' ἃς ὑπάρχουσιν ὑπόγεια **ὕδατα** πρὸς ἀνόρυξιν φρεάτων, ὅ. ὑδροφάντης· πρβλ. ραβδοσκόπος, ραβδόμαντις, ὑδρομαντευτική.
ὑδροσκοποῦμαι-έομαι μσν. μέσ. ἐκτελῶ ἔργον ὑδροσκόπου βλ.λ., ἀνερευνῶ τὸ ἔδαφος πρὸς εὕρεσιν ὑπογείων ὑδάτων : Γεωπ.2,6,42.
ὑδροσόβη (ἡ) (ὕδωρ, σοβῶ) νεώτ ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου τιθέμενον ἐν εἴδει πλαισίου εἰς τὸ κάτω μέρος τῶν φύλλων θύρας **ἢ** παραθύρου, **ὅ**πως ἐμποδίζῃ τὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν διείσδυσιν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, νεροδιώχτης.
ὑδροσόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. εἶδος ρευστοῦ διαλύματος ὑδροφίλων κολλοειδῶν οὐσιῶν.
ὑδρόσπονδα (τὰ) (ἱερά) θυσία, σπονδὴ **ἐξ ὕδατος** : Θεόφρ.π.Πορφ.'Αποχ.2,20.

ὑδροστάθμη (ἡ) νεώτ. ἡ στάθμη τοῦ ἔν τινι χώρῳ, οἷον δοχείῳ, δεξαμενῇ κτλ., περιεχομένου ὕδατος· **2)** τοπογραφικόν, χωροσταθμικὸν ἐργαλεῖον λειτουργοῦν δι' ὕδατος ἰσορροποῦντος ἐντὸς συγκοινωνούντων δοχείων, ἄ. ὑδροχωροστάθμη, ὑδροστάτης, νεροζύγι.
ὑδροσταθμητής (ὁ) νεώτ. ὁ διὰ τῆς ὑδροστάθμης βλ.λ.2) ἐκτελῶν χωροσταθμικὰς παρατηρήσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ὕψους τῶν ἀνωμαλιῶν σημείων τινῶν τοῦ ἐδάφους.
ὑδροστάσιμος-ον μτγν. ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων στάσιμα ὕδατα, ὁ πλήρης στασίμων ὑδάτων : Διοσκ. 3,133 **τόπος ὑδροστάσιμος.**
ὑδροστάσιον (τὸ) (ἵστημι) κ. νεώτ. μέρος κεκαλυμμένον ὑπὸ στασίμων ὑδάτων, μικρὸν τέναγος : Βασιλικ.58,21,1, Σουΐδ. **παραμειψάμενοι τὸ μέγα τοῦτο ὑδροστάσιον ἀφίκοντο εἰς τὰς λίμνας· 2)** δεξαμενή : 'Απ.'Ελλ.'Ιστ.131,12 **ἐὰν τὸ ὕδωρ κατέλθῃ, πάσῃ προθυμίᾳ χρῆσαι, ἔστ' ἂν τὸ ὑδροστάσιον γεμισθῇ·** ‖ νεώτ. εἰδ. δεξαμενὴ πλήρης ὕδατος ἐν ᾗ **ἐκτρέφονται** ἰχθεῖς γλυκέων ὑδάτων, ἰδ. κυπρῖνοι.
ὑδροστάτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τοπογραφικὸν ὄργανον, ἄ. ὑδροστάθμη βλ.λ.2) : Πρόκλ. 'Ησίοδ.133Β· **2)** μσν. εἶδος πυροσβεστικῆς ἀντλίας : Βί.Στεφάν.Νεωτ.π.Θησ.Στεφ. **τοὺς ἐν τῷ τόπῳ ἱσταμένους ὑδροστάτας τῶν ἐμπρησμῶν.**
ὑδροστατική (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς φυσικῆς οὗ ἀντικείμενον ἡ ἐξέτασις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ ἐν ἰσορροπίᾳ ὑγρὰ κ. ἰδ. τὸ ὕδωρ, κατ' ἀντιθ. πρὸς τὴν ὑδροδυναμικὴν βλ.λ.
ὑδροστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσορροπίαν τῶν ὑγρῶν καὶ τὴν ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ περιέχοντος ἀγγείου ἀσκουμένην πίεσιν· ‖ τὸ θηλ. ὑδροστατικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.
ὑδροστατοῦμαι-έομαι μσν. ἐπὶ τόπων, ἔχω στάσιμα, λιμνάζοντα ὕδατα, εἶμαι ὑδροστάσιμος: 'Ανών.π.Σουΐδ.ἐν λ. ἀξιόλογα **τοὺς ὑδροστατουμένους τόπους γεφυρώσας.**
ὑδροστεγής-οῦς-ές νεώτ. ἄ. ὑδατοστεγὴς βλ.λ.
ὑδροστόλος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ παρέχων, ὁ χορηγῶν ὕδωρ εἰς τὰ πλοῖα : 'Αρρ.Εὐξ.16ΙF **ὑδρ· λιμήν.**
ὑδροστόμιον (τὸ) νεώτ. στόμιον ἐκροῆς ὕδατος κ. ἰδ. τοῦ ὑδραυλικοῦ δικτύου τῆς πόλεως πρὸς ὑδροληψίαν **διὰ** κατάβρεγμα, σβέσιν πυρκοϊῶν κτλ., βάνα.
ὑδροστρόβιλος (ὁ) νεώτ. στρόβιλος κινούμενος δι' ὕδατος, ἄ. ὑδραυλικὸς στρόβιλος.
ὑδροσυλλέκτης (ὁ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἀτμομηχανῆς ἔνθα συλλέγονται τὰ ἐντὸς τῶν ἀτμαγωγῶν σωλήνων καὶ ἀτμοκυλίνδρων ἀναπτυσσόμενα σταγονίδια ὕδατος.
ὑδροσύρτης (ὁ) νεώτ. δικλὶς διανομῆς ὕδατος, ἄ. ὑδρονομεύς· **2)** φυτὸν ἀετορραφίς.
ὑδρόσφαιρα (ἡ) νεώτ. γεωλ. τὸ ὑδάτινον στρῶμα τὸ περιβάλλον τὴν γηΐνην σφαῖραν κατὰ τὰ 73 ο/ο τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς.
ὑδροσφράντης (ὁ) μτγν. ὁ τὰ ὕδατα ὀσφραινόμενος : 'Αλκίφρ.3,61 (ἐσφ.γρ.ἀντὶ ὑδνοσφράντης).
ὑδροσωλήν-ῆνος (ὁ) νεώτ., δημ. -ήνας σωλὴν πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος, ὑδραγωγὸς σωλήν.
ὑδροτακτισμός (ὁ) νεώτ. ἀντὶ ὑδροτροπισμός.
ὑδροταχύμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς ταχύτητας τοῦ ὕδατος.
ὑδροτεχνία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδροτεχνική τὸ μέρος τῆς ὑδρομηχανικῆς, οὗ ἀντικείμενον ἡ διοχέτευσις καὶ διανομὴ τῶν ὑδάτων.
ὑδροτεχνική (ἡ) νεώτ. ἄ. ὑδροτεχνία βλ.λ.
ὑδρότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ὑγρόν, ἡ ὑγρότης, ἡ ὑγρασία : Πρόκλ.Τετράβ.166,6.
ὑδροτόκος-ον μσν. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων ὕδωρ: Ψ Χρυσ.8,744 **πηγὴν ὑδροτόκον,** αὐτ.5,735Β.

ὑδροτομία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. μέθοδος ἀνατομῆς πτωμάτων δι' ἐνέσεως ὕδατος ἐν ταῖς ἀρτηρίαις πρὸς αὔξησιν τῆς διαφανείας τῶν ἱστῶν.
ὑδροτριβή (ἡ) νεώτ. ἡ νεροτριβὴ βλ.λ.
ὑδροτροπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδροτροπισμὸν βλ.λ. : **ὑδροτροπικὰ φυτά.**
ὑδροτροπισμός (ὁ) νεώτ. βιολ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ὡρισμένα μόρια ὑδροβίων φυτῶν στρέφονται κατὰ τὴν αὔξησιν αἱ τῶν πάντοτε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὑπάρχει ὕδωρ.
ὑδροτροχός (ὁ) νεώτ. εἶδος τροχοῦ ἐν χρ. πρὸς ἄντλησιν ὕδατος δι' ἄρδευσιν κήπων.
ὑδρούαλος (ὁ) νεώτ. ἄ. ὑδρύαλος βλ.λ.
ὑδρουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος πολυουρίας βλ.λ. μὲ οὖρα ἐλαχίστου εἰδικοῦ βάρους.
ὑδροφάντης (ὁ) νεώτ. ὁ φανερῶν, ὁ ἀνακαλύπτων τὰς θέσεις ὑπογείων ὑδάτων, **ἄ.** ὑδρομαστευτής, ὑδροσκόπος βλ.λς.
ὑδροφαντικός-ή-όν μσν. ὁ σχετικὸς μὲ τοὺς ὑδροφάντας καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν : Γεωπ.2,6,1 **ἀποφαίνονται γὰρ οἱ περὶ τῶν ὑδροφαντικῶν τὴν ἐμπειρίαν εἰληφότες τὰ μὲν πεδία ἄνυδρα ὑπάρχειν·** ‖ τὸ θηλ. ὑδροφαντικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.
ὑδροφαντική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑδροφάντου βλ.λ., ἄ. ὑδρομαστευτική : Γεωπ.2,6,1 **περὶ δὲ τῆς ὑδροφαντικῆς, ὑπὸ δέ τινων ὑδρομαστευτικῆς λεγομένης, νῦν ἐροῦμεν.**
ὑδροφασιανός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ξηροβατικῶν **παριδῶν** πτηνῶν.
ὑδροφθαλμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **πάθησις τῶν ὀ**φθαλμῶν, ἄ. βουφθαλμία βλ.λ.
ὑδρόφθαλμος-ον νεώτ. ὁ πάσχων **ἐξ ὑδρο**φθαλμίας βλ.λ.· **2)** τὸ ἀρσ. **ὑδρόφθαλμος** ὡς οὐσ. ἡ ὑδροφθαλμία βλ.λ.
ὑδροφθορικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἑνώσεων, ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς ἑνώσεως φθορίου καὶ ὑδρογόνου : **ὑδροφθορικὸν ὀξὺ** (ἄ. ὑδροφθόριον).
ὑδροφθόριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὑδρογόνου καὶ φθορίου, ἰσχυρὸν καὶ καυστικὸν ὀξὺ προσβάλλον τὰ μέταλλα καὶ τὴν ὕαλον.
ὑδρόφιλος-ον νεώτ, ὁ ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ, **ἄ.** φίλυδρος : **ὑδρόφιλος βάμβαξ** (εἰδικὸς φαρμακευτικὸς ἀπορροφητικὸς βάμβαξ πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν)· **2)** ἐπὶ φυτῶν, οὕτινος ἡ ἐπικονίασις τελεῖται διὰ μέσου τοῦ ὕδατος.
ὑδρόφις-εως (ὁ) νεώτ. γένος ὑδροφιδῶν ἑρπετῶν περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη μεγάλων ἰοβόλων ὄφεων τῶν θαλασσῶν.
ὑδροφλεγμασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἄ.** ὑδροφλόγωσις βλ.λ.
ὑδροφλόγωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ προκαλοῦσα ἐξίδρωσιν ὀροῦ.
ὑδροφόβας (ὁ) μτγν. ἡ ὑδροφοβία βλ.λ. : Πλούτ. 'Ηθ.731Β **οὐ μόνον τὴν ἐλεφαντίασιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑδροφόβαν,** αὐτ.732Α· πρβλ.Λοβέκ.Φρύν.639.
ὑδροφόβη (ἡ) μτγν.κ. **ὑδροφοβή** ἡ ὑδροφοβία βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.1,310Β **τῷ πάθει τῆς ὑδροφοβῆς.**
ὑδροφοβία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὕδωρ, νοσηρὸς φόβος τοῦ ὕδατος ἢ καὶ παντὸς ὑγροῦ, ἰδ. ὡς σύμπτωμα παρατηρούμενον ἐπὶ προσώπου πάσχοντος ἐκ λύσσης : Κέλσ.'Ιατρ.5,27· **2)** κ. ἐπὶ τῶν οἰνοποτῶν : Μέν.ἀπ.503.
ὑδροφοβικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἀ**νήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροφοβίαν βλ.λ.1): Διοσκ.7,2 **ὕστερον δὲ ἐμποιεῖ πάθος τὸ καλούμενον ὑδροφοβικὸν** (τὴν ὑδροφοβίαν), Θεοφάν. Νόνν.271· **2)** ὁ θεραπεύων τὴν ὑδροφοβίαν : Γαλ.14,208,3 **καταπότιον . . ὑδροφοβικόν· 3)** κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑδροφοβίας : Κάσσ.165,5.
ὑδροφοβιῶ-άω μτγν., μέλλ. -άσω, πάσχω ὑδροφοβίαν, εἶμαι ὑδροφοβικὸς βλ.λ.3) : Διοσκ.7,2.

ὑδροφόβος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φοβούμενος τὸ ὕδωρ, ὁ πάσχων ὑδροφοβίαν βλ.λ.1) : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,4,20 **ὡς λυσσώδη ὑδροφόβον εἶναι**· **2)** τὸ ἀρσ. **ὑδροφόβος** ὡς οὐσ. ἄ. ὑδροφοβία βλ.λ.1) : Διοσκ.7 Προοίμ. **μήπω περιπεπτωκότων ὑδροφόβῳ**· πρβλ. Γαλ.Ὁρ.Ἰατρ.2,262.

ὑδροφοβῶ-έω μτγν. ἀντὶ ὑδροφοβιῶ βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.1,310B **οἱ ὑδροφοβοῦντες**, αὐτ.340A.

ὑδροφόρα (ἡ) δημ. ἡ ὑδροφόρος βλ.λ.2), ἄ. νεροκουβαλήτρα.

ὑδροφορεῖον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν ὄχημα πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, ὑδροφόρον ὄχημα.

ὑδροφόρησις-εως (ἡ) (ὑδροφορῶ) μτγν κ. μσν. τὸ ὑδροφορεῖν, ἄ. ὑδροφορία : Εὐστ.1323,59.

ὑδροφόρια (τὰ) μτγν. (ἐνν. ἱερὰ) ἑορτὴ ἐν Αἰγίνῃ πρὸς τιμὴν **τοῦ** Ἀπόλλωνος : Σχόλ.Πίνδ.Ν 5,81· **2)** ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀνθεστηρίων βλ.λ. τελουμένη ἐν Ἀθήναις ἑορτὴ εἰς ἀνάμνησιν τῶν κατὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν **ἀπολεσθέντων** ἀνθρώπων· Σουΐδ. **«ὑδροφόρια· ἑορτὴ** πένθιμος Ἀθήνησιν ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ κατακλυσμῷ ἀπολομένοις, ὡς Ἀπολλώνιος».

ὑδροφορία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεταφορὰ ὕδατος, τὸ νεροκουβάλημα : Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,2 **καιρὸς τῆς ὑδροφορίας**, Ἐπιγρ.

ὑδροφορικός-ή-όν λεξ. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ χρήσιμος εἰς τὴν ὑδροφορίαν βλ.λ.: Σουΐδ. ἐν λ. κρωσσός **ὑδροφορικὸν ἀγγεῖον**, - **ὑδροφορικὸν ὄχημα - σύστημα.**

ὑδροφόριον (τὸ) νεώτ. μέγα ὑδροχόον ἀγγεῖον πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, νεροβάρελλο.

ὑδροφόρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, μεταφέρων ὕδωρ ἢ ὁ δι' οὗ μεταφέρεται ὕδωρ· Ἡσ. **«ὑδροφόρους· ὑδρορρόους»** : Πλούτ.Θεμ.31 **ὑδροφόρον κόρην**, Πολυδ.8,66 **ὑδροφόρον ἀγγεῖον**, Πορφ.Ἀποχ.157,1 **ὑδροφόρους παρθένους**, Μηναΐ.3,4 Συνξ.1 **τὸν ὑδροφόρον** ὄνον, - **ὑδροφόρον βυτίον - ὄχημα, - ὑδροφόρος σωλήν**· **2)** κ. νεώτ. **τὸ** ἀρσ. ἢ θηλ. **ὑδροφόρος** ὡς οὐσ. **ὁ** ἔχων ὡς ἔργον τὴν μεταφορὰν ὕδατος, ὁ ἀσκῶν ὡς ἐπάγγελμα τὴν ὑδροφορίαν, ὁ νεροκουβαλητής : Ἡρ.3,14 **παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων**, Ξεν.Ἀν.4,5,10, ΠΔ Δευτ.29,11 ἀπὸ ξυλοκόπου **ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν**, Λουκ.ΒΠρ.7 **εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον**, Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ.11,186· ‖ κτ. πληθ. **Ὑδροφόροι** (αἱ) γυναῖκες ὑπηρετοῦσαι ἐν τῷ ναῷ **τῶν** Βραγχιδῶν ἐν Μιλήτῳ : Ἐπιγρ.· ‖ ὁμ. κτ. πληθ. **Ὑδροφόροι** ὀνομασία τραγῳδίας τινὸς τοῦ Αἰσχ. (ἀπ.219), ὡς κ. **τοῦ** Σοφ. (ἀπ.597)· ‖ **νεώτ.** τὸ θηλ. **ὑδροφόρος** ὡς οὐσ. ὄχημα, πλοῖον κτλ. πρὸς μεταφορὰν ὕδατος.

ὑδροφορῶ-έω κ. μσν. φέρω, μεταφέρω ὕδωρ, κουβαλῶ νερό : Ξεν.Ἀν.4,5,9 **ὑδροφορούσας . . γυναῖκας**, Ἀριστλ.Ζ19,40, Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,2 **πολυδίψιον δὲ τὸ Ἄργος, . . ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν**, Ἀθήν.10,456F, ASS Σεπτεμβρ.8,148Ε **ὑδροφορῶν καὶ μαγειρεύων**, Γεωπ.15,2,4· **2)** ρηματ. π. ὑδροφόρησις, ὑδροφορία, ὑδροφόρος.

ὑδροφράκτης (ὁ) νεώτ. σύνολον τεχνικῶν ἔργων πρὸς συλλογὴν ἢ συγκράτησιν **ὑδάτων ῥεόντων** μονίμως ἢ ὀμβρίων σχηματιζόντων χειμάρρους, φράγμα ὕδατος, ἄ. ὑδατοφράκτης.

ὑδροφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ φύλαξ ἢ **ἐπόπτης** κοινῶν ὑδρευτικῶν **ἢ** ἀρδευτικῶν ὑδάτων : Ἰουστιν.Πανδ.

ὑδροφυγής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ** φεύγων τὸ ὕδωρ, **ὁ μὴ ἐπηρεαζόμενος** ὑπὸ **τοῦ** ὕδατος ἢ τῆς ὑγρασίας : **ὑδροφυγὲς βερνίκιον.**

ὑδρόφυλλον (τὸ) νεώτ. φύλλον ἔνυδρον, ἤτοι βεβυθισμένον **ἐν** τῷ ὕδατι· **2)** εἰδ. βοταν. γένος **ὑδροφυλλοειδῶν** ποωδῶν φυτῶν.

ὑδρόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ ἐντὸς τῶν ὑδάτων ζῶντα φυτά, ἄ. ἔνυδρα ἢ ὑδρόβια φυτά.

ὑδροφυτογραφία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδροφυτολογία τὸ μέρος τῆς βοτανικῆς τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὴν μελέτην καὶ κατάταξιν τῶν ὑδροφύτων.

ὑδρόφωνον (τὸ) νεώτ. εἶδος τηλεφωνικοῦ δέκτου ὅστις βυθιζόμενος ἐν τῷ ὕδατι καθιστᾷ ἀκουστὸν πάντα ὑποβρύχιον θόρυβον παραγόμενον ἐντὸς ὡρισμένης ἀκτῖνος ἀπ' αὐτοῦ.

ὑδροχαμαίμηλον (τὸ) μτγν. τὸ βεβρασμένον χαμαίμηλον βλ.λ. : Ἀλέξ.Τραλλ.12,735.

ὑδροχαρής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ** χαίρων, ὁ ἀγαπῶν εἰς μέγαν βαθμὸν τὸ ὕδωρ : Εὐστ.254,11 **ὄρνεον ὑδροχαρές**· ‖ ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐν τῷ ὕδατι εὐδοκιμῶν, ὁ ὑδρόβιος : Εὐστ.1619,28.

ὑδρόχαρις-ιτος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑδροχαρής, **ὡς** κύρ. ὀνομ. βατράχου : Βατραχομ.229· **2)** νεώτ. βοταν. γένος **ὑδροχαριτοειδῶν** ποωδῶν φυτῶν τῶν γλυκέων ὑδάτων.

ὑδροχεῖον (τὸ) Σουΐδ. ἐσφ. ἀντὶ ὑδροχοεῖον βλ.λ.

ὑδροχελιδών-όνος (ἡ) νεώτ. γένος νηκτικῶν μακροπτέρων **λαριδῶν** πτηνῶν.

ὑδροχλωρικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἑνώσεων, **ὁ** ἐκ τῆς ἑνώσεως ὑδρογόνου καὶ χλωρίου : **ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ** (διάλυμα ὑδροχλωρίου ἐν τῷ ὕδατι, σπίρτο τοῦ ἅλατος), - **ὑδροχλωρικὴ κινίνη.**

ὑδροχλώριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ μεθ' ὑδρογόνου ἕνωσις **τοῦ** χλωρίου, οὖσα ἀέριον ἄχρουν **μὲ** ὀσμὴν ἀποπνικτικὴν **καὶ** καυστικὰς ἰδιότητας.

ὑδροχόα (ἡ) μτγν. ἀντὶ ὑδροχόη βλ.λ. : Μοῖρ.381 «ὑδρορρόη Ἀττικοί· ὑδροχόα Ἕλληνες».

ὑδροχοεῖον (τὸ) μτγν. δεξαμενή, φρέαρ, βρύση : Μέν.Ἐφ.374 (ἐκδ. Nieb.) **ὁλκὸν τοῦ ὕδατος ἐπεσκεύασε, καὶ ὑδροχοεῖα ἐπενόησε** (δ.γρ.).

ὑδροχοεύς-έως (ὁ) μτγν. ὑδροχόος : *Ἀρατ.389.

ὑδροχόη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. αὖλαξ, ὀχετός, ὑδρογωγεῖον, ἀμάρα : Ὀρειβ.8 (ἐκδ.Matth.), Θεόδ.Ὑρτ. ἐν Ἀν.Βοασσ.3,61· **2)** νεώτ. εἶδος δοχείου ὁμοίου πρὸς ὑδρίαν, **ἐξ** οὗ χέουσιν ὕδωρ **εἰς** τὴν λεκάνην τοῦ νιπτῆρος, ἄ. πρόχους, κανάτα.

ὑδροχοΐα (ἡ) μσν. χύσις ὕδατος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.187 φήμην **ἀνάλογον τῆς ὑδροχοΐας.**

ὑδροχόϊον (τὸ) μτγν. ἀντὶ ὑδροχοεῖον βλ.λ. : **Κλη**μέντ.10,1,26, αὐτ.11,1.

ὑδρόχοιρος (ὁ) νεώτ. **ζῳολ.** γένος **τρωκτικῶν** μυϊδῶν θηλαστικῶν.

ὑδροχόος (ὁ) (χέω) μτγν. κ. νεώτ., δοτ. **ὑδροχοῆι** (ὡς ἐξ ὀνομαστ. ὑδροχοεύς, π. Ἀράτ.389, Νόνν.Δ 23,315), ὁ χέων, χύνων ὕδωρ· ‖ ἰδ. ὡς ὀνομασ. τοῦ ἑνδεκάτου ἀστερισμοῦ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Πλούτ.Ἠθ.908C, Στράτ.ΑΠ 12,199 **ἀλλὰ πάρωρα βλέπω κηπὶ τὸν ὑδροχόον**, Χρησμ.π. Ζωσ. 220,4 **Ζεὺς ὅταν εἰς πλατὺ τέρμα πέλῃ κλυτοῦ ὑδροχόοιο**· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων **ὑδροφιλιδῶν** κανθάρων.

ὑδροχοῶ-έω μσν. χέω ὕδωρ, χύνω νερό : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.187 **καυκαλίῳ ὑελίνῳ ὑδροχοεῖ τῷ λαῷ.**

ὑδρόχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. χρωστικὴ οὐσία διαλυτὴ ἐν ὕδατι, νερομπογιά· **2)** γαλάκτωμα ἀσβέστου κεχρωσμένον πρὸς κονίασιν.

ὑδροχρωματίζω νεώτ. χρωματίζω δι' ὑδροχρώματος βλ.λ.1)· πρβλ. ἐλαιοχρωματίζω· **2)** χρωματίζω **μὲ** ὑδρόχρωμα βλ.λ.2)· **3)** ρηματ.π. ὑδροχρωμάτισμα, ὑδροχρωματισμός, -τιστής.

ὑδροχρωμάτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδροχρωματίζω βλ.λ.1) κ.2).

ὑδροχρωματισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. ὑδροχρωμάτισμα, ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑδροχρωματίζειν βλ.λ.

ὑδροχρωματιστής (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὸ ὑδροχρωματίζειν βλ.λ.

ὑδρόχυτος-ον ὁ χέων, **ἐκχέων ὕδωρ** : Εὐρ.Κύκλ. 66 **κρήναις παρ' ὑδροχύτοις.**

ὑδροχωρία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑδροχώρου, ἡ διὰ τοῦ ὕδατος διάδοσις σπερμάτων ἢ τῶν καρπῶν ἐνύδρου τινὸς φυτοῦ.

ὑδρόχωρος-ον νεώτ. ἐπὶ ὑδροβίων φυτῶν, ὁ διαδίδων τὰ σπέρματα αὐτοῦ διὰ τοῦ ὕδατος.

ὑδροχωροστάθμη (ἡ) νεώτ. τοπογραφικὴ ὑδροστάθμη βλ.λ.2).

ὑδροφαλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. γένος ξηροβατικῶν πτηνῶν.

ὑδροφύγιον (τὸ) γλωσσ. φυκτήριον ὕδατος.

ὑδροψυχή (ἡ) νεώτ. γένος νευροπτέρων ἐντόμων.

ὑδρύαλος (ἡ) νεώτ. εἶδος εὐτήκτου ὑαλώδους μάζης τελείως διαλυτῆς ἐν ζέοντι ὕδατι, παρασκευαζομένης δὲ διὰ συντήξεως πυριτικῆς ἄμμου μετ' ἄνθρακος καὶ σόδας ἢ ποτάσσης καὶ κατεργασίας τοῦ μείγματος μεθ' ὕδατος ὑπὸ πίεσιν καὶ ἀνοτάραξιν εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.

ὑδρῶ-άω λεξ. ἀντὶ ὑδερῶ βλ.λ.· Μοῖρ.377 «ὕδερος καὶ ὑδρᾶν Ἀττικοί, ὕδρωψ καὶ ὑδρωπιᾶν Ἕλληνες», Ἡσ.

ὑδρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ὕδωρ, ὑδατώδης, ὑγράς, νοτερός· κ. συγκρ. : Θεόφρ. ΦΑἰτ.5,12,3 **ὡς ὑδρωδεστέραν τὴν ἀναθυμίασιν γινομένην διὰ τὸ ἀπὸ πλέονος.**

ὑδρώθησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὤθησις ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ ὕδατος ὁρμητικῶς ῥέοντος.

ὕδρωμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὕδρευμα, ὑδρεῖον : Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ. ἰατρ. κυστεώδης ὄγκος πλήρης ὑγροῦ.

ὑδρών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴν τοῦ ἀστερισμοῦ Ὑδροχόου : Πτολ.Μεγ.Σύντ.9,7· **2)** νεώτ. χημ. κυανοῦν συνθετικὸν χρῶμα ἀναγωγῆς.

ὑδρωπάζω νεώτ. πάσχω ἐξ ὕδρωπος, ὑδρωπιῶ.

ὑδρωπίασις-εως (ἡ) (ὑδρωπιῶ) λεξ. ἡ νόσος ὕδρωψ βλ.λ. : Λεξ.Χειρουργ. ἐν Osam.Anct.159.

ὑδρώπικας (ὁ) δημ. ὁ ὕδρωψ βλ.λ.

ὑδρωπικία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὕδρωψ βλ.λ.

ὑδρωπικιάζω δημ. ἀμτβ. κ. **δρωπικιάζω** προσβάλλομαι ὑπὸ ὕδρωπος, ὑδρωπικίας· **2)** ρηματ. π. τὸ ὑδρωπίκιασμα.

ὑδρωπίκιασμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδρωπικιάζω, ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας.

ὑδρωπικός-ή-όν (ὕδρωψ) κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὕδρωπος, ὁ ὑδρωπιῶν : Ἱππ.Ἀφ.1246, Ἀριστλ. Πρ.3,5,7· ‖ κ. μτφ. : Νίκαρχ.ΑΠ 11,332 **νῦν πρῶτον ναῦς ὦπται ὑδρωπική·** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀνοφεράμενος εἰς τὸν ὕδρωπα, ὁ ἐξ ὕδρωπος προερχόμενος : Ὀρειβ.293,343 **ὑδρωπικαὶ ἐκδηλώσεις·** **3)** μτγν. **τὸ ὑδρωπικὸν** ὡς οὐσ. ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας : Λογγῖν.Ὕφ.3,4 **οὐδὲν γάρ, φασι, ξηρότερον ὑδρωπικοῦ.**

ὑδρώπισις-εως (ἡ) δ.γρ. τοῦ **ὑδρωπίασις** βλ.λ..

ὑδρωπισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας : Καίλ.Αὐρ.Ὀξ.1,14· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ τοῦ ὕδρωπος παθολογικὴ κατάστασις· **3)** νεώτ. ἰατρ. ἡ πρὸς ὕδρωπα καὶ οἰδήματα ἐπιρρέπεια.

ὑδρωπῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄθροισις ὀροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτός.

ὑδρωπιῶ-άω κ. νεώτ. ἀμτβ. πάσχω ἐξ ὕδρωπος, ἐξ ὑδρωπικίας, ὑδρωπάζω : Ἱππ.Ἀφ.1260, Ἀριστλ.ΖΓ 5,8,13· **2)** ρηματ.π. ὑδρωπίασις.

ὑδρωπιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ὕδρωπα, ὁ δεικνύων συμπτώματα ὕδρωπος, ὁ ὑδρωποειδής : Ἱππ.Κφακ.190· **2)** τὸ οὐδ. **ὑδρωπιῶδες** ὡς οὐσ. ὁ ὕδρωψ. ὁ δρώπικος : Ἱππ.167C, αὐτ.185H.

ὑδρωποειδής-οῦς-ές ὁ ὑδρωπιώδης βλ.λ.: Ἱππ. 537,32· **2)** τὰ **ὑδρωποειδῆ** ὡς οὐσ. ἐκρύσεις ὑδρωπικαί : Ἱππ.606,2.

ὕδρωψ-ωπος (ὁ) (ὕδωρ) κ. νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδρῶψ** (π.γραμμ.) συλλογὴ ἀφθόνου ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς τῆς κοιλότητος ὀργάνων ὑμένων τοῦ σώματος ἢ τοῦ ὑποδορίου συνδετικοῦ ἱστοῦ, ὁ δρώπικας, ἡ ὑδρωπικία : Ἱππ.Ἀφ.1248, αὐτ.1249 **ὕδρωψ ξηράς**, - **ὕδρωψ ἀσκίτης** (ἔκχυσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς τοῦ περιτοναίου προκαλοῦσα διόγκωσιν τῆς κοιλίας)· **2)** μτγν. ἡ νόσος διαβήτης : Γαλ. Αἰτ.Συμπτ.3 «καὶ ὁ καλούμενος ὕδρωψ εἰς ἀμίδα· τινὲς δὲ διαβήτην αὐτὸν ὀνομάζουσι»· **3)** πᾶσα τοῦ σώματος ἀκάθαρτος ῥεῦσις, οἷον ἡ πρὸ τοῦ τοκετοῦ ῥύσις τοῦ ὕδατος : Ἀριστλ.ΖΙ 7,9,4· **4)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὕδρωπος, ὁ ὑδρωπικός· Γολ. εἰς Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.582 «ὕδρωψ, Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ τῶν Ἐπιδημιῶν, ὀξυτόνως ἀναγινώσκει, καὶ δηλοῦσθαί φησι τὸν ὑδρωποειδῆ» : Ἱππ.557,50.

ὕδω λεξ. μ. κτ. ἀπορφ. ὕδειν, **δ. τ.** τοῦ ὑδέω βλ.λ.: Σουΐδ., ΕΓουδ.

ὕδωρ-ατος (τὸ) (πιθ. ὕω) κ. μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. **οὗδωρ,** ἐπ. δοτ. **ὕδει** (Ἡσίοδ.Ἔργ.61, ἐξ οὗ ἔπλασε τὸ ὕδος ὁ Καλλίμαχος) (π. Ὀμ. κ. τοῖς Ἐπ. τὸ υ εἶναι μακρὸν συνήθ. ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἐν ἄρσει), σῶμα ὑγρὸν ἄνευ γεύσεως καὶ ὀσμῆς, ἄχρουν, ἀποτελοῦν τὰς θαλάσσας, τοὺς ποταμούς, τὰς λίμνας, τὴν βροχὴν κττ., νερό· π. Ὀμ. σπαν. ἐπὶ τοῦ θαλασσίου ὕδατος : Ἰλ.Β 825 **πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,** αὐτ.Γ 270 **ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,** αὐτ.Θ 369, αὐτ.Ψ 282 **λοέσσας ὕδατι λευκῷ,** Ὀδ.Α 110 **οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ** (ἐπὶ ποσίμου), αὐτ.Α 147 **τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,** αὐτ.Γ 300 **τὰς πέντε νέας . . Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ** (ἐπὶ θαλασσίου), Θουκ.4,26 **ἐπίπονος δ' ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ἡ φυλακὴ σίτου τε ἀπορίᾳ καὶ ὕδατος·** κ. μτ. ἐπιθ. : Ὀδ.Ι 227 **ἁλμυρὸν ὕδωρ,** Θουκ.4,26 **ὕδατι ἁλμυρῷ χρωμένους,** Θεόφρ.ΦΙ 2,2,11 **ὕδατος πλῆθος ῥυτοῦ,** - **ὕδωρ πηγαῖον - θαλάσσιον - φρεάτιον - πόσιμον - ἁλμυρὸν - ὑφάλμυρον·** ‖ κ. κτ. πληθ. ἅπαξ π.Ὀμ. : Ὀδ.Ν 109 **ὕδατ' αἰενάοντα,** Πίνδ.Ο 14,1 **ὕδατα Καφίσια,** Σοφ.ΟΚ 1599 **ῥυτῶν ὑδάτων,** αὐτ.ἀπ.265 **ὕδασσιν τοῖς Ἀχελῴου·** ‖ παροιμ. **γράφειν τι εἰς ὕδωρ ἢ ἐν ὕδατι ἢ καθ' ὕδατος** ἐπὶ παντὸς παροδικοῦ πράγματος ἢ διαρρέοντος ἢ ἀναξίου πίστεως : Σοφ.ἀπ.694, Μέν.Μον.25, Πλάτ.Φαῖδρ.276C **οὐκ ἄρα σπουδῇ αὐτὰ ἐν ὕδατι γράφει μέλανι σπείρων διὰ καλάμου,** Λουκ.Κατάπλ.91 **καθ' ὕδατος,.., γράφεις παρὰ Μικύλλου τινὰ ὀβολὸν προσδοκῶν·** ‖ ὁμ.π. Ἀριστλ.ΗΝικ.7,2,10 **ὅταν τὸ ὕδωρ πνίγῃ, τί δεῖ ἐπιπίνειν;** (ἐπὶ καταστάσεως μὴ ἐπιδεχομένης ἐπονόρθωσιν)· **2)** νεώτ. γενικὸν ὄνομα χαρακτηρίζον διάφορα χημικά, φαρμακευτικὰ ἢ ἀρωματικὰ λεπτόρρευστα ὑγρά : ὀξυγονοῦχον ὕδωρ (τὸ ὀξυζενέ), - **ὕδωρ Κολωνίας** (κολώνια), - **βασιλικὸν ὕδωρ** (ἄ.βασιλικὸς βλ.λ.20))· **3)** ὁ ὑετός, ἡ βροχή : Ἰλ.ΖΠ 385 **ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς,** Ἡρ.1,82 **ὗσαι ὕδατι,** Ἀριστφ.Νεφ.1280 **Ζεὺς ὕδωρ ὕει,** αὐτ.Σφ.261, αὐτ.8,12 **ἐγένετο ὕδωρ ἄπλετον,** Θουκ.2,5 **τὸ ὕδωρ τὸ γενόμενον τῆς νυκτός,** αὐτ.2,77 **ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ,** αὐτ.6,70, Ξεν. Ἑλλ.1,6,28 **ὕδωρ ἐπεγένετο πολύ,** Δημ.1379 **ὕδωρ γὰρ γενόμενον τῆς νυκτός,** Θεόφρ.ΦΙ 2,6,5 **τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ·** κ. κτ. πληθ. : Πίνδ.Ο 10(11),22 **ὕδατα ὄμβρια,** Πλάτ.Νόμ.761Α **τὰ Διὸς ὕδατα,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,19,3 **ἐὰν πλείω ποιῇ ὕδατα,** Πλούτ.Ἠθ. 664F **κεραύνια ὕδατα** (ὑετοὶ ῥαγδαῖοι)· ‖ κ. παροιμ. φρ. **βρέχεσθαι ἐν ὕδατι** βρέχομαι ἐν ἱδρῶτι, ἱδρώνω, γίνομαι λούτσα στὸν ἱδρῶ : Ἡρ. 3,104 **αὕτω ὥστ' ἐν ὕδατι λόγος αὐτούς ἐστι βρέχεσθαι τηνικαῦτα·** πρβλ. βρέχομαι· **4)** π. Ἀττ. ῥήτ. τὸ χυνάμενον εἰς τὴν κλεψύδραν, δι' οὗ ἐμέτρουν τὸν χρόνον τοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀγορεύοντος : Δημ.274 **ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι** (καθ' ὃν ἐγὼ χρόνον ἠγόρευον ἐν τῷ δικαστηρίῳ,

τὸν διὰ τὴν ἐμὴν ἀγόρευσιν ἐν τῇ κλεψύδρᾳ ὡρισμένον), αὐτ.817 **οὐκ ἐνδέχεται πρὸς τὸ αὐτὸ ὕδωρ εἰπεῖν** (δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τὰ πάντα ἐν ἑνὶ λόγῳ), αὐτ.847 **ἐν μικρῷ μέρει τοῦ παντὸς ὕδατος** (εἰς μέρος τι μικρὸν τῆς ὅλης ἀγορεύσεως), αὐτ.1094 **ἐὰν τὸ ὕδωρ ἐγχωρῇ** (ἂν ἐπαρκῇ ὁ χρόνος), αὐτ.1103 **ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ** (ἐμπόδισε αὐτὸ νὰ ρέῃ ἐκ τῆς κλεψύδρος, ὅτε ὁ λόγος διεκόπτετο κατὰ τὴν κλῆσιν τῶν μαρτύρων ἢ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν νόμων ἢ ψηφισμάτων), αὐτ.1116 **οὐχ ἱκανόν μοι τὸ ὕδωρ**· κ. γεν. : Πλάτ.Θεαίτ.201B **πρὸς ὕδωρ σμικρὸν διδάσκειν**· **5)** πᾶν ὑγρόν : Ἀριστλ.Μετ.4,5,6 **ὕδατος εἴδη τὰ τοιάδε· οἶνος, οὖρον, ὀρός**· **6)** ὀνομ. ἀστέρων τινῶν τοῦ ἀστερισμοῦ Ὑδροχόου, παριστανόντων τὸ χεόμενον ὕδωρ : Ἄρατ.399· **7)** κτ. πληθ., ὄνομα τόπων ἐχόντων θερμὰ ἢ μεταλλικὰ ὕδατα : Πτολ. **ὕδατα Νεαπολιτανά**· πρβλ. Στεφανίδην ἐν Ἀθηνᾷ 13,327.

ὑά Σουΐδ. ἀπειλητικὴ λέξις βραδυνόντων καὶ ἀνοιγνύνοι κελευόντων.

ὑεικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς χοίρους, ὁ χοίρειος, ὁ ὑϊκός : Πολυβ.6,55 **κρέας ὑεικόν**· ‖ κ. ἐν φρ. **ὑεικόν τι ποιεῖν** ὑηνεῖν βλ.λ.: Τίμ.Λεξ.ἐν λ.

ὕειος-α-ον (ὗς) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς χοίρους, ὁ σύειος, ὁ χοιρινός : Ἀριστφ.Ἱππ.356 **κοιλίαν ὑείαν καταβροχθίσας**, Φιλέτ.Λαμπ.1 **σαρκὸς ὑείας κρέας**, Ἄλεξ.Πον.4 **ὕειος κρεΐσκος**, Ἀριστλ.ΖΙ 3,12,5 **ὕειαι τρίχες**, αὐτ.1,16,17· ‖ κ. μτφ. θηρίον ὕειον τύπος ἐσχάτης ἀμαθείας : Πλάτ. Πολ.535E **ὥσπερ θηρίον ὕειον**.

ὑειός (ὁ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. ἀντὶ υἱός βλ.λ.

ὑεῖς Ἐπιγρ.κ. **υἱεῖς** ἀνώμ. αἰτ. πληθ. τοῦ υἱός βλ.λ.

ὑελέος-α-ον κ. συνηρ. **ὑελοῦς** μτγν. τ. ἀντὶ ὑαλέος βλ.λ.

ὑελέψης (ὁ) (ἕψω) Ἡσ. ὁ ὑαλοποιός, ὁ κατασκευαστὴς ὑαλίνων ἀγγείων, ἄ. ὑελεψός.

ὑελεψός (ὁ) μτγν. κ. μσν. κ. **ὑελλοψός** (Ἡρωδιαν. Ἐπίμ.138) κ. **ὑελοψός** (Γλυκ.272D) ὑελέψης βλ.λ.

ὑελίζω μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑαλίζω βλ.λ.

ὑέλινος-η-ον μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑάλινος βλ.λ.

ὑελίτης (ὁ) μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑαλίτης βλ.λ.

ὑελογραφία (ἡ) ἄ. ὑαλογραφία βλ.λ.

ὑελοεψός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑελέψης βλ.λ. : Βλεμμ.Κῶδ.2329,159 **εἰς κάμινον ὑελοεψοῦ**.

ὑελοπίναξ-ακος (ὁ) ἄ. ὑαλοπίναξ βλ.λ.

ὕελος (ἡ) ἄ. ὕαλος βλ.λ.

ὑελοτέχνης (ὁ) Ἡσ. ὁ ὑελέψης βλ.λ.

ὑελουργεῖον (τό), **ὑελουργικός-ή-όν, ὑελουργός**, ἄ. ὑαλουργεῖον, ὑαλουργικός, ὑαλουργός βλ.λς.

ὑελοῦς-έος-ῆ-οῦν ἄ. ὑαλοῦς βλ.λ.

ὑελοψός (ὁ) μτγν. ὁ ὑελέψης βλ.λ. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.138.

ὑελώδης-ους-ες ἄ. ὑαλώδης βλ.λ.

ὑελῶ-έω ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑθλῶ βλ.λ.

ὕεσις-εως (ἡ) Ἡσ. «στολή. Πάφιοι».

ὑεστάκα Ἡσ. «ἱματισμόν».

ὑετής (ὁ) Ἡσ. «αὐτοετής» (ἀμφ.).

ὑετία (ἡ) μτγν. βροχερὸς καιρός : Πτολ.

ὑετίζω μτγν. ποιῶ ὑετόν, βρέχω : ΠΔ Ἱερ.14,22 **μὴ ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων**;, αὐτ. Ἰώβ 38,26 **τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὗ οὐκ ἀνήρ**· **2)** ρηματ.π. ὑέτισις.

ὑέτιος-α-ον κ. νεώτ., ἰων. θηλ. -η, ὁ ἐπιφέρων βροχήν, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ βροχῆς, ὁ βροχερός, ὁ ὑετώδης : Ἀριστλ.Πρ.26,7 **ὑέτιοι ἄνεμοι**, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,398 **ἀλλά τις ὄρφνης δειμαίνοι μεθύων ἀτραπὸν ὑετίην**· κ. συγκρ. : Θεόφρ.Ἀν.7 **ὑετιώτερος νότος**· κ. ὑπερθ. : Ἡρ.2,25 **ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετιώτατοι** (διόρθ. ἀντὶ ὑετώτατοι)· ‖ ἐπών. τοῦ Διός, ὁ φέρων τὰς βροχάς : Ἀριστλ.Κόσ.7,2 **Ζεὺς ὑέτιος**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑετόν, ὁ ἐκ βροχῆς προερχόμενος, ὄμβριος, βρόχινος : Πλούτ.Ἠθ. 911F **ὑέτια ὕδατα**.

ὑέτισις-εως (ἡ) (ὑετίζω) μσν. ὁ ὑετός, ἡ βροχή : Λέων Δ 69,8 **ῥαγδαία .. ὑέτισις**.

ὑετογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ βροχογράφος βλ.λ.

ὑετόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ἐπών. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ἐπιφέρων βροχάς : Ἐπιγρ.ΑΠ 9,525,21.

ὑετόμαντις-εως (ὁ,ἡ) ὁ προμαντεύων ὑετόν, βροχήν: Εὐφορ.ἀπ., Θεόφρ.Σημ.1,16 **κορώνη, ἡ .. περιπετομένη ὕδωρ ὑέτιον προσημαίνει**.

ὑετόμετρον (τό) νεώτ. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν τῆς καθ' ὡρισμένον χρόνον καὶ τόπον πιπτούσης βροχῆς.

ὑετός (ὁ) (ὕω) ἡ βροχή : Ἰλ.Μ 133 **αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα**, Ἡσίοδ.Ἔργ.543 **ὄφρ' ἐπὶ νώτῳ ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην**, Ἀριστφ. Σφ.263 **φιλεῖ δ', ὅταν τοῦτ' ᾖ, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα**, Πλάτ.Ἐπιν.979A **ἀνέμων τε καὶ ὑετῶν γιγνομένων οὐκ ἐξαισίων οὐδὲ ἀμέτρων**· ‖ ἰδίᾳ ἡ ραγδαία, ἡ ὁρμητικὴ βροχή, πλέον ἢ ὄμβρος : Ξεν.Κυν.5,4, Ἀριστλ.Μετ.1,9,6· κ. κτ. πληθ. : Ἀριστλ.ΖΜ 2,7,12· **2)** ὡς ἐπίθ. ἐν τῷ ὑπερθ. **ὑετώτατος** ὁ βροχερώτατος : Ἡρ.2,25 **ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετώτατοι** (διόρθ. ὑετιώτατοι).

ὑετώδης-ους-ες μτγν. ὁ βροχερός : Ἰω.σ.ΑΙ 1,1,1.

ὑηνεία (ἡ) μσν. ἄ. ὑηνία βλ.λ. : Δομάσκ.ἐν Φώτ. Βιβλ.347,17, αὐτ.350,17.

ὑηνεύς-έως (ὁ) λεξ. ἐπὶ προσ., ὁ σκαιός, ὁ ἄγαν ἀγροῖκος, ὁ κτηνώδης : Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.1764.

ὑηνία (ἡ) κ. μσν. **ὑηνεία**, δωρ. **ὑανία** ἡ σκαιότης, ἡ ἐξ ἀπαιδευσίας λίαν ἀγροῖκος συμπεριφορά, ὁ χοιρώδης τρόπος τοῦ ζῆν : Ἀριστφ.Εἰρ.928 **ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία**· **2)** ἡ ἐξ ἐσχάτης μέθης κτηνωδία : Ἐπίχ.98 **ἐκ κώμου δ' ὑανία**.

ὑηνός-η-ον (ὗς) κ. **ὑηνός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν χοῖρον, χοίρινος, γουρουνήσιος : Πλάτ.Νόμ.819E **οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλὰ ὑηνῶν τινων εἶναι μᾶλλον θρεμμάτων**· **2)** μτφ. Φώτ. ὁ σκαιός, ὁ ἀμαθής.

ὑηνῶ-έω (ὑηνός) πράττω ἢ διάγω ἢ φέρομαι ὡς χοῖρος, σκαιῶς καὶ ἀμαθῶς ἀναστρέφομαι, συμπεριφέρομαι : Πλάτ.Θεαίτ.166C **ὗς δὲ δὴ καὶ κυνοκεφάλους λέγων οὐ μόνον αὐτὸς ὑηνεῖς**.

ὕησις-εως (ἡ) ἐσφ.γρ. ἐν ΕΜ 549,3 (ἀντὶ χύσις διορθ. Εὐστ.).

ὕησον Ἡσ. «σάλευσον».

ὕθλημα-ατος (τό) (ὑθλῶ) γλωσσ. κτ. πληθ. ὕθλος, λήρημα, φλυαρία.

ὑθλομανῶ-έω μσν. ἐν χρ. μ. μτχ. ἐνεστ. **ὑθλομανῶν**, ἔχω μανίαν εἰς ὕθλους, φλυαρίας : Μάξ. Ὁμολ.ἐν Mi.91,69 **τοὺς ἐξ ἀπάτης τε καὶ ἀνοίας ὑλομανοῦντάς τε καὶ ὑθλομανοῦντας**.

ὑθλομυθῶ-έω μσν. λέγω ὕθλους βλ.λ., φλυαρίας, μωρολογῶ : ΚΜανασσ.Χρον.130.

ὑθλορρήμων-ονος-ον μσν. ὁ λέγων ὕθλους : Ρήτ.3,678, Τζέτζ.Χιλ.4,375.

ὕθλος (ὁ) κ. μσν. ἡ φλυαρία, μωρολογία, φληναφία, ἀνοησία· Ἡσ. «φλυαρία, μωρία, ληρολογία, φληναφία» : Πλάτ.Λύσ.221D **ὕθλος τις ἦν**, αὐτ.Θεαίτ.176B **ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος γραῶν ὕθλος**, Δημ.931 **ἡγοῦντο εἶναι τὴν συγγραφὴν ἄλλως ὕθλον καὶ φλυαρίαν**· κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Πολ.336D **ἐὰν ὕθλους . . λέγῃς**.

ὑθλῶ-έω λέγω ὕθλους βλ.λ., δθ. συνεκδ. ἀνοηταίνω : Ἀριστφ.Νεφ.783 **ὑθλεῖς· ἄπερρ', οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι**, Ἔφιππ.Πελτασταὶ 1 **τοιαῦθ' ὑθλῶν δεινεῖ καὶ ζῇ**· **2)** ρηματ.π. ὕθλημα.

υἷα ἐπ. τ. αἰτ. ἑν. τοῦ υἱός βλ.λ. ἀντὶ υἱόν : Ἰλ.Ο 419 **υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα**, Ὀδ.Υ 35.

υἱαρχία (ἡ) (υἱός) μτγν. **ἡ ἀρχή, ἡ ἐξουσία τοῦ υἱοῦ** : Διον.Ἀρεοπ.645C.

υἱάσι ἐπ. τ. δοτ. πληθ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱοῖς.
υἱάφιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. θωπευτ.
ὑϊδεύς-εως (ὁ) κ. υἱιδεύς ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ὁ ἔγγονος : Ἰσοκρ.Ἐπιστ.8.
ὑϊδῆ (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑϊδοῦς, ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ, ἡ ἐγγόνη : Πολυδ.3,17, Ἡσ.
ὑΐδιον (τὸ) (1) κ. υἱΐδιον ὑποκορ. τοῦ υἱός, μικρὸς υἱός : Ἀριστφ.Σφ.1356 **τὸ γὰρ υἱΐδιον τηρεῖ με.**
ὑΐδιον (τὸ) (2) ὑποκορ. τοῦ ὗς, χοιρίδιον, συΐδιον : Ξεν.Ἀπομν.1,2,30 **ἐπιθυμῶν Εὐθυδήμῳ προσκνῆσθαι ὥσπερ τὰ ὑΐδια τοῖς** λίθοις (διόρθ. ὕδια)
ὑϊδοῦς (ὁ) (υἱός) κ. υἱιδοῦς, θηλ. ὑϊδῆ, ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ὁ ἔγγονος : Ξεν.Ἀν.5,6,37 **Αἰήτου δὲ ὑϊδοῦς ἐτύγχανε βασιλεύων αὐτῶν,** Πλάτ.Νόμ.925Α **μέχρι μὲν ἀδελφοῦ ὑιδῶν** (δ.γρ. υἱιδῶν), Δημ.1075 **Καλλίστρατος, Εὐβουλίδου μὲν υἱὸς ὤν, Βουσέλου δ' ὑϊδοῦς.**
υἱεῖς ἀνώμ. ὀνομ. πληθ. τοῦ υἱὸς ἀντὶ υἱοί.
υἱεύς ἀχρ. ὀνομ. ἐξ ἧς σχηματίζονται ἀνωμάλως αἱ πλάγιαι πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ καὶ ὁ πληθυντικὸς τοῦ υἱὸς βλ.λ.
ὑΐζω (ὗς) μτγν. ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζω : Πολυδ.5, 87· **2)** ρηματ.π. ὑϊσμός.
υἱή (ἡ) Ἡσ. ἡ ἀναδενδρὰς ἄμπελος, ἡ **κληματαριά.**
υἱιδεύς (ὁ) **ἀ.** ὑϊδεὺς βλ.λ.
υἱΐδιον (τὸ) **ἀ.** ὑΐδιον βλ.λ.(1).
υἱιδοῦς (ὁ) **ἀ.** ὑϊδοῦς βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.925Α **μέχρι μὲν ἀδελφοῦ υἱιδῶν,** Ἀριστλ.Ζ17,6,6, Παυσ.4,15,1 **ἐς Ζευξίδαμον υἱϊδοῦν ὄντα ἡ Θεοπόμπου περιῆλθεν ἀρχή.**
υἷι ἐπ. τ. δοτ. ἑν. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱῷ : Ἰλ.Β 20 **Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς.**
υἱικός-ή-όν (υἱός) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν υἱόν : Διον.Ἀρεοπ.167· ‖ **νεώτ.** γεν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τέκνα : **υἱικὴ στοργή,** - **υἱικὸν καθῆκον.**
υἱικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον, τὴν διαγωγὴν υἱοῦ : Βασ.2,833Α.
ὑϊκός-ή-όν (ὗς) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς χοίρους, χοίρινος, γουρουνήσιος : Ἀξιόν.2 **δέρμα ὑϊκὸν** (γουρουνοτόμαρο, γουρουνοπέτσι)· ‖ κ. ἐν φρ. **πάσχω τι ὑϊκὸν** πάσχω τι ἀνῆκον εἰς τὴν φύσιν τοῦ χοίρου, χυδαῖον, ποταπόν, πρόστυχο : Ξεν. Ἀπομν.1,2,30 **τοῦ Εὐθυδήμου εἰπεῖν ὅτι ὑϊκὸν αὐτῷ δοκοίη πάσχειν ὁ Κριτίας.**
ὕϊνος-ον λεξ. μτφ. ἀγροῖκος, χυδαῖος, γουρουνήσιος· Ζωναρ.1764 **«ὕϊνον,** σκαιῶν καὶ ἀμαθῶν».
υἱοθεσία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ υἱοθετεῖν, ἡ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας διατυπώσεις γινομένη ἐπίσημος ἀναγνώρισις ξένου τέκνου ὡς ἰδίου υἱοῦ ἢ θυγατρός, υἱοθέτησις· Ἡσ. **«υἱοθεσία·** ὅταν τις θετὸν υἱὸν λαμβάνῃ» : Ἐπιγρ. **Πυθόδωρος Κλεοφράδου, καθ' υἱοθεσίαν δὲ Φιλοφῶντος,** ΚΔ Ρωμ.8,23 **ἡμεῖς αὐτοὶ ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι,** Διογ.Λ 4,53 **νεανίσκων υἱοθεσίας ποιεῖσθαι,** - **συγγένεια ἐξ** υἱοθεσίας (ἡ προκύπτουσα σχέσις συγγενείας μεταξὺ τοῦ διὰ πράξεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καθισταμένου θετοῦ πατρὸς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως καθιστάμενον θετὸν υἱὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ)· **2)** νεώτ. μτφ. ἡ ἀναγνώρισις οἱουδήποτε ξένου πράγματος ὡς ἰδίου, οἷον ἔργου, γνώμης, εὐθύνης κτλ.· **3)** μτγν. μσν. ἐκκλ. ἡ λ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, δι' οὗ ὁ βαπτιζόμενος γίνεται πνευματικὸν τέκνον τοῦ ἀναδόχου.
υἱοθέτησις-εως (ἡ) (υἱοθετῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ υἱοθεσία βλ.λ. : Αἰλ.π.Σουΐδ. ἐν λ. υἱῶσαι.
υἱοθετισμός (ὁ) νεώτ. χριστιανικὴ αἵρεσις **ἐν** Ἱσπανίᾳ, καθ' **ἣν ὁ Χριστὸς** εἶναι υἱὸς Θεοῦ καθ' υἱοθεσίαν.
υἱοθετιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ υἱοθετισμοῦ.
υἱόθετος-ον (τίθημι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ εἰς** τόπον υἱοῦ ληφθείς, ὁ υἱοθετηθείς, ὁ θετὸς υἱός : Κλήμ.Ἀλ.977, Θωμ.Μ 362 **υἱόθετον τέκνον.**
υἱοθετῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **υἱοθέτησα** κ. παθ. **υἱοθετήθην,** δημ. **-ήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **υἱοθετημένος,** δέχομαι ἐπισήμως καὶ ἀνακηρύττω ὡς θετόν μου τέκνον **τὸ** ξένον : Εὐσ. 1,528Α, Γρηγ.Νύσσ.2,425Β, Δαμασκ.1 1,1253C, - **τὸν υἱοθέτησε ἡ θειά του·** **2)** νεώτ. μτφ. ἐγκρίνω ἔργον ἢ γνώμην ἄλλου τινὸς ὡς ἰδίαν, ἀναδεχόμενος καὶ τὴν σχετικὴν εὐθύνην : **ἡ κυβέρνησις υἱοθέτησε τὴν πρότασιν·** **3)** ρηματ. π. υἱοθέτησις.
υἱοκτόνος-ον (κτείνω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀποκτείνας τὸν ἑαυτοῦ υἱόν : Ρήτ.3,675· ‖ νεώτ. **γεν. ὁ** φονεὺς τοῦ ἰδίου τέκνου, ὁ παιδοκτόνος.
υἱόν (τὸ) ἡ ἀγρία ἄμπελος, ἡ ἀναδενδράς· **Ἡσ.**
υἱοπατήρ-τρός (ὁ) ἀ. υἱοπάτωρ βλ.λ.
υἱοπατορία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. χριστιανικὴ αἵρεσις, καθ' ἣν τὰ δύο πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, Πατὴρ καὶ Υἱός, συνενοῦνται εἰς ἕν, τοῦ Πατρὸς ἐνανθρωπήσαντος ἐν Χριστῷ : Καισάρ.861, Κύριλλ.Σκυθ.4,8.
υἱοπάτωρ-ορος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. συνήθ. κτ. πληθ. ὁ κηρύσσων τὴν ταυτότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ· πρβλ. υἱοπατορία : **Σαβέλλιος π.** Ἀθανάσ.1,204, αὐτ.2,709, Εὐσ.6,829C,
υἱοποίησις-εως (ἡ) (υἱοποιοῦμαι) μτγν. ἡ εἰς τόπον υἱοῦ ἀναδοχὴ παιδός, ἡ υἱοθεσία : Ἀθανάσ. 1,540, αὐτ.2,340C.
υἱοποίητος-ον (υἱοποιοῦμαι) μτγν. ὁ **υἱοποιηθείς,** υἱοθετηθείς, ὁ υἱόθετος : Διον.Ἀλ.Δειν.12.
υἱοποιοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν., μέσ. υἱοθετῶ : Πολύβ.37,3,5, Διόδ.Σ 4,60· **2)** ἐκκλ. καθιστῶ τινα πνευματικὸν τέκνον μου διὰ τοῦ βαπτίσματος· **3)** ρηματ. π. υἱοποίησις, υἱοποίητος.
υἷος ἐπ. τ. γενικ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱοῦ : Ἰλ.Ν 522 **υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.**
υἱός (ὁ) κ. μσν. κ.νεώτ., μσν. κ.δημ. γ(υ)ιὸς κ. ὑγιάς (Ἐρωτόκρ.1,75) κ. θωπευτ. **γιόκας,** Ἐπιγρ. **ὑός** κλίνεται καὶ ἀνωμάλως κατὰ τὴν γ' κλίσιν ἐξ ἀχρ. ὀνομαστ. **υἱεύς,** γενικ. **υἱέος κ. υἱέως** (μτγν.) κ. **ὑειός** (Ἐπιγρ.) κ. ἐπ. **υἷος** (Ἰλ.Ν 522) κ. **υἷηος** (Ἀπολλ.Ρ 1094), δοτ. **υἱεῖ** κ. **υἱεῖ** κ. **ὑειῷ** (Ἐπιγρ.) κ. ἐπ. **υἷι** (Ἰλ.Β 20) κ. **υἱῆι** (Ἀπολλ.Ρ 1119, Ἐπιγρ.ΑΠ Β,88), αἰτ. **υἱέα** (Ἰλ.Ν 350) κ. ἐπ. **υἷα** κ. **υἷηα,** δυϊκὸς ὀνομαστ. κ. αἰτ. **υἱέε** κ. ἐπ. **υἷε,** γενικ. κ. δοτ. **υἱέοιν,** πληθ. ὀνομαστ. **υἱεῖς** κ. ἐπ. **υἷες** (Ἰλ.Α 162) κ. **υἷηες,** γενικ. **υἱέων** κ. **υἱῶν,** δοτ. **υἱέσι** (Σοφ. Ἀντ.571) κ. **υἱεῦσι** (Αἰλ.Ζ19,1) κ. ἐπ. **υἱοῖσι** (Ὀδ.Τ 418) κ. **υἱάσι** κ. **υἱήεσσιν** (Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,23), αἰτ. **υἱεῖς** κ. ἐπ. **υἱέας** κ. **υἷηας** (οἱ τύποι **υἱέα, υἱέας** ἀποδοκιμάζονται ὡς μὴ ἀττικοί, ἐν χρ. ὄντες π. μτγν. : Ἰώσ.ΑΙ 18,2,4, Πλούτ.Ἠθ.109C· πρβλ.Θωμ.Μ 866), τὸ ἄρρεν τέκνον : Ἰλ.Ζ 130, αὐτ.47 **Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο,** αὐτ.Ρ 575, Ὀδ.Λ 270 **Ἀμφιτρύωνος υἱός,** Σοφ.Ἀντ.571 **κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσιν στυγῶ,** Ἀριστφ.Νεφ.1001, Δημ.796 **υἱεῖς ἄνδρες** (τὰ ἀνδρωθέντα ἄρρενα τέκνα), Ἀπολλ.Ρ 2,1094, Ἀντίπ.Σιδ.9,23 **εἶπε τάδ' υἱήεσσιν,** ΠΔ Γέν. 42,32 **δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν,** Ἐρωτόκρ.1,77 **εἶχεν κι αὐτὸς ἕνα ὑγιὸ πολλὰ κανακεμένο,** παροιμ. **κατὰ μάνα κατὰ κύρη κατὰ γιὸ καὶ θυχατέρα** (ὅτι τὰ τέκνα παρουσιάζουσι **τὰ** ἐλαττώματα τῶν γονέων), φρ. **εἶναι γιὸς τοῦ πατέρα του** (ἔχει τὰ ἐλαττώματα **τοῦ** πατρός του)· ‖ **νόθος υἱός** (νοθογέννητος), - **θετὸς υἱός (ὁ υἱόθετος)·** ‖ σπαν. ἐπὶ ζῴου : ΚΔ Ματθ.21,5 **ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου·** ‖ ὁμ. ἐν φρ. **υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν** οἱ Ἀχαιοί : Ἰλ.Α 162 **δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν·** ‖ ἐκκλ. **ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,** ὁμ. κ. **υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ** Ἰησοῦς Χριστός : ΚΔ Ματθ.20,28 **ὥσπερ**

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι· ὁμ. κ. ἀπολ. **Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα·** ‖ νεώτ. ἐν φρ. **ἄσωτος υἱός** ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, ὁ κατασπαταλήσας τὴν πάτριον περιουσίαν, ὁ ἄσωτος.

υἱότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ υἱοῦ, ἀντίθ. πατρότης· ‖ μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ἡ θέσις τοῦ Υἱοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι: Ὠριγ.1,484, Ἀθανάσ.2,788C, Βασ.1,637.

υἱοτοκία (ἡ) (τίκτω) μσν. **ὁ τοκετός**, ἡ γέννησις υἱοῦ : Νικ.Χων.Χρον.109.

υἶ(ς) ἐπίρρ. Ἐπιγρ. δωρ. **ἄχρι, ἕως : οἷ κα βώλωνται** (ἕως ἂν βούλωνται).

ὑΐς-ΐδος (ἡ) ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ· Ἡσ. «ὑΐδες· θυγατέρες, ἢ υἱῶν θυγατέρες» (πιθ.ἐσφ.γρ.).

ὑϊσμός (ὁ) (ὑΐζω) μτγν. ἡ κραυγὴ τοῦ χοίρου, ὁ γρυλλισμός, τὸ σγούρνισμα : Πολυδ.5,87.

υἱῶ-όω (υἱός) μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. υἱοθετῶ· Φώτ. «υἱῶσαι τὸν παῖδα· υἱὸν ποιῆσαι αὐτὸν θετὸν.. καὶ υἱώσατο, ἀντὶ τοῦ, υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο.. ἡ χρῆσις παρ' Αἰλιανῷ πολλή», ΕΜ 775,29· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Νικόλ.Δαμ.108· **2**) ρηματ.π. υἵωσις.

υἱωνεύς-έως (ἡ) Ἡσ. «υἱωνεῖς· υἱῶν υἱέες».

υἱωνή (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ υἱωνὸς βλ.λ. : Ἰώσ.Π1 1,22,1, Θωμ.Μ 850.

υἱωνός (ὁ,ἡ) (υἱός) κ. μσν., θηλ. **υἱωνή** ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ὁ ἔγγονος : Ἰλ.Β 666 **ἀπείλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης**, αὐτ.Ω 514· ‖ μσν. θηλ. κ. **υἱωνός** ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ, ἡ ἐγγόνη : Νικ.Χων.Χρον.330C.

υἱωνυαῖα (ἡ) γλωσσ. ἡ ἐγγονή, ἡ υἱωνάς.

υἵωσις-εως (ἡ) (υἱῶ) μτγν. ἡ υἱοθεσία : Αἰλ.π. Σουΐδ. ἐν λ.

ὑκελόν Ἡσ. «ὑγιές» (πιθ.ἐσφ.γρ.).

ὕκελος-ον γλωσσ. ὁ ὑγιής· πρβλ. ἰκελόν.

ὑκέτας (ὁ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. ἀντὶ οἰκέτης βλ.λ.

ὕκης (ὁ) κ. ὕκκης κ. ὗκος κ. ὕκος, θηλ. ὕκκη ὁ ἰχθὺς ἐρυθρῖνος, λυθρίνι· «Ζηνόδοτος δέ φησι Κυρηναίους τὸν ὕκην καλεῖν ἐρυθρῖνον»· Ἡσ. «ὗκος· ἐρυθρῖνος» : Ἀντίμ.7,304F **ὕκην ἠ ἵππον ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν**, Νουμήν.Ἡρ.π.Ἀθήν.7,327B, Φιλήτ.αὐτ.7,327C **οὐδ' ὕκης ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγεν**, Καλλ.αὐτ.327A **τὸν ὕκην Καλλίμαχος ἐν ἐπιγράμμασιν ἱερὸν ἰχθὺν καλεῖ διὰ τούτων θεὸς δὲ οἱ ἱερὸς ὕκης.**

ὕκκης (ὁ) ἄ. ὕκης βλ.λ.

ὗκος (ὁ) ἄ. ὕκης βλ.λ.

Ϝυκίας Ἐπιγρ. γενικ. ἑν. τοῦ οἰκία βλ.λ.

ὕκσως (οἱ) Μαν.π.Ἰώσ.Ἀπ.1,14«τὸ σύμπαν Αἰγυπτίων ἔθνος ὕκσως, τοῦτο δέ ἐστι βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ υκ καθ' ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ σως ποιμήν ἐστι, καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὕκσως. Τινὲς δὲ λέγουσιν αὐτοὺς Ἄραβας εἶναι».

ὕλαγμα-ατος (τὸ) (ὑλακτῶ) ἡ ὑλακή, τὸ γαύγισμα τοῦ κυνός : Εὐρ.ΙΤ 293 **ἠλάσσετο φθογγάς τε μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα·** ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἀγ.1631 **σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν ἄξει·** **2**) ὁμ. μτφ. κτ. πληθ. αἰσχροὶ λόγοι, ὁμιλίαι : Ὀππ.Κυν.2,456 **ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων.**

ὑλαγμός (ὁ) (ὑλακτῶ) τὸ ὕλαγμα βλ.λ., τὸ γαύγισμα : Ἰλ.Φ 575 **οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ**, Ἀριστλ.ΖΙ 4,10,2· ‖ **ἐνίοτε** συνάπτεται μετὰ τοῦ κλαγγή : Ξεν.Κυν.4,5.

ὑλαγωγία (ἡ) μτγν. τὸ ὑλογωγεῖν βλ.λ. :Πολυδ.7,109.

ὑλαγωγός-όν μτγν. ὁ ὑλαγωγῶν βλ.λ. : Πολυδ.7,101.

ὑλἄγωγῶ-έω ἄγω ὕλην, μεταφέρω, κουβαλῶ ξύλα : ... μ.1041 **ἐξ ὄνοι... ὑλαγωγοῦσι**, Πολυδ.7,109.

ὑλάδια (τὰ) μτγν. εἶδος σύκων : Ἀθήν.3,78A **οἶδα δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα.. ὑλάδια σαρκελάφεια λαπύρια πικρίδια.**

ὑλάεις-εντος-εσσα-εν δωρ. ὑλήεις : Εὐρ.Ἑλ.1303.

ὑλάζομαι ἀποθ. συνάγω ξύλα Ἡσ. «ὑλάσασθαι· ξύλα συναγαγεῖν» : Πολυδ.7,109.

ὑλαία (ἡ), ἰων. -αίη θηλ. τοῦ ὑλαῖος βλ.λ.

ὑλαῖος-α-ον (ὕλη) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὕλην, δάσος, ὁ ἐν δάσει εὑρισκόμενος, ζῶν, ὁ ἄγριος, ὁ δασόβιος : Θεόκρ.23,10 **οἷα θὴρ ὑλαῖος ὑποπτεύησι κυναγώς**, Αἰλ.ΖΙ 16,10 **ὑλαῖα ἤθη** (τὰ τῶν δασοβίων), Ἀγαθ.ΑΠ 11,365 **μηδέ τιν' ὑλαίην τέξεται ἀνθοσύνην** (πόαν τοῦ δάσους)· ‖ ὄνομα κυνός : Ξεν.Κυν.7,5· ‖ **ἡ Ὑλαία** ὡς ὄν. κύριον, χώρα δασώδης παρὰ τὸν Βορυσθένη ποταμόν : Ἡρ.4,9 **ἐς τὴν ὑλαίην καλεομένην γῆν·** **2**) ὁ ὑλικός, ὁ ἐξ ὕλης, ὁ σωματικός : Πρόκλ.Ὕμν.3.

ὑλἄκή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ φωνή, ἡ κραυγὴ τοῦ κυνός, τὸ γαύγισμα, τὸ ἀλύχτημα, ἐν χρ. κ. μτφ. : Πλάτ.Νόμ.967D **τοὺς φιλοσοφοῦντας κυσὶ ματαίαις ἀπεικάζοντας χρωμέναισιν ὑλακαῖς**, Πλούτ. Κίμ.18, Ἀγαθ.ΑΠ 6,167 **σοὶ γὰρ καστορίδων ὑλάκά καὶ τρίστομος αἰχμὴ εὔαδε.**

ὑλακισμός (ὁ) μσν. ἡ ὑλακή βλ.λ. : ΚΜονασσ.9,59.

ὑλἄκόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑλακτῶν, ὁ γαυγίζων : Ὀππ.Ἁλ.1,721 **ὑλακόεις χόλος.**

ὑλἄκόμωρος-ον ὁ συνεχῶς, διαρκῶς ὑλακτῶν : Ὀδ.Ξ 29 **ὑλακόμωροι κύνες**, αὐτ.Π 4, Νόνν.36,197.

ὑλάκτης (ὁ) (ὑλακτῶ) μτγν. ὁ ὑλακτητὴς βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.3,1100.

ὑλακτητής (ὁ) (ὑλακτῶ) μτγν. ὁ ὑλακτῶν, ὁ γαυγίζων : Θεοδωρίδ.ΑΠ 7,479 **θεῖαν ὑλακτητὴν δήμου ἔχουσα κύνα.**

ὑλακτικός-ή-όν ὁ ἐπιρρεπής, ὁ κλίνων πρὸς τὸ ὑλακτεῖν : Ἀριστλ.Φυσιογν.2,15· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ κυνικῶν φιλοσόφων : Λουκ.ΔὶςΚατ.33 **τελευταῖον δὲ καὶ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ.**

ὑλακτιῶ-άω μτγν. ἐπ. μτχ. ἐνεστ. **ὑλακτιόωντες**, ὑλακτῶ, γαυγίζω : Κόϊντ.2,375 **κύνες δ' ἐπικαγχαλόωσιν, πυκνὸν ὑλακτιόωντες.**

ὑλακτῶ-έω κ. νεώτ. ἀμτβ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., ἅπαξ κτ. ἀόρ. ὑλάκτησα (Λουκ.Νεκυομ. 10), ἐκβάλλω φωνήν, γαυγίζω, ἀλυχτῶ, ἰδ. ἐπὶ κυνῶν, ἀλλὰ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρ. : Ἰλ.Σ 586 **ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον**, Ἀριστφ.Σφ.904 **ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας**, Εὐπ.Πόλεις 8 **ὑλακτεῖ περιτρέχων**, Ξεν.Κυν.3,5,9 **ὑλακτεῖ περὶ τὰ ἴχνη** (ὁ θηρευτικὸς κύων)· ‖ κ. μτβ. μτ. αἰτ., γαυγίζω τινά : Ἀριστφ.Σφ.1409 **θρασεῖα καὶ μεθύσῃ τις ὑλάκτει κύων**, Ἰσοκρ.1,29 **ἐκεῖναί τε γὰρ τοὺς διδόντας ὥσπερ τοὺς τυχόντας ὑλακτοῦσιν·** **2**) μτφ. ἀμτβ. ἐπὶ παλμοῦ ἢ βοῆς καρδίας ἀνθρώπου ἐν ὀργῇ ὄντος : Ὀδ. Υ 13 **κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλακτεῖ·** ‖ ὁμ. μτφ. ἐπὶ κενοῦ στομάχου, ζητῶ τροφήν : Μαικ.ΑΠ 6,89 **ὑλακτούσης νηδύος ἡσυχίην·** **3**) μτφ. μτ. συστ. αἰτ., ἐπὶ προσ., ἐκφέρω ἀναισχύντους λόγους, βοῶ σφοδρῶς καὶ ἀπρεπῶς, ὡς τὸ δημ. γαυγίζω : Σοφ.Ἠλ.299 **τοιαῦθ' ὑλακτεῖ**, Εὐρ.Ἀλκ. 760 **ἄμουσ' ὑλακτῶν** (γαυγίζων τὰ ἐλεεινά του ᾄσματα)· ‖ μτβ. μτ. αἰτ., μεταχειρίζομαι γλῶσσαν ἀπρεπῆ καὶ ἀνόητον πρός τινα, ὑβρίζω δι' ἀπρεπῶν κραυγῶν, προσβάλλω τινά· ἀντίθ. κολακεύω : Πολύβ.16,24,9, ΔίωνΚ 66,13 **κύνα ὑλακτοῦντα** (ἐπὶ τοῦ κυνικοῦ Δημητρίου)· **4**) ρηματ.π. ὑλακτητής, ὑλακτής, ὑλάκτωρ, ὕλαγμα, ὑλαγμός.

ὑλάκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ὑλακτῶν· ‖ ὄνομα θηρευτικοῦ κυνὸς τοῦ Ἀκταίωνος π. Ὀβίδ.

ὑλἄκῶ-άω μτγν. ἐπ. μ. ἐν ἐτ. μτχ. **ὑλακόωντες**, ὑλακτῶ, γαυγίζω : Ὀππ.Κυν.3,281.

ὑλακώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ὑλακὴν βλ.λ. ποὺ μοιάζει μὲ ἀλύχτημα, μὲ γαύγισμα : Γρηγ. Νύσσ.1,825B **ὀξεῖα καὶ ὑλακώδης ἡ φωνή.**

ὕλαξ-ακος (ὁ) μτγν. ὁ ὑλακτητής : Δράκ.51,10.

ὑλάρχιος-ον μτγν. ὁ ἄρχων τῆς ὕλης, ὁ κυβερνῶν αὐτήν: Συνέσ.'Ενύπν 140Β.
ὑλασία (ἡ) 'Επιγρ. ἡ συλλογὴ ὕλης, ξύλων.
ὑλάσκω, ἀόρ. ὕλαξα (Δίων Κ 63,23), ὑλακτῶ, γαυγίζω: Αἰσχ.'Ικ.877
ὑλάσσω μτγν. κ. μον. ὑλάσκω βλ.λ.: Χαρίτ.6,4, Εὐστ.1791,64.
ὑλαστής (ὁ) λεξ., θηλ. **ὑλάστρια**, ὁ ὕλης φοκέλους συγκομίζων, συλλέγων ξύλα· Φώτ.
ὑλάστρια (ἡ) λεξ. θηλ. τοῦ ὑλαστὴς βλ.λ.· Φώτ.
ὑλάτης (ὁ) λεξ. ἐπών. τοῦ ἐν 'Υλῃ τῆς Κύπρου λατρευομένου 'Απόλλωνος: Στεφ.Βυζ.
ὑλᾱτόμος-ον δωρ. τ. ἀντὶ ὑλητόμος: Θεόκρ. 17,9 **Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλατόμος ἐνθών.**
ὑλειώτης (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Πανός, ὁ ἐν ἄλσει ζῶν, ὁ δασάβιος: Διόδ.Ζων.ΑΠ 6,106 **ταῦτο σοί, ὑλειῶτα, κατ' ἀγριάδος πλατάνοιο δέρμα λυκορραίστης ἐκρέμασεν Τελέσων.**
ὕλη (ἡ) (ἐκ τοῦ σύλη, συγγ. λατ. solum) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύδενδρος τόπος, δασώδης ἔκτασις, δάσος, λόγγος (τὸ λατ. sylva): 'Ιλ.Ε 52, αὐτ. Κ 184 **θηρὸς . . , ὅς τε καθ' ὕλην ἔρχεται δι' ὄρεσφι**, αὐτ.Μ 148 **ἄγνυτον ὕλην πρυμνὴν ἐκτάμνοντες**, 'Οδ.Ε 398 **ὡς 'Οδυσεῖ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη**, 'Ηρ.4,21 **γῆν δασέαν ὕλῃ παντοίῃ**· **2)** τόπος θαμνώδης, λόγμη, λαγκαδιά, συστὰς θάμνων, ἀντίθ. δένδρα: Ξεν.'Ανάβ.(,5,1 **εἰ δέ τι καὶ ἄλλα ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου**, αὐτ.Οἰκ.16,13· **3)** τὸ κεκομμένον ξύλον, τὸ πρὸς οἰκοδομὴν ἢ ναυπηγίαν ἢ πρὸς καῦσιν ἐπιτήδειον, ξυλεία: 'Ιλ.Η 418 **νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην**, αὐτ. Ψ 50 **ὕλην τ' ἀξέμεναι**, αὐτ.111, 'Οδ.Ι 234 **φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος ὕλης ἀζαλέης**, 'Ηρ.4,164 **ὕλην περινήσας ὁ 'Αρκεσίλεως ἐνέπρησε**, αὐτ.6,80, Θουκ. 4,69 **κόπτοντες τὰ δένδρα καὶ ὕλην ἀπεσταύρουν**, Πλάτ.Νόμ.705C **ναυπηγησίμης ὕλης ὁ τόπος ἡμῖν τῆς χώρας πῶς ἔχει;** Θεόφρ.ΦΙ 5,7,1 **ὅλως δὲ πρὸς ποῖα τῆς ὕλης ἑκάστη χρησίμη καὶ ποία ναυπηγήσιμος καὶ οἰκοδομική**· || δέσμη θάμνων: Θουκ.2,75 **ὕλην ἐς χῶμα**· || γεν. πλῆθος ξύλων ἀκατεργάστων, ξυλεία ἀνεπεξέργαστος: 'Οδ.Ε 257 **πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην**· || ὁμ. περιληπτ. ξυλεία κατειργασμένη, κερεστές: 'Ηρ.7,36 **ποιήσαντες δὲ ταῦτα ὕλην ἐπεφόρησαν**, Θουκ.2,75 **ἐφόρουν δὲ ὕλην ἐς αὐτὸ καὶ λίθους καὶ γῆν** (ἡ ὡς ἄνω σημ. ἐξ ἀναφ. πρὸς τὰ προηγ. **«ξύλα μὲν οὖν τέμνοντες»**)· || εἰδ. κτ. ἐπέκτ. τὰ πρὸς σύμπηξιν φωλεᾶς μεταγόμενα ὑπὸ πτηνοῦ κλωνία, κλαδάκια: 'Αριστλ.ΖΙ 6,1,5, αὐτ.9,8,1· **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. γεν. τὸ ὑλικὸν ἐξ οὗ κατασκευάζεταί τι, ἡ συμπαγής, ἄμορφος κατεργάσιμος οὐσία (λατ. materia): 'Αριστλ.Μεταφ.6,7,2 **«τὸ ἐξ οὗ γίνεταί τι»**: Σοφ.ἀπ.724 **οἱ παρ' ἄκμονι . . ὕλην ἄψυχον δημιουργοῦντες**, - **αἱ πρῶται ὗλαι εἰσάγονται ἐξ Εὐρώπης**· **5)** φιλοσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ οὐσία, τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον, τὸ ἔχον ἔκτασιν, ὑποπίπτον ἀμέσως εἰς τὰς αἰσθήσεις ἢ ἐμμέσως ἐξ ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ ἐξακριβώσεως αἰσθητὸν ἢ ὡς αἰσθητὸν νοούμενον, ἀντίθ. δύναμις· καθ' ὁρισμὸν τοῦ 'Αριστλ. **«ὕλη μάλιστα μὲν καὶ κυρίως τὸ ὑποκείμενον γενέσεως καὶ φθορᾶς δεκτικόν»** ('Αριστ.Γεν.Φθορ.1,4,7)· κτ. τὴν ὑλιστικὴν δοξασίαν ἡ δύναμις εἶναι ἀχώριστος ἰδιότης τῆς ὕλης· **6)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑπόθεσις, τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πραγματεύεται βιβλίον τι ἢ ἐπιστήμη: 'Αριστλ. ΗΝικ.1,3,1 **ὑποκειμένη ὕλη**, Πολύβ.2,16,14 **ὕλη τραγική**, - **ἔργον** - **βιβλίον φιλοσοφικῆς ὕλης**· || **ἰατρικὴ ὕλη** (τὸ σύνολον τῶν θεμάτων τῆς ἰατρικῆς): Γαλ.· || **τὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα συνθέσεώς τινος πρὸ τῆς ἐπεξεργασίας**· **γραφικὴ ὕλη** (τὰ πρὸς γραφὴν χρειώδη), - **τυπογραφικὴ ὕλη** (τὰ πρὸς τύπωσιν παραδιδόμενα χειρόγραφα), - **ὕλη ἐφημερίδος** (**τὰ ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενα**)· **9)** νεώτ. κ. δημ. ἔκκριμα τοῦ σώματος φυσιολογικὸν ἢ παθολογικόν: **ἡ πληγὴ βγάζει ὕλη** (τὸ πύον)· **10)** νεώτ. ὁ ὑλικὸς κόσμος καὶ αἱ σαρκικαὶ ἀπολαύσεις, ἀντίθ. πνεῦμα, ψυχή: **εἶναι προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὕλην**· **11)** ἡ βάσις, τὸ καθίζημα, τὸ κατακάθισμα: 'Αριστφ.ἀπ.697, Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.1088· **12)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀμφιβίων **ἐκ τῶν ὑλιδῶν.**
ὑληβάτης (ὁ) κ. **ὑλιβάτης** ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἡλίβατος βλ.λ.: 'Αναξίλ.π.'Αθήν.9,374F.
ὑλήβιος (ὁ) ὁ.γρ. τοῦ ὑλόβιος βλ.λ.
ὑληγενής-οῦς-ές **ὁ ἐξ ὕλης ἤτοι ἐκ ξύλου κατεσκευασμένος**· (κτ. **ὁ.** ἑρμ. **ὁ ἐν δάσει** γεννηθείς): Συνέσ.'Υμν.3,4.
ὑλήεις-**εντος**-**εσσα**-**εν** (ὕλη), **δωρ. ὑλάεις**, συνηρ. οὐδ. πληθ. **ὑλᾶντα**, ὁ δασώδης, ὁ ξυλώδης, ὁ σύδενδρος: 'Ιλ.Α 246 **Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ**, 'Ησίοδ.Θ 484 **Αἰγαίῳ ἐν ὄρει, πεπυκασμένῳ, ὑλήεντι**, Σοφ.Αἴ.1218 **ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου πρόβλημα**, Εὐρ.'Ελ.1303 **ὑλάεντα νάπη** (δ.γρ. ὑλᾶνται), Βιάν.ΑΠ 10,22 **μὴ πόδα γυμνὸν ἔρεσσε δι' ὑλάεσσαν ἀταρπὸν Αἰγύπτου** (διὰ μέσου δάσους)· **2)** ἐπών. τοῦ 'Απόλλωνος, ὁ ἐν δάσει κατοικῶν: ΑΠ 9,524 **ὑπνοφόβην, ὑγρόν, ὑμνήϊον, ὑλήεντα.**
ὑληκοίτης (ὁ) ὁ ἐν λόχμαις, ὁ ἐν δάσει τὴν κοίτην ἔχων, ὁ κατοικῶν: 'Ησίοδ.'Εργ.527 **κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται . . ἀνὰ δρύα φεύγουσιν.**
ὕλημα-ατος (τὸ) (ὕλη) μτγν. φρύγανον, θάμνος, χαμόκλαδο, ἰδίᾳ ὡς ὀνομ. περιληπτικὴ τῶν φυτῶν ὅσα εἶναι μεταξὺ θάμνων καὶ βοτανῶν: Θεόφρ. ΦΙ 1,6,2 **ἐν δὲ τοῖς θαμνώδεσι καὶ ὅλως τοῖς ὑλήμασιν οἷον καλάμῳ τε καὶ νάρθηκι καὶ τοῖς τοιούτοις εἰσίν**, αὐτ.4,5,1 **μᾶλλον τῶν ἄλλων ὑλημάτων ἔνια ἃ τοὺς ψυχροὺς ζητεῖ τόπους καθάπερ κενταύριον ἀψίνθιον**· || ἐνίοτε συνάπτεται τοῖς φρυγανικοῖς καὶ θαμνώδεσι: αὐτ.ΦΙ 1, 5,3 **περὶ δὲ τὰ φρυγανικὰ καὶ θαμνώδη καὶ ὅλως τὰ ὑλήματα καὶ ἄλλας τις ἂν λάβοι διαφοράς**, αὐτ.4,4,5 **σχεδὸν γὰρ ὥς γε δή τινές φασιν οὐθὲν ὅλως τῶν δένδρων οὐδὲ τῶν ὑλημάτων** (ἀντίθ. δένδρα ποώδη).
ὑλημανῶ-**έω** δ.γρ. ὑλομανῶ βλ.λ.
ὑληματικός-**ή**-**όν** μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑλημάτων βλ.λ.: Θεόφρ. ΦΑἰτ.6,11,10 **καὶ ἐνίων ὑληματικῶν ὧν αἱ μὲν ῥίζαι γλυκεῖαι τὰ δὲ ὑπὲρ γῆς οὐχ ὅμοια.**
ὑληνόμος-ον μτγν. ὁ ζῶν ἐν τοῖς δάσεσιν, ὁ ὑλονόμος: Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,56.
ὑληουργία (ἡ) ἀμφ. ἡ ὑλουργία βλ.λ.
ὑληουργός-όν μτγν. ποι. τ. ἀντὶ ὑλουργός: 'Απολλ.Ρ 2,80.
ὑλησκόπος-ον μτγν. κ. ὑλοσκόπος ἐπὶ τοῦ Πανός, ὁ ἐποπτεύων τὰ δάση: Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6, 107 **ὑλησκόπῳ με Πανὶ . . Γέλων ἔθηκε λόγχην.**
ὑλήτης (ὁ) 'Ησ. **«οἴνου εἶδος».**
ὑλητόμος-ον μτγν. δωρ. τ. ὑλατόμος, ὁ ὑλατόμος: Θεόκρ.17,9.
ὑληφόρος-ον ἀ. ὑλοφόρος βλ.λ.
ὑληφορῶ-**έω** ἀ. ὑλοφορῶ βλ.λ.
ὑληώρης (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ὑλώδης βλ.λ.: Νίκ.Θηρ.55 **ὑληώρεις εὐναί.**
ὑληωρός-όν (οὖρος) μτγν. ἐπών. τοῦ Πανός, ὁ φυλάσσων τὴν ὕλην, τὰ δάση, ὁ ἐπιστάτης τῶν δασῶν: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,337 **κἀμὲ τὸν ὑληωρὸν ὑπὸ κρημνοῖο βόασον Πᾶνα**· || ἐπών. τῶν Νυμφῶν: 'Απολλ.Ρ 1,1227.
ὑλία (ἡ) τὸ πέλμα, ἡ πατούνα χονδροῦ ὑποδήματος· 'Ησ. **«καρπάτινον ἀγροτικὸν ὑπόδημα μονόδερμον»**· **2)** κτ. πληθ. 'Ησ. **«τὰ πρὸς κοττύμασι δέρματα».**
ὑλιβάτης (ὁ) ἀ. ὑλίβατος, ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἡλιβάτης

ὑλίβατος (ὁ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἠλίβατος βλ.λ.
ὑλιγενής-οῦς-ές μτγν. ποι. τ. ἃ. ὑληγενὴς βλ.λ.: Παρθ.Ἔρωτ.Παθημ.11 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑλιτενής).
ὕλιγξ-γγος (ἡ) Ἡσ. «λόγχη».
ὑλίζω (κτ. τοὺς γραμματ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ὕλις κτ. μετάθεσιν ἀντὶ ἰλύς) καθαίρω, στραγγίζω ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας, ἰδίᾳ τοῦ κατακαθίσματος, διυλίζω· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.897Β **τὰ διὰ τῆς τέφρας ὑλιζόμενα,** Διοσκ.Ι,9 δι' ὀθονίου, **διὰ τῆς τέφρας ὑλίζεσθαι·** **2)** ἐπὶ τῆς ρινός, ἀπομύττω, σπογγίζω : Παλυδ.2,78 **ὕλιζε τὰς ρῖνας·** **3)** ρηματ.π. ὑλιστής, ὑλιστήρ, ὑλιστήριον, ὑλιστός, ὑλισμός.
ὑλικός-ή-ό(ν) (ὕλη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕλην, ὁ ἐξ ὕλης συγκείμενος, ὁ ἔχων σωματικὴν ὑπόστασιν, ὁ σωματικός, ἀντίθ. ἄϋλος, πνευματικός : Ἀριστλ.Μεταφ. 7,4,1 **ὑλικὴ οὐσία,** αὐτ.8,7,7, αὐτ.ΖΜ 1,1,20 **ὑλικὴ ἀρχή, - ὑλικὰ ἀγαθά·** **2)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ὁ σαρκικός, ὁ αἰσθησιακός : **ὑλικαὶ ἀπολαύσεις·** **3)** τὸ οὐδ. **ὑλικὸν** ὡς οὐσ. **τὸ ἐξ οὗ συνίσταταί τι ἢ κατασκευάζεταί τι** : Ἀριστλ.ΖΜ 6,10,5, **- τροχαῖον ὑλικὸν** (πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν λειτουργίαν σιδηροδρόμου), **- καλὰ ὑλικά, - ὑλικὸν πολέμου** (τὰ διὰ τὸν πόλεμον χρειώδη), **- ἔμψυχον ὑλικὸν** (τὸ σύνολον τῶν ἀνδρῶν στρατοῦ ἢ στόλου), ἀντίθ. **ἄψυχον ὑλικὸν** (ὅπλα, πλοῖα, μεταφορικὰ μέσα κττ.)· **4)** μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. κ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐγκόσμιος, ὁ κοσμικός.
ὑλικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑλικοῦ.
ὑλικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑλικὸν βλ.λ.1), ἀντίθ. τῇ ἐντελεχείᾳ : Ἀριστλ.ΖΜ 12,3,10, Γρηγ.Νύσσ.1,4.
ὑλίμη (ἡ) Ἡσ. «μάχη τις» (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ ὑσμίνη).
ὑλιουργός-όν ἐσφ γρ. ὑλουργὸς βλ.λ.:Εὐρ.Ἡρ.241.
ὑλισκόπος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑλοσκόπος βλ.λ.
ὑλισμός (ὁ) (ὑλίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διήθησις, τὸ στράγγισμα : Εἰρην.Ἀπ.14,8, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,11· **2)** νεώτ. φιλοσ. φιλοσοφικὴ θεωρία δεχομένη τὴν ἐξ ὕλης μόνον σύστασιν τοῦ σύμπαντος ἤτοι τοῦ τε αἰσθητοῦ καὶ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου.
ὑλιστήρ-ῆρος (ὁ) (ὑλίζω) μτγν. τὸ διυλιστήριον, τὸ στραγγιστήρι· Φρύν.303 **«ὑλιστήρ· τρύγοιπον τοῦτο καλοῦσιν οἱ δοκίμως διαλεγόμενοι»** : Διοσκ.2,123, Ὀρειβ.54.
ὑλιστήριον (τὸ) σχόλ. **ὁ ὑλιστὴρ βλ.λ. : Σχόλ.** Νίκ.Ἀλεξ.493.
ὑλιστής (ὁ) (ὑλίζω) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ὑλισμοῦ βλ.λ.2)· **2)** ὁ ἔκδοτος **εἰς τὰς ὑλικὰς** ἡδονάς, τὰς ἀπολαύσεις.
ὑλιστικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑλισμὸν ἢ τὸν ὑλιστὴν βλ.λ.: **ὑλιστικὴ διδασκαλία - θεωρία, - ὑλιστικὴ ζωή·** ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς· **2)** γλωσσ. τὸ **ὑλιστικὸν τὸ** ἀνῆκον εἰς τὸν ὑλιστήρα.
ὑλιστός-ή-όν (ὑλίζω) μτγν. **ὁ διυλιστός, ὁ** στραγγιστός : Διοσκ.Εὐπ.2,34.
ὕλιστριον (τὸ) σχόλ. ἃ. **ὑλιστήριον, ὁ ὑλιστὴρ** βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.493.
ὑλιτενής-οῦς-ές μτγν. διόρθ. τοῦ ὑλιγενὴς βλ.λ.
ὕλλος (ὁ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ὕδρος, μικρὸς ὕδρος, μικρὸ νερόφιδο : Πισίδ.Γ.
ὑλοβαρῶ-έω μσν. ἐπιβαρύνω **μὲ ὕλην** ἀκάθαρτον : Βι.Ἀγ.Παχουμ. ἐν ASS.Μαΐου 3,69,31.
ὑλοβάτης (ὁ) μτγν. ποι. **ὁ ἐν ταῖς ὕλαις βαίνων,** περιπατῶν, **ὁ** φοιτῶν, συχνάζων **εἰς τὰ** δάση : ΑΠ 6,32, Θεαιτ.Α Πλ.233.
ὑλόβιος (ὁ) μτγν. ὁ ἐντὸς δασῶν βιῶν ἢ τρεφόμενος ἀπὸ καρπῶν τοῦ δάσους, ὅθ. **ὑλόβιοι** (οἱ) ὀνομασία μιᾶς ἐρημιτῶν αἱρέσεως τῶν Σαρμανῶν ἐν Ἰνδίαις, οἱ ὁποῖοι οὔτε πόλεις ἔχουσιν οὔτε ὑπὸ στέγην κατοικοῦσι : Μεγασθ.π.Στοβ.713
ὑλογενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑληγενὴς βλ.λ. : Ποιητ. Ἀθήν.2,63Β, Ὀρφ.ἀπ.2,36.
ὑλογραφία (ἡ) μσν. ἡ **ἐν ξύλῳ εἰκών,** ζωγραφία : ΚΠορφ.Ἐκθ.29,93 **εἰκονισμένος ἐξ ὑλογραφίας** ἀρχαίας.
ὑλογράφος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ ξύλου **ζωγραφῶν,** ὁ γράφων ἐπάνω εἰς ξύλον : Μαν.4,312.
ὑλογραφῶ-έω μσν. ζωγραφῶ ἢ γράφω **ἐπὶ ξύλου,** ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἐπιφ.Βυζ.47,25 **εἰκόνα εἰς** μάρμαρον **ὑλογραφουμένην.**
ὑλοδίαιτος-ον μτγν. ὁ ὑλόβιος **βλ.λ. : Συνέσ.** Ὕμν.3,381, αὐτ.730.
ὑλοδοξία (ἡ) νεώτ. ὁ **ὑλισμὸς** βλ.λ.
ὑλοδρόμος-ον ὁ ἐντὸς δάσους τρέχων, ὁ διατρέχων τὰ δάση : Ἀριστφ.Θεσμ.47 **θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων.**
ὑλοζωΐα (ἡ) νεώτ. ὁ ὑλοζωϊσμὸς βλ.λ.
ὑλοζωϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑλοζωΐαν : **ὑλοζωϊκὴ θεωρία.**
ὑλοζωϊσμός (ὁ) νεώτ. φιλοσοφικὸν δόγμα καθ' ὃ ἡ ζωὴ εἶναι ἰδιότης **τῆς** ὕλης, ὑλοζωΐα.
ὑλοζωϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ὑλοζωϊσμοῦ, τῆς ὑλοζωΐας.
ὑλοκάτοικος-ον γλωσσ. **ὁ εἰς τὰ δάση κατοικῶν,** κάτοικος τῶν δασῶν.
ὑλόκομος-ον ποι. ὁ κεκαλυμμένος ἀπὸ δάση, δρυμώδης, δασώδης, πλήρης φυτῶν, δένδρων : Εὐρ.Ἀνδρ.283 **ὑλόκομον νάπος ἤλυθον.**
ὑλοκοπῶ-έω κόπτω τὴν ὕλην, **τὰ δένδρα** : Ἀριστλ.ΖΙ 9,17,1 **ἡ δὲ . . σίττη . . ζῇ ὑλοκοποῦσα.**
ὑλοκουρός-όν ποι. **ὁ κείρων τὴν ὕλην,** ὑλοτόμος : Λυκόφρ.1111.
ὑλομανής-οῦς-ές **ὁ** ἀγαπῶν σφόδρα **τὴν ὕλην,** τὰ δάση, συχν. ὁ **ἐν δάσεσι ζῶν** : Ἡσ. **2) ἐπὶ** φυτῶν, **ὁ** βλαστάνων πολλοὺς βλαστούς, **ὁ** πολλὰ βλαστήματα φύων : Θεόφρ.ΦΙ 3,5,7.
ὑλομανία (ἡ) μτγν. μεγάλη ἀκατάσχετος αὔξησις **καὶ** συμπύκνωσις φυτῶν, **πολυκλαδία, πολυδενδρία** : Ἐπιφάν.1,845Α.
ὑλομανῶ-έω κ.νεώτ. φύω πολλοὺς βλαστοὺς **καὶ** φύλλα, αὐξάνω ὑπερβολικῶς, ἔχω τάσιν πρὸς αὔξησιν ταχεῖαν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,1,5, Στράβ.14,684 **τῶν πεδίων ὑλομαναύντων** (ὅταν **αἱ** πεδιάδες καλύπτωνται ὑπὸ πυκνοῦ δάσους), Κλήμ.Ἀλ.320· ‖ νεώτ. ἐπὶ λίαν συνδένδρου τόπου· **2)** μτφ. **ἐπὶ** προσ., γλώσσης κττ., ἀκολασταίνω, αὐθαδιάζω : Wytt. Εἰς Πλούτ.Ἠθ.15F.
ὑλομαχῶ-έω μτγν. μάχομαι **ἐντὸς δασῶν, ὑπερασπίζω** ἐμαυτὸν κατοφεύγων **εἰς δάσος καὶ μαχόμενος ἐκεῖθεν** : Ἀππ.Μ θρ.103.
ὑλομήτρα (ἡ) Ἡσ. **«εἶδος σκώληκος τῶν ξύλων».**
ὑλονόμος-ον ὁ νεμόμενος, ὁ βιῶν, **ὁ βόσκων** εἰς τὰ δάση : Σιμων.191 **ὑλονόμος θήρ,** Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,20, Ὀρφ.Ὕμν.51,9.
ὑλοποίησις-εως (ἡ) **νεώτ. ἡ μετατροπή,** μεταβολή τινος εἰς ὕλην· **2) πνευματ. ἡ μεταβολὴ τοῦ** ψυχικοῦ ρευστοῦ **τοῦ** μεσάζοντος **εἰς ἐκτόπλασμα.**
ὑλοποιῶ-έω **νεώτ.,** ἀόρ. **ὑλοποίησα, μεταβάλλω** ἄϋλόν τι εἰς ὑλικόν.
ὑλοσκόπος-ον **μτγν.** ποι. **ὁ ἐποπτεύων τὰ δάση,** φύλαξ τῶν δασῶν : ΑΠ 6,107.
ὑλοστατική (ἡ) νεώτ. ἡ δασαστατικὴ βλ.λ.
ὑλότης-ητος (ἡ) μσν. τὸ νὰ **εἶναί τι ὑλικόν,** ἡ ἰδιότης τῆς ὕλης : Ἑρμ.Τρισμ.23,49, αὐτ.35,18.
ὑλοτομία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ **κοπὴ τῶν δένδρων ἐν τῷ δάσει,** κοπὴ ξύλων : Ἀριστλ.Πολιτ.1,11,4, Αἰλ. ΖΙ 3,21; Πρόκλ.Σχόλ.Ἡσίοδ.Ἔργ.805· **2) νεώτ. ἡ** ἐκμετάλλευσις **τῶν δασῶν·** **3)** ὁμ. **συνεκδ. τὸ** ὑλοτόμιον βλ.λ.
ὑλοτομικός-ή-όν μτγν. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὴν ὑλοτομίαν βλ.λ.1), ὁ **ἐπιτήδειος εἰς** αὐτήν, ὅθ. **ἡ ὑλοτομικὴ (τέχνη) ὡς** οὐσ. ἡ τέχνη ἢ τὸ **ἐπάγγελμα** τοῦ ὑλοτόμου, τοῦ ξυλοκόπου : **Διογ.Λ 3,100 ἡ μεταλλευτικὴ καὶ ὑλοτομική.**

ὑλοτόμιον (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ δάσους, ἔνθα διενεργεῖται ὑλοτομία, τόπος ἔνθα τέμνονται καὶ πωλοῦνται ξύλα ἢ ξυλεία : Στράβ.13,1, 51 **καὶ ὁ Ἀσκανιεὺς** (φασίν) **τὸ ὑλοτόμιον τῆς Ἰδαίας ὕλης.**

ὑλότομος-ον ποι. ὁ ἐν τῇ ὕλῃ, ἐν τῷ δάσει τμηθείς, δθ. τὸ **ὑλότομον** ὡς οὐσ. εἶδός τι φυτοῦ τμηθὲν ἐν τῷ δρυμῷ, **ἐν** χρήσει δὲ ὡς Βελκτήριον : Ὕμν.Δήμ.229 **φέρτερον ὑλοτόμοιο.**

ὑλοτόμος-ον κ. νεώτ., δημ. λοτόμος ὁ τέμνων τὴν ὕλην, ὁ κόπτων τὰ δένδρα τοῦ δάσους, ξύλα, ξυλοτόμος, ξυλοκόπος: Ἰλ.Ψ 114 **οἱ δ' ἴσαν, ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες**, ΠΔ Σοφ.Σαλ. 13,11· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑλοτόμος** ὡς οὐσ. ξυλοτόμος, ξυλοκόπος : Ἰλ.Ψ 123, Ἡσίοδ.Ἔργ.85, Σοφ.Ἠλ. 98 **ὥστε δρῦν ὑλοτόμοι σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει·** **2)** νεώτ. **ὁ** ἀναλαμβάνων τὴν ἐκμετάλλευσιν δάσους τινός· **3)** γένος κολεοπέτρων τενθρηδινιδῶν ἐντόμων.

ὑλοτομῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑλοτόμησα**, παθ. ἀόρ. **ὑλοτομήθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑλοτομημένος**, τέμνω τὴν ὕλην, κόπτω δένδρα εἰς τὸ δάσος διὰ τὴν μετατροπήν των εἰς οἰκοδομήσιμον ἢ καύσιμον ξυλείαν : Ἡσίοδ.Ἔργ.420 **τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὥριον ἔργον,** Διον.Ἀλ. Ρωμ.4,44, Ζερβ.Ἱστ.1 62 **ὑλοτομοῦσαν διὰ τὰ κιβούρια τῶν πεθαμένων.**

ὑλοτραγῶ-έω μτγν. τρώγω ρίζας καὶ καρποὺς ἀγρίους, ἐπὶ ζῴων τινῶν τῶν Ἰνδιῶν, ἀναφερομένων ὡς παρεμφερῶν Σατύροις : Αἰλ.Ζ1 16,21.

ὑλοτραφής-οῦς-ές μτγν. ὁ δι' ὕλης τρεφόμενος, ὑλικός : Πρόκλ.Ὕμν.Μούσ.9.

ὑλοτροφῶ-έω μσν. τρέφω τι, ἰδίᾳ πυράν, δι' ὕλης, διὰ ξύλων : Γερμ.Α Cod.Coisl.378,22 ι.

ὑλουργία (ἡ) μτγν. **ἡ** τέχνη τοῦ ὑλουργοῦ, ξυλουργοῦ : Πολυδ.7,101.

ὑλουργός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ὕλην, ξύλα ἐργαζόμενος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,73: ‖ **τὸ** ἀρσ. **ὑλουργὸς** ὡς οὐσ. ὁ ξυλουργός, ὁ τέκτων, ὁ λεπτουργός : Ἰώσ.Α1 8,2,6, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.241.

ὑλουργῶ-έω μτγν. ὑλοτομῶ βλ.λ. : Αἰλ.Ζ1 7,22.

ὑλοφάγος-ον ὁ ἐν τοῖς δρυμοῖς τρεφόμενος : Ἡσίοδ.Ἔργ.591 βοὸς **ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης** (νομάδος ἀγρίου καὶ ἀδαμάστου)· **2)** ὁ τῆς ὕλης, τῆς βλαστήσεως τὰ ἁπαλά, τὰ τρυφερὰ μέρη σιτούμενος : Ἀγαθρχ.ἐν Φώτ.Βιβλ.452,12.

ὑλοφορβός-όν (φέρβομαι) ποι. ὁ ἐν ὕλαις, ἐν δρυμοῖς τρεφόμενος· Εὐρ.ΙΤ 261 **ἐπεὶ τὸν εἰσρέοντα διὰ Συμπληγάδων βοῦς ὑλοφορβοὺς πόντον εἰσεβάλλομεν.**

ὑλοφόρος-ον, ἀττ. κ. **ὑληφόρος**-ον (Ἀριστφ. Ἀχ.272) ὁ φέρων, κομίζων ξύλα, ξυλοφόρος, ξυλοκουβαλητής : Λεων.Ταρ.ΑΠ 9,335· ‖ **ὑλοφόροι** (οἱ) ὡς οὐσ. τίτλος δράματος τοῦ Ἀριστομένους· **2)** μτγν. ἐπὶ ὄρους, ὁ ἀποφέρων, παράγων ξυλείαν : Πολύβ.3,55,9.

ὑλοφορῶ-έω μτγν. κ. **ὑληφορῶ-έω** (ΑΒ 67) ὑλαγωγῶ, φέρω ὕλην, κουβαλῶ ξύλα : Φἰλ.2,86.

ὑλοχαρής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑλομανὴς βλ.λ. : Νικ. Χων.ἐν Σάθ.1,103.

ὑλοχαρῶ-έω μτγν. ὑλομανῶ βλ.λ. : Ἀκύλ.ΠΔ Ἠσ.35,2.

ὑλοχρηστική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς δασολογίας πραγματευόμενος περὶ τῶν τεχνικῶν ἰδιοτήτων τῆς ξυλείας καὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν ὑλοτομουμένων δένδρων καὶ τῶν δασικῶν προϊόντων.

ὑλῶ-άω ριζ. τ. τοῦ ὑλακτῶ βλ.λ. **ἐν** χρ. π. ποιητ.κ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., ὑλακτῶ, γαυγίζω : Ὀδ.Π 9 **κύνες οὐχ ὑλάουσιν, ἀλλὰ περισσαίνουσι,** αὐτ.Υ 15 **κύων . . ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει·** κ. μέσ. : αὐτ. Π 162 **κύνες οὐχ ὑλάοντο·** ‖ μτβ. μτ. αἰτ. ὑλακτῶ, γαυγίζω κατά τινος· αὐτ.5 **Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι, οὐδ' ὕλαον, προσιόντα,** Θεόκρ.25,70· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, βαῶ, φωνάζω δυνατά· πρβλ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. δημ. γαυγίζω : Σοφ.άπ.58 **ἢ μάτην ὑλῶ.**

ὑλώδης ους-ες κ. νεώτ. ὁ δασώδης, σύδενδρος, ὁ ὑπὸ ὕλης, δάσους κεκαλυμμένος: Θουκ.4,8 **ὑλώδης τε καὶ ἀτριβὴς πᾶσα ὑπ' ἐρημίας ἦν,** αὐτ.29. Πολύβ.3,18,10· ‖ **τὰ ὑλώδη** ὡς οὐσ. δασώδεις τόποι, κεκαλυμμένοι ὑπὸ δασῶν : Ξεν.Κυν.5,7 **ἐν δὲ τοῖς ὑλώδεσι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς φιλοῖς ὄζει·** **2)** μτγν. ὁ ἰλὺν ἔχων, ὁ πλήρης ἰλύος, θολός, πηλώδης, ἀκάθαρτος : Διοσκ.5,8,7, Πλούτ.Πύρρ.21 **πρὸς χωρία δύσιππα καὶ ποταμὸν ὑλώδη καὶ τραχύν,** αὐτ.Βρούτ.51.

ὑλῷος-α-ον μτγν. ὁ ὑλικός : Ὀλυμπ.Ἀλκ.19.

ὑλωρική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς δασολογίας ἀσχολούμενος μὲ τὴν προστασίαν καὶ διαφύλαξιν τοῦ δάσους ἀπὸ πάσης φθορᾶς.

ὑλωρός (ὁ) κ **ὑληωρός** (Σουΐδ.), πιθ.**ὑλιωρός** (πρβλ. ἰωρός), φύλαξ τῆς ὕλης, τοῦ δάσους ἢ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐκκοπείσης ξυλείας· Ἡσ. «οἱ τὴν ὕλην φυλάσσοντες»· ‖ εἰδ. ἄρχων τις εἰς ὃν ἔχει ἀνατεθῆ ἡ φύλαξις καὶ τὰ τῆς νομῆς τῶν δασῶν τοῦ δημοσίου, δασονόμος· Σουΐδ. ἐν λ. ὑληωρὸς «οἷς τὰ διὰ τῆς ὕλης ἔργα ἐν φροντίδι ἐστί· λέγει δὲ τοὺς φύλακος τοῦ ὄρους» : Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,30 καλοῦσι **δὲ τοὺς ἄρχοντας τούτους οἱ μὲν ἀγρονόμους, οἱ δὲ ὑλωρούς.**

ὗμα-ατος (τό) μτγν. ὗσμα, βρέγμα, πᾶν **τὸ βεβρεγμένον**· Ἐρωτιαν.370 «ὕσματα ἀντὶ τοῦ ὕματα, ὅ ἐστι βρέγματα· ὕειν γὰρ τὸ βρέχειν· τέτακται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ».

ὗμαι ἐπίρρ. αἰολ. τ. **τοῦ ἅμαι, ἅμα, ὁμοῦ** : Θεόγνωστ.Καν.158,30.

ὑμᾶς αἰτ. πληθ. **τῆς** προσ. ἀντων.**β'** προσ.σύ βλ.λ.

ὑμεδαπός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ὑμετέρου ἐδάφους, τῆς ὑμετέρας χώρας, **ὁ** συντοπίτης σας : Ἡσ., Σουΐδ.· **2)** γεν. ὑμέτερος, ἰδικός σας : Κλήμ.Ἀλ.35, Φώτ. «συγγενής».

ὑμεῖς ὀνομ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. **β' προσ. σύ.**

ὑμέλη (ἡ) Σουΐδ. «στεῖρα, ἄγονος».

ὑμέν ἀνώμαλ. κλητ. τοῦ ὑμὴν βλ.λ. : Καλλ.άπ.461.

ὑμεναϊκὸν μέτρον (τό) μτγν. τὸ μέτρον τὸ ἀποτελούμενον ἐκ δακτυλικοῦ διμέτρου ἀκαταλήκτου : Servius ἐν Gram. Lat. ed. Keil.4,460.

ὑμέναιος (ὁ) (ὑμήν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., αἰολ. **ὑμήναος** (Σαπφ.9,3, Ἐπιγρ.) ἐπιγάμιος ᾠδή, γαμικόν, γαμήλιον ᾆσμα, ᾀδόμενον ὑπὸ τῶν συνοδευόντων καὶ συνοδευουσῶν τὴν νύμφην, **ὅτε** ἔφερον αὐτὴν ἀπὸ τῆς πατρικῆς οἰκίας εἰς τὴν τοῦ γαμβροῦ, νυμφικὸν ᾆσμα : Ἰλ.Σ 493 **πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει** (σχόλ. «διεγήγερτο πλείστη γαμήλιος ᾠδή»), Ἡσίοδ.Α 274, Πίνδ.Π 3,17 **ὑμεναίων ἰαχὰ παμφώνων,** Εὐρ.Ἀλκ.922· **2)** συνεκδ. ὁ γάμος : Σοφ.ΟΤ 422, αὐτ.Ἀντ.813, Εὐρ.Ἴων 1475 **οὐχ ὑπὸ λαμπάδων οὐδὲ χορευμάτων ὑμέναιος ἐμός,** αὐτ.1Α 123,-ὁ **ὑμέναιος ἥνωσε τὰς δύο ἐκλεκτὰς ὑπάρξεις·** **3)** ὁ Ὑμήν, ὁ θεὸς τοῦ γάμου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀνεπέμποντο αἱ γαμήλιοι ᾠδαί : Εὐρ. Τρῳ.311 **Ὑμὴν ὦ Ὑμέναι' ἄναξ,** αὐτ.314, αὐτ.381. Ἀριστφ.Εἰρ 1335, αὐτ.Ὄρν.1736, αὐτ.1742, Θεόκρ. 18,58 **Ὑμὰν ὦ Ὑμέναιε.**

ὑμεναιῶ-όω ποι. ᾄδω τὸν ὑμέναιον βλ.λ.1, τὸ γαμήλιον ᾆσμα : Αἰσχ.Πρ.557 **καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν ἰότατι γάμων,** Ἀριστφ.Εἰρ.1076 **πρὶν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ,** αὐτ.1112.

ὑμενήιος (ὁ) μτγν. προσωνυμία τοῦ Βάκχου ὡς θεοῦ τῆς χαρᾶς : ΑΠ 9,524,21.

ὑμενίνη (ἡ) νεώτ. οὐσία, ἐκκρινομένη ἀπὸ τῶν φυτῶν καὶ σχηματίζουσα τὴν ἐπιδερμίδα αὐτῶν.

ὑμένινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ὑμένος **ἢ** ὑμένων συγκείμενος, δερμάτινος : Ἀθήν.2,61C.

ὑμένιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὑμήν, ὑμενίσκος : 'Αριστλ.ΖΙ 1,17,17, αὐτ.4,4,19· **2)** νεώτ. βοταν. τὸ σποριοφόρον στρῶμα τοῦ καρποῦ τῶν μυκήτων· **3)** νεώτ. ἀνατομ. ὑμένια **σπερματοζωαρίου** τὰ νημάτια αὐτοῦ.
ὑμένιος-ον 'Ησ. «ὑμενώδης, λεπτός».
ὑμενίσκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς λεπτὸς ὑμήν.
ὑμενῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονή τις τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος.
ὑμενογενής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὁ ἐξ ὑμένος διαπεπλασμένος, διαπλασθείς, ὡς τὰ ὀστᾶ τοῦ θόλου τοῦ κρανίου.
ὑμενογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, σχηματίζων ὑμένας· **2)** ἰατρ. ὁ παράγων ὑμενῶδες ἐξίδρωμα.
ὑμενοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν φύσιν ἢ τὴν μορφὴν μὲ ὑμένα : 'Ιππ.595,41, αὐτ. 1013F, 'Αριστλ.ΖΙ 3,15,1.
ὑμενοζύμη (ἡ) νεώτ. εἶδός τι ζύμης παραγόμενον κατὰ τὴν κατεργασίαν τοῦ ζύθου.
ὑμενόκαρπος (ὁ) νεώτ. γένος ποωδῶν φυτῶν.
ὑμενόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. γένος συνθέτων φυτῶν : ὑμενόνημα **τὸ ἑλληνικόν** (ἡ ἀντραλίδα).
ὑμενοπλαστική (ἡ) ἰατρ. πλαστικὴ ἐγχείρησις πρὸς ἀνάπλασιν ραγέντος παρθενικοῦ ὑμένος.
ὑμενόπτερος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑμενοειδῆ πτερά, ὑμενώδεις πτέρυγας ἔχων : Στράβ.15,1,37 **ἀλλαχοῦ δὲ διπήχεις ὄφεις ὑμενοπτέρους ὥσπερ αἱ νυκτερίδες**, Λουκ.Μυἰ.'Εγκ.1· **2)** νεώτ. ζωολ. **ὑμενόπτερα** (τὰ) ὡς οὐσ. τάξις ἐντόμων ἐχόντων ὑμενώδεις πτέρυγας, εἰς ἣν ἀνήκουν αἱ μέλισσαι, αἱ σφῆκες, οἱ μύρμηκες **κ. ἄ.**
ὑμενόστρακος-ον μτγν. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ ἔχων ὑμενῶδες, λεπτὸν **ὡς** ὁ ὑμὴν ὄστρακον : Λουκ. Λεξιφ.7 **ὑμενόστρακα ποτήρια.**
ὑμενοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἐνεργουμένη εἰς παρθενικὸν ὑμένα, ὁσάκις οὗτος τυγχάνει ἄτρητος ἢ ἀτελῶς διάτρητος.
ὑμενῶ-όω κάμνω ὑμένα, μεταβάλλω εἰς ὑμένα, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ιππ.236,14.
ὑμενώδης-ους-ες κ. νεώτ. **ὁ** ὑμενοειδής, ὁ σύστασιν **ἢ** ὑφὴν ὑμένος ἔχων : 'Αριστλ.ΖΙ 3,4,2 **ὑμενώδεις πόροι**, αὐτ.ΖΜ 3,6,7· **2)** ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ πλήρης ὑμενοειδῶν ὑλῶν ἢ ἰνῶν : 'Ιππ.Κωακ.123.
ὑμές δωρ. **τ.** τοῦ ὑμεῖς ὀνομ. πληθ. **β'** προσ. τῆς προσ. ἀντων. σὺ βλ.λ.
ὑμετερόνδε ἐπίρρ. **πρός, εἰς τὸν** ὑμέτερον οἶκον : 'Ιλ.Ψ 86.
ὑμέτερος-α-ον (ὑμεῖς) κτητ. ἀντων. **κ.** νεώτ., δωρ. **κ. ἐπ. ὑμός** ὁ ἀνήκων εἰς ὑμᾶς ἢ ὁ ἐξ ὑμῶν προερχόμενος, ἰδικός σας, συχν. μτ. ἄλλης ἀντων. τιθεμένης κτ. γενικ. : 'Ιλ.Ρ 226 **ὑμέτερον ἑκάστου θυμόν** (τὸ μένος ἑκάστου **ἐξ** ὑμῶν), 'Οδ.Β 138 **ὑμέτερος αὐτῶν θυμός** (ἡ ἰδία ὑμῶν καρδία), Πλάτ. Νόμ.836C **ταῖς ὑμετέραις πόλεσι,-ἡ ὑμετέρα πατρίς, - αἱ ὑμέτεραι συστάσεις, - ὅλως ὑμέτερος** (ὅλως ἀφωσιωμένος **εἰς** ὑμᾶς)· ‖ **τὸ ὑμέτερον** ὡς οὐσ. τὸ ἰδικόν σας μέρος, ὡς πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς: 'Ηρ.8,140 **ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται**, Θουκ.1,70 **τὰ δ' ὑμέτερα πρᾶξαι** (ἰδικός σας χαρακτὴρ εἶναι νά..)· ‖ **τὰ ὑμέτερα** πράγματα ἢ κτήματα ἀνήκοντα εἰς σᾶς : Ξεν.ΚΠ 3,2,12 **τὰ μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε**· ‖ **ὑμέτεραι ἐλπίδες** ἐκεῖναι ἃς ὑμεῖς παρέχετε : Θουκ.1,69· **2)** σπαν. **κ. π.** ποιητ. **ἐν** χρ. ἀντὶ τοῦ σὸς βλ.λ. : Σόλ.11,2, Καλλ.Δῆλ.204, αὐτ.228, ΑΠ 5,293, **- ἡ ὑμετέρα σύστασις - σύζυγος.**
ὑμήν-ένος (ὁ) κ. νεώτ. **λεπτότατον δέρμα**, μεμβράνα, πέτσα, οἷα ἡ **περὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ περὶ τὴν καρδίαν** : 'Αριστλ.ΖΙ 1,16, **αὐτ.3,13,2, αὐτ.ΖΜ 3, 11,1·** ‖ **ὑμὴν περικάρδιος** τὸ περικάρδιον **κ. περιτόναιος ὑμὴν** τὸ περιτόναιον : Πολυβ.2,217, αὐτ.224· ‖ **ὑμὴν ὑγρὸς ὁ κατὰ τὰ νῶτα τοῦ ἰχθύος** ἀντακαίου μέγας τένων, **ὁ** ὁποῖος ξηραινόμενος ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ **ὡς μάστιξ** : Αἰλ.ΖΙ 14, 26· ‖ μεμβράνα τις τῶν πτηνῶν : 'Αριστλ.ΖΜ 2,13,1· **2)** νεώτ. ἀνατ. λεπτὸς **καὶ ἐλαστικὸς** ἱστὸς ὑπὸ μορφὴν λεπτοῦ φύλλου ἢ λεπτὸν **περίβλημα : βλεννογόνος - παρθενικὸς ὑμήν, - ὑμένες τοῦ ᾠοῦ**· **3)** περικάλυμμά τι τοῦ σπόρου τῶν φυτῶν : Θεόφρ.ΦΙ 1,11,2· **4)** μτγν. λεπτὴ πλὰξ μετάλλου : 'Αθήν.230D· **5)** μεμβράνα τις ἐν χρ. ὡς γραφικὴ ὕλη : 'Αριστέ.3,5· **6)** μτγν. **ὑμέναιος** βλ.λ.1), ᾆσμα γαμήλιον : Πολυβ.3,37.
ὑμήναος (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ ὑμέναιος **βλ.λ.**
ὑμῖν δοτ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. τοῦ **σύ.**
ὕμμας αἰολ. τ. τοῦ ὑμεῖς.
ὕμμες αἰολ. κ. **ἐπ.** τ. ὀνομ. πληθ. **τοῦ σὺ** βλ.λ.
ὕμμι(ν) αἰολ. **τ. ἀντὶ τοῦ ὑμῖν**, δοτ. πληθ. : 'Οδ.Ρ 241, αὐτ.Χ 62.
ὕμμος-α-ον αἰολ. **τ. τοῦ** ὑμὸς βλ.λ., ὑμέτερος : Ahrens ΔΑἰολ.126.
ὑμναγόρας (ὁ) μτγν. **ὁ ᾄδων, ψάλλων ὕμνους,** ὑμνῳδός : ΑΠ 9,525,21.
ὑμνάοιδος (ὁ) μτγν. ὁ ὑμνῳδός : 'Αρκάδ.86,24.
ὑμνείω ἐπ. τ. τοῦ ὑμνῶ βλ.λ. : 'Ησίοδ.'Εργ.2.
ὑμνηγορία (ἡ) μτγν. ὑμνολογία, ᾆσμα, ἔπαινος : 'Επιφάν.2,769.
ὑμνηγόρος-ον μτγν. **ὁ** ὑμνολόγος, **ὁ ἐξυμνητής** : 'Επιφάν.2,761D.
ὑμνηγορῶ-έω μσν. ὑμνολογῶ : Πρόδρ.**ἐν** Notit. Mss 6,226, αὐτ.7,249.
ὑμνηπόλος-ον λεξ. ὁ ὑμνοπόλος, ὁ **περὶ ὕμνους** ἀναστρεφόμενος, ποιητὴς ὕμνων : Σουΐδ.
ὑμνηπολῶ-έω δ.γρ. τοῦ ὑμνοπολῶ **βλ.λ.**
ὑμνήσιος-ον μτγν. **ὁ ὑμνητὸς βλ.λ.** : Αἰλ.ΖΙ 12,5.
ὕμνησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑμνῶ, ἐξύμνησις, ἔπαινος : Διόδ.4,7 **διὰ πολλῆς ὑμνήσεως ἐπιφανῶς κατασκευάζειν.**
ὑμνήτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑμνητὴρ **βλ.λ.** : Γρηγ. Νοζ.'Επιστ 8,35 **ὑμνήτειρα γλῶσσα.**
ὑμνητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ὑμνητὴς βλ.λ. : 'Οππ. 'Αλ.3,7, ΑΠ 7,17.
ὑμνητήριος-ον μσν. **ὁ ὑμνητικός βλ.λ.** : Εὐδοκ ἐν 'Αν.Βιλλ.1,122.
ὑμνητής (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. μτγν. **ὑμνητρίς**, νεώτ. **ὑμνήτρια**, ὁ ὕμνους ᾄδων, ἐπαίνους ψάλλων, ἐκφωνῶν, ἐγκωμιαστής, ἐνθουσιώδης ἐπαινέτης : Πλάτ.Πολ.568Β **αὐτοὺς εἰς τὴν πολιτείαν οὐ παραδεξόμεθα ἅτε τυραννίδος ὑμνητάς.**
ὑμνητικός-ή-όν μτγν. κ νεώτ. ὁ γινόμενος **ἢ** κατάλληλος πρὸς ὕμνησιν, ἐπαινετικός, ἐγκωμιαστικός : Στράβ.10,3,10 **αἱ Μοῦσαι θεαὶ καὶ 'Απόλλων μουσηγέτης καὶ ἡ ποιητικὴ πᾶσα ὑμνητική**· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς** : Διον.'Αρεοπ.244,7.
ὑμνητός-ή-όν **ὁ** ἐξυμνούμενος, ἐπαινούμενος : Πίνδ.Π 10,22 **ἀνὴρ εὐδαίμων καὶ ὑμνητός.**
ὑμνητρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑμνητὴς **βλ.λ., ἡ** ὑμνοῦσα, ᾄδουσα ὕμνους : Πολυβ.1,35.
ὑμνήτωρ-ορος μσν. ὁ ὑμνητήρ, ὑμνητὴς **βλ.λ.**: Μιχ.Σύγκ.ἐν 'Εγκώμ.Διαν.355 (ἐκδ. Παρ.).
ὑμνοάνασσα (ἡ) ποι. ἡ ἄνασσα τῶν ὕμνων : Βοκχ.11(12),1 **ὡσεὶ κυβερνήτας σοφός, ὑμνοάνασσ' Εὔθυνε Κλειοῖ νῦν φρένας ἀμετέρας.**
ὑμνογραφία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ ὑμνογραφῇ **τις,** ἡ δι' ὕμνων ἐξύμνησις, ὁ ἐγκωμιασμὸς μὲ ὕμνους.
ὑμνογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑμνογράφον ἢ τὴν ὑμνογραφίαν.
ὑμνογράφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων **ἢ** συνθέτων ὕμνους καὶ ἰδίᾳ ἐκκλησιαστικούς : Φίλ. 2,605 **μαρτυρεῖ δέ μου τῷ λόγῳ ὁ ὑμνογράφος.**
ὑμνογραφῶ-έω νεώτ. γράφω ἢ συνθέτω ὕμνους.
ὑμνοδότειρα (ἡ) ποι. ἡ δότειρα τῶν ὕμνων : 'Ορφ.'Υμν.2,7.
ὑμνοθετήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ὑμνοθέτης : ΕΜ 177,25.

ὑμνοθέτης [ὁ] μτγν. ὁ συνθέτης τῶν ὕμνων, λυρικὸς ποιητής : Θεόκρ.'Επιγράμμ.11, ΑΠ 7,428,16, αὐτ.12, αὐτ.4,1,2, αὐτ.12,257 **μόχθον ὑμνοθετᾶν.**

ὑμνολόγημα-ατος [τὸ] μαν. ἐγκωμίασμα, ἐπαινετικὸν ᾆσμα : 'Ανδρ.Κρ.144Α **τὰ ἐξόδια προσεπᾴδειν ὑμνολογήματα.**

ὑμνολογία [ἡ] μτγν. ὕμνος ἐγκωμιαστικός, ᾠδὴ ἐπαινετική : Σύμμ.ΠΔ'Ιὼβ 33,26, αὐτ. Ψαλμ.64,9, Διον.'Αρεοπ.6,30, αὐτ.96, αὐτ.111.

ὑμνολογικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑμνολόγον βλλ. : 'Αθαν.2,275.

ὑμνολόγιον [τὸ] νεώτ. συλλογὴ ὕμνων, βιβλίον περιέχον ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους.

ὑμνολόγος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ λέγων, ὁ ψάλλων ἢ ὁ συνθέτων ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους : Διον.'Αρεοπ.182, 'Ανδρ.Κρ.132,144.

ὑμνολογῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. λέγω ἢ ψάλλω ὕμνους, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ. 55,11, αὐτ.64,9, Γρηγ.Νύσσ.3,243, Κύριλλ.'Αλ.5,509Β.

ὑμνοπλόκος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πλέκων, ὁ συνθέτων ὕμνους : 'Ισίδωρ.Θεσσ.ἐν Mi.139,17.

ὑμνοποιός-όν ποι. ὁ ποιῶν ὕμνους, ὑμνολόγος, ὑμνοπλόκος, ὑμνῳδός, ἐγκωμιαστής : Εὐρ.Ῥῆσ.651 **τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρῄκιον θεᾶς Μούσης·** || κτ. ἐπέκτ. τὸ ἀρσ. **ὑμνοποιός** ὡς οὐσ. γεν. ὁ ποιητής : αὐτ.'Ικ.180 **τὸν θ' ὑμνοποιὸν αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη χαίροντα τίκτειν.**

ὑμνοποιοῦμαι-έομαι μτγν. ποιῶ καὶ ᾄδω ὕμνους, δι' ὕμνων ἐγκωμιάζω : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.55,11.

ὑμνοπολεύω μτγν. περὶ ὕμνους ἀναστρέφομαι, ὑμνῶ, δι' ὕμνων ἐγκωμιάζω : Συνέσ.'Υμν.8,50.

ὑμνοπόλος-ον ὁ περὶ τοὺς ὕμνους ἀναστρεφόμενος, ὁ ἀσχολούμενος μὲ ὕμνους ἢ ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς αὐτούς : Φάλαρ.'Επιστ.19, Σουΐδ.· || τὸ ἀρσ. **ὑμνοπόλος** ὡς οὐσ. ὁ ποιητής, ὁ δι' ὕμνων ἐξαίρων τι : 'Εμπ.457, Σιμων.116, ΑΠ 7,18.

ὑμνοπολῶ-έω μτγν. κ. **ὑμνηπολῶ** ['Ησ., Φώτ.] καταγίνομαι εἰς τὴν σύνθεσιν ὕμνων : ΑΠ 1,123.

ὕμνος [ὁ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ᾠδὴ ᾀδομένη εἰς τιμὴν θεοῦ, ἥρωος ἢ ἁγίου, ἰδίᾳ ἐγκωμιαστικόν, πανηγυρικοῦ χαρακτῆρος ᾆσμα πρὸς τιμὴν θεῶν ἢ ἡρώων ἢ ἁγίων· Πλάτ.Νόμ.700Β «καί τι ἦν εἶδος ᾠδῆς εὐχαὶ πρὸς θεούς, ὄνομα δὲ ὕμνοι ἐπεκαλοῦντο»· οἱ ὕμνοι ἐνίοτε ἐγράφοντο ἐν ἐπικῷ μέτρῳ ὡς οἱ ὁμηρικοὶ καὶ οἱ ὀρφικοί, ἀλλὰ καὶ ἐν λυρικῷ μέτρῳ ὡς οἱ τοῦ Πινδάρου [πρβλ. 'Αριστφ.'Ιππ.530]· οἱ λυρικοὶ κυρίως ᾔδοντο πρὸς κιθάραν, χωρὶς ὄρχησιν [Πρόκλ. π. Φώτ.523] : 'Οδ. Θ 429 **δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων,** 'Ησίοδ.'Εργ.655 **ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ',** 'Υμν.'Απόλλ.160 **ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν ὕμνον ἀείδουσιν,** Πίνδ.Ο 1,8 **ὅθεν ὁ πολύφατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται,** αὐτ.Ν 8,50, Αἰσχ. Χο.475, Εὐρ.'Ιππ.56, Πλάτ.Νόμ.801D, Δημ.530 **τοὺς χοροὺς . . καὶ τοὺς ὕμνους θεοῖς ποιεῖσθε,** Σολωμ.'Ωδὴ στὴ σελήνη 7· || νεώτ. κ. δημ. **ἐθνικὸς ὕμνος** ἴδιον ᾆσμα καθιερωμένον ἐπισήμως παρ' ἑκάστῳ λαῷ ὡς σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος· || **ἐπινύμφειος ὕμνος** γαμήλιος ᾠδή, γαμήλιον ᾆσμα : Σοφ.'Αντ.814 **οὔτ' ἐπινύμφειός πω μέ τις ὕμνος ὕμνησεν·** **2)** κ. μσν. σπαν. θρηνητικὸν ᾆσμα, θρηνητικὴ ᾠδὴ ἀπευθυνομένη πρὸς θεὸν ἢ ἥρωα : Αἰσχ.'Επτ 867 **τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον 'Ερινύος ἀχεῖν,** αὐτ.Πέρσ.620, αὐτ.625, αὐτ. Εὐμ.331, Εὐρ.'Αλκ.447 **ἐν ἀλύραις κλέοντες ὕμνοις,** 'Ακολουθ.Μ.Σαββάτου 'Ορθρ.'Εγκώμ.3 **ὕμνους ἐξοδίους προσᾴσωμεν τῷ Κτίστῃ·** **3)** ὕμνος ᾄδου προσωνυμία ὑπὸ τοῦ Φρυνίχου τοῦ μουσικοῦ Λάμπρου, ἐπειδὴ οἱ ὕμνοι αὐτοῦ ἦσαν ὁ θάνατος : 'Αθήν.2,41D· **4)** μσν. χρησμός, λόγιον, μαντεία, ὡς οὔσης καὶ τῆς συνθέσεως τούτων ὁμοίας **πρὸς τὴν τῶν ὕμνων** : Εὐστ.Διον.Περ.481· **5)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἐνθουσιώδης · ἔπαινος, ἐγκώμιον : **τὸ ἄρθρον τοῦ εἶναι ὕμνος εἰς τὴν ἑλληνικὴν φιλοξενίαν - ὁμορφιά.**

ὑμνοτῆιαι 'Ησ. «σύνοδοι τῶν **ἐπ'** ἔτος γεγαμημένων».

ὑμνοτόκος-ον μτγν. ποι. ὁ τίκτων, γεννῶν, παράγων ὕμνους, μουσικός : Νόνν.Δ 26,204.

ὑμνῶ-έω [ὕμνος] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **ὑμνείω** ['Ησίοδ.'Εργ.2], δωρ. γ' πληθ. **ὑμνεῦσι** ['Υμν.'Απόλλ.190], β' ἐν. προστ. **ὕμνη** ['Αριστφ.Λυσ.1321], θηλ. μτχ. **ὑμνεῦσα** ['Ησίοδ.Θ 11], λακων. α' πληθ. ὑποτ. **ὑμνίωμες** [αὐτ.1305], ᾄδω, ψάλλω ὕμνον, ἀνυμνῶ, ἐξυμνῶ, εὐφημίζω, ἐγκωμιάζω, μτ. αἰτ. τοῦ ἐξυμνουμένου προσ. ἢ τοῦ πράγματος : 'Ησίοδ.Θ 11, αὐτ.23, 'Ηρ.4,35 **παρὰ δὲ σφ... μαθόντας νησιώτας τε καὶ 'Ιωνας ὑμνέειν 'Ωπίν τε καὶ 'Αργην,** Σοφ.'Αντ.815 **οὔτ' ἐπινύμφειός πω μέ τις ὕμνος ὕμνησεν,** Ξεν.'Απομν.4,2,23, 'Ακολ.Θ Λειτ. **Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε·** κ. μτ. διπλῆς αἰτ. : Θουκ.2, 42 **ἃ τὴν πόλιν ὕμνησα·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Αἰσχ.'Αγ.1191, αὐτ.1474, Εὐρ.'Ηρ.688· || παθ. ὑμνοῦμαι, ἐξυμνοῦμαι, ἐγκωμιάζομαι : 'Ηρ.5,67 **'Αργεῖοι . . τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται,** Ξεν.'Ελλ.7,1,38, 'Αριστλ.ΗΝικ.10,10,6 **αἱ ὑμνούμεναι φιλίαι·** κ. ἀμτβ. : Θουκ.1,21 **ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασι περὶ αὐτῶν,** Ξεν.'Αγησ.11,2 **ὑμνῶν οὔποτ' ἔληγεν·** **2)** συχν. π. ποιητ. συνάπτεται μτ. λ. δηλουσῶν λυπηρόν τι ἢ κακόν, δθ. ἀποδοτέα ἡ φρ. διὰ τοῦ ὀδύρομαι, μέμφομαι : Σοφ.'Ηλ.382 **ἐν κατηρεφεῖ στέγῃ . . ὑμνήσεις κακά,** Εὐρ.Ῥῆσ.976, αὐτ.Μήδ.423 **τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν,** Πλάτ.Πολ.329Β **ὑμνοῦσι τὸ γῆρας, ὅσων κακῶν αἴτιον** [ἐστί]· κ. ποθ. : Αἰσχ.'Επτ.7 **'Ετεοκλέης ἂν . . ὑμνοῖτο . . φροιμίοις πολυρρόθοις·** **3)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ψάλλω ἐκκλησιαστικὸν ὕμνον, ἀνυμνῶ, δοξολογῶ τὸν θεόν : ΚΔ Ματθ.26.30 **καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν 'Ελαιῶν·** **4)** ὁμιλῶ, ἰδ. κατ' ἐπανάληψιν διηγοῦμαι, λέγω ἐπανειλημμένως, ἐπαναλαμβάνω : Πλάτ.Πρωτ.317Α, αὐτ.Πολ.549Ε, αὐτ.364Α **πάντες γὰρ ἐξ ἑνὸς στόματος ὑμνοῦσι,** αὐτ.Θεαίτ.174Ε· κ. παθ. : Σοφ.Αἴ.292 **ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα** [πολυθρύληται]· || φρ. **τὸν νόμον ὑμνῶ** ἐπαναλαμβάνω ἢ ἀπαγγέλλω τὸν τύπον τοῦ νόμου : Πλάτ.Νόμ 870Ε· **5)** ἠχῶ, βομβῶ : Πλάτ.Πολ.463D **αὗται φῆμαι . . ὑμνήσουσιν εὐθὺς περὶ τὰ τῶν παίδων ὦτα.**

ὑμνώδης-ους-ες μτγν. ὁ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὕμνου γενόμενος, ὁ ὢν ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὕμνων : Φιλόστρ.Εἰκ.204.

ὑμνῳδία [ἡ] κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑμνῳδῶ, ᾆσις ὕμνου, ψαλμῳδία : Εὐρ.'Ελ.1434 **πᾶσαν δὲ χρὴ γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίοις ὑμνῳδίαις,** 'Επιγρ.· **2)** μτγν. ὕμνος, λυρικὸν ποίημα : Λουκ.Φιλόπ.26, 'Αρτεμίδ.Δαλδ.1,56· || μσν. κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος, ἐκκλησιαστικὸν ᾆσμα· **3)** νεώτ. συλλογὴ ὕμνων ἐκκλησιαστικῶν, βιβλίον περιέχον ἐκκλησιαστικὰ ᾄσματα : **Ἱερὰ ὑμνῳδία·** **4)** χρησμῳδία, προφητικὴ ᾠδή : Εὐρ 'Ιων 682 **τίν' ἔχρησας ὑμνῳδίαν ;**

ὑμνῳδικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑμνῳδίαν : Εὐστ.Πον.52,77, αὐτ.152,2.

ὑμνῳδογράφος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ ὑμνογράφος.

ὑμνῳδός-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὕμνους, ᾄσματα ἐγκωμιαστικὰ ᾄδων, ψάλλων, ὑμνολόγος : Εὐρ.'Ηρ. 394 **ὑμνῳδῶν τε κορᾶν ἤλυθεν 'Εσπερίδων ἐς αὐλάν,** Διογ.Τραγ.π.'Αθήν.14,636Α **σοφὴν θεῶν ὑμνῳδόν·** || νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑμνῳδός** ὡς οὐσ. ὁ συνθέτων ἢ ψάλλων ὕμνους, ὑμνολόγος || σπαν. ὁ χορὸς δράματός τινος ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὑμνῳδούς : 'Επιγρ.· **2)** νεώτ. ὑμνογράφος· **3)** ὁμ. κτ. ἐπέκτ. ἐγκωμιαστής, ἐπαινέτης.

ὑμνῳδῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑμνῴδησα, ᾄδω ὕμνον, ᾠδὴν ἐγκωμιαστικήν, ἐπαινετικὸν ᾆσμα : Πλάτ. Νόμ.682Α· || γεν. ᾄδω : Αἰσχ.'Αγ.990 **τὸν δ' ἄνευ λύρας ὅμως ὑμνῳδεῖ θρῆνον Ἐρινύος αὐτοδίδακτος ἔσωθεν θυμός**· || μσν. κ. νεώτ. ψάλλω ὕμνον ἐκκλησιαστικόν· **2)** χρησμῳδῶ : Εὐρ. Ἴων 6 **ἵν' ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί**· **3)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἐγκωμιάζω, ὑμνῶ, ἐξυμνῶ : **οἱ ὑμνῳδοῦντες τὸν Κύριον.**

ὑμνῳδῶς ἐπίρρ. μσν. καθ' ὑμνῳδίας **βλ.λ.||:** Στεφ.Διάκ. ἐν **Mi.**100,1076.

ὗμοι ἐπίρρ. 'Επιγρ. αἰολ. τ. τοῦ ὁμοῦ βλ.λ.

ὕμοιος-α-ον μτγν. αἰολ. τ. τοῦ ὅμοιος βλ.λ.:Θεόκρ.29,20 **φιλεῖ δ', ἄς κε ζόῃς, τὸν ὔμοιαν ἔχειν ἀεί**· || ἐπίρρ. **ὑμοίως** : 'Επιγρ.

ὑμός-ή-όν ἐπ., δωρ. θηλ. -ά, ὑμέτερος βλ.λ. : 'Ιλ. Ε 489, αὐτ.Ν 815, 'Οδ.Α 375 **ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους**, αὐτ.Β 140, 'Ησιόδ.Θ 662· **2)** ὁ σὸς βλ.λ. : Πίνδ.Π 7,17 **ὦ Μεγάκλεες, ὑμαὶ τε καὶ** προγόνων, αὐτ.8,66.

ὑμῶν γενικ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. σύ.

ὑνέθηκε δωρ. τ. τοῦ ἀνέθηκε, γ' ἑνικ. πρόσ. ὁριστ. ἀορ. τοῦ ρ. τίθημι βλ.λ. : 'Επιγρ.Κύπρου, 'Επιγρ. Σπάρτης ἢ 'Ηλιδος.

ὑνί(ον) (τό) νεώτ., δημ. κ. **γυνί** δ.γρ.τοῦ ὑννίον βλ.λ.

ὑνιορρινικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕνιν βλ.λ.2) ἅμα καὶ τὴν ρῖνα.

ὕνις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὑννίον βλ.λ., τὸ **εἰς τὸ** ἄκρον τοῦ ἀρότρου σίδηρον **τὸ ἀνασκάπτον τὴν** γῆν : Βάβρ.37 **σύροντι . . ὕνιν**· **2)** νεώτ. ἀνατ. ὀστοῦν τετράγωνον ἢ πεντάγωνον σχηματίζον τὸ ὀπίσθιον τριτημόριον τοῦ ρινικοῦ διαφράγματος.

ὕννης (ὁ) ἡ ὕνις βλ.λ.|| : Σχόλ.'Ησιόδ."Εργ.425,'Ησ.

ὑννιμάχος-ον μτγν. ὁ διὰ τοῦ ὑνίου μαχόμενος, ὁ ἀροτριῶν γεωργός : Μάξ.Τυρ.30,6.

ὑν(ν)ί(ον) (τό) νεώτ., δημ. κ. **γυνί κ. γενί** τὸ ἀνασκάπτον τὴν γῆν τριγωνοειδὲς σιδηροῦν ἄκρον τοῦ ἀρότρου, ὕνις : παροιμ. **βρῆκε ἡ νύφη μας τὸ ὑνὶ πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα** (ἐπὶ τῶν νομιζόντων ὅτι ἀνεκάλυψαν πράγματα φανερώτατα).

ὕννος ἐσφ.γρ. τοῦ ἴννος.

ὕντωσε 'Ησ. «συμπαρῆσαν».

ὗξον 'Ησ. «βοήθησον».

ὑοβασκός (ὁ) ὁ χοιροβοσκός : 'Αριστλ.ΖΙ 8,21,2.

ὑοβοσκῶ-έω μτγν. εἶμαι ὑοβοσκός, βόσκω χοίρους, εἶμαι χοιροβοσκός : Μοῖρ.355.

ὑοβότης 'Ησ. «ὑοβοσκός».

ὑογλωσσικός-ή-όν νεώτ. **ἐπὶ μυῶν, ὁ συνδέων** τὴν γλῶσσαν πρὸς τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν.

ὑοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων **τὸ** σχῆμα τοῦ γράμματος Υ, ὅθ. **ὑοειδὲς ὀστοῦν** τοξοειδὲς ὀστοῦν κατὰ τὴν μέσην χώραν τοῦ τραχήλου : Γαλ. 18,2· || ἐπίρρ. -ῶς : 'Ορειβ.127.

ὑοεπιγλωττικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ συνδέων τὴν ἐπιγλωττίδα καὶ τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν.

ὑοθυρεοειδής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὁ συνδέων τὸν θυρεοειδῆ χόνδρον καὶ **τὸ** ὑοειδὲς ὀστοῦν.

ὑόκοπρος (ἡ) γλωσσ. κόπρος ὑός, χοίρου.

ὑολλός (ὁ) 'Ησ. «τόπος συῶν βορβορώδης».

ὑομεμνία 'Ησ. «ἑορτὴ ἐν 'Αργει».

ὑομουσία (ἡ) χοιρομουσική, χοιρίνη πρὸς μουσικὴν διάθεσις, ἀπαιδευσία : 'Αριστφ.'Ιππ.986.

ὑοπόλος (ὁ) μτγν. ὁ χοιροβοσκός : Πολυβ.7,187.

ὑόπρῳρος-ον μτγν. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἔχων πρῷραν σιμὴν ὡς τὸ ρύγχος **τοῦ χοίρου** : Πλούτ.Περ.26 ναῦς ὑόπρῳρος **τὸ σίμωμα**· **2)** 'Ησ. **ἐν λ.** σάμαινα «εἶδος νεώς, ὑὸς ἔχουσα προτομήν».

ὑάσε(ι)ρις-ιδος (ἡ) μτγν. **τὸ** φυτὸν κενταύριον **τὸ** μικτόν : Πλίν.ΦΙ 27,64.

ὑοσηρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν συνθέτων.**

ὑοσκίνη (ἡ) νεώτ. ἡ σκοπαλαμίνη βλ.λ.

ὑοσκυαμίνη (ἡ) νεώτ. φαρμ. **ἀλκαλοειδὲς τοῦ** ὑοσκυάμου.

ὑοσκυάμινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξ ὑοσκυάμου **λαμβανόμενος** : Διοσκ.1,42 **ὑοσκυάμινον ἔλαιον.**

ὑοσκύαμος (ὁ) κ. νεώτ. **εἶδός** τι δηλητηριώδους φυτοῦ ποώδους **ἐκ τῶν σαλανοειδῶν**, ἀδύσκυαμος, γέροντας, γέρος, γερούλι, δαιμοναριά, δοντόχορτο, μηλόχορτο, στρουμπάρα : Ξεν.Οἰκ.1, 13 **τὸν ὑοσκύαμον, ὑφ' οὗ οἱ φαγόντες παραπλῆγες** γίνονται, Πλούτ.Δημήτρ.20, Διοσκ.4,69.

ὑοσκυαμῶ-άω μαίνομαι φαγὼν ὑοσκύαμον·'Ησ., Σουίδ. «ὑοσκυαμᾶν· μεμηνέναι, παραπαίειν» : Φερεκρ. ἐν Κοριανν.7.

ὑοστασία (ἡ) μτγν. **ἡ τῶν** χοίρων στάσις, **συοφόρβιον**, χοιροστάσιον.

ὑοῦκκα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν** λειριοειδῶν : **ὑοῦκκα ἡ ραγοφόρος** (φυτὸν **οὗ αἱ** ἶνες **τῶν** φύλλων γίνονται κλωστικὴ ὕλη πρὸς κατασκευὴν σχοινίων).

ὑόφθαλμος (ὁ) μσν. τὸ φυτὸν ἀστὴρ βλ.λ.||) **ὁ** ἀττικάς, τὸ νεκρολούλουδο : 'Απουλ.Βοτ.61.

ὑοφορβεῖον (τό) γλωσσ. χοιροστάσιον βλ.λ.

ὑοφόρβιον (τό) μτγν. συοφόρβιον, ἀγέλη συῶν, χοίρων : Στράβ.4,4,3 **οὕτως δ' ἐστὶ δαψιλῆ καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ ὑοφόρβια**, αὐτ.5,1,12.

ὑοφορβός (ὁ) μτγν. χοιροβοσκός : Πολυβ.7,187.

ὑοχιμπίνη (ἡ) νεώτ. ἀφροδισιακόν τι φάρμακον.

ὑπά πρόθ. αἰολ. τ. τῆς ὑπὸ βλ.λ.

ὑπαγανακτῶ-έω μτγν. ἐπί τι ἢ ὀλίγον ἀγανακτῶ : Διον.'Αλ.Δημ.54, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,7.

ὑπαγαπῶ-άω μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον **τι** ἀγαπῶ : 'Ιώσ.ΑΙ 12,4,6 (δ.γρ. ὑπεραγαπῶ).

ὑπαγγέλλω μτγν. κρυφίως ἀγγέλλω, κατοδίδω, προδίδω : Μουσαῖ.106 νεύμασι **λαθριδίοισιν ὑπαγγελέουσα Λεάνδρῳ.**

ὑπάγγελος-ον ποι. ὁ ὑπ' ἀγγέλου, μηνυτοῦ εἰδοποιηθεὶς ἢ **προσκληθείς**, ἀντίθ. ἀπρόσκλητος : Αἰσχ.Χο 838 **ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος**, Σοφ.Τρ.391.

ὑπάγγελτος-ον λεξ. μτ. δοτ. ὁ κρυφίως διαβεβλημένος **εἴς** τινα **ἢ προδεδομένος** : Σουίδ. **ὁ δὲ καταρρωδήσας, μὴ γενόμενος ὑπάγγελτος τοῖς Ρωμαίοις** κινδυνεύσῃ.

ὑπαγκαλίδιος-α-ον μσν. ὁ ὑπαγκάλιος βλ.λ.: Κ Μανασσ.Χρον.1445 **βρέφος ὑπαγκαλίδιον.**

ὑπαγκαλίζω, μέλλ. -ίσω κ. -ιῶ, περιβάλλω **διὰ τῶν** βραχιόνων, **περισφίγγω ἐν** τῇ ἀγκάλῃ μου, περιπτύσσομαι, ἀγκολιάζω : Εὐρ.Κύκλ.498 **φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων**· || τὸ παθ. ἐν μτβ. χρ. : αὐτ.'Ηρακλ.42 **ἡ δ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς 'Αλκμήνη γένος . . ὑπηγκαλισμένη σώζει.**

ὑπαγκάλιος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ **τέκνου**, ὁ **ἐν** ταῖς ἀγκάλαις **φερόμενος**, βασταζόμενος : Διον. 'Αλ.Ρωμ.7,67 (δ.γρ. ὑπάγκαλος), ΚΜανασσ.Χρον. 3702 **παῖδες ὑπαγκάλιοι.**

ὑπαγκάλισμα-ατος (τό) **ποι.** τὸ **εἰς** τὰς ἀγκάλας λαμβανόμενον, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐναγκαλίσματος, ἀγαπητὸν πλάσμα, ἐπὶ τέκνου, συζύγου ἢ ἐρωμένης : Σαφ.Τρ.540 **δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς** ὑπὸ χλαίνης ὑπαγκάλισμα, Εὐρ.Τρῳ.752 **ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον**· || κ. ἐπὶ κάλπης περιεχούσης κόνιν ἀγαπητοῦ νεκροῦ : αὐτ."Ιων 1337 **ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χερὸς ὑπαγκάλισμ' ἐμῆς.**

ὑπαγκαλιστός-ή-όν μσν. δ.γρ. τοῦ ὑπαγκαλίδιος ἐν ΚΜανασσ.Χρον.1445.

ὑπάγκαλος-ον μτγν. **ὁ** ὑπαγκάλιος βλ.λ : **Διον.** 'Αλ.Ρωμ.7,67 (δ.γρ.).

ὑπαγκωνίζω μσν. θέτω τι ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα, στηρίζω τι ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος : Ψελλ.Πον.149,7 **διαγρυπνοῦντες . . καὶ μηδ' ὅσον τὴν χεῖρα ὑπαγκωνίσαντες.**

ὑπαγκώνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα τιθέμενον προσκεφάλαιον, τὸ ἐφ' οὗ ἐρείδεται ὁ ἀγκών τινος **ἐν κατακλίσει** : Πολυδ.6,10, Γαλ. 12,218, Σύμμ.ΠΔ 'Ιεζ.13,18.

ὑπάγνυμι μτγν. ὑποκάτωθεν συντρίβω, θραύω ἢ χωρίζω εἰς διαμερίσματα, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Οππ. 'Αλ.4,653 **εἱλεῦσι νεπόδων δειλὰς στίχας εἰς ἕνα χῶρον .., κευθμῶσιν ὑπαγνύμενον θαμέεσσιν.**

ὑπαγορ(ε)ία (ἡ) μσν. ὑπαγόρευσις, ὑποθήκη, νουθεσία, συμβουλή : 'Αμφιλόχ.159B, αὐτ.55A **πρὸς ἣν ὁ Συμεὼν ὑπαγορίαν ἐντίθεται** φάσκων, Γεώργ. 'Αλ. ἐν Βί.'Ιω.Χρυσ.8,223,1· **2)** 'Ησ. «μοκρηγορία, μακρὰ διάλεξις».

ὑπαγόρευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. παρόρμησις, παρακίνησις, παρακέλευσις : 'Ιώσ.ΑΙ 17,4,3 **ἀφίκετο δὲ γράμματα παρὰ τῶν ἐν Ρώμῃ φίλων τῷ 'Ηρώδῃ, γνώμῃ καὶ ὑπαγορεύσει** 'Αντιπάτρου· ‖ νεώτ. παρακίνησις, ἐπιταγή : **αἱ ὑπαγορεύσεις τοῦ καθήκοντος - τῆς στοργῆς - τῆς φιλοπατρίας· 2)** μτγν. ὑπόδειξις, εἰσήγησις, ὁδηγία, **συμβουλή**, νουθεσία, ὑποθήκη : αὐτ.19,1,2, αὐτ.3,8,8 **κατὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ** θεοῦ, Κλήμ.'Αλ.102 **καὶ ὑπαγορεύσει μὲν τῶν πρακτέων, ἀπαγορεύσει δὲ τῶν ἐναντίων· 3)** νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπαγορεύω, ἀπαγγελία τινὸς εἰς ἐπήκοον ἄλλου ὅπως τὸ γράφῃ ἢ τὸ ἐπαναλάβῃ προφορικῶς : **γράφει** καθ' **ὑπαγόρευσιν· 4)** μτγν. ἐπὶ συγγράμματος, ἡ καθ' ὑπαγόρευσιν εἰς ἀντίγραφα ἔκδοσις:Σωκρ.'Εκκλ.'Ιστ.79,32**ἐν τῇ πρώτῃ ὑπαγορεύσει.**

ὑπαγορευτής (ὁ) μσν. ὁ ὑπαγορεύων, ὁ ἀπαγγέλλων τι εἰς ἄλλον, ἵνα τὸ ἐπαναλάβῃ : Νικ.Χων. Χρον.140D **ὁ τοῦ γράμματος** ὑπαγορευτής.

ὑπαγορευτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος ἢ ἱκανὸς εἰς τὸ ὑπαγορεύειν, ὑπαγορεύων, ὑπομιμνήσκων, ὑποδεικνύων **τι** : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.495 **τὸ δὲ ἐνδεικτικὸν σημεῖον ἐκφύσεως ὑπαγορευτικὸν εἶναι δοκοῦν τοῦ σημειωτοῦ.**

ὑπαγορεύω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. β' ὑπηγόρευσα, ἀττ. ἀόρ. **β' ὑπεῖπον,** δημ. **ὑπαγόρεψα,** παρακ. **ὑπείρηκα,** παθ. ἀόρ. ὑπηγορεύθην, παθ. **ὑπαγορεύομαι, μτχ. παθ.** παρακ. **ὑπηγορευμένος, ἀπαγγέλλω τι εἰς** ἐπήκοον ἄλλου τινός, ὅπως τὸ γράφῃ **ἢ τὸ ἐπαναλάβῃ** προφορικῶς : **ὑπαγορεύει τὸ θέμα - ἐπιστολὴν - ἔγγραφον, - ὁ δικαστὴς ὑπαγορεύει τὸν ὅρκον εἰς τὸν μάρτυρα·** κ.παθ. : Ξεν.Οἰκ.15,7 **δεῖ γράμματα ἐπίστασθαι τὸν μέλλοντα δυνήσεσθαι τὰ ὑπαγορευόμενα** γράφειν, 'Αριστλ.Τόπ.6,5,2, Δημ.219, - ὑπηγορεύθη **τὸ θέμα· 2)** μτγν. προτείνω, ὑποδεικνύω : Στράβ.1,2,32 **οἱ δ' ἐκτὸς καὶ πόρρω βάρβαροι οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπηγόρευον ἐλπίδα,** Πλούτ.Μάρκελλ.29· κ. **μτ.** ἀπαρφ. : Διον.'Αλ.Θουκ.19· ‖ νεώτ. ὑποδεικνύω, **συμβουλεύω** ἐπιτακτικῶς, παρακινῶ εἴς τι, **ἐπιβάλλω : θὰ πράξω ὅ,τι ἡ συνείδησίς μου μοῦ ὑπαγορεύει, - ἡ κατάστασις ὑπαγορεύει τὴν λῆψιν σοβαρῶν μέτρων· 3)** μτγν. σημαίνω πρὸς **τούτοις, προσέτι** : 'Απολλ Δύσκ.Συντ.70,297· **4)** ὁμ. ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ : 'Αρποκρ.,ΑΒ 409.

ὑπαγορία (ἡ) 'Ησ. «ὑπαγόρευσις, νουθεσία».

ὑπαγροικίζω μτγν. ὁμιλῶ ὡς ἀγροῖκος, φέρομαι ὡς χωριάτης : **Γρηγ.**Νύσσ.2,295D.

ὑπάγροικος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁπωσοῦν ἀγροῖκος, χωριάτης : 'Αριστφ.άπ.552 **ὑπαγροικοτέρα διάλεκτος, Σέξτ.**'Εμπ.Μαθ.6,50.

ὑπάγρυπνος-ον ὁ οὐχὶ ὅλως ἄγρυπνος, ὁ ἐν ὑπνηλίᾳ ὤν : 'Ιππ.Κωακ.146.

ὑπαγρυπνῶ-έω ἀγρυπνῶ κατὰ τρόπον ὥστε μόλις δύναμαι νὰ ἀνθέξω εἰς τὸν ὕπνον : Σουΐδ.

ὑπάγω κ. μσν. κ. **νεώτ.**, μέλλ. **ὑπάξω,** ἀόρ.β' **ὑπήγαγον, παθ. ἀόρ. ὑπήχθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑπηγμένος,** ἄγω, φέρω, ὁδηγῶ τι ὑποκάτω : 'Ιλ.Π 148 **ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,** αὐτ.Ψ 261· ‖ κ. ἁπλῶς **ὑπάγω τι** : 'Οδ.Ζ 73· **2)** μτφ. φέρω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὑποτάσσω : 'Ηρ.8,106 **οἱ θεοὶ ὑπήγαγόν σε ἐς χέρας τὰς ἐμάς,** Λουκ.Μισθ. Συν.3· ‖ κ. μέσ. φέρω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου: Θουκ.7,46 **ἐς .. 'Ακράγαντα .. πεντεκαίδεκα ναυσὶ Σικανὸν ἀπέστειλαν, ὅπως ὑπαγάγοιτο τὴν πόλιν,** Λουκ.Θε.Δ.18,1· **3)** νεώτ. τάσσω, θέτω τι ὑπὸ ἄλλο ἢ εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν : **ὑπήγαγεν ὅλας τὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του·** κ. παθ. : **ὑπάγομαι εἰς τὴν κλάσιν τῶν κληρωτῶν τοῦ 1932· 4)** φέρω τὸν ὑπόδικον ἐνώπιον τῆς ὑψηλῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, ὥστε αὐτὸς νὰ ἵσταται χαμηλότερον, ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον, δθ. **ἐνάγω τινὰ ὑπό τι(να)** ἐνάγω εἰς δίκην, καταγγέλλω, κατηγορῶ : 'Ηρ.9,93 **ὑπαγαγόντες μὲν ὑπὸ δικαστήριον κατέκριναν,** Θουκ. 3,70, Ξεν.'Ελλ.2,3,28, αὐτ.33· ‖ ὑπάγω τινὰ θανάτου ἐγκαλῶ τινα δι' ἔγκλημα, οὗ ἡ ποινὴ εἶναι θάνατος : αὐτ.2,3,12 **συλλαμβάνοντες ὑπῆγον θανάτου,** αὐτ.5,4,24· ‖ **ὑπάγω τινὰ θανάτου ὑπὸ τὸν δῆμον** ἐγκαλῶ τινα ἐνώπιον τοῦ δήμου ἐπὶ ἐγκλήματι, οὗ ἡ ποινὴ θάνατος : 'Ηρ.6,136· κ. ἐν τῷ μέσ. γ. : Εὐρ.'Ηλ.1155 **παλίρρους δὲ τάνδ' ὑπάγεται δίκα·** ‖ μτγν. μτ. δοτ. : Λουκ.Δραπ.11· **5)** βραδέως ὁδηγῶ, ἄγω πρόσω, πρὸς τὰ ἐμπρός, βραδέως καὶ κατὰ μικρὸν προάγω : Ξεν.Κυν.5,15 **λαμβάνειν δὲ τοῦ λαγῶ τὰ ἴχνη ὑπάγοντα τὰς κύνας ἐκ τῶν ἔργων ἄνωθεν,** αὐτ.10,4· **6)** κ. νεώτ. ἀμτβ. πορεύομαι, βαδίζω, μεταβαίνω, πηγαίνω, πάω : Εὐρ.Κύκλ.53 **ὕπαγ' ὤ, ὕπαγ' ὤ,** 'Αριστφ.Βάτρ.174 **ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ,** ΚΔ Ματθ.4,10 **ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ !· 7)** ἐπὶ στρατοῦ, ἐπέρχομαι βραδέως ἢ κατὰ μικρόν : Ξεν 'Αν.3,4,48 **καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν** ὑπάγειν **παρεκελεύετο· 8)** πανούργως, κρυφίως ἑλκύω, φέρω τινὰ εἰς τὸν σκοπόν μου, ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ, φέρω τινὰ εἰς τὰ θελήματά μου : 'Ηρ.9,94 **ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες εἰρώτεον** τίνα δίκην **ἂν ἕλοιατο·** ‖ ἑλκύω, παρασύρω : Εὐρ.Κύκλ.505 **ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,** Πλάτ.Εὐθφρ.14C **τὸν ἐρωτῶντα τῷ ἐρωτωμένῳ ἀκολουθεῖν .. ὅπῃ ἂν ἐκεῖνος** ὑπάγῃ, Ξεν.Κ(1 1, 6,37, αὐτ.3,2,8, 'Αριστλ.Ζ19,8,6 ἐὰν πέρδιξ ὑπ' ἀνθρώπου ὀφθῇ ἀπὸ τῶν ᾠῶν ὑπάγει (αὐτὸν) (τὸν ἀπάγει, τὸν απομακρύνει ἀπὸ τῶν ᾠῶν της φεύγουσα)· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.'Ανδρ.428· ‖ μέσ. ἄγω, φέρω ὑπ' ἐμαυτὸν δι' ἀπάτης πρὸς ἴδιον συμφέρον ἢ ὁδηγῶ πρὸς τὰ ἐμπρός : 'Ιων π.'Αθήν.13,604D, Ξεν.'Αν.2,4,3 **καὶ νῦν μὲν ἡμᾶς ὑπάγεται μένειν διὰ τὸ διεσπάρθαι αὐτῷ τὸ στράτευμα· 9)** τὸ μέσ. προτείνω ἢ προβάλλω τι εἴς τινα ὡς δέλεαρ, ὅπως ὁδηγήσω αὐτὸν εἰς ἕτερόν τι, ἀλλαχοῦ που : Εὐρ.'Ανδρ.906, Ξεν.'Αν.2,1,18 **ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο** βουλόμενος **καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ** βασιλέως πρεσβεύοντα **συμβουλεῦσαι** μὴ παραδοῦναι τὰ ὅπλα· κ. παθ. : Δημ.59 **ἐλπίσι καὶ** φενακισμοῖς **ὑπάγεσθαι,** αὐτ. 291, αὐτ.1262· **10)** **ὑπάγω τινὰ** κερδαίνω, κερδίζω, φέρω αὐτὸν μὲ τὸ μέρος μου : Δημ 105 **Θηβαίους τὰ νῦν ὑπάγει τὴν** Βοιωτίαν αὐτοῖς **παραδούς·** κ. παθ. : αὐτ.· **11)** ὑπεκφέρω, ὑπεξάγω : 'Ιλ.Λ 163 **"Εκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεύς,** 'Αρχιππ.'Ηρ.3 **ὕπαγε τὰς ἀκροβελίδας·** κ. παθ. : Θουκ.2,76 **ὑπαγομένου τοῦ χώματος· 12)** ἀποσύρω : αὐτ.4,127 **τοιαῦτα ὁ Βρασίδας παραινέσας ὑπῆγε τὸ στράτευμα·** ‖ κ. ἀμτβ. βραδέως ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι : Θέογν.921 **ὑπάγω φρένα τέρφας·** ‖ ἐπὶ στρατιᾶς, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι βραδέως ἢ ἡσύχως : 'Ηρ.4,120, αὐτ.122, 'Αριστφ.'Ορν.1017, Θουκ.4,126· **13)** μτγν. ἐκκενῶ κάτωθεν, **πρὸς τὰ κάτω** φέρω, καθαρίζω : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1· ‖ κ. ἀμτβ. **κοιλία ὑπάγουσα**

ἐκκενουμένη, **ἔχουσα εὐκοιλιότητα** : Ἱππ.396,27· **14)** πτήσσω, χαμηλώνω, ζαρώνω : Ἀριστλ.Ζl 5,2,6.

ὑπαγωγεύς-έως (ὁ) τεκτονικόν, οἰκοδομικόν τι ἐργαλεῖον, ξυστήρ, πλατὺ σιδήριον, διὰ τοῦ ὁποίου ξύουσι τὸν πηλόν· Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.1149 «ἐργαλεῖον οἰκοδομικὸν ᾧ ἀπευθύνουσι τὰς πλίνθους πρὸς ἀλλήλας· τινὲς δὲ καὶ παράξυστον καλοῦσι» : Ἀριστφ.Ὄρν.1149 **ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα ἐπέτοντ' ἔχουσαι κατόπιν·** **2)** Ἡσ. «πρὸς πλίνθων οἰκοδομὴν πηλός»· **3)** μτγν. ξύλινον κινητὸν ἡμισφαιρικοῦ σχήματος ὑποστήριγμα, ἡ γέφυρα τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων : Νικόμ.Ἁρμον.18.

ὑπαγωγή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἄγειν, τὸ φέρειν ὑπό, ὑποκάτω, ἔνδον ἢ πρός τι, βαθμιαία προσαγωγή : Ξεν.Κυν.6,12 **αὐτὸν δὲ τοὺς κύνας λαβόντα ἰέναι πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ κυνηγεσίου·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατάταξις ὑπό τι ἢ εἴς τινα κατηγορίαν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.206 **τὴν ἐν τρισὶ γένεσιν ὑπαγωγήν·** **3)** ἀπάτη, πανουργία : Δημ.444 **τὴν μὲν .. εἰρήνην ταύταις ταῖς ἐλπίσι καὶ ταῖς ὑπαγωγαῖς εὕροντο παρ' ὑμῶν ἄνευ Φωκέων** (δ. γρ. ἐπαγωγαῖς), Πολυδ.4,50, Φώτ.· **4)** μτγν. κίνησις τῆς κοιλίας, εὐκοιλιότης, διάρροια : Διοσκ.3,30· **5)** ὑποχώρησις, ἀποχώρησις : Θουκ.3,97 **καὶ ἦν ἐπὶ πολὺ τοιαύτη ἡ μάχη, διώξεις τε καὶ ὑπαγωγαί·** **6)** Φώτ. «προσόρμησις»· **7)** πτῆξις, χαμήλωμα, ζάρωμα : Ἀριστλ.Ζl 6,29,1 **ὀξεῖαν ποιεῖσθαι ἐξ ὑπαγωγῆς·** **8)** Φώτ. «ἡ ταῖς ναυσὶ σκέπη».

ὑπαγωγικός-ή-όν μτγν. ὁ κατὰ μικρὸν πλατυνόμενος ἢ ὁ κατὰ μῆκος τεταμένος, ὁ ἔχων πλατειασμούς: Διαν.Ἀλ.Δημ.4· **2)** ἑλκυστικός, πειστικός : αὐτ.Συνθ.4.

ὑπαγωγός-όν μτγν. ὁ δυνάμενος ἄγειν, κινεῖν ὑποκάτω, ὁ προξενῶν κένωσιν : Διοσκ.2,35, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,2 κοιλίης ὑπαγωγός· ‖ ἀπολ. καθαρτικάς : Γαλ.1,250 **διὰ κλύσματος..ὑπαγωγοῦ.**

ὑπαγωνιῶ-άω μτγν. εὑρίσκομαι ἔν τινι ἀγωνίᾳ, εἶμαι κάπως ἐν ἀγωνίᾳ, ἀγωνιῶ πως : Φλέγ.Τράλλ. Θαυμ.3,42 **ὑπαγωνιῶντες καὶ ἐκπεπληγμένοι.**

ὑπαδεδρόμακεν αἰολ. τ. τοῦ δεδρόμηκεν γ' ἑν. παρακ. τοῦ ρ. ὑποτρέχω : Σαπφ.2,10.

ὑπαδύγια (τά) Ἐπιγρ. δ. προφ. τοῦ ὑποζύγια : Ἐπιγρ.Ὀλυμπίας.

ὑπᾴδω κ. νεώτ. ψάλλω ἐπί τι, συνοδεύω δι' ᾄσματος, ᾄδω ἐν συμφωνίᾳ πρός τι μουσικὸν ὄργανον, συνοδεύω ᾄδων, ἀκκομπανιάρω : Ἰλ.Σ 570 **Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν** (τῇ φόρμιγγι), Ὀδ.Φ 411, Ἀριστφ.Βάτρ.874 **ταῖς Μούσαις τι μέλος ὑπᾴσατε·** ‖ κ. ἄνευ αἰτ. συνοδεύω διὰ τῆς φωνῆς μου : αὐτ.366, Λουκ.Ὀρχ.30.

ὑπαείδω μτγν. τ. τοῦ ὑπᾴδω βλ.λ. : Καλλ.Ἄρτ. 242, αὐτ.Δῆλ.304.

ὑπαέριος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι ζῶν, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸν ἀέρα : Αἰλ.Ζl 8,26.

ὑπάετος (ὁ) κ. νεώτ. κ. ὑπαετός τὸ ἁρπακτικὸν πτηνὸν γυπάετος βλ.λ. : Ἀριστλ.Ζl 9,32,3.

ὑπαί πρόθ. ποιητ. τ. τῆς ὑπὸ βλ.λ.

ὑπαιάζω Ἐπιγρ. ὀλίγον ἢ ἐπί τι αἰάζω, στενάζω.

ὑπαιδείδοικα ἐπ. τ. τοῦ ὑποδέδοικα : Ὕμν. Ἑρμ.165.

ὑπαΐδιος οἶκος (ὁ) ὁ ὑπὸ τὸν Ἅδην εὑρισκόμενος, ὤν : Ἐπιγρ.Σπάρτης.

ὑπαιδοῦμαι-έομαι δεικνύω σεβασμόν τινα, αἰδοῦμαι, σέβομαι κάπως, ντρέπομαι λίγο : Ξεν. Ἑλλ.5,3,20 **πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὑπῃδεῖτο αὐτὸν ἐν τῇ συσκηνίᾳ.**

ὕπαιθα (ὑπό, ὑπαί) ἐπίρρ. κατ' εὐθεῖαν, ἀντικρύ, ἔμπροσθεν, μπροστά : Ἰλ.Ο 520 **ὕπαιθα λιάσθη,** αὐτ.Υ 275, αὐτ.Χ 141 **ἡ δὲ** (πέλεια) **ὕπαιθα φοβεῖται** (κύπτουσα ἢ πλαγίως φεύγει)· **2)** πρόθ. μτ. γενικ. ὑποκάτω τινός : αὐτ.Σ 421 **αἱ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον** (αἱ ἀμφίπολοι) (ὑπεστήριζον αὐτὸν παραπλεύρως ἀσθμαίνουσαι), αὐτ.Φ 255 **ὕπαιθα δὲ λιασθεὶς φεῦγ'** (πλαγίως δὲ ἐκκλίνας ἔφευγε).

ὑπαίθριος-ον κ.-α-ον κ.νεώτ. ὁ ὢν ἢ ὁ γινόμενος εἰς τὸ ὕπαιθρον, εἰς ἀνοικτὸν καὶ ἀσκεπῆ χῶρον, οὐχὶ ὑπὸ στέγην : Πίνδ.Ο 6,61, Ἡρ.4,7 **ὃς δ' ἂν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν τῇ ὁρτῇ ὑπαίθριος κατακοιμηθῇ,** Θουκ.1,134· κ. **ἐπὶ** πραγμ. : Ἡρ. 2,62 **ὑπαίθρια λύχνα καίειν,** Αἰσχ.Ἀγ.335 **τῶν ὑπαιθρίων πάγων δρόσων τε,** αὐτ.Πρ.113 **ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν** (δ.γρ. προυσελούμενος), Εὐρ.Ἀνδρ.227, Πλάτ.Κριτ.117Α **δεξαμενάς τε .. ὑπαιθρίους, - ὑπαίθριον σχολεῖον, - ὑπαίθριος ζωή - ἐργασία.**

ὕπαιθρος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὁ εἰς ἀνοικτὸν καὶ ἀσκεπῆ χῶρον, ὑπαίθριος : Ἱππ.Διαίτ.391 **ὕπαιθρος εὐνή,** Πολύβ.3,8,2 **ὕπαιθρος παραχειμασία,** αὐτ.1,82,14, Διον.Ἀλ.Ῥωμ. 6,22, Βάβρ.12,14 **ὕπαιθρον ὕλην λεῖπε·** **2)** τὸ οὐδ. ὕπαιθρον ὡς οὐσ. χῶρος ὑπαίθριος : Ἀντιφ.130, 29, Ξεν.Ἀπομν.2,1,6, αὐτ.Οἰκ.7,19 **ἡ δίαιτα τοῖς ἀνθρώποις οὐχ ὥσπερ τοῖς κτήνεσίν ἐστιν ἐν ὑπαίθρῳ,** Λουκ.Συμπ.20 **τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς, - ἐργάζομαι - κοιμῶμαι ἐν ὑπαίθρῳ·** **3)** μτγν. στρατ. **τὰ ὕπαιθρα** ἡ ἀναπεπταμένη χώρα κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ ὠχυρωμένα μέρη : Πολύβ.1,12,4, αὐτ. 40,6, αὐτ.17,3,4 **μάχεσθαι ἐν τοῖς ὑπαίθροις,** αὐτ. 9,3,6 **τῶν ὑπαίθρων ἐκχωρῶ** (ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ κλείομαι ἐν τοῖς πόλεσιν), αὐτ.6,12,5 **ἡ ἐν ὑπαίθροις οἰκονομία,** αὐτ.10,3,4· **4)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕπαιθρος (χώρα) ὡς οὐσ. οἱ ἀγροὶ καὶ τὰ χωρία, τὰ ἔξω τῶν πόλεων μέρη κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς πόλεις : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.8,63, αὐτ.9,6, **- οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου εἶναι ὀλιγώτερον ἐκτεθειμένοι εἰς τὰς ἐναερίους ἐπιδρομάς·** **5)** μτγν. ὁ ἄνευ ὀροφῆς, ὁ μὴ ἔχων στέγην, ἀνοικτός : Βιτρ.1,2,27, αὐτ.5,9,67· **6)** **ὕπαιθρος** (ναός) (ὁ) ὡς οὐσ. **ναὸς ἄνευ στέγης, ἀνοικτὸς ἄνωθεν** : **αὐτ.3,1,22.**

ὑπαίθω ποι. ὑπακαίω : Σοφ.Τρ.1210 **καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰώμην τὸ σόν ;·** ‖ μτφ. **ἐπὶ** τοῦ ἔρωτος, καταφλέγω, κατακαίω : **αὐτ.ἀπ.312.**

ὑπαικάλλω μτγν. δωρ. λ. **ἀντὶ ὑπασαίνω βλ.λ.** : Αἰλ.Ζl 4,45, Ἀνών.π.Σουΐδ.

ὑπαιλιχάζω Ἡσ. **«ὑποχωρῶ ἐκ πέτρας».**

ὑπαινιγμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπαινίσσομαι, συγκεκαλυμμένη ἔκφρασις περί τινος : **τὸν ἔθιξε δι' ὑπαινιγμῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον.**

ὑπαινίσσομαι κ. νεώτ., ἀττ. **ὑπαινίττομαι,** ἀόρ. ὑπῃνίχθην, ὑποδηλῶ τι κεκαλυμμένως, αἰνίττομαι πλαγίως, κάμνω ὑπαινιγμόν, ὑποδεικνύω τι χωρὶς μὲν νὰ τὸ ἀναφέρω ῥητῶς, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ νοηθῇ : Δημ.348 **ὑπῃνίττετο δ' οὕτω καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν,** Πλούτ.Ῥωμ.8, **- ὑπῃνίχθη τὰς ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας ἄλλοτε τοῦ παρέσχε·** **2)** Ἡσ. **«αἰνιγματωδῶς ἐμφαίνω»·** **3)** μτγν. ἀποβλέπω : Διον.Ἀλ.Ῥητ.9,7.

ὑπαιρῶ-έω ἰων. προφ. τοῦ ὑφαιρῶ βλ.λ.

ὑπαίρω μτγν. ἠρέμα, ἡσύχως καὶ βαθμηδὸν αἴρω, σηκώνω, δθ. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον παρακινῶ, ἐξεγείρω, ξεσηκώνω : Ἰω.Χρυσ.8,191C.

ὑπαισθάνομαι μτγν. αἰσθάνομαι, ἐννοῶ ὀλίγον, καταλαβαίνω κάπως, ἀορίστως : Ἀρισταίν.2,5.

ὑπαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη αἰσθητικότης.

ὑπαΐσσω, ἀττ. -ᾴσσω ὁρμῶ ὑποκάτω τινός, ὑφορμῶ, κινοῦμαι κάτω, πορεύομαι ταχέως **κάτω** : Ἰλ.Φ 126 **θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει ἰχθύς·** **2)** κάτωθεν **ἐξέρχομαι,** πηδῶ : αὐτ.Β 310 **βωμοῦ ὑπαΐξας·** **3)** γεν. **ἐξέρχομαι** δρομαίως, ὁρμῶ ἔξω : **Σοφ.Αἶ.301 ὑ- διὰ θυρῶν**

ὕπαισχρος-ον γλωσσ. δυσειδής πως, ὀλίγον τι ἢ κάπως ἄσχημος.
ὑπαισχύνομαι ὀλίγον τι, κάπως αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι : Πλάτ.Λάχ.179C **ταῦτα δὴ ὑπαισχυνόμεθά τε ταύσδε καὶ αἰτιώμεθα τοὺς πατέρας ἡμῶν.**
ὑπαίτιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐν αἰτίᾳ ὤν, ὁ διατελῶν ὑπὸ κατηγορίαν, ὑπόλογος, ὑπεύθυνος : Ἀντιφ.117,8, αὐτ.125,34, Ξεν.Ἀπομν.2,8,5, αὐτ.Ἀν. 3,1,5 **ὑποπτεύσας, μή τι πρὸς τῆς πόλεως ὑπαίτιον εἴη Κύρῳ φίλον γενέσθαι** [δ.γρ. ἐπαίτιον]· **2**) νεώτ. αἴτιος κακοῦ τινος, ὑπεύθυνος : **οἱ ὑπαίτιοι τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς.**
ὑπαιτιότης-ητος [ἡ] νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπαίτιος, αἴτιος διά τι : **ἐξ ὑπαιτιότητος ἰδικῆς του δὲν ὑδρεύθη ἀκόμη ἡ πόλις.**
ὑπαιτίως ἐπίρρ. μτγν. ἐν αἰτίᾳ, ὑπὸ κατηγορίαν: Φίλ. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.387A, Πολυδ.3,139.
ὑπαιφοινίσσω ἐπ. τ. τοῦ ὑποφοινίσσω βλ.λ.
ὑπακάνθιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὴν ἄκανθαν τῆς ὠμοπλάτης εὑρισκόμενος.
ὑπακμάζω ἐσφ.γρ. τοῦ ἐπακμάζω βλ.λ.
ὑπακοή [ἡ] μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ ὑπακούῃ τις, ὑποταγή, εὐπείθεια : ΚΔ Ρωμ.5,19 **διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί, - ὀφείλομεν ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας**· **2**) μτγν. κ.μσν. ἐπῳδὸς ἢ χορός : Μεθόδ.208C, Ἀθανάσ.3,37B, Ἰω.Χρυσ.5,131B· **3**) μσν. κ. νεώτ. ἐν τῇ λειτουργικῇ **ὑπακοὴ κανόνος** τροπάριον ἀναγινωσκόμενον ἢ ψαλλόμενον **ἐν τῷ τέλει** τῆς τρίτης ᾠδῆς τοῦ κανόνος.
ὑπακολουθῶ-έω ἀκολουθῶ ὄπισθέν τινος, πηγαίνω κοντά, ἀποπίσω : Ξεν.Ἑλλ.5,1,21 [δ.γρ. ἐπακ-], Ἀριστλ.Ζῷ 2,1,15 **οὐ προβαίνει τῷ ἀριστερῷ τὸ δεξιόν, ἀλλ' ὑπακολουθεῖ**, Φίλ.1.224.
ὑπάκοος-ον Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ ὑπήκοος βλ.λ.
ὑπάκου(γ)ος-η-ο δημ. ὁ ὑπακούων, εὐπειθής : **ὑπάκουο παιδί, - ὑπάκουος ἄνθρωπος.**
ὑπακουός [ὁ] μτγν. ποι. ὁ παρά τινος **ἄλλου** ἀκούσας, πληροφορηθείς τι : ἈπολλP 4,1381.
ὑπάκουσις-εως [ἡ] μτγν. τὸ νὰ ὑπακούῃ τις, ὑπακοή : Διόδ.Σ 15,10.
ὑπακούω κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **ὑπακούομαι**, ἀόρ. **ὑπήκουσα**, προσέχω, δίδω προσοχήν, ἀκούω μετὰ προσοχῆς : Ἰλ.Θ 4 **θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον**, Ὀδ.Ξ 485 **ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν**, Ὕμν.Ἀφρ.181, Εὐρ.Ἄλκ.400 **ὑπάκουσον, ἄκουσον, ὦ μᾶτερ, ἀντιάζω σ' ἐγώ**· ‖ μτ. τινος πτώσ. ἢ ἐμπροθ. διορ. προσέχω, δίδω προσοχὴν εἴς τι : Ἀριστφ.Σφ.319 **τήκομαι μὲν πάλαι διὰ τῆς ὀπῆς ὑμῶν ὑπακούων**, αὐτ.Νεφ.263, αὐτ.Λυσ. 878, Θουκ.5,98, Πλάτ.Νόμ.898C, Ἀριστλ.Πολιτ. 7,14,9· ‖ κ. μτ. γενικ. δίδω προσοχὴν εἴς τι : Πλάτ.Θεαίτ.162C, Ξεν.ΚΠ 8,1,20· **2**) καλούμενος ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντησιν : Ὀδ.Δ 283 **ἢ ἐξελθέμεναι ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι**, αὐτ Κ 83, Ἀνδοκ.Μυστ.112 **ὁ κῆρυξ ἐκήρυττε τίς τὴν ἱκετηρίαν καταθείη καὶ οὐδεὶς ὑπήκουεν**, Ἀριστλ. Τοπ.8,11,6 **ἐρωτώμενοι τἀναντία . . πολλάκις ὑπήκουσαν**· **3**) ἐπὶ θυρωροῦ, ἀποκρίνομαι εἰς τὴν κροῦσιν καὶ ἀνοίγω τὴν θύραν : Πλάτ.Κρίτ.43A **θαυμάζω, ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι**· κ. ἀπολ. : αὐτ.Φαίδ.59E, Θεόφρ.Χαρ.4, ΚΔ Πράξ.12,23 **κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι**· ‖ **ὁ ὑπακούσας** ὁ θυρωρός : Ξεν. Συμπ.1,11, Δημ.1149· **4**) ἐπὶ δικαστοῦ, δίδω ἀκρόασιν εἰς παράπονα : Ξεν.ΚΠ 8,1,18 **ὁ δὲ Κῦρος πολὺν μὲν χρόνον οὐκ ἐσχόλαζε τοῖς τοιούτοις ὑπακούειν**· **5**) ἐπὶ κρινομένων, κατηγορουμένων ἢ τῶν συνηγόρων αὐτῶν, ὑπακούω εἰς δικαστικὴν κλῆσιν, ἐμφανίζομαι εἰς τὸ δικαστήριον : Ἰσαῖ.49,25, Δημ.423 **ἠτίμωσ' ὑπακούσαντά τιν' αὐτοῦ κατήγορον**, αὐτ.434, Ὑπερείδ.Εὐξ.19· **6**) ὑπακούω, ὑποτάσσομαι εἴς τινα, μτ. γενικ. : Ἡρ. 3,101 **καὶ Δαρείου βασιλέος οὐδαμὰ ὑπήκουσαν**, αὐτ.4,56, αὐτ.6,82· κ. μτ. δοτ. : Ἀριστφ.Νεφ. 360, Θουκ.2,61· ‖ κ. νεώτ. ἀπολ. ἀκούω μετὰ σεβασμοῦ ἐπιταγήν τινα καὶ συμμορφοῦμαι πρὸς αὐτήν : Ἡρ.3,148, αὐτ.4,119 **καὶ ἡμεῖς ὑπακούσαντες τὠυτὸ ἂν ὑμῖν ἐπρήσσομεν**, Θουκ.1,29, αὐτ. 140, Ξεν.ΚΠ 2,2,3· ‖ **ὑπακούω τινός τι ἢ τινί τι** ὑποτάσσομαι εἴς τινα ὡς πρός τι πρᾶγμα : Θουκ. 1,26, Πλάτ.Νόμ.774B· ‖ νεώτ. γεν. **εἶμαι εὐπειθής, ὑπάκουος**· ‖ σπον. ὁ μέλλ. **ὑπακούσεται** λαμβάνεται ἐν παθ. σημ. : Θουκ.6,69 **εἰ ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται** [ἐὰν ἡ εἰς αὐτοὺς ὑπακοὴ εἶναι εὐχερεστέρα]· ‖ ὑποχωρῶ εἴς τινα, συναινῶ, συγκατανεύω : αὐτ.Πολ.459C, Δημ.426· ‖ **ὑπακούω τῷ ξυμφόρῳ τινός** συναινῶ, συμφωνῶ πρὸς τὸ συμφέρον τινός : Θουκ.5,98· ‖ **δείπνῳ ὑπακούω** δέχομαι πρόσκλησιν εἰς δεῖπνον : Ἀθήν. 6,247D· **7**) μτγν. ἀνταποκρίνομαι πρὸς τὰς προσδοκίας τινός, ἐπιτυγχάνω, πετυχαίνω : Λουκ. Ἰκαρομ.10 **ὑπήκουέ μοι τὸ πρᾶγμα**· **8**) μτφ. ὑπόκειμαι : Πινδ.Ο 3,44 **τούτων ἔδοξεν γυμνὸς αὐτῷ κᾶπος ὀξείαις ὑπακουέμεν αὐγαῖς ἀελίου** [τούτων, δηλ. τῶν δένδρων, γυμνὸς ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὁ κῆπος, δηλ. ὁ χῶρος ὁ ὑποκείμενος ἀεὶ εἰς τὰς φλογερὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου], Θεόφρ.ΦΑΪτ. 1,15,1, αὐτ.5,4,2· **9**) ὑποχωρῶ εἰς συζήτησιν, ἐνδίδω, παραχωρῶ τι ἀμφισβητούμενον : Ἀριστλ. Τοπ.8,11,15· ‖ **ἐπὶ** νόσων, ὑποχωρῶ εἰς τὴν ἰαματικὴν ἐνέργειαν φαρμάκου τινός : Ἱππ.1086B· κ. ἀπολ. : αὐτ.112A· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Πλούτ.Θησ.1 **τὸ μυθῶδες ὑπακούει λόγῳ**· **10**) κοινὸν ὑπακούω ἐννοῶ ὑπὸ τὸν ὅρον κοινόν : Πλάτ.Φιλ.31C· **11**) μτγν. γραμμ. νοῶ ἔξωθεν λέξιν παραλειπομένην : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.27· **11**) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ὑποφωνῶ βλ.λ. : Μεθόδ.20BC, Εὐσ. ἐν Βί.Κων.73B, Ἀθανάσ.1,676, Ἰω.Μόσχ.3045.
ὕπακρος ὁ ἐγγὺς τοῦ ἄκρου, σχεδὸν ἀκρότατος ἐντελέστατος, ὕψιστος : Πλάτ.Ἀντ.136C **φέρε δὴ γνῶμεν . . ποῦ καὶ** χρήσιμοι ἡμῖν **εἰσιν οἱ ὕπακροι οὗτοι**, αὐτ.138E, Λογγῖν.Ὕψ.34,1.
ὑπακροῶμαι-άομαι μσν. κρύφα ἢ μάλις ἀκούω, μισαφουκράζομαι, μισακούω ἢ κρυφακούω : Μιχ.Ἀκομ.2,271,16.
ὑπακτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ φαρμάκου, ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ἠπίαν κάθαρσιν : Μνησίθ. Ἀθ.π.Ἀθήν.3,92B **ὠμὰ μὲν ἐσθιόμενα κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικὰ διὰ τὴν ἁλυκότητα.**
ὑπαλγῶ-έω μτγν. μικρὸν ἄλγος αἰσθάνομαι, ἔχω πονάκι : Αἰλ.Ζῷ 2,43 [ἐσφ.γρ.τοῦ ὑπεραλγῶ-έω].
ὑπαλεαίνω μτγν. ὀλίγον, κάπως ἢ βαθμηδὸν θερμαίνω, σιγοζεσταίνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Αἰλ.Ζῷ 15, 12 **τὰ ῥόδα πρὸς τὴν εἵλην ὑπαλεανθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων.**
ὑπάλειμμα-ατος [τὸ] μτγν. ἄλειμμα : Διοσκ.1,30.
ὑπάλειπτος-ον μτγν. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπαλείφῃ· ‖ **τὸ ὑπάλειπτον** ὡς οὐσ. ἔγχριστον φάρμακον, ἀλοιφή : Γαλ.Ἱππ.Γλ.Ἐξ.582.
ὑπαλειπτρίς-ίδος [ἡ] ὅ. ὑπάλειπτρον [τὸ] βλ.λ. : Ἱππ.263,36.
ὑπάλειπτρον [τὸ] ἐργαλεῖον χειρουργικὸν πρὸς ἐπίθεσιν ἢ ἔντριψιν ἀλοιφῆς· Γαλ.Ἱππ Γλ.Ἐξ.582 «ἐλασμάτιον, ᾧ ἄν τις ὑπαλείφαιτο τοὺς ὀφθαλμούς» : Ἱππ.661,32, αὐτ.788B.
ὑπαλείφω κ. νεώτ. κάτωθεν ἢ ἐπιπολαίως μετ' ἀλοιφῆς **ἐγχρίω**, ἀλείφω ἐλαφρῶς, ἐπιπολαίως, **ἐν** χρ. τὸ μέσ. : Πλάτ.Λάχ.185C **ὑπαλείφεσθαι φάρμακον**, Ξεν.Οἰκ.10,5· κ. παθ. : Ἀριστλ. Πρ.38,3,3 **ὑπαλειφθὲν ἔλαιον**· **2**) γεν. ἐπιχρίω Ἱππ.Ἄρθρ.799 **ὑπαλείφειν κόμμι τὴν γνάθον**, Ἀριστφ.Ἀχ.1029 **ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμὼ**

ταχύ· || ἐν τῷ μέσ. τ. ἐπιχρίομαι, ἀλείφομαι: Ἱππ.406, Ἀριστφ.Εἰρ.897, Κωμ. ἐν Πλούτ.Πομπ.53 ἅτερος πρὸς τὸν ἕτερον ὑπαλείφεται· κ. παθ.: Ἀριστφ.ἀπ.181 ὑπαλειφόμενος παρ' ἰατρῷ· || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπαληλιμμένοι κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ὑγιαίνοντες: Ξεν.Οἰκ.10,6' 3) μσν. μτφ. ἐν τῷ παθ. ποτίζομαι, πληροῦμαι: Ἰγνάτ.Ἐπιστ.19Α ἐμὲ .. ἔδει ὑφ' ὑμῶν ὑπαλειφθῆναι πίστει .. ὑπομονῇ.

ὑπάλειψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. τὸ ὑπαλείφειν, τὸ χρίειν, ἴδ. χρίσις, ἐπάλειψις τοῦ σώματος ὑπὸ τὰ ἐνδύματα: Ἱππ.689,41, Θεόφρ.Ἱδρ.39.

ὑπαλεύομαι, ἐπ. ἀόρ. μτχ. ὑπαλευάμενος, ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, ἐκκλίνω καὶ φεύγω: Ὀδ.Ο 275 τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν φεύγω, Ἡσίοδ.Ἔργ.758 ὑπαλεύεο φήμην.

ὑπαλλαγή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μεταλλαγή, ἀνταλλαγή, ἐναλλαγή, ἀλλαγή, μεταβολή: Εὐρ.Ἑλ. 294 γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς (ἴδ. γρ. ἀπαλλαγάς), Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,19,6 (ἴδ.γρ. παραλ-), Φίλ.1,13· 2) μτγν. κ. μσν. λεκτικὸς τρόπος, σχῆμα λόγου, καθ' ὃ μέρη τινὰ τῆς περιόδου ἐναλλάσσονται μετ' ἀλλήλων· Ζωναῖ.ἐν Ρητ.8,689,24 «ὑπαλλαγή ἐστιν ὅταν ἐπιτιμήσαντες τῷ πρώτῳ ὀνόματι ἕτερον προσλάβωμεν, οἷον: οὐκ ἔστι τοῦτο φιλανθρωπία, ἀλλ' ἔρως, καί: οὐκ ὠργίζετο ἀλλ' ἐμαίνετο»: Διον.Ἀλ.Συνθ.3· 3) νεώτ. κ. δημ. λεκτικὸν σχῆμα, καθ' ὃ κατὰ συνεκδ. ἢ μετωνυμίαν λέγεται τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου, οἷον ἐκάη(κε) ἡ ἀσφάλεια (ἀντὶ ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν ἠλεκτρικοῦ κυκλώματος συσκευή), ἢ τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου, οἷον τὸ βράδυ τρώγω μόνον ἕνα πιάτο (ἀντὶ ἓν φαγητόν), - ἔφαγε ἕνα ταψὶ μπακλαβάδες, ἢ κύριον ὄνομα ἀντὶ τῆς ἰδιότητος, ἣν τοῦτο ἔχει ἢ δίδει, οἷον οἱ φίλοι τοῦ Βάκχου (ἀντὶ τοῦ οἴνου)· 4) μτγν. ἀλλαγή, μεταβολὴ τοῦ γένους: Ἀπολλ. Δύσκ.Συντ.209· 5) ὀμ. ἐπιτίμησις: Ρητ.8,486.

ὑπάλλαγμα-ατος (τό) τὸ ἐναλλασσόμενον ἢ ἀνταλλασσόμενον, γεν. τὸ χρησιμεῦον εἰς ἀνταλλαγήν: Ἀριστλ.ΗΝικ.5,5,11 νόμισμα ὑπάλλαγμα τῆς χρείας (ὡς ἐπέχον ἐν τῇ ἐμπορίᾳ τὸν τόπον τῆς ἀμοιβαίας χρείας καὶ διευκολῦνον αὐτήν)· 2) ΑΒ 423 «ἐνέχυρον» (πρβλ.Φρύν.306 «ἀμαθῶς τινὲς ἀντὶ τοῦ ἐνέχυρον»).

ὑπαλλακτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπαλλαγήν, ἢ ὁ δυνάμενος νὰ ἀνταλλαγῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ὑπαλλάξῃ, νὰ ἀνταλλάξῃ· || ὅθ. ἐπίρρ. -ῶς: Ἀμμών.103, Σχόλ.Ἰλ.Ο 52.

ὑπάλλαξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπαλλαγὴ βλ.λ.1), μεταλλαγή, ἐναλλαγή, ἀλλαγή: Γαλ.3,69D.

ὑπαλλάσσω μτγν., ἀττ. -άττω, ἀπαρφ. παθ. παρακ ὑπηλλάχθαι (Ἀριστλ.ἀπ.539), ἀνταλλάσσω, μετατρέπω, μεταβάλλω: Πολύβ.5,8,9· || τὸ μέσ. μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. διορ.: Φίλ.1,37· || κ. μτ. αἰτ. κ. δοτ.: Ἰώσ.ΑΙ 15,3,2· 2) μεταβάλλω πως, ὀλίγον, ἐλαφρῶς: Πλούτ.Ἠθ.930Β· 3) μεταβάλλω τὸν τρόπον μου: Σουΐδ., Φώτ. ἐν λ. Κωρυκαῖος· 4) ἀμτβ. βαθμηδὸν μεταβάλλομαι, ὑφίσταμαι βαθμιαίας μεταβολάς: Πολυβ.2,10· 5) τὸ μέσ. ἀλλάσσω τὴν θέσιν μου· πρβλ.αὐτ.6,194 «ὑπαλλάττεσθαι, ὑπανιέναι, ὑπαφίστασθαι, ὑπεξίστασθαι».

ὑπαλληλάκος (ὁ) δημ. ὁ ὑπαλληλίσκος βλ.λ.

ὑπαλληλία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπ' ἄλλον τεταγμένος, ὑπαγωγή: ὑπαλληλία ἐννοιῶν· 2) ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου βλ.λ.2), τὸ νὰ εἶναί τις ὑπάλληλος: θέλω νὰ κάμω δική μου δουλειά, βαρέθηκα τὴν ὑπαλληλία 3) περιληπτ. τὸ σύνολον, ἡ τάξις τῶν ὑπαλλήλων βλ.λ.2).

ὑπαλληλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπάλληλον, ὁ τοῦ ὑπαλλήλου βλ.λ.2).

ὑπαλληλίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὑπάλληλος βλ.λ.2), μτ. μειωτ.σημ., ἀσήμαντος ὑπάλληλος.

ὑπάλληλος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου τεταγμένος, ὁ ὑπηγμένος ὑπὸ τὸν ἄλλον, ὁ ὑπὸ ἕτερον, ὁ ὑποκείμενος εἰς ἕτερον: Ἀριστλ.Μεταφ 4,10,4,-ὑπάλληλος ἔννοια (ἐν τῇ λογικῇ, ἡ περιλαμβανομένη εἰς τὸ πλάτος ἑτέρας ἐννοίας)· 2) νεώτ. κ. δημ. ὑπάλληλος (ὁ,ἡ) ὡς οὐσ. ὁ ἐκτελῶν ἐργασίαν τινὰ μὴ χειρωνακτικὴν ὑπὸ τὰς διαταγὰς προϊσταμένου ἢ ἄλλης ἀνωτέρας ἀρχῆς: δημόσιος - ἰδιωτικὸς - τραπεζικὸς ὑπάλληλος.

ὑπαλοιφή (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ὑπάλειψις βλ.λ.

ὑπάλπειος-α-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς Ἄλπεις κείμενος, ὅθ. τὸ θηλ. ὑπαλπεία (χώρα) ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὰς Ἄλπεις τμῆμα τῆς Ἰταλίας: Πλούτ.Μάρκελλ.3 οἱ δὲ τὴν ὑπαλπείαν νεμόμενοι τῆς Ἰταλίας Ἴνσομβρες.

ὑπάλυξις-εως (ἡ) (ὑπαλύσκω) ἔκκλισις, ὑπεκφυγή, διαφυγή: Ἰλ.Χ 270 οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, Ὀδ. Ψ 287 κακῶν ὑπάλυξις.

ὑπαλύσκω ἐπ., μέλλ. ὑπαλύξω (Ἀπολλ.Ρ 3,336), ἀόρ. ὑπάλυξα (Ἰλ.Λ 451), ἐκκλίνω, ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, ἀποφεύγω, ἐκφεύγω: αὐτ. φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον οὐδ' ὑπάλυξας, αὐτ.Μ 113 ὑπὸ κῆρας ἀλύξας, Ὀδ.Δ 512, αὐτ.Ε 430, αὐτ.Τ 189, αὐτ.Θ 355 χρεῖος ὑπαλύξας (ὑπεκφυγὼν τὸ χρέος, ἀπαλλαγεὶς αὐτοῦ ἄνευ καταβολῆς), Ἡσίοδ. Α 304, Θεογν.815.

ὑπαμαρύσσομαι μτγν. ἐπ. κάτωθεν ὑπολάμπω: Ἀπολλ.Ρ 4,178.

ὑπαμβλύς-έος-εῖα-ύ, ὀρθότ. ὑπαμβλυς, μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι ἀμβλύς, ὁ μετρίως ἀμβλύς: Ἀρχ.Μαθ.65· || νεώτ. εἰδικῶς προκειμένου περὶ τοῦ ἤχου τῆς ἰατρικῆς ἐπικρούσεως.

ὑπαμείβω μτγν. ἀλλάσσω, μεταβάλλω, μετατρέπω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Γρηγ.Νύσσ.3,246D τὸ τεθνηκός τε καὶ κείμενον εἰς ἀθανάτου φύσιν ὑπαμειφθήσεσθαι· 2) τὸ μέσ. ἐν φρ. πόντον ὑπαμείβομαι ἀνταλλάσσω τὴν ξηρὰν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἤτοι ἐπιβιβάζομαι πλοίου καὶ ταξιδεύω: Ὀππ.Ἁλ.1,651.

ὕπαμμος-ον ὁ ὕφαμμος: Θεόφρ.π.Ἀθήν.2,62Β.

ὑπαμοιβή (ἡ) νεώτ. ἐναλλαγή, διαδοχή, ἴδ. εὐχρ. ἐν φρ. ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐκ περιτροπῆς.

ὑπάμπελος-ον μσν. ὁ πεφυτευμένος δι' ἀμπέλων, ὁ ἔχων ἀμπελῶνας: Λέων Σοφ.Νεαρ.169, Ἀνν.Κομν.275.

ὑπαμπέχω μτγν. ἔχω, τηρῶ, κρύπτω τι ὑποκάτω τῆς ἀμπεχάνης, κάτω τοῦ ἐνδύματος, ὅθ. γεν. ὑποκρύπτω: Πλούτ.Ἠθ.562Β.

ὑπαμφίβολος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀμφίβολος: Φίλ.2,30.

ὑπαμφιέννυμαι μτγν. ὑπενδύομαι: Αἰλ.ΖΙ 16,15 ὑπαμφιέννυται ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης πάγου τινὰ χιτῶνα ὑπόλευκον.

ὑπαμῶ-άω μτγν. κάτωθεν θερίζω, ἀποκόπτω: Νίκ.Θηρ.901.

ὑπαναβλέπω μτγν. ἀρχίζω νὰ βλέπω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀναλαμβάνω τὴν ὅρασίν μου: Αἰλ.ΖΙ 3,25.

ὑπαναγιγνώσκω κ. μσν. εἰς ἐπήκοον πάντων ὡς ἐν προλόγῳ, εἰσαγωγικῶς ἀναγινώσκω, προαναγινώσκω, διακόπτων τὸν λόγον ἀναγινώσκω τι, διδάσκω: Ἰσαῖ.83,19, Αἰσχίν.42,26, Ὑπερείδ.Εὐξ.34 ὑπαναγιγνώσκειν τὴν εἰσαγγελίαν· || μτγν. κ. μσν. ἴδ.ἀναφ. πρὸς ἐκκλησιαστικὰ κείμενα εἰς ἐπήκοον πάντων, ἐνώπιον ἄλλων ἢ δημοσίᾳ ἀναγινώσκω: Βασ.1,464C, Γρηγ.Ναζ.3,1397, Ἀναστ.Σιν.152, Στουδ.Θεόδ.813C.

ὑπαναγκάζω βιαίως ἐμβάλλω τι ὑπό τι ἢ ἔν τινι: Ἱππ.Ἄρθρ.782.

ὑπανάγνωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ εἰς ἐπήκοον πολλῶν ἀνάγνωσις, μάθημα: Γρηγ.Ναζ.3,1398.

ὑπαναγνώστης (ὁ) μτγν. ὁ πρὸς διδασκαλίαν ἀναγινώσκων ἐνώπιόν τινων : Γρηγ.Ναζ.Ι,632Β.
ὑπαναγνωστικόν (τό) Σουΐδ.ἐν λ. κομμονιτόριον «ὑπομνηστικόν».
ὑπανάγω μτγν. κάτωθεν ἢ κρυφίως φέρω : Ἰώσ.ΑΙ 4,4,5· **2)** ὁδηγῶ βαθμηδὸν ὀπίσω, κατ' ὀλίγον ἐπαναφέρω :, Ἱεροκλ.134 (δ.γρ.).
ὑπαναδύομαι μτγν. λάθρα, κρυφίως ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ ἀπό τινος, κρυφίως, ἀνεπαισθήτως ἐκκλίνω, βαθμηδὸν προσπαθῶ νὰ ἐπεκφύγω : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,13.
ὑπαναθλίβω μτγν. θλίβω ἐκ τῶν κατω πρὸς τὰ ἄνω : Πλούτ.Ἠθ.901D.
ὑπανακαίω μσν. ἀνάπτω, καίω κατόπιν, ἀνακαίω βαθμηδόν : ΚΜανασσ.Ἀριστ. κ. Καλλιθ.Ι,40 **καὶ σβέννυσι τὴν φλόγα, ἄλλην δὲ πάλιν κάμινον καὶ πῦρ ὑπανακαίει.**
ὑπανάκειμαι μσν. ἀνάκειμαι ὑποκάτω : Ψελλ. ἐν Φοβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.ΙΙ,699
ὑπανακινῶ-έω ἀμτβ. ἀνιστάμενος κινοῦμαι πρὸς φυγήν, ἐγείρομαι καὶ ἀπέρχομαι : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 1165 **ὦ φίλαι γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν, ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν.**
ὑπανακλίνω κ. **-ομαι** γλωσσ. κλίνω ἐμαυτὸν πρὸς τὰ κάτω.
ὑπανακόπτω μτγν. ὀλίγον τι, ἀνεπαισθήτως ἀνακόπτω, ἐμποδίζω : Λιβάν.4,803.
ὑπανακουφίζω μσν. ὀλίγον τι, ἀνεπαισθήτως ἀνακουφίζω, ἐλαφρύνω, ἐγείρω, ὑψώνω τι κάτωθεν : Πλον.Ὀβίδ.Μεταμ.14,577.
ὑπανακύπτω μσν. ὀλίγον τι ἢ ἀνεπαισθήτως ἀνακύπτω, ἐγείρομαι κάτωθεν : Παχυμ.Γ ἐν Ρήτ.Ι, 579,4 **ἄρτι τῶν Περσικῶν πόνων ὑπανακύψαντι.**
ὑπαναλίσκω, ἀόρ. ὑπανήλωσα, καταναλίσκω, δαπανῶ, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, ἀπαρατηρήτως : Ἱππ.527,26, Θουκ.3,17 **καὶ τὰ χρήματα τοῦτο μάλιστα ὑπανήλωσε,** Πλούτ.Σερτ.13.
ὑπαναλύω μτγν. βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως ἀναπίπτω, ὀπισθοχωρῶ : Ἀθανάσ.2,272D.
ὑπαναμέλπω μτγν. ἀναμέλπω πως, ὀλίγον : Αἰλ.ΖΙ 14,5.
ὑπαναμιμνήσκω μτγν. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀναμιμνήσκω, ἀνακαλῶ, ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην τινός : Ἀθανάσ.2,339C.
ὑπαναξαίνω μσν. ἀναξαίνω πως, ὀλίγον, ἀνανεώνω βαθμιαίως : ΚΜανασσ.Ἀριστ.κ.Καλλιθ.5, 15 **ὑπαναξαίνουσα τὸ ἐν ἐκείνῃ πάθος.**
ὑπαναπίμπλαμαι μτγν. πληροῦμαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν : Αἰλ.ΖΙ 17,13 **ὑπαναπλησθεὶς τὸ σῶμα ἰκτέρου τις.**
ὑπαναπλέω μτγν. ὀλίγον τι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πλέω, ὑψοῦμαι καὶ ἐπιπλέω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας : Φἰλ.Ι,550, αὐτ.2,174.
ὑπαναπνέω μτγν. ἀναπνέω πάλιν, ἐπανέρχομαι εἰς ἐμαυτόν : Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ.274Β.
ὑπαναπτύσσω μτγν. ἀναπτύσσω, ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω πως : Ρήτ.Ι,471 **τίς ὑπαναπτύξει τὸ αἴνιγμα;**
ὑπανάπτω μσν. ἀνάπτω ὑποκάτω, κάτωθεν : Εὐστ.Πον.170,40, αὐτ 178,10.
ὑπαναρῶ-όω ἐπιπολαίως ἀροτριῶ : Σουΐδ.ἐν λ. ὑποψαμμότερος **ὑπανήρωσε τὸν τόπον** (διόρθ. προήρωσε).
ὑπανάστασις-εως (ἡ) τὸ νὰ ἀνίσταταί τις, νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὴν θέσιν του, διὰ νὰ παραχωρήσῃ αὐτὴν εἰς ἄλλον, διὰ νὰ κάμῃ τόπον νὰ καθίσῃ ἄλλος : Πλάτ.Πολ.425Β, Ἀριστλ.ΗΝικ.9,2,9 **ὑπαναστάσει τιμᾶν τοὺς πρεσβυτέρους.**
ὑπαναστοιβάζω μσν. ὀλίγον τι πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ ὀπίσω στοιβάζω, κατὰ μικρὸν ἐμφράττω, ἀναστέλλω : Νικ.Χων.Χρον.81Α.
ὑπαναστρέφω ἐπὶ νόσου, μετ' ὀλίγον ἀναστρέφω, ἐπανέρχομαι, ἐπανεμφανίζομαι : Ἱππ.464,46.
ὑπανατέλλω μτγν. κάτωθεν ἀνατέλλω, ὅθ. συνεκδ. ἐμφανίζομαι, ἀναβρύω : Αἰλ.ΖΙ 15,4 **πηγὴ ὑπανατέλλουσα**· **2)** τὸ μέσ. ἀνεγείρομαι, ἀναφαίνομαι ἀνεπαισθήτως : Γρηγ.Ναζ.Ὠδ.3,304.
ὑπανατρέφω μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνατρέφω : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.Ι,3.
ὑπανατροπιάζω μτγν. ὑποτροπιάζω, ὑπαναστρέφω βλ.λ. : Πολυδ.3,107.
ὑπαναφέρω μτγν. μσν. πλαγίως ἀναφέρω : Σωζομ.Ἐκκλ.Ἱστ.Ι,19,51.
ὑπαναφλέγομαι μτγν. κατὰ μικρόν, ὀλίγον τι ἀναφλέγομαι, ἀνάπτομαι, θερμαίνομαι, ἐν μτφ.χρ.: Αἰλ.ΠΙ 14,41 **ὑπὸ τοῦ οἴνου ὑπαναφλεγόμενος καὶ ὑπεξαπτόμενος.**
ὑπαναφύω μτγν. κ. μσν. κάμνω τι νὰ ἀναφυῇ : Φιλῆς 38,6· **2)** τὸ μέσ. ἐξοιδαίνομαι, φουσκώνω κάτωθεν ἢ βαθμηδόν : Αἰλ ΠΙ 14,7,αὐτ.ΖΙ 4,21.
ὑπαναχώρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατ' ὀλίγον γινομένη ὑποχώρησις, ἡ βαθμιαία ἢ κρυφία ὀπισθοχώρησις, ἡ ἀποχώρησις : Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,19· **2)** νεώτ. νομ. μονομερὴς διάλυσις συμφωνίας, ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων γινομένη μονομερὴς δήλωσις, δι' ἧς οὗτος ἀφίσταται τῆς συναφθείσης ἀμοιβαίας συμβάσεως· **3)** νεώτ. κ. γεν. ἡ βαθμηδὸν κ. ἰδ. δι' ἐμμέσου ἐκφράσεως ἐγκατάλειψις, ἀποκήρυξις ὑπό τινος ἀτομικῶν δοξασιῶν ἢ γνωμῶν αὐτοῦ, ἃς πρότερον ὑπεστήριζεν.
ὑπαναχωρῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπανεχώρησα,** ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι βαθμηδὸν ἢ οἱονεὶ λαθραίως, μὲ τρόπο : Θουκ.Ι,51 **ὑποτοπήσαντες** (οἱ Κορίνθιοι) ἀπ' Ἀθηνῶν **εἶναι, οὐχ ὅσας ἑώρων, ἀλλὰ πλείους, ὑπανεχώρουν,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.5,8 **ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὑπανεχώρησεν,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,293. **2)** νεώτ. νομ. διαλύω μονομερῶς συμφωνίαν ἢ σύμβασιν· **3)** ὁμ. νεώτ. κάμνω ὑπαναχώρησιν βλ.λ.3).
ὑπαναψύχω μσν. κατ' ὀλίγον ἢ ἀνεπαισθήτως ἀναψύχω, δροσίζω : Νικ.Χων. ἐν Ἀν.Βοασσ.5,373 **τοῦ πότου τὸ θάλπον ὑπαναψύχων.**
ὑπανδραποδίζω μσν. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀνδραποδίζω, ὑποδουλώνω, βαθμιαίως κατακυριεύω : Φώτ.Ἐπιστ.332,37.
ὑπανδρεία (ἡ) νεώτ., δημ. **παντρειά** ἐπὶ γυναικός, τὸ νὰ κατασταθῇ ὕπανδρος, νὰ λάβῃ σύζυγον : **ἀπέτυχεν εἰς τὴν ὑπανδρείαν της** (εἰς τὸν γάμον της), - φρ. **κορίτσι τῆς παντρειᾶς** (εἰς ὥραν γάμου), ὁμ. φρ. **μὲ τὸ ζόρι παντρειά** (ἐπὶ πράγμ. ἐπιβαλλομένου διὰ τῆς βίας).
ὑπανδρεύω μσν. κ. νεώτ., δημ. **παντρεύω, ἀόρ. ὑπάνδρευσα,** δημ. (ἐ)πάντρεψα, παθ. ἐν μέσ. σημ. ἀόρ. **ὑπανδρεύθην,** δημ. (ἐ)**παντρεύτηκα,** μτχ. παρακ. **ὑπανδρευμένος,** δημ. **παντρεμένος,** διὰ γάμου συζευγνύω, συνενῶ, δίδω εἰς γάμον : **ὑπανδρεύω τὴν θυγατέρα μου-τὴν ἀδελφήν**· || κ.μέσ. κ. νεώτ. ἔρχομαι εἰς γάμου κοινωνίαν, λαμβάνω σύζυγον, νυμφεύομαι : Νομοκάνων Coteler 334 **εἰ ὑπανδρευθῇ τὸ ἓν μέρος, - ὑπανδρεύθη πέρισυ**· κ. ἀλληλοπαθ. : **παντρεύτηκαν ἀπὸ ἔρωτα**· || ἡ μτχ. παθ. παρακ. ὡς οὐσ. **ὁ παντρεμένος** ὁ ἔγγαμος· **2)** νεώτ. γεν. μεσιτεύω πρὸς συνομολόγησιν γάμου τινός, ἐξευρίσκω γαμβρὸν ἢ νύμφην διά τινο : **ὑπάνδρευσε τὸν ἀνεψιόν του μὲ μίαν πλουσίαν**· || παρέχω τὰ μέσα νὰ ἔλθῃ τις εἰς γάμου κοινωνίαν, νὰ λάβῃ σύζυγον, ἐξευρίσκω γαμβρὸν ἢ νύμφην : **θὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ ὁ θεῖός της,** φρ. **παντρεύει καὶ μητροπολίτη** (ἐπὶ λίαν ἐπιτηδείου)· **3)** ἐπὶ ἱερέως, ἐπισκόπου ἢ καὶ τοῦ παρανύμφου, ἀνταλλάσσω τοὺς γαμηλίους στεφάνους, στεφανώνω : **τοὺς ὑπάνδρευσεν ὁ ὑπουργός - ὁ Μητροπολίτης.**
ὑπανδρία (ἡ) μσν. ἡ ὑπανδρεία, γάμος, **παντρειά** : Νομοκάνων Coteler 332,αὐτ.452.

ὕπανδρος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, ὁ ὑπὸ ἄνδρα ὡς σύζυγον τελῶν, ὁ ἔχων σύζυγον, ὁ ἐλθὼν εἰς γάμον, ἔγγαμος : Πολύβ.10,26,3 **ὑπάνδρους γυναῖκας,** Ἀθήν.388C· ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ ἀνδρός, ἔγγαμος, συνεζευγμένος, παντρεμένος· **2)** μτγν. ἐπὶ γυναικ., ὁ ὑπὸ ἄνδρας τελῶν, ἀχρεῖος, ἄσωτος : Πλούτ.Πελ.9 **γύναια ὕπανδρα** |γυναῖκες ἀχρεῖαι καὶ παραλελυμέναι, ἄσωτοι καὶ μοιχαλίδες|· **3)** μτφ. ἐκτεθηλυμμένος, ἄνανδρος, γυναικώδης : Διόδ.Σ Ἐκλ.520,38 **ἀγωγὴ οἰκουρὸς καὶ ὕπανδρος.**

ὑπανδρύνομαι μτγν. κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν αὐξάνω : Γρηγ.Ναζ.1,721.

ὑπανειμένως ἐπίρρ. μτγν. ὀλίγον τι ἀτόνως, ἀνειμένως, ἀσθενῶς, χαλαρῶς : Διοσκ.1,83.

ὑπάνειμι μτγν. κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως ἀνέρχομαι, ἐπέρχομαι βαθμηδόν, ὑπανερπύζω : Λουκ.Μισθ.Συν.39 **τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανιοῦσαν.**

ὑπανεμῶ-όω μτγν. πνέω ἠπίως, ἐπιπνέω, ἐν μτφ. χρ. : Λιβάν.4,1072 **καί πως ἔρωτι τὰς παρειὰς ὑπηνέμωσε** (δ.γρ. ὑπηνέμησε).

ὑπανερπύζω μτγν. βραδέως, κατὰ μικρὸν ἢ κρυφίως ἑρπύζω πρὸς τὰ ἄνω, βραδέως καὶ ἀνεπαισθήτως ἀνερπύζω, ἀνέρχομαι, ὑπάνειμι, ὑπανέρχομαι : Αἰλ.ΖΙ 5,3.

ὑπανέρχομαι μτγν. ἠρέμα, μικρὸν κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν ἀναλαμβάνω ἐκ νέου : Γαλ.14, 149,6 **ὑπανῆλθε τῆς πυρετικῆς θερμότητος.**

ὑπανέχω μσν. κρατῶ εἰς ὕψος, ὑψηλὰ κάτωθέν, ἀπὸ κάτω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Εὐστ.Πον.300,87 **ὑπανεχόμενος ὡς ἐπὶ τιμῇ ἔβαινεν ἁβρὸς ἔσω.**

ὑπανθηρός-όν ὁ ὀλίγον τι ἀνθηρός, δθ. ὁ ἐλαφρῶς κεχρωματισμένος δι' αἵματος : Ἱππ.1012D **ἔπτυεν ὑπανθηρόν.**

ὑπάνθρωπος (ὁ) νεώτ. ὑποτιμητικῶς, ὁ στερούμενος στοιχειώδους ἀνθρωπισμοῦ, ἄνθρωπος κατωτέρου ἠθικοῦ.

ὑπανθῶ-έω μτγν. ἄρχομαι ἀνθῶν ἢ θάλλων, ἀρχίζω νὰ βγάζω λουλούδια : Φιλόστρ.809 **τὸ ἔρευθος οὐδὲ ἐπιβεβλῆσθαι φήσεις, ἀλλ' ἔνδον ὑπηνθηκέναι,** Λόγγ.3,12, Πολυδ.1,60, Σουΐδ.

ὑπανίημι μτγν. χαλαρῶ ὀλίγον, μετριάζω κατά τι, κάπως : Πλούτ.Δίων 7 **ἡ τυραννὶς τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν,** Ἰώσ.ΑΙ 2,5,1 **ὑπανίει τῶν δεσμῶν·** κ. παθ. : Φιλόστρ.90,19 **φιλοσοφία ξύμμετρος καὶ ὑπανειμένη·** κ. ἀμτβ. : Πλούτ. Αἰμ.23 **τοῦ φόβου μικρὸν ὑπανέντος.**

ὑπανίπταμαι μσν. ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς, μόλις ἀνίπταμαι : Εὐστ.Διον.Περ.8.

ὑπανίστημι, ἀόρ. β' **ὑπανέστην,** παρακ. **ὑπανέστηκα,** ἐν χρ. τὸ μέσ. κ. παθ. ἀνίσταμαι αἰφνιδίως, σηκώνομαι ἄξαφνα : Θέογν.485· **2)** ἐπὶ θηράματος, ἐκτινάσσομαι, ἐκπηδῶ ἔμπροσθέν τινος αἰφνιδίως, ξεπετιέμαι : Ξεν.ΚΠ 2,4,19 **πορευομένῳ δὲ αὐτῷ εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ἐπανίσταται λαγώς·** **2)** ἐπὶ ἐδάφους γῆς, ἡ μτχ. παρακ. **ὑπανεστὼς** ὁ ἐγειρόμενος ἢ ὑψούμενος ἠρέμα ὑπεράνω πεδιάδος : Φίλ.2,510· **3)** ἐγείρομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἵνα παραχωρήσω τόπον εἰς ἕτερον, προσηκώνομαι εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ : Ἡρ.2,80 **τοῖσι πρεσβυτέροισι . . ἐξ ἕδρης ὑπανίσταμαι,** Ἀριστφ.Νεφ.993 **τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι,** Ξεν.Λακ.15,6, αὐτ.Ἱέρ.7, 2· ‖ κ. μτφ. : Καλλίστρ.905 **θυμὸς ὑπανίστατο καὶ πρὸς λύπης διάθεσιν μετέβαινεν ἡ εἰκών.**

ὑπανίσχω μτγν. ὑπανέχω, κ. ἀμτβ. ὑπανατέλλω : Αἰλ.ΖΙ 11,10 **ὑπανισχούσης τῆς σελήνης,** Φιλόστρ. Ἀπολλ.99,20· **2)** ὑπανίσταμαι, βγαίνω ἔξω : αὐτ. 95,6 **ἀκρωνυχίαι πετρῶν ὑπανίσχουσι τοῦ ὕδατος.**

ὑπανιῶ-άω ἀνιῶ, στενοχωρῶ κάπως, κατά τι, πικραίνω, λυπῶ ὀλίγον τι, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀριστφ. Νεφ.1195 **ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.**

ὑπανοίγνυμι δ. τ. τοῦ ὑπανοίγω βλ.λ.

ὑπανοίγω κ. μσν. ἢ -γνυμι ἀνοίγω τι κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, τὸ παθ. : Ἐφιππ.ἀπ.Ἐφήβ.1,2 **βῖκός τις ὑπανεῴγνυτο·** ‖ κ. μσν. γεν. ἀνοίγω : Γρηγ. Ναζ.1,354Α, Ἀθανάσ.2,449Β, Ἀνδρ.Κρ.171Α **ἡ τοὺς καταρράκτας ἡμῖν τῶν θείων οἰκτιρμῶν ὑπανοίξασα·** **2)** ἀνοίγω τι λάθρα, κρυφίως : Δημ.887 **εἰ γράμματ' ἐκλεπτεν; ἢ εἰ ὑπανέῳγεν;** Λουκ.Ὄν. 13 **ἡ δὲ τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα κομίζει τὴν πυξίδα·** **3)** ρηματ.π. ὑπάνοιξις.

ὑπάνοιξις-εως (ἡ) |ὑπανοίγω| μσν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπανοίγειν βλ.λ.|· δθ. συνεκδ. βαθμιαία ἐπίδειξις, φανέρωσις : Εὐστ.Πον.153,30.

ὑπαντάξ |ἄντα| ἐπίρρ. ἐξ ἐναντίας, ἀπέναντι· Ἡσ. «ὑπαντάξ· ἐξ ἐναντίας· ἀντὶ τοῦ ὑπαντιάσας, συναντήσας» : Ἀριστφ ἀπ.534.

ὑπαντέλεια Ἡσ. «χαλκᾶ ἀγγεῖα, κάδοι».

ὑπαντεύω μσν. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ. : Θεοφάν.328,18.

ὑπαντή (ἡ) μσν. ἢ **ὑπάντη** ἀντὶ ὑπάντησις βλ.λ.) : Εὐστ.Πον.248,46 **προπο δίσαι εἰς ὑπαντήν,** Δούκ. Ἱστ.57C **ὑπάντη·** **2)** ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς βλ.λ. : Βί.Ἡλία Νεωτ.186,5 (Combef.).

ὑπάντησις-εως (ἡ) (ὑπαντῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπαντᾶν, προϋπάντησις, συνάντησις : ΚΔ Ἰω.12,13 **ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,6, Γρηγ.Ναζ.1, 390Β **τιμῶν τε καὶ ὑπαντήσεων·** **2)** μτφ. ἀπάντησις, ἀπόκρισις : Σέξτ.Ἐμπ Μαθ.2,278 **πρόχειρος δ' ἐστὶ καὶ πρὸς τοῦτο ὑπάντησις.**

ὑπαντητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπαντῶν, ὁ προϋπαντῶν, ὁ ἁρμόδιος ἢ ἐπιτήδειος εἰς ὑπάντησιν : Πτολ.Τετράβ.141,12.

ὑπαντιάζω, μέλλ. -άσω, πορεύομαι ἢ ἔρχομαι πρὸς ὑπάντησιν, πηγαίνω νὰ συναντήσω κάποιον, ἀπαντῶ, συναντῶ τινα· Ἡσ. «ὑπαντιάζει, ὑπαντᾷ», ἀπολ. : Ἰλ.Ζ 17 **πρόσθεν ὑπαντιάσας,** Πινδ.Π 4,135 **τῶν δ' ἀκούσαις αὐτὸς ὑπαντίασεν,** Αἰσχ.Πέρσ. 407, Ξεν.Ἀν.6,5,27 **ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ,** αὐτ.ΚΠ 4,2,18, Πλούτ.Μάρκελλ.7 **πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων ἐξελάσας τὸν ἵππον ὑπηντίασεν,** Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,37· κ. μτ. δοτ. : Πινδ.Π 8,10, Αἰσχ.Πέρσ.834 **ὑπαντίαζε παιδί,** αὐτ.850, Ξεν.ΚΠ 3,5,9 **ὑπαντιάζουσί μοι·** κ. μτ. αἰτ. : Πινδ.Π 5,44, Ἡρ.4,121 **οἱ Σκύθαι . . ὑπηντίαζον τὴν Δαρείου στρατιήν,** Πλούτ.Πομπ.71.

ὑπαντιῶ-άω μτγν. ἀντὶ ὑπαντιάζω βλ.λ. : Ὀππ. Ἁλ.2,565 **ὑπαντιόωντος ὁμίλου.**

ὑπάντλειον (τὸ) λεξ. ὅ. ὑπάντλιον βλ.λ.

ὑπάντλησις-εως (ἡ) |ὑπαντλῶ| μτγν. **ἐσφ.γρ. ἀντὶ** ἐπάντλησις βλ.λ. : Διόδ.Σ 2,10.

ὑπάντλιον (τὸ) λεξ. χαλκοῦν ἀγγεῖον, κάδος πρὸς ἄντλησιν ὕδατος ἐκ τῶν φρεάτων·ΑΒ 411, Ἡσ.

ὑπαντλῶ-έω μτγν. ἀντλῶ κάτωθεν : Φιλόστρ. Εἰκ.2,13 **τὰ δὲ ὑπαντλῶν τῷ στέρνῳ·** **2)** ρηματ. π. ὑπάντλησις.

ὑπάντομαι μτγν. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,11,2 **οὐκ ἀναμείνας . . ὑπήντετο αὐτῷ ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως πεδίῳ.**

ὕπαντρος-ον |ἄντρον| ὁ ἔχων ἄντρα, σπήλαια κάτωθεν κ. γεν. ὁ πλήρης σπηλαίων : Ἀριστλ.Μετ. 2,8 **ὕπαντρος χώρα,** αὐτ.Πρ.23,5 **ὕπαντρος γῆ,** Στράβ.9,2,16 **ὑπάντρου δὲ καὶ σηραγγώδους οὔσης κατὰ βάθους τῆς γῆς,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.27, 243 **ὕπαντροι καὶ φαραγγώδεις τόποι,** Βασ.1,52C· ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης : Αἰλ. ΖΙ 16,17· **2)** ὁ ὑπὸ τὴν γῆν κείμενος, ὁ ὑπόγειος : Αἰλ.ΖΙ 12,38 **οἶκοι ὕπαντροι·** **3)** Ἡσ. «ὕπαντροι· οἱ ὑπὸ τὸ σπήλαιον».

ὑπαντῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **-έω** (ΑΠλ.4,101), μέλλ. **ὑπαντήσομαι** |Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,61|, ἀόρ. **ὑπήντησα,** πορεύομαι ἢ ἔρχομαι πρὸς συνάντησίν τινος ὡς φίλος ἢ κ. ὡς ἐχθρός, ἀπαντῶ, προϋπαντῶ : Ξεν.ΚΠ 3,3,2 **πάντες ὑπήντων ἡδόμεναι τῇ εἰ-**

ρήνῃ· κ. ὡς πολέμιος : αὐτ.Ι,4,22 **τοὺς .. πολεμίους .. ὑπαντῶντας**, Ἀππ.Λιβ.104 **εἰσιοῦσιν οἱ Καρχηδόνιοι ὑπήντων**· κ. μτ. δοτ. : Πίνδ.Π 8,59, Ξεν.ΚΠ 6,3,15, ΚΔ Ἰω 11,20 **ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ**, Ἀππ.Ἰλλυρ.28 **ἐρχομένῳ .. ὑπήντων**· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Φιλ.719 ἀνδρῶν ἀγαθῶν παιδὸς **ὑπαντήσας**· κ. ἐμπροθ. : Ὑπερείδ. Εὐξ.34 **ὑπαντᾶν εἰς τὰς ὁδούς**, Πλούτ.Ἄρατ.34 **ὑπήντησε τῇ πόλει πρὸς χρείαν**· κ. μτ. αἰτ. : Λίβ. Ροδ.438 **εὐθὺς ὡς μὲ ὑπήντησεν ἤρξατο νὰ μὲ λέγῃ**· || μτγν. τὸ μέσ. ὑπαντῶμαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. μτ. δοτ. : Ἡρωδιον.Ἰατ.2,5,5 **ὑπαντώμενος αὐτοῖς**· **2)** εὑρίσκω κατὰ τύχην, συναντῶ, μτ. δοτ. : ΚΔ Ματθ.8,28, αὐτ.Λουκ.8,27 **ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,68· **3)** μτφ. συναινῶ, συμφωνῶ εἴς τι : Ποσειδών.π.Ἀθήν.5,213Β **πᾶσα .. πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα κατακαλεῖται θεὸν τὸν βασιλέα**· **4)** ὁμ. μτφ. ἀντιτείνω, ἀντιλέγω, φέρω ἀντίρρησιν : Εὐρ. Ἰκ.398 **ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν** [δ.γρ. ὑπαντα]· κ. ἐμπροθ. [πρός τι] : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,105 **πρὸς τοῦτο ὑπαντῶντες φασὶν ὅτι**· **5)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ ἰδεῶν, σκέψεων, διανοημάτων κττ., ἐπέρχομαι εἴς τινα, εἰς τὸν νοῦν τινος, μτ. δοτ. : Λογγῖν.16,4 **κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥήτορι· ελέγεις ἥτταν**»· **6)** ρηματ.π. ὑπάντησις.

ὑπάνυμαι Ἡσ. «ὑπανύσθαι· ὑπουργεῖν».

ὑπαξιωματικός [ὁ] νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὸς βαθμοφόρος ἔχων βαθμὸν ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ ὁπλίτου καὶ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

ὑπαξόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν ἄξονα εὑρισκόμενος, κείμενος : Καλλ.Λουτρ.Παλ.14 συρίγγων ἀίω **φθόγγον ὑπαξόνιον**.

ὑπαπαίδευτος-ον λεξ. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κατά τι ἀπαίδευτος, ὁ κάπως ἀμαθής, ἄξεστος· Φρύν.ΑΒ .69,13 «ὁ μὴ τελείως ἀπαίδευτος».

ὑπαπαίρω μτγν. ὑποχωρῶ κατ' ὀλίγον ἢ ἀπέρχομαι λάθρα : Γρηγ.Ναζ.1,750Α **τῶν μὲν παραγιναμένων, τῶν δὲ ὑπαπαιρόντων**.

ὑπαπαντή (ἡ) κ.μσν. κ.νεώτ. ἀντὶ ὑπάντησις, προϋπάντησις, ὑποδοχή : Ἐπιγρ.· **2)** μτγν., μσν. κ.νεώτ., δημ. **Παπαντή**, ἡ ὑπὸ τοῦ Συμεὼν γενομένη **εἰς τὸν Χριστὸν** ὑποδοχὴ ἐν τῷ ναῷ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του καὶ ἡ πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου ἀγομένη τὴν 2αν Φεβρουαρίου . ἑορτή : Ἰω.Χρυσ.Ὁμιλ.137 τίτλ. **εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος**, Ἀναστ. Σιν.1287Α, Στουδ.Θεόδ.1696C, Θεοφάν.345,14, παροιμ. **φρ. τῆς Παπαντῆς ἐχιόνισε κατὰ παντοῦ ἐφάνη, κατὰ πανταῦ ἐχάθηκε** [καθότι κατὰ τὸν Φεβρουάριον, ὅτε ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, ἡ χιὼν δὲν εἶναι διαρκής, ἐπειδὴ ἐπίκειται τὸ ἔαρ].

ὑπαπάντησις-εως (ἡ) [ὑποπαντῶ] Ἐπιγρ. ἀντὶ ὑπάντησις βλ.λ. : **ἐποιήσαντο δὲ καὶ τὴν ὑπαπάντησιν τοῖς ἱεροῖς ἐν ὅπλοις**.

ὑπαπαντῶ-άω μτγν. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ.1) : Διόδ.Σ ἀπ.628,68 **τῶν ὄχλων ὑπαπαντώντων**, Θεοδοτ.π. Κλημ.Ἀλ.799· **2)** ἀντιτείνω, ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι : Σωκρ.Σχ.1,5 **γοργῶς ὑπαπήντησε πρὸς τὰ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου λεχθέντα**· **3)** ρηματ.π. ὑπαπάντησις.

ὑπαπειλῶ-έω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως ἀπειλῶ : Ξεν. Ἑλλ.4,6,3 **ταῦτα δ' ἔλεγον ὑπαπειλοῦντες τοῖς Λακεδαιμονίοις**.

ὑπάπειμι (εἶμι) ἀναχωρῶ βραδέως ἢ κρυφίως, ὑποχωρῶ, ἀπαχωρῶ : Θουκ.5,9 **τοῦ ὑπαπιέναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος**, αὐτ.3,111 **ἐξελθόντες ὑπαπῄσαν κατ' ὀλίγους**, Λουκ.Ἰκαρ.14 κατ' **ὀλίγον ὑπαπιών**· || κ. ἐπὶ τῶν ἀστέρων : Γρηγ.Ναζ.1, 200Α **ἐν τάξει φαινομένων τε καὶ ὑπαπιόντων**, αὐτ.447Β· || μτφ. ὑπερβαίνω τὴν ἡλικίαν : Φιλοστρ.230 **ἐφήβου ἄρτι ὑπαπιέι**.

ὑπαπέρχομαι μτγν. ἀπέρχομαι βραδέως ἢ κρυφίως : Αἰλ.ΖΙ 11,33.

ὑπαποδύομαι μτγν. ἀποδύομαί τι κατὰ μικρόν, ἐγκαταλείπω τι βοθμηδόν : Γρηγ.Νύσσ.3,29D **τὴν ἰατρικὴν ὑπαπεδύετο**.

ὑπαποκινῶ-έω ἀμτβ. ἀποσύρομαι βραδέως ἢ κρυφίως, ἀπομακρύναμαι κατ' ὀλίγον, σιγὰ σιγά, φεύγω ἀγάλι' ἀγάλια, μτ. γενικ. τόπου : Ἀριστφ. Ὄρν.1011 **κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ**.

ὑποκρύπτω μτγν. ὑπαποκρύπτω τι ὑποκάτω τινός : Αἰλ.ΖΙ 5,40 **λόχμῃ ἑαυτὴν ὑπαποκρύπτειν**.

ὑπαπολείπομαι μτγν. παθ. ἀπολείπομαι, μένω ὀπίσω : Αἰλ.ΖΙ 10,43 **ἰχθῦς .. ὑπαπολείπονται ἐν ἰλύϊ βραχείᾳ**.

ὑπαποτρέχω τρέχω εἰς τὰ ὀπίσω κατ' ὀλίγον, ἀποτρέχω κρυφίως, ἐκφεύγω τρέχων : Ἀριστφ. Ἐκκλ.284 **ὡς εἰώθ' ἐκεῖ τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίοις ἐς τὴν πύκνα ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον** [σχόλ. «ὀπίσω τρέχω»].

ὑπαποφήχω μτγν. ἀποφήχω, ἀποξέω βαθμηδόν : Αἰλ.ΖΙ 3,24 **ὑπαποφήχουσα** [ἡ χελιδὼν] **τῷ ῥάμφει** [τὸν πηλὸν] **τὴν .. οἰκοδομίαν** χειρουργεῖ.

ὑπάπτω ἰων. τ. τοῦ ὑφάπτω βλ.λ. : Ἡρ.1,176 **ὑπῆφαν τὴν ἀκρόπολιν .. καίεσθαι**.

ὕπαρ (τὸ) ἄκλ. [ἀλλὰ γενικ. ὕπαρος, κτ.ΕΜ 491,30, Χοιροβ.Θεο.381,6] πραγματικὴ ἢ αἰσθητὴ ἐμφάνισις παρουσιαζομένη ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, ὅραμα ὅπερ βλέπει τις ἐγρηγορώς, πραγματικότης, ἀλήθεια· ἀντίθ. ὄναρ· Φώτ. «ὕπαρ· ἀλήθεια· οὐκ ἐν ὀνείρῳ», αὐτ. «ὕπαρ .. ὀπτασία ἀληθής»: Ὀδ.Τ 547 **οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται** [ὄχι ὄνειρον, ἀπάτη, ἀλλὰ πραγματικότης], αὐτ.Υ 90, Πίνδ.Ο 13,67 **ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα ἦν ὕπαρ**, Αἰσχ.Πρ.486 **κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ ὕπαρ γενέσθαι**, Πλάτ.Πολιτ.278Ε **ἵνα ὕπαρ ἀντ' ὀνείρατος ἡμῖν γίγνηται**· **2)** ἀπολ. ὡς ἐπίρρ. εἰς καιρὸν ἐγρηγόρσεως, ἐν ἐγρηγόρσει· ἀντίθ. ὄναρ βλ.λ.3] : Ἱππ. 2,31 **καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ** [ἐν ἐγρηγόρσει καὶ καθ' ὕπνους], Πλάτ.Πολιτ.277D **κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα αὖ πάλιν ὥσπερ ὕπαρ ἀγνοεῖν**, αὐτ.Πολ.476C **ὄναρ ἢ ὕπαρ δοκεῖ σοι ζῆν**;, αὐτ.382Β, αὐτ.Θεαίτ.158Β, αὐτ. Φίλ.36Ε **οὔτε δὴ ὄναρ οὔθ' ὕπαρ** [οὔτε στὸν ὕπνο οὔτε στὸν ξύπνο], αὐτ.Νόμ.800Α, Ἀριστλ.Πρ. 30,14,4 **ὕπαρ καὶ μεθ' ἡμέραν** [ἀντίθ. ἐν τοῖς ὕπνοις], Πολύβ.10,5,5, Σέξτ.Ἐμπ.409 **ὕπαρ δὲ καὶ οὐ καθ' ὕπνους**· ὁμ. κ. μτ. τῆς κατά, **καθ' ὕπαρ**· Φρύν.421 «ὥσπερ καθ' ὕπαρ οὐ λέγεται, ἀλλ' ὕπαρ, οὕτως οὐδὲ κατ' ὄναρ»· || ὄντως, πράγματι, πραγματικά, ἀληθινά : Πλάτ.Πολ.520C **ὕπαρ ἡμῖν.. ἡ πόλις οἰκήσεται, ἀλλ' οὐκ ὄναρ**, αὐτ.574Ε.

ὑπάρ Ἐπιγρ.Παμφυλίας, ἀντὶ ὑπὲρ βλ.λ.

ὑπαράσσω μτγν. κ. μσν., ἀττ. -ττω ἀράσσω, πλήττω κάτωθεν, κτυπῶ ὑποκάτω, τὸ παθ. : Ἀνών. π.Σουΐδ. **ἵππων χρεμετιζόντων, τῆς γῆς τοῖς ποσὶν αὐτῶν ὑπαραττομένης**.

ὑπαργήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κατά τι ἀργήεις βλ.λ.1], ὁ ὑπόλευκος : Νίκ.Θηρ. 663 **ῥίζα ὑπαργήεσσα**.

ὑπάργιλος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀργιλώδης βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,8 **γῆν ὑπάργιλον καὶ πλακώδη**.

ὕπαργμα-ατος (τὸ) μτγν., κτ. πληθ. ὑπάργματα τὰ ὑπάρχοντα, ἡ οὐσία βλ.λ.1) : Παρθ.1,1, αὐτ.8,2 **ἐξηργυρίσατο μέρος τῶν ὑπαργμάτων**.

ὑπαργύρευσις-εως (ἡ) [ὑπαργυρεύω] γλωσσ. ἡ σύναψις χρεῶν, τὸ νὰ εἶναί τις κατάχρεος.

ὑπαργυρεύω μτγν. ποιοῦμαι χρῆσιν κιβδήλων νομισμάτων [ἰδιάφ. ἑρμ. περιπίπτω εἰς χρέη, καταχρεώνομαι] : Πλούτ.Ἠθ.328Α **δασμολογούμενοι, δουλεύοντες, ὑπαργυρεύοντες**· **2)** ρηματ. π. ὑπαργύρευσις.

ὑπαργυρίζω μσν. ἔχω πως ἢ ἀρχίζω νὰ ἔχω τὸ χρῶμα ἀργύρου : Νικ.Χων.173D τὴν **ὑπαργυρίζουσαν τῷ χρόνῳ τρίχα.**
ὑπάργυρος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων κάτωθεν ἄργυρον, δθ. ἐπὶ πετρῶν, γῆς κττ., ὁ περιέχων ἄργυρον, ὁ ἔχων φλέβας ἀργύρου : Εὐρ.Κύκλ.294 ὑπάργυρος **πέτρα,** αὐτ.Ρῆσ.970 **ἐν ἄντροις τῆς ὑπαργύρου χθονός,** Ξεν.Προσ.1,5, αὐτ.4,2 **ὑπαργύρων λόφων·** **2)** ἐπὶ μετάλλων, ὁ μεμειγμένος μετ' ἀργύρου· || κ. ἰδ. μτφ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ.Πολ.415C **καὶ ἂν αὖ ἐκ τούτων τις ὑπόχρυσος** ἢ ὑπάργυρος **φυῇ·** πρβλ. ὑποσίδηρος· **3)** ἐπὶ σκευῶν, ὁ κατεσκευασμένος **ἐξ** ἀργύρου καὶ ἐπίχρυσος : Ἐπιγρ. **κρατὴρ ὑπάργυρος ἐπίτηκτος,** αὐτ. **δακτύλιοι ὑπάργυροι·** || κ. **ἐπὶ** χρυσῶν νομισμάτων, ὁ κίβδηλος : Πολυδ.7,104, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.230 **τὰ ὑπάργυρα χρυσία·** **4)** κ. μσν. ὁ δι' ἀργυρίου πωληθεὶς ἢ μισθωθείς, ὤνιος, μισθωτός : Πίνδ.Π 11,42 **εἰ μισθοῖο συνέθευ παρέχειν φωνὰν ὑπάργυρον,** Τζέτζ.Χιλ.8,828 **λέγων ὑπάργυρον πᾶσαν γραφὴν ἐποίει,** πρβλ. καταργυρῶ· **5)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων ἀξίαν ἴσην πρὸς τὸ βάρος αὐτοῦ **εἰς** ἄργυρον· Ἡσ. «ὑπάργυρον· τὸ κιννάμωμον», πρβλ.Salmas. εἰς Hist.Aug.2,546.
ὑπάρδω σχόλ. κ. μσν. ἄρδω, ποτίζω ἠρέμα, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Σχόλ.Νικ.'Αλεξ.139 **γάλα .. δὸς ἄνεμα διὰ τῆς ἕδρας,** ὅπως ὑπάρδῃς **τὴν γαστέρα·** || μσν. τὸ μέσ. ἐν ὁμ. σημ. : Φώτ.'Επιστ.327,40 **νοτίδες ἀφανῶς ὑπαρδόμεναι.**
ὑπαρίθμησις-εως (ἡ) (ὑπαριθμῶ) μτγν. ἡ εἴς τινα τάξιν ἢ **μεταξὺ** ἄλλων καταρίθμησις, συγκαταρίθμησις : Γρηγ.Νύσσ.2,891C **ἐν τῇ** τοῦ Ἰσραὴλ **ὑπαριθμῆσαι,** Ἀθανάσ.1,380.
ὑπαριθμῶ-έω μτγν. καταριθμῶ **τινα εἴς** τινα τάξιν ἢ **μεταξὺ** ἄλλων : Γρηγ.Ναζ.1,431A **προαριθμοῦντος, ἐναριθμοῦντος,** ὑπαριθμοῦντος, Ἰω. Χρυσ.5,666· κ. παθ. : Ἀθανάσ.2,216A **ἐκ τοῦ ὑπαριθμηθῆναι αὐτῷ·** **2)** ρηματ.π. ὑπαρίθμησις.
ὑπαρκτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὕπαρξιν, **ὁ** ὑπάρχων ὄντως, ὁ πραγματικός : Γαλ. 19,530,1 **ὑπαρκτικὴν εἶναι τὴν** μαθηματικὴν ἐπιστήμην, **Σέξτ.**'Εμπ.Πυρρ.8,249 **οὐδὲ διαβεβαιοῦσθαι περὶ αὐτῆς δύναταί τις ὅτι ἐστὶν** ὑπαρκτική· πρβλ. ὑπαρκτός· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕπαρξιν : Ἀπολλ. **Δύσκ.**Συντ.71,23 **ὑπαρκτικὸν ῥῆμα** (οἷα τὸ εἰμί, **ὑπάρχω,** ὑφίσταμαι), Εὐστ.1457,43, Θωμ.Μ 184· **ἐπίρρ. -κῶς :** Βλεμμ.828 (ἐκδ.Mi.) **ὑπαρκτικῶς θεωρεῖσθαι** (κατὰ τρόπον ὑπαρκτικόν).
ὑπάρκτιος-ον μτγν. ὁ πρὸς ἄρκτον, πρὸς βορρᾶν, ὁ βόρειος : Πλούτ.Μάρ.11 **τῶν ὑπαρκτίων κλιμάτων,** αὐτ.Σερτ.17.
ὑπαρκτός-ή-όν (ὑπάρχω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὕπαρξιν, ὁ ὑπάρχων, ὁ ὑφιστάμενος, ἀντίθ. ἀνύπαρκτος : Ἐπίκ.π.Διογ.Λ 10,135 **μαντικὴ ὡς ἀνύπαρκτος, εἰ δὲ καὶ ὑπαρκτή** (δ. γρ. ὑπαρκτική), Ποσειδών.π.αὐτ.7,91 **ὑπαρκτὴν εἶναι τὴν ἀρετήν,** Φίλ.1,584,3 **ἔστι μὲν ὑπαρκτὸν πρᾶγμα σοφία,** Πλούτ.'Ηθ.1046C, Ὠριγ.Κέλσ.4,223· **2)** νεώτ. κ. ὁ δυνάμενος νὰ λάβῃ ὕπαρξιν· **3)** τὸ οὐδ.. κτ. πληθ. **ὑπαρκτὰ** ὡς οὐσ. ἀντὶ ὕπαρξις : Πάπ.
ὕπαρνος-ον **ὁ ἔχων ὑφ'** ἑαυτὸν ἄρνα, δηλ. ἡ θηλάζουσα **ἀμνὸν** κ. μτφ. βρέφος : Εὐρ.'Ανδρ.557 **οἵδ' ἄγουσί σε καὶ παῖδ'; ὕπαρνος** γάρ τις ὡς **ἀπόλλυσαι,** Καλλ.'Απόλλ.53 **οἵτε**ς **οὐδ' ἄκυθοι, πᾶσαι δέ κεν εἶεν ὕπαρνοι·** **2)** Ἡσ. «ὕπαρνος ποίμνη· ἄρνας ἔχουσα».
ὕπαρξη (ἡ) δημ. τ. τοῦ ὕπαρξις βλ.λ.
ὕπαρξις-εως (ἡ) (ὑπάρχω) κ. νεώτ., δημ. **-η** τὸ ὑπάρχειν, τὸ **ὑφίστασθαι,** ὑπόστασις, ὀντότης, ἀντίθ. ἀνυπαρξία : Ἀριστλ.Φυτ.1,2,16, Πλούτ.'Ηθ. 1067C **τοῦ μὲν κακοῦ νόησιν εἶναι, τοῦ δὲ ἀγαθοῦ καὶ ὕπαρξιν,** Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,21 **ὕπαρξις ἢ ἀνυπαρξία,** Ἀλέξ.'Αφρ.Πρ 1,44 **ἔχει ἐν συμμέτρῳ κράσει τὴν ὕπαρξιν τὸ ἀνθρώπου σῶμα·** || εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ὕπαρξις, ὀντότης : Ἀμμών. ἐν Brandis Σχόλ.51a,47· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου : **δυστυχισμένη εἶναι ἡ ὕπαρξίς του·** || οὗτος ὁ ὑπάρχων, ὁ ἄνθρωπος : **δυστυχισμέναι - εὐγενεῖς ὑπάρξεις·** **3)** ἡ σύστασις, ἡ ὑπόστασις, ἡ οὐσία : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,129 **ἡ τοῦ κέρατος ὕπαρξις·** **4)** μτγν. οὐσία, περιουσία, τὸ ὑπάρχοντα : Πολύβ.2,17,11 ὕπαρξις .. **ἑκάστοις ἦν θρέμματα καὶ χρυσός,** Διον.'Αλ.Ρωμ.5,48, Διόδ.Σ 20,71, ΚΔΠράξ.2,45 **τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον,** Πλούτ.'Ηθ.226C, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,23.
ὑπαρπάζω Ἰων. τ. τοῦ ὑφαρπάζω βλ.λ. : Ἡρ.5,50.
ὕπαρσις-εως (ἡ) μσν. ἡ ἀνύψωσις : Ἰωσὴφ ἐν ASS Ἰουνίου 3,95,47 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἔπαρσις).
ὑπαρτύω μσν. ἀρτύω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω τι κρυφίως : Πρόδρ. **σφαγὴν ἑαυτῷ ὑπαρτύειν.**
ὑπαρτῶ-άω μτγν. ἐξαρτῶ κάτωθεν, ἀναρτῶ, κρεμῶ ἢ δένω ὑποκάτω : Αἰλ.ΖΙ 5,7.
ὑπαρχή (ἡ) κ. νεώτ. ἀρχή : Ἀριστλ.Φυσ.7,3,24 ἐν **τῇ τῆς ἐπιστήμης** ὑπαρχῇ· || κ. νεώτ. σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, ἐν χρ. μ.ἐν τῇ φρ. **ἐξ ὑπαρχῆς** ἐξ ἀρχῆς : Σοφ.ΟΤ 132 **ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις,** Ἀριστλ. Πολιτ.4,6,5, αὐτ.ΖΙ 8,2,14 ἡ **ἐξ ὑπαρχῆς γένεσις·** || ὁμ. κ. νεώτ. ἐν τῇ φρ. **ἐξ** ὑπαρχῆς ἐκ νέου, πάλιν : Δημ.1013 **οὗτοι δὲ πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς λαγχάνουσί μοι τὰς δίκας,** Ἀριστλ.Ψυχ.2,1,1 **πάλιν ὥσπερ ἐξ ὑπαρχῆς** ἐπανίωμεν, αὐτ.Ρητ.1,1,15.
ὑπαρχηγός (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἀμέσως μετὰ **τὸν** ἀρχηγόν, **ὁ** κατέχων θέσιν ἀμέσως μετὰ τὸν ἀρχηγὸν καὶ ἀναπληρῶν αὐτόν : **ὑπαρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου - κόμματος·** πρβλ. ὑπαρχος, ὑποδιοικητής.
ὑπαρχιτέκτων-ονος Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἀρχιτέκτονα.
ὑπάρχοντα (τὰ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐνάρθρως, πληθ. οὐδ. μτχ. τοῦ ὑπάρχω ὡς οὐσ., πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει **εἴς** τινα, τὰ ἀγαθά, ἡ περιουσία, **τὰ** κτήματα : Ἰσοκρ.4,57 **κινδυνεύσουσι περὶ τῶν ὑπαρχόντων,** Δημ.18, αὐτ.1403, ΚΔ Ματθ.19,21 **πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς,** αὐτ.Κορινθ.1,13,3, Πλούτ.Αἰμ.4, Δίων Κ 59,14.
ὕπαρχος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν **ἄρχοντα** καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ὁ ὑπὸ ἄλλον ἄρχων, διοικῶν, ὑπαρχηγός, ὑποδιοικητής· Σουΐδ. «ὕπαρχος, ὁ ὑφ' ἑτέρου ἀρχόμενος, ὁ ὑποτεταγμένος **ἑτέρῳ,** ὁ μὴ ὢν αὐτοκράτωρ» : Σοφ.Αἴ. 1105 **ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων στρατηγός,** Εὐρ.'Ελ.1432 **φράσων ὑπάρχοις ταῖς ἐμαῖς,** Λουκ.Νεκρ.Δ 12,2 **ὕπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ·** || ἐν τῷ στρατῷ, ὁ ἀντιστράτηγος, ὁ ὑποστράτηγος· Ἡσ. «ὕπαρχος· οἰκονόμος, πολέμου στρατηγός» : Ξεν.'Ελλ.7,4,19 **Ἀνδρόμαχος μὲν ὁ Ἠλεῖος ὕπαρχος** (δ.γρ. ἵππαρχος)· || **νεώτ. ναυτ.** ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν κυβερνήτην ἀξιωματικὸς συγχρόνου πολεμικοῦ πλοίου· **2)** ὁ διοικῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ κυβερνήτου, ἐπίτροπος, ἀντιβασιλεύς : Ἡρ.3,70, αὐτ.4,166 **τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχος ὑπὸ Καμβύσεω κατεστεώς,** αὐτ.7,6, Ξεν.ΚΠ 8,3,19· || ὁ ἔπαρχος (praefectus provinciae) : Λιβάν.Λόγ. 59,164, Ἐπιγρ.· || **ὕπαρχος τῆς πόλεως ὁ praefectus urbis :** Ζώσ.2,9,3· || **ὕπαρχος τῆς αὐλῆς ὁ praefectus praetorio :** Ζώσ.2,10· **3)** ὁ ὑποκείμενος, ὁ ὑποτεταγμένος εἴς τινα : Πολύβ.7,9,5 **τοὺς Καρχηδονίων ὑπάρχους.**
ὑπαρχότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα **τοῦ ὑπάρχου** βλ.λ. : Ἰουστιν.Νεαρ.70 Προοίμ.
ὑπάρχω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ὑπῆρχον** κ. δημ. **ὑπῆρχα,** ἰδιωμ. **ὕπαρχα,** μέλλ. **ὑπάρξω,** ἀόρ. **ὑπῆρξα** κ. δημ. **ὕπαρξα,** παθ. παρακ. **ὑπῆργμαι,** Ἰων. ἐν τῇ δοτ. πληθ. μτχ. **ὑπαργμένοισι**

(ἀντὶ ὑπηργμένοισι,'Ηρ.7,11). ποιοῦμαι ἔναρξιν, κάμνω ἀρχήν, ἄρχομαι, ἀρχίζω, ἀπολ. : 'Οδ.Ω 286 ὅστις ὑπάρξῃ (ὁποῖος κάμῃ πρῶτος ἀρχήν), Εὐρ. Φοίν.1223 Ἐτεοκλέης δ' ὑπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς πύργου, Λυσ.24,18 τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας, Πλάτ.Γοργ.456Ε ἀμυνομένους, μὴ ὑπάρχοντας, 'Ισοκρ.16,44, Δημ.1350 τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρξαντα (τὸν ἀρξάμενον τῆς ἔριδος), Μέν. 'Ολύνθ.2 ὡς οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος· συνήθ. μτ. γενικ. : 'Ηρ.1,5 ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων, αὐτ.4,1 ὑπῆρξαν ἀδικίης, Εὐρ.Φοίν.1582 πολλῶν κακῶν ὑπῆρξεν (δ.γρ. κατῆρξεν), αὐτ.'Ανδρ. 274, Θουκ.2,74, 'Ανδοκ.1,142 οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι, Πλάτ.Μενξ.237Β, Δημ. 1345, Πλούτ.Θησ.33 Θησεῖ βίας ὑπάρξαντι· κ. μτ. αἰτ. : Δημ.431 τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑμεῖς ὑπήρξατε 'Αμύντᾳ, Μέν.ἀπ.236 ὑπάρχειν τοῦτο (ἐνν. τὸ παρακαλεῖν)· κ.μτ.μτχ. : 'Ηρ.7,8,2 ἐμὲ .. ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες, αὐτ.9,78, Ξεν.'Αν.2,3,23· ὁμ. κ. παραλειπομένης τῆς μτχ.: Θουκ.12,67 τοῖς αὐτοῖς ἀμύνεσθαι οἷσπερ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ὑπῆρξαν (ἀμυνόμενοι)· κ. παθ. : 'Ηρ.7,11 σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, 'Αριστφ.Λυσ.1159 ὑπηργμένων .. πολλῶν κἀγαθῶν, 'Αντιφ.5,58 οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρκτο εἰς αὐτόν, Λυσ.21,25 ἀνάξια .. τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων, Δημ.12 τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων, 'Αριστλ.ΗΝικ. 8,14 ἄξιον τῶν ὑπηργμένων (ἰσούμενον πρὸς ὅσα εἶχον πραχθῆ δι' αὐτόν)· || τὸ μέσ. ὑπάρχομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἀπολ. : Πλάτ.Τίμ.41C σπείρας καὶ ὑπαρξάμενος ἐγὼ παραδώσω, Αἰλ.ΖΙ 12,41· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.1,20 ὑπάρχεσθαι τῆς ἀκμῆς, αὐτ.4,34 βαδίσεως ὑπάρχονται .. τὰ .. βρέφη· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.14,11· || τὸ παθ. ὡς ἀπρόσ. ἐν φρ. ὑπῆρκτο αὐτοῦ εἶχε γίνει ἔναρξις, ἀρχὴ αὐτοῦ : Θουκ.1,93· **2)** ἀμτβ. μ. ἐνεργ. ἄρχομαι ὑπάρχων, ἀρχίζω νὰ ἀναφαίνωμαι : Αἰσχ.Χο.1068 παιδόβοροι .. ὑπῆρξαν μόχθοι, Σοφ.Φιλ.704 ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρχοι πόρου· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἔχω ὕπαρξιν, ὑπόστασιν, ὑφίσταμαι : 'Ηρ.7,144 αὗται.. αἱ νέες τοῖσι 'Αθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον (ὑπῆρχον ἤδη, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς ἄλλας, ἃς ἔμελλον νὰ ναυπηγήσωσι), αὐτ.2,15 εἰ τοίνυν σφι χώρη γε μηδεμία ὑπῆρχε,Εὐπ.Χρυσ.ἀπ.3 ἔδει πρῶτον μὲν ὑπάρχειν πάντων ἰσηγορίαν, 'Αντιφ.5,60 ταὐτὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ .. ἅπερ ἐμοί, Θουκ.5,9 ὑμῖν .. ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν, Ξεν.'Αγησ.8,1 ὑπαρχούσης μὲν τιμῆς, ΚΔ Πράξ.28,7 ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, αὐτ.Πέτρ.2,1,8 ταῦτα .. ὑμῖν ὑπάρχοντα, Πάπ. ὑπάρχουσι αὐτῇ οἰκίαι δύο· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.'Αγ.961 οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε (εὑρίσκεται ἀρκετὴ ποσότης τούτων ἐν τῷ οἴκῳ), Ξεν.ΚΠ 1,5,5· συνήθ. κτ. μτχ. : 'Ηρ.5,124 λέγων ὡς ἄμεινον σφίσι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι (ὑπάρχει), Θουκ.2,92 τὰ ὑπάρχοντα ἁμαρτήματα, Ξεν.ΚΠ 6,4,4 τῆς φύσεως ὑπαρχούσης (οὔσης ὁποία εἶναι), 'Ισοκρ.1,28 τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν, Δημ.926 ἐξέστω .. ἀποδόσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς (εἰς τὴν τρέχουσαν τιμήν), αὐτ.324 τοὺς ὑπάρχοντας .. πολίτας ἐξαπατῶντες (τοὺς προστυγχάνοντας), Πολύβ.10,17,12 τοὺς ἄνδρας ἑκάστῳ σκάφει βραχύ τι λείπειν τοῦ διπλασίου εἶναι τοὺς ὑπάρχοντας τῶν προγενομένων, ΚΔ Πράξ.19,40 μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, Πάπ. τὰς ὑπαρχούσας αὐτῷ ἀρούρας, -τὸ ὑπάρχον ὑλικόν· || τὸ οὐδ. μτχ. κτ. πληθ. ὑπάρχοντα ὡς οὐσ βλ.λ.· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὄντως ὑφίσταμαι, ἔχω ὕπαρξιν, ὑπόστασιν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ φαίνεται : 'Αριστλ.Οὐρ.2,14, αὐτ.17, αὐτ.Μεταφ.8,2, αὐτ.3, αὐτ.Γεν.Φθορ.1,2 ἀθεώρητοι τῶν ὑπαρχόντων, - ὑπάρχει θεὸς - ψυχή, - νοῶ ἄρα ὑπάρχω· **5)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἰσοδύναμον τοῦ εἶμαι, διατελῶ : Αἰσχ.'Αγ.1656 πημονῆς ἅλις δ' ὑπάρχει, Σοφ.'Αντ.932 τοῖσιν ἄγουσιν κλαύμαθ' ὑπάρξει· κ. μτ. κατηγορουμένου : Εὐρ. 'Εκ.1229 θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' ἁμὸς μέγας, Θουκ.4,4 τὸ .. πλέον τοῦ χωρίου .. καρτερὸν ὑπῆρχε, Ξεν.Οἰκ.21,11 παιδείας δεῖν φημι τῷ ταῦτα μέλλοντι δυνήσεσθαι καὶ φύσεως ἀγαθῆς ὑπάρξαι, Δημ.33, Φιλήμ.ἀπ.15 κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ, ΚΔ Λουκ.8,41 αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, αὐτ.11,13 εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, αὐτ.Πράξ.14,8 χωλὸς .. ὑπάρχων, Πάπ. τὴν ἐσομένην ἔφοδον ἄκυρον ὑπάρχειν, αὐτ. ἰατρὸς ὑπάρχων τὴν τέχνην, Πάπ. ἀνὴρ βίαιος ὑπάρχων, Πρόδρ.2,50 ἐξάφες τὰ συχνὰ λουτρά, καλόγερος ὑπάρχεις, αὐτ.253 φιλάσθενος ὑπάρχω, αὐτ.371, αὐτ.477, - ὑπῆρξε πάντοτε πρότυπον συζύγου καὶ μητέρας, - ὑπήρξαμεν κάποτε συμμαθηταί· ὁμ. κ. ἐν ἄ. φρς : Σοφ.'Ηλ.919 ἡ δὲ νῦν ἴσως πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν (κυρώσει πολλὰ καλά), ΚΔ Λουκ.16,23 ὑπάρχων ἐν βασάνοις, Πάπ. ἐν πολλῇ μερίμνῃ καὶ θλίψει ὑπάρχω· || μτ. γενικ. προσ. εἶμαι ἀπόγονός τινος, κατάγομαι ἔκ τινος : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,65· **6)** σπαν. μτ. μτχ., σχεδὸν ὡς τὸ τυγχάνω βλ.λ. : 'Ηρ.1,192 τοιαῦτα μὲν τῷ ἄρχοντι .. ὑπῆρχε ἐόντα, Δημ.30 ὑπῆρχον .. δύναμίν τινα κεκτημένοι, αὐτ.526 οὐ γὰρ ἐχθρός γ' ὑπῆρχεν ὤν· **7)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ τοῦ 'Αριστλ. ὑπάρχειν ἢ ἔν τινι ὑποκειμένῳ ὕπαρξις (ἰδιοτήτων φυσικῶν ἢ τυχαίων : 'Αριστλ.Μεταφ.4,30,1, αὐτ.1,1,3 ὑπάρχειν τινί (κατηγορεῖσθαί τινος), αὐτ.'Ερμ.2,3 ὑπάρχειν ἐπί τινος, αὐτ.Τοπ.2,1,3 ὑπάρχειν τινὶ ζῴῳ δίποδι εἶναι· **8)** ὑπόκειμαι ὡς θεμέλιον, ἀποτελῶ τὴν βάσιν, λαμβάνομαι ὡς δεδομένον : Πλάτ.Συμπ. 198D τοῦτο .. ὑπάρχειν (δεῖν), αὐτ.Πολ.458Α θέντες ὡς ὑπάρχον εἶναι ὃ βούλονται, αὐτ.Τίμ.30C τούτου ὑπάρχοντος· **9)** ἀνήκω τινί, εἶμαί τινος : 'Ηρ.6,109 ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία, Θουκ.2,64 τὸ μισεῖσθαι .. πᾶσι .. ὑπῆρξε, αὐτ.6,86 τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ' ἀλλήλων ἀμφοτέροις (σωτηρίαν), Πλάτ.Φίλ.58C τῇ μὲν ἐκείνου ὑπάρχειν τέχνῃ διδούς· **10)** ἐπὶ προσ., μτ. δοτ. προσ. διάκειμαι εὐνοϊκῶς πρός τινα, εἶμαι ἀφωσιωμένος τινί : Ξεν.'Αν.1,1,4 Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ (Βερναρδ.Γρηγ. «ἦτο ἐξ ἀρχῆς, ἦτο ὡς βάσις, ὡς πρώτη ἀφετηρία, ὡς στήριγμα εἰς τὸν Κῦρον, ὅθεν ἦτο μὲ τὸ μέρος του, διέκειτο εὐμενῶς πρὸς αὐτόν»), αὐτ.5,6,23, αὐτ.'Ελλ.7,5,5, Δημ.358, αὐτ.377 καθ' ὑμῶν ὑπάρξων ἐκείνῳ (θὰ εἶναι μὲ ἐκεῖνον καὶ ἐναντίον σας)· **11)** ἀπροσ. ὑπάρχει εἶναι βέβαιον ἢ πιθανόν, ὑπάρχει πιθανότης ἢ βεβαιότης, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.: Σοφ.'Ηλ.1340 ὑπάρχει γάρ σε μή γνῶναί τινα, 'Αριστλ.ΖΙ 3,7,12 ὡς ὑπάρχει τοῦ ἔχειν (ὡς συμβαίνει τὸ πρᾶγμα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἔχειν)· || εἶναι συγκεχωρημένον, εἶναι δυνατόν, ἐπιτρέπεται, μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.7,63 ὑπάρχει .. ὑμῖν .. ἐπικρατεῖν, Πλάτ.Φαίδ.81Α ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι· κ. ἄνευ δοτ. : 'Ισοῖ.66,3· κ. ἀπολ. : Θουκ.3,109 ὥσπερ ὑπῆρχε (ὅσον ἦτο δυνατόν)· || τὸ οὐδ. τῆς μτχ. ὑπάρχον ὡς τὰ ἐξόν, παρόν κττ., ἀφοῦ ὑπῆρχεν ἡ εὐκαιρία, ἢ ἀφοῦ ἦτο δυνατόν : Θουκ.1,124 ὑπάρχον ὑμῖν πολεμεῖν, Πλάτ.Συμπ.217Α ὡς ὑπάρχον μοι χαρισαμένῳ Σωκράτει πάντ' ἀκοῦσαι· **12)** εἶμαι ὕπαρχος βλ.λ.) : Δίων Κ 36,19 τοὺς ὑπάρξειν ἐκείνῳ μέλλοντας, αὐτ.71,34 τῷ .. 'Αντωνίνῳ .. ὑπάρξας· **13)** πιθ. ἄρχω, διοικῶ, κυβερνῶ, ἐξουσιάζω : Θουκ.6,87 ἐν παντὶ .. χωρίῳ, κἂν ᾧ μὴ ὑπάρχομεν (σχόλ. «ἐν πάσῃ γῇ, καὶ ἧς οὐκ ἄρχομεν»)· **14)** ρηματ.π. ὑπαρκτός, ὕπαρξις.

ὑπαρχῶ-έω μτγν. εἶμαι ὕπαρχος βλ.λ.2) : Ἰουστιν.Πανδ.1,1,3 **τοὺς ἡμῶν ὑπαρχοῦντας.**

ὑπᾰρῶ-όω ἀρῶ κατ' ἐπιπολὴν τὴν γῆν : Θεόφρ. ΦΙ 8,11,8 **διὸ καὶ οὐχ ὑπαροῦντες σπείρουσι,** αὐτ. ΦΑΙτ.3,21,8, Πολυδ.7,145.

ὑπᾰρωμᾰτίζω μτγν. ἀμτβ. ἀρωματίζω βλ.λ.2) ὀλίγον τι, ἔχω πως ἀρωματικὴν ὀσμὴν ἢ γεῦσιν : Διοσκ.3,8 **ὑπαρωματίζουσαν, βαρύοσμον.**

ὑπασθενῶ-έω λεξ. ἀσθενῶ ὀλίγον τι, ἄρχομαι ἀσθενῶν· Φρύν.ἐν ΑΒ 69,5 «ὑπασθενεῖν· τὸ ἀπάρχεσθαι ἀσθενεῖν καὶ μήπω κατέχεσθαι φανερῶς ὑπὸ τῆς νόσου».

ὑπασκῶ-έω μτγν. ἀσκῶ, γυμνάζω τινὰ μικρόν, ὀλίγον τι : Νικόλ.Ρητ.270,3 (Walz.) **τοὺς μὲν ἀγωνιζομένους ὑπασκεῖ τῷ καρπῷ, τοὺς δὲ νικῶντας στεφανοῖ τῷ θαλλῷ.**

ὑπασπίδιος-ον (ἀσπίς) ὁ ὑπὸ τὴν ἀσπίδα, ὁ κάτωθεν ἀσπίδος, ὁ κεκαλυμμένος διὰ τῆς ἀσπίδος, π.Ὁμ.μ.κτ.αἰτ.πληθ.οὐδ. ὑπασπίδια ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ὑπ' ἀσπίδι : Ἰλ.Ν 158 **κοῦφα ποσὶ προβιβὰς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων** (Ἡσ. «ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τιθεὶς τοὺς πόδας καὶ οὕτως προβαίνων»), αὐτ.807, αὐτ.Π 609· κ. π.Ἀττ. ποιηταῖς ὡς ἐπίθ. : Ἀσι.2,6 **ὑπασπίδιον πολεμιστήν,** Σοφ.Αἶ.1408 **ὑπασπίδιον κόσμον** (τὸν θώρακα καὶ τὰς κνημῖδας τοῦ Αἴ.), Εὐρ.Ρῆσ.740 **τὸν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει** (κοιμᾶται μετὰ τῶν ὅπλων).

ὑπασπίζω φέρω τὴν ἀσπίδα τινός, εἶμαι ὑπασπιστής τινος, μτ. δοτ. : Πίνδ.Ν 9,34 **Χρομίῳ . . ὑπασπίζων,** Εὐρ.Ἡρακλ.216 **ὑπασπίζων πατρί·** κ.ἀπολ.: ΦΙλ.1,504,13 **ὑπασπιζόντων ἑκατέρωθεν,** Ἰω.Χρυσ. 3,943C **ἀπαντῶντας καὶ ὑπασπίζοντας·** 2) ρηματ.π. ὑπασπιστήρ, ὑπασπιστής.

ὑπασπιστήρ-ῆρος (ὁ) ἄ. ὑπασπιστής βλ.λ.1) : Αἰσχ.Ἰκ.182 **ὄχλον . . ὑπασπιστῆρα.**

ὑπασπιστήριον (τὸ) νεώτ. τὸ γραφεῖον ἢ ἡ ἕδρα τοῦ ὑπασπιστοῦ βλ.λ.2).

ὑπασπιστής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ φέρων τὴν ἀσπίδα τινός, ὁπλοφόρος θεράπων, ἰδ. ἀκόλουθος βασιλέως, ἡγεμόνας κττ., ὡς δορυφόρος καὶ σωματοφύλαξ αὐτοῦ, ἄ. ἀσπιδοφόρος, σκουτάριος· Ἡσ. «ὑπασπιστής· βοηθός, δορυφόρος, ὑπηρέτης» : Ἡρ.5,111 **ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ,** Εὐρ.Ρῆσ.2 **τίς ὑπασπιστῶν ἄγρυπνος βασιλέως** (σχόλ. «ὁ ὑπασπιστὴς ἴδιον ὄνομα σύνεγγυς παρασπίζων βασιλέως»), Ξεν.Ἑλλ.4,5,14, αὐτ.Ἀν.4,2, 20 **Ξενοφῶντα δὲ ὁ ὑπασπιστὴς ἔχων τὴν ἀσπίδα ἀπέλιπεν,** Πολύβ.5,27,3, Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,18· 2) γεν. βοηθός, προστάτης, ἀντιλήπτωρ : Εὐρ. Φοίν.1213 **ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν·** 3) νεώτ. ἀξιωματικὸς τοποθετημένος ὡς ἔμπιστος ἀκόλουθος ἢ γραμματεὺς βασιλέως, ἀρχηγοῦ στρατιωτικῆς μονάδος, στρατιωτ. ἱδρύματος κττ. : **ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως - τοῦ πρωθυπουργοῦ - συντάγματος·** 3) κτ. πληθ. **ὑπασπισταὶ** ἐκλεκτὸν σῶμα τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ εἰς ὃ ἀνῆκον οἱ πεζοὶ σωματοφύλακες, κληθέντες δὲ οὕτω ἐκ τῶν ἀσπίδων ἃς ἔφερον : Διόδ.Σ 19,40 **τῶν δὲ πεζῶν πρώτους μὲν ἔταξε τοὺς ὑπασπιστάς.**

ὑπᾴσσω ἀττ. ἀντὶ ὑπαΐσσω βλ.λ. : Σοφ.Αἶ.301 **τέλος δ' ὑπᾴξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινι λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα.**

ὑπαστράπτω μτγν. ἀστράπτω, λάμπω ὀλίγον δι' ἀνακλάσεως : Φιλόστρ.77,8, Γρηγ.Ναζ.2,164B.

ὕπαστρος-ον ὁ ὑπὸ τὰ ἄστρα, ὁ ὑπὸ τῶν ἄστρων ὁδηγούμενος ἢ ἐξαρτώμενος, ὁ ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῶν ἀστερισμῶν : Αἰσχ.Ἰκ.393 **ὕπαστρον δέ τοι μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου . . φυγᾷ** (Βερναρδ. Γρ. «ὁρίζω ἐμαυτῷ φυγὴν ὕπαστρον (δηλ. φυγὴν ἐν μακρινοῖς καὶ ἐρήμοις τόποις, ὅπου νὰ μὴ ἔχω ἄλλον ὁδηγὸν παρὰ τὰ ἄστρα) ὡς ἀλέξημα ἐναντίον τοῦ . . γάμου»).

ὑπαστυνόμος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἀστυνόμον καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ· 2) εἰδ. βαθμὸς ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ σώματος τῆς ἀστυνομίας πόλεων, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου καὶ ὑπομοιράρχου : **ὑπαστυνόμος α' τάξεως - β' τάξεως.**

ὑπᾰτεία (ἡ) (ὑπατεύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀρχὴ ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου, ἡ ὕπατος ἀρχὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ : Πλούτ.Ποπλ.10 **κληρονόμος ὑπατείας μηδὲν αὐτῷ προσηκούσης,** Ἡρωδιαν. Ἰστ.8,8,4, αὐτ.7,3,3 **ὑπατείας τιμήν, - ἡ ὑπατεία τοῦ Κικέρωνος·** 2) ἄ. ἀνθυπατεία βλ.λ. : Ἀππ. Ἴβηρ 83 **Ῥωμαῖοι τὸν Αἰμίλιον παρέλυσαν στρατηγίας τε καὶ ὑπατείας·** 3) νεώτ. ἀνωτάτη ἐξουσία ἐν Γαλλίᾳ διαδεχθεῖσα **τὸ διευθυντήριον** μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1799· 4) νεώτ. ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσέ τις ὕπατος : **ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ Σύλλα·** 5) μτγν. κ. μσν. νομίσματα ριπτόμενα ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ὑπάτων εἰς τὸν λαὸν ἐπὶ τῇ ἐγκαθιδρύσει αὐτῶν εἰς τὸ ὑπατικὸν ἀξίωμα, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν βασιλέων τοῦ Βυζαντίου κατὰ τὴν ἀνάρρησιν αὐτῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστάτων βλ.λ.6) κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀπονομῆς **τοῦ τίτλου** : Σωκρ.Σχ.229,24, Μαλάλ.1 424,21, Θεοφάν.325.

ὑπᾰτεύω (ὕπατος) μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶμαι ὕπατος, κατέχω ἢ ἀσκῶ τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν : Πλούτ.Ποπλ.3 **ἀδελφιδοῖ Κολλατίνου τοῦ ὑπατεύοντος,** Ζώσ.2,4,2 **τὸ τέταρτον ὑπατεύοντος·** || ἡ μτχ. παρακ. **ὑπατευκὼς** ὁ διατελέσας ὕπατος, ὁ ὑπατικὸς (λατ.consularis) : Ἀθήν.5,213B **Μάνιος . . Ἀκύλλιος ὁ ὑπατευκώς,** Ἡρωδιαν.Ἰστ.2,6,8 **καὶ αὐτὸς ἀνὴρ τῶν ὑπατευκότων·** 2) μσν. ρίπτω ὑπατεῖον βλ.λ.5) : Θεοφάν.310, Θεοφάν.Συνεχ.256· 3) μσν. αἴρω ἢ ἀναρτῶ ὑψηλὰ κεφαλὴν ἀποτετμημένην ἐκ τοῦ σώματος : Θεοφάν.389· πρβλ. ΠΔ Βασ.4,25,27· 4) ρηματ.π. ὑπατεία.

ὑπάτη (ἡ) (χορδή) ἡ ὑφίστη ἢ μεγίστη κατὰ τὸ μῆκος χορδὴ τῆς λύρας, ἀλλὰ καὶ ἡ κατωτάτη κατὰ τὴν ὀξύτητα τοῦ τόνου ἐκ τῶν τριῶν χορδῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἑλληνικὴν μουσικὴν κλίμακα· Σουίδ. «ὑπάτη, χορδὴ μουσικὴ βορὺν φθόγγον ἀποτελοῦσα» : Πλάτ.Πολ.443D **τρεῖς ἁρμονίας ἀτεχνῶς νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης,** Πλούτ. Ἠθ.1136 **ὑπάτη ὑπατῶν,** αὐτ.1138E **ὑπάτη μέσων.**

ὑπατήϊος-ον μτγν. ὁ τοῦ ἢ ἐκ τοῦ ὑπάτου, τὸ θηλ. κ. **ὑπατηΐς**-ΐδος (ΑΠ 1,4) : Νόνν.Δ 41,366 **υἱέες Αὐσονίων, ὑπατήϊα φέγγεα Ῥώμης.**

ὑπατηΐς-ΐδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑπατήιος βλ.λ. : ΑΠ 1,4 **ἐλὼν ὑπατηΐδα ῥάβδον.**

ὑπάτια (τὰ) μσν. ἡ ὑπατεία βλ.λ.5): Κεδρ.Γεώργ.143.

ὑπατία (ἡ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ ὑπατεία βλ.λ.1) : Ἀθανάσ.1,616, Ἐπιγρ.

ὑπατικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὕπατον, ὁ τοῦ ὑπάτου : Διόδ.Σ 20,91 **ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο,** Πλούτ.Κάμ.1 **ὑπατικὰς ἀρχαιρεσίας,** Δίων Κ 60,8 **ὑπατικαὶ τιμαί,** Ἡρωδιαν.Ἰστ.7,74 **πράξεις . . ὑπατικάς, - ὑπατικὸν ἀξίωμα, - ὑπατικὴ ἐξουσία·** 2) ἐπὶ προσ., ὡς οὐσ. ὁ ὑπατευκώς, ὁ διατελέσας ὕπατος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,96 **τῶν ὑπατικῶν εἷς,** Πλούτ.Σερτ.27 **ὑπατικῶν ἀνδρῶν.**

ὑπάτιος-ία-ιον μτγν. ἀντὶ ὑπατικός : ΑΠ 7,591.

ὑπάτισσα (ἡ) Ἐπιγρ. κ. μσν. ἡ γυνὴ τοῦ ὑπάτου : ΚΠορφ.Ἔκθ.67,29.

ὑπάτμενοι Ἡσ. «δοῦλοι, ὑπουργοί».

ὑπατμίζομαι μτγν. καιόμενος κάτωθεν ἀναδίδω ἀτμίδα καπνοῦ : Διοσκ.3,27(30)· 2) κ. νεώτ. δέχομαι κάτωθεν ἀτμούς· 3) ρηματ.π. ὑπατμισμός.

ὑπατμισμός (ὁ) (ὑπατμίζομαι) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπατμίζεσθαι βλ.λ.2) : Διοσκ.3,26 **καὶ ὁ ὑπατμισμὸς δι' αὐτοῦ τοῦ ἀφεψήματος.**

ὑπατμός (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τῶν κάτωθεν ἐρχόμενος ἀτμός, ἀχνός : Ποῦλ.Αἰγ.6,75 **χρῆσθαι ὑπατμοῖς ἐν χύτρᾳ** (διόρθ. ἀντὶ ὑπατμισμοῖς).

ὑπατοειδής-οῦς-ές μτγν. εἰδ. μουσ. ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ὑπάτης, ὁ ὅμοιος τὴν φύσιν πρὸς τὴν ὑπάτην βλ.λ. : 'Αριστειδ.Κ 28 **μελοποιία ὑπατοειδής**, 'Ανών.Μουσ.33,2 (ἐκδ. Bellerm.), αὐτ. 76,11 **τόποι φωνῆς τέσσαρες· ὑπατοειδής, μεσοειδής, νητοειδής, ὑπερβολοειδής.**

ὑπάτοπος-ον ὀλίγον τι ἄτοπος, ἀπρεπής, ἄκοσμος : 'Αριστλ.ΖΜ 664a,35 **ταύτῃ δ' ἐστὶν ὑπάτοπον καὶ μακρὸν τὸ περὶ ἑκάστου λέγειν χωρίς.**

ὕπατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. ὕπατος-ον (ὑπερθ. ἐκ τῆς προθ. ὑπὲρ), ἀντὶ ὑπέρτατος, ὁ μέγιστος, ὁ ὕψιστος, ὁ ἀνώτατος· 'Ησ. «ὕπατος, ὑψηλός, ἔντιμος, πρῶτος, διαφέρων τῶν ἄλλων, ἐξοχώτατος» π.'Ομ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : 'Ιλ.Ε 756 **Ζῆν' ὕπατον**, αὐτ.Θ 22 **Ζῆν' ὕπατον μήστωρα** ('Ησ. «τὸν ἐν τῷ βουλεύσασθαι σοφώτατον, οἷον πρῶτον»), αὐτ.31 **Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων**, αὐτ.Τ 258 **θεῶν ὕπατος**, αὐτ.Ρ 339, Πίνδ.Ο 1,43 **ὕπατον.. δῶμα Διός**, αὐτ.Ν 10,32 **ὕπατον.. τεθμόν**, Εὐρ.Ρῆσ 456, αὐτ.703 **τὸν ὕπατον θεῶν**, Δημ.531 **εὔχεσθαι ὑπάτῳ**, αὐτ.1072 **καλλιερεῖν Διὶ ὑπάτῳ**, '**Αθηνᾷ ὑπάτῃ**, Καλλ.Δῆλ.166 **Σαωτήρων ὕπατον γένος**, 'Απολλ. Ρ 4,146, - **ἀνῆλθεν εἰς τὰ ὕπατα ἀξιώματα τῆς πολιτείας**, - **ὁ 'Όμηρος εἶναι ὁ ὕπατος τῶν ποιητῶν**, - **ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων**· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.'Αγ.509 **ὕπατός τε χώρας Ζεύς** (ἀνώτατος ἐπὶ τῆς χώρας), αὐτ.51 **ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται** (ὑψηλὰ ὑπὲρ τὴν φωλεάν), Τίμ.Λακρ.100Α **καθάπερ ὑπάτῳ τῷ σκάνεος ἅπαντος**· ‖ κτ. πληθ. ὕπατοι οἱ ἄνω θεοί, ἀντίθ. χθόνιοι : Αἰσχ. 'Αγ.89 **πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάτων, χθονίων**, αὐτ.55 **ὕπατός τις** (θεός τις ἐκ τῶν ἄνω)· ‖ νεώτ. **ὕπατος ἁρμοστής** ἀνώτατος ἄρχων ἔχων εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν ἀπορρέουσαν ἐκ διεθνῶν συνθηκῶν ἢ ἐκ τῶν νόμων τῆς χώρας : **ὕπατος ἁρμοστὴς Κρήτης - Σμύρνης**· **2)** τὸ ἀρσ. ὕπατος ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3)** ἐπὶ τόπου, ὁ ἀκρότατος, ὁ ὑψηλότατος, ὁ ἀνώτατος : 'Ιλ.Ψ 165 **ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν** (εἰς τὸ ἀνώτατον ἄκρον, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς πυρᾶς), Καλλ.Δῆλ.126, 'Επίγρ.π.Διοδ.Σ 1,15 **ὕπατον ὄρος**· ‖ τὸ θηλ. ὑπάτη ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** ὁ κατώτατος : 'Απολλ. Ρ 3,1213 **ὕπατοι κευθμοί**· **5)** ὁ ἀπώτατος, ὁ ἔσχατος : αὐτ.4,282 **ὕπατον κέρας 'Ωκεανοῖο**· **6)** ἐπὶ χρόνου, ὁ ὕστατος, ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος : Σοφ.'Αντ.1332 **φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν.. ὕπατος**, ΑΠ 7,233 **ὑπάτη νοῦσος**· **7)** ἐπὶ ποιότητος, ὁ κάλλιστος, ὁ ἄριστος : Πίνδ Ο 1,103 **τὸ δ' αἰεὶ παράμερον ἐσλὸν ὕπατον ἔρχεται παντὶ βροτῷ**· ‖ φρ. ὕπατος πρὸς ἀρετὴν κατ' ἐξοχὴν ἐνάρετος, τὰ μάλα διακρινόμενος ἐπ' ἀρεταῖς : αὐτ.Π 6,43 **ὕπατος ἀμφὶ τοκεῦσιν ἔμμεν πρὸς ἀρετάν.**

ὕπατος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς οὐσ. ὁ ἕτερος τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ πολιτείᾳ (λατ. consul)· Διον 'Αλ.Ρωμ.4,76 «τοὺς δὲ ἄρχοντας τούτους ἔταξαν καλεῖσθαι κατὰ τὴν ἑαυτῶν διάλεκτον Κωνσιλίους· τοῦτο μεθερμηνευόμενον εἰς τὴν 'Ελλάδα γλῶτταν τοὔνομα, συμβούλους ἢ προβούλους δύναται δηλοῦν· κωνσίλια γὰρ οἱ Ρωμαῖοι τὰς συμβουλὰς καλοῦσιν, ὕπατοι δὲ ὑφ' 'Ελλήνων.. ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῆς ἐξουσίας, ὅτι πάντων τε ἄρχουσι καὶ τὴν ἀνωτάτω χώραν ἔχουσι» : Πολύβ.1,52,5, αὐτ.6,14,2, αὐτ.18,46,5 **Τίτος.. στρατηγὸς ὕπατος**, Πλουτ.Σύλλ.8 **ἀπαξίας δὲ διὰ ταῦτα τῶν ὑπάτων ψηφισαμένων**, αὐτ.Κικ.19, αὐτ Κοῖσ.58, Μακεδ.ΑΠ 15,58, Προκ. 3,159,21· ‖ νεώτ. τίτλος τοῦ ἀνωτάτου **ἄρχοντος ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τοὺς πρὸ τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας χρόνους**· **2)** ἀνθύπατος βλ.λ. : 'Αππ. 'Αννιβ.48 **Φούλβιος Ρωμαίων ὕπατος 'Ερδονίαν ἐπολιόρκει**· **3)** ὁ ὑπατευκώς, ὁ διατελέσας ὕπατος, ὁ ὑπατικός : 'Αν.Βολφ.3,164 **Σευήρου ἐκ τῆς πρὸς Κωνσταντῖνον ἀπὸ ὑπάτων ἐπιστολῆς**· **4)** ἀντὶ τοῦ ἐπιθ. ὑπατικός, ὁ τοῦ ὑπάτου : Πολύβ.3,40,9 **ὁ τὴν ὕπαταν ἀρχὴν εἰληφώς**, ΑΠ Παράρτ.285 **τὰν ὑπάταν ἀρχάν**· ὁμ. κ. κτ. παράλειψιν τοῦ ἀρχή : Δίων Κ 62,23 **πρὶν στρατηγῆσαι, τὴν ὕπατον λαβεῖν.**

ὑπαττικίζω μτγν. μιμοῦμαι ὀλίγον τι τὸ ἀττικὸν ἰδίωμα, ἀττικίζω πως : Γρηγ.Νύσσ.3,34Β **πάνυ σοβαρῶς τῇ λέξει, τῶν εἰσφρησάντων, ὑπαττικίσας.**

ὑπαττικός-ή-όν μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ σχεδὸν ἀττικός: Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 2,19 **ὑπαττικὸς εἰρωνευτής.**

ὑπάτυφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ἄτυφος βλ.λ., ὁ ἄνευ μεγάλου τύφου, ἀλαζονείας : Τίμων Φλ.π. Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,224 **Ξενοφάνης ὑπάτυφος.**

ὑπαυγάζω μτγν. κ. μσν., μέλλ. -άσω, αὐγάζω κάτωθεν, καταλάμπω, ἀστράπτω ὑποκάτω : Φιλόστρ. 564 **χρυσοῦ φῆγμα ποταμῷ ἀργυροδίνῃ ὑπαυγάζον**, αὐτ.823 **οἱ μαζοὶ ὀρθοὶ ὑπαυγάζουσι**· **2)** ἄρχομαι αὐγάζων, ἀρχίζω νὰ φωτίζω, νὰ φέγγω : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.2,47 **ἐπεὶ ἡμέρα ὑπηύγαζε**, Πολύαιν. 1,39,1 **ἐπεὶ ὑπηύγαζεν ἕως**, αὐτ.7,8,2· **3)** μτβ. καταυγάζω, φωτίζω : 'Απολλ.Ρ 3,1378 **πυρόεις ἀναπάλλεται ἀστὴρ ὁλκὸν ὑπαυγάζων**, Δαμάσκ.π. Φώτ.Βιβλ.339.31 **φωτὸς ἤδη τὴν γῆν ὑπαυγάζοντος**· **4)** μσν. ὁμ. μτβ. μτφ. συντελῶ, κάμνω νὰ λάμπῃ τι : Φώτ.'Επιστ.114,39 **τὴν λαμπρότητα ὑπαυγάζειν**, Νικ. Δαυὶδ Παράφρ. Γρηγ. Ναζ.104,11, (Dronk.) **τὴν δόξαν ὑπαυγάζει.**

ὕπαυγος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν αὐγήν, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὴν λάμψιν, ἰδ. οὕτως ὥστε νὰ προσπίπτῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸ φῶς, ὅθ. ὁ ἀντανακλῶν φῶς : Χρησμ.π.'Ιω.Λυδ.Μην.3,8,2 **καὶ χθόνιοι κόλποι τε καὶ ἠέριοι καὶ ὕπαυγοι**· ‖ εἰδ. ἄστρον. ἐπὶ ἀστέρος· ΠτοΠ.'Αλ.'Αποτελ.41,23 «**ὕπαυγός ἐστιν ἀστὴρ ὅταν ἐντός τε μοιρῶν ᾖ πρὸς τῷ ἡλίῳ».**

ὕπαυλις-εως (ἡ) πάπ. ἀντὶ ἔπαυλις βλ.λ. : **μισθώτης ὑπαύλεως.**

ὕπαυλος-ον (αὐλή) ὁ ὑπὸ τὴν αὐλὴν ἢ ἐν τῇ αὐλῇ, μτ. γενικ. : Σοφ.Αἰ.796 **σκηνῆς ὕπαυλαν** (ὑπὸ τὴν σκηνήν).

ὑπαυλῶ-έω συνοδεύω διὰ τοῦ αὐλοῦ μουσικήν, παίζω τὸν αὐλὸν ἐν μουσικῇ συμφωνίᾳ : 'Αλκμ.66 **ἀμὶν δ' ὑπαυλήσει μέλος**, Ποσειδών.π.'Αθήν.6, 252Ε **λυσιῳδοῖς ὑπαυλοῦντα**, Μάξ.Τύρ.28,4, Λουκ. 'Αρμ.1 **ὑπηύλησας τῇ Πανδιονίδι**, αὐτ.'Ορχ.83, Δίων Κ ἀπ.39,36, αὐτ.74,5 **πένθιμόν τι ὑπαυλούντων**, Κλήμ.'Αλ.192.

ὑπαυστηρός-ά-όν μτγν. ἢ ὑπαύστηρος-ον ὁ ὀλίγον τι αὐστηρὸς βλ.λ.ΙΙ, ὁ ὑπόξινος : Διοσκ.4,55 **γευσαμένῳ.. ἐν τῷ γλυκεῖ ὑπαυστηράν** (δ.γρ. ὑπαύστηρον), Γαλ.6,583,4 **ὑπαυστηροὶ φαίνονται** (ἐπὶ σταφυλῶν).

ὑπαυχένιος-α-ον μτγν. κ. μσν. κ. -ος-ον ('Ηλιόδ. Αἰθ.3,4) ὁ ὑπὸ τὸν αὐχένα, ὁ κάτωθεν τοῦ αὐχένος : 'Ηλιόδ.Αἰθ.3,4 **κόμη.. πολλὴ καὶ ὑπαυχένιος.. ἐπεκύμαινε**, Γρηγ.Ναζ.1,769Β, ΑΠ 4,3,47 **ὑπαυχενίοιο λιπὼν ζωστῆρα λεπάδνου**, αὐτ.6,41,2 **βύρσαν ὑπαυχενίην**, Φωκ.'Ιω.Περιγρ.Πολαιστ.23 **ὑπαύχενα φέρουσι δύο ξυλάρια**· **2)** τὸ οὐδ. **ὑπαυχένιον** ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὸν αὐχένα τιθέμενον προσκεφάλαιον : Λουκ.'Ονειρ.11 **νεανίσκοι.. ὑπαυχένια περιβύσαντες αὐτῷ πάντοθεν**, Γαλ.18,1, 420,15 **προσκεφάλαιον ἢ ὑπαυχένιον ἤ τι τοιοῦτον.**

ὑπαύχενον (τὸ) μτγν. τὸ κάτωθεν, τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ αὐχένος : 'Αρατ.487 **ὑπαύχενον ὀρνίθειον**, αὐτ.524 **ἱππείη κεφαλὴ καὶ ὑπαύχενον.**

ὑπαυχμήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὀλίγον τι αὐχμήεις, αὐχμηρός: Νίκ.ἀπ.5 **ὑπαυχμήεις σταφυλῖνος.**

ὑπἄφᾰνίζω μτγν. ἐξαφανίζω τι βαθμηδόν : Αἰλ. ΖΙ 2,56 μυὸς ἧπαρ . . **πάλιν ὑπολήγει μειουμένου τοῦ μηνὸς τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον.**

ὑπαφήτορες Ἡσ. «ὑποτεταγμένοι».

ὑπαφίημι μσν. ἀφίημι κατὰ μικρόν, ἀφήνω κατ' ὀλίγον, τὸ παθ. : Συμ.ἐν ASS Ἰουνίου 5,276D **πνεύματος ὄπισθεν ὑπαφιεμένου.**

ὑπαφίσταμαι παθ. μτ. ἀόρ. β' κ. παρακ. ἐνεργ. κατὰ μικρὸν ἀφίσταμαι, ἀποχωρῶ κατ' ὀλίγον, ἀποσύρομαι βαθμηδόν : Ἀντιφ.Ι,4,Ι **τὴν σπουδὴν τῶν κατηγόρων φοβηθεὶς, ὑπαπέστη,** Μέν.Σαμ. 153 **μικρὸν ὑπαποστήσομαι'** κ. ἐμπροθ. (ἔκ τινος) : Θαλ.π.Δισγ.Ι,44 **ὑπαποστὰς ἐξ Ἀθηνέων'** κ. μτ. γενικ. : Αἰλ.ΖΙ 2,25 **πεφεισμένως ἀλλήλοις ὑπαφίστανται τῆς ὁδοῦ.**

ὑπαφρίζω μτγν. κ. μσν. ἀφρίζω ὀλίγον τι ἢ ἀρχίζω νὰ ἀφρίζω : Εὐστ.586,9.

ὕπαφρος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀφρώδης' «ὕπαφρον τὸ ὑγροσίαν ἔχον ἐμφερῆ ἀφρῷ» : Εὐρ.Ῥῆσ.711 **ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων** (βεβρεγμένον ἢ τεθολωμένον ὑπὸ δακρύων' κτ. σχόλ. «ὕπαφρος ὁ μὴ φανερός, ἐκ μετοφορᾶς τῶν ὑπ' ἀφρὸν ἠχομένων ἢ τῶν ὑφάλων πετρῶν, αἷς ἐπανθεῖ ὁ ἀφρός»), Σχόλ.Ἰλ.Ξ 16 **πέλαγος ὕπαφρον'** **2)** ὁ ἔχων ἀφροὺς κάτωθεν, ὑποκάτω : Ἱππ.6,37 **καὶ τούτων οὐδὲν ὅτι οὐχ ὕπαφρόν ἐστι καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας'** πρβλ. ὕποφρος' **3)** μτφ. Ἡσ. «ὕποφρον' τὸ μὴ φανερὸν ὕπαφρον λέγουσιν, . . ἔνιοι κρύφιον καὶ ὕπουλον τὸ ὕπαφραν» : Φώτ.Λεξ.620,19.

ὑπάφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ὀλίγον τι ἄφρων βλ.λ.)] : Ἡρ.4,95 **κακοβίων τε ἐόντων τῶν Θρηίκων καὶ ὑπαφρονεστέρων.**

ὑπάφωνος-ον ὁ ὀλίγον τι δυσδιάγνωστος, ἀσαφής, ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων νόσου : Ἱππ.Προρρ.76, αὐτ.Κωακ.169F **ὑπάφωνον ῥῖγος.**

ὑπαχλύνομαι μτγν. παθ. καλύπτομαι βαθμηδὸν ὑπ' ἀχλύος, καθίσταμαι μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀχλυώδης, σκοτεινός : Κόϊντ.Ι,67 **ὑπηχλύνθη .. οὐρανός.**

ὑπέασι Ἰων. ἀντὶ ὕπεισι γ' πληθ. τοῦ ὕπειμι βλ.λ.' Ἡσ. «ὑπέασιν, ὑπεληλύθασι» : Ἰλ.Ι 204.

ὑπέβραχον ποι. ἀόρ. β' τοῦ ἀχρ. ὑποβράσσω, ποιῶ κρότον, ἠχῶ : Κόϊντ.

ὑπεγγύησις-εως (ἡ) νεώτ. ἐγγύησις διδομένη δι' ἑτέραν ἐγγύησιν πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν τοῦ δανειστοῦ, ἄ. μετεγγύησις.

ὑπέγγυος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ ἐγγύην, ἐγγύησιν, κ. ἰδ. ἐπὶ προσ., ὁ διδων ἐγγύησιν, ὁ γενόμενος ἐγγυητής, δθ. ὁ ὑπόλογος, ὁ ὑπεύθυνος, ὁ εἰς ποινὴν ὑποκείμενος : Ἡρ.5,71 **ὑπεγγύους πλὴν θανάτου** (ὑποκειμένους ὡς ἐγγυητὰς εἰς οἱανδήποτε ποινὴν πλὴν τοῦ θανάτου), Αἰσχ.Χο.38 **κριταὶ . . τῶνδ' ὀνειράτων θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι** (ὑπόχρεοι, ὡς τοῖς θεοῖς ἠσφαλισμένοι διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῶν θεῶν **ὡς μαρτύρων**)' κ. μτ. δοτ. : Εὐρ.Ἑκ.1029 **τὸ γὰρ ὑπέγγυον Δίκᾳ καὶ θεοῖσιν οὐ συμπίτνει** (τὸ ὑπεύθυνον εἴς τε τὴν θείαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην' κτ. σχόλ. «τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς»)' **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ νόμιμος : Πολυβ.3,34 **γάμος ὑπέγγυος** (ἀντίθ. ἀνέγγυος)' **3)** νεώτ. ὁμ. ἐπὶ πραγμ., ὁ παρεχόμενος, ἐκχωραύμενος εἰς ἐγγύησιν, ὁ χρησιμεύων ὡς ἐγγύησις πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεώς τινος : **ὑπέγγυοι πρόσοδοι** (αἱ παρεχόμεναι **εἰς** τοὺς δανειστὰς κράτους τινὸς πρόσοδοι πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν)' ἐπίρρ. νεώτ. **-ύως.**

ὑπεγγυότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέγγυον βλ.λ.3), ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπεγγύου βλ.λ.3) : **ἡ ὑπεγγυότης τῶν προσόδων.**

ὑπεγείρω μτγν. ἐγείρω τι κατὰ μικρὸν ἢ ὀλίγον τι : Φιλόστρ.851 **ὑπεγείρων τὸ οὖς,** αὐτ.799' **2)** διεγείρω κατὰ μικρόν, παροξύνω βαθμηδόν : αὐτ. 519 **ἑαυτὸν ὑπεγείρων καὶ τοὺς ἀκροωμένους,** Αἰλ.ΖΙ 6,Ι **ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ὑπεγείρει μαστίζων.**

ὑπεγκλίνω ἐγκλίνω τι κατὰ μικρόν, στρέφω τι ὀλίγον τι ἢ βαθμηδόν : Ὀρφ.Ἀργ.1203 **σκαιὸν ὑπεγκλίνας οἰήϊον.**

ὑπεγχαίνω μσν. ἐγχαίνω, ἐγχάσκω βλ.λ. **ὀλίγον** τι : ΚΜανασσ.Χρον.131.

ὑπεγχέω μτγν., μέλλ. **ὑπεγχεῶ,** ἐγχέω τι κατὰ μικρὸν ἢ βαθμηδόν : Πλούτ.Ἀντών.75 **τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ὑπεγχεῖν καὶ προθυμότερον εὐωχεῖν** αὐτόν (δ.γρ. ἀντὶ ὑποχεῖν).

ὑπέδαφος-ους (τὸ) νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸ καλλιεργήσιμον ἔδαφος εὑρισκόμενον στρῶμα ἐδάφους.

ὑπέδδεισαν ἐπ. ἀντὶ ὑπέδεισαν, γ' πληθ. ἀόρ. α' τοῦ ὑποδείδω βλ.λ.

ὑπέδεκτο ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ. : Ἰλ.Ι 476, Ὀδ.Β 387.

ὑπεδύσετο γ' ἑν. ἀόρ. τοῦ ὑποδύομαι βλ.λ.

ὑπεζωκώς-ότος (ὁ) (ἐνν. ὑμήν) νεώτ. ἀνατ. ὀρογόνος ὑμὴν τῆς θωρακικῆς κοιλότητος διαιρῶν αὐτὴν εἰς τρία διαμερίσματα, ὧν τὰ δύο πλάγια περιλαμβάνουσι τοὺς **πνεύμονας, τὸ δὲ** μέσον τὴν καρδίαν.

ὑπέθηκα ἐνεργ. ἀόρ. τοῦ ὑποτίθημι βλ.λ.

ὑπειδόμην μέσ. ἀόρ. (ὡς ἐξ ἐνεστ. ὑπείδομαι), ἀπαρφ. **ὑπιδέσθαι κ. ὑπείδεσθαι,** μτχ. **ὑπιδόμενος κ. -ειδόμενος,** θεωρῶ κάτωθεν, παρατηρῶ : Εὐρ.Ἰκ.694 **νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν Κρέων τὸν ἐνθένδε'** **2)** μτφ. θεωρῶ τινα ὕποπτον, ὑποπτεύω, δυσπιστῶ, ὑποψιάζομαι : Εὐρ. Ἴων 1023 **ἄρ' ὑπείδου τοῦθ' ὃ κἀμ' ἐσέρχεται;,** Πολύβ.Ι,66,6 **τὸ μὲν πρῶτον ὑπιδόμενοι τὸν ὄχλον,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.8,30 **κίνδυνόν τινα ἐκ τῶν δημοτικῶν ὑπείδετο,** Διόδ.Σ Ι,61, Πλούτ.Ἠθ.487C.

ὑπεικαθεῖν ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ ὑπείκω βλ.λ., εὐκτ. **ὑπεικάθοιμι** (Σοφ.Ἠλ.361, Πλάτ.Ἀπολ.32Α), ἐπ. προστ. **ὑποείκαθε** (Ὀρφ.Ἀργ.709), μτχ. **ὑπεικαθέων** (Ὀρφ.Ὕμν.5,500).

ὑπεικτικός-ή-όν ὁ εὐκόλως ὑπείκων, ὑποχωρῶν, ὁ ἐνδοτικός, **ὁ** ὑποχωρητικός, **ὁ ἐνδίδων** : Ἀριστλ. Γεν.Φθορ.Ι,8, αὐτ.16.

ὑπείκω κ. μσν. κ. νεώτ., **ἐπ. ὑποείκω μτ. παρατ.** ὑπόεικον (Ὁμ.), μέλλ. **ὑπείξω** (Αἰσχ.Ἀγ.1362, Σοφ. ΟΤ 625, Ξεν.Ἑλλ.5,4,45, Δημ.198) κ. **ὑπείξομαι** (Ἰλ. Α 294) κ. ἐπ. **ὑποείξομαι** (Ἰλ.Ψ 602, Ὀδ.Μ 117), ἀόρ. α' **ὑπεῖξα** (Πλάτ.Ξεν.), **ἐπ. ὑπόειξα** (Ἰλ.Ο 227), ἀόρ. β' **ὑπεικαθεῖν** (βλ.λ.), ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, μτ. γενικ. : Ἰλ.Π 305 **νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ,** Ὀδ.Π 42 **τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεὺς** (εἰς αὐτὸν . . παρεχώρησε τὴν θέσιν του ἀποχωρήσας), Ἡρ.7, 160 **ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου** (θὰ ἐκτραπῶμεν, ἀπομακρυνθῶμεν ὀλίγον ἐκ τοῦ . .), Ξεν. Ἀπομν.2,3,16 **λόγων ὑπεῖξαι τινὶ** (ἀφήνω τινὰ νὰ ὁμιλήσῃ πρῶτος), αὐτ.ΚΠ Β,7,10 **ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν'** || ὑποχωρῶ, παραχωρῶ, μτ. δοτ. : Σοφ.ΑΙ.670 **τιμαῖς ὑπείκει** (δ. γρ. ἕτοιμαι) (ὑποχωρεῖ εἰς τοὺς ἐν τιμῇ ὄντας), Ξεν.Ἀν.7,7,31 **μηδὲν οὐδὲ πλήθει γε ἡμῶν λειφθέντες ὑπεῖξάν σοι'** κ. ἀπολ. ἐπὶ ναύτου : Σοφ.Ἀντ.716 **αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα τείνας ὑπείκει μηδέν'** κ. ἐπὶ πραγμ. : αὐτ.713 **ὅσα δένδρων ὑπείκει,** Ξεν. Ἱππ.7,6, αὐτ.ΚΠ 8,8,16 **ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ δάπιδες** (εἶναι μαλακαὶ καὶ ὑποχωροῦσιν), Ἀριστλ.ΖΜ 4,12 **ἐν ὑπείκοντι** (εἰς οὐσίαν μαλακὴν καὶ ὑποχωροῦσαν), αὐτ.Πρ.32,13 **πρὸς ἀντιπίπτον . . καὶ οὐ πρὸς ὑπεῖκον'** || τὸ οὐδ. μτχ. **ὑπεῖκον ἀντὶ οἱ** ὑπείκοντες : Εὐρ.ΙΤ 327 **αὖθις τὸ νῦν ὑπεῖκαν ἤρασσον πέτροις'** **2) ὑπείκω χεῖρας ἐκφεύγω** τῶν χειρῶν : Ἰλ.Ο 227 **νεμεσσηθεὶς ὑπόειξεν χεῖρας ἐμὰς** (ἐξέφυγε **τῶν χειρῶν μου,** κτ.

Εὐστ. χεῖρας νεμεσσηθείς)· 3) κ. μσν. κ. νεώτ. μτφ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω εἴς τινα, ὑποτάσσομαι· Ἡσ. «ὑπείκει· ὑπακούει. ὑποχωρεῖ. ὑποτάσσεται», αὐτ. «ὑπεῖξά σοι· ὑπεχώρησά σοι», μτ. δοτ. προσ.: Ὀδ.Μ 117 οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι, Αἰσχ.Ἀγ.1362, Εὐρ.ΙΑ 140 γήρᾳ μηδὲν ὑπείκων, Πλάτ.Νόμ.717D θυμουμένοις . . ὑπείκειν δεῖ, ΚΔ Ἑβρ.13,17 πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.Ι,16 οἱ μοναχοὶ τῷ κληρονόμῳ μου, . . ὑποτασσόμενοι καὶ ὑπείκοντες ἔσονται· κ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Ἰλ.Α 294 εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι (θὰ ὑποχωρήσω εἰς σὲ ἐν παντὶ ἔργῳ), αὐτ.Δ 62· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Ο 211 νῦν μὲν γε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω, Σοφ.Αἴ.371 ὕπεικε καὶ φρόνησον εὖ, αὐτ.ΟΤ 625, Θουκ.Ι,127 οὐκ εἶα ὑπείκειν, Θεμίστ.Λόγ.Ι,16Β ὑπείκειν καὶ ἐνδιδόναι· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΚ 1184 νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν (ἐπίτρεψον νὰ . .), Ἀπολλ.Ρ 4,1676 ὑπόειξε δαμῆναι (ὑπέκυψε νὰ δαμασθῇ), αὐτ.408 οὐδ' ἂν ἐγὼ Κόλχοισιν ὑπείξω μὴ πολεμίζειν (δὲν θὰ ὑπομείνω, δὲν θὰ παύσω νὰ . .)· 4) ρηματ. π. ὕπειξις.

ὑπειλημμένον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ὑπολαμβάνω βλ.λ.

ὑπείληφα ἐνεργ. παρακ. τοῦ ὑπολαμβάνω βλ.λ.

ὑπειλίσσω μτγν. ἀντὶ ὑπελίσσω βλ.λ.

ὑπειλοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. ὑφέρπω, ὑποδύομαι, χώνομαι ὑποκάτω : Αἰλ.ΖΙ 9,57 οἱ δὲ ὑπειλοῦνταί τινα πέτραν (δ. γρ. ὑποδύονται).

ὑπείλλω μτγν. ἀντὶ ὑπίλλω βλ.λ.· Ἐρωτιαν.378 «ὑπείλλει, ὑποστρέφει».

ὕπειμι (1) (εἶμι) ἐν χρ. ὡς μέλλ. τοῦ ὑπέρχομαι βλ.λ., εἰσέρχομαι, προσέρχομαι λάθρα, εἰσχωρῶ πλησιάζω κρυφίως, παρεισδύω ἢ καταλαμβάνω τι(νὰ) ἐξαίφνης, μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Σφ.465 ἡ τυραννὶς ὡς λάθρα γ' ἐλάμβαν' ὑπιοῦσά με, Πλούτ.Τίτ.12, Ἀριστείδ.Ι,425, αὐτ.448, Παυσ.7,1,7 τῶν δὲ Ἰώνων τοὺς βασιλέας ὑπῄει δέος, μή, αὐτ.10,4,2· σπαν. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.652Β πρῶτον ὑπῄει μοι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν· 2) ἐπὶ προσ., μτ. αἰτ. ἔρχομαι λάθρα, ὑπεισδύω εἰς τὴν εὔνοιάν τινος : Πλούτ.Κικ.45 οὕτω γὰρ ὑπῄει τὸ μειράκιον αὐτόν· 3) ἀναχωρῶ κατ' ὀλίγον, βραδέως ἢ κρυφίως : Ἡρ.4,120 ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα τὰ παρεξίοιεν αὐτοὶ καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν.

ὕπειμι (2) (εἰμί) κ. μσν. εἶμαι, εὑρίσκομαι κάτωθεν, ὑποκάτω, μτ. δοτ. : Ἰλ.Ι 204 φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ (εἶναι ὑπὸ τὴν στέγην μου), Ἡσιόδ.Α 266 μακροὶ δ' ὄνυχες χείρεσσιν ὑπῆσαν· ‖ ἰδ. ἐπὶ θηλαζόντων ζῴων : Ἰλ.Λ 681 πολλῇσι . . πῶλοι ὑπῆσαν (ὑποκάτω εἰς πολλὰς φοράδας ὑπῆρχον θηλάζοντες πῶλοι)· ‖ ἐπὶ ἵππων, εἶμαι ὑπὸ τὸν ζυγόν, ἐζευγμένος εἰς ἅρμα : Ἡρ.7,86 ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι· 2) εἶμαι ἢ κεῖμαι ὑποκάτω : Ἡρ.2, 27 ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, Ξεν.Ἀν.3,4,7 κρηπὶς ὑπῆν λιθίνη· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Πέρσ.815 κοὐδέπω κακῶν κρηπὶς ὕπεστι (Βερναρδ.Γρηγ. «καὶ οὐδέπω ὑπόκειται (πλήρης) ἡ κρηπὶς τῶν κακῶν»)· 3) ὑπόκειμαι, ὑποτίθεμαι : Εὐρ.Ἠλ.1036 ὑπόντος τοῦδε (τούτου τεθέντος, δοθέντος)· 4) παραμένω ἐνεδρεύων, διαμένω κεκρυμμένος, κρύπτομαι : Ξεν.ΚΠ Ι,4,23 δείσαντες μὴ καὶ ἐνέδρα τις . . ὑπείη· 5) κ. μσν. ἐπὶ πραγμ., εἶμαι εἰς τὴν διάθεσιν ἢ τὴν χρῆσίν τινος, ὑπολείπομαι, μένω, ὑπάρχω : Ἡρ.3,31 βίας ἀρκέων ὑπῆν (ὑπῆρχον ἀρκετὰ χρήματα), Σοφ.Ἠλ.479 ὕπεστί μοι θράσος, Θουκ.8,36 χρήματα . . ὑπῆν τοῖς στρατιώταις, αὐτ.6,87 διὰ τὸ ἑταίμην ὑπεῖναι ἐλπίδα, τῷ μὲν ἄν τι τυχεῖν, Δημ.237 διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν, αὐτ.330, Πλούτ.Ἠθ.689F τὰ ὑπόντα σιτία, Θεοφύλ.Σ 172Α δασέος τέμπους ὑπόντος εἰς τὸ ἀντιπέρας τοῦ ποταμοῦ· κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ. 170D μὴ ὑπόντος τοῦ δορυφοροῦντος τινός· 6) ἐν φρ. ὑπῆν μοι, ὡς . . μοὶ ἐπέρχεται εἰς τὸν νοῦν, μοῦ κατεβαίνει στὸ μυαλὸ νά . . : Πλάτ. Ἐπιστ.339Ε αὐτῷ δέ μοι ὑπῆν, ὡς· 7) ὑπόκειμαι, ὑποτάσσομαι : Εὐρ.Ἰκ.443 ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις.

ὑπεῖναι ἰων. ἀντὶ ὑφεῖναι, ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὕπειξις-εως (ἡ) (ὑπείκω) τὸ ὑπείκειν, ὑποχώρησις, ἔνδοσις, ὑποταγή : Πλάτ.Νόμ.727Α λόγοις ἢ δώροις αὐτὴν αὔξειν ἢ τισιν ὑπείξεσιν, αὐτ.815Α· κ. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.751D ἡ τοῦ θήλεος τῷ ἄρρενι ὕπειξις.

ὑπεῖπον ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ. (ἀνθ' οὗ ἐν χρ. ὁ ἐνεστ. ὑπαγορεύω), μέλλ. ὑπερῶ, παρακ. ὑπείρηκα, λέγω τι πρὸ ἄλλου τινός, ὑπαγορεύω τινί τι : Ἀριστφ.ἀπ.479 ἐγὼ δ' ὑπερῶ τὸν ὅρκον· 2) λέγω ὡς πρόλογον, ἐν εἴδει προοιμίου, προλέγω, προτείνω : Εὐρ.Ἰκ.1171 παισὶν δ' ὑπεῖπον τοῖσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους, Ἀριστφ.Σ 55 ὀλίγ' ἄτθ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσιν ταδί, Θουκ.Ι,35 ὥσπερ ἐν ἀρχῇ ὑπείπομεν, Πλάτ.Ἀρετ.377D τοιοῦτος . . ὃν ὑπεῖπες, Δημ.245, αὐτ.637 οὐδὲν ὑπειπὼν πῶς, ἄν τις ἀποκτείνῃ (χωρὶς νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς ποίας περιστάσεις ἡ ἀνθρωποκτονία δύναται νὰ δικαιολογηθῇ)· κ. ἐν φρ. ἀκοὴν ὑπειπὼν (προειπών), ἀναφερομένην εἰς τὰς λέξεις τῆς προκηρύξεως, «ἀκούετε, λεῴ» : Εὐρ.Ἡρ.962· κ. παθ. : Ἰσοῖ.ΙΙ,12 καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· 3) λέγω προσέτι, πρὸς τούτοις, προστίθημι : Ἀριστφ.Πλ.997 ὑπειπούσης . . ὅτι ἐς ἑσπέραν ἥξοιμι, Δημ.797 τὸν ἐχθρὸν . . ὑπειπὼν τὸν αὐτοῦ (προσθέσας τὸ ὄνομα τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ)· 4) ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ ἐξήγησίν τινα, ἐξηγοῦμαι, ἑρμηνεύω : Σοφ.Αἴ.213 ὥστ' οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις (Βερναρδ.Γρηγ. «ὥστε ἐν πλήρει γνώσει ἤθελες ὑποδείξει, ἤθελες ὑποβάλει, τὸν λόγον σου»), Πλάτ.Πρωτ.343Β οὑτωσί πως ὑπειπόντα τὸ τοῦ Πιττακοῦ.

ὑπείρ ποι. ἀντὶ ὑπὲρ βλ.λ. τιθεμένη πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος καὶ ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη μακρᾶς συλλαβῆς, οἷον ἐν Ἰλ.Ψ 227 ὑπεὶρ ἅλα.

ὑπειράλιος-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ ὑπεράλιος βλ.λ., ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Διον.Περ.851 κεῖθι δ' ἂν ἀθρήσειας ὑπειράλιον πτολίεθρον.

ὑπειρεσία (ἡ) σχόλ. ἡ κωπηλασία· Σχόλ.Ὀδ.Κ 78 «ὑπηρεσία ἡ δουλεία· ὑπειρεσία δὲ ἡ κωπηλασία»: Ὀρφ.Ἀργ.670 (ἀμφ. γρ.).

ὑπειρέχω ποι. ἀντὶ ὑπερέχω βλ.λ.: Ἰλ.Β 426 σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.

ὑπείροχος-ον ἰων. ἀντὶ ὑπέροχος βλ.λ. : Ἰλ.Ζ 208 αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

ὑπείρω συνάπτω κάτωθεν : Ἱππ.Ἄρθρ.799 ὑπείρειν τοὺς δακτύλους.

ὑπείς ἰων. ἀντὶ ὑφεὶς μτχ. ἀόρ. β' τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπεισάγω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπεισήγαγον, παθ. ἀόρ. ὑπεισήχθην, μτχ. παρακ. ὑπεισηγμένος, εἰσάγω λάθρα ἢ βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως : Βασ.Ι, 12C τὴν συνεργειστικὴν δύναμιν ὑπεισάγειν, ASS Σεπτεμβρ.8,330Ε εἰς δουλείαν ὑπεισαγαγεῖν τῆς τῶν ματαίων εἰδώλων λατρείας.

ὑπείσας ἰων. μτχ. ἀόρ. α' τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπεισδύνω μτγν., νεώτ. ὑπεισδύω, εἰσδύω οἱονεὶ λάθρα, ἀπαρατηρήτως, ὑπεισέρχομαι· ΕΜ 290, 13 : Ἐπιφάν.Ι,981C ὑπεισδύνει, αὐτ.1061Β.

ὑπεισδύομαι μέσ. μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' ὑπεισέδυν, εἰσδύω που κρυφίως, εἰσέρχομαί που ἀπαρατήρητος : Ἡρ.Ι,12 ἀναπαυομένου Κανδαύλεω ὑπεσδύς τε καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν (δ. γρ. ὑπεκδὺς)

|| εἰσέρχομαι κατὰ μικρόν, ἐμβαίνω κατ' ὀλίγον · 'Αριστλ.Γεν.Φθορ.1,8, αὐτ.9.

ὑπεισδύω νεώτ., ἀόρ. **ὑπεισέδυσα**, ἅ. ὑπεισδύνω.

ὑπείσειμι [εἶμι] μτγν. κ. μσν. εἴσειμι, εἰσέρχομαί που λάθρα, κρυφίως : Θεόφιλ.'Αντικήν.'Ινστιτ. 1,6,104 **μηδενὸς ὑπεισιόντος τὴν τούτου κληρονομίαν·** **2)** ἐπέρχομαι βαθμηδὸν ἢ ἀνεπαισθήτως : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.1460 **ὑπεισιέναι τι κἀμοὶ δάκρυον·** **3)** ἐπέρχεταί τι εἰς τὸν νοῦν τινος : 'Αχιλλ.Τάτ.8,17 **ὑπεισιέναι τί, τινα,** 'Ωριγ.3,556B, 'Αθανάσ.2,206B ὑπεισῄει δὲ **με παραβολή.**

ὑπεισέλευσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ὑπεισέρχεσθαι· || εἰδ. νομ. ἡ ὑπὸ τοῦ κληρονόμου ἀποδοχὴ τῆς ἐποχθείσης εἰς αὐτὸν κληρονομίας.

ὑπεισέρχομαι κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεισῆλθον,** εἰσέρχομαί που κρυφίως, εἰσδύω που ἀπαρατήρητος, ὑπεισδύω : Πλάτ.'Αξ.367B **εἶτα λαθὸν ὑπῆλθε τὸ γῆρας,** Σχόλ.Σοφ.Φιλ.1113 **οὐ δόλῳ ὑπεισελθόντες·** κ. μτ. αἰτ. : Θεόφιλ.'Αντικήν.'Ινστιτ. 1,25,342 **ὑπεισέρχονται τὴν τοῦ πατρὸς τάξιν,** αὐτ. 349 **τὴν τοῦδε ἐπιτροπὴν ὑπεισελθεῖν·** κ. μτ. δοτ.: Μαλάλ.1439,19 **ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ** (ἐμβατεύειν, λαμβάνειν τὴν κληρονομίαν)· || νεώτ. νομ. ὑπεισέρχομαι εἰς **τὰ δικαιώματά τινος** ὑποκαθιστῶ τινα εἰς τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἰδιοποιοῦμαι, οἰκειοποιοῦμαι τὰ δικαιώματά τινος· || κ. ἐπὶ ψυχικῶν διαθέσεων : Λιβάν.4,126,7· **οἶκτος αὐτὸν ὑπεισῆλθε τῶν λόγων,** αὐτ.605,6, Schäf.Γρηγ. Κορ.375 **ὑπεισέρχεταί με δέος** (καταλαμβάνει κατὰ μικρόν)· **2)** ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος: Λουκ.Μισθ.Συν.11 **ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλου ἂν καταδεχθῆναι·** **3)** ὑποδύομαι, ἀναλαμβάνω : Μέν.ἀπ.67 **πρᾶον σχῆμ' ἐπεισελθών·** **4)** ρηματ.π. ὑπεισέλευσις.

ὑπεισρέω μτγν., μέλλ. -ρυήσομαι, εἰσρέω βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως : Λόγγ.1,1 **διείληπται** (ἡ πόλις) **εὐρίποις, ὑπεισρεούσης τῆς θαλάττης.**

ὑπειστρέχω μτγν. εἰστρέχω κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως : Κλήμ.'Επιστ.Πέτρ.133.

ὑπεισφέρω μτγν. εἰσφέρω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν : 'Επιφάν.1,263A, αὐτ.77C.

ὑπέκ κ. πρὸ φωνήεντος ὑπέξ (ὑπὸ-ἐκ) ποι. πρόθ. μτ. γενικ. κάτωθεν, ὑποκάτω, πρὸς τὰ ἔξω : 'Ιλ.Θ 504 **ἵππους λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων,** αὐτ.Ν 89, αὐτ.Ρ 461, αὐτ.581, 'Οδ.Μ 107, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 68 **σκώληκες ὑπὲκ σοροῦ αὐγάζονται,** 'Απολλ.Ρ 1,1166 **τυτθὸν ὑπὲκ Φρυγίης παρεμέτρεον,** Νίκ.'Αλεξ.295.

ὑπεκβαίνω μτγν. κ. μσν., μέλλ. **ὑπεκβήσομαι,** ἐκβαίνω κάτωθεν, ἐξέρχομαι κρύφα : Γαλ.2,793,7 **ὑπεκβαίνει ἐκτός,** 'Ανών.π.Σουΐδ. ἐν λ. κἄτα ἐπειδὰν **ὑπεκβάντες ποιήσωνται τὴν ὁρμήν,** 'Αγαθ. 268,15, (Bonn.) ὑπεκβὰς τοῦ **δεσμωτηρίου.**

ὑπεκβάλλω μτγν. ἐκβάλλω κρυφίως, ἀπορρίπτω λάθρα : Πλούτ.'Ηθ.530D **μηδ' ὑπέκβαλλε πιστεύειν δοκοῦντα,** Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,66 **ταῖς τρυφεραῖς ἡμᾶς χερσὶν ὑπεξέβαλεν.**

ὑπεκδέχομαι μτγν. ἐκδέχομαι ὑπ' ἐμαυτόν, δέχομαι, ἀναλαμβάνω ὑποκάτω μου, 'Αντίπ.Σιδ. ΑΠ 9,722 **δάμαλις.. μαστῷ πόρτιν ὑπεκδέχεται.**

ὑπεκδιδράσκω μτγν., ἀόρ. ὑπεξέδραν, ἐκδιδράσκω, ἀποδιδράσκω, δραπετεύω, μτ. γενικ. : Πλούτ.'Ηθ.642B· κ. ἐμπροθ. (ἔκ τινος) : αὐτ.Φλαμ. 20 **ἐκ Καρχηδόνος ὑπεκδράς·** κ. ἀπολ. : ΔίωνΚ 36,7.

ὑπεκδίδωμι μτγν. κ. μσν. ἀντὶ ἐκδίδωμι βλ.λ. : Τιμόθ.Πρεσβ.Κων/πόλεως 36.

ὑπεκδρομή (ἡ) (ὑπεκτρέχω) μσν. ἡ κρυφία, λαθραία ἐκδρομή, ἔξοδος, ἐπέξοδος : Καμεν.Θεσσ. 41 **τὴν ὑπεκδρομὴν τομῶς ποιησάμενοι,** Συμ. ἐν 'Αν.Βοασσ.5,481 **τὰς ἀτάκτους αὐτῶν ἀναστέλλων ὑπεκδρομάς.**

ὑπεκδρομῶ-έω μτγν. ἀντὶ ὑπεκτρέχω βλ.λ.: Γρηγ. Ναζ.2,219.

ὑπεκδύνω μτγν. ἀντὶ ὑπεκδύομαι βλ.λ. : Βάβρ.4,4 **ὑπεξέδυνε δικτύου πολυτρήτου.**

ὑπεκδύομαι μέσ. μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' **ὑπεξέδυν,** παρακ. **ὑπεκδέδυκα,** ἐκβάλλω ἐμαυτὸν κρυφίως ἔξω, ἀπομακρύνομαι λάθρα, ὑπεκφεύγω : Εὐρ. Κύκλ.347 **πόνους.. Τρωικοὺς ὑπεξέδυν θαλασσίους τε,** Πλούτ.'Ηθ.170F **ὑπεκδῦναι τὸν λίθον ὑπεραιωρούμενον·** κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Δημ.9 **ὑπεκδῦναι τῆς πανηγύρεως,** Φιλόστρ.801 **ὑπεκδὺς τῶν σπαργάνων·** κ. ἀπολ. : 'Ηρ.1,10 **ὑπεκδὺς ἐχώρεε ἔξω·** κ. ἐμπρόθ. (διά τινος) : Πλούτ.'Αρατ.9 **ἔλαθε διά τινων ὑπονόμων ὑπεκδύς·** κ. μτ. ἐπιρρ.: Μέν. 'Επιτρ.425 **ὑπεκδέδυκα δεῦρ' ἔξω λάθρᾳ·** **2)** ρημστ. π. ὑπέκδυσις.

ὑπέκδυσις-εως (ἡ) (ὑπεκδύομαι) μτγν. ἐκφυγή, ὑπεκφυγή : 'Οππ.'Αλ.3,395 **τῇ δ' οὔτις ὑπέκδυσις ἔστιν ἑτοίμη.**

ὑπεκθέσιμος-ον 'Επιγρ.Κρήτ. ὑπὸ τὸν τ. **ὑπεχθέσιμος** ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ὁ ἀποκείμενος, κατατεθειμένος πρὸς ἐξαγωγὴν πάλιν ; **κατὰ θάλασσαν ἐώσας** ἐξαγωγὰς **τῶν ὑπεχθεσίμων.**

ὑπέκθεσις-εως (ἡ) (ὑπεκτίθημι) μτγν. τὸ ὑπεκτίθεσθαι, ἡ κρυφία ἔκθεσις : 'Ιώσ.ΑΙ 4,7,2 **εἰς τε ὑπέκθεσιν κτήσεως ἐν πολέμου ῥοπαῖς καὶ σωμάτων ἀσφάλειαν·** **2)** 'Ησ. **εὐπέκθεσις·** ὑπόθεσις» **3)** νεώτ. φωτογρ. ἡ κατὰ τὴν φωτογράφησιν ἀνεπαρκὴς ἔκθεσις τῆς φωτοπαθοῦς πλακός.

ὑπεκθέω ἐκθέω κρύφα ἢ ἐκτρέχω, ἐκφεύγω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : 'Εμπ.363 **πνεύματος ἐμπίπτοντος ὑπεκθέει αὔξιμον ὕδωρ,** Πλούτ.Πομπ.80 **πνεῦμα λαμπρὸν ἐβοήθει πελαγίοις ὑπεκθέουσιν.**

ὑπεκκαθαίρω ἐκκαθαίρω, ἐκκαθαρίζω κάτωθεν, τὸ παθ. : 'Ιππ.612,16 **ἣν συλλάβῃ τὴν γονὴν καὶ κυήσῃ, ὑπεκκαθαίρεται.**

ὑπεκκαίω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπεκκαύσω,** ἀόρ. **ὑπεξέκαυσα,** καίω, ἀνάπτω κάτωθεν ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Θεόφρ.Πυρ.63 **τὸ ξύλον τὸ ὑπεκκαῖον ἔχει συγγενὲς ὂν τῷ πυρί·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἐξάπτω, διεγείρω, ὑποκινῶ, παρορμῶ ἐπιτηδείως : Πλούτ.'Ηθ.616E **τῇ φιλοτιμίᾳ ὑπεκκάομεν καὶ ἀναζωπυροῦμεν,** αὐτ.Δίων 22, Λουκ.Περεγρ.26 **ὑπεκκάουσι τὴν γνώμην·** **3)** ρημστ.π. ὑπέκκαυμα, ὑπέκκαυσις, ὑπεκκαύστρια.

ὑπεκκακότης-ητος (ἡ) μτγν. ὕπουλος καὶ δολία κακότης, κακία : Γρηγ.Ναζ.3,525 (πιθ.γρ.).

ὑπεκκαλύπτω μτγν. ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι ἐκκαλύπτω, ξεσκεπάζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : ΑΠ 7,480 **ἤδη μευ τέτριπται ὑπεκκεκαλυμμένον ὀστοῦν.**

ὑπέκκαυμα-ατος (τὸ) τὸ δι' οὗ ἀνάπτει τις πῦρ, ἔναυσμα, προσάναμμα, καύσιμος ὕλη, ξύλα : Ξεν. ΚΠ 7,5,22 **ἀσφάλτῳ δὲ ὑπεκκαύματι κεχρικέναι,** 'Αριστλ.Πολιτ.6,), αὐτ.Μετ.1,4,4· **2)** μτφ. ἡ τροφὴ ὡς παρέχουσα ζωϊκὴν θερμότητα : 'Ιππ.'Αφ. 1243, Πλούτ.'Ηθ.694F· **2)** ὁμ. μτφ. τὸ παρακινοῦν, τὸ προτρέπον τινὰ **εἴς τι,** ἐλατήριον, ἔναυσμα: Ξεν.Συμπ.4,25, Μέν.Θησ.2 **πολλαῖς ὑπέκκαυμ' ἔστ' ἔρωτος μουσική,** 'Αριστλ.Πρ.1,7, Πλούτ.Λυκ.15 **ὑπέκκαυμα πόθου.. ἐναπολείποντας ἀλλήλοις.**

ὑπέκκαυσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑπεκκαίειν, δθ. μτφ. τὸ ἐξάπτειν ἢ παρακινεῖν, παροτρύνειν : Μεθόδ.Κων/πολ.77B **τὴν ὑπέκκαυσιν εἰς συνουσίαν.**

ὑπεκκαύστρια (ἡ) μτγν. ἡ κάτωθεν ἀνάπτουσα, ἰδίᾳ τὸ πρὸς θυσίαν πῦρ, ἐπὶ ἱερείας τῆς 'Αθηνᾶς ἐν Σόλοις : Πλούτ.'Ηθ.292A **τίς ἡ παρὰ Σόλοις ὑπεκκαύστρια;**

ὑπέκκειμαι κεῖμαι ἐν τόπῳ ἀσφαλεῖ, ἔξω κινδύνου, ἐπὶ προσ. : 'Ηρ.8,41 **ὡς δὲ σφι πάντα ὑπεξέκειτο,** αὐτ.60 **Σαλαμὶς.. ἐς τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα·** || κ. ἐπὶ χρημάτων : Θουκ 1,137· || ὁμ. ἐπὶ πραγμ., εὑρίσκομαι, εἶμαι ἔξω που κατατεθειμένος πρὸς φύλαξιν : Θουκ.8,31 **καὶ ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν Κλαζομενίων.**

ὑπεκκενῶ-όω μτγν. ὑποκάτω ἐκκενῶ, κενῶ, καθιστῶ τι κενόν, ἀδειάζω κάτωθεν, ἐν χρ. τὸ παθ.: ΔίωνΚ 69,4 **μετέωρον αὐτὸν καὶ ὑπεκκεκενωμένον γενέσθαι ἐχρῆν.**

ὑπεκκλέπτω μτγν. κρυφίως καὶ ἀθορύβως ἐκκλέπτω: Ὀππ.Ἁλ.4,48, Ἰώσ.ΑΙ 14,11,8· κ. παθ.: Πλούτ.Θεμ.25 **τῶν δὲ χρημάτων αὐτῷ πολλὰ μὲν ὑπεκκλαπέντα διὰ τῶν φίλων.**

ὑπεκκλίνω κατὰ μέρος ἐκκλίνω, κύπτων ὑποχωρῶ, ἐκφεύγω, διαφεύγω: Ἀριστφ.Ἱππ.273 **ἣν δ' ὑπεκκλίνῃ.. δευρί, τὸ σκέλος κυρηβάσει·** || μτ. αἰτ. ἐκτρέπομαι, ἀποφεύγω: Πλούτ.Κάμ.18 **τὸ δὲ δεξιὸν ὑπεκκλῖναν τὴν ἐπιφορὰν ἐκ τοῦ πεδίου πρὸς τοὺς λόφους ἧττον ἐξεκόπη.**

ὑπεκκομίζω, μέλλ. ἀττ.-ιῶ, ἐκφέρω ἔξω ἢ μακρὰν κρυφίως: Θουκ.4,123 **ὑπεκκομίζει ἐς Ὄλυνθον.. παῖδας καὶ γυναῖκας τῶν Σκιωνέων·** || τὸ μέσ. ἐκκομίζω, ἐκφέρω τι κρύφα, μυστικῶς διά τινος ἄλλου: Ἡρ.9,6 **ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα.**

ὑπεκκόπτω μσν. κρυφίως ἢ ἐπ' ὀλίγον ἀποκόπτω, ἐκκόπτω, πελεκῶ: ΚΜανασσ.Χρον.82.

ὑπεκκρίνω μτγν. ὑποκάτω ἢ διὰ τῶν ἀποχωρημάτων **τῆς κοιλίας** ἐκβάλλω, ἐκκρίνω ἀνεπαισθήτως, ἐν χρ. **τὸ** παθ.: Διογ.Λ 9,76 **καὶ αὐτὰ ὑπεκκρίνεται καὶ ἐξαπόλλυται.**

ὑπέκκρουσις-εως (ἡ) μσν. κρυφία ἢ κατ' ὀλίγον γινομένη ἀπόκρουσις: Εἰρην.1,13,2,80.

ὑπεκκρούω μτγν. ἀνεπαισθήτως ἢ κατὰ μικρὸν ἀποκρούω, ἀπωθῶ, ὠθῶ **πρὸς** τὰ ἔξω: Ἰουστ.1,86.

ὑπεκλαμβάνω κρυφίως, λάθρα λαμβάνω καὶ ἐκβάλλω ἔξω: Εὐρ.Ἡρ.997 **ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα.**

ὑπεκλείπω κατὰ μικρὸν ἐκλείπω, σβήνω: Θεόφρ.Πυρ.55 (πιθ.), Γαλ.8,13 **σφυγμὸς ἀνώμαλος καὶ ἄτακτος καὶ ὑπεκλείπων.**

ὑπεκλύω κατὰ μικρόν, βαθμιαίως ἐκλύω, χαλαρῶ ἢ ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω τι: Πλούτ.Νικ.14 **αὐτίκα τε τὴν γνώμην ὑπεξέλυσε,** Ἰώσ.ΠΙ 7,8,5 **τὴν σφοδρότητα τῆς ἐμβολῆς ὑπεκλύειν,** Σχόλ.Ἰλ.Ζ 260· || παθ. κατὰ μικρὸν παύομαι, λήγω, καθίσταμαι, γίνομαι συνεχῶς ἀσθενέστερος: Ἱππ.600, 26 **παλμοὶ ὑπεκλυόμενοι,** Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.151, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,214.

ὑπεκμισθῶ-όω νεώτ. κ. -ώνω, ἀόρ. **ὑπεξεμίσθωσα,** ἐκμισθῶ **τὸ** ὑπ' **ἐμοῦ** μισθωθὲν εἰς ἄλλον μισθωτήν, ὑπενοικιάζω.

ὑπεκμίσθωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεκμισθῶ βλ.λ., ὑπενοικίασις.

ὑπεκμισθωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ὑπεκμισθῶν τι, ὑπενοικιάζων.

ὑπεκπέμπω κρυφίως **πρὸς τὰ ἔξω** ἀποπέμπω, ἀποστέλλω: Εὐρ.Ἑκ.6, αὐτ.Ἀνδρ.47 **ὅς δ' ἐστι παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω.. ἄλλους ἐς οἴκους,** Θουκ.4,8· κ. παθ.: Σοφ.Ἠλ.1350 **οὗ τὸ Φωκέων πέδον ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθίᾳ χεροῖν.**

ὑπεκπερῶ-άω μτγν. περῶ, διαπερῶ, διέρχομαι λάθρᾳ, ἀνεπαισθήτως ἢ βαθμηδόν: Ὀρφ. Ἀργ.68, Κόϊντ.5,246 **πόντον ναῦται ὑπεκπερόωσιν.**

ὑπεκπηδῶ-άω μτγν. πηδῶ, ἀναπηδῶ ἐκπηδῶ, κάτωθεν ἢ κρυφίως: Ἀριστοίν.2,5,26 **ὑπεκπηδᾷ μοι ποικίλα τῆς διανοίας κινήματα.**

ὑπεκπιαίνω μτγν. κρύφα ἐκπιαίνω: Γαλ.Προτρ.9,4.

ὑπεκπλέω μτγν. κρυφίως ἐκπλέω, ἀποπλέω: Πλούτ.Λυσ.11 **ὀκτὼ ναυσὶν ὑπεξέπλευσε.**

ὑπεκπνέω κατὰ μικρόν, ἐλαφρῶς ἐκπνέω, ἐξατμίζομαι, σβήνω: Πλάτ.Ἀξ.365C **περιττοὶ λόγοι ὑπεκπνέουσι λεληθότως καὶ ἀτιμάζονται.**

ὑπεκπονῶ-έω μτγν. ὑπό τινα ἢ τῇ ἐντολῇ, τῇ διαταγῇ τινος **ἐκπονῶ,** ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ τι: Πολυδ.9,110 **ὅταν ὑπηρέτης εἶναι λαχὼν πᾶν τὸ προσταχθὲν ἐκπονῇ.**

ὑπεκπροθέω ἐπ. πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐμπρὸς τρέχω, ὑπεκτρέχω, προτρέχω: Ἰλ.Φ 604 **τρέφας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα,** Ὀδ Θ 125· **2)** ὑπερβάλλω **εἰς** τὸν δρόμον, νικῶ στὸ τρέξιμο: Ἰλ.Ι 506 **Ἄτη.. πάσας** (τὰς Λιτάς) **πολλὸν ὑπεκπροθέει.**

ὑπεκπροθρώσκω μτγν., μτχ. ἀόρ. β' **ὑπεκπροθορών,** κάτωθεν ἐκπηδῶ πρὸς τὰ ἔξω, ἀνατινάσσομαι ὑποκάτωθέν τινος: Ὀππ.Κυν.4,160 **ὅ γε σπήλυγγος ὑπεκπροθορὼν ἀλίαστος.**

ὑπεκπρολύω κάτωθέν τινος λύων ἐξάγω **τι:** Ὀδ.Ζ 88 **ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης** (σχόλ. «ἡ μὲν **ὑπὲκ** τὴν ἀπόζευξιν δηλοῖ, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν εἰς τοὔμπροσθεν ἔλασιν τῶν ἡμιόνων» βλ. κ. Εὐστ.217,20 «ἡ **ὑπὸ** τὴν κάτω σχέσιν, ἡ δὲ **ἐξ** τὴν ἐκτός, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν ἔμπροσθεν ὑπαγορεύει»).

ὑπεκπρορέω ῥέω ἀπό τινος βάθους, κάτωθεν, πρὸς τὰ ἐμπρός: Ὀδ.Ζ 87 **πολὺ δὲ ὕδωρ καλὸν** ὑπεκπρορέει (Εὐστ. «ἐν τῷ ὑπεκπρορέειν ἡ μὲν **ὑπὸ** τὴν κάτωθέν ποθεν ἀνάδοσιν δηλοῖ τοῦ ὕδατος, ἡ δὲ **ἐκ** τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν αὐτοῦ πρόοδον»).

ὑπεκπροτάμνω ἰων. μτγν. προβαίνω, ἐξέρχομαι, πλέω ἔξω καὶ τέμνω τι: Ἀπολλ.Ρ 4.225 **ὑπεκπρὸ δὲ** πάντον **ἔταμνε ναῦς** (σχόλ. «ἡ ναῦς (φησὶν) βιαίᾳ ὁρμῇ τὸν πλοῦν ἤνυεν»).

ὑπεκπροφεύγω κρυφίως ἀπὸ κίνδυνον ἀπαλλαττόμενος ἐκφεύγω ἢ διαφεύγω εὐκόλως ἢ ἐπιτηδείως, ὑπεκφεύγω: Ἰλ.Υ 147, αὐτ.Φ 44, Ὀδ.Υ 43 **πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι;** κ. μτ. αἰτ.: αὐτ.Μ 113 **εἴ πως.. ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,** Ἡσίοδ.Α 42 **ὅτ' ἀνὴρ ὑπεκπροφύγοι κακότητα.**

ὑπεκπροχέομαι μτγν. ἐκχέομαι **κάτωθέν τινος** πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς **τὰ** ἔξω: Κόϊντ.13,57.

ὑπέκπυρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ἔκπυρος, **πεπυρωμένος,** καίων: Ὀρφ.Λιθ.140 **ὑπέκπυρον ὄζον.**

ὑπεκρέω, μέσ. μέλλ. **ὑπεκρυήσομαι,** παθ. ἀόρ. β' **ὑπεξερρύην,** ὑποκάτωθεν ἐκρέω: Φιλάστρ.Εἰκ.782· **2)** μτγν. ἐπὶ προσ., ἐκβαίνω, ἐξέρχομαι κάτωθέν τινος: Πλούτ.Πομπ.3 **ὑπεκρυεὶς τῆς σκηνῆς·** **3)** μακρὰν παρέρχομαι: Πλάτ.Συμπ.203Ε, Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.1,5,22· **4)** μτγν. μτφ. ἐκφεύγω, διαφεύγω: Πλούτ.Μάρ.46 **τοὺς δὲ ἀμνήμονας καὶ ἀνοήτους ὑπεκρεῖ τὰ γιγνόμενα μετὰ τοῦ χρόνου·** **5)** ὁμ. φθείρομαι, ἀφανίζομαι, τήκομαι, λειώνω, καταστρέφομαι: Ἰώσ.ΠΙ 1,33,2 **τὸν βασιλέα ταῖς ἀθυμίαις ὑπεκρέοντα καὶ τῇ νόσῳ.**

ὑπεκρήγνυμαι μτγν. κατὰ μικρὸν **ἐκρήγνυμαι,** ὑφίσταμαι ῥήξεις, ῥήγματα: Πλούτ.Κάμ.3 **ὑπεκραγέντος ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ βάρους.**

ὑπεκρίπτω μτγν. κάτωθεν ἢ κρυφίως ἐκρίπτω τι ἔξω: Πλούτ.Σύγκρ.Πομπ. κ. Ἀγησ.).

ὑπεκσπῶ-άω μτγν. κατ' ὀλίγον ἢ κρύφα ἀποσπῶ τι κάτωθέν τινος: Πορφ. ἐν Allat.Exc.300.

ὑπέκστασις-εως (ἡ) μσν. τὸ ἀφίστασθαι τῆς ὁδοῦ, ἡ ἐκ τῆς στάσεως ἢ θέσεως χάριν ἄλλου παραμέρισις: Εὐστ.Πον.329 **θρόνων παραχωρήσεις καὶ ὁδῶν ὑπεκστάσεις.**

ὑπεκσῴζω ἀπό τινος κρυφίως ἢ ἀνεπαισθήτως σῴζω, σῴζω ἀποσύρων μακρὰν ἀπό τινος: Ἰλ.Ψ 292 **ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων,** Αἰσχ. Πέρσ.453 **φίλους δ' ὑπεκσῴζοιεν ἐναλίων πόρων.**

ὑπεκτανύω μσν. ἐκτανύω κάτωθεν, ὑποκάτωθεν: Παῦλ.Σιλ.Ἀμφ.54(83) **πῇ δέ γε κύκλων βαιὸν ἀποπλαγχθέντας ὑπεκτανύουσιν ἑλιγμούς.**

ὑπεκτείνω μσν. κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον ἐκτείνω: Φώτ.Ἐπιστ.147,43 **τὰς βλάστας ὑπεξέτεινεν.**

ὑπεκτελῶ-έω μτγν. ἐκτελῶ, ἐπιτελῶ κρυφίως: Κόϊντ.1,204 **καὶ τὸ μὲν ὡς ἤμελλον ἐτήτυμον ἤματι κείνῳ Κῆρες ὑπεκτελέειν.**

ὑπεκτήκω κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρὸν ἐκτήκω, ἀναλύω, ἢ φθείρω: Ἀλέξ.Τραλλ.8,139 **τὸν σπλῆνα**

ὑπεκτήκει· κ. παθ. : Ἱππ.298,33 **ὑπεκτήκονται αἱ σάρκες,** Γολ.14,517,11, αὐτ.574,9.
ὑπεκτίθεμαι κρυφίως φέρω τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ τίθεμαι εἰς μέρος ἀσφαλές, φέρω ταῦτα μακρὰν τοῦ κινδύνου, ἰδίᾳ ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ. μεθ' ὧν τις ἐκφεύγει τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου, φυγαδεύω, ἀπομακρύνω καὶ φέρω εἰς ἀσφαλῆ τόπον : Ἡρ.8,4 **ἔστ' ἂν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται,** αὐτ.41,Σοφ.Ἠλ.297 **ἐκ χειρῶν ἐκλέφασ' Ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου,** Εὐρ.Ἀνδρ. 69, Θουκ.1,89, Ξεν.ΚΠ 6,1,26 **ἔλεγεν ὡς ὑπεκτίθοιτο ἤδη τὰ χρήματα·** κ. παθ. : Ἡρ.5,65· **2)** κατατίθεμαι, καταθέτω εἰς ἀποθήκην τινὰ ὅπως ἐκ νέου ἐξαγάγω : Ἐπιγρ. **εἰ δέ τί κα . . ὑπέχθηται.**
ὑπεκτρέπω κατ' ὀλίγον καὶ κρυφίως ἐκτρέπω τι : Σοφ.Τρ.549 **τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα·** κ. μέσ. : Πλάτ.Φαιδ.108B **ταύτην μὲν ἅπας φεύγει καὶ ὑπεκτρέπεται** [στρέφων τὰ νῶτα ἀποσύρεται, ὅπως μὴ συναντήσῃ αὐτήν]· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΚ 566 **ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσῴζειν.**
ὑπεκτρέχω, μέσ. μέλλ. ὑπεκδραμοῦμαι, ἀόρ. β' **ὑπεξέδραμον,** κάτωθεν ἐκ τῶν ἐντὸς τρέχω, ὑπεκφεύγω ἀπό τινος, ἀποφεύγω, φεύγω : Ἡρ.1,156 **ἣν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι,** Σοφ.Ἀντ.1086 **θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ,** Εὐρ.Μήδ.524,αὐτ.Φοίν.873,Πλούτ. Εὐμ.7· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ἀνδρ.338 **ἢν ἐγὼ μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω·** **2)** τρέχω ἔξω, πέρα ὁρίου τινὸς καθωρισμένου : Σοφ.Τρ.167 **ἢ τοὐθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος.**
ὑπεκτροφή (ἡ) ἡ βαθμηδόν, κατ' ὀλίγον, γινομένη ἐκτροφή, ἡ παιδιόθεν ἀνατροφή : Εὐρ.Αὐτολ.6.
ὑπεκτρώγω μτγν., ἀόρ. β' **ὑπεξέτραγον,** κρυφίως, λάθρα τρώγω : Μάχ.π.Ἀθήν.13,579D **μή μου προσπεσούσης τοὐμπλόκιον ὑπεκτράγῃς.**
ὑπεκτύφω Ἡσ. «ὑπεκκαίω».
ὑπεκφαίνω μτγν. κρυπτόν τι φαίνω, φανερώνω· ‖ ἐν χρ. τὸ παθ. κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι ἐκφαίνομαι, ὑποφώσκω, ὑπολάμπω : Φιλόστρ.Εἰκ.799.
ὑπεκφέρω ὀλίγον τι ἢ ἠρέμα φέρω πρὸς τὰ ἔξω : Ἰλ.Θ 268 **ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος·** **2)** ὑποκάτω, κρυφίως ἐξάγω, ἀπομακρύνω κρυφίως ἐκ τινος κινδύνου : αὐτ.Ε 319 **φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο,** αὐτ.Ο 628 **τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται·** **3)** ἀπομακρύνω, ἀποσύρω : Ὀδ.Γ 496 **τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι,** Ἀπολλ.Ρ 1,1264,Πλούτ.Λούκ.17· **4)** ἀμτβ. προπορεύομαι, προτρέχω, προηγοῦμαι: Ἡρ.4,125 **ἐντυχὼν δὲ ἐδίωκε ὑπεκφέροντας ἡμέρης ὁδῷ.**
ὑπεκφεύγω κ. νεώτ., ἀόρ. β' **ὑπεξέφυγον,** φεύγω, ἐκφεύγω, διαφεύγω κρυφίως : Ἰλ.Θ 243 **αὐτοὺς δὴ περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,** αὐτ.Υ 191, Ὀδ.Ψ 320, Σοφ.Ἀντ.553 **οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν,** Πλάτ.Εὐθ.291B· ‖ μτ. αἰτ. διαφεύγω, ἀποφεύγω τι : Ἰλ.Ζ 57, Σοφ.Ἀντ.776 **ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις,** Θαυκ.2,90· **2)** νεώτ. φεύγω ἐπιτηδείως, διαφεύγω οἱονεὶ δι' ἑλιγμοῦ : **ἡ χώρα ὑπεξέφυγε τὸν κίνδυνον τοῦ πολέμου·** **4)** ὁμ. ἀποφεύγω ἐπιτηδείως νὰ πράξω τι.
ὑπεκφράζω μσν. κατ' ὀλίγον καὶ ἠρέμα, ἡσύχως ἐκφράζω, διηγοῦμαι : Εὐστ.1957,33.
ὑπεκφυγγάνω ὑπεκφεύγω : Ἱππ.466,5.
ὑπεκφυγή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. λαθραία ἐκφυγή, διαφυγή : Παρφρ.Ἰλ.Χ 270· **2)** νεώτ. ἐπιτηδεία ἐκφυγή, διαφυγὴ οἱονεὶ δι' ἑλιγμοῦ : Καλλ.Θαν.82 **ὁ νοῦς του ἐμηχανᾶτο ὑπεκφυγάς, - μοῦ ἀπήντησε μὲ ὑπεκφυγάς.**
ὑπεκφύω μτγν. κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως ἔκ τινος ἐκφύω, φυτρώνω : Φιλῆς 2,2(14) **γρὺψ .. ὄνυχας ὀξεῖς τῶν ποδῶν ὑπεκφύει·** κ. παθ. κατὰ μικρὸν φύομαι ἢ αὐξάνομαι ἔκ τινος : Φιλόστρ. Εἰκ.786 **ὑπεκφυόμενον τῶν κροτάφων κέρας.**

ὑπεκχαλῶ-άω μτγν. χαλῶ κατὰ μικρόν, κρυφίως, ἀνεπαισθήτως : ΑΠ 11,200 (δ.γρ. ὑπερχαλῶ).
ὑπεκχέω μτγν., μέλλ.-χεῶ, κάτωθεν ἢ ἐλαφρῶς, ἠρέμα ἐκχέω : Ἀπολλ.Ρ 3,705 **τὸ δὲ ὑπεξέχυτ' αὐτίκα δάκρυ·** **2)** μτφ. ἀπαλλάττομαι ἔκ τινος : Πλούτ.Ἠθ 78E **ὅταν ὑπεκχέῃς φθόνους.**
ὑπεκχώρησις-εως (ἡ) ἡ κάτωθεν ἐκχώρησις, ἀποχώρησις δι' εὐκοιλιότητος : Ἱππ.408,7 **ἡ κοιλίη ὁπόταν ὑπεκχώρησιν μὴ ποιέῃ τὴν μετρίαν.**
ὑπεκχωρητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπεκχώρησιν, ὁ κατάλληλος εἰς αὐτήν, κινητικός : Ἱππ.420,52,αὐτ.421,3 **ἐν τούτῳ δὲ τὰ ὑπεκχωρητικὰ φύσει στάσιμον ποιέουσι ἐν τῇ κοιλίῃ.**
ὑπεκχωρῶ-έω κάτωθεν ἢ κρυφίως καὶ βαθμηδὸν ἐκχωρῶ, φεύγω, ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι ἡσύχως, ἀπαρατήρητος : Ἡρ.9,13 **ὑπεξεχώρεε ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας,** Πλάτ.Νόμ.785B **τοὺς ὑπεκχωροῦντας τοῦ βίου·** **2)** μτ. δοτ. προσ. ἀποσύρομαι παραχωρῶν τὴν θέσιν μου εἴς τινα, παραμερίζω δι' ἄλλον : αὐτ.Φαιδ.103D· **3)** ἀποφεύγω, διαφεύγω : αὐτ.106E **τὸ δ' ἀθάνατον, σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἴχεται ἀπιὸν . . ὑπεκχωρῆσαν τῷ θανάτῳ.**
ὑπέλαιον (τὸ) Ἡσ. «ὑποστάθμη ἐλαίου, γλοιός».
ὑπελάτη (ἡ) μτγν. τὸ θαμνῶδες φυτὸν χαμαιδάφνη : Πλίν.ΦΙ 15,39.
ὑπελαύνω ἐπὶ τὰ κάτω, ἔνδον, πρόσω ἐλαύνω, ἐλαύνω μετὰ συστολῆς τινος : Ξεν.Ἀν.1,8,15 **ὑπελάσας ὡς συναντῆσαι.**
ὑπέλαφρος-ον ὁ ὀλίγον τι ἐλαφρός : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,6 **ὥστε τοῦτο μὲν ὑπέλαφρον.**
ὑπελαφρύνω μσν. ὀλίγον τι, εἰς βαθμὸν ἀσήμαντον ἐλαφρύνω : Κ Μανοσσ.Ἔρ.4,10 **τὸ γὰρ πολὺ τῶν πειρασμῶν ὑπελαφρύνει βάρος φίλη ψυχῶν συμβίωσις καὶ τὸ συζῆν ἀλλήλοις.**
ὑπελέγχω μσν. ὀλίγον τι ἐλέγχω, ἐρωτῶ, ἀνακρίνω : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,26.
ὑπελίσσω μτγν. κ. μσν., ἀττ. -ίττω κατ' ὀλίγον ἢ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἑλίσσω, συστρέφω, περιστρέφω : Νεῖλ.628B, Ἀχιλλ.Τάτ.1,6 **εἰ κατὰ τὰς θύρας γενοίμην ὑπείλιττον κάτωθεν.**
ὑπεμβαίνω μτγν. ἐμβαίνω ἀπροόπτως, κρύφα προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι : Γρηγ.Νύσσ.3,27A **κατ' εὐθεῖαν ὑπεμβαίνει τοῖς μνημονευθεῖσιν.**
ὑπεμβάλλω μσν. κρυφίως, κάτωθεν ἐμβάλλω, παρεμβάλλω κάτωθεν ἢ κατόπιν:Γρηγ.Κορ.387.
ὑπεμβολαῖος-α-ον μτγν. ὁ κρυφίως μεταξὺ ἄλλων βαλλόμενος, ὑποβολιμαῖος : Συνέσ.1585A.
ὑπεμβρυῶ-όω ἔγκυον, ἐγκύμονα ποιῶ, γγαστρώνω : ΨΣοφ.π.Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.716.
ὑπεμνήμυκε γ' ἑν. παρακ. τοῦ ρ. ὑπημύω βλ.λ., κλίνω πρὸς τὰ κάτω, γέρνω, σκύφτω, εἶμαι σκυφτός : Ἰλ.Χ 491 **πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαὶ** (διαρκῶς ἔχει τὸ κεφάλι σκυφτό).
ὑπεμπίπλαμαι μτγν. κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως ἐμπίπλαμαι, πληροῦμαι, γεμίζομαι : Ρήτ.1,430.
ὑπεμπίπρημι μτγν. ὑποκαίω, θέτω ὑποκάτωθεν πῦρ : Ἰώσ.ΠΙ 2,19,4,Δίων Κ 62,16 **ἔν που καὶ δύο καὶ πλείονα, ἄλλα ἄλλοθι ὑπεπίπρα.**
ὑπεμφαίνω μτγν. κ. νεώτ. ὀλίγον τι ἢ κρυφίως ἐμφαίνω, δηλῶ, φανερώνω : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,4, Γαλ.19,556,4 **τὴν ἐν βάσει θερμασίαν ὑπεμφαίνοντα·** ‖ ἀμτβ. ὀλίγον, ἐν μέρει εἶμαι φανερός : Ἀπολλ.Περγ.7,2· **2)** νεώτ. ἐμφαίνω ἐμμέσως, ὑποδηλῶ, φανερώνω, ἀποκαλύπτω μὲ τρόπον.
ὑπέμφασις-εως (ἡ) μτγν. ὑποδήλωσις, ὑπαινιγμός : Ἀθανάσ.1,814, αὐτ.2,396B.
ὑπεναντίος-α-ον κ. νεώτ. ὁ κείμενος ἀπέναντι, ἀντικείμενος : Ἡσιόδ.Α 347 **ἵπποι ὑπεναντίοι ἀλλήλοισι·** **2)** ἐν ἐχθρικῇ σημ. ὁ ἀντιτιθέμενος, ὁ ἀντιμέτωπος, ἰδίᾳ ὁ πολιτικὸς ἀντίπαλος : Θουκ. 2,2 **βουλόμενοι . . ἄνδρας τε τῶν πολιτῶν τοὺς**

σφίσιν ὑπεναντίους διαφθεῖραι· || ὁ ὑπεναντίος ὁ ἀντίθετος, ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής, πολέμιος, ἐχθρός : Ξεν.ΚΠ I,6,38 **ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἐξαπατᾶν δύνανται τοὺς ὑπεναντίους·** || ὁ ἀντικείμενος, **ἐναντίος**, ἀντίθετος : Πλάτ.Πολιτ. 306Β· || **νεώτ.** λογ. **ὑπεναντίαι κρίσεις** ἀντίθετοι κρίσεις, τῶν ὁποίων ἡ μὲν μερικὴ καταφατική, ἡ δὲ ἑτέρα μερικὴ ἀποφατική· || συχν. μτ. δοτ. **ὁ ἐναντίος**, ὁ ἀντίθετος πρός τι : Ἡρ.7,50 **ὁ ὑπεναντία τούτοις λέξας**, Πλάτ.Θεαίτ.176Α, αὐτ.Νόμ. 810D, Ξεν.Ἑλλ.4,8,24, Ἀριστλ.Πολιτ.7,9,3· || **τὸ ὑπεναντίον πέφυκε** τὸ ἀντίθετον συνήθως συμβαίνει : Ἡρ.3,80· **3)** ὁ ἔχων ἀντιθέτους ἰδιότητας : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.13, Ἀλεξ.Μανδρ.1,2 **ὑπεναντιωτάτοις .. πλείστοις χρώμενον** (ἔχοντα πλείστας ἐναντίας ἰδιότητος, πλεῖστον ἀντιμαχομένας πρὸς ἀλλήλας), Δαμόξ.Κωμ.Σύντρ.1,37 **ἐξ ἰχθύων ὑπεναντίων αὐτοῖσι.**

ὑπεναντιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἐναντιότης, ἀντιλογία, διαφωνία : Ἐπίκ.π.Διογ.Λ 10,77 **τὸν μέγιστον τάραχον ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτὴ ὑπεναντιότης παρασκευάσει**, Ἰώσ.Ἀπ.1,25.

ὑπεναντιοῦμαι-όομαι πράττω πᾶν τὸ δυνατὸν ὅπως ἐναντιωθῶ : Ἱππ.Ἐπιδ.1,948 **ὑπεναντιόεσθαι τῷ νουσήματι μετὰ τοῦ ἰητροῦ·** **2)** μτγν. κρυφίως ἐναντιοῦμαι, ἀντιτάσσομαι : Πλούτ.Περ.34 **εἰ μή τι δαιμόνιον ὑπηναντιώθη τοῖς ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς**, αὐτ.Καῖσ.1· **3)** τὸ παθ. ἀντίκειμαι, εἶμαι ἐναντίος, ἀντίθετος : Ἀριστλ.Η Εὐδ.7,6,1.

ὑπεναντίωμα-ατος (τὸ) ἡ ὑπεναντιότης βλ.λ. : Ἱππ.422,17 **οὔτε νοῦσος οὔτε ὑπεναντίωμα προσφερομένων** (τῶν σιτίων) **γίνεται**, αὐτ.1245Β, Ἀριστλ.Ποιητ.25,22· **2)** ἀντίφασίς τινος πρὸς ἑαυτόν : αὐτ.Σοφ.Ἔλεγχ.30,2, Πλούτ.Ἠθ.1042D.

ὑπεναντίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἐναντίον πρός τι : Αἰσχίν.54 **ὑπεναντίως τῷ νόμῳ**, Ἀριστλ.ΖΓ 1,12,1.

ὑπεναντίωσις-εως (ἡ) ὑπεναντιότης, ἐναντίωσις : Ἱππ.Ἀφορ.1245, Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.12, αὐτ.Ψυχ.1,5,5, Δημ.1405 **τοσαύτας ὑπεναντιώσεις πρὸς ἄλληλα λαβοῦσα ἡ τύχη**, Πλούτ.Ἠθ.20C, αὐτ.661C **πολλαὶ .. ποιότητες ὑπεναντιώσεις ἔχουσαι.**

ὑπενδάκνω μσν. δάκνω ὀλίγον ἢ κρυφίως : Εὐστ.Πον.276,91 **τὸν θυμὸν ὑπενδακών.**

ὑπενδίδωμι ὀλίγον τι, κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Θουκ.2,64 **ἢν καὶ νῦν ὑπενδῶμέν ποτε·** **2)** Ἐπιγρ. μτ. ἀπαρφ. κ. δοτ. ἐπιτρέπω **εἴς τινα νὰ πράξῃ τι.**

ὑπένδοθεν ἐπίρρ. μτγν. κάτωθεν, ἀπὸ τῶν ἔνδον πρὸς τὰ ἔξω : Ἐρωτιαν.376.

ὑπένδοσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπενδιδόμενον, ὑποχώρησις : Ἀθηναγ.984Α, Εὐστ.186,20 **φυλάττεσθαι τὴν ὑπένδοσιν.**

ὑπένδυμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν κυρίαν **ἐσθῆτα** ἔνδυμα, ἐσωτερικὸν ἔνδυμα : Μᾶρκ.Ἀργ. ΑΠ 6,201 **λεπτὸν ὑπένδυμα τοῦτο χιτῶνος.**

ὑπένδυσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπενδύειν, ἔνδυσις τῶν **ἐσωτερικῶν** ἐνδυμάτων : Στουδ.Θεόδ. 1748· **2)** νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπενδύω βλ.λ., ἔνδυσις **ἐκ τῶν** ἔσω, ἐσωτερική, φοδράρισμα· || ὁμ. **κ. ἐπὶ** μετάλλων **ἢ ἄλλης** ὕλης : **ὑπένδυσις δι' ἐδένου** (καπλαμάς), - **διὰ λεπτοῦ φύλλου χρυσοῦ.**

ὑπενδύτης (ὁ) μτγν. **κ. νεώτ.** ὑπένδυμα, ἐσωτερικὸν ἔνδυμα, ἐσώρρουχον : Στράβ.15,3,19 **ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἄνθινος δ' ὁ ἐπάνω·** **2)** νεώτ. **τὸ** ἀμέσως ὑπὲρ τὸν χιτῶνα φερόμενον βραχὺ **ἀχειρίδωτον** ἔνδυμα, κολόβιον, γελέκι, γιλέκο· **3)** ὁμ. βοταν. ἡ ἐπιδερμὶς ἡ καλύπτουσα **τὰ** σποριάγγια τῶν πτερίδων καὶ προφυλάττουσα ταῦτα ἀπὸ τῶν καιρικῶν ἐπιδράσεων.

ὑπενδύω κ. νεώτ. ἐνδύω κάτωθεν, ἐσωτερικῶς : Ἀλεξ.Ἴασοτ.1,11 **ὑπενέδυσ' ἐρραμμέν' αὐτήν·** || κ. **μέσ.**:Δημόφ.Πυθ.31 **ὑπενδύεσθαι τῷ θώρακι χιτῶνα·** κ. παθ. : Πλούτ.Αἰμ.18 **ὑπενδεδυμένοι χιτῶνας** (ἐνδεδυμένοι χιτῶνας ὑπὸ τὸν ὁπλισμόν των)· || νεώτ. ἐπενδύω ἐκ τῶν **κάτω** ἢ ἐσωτερικῶς, φοδράρω.

ὑπένειμι Ἐπιγρ. ἐνυπάρχω ὑπό τι, ὑποκάτω τινός : Ἐπιγρ.Σμύρνης.

ὑπένερθε(ν) ἐπίρρ. ὑποκάτωθεν, κάτωθεν, ὑποκάτω : Ἰλ.Δ 186 **ζωστὴρ .. , ἠδ' ὑπένερθε ζῶμα τε καὶ μίτρη**, αὐτ.147, αὐτ.Ρ 386, Ὀδ.Μ 242, Ἀριστφ.Βάτρ.1067 **χιτῶνά γ' ἔχων .. ὑπένερθε·** || κ. μτ. γενικ. ὁτὲ μὲν ἡγουμένης, ὁτὲ δὲ ἐπιφερομένης, ὑποκάτω, κάτωθεν : Ἰλ.Β 150 **ποδῶν ὑπένερθε**, Ὀδ.Γ 172 **ὑπένερθε Χίοιο**, Ἡσίοδ.Α 418 **ὑπένερθε γενείου**, Πίνδ.Ν 10,164, Ἀριστφ.Νεφ.977 **τοὐμφαλοῦ ὑπένερθε**, Πλάτ.Θεαίτ.173Ε· **2)** ὑπὸ τὴν γῆν, ἐν τῷ Κάτω κόσμῳ, ἐν τῷ Ἅδῃ : Ἰλ.Γ 278 **Ποταμοὶ καὶ Γαῖα, οἳ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον**, αὐτ.Υ 61· || **οἱ ὑπένερθε** οἱ ἐν τῷ Κάτω κόσμῳ, ἐν τῷ Ἅδῃ, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς οὐρανίους : Πλάτ.Ἀξ.371Β, Ἀπολλ.Ρ 2,259.

ὑπενες Ἡσ. «εἰς τετάρτην».

ὑπενθυμίζω νεώτ., ἀόρ. ὑπενθύμισα, φέρω **τι** εἰς τὴν μνήμην τινός, τὸν κάμνω νὰ ἐνθυμηθῇ, ἐνθυμίζω, ὑπομιμνήσκω : **σοῦ ὑπενθυμίζω ὅτι αὔριο λήγει ἡ προθεσμία.**

ὑπενθύμισις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπενθυμίζω, ὑπόμνησις.

ὑπεννοῶ έω μτγν. ἔχω τι ἐν τῷ νῷ κρύφιον κεκρυμμένον, διανοοῦμαι κρυφίως : Αἰλ.Π 14,8.

ὑπενοικιάζω νεώτ. ὑπεκμισθῶ ἢ ὑπομισθῶ.

ὑπενοικίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπενοικιάζω βλ.λ., ὑπεκμίσθωσις, ἢ ὑπομίσθωσις.

ὑπενοικιαστής (ὁ) νεώτ. ὑπεκμισθωτής **ἢ ὑ**πομισθωτής.

ὑπενσπείρω μσν. κρυφίως ἐνσπείρω : Νικόλ. Στ.893D.

ὑπεντυγχάνω μτγν. μεσολαβῶ, ὑπολαμβάνω τὸν λόγον τινός, παρεμβάλλομαι, μεσιτεύω κρυφίως : Γρηγ.Ναζ.1,599· **αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς.**

ὑπενωμοτάρχης (ὁ) νεώτ., δημ. ὑπονωματάρχης ὁ μετὰ τὸν ὁπλίτην, χωροφύλακας, ὑποξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἔχων βαθμὸν ἀμέσως κατώτερον τοῦ ἐνωμοτάρχου.

ὑπεξάγω κ. νεώτ. κρυφίως, λαθραίως ἐξάγω, ἰδίᾳ ἔκ τινος κινδύνου πρὸς ἀσφάλειαν : Ἰλ.Υ 300, Ὀδ.Σ 147 **ἀλλά σε δαίμων οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι·** κ. μέσ. : Ἡρ.8,40 **ἵνα .. παῖδας καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς·** **2)** μτγν. ἐξάγω κάτωθεν : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,6· || φρ. **ὑπεξάγω κοιλίαν** προξενῶ κένωσιν τῆς κοιλίας : Πλούτ.Ἠθ. 635Β· **3)** ἀμτβ. ἀποσύρομαι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, βραδέως ἀποχωρῶ : Ἡρ.4,120 **ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων ὑπεξάγειν**, Ξεν.ΚΠ 3,3,60· **4)** ἐκφεύγω, διαφεύγω : Ἀριστλ.Πρ.5,21 **ὅταν οὖν μὴ δύνηται ὑπεξάγειν διὰ τὸ πλῆθος**, Μάξ.Τύρ.3,1 **ἡ δὲ φεύγουσα ὑπεξάγει καὶ καταδύεται εἰς δρυμὸν βαθύν.**

ὑπεξαγωγή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεξάγω βλ.λ.3), ἀπομάκρυνσις : Μᾶρκ.Αὐρ.5,21, Ἡλιόδ.Αἰθ.6,8 **τῆς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ὑπεξαγωγῆς**, Εὐστ.304,50· **2)** νεώτ. λαθραία ἐξαγωγή, ἀφαίρεσις: **ὑπεξαγωγὴ ἐγγράφων.**

ὑπεξαίρω μτγν. κάτωθεν αἴρω, ἐξαίρω, σηκώνω : Ὀππ.Ἁλ.2,5 **ὑπὲκ ποδὸς ἴχνος ἀείραι.**

ὑπεξαίρεσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ὑποκάτωθεν ἐξαίρεσις, ἡ κρυφίως ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον γινομένη λῆψις ἢ ἀφαίρεσίς τινος, ἡ κατὰ μικρὸν ἀπομάκρυνσις : Ἐπίκ.π. Πλούτ.Ἠθ.1088C **ὅρον τοῦ μεγέθους τῶν ἡδονῶν** (εἶναι) **τὴν παντὸς τοῦ ἀλγύνοντος ὑπεξαίρεσιν**, Διογ.Λ 2,89 **ἡ δὲ τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσις ..**

δοκεῖ αὐτοῖς μὴ εἶναι ἡδονή· || μτγν. μεθ' ὑπεξαιρέσεως μετά τινος κρυφίας ἢ βαθμιαίας ἐξαιρέσεως : Μᾶρκ.Αὐρ.4,1· || **καθ' ὑπεξαίρεσιν** βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,479, αὐτ.595,41· 2) νεώτ. κ. δημ. νομ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπεξαιρῶ, οἰκειοποίησις ξένου πράγματος ὑπὸ προσώπου διακατέχοντος καὶ φυλάσσοντος αὐτό : **ὁ ταμίας κατηγορεῖται ἐπὶ ὑπεξαιρέσει·** 3) μτγν. ἐν τῇ ρητ. διαπραγμάτευσις τινος ὡς ἐξαιρετικοῦ καὶ ἰδιαιτέρου, πρόταξις τούτου : Ρήτ.8,437.

ὑπεξαίρω κάτωθεν ἢ κατ' ὀλίγον ἐξαίρω, ἀνυψώνω : Ποιητ.π.Σουΐδ. **ἐν λ. ταῦρος εἶτα δὴ τὸν αὐχένα κυρτῶς ὑπεξαίροντι·** || τὸ παθ. ἀνυψοῦμαι : 'Αριστλ.'Αρετ.7,5.

ὑπεξαιρῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. α' **ὑπεξεῖλον,** νεώτ. ὑπεξήρεσα, παθ. ἀόρ. **ὑπεξηρέθην,** ὑποκάτω ἢ κρυφίως ἐκβάλλω : Σοφ.'Ηλ.1420 **παλίρρυτον γὰρ αἷμ' ὑπεξαιροῦσι τῶν κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες·** 2) κρύφα, λάθρα ἐκβάλλω ἐκ τοῦ μέσου, καταστρέφω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Εὐρ.'Ιππ.633, Πλάτ.Πολ.567Β **ὑπεξαιρεῖν δὴ τούτους πάντας δεῖ τὸν τύραννον·** || παθ. ἐξαφανίζομαι : Θουκ.8,70 **ἐπιτήδειοι ὑπεξαιρεθῆναι·** 3) φέρω, βάλλω κατὰ μέρος, ἔξω τινός, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ηρ.7,8 **τουτέων ὑπεξαραιρημένων** [ἀφ' οὗ ταῦτα εἶναι ἔξω τοῦ ζητήματος]· || τὸ μέσ. θέτω κατὰ μέρος, ἐξαιρῶ, ἀποκλείω. : Πλάτ.Θεαίτ.151C, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.21 **κατηγορήσειν . . ἕνα ὑπεξελόμενος δι' οἰκειότητα** || ὑπεξαιρῶ πρόφασιν κάμνω ἐξαίρεσιν, παραδέχομαι : Θεόπομπ.'Ιστ.133· 4) ἀπαλλάττω τινά τινος : Θουκ.4,83 **ἐδίδασκον αὐτὸν μὴ ὑπεξελεῖν τῷ Περδίκκᾳ τὰ δεινά·** 5) τὸ μέσ. λαμβάνω, παίρνω κρυφίως τι δι' ἐμαυτόν, οἰκειοποιοῦμαι, ἀφαιρῶ ἀλλότριον πρᾶγμα, τοῦ ὁποίου τὴν διακατοχὴν καὶ διαφύλαξιν μοῦ ἔχουν ἐμπιστευθῆ : 'Ιλ.Π 353 **ὑπὲκ μήλων αἱρεύμενοι** [ἄρνας καὶ ἐρίφους]· || νεώτ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ ἐνεργ.· 6) ἐν τῇ ρητ. πραγματεύομαί τι ὡς ἐξαιρετικὸν καὶ ἰδιαίτερον, προτάσσω : Ρήτ.8,675, αὐτ.699· || κ. μέσ.: αὐτ.437· 7) διατηρῶ, βάλλω κατὰ μέρος, ἐξασφαλίζω : Δημ.365 **ὡς ἄρ' ὑμεῖς τῶν ἰδίων τι κτημάτων ὑπεξαιρούμενοι.**

ὑπεξακρίζω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν, τὴν κορυφὴν ὄρους ἐκφέρω : Εὐρ.Βάκχ.678 **βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας ὑπεξήκριζον.**

ὑπεξαλέομαι ἐπ., ἀπαρφ. ἀόρ. α' **ὑπεξαλέασθαι,** ἐκφεύγω κάτωθέν τινος, ἀποφεύγω : 'Ιλ.Ο 180 **σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἀνώγει χεῖρας.**

ὑπεξάλυξις-εως [ἡ] 'Επιγρ. ἀποχώρησις : 'Επιγρ.Θράκης **ἄχους λεύσειν ὑπεξάλυξιν.**

ὑπεξαλύσκω, ἐπ. μέλλ. -ύξω, ὑπεξαλέομαι βλ.λ.: 'Ησίοδ.Θ 615 **τοῖό γ' ὑπεξήλυξε βαρὺν χόλον.**

ὑπεξαναβαίνω μτγν. κάτωθεν κρυφίως ἢ ἐλαφρῶς ἀναβαίνω : Θεόκρ.22,197 **φάσγανον ὀξὺ φέροντος ὑπεξαναβὰς ποδὶ Κάστωρ σκαιῷ·** 2) ἀναβαίνω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Κλήμ.'Αλ. Στρωμ.6,7,58 **λείπεται τοίνυν ὑπεξαναβάντας ἡμᾶς καὶ τὸν τούτων διδάσκαλον ποθεῖν.**

ὑπεξανάγομαι ἀνάγομαι, κρυφίως ἐκ λιμένος ἀποπλέω, ἐξέρχομαι κρυφίως εἰς τὸ πέλαγος : Θουκ.3,74 **ἡ Κορινθία ναῦς ὑπεξανήγετο.**

ὑπεξαναδύομαι, ἀόρ. β' **ὑπεξανέδυν,** κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν κάτωθεν ἐξέρχομαι πρὸς τὰ ἐπάνω, ὑπεξέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, παρουσιάζομαι αἰφνιδίως, ἀνακύπτω : 'Ιλ.Ν 352 **λάθρη ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός,** Θεόκρ.22,123 **ἀλλ' ὅγ' ὑπεξανέδυ κεφαλῇ** [παραμερίσας τὴν κεφαλὴν ὑπεξέφυγε τὸ κτύπημα καὶ ἀνέκυψε].

ὑπεξανάπτω μσν. ἐξανάπτω, ἐξάπτω κατὰ μικρὸν ἢ κρυφίως : Πισίδ.Γ 'Αβαρ.Πόλ.267 **ἡμᾶς τῇ φορᾷ τῶν γραμμάτων ὑπεξανῆπτεν.**

ὑπεξανίσταμαι μτγν. ὑπανίσταμαι, ἐγείρομαι καὶ ἐξορμῶ : Πλούτ.Πύρρ.11 **Πύρρος δὲ τούτοις ἅμα ὑπεξαναστὰς ἐπὶ Βέρροιαν ἤλαυνε,** Λουκ. Μισθ.Συν.39· 2) μτ. δοτ. προσ. προσηκώνομαι ἢ κάμνω τόπον εἴς τινα : Πλούτ.Λυκ.20 **ὑπεξαναστῆναι πρεσβυτέρῳ,** Λουκ.Δημῶν.63· κ. παθ. : αὐτ.39 **διαβολὴ ὑπεξανίσταται πρὸς ἄνδρα.**

ὑπεξαντλῶ-έω κάτωθεν ἐξαντλῶ : Εὐρ.'Ιων 927 **κακῶν . . κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενί.**

ὑπεξάπτω μτγν. κρυφίως ὑποκάτωθεν ἢ κατὰ μικρὸν ἐξάπτω : Αἰλ.Ζ 14,20 **ὅνπερ οἱ ἱππόκαμποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον·** κ. παθ. : αὐτ.Π 14,41 **ἀλλὰ καὶ ἐκ -οῦ οἴνου . . ὑπεξαπτόμενος ἐγίνετο φονικώτερος.**

ὑπεξαφύομαι μτγν. ποι. ἐπὶ ρυάκων, ὧν τὰ ὕδατα ἐκλείπουν ἐντὸς τῆς ἄμμου, κατὰ μικρὸν ἐξαντλοῦμαι, ἐκλείπω : 'Απολλ.Ρ 2,983 **πολέες δὲ πόροι νώνυμνοι ἔασιν ὅππη ὑπεξαφύονται.**

ὑπεξεγείρω μτγν. κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον ἐξεγείρω, ἐρεθίζω : 'Ανών. ἐν Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.5,16.

ὑπέξειμι ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι κάτωθεν κρυφίως, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὀπισθοχωρῶ : 'Ηρ.4,120 **ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα,** αὐτ.7,211, 'Ανών.π.Σουΐδ.· || κ. μτ. δοτ. : Δημ. 775· 2) ἐπὶ πυρὸς ἢ χιόνος, ἐκλείπω, χάνομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον : Πλάτ.Φαίδ.103D, αὐτ.106Α· 3) ἐξέρχομαι εἰς συνάντησίν τινος ἢ ἐναντίον τινός : 'Ηρ.1,176 **ὑπεξιόντες καὶ μαχόμενοι ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς ἀρετὰς ἀπεδείκνυντο** [δ. ἀνάγν.].

ὑπεξειρύω ἰων. ἀντὶ ὑπεξερύω βλ.λ.

ὑπεξελαύνω κάτωθεν ἐξελαύνω, ἐλαύνω ἔξω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον : 'Ηρ.4,120 **ἀπεξιόντες καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα·** 2) ἀμτβ. ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι, φεύγω : αὐτ.130.

ὑπεξέλευσις-εως [ἡ] μσν. Σουΐδ. «ὑπεξελεύσεις, τιμωρίας, βασάνους, ἐφευρέσεις» : Πισίδ.Γ π. Σουΐδ. **ὁ δὲ Χοσρόης ὑπεξελεύσεις ποικίλας ὑφίστατ' ἐμπόνους** [διόρθ. Σνάϊδερ ἐπεξελεύσεις]· 'Ιωσ.Γενέσ.9C **προσέταξε τὸν ὑπεύθυνον ἐλευθεριάσαι τῆς αὐθώρου ὑπεξελεύσεως.**

ὑπεξέλκω μσν. ἐξέλκω, ἀποσύρω κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον : Πλαν.Μετφρ.'Οβίδ.13,316 **ἀνέπεισα ἑαυτὸν ὑπεξελκύσαι τῶν τῆς ὁδοῦ . . πόνων.**

ὑπεξερεύγω μτγν. κατὰ μικρὸν ἐξερεύγω : Νίκ. 'Αλεξ.257 **ὄφρ' ἂν ὑπεξερύγῃσι δαμαζόμενος χερὶ λώβην.**

ὑπεξερύω, ἰων.**ὑπεξειρύω** ἐξέλκω, ἀποσύρω κάτωθέν τινος, ὅθ. ἀποσύρω κρυφίως : 'Ηρ.7,225 **ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέφαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις·** κ. μέσ. : 'Απολλ.Ρ 2,1184 **ὡς μὲν γὰρ πατέρ' ὑμὸν ὑπεξείρυτο φόνοιο μητρυιῆς.**

ὑπεξέρχομαι κάτωθεν ἐξέρχομαι, ἐξέρχομαι λάθρα, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι κρυφίως, μὲ τρόπο : Θουκ.4,74 **εἰδότες ὅτι ὤφθησαν εὐθὺς ὑπεξῆλθον,** αὐτ.8,70, 'Ανδοκ.3,10, Δημ.1380, Πλούτ. Ποπλ.7· || απαν. μτ. αἰτ. προσ. ἀποσύρομαι ἔκ τινος, ἐκφεύγω : Θουκ.3,34 **οἱ δὲ ὑπεξελθόντες τούτους καὶ ὄντες φυγάδες τὸν Πάχητα ἐπάγονται·** 2) μένω μακράν, ἀποφεύγω τι : Πλάτ. Νόμ.865Ε· 3) ἐγείρομαι καὶ ἐγκαταλείπω τὴν κατοικίαν μου, μετοικίζω : 'Ηρ.1,73, αὐτ.8,36 **οἱ δὲ ἐς 'Αμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον·** 4) ἐξέρχομαι πρὸς ὑπάντησιν : αὐτ.1,176 **ὑπεξελθόντες ἀπέθανον πάντες Ξάνθιοι μαχόμενοι.**

ὑπεξευρίσκω μτγν. ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω κατὰ μικρόν : Βασ.1,308D.

ὑπεξέχω ἀμτβ. ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ κρυφίως : 'Ηρ.5,72 **Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε.**

ὑπεξηγητικός-ή-όν μσν. ὁ ὀλίγον τι, κατά τινα τρόπον ἐξηγητικός, σοφηνιστικὸς ἢ ὁ ὡς ἐξήγησις χρησιμεύων : Εὐστ.584,30 **ὑπεξηγητικόν ἐστι κατὰ ὁμηρικὴν συνήθειαν.**

ὑπεξίστημι μεθίστημι, μετατρέπω, μεταβάλλω κατ' ὀλίγον, ἰδίᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον : Καλλίστρ.'Εκφρ. 892, 'Ησ.· **2)** ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ κρυφίως, λάθρα : Πλούτ.Κάμ.22 **οὐθ' ὑπεξανέστησαν ἐπιόντων πολεμίων,** Λουκ.'Ερωτ.17Ι· **3)** μτ. γενικ. παραιτοῦμαι ἀπό τινος, ἐγκαταλείπω τι, ἀφήνω πᾶν ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα, παραιτοῦμαι τῆς ἀξιώσεώς μου, παραχωρῶ εἰς ἄ. : 'Ηρ.3,83 **ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Λουκ.Κρόν.6· **3)** ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ πρὸ τοῦ ἀνωτέρου μου, κάμνω εἰς αὐτὸν τόπον : Ξεν. 'Αθ.1,10 **οὔτε ὑπεκστήσεταί σοι ὁ δοῦλος·** **4)** μτ. αἰτ. ἀποφεύγω τι : Πλάτ.Φίλ.43Α **ὑπεκστῆναι βούλομαι τὸν λόγον·** **5)** μτγν. ὑποχωρῶ εἴς τινα : Πλούτ.Σόλ.25 **ὅλως δὲ ταῖς ἀπορίαις ὑπεκστῆναι βουλόμενος καὶ διαφυγεῖν.**

ὑπέξοδος (ἡ) ἀκουσία ἀφόδευσις, κένωσις τῆς κοιλίας : 'Ιππ.Προρρ.106 **παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον.**

ὑπεξούσιος-ον σχόλ. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄλλου, ὁ μὴ ἀνεξάρτητος, ἀντίθ. αὐτεξούσιος : Σχόλ.Εὐρ.'Ανδρ.3ΙΙ, αὐτ.628, Φώτ.'Επιστ.43,22 **ἡ εὐδαιμονία τῶν ὑπεξουσίων ἄκραν ἀνακηρύττει σύνεσιν τῆς ἐξουσίας·** **2)** κ. νεώτ. νομ. ἐπὶ ἀνηλίκων τέκνων, διατελῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν γονέων.

ὑπεξουσιότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπεξούσιος βλ.λ. : Θεόφιλ.Inst.1.5,81.

ὑπεξωθῶ-έω μτγν. ἀνεπαισθήτως ἐξωθῶ : 'Επιφάν.1,561 ἐν χρ. τὸ παθ. : **τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς ἀντεισαγόμενοι ἀντὶ τῶν ὑπεξεωθεισῶν σαρκῶν.**

ὑπεπιμερής-οῦς-ές μτγν. ἀντίστροφον τοῦ ἐπιμερής, ὑπεπιμόριος : Νικομ.'Αριθμ.1,19.

ὑπεπιμόριος-ον ἐν τῇ ἀριθμ. ὁ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχων ἣν ὁ ἐπιμερὴς καὶ ἐπιμόριος εἰς τὴν πρόσθεσιν, ὁ τὸ ὅλον καὶ μέρος τι ὀλιγώτερον περιέχων, ὅθ. ὅρος ἀριθμητικός, ἀντίστροφος τῷ ἐπιμόριος, παριστανόμενος διὰ τοῦ κλάσματος Χ Χ-1 ὡς ἀντίστροφον τῷ Χ-1 Χ : 'Αριστλ.Μεταφ.4,15,3 **τὸ ἐπιμόριον πρὸς τὸ ὑπεπιμόριον κατὰ ἀόριστον, ὥσπερ τὸ πολλαπλάσιον πρὸς τὸ ἕν.**

ὑπεπιτέταρτος (ό,ἡ) μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἓν τέταρτον μικρότερος : Νικόμ.'Αριθμ.1,19.

ὑπεπίτριτος-ον μτγν. ὁ κατὰ ἓν τρίτον μικρότερος : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.73D, αὐτ.122D, αὐτ. 172D **ἵνα ὑπεπίτριτον λόγον πρὸς ἄλλον τινὰ ὅρον παρασχῇ.**

ὑπέρ πρόθ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐν ἀναστροφῇ ὕπερ (ὁ ἐπ. τ. ὑπείρ εἶναι γραφικὴ παράστασις τῆς μετρικῆς ἐκτάσεως τοῦ τ. ὑπέρ· πρβλ. εἰν, εἰνί, ἐνί, βοιωτ. **οὔπερ** ('Επιγρ.1, συντασσομένη μτ. δοτ. δηλοῖ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εἶναι ἢ γίνεταί τι, ὅθ. ἐπὶ τόπου, ὑπεράνω τινός : 'Ιλ.Δ 528 **βάλε δορὶ στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο,** αὐτ.Ψ 327 **ἕστηκε . . ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης,** αὐτ.Θ 20, 'Οδ.Δ 803, αὐτ.Κ 107, αὐτ.Π 471 **ὑπὲρ πόλιος, ὅθι 'Ερμαῖος λόφος ἐστίν, ἦα,** 'Ηρ. 1,187 **ὅτι ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ ἐγίνετο ὁ νεκρὸς διεξελαύνοντι,** Σοφ.'Αντ.117 **στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων,** Θουκ.1,46 **λιμὴν καὶ πόλις ὑπὲρ αὐτοῦ,** Ξεν.'Αν.5,4,13 **χιτωνίσκους ἐνεδεδύκεσαν ὑπὲρ γονάτων** (πάνω ἀπὸ τὰ γόνατα), αὐτ.'Αγησ. 2,20, - **ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του·** ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς σχετικῆς θέσεως χωρῶν ἢ τόπων, ὑπεράνω, μεσογειότερον : 'Ηρ.1,175 **οἰκέοντες ὑπὲρ 'Αλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν,** Θουκ.2 48 **ἐξ Αἰθιοπίας τῆς ὑπὲρ Αἰγύπτου,** Ξεν.'Αν.2,6,2 **τοῖς ὑπὲρ Χερρονήσου Θρᾳξί,** - **ὑπὲρ τὴν 'Ιταλίαν κεῖνται ἡ 'Ελβετία καὶ ἡ Γερμανία·** ‖ κ. ἐπὶ κινήσεως, ἰδίᾳ μτ. ρ. κινήσεως σημαντικῶν, ὑπεράνω, ἀπὸ πάνω ἀπό : 'Ιλ.Ο 382 **κῦμα νηὸς ὕπερ τοίχων καταβήσεται,** 'Οδ.Ρ 575 **τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα,** Αἰσχ.'Αγ.576 **ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμέναις,** Σαφ.Αἴ.1279, Ξεν.Συμπ.2,11 **ἐκκυβιστᾶν ὑπὲρ τῶν ξιφῶν·** **2)** πέραν βλ.λ.1) : 'Οδ.Ν 257 **ἐν Κρήτῃ .. τηλοῦ ὑπὲρ πόντου·** **3)** μτφ. κ. νεώτ. ἐκ τῆς ἐνν. τοῦ ἵστασθαι ὑπεράνω ἐν ᾗ σημ. ἡ πρό, πρὸς ὑπεράσπισιν ἢ ὠφέλειάν τινος : 'Ιλ.Η 449 **τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ,** αὐτ.Α 444 **Φοίβῳ ἑκατόμβην ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα** (πρὸς ὄφελος τῶν Δαναῶν), - **ἔρανος ὑπὲρ τῶν φυματικῶν,** - **μεριμνᾷ μόνον ὑπὲρ τῶν συμφερόντων του·** ‖ γεν. χάριν τινός, διὰ τὸ καλόν τινος, διὰ τὴν ὠφέλειαν ἢ ἀσφάλειάν τινος : Αἰσχ.Εὐμ.705 **εὑδόντων ὕπερ φρούρημα,** Σοφ.Τρ.708 **ἧς ἔθνηχ' ὕπερ,** αὐτ.'Ηλ.554, Πλάτ.Νόμ.642C, Ξεν.'Απομν.2,2,13, αὐτ.'Αν.3,5,6 **βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς καίοντας ὡς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας·** ‖ ἐκ τῆς σημ. ἱστάμενος ὑπεράνω, ὑπερασπίζομαί τι, συνεκδ. ἀγωνίζομαι πρὸς ὑπεράσπισίν του : συχν. φρ. ἀμύνομαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος, - **ὁ ὑπὲρ τῆς 'Ελλάδος θάνατος,** - **ἔπεσε μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος·** ὅθ. : Αἰσχ.Πέρσ.405 **νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών,** Δημ.690 **ὑπὲρ δόξης τελευτήσαντας·** ‖ σπαν. κ. ἐπὶ τοῦ πράγμ. τὸ ὁποῖον ἀγωνίζεταί τις νὰ ἀποφύγῃ ἢ ἀποκρούσῃ : Αἰσχ.'Επτ. 112 **ἱκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ·** ‖ χάριν προσ. τινὸς ἢ πράγμ., π. 'Ομ. πάντοτε συναντωμένης τῆς προθ. μτ. τοῦ λίσσομαι : 'Ιλ.Ο 660 **λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον,** αὐτ.665, αὐτ.Χ 338, αὐτ.Ω 466, Αἰσχ.Εὐμ.101 **οὐδεὶς ὑπέρ μου . . μηνίεται,** Σοφ.ΟΤ 989, Ξεν.'Αν.1,7,3, αὐτ.ΚΠ 7,1,17 'Ακολουθ.Θ Λειτ.Μ ἐκτενὴς **ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου .. τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν·** ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μτ. αἰτ. : 'Επιγρ.· ‖ ὁμ. χάριν, ἕνεκά τινος, ἐπὶ ἀμοιβῆς ἢ ποινῆς : Σοφ.'Αντ.932 **τοῖσιν ἄγουσιν κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ·** ‖ νεώτ. φρ. : **τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ** τὰ πρὸς ὑπεράσπισίν τινος καὶ τὰ ἐναντίον αὐτοῦ ἢ αἱ εὐνοϊκαὶ καὶ αἱ δυσμενεῖς συνθῆκαι : **ἐστάθμισε καλῶς τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀρνηθῇ·** **4)** ἐξ αἰτίας τινός, ἕνεκά τινος : Εὐρ.'Ικ.1125 **βάρος μὲν οὐκ ἀβριθὲς ἀλγέων ὕπερ·** **5)** μτ. ἀπαρφ. πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ . . : Ξεν.'Ιέρ.4,3 **ὑπὲρ τοῦ μηδένα.. βιαίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκειν,** 'Ισοκρ.152D **ὑπὲρ τοῦ μὴ πράττειν τὸ προσταττόμενον·** **6)** ἀντί τινος, ἐν ὀνόματί τινος : Θουκ.1,141, Πλάτ.Πολ.590Α **ἐγὼ γάρ σοι ὑπὲρ ἐκείνου ἀποκρινοῦμαι,** Ξεν. 'Αν.7,7,3· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μτ. αἰτ. : 'Επιγρ. Δελφῶν· **7)** **στρατηγῶ ὑπέρ τινος** ἐνεργῶ ὡς στρατηγὸς κατ' ἐντολήν τινος : Δημ.30· ἂν κ. ἐν ὁμ. φρ. σημαίνει καὶ τὴν ἐπί τινος ἐξουσίαν ἢ ἀρχήν : 'Ισοκρ.4,154 **ὑπὲρ τῆς 'Ασίας στρατηγήσας** (ἐν ὀνόματι τῆς 'Ασίας, ἤτοι τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν)· **8)** περί τινος βλ.λ. : 'Ιλ.Ζ 524 **ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω,** αὐτ.Μ 424, 'Ηρ.2,123 **τὰ λεγόμενα ὑπὲρ τινος,** Σοφ.ΟΤ 1444 **ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ,** Πλάτ.'Απολ.39Ε, αὐτ.Νόμ. 776Β, 'Ισοκρ.135Β **γνώμην ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης·** **9)** κ. νεώτ. μτ. αἰτ. συντασσομένη ἡ πρόθ. εὕρηται ἐπὶ τόπου, ἐν τῇ σημ. ἄνωθεν καὶ κατὰ τὴν ἔκτασίν τινος ἢ ἄνωθεν καὶ ἔξω τινός, ἄνωθέν τινος, ὑπεράνω τινός, ἀπάνω ἀπό : 'Ιλ.Ε 16 **ὑπὲρ ὦμον ἤλυθ' ἀκωκή,** 'Οδ.Γ 73, Πλάτ.Κριτ.108Ε **ὑπὲρ 'Ηρακλείας στήλας ἔξω κατοικοῦσι,** Πολύβ. 3,84,9 **ὑπερίσχειν κεφαλὰς ὑπὲρ τὸ ὑγρόν,** - **ὑπὲρ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ἵπταται ἀεροπλάνον·** **10)** κ. νεώτ. ἐπὶ μέτρου, πλειότερον, περισσότερον, ἐπὶ πλέον, παραπάνω ἀπὸ .. : Πίνδ. Ο 1,44 **ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον,** Αἰσχ.'Αγ.378, Σοφ. 'Αντ.365 **σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων,** Θουκ.6,16, Πλάτ.Πολ.488Α **μεγέθει ὑπὲρ τοὺς ἄλλους,** Λουκ.ΒΠρ 2 - αὐτὸ πού

ἐπεχείρησε ἧττο ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του· 11) κ. νεώτ. ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ ποσοῦ, περισσότερον ἀπό, πλέον τοῦ : Ἡρ.5,64 ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρας, Ξεν.Ἑλλ.5,4,13 ὑπὲρ τὰ τετταράκοντα ἔτη, αὐτ.ΚΠ 1,2,4, αὐτ.3,3,47,-οἱ θεαταὶ ἦσαν ὑπὲρ τοὺς πεντακασίους, - ἔχει περιουσίαν ὑπὲρ τὰ τρία ἑκατομμύρια· 12) νεώτ. εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ἐπέκεινα, πέρα, πλειότερον : ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν· 13) ἐπὶ χρόνου, πρό, πρίν, προτοῦ : Θουκ.1,41 ὁ ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμος, Πλάτ.Τιμ.23C· 14) ἐπὶ παραβάσεως, ἐναντίον, παρά τι : Ἰλ.Γ 59 ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, αὐτ.Ω 336, αὐτ.Υ 30, αὐτ.Ρ 327, αὐτ.Γ 299· 15) σπαν. ἐν ἐπιρρ. χρ. παραπολὺ ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν : Εὐρ. Μήδ.627 ὑπὲρ μὲν ἄγαν· 16) μτγν. ἐν χρ. κ. ἀντὶ κατηγορουμένου : ΚΔ Κορ.2,11,23 διάκονοι Χριστοῦ εἰσι ; ὑπὲρ ἐγώ [ἐγὼ περισσότερον αὐτῶν]· 17) ἡ ὑπὲρ δύναται νὰ ἐπιτάσσηται, ἀλλὰ τότε πάντοτε κτ. ἀναστροφήν : Ἰλ.Ε 339 πρυμνοῦ ὕπερ θέναρος, Ὀδ.Τ 450 ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς γουνὸς ὕπερ· 18) ἐν συνθέσει ἡ ὑπὲρ σημαίνει ἐν τοπ. ἐνν. ὑπεράνω, πέραν, οἷον ὑπεράνω, ὑπέργειος, ὑπερβαίνω, ὑπερπόντιος· ‖ ὁμ. ὑπεράσπισιν, βοήθειαν κτλ., οἷον ὑπερμαχῶ, ὑπερασπίζω, ὑπεραλγῶ· ‖ ὁμ. ὑπερβολήν, τὸ ὑπὲρ τὸ μέτρον, οἷον ὑπεραγαπῶ, ὑπερμεγέθης, ὑπερήφανος, ὑπερφίαλος, ὑπερένδοξος, ὑπερπλουτος· ‖ ὁμ. ὑπέρβασιν, οἷον ὑπερβάλλω, ὑπέρμετρος.

ὕπερα [τὰ] πηνία βλ.λ.· 2) εἴδη κάμπης, σκωλήκων : Ἀριστλ.ΖΙ 5,199.

ὑπέρα [ἡ] [ὑπέρ] τὸ ὑπεράνω κείμενον σχοινίον, τὸ ἀνώτατον σχοινίον τοῦ κέρατος τοῦ ἱστοῦ δι' οὗ ἀνάγεται καὶ κατάγεται εἰς τὸν ἱστὸν τὸ κέρας, ἐν χρ. ἰδ. κτ. πληθ. τὰ σχοινία τὰ προσδεδεμένα εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐπικρίων δι' ὧν τὰ ἱστία μετεκινοῦντο κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου : Ὀδ.Ε 260 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ, Λουκ.Νεκρ.Δ 4,1 καλῴδιον, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησας· ‖ παροιμ. ἀφεὶς τὴν ὑπέραν τὸν πόδα διώκει «ἐπὶ τῶν παριέντων τὰ σπουδαιότερα καὶ περὶ τὰ φαῦλα διατριβόντων» : Ὑπερείδ.ἀπ.181· 2) Ἡσ. «ὑπέραι, τὰ ὕπερα».

ὑπεραβέλτερος-α-ον κ.-ος-ον ὁ ὑπεράγαν ἀβέλτερος, ὁ ὑπερμέτρως μωρός, ἀνόητος : Δημ. 1178 ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν αἱ προφάσεις καὶ αἱ αἰτίαι, Λιβάν.4,143,12 ὑπεραβελτέραν γυναῖκα.

ὑπεράβυσσος-ον μσν. ὁ ἀμέτρου βάθους, ὁ ἀμέτρως βαθύς : Ideleri Phys.2,229,11.

ὑπεράγαθος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀγαθός : ΨΔιον.Ἀρεοπ.640 ὑπεράγαθον θεότητα, Ἀντ.Μον.1436C.

ὑπεραγαθότης-ητος [ἡ] μτγν. ὑπέρμετρος ἀγαθότης : Διον.Ἀρεοπ.1,5,382 ἡ τῆς ὑπεραγαθότητος ὕπαρξις.

ὑπεραγάλλομαι μσν. ὑπερβαλλόντως ἀγάλλομαι : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.6,130, Ζωνορ.Χρον.2,197.

ὑπεράγαμαι ὑπεραγάλλομαι, εὐαρεστοῦμαι, ἀρέσκομαι ὑπερβαλλόντως : Πλάτ.Συμπ.180Α ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν· 2) μτγν. ὑπερθαυμάζω, θαυμάζω ὑπερβαλλόντως : Λουκ.Δημ.Ἐγκ.33, Αἰλ.ΠΙ 1,21.

ὑπεράγαν ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. εἰς ἄκρον, ὑπερμέτρως, σφόδρα : ΠΔ Μακκ.2,10,34 ὑπεράγαν ἐβλασφήμουν, Αἰλ.ΖΙ 3,38 ἔνθα νοτιώτερος ὁ ἀὴρ ὑπεράγαν, Εὐσ.Βί.Κων.1,14, Προκ.Ἱστ.561D, - ὑπεράγαν φιλόφρων.

ὑπεραγανακτῶ-έω ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν ἀγανακτῶ : Πλάτ.Πολ.535Ε ἂν ἂν [ψυχὴ] .. ἑτέρων ψευδομένων ὑπεραγανακτῇ, Αἰσχίν.9,13· κ. ἀπολ. : Ἀριστλ.ἀπ.157, Αἰλ.ΠΙ 8,9 ὑπεραγανακτήσας διέφθειρε τὸν Ἀρχέλαον.

ὑπεραγαπῶ-άω κ. νεώτ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν, λίαν ἀγαπῶ : Δημ.686 οὐ χαλκοῦς ἵστασαν .. οὐδ' ὑπερηγάπων, Ἀριστλ.ΗΝικ.9,7,3 ὑπεραγαπῶσιν οἱ ποιηταὶ τὰ οἰκεῖα ποιήματα, Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,17,16, αὐτ.4,7,5, Λουκ.Θε.Δ 15,2, Ἀρισταίν.Ἐπιστ.1,19 ὑπερηγάπα δὲ τὸ βρέφος, Καλλ.Θαν.Βλ.59 ὑπερηγάπα τὸν πατέρα της.

ὑπεράγιος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὁ λίαν ἅγιος : Δαμασκ.1780C, Εὐστ.Πον.235,70, Ἀνδρ.Κρ.115 ἡ ὑπεραγία θεοτόκος.

ὑπεραγιότης-ητος [ἡ] μτγν. ἐξαιρετική, ἔξοχος ἁγιότης : Γρηγ.Νύσσ.2,877C τῆς τοῦ πρωτοτύπου κάλλους ὑπεραγιότητος.

ὑπέραγνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀγνός, ἀγνότατος : Ἰουλ.178 οἱ θεοὶ τοῖς ὑπεράγνοις παρακελευόμενοι τῶν θεουργῶν κατεπαγγέλλονται, Εὐστ.Πον.153,1, Ἀνδρ.Κρ.42.

ὑπεράγνωστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, πάνυ ἄγνωστος : Διον. Ἀρεοπ.2,4,418 τῆς ὑπεραρρήτου καὶ ὑπεραγνώστου μονιμότητος, αὐτ.1,4,382, Ἀνδρ.Κρ.1108Α, Θαλάσσ.1182Ε ἄκρα δὲ γνῶσις τῷ ὑπεραγνώστῳ παρίστησιν· ‖ ἐπίρρ. -ώστως : Ἀνδρ.Κρ.135.

ὑπεραγνασταὶ [αἱ] Ἡσ. «εἱμαρμέναι κρόκαι οἷον ὑπερστήμονες» [ἐσφ.].

ὑπεραγόντως ἐπίρρ., μτγν. ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολὴν : ΠΔ 2,7,20 ὑπεραγόντως θαυμαστή· 2) Ἡσ. «ἐσχάτως, ἄκρως».

ὑπεραγορεύω ἀγορεύω, ὁμιλῶ ὑπὲρ τινος : Ἀριστλ.Οἰκ.2,21 καὶ συναναγὼν ἐκκλησίαν πολλὰ τοῦ κεκομμένου νομίσματος ὑπερεῖπεν.

ὑπεραγρυπνῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγρυπνῶ ὑπὲρ τινος, μένω χάριν τινὸς ἄγρυπνος : Αἰλ.ΖΙ 8,25, Εὐστ. 119,13, Ἀνών.Βί.Ἰω.Χρυσ.8,337,33 τῶν ψυχῶν ὑπεραγρυπνεῖν.

ὑπέραγχος Ἡσ. «ὑπερήφανος» [πιθ. ὑπέρουχος].

ὑπεράγω μτγν. ἐξυψῶ, ἀνυψῶ : Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.4,92 τὴν ἡγεμονίαν ἐς εὐδαιμονίαν ἄκραν ὑπερήγαγε καὶ τοὺς ἀξίους ἐτίμησε· 2) ὑπερέχω, ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Πολύβ. 11,13,5 τὰ ξενικὰ .. τῶν μισθοφορούντων εἰκὸς ὑπεράγειν καὶ διαφέρειν, Διόδ.Σ 3,35· ‖ μτχ. ὑπεράγων ἔκτακτος, ἔξοχος : αὐτ.13,90.

ὑπεραγωγὸς [ὁ] νεώτ. ἠλεκτρ. ἀγωγός, οὗ ἐμηδενίσθη ἡ ἠλεκτρικὴ ἀντίστασις ἕνεκα πτώσεως τῆς θερμοκρασίας.

ὑπεραγωνίζομαι μτγν. κ. μσν. ἀγωνίζομαι, μάχομαι ὑπὲρ τινος, ὑπερασπιζόμενός τι[να] : Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.1,96 ὑπερηγωνίζοντο αὐτοῦ καὶ μεταστάντος, Ἰώσ.ΠΙ 2,12,17,Θεμίστ.Λόγ.2,37Α ποταμὸς .. ὑπεραγωνίζεται καὶ διαμάχεται ὑπὲρ βασιλέως, Σχάλ.Ὀππ.Ἀλ.1,37.

ὑπεραγωνιστὴς [ὁ] μτγν. ὑπερασπιστής, ὑπέρμαχος : Κύριλλ.Κατ.16,9,185.

ὑπεραγωνιῶ-άω ὑπὲρ τινος, χάριν τινὸς διακατέχομαι ὑπ' ἀγωνίας, διατελῶ ἀγωνιῶν, ἀγωνιῶ ὑπὲρ τὸ δέον, σφόδρα : Πλάτ.Εὐθ.300C καί μοι ἐδόκει ὑπεραγωνιᾶν .. διὰ τὰ παιδικά, Δημ. 1410, Ἰώσ.ΑΙ 16,4,1 ὑπεραγωνιῶν αὐτοῦ, Ἡλιόδ. Αἰθ.2,18, Γρηγ.Ναζ.1,307Α παῖς εὐνουστάτων ἐμοὶ καὶ φιλτάτων καὶ ὑπεραγωνιώντων.

ὑπεραίρω μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑπεραίρω βλ.λ., παθ. ἀόρ. ὑπερηέρθην, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀγαθ. ΑΠ 5,299.

ὑπεραέριος-ον μτγν. ὁ ὑπεράνω τοῦ ἀέρος ὤν : Δίδυμ.578,37 ὕδωρ ὑπεραέριον ποιεῖ.

ὑπεραὴς-οῦς-έος-ές [ἄημι] ἐπ. ὁ πνέων ἰσχυρῶς, μεθ' ὑπερβολικῆς σφοδρότητος ἄνωθεν : Ἰλ. Λ 297 ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραεῖ ἶσος ἀέλλῃ 2) Ἡσ. «ὑπεράγων κατὰ τὴν πνοήν».

ὑπεραθετῶ-έω μτγν. ἀθετῶ, καταφρονῶ ὅλως, παντελῶς : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.88,39.

ὑπεραθλῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπεραγωνίζομαι : Ἰω.Χρυσ. π. Φώτ.Βιβλ.518,2, Στουδ.Θεόδ.25,18 ὡς **ὑπεραθλῶν εὐσεβῶν θεσπισμάτων**, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.11,34,Ἀκροπ.Γ ἐν ASS Μαΐου 7,84F.

ὑπεραιδοῦμαι-έομαι μτγν. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν αἰδοῦμαι, αἰσθάνομαι πολλὴν αἰδῶ, μεγάλην συστολὴν ἐνώπιόν τινος, κατέχομαι ὑπὸ πολλοῦ σεβασμοῦ πρός τινα, σέβομαι λίαν τινά : Ἀπολλ.Ρ 3,978 **τῷ μή με λίην ὑπεραίδεο, κούρη**.

ὑπεραιμία (ἡ) νεώτ. Ιατρ. ἀθρόα συρροὴ αἵματος εἰς ὄργανον ἢ μέρος ὀργάνου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· **2)** γεν. πληθώρα αἵματος.

ὑπεραιμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπεραιμίαν, ὁ τῆς ὑπεραιμίας· **2) ὁ πάσχων** ἐξ ὑπεραιμίας : **ὑπεραιμικὸς πνεύμων**.

ὑπεραιμοσφαιρία (ἡ) νεώτ. Ιατρ. αὔξησις τῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος **ὑπὲρ** τὸ κανονικὸν μέτρον, πλεονασμὸς **τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων** ἐν τῷ αἵματι.

ὑπεραιμῶ-όω κ. νεώτ. πάσχω **ἐξ** ὑπεραιμίας, ἔχω πολὺ πολὺ αἷμα : Ξεν.Ἱππ.4,2 **τὸ σῶμα ὑπεραιμοῦν δεῖται θεραπείας**.

ὑπεραίμωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. πληθώρα αἵματος, ὑπεραιμία : Πολυδ.1,209.

ὑπεραινετός-ή-όν μτγν. ὁ λίαν ὑπερμέτρως ἢ ὁ παρὰ πάντων αἰνετός : ΠΔΔαν.3,29 (ὕμν. τριῶν παίδων) **εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου, τὸ ἅγιον καὶ ὑπεραινετόν**.

ὑπεραινῶ-έω μσν. λίαν, ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως αἰνῶ, ὑμνῶ, ὑπερεπαινῶ : Ἀνών.Βί.Ἰω.Χρυσ. 8,317,29 **ὑπερῄνει καὶ ἐξεθείαζεν**.

ὑπεραιόλιος-ον μτγν. εἷς τῶν ἑπτὰ μουσικῶν τρόπων : Ἀνών. περὶ Μουσ.37 **οἱ δὲ αὐληταὶ** (ἁρμόζονται τρόποις) **ἑπτά· ὑπεραιολίῳ ὑπεριαστίῳ**.

ὑπεραίρω κ. νεώτ. ὑπέρ, ὑπεράνω αἴρω, ὑψώνω, σηκώνω ἀπάνω ἀπὸ . . : Πλάτ.Φαῖδρ.248Α **ὑπερῆρεν εἰς τὸν ἔξω τόπον τὴν τοῦ ἡνιόχου κεφαλήν**, Λουκ.Ἔρωτ.54· κ. μέσ. αἴρομαι, ὑψοῦμαι ὑπεράνω : Ρήτ.1,632· || μτγν. τὸ ἐνεργ. μτ. γενικ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Φιλόστρ.Εἰκ.746· || φρ. **ὑπαίρω τὸ φθέγμα** αἴρω τὴν φωνὴν μεγάλως, ὑψώνω πολὺ τὴν φωνήν : Λουκ.Νεκρ.Δ 9· **2)** μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέσ. μτφ. ὑψοῦμαι, ἀνυψοῦμαι, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι : ΚΔΚορ.2, 12,7 **ἐδόθη μοι . . ἄγγελος σατᾶν ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι**· **3)** μτγν. τὸ μέσ. ἐγείρομαι, ἐπανίσταμαι : αὐτ.Θεσσ.2,2,4 **ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεόν**· **4)** μτβ. μτ. αἰτ. βαίνω ἢ πηδῶ ὑπεράνω **τινός, ὑπέρ τι**, περῶ ἄνωθέν τινος : Ξεν.Ἱππ.8,3 **οἱ δέ γε (ἵπποι) δεδιδαγμένοι τε καὶ εἰθισμένοι τάφρους διαπηδᾶν καὶ τειχία ὑπεραίρειν**, Πολύβ.2,23,1, αὐτ.1,47,2· **5)** μτγν. **ὑπεραίρω τὸ πέλαγος** διαπερῶ, διέρχομαι τὸ πέλαγος, διαπλέω : αὐτ.1,28,1, αὐτ.25.8· **6)** μτγν. **ὑπεραίρω ὑπέρ τι** ἐκτείνομαι πέρα **τινός** : Ἀρρ.Τακτ.12· **7)** ὁμ. μτ. αἰτ. διέρχομαι πέραν, περικάμπτω, ὑπερκάμπτω : αὐτ.54,7,αὐτ.25,8 **κάμψαντες δὲ τὸν Πάχυνον ὑπερῆραν εἰς Ἔκνομον**· κ. μτ. γενικ. : Φιλόστρ.Εἰκ.115· **8)** ἐν στρατ. σημ. κυκλῶ, περικυκλῶ δι' ὑπερφαλαγγήσεως, ὑπερφαλαγγῶ : αὐτ.50,6,αὐτ.3,73,7· **9)** ἐν χρ. κ. ἄνευ τῆς ἐνν. τῆς κινήσεως, ἐγείρομαι, ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω, ὑπερβαίνω : Θεόφρ.Φ1 4,8,10, αὐτ.ΦΑΙτ.5,14,9 **ὑπεραίρειν τὸ μέγεθος τοῦ δένδρου**· || μτ. γενικ. ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, εἶμαι περισσότερος ἢ μεγαλύτερος ἄλλου : Πλάτ.Νόμ.717D **μήθ' ὑπεραίροντα τῶν εἰθισμένων ὄγκων μήτ' ἐλλείποντα** (ὃ.γρ. τὸν εἰθισμένον ὄγκον), Διόδ.Σ 20,91, Δίων Κ 75,13· || τὸ **ὑπεραῖρον** ὡς οὐσ. ἡ ὑπερβολή : Πολύβ.16,12,9· **10)** χωρῶ πέρα τινός, ὑπερβαίνω, ὑπερακοντίζω : Αἰσχ.Ἀγ.786 **οὔθ' ὑπεράρας, οὔθ' ὑποκάμψας καιρόν**, Ἀριστλ.Πολιτ.2,7,5 **ὑπεραίρει τῆς οὐσίας τὸ μέγεθος ὁ τῶν τέκνων ἀριθμός**, Θεόφρ.Φ1 4,6,8 **μικρὸν ὑπεραῖρον**, Πολύβ.27,16,2· **11)** μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερέχω : Δημ.301 **σὺ τοσοῦθ' ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ**, αὐτ.798 μτγν. κ. μτ. γενικ. : Δίων Κ 37,8 **τοσούτου δὲ δὴ ἐν τούτοις ὑπερῇρεν** (ὃ.γρ. τοσοῦτον)· **12)** καταβάλλω, νικῶ : Δημ.1395 **ὁ τῶν ἐναντίων ἡγεμὼν ὑπερῆρε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ταχθέντας**, Φιλόστρ. Εἰκ.305· **13)** ὑπερχειλίζω, πλημμυρίζω : Ἀριστλ. Θαυμ.67· || ἀπολ. ἐπὶ ποταμοῦ : Δημ.1274 **τηνικοῦτα τοῦτ' εἰς τὰ χωρία ὑπεραίρειν ἀναγκαῖον ἤδη**· **14)** νεώτ. μτφ. ὑπερυψῶ, ὑπερεπαινῶ.

ὑπεραισθησία (ἡ) νεώτ. Ιατρ. ὑπερμέτρως ηὐξημένη εὐαισθησία τοῦ δέρματος ἢ τῶν βλεννογόνων ὑμένων, ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προσψαύσει.

ὑπεραισθητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ὑπεραισθησίαν, **ὁ τῆς** ὑπεραισθησίας· **2)** ὁ πάσχων ἐξ αὐτῆς.

ὑπεραισθητός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὲρ **τὸν** αἰσθητὸν κόσμον, ὁ μὴ προσιτὸς εἰς τὰς αἰσθήσεις, **ὁ** διὰ τοῦ νοῦ μόνον συλλαμβανόμενος.

ὑπεραίσιος-ον ὁ ὑπέρμετρος, ὡς **ὑπὲρ τὴν** αἶσαν, ὑπὲρ τὴν μοῖραν ὤν : ΑΒ 539,Σουΐδ.

ὑπέραισχρος-ον **ὁ** καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν αἰσχρὸς τὴν μορφὴν ἢ τὸ ἦθος, λίαν ἀνήθικος ἢ λίαν ἀσχήμος : Ξεν.ΚΠ 2,2,28 **σύνδειπνον καὶ παρακλίτην πεποιημένον ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον**, Πλούτ. Ἠθ.632Α, Φώτ.Ἐπιστ.39,10 **ὑπέραισχρον καὶ** μιαρόν.

ὑπεραισχύνομαι κ. μσν. καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν αἰσχύνομαι : Αἰσχίν.3,151 **ὑπεραισχυνθέντες οἱ ἐν Θήβαις ἄρχοντες, μὴ δόξωσιν ὡς ἀληθῶς εἶναι προδόται**, Φώτ.Πον.162,40 **τῶν ὑβριστῶν ὑπεραισχυνόμενοι**· || μτ. μτχ. αἰσχύνομαι λίαν πράττων τι : Δρόμ. ἐν Ψάλτρ.1.

ὑπεραιώρησις-εως (ἡ) ἡ ἄνωθεν αἰώρησις, τὸ ἐπικρέμασθαι ἄνωθεν : Ἱππ.Ἄρθρ.795C **ἐξ ὑπεραιωρήσιος ἐμβάλλοντι**.

ὑπεραιωρῶ-έω κρατῶ τι ἐξ ὕψους αἰωρούμενον, κρατῶ ὑψηλά, ὑπεράνω, κρεμῶ τι ὑπεράνω, ὅθ. κρέμαμαι ἢ αἰωροῦμαι, ἐκτείνομαι ὑπεράνω : Ἡρ.4,103 **φασὶ δὲ τούτους φυλάκους τῆς οἰκίης πάσης ὑπεραιωρέεσθαι**, Ἱππ.Ἄρθρ.795, αὐτ.Ἀγμ. 777· **2)** ἐγείρω, κρατῶ ὑψηλά : Ἀρετ.Χρον.Νούσ. 1,3 **ὑπεραίρειν τὴν κεφαλήν**· κ. παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ. 833 **ὑπεραιωρεῖται ἡ κεφαλὴ τοῦ μικροῦ ὑπὲρ τῆς κοτύλης** (ὑψοῦται ὑπεράνω), αὐτ.Ἀγμ.761, Πλούτ.Μάρκελλ.15 **ταῖς ναυσὶν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἄφνω ὑπερσιωρούμεναι κεραῖαι**· **3)** ἐν τῇ ναυτ. γλώσσ. μτ. γενικ. τοπ. ἀγκυροβολῶ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς θαλάσσης τόπου ἢ λιμένος τινός : Ἡρ.6,116 **τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου**, Πλούτ.Ἠθ.862Ε.

ὑπερακμάζω κ. μσν. καθ' ὑπερβολὴν ἀκμάζω, ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω εἰς ἀκμὴν ἢ ἀνθηρότητα, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν ἀκμήν, τὴν δύναμιν, τὴν ἰσχύν : Μύρ.π.Ἀθήν.13,657D **εἴ τινες ὑπερακμάζοιεν τὴν οἰκετικὴν ἐπιφάνειαν**· **2)** μσν. ἔχω ὑπερβῇ τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος : Ἐπιφάν.1,510Β **ὑπερακμάζουσα περιέπιπτον πορνείᾳ**.

ὑπέρακμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπερβὰς τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς ἀκμῆς ἢ δυνάμεως, ὁ ὑπερακμάσας, ὑπερβὰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος : ΚΔ Κορ.1,7,36 **εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος . . ὃ θέλει ποιείτω**, Εὐστ.Πον.203,53, ΚΜανασσ.Χρον.3330· || ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπέρακμα** ἐν ἐπιρρ. χρ. : Εὐστ.Ὀδ.1915,20.

ὑπερακάνθιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπέρ, ὑπεράνω **τῆς ἀκάνθης τῆς ὠμοπλάτης κείμενος** : **ὑπερακάνθιος μῦς**.

ὑπερακοντίζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. -ιῶ, ἀόρ. ὑπερηκόντισα, ἀκοντίζω πέρα, εἰς μεγαλυτέρα ἀπόστασιν τῶν ἄλλων, δθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.363 **ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς,** αὐτ.Ἱππ.659,Λουκ.Ἀποῖδ.14 **αὐτόν σε ὑπερηκόντισε τῇ ἀναιδείᾳ,** Ἀθήν.I,4C, αὐτ.6,225Α, αὐτ.7, 295F, Ἰω.Χρυσ.Εὐσ.Εὐαγγ.Προη.68C **ποίαν οὐχ ὑπερηκόντισεν ὑπερβολὴν ἀσεβείας;,** Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.178,Εὐστ.125,30,- **ὑπερηκόντισε τοὺς συμμαθητάς του κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν·** κ. παθ. :.Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2 **τὸ Ἀσκληπιοῦ δῶρον πασῶν τῶν . . χρειῶν ὑπερηκοντίσθη κατὰ τὴν ἀξίαν.**

ὑπερακούω μτγν. λίαν, καθ' ὑπερβολήν, ἐξαιρέτως ἀκούω : Φρύν. ἐν AB 69,24.

ὑπερακριβής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολὴν ἀκριβής : Λουκ.Ἑρμότ.54.

ὑπερακρίζω ἀναβαίνω καὶ ὑπερβαίνω, ὑπερπηδῶ : Ξεν.Ἱππαρχ.6,5 **τάφρους ἀσφαλῶς περᾶν καὶ τειχία ὑπερακρίζειν·** **2)** προέχω, προεξέχω, ἐξέχω, ὑπερέχω εἰς ὕψος : Εὐρ.Ἱκ.988 **ἢ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει.**

ὑπεράκριος-ον [ἄκρα] ὁ ἐπὶ τοῦ ὕψους ἢ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων κείμενος, ὁ ὑπὲρ τὰ ἄκρα, ὑπεράνω τῶν ἄκρων ὤν, δθ. **τὰ ὑπεράκρια** ὡς οὐσ. τὰ ὑπὲρ τὴν πεδιάδα ὑψώματα, τὰ ὀρεινὰ μέρη : Ἡρ.6,20 **τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι κεκτῆσθαι·** **2)** οἱ **ὑπεράκριοι** ἐν τῇ Ἀττικῇ οἱ πένητες κάτοικοι τῶν λόφων καὶ τῶν ὀρεινῶν τόπων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς πλουσιωτέρας τάξεις τῶν πεδινῶν καὶ παροθαλασσίων, οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο πεδάσιοι καὶ παράλιοι : αὐτ. I,59 **τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστὰς μηχανᾶται τοιάδε,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.I,13.

ὑπέρακρος-ον ὁ πέραν τῆς ἄκρας, ὁ ὑπερβαίνων τὴν ἄκραν, τὴν κορυφήν, ὁ ἐπέκεινα ταύτης, ὁ λίαν ὑψηλός : Αἰλ.Ζῷ 14,16· **2)** ἐπίρρ. **ὑπεράκρως** ἐν μτφ. χρ. πέρα τοῦ μέτρου : Δημ.1415 **τὰ δὲ ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπεράκρως ζῆν προῃρημένον.**

ὑπεραλγεινός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπερβαλλόντως ἀλγεινός, ὁ ἐν ὑπερβάλλοντι ἄλγει διατελῶν : Ἀριστείδ.I,305.

ὑπεραλγής-οῦς-ές ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ἄγαν ἀλγεινός, ὀδυνηρός, λυπηρός : Σοφ. Ἠλ.176 **ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα·** **2)** μτγν. ὁ ἀλγῶν ἢ πάσχων ὑπερβαλλόντως, πλήρης πόνου : Πολύβ.3,79,12.

ὑπεραλγύνω μσν. ἀλγύνω ὑπερβαλλόντως, λίαν : Φιλῆς I,287 [ἔκδ. Mil.].

ὑπεραλγῶ-έω ὑπερβαλλόντως, λίαν ἀλγῶ, αἰσθάνομαι ὑπέρμετρον ἄλγος, πόνον διά τι : Σοφ. Ἀντ.630 **ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν** [θλιβόμενος ὑπεράγαν διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ γάμου του], Εὐρ. Ἱππ.260, Ἀριστφ.Ὄρν.466· **2)** θλίβομαι, λυποῦμαι καθ' ὑπερβολήν, λίαν : Ἡρ.2,129 **τὸν δὲ ὑπεραλγήσαντά τε τῷ περιεπεπτώκεε πρήγματι,** Ἀριστλ.Ρητ.2.3,17, Λουκ.Ὄν.38· κ. ἀπολ. : Εὐρ. Μήδ.118, Ἀριστλ.Ρητ.2,6,Β· ‖ **ὑπεραλγῶ φροντίδα** θλίβομαι τὴν ψυχήν : Εὐρ.Ἡρακλ.619.

ὑπεραληθής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν ἀληθής, ἀληθέστατος : Ἀναστ.Σιν.72,17 **ἐκ τῆς ὑπεραληθοῦς πατρικῆς ἀληθείας·** ‖ δθ. ἐπίρρ. **-ῶς** λίαν ἀληθῶς, ὄντως : Διον.Ἀρεοπ.Ἐπιστ.I,280.

ὑπεραλκής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν ἰσχυρός : Πλούτ.Πομπ.65 **τόπους ἕδρας τοῖς στρατοπέδοις ὑπεραλκεῖς ἐχούσας.**

ὑπεράλλομαι ἅλλομαι, πηδῶ ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, ὑπερπηδῶ, πηδῶ ἀπὸ πάνω, μτ. γενικ. : Ἰλ.Ε 138 **ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσιν χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον·** κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.Υ 327 **πολλὰς στίχας ὑπεράλτο,** Ξεν.Ἀν.7,4,17, αὐτ.Ἱππ.8,4, Ἀριστλ.Ζῷ 9,48,4 **ὑπεράλλονται πλοίων μεγάλων ἱστούς,** Πλούτ. Ἠθ.1071Β **τὴν σκιὰν ὑπεράλλεσθαι τὴν ἑαυτῶν·** **2)** μτγν. μτφ. πηδῶ ὑψηλά, εἰς ὑψηλὴν θέσιν, ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω ὑψηλά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.38,33 **ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται.**

ὑπέραλλος-ον ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπεράνω τῶν ἄλλων, ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπεράγαν μέγας : Πίνδ.Ν 3,33 **ὑπέραλλον αἰχμὰν ταμών.**

ὑπέραλμα-ατος [τὸ] μτγν. ἅλμα, πήδημα ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός, ὑπερπήδημα, ὑπερπήδησις : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.I,55.

ὑπεράλπειος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις, ὁ πέρα τῶν Ἄλπεων, ἐπέκεινα αὐτῶν κείμενος : Στράβ.4,2,3 **ἧς ἐφάπτονται καὶ Ραιτοὶ καὶ Οὐϊνδολικοὶ τῶν Ἀλπείων καὶ τῶν ὑπεραλπείων.**

ὑπέραλσις-εως [ἡ] μσν. ὑπερπήδησις βλ.λ. : Ποχυμ Γ ἐν Βί.Ἰω.Παλ.105C **ἡ ὑπὲρ τὸ ἐσκαμμένον ὑπέραλσις.**

ὑπεραμείβω μτγν. μσν. ὑπερβαίνω, διέρχομαι, προσπερνῶ, περνῶ : Σωζομ.π.Θησ Στεφ. ἐν λ. περιρροντήριον **ὑπεραμείβω τοῦ ναοῦ τὸν οὐδόν.**

ὑπεραμπέχω μσν. περιέχω κείμενος ὑπεράνω : Τιμόθ.3 **ὁ ὑπεραμπέχων οὐρανός.**

ὑπεραμφισβητῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπὲρ τὸ δέον ἀμφισβητῶ, φιλονικῶ : Πολυβ.5,165.

ὑπεράμωμος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἄμωμος, ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τῆς Θεοτόκου : Ἀνδρ.Κρ.132.

ὑπεραναβαίνω μτγν. κ. μσν. ἀναβαίνω ὑπέρ τι, περῶ ὑπεράνω τινός, ὑπερβαίνω : Ζώσιμ.2,53 **ὑπεραναβαίνειν τὰς Ἄλπεις·** **2)** μτφ. ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, εἶμαι ἀνώτερος, μτ. γενικ. : Κλήμ.Ἀλ. 455· ‖ μσν. κ. μτ. αἰτ. : Εὐστ.18,26· **3)** ἀπολ. εἶμαι ἔξοχος, ὑπέροχος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,445 **κριτήριόν τι ὑπεραναβεβηκός.**

ὑπεραναβλύζω μσν. ἀναβλύζω ὑπεράνω τινός : Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.52,62 **ὅταν ὁ χρυσὸς ὑπεραναβλύζῃ τῶν σῶν θησαυρῶν.**

ὑπερανάγω μτγν. ὑπέρ τι, ὑπεράνω ἀνάγω, ἐκφέρω : Ἰω.Χρυσ.12,228C **ἂν μή τις ἑαυτὸν τῆς συνηθείας ὑπεραναγάγῃ τῆς κοινῆς.**

ὑπεραναιδοῦμαι-έομαι ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τινὰ κατὰ τὴν ἀναίδειαν, δθ. ἐν χρ. τὸ παθ ἡττῶμαι, εἶμαι κατώτερός τινος κατὰ τὴν ἀναίδειαν· Σουΐδ. «ὑπερανοιδεσθήσομαι, τῇ ἀναιδείᾳ νικηθήσομαι, οἷον ἀνοιδέστερός μου φανήσεται» : Ἀριστφ.Ἱππ.1206 **αἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδεσθήσομαι** [δ.γρ. ὑπεραναιδευθήσομαι].

ὑπεραναίσχυντος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀναίσχυντος, ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἀναιδής : Δημ.1071 **ὑπεραναίσχυντον δὴ οὗτοι κατασκευάζουσι πρᾶγμα.**

ὑπερανάκειμαι μτγν. ὑπεράνω ἑτέρου ἐν τῇ τραπέζῃ ἀνάκειμαι, κεῖμαι : Διογ.Λ 7,17 **δοοῖν δ' ὑπερανακειμένοιν ἐν πότῳ.**

ὑπεραναμονή [ἡ] νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὸ ὅριον ἀναμονή· **2)** νεώτ. ἡ πέρα τῆς καθωρισμένης προθεσμίας παραμονὴ πλοίου εἰς λιμένα πρὸς φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν, σταλία.

ὑπεραναπληρῶ-όω μσν. ἀναπληρῶ ὑπερμέτρως : Ἰω.Κλίμ.75.

ὑπεραναρτῶ-άω μσν. ὑπεράνω τινὸς ἀναρτῶ, κρεμῶ : Πρόδρ. ἐν Notit.Mss.8,2,142.

ὑπεράναρχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν, ὅλως ἄναρχος, ὁ ὑπὲρ πᾶσαν ἀρχὴν ὤν : Δίδ.Ἀλ.324Α.

ὑπερανάστης [ὁ] Ἡσ. «μετανάστης, μεταβάτης».

ὑπερανατείνομαι μτγν. ἀνατείνομαι, ἐκτείνομαι πρὸς τὰ ἄνω, ὑψοῦμαι, ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω, σηκώνομαι λίαν ὑψηλά : Λουκ.Εἰκ.13 **τοῦ βραχυτέρου ὑπερανατεινομένου.**

ὑπερανατέλλω μτγν. ἀνατέλλω ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Ἀπολλ.Ρ 1,776.

ὑπερανατίθεμαι μτγν. ἀνατίθεμαι ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Ἰωσ.ΑΙ 3,7,7.
ὑπεράνειμι μτγν. ἀνέρχομαι ἢ βαδίζω ὑπεράνω τινός : Γρηγ.Νύσσ.Actt.SS Μαΐου 2,770,51 **τὰς ἀκροτάτας ὀροφὰς ὑπερανιόντες.**
ὑπερανέρχομαι μσν. ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Φώτ.Βιβλ.202,19 **τὴν πασῶν πάσαις ἀρεταῖς ὑπερανελθοῦσαν.**
ὑπερανέχω μτγν. κ. μσν. ὑψοῦμαι ὑπεράνω τινός : Εὐστ.1020,27 **ὑπερανίσχει καὶ ὑπερανέχει ὄρος τῶν αὐτοῦ ταπεινοτέρων· 2)** μτγν. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ : Πρόκλ.'Αλκ.I,137 **βούλονται πλείστων ἄρχειν καὶ ὑπερανέχειν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.**
ὑπεραθνίζω μσν. προφ. ἀντὶ τοῦ ὑπεροχνίζω : Πρόδρ.2,193 **ὑπεραθνίζον ὀλιγὸν καὶ πέμπον εὐωδίαν.**
ὑπερανθίζομαι μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀνθηρὸς γίνομαι, ἔχω χρῶμα λαμπρόν : Γρηγ.Νύσσ.1,769A.
ὑπερανθρώπινος-η-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον, πλέον ἢ ἀνθρώπινος : Οἰκουμέν.'Αποκ. 321,2 **τοῦ ὑπερανθρωπίνου θυσιαστηρίου.**
ὑπεράνθρωπος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον, ὁ πλέον ἢ ἄνθρωπος, ἀνώτερος τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως : Διον.'Αλ.Ρωμ.11,35, Λουκ.Κατάπλ.16 **ὑπεράνθρωπός τις ἀνὴρ καὶ τρισόλβιος, - ὑπεράνθρωπος ἀγών, - ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι·** || νεώτ. ἐπίρρ. **-ώπως· 2)** νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑπεράνθρωπος** ὡς οὐσ. ὁ ἀνώτερος, ὁ ἰδανικὸς ἄνθρωπος : **ὁ ὑπεράνθρωπος τοῦ Nitse.**
ὑπερανθῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀνθῶ ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν : Φιλῆς 58· **2)** μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀνθῶ : Πολυδ.3,71, Γρηγ. Νύσσ.2,994D.
ὑπερανιδρύω μσν. **ὑπέρ τι ἀνιδρύω**, τοποθετῶ εἰς ὑψηλοτέραν θέσιν, **ἐν χρ. τὸ μέσ.** : Θεοδ. Μελιτ. ἐν Fabric.Bibl.Gr.9,200.
ὑπερανίσταμαι μτγν. κ. μσν., μτ. τῶν ἀμτβ. χρ. τοῦ ἐνεργ. ἵσταμαι ὀρθίας, προεξέχω ὑπεράνω τινός, ἀνυψοῦμαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, μτ.γενικ.: Διον. 'Αλ.Ρωμ.1,15, αὐτ.9,68· κ. ἀπολ. : αὐτ.3,68, Λουκ. 'Ικαρομ.12 **ὑψηλὰ καὶ ὑπερανεστηκότα· 2)** μσν. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ : 'Αρέθ.π.Θησ.Στεφ. **ἐν λ. θνητῶν φύσεων ὑπερανεστηκός· 3)** εἶμαι πεφυσημένος, ἀλαζονικός, ἀλαζονεύομαι : Φιλόστρ.Εἰκ. 724 **ταῶς ὑπερανεστηκώς·** || **τὸ οὐδ. ὑπερανεστηκὸς** ὡς οὐσ. ἔπαρσις : αὐτ.730 **τὸ τῆς γνώμης ὑπερανεστηκός.**
ὑπερανίσχω μτγν. κ. μσν. ὑπερανέχω βλ.λ.ll : 'Ιώσ.ΠΙ 7,6,1 **κορυφὴ ὑπερανίσχουσα,** Εὐστ.1020,28· **2)** μτγν. ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ : Κύριλλ. εἰς 'Ιω.13 **τοῦτο καὶ αὐτὴν ἡμῶν ὑπερανίσχει τὴν διάνοιαν.**
ὑπερανοικίζομαι μσν. ὑπεράνω, παραπάνω κατοικῶ : Γρηγ.Θεσσ.'Ομ.77,9.
ὑπέραντλος-ον ἐπὶ πλοίου, **ὁ ὅλως** πλήρης ὕδατος, ὁ ὑπὸ εἰσορμῶντος ὕδατος καταπεπλημμυρισμένος : ΑΠ 5,204, Πλούτ.Λούκ.13 **πρός τε τὴν θάλασσαν ἤδη βαρείας καὶ ὑπεράντλου γενομένης,** Πολυδ.1,92· || μτφ. ἐπὶ τοῦ σκάφους τῆς **πολιτείας** : Διων Κ 52,16 **ὁρᾷς γὰρ ὡς ὑπέραντλός ἐστι· 2)** ὑπερεκχειλίζων, ξέχειλος : Θεμίστ.221B **ὑπέραντλος σιτοθήκη·** || ὁμ. μτφ. κ. **ἐπὶ** προσ. : Δίφιλ.Ζωγρ.2,12 **φορτί' ἐξέρριφ' ὑπέραντλος γενόμενος· 3)** ὁ καταπεπονημένος ὑπὸ ὑπερμέτρων ἀτυχιῶν καὶ θλίψεων : Εὐρ.'Ιππ.767 **χαλεπᾷ ὑπέραντλος οὖσα συμφορᾷ· 4)** μέγας καὶ ἀνυπόφορος : Λουκ.Τίμ.4 **ὑπέραντλος ὕβρις· 5)** ὑπερβολικός, πλήρης : αὐτ.18· **6)** 'Ησ. «πολύς».
ὑπεραντλοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν. καθίσταμαι, γίνομαι ὑπέραντλος, **κάνω πολλὰ νερά, γεμίζομαι,** ὑπερπληροῦμαι : Λουκ.Μισθ.Συν.2 **ὑπέραντλον ἔχειν τὸ σκάφος τῇ ἅλμῃ· 2)** μσν. μτφ. πληροῦμαι, κατέχομαι : Εὐστ.Πον.339,82 **ὑπεραντλεῖσθαι εὐτυχίας.**
ὑπεράνω ἐπίρρ. κ. μσν. κ νεώτ. ἄνωθέν τινος, ὑψηλότερον, ἀπὸ πάνω, παραπάνω : Λουκ.Θε.Δ 4,2 **ὁ οἰκεῖν ὑπεράνω λεγόμενος·** συχν. μτ. γενικ. : 'Αριστλ.ΖΙ 3,3,17 **ὑπεράνω τούτων** (τῶν μορίων) **σχίζεται** (ἡ φλέψ), αὐτ.Φυτ.2,2,10, Πλούτ.'Ηθ. 98Ε, αὐτ.6C, Διογ.Λ 7,128 **αὐτάρκης ἐστὶν ἡ μεγαλοψυχία πρὸς τὸ πάντων ὑπεράνω ποιεῖν, - ὑπεράνω τῆς στέγης, - ἔθεσε πάντοτε τὴν φιλοτιμίαν του ὑπεράνω τοῦ συμφέροντός του·** || φρ. **ὑπεράνω γίγνομαί τινος** ἀποκτῶ τὸ ὑψηλότερον μέρος, ὑπερτερῶ, νικῶ, ὑπερνικῶ, καθίσταμαι κύριος : Τελ.π.Στοβ.524,51 **τῆς ὀργῆς ὑπεράνω γίγνεσθαι,** Πλούτ.'Ηθ.10Β· **2)** μτγν. **οἱ ὑπεράνω πλεονασμοὶ** οἱ ὑπέρμετροι, οἱ ὑπὲρ τὸ δέον ἄφθονοι πλεονασμοί, αἱ ὑπερβολικαὶ ἐπαναλήψεις : Πολύβ.12,24,1.
ὑπεράνωθεν ἐπίρρ. ὕπερθεν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέρους **ἐπὶ** τὰ κάτω : 'Ησ. ἐν λ. **ὕπερθεν,** Σουΐδ.· **2)** μτ. γενικ. ἄνω : Αἰσώπ.
ὑπεράνωρ-ορος (ὁ,ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὑπερήνωρ βλ.λ.
ὑπεραξία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ πλέον ἀξία· **2)** οἰκονομολ. τὸ περίσσευμα τῆς ἀξίας τῆς παραγομένης ὑπὸ ἐργάτου ἐπὶ πλέον τῆς ἀξίας τῆς ἐργοτικῆς δυνάμεως.
ὑπεράξιος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πλέον ἢ ἄξιος, λίαν ἄξιος, ἀξιώτατος : 'Ιω.Κλήμ.52,30.
ὑπεραπατῶμαι-άομαι μτγν. ἀπατῶμαι **καθ'** ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν : ΑΠ 9,761.
ὑπεράπειρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ πλέον **ἢ** ἄπειρος : Διον.'Αρεοπ.241, Νικ.Χων.Χρον.282Β· || μσν. κ. ἐπίρρ. **ὑπεραπείρως** : 'Ανδρ.Κρ.144Β.
ὑπεραπλοῦμαι-όομαι μτγν. ὑπέρ τινα, ὑπεράνω τινὸς ἁπλοῦμαι : 'Ιάμβλ.Μυστ.7,2.
ὑπεραποδέχομαι μτγν. μετὰ μεγίστης προθυμίας ἀποδέχομαι, ἐγκολποῦμαι λίαν προθύμως : 'Ωριγ. κτ. Κέλσ.3,135.
ὑπεραποδίδωμι μτγν. ἀποδίδωμι, πληρώνω ὑπέρ τινος, δίδω τι **ἀντ'** ἄλλου : Φιλόστρ.Εἰκ.583, 'Επιγρ. **οὐκ ἐχόντων λύσασθαι . . αὐτὸς ὑπεραποδοὺς τοὺς χρυσοῦς ἐλύσατο.**
ὑπεραποθνῄσκω ἀποθνῄσκω ὑπέρ τινος, μτ. γενικ. : Ξεν.Κυν.1,14 **τοῦ πατρὸς ὑπεραποθανών·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : **Πλάτ.**Συμπ.208D· **κ.** ἀπολ. : αὐτ.179Β, **αὐτ.**180Α.
ὑπεραποκρίνομαι ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζω τινά : 'Αριστφ.Σφ.951 **χαλεπὸν . . ἐστὶ διαβεβλημένου ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός.**
ὑπεραπολαύω μτγν.. ἀπολαύω εἰς ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : Βασ.1,112C.
ὑπεραπόλλυμι σχόλ. ἀπόλλυμι, καταστρέφω καθ' ὑπερβολήν, λίαν : Σχόλ.Εὐρ.'Αλκ.1082· **2)** παθ. ἀποθνῄσκω ὑπέρ τινος, ὑπεραποθνῄσκω : Σχόλ. Πινδ.Ο 6,29 **ὑπεραπώλετο τοῦ πατρός.**
ὑπεραπολογοῦμαι-έομαι ἀπολογοῦμαι ὑπέρ τινος, συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ. : 'Ηρ.6,136 **προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι,** Ξεν.'Ελλ.1,7,16.
ὑπεραπότισις-εως (ἡ) 'Ησ. «ὑπερέκτισις».
ὑπεραποφαντικός-ή-όν μτγν. ὁ προσέτι, ὁ μίαν ἔτι φορὰν ἀποφαινόμενος, λίαν βεβαιῶν τι : Διογ.Λ 7,69 (ἴδ.γρ. ὑπεραποφατικόν).
ὑπεραποφατικός-ή-όν μτγν. ὁ διττῶς ἀποφατικός, ὁ λίαν ἀρνητικός : Διογ.Λ 7,69 (ἴδ.γρ.).
ὑπεραποχρῶ-άω μτγν. φθάνω πλειότερον τοῦ ἀναγκαιοῦντος, **εἶμαι** πλέον ἢ ἀρκετός : Πολυδ.1, 236, αὐτ.6,149.
ὑπεραποχρώντως ἐπίρρ. μτγν. **πλέον ἢ ἀρκούντως** : Πολυδ.9,154.

ὑπεραρέσκω μτγν., νεώτ. κ.-ρέσω ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβαλλόντως ἀρέσκω, ἀρέσω ὑπερβολικά, παραπολύ : Ἀπη.Ἐμφ.Πολ.2,1.

ὑπεράριθμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν ὡρισμένον, ἀπαιτούμενον ἢ συνήθη ἀριθμὸν πλεονάζων : Προκ.Ἀνέκδ.24 **ὑπεράριθμοι σχολαρίων, - ὑπεράριθμοι ἐργάται - ἀπελύθη ὡς ὑπεράριθμος**· **2)** μσν. ὁ ὑπὲρ πάντα ἀριθμόν : Ἀναστ.Σιν.56Β.

ὑπεράρρητος-ον μτγν. ὁ πλέον ἢ ἄρρητος, πλέον ἢ ἀνέκφραστος : Διον.Ἀρεοπ.Θ Ὀνομ.2,4, 418· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ήτως** : αὐτ.1,4,381.

ὑπεραρρωδέω Ἰων. τ. τοῦ ὑπερορρωδῶ-έω βλ.λ., εἶμαι ὑπερμέτρως πεφοβισμένος, φοβοῦμαι ὑπὲρ τὸ δέον : Ἡρ.8,72 **οἱ βωθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ.**

ὑπέραρσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπεράνω τινὸς ἄρσις, ὕψωσις, ἔπαρσις : ΠΔ Ἰεζ.47,11 **ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ.**

ὑπεραρχαῖος-α-ον σχόλ. ὁ λίαν ἀρχαῖος, παραπολὺ παλαιός : Σχόλ.Ἰλ.Γ 144.

ὑπεράρχιος-ον μτγν. ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, ὁ ὑπὲρ πᾶσαν ἀρχὴν ὤν, ὁ πρὸ πάσης ἀρχῆς ὑπάρχων : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱεραρχ.7,71.

ὑπερασθενής-οῦς-ές ὁ ὑπερβαλλόντως, εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἀσθενής : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπερασθμαίνω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀσθμαίνω : Ἀρρ.Κυν.14,3.

ὑπέρασθμος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀσθμαίνων, ὁ πολὺ ἄσθμα ἔχων : Ξεν.Κυν.10,20 **τὸ γὰρ θηρίον .. ἀπαγορεύει ὑπέρασθμον γιγνόμενον,** Πολυβ.5,80, αὐτ.84.

ὑπερασκητισμός (ὁ) νεώτ. ὁ μεθ' ὑπερβολῆς ἀσκητισμός : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.98.

ὑπερασμενίζω μτγν. ὑπερβαλλόντως ἀσμενίζω, τὰ μέγιστα **εὐφραίνομαι**, εὐχαριστοῦμαι εἴς τι, μτ. δοτ. : Πλαύτ.Ἠθ.1094C **ὑπερασμενίζει ταῖς ἡδυπαθείαις.**

ὑπερασπάζομαι καθ' ὑπερβολήν, λίαν ἀσπάζομαι, ἀγαπῶ : Ξεν.Συμπ.9 **αἷς ἂν προσέλθω ὑπερασπάζονταί με,** Πλούτ.Ἠθ.229Ε

ὑπερασπίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπερήσπισα**, δημ. **ὑπεράσπισα**, μέσ. **ὑπερασπίζομαι**, παθ. ἀόρ. **ὑπερησπίσθην**, δημ. -ίστηκα, καλύπτω, προστατεύω διὰ τῆς ἀσπίδος, διὰ τῶν ὅπλων, ὑπερομύνομαι, ὑπερμαχῶ τινος, μτ. γενικ. : ΠΔ Γεν.15,1 **ἐγὼ ὑπερασπίζω σου,** Ἀρρ.Ἀν.2,28,6· κ. μτ. αἰτ. : Πολύβ.6,39,6, Διόδ.Σ 17,99 **τὸ πεζικὸν ὑπερήσπισε γενναίως τὰς θέσεις του**· ‖ νεώτ. γεν. προστατεύω, ὑποστηρίζω : **ὑπερασπίζω τὰς ἰδέας** μου - **τὰ συμφέροντά μου, - ὅλοι λένε πὼς ἐσὺ ἔφταιγες, μονάχα ἐγὼ σὲ ὑπερασπίστηκα**· **2)** νεώτ. κ. δημ. νομ. συνηγορῶ ὑπέρ τινος : **τὸν ὑπερασπίζουν δύο σπουδαῖοι δικηγόροι**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ δίκης : **ὑπερασπίζει τὴν ὑπόθεσιν πολύπειρος δικηγόρος.**

ὑπεράσπισις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η, ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπερασπίζω, προστασία, ὑποστήριξις : Ἡσ.Πρεσβ.1016Α· **2)** νεώτ. κ. δημ. νομ. συνηγορία ἐπὶ δικαστηρίου· **3)** ὁμ.νεώτ. συνεκδ. ὁ συνήγορος ἢ τὸ σύνολον τῶν συνηγόρων ἐν δικαστηρίῳ : **ἡ ὑπεράσπισις ἔχει τὸν λόγον.**

ὑπερασπισμός (ὁ) μτγν. ὑπεράσπισις, προστασία : ΠΔ Ψαλμ.17,36 **ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου.**

ὑπερασπιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. δ. τ. τοῦ **ὑπερασπιστής** βλ.λ. : ΠΔ Ψαλμ.17,38, αὐτ.7,11.

ὑπερασπιστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. **ὑπερασπίστρια**, ὁ κρατῶν τὴν ἀσπίδα πρὸ καὶ ὑπέρ τινα, προστάτης, πρόμαχος, ἀμύντωρ : ΠΔ 17,2 **ὑπερασπιστής καὶ κέρας σωτηρίας μου,** αὐτ.31.

ὑπεράστειος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐπίχαρις ἢ ἀστεῖος : Ἀθήν.6,250Ε.

ὑπεραστικός-ή-όν νεώτ. ὁ πέρα τῆς περιοχῆς τοῦ ἄστεως, τῆς πόλεως : **ὑπεραστικαὶ γραμμαί, - ὑπεραστικὴ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία** (ἡ μετὰ τῶν περιχώρων ἢ μεμακρυσμένων ἐκ τοῦ κέντρου πόλεων).

ὑπεραστράπτω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀστράπτω, λάμπω: Ἀρρ.Κυν.4,5.

ὑπερασχάλλω μτγν. ὑπερβαλλόντως ἀσχάλλω, καθ' ὑπερβολὴν δυσαρεστοῦμαι, ὑπεραγανακτῶ : Ἀριστείδ.1,555.

ὑπερασχημονῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀσχημονῶ, φέρομαι λίαν ἀπρεπῶς, δεικνύω μεγάλην ἀσχημοσύνην : Πλούτ.Ἠθ.45F.

ὑπερασώματος-ον μτγν. ὁ πλέον ἢ ἀσώματος, ὅλως ἀσώματος : Δίδ.Ἀλ.332C, αὐτ.740Α.

ὑπερατλαντικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν πλοῦν, διάπλουν : **ὑπερατλ. πτῆσις - ταξίδι**· **2)** ὁ ἐκεῖθεν τοῦ Ἀτλαντικοῦ κείμενος.

ὑπερατμιδῶ-όω μσν. μεταβάλλω, μετατρέπω τὰ πάντα εἰς ἀτμίδα, ἀτμόν : Πρόδρ.Ροδ.1,101.

ὑπερατομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔξω τοῦ ἀτόμου, ὁ μὴ ἐξαρτώμενος ἀπὸ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀτόμου ὅλως : **ὑπερατομικαὶ ἀξίαι** (αἱ κοινωνικαὶ ἀξίαι αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς συμβιώσεως τῶν ἀνθρώπων).

ὑπεράτοπος-ον ὁ ὑπερμέτρως, λίαν ἄτοπος : Δημ.213 **διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον.**

ὑπεράτρεπτος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὅλως ἄτρεπτος : Διον.Ἀρεοπ.913Β.

ὑπεραττικίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑπερβαλλόντως μιμοῦμαι τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἐν **τῇ** ὁμιλίᾳ ἢ τῇ γραφῇ : Φιλόστρ.Εἰκ.21· κ. παθ. : Φώτ. Βιβλ.35,8 **λίαν ὑπερηττικισμένας καὶ ἀρχαιοτρόπους διώκων συντάξεις.**

ὑπεραττικισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπεραττικίζειν, ὑπέρμετρος μίμησις **ἐν τῇ** ὁμιλίᾳ **ἢ** τῇ γραφῇ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου.

ὑπεραττικός-ή-όν μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀττικός, ὑπερμέτρως μιμούμενος τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἔν τε τῇ ὁμιλίᾳ καὶ τῇ γραφῇ : **Λουκ.Λεξιφ.25** ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς** : αὐτ.Δημῶν.26.

ὑπεραυγάζω μσν. ὑπερμέτρως αὐγάζω, φωτίζω διὰ λαμπροτάτου φωτός : Εὐστ.729,22.

ὑπεραυγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν λαμπρός: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,26.

ὑπεραυγῶ-έω μσν. ἔχω λαμπρὸν φῶς· πρβλ. ὑπεραυγάζω : Εὐστ.Διον.Περ.189.

ὑπεράυλος-ον μτγν. ὁ ὅλως ἄυλος, **ὁ** πλέον ἢ ἄυλος, ἐν χρ. τὸ ἐπίρρ. **-ύλως** : Φίλ.1,103.

ὑπεραυξάνω κ. νεώτ. αὐξάνω τι ὑπερμέτρως, ὑπερβολικά, ἀθ. **τὸ** παθ. αὐξάνομαι ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Γαλ.14,226· ‖ ἐν ὁμ. σημ. κ. τὸ ἀμτβ. ἐνεργ. λαμβάνω ὑπερβολικήν, ὑπέρμετρον αὔξησιν : Καλλισθ.π.Στοβ.10,14, ΚΔ Θεσσ.2,1,3 **ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη**· **2)** τὸ παθ. αὐξάνομαι ὑπεράνω : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.1282 **κάλαμοι ἐνίοτε ῥιζοβολήσαντες ὑπεραύξονται τῶν ἀμπέλων**· **3)** μτφ. καθίσταμαι, γίνομαι λίαν ἰσχυρός, πανίσχυρος : Ἀνδοκ.32, 23, Δίων Κ 79,15 **κἂν τοῖς νυκτερινοῖς ἔργοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἐλῶν αὐτόν, ὑπερηυξήθη.**

ὑπεραύξημα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπερβολική, ὑπέρμετρος πλεονάζουσα αὔξησις : Γαλ.3,671.

ὑπεραύξησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεραυξάνω, ὑπερβάλλουσα, ὑπερβολικὴ αὔξησις : **Φαβωρ. τὸ τὰς ὑπεραυξήσεις τῶν ὀνύχων ἀφαιρεῖν.**

ὑπεραυχής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπεραυχῶν, ὁ ὑπέραυχος βλ.λ. : Τρυφιόδ.671.

ὑπέραυχος-ον [αὐχή] ὁ ὑπὲρ τὸ δέον αὐχῶν, ὁ ὑπερμέτρως καυχηματίας ἢ ὑπερήφανος : Αἰσχ. Ἑπτ.483, Σοφ.Ἀντ.1351 **μεγάλοι δὲ λόγοι μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων ἀποτίσαντες γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν**, Ξεν.Ἀγησ.11,11.
ὑπεραυχῶ-έω καθ' ὑπερβολὴν κουχῶμαι, εἶμαι λίαν ὑπερήφανος : Θουκ.4,19 **πρὸς δὲ τὰ ὑπεραυχοῦντα καὶ παρὰ γνώμην διακινδυνεύειν.**
ὑπεράφανος-ον δωρ. τ. τοῦ ὑπερήφανος βλ.λ.
ὑπεραφθονία [ἡ' νεώτ. ὑπέρμετρος, ὑπερβολική, μεγίστη ἀφθονία.
ὑπεράφθονος-ον **νεώτ.** ὁ ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἄφθονος.
ὑπεράφραστος-ον **μτγν.** ὁ πλέον ἢ ἀνέκφραστος : Ἀμφιλ.49.
ὑπεραφρίζω ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀφρίζω : Εὔβουλ.Κυβ.1, Ἀριστοφ.Φιλων.1.
ὑπεραχθὴς-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, λίαν πεφορτωμένος, ὑπεράγαν βεβαρημένος : Θεόκρ. 11,37 **ταρσοὶ δὲ ὑπεραχθέες ἀεί**, Νίκ.Θηρ.342.
ὑπεράχθομαι ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν ἄχθομαι, λυποῦμαι πολύ, ὑπεραλγῶ : Ἡρ.6,21 **τῇ Μιλήτου ἁλώσει ὑπεραχθεσθέντων**· 2) ὀργίζομαι, χαλεπαίνω ὑπερμέτρως κατά τινος : Σοφ.Ἠλ. 177 **μεθ' οἷς ἐχθαίροις ὑπεράχθεο.**
ὑπεράχραντος-ον μσν. ὁ εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν ἄχραντος, ἀμόλυντος, προσηγορία τῆς Θεοτόκου : Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σαθ.1,18 **τὴν ὑπεράχραντον δέσποιναν ἡμῶν καὶ Θεοτόκον.**
ὑπερβάθμιος-ον μτγν. ὁ πέρα τοῦ βαθμοῦ κείμενος, ὁ ὑπερβαίνων τὸ κατώφλιον, δθ. μτφ. ὁ ὑπερβαίνων τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια, παραβαίνων ταῦτα : Ἀμμών.Κατ.15,1,6· 2) ἄτακτος, ἀπρεπής· **Σουΐδ. «ὑπερβάθμιον πόδα ριπτῶν ἀντὶ τοῦ ἀτάκτως, ἀπρεπῶς διαπραττόμενος».**
ὑπερβάθρα [ἡ] **νεώτ.** γέφυρα τοποθετημένη παραλλήλως καὶ ὑπεράνω τοῦ καταστρώματος καὶ συνδέουσα δύο ὑπερστεγάσματα.
ὑπερβαίνω κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. **ὑπερβήσομαι**, ἀόρ. β' **ὑπερέβην**, ἐπ. **ὑπέρβην**, ἐπ. γ' πληθ. **ὑπέρβασαν** [Ἰλ.Μ 469], βαίνω, περῶ ἐπάνωθέν τινος, ὑπεράνω τινός : αὐτ.468 **κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον, τεῖχος ὑπερβαίνειν**, αὐτ.469, Ὀδ.Θ 80, Ἡρ.6,108, αὐτ.4,25, Εὐρ.Βάκχ.654, αὐτ.Φοίν.1187, αὐτ.Μήδ.382 **εἰ ληφθήσομαι δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη** [διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας], αὐτ.Ἴων 514, Θουκ.2,96, Δημ.609 **ἢ τέγος ὡς τοὺς γείτονας ὑπερβαίνων, - ὑπερβαίνει τὸ ὄρος**· κ. ἀπολ.: Πλάτ.Πολ.587C, Ξεν.Ἑλλ.5,4,59· 2) ἐπὶ ποταμῶν, ὧν τὸ ὕδωρ ὑπερβαίνει τὰς ὄχθας, ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρῶ : Ἡρ.2,13 [ὁ ποταμὸς] **οὐκ ὑπερβαίνει εἰς τὴν χώρην**, αὐτ.14, αὐτ.99· 3) μτβ. ὑπερβάλλω, θέτω ὑπεράνω : Ξεν.Ἱπ.π.7,2 **ὑπερβησάτω ἐπὶ τὰς δεξιὰς πλευρὰς τὴν κνήμην**· 4) ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, παραβαίνω : Πίνδ.ἀπ.4 **θέμιν καὶ δίκαν ὑπερβαίνειν**, Ἡρ.3,83 **νόμους οὐκ ὑπερβαίνουσα τοὺς Περσέων**, Σοφ.Ἀντ.481, αὐτ.663, Πλάτ Πολ.373Β· ‖ ἀπολ. παραβαίνω τοὺς νόμους : Ἰλ.Ι 501 **ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ**, Πλάτ.Πολ.366Α· 5) παρέρχομαι, παραβλέπω : Ἡρ.3,89 **καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας**· 6) παραλείπω, ἀφήνω : Πλάτ. 528D **ὑπερβὰς αὐτὴν μετὰ γεωμετρίαν ἀστρονομίαν ἔλεγον**, Δημ.51, αὐτ.1398, Ἀριστλ.Α'Υστ.2,5,2· 7) κ. νεώτ. προχωρῶ, περῶ, ἐξικνοῦμαι πέρα τινός : Πλάτ.Νόμ.755Α **πλέον ὑπερβὰς ο' ἔτη**, Παλὔδ.2,15,6, - **ὑπερέβη τὰ ἐνενήκοντα ἔτη**· ‖ μτγν. **ἀπολ. δίες ὑπερβαίνοντες** ὑπεράριθμοι ἡμέραι τοῦ ἡμερολογίου : Μακρόβ.Σατ.1,13· ‖ νεώτ. φρ. **ὑπερβαίνει τὰ ὅρια - πᾶν ὅριον** ἐξικνεῖται πέρα τῶν ἐπιτρεπομένων ἢ ἀνεκτῶν ὁρίων : **ἡ ἀναίδειά του ὑπερβαίνει τὰ ὅρια**· 8) νεώτ. ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω : Πλάτ.Τίμ.24D **πάσῃ.. πάντας ἀνθρώπους ὑπερβάλλει ἀρετῇ**, αὐτ. Πολιτ.478C, - **ὑπερέβη τοὺς συναγωνιστάς του, - ἡ ἐφετινὴ συγκομιδὴ ὑπερέβη πάσας τὰς προσδοκίας, - τὸ ἔργον ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις** [εἶναι ἀνώτερον αὐτῶν]· 9) μτγν. βαίνω ἄνωθέν τινος, ἐπιστατῶ, προστατεύω, ὑπερασπίζω τινά : Ὀππ.Ἁλ.1,710 **τεκέεσιν ὑπερβεβαῶτα λέοντα**· 10) μεταβαίνω εἰς τὸν πλησιέστατον κληρονόμον, οἷον ἐν διαθήκῃ : Ἰσαῖ.43,34.
ὑπερβακχεύω μτγν. ὑπερμέτρως βακχεύω, ἐπισωρεύω, ἐξογκώνω καθ' ὑπερβολήν : Φιλόστρ. Σοφ.2,28[613] **τὰς πανηγυρικὰς ἐννοίας οὐχ ὑπερβακχεύων.**
ὑπερβαλλόντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐκ μτχ. ἐνεστ. τοῦ ὑπερβάλλω, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, παραπολύ, ὑπερβολικά : Πλάτ.Πολ.492Β **τὰ δὲ ἐπαινῶσιν, ὑπερβαλλόντως ἑκάτερα, - ὑπερβαλλόντως ἀφελὴς - ἀγαθός.**
ὑπερβάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπερβαλῶ**, Ἰων. -**έω**, ἀόρ. β' **ὑπερέβαλον** [Ἰλ.Ψ 637], νεώτ. κ. ἀόρ. α' **ὑπερέβαλα**, παθ. ἀόρ. **ὑπερεβλήθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπερβεβλημένος**, βάλλω, ρίπτω τι πέρα σημείου τινός, ξεπερνῶ ἕνα σημάδι, ὑπερακοντίζω : **αὐτ.843 ὑπέρβαλε σήματα πάντων**, αὐτ. 847 **τόσσον παντὸς ἀγῶνος [σήματα] ὑπέρβαλε**· κ. μτ. αἰτ. προσ. : αὐτ.637 **δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆα**· 2) ἀμτβ. τρέχω περαιτέρω, περατρέχω, παραβλέπω, ξεπερνῶ : Ξεν.Κυν.6,20 **ἐὰν δὲ μὴ πρὸς αὐτοῖς ὦσι τοῖς ἴχνεσιν, ἀλλ' ὑπερβάλλωσι**· 3) ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, νικῶ ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ : Σοφ.Ἠλ.716 **ὡς ὑπερβάλοι χνόας τις αὐτῶν καὶ φρυάγμαθ' ἱππικά**· 4) γεν. ὑπερακοντίζω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω, ξεπερνῶ, νικῶ, καταβάλλω : Εὐρ.ἀπ.462,5 **δέδοικα μὴ πρὶν πόνοις ὑπερβάλῃ με γῆρας**· κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.ἀπ.133, Αἰσχ.Πρ.923 **βροντῆς ὑπερβάλλοντα κτύπον**· ‖ ὁμ.κ. μέσ. : Ἡρ.5,124, αὐτ.8,24 **αἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέας δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι**, Ἀριστοφ.Ἱππ.758, **αὐτ.Νεφ.1035**· ‖ **ὑπερβάλλω τινὰ** τινι ὑπερβαίνω τινὰ εἴς τι : Εὐρ.Ἱππ.924, Ἀριστοφ. Πλ.109· ‖ ὁμ. κ. **μέσ.** : Σοφ.Τρ.584 **φίλτροις δ' ἐάν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα**, Εὐρ.Ὀρ.691· κ. μτ. **ἔμπροθ.** διορ. : Πλάτ.Νόμ.734Β· ‖ τὸ μέσ. ἀπολ. **εἶμαι** νικητής, νικῶ : Ἡρ.6,9 **καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι**· 5) κ. νεώτ. ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερος, ξεπερνῶ : Ἡσίοδ.Ἔργ.491 **μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλὴν μήτ' ἀπολείπων**, Θέογν.479, Πλάτ.Πολιτ.283Ε, Ξεν.Ἱέρ.4,8 **ὥστε τὰ μὲν ὑπερβάλλοντα τὰ ἱκανὰ πολλά ἐστι, - ὑπερβάλλει τοὺς συναδέλφους του εἰς μόρφωσιν, - ὑπερέβαλεν ἑαυτὸν** [ἀνεδείχθη ὑπέρτερος ἑαυτοῦ, ἔπραξέ τι ἀνώτερον ἢ καὶ χειρότερον τῶν ὅσων εἶχε πράξει μέχρι σήμερον]· ‖ ὁμ.κ.τὸ μέσ.: Ἡρ.2,175, Ἀριστοφ. Ἱππ.409, Πλάτ.Κριτ[.115D, Δημ.451; κ. μτ. γενικ. ἀντὶ αἰτ. : Πλάτ.Γοργ.475Β **λύπῃ ὑπερβάλλει τὸ ἀδικεῖν τοῦ [ἀδικεῖσθαι]**, αὐτ.Νόμ.734Α, Ἀριστλ. Πολιτ.3,13,21· ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τῆς ἀναφορᾶς : Ξεν.Ἑλλ.7,3,6 **τοιοῦταν πάντας ἀνθρώπους ὑπερβεβλήκασι τόλμῃ τε καὶ μιαρίᾳ**, Δημ.317· κ. μτ. ἔμπροθ. διορ. : Πλάτ.Νόμ.945C· ‖ τὸ μέσ. ἀπολ. ὑπερέχω : Ἡρ.1,61, αὐτ 9,71, αὐτ. 3,21 **ὑπερβαλλόμενος πλήθεϊ**· ‖ κ. ἐπὶ χρόνου : αὐτ.23 **ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ἀπικνέεσθαι, ὑπερβάλλειν δὲ τινας καὶ ταῦτα**· ‖ **ὑπερβάλλω τὰς τρεῖς ἡμέρας** βραδύνω πλέον ἢ τρεῖς ἡμέρας : Ἱππ.Κωακ.907· ‖ **ὑπερβάλλω τὸν χρόνον εἶμαι** πολὺ ἀργά, βραδύνω πολύ : **Ξεν.**Ἑλλ.5,3,21· ‖ κ. ἐπὶ ἀριθμοῦ : Πλάτ.Νόμ.734Β· 6) ὑπερβαίνω πᾶν ὅριον, **εἶμαι**

ὑπερβολικός : Πίνδ.Ν 7,67 **ὄμματι δέρκομαι λαμπρόν, οὐχ ὑπερβαλὼν βίαια πάντ' ἐκ ποδὸς ἐρύσαις,** Αἰσχ.Πέρσ.291, Εὐρ.Βάκχ.785, αὐτ.Ἄλκ.1077, Θουκ.7,67, Πλάτ.Θεαίτ.180Α, Δημ.660, Ἀριστλ.Η Νικ.2,8,2 **αἱ μέσαι ἕξεις πρὸς μὲν τὰς ἐλλείψεις ὑπερβάλλουσι** (παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς ἐλλείψεις φαίνονται ὑπερβολαί)· ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου : Ἀριστφ.Πλ.109, Πλάτ.Θεαίτ.192C, Ξεν.Ἀπομν.4,3,7, Δημ.93· ‖ νεώτ. οριστῶ, ἐμφανίζω τι ὑπερβολικῶς, μεγαλοποιῶ, τὰ παραλέω : **εἰς τὴν ἀφήγησίν του ὑπερβάλλει τὰ πράγματα·** κ. ἀπολ. : **μὴν ὑπερβάλλῃς** μὴν εἶσαι ὑπερβολικός· ‖ κ. νεώτ. ἡ μτχ. ὑπερβάλλων-ουσα-ον ὁ ὑπερβολικός : Αἰσχ.Πρ.923 **βροντῆς ὑπερβάλλων κτύπος,** Πλάτ.Πολ.402Ε, αὐτ.Φαῖδρ.240Ε, αὐτ.Νόμ.899Α, Ξεν.Ἱέρ.11,2, - **βλέπω τὰ πράγματα μὲ ὑπερβάλλουσαν αἰσιοδοξίαν·** ‖ **τὰ ὑπερβάλλοντα** ἡ ὑπερβαλλόντως ὑψηλὴ κατάστασις : Εὐρ.Μήδ.127· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τὸ ὑπερβάλλον** ὡς αὐσ. τὸ πέρα καθωρισμένου τινὸς ὁρίου, πλεόνασμα· **7)** προσφέρω ἀνωτέραν τιμήν : Ἡρ.5,51 **προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων,** Θουκ.8,56 **ᾔει τοσαῦτα ὑπερβάλλων,** Λυσ.165,1 **τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους·** ‖ ὁμ.κ.μέσ.: Πλάτ.Φαῖδρ.232C, Ξεν.ΚΠ 5,3,32· **8)** κ. νεώτ. βαίνω ὑπέρ τι, περνῶ ὑπεράνω, διαβαίνω, ὑπερβαίνω : Αἰσχ.Ἀγ.307 **Σαρωνικοῦ πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω φλέγουσαν,** αὐτ.Πρ.722, Εὐρ.Ὀρ.443· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.Ἴων 1321· ‖ ἀπολ. διέρχομαι, περνῶ, διαβαίνω : Ἡρ.8,137, Ξεν.Ἀν.7,5,1, αὐτ.6,5,7· **9)** ἐπὶ πλοίων, ὑπερκάμπτω, περικάμπτω : Ἡρ.7,168 **ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μαλέην οὐχ οἷοί τε γενέσθαι,** Θουκ.8,104· **10)** ἐπὶ ὕδατος, ὑψοῦμαι καὶ χύνομαι ἄνωθεν, ὑπερεκχειλίζω : Θέογν.873 **ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα ἀμφοτέρων τοίχων·** ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, πλημμυρῶ, καλύπτω διὰ τῶν ὑδάτων μου : Ἡρ.2,111 **ὡς ὑπερέβαλε τὰς ἀρούρας·** ‖ ἐπὶ λέβητος, ὑπερεκχειλίζω, εἶμαι ἔξεχειλος : αὐτ.59 **λέβητες .. κρεῶν ἐόντες ἔμπλεοι καὶ ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔζεσαν καὶ ὑπερέβαλαν·** ‖ κ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Εὐρ.Τρῳ.686 **ἢν δ' ὑπερβάλῃ πόντος·** **11)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου, εὑρισκομένου εἰς τὸ ὕψιστον αὐτοῦ σημεῖον ἢ τὴν μεγίστην θερμότητα : Ἡρ.4,184 **οὗτοι τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρρέονται·** **12)** ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. ὑπερβεβλημένος-η-ον ἔξοχος, λαμπρός : Εὐρ.Ἄλκ.153 **ὑπερβεβλημένη γυνή,** Πλάτ.Πολ.558Β· **13)** ἀναβάλλω : Ἡρ.4,9 **ἐκείνην τε δὴ ὑπερβάλλεσθαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων·** **14)** ὁμ. βραδύνω, μένω ὀπίσω, ἀργοπορῶ : αὐτ.3,71, αὐτ.76, αὐτ.7,206 **ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους,** Ἱππ.Ἄρθρ.811, Πλάτ.Φαῖδρ.254D· **15)** Ἡσ. «παραβαίνω ἢ ἐπαναφέρω εἰς συμβουλίαν».

ὑπερβαρής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβολὴν βεβαρημένος, φορτωμένος, δθ. μτφ. βαρύτατος : Ἱππ.Ἄρθρ.811 (διορθ. ὑπερβαρύς), Αἰσχ.Ἀγ.1175 **τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων ὑπερβαρής.**

ὑπερβαρύνω γλωσσ. καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως βαρύνω.

ὑπερβαρῶ-έω Σουΐδ. ἐν λ. ταλαντουμένην «ὑπερταλαντῶ» : ΕΜ 744,16.

ὑπερβασία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ ὑπέρβασις, ἰδ. παράβασις νόμου, ἁμάρτημα, ἐπιορκία : Ἰλ.Γ 107 **ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσασθαι,** Ὀδ.Γ 206 **τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,** Σοφ.Ἀντ.605· **2)** ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα παρ' Ἰουδαίοις· Ἰώσ.ΑΙ 2,14,6 «σημαίνει δὲ ὑπερβασία (τὸ Πάσχα), διότι κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπερβὰς Αἰγυπτίοις ἐνέσκηψε τὴν νόσον».

ὑπέρβασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερβαίνω, ἡ ὑπεράνω τινὸς διάβασις : Κλήμ.Ἀλ.854· ‖ ἰδ. διάβασις ὀρέων: Στράβ.4,6,10 **τέτταρας δὲ ὑπερβάσεις ὀνομάζει μόνον·** ‖ διάβασις ὑπεράνω τινός, ὑπεράνω, διὰ μέσου ἐρήμου : αὐτ.16,2,30 **ἐντεῦθεν δ' ὑπέρβασις λέγεται χιλίων διακοσίων ἑξήκοντα σταδίων·** **2)** μετάστασις ἄρθρου τοῦ δακτύλου : Ἱππ.Ἄρθρ.839· **3)** κ. νεώτ. μτφ. τὸ νὰ γίνεταί τι πέρα τῶν ἐπιτρεπομένων ἢ καθωρισμένων ὁρίων, παράβασις : Θέογν.1247, -**ὑπέρβασις ἀμύνης** (ἐνέργεια ὑπερβαίνουσα τὰ μέτρα ἀμύνης), -**ὑπέρβασις καθηκόντων - δικαιωμάτων - ἁρμοδιότητος, - ὑπέρβασις δαπανῶν·** κ. ἐν φρ. **καθ' ὑπέρβασιν** : **εἰσήχθη καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὡρισμένου ἀριθμοῦ τῶν εἰσακτέων.**

ὑπερβατήριος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρβασιν, δθ. ἐπὶ θυσίας, ὁ δι' ὑπέρβασιν, διὰ διάβασιν τελούμενος : Πολύαιν.1,10,1 **ὑπερβατήρια θύειν.**

ὑπερβατικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρβασιν, ὁ καθ' ὑπέρβασιν, δθ. ὁ ποιούμενος πολλὴν χρῆσιν ὑπερβατῶν σχημάτων, ὁ πλήρης αὐτῶν : Μαρκελλῖν.Βί.Θουκ.50· **2)** νεώτ. **ὑπερβατικὴ φιλοσοφία** φιλοσοφικὴ θεωρία, καθ' ἣν κρίνονται ἐκ τῶν προτέρων οἱ ὅροι, διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐμπειρία· **3)** ὁμ. παθ. **ὑπερβατικὸς ἀριθμὸς** ἀριθμὸς ὅστις δὲν εἶναι ῥίζα ἀλγεβρικῆς ἐξισώσεως πεπερασμένου βαθμοῦ.

ὑπερβατικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερβατικόν, καθ' ὑπέρβασιν, δι' ὑπερβάσεως : Εὐστρ.1179,16 **ἔσται δ' ἐνταῦθα κάλλιον ὑπερβατικῶς ἀναγνῶναι.**

ὑπερβατόν (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. λεκτικὸν σχῆμα, καθ' ὃ χάριν τοῦ ῥυθμοῦ ἢ τῆς καλλιεπείας γίνεται μετάθεσις λέξεων ἢ προτάσεων ἀπὸ τῆς κανονικῆς των θέσεως : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.306.

ὑπερβατός-ή-όν κ.-ός-όν κ.νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπερβῇ, νὰ διαβῇ : Θουκ.3,25 **ᾗ ὑπερβατὸν ἦν τὸ τείχισμα,** - **ὑπερβατὸς χείμαρρος·** **2)** ἐπὶ λέξεων, ὁ μετατιθέμενος : Πλάτ.Πρωτ.343Ε **ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι .. τὸ «ἀλαθέως»,** Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.26,1· ‖ κ. ἐπὶ νοημάτων : Διον.Ἀλ.Θουκ.52 **νοήσεις ὑπερβατοί** νοήματα ἐκφερόμενα ἐν ἀντιστρόφοις φράσεσι· ‖ ἐπιρρ. -ῶς καθ' ὑπερβατόν, ἐν ἀντιστρόφῳ τάξει : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.31· **3)** ὃν παρέρχεταί τις ἐν παρόδῳ ἢ διὰ βραχέων· δθ ἐπίρρ. -ῶς συντόμως, διὰ βραχέων, ἐν παρόδῳ : Ἱππ.7,31· **4)** ἐνεργ. ὁ ὑπερβαίνων, προχωρῶν πέρα ἢ περαιτέρω : Αἰσχ.Ἀγ.428 **τὰ δ' ἐστὶ καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα·** **5)** ἔκτακτος, ἀσυνήθης : Ἀριστλ.Μαντ.1,12 **τὰ ὑπερβατὰ ἐνύπνια πάντα καὶ ὧν μὴ ἐν αὐτοῖς ἡ ἀρχή.**

ὑπερβέβαιος-α-ον νεώτ. ὁ ἐντελῶς, ὅλως βέβαιος, βεβαιότατος.

ὑπερβεβλημένως ἐπίρρ. ὑπὲρ πᾶν μέτρον, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς : Ἀριστλ.ΗΝικ.3,10,4.

ὑπερβερεταῖος (ὁ) μτγν. ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἔτους παρὰ Μακεδόσι κ. Περγαμηνοῖς ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ Ὀκτωβρίου· Γαλ.4,263,3 «περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ἀρκτούρου, ὅστις καιρὸς ἐν Ῥώμῃ μὲν ὁ καλούμενος μήν ἐστι Σεπτέμβριος, ἐν Περγάμῳ δὲ παρ' ἡμῖν ὑπερβερεταῖος» : Ἰώσ.ΑΙ 8,4,1· **2)** Σουΐδ. «ὑπερβερεταῖος, παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερχρονίων».

ὑπερβέρετος (ὁ) ὄνομα μηνὸς ἐν Κρήτῃ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπὸ μέσων Ἰουνίου μέχρι μέσων Ἰουλίου : Ideler.Chron.1,426.

ὑπερβιάζομαι βασανίζω εἰς ὑπέρμετρον βαθμόν, καταδυναστεύω, κατατυραννῶ : Θουκ.2,52 **ὑπερβιαζομένου .. τοῦ κακοῦ,** Φιλ.328.

ὑπερβιβάζω μτγν. κ. νεώτ. βιβάζω ὑπέρ, ὑπεράνω, μεταβιβάζω ἄνωθέν τινος : Πολύβ.8,36,9 **ὑπερβιβάζειν τὰς ναῦς ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὴν νότιον πλευράν,** Λουκ.'Αλ.'Ιστ.2,42· **2**) νεώτ. διαβιβάζω, μεταθέτω πέρα τινός· **3**) μτγν. μεταθέτω τὰ γράμματα ἢ τὸν τόνον λέξεώς τινος : Πλούτ.Βί.'Ομ.9,'Απολλ.Δύσκ.Συντ.66.

ὑπερβίβασις-εως (ἡ) μτγν. μεταβίβασις, διαβίβασις ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Πολύβ.7,19,8 **ἡ τῶν λέμβων ὑπερβίβασις** (δ. ἀνάγν. ὑπέρβασις).

ὑπερβιβασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μετάθεσις γράμματος ἢ τόνου : 'Απολλ.Δύσκ.Σύντ.315,10,19· ‖ νεώτ. **ὑπερβιβασμὸς χρόνου** ἀντιμετοχώρησις.

ὑπερβιβαστικῶς ἐπίρρ. μσν. καθ' ὑπερβίβασιν, διὰ μεταθέσεως : Εὐστ.980,44.

ὑπερβίη (ἡ) Σουΐδ. «ἀδικία».

ὑπέρβιος-ον ὁ ὑπερβολικῆς δυνάμεως, ἰσχύος ὤν, ὁ ἔχων ὑπερβάλλουσαν ἰσχὺν ἢ δύναμιν : Πίνδ.Ο 10(11),20 **τράπε δὲ Κύκνεια μάχα καὶ ὑπέρβιον Ἡρακλέα·** **2**) συχν. ἐπὶ κακ. σημ., παράνομος, δυναστικός, βίαιος, ἀνόσιος, ἀκόλαστος : 'Ιλ.Σ 262, 'Οδ.Α 368 **μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες·** ‖ ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **ὑπέρβιον** ἐν ἐπιρρ. χρ. : 'Ιλ.Ρ 19, 'Οδ.Μ 379.

ὑπερβιῶ-όω μτγν. ἐπιζῶ : Πολύβ.23,18,3 **χρόνον οὐκ ὀλίγον ὑπερβιώσασα τἀνδρός.**

ὑπερβίως σχόλ. ἄγαν βιαίως:Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,1523.

ὑπερβλαστάνω καθ' ὑπερβολὴν βλαστάνω, ἐν ὑπερβαλλούσῃ ἀκμῇ καὶ ζωηρότητι βλαστάνω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,20,6 **ὅσα τὴν φύσιν ἀσθενῆ, ταῦθ' ἥκιστα ὑπερβλαστάνει.**

ὑπερβλαστής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβάλλουσαν ἀκμὴν βλαστάνων, ὁ μεθ' ὑπερβαλλούσης ζωηρότητος βλαστάνων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,20,6

ὑπερβλέπω Φώτ. «ὑπερορῶ».

ὑπερβλήδην ἐπίρρ. ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν : 'Ορφ.'Αργ.255.

ὑπέρβλημα-ατος (τὸ) μτγν. ἐπιφάνεια ἐξέχουσα πέρα δεδομένης γραμμῆς, ἡ εἰς τὸ σχῆμα ὑπέρ τινα γραμμὴν ἐξέχουσα ἐπιφάνεια : 'Αρχιμ.

ὑπερβλύζω μτγν., μέλλ. -ύσω, ἀναβλύζω καθ' ὑπερβολήν, ὑπὲρ τὸ σύνηθες, ἐκχειλίζω, πλημμυρῶ : Κόϊντ.5,324· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.11,192· **2**) μτφ. ὑπερβαίνω, παραβαίνω : Κλήμ.'Αλ.167 **δίαιτα τὴν αὐτάρκειαν ὑπερβλύζουσα.**

ὑπέρβλυσις-εως (ἡ) κ. μσν. ὑπερεκχείλισις, αὔξησις καθ' ὑπερβολήν, εἰς μέγαν βαθμόν : Σουΐδ. ἐν λ. **Καλλιαθένης ὑπὸ φθειρῶν ὑπερβλύσεως καὶ ἐκβράσεως τὸν βίον καταστρέφει·** **2**) μσν. ἀφθονία, πλησμονή, πληθώρα : Φώτ.'Επιστ.92,2.

ὑπερβλύω μσν. δ.τ. τοῦ ὑπερβλύζω βλλ. : Κλήμ. 'Αλ.'Ομ.809,11.

ὑπερβολάδην ἐπίρρ. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Θέογν.484 **μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην.**

ὑπερβολαῖος (ὁ) μτγν. κ. **ὑπερβολαία** (ἡ) (Φίλ.1, 111) ὁ ἀνώτερος τόνος εἰς τὴν ἐκ τεσσάρων καὶ πέντε τετραχόρδων συντεθειμένην κλίμακα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς : Φερεκρ.Χείρ.1,24, Πλούτ. 'Ηθ.1029Α **καὶ συνημμένων καὶ διεζευγμένων καὶ ὑπερβολαίων.**

ὑπερβολή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερβάλλω, τὸ ὑπέρ τι, ἐπέκεινά τινος βάλλειν, ῥῖψις, βολὴ πέρα τοῦ σημείου εἰς ὃ ἔφθασαν ἄλλοι, ἡ πέραν μετάβασις, ὑπέρβασις : Φιλόστρ.Εἰκ.842 **δίσκων ὑπερβολαῖς·** **2**) ὑπέρβασις, διάβασις ὑπεράνω τινός, ἰδ. ὄρους, λόφου κττ. : Ξεν.'Αν.1,2,25 **ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὀρῶν τῇ εἰς τὸ πεδίον δύο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ἀπώλοντο,** Πολύβ.3,34,6, **- ὑπερβολὴ ὄρους·** **3**) τὸ μέρος ὄρους, λόφου, ποταμοῦ, ὅπου γίνεται ἡ διάβασις, πάροδος ἰδίᾳ ἐπὶ τὰς κορυφὰς ὄρους, ζυγός : Ξεν.'Αν.3,5,18 **τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθείη,** αὐτ.4,1,21, αὐτ.4,4,18, Διόδ.Σ 19,73 **ἡ κατὰ τὸν Αἷμον ὑπερβολή·** **4**) μτφ. ὑπεροχή, μείζων δύναμις, ἰσχύς : Εὐρ.ἀπ.437 **χερῶν ὑπερβολαῖς,** Θουκ.6,31 **ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης .. περιβόητος ἐγένετο ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῆσαν ὑπερβολῇ·** **5**) κ. νεώτ. ὁμ. μτφ. μέγας ἢ ὑπέρτατος βαθμὸς πράγματός τινος, τὸ ὑπέρμετρον, τὸ ἀσύνηθες, τὸ ἔκτακτον, τὸ νὰ εἶναί τι ὑπερβολικόν, πέρα τοῦ κανονικοῦ, τοῦ τεταγμένου ἢ τοῦ ἀνεκτοῦ ὁρίου· κτ. ἀντιθ. πρὸς τὸ ἔλλειψις, ἔνδεια : Πλάτ.Πρωτ.356Α, 'Ανδοκ.27,34 **ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχειν,** 'Αριστλ.ΖΜ 3,5,15 **ὑπερβολὴ δισσή .., τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποιῷ, - ὑπερβολὴ εὐθιξίας - αὐστηρότητος·** ‖ ὅθ. ἡ λ. ἐν χρ. εἰς πλείστας φρ., οἷον ὑπερβολὴ χρημάτων ὑπερβολικὴ τιμή : Εὐρ.Μήδ.232 **ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ πόσιν πρίασθαι** ‖ **ὑπερβολὴ τοῦ καινοῦσθαι** ἡ ὑπερβολικὴ τάσις πρὸς νεωτερισμούς, πρὸς μεταβολάς, ὅθ. μτφ. πρὸς στάσιν : Θουκ.3,82 **ἐπέφερον τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι·** ‖ **οὐκ ἔχει τι ὑπερβολὴν** δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προβῇ, νὰ φθάσῃ περαιτέρω : Δημ.553· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.609 **οὑτοσὶ τοίνυν τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποιήσατο ἐκείνων τῆς αὑτοῦ βδελυρίας ὥστε..** (εἰς τοσοῦτον ὑπερβολικὸν βαθμὸν ἤγαγε τὴν ἑαυτοῦ βδελυρίαν πέρα τῆς ἐκείνων, δηλ. τῆς τῶν Τριάκοντα, ὥστε)· ‖ φρ. **ὑπερβολὴν ποιῶ τῆς τιμῆς** αὐξάνω, ὑψώνω τὴν τιμήν : 'Αριστλ.Πολιτ.1,11,11· ‖ **ὑπερβολαὶ δωρεῶν** ὑπέρμετραι, μεγάλαι δωρεαί : Δημ.500 **τοσαύτας ὑπερβολὰς δωρεῶν παρέσχηται·** ‖ κ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. χρ., οἷον **εἰς ὑπερβολὴν** ὑπερβαλλόντως, ὑπερβολικά : Εὐρ.ἀπ.497 **εἰς ὑπερβολὴν ἄμεινον,** 'Αντιφάν.ἐν Διδύμ.2,11 **ἀγαθὸς εἰς ὑπερβολήν·** κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.ἀπ.284,6 **κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός·** ‖ ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κ. **ἐξ ὑπερβολῆς** : Πολύβ.8,17,8· ‖ κ. νεώτ. **καθ' ὑπερβολὴν** πέρα τοῦ κανονικοῦ, τοῦ τεταγμένου ἢ τοῦ ἀνεκτοῦ ὁρίου, παραπολύ, ὑπερβολικά : 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,6 **καθ' ὑπερβολὴν ἐν ἐνδείᾳ εἶναι** (ἐν ἐσχάτῃ ἐνδείᾳ), αὐτ.ΗΝικ.7, 8,4 **αἱ καθ' ὑπερβολὴν ἡδοναί, - εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ὀξύθυμος - ἀγαθός·** ‖ φρ. **καθ' ὑπερβολὴν τοξεύω** τοξεύω ὑψηλά, μεθ' ὑπερβαλλούσης δεξιότητος : Σοφ.ΟΤ 1199· ‖ κ. ἡ δοτ. ἐν ἐπιρρ. χρ. **ὑπερβολῇ** ὑπερβαλλόντως : Μέν.'Αδήλ.137 **εὐτελὴς ὑπερβολῇ,** Φιλήμ.Μετ.1 **ἅλμη τε λευκὴ καὶ παχεῖ' ὑπερβολῇ,** 'Αριστλ.ΖΙ 9,40,27 **ὑπερβολῇ ἀγαθός·** **6**) τὸ ἀνώτατον, τὸ ἔσχατον ὅριον : Δημ.825 **ταῦτα τάχ' οὐχ ὑπερβολή;** ‖ φρ. **ὑπερβολὴν ποιοῦμαι** ἐξικνοῦμαι, φθάνω εἰς τὰ ἔσχατα : αὐτ.447· **7**) σπαν. ἡ λ. σημαίνει ὑπεροχήν, τελειότητα, τὸ ἔξοχον ἄνευ τῆς ἐνν. τοῦ ὑπερβολικοῦ : 'Αριστλ.ΗΝικ.7,1,2 **δι' ἀρετῆς ὑπερβολήν,** αὐτ.Ρητ.1,9,29,αὐτ.Πολιτ.3,13,13· ‖ **ἡ ὑπερβολὴ τῆς φιλίας** τὸ ἄριστον καὶ εὐγενέστατον εἶδος φιλίας : αὐτ.ΗΝικ.9,4,6· ‖ φρ. **ἡ καθ' ὑπερβολὴν φιλία** ἡ καθ' ὑπεροχήν : αὐτ.ΗΕὐδ. 7,3,1· **7**) νεώτ. τὸ νὰ ἐμφανίζῃ τίς τι ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον, μεγαλοποίησις τῶν πραγμάτων : **αὐτὸ εἶναι ὑπερβολή - θὰ ἔχῃ, χωρὶς ὑπερβολήν, περιουσίαν διακοσίων ἑκατομμυρίων·** **8**) φράσις ὑπερβαίνουσα τὸ μέτριον : 'Ισοκρ.58D, αὐτ. 43Α **οἱ πρὸς ὑπερβολὴν πεποιημένοι λόγοι·** ‖ κ. νεώτ. ὡς τρόπος φραστικός, φράσις ὑπερβαίνουσα τὸ ἀληθὲς χάριν ἐμφάσεως : 'Αριστλ. Ρητ.3,11,15· **9**) τὸ καθ' ὑπερβολὴν ὁ ὑπερθετικὸς βαθμός, ἐν τοῖς ἐπιθέτοις : αὐτ.Τοπ.5,5,6· **10**) ἐκ τοῦ μέσ.· ἀναβολή, ὑπέρθεσις, ἀργοπορία· πρβλ. Φώτ. «ὑπερβολήν· τὴν ἀναβολὴν καὶ ὑπέρθεσιν ἐν τῷ περὶ Στεφάνου Δημοσθένης» ;

Ἡρ.8,112 **καί τοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν τούτου εἵνεκεν τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο**, Δημ.235, Πολύβ.14,9,8· **11)** τὸ ὕψος ἀστέρος **ἐν τῷ οὐρανῷ**: Ἀριστλ.Μετ.1,6,2· **12)** μτγν. κ. νεώτ. γεωμ. ἐπίπεδος καμπύλη, μία τῶν κωνικῶν τομῶν, ἧς αἱ ἀποστάσεις τῶν σημείων ἀπὸ δύο ὡρισμένων σημείων τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ἔχουν σταθερὰν διαφοράν· πρβλ. παροβολὴ 16).

ὑπερβολία (ἡ) Ἡσ. «ὑπερβολή»· **2)** αὐτ. «κόρος»· **3)** αὐτ. «ὕβρις».

ὑπερβολικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερβολήν, ὁ ἐνέχων ὑπερβολήν, ὁ μεθ' ὑπερβολῆς γινόμενος ἢ λεγόμενος: Πολύβ.18,29,13 **δακούσης δὲ τῆς εὐχαριστίας ὑπερβολικῆς γενέσθαι**, - **ὑπερβολικαὶ φιλοφρονήσεις - ἀξιώσεις, - ὑπερβολικὴ ἀφήγησις**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπερβαίνων τὸ σύνηθες, τὸ κανονικὸν ἢ τὸ ἀνεκτὸν ὅριον: **ὑπερβολικὴ ζέστη - κρύο**· **3)** ὁμ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ λέγων ὑπερβολάς, ὁ μεγαλοποιῶν τὰ πράγματα: **μὴν εἶσθε ὑπερβολικοὶ ποτέ**· **4)** ὁμ. νεώτ. μαθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωμετρικὴν ὑπερβολὴν ἢ ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ταύτης: **ὑπερβολικὴ γεωμετρία** (ἡ στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ἐκ σημείου ἐκτὸς εὐθείας κειμένου ἄγονται πρὸς τὴν εὐθεῖαν δύο παράλληλοι καὶ πλῆθος εὐθειῶν κειμένων μεταξὺ τῶν δύο παραλλήλων καὶ μὴ τεμνουσῶν τὴν εὐθεῖαν), - **ὑπερβολικὴ ἕλιξ, - ὑπερβολικὸν κάτοπτρον**.

ὑπερβολικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά, συγκρ. -ώτερον, ὑπερβαλλόντως, ὑπερβλήδην, καθ' ὑπερβολήν, λίαν, παραπολύ: Πολύβ.2,62,9 **ὑπερβολικῶς ἀποκρινόμενος**, αὐτ.5,32,2, αὐτ.7, 12,8 **μικρῷ ὑπερβολικώτερον εἰπεῖν**, - **ὑπερβολικὰ φιλάργυρος, - μᾶς τὰ παρέστησε ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον**.

ὑπερβολιμαῖος-α-ον Σουΐδ. «ὁ ἐν ὑπερβολῇ ὢν ἢ ὁ ὑπερβολαῖς χρώμενος».

ὑπερβόλιμος-ον σχόλ. ὁ ὑπερτιθέμενος, ὁ ἀναβολὴν ἐπιδεχόμενος: Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.592 **δίκη** ὑπερβόλιμος (ἀπόφασις δικαστικὴ ἀναβαλλομένη).

ὑπερβολοειδής-οῦς-ές μτγν. χαρακτηρισμὸς ἑνὸς τῶν τεσσάρων τόπων τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, ὁ ὕψιστος: Ἀνών.Μουσ.76,11 **τόποι φωνῆς τέσσαρες, ὑπατοειδής, μεσοειδής, νητοειδής, ὑπερβολοειδής**· **2)** νεώτ. μαθ. ὁ ὅμοιος πρὸς γεωμετρικὴν ὑπερβολὴν βλ.λ.12).

ὑπερβορειοανατολικός (ὁ) νεώτ. ἄνεμος πνέων μεταξὺ τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ βορειανατολικοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος, μεσαπηλιώτης βλ.λ.

ὑπερβορειοδυτικός (ὁ) νεώτ. ἄνεμος πνέων μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ καὶ βορειοδυτικοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος, σκιρωνοζέφυρος, πονεντομαΐστρος.

ὑπερβόρειος-ον κ. νεώτ. Ἰων. **ὑπερβόρεος-η-ον** ὁ ἐγγὺς τοῦ βορείου πόλου, εἰς βορειότατον τόπον τῆς γῆς κείμενος ἢ κατοικῶν, ὅθ. **ὑπερβόρε(ι)οι (οἱ)** ὡς οὐσ. φανταστικός τις λαὸς τῶν βορειοτάτων χωρῶν διακρινόμενος ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ εὐδαιμονίᾳ: Ὕμν.Ὁμ.6,29, Πίνδ.Π 10,30 **ναυσὶ δ' οὔτε πεζὸς ἰὼν ἂν εὕροις ἐς Ὑπερβορέων ἀγῶνα θαυματὰν ὁδόν**, Ἡρ.4,32· ‖ παροιμ. τύχη **ὑπερβόρεας** ἐπὶ εὐτυχίας μεγίστης ἢ ἀσυνήθους καὶ ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπινα: Αἰσχ.Χο.373.

ὑπερβορίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ ὑπερβόρε(ι)ος, γυνή, κόρη ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν ὑπερβορείων: Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,43.

ὑπερβράζω μτγν. βράζω τι καθ' ὑπερβολήν, εἰς ὑπὲρ τὸ κανονικὸν βαθμόν: ΑΠ 11,248 πίσσα **ὑπερβρασθεῖσα πυρὸς φλογί**.

ὑπερβραχυκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὴν κεκανονισμένην διάστασιν μήκους τοῦ **κρανίου βραχυκεφάλων βραχυκεφαλία**.

ὑπερβραχυκέφαλος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὑπερβραχυκεφαλίαν βλ.λ.

ὑπερβριθής-οῦς-ές ποι. ὁ ὑπερβαρής, παραπολὺ φορτωμένος, κατάφορτος, βαρύτατος: Σαφ.Αἰ. 951 **ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν**.

ὑπερβρυχῶμαι-άομαι μτγν. καθ' ὑπερβολὴν βρυχῶμαι: Τρυφιόδ.310.

ὑπερβρύω μτγν. βρίθω καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ὑπερβολλόντως πλήρης, ἔχω ὑπεραφθονίαν τινός: Λουκ.Ρητ.Διδ.6 τὸ **τῆς Ἀμαλθείας κέρας . . παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον**.

ὑπερβύω μτγν. καθ' ὑπερβολήν, παραπολὺ βύω, στουπώνω, ἐν χρ. τὸ παθ.: Εὐσ. κτ. Μαρκέλλ.77C **ὑπερβεβυσμένος τὰ ὦτα**.

ὑπερβώια (ἱερά) (τὰ) Ἐπιγρ. ὀνομασία κρητικῆς τινος ἑορτῆς: ἀναγινωσκόντων **δὲ τὰν στάλαν . . ἐν τοῖς ὑπερβωΐοις**.

ὑπεργάζομαι, μέλλ. **-άσομαι**, ἐργάζομαι τὴν γῆν παρασκευάζων αὐτὴν πρὸς σποράν, προεργάζομαι: Ξεν.Οἰκ.16,10 **τῷ σπόρῳ νέον ὑπεργάζεσθαι**, Θεόφρ.ΦΙ 3,1,6, Διον.Ἀλ.Ρωμ.10,17· **2)** καταβάλλω, ὑπερνικῶ, ὑποτάσσω: Εὐρ.Ἱππ.504 **ὑπείργασμαι ψυχὴν ἔρωτι**· **3)** κρυφίως ποιῶ, ὑποκεκρυμμένως ἐνεργῶ: Πλαύτ.Γάλβ.9· **4)** ὑπηρετῶ: Εὐρ.Μήδ.871 **ἐπεὶ νῷν πόλλ' ὑπείργασται φίλα**.

ὑπεργαλακτία (ἡ) νεώτ. ὑπέρμετρος ἔκκρισις γάλακτος ἀπὸ τῶν ἀδένων τῶν μαστῶν, ὀφειλομένη εἰς διάφορα ἰδιοσυγκρασικὰ καὶ διαιτητικὰ αἴτια.

ὑπεργαμία (ἡ) Φώτ. «ὀφιγσμία».

ὑπεργάνυμαι μτγν. μεγάλως, **ὑπερβαλλόντως** χαίρω, ἀγάλλομαι: Φιλόστρ.Εἰκ.1,5.

ὑπεργαργαλίζω μσν. ὑπερβαλλόντως, πάρα πολὺ γαργαρίζω: Εὐμάθ.3,7 (δ.γρ. ὑπογαργαρίζω).

ὑπέργειος-ον (γῆ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν γῆν, ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ὤν, ἀντίθ. τρωγλοδυτικός: Ἀριστλ.ΖΙ 1,1,27· ‖ μτγν. κ. νεώτ ὁ ὑπὲρ τὴν γῆν, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐπίγειος, ὑπόγειος: Πολυδ.5,150· ‖ μσν. **οἱ ὑπέργειοι** κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ οἱ ἀντίποδες: Εὐστ.Πον.89,88· ‖ ἐπίρρ. **ὑπεργείως** ὑπὲρ τὴν γῆν: Σώφρ.3441C.

ὑπεργέλοιος-ον ὁ ὑπερμέτρως γελοῖος: Δημ. 406 καὶ τὸ πρᾶγμα **ἦν ὑπεργέλαιον**.

ὑπεργεμίζω κ. νεώτ. ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολὴν γεμίζω, ἐν χρ. τὸ παθ.: Ξεν.Πρασ.4,39 **μὴ εἰ ἄγαν πολλὰ κτήσαιτο ἡ πόλις ἀνδράποδα, ὑπεργεμισθῇ τὰ ἔργα**.

ὑπεργέμω γέμω ὑπὲρ τὸ **δέον, εἶμαι** ὑπερβαλλόντως πλήρης πράγματός τινος: Ἀλεξ.Ἐπτ.1 **γόγγρου δ' ὁμοῦ σωρευτὰ πιμελῆς μέλη ὑπεργέμοντα**, Πολύβ.4,75,8· κ. ἀπολ.: Ἀλεξ.Συντρ.1 **ὡς ἡδὺ πᾶν τὸ μέτριον οὔθ' ὑπεργέμων ἀπέρχομαι νῦν οὔτε κενός**.

ὑπεργένεσις-**εως** (ἡ) **νεώτ.** βιολ. ὑπερβολική, ἀνώμαλος αὔξησις ὀργανισμοῦ τινος ἢ ὀργάνου.

ὑπεργεννῶμαι-άομαι Ἡσ. «ὑπερφύομαι».

ὑπεργευσία (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπεργευσις-εως** παθολογικὴ αὔξησις τῆς αἰσθήσεως τῆς γεύσεως **ἐξ** ὑπερδιεγέρσεως τῶν γευστικῶν νεύρων.

ὑπεργηθέω μτγν. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως χαίρω, ἀγάλλομαι: Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ:270B.

ὑπεργηράσκω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν γηράσκω, καθίσταμαι ὑπέργηρως, πολὺ γέρων: Ἀπολλδ.π.Διογ.Λ 8,52 **ἡ γὰρ οὐκ ἔτ' ἦν ἡ παντελῶς ὑπεργεγηρακώς**, Πολυδ.9,18.

ὑπεργήρειος-ον σχόλ. ὁ τοῦ ὑπεργήρου βλ.λ.): Σχόλ.Λυκόφρ.18.

ὑπέργηρος-ον κ. νεώτ. δ.γρ. τοῦ ὑπέργηρως βλ.λ.

ὑπέργηρως-ων κ. νεώτ. ὁ ὑπερμέτρως, ὁ πάνυ γέρων, ἐσχατόγηρος: Βάβρ.47,1, Λουκ.Νεκρ.Δ 27,9, Ζηνόβ.Παροιμ.6,18 **Τιθωνοῦ γῆρας ἐπὶ τῶν πολυχρονίων καὶ ὑπεργήρων τάττεται**· **2)** τὸ **ὑπέργηρων ὡς** οὐσ. τὸ **ἔσχατον γῆρας, τὰ βα-**

θιά γηρατειά : Αἰσχ.᾽Αγ.79 **τό θ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη κατακαρφομένης.**
ὑπεργίγνομαι μτγν. ἐπὶ πλέον γίγνομαι, ὑπεράφθονός εἰμι, ὑπερπλεονάζω : Ἐπιφάν.2,178C **διὰ τοῦ ὑπεργίγνεσθαι τὸ τέταρτον τοῦ μοδίου.**
ὑπεργλίχομαι μσν. γλίχομαι καθ' ὑπερβολήν, σφόδρα ἐπιθυμῶ : ΚΜανασσ.Χρον.1307 **ὑπερεγλίχετο .. συνεῖναι τούτῳ.**
ὑπεργλυκάζω μσν. εἶμαι ὑπερβαλλόντως γλυκύς : Πισίδ.Γ'Ἑξαήμ.422.
ὑπεργλυχαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ πέρα τοῦ φυσιολογικοῦ ὁρίου αὔξησις τοῦ ποσοῦ τοῦ σταφυλοσακχάρου ἐν τῷ αἵματι.
ὑπεργολαβία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ ἐργολάβου ἀνάθεσις τῆς ἐκτελέσεως ἀναληφθέντος ὑπὸ αὐτοῦ ἔργου ἢ τμήματος αὐτοῦ εἰς ἄλλον ἐργολάβον.
ὑπεργολάβος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναλαμβάνων ὑπεργολαβίας.
ὑπέργομος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον πεφορτωμένος, παραπολὺ φορτωμένος : Στράβ.17,1,50 **ἂν μή τις ὑπέργομον ποιήσῃ τὸ πορθμεῖον,** Ἐπιφάν.2,178C **μόδιος ὑπέργομος.**
ὑπεργονία (ἡ) μτγν. ὑπερβολική, μεγίστη γονιμότης : Φίλ.2,526 **τῆς πεδιάδος ἀφθονώτατον ὑπεργονίας τὸν τοῦ σίτου καρπὸν ἀναγούσης.**
ὑπεργράφω μσν. γράφω, ζωγραφῶ ὑπέρ **τι,** ὑπεράνω τινός : Θεοφάν.273.
ὑπέργυ(ι)ος-ον (γύη) Ἡσ. «ὑπερμήκης».
ὑπερδαπάνη (ἡ) μσν. ὑπὲρ τὸ **μέτρον,** ὑπερβολική δαπάνη : Εὐστρ.2345Β.
ὑπέρδασυς-εας-υ ὁ καθ' ὑπερβολὴν δασύς, τριχώδης, λάσιος, παραπολὺ μολλιαρός : Ξεν.ΚΠ 2,2, 28 **ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον· 2)** ἐπὶ φυτοῦ, ὁ λίαν πυκνόφυλλος, ὁ ἔχων πυκνότατον φύλλωμα : ΑἰλΖΙ 7,6 **κιττὸν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπέρδασυν.**
ὑπερδεής-οῦς-έος-ές (δέος), ἐπ. αἰτ. **ὑπερδέα ὁ** ὑπεράνω παντὸς φόβου ὤν, ἄφοβος, ἀτρόμητος : Ἰλ.Ρ 330 **ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας· 2)** Ἡσ. «ὑπεραγόντως ἐνδεὴς ἢ ἐλάσσων κατὰ δύναμιν».
ὑπερδείδω φοβοῦμαι ὑπέρ τινος, διά τινα : Αἰσχ. Ἑπτ.292 **δράκοντα .. τέκνων ὑπερδέδοικε,** Σοφ. Ἀντ.82 **ὡς ὑπερδέδοικά σου· 2)** φοβοῦμαι ὑπερβαλλόντως, αἰσθάνομαι ὑπέρμετρον, μέγαν φόβον : Θεμίστ.138C· **3)** ἀπολ. διατελῶ ἐν μεγίστῳ φόβῳ : Ἡρ.8,94 **ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα.**
ὑπερδειμαίνω φοβοῦμαι ὑπερμέτρως, λίαν : Ἡρ.5,19 **οἷα ὑπερδειμαίνων τοὺς Πέρσας.**
ὑπέρδεινος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν δεινός, φοβερός, καταπληκτικὸς ἢ ἐπικίνδυνος : Δημ.551 **τὸ πρᾶγμά μοι εἰς ὑπέρδεινον περιέστη,** Λουκ.Τίμ. 13· **2)** μτγν. ὁ λίαν δεινός, ἐπιδέξιος, ἱκανώτατος : Δίων Χρ.2,215, Πολυδ.4,20 **ὑπέρδεινος ῥήτωρ.**
ὑπερδειπνῶ-έω Ἡσ. «ὑπερτρυφῶ».
ὑπερδεκαπλάσιος-α-ον μσν. πλέον ἢ δεκαπλάσιος : Εὐστ.190,11 **ὑπερδεκαπλασίους εἶναι τῶν Τρώων τοὺς Ἕλληνας.**
ὑπερδεκατάλαντος-ον ὁ πλέον ἢ δέκα ταλάντων ἄξιος, πλειότερος τῶν **δέκα** ταλάντων : Φάλαρ Ἐπιστ.113 **ὑπερδεκατάλαντος βλάβη.**
ὑπερδέξιος-ον ὁ κείμενος ὑπεράνω καὶ δεξιά τινος : Ξεν.᾽Αν.4,8,2 **εἶχον ὑπερδέξιον χωρίον .. χαλεπώτατον, καὶ ἐξ ἀριστερᾶς ..** ποταμόν· **2)** ὁ ὑπεράνω, ὑψηλότερόν τινος κείμενος : αὐτ. 3,4,37 **καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ βάρβαροι,** αὐτ.5,7,31· κ. μτ. γενικ. : Πολύβ.1, 30,7 **λόφος ὑπερδέξιος τῶν πολεμίων,** αὐτ.10,30,7· κ. **ἐπὶ** ποταμῶν : Στράβ.13,1,22 **ἔστι δὲ ἡ Σηστός .. ὑπερδέξιος τοῦ ῥοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς** (κεῖται ἀνωτέρω τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ)· || φρ. ἐξ **ὑπερδεξίου - ἐξ ὑπερδεξίων** ἄνωθεν : Ξεν.Ἑλλ.7,4, 13, **αὐτ.4,2,14,** Πολύβ.3,43,3 **εἶχον δὲ τὴν μὲν ἐξ ὑπερδεξίου καὶ παρὰ τὸ ῥεῦμα τάξιν οἱ λέμβοι,** Λουκ.Τίμ.45· **3)** μτγν. μτφ. ἀνώτερος, προέχων ἔν τινι, ὑπέρτερος : Πολύβ.5,102,3 **ὑπερδέξιος τῶν πολέμῳ· 4)** μτγν. **ὁμ.** νικητής : Πλαύτ.Νομ.20 **ὑπερδέξιον τῆς κακίας τὴν ἀρετὴν καταστῆσαι.**
ὑπερδέομαι μτγν. δέομαι ὑπέρ τινος : Διον. Ἀρεοπ.᾽Επιστ.8,446,4.
ὑπερδέω μτγν. δένω τι ἐπάνω εἴς τι ἢ ὑπεράνωθεν δένω, ἀπανωδένω : ΑΠ 6,166 **τοῖς μηροῖς αὐτὴν** (τὴν κήλην) **γὰρ ὑπερδήσας ἐκολύμβα.**
ὑπερδιαλέγομαι μτγν. ὑπέρ τινος, περί τινος διαλέγομαι : Λουκ.Φιλοφ.38 **τοῦ ἥρωος ὑπερδιαλεχθέντος** (δ.ἀνάγν. **ὕπαρ** διαλεχθέντος).
ὑπερδιατείνομαι ὑπὲρ τὸ μέτρον διατείνομαι, τεντώνομαι, ἀγωνίζομαι φωνάζων, ὁμιλῶν : Δημ. 770 **ἐν δὲ τεθαύμακα ὁρῶν ὑπερδιατεινόμενον,** αὐτ.501 **ὑπερδιατεινόμενον κύριαν παιῆσαι τὸν νόμον,** Λουκ.Ἑρμότ.25.
ὑπερδιεγερσιμότης-ητος (ἡ) νεώτ. κατάστασις τοῦ νευρικοῦ συστήματος, καθ' ἣν τοῦτο διεγείρεται ὑπερμέτρως ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἐρεθισμῶν.
ὑπερδιέγερσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβάλλουσα νευρικὴ ἢ ψυχικὴ διέγερσις.
ὑπερδικάζω μτγν. ὑπερασπίζομαί **τινα ἐν δι**καστηρίῳ, συνηγορῶ : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.9,5.
ὑπερδικαιῶ-όω σχόλ. καθ' ὑπερβολὴν **δικαιῶ,** τιμωρῶ μετ' αὐστηρότητος : Σχόλ.Πίνδ.Π 10,68.
ὑπέρδικος-ον ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν δίκαιος, ὁ σφόδρα αὐστηρός : Πινδ.Π 10,44 **φυγόντες ὑπέρδικον νέμεσιν·** κ. **ἐπὶ** προγμ. : Σοφ.ΑΪ.1119 **τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει·** || ἐπίρρ. **-ίκως** : Αἰσχ.᾽Αγ.1396· **2)** σχόλ. ὁ συνηγορῶν ὑπέρ τινος ἐν δικαστηρίῳ, συνήγορός τινος· Ἡσ. «ὑπέρδικοι· συνήγοροι οἱ τὸ δίκαιον ὑπερβαίνοντες» : Σχόλ.Πλάτ.Φαιδ.86Β.
ὑπερδικῶ-έω ἐν δικαστηρίῳ ὑπέρ τινος ὁμιλῶ, συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαι **ἐν** δίκῃ τινά : Αἰσχ.Εὐμ.652 **πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς,** Πλάτ.Φαιδ.86Ε, Δίων Κ 38,10 **ὑπὲρ αὐτοῦ τότε .. ὑπερδικῶν·** κ. ἀπόλ. : Πλούτ.᾽Ηθ.694Ε.
ὑπερδισκεύω μτγν. ῥίπτω τὸν δίσκον **πέρα** τοῦ σημείου εἰς ὃ ἄλλος τις ἐξίκετο, ὑπερτερῶ τινα **εἰς τὴν** δισκοβολίαν· ὅθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερακοντίζω : Κλήμ.᾽Αλ.Στρωμ.834 **ὑπερεδίσκευσεν .. τὴν ἐπιτομὴν τῆς σωτηρίας.**
ὑπερδισκῶ-έω ὑπερδισκεύω βλ.λ. ἐν μτφ. **ἐνν.** : ΑΒ 67,27 **ὑπερδεδίσκηκας πονηρίᾳ πάντας.**
ὑπερδισύλλαβος-ον μτγν. κ. νεώτ. **ἐπὶ λέ**ξεων, ὁ ἔχων ὑπὲρ τὰς δύο συλλαβάς, πολυσύλλαβος : Ἀρκάδ.11, Δράκ.47,20.
ὑπέρδιψος-ον μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως **διψῶν** : Ἱππιατρ.177,6 **ὥστε αὐτὰ ὑπέρδιψα ποιεῖν.**
ὑπερδιψῶ-άω μτγν. κ. μσν. διψῶ ὑπερβολικά, κατέχομαι **ἐξ** ὑπερβολικῆς δίψης : Γαλ.4,569· **2)** μτφ. σφόδρα, ὑπερμέτρως ἐπιθυμῶ : Γρηγ. Νύσσ.1,269Β **ὑπερδιψᾷ τοῦ βελτίονος,** ΚΜανασσ. Χρον.6122 **τὴν μονάστριαν ζωὴν .. ὑπερεδίψα.**
ὑπερδιώκω μτγν. διώκω, ἐπιδιώκω λίαν, μετὰ σπουδῆς, μετὰ ζήλου : Γρηγ.Ναζ.1,912C **τὴν τοῦ βίου ῥᾳστώνην ὑπερδιώκειν.**
ὑπερδόκιμος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὑπερβαλλόντως δόκιμος : Ὠριγ.Φιλοσοφούμ 3259 (ἔκδ.Μί.).
ὑπερδοκῶ-έω μτγν. νομίζω τι θετικώτατον καὶ τὸ ἀποδέχομαι, ἐν χρ. μ. ἀπροσ. : Φιλόστρ.π Στεφ. **ὑπερδοκεῖ μοι ταῦτα.**
ὑπερδομοῦμαι-έομαι μτγν. δομοῦμαι, οἰκοδομοῦμαι ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Ἰώσ.ΠΙ 6,3,2 **ὧν ἡ συνάπτουσα γωνία τῆς φάραγγος .. ὑπερδεδόμητο.**
ὑπερδοξάζω μτγν. κ. μσν. ὑπερβαλλόντως λίαν δοξάζω, ἐπαινῶ, μεγάλως ἐξυμνῶ : Ἰγνάτ.Πο

λόκ.) ὡς ἐπὶ πέτραν ἀκίνητον ὑπερδοξάζω, Εὐστ. Πον.256,13 ἀλλ' ἔνδοξος ὑπερδοξάσει σε.

ὑπέρδουλος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν δοῦλος, πλέον ἢ δοῦλος : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.305, αὐτ. 310,13 πρόδηλον γὰρ ὅτι τὸ σύνοικος, σύνδουλος, ὑπέρδουλος.

ὑπερδοχή (ἡ) μτγν. ἡ ὑπέρμετρος δοχή, εὐωχία, ἡ πλέον ἢ δοχή : Φώτ.'Επιστ.256,9 τὸν δοχὰς ἡμῖν καὶ ὑπερδοχὰς περιθέμενον.

ὑπερδρέδνωτ (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὅ. ὑπερντρέντνωτ βλ.λ.

ὑπέρδριμυς-εος-υ σχόλ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν δριμύς : Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 7,3.

ὑπερδρόμων-ωνος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ὑπερωκεάνιον ἱστιοφόρον μὲ τρεῖς ἢ πλείονας ὀρθίους ἱστούς.

ὑπερδύναμαι μτγν. εἶμαι ὑπερδύναμος, ἔχω δύναμιν, ἰσχὺν ὑπερβολικήν : ΨΔιον.889D.

ὑπερδύναμος-ον μτγν. ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν δύναμιν, ὁ ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἰσχυρός : Θεμίστ.Λόγ.1,8B ὑπερδύναμον δύναμιν.

ὑπερδυναμῶ-όω μτγν. ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ ἐναντίον τινός: ΠΔ Ψαλμ.64,3 λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς· 2) Σουΐδ. «κατοδυναστεύω».

ὑπερδυναστεύω μτγν. ὑπερδυναμῶ βλ.λ. 2): 'Ηράκλειτ.'Αλληγ.25.

ὑπερδώριος-ον μτγν. ὄνομα μουσικοῦ τόνου, ὁ ὑψηλὸς δώριος : 'Ανών.Μουσ.38,1 οἱ τοῖς ὀρχηστικοῖς προσήκοντες μουσικοὶ ἑπτὰ τούτοις χρῶνται ὑπερδωρίῳ, λυδίῳ..

ὑπερεβδομηκονταέτης (ὁ,ἡ) 'Επιγρ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν ἑβδομήκοντα ἐτῶν.

ὑπερεγγυῶ-άω μτγν. ὑπερβαλλόντως, λίαν ἐγγυῶ, τὰ μάλιστα συνάπτω ἀρραβῶνας : Φίλ.2, 311 ὅταν ὁμολογίᾳ μὲν ὑπερεγγυήσωμεν.

ὑπερεγρήγορα μτγν. παρακ. τοῦ ὑπερεγείρω μτ. σημ. ἐνεστ. ἐγρηγορῶ, ἀγρυπνῶ ὑπέρ τινος : Φιλόστρ.Εἰκ.356.

ὑπερεθίζω μτγν. κ. μσν. ὀλίγον τι ἐρεθίζω, διεγείρω : Βάβρ.95,65, 'Αππ.'Εμφ.Πολ.2,94 οὐδὲν αὐτοὺς ὑπερεθίζειν ἔτι δεόμενος, Θεοφύλ.Σ 48,11.

ὑπερείδεος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ εἶδος ὤν : 'Ολυμπ.Φίλ.241 πρῶτα ἐκεῖνα (τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν) καὶ ὑπερείδεα.

ὑπερεῖδον ἀόρ. β' τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπερείδω κ. νεώτ., μέλλ. -σω, παθ. παρακ. ὑπερήρεισμαι ('Αριστλ.ΖΜ 4,12,33) κ.ὑπήρεισμαι (Διόδ. 1,47), ὑποβάλλω ὡς στήριγμα : Πινδ.Ν 8,47 πέτρᾳ ὑπερεῖσαι λίθον Μοισαῖον, Πλάτ.Φαίδ.99B· κ. παθ. : 'Αριστλ.ΖΜ 4,12,33 τοῖς τετράποσι πρὸς τὸ βάρος σκέλη ἐμπρόσθια ὑπερήρεισται· 2) μτγν. κ. νεώτ. ἐρείδω, στηρίζω, ὑποκάτωθεν, ὑποστηρίζω : Πλούτ.Ρωμ.28 τὸν ὑπερείδοντα τὴν ὀροφὴν κίονα πατάξαντα τῇ χειρὶ κλάσαι μέσον, αὐτ.Μάρκελλ.14, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,3.

ὑπέρεικος (ἡ) (ἐρείκη) μτγν. κ. **ὑπέρεικον** (τὸ) (Νίκ.'Αλεξ.616) εἶδός τι φρυγανοειδοῦς θάμνου ὑπερύθρου, ἔχοντος ἄνθος ὅμοιον πρὸς τὸ λευκόϊον, τὸ ὁποῖον διατριβόμενον ἐκκρίνει χυμὸν αἱματώδη, ὅ. ἀνδρόσαιμον : Διοσκ.3,161 (171).

ὑπέρειμι μτγν. κ. μσν. ὑπέρτερός εἰμι, εἶμαι ἀνώτερος, ὑπερέχω, ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω : ΨΔιον. 865, αὐτ.953C, 'Ιω.Λυδ.Μην.3, ΕΜ 664,20 ὑπέρεστε μὲν ἐν τῷ βουλεύειν καὶ περίεστε ἐν τῇ μάχῃ.

ὑπερειπεῖν, ἀόρ. τοῦ ὑπερλέγω, εἰπεῖν εἰς ὑπεράσπισίν τινος, συνηγορεῖν ὑπέρ τινος : 'Αριστλ. Οἰκ.2,21,4.

ὑπερείπω, ἀόρ. β' ὑπήριπον, ὑποσκάπτω τι, ἰδίᾳ ἀφαιρῶν κάτωθεν τὸ ὑποστήριγμα αὐτοῦ διὰ νὰ πέσῃ, καταρρίπτω, κατακρημνίζω : Πλούτ.'Ηθ. 71B τὸ ἅπτεσθαι τοῦ ἁμαρτάνοντος ὑπερείπει καὶ διεργάζεται τὴν κακίαν· κ. παθ. ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζομαι : αὐτ.Πομπ.74 ὑπερειπομένην καὶ περιπίπτουσαν, αὐτ.'Αντών.82· 2) ἀμτβ. ἐν τῷ ἀόρ. β' καταπίπτω, καταβυθίζομαι : 'Ιλ.Ψ 691 αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.

ὑπερεισέρχομαι μσν. ἐπάνωθεν εἰσέρχομαι ἢ εἰσέρχομαι ὑπὲρ τὸ δέον βαθέως : Λεόντ.Νεαπ. 172) ὑπερεισῆλθεν εἰς τὴν θάλασσαν.

ὑπέρεισις-εως (ἡ) μτγν. ὑποστήριξις : 'Επίκ.π. Διογ.Λ 10,44 τὴν ὑπέρεισιν οὐχ οἷά τε οὖσα ποιεῖσθαι.

ὑπέρεισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ὑποκάτω πράγματός τινος τιθέμενον ἔρεισμα, ὑποστήριγμα : 'Αριστλ.ΖΜ 2,9,10 τοῖς μεγάλοις (ζῴοις) ἰσχυροτέρων δεῖ τῶν ὑπερεισμάτων, Πλούτ.'Ηθ.132A.

ὑπερειστικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρεισιν, ὑποστήριξιν : Οἰκουμ.'Αποκ. 336,4· || ἐπίρρ. -ῶς : Εὐστ.236,14.

ὑπερεκβλύζω μτγν. ὑπεράνωθεν ἐκβλύζω, ὑπερεκχειλίζω : Γρηγ.Νύσσ.1,302D.

ὑπερεκδίκησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπὲρ τὸ δέον ἐκδίκησις : Εὐάγρ.2836B.

ὑπερεκδικῶ-έω μτγν. λαμβάνω ὑπερβάλλουσαν ἐκδίκησιν χάριν τινός : 'Ιώσ.Αἰ 6,1,2 ὡς ὑπερεκδικοῦντος αὐτὴν τοῦ θεοῦ.

ὑπερέκεινα ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐπέκεινα, πέραν : ΚΔ Κορ.2,10,16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, Εὐστ.Πον.193,10.

ὑπερεκθεραπεύω διὰ περιποιήσεων ὑπερβολικῶν ἐπιζητῶ νὰ ἀποκτήσω, νὰ κερδήσω τὴν εὔνοιάν τινος : Αἰσχίν.2,154 ὑπερεκθεραπεύσας αὐτὸν καὶ προσαγαγόμενος.

ὑπερέκθεσις-εως (ἡ) νεώτ. φωτογρ. ἡ πέρα τοῦ κανονικοῦ ἔκθεσις εἰς τὸ φῶς τῆς φωτοπαθοῦς πλακός.

ὑπερεκκαίω μσν. καθ' ὑπερβολὴν ἐκκαίω : Μιχ.Νικήτ.π.Tafel.De Thessalon. 355, ΒίΜάρθ. ἐν SS Μσίου 5,415,29 τοῦ ἡλίου ὑπερεκκαίοντος.

ὑπερέκκαυμα-ατος (τὸ) μσν. μέγα ἔκκαυμα : Δαμασκ.11,777A.

ὑπερέκκειμαι μτγ. ὑπεράνω τῶν ἄλλων κεῖμαι, ἐξέχω : Πλούτ.'Ηθ.1066C (διόρθ. ὑπορ ἔκκειμαι).

ὑπερεκκρεμῶ-άω μτγν. ὑπεράνω ἢ ἐπάνωθεν καὶ ἔξω κρεμῶ, ἐν χρ. τὸ μέσ. : ΑΠ 5,92 ἣν ποτε καὶ στεφάνους προθύρων ὑπερεκκρεμάσωμαι.

ὑπερεκκρίνω μτγν. κ. νεώτ. καθ' ὑπερβολὴν ἐκκρίνω, ἐκχωρίζω : Διαγ.Λ.

ὑπερέκκρισις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὑπερβολικὴ ἔκκρισις : 'Αλέξ.Τραλλ.3,204 κατὰ τὰς καλουμένας ἰδίως παρὰ .. ἰατροῖς ὑπερεκκρίσεις.

ὑπερέκκρουσις-εως (ἡ) μτγν. πλήρης, ὁλοτελὴς ἐξαπάτησις : 'Επιφάν.1,248C χαυνῶσιν αὐτῶν τὴν γνώμην καὶ ἐπιτήδειον εἰς ὑπερέκκρουσιν.

ὑπερεκκύπτω μτγν. κ. μσν. ὑπεράνω ἐκκύπτω, ἐγείρομαι καὶ ἐκκύπτω, ἐξέρχομαι, ἀναφαίνομαι : Εὐσ.Εὐαγγ.'Απ.129D, Μεθόδ.173,20 εἰς τὸν ὑπερκόσμιον τόπον ὑπερεκκύψασαι.

ὑπερεκλάμπω μσν. ἐκλάμπω μεθ' ὑπερβαλλούσης λαμπρότητος, καθ' ὑπερβολὴν ἐκπέμπω λάμψιν : ΚΜανασ.Χρον.3281 ὑπερεκλάμπει γὰρ φαιδρῶς . . ἄλλος ἥλιος γίγας.

ὑπερεκνικῶ-άω μτγν. σφόδρα ἐκνικῶ, νικητὴς ὑπέρτερος ἀποβαίνω, κατανικῶ ὁλοσχερῶς : Εὐστ.'Εκκλ.'Ιστ.8,14.

ὑπερεκπαίω μτγν. ὑπεράνωθεν κτυπῶ· || ὅθ. μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω : Κλήμ.'Αλ.239,17 ὑπερεκπέπαικεν ἡ τρυφὴ καὶ τὴν ὀνομασίαν.

ὑπερεκπερισσεύω μτγν. ὑπερβολικήν τινος περίσσειαν ἔχω καὶ ἐκδίδω : 'Ιω.Χρυσ.11,653A.

ὑπερεκπερισσοῦ ἐπίρρ. μτγν. κ.μσν. κ. ὑπερεκπερισσῶς (Κλήμ.Ρώμ.1,20) μετὰ πλείστης περισσείας, ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ : ΚΔ 'Εφ.3,20, αὐτ.Θεσσ. 1,3,10 ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, Εὐστ.Πον.220,1, αὐτ.230,20.

ὑπερεκπερισσῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑπερεκπερισσοῦ βλ. : Κλήμ.Ρωμ.Ι,20.
ὑπερεκπίπτω μτγν., μέσ. μέλλ. -σοῦμαι, πέρα τοῦ σκοποῦ ἢ ἐπέκεινα ἐκπίπτω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ: Πλούτ.'Ηθ.877Α τῶν δέκα ὑπερεκπεσεῖται, Γαλ.4,93· 2) ἀπολ. χωρῶ πέρα παντὸς ὁρίου, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον : Λουκ.'Ερμότ.67 ὑπερεξέπιπτες ἀπομηκύνων τὸ πρᾶγμα, αὐτ.'Ορχ.83.
ὑπερεκπλέω μσν. ἐπάνωθεν ἐκπλέω ἢ ἐπέκεινα σημείου τινὸς ἐκπλέω : Πρόδρ.Ροδ.5,253.
ὑπερέκπληκτος-ον μσν. ὁ ὑπερθαύμαστος : Λαυρέντ.Βί.Διομήδ.Actt.Aug.3,269,25 ξένον τινὰ τρόπον καὶ ὑπερέκπληκτον.
ὑπερεκπλήσσω ὑπερμέτρως ἐκπλήσσω, ταράσσω τινά, τρομάζω : 'Ιώσ.ΑΙ 8,6,4· κ. παθ. ἐκπλήττομαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπὲρ πᾶν μέτρον, διατελῶ ἐν μεγίστῃ ἐκπλήξει : Ξεν.ΚΠ Ι,4,25 πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν τότε ὑπερεξέπληκτο ἐπ' αὐτῷ, Δημ. 19, Πλούτ.'Ηθ.523D, αὐτ.870Β.
ὑπερέκπτωσις-εως (ἡ) μτγν. ὑπέρμετρος ἔκπτωσις, ὑπερβολή : Λογγίν.'Υψ.15,18 τὰ παρὰ ταῖς ποιηταῖς μυθικωτέραν ἔχει τὴν ὑπερέκπτωσιν.
ὑπερεκτείνω μτγν. κ. μσν. ἐπάνωθεν ἢ ἐπέκεινά τινος, ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκτείνω, τεντώνω : ΚΔ Κορ.2,10,14 οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς· κ. παθ. ἐκτείνομαι ἐπέκεινα, πέρα τινός : Εὐστ.Πον.182,60.
ὑπερεκτιμῶ-άω μσν. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως ἐκτιμῶ : 'Ακροπ.Γ'Εγκ.Δαμασκ.Ι ASS Μαΐου 2,750,44 ὑπερεκτιμᾷ τὰ ἐντελῆ ἐξεπίτηδες.
ὑπερεκτίνω μτγν. ἐκτίνω ὑπέρ τινος, πληρώνω δι' ἄλλον : Λουκ.Νεκρ.Δ 22,2 εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν.
ὑπερέκτισις-εως (ἡ) 'Ησ. «ὑπεραπότισις».
ὑπερεκτιστής (ὁ) μτγν. ὁ ὑπερμέτρως, πλουσιοπαρόχως ἀνταποδίδων τι ἢ πληρώνων ὑπερβαλλόντως ὑπέρ τινος : Βασ.Ι,165D Θεὸν δὲ ὑπερεκτιστὴν τῶν πτωχῶν.
ὑπερεκτρέπομαι μτγν. ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκτρέπομαι, ἐκφεύγω διὰ παντὸς τρόπου : 'Αρετ. Χρον.Παθ.Ι,5.
ὑπερεκφεύγω ἐκφεύγω, διαφεύγω πλέον ἢ ἐπέκεινά τινος : 'Ιππ.482,14 κινδυνεύει δὲ καὶ ἐν τῇσι ἑπτὰ ἢν δὲ ταύτας ὑπερεκφύγῃ ...
ὑπερεκχειλίζω νεώτ. ἐπὶ ὑγροῦ ἢ τοῦ περιέχοντος αὐτό, ἐκχειλίζω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβολικά: ὑπερεξεχείλισεν ὁ ποταμός.
ὑπερεκχείλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερεκχειλίζω βλ.
ὑπερεκχέω μτγν. ἐκχέω ἐπάνωθεν, ὑπερεκχειλίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Διόδ.Σ 11,89 οὔτε ὑπερεκχεῖται τὸ ὑγρὸν οὔτε ἀπολείπει, ΑΙλ.ΖΙ 12,41.
ὑπερεκχύνομαι μτγν. ὑπερεκχέομαι, ἐκχύνομαι ἄνωθεν ὑπεράνω τινός : ΚΔ Λουκ.6,38 μέτρον καλόν, πεπιεσμένον . . καὶ ὑπερεκχυνόμενον.
ὑπερέκχυσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐπάνωθέν τινος, ὑπὲρ τὸ δέον ἔκχυσις, ὑπερεκχείλισις, πλήμμυρα : Πλούτ.'Ηθ.731C τὰ μέτρα τηρεῖ τοῖς πάθεσιν ὥσπερ ἡ θάλασσα ταῖς ὑπερεκχύσεσι, 'Ηλιόδ.ΑΙθ.Ι,5.
ὑπερέλασις-εως (ἡ) «ὑπέρθεσις, ὑπερβολή».
ὑπερελαύνω μτγν.-κ. μσν. πέρα, ἐπέκεινα ἢ ὑπεράνω ἐλαύνω : Κόϊντ.11,330 ἦμος δ' ὠκεανοῖο ῥοὰς ὑπερήλασεν· 2) μσν. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Φώτ.'Επιστ.321,22 πάντας τῇ σπουδῇ ὑπερελαύνειν, Μετοχ.Θ Σύμμ.804 πάντας ὑπερελάσας ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶσι.
ὑπερέλαφρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως ἐλαφρός : Ξεν.Κυν.5,31 ὑπερέλαφρον τεκμήριον δὲ ὡς ἐλαφρόν ἐστιν.
ὑπερεμῶ-έω ὑπερμέτρως ἐμῶ, δθ. μτφ. ἐπὶ φλεβῶν ἐξωγκωμένων ἐξ αἵματος καὶ διαρρηγνυομένων : 'Ιππ.467,23 ὑπερεμήσαντα τὰ φλέβια τὰ αἵματα τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον, αὐτ.32 ἢν ὑπερεμήσωσιν αἱ φλέβες ἐς τὴν κεφαλήν.
ὑπερεμπίπλημι ὑπὲρ τὸ δέον ἐμπίπλημι, γεμίζω : Γρηγ.Ναζ.Ι,757Α μὴ ὑπερεμπλήσας τὴν ἑαυτοῦ γαστέρα· κ. παθ. εἶμαι εἰς ὑπερβολὴν πλήρης : Ξεν.ΚΠ Ι,6,17 πρῶτον μὲν νὴ Δία πειρῶμαι μηδέποτε ὑπερεμπίπλασθαι, Λουκ.Συμπ.35, ΑΙλ.ΖΙ 14,25.
ὑπερεμπίπτω γλωσσ. ἐπάνωθεν ἐμπίπτω.
ὑπερεμφοροῦμαι-έομαι μτγν. ἐμφοροῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, φορτώνομαι ὑπερβολικά : Λουκ. 'Εταιρ.Δ 6,3 οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, αὐτ.Κρον.32.
ὑπερένδοξος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἔνδοξος : ΠΔ Δαν.3,30 ὑπέρυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας, ΨΔιον. 241Β, 'Ακολ.Μικροῦ 'Αποδείπνου Εὐχὴ εἰς Θεοτόκ. ὑπερένδοξε, ἀειπάρθενε, εὐλογημένη Θεοτόκε.
ὑπερενιαυτίζω μτγν. διορκῶ περισσότερον τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὑπὲρ τὸ ἔτος : 'Ιουλ.'Επιστ.24,392 μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ καὶ ὑπερενιαυτίζειν ἔξεστι.
ὑπερενοῦμαι-όομαι μτγν. εἶμαι πλήρως, ἐντελῶς ἡνωμένος εἰς ἕν : Ψ Διον.'Αρεοπ.637Α, Γρηγ. Ναζ.116,11 τὴν μίαν καὶ ὑπερηνωμένην θεότητα.
ὑπερένταςις-εως (ἡ) ἡ νεώτ. ὑπερβολικὴ ἔνταςις : ὑπερένταςις δυνάμεως - προσπαθείας.
ὑπερεντείνω νεώτ. ἐντείνω καθ' ὑπερβολήν.
ὑπερεντελής-οῦς-ές μτγν. πλέον ἢ ἐντελής, παντελῶς ἐντελής : ΔίωνΚ 47,17 οὐδὲ ἐξήρκει σφίσιν αὔτε ἡ μισθοφορία, καὶ ὑπερεντελὴς οὖσα.
ὑπερέντευξις-εως (ἡ) μτγν. ἔντευξις, δέησις, συνηγορία, μεσιτεία ὑπέρ τινος : Γρηγ.Ναζ.2,168C.
ὑπερέντιμος-ον μσν. ὁ εἰς τὸ ἔπακρον ἔντιμος : Φιλῆς 2,85 (ἔκδ.Mil.).
ὑπερεντρυφῶ-άω μτγν. ἐντρυφῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβαλλόντως, φέρομαι λίαν ἀλαζονικῶς πρός τινα : 'Αλκίφρ.Ι,37 ὑπερεντρυφᾶν ἡμῖν, Σχόλ.Σοφ.Τρ.281 ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ' 'Ηρακλέους λαιδορίᾳ.
ὑπερεντυγχάνω μτγν. μεσιτεύω, δέομαι ὑπέρ τινος : ΚΔ Ρωμ.8,26 αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν, Κλήμ.'Αλ.126.
ὑπερένωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πλήρης καὶ τελεία, ἡ παντελὴς ἕνωσις : Πρόκλ.Παρμ.920.
ὑπερεξάγω μτγν. ἐξάγω ὑπέρ τι, ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, νικῶ : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.10,8,5, αὐτ.8,12,5 ὥσπερεὶ ἐν ἀγῶνας βραβείοις ἀλλήλους ὑπερεξάγειν διαμιλλώμενοι.
ὑπερεξαίρω κ. μσν. ἐξαίρω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑψώνω, σηκώνω καθ' ὑπερβολήν, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ιππ.1133D, αὐτ.332,13 ὁμαλόν τι ὑπερεξῃρμένον τῶν ὑπὸ τι περιφέρειαν ἐχόντων· 2) μσν. ἐξαίρω, ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω εἰς ὑπερβολήν, λίαν : Εὐστ.1265,25.
ὑπερεξακισχίλιοι-αι-α οἱ ὑπερβαίνοντες τὸν ἀριθμὸν ἓξ χιλιάδες : Δημ.1375, 'Ιώσ.ΑΙ 17,2,4.
ὑπερεξανθῶ-έω μτγν. ἐξανθῶ, ἀνθῶ ὑπὲρ τὸ δέον, παραπολύ, ἐν πλησμονῇ : Πολυβ.6,54 πᾶν τὸ ὑπερεξηνθηκός, ὅπερ τὸ ἐκκεκαυληκὸς καλοῦσι.
ὑπερεξαπατῶ-άω μτγν. ἐξαπατῶ ὑπερβαλλόντως, παραπολύ : Πλούτ.'Ηθ.166Ε.
ὑπερεξάπτω μτγν. κ. νεώτ. ἐξάπτω, ἀνάβω εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν, ὑπερμέτρως : ΑΙλ.ΖΙ 9,20.
ὑπερεξάρχω μσν. κρατῶ τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν εἰς χεῖράς μου, εἶμαι ἀνώτατος ἄρχων, μτ. γενικ. : ΚΠορφ.Πρὸς υἱὸν Ρωμαν.201,8.
ὑπερέξαφις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἔξαφις, ἄναμμα : Φιλάπ.'Ιω.Κοσμοπ.12,13 ὑπερβολὴ καὶ ὑπερέξαφις πυρός.
ὑπερεξέρχομαι μτγν. ἐξέρχομαι πέρα, ἐπέκεινά τινος : 'Αθανάσ.Ι,444C.
ὑπερεξέχω μσν. ἐξέχω ὑπέρ τινα, ὑπερτερῶ εἰς ὑπερβολήν : Κάλλιστ.ἐν Fabr.Bibl.Gr.10,441.

ὑπερεξηκοντέτης-ους-ες ὁ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη γεγονώς : Ἀριστφ.Ἐκκλ.982.
ὑπέρεξις-εως (ἡ) ἕξις ἢ ἰδιότης ὑπερβολική, ὑπέρμετρος : Πλάτ.Τίμ.87Β **οἷαν ὑπερσκελὲς ἢ καί τινα ἑτέραν ὑπέρεξιν.**
ὑπερεξισχύω μσν. ἰσχύω τὰ μέγιστα, εἶμαι ὑπερβαλλόντως ἰσχυρός : Μεθόδ.207,28.
ὑπερεόρτιος-ον μτγν. ὁ ὑπέρτερος οἱασδήποτε ἑορτῆς : Ἐπιφάν.2,277D **αὕτη ἡμῶν ἡ πασῶν τῶν ἑορτῶν ὑπερεόρτιος.**
ὑπερεπαινῶ-έω κ. νεώτ. ἐπαινῶ ὑπερβαλλλόντως, λίαν : Ἡρ.Ι,8 **καὶ τὸ εἶδος τῆς γυναικὸς ὑπερεπαινέων**, Ἀριστφ.Ἱππ.680 **οἱ δ᾽ ὑπερεπῄναυν .. με ἅπαντες**, Πλάτ.Εὐθ.303Β.
ὑπερεπαίρω μτγν. ἐπαίρω, ὑψώνω ὑπερμέτρως, ὁθ. μτφ. ὑπερεκθειάζω : Ἀππ.Καρχ.42 **τὸν κίνδυνον τοῦ παρόντος ἀγῶνος ἑκάτερος τοῖς ἰδίοις ὑπερεπῆρεν**, αὐτ.Ἐμφ.Πολ.Ι,ΙΙ.
ὑπερέπαρσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ὑπερεπαίρεσθαι, ὑπέρμετρος ἔπαρσις : Ἀκύλ.ΠΔΨαλμ.47,4.
ὑπερεπείγω μτγν. ὑπερμέτρως ἐπείγω, βιάζω : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,114, Δίων Κ 59,21 **αἱ δαπάναι ὑπερήπειγον αὐτόν.**
ὑπερεπιθυμῶ-έω ἐπιθυμῶ λίαν, ὑπερμέτρως : Ξεν.ΚΠ 4,3,21, αὐτ.6,1,5.
ὑπερεπικλίνω μτγν. ἐπικλίνω ἄνωθεν, ἐπακουμβῶ : Ἰάμβλ.Προτρ.350 **εἰ μὴ ἄρα τις ὑπερεπικλίνῃ αὐτὰς ἀναστρέφων.**
ὑπερεπιστήμων-ονας-ον ὁ ὑπερίστωρ, ὑπερμέτρως ἔμπειρος, ἐπιστήμων : ΑΒ 312,29.
ὑπερεπιτατικός-ή-όν σχόλ. ὁ λίαν ἐπιτατικὸς ἢ ὁ διπλῆν ἐπίτασιν σημαίνων : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 271.
ὑπερεπιτείνω μτγν. ἐντείνω, τεντώνω, λίαν ἰσχυρῶς : Φιλόστρ.Εἰκ.20 **ἡ δ᾽ ἀκριβὴς καὶ ὑπερεπιτείνουσα**, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,59 **κάνναβις ὑπερεπιτείνει τὰ σημαινόμενα.**
ὑπερέπτω ὑποκάτωθεν ἐρέπτω, κάτωθεν τρώγω, κατατρώγω, παρασύρω, ἐπὶ ποταμοῦ ἢ ρύακος ὑποτρώγοντος τὴν ἑαυτοῦ κοίτην καὶ παρασύραντος τὴν ἑαυτοῦ ἰλύν : Ἰλ.Φ 271 **κονίην ὑπέρεπτε ποδοῖιν᾽** 2) μτφ. ἐπὶ πάθους, κατατρώγω κρυφίως : Κόϊντ.7,377 **λυγραὶ δ᾽ ὑπέρεπτον ἀνίαι.**
ὑπερερεθίζω μτγν. ἐρεθίζω ὑπερβαλλόντως, καθ᾽ ὑπερβολήν : Βασ.3,457.
ὑπερερμηνευτική (ἡ) νεώτ. ἡ καθ᾽ ὑπερβολὴν χρῆσις τῆς ἑρμηνευτικῆς εἰς θρησκευτικὰ ἰδίᾳ κείμενα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ἀλληγορικῶν ἐννοιῶν.
ὑπερερρωμένως ἐπίρρ. μτγν. ὑπερβαλλόντως, λίαν ἐρρωμένως, ἰσχυρότατα, ζωηρότατα : Πολυδ. 4,89 **Ἀγλαῒς σάλπιγγι ὑπερερρωμένως ἐχρήσατο.**
ὑπερερυθροκύττωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πέρα τοῦ κανονικοῦ αὔξησις τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος, ὑπερερυθραιμία, πολυερυθραιμία, πολυερυθροκυτταραιμία.
ὑπερέρχομαι ἔρχομαι, περῶ ἄνωθεν, ὑπερβαίνω : Ξεν.Ἀν.4,4,3 **μέχρι ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ**, Αἰλ.ΖΙ 16,21 **ὑπερελθόντι τὰ ὄρη**, Ἰώσ.ΑΙ 3,1,5 **ὄρνεον τὴν θάλατταν ὑπερελθόν**, αὐτ.11,8,3᾽ 2) ὑπερέχω, εἶμαι ἐκπρεπής ἔν τινι : Πίνδ.Ο 13,20 **ἄκραις ἀρεταῖς ὑπερελθόντων ἱεροῖς ἐν ἀέθλοις.**
ὑπερερῶ-άω μτγν. ὑπερμέτρως ἐρῶ, ἀγαπῶ ὑπερβολικά : Αἰλ.ΠΙ 12,1 **ὑπερηράσθη ταύτης.**
ὑπερεσθίω, μέλλ. ὑπερέδομαι, εἰς ὑπερβολικὴν δόσιν ἐσθίω, παρατρώγω : Ξεν.Ἀπομν.Ι,2,4 **τὸν ὑπερεσθίοντα ὑπερπονεῖν ἀπεδοκίμαζε.**
ὑπερεσία (ἡ) δημ. τ. τοῦ ὑπηρεσία βλ.λ.
ὑπερέσσω μτγν. κ. ὑπερέττω βραδέως, ἡσύχως ἐρέσσω, κωπηλατῶ, τραβάω κουπὶ σιγὰ σιγά : Αἰλ.ΖΙ 13,2 **ὑπερέττει δὲ οἱ παῖς ἡσυχῇ, προμαθὼν τῆς ἐλάσεως τὸ σχολαῖον** (κώδ. ὑπηρετεῖ).
ὑπερέσχεθον ποι. ἀόρ. β᾽ τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπερέτης (ὁ) δημ., θηλ. ὑπερέτρια κ. ὑπερέτρα, ὑποκορ. ὑπερετάκος, ἀντὶ τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ. : Χατζόπ.Ὑπεράνθρ.26 **ἤτανε περσότερο σὰν κόρη τοῦ σπιτιοῦ, παρὰ σὰν ὑπερέτρια.**
ὑπερετῶ-άω δημ. τ. τοῦ ὑπηρετῶ βλ.λ.
ὑπέρευ ἐπίρρ. κάλλιστα, ἐξαιρέτως καλά, ὡραιότατα : Πλάτ.Θεαίτ.185D **ὑπέρευ ἀκολουθεῖς** (μὲ τὸ παραπάνω καλά), Ξεν.Ἱέρ.6,9 **ὑπέρευ μοι δοκεῖς λέγειν**, Δημ.288 **ὑπέρευ πεπολίτευμαι.**
ὑπερευαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ὑπερβάλλοντα βαθμὸν ἀνεπτυγμένη εὐαισθησία.
ὑπερευαίσθητος-ον νεώτ. ὁ λίαν, ὁ εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν εὐαίσθητος.
ὑπέρευγε μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ εὖγε βλ.λ.᾽ Ἡσ. «ὑπέρευγε᾽ ὑπερκάλως» : Λουκ.Παράσ.9.
ὑπερευγενής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ εἰς μέγαν βαθμόν, ὁ λίαν εὐγενής : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.
ὑπερεύγομαι μτγν. ἐκ τῶν ἔνδον ἐρεύγομαι κ. ἐπὶ ποταμίου ρεύματος, ρέω, τρέχω : Ἀπολλ.Ρ 2,984 **ὁ δ᾽ ἀμφαδὸν ἄμμιγα παύροις Πόντον ἐς Ἄξεινον κυρτὴν ὑπερεύγεται ἄκρην** (σχόλ. **ὁ δὲ** (φανερῶς) ὑπὸ τὴν κυρτὴν ἄκραν συμμεμιγμένας τοῖς ἄλλοις εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον ῥεῖ»).
ὑπερευδαιμονῶ-έω εἶμαι λίαν εὐτυχής, μακάριος, ἀπολαύω μεγάλης, πλήρους εὐδαιμονίας : Ἀριστλ.Ρητ.2,8,3, Λουκ.Ὄνειρ.20 **ἐγέλας ἂν ἐπὶ σαυτῷ πρῶτον οἰηθέντι ὑπερευδαιμονεῖν ἀεὶ τὸν πλοῦτον** (δ.γρ. ὑπερευδαίμονα εἶναι).
ὑπερευδαίμων-ονος-ον μτγν. ὁ λίαν εὐδαίμων, πανόλβιος, πανευτυχής, τρισευτυχισμένος : Λουκ.Ὄνειρ.20 (δ.γρ.᾽ πρβλ. ὑπερευδαιμονῶ-έω).
ὑπερευδοκιμῶ-έω κ. νεώτ. λίαν εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω εἰς τὴν ζωήν, πάω μπρός, προκόβω παραπολύ : Λυσ.8,7 **αὐδ᾽ αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἐμαυτὸν δὲ διαβεβλημένον**, Σχόλ.Δημ. 348 **ὅτι ὑπερευδοκιμοῦσιν οἱ φενακίζοντες.**
ὑπερευδοκοῦμαι-έομαι μσν. ἀποθ. σφόδρα εὐαρεστοῦμαι ἐπί τινι, μτ. δοτ. : Σουΐδ. **οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὑπερευδοκούμεναι κατὰ πάντα τρόπον τῇ τοῦ Σκιπίωνος ὁμολογίᾳ.**
ὑπερευδοξῶ-έω μσν. ὑπερέχω ὡς πρὸς τὴν δόξαν, τὴν καλὴν φήμην : Μετοχ.Θ Σύμμικτα 398 **οὐχ ὑπερπλουτεῖν, οὐδὲ ὑπερευδοξεῖν.**
ὑπερευθής-οῦς-έος-ές μτγν. ποι. ὁ ὑπέρυθρος, κοκκινωπός : Ἄρατ.867, Ὀππ.Ἁλ.3,167.
ὑπερεύθομαι μσν. λαμβάνω ἐρυθρὰν πως χροιάν, παίρνω ἐλαφρὰ κόκκινο χρῶμα, ροδίζω : Εὐστ.Παν.308,20 **ὁπηνίκα δίσκος ἡλίου χρυσοῖς ὑπερεύθεται νέφεσι.**
ὑπερευθύμως ἐπίρρ. μτγν. λίαν εὐθύμως, μὲ μεγάλη εὐθυμία, διάθεση : Πολυδ.5,125.
ὑπερευκαιρῶ-έω εἶμαι λίαν εὔκαιρος᾽ ἐπὶ πραγμάτων, εἶμαι λίαν πρόσφορος, ἁρμόδιος, κατάλληλος : Ἱππ.Ἐπιστ.1276,33 **οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν οἰκίην ὑπερευκαιρέουσαν.**
ὑπερευλαβής-οῦς-ές μσν. ὁ εἰς μέγαν βαθμὸν εὐλαβής : Γερμ.Κ/πόλεως 369Β.
ὑπερευλαβοῦμαι-έομαι μτγν. εἶμαι εἰς μέγαν βαθμὸν εὐλαβής, εὐσεβής : Εὐνάπ.Βί.Σοφ.67.
ὑπερευλογοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. δέχομαι τὴν ὑπερτάτην, τὴν ὑψίστην εὐλογίαν : Βασ. 2,683, Ἰω.Χρυσ.Λειτουργ.6,985,-**τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου**, Θεόδ. Ὑρτ.ἐν Ἀν.Βοασσ.3,1.
ὑπερευπρεπῶς ἐπίρρ. σχόλ. λίαν εὐπρεπῶς, κοσμιώτατα : Σχόλ.Σοφ.Ἀντ.696.
ὑπερευρύβατος-ον μτγν. ὁ καὶ τὸν πονηρὸν Εὐρύβατον ὑπερτερῶν : Φρύν.ἐν ΑΒ 67,23.
ὑπερευρύνω καθ᾽ ὑπερβολὴν εὐρύνω, πλατύνω, παθ. : Μέν.ἀπ.ἐν Exc.Maii 359.
ὑπερευτυχία (ἡ) μτγν. ἡ λίαν μεγάλη, ἡ τελεία εὐτυχία : Ρουφῖν.ἐν ΑΠ 5,67.

ὑπερεύφημος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐπαινούμενος, ὁ λίαν ἀγαθῆς φήμης ἀπολαύων : ΨΔιον.913Α, αὐτ.913Β.

ὑπερευφημῶ-έω μτγν. καθ' ὑπερβολὴν εὐφημῶ, ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω : Νεῖλ.113Β.

ὑπερευφραίνομαι μτγν. εὐφραίνομαι, χαίρω ὑπερβαλλόντως : Λουκ.'Ικαρ.2, αὐτ.'Ερωτ.5 **οὐδ' ἂν εἰπεῖν δυναίμην ὡς ὑπερευφράνθην** (οὔτε μπορῶ νὰ πῶ τὸ πόσο εὐχαριστήθηκα), Γρηγ.Ναζ. I,516C **τοὺς θλίβοντας ὑμᾶς ὑπερευφραίνεσθαι·** ‖ μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. χαίρω ἐπί τινι, γιὰ κάτι : 'Ιώσ.ΠΙ 7,1,3 **ὡς ἂν ὑπερευφραινόμενός τις ἐπ' οἰκείοις κατορθώμασιν.**

ὑπερευχαριστῶ-έω μτγν. ἀναπέμπω μεγάλας, βαθείας εὐχαριστίας· μτ. δοτ. προσ. : Εὐσ. 'Εκκλ.'Ιστ.7,11,11 **μεγάλῃ τῇ φωνῇ τῷ τηλικούτων αὐτὸν ἀξιώσαντι κυρίῳ ὑπερευχαριστῶν.**

ὑπερεύχομαι μτγν. ἀποθ. εὔχομαι, προσεύχομαι ὑπέρ τινος, μτ. γενικ. : Γρηγ.Ναζ.'Επιστ.23, Διον. 'Αρεοπ.'Επιστ.8,462,7, 'Επιγρ.· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Σουΐδ. **ὑπερεύχομαί σου τῆς ἀποδημίας·** 2) ἐνθέρμως προσεύχομαι, ἀπευθύνω προσευχὴν πρός τινα, μτ. αἰτ. : 'Ιώσ.ΙΑ 11,4,3 **τοῦτον** [ἐνν. τὸν Θεὸν] **ὑπερευχόμεθα.**

ὑπερεύωνος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν εὔωνος, ὁ πάμφθηνος : ΑΙλ.ΠΙ 14,44 **χωρίον ὑπερεύωνον πρίασθαι.**

ὑπερεχθαίρω ἐχθαίρω, μισῶ ὑπερβαλλόντως : Σοφ.'Αντ.128 **Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει.**

ὑπερεχθραίνω μτγν. διάκειμαι λίαν ἐχθρικῶς, ὑπερεχθαίρω βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.64,65.

ὑπερεχόντως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατ' ἐξοχήν, ἰδίως : 'Ιάμβλ.Προτρ.136,6 **ὑπερεχόντως τῆς ἐν τῇ γῇ τάξεως,** Εὐστ.4,13 **εἴ τις εἴπῃ ὁ ῥήτωρ, ὁ Δημοσθένης εὐθὺς ὑπερεχόντως ἐνοήθη.**

ὑπερέχω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **ὑπειρέχω**, παρατ. **ὑπερεῖχον**, ἐπ. **ὑπείρεχον** ('Ιλ.Β 426, αὐτ.Ε 433), ἀόρ. β' **ὑπερέσχον** (αὐτ.Ι 420, 'Οδ.Ξ 184), ποιητ. **ὑπερέσχεθον** ('Ιλ.Λ 735,Ω 374), ἔχω, κρατῶ ὑψηλά, ὑπεράνω : 'Ιλ.Β 426 **σπλάγχνα δ' ἄρ ἀμπείραντες ὑπείρεχον 'Ηφαίστοιο** (κρατοῦσαν πάνω ἀπ' τὴ φωτιά), 'Αριστφ.'Ορν.1508 **τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδιον ὑπέρεχε,** αὐτ.'Ιππ.1176, 'Αριστλ.ΖΙ 4,10,11 **ὁ δελφὶς δὲ καὶ φάλαινα, καὶ ὅσα αὐλὸν ἔχει, ὑπερέχοντα τὸν αὐλὸν καθεύδει τῆς θαλάσσης·** 2) εἰδ. φρ. **ὑπερέχω χεῖρά** (ἢ **χεῖρας**) **τινος** κρατῶ τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινός, προστατεύω τινά, σκέπω : 'Ιλ.Ι 420 **μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε,** αὐτ.Ω 374, Θέογν.757 **Ζεὺς τῆσδε πόληος . . ὑπειρέχοι χεῖρα·** μτ. δοτ. προσ. : 'Ιλ.Ε 433 **οἱ . . ὑπείρεχε χεῖρας 'Απόλλων,** αὐτ.Δ 249 **αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων·** πρβλ.'Οδ.Ξ 184· 3) ἀμτβ. ἐξέχω, ὑψοῦμαι : 'Ηρ. 5,92 **ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα·** ‖ εἰδ. ἐπὶ ἀστέρων, ὑψοῦμαι ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα : 'Οδ.Ν 93 **εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος·** ‖ ὁμ. ἐν εἰδ.σημ.ὑψοῦμαι ὑπεράνω τῆς γῆς, τοῦ ἐδάφους: 'Ηρ.2,41 **τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα·** κ. μτ. γενικ. : αὐτ.7,35, Εὐρ.Φοίν.1384 **ἴτυος ὄμμ' ὑπερσχόν,** Θουκ.7,25 (σταυροὺς) **οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης·** 4) ἐν στρατ. σημ. ὑπερφαλαγγίζω, κυκλῶ : Ξεν.'Ελλ.4,2,18 **ὅπως ὑπερέχοιεν τῷ κέρατι τῶν πολεμίων·** 5) εἶμαι ἀνώτερός τινος, ἐξέχω, ὑπερτερῶ, μτ. γενικ. τοῦ προσ. κ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Αἰσχ.Πέρσ.709 **ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβου εὐτυχεῖ πότμῳ·** ‖ ὁμ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Εὐρ.'Ιππ.1365 **ὁ σωφροσύνῃ πάντας ὑπερσχών,** Πλάτ.Τίμ.24C **πάντων ὑπερέχων μεγέθει καὶ ἀρετῇ,** Ξεν.'Ελλ.6,1,4 **ὥστε πελταστικῷ ὑπερέχειν τὴν ἡμετέραν δύναμιν,** 'Αριστλ.Πολιτ.4,12,2· ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. ἐμπροθ. : Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,37 **ἵνα προτιμᾶται ἕτερος ὁ ὑπερέχων ἐν ἀρετῇ καὶ βίου λαμπρότητι, - ὑπερέχει κατὰ τὴν δύναμιν - τὴν ἀντίληψιν - τὴν μόρφωσιν·** 6) ἀπολ. ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, ἐπιβάλλομαι : Θέογν.202 **θεῶν ὑπερέσχε νόος,** Καλλιγ.Θαν.Βλ.64 **ἀλλ' ἡ φιλοδοξία ὑπερεῖχε συνδεδεμένη μετ' ἀνδρείας·** ‖ **οἱ ὑπερσχόντες** οἱ ἰσχυρότεροι, οἱ ἐπικρατέστεροι : Αἰσχ. Πρ.213· ‖ παθ. ὑπερτεραῦμαι : Πλάτ.Φαίδ.102C **οὐδὲ . . ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι,** αὐτ.Παρμ. 150D, 'Αριστλ.Πολιτ.3,9,15· ‖ εἰδ. **οἱ ὑπερέχοντες** οἱ ἐν ἀρχῇ, **ἐν ἀξιώματι ὄντες** : Διογ.Λ.6,78· 7) ὑπερβαίνω, διαβαίνω ἄνωθεν, μτ. αἰτ. τοπ. : Θουκ.3,23 **ἡ νὺξ πολὺ τὸ ὕδωρ ἐπεποιήκει, ὃ μόλις ὑπερέχοντες ἐπεραιώθησαν·** 8) μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. ἀντέχω, δύναμαι νὰ ὑπομείνω, νὰ ὑποφέρω : 'Αριστφ.Εἰρ.17 **αὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἴμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας,** Διόδ.Σ 4,80 **τῇ δαψιλείᾳ τῆς εὐπορίας ὑπερεῖχον τῶν ἀναλωμάτων·** 9) ἐν εἰδ. σημ. ἐν τῇ λογικῇ, ἔχω μεῖζον πλάτος, πλείονα περιλαμβάνω : 'Αριστλ.Α'Υστ.2,17,4· πρβλ.αὐτ. Ρητ.1,7,2· 10) ῥηματ.π. ὑπεροχή, ὑπέροχος.

ὑπερέψω μτγν. ἕψω ὑπὲρ τὸ δέον, βράζω μὲ τὸ παραπάνω : 'Αλέξ.'Αφρ.Προβλ.77,22.

ὑπέρζεσις-εως (ἡ) κ. μσν. ἡ ὑπερβάλλουσα ζέσις, τὸ ὑπὲρ τὸ μέτρον βράσιμον, τὸ παραβράσιμο : 'Αριστλ.Πρ.24,6· 2) μσν. μτφ. ἐν χρ. ἐπὶ παθῶν ὑπερβαλλόντως ἐξημμένων : Πισίδ.Γ 'Εξαήμ.607 **τῶν παθῶν ὑπερζέσει.**

ὑπέρζεστος-ον ὁ ὑπερβαλλόντως ζεστός, **ὁ παραβρασμένος** : 'Αριστλ.Κόσ.4,27.

ὑπερζέω ὑπερμέτρως ζέω, θερμαίνομαι, παραβράζω : 'Αριστλ.ΖΓ 3,2,18 **οἷον ὑπερζεῖν ποιεῖ ὑγρότητα τὴν ἐν τοῖς ᾠοῖς·** ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τῆς ἐξάψεως πάθους, ζωηροῦ συναισθήματος : 'Αριστφ.'Ιππ.920 **ἀνὴρ παφλάζει, παῦε παῦ' ὑπερζέων,** 'Αριστλ.Πρ.1,19, 'Αθανάσ.2,381Α **ἡ τῆς ὀργῆς κίνησις ὑπερζέσασα.**

ὑπερζυγῶ-έω μτγν. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω Γρηγ.Ναζ.3,1057Α.

ὑπέρζωος-ον μτγν. κ. μσν., συνηρ. **ὑπέρζως ὁ** ὑπέρτερος τῆς ζωῆς, ὁ αἰώνιος : Διον.'Αρεοπ.640, 857, Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.168 **πᾶς θεὸς ὑπερούσιός ἐστι καὶ ὑπέρζωος,** 'Αντίοχ.Μον.1436C.

ὑπέρηβος-ον μτγν. ὁ ὑπερῆλιξ : Γαλ.19,489,6.

ὑπερηγορία (ἡ) μσν. συνηγορία ὑπέρ τινος, ὑπεράσπισις : Θωμ.Μ 750, Νικ.Χων.Χρον.235C.

ὑπερηγορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγορεύω ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ.· Σουΐδ.«ὑπερηγορῶν· ὑπὲρ αὐτοῦ λαλῶν» : Δαμάσκ.π.Σουΐδ. ἐν λ. **ὁ δὲ 'Ισίδωρος ὑπερηγορῶν τοῦ Σωκράτους, βαθύτερον ἢ κατ' ἀκροατὰς διαλέγεται.**

ὑπερηδέως ἐπίρρ. λίαν εὐχαρίστως : Ξεν.ΚΠ 1,6, 21 **τούτῳ οἱ ἄνθρωποι ὑπερηδέως πείθονται.**

ὑπερήδιστος-ον μτγν. κ. μσν. ὑπερθ. τοῦ μὴ ὄντος ἐν χρ. ἐπιθ. ὑπέρηδυς, ὁ ὑπερβαλλόντως ἡδύς, ὁ λίαν εὐχάριστος : Λουκ.Τίμ.41 **χρυσίον . . τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον,** αὐτ.Κατάπλ.15 **τὸ ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι ὑπερήδιστον ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ·** ‖ τὸ οὐδ. ἐν χρ. ἐπιρρ. κτ.πληθ. : Λουκ.Θε. Δ 9,1· ὁμ. καθ' ἑνικ. : Μην.3,9 Συνξ. **μέγα τε καὶ ὑπερήδιστον ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ υἱοῦ σκιρτήσασα.**

ὑπερήδομαι ὑπερβαλλόντως ἡδύνομαι, ἥδομαι, ἀγάλλομαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπερχαίρω ἐπί τινι, μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : 'Ηρ.1,54 **ἐπεί τε δὲ ἀνενειχθέντα τὰ θεοπρόπια ἐπύθετο ὁ Κροῖσος, ὑπερήσθη τε τοῖσι χρηστηρίοισι,** αὐτ.3,22· κ. μτ. μτχ. : Ξεν.ΚΠ 3,1,31 **ταῦτα ἀκούων ὑπερήδετο·** ‖ μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.5,2,2 **ὑπερήδοντό τε καὶ πανδημεὶ ἑώρταζον ἐπὶ τῇ τοῦ 'Αντωνίνου ἀπαλλαγῇ·** κ. μτ. πλαγ. προτ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,50 **ὑπερήδετο ὅτι ἐξέσοιτο αὐτῷ.**

ὑπερήδω μτγν. προκαλῶ ὑπερβάλλουσαν τέρψιν, ἡδύνω τὸ παράπαν, μτ. αἰτ. : Βασ.3,474B **καὶ ἡ μὲν εὐχροιὰ σε τοῦ χρυσοῦ ὑπερήδει·** ‖ εὐχρ. ἐν τῷ μέσ. **ὑπερήδομαι** βλ.λ.

ὑπερηκοΐα (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ ὀξύτης, ἡ ὑπερευαισθησία τῆς ἀκοῆς.

ὑπερήκω μτγν. ἐξικνοῦμαι, φθάνω πέρα τινός : Γαλ.2,461,4 **κἂν ὑπερήκῃ τὸν πρῶτον σπόνδυλον ἡ κεφαλὴ πρόσω.**

ὑπερῆλιξ-ικος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἡλικιωμένος : Λουκ.Ἐρωτ.10 **ἀνδρὸς οὐδ' ἀκαρῆ παρόντος, εἰ μή τί που νήπιον ἢ γέρων ὑπερῆλιξ .. ὀφθείη,** Ἀπη.Καρχ.114,Ἡσ.ἐν λ. δολλῶ.

ὑπέρημαι μτγν. κάθημαι, θέτω ἐμαυτὸν ὑπεράνω τινός, μτ. γενικ. : Ἀπολλινάρ.μτφρ.Ψαλμ.131,25 **τεῆς ὑπερήμενον ἕδρης.**

ὑπερημερεύω μσν. ὑπερβαίνω τὴν ταχθεῖσαν, τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν : Θεόδ.Ὑρτσκ.Ἐπιστ. ἐν Notitt.Mss.5,733 **ταύτην ᾤετο ἐπανήξειν· ὑπερημερευούσης δ' ἐς δεῦρο προσανᾶται.**

ὑπερημερήσιος-ον μσν. ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν : Στουδ.Θεόδ.817C.

ὑπερημερία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπέρβασις τῆς ταχθείσης προθεσμίας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως : Δημ.1154 **μελλούσης μοι ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας** (προκειμένης τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας), αὐτ.17· ‖ εἰδικώτ. νεώτ. κ. δημ. νομ. ἡ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ ὀφειλέτου μὴ ἐμπρόθεσμος ἐκτέλεσις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐπιβληθεισῶν ἑκάστῳ τούτων ὑποχρεώσεων : **ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ, ὁ ὀφειλέτης παύει εὐθυνόμενος καὶ δι' ἐλαφρὰν ἀμέλειαν, - ἐν ὑπερημερίᾳ ὁ ὀφειλέτης φέρει τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς ἢ τῆς χειροτερεύσεως τοῦ πράγματος·** **2)** εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ὡς συνέπεια τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς πληρωμὴν προθεσμίας κατάσχεσις καὶ πώλησις τῶν ὑπαρχόντων : Δημ.817 **οἰκέτην .. ὃν ἔλαβον κατὰ τὴν ὑπερημερίαν ἐκ τῶν Ἀφόβου·** ‖ φρ.**λαμβάνω τι ὑπερημερίᾳ** παραλαμβάνω τι μὲ τὸ δικαίωμα τῆς κατασχέσεως: αὐτ.894 **οἱ χρῆσται κατήπειγον αὐτὸν ἀπαιτοῦντες καὶ ἐνεβάτευσαν εἰς τὴν ναῦν, εἰληφότες τῇ ὑπερημερίᾳ·** ‖ **ὑπερημερίαν πράττω** ἐμφανίζω ὡς ὑπερημερίαν, ἐνάγω δι' ὑπερημερίαν, ἐνεργῶ κατάσχεσιν: Θεόφρ.Χαρ.10,10 **δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι καὶ τόκον τόκου.**

ὑπερήμερος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπερβὰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεώσεώς τινος, ὁ ἐν ὑπερημερίᾳ βλ.λ.ι) διατελῶν : Δημ.518, αὐτ.927 **καθάπερ δίκην ὠφληκότων καὶ ὑπερημέρων ὄντων· οὕτω** κ. μτ. γενικ. ἐν φρ. **ὑπερήμερος γίγνομαί τινος,** αὐτ.1116· ‖ **ὑπερήμερον λαμβάνω τινά** ἔχω τὸ δικαίωμα ὅπως ἐνεργήσω κατάσχεσιν κατά τινος, ὡς συνέπειαν τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐμπροθέσμου ἐκτελέσεως ὑποχρεώσεώς του ἔναντι ἐμοῦ : αὐτ.540 **λαβὼν δ' ὑπερήμερον καὶ ἔχων οὐδενὸς ἠψάμην πω τῶν τούτου·** κ. παθ. : Ἀχ.Τάτ.4,42 **ὑπερήμερος ἑάλω·** ‖ κτ. Ἁρποκρ. ἐν λ. «ὑπερήμεροι οἱ δίκην ὀφλόντες ὁποιανοῦν καὶ τὰ ἐπιτίμια τοῖς ἑλοῦσι μὴ ἀποδιδόντες»· ‖ εἰδ. νεωτ. νομ. **ὑπερήμερος ὀφειλέτης** ὁ ὀφειλέτης ὁ καίπερ ὀχληθεὶς ἐν καταλλήλῳ τόπῳ κ. χρόνῳ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ, μὴ ἐκπληρώσας ἐγκαίρως ὑποχρέωσιν ἀπαιτητήν, μὴ ἐξαρτωμένην **τουτέστιν** ἐκ προθεσμίας ἢ αἱρέσεως ἢ μὴ ὑποκειμένην **εἰς ἔνστασιν** τινα· ‖ ὁμ. νεώτ. νομ. **ὑπερήμερος δανειστής** ὁ ἀδικαιολογήτως ἀποκρούσας τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου προσφοράν, οὖσαν πλήρη καὶ γενομένην ἐν εὐθέτῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ· **2)** γεν. ὁ ὑπερβὰς τὸν ἁρμόδιον καιρὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν πράγματός τινος : Ἀναξανδρ.Ἀδήλ.17 **ὑπερήμεροί μοι τῶν γάμων αἱ παρθένοι** (πεdo ράσανε πιὰ τὸν καιρὸ τῆς παντρειᾶς τὰ κορίτσια μου), Φιλόστρ.Ἐπιστ.14 **ὑπερήμερος τῆς ἀκροάσεως** (μεγάλος πιὰ γιὰ νὰ μαθητεύσῃ)· **3)** ἐπὶ πραγμ., ὁ λίαν βραδύς, ὄψιμος : Φίλ.2,169· ‖ **ὑπερήμερος τοῦ βίου** ὁ διαρκῶν πέρα τοῦ βίου τινός : Λογγῖν.Ὕφ.14,3, Λουκ. Ἑρμοτ.67 **τ' ἀληθὲς ὑπερήμερον γίγνεται τοῦ βίου** (ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς).

ὑπερήμισυς-εος-υ ὁ πλέον τοῦ ἡμίσεος : Ἡρ. 7,40,αὐτ.7,156 **τοῦτο δὲ .. ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τωὐτὸ .. ἐποίησε,** Ξεν.Ἀν.6,2,10.

ὑπέρημος-ον μτγν. ὁ δίδων τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐρημίας, τῆς ἐγκατολείψεως : Πλούτ.Ποπλ.4 **οἶκος ὑπέρημος καὶ σκοτώδης,** αὐτ.Αἰμ.8.

ὑπερήνεμος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον διαπνέων, ἐξερχόμενος : Ἰω.Φιλόπ.Κοσμοπ.148,10.

ὑπερηνορέη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερήνορος βλ.λ., ἀλαζονεία, ἀγερωχία, περηφάνεια, αὐθάδεια : Ἀπολλ.Ρ 3,65.

ὑπερηνόρεος-ον μτγν. δ. τ. τοῦ ὑπερηνορέων βλ.λ. : Θεόκρ.29,19.

ὑπερηνορέων-οντος (ὁ) ὁ λίαν ἀρρενωπός· Σουΐδ. «ὑπερηνορεόντων, ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει»· ἐν χρ. ἰδ. ἐπὶ κακῆς σημ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀλαζών, ὁ αὐθάδης καὶ βίαιος : Ἰλ.Δ 176, αὐτ.Ν 258 **ἀσπίδα Δηιφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος,** Ὀδ.Ζ 5 **ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων** (βιαιοπραγούντων)· ‖ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ συχν. ὡς ἐπίθ.τῶν μνηστήρων : αὐτ.Β 226,αὐτ.Δ 766· πρβλ. ὑπερήνωρ (ἑρμ. Ἡσ.)· **2)** ἐν κωμ. φρ. ὁ νομίζων αὐτὸν ὡς ἐξέχοντα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὑπεράνθρωπον : Ἀριστφ.Εἰρ.53 **καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι .. καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσι .. καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν.**

ὑπερηνωμένως (ὑπερενοῦμαι) μτγν. ἐπίρρ. **ἐν** πλήρει ἑνότητι : Ψ Διοσκ.644A, Γρηγ.Κύπρ. π. Banduri.Imp.Or.2,644,34.

ὑπερήνωρ-ορος (ὁ), δωρ. **ὑπεράνωρ** δ. τ. τοῦ ὑπερανορέων βλ.λ.· Ἡσ. «ὑπερήνωρ· εὔψυχος, ἀνδρεῖος, ὑβριστής, ὑπερέχων, ὑπερήφανος· παράνομος ἢ ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν ἀνδρείαν» : Ἡσιοδ.Θ 995 **στονόεντας ἀέθλους, τοὺς πολλοὺς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ὑπερήνωρ** (περὶ τοῦ τυράννου Πελίου)· κ. ἐπὶ θηρός : Ὀρφ.Ἀργ.942 **θέλξαι ὑπερήνορα θῆρα·** **2)** ἐπὶ ψυχικῶν ἰδιοτήτων, ἡ ἀνδρείαν, εὐψυχίαν, ὑψηλοφροσύνην ἐνέχουσα, φανεροῦσα : Εὐρ.Φοίν.185 **σύ τοι μεγαλαγορίαν ὑπεράνορα κοιμίζεις.**

ὑπερηπατεία (ἡ) νεώτ. ὑπέρμετρος **αὔξησις** κατ' ἀριθμὸν ἢ ζωτικότητα τῶν ἡπατικῶν κυττάρων.

ὑπερηπατισμός (ὁ) νεώτ. **δ.** ὑπερηπατεία βλ.λ.

ὑπερηπλωμένως ἐπίρρ. μσν. λίαν **ἐκτεταμένως,** ἐξηπλωμένως : Γρηγ.Κύπρ.

ὑπερηφάνεια (ἡ) νεώτ. ὑπερηφανία **βλ.λ.,** ὑπεροψία, ἀλαζονεία, περηφάνεια· **2) ἐν** καλῇ σημ. ὑψηλοφροσύνη.

ὑπερηφανεύομαι μτγν. κ. νεώτ., δημ. **περηφανεύομαι,** ἀόρ. **ὑπερηφανεύθην,** δημ. **(ὑ)περηφανεύτηκα,** ἀλαζονεύομαι, **φέρομαι** ἀγερώχως, ὑπεροπτικῶς : ΠΔ Ψαλμ.9,23 **ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός,** αὐτ.Σοφ. Σειρ.1,9,αὐτ.Τωβ.4,13,αὐτ.Ἰὼβ 22,29, **- ἔκαμε λεπτὰ καὶ περηφανεύτηκε·** **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. **ἐπὶ** καλῆς σημ. σεμνύνομαι, τὸ 'χω γιὰ καμάρι: **ὑπερηφανεύεται διὰ τὴν πρόοδον τῶν παιδιῶν του - διὰ τὴν καταγωγήν του - γιὰ τὴν ἔντιμη φτώχεια του·** **3)** ρηματ. **π.** ὑπερηφάνεια.

ὑπερηφανημένος-ον Σουΐδ. «**ἀντὶ τοῦ καταπεφρονημένος** παρά τινος».

ὑπερηφανία (ἡ) κ. νεώτ. **ὑπεροπτικὴ συμπεριφορά,** ἀλαζονεία, **ἔπαρσις, οἴησις, περηφάνεια :**

'Ανδοκ.30,37,Πλάτ.Συμπ.219C **δικασταὶ γὰρ ἔστε τῆς Σωκράτους ὑπερηφανίας**, Μέν.Κανηφόρ.1· ‖ κ.μτ. προσδιορ. κτ.γενικ. : Ξεν.ΚΠ 5,2,27 **ὑπερηφανίαν πολλήν τινα τοῦ τρόπου**, Δημ.559 **τὴν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ βίου**· ‖ ὁμ. μτ. προσδιορ. κτ. γενικ. καταφρόνησις πρός τινα ἢ διά τι : Πλάτ.Πολ.391C **ὑπερηφανίαν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων**, Δημ.577 **ἐπὶ μὲν τοῦ βίου τοσαύτης ὑπερηφανίας πλήρης ὤν.**

ὑπερήφᾰνος(-η)-α(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **περήφανος** ὁ θέλων, ὁ ἐπιζητῶν ἵνα φαίνηται ὑπὲρ τοὺς ἄλλους· τὸ πλεῖστον ἐπὶ κακῆς σημ., ὑπεροπτικός, ἀλαζών, ἀγέρωχος, οἰηματίας, φαντασμένος, ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ ἀνθρωπίνων ἐκδηλώσεων : 'Ησίοδ.Θ 149 **Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύης θ', ὑπερήφανα τέκνα**, Πινδ.Π 2,52,Αἰσχ.Πρ.402 **ὑπερήφανον θεοῖς τοῖς πάρος ἐνδείκνυσιν αἰχμάν**, Δημ.42 **ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους ὥς φασι λέγει**, 'Αριστλ.Ρητ.2,16,1 **ὑβρισταὶ καὶ ὑπερήφανοι**, **- ὑπερήφανοι ἄνθρωποι - τρόποι - λόγοι**· συγκρ.: 'Αριστλ.Ρητ.2,17,6 **ὑπερηφανώτεροι καὶ ἀλογιστότεροι**· **2)** κ. νεώτ. κ. ἐπὶ καλῆς σημ. κ. λαμπρός, μεγαλοπρεπής, ὑψηλόφρων, εὐγενής : Πλάτ. Συμπ.217E **ἔπειτα ἀφανίσαι Σωκράτους ἔργον ὑπερήφανον**, αὐτ.Φαίδ.96Α, Πλούτ.Φάβ.26 **πράξεις ὑπερήφανοι τὸ μέγεθος**, **- ἡ ὑπερήφανος ἀπάντησις τῶν πολιορκουμένων.**

ὑπερηφανῶ-έω ἐπ. ἐν χρ. π. 'Ομ. μόν. ἅπαξ ἐν τῇ μτχ. ὑπερηφανέων ὑπερήφανος, ἀλαζονικός : 'Ιλ.Λ 694 **ὑπερηφανέοντες 'Επειοί**· **2)** μτγν. συνηρ. φέρομαι ὑπερηφάνως : Πολύβ.6,10,8 **τῆς βασιλείας κωλυομένης ὑπερηφανεῖν διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ δήμου φόβον**· **3)** κ. μτβ. μεταχειρίζομαί τινα ὑπεροπτικῶς, ἀλαζονικῶς, καταφρονῶ, μτ. αἰτ. : Διόδ.Σ 'Εκλογ.504,53 **ὧν ὑπερηφάνησε τὴν ἀτυχίαν**, Λουκ.Νιγρ.31 **τὸ μὲν παράκαιρον ἀγαπῶντες, τὸ δὲ ἐν καιρῷ καὶ κατὰ φύσιν, ὡς εὐτελὲς ὑπερηφανοῦντες**· κ. μτ. γενικ. : Θεμίστ. Λόγ.21,249Β **ὑπερηφανοῦντες θεῶν καὶ ἀνθρώπων**· **4)** ἐξαίρω ἐμαυτόν, ἐπαίρομαι : Πολύβ. 5,33,8 **χάριν τῆς ἀλαζονείας τῶν ὑπερηφανούντων ἑαυτοὺς καὶ τὰς ἰδίας πραγματείας.**

ὑπερηφάνως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπερήφανον βλ.λ., ἀγερώχως, μὲ ἀλαζονείαν, περήφανα : Πλάτ.Πολ.399Β, αὐτ.Θεαίτ.175Β, Πολύβ. 14,34,6 **ὡμίλησεν ὑπερηφάνως**· ‖ εἰδ. φρ. **ὑπερηφάνως ζῶ** διάγω βίον δαπανηρόν, ἄσωτον : Πλάτ.Νόμ.691Α **βασιλέων ὑπερηφάνως ζώντων διὰ τρυφάς**· **2)** σπαν. κ. ἐν καλῇ σημ. λαμπρῶς, μεγαλοπρεπῶς : Πλούτ.'Αγησ.34.

ὑπερηφερής-οῦς-ές ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερφερής : Λοβέκ. εἰς Φρύν.699.

ὑπερηχήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἠχήεις βλ.λ. : Κόϊντ.2,1 **αὐτὰρ ἐπεὶ κορυφὰς ὀρέων ὑπερηχηέντων λαμπρὸν ὑπὲρ φάος ἤλθεν . . ἠελίοιο** (δ.ἀνάγν. ὑπερ ἠχηέντων).

ὑπερηχητικός-ή-όν νεώτ. φυσ. ἐν χρ. ἐπὶ κυμάτων ἠχητικῶν συχνότητος ὑπερβαινούσης τὴν τῶν ἀκουστῶν ἤχων.

ὑπερηχῶ-έω ὑπερτερῶ κατὰ τὸν ἦχον : 'Αριστείδ.1,123,3 **οἱ δ' ἐφέροντο ὑπερηχοῦντες τὸν Αἰγαῖον**, Γρηγ.Νύσσ.1,179D.

ὕπερθα αἰολ. τ. τοῦ ὕπερθεν βλ.λ.

ὑπερθαλασσίδιος-ία-ον ἐπὶ ἐδαφῶν, ἐκτάσεων γῆς, ὁ ὑψούμενος ὑπεράνω τῆς παρὰ τὴν θάλασσαν γῆς, τῆς ἀκτῆς : 'Ηρ.4,199 **τῶν ὑπερθαλασσιδίων χωρῶν.**

ὑπερθάλασσος-ον μτγν. ὑπερθαλασσίδιος βλ.λ.: 'Αλκίφρ.2,4,6.

ὑπερθαυμάζω κ. μαν., ἰων. -θωμάζω, μέλλ.-θαυμάσομαι (Λουκ.Εἰκ.18), θαυμάζω, ἐκπλήττομαι εἰς μέγαν βαθμόν : 'Ηρ.3,3 **πολλῷ ἐχρᾶτο τῷ ἐπαίνῳ ὑπερθαυμάζουσα**, Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,34· ‖ μτ. αἰτ. θαυμάζω τι μεγάλως : 'Αθήν.12,523C, Λουκ.Ζεῦξ.3 **ὑπερθωμάσαι τὴν τέχνην**, Ποχυμ.Γ 90,5 **ὑπερτεθαύμακα τοῦτον.**

ὑπερθαύμαστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν θαυμαστός : ΑΠ 15,16 **ὑπερθαύμαστε κόσμου δεσπότι**, Σχόλ.Πινδ.Ο 9,98, Εὐστ.Πον.352,10,ASS Σεπτ.8,47,45 **ὑπερθαύμαστά τε καὶ παράδοξα τεράστια.**

ὕπερθε δ. τ. τοῦ ὕπερθεν βλ.λ. : 'Ιλ.Ε 503, Αἰσχ. 'Επτ.228.

ὑπερθειάζω μτγν. ἐκθειάζω, ἐξαίρω τι ὑπερβαλλόντως : Φιλοστόργ.588Α.

ὑπέρθειος-ον μτγν. δ.τ. τοῦ ὑπέρθεος βλ.λ. : Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 12,770,22 **τῆς ὑπερθείου καὶ μακαρίας Τριάδος.**

ὑπέρθεμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐν δημοπρασίᾳ, πλειστηριασμῷ ἀνωτέρα προσφορά : Δουκάγγ.· πρβλ. ὑπερθεματίζω βλ.λ.2).

ὑπερθεματίζω μσν. κ. νεώτ. βαίνω πέρα τοῦ θέματος, τῆς ἐπαρχίας : ΚΠορφ.Νεαρ.280· **2)** μσν. κ. νεώτ. προσφέρω ἀνωτέραν τιμὴν ἐπὶ πλειστηριασμοῦ, δημοπρασίας, πλειοδοτῶ : Δουκάγγ.· **3)** νεώτ. κ. μτφ. ὑπερβάλλω ἔτι πλέον τονίζω : **ὑπερεθεμάτισεν εἰς ἐπαίνους.**

ὑπερθεματισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερθεματίζω βλ.λ.· **2)** ἡ ἐν πλειστηριασμῷ προσφορὰ μείζονος τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων προσενεχθείσης τιμῆς· **3)** εἰδ. νεώτ. νομ. τὸ ἐπὶ ἀγοραπωλησίας συναπτόμενον ἔγγραφον, δι' οὗ οἱ συμβαλλόμενοι ἐπιφυλάσσονται ἑαυτοῖς τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσωσι τὴν ἀγοραπωλησίαν μὴ καταρτισθεῖσαν, ἐὰν τρίτος προσφέρῃ κρείττονας ὅρους.

ὑπερθεματιστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερθεματίζων βλ.λ. ἐν δημοπρασίᾳ.

ὑπερθεμιστοκλῆς (ὁ) ΑΒ 67,20 «ὁ ὑπὲρ Θεμιστοκλέα τῇ σοφίᾳ».

ὕπερθεν ἐπίρρ. κ. ὕπερθε (ὕπερθ' : 'Ιλ.Ε 503, Αἰσχ. 'Επτ.228), αἰολ. ὕπερθα ('Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.606), ἄνω, ὑπεράνω : 'Ιλ.Μ 4 **τάφρος καὶ τεῖχος ὕπερθεν**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ σώματος κατὰ τὰ ἄνω μέρη : αὐτ.Β 218 **ὕπερθεν φοξὸς ἔην κεφαλήν**, αὐτ.Ν 75, Πινδ.Π 2,88 **τὰ μακρόθεν μὲν κάτω τὰ δ' ὕπερθεν πατρός**· ‖ σπαν. π. πεζογράφοις : Ξεν.'Αν. 1,4,4, αὐτ.'Απομν.1,4,11, 'Αριστλ.Κόσ.2,2· **2)** ἄνωθεν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκ τῶν θεῶν : 'Ιλ.Η 101, 'Οδ. Ω 344 **ὁπότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν**, 'Υμν.'Ομ.Δήμ.13· **3)** ἐπὶ συγκρίσεως, βαθμοῦ : Σοφ.ΟΚ 1745 **τοτὲ μὲν ἄπορα, τοτὲ δ' ὕπερθεν** (χειρότερα ἀκόμα)· **4)** μτ. γενικ., πλέον : Πίνδ.Π 4,342, Αἰσχ.'Αγ.232· ‖ φρ. **ὕπερθεν γίγνομαί τινος** ἀναδεικνύομαι ἀνώτερός τινος, νικῶ, καταβάλλω τινά : Εὐρ.Βάκχ.904· ‖ γεν. εἰς ἀνώτερον βαθμόν : αὐτ.Μήδ.650 **μόχθων δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν ἢ γᾶς πατρῴας στέρεσθαι** (δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγάλος καημὸς ἀπὸ . .).

ὑπέρθεος-ον κ. μσν. ὁ συγκεντρῶν τὴν ὑψίστην, τὴν ὑπερτάτην θεϊκὴν δύναμιν : Μέν.Μονοστ.243, Γρηγ.Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 2,770,22 **τῆς ὑπερθέου καὶ μακαρίας Τριάδος**, Φώτ.'Επιστ.1,23, Εὐστ.Πον.252,40 **ὑπὲρ πᾶσαν λογοπραγίαν καὶ διὰ ταῦτα ὑπέρθεος.**

ὑπερθεότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερθέου βλ.λ. : Διον.'Αρεοπ.π.Θείων 'Ονομ.13,4,16,4.

ὑπερθεραπεύω μτγν. περιποιοῦμαι εἰς μέγαν βαθμόν, περιθάλπω : Πολυδ.4,9, 'Ηλιόδ.Αἰθ.1,9 **τῇ τε ὥρᾳ τὸν πρεσβύτην ἐπαγομένη καὶ τἄλλα ὑπερθεραπεύουσα.**

ὑπερθερμαίνω θερμαίνω εἰς ὑπερβολικοὺς βαθμούς, παραζεσταίνω : 'Ιππ.446,39, αὐτ.447,4, Γαλ. 4,776,14 **πυρετὸς δὲ σφοδρὸς ὑπερθερμαίνει**· κ. παθ. : 'Αριστλ.Πρ.1,12,2.

ὑπερθερμασία (ἡ) κ. νεώτ. ὑπερβολικὴ θερμασία, μεγάλος, ὑψηλὸς πυρετός : Ἱππ.462,24 **περιωδινέει ὑπὸ τῆς ὑπερθερμασίης τῆς κεφαλῆς.**
ὑπερθέρμανσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερθερμαίνω βλ.λ.· ‖ εἰδ. **ἐν τῇ** μεταλλοτεχνίᾳ, ἀλλοίωσις τῶν ἰδιοτήτων τῶν μετάλλων, ἰδίως δὲ τοῦ χάλυβος, ἐπερχομένη ἐκ παρατεταμένης θερμάνσεως εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, διορθουμένη δὲ δι' ἀνοπτήσεως.
ὑπερθερμαντήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχανολ. ἐξάρτημα τῶν ἀτμολεβήτων ἀποτελούμενον ἐκ μικρῶν σωλήνων **ἐν οἷς** διαχεόμενος ὁ κεκορεσμένος ἀτμὸς γίνεται λίαν **θερμὸς** (ὑπέρθερμος) διὸ τῆς λίαν ἰσχυρᾶς καὶ συνεχοῦς θερμάνσεως τῶν σωλήνων τούτων ὑπὸ τῶν θερμῶν ἀερίων τῆς καύσεως τῶν ἐκ τοῦ κυρίου λέβητος ἐξερχομένων.
ὑπερθερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑπερθερμασία ἡ ὕψωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος ὑπὲρ τὴν φυσιολογικὴν κ. ἰδ. ἡ ὑπὲρ τοὺς 39 βαθμούς.
ὑπέρθερμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερμέτρως θερμός, ὁ ζεστὸς μὲ τὸ παραπάνω : Γεωπ.6,8,1 **μήτε ἐψυγμένης τῆς πίσσης μήτε ὑπερθέρμης.**
ὑπερθέσιμος-ον μτγν. ἐκκλ. ὁ ὑπερτιθέμενος, ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν **τελούμενος**· ὅθ. **ὑπερθέσιμος** (ἐνν. νηστεία) ὡς οὐσ. : Εὐάγρ.2477Β, Ἰω. Κλίμ.865C, Λεξ.Σοφοκλ.
ὑπέρθεσις-εως (ἡ) (ὑπερτίθημι) μτγν. κ. νεώτ. διάβασις, διαπεραίωσις ἀπὸ τοῦ αὐχένος, τοῦ ζυγοῦ ὄρους τινός, ἀπὸ τὸ διάσελο : Στράβ.16,2,8 **χωρίον ἐρυμνὸν κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τοῦ Ἀμανοῦ· 2)** ρητορ. μετάθεσις, μετατόπισις λέξεων ἢ προτάσεων : Ἑρμογ.3,287 **καὶ τὸ ὑπερβατὸν δὲ εἰ μὴ κατὰ παρένθεσιν γίνεται, ἀλλὰ καθ' ὑπέρθεσιν, κάλλος ποιεῖ· 3)** ὁμ. ρητορ. ὑπερβολή, ὑπέρβασις : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 344 **τρίτος δὲ** (τρόπος καθ' ὃν πᾶσα ποίησις θεωρεῖται) **ὁ καθ' ὑπέρθεσιν τῆς ἀληθείας καὶ φαντασίας,** Εὐστ.Πον.141,50· ‖ ὅθ. κ. γραμμ. ὁ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τῶν ἐπιθ. : Φρύν. **ἐν** ΑΒ 3,5 **κατὰ σύγκρισιν ἡ λέξις προφέρεται καὶ ἐν ὑπερθέσει,** Πολυδ.5,106, ΕΜ 5,23 **σύγκρισιν δὲ οὐ ποιεῖ οὐδὲ ὑπέρθεσιν** (π. τῆς λ. ἀγαθός), αὐτ. 110,19 **τὰ εἰς ης λήγοντα τριτογενῆ ὑπέρθεσιν δέχονται καὶ σύγκρισιν· 3)** τὸ ἐπὶ τὸ μεῖζον ποιεῖν ἢ ἐμφανίζειν τι, τὸ ἐξαίρειν, ὑπερβάλλειν ἔν τινι, περί τινος : Πολύβ.30,5,10 **βουλόμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπινοίας τῶν δυσχερές τι διανοουμένων περὶ τῆς πόλεως,** Διόδ.Σ 17,144 **ὥστε μὴ μόνον τὰς προγεγενημένας . . ταφὰς ὑπερβαλέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπομένοις μηδεμίαν ὑπέρθεσιν καταλιπεῖν· 4)** ἡ θέσις, ἡ τοποθέτησις πράγμ. τινος ὑπὲρ ἄλλο· ‖ ὅθ. **καθ' ὑπέρθεσιν** κατ' ἀνιοῦσαν κλίμακα : αὐτ.19,34 **περὶ τὸν τράχηλον ὅρμων πλῆθος, τῶν μὲν ἐλασσόνων, τῶν δ' ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἀεὶ καθ' ὑπέρθεσιν μειζόνων· 5)** χρον. τὸ μεταθέτειν, ἀναβάλλειν εἰς χρόνον μεταγενέστερον, ἀναβολή, ἀργοπορία· Ἡσ. «ὑπερθέσεις· ἀναβολαί, ὑπερβάσεις» : Πολύβ.2,51,7 **ὑπέρθεσιν ἔσχε τὸ διαβούλιον** (ἀνεβλήθη), αὐτ.23,9,12 **εἰς ὑπέρθεσιν ἤγαγε τὸ διαβούλιον** (ἀνέβαλεν)· ὁμ. **ἐν** φρ. **ὑπέρθεσιν ἔλαβεν, ὑπέρθεσιν ποιεῖν·** κ. ἀπολ. : Πλούτ.Κικ.7 **τὴν δίκην ὑπερθέσεσι καὶ διακρούσεσι πολλαῖς εἰς τὴν ὑστάτην ἐκβαλλόντων· 6)** μτγν. κ. μαν. εἰδ. **ὑπέρθεσις νηστείας** παράτασις, προέκτασις ἢ ἐπέκτασις : Εὐάγρ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,21 **αἳ πολλάκις τὰς καλουμένας ὑπερθέσεις ἡμέρας πράττουσι, διήμεροι καὶ τριήμεροι τὰς νηστείας ἐκτελοῦντες,** Ἰω.Κλίμ.204,26 **ὑπέρθεσιν σε ποιεῖν,** Δουκάγγ.
ὑπερθέτης (ὁ) ὁ ὑπεράνω θέτων· λ. ἀπαντῶσα μ. κ. ν. ΕΜ 779,18 πρὸς παραγωγὴν τοῦ ὑπερθετικός.
ὑπερθετικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γραμμ. ὁ ἀνώτατος βαθμὸς παραθέσεως, τὸ κατὰ σύγκρισιν ἢ καὶ ἀπολ. δηλοῦν τὴν **ὑπὲρ τὸ** συγκρινόμενον ἢ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀνωτερότητα τοῦ κατὰ τὸν τύπον τῆς ὑπερθέσεως (-ότατος, -ιστος, -οτάτως -ίστως) ἐκφερομένου, οἷον σοφώτατος ἀνδρῶν, ἁγιώτατος, πρώτιστος, πρωτίστως κττ.
ὑπερθετικῶς ἐπίρρ. κατὰ βαθμὸν ὑπερθετικόν.
ὑπέρθετος-ον μσν. κ. νεώτ. ὑπέρτερος : Σχόλ. Ὀδ.Γ 55· ‖ νεώτ. ὁ ὑπεράνω τεθειμένος, ὑπερκείμενος : **ὑπέρθετος εἶναι πλὰξ ἐνεπίγραφος.**
ὑπερθέω, μέλλ. ὑπερθεύσομαι, τρέχω ὑπεράνω τινός, τρέχω ὑπερβαλλόντως ἢ πλέον ἄλλου τινός· Ἡσ., Σουΐδ. «ὑπερθέοντες, ὑπερτρέχοντες» : Εὐρ. ἀπ.232 **οὐ γὰρ ὑπερθεῖν κύματος ἄκραν δυνάμεσθ'· 2)** συνήθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερός τινος, ὑπερτερῶ, ἐπικρατῶ : Αἰσχ. Εὐμ.562 **τὸν οὔποτ' αὐχοῦντα ἀμαχάναις δύαις λαπαδνόν, οὐδ' ὑπερθέοντα ἄκραν,** Πλάτ.Νόμ. 648D **τὴν δύναμιν ὑπερθέων καὶ κρατῶν·** κ.ἀπολ.: Εὐρ.Ἀνδρ.195 **τύχῃ δ' ὑπερθεῖ κἄμ' ἐλευθέραν ὁρᾷς· 3)** τρέχω πέρα τινός· ‖ εἰδ. ἐπὶ πλοίου **ἐν** ἀναφ. πρὸς παραλίαν, νῆσον ἀκρωτήριον, παρακάμπτω, παραμείβω, κοβατζάρω : Λουκ.Ἔρωτ.7 **εἰχόμεθα τοῦ Παμφυλίου κόλπου, Χελιδονέας ὑπερθέοντες οὐκ ἀμοχθί.**
ὑπέρθημα-ατος (τὸ) μσν. ἄ. ὑπέρθεμα βλ.λ.
ὑπερθιγής-οῦς-ές λεξ. ὑπερήφανος, ἀλαζών, ποὺ πειράζεται καὶ παθαίνει μὲ τὸ τίποτε, ὁ καθ' ὑπερβολὴν εὐθικτος : Σουΐδ.
ὑπέρθλιψις-εως (ἡ) νεώτ. μηχανολ. ἡ ὑπὲρ τὴν κανονικὴν θλῖψις, πίεσις ἀτμοῦ ἢ ἀερίου.
ὑπερθνῄσκω ἀποθνῄσκω ὑπέρ τινος, πεθαίνω γιὰ τὸ χατίρι κάποιου : Εὐρ.Ἄλκ.682 **ὀφείλω δ' οὐκ ὑπερθνῄσκειν σέθεν** (δὲ χρωστῶ νὰ πεθάνω γιὰ σένα), αὐτ.Φοίν.998, αὐτ.Ἀνδρ.499, Γρηγ.Ναζ. Ἰαμβ.18,678 Θηβῶν **ὑπερθανόντας, ὡς σώσῃ πόλιν,** Πρόδρ.1,29· κ. ἀπολ. : Εὐρ.Ἄλκ.155.
ὑπερθορεῖν, ἀπαρφ. ἰων. **ὑπερθορέειν** (Ἡρ.2,66), ἀόρ. τοῦ ρ. ὑπερθρώσκω βλ.λ.
ὑπερθορυβῶ-έω λεξ. κ. νεώτ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν θορυβῶ, κάμνω, προκαλῶ πολὺν θόρυβον· **2)** νεώτ. κ. τὸ παθ. μτφ. λίαν θορυβοῦμαι, ταράσσομαι.
ὑπερθρασύνομαι μτγν. θρασύνομαι **εἰς** μέγαν βαθμὸν : Δίων Κ 41,28.
ὑπερθρησκεύω μτγν. θρησκεύω, λατρεύω μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου : Κέλσ.π.Ὠριγ.1,1533Α.
ὑπέρθρονος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ ὑψηλοτέρου θρόνου καθήμενος : Γρηγ.Ναζ.3,1255Α **ἔζεσθαι δοκέεσκον ὑπέρθρονος.**
ὑπερθρῴσκω, μέλλ. ὑπερθοροῦμαι, ἐπ. -θορέομαι, ἀόρ. ὑπερέθορον, ἀπαρφ. ὑπερθορεῖν, ἰων. -θορέειν, πηδῶ ὑπεράνω, ὑπερπηδῶ : Ἰλ.Α 179, αὐτ.Ι 476 **ὑπέρθορον ἕρκιον αὐλῆς,** Ἡρ.6,134, Αἰσχ.Ἀγ.297 **λαμπὰς . . ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ·** ‖ ἐκφεύγω, διαφεύγω τι : αὐτ.Ἱκ.874 **βᾶριν οὐκ ὑπερθορεῖ·** κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.Ἑκ.823 **καπνὸν πόλεως τήνδ' ὑπερθρῴσκονθ' ὁρῶ.**
ὑπερθυμία (ἡ) νεώτ. ψυχιατρ. αὔξησις τοῦ νευροψυχικοῦ τόνου συνοδευομένη ὑπὸ εὐαρέστου ἀπηχήσεως τῶν παντοειδῶν συγκινήσεων, **καὶ** ὑπὸ αἰσθήματος ὑπερβαλλούσης εὐεξίας.
ὑπέρθυμος-ον ὁ ἔχων γενναίαν ψυχήν, μεγαλόψυχος, μεγάθυμος : Ἰλ.Β 746 **υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο,** αὐτ.Ε 376, Ἡσίοδ.Θ 937, Πίνδ. Π 4,23 **Μέμνονος βίαν ὑπέρθυμον· 2)** ἐπὶ κακῆς σημ. θρασύς, ἀλαζών, καυχηματίας : Ἡσίοδ.Θ 719 **Τιτῆνας . . νικήσαντες χερσὶν ὑπερθύμους περ ἐόντας,** ΑΠ 6,322· ‖ ἐπὶ ἵππου, ὀξύθυμος : Ξεν. Ἱππ.3,12· **3)** ὁ σφόδρα ὠργισμένος : Πολυδ.6,124.
ὑπερθυμοῦμαι-έομαι μτγν. ἀπαθ. διαπνέομαι ὑπὸ γενναίων, ὑψηλῶν φρονημάτων· **πρβλ. ὑπέρθυμος 2)** : Πολυδ.5,125, Δίων Κ 43,37.

ὑπερθύμως ἐπ'ρρ. **ἐν ὑπερβαλλούσῃ ὀργῇ·** πρβλ. ὑπέρθυμος 3) : Αἰσχ.Εὐμ.824 **μηδ' ὑπερθύμως ἄγαν θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα·** **2)** προθύμως, ἐκθύμως : Ἐπιγρ.

ὑπερθυρεοειδισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. σύνολον συμπτωμάτων ὀφειλομένων εἰς τὴν ηὐξημένην λειτουργίαν τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος.

ὑπερθύριον (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἄνω φλιὰ θύρας ἢ πύλης, τὸ ἀνώφλι : Ὀδ.Η 90 ἀργύριον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, **χρυσέη δὲ κορώνη** Ισχόλ. «τὸ ὑπερκείμενον ταῖς θύραις, εἰς ὃ οἱ ἄνω στρόφιγγες **ἐναρμόζονται**), Ἡσίοδ.Α 271 **ὑπερθυρίοις ἀραρυῖαι ἑπτὰ πύλαι· 2)** κ. μτφ. : Δαμασκ.Ι 2584C **τὸ ὑπερθύριον ἀναφαίρετον τῆς ἁγνείας.**

ὑπέρθυρον (τὸ) κ. νεώτ. ὑπερθύριον βλ.λ. (εὔχρ. τ. π. πεζογράφοις) : Ἡρ.Ι,179 **πύλαι χάλκεαι πᾶσαι καὶ σταθμοί τε καὶ ὑπέρθυρα ὡσαύτως,** Πλούτ.Ἠθ.684Α, Ἐπιγρ.· || τὸ ὑπὲρ τὴν θύραν γεῖσον : Βιτρ.4,6.

ὑπέρθυρος-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν θύραν κείμενος· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑπέρθυρον** (τὸ) βλ.λ.

ὑπερθύω ἐπὶ ποτηρίου, ἐκχειλίζω, ὑπερβλύω, ξεχειλίζω : Ἀλεξ.π.Ἀθήν.ΙΙ,471F **μεστὴν ἀκράτου θηρίκλειον ἔσπασε κοίλην ὑπερθύουσαν.**

ὑπερθωμάζω ἰων. τ. τοῦ ὑπερθαυμάζω βλ.λ. : Ἡρ.3,3.

ὑπεριάστιος-ον μουσικός τις τρόπος : Boeckh. Metz.Pind. 3,8.

ὑπεριάχω μτγν. ἐκπέμπω ἰαχὴν ζωηροτέραν, ἰσχυροτέραν, μτ. γενικ. : Ἀντίπ.Σιδ. ἐν ΑΠλ.305 **νεβρείων ὁπόσον σάλπιγξ ὑπερίαχεν αὐλῶν.**

ὑπεριδεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπεριδρύω μτγν. κ. μσν. ἱδρύω, τοποθετῶ ὑπεράνω : Πρόκλ.Παρμ.678· || ἐν χρ. ἐν τῷ παθ. τοποθετοῦμαι, λαμβάνω θέσιν ὑπεράνω : Διον.Ἀρεοπ.π.Θείων Ὀνομ.2,10,532 **πάσης ὑπεριδρυμένος καὶ ἀρχῆς καὶ τάξεως** (περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ), Δομοσκ.Ι Ι,132Α, Φώτ.Ἐπιστ.192,44.

ὑπερίδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ ἔκκρισις ἱδρῶτος φυσιολογικὴ ἢ παθολογική, ὀφειλομένη εἰς ὑπερβολικὴν μυϊκὴν κόπωσιν, εἰς παχυσαρκίαν, φυματίασιν ἢ εἰς νευρικὰς παθήσεις.

ὑπεριζάνω μτγν. κάθημαι ἐπί τινος ἢ ὑπεράνω : Νόνν.Δ 41,308 **ὑπερίζανεν ἠθάδος ἕδρης,** Ἰώσ.ΑΙ 3, 5,2 **νεφέλη ὑπερίζανε τοῦ παντὸς στρατοπέδου.**

ὑπερίημι, μέλλ. **ὑπερήσω,** ρίπτω μακρότερον, βάλλω εἰς μείζονα ἀπόστασιν, ὑπερβάλλω : Ὀδ.Θ 198 **οὔ τις Φαιήκων τόν γ' ἵξεται οὐδ' ὑπερήσει· 2)** μέσ. ὑψοῦμαι, ἀνέρχομαι : Ξενοφ. ἐν Ἡρακλ. Ἀλληγ.44 **ἠέλιός θ' ὑπεριέμενος.**

ὑπερικνοῦμαι-έομαι προθυμοῦμαι νὰ φθάσω που : Εὐστ.Ὀδ.1936 **ταχέως οὖν ὑπερικνοῦντο, ὃ ἐστι παρεγίνοντο** (ὡς ἑρμ. τοῦ ὑπερικταίνοντο), ΕΜ 779,9 **ἢ δασύνεται ὥστε εἶναι ὑπερικνοῦντο·** πρβλ. ὑπερικταίνομαι.

ὑπέρικον (τὸ) ἄ. ὑπέρεικος βλ.λ. : Διοσκ.3,171.

ὑπερικόν (τὸ) νεώτ. βοταν. θάμνος πολυετής, πολύκλαδος, μικρόφυλλος, περίκι, βαλσαμόχορτο, σπαθόχορτο, λειχηνόχορτο, σταρίδα.

ὑπερικταίνομαι ἐπ. κινοῦμαι μεθ' ὑπερβαλλούσης ταχύτητος : Ὀδ.Ψ 3 **γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.**

ὑπεριλάσκομαι μτγν. ἀποθ. ἱλάσκομαι, ἱκετεύω ὑπέρ τινος μετὰ προθυμίας, ἐκθύμως : Εὐσ. Ἐγκώμ.Κωνσταντ.Ι.

ὑπεριμείρομαι μτγν. σφόδρα ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι : Ἐπιφάν.Ι,232C.

ὑπερίνησις-εως (ἡ) βιαία ἀποπάτησις : Ἱππ.424,10.

ὑπέρινος-ον ἰατρ. ὑπερκεκαθαρμένος, ὁ διὰ χρήσεως καθαρτικοῦ φαρμάκου σχὼν ὑπέρμετρον ἐκκένωσιν : ΑΒ 69,15 **«ὑπέρινος·** ὑπερκεκενωμένος διὰ καθάρσεως, **ἰνᾶσθαι γὰρ τὸ καθαίρεσθαι καὶ ἐξεμεῖν»:** Ἱππ.1185Ε, Θεόφρ.ΦΙ 9,14,2 **φησὶ δὲ μόνον ἢ μάλιστα ὑπέρινον ἄνω ποιεῖν τῶν φαρμάκων· 2)** ἐπὶ ζῴων καὶ ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐκ τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς καρποφορίας ἐξαντλούμενος : Ἀριστλ.ΖΙ 3,1,16 **ὑπέρινοι γὰρ γίνονται καὶ οἱ ὄρνιθες καὶ τὰ φυτά.**

ὑπερινῶμαι-άομαι κ. -έομαι ὑφίσταμαι ἰσχυρὰν διὰ καθαρτικοῦ κένωσιν : Γολ.εἰς Λεξ.Ἱππ.4, 179 **«ἐξινώμενον** ἡ κωμῳδία τὸν κεκαθαρμένον, . . τὸν δ' αὐτὸν καὶ ὑπερινωμένον φασὶ καὶ ὑπέρινον» : Πολυδ.4,179.

ὑπεριονίδης (ὁ) πατρωνυμ. **ὁ υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος** βλ.λ., ἐπίθετον τοῦ Ἡλίου : Ὀδ.Μ 176, Ὑμν.Ὁμ. Δήμ.74, Ἡσίοδ.Θ 1011.

ὑπεριονίς-ίδος (ἡ) πυθαγόρειος ὀνομασία **τῆς** μονάδος : Ἰω.Λυδ.Μην.2,5.

ὑπεριππεύω μσν. ἱππεύω **ἐπί,** κοβαλλῶ ἐπάνω : Πρόδρ.Ροδ.233.

ὑπεριππία (ἡ) Ἡσ. **«ἀγών τις παρθένων».**

ὑπερίπταμαι μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑπερπέτομαι βλ.λ., ἵπταμαι, πετῶ ὑπεράνω : Ἀριστλ.Θαυμ.81,2, Πλούτ.Νομ.8 **καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀετόν τε δοκεῖ πραΰναι φωναῖς τισιν ἐπιστήσας καὶ καταγαγὼν ὑπεριπτάμενον,** Λουκ.Ρητ.Διδ.7.

ὑπερισθμίζω μτγν. ἐπὶ πλοίων, μεταφέρω ὑπὲρ τὸν ἰσθμόν, ἤτοι διὰ ξηρᾶς μετακομίζω ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης τοῦ ἰσθμοῦ εἰς τὴν ἑτέραν : Πολύβ.4, 19,9, αὐτ.5 101,4 **τὰ δὲ λοιπὰ τῶν πλοίων ὑπερισθμίσας ἐν Λεχαίῳ παρήγγελλε πᾶσιν ὁρμεῖν.**

ὑπερίσταμαι παθ. μτ. ἀορ. β' κ. παρακ. ἐνεργ. ἵσταμαι ὑπεράνω τινός, μτ. γενικ. : Ἡρ.7,17 **ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τὠυτὸ ὄνειρον . . ὑπερστὰν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου· 2)** ἵσταμαι ὑπεράνω τινός, ὅπως ὑπερασπίσω αὐτόν, προστατεύω, μτ. γενικ. : Σοφ.Ἠλ.188 **ἅς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται· 3)** ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ : Ἰώσ.ΠΙ 10,5,3· **4)** ἐπίκειμαι : Εὐστ.Πον.201,32.

ὑπερίστωρ-ορος (ὁ) ὁ καλῶς γνωρίζων τι, **μτ.** γενικ. : Σοφ.Ἠλ.850 **κἀγὼ τοῦδ' . . ὑπερίστωρ.**

ὑπέρισχνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν ἰσχνός, πολὺ ἀδύνατος : Ρητ.Walz.3,394, Εὐστ.Πον.147,7.

ὑπερίσχυρος-ον ὁ λίαν ἰσχυρός, πανίσχυρος : Ξεν.ΚΠ 5,2,2 **καὶ ὁρῶσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρυμα·** κ. ἐπὶ προσ. : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπερίσχυσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερισχύω βλ.λ., ἐπικράτησις, ἐπιβολή.

ὑπερισχύω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι, ἀνοδεικνύομαι ὑπερβολλόντως ἰσχυρός, ἐπικρατῶ : ΠΔ Βασ.2,24, **4 καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ, - ὑπερίσχυσαν οἱ συντηρητικώτεροι·** || ἔχω ὑπερβάλλουσαν ἔντασιν : Θεόφρ.Πυρ.10, Ἰώσ.ΑΙ 11,3,2· || ἐπὶ δένδρων, ὀργῶ πρὸς βλάστησιν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,18,2.

ὑπερίσχω ἔχω, κρατῶ ὑπεράνω : Πολύβ.3,84,9 **τὸ δὲ πολὺ πλῆθος . . εἰς τὴν λίμνην ἔμενε τὰς κεφαλὰς αὐτὰς ὑπὲρ τὸ ὑγρὸν ὑπερίσχον· 2)** ἀμτβ. ὑψοῦμαι ὑπεράνω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,19,4· **3)** μτφ. ὑπερέχω : αὐτ.1,15,9 ὑπερίσχουσι τῷ **ἰσχύειν·** || μτ. γενικ. ὑπερισχύω τινός, ἐπικρατῶ : Ἡσίοδ.Ἔργ.215 **δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,** Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,12 **τὸ πάθος ὑπερίσχει τὴν αἰδῶ· 4)** ὑπερμαχῶ : Μνασάλκ. ἐν ΑΠ 6,268,2 **κρᾶτα σὺ δ' εὐθήρου τοῦδ' ὑπέρισχε βίου.**

ὑπερίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄοσμον, ζέον εἰς λίαν ὑψηλὸν βαθμὸν (216°), ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἀνοδίδον ἀτμούς προσβάλλοντας ἐπικινδύνως τὸ ἀνώτερον τμῆμα τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, ἰδιαίτατα ὅμως τὸ δέρμα, ἐφ' οὗ ὥρας τινὰς μετὰ τὴν ἐπίδρασιν ἐμφανίζονται δυσίατα ἐγκαύματα.

ὑπεριτίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μόλυνσις **ἐδαφικῆς** τινος περιοχῆς δι' ὑπερίτου βλ.λ.

ὑπεριώδης-ους-ες νεώτ. χημ. ἐν χρ. περὶ ἀοράτων ἀκτίνων, ἐκτεινομένων ἐν τῷ ἡλιακῷ φάσματι πέρα τοῦ ἰώδους χρώματος.

ὑπεριωδικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὅρ. ἐν χρ. περὶ ὀξέος τινὸς τοῦ ἰωδίου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ σχηματιζομένων ἁλάτων : **ὑπεριωδικὸν ὀξύ.**

ὑπερίων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μυθολογίαν εἷς ἐκ τῶν Τιτάνων, ὅστις νυμφευθεὶς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Θείαν ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἥλιον (πρβλ. Ὑπεριονίδης), τὴν Σελήνην καὶ τὴν Ἠῶ : Ἡσίοδ.Θ 134, αὐτ.374· ‖ π. Ὁμ. ὄνομ. ἀποδιδόμενον εἰς αὐτὸν τὸν Ἥλιον : Ἰλ.Ο 480, Ὀδ.Α 8· **2)** νεώτ. ἀστρον. δορυφόρος τοῦ πλανήτου Κρόνου, ὄγδοος κατὰ σειρὰν ἀποστάσεως ἀπ' αὐτοῦ, φαινόμενος ὡς ἀστὴρ **δεκάτου πέμπτου** μεγέθους.

ὑπερκαγχάζω μτγν. καγχάζω μεγάλῃ τῇ φωνῇ : Διογ.Λ 7,185.

ὑπερκαθαίρομαι παθ. εἰδ. ἰατρ. ἔχω ὑπερμέτρους κενώσεις : Ἱππ.Ἀφορ.7,41, Γαλ.18,144,8 **ἅπασι τοῖς ὑπερκαθαιρομένοις οὐκ ἀγαθὸν ἡ λύγξ.**

ὑπερκάθαρος-ον μσν. ὁ ἐν ἀπολύτῳ καθαρότητι, ὁ τελείως ἁγνός : Εὐστ.Πον.235,70 **τὸν ὑπερκάθαρον καὶ ὑπεράγιον θεόν.**

ὑπερκάθαρσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος κάθαρσις, κένωσις **περιττωμάτων** : Ἱππ.Ἀφ. 1252, Διοσκ.Ἀλεξιφ.33.

ὑπερκαθέζομαι μτγν. κ. μσν. καθέζομαι ἐπί, ὑπεράνω, ἐπικάθημαι : Ἰώσ.ΑΙ 19,8,2, Γρηγ.Ναζ. 1,703D, Θεοφύλ.Σ Ἱστ.104,19 (ἔκδ.Βόνν.) **ὑψηλῆς ὑπερεκαθέζετο πέτρας.**

ὑπερκαθεύδω μτγν. κοιμῶμαι ὑπέρ, χάριν τινός : Φιλόστρ.356 **οὐ θαυμάζω Τελεσῖνον ὑπερκαθεύδοντα· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὑπερεγρήγορέ μου πάλαι.**

ὑπερκάθημαι (κυρίως παθ. παρακ. τοῦ ὑπερκαθέζομαι βλ.λ.) κάθημαι ἐπί τινος, ἀπάνω : Ξεν. Ἀν.5,2,1 **ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν ἄκρων,** Πλωτῖν. 522A **ὁ δὲ (θεὸς) ὑπερκάθηται καὶ ὑπερίδρυται ἐπὶ καλῆς οὕτως οἷον κρηπῖδος·** ‖ κάθημαι εἰς ὑψηλότερον σημεῖον, κατοπτεύων **τινά** : Ξεν. Ἀν.5,1,9 **ὑπερκάθηνται ἡμῶν.**

ὑπερκαθίζω μτγν. κ. μσν. κάθημαι ὑπεράνω· ὅθ. κ. προΐσταμαι, προεδρεύω, ἄρχω, μτ. γενικ. : Νικ.Χων.Χρον.32B **κορωνὶς ὡς εἰπεῖν τῶν ὅσοι Ῥωμαίων ἐκ τοῦ τῶν Κομνηνῶν γένους ὑπερεκάθισαν·** κ. ἀπολ. : Ἀντίγ.Καρ.99.

ὑπέρκαιρος-ον ὁ ὑπὲρ τὸν προσήκοντα καιρόν, ὁ πέρα τοῦ προσήκοντος καιροῦ, ὁ παράκαιρος : Ξεν.Ἀγησ.5,1 (κῶδ. ὑπὲρ καιρόν)· **2)** ὁ ὑψούμενος ὑπὲρ τὰ χρονικὰ ὅρια, ὁ αἰώνιος, παντοτινός : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.14,29 **τὸν ὑπέρκαιρον προσδόκα, τὸν ἄχρονον.**

ὑπερκαίω μτγν. καίω σφοδρῶς, εἶμαι ὑπέρθερμος : Φιλόστρ.Γυμν.20,5 **ὑγροί τέ εἰσι καὶ ὑπερκαίοντες·** ‖ ἐπὶ τόπου, ἔχω λίαν θερμὸν κλῖμα : Πολυβ.5,110 **ὑπερκαῖον χωρίον·** ‖ παθ. κ. μτφ. οἱονεὶ φλέγομαι ὑπὸ πάθους, ὑπὸ ζωηροῦ συναισθήματος· μτ. δοτ. : Νικηφ.Βασιλ. ἐν Walz. Ρήτ.1,519,28 **ὅλην αὐτῇ καρδίαν ὑπερεκάη τῷ ἔρωτι·** κ. μτ. γενικ. : Εὐστ.Πον.125,60 **ὑπερκαίεταί μοι τῆς αὐτῶν ἐπιτυχίας ἡ ψυχή.**

ὑπερκακῶ-έω εἶμαι λίαν δυστυχής, κακοπαθημένος· Ἡσ. «ὑπερκακεῖν· ὃ νῦν ἐκκακεῖν».

ὑπερκαλλής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβολὴν καλός, εὔμορφος : Ξεν.ΚΠ 5,1,18, Δίων Κ 11,37, Δαμασκ.) 1,175A **ἐν τῷ θειοτάτῳ χώρῳ καὶ ὑπερκαλλεῖ.**

ὑπέρκαλος-ον ὑπερκαλλής βλ.λ., πάγκαλος, πανώραῖος : Ἀριστλ.Πρ.4,11,5, Πολυβ.3,71, Βασ.2,190C **τὸ ὑπέρκαλον τοῦ ἀρχετύπου θέαμα.**

ὑπερκάλως ὡραιότατα· Ἡσ. ἐν λ. ὑπέρευγε.

ὑπερκάμνω πάσχω, ὑποβάλλομαι εἰς κόπους χάριν τινός, μτ. γενικ. : Εὐρ.Βάκχ.903 **πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις,** αὐτ.ΙΑ 918· ‖ κ. ἀπολ. ὑπερβαλλόντως κοπιῶ : Σχολ.Σοφ.Τραχ 791.

ὑπερκάμπτω νεώτ. κάμπτων διέρχομαι, ξεπερνῶ : Καλλιγ.Θάν.Βλ.86 **ἅμα ὅμως ἐξῆλθον εἰς τὸ πέλαγος ὑπερκάμψαντες τὴν ἐσχατιὰν τῆς Εὐβοίας.**

ὑπερκαπιταλισμός (ὁ) νεώτ. ὑπερκεφαλαιοκρατία βλ.λ.

ὑπερκαρπῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως καρποφορῶ, ἐπὶ δένδρων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,11,2 **ὑπερκαρπήσαντα τὰ δένδρα δι' ἀσθένειαν ἀφαυάνθη.**

ὑπερκαταβαίνω κ. μσν. καταβαίνω ὑπερβάλλων τι, κατεβαίνω ψηλὰ ἀπό . . : Ἰλ.Ν 50 **τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ,** Νικ.Χων.Χρον. 803,22 **τὴν Οἴτην ὑπερκαταβάς·** κ. μτ. γενικ. : ΑΠ 9,533 **ἀγειρομένου δὲ . . θηρὸς ὑπερκατέβαινεν ἐϋστρέπτοισι πόδεσσι.**

ὑπερκαταγέλαστος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ καταγέλαστος βλ.λ. : Αἰσχίν.81,29, Πλούτ.2,4Α **ἐπεὶ νῦν γε τὸ γινόμενον πολλοῖς ὑπερκαταγέλαστόν ἐστι.**

ὑπερκατάκειμαι μτγν. παθ. κεῖμαι, κάθημαι στηριζόμενος ἐπί τινος : Πλούτ.Μάρ.3 **ὑπερκατακειμένου τοῦ Μαρίου τῇ χειρὶ τὸν ὦμον ἠρέμα πατάξας ὁ Σκηπίων,** αὐτ.Σερτ.26, Λουκ.Συμπ.31.

ὑπερκατάληκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρικῇ, στίχος ἐκ τῶν κατὰ διποδίαν μετρουμένων, ἔχων ἐπὶ πλέον τοῦ τελευταίου μέτρου μίαν ἢ δύο συλλαβάς : Ἡφαιστ.4,25, Δράκ.134,26.

ὑπερκατεργάζομαι μτγν. τελείως κατεργάζομαι, ἐν παθ. σημ. : Γαλ.6,255,16 **ὑπερκατεργασθέντος τοῦ αἵματος.**

ὑπερκατηφής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν κατηφής, τεθλιμμένον ἔχων τὸ ὕφος : Λουκ.Ἐρωτ. 52 **ἑώρων γὰρ ὑπερκατηφῆ τὸν Χαρικλέα παρὰ μικρὸν ὡς θανάτου κατάκριτον·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ λίαν θλιβερός, λυπηρός : αὐτ.Νεκυομ.10 **τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπερκατηφὲς ἦν καὶ σκυθρωπόν.**

ὑπερκαυκάσιος-ία-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν Καύκασον, πέρα τοῦ ὄρους Καυκάσου.

ὑπέρκαυμα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπέρμετρον, ὑπερβολικὸν καῦμα : Δαμασκ.Ι 1,117.

ὑπερκαχλάζω μτγν. ὑπερεκχειλίζω· μτφ. : Λουκ.Ἐνάλ.Δ 11,2 **αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερχλάσαι ποιήσας·** κ. μτ. γενικ. : Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.3,11.

ὑπέρκειμαι κ. μσν. κ. νεώτ. παθ. κεῖμαι ὑπεράνω, εἰς ἀνώτερον στρῶμα : Ἀριστλ.Φυτ.2,2,24 **τὸ γλυκὺ ὕδωρ τοῦ θαλαττίου ὑπέρκειται·** ‖ ἐπὶ τόπου, κεῖμαι ὑψηλότερον : Πολύβ.10,3,2 **τὰ ὑπερκείμενα κρημνά,** Διόδ.Σ 4,50 **τὴν ὑπερκειμένην τῆς θαλάττης σκοπήν·** κ. μτ. δοτ. : Ἀριστλ.Θαυμ. 26 **ἔν τινι ὑπερκειμένῳ αὐτοῖς νησιδίῳ·** ‖ ὅθ. κατοικῶ εἰς ὑψηλότερα σημεῖα : Πολύβ.4,29,1 **οἱ ὑπερκείμενοι τῆς Μακεδονίας βάρβαροι·** **2)** μτφ. κατέχω ἀνωτέραν, ὑψηλοτέραν θέσιν, μτ. γενικ. : Γρηγ.Ναζ.· ‖ ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, μτ. αἰτ. : ΠΔ Ἰεζ.16,47 **κατὰ μικρὸν ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου·** **3)** ἐπιβραδύνομαι, ἀναβάλλομαι : Λουκ.Δὶς Κατ.23 **ὑπερκείσεται αὕτη ἡ δίκη·** πρβλ. ὑπερτίθημι.

ὑπερκενοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. κενοῦμαι ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ἐντελῶς : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,15 **ὑπέρινος, ὑπερκεκενωμένος,** Γαλ.7,206 **ἀπορίᾳ τροφῆς, ὡς ἐν τοῖς ὑπερκενωθεῖσιν.**

ὑπερκέρασις-εως (ἡ) (ὑπερκερῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἑτέρου κέρατος κύκλωσις ἐχθρικοῦ στρατοῦ ἢ στόλου ἐκ τῶν ἄκρων, ὑπερφαλάγγησις βλ.λ. : Πολυβ.1,27,5 **ἔχων ἐπίπλους καὶ πεντήρεις . . ταχυναυτούσας πρὸς τὴν ὑπερκέρασιν,** Ἀφρικαν.Κεστ 310,21 **διὰ τὰς ὑπερκεράσεις τε καὶ ὑπερφαλαγγώσεις.**

ὑπερκερασταί (οἱ) νεώτ. τάγματα ἱππικοῦ ἐν τῷ βυζαντινῷ στρατῷ, ἅτινα τασσόμενα ἐν τάξει μάχης **εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πτέρυ-**

γος **τῆς πρώτης** γραμμῆς, εἶχον προορισμὸν νὰ προστατεύωσι τὴν πτέρυγα ἀπὸ ὑπερκεράσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐχθροῦ, ὡς καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ὑπερκεράσεις κατὰ τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως.

ὑπερκερατίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ σκλήρυνσις καὶ πάχυνσις τῆς κερατίνης στιβάδας τῆς ἐπιδερμίδος· **2)** ὑπερτροφία τοῦ κερατοειδοῦς ὑμένος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἄ. ὑπερκεράτωσις.

ὑπερκεράτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑπερκερατίασις βλ.λ.2).

ὑπερκέρδος-ους (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ τῆς ὑπεραξίας βλ.λ. προερχόμενον κέρδος τοῦ ἐργοδότου.

ὑπερκερῶ-άω μτγν. κ. νεώτ. στρατ. περικυκλῶ ἐχθρικὴν δύναμιν δι᾽ ἐπεκτάσεως τῶν κεράτων βλ.λ.(4), ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τὸ κέρας τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ἐχθρικὴν πτέρυγα, ἄ. ὑπερφαλαγγῶ : ΠΔ Μακκ.1,7,46 **ἐξῆλθεν ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν καὶ ὑπερεκέρων τούτους,** Πολύβ.11,23,5 **ὑπερκερᾶν ἐπειρῶντο τοὺς πολεμίους,** Πλούτ.Βροῦτ.41 **καταβαλόντες αὖ πολλούς, ἀλλ᾽ ὑπερκεράσαντες·** **2)** μτφ. ἐκτείνομαι πέρα τινός : Ἀρρ.Εὔξ.21,24 (Huds) **τῆς ἠπείρου ἐκ τῆς ἀνατολῆς ὑπερκερώσης·** ‖ κ. ἐπὶ ὕδατος, ὑπερεκχέομαι, ἀφθόνως ἐκρέω, ἐξέρχομαι : Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.17 **ὡς ὑπερκεράσαντος ὕδατος τῆς ἀντλίας·** **3)** ρηματ.π. ὑπερκέρασις, ὑπερκερασταί.

ὑπέρκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων ὑπέρμετρα, παμμεγέθη κέρατα : Πολυδ.5,76 **ὑπέρκερως ἔλαφος.**

ὑπερκέρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ὑπερκέρασις βλ.λ. : Ἀγαθ.45D, αὐτ.164D, Κεδρ.Γεώργ.633B.

ὑπερκεφαλαιοκρατισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπὸ τοῦ ΙΘ᾽ αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἐνσυνειδήτως καλλιεργούμενος κεφαλαιοκρατισμός.

ὑπερκεφαλαίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ αὔξησις τῶν κεφαλαίων ἐπιχειρήσεώς τινος ὑπὲρ τὰς πραγματικὰς αὐτῆς ἀνάγκας, ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῶν κεφαλαίων ἐπιχειρήσεώς τινος.

ὑπερκηλῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως κηλῶ βλ.λ.1), τὸ παθ. : Λουκ.Ἐρωτ.1 **τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερκηλούμενος.**

ὑπερκινδυνεύω μτγν. κ. νεώτ. κινδυνεύω ὑπέρ τινος, ἐκτίθεμαι εἰς κίνδυνον πρὸς ὑπεράσπισίν τινος : Ἰω.Χρυσ.4,362 **ἤδη γάρ τις καὶ ὑπερεκινδύνευσε τοῦ ἐχθροῦ.**

ὑπερκλονῶ-έω μτγν. ὑπερχειλίζω, πλημμυρῶ, ἐπὶ ὕδατος πλημμυροῦντος ἐν καιρῷ σεισμοῦ : Χρησμ.Σιβ.4,126 **Κύπρον ὅταν περίκλυστον ὑπερκλονέῃ μέλαν ὕδωρ.**

ὑπερκλύζω μτγν. ὑπερχειλίζω, πλημμυρῶ : Στράβ.9,5,19 **πρὸς τῇ λίμνῃ . . , εἰς ἣν ὑπερκλύζων ὁ ποταμός·** κ. παθ. : αὐτ.10,2,15 **ταπεινὸν ἰσθμὸν ποιεῖ ὥσθ᾽ ὑπερκλύζεσθαι πολλάκις ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν·** **2)** ρηματ.π. ὑπέρκλυσις.

ὑπέρκλυσις-εως (ἡ) (ὑπερκλύζω) μτγν. πλήμμυρα, ὑπερεκχείλισις, κατακλυσμός : Εὐνάπ.Β᾽Ἰάμβλ.15 **ἐπὶ τῆς κρηπῖδος κατὰ τὴν ὑπέρκλυσιν καθήμενος.**

ὑπερκόγχιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπεράνω τοῦ ἀφθαλμικοῦ κόγχου κείμενος : **ὑπερκόγχιον σχίσμα, - ὑπερκόγχιος ἐντομή.**

ὑπερκοιτῶ-έω μσν. ἐπὶ ποταμοῦ, χύνομαι ὑπεράνω τῆς κοίτης, ὑπερβαίνω τὴν κοίτην, ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρῶ : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.π.Θησ.Στεφ. **ὑπερκοιτήσας** ὁ Σκάμανδρος.

ὑπερκολακεύω κολακεύω τινὰ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Δημ.391 **ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον,** Δίων Κ 44,6.

ὑπερκομίζω μτγν. κομίζω ὑπεράνω, φέρω ἀντιπέραν, διαπεραιῶ, τὸ παθ. : Στράβ.2,1,15 **τὸν Ἰνδικὸν φόρτον ὑπερκομισθέντα εἰς αὐτόν.**

ὑπέρκομπος-ον κυρ. ὁ θορυβῶν ὑπερμέτρως, ἰδ. ὁ ὑπερβαλλόντως κομπάζων, ὁ σφόδρα κομπώδης, κενόδοξος : Αἰσχ.Ἑπτ.391 **ταῖς ὑπερκόμποις σαγαῖς,** αὐτ.404 **σῆμ᾽ ὑπέρκομπον τόδε,** αὐτ.Πέρσ.827 **κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν φρονημάτων** (δ.γρ. ὑπερκόπων), αὐτ.831, Μέν.Λευκαδ.1 **τὸν ὑπέρκομπον θηρῶσα Φάων᾽·** **2)** ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ἔκτακτος, ὁ ἐξαίρετος, μτ. δοτ. τρόπου ἢ τοῦ κατά τι : Αἰσχ.Πέρσ.342 **αἱ δ᾽ ὑπέρκομοι τάχει** (νῆες).

ὑπερκόμπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπέρκομπον, κομπωδῶς, κομπαστικῶς· Ἡσ. «ὑπερηφάνως».

ὑπερκοπιάζω νεώτ. ἄ. ὑπερκοπιῶ βλ.λ.

ὑπερκοπιῶ-άω νεώτ., ἀόρ. **ὑπερεκοπίασα,** κοπιῶ ὑπὲρ τὸ δέον, κοπιάζω καθ᾽ ὑπερβολήν, ὑποβάλλομαι εἰς ὑπερβολικοὺς κόπους.

ὑπέρκοπος-ον (κάπτω, πρβλ. παράκοπος) κυρ. ὁ ὑπερβαίνων πᾶν μέτρον, ὅριον, ὅθ. ὁ ἀκρατής, ὁ ἀχαλίνωτος, ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης, ὁ ἀλαζονικός : Αἰσχ.Ἑπτ.455 **πωλικῶν θ᾽ ἑδωλίων ὑπερκόπῳ δορὶ ποτ᾽ ἐκλαπάξαι,** Σοφ.Αἴ.127 **ὑπέρκοπον μηδέν ποτ᾽ εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος·** **2)** κ.νεώτ. ὁ σφόδρα κεκοπιακώς, ὁ κατάκοπος, ὁ καταπεπονημένος : Ἀριστλ.Θαυμ.6 **ἵνα προσαλλομένη καὶ ὑπέρκοπος γενομένη ὑπ᾽ αὐτῶν παραλυθῇ καὶ ὑποχείριος γένηται,** Πολυδ.5,84 **ὑπέρκοπος ὄνος.**

ὑπερκόπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπέρκοπον, ὑπερμέτρως, κομπωδῶς, αὐθαδῶς, ὑπερηφάνως : Αἰσχ.Χο.136 **οἱ δ᾽ ὑπερκόπως ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα,** αὐτ.Ἀγ.467 **τὸ δ᾽ ὑπερκόπως κλύειν εὖ βαρύ.**

ὑπερκόπωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ κόπωσις, κούρασις, μέγας κάματος· ‖ ἡ ἐκ τῆς ὑπερκοπώσεως ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων, νοσηρὰ διαταραχὴ τοῦ ὀργανισμοῦ.

ὑπερκορέννυμι κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **-εννύω,** ἀόρ. **ὑπερεκόρεσα,** παθ. ἀόρ. **ὑπερεκορέσθην,** μτχ. παρακ. **ὑπερκεκορεσμένος,** κορέννυμι βλ.λ.1) καθ᾽ ὑπερβολήν, χορτάζω ὑπὲρ τὸ δέον : Θέογν.1158 **οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·** κ. παθ. : Πολυδ.7,23· ‖ μσν. κ. νεώτ. γεν. ὑπερπληρῶ, γεμίζω μέχρι τοῦ ἀκροτάτου ὁρίου : ASS Μαΐου 5,411,B **τὸ ὠτίον μου ὑπερεκορέσθη τῆς σοφίας, - ἀτμόσφαιρα ὑπερκεκορεσμένη ὑδρατμῶν - ἠλεκτρισμοῦ·** **2)** ρηματ.π. ὑπερκόρεσις, ὑπερκορεσμός, ὑπερκορής, ὑπέρκορος.

ὑπερκορεννύω νεώτ. ἄ. ὑπερκορέννυμι βλ.λ.

ὑπερκόρεσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπερκορεσμός** (ὁ) ὁ ὑπέρμετρος κορεσμός, χορτασμός· ‖ κ. ἐπὶ διαλυμάτων ἢ ἀτμῶν, ἡ μεγίστη συμπύκνωσις.

ὑπερκορεσμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑπερκόρεσις βλ.λ.

ὑπερκορής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἄ. ὑπέρκορος βλ.λ. : Δίων Κ 60,34 **ὑπερκορὴς μέθης,** Ἱππιατρ.30,11 **ἵππον ἀλῶν ὑπερκορῆ ἐποίει.**

ὑπέρκορος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως κεκορεσμένος, ὁ ὑπερμέτρως πεπληρωμένος, ὁ ὑπερβὰς τὴν κατάστασιν τοῦ κόρου βλ.λ.1) : Πολυδ.5,151, Ἀθήν.10,438F **ἐγώ σε . . ὑπέρκορον τούτου ποιήσω·** ἐπίρρ. **-όρως** : Πολυδ.5,151.

ὑπερκορυφοῦμαι-όομαι μσν. αἴρομαι ἢ ὑψοῦμαι ὑπὲρ τὴν κορυφήν τινος : Εὐστ.Πον.184,3 **ἀεὶ γὰρ ὑπερκορυφοῦνται ἡμῶν·** **2)** ρηματ.π. ὑπερκορύφωσις.

ὑπερκορύφωσις-εως (ἡ) (ὑπερκορυφοῦμαι) ἡ ὑπερέχουσα κορυφή, τὸ προέχον σημεῖον ἢ ἄκρον : Ἱππ.916A **ὑπερκορυφώσεις ἔχον δύο, ἃς καλέουσι πύλας.**

ὑπερκόσμιος-ον κ. -α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν αἰσθητὸν κόσμον, ὅθ. ὁ οὐράνιος, ὁ θεῖος, ὁ ὑπερφυής· Ἡσ. «ὑπερκόσμια· ὡς ἄγγελοι καὶ τὰ μέλλοντα ὑπὲρ τὸν κόσμον» : Κλήμ.Ἀλ.240,156 (Sylb.), Ἰω.Χρυσ.5,882,40, Συνέσ.97B **ἄλλο γένος θεῶν ὑπερκοσμίων,** Εὐστ.Πον.226,20 **ὁλότης ἥ τε κατὰ κόσμον καὶ ἡ ὑπερκόσμιος,** ASS Ἰουνίου 4,477,16 **ὑπερκόσμιον ἀνάπαυσιν·** 1) νεώτ. μετα-

φυσ. ὁ πέρα, ὁ ἐπέκεινα πάσης δυνατῆς ἐμπειρίας, ὁ ὑπερβαίνων τὰ ὅρια τῆς ἐμπειρικῆς γνώσεως, ἀντίθ. ἔμμονας, ἐγκόσμιος.

ὑπερκοσμίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερκόσμιον, ὑπερφυᾶ, θεῖον : Γρηγ.Ναζ.Λόγ. 38,614C (Boiss.), Ἐφραὶμ Σταυρ.474A.

ὑπέρκοσμος-ον μτγν. ὁ ὑπερκόσμιος βλ.λ. : Δαμάσκ.Ἀρχ.308, αὐτ.333.

ὑπέρκοτος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα ὠργισμένος: Αἰσχ.Ἀγ.822 **πάγας ὑπερκότους ἐφαρξάμεσθα** (δ.γρ. ὑπερκόπους)· ἐπίρρ. -ότως : Εὐρ. Ἡρ.1086 **τί παῖδ' ἤχθησας ὧδ' ὑπερκότως τὸ σόν.**

ὑπερκράζω μτγν. ὑπερβάλλω τινὰ ἐν τῷ κράζειν, κατὰ τὴν κραυγήν : Φιλόστρ.Εἰκ.335,32 **φιλοτιμούμενοι ὅστις ὑπερκράξεται τὸν πέλας.**

ὑπερκρατής-οῦς-ές ὁ ὑπερκρατῶν, ὑπερνικῶν, ὑπερισχύων· Ἡσ. ἐν λ. **ὑπερμενεῖ· τῷ .. τῇ ἰσχύι ὑπερκρατεῖ.**

ὑπερκρατῶ-έω **μτγν. κ. μσν.** ὑπερνικῶ, καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερισχύω, κυριεύω, μτ. αἰτ. : ΠΔ Βασ.3,16,22 **ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω Θαμνί·** κ. μτ. γενικ. : Ἰώσ.ΑἸ 11,3,3 **εὑρίσκω τὸν οἶνον ὑπερκρατοῦντα πάντων·** κ. ἀπολ. : αὐτ.6,10,2 **τοῦ πάθους ὑπερκρατοῦντος,** Βασ.2,1159B **τῇ προδοσίᾳ τῶν δῆθεν ὑπερκρατούντων,** Ἀνδρ.Κρ.183,186.

ὑπερκρέμαμαι νεώτ. κρέμαμαι ὑπεράνω, ἄνωθέν τινος, ὅ. ἐπικρέμαμαι.

ὑπερκρεμάννυμι κ. μσν. κ. νεώτ., μ. ἐν τῷ παθ., κρεμάννυμι, κρεμῶ, ἀναρτῶ ὑπεράνω τινός : Πινδ. Ο 1,58 **πατὴρ ὑπερκρέμασε .. αὐτῷ λίθον·** κ. παθ. : Θέαγν.1022 **ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται,** Χριστ.Πάσχ.166 **χὼς ἀριστεῖον σφέων ὑπερκρεμασθείς.**

ὑπερκρίνομαι μτγν. κρίνομαι ὡς ἀνώτερος, ὑπερτερῶ : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.50,5· κ. παθ. : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,3 **ὑπερκριθῆναι κατὰ κάλλος, κατὰ ῥητορικήν, κατὰ φιλοσοφίαν.**

ὑπερκρύπτομαι ἐαφ.γρ. ἀντὶ ὑποκρίνομαι : Γρηγ. Νύσσ.1,350C **τοῖς ἔνδον ὑπερκρυπτομένοις.**

ὑπέρκτησις-εως (ἡ) (ὑπερκτῶμαι) μσν. ἡ ὑπέρμετρος κτῆσις, πρόσκτησις : Εὐστ.Πον.222,50 **εἰ μὴ ἐξαπορρέειν μέλλοι τὸ τῆς ὑπερκτήσεως ὕδωρ,** αὐτ.231,24.

ὑπερκτυπῶ-έω μτγν. ὑπερβάλλω ἐν τῷ κτυπεῖν, κατὰ τὸν κτύπον, θόρυβον, ἦχον : Γρηγ.Ναζ.2,3B **βοὰς .. ὑπερκτυπούσας κυμάτων πολὺν ῥόθον.**

ὑπερκτῶμαι-άομαι κ. μσν. κτῶμαι, προσκτῶμαι πλείονα τοῦ δέοντος : Σοφ.Ἠλ.217 **πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,** Εὐστ.Πον.230,3 **ἀνάγκη .. ὑπερεκτῆσθαι σέ ποτε, ὡς καὶ περισσεύειν·** πρβλ. ὑπέρμορον· **2)** ρηματ.π. ὑπέρκτησις.

ὑπερκυάνεος-ον ὁ ὑπερμέτρως κυανοῦς, γλαυκός· Ἡσ. «**ὑπερκυάνεον**· λίαν κυάνεον».

ὑπερκυβιστῶ-άω μτγν. ῥίπτομαι μεθ' ὁρμῆς εἰς τὸν κίνδυνον, ῥιψοκινδυνεύω ἀπερισκέπτως : Πολύβ.28,6,6 **τοὺς δὲ ὑπερκυβιστῶντας καὶ διὰ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἰδίαν χάριν ἀποτιθεμένους.**

ὑπερκυδαίνω μσν. κυδαίνω ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ὑπερδοξάζω, ὑπερεπαινῶ : Μιχ.Ἀκομ.Ἐγκώμ.Ἰσ.Ἀγγελ.8· κ. παθ. : **αὐτ.34,52,7 ὑπερκυδαινόμενος παρὰ τῷ βασιλεῖ.**

ὑπερκύδας-αντος (ὁ) (κῦδος) ὁ **ἔχων** μέγα κῦδος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἔνδοξος, ὁ λίαν εὐκλεής, ἀνδρεῖος, ὑψηλόφρων· Ἡσ. «**ὑπερκύδαντας**· ὑπερέχοντας τῇ δόξῃ, ὑπερενδόξους γενομένους», μ. κτ. αἰτ. : Ἰλ.Δ 66, αὐτ.71 **ὡς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς** (σχόλ. «**ὑπερκύδαντας**· ὑπεράραντας τῇ δόξῃ διὰ τὴν τοῦ Μενελάου νίκην»), Ἡσίοδ.Θ 510 **ὑπερκύδαντα Μενοίτιον** (κατά τινας ὡς δωρ. συνῃρ. τ. τοῦ ὑπερκυδήεις-δῆς κ. δωρ. -κυδᾶς, ὑπερκυδήεντος-δῆντος, δωρ. -δᾶντος, πρβλ. ἀργῆς ἐκ τοῦ ἀργήεις κ. δωρ. ἀργᾶς κττ.· ἀλλὰ τότε γραπτέον **ὑπερκυδᾶς-ᾶντα-ᾶντας**· πρβλ. Spitz. εἰς Ἰλ.Δ 66).

ὑπέρκυκλος (ὁ) νεώτ. γεωμ. **ὑπέρκυκλος α' εἴδους** ὁ γεωμετρικὸς τόπος τῶν σημείων ἐπιφανείας τινός, ὧν αἱ γεωδαισιακαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ τυχόντος σημείου αὐτῆς εἶναι ἴσαι, ὅ. γεωδαισιακὸς κύκλος α' εἴδους· ‖ **ὑπέρκυκλος β' εἴδους** πᾶσα καμπύλη τῆς ἐπιφανείας, ἔχουσα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα **αὐτῆς** τὴν ἰδίαν γεωδαισιακὴν καμπυλότητα.

ὑπερκύκν(ε)ιος-ον μσν. ὁ ὑπερβάλλων τὸ ᾆσμα τῶν κύκνων : Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.82 **ὑπερκύκνεια μέλη** (γλυκύτερα τῶν τοῦ κύκνου).

ὑπέρκυκνος-ον μσν. ὑπερκύκνειος βλ.λ. : Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.44,58 **ὑπερκύκνους μελῳδίας.**

ὑπερκύπτω κύπτω ὑπεράνωθεν, προβάλλω τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τινὸς ἵνα ἴδω : Ὁμ.Ἐπιγράμμ. 14,22, Πλάτ.Εὐθ.271A **ὑπερκύψας μέντοι κατεῖδον,** Λουκ.Πένθ.16 **τοῦ στομίου ὑπερκῦψαι·** ‖ ἐξέχω, προέχω : Νικόστρ.Κλίν.ἀπ.1,2 **ναστὸς .. τὸ .. πάχος ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ·** **2)** ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, περισσεύω : Ἀντίπ.Θεσσ. ΑΠ 6,250 **φημὶ δὲ πολλῶν ὄλβον ὑπερκύπτειν τὸν σὸν ἀπὸ κραδίης,** Φίλ.1,23 **πᾶσαν τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν ὑπερκύπτειν.**

ὑπερλαλῶ-έω μτγν. κ. μσν. λαλῶ πολλά, φλυαρῶ, εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν λάλος : Φιλόστρ.Ἐπιστ.916 **ὑπεραττικίζων καὶ ὑπερλαλῶν·** **2)** λαλῶ, ὁμιλῶ ὑπέρ τινος : Εὐστ.2,14.

ὑπερλαμπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπέρλαμπρος **βλ.λ.**: Γρηγ.Νύσσ.2,188D **ὑπερλαμπεῖς λόγους.**

ὑπέρλαμπρος-ον κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρός, ὁ λαμπρότατος : Ἀριστφ.Νεφ.571 **ὑπερλάμπραις ἀκτῖσιν·** **2)** μτφ.εἰδ.ὡς τιμητικὸς τίτλος : Ἐπιγρ. **ὑπέρλαμπρος καὶ ἐξοχώτατος·** **3)** ἐπὶ ἤχου, ὁ λίαν καθαρός, εὐκρινής, σαφής, εὔηχος· τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Δημ.313 **ὀλολύζειν δ' οὐχ ὑπέρλαμπρον.**

ὑπερλαμπρύνομαι λαμπρύνομαι καθ' ὑπερβολήν, σεμνύνομαι ὑπερμέτρως, διακρίναμαι ὑπερβαλλόντως, κάμνω λίαν λαμπρὰν ἐπίδειξιν : Ἰώσ. ΠΙ 2,8,6 **κόσμῳ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπερλαμπρύνεσθαι·** **2)** δεικνύω ὑπερβολικὴν σπουδὴν ἢ προθυμίαν, ἐπὶ θηρευτικῶν κυνῶν : Ξεν.Κυν.3,7 **ὑπερλαμπρυνόμεναι ἐφ' ὅτῳ ἂν τύχωσι.**

ὑπερλάμπω μτγν. κ. μσν. λάμπω καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : Πολυβ.9,20, Γρηγ.Νύσσ.2,887D **τῷ ὑπερλάμποντι φωτί·** **2)** μσν. ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν λαμπρότητα : Ἀνδρ.Κρ.43C **Ἀγλαΐαν τοσοῦτον ὑπερλάμπουσαν τοῦ φαινομένου,** Βρυέν.Ν 37C **λίθος ὃς λαμπρότητι τοὺς διαυγεῖς ἅπαντας ὑπερέλαμπεν.**

ὑπέρλεπτος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λεπτός, λεπτοφυής, τρυφερός : Φιλόστρ.Εἰκ.2,29 **τοὺς Σῆρας, ὧν τὰ ὑπέρλεπτα καὶ μόλις ὁρατά.**

ὑπερλευκαίνω μτγν. κ. μσν. λευκαίνω βλ.λ.2) καθ' ὑπερβολήν, φαίνομαι ὑπερμέτρως λευκός : Γρηγ.Νύσσ.1,531B **τῷ μὲν γὰρ ὑπερλευκαίνοντι μιμεῖται τὴν τῆς σαρκὸς ἰδιότητα·** κ. παθ. : Εὐστ. Διον.Περ.248 **διὰ τὸ κάλλιστος εἶναι καὶ ὑπερλελευκέναι τὴν χροιάν.**

ὑπερλευκοκυττάρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὸ φυσιολογικὸν ὅριον αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος, ὅ. ὑπερλευκοκύτωσις βλ.λ.

ὑπερλευκοκύτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ὅ. ὑπερλευκοκυττάρωσις βλ.λ.

ὑπέρλευκος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν λευκός, ὁ κατάλευκος, ὁ λευκότατος : Ἱππ.638,36, Λουκ.Ἔρωτ.41 **τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν καὶ πίονα χροιάν,** Εὐστ.Πον.230,90.

ὑπερλίαν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν, σφόδρα : ΚΔ Κορινθ.2,11,5 **μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων,** αὐτ.12,11, Εὐστ.1396,46, αὐτ.1184,19 **τὸ ὑπερλίαν.**

ὑπερλίπωσις-εως (ἡ) νεώτ. Ιατρ. ὑπερπλασία ἢ αὔξησις τοῦ λιπώδους ἰστοῦ ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ τὸ δέρμα καὶ περὶ τοὺς μῦς καὶ τὰ σπλάγχνα ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος ἢ ἀναμέσον τῶν ἰστῶν ὡρισμένου τινὸς ὀργάνου ἢ καὶ σχηματισμὸς λίπους ἐν αὐτῷ τῷ κυτταρικῷ πρωτοπλάσματι βλ.λ.· || **ἀλγεινὴ ὑπερλίπωσις** ἡ συμμετρικὴ ὑπὸ τὸ δέρμα ἐμφάνισις μεγάλων σκληρῶν μαζῶν λίπους εἰς γυναῖκας προκεχωρημένης ἡλικίας προκαλοῦσας αὐτομάτους πόνους.

ὑπέρλοφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ὑπερέχοντα λόφον, ὁ μεθ' ὑψηλοῦ λόφου, ὁ ὑπερύψηλος : Νόνν.Δ 28,219 **ἐλάτη .. ὑπέρλοφος,** Πρόδρ.Ροδ. 73(2,269) **τειχῶν κατασπᾶν ἐξοχὰς ὑπερλόφους.**

ὑπερλύδιος-ον μτγν. κ. νεώτ. τρόπος τῆς ἀρχαίας μουσικῆς κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξύτερος τοῦ λυδίου : Ἀνών.Εὐσ.Μουσ.86,93 (ἔκδ. Bellerm.).

ὑπερλυποῦμαι-έομαι κ. μσν. λυποῦμαι σφόδρα : Ἡρ.8,90 **οἷα ὑπερλυπεόμενὸς τε καὶ πάντας αἰτιώμενος,** Εὐστ.111,34.

ὑπερμαγγανικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἐνώσεων, ὁ παράγωγος τοῦ μαγγανίου : **ὑπερμαγγανικὸν** κάλιον - ὀξύ.

ὑπερμαζῶ-άω (μᾶζα) μτγν. κ. μσν. εἶμαι ὑπερκεκορεσμένος, ὑπερπληρωμένος μάζης βλ.λ.1), θρασύνομαι ἐκ τῆς πολλῆς τροφῆς, τρυφῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερτρυφῶ : Ἀθήν.15,663Β «τρυφᾶν καθ' ὑπερβολὴν ὑπερμαζᾶν», Λουκ.Πλ.15 **ὑπερμαζᾷς γὰρ .. καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πτύεις,** Δίων Κ 57,22 **ἐπὶ τῷ ἀξιώματι ὑπερμαζήσας,** Ἀλκίφρ.1,18, Ἀναστ.Σιν.Ζητ.84,17· πρβλ. κριθῶ· **2)** (μαζός) ἔχω τοὺς μαστοὺς ὑπερπληρωμένους γάλακτος καὶ σπαργῶντας ἢ ἔχω μεγάλους μαστούς : Συνέσ. Ἐπιστ.4,168 **αὗται γὰρ ὑπερμαζῶσι καὶ ἀσυμμέτρως ἔχουσι τῶν στέρνων.**

ὑπερμαίνομαι κ. μσν., παθ. μέλλ. **ὑπερμανοῦμαι,** ἀόρ. **ὑπερεμάνην,** παρακ. **ὑπερμέμηνα,** μαίνομαι καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ἢ γίνομαι σφόδρα μανιώδης, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὑπερβολικῆς μανίας : Ἀριστφ.Βάτρ.776 **οἱ δ' ἀκροώμενοι τῶν ἀντιλογιῶν .. ὑπερεμάνησαν,** Εὐστ.Πον.154,90 **ἡ θάλασσα ὑπερμέμηνεν.**

ὑπερμάκης-ους-ες δωρ. τ. τοῦ ὑπερμήκης βλ.λ.: Πίνδ.Ο 7,37 **ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ.**

ὑπερμάλιστα ἐπίρρ. μσν. λίαν, πλέον ἢ μάλιστα, πάρα πολὺ τῷ ὄντι : Εὐστ.Πον.146,10 **ποθεῖται ὑπερμάλιστα τὸ εὐαγγελικὸν μέλι.**

ὑπερμᾶλλον ἐπίρρ. Σουΐδ. «ἐκ περισσοῦ».

ὑπερμαντεύομαι μέσ. μαντεύομαι βλ.λ 4) ὑπέρ, χάριν τινός, μτ.γενικ. : Εὐρ.Ἴων 431 **φιλοῦσά γ' ἧς ὑπερμαντεύεται** (δ.γρ. ὕπερ μαντεύεται).

ὑπέρμαργος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν μάργος βλ.λ.1), μ. τὸ συγκρ. **-ότερος·** Σουΐδ. «ὑπερμαινόμενος».

ὑπερμαστία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡ ἕνεκα ἀνωμάλου διαπλάσεως ὕπαρξις πλειόνων τοῦ κανονικοῦ ἀριθμοῦ μαστῶν ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ ζῴου.

ὑπερμάχησις-εως (ἡ) (ὑπερμαχῶ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπερμαχεῖν, ἡ ὑπεράσπισις, ἡ ἄμυνα : Σύμμ. ΠΔ Ἐξ.12,11, ΕΜ 89,4, Εὐστ.Ἰλ.Ε 623.

ὑπερμαχητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπερμαχῶν τινος, ὁ ἁρμόδιος ἢ πρόθυμος εἰς τὸ ὑπερμαχεῖν : Πλούτ.Νομ.16 **τῆς πολεμικῆς εὐτολμίας τὸ μὲν ὑπερμαχητικὸν τοῦ οἰκείου διαμένει καὶ πάρεστι,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.20,188 **Ἄρεια** (ἐκλήθη ἡ Ἀθηνᾶ) **διὰ τὸ εἶναι .. ὑπερμαχητικὴ τοῦ δικαίου.**

ὑπερμαχίζω λεξ. ἀντὶ ὑπερμαχῶ βλ.λ. : Λεξ. κώδ. Paris 345, fol.134 **προστατεύουσα .. ἡ προασπίζουσα, ἡ ὑπερμαχίζουσα.**

ὑπερμάχομαι μάχομαι ὑπέρ τινος, χάριν τινός, ἀ. ὑπερμαχῶ, μτ. γενικ.: Σοφ.ΟΤ 265 **ὥσπερεὶ τοὐμοῦ πατρός, ὑπερμαχοῦμαι** (θὰ ἀγωνισθῶ ὡς ὑπὲρ τοῦ πατρός μου), Πλούτ Κάτ.Νεώτ.53 **τῆς ἐλευθερίας ὑπερμάχεται,** Δίων Κ 65,15, Κύριλλ.5, 566Ε **τοῦ ψεύδους ὑπερμαχόμενοι.**

ὑπέρμαχος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ὑπερμαχῶν τινος, ὁ πρόμαχος, ὁ προστάτης, ὁ ὑπερασπιστής : ΠΔ Σοφ.Σαλ.16,17 **ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ δικαίων,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,147 **μοῦνος ἐναιρομένοισιν ὑπέρμαχος ἀσπίδα τείνας,** Γρηγ. Θαυμ.70Β, Ἰω.Χρυσ.1,295,4, Ἰω.Λυδ.Ρωμ.8, Ἀκολουθ.Ἀκαθ.Ὕμνου Κοντάκ. **τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια.**

ὑπερμαχῶ-έω (μάχη) κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπερεμάχησα, μάχομαι, ἀγωνίζομαι ὑπέρ τινος, προμάχομαι, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ.· Ἡσ. «ὑπερμαχῆσαι, βοηθῆσαι» : Σοφ.Ἀντ.194 **ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν ὄλωλε τῆσδε,** αὐτ.Αἴ.1346 **σὺ ταῦτα .. τοὐδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί ;,** Εὐρ.Φοίν.1252 **σὺ πόλεως ὑπερμαχεῖς,** Πλούτ.Σόλ.30 **ὑπερμαχεῖν τοῦ Πεισιστράτου,** αὐτ.Κάτ.Νεώτ.61· κ. μτ. δοτ. : Σύμμ. ΠΔ Δευτ.33,7 **αἱ χεῖρες αὐτοῦ ὑπερεμάχησαν αὐτῷ,** Γρηγ.Νύσσ.1,558Β **τοὺς ὑπερμαχοῦντας ἡμῖν,** Βασ.1,608C· κ. μτ. αἰτ. : Λουκ.Ἀλ.23 **ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμάχει·** κ. ἀπολ. : αὐτ.ΖΤραγ.17 **τὰ ἡμέτερα .. ἐφρόνει καὶ ὑπερεμάχει· 2)** ρηματ. π. ὑπερμάχησις.

ὑπερμεγάθης-εος-ες Ιων. τ. τοῦ ὑπερμεγέθης βλ.λ. : Ἡρ.4,191 **οἱ ὄφιες οἱ ὑπερμεγάθεες.**

ὑπερμεγαλύνω μσν. μεγαλύνω καθ' ὑπερβολήν, τὸ παθ. : Ἰω.Μον.Μετ.103Ε **ἵνα ὑπερμεγαλυνθῇ.**

ὑπέρμεγας-άλη-γα κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα μέγας, ὁ ὑπερμεγέθης : Ἀριστφ.Ἱππ.158 **ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ' ὑπέρμεγας,** Δίων Κ 76,2 **μέγας .. καὶ ὑπέρμεγας ἐγεγόνει,** Αἰλ.ΖΙ 6,63, Σχόλ.Διον.Θρ. ἐν ΑΒ 793,9 **μεγαλεῖον τὸ μέγα λίαν ἤτοι τὸ ὑπέρμεγα,** Κ Μανασσ.Χρον.459 **ὑπέρμεγαν εἰς ὕψος,** Εὐστ.Πον. 220,80, Πλαν.15,8 (Weber.) **ὑπέρμεγα σφέτερόν τε φαίνει τέρας.**

ὑπερμεγέθης-ους-ες κ. νεώτ., Ιων. **-άθης,** ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μέγεθος, ὁ ὑπέρμεγας : Ἡρ.2,175 **λίθους .. ὑπερμεγάθεας,** αὐτ.4,191, αὐτ.7,126, Δημ. 330 **εὐεργεσίας .. ὑπερμεγέθεις,** αὐτ.1059, αὐτ. 684, Πλούτ.Ρωμ.16 **δρῦν ἔτεμεν ὑπερμεγέθη,** Διογ.Λ 6,102 **ὑπερμεγέθης πώγων,** Πάπ. **ἀκανθέας ὑπερμεγέθεις·** ὁ καθ' ὑπερβολὴν βαρύς, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον δυσχερής, ὁ δυσκολώτατος : Ξεν. ΚΠ 1,6,8 **συνεδόκει καὶ ἐμοὶ ὑπερμέγεθες εἶναι ἔργον τὸ καλῶς ἄρχειν.**

ὑπερμεγέθως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερμεγέθη, λίαν, σφόδρα μεγάλως : Φίλ.1, 103,40 **ὑπερμεγέθως καὶ .. ὑψηλῶς νοεῖν,** Ἀνών. ἐν Ἡρακλ.Πάπ.1,60 **ὑπερμεγέθως κολάζονται.**

ὑπερμέγιστος-η-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν μέγιστον, ὁ πέρα τοῦ μεγίστου : **ὑπερμέγιστα ἐρεθίσματα** (τὰ ὑπερβαίνοντα τὸ ἀνώτατον ὅριον πέρα τοῦ ὁποίου παύει ὑφισταμένη ἡ ἀντίστοιχος αὔξησις τῆς συστολῆς τοῦ μυός).

ὑπερμεθύσκομαι, ἀόρ. **ὑπερεμεθύσθην,** μεθύσκομαι ὑπὲρ τὸ δέον, εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν μεθυσμένος : Ἡρ.2,121,4 **τῷ ποτῷ χρησαμένους τοὺς φυλάκους ὑπερμεθυσθῆναι,** Ἡρακλ.Κωμ.π. Ἀθήν.4,145 **ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται.**

ὑπερμέλομαι Ἐπιγρ. ἔχω ὑπερβολικὴν φροντίδα, μέριμναν περί τινος.

ὑπερμενέτης (ὁ) ποι. ἀντὶ ὑπερμενὴς βλ.λ. : Ὁμ. Ὕμν.7,1 **Ἄρες ὑπερμενέτα.**

ὑπερμενέων-οντος (ὁ) (μένος) κ. πληθ. ὑπερφίαλοι, ἀλαζόνες, ὑπεροπτικοί : Ὀδ.Τ 62 **ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.**

ὑπερμενής-οῦς-ές (μένος) ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός, ὁ λίαν κραταιός, ὁ παντοδύναμος, ἢ ὁ ὑψηλόφρων, ὁ μεγαλόφυχος· Ἡσ. «ὑπερμενής· μεγάλην ἔχων ἰσχύν», ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἰλ.Β 116, αὐτ.350, αὐτ.403 **ὑπερμενέι Κρονίωνι**, Γαλ.14,145,13 **ὑπερμενέα Κρονίωνα**· κ. ἐπὶ ἄλλων : αὐτ.Θ 236 **ὑπερμενέων βασιλήων**, αὐτ.Ρ 362 **ὑπερμενέων ἐπικούρων**, Ὀδ.Ν 205, Χρησμ.Σιβ.2,174 (Alex.) **ἄρξουσιν ὑπερμενέων ἀνθρώπων**· κ. ἐπίρρ. **-νέως** : Ἀπολλιν.Λ Μετφρ.Ψαλμ.34,2.

ὑπερμέση (ἡ) μσν. ἡ τρίτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορικοῦ ἑπταχόρδου : Παχυμ.Γ π. A.J.H. Vincent. Not.16,2,(407,11.

ὑπέρμεστος-ον μτγν. ὁ λίαν μεστός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλήρης, ὁ ὑπερχειλής : Φιλ.2,533.

ὑπερμεσῶ-όω μσν. εἶμαι πέρα τοῦ μέσου, ὑπερβαίνω τὸ μέσον, τὴν μεσημβρίαν : Ζωναρ.Ι, 272 (ἐκδ.Bonn.) **ὑπερμεσούσης ἡμέρας**.

ὑπερμεταμόρφωσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἔντομά τινα ὑφίστανται περισσοτέρας τῶν συνήθων μεταμορφώσεις ἀντικαθιστώσας τὸ στάδιον τῆς νυμφώσεως.

ὑπερμετοχή (ἡ) μτγν. τὸ ὑπόλοιπον, τὸ πλεονάζον μέρος πράγματός τινος : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ. 185 (Mai.) **τὰς μεταξὺ τῶν διαιρέσεων τῆς σαρκὸς ὑπερμετοχὰς ἀποξύσομεν**.

ὑπερμετρία (ἡ) μτγν.κ.μσν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέρμετρον, ἡ ὑπέρβασις παντὸς μέτρου, ὑπερεκχείλισις: Πτολ.Τετράβ.84,13 **ποταμῶν ὑπερμετρία**· **2**) μσν. παράβασις τῶν μετρικῶν κανόνων : Εὐστ.353,35.

ὑπέρμετρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβαίνων τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβολικός : Πλάτ. Νόμ.864D **γήρᾳ ὑπερμέτρῳ ξυνεχόμενος**, Πλούτ. Ἠθ.9B **πόνους . . ὑπερμέτρους**, Πολυδ.4,170, Σχόλ. Πίνδ.4,213 **ὑπέρμετρος χαρά**· **2**) κ. νεώτ. μετρικ. ὁ παραβαίνων τοὺς μετρικοὺς κανόνας ἢ ὁ κατὰ παράβασιν τῶν μετρικῶν κανόνων γινόμενος : Ἡφαιστ.35 **τῷ πενταμέτρῳ καίπερ ὄντι ὑπερμέτρῳ**, Λουκ.ΖΤραγ.6 **διαφθερῶ τὸ κήρυγμα ἢ ὑπέρμετρα ἢ ἐνδεᾶ ξυνείρων**.

ὑπερμετρῶ-έω λεξ. ὑπερβαίνω τὸ μέτρον, εἶμαι ὑπέρμετρος βλ.λ.1) : Ἡσ. ἐν λ. ὑπερχειλές **ὑπερμεμετρημένον**.

ὑπερμετρωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνωμαλία τῆς διαθλάσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ, καθ' ἣν αἱ ἐπ' αὐτοῦ προσπίπτουσαι ἀκτῖνες ἑνοῦνται ὄπισθεν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ὅρασις ἐξασθενεῖ καὶ θολοῦται.

ὑπερμέτρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὑπὲρ τὸ μέτρον, πέρα τοῦ δέοντος, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Εὐρ.ἀπ.422 μηδ' **ὑπερμέτρως ἄλγει**, Πολυδ.9,19.

ὑπερμέτρωψ-ωπος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑπερμετρωπίας βλ.λ.

ὑπερμετώπιος-αν λεξ. ὁ ὑπεράνω τοῦ μετώπου, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτωπον : ΕΜ 212,12 **βρέγμα, τὸ ὑπερμετώπιον μέρος**.

ὑπερμήκης-ους-ες (μῆκος) ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μῆκος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μακρός : Ἡρ.8,140,2 **ἡ βασιλέος ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον** (φθάνει εἰς μεγάλην ἀπόστασιν), Αἰσχ. Πρ.591 **ὑπερμήκεις δρόμους**· **2**) ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλός, ὑπερύψηλος : Ἡρ.7,128 **ὄρεα . . ὑπερμήκεα**· **3**) ἐπὶ ἤχου, βοῆς, κττ., ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐξικνούμενος, ὁ λίαν ἰσχυρός : Πίνδ.Ο 7,37 **ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ**.

ὑπερμηκίζομαι μσν. ὑπερμηκύνομαι : Νικ.Χων. Χρον.351C **ὑπερεμηκίσθη τὸ καλούμενον Δεύτερον ἡ τοῦ πυρὸς ἐρωή**.

ὑπερμικροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπερμικροσκόπιον βλ.λ.

ὑπερμικροσκόπιον (τὸ) νεώτ. εἶδος μικροσκοπίου βλ.λ., χρησίμου πρὸς ἐξέτασιν καθ' ὑπερβολὴν μικρῶν ἀντικειμένων μὴ ὁρατῶν διὰ τοῦ κοινοῦ μικροσκοπίου.

ὑπερμιξολύδιος-ον μτγν. μουσ. ἐπὶ ἁρμονίας, ἡ κλῖμαξ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μουσικῆς ἡ κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξυτέρα τῆς μιξολυδίου βλ.λ.2) : Φρύν. ἐν ΑΒ 15,20, Πτολ.Ἁρμ.2,10,71, Ἀθήν.14,625D **ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν**.

ὑπερμισῶ-έω μισῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβαλλόντως, σφόδρα : Λυσ.31,19 **τοῦτο ὑπερμισήσατε**.

ὑπερμνησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κατά τινας ἐγκεφαλικὰς ἀνωμαλίας καὶ ἀσθενείας παρατηρουμένη ὑπερένταση τῆς μνήμης.

ὑπερμοιρία (ἡ) νεώτ. νομ. τὸ ὑπὲρ τὴν κανονικὴν μοῖραν δικαίωμα συγκληρονόμου ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ ὑπολοίπου τῆς κληρονομίας.

ὑπέρμορα ἐπίρρ. ἄ. ὑπέρμορον βλ.λ.· Ἡσ. «ὑπέρμορα· ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπὲρ τὸ καθῆκον. Ὑπέρμορον, ὁμοίως» : Ἰλ.Β 155 **ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη**.

ὑπέρμορον ἐπίρρ. παρὰ τὴν μοῖραν, τὴν εἱμαρμένην, πέρα τοῦ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένου : Ἰλ.Φ 517 **μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπέρμορον ἤματι κείνῳ** (δ.γρ. ὑπὲρ μόρον), Ὀδ.Α 34, αὐτ.35.

ὑπερμόρως ἐπίρρ. ἄ. ὑπέρμορον : Σχόλ.Ἰλ.Υ 30.

ὑπερνέμομαι μτγν. νέμομαι ὑπεράνω τινός, βόσκω ἐπάνω : Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,1 **τὴν . . τῆς Λιβύης ἄκραν λέοντες ὑπερνέμονται**.

ὑπερνεολκῶ-έω ἀφ.γρ. ἀντὶ ὑπερνεωλκῶ βλ.λ. : Πολύβ.8,36,12.

ὑπερνέφελος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὰ νέφη, ὁ ὑπεράνω τῶν νεφελῶν, ἄ. ὑπερνεφής : Λουκ.Ἰκαρ.2 **ἠπιστεῖν δυναίμην ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί**, Εὐστ.Πον.316,20, Γρηγορ.Ν 1,73,11.

ὑπερνεφής-οῦς-ές (νέφος) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὰς νεφέλας κείμενος ἢ ὑψούμενος, ἄ. ὑπερνέφελος : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,9,125, Ῥήτ.1,439, Σαυΐδ.ἐν λ. Ἄλπειον, ΚΜανασσ.Χρον.459, Εὐστ.127,23· **2**) μτφ.: Γρηγ.Ναζ.1,105C **θεωρίας ὑπερνεφοῦς (μετεώρου)**.

ὑπερνεφῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἶμαι ἢ γίνομαι ὑπερνεφής, αἰωροῦμαι ἢ ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω τῶν νεφελῶν : Γρηγ.Ναζ.2,581Α, αὐτ.1,361Α **ὑπερνεφεῖν καὶ μηδὲν γινώσκειν ὁμότιμον**, Εὐστ.Πον.352,50 **ὑπερνεφεῖν τε καὶ οἷον ἀεροβατεῖν**, αὐτ.60.

ὑπερνέω σχόλ. νέω, νήχομαι ὑπεράνω τινὸς ἢ ὑπερβαίνω τι(νὰ) κολυμβῶν : Σχόλ.Λουκ.Ἰκαρ.47.

ὑπερνεώλκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπεράνω λαιμοῦ, λωρίδος ξηρᾶς χωριζούσης δύο θαλάσσας μεταφορὰ πλοίων.

ὑπερνεωλκῶ-έω μτγν. νεωλκῶ πλοῖον ὑπεράνω ξηρᾶς : Πολύβ.8,36,12 **ὑπερνεωλκήσαντες τὰς νῆας εἰς τὴν ἔξω θάλατταν**· κ. παθ. : Στράβ. 6,3,1 **ἐπὶ χερρονήσῳ κεῖσθαι τὴν πόλιν καὶ τὰ πλοῖα ὑπερνεωλκεῖσθαι ῥᾳδίως ἑκατέρωθεν ταπεινοῦ ὄντος τοῦ αὐχένος**· **2**) ρημιτ.π. ὑπερνεώλκησις.

ὑπερνήχομαι κ. μσν. νήχομαι ὑπεράνω, κολυμβῶ ἐπί τινος, ὑπερνέω : Ἀριστλ.Φυτ.2,2,10 **ὑπερνήχεσθαι τοῦ ὕδατος**, Θεοδώρ.Ἑρμην.Ψαλμ.1, 92,43 **τοῦ κλύδωνος ὑπερνήχεται**· **2**) μτφ. κ. μσν. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω· Ἡσ. «ὑπερνήχεται, ὑπερέχει, ὑπερβαίνει» : Κύριλλ. εἰς Ἰεζ.674 **τῆς ἐν μητράσι φιλοστοργίας ὑπερνήχεται τὰ τοῦ θεοῦ ἐκεῖνα**, Σχόλ.Ἰω.Κλίμ.19,13

ὑπερνίκησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ὑπερνικᾶν βλ.λ.2), ἡ ὑπερίσχυσις.

ὑπερνικῶ-άω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπερενίκησα, κυρ. εἶμαι πλέον ἢ νικητής, ὑπερτερῶ, κατὰ πολὺ θριαμβεύω κατά τινος, ὑπερισχύω, κατανικῶ, ἐπικρατῶ : ΚΔ Ρωμ.8,37 **ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς**, Σωκρ.Σχ.3,21 **νικᾶν καλόν, ὑπερνικᾶν δ' ἐπίφθονον**, Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.25, ΚΜανασσ.Χρον.4007, **Λέων Σοφ.14,25**·

2) νεώτ. αἴρω ἢ ἐξουδετερῶ τὰς δυσχερείας ἢ τὴν ἀντίστασιν, ὑπερβάλλω : **ὑπερενίκησε πᾶσαν δυσκολίαν·** **3)** ρηματ.π. ὑπερνίκησις.

ὑπερνόησις-εως (ἡ) (ὑπερνοῶ) μτγν. τὸ ὑπερνοεῖν βλ.λ., ἡ ὑψηλοτέρα νόησις: Πλωτῖν.6,8,16,751D (1375,8 Cr.) **οὐκ ἄλλου ὄντος τοῦ ἐγρηγορότος ἐγρήγορσις καὶ ὑπερνόησις ἀεὶ οὖσα.**

ὑπέρνοια (ἡ) μτγν. ἄ. ὑπερνόησις βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ. εἰς Ματθ.322A **θεοπρεπῆ τὴν ὑπέρνοιαν ἔχων.**

ὑπέρνομος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τοὺς νόμους, πέρα τῶν νόμων, ὁ παράνομος : Χοῦμν.N ἐν Ἀν.Βοασσ.2,45 **ὑπέρνομον ὡς ἄν τις εἴποι προαίρεσιν.**

ὑπερνοσῶ-έω νοσῶ καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ὑπερβολικὰ ἄρρωστος : Ἱππ.419,30.

ὑπερνότιος-ον κ. μσν. κ. -ία-ιον (Διον.Περ.151) ὁ πέρα τοῦ νότου κείμενος, ἀντίθ. ὑπερβόρειος : Ἡρ.4,36 **εἰ δὲ εἰσι ὑπερβόρεοί τινες ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι,** Στράβ.1,3,22, Διον. Περ.151 **δύο . . κολῶναι, ἡ μὲν ὑπερνοτίη . . ἡ δὲ βορειοτέρη,** Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,677, Εὐστ.1386,25.

ὑπέρνους-οος-ουν-οον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν νοῦν, τὴν νόησιν, ὁ ἀκατάληπτος : Πρόκλ. Στοιχ.Θεολ.115,168 **πᾶς θεὸς ὑπερούσιός ἐστι καὶ ὑπέρζωος καὶ ὑπέρνους,** Νικόλ.Μεθ.23,43.

ὑπερνοῶ-έω νοῶ, σκέπτομαι ἐπὶ πλέον ἢ ἀνώτερα πράγματα : Σοφ ΟΚ 1741 **τί δῆθ' ὑπερνοεῖς** (δ.γρ. ἀντὶ ὅπερ νοεῖς).

ὑπερντρέντνωτ (τὸ) νεώτ. ἄκλ. μέγα θωρηκτὸν πλοῖον τύπου ντρέντνωτ βλ.λ., ἔχον ἐκτόπισμα ἄνω τῶν 30.000 τόννων καὶ ὁπλισμὸν βαρέων πυροβόλων, διαμέτρου ἄνω τῶν 32 δακτύλων.

ὑπερξανθίζω μτγν. κ μσν. λίαν ξανθίζω βλ.λ.3), εἶμαι πάρα πολὺ ξανθός : Εὐστ.975,61 **φαεινοὺς δὲ πλοκάμους . . τοὺς ὑπερξανθίζοντας.**

ὑπέρξανθος-ον μτγν. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ξανθός : Ροῦφ.π.Ὀρειβ.2,222.

ὑπέρξενος-ον μσν. ὁ λίαν, ὁ εἰς ἄκρον ξένος βλ.λ.10), ὁ ἐντελῶς πρωτοφανής, παράξενος . Δαμασκ.Ι 2,835,1 **βασιλικὴ καὶ ὑπέρξενος ἑορτή.**

ὑπερξηραίνω ξηραίνω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβαλλόντως : Ἱππ.364,30, αὐτ.365,25· κ. παθ. : Ἀριστλ Μετ.1,14,10, Γαλ.4,192, αὐτ.14,31· **ὑπερξηρανθέντα,** αὐτ.48 **τὸ μὲν ἕτερον μέρος ὑπερξηρανθήσεται,** Γρηγ.Νύσσ.2,861C **οἱ λίαν ὑπερξηρανθέντες τῶν ἀσταχύων** **2)** ρημάτ. π. ὑπερξηρασία.

ὑπερξηρασία (ἡ) ἡ ὑπερβολικὴ ξηρασία : Ἱππ. 460,2 **τοῦτο πᾶν ἐκκαίει ὑπὸ τῆς ὑπερξηρασίης.**

ὑπέρξηρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον ξηρός, ὁ κατάξηρος : Ἀριστλ.Ἀναπν.14,7, αὐτ.Ζ1 10,3,16, Διοσκ.2,106.

ὑπερογκία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέρογκον, ὁ ὑπερβολικὸς ὄγκος : Λαπίθ.Στίχ.526.

ὑπέρογκος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὑπέρμετρον, ὑπερβολικὸν ὄγκον, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀγκώδης : Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 **γενομένης . . τῆς κνήμης ὑπερόγκου,** Λουκ.Τίμ.15 **ὅπως αὐτοῖς παχύτερος γενοίμην καὶ πιμελὴς καὶ ὑπέρογκος,** Ἀλκίφρ.1, 39· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. συνεκδ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας, ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ὑπερβολικός· Ἡσ. «ὑπέρογκον, μέγα, ὑψηλὸν ὑπὲρ μέτρον» : Πλάτ.Ἐπιστ.317C **τὰς μεγάλας οὐσίας καὶ ὑπερόγκους,** αὐτ.Νόμ.728E **τὰ μὲν ὑπέρογκα . . ἑκάστων τούτων ἔχθρας καὶ στάσεις ἀπεργάζεται ταῖς πόλεσι . . τὰ δ' ἐλλείποντα δουλείας,** Δημ 46 **δύναμιν . . ὑπέρογκον** (ἀντίθ. ταπεινήν), Ἀριστλ.Ἀκουστ.43 **τὰ ὑπέρογκα τῶν βελῶν,** Πλούτ.Ἠθ.820F **μεγάλαι καὶ ὑπέρογκοι . . τιμαί,** αὐτ.Αἰμ.34 **μεγάλων καὶ ὑπερόγκων . . ἐπιτυχιῶν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 23,2 **τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν,** Πρόδρ.2,633 **οὐ γὰρ ὑπέρογκα ζητῶ, - ὑπέρογκοι ἀξιώσεις - δαπάναι, - ὑπέρογκος βλάβη** (πρβλ. βλάβη 3))· **3)** ἐπὶ **ὕφους, ὁ μετὰ ὑπερμέτρου κόμπου καὶ στόμφου,** ὁ λίαν μεγαλοπρεπής, πομπώδης, κομπαστικός, ὁ ὀχληρός : Πλούτ.Ἠθ.7A **ἡ μὲν γὰρ** (λέξις) **ὑπέρογκος, ἀπολίτευτός ἐστιν· ἡ δὲ ἰσχνή, λίαν ἀνέκπληκτος·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Ἰάμβλ.Προτρ. 226 **ὑπέρογκον φρονεῖν·** μσν.-κτ. πληθ. : Λαπίθ.526.

ὑπερογκοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. ὀγκοῦμαι, αὐξάνομαι εἰς ὄγκον καθ' ὑπερβολήν : Πολυδ.4,187.

ὑπερογκῶ-έω εἶμαι ἢ γίνομαι ὑπέρογκος, καθ' ὑπερβολὴν ὀγκώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.819 **φαινομένη ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ κατὰ τὸ περίνεον ὑπεραγκέουσα εὔδηλός ἐστι.**

ὑπερόγκως ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. μεγαλοπρεπῶς, πομπωδῶς, κομπαστικῶς : Ἐπιφάν.1, 471A **ὑπερόγκως θαυμάζειν,** Πλαν.Ὀβίδ.Μετ.8, 396· ‖ ὑψηλοφρόνως, ὑπερηφάνως : Φίλ.1,103,35 **ὑπερόγκως καὶ μεγαλοπρεπῶς λογιζόμενος·** **2)** νεώτ. εἰς μέγαν βαθμόν, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : **αἱ δαπάναι ηὐξήθησαν ὑπερόγκως.**

ὑπεροδυνῶ-έω ἐσφ. ἀντὶ ὑπερωδυνῶ : Ἱππ.1175C.

ὑπεροειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ὑπέρου βλ.λ., ὁ ὅμοιος μὲ ὕπερον : Ἱππ.Ἄρθρ.782, Γαλ.18,1,336,3 **ξύλου τινὸς ὑπεροειδοῦς.**

ὑπεροιάζομαι Φώτ. κ. Σουίδ. «ὑπεροιαζομένου, ὑπερηφανευομένου»· πρβλ. ὑπεροίομαι.

ὑπεροιδαίνω μτγν. οἰδαίνω καθ' ὑπερβολήν, φουσκώνω ὑπερβολικά : Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,69 **τὸν . . ὑπεροιδαίνοντα κατάσκεπε . . χεὶρ . . Εὐρώταν,** Γρηγ.Νύσσ.2,820A **ἄβυσσοι τῶν ἰδίων ὅρων ὑπεροιδαίνουσαι·** κ. μτφ. : αὐτ.141B **καρδίαν ὑπεροιδαίνουσαν.**

ὑπεροιδῶ-άω μτγν., ἰων. **-έω** ἀμτβ. οἰδῶ ὑπερβαλλόντως, ἐξογκοῦμαι, πρήσκομαι ὑπερβολικά : Λουκ.Ἐρωτ.53 **μαστοὺς ὑπεροιδῶντας,** Πολυδ.8, 79 **ὑπερῳδηκώς.**

ὑπεροικοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ ἐπί, ὑπεράνω τινός, τὸ παθ. : Ἰώσ.ΑΙ 15,9,6.

ὑπέροικος-ον ὁ κατοικῶν ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, μτ. γενικ. : Ἡρ.4,7 **τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης.**

ὑπεροικτίρω μτγν. οἰκτίρω καθ' ὑπερβολήν, εἰς μέγαν βαθμόν : Κλήμ.Ἀλ.68.

ὑπεροικῶ-έω κατοικῶ ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, μτ. γενικ.: Ἡρ.4,13 **Ἰσσηδόνων δὲ ὑπεροικέειν Ἀριμασποὺς ἄνδρας,** αὐτ.21 **ὑπεροικέουσι . . ταύτων,** αὐτ.37, Στράβ.6,1,2 **οἱ ὑπεροικοῦντες τοῦ Ταραντίνου κόλπου·** κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.7,113 **ὑπεροικέοντας . . τὸ Πάγγαιον,** Λουκ.Ἀλεξ.9 **ὑπεροικοῦντας τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος,** Παυσ.4,35,5 **τὴν Ἤπειρον ὑπεροικοῦντες.**

ὑπέροινος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὑπερμέτρως ἀγαπῶν τὸν οἶνον, ὁ σφόδρα φίλοινος : Πολύβ.8,25,1 **φύσει τὸ Κελτικὸν ὑπέροινον.**

ὑπεροίομαι λεξ. ἀποθ. εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν οἰηματίας, ὑπερβολικὰ φαντασμένος· Ἡσ. «ὑπεροιησάμενοι· ὑπερηφανοῦντες».

ὑπεροϊστεύω μσν. ὀϊστεύω πέρα ἢ ὑπεράνω τινάς, ὑπερτερῶ τινα εἰς τὸ ὀΐστευμα, τὸ τόξευμα, ὑπερακοντίζω : Εὐστ.146,46.

ὑπεροίσω μέλλ. τοῦ ὑπερφέρω βλ.λ.

ὑπερόλβιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὄλβιος, ὁ ὑπερμέτρως πλούσιος, εὐτυχής, ὑπέρπλουτος, εὐτυχέστατος : Ἀν.Βοασσ.3,450,1 **καὶ τῶν Σεραφὶμ ὑπερολβιωτέρα.**

ὑπερομβρία (ἡ) ὁ ὑπέρμετρος ὄμβρος, ἡ ὑπερβολικὴ βροχή : Ἀριστλ.Ζ1 8,19,7· συνήθ. κτ. πληθ. : αὐτ.Μετ.2,8,6,10,39, Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,3,7.

ὑπερομοιογένεια (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἡ ὑπὲρ τὴν ὁμοιογένειαν βλ.λ.2) ὑποδιαίρεσις τῶν ζῴων.

ὑπερόμοιος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὅμοιος, ὁ πλέον ἢ ὅμοιος : Ἐπιφάν.1,914C **τοῦ υἱοῦ ὁμοίου ὄντος τῷ πατρὶ καὶ ὑπερομοίου.**

ὕπερον (τὸ) ἄ. ὕπερος βλ.λ. : Ἱππ.Ἄρθρ.782, Πολύβ.1,22,7 **ὕπερον ἀπωξυσμένον.**

ὑπερόντως ἐπίρρ., μτγν. πλέον ἢ ὄντως, πραγματικῶς : Πλωτῖν.749Ε **πρώτως αὐτὸς καὶ ὑπερόντως αὐτός.**

ὑπεροξ(ε)ίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίδιον μετάλλου τινὸς περιέχον κατὰ μόριον δύο ἄτομα μετάλλου καὶ δύο ὀξυγόνου.

ὑπέροξυς-εῖα-υ κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀξύς, ὁ ὑπερβαλλόντως σφοδρός, ὁ σφοδρότατος : Ἱππ.'Αγμ.759 **πυρετοὶ ὑπερόξεες.**

ὑπεροπεύς Ἡσ. «ὑπερόπτης»· 2) αὐτ. «φεύστης» (ἴσως ἀντὶ ἠπεροπεύς).

ὑπεροπεύω Ἡσ. «ὑπεροπεύει, φεύδεται» (ἴσως ἀντὶ ἠπεροπεύω).

ὑπεροπλήεις-εντος-εσσα-εν ἐπ. τ. τοῦ ὑπέροπλος βλ.λ., ὑπερθ. **ὑπεροπληέστατος** : 'Απολλ.Ρ 2,4.

ὑπεροπλῆσαι Ἡσ. «ὑπερβῆναι, ὑπερπηδῆσαι» (πιθ.γρ. ἀντὶ ὑπεροπλίσαι).

ὑπεροπλία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπέροπλος, ἡ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῶν ὅπλων ὑπερβολικὴ καὶ ἀλαζονικὴ πεποίθησις, ἀλαζονεία, ὑπεροφία, αὐθάδεια, θρασύτης· Ἡσ. «ὑπεροπλίαις, ὑπερηφανίαις, ὑπερφροσύναις».: 'Ιλ.Α 205 **ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ,** Ριαν.π.Στοβ.4,34, Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.58,113 **ὑπεροπλίῃσι θεὸς κοτέει μεγάλῃσιν·** 2) ἐπὶ καλῆς σημ., γενναιότης, μεγαλοφυχία : Θεόκρ.25,139 **τῶν μὲν τε προφέρεσκε βίηφί τε καὶ σθένεϊ ᾧ ἠδ' ὑπεροπλίῃ Φαέθων·** 3) νεώτ. ἡ ὑπεροχὴ ὡς πρὸς τὸν ὁπλισμὸν **ἐν συγκρίσει** πρὸς τὸν τοῦ ἐχθροῦ : οἱ σύμμαχοι **ἔχουν τὴν ὑπεροπλίαν κατὰ θάλασσαν.**

ὑπεροπλίζομαι (ὁπλίζω), μέλλ. ὑπεροπλίσομαι, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω διὰ τῶν ὅπλων, νικῶ, δ.ἑρμ. φέρομαι ὑπεροπτικῶς, περιφρονῶ : 'Οδ.Ρ 268 **οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο** (ἑρμ. 'Αρίσταρχ. «νικήσειεν», ἑρμ. Σχολ.«ὑπεροπλίσσαιτο, ἤτοι ὑπερηφανήσει, ἢ εὐχερῶς ἐπιβουλεύσει»' πρβλ.'Απολλ. Σοφ.Λεξ.'Ομ.675).

ὑπέροπλος-ον ὁ ὑπερηφάνως πεποιθὼς τῇ δυνάμει τῶν ἑαυτοῦ ὅπλων, δθ. ὑπεροπτικός, θρασύς, ὑπερήφανος, ἀπειλητικός, βίαιος, τολμηρός· Εὐστ.86,28 «αὐθάδης, ὁ διὰ θρασύτητα ὑπὲρ τὸ δέον ὅπλοις χρώμενος», οὐδέποτε ἐπὶ προσ. π. ἀρχαίοις ποιηταῖς : 'Ιλ.Ο 185 **ἢ ῥ' ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπεν** (ὡμίλησεν ὑπεροπτικῶς, αὐθαδῶς), **αὐτ.Ρ 170,** 'Ησίοδ.Θ 516 **ἠνορέης ὑπερόπλου, αὐτ.619, αὐτ.670 βίην ὑπέροπλον,** Πίνδ.Π 6,48 **ὑπέροπλον ἥβαν** (σχόλ. «ἀλαζονικήν»)' κ. ἐπὶ προσ.: **αὐτ.9,14 Λαπιθᾶν ὑπερόπλων·** 2) ἐπὶ καταστάσεων, ὁ ὑπερβολικός, ὁ τρομερός : Πίνδ.Ο 1,57 **ἅταν ὑπέροπλον,** Φωκυλ.53 **ἔστω κοινὰ πάθη, μηδὲν μέγα, μηδ' ὑπέροπλον·** 3) ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος, ἐπὶ ἰχθύων : 'Οππ.'Αλ.1,103.

ὑπερόπτης (ὁ) (ὑπερόφομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ θηλ. -όπτις-ιδος, ὁ ὑπερορῶν, ὁ καταφρονῶν, ὁ καταφρονητής, μτ. γενικ. : **Σοφ.'Αντ.130 χρυσοῦ καναχῆς ὑπερόπτα** (διόρθ. ὑπεροπλίαις), Θουκ.3, 38 **ὑπερόπται .. τῶν εἰωθότων,** Πλούτ.Πύρρ.4, Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,559,6 **τὴν ὑπερόπτιδα λυπῶν·** || ἀπολ. ὁ ἐπηρμένος, ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης, ὁ ἀλαζών, ὁ ὑπερήφανος, ὁ ἀγέρωχος, ὁ ἀκατάδεκτος : 'Αριστλ.ΗΝικ.4,3,19 **ὑπερόπται καὶ ὑβρισταί,** Θεόκρ.22,58 **ἄγριος εἶ, πρὸς πάντα παλίγκοτος ἠδ' ὑπερόπτης,** Λουκ.Νεκυομ.14 **βαρεῖς ὄντες καὶ ὑπερόπται,** Φώτ.Βιβλ.180(125,2) **ὑπερόπτης ἐν οἷς οὐ δεῖ.**

ὑπερόπτησις-εως (ἡ) (ὑπεροπτῶ) μτγν. ἡ ὑπέρμετρος, ὑπερβολικὴ ὄπτησις : Γαλ.19,576,16.

ὑπεροπτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ εἰωθὼς ὑπερορᾶν τῶν ἄλλων, ὁ ἔχων τὴν ἕξιν ἢ τὴν κλίσιν νὰ περιφρονῇ τοὺς ἄλλους, ὁ καταφρονητικός, ὁ ἀγέρωχος, ὁ ἀκατάδεκτος, ὁ ὑπερήφανος : 'Ισοκρ. 1,30 **τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δοῦλοι καρτερήσειαν,** αὐτ.12,24) Σπαρτιάτας δ' ὑπεροπτικοὺς καὶ πολεμικοὺς καὶ πλεονέκτας, Δημ.218, Λουκ.Νιγρ.1 καὶ ὅλως ὑπεροπτικῷ τινι ἔοικας· κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.'Ορ.416Α **ἀδικία ἕξις ὑπεροπτικὴ νόμων,** Σωκρ.'Επιστ.56,15 **ὑπεροπτικὴ παντὸς οὖσα τοῦ πλείονος·** 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν ὑπερόπτην, ὁ ἀλαζονικός : **ὑπεροπτικὴ ἀπάντησις, - ὑπεροπτικοὶ λόγοι·** 3) νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπεράνω τοῦ ὀπτικοῦ χιάσματος κείμενος, εὑρισκόμενος : **ὑπεροπτικὸν κόλπωμα.**

ὑπεροπτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **-ώτερον,** ὑπερθ. **-ώτατα,** κατὰ τρόπον ὑπεροπτικόν, καταφρονητικῶς, ὑβριστικῶς, περιφρονητικά : Ξεν. 'Ελλ.7,1,18 **ἀναχωροῦντες .. ἐκεῖθεν μάλα πάντων ὑπεροπτικῶς τῶν ἐναντίων,** Πολύβ.5,46,6 **ὑπεροπτικώτερον χρῆσθαι τοῖς φίλοις,** Διον.'Αλ.Ρωμ. 2,9 **ὑπεροπτικῶς ἐχρῶντο τοῖς πελάταις,** Στράβ. 8,6,23 **πρὸς 'Ρωμαίους ὑπεροπτικῶς εἶχον,** Πλούτ. Πομπ.55, Λουκ.Τίμ.8, Δίων Κ 49,7 **ὑπεροπτικώτατα σφίσιν χρησάμενος.**

ὑπερόπτις-ιδος (ἡ) ἢ ὑπέραπτις μον. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ὑπερόπτης βλ.λ.) : Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,559,6 **τὴν ὑπερόπτιδα λυπῶν.**

ὑπέροπτος-ον (ὑπερόφομαι) ὁ ὑπεροφθείς, ὁ καταφρονηθείς, ὁ περιφρονηθείς, ἀλλὰ κτ. Ἡσ. «ὑπέροπτον· μέγα καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, καὶ τὰ ὅμοια» (πιθ.γρ. ὑπέροπλον)· 2) ὁ ὑπερορῶν, ὁ ὑπεροπτικός, ὁ καταφρονητικός : Στράτ.ΑΠ 12,186 **ταύτην τὴν ὀφρύα τὴν ὑπέροπτον,** αὐτ.193, Κύριλλ.εἰς Ψαλμ.1,260,7 **ἐξ ὑπερόπτου φρονήματος·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπέροπτα** ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ὑπερόπτως βλ.λ. : Σοφ.ΟΤ 883 **εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν ἢ λόγῳ πορεύεται.**

ὑπεροπτῶ-άω μτγν. ὀπτῶ ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβαλλόντως, παραφήνω : Γαλ.2,137,2 **ὑπεροπτηθὲν ἐσχάτως,** αὐτ.130,6 **τὸ συγκεκαυμένον καὶ οἷον ὑπερωπτημένον ἐν τοῖς χυμοῖς,** Πολυδ.7,23 **φωθίαι ὑπεροπτώμεναι·** 2) ρηματ.π. ὑπερόπτησις.

ὑπερόπτως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεροπτικῶς, καταφρονητικῶς, ὑβριστικῶς : Πολυδ.9,147.

ὑπερόρασις-εως (ἡ) (ὑπερορῶ) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπερορᾶν, καταφρόνησις, περιφρόνησις : ΠΔ'Αρ.22,30 **μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως,** Μᾶρκ.Αὐρ.8,26 **ὑπερόρασις τῶν αἰσθητικῶν κινήσεων.**

ὑπεροραττικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπεραπτικός, ὁ καταφρονητικός : Πολυδ.9,147.

ὑπερογίζομαι μτγν. κ. μσν. ὀργίζομαι εἰς μέγαν βαθμόν, ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, σφόδρα : Δίων Κ 50,25 **πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπερωργισθείητε,** Φώτ.'Επιστ.91,35 **ὑπερογιζομένου κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων.**

ὑπερογώντως (ὀργῶ) ἐπίρρ. λεξ. μετὰ μεγίστου ὀργασμοῦ, σφοδρᾶς ἐπιθυμίας· Ἡσ.ἐν λ. περιόργως (πρβλ.Αἰσχ.'Αγ.215).

ὑπερορέγομαι μτγν. μέσ. ὀρέγομαι μεγάλως, ἐπιθυμῶ σφόδρα, διακαῶς, μτ. γενικ. : Πολυδ.5,165.

ὑπερορία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ὑπερόριος ὡς οὐσ. (ἐνν.γῆ), **ἡ μακράν,** ἡ πέρα τῶν ὁρίων κράτους τινὸς χώρα, **ἡ ξένη χώρα,** ἡ ξενιτειά : 'Ανδοκ.3,36 **τὰ γὰρ ἴδια τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν,** Λυσ.31,8 **οἱ ἐκ τῆς ὑπεραρίας οἱ μὲν εἰς τὰ ἄστυ .. συνελέγοντο,** Πλάτ.Φαῖδρ.230D **εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀποδημεῖς,** Ξεν.'Αν.7,1,27 **ἀπό τε τῶν ἐνδήμων καὶ τῆς ὑπερορίας,** Πλούτ.'Ηθ.508Α **ἐκ τῆς ὑπερορίας ἀνακαλεῖσθαι τὸν θυγατριδοῦν** (ἐκ τῆς χώρας **εἰς** ἣν ἦτο ἐξόριστος), 'Αλκίφρ.1,11· 2) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἐπικρατείας τινὸς ἀναγκαστικὴ ἀπομάκρυνσις προσώπου τινός, φυγή, ἀπέλασις, ἐξορία : Δίων Κ 67,3 **φόνοις τε καὶ ὑπερ-**

ορίαις ἐκποδὼν ποιούμενος, Βρυέν.Ν 5Β πρόσταγμα ὑπερορίαν τοῦ Κομνηνοῦ διακελευόμενον, - κατεδικάσθη εἰς ὑπερορίαν.
ὑπερορίας (ὁ) μσν. ὁ φυγάς, ὁ ἐξόριστος : Θεοφάν.Συνεχ.98Β ὑπερορίας ἐν τινι μονῇ.
ὑπερορίζω ἀπομακρύνω τινὰ ἀναγκαστικῶς ἐκτὸς τῶν ὁρίων κράτους τινός, ἀπελαύνω, ἐξορίζω, τὸ παθ. Ἰσοκρ.6,32 οἳ δικαίως ἂν ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης ὑπερωρίσθησαν· κ. ἐπὶ πραγμ., ἀπομακρύνω : Πλάτ.Πολ.560D μετριότητα . . ὑπερορίζουσι, Αἰσχίν.88,36 ὑπερορίζομεν τὰ ξύλα· **2)** ρηματ. π. ὑπερορισμός.
ὑπερόριος-ον (ὅρος) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. ὑπερόριος-ία-ιον, ὁ πέρα τῶν ὁρίων χώρας τινὸς εὑρισκόμενος ἢ τελούμενος, γινόμενος : Θουκ.8,72 διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερορίαν ἀσχολίαν (ἐν ξένοις τόποις, εἰς τὰ ξένα), Αἰσχίν.1,19 ἀρχὴν μηδεμίαν . μήτ' ἔνδημον μήτε ὑπερόριον, Θουκ. 24,95 ἦρι δὲ συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις ῥιφάτω . . ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα . . ἐς πέτρας ὑπερούριον, Διον.Ἁλ.Ῥωμ.2,12, Διόδ.Σ 2,39, αὐτ.4,40 διὰ τὰς ὑπερορίους στρατείας, Ἀριστείδ.1,389,16, αὐτ.4 ὑπερόριαι ταραχαί, Ἀθήν.4, 165Α ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι, Ἀνών.π. Σουΐδ. ἐν λ ὑπερόριον ὑπερόριοι καὶ μεγάλαι στρατεῖαι· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ πέρα, ὁ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος εὑρισκόμενος, ὁ κατοικῶν ἐν τῇ ξένῃ : Δημ.1130 τῶν δὲ ἀδυνάτων καὶ ὑπερορίων ἐκμαρτυρίαν γεγραμμένην ἐν τῷ γραμματείῳ, Συνέσ.Ἐπιστ.80, αὐτ.62 ἐπεὶ δὲ τυγχάνω ὢν ὑπερόριος, - ὑπερόριος λιποναύτης (ὁ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λιποτακτήσας ναύτης)· **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑπερόρια αἱ ἀλλότριαι, αἱ ξέναι ὑποθέσεις, ἐργασίαι : Ἀριστλ.Πολ.1285b,14 τὰ κατὰ πόλιν καὶ τὰ ἔνδημα καὶ τὰ ὑπερόρια συνεχῶς ἦρχον· **3)** τὸ θηλ. ὑπερορία ὡς ούσ. βλ.λ· **4)** ὁμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑπερόρια ὡς οὐσ. οἱ ἐκτὸς τῶν ὁρίων χώρας τινὸς τόποι : Ξεν. Ἀθ.1,19 διὰ τὴν κτῆσιν τὴν ἐν τοῖς ὑπερορίοις, αὐτ.Συμπ.4,31· **5)** ὁ ἀσυνήθης, ὁ ἀλλοῖος· Σουΐδ. «παρηλλαγμένον καὶ πάντη ἀλλότριον» : Αἰσχίν. 34,29 τὴν ὑπερόριον λαλιὰν ἀγαπῶντες ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασιν, Ἀριστλ.Μαντ.2,5 τῶν μὴ τοιαύτας ἐχόντων ἀρχὰς ἐνυπνίων, ἀλλ' ὑπερορίας ἢ τοῖς χρόνοις ἢ τοῖς τόποις ἢ τοῖς μεγέθεσιν, Ἀριστείδ.1,128,12· **6)** μτγν. κ. μσν. μτ. γενικ. ὁ ξένος, ὁ ἄμοιρος, ὁ ἐστερημένος, ὁ ἀμέτοχός τινος : Προκ.Ἱστ.505Α γραφὴ ὑπερόριος τῆς φύσεως, Φώτ.Βιβλ.55,27 δύσχερὴς ἀκοῦσαι καὶ τοῦ ἤθεος ὑπερόριος.
ὑπερορισμός (ὁ) (ὑπερορίζω) μτγν. τὸ ὑπερορίζειν, ἀπέλασις, ἐξορία : Πολυδ.9,158, Γρηγ.Νύσσ. 3,49C, Ἐπιφάν.1,916Α εἰς ὑπερορισμὸν κατέταξεν.
ὑπερορμαίνω μτγν. κινοῦμαι μεθ' ὁρμῆς, ὁρμητικά : Μαν.4,131 Ζεὺς ὑπερορμαίνων φοράδην ὑπὲρ ἀστέρα πατρός.
ὑπερορμῶμαι-άομαι μτγν. κινοῦμαι μεθ' ὁρμῆς : Ἀπολλιν.Λ ΠΔΨαλμ.82,29 καρφαλέων ὀρέων ὑπερορμηθεῖσῃ (δ. γρ. ὕπερ ὁρμηθείσῃ).
ὑπερόρνυμαι μέσ. ἔρχομαι ὑπεράνω τινός, ἐπικρέμαμαι : Σοφ.ΟΤ 165 ἄτας ὑπερορνυμένας πόλει (κτ. διόρθ. ἀντὶ ἄτας ὕπερ ὀρνυμένας πόλει).
ὑπέρορος-ον σχόλ. ὁ ὑπερβαίνων τὸ ὅριον, τὸ τέρμα, τὴν προθεσμίαν, ὁ ὑπερόριος, ὁ ἐκπρόθεσμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.1132 μὴ ταχέως ἀποδιδόντας τοὺς τόκους ἢ τὰ δάνεια ἀπῄτουν ὡς ὑπερόρους.
ὑπερορόφιος-ον δ. γρ. ὑπερωρόφιος βλ.λ.
ὑπερορρωδῶ-έω, Ἰων. ὑπεραρρωδέω μτ. γενικ. φοβοῦμαι ὑπερβολικῶς ὑπέρ τινος ἢ διά τι : Εὐρ. Ἰκ.344 ὅθ' ἡ τεκοῦσα χὐπερορρωδοῦσ' ἐμοῦ πρώτη κελεύεις τάνδ' ὑποστῆναι πόνον;
ὑπερορχοῦμαι-έομαι μτγν. χορεύω, ἀναπηδῶ : Ἀνών.ἐν Ἀν.Βοασσ.2,367 ταῖς διδασκάλων μάστιξιν ὑπερορχεῖσθαι θέλω.
ὑπερορῶ-άω κ. μσν., Ἰων. ὑπερορέω, παρατ. ὑπερεώρων (Ξεν.Ἀπομν.1,3,4), μέσ. μέλλ. μτ. ἐνεργ. σημ. ὑπερόψομαι (Διον.Ἁλ.Ῥωμ.5,52), ἀόρ. β' -εἶδον (Ἡρ.5,69) κ. παθ. ἀόρ. ὑπερώφθην (Θουκ.5, 28), παρακ. ὑπερεόρακα (Αἰσχίν.16,25), μτ. αἰτ. βλέπω ἄνωθεν ἐξ ὑψηλοτέρου σημείου πρός τι κάτω κείμενον, βλέπω ἀποπάνω ἀπό τι : Ἡρ.7,36 ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορέοντα καὶ οἱ ἵπποι· **2)** ἀνέχομαι, ἀφήνω, παραβλέπω : Λυσ.198,1 τοὺς πονηροὺς οὐχ ὑπερορᾷ (ὁ θάνατος), Αἰσχίν.16,25 τὴν ὕβριν ὑπερεόρακε· ‖ μτ. μτχ. κατηγορηματικῆς : Διον.Ἁλ. Ῥωμ.5,52 οὐχ ὑπεροψόμενοί τινας ἀφαιρεθέντας· **3)** ἥκιστα τιμῶ, περιφρονῶ, καταφρονῶ : Ἡρ. 5,69 οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, Θουκ.4,62 μὴ τοὺς ἐμοὺς λόγους ὑπεριδεῖν, Λυσ.112,4 ὑπερεῖδε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν, Ξεν.Ἀπομν.1,3,4 τἀνθρώπινα ὑπερεώρα πρὸς τὴν παρὰ θεῶν ξυμβουλίαν, Πλάτ. Κριτ.120Ε πλὴν ἀρετῆς πάντα ὑπερορῶντες· σπαν. μτ. γενικ. : Ἀντιφ.3,3,4 τῷ δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας, Ξεν.Ἀπομν.1,2,9 ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, Ἀριστλ.Οὐρ.2,8,12 τῶν μὲν ζῴων φροντίσας, τῶν δὲ οὕτω τιμίων ὑπεριδεῖν (ἄστρων), Λουκ.Δημῶν.3 ὑπερεῖδε τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν· κ. παθ. : Θουκ.5,28 ἡ Λακεδαίμων . . ὑπερώφθη, Πλάτ.Φαῖδρ.232D ἡγούμενοι ὑπ' ἐκείνων μὲν ὑπερορᾶσθαι· **4)** ρηματ. π. ὑπερόρασις, ὑπερορατικός, ὑπέροπτος, ὑπεροπτικός, ὑπερόπτης, ὑπερόπτησις, ὑπεροπτέον, ὑπέροψις, ὑπεροψία.
ὕπερος (ὁ) κ. νεώτ. κ. ὕπερον (τὸ) (Ἱππ.Ἄρθρ.782, Πολύβ.1,22,7) κόπανος ἐπιχωματώσεως ξύλινος ἢ σιδηροῦς· Τζέτζ. «ὕπερον, λάκτην, ναγέα, τριβέα, ἢ κόπονον» : Ἡσίοδ.Ἔργ.421 ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν ὕπερόν τε τρίπηχυν, Ἡρ.1,200 λεήναντες ὑπέροισι, Λουκ.Ἑρμότ.79 εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐγχέαντα ὑπέρῳ σιδηρῷ πτίττειν· ‖ παροιμ. ὑπέρου μοι περιτροπὴ γενήσεται (Φώτ. «παροιμία ἐπὶ ἀτελευτήτου καὶ ἀνωφελοῦς κόπου, ἐπὶ τῶν ταὐτὰ ποιούντων καὶ μηδὲν περαινόντων», Πλάτ.Κωμ. Ἀδών.2, Πλάτ.Θεαίτ.209Ε, Πλούτ.Ἠθ.1072Β· **2)** ἡ κορύνη, τὸ ρόπαλον: Πλούτ.Ἀλέξ.63 τέλος δὲ πληγεὶς ὑπέρῳ κατὰ τοῦ τραχήλου, Λουκ.Δημῶν.48 ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὕπερον· **3)** μοχλὸς δι' οὗ ἐπανέφερον εἰς τὴν θέσιν των μέλη ἐξηρθρωμένα : Ἱππ.760Η· **4)** νεώτ. ὄργανον δι' οὗ γίνεται τρῖψις ἐν ἰγδίῳ, γουδοχέρι, κόπανος· **5)** νεώτ. βαταν. τὸ θῆλυ ὄργανον τοῦ ἄνθους, ἀντίθ. στήμων.
ὑπερόσιος-ον δ. γρ. ὑπερώσιος βλ.λ.
ὑπεροσμία (ἡ) νεώτ. ὑπερβολικὴ εὐαισθησία τῆς ὀσφρήσεως.
ὑπερόστωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ γενικὴ ὑπερτροφία ὀστοῦ.
ὑπερόσφυρα (ἡ) νεώτ. μηχανικὴ σφῦρα ἐν εἴδει ὑπέρου λειτουργοῦσα δι' ἀτμοῦ ἢ ὕδατος.
ὑπερουράνιος-ον κ. μσν. ὁ ὑπεράνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ὢν : Πλάτ.Φαῖδρ.247C τὸν δὲ ὑπερουράνιον τόπον οὔτε τις ὕμνησέ πω τῶν τῇδε ποιητής, Πολυδ.1,23 ὑπερουράνιον θεόν, Θεμίστ.Λόγ. 1,8Β οὐσία ὑπερουράνιος, Δαμάσκ.π.Φώτ.Βιβλ. 337,22 εἰς τὸν ὑπερουράνιον τόπον.
ὑπερούριος-ον ποι. Ἰων. τ. ἀντὶ ὑπερόριος βλ.λ. : Θεόκρ.24,93.
ὑπερουσιασμός (ὁ) μσν. ἡ ὑπερουσιότης βλ.λ. Εὐστ.π.Μελ.5,276.
ὑπερούσιος-ον μτγν., μαν. κ. νεώτ. ἐπίθ. τοῦ Θεοῦ, ὁ ὢν ὑπὲρ τὴν οὐσίαν ἢ ὕλην, ὁ ἄϋλος, ἀθ. ὁ ἀπρόσιτος εἰς τὴν γνῶσιν : Πρόκλ.Παρμ.630, Διον.Ἀρεοπ.375 τῆς ὑπερουσίου καὶ κρυφίας θε-

ότητος, αὐτ.735 ὁ ὑπερούσιος Ἰησοῦς· || τὸ οὐδ. ὑπεραύσιον ὡς οὐσ. ἡ ὑπερουσιότης : Δαμασκ.I I,15 ὀνόματα δηλοῦντα τὸ ὑπερούσιον· **2)** μσν. ὁ ὑπερπλούσιος, ὁ πολὺ πλούσιος, ὁ ζάπλουτος : ΚΠορφ. Πρὸς υἱὸν Ῥωμ.14,68 **ἐγένετο περιφανὴς καὶ ἄγαν ὑπερούσιος·** **3)** Ἡσ. «ὑπερούσιος· ἀγαπητός, πεφιλημένος».

ὑπερουσιότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερουσίου βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.375 **τῆς ὑπὲρ λόγον.. καὶ οὐσίαν αὐτῆς ὑπερουσιότητος,** αὐτ.382 **τὴν ὑπερουσιάτητα τὴν θεαρχικήν.**

ὑπερουσίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπερούσιον βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.382 **πάντων ὑπερουσίως ἐξῃρημένον,** Δαμασκ.I I,228C, αὐτ.2,858A, **αὐτ. ὑπερφυῶς καὶ ὑπερουσίως.**

ὑπερούχιον (τὸ) μτγν. εἶδος μηχανῆς : Φίλ. Μηχ.Μαθ.97 **τὰ μηχανήματα εἰς τὰ ὑπερούχια καὶ περίακτα κατασκευάζων** (δ.γρ. ὑπουρουχία).

ὑπεροφρυάζω μσν. εἰμὶ ὑπέροφρυς, σκυθρωπός, ἢ ὑπεροπτικός : Νικ.Χων.Χρον.352C **ὑποσκυζομένῳ προσώπῳ καὶ ὑπεροφρυάζοντι βλέμματι.**

ὑπερόφρυον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς μέρος τοῦ μετώπου : Εὐτεκν. εἰς Ὀππ. Κυν.I,181, - **ὑπερόφρυον τόξον.**

ὑπερόφρυος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς κείμενος· || **τὸ ὑπερόφρυον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑπεροφρυοῦμαι-όομαι μσν. ἀποθ. ἀνασπῶ τὰς ὀφρῦς ὑπερηφάνως, ἐπαίρομαι : Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.60 **ἄνδρα πρεσβύτην πολιόν, αἰδέσιμον, ὑπερωφρυωμένον ἐπὶ σεμνότητι.**

ὑπέροφρυς-υος-υ κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀνεσπασμένας τὰς ὀφρῦς, ὁ ἐπηρμένος, ὁ ὑπερόπτης, ὁ ἀλαζών : Ὑπερείδ.π.Σουΐδ.ἐν λ., Γρηγ.Ναζ. 9,7 **ὑπέρθρονος, οὐχ ὑπέραφρυς,** Δαμασκ.I 2,859A **ὁ ὑπέραφρυς τύραννος,** Εὐστ.Πον.11,60 **πᾶν τὸ περὶ αὐτὸν ὑπέροφρυ,** Κ Μανασσ.Χρον.3679 **ὑπέροφρυ τὸ στράτευμα.**

ὑπεροχή (ἡ) (ὑπερέχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ προεξοχή, τὸ ἄκρον: Ἐφιππ.Γηρυόν.2 **αὖ κνῖσα κρούει ῥινὸς ὑπεροχὰς ἄκρας .. . ;** || ἐπὶ ὀρέων, ἡ κορυφή : Πολύβ.10,10,10 **βουνῶν ὑπεροχαί,** Πλαύτ. Ἠθ.936A **τῶν ὀρῶν τὰς ὑπεραχάς·** || κ. ἀπολ. ὕψωμα : Πολύβ.3,104,3 **οὔσης τινὸς ὑπεροχῆς μεταξὺ τῆς στρατοπεδείας·** **2)** κ. νεώτ. μτφ. τὸ ὑπερέχειν, τὸ εἶναι ἀνώτερον, ὑπέρτερον : Ἀριστλ. Ρητ.2,12,6 **ὑπεροχὴν γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ νεότης· ἡ δὲ νίκη, ὑπεροχή τις,** αὐτ.Πολιτ.4,13,10, αὐτ.4,8,4 **τὴν ὑπεροχὴν ἀπονέμειν τοῖς ἀρίστοις,** αὐτ.4,6,5 **διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πλήθους·** κ. κτ. πληθ. : Ἀριστλ.Πολιτ.7,1,5 **διαφέρεσθαι ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν ταῖς ὑπεροχαῖς·** **3)** ἡ ὑπερβολή, ἡ ἀμετρία, ἀντίθ. ἔλλειψις· Ἀριστλ.Μεταφ.3,2,18 «πάθος ἀριθμοῦ ἢ ἀριθμός» : αὐτ.ΖΜ 1,4,2 **διαφέρειν καθ' ὑπεροχήν,** αὐτ.ΗΝικ.1,7,14 **ἡ κατ' ἀρετὴν ὑπεροχή·** κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Νόμ.711D **κατὰ πλούτων ὑπεροχάς,** Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,6 **οἱ ἐν ὑπεροχαῖς εὐτυχημάτων ὄντες·** || **νεώτ.** μαθ. **ὁ ἐκ τῆς** ἀφαιρέσεως **προκύπτων** ἀριθμός, ἡ διαφορά, τὸ ὑπόλοιπον· || **νεώτ.** νομ. τὸ μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ **ἐνεχυρούχου** δανειστοῦ ὑπόλοιπον (τὸ ἐπὶ πλέον, λατ. superfluum) τοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ ἐνεχυριασθέντος πράγματος προκύψαντος τιμήματος· **4)** ἡ ἀνωτέρα θέσις, τὸ ἀξίωμα : Ἀντιφάν.Παρεκδιδομένη I **τὴν Σελεύκου τοῦ βασιλέως ὑπεροχήν,** Διόδ.Σ 4, 41 **οἱ ἐν ὑπεροχαῖς νεανίσκοι·** **5)** π. Βυζαντ. τίτλος ἀξιωματούχων, οἷον παρ' ἡμῖν ἡ ἐξοχότης· Δουκάγγ.· **6)** ἐπὶ γλώσσης, ἡ περίφρασις, ἡ μακρολογία, ἀντίθ. ἡ ἔλλειψις : Πλάτ.Πολιτ 283C **μήκους τε πέρι καὶ βραχύτητος καὶ πάσης ὑπεροχῆς τε καὶ ἐλλείψεως,** Λογγῖν.Ὕψ.38,3 **ἡ τοῦ πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις.**

ὑπερόχησις-εως (ἡ) (ὑπεροχῶ) μτγν. **τόπος ὑπερέχων**, προεξέχων, ὁ πρόδομος: Σύμμ.ΠΔ Ἰεζ.40,21.

ὑπεροχικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ὑπεροχὴν **ἢ τὸν** ὑπέροχον, **ὁ** ὑπερέχων, ὁ ἔξοχος, ὁ ἐξαίρετος : Δαμασκ. I 1,449D, Εὐστ.1384,45 **τὸ ὑπεροχικὸν τοῦ Διός,** αὐτ.1384,49 **τὸ τῆς λέξεως ὑπεροχικόν.**

ὑπεροχικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπεροχικὸν βλ.λ., ἐξαιρέτως, ἔξοχα : Δαμασκ.I,147C **πάντων ὑπεροχικῶς τῶν ὄντων ἐξήρτηται,** Συμ. Θεσσ.128E **ὑπεροχικῶς τε καὶ μετὰ φαντασίας.**

ὑπέροχος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. Ἰων. **ὑπείροχος,** ὑπερθ. **ὑπεροχώτατος** (Πίνδ.Π 2,70), μτ. γενικ. ὁ ὑπερέχων, ὁ ἐξέχων, ὁ διακρινόμενος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὁ ἔξοχος, ὁ θαυμάσιος : Ἰλ.Ζ 208 **αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,** αὐτ.Λ 784· κ. ἀπολ. : Ὑμν.11,2 **Ἥρην .. ὑπείροχαν εἶδος ἔχουσαν,** Πίνδ.Ν 3,40 **θῆρες ἐν πελάγεσιν ὑπέροχοι,** Ἡρ.5,92,7 **ὡς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπερόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν,** Αἰσχ.Πρ.429 **ὃς αἰὲν ὑπέροχον σθένος κραταιὸν γᾶς οὐράνιόν τε πόλον νώτοις ὀχῶν στενάζει,** Σοφ.Τρ.1096 **ὑπέροχος βία,** Ὀππ.Κυν.3, 52 **ὑπείραχας ἑσπερίη νύξ,** - **ὑπέροχος χαρακτήρ,** - **ὑπέροχο κορίτσι** - **γλέντι·** κ. ὑπερθ. : Πίνδ.Π 2,38 **εἶδος γὰρ ὑπεροχωτάτᾳ πρέπεν Οὐρανιδᾶν θυγατέρι Κρόνου,** Πλούτ.Ἠθ.111B **τοὺς ὑπεροχωτάτους τῶν βασιλέων·** || Ἐπιγρ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπείροχα** ὡς ἐπίρρ. ἐξόχως, ἐξαιρέτως, θαυμάσια· || **νεώτ.** ἐπιρρ. **-όχως,** δημ. **-α.**

ὑπεροχυρῶ-όω μτγν. ὀχυρῶ τι λίαν, καθ' ὑπερβολήν : Κλήμ.Ἀλ.331.

ὑπεροχῶ-έω φέρω ὑψηλά, ἀνέχω, ὑποστηρίζω : Ἱππ.Ἀγμ.764 **μηροῦ κεφαλὴ ὑπεροχοῦσα τὸ ὕπερθεν τοῦ σώματος,** Ἰώσ.ΑΙ 1,3,5 (δ.γρ.)· **2)** ῥηματ.π. ὑπερόχησις.

ὑπερόχως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ὑπέροχα,** ἐξόχως, θαυμάσια.

ὑπεροψία (ἡ) (ὑπερορῶ) κ. νεώτ. μτ. γενικ. ἡ ἔμπροθ., ἡ ὑψηλοφροσύνη, ἡ περιφρόνησις, ἡ καταφρόνησις : Θουκ.1,84 **εὔβουλοι δὲ ἀμαθέστερον τῶν νόμων τῆς ὑπεροψίας παιδευόμενοι,** Ἰσοκρ 8,96 **τὸ δὲ κοινὸν τῆς πόλεως ὑπεροψίας μὲν τῶν συμμάχων,** Ἰώσ.ΠΙ 3,7,33 **τὴν πρὸς τὰς κολάσεις ὑπεροψίαν·** || κ. νεώτ. ἀπολ. ἡ ἔπαρσις, ἡ οἴησις, ἡ ἀλαζονεία : Λυσ.12,93 **εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες,** Ἰσοκρ.12,242 **τήν τε γὰρ ὑπεροψίαν σεμνότητος μετέχειν λέγουσιν,** Πλούτ.Ἀλεξ.52 **δόξαν εἰληφὼς ὑπεροψίας.**

ὑπέροψις-εως (ἡ) (ὑπερορῶ) μτγν. ἡ ὑπεροψία βλ.λ. : ΠΔ Λευ.20,4 **ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς.**

ὑπερόψομαι μέλλ. τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπεροψωνῶ-έω λεξ. προσφέρω μεγαλυτέραν τιμήν, πλειοδοτῶ **ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν ὄψων·** ΑΒ 67,32 «ὑπεροψωνεῖ· τὸ ἀγοράζοντός τινος ὄψον ἕτερον τῇ τιμῇ ὑπερβάλλοντα ὠνεῖσθαι».

ὑπερπαγής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβολὴν ψυχρός, παγερός· || **τὸ οὐδ. ὑπερπαγές ὁ ὑπερβολικὸς παγετός, τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος** : Ξεν.Κυν.8,2.

ὑπερπαθής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν τεθλιμμένος, **λυπημένος** : Φλέγ.Θαυμ.119,3 **πάντας ὄντας ὑπερπαθεῖς καὶ θρηνοῦντας,** Κλήμ. Ἀλ.52, Τζέτζ Χιλ.1,784.

ὑπερπᾰθῶ-έω κ. μσν., συνήθ. κτ. ἀόρ. **ὑπερεπάθησα,** πάσχω, ὑποφέρω ὑπερβολικά, θλίβομαι **μεγάλως** : Εὐρ.Φοιν.1456 **ὑπερπαθήσασ' ἥρπασ' ἐκ νεκρῶν ξίφος κἄπραξε δεινά,** Ἰώσ.ΑΙ 7,2,1.

ὑπερπαθῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον **ὑπερπαθῆ** βλ.λ. : Εὐστ.Πον.253,61.

ὑπερπαίω, συνήθ. κτ. **παρακ. ὑπερπέπαικα** κ. ὑπερσυντ. **ὑπερεπεπαίκειν,** μτ.γενικ. **κτυπῶ ὑπερ-**

ἄνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : 'Αριστφ.'Εκκλ.1118 πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια· κ. μτ. αἰτ. : Δημ.12.7 τοσοῦτον.., ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους, Πολύβ.14,5,14 τὸ γεγονὸς ὑπερεπεπαίκει τῇ δεινότητι πάσας τὰς προειρημένας πράξεις, Λουκ. Εἰκ.9 ὅλως μέγα τι θαῦμα καὶ θέαμα πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπεπαικός, Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.792Α ὑπερπαίει μυρίᾳ τὰ ὑπὸ Λύκωνος εἰρημένα, Εὐστ.Πον.153,20 ὧν ἕκαστον αὐτὸς ὑπερπαίω τῇ τοιαύτῃ χάριτι.

ὑπερπαλαίω μτγν. καταπαλαίω, νικῶ εἰς τὴν πάλην : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.792Α (δ γρ. ὑπερπαίω).

ὑπερπᾰλύνω μτγν. ἐπιπάσσω, πασπαλίζω, σκορπίζω ὁποπάνω : Σάτυρ.'Επιγρ.ΑΠ 10,11 (δ.γρ.).

ὑπερπαραγωγή (ἡ) νεώτ. παραγωγὴ προϊόντων βιομηχανικῶν ἢ γεωργικῶν ἀνωτέρα τῆς ἀπαιτουμένης ἢ τῆς προβλεπομένης.

ὑπερπαρανήτη (ἡ) μσν. ἡ ὑπὲρ τὴν παρανήτην χορδή, ἡ ἕκτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορείου ὀκταχόρδου : Ψελλ.116,337,11.

ὑπερπαρυπάτη (ἡ) ἡ ὑπὲρ τὴν παρυπάτην χορδήν, ἡ πέμπτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορείου ὀκταχόρδου : Γρηγορ.Ν 284,25.

ὑπερπάσχω κ. μσν. πάσχω ὑπέρ τινος : Πτολ. Τετράβ.118,7, 'Επιφάν.1,736Α, Εὐμάθ.'Υσμ.6,230 μὴ συνεκπλεῦσαι, μὴ συμπονῆσαί σοι, μὴ συμπαθεῖν καὶ ὑπερπαθεῖν.

ὑπερπαφλάζω παφλάζω ὑπὲρ τὸ δέον καὶ χύνομαι ἔξω, ἀναπηδῶ, ὑπερκοχλάζω : Λουκ.Λεξιφ.8 ὁ μέντοι Ἰνολέδης ὑπερπαφλάζων ἐς κεφαλὴν ἡμῖν ἐπέτρεπε τοὺς ἄνθρακας.

ὑπερπᾰχύνομαι μτγν., μσν. κ. νεώτ., μέσ. παθ. ἀόρ. ὑπερεπαχύνθην, γίνομαι ὑπερβαλλόντως παχύς, παραπαχαίνω : Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,11,3 ἔοικε παραπλήσιον τὸ συμβαῖνον καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ὅταν ὑπερπαχυνθῶσιν, Λέων Φιλ.197,31 ὅταν αὐτὸς ὁ ὄσχεος ὑπερπαχυνθῇ.

ὑπέρπᾰχυς-εος-εῖα-υ κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν παχύς, ὁ τετράπαχος : 'Ιππ.'Αέρ.290, αὐτ. Διαίτ.385, ΑΠ.ΠΙ 14,7 κ. ἐπὶ πλοίων : Δίων Κ 49,1 ὑπερπαχῆ τε γὰρ καὶ ὑπερμεγέθη κατεσκευάσθη (τὰ σκάφη).

ὑπερπείθομαι μτγν. πείθομαι καὶ πολὺ μάλιστα, μὲ τὸ παραπάνω : Πολυδ.5,152.

ὑπερπέλομαι μτγν. ἀποθ. κεῖμαι, εἶμαι ὑπεράνω τινός: 'Απολλ.Ρ 4,1637 Κρήτην, ἥ τ' ἄλλων ὑπερέπλετο εἰν ἁλὶ νήσων.

ὑπερπέμπω μτγν. κ. μσν. πέμπω, βάλλω ἄνωθεν ἢ πέρα τοῦ σημείου ἢ σκοποῦ, ὑπερακοντίζω : Γρηγ.Ναζ.1,903Α οἱ τοξεύοντες, ἄν τε εἴσω πέμπωσιν, ἄν τε ὑπερπέμπωσιν, 'Ανν.Κομν.297.

ὑπερπενθῶ-έω μτγν. μτ. αἰτ. πενθῶ ὑπερβαλλόντως, θρηνῶ ἀπαρηγόρητα : Φιλόστρ.556.

ὑπερπεπαίνομαι λεξ. ἀποθ. πεπαίνομαι ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερωριμάζω, παραγίνομαι· 'Απολλ.Σαφ. Λεξ.'Ομ. ἐν λ. πέπον, ΕΜ 661,55.

ὑπερπέπτω μτγν. τ. τοῦ ὑπερπέσσω βλ.λ.

ὑπερπέραν ἐπίρρ. νεώτ. πέραν τοῦ τάφου, εἰς τὴν ἄλλην ζωήν· || συνήθ. μτ. τοῦ ἄρθρου τὸ ὑπερπέραν ὡς οὐσ. ἀκλ. ὁ πέραν τοῦ τάφου κόσμος, ἡ μεταθανάτιος ζωή.

ὑπερπερικλῆς (ὁ) μτγν. ὁ ἀνώτερος τοῦ Περικλέους : Φρύν. ἐν ΑΒ 67,21· πρβλ. ὑπερθεμιστοκλῆς.

ὑπερπερίλαμπρος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρός : 'Ανν.Κομν.181D ὁ ἐν ὑστέροις ὑπερπερίλαμπρος τιμηθείς.

ὑπερπερισσεύω κ. μον. κ. ἀττ. -ττεύω περισσεύω, πλεονάζω καθ' ὑπερβολήν : Μοσχί.Γυν.Παθ. 6,13 ὑπερπεριττεῦον τὸ αἷμα, ΚΔ Ρωμ.5,20 οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, Δούκ.'Ιστ.Βυζ.78Β τοῦτο τὸ νεόλεκτον σύνταγμα καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπερπεριττεῦόν ἐστι κ. παθ. : Πισίδ.Γ Βί.'Αναστ.306,44· || ὁμ. κ. μέσ. : ΚΔ Κορινθ.2,7,4 ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

ὑπερπέρισσος-ον λεξ. ὁ ὑπὲρ τὸ περισσόν, ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ἀφθονώτατος.

ὑπερπερισσῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, πάρα πολύ, παραπανίσια : ΚΔΜᾶρκ.7,37 καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες.

ὑπερπερκάζω μσν. ἐπὶ σταφυλῶν, περκάζω ὑπερβαλλόντως, λαμβάνω ὑπὲρ τὸ δέον τὸ μελανόστικτον χρῶμα τῶν ὡριμαζουσῶν σταφυλῶν, ὑπερωριμάζω, παραγίνομαι : Εὐμάθ.'Υσμ.7,4. αὐτ. 216 ὅταν τὸν βότρυν ἴδῃς ὑπερπερκάσαντα (δ. γρ. περκάσαντα).

ὑπερπέσσω κ. ἀττ. -ττω μτγν. πέπτω, χωνεύω πολὺ ταχέως : 'Ιππ.422,19.

ὑπερπέταμαι μτγν. ποι. ἀποθ. ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Στράτ.ΑΠ 12,249 πόθεν μέλι τοὐμὸν ἰδοῦσα παιδὸς ἐφ' ὑαλέην ὄψιν ὑπερπέτασαι, Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,259 ὄλβου παντὸς ὑπερπέταται.

ὑπερπετάννῡμι μτγν., μέλλ. ὑπερπετάσω, ἀόρ. ὑπερεπέτασα κ. παθ. ὑπερεπετάσθην, ἐκτείνω, ἁπλώνω ὑπεράνω : Δίων Κ 43,24 παραπετάσματα ὑπὲρ αὐτῶν σηρικὰ ὑπερεπέτασε· || παθ. αἰωροῦμαι ὑπεράνω : Διόδ.Σ 4,51 ἐπὶ δρακόντων ὀχουμένην τὴν 'Αρτεμιν δι' ἀέρος ὑπερπετασθῆναι πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης, Λουκ.Ρητ.Διδ.6 ὡς οὐδὲν σε κωλύσει ἤδη ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς οὐδὲ ὅλης ἡμέρας ὑπερπετασθέντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον.

ὑπερπετής-οῦς-ές ὁ πετόμενος ὑπεράνω, ὑψηλά, ὑψιπετής : Πολύβ.18,13,3 βέλη ὑπερπετῆ τῶν πρωτοστατῶν φερόμενα (φερόμενα ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν αὐτῶν), Διόδ.Σ 14,23 τὰς τῶν τόξων βολὰς καὶ τῶν ἄλλων βελῶν ὑπερπετεῖς ἐδόκει ποιήσειν, Στράβ.5,4,5 τοὺς ὄρνεις τοὺς ὑπερπετεῖς γενομένους καταπίπτειν εἰς τὸ ὕδωρ· || τὸ ὑπερπετὲς πᾶν ὅ,τι πέτεται ὑψηλά : αὐτ.15,1,38 ἀτμοὶ.. οἷον ῥοφητικοὶ τοῦ ὑπερπετοῦς· 2) μτφ. ὁ μεταρσιούμενος : Λουκ.'Υπ.Εἰκ.17 ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς μηδὲ τύφου μεστὸν ἐνεποίησέ σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων· 3) ὁ ἐκτεινόμενος πέρα τινὸς σημείου, ὁ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἀνυψούμενος : Πολύβ.8,6,4 ὑπερπετέσι θωρακίοις σκεπάσαντες, Διον.'Αλ.Ρωμ.9,11 ὑπερπετὴς φάλαγξ (ἡ δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ κύκλωσιν)· κ. μτ. γενικ. : Διόδ.Σ 17,7 ὑπερπετὴς ἄκρα τῆς τῶν ἀνέμων πνοῆς· || κ. συγκρ. ὁ ὑψηλότερος : Στράβ. 16,4,16 τὴν κορυφὴν δὲ πολὺ ὑπερπετεστέραν ἔχει τῆς καμήλου.

ὑπερπέτομαι κ. ὑπερπέταμαι, ἀποθ. μέλλ. ὑπερπτήσομαι, ἀόρ. β' ὑπερεπτόμην κ. ἐπ. ὑπερεπτάμην κ. παθ. ἀόρ. ὑπερεπετάσθην, ἐπὶ δόρατος, φέρομαι ἄνωθεν μετὰ ταχύτητος, πετῶ ἀποπάνω : 'Ιλ.Ν 408 τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος, αὐτ.Χ 275, 'Οδ.Χ 280· κ. ἐπὶ πτηνῶν : Σοφ.'Αντ.113 κεῖνος δ' ὀξέα κλάζων αἰετὸς εἰς γᾶν ὡς ὑπερέπτα, 'Αριστλ.ΖΙ 5,5,13 ὑπερπετομένων περδίκων, Δίων Κ 47,48 ἀετοὶ δύο ὑπερπτόμεναι (δ.γρ. ὑπερπτώμενοι)· || κ. μτ. αἰτ. πέτομαι ὑπεράνω, πέρον : 'Οδ.Θ 192 ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα, 'Αριστλ.ΖΙ 8,12,4 ὅταν ὑπερπτῶνται τὸ ὄρος (οἱ πελεκᾶνες)· κ. μτ. γενικ. : 'Απολλ.Ρ 2,1252, Πλούτ.Πομπ.25 ὥστε ὑπερπετόμενον κόρακα τῆς ἀγορᾶς τυφωθῆναι.

ὑπερπέττω ἀττ. τ. τοῦ ὑπερπέσσω βλ.λ.

ὑπερπεψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπίτασις τοῦ χημισμοῦ τῆς γαστρικῆς πέψεως.

ὑπέρπηγμα-ατος (τὸ) νεώτ. πρόσθετον ξύλινον ἢ δομικὸν κατασκεύασμα ὑπεράνω κυρίου τινὸς

κατασκευάσματος· || νεώτ. ναυτ. τὸ ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος πολεμικοῦ πλοίου περίκλειστον διαμέρισμα, ἰδ.μεσόστεγον, ἐν χρ.ὡς πυροβολεῖον ἢ πρὸς ἐνδιαίτησιν μέρους τοῦ πληρώματος.

ὑπερπήγνῦμαι παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. ὑπερπέπηγα, ἐμπήγομαι ὑπεράνω, στερεώνομαι ἀποπάνω : Ἱππ.1175B λαβόμενος πασσάλου ἄκρου ὑπερπεπηγότας εἴχετα.

ὑπερπήδησις-εως (ἡ) (ὑπερπηδῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερπηδᾶν βλ.λ., τὸ ὑπεράνω τινὸς πήδημα : Πλούτ.Ἠθ.371B τὴν πολλάκις ἀναστροφὴν καὶ πάλιν ὑπερπήδησιν, - ὑπερπήδησις τάφρου· || νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ γυμναστικῇ, πήδημα ὑπεράνω γυμναστικοῦ τινος ὀργάνου, χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ ὁ ὑπερπηδῶν τὸ ὄργανον ἢ καὶ μὲ στήριξιν τῶν χειρῶν ἐπ' αὐτοῦ· 2) νεώτ. μτφ. ἡ ὑπερνίκησις ἐμποδίου τινός : ὑπερπήδησις δυσχερειῶν.

ὑπερπηδῶ-άω κ. μον. νεώτ., μέσ. μέλλ. ὑπερπηδήσαμαι, ἀόρ. ὑπερεπήδησα, παρακ. ὑπερπεπήδηκα, πηδῶ ὑπεράνωθέν τινος, διαβαίνω, ὑπερβαίνω δι' ἑνὸς πηδήματος : Ἀριστφ.Ἱππ.675 εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχῇ· || ὁμ. κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Λουκ.Ἀπαιδ.7 καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμόν· 2) ἀπολ. διέρχομαι ἄνωθεν μεθ' ὁρμῆς, μετὰ ταχύτητος : Ἀριστλ.Μεταφ.5,3,3· 3) μτφ. ἐκφεύγω, διαφεύγω : Σοφ. ἀπ.656 θεοῦ . . πληγὴν οὐχ ὑπερεπήδησε βροτός· || νεώτ. διαφεύγω διὰ τῆς ἱκανότητός μου, ὑπερνικῶ : ὑπερεπήδησα πολλὰς δυσχερείας· 4) μτφ. ὑπερβαίνω, διαβαίνω, δὲν λαμβάνω καθόλου ὑπ' ὄψιν μου : Δημ.644 δικαστήρια καὶ νόμιμα ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου παραδεδομένα οὕτως ἀναιδῶς ὑπερπεπήδηκεν, Ὑπερείδ.Λυκόφρ.12 ὑπερπηδήσας ἅπαντας τοὺς νόμους· 5) μτφ. ὑπερτερῶ : Πλάτ.Νόμ.677B πολὺ γὰρ ὑμῖν ὑπερεπήδησε τῷ μηχανήματι τοὺς ξύμπαντας, Αἰλ.ΖΙ 6,25 τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ· || νεώτ. παραγκωνίζω : προήχθη ὑπερπηδήσας τοὺς ἀρχαιοτέρους του· 6) ρηματ. π. ὑπερπήδησις.

ὑπερπιάζω μτγν. πρὸς τούτοις ἐπιλαμβάνομαι, πιάνω, ἁρπάζω προσέτι : Γρηγ.Νύσσ.1,775B ὃν ὑπερπιάζει διὰ τῆς πυκτικῆς.

ὑπερπιαίνω μτγν. παχύνω τι εἰς ὑπερβολήν, παραπαχύνω τι : Γαλ.2,13C ὑπερπιάναντές τε καὶ διασάξαντες, Βασ.3,180A, αὐτ.329D ὑπερπιαίνων σεαυτὸν καὶ κατασαρκῶν· κ. παθ. : αὐτ.340C ὑπερπιαινόμενον καὶ κατασαρκούμενον.

ὑπερπίεσις-εως (ἡ) (πιέζω) νεώτ. μτχ. ἡ πέρα τῆς κανονικῆς πιέσεως ἀερίου, ἀτμοῦ κττ. πίεσις, ἡ ὑπέρθλιψις· 2) ἰατρ. ἡ ὑπέρτασις, ἡ ὑπερτονία : ὑπερπίεσις ἀρτηριακή.

ὑπέρπικρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, παραπολὺ πικρός· 2) μτφ. ὁ λίαν αὐστηρός : Αἰσχ.Πρ.944 σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον.

ὑπερπιμελία (ἡ) νεώτ. ἡ λιπώδης πολυσαρκία.

ὑπερπίμπλημι, παθ. ἀόρ. ὑπερεπλήσθην, παθ. παρακ. ὑπερπέπλησμαι, πληρῶ μέχρις ἐκχειλίσεως, ὑπερπληρῶ, παραγεμίζω· Αἰλ.ΖΙ 16,12 τῶν δὲ ὑπερπιμπλάντων τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν· || παθ. ὑπερπληροῦμαι : Ἱππ.536 ὁπόταν παχυνθῇ καὶ συσσαπῇ καὶ ὑπερπλησθῇ τὰ φλέβια, Ἀριστλ. ΖΙ 9,40,29 διὰ τὸ ὑπερπεπλῆσθαι οὐ δύναται πέτεσθαι, αὐτ.ΗΝικ.3,11,3 πίνειν ἕως ἂν ὑπερπλησθῇ· || παθ. μτ. γενικ. : Σοφ.ΟΤ 779 ἀνὴρ ὑπερπλησθεὶς μέθης (καθ' ὑπερβολὴν μεθυσμένος), αὐτ.874 ὕβρις, εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ.

ὑπερπίνω πίνω ὑπὲρ τὸ μέτρον, πάρα πολύ, παραπίνω : Ξεν.ΚΠ 8,8,10 νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν.

ὑπερπίπτω, ἀόρ. β' ὑπερέπεσον, ἐπὶ ὕδατος, πίπτω, ρέω ἄνωθεν : Πολύβ.4,39,8 τὸ προσγιγνόμενον καὶ πλεονάζον ὑπερπῖπτον ἀπορρεῖν (ὕδωρ)· 2) ἐπὶ βελῶν ἢ τοξευμάτων, διέρχομαι ὑπεράνωθεν καὶ πίπτω πέρα τινός : Αἰν.Τακτ.32· || γεν. πίπτω ἐπέκεινά τινος : Ἀριστλ.Πρ.26,44· 3) ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, περνῶ : Ἡρ.3,71 ἴστε ὑμῖν ὅτι ἢν ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη· 4) προέχω, ἐξέχω : Στράβ.2,2,2 ὑπερπίπτουσαν ἑκατέρων τῶν τροπικῶν εἰς τὸ ἐκτὸς καὶ πρὸς ταῖς εὐκράτοις.

ὑπερπλάζω μτγν. περιάγω, κινῶ κατὰ τὰς διαφόρους διευθύνσεις ὑπεράνω, ὑψηλά : Εὐφορ. π. Στοβ.59,16 ζωὴν δὲ μεθ' ὕδατος ἔμβαλε πᾶσαν χεῖρας ὑπερπλάζων.

ὑπερπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑπέρπλασις ὑπερβολική, ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις ὀργανικοῦ τινος ἱστοῦ ἐκ πολλαπλασιασμοῦ τῶν κυτταρικῶν αὐτοῦ στοιχείων : δερματικαὶ ὑπερπλασίαι.

ὑπερπλασιάζω μσν. ὑπερβαλλόντως, λίαν πολλαπλασιάζω : Δαμασκ.1 2,908D ὑπερεπλασίασε καὶ ὑπερηύξησεν.

ὑπερπλέκομαι μσν., παθ. ἀόρ. β' ὑπερεπλάκην, πλέκομαι ὑπεράνωθέν τινος : Ἀνών.Βί.Μάρθ. ἐν ASS Μαΐου 5,411,10 στέφανος ὑπερεπλάκη τῇ κεφαλῇ σου.

ὑπερπλεονάζω καθ' ὑπερβολὴν πλεονάζω, ὑπερπερισσεύω : Ἥρων Πνευμ.165,40 τὸν ὑπερπλεονάζοντα ἀέρα, ΚΔΤιμ.1,1,14 ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης.

ὑπέρπλεος-ον μσν. ὁ ὑπέρπλεως, ὁ ὑπερπλήρης : Τζέτζ.Χιλ.8,654 ἐξ ὑπερπλέου· || τὸ ὑπέρπλεον ὡς οὐσ. τὸ περίσσευμα : Εὐστ.Πον.201,80 οὐκ ἤθελε τῇ κόμῃ χορηγεῖν τὸ ὑπέρπλεον.

ὑπερπλέω μτγν., μσν. κ. νεώτ. πλέω ὑπεράνω, πέραν : Ἰω Χρυσ.2,568D ὑπερπλέουσα τὸν χειμῶνα, Γρηγ.Ναζ.1,366C κιβωτὸν τῶν αἱρετικῶν ὑπερπλέουσαν, Πρόδρ.Ροδ.6,253· 2) νεώτ. ναυτ. ἐπὶ ἱστιοφόρου πλοίου ἐν ναυμαχίᾳ, φέρω προσηνέμως πρὸς τὸ ἀντιμαχόμενον, προσηνεμοῦμαι, παίρνω σοβράνο.

ὑπέρπλεως-ων μτγν. κ. νεώτ., μσν. ὑπέρπλεος ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλήρης, ὁ ὑπερπλήρης, παραγεμάτος : Λουκ.Ἐρωτ.42 ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστριμαργίαις· 2) ὁ μεμολυσμένος : Πολυδ.4,186.

ὑπερπληθής-οῦς-ές κ.μον κ.νεώτ.,δ.γρ. ὑπερπλήθης ὁ ἐν ἀπείρῳ πλήθει ὤν, ὁ πολυπληθέστατος, ὁ ἀφθονώτατος : Νικοχ.π.Ἀθήν.7,328E τριχίας δὲ καὶ τὰς πρημνάδας τὰς θυννίδας ἐπὶ δεῖπνον ἤκουσας ὑπερπληθεῖς, Δημ.802 ὑπερπλήθη δ' ἐξημαρτηκότα (πράξαντα κακὰ ἀναρίθμητα), Ἀνν. Κομν.172A πολλοστοὺς πρὸς ὑπερπληθεῖς.

ὑπερπληθυσμός (ὁ) νεώτ. ὑπέρμετρος αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ δυσανάλογος πρὸς τὰς ἐπικρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας ἔν τινι χώρᾳ ἢ κ. γεν. ἐν τῷ κόσμῳ.

ὑπερπλήθω λεξ. εἰμὶ ὑπερπληθὴς βλ.λ.

ὑπερπλημμύρω μσν. κ. γλωσσ. ἐπὶ ποταμῶν, λιμνῶν, ρυάκων κττ., ὑπερπλημμυρῶ, πλημμυρῶ ἐν ἀφθονίᾳ, ξεχειλίζω παραπολύ : Νικ.Χων.Χρον.43D χειμάρρους αἰφνηδὸν ὑπερπλημμύρας.

ὑπερπλημμυρῶ-έω γλωσσ. κ. νεώτ. ἄ. ὑπερπλημμύρω βλ.λ.· 2) νεώτ. κ. μτφ. ἐν ἀνοφ.πρὸς γεωργικά, κτηνοτροφικά, βιομηχανικὰ προϊόντα ἢ ἄ. πράγματα, εἶμαι, συσσωρεύομαί που ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ : ὑπερεπλημμύρησεν ἡ ἀγορὰ ἀπὸ νωποὺς καρποὺς - ἀπὸ κίβδηλα.

ὑπερπλήρης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐντελῶς πλήρης, ὁ πάρα πολὺ γεμάτος : Πλωτῖν.5,2,1.

ὑπερπληρότης-ητος (ἡ) μτγν. ὑπέρμετρος πλήρωσις, τὸ παραγιόμισμα : Διον.Ἀρεοπ 248.

ὑπερπληρῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπερεπλήρωσα κ. παθ. ἀόρ. ὑπερεπληρώθην, μτχ. παθ. παρακ. ὑπερ(πε)πληρωμένος, πληρῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερεκχειλίζω, γεμίζω ὡς ἀπάνω, παρα-

γεμίζω : Ξεν.ΚΠ 8,2,22 **ἃ οὔτε κατασήπεται οὔτε ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται,** ΚΜανασσ.Χρον.3326· || κ. παθ. εἰμὶ ὑπερπλήρης, πληροῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παρατρώγω : Ξεν.Λακ.5,3 **σῖτον ὡς μὴ ὑπερπληροῦσθαι,** Ἀριστλ.ΖΙ 5,5,5 **ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς ἀσιτεῖ· δύναται γὰρ διὰ τὸ ὑπερπληροῦσθαι,** αὐτ.ΖΓ 2,4,8· || μτφ. ἐν φρ. **ὑπερεπληρώθη τὸ ποτήριον** (ἡ ἀνοχή μου ἔφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον ὅριον) **2)** ρηματ.π. ὑπερπλήρωσις.

ὑπερπλήρως ἐπίρρ., μτγν. μσν. ἐκκλ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν : Λειτουργία Ἰακώβου 3Β.

ὑπερπλήρωσις-εως (ἡ) (ὑπερπληρῶ) μτγν.κ.νεώτ. ἡ ὑπέρμετρος πλήρωσις, ἡ ὑπερεκχείλισις, τὸ παραγιόμισμα : Γαλ.4,756 **ἀπολήψεις δὲ φλεβῶν τὰς ὑπερπληρώσεις εἶπεν,** Ἀέτ.Ι,6.

ὑπερπλήσσω ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπερεκπλήσσω βλ.λ.

ὑπερπλούσιος-ον ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον πλούσιος, ὁ βαθύπλουτος : Ἀριστλ.Πολιτ.4,ΙΙ,5.

ὑπέρπλουτος(-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλούσιος, ὁ πάμπλουτος, ὁ βαθύπλουτος : Αἰσχ.Πρ.466 **ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς,** Πλάτ.Πολ.552Β **οἱ μὲν ὑπέρπλουτοι ἦσαν, οἱ δὲ παντάπασι πένητες,** Εὐστ.Πον.256,Ι.

ὑπερπλουτῶ-έω κ. νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ὑπερβαλλόντως πλούσιος, εἶμαι βαθύπλουτος : Ἀριστφ.Πλ.354 **τό τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν οὕτως ὑπερπλουτεῖν,** Λουκ.Φάλ.2,9 **αὐτὸ εἰς ὑπερβολὴν ηὔξηται τὰ ἱερὸν καὶ ὑπερπλουτεῖ ἐν τοῖς ἀναθήμασι.**

ὑπερπλωτής (ὁ) γλωσσ. ὁ πλεονάζων.

ὑπερπνέω μτγν. πνέω, φυσῶ πέρα, ἐπέκεινα : Φιλόστρ.339 **ἀνέμους θέλξαι τῆς ὥρας ὑπερπνεύσαντας· 2)** μτφ. μτ. αἰτ., ἀνυφῶ ἐμαυτὸν ὑπεράνω τινός, ὑψῶ ἐμαυτὸν ἢ ἄλλον ὑπερηφάνως : Φιλόστρ.587 **τὸ μὲν δὴ προοίμιον τοῦτο ὑπερπνέοντος ἦν τοὺς Ἀθηναίους.**

ὑπερπνιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπέρσθμος βλ.λ. : Ἀνών. π. Σουΐδ. ἐν λ. ἐκτραχηλίζω κ. ὑπερπνιγής **ἵπποι ὑπερπνιγεῖς γενόμενοι, οἱ δὲ ὑπέρπονοι ἐκ τῆς ἄγαν ἱππηλασίας.**

ὑπερποθῶ-έω μτγν. ποθῶ, ἐπιθυμῶ ὑπερβαλλόντως, ἀμέτρως, παρα πολύ : Ἀριστείδ.Ι,36,Ι2 **ὑπερποθοῦσιν ἔδωκας ἡμῖν οἷον ἐκ πελάγους . .** λιμένος **λαβέσθαι,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 8,8Ι **δόξαν ποθεινοτάτην, τουτέστιν ὑπερποθουμένην.**

ὑπερπολάζω μτγν. πλημμυρῶ, ὑπερεκχειλίζω : Στράβ.Ι,3,6 **ἐπειδὴ δὲ ὑπερεπόλασεν ἡ ἐντός, βιάσασθαι καὶ ἀπεράσαι τὸ πλεονάζον.**

ὑπέρπολλος-η-ον Ἰων. τ. ἀντὶ ὑπέρπολυς βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.794.

ὑπέρπολυς-πόλλη-πολυ κ. νεώτ., Ἰων. **ὑπέρπολλος**-η-ον ὁ ὑπὲρ τὸ δέον πολύς, ὁ πάρα πολύς : Ἱππ.Ι0Ι5Η, Αἰσχ.Πέρσ.794 **κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν,** Ξεν.Ἑλλ.3,2,26 **ὑπέρπολλα μὲν κτήνη, ὑπέρπολλα δὲ ἀνδράποδα ἡλίσκετο ἐκ τῆς χώρας,** Δημ.Ι073 **ἀργύριον ὑπέρπολυ.**

ὑπερπόνηρος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πονηρός, ὁ παμπόνηρος : Εὐστ.Πον.282,Ι.

ὑπέρπονος-ον μτγν. ὁ καταβεβλημένος ἐκ τῶν ὑπερμέτρων κόπων: Πλούτ.Ἀλέξ.6Ι **διὰ γῆρας ὑπέρπονος γενόμενος.**

ὑπερπόντιος-ον κ.-α-ον κ.νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν πόντον, ὁ πέραν τῆς θαλάσσης κείμενος, ὁ εἰς μακρινὴν χώραν, ἀφ' ἧς μᾶς χωρίζει θάλασσα : Αἰσχ. Ἀγ.4Ι4 **πόθῳ δ' ὑπερποντίας φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν** (τῆς Ἑλένης), αὐτ.Ἱκ.42 **νῦν δ' ἐπικεκλομένα Δῖον πόρτιν ὑπερπόντιον τιμάορ',** Σοφ.Ἀντ. 785 **φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἔν τ'** ἀγρονόμοις **αὐλαῖς,** - **ὑπερπόντιος ἐκστρατεία· 2)** ὁ ἀλλοδαπός, ὁ ξένος : Πίνδ.Π 5,79 **γλῶτταν ἐπεὶ σφιν ἀπένειμεν ὑπερποντίαν.**

ὑπερπονῶ-έω ἐργάζομαι, κοπιῶ, κοπιάζω ὑπερμέτρως : Ξεν.Ἀπομν.Ι,2,4 **τὸ μὲν οὖν ὑπερεσθίοντα ὑπερπονεῖν ἀπεδοκίμαζε,** αὐτ.Ἱππαρχ.4,Ι, Πλούτ.Νικ.2Ι **ὡς καὶ νῦν ὑπερπονούντων τῷ πολέμῳ· 2)** ὑπομένω, ὑποφέρω ὑπὲρ ἄλλων : Σοφ.ΟΚ 345 **σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ ὑπερπονεῖτον,** Πλάτ.Νόμ.7Ι7C **ὑπερπονούντων ὠδῖνας παλαιὰς ἐπὶ νέοις δανεισθεῖσας·** || ὀμ.κ.μέσ. μτ. γενικ. ἀναλαμβάνω εἰς ἐμαυτὸν κόπους ὑπέρ τινος, διά τινα : Σοφ.Αἴ.Ι289 **τοὐδ' ὑπερπονουμένῳ θανεῖν.**

ὑπερποτάομαι ἐπ. ὑπερπέτομαι βλ.λ.: Λυκόφρ.47.

ὑπερπράξιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑπερβολικὴ καὶ ἄνομος φορολογία : **τὴν ἐν τοῖς ὑπερπραξίοις αὐτῶν πλεονεξίαν.**

ὑπερπράττω μσν. εἰσπράττω ὑπὲρ **τὸ νενομισμένον** : Ἰουστιν.Νεαρ.Ι7,4.

ὑπερπρόθεσμος-ον λεξ. ὁ ἐκπρόθεσμος, ὁ ὑπερήμερος· Σουΐδ. «ὑπερήμερος· ὑπερπρόθεσμος ἢ ἐκπρόθεσμος».

ὑπερπροθυμοῦμαι-έομαι γλωσσ. ἀποθ., προθυμοῦμαι μεγάλως, ἔχω σφοδρὸν ἐπιθυμίαν.

ὑπερπροφεύγω ἐσφ.γρ. διορθ ὑπεκπροφεύγω ἐν Ἡσίοδ.Α 42.

ὑπέρπτατο γ' ἑν. ἀορ. τοῦ ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Ἰλ.Ν 408 **ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος.**

ὑπέρπτωσις-εως (ἡ) (ὑπερπίπτω) μτγν. ἡ ἔκβασις, ἡ ὑπερβολή, ἀντίθ. ἔλλειψις : Γρηγ.Νύσσ.Ι, 3Ι5D, αὐτ.Ι,6Ι2Α **κατὰ πλεονασμὸν καὶ ὑπέρπτωσιν,** αὐτ.2,7Ι6D.

ὑπέρπτωχος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν πτωχός, ὁ πάμπτωχος : Ἀριστλ.Πολιτ.4,ΙΙ,5.

ὑπέρπυκνος-ον γλωσσ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πυκνός, ὁ παρὰ πολὺ πυκνός.

ὑπερπυππάζω- ΑΒ 69 «ὑπερπυππάζειν· ὑπερθαυμάζειν, ἐκπλήττεσθαι, παρὰ τὸ πύππαξ, ὅ ἐστιν ἐπίρρημα θαυμασμοῦ» : Ἀριστφ.Ἱππ.680 **οἱ δ' ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με ἅπαντες.**

ὑπερπυρεξία (ἡ) νεώτ. πυρετὸς λίαν ἔντονος, καθ ὃν ἡ θερμοκρασία ὑπερβαίνει τοὺς 40 βαθμούς.

ὑπερπυρικὰ κοκκία (τὰ) μσν. ὑποδιαίρεσίς τις τῶν ὑπερπύρων βλ.λ. : Βασιλικὰ 2,5.

ὑπέρπυρον (τὸ) (ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ ἢ πυρώδους αὐτοῦ χρώματος) μσν. κ. νεώτ., δημ. **πέρπυρο** κ. **πέρπερο** π. Βυζαντίν., χρυσοῦν νόμισμα, ἀξίας ποικιλλούσης κατὰ τὰς ἐποχάς : Δουκάγγ., Πρόδρ.Ι,66.

ὑπέρπυρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πυρώδης, ὁ διάπυρος : Ἀριστφ.Ἀναπν.Ι4,7, Θεόφρ.ΦΑἰτ.Ι,2Ι,5 **τά γὰρ ὑπέρπυρα τὴν φύσιν ἄγειν εἰς τὸ ὑγρόν· 2)** ὁ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τεθειμένος, ὤν: Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,3(**ἀπαρχαὶ ὑπέρπυροι,** αὐτ. 6,Ι5· **3)** μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. ὑπέρπυρον ὡς οὐσ.

ὑπερπυρριῶ-άω μτ. γενικ. γίνομαι πυρρός, κόκκινος, κοκκινίζω : Ἀριστφ.Βάτρ.308 **ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυρρίασέ σου.**

ὑπέρπωλος-ον ὁ ἔχων ἀφθόνους πώλους, ἵππους· Σχόλ. «πολύϊππος» : Αἰσχ.Πέρσ.794 (διόρθ. ὑπερπόλλους).

ὑπερπώρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἰατρ. πωρώδης ἔκφυσις συντετριμμένου ὀστοῦ ἢ μέλους, ἡ ὑπερσάρκωσις : Παῦλ.Αἰγ.23 **περὶ ὑπερπωρώσεως καταγμάτων.**

ὑπερπωτάομαι κ. ὑπερποτάομαι ποι. τ. ἀντὶ ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Θεόκρ.Ι5,Ι20.

ὑπερρεαλισμός (ὁ) νεώτ εἰδ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, σχολὴ σκοποῦσα τὴν ὑπέρβασιν τοῦ πραγματικοῦ καὶ αἰσθητοῦ κόσμου διὰ τῆς παραστάσεως τῶν ὑποσυνειδήτων ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ὀνειρωδῶν αὐτῆς ἐντυπώσεων ἄνευ τῆς ἐπεξεργασίας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κριτικοῦ πνεύματος

ὑπερρέω μτγν., παθ. ἀόρ. β ὑπερερρύην, ρέω, τρέχω ὑπεράνωθεν, ἐκχειλίζω· κ. παθ. : Πλωτῖν.494Α **ὑπερερρύη καὶ τὸ ὑπέρπληρες αὐτοῦ πεποίηκεν ἄλλο.**

ὑπέρρόος-ον λεξ. ὁ ὕπερθεν ῥέων· Σουΐδ. «ὑπέρροον· τὸ ἀπὸ ὕψους ῥέον· ὑπερῷον δὲ τὸ ἀνώγεων».
ὑπερρώννυμι μτγν. καθ' ὑπερβολήν, πολὺ ῥώννυμι βλ.λ. : Πολυδ.3,107 (δ.γρ.).
ὑπερσάρκημα-ατος (τό) (ὑπερσαρκῶ) μσν. ἄ. ὑπερσάρκωμα βλ.λ. : Λεων.Φιλ.131,25 **ὑπερσαρκήματά τινα ἐρυθρά.**
ὑπερσαρκία (ἡ) νεώτ. ἡ πολυσαρκία.
ὑπερσαρκοῦμαι-όομαι μτγν., παθ. ἀόρ. ὑπερεσαρκώθην, ἐπὶ ἑπουλωμένου τραύματος, ἐκφύω σαρκία, σχηματίζω ὑπερσάρκωμα : Γαλ.14,772,8 **ἑλκωθέντος καὶ ὑπερσαρκωθέντος· 2)** ρηματ.π. ὑπερσάρκωμα, ὑπερσάρκωσις.
ὑπερσαρκῶ-έω ἐπὶ ἑπουλωμένου τραύματος, ἐκφύω σαρκία, ἀποκτῶ σάρκα εἰς ὑπερβολήν, ὑπερσαρκοῦμαι : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.909 **ὑπερσαρκεῖ τὸ ἕλκος** (προσλαμβάνει σάρκα περιττήν), Πολυδ. 4,191· κ. ἐπὶ προσ. : Αἰλ.ΠΙ 9,13 **ὑπὸ τρυφῆς .. ἔλαθεν ὑπερσαρκήσας** (σχόλ. «εἰς τὸ πάχος ἐπιδοὺς»)· **2)** ρηματ.π. ὑπερσάρκωμα.
ὑπερσάρκωμα-ατος (τό) (ὑπερσαρκοῦμαι) μσν. κ. νεώτ. κ. **ὑπερσάρκημα** ἐπὶ ἑπουλωμένου τραύματος ἢ ἕλκους, ὑπέρμετρος οὐλὴ σχηματισθεῖσα **ἐξ** ὑπερμέτρου σαρκοφυΐας : Λεόντ. ἐν Mai.9,509, Θεοφάν.Νόνν.1,240,5 **τὸ πτερύγιον ὑπερσάρκωμά ἐστι τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος.**
ὑπερσάρκωσις-εως (ἡ) (ὑπερσαρκοῦμαι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σχηματισμὸς ὑπερσαρκώματος, ἡ βλάστησις ὑπερόγκων σαρκίων ἐν ἑπουλωμένῳ τραύματι, ἕλκει· **2)** κ. μτφ. ἡ ὑπερβολή, ὑπερηφανία, ἀλαζονεία : Κλήμ.'Αλ.137 **τὰς ὑπερσαρκώσεις τοῦ τύφου ἐξομαλίζων,** Λέων.Φιλ.137,6.
ὑπερσέβαστος-ον μσν. ὁ εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν σεβαστός : Ψελλ.'Επιστ. πρὸς Αὐτοκρ.1,172 **τὴν ἱεράν σου καὶ ὑπερσέβαστον κεφαλήν.**
ὑπερσέβω μτγν. σέβομαι, περιποιοῦμαί τινα ὑπὲρ πάντα ἄλλον : 'Επιφάν.2,106Α **ὑπερσέβουσι δὲ τὰ παρ' αὐτοῖς ζῷα,** Γρηγ.Ναζ.1,221Α **μηδ' ὑπερσέβοντες μηδ' ὑποσέβοντες.**
ὑπερσειρηνίζω λεξ. ὑπερτερῶ τὰς Σειρῆνας ἐν τῷ ᾄδειν : 'Αν.Βοασσ.3,65 **ἐκεῖθεν ἀηδὼν περεσειρήνιζε.**
ὑπερσέληνος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὴν σελήνην : Δομάσκ.'Αρχ.344.
ὑπέρσεμνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον σεμνός, ὁ σεμνότατος, ὁ πολὺ σοβαρός : Αἰλ.ΖΙ 2,6 **μάλα ὑπέρσεμνος** ἀντερῶς, Διογεν.2,91 **τῶν ακυθρωπῶν καὶ σιωπηλῶν καὶ ὑπερσέμνων,** Συνέσ.10C **ὑπέρσεμνον θέαμα.**
ὑπερσεμνύνω κ. μσν. σεμνύνω ὑπερβαλλόντως : Μιχ.'Ακομ.2,152,18· ‖ ὁμ. κ. μέσ. σεμνύνομαι ὑπερβαλλόντως, καυχῶμαι, λίαν μεγαλαυχῶ : Ξεν.Συμπ. 3,11 **Καλλιπίδης ὁ ὑποκριτὴς ὑπερσεμνύνεται ὅτι δύναται πολλοὺς κλαίοντας καθίζειν.**
ὑπερσέμνως μσν. κατὰ τρόπον ὑπέρσεμνον βλ.λ. : Γλυκὰς Συντ.49,13.
ὑπερσεύομαι μτγν. παθ. παρακ. **ὑπερέσσυμαι,** σπεύδω ὑπεράνω : Κόιντ.2,183 **ἦμος δ' ἠλιβάτων ὀρέων ὑπερέσσυται ἄκρης λαμπρὸς ἀν' οὐρανὸν εὐρὺν ἑωσφόρος.**
ὑπερσθενής-οῦς (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν ρομβικῶν πυροξένων.
ὑπερσθενία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπεραύξησις τοῦ σθένους τοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ μυϊκὴ ὑπερένταοις.
ὑπερσθενικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπερσθενῆ βλ.λ.
ὑπερσιτίζω μτγν. κ. νεώτ. σιτίζω, τρέφω τινὰ ὑπερμέτρως, ὑποβάλλω τινὰ εἰς ὑπερσιτισμόν· ‖ κ. ἀμτβ. τρώγω ὑπερμέτρως, παρατρώγω : Φιλόστρ.Γυμν.8,12· **2)** ρηματ. π. ὑπερσιτισμός, ὑπερσίτισις.
ὑπερσίτισις-εως (ἡ) (ὑπερσιτίζω) ἄ. ὑπερσιτισμός.
ὑπερσιτισμός (ὁ) (ὑπερσιτίζω) νεώτ. **ἡ πρᾶξις** τοῦ ὑπερσιτίζειν, ἡ παροχή, χορήγησις τροφῆς εἰς ὑπερβολικὴν ποσότητα, ἰδίᾳ πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν.
ὑπερσκελετός (ὁ) νεώτ. **τὸ ἐποικοδόμημα** βλ.λ.
ὑπερσκελής-οῦς-ές ὁ ἔχων ὑπερμεγέθη καὶ δυσανάλογα σκέλη : Πλάτ.Τίμ.87Ε **οἷον οὖν ὑπερσκελὲς ἢ καί τινα ἑτέραν ὑπέρεξιν ἄμετρον ἑαυτῷ τι σῶμα ὂν ἅμα μὲν αἰσχρόν.**
ὑπέρσκληρος-ον λεξ. ὁ ὑπερβαλλόντως σκληρός, στεγνός : Θησ.Στεφ. **ἐν λ.**
ὑπερσκληρύνω γλωσσ. **ποιῶ τι καθ' ὑπερβολὴν** σκληρόν, παρασκληρύνω.
ὑπερσοφιστεύω μτγν. ὑπερτερῶ **εἰς** τὰ σοφίσματα, πανουργήματα : Φιλόστρ.567· **2)** ρηματ. π. ὑπερσοφιστής.
ὑπερσοφιστής (ὁ) (ὑπερσοφιστεύω) ὁ ὑπέρσοφος, ὁ πάνσοφος, ὁ ἀρχισοφιστής : Φρύν.Κωμ. π.'Αθήν.2,44D **μινυρὸς ὑπερσοφιστής.**
ὑπέρσοφος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν σοφός, ὁ πάνσοφος : 'Αριστφ.'Αχ.972 **εἶδες ὦ πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα, τὸν ὑπέρσοφον,** Πλάτ.Εὐθ.389Ε **καὶ γὰρ μοι οἵ τε ἄνδρες αὐτοὶ οἱ λογοποιοί, ὅταν συγγένωμαι αὐτοῖς, ὑπέρσοφοι, ... δοκοῦσιν εἶναι,** Φιλόστρ.708 **τὸ ὑπέρσοφον τῆς τέχνης,** Στουδ.Θεόδ.233Α.
ὑπερσόφως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑπέρσοφον, πανσόφως : 'Ιουστ.ἀπ.599Α.
ὑπερσπεύδω μτγν. κ. σχόλ. ὑπεράγαν σπεύδω : Διογεν.6,26 **αὐτὸς πρὸ βοῆς σπεύδει ἐπὶ τῶν ὑπερσπευδόντων,** Διογεν.'Επ.6,26 **αὐτὸς πρὸ βοῆς σπεύδει· ἐπὶ τῶν ὑπερσπευδόντων,** Σχόλ.'Αριστφ. Βάτρ.1180 **ὑποτεμνόμενος τὸν Εὐριπίδου λόγον διὰ τὸ ὑπερσπεύδειν.**
ὑπέρσπονδος-ον σχόλ. ὁ τὰς σπονδὰς παραβαίνων, ὁ παράσπονδος· 'Ησ. «οὐκ ἔνσπονδος» : Σχόλ.'Ιλ.Ο 94.
ὑπερσπουδάζω μτγν. κ. μσν., παρακ. **ὑπερεσπούδακα** κ. παθ. **ὑπερεσπούδασμαι,** καταβάλλω πολλοὺς κόπους καὶ φροντίδας, παρακοπιάζω : Λουκ.'Ανάχ.9 **ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τηλικούτων,** Γρηγ.Νύσσ.1,793C· ‖ παθ. **ἐν** τῷ γ' προσ. παθ. παρακ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. **ὑπερεσπούδασταί τινι τι ὑπερβολικαὶ φροντίδες** ἔχουσι καταβληθῆ διά τι : Εὐστ.1277,48 **τῇ δὲ κωμῳδίᾳ λίαν πάνυ τὸ τοιοῦτον ὑπερεσπούδασται.**
ὑπέρσπουδος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν σπουδαῖος, ὁ πάρα πολὺ σπουδαῖος, **κτ. ἄ. ὁ ἐν** μεγάλῃ σπουδῇ ὢν : Πολυδ.6,29.
ὑπερσταθμίζομαι μσν. ἀποθ. **ζυγίζω, βαρύνω** περισσότερον : Βουδ. ἐκ τοῦ Δαμασκ.1 151.
ὑπερστατῶ-έω ὑπερίσταμαι, στέκομαι ὁποπάνω καὶ προστατεύω, ὑπερασπίζω : Αἰσχ.'Ικ.342 **ἡ δίκη γε συμμάχων ὑπερστατεῖ.**
ὑπερσταχύω μτγν. φέρω στάχυς **ἐν ἀφθονίᾳ** : Χρησμ.Σιβ.1,298 **ὑπερσταχύουσα γενέθλῃ.**
ὑπερστέγασμα-ατος (τό) νεώτ. **ἐλαφρὸν** στέγασμα ἄνωθεν τοῦ ἄνω καταστρώματος τῶν ἐπιβατικῶν ἀτμοπλοίων, χρησιμεῦον πρὸς στοιβασίαν τῶν λέμβων.
ὑπερστείχω μτγν. περιπατῶ, **διέρχομαι,** περνῶ ὑπεράνω : 'Ηλιόδ.π.Στοβ.'Ανθολ.100,6 **'Ιταλίης οὐ πολλὸν ὑπερστείχοντι κολώνην Γαυρείην.**
ὑπερστένω στενάζω ὑπέρ τινος, διά τι : Αἰσχ. Πρ.66 (ἑσφ.γρ. 'ἀντὶ ὑπὲρ στένω).
ὑπερστέργω μτγν. ἀγαπῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπεραγαπῶ· Πολυδ.5,113 «φιλῶ, ὑπερφιλῶ, στέργω, ἀγαπῶ, ἄγαμαι καὶ ταῦτ' εἰ βούλει, μετὰ τῆς ὑπέρ».
ὑπερστερεοσκοπία (ἡ) νεώτ. φυσ. κλάδος τῆς φυσικῆς σκοπῶν τὴν στερεοσκοπικὴν παράστασιν ἀντικειμένων, **εὑρισκομένων εἰς λίαν μεμακρυσμένην ἀπόστασιν.**

ὑπερστερητικός-ή-όν μσν. ὁ διπλασίως ἢ τριπλασίως στερητικός : Εὐστ.985,16 **ἄλφα ὑπερστερητικόν** |τὸ πλέον ἢ στερητικόν, τὸ διπλασίως ἀρνητικόν|.

ὑπερστεφής-οῦς-ές μσν. ὁ πεπληρωμένος μέχρι στεφάνης, ὁ παραγιομάτος : Θεόδ.'Υρτ. ἐν Mss 5,730 **βοτρύων ὑπερστεφεῖς οἱ ληνοί.**

ὑπερστίλβω μτγν. στίλβω καθ' ὑπερβολήν, λάμπω ὑπερβολικά : Πολυδ.3,71.

ὑπερστράτηγος |ὁ| μσν. βυζαντινὸν ἀξίωμα, πιθ. ὁ μονοστράτηγος : Μολυβδόβουλλον **ὑπερστράτηγος Θρακησίων.**

ὑπερστρέφω μσν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποστρέφω βλ.λ. : 'Επιφάν.'Αγιοπ.55,31 **ὑπερέστρεφαν εἰς τὴν ἄνω Φρυγίαν.**

ὑπερστρώννῡμι μτγν. στρώνω ὑπεράνω τινός, σκεπάζω ἀποπάνω : Ὀλυμπ.625,2.

ὑπερστῠγῶ-έω μσν. μισῶ ὑπερμέτρως, εἰς τὸ ἔπακρον : Πλαν. μτφρ. 'Οβιδ.Μεταμορφ.1,483,8.

ὑπερσυναντῶ-άω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὕπαρ συναντῶ.

ὑπερσυντέλικος |ὁ| μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. κ. **ὑπερσυντελικός** μτ. τοῦ χρόνος ἢ ἄνευ αὐτοῦ, χρόνος ῥήματος δηλῶν τὸ τετελεσμένον ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ ἄλλου ἤδη τετελεσμένου : 'Απολλ. Δύσκ.Συντ.278 **κατὰ χρόνον τὸν ὑπερσυντέλικον** |δ.γρ. ὑπερσυντελικὸς|, ΕΜ 483,51· ‖ ὁμ. ὡς ἐπίθ. **ὑπερσυντελικός-ή-όν** ὁ πρὸ ἄλλου τετελεσμένου τετελεσμένος : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.76,23 **εἰς παρατατικὴν διάθεσιν ἢ εἰς ὑπερσυντελικήν.**

ὑπερσυντελικῶς μσν. εἰς χρόνον ὑπερσυντελικὸν βλ.λ. : Εὐστ.5,289.

ὑπερσυντίθεμαι μσν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὥσπερ συντίθεμαι : Γρηγορ.Ν 387Α **ὁμολογεῖν τῇ φύσει ὑπερσυντίθεσθαι ἐγγράφως.**

ὑπερσφρῖγῶ-άω μτγν. σφριγῶ καθ' ὑπερβολήν, αἰσθάνομαι σφοδροτάτην ἐπιθυμίαν πρός τι : Γρηγ.Νύσσ.1,768D **ὅτε σοι ὑπερσφριγῶσιν αἱ χεῖρες πρὸς κίνησιν.**

ὑπερσχεθεῖν ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπέρσχῃ γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπερσχίζω μτγν. διασχίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, διαχωρίζω· ‖ **κ. μέσ.** : 'Απολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. ὑπερικταίνοντα **ἔνιοι δὲ ἐτυμώτερον ὑπερεσχίζοντο κατὰ τὴν πορείαν** |οἱ πόδες|.

ὑπερσυστολία |ἡ| νεώτ. κ. **ὑπερσυστολή** ἡ ηὐξημένη κατὰ δύναμιν συστολὴ τῆς καρδίας, ἡ συστολικὴ ὑπερσθενία, ἀντίθ. ὑποσυστολία.

ὑπέρσχοι γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπερσωκράτης |ὁ| μτγν. ὁ ὑπερακοντίζων τὸν Σωκράτη, ὁ ἀνώτερος αὐτοῦ· πρβλ. ὑπερθεμιστοκλῆς : Φρύν. ἐν ΑΒ 67,22.

ὑπερτάζομαι ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπεργάζομαι βλ.λ.

ὑπέρτακτος-ον νεώτ. ὁ πέρα πάσης ἠθικῆς ἐπιταγῆς τελούμενος, ὁ ἐπιβαλλόμενος ὑπὸ τῆς ἐννοίας τῆς τελειότητος : **ὑπέρτακτα ἔργα** |πράξεις ἀνωτέρας ἠθικῆς τελειότητος|.

ὑπερτᾰλαντεύω μτγν. ἅ. ὑπερταλαντῶ βλ.λ. : 'Ιω.Χρυσ.6,119 **ὑπερεταλάντευσε γὰρ παρὰ Κυρίῳ ἡ ταύτης βραχεῖα προσφορὰ τῶν τὸν χρυσὸν βεβληκότων πλουσίων.**

ὑπερτᾰλαντίζω μτγν., παθ. παρακ. **-τεταλάντισμαι,** ὑπερταλαντῶ βλ.λ., τὸ παθ. : 'Επιφάν.1, 985D **ὑπερτεταλάντισται τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου.**

ὑπερτᾰλαντῶ-άω λεξ. ἅ. ὑπερταλαντεύω κ. ὑπερταλαντίζω, ἔχω περισσότερον βάρος, ζυγίζω πιὸ πολύ : ΕΜ 744,15.

ὑπερτασικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐξ ἀρτηριακῆς ὑπερτάσεως βλ.λ., ὁ ὑπερτατικός.

ὑπέρτᾰσις-εως |ἡ| μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑπερβολική, ὑπέρμετρος τάσις, ἔντασις : Ζωναρ.'Επιτ. 'Ιστ.1,39, **-ἡ ὑπέρτασις τῶν νεύρων,** - ἡ **ὑπέρτασις προσπαθείας**· ‖ **μτ.** τῆς προθ. ὑπὲρ κ. αἰτ., ἡ ὕψωσις ὑπεράνω τινός : Μᾶρκ.Αὐρ.10,8 **τὸ δὲ ὑπέρφρον, τὴν ὑπέρτασιν τοῦ φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείαν·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ὑπέρτασις ἀρτηριακὴ ἡ πρόσκαιρος ἢ μόνιμος αὔξησις τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος ἐν ταῖς ἀρτηρίαις, ἡ ὑπερπίεσις, ἡ ὑπερτονία.

ὑπερτατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπέρτασιν, ὁ προκαλῶν ὑπέρτασιν βλ.λ., ὁ ὑπερτασικός.

ὑπέρτατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ὑπερθ. τῆς προθ. ὑπέρ, κ. **ὑπερώτατος** |Πίνδ.Ν 8,73| κ. ὕπατος, ὁ ἀνώτατος, ὁ ὕψιστος, ὁ ἐξώτατος ἔν τινι σειρᾷ : 'Ιλ.Μ 381 **κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος,** 'Ησίοδ.'Εργ.8 **ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει,** Πίνδ.Ο 2,140 **πόσις ὁ πάντων 'Ρέας ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον,** Αἰσχ.Πέρσ.155 **ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,** Σοφ.'Αντ. 339 **θεῶν τε ὑπερτάταν,** 'Αριστφ.'Ορν.1765 **ὦ δαιμόνων ὑπέρτατε,** - **ὑπέρτατος κριτής**· κ. ἐπὶ προγμ. : Πίνδ.Π 3,89 **λέγανται μὰν βροτῶν ὄλβον ὑπέρτατον οἳ σχεῖν,** αὐτ.Ν 3,33 **ἀνορέαις ὑπερτάταις,** Σοφ.ΟΚ 105, αὐτ.Φιλ.402, αὐτ.'Αντ.684 **πάντων ὅσ' ἐστὶ κτημάτων ὑπέρτατον,** αὐτ.1138, - **ὑπέρτατος βαθμός - ἀγαθὸν - εὐδαιμονία**· **2)** ἐπὶ ἡλικίας, ὁ πρεσβύτατος : Πίνδ.Ν 6,24 **ὃς ὑπέρτατος 'Αγησιμάχῳ υἱέων γένετο.**

ὑπερτάτως ἐπίρρ. κ. σχόλ. κατ' ἐξοχήν, ὑπερβαλλόντως : Αἰσχ.'Ικ.673 **Ζῆνα μέγαν σεβόντων, τὸν ξένιον δ' ὑπερτάτως,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 1,1

ὑπέρτεγος-ον 'Ησ. «ὑπεράνω τῆς στέγης».

ὑπερτείνω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπερέτεινα,** παθ. παρακ. **ὑπερτέταμαι,** ἐκτείνω, θέτω ὑπεράνω τινός, ἁπλώνω ἄνωθεν : 'Ηρ.4,71 **ἔνθεν τοῦ νεκροῦ ξύλα ὑπερτείνουσι,** Αἰσχ.'Αγ.967 **σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός**· ‖ **ὑπερτείνω χεῖρα** μτ. γενικ. ἐκτείνω τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινὸς πρὸς προστασίαν : Εὐρ.ΙΑ 916 **ἢν δὲ τολμήσῃς σύ μου χεῖρ' ὑπερτεῖναι, σεσώσμεθα**· ‖ ὁμ. **ὑπερτείνω πόδα ἀκτῆς** ἐκτείνω τὸν πόδα μου ὑπεράνω τῆς ἀκτῆς, διέρχομαι ἀκτήν : Εὐρ.Μήδ.1288 **ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα**· **2)** ἐντείνω εἰς μέγαν βαθμόν, ὑπερεντείνω, παρατεντώνω : 'Ιώσ.ΑΙ 4,6,1 **τὴν πρὸς τοὺς πολέμους ἐπιθυμίαν ὑπερέτεινεν,** Πλούτ.Ποπλ.12 **μέτριος ἐν τῷ μετρίῳ τὴν τιμωρίαν ὑπερέτεινεν**· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. εἰδ. ἐπὶ ὕφους τὸ **ὑπερτεταμένον** τὸ βεβιασμένον καὶ ὑπὲρ τὸ δέον ἔντεχνον : Λογγῖν.'Υφ.10,12· **3)** ἀμτβ. τείνομαι, ἐκτείνομαι ὑπεράνω : Θουκ.2, 76 **ἀπὸ τῆς τομῆς ἑκατέρωθεν ἀπὸ κεραιῶν δύο ἐπικεκλιμένων καὶ ὑπερτεινουσῶν ὑπὲρ τοῦ τείχους ἀνελκύσαντες ἐγκαρσίας,** Ξεν.Κυν.9,15· ‖ ἐκτείνομαι, ἁπλοῦμαι, ἀναπτύσσομαι, μτ. αἰτ. : Ξεν.'Ελλ.4,2,19 **ὑπερέτειναν τὸ κέρας** |ἔτειναν τὸ κέρας πέρα τοῦ κέρατος τῶν πολεμίων|· **4)** ἀμτβ. μτφ. μτ. γενικ., βαίνω ἐπέκεινα, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον ἢ τὸν ἀριθμόν, ὑπερτερῶ : Δημ.1406 **ἧς μηδ' ἃ τέχνῃ πεποίηται τῶν ἔργων τοῖς ἀρίστοις δημιουργοῖς δύναται ὑπερτεῖναι ;,** 'Αριστλ.Πολιτ.6, 4,17· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. τείνω ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραβιάζω : 'Αριστλ.ΗΝικ.3,1,7 **ἃ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑπερτείνει**· κ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. : 'Αριστλ.Πολιτ.7,10,6 **ὑπερτείνει τοῖς χρόνοις τὴν Μίνω βασιλείαν**· ‖ κ. μτ. δοτ. τρόπου, ὑπερτερῶ τινα κατά τι ἢ εἴς τι : αὐτ.4,6,11 **ὅταν τῷ πλήθει ὑπερτείνωσιν οἱ ἄποροι,** αὐτ.ΗΝικ.9,2,5 **5)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, περιέχω πλέον ἤ, οἷον **τὸ Β ὑπερτείνει τοῦ Α·** ἀντίθ. ἀντιστρέφει : 'Αριστλ.ΑΠρ.1,4,7· **6)** ῥηματ.π. ὑπέρτασις, ὑπερτατικός.

ὑπερτέλεια |ἡ| σχόλ. ὁ μεγαλύτερος ἀριθμός τὸ πολυπληθέστερον : Σχόλ.'Ιλ.Β 289 **τὴν ὑπερτέλειαν τῶν πολεμίων.**

ὑπερτέλειος-ον (τέλος) κ.·α-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαίνων πᾶσαν τελειότητα· εἰδ. Ἀθήν.4,176F «περὶ αὐλοὺς εἰσι μουσικώτατοι, οὐ μόνον τοὺς παρθενίους καλουμένους καὶ παιδικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρείους, οἵτινες καλοῦνται τέλειοί τε καὶ ὑπερτέλειοι» : Πολυδ.4,81 **οἱ δὲ ὑπερτέλειοι προσεφθέγγοντο ἀνδρῶν χοροῖς**· 2) ὁ τέλειος ἐν πᾶσιν, ὁ τελειότατος : Ἀνών. ἐν Βί.Ἰω.Χρυσ.8,309,5 **ὁ τέλειος τοῦ ὑπερτελείου Θεοῦ θεραπευτής**· 3) ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ ὑπερτελής βλ.λ.

ὑπερτελειότης-ητος (ἡ) μτγν. τελειότης ἀνωτέρα πάσης ἄλλης, ἡ ἀπόλυτος τελειότης : Ἐπιφάν.1,839C **τῆς ἐκείνου τελειότητος καὶ ὑπερτελειότητος γέννημα γνήσιον τοῦ υἱοῦ τελειότης.**

ὑπερτελής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ τέρμα, ὁ πέρα τοῦ σκοπευομένου ἐξικνούμενος· Ἡσ. «ὑπερτελής· ὑπὲρ τέλος ἀφικομένη» : Αἰσχ. Ἀγ.286 **ὑπερτελής τε, πόντον ὥστε νωτίσαι** (ἐπὶ τοῦ φρυκτοῦ), Εὐστ.Πον.74,20 **ἵνα ὑπερτελοῦς ἀρετῆς λόγῳ γένηται**· 2) μτ. γενικ., ὁ ἐγειρόμενος, ὁ φαινόμενος ὑπεράνω τινός : Εὐρ. Ἴων 1549 **τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς ἀντήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν ;**· 3) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἄθλων, ὁ κατορθώσας νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων : Σοφ.Τρ.36 **νῦν δ' ἡνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ**· 4) ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ ὢν μικρότερος τοῦ κεφαλαίου, τῶν ἀκεραίων μερῶν ἢ πηλίκων αὐτῶν, οἷον ὁ 12, οὗτινος πολλαστὰ καὶ ἀκέραια πηλίκα εἶναι 6+4+3+2+1=16, ἀντίθ. ἐλλιπής βλ.λ.5Ι· Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.87 «ὑπερτελὴς ἀριθμός ἐστιν ὁ ὑπὲρ τὰ προσήκοντα αὐτῷ καὶ ἐπιβάλλοντα μέρη ἔχων ἕτερα πλείονα . . ὑπερβαίνει γὰρ τὴν τοῦ τελείου πρὸς τὰ ἑαυτοῦ μέρη συμμετρίαν· οἷός ἐστιν ὁ ιβ' ἥμισυ ς' τρίτον δ', τέταρτον γ', ἕκτον β', δωδέκατον α', ἅπερ ὁμοῦ πάντα συγκεφαλαιωθέντα ποιεῖ ις', ὅς πλείων ἐστὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ιβ'· τὰ ἄρα μέρη αὐτοῦ πλείονα τοῦ ὅλου ὑπάρχει»· 5) νεώτ. βοταν. **ὁ ὑπερτελής** γένος φυτῶν **ἐκ τῶν ἀειζωοειδῶν.**

ὑπερτέλλω κ. μαν., ἀόρ. **ὑπερέτειλα,** ἀναφαίνομαι ὑπεράνω, **ἀνατέλλω**· Ἡσ. «ὑπερτέλλων· ὑπερανατέλλων, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἄστρων» : Ἡρ.3,104 **ὑπερτείλας μέχρι οὗ ἀγορῆς διαλύσιος** (ἥλιος) (ὅτε ἀνεφάνη καὶ ἀνυψώθη εἰς ὕψος τι ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος), Εὐρ.Φοίν.1007 **ὅς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας πατὲ σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο** (ἀναπηδήσαντας ἐκ τῆς γῆς)· 2) **κ.** μτ. γενικ., φαίνομαι ὑπεράνω τινός : Εὐρ.Ὀρ.839 **φαρέων μαστὸς ὑπερτέλλων**· ‖ ἐπὶ λίθου, κρέμαμαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τινος : αὐτ.6 **Τάνταλος κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον ἀέρι ποτᾶται**· κ. μτ. δοτ. : ΑΠ 9,656 **οἴκας Ἀναστασίοιο . . μοῦνος ὑπερτέλλω . . ἄστεσι**· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.8,178· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ὀππ.Ἁλ.5,126 **εἰ . . πόντοιο κυλινδόμενον .. ὑπερτέλλοιτο** (σχόλ. «ἀνατέλλαιτο, ἀναφαίνοιτο»).

ὑπερτελῶ-έω μτ. αἰτ. ὑπερβαίνω τὸ τέρμα, ὑπερπηδῶ : Αἰσχ.Ἀγ.359 **ὡς μήτε μέγαν μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι μέγα δουλείας γάγγαμον ἄτης παναλώτου.**

ὑπερτενής-οῦς-ές ὁ τεταμένος ὑπεράνω, ὁ προεξέχων ἐπί τινος : Αἰσχ.ἀπ.127C **χαλκὸν ἀθέριτον ἀσπίδος ὑπερτενῆ**· 2) ἀπολ. ὁ ἐκτεινόμενος ὑψηλά, εἰς ὕψος : Ἀπολλδ.1,4,2 **κρεμάσας τὸν Μαρσύαν ἔκ τινος ὑπερτενοῦς πίτυος.**

ὑπερτερεύω μσν. ὑπερτερῶ : Καμεν.Ἅλωσις Θεσσαλονίκης 7,324Α **τῶν ἄλλων πόλεων ἀσυγκρίτως ὑπερτερεύουσα.**

ὑπερτερεώτερος-α-ον **π.** Ἡσ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερτερώτερος βλ.λ.

ὑπερτερία (ἡ) κ. μσν., ἰων. -ίη τὸ τετράγωνον σανίδωμα, τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀνωτάτην ἐπιφάνειαν τῆς ἁμάξης, **ἐφ' οὗ τίθενται τὰ φορτία,** ἀντίθ. τὸ μέρος τὸ συγκείμενον ἐκ τοῦ ἄξονος καὶ τῶν τροχῶν· Ἡσ. «τὸ ἄνωθεν τῆς ἁμάξης ἐπιτιθέμενον», Εὐστ.1344,39 «τετράγωνον πλινθίον τῷ ἄξονι ἐπικείμενον» : Ὀδ.Ζ 70 **ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν,** Πλάτ.Θεαίτ.207Α **τροχοί, ἄξων, ὑπερτερία, ἄντυγες, ζυγός**· 2) ἡ ὑπεροχή : Θέογν. 418 **ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥστε μολίβδῳ χρυσός, ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι λόγος**· 3) Ἡσ. «ὑπερτερίῃσι· νεωτερισμοῖς, ὑπερηφανίαις».

ὑπέρτερος-α-ον **κ.** μσν. **κ. νεώτ.,** συγκρ. τῆς προθ. ὑπέρ, ἐπὶ τόπου, ὁ κείμενος ὑπὲρ ἄλλον, ὑψηλότερόν τινος, ὁ ὑψηλότερος, ὁ μᾶλλον ἐξέχων : Ὀδ.Γ 65 **ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα** (τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ θύματος, ἀντίθ. τὰ σπλάγχνα, τὰ ἔγκατα), αὐτ.Υ 279, Ἀριστφ.Λυσ. 772 **τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει Ζεὺς ὑψιβρεμέτης**· 2) μτφ. ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν ἰδιότητα, ὁ ἀνώτερος, ὁ εὐγενέστερος, ὁ ἐξοχώτερος εἴς τι : Ἰλ.Λ 290 **ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε,** αὐτ.786 **γενεῇ ὑπέρτερος** (εὐγενέστερος τὸ γένος), αὐτ.Μ 437 **Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκεν**· 3) ὁ ἰσχυρότερος ἢ ὁ ἀνώτερος : Σοφ.Ἠλ.455 **ἐξ ὑπερτέρας χειρός** (σχόλ. «μετὰ δυνάμεως μείζονος»)· 4) μτ. γενικ. ὁ νικητής : Πινδ.Ν 4,62 **σφόδρα δόξομεν δαΐων ὑπέρτεραι ἐν φάει καταβαίνειν,** Αἰσχ.ἀπ.257 **ἡμῶν γε . . Νέμεσίς ἐσθ' ὑπερτέρα,** Εὐρ.Μήδ.921 **ἴδοιμι δ' ὑμᾶς ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους**· 5) ὁ ἀνώτερος, ὁ βεβαιότερος, ὁ καλύτερος : Αἰσχ.Χο.105 **λέγοις ἄν, εἴ τι τῶνδ' ἔχεις ὑπέρτερον** (καλύτερον ἢ βεβαιότερον τούτων), Σοφ.Ἀντ.16 **οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον** (δὲν ξέρω τίποτε περισσότερον)· ‖ τὸ **ὑπέρτερον** ὡς ἐπίρρ. κάλλιον : Σοφ.Ἀντ.631 **τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον** (καλύτερα ἀπὸ τοὺς μάντεις)· 6) ἐπὶ χρόνου, ὁ μακρότερος : Αἰσώπ.Μῦθ.16b **ζωὴν γὰρ ζήσω δορκάδος ὑπερτέραν.**

ὑπερτέρω ἐπίρρ. μτγν. κ. **ὑπερτέρως** εἰς ὑπερτέραν θέσιν ἐν συγκρίσει πρὸς ἄ., σὲ ἀνώτερο ἀξίωμα : Θεμίστ.Λόγ.11,152C **τὸν ἵππαρχον καὶ τὸν πέζαρχον καὶ ὅστις τούτων ἐστὶν ὑπερτέρω.**

ὑπερτερῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπερτερεύω, εἰμὶ ὑπέρτερος, ἀνώτερος : Θεμίστ.13,170Α **ὁ θεὸς δυνάμει πάντων ὑπερτερεῖ καὶ ἀρετῇ,** Εὐστ.55,16 **ἀνάγκαι κρείσσονες αἱ ὑπερτεροῦσαι καὶ κραταιαί,** αὐτ.Πον.19,70 **πάντας ἀνθρώπους ὑπερτερεῖν τῶν κατὰ τὴν . . τοῦ παλαιοῦ νόμου τύπωσιν,** Σχόλ.Λουκ.Ἀπολ.12 **ὅσον βασιλεὺς ἰδιώτου εἰς τύχην ὑπερτερεῖ.**

ὑπερτέρως ἐπίρρ. μτγν. **κ.** μσν. **ἄ.** ὑπερτέρω βλ.λ. : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. **ὑπέρτερα** «τὰ ὑπεράνω τῶν ἐντὸς κρέα· οἱ δὲ ὑπερτέρως ὠπτημένα» : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.217,22 **ὑπερτέρως δοξασθήσεται,** ASS Ἰουνίου 3,568,14 **ὑπερτέρως διατηρεῖν** (δ.γρ. ὑπερτέρους).

ὑπερτερώτερος-α-ον συγκρ. τοῦ ὑπέρτερος βλ.λ. : Αἰσχ.ἀπ.351 (διόρθ. ὑπερβατώτερος).

ὑπερτεταμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ὑπερτείνω βλ.λ.

ὑπερτετρακισχίλιοι-αι-α **μτγν.** πλείονες ἢ τετρακισχίλιοι : Ἰώσ.ΑΙ 18,1,5.

ὑπέρτεχνος-ον ὁ λίαν, ὁ ἐξόχως ἔντεχνος· ‖ Ἡσ. «ὑπέρτεχνον· σπουδαῖον».

ὑπερτήκω μτγν. καθ' ὑπερβολὴν τήκω, λειώνω, παραλειώνω : Στράβ.3,2,8 **ὁ δὲ ἄνθραξ ἐπαναλίσκει πολὺ ὑπερτήκων τῇ σφοδρότητι**· κ. παθ. : ΠΔ Μακκ.4,7,12 **Ἐλεάζαρος διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν.**

ὑπερτηρία (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερτερία βλ.λ.

ὑπερτήρεον (τὸ) ἡ ὑπερτερία βλ.λ. (ἀμφ.).

ὑπερτίθημι κ. μσν., ἀόρ. ὑπερέθηκα κ. μέσ. ὑπερεθέμην, θέτω, τάττω, βάζω ὑπεράνω, ἀποπάνω : Πλούτ.Ρωμ.11 ὅπου **δὲ πύλην ἐμβαλεῖν διανοοῦνται, τὴν ὕνιν ἐξελόντες καὶ τὸ ἄροτρον ὑπερθέντες διάλειμμα ποιοῦσιν·** 2) μετατίθημι, μεταφέρω : Παυσ.3,13,5 **ὑπερθέντες τὸ ῥῶ κατὰ δή τι ἀρχαῖον·** 3) μτ. αἰτ. τόπου, διαβαίνω ὑπεράνω : Πολύβ.34,13,4, Στράβ.14,4,3 **τοὺς δὲ λαοὺς μετὰ Μόψου τὸν Ταῦρον ὑπερθέντας·** || όμ. κ.μέσ.:Διόδ.Σ 13,3 **ὑπερθέσθαι τὴν ἄκραν** [νὰ πλεύση γύρω ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριον]· 4) μέσ. θέτω τι ὑπεράνω τινὸς πρὸς ὑπεράσπισιν : Ἐπιγρ.ΑΠ 6,280 **τὺ δὲ παιδὸς ὕπερ χέρα Τιμαρετείας θηκάμενα σώζοις τὰν ὁσίαν ὁσίως·** 5) μτφ. θεωρῶ τι ὑπεράνω παντὸς ἄλλου, ἀποδίδω τινὶ τὴν ἀνωτάτην δύναμιν : Πίνδ.Π 5,26 **παντὶ μὲν θεὸν αἴτιον ὑπερτιθέμεν** [σχόλ. «ἐπὶ παντὸς πράγματος δεῖ, φησί, τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀνάπτειν»· 6) κοινοποιῶ τι εἰς ἕτερον, ἀνακοινώνω : Ἡρ.3,155 **εἴ . . τοι ὑπερετίθεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν·** || κ. μέσ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. κοινοποιῶ, ἀνακοινῶ τι εἴς τινα, ἵνα τὸν συμβουλευθῶ περὶ αὐτοῦ : Ἡρ.1,8 **τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο ὁ Κανδαύλης,** αὐτ.1,107 **ὑπερθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι,** αὐτ.3,71 **ἐπεὶ ἐμοὶ ὑπερέθεσθε** [τοῦτο]· || μέσ. παραπέμπω : Πολύβ.18,30,9 **ὑπερτίθεσθαι τὸ διαβούλιον ἐπὶ τὴν σύγκλητον** [παραπέμπειν εἰς τὴν σύγκλητον]· 7) μέσ. θέτω ἐμαυτὸν ὑπεράνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω τινά : Πολύβ.2,63,3 **τὸν Πτολεμαῖον αὐτὸν ἐδύνατο ταῖς χορηγίαις ὑπερθέσθαι,** αὐτ.17,17,3· 8) ἐπὶ χρόνου, διαρκῶ πέρα ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου, ὑπερβαίνω : Στράβ.16,4,12 **τὰ γὰρ τετταράκοντα ἔτη σπανίως ὑπερτιθέασιν·** || όμ. κ.μέσ.: Ἡλιόδ.Αἰθ.1,10 **μόνη τὴν νύκτα ὑπερθεμένη** [ἀφήσασα νὰ περάση]· 9) μέσ. παρατείνω τὸν χρόνον, ἀναβάλλω : Πολύβ.5,29,3 **παρεῖλκον ὑπερτιθέμενοι τὴν ἐπὶ τὸ Ῥίον ταχθεῖσαν ἡμέραν,** Ἐπίκτ.Ἐγχ.50,2 **ἵνα εἰς ἐκεῖνον ὑπερθῇς τὴν ἐπανόρθωσιν·** || κ. παθ. ἀναβάλλομαι : Γεωπ.2,49,1 **ἡ τῶν ἐργαλείων χρῆσις συνεχῶς ὑπερτεθεῖσα·** || κ. ἀπολ. ἀμτβ. ἐπιβραδύνω, ἀργοπορῶ : Πολύβ. 4,30,2 **τούτοις . . δίκαιον ἦν συγγνώμην ἔχειν, ὑπερτιθεμένοις καὶ καταμέλλουσι·** 10) Σουΐδ. «ὑπερθήσει· οἰκοδομήσει»· 11) ρηματ. π. ὑπέρθεσις, ὑπέρθετος.

ὑπερτίμιος-ον ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον τίμιος, ὁ πολυτιμότατος : Ἀριστλ.Οἰκ.2,34 **ἀκηκοὼς εἴη τὰ ἀγοράσματα αὐτὸν ὑπερτίμια ἠγορακέναι.**

ὑπερτίμημα-ατος [τό] [ὑπερτιμῶ] νεώτ. ἡ αὔξησις ἀξίας πράγματος ἢ προσόδου ἐκ πράγματος : **αὐτόματον ὑπερτίμημα·** || ἡ ποσότης καθ' ἣν αὐξάνει ἡ ἀγοραία τιμὴ ἀντικειμένου τινὸς ὑπὲρ τὴν συνήθη ἢ προτέραν αὐτοῦ τιμήν· || εἰδ. ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ μεταξὺ τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας ἑνὸς τίτλου ἢ τῆς πραγματικῆς ἀξίας ἑνὸς νομίσματος καὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς του.

ὑπερτίμησις-εως [ἡ] [ὑπερτιμῶ] νεώτ. ἡ πέρα τοῦ δέοντος, ἡ ὑπερβολικὴ ἐκτίμησις· 2) ἡ αὔξησις, ἡ ὕψωσις τῆς τιμῆς, τῆς ἀξίας εἰδῶν ἐμπορευσίμων, ἀντίθ. ὑποτίμησις : **ὑπερτίμησις τῆς σταφίδος - τῶν σύκων.**

ὑπέρτιμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πολύτιμος : Δαμασκ.1 2,871Α, Ἀνδρ.Κρ.1183C **πάσας, ὡς ἐν θησαυρῷ χρυσέῳ τοὺς λίθους . . τῇ ψυχῇ τὰς ὑπερτίμους τῶν ἀρετῶν ἐναπέθου,** Φώτ.Ἐπιστ.357, 10· 2) ἐκκλ. **ὁ ὑπέρτιμος** τίτλος τιμητικὸς προσήκων **εἰς** τοὺς μητροπολίτας ὡρισμένων μητροπόλεων τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας : Ἰουστιν.Χρυσόβουλ.1149C **τῶν μητροπολιτῶν, τίνες αὐτῶν λέγονται ἔξαρχοι καὶ ὑπέρτιμοι, τίνες ὑπέρτιμοι μόνον,** Μάξ.Ὁμολ.2,288Α.

ὑπερτιμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τιμῶ καθ' ὑπερβολήν, ἐκτιμῶ ὑπερβολικά, πέρα τοῦ δέοντος· ἀντίθ. ὑποτιμῶ ; Σοφ.Ἀντ.284 **πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην ἔκρυπτον αὐτόν,** Φίλ.1,112 **μηδὲν τῶν μετὰ θεὸν ὑπερτιμῶν, - ὑπερτιμῶ τὰς δυνάμεις του - τὴν ἱκανότητά του,** Δαμασκ.1 1,110D **τούτους δι' εὐταξίας ὑπερτιμῶντες·** κ. παθ. : Λουκ.ΖΤραγ.48 **Ἱερόσυλον ὑπερτιμώμενον·** 2) νεώτ. κ. δημ. αὐξάνω, ὑψώνω τὴν τιμὴν πωλουμένου πράγματος, ἀκριβαίνω· κ. παθ. : **ὑπερτιμῶνται καθημερινῶς τὰ τρόφιμα - ὑπερετιμήθησαν τὰ ἐνοίκια·** 3) ρηματ. π. ὑπερτίμημα, ὑπερτίμησις.

ὑπερτίναξ-ακος [ὁ,ἡ] μαν. πιθ. ὑπέρτονος, ὑπέρτερος, ὑπερδύναμος, ὑπέρμαχος : Μιχ.Σύγκ.ἐν β' Στουδ.Θεόδ.249 **ὑπερτίναξ κραταιός.**

ὑπερτοιχῶ-έω μτγν. ἐπὶ κυμάτων, ὑπερβαίνω τὰ τοιχώματα, τὰ πλευρὰ πλοίου : Γρηγ.Ναζ.2,3Β.

ὑπερτοκῶ-έω μτγν. ἐπὶ ζῴων, τίκτω, γεννῶ πολλάκις ἢ πολλά : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,11,4 **τὰ ὑπερτοκήσαντα πολλάκις ἀπόλλυται** [ζῷα].

ὑπέρτολμος-ον [τόλμα] κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ἄγαν τολμηρός, ὁ παράτολμος : Αἰσχ. Χο.595 **ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα.**

ὑπερτόναιον [τό] μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπέρθυρον, τὸ ἀνώφλιον θύρας, παραθύρου : Πολυδ.7,122.

ὑπερτονία [ἡ] νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρτασις βλ.λ., ἡ ὑπερπίεσις· 2) εἰδ. **ἐν τῇ** ὀφθαλμολογίᾳ, ἡ αὔξησις τοῦ ἐνδοφθαλμίου τόνου, τῆς πιέσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ βολβοῦ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων.

ὑπερτονικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερτονίαν, ὁ ἔχων ὑπερτονίαν βλ.λ.2) : **ὑπερτονικὸς ὀφθαλμός, - ὑπερτονικὰ διαλύματα** [τὰ ἔχοντα μεγαλυτέραν ὠσμωτικὴν πίεσιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὀρὸν τοῦ αἵματος].

ὑπέρτονον [τό] λεξ. κ. νεώτ. ἡ εἰς τὸ μέσον τῆς στέγης δοκός, ἡ μεσόδμη : ΕΜ 576,16 **«μέλαθρον κυρίως λέγεται τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, τὸ ὑπέρτονον καλούμενον».**

ὑπέρτονος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν τεταμένος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἔντονος, ἰσχυρότατος : Αἰσχ.Εὐμ.569 **ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ,** Ἀριστφ.Νεφ.1154 **βοάσομαί τἄρα τὰν ὑπέρτοναν βοάν, - ὑπέρτονον σάλπισμα·** || μτφ. : Πλούτ.Φάβ.19 **ὥσπερ ἀθλητικὰ σώματα τῆς δυνάμεως ὑπερτόνου γενομένης καὶ καταπόνου,** Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ.58 **ὑπέρτονα τοξεύοιμεν·** 2) νεώτ. ὁ συμπαγής, πυκνός : **ὑπέρτονον διάλυμα·** 3) τὸ οὐδ. **ὑπέρτονον** ὡς ουσ. βλ.λ.

ὑπερτονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ώνω προσδίδω ὑπερβάλλουσαν τόνωσιν, τονώνω, δυναμώνω πάρα πολύ : **ὑπερετόνωσε τὸν ὀργανισμόν·** 2) ρηματ. π. ὑπερτόνωσις, ὑπερτονωτικός.

ὑπερτόνωσις-εως [ἡ] [ὑπερτονῶ] νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερτονῶ, ἡ ὑπερβολικὴ τόνωσις, ἐνδυνάμωσις : **ὑπ- τοῦ** ὀργανισμοῦ.

ὑπερτονωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ λίαν τονωτικός, ὁ πολὺ δυναμωτικός : **ὑπερτονωτικὸν φάρμακον.**

ὑπερτοξεύσιμος-ον ὁ ὃν δύνατοί τις νὰ ὑπερακοντίσῃ, νὰ ὑπερβῇ· || κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἰκ.473 **μίασμ' ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον.**

ὑπερτοξεύω μτγν. κ. νεώτ. τοξεύω ὑπεράνω, ὑπερακοντίζω : Αἰν.Τακτ.

ὑπερτραγίζω μτγν. τραγίζω καθ' ὑπερβολήν, ὄζω ὡς τράγος : Διοσκ.1,6 **ὑπερτραγίζει τῇ ὀσμῇ.**

ὑπερτρανοῦμαι-όομαι μσν. γίνομαι καθ' ὑπερβολὴν τρανής, σαφής : Πρόδρ.ἐν Notit.Mss. 6,561 **οὐ ὑπεράλλεσθαι μὲν τοὺς πόδας, ὑπερτρανοῦσθαι δὲ τὴν γλῶσσαν εἰκός.**

ὑπερτραφής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον, ὁ λίαν τεθραμμένος ὁ εἰς ἄκρον εὐτραφής : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,4,468 **διὰ τὸν σαρκὸς ὑπερτραφοῦς ὄγκον.**

ὑπερτρέχω, μέλλ. ὑπερδρᾰμοῦμαι κ. σπαν. ὑπερδραμῶ ἢ ὑπερθρέξω, ἀόρ. β' ὑπερέδρᾰμον, ὑπερβαίνω, περνῶ εἰς τὸ τρέξιμο : Εὐρ.'Ελ.1524 **οὐ γὰρ ἐλπίδων εἴσω βέβηκα μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα τοσούσδε ναύτας·** 2) ἐκφεύγω, διαφεύγω, νικῶ : Θέογν.620 **ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν,** Εὐρ.'Ιων 973 **πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς οὖσ' ὑπερδράμω;·** 3) ὑπερέχω, ὑπερισχύω, ὑπερτερῶ : Εὐρ.Τρφ.930 **εἰ θεὰς ὑπερδράμοι κάλλει,** αὐτ.Φοίν.578 **ἢν δ' αὖ κρατηθῇς καὶ τὰ ταῦδ' ὑπερδράμῃ·** 4) παραβλέπω, παρατρέχω τι, δθ. παραβαίνω : Σοφ.'Αντ.455 **ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν,** 'Οππ.Κυν.Ι,227 **καὶ φύσιος θεσμοὺς ὑπερέδραμε.**

ὑπερτρισύλλᾰβος-ον μτγν. ὁ ἔχων πλείονας τῶν τριῶν συλλαβῶν : 'Αρκάδ.43,11, ΕΜ 459,48.

ὑπερτριχοφρυΐα (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ αὔξησις τῶν τριχῶν τῶν ὀφρύων.

ὑπερτρίχωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμφάνισις ἀφθόνων τριχῶν ἐπὶ τοῦ ὑγιοῦς δέρματος, ἰδίᾳ εἰς μέρη ὅπου φυσιολογικῶς δὲν φύονται.

ὑπερτρομάζω μσν. τρέμω, τρομάζω καθ' ὑπερβολήν, κατατρομάζω : Πλαν.'Οβιδ.Μεταμ.15,33.

ὑπέρτροπα (τὰ) μτγν. μουσικὸς ὅρος, ἀναφερόμενος πιθ. εἰς ἐνδιάμεσον ἀλλαγὴν τρόπου ἐν μουσικῇ συνθέσει : Πτολ.'Αρμ.Ι,16.

ὑπερτροπία (ἡ) νεώτ. ὁ πρὸς τὰ ἄνω στραβισμὸς βλ.λ.

ὑπερτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ αὔξησις τῆς θρέψεως ὀργάνου τινὸς ἢ μέρους αὐτοῦ, κατ' ὄγκον καὶ βάρος, μετὰ ἢ ἄνευ ἀνατομικῶν ἀλλοιώσεων τῆς ὑφῆς αὐτοῦ, ἡ ὑπερπλασία : **ὑπερτροφία τοῦ ἥπατος - τῆς καρδίας.**

ὑπερτροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερτροφίαν· 2) ὁ πάσχων ἐξ ὑπερτροφίας, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀνεπτυγμένος, ὁ ὑπερτραφής : **ὑπερτροφικὴ καρδία.**

ὑπερτροφῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ὑπερτροφικός, πάσχω ἐξ ὑπερτροφίας.

ὑπερτροχάζω μτγν. ὑπερπηδῶ, παρατρέχω : Φίλ.Ι,173,8 **ὑπερτροχάζοντες τὰ ἐν γενέσει.**

ὑπερτρύφερος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν τρυφερός : 'Ερμονιακ.'Ιλ.Ζ 556.

ὑπερτρῡφῶ-άω μτγν. τρυφῶ ὑπὲρ τὸ δέον, κατὰ κόρον, ἡδυπαθῶ ἀμέτρως, παραγλεντῶ : Λουκ.ΖΤρογ.48 **ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλλίας καὶ Μειδίας καὶ Σαρδανάπαλλος ὑπερτρυφῶντες,** Δίων Κ 62,28 **ἡ Σαβῖνα οὕτως ὑπερετρύφησεν ὥστε τὰς ἡμιόνους τὰς ἀγούσας αὐτὴν ἐπίχρυσα σπαρτία ὑποδεῖσθαι.**

ὑπερυβρίζω μτγν. κ. μσν. ὑβρίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικὰ κακομεταχειρίζομαι : Δίων Κ 59,4, Πολυδ.8,75, Ζωναρ.'Επιτ.'Ιστ.2,177

ὑπερυγραίνω ὑγραίνω καθ' ὑπερβολήν, ποιῶ κάθυγρον, καταβρέχω : 'Ιππ.454,53· ‖ κ. παθ. γίνομαι κάθυγρος : 'Αριστλ.Μετ.2,7,6, Γαλ.4,775,6 **ὑπερυγρανθέντος τοῦ ἐγκεφάλου.**

ὑπερυδραργυρίζω μσν. ὑπερτερῶ τὸν 'Υδράργυρον, διάσημον κλέπτην ἐπὶ Τζέτζου, εἶμαι μεγάλος κλέφτης : Τζέτζ.Χιλ.8,446 **ὡς . . ὑπερυδραργυρίζειν τε καὶ πάντα νικᾶν κλέπτην,** 'Αν.Κρ.3,371 **νικᾶν καὶ τὸν 'Υδράργυρον, ὃς κλέπτης ἦν ἐν χρόνοις Τζέτζου τοῦ συγγραφέως.**

ὑπερυδρόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄχρουν ὑγρὸν σιροπιῶδες, ἐν χρ. ὡς ξανθὴ βαφὴ τριχῶν.

ὑπέρυδρος-ον ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον πλήρης ὕδατος, ὁ λίαν ὑδρωπικός· Γαλ.'Ιππ.Γλωσσ.'Εξηγ.584 **«ὑπέρυδρον ἄγαν· πλήρη τοῦ παρακεχυμένου ὕδατος».**

ὑπερυδροχλωρίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰστρ. ἡ ὑπερχλωρυδρία βλ.λ.

ὑπερυθραίνομαι μτγν. κ. μσν. ἐρυθριῶ ἐλαφρῶς, ξεροκοκκινίζω : Μεθόδ.Συμπ.231,17 **ὑπερυθραινομένης αὐτῇ τῆς ὄψεως αἰδοῖ,** Χορίκ.283.

ὑπερυθριῶ-άω ἐρυθριῶ ὀλίγον τι, ξεροκοκκινίζω : 'Αριστφ.Πλουτ.702 **'Ιασὼ . . ὑπηρυθρίασε χἠ Πανάκει' ἀπεστράφη.**

ὑπέρυθρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ κλίνων πρὸς τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, ὁ ἐρυθρωπός, ὁ κοκκινωπός : 'Ιππ.Προγν.40, αὐτ.'Αρθρ.840, Θουκ.2,49 **τὸ σῶμα οὔτ' ἄγαν θερμὸν ἦν οὔτε χλωρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον,** Πλάτ.Πολ.617Α **ὑπέρυθρον χρῶμα,** Λουκ.Τιμ.41 **ἀλλὰ μὴν χρυσίον ἐστὶν ἐπίσημον, ὑπέρυθρον, βαρὺ καὶ τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον,** Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ.5,17,4.

ὑπερῠλακτῶ-έω μσν. ὑλακτῶ καθ' ὑπερβολήν, παραγαυγίζω : Θεοφύλ.Βουλγ.ΠΒ 3,678.

ὑπερύμνητος-ον (ὑπερυμνῶ) μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὑπερυμνούμενος, δι' ὃν προσήκει ὑπὲρ πᾶν μέτρον ὕμνησις : Δαμασκ.Ι 1,273D, Εὐστ.Πον.167,10.

ὑπέρυμνος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπερκύκνειος, **ὁ ὑπερύμνητος** βλ.λ.

ὑπερυμνῶ-έω μσν. ἐξαίρω διὰ μεγίστων ὕμνων, ἐξυμνῶ μεγάλως : Εὐστ.ἐν Mai.5,340· 2) ρηματ.π. ὑπερύμνητος.

ὑπερύπαρξις-εως (ἡ) μτγν. ὕπαρξις ἀνωτέρα πάσης ὑπάρξεως : Διον.'Αρεοπ.382 **τὴν τῆς ὑπεραγαθότητος ὑπερύπαρξιν.**

ὑπερυπάτη (ἡ) μτγν., μσν. μουσ. ἡ ὑπὲρ τὴν ὑπάτην βλ.λ. χορδή· 'Αριστείδ.ΚΜουσ.10 «ὑποτῶν ἐναρμόνιος, χρωματικὴ τε καὶ διάτονος».

ὑπερυπέροπλος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑπέροπλος βλ.λ. : Λάσκ.Θεόδ.768.

ὑπερυποφυσισμός (ὁ) νεώτ. ἰστρ. ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῆς λειτουργίας τῆς ὑποφύσεως βλ.λ., ἧς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ μεγαλακρία.

ὑπερύψηλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν ὑψηλός, ὁ πανύψηλος : Ξεν.'Αν.3,5,7 **ἔνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἦν ὑπερύψηλα,** 'Αρρ.'Αν.1,5,12 **τῇ δὲ ὄρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους,** ΔίωνΚ 37,2 **δένδρα ὑπερύψηλα,** Πολυδ.9,20, Γρηγ.Νοζ.Λόγ.1,751· 2) μτφ. ὁ πετόμενος ὑψηλά : Εὐστ.Πον.184,7, αὐτ.326,50.

ὑπερυψῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ώνω,** ἀόρ. ὑπερύψωσα κ. παθ. ἀόρ. ὑπερυψώθην, ὑψῶ τι ὑπεράνω τινὸς ἢ ὑπὲρ τὸ δέον, καθ' ὑπερβολήν, ἀναβιβάζω εἰς μέγα ὕψος· 2) μτφ. ἐξαίρω, ὑπερεπαινῶ, ἐκθειάζω : ΚΔ Φιλ.2,9 **διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε,** Συνέσ.'Επιστ.225Α **ὑπερύψωσε τὸ ὑψηλόν, καὶ τὸ ταπεινὸν ἐταπείνωσε,** Δούκ.'Ιστ.Βυζαντ.50Β **τὸν πιστὸν ὑπερυψῶσαι καὶ ἀναβιβάσαι·** κ. παθ. : ΠΔΨαλμ.36,35 **εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου,** αὐτ.96,9 **σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς,** 'Ανδρ.Κρ.316, Μιχ.'Ακομ.54,2 **ὑπερυψούμενος καὶ ἐπαιρόμενος·** ‖ φρ. μσν. κ. δημ. **καὶ ὑπερυψοῦται** (εἶναι ὑπεραρκετόν, μὲ τὸ παραπάνω)· 3) ρηματ. π. ὑπερύψωσις, ὑπερύψωμα.

ὑπερύψωμα-ατος (τὸ) (ὑπερυψῶ) μσν. ἡ ὑπερύψωσις βλ.λ., ἡ ἀνύψωσις : Λεόντ.ἐν Mai.9,536.

ὑπερύψωσις-εως (ἡ) (ὑπερυψῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ ὕψωσις, ἀνύψωσις· 2) μτφ. ἡ ἔξαρσις, ὁ ὑπερβολικὸς ἔπαινος : Γρηγ.Νύσσ.2,160C, 'Αθανάσ.1,168, Δαμασκ.Ι.1,285Β, αὐτ.286C **ὑπερύψωσιν καὶ χρίσιν,** Εὐστ.Πον.91,1 **εἰς ὑπερύψωσιν φιλικήν.**

ὑπερφαής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα φαεινός, λαμπρὸς ἢ ἔνδοξος : Διον.'Αρεοπ.103, αὐτ.385 **ὑπερφαῆ καὶ ὑπερώνυμον ἀγαθότητα** (ἐπὶ τοῦ Θεοῦ), αὐτ.707, 'Ανδρ.Κρ.134Α **τῆς ὑπερφαοῦς ἐκείνης φωτοφανείας.**

ὑπερφαίνω κ. μσν. ἅπαξ μ. ἐν τῷ ἐνεργ., ἀείποτε ἐν τῷ μέσῳ ἐν τῇ αὐτῇ σημ., παθ. ἀόρ. β' ὑπερεφάνην, φαίνομαι ὑπεράνω, παρέχω ἐμουτὸν φανερόν : Νίκ.Θηρ.177 **δοιοὶ δ' ἐν ακυνίοισιν ὑπερφαίνουσι μετώπου οἷα τύλοι**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Θουκ.4,93 **καὶ ἐπειδὴ καλῶς αὐτοῖς εἶχεν, ὑπερεφάνησαν τοῦ λόφου,** Πλούτ.Ἠθ.196Β **πόλιν ἧς ὑπερεφαίνετο ναὸς Ἀφροδίτης,** αὐτ.Πύρρ.16, Φιλόστρ.Ἡρ.164,14 **ὄρος δὲ τοῦτο ὑψηλὸν ὑπερφαίνεται τῆς Λέσβου**· κ. μτ. αἰτ. : Πλούτ. Δίων 39 **πολεμίων ὑπερφαινομένων τὰ τείχη**· κ. ἔμπροθ. : Ἀριστλ.Ζ15,18,9 **πολλάκις ὑπερφαίνεται πρὸς τῇ γῇ τὸ κύτος τῆς σηπίας**· ‖ κ.ἀπολ. φαίνομαι ὑψηλὰ ἐν τῷ ἀέρι : Ἀριστλ.Ζ19,36,4· **2)** μτφ. εἰμί, γίνομαι ἀνώτερος : Θεμίστ.Λόγ.1,11Α **οὐχ ὑψηλὸς ἐκεῖνος ὅς, ἂν μὴ καταβάλῃ τοὺς πλησίον, οὐχ ὑπερφαίνεται.**

ὑπερφαλάγγησις-εως (ἡ) (ὑπερφαλαγγῶ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **-άγγισις** κ. **-άγγωσις** (Αἰλ.) κ. -γγίωσις ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερφαλαγγῶ, ἡ ὑπερβολή, ἡ κύκλωσις τῆς ἀντιπάλου φάλαγγος, ἡ ὑπερκέρασις· Σουΐδ. «ὑπερφαλάγγισις· ὅταν ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τῆς φάλαγγος ὑπερέχωμεν τῶν πολεμίων» (δ.γρ. ὑπερφαλαγγίασις) : Ἀρρ. Τακτ.29,9, Ψελλ.124,5.

ὑπερφαλαγγίζω νεώτ. ἅ. ὑπερφαλαγγῶ βλ.λ.

ὑπερφαλάγγισις-εως (ἡ) ὑπερφαλάγγησις.

ὑπερφαλαγγίωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. δ.γρ. **ὑπερφαλάγγωσις** ἡ ὑπερφαλάγγησις βλ.λ. : Ἀνών.ἐν Ἀν.Κρ.3,163.

ὑπερφαλαγγῶ-έω (φάλαγξ) κ. νεώτ. ἐκτείνω τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγός μου τοσοῦτον, ὥστε τὰ κέρατα νὰ εἶναι ἐκτὸς τῶν κεράτων τῶν πολεμίων, ὑπερκερῶ : Ἀρρ.Τακτ.29,10· ‖ γεν. κυκλῶ τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν, περικυκλώνω : Ξεν.ΚΠ 7,1,5 **ἑκατέρωθεν ὑπερφαλαγγοῦντες**· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.6,3,20 **ἐβούλετο γὰρ ὅτι πλεῖστον ὑπερφαλαγγῆσαι τοῦ σοῦ στρατεύματος**· κ. ἔμπροθ. : Ἀρρ.Τακτ.25,9· **2)** ρηματ.π. ὑπερφαλάγγησις.

ὑπερφᾰνής-οῦς-ές (ὑπερφαίνομαι) ὁ ὑπερφαινόμενος, ὁ ὑπερέχων τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ ὕψος : Ξεν.Ἱππαρχ.5,7 **καὶ τοὺς μὲν πρὸ τῶν πολεμίων ἱππέας ὀρθὰ τὰ δόρατα ἔχειν, τοὺς δ' ἄλλους ταπεινὰ καὶ μὴ ὑπερφανῆ** (δ. γρ. π.Θησ.Στεφ. ὑπερηφανῆ)· **2)** ὁ ὑπερφαής βλ.λ. : Πολυδ.5,150 **γράμματα ὑπερφανῆ,** αὐτ.9,20 **πόλιν ἐπιφανῆ ὑπερφανῆ, ὑπερλάμπουσαν.**

ὑπέρφᾰσις-εως (ἡ) (φημί) Ἡσ. «ὑπερηφανία, μεγαλορρημοσύνη».

ὑπέρφατος-η-ον (φημί) ὁ ὑπὲρ λόγον ἀνέκφραστος, ὁ ἄφατος, ὁ ἀνέκφραστος : Πινδ.Ο 9,98 **ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ τε καὶ ἔργοισι,** αὐτ. ἀπ.74,8 **νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον.**

ὑπερφέγγεια (ἡ) (φέγγος) μτγν. τὸ ὑπέρμετρον, τὸ ἄπλετον φέγγος, φῶς, ἡ μεγάλη λάμψις : Ἰάμβλ.Πυθ.138 **διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων ὑπερφέγγειαν.**

ὑπερφειδωλός-ή-όν νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν φειδωλός, φιλάργυρος, τσιγγούνης.

ὑπερφέρεια (ἡ) (ὑπερφερής) μτγν. ἡ ὑπερηφανία, ἡ ὑπεροψία, ἡ ὑψηλοφροσύνη : Ἀκύλ.ΠΔ Παροιμ.16,19, αὐτ.Ἰὼβ 37,4.

ὑπερφερέτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὲρ πάντας ἀνώτερος, ὁ ὑπέρτατος, ὁ παντοκράτωρ: Διον.Ἀλ.Ρωμ. 2,34 **ὅτι πάντων ὑπερέχει καὶ πᾶσαν ἐν κύκλῳ περιείληφε τὴν τῶν ὄντων φύσιν τε καὶ κίνησιν.**

ὑπερφερής-οῦς-ές (ὑπερφέρω) μτγν. κ.μσν. ὁ ἀνώτερος, ὁ ἐξαίρετος, ὁ διάσημος· Σουΐδ. «ὑπερφερές· μέγα, ὑπερέχον· ὑπὲρ φύσιν, ἢ ὑπεράγον», Εὐστ.1788,15 «καὶ τὸ ὑπερφέρειν καὶ ὑπερφέρεσθαι, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ὑπερφερής, τόπῳ ἴσως ἢ ἐνδοξότητι» : ΠΔ Δαν.2,31 **καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής,** Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.46,5, Σχόλ.Ἰλ.Α 420· κ. συγκρ. : Ἐπιφάν.1,103D **τῶν λοιπῶν ἑαυτοὺς ὑπερφερεστέρους εἶναι**· κ. ὑπερθ. : Δαμασκ.12,795Α **δῶρον ἁπάντων ὑπερφερέστατον.**

ὑπερφέρω, ἀόρ. β' **ὑπερήνεγκον** κ.παθ. ἀόρ.α' **ὑπερηνέχθην,** φέρω ὑπεράνω τινός, μεταφέρω· Ἡσ. «ὑπερφέρεις· ὑπερθάλλεις» : Θουκ.3,81 **καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς**· κ. παθ. : αὐτ.4,8 **ναῦς ὑπερενεχθεῖσαι τὸν Λευκάδιον ἰσθμόν,** Ξεν.Οἰκ.18,7 **ὑπερενεχθῆναι τὰ ἄχυρα ὑπὲρ τὸν σῖτον εἰς τὸ κενόν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,56 **οὐ δυνηθέντες ὑπερενεχθῆναι τὰς δίνας,** Πλούτ. Ἠθ.510Β **νυκτὸς ὑπερφέρεσθαι λανθάνοντας** (τὸν Ταῦρον)· ‖ κ. ἀπολ. μεταφέρομαι, μεταφυτεύομαι : Πτολ.· **2)** ἀμτβ. φέρομαι ὑπεράνω, προέχω, ἐξέχω : Ἱππ.1230C **δέρμα περὶ μέτωπον καὶ τὸ ἄλλο μαλθακὸν ὑπερφέρειν ἀεί,** Πλούτ.Ἠθ. 591Β **ἡ σελήνη φεύγει τὴν Στύγα μικρὸν ὑπερφέρουσα**· **3)** ἀμτβ. μτφ. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, ἔχω τὰ πρωτεῖα : Ἡρ 8,138 **ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων** (ῥόδα), Ἀριστ ρ.Ἱππ.584 **ἁπασῶν πολέμῳ τε καὶ ποιηταῖς δυνάμει θ' ὑπερφερούσης . . χώρας,** Θουκ.1,81 **τοῖς ὅπλοις αὐτῶν καὶ τῷ πλήθει ὑπερφέρομεν**· κ. μτ. μ. γενικ. : Σοφ. ΟΤ 381 **τέχνη τέχνης ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,** Ξεν.Λακ.15,8· ‖ μτ. μ. δοτ. τοῦ τρόπου : Ἡρ.8,144 **οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα,** Ξεν.Λακ.15,3· κ. μτ. αἰτ. ἀντὶ γενικ. : Εὐρ.Ἡρακλ.554 **ὑπερφέρεις τόλμῃ τε τόλμαν καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον,** Ἰσοκρ.4,60 **τῷ μὲν ὑπερενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν,** Ἐρατοσθ.Κατ.40 **δικαιοσύνῃ ὑπερενέγκας πάντας ἀνθρώπους,** Πλούτ.Ρωμ.7 **ὑπερφέρει μεγέθει πάντας,** Ἀριστείδ.1,267,7 **τῇ πάντα ὑπερφερούσῃ πόλει**· κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΚ 1007 **εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,** Ξεν.Ἀπομν.3,5,13 **ὥσπερ καὶ ἀθληταί τινες διὰ τὸ πολὺ ὑπερενεγκεῖν.**

ὑπέρφευ ἐπίρρ. καταπληκτικῶς, ὑπερμέτρως, παραπολύ : Φρύν.ἐν ΑΒ 69,17 «ὑπὲρ τὸ φεῦ· οἷον ὑπερβαλλόντως καὶ ἐκπληκτικῶς· τὸ γὰρ φεῦ ἐπὶ ἐκπλήξεως τίθεται», Ἡσ. «ὑπέρφευ· ὑπεραγόντως» : Αἰσχ.Ἀγ.377 **φλεόντων σωμάτων ὑπέρφευ,** αὐτ. Πέρσ.820 **οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν,** Εὐρ.Φοίν.550 **τί τὴν τυραννίδα τιμᾷς ὑπέρφευ ;**

ὑπερφεύγω ἐκφεύγω, διαφεύγω πέρα, ξεφεύγω, γλυτώνω : Ἱππ.468,18 **ἢν τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ὑπερφύγῃ,** αὐτ.483,51· ‖ κ. ἐν τμήσει : Αἰσχ.Πέρσ.100 **τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν φυγεῖν.**

ὑπέρφημος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ πάντας, ὁ λίαν περίφημος, πεφημισμένος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.228,21 **εὑρήσει ὑπέρφημον ὄνομα ἐν πᾶσιν.**

ὑπερφθέγγομαι μτγν. κ. μσν. ἀποθ. φθέγγομαι καθ' ὑπερβολὴν ἢ περισσότερον, φωνάζω δυνατώτερα : Πλούτ.Ἠθ.160Ε **μᾶλλον δ' ἐξαρκτέον τοὺς νέους τούτους διθυράμβους ὑπερφθεγγόμενον ὃν ἥκεις λόγον ἡμῖν κομίζων**· **2)** μτφ. ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερος : Λουκ.Τόξ.35 **καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγηται τοὺς λόγους**· ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ κατά τι, ὑπερέχω : Πλούτ.Ἠθ.396D **τὸν Ἡσίοδον καὶ τὸν Ὅμηρον εὐεπείᾳ ὑπερφθέγγεσθαι**· ‖ κ. μτ. αἰτ. τοῦ κατά τι : Σέξτ.Ἐμπ.189 **ὑπερφθεγγομένων τὴν ἀνθρώπων φύσιν καὶ εὐχομένων μᾶλλον ἢ τἀληθῆ λεγόντων,** Νικ.Χων.16,242.

ὑπερφθίνομαι ἀποθ., παθ. παρακ. ὑπερέφθιμαι κ. ὑπερσυντ. **ὑπερεφθίμην,** ἀποθνῄσκω ὑπέρ τινος : Πινδ.Π 6,30 **ὃς ὑπερέφθιτο πατρός.**

ὑπερφίᾰλος-ον (ὑπέρ, φιάλην) κ. νεώτ. συνήθ. π. Ὁμ. ἐπὶ προσ., οἷον ἐπὶ τῶν Τρώων, Κυκλώπων, μνηστήρων, ὁ ἀλαζών, θρασύς, αὐθάδης, ὑβριστής, βίαιος· Ἡσ. «ὑπερφίαλος· ὑπερήφανος,

ὑβριστής, παράνομος» : Ἰλ.Γ 106 ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι, αὐτ.Ν 621 Τρῶες ὑπερφίαλοι, Ὀδ.Α 134 ὑπερφιάλοισι μετελθὼν (ἐπὶ τῶν μνηστήρων), αὐτ.Β 310, Πίνδ.Π 4,111 ὑπερφιάλου ἀγεμόνας δείσαντες ὕβριν (ἐπὶ Κενταύρου)· κ. γενικ. : Ἰλ.Ο 94 οἷος ἐκείνου θυμός, ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής, Ὀδ.Δ 503 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀάσθη, - ὑπερφίαλοι ἀξιώσεις, Ἀπολλ.Ρ 2,54 ἔπη ὑπερφίαλα· || κ. ἄνευ κακῆς σημ. ὁ μέγας, ὁ ὑπερβάλλων : Πίνδ. ἀπ.93 κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος.

ὑπερφιάλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὑπερφυῶς, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά· Εὐστ. 1829,21 «ὑπερφιάλως· μεγάλως, ὑπερφυῶς» : Ἰλ.Ν 293 μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ, αὐτ.Σ 300 Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει, Ὀδ.Ρ 481 οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν, αὐτ.Φ 285, Κύριλλ.5,689D ὑπερφιάλως ἐπιτιμᾶν· 2) ἀγερώχως, ὑπερηφάνως, αὐθαδῶς, ἀλαζονικῶς: Ὀδ.Α 227 ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν δαίνυσθαι κατὰ δῶμα, αὐτ. 663 ὑπερφιάλως ἐτελέσθη.

ὑπερφιλον(ε)ικῶ-έω σχόλ. φιλονικῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικά, ἢ κτ. ἄ. ζηλοτυπῶ μεγάλως : Σχόλ.Λουκ.Εὐν.2.

ὑπερφιλοσοφῶ-έω φιλοσοφῶ ὑπὲρ τὸ δέον, καθ' ὑπερβολήν : Ἱππ.Ἐπιστ.1279,38 ὁ δὲ Δημόκριτος μετ' ἀκριβείης τότε ὑπερεφιλοσόφεε.

ὑπερφιλοτίμως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεράγαν, λίαν φιλοτίμως : Ἀθήν.12,531C ἐτύγχανον γὰρ ὑπερφιλοτίμως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους.

ὑπερφιλῶ-έω φιλῶ ὑπερμέτρως, ὑπεραγαπῶ : Ἀριστφ.Πλ.1072, Ξεν.ΚΠ 1,4,6, αὐτ.3,1,36 ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμος ὤν, καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα, αὐτ.Ἑλλ.7,1,13 ὑπερεφίλουν τὸν Λυκομήδη, Ἀριστλ. ΗΝικ.9,1 ὁ ἐραστὴς ἐγκαλεῖ ὅτι ὑπερφιλῶν οὐκ ἀντιφιλεῖται.

ὑπερφλεγμαίνω φλέγομαι καθ' ὑπερβολήν, εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν : Ἱππ.411,41, αὐτ.417,50 ὅταν τοῦ σώματος ὑπερφλεγμήναντες αἱ σάρκες ἀνοιδήσωσιν.

ὑπερφλέγω μτγν. κ. μσν., παθ. ἀόρ. ὑπερεφλέχθη, φλέγω, φλογίζω καθ' ὑπερβολήν, καταφλέγω, κατακαίω : Πρόδρ.Ροδ.230 ὑπερφλέγοντος τοῦ θυμοῦ τὴν καρδίαν· κ. παθ. : Γαλ.19,514,12 ὅταν ἐν ἡλιοκαΐᾳ ὑπερφλεχθείη ἡ κεφαλή.

ὑπέρφλοιος-ον ὁ ἔχων χυμὸν πολύν, χυμώδης, ὁ πλήρης χυμοῦ, ὁ ζουμερός : Ἐμπ.287 ὑπέρφλοια μῆλα (Πλούτ.Ἠθ.683D «ὅτι ὁ τοῦ μήλου φλοιὸς ἐντός ἐστι κολλώδης χιτὼν καὶ λιπαρός, ᾧ προσίσχεται τὸ σπέρμα· τὸ δὲ ἐδώδιμον ἔξωθεν αὐτῷ περικείμενον εἰκότως ὑπέρφλοιον ὠνομάσθαι»).

ὑπερφλυαρῶ-έω μτγν. φλυαρῶ καθ' ὑπερβολήν, παραπολύ· Φρύν. ἐν ΑΒ 68,27 «ὑπερφλυαρεῖν· σφόδρα φλυαρεῖν».

ὑπερφλύζω ὑπερκοχλάζω· Ἡσ. «ὑπερφλύζει· ἀναρρεῖ, ἐκφυσᾷ».

ὑπερφοβοῦμαι-έομαι φοβοῦμαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Αἰσχ.Ἑπτ.238 ἔκπλος ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ, Ξεν.ΚΠ 1,4,2 ὑπερεφοβεῖτο μή οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ, αὐτ.Οἰκ.8,17.

ὑπέρφοβος-ον κ. μσν. ποθ. ὁ λίαν, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον πεφοβημένος, ὁ ἔμφοβος, ὁ δειλότατος : Ξεν.Ἱππ.3,9, Δίων Κ 53,6, Πολυδ.1,198 ἵππος ὑπέρφοβος, Ἱππιατρ.262,24 ὑπόπτας φύσει καὶ ὑπερφόβους· 2) ἐνεργ. ὁ ἐμποιῶν μέγιστον φόβον, ὁ λίαν φοβερός, ὁ δεινότατος : Μέν.Φαν.3 λέγειν τὰ φαῦλα μείζω καὶ δείν' ὑπέρφοβα.

ὑπερφορά (ἡ) μσν. ἡ ἀνύψωσις, ἀντίθ. καταφορά : Πρόδρ. ἐν Notitt.6,564 οἵ τε τῇ καταφορᾷ αὐτῆς πυρπολούμενοι, καὶ τῇ ὑπερφορᾷ φωτιζόμενοι.

ὑπερφορτίζω νεώτ. φορτίζω, φορτώνω τι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραφορτώνω.

ὑπέρφορτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν πεφορτωμένος, ὁ κατάφορτος, ὁ παραφορτωμένος· || τὸ ὑπέρφορτον τὸ ὑπερβολικόν, τὸ παραπολὺ βαρὺ φορτίον : Εὐστ.Πον.209,30 οὔτε γὰρ ἐκεῖνος ἐπισάττοι ἂν τὸ ὑπέρφορτον.

ὑπερφορτοῦμαι-όομαι μσν. παθ. νεώτ. κ. δημ. ἐνεργ. ὑπερφορτώνω βλλ., φορτώνομαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραπολύ, παραφορτώνομαι : Ἀντίοχ. Μον.1032Β ἔοικε νηῒ ὑπερφορτουμένῃ.

ὑπερφορτώνω νεώτ. κ. δημ. ὑπερφορτίζω βλλ., παραφορτώνω· πρβλ. ὑπερφορτοῦμαι.

ὑπερφορῶ-έω φέρω ὑπεράνω τινός, ὑπερφέρω : Ξεν.Κυν.8,4 τὰ πνεύματα ὑπερφορεῖ τὴν χιόνα ὑπὲρ τῶν τοιούτων (δ.γρ. ὑπερφέρει).

ὑπερφρίσσω μτγν. κ. μσν. φρίττω, φοβοῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον : Λουκ.Ζ'Ἔλεγχ.4 ὑπερέφριττον μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν (δ.γρ.), Πλαν.Ὀβιδ.Μεταμ.13,877 ἡ δ' Αἴτνη τῇ βοῇ ὑπερέφριξεν.

ὑπερφρόνησις-εως (ἡ) (ὑπερφρονῶ) μτγν. κ. μσν. ἡ περιφρόνησις ἐξ ἀλαζονείας, ἡ καταφρόνησις : Πλούτ.Ἠθ.238Β, Πολυδ.9,146 ὑπερφρόνησις θανάτου, Στουδ.Θεόδ.21C.

ὑπερφρονητής (ὁ) (ὑπερφρονῶ) μσν. ὁ ὑπερφρονῶν, ὁ περιφρονῶν, ὁ καταφρονητής : Χοῦμν. Ν ἐν Ἀν.Βοασσ.5,340.

ὑπερφροντίζω μτγν. φροντίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραπολύ, ἔχω πολλὰς φροντίδας : Ἡλιόδ. Αἰθ.10,29 ὅμως δ' οὖν τίς σοι κοινωνία πρὸς τὸν ἄνδρα, δι' ἣν οὕτως ὑπερφροντίζεις.

ὑπερφρονῶ-έω (ὑπέρφρων) κ. νεώτ. φρονῶ ὑψηλά, ἔχω ὑπερηφάνους στοχασμούς, περηφανεύομαι : Αἰσχ.Ἀγ.1039 μηδ' ὑπερφρόνει, Πολύβ.6, 18,7 οὐδὲν ἐξοιδεῖ τῶν μερῶν οὐδ' ὑπερφρονεῖ, ΚΔ Ρωμ.12,3 μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν· || μτ. δοτ. τῆς αἰτίας, ὑπερηφανεύομαι διά τι : Ἡρ.1,199 πολλαὶ δὲ καὶ οὐκ ἀξιεύμεναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι οἷα πλούτῳ ὑπερφρονέουσαι, Πλάτ.Ἀλκ. 1,104Α τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρόνηκας, ἐθέλω διελθεῖν· 2) μτ. αἰτ. τιμῶ τινα ὀλίγον ἐξ ἀλαζονείας, περιφρονῶ, καταφρονῶ : Αἰσχ.Πέρσ.825 ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα, Ἀριστφ. Νεφ.226 ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, Θουκ.3,39 πέφυκε γὰρ καὶ ἄλλως ἄνθρωπος τὸ μὲν θεραπεῦον ὑπερφρονεῖν· || ε. παθ. περιφρονοῦμαι, καταφρονοῦμαι : Θουκ.6,16 ἐν τῷ ὁμοίῳ τις ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος· 3) μτ. γενικ. κρίνω μετ' ἐλαφρότητος, ἐπιπολαιότητος, περί τινος : Εὐρ.Βάκχ.1325 εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ, Ἀριστφ.Νεφ.1400 τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι, Πλάτ.Φαῖδρ.258Β δῆλόν γε ὅτι οὐχ ὡς ὑπερφρονοῦντες τοῦ ἐπιτηδεύματος· 4) μτ. αἰτ. κ. δοτ. ὑπερτερῶ τινα εἴς τι : Αἰσχίν.1,141 ὑπερφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον (διόρθ. περιφρονοῦντες)· 5) μτ. αἰτ. εἰμὶ ἐξόχως συνετός, προσεκτικὸς εἴς τι, περί τι : Ἱππ. 1279,28 οὐ παρέκοπτε Δημόκριτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερεφρόνεε καὶ ἡμᾶς ἐσωφρόνιζε· 6) ρηματ. π. ὑπερφρόνησις, ὑπερφρονητής.

ὑπερφρόνως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεροπτικῶς, ἀγερώχως, ὑπερηφάνως : Δίων Κ 37,5, αὐτ.37,49.

ὑπερφροσύνη (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ ὑπερφρόνησις, περιφρόνησις, ἀγερωχία, ἀλαζονεία : Πλούτ. Ἠθ.19D ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ἕκτορος ὑπερφροσύνης καὶ μεγαλαυχίας, αὐτ.827Α, Μετοχ.Θ 337.

ὑπερφρύγιος-ον μτγν. εἶδ. ἐν τῇ μουσικῇ, μουσικὸς τρόπος κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξύτερος τοῦ φρυγίου βλλ. : Ἀθήν.14,625D οὐχ ὁρῶ γὰρ οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος.

ὑπέρφρων-ονος-ον ὁ λίαν ὑπερήφανος, ἀλαζών, ἀγέρωχος : Αἰσχ.'Επτ.387 ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε, αὐτ.410 τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους, Εὐρ.'Ηρακλ.388 τῶν φρονημάτων ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων· ‖ τὸ οὐδ. ὑπέρφρονα ὡς ἐπίρρ. λίαν ἀγερώχως, ὑπερηφάνως : Σοφ.Αἴ.1236 ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;· **2**) ἐπὶ καλῆς σημ. ὁ γενναιόφρων, ὑψηλόφρων, ἀνώτερος μικρολογίας : Θουκ.2,62 τὴν τόλμαν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος ἐχυρωτέραν παρέχεται [ἐκ συναισθήσεως ὑπεροχῆς], Δίων Κ 45,3 ὥσπερ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἀποδιδράσκοντας καὶ μετιέναι καὶ κολάζειν ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος.

ὑπερφυής-οῦς-ές [ὑπερφύομαι] κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. αἰτ. ὑπερφυᾶ ('Αριστφ.'Ιππ.141), οὐδ. πληθ. ὑπερφυῆ [Πλάτ.Γοργ.467Β] κ. ὑπερφυᾶ [Αριστφ. Βάτρ.611], ὁ φυόμενος, ὁ ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους : Λουκ.Λεξιφ.6 λάχανα τά τε ὑπόγεια καὶ τὰ ὑπερφυῆ· ‖ μτ. γενικ. ὁ φυόμενος καὶ αὐξανόμενος ὑψηλότερον τῶν ἄλλων : Διογ.Λ 1,100 οἱ ὑπερφυεῖς τῶν ἀσταχύων· **2**) ὁ καθ' ὑπερβολὴν ηὐξημένος, ὁ ὑπέρογκος : 'Ηρ.2,175 λίθους τε ἄλλους ἐς ἐπισκευὴν ὑπερφυέας τὸ μέγαθος ἐκόμισε, Αἰσχ.ἀπ.226 ὑπερφυὴς σμίνθος, 'Αριστφ. Εἰρ.229 ὅτι θυεῖαν ἑσπέρας ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο, αὐτ.Πλ.734, 'Αριστλ.Οὐρ.2,9,9· **3**) ἐπὶ καλῆς κ. κακῆς σημ., ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος, τεράστιος, ἐξαίσιος, θαυμάσιος : 'Ηρ.9,78 ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς μέγαθός τε καὶ κάλλος, αὐτ.8,116, 'Αριστφ.Νεφ.76 μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ, αὐτ.'Ιππ.141, Δημ.848 καίτοι πῶς οὐχ ὑπερφυές; [δὲν εἶναι παράδοξον]· κ. ὑπερθ. : 'Αριστφ.Θεσμ.831 ἐν δ' ὑπερφυέστατον· ‖ συχνάκις συνάπτεται μτ. ἀναφορικοῦ : 'Αριστφ.Πλ.750 ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος, Πλάτ.Γοργ.477D ὑπερφυεῖ τινὶ ἄρα ὡς μεγάλῃ βλάβῃ καὶ κακῷ θαυμασίῳ ὑπερβάλλουσα· ‖ ὁμ. συνάπτεται καὶ μετ' ἄλλων ἐπιθέτων, ὁπότε τίθεται μετὰ τὸ ἐπίθετον, ἐνίοτε ὅμως καὶ πρὸ αὐτοῦ : Πλάτ.Γοργ.467Β σχέτλια λέγεις καὶ ὑπερφυῆ, Δημ.543 κἂν μὲν ᾖ τι δεινὸν ὡς ἀληθῶς καὶ ὑπερφυές, Πλούτ.'Ηθ.12Β τὰ δὲ τῶν ἤδη νεανισκευομένων ἀδικήματα πολλάκις ὑπερφυᾶ γίνεται καὶ σχέτλια, αὐτ.155Α πλὴν σέ γε τὸ ἅρμα λέληθεν αὐτοῦ ὡς ὑπερφυὲς κάλλει καὶ μεγέθει θαυμάσιόν ἐστι.

ὑπερφυΐα (ἡ) 'Επιγρ. τὸ ὑπερφυές, τὸ τεράστιον, τὸ θαυμάσιον : τῇ τε τῶν πυραμίδων μεγαλειότητι καὶ ὑπερφυΐᾳ τερφθείς.

ὑπερφύομαι μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' ὑπερέφυν κ. παρακ. ὑπερπέφυκα, φύομαι, αὐξάνομαι ὑπεράνω τινός· μτ. δοτ. : Γαλ.6,15 ταῖς ὑποκειμέναις φλεψὶν ὑπερφύονται σαφῶς οἱ ὄνυχες· ‖ κ. ἀπολ. μτφ. : 'Αρισταίν.1,6 ηὐξάνετο τῇ μελλήσει, καὶ ὡς φυτὸν ἐν τῇ γῇ, οὕτως ἔνδον τῆς ἐμῆς ὑπερεφύετο ψυχῆς· **2**) μτφ. μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. πράγμ. ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω : 'Ηρ.6,127 ὑπερφὺς "Ελληνας ἰσχύϊ, Δίων Κ 56,2 πάντας ἀνθρώπους εὐανδρίᾳ ὑπερέφυμεν· μτ. γενικ. προσ. : 'Αριστείδ.2,151 ἄρχειν ἐπιτηδειότατον καὶ ἱκανώτατον καὶ πάντων ὑπερπεφυκότα τῶν ἄλλων· **3**) 'Ησ. «ὑπερφύς· ὑπεργεννηθείς».

ὑπερφύσησις-εως [ἡ] νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μεταλλουργίᾳ, ἡ κατὰ τὴν χαλυβδοποίησιν τοῦ χυτοσιδήρου παράτασις τῆς ἐμφυσήσεως ἀέρος καὶ μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἄνθρακος, καθ' ἣν ἐπέρχεται ἡ ὀξείδωσις τοῦ ἐμπεριεχομένου φωσφόρου.

ὑπερφυσικισμός [ὁ] νεώτ. θεολ. ἡ τάσις τῶν πολεμίων τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῶν δεχομένων τὴν ὑπερφυσικὴν ἀποκάλυψιν, ἣν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἔλεγχον.

ὑπερφυσικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὲρ τὴν φύσιν, ὁ ὑπερβαίνων τὰς δυνάμεις, τοὺς νόμους τῆς φύσεως : ὑπερφυσ- φαινόμενα - δυνάμεις· **2**) κτ. ἐπέκτ. ὁ ὑπερφυής, ὁ ὑπέρμεγας, ὁ ἔκτακτος, ὁ ἐξαίρετος : ὑπερφυσικὸν μέγεθος· ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς κ. δημ. -ά· **3**) νεώτ. θεολ. ὁ ὑπερφυσικὸς ὡς οὐσ. ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ, ὀπαδὸς τοῦ ὑπερφυσικισμοῦ βλ.λ.

ὑπερφυσοῦμαι-όομαι μτγν. ἀπλθ. ἅ. ὑπερφυσῶμαι βλ.λ., φουσκώνω πολύ : Γρηγ.Νύσσ.1,152C, Βασ.'Ομ.10 μὴ ὑπερφυσοῦ ἐπαινούμενος.

ὑπερφυσῶμαι-άομαι μτγν. ἀποθ. φυσῶμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολήν, φουσκώνω ὑπερβολικά : Λουκ.Χάρ.19 αἱ φυσαλίδες ὑπερφυσώμεναι ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται, Βασ.1,347D, αὐτ. 824D· ‖ κ. μτφ. : Μᾶρκ.'Ερ.970Α ὑπερφυσῶνται φιλοῖς τοῖς νοήμασιν.

ὑπερφυῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπερφυᾶ βλ.λ.3), θαυμασίως : Πλάτ.Γοργ.481Β ὑπερφυῶς σπουδάζειν, αὐτ.Φαῖδρ.234C οὐχ ὑπερφυῶς τά τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν εἰρῆσθαι;, -ὑπερφυῶς ἠνδραγάθησεν· **2**) ὑπερβαλλόντως, τὰ μέγιστα, πάρα πολύ· 'Ησ. «ὑπεραγόντως» : 'Αριστφ.'Αχ.142 φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς· ‖ λίαν ζωηρῶς : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.5,8,14 τὸν μὲν 'Αλέξανδρον ὑπερφυῶς ἠσπάζοντό τε καὶ εὐφήμουν· **3**) ἐν καταφατικῇ ἀποκρίσει εἰς δήλωσιν πλήρους ἀποδοχῆς, συναινέσεως, βεβαιότατα, καθ' ὁλοκληρίαν, πολὺ σωστά, μὲ τὸ παραπάνω : Πλάτ. Πολ.525Β ὑπερφυῶς μὲν οὖν· **4**) ὁμ. κ. μτ. τοῦ ὡς συναπτομένου μετὰ ρήματος ἢ ἐπιθ., πράγματι, ἀληθῶς, τὰ μέγιστα : Πλάτ.Συμπ.173C χωρὶς τοῦ οἴεσθαι ὠφελεῖσθαι ὑπερφυῶς ὡς χαίρω, αὐτ.Φαίδ.66Α ὑπερφυῶς . . ὡς ἀληθῆ λέγεις.

ὑπερφώνησις-εως [ἡ] μσν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερφωνεῖν βλ.λ. : Φιλῆς 2,173.

ὑπερφωνῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὁμιλῶ μὲ μεγάλην φωνήν, δυνατά : Φιλόστρ.484 τῶν ῥητόρων τοὺς ὑπερφωνοῦντας, Γρηγ.Νύσσ.2,1020D οὐκ ἐφικνοῦμαι τοῦ πάθους, κἂν ὑπερφωνήσω τῷ λόγῳ, Παχυμ.Γ 2,444,6 μὴ πεφυκυίας τῆς τάσεως ἢ τῆς φωνῆς ἢ τῆς χορδῆς ἐπέκεινα τούτων ὑπερφωνεῖν· **2**) μτβ. μτ. αἰτ. ὑπερέχω, ὑπερβαίνω τινά, εἶμαι ἀνώτερός τινος κατὰ τὴν φωνήν : Λουκ.Ρητ.Διδ.13 ἐμὲ τούς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς ἄλλους, Γρηγ. Ναζ.1,891Β τάχα ἂν καὶ τὰς τυρρηνικὰς ὑπερεφώνησα σάλπιγγας· **3**) μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω, νικῶ : Φιλόστρ.194 τὸ περὶ τὴν τομὴν ἔργον ὑπερφωνεῖν δοκεῖ τὰ Νέρωνος πάντα, 'Ιμερ.'Εκλ.2,4,42 τὸ Θηβῶν πάθος ὑπερεφώνει τοὺς "Ελληνας, 'Ιουλ.Λόγ.6,182Β ὑπερφωνοῦντες τὸν ἡμέτερον λόγον οὔ τι τοῖς ῥήμασιν,- ἀλλὰ τοῖς ἔργοις, Συνέσ.127Α ἐν δὲ τοῖς τὴν φύσιν ὑπερφωνήσασιν· **4**) ῥηματ.π. ὑπερφώνησις.

ὑπερφωσφορικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ φωσφορικῶν ἑνώσεων, ὁ περιέχων μείζονα ἀναλογίαν φωσφόρου : ὑπερφωσφορικὰ λιπάσματα [βιομηχανικὰ προϊόντα τοῦ φωσφόρου, προερχόμενα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ θειικοῦ ὀξέος ἐπὶ φωσφορούχων ὀρυκτῶν], - ὑπερφωσφορικὴ ἀμμωνία [λαμβανομένη διὰ διαβιβάσεως ἐπὶ ἐλευθέρου φωσφορικοῦ ὀξέος ἀερίου ἀμμωνίας].

ὑπερφωσφορουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῶν φωσφορικῶν ἀλάτων τῶν οὔρων.

ὑπέρφωτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν φωτεινός, ὁ ὑπέρλαμπρος, ὁ φωτεινότατος : Γρηγ. Ναζ.116,11, Διον.'Αρεοπ.Θεολ.Μυστ.708 ὑπέρφωτος γνόφος, 'Ανδρ.Κρ.50Β, αὐτ.124D τὴν ὑπέρφωτον θεωνυμίαν, Εὐστ.Πον.217,70.

ὑπερχαίρω κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. β' ὑπερεχάρην, μτ. δοτ. τῆς αἰτίας, ἐνίοτε κ. μτ. τῆς ἐπί, χαίρω

ὑπερβαλλόντως, πάρα πολὺ διά τι, εἶμαι ὀλόχαρος : Εὐρ.Μήδ.1165 δώροις ὑπερχαίρουσα, Πλούτ. Ἠθ.1098Β ὑπερέχαιρον ἐπὶ τοῖς γάμοις αὐτοῦ· μτ. μτχ. : Ξεν.ΚΠ 1,3,3 ἱππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρε, Λουκ.Νεκυομ.12 ὥστε ἔγωγε ταῦτα ὁρῶν ὑπερέχαιρον· κ. μτ. ἐξηρτ. προτ. : Ξεν. Κυν.4,4 ὑπερχαίρουσι, ὅτι λαγὼ ἐγγύς εἰσι (οἱ κύνες), αὐτ.Ἑλλ.4,1,10 καίπερ ὑπερχαίρων, ὅταν ἐχθρὸν τιμωρῶμαι· κ. ἀπολ. : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,30 θαυμασίως ὑπερηδόμεθα καὶ ὑπερεχαίρομεν.

ὑπερχαλῶ-άω μτγν. χαλαρῶ τι ὑπεράνωθεν, ἀποπάνω, ἀφήνω νὰ πέσῃ πρὸς τὰ κάτω : Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 11,200 Ζηνογένους οἶκος κατεκαίετο, πολλὰ δ' ἐμόχθει ἐκ θυρίδος ζητῶν αὐτὸν ὑπερχαλάσαι (δ.γρ. ὑπεκχαλάσαι).

ὑπερχαρής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον περιχαρής, χαρούμενος, ὁ ὀλόχαρος : Μαν.π.Ἰώσ.Ἀπ.2,359,53 οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι, Πολύβ.1,44,5 ἅμα δ' ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ἐλπίδος ὑπερχαρὲς ὑπάρχον μετὰ κρότου . . παρεκάλει τοὺς εἰσπλέοντας, αὐτ.8,19,2 τὰ μὲν ὑπερχαρὴς ὢν πάνθ' ὑπισχνεῖτο, ΠΔ Μακκ.3,7,20 ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς.

ὑπερχείλημα-ατος (τὸ) (ὑπερχειλῶ) νεώτ. κ. ὑπερχείλισμα ἡ ὑπὲρ τὰ χείλη δοχείου ἔκχυσις, πλήρωσις, τὸ ὑπερπλεόνασμα, τὸ ξεχείλισμα.

ὑπερχειλής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ δοχείων, ὁ πλήρης ὑπὲρ τὰ χείλη, ὁ γεμάτος μέχρι τῶν ἄκρων χειλέων, ὁ ξέχειλος· Ἡσ. «ὑπερχειλής· ὑπέρπλεως» : Πολυδ.5,133 ὑπερχειλεῖς κρατῆρες, Ἀθήν.1,13D ἐπιστέφονται δὲ πατοῖο οἱ κρητῆρες, ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρητῆρες ποιοῦνται, ὥστε διὰ τοῦ ποτοῦ ἐπιστεφανοῦσθαι, Εὐμάθ.Ὑσμ.236 ὑπερχειλὲς ποτήριον· || κ. γενικ. ὁ ὑπερπληρωμένος, παραγεμάτος : Θεμίστ.Λόγ.18,221Β σιτοθῆκαι ὑπερχειλεῖς καὶ ὑπέραντλοι, αὐτ.23,291C ταμεῖον ὑπερχειλές.

ὑπερχείλησις-εως (ἡ) (ὑπερχειλῶ) νεώτ. κ. ὑπερχείλισις ἡ ἐκ τῶν χειλέων ἔκχυσις, τὸ ὑπερχείλισμα.

ὑπερχειλίζω νεώτ. ἄ. ὑπερχειλῶ βλ.λ.· 2) ρηματ.π. ὑπερχείλισμα, ὑπερχείλισις.

ὑπερχείλιος ἕλιξ (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡ πρόσθιος μοῖρα τοῦ κάτω βρεγματικοῦ λοβίου, ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸν βρεγματικὸν ὄγκον τοῦ κρανίου.

ὑπερχείλισις-εως (ἡ) ἄ. ὑπερχείλισις βλ.λ.

ὑπερχείλισμα-ατος (τὸ) ἄ. ὑπερχείλημα βλ.λ.

ὑπέρχειλος-ον λεξ. ἄ. ὑπερχειλής βλ.λ.· Ἡσ. «ὑπέρχειλον· ὑπέρμεστον», Σουΐδ.

ὑπερχειλῶ-έω μσν., νεώτ. κ. ὑπερχειλίζω, ἀόρ. ὑπερεχείλησα, ἐπὶ ὑγροῦ, ὑπερβαίνω τὰ χείλη, τὰς ὄχθας, χύνομαι, ξεχειλίζω : Ἀνν.Κομν.90Α ὑπερχειλήσαντος τοῦ ὕδατος θάλασσαν ἦν ὁρᾶν ἅπαν τὸ πεδίον (πλημμυρήσαντος τοῦ ὕδατος)· || νεώτ. κ. μτφ. ὁ ὑπερχειλήσας ἐνθουσιασμός· 2) ρηματ. π. ὑπερχείλημα, ὑπερχείλησις.

ὑπερχειρία (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἥρας ἐν Λακωνίᾳ, ἡ προστάτις, ἡ ὑπερασπίστρια : Παυσ.3,13,3.

ὑπερχέω κ. μσν., συνήθ. ἐν παθ. ἀόρ. ὑπερεχύθην, παθ. παρακ. ὑπερκέχυμαι, χύνω ὑπεράνω, ἀποπάνω, κατακλύζω : Δοσίθ.31,7 τὸ ὕδωρ ἄνω ὑπερέχεε· || παθ. χύνομαι ὑπεράνω, ὑπερχειλῶ, πλημμυρῶ, ξεχειλίζω : Ἀριστλ.Πρ.3,34,1, αὐτ.Θαυμ.89, Πλούτ.Ἠθ.590C πολλαχῇ δὲ καὶ ὑπερχεῖσθαι, καὶ ἀπολιπεῖν αὖθις, αὐτ.Ρωμ.5 ὑπερχεῖται ὁ ποταμός, Δίων Κ 66,16. οἶνος ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον ὑπερεχύθη, Γεωπ.6.12,2 ὥστε μὴ ὑπερχεῖσθαι (τὸ γλεῦκος), Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. λουτρὰ τὰ ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς ἀναβρύοντα καὶ ὑπερχεόμενα· || ἐπὶ ἀέρος : Ἱππ.Ἀφορ.1260, Ἀριστλ.Μετ 2,8,18 ὑπερχεῖται εἰς τὸ ἀχανές· 2) μτφ. μτ. γενικ. ἐπὶ τριχῶν, διασκορπίζομαι : Ἀλκίφρ.ἀπ.2,222W τρίχες τῶν ἀκρωμίδων ὑπερκεχυμέναι· || κ. ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων : Πλουτ. Κάτ.Πρεσβ.14 εἰς ταῦτα διὰ τῶν στενῶν ὑπερχεόμενοι καὶ συνωθοῦντες ἀλλήλους.

ὑπερχθόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὴν χθόνα, τὴν γῆν, ὑπέργειος, ἀθ. ὁ οὐράνιος : Μαν.2,26.

ὑπερχλιδῶ-άω ἄ. ὑπερχλίω βλ.λ. Σοφ.Τρ.281 (κώδ. Λαυρ.).

ὑπερχλίω ἐπιδιώκω ὑπὲρ τὸ μέτρον τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τρυφήν, καθηδυπαθῶ μετ' αὐθαδείας : Σοφ.Τρ.281 κεῖνοι δ' ὑπερχλίοντες ἐκ γλώσσης κακῆς (σχόλ. «ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ' Ἡρακλέους λοιδορίᾳ, ἢ ὑπερηφάνως λοιδορησάμενοι τῷ Ἡρακλεῖ) (κῶδ. Λαυρ. κεῖνοι δ' ὑπερχλιδῶντες).

ὑπερχλωριαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῆς ποσότητος τοῦ ἐν τῷ αἵματι χλωρίου.

ὑπερχλωρικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὁ ἡνωμένος μετὰ περισσοῦ χλωρίου : ὑπερχλωρικὸν ὀξὺ (ἄχρουν ὑγρόν, ἀτμίζον εἰς τὸν ἀέρα).

ὑπερχλωριοῦχος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ μεταλλικῶν ἑνώσεων, ὁ ἔχων μείζονα τῆς συνήθους ποσότητα χλωρίου : ὑπερχλωριοῦχος σίδηρος.

ὑπερχλωρυδρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ὑπερυδροχλωρίασις ἡ παθολογικὴ κατάστασις τοῦ στομάχου ἡ προερχομένη ἐκ τῆς ἐκκρίσεως μεγάλης ποσότητος γαστρικοῦ ὑγροῦ, ἄ. ὄξινος ὑπερέκκρισις τοῦ στομάχου.

ὑπέρχολος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, παραφόρως ὀργιζόμενος ἢ ὠργισμένος ὤν· Ἡσ. «ὑπέρχολος· ὑπερβαλλόντως ὀργιζόμενος» : Ἀντιφάν.92 ὑπέρχολος γενόμενος (σχόλ. «ὑπεραγανακτήσας»).

ὑπερχολῶ-άω ἀμτβ., μέλλ. ὑπερχολήσω, ἔχω πληθώραν χολῆς, εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν ὠργισμένος, θυμωμένος, ὑπεραγανακτῶ· Φρύν. ἐν ΑΒ 69, 21 ὑπερχολᾶν, οἷον μεγάλως μελαγχολᾶν, καὶ ὑπερχολῶ τῷδε ἀντὶ τοῦ διὰ τόδε» : Ἀριστφ.Λυσ. 694 ὡς εἰ καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς ὑπερχολῶ γάρ, Φιλόστρ.828· 2) Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.384, «ὑπερχολήσει· πολλῆς πληρώσει χολῆς».

ὑπέρχομαι ἀποθ. μτ. ἐνεργ. ἀορ. β' ὑπῆλθον κ. ἐπ. ὑπήλυθον, παρακ. ὑπελήλυθα, μτ. αἰτ. ἔρχομαι ὑποκάτω τινός, πηγαίνω ἀποκάτω, ὑπεισέρχομαι : Ὀδ.Ε 476 δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους, αὐτ.Μ 21, αὐτ.Σ 150, Αἰσχ.Εὐμ.340 ὄφρ' ἂν γᾶν ὑπέλθῃ, Αἰλ.ΠΙ 9,18 ἐκείνας (τὰς δρῦς) ὑπέρχονται οἱ ἄνθρωποι, . . ὅταν ὕῃ· σπαν. μτ. δοτ. : Πλούτ.Σύγκρ.Περ.Φάβ.2 κατὰ τύχην ὑπελθόντα τοῖς στενοῖς τὸν πολέμιον· κ. ἐμπροθ. : Ἀντιφ.2,2,4 οἱ δὲ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, αὐτ.2,4,5, αὐτ.2,4,6· 2) εἰσέρχομαι κρυφίως καὶ ἀνεπαισθήτως ὑποκάτω, μέσα : Παρθ.7 κρύφα τὸ φρούριον ὑπελθών· 3) μτφ. συνήθ. μτ. αἰτ. ἐπὶ καταστάσεων τῆς ψυχῆς, ὑπεισδύομαι καὶ καταλαμβάνω τινὰ αἰφνιδίως καὶ λεληθότως, καταλαμβάνω, πιάνω : Ἰλ.Η 215 Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα (τρόμος εἰσῆλθεν εἰς τὰ μέλη τῶν Τρώων, αὐτ.Υ 44, Ἡρ.6,134 πρόκατε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι, Αἰσχ.ἀπ.165 ἐκ ποδῶν δ' ἄνω ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα, Σοφ.Φιλ.928 θαῦμά τοι μ' ὑπέρχεται (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ἔκπληξις, ἥ ξευρέ το, μὲ καταλαμβάνει»), αὐτ.1231 ὥς μ' ὑπῆλθέ τις φόβος, Εὐρ.Μήδ.57 ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε, αὐτ.Ἱππ.1089, Πλάτ.Φαῖδρ.251Α καί τι τῶν τότε ὑπῆλθεν αὐτὸν δειμάτων, Μέν.Φαν.1 ὑπελήλυθέν τέ μου νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα, Πλούτ.Ἀγησ.6 ἅμα δέ πως ὑπῆλθε τὸν Ἀγησίλαον ὁ τῆς κόρης σφαγιασμός (τοῦ ἦλθε εἰς τὸν νοῦν . .)· 3) ἐπὶ στρατοῦ, προχωρῶ βραδέως πρό τινος : Ξεν.Ἀν.5,2,30 ἐπεὶ δὲ ἐδόκει ἤδη ἱκανὸν ὑπεληλυθέναι (ἡ στρατιά)· 4) ποχωρῶ : Ἀριστλ.Οὐρ. 2,13,22· 5) ἐπὶ προσ. μτφ. πλησιάζω τινὰ λεληθ-

θότως καὶ κολακευτικῶς, προσπαθῶ νὰ κερδήσω τὴν εὔνοιάν τινος παρέχων εἰς αὐτὸν ἐκδουλεύσεις, κολακεύω : Ἀριστφ.Ἱππ.270 **εἶδες οἷ' ὑπέρχεται** (σχόλ. «ὡς ὑπάγεται τὸν δῆμον ὑποτρέχων, καὶ κολακεύει, καὶ καταπραΰνει ἀπάγων τὴν ὀργὴν ἅπασαν τὴν πρὸς αὐτούς;»), Ἀνδοκ.4,21 **εἰκότως δέ μοι δοκοῦσιν οἱ κριταὶ ὑπέρχεσθαι Ἀλκιβιάδην**, Πλάτ.Κρίτ.53Ε **ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους καὶ δουλεύων**, Δημ.623 **ὑμᾶς δ' ὑπέρχεσθαι καὶ θεραπεύειν**, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.50 **οὐκ ἐποιήσατο σπουδὴν οὐδὲ ὑπῆλθεν ὁμιλίᾳ φιλανθρώπῳ τὸν δῆμον**· **6)** τιμῶ : Ξεν.Λακ.8,2 **ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται τὰς ἀρχὰς καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται**· **7)** φοβοῦμαι : Ξεν.Ἀθ.2,14 **οἱ γεωργοῦντες καὶ οἱ πλούσιοι Ἀθηναῖοι ὑπέρχονται τοὺς πολεμίους μᾶλλον, ὁ δὲ δῆμος . . ἀδεῶς ζῇ καὶ οὐχ ὑπερχόμενος αὐτούς**· **8)** φέρομαι πρός τινα πανούργως, δολιεύομαι, ἐξαπατῶ : Σοφ.ΟΤ 386 **λάθρα μ' ὑπελθών**, αὐτ.Φιλ.1007 **οἷ' αὖ μ' ὑπῆλθες**, Εὐρ.Ἀνδρ.436 **δόλῳ μ' ὑπῆλθες** (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «μὲ ἐξηπάτησες, κατώρθωσες νὰ μὲ ξεγελάσῃς μὲ πανουργίαν»), αὐτ.ΙΑ 67 **εὖ δέ πως γέρων ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενὶ** (Βερναρδ. Δ μτφρ. «καὶ (ἀφ' οὗ) τοὺς τὴν ἐκατάφερε ὁ γέρο Τυνδάροος μὲ τὸ γερὸ κεφάλι μιὰ μορφιά»), Ἀριστφ.Ἱππ.459 **ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν**· **9)** μτ. αἰτ. πράγμ., ἐπιδιώκω τι κρυφίως καὶ δολίως : Πλούτ.Δίων 7 **ὡς ὑπερχόμενον διὰ τῆς θαλάττης τυραννίδα**.

ὑπέρχρειος-ον μτγν. διον τ. τοῦ ὑπέρχρεως βλ.λ. : Ἰσίδ.Πηλ.388Β.

ὑπέρχρεως-ων ὁ βεβυθισμένος εἰς τὸ χρέος, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον χρεωμένος, ὁ καταχρεωμένος Ἡσ «ὁ πλείω τῆς οὐσίας ὀφείλων», Φώτ. «κατάχρεως» : Δημ.821 **ἐράνους τε λέλοιπε πλείστους καὶ ὑπέρχρεως γέγονε**.

ὑπερχρήματος-ον μτγν. ὁ ὑπέρπλουτος, ὁ πάμπλουτος : Ὄκελλ.4.

ὑπερχρονίζω λεξ. κ. νεώτ. εἶμὶ ὑπὲρ τὸ δέον χρόνιος, χρονίζω καθ' ὑπερβολήν, βραδύνω πάρα πολύ· Ἡσ. ἐν λ. χρονιώτερον : **ὑπερεχρόνισε ἡ νόσος** - **ἡ ὑπόθεσις**· **2)** νεώτ. νομ. ἀφήνω τι ν' ἀτονήσῃ διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀχρηστεύω, ἀπαρχαιῶ **3)** ρηματ.π. ὑπερχρονισμός.

ὑπερχρόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπερβὰς τὸ σύνηθες ὅριον τῆς ζωῆς, ὁ πολὺ γέρων : Ζηνόβ.6,30· **2)** ἐκκλ. ὁ ὑπέρχρονος βλ.λ., ὁ αἰώνιος : Γρηγ. Ναζ.Λόγ.20 (ἴδ. ἀνάγν.).

ὑπερχρονισμὸς (ὁ) (ὑπερχρονίζω) νεώτ. νομ. ἡ παῦσις τῆς ἰσχύος συμβολαίου, μὴ ἀνανεωθέντος εἰς τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν, ἡ ἀκύρωσις.

ὑπέρχρονος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀΐδιος, ὁ αἰώνιος : Γρηγ.Νύσσ.1,431Α, Βασ.1,7Α **κατάστασις ἡ ὑπέρχρονος, ἡ αἰωνία**, Ἐπιφάν.1,23Β, Θεοδώρ.42.

ὑπερχρονῶ-έω Ἐπιγρ. ὑπερχρονίζω βλ.λ.1.

ὑπέρχρυσος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν χρυσὸν τιμώμενος, ὁ πολυτιμότερος τοῦ χρυσοῦ : Ἀνών. Ἐγκ.Κεφαλ. Ἰωάν. τοῦ Βαπτ.ASS Ἰουνίου 4,738,37 **τοῖς ὑπερχρύσοις τῶν ἐγκωμίων ἄνθεσιν**.

ὑπέρχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑπερσάρκωσις τοῦ κονθοῦ τοῦ **ὀφθαλμοῦ**.

ὑπερχρῶμαι-άομαι μαν. **μέσ.** ποιοῦμαι χρῆσιν ὑπερβάλλουσαν, καταχρῶμαι : Εὐστ.Πον.221,10 **δοτέον ὄχημα τῷ μεγαλοσχήμονι, ὥστε χρᾶσθαι, οὐ μὴν ὑπερχρᾶσθαι, εἴτ' οὖν παραχρᾶσθαι**.

ὑπερχρωμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῆς χρωστικῆς τοῦ δέρματος μελανίνης.

ὑπέρχυμα-ατος (τὸ) (ὑπερχέω) μτγν. τὸ ὑπερχεόμενον : Ἐπιφάν.ἀπ.1,271 **ὑπέρχυμα μοδίου**.

ὑπέρχυσις-εως (ἡ) (ὑπερχέω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὰ χείλη ἔκχυσις, ἡ ὑπερχείλησις, τὸ ξεχείλισμα : Στράβ.16,1,15 **ἡ πηγὴ . . ὑπέρχυσιν εἰς τὸν ποταμὸν λαμβάνει** (ἡ πηγὴ . . ξεχειλίζει καὶ χύνεται εἰς τὸν ποταμόν), Πλούτ.Ἠθ.502Α **ὑπέρχυσις ὑγρῶν**, αὐτ.1094Β· ‖ κ. μτφ. : Γρηγ.Ναζ. **ὑπέρχυσις ἀγαθότητος**.

ὑπερχωρῶ-έω ὑπερβαίνω, περνῶ ἀποπάνω Θουκ.4,3 **οἱ ὑπερχωρήσαντες πρὸς αἱμασιὰν** (διόρθ. ὑποχωρήσαντες), Ἀριστλ.Φυσιογν.6,57 **κατὰ μικρὸν ὑπερχωροῦσιν** (ἐσφ.γρ. ὑπεκχωροῦσιν).

ὑπέρφυξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερψύχω βλ.λ.

ὑπέρψυχος-ον ὁ ἀνώτερος, ὑπέρτερος τῆς ψυχῆς, ὁ μᾶλλον τῆς ψυχῆς ἰσχύων : Πλάτ.Τίμ.88Α **σῶμα . . μέγα καὶ ὑπέρψυχον**.

ὑπέρψυχρος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον ψυχρός, κατάψυχρος, παραπολὺ παγερός, κρύος, μτφ. **ἐπὶ** ἀνεπιτυχοῦς ἀστεϊσμοῦ : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.16 **τὸ προοίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν**.

ὑπερψύχω κ. νεώτ. ὑπερμέτρως ψύχω, ὑπὲρ τὸ μέτρον ψυχρόν τι ποιῶ, ὑπερβαλλόντως ψυχραίνω, προσβάλλω τι δι' ὑπερβολικοῦ ψύχους : Ἱππ.446,37 **τοῦ ψυχροῦ καὶ ὑπερψύχοντος**· κ. παθ.: αὐτ.516,17, Γαλ.6.509, αὐτ.19,705,16 **ποτὲ μὲν ὑπερθερμαινόμενος, ποτὲ δὲ ὑπερψυχόμενος**.

ὑπερῶ ἀττ. μέλλ. τοῦ ὑπεῖπον.

ὑπερῴα (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -η τὸ ἄνω τοίχωμα τῆς στοματικῆς κοιλότητος τὸ χωρίζον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κύτους τοῦ στόματος : Ἰλ.Χ 495 **χείλεα μέν τ' ἐδίην ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν**, Ἱππ.Μάχλ.865, Ἀριστλ.Ζ11,11,10, Πλούτ.Ἠθ.141Ι, Γαλ.14,721,17 **ὀστᾶ δὲ προσώπου δώδεκα· ῥινὸς δύο· ὀφθαλμῶν δύο· μήλων δύο· ὑπερῴας τέσσαρα**.

ὑπερωδυνία (ἡ) μτγν. ὑπερβάλλουσα, ὑπερβολικὴ ὀδύνη, πόνος ὑπέρμετρος : Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. ἀκληρούντων **συμπάσχοντας τῇ τῶν ἀκληρούντων ὑπερωδυνίᾳ**.

ὑπερωδυνῶ-έω αἰσθάνομαι ὑπερβάλλουσαν, ὑπέρμετραν ὀδύνην, μέγιστον πόνον : Ἱππ.1175C.

ὑπερῴη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ὑπερῴα βλ.λ.

ὑπερωιόθεν ἐπίρρ. ἐκ τοῦ ὑπερῴου, ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα : Ὀδ.Α 328 **τοῦ δ' ὑπερωιόθεν σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια**.

ὑπερώιον (τὸ) ἐπ. κ. ἰων. τ. τοῦ ὑπερῷον βλ.λ.

ὑπερώιος-α-ον κ. νεώτ. ἐπ. τ. τοῦ ὑπερῷος βλ.λ.· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερῴαν : **ὑπερώιοι ἀδένες** - **ὑπερώιον βοθρίον**.

ὑπερωιτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. στοματῖτις ἐντετοπισμένη εἰς τὸν βλεννογόνον ὑμένα τῆς ὑπερῴας καὶ τὴν σταφυλήν.

ὑπερωκεάν(ε)ιον (τὸ) νεώτ. μέγα ἀτμόπλοιον ἐκτελοῦν ὑπερωκεανείους πλοῦς.

ὑπερωκεάν(ε)ιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ κείμενος : Φίλ.2,547 **ὑπερωκεάνιοι χῶραι**· **2)** νεώτ. ὁ διὰ μέσου τοῦ ὠκεανοῦ τελούμενος : **ὑπερωκεάνιος πλοῦς**· **3)** μτγν. μτφ. πελώριος, τερατώδης : αὐτ.1,425 **ὑπερωκεάνιος καὶ μετακόσμιος ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀσέβεια**.

ὑπερωμία (ἡ) (ὦμος) μτγν. τὸ ὑπὲρ τοὺς ὤμους μέρος τοῦ σώματος : ΠΔ Βασ.1,9,2 **ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν**.

ὑπερωμίας (ὁ) μσν. ἄνθρωπος ὑψηλότερος ἄλλου κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους : Ἀνν. Κομν.350Α **Κελτός τις ὑπερωμίας ἰθύνας τὸ δόρυ**, αὐτ.450Β, Γλυκ.Χρον.177Β, αὐτ.255D.

ὑπερωνοῦμαι-έομαι μτγν. ἀγοράζω ἀντὶ μεγάλης τιμῆς, προσφέρω ὑπερβολικὴν τιμήν, πλειστηριάζω : Θεμίστ.261Β.

ὑπερώνυμος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ὁ ἀνώτερος, ὑπέρτερος παντὸς ὀνόματος, πάσης ὀνομασίας, ἀκατονόμαστος, ἀνέκφραστος : Διον Ἀρεοπ.Ὀ Ὀνομ.7,385 **ἀγαθότης ὑπερώνυμος**.

ὑπερῷον [τὸ] κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. **ὑπερώιον** τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς οἰκίας, ὁ ἀνώτατος ὄροφος ἢ διαμέρισμα, τὸ ἀνώτατον πάτωμα, ἔνθα κυρίως διέμενον αἱ γυναῖκες : Ἰλ.Β 514 **παρθένος αἰδοίη ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα**, Ὀδ.Α 330, Πινδ.ἀπ.25· **2)** ἰδιαίτερον δωμάτιον ὑπὲρ πάντας τοὺς ὀρόφους κείμενον καὶ χρησιμεῦον διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἢ ὡς ἀποθήκη, σοφίτα : Ἀριστφ.Ἱππ.1001 **ἐμοὶ δ' ὑπερῷον καὶ ξυνοικία δύο**, αὐτ.Πλ.811, αὐτ Ἐκκλ.698, Ἀντιφ.113,3· **3)** νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὰς σειρὰς τῶν θεωρείων ἐξώστης θεάτρου, προωρισμένος διὰ τὸ πολὺ κοινόν, γαλαρία.

ὑπερῷος-α-ον μτγν., ἐπ. -ώιος-η-ον ὁ ὢν ὑπεράνω, ἀνώγαιος, εἰς τὰ ἄνω κείμενος : Διον.Ἁλ. Ῥωμ.3,68, Παυσ.5,10,10· || **ὑπερῷος θάλαμος** ὑπερῷον βλ.λ. 1) : Πλούτ.Πελ.35.

ὑπερωρία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ καθ' ὑπέρβασιν τῶν κανονικῶν ὡρῶν χρονικὸν διάστημα ἐργασίας : **θὰ πληρωθοῦν καὶ ὑπερωρίαι** (-ες).

ὑπερωριμάζω νεώτ. ὡριμάζω ὑπερβολικά, γίνομαι ὑπερώριμος, παραγίνομαι.

ὑπερώριμος-ον νεώτ. ἐπὶ καρπῶν, ὁ ὑπερβολικὰ ὥριμος, παραγινωμένος· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ὑπερβὰς **τὸ στάδιον τῆς ὡριμότητος**· **3)** συνεκδ. ἐπὶ ἐνεργειῶν.

ὑπέρωρος-ον μτγν. ὁ τὴν ὥραν ὑπερβάς, ἔξωρος, οὗ ὁ κατάλληλος καιρὸς παρῆλθε, ὁ περασμένος, πλέον ἢ ὥριμος, παραγινωμένος : Διοσκ.1,77 **ἡ δέ τις καυκαλὶς λεγομένη, ὑπέρωρος, μέλαινα, κάτοπτος**, Πολυβ.6,54.

ὑπερωρόφιος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὴν ὀροφήν, ὁ ὑπεράνω ταύτης : Πολυβ.1,80.

ὑπερώσιος-ον λεξ. ὁ περιώσιος, **ὁ ὑπὲρ μοῖραν** : ΕΜ 665,29.

ὑπερώτατος-η-ον ποι. τ. τοῦ ὑπέρτατος βλ.λ. : Πινδ.Ν 8,43.

ὑπερωτῶ-άω ἐρωτῶ πάλιν, παρενείρω ἐρώτησιν : Πλάτ.Γοργ.483Α **ἐὰν μέν τις κατὰ νόμον λέγῃ, κατὰ φύσιν ὑπερωτῶν, ἐὰν δὲ τὰ τῆς φύσεως, τὰ τοῦ νόμου.**

ὑπεσδύω δ. τ. τοῦ ὑπεισδύω βλ.λ. : Ἡρ.1,12.

ὑπεσθίω σχόλ., μέλλ. **ὑπέδομαι**, τρώγω κάτωθεν ἢ καταναλίσκω κρυφίως καὶ κατ' ὀλίγον : Σχόλ.Ἰλ.Φ 271.

ὑπεσσεῖται δωρ. γ' ἑν. μέσ. μέλλ. τοῦ ὕπειμι.

ὑπεσταλμένως ἐπίρρ. μτγν. συνεσταλμένως, μετὰ συστολῆς, ἀθαρσῶς καὶ ταπεινῶς, μετριοφρόνως : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.29, Ἰω.Χρυσ.3,227, αὐτ. 8,389Β, αὐτ.9,183Β **οὐκ ἀναισχύντως προσῆλθεν ἀλλ' ὑπεσταλμένως**, Σχόλ.Σοφ.Αἴ.82, αὐτ.1080.

ὑπέσχημαι παρακ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑπετυμολογῶ-έω σχόλ. ὑποδεικνύω ἐτυμολογίαν : Σχόλ.Ἀριστφ. Ὄρν.181 **ὑπετυμολογεῖν βούλεται τὸν πόλον.**

ὑπεύδιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν εὐδίαν ὢν : Ἀρατ.1012 **οὐδὲ παλιρρόθιοί κεν ὑπεύδιοι** [οἱ γέρανοι] **φορέοιντο**· **2)** ὁ ὀλίγον τι εὔδιος, ἥσυχος, ὅθ. **τὸ ὑπεύδιον τῆς θαλάσσης** ἡ μετρία γαλήνη τῆς θαλάσσης : Πλούτ.Θεμ.32 **ἢ ὑπεύδιον τῆς θαλάσσης, κρηπὶς ἐστιν εὐμεγέθης**· **3)** ὁ ἄγαν εὔδιος : Ἀπολλ.Ρ 1,584 **ὑπεύδιος ἠπείροιο ἀκτή**, αὐτ.3,1202, Αἰλ.ΖΙ 1,41 **ὑπεύδιος καὶ λεία θάλασσα.**

ὑπεύθυνος -η)-ο(ν) κ.μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην, ὁ ὑπέχων, ὁ φέρων εὐθύνην διά τι, ὁ ὑπ' εὐθύνην ὤν, ὑπόλογος : Ἡρ.3,80 **πάλω μὲν ἀρχὰς ἄρχει, ὑπεύθυνον δὲ ἀρχὴν ἔχει**, Αἰσχ. Πρ.324 **τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ**, αὐτ.Πέρσ.213, αὐτ.Χο.715, Θουκ.3,43 **ἄλλως τε καὶ ὑπεύθυνον τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν** [ἄλλωστε ἡμεῖς, οἱ συμβουλεύοντες, εἴμεθα ὑπεύθυνοι, ἐν ᾧ σεῖς οἱ ἀκούοντες εἶσθε ἀνεύθυνοι]· || **οἱ ὑπεύθυνοι ἐν** Ἀθήναις οἱ ἄρχοντες, οἱ ὁποῖοι ἀποτιθέμενοι τὴν ἀρχὴν ἦσαν ἠναγκασμένοι **νὰ** παραδίδωσι λογαριασμὸν καὶ γενικώτερον νὰ λογοδοτῶσι διὰ πᾶσαν αὐτῶν πρᾶξιν ἐνώπιον **τῶν** δημοσίων ἐλεγκτῶν, λογιστῶν καλουμένων : Ἀριστφ.Ἱππ.259, αὐτ.Σφ.102 **παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα**, Ἀντιφ.146,23, Ἀνδοκ.33,13 **ὁπόσοι ἄρχοντες ἐν μιᾷ γεγένηνται, ὑπεύθυνοί εἰσιν**· || **λογισταὶ ὑπευθύνων χορῶν** οἱ θεαταί, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ ἐλεγκτοὶ καὶ κριταὶ τῆς δραματικῆς παραστάσεως : Εὐπ.Πόλ.30· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀφείλων, **ὑπέχων εὐθύνας** διά τι, ὑπόλογος : Δημ.747, αὐτ.1114 **ὡς προσκλήσεώς ἐστιν ὑπεύθυνος**, αὐτ.610 **σῶμα ὑπεύθυνον ἀδικημάτων** [ἐπὶ δούλων, τὸ σῶμά των εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰς κακὰς αὐτῶν πράξεις, τιμωρεῖται δηλ. τὸ σῶμα δι' αὐτάς], αὐτ.293 **τῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος** [λογιζόμενος ὑπόλογος διὰ τὴν ἄγνοιαν], Λουκ.Ὀρχ.27, -**οἱ ὑπεύθυνοι τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς**· κ. μτ. δοτ. : Λυκοῦργ.166,17 **ὑπεύθυνος κινδύνῳ**, αὐτ.169,8· **3)** νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς **εὐθύνην**, δωσίλογος, ὑπόλογος : **ὑπεύθυνος ἐκδότης - συντάκτης**· **4)** μτ. δοτ. προσ. ἢ πράγμ. ὁ ὑπόλογος, ἐξαρτώμενος ἔκ τινος, ὑπόχρεως, ὑποκείμενος : Δημ.306 **ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί**, **αὐτ.291 διδόναι αὐτὸν ὑπεύθυνον τῇ τύχῃ**, Αἰσχίν.51,3· **5)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τινὸς παρεχόμενος, ὁ περὶ οὗ ἐγγυᾶταί τις : **ὑπεύθυνος δήλωσις.**

ὑπευθυντηρία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀρχιτεκτονικὸς ὅρος σημαίνων τὸ ὑπὸ τὴν εὐθυντηρίαν βλ.λ.· **2)** μέρος οἰκοδομήματος : Ἐπιγρ.Λεβαδείας.

ὑπευθύνως μτγν. κ. νεώτ. μετ' εὐθύνης, ὑπ' εὐθύνην, ὑπολόγως : Πολυβ.3,139.

ὑπευλαβοῦμαι-έομαι μτγν. εὐλαβοῦμαι ὀλίγον τι, φοβοῦμαι κάπως : ΠΔΜάκκ.2,14,18 **ὑπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι' αἱμάτων ποιήσασθαι** (δ.γρ. **ἐπ**-).

ὑπευνῶμαι-άομαι ἐπ. εὐνῶμαι ὑπὸ ἄνδρα, μένω ἔγκυος : Ἡσίοδ.Θ.374 **γείναθ' ὑπευνασθεῖσ' Ὑπερίονος ἐν φιλότητι** (δ.γρ. ὑποδμηθεῖσα)· **2)** μτγν. ἔχω τι ὑποκάτω μου εἰς εὐνὴν ἢ κλίνην, εἶμαι πλαγιασμένος ἐπί τινος ἢ ἐπικάθημαι : Νίκ.Ἀλεξ.294 **ὀρταλὶς νεοσσοῖς ὑπευνηθεῖσα.**

ὑπευρύνω μσν. εὐρύνω ὀλίγον **κατ'** ὀλίγον ἢ ὀλίγον, ἐν χρ. τὸ παθ. : Μέν.Πρ.Ἱστ.ἀπ.432,4 [ἐκδ. Nieb.] **ἀόκνως περινοστεῖν τε καὶ ὑπευρύνεσθαι.**

ὑπευτρεπίζω μτγν. κατὰ μικρὸν ἢ κάπως εὐτρεπίζω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω : Γρηγ.Νύσσ.2,370C **κατασκευὴ τὴν ἀκολουθίαν ὑπευτρεπίζουσα.**

ὑπευφραίνομαι μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον εὐφραίνομαι, χαίρω : Γρηγ.Ναζ.1,834D **τοῖς ἀλλήλων κακοῖς ὑπευφραίνεσθαι.**

ὑπεύχομαι μτγν. κρυφίως καὶ ἐν σιγῇ εὔχομαι, παρακαλῶ : Γρηγ.Ναζ.1,853C, αὐτ.688Β, αὐτ.879Α, αὐτ.853Α **τί οὖν ἀντὶ τούτων ὑπεύξομαί σοι.**

ὑπεφήβαρχος (ὁ) μτγν. **ὁ ὑπαρχηγὸς** τῶν ἐφήβων : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,7,19.

ὑπεφηβαρχῶ-έω Ἐπιγρ. **εἶμαι ὑπεφήβαρχος**, διατελῶ ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν **τῶν ἐφήβων.**

ὑπεφίημι μτγν. ἀφήνω ὑποκάτω, ἀφήνω νὰ πέσῃ πρὸς τὰ κάτω κατά τινος ἐλαφρῶς : Ἀλέξ.Μον. Εὑρ.Σταυρ.19C **μάστιγα κατ' αὐτοῦ ὑπεφιεῖσα.**

ὑπέχθεμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. κρητ. τ. τοῦ **ὑπέκθεμα** βλ.λ. : Ἐπιγρ.Ἀνδονίας.

ὑπεχθέσιμος-ον Ἐπιγρ. κρητ. τ. τοῦ ὑπεκθέσιμος βλ.λ. : Ἐπιγρ.Ἀνδανίας.

ὑπέχω κ. μσν. κ. νεώτ., **μέλλ. ὑφέξω**, ἀόρ. β' ὑπέσχον, ποι. **ὑπέσχεθον**, κρατῶ, θέτω ὑποκάτω, ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, βάζω ἀπὸ κάτω : Ἰλ.Ε 269 **ὑποσχὼν θηλέας ἵππους** [βαλὼν τὰς φορβάδας ὑπὸ τοὺς ἵππους, ἵνα βατευθῶσιν ὑπ' αὐτῶν]· **2)** κρατῶ τι, ἰδίᾳ ἀγγεῖον, ὑποκάτω ἄλλου, ἐξ οὗ χύνεταί τι εἰς αὐτό : Ἡρ.2,151 **περιελόμενος τὴν κυνέην ἐοῦσαν χαλκέην ὑπέσχε τε καὶ**

ἔσπενδε, Ἀριστφ.Ἀχ.1063, αὐτ.Εἰρ.431, αὐτ.908· 3) ὑπέχω χεῖρα ὑποτίθημι τὴν χεῖρα ὅπως δεχθῶ τι : Ἰλ.Η 188 ἢ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς, Μέν.Λευκ.2 ὅστις ὑπέχει χρυσίῳ τὴν χεῖρα, κἂν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται [ἐπὶ ἀνθρώπου φιλαργύρου καὶ ἀπλήστου], Διογενιαν.Παροιμ.3,12 Ἀττικὸς ὑπέχει τὴν χεῖρα ἀποθνῄσκων· ‖ ὑπέχω τὴν χεῖρα δωροδοκοῦμαι, δεκάζομαι : Δημ 421· ‖ ὑπέχω μαστόν ὑποβάλλω τὸ νεογνὸν ὑπὸ τὸν μαστὸν ὅπως θηλάσῃ : Εὐρ.Ἴων 1372 ἡ τεκοῦσά με κρυφαῖα νυμφευθεῖσ' ἀπημπόλα λάθρᾳ καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ‖ ὁμ. ὑπέχω θηλὴν : Πλούτ.Ρωμ.21· ‖ ὑπέχω οὖς παρέχω εὐήκοον οὖς, δίδω προσοχήν, προσέχω : Σιμων.44 ῥημάτων ὑπέχειν οὔας, Πρόκλ. Ὕμν.Ἀθ.52 σὺ δὲ μείλιχον οὔας ὑπέσχες· 4) ὑπέχω ἐμαυτόν ὑποβάλλω ἐμαυτὸν εἴς τινα οὕτως, ὥστε νὰ τελῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, ἀκολουθῶ : Πλάτ.Πολ.399Β τοὐναντίον ἄλλῳ δεομένῳ ἢ διδάσκοντι ἢ μεταπείθοντι ἑαυτὸν ὑπέχοντα, Ξεν.ΚΠ 7,5,44· ‖ ὑπέχω τινί μτ. ἀπαρφ. ὑποβάλλω ἐμαυτόν, παρέχω, δίδω εἴς τινα, ἐπιτρέπω νά . . : Πλάτ.Γοργ.497Β ὑπόσχες Σωκράτει ἐξελέγξαι· 5) παρέχω, δίδωμι, χορηγῶ, προξενῶ : Αἰσχ.ἀπ.196,7, Ἀριστφ.Λυσ.841 καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ· ‖ ὑπέχω τινί τι ἐμποιῶ τι εἴς τινα : Θουκ.7,21 καὶ σφᾶς ἂν τὸ αὐτὸ ὁμοίως τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν· 6) ὑποβαστάζω, ὑποστηρίζω : Ἡρ. 4,72 τῶν δὲ αἱ μὲν πρότεραι ἀψῖδες ὑπέχουσι τοὺς ὤμους τῶν ἵππων· 7) ὑφίσταμαί τι, ὑπόκειμαι εἴς τι : Σοφ.Τρ.1274 χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων τῷ τήνδ' ἄτην ὑπέχοντι, Εὐρ. Ἴων 1038, Ἀριστφ.Θεσμ.196, Θουκ.6,80 τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέξετε, Πλάτ.Πολ.403C, Αἰσχίν.85,23· ‖ ὑπέχω αἰτίαν τινός ὑπόκειμαι εἰς κατηγορίαν διά τι πρᾶγμα : Ἀντιφ.137,18, Πλάτ.Ἀπολ.33Β τούτων . . οὐκ ἂν δικαίως τὴν αἰτίαν ὑπέχοιμι· 8) ἐν δικανικοῖς φρ. ἐν συχν. χρ. ὑπέχω δίκην τινός ἔχω νὰ δώσω λόγον ἐν δικαστηρίῳ περί τινος : Ἡρ.2,118, Σοφ. ΟΤ 552, Εὐρ.Ἑκ.1253, αὐτ.Ὀρ.1649 δίκην ὑπόσχες αἵματος . . Εὐμενίσι, Πλάτ.Νόμ.872C, Δημ.371· ‖ ὑπέχω φόνον τινός ἔχω νὰ δώσω λόγον ἢ ἐξήγησιν τοῦ φόνου τινός : Εὐρ.Ἠλ.1318· ‖ κ. νεώτ. ὑπέχω δίκην ὑπόκειμαι εἰς δίκην, δικάζομαι : Θουκ.3,53 οὐ τοιάνδε δίκην οἰόμενοι ὑφέξειν, Ἰσοκρ.398C ἂν εἰς τὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες τοῖς χρήμασι τὰς δίκας ὑπέχωσι, Δημ. 645 ἐνταῦθα . . κελεύει δίκας ὑπέχειν ὁ νόμος· ‖ ὁμ. κ. κρίσιν ὑπέχω : αὐτ.555· ‖ κ. νεώτ. λόγον ὑπέχω ὑπόκειμαι εἰς λογοδοσίαν, δίδω λόγον, λογοδοτῶ : Πλάτ.Πρωτ.338D ἐμοὶ λόγον ὑπεχέτω, Ξεν.Ἀπομν.4,4,9 οὐδενὶ ἐθέλων ὑπέχειν λόγον, Ἀνδοκ.34,8· ‖ κ. νεώτ. ὑπέχω εὐθύνας - εὐθύνην ὑπόκειμαι εἰς εὐθύνας, εὐθύνην : Λυσ. 9,11 οὔτε γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον· 9) ὑποστηρίζω : Ἀριστλ.Ρητ.1,1,1, αὐτ.Μεταφ.3,6,5, αὐτ.Τοπ. 8,3,1, αὐτ.9,1· 10) μτγν. τὸ μέσ. ὑπέχομαι ὑπισχνοῦμαι : Ἀππ.Μιθρ.16,20, Πολυβ.6,117.

ὑπήβολος-ον Σουΐδ. «ὑπώβολος».

ὑπηγορία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ὑπαγόρευσις, ἀπαρίθμησις : Γρηγ.Νύσσ.1,473C, Γρηγ.Ναζ.1,718Β τῇ τῶν ὀνομάτων ὑπηγορίᾳ, Παλλάδ. ἐν Βί.Ἰω.Χρυσ. 70,) ἀναγνῶναι τὴν ὑπηγορίαν.

ὑπηέριος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν ἀέρα, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν αὐτοῦ, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα, ὁ ἐν τῷ ἀέρι : Ἀπολλ.Ρ 4,1577.

ὑπηθῶ-έω Ἡσ. «διηθῶ, ὑποσακκίζω».

ὑπήκοον (τὸ) μτγν. ναρκωτικόν τι φυτὸν ποῶδες καλούμενον καὶ ἱππόφεως (βοταν. ὑπήκοον τὸ ἐπικλινές) φυόμενον εἰς σιτοφόρους ἀγρούς, ἔχον φύλλα ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ τοῦ πηγάνου, κλῶνας μακροὺς καὶ δύναμιν ναρκωτικὴν ἀναλογοῦσαν πρὸς τὴν τοῦ ὀποῦ τῆς μήκωνος : Διοσκ.4,68.

ὑπήκοος-ον (ἀκοή) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκούων τινός, ὁ δίδων προσοχήν, ὁ προσέχων εἴς τινα : ΑΠ 9,46 Ἄρτεμις ἀμφοτέροισιν ὑπήκοος· 2) μτγν. ἀκροατής, μαθητής· Πολυβ.4,4 «τοὺς μαθητὰς ὀνομάσαις ἂν . . ὑπηκόους, κατηκόους, συνηκόους» : Ἰάμβλ.Πυθ.121· 3) κ. νεώτ. ὁ ὑπακούων εἴς τινα, ὁ ὑποτασσόμενος εἰς αὐτόν, εὐπειθής, ὑπάκοος : Ἡρ.1,102 Πέρσας Μήδων ὑπηκόους ἐποίησεν, αὐτ.4,167, αὐτ.7,111, αὐτ.149, Αἰσχ.Πέρσ.234, αὐτ.242, Θουκ.4,78, αὐτ.6,20, Ἀριστλ.ΗΝικ.1,13,2 ὑπήκοοι τῶν νόμων· κ. μτ. δοτ. : Εὐρ.Ἡρακλ.287, Ἀριστφ.Πλ.146 ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ὑπήκοα, Ξεν.ΚΠ 2,4,22· ‖ ὑπήκοός τινι ὑποχρεωμένος, ὑπόχρεως εἰς παροχήν τινος· πρβλ. ὑποτελής : Θουκ.7,57 ναυσὶ καὶ φόρῳ ὑπήκοοι· ‖ τροφὴ ὑπήκοος τῇ πέψει τροφὴ εὔπεπτος : Πλούτ.Ἠθ.661Β· 4) τὸ ἀρσ. ἰδ. κτ. πληθ. ὑπήκοοι (οἱ) ὡς οὐσ. οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἐξουσίαν χώρας τινός, ὑποτελεῖς : Θουκ.6,22 τῶν τε ὑπηκόων καὶ ἤν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνώμεθα ἢ πεῖσαι ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι, αὐτ.8,2 μάλιστα δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἕτοιμοι ἦσαν· ‖ ἐν Ἀθήναις ἐκαλοῦντο ἰδιαίτατα ὑπήκοοι οἱ ὑποτεταγμένοι σύμμαχοι τῆς πόλεως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς αὐτονόμους : Θουκ.7,57 τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν ὑπήκοοι, οἱ δ' ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι· ‖ ἡ ὑπήκοος ὡς οὐσ. ἡ χώρα ἡ τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός : Δίων Κ 36,19 μήτε ἐν τῇ Ἰταλίᾳ μήτε ἐν τῇ ὑπηκόῳ· ‖ τὸ ὑπήκοον ὡς οὐσ. οἱ ὑπήκοοι, τὸ σύνολον τῶν ὑπηκόων : Θουκ.6,69 τὸ ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων· 5) μτγν. τὸ οὐδ. ὑπήκοον ὡς οὐσ. βλ.λ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ἐπὶ πολιτῶν, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν κράτους τινὸς ἢ ἡγεμόνος, πολίτης · Ὀθωμανὸς - Ἄγγλος ὑπήκοος.

ὑπηκοότης-ητος (ἡ) νεώτ., δημ. -ότητα τὸ νὰ εἶναι τις ὑπήκοος βλ.λ.5), ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπηκόου : ἔχει ὑπηκοότητα Ρουμάνου, - θὰ ἀλλάξω ὑπηκοότητα (θὰ γίνω ὑπήκοος ἄλλου κράτους).

ὑπήλατος-ον (ἐλαύνω) ὁ ἐλαύνων πρὸς τὰ κάτω, ὑπαγωγός, γαστρὸς κινητικός· πρβλ. Ἐρωτιαν.376 «ὑπηλάτῳ· τῷ τὴν κάτω κοιλίαν καθαίροντι· παρὰ τὸ ὑπελαύνειν εἰρημένον» : Ἱππ.Διαίτ. 387, αὐτ.514,1· ‖ τὸ οὐδ. ὑπήλατον ὡς οὐσ. φάρμακον καθαρτικὸν τῆς κοιλίας : Εὐστ.1163,40.

ὑπηλιφής-οῦς-ές (ὑπαλείφω) λεξ. ὁ ἀληλιμμένος κάτωθεν, εἰδ. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἀληλιμμένος διὰ πίσσης, ὁ πισσωμένος· ΕΜ 61,6.

ὑπηλλαγμένως ἐπίρρ. μτγν. ἐξ ὑπαλλαγῆς, ἐναλλάξ, κατὰ τρόπον ἄλλαῖον, μεταβεβλημένον, ἀλλοιώτικα : Ἰω.Χρυσ.9,927D.

ὑπημάτιος-α-ον (ἦμαρ) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τελούμενος, ὁ ἐνωρὶς τὴν πρωΐαν γινόμενος, ὁ ὑπηῷος : Ὀππ.Ἁλ.4,640 τοὺς μὲν ὑπηματίους, τοὺς δ' ἕσπερος εἷλε δαμέντας.

ὑπημύω μτγν., γ' ἑν. ἐπ. παρακ. ὑπεμνήμυκε, κοιλαίνομαι : Κόλουθ.331 ὑπημύουσι παρειαί.

ὑπηνέμιος-ον (ἄνεμος), δωρ. ὑπανέμιος ὁ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, ὁ διὰ τοῦ ἀνέμου : Θεόκρ 5,115 οἱ, τὰ Φιλώνδα σῦκα κατατρώγοντες, ὑπηνέμιοι ποτέονται· 2) μτγν. ὁ ὑπὸ ἀνέμου, ὁ εἰς τὸν ἄνεμον παρασυρόμενος ἢ οἱονεὶ εἰς τὸν ἄνεμον διασκορπιζόμενος : Λουκ.Ὄνειρ.12 τὸν δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον ὑπηνέμιον φέρεσθαι παρασκευάσας· 3) μτγν. ὁ ἄνεμον σημαίνων, προμηνύων : Ἄρατ 839· 4) ὁ πλήρης ἀνέμου, ὁ γεμάτος ἀπὸ ἀέρα· ‖ ὅθ. κ. νεώτ. ὑπηνέμια ᾠά ἄγονα, κλούβια, οὔρια· Ἡσ. «τὰ δίχα τοῦ ὀχευθῆναι γεννώμενα» : Ἀριστφ.ἀπ.237, Πλάτ.Κωμ.Δαίδ.1, Ἀριστλ

Ζl 6,2,10, αὐτ.10,6,2· ‖ **ὑπηνέμιον ᾠόν τὸ παραχθὲν ὑπὸ τῆς Νυκτὸς** μόνης ἄνευ σπορᾶς : Ἀριστφ.Ὄρν.695· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα **ὑπηνέμιον κύημα** ψευδοκύησις, ἀνεμογγόστρι· πρβλ.Πλούτ.Ἠθ.38Ε **λοχεῖαι καὶ ὠδῖνες ὑπηνέμιοι**, αὐτ.ΖΓ 3,1,5,αὐτ.18· ‖ **ὑπηνέμιος παῖς** ὀν. τοῦ Ἡφαίστου ὡς ἀσπόρως τεχθέντος ὑπὸ τῆς Ἥρας : Λουκ.Θυσ.6· **5)** μτγν. μτφ. ὁ μάταιος, κοῦφος, ἄνευ ἀποτελέσματος ἢ ἀσήμαντος : Λουκ.Ἁρμον. **4 πάντα ἐκεῖνα ὑπηνέμια ὀνείρατα**· **6)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ λίαν εὐκίνητος, ἐλαφρὸς τὸ πορεύεσθαι, τὸ μεθίστασθαι : Πλούτ.Σερτ.12 **φυγαῖς ἀπαύστοις ἀνθρώπων ὑπηνεμίων**· ‖ κ. ἐπὶ ποδῶν : Νόνν.8,177 **πούς ὑπηνέμιος** [φτερωτός].

ὑπήνεμος-ον [ἄνεμος] κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, ὁ μὴ προσβαλλόμενος, ὁ προφυλαγμένος ἀπὸ τὸν ἄνεμον, ἀπάνεμος, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ προσήνεμος : Σοφ.Ἀντ.411 **καθήμεθ'. ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι**, Ξεν.Οἰκ.18,7 **ἢν δέ τις, ἔφη, λικμᾷ ἐκ τοῦ ὑπηνέμου ἀρχόμενος;**, Ἀριστλ.Ζl 6,1,6 **ὑπηνέμους ποιεῖν τὰς νεοττεύσεις**, Θεόφρ. ΦΑἴτ.3,6,9, Θεόκρ.22,32 **ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα βαθὺν καὶ ὑπήνεμον ἀκτήν, - ὑπήνεμος λιμήν-ἀκτή - νῆσος**· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑπήνεμος** ὡς οὐσ. ὑπήνεμος τόπος, μέρος προφυλαγμένον ἀπὸ τὸν ἄνεμο, ἀπάνεμο : Ἀριστλ.Ζl 6,14,11· **2)** μτφ. ἤπιος, ἥσυχος, ἐλαφρός : Εὐρ.Κύκλ.44 **οὐ τᾷδ' ὑπήνεμος αὔρα καὶ ποιηρὰ βοτάνα;**· **3)** μτγν. ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος : ΑΠλ.54· **4)** ὁμ. μτγν. ὁ ὑπηνέμιος βλ.λ.4), μηδαμινός, οὐτιδανός, μάταιος : Ἀλκίφρ.2,2 **ὑπήνεμοι δόξαι**, αὐτ.7 **ὑπήνεμοι ἐπιθυμίαι**.

ὑπηνεμοῦμαι-έομαι νεώτ. ναυτ. ἔρχομαι ὑπηνέμως ἀκτῆς ἢ ἄλλου πλοίου, σοβεντάρω.

ὑπηνέμως ἐπίρρ. νεώτ. ἐν προφυλάξει, μὲ προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἀνέμου.

ὑπήνη [ἡ] κ. νεώτ. τὸ ὑπὸ τὴν ῥῖνα μέρος τοῦ προσώπου, τὸ ἄνω χεῖλος, ὅθ. ἡ τοῦ ἄνω χείλους τρίχωσις, αἱ ὑπὲρ τὸ ἄνω χεῖλος πρῶται φυόμεναι τρίχες, ὁ μύσταξ, κατ' ἀντιδιαστολὴν ἀπὸ τὰς τοῦ πώγωνος : Εὔβουλ.Στεφανόπ.7, Ἀριστλ.Ζl 3,11, 13 **καὶ τὴν ὑπήνην καὶ τὸ γένειον δασὺ ἔχειν**, Φώτ., Σουΐδ.· **2)** γεν. πώγων, γενειάς : Αἰσχ.ἀπ. 30, Ἀριστφ.Σφ.476 **τὴν ὑπήνην ἄκουρον τρέφειν**, αὐτ.Ἱππ.1286, αὐτ.Λυσ.1072 **οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας χωροῦσ'**· ‖ **ἄναξ ὑπήνης** κωμ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἔχοντος μακρὰν γενειάδα : Πλάτ.Κωμ. Πρέσβ.4· **3)** νεώτ.ναυτ. ἅλυσις ἢ σχοινίον ἐντεινόμενον ἀπὸ τῆς στείρας καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ προβόλου, μουστάκι.

ὑπηνήτης (ὁ), θηλ. **ὑπηνῆτις**-ιδος [Ἀν.Βοασσ.4, 431], δωρ. **ὑπηνήτας** ὁ ἄρτι γενειῶν, ἐκεῖνος ποὺ ἀρχίζει νὰ βγάζῃ γένεια : Ἰλ.Ω 348, Ὀδ.Κ 279 **νεανίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς, πρῶτον ὑπηνήτῃ**, Πλάτ. Πρωτ.309Β **χαριεστάτην ἥβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου**, Λουκ.Θυσ.11· **2)** μτγν. γεν. ὁ πωγωνοφόρος : Ἀγαθ.ΑΠ 6,32 **κνακὸν ὑπηνήταν . . τράγον.**

ὑπηνόβιος-ον ὁ μεθ' ὑπήνης ζῶν, ὁ καθ' ὅλον τὸν βίον γενειάζων, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τρέφων πώγωνα, γένειον : Πλάτ.Κωμ.Πρέσβ.2 **τὸν ὑπηνόβιον σπαρτιοχαίτην.**

ὑπηοῖος-η-ον [ἠώς] ἐπ. ὁ ὑπὸ τὴν ἕω, ὑπὸ τὴν ἠῶ, ὑπὸ τὸν ὄρθρον, ὀρθρινός, ἑωθινός, αὐγινός : Ἰλ.Θ 530 **πρωὶ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες**, αὐτ.Σ 277, Ὀδ.Δ 656, αὐτ.Ρ 25 **στίβη ὑπηοίη** [πρωϊνὴ πάχνη, παγωνιά].

ὑπήρατος Ἡσ. «λογομάχος ὑπέρλαμπρος».

ὑπηρέμα ἐπίρρ., μτγν. ὀλίγον τι ἡσύχως, ὀλίγον ἤρεμα : Διον.Περ.1122 **ἀμέθυστον ὑπηρέμα πορφυρέουσαν** [δ. ἀνάγν. ὑπ' ἠρέμα].

ὑπηρεσία (ἡ) κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. **ὑπερεσία** ἡ τῶν ὑπηρετῶν, τῶν κωπηλατῶν κ. συνεκδ. ἡ τῶν ναυτῶν ἐργασία· ὅθ.κτ.πληθ. αἱ ὑπηρεσίαι ὡς συγκεκριμένον, τὸ σύνολον τῶν ἐρετῶν καὶ ναυτῶν, τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου : Θουκ.8,1 **ναῦς οὐχ ὁρῶντες . . οὐδ' ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν ἀνέλπιστοι ἦσαν . . σωθήσεσθαι**· ‖ σπαν. κτ. ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ κυβερνῆται : αὐτ.1,143· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ θρανῖται : αὐτ.6,31· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ πλήρωμα ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἐπιβαινόντων πλοίου: Λυσ.162,26· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ ἐπιβάται : Δημ.1214, Λυσ.21,10 **παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον**· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ ναῦται : Δημ.1209· ‖ κ. πρὸς τὸ ἐρέται : αὐτ.1216· **2)** γεν. πᾶσα βαρεῖα διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ τοῦ ὅλου σώματος γινομένη ἐπίπονος ἐργασία, ἔργον, δουλειά : Δημ. 1458 **τέχναι καὶ γοητεῖαι καὶ ὅλως ὑπηρεσίαι τινές**· **3)** κ. νεώτ. πᾶσα ἐξυπηρετικὴ ἐργασία, πᾶσα ἐξυπηρέτησις, θεραπεία, περιποίησις, ἐκδούλευσις : Ἀριστφ.Σφ.602 **ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες καὶ ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν**, Πλάτ.Νόμ. 961Ε **ἰατρικὴ ὑπηρεσία**, αὐτ 717C, αὐτ.Ἀπολ.30Α, αὐτ.Εὐθφρ.14D **τίς αὕτη ἡ ὑπηρεσία ἐστὶ τοῖς θεοῖς;**, αὐτ.Νόμ.729D, Ἀριστλ.ΗΝικ.8,6,3, αὐτ.Πολιτ.1,13,2, αὐτ.Νεότ.2,2, αὐτ.ΖΜ 4,9,6,-**παρέσχεν εἰς τοὺς πάσχοντας πολυτίμους ὑπηρεσίας,-ἔχει τάξει ἑαυτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος**· **4)** ἐν Ἀθήναις πᾶσα δημοσία ἐργασία, λειτουργία, πᾶν δημόσιον ὑπούργημα διαφέρον τῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον ἐμισθοδοτεῖτο : Πλάτ.Νόμ.956Ε **ὑπηρεσιῶν ἑκάσταις τῶν ἀρχῶν καταστάσεις**· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἐργασία ἀνατεθειμένη εἴς τινα, ἰδίᾳ εἰς στρατιωτικόν, δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἢ καὶ ὑπηρέτην, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς : **ἀνέλαβε ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν, - ἀπαγορεύεται ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τοῦ γραφείου κατὰ τὰς ὥρας τῆς ὑπηρεσίας, - ἐκτελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν του εὐσυνειδήτως**· ‖ φρ. **εἶμαι τῆς ὑπηρεσίας** ἔχω σειρὰν ἐκτελέσεως ὑπηρεσίας τινός, ἐν ᾗ γίνεται διαδοχικὴ ἐναλλαγὴ προσώπων καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα· ‖ ὁμ. **ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας λόχου - τάγματος - συντάγματος** ἀξιωματικὸς ἔχων ὡς ἔργον τὴν καθ' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἐποπτείαν ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτὸς τῶν ἀσκήσεων καὶ τῆς θεωρίας διεξαγομένης ἐργασίας· ‖ ὁμ. **δεκανεὺς - λοχίας ὑπηρεσίας**· ‖ **ἄρνησις ὑπηρεσίας** τὸ ν' ἀρνῆται τις νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἐκ τῶν κανονισμῶν ἐπιτεταγμένα εἰς αὐτὸν ὑπηρεσιακὰ καθήκοντα· **6)** νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν λειτουργιῶν κράτους τινὸς ἢ ἄλλης ὀργανώσεως ἢ τὸ ἐπὶ μέρους σύνολον τοιούτων λειτουργιῶν ὡρισμένου κλάδου : **ἡ δημοσία - ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, - οἱ ὑπάλληλοι τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, - ὑπηρεσία διώξεως λαθρεμπορίου, - αἱ διοικητικαὶ - οἰκονομικαὶ ὑπηρεσίαι**· **7)** ὁμ. ἡ ἐνεργὸς κατάστασις ὑπαλλήλου, ὡς καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀνήκει τις εἴς τινα κλάδον : **ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, - ἔχει 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν**· **8)** κτ. πληθ., νεώτ. καθ' ἑνικ. ἡ τάξις, τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετῶν, τῶν θεραπόντων, τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν : Πλάτ.Ἐπιστ.350Α **οἱ τῶν ὑπηρεσιῶν ὄντες Ἀθήνηθεν, - τὴν Κυριακὴν ὅλη ἡ ὑπηρεσία ἔχει ἔξοδον**· **9)** νεώτ. κ. δημ. ὑπηρέτης ἢ ὑπηρέτρια : **ἔχουμε μείνει χωρὶς ὑπηρεσία.**

ὑπηρεσιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν βλ.λ.5) : **ὑπηρεσιακὸν ἔγγραφον, - ὑπηρεσιακὸν ὄχημα**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ προσηλωμένος εἰς τὴν ἀκριβῆ, τὴν κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας.

ὑπηρέσιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑπόστρωμα ἢ προσκεφάλαιον τιθέμενον ἐπὶ τῶν ἑδωλίων τῶν πλοίων, ἐφ' οὗ ἐκαθέζετο ὁ ἐρέτης : Θουκ.2,93 **ἐδόκει δὲ λαβόντα τῶν ναυτῶν ἕκαστον τὴν κώπην καὶ**

τὸ ὑπηρέσιον . . πεζῇ ἰέναι, Ἰσοκρ.169Α, Πλούτ. Θεμ.4 εἰς ὑπηρέσιον καὶ κώπην συνέστειλε τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον· || νεώτ. κάλυμμα τῶν ἐδωλίων λέμβου· **2)** μτγν. ὑπόστρωμα ἡ σάγμα πρὸς ἱππασίαν: Διόδ.Σ 20,4 τοῖς ἱππεῦσι διακελευόμενος ἔχων μεθ' ἑαυτῶν . . ὑπηρέσιον καὶ χαλινόν· **3)** ὁ μισθὸς τοῦ ἐρέτου, τοῦ κωπηλάτου· Φώτ.625,16 «ὑπηρέσιον· ὁ διδόμενος μισθὸς τοῖς ὑπηρετοῦσι, τοῖς στρατευομένοις καὶ ἐρέσσουσι καὶ δουλεύουσιν· τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τοῦ ὑπηρετεῖν κληθέντος» : ΑΒ 312,27· **4)** μτγν. ὑπηρετικὸν πλοῖον : Στράβ.2,1,23 ὃ ποιοῦσι συμπίπτοντες εἰς ἓν ὅ τε Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης, ὑπηρεσίῳ παραπλήσιαν· **5)** Σουΐδ. «ὑπηρέσιον, τὸ παρ' ἡμῖν, ᾧ χρώμεθα εἰς ἀπόπατον».

ὑπηρετεία (ἡ) ἡ ἐπιμελητεία : Ἐπιγρ.Δαμασκοῦ.

ὑπηρέτημα-ατος (τὸ) ἡ γενομένη, ἡ προσφερθεῖσα ἢ ἡ προσφερομένη, ζητουμένη ὑπηρεσία : Σοφ.Ἠλ.1358 ἥδιστον δ' ἔχων ποδῶν ὑπηρέτημα, Ἀντιφ.1,15, Πλάτ.Ἀλκ.1,106Β.

ὑπηρέτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. -έτρια κ. ὑπηρέτις-ιδος, δημ. κ. ὑπερέτης-έτρια ἡ -έτρα, ὁ ὑπὸ ἄλλον ἐρέτην κωπηλάτης,ὁ ὑπηρετῶν ἐν πλοίῳ,κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ναύτης καὶ ἐρέτης, ὅθ. γεν. ὁ ὑπό τινα, ὁ διατελῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζόμενος, θεράπων, βοηθός, διάκονος : Ἡρ.3,63 κότερα αὐτός τοι Σμέρδις φαινόμενος ἐς ὄψιν ἐνετέλλετο ταῦτα ἢ τῶν τις ἐκείνου ὑπηρετέων, αὐτ.5,111, Πλάτ.Πολιτ.289C, αὐτ.Πολ. 552Β, αὐτ.Νόμ.720Α, αὐτ.873Β, Δημ.690 ἡ πόλις εἰς ὑπηρέτου σχῆμα . . προελήλυθε· σπάν. μτ. δοτ. : Πλάτ.Νόμ.773Ε ὑπηρέτης τῷ θεῷ, αὐτ. 715C, Ἀριστλ.Πολιτ.3,16,4· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Εὐρ.Τρῳ.426 οἱ περὶ τυράννους . . ὑπηρέται· κ. μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ξεν.Ἀν.1,9,18 ὑπηρέτης ἔργου· || π.Ἀττ. κεῖται εἰς δήλωσιν παντὸς εἴδους ὑπηρετικῆς σχέσεως, ὡς ὁ Ἑρμῆς καλεῖται ὑπηρέτης θεῶν : Αἰσχ.Πρ.954, αὐτ.983· || ὁμ. οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν καλοῦνται Φοίβου ὑπηρέται : Σοφ ΟΤ 712· || ὁ Νεοπτόλεμος ὀμ. ὑπηρέτης τοῦ Ὀδυσσέως : αὐτ.Φιλ.53· || ὁ αὐλὸς ὑπηρέτης τοῦ χοροῦ : Πρατίν.1,9· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐκτελῶν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν ἐν οἴκῳ ἢ καταστήματι, θεράπων, δοῦλος : μοῦ ἔφυγε ὁ ὑπηρέτης μου, - δημόσιος ὑπηρέτης (κατωτέρας βαθμίδας δημόσιος ὑπάλληλος)· **3)** εἰδ. ἐν Ἀθήναις, ὁ δοῦλος ὁ παρακολουθῶν ἕκαστον ὁπλίτην εἰς τὰς ἐκστρατείας καὶ φέρων τὰς ἀποσκευὰς αὐτοῦ, τὰς τροφάς καὶ τὴν ἀσπίδα του, σκευοφόρος (σπαν. οὗτος ἦτο ἐλαφρῶς ὡπλισμένος ὡς σφενδονήτης ἢ τοξότης· πρβλ.Ἀριστφ. Ὀρν.1186) : Θουκ.3,17 αὐτῷ γὰρ καὶ ὑπηρέτῃ δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας· **4)** ὁ τῶν ἕνδεκα ὑπηρέτης ὁ βοηθὸς τῶν ἕνδεκα, ὁ ὑπηρετῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τῶν πολιτικῶν καταδίκων : Πλάτ.Φαιδ.116Β, Ξεν.Ἑλλ.2,3,54 ἐκεῖνοι δὲ (οἱ ἕνδεκα) εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, αὐτ.4,8· **5)** π.Ξεν. ὑπηρέται καλοῦνται ἀξιωματικοί τινες ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ τελοῦντες καὶ ὡς ὑπασπισταὶ καὶ βοηθοὶ αὐτοῦ ἐνεργοῦντες : Ξεν.ΚΠ 2,4,4 ἔπεμψε δὲ καὶ ὑπηρέτας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυιᾶς, αὐτ.6,2,13· **6)** νεώτ. στρατ. ὁ διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τοῦ πυροβόλου ἢ πολυβόλου τεταγμένος στρατιώτης· **7)** μσν. ἐκκλ. ὁ ὑποδιάκονος, ὑπηρέτης τῶν ἐπισκόπων, τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων : Ζωναρ. εἰς Καν.21 Λαοδ.346.

ὑπηρέτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ὑπηρετεῖν, ὑπηρεσία : Ἀριστλ.Ρητ.2,6,13 ὅσα εἰς ὑπηρετήσεις ἢ σώματος ἢ ἔργων αἰσχρῶν· **2)** νεώτ. στρατ. τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν, ἃς ἐκτελοῦσιν οἱ χειριζόμενοι τὸ πυροβόλον ἢ ὁπλοπολυβόλον ἄνδρες.

ὑπηρετικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπηρέτην ἢ ὑπηρέτας : Πλάτ. Πολιτ.290C ἐν ὑπηρετικῇ μοίρᾳ τινί, Ξεν.ΚΠ 2,1,18 καταμενέτω ἐν τοῖς ὑπηρετικοῖς ὅπλοις (τῶν μισθοφόρων στρατιωτῶν), - ὑπηρετικὸν προσωπικόν· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων εἰς ὑπηρεσίαν, ὁ πρόθυμος εἰς παροχὴν ὑπηρεσιῶν, ἐκδουλεύσεων, ἐξυπηρετικός : Πλάτ.Νόμ.942Ε τὸ μὲν ὑπηρετικώτατον . . τῷ σώματι, τὸ δὲ ἀρχικώτατον, Ἀριστλ.Πολιτ.4,15,3· || ἡ ὑπηρετικὴ ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἐξυπηρετεῖν : Πλάτ.Εὐθφρ.13D ἡ ἰατροῖς ὑπηρετικὴ εἰς τίνος ἔργου ἀπεργασίαν· **3)** ὠφέλιμος : Ἀριστλ.ΖΜ 2,7,6 ταῖς τῆς φυχῆς ἔργοις ὑπηρετικώτατον . . τὸ θερμόν ἐστιν· **4)** ὁ ὑποτελής, ὑπεξούσιος, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀρχικός : αὐτ. Πολιτ.1,13,9· **5)** νεώτ. ὁ ἰδιάζων εἰς ὑπηρέτην, δουλοπρεπής, δουλόφρων· **6)** ὑπηρετικὸς κέλης μικρὸν ἀκάτιον χρησιμεῦον εἰς ὑπηρεσίας μεγαλυτέρου πλοίου : Ξεν.Ἑλλ.1,6,36 τῷ δ' Ἐτεονίκῳ ὁ ὑπηρετικὸς κέλης πάντα ἐξήγγειλε· || κ.νεώτ. τὸ ὑπηρετικὸν (πλοῖον) ὡς οὐσ. πλοῖον οὐχὶ πολεμικὸν προωρισμένον δι' ὑπηρεσίαν, ἰδίᾳ ἀγγελιῶν, ἀγγελιαφόρον, πρόσκοπος : Δημ.1220 ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον, αὐτ.262, Αἰσχίν.37,31.

ὑπηρετικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπηρετικόν, ἐξυπηρετικόν.

ὑπηρέτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ.1), ὑπηρέτρια : Εὐρ.ΙΑ 322 τὴν δ' ὁρᾷς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτιν ;, Συνέσ.138 ὄψις καὶ ἀκοὴ . . αἰσθήσεως ὄργανα τῆς κοινῆς καὶ ὑπηρέτιδες· **2)** ὑπηρέτιδες (νῆες) ὡς οὐσ. τὰ ὑπηρετικὰ πλοῖα τοῦ ἀθηναϊκοῦ στόλου, ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.204.

ὑπηρετομεσίτης (ὁ) νεώτ., θηλ. -ίτρια, ὁ μεσίτης ὁ ἐπ' ἰδίᾳ ἀμοιβῇ προμηθεύων ὑπηρέτας καὶ ὑπηρετρίας εἰς οἰκίας.

ὑπηρέτρια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. ὑπερέτρια κ. -έτρα θηλ. τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ.1), ἡ ἐξυπηρετοῦσα εἴς τι, συνεργός, βοηθός : Μοσχί.Ἰατρ.Γυν. Παθ.51,52 αἱ δὲ ἐκ πλαγίου ὑπηρέτιδες· **2)** νεώτ. κ. δημ. θηλ. τοῦ ὑπηρέτις βλ.λ.2), δούλα.

ὑπηρετῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ὑπερετῶ κ. (ὑ)περετάω, ἀόρ. ὑπηρέτησα, δημ. ὑπερέτησα, ὑπερσ. ὑπηρετήκειν (Ξεν.Ἑλλ.3,3,9), παθ. ἀόρ. ὑπηρετήθην, μτχ. παθ. παρακ. ὑπηρετημένος, εἶμαι ὑπηρέτης βλ.λ.1), ἐργάζομαι ἐν πλοίοις, ἐκτελῶ ἔργον κωπηλάτου : Αἰλ.ΖΙ 13,2· κ. παθ. : Διόδ.Σ 2,55 πλοῖον ὑπὸ δύο ἀνθρώπων ὑπηρετεῖσθαι δυνάμενον· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐργάζομαι ὡς ὑπηρέτης, ἐκτελῶ ἰδ. χειρωνακτικὰς ἐργασίας, ἐργάζομαι ὑπέρ τινος, δουλεύω : Σοφ.Ἠλ.996 αὐτή θ' ὁπλίζει κἀμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς ;, αὐτ.Φιλ.990, Ξεν. Ἱέρ.1,38 τοὺς διὰ φόβον ὑπηρετοῦντας· || κ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄρχω : Ἀριστφ.Σφ.518· **3)** μτ. δοτ. προσφέρω ὑπηρεσίαν, ἐξυπηρέτησιν, ἐκδούλευσιν εἴς τινα : Σοφ.Ἠλ.1306 οὐ γὰρ ἂν καλῶς ὑπηρετοίην τῷ παρόντι δαίμονι, Εὐρ.Φοίν.1708· **4)** μτ. δοτ. βοηθῶ, παρέχω βοήθειαν : Ἡρ.8,41 ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν, Σοφ.ΟΚ 283, Πλάτ. Νόμ.914Α· || μτ. δοτ. κ. αἰτ. βοηθῶ τινα εἴς τι : Σοφ.Φιλ.1024, Ἀριστφ.Πλ.979, Πλάτ.Συμπ.196C, Ξεν.ΚΠ 5,1,20, Δημ.1356· **5)** ὑπηρετῶ τοῖς τρόποις χαρίζομαί τινι, συναινῶ, συγκατανεύω, περιποιοῦμαι χαριζόμενος εἰς τοὺς τρόπους τινός : Ἀριστφ.Βάτρ.1432 ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν· **6)** ὑπηρετῶ τῷ λόγῳ ὑποστηρίζω, συνηγορῶ : Εὐρ.Μήδ.588 καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῷ δ' ὑπηρέτεις λόγῳ· **7)** ἀπολ. εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τινός, εἶμαι ὑποτεταγμένος, ἀντίθ. πρὸς τὸ προστάττω : Σοφ.Φιλ.15 ἀλλ' ἔργον σὸν

τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν, Πλάτ.Πολ.467A, 'Αριστλ.Τοπ. 5,1,6, αὐτ.Μετοφ.1,2,7· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : αὐτ.Πολιτ.3,4,12· || τὸ παθ. ἐκτελοῦμαι ὡς ὑπηρεσία : 'Ηρ.4,139 τὰ ἀπ' ἡμέων εἰς ὑμέας ὑπηρετέεται, αὐτ.1,108, Ξεν.'Ελλ.5,2,34, 'Ισόκρ.39Β, 'Αριστλ.ΗΕὐδ.7,10,17· **3**) νεώτ. ἐκτελῶ δημοσίαν ἢ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν : ὑπηρετεῖ **εἰς τὸ Ιον σύνταγμα - εἰς τὴν 'Εμπορικὴν Σχολήν.**

ὑπήτριον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὸ ἦτρον μέρος τοῦ σώματος, ὑπογάστριον : Θεόπομπ.Κωμ.Σειρ.1 **θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια· 2**) οὖθαρ, μαστός : 'Αθήν.9,399D.

ὑπήχησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ὑπηχεῖν, ἀπήχησις, ἀντήχησις : Γρηγ.Νύσσ.2,890C, 'Ιω.Χρυσ.5,379Β **ἀπὸ τοῦ στίχου τῆς ὑπηχήσεως.**

ὑπηχῶ-έω ἠχῶ εἰς ἀπάντησιν, ἀντηχῶ, ἀποκρίνομαι : 'Ησίοδ.Θ 835 **ὑπὸ δ' ἤχεεν οὔρεα μακρά,** Εὐρ.'Ικ.710 **ἔρρηξε δ' αὐδὴν ὥσθ' ὑπηχῆσαι χθόνα,** Φερεκρ.'Αγρ.1· || κ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Πλούτ. 'Ηθ.64D **σαθρὸν καὶ ἀγεννὲς ὑπηχεῖν,** Λουκ.'Ενάλ. Δ 1,4· **2**) ἠχῶ ἠρέμα, ἐλαφρῶς, ἀποδίδω ἦχον ἤρεμον : Πλάτ.Φαῖδρ.230C **τὸ εὔπνουν τοῦ τόπου . . θερινὸν ὑπηχεῖ τῷ τεττίγων χορῷ·** || κ. ἐπὶ μουσικῶν χορδῶν : 'Αριστλ.Πρ.19,42,1.

ὑπήφος-α-ον (ἠώς) ποι. ὁ ὑπηοῖος βλ.λ. : 'Απολλ.Ρ 4,841, Κόϊντ.4,111.

ὑπίατρος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς ὑγειονομικοῦ ἀξιωματικοῦ **ἐν τῷ στρατῷ** καὶ τῷ ναυτικῷ μεταξὺ τοῦ ἀνθυπιάτρου καὶ τοῦ ἰατροῦ.

ὑποδιόμορφος-ον νεώτ. γεωλ. ἐπὶ πετρωμάτων, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὰ κρυσταλλικὰ κοκκώδη συστατικὰ περατοῦνται **ἐν** μέρει μόνον **εἰς ἰδίας** κρυσταλλικὰς **ἐπιφανείας.**

ὑπίημι ἰων. τ. τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπικμος-ον μσν. ὁ ὀλίγον **ἰκμαλέος, ὑγρός :** Πολλδ.Λαυσ.926D **τόπος ὕπικμος.**

ὑπικτερικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐλαφρῶς ἰκτερικός.

ὑπίλαρχος (ὁ) **νεώτ.** βαθμὸς **ὑπολοχαγοῦ βλ.λ.** τοῦ ἱππικοῦ.

ὑπίλλω, ποι. ἀόρ. **α' ὑπίλα** (Εὐρ.ἀπ.544), παθ. ἀόρ. **ὑπιλλήθην** ('Ιππ.π.Γαλ. ἐν 'Ιππ.Γλωσσ.'Εξηγ. 582Ι, ὑποστρέφω, σύρω ὑποκάτω, συμμαζεύω, περιμαζεύω, κουλουριάζω, ζαρώνω πρὸς τὰ κάτω : Εὐρ.ἀπ.544 **οὐρὰν ὑπίλλει ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν καθέζετο** (διόρθ. : δ' ὑπίλασ'[ε]· **2**) μτφ. **ἐν** φρ. **ὑπίλλω** στόμα συστέλλω **τὸ** στόμα καὶ σιωπῶ, δὲν τολμῶ νὰ ἐκφράσω τὸ αἴσθημά μου, κατέχω, καταστέλλω, ἀποκρύπτω αὐτό : Σοφ.'Αντ. 599 ὁρῶσι χ' οὗτοι, σοὶ **δ' ὑπίλλουσι στόμα,** Εὐστ.Πον.156,10 **μωκωμένους, εἰ καὶ τὸ στόμα κατὰ τὸν εἰπόντα ὑπίλλουσι.**

ὕπισθα ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ ὄπισθεν **βλ.λ.**

ὑπίστημι ἰων. τ. τοῦ ὑφίστημι βλ.λ.

ὑπισχνοῦμαι-έομαι κ. μσν. κ. νεώτ., **ἐνεργ. ὑπισχνῶ-έω** (μ. ἐν Αἰσώπ.Μῦθ.205), μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὑπόσχομαι** (Δουκ.'Ιστ.Βυζ.96Α), ἐπ., ἰων. κ. ποι. **ὑπίσχομαι** ('Ιλ.Κ 40, αὐτ.Ζ 93, αὐτ.274, Αἰσχ. Εὐμ.804, 'Αριστφ.ἀπ.516), γ' πληθ. παρατ. **ὑπίσχοντο** ('Ηρ.7,168) κ. γ' ἑν. **ὑπισχνέετο** (αὐτ.8,109), προστ. β' ἑν. **ὑπισχνοῦ** (Εὐρ. ἐν 'Αριστφ.Σφ.750), ἰων. μτχ. **ὑπισχνεύμενος** ('Ηρ.2,152), μέλλ. **ὑποσχήσομαι** (Δημ.445), ἀόρ. β' **ὑπεσχόμην** ('Οδ.Ω 335), παρακ. **ὑπέσχημαι** (Θουκ.8,48, Ξεν.Οἰκ.3,11), ὑπερσ. **ὑπεσχήμην** (Δημ.378), β' ἑν. προστ. παθ. ἀορ. **ὑποσχέθητι** (Πλάτ.Φαῖδρ.235D), ὑπέχομαι, κροτῶ, βάλλω ἐμαυτὸν ὑπό τι, δθ. συνεκδ. ἀναλαμβάνω τι, ἀποδέχομαι νὰ πράξω, ὑπόσχομαι, δίδω ὑπόσχεσιν, τάζω : 'Ιλ.Ζ 115 **ὑποσχέσθαι θ' ἑκατόμβας,** αὐτ.Ι 263 **ὅσσα τοι . . ὑπέσχετο δῶρα,** αὐτ.Μ 236, 'Ηρ.5,30 **ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον,** αὐτ.4,158, **αὐτ.9,120, αὐτ.7,168, αὐτ.8,106,** Θουκ.8,48, Ξεν.Οἰκ. 3,1, Δημ.626, 'Ιώσ.ΑΙ 69,35, 'Αππ.'Εμφ.Πολ.1,121, αὐτ. 2,13· || συχν. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. : 'Ιλ.Ν 368 **ὑπὸ δ' ἔσχετο, καὶ κατένευσεν, δωσέμεναι,** αὐτ.Χ 114, αὐτ.Ζ 93 **καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν,** Σοφ.Φιλ.615, Εὐρ.Τρῳ.930 **Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη δώσειν ὑπέσχετ',** Ξεν.ΚΠ 6,2,3· || σπαν. μτ. ἀπαρφ. ἀ. χρόν. ἔχοντος σημ. μέλλοντος : 'Ιλ.Β 112 **ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν "Ιλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·** || κ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ. : Ξεν.'Αν.1,2,2 **ὑποσχόμενος αὐτοῖς . . μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε,** Δημ. 1044· || συχν. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : 'Ηρ.2,152· || κ. μεθ' ἁπλῆς δοτ. : **αὐτ.2,91 ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ·** || κ. ἀπολ. : **αὐτ.9,109 ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε,** αὐτ.5,51, 'Αντιφ.113,10 **ἠρώτα αὐτὴν εἰ ἐθελήσει διακονῆσαί οἱ, καὶ ἣ ὑπέσχετο τάχιστα,** Μηναῖ.3,3 Συνξ.'Αγ.Εὐτροπίου κ. ἀ. **τὰ μὲν ὑπισχνουμένου, τὰ δὲ καὶ διδόντος· 2**) μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. ἐπαγγέλλομαι, βεβαιῶ ὅτι . . : 'Ηρ.7,104 ὑπίσχομαι **οἷός τε εἶναι μάχεσθαι,** Πλάτ.Σοφ.234C.

ὑπίσχομαι ἐπ. κ. ἰων. τ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑπίχνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ ἴχνος, ὑπὸ τὸν πόδα, ἐν τῷ πέλματι : Κόϊντ.9,383 **ὡς τοῦ ὑπίχνιον ἕλκος ἀέξετο,** Γρηγ.Νύσσ.1,539D.

ὑπιωγαί (αἱ) 'Ησ. «ὑπαγωγαί, ὑποδρομοὶ **τῆς πέτρας** διὰ σκέπην, σκεπηνὰ **μέρη».**

ὑπιώνιος-ον ἐπὶ τόνου μουσικοῦ, ὁ βαρύτερος, χαμηλότερος τοῦ ἰωνίου, δθ. **τὰ ὑπιώνια** ὡς οὐσ. εἶδός τι μουσικοῦ τόνου τῆς ἑλλ. μουσικῆς : ΑΒ 15.

ὑπναλγία (ἡ) νεώτ. **ἰατρ.** νευραλγία, ἄλγος γινόμενον αἰσθητὸν μόνον **κατὰ** τὴν διάρκειαν τοῦ ὕπνου καὶ παῦον **εὐθὺς ὡς** ἀφυπνισθῇ **ὁ πάσχων.**

ὑπναλέος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπνηλός, ὑπνηρός, ὁ ἐπίφορος εἰς ὕπνον, ὁ **εὐκόλως ὑπὸ** τοῦ ὕπνου καταλαμβανόμενος, **νυσταλέος, ὑπνιάρης :** Νικ.Θηρ.160, αὐτ.'Αλεξ.85· || νεώτ. κ. ὁ ἀγαπῶν τὸν ὕπνον, ὁ πολὺ κοιμώμενος, ὑπναρᾶς· **2**) ἐνεργ. ὁ ἐπιφέρων ὕπνον, ὑπνωτικός : Ρουφ.ΑΠ 5,46 **ἔκλυτος ὑπναλέῳ γυῖα κέκμηκα κόπῳ,** Μακηδ.ΑΠ 5,242,7.

ὑπνάλη (ἡ) νεώτ. φαρμ. **σκεύασμά** τι **ἐκ** χλωράλης καὶ ἀντιπυρίνης, ὑπνωτικὸν καὶ ἀντινευραλγικόν.

ὑπναπάτης (ὁ) μτγν. ποι. ὁ ἐξαπατῶν ἢ **ὁ** τέρπων ἐν τῷ ὕπνῳ ἢ ὁ δι' ἀπάτης ἀφαιρῶν τὸν ὕπνον : Μελέαγρ.ΑΠ 5,196 **ναὶ μυρόπνουν Δημοῦς χρῶτα τὸν ὑπναπάτην.**

ὑπναρᾶς (ὁ) δημ., θηλ. **ὑπναροῦ,** ὁ ἐπίφορος εἰς ὕπνον, ὁ ὑπναλέος ἢ ὁ ἀγαπῶν τὸν ὕπνον, ὁ πολὺ κοιμώμενος.

ὑπνηλία (ἡ) μσν. **κ. νεώτ.** ῥοπή, τάσις πρὸς ὕπνον, φυσιολογικὴ ἢ παθολογικὴ νύστα : Νεῖλ.'Επιστ. 131, - **κατέχεται ὑπὸ διαρκοῦς ὑπνηλίας· 2**) νεώτ. κατάστασίς τις μεταξὺ ἐγρηγόρσεως καὶ ὕπνου.

ὑπνηλός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπνηρός, ὑπναλέος : Διογ.Λ 6,77· **2**) μτγν. ὁ πρὸς ὕπνον ὅμοιος : Φιλόστρ.819 **ὑπνηλὸς ὁ θάνατος ἐντρέχει.**

ὑπνηλῶς ἐπίρρ. μσν. κ. **νεώτ.** κατὰ τρόπον ὑπνηλόν, ὑπναλέον, νυσταγμένα· **2**) μσν. κατὰ τρόπον ὅμοιον, ὁμοίως πρὸς ὕπνον : Φιλοστόργ. 'Εκκλ.'Ιστ.2,3.

ὑπνηρός-ά-όν ὁ ὑπὸ τοῦ ὕπνου κατεχόμενος, ὑπναλέος, ὑπνηλός· || τὸ **ὑπνηρὸν** ὡς οὐσ. ὑπνώδης διάθεσις, ὑπνηλία βλ.λ.ΙΙ : 'Ιππ.'Αέρ.295.

ὑπνητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὕπνον, **ὁ** ἔχων τάσιν πρὸς ὕπνον, ὑπναρᾶς : Θεόφρ.π.'Αθήν.1,3(F (πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ **ὑπνωτικός**)

ὑπνιάζω δημ. ἀποκοιμίζω.

ὑπνιακός-ή-όν 'Ησ. «ὑπνικός».

ὑπνιάρης (ὁ) δημ., θηλ. -άρα, ὑπνηλός, ὑπναρᾶς.

ὑπνίδιος-α-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπνηρός : Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 7,198 **ὑπνιδίῳ πατάγῳ.**

ὑπνίζω (ὕπνος) μτγν. βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, κοιμίζω, ἀποκοιμίζω : Φρύν. ἐν ΑΒ 68,25 «ὑπνίσαι, κατακοιμῆσαι, εἰς ὕπνον ἀγαγεῖν».
ὑπνικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπνοῦν, εἰς τὸν ὕπνον, ὁ ἐπιφέρων, προξενῶν ὕπνον, ὑπνωτικός : Ἱππ.424,6, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.Ι,10 **φάρμακον λεῖον καὶ ὑπνικόν.**
ὑπνοβασία (ἡ) νεώτ. ἔγερσις ἐκ τῆς κλίνης καὶ βάδισις κοιμωμένου ἢ ἐκτέλεσις διαφόρων πράξεων ὑπό τινος **ἐν ᾧ** κοιμᾶται.
ὑπνοβάτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-άτις-ιδος, ὁ** καταλαμβανόμενος ὑπὸ ὑπνοβασίας.
ὑπνοβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπνοβασίαν ἢ τὸν ὑπνοβάτην : **ὑπνοβατικαὶ κινήσεις.**
ὑπνοβατῶ-έω νεώτ. **εἶμαι** ὑπνοβάτης, ὑπόκειμαι εἰς ὑπνοβασίαν.
ὑπνοβότανο(ν) (τὸ) μσν., δημ. κ. νεώτ. βοτάνη τις **ἐνεργοῦσα** ὑπνωτικῶς, ἰδίᾳ βοτάνη τις, ἧς τὸ ἀφέψημα πινόμενον ἐπιφέρει, προκαλεῖ ὕπνον : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,74 **μὲ τὸ νὰ μοῦ ἔβανε τὸ ὑπνοβότανον εἰς τὸ ἀφτίον.**
ὑπνογένεια (ἡ) νεώτ. **κ. ὑπνογονία** ἡ πρόκλησις ὕπνου, ὑπνώσεως.
ὑπνογόνος-ον νεώτ. ὁ προκαλῶν ὕπνον, ὕπνωσιν : ὑπνογόναι ζῶναι (μέρη τοῦ σώματος ἅτινα πιεζόμενα προκαλοῦν ὕπνωσιν).
ὑπνοδότης (ὁ) κ. δημ., θηλ. **ὑπνοδότειρα** (Εὐρ. Ὀρ.175), Ἰων. **ὑπνοδοτείρη** (Ἐπιγρ.) κ. **ὑπνοδῶτις -ιδος** (Ὀρφ.Ὕμν.57,8), ὁ δίδων, ὁ παρέχων ὕπνωσιν, ἀποκοιμίζων : Αἰσχ.Πρ.572 **ὀτοβεῖ δόναξ .. ὑπνοδόταν νόμον.**
ὑπνοδῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. ποι. ἀνωρ. θηλ. τοῦ ὑπνοδότης βλ.
ὑπνοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑπνώσεως, διὰ τεχνητοῦ ὕπνου θεραπεία.
ὑπνολαλιά (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ λαλῇ, νὰ ὁμιλῇ τις καθ' ὕπνον.
ὑπνολάλος-ον νεώτ. ὁ καθ' ὕπνον λαλῶν, ὁμιλῶν, ποὺ μιλάει στὸν ὕπνο του.
ὑπνολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστημονική πραγματεία περὶ ὕπνου.
ὑπνομαχῶ-έω κ. μσν. μάχομαι πρὸς τὸν ὕπνον, ἀνθίσταμαι πρὸς αὐτόν, ἀποκρούω, διώχνω τὸν ὕπνον : Ξεν.ΚΠ 2,4,26 **ἐᾶσαι χρὴ τοὺς ἄνδρας τὸ μέτριον ἀποκοιμηθῆναι, ὡς ἂν δύνωνται ὑπνομαχεῖν,** Δίων Κ 72,Β, Θωμ.Μ 871.
ὕπνον (τὸ) εἶδος παρασιτικοῦ βρύου περιελισσομένου ἀνὰ τὰ δένδρα : Θεόφρ.Φ1 3,8,6.
ὑπνοπάθεια (ἡ) νεώτ. κατάστασις παθολογικὴ καθ' ἣν καταλαμβάνεται τις ὑπὸ ὕπνου.
ὑπνοποιός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἐπιφέρων ὕπνον, ὑπνωτικός, ἀποκοιμίζων : Αἰλ.Ζ1 (6,27, Γαλ.19,381,1, Γεωπ.8,3 **ὑπνοποιὸς οἶνος.**
ὑπνοποιῶ-έω μτγν. ἐπιφέρω ὕπνον, ἀποκοιμίζω : Ἀλέξ.Τραλλ.Ι,37.
ὕπνος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (π. Ὁμ. τὸ ῡ πάντοτε, ὡς κ. π. τοῖς λοιποῖς ποιητ.· π. Ἀττ. κ. τραγ. συχν. ῠ : Αἰσχ.Ἑπτ.3, αὐτ.Ἀγ.14, αὐτ.912) ἡ κατάστασις τοῦ κοιμωμένου, ἡ φυσιολογικὴ νάρκη τοῦ ἐγκεφάλου, καθ' ἣν παρατηρεῖται μείωσις τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς κινητικῆς ἱκανότητος : Ἰλ.Α 610 **ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι,** αὐτ.Δ 131, αὐτ. Κ 162, αὐτ.Λ 241, Ὀδ.Λ 245 **λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην κατὰ δὲ ὕπνον ἔχευεν,** αὐτ.Ζ 2, Πίνδ.Ι 4,39, Αἰσχ.Εὐμ.62, Σοφ.Φιλ.826, Ἀριστφ.Ἀχ.713, Πλάτ. Συμπ.223Β, Ξεν.Ἱέρ.6,7, αὐτ.Ἀν.3,1,11 **μικρὸν δ' ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ,** Μέν.Ι,5 **ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶόν τινα ὕπνον καθεύδειν,** Θεόκρ.15,125 **«μαλακώτεροι ὕπνω» ἁ Μίλατος ἐρεῖ,** αὐτ.5,51, Σολωμ.Εἰς τὸν θάνατον Ἀγγλίδος 2,2 **τ' ὄμορφο πλάσμα δὲν εἶναι στὸν ὕπνο βυθισμένο,** Ψυχάρ.Ταξ. 58, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 21,11 **στὸν ὕπνο γέρνουν ἥσυχα τ' ἀστάχια, - ὕπνος ἐλαφρὸς - βαρὺς - ταραγμένος, - ὁ ὕπνος εἶναι ἀδελφὸς τοῦ θανάτου·** ‖ δημ. παροιμ. **κάλλιο ὕπνο παρὰ δεῖπνο** (ἐπὶ ὀκνηρῶν καὶ φιλύπνων), **- γλυκὸς ὁ ὕπνος τὸ ταχύ, παλιὰ ρούχα ἡ λαμπρή** (οἱ ὑπεραγαπῶντες τὸν ὕπνον πένονται), **- ἡ ἀλεπού στὸν ὕπνο της πετειναράκια ἐθώρει** (ὅ,τι ποθεῖ τις ἐκεῖνο καὶ τὸν ἀπασχολεῖ πάντοτε)· ‖ φρ. **ὕπνος ἐπέρχεται** καταλαμβάνει τινὰ ὕπνος : Ὀδ.Δ 793· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἐπορούει** : Ἰλ.Ψ 232· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἱκάνει** : αὐτ. Α 610· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἔχει** : αὐτ.Κ 4· ‖ ὁμ. **ὕπνος λαμβάνει - αἱρεῖ** : αὐτ.Ω 4, Σοφ.Φιλ.767· ‖ **σκεδάννυμι ἀπὸ βλεφάρων ὕπνον** ἀποδιώκω, διώχνω τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα : αὐτ.Τρ.991· ‖ **ἀνεγείρω τινὰ ἐξ ὕπνου** ἐξυπνῶ τινα : Ὀδ.Ο 44· ‖ ὁμ. **ἀνορούω - ἐγείρομαι ἐξ ὕπνου** ἐξυπνῶ : Ἰλ.Κ 162, αὐτ.Β 41· ‖ **ὕπνον ἀπολακτίζω** ἀποδιώκω τὸν ὕπνον : Αἰσχ.Εὐμ 144· ‖ ὁμ. **ἀποσείομαι τὸν ὕπνον** : Λουκ.Τίμ.6· ‖ συχν. κ. ἐμπρθ., ὅτε ὁ πληθ. δὲν εἶναι ἀσυνήθης, οἷον **ἐν ὕπνῳ** ἐν καιρῷ ὕπνου, καθ' ὕπνον, ἐν ὀνείρῳ : Εὐρ.ΙΤ 44 **ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς οἰκεῖν ἐν Ἄργει,** Πλάτ. Πολ.476C· ‖ ὁμ. **ἐν τοῖς ὕπνοις** : αὐτ.572Β, Ἰσοκρ.193Α· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **καθ' ὕπνον ἢ καθ' ὕπνους** κοιμώμενος ἢ ἐν ὀνείρῳ : Σοφ.Τρ.970· ‖ **περὶ πρῶτον ὕπνον** κατὰ τὸν πρῶτον ὕπνον, στὸ πρωτοῦπνι : Ἀριστφ.Σφ.31, Θουκ.2,2· ‖ κ. **περὶ πρώτους ὕπνους** : Εὔβουλ.Ἀντιόπ.4· ‖ **διὰ μέσων τῶν ὕπνων** κατὰ τὸ μέσον τοῦ ὕπνου : Πλούτ.Θεμ.28 **νύκτωρ ὑπὸ χαρᾶς διὰ μέσων τῶν ὕπνων βοῆσαι τρίς·** ‖ δημ. **εἶδα στὸν ὕπνο μου** ὠνειρεύθην· ‖ ὁμ. **οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν τὸν εἶδε** (οὐδέποτε ἤλπιζε τοιαύτην καλὴν τύχην)· ‖ νεώτ. **κοιμᾶται τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου** (κοιμᾶται γαλήνιος, μὲ ἥσυχον τὴν συνείδησιν)· ‖ δημ. **αὐτὰ ποὺ λέει τὰ εἶδε στον ὕπνο του** (εἶναι ἀποκύημα τῆς φαντασίας του)· ‖ **δὲν μοῦ μπαίνει - δὲν μὲ πιάνει ὕπνος** (ἔχω ἀϋπνίαν)· **2)** ἐπὶ τοῦ θανάτου : Ἰλ.Λ 241 **ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον·** ‖ νεώτ. **αἰώνιος ὕπνος** ὁ θάνατος· **3)** ὡς κύρ. ὄνομ. **ὁ Ὕπνος** ὁ θεὸς τοῦ ὕπνου, δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Θανάτου, κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδ. υἱὸς τῆς Νυκτός : Ἰλ.Ξ 231 **Ὕπνῳ ξύμβλητο κασιγνήτῳ Θανάτοιο,** αὐτ.Π 672 **Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν,** αὐτ.682, Ἡσίοδ. Θ 212· **4)** νεώτ. μτφ. πᾶσα κατάστασις ἀδρανείας ψυχικῆς ἢ διανοητικῆς· **5)** δημ. τὸ φυτὸν μήκων ἡ ὑπνοποιός· **6)** νεώτ. **νόσος τοῦ ὕπνου** λοιμώδης θανατηφόρος νόσος τῆς Ἀφρικῆς χαρακτηριζομένη ὑπὸ βραδέως προϊούσης ληθαργίας, ἀ. ληθαργία ἀφρικανική.
ὑπνοτράπεζος (ὁ) μτγν. ὄνομα παρασίτου τινός : Ἀλκίφρ.3,60.
ὑπνοφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὕπνους, **ἐν τῷ** ὕπνῳ ἢ ἐν ὀνείρῳ φαινόμενος : Μαν.4,364 **σκυλμοὺς ὑπνοφανεῖς.**
ὑπνοφαντασιά (ἡ) δημ. κ. -ία ὄνειρον, ὅραμα : Μαλακ.Συντρ.93, Γρυπ.Σκ.Τερρ.11.
ὑπνοφόβης (ὁ) μτγν. ὁ πτοῶν, ὁ φοβῶν, φοβίζων τινὰ καθ' ὕπνους : ΑΠ 9,524,21.
ὑπνοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὸς φόβος τοῦ ὕπνου.
ὑπνοφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, ἐπιφέρων, προκαλῶν ὕπνον : Πλούτ.Ἠθ.657D **ἡ δὲ δυαῖν πρὸς τρία** (κρᾶσις) **πᾶσα ὑπνοφόρος.**
ὑπνοφρενία (ἡ) νεώτ. διανοητικὴ κατάστασις τοῦ ἐν ὑπνώσει ἢ ἐν ὑπνοβασίᾳ διατελοῦντος.
ὑπνοψυχῖται (οἱ) νεώτ. αἱρετικοὶ τοῦ 3ου μ.Χ. αἰῶνος πρεσβεύοντες ὅτι ἡ ψυχὴ μετὰ θάνατον **περιπίπτουσα** εἰς ὕπνον ἀνίσταται μετὰ τοῦ σώματος **κατὰ** τὴν **δευτέραν παρουσίαν.**

ὑπνῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ὑπνώνω**, λακων. ἀπαρφ. **ὑπνῶν** (Ἀριστφ.Λυσ.143), μέλλ. ὑπνώσω (Νίκ.Θηρ.127), ἀόρ. **ὕπνωσα** (Πολύβ.3,81,5), παρακ. **ὕπνωκα** (Πλούτ.Ἠθ.236Β, Ἰώσ.ΑΙ 5,9,3 καθ-), μέσ. μέλλ. **ὑπνώσομαι** (αὐτ.), μτχ. παθ. παρακ. **ὑπνωμένος** (Ἡρ.1,11, αὐτ.3,69), ρίπτω εἰς ὕπνον, ἀποκοιμίζω : Ἀριστφ.Λυσ.143 **χαλεπά.. γυναῖκας ὑπνῶν ἐστ' ἄνευ φωλᾶς μόνας**, Διοσκ.4,64 ταύτης (τῆς μήκωνος) **τὰ κεφάλαια πέντε ἢ ἓξ μετ' οἴνου ἑψήσας, πότιζε οὓς ἂν βούλει ὑπνῶσαι**· **2)** τὸ μέσ. ἀποκοιμίζω ἐμαυτόν, κοιμῶμαι : Ἰώσ.ΑΙ 5, 9,3· ‖ ὁμ. τὸ ἐνεργ. **ἐν ἀμτβ.** χρ. κ. τὸ παθ. ἀποκοιμῶμαι, κοιμῶμαι : Ἡρ.1,11 **ὑπνωμένῳ δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἔσται**, Ἱππ.Ἐπιδ.3,1066,Ἀριστλ.Ὕπν.1,3, Μηναΐ.3,7 Συνξ.Ἀγ.Παύλου **πρόσευξαι καὶ ὕπνωσον, - δὲν ὕπνωσα ὅλη τὴ νύχτα.**

ὑπνώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πρὸς ὑπναλέον ὅμοιος, ὑπνηλός, νυσταλέος : Εὐρ.Ἡρ.1050 **μὴ τὸν εὔ τ' ἰαύονθ' ὑπνώδεά τ' εὐνᾶς ἐγείρετε**, Πλάτ. Πολ.404Α, Ἀριστλ.Φυσιογν.3,12.

ὑπνωδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπνώδης, τὸ ὑπνῶδες, τὸ ὑπνηλόν, νυσταγμός : Ἰάμβλ. Προτρ.326· **2)** νεώτ. ἡ κατάστασις ναρκώσεως ἐντόμων τινῶν.

ὑπνώνω δημ. τ. τοῦ ὑπνῶ βλ.λ.

ὕπνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπνῶ, πρόκλησις ὕπνου τεχνητοῦ· **2)** ὁ ὑπνωτικὸς ὕπνος, ὑπνωτικὴ κατάστασις.

ὑπνώσσω, ἀττ. κ. νεώτ. **ὑπνώττω** εἶμαι ὑπναλέος, ὑπνηλός, νυσταλέος, ἡμίυπνος, ἀρχίζει νὰ μοὶ ἐπέρχηται, νὰ μὲ καταλαμβάνῃ ὁ ὕπνος, ἀρχίζω νὰ κοιμῶμαι : Αἰσχ.Εὐμ.121 **ἄγαν ὑπνώσσεις**, αὐτ. 124, Πλάτ.Πολ.534C **καὶ τὸν νῦν βίον ὀνειροπολοῦντα καὶ ὑπνώττοντα**· **2)** κοιμῶμαι : Εὐρ. Ὀρ.173, αὐτ.Κύκλ.454 **ὅταν δ' ὑπνώσσῃ Βακχίου νικώμενος**· **3)** νεώτ. κοιμῶμαι ἐλαφρῶς, λαγοκοιμᾶμαι· **4)** μτφ. εἶμαι ἀνήσυχος, δὲν ἡσυχάζω : Αἰσχ.Ἑπτ.287 **φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ**· **5)** νεώτ. μτφ. ἀδρανῶ : **δυστυχῶς ἡ κυβέρνησις ὑπνώττει πρὸ τῆς καταστάσεως.**

ὑπνωτήριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. φάρμακον ὑπνωτικὸν ἢ ναρκωτικόν : Ἰω.Κλίμ.466,18 **ἀλείμματα, ὑπνωτήρια**· **2)** νεώτ. κοιτὼν διὰ πολλὰ ἄτομα εἰς πλοῖον, στρατῶνα κτλ. : **λαϊκὰ ὑπνωτήρια.**

ὑπνωτίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπνώτισα**, παθ. ἀόρ. **ὑπνωτίσθην**, δημ. **ὑπνωτίστηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπνωτισμένος**, ἀποκοιμίζω τινὰ διὰ τεχνητῶν μέσων, δι' ὑπνώσεως· **2)** τὸ παθ. **ὑπνωτίζομαι** εἶμαι ἐπιδεκτικὸς ὑπνωτίσεως, ὑπνωτισμοῦ· **3)** μτφ. καθιστῶ τινα οἱονεὶ τυφλὸν ὄργανον τῶν θελήσεών μου.

ὑπνωτικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπίφορος πρὸς ὕπνον, ὁ διατεθειμένος δι' αὐτόν, νυσταλέος : Ἀριστλ.Ὕπν.3,17, αὐτ.Πρ.3,25 **μετὰ τὰ σιτία ὑπνωτικώτατοι**· ‖ κ. ἐπίρρ. **ὑπνωτικῶς** : Γαλ.Ἱππ. Γλωσσ.Ἐξηγ.584 **ὑπνωτικῶς ἔχουσα** (σχόλ. «ὕπνῳ κοιμωμένη»)· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπνοποιός, ὑπνοφόρος, ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ὕπνον : Ἀριστλ.Ὕπν.3,9, Πλούτ.Ἠθ.652C **φυκτικὰ τὰ πλεῖστα τῶν ὑπνωτικῶν φαρμάκων ἐστίν**, Ἀθήν.2, 69F· ‖ μτγν., νεώτ.κ. δημ. **ὑπνωτικόν** (τὸ) ὡς οὐσ. φάρμακον ἐπιφέρον ὕπνον, ναρκωτικόν : Πλούτ. Καῖσ.34, αὐτ.Ἠθ.656F **τῶν ὑπνωτικῶν ἔνιοι λαβόντες, . . θορυβωδέστερον διατίθενται.**

ὑπνώτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπνωτίζω, τὸ νὰ ὑπνωτίσῃ τις ἄλλον, νὰ τὸν ἀποκοιμίσῃ διὰ τεχνητῶν μέσων.

ὑπνωτισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μέθοδος προκλήσεως τεχνητοῦ ὕπνου, καθ' ὃν τὸ ἄτομον, κοιμώμενον ἐν μέρει μόνον, ἐκτελεῖ τὰ κελεύσματα τοῦ ὑπνωτίσαντος αὐτό· **2)** ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ ὑπνωτισθείς.

ὑπνωτιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπνωτίζων.

ὑπνωτιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπνωτιστὴν ἢ τὸν ὑπνωτισμόν.

ὑπνώττω ἀττ. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑπνώσσω βλ.λ.

ὑπνώω ἐπ.τ. τοῦ μὴ ἀπαντῶντος ὑπνάω ὑπνῶ βλ.λ.2), πίπτω εἰς ὕπνον, κοιμῶμαι : Ἰλ.Ω 344 **τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει**, Ὀδ.Ε 48, αὐτ.Ω 4, Μόσχ. 2,24 **τίς δ' ἦν ἡ ξείνη, τὴν εἴσιδον ὑπνώουσα**, Κόϊντ.1,191 **ὀφθαλμοῖσιν ἀμοιβαδὸν ὑπνώεσκε**· **2)** μτγν. ἐπὶ ἀστέρων, δύω, βασιλεύω : Κόλουθ. 342 **ἀστέρες ὑπνώουσι.**

ὑπό πρόθ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μ. ἐν φρ. **ὑπ'** πρὸ φων. φιλουμένου, **ὑφ'** πρὸ φων. δασυνομένου, αἰολ. **ὑπά** (Ἀλκ.39), ἐπ. **ὑπαί**· π. Ὁμ. ὁ τ. οὗτος ἐν χρ. μ. πρὸ τοῦ **δ** (Ἰλ.Γ 217, αὐτ.Λ 417) κ. πρὸ τοῦ **π** (αὐτ.Β 824), οὐδέποτε δὲ πρὸ τοῦ **λ, ν, ρ, F** ἢ πρὸ φων., σπάν. π. τραγ. κ. κωμ. (Αἰσχ. Ἀγ.892, αὐτ.944, αὐτ.Εὐμ.417, Σοφ.Ἠλ.711, αὐτ.1418, Εὐρ.Ἠλ.1186, Ἀριστφ.Ἀχ.970)· μτ. γενικ. ἐπὶ τόπου, ὑποκάτωθεν, σημαίνει δηλ. κίνησιν κάτωθεν, ἀπὸ τοῦ βάθους πρὸς τὰ ἐκτός : Ἰλ.Φ 56 **αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου**, αὐτ.Τ 17, Ὀδ.Ι 141 **ῥέει κρήνη ὑπὸ σπείους**, Ἡσίοδ.Θ 669 **ὑπὸ χθονὸς ἧκε φόωσδε**· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἀπαλλαγῆς ἢ διασώσεως ἀπό τινος δυνάμεως ἢ ἐξουσίας εἰς ἣν ὑπόκειταί τι, μτ. τῶν ῥ. ἐρύεσθαι, ἁρπάζειν, ῥύεσθαι, ῥύειν : Ἰλ.Ι 248 **υἷας Ἀχαιῶν τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἀπαλλαγῆς ἢ διασώσεως ἀπό τινος κινδύνου : αὐτ.Ψ 86· ‖ κ. ἀπολ. : αὐτ.Θ 43 **ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ**, Ὀδ.Δ 39, αὐτ.Ι 463 **ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην**, Πίνδ.Ν 1,55 **σπλάγχνων ὑπὸ ματέρος μολεῖν**, Εὐρ.Ἀνδρ.441 **ὑπὸ πτερῶν σπάσας**, αὐτ.Ἑκ. 53 **περᾷ γὰρ ἤδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα**· **2)** ἐπὶ τοῦ πράγματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον κεῖται ἢ τίθεταί τι, ὑποκάτω, συνυπαρχούσης καί τινος ἐνν. κινήσεως: Ἰλ.Δ 106 **ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας**, Ὀδ.Ι 375 **μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς**· ‖ ἡ ἐνν. αὕτη τῆς κινήσεως σπαν. εἶναι ἀμέσως ἐμφανής : Ἡσίοδ.Θ 717 **τοὺς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης πέμψαν**· ‖ συχν. ἐλλείπει : Ἰλ.Γ 372 **ὑπ' ἀνθερεῶνος τέτατο**, αὐτ.Θ 14 **βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον**, Ὀδ.Λ 52, Αἰσχ.Ἑπτ.588· ‖ ἐπὶ τῆς σημ. ταύτης ἡ ὑπὸ μτ. γενικ. εἶναι συχνὴ π. τοῖς Ἀττ. (πρβλ. Θωμ.Μ 863 ἐν λ. ὑπέρ, ὅστις καὶ καλεῖ τὴν γενικ. ταύτην ἀττικήν) : Εὐρ.Ἑκ.346 **δεξιὰν ὑφ' εἵματος κρύπτειν**, Πλάτ.Φαῖδ.249Α **τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια**· **3)** κ. νεώτ. ὁμ. ἡ **ὑπὸ** μτ. γενικ. σημαίνει αἰτίαν ἢ τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἤτοι τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον ἐπὶ παθητικῆς συντάξεως : Ἰλ.Α 242 **εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο θνῄσκοντες πίπτωσι**, Ἡρ.1,137 **τόν γε ἀληθέως τοκέα ὑπὸ τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς ἀποθνῄσκειν**, Θουκ.1,77, αὐτ.4,66, Πλούτ.Αἰμ.34 **ὑπ' ἐλπίδων τινῶν ἀπομαλακισθείς, - ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου, - λακτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ὄνου, - συντηρεῖται ὑπὸ τοῦ πατρός του, - ὁμολογεῖται ὑφ' ὅλων**· **4)** συχν. ἡ γενικ. σημαίνει τὸν ἐνεργοῦντα, ἐκεῖνον διὰ χειρός, δηλ. διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου γίνεταί τι : Σοφ.ΑΪ.1321, Θουκ.4,64 **ὑφ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο παθεῖν**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. δευτερευούσης σημασίας, ὁ δι' οὗ ἐνεργεῖ τις : Ἡρ.9,98 **Λευτυχίδης ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων**, Σοφ.Τρ.391 **μίμν', ὡς ὅδ' ἀνὴρ οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων, ἀλλ' αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται**, Εὐρ.Ἀλκ.737· ‖ συχν. μτ. ῥηματ. οὐσ. : Αἰσχ. Ἑπτ.1024, Πλάτ.Πολ.359Α **τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγμα**, Ξεν.Ἀπομν.2,1,34 **ἡ ὑπ' ἀρετῆς Ἡρακλέους παίδευσις**, αὐτ.ΚΠ 3,3,2· ‖ συχνότ. μτ. ῥημ. ἐπιθ. : Αἰσχ.Χο.532 **ἄτρωτον ἦν ὑπὸ στύγους** (αὐτ. **τετρωμένον**), Θουκ.4,66 **γνόντες οὐ δυνατὸν ἐσό-**

μενον ὑπὸ τῶν κακῶν· ‖ ὁμ. ἐν χρ. εἰς βρα-
χυλογικὰς φράσεις, ὅπου νοεῖται οὐ μόνον ἡ ἄμε-
σος ἐνέργεια τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου, ἀλλὰ
καὶ τὸ περαιτέρω ἀποτέλεσμα αὐτῆς : Ἰλ.Σ 149
αὐτὰρ Ἀχαιοὶ θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ Ἕκτορος
ἀνδροφόνοιο φεύγοντες (διωκόμενοι ὑπὸ τοῦ
Ἕκτορος ἔφευγον), αὐτ.Ν 153, αὐτ.Λ 119, αὐτ.424, Ὀδ.
Ε 220, αὐτ.Η 263· ‖ π. Ἡρ. κ. Ἀττ. συχν. ἐπὶ
πραγμ., ἕνεκα, ἐξ αἰτίας τινός : Θουκ.7,77 ὁρᾶτε
δὴ ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου, Πλάτ.Θεαίτ.
142B· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς ἐνεργείας ἢ
ἐπενεργείας αἰσθημάτων, παθῶν κττ., ὑπὸ τὸ κρά-
τος, τὴν ἐπίδρασίν τινος : Ὑμν.Δήμ.372 ἀνόρουσ'
ὑπὸ χάρματος, Ἡρ.1,85 ὑπὸ δέους ἔρρηξε φωνήν,
Αἰσχ.Ἀγ.541, αὐτ.587, Σοφ.Ἠλ.1153 μαίνεται ὑφ'
ἡδονῆς, Θουκ.6,33,-ἐλαυνόμενος ὑπὸ φιλοδοξίας·
5) κ. νεώτ. σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον, τὸ
μέσον ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεταί τι : Ἡρ.3,129
ὑπὸ κακοῦ ἀγρυπνίῃσι εἴχετο· ‖ δθ. ἐν χρ.
κ. ἐπὶ ἐνεργ. ρ., ὅπου δυνατὸν νὰ ἐννοηθῇ λ. πα-
θητικῆς σημ. : Ἡρ.8,1 ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προ-
θυμίης Πλαταιέες . . συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθη-
ναίοισι τὰς νέας, αὐτ.7,21· **6)** συχν. ἡ ὑπὸ ἐν
χρ. πρὸς δήλωσιν περιστάσεων συνεργουσῶν ἢ
συγχρόνως παρεπομένων, συμπαρακολουθουσῶν,
ὁπότε εὑρίσκεται μτ. μτχ. διοριστικῆς ἀποτελοῦ-
σα ἁπλῶς περίφρασιν ἀντὶ τῆς γενικ. ἀπολύτου :
Ἰλ.Β 334 ἀμφὶ δὲ νῆες σμερδαλέον κονάβησαν,
ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν (ἐκ τῆς κραυγῆς τῶν Ἀ-
χαιῶν)· ὁμ. κ. μτ. δοτ. : Ὀδ.Δ 402, Ἡσίοδ.Α 283 ὑπ'
αὐλητῆρι πρόσθ' ἔκιον, Αἰσχ.Ἀγ.1030, Ἀπολλ.Ρ 1,
1022, Πλούτ.Ποπλ.10 ὑπὸ ῥάβδοις καὶ πελέκεσι
κατιών· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ πάσης μουσικῆς ἢ ἐν γένει
ρυθμικῆς συνοδείας πράξεώς τινος : Ἡσίοδ.Α
278 κωμάζειν ὑπ' αὐλοῦ (ὑπὸ συνοδείαν αὐλοῦ),
Ἀρχίλ.110(106) ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος (ψάλλων
ὑπὸ συνοδείαν αὐλητοῦ), Ἀριστφ.Ἀχ.1001· ‖ δθ.
γεν. ἐπὶ παντὸς ὅ,τι συνοδεύει τι : Ἰλ.Σ 492 δαΐδων
ὑπὸ λαμπομενάων ἠγίνεον (ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμ-
πάδων), Ὀδ.Δ 276 ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς (ὑπὸ τὸ
φύσημα τοῦ Ζεφύρου, φυσῶντος τοῦ Ζεφύρου),
Αἰσχ.Ἀγ.1553 καταθάψομεν . . ὑπὸ κλαυθμῶν,
Σοφ.Ἠλ.636, Εὐρ.Ἱππ.1299, Ἀριστφ.Ἀχ.970 εἶσιμ'
ὕπαι πτερύγων κιχλῶν καὶ κοψίχων, Ξεν.Λάκ.5,7
ὑπὸ φανοῦ πορεύεσθαι (ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ συν-
οδείαν φανοῦ)· ‖ ὑπὸ πομπῆς ἐξάγω τινά ἐξά-
γω τινὰ μετὰ πομπῆς, ἐν πομπῇ : Ἡρ.2,45· **7)** συχν.
π. παι. μτ. δατ. ἐν χρ. εἰς δήλωσιν τοῦ ἀντικειμέ-
νου, ὑπὸ τὸ ὁποῖον εὑρίσκεταί τι, ἰδ. ἐπὶ τόπου ἢ
θέσεως, ὁπότε ἐκφράζει τὸ διατρίβειν, ἐμμένειν
ὑποκάτω τινός : Ἰλ.Β 784 ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ
μέγα στεναχίζετο γαῖα ἐρχομένων, αὐτ.307, αὐτ.Σ
558· ‖ ὑπὸ Τμώλῳ κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ
Τμώλου : αὐτ.Β 866· ‖ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει κά-
τωθεν τῆς Ἀκροπόλεως : Ἡρ.6,105· ‖ ὑπ' Ἰλίῳ
ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου : Εὐρ.Ἑκ.764· ‖ ὑπό τινι
κατακλίνομαι ἀμέσως μετά τινα, κατωτέρω τι-
νὸς κατακλίνομαι : Πλάτ.Συμπ.222E· ‖ ὑφ' ἅρ-
ματι ὑπὸ τὸ ἅρμα, δηλ. ἐζευγμένος εἰς αὐτό :
Ἰλ.Θ 402· **8)** συχν. μτ. ρ. κινήσεως σημαντικῶν
κτ. τινα βραχυλογίαν, ὅπου μετὰ τὴν κίνησιν ἕπε-
ται στάσις ὑποκάτω τινός : αὐτ.Ε 693 εἷσαν ὑπὸ
φηγῷ (τὸν ἐπῆγαν καὶ τὸν ἀπέθεσαν ὑποκάτω
φηγοῦ), αὐτ.Π 378· **9)** ἐν χρ. κ. αἰτιολογικῶς
ἐκφράζουσα τὴν ἐπί τινος ἐνέργειαν διά τινος
ἄλλου προσώπου ἢ πράγματος : Ἰλ.Γ 13 τῶν ὑπὸ
ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς ἐρχομένων, αὐτ.
Ν 19, αὐτ.374 χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε,
αὐτ.860 ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
αὐτ.Π 419, αὐτ.Ε 653, αὐτ.Λ 493, αὐτ.Π 708, αὐτ.Ν 667
νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι· κ. μτ. ἐνεργ. ρ. :
αὐτ.Γ 352 ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον, Σοφ.ΟΤ 202
τόν, ὦ Ζεῦ, ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ· **10)** ὁμ.
ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τοῦ προσώπου ὑπὸ τὴν δύ-
ναμιν, τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὁποίου
τελεῖται, γίνεταί τι : Ἰλ.Λ 21 ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ'
Ἀργείοισι φέβοντο· ‖ συχν. μτ. ἀμτβ. ἢ παθ.ρ. :
αὐτ.637 ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι, αὐτ.Ζ 171, αὐτ.
Ψ 215, αὐτ.Π 384, αὐτ.Β 714, αὐτ.728, αὐτ.742, Ὀδ.
Ν 82 ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης· **11)** ὁμ.
εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς ἢ ἐξαρτήσεως : Ἰλ.Ι 156,
Ὀδ.Γ 304 δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ, αὐτ.Η 68·
‖ εἰμὶ ὑπό τινι εἶμαι ὑποτελής, ὑποκείμενος εἴς
τινα : Θουκ.1,32· ‖ ὑπ' ἐμαυτῷ ὑπὸ τὴν ἰδίαν,
τὴν ἐμὴν ἐξουσίαν : Ἡρ.7,11· ‖ ὁμ. τρέφομαι ὑπό
τινι ὑπὸ τὴν μέριμναν, τὴν φροντίδα καὶ ἐπιστα-
σίαν τινός : Πλάτ.Πολ.391C· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. κ. μτ.
αἰτ. : Θουκ.4,60 τάδε πάντα πειράσασθαι ὑπὸ
σφᾶς ποιεῖσθαι, - ὑπὸ τὸν ζυγόν, - ὑπὸ τοὺς
Τούρκους, - ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν, - ὑπὸ τὰς διατα-
γάς - τὴν κηδεμονίαν· **12)** ὁμ. κ. ἐπὶ λογικῆς
ὑποτάξεως πραγμάτων περιεχομένων ὑπὸ γενικὴν
τινὰ τάξιν : αὐτ.Συμπ.205B ἐργασίαι ὑπὸ ταῖς τέ-
χναις, αὐτ.Πολ.511B, αὐτ.Ἱππ.Μ 295D ὄργανα . .
τὰ ὑπὸ τῇ μουσικῇ· ‖ ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : Ἀριστλ.
Κατ.3,3 τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων, Λουκ.Ἀ-
παίδ.20 οἱ ὑπὸ τὸ φεῦδος τεταγμένοι· **13)** κ.
νεώτ. μτ. αἰτ. σημαίνει τὸ ἀντικείμενον, ὑφ' ὃ κι-
νεῖταί τι, δθ. ἐπὶ τόπου εἰς δήλωσιν κινήσεως πρός
τι καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ : Ἰλ.Δ 279 ὑπό τε σπέος ἤ-
λασε μῆλα, Ὀδ.Γ 383 ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν, Ἡρ.1,12
καί μιν ἐκείνη ἐγχειρίδιον δοῦσα, κατακρύπτει
ὑπὸ τὴν αὐτὴν θύρην (κατέκρυψεν αὐτὸν ὄπισθεν
τῆς αὐτῆς θύρας), αὐτ.9,96, Μηναῖ.12,25 Κοντ. λα-
θὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον· ‖ ἡ γενικωτέρα
σημ. τοῦ πρός τι, κατὰ τὴν εἴς τινα τόπον διεύ-
θυνσιν εἶναι τῶν ὑστέρων χρόν., διότι αἱ φρ. ὑπὸ
Τροίην (Ὀδ.Δ 146), ὑπὸ πτόλιν (Ἰλ.Λ 181), ὑπὸ τεῖ-
χος (αὐτ.Δ 407) πρέπει νὰ ληφθῶσι κυριολεκτικῶς
ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ὑψηλὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως·
καὶ ἡ φρ. δὲ ὑπὸ δικαστήριον ἄγω πιθ. τίθεται ἐν
ἀναφ. πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἕδρας τῶν δικαστῶν :
Ἡρ.6,72, αὐτ.104· ‖ νεώτ. σημαίνει κυρίως θέσιν
ἢ τάξιν προσώπου ἢ πράγματος ὑπὸ ἄλλο τι : ὑπὸ
τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, -ὑπὸ στέγην, - ὑπὸ
τὰς φιλύρας, - ὑπὸ τὸ μηδέν, - ὑπὸ τὸν τμημα-
τάρχην ἔρχεται ἀμέσως ὁ εἰσηγητής, - ὑπὸ τὴν
αἰγίδα τοῦ νόμου· ‖ ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῆς γῆς :
φρ. οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον· ‖ κ. μτφ. :
ἀπῆλθεν ὑπὸ τὰς ἀρὰς τοῦ πλήθους· **14)** κ.νεώτ
εἰς δήλωσιν ὅτι κεῖταί τι παρὰ τὴν βάσιν, ὅτι ἐκ-
τείνεταί τι ὑποκάτω τινὸς ἄνευ τῆς ἐνν. τῆς κινή-
σεως : Ἰλ.Β 603 Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος,
αὐτ.Ε 267 ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, Ὀδ.Β 181, Ἡρ.5,10
ὑπὸ τὴν ἄρκτον, - ὑπὸ τὸν Ταΰγετον ἁπλοῦται ἡ
κοιλὰς τοῦ Εὐρώτα· **15)** νεώτ. σημαίνει ἐξα-
ναγκασμόν, ἐπιβολήν : ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γεγο-
νότων, - ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου, - ὑπὸ τὴν
ἐπίδρασιν τῶν ναρκωτικῶν· **16)** ἐπὶ χρόνου, μό-
λις μετά, περίπου κατά, σχεδὸν κατά : Ἰλ.Χ 102
νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοήν (πρὸς τὴν νύκτα, κατὰ
τὴν νύκτα, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ νύξ), Ἡρ.6,2, Ἀριστφ.
Ἀχ.139, Θουκ.2,27 ὑπὸ τὸν σεισμόν, Πλούτ.Ἀλέξ.
14· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ διαρκείας : Ἰλ.Π 202 πάνθ' ὑπὸ
μηνιθμὸν (ἐν ὅσῳ ἐξηκολούθει ἡ μῆνις, καθ' ὅλην
τὴν διάρκειαν αὐτῆς)· ‖ ὑπὸ τὴν κατάλυσιν κατὰ
τὸ τέλος : Ξεν.Ἀπομν.2,8,1· **17)** νεώτ. σημαίνει
διάρκειαν ἐνεργείας ἢ καταστάσεως : εὑρίσκεται
ὑπ' ἀτμόν, - τὸ ἔχω ὑπὸ σκέψιν, - διατελεῖ ὑπὸ
παρατήρησιν - ὑπὸ κράτησιν, - ἡ πόλις εὑρί-
σκεται ὑπὸ πολιορκίαν - ὑπὸ στρατιωτικὸν νό-
μον· ‖ φρ. καλοῦμαι ὑπὸ τὰ ὅπλα καλοῦμαι νὰ
ὑπηρετήσω εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατόν· **18)** ὁμ. ση-
μαίνει τρόπον : ὑπὸ ἐχεμύθειαν, - ὑπὸ τὸ πρό-

σχημα, - ὁ Ζεὺς παρουσιάσθη ὑπὸ μορφὴν κύκνου, - ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας· 19) ὁμ. νεώτ. δηλοῖ περιορισμόν: ὑπὸ αἵρεσιν - ὑπὸ τὸν ὅρον (μὲ τὴν συμφωνίαν)· 20) ὁμ. νεώτ. σημαίνει ἐνώπιον, ἐμπρὸς εἰς: ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς ἀστυνομίας, - τὸ ἔθεσα ὑπ' ὄψιν του· || φρ. λαμβάνω ὑπ' ὄψιν (μου) ὑπολογίζω, ἀναλογίζομαι, θεωρῶ ὡς σοβαρὸν ἢ ἄξιον προσοχῆς· || φρ. λαμβάνω ὑπὸ σημείωσιν σημειῶ τι, ἐγχαράττω καλῶς ἐν τῇ μνήμῃ μου διὰ νὰ μὴ τὸ λησμονήσω· 21) εἰς δήλωσιν μουσικῆς συμφωνίας: Πλάτ.Νόμ. 670Α ὑπ' ὄρχησιν καὶ ᾠδήν, Ξεν.Συμπ.6,3· 22) ὑπό τι ἐν ἐπιρρ. χρ. κατά τινα βαθμόν, κατά τι μέτρον: Ἀριστφ.Σφ.1290, Πλάτ.Γοργ.493C ταῦτ' ἐστὶν ὑπό τι ἄτοπα· 23) ἀπολ. μτ. σημ. ἐπιρρ. εἰς κατωτέραν θέσιν ἢ ὑποδεεστέραν μοῖραν ἄλλου τινός, ὑποκάτω: Ὀδ.Δ 636 ἔνθα μοι ἵπποι δώδεκα θήλειαι ὑπὸ δὲ ἡμίονοι ταλαεργοί, αὐτ. Φ 23· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. θέλει νὰ μὲ ἔχῃ ὑπό, -δὲν μπορῶ νὰ τοῦ εἶμαι πιὰ ὑπό· 24) ὁμ.ἐπίρρ. ὄπισω: Ἡρ.7,61 ὑπὸ δὲ φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· 25) ὁμ. ἀνεπαισθήτως: Ἰλ.Ψ 153 τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο, αὐτ.Ω 507· 26) ἡ ὑπὸ δύναται πάντοτε νὰ ἐπιτάσσηται τῆς οἰκείας πτώσεως, ὅτε δι' ἀναστροφῆς γίνεται ὕπο· || συχν. χωρίζεται τοῦ οὐσ. δι' ἄ. παρεμπιπτουσῶν λ.: Ὀδ.Α 131, αὐτ.Ε 320· 27) συχν. π. Ὁμ. γίνεται χωρισμὸς τῆς πρόθ. ὑπὸ ἀπὸ τοῦ ρ. διὰ τμήσεως, ἐνίοτε δὲ ἡ πρόθ. ἕπεται, ὁπότε καὶ πάσχει ἀναστροφήν: Ὀδ.Ι 17 φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ· 28) κ. νεώτ. ἐν συνθέσει ἡ ὑπὸ σημαίνει τὴν ὑποκάτω στάσιν ἢ κίνησιν, οἷον ὕπειμι, ὑποβαίνω, ὑπόκειμαι, ὑποχωρῶ, ὑπόστρωμα, ὑποβρύχιος, ὑπόγειος· 29) ὁμ. τὸ ἐπικεκαλυμμένον ἢ περιβεβλημένον ὑπό τινος πράγματος, οἷον ὑπάργυρος, ὑπόχρυσος· 30) ὁμ. τὴν ἐνέργειαν ἢ ἐπίδρασιν, ὑφ' ἣν γίνεταί τι εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς, οἷον ὑποδαμνάω, ὑποδμώς, ὑφηνίοχος· || νεώτ. σημαίνει τὴν ὑποταγήν, ἢ ἐπιβολήν, τὸν ἐξαναγκασμόν, οἷον ὑπόδουλος, ὑποκύπτω, ὑποτάσσω· || ὁμ. νεώτ. τὴν ὑποδεεστέραν θέσιν ἢ τάξιν, οἷον ὑπάλληλας, ὑπογραμματεύς, ὑποπλοίαρχος, ὑφυπουργός· 31) κ. νεώτ. τὸ ἐν σμικρῷ βαθμῷ ὑπάρχον εἰς τὸ κατὰ μικρὸν γινόμενον, οἷον ὑποκινῶ, ὑποδεής, ὑπόλευκος, ὑποκύανος, ὑπόξινος, ὑφάλμυρος· 32) νεώτ. τὸ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ λαθραίως γινόμενον, οἷον ὑποβόσκω, ὑποθάλπω, ὑποκαθίστημι, ὑποφώσκω, ὑφαρπάζω· 33) ὁμ. τὸ ἀνεπαισθήτως, κατὰ τρόπον ἀνεπαίσθητον, οἷον ὑποθέω, ὑποθωπεύω, ὑποκορίζομαι.

ὑποακραῖος-ον (ἄκρα) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὴν ἄκραν, τὴν κορυφὴν ὢν ἢ κείμενος, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος: Ἐπιγρ.Ἀθηνῶν.

ὑποακταίνομαι ἐσφ. τ. τοῦ ὑπερικταίνομαι βλ.λ.

ὑποάμουσος-ον ὁ ὀλίγον τι ἄμουσος, ἀποξενωμένος, ἀλλότριος τῶν Μουσῶν ἢ τῶν μουσικῶν τεχνῶν: Πλάτ.Πολ.548Ε αὐθαδέστερόν τε δεῖ αὐτὸν .. εἶναι καὶ ὑποαμουσότερον.

ὑποβάθμιος-ον μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόβαθμον, ὁ ὑποκείμενος εἰς βαθμόν, εἰς βάθρον: Εὐστ.Πον.141,59 τὸ δὲ θεοφιλὲς καὶ τὴν αὐτοῦ ἐπίτασιν ὑποβάθμιον πάνυ τι καθιστάν.

ὑπόβαθμος (ὁ) Σουίδ. «ὑπόβαθρον», Φώτ.

ὑποβάθρα (ἡ) μτγν. τὸ ὑπόβαθρον, ἐν μτφ. χρ.: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,166, Πλωτῖν.583C.

ὑπόβαθρον (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ ὑποκάτω τινὸς τιθέμενον, βάθρον ἢ στήριγμα ὑποκείμενον, ὑποστήριγμα, δθ. κ. ὑποπόδιον βλ.λ.: Θεόφρ.Φ1 5, 7,6, Ἀππ.Καρχ.111, Διογ.Λ 1,94 ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα, ἔγκυον οὖσαν, ἀπέκτεινε· 2) ὁ ὑπὸ τὸ ἀνάκλιντρον ξύλινος σκελετός: Ξεν.Ἀπομν.2,1,30 οὐ μόνον τὰς στρωμνὰς μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζεις, Ἀντυλλ. π.Ὀρειβ.114· 3) νεώτ. στυλοβάτης, ὑπόστυλον· 4) μτγν. ἡ τρόπις πλοίου: Γαλ.5,339.

ὑποβαίνω, μέλλ. ὑποβήσομαι, ὑποκάτω βαίνω, εἰσχωρῶ, εἰσδύω, δθ.ὡς βάσις, ὑποστήριγμα ἵσταμαι ὑποκάτω, χρησιμεύω ὡς βάσις, ἐν χρ. τὸ μέσ. ἐν φρ. τὸ ὑποβαινόμενον σκέλος τὸ ἐφ' οὗ ἵσταταί τις, ἐφ' οὗ στηρίζεται, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἔξω ἀποβαινόμενον ἤτοι τὸ χωλὸν σκέλος, τὸ ὁποῖον στρέφει τις πρὸς τὰ ἔξω, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ βάρους τοῦ σώματος: Ἱππ.Ἀρθρ.819· 2) μτγν. χρησιμεύω ὡς βάσις, ὡς κρηπίς, ὡς θεμέλιον: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,39, αὐτ.Μαθ.9,306· 3) ὁμ. ἐπὶ τῆς ἀμπώτιδος, βαίνω πρὸς τὰ κάτω: Πλούτ. Ἠθ.897Β· 4) ἡ μτχ. ὑποβὰς ἢ μικρὸν ὑποβὰς ἐν ἐπιρρ. χρ. ὀλίγον κατωτέρω ἐν τῷ βιβλίῳ: Στράβ.6,2,4 καὶ ὑποβὰς ἔνθεν εἰς Ἄργος διὰ κῦμα τεμὼν ἥκει δῆμον τὸν Λυρκείου· 5) μτφ. καταβαίνω, εἶμαι χαμηλότερος: Ἡρ.2,127 τεσσαράκοντα πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης (πυραμίδος) τὠυτὸ μέγεθος· || μτγν. ὑποβαίνω τοῦ αὐχήματος καταβαίνω, ἀφίσταμαι, κατέρχομαι ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν καυχήσεων: Διον.Ἁλ.Ῥωμ.8,48 τοῦ αὐχήματος ἑκόντες ὑποβήσονται· 6) μτγν. ὑποβαίνω τῆς εὐδαιμονίας ἐκπίπτω ἐκ τῆς εὐδαιμονίας: Ἰώσ.ΑΙ 11,4,2· 3) ὑποβαίνω τινὸς εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος: Ἱεροκλ.138,5 οἱ (θνητοὶ) τῶν ἡρώων ὑποβαίνουσι· 8) ἐλαττοῦμαι, ὑφίσταμαι μείωσιν: Πλάτ.Νόμ.775Β καθάπερ ὑποβέβηκεν ἑκάστῳ τὸ τίμημα.

ὑποβάκχειος (ὁ) μτγν. μτφ. ὄνομα τοῦ ποδὸς (υ--), ὅστις καὶ βακχεῖος καὶ παλιμβάκχειος καλεῖτο: Διον.Ἁλ.Συνθ.111,5.

ὑπόβακχος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν ἰσχύν, τὴν ἐπενέργειαν ἢ ἐπήρειαν τοῦ Βάκχου διατελῶν, ἐνθουσιώδης, ἐμπνευσμένος: Φιλόστρ.Σοφ.1,19.

ὑποβάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποβαλῶ, ἀόρ. β' ὑπέβαλον, νεώτ. κ. ὑπέβαλα, παρακ. ὑποβέβληκα, παθ. ἀόρ. ὑπεβλήθην, μτχ. παθ. παρακ. ὑποβεβλημένος, βάλλω, θέτω ἢ ἁπλώνω τι ὑποκάτω ἄλλου, ὑποτίθημι: Ὀδ.Κ 353 ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν, Εὐρ.Ὀρ.223, Εὔβουλ.Πρόκρ.1, Ξεν.ΚΠ 5,5,7, αὐτ.Οἰκ.18,5 ὑπὸ τοὺς πόδας ὑποβάλλοντες τὰ ἄτριπτα, Πλούτ.Βροῦτ.31,-ὑποβάλλω θεμέλια· || μέσ. κ. παθ. θέτω ὑποκάτω μου, ἢ ἔχω θέσει ὑποκάτω μου: Πλούτ.Ἠθ.237Β ὑποβάλλεσθαι λυκοφώνας, Λουκ.Συμπ.13 πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι· 2) μτγν. ὑποβάλλω τινὰ τινι ρίπτω τινὰ ὑπό τι: Πολύβ.1,82,2· || ὑποβάλλω τὰ ὄμματά τινι ρίπτω τὰ βλέμματά μου ἐπί τινος: Πλούτ.Ἠθ.522Α· 3) θέτω ὑποκάτω ὡς ἀρχὴν ἢ θεμέλιον: Αἰσχίν.4,19· || ὁμ. κ. ἐν τῷ μέσ. τ.: Πολύβ.13,6,2· || ὁ πρῶτος ὑποβεβλημένος ὁ πρῶτος ἱδρυτὴς πόλεώς τινος: Στράβ.12,3,30 ἣν ὁ μὲν πρῶτος ὑποβεβλημένος Εὐπατορίαν ἀφ' αὐτοῦ προσηγόρευσε· 4) μτγν. βάλλω, θέτω ὑποκάτω πρὸς ὀχείαν: Λόγγ.3,21 ὑποβάλλειν αἶγας τοῖς τράγοις· 5) μτφ. ὑποτάσσω: Εὐρ.Ἡρ. 1384 ἐμαυτὸν ἐχθροῖς ὑποβαλών, Ἰσοκρ.182Β, Αἰσχίν.3,90 ὑπέβαλεν ἑαυτὸν Θηβαίοις· 6) ἐν τῷ μέσ.τ. παραλαμβάνω νόθον ἢ ξένον τι ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ μου, κάμνω νὰ τεθῇ τι νόθον, οἷον τέκνον, εἰς τὸν τόπον γνησίου, νοσφίζομαι εἰς ἀντικατάστασιν ἰδικοῦ μου ἢ ὡς ἰδικόν μου: Ἡρ.5,41 φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως βουλομένην ὑποβαλέσθαι, Ἀριστφ.Θεσμ.340, αὐτ.407, αὐτ.565, Πλάτ.Πολ. 538Α, Δημ.563 ἡ δὲ δοκοῦσα καὶ ὑποβαλλομένη πασῶν ἦν ἀνοητοτάτη γυναικῶν· κ. παθ.: Ἀριστλ.Ῥητ.Ἀλ.1,15, Ξεν.Κυν.7,3· || ὁμ. τὸ μέσ. ἀναφορ. πρὸς λογοτεχνικὸν ἔργον, μιμοῦμαι, λογοκλοπῶ: Ἀριστλ.ἀπ.592 Εὐριπίδης τὸ δρά-

μα [τὴν Μήδειαν] δοκεῖ ὑποβαλέσθαι· ‖ κ. μτφ. ὑποβλήτως λέγω, καθ' ὑποβολὴν ἐκ δανεισμοῦ παρ' ἄλλου νοσφιζόμενος λέγω : Σοφ.Αἴ.188 **εἰ ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους·** **7)** παθ. ἐπὶ τοῦ καταγγέλλοντός τι καὶ διδοντος εἴδησιν, ὑποκινοῦμαι : Απп.'Εμφ.Πολ.I,74 **ὑπεβλήθησαν κατήγοροι τῷ τε ἱερεῖ τοῦ Διὸς Μερόλᾳ .. καὶ Λουταίῳ Κάτλῳ·** **8)** λόγον τινὰ εἰς τὸ μεταξὺ ρίπτω, παρεμβάλλω, ὑποψιθυρίζω, ὑποκρούω : 'Ιλ.Τ 80 **ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλειν·** **9)** ὑπενθυμίζω, ὑπομιμνήσκω: Ξεν.ΚΠ 3,3, 55 **ὑποβαλεῖν δυνήσεσθε, ἥν τι ἐπιλανθάνωνται,** Δημ.580, Αἰσχίν.60,24,αὐτ.57,2, οὐτ.17,9· **10)** ὑπαγορεύω : 'Ισοκρ.280Ε, Πλούτ.'Ηθ.404C **'Απόλλων ὑποβάλλει τῇ Πυθίᾳ τοὺς χρησμούς·** ‖ **ὑποβάλλω ὀνόματα ἐπὶ** καταδότου : Λυσ.132,9· **11)** νεώτ. θέτω τι ὑπὸ τὴν κρίσιν ἢ τὴν ἔγκρισίν τινος : **ὑπέβαλεν εἰς τὴν σχολὴν τὴν διατριβήν του ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ - τὸ δρᾶμά του εἰς τὸν διαγωνισμόν, - θὰ ὑποβάλῃ** ὑποψηφιότητα· ‖ προτείνω ἢ παρουσιάζω τι ὡς ὑφιστάμενος ἢ ὡς ἰδιώτης εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν : **ὑποβάλλω ἀναφορὰν - αἴτησιν - παραίτησιν·** ‖ φρ. **ὑποβάλλω τὰ σέβη μου** [ἐν χρ. ὡς χαιρετισμὸς εἰς ἀξιοσέβαστον πρόσωπον]· **12)** νεώτ. ἐξαναγκάζω τινὰ νὰ ὑποστῇ τι, καθυποβάλλω : **ὑποβάλλω εἰς ἀνάκρισιν - εἰς δοκιμασίαν·** κ. παθ. : **ὑπεβλήθη εἰς κόπους - εἰς ἔξοδα·** **13)** νεώτ. θεοτρ. ὑπαγορεύω τὸ κείμενον τοῦ δοκιμαζομένου ἢ παριστανομένου ἔργου εἰς τοὺς ἠθοποιούς, ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποβολέως βλ.· **14)** μτφ. εἰσηγοῦμαι τεχνηέντως ἢ λεληθότως, ὑπαγορεύω εἴς τινα τὰς σκέψεις μου ἢ τὴν θέλησίν μου, ἐμπνέω ἰδέαν ἢ πρᾶξιν εἴς τινα : **αὐτὸς τοῦ ὑπέβαλε τὴν ἰδέαν νὰ πολιτευθῇ·** **15)** νεώτ. νομ. ὑποκαθιστῶ βλ.· **16)** ὁμ. **νεώτ.** τὸ μέσ. **ὑποβάλλομαι** ὑφίσταμαι ἀπ' ἐμαυτοῦ ὑποβολὴν βλ., αὐθυποβάλλαμαι· ‖ **ὁμ. εἶμαι δεκτικὸς ὑποβολῆς·** **17)** μτγν. τὸ μέσ. λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἰδιοποιοῦμαι : Στράβ.17,1,5 **πότερος δ' ἦν ὁ τἀλλότρια ὑποβαλλόμενος,** Πλούτ.Πομπ.31· **18)** ὁμ. ἐπιχειρῶ ἔργον : αὐτ.Δημ.2 **τῷ μέντοι σύνταξιν ὑποβεβλημένῳ καὶ ἱστορίαν ἐξ οὐ προχείρων οὐδ' οἰκείων.**

ὑποβάπτω γλωσσ. ἐμβάπτω, βάφω ὀλίγον τι.

ὑποβαρβαρίζω κ. μσν. ὁμιλῶ, ἐκφράζομαι ὀλίγον τι ὡς βάρβαρος, ὡς ξένος, ὁμιλῶ γλῶσσαν **οὐχὶ** ἐπιμεμελημένην καὶ ὀρθήν : Πλάτ.Λύσ. 223Α· κ. παθ. : Εὐστ.365,21 **τοὔνομα βραχὺ τι ὑποβαρβαριζόμενον** (Τίμωλος ἀντὶ Τμῶλος).

ὑποβάρβαρος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι βάρβαρος, ἰδίᾳ ὁ ὀλίγον τι βαρβάρως, ἐσφαλμένως ὁμιλῶν : **Φώτ.Βιβλ.545,8 τὰ σόλοικα καὶ ὑποβάρβαρα γράφειν, Εὐστ.**1914,26.

ὑποβασιλεύς-έως [ὁ] μσν. **ὁ ὑπὸ** τὸν βασιλέα δεύτερος βασιλεύς : Εὐστ.Πον.70,45 **ἔστιν ὁ μὲν πρῶτος βασιλεὺς τῷ ὄντι κατὰ τῶν παθῶν, ὁ δὲ δεύτερος ὑποβασιλεύς.**

ὑπόβασις-εως [ἡ] κ. νεώτ. τὸ βαίνειν εἰς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοχώρησις, ὑποχώρησις, ὑποστροφή, ἐλάττωσις, χαμήλωμα : Στράβ.17,1,4 **ἐπειθ' ὑπόβασιν λαμβάνει κατ' ὀλίγον·** **2)** ἡ καμπύλωσις, χαμήλωσις τοῦ σώματος **εἰς τὸ** γόνυ, ἡ καμπυλωμένη θέσις· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἵππου, ὅστις χαμηλώνει ἵνα δεχθῇ τὸν ἀναβάτην : Ξεν.'Ιππ.1,14 **ἅμα γοργοτέραν τε καὶ ἰσχυροτέραν ἕξει τὴν ὑπόβασιν·** **3)** βάσις, ὑπόβαθρον, θεμέλιον, κρηπίς : Σημ.π. 'Αθήν.1,38Β **τρίποδα τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες τρίποδες ὠνομάζοντο,** 'Ιώσ.ΑΙ 3,8,6, 'Επιγρ.· **4)** νεώτ. ἡ ἐπιφάνεια ἣν καταλαμβάνει ἡ βάσις κτιρίου, μνημείου, μηχανῆς κττ.· **5)** μτγν. διαδοχική, βαθμολογικὴ διάταξις : Κλήμ.'Αλ.817· **5)** 'Ησ. «τὸ **ἐνδότατος χιτὼν ἢ περίζωμα».**

ὑποβάσκανος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι βάσκανος, ὀλίγον τι φθονερός : Μον.5,45 **ὑποβασκάνῳ ὄμματι θραύει,** Θεοφύλ.Σ'Ιστ.129C **ζηλότυπόν τε καὶ ὑποβάσκανον.**

ὑποβασμός [ὁ] 'Ιων. τ. τοῦ ὑποβαθμός· 'Ησ. «ὑποβάθρα», Φώτ.

ὑποβαστάζω μτγν. κ. νεώτ. βαστάζω κάτωθεν, ὑποστηρίζω : Χαρίτ.3,6 **τὸν Χαιρέαν ὑποβαστάσας ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν,** Γαλ.14,717,12 Σχόλ.Νίκ. Θηρ.246 **ὁ τράχηλος τρόπον κίονος ὑποβαστάζει τὴν κεφαλήν.**

ὑποβαστακτήρ-ῆρος [ὁ] 'Ησ. **ἐν** λ. ἐρείσματι **ὁ** ὑποβαστάζων.

ὑποβαστακτικός-ή-όν νεώτ. ὁ χρησιμεύων ἵνα ὑποβαστάζῃ, ὑποστηρίζῃ τι.

ὑποβάτης-ου [ὁ] 'Ησ. **«ὑπόβαθρον»·** ‖ **νεώτ.** πᾶν ὑπαστήριγμα ὡς ὀκρίβας, τρίπους κττ.

ὑποβατταρίζω μσν. φλυαρῶ χαμηλοφώνως **καὶ** διακεκομμένως : Συμ. ἐν ASS 'Ιουνίου 5,274,45.

ὑποβδύλλω μτγν. πέρδομαι κρυφίως καὶ ἀθορύβως, κρυφοκλάνω, κουφοκλάνω : Λουκ.Λεξιφ.10 **ὑπέβδυλλεν ὑπὸ τοῦ δέους καὶ πορδαλέος ἦν.**

ὑποβεβηκότως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς ποθ. μτχ. παρακ. τοῦ ὑποβαίνω, δι' ὑποβιβάσεως, **μὲ** κατέβασμα : Νικόμ.'Αριθμ.135,32.

ὑποβένθιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ βένθος, ὑποβύθιος βλ. : Κριναγ.ΑΠ 6,636.

ὑποβήσσω, ἀττ. -ττω, μέλλ. **-ήξω,** βήχω ἐλαφρῶς, ἔχω ἐλαφρὸν βῆχα : 'Ιππ.Κῳακ.176,189D, Λουκ.'Ονειρ.10.

ὑποβιάζω Σουίδ. ἐσφ. ἀντὶ ὑποβιβάζω.

ὑποβιβάζω κ. νεώτ., μέλλ. **-βιβάσω** κ. ἀττ. **-βιβῶ,** ἐνεργ. μτβ. τοῦ ὑποβαίνω, φέρω, σύρω πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζω, κατεβάζω, χαμηλώνω : **ὑποβιβάζω ἱστίον - ἐπιστήλιον** [ἀφήνω νὰ ὀλισθήσῃ πρὸς τὰ κάτω]· ‖ μέσ. καταβαίνω, χαμηλώνω· εἰδ. ἀναφ. πρὸς ἵππον, τὸν ἀναγκάζω νὰ ὀκλάσῃ, νὰ λυγίσῃ τὰ γόνατα : Ξεν.'Ιππ.6,16 **διδακτέον δὲ τὸν ἵππον καὶ ὑποβιβάζεσθαι . . ὥστε εὐπετῶς ἀναβαίνειν τὸν ἱππέα,** Πολυδ.1,213· **2)** ἰατρ. ἐκβάλλω κάτωθεν, κενώνω διὰ καθαρτικοῦ : Διοσκ. 3,35 **ὑποβιβάζειν τὰ χολώδη,** 'Ορειβ.89· **3)** 'Ησ. **«ὑποβιβάζοντες·** ὑποκαταβαίνοντες, ἐλαττοῦντες»· ‖ αὐτ. **«ὑποβιβασθέν·** ὑποπεπτωκός»· προλ.Φώτ. 626· **4)** νεώτ. μτφ. τάσσω, θέτω τινὰ εἰς ὑποδεεστέραν βαθμίδα θέσεως ἢ ἀξιώματος : **τὸν ὑπεβίβασαν ἀπὸ τμηματάρχου εἰς εἰσηγητήν.**

ὑποβίβασις-εως [ἡ] νεώτ. ὑποβιβασμὸς βλ.

ὑποβιβασμός-οῦ [ὁ] κ. νεώτ. καταβίβασις, κατάβασις· μτφ. ἐλάττωσις, μείωσις : Κύριλλ.5,590C **ἀφῖκται εἰς ὑποβιβασμὸν καὶ ταπείνωσιν·** ‖ νεώτ. ἐλάττωσις κατὰ βαθμὸν ἢ ἀξίωμα : **ἐτιμωρήθη δι' ὑποβιβασμοῦ·** προλ. ὑποβιβάζω 4]· **2)** ἰατρ. κάθαρσις, ὑπαγωγὴ τῆς κοιλίας : 'Ορειβ.25.

ὑποβιβαστικός-ή-όν μτγν. καθαρτικός:'Ορειβ.120.

ὑποβιβρώσκω μτγν. κατατρώγω, φθείρω κάτωθεν : Διόδ.Σ 3,44 **φάραγγες ὑποβεβρωμέναι,** Κόϊντ. Σμ.8,382 **χηραμὰ ὑποβρωθέντα θαλάσσῃ.**

ὑποβινητιάω-άω διεγείρω ἀφροδισιακὰς ἐπιθυμίας, ὑποκινῶ πρὸς συνουσίαν : Μέν.π.'Αθήν.4,131 **ὑποβινητιῶντα βρώματα.**

ὑπόβλαισος-ον ὀλίγον **τι** βλαισός, κυρτὸς πρὸς τὰ ἔξω : 'Αριστλ.ΖΠ 16,1.

ὑποβλαστάνω μτγν. βλαστάνω κάτωθεν : Γρηγ. Νύσσ.2,1018Β, αὐτ.3,258D, Βασ.501D

ὑποβλάστη [ἡ] νεώτ. φυσιολ. τὸ δεύτερον στρῶμα τῶν κυττάρων, **τὸ ἐν** ἀρχῇ τῆς διπλάσεως τοῦ ἐμβρύου τῶν ζῴων καὶ τοῦ ἀνθρώπου σχηματιζόμενον, **ἄ.** ὑποβλάστης ἢ ἐνδόδερμα.

ὑποβλάστης-ου [ὁ] νεώτ. ὑποβλάστη βλ.

ὑποβλεμματικῶς ἐπίρρ. σχόλ. ὑποβλεπτικῶς **βλ., ἄ. ὑποδράξ, ὑπόδρα** : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.457.

ὑποβλεννογόνιος-ον νεώτ. ἰατρ. ὁ ὑπό τινα βλεννογόνον βλ.λ. ὧν : **ὑποβλεννογόνιος ἱστός** (ὁ ὑπὸ τοὺς βλεννογόνους ὑμένας διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος συνδετικὸς ἱστός).

ὑποβλεπομένως σχόλ. ἄ. ὑποβλεπτικώς, ὑπόδρα, ὑποδράξ : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.457.

ὑποβλεπτικῶς μσν. μετὰ λοξοῦ βλέμματος, μὲ στραβοκοίταγμα, ἴδ. ἐξ ὀργῆς ἢ φθόνου· Εὐστ.59,2 «ὑπόδρα, ταυρηδόν».

ὑποβλέπω κ. νεώτ., μέλλ. -**ψομαι**, βλέπω ὑποκάτωθεν τῶν **βλεφάρων**, μὲ ἡμιανοιγμένους τοὺς ὀφθαλμούς, καμμύω, ἐπὶ σχεδὸν κοιμωμένου ἀνθρώπου : Ἱππ.126D, Ἀριστλ.Ἐνύπν.3,17, αὐτ.Πρ. 31,7,6· **2)** βλέπω πρός τινα πλαγίως ἢ κρυφίως, ρίπτω λοξὰ βλέμματα· ὅθ. βλέπω ὀργίλως, φθονερῶς, δυσπίστως, ὑπόπτως : Φερεκρ.3, Ἀριστφ. Λυσ.519 **ὁ δὲ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἂν ἔφασκε**, αὐτ.Θεσμ.396, Πλάτ.Συμπ.220B **οἱ στρατιῶται ὑπέβλεπον αὐτὸν ὡς καταφρονοῦντα σφῶν**, αὐτ. Κρίτ.53B **ὑποβλέψονταί σε διαφθορέα ἡγούμενοι**, Λουκ.Συμπ.6, Ἀππ.Συρ.45· ‖ παθ. βλέπομαι ὑπό τινος κρυφίως ὡς ὕποπτος : Εὐρ.Ἡρ.1287 **ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι**· ‖ βλέπω ἀπειλητικῶς τινα : Πλάτ.Φαίδ.117B **ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον**, Λουκ.ΒΠρ.7 **ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑποβλέπει**, αὐτ.Ἐρ.29 **δεινόν τι καὶ θηριῶδες ὑποβλέπειν**· ‖ βλέπω μετ' οἴκτου, συμπαθῶς τινα : ΑΠ 119 **ὑποβλέπειν ἐλεεινά**, Πλούτ. Ἠθ.994C **ὑποβλέπειν τινί**, Φιλόστρ.865 **ὑποβλέπειν εἴς τινα**· **3)** νεώτ. τρέφω κακὰς διαθέσεις κατά τινος, ὑποφθαλμιῶ τινα : **ὑποβλέπει τὴν θέσιν μου - τὴν περιουσίαν μου**· **4)** εἰδ. ρίπτω κρύφια βλέμματα πρός τινα, κρυφοκοιτάζω, ἐπὶ ἐραστῶν : Πλούτ.Ἠθ.521B.

ὑποβλήδην ἐπίρρ. δι' ὑποβολῆς τοῦ ἑαυτοῦ λόγου καὶ διακοπῆς τοῦ ὁμιλοῦντος, κόβοντας τὴν ὁμιλία τοῦ ἄλλου : Ἰλ.Α 292 **τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς**· **2)** μτγν. ὑποβολιμαίως, νόθως, ψευδῶς : Μον.6,262 **μητέρες.. ὑποβλήδην ἔκειντο**· **3)** διὰ λοξοῦ βλέμματος, λοξῶς, πλαγίως: Ὑμν.Ἑρμ.415 **ὑποβλήδην ἐσκέψατο**.

ὑποβληδόν ἐπίρρ. ὑποβλήδην βλ.λ.

ὑπόβλημα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ὑποβαλλόμενον, ὑπόστρωμα, στρῶμα : Ἱππιατρ.40, αὐτ.23.

ὑποβλητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποβολὴν βλ.λ., ὁ ἐνασκῶν ὑποβολήν, ἐντυπωσιακός, ἐπηρεάζων, ἐμπνέων ἰδέαν τινά, συναισθημά τι : **ὑποβλητικὴ τελετή - ἀπαγγελία-μουσική**· ‖ ἐπίρρ. **ὑποβλητικῶς** κ. δημ. **ὑποβλητικὰ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποβάλλεταί τι**, ἐντυπωσιακῶς : **ὡμίλει ὑποβλητικῶς**.

ὑπόβλητος-αν κ. νεώτ. ὁ ὑποβληθείς, ὑποβολιμαῖος, τεθειμένος ὑποκάτω, μὴ γνήσιος, νόθος : Σοφ.Αἶ.481 **οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός** (γνήσιον τῆς σῆς διανοίας)· ‖ **ὑπόβλητον στόμα** τὸ κατ' εἰσήγησιν ἄλλου ὁμιλοῦν, ὅθ.συνεκδ. τὸ λέγον ψεύδη, ἀναληθές : αὐτ.ΟΚ 794 **τὸ σὸν δεῦρ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα**· **2)** νεώτ. ὁ ὑπείκων εἰς ὑποβολήν, ὁ δι' ὑποβολῆς ἐμπνευσθείς.

ὑπόβλητος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑποβεβλημένος, ὑποβολιμαῖος, μὴ γνήσιος, νόθος : Ἀπολλδ.3,5,7, Μαν. 4,587 **ἀλλοτρίων τέκνων ὑπόβλητα γένεθλα**· **2)** μτφ. ὁ ἀναλήθης, ὁ μὴ ἀληθὴς ἀλλὰ πεπλασμένος : Σοφ.Αἶ.481 **οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴαν, ἔλεξας**, αὐτ.ΟΚ 794· **3)** νεώτ. **ὁ κατ' εἰσήγησιν ἄλλου γινόμενος**, ὁ δι' ὑποβολῆς ἐμπνευσθεὶς ἢ ἐνεργούμενος: **ὑπόβλητος μαρτυρία**.

ὑποβλητός-ή-όν ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὑπόβλητος βλ.λ. : ΕΜ 480,17.

ὑποβλήτως σχόλ. πλαστῶς, **οὐχὶ** γνησίως, **οὐχὶ** ἀληθῶς : Σχόλ.Σοφ.Αἶ.188.

ὑποβλίττω μτγν. κρυφίως ἀφαιρῶ τὸ μέλι ἀπὸ τοῦ κηρίου· κ.κτ.μτφ. ἐπὶ προσ. ἀπομυζῶ τινα χρηματικῶς : Φιλόστρ.273 **τοὺς τοιούτους ὑποβλίττουσιν οἱ συκοφάνται**.

ὑποβλὼψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ὑποβλέπων, ὑπούλως, δολίως βλέπων : Εὐστ.1436,7 **ὁ ὑπούλως βλέπων καὶ ὡς εἰπεῖν ὑποβλώψ**.

ὑποβοηθός (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ βοηθῶν, συνεργῶν εἴς τι· **2)** κ. δημ. ὁ φέρων τὸν μετὰ τὸν βοηθὸν βαθμὸν ἐν διαφόροις ὑπηρεσίαις.

ὑποβοηθῶ-έω γλώσσ. κ. νεώτ., δημ. -άω βοηθῶ, συμβάλλω ὀλίγον εἴς τι· ‖ νεώτ. ἐπὶ προσ., θέτω τὴν βοήθειάν μου, συντελῶ προσέτι : **τὸν ὑπεβοήθησαν αἱ περιστάσεις καὶ ἔκαμε περιουσίαν**.

ὑποβόθρευμα-ατος (τὸ) Εὐστ.Πον.109,19 βόθρος, ὑπόσκαμμα, ὄρυγμα.

ὑποβοθρεύω μσν. σκάπτω βόθρους, ὑποσκάπτω· ὅθ. μτφ. ὑποσκάπτω, ἀνασκαλεύω, δολοπλοκῶ : Κ Μανασσ.4563 **καὶ πάντας ὑπεβόθρευεν εὑρεσικάκους δόλους**.

ὑποβολεῖον (τὸ) νεώτ. ἡ ἐν μέσῳ τοῦ προσκηνίου κρύπτη, ἐξ ἧς ὑποβάλλει ὁ ὑποβολεὺς βλ.λ.2).

ὑποβολεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναμιμνήσκων, ὑποβοηθῶν τὴν μνήμην : Φίλ.1,591,Εὐστ.Πον. 60,6 **ἀλλ' ὑποβολέα οἷον εἶχεν ἕτερον τοῦ τοιοῦταν ἔργου**· **2)** κ. νεώτ. θεατρ. ὁ ὑπαγορεύων χαμηλοφώνως τὰ ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν ἀπαγγελλόμενα πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν : Πλούτ.Ἠθ.813E **τοῦ δὲ ὑποβολέως ἀκούοντας καὶ μὴ παρεκβαίνοντας τοὺς ρυθμούς**· **3)** νεώτ. μτφ. ὁ ὑποβάλλων, ἐμπνέων τι εἴς τινα, σύμβουλος, ἴδ. κακοῦ· **4)** ὁ ἐνεργῶν ὑποβολὴν βλ.λ.7), ὁ ὑποβάλλων τινὰ ἐν ὑπνώσει ἢ ἐγρηγόρσει.

ὑποβολή (ἡ) (ὑποβάλλω) κ. νεώτ. ἐνεργητικῶς, ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποβάλλω, ἁπλώνω, θέτω ὑποκάτω, ἡ ὑπό τι τοποθέτησις, ἀντίθ. περιβολή : Πλάτ.Πολιτ.280B **νῦν δὲ τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν οὐ περιβολῇ χωρίζουσι καὶ ὑποβολῇ**, Πολύβ.3,105,1 **ἡ τῶν ἐνεδρευόντων ὑποβολὴ** (ἡ κεκρυμμένη θέσις, τὸ καρτέρι τῶν ἐνεδρευόντων)· **2)** τὸ θέτειν ὑποκάτω νόθον τέκνον ἀντὶ τοῦ γνησίου : Πλάτ. Πολ.538A **ὑποβολὴ τέκνων**, Λουκ.Ὀρχ.32· ‖ **ὑποβολῆς γραφή** ΑΒ 311,33 «εἶδος ἐγκλήματος, εἴ τις ἐγκαλοίη τινὶ ὡς ὑποβολιμαῖος εἴη, ἐγράφετο ὑποβολῆς καὶ ἁλόντα αὐτὸν ἔδει πεπρᾶσθαι»· **3)** κ. νεώτ. ἐν γένει πλαστότης, εἰκονικότης, ἀντικατάστασις πράγματός τινος δι' ἄλλου : Πλούτ. Ρωμ.22 **ὑποβολὴ κλειδῶν** (ἀντικατάστασις διὰ ψευδῶν)· ‖ νεώτ. νομ. **ὑποβολὴ ὀνόματος** ἡ ἐν συναλλαγματικῇ μνεία ἀνυπάρκτου προσώπου ἀντὶ τοῦ ἐκδότου ἢ πληρωτοῦ ἢ καμιστοῦ· ‖ **ὑποβολὴ ἰδιότητος** ἡ πλαστὴ ἀπόδοσις ἀνυπάρκτου ἰδιότητος (ἐμπόρου, ἐργοστασιάρχου κτλ.) εἴς τι τῶν συναλλασσομένων προσώπων· **4)** ἐν τῇ ρητ. **ὑποβολὴ προσώπου** Ρήτ.8,539 «ὅταν ὁ ρήτωρ θέλων τι εἰπεῖν πρὸς τὸ ἀνεκτότερον ἄλλῳ προσώπῳ τὸν λόγον περιθῇ»· **5)** νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποβάλλω, κυρ. **ἐπὶ** ὑφισταμένου ἀποτεινομένου πρὸς προϊστάμενον, παρουσίασις, προαγωγή, κατάθεσις, ὑπαγωγή τινος : **ὑποβολὴ αἰτήσεως - ἐγγράφου - παραιτήσεως - συγχαρητηρίων**· **6)** κ. νεώτ.εἰσήγησις, ὑπόμνησις, συμβουλή· ὅθ.φρ. **ἐξ** ὑποβολῆς δι' ὑπομνήσεως, ξένης παραινέσεως : Ξεν.ΚΠ 3,3,37 **ἐξ ὑποβολῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι**, Πολ.5,19,28 **ἐξ ὑποβολῆς διιέναι τὸν ὅρκον** (καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου)· ‖ φρ. Διογ.Λ 1,57 **ἐξ ὑποβολῆς ραψῳδεῖσθαι τὰ Ὁμήρου ἔγραψε Σόλων** (ἐπὶ δεδομένης ὑποθέσεως ἀπαγγέλλειν, κατὰ τὸν Ἕρμανν, ἐνῷ ὁ Wolf ἑρμηνεύει **ἐξ ὑπολήψεως** δηλ. ἀρχεσθαι ἐκεῖθεν, ὅπου ἔπαυσεν ἀπαγγέλλων ὁ προηγούμενος· πρβλ. ὑποβάλλω, ὑποβλήδην)· ‖ **νεώτ. φρ. καθ' ὑποβολὴν κατὰ ξέ-**

νην εἰσήγησιν, ὑπαγόρευσιν, ἔμπνευσιν· 7) νεώτ. ψυχ. κ. ἰατρ. ἡ ἐπιβολὴ ἢ ἔμπνευσις ἐμμόνου τινὸς ἰδέας ἢ πράξεως εἰς ἄτομον διατελοῦν ἐν ὑπνώσει ἢ ἐγρηγόρσει, ὥστε ν' ἀποβαίνῃ αὕτη ἐνίοτε μέχρι νασηρότητος κυρίαρχος αὐτοῦ· ‖ ὑποβολὴ μεθυπνωτικὴ ἡ ἐν καταστάσει ὑπνώσεως τοῦ ἀτόμου ὑποβολὴ ἀποφάσεώς τινος μελλούσης νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ τὴν ἀφύπνισιν αὐτοῦ· 8) φρ. ἐξ ὑποβολῆς διὰ διακοπῆς : Σχόλ.'Ιλ.Τ 80· ‖ ἐν τῇ ρητ.· Ρήτ.6,122,27 «ἐξ ὑποβολῆς, τουτέστιν ἔξωθεν ὑπαβάλλειν τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι..»· πρβλ.6)· 9) παθητικῶς τὸ ὑποβαλλόμενον ἢ ὑποβεβλημένον πρᾶγμα, τὸ ὑποκάτω τιθέμενον, ἡ βάσ.ς, τὸ θεμέλιον : Πλούτ.'Ηθ.320B ὑποβολὰς καταπίθεσθαι, Μουσῶν.π.Στοβ.160,1 ὑποβολὴ τοῦ σωφρονεῖν ἡ ἐγκράτεια, Στοβ.'Εκλ.2,428 φυσικὴ ὑποβολὴ τῇ ψυχῇ πρός τι (φυσικὴ ἰδιότης, ἱκανότης, δεξιότης, διάθεσις)· ‖ ὑπόθεσις, ὕλη, ἀντικείμενον λόγου τινὸς ρητορικοῦ : Λουκ.Δημ.'Εγκώμ. 21 ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑποβολήν.

ὑποβολιμαῖος-α-ον (ὑποβολή) κ. νεώτ. ὁ κρυφίως τιθέμενος ὑποκάτω εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου, ἐπὶ τέκνων, ὅθ. μὴ γνήσιος, νόθος : 'Ηρ.1,187 τὰ ὑποβαλιμαῖα (ἐνν. τέκνα), Πλάτ.Πολ.537E εἴ τις ὑποβολιμαῖος τραφείη, 'Αριστλ.ΖΙ 9,29,3 ὑποβολιμαίους ποιεῖ ταὺς ἑαυτοῦ νεοττοὺς ὁ κόκκυξ, Πολύβ.2,55,9· ‖ 'Υποβολιμαῖος ὀν. κωμῳδίας τοῦ Κρατίνου· 2) μτφ. ὁ ὑπέχων τὴν θέσιν ἢ τὸ ὄνομά τινος, πλαστός, προσποιητός, ψεύτικος : Πλούτ.'Ηθ.3D ὑποβολιμαία εὔνοια, Κωμ. 'Αδέσπ.360 ὑποβολιμαία σύνεσις, Σχόλ.'Ιλ.Ξ 170 ὑποβολιμαῖον κάλλος· ‖ νεώτ. ὁ ἔξωθεν ἐπιβληθείς, ὁ κατ' εἰσήγησιν ἄλλου, κατὰ ξένην ἔμπνευσιν γινόμενος : ὑποβολιμαία γνώμη - ἀποψις.

ὑποβολιμαίως ἐπίρρ. νεώτ. νόθως, πλαστῶς, ψευδῶς, κατὰ ξένην εἰσήγησιν οὐχὶ γνησίως.

ὑπόβολος-ον κ. μσν. ὁ δοθεὶς ὡς ἐνέχυρον : ἐσφ.γρ. ἐν Φερεκρ.π.Εὐστ.1405,22 ἀντὶ ὑπώβολας βλ.λ.· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὑπόβολον ἡ πραγαμιαία δωρεά : Λέων Σοφ.Νεαρ.181.

ὑποβομβῶ-έω βομβῶ ἐλαφρῶς, ἠρέμως : Ρήτ.3, 579 ὁ διιχὴς ἀὴρ πράως ὑποβομβεῖ καὶ πληροῖ τὴν ἀκοὴν μουσικῆς.

ὑποβορβόριον (τὸ) 'Ησ. τρύξ, ὑποστάθμη, κατακάθι, καταπάτι.

ὑποβορβορύζω βορβορύζω ἐλαφρῶς, γουργουρίζω σιγανά, ἐπὶ τῶν ἐντέρων : 'Ιππ.Κωακ.1121, 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,6 ὑποβαρβαρύζει κοιλίη· ‖ πίνω μετὰ θορύβου, ροφῶ θορυβωδῶς : 'Ιππ.Κωακ.126 ἐν ποτοῖσιν ὑποβορβορύζειν.

ὑποβορειοανατολικός (ὁ) νεώτ. ὀναμασία τοῦ ἀνέμου μεσοβορρᾶ, ἡ γραιγοτραμουντάνα.

ὑποβορειοδυτικός (ὁ) νεώτ. ὀνομασία τοῦ ἀνέμου σκιρωνοβορρᾶ, ἡ μαϊστροτραμουντάνα.

ὑποβόσκω νεώτ. βόσκω, τρέφομαι ὑποκάτω τινός· ‖ ἰδ. μτφ. ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω ἀφανῶς, καταστρέφω τι ὑπούλως : ὑποβόσκον πῦρ - μῖσος, - ὑποβόσκουσα μνησικακία - ἐπανάστασις.

ὑποβουλία (ἡ) νεώτ. ἠλαττωμένον σθένος βουλήσεως, ἀβουλία μετρίου τινὸς βαθμοῦ.

ὑπόβραγχος-ον ὁ ὀλίγον τι βραχνός, βραχνιασμένος : 'Ιππ.415,34.

ὑποβράσσω μτγν., ἀχρ. ἐν. τοῦ ἀορ. β' ὑπέβραχον, ἀπαρφ. ὑποβραχεῖν, ὑποκάτωθεν ἠχῶ, θορυβῶ, κρατῶ : Κόϊντ.Σμ.10,72 μέγ' ὑπέβραχε γαῖα.

ὑπόβραχυ ἐπίρρ. μτγν. βαθμηδόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον : ΑΙλ.ΖΙ 4,34 ὑπόβραχυ .. ὑποχωρεῖν (δ.γρ.).

ὑποβρέμω βρέμω, ἠχῶ, βουΐζω ὑποκάτω : Αἰσχ. Πρ.434 κελαινὸς δ' "Αϊδος ὑποβρέμει μυχὸς γᾶς" ὁμ. κ. μέσ. : Νίκ.'Αλεξ.290.

ὑποβρέχω ἀμτβ. ἐπὶ μεθύσου, ὀλίγον τι βρέχομαι, ἤτοι πίνω ὀλίγον τι : "Αλεξ.5 οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος, 'Επιγρ. κοτύλαις ὑποβρέξας· κτ.παθ.μτχ. παρακ.ὑποβεβρεγμένος ὀλίγον, ἐλαφρῶς μεθυσμένος : Λουκ.Θε.Δ 23,2.

ὑποβρομῶ-έω μτγν. ὑποβρέμω βλ.λ.:Νίκ.'Αλεξ.287.

ὑπόβροχος-ον ἀρχ. λεξ. ὀλίγον τι βεβρεγμένος, μουσκεμένος : ΕΜ 752,3 ὑπόβραχος τόπος.

ὑπόβρυχα ἐπίρρ. τοῦ ὑπόβρυχος βλ.λ.2).

ὑποβρυχιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποβρύχιον βλ.λ. : ὑποβρυχιακὸς στόλος (ὁ περιλαμβάνων τὰ ὑποβρύχια στόλος κράτους τινός)· ‖ ὑποβρυχιακὸς πόλεμος αἱ δι' ὑποβρυχίων ἐπιχειρήσεις ἰδ. ἐναντίον συγκοινωνιῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἀντιπάλου.

ὑποβρύχιο(ν) (τὸ) νεώτ.κ.δημ. πολεμικὸν πλοῖον δυνάμενον νὰ πλέῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἔχον κυλινδρικὸν σχῆμα καὶ κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν δεξαμενάς (θαλασσέρματα), αἵτινες ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ βάρος αὐτοῦ τῷ παρέχουσι τὴν δυνατότητα νὰ πλέῃ εἰς διάφορα βάθη ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς τορπιλλοβόλον, καταδρομικόν, ναρκοθέτις κτλ.

ὑποβρύχιος-ον κ. νεώτ. κ. -α-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ὁ ἐντὸς τοῦ ὕδατος : 'Υμν.'Ομ.33,12 τὴν δ' ἄνεμος.. καὶ κῦμα θαλάσσης θῆκεν ὑποβρυχίην, 'Ηρ.1,189 ὑποβρύχιαν.. φέρων τὸν ἵππον, Πλάτ.Φαῖδρ.248A ὑποβρύχιαι ξυμπεριφέρονται· ‖ ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἐπιπολάζων : Λουκ.Διφ.3· ‖ νεώτ. ὑποβρύχιος κώδων κώδων ἔχων ἰσχυρὰ τοιχώματα χρησιμοποιούμενος πρὸς ἐκπομπὴν σημάτων ὑποβρυχίως, ἅτινα γίνονται ἀντιληπτὰ διὰ τῶν ὑδροφώνων βλ.λ.· 2) νεώτ. ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. ὑποβρύχιον βλ.λ.· ‖ νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποβρύχιον, ἄ. ὑποβρυχιακός : ὑποβρυχία ἄμυνα (τὸ σύνολον τῶν πρὸς ἄμυναν χρησιμοποιουμένων ὑποβρυχίων (πλοίων) καὶ ναρκῶν βλ.λ.)· 3) βαθύς : 'Οππ.'Αλ.1,49 ὑποβρύχιος θάλασσα, αὐτ.'Αλ. 5,159 ὑποβρύχιος βυθός· 4) μτφ. ὁ εἰς βάθος εὑρισκόμενος : 'Ιππ."Αρθρ.789· ‖ ὁ κεκρυμμένος, κατ' ὀλίγον ἀναφαινόμενος : αὐτ.'Επιδ.1963 ὑποβρύχιος πυρετός, 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,7 ὑπ- πῦρ.

ὑποβρυχίως ἐπίρρ. νεώτ. ὑπὸ τὸ ὕδωρ, διὰ τοῦ ὕδατος : αἱ τορπίλλαι ἐκτοξεύονται ὑποβρυχίως· ‖ μτφ. ἀφανῶς, ὑπούλως.

ὑπόβρυχος-ον κ.μσν. ὁ ὑποβρύχιος βλ.λ. : Φιλῆς περὶ Ζῴων 2010· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. ὑπόβρυχα ὡς ἐπίρρ. ὑποβρυχίως βλ.λ. : 'Οδ.Ε 319 τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε, 'Ηρ.7,130 ὥστε Θεσσαλίην.. ὑπόβρυχα γενέσθαι, 'Αρατ.426 ὑπόβρυχα ναυτίλλονται, 'Οππ.'Αλ.1,145.

ὑποβρύχω μτγν. ἠρέμα βρυχῶμαι : Πολ.Φυσ. 2,9,245C, ΑΙλ.ΖΙ 4,34 (κατ' εἰκασίαν ἀντὶ ὑπόβραχυ).

ὑποβρυχῶμαι-άομαι μτγν. βρυχῶμαι ὀλίγον τι, κάπως : Λουκ."Ερ.6, Τρυφιόδ.319· ‖ ἐπὶ ὀργιζομένου, βρυχῶμαι, μουγκρίζω, βαθέως : 'Αδαμ. 2,27 ὅταν ὑπαβρυχᾶται καὶ μεγάλα ἀναπνέῃ ἀγριότητα κατηγορεῖ, Γρηγ.Νύσσ.1,883D βιαίως ἔνδοθεν ὑπὸ τῶν σπλάγχνων ὑπαβρυχώμενος.

ὑπόβρωμος-ον μτγν. ὁ ἐλαφρῶς ὄζων, ὀλίγον δύσοσμος : Διοσκ.1,77.

ὑποβυθίζω γλώσσ. καταδύω, καταβυθίζω.

ὑποβύθιος-ον (βυθός) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν βυθόν, ὑποβρύχιος : 'Ερωτιαν.370 ἐν λ. ὑπόβρυχα.

ὑπογαίδιος-ον 'Ησ. ὑπόγαιος βλ.λ.

ὑπόγαιος-ον ἰων., ἀττ. κ. πάπ. ἄ. ὑπόγειος βλ.λ. : Πάπ. ἐπίγαια, ὑπόγαια, ἔνυδρα καὶ χερσαῖα.

ὑπόγαλα-ακτος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. συλλογὴ γαλακτώδους ὑγροῦ πυώδους ἢ μὴ ἐν τοῖς θαλάμοις τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑπογαλακτία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ διαταραχῆς, νόσου τοῦ μαζικοῦ ἀδένος ἐλάττωσις τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γάλακτος γαλουχούσης γυναικός.

ὑπογάμιον (τὸ) μτγν. ἡ πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου συγκοίμησις μετὰ τῆς μνηστῆς : Φίλ.2,311 μεθόριον ἀδίκημα φθορᾶς καὶ μοιχείας ὑπογάμιον ὑπολαμβάνουσί τινες εἶναι.

ὑπογαμῶ-έω μτγν. λαμβάνω ὡς σύζυγον κατόπιν, μετά τι : Αἰλ.ΖΙ 7,25 ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν .. δεσπότην καὶ .. ὑπογήμῃ τὴν γυναῖκα.

ὑπογαργαλίζω κ. μσν. γαργαλίζω ὀλίγον ἢ κρύφα κ. συνεκδ. ἐρεθίζω, ἰδ. σαρκικῶς : Ρήτ.Ι, 598, Φώτ.204,21 τοῦ σαρκίου διοχλοῦντος καὶ τῶν ἐκεῖθεν παθῶν ὑπογαργαλιζόντων, Θεοφάν. Νικ.8,2 ὑπογαργαλιζομένων (παθ.).

ὑπογαστρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπογάστριον βλ.λ., μικρὸν ὑπογάστριον : Εὔβουλ.16.

ὑπογαστρίζομαι μτγν. πληρῶ ἱκανῶς τὴν γαστέρα, χορταίνω καλά, τὴν πατώνω : Αἰσώπ.Μῦθ. (ἔκδ.Κοραῆ) 162, Πολυδ.2,168.

ὑπογαστρικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπογάστριον βλ.λ.|| : ὑπογαστρικὴ χώρα.

ὑπογάστριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ κατώτερον μέρος τῆς κοιλίας ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ κάτω : Ἱππ.Ἀφ.1252, Ἀριστλ.ΖΙ 2,11,1 τὰ πλευρὰ κάτω καθήκει συνάπτοντα πρὸς τὸ ὑπογάστριον· || νεώτ. ἀνατ. ἡ κατωτέρα χώρα τῆς κοιλίας ὁριζομένη ἄνωθεν διὰ νοητῆς γραμμῆς ἑνούσης τὰς προσθίους ἄνω λαγονίους ἀκάνθας, διακρινομένη εἰς τὸ κυρίως ὑπογάστριον, τὰς λαγόνας καὶ τὰς βουβωνικὰς χώρας· 2) εἰδ. τὸ κατώτερον τῆς κοιλίας θαλασσίου ἰχθύος, τὸ προισίκοίλι, ἰδ. τοῦ θύννου, ἐκλεκτὸν ἔδεσμα π. Ἀθηναίοις : Εὔβουλ. ἐν Ἀθήν.302D θύννων μεγαλόπλουτ᾽.. ὑπογάστρια ὀπτῶν, Πάπ. ὑπογαστρίων κεράμιον· || κ. κτ. παικτικὴν μτφ. : Ἀριστφ.Σφ.195 ἀλλ᾽ ἴσως ὅταν φάγῃς ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ (σχόλ. αὐτ. «ἐπεὶ πωλάριον ἐμιμεῖτο ἐπὶ τῷ ὄνῳ, τὸ ὑπογάστριον πρὸς τούτῳ»)· 3) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν μακρῶν ξύλων τῶν προσαρμοζομένων προσωρινῶς ὑπὸ τὴν γάστραν πλοίου ἑτοίμου πρὸς καθολκήν, ὅπως μὴ κλίνῃ τοῦτο κατὰ τὰ πλευρὰ κατερχόμενον πρὸς τὴν θάλασσαν· || ὁμ. ἕκαστον τῶν εἰς τὰ ὕφαλα τῶν νεωτάτου τύπου δρέδνωτς κατασκευαζομένων πρὸς ἐνίσχυσιν οὕτων ἐξαγκωμάτων.

ὑπογάστριος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπογάστριον βλ.λ. : Φίλ.1,38 οἶστροι ὑπογάστριοι (αἱ σαρκικαὶ ἡδοναί, ἐπιθυμίαι)· 2) νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ὑπογάστριον κείμενος· || ὑπογάστριον πλέγμα νευρικὸν πλέγμα τῆς πυελικῆς μοίρας τοῦ συμπαθητικοῦ συστήματος· || ὑπογάστριος ἀρτηρία ἡ ἔσω λαγόνιος ἀρτηρία· 3) εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν δούρειον ἵππον, ὁ ἐντὸς τῆς κοιλίας αὐτοῦ : Ρήτ.Ι,436.

ὑπογαστρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑπογάστριον βλ.λ. : Φιλόξ.2,23.

ὑπογαστροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη βλ.λ. τοῦ ὑπογαστρίου κατὰ τὴν μέσην γραμμήν.

ὑπογεγραμμένη (ἡ) νεώτ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. τοῦ γράφω ὡς οὐσ., σημεῖον τιθέμενον κάτωθεν μακροῦ φωνήεντος ἀντὶ τοῦ γράμματος ἰῶτα, ὑπάρχοντος ἄλλοτε παρ᾽ αὐτό.

ὑπογείνομαι μτγν., ἀόρ. α' ὑπεγεινάμην, τίκτω, γεννῶ : Εὐφορ.ἀπ.61 (κ. ΕΜ 480,18) οὕνεκα δέ μιν ἶφι βιησαμένη Ἑλένη ὑπεγείνατο Θησεῖ.

ὑπόγειο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. ὑπόγαιον ὑπόγειος θάλαμος : Ἡρωδιαν.1,15, Πλούτ.Ἠθ.770B· || νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους μέρος τῆς οἰκίας· πρβλ. ὑπόγειος.

ὑπόγειος-ον κ. νεώτ., ἰων. κ. νεώτ., ἀττ. ὑπόγαιος -ον ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους κείμενος ἢ συμβαίνων : Ἡρ.2,100 ὑπόγαιον οἴκημα, αὐτ.2,148, αὐτ.4,200 ὑπόγαιον ὄρυγμα, Αἰσχ.ἀπ.55 ὑπόγειας βροντή, - ὑπόγειος κρύπτη - ἔκρηξις· τὸ οὐδ. ὑπόγειον ὡς οὐσ. βλ.λ.· || νεώτ. βοταν. ὑπόγεια ὄργανα (τὰ) τὰ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἀναπτυσσόμενα ὄργανα τῶν φυτῶν, ὡς αἱ ῥίζαι, τὰ ῥιζώματα, οἱ κόνδυλοι, οἱ βολβοὶ κττ.· || ὁμ. ὑπόγειοι καρποί (οἱ) οἱ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους διαμορφούμενοι καρποὶ φυτῶν τινων ὡς τῆς ἀμφικαρπαίας, τῆς ἀραχίδος, τοῦ τριφυλλίου κ.ἄ.

ὑπογεισος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ γεῖσον τῆς στέγης· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὑπόγεισον εἶδος φυτοῦ ἀειζώου φυομένου ὑπὸ τὸ γεῖσον ἔνθα ῥέει τὸ ἐκ τῆς στέγης ὕδωρ : Πλίν.Φΐ 25,102.

ὑπογελῶ-άω γελῶ ὀλίγον, ὑπομειδιῶ, χαμογελῶ : Πλάτ.Χαρμ.162B ἅμα ταῦτα λέγων ὑπεγέλα τε καὶ εἰς τὸν Κριτίαν ἀπέβλεπεν, Γρηγ.Νύσσ.2,996A.

ὑπογενειάζω ἱκετεύω τινὰ φαύων τὸ γένειον αὐτοῦ· Ἡσ. «ὑπογενειάζων· λιτανεύων, ὁπὸ τοῦ γενείου ἀπτόμενος» : Αἰσχίν.9,20, Συνέσ.Ἐπιστ.121,257 ὁ δὲ ὑπογενειάσας, ὦ Οὖτι, ἔφη, ἔοικας μὲν δριμύτατον ἀνθρώπιον εἶναι.

ὑπογενειάσκω μτγν ἀρχίζω νὰ γενειάζω, νὰ βγάζω γένια : Ἡρωδιαν.444.

ὑπογένειο(ν) (τὸ) σχόλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπὸ τὸ γένειον μέρος : Σχόλ.Ἰλ.Α 501, Εὐστ.548,9 ἀνθερεὼν τὸ τέλος τοῦ ὑπογενείου· 2) νεώτ. κ. δημ. μικρὸν γένειον ἐπὶ τοῦ πώγωνος, μούσι· 3) π. Βυζ. κόσμημά τι τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου.

ὑπογένειος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ γένειον : Ἀνών. Βί.Ἰω.Χρυσ.8,304,1 ὑπογένειοι τρίχες· || τὸ οὐδ ὡς οὐσ. ὑπογένειον βλ.λ.

ὑπογένεσις-εως (ἡ) νεώτ. φυσιολ. ἀνωμαλία ἐξ ἀτελοῦς διαπλάσεως, ἀτελὴς διάπλασις τῶν διαφόρων μερῶν καὶ σπλάγχνων τοῦ σώματος.

ὑπόγενος-ους (τὸ) νεώτ. ζῳολ. ἄθροισμα εἰδῶν ζῴων γένους τινὸς διακρινομένων ἐκ χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων μὴ ἀπαντώντων εἰς πάντα τὰ ζῷα τοῦ γένους.

ὑπογευστία (ἡ) νεώτ. κ. ὑπογευσία ἀμβλύτης τῆς γευστικῆς αἰσθητικότητος.

ὑπογέωργος (ὁ) πάπ. ὑπομισθωτὴς ἐν Αἰγύπτῳ ἰδ. βασιλικῶν γαιῶν, ὑποπακτωτής : ἐστὶν ὑπογέωργος Θεμιστοκλέους, καὶ διὰ σπόρου ζ ἔτους ποιῶ αὐτὸν ὑπογέωργον.

ὑπόγεως-ων δ.τ. τοῦ ὑπόγειος βλ.λ. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμερ.208, Σουΐδ.

ὑπογόνιον (τὸ) πάπ. κ. νεώτ. (βοταν.) τὸ ἀμέσως ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος τοῦ ποδὸς : Πάπ. ὁ δεῖνα οὐλὴ ὑπογονίῳ ἐξ ἀριστερῶν, Ἐπιγρ. (κτ. διόρθ.)· 2) νεώτ. ὑμενῶδες μόριον τοῦ φυτοῦ ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ τὰ ὄργανα τῆς καρποφορίας.

ὑπογηράσκω μτγν. μόλις ἄρχομαι γηράσκων, ἀρχίζω νὰ γεράζω : Αἰλ.ΖΙ 7,17.

ὑπογίγνομαι ἰων., μτγν. ὑπογίνομαι γίνομαι μετά τι, κατόπιν, κατ᾽ ἀκολουθίαν τινὸς : Ἰλ.Λ 417 ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων γίγνεται, Ἡρ.3,159 ἵνα σφι γενεὴ ὑπογίνηται (ἐπὶ φλεγμονῆς σχηματιζομένης εὐθὺς μετά τινα πληγήν), Ἱππ.Ἄρθρ.803, Τίμ.Λοκρ.104A· || ἐπὶ αἰσθημάτων καὶ συμπερασμάτων δημιουργουμένων ἀμέσως μετά τι : Πολύβ.2, 44,1 ὑπεγένετο φιλική τις διάθεσις, αὐτ.6,6,7.

ὑπογκοῦμαι-όομαι μτγν. ὀγκοῦμαι, ἐξογκοῦμαι ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Πολυδ.4,68.

ὑπογλαύκεσκε ἐσφ. ἀντὶ ὑπογλαύσσεσκε τοῦ ὑπογλαύσσω ἐν Μόσχ.2,86.

ὑπογλαυκίζω Εὐστ.Πον.339,8 ἀρχίζω νὰ γίνωμαι γλαυκός.

ὑπόγλαυκος-ον ὀλίγον τι γλαυκός, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ὑποχαροπός : Ξεν.Κυν.5,23 τὰ ὄμματα οἱ μὲν ὑποχαροποὶ οἱ δ᾽ ὑπόγλαυκοι, Διοσκ.2,211· πρβλ. γλαυκός, χαροπός.

ὑπογλαύσσω μτγν. ὑποβλέπω, ῥίπτω λαθραῖα βλέμματα : Μόσχ.2,86, Καλλ.Ἄρτ.54.

ὑπογλάφυρος-ον Εὐστ.Πον.295,55 **ὁ** ὀλίγον τι γλαφυρός.
ὑπόγλισχρος-ον ὁ ὀλίγον γλίσχρος,κολλώδης, ὀλισθηρός: Ἱππ.Ἐπιδ.γ' 1066, Θεόφρ.Φ17,13,1· **2)** μτφ. ὀλίγον φιλάργυρος, φειδωλός, τσιγγούνης : Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.734Α Λακύδης **ὑπογλισχρότερος.**
ὑπογλίχομαι μσν. γλίχομαι, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ ὀλίγον : Θεοφύλ.Σ 18Α.
ὑπογλουτίς-ίδος (ἡ) (γλουτός) τὸ σημεῖον τοῦ σώματος ἔνθα ἐξωτερικῶς συνάπτονται οἱ γλουτοὶ μετὰ τῶν μηρῶν· Ἀριστλ.Ζ1 1,14,2 «μηροῦ δὲ καὶ γλουτοῦ τὸ ἐντὸς περίνεος, μηροῦ δὲ καὶ γλουτοῦ τὸ ἔξω ὑπογλουτίς»· || Μοῖρ.236 «κοχώνη, ἡ ὑπογλουτίς».
ὑπογλυκαίνω γλυκαίνω ὀλίγον· μτφ. κολακεύω, φιλοφρονῶ, περιποιοῦμαι : Ἀριστφ.Ἱππ.216 **ὑπογλυκαίνειν ῥηματίοις μαγειρικοῖς.**
ὑπογλυκαιμία (ἡ) νεώτ. ὑπογλυχαιμία βλ.λ.
ὑπόγλυκος-ον νεώτ. ὑπόγλυκυς βλ.λ.
ὑπόγλυκυς-υ μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι γλυκύς, γλυκάζων, γλυκούτσικος : Ἀθήν.625Α.
ὑπογλυφίς-ίδος (ἡ) μσν. κοιλότης : Ἀνδρ. Κρ.126D.
ὑπογλύφω κ. μσν. · γλύφω, σκαλίζω, κοιλαίνω : Ἀνδρ.Κρ.141C **ἐν κόλποις πέτρας ὑπογλυφείσης τυμβεύεται·** || ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Ρήτ.1,435.
ὑπογλυχαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κάτω τοῦ φυσιολογικοῦ ἐλάττωσις τοῦ σακχάρου τοῦ αἵματος.
ὑπογλώσσιος-ον κ. νεώτ., ἀττ. -ττιος-ον **ὁ** ὑπὸ τὴν γλῶσσαν· || νεώτ. ἀνατ. **ὑπογλώσσιον νεῦρον** ἡ νευροῦσα κυρίως τοὺς μῦς τῆς γλώσσης δωδεκάτη συζυγία τῶν ἐγκεφαλικῶν νεύρων· **ὑπογλώσσιος ἀδὴν ὁ** ἑκατέρωθεν τοῦ χαλινοῦ τῆς γλώσσης κείμενος σιαλογόνος ἀδήν· **ὑπογλώσσιον τμῆμα** τμῆμα τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ κατὰ τὸ κονδυλικὸν μέρος· **2)** ὡς οὐσ. **τὸ ὑπογλώσσιον** τὸ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μέρος : Ἀριστλ.Ζ1 2,15, 10' · **3)** ὁμ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑπογλώσσιον** ὑπόγλωσσον βλ.λ. : Πλίν.15,39· **4) ὑπογλώσσιος βάτραχος** ἡ ὑπογλωσσίς βλ.λ. : Ἀέτ.2,4,39.
ὑπογλωσσίς-ίδος (ἡ), ἀττ. -ττίς οἴδημα, διόγκωσις τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μερῶν : Ἱππ.464,28, αὐτ.47,22, Ἡσ.· **2)** ὁ χαλινὸς τῆς γλώσσης· Πολυδ.2,105 «**ἡ δὲ** σὰρξ ἧς ἐκδέδεται (ἐνν. ἡ γλῶσσα) πρὸς τὴν κάτω σιαγόνα συναπτομένη, ἐπίκλην ὑπογλωσσίς ἐστιν»· **3)** εἶδος στεφάνου πιθ. κατασκευαζομένου **ἐκ** τοῦ φυτοῦ ὑπογλώσσου βλ.λ. : Πλάτ.Κωμ.π.Ἀθήν.15,677· **4) εἶδος** φαρμάκου : Γαλ.13,539, αὐτ.13,540.
ὑπογλωσσῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ **τοῦ** ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μέρους τοῦ στόματος.
ὑπόγλωσσον (τὸ) μτγν. φυτόν τι πλατύφυλλον, ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου φύεται ἕτερον μικρὸν φύλλον γλωσσοειδές, ὑφ' ὃ ἀναπτύσσεται τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπός : Διοσκ.4,132, Γαλ.12,148.
ὑπόγλωσσος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον λάλος, φλύαρος : Πολ.Φυσ.1,13· πρβλ. πρόγλωσσος.
ὑπογλώττιος-ον, **ὑπογλωττίς**-ίδος ἀττ. ἀντὶ ὑπογλώσσιος, ὑπογλωσσίς βλ.λς.
ὑπογναθία (ἡ) νεώτ. ἡ τερατογονικὴ διάπλασις κατὰ τὴν ὁποίαν τέρας τι ὑπὸ τὴν γνάθον **ἔχει** καὶ ἑτέραν ὑποτυπώδη κεφαλήν.
ὑπογνάθιος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὴν γνάθον : **ὑπογνάθιος ἀδὴν** (σιαλογόνος ἀδὴν κείμενος ὑπὸ τὸ σῶμα τοῦ ὀστοῦ τῆς κάτω γνάθου **ἐν τριγωνικῇ** θήκῃ καὶ ἐκβάλλων τὸ ἔκκριμα αὐτοῦ διὰ τοῦ βαρθωνείου πόρου εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ στόματος), -**ὑπογνάθιος κοιλότης** (ἐπὶ τῶν ἵππων, τὸ μεταξὺ τῶν δύο βραχιόνων τῆς κάτω σιαγόνος μέρος αὐτῆς).
ὑπόγναθος (ὁ) νεώτ. τέρας ἔχον καὶ ἑτέραν ὑποτυπώδη κεφαλὴν ὑπὸ τὴν γνάθον.

ὑπογνάμπτω, μέλλ. -ψω, γνάμπτω, κάμπτω, λυγίζω, κάμνω ὥστε νὰ χαλαρωθῇ ἐνέργειά τις ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μτφ. : Ὕμν.Ὁμ.7,13 **ὑπογνάμπτειν ψυχῆς ὁρμήν·** πρβλ. ὑποκάμπτω.
ὑπογνοφοῦμαι-όομαι μσν. γίνομαι γνοφώδης, κατηφής, σκυθρωπάζω : Νικ.Χων.273Β **ἐπὶ συννοίας ἦν καὶ ὑπεγνοφοῦτο τὸ πρόσωπον.**
ὑπόγνυθα ἐπίρρ. Ἡσ. «τὸ καθῆσθαι τὰς χεῖρας ἔχοντα ὑπὸ γνάθον», ἔθος θρηνούντων ἢ σκεπτομένων· βλ. Λοβεκ.Παραλ.154.
ὑπογογγύζω μτγν. γογγύζω χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ὑποτονθορύζω, κρυφομουρμουρίζω : Νεῖλ.Ἐπιστ. 382, Εὐστ.Πον.332,50, Σχόλ.Δημ.403.
ὑπογογγυστής-οῦ (ὁ) γλωσσ. ὁ ὑπογογγύζων, ποὺ κρυφομουρμουρίζει.
ὑπογοητεύω μσν. γοητεύω ὀλίγον, θέλγω, μαγεύω ὀλίγον τι : Φώτ.ἐν Wolf.Anec.1,104.
ὑπογονάτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. προσκεφάλαιον τιθέμενον ὑπὸ τὰ γόνατα γονυπετοῦντος· **2)** ἄμφιον διῆκον **ἐπὶ** τῶν γονάτων τῶν ἱερουργούντων, **ἀ.** ἐπιγονάτιον : Ἰω.Χρυσ.Λειτ.70.
ὑπογόνιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. βοταν. ὑμενῶδες μόριον τοῦ φυτοῦ ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ τὰ ὄργανα τῆς καρποφορίας.
ὑπόγραμμα-ατος (τὸ) ἐπιγραφὴ ἀναγεγραμμένη ἐν στήλῃ : Λυκοῦργ.164,33 **τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα·** **2)** μέλαινά τις οὐσία, ἀ. στίβη βλ.λ., δι' ἧς ἔχριον τὰ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρη αἱ γυναῖκες : Ἀριστφ.ἀπ.695· πρβλ. ΑΒ 68.
ὑπογραμματεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θέσις **τοῦ** ὑπογραμματέως βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.840Ε.
ὑπογραμματεύς-έως κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ **τὸν** γραμματέα, ὁ δεύτερος γραμματεύς : Ἀντιφῶν 145,26 **ὑπογραμματεὺς τῶν θεσμοθετῶν,** Λυσ. 186,3, Ἀριστφ.Βάτρ.1084 (κτ. τὸν Dind. ἀντὶ ὑπὸ γραμματέων)· **2)** νεώτ. βαθμὸς κατωτέρου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου.
ὑπογραμματεύω εἶμαι ὑπογραμματεὺς βλ.λ., ὑπηρετῶ ὡς ὑπογραμματεὺς εἴς τινα : Ἀντιφῶν 6,49 **ὑπογραμματεύειν τινί,** Λυσ.186,8 **τῇ ἀρχῇ ὑπογραμματεύειν·** πρβλ. Δημ.363.
ὑπογραμμή (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπό τινα λέξιν ἢ φράσιν τιθεμένη πρὸς ἔξαρσιν αὐτῆς γραμμὴ δηλοῦσα ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ ἐμφαντικώτερον, **νὰ** τυπωθῇ διαφόρως κλπ.
ὑπογραμμίζω νεώτ. σύρω ὑπό τινα **λέξιν ἢ** φράσιν ὑπογραμμὴν βλ.λ.· **2)** μτφ. ἐξαίρω, τονίζω τι ἐν τῷ λόγῳ : **τὸ λέω καὶ τὸ ὑπογραμμίζω.**
ὑπογράμμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπογραμμίζω βλ.λ.
ὑπογραμμισμός (ὁ) **νεώτ.** ὑπογράμμισις βλ.λ.
ὑπογραμμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. δεῖγμα, ὑπόδειγμα πρὸς γραφήν, παράδειγμα, πρότυπον : ΠΔ Μακκ.2,2,28 **τὸ ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς διαπονοῦντες,** ΚΔ Πέτρ.2,21· || **ὑπογραμμοὶ παιδικοὶ** ὑποδείγματα καλλιγραφίας διὰ παιδία περιέχοντα **πάντα** τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς σειρὰν λέξεων ὧν τρεῖς τύπους διετήρησεν ὁ Κλήμ.Ἀλεξ.675 «**μάρπτε σφὶγξ κλὼψ ζβυχθηδόν», «βέδυ** ζὰψ χθὼ πλῆκτρον σφίγξ», «κναξζβὶ χθύπτης φλεγμὼ δρόψ» (ὧν ὁ τρίτος ἀπεδίδετο ἀνακριβῶς εἰς τὸν Θέσπιν· βλ. Bentl.Φιλολ.Ἐργ. 492)· || **νεώτ.** φρ. τύπος **καὶ ὑπογραμμός** καθ' ὅλα ἀξιομίμητον παράδειγμα, ὑποδειγματικὸς ἄνθρωπος· **2)** μσν. βαφὴ τοῦ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρους ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ὑπογραφὴ βλ.λ.7) : Νικ.Χων.37C· πρβλ. ὑπόγραμμα 2).
ὑπόγραφα (τὰ) μτγν. τὸ πρῶτον σχέδιον ποιήματος· Augustus π.Δονάτ.ἐν Vita Virgilii 12 (prima carminis hypographa).
ὑπόγραφοι μάρτυρες μσν. πιθ. οἱ ὑπογραφόμενοι, ὑπογεγραμμένοι : **Ψελλ.ἐν** Σάθ.5,202.

ὑπογραφεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ γράφων καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου, γραμματεύς, γραμματικός : Πλούτ.Κράσσ.2 **ὑπογραφεὺς καὶ ἀναγνώστης**, Λουκ.Δημ.'Εγκώμ.44 **ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο**, Λιβάν.Λόγ. 15,354,14 **οἱ λέγοντος ἑτέρου γράφειν ὀξεῖς ὑπογραφεῖς**· **2**) ἐν 'Αθήναις ὁ γραμματεὺς τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, ἐν ᾧ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς ἐλέγετο ἀντιγραφεύς : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ. 1256· ‖ ἐν τῷ κειμ. ὑπογραφεὺς δικῶν πιθ. ἰδιωτικὸς γραμματεὺς συντάσσων ἢ ἀντιγράφων δίκας διά τινα συκοφάντην : 'Αριστφ.'Ιππ.1256 **ὅπως ἔσομαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν**· **3**) π. Ρωμ. κ. Βυζ. **ὑπογραφεὺς** βασιλικός ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ αὐτοκράτορος, πιθ. διάφορος τοῦ ἀσηκρῆτις· **4**) πάπ. ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν θέτων διά τινα τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, πληρεξούσιος ἢ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ δι' ὑπογραφῆς ἐγγυώμενος : **ἡ δεῖνα παρέχουσα ὑπογραφέα ὑπὲρ αὐτῆς καὶ μάρτυρας τοὺς δεῖνα**· **5**) νεώτ. ὁ ὑπογράφων, θέτων ὑπογραφάς· **6**) νεώτ. βαθμὸς ὑπαλλήλου, ὁ μετὰ τὸν γραφέα.

ὑπογραφή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω γράμματος, ἐγγράφου τινὸς γραφή, ἔγγραφον καταμηνύσεως, κατηγορίας, καταγγελίας : Πλάτ.Θεαίτ.172Β **ὑπογραφὴν παραναγιγνωσκομένην** [ἔχων ὁ ἀντίδικος]· **2**) ὑπόγραμμα βλ.λ.1) : Διόδ.Σ 13,74 **τὸν μὲν 'Ιουλον κατάγοντα, τὴν δὲ ὑπογραφὴν ἄρτι λαμβάνοντα**· **3**) κτ. πληθ. ὑπομνήματα, ἀπομνημονεύματα : 'Αππ.Λιβ.136, αὐτ.'Εμφ.Πόλ.4,132· **4**) διάγραμμα, περίγραμμα, αἱ γραμμαὶ αἱ ὁρίζουσαι πρᾶγμά τι : 'Αριστλ.ΖΓ 4,1,15· ‖ ἴχνος, χνάρι : Αἰσχ.Χο.207 **τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι εἰς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις**· **5**) μτφ. διάγραμμα, σχέδιον, γενικὴ περιγραφή, εἰκών, σκιαγραφία : Πλάτ.Νόμ.737D σχήματος **ἕνεκα καὶ ὑπογραφῆς**, 'Αριστλ.'Ερμ.13,2 **θεωρείσθω ἐκ τῆς ὑπογραφῆς**, Αὐτ.Μετ.18,18, αὐτ. ΖΙ 3,1,16· **6**) ἐν τῇ λογικῇ, περιγραφή, ἀναλυτικὴ ἔκθεσις, **ἐν** ἀντιθ. πρὸς τὸν ὁρισμόν : Διογ.Λ 7,160· **7**) **τὸ** χρίειν διὰ βαφῆς τὸ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρος, **τὸ** βάφιμα τῶν ὀφθαλμῶν μὲ στίμμι : Ξεν. ΚΠ 1,3,2 **ὑπογραφὴ τῶν ὀφθαλμῶν**, Νικόστρ.π. Στοβ.445,49· πρβλ. ὑπόγραμμα 2), ὑπογραμμὸς 2), ὑπογράφω11), ὑποχρίω· ‖ γεν. βαφή : Πολύβ.6,53,5· **8**) πάπ. κ. νεώτ. τὸ γράφειν ὑπό τι ἔγγραφον τὸ ἴδιον ὄνομα ὡς δηλωτικὸν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκδότου ἢ τοῦ γράφαντος ἐν γένει: Πάπ. **ταύτην τὴν χεῖραν ἐξεθέμεθα ἐφ' ὑπογραφῆς ἑκάστου**, - **τὸ ἔγγραφον δὲν φέρει ὑπογραφήν**· ‖ νεώτ. ἡ γραφικὴ παράστασις τῆς προσωνυμίας τινός : **ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος**, φρ. **δὲν ξέρει οὔτε τὴν ὑπογραφή του** [εἶναι τελείως ἀγράμματος].

ὑπογράφια (τά) [ἐνν. χρήματα] 'Ησ. «**ὑπογραφίων**· τῶν ἐπὶ τῷ σώματι δεδανεισμένων».

ὑπογραφικός-ή-όν Εὐστ.Πον.188,56 **ὁ** ἀνήκων εἰς τὸ ὑπογράφειν, **ἐν γένει** ὁ περιγραφικός.

ὑπογραφίς-ίδος (ἡ) μτγν. γραφὶς δι' ἧς γράφει ἢ σχεδιάζει τις, **μολυβδοκόνδυλον**· Πολυδ.7,128 «**τὸ ἐργαλεῖον** [τοῦ **γραφέως**] γραφὶς **ἢ** ὑπογραφίς»· **2**) χειρουργικόν τι ἐργαλεῖον : αὐτ.4,181.

ὑπογράφω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **-φω**, γράφω ὑποκάτω **ἐπιγραφῆς**, κειμένου τινός, προσθέτω τι, κάμνω προσθήκην **εἴς** τι γροπτόν : Θουκ. 5,56 **τῇ στήλῃ ὑπέγραψαν ὅτι οὐκ ἐμειναν τοῖς ὅρκοις**· ‖ προσθέτω τι εἰς τὴν γραφήν, τὴν κατά τινος κατηγορίαν, **καταγγελίαν** : Δημ.972 **ὑπογράψας ἐπιβουλεῦσαί με**· ‖ μέσ. φέρω πρόσθετον κατά τινος κατηγορίαν : Εὐρ.'Ηρ.1118 **εἴπ' εἴ τι καινὸν ὑπογράφει τὠμῷ βίῳ**, Θεμίστ.313C **ὑπογράφειν τὴν ἀντωμοσίαν κατά τινος**, Πολύβ. 23,2,6 **ὑπογράφειν τὰς κρίσεις τινί** [λαμβάνω μέρος εἰς τὴν κατά τινος κατηγορίαν]· **2**) κ. **νεώτ.** θέτω ὑπό τι κείμενον τὴν ὑπογραφήν **μου** : 'Υπερείδ.Εὐξ.40 **τὸ ψήφισμα αὐτοῦ ὑπέγραψα**, Πάπ. **ὁ δεῖνα ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὸ λέγειν αὐτὸν γράμματα μὴ εἰδέναι**· κ. μέσ. : αὐτ. **οἱ ὑπογεγραμμένοι μάρτυρες**, - **ὑπογράφω ἐπιστολὴν** - **ἀπόδειξιν**· ‖ μέσ. διὰ τῆς ὑπογραφῆς μου ἀναλαμβάνω εὐθύνην διὰ τὴν πληρωμήν, ἐγγυῶμαι : Δημ.1484 **ἐπείσθην ὑπογράψασθαι τὰς καταβολάς**· ἐν Διοδ.Σ 13,74 **τοὺς ἵππους ἰδίους ὑπεγράψατο** [διορθ: εἰς **ἀπεγράψατο**, δηλ. κατέγραφεν ὡς ἰδίους κατὰ τὴν ἀπογραφήν]· **3**) νεώτ. γεν. μετά τινος ἐμφάσεως ἐγκρίνω τι, ἐπιμαρτυρῶ, ἀποδέχομαι : **ὑπογράφω νὰ ἀναλάβῃς αὐτὴν τὴν θέσιν**· **4**) π. γραμμ. κ. νεώτ. **τὸ ι ὑπογεγραμμένον** νεώτ. κ. **ἡ ὑπογεγραμμένη** τὸ ὑπὸ τὰ μακρὰ φωνήεντα μετὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχεν ἀρχικῶς σημειούμενον γράμμα ι (π.Λατ. ι subscriptum)· **ὑπογράφεται** (λέξις τις) τίθεται ὑπὸ τὸ μακρὸν αὐτῆς φωνῆεν ὑπογεγραμμένη : **ζῷον ὑπογράφεται**· **5**) μτγν. γράφω κατὰ διαταγήν τινος ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν : 'Ιουλ.'Αθ.13 **οὐκ ἔχων οὐδὲ τὸν ὑπογράφοντα**· πρβλ. Πλούτ.Καῖσ.17· **6**) γράφω γραμμὰς ἢ ἴχνη γραμμάτων ἐν σχεδίῳ, ὅπως ἐπ' αὐτῶν γράφωσιν οἱ παῖδες : Πλάτ.Πρωτ.326D· ‖ σχεδιάζω τι ὡς ὑπόδειγμα, ὡς ὁδηγόν : Πλάτ.Νόμ.734Ε **νόμους ὑπογράφειν**, αὐτ.711Β **πάντα ὑπογράφω τῷ πράττειν** [παρέχω πᾶσαν ὁδηγίαν πρὸς τὴν πρᾶξιν]· ‖ γεν. κυριολ. κ. μτφ. σχεδιάζω, διαγράφω, σχηματίζω, εἰκονίζω : Πλάτ.Νόμ.934C **καθάπερ ζωγράφων ὑπογράφοντα τὰ ζῷα**, αὐτ.Πολ.548D **ὡς λόγῳ σχῆμα πολιτείας ὑπογράψαντα μὴ ἀκριβῶς ἀπεργάσασθαι**, 'Αριστλ.ΖΓ 2,6,29 **οἱ γραφεῖς ὑπογράψαντες ταῖς γραμμαῖς οὕτως ἐναλείφουσι τοῖς χρώμασι τὸ ζῷον**· ‖ κ.μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.Νομ.803Α **οἷον . . ναυπηγὸς . . ὑπογράφεται τῶν πλοίων σχήματα**, αὐτ.Πολ.501Α, Πολυδ.7,129 **ὑπογράφεσθαι σκιάν**· ‖ παθ. περιγράφομαι : 'Ιππ.955Ε **τὰ ὑπογεγραμμένα** τὰ περιγραφέντα συμπτώματα· **7**) μτφ. σχεδιάζω τι ἀμυδρῶς, ἐλαφρῶς, δίδω, παρέχω τι ὑποτυπωδῶς, ὑποδεικνύω : 'Αριστλ.ΖΜ 2,14,3 **ἡ φύσις τοῖς τιμωτέροις ὑπογράφει τὴν βοήθειαν**, αὐτ.ΖΓ 2,4,38 **τὰς δύο φλέβας**.. **ἡ φύσις ὑπέγραφεν**, Πολύβ.5,36,1 **ὑπογράφειν ἐλπίδα τινί** δίδειν ἀμυδρὰν ἐλπίδα, σκιὰν ἐλπίδος· παθ. σχεδιάζομαι, διαγράφομαι ἐλαφρῶς: Λουκ.'Ερωτ.10 **σχεδὸν ἀγένειος ἦν μέχρι τοῦ πρώτον ὑπογραφέντος αὐτοῦ χνοῦ παραμένοντος**· **8**) περιγράφω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, κεφαλαιωδῶς : 'Ιππ.941D, αὐτ.943F, 'Αριστλ.Ψυχ.2,1, 12 **τύπῳ . . ὑπογεγράφθω περὶ ψυχῆς** (ἀπρόσ. παθ.)· πρβλ.Σοφ.'Ελ.26,1· ‖ κ.μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Διόδ.Σ 12,18 **ὑπογράφεσθαι τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου**, Διογ.Λ 8,6,4· **9**) μέσ. **εἰς μνήμην ὑπογράφομαι** ἀπομνημονεύω, ἐγχαράσσω εἰς τὴν μνήμην μου, στὸ νοῦ μου : 'Αππ.Λιβ.136 **καὶ αὐτίκα ἑαυτῷ εἰς μνήμην ἀπογράψασθαι**· **10**) καταγράφω, ἐνεχυριάζω, ὑποθηκεύω : 'Επιγρ. **ὑπογράψασθαι τὼς χώρως**· **11**) **ὑπογράφω ἢ ὑπογράφομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς** ἢ **τὰ βλέφαρα** ὑποχρίω, βάφω διὰ μέλανος χρώματος τὰ βλέφαρα : Πολυδ.5,182, 'Ιώσ.ΠΙ 4,9,10, Λουκ.Δὶς Κατ.31, 'Αθήν.529Α **ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς**· ‖ ἀπολ. **ἐπὶ** γυναικός, **ὑπογεγραμμένη** βαμμένη **στὰ** μάτια : 'Αριστφ. ἀπ.695, 'Ησ.· πρβλ. ὑπογραφὴ 7), ὑπόγραμμα 2), ὑπογραμμὸς 2)· **12**) ρηματ. π. ὑπογραφή, ὑπογραφεύς, ὑπογραφίς, ὑπόγραμμα, ὑπογραμμός.

ὑπογρύζω μτγν. γρύζω ὀλίγον, γογγύζω κατ' ἐμαυτὸν ὀλίγον : Λιβάν.4,813,21 **ὑπέγρυξέ τι πρὸς ὀργήν**, Εὐστ.Πον.243,30, αὐτ.259,90.

ὑπόγρυπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀλίγον γρυπὴν τὴν ρῖνα : Φιλόστρ.'Ηρ.192,13, ΑΒ 579.

ὑπόγυιος ἡ ὑπόγυος-ον ὑποχείριος, πρόχειρος: Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,16 **τοῦτ' ἐστὶν ὑπογυιότατον πρὸς αὐτάρκειαν** (προχειρότατον μέσον), Θεόφρ. ΦΑΙτ.1,13,10 **εἴ τινων ὑπόγυιος ἡ ἀφαίρεσις τῶν καρπῶν**· ‖ ὁ ἐγγὺς ὤν, προσδόκιμος, ἐπερχόμενος, κοντινός: Ἀριστλ.Οἰκ.2,7 **ὑπογύου οὔσης τῆς ἑορτῆς**, Ἰσοκρ.310D **ὑπογυίου μοι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς οὔσης**, Δημ.841 **τῶν χρόνων ὑπογυίων ὄντων**· ‖ πάπ. ἐπίρρ. ὑπογύως ἐγγύς, πλησίον: **ἐὰν γένηται ἡμᾶς μὴ ὑπογύως ἀναπλεῖν**· ‖ ἀπολ. ὁ πλησίον τοῦ τέλους αὐτοῦ, ὁ πλησίον τοῦ θανάτου: Ἱππ.1225C· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἐγγὺς εἴς τι ὤν, ποὺ ἦρθε στὴ στιγμὴ νὰ..: Ἀριστλ.Ρητ.2,3 **ὑπόγυιος τῇ ὀργῇ** (ἕτοιμος νὰ ξεσπάσῃ)· **2)** ὁ μόλις ἐκ τῶν χειρῶν τινος ἐξελθών, νέος, πρόσφατος: Ἰσοκρ.299E **ὁ πόλεμος ὁ ὑπογυιότατος**, αὐτ.376E **ὑπόγυιόν ἐστι ἐξ οὗ..** (δὲν παρῆλθε πολὺς χρόνος ἀφ' ὅτου..), Δημ. 1415 **ὑπογυιοτέροις παραδείγμασι χρῆσθαι**, αὐτ.162 **τὰ ὑπογυιότερα δεινὰ πεπονθέναι**· ‖ ἐπὶ λόγου, ὁ πρὸ ὀλίγου λεχθείς: Ἀριστλ.ΖΓ 3,7,3 **ἐν ταῖς ὑπογυίοις λόγοις** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **τοῖς ἄνω**)· ‖ ἐπίρρ. **ὑπογυίως** ἢ **ὑπογύως** προσφάτως, ἀρτίως: Ἀθήν.206C· ὁμ. **τὸ ὑπογυιότατον** μόλις πρὸ μικροῦ: Ἰσοκρ.27E· **3)** αἰφνίδιος, ξαφνικός: Ἀριστλ.ΗΝικ.3,6,10 **ὅσα θάνατον ἐπιφέρει ὑπόγυια ὄντα**· ‖ **ἐξ ὑπογυίου** ἐπιρρ. φρ. ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν, προχείρως, ἐκ τῶν ἐνόντων: Ξεν. ΚΠ 6,1,43, Πλάτ.Μενξ.235C, Ἀριστλ.Ρητ.1,1,7 **ἐξ ὑπογυίου γίγνεσθαι** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἐκ πολλοῦ χρόνου σκέφασθαι**), Ἰσοκρ.43C **ἐξ ὑπογυίου γίγνεται ἡ παρασκευή** ‖ οἱ τύποι ὑπόγυιος κ.ὑπόγυος ποικίλλουσιν εἰς τὰ ἀντίγραφα (ὅθ. κ. ἐσφ.τ. **ὑπογυιώτερος-ώτατος** ἀντὶ **-ότερος-ότατος** κ. **ὑπογυότερος-ότατος** ἀντὶ **-ώτερος-ώτατος**)· ὁ L. Dind. ἐν Ξεν.ΚΠ 6,1,43 προτείνει τὴν γραφὴν ὑπόγυος ὡς ἀμφίγυος, ἔγγυος.

ὑπογυμνάζω ὀλίγον τι κάπως, ἔν τινι μέτρῳ γυμνάζω: Ἡρακλ.Πον.Ἀλληγ.Ὁμ.103.

ὑπογυμνασίαρχος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν γυμνασίαρχον βλ.λ., ὑποδεέστερος γυμνασίαρχος.

ὑπογυμνασιαρχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ὑπογυμνασίαρχος βλ.λ., ἐκτελῶ ἔργα ὑπογυμνασιάρχου.

ὑπογυμνῶ-όω μτγν. γυμνώνω ἐν μέρει, μισογυμνώνω: Ἀρισταίν.1,27 **ὑπογυμνοῦν τὸ σκέλος**.

ὑπογυναικοῦμαι-όομαι νεώτ. κ. **ὑπογυναικώνομαι** ὑποτάσσομαι εἰς τὴν γυναῖκα, εἰς τὰς θελήσεις τῆς γυναικός· ‖ κτ. συνεκδ. νυμφεύομαι, λαμβάνω, παίρνω γυναῖκα.

ὑπογύναιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ γυναῖκα, ὑπὸ ζυγὸν γυναικός, ὁ ἔγγαμος, ὁ σύζυγος: Βασ. 2,234B, Ἀναστ.Συν.Ἐρωτ.174,14.

ὑπογύνιον (τό) νεώτ. βοταν. κ. **ὑπόγυνον μέρος** τοῦ ἄνθους ὑπὸ τὴν φοθήκην.

ὑπόγυνος-ον νεώτ. ὑπογύναιος βλ.λ. ὑπογυναικωμένος· **2)** νεώτ.βοταν. ὁ εὑρισκόμενος ἢ συμβαίνων ὑπὸ τὰ θήλεα ὄργανα τοῦ **ἄνθους**.

ὑπόγυος δ.γρ. τοῦ ὑπόγυιος βλ.λ.

ὑπογύπωνες (οἱ) μτγν. εἶδός τι ὀρχηστῶν, χορευτῶν: Πολυδ.4,104.

ὑπόγυρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κυρτός, γυριστός, καμπύλος: Φιλόστρ.Γυμν.35,40 **γυμναστικώτερα δὲ τὰ ὑπόγυρα** (νῶτα), Νικ.Χων.78B **ἵπποι τοὺς αὐχένας ὑπόγυροι**.

ὑπογυρῶ-όω μσν. κάμπτω ἐλαφρῶς, κυρτώνω, καμπυλώνω: Νικ.Χων.71D **ὑπογυρῶν τὸν αὐχένα**.

ὑποδαίω καίω ὑποκάτω τινός: Ἰλ.Σ 347 **ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον**.

ὑποδάκνω μτγν. δάκνω κρυφίως, κρυφοδαγκάνω: Ἀππ.Ἐμφ.Πόλ.1,101.

ὑπόδακρυς-υ Ἡσ. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον ἔνδακρυς, ὁ εἰσέτι ἴχνη δακρύων ἔχων ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

ὑποδακρύω μτγν. δακρύω ὀλίγον ἢ κρυφίως, ἀρχίζω νὰ δακρύω: Λουκ.Θε.Δ 6,2 **ὁ δὲ καὶ ἔστενε καὶ ὑπεδάκρυε**· **2)** μτφ. στάζω κατὰ μικρὸν καὶ βραδέως, ἀργοστάζω, ἀργοσταλάζω: Ὀρειβ.149.

ὑποδάμναμαι παθ. τοῦ ὑποδαμνῶ-άω βλ.λ., ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. ὑποδάμνημι, μτχ. παθ. ἀορ. **ὑποδμηθείς** (ΑΠ 5,300), θηλ. **ὑποδμηθεῖσα** (Ὑμν.Ὁμ.16,4), ἀπαρφ. παθ. παρακ. **ὑποδεδμῆσθαι** (Εὐστ.1418,38), δαμάζομαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι, πέφτω: Ὀδ. Γ 214 **εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι**, αὐτ.Π 95· ‖ ἐπὶ γυναικός, ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω, παραδίδομαι εἰς ἄνδρα: Ὑμν.Ὁμ.16,4, Ἡσιοδ.Α 53, Θέογν. 327, αὐτ.374· ‖ ἐπὶ ἀνδρός, δαμάζομαι, κυριεύομαι ὑπὸ τοῦ ἔρωτος: ΑΠ 5,300· ‖ ὅθ. ἔρχομαι εἰς γάμον: Εὐστ.1418,38· **2)** μέσ. κυριεύω, καταλαμβάνω, ὑποτάσσω: Θεόκρ.29,23 **ἔρως φρένας ὑποδάμναται**, Κόϊντ.Σμ.1,336, αὐτ.6,284.

ὑποδάμνημι ἀχρ. ἐξ οὗ μέσ. κ. παθ. ὑποδάμναμαι βλ.λ.

ὑποδαμνῶ-άω δαμάζω, ὑποτάσσω, ἐξασθενῶ: Ἰλ.Φ 270 **ποταμὸς ὑπὸ γοῦνατ' ἐδάμνα**.

ὑποδάπεδον (τό) νεώτ. ὁ μεταξὺ τοῦ δαπέδου τοῦ ὑπερκειμένου ὀρόφου καὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ ὑποκειμένου ὀρόφου χῶρος.

ὑποδαυλίζω νεώτ. ἀνακινῶ, ἀνασαλεύω τοὺς δαυλοὺς πυρᾶς πρὸς ἀναζωογόνησιν αὐτῆς, συμπάω· ‖ μτφ. ζωπυρῶ, ὑποκινῶ, κεντῶ, ἐνισχύω, ἀναζωογονῶ τι: **ὑποδαυλίζω τὴν ἔχθραν, - ὁ τύπος ὑπεδαύλιζε τὰ πολιτικὰ πάθη**.

ὑποδαύλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποδαυλίζω βλ.λ., ἀναζωογόνησις, ὑποκίνησις, σύμπημα.

ὑποδδεῖσαι, ὑποδδείσας ἐπ. τ. τοῦ ὑποδείδω.

ὑποδέγμενος-η-ον Ἰων. μτχ. ἀντὶ ὑποδεχόμενος τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ.

ὑποδεδιώς (ὁ) κωμ. ὄνομα πτηνοῦ: Ἀριστφ.Ὀρν.65.

ὑποδέδρομα παρακ. τοῦ ὑποτρέχω βλ.λ.: Ὑμν. Ἀπόλλ.284.

ὑποδεέστερος-α-ον κ. νεώτ. συγκρ. τοῦ ἀχρ. ὑποδεής, ἐπὶ ἐμψύχων, ἐλλιπέστερος, κατώτερος: Ἡρ.1,91 **μητρὸς ἀμύμονος, πατρὸς δὲ ὑποδεεστέρου**, αὐτ.1,134, αὐτ.2,25, Πλάτ.Εὐθ.289E, Ξεν. Οἰκ.13,8 **κυνίδια τῶν ἀνθρώπων καὶ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ γλώττῃ ὑποδεέστερα**· **2)** πάπ. ὁ μικροτέραν ἡλικίαν ἔχων, ὁ μικρότερος: **ἡ ὑποδεεστέρα μου ἀδελφή**· ‖ νεώτ.ὁ ὢν εἰς κατωτέραν θέσιν, βαθμόν, ἀξίωμα: **ὑποδεέστερος ὑπάλληλος-κληρικός**· **3)** ἐπὶ ἀψύχων, ὁ κατώτερος κατὰ ποιὸν ἢ ἀξίαν: Θουκ.2,89 **ἐκ πολλῷ ὑποδεεστέρων**, αὐτ.1,2 **ὑποδεέστερα ὄντα τῆς φήμης**, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,5 **ἔστι δὲ τοῦτο ὑποδεέστερον** (δηλ. ἡ τροφὴ τῶν μελισσῶν, ἡ κήρινθος), Ἀντίφιλ.3,3,9 **μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶν**· ‖ ἐπίρρ. **ὑποδεεστέρως** ἐλλιπέστερον, κατώτερο: Θουκ.8,87, Ἀντιφ.128,34· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. **ὑποδεέστερα ὡς ἐπίρρ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.**: Ἀντιφ.123,24· ‖ ὁμ. νεώτ. τὸ οὐδ. ἀρσ. **ὑποδεέστερον ἐν τῇ αὐτῇ σημ.**

ὑποδεής-οῦς-ές (1) (δέομαι) **ὁ ὀλίγον, κατά τι** ἐλλιπής, κατώτερος ἐν χρ. μόν. **ἐν τῷ συγκρ.** ὑποδεέστερος βλ.λ.· πρβλ. ἐνδεής.

ὑποδεής-οῦς-ές (2) (δέος) λεξ. ὀλίγον πεφοβημένος, σκιαγμένος· Ἡσ. «ὑποδεής.. καταδεής, ὑπόφοβος», Φώτ.

ὑπόδειγμα-ατος (τό) κ. νεώτ. δεῖγμα, σημεῖον, ἀπόδειξις, σημάδι: Ξεν.Ἱππ.2,2 **ταῦτα γὰρ ὑποδείγματα ἔσται τῷ πωλοδάμνῃ**· **2)** κ. νεώτ. τύπος, πρότυπον, παράδειγμα: Πολύβ.3,17,8 **ὑπόδειγμα τῷ πλήθει ποιῶν ἑαυτόν**, ΑΠ 6,342, Ἐπιγρ. **πρὸς ὑπόδειγμα ἀρετῆς, - ὑπόδειγμα μαθητοῦ - ἀνθρώπου - πολίτου**· ‖ νεώτ. δεῖγμα, σχέδιον, πρότυπον πρὸς τήρησιν ὡρισμένης τάξεως, σχεδίου, τύπου: **αἱ καταστάσεις συντάσσονται ἐπὶ**

τῇ βάσει ὑποδείγματος, - ὑπόδειγμα Α, Β, Γ.. ἢ ὑπόδειγμα 1, 2.. (τύποι έντύπων σχεδίων πρός όμοιόμορφον σύνταξιν ἢ συμπλήρωσιν διαφόρων πινάκων, έγγράφων, καταστάσεων κτλ.)· ‖ ὑπὸ τῶν ἀττικιζόντων ἀποδοκιμάζεται ὡς ἧττον δόκιμον τοῦ παράδειγμα βλ.λ. : Φρύν.12.

ὑποδειγματίζω μόν. δεικνύω δι' ὑποδείγματος, παραδείγματος, φέρω παράδειγμα : Εὐστ.Πον. 47,70 **εἰ δέ τι χρὴ καὶ ὑποδειγματίσαι παχυλῶς.**

ὑποδειγματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τό ὑπόδειγμα βλ.λ., ὁ ὑπὸ ὑποδειγμάτων χαρακτηριζόμενος, διὰ παραδειγμάτων γινόμενος : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.4,23 **ὑποδειγματικῇ χρώμενοι τῇ διδασκαλίᾳ, - ὑποδειγματική διδασκαλία - καλλιέργεια** (πρότυπος, πρὸς μίμησιν, διδαχήν)· ‖ νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ, ληφθῇ ὡς πρότυπον, ὡς παράδειγμα : **ὑποδειγματικὴ τάξις - συμπεριφορά - μέθοδος**· ‖ ἐπίρρ. **ὑποδειγματικῶς**, δημ. -ά ἐν εἴδει ὑποδείγματος, ὡς πρότυπον : Γρηγ.Νύσσ.2,383C **τὰ ὑποδειγματικῶς τεθέντα, - ἐδίδαξεν ὑποδειγματικῶς**· ‖ όμ. νεώτ. παραδειγματικῶς, ἀξιομιμήτως : **φέρεται ὑποδειγματικῶς, - γράφει ὑποδειγματικά.**

ὑποδείδω ποι., μέλλ. **ὑποδείσω**, ἀόρ. **ὑπέδεισα**, έπ. **ὑπέδδεισα** ('Ιλ.Α 406), β' πληθ. προστ. **ὑποδείσατε** ('Οδ.Β 66), μτχ. **ὑποδδείσας** ('Ιλ.Μ 413), παρακ. **ὑποδείδια** ('Οδ.Ρ 564) κ. **ὑπαιδείδοικα** ('Υμν.'Ερμ. 165), κ. **ὑποδέδοικα**, μτχ. ὑποδεδοικώς (Λουκ.'Ορχ. 63), γ' πληθ. ὑπερσ. **ὑπεδείδισαν** ('Ιλ.Ε 521), μικρόν, ὀλίγον τι φοβοῦμαι, ἢ φοβοῦμαί τινα), τρομάζω πρὸ αὐτοῦ καὶ ἀπομακρύνομαι, μτ. αἰτ. : αὐτ.Α 406 **τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδέ τ' ἔδησαν**, αὐτ.Μ 413, 'Οδ.Β 66 **θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν**, 'Υμν.'Ερμ.165· κ. ἀπολ. : 'Οδ.Ι 377 **μή τίς μοι ὑπαδδείσας ἀναδύῃ**, Λουκ.'Ορχ.63· **2)** ἐπὶ πτηνῶν, ἐκ φόβου ὑποπτήσσω, ζαρώνω : Σοφ.Αἴ. 169 **μέγαν αἰγυπιὸν .. ὑποδείσαντες.**

ὑποδείελος-ον (δείλη) μτγν. έπ. ὁ πρός τὴν δείλην, πρὸς τὴν ἑσπέραν ὤν : 'Αρατ.826.

ὑποδείκνυμι κ. μσν. κ. νεώτ. **κ.** ὑποδεικνύω, μέλλ. **ὑποδείξω**, Ιων. **ὑποδέξω**, ἀόρ. **ὑπέδειξα**, παθ. ἀόρ. **ὑπεδείχθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδεδειγμένος**, ὑποκεκρυμμένως ἢ ἀπαρατήρητος δεικνύω, παρουσιάζω κρυφίως: 'Ηρ.1,32 **πολλοῖσι ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεός**, 'Ιππ.Κφακ.196, Νικόμ. ἐν Ελλ.1,1 **ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον**, Πολύβ.2, 70,7· **2)** δεικνύω, δηλῶ, φανερώνω διά τινος μέσου τὴν θέλησίν μου : Ξεν.'Απομν.4,3,13 **οἱ θεοὶ οὕτως ὑποδεικνύουσι**, αὐτ.'Αν.5,7,12, Πάπ. **ἵνα αὐτῷ αὐτὰ ταῦτα ὑποδείξω**· κ. παθ. : αὐτ. **διὰ τὰς ὑποδειχθησομένας αἰτίας**· **3)** κ. νεώτ. δηλῶ, δεικνύω χαράττων τι, σημειώνω τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γίνῃ τι : 'Ηρ.1,189 **κατέτεινε σχαινοτενέας ὑποδέξαι διώρυχας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος**, 'Αριστλ.Ποιητ.4,12 **"Ομηρος καὶ τὰ τῆς κωμῳδίας σχήματα .. ὑπέδειξε**· **4)** κ. νεώτ. δεικνύω τι ἐμμέσως, πλαγίως ἢ σιωπηρῶς, διδάσκω ἐμμέσως δι' ὑποδείξεων καὶ ὑπαινιγμῶν : 'Ισοκρ.38D, αὐτ. 409Α,-**τοῦ ὑπέδειξε τοὺς κινδύνους τῆς ἐπιχειρήσεως**· κ. μτ. ἀπαρφ. : ΚΔ Ματθ.3,7 **τίς ὑπέδειξεν ἡμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς**„ 'Αρισταίν.'Επιστ.2,1· ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πληροφορῶ ἢ καθοδηγῶ περί τινος : **αὐτὸς τοῦ ὑπέδειξε πῶς νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του**· **3)** όμ. συνεκδ. προβάλλω, προτείνω : **οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπέδειξαν τὴν λύσιν αὐτήν, - οἱ μοναρχικοὶ θὰ ὑποδείξουν ὡς ὑποψήφιον τὸν δεῖνα**· **6)** προβάλλω ὑπόδειγμα, θέτω ὡς παράδειγμα πρό τινος : Ξεν. Οἰκ.12,18 **τοῦ διδασκάλου πονηρῶς τι ὑποδεικνύοντος**, 'Αριστλ.Οἰκ.1,6,5 **οὐχ οἷόν τε μὴ καλῶς ὑποδεικνύοντος καλῶς μιμεῖσθαι**· **7)** προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : Θουκ.4,86 **αὐτοὶ ἂν φαινοίμεθα ἐχθίονα ἢ ὁ μὴ ὑποδείξας ἀρετὴν καταχτώμενοι**· **8)** μτγν. ἀμτβ. παρουσιάζομαι, παριστάνομαι : Πολύβ.39,12 **ἀεὶ τὸν ὑποδείξαντα ποτὲ μὲν ὑπὸ τῆς .. ἀρχῆς ἐπισκοτεῖσθαι.**

ὑποδείκτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑποδεικνύων τι : Σύμμ. ΠΔ Ψαλμ.83,7, Presb.Cent.1014B **τὸν τῆς ταπεινώσεως ὑποδείκτην**, Γλωσσ.

ὑποδεικτικός-ή-όν μσν. ὁ ἱκανὸς εἰς ὑποδείξεις, ὁ ὑποδεικνύων : Λάσκ.Θεόδ.765 (Έκδ.Mi.).

ὑποδειλιῶ-άω ἔν τινι μέτρῳ, ὀλίγον τι δειλιῶ : Αἰσχίν.1,181 **ὑποδεδειλιακότες ἄνθρωποι**· **2)** ὑποδείδω, φοβοῦμαι ὀλίγον : Πολύβ.35,3,4 **ὑποδειλιᾶν τὸν πόλεμον**, 'Αθανάσ.2,953.

ὑποδειμαίνω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως δειμαίνω, φοβοῦμαι καὶ δειλιῶ : 'Ηρ.7,104 **τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ** κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλούτ.'Ηθ.986D, αὐτ.1104D.

ὑπόδειξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδεικνύω, πληροφορία περί τινος, καθοδήγησις, πρότασις, συμβουλή : Νικόμ. Γερ.'Αριθμ.111,19 **ὑποδείξεως ἕνεκα**, Πάπ., - **τὸν προσέλαβε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καθ' ὑπόδειξίν μου**· **2)** μτγν. κρυφία δεῖξις, σημεῖον, νεῦμα λάθρα γινόμενον, λαθραῖον : Πλούτ.Δημήτρ.38 **ἐρύθημα πυρῶδες, ὄψεων ὑποδείξεις.**

ὑποδειπνῶ-έω μτγν. ἀντικαθιστῶν ἄλλον δειπνῶ : Λουκ.'Ονειρ.10 **ᾧ με ὑποδειπνεῖν ἔδει.**

ὑποδείριον (τὸ) 'Ησ. **«ὑποδέραιον».**·

ὑποδεκάλιτρον (τὸ) νεώτ. τὸ δέκατον τῆς λίτρας ἢ τοῦ λίτρου.

ὑποδεκάμετρον (τὸ) νεώτ. τὸ δέκατον τοῦ μέτρου, δεκατόμετρον, παλάμη, δέκα πόντοι· **2)** μικρὸς κανὼν ἐν χρ. εἰς σχεδιάσεις, μήκους δέκα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἢ καὶ μεγαλυτέρου, ὑποδιῃρημένος εἰς ἑκατοστόμετρα καὶ χιλιοστόμετρα.

ὑποδεκανεύς-έως (ὁ) νεώτ., δημ. -έας στρατιώτης μάχιμος ἐρχόμενος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἱεραρχίᾳ ἀμέσως μετὰ τὸν ἁπλοῦν ὁπλίτην **καὶ πρὸ** τοῦ δεκανέως.

ὑποδέκομαι Ιων. τ. τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ.

ὑποδεκτήριον (τὸ) μτγν. τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον διὰ πλοῖα ἢ δεξαμενή, ἀποθήκη : Στράβ.14,5,6 **διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς τε ναυπηγησίμου ὕλης καὶ τῶν λιμένων καὶ ἐρυμάτων καὶ** ὑποδεκτηρίων (δ. γρ. ὑποδυτηρίων).

ὑποδέκτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ὑποδεχόμενος, ὁ ὑποδοχεύς βλ.λ.) : Πάπ. **θαυμασιωτάτῳ Θεοδώρῳ ὑποδέκτῃ υἱῷ ἀπὸ τῆς 'Αρσινοϊτῶν πόλεως** (χαίρειν), 'Ανών.εἰς 'Ανδρ.Κρ.'Υφ.Σταυροῦ 147 **μετανοοῦντα ὑποδέκτα**· **2)** μτγν. ταμίας εἰς ὃν ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ **παραλαβὴ** τῶν χρημάτων τοῦ δημοσίου ταμείου : 'Αθανάσ.1,861, 'Ιω.Χρυσ. 5,239 **καθάπερ ὑποδέκτης τις τὰ βασιλικὰ δεξάμενος χρήματα**· **3)** νεώτ. ὑποδοχεὺς βλ.λ.4).

ὑποδεκτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος εἰς τὸ νὰ δέχηταί τι ἐντὸς ἑαυτοῦ : Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.674 **ὑποδεκτικὸν ταρίχων ἀγγεῖον**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑποδοχήν, **ὁ** τῆς ὑποδοχῆς : Πλούτ.'Ηθ.727Β **Σύλλας .. τὸ ὑποδεκτικόν, ὡς 'Ρωμαῖοι καλοῦσι, καταγγείλας δεῖπνον.**

ὑποδέκτρια (ἡ) μτγν. ἡ ὑποδεχομένη, ἀποθήκη : Γρηγ.Ναζ.107,18 **«ὑποδεκτρίας σίτου** ὑποδοχὰς καρποῦ».

ὑποδεμάτιον (τὸ) μτγν. **δ. τ.** τοῦ ὑποδημάτιον βλ.λ. : Διοκλητ.'Εδικτ.8,7.

ὑποδέμω ὑποκάτω δέμω, θέτω ὑπό τι, ὑποκάτω τινὸς θεμέλιον, ὑποικοδομῶ : 'Ηρ.2,127 **ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου.**

ὑπόδενδρος-ον μσν. ὁ ὑπὸ δένδρων κεκαλυμμένος, κατάφυτος, σύσκιος : Φωκ.'Ιω.Περιγρ.Παλαιστ.14 **χώρα κατάμπελος καὶ ὑπόδενδρος.**

ὑποδενδροῦμαι-όομαι βαθμηδὸν αὐξάνομαι, γίνομαι δένδρον : Θεόφρ.Φl 1,8,2 **μαλάχη εἰς ὕψος ἀναγομένη καὶ ὑποδενδρουμένη.**
ὑποδενδρυάζω ἐκ φόβου καταφεύγω καὶ κρύπτομαι ὑποκάτω δένδρου· πρβλ Φώτ. «ὑποδενδρυάσαι· ὑποδῦναί που καὶ πτῆξαι ὑπὸ σκέπην» : Σουΐδ.· **2)** Ἡσ. «ὑποδενδρυάζειν· τὸ ἐξ ἀφανοῦς καὶ αἰφνιδίως ἐπιφαίνεσθαι».
ὑποδένω μσν. κ. νεώτ., δημ. **ποδένω**, ἀόρ. **ὑπέδεσα** κ. **ὑπέδησα**, δημ. **(ἐ)πόδεσα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδεδεμένος**, δημ. **ποδεμένος**, ὑποδέω, φορῶ, παρέχω, προμηθεύω ὑποδήματα, παπουτσώνω : **ἔχει πολλὰ παιδιὰ καὶ δὲν προφταίνει νὰ τὰ ποδαίνῃ· 2)** τὸ μέσ. **(ὑ)ποδένομαι** φορῶ τὰ ὑποδήματά μου, παπουτσώνομαι : Ἐπιφάν.Ι, 1106 **ἄλλοι δὲ οὐδὲ ὑποδένονται.**
ὑποδεξίη (ἡ) ἐπ. ἡ ὑποδοχή, ἰδίᾳ φιλικὴ δεξίωσις, περιποίησις μετὰ ὑποδοχῆς, κ. συνεκδ. τὰ πρὸς ὑποδοχὴν ἢ φίλευσιν ξένου τινὸς ἀπαιτούμενα φαγητά : Ἰλ.Ι 73 **πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη.**
ὑποδέξιος-α-ον (ὑποδέχομαι) ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ δυνάμενος νὰ δεχθῇ τι : Ἡρ.7,49 **ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων,** Εὐρ.Ρῆσ.364 **κυλίκων οἰνοπλανήτοις ὑποδεξίαις ἁμίλλαις** (δ.γρ. ἐπιδεξίαις).
ὑπόδεξις-εως (ἡ) ὑποδεξίη, ὑποδοχή : Ἱππ.25,8.
ὑποδέομαι μτγν. κ. μσν. δέομαι ἱκετευτικῶς, παρακαλῶ μὲ ἱκεσίας : Γρηγ.Ναζ.π.Θησ.Στεφ.
ὑποδέραιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑποδερίς βλ.λ.2), κόσμημα τοῦ λαιμοῦ ὑποτραχήλιον καὶ περιτραχήλιον ; Πολυδ.5,98, Ἡσ.,Φώτ.,Εὐστ.1847,26 **ὑποδέραια ἐξ ὧν ὑποδερίς, κόσμος γυναικεῖος καὶ αὐτὴ κατὰ τοὺς παλαιούς·** ‖ μσν. ὑποτραχήλιον πανοπλίας· **2)** νεώτ. δερματίνη λωρίς, δι' ἧς, διερχομένης ὑπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ἵππου, συγκρατεῖται ἡ κορυφαία, ἡ κεφαλαριά.
ὑποδερίς-ίδος (ἡ) τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τραχήλου· Πολυδ.2,130 «ὑποδερίς τὸ ἐν ταῖς πρόσθεν τοῦ τραχήλου τελευταῖον» : αὐτ.235, αὐτ.5,56· **2)** ὁρμίσκος ἢ πλαισίον τι περιτραχήλιαν, κόσμημα τοῦ τραχήλου, περιδέραιον : Ἀριστφ.ἀπ.309,14, Ἀριστλ.Ζ1 5,34,2, Ἐπιγρ. **ὅρμος, ὑποδερίς.**
ὑποδέρκομαι μτγν. ποι. ὑποβλέπω, σκοτεινῶς, σκυθρωπῶς, κάτωθεν βλέπω πρὸς τὰ ἄνω : Κόϊντ. 3,252 **τὸν δ' ὑποδερκόμενος προσέφη,** Μαν.3,272.
ὑπόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα συνδετικὸς λιπώδης ἱστός· **2)** βοταν. ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα τῶν βλαστῶν καὶ τῶν φύλλων φυτικὸς ἱστός.
ὑποδερματίζω γλωσσ. δέρματι περιλαμβάνω.
ὑποδερμάτιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὑποδερμικός, ὑποδόριος βλ.λς.
ὑποδερματίς-ίδος (ἡ) μσν. ἡ ὑποδερμίς βλ.λ. : Ἐπιφάν.2,172.
ὑποδερματῖτις-ιδος (ἡ) μσν. νόσος τις τῶν ἵππων, εἶδός τι μάλεως : Ἱππιατρ.12,9 «ἔστι δὲ μάλεως **γένη τέσσαρα·** ἡ μὲν γάρ ἐστιν ὑγρά, ἡ δὲ ἀρθρῖτις, ἡ δὲ ὑποδερματῖτις».
ὑποδερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα, **ὁ** ὑποδόριος : **ὑποδερμικαὶ ἐνέσεις.**
ὑποδερμίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κλειτορίς βλ.λ.· Ῥοῦφ.32 «σχίσμα ἡ τομὴ τοῦ αἰδοίου, τὸ δὲ μυῶδες ἐν μέσῳ σαρκίον νύμφη, οἱ δὲ ὑποδερμίδα, οἱ δὲ κλειτορίδα ὀνομάζουσι» : Ἐπιφάν. 2,172 (ἐσφ. γρ. τοῦ ἐπιδερμίς)· **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ χόριον συνδετικὸς ἱστὸς τοῦ δέρματος, **ὃ.** ὑποδερμάτιον πέταλον.
ὑποδερμόκλυσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑποδερμακλυσία** ἔνεσις ὑποδερμικὴ μεγάλης ποσότητος τεχνητοῦ ἢ φυσιολογικοῦ ὀροῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ διενεργείας πλύσεως τοῦ αἵματος ἐπὶ λοιμωδῶν καταστάσεων ἢ καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἀπωλείας αἵματος ἐκ μεγάλων αἱμορραγιῶν.

ὑποδέρω μτγν. κ. μσν. ὀλίγον τι, πρὸς τὸ κάτω ἢ κρυφίως ἐκδέρω, ἀφαιρῶ τὸ δέρμα : Γαλ.2,700, 2 ἑξῆς ὑποδερέστω τὸ περιτόναιον, Ἀέτ.15,20,5 ὑποδέρειν τὴν χοιράδα τοῖς τε δακτύλοισι καὶ τῇ τοῦ σμιλίου λαβῇ, Ἱππιατρ.86 **διώσαντας τὴν σμίλην ὑποδέρειν αὐτόν.**
ὑπόδεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑπόδησις, τὸ δένειν ὑποκάτω : Ἱππ.Ἰητρ.743· **2)** τὸ ὑποδένειν τὰ σανδάλια, τὸ φορεῖν ὑποδήματα : Ἀριστλ.Πολιτ. 1257a,9 **οἷον ὑποδήματος ἥ τε ὑπόδεσις καὶ ἡ μεταβλητική,** Ὀνειρ.26· **3)** ἐν περιληπτ. σημ. τὰ ὑποδήματα : Πλάτ.Χαρμ.173B **τὴν ἀμπεχόνην καὶ ὑπόδεσιν πᾶσαν,** Ξεν.Ἀπομν.1,2,5· κ. κτ.πληθ. : Πλάτ.Πρωτ.322A, αὐτ.Πολ.425B.
ὑπόδεσμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «ὑποδεσμός»· **2)** αὐτ. «ὑποθήκη, ἐνέχυρον, δι' οὗ δεσμεύεταί τις».
ὑποδεσμεύω σχόλ. ὑποδέω : Σχόλ.Ἀριστφ. Ἐκκλ.269.
ὑποδέσμιος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ δεσμὸν διατελῶν, ὁ εἰς ἐνέχυρον δεδομένος, ὁ ὑποτεθείς, ἐνεχυριασμένος· Ἡσ. «ὁ ὑποτεθείς».
ὑποδεσμίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. δεσμός τις τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὸ νὰ δένωσί τι ὑποκάτω ἄλλου, ἰδίᾳ ἐπίδεσμος κάτωθεν τιθέμενος : Ἱππ.Ἀγμ.768, αὐτ.Ἄρθρ.832· **2)** νεώτ. ἔλασμά τι ἐπενδῦον ἐκ τῶν κάτω τὸ σῶμα τοῦ κιλλίβαντος τῶν πυροβόλων.
ὑποδεσμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑπόδημα : Πολύβ.11,9,4.
ὑποδεσμῶ-έω μτγν. ὑποδεσμεύω : Γρηγ.Νύσσ. 3,237B **ὁ λεπτότατος ἐκεῖνος ὑμὴν ὁ ὑποδεσμῶν αὐτῇ γλώττῃ τὴν κάτω γένυν, χαλινὸς λέγεται· 2)** τὸ μέσ. φορῶ τὰ πέδιλα, τὰ ὑποδήματά μου: **Σχόλ.**Σοφ.Τρ.781, **Σχόλ.**Ἀπολλ.Ρ 4,1515 **ὑποδεσμεῖται τὰ πέδιλα.**
ὑποδεσπόζουσα (ἡ) νεώτ. μουσ. ἡ τετάρτη βαθμὶς τῆς κλίμακος τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, ἤτοι ὁ τόνος φα εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ντο.
ὑποδετήριον (τὸ) νεώτ. μικρόν τι πτυοειδὲς ὄργανον μετάλλινον, κεράτινον ἢ ξύλινον, διὰ τοῦ ὁποίου ὑποβοηθεῖται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ποδὸς **εἰς** τὸ ὑπόδημα, κόκκαλο.
ὑποδεύω Ἐπιγρ. ὑγραίνω, βρέχω ὀλίγον **τι.**
ὑποδέχνυμαι ποι. τ. τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ. : Ὀρφ.Ἀργ.82 **ἀλλὰ φίλος πρόφρων μ' ὑποδέχνυσο,** ΑΠ 8,148, αὐτ.253.
ὑποδέχομαι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **ὑποδέκομαι,** μέσ. μέλλ. **ὑποδέξομαι** (Ὀδ.Τ 257,αὐτ.Π 70), ἀόρ. α' **ὑπεδεξάμην,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδέχθην** (Εὐρ. Ἡρακλ.757, Πολυδ.1,74, Σχόλ.Ἰλ.Ξ 323), δημ. **ὑποδέχτηκα,** γ' ἐν. ἐπ. ἀόρ. β' **ὑπέδεκτα** (Ἰλ.Ι 480, Ἡσίοδ.Θ 513), β' πληθ. προστ. **ὑπόδεχθε,** ἀπαρφ. **ὑποδέχθαι,** μτχ. **ὑποδέγμενος** (Ὀδ.Ν 310, αὐτ.Π 189), δέχομαι ὑπό, ὑποκάτω, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν : **Ἰλ.Ζ 136 Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,** Λουκ.Ἐνάλ. Δ 8,1, αὐτ.14,1· ‖ πάπ. δέχομαί τι ὑπό τι, ἐντός : **τῶν πλοίων τῶν ὑποδεχομένων τὰ εἴδη· 2)** νεώτ. **δέχομαί** τι πῖπτον ἢ ῥέον ἄνωθεν· πρβλ. ὑποδέκτης, ὑποδοχεύς· **3)** δέχομαί τινα εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ φιλοξενῶ, δέχομαί τινα φιλοφρόνως, **δεξιοῦμαι** : Ἰλ.Ι 480 **ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,** Ὀδ.Ξ 52 **χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο,** Ἡσίοδ.Θ 513 **Διὸς πλαστὴν ὑπέδεκτο γυναῖκα,** Πινδ.Π 9,17 **ὑπέδεκτο ξεῖνον ὀχέων,** Ἡρ. 1,41, αὐτ.44, Εὐρ.ΙΑ 600, Ἀντιφ.113,22 **Δὶ κτησίῳ κἀκεῖναν ὑποδεχόμενος·** κ. ἐπὶ ἱκετῶν : Εὐρ. Ἡρακλ.757· κ. **ἐπὶ** φυγάδων : Θουκ.5,83· ‖ φιλοξενῶ, **ἑστιῶ** : Ποσειδ.π.Ἀθήν.153B **ὁ δ' ὑποδεχόμενος** (κάθηται) **παρ' αὐτὸν** (δηλ. τὸν κράτιστον)· ‖ **νεώτ.** κ. δημ. δέχομαι φιλοφρόνως ἐρχόμενόν τινα, προϋπαντῶ τινα ἀφικνούμενον : **τὸν ὑπουργὸν ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν ἀποβάθραν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως·** ‖ κ. μτφ. : Ὀδ.Ξ 275 **ἔτι**

γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο, αὐτ.Χ 470 **στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος,** Πίνδ.Ν 10,14 γαῖα ὑπέδεκτο **αὐτόν** (ἤτοι ὁ τάφος), Εὐρ.'Ηρακλ.624 **ἀκλεής νιν δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται'** **4)** κάμνω δεκτόν, παραδεκτόν, παραδέχομαι : Δημ.1334 **οἷς ἦν αἱρετώτερον φρουρὰν ὑποδέχεσθαι καὶ βαρβάρων ἀκούειν,** 'Αριστλ.Πολιτ.5,3,12' ‖ **πόλις ὑποδέχεταί τινα** παραδέχεταί τινα ὡς φίλον : Ξεν.'Ελλ.4,8,21' **5)** δίδω ἀκρόασιν ἢ προσοχὴν εἴς τι, δέχομαι : 'Ησίοδ.Θ 419 **ᾧ πρόφρων γε θεὰ ὑποδέχεται εὐχάς,** 'Ηρ.8,106' ‖ **ὑποδέχομαι διαβολάς** δίδω ἀκρόασιν εἰς διαβολάς : Λυσ.172,11' **6)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἀκούω, μανθάνω τι μετὰ τοιαύτης ἢ τοιαύτης διαθέσεως : **ὁ λαὸς ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλης θλίψεως τὴν εἴδησιν τῆς ἥττης'** **7)** ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι ἔργον τι, κάμνω τι δεκτόν : 'Ιλ.Η 93 **αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι,** Πάπ. **παράξει τὸν δεῖνα παρὰ τὸ δικαστήριον τὰς ὑμετέρας ἐναγωγὰς ὑποδεχόμενον'** **8)** ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι : 'Οδ.Β 387 **ὁ δὲ πρόφρων ὑπέδεκτο** (δώσειν), 'Ηρ.9,21' συχν. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. : 'Υμν.Δήμ.443, 'Ηρ.3,69, **αὐτ.**4,119, **αὐτ.**133, αὐτ.6,11' σπαν. μτ. ἀπαρφ. ἀορ. : 'Ηρ.1,24, αὐτ.6,2' κ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. : 'Αντιφ.123,7' ‖ **ὑποδέχομαι μεγάλα τινί** δίδω **εἴς** τινα μεγάλας ὑποσχέσεις : 'Ηρ.2,121' **9)** παραδέχομαι, ἐπιτρέπω τι ὅπερ εἰς ἐμὲ **ἐπιβάλλεται : αὐτ.**4,167 **αἱ δὲ Βαρκαῖοι αὐτοὶ ὑπεδέκοντο πάντες'** ‖ **οὐκ ὑποδέχομαι** ἀρνοῦμαι νὰ παραδεχθῶ, ἀρνοῦμαι : αὐτ.3,130, αὐτ.6,69' **6)** ὑποκύπτω, ὑποφέρω μεθ' ὑπομονῆς : 'Οδ.Ν 130 **βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν,** αὐτ.Π 189' **10)** περιμένω τινά, ἀναμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος, **εἶμαι** ἕτοιμος νὰ τὸν ἀντικρούσω : 'Ησίοδ.Α 442 **ὁ μὲν .. ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἐμμαπέως ὑπέδεκτο,** Ξεν.ΚΠ 1,6,35' **11)** ἐπὶ θηρευτῶν, ἐνεδρεύω, στήνω καρτέρι γι' αὐτό : αὐτ.2,4,20' ‖ κ. μτφ. : 'Ηρ.6,104 **οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι ἐδίωξαν τυραννίδος,** Πλάτ.Νόμ.944Β' **12)** ἀναλαμβάνω κατὰ διαδοχήν, ὡς ὁ ἀοιδὸς ἀναδέχεται τὸ ᾆσμα, ὅταν ὁ πρὸ αὐτοῦ παύσηται ᾄδων : Αἰσχ.'Ικ.1023 **ὑποδέξασθαι δ' ὀπαδοὶ μέλος, αἶνος δὲ πόλιν τάνδε Πελασγῶν ἐχέτω'** **13)** ἐπὶ διαδοχῆς ἐν σχέσει πρὸς τόπον ἢ θέσιν, ἔρχομαι ἀμέσως μετά τινα ἄλλον, διαδέχομαι : 'Ηρ.7,176 **τὸ πρὸς τὴν ἠῶ .. θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα'** **14)** ἐπὶ γυναικός, συλλαμβάνω : 'Ιππ.'Αέρ.292' κ. ἀπολ. : Ξεν.'Απομν.2,2,5 **ἡ δὲ γυνὴ ὑποδεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο'** **5)** ρηματ. π. ὑποδοχή, ὑπόδοχον, ὑποδοχεῖον, ὑποδοχεύς, ὑποδέκτης.

ὑποδέω, μέλλ. -ήσω, δέω, δένω τι ὑποκάτω : 'Ηρ.3,113 **ἁμαξίδας γὰρ ποιεῦντες ὑποδέουσι αὐτὰς τῇσι οὐρῇσι'** **2)** ὑποδένω τοὺς πόδας, προσδένω ὑπ' αὐτοὺς δέρμα τι ἢ ὕφασμα ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα : Πλάτ.Πρωτ.321Α **ὑποδῶν τὰ μὲν ὁπλαῖς** (διόρθ. τοῦ ὑπὸ ποδῶν), 'Αριστλ.ΖΙ 2,1,27 **δι' ὃ τὰς εἰς πόλεμον** ἰαύσας (καμήλους) **ὑποδοῦσι καρβατίναις ὅταν ἀλγήσωσιν,** Πλούτ.Πομπ. 24, Παυσ.10,25,2' **3)** συχν. **τὸ** μέσ. προσδένω ὑπὸ τοὺς πόδας μου **τὰ** σανδάλια ἢ ὑποδήματά μου, βάζω **τὰ** παπούτσια μου, ἀντίθ. ὑπολύομαι : 'Αριστφ.'Ορν.492 **οἱ δὲ βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ,** Πλάτ.Συμπ.220Β **ὑποδεδεμένων καὶ ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους καὶ ἀρνακίδας,** αὐτ.Θεαίτ.193C, Μέν.Δεισιδ.2 **ὑποδούμενος τὸν ἱμάντα . . τῆς ἐμβάδος ἀπέρρηξα'** ‖ ἐν τῷ **μέσ.** κ. παθ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. ὃ φορεῖ τις εἰς τοὺς πόδας του : 'Αλκ.101, 'Ηρ.1,155 **ὑποδησάμενος καθόρνους,** αὐτ.6,125, 'Αριστφ.'Εκκλ.269, Εὔβουλ.Δόλ.1 **ὑπεδησάμην . . τὰς ἐμβάδας'** κ. παθ. : Πλάτ.Γοργ.490Ε, αὐτ.Συμπ.174Α **βλαύτας ὑποδεδεμένος,** Δημ.1267, 'Αριστλ.ΖΜ 4,10,23' ‖ **ὑποδεδεμένοι** οἱ ἔχοντες, οἱ φοροῦντες τὰ ὑποδήματά των : Ξεν.'Αν.4,5,14' ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν πόδα τὸν φέροντα τὸ ὑπόδημα : Θουκ.3,22 **ὑποδεδεμένοι τὸν ἀριστερὸν πόδα,** 'Αριστλ.ἀπ. 64, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.22 **θάτερον δὲ** (πόδα) **σανδάλῳ ὑποδεδεμένοι.**

ὑπόδηλος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον **τι ἢ** ἀρκούντως δῆλος, φανερός : 'Ιώσ.ΠΙ 7,8,6.

ὑποδηλῶ-όω νεώτ. κ. **ὑποδηλώνω, ἀόρ. ὑπεδήλωσα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδηλώθην,** δηλῶ, φανερώνω τι πλαγίως, ἐμμέσως, σημαίνω, ὑποσημαίνω : 'Αριστφ.Θεσμ.1011 **ἀλλά μοι σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμών,** Πλούτ.Νικ.4, - **τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπαντήσεώς του ὑποδηλοῖ ἄρνησιν.**

ὑποδήλωσις-εως (ἡ) κ. μσν. δήλωσις, φανέρωσις, σαφήνισις παράλληλος, ὑπεξηγητικὴ ἑρμηνεία, δθ. ρητορικὴ τεχνικὴ ἔκφρασις ἢ ὅρος τεχνικός : Πλάτ.Φαῖδρ.267Α **τὸν Πάριον Εὐηνόν, ὃς ὑποδήλωσίν τε πρῶτος εὗρε καὶ παρεπαίνους,** Πολυδ.4,33, Φώτ.'Επιστ.89,24.

ὑπόδημα-ατος (τὸ) νεώτ., μον. δημ. **ὑπόδημαν** (τὸ) (Πρόδρ.1,126), δημ. κτ. πληθ. **ποδήματα** πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ὑπόδησιν, προστατευτικὸν ἐξωτερικὸν περικάλυμμα τῶν ποδῶν ἐκ δέρματος, χονδροῦ **ὑφάσματος** κτπ., ἰδίᾳ πέλμα ἐκ δέρματος δεδεμένον ὑπὸ τὸν πόδα δι' ἱμάντων, σανδάλιον : 'Οδ.Ο 369 **ποσὶν . . ὑποδήματα δοῦσα,** αὐτ. Σ 361' **2)** κ. νεώτ. τεχνητόν τι κατασκεύασμα **ἐκ** δέρματος ὅπερ καλύπτει τὸν πόδα κάτωθεν καὶ ἄνωθεν, παπούτσι : 'Ηρ.1,195 **ὑποδήματα ἔχων ἐπιχώρια, παραπλήσια τῇσι Βοιωτίῃσι** ἐμβάσι, Πλάτ.'Αλκ.1,128Α, Πλούτ.'Ηθ.142C **ταῖς Αἰγυπτίαις ὑποδήμασι χρῆσθαι πάτριον οὐκ ἦν,** - **ὑποδήματα ἀνδρικά - γυναικεῖα - παιδικά - χοροῦ - ἐξ ἐλαστικοῦ'** ‖ φρ. **εἰς ὑποδήματα γράφω** γράφω, λογαριάζω, **περνῶ** ὡς πληρωθέντα δι' ὑποδήματα : Λυσί.905,5' ‖ παροιμ. φρ. **δεξιὸν** εἰς ὑπόδημα, **ἀριστερὸν εἰς ποδάνιπτρα** ἐπὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου νὰ πράξῃ τὰ πάντα, πιθανῶς ἐπὶ τοῦ Θηραμένους : 'Αριστφ.π.Σουΐδ.' ‖ **ὑπόδημα κοῖλον** περίβλημα τοῦ ποδὸς φθάνον μέχρι τῶν σφυρῶν καὶ περιλαμβάνον τὸν ὅλον πόδα· Πολυδ.7,84 «λέγοιτο δ' ἂν καὶ ὑποδήματα κοῖλα, βαθέα, εἰς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα, τὰ δὲ μὴ κοῖλα αὐτὸ μόνον ἀπόχρη εἰπεῖν ὑποδήματα, περὶ ἃ δὲ τείνεται καὶ περιέρραπται τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καλόποδες οὐ κατὰ τὴν νῦν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν κέκληνται»' **3)** νεώτ. κτ. πληθ. **ὑποδήματα,** δημ. **ποδήματα τὰ** καλύπτοντα ὁλόκληρον τὴν κνήμην μέχρι τοῦ γόνατος, μπότες.

ὑπόδημαν (τὸ) μσν. τ. **τοῦ** ὑπόδημα βλ.λ. : Πρόδρ.1,126 **καὶ παρευθὺς ὑπόδημαν ἐπαίρνει.**

ὑποδηματάριος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων, ὑποδηματορράφος, ὑποδηματοποιός : **Ζώσιμος ὑποδηματάριος.**

ὑποδηματεργάτης (ὁ) **νεώτ.,** θηλ.**-άτις-ιδος,** ἐργάτης ὑποδηματοποιός.

ὑποδηματεργοστασιάρχης (ὁ) **νεώτ.** ἰδιοκτήτης ἢ διευθυντὴς ὑποδηματεργοστασίου.

ὑποδηματεργοστάσιον (τὸ) **νεώτ.** ἐργοστάσιον κατασκευῆς ὑποδημάτων, ἰδίᾳ μηχανοποιήτων.

ὑποδημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπόδημα βλ.λ. : 'Ιππ.'Αρθρ.828 **ὑποδημάτιον μολύβδινον'** **2)** κ. ἐπὶ τῶν πετάλων ὄνου : 'Αρρ.'Επίκτ.4,1,80.

ὑποδηματοβιομηχανία (ἡ) νεώτ. βιομηχανία παραγωγῆς ὑποδημάτων, ἰδίᾳ **διὰ** μηχανικῶν μέσων.

ὑποδηματοβιομήχανος (ὁ) νεώτ. ὁ ἰδιοκτήτης βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου ὑποδηματοποιίας.

ὑποδηματοδιορθωτής (ὁ) **νεώτ.** τεχνίτης εἰδικὸς διὰ τὴν ἐπισκευὴν ὑποδημάτων, μπαλωματής.

ὑποδηματοδιορθωτήριον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοδιορθωτοῦ, μπαλωματήδικο.

ὑποδηματοκαθαριστήριον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα, ὅπου ἐργάζονται ὑποδηματοκαθαρισταί, στιλβωτήριον, λουστρατζήδικο.
ὑποδηματοκαθαριστής (ὁ) νεώτ. ὁ καθαρίζων καὶ στιλβώνων τὰ ὑποδήματα, στιλβωτής, λοῦστρος.
ὑποδηματοποιεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα ἢ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, παπουτσήδικο, τσαγγαράδικο.
ὑποδηματοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑποδηματοποιοῦ· **2)** ἡ βιοτεχνία ἢ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ἰδίᾳ χειροποιήτων ὑποδημάτων.
ὑποδηματοποιός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων εἴτε ἐργάτης εἴτε ἐργοστασιάρχης, παπουτσής, τσαγγάρης : Ἰω.Χρυσ.2,317.
ὑποδηματοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως ἰδίᾳ ἑτοίμων ὑποδημάτων.
ὑποδηματοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ἑτοίμων ὑποδημάτων.
ὑποδηματορράφος (ὁ) (ράπτω) μτγν. ὁ ράπτων ὑποδήματα, ὑποδηματοποιός : Ἀρκάδ.84, Ἰω.Χρυσ.4,265, Συνέσ.117.
ὑποδηματουργός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑποδηματάριος, κατασκευαστὴς ὑποδημάτων.
ὑποδηοῦμαι-όομαι μτγν. κακοποιοῦμαι, κατερημοῦμαι : Κόϊντ.2,260 **τοῦ δ' ὑποδηωθέντος ἄχος Δαναοῖσιν ἐτύχθη**, αὐτ.3,355.
ὑπόδησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐσφ.γρ. τοῦ ὑπόδεσις βλ.λ., ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδένω, τὸ νὰ φορῇ τις τὰ ὑποδήματά του, βάλσιμο τῶν παπουτσιῶν· **2)** μσν. κ. νεώτ. αὐτὰ ταῦτα τὰ ὑποδήματα καὶ πᾶν ὅ,τι σχετίζεται πρὸς αὐτά : Πρόδρ.1,61 **αὐτός, ὄνταν ἐμάθανεν, ὑπόδησιν οὐκ εἶχεν, - φροντίσατε διὰ τὴν χειμερινὴν ὑπόδησιν τοῦ στρατοῦ, - εἴδη ἐνδυμασίας καὶ ὑποδήσεως**· **3)** νεώτ. ναυτ. ἐνίσχυσις λέμβων ἢ πλοιαρίων διὰ σχοινίων ἢ καλῳδίων, τὰ ὁποῖα περιβάλλοντα τὸ σκάφος δένονται ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος πρὸς ἀποφυγὴν διανοίξεως τῶν πλευρῶν εἰς περιστώσεις ὑπερφορτώσεως.
ὑποδιαβάλλω μτγν. διαβάλλω, συκοφαντῶ ὀλίγον τι ἢ κρυφίως : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.5,53.
ὑποδιαβιβρώσκομαι διαβιβρώσκομαι, κατατρώγομαι κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον : Ἱππ. 269,12 **γαστέρες δασεῖαι τὰ ἔνδον καὶ ὥσπερ ὑποδιαβεβρωμέναι**.
ὑποδιαζευκτικός-ή-όν λεξ. ὁ ὀλίγον τι διαζευκτικός, διαχωριστικός, ἰδίᾳ ἐπὶ συνδέσμου· πρβλ. ΕΜ 415,25 **«ὑποδιαζευκτικὸς δέ ἐστι (ὁ σύνδεσμος ἢ) ὁ διάφορα πράγματα τιθεὶς καὶ μηδέτερον ἐν τῇ αἰτήσει διαιρῶν, οἷον : δός μοι χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθους τιμίους»** : Σουΐδ. ἐν λ. ἤ.
ὑποδιάζευξις-εως (ἡ) μσν. ὑποδιαχώρισις· **2)** Παχυμ.Γ ἐν A.J.H. Vincent.Notices 16,2,415,14 **«ἡ διὰ πασῶν συμφωνία, ἥτις καὶ ὑποδιάζευξις λέγεται βαρυτέρα»**.
ὑποδιαίρεμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ὑποδιῃρημένον ἢ μικροτέρα διαίρεσις : Εὐστ.Πον.264,94 **τὸ κατ' αὐτοὺς ὑποδιαίρεμα εἰς τοὺς παντελείους καὶ τοὺς πάντη ἀτελεῖς**.
ὑποδιαίρεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ τοῦ διαιρεθέντος ὅλου πάλιν διαίρεσις εἰς μέρη μικρότερα, διαίρεσις τμήματος ἢ τμημάτων πράγματός τινος εἰς μικρότερα μέρη· Διογ.Λ 7,61 **«ὑποδιαίρεσις δέ ἐστι διαίρεσις ἐπὶ διαιρέσει»** : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.11,15, - **ὑποδιαίρεσις τῆς πρώτης τάξεως τοῦ σχολείου εἰς τρία τμήματα**· || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. οἱαδήποτε διαίρεσις· **2)** **τὸ ἐξ ὑποδιαιρέσεως προελθόν· ἡ ἐπαρχία εἶναι ὑποδιαίρεσις τοῦ νομοῦ**.
ὑποδιαιρῶ-έω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑποδιῄρεσα, παθ. ἀόρ. **ὑποδιῃρέθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδιῃρημένος**, διαιρῶ τμῆμα ἢ τμήματα ὅλου τινὸς **εἰς μικρότερα μέρη** : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,75, αὐτ. Μαθ.7,35, Διογ.Λ 7,84 **οὕτω δ' ὑποδιαιροῦσιν οἱ περὶ Χρύσιππον καὶ Ἀρχέδημον**· || νεώτ. τὸ μέσ. κ. παθ. χωρίζομαι εἰς μικρότερα μέρη ἢ ἀπαρτίζομαι ἐκ μικροτέρων μερῶν : **ἡ ὑάρδα διαιρεῖται εἰς τρεῖς πόδας, ἕκαστος δὲ πούς ὑποδιαιρεῖται εἰς δώδεκα δακτύλους, - τὸ κτίριον ὑποδιαιρεῖται εἰς ἓξ διαμερίσματα**· **2)** νεώτ. γεν. διαιρῶ.
ὑποδιακονικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑποδιάκονον : Φίλ.2,94 **ὑποδιακονικὸν στόμα τὸν ἀδελφὸν ἕξεις**· **2)** μσν. τὸ ὡς οὐσ. τὸ παρὰ τὸν ναὸν οἴκημα ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ ὑποδιάκονοι : Σύν.Κων/πολ. 1536 μ.Χ.) 1201Β.
ὑποδιάκονος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς ἕτερον ὑποκείμενος διάκονος, ὁ βοηθὸς ὑπηρέτου : Ποσείδ.Χορευ.1,10· **2)** μσν. κ. νεώτ. ὁ κατέχων τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ μετὰ τὸν διάκονον, νεωκόρος βοηθῶν εἰς παλαιοτέρους χρόνους τὸν διάκονον : Collet.Constitt.Eccles. ex bib.l codicis 45 **ἐὰν πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ ὑποδιάκονος γαμήσῃ, τῆς ἱερωσύνης ἐκπίπτει**, Λέων Γραμμ.Πορφ.502, Δαμασκ.1 1,431Α **πρῶτον τὸ τοῦ ἀναγνώστου ἀξίωμα, εἶτα ὑποδιακόνου**.
ὑποδιακονῶ-έω μτγν. διατελῶ διάκονος, ὑπηρέτης ὑπὸ ἄλλον : Ἐπιγρ.π.ΑΒ 2,47 **ἐκ τῶν ἰδίων κατεσκεύασαν ὑποδιακονοῦντες**· κ. μέσ. : Πολυδ.4,92 **Ὀλυμπίασι τῶν ἐπιχωρίων κηρυττόντων, οἳ ταῖς ἱερουργίαις ὑποδιηκονοῦντο**.
ὑποδιαλείπω μτγν. διαλείπω ὀλίγον τι, ὀλίγον τι ἀφήνω εἰς τὸ μεταξύ : Γαλ.8,12 **σφυγμὸς πυκνὸς μέν, ἀλλ' ὑποδιαλείπων ἀτάκτως**.
ὑποδιαλλάσσω μτγν. ὀλίγον τι, κάπως διακρίνω : Ἀθηναγ.932C.
ὑποδιαμένω Ἐπιγρ. διαμένω ὑπό τι, μένω, κεῖμαι ὑποκάτω τινός.
ὑποδιαμέτρημα-ατος (τὸ) νεώτ. ναυτ. διαμέτρημα πυροβόλου κατώτερον τοῦ κανονικοῦ : **πυροβόλον ὑποδιαμετρήματος** (πυροβλητικὸς σωλὴν μικροῦ διαμετρήματος τιθέμενος ἐν τῇ κοιλότητι πυροβόλου ἢ στερεούμενος ἄνωθεν αὐτοῦ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονός του πρὸς ἐκτέλεσιν ἐκπαιδευτικῆς βολῆς βραχειῶν ἀποστάσεων).
ὑποδιανοοῦμαι-έομαι μτγν. διανοοῦμαι, σχεδιάζω κατ' ὀλίγον ἢ μυστικῶς : Ἰουλ.Ἐπιστ.9,378
ὑποδιαπήγνυμαι μτγν., παρακ. **διαπέπηγα**, διαπήγνυμαι, μπήγομαι ὑποκάτω : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.74 **κανόνια κάτωθεν ὑποδιαπεπηγότα**.
ὑποδιάπλασις-εως (ἡ) νεώτ. γεωλ. ὑποδιαίρεσις τῆς διαπλάσεως βλ.λ.5) χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς στρωματογραφικῆς θέσεως τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἰζηματογενῶν πετρωμάτων.
ὑποδιασπῶμαι-άομαι ὀλίγον τι ἢ ἠρέμα διασπῶμαι ἢ διαχωρίζομαι ἀπό τινος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,986.
ὑποδιαστέλλω μτγν. διαστέλλω, διακρίνω κατ' ὀλίγον : Κύριλλ.2,6,100.
ὑποδιαστολή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μικρὰ διαίρεσις ἢ διαχωρισμός, ἰδίᾳ τῶν λέξεων ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἢ ἀναγνώσει, ὅταν κρατῇ τις ὁτὲ μὲν βραχύν, ὁτὲ δὲ μακρὸν χρόνον : Κοϊντιλ.11,3,35· **2)** μσν. κ. νεώτ. διακριτικόν, διαχωριστικὸν σημεῖον, κόμμα, δι' οὗ χωρίζονται αἱ συλλαβαὶ λέξεώς τινος πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως μετ' ἄλλης τινὸς ὁμωνύμου, οἷον ὅ,τι πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ὅτι : Εὐστ.701,50, αὐτ.1465,16· **3)** νεώτ. γεν. τὸ κόμμα βλ.λ.3) : **εἰς τοὺς δεκαδικοὺς ἀριθμοὺς τὸ ἀκέραιον μέρος χωρίζεται δι' ὑποδιαστολῆς ἀπὸ τοῦ κλασματικοῦ**.
ὑποδιασύρω Ἐπιγρ. διασύρω πως, ὁμιλῶ κάπως περιφρονητικῶς : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου **θεωρῶν δὲ τοὺς ἐν τῷ ἱαρῷ πίνακας ἀπίστει ταῖς ἰάμασιν καὶ ὑποδιέσυρε τὰ ἐπιγράμματα**.

ὑποδιατρίβω μτγν. ὀλίγον τι διατρίβω, χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ : Γαλ.1,36.
ὑποδιαφέρω μτγν. ἀνεπαισθήτως φέρω τινὰ εἰς διαφόρους γνώμας : Δίων Κ 66,13 τῷ τῆς φιλοσοφίας προσχήματι **καταχρώμενοι, διελέγοντο κάκ τούτου καὶ ὑποδιέφερόν τινας.**
ὑποδιαφθείρω μτγν. κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν διαφθείρω, ἄρχομαι διαφθείρων : Ἰώσ.ΑΙ 15.8,1 **ξενικοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑποδιέφθειρε τὴν πάλαι κατάστασιν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,6, Δίων Κ 66,13.
ὑποδιάφορος-ον μτγν. ὁ ὑποδιῃρημένος, ὁ δι' ὑποδιαιρέσεων διάφορος : Γαλ.19,602,8 **εἰς ἕτερα ὑποδιαιρεῖται καὶ** ὑποδιάφορα.
ὑποδιδάσκαλος (ὁ) κ. νεώτ. δευτερεύων διδάσκαλος, ἰδίᾳ τοῦ χοροῦ : Πλάτ.Ἴων 536Α **διδασκάλων καὶ ὑποδιδασκάλων,** Κικ Fam.9,18· **2)** νεώτ. παλαιοτέρα ὀνομασία δημοδιδασκάλων κατωτέρου βαθμοῦ, διδασκόντων εἰς σχολεῖα ἔχοντα μικρὸν ἀριθμὸν μαθητῶν, γραμματιστής, γραμματοδιδάσκαλος.
ὑποδιδάσκω μτγν. διδάσκω κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν : ΠΔ Νεεμ.8,9 **ὑπεδίδασκον τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον.**
ὑποδιδράσκω μτγν., Ιων. ὑποδιδρήσκω ἐκφεύγω, ἀποφεύγω κρύφα, διαφεύγω ἀπαρατηρήτως, κρυφίως : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,1 **ὑποδιδρήσκουσι** (τὰ φάρμακα) **οἱ κάμνοντες.**
ὑποδίδωμι ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Ἀριστλ.ΖΚ 2,2 **εἰ γὰρ ὑποδώσει ἀεί, . . οὐ πρόεισιν,** Ἀριστείδ.1,78, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,20· **2)** μτγν. ἐπὶ δυνάμεως **καὶ** ἐξουσίας ἢ κράτους, ἐλαττοῦμαι, καταπίπτω, παρακμάζω, ἐκπίπτω : Ἀριστείδ.2,187, Φιλόστρ. Γυμν.10,7 **τὴν ἰσχὺν ὑποδεδωκότες.**
ὑποδιεύθυνσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποδιευθυντοῦ· **2)** ὑπηρεσία ἀποτελοῦσα ὑποδιαίρεσιν διευθύνσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον αὐτοτελής, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ὑποδιαίρεσιν, τμῆμα.
ὑποδιευθυντής (ὁ) νεώτ., θηλ. **-ύντρια,** ὁ ἀμέσως κάτω τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ ἔν τινι ὑπηρεσίᾳ, ὀργανώσει κττ. καὶ ἀναπληρῶν τοῦτον εἰς τὰ καθήκοντά του· **2)** ὁ προϊστάμενος ὑποδιευθύνσεως (βλ.λ.2).
ὑποδιήγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μον. ἡ δευτέρα ἢ ἡ μετέπειτα γινομένη διήγησις· Εὐστ.771,10 **«ἔστι δὲ ὑποδιήγησις, ὅτε διηγεῖταί τις ὅμοιόν τι τοῖς προκειμένοις πράγμασι»** : Ρήτ.3,454.
ὑποδιηγοῦμαι-έομαι μτγν. διηγοῦμαι ἐπισυνάπτων τι, ἐπιλέγω : Ὠριγ.1,740Ε **τὴν Ἡρακλείτου παρέθετο λέξιν, ὑποδιηγησάμενος αὐτὴν ὑποσημαίνουσαν . . .**
ὑποδικάζω μαν. καταδικάζω : Νικ.Χων.Χρον 43Β **τοὺς συλλαμβανομένους τοῦ ἔργου ὑπεδίκαζε θανάτῳ.**
ὑποδικία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπόδικος· **2)** ὁ χρόνος καθ' ὃν διατελεῖ τις ὑπόδικος.
ὑποδικοκατάδικοι (οἱ) νεώτ. ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι ἐν ταὐτῷ : **φυλακαὶ ὑποδικοκαταδίκων** (αἱ ἐν αἷς κρατοῦνται ὑπόδικοι ἅμα καὶ κατάδικοι).
ὑπόδικος-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ. **-η,** ὁ ὑπὸ δίκην διατελῶν κατηγορούμενος παραπεμφθεὶς εἰς δίκην καὶ μὴ δικασθεὶς εἰσέτι τελεσιδίκως : Λυσ. 10,9 **ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, ἐάν τις φάσκῃ ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι,** Πλάτ.Νόμ.954Α, Ἀριστλ.Ρητ.1,15,17· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Εὐμ.260 **ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χερῶν,** Πλάτ.Νόμ.879Α, Ἰσαῖ. 72,22, Δημ.1264· ‖ κ. μτ. δοτ., καθ' ἣν ἐκφέρεται τὸ παθὸν πρόσωπον : Πλάτ.Νόμ.871Β **ὑπόδικος τῷ ἐθέλοντι τιμωρεῖν γιγνέσθω,** αὐτ.846Β, αὐτ. 868D **ὑπόδικος ἀσεβείας γιγνέσθω τῷ ἐθέλοντι,** Δημ.518, Πάπ. **ὑπόδικος ἔστω τοῦ βλάβους τῷ ἀδικουμένῳ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ὁ διατελῶν ὑπὸ τὸ βάρος κατηγοριῶν : **εἶναι ὑπόδικος ἐνώπιον τοῦ λαοῦ διὰ τὰς καταχρήσεις.**
ὑποδινοῦμαι-έομαι μτγν. ποι. καταλαμβάνομαι ὀλίγον ὑπὸ δίνης ἢ ζάλης : Καλλ.Δῆλ.79 **ἡ δ' ὑποδινηθεῖσα χοροῦ ἀπεπαύσατο νύμφη.**
ὑποδιοίκησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποδιοικητοῦ· **2)** ὑποδιαίρεσις διοικήσεως αὐτοτελής πως **ὑπὸ** προϊστάμενον φέροντα τὸν τίτλον τοῦ ὑποδιοικητοῦ.
ὑποδιοικητής (ὁ) Ἐπιγρ., πάπ. κ. νεώτ. **ὁ** ἀμέσως ὑπὸ τὸν διοικητήν, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν διοικητὴν ὢν ἔν τινι ἱεραρχίᾳ καὶ ἀναπληρῶν τοῦτον εἰς τὰ καθήκοντά του : Ἐπιγρ.**Ἑρμῶναξ τῶν ὁμοτίμων τοῖς συγγενέσι καὶ** ὑποδιοικητής· **2)** νεώτ. ὁ προϊστάμενος ὑποδιοικήσεως.
ὑποδιπλασιεπίτριτος-ον ὁ μικρότερος δύο καὶ ἓν τρίτον φορᾶς : Ἀν.Βοασσ.4,420 **ὁ δὲ γ' ὑποδιπλασιεπίτριτός ἐστι τοῦ η'.**
ὑποδιπλασιεφήμισυς-εως-εια-υ ὁ δύο καὶ ἥμισειαν φορᾶς μικρότερος : Ἀν.Βοασσ.4,420.
ὑποδιπλάσιος-ον μτγν. ὁ διπλασίως μικρότερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.94.
ὑποδιπλοῦμαι-όομαι μτγν. διπλοῦμαι, διπλασιάζομαι : Γαλ.4,380 **ῥᾳδίως γὰρ ἂν ὑπεδιπλοῦτο καὶ περὶ ἑαυτὸ πολλάκις εἱλίττοιτο.**
ὑποδίπλωσις-εως (ἡ) πτύξις, δίπλωσις, δίπλωμα : Σχόλ.Λυκόφρ.771, ΕΜ 594,18 **μύκλος καλεῖται ἡ ἐν τῷ τραχήλῳ τῶν ὄνων ὑποδίπλωσις.**
ὑποδίφθερος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ διφθέραν κείμενος, ὁ κεκαλυμμένος διὰ διφθέρας : Στράβ.4,199 **οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐν τοῖς προσβορροτάτοις ὑποδιφθέρας τρέφουσι ποίμνας,** Λουκ.Τίμ.7.
ὑποδίψιος-ον μτγν. ποι. ὁ διεγείρων, προκαλῶν ποιάν τινα δίψαν : Μαν.5,181 **ταντάλικῇ κολάσει . . ἰὸν ἐρευγομένης ὑποδίψιον.**
ὑπόδιψος-ον μτγν. ὁ ὀλίγην, μικρὰν δίψαν ἔχων, ὁ ὀλίγον διψασμένος : Πλούτ.Ἠθ.1154Α.
ὑποδιψῶ-άω ὀλίγον διψῶ, ἀρχίζω **νὰ** καταλαμβάνωμαι ὑπὸ δίψης : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1067.
ὑποδμώς-ῶος (ὁ) ὑποδεέστερος δοῦλος, δθ. ὁ ὑπόδουλός τινι : Ὀδ.Δ 386 **ὅστε θαλάσσης πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς.**
ὑποδόκιος-ον Ἐπιγρ. κ. λεξ. ὁ ὑπὸ τὴν δοκὸν κείμενος, εὑρισκόμενος· Ἡσ. «ὑποδόκιον κυμάτιον, ταινία ἐπὶ τὸν θρᾶνον».
ὑποδομά (ἁ) Ἐπιγρ. ἡ ὑποδομὴ βλ.λ. : Ἐπιγρ. Τροιζῆνος.
ὑποδομή (ἡ) νεώτ. τὸ κάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τμῆμα δομικοῦ τινος ἔργου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπιδομή· **2)** δομικὴ κατασκευὴ χρησιμεύουσα ὡς βάσις ἄλλου τινὸς τεχνικοῦ κατασκευάσματος· **3)** κεφάλαιον τῆς σιδηροδρομικῆς ἐξετάζον τὰ τῆς χαράξεως, ἐπιχωματώσεως κττ. τῶν σιδηροδρομικῶν ὁδῶν.
ὑποδόντιος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὑπό, ὁ εἰς τὴν ρίζαν τοῦ ὀδόντος : Ἐπιγρ. Λέσβου **ὑποδόντιον ἄλγος** (ἄλγος τῶν ριζῶν τῶν ὀδόντων).
ὑποδορά (ἡ) μτγν. τὸ ὑποδέρειν, ἡ κατὰ μικρὸν γινομένη ἐκδορά, ἀφαίρεσις τοῦ δέρματος, γδάρσιμο : Ὀρειβ. ἐν Cocch.Chir.98 **δυσχεροῦς δὲ οὔσης τῆς ὑποδορᾶς.**
ὑποδόριος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν δοράν, ὑπὸ τὸ δέρμα, ὑποδερμικός : **ὑποδόριοι ἐνέσεις·** ‖ ἐπίρρ. -ίως.
ὑποδορίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑποδερμὶς βλ.λ.· Ἡσ. «κλειτορίς· τοῦ γυναικείου αἰδοίου ἡ ὑποδορίς» : Πολυδ.2,174, Σουΐδ. ἐν λ. μύρτον.
ὑπόδοσις-εως (ἡ) ἐλάττωσις, χαλάρωσις, ὕφεσις : Αἰσχ.Εὐμ.505 **λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων.**
ὑπόδουλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. **-η,** ὁ ὑπό τινα δοῦλος, δουλεύων, ὑποδουλωθείς, ὑποτεταγμένος, ὑπήκοος: Θεόφ.Ἀντ.Αὐτόλ.2,256· **2)** νεώτ.

κ. δημ. ὁ ὑπὸ δουλείαν, ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν διατελῶν: **ὑπόδουλοι πληθυσμοὶ - ἐπαρχίαι, - τὰ ὑπόδουλα νησιά·** 3) ὁμ. **οἱ ὑπόδουλοι** ὡς οὐσ. οἱ ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν διατελέσαντες Ἕλληνες ραγιάδες.

ὑποδουλῶ-όω μσν. κ. νεώτ., δημ. **ὑποδουλώνω,** ἀόρ. **ὑπεδούλωσα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδουλώθην,** δημ. **ὑποδουλώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑπο(δε)δουλωμένος,** καθιστῶ τινα ὑπόδουλον, ὑπάγω αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἰδικήν μου ἢ ἄλλην κυριαρχίαν, τὸν ἀποστερῶ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας του: **ἡ Ρώμη ὑπεδούλωσεν ὅλους τοὺς γειτονικοὺς της λαούς·** τὸ μέσ. καθιστῶ τινα ὑπόδουλον ἐμαυτῷ, ὑποδουλώνω: Μιχ.᾿Ακομ.Πανηγ.38,15 **τὸν ὑποδουλούμενον τοὺς Ἰσραηλίτας βασιλέα·** κ. παθ.. **ὅταν ἡ Ἑλλὰς ὑπεδουλώθη ἀπὸ τοὺς Φράγκους·** 2) κ. μτφ. καθιστῶ ὑποχείριον, καθυποτάσσω: **τὸν ἔχει ὑποδουλώσει ἡ γυναίκα του - τὸ πάθος τῆς χαρτοπαιξίας - τὸ κρασί.**

ὑποδούλωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδουλῶ, καθυπόταξις, ὑπαγωγὴ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἄλλου, ἀπώλεια τῆς ἀνεξαρτησίας.

ὑποδούξ-ουκός (ὁ) μσν. ὁ ὑπό τινα δοὺξ βλ.λ.Ι: Εὐστ.Πον.89,10 **ὁ ὑποδοὺξ καὶ ὁ ὕπαρχος.**

ὑποδοχάτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ εἰς τὰς πόλεις πρὸ τοῦ πραίτωρος εἰσερχόμενος πρὸς προπαρασκευὴν τῶν τῆς ὑποδοχῆς αὐτοῦ καὶ πολλὰ ἀνόμως εἰσπράττων: Μιχ.᾿Ακομ.Ι,309,5, αὐτ.2,106,30.

ὑποδοχεῖον (τὸ) μτγν. μέρος πρὸς ὑποδοχήν, πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον: Στράβ.12,8,15 **Ἀπάμεια.. τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑποδοχεῖον κοινόν ἐστι·** 2) **ὑποδοχεῖον** τροφῆς ὁ στόμαχος: Γαλ.19,361,37· 3) δεξαμενή: Ἀριστέ. Ι 112 **θαυμασίων καὶ ἀδιηγήτων ὑποδοχείων ὑπαρχόντων ὑπὸ γῆν.**

ὑποδοχεύς-έως (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποδεχόμενος ἢ φιλοξενῶν τινα: Χαρίτ.3,2, Σουΐδ.· 2) μσν. ἐπὶ τοῦ στομάχου: Θεόφ.Πρωτοσπ.55 **πάντων τῶν προσφερομένων σιτίων τε καὶ ποτῶν πρῶτος ὑποδοχεύς·** 3) μτγν. ὁ ἀναλαβὼν νὰ παρέχῃ τι: Γρηγ.Ναζ.Ι,382Β **θείων κρεῶν ὑποδοχέα γενέσθαι·** 4) νεώτ. χῶρος ἢ δοχεῖον ἐν ᾧ καταρρέουσιν ἀποστάζοντα ὑγρὰ ἢ καὶ ἄλλαι ὗλαι: **ὑποδοχεὺς ἀποστακτικῆς συσκευῆς.**

ὑποδοχή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑποδέχεσθαι ἰδίᾳ ξένους, ξενοδοχία, φιλοξενία: Ἡρ.7, 119 **κτήνεα σιτεύεσκον . . ἐς ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ,** Εὐρ.ΙΑ 1229 **εἰσδέχεσθαι ὑποδοχαῖς δόμων,** Ἀριστφ.Εἰρ.530, Θουκ.7,74 **εἰς ὑποδοχὴν τοῦ στρατεύματος ἐτάττοντα** (ὅπως ὑποδεχθῶσι τὸ στράτευμα, δηλ. ὅπως ἀντικρούσωσιν αὐτό), Πλάτ.Νόμ.919Α· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδέχομαι, φιλόφρων δεξίωσις πρὸς ἀφικνούμενον, προϋπάντησις· 3) ὁμ. **τρόπος ἢ διάθεσις μεθ' ἧς** δέχεταί τίς τινα ἢ τι: **δὲν τοῦ ἔκαναν καλὴν ὑποδοχὴ οἱ δικοί του, - τὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως ἔτυχον ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ·** 4) μτγν. μέσα περιποιήσεως: Πλούτ.᾿Αλκ.12 **οἶνον Λέσβιοι καὶ τὴν ἄλλην ὑποδοχὴν παρεῖχον·** 5) τὸ ὑποδέχεσθαι καὶ κατακρύπτειν τινά, ἰδία δραπετεύσαντα: Θουκ.Ι,139 **καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων,** Πλάτ.Νόμ.955Β, Πάπ. **ὑπὲρ ὑποδοχῆς δούλου·** 6) μέρος, τόπος ἔνθα γίνεταί τι δεκτόν, κατάλυμα: αὐτ.848Ε **τοῖς φρουροῖς ὑποδοχὴν εὐερκῆ·** 7) καταφύγιον, ἰδίᾳ πλοίων: Ξεν.Πράσ.3,Ι· 8) ἐπὶ ὕδατος, δοχεῖον, δεξαμενή: Ἀριστλ.Πολιτ.1330b,6 **διὰ τοῦ κατασκευάζειν ὑποδοχὰς ὀμβρίοις ὕδασιν·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος: αὐτ.ΖΙ Ι,18,10 **ὁ μαστὸς ὑποδοχὴ .. ἐστι γάλακτος·** ‖ κ.μτφ.: Πλάτ.Τίμ.49Α **ὑποδοχὴ πάσης γενέσεως·** 9) νεώτ. μέρος μηχανήματος ἢ κατασκευάσματός τινος, προωρισμένον νὰ δέχεται ἄλλο ὄργανον ἢ τμῆμα: **ὑποδοχὴ στροφάλιγγος** (ἑκατέρα τῶν ἡμικυκλικῶν ἐνσκαφῶν τοῦ κιλλίβαντος, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ στροφάλλιγγες τοῦ πυροβόλου)· 10) ὑποστήριξις, βοήθημα, χάρις πρός τινα: Αἰσχίν.2,62 **εἰς ὑποδοχὴν πάντα λέγειν καὶ πράττειν,** Πολύβ.32, 11,10· 11) ὑπόθεσις: Δημ.80 **εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μηδ' ἀμφισβητῆσαι ὑμᾶς,** αὐτ.1482.

ὑποδόχιον (τὸ) πάπ. ὑποδοχὴ βλ.λ.9 : **τὴν σταφὴν τῆς πλακάδος τοῦ ὑποδοχίου.**

ὑποδόχμιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν **δόχμιον:** Διομ.ἐν Gramm.Lat.I,48,7 (ἔκδ.Keil.) **ὑποδόχμιος πούς ἐν τῇ μετρικῇ.**

ὑπόδοχον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποδοχεῖον, δοχεῖον ὅπερ ὑποδέχεταί τι: Γαλ.4,205,13, Ἐπιφάν. Ι,253Α **τὸ ὑπόδοχον τῶν ὑδάτων.**

ὑπόδρα ἐπίρρ. ἐπ. ἐπὶ βλέμματος, διὰ ταπεινώσεως τοῦ βλέμματος, κατὰ τρόπον λοξόν, βλοσυρόν, ὀργίλον, ἀπειλητικόν: Ἰλ.Α 148 **τὸνδ' ὑπόδρα ἰδὼν** (σχόλ. «δεινὸν ὑποβλεψάμενος»).

ὑποδραματουργῶ-έω μτγν. ὑποτραγῳδῶ βλ.λ. · Λουκ.Τραγῳδ.Ι **μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπώκαμεν, ὥστε σοι ὑποδραματουργεῖν** (δ. ἀνάγν. ὑποτραγῳδεῖν).

ὑποδράξ ἐπίρρ. μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑπόδρα βλ.λ. : Καλλ.π.Σουΐδ. **ἡ δὲ πελιδνωθεῖσα καὶ ὄμμασι λοξὸν ὑποδρὰξ ὀσσομένη,** Νίκ.Θηρ.457, αὐτ.765.

ὑποδρασία (ἡ), Ιων. **ὑποδρασίη** Ἡσ. **«ὑποφία»·** 2) αὐτ. «ἔχθρα».

ὑποδράσσομαι μτγν., ἀττ. **-άττομαι** προσπαθῶ κρυφίως νὰ γίνω κύριος πράγματός τινος, προσπαθῶ νὰ πιάσω, νὰ ἁρπάξω τι κρυφίως: Πλούτ.Καῖσ.14 **Καῖσαρ μειζόνως τῆς Πομπηίου δυνάμεως ὑποδραττόμενος** (διόρθ.ἐπιδραττόμενος).

ὑποδρής (ὁ) (ὑπόδρα) μτγν. ποι. ὁ ἀγρίως, σκοτεινῶς, αὐστηρῶς ὑποβλέπων, ἀγριωπός, ἀγριοκοιτάζων, ἐχθρικός: Νόνν.Εὐαγγ.᾿Ιω.6,224 **ὑποδρὴς λαὸς ἑταίρων.**

ὑποδρήσσω μτγν. ποι. ὑποδρῶ-άω βλ.λ. : Ἀπολλ. Ρ 3,274, Μουσαῖ.173.

ὑποδρήστειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τ. τοῦ ὑποδρηστὴρ βλ.λ.

ὑποδρηστεύω μσν. ὑποδρῶ-άω βλ.λ. : Νικ.Χων. Χρον.2,01 **οἱ ὑποδρηστεύοντες ἐκείνῳ τὴν ἀθέσμον πρᾶξιν,** αὐτ.316D, Γερμ.Κων/πλ.ἐν Cotel.Mon. Eccl.Gr.2,463C.

ὑποδρηστὴρ-ῆρος (ὁ) (ὑποδρῶ-άω) μτγν., θηλ. ὑποδρήστειρα (Γρηγ.Ναζ.3,422Α), θεράπων, ὑπηρέτης, βοηθός, διάκονος: Ὀδ.Ο 330 **οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων.**

ὑπόδριμυς-εος-υ μτγν. ὁ ὀλίγον τι δριμύς: Διοσκ.1,17, αὐτ.2,138.

ὑποδρομή (ἡ) τὸ ὑποτρέχειν, δρόμος, τρέξιμο ὑπό τι: Ἀντιφ.121,32 **διὰ τὴν ὑποδρομὴν τοῦ παιδός** (ὑπὸ τὸ ἀκόντιον), Κλεομ.120,23 **αἱ σελήνης ὑπὸ τὸν ἥλιον ὑποδρομαὶ** (ὑπὸ τὴν τροχιὰν τοῦ ἡλίου), Σχόλ.Θεόκρ.5,99· 2) μτγν. ὑπόγειος ὁδός, δρόμος: Αἰλ.ΖΙ 16,15· 3) ὁμ. δρόμος ὑπὸ τὰ δένδρα, κατάσκιος: αὐτ.ΠΙ 3,Ι· 4) ὁμ. μτφ. κολακευτικὴ περιποίησις, χαμέρπεια · αὐτ.14,48 **διὰ τῆς κολακείας καὶ ὑποδρομῆς χειρώσασθαι τὸν βασιλέα,** Πολύβ.4,50· 5) ὄνομ. εἴδους τινὸς ἀράχνης: Αἰλ.ΖΙ 6,26.

ὑπόδρομος (ὁ) μτγν. ὑποδρομή, ἰδ. τόπος εἰς καταφυγήν, τόπος ἀρχῆς δρόμου ἢ ἐξορμήσεως, μέρος εἰς ὃ ἐνορμίζονται τὰ πλοῖα ἐν κακοκαιρίᾳ, ὅρμος: Φίλ.1,517.

ὑπόδρομος-ον ὁ τρέχων ὑπό τι, ὑποκάτω τινός: Ὀρφ.᾿Αργ.880 **κείνησιν δ' ὄχθησιν ὑπόδρομος ἤλυθεν Ἀργώ,** Εὐρ.Φοίν.1391.

ὑποδρομῶ-έω ποι., παρακ. **ὑποδεδρόμακα,** ὑποτρέχω βλ.λ. : Σαπφ.2,10.

ὑπόδροσος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι δροσερὸς ἢ ὑγρός : Θεόκρ.25,16 **μελιηδέα ποίην λειμῶνες θαλέθουσιν ὑπόδροσοι.**

ὑποδρῶ-άω, έπ. **ὑποδρώω** ἐργάζομαι ὑπό τινα, ὑπηρετῶ, εἶμαι ὑπηρετικός, χρησιμεύω : 'Οδ.Ο 333 **αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα, οἵ σφιν ὑποδρώωσιν,** Αἰλ Ζ(9,33.

ὑπόδυμα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπόζωμα βλ.λ. : Καῖλ. Αὐρ.Χρον.1,4,296· **2)** 'Επιγρ. ὑποδύτης, ἔνδυμα, φόρεμα, ὃ ὑποδύεταί τις : 'Επιγρ.'Ανδανίας.

ὑποδύνω δ.τ. τοῦ ὑποδύω βλ.λ.

ὑπόδυσις-εως (ἡ) **τὸ** ὑποδύεσθαι, παρείσφρησις : 'Αριστλ.ΖΠ 15,8· **2)** μτγν. τόπος εἰς ὃν εἰσέρχεταί τι(ς) καὶ κρύπτεται, καταφύγιον : Διοσκ.3,14 **νομῆς χάριν πλανώμενοι περὶ τὰς ὑποδύσεις καὶ τὰ κοιλώματα,** 'Ιώσ.ΠΙ 3,7,22.

ὑποδύσκολος-ον κ. μσν. **ὁ** ὀλίγον τι, **ὁ** κάπως, ὁπωσοῦν δύσκολος, **ὁ** εἰς μικρὸν βαθμὸν δύστροπος : 'Ιππ.Κωακ.148 σημεῖον **ὑποδύσκολον** (σύμπτωμα κάπως δύστροπον καὶ ὡς ἐκ τούτου **ἐπικίνδυνον**), Εὐστ.219,23· || μτγν. ἐπίρρ. **ὑποδυσκόλως** : Θεόδ.'Υρτ.ἐν Notitt.Mss.8,144 **ἐν τοῖς** ὑποδυσκόλως **πως εἰρημένοις.**

ὑποδύστροπος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως δύστροπος, δυσχερής, δύσκολος : Πολυβ.4,135.

ὑποδύσφορος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλεπαίνων, δυσανασχετῶν, ἀνυπόμονος : 'Ιππ.Προγν.70.

ὑποδυσφορῶ-έω ὀλίγον τι δυσφορῶ, δυσχεραίνω, δυσανασχετῶ, εἶμαι κάπως ἀνήσυχος ἢ ἀνυπόμονος : 'Ιππ.'Επιδ.3.1098, αὐτ.1101D, Πλάτ. 'Επιστ.357B **λέγοντος ὑποδυσφορεῖν σε.**

ὑποδυσχεραίνω μτγν. δυσανασχετῶ κάπως, ὑποδυσφορῶ βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.711D.

ὑποδυσώδης-ους-εος-**ες** μτγν. **ὁ** ὀλίγον τι δυσώδης : Διοσκ.4,186.

ὑποδυσωποῦμαι-έομαι μτγν. ὀλίγον τι ἀποστέργω, ἀποστρέφομαι : Πλούτ.'Ηθ.646B **τὸ μὲν μύρον εἰκότως ὑποδυσωπούμεθα καὶ τὴν πορφύραν διὰ τὴν ἐπίθετον πολυτέλειαν.**

ὑποδυτήριον (τό) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑποδευτήριον.

ὑποδύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸν θώρακα ἔνδυμα, χιτωνίσκος ὑπὸ τὸν θώρακα φορούμενος : ΠΔ"Εξ. 39,21 **ἐποίησαν τὸν** ὑποδύτην ὑπὸ **τὴν ὑπωμίδα,** Διοσκ.17,44, Πλούτ.Φιλοπ.11· || νεώτ. στρατ. βαμβακερὸν ὑποκάμισον τῶν ὁπλιτῶν.

ὑποδυτής (ὁ) πάπ. ὁ ὑποδύτης βλ.λ.1.

ὑποδύω, νεώτ. μ. **ὑποδύομαι** κ. **ὑποδύνω,** μέσ. μέλλ. **ὑποδύσομαι,** ἀόρ. **ὑπεδυσάμην,** έπ. γ' ἑν. **ὑπεδύσετο,** ἀόρ. β' **ὑπέδυν,** παρακ. **ὑποδέδυκα,** νεώτ. παθ. ἀόρ. **ὑπεδύθην,** ἐνδύω, φορῶ ὑποκάτω : 'Ηρ.1,155 **κέλευε δέ σφεας κιθῶνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι·** **2)** ἀμτβ. ἠρέμα εἰσέρχομαι ὑπό τι, ὑποκάτω τινός : αὐτ.4,75 **τῆς κανάβιος τὸ σπέρμα ἐπεὰν λάβωσι, ὑποδύνουσι ὑπὸ τοὺς πίλους·** || μτ. αἰτ. πράγμ. εἰσέρχομαι, εἰσδύω εἴς τι κρυφίως καὶ ἐντέχνως : αὐτ.6,2 **ὑπέδυνε τῶν 'Ιώνων τὴν ἡγεμονίην·** || συχνότ. τὸ μέσ. καταδύομαι ὑποκάτω, εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ ὑπό τι, χώνομαι κάτω ἀπὸ . . : 'Οδ.Δ 435 **ὑποδῦσα θαλάσσης κόλπον,** αὐτ.570, 'Ηρ.1,31 **αἱ νεηνίαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην εἷλκον τὴν ἅμαξαν,** 'Ιππ."Αρθρ.787, 'Αριστφ.Πλ.735, αὐτ. Σφ.182, Σκόλ.22 **ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος ὑποδύεται,** Λουκ.'Ερμότ.71, αὐτ.Νεκρ.Δ 27,3· **3)** τὸ μέσ. ὑφέρπω, ἕρπω ὑποκάτω : 'Αριστφ.Σφ.205 **ὁ ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας·** **4)** ἐνδύομαι, εἰσάγω τοὺς πόδας μου εἰς σανδάλια, φορῶ σανδάλια : αὐτ.1158 **ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς,** αὐτ.1159, αὐτ.1168· **5)** τὸ **μέσ.** μτφ. ἀναλαμβάνω, παριστάνω τὸν χαρακτῆρα προσώπου τινός, διότι τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποκριτοῦ ἐκρύπτετο ὑπὸ προσωπεῖον : Πλάτ.Γοργ.464C **ἡ κολακευτικὴ . . ὑποδῦσα ὑπὸ ἕκαστον τῶν μορίων, προσποιεῖται εἶναι τοῦθ' ὅπερ ὑπέδυ,** 'Αριστφ.Μεταφ 3,2,19 **οἱ σοφισταὶ ταὐτὸν ὑποδύονται σχῆμα τῷ** φιλοσόφῳ, αὐτ.Ρητ.1,2,7, Λουκ.'Αλ. 33, αὐτ.'Απαίδ.27 **τὸν 'Αριστοφάνην καὶ τὸν Εὔπολιν ὑποδέδυκας·** κ. μτ. δοτ. : Διον.'Αλ.ἀπ. 2320· **6)** μτγν. ὁμ. μτφ. ὑπεισέρχομαι, κρυφίως εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ εἰς τὴν ἔννοιάν τινος, ἑλκύω αὐτόν : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.32 **ἀπ' ἐξουσίας ὑπατικῆς αἰσχρῶς καὶ ταπεινῶς ὑποδυόμενος τὸν δῆμον,** αὐτ.Πομπ.25· **7)** ἀπολ. ἕρπω : Πλάτ.Νόμ. 967A **θαύματα μὲν οὖν καὶ τότε ὑπεδύετο περὶ αὐτά·** **8)** μτφ. ἐπὶ αἰσθημάτων, κρυφίως εἰσέρχομαι εἰς τὴν ψυχήν τινος καὶ καταλαμβάνω αὐτήν : Αἰσχ.Εὐμ.842 **τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς ὀδύνα;** || σπαν. μτ. δοτ. : 'Οδ.Κ 398 **πᾶσιν δ' ὑπέδυ γόος,** Σοφ.Φιλ.1112 **ἀλλά μοι ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη . . ὑπέδυ,** Λουκ.'Ανάχ.37 **ὑποδύεται . . ταῖς ψυχαῖς ὁρμή·** || κ. ἀπολ. ἐπὶ νόσων : Ξεν. 'Ιππ.4,2· **9)** θέτω ἐμαυτὸν ὑποκάτω τινός, ὥστε νὰ βαστάσω τι, βαστάζω, φέρω ἐπὶ τῶν ὤμων μου : 'Ιλ.Θ 332 **τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι . . νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην,** αὐτ.Ν 421· **10)** ἀναλαμβάνω τι, ἀναδέχομαι : 'Ηρ.3,69, αὐτ.4,120, αὐτ.7,10, Ξεν.ΚΠ 1,5,12 **πάντα δὲ κίνδυνον ἡδέως ὑποδύεσθαι,** Δημ.624· **11)** ὑποτάσσομαι, δέχομαι νὰ . . : 'Ηρ.7,134 **ὑπέδυσαν ποινὴν τῖσαι,** Ξεν.Οἰκ.14,3· **12)** φεύγω ὑποκάτωθέν τινος : αὐτ.'Ιππ.8,7 **ἧττον ἂν ὑποδύοι ὁ ἵππος·** || κ. τὸ μέσ. μτ. γενικ. ἐξέρχομαι κάτωθεν : 'Οδ.Ζ 127 **θάμνων ὑποδύσετο·** κ. μτφ. : αὐτ. Υ 53 **κακῶν ὑποδύσεαι·** **13)** ἀπολ. ἠρέμα ἢ κρυφίως ἐκφεύγω : Δημ.778 **ὑποδύῃ παρὰ ταῦτα καὶ διασπᾷς·** **14)** μτγν. τὸ μέσ. ὑποπτήσσω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος : 'Ανών.π.Σουΐδ.ἐν λ. Μάρδοι, Μᾶρκ.Αὐρ.2,2 **μηκέτι τὸ εἱμαρμένον ἢ παρὸν δυσχερᾶναι ἢ μέλλον ὑποδύεσθαι·** **15)** μτγν. **ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες** βαθεῖς ὀφθαλμοί, μάτια βαθουλωμένα, βουλιαγμένα μέσα : Λουκ.Τίμ.17.

ὑποδωρίζω μτγν. δωρίζω κάπως ἢ ἀδεξίως ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ μου ἢ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ μου : Συνέσ. 279B **τὰς μούσας μώσας . . ὑποδωρίσας εἴρηκε Δωρίδι διαλέκτῳ.**

ὑποδώριος-ον μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ὁμοιάζων, **ὁ** πλησιάζων πρὸς τὸν δώριον νόμον ἢ ρυθμόν : 'Ηρακλ.Ποντ.π.'Αθήν.8,674E **τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἁρμονίας ἦθος,** Πλούτ.'Ηθ.1142F· || νεώτ. **ὑποδώριος** (τρόπος) ὡς οὐσ. **ὁ** ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μουσικῇ μουσικὸς τρόπος, μουσικὴ κλῖμαξ ἡ βαρυτέρα τοῦ δωρίου τρόπου κατὰ ἓν τετράχορδον.

ὑποδωριστί ἐπίρρ. κατὰ τὴν ὑποδώριον βλ.λ. ἁρμονίαν : 'Αριστλ.Πρ.19,30,αὐτ.48,1.

ὑποεῖδος-ους (τὸ) νεώτ. ζωολ. **ὅρος ταυτόσημος** πρὸς τοὺς ὅρους φυλὴ ἢ γενεά.

ὑποεικαθεῖν ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑποείκω βλ.λ. : 'Ορφ.'Αργ. 04 **κῦμα δ' ἀνερρόχθησε, βυθὸς δ' ὑποείκαθε νηΐ.**

ὑποεικτός-όν μτγν. **ὁ** ἐπιεικτὸς βλ.λ. : 'Οππ.'Αλ 1, 526 (δ.γρ.), Γρηγ.Ναζ.'Ωδ.50,58 **νούσοις δέμας οὐχ ὑποεικτόν.**

ὑποείκω, μέλλ. **ὑποείξομαι** ('Ιλ.Ψ 602), ἀόρ. α' ὑπόειξα (αὐτ.Ο 227), ἀόρ. β' προστ. ὑποείκαθε κ. ἀπαρφ. **ὑποεικαθεῖν,** έπ. τ. τοῦ ὑπείκω βλ.λ.

ὑποεπιμερής-οῦς-ές μτγν. κ.-**μόριος-ον** ὁ κατὰ ἀκέραιον καὶ κλάσμα ἐλάσσων, τὸ ὅλον καὶ ἓν μέρος ὀλιγώτερον περιέχων : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.50Ι1.

ὑποεπιμόριος-ον μτγν. δ τ. τοῦ ὑποεπιμερὴς βλ.λ. : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.50

ὑποεποχή (ἡ) νεώτ. γεωλ **ὑποδιαίρεσις τῆς ἐποχῆς,** ἡλικία.

ὑποεργεπιστάτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἐπιστάτην τῶν ἐργατῶν : Ἐπιγρ. Ἀβύδου.
ὑποεργός-όν μτγν. ποι. ἀσυναίρ. τ. τοῦ ὑπουργὸς βλ.λ.) : Ἀπολλ.Ρ 1,226.
ὑποέστης Ἡσ. «χιτών».
ὑποζακορεύω Ἐπιγρ. εἶμαι ὑποζάκορος.
ὑποζάκορος (ὁ,ἡ) δευτερεύων ζάκορος, διάκονος, νεωκόρος, ὑπηρέτης ἐν ναῷ· πρβλ. Ἡσ. «ζάκοροι, νεωκόροι» : Ἡρ.6,134 **εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν.**
ὑπόζευγμα-ατος (τὸ) μτγν. σχῆμά τι λόγου : Diom. ἐν Gramm.Lat.ed.Keil.1,444,20.
ὑποζεύγνυμι κ. νεώτ. κ. ὑποζευγνύω, μέλλ. ὑποζεύξω, ἀόρ. ὑπέζευξα, παθ. ἀόρ. ὑπεζεύχθην, ὑποβάλλω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ζευγνύω, ζεύω : Ὀδ.Ο 81 **ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,** αὐτ.Ζ 73, Ἡρ.4,69 **ἐπεὰν ἄμαξαν φρυγάνων πλήσωσι καὶ ὑποζεύξωσι βοῦς,** Ἰώσ.ΠΙ 2,61· || ὁμ. κ. μέσ. : Ἀπολλ.Ρ 3,841 **οὐρῆας ὑποζεύξασθαι ἀπήνῃ**· || κ. ἐπὶ ἅρματος : Σαπφ.1,9· κ. μέσ. Πλούτ.Κάμ.7 **ὑποζεύξασθαι τέθριππαν**· **2)** τὸ παθ. μτφ. ὑποβάλλομαι εἰς ζυγόν, ὑποτάσσομαι, μτ. δοτ. : Αἰσχ.Πρ.108 **ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι,** Σοφ.ΑΙ.24· **3)** μτφ. φέρω ὑπό τινα τάξιν : Πλάτ.Φιλ.309Α **τοὺς ἐν ἀμαθίᾳ κυλινδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος**· || τὸ παθ. ὑποβάλλομαι, τίθεμαι εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν : Ἀριστλ.ΖΜ 1,4,2.
ὑπόζευξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποζεύγνυμι, ζέψιμο· **2)** μτγν. γραμμ. ὑπόταξις, ὑποτελὴς ἢ ἐξηρτημένη σχέσις : Χαρίσ.4,250, Διομήδ.2,439.
ὑποζευκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόζευξιν βλ.λ.2), ιδ. ἐπὶ συνδέσμων, **οἱ** δι' ὧν εἰσάγονται ὑποτελεῖς προτάσεις : Δοσίθ. ἐν Gramm. Lat. ed. Keil.7,418,19.
ὑποζέω μσν. ὀλίγον τι ζέω, ἰδίᾳ ἀρχίζω **νὰ πάσχω** ζύμωσιν : **Γεωπ.**6,12,2 **ὑποζέον γλεῦκος.**
ὑποζηλῶ-όω μσν. ἐνδομύχως, κρύφα ζηλῶ βλ.λ.1), κινοῦμαι, ἄγομαι ἐνδομύχως ὑπὸ κεκρυμμένου ζήλου : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.4,1,2 **ἀδελφὰ τῶν ἐκείνῳ διεγχειρηθέντων ὑποζηλώσαντες.**
ὑποζητῶ-έω **μτγν.** ζητῶ εὐσεβάστως ἢ πλαγίως, ἐμμέσως : Βασ.2,249Β **ἔγγραφον ὑπεζητήσατε παρ' ἡμῶν ὁμολογίαν**· || Ἡσ. «**ὑποζητηθεὶς**· ὑποκατασχών».
ὑπόζοφος-ον μσν. **ὁ ὑπὸ ζόφον** : Μιχ.Ἀκομ.1, 98,2, **αὐτ.**2,9,12 **(ἐκδ.Λ.).**
ὑποζοφῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ὀλίγον ζοφῶδες, ζοφερόν, ἐπισκοτίζω : Ρήτ.1,479,28 **κἂν ὡς νέφος τὸ τῆς μορφῆς εὐπρόσωπον ὑπεζόφωσεν**· **2)** ἀμτβ. γίνομαι ὀλίγον τι ζοφώδης, ἢ εἶμαι ὀλίγον τι **ζοφερός** : Νίκ.Θηρ.337 **αἰὲν ὑποζοφόωσα μελαίνεται ἀκρόθεν οὐρὴ** (ἡ μτχ. -**όωσα** ἀνήκει **κατ'** ἀναλογίαν **εἰς** τὸν μὴ **ἐν χρ.** τύπον **ὑποζοφάω**· πρβλ. Lob.Techn.1861.
ὑποζυγία (ἡ) μτγν. σύζευξις, **σύνδεσις,** συναφή, ἕνωσις : Ὠριγ. **εἰς** Ἱερ.2,880F.
ὑποζύγιον (τὸ) **κ.** νεώτ. ζῷον χρησιμεῦον πρὸς ἕλξιν ὀχημάτων **ἢ** πρὸς μεταφορὰν φορτίων κ. γεν. **πᾶν** ἀχθοφόρον ζῷον κ. ἰδ. ἵππος, ἡμίονος **κ.** ὄνος· Ἡσ. «**ὑποζύγια,** κτήνη τὰ ὑπὸ **τὸν** ζυγόν», Σουΐδ. «**ὑποζύγια,** οἱ ὑπὸ ζυγὸν βόες· . . λέγονται ὑποζύγια **καὶ** τἆλλα τῶν ἀχθοφόρων ζῴων» : Θέαγν.126 **πρὶν πειρηθείης ὥσπερ ὑποζυγίου,** Ἡρ.9, 39 **οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς οὔτε ἀνθρώπου,** αὐτ.1,167 **πρόβατα καὶ ὑποζύγια,** αὐτ. 3,25, Ἱππ.Ἀφορ.1252, Θουκ.2,3 **ἁμάξας τε ἄνευ τῶν ὑποζυγίων ἐς τὰς ὁδοὺς καθίστασαν,** Πλάτ.Νόμ. 873D **ὑποζύγιον ἢ ζῷον ἄλλο τι,** αὐτ.Πολ.370Ε, Ξεν.ΚΠ 5,3,34, Ἀριστλ.ΖΙ 595b,20 **ὡς γὰρ ἂν πίῃ τὰ ὑποζύγια τὸ ὕδωρ**· || κ. μτφ. : Πλάτ. **Φαῖδρ.256C.**

ὑποζύγιος-ία-ιον κ. νεώτ. κ. **ὑποζύγιος-ον ἐπὶ** ζῴων, ὁ ὑπὸ ζυγὸν ζευγνύμενος ἢ ἐζευγμένος : Ἀριστφ.Βυζ.π.Εὔστ.1625,41 **ὑποζύγιαι ἡμίονοι,** Γρηγ. Νύσσ.1,904C **εἰπέ μοι, ἑκὼν ὁ ταῦρός ἐστιν ὑποζύγιος;,** Πάπ. **ὑποζύγια ζῷα**· **2)** τὸ οὐδ. ὑποζύγιον ὡς οὐσ. βλ.λ.
ὑποζυγιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ὑποζύγιον, ἢ ἁρμόζων εἰς ὑποζύγιον : Ἀριστφ.ἀπ.696 **εἴποις δ' ἂν καὶ ὑποζυγιῶδες πρᾶγμα.**
ὑπόζυγος-ον μτγν. ἄ. ὑποζύγιος βλ.λ.: Ἰουστ.418Α **ὑπόζυγος γὰρ ὁ μόσχος.**
ὑποζυγῶ-όω ὑποζεύγνυμι, τὸ παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ. 797Β **ὀστέον τὸ ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου πεφυκὸς ὑπεζύγωται πρὸς τὸ οὖς ὀστέῳ προσπεφυκότι**· || τὸ μέσ. ὑπὸ ζυγὸν ὑπάγω, φέρω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὑποτάσσω, ὑποδουλῶ : Λουκ.Ἔρωτ.28 **ἀσελγῶν . . ὀργάνων ὑποζυγωσάμενοι τέχνασμα.**
ὑποζυμοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. ζυμοῦμαι ὀλίγον τι, ὑφίσταμαι ὀλίγην ζύμωσιν : Ὀρειβ.37 **Matth.** **πυροῦ κούφως ὑπεζυμωμένου.**
ὑποζωγραφῶ-έω σχόλ. κ. μσν. ζωγραφῶ ὑποκάτω ἢ ἀμυδρῶς, σκιαγραφῶ : Σχόλ. Ὀδ.Ε 121 **οἱ θεοὶ . . δι' ἄστρων ὑπεζωγράφησαν αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ σκορπίου,** Νικήτ.Εὐγ.3,60, Νικ. Χων.10,145· **2)** ρηματ. π. ὑποζώγραφος.
ὑποζώγραφος-ον μτγν. ὁ ὑποζωγραφημένος, σκιαγραφημένος : Βασ.3,617 **οὐ συγκεχυμένως τε καὶ καθόλου τὰ πράγματα θεωρεῖται, ἀλλ' ὡς ὑποζώγραφα κατὰ μέρος γινώσκεται ὡς ἔχει.**
ὑπόζωμα-ατος (τὸ) (ὑποζώννυμι) κ. νεώτ. ὁ διαχωρίζων τὸ κύτος τοῦ θώρακος ἀπὸ τῆς κοιλίας χιτὼν ἢ ὑμήν, διάφραγμα, ἄ. διάζωμα βλ.λ.2) : Ἀριστλ.ΖΙ 509Β,16 **πόρους δύο ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος ἠρτημένους**· πρβλ. αὐτ.ΖΜ 672b,24· **2)** κ. νεώτ. ζωολ. παρὰ τοῖς ἐντόμοις, ἡ διαχωρίζουσα τὸν θώρακα ἀπὸ τῆς κοιλίας ἐντομή : Ἀριστλ.ΖΙ 535b,6 **φοφεῖ τῷ ὑμένι τῷ ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα, ὅσον διῄρηται**· **3)** κ. νεώτ. ζωστὴρ ἐκ χονδροῦ σχοινίου περιβάλλων κατὰ μῆκος τὸ πλοῖον πρὸς συνοχὴν τῶν ἐπηγκενίδων μετὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ σκάφους : Πλάτ.Πολ.616C **οἷον τὰ ὑποζώματα τῶν τριήρων,** αὐτ.Νομ.945C, Καλλίξ. **π.** Ἀθήν.5,204Α **ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα** (ἡ ναῦς), Ἀπολλ.Ρ 1,368· || νεώτ. ναυτ. παχὺ σχοινίον περιβάλλον δίκην ζωστῆρος **ἐξωτερικῶς** λέμβον ἢ πλοιάριον κατὰ μῆκος τοῦ σκάφους πρὸς ἀπαφυγὴν προσκρούσεων κατὰ τὰς πλευρίσεις, ζωνάρι· **4)** τὸ μεσαῖον μέρος τοῦ πηδαλίου : Πολυδ.1,89.
ὑποζώνη (ἡ) γλωσσ. κ. πάπ. ζώνη, ζωστήρ : Πάπ. ζεῦγος **ὑποζωνῶν.**
ὑποζώνιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ ὑποζώνη, ζωνάριον, ζωναράκι.
ὑπόζωνον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποζώνη, τὸ ζωνάρι **ζμαράγδινον ὑπόζωνον.**
ὑποζώννυμι κ. -ζωννύω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποζώσω,** ἀόρ. **ὑπέζωσα,** παθ.ἀόρ. ὑπεζώσθην, ζωννύω ὑποκάτωθεν πρὸς σύσφιγξιν ἢ στερέωσιν : Πλούτ. Εὐμ.11 **τῶν δ' ἵππων ἕκαστον ῥυτῆρσι . . ὑποζώσας,** Στράτ.ΑΠ 12,222 τοῖς ποσσὶν ὑποζώσας **ἀνέκλινεν ὕπτιον**· κ. παθ. ἰδ. ἐν τῇ μτχ. παρακ. : Ἡρ. 7,69 **ζειρὰς ὑπεζωσμένοι ἦσαν,** Πλούτ.Ρωμ.26 **ὑπεζωσμένοι . . ἱμάντας,** αὐτ.Πομπ 10, αὐτ.Νομ.13, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,13, Αἰλ.ΖΙ 13,7 **ὑπέζωσται νηδὺν λευκὴν (ἔχει λευκὴν κοιλίαν)**· || **ὁ ὑπεζωκὼς τὰς πλευρὰς ὑμὴν** ἢ κ. ἀπολ. **ὁ ὑπεζωκώς,** ἄ. ὑπόζωμα βλ.λ.1), διάζωμα, διάφραγμα : Πολυδ.2,219 «**τοὺς ἐν ταῖς πλευραῖς** ὑμένας (καλοῦσιν) ὑπεζωκότας» : Ἀλεξ Ἀφρ.Πρ.1,53· πρβλ. Greenhill.Θεοφιλ.299· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς πλοῖον, ζωννύω ὑποκάτωθεν ἢ ὑπεριβάλλω διὰ σχοινίων τὸ πλοῖον, ὅπως **καταστήσω αὐτὸ πλόϊμον,** συσφίγγω πλοῖον

δι' ὑποζώματος βλ.λ.3) πρὸ τοῦ ἀπόπλου : Πολύβ. 27,3,3 **τετταράκοντα ναῦς συμβουλεύσας τοῖς Ῥοδίοις ὑποζωννύειν,** ΚΔ Πράξ.27,17 **ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον'** **3)** ρηματ. π. ὑπόζωμα, ὑπόζωσμα, ὑποζώστρα.

ὑπόζωσμα-ατος (τὸ) (ὑποζώννυμι) μτγν. κ. **νεώτ.** ἀντὶ ὑπόζωμα βλ.λ.3) : Πλούτ.Ρωμ.7 **ἡ σκάφη.. σώζεται, χαλκοῖς ὑποζώσμασι.**

ὑποζώστρα (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἐσωτερικὴ ἐκ ξύλου ἢ σιδηρογωνίας ἔνδεσις τοῦ πλοίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ζυγοδόκης, τὸ μέσα ζωνάρι.

ὑποηλικία (ἡ) νεώτ. γεωλ. τμῆμα ἢ ὑποδιαίρεσις τῆς ὑποπεριόδου βλ.λ. τῆς γῆς.

ὑποθαλαμεύω μσν. εἰς τὸν θάλαμον ἄγω : Εὐστ.Πον.347,20 **σκιὰν ἔνδοθεν ὑποθαλαμεύει καλὴν τῷ βουλομένῳ ὑποκαθῆσθαι.**

ὑποθαλάμιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν** ὑποθάλαμον βλ.λ. : **ὑποθαλάμιος αὔλαξ.**

ὑποθάλαμος (ὁ) **νεώτ.** ἀνατ. μέρος ἢ τμῆμα τοῦ διαμέσου ἐγκεφάλου.

ὑποθαλάσσιος-(α-)ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἢ εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἀ. ὑποβρύχιος : **ὑποθαλάσσιος κώδων.**

ὑποθάλπω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποθάλψω, ἀόρ. **ὑπέθαλψα,** θάλπω τι λεληθότως ἢ βραδέως, καίω τι κάτωθεν, θερμαίνω τι ἐλαφρῶς διατηρῶν αὐτὸ **κεκαλυμμένον,** τὸ παθ. : Μελέαγρ.ΑΠ 12,92 **τέφρη πῦρ ὑποθαλπόμενον'** **2)** μτφ. θερμαίνω ἐσωτερικῶς **ἢ** ἠπίως ὑποκαίω, διεγείρω, ἐρεθίζω : Αἰσχ.Πρ.880 **ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσιν,** Φιλόστρ.Γυμν.56,4 **τοιάδε αὐτὸν ὑπέθαλπε τέχνη'** **3)** κ. νεώτ. μτφ. διεγείρω, **ἐξάπτω** τι κρύφα, συμβάλλω ἐκ τοῦ ἀφανοῦς **εἰς** τὴν διατήρησίν τινος : **ὑποθάλπει τὰς ἐλπίδας του - τὴν ἔχθραν,** Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. ὠδὶν **ὑποθάλπειν ἐλπίδα, - ὑποθάλπει** τὸ **μῖσος - τὴν ἔχθραν - τὸν πόθον'** **4)** νεώτ. συντηρῶ, τροφοδοτῶ τινα κρυφίως : **ὑποθάλπει ληστὰς ἢ λῃστείαν - φυγόδικον'** **5)** ρηματ. π. ὑπόθαλψις.

ὑπόθαλψις-εως (ἡ) νεώτ ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποθάλπω βλ.λ.4) : **κατηγορεῖται ἐπὶ ὑποθάλψει λῃστῶν'** || εἰδ. νομ. ἡ εἰς τὸν δράστην ἐγκλήματός τινος παροχὴ βοηθείας πρὸς ἀπόκρυψιν αὐτοῦ ἢ τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἐγκλήματος ἢ πρὸς συγκάλυψιν τούτου.

ὑποθαρρύνω μσν. θαρρύνω ὀλίγον τι, ἐνθαρρύνω κάπως, παρασθαρρύνω :- Ἀνών. ἐν ASS Μαΐου 3,7,16 **ταῖς εὐχαῖς ὑποθαρρύνοντες.**

ὑποθαρρῶ-έω μτγν. θαρρῶ πως, ἔχω ὀλίγον θάρρος : Αἰλ.ΖΙ 16,11 **δοκεύει τοὺς θηρευτὰς καὶ ὑποθαρρεῖ πως,** Σχόλ.Δημ.341,1 **ὡς μὴ ὑποθαρροῦντα ἐπὶ τοῖς δικαίοις.**

ὑποθαυμάζω μτγν. θαυμάζω πως, κάπως, ὀλίγον τι : Ἐπιφάν.1,408.

ὑποθέατρος-ον μτγν. Πολυδ.4.82 «ὑποθεάτρους αὐλοὺς τοὺς ἐπὶ τοῖς νόμοις τοῖς αὐλητικοῖς ἐκάλεσαν» (πιθ. ἀντὶ ὑποτρήτους' πρβλ. Ἀθήν.4,176F).

ὑποθειάζω μτγν. σχεδὸν ἢ κρυφίως θειάζω βλ.λ.4) : Φιλόστρ.Ἀπολλ.4,11 **ὑποθειάζειν τὴν φιλοσοφίαν'** **2)** ἀμτβ. ἀντὶ ἐνθουσιάζω βλ.λ.1) : αὐτ.220,14.

ὑποθέλγω μσν. θέλγω βλ.λ.2) κάπως, **ἐξαπατῶ** τινα κρύφα : Φώτ.Ἐπιστ.335,11.

ὑπόθεμα-ατος (τὸ) (ὑποτίθημι) κ. νεώτ. κ. ὑπόθημα πᾶν ὅ,τι τίθεται ὑπὸ ἄλλο τι πρὸς ὑποστήριξιν, ὑπέρεισμα, ὑπόβαθρον, ὑπόβλημα, θεμέλιον, βάσις : Ἐπιγρ., Πλούτ.Ἠθ.1011D **τὰς.. προθέσεις.. ἐπικράνοις καὶ βάσεσι καὶ ὑποθέμασιν ὁμοιοῦν'** **2)** νεώτ. ἰατρ. **ὁ.** ὑπόθετον βλ.λ.' **3)** νεώτ. **ἐν** τῇ δενδροκομίᾳ, τὸ τμῆμα τοῦ δένδρου **τὸ φέρον τὰς ρίζας** καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσκολλᾶται κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τὸ ἐμβόλιον' **4)** Ἐπιγρ. ἡ ὑποθήκη : ἐπὶ **ὑποθέματι ἀγρῶν.**

ὑποθέναρ-αρος (τὸ) μτγν. τὸ ἀπὸ τοῦ λιχανοῦ μέχρι τοῦ μικροῦ δακτύλου τμῆμα τῆς παλάμης : Πολυδ.2,143' || Γαλ.14,704 «τὸ μὲν κατὰ τὸν ἀντίχειρα ἐπανεστηκὸς θένορ καλεῖται, τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ ὑποθέναρ»' || νεώτ. ἀνατ. ἀ. ὀπισθέναρ βλ.λ.

ὑποθεραπεύω μτγν. θεραπεύω πως, περιποιοῦμαι κάπως : Φιλόστρ.Ἀπολλ.159,1 **ἐτύγχανεν ὑποθεραπεύων τὸ θεῖον.**

ὑποθερίζω μσν ἀποθερίζω πως, καρποῦμαι κάπως, μτφ. ἐπὶ εἰσπράξεως χρημάτων : Θεοφύλ. Σ 18D **τὸν ἐγκύκλιον πλοῦτον παρὰ Ῥωμαίων ὑποθερίζοντος, ὃν αἱ συνθῆκαι τῷ Χαγάνῳ ἀν' ἔτος ἐβλάστανον ἕκαστον.**

ὑποθερμαίνω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεθέρμανα,** θερμαίνω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς ἢ μετρίως, τὸ παθ. : Ἰλ.Π 333 **πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι,** Πρόκλ. Ἡσιόδ.492 **προσηνὲς ὕδωρ τότε τῇ γῇ ὑποθερμαινόμενον,** Φώτ.Βιβλ.381,12 **ἐν οἴκῳ νεωστὶ κεκονιαμένῳ, πυρὶ δὲ διὰ τὴν ψῦξιν ὑποθερμαινομένῳ'** **2)** τὸ μέσ. μτφ. ἐξάπτομαι, ἐξερεθίζομαι, διεγείρομαι : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 8,3 **ὑποθερμαινόμενος.. ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα,** Πρίσκ. 170,22 **κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον.**

ὑποθερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ ὑποβιβασμὸς ἢ ἡ πτῶσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος κάτω τοῦ φυσιολογικοῦ ὁρίου ἤτοι ὑπὸ τοὺς 36° (Κελσίου).

ὑποθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποθερμίαν, ὁ τῆς ὑποθερμίας' || ὁ ἔχων ἢ ὁ ἐμφανίζων τὴν ὑποθερμίαν βλ.λ.

ὑπόθερμος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι θερμός, ὁ ἐλαφρῶς, ὁ μετρίως θερμός, ὁ χλιαρός : Γαλ.6,240 **ὑπόθερμά τε καὶ σηπεδονώδη περιττώματα,** Πολύβ.5,108' || ὀλίγον τι θερμὸς βλ.λ.2), ὁ κάπως ὀξύς, ὁρμητικός : Ἡρ.6,38 **πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμοτέρου τῷ ἔργῳ,** Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.5 **γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον,** Πολυδ.1,192 **ὑπόθερμον βλέμμα** (ἐπὶ ἵππου)' κ. ἐπὶ οἴνου : Πλούτ.Ἠθ.1146F **πραΰνειν τὴν τοῦ οἴνου ὑπόθερμον δύναμιν.**

ὑπόθεσις-εως (ἡ) (ὑποτίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ὑπόθεση ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτιθέναι, τὸ τιθέναι τι ὑποκάτω, συνήθ. πᾶν τὸ ὑποτιθέμενον, τὸ τεθειμένον ὑποκάτω, βάσις, θεμέλιον' Ἡσ. **«ὑποθέσεις,** καταβολαί» : Θεόφρ.ΦΙ 4,13,4 **αὕτη γὰρ οἷον ὑπόθεσις καὶ φύσις δένδρων ἐστίν,** Αἰλ.ΖΙ 14,18, Λιβάν.Λόγ.6,51 **τὰς πρώτας ὑποθέσεις βαλόμενος τῇ πόλει'** **2)** κ. νεώτ. τὸ ὑποτιθέμενον, τὸ τιθέμενον ὡς βάσις λογικοῦ τινος ἐπιχειρήματος, τὸ ὡς ἀληθὲς ἢ πιθανὸν λαμβανόμενον πρὸς ἐξαγωγὴν συμπεράσματος ἢ πρὸς ἐξήγησιν ἀληθείας, ὅ,τι κατὰ λογικὴν συνάρτησιν λαμβάνει τις ὡς δεδομένον ἢ πραγματικόν, συμπερασμός, **εἰ**κασία' Πλάτ.Νόμ.415B «ὑπόθεσις ἀρχὴ ἀναποδείκτος» : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.8 **ὑπόθεσιν ὑποτίθεσθαι τῷ λόγῳ,** αὐτ.12 **ἐξ ὑποθέσεως ζητεῖν,** Πλάτ.Φαίδ. 94B **εἰ ὀρθὴ ἡ ὑπόθεσις ἦν,** αὐτ.Μέν.86E **συγχώρησον ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ σκοπεῖσθαι,** αὐτ.Σοφ. 244C **τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὑποθεμένῳ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθέν,** αὐτ.Παρμ.128D **ἡ ὑπόθεσις, εἰ πολλά ἐστιν** (ἡ παραδοχὴ τοῦ πολλαπλοῦ), αὐτ. Πολ.510B **ἐπ' ἀρχὴν ἀνυπόθετον ἐξ ὑποθέσεως ἰοῦσα,** Ξεν.ΚΠ 5,5,13 **τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι'** ἰδ. **ἐν** φρς π. Ἀριστλ. Πολιτ.1278a,5 **οὐδ' οἱ παῖδες ὡσαύτως πολῖται καὶ οἱ ἄνδρες, ἀλλ' οἱ μὲν ἁπλῶς οἱ δ' ἐξ ὑποθέσεως,** αὐτ.1288b,28 **τὴν ἐξ ὑποθέσεως** (πολιτείαν) (ὡς ἡ τοῦ Πλάτωνος), αὐτ.1293b,4 **τὴν.. ἁπλῶς.. πολιτείαν καὶ μὴ πρὸς ὑπόθεσίν τινα,** αὐτ.

Μεταφ.12,7,30 **πρὸς μὲν τὴν ὑπόθεσιν ὀρθῶς** .. **ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς**, αὐτ.4,1,2 **τῶν ἀποδείξεων αἱ ὑποθέσεις**, αὐτ.Φυσ.199b,34 **τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης πότερον ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρχει ἢ καὶ ἁπλῶς**, αὐτ. ΑΠρ.1,1,4 **αἱ ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις**, αὐτ.Α'Υστ.1,19.1 **ὑποθέσεις καὶ ἀρχαί**, αὐτ.Οὐρ.1,8,4 **αἱ περὶ τὰς κινήσεις ὑποθέσεις**, αὐτ.ΑΠρ.1,23,2 **συλλογισμὸς ἐξ ὑποθέσεως** (ἀντίθ. δεικτικῶς) (ἡ καθ' ὑπόθεσιν εἰλημμένη πρότασις), -**ἄγομαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν** ..· φρ. νεωτ. **ἐπὶ τῇ ὑποθέσει** καθ' ὑπόθεσιν : **ἐάν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ἐπέλθῃ συμφιλίωσις**· **3**) νεώτ. ἡ ἀποδοχὴ πιθανῆς τινος ἀρχῆς πρὸς ἐξήγησιν ὁμοειδῶν φυσικῶν φαινομένων, δυναμένη ν' ἀποβῇ θεωρία, ἐὰν κατορθοῖ νὰ ἑρμηνεύσῃ ἐπαρκῶς τὰ φαινόμενα ἄνευ χασμάτων : **ἡ ὑπόθεσις περὶ παραγωγῆς τῆς ζωῆς ἐξ ἑνὸς ζωϊκοῦ κυττάρου**· **4**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ θέμα, τὸ ἀντικείμενον συζητήσεως, ὁμιλίας, ἐρεύνης, ἀσχολίας, φροντίδος κττ. : Ξεν.'Απομν.4,6,13 **ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐπανῆγεν** .. **τὸν λόγον**, 'Ισοκρ.4,63, αὐτ.5,83 **ὅτ' ἔγραφον περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ταύτην**, Δημ. 28 **τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βουλεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν**, αὐτ.416 **τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως**, 'Αριστλ.Ρητ.1391b, 14 **ἐάν τε πρὸς ὑπόθεσιν λέγῃ τις**, Πολύβ.13,4,1 **'Ηρακλείδῃ .. ὑπόθεσιν δοὺς ἐπέταξε φροντίζειν**, αὐτ.31,8,12, Πάπ. **τὰ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως πεπραγμένα**, 'Ακροπ.Γ 36Β **τὰ κοινὰ διέπων καὶ μεσιτεύων ταῖς ὑποθέσεσι**, αὐτ.52D **σύμβουλον εἶχον ἐν ταῖς κοσμικαῖς ὑποθέσεσι**, αὐτ. 73D **τὰς τοῦ δεσπότου .. ὑποθέσεις πάσας ἀνεκοινώσατο**, - **ἰδιωτικὴ** - **διπλωματικὴ** - ἐπείγουσα ὑπόθεσις, - **ὑπόθεσις κατασκοπείας**, - **ἐξεδίκασε πολλὰς ὑποθέσεις**, - **ἔχει** ἀναλάβει **νὰ φέρῃ εἰς πέρας** μίαν **σπουδαίαν** ὑπόθεσιν, - **ἀσχολεῖται ἢ καταγίνεται εἰς σοβαρὰς ὑποθέσεις**· φρ. δημ. **αὐτὸ εἶναι δική σου ὑπόθεση** (ἀφορᾷ εἰς ἐσὲ ἢ πρέπει σὺ νὰ ἀναλάβῃς τὴν περὶ αὐτοῦ φροντίδα)· ‖ εἰδ. σοβαρόν τι ζήτημα κ. ἰδ. τὸ προκαλοῦν τὸ δημόσιον ἐνδιαφέρον : **ἡ ὑπόθεσις Δρέϋφους** - **τῆς κινίνης**· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ ἀντικείμενον δίκης κ. κτ. συνεκδ. ἡ δίκη : **ἐκέρδησε τὴν ὑπόθεσίν του**, - **δικάζεται στὸ 'Εφετεῖο σήμερα ἡ ὑπόθεσή του**· **5**) κ. νεώτ. ὁ μῦθος, τὸ θέμα λογοτεχνικοῦ τινος ἔργου, δράματος, ποιήματος ἢ πραγματείας· Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.3,3 «ὑπόθεσις λέγεται ἡ δραματικὴ περιπέτεια, καθὸ καὶ **τραγικὴν καὶ κωμικὴν εἶναι λέγομεν** καὶ Δικαιάρ**χου τινὰς** ὑποθέσεις τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους **μύθων**» : Πολύβ.1,2,1 **παράδοξον καὶ μέγα τὸ περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν θεώρημα**, αὐτ.5,3, Διον.'Αλ.Πομπ.3 **ὑπόθεσιν καλὴν καὶ κεχαρισμένην τοῖς ἀναγνωσομένοις**, Πλούτ.Πομπ.42 **ἀγῶνα τῶν ποιητῶν ὑπόθεσιν μίαν ἔχοντα τὰς ἐκείνου πράξεις**, αὐτ.'Ηθ.712Ε **μή μοί τινές εἰσιν, ὧν τοὺς μὲν ὑποθέσεις, τοὺς δὲ παίγνια καλοῦσι**, αὐτ. Περ.12, Λογγῖν.1,1 **τὸ .. συγγραμμάτιον .. ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως**, αὐτ.9,12, αὐτ.38,2, αὐτ.39,1 **ὡς ὑπόθεσις τὸ ἔργον του δὲν ἀξίζει τίποτε**· ‖ νεώτ. γραμματολ. ὑποθέσεις αἱ συγγραφαὶ τῶν λογίων κ. ἰδ. τῆς 'Αλεξανδρείας, **ἐν αἷς ἐξητάζοντο τὰ καθ' ἕκαστον ἔργα**· ‖ κ. **ἐν ἀνοφ.** πρὸς ζωγραφίαν : Δημήτρ.76· **6**) πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ὡς βάσις σκοποῦ τινος, τὸ κύριον συστατικόν, ἡ οὐσία : Δημ.21 **τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας**, αὐτ.143 **ἐξέστητε .. τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον**, 'Αριστλ.Πολιτ.1269a,33 **εἰ τι νενομοθέτηται .. πρὸς τὴν ὑπόθεσιν .. τῆς προκειμένης**, αὐτ.1317,40 **ὑπόθεσις .. τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας ἐλευθερία**· **7**) κανὼν ἐνεργείας, ἀρχὴ καθ' ἣν ρυθμίζει τις τὰς ἑαυτοῦ πράξεις : Τίμ.Λοκρ.103C **τὸ σκᾶνος, ὑπάκουόν τε εἶμεν καὶ ἐναρμόνιον ταῖς τῶν βίων ὑποθέσεσι**, 'Ισοκρ.1,48 **ταῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν· εὐθὺς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίηνται τὴν ὑπόθεσιν**· **8**) γεν. σκοπός, πρόθεσις, προαίρεσις, σχέδιον : Πλάτ.Νόμ.743C **ἡμῖν δὲ ἡ τῶν νόμων ὑπόθεσις ἐνταῦθα ἔβλεπεν**, Πολύβ.3,50,6 **χάριν τοῦ κατασκέψασθαι τὴν τῶν ὑπεναντίων ἐπίνοιαν καὶ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν**, Δίων Χρ.2,137 **χωρὶς ὑποθέσεως πολεμεῖν**· **9**) πρόσχημα, ἀφορμή, πρόφασις· 'Ησ. «ὑποθέσεις .. αἰτίαι, προφάσεις» : Κικ.'Αττ.14,22, Πλούτ.Φλαμ.15 **Αἰτωλῶν .. ὑπόθεσιν τοῦ πολέμου καὶ πρόφασιν διδόντων**, αὐτ.Τίμ.2, αὐτ.Μάρ.31 **ἑτέραν .. τῆς ἀποδημίας ἔχων ὑπόθεσιν**, Δίων Κ 63,26 **ὑπόθεσιν ἀργυρισμοῦ καὶ φόνων εἰληφέναι ἐδόκει**· **10**) ὑπόσχεσις : Θουκ.3,66 **τὴν περὶ αὐτῶν ἡμῖν μὴ κτενεῖν ψευσθεῖσαν ὑπόθεσιν** (δ. γρ ἀντὶ ὑπόσχεσιν)· **11**) ὑποθήκη, ὑποθήκευσις : Πάπ. **ὑποθήκη μέρους τρίτου οἰκίας**· **12**) ὑποθήκη, συμβουλή, προτροπή, παραίνεσις· ΑΒ 312,22 «ὑπόθεσις· σημαίνει μὲν καὶ ἄλλα, σημαίνει δὲ καὶ ὑποθήκην» : Μέν ἀπ.424, Πολύβ.2,48,8 **κατὰ τὰς ἐντολὰς τὰς 'Αράτου καὶ τὰς ὑποθέσεις**· **13**) καταγγελία, κατηγορία : 'Επιγρ.

ὑποθέτης (ὁ) (ὑποτίθημι) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποθέτων, ὁ ὑποβολεύς, ὁ σύμβουλος, ὁ παραινέτης, ὁ εἰσηγητής : 'Ανών.π.Σουΐδ. **οὐκ ἠδύνατο γνωσθῆναι τίς ὁ τοῦ δράματος ὑποθέτης**.

ὑποθετικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἀναφερόμενος** εἰς τὴν ὑπόθεσιν **βλ.λ.2**), ὁ καθ' ὑπόθεσιν ὑπάρχων: 'Αρρ.'Επικτ.1,7,22 **ὑποθετικὰ κέρδη**· **2**) νεώτ. γραμμ. ὁ δι' οὗ ἐκφέρεται ὑπόθεσις : **ὑποθετικοὶ σύνδεσμοι** (οἱ σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν, κ. τῆς δημ. ἄν, σάν, ἅμα), -**ὑποθετικαὶ προτάσεις** (οἱ διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων εἰσαγόμεναι δευτερεύουσαι προτάσεις αἱ ἐκφράζουσαι ὑπόθεσιν), -**ὑποθετικοὶ λόγοι** (αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις μετὰ τῶν κυρίων προτάσεων, ἐξ ὧν αὗται ἐξαρτῶνται ἢ μετ' ἄλλων λέξεων)· **3**) νεώτ. ἐν τῇ λογικῇ **ὑποθετικαὶ κρίσεις** (αἱ κρίσεις ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκείμενον οὐχὶ ἀπολύτως, ἀλλ' ὑποθετικῶς, δηλ. αἱ κρίσεις ἐν αἷς τὸ κῦρος τῆς μιᾶς προτάσεως ἤρτηται ἐκ τοῦ τῆς ἑτέρας), -**ὑποθετικαὶ συλλογισμοὶ** (οἱ συλλογισμοὶ ἐν οἷς τὸ συμπέρασμα συνάγεται ἐκ προτάσεων, ὧν ἡ ἑτέρα **τοὐλάχιστον εἶναι** ὑποθετική)· **4**) κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν βλ.λ.31 : Πολύβ.ἀπ.406 **περὶ τῆς τῶν βίβλων ὑποθετικῆς ἐξηγήσεως**, Εὐστ.186,27 **διδάσκει δι' ὑποθετικοῦ τινος σχήματος ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται**· **5**) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν βλ.λ.10), ὁ συμβουλευτικός, ὁ προτρεπτικός : Μουσών.π. Στοβ.596,5 **ὑποθετικοὶ λόγοι**.

ὑποθετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον ὑποθετικὸν βλ.λ.1), καθ' ὑπόθεσιν : Γαλ.4,607, **ὁ διττῶς συλλογιζομένοις, ὑποθετικῶς τε καὶ κατηγορικῶς**, Σέξτ.'Εμπ.311,33 **τὰ ὑποθετικῶς αὐτοῖς λαμβανόμενα**, Γρηγ.Νύσσ.1,799C **ὑποθετικῶς εἶναι τι λέγειν, ὃ ἡ φύσις οὐκ ἔχει**, Σχόλ.Πλάτ. 82,(390 Bekk.) κατασκευάζει **ὑποθετικῶς** ὅτι **ὁ ἄνθρωπος ἡ ψυχή ἐστι**.

ὑπόθετος-ον (ὑποτίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ὑποκάτω τιθέμενος ἢ τεθειμένος, ὁ ὑπόβλητος, ὁ βαλμένος ἀποκάτω· ‖ ἰδ. τὸ οὐδ. ὑπόθετον φαρμακευτικόν τι σκεύασμα ὑπὸ μορφὴν κωνοειδοῦς ἢ ᾠοειδοῦς μάζης πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὸν δακτύλιον τοῦ πρωκτοῦ : 'Αντιφάν.Τραυματ.2,4, Γαλ.14, 468,11 **ποίει ὑπόθετα τοῖς αὐτοῖς**, Παῦλ.Αἰγ.7,12 **ὑπόθετον πρὸς δυσεντερίαν καὶ δακτυλίων πόνους**, Θεοφάν.Νόνν.2,48 **ποιεῖν ὑπόθετα μέλιτος**, -**ὑπόθετα ἐκ κακάου**· ‖ νεώτ. ἰατρ. φαρμακευ-

τικὸν σκεύασμα ὁμοίας μορφῆς εἰσαγόμενον ἐντὸς τοῦ κολεοῦ τῶν γυναικῶν πρὸς θεραπευτικὸν ἢ καὶ ἄλλον σκοπόν.

ὑποθέτω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπέθεσα,** μέσ. κ. παθ. **ὑποτίθεμαι,** ἀόρ. **ὑπετέθην,** μτχ. παρακ. **ὑποτεθειμένος,** ἀντὶ ὑποτίθημι βλ.λ.

ὑποθέω, μέλλ. **ὑποθεύσομαι,** τρέχω ὑποκάτωθεν, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι κρύφα καὶ δολίως : Πινδ.Π 2,84 **ποτὶ δ᾽ ἐχθρὸν λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι** [πρὸς τὸν ἐχθρὸν θὰ προστρέξω δίκην λύκου, δηλ. ἐνεδρεύων ὡς ὁ λύκος]· **2)** προτρέχω, προσπαθῶ νὰ περάσω τὸν ἀντίπαλόν μου ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ παρεμβάλλων εἰς αὐτὸν ἐμπόδια : Ἀριστφ.Ἱππ.1161 **θέοιτ᾽ ἄν. ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ** [σχόλ. «ἀντὶ τοῦ ὑποτρέχειν, ὑποσκελίζειν, ἐμποδὼν ἵστασθαι»]· ‖ κ. ἐπὶ ἐκλείψεως : Κλεομήδ.Κυκλ.Θεωρ. Μετεωρ.116,7 (Bak.) **τῆς σελήνης ὑποθεούσης αὐτόν·** **3)** ἐπὶ κυνῶν, τρέχω ὄπισθεν, κατόπιν ἄλλου : Ξεν.Κυν.3,8 **κύνες ὑποθέουσιν.**

ὑποθεώρησις-εως (ἡ) (ὑποθεωρῶ) μτγν. τὸ θεωρεῖν, τὸ παρατηρεῖν κάτωθεν, ἡ παρατήρησις : Πτολ.Τετράβ 193,5 **ἀστέρων ὑποθεωρήσεις.**

ὑποθεωρῶ-έω μτγν. θεωρῶ, παρατηρῶ τι κάτωθεν, κρατῶν τι εἰς ὕψος, θεωρῶ αὐτό : Πλούτ. Ἠθ.42D **οἱ πίνοντες, ὅταν παύσωνται διψῶντες, .. τὰ ταρεύματα τῶν ἐκπωμάτων ὑποθεωροῦσι καὶ στρέφουσιν·** **2)** ρηματ. π. ὑποθεώρησις.

ὑποθήγω μτγν. θήγω, ὀξύνω, ἀκονίζω ὀλίγον τι, ἰδ. μτφ. προτρέπω, παροτρύνω λεληθότως, ἐρεθίζω, διεγείρω ἀνεπαισθήτως· Σουίδ. «ὑποθήγων, ἐρεθίζων, προτρεπόμενος» : Αἰλ.ΖΙ 8,2 **ὑποθῆξαι τὸν σῦν εἰς ἀνάστασιν·** κ. παθ. : αὐτ.π.Στομίδ. ἐν λ. ἀωρία, **ὁ μὲν ἐπὶ τὸν φόνον ὑπεθήγετο.**

ὑποθηκάριος-ία-ιον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ **ἀναφερόμενος** εἰς ὑποθήκην βλ.λ. : Ἰουστιν.Πανδ. 1,17,3,5, Προκ.3,172,7 **ὑποθηκαρία δίκη,** Βαλσ.Καν. 17 Χαλκηδ.343· κ. ἐπίρρ. **-ρίως :** Θεοδ.Ἑρμοπ.12,20.

ὑποθήκευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ὑποθηκεύειν, ἡ ἐγγραφὴ ὑποθήκης** ἐπὶ ἀκινήτου τινός.

ὑποθηκεύω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπεθήκευσα** κ. δημ. **ὑποθήκεψα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεθηκεύθην** κ. δημ. **ὑποθηκεύτηκα,** μτχ. παρακ. **ὑποθηκευμένος** κ. δημ. **ὑποθηκεμένος,** ἐγγράφω ὑποθήκην ἐπὶ ἀκινήτου τινός, ἐπιβαρύνω κτῆμά τι μὲ ὑποθήκην : **ὑπεθήκευσε τὰ κτήματά του διὰ νὰ σπουδάσῃ·** **2)** ρηματ.π. ὑποθήκευσις.

ὑποθήκη (ἡ) [ὑποτίθημι] κ. νεώτ. κ. δημ. ὑπόθεσις, βάσις, θεμέλιον, συνήθ. μτφ. **τὸ** ὑποτιθέμενον, τὸ ὑποβαλλόμενον, γνώμη ἣν δίδει τις εἴς τινα, διδακτικὸν παράγγελμα, **συμβουλή,** παραίνεσις· Ἡσ. «παραίνεσις, διδασκαλία.. ἡ συμβουλή» : Ἡρ.1,206 **οὐκ ὦν ἐθελήσεις ὑποθήκῃσι τῇσδε χρᾶσθαι,** αὐτ.211 **ἐποίεε τὰς Κροίσου ὑποθήκας,** Ἀντιφ.1,7 **τῆς τούταυ μητρὸς .. ὑποθήκαις .. διακονοῦσαν,** Ἀριστλ.Ρητ.1389b,24 **κατὰ τὴν Βίαντος ὑποθήκην,** Διόδ.Σ 4,66 **κατὰ τὴν τοῦ μάντεως ὑποθήκην,** Πλούτ.Ἠθ.58A **ἀτόπους ἐκτάττοντα συμβουλίας καὶ ὑποθήκας, - ὑποθῆκαι πατρὸς πρὸς υἱόν·** ‖ **κτ. πληθ.** τὰ διδακτικὰ ποιήματα, οἷον τὰ τοῦ Ἡσιόδ. : Ἰσοκρ.2,4 **τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρὴ ζῆν καταλελοίπασιν,** Πλούτ.Ἠθ.102F **τῶν .. καλῶς λεγομένων ἐστὶν ἐν ὑποθήκης μέρει τοῦτο,** Λουκ. Ἡσίοδ.8 **τὰ .. τοιαῦτα παραινέσεις .. καὶ ὑποθήκας λέγων οὐκ ἄν τις ἁμαρτάνοι·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. δικαίωμα παρεχόμενον εἰς πιστωτὴν ἐπὶ ἀκινήτων, ἰδ. κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεώς του· Ἡσ. «ὑποθήκη, .. ἐνέχυρον» : Δημ.922 **τὸν ἐπιδεδανεισμένον ἐκ τοῦ ἐμπορίου πολλὰ χρήματα καὶ τοῖς δανεισταῖς οὐ παρασχόντα τὰς ὑποθήκας θανάτῳ ζημιώσαντες εἰσαγγελθέντα ἐν τῷ δήμῳ,** Ἀριστλ. Οἰκ.2,17,1 **παρέξουσι τοῖς δανείσασι τὴν ὑποθήκην ἀνέπαφον κρατεῖν,** Διόδ.Σ 1,93 **διδόναι τὰ σώματα εἰς ὑποθήκην δανείου,** Ἀλκίφρ. 3,3 **ὑποθήκην αὐτῷ καθαμολογήσαντι τὸ σκάφος,** Πάπ. **ἔχει ὁ δεῖνα ἐν ὑποθήκῃ τοῦ δεῖνα οἰκίαν,** αὐτ. **συγγραφαὶ δανείων ἐφ᾽ ὑποθήκῃ κατοικικαῖς ἀρούραις·** ‖ νεώτ. νομ. ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτων τοῦ ὀφειλέτου κτημάτων παρεχόμενον ὑπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ καὶ βεβαιούμενον δι᾽ ἐγγραφῆς εἰς τὸ εἰδικὸν ἐπίσημον βιβλίον ὑποθηκῶν : **ἐγγραφὴ - ἀπόσβεσις ὑποθήκης, - δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ, - βάζω ὑποθήκη.**

ὑποθηκίμαιον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποθήκη : **τὸ ὑποθηκίμαιον ὑπάρχον μοι τῶν δύο νομισμάτων.**

ὑποθηκιμαῖος-α-ον γλωσσ. ἐπὶ ἀκινήτου, ὁ ἐφ᾽ οὗ ἐνεγράφη ὑποθήκη, ὁ ἐπιβεβαρημένος δι᾽ ὑποθήκης, ὁ ἐνυπόθηκος.

ὑποθήκιον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ὑποβαστάζον τὴν καρποφορίαν ὄργανον τῶν λειχήνων βλ.λ.1).

ὑποθηκολόγιον (τὸ) νεώτ. ἐπίσημον βιβλίον τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν, ἐν ᾧ ἐγγράφεται ὁ ὑποθηκικὸς τίτλος τῆς ναυτικῆς ὑποθήκης.

ὑποθηκοφυλακεῖον (τὸ) νεώτ. δημόσιον κατάστημα ἐν ᾧ τηροῦνται **τὰ** βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν.

ὑποθηκοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. δημόσιος ὑπάλληλος ἔχων ἔργον τὴν τήρησιν τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν καὶ τὴν φύλαξιν τῶν μεταγραφῶν.

ὑπόθηλυς-εος-υ ὁ ὀλίγον τι **ἐκτεθηλυμμένος,** ὁ κάπως θηλυπρεπής : Ἀριστλ.ὀπ.552 **ὑποθηλυτέρα διάλεκτος** [ἀντίθ. ὑπαγροικοτέρα].

ὑπόθημα-ατος (τὸ) (ὑποτίθημι) μτγν. **κ.** νεώτ. ἄ. ὑπόθεμα βλ.λ.1), ὑπόβλημα, βάθρον, βάσις, θρανίον : Πολυδ.10,22(79) **ὑπόθημα τοῦ λουτηρίου,** αὐτ.114 **ὑπόθημα τοῦ ὅλμου,** Παυσ.8,37,3 **τὸ ὑπόθημα τὸ ὑπὸ τοῖς ποσίν,** Ἀθήν.5,210A **λεβήτων .. ὑποθήματα·** **2)** ὑποθήκη ἢ ἐνέχυρον : Μέν.Ἐπιτρ. 287 **κυβεύων τυχὸν .. ὑπόθημ᾽ ἔδωκεν.**

ὑποθημοσύνη (ἡ) κ. μσν. ὑποθήκη, συμβουλή, παραγγελία· Ἡσ. «παραίνεσις, διδασκαλία, συμβουλή» : Ἰλ.Ο 412 **ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,** Ὀδ. Π 233, Ξεν.Ἀπομν.1,3,7 **Ὀδυσσέα Ἑρμοῦ .. ὑποθημοσύνῃ .. ἀποσχόμενον,** Λουκ.Ἀστρολ.1 **οὐχ ὑποθημοσύνην ἔχει οὐδὲ διδασκαλίην ἐπαγγέλλεται,** Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.12,3,9 **τὰς ἐντολὰς καὶ τὰς ὑποθημοσύνας,** Νικ.Χων.802,17 **πείθειν ταῖς σοφαῖς ταύταις ὑποθημοσύναις,** ASS Μαΐου 2,746E.

ὑποθήμων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ὑποτιθέμενός τινί τι, ὁ συμβουλεύων, ὁ παραινῶν· Ἡσ. «ὑποθέσεις καταγράφων».

ὑποθηρίον (τὸ) μτγν. εἶδός **τι ἐμπλάστρου** ἢ ἀλοιφῆς : Ἀλέξ.Τραλλ.8,504.

ὑποθηρῶ-άω μσν. συλλαμβάνω κρύφα, κρυφίως : Θεοφύλ.Σ 69,23 [ἔκδ. Βόννης] **τινὰς τῆς βαρβαρικῆς πληθύος ὑποθηράσαντες.**

ὑποθιγγάνω θιγγάνω, ἐγγίζω ἐλαφρῶς, ψαύω ἀκροθιγῶς : Ἱππ.Ἀρθρ.806 **γλίσχρα ἐόντα, ὑποθιγγανόμενα διολισθάνει .. ὑπὸ τοὺς δακτύλους.**

ὑπόθλασμα-ατος (τὸ) (ὑποθλῶ) μσν. τεμάχιον τεθραυσμένου ὀστοῦ · Ἱππιατρ.254,26 **γυμνοῦν ἐν βάσει τὰ ὑποθλάσματα.**

ὑποθλίβω μτγν. κ. μσν., μέλλ **-ψω,** θλίβω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, πιέζω ἐλαφρῶς : Νικ.Θηρ.296 **γαίῃ ὑποθλίβων νηδύν,** αὐτ.Ἀλεξ.30, Λουκ.Ἀλ. Ἱστ.2,14, Θεοφύλ.Σ 45,8 (Bonn.) **ξύλων ποδοκάκκῃ τοὺς πόδας ὑπέθλιβεν·** κ. παθ. : Ἀρισταίν.1,9 **δάκρυον .. τῶν μάτην ὑποθλιβομένων βλεφάρων·** **2)** ρηματ.π. ὑπόθλιψις.

ὑπόθλιψις-εως (ἡ) νεώτ. μηχανολ. **πίεσις ἀερίου ἢ ἀτμοῦ μικροτέρα τῆς κανονικῆς, ὑποπίεσις.**

ὑποθλῶ-άω μτγν. θλῶ, συντρίβω ἐλαφρῶς : Αἰλ.ΖΙ 1,15 **τῶν ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν προσπιπτόντων ἐσθίειν** (ὁ κόσσυφος), **ὑποθλάσας εἶτα εἴασε κινεῖσθαι.**

ὑποθολῶ-όω μτγν. κ. μσν. θολῶ ὀλίγον τι, καθιστῶ τι κάπως θολόν, ἴδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὕδωρ : Αἰλ.ΖΙ 4,31 **ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ** (τὸ ὕδωρ)· **2)** μσν. μτφ. ταράσσω ὀλίγον τι, συγχύζω μετρίως ἢ ἐλαφρῶς : Ἀγαθ.152A **ὑποψία ἐνέκειτο ὑποθολοῦσα τὸ λογιζόμενον.**

ὑποθόρνῦμι μτγν. ἐπιπηδῶ, ἐπιβατεύω : Αἰλ.ΖΙ 17,46 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπιθάρνυσθαι).

ὑποθορῦβῶ-έω κ. μσν. θορυβῶ ὀλίγον τι ἐγείρω, προκαλῶ μικρόν τινα θόρυβον : Θουκ.4,28 **τῶν τε Ἀθηναίων τι ὑποθορυβησάντων ἐς τὸν Κλέωνα,** Θεοφύλ.Σ 126,10 (Bonn.) **ὑποθορυβοῦντος δὲ τοῦ πλήθους καὶ διαγανακτοῦντος.**

ὑποθράττω μτγν. ἀττ. συγκεκ. τ. τοῦ ὑποταράσσω βλ.λ. : Πλούτ.Πομπ.68 **τὰ μὲν ἐθάρρει, τὰ δὲ ὑπέθραττεν αὐτὸν ἡ ὄψις**· κ. παθ. : Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.564A **ὑποθραττόμενος καὶ δυσχεραίνων.**

ὑποθραύω μτγν. κ. μσν. θραύω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι : Θεοφύλ.Σ 200,3 (Bonn.) **τοὺς μαργαρίτας τοῖς ὄνυξιν ὑποθραύειν**· **2)** θραύω ἐν μέρει : Βασ.Ι,80A **ὑποθραύει τοῦ πνίγους τὸ ὑπερβάλλον**· **3)** μτφ. ἐξασθενῶ, καταβάλλω τινά πως, τὸ παθ. : ΠΔ Μακκ.2,9,11 **ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερηφανίας λήγειν ὑποτεθραυσμένος.**

ὑποθρεψία (ἡ) νεώτ. ἐλλιπὴς καὶ ἀνεπαρκὴς θρέψις τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ ὡρισμένου τινὸς ὀργάνου, ἅ. ἀτροφία, ἀθρεψία.

ὑποθρηνῶ-έω μτγν. θρηνῶ, κλαίω διά τινα ὀλίγον τι, οἰκτίρω τινά πως : Πασειδών. π. Ἀθήν.4, 152E **ὑμνεῖν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχήν, ἑαυτὸν δ' ὑποθρηνεῖν ὅτι ὑστέρηκε** (δ.γρ. ἀποθριμεῖν).

ὑποθρόνιον (τὸ) ποι. τὸ ὑποπόδιον· ΕΜ 718,40 «σκολύθριον· Πλάτων τίθησιν ἀντὶ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ὑποποδίου, ὑπὸ ποιητῶν δὲ ὑποθρονίου».

ὑποθρῦλῶ-έω μτγν. ὑποψιθυρίζω, διαδίδω κρυφίως, φημολογῶ : Βασ.3,366.

ὑποθρύπτομαι μτγν. κ. μσν. θρύπτομαί πως, εἶμαι ὀλίγον τι λεπτὸς καὶ ἄτονος, τρυφηλός, ἐκτεθηλυμμένος : Πλούτ.Περ.15 **ἐκ τῆς ἀνειμένης ἐκείνης καὶ ὑποθρυπτομένης . . δημαγωγίας**· **2)** ἐντρυφῶ κρυφίως εἴς τι : Ἀγαθ.ΑΠ 5,293,15 **μαζοὺς μὲν κρατέεσκον, ὑπεθρύφθην δὲ προσώπῳ** (δ.γρ. ὑπεθλίφθην) (ἐνετρύφησα, δίδων ἕνα κλεφτὸ φιλὶ εἰς τὸ πρόσωπόν της).

ὑποθρῴσκω θρῴσκω, πηδῶ πρὸς τὰ κάτω ἢ ὑποκάτω : Ὀρφ.Ἀργ.736 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπιθρῴσκω).

ὑποθῡμιάζω μτγν. ἅ. ὑποθυμιῶ βλ.λ., τὸ παθ. : Γαλ.14,49,10 **ὑποθυμιαζόμενος.**

ὑποθῡμίαμα-ατος (τὸ) (ὑποθυμιῶ) τὸ διὰ θυμιάματος κάτωθεν κάπνισμα : Ἱππ.673,10, Διοσκ.1,12, Γαλ.14,490,6 **ὑποθυμιάματα τῶν ἰοβόλων φευκτικά.**

ὑποθῡμιάς-άδος (ἡ) ἀντὶ ὑποθυμίς βλ.λ.(Ι) : Ἀθήν. 15,674C «ἐκάλουν δὲ καὶ οἷς περιεδέοντο τὸν τράχηλον στεφάνους ὑποθυμιάδας».

ὑποθῡμίασις-εως (ἡ) (ὑποθυμιῶ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποθυμιᾶν, τὸ κάτωθεν θυμίασμα, ἡ μετ' εὐόσμων θυμιαμάτων ἢ ἀρωμάτων κάπνισις : Ἱππιατρ.72,13· **2)** νεώτ. ἅ. ὑποκαπνισμὸς βλ.λ.

ὑποθῡμίς-ίδος (ἡ) στέφανος ἐξ ἀνθέων ὃν ἐφερον περὶ τὸν τράχηλον ἴδ. οἱ συμπόται, ὅπως κάλλιον ἀπολαύωσι τῆς ὀσμῆς τῶν ἀνθέων· Πλούτ. Ἠθ.647B «τοὺς ἀνθινοὺς ἐκ τῶν τραχήλων καθάπτοντες ὑποθυμίδας ἐκάλουν» : Σαπφ.26(43) **πόλλαις ὑποθύμιδας πλέκταις ἀμπ' ἀπάλᾳ δέρᾳ,** Ἀλκ.36(28,29) **περὶ ταῖς δέραισιν περθέτω πλέκταις ὑποθύμιδάς τις,** Ἀνακρ.37(38) **πλεκτὰς δ' ὑποθυμίδας περὶ στήθεσι λωτίνας ἔθεντο,** Ἀθήν. 15,678D **ὑποθυμὶς δὲ καὶ ὑποθυμιάδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι καὶ Ἴωσιν, οὓς περὶ τοὺς τραχήλους περιετίθεντο,** αὐτ.688C· **2)** ὑποθυμὶς εἶδος ἀγνώστου τινὸς πτηνοῦ : Ἀριστφ.Ὄρν.302 **τρυγὼν . . ὑποθυμίς, περιστερά.**

ὑποθῡμιῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. θυμιῶ, θυμιάζω κάτωθεν, καπνίζω ὑποκάτω : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 4,5 **ταύτας κρεμάσασα ἐκ πασσάλου ὑποθυμιᾷ τῷ θείῳ,** Θεοφάν.Νόνν.1,388 **ποίει τροχίσκους καὶ ὑποθυμία**· κ. μτ. γενικ. : Γεωπ.15,2,37 **ὑποθυμία θύμου τε καὶ κνεώρου**· κ. παθ. καίομαι πρὸς θυμίασιν : Διοσκ.1,104, αὐτ.3,126, Κλήμ.Ἀλ.207 **τὰ ἐπίπαστα καὶ ὑποθυμιώμενα μύρα,** Γαλ.14,462,15, Γεωπ.13,11,1 **ὑποθυμιώμεναν μελάνθιον**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῷ ἀορ. α' ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἱππ.646· ‖ νεώτ. τὸ ἐνεργ. ἅ. ὑποκαπνίζω βλ.λ.· **2)** ρηματ.π. ὑποθυμίαμα, ὑποθυμίασις.

ὑποθυρεοειδία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνεπάρκεια τῆς ἐκκρίσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος ἢ τὸ σύνολον τῶν φαινομένων τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τῆς ἠλαττωμένης ἐκκρίσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος, ἅ. ὑποθυρεοειδισμός.

ὑποθυρεοειδισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἅ. ὑποθυρεοειδία βλ.λ.

ὑπόθυψις-εως (ἡ) (ὑποτύφω) μτγν. ἔναυσμα, παράρμησις, παρακίνησις : Πολύβ.6,59,4.

ὑποθωπεύω κ. μσν. θωπεύω ὀλίγον τι, κολακεύω πως ἢ ἀνεπαισθήτως, λεληθότως, καλοπιάνω : Ἡρ.1,30 **Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος** (χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσῃ κολακείαν τινά)· κ. μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Ἀχ. 639 **εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,** Στοβ.Ἀνθολ.70,12 **τοῖς χρήμασιν ὑποθωπεύοντα αὐτόν,** Μέν.Πρ. 288,21 (Bonn.) **οὐδὲ γὰρ ὑποθωπεύοντες ἡμᾶς ἀπατήσετε.**

ὑποθωρήσσω μ. τὸ μέσ. **ὑποθωρήσσομαι** κτ. παρατ. θωρακίζομαι, ὁπλίζομαι λάθρα, κρυφίως : Ἰλ.Σ 513 **λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.**

ὑποθωΰσσω μτγν. θωΰσσω, φωνάζω τινὰ χαμηλοφώνως, καλῶ μὲ σιγανὴ φωνή : Αἰλ.ΖΙ Β,2 **ὁ θηρατὴς . . ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς.**

ὑποϊάστιος-ον μτγν. μουσικός τις τόνος, ἅ. ὑποφρύγιος βαρύτερος : Εὐκλ.Ἁρμ.20.

ὑποϊάχω μτγν. ἰάχω ὀλίγον τι ἢ ὡς ἐκ βάθους, ἐκβάλλω ἦχον εἰς ἀπάντησιν : Ἀνύτ.ΑΠ 9,314 **ψυχρὸν δ' ἀχραὲς κράνα ὑποϊάχει** (διόρθ. ὑπεκπροχέει ἢ ὑποπραχέει).

ὑποΐγνυμι ἢ ὑποίγω, μέλλ. ὑποίξω, ἀνοίγω ὀλίγον τι ἢ λάθρα, κρυφίως : Ἀριστ.Θεσμ.424 **ὑποῖξαι τὴν θύραν,** αὐτ.Ἐκκλ.15, Ἀθήν.10,441A **πίθον οἴνου λαθραίως ὑποΐξασα.**

ὑποιδαίνω μτγν. οἰδαίνω, ἐξογκῶ τι ὀλίγον τι ἢ κάτωθεν : Αἰλ.ΠΙ 14,7 (πιθ.).

ὑποιδαλέος-α-ον ὁ ὀλίγον τι οἰδαλέος, ὁ ἐξωδηκώς πως, ὁ κατά τι ἐξωγκωμένος, πρησμένος : Ἱππ.479,33 **χροιὴ μέλαινα καὶ ὑποιδαλέη,** αὐτ. 537,34 **ἄνθρωπος μέλας καὶ ὑποιδαλέος.**

ὑποιδῶ-έω οἰδῶ, ὀγκοῦμαι ὀλίγον τι, φουσκώνω, πρήσκομαι λιγάκι : Ἱππ.262,11 **ἢν ὑποιδέῃ τὸ πρόσωπον,** Πολυδ.4,68 **ὑποιδοῦσαι γνάθοι,** Φιλόστρ. 133, αὐτ.807 **ὑπῳδήκασιν αἱ φλέβες,** Αἰλ.ΠΙ 14,7 **ὑποιδούσης καὶ ὑπαναφυομένης πιμελῆς.**

ὑποικίζομαι μτγν. παθ. μτ. μέσ. ἀορ. ἀντὶ ὑποικῶ βλ.λ. : Λόλλ.Βασσ.ΑΠ 7,372 **τεὴν βῶλον ὑπῳκίσατο.**

ὑποικοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ κάτωθεν, κτίζω ὑποκάτω : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.3 **ὁ δὲ λίθους παραφέρων, ὁ δὲ ὑποικοδομῶν τοῦ τείχους.**

ὑποικουρῶ-έω οἰκουρῶ, μένω οἴκοι κεκρυμμένος· Ἡσ. «ὑποικουροῦσα, εἰς βάθος οἰκοῦσα» : Αἰλ.ΖΙ 11,32 **ὑποικουροῦσαν ἀσπίδα διέκοψε** (ἐνν. τῇ γῇ)· **2)** μτφ. κρύπτομαι ὑπό τι, χώνομαι ὑποκάτω, ὑποκρύπτομαι, λανθάνω : Διόδ.Σ ἀπ.

583,32 διαφορὰ δοκοῦσα ὑποικουρεῖν, 'Ιώσ.Αἱ 17,5,5 μῖσος τὸ ὑποικουροῦν, αὐτ.Π( ),552, Λουκ. 'Αποκ.6 ἀλλά τι παλαιὸν ὑποικουροῦν ἐν τῇ ψυχῇ κακόν, αὐτ.'Ονειρ.24 ἀμορφίαν ὑποικουροῦσαν, 'Αριστείδ.Κ 95 τὸ φαῦλον ὑποικουροῦν ἦθος ἐκκαλύψεις· **3)** μτβ. τηρῶ, φυλάττω τι κρυφίως, ἀσχολοῦμαι περί τι ἢ παρασκευάζω τι κρύφα : 'Αριστφ.Θέσμ.1168 ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε (κρυφίως ἐπινοεῖτε· σχόλ. «λάθρα ποιεῖτε»)· κ. παθ. : Πολύβ.4,49,4 ὑποικουρουμένης παρ' αὐτῷ τῆς ὀργῆς· ‖ ἀπολ. δολιεύομαι, μηχανῶμαι δόλους, πανουργίας : Πλούτ.'Οθ.3 ὀλίγους δέ τινας οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ φήσας ὑποικουρεῖν διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα· **4)** μτ. αἰτ. προσ. κτῶμαι κρυφίως ἐπιρροὴν ἐπί τινος, ἐπιδρῶ μυστικῶς ἐπί τινος : Πλούτ.Πομπ.58 χρήμασι δὲ πολλοὺς ὑποικουρῶν καὶ διαφθείρων ἄρχοντας, αὐτ.Λουκ.34 ὑποικούρει τὴν Φιμβριανὴν στρατιὰν καὶ παρώξυνε κατὰ τοῦ Λουκούλλου· **5)** μτ. αἰτ. εἰσδύω, εἰσχωρῶ λάθρα, παρεισδύω : Πλούτ.Κάμ.28 νόσος ὑποικούρησεν αὐτοὺς (εἰσεχώρησε μεταξὺ αὐτῶν).

ὑποικῶ-έω οἰκῶ κάτωθεν, κατοικῶ ὑποκάτω : 'Αριστλ.Πρ.26,41 ὑποικεῖν τῷ βορέᾳ (διόρθ. ἀντὶ ὑπείκειν)· **2)** κρύπτομαι κάτωθεν, εἶμαι κεκρυμμένος ὑποκάτω : ΑΠλ.111 ἔν τε γὰρ ὀφθαλμοῖς . . ὑποικεῖ (δάκρυ).

ὑποιμώζω μτγν. οἰμώζω σιγηλῶς, θρηνῶ χαμηλοφώνως, κλουθμυρίζω : Λουκ.Μισθ.Συν.27 σιωπῇ ἀνέχεσθαι ὑποιμώζοντα καὶ ἀμελούμενον.

ὕποινος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν οἶνον, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἴνου διατελῶν, οἰνόφλυξ, μέθυσος, μεθυσμένος· Φρύν.π.ΑΒ 68,20 «οἰνωμένος» : Φιλόστρ.Γυμν.48,6 (288,14g) τοὺς δ' ὑποίνους γαστὴρ θ' ἑρμηνεύσει περιττή· **2)** ὁ γέμων, ὁ πλήρης οἴνου : Φιλόστρ.Εἰκ.339,22 φαίης δ' ἂν καὶ τοὺς βότρυς τῇ γραφῇ ἐδωδίμους εἶναι καὶ ὑποίνους, αὐτ.320,16 ὕποινοι πέτραι καὶ νέκταρ ἐκ βοτρύων, αὐτ.329,15.

ὑποίομαι ἀποθ.· 'Ησ. «ὑποίεσθαι, ὑπονοεῖν».

ὑποϊππαρχῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι ὑποΐππαρχος, ἐκτελῶ χρέη βοηθοῦ ὑπάρχου.

ὑποῖσαι, ὑποίσας, ὑποίσασα, ἀδόκ. τ. ἀπαρφ. κ. μτχ. ἀορ. ἐκ τοῦ ὑποίσω, μέλλ. τοῦ ὑποφέρω βλ.λ. : Στέφ.Διάκ.1172, αὐτ.1184 (ἔκδ.Mi.), 'Ιγνάτ.Νικηφ.Κων/λεως 143,22 (ἔκδ. De Boor).

ὑποιστός-ή-όν (ὑποφέρω) λεξ. κ. μσν. ὃν δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ, ἀ. ·ὑποφερτός, ἀνεκτός· 'Ησ. «ὑπαιστά, φορητά, βαστακτά» : Φώτ. κ. Σουΐδ. «ὑποιστόν, φορητόν» : Παχυμ.Γ Προγ.175,4, (Βοασσ.) οὐδ' ὅλως ὑποιστὰ τοῖς γε σώφροσιν.

ὑποϊσχάνω μτγν. ποι. ἀντὶ ὑπίσχω, ὑπέχω βλ.λς, κρατῶ κάτωθεν, ὑποκάτω : 'Απολλ.Ρ 3,120 ᾧ ὑπὸ μαζῷ μάργος 'Έρως λαιῆς ὑποΐσχανε χειρὸς ἀγοστόν.

ὑποΐσχομαι μτγν. ποι. κρατῶν τι κάτωθεν λαμβάνω δι' αὐτοῦ τι, ὑπολαμβάνω, ὑποδέχομαί τι : 'Απολλ.Ρ 4,169 ὡς δὲ σεληναίην . . παρθένος αἴγλην . . λεπτοτάτῳ ἑανῷ ὑποΐσχεται, αὐτ.4,473 χερσὶν μέλαν ἀμφοτέρῃσιν αἷμα κατ' ὠτειλὴν ὑποΐσχεται (κρατῶν τὰς χεῖράς του κεκοιλωμένας κάτωθεν τοῦ τραύματος, ὑπεδέχετο ἐν τῷ κοιλώματι αὐτῶν τὸ ῥέον αἷμα).

ὑποκᾰθαίρω κ. νεώτ. ἰατρ. καθαίρω τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα διὰ καθαρσίου, προκαλῶ κενώσεις διὰ καθαρσίου ἢ ἄλλως πως : 'Ιππ.'Αφορ. 1261 ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην, Θεόφρ.ΦΙ 7,12,3, Πλούτ.'Ηθ.127C ὑποκαθαίρειν . , καὶ ὑποκλύζειν, Γαλ.6,248,4 ὑποκαθαίρειν δὲ μετρίως· **2)** ἐκβάλλω, ἀποβάλλω διὰ καθάρσεως : Γρηγ.Νύσσ.1, 888Α ὑποκαθαίρει τὴν κόπρον· **3)** ῥηματ. π. ὑποκάθαρσις.

ὑποκάθαρσις-εως (ἡ) (καθαίρω) ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκαθαίρειν, ἡ δι' ἀποπατήσεως κάθαρσις, κένωσις τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος : 'Ιππ.872G ὑποκάθαρσις τῆς κάτω κοιλίης ξυμφέρει τοῖσι πλείστοισι τῶν ἑλκέων.

ὑποκαθέζομαι μτγν. κ. μσν., μέλλ. ὑποκαθεδοῦμαι, ἀποθ. καθέζομαι κρύφα, λάθρα ἰδ. πρὸς ἐνέδραν· Σουΐδ. «ὑποκαθέζεσθαι, τὸ ἐγκρύπτεσθαι» : 'Ανών.π. αὐτ. ἀγγειλάντων τῶν διοπτήρων ἐνέδραν ὑποκαθέζεσθαι ἐπὶ ταῖς λασίοις· **2)** ἐν τῷ ἀορ. ὑποκαθέσθην, ἔπαθα καθίζησιν, κατεκάθισα : Σχόλ.Θουκ.2,89 τὸ μέρος τῆς γῆς . . ὑποκαθέσθη καὶ ταπεινότερον ἐγένετο, Γεωπ.6,18.

ὑποκάθετος (ἡ) νεώτ. μαθημ. τὸ τμῆμα τοῦ ἄξονος τῶν τετμημένων τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς καθέτου τῆς ἀγομένης εἴς τι σημεῖον καμπύλης καὶ τοῦ σημείου ἔνθα ἡ ἐκ τοῦ σημείου τούτου ἀγομένη παράλληλος πρὸς τὸν ἄξονα τῶν τεταγμένων συναντᾷ τὸν ἄξονα τῶν τετμημένων.

ὑποκαθεύδω μτγν. καθεύδω, κοιμῶμαι κάτωθεν, ὑποκάτω : Γρηγ.Νύσσ.3,170Α ὑποκαθευδόντος δὲ τῇ σκιᾷ.

ὑποκάθημαι, 'Ιων. **ὑποκάτημαι,** κυρ. παρακ. τοῦ ὑποκαθέζομαι βλ.λ., κάθημαι κάτωθεν, ὑποκάτω, μτ. δοτ. : Φιλόστρ.Εἰκ.303,17 ὑποκαθῆσθαι ταῖς μηλίαις· **2)** κάθημαί (που ἀναμένων τινά) : 'Ηρ.7,27 ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος . . ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιήν· **3)** κάθημαι κάτω κρυφίως ἢ ἐνεδρεύων, λοχῶ, ἐλλοχῶ, ἐνεδρεύω : Ξεν.'Ελλ.7,2,5 ἐν δὴ τούτῳ οἱ προδιδόντες ἐσήμαινον τοῖς ὑποκαθημένοις ἀναβαίνειν, Στράβ. 15,1,42 αὐτοὶ δ' ἐν καλυβίοις κρυπτοῖς ὑποκάθηνται λοχῶντες, Φιλόστρ.292, αὐτ.566· ‖ κ. μτ. αἰτ. ἐνεδρεύω, παραμονεύω τινά : 'Ηρ.8,40 εὑρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτικῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, Φιλόστρ.685· **4)** μτφ. ὑποκαθήμενον βλέπειν μὲ βλέμμα δολερόν, ὕπουλον : Φιλόστρ.851· ‖ κ. μτ. αἰτ. καταλαμβάνω λεληθότως, κυριεύω τινὰ ἀνεπαισθήτως : Φιλόστρ.614 φθόνος ὑποκάθηταί τινα· κ.μτ. δοτ. : Πολύβ.4,29,7 ὑποκαθημένης ἐκ τούτων αὐτῷ τῆς ὀργῆς (Σουΐδ. «ἐγκρυπτομένης, ἐναποκειμένης»)· **5)** μένω ἀργός, ἀπραγῶ : Διον.'Αλ. Ρωμ.11,87 ὑμᾶς τοὺς ἔνδον ὑποκαθημένους.

ὑποκαθίζω κ. μσν., μέλλ. ἀττ. -ιῶ, καθίζω, τοποθετῶ τινα εἰς ἐνέδραν : Διον.'Αλ.Ρωμ.956 λόχον τινὰ ὑποκαθίσαντες ἐν ὕλαις ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, Νικ.Χων.799,24(Bonn.) περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὑποκαθίσας· **2)** τὸ μέσ. κάθημαί που ἐνεδρεύων, καθέζομαι, τοποθετοῦμαι εἰς ἐνέδραν : Ξεν.'Ελλ. 7,2,5 τῆς νυκτὸς ὑπεκαθίζοντο ὑπ' αὐτῷ τῷ τείχει· **3)** τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. ὑποκάθημαι, ἐλλοχεύω, ἐνεδρεύω, παραμονεύω : Πολύβ.12,4,14 κλέπτης ὑποκαθίσας, Διον.'Αλ.Ρωμ.11,27· **4)** καθιζάνω, κατακάθημαι, κατακαθίζω : Πλούτ.'Ηθ.878D τὰ μείζονα καὶ βαρύτατα πάντως ὑπεκάθιζεν· **5)** ῥηματ.π. ὑποκάθισμα.

ὑποκαθίημι, μέλλ. ὑποκαθήσω, καθίημί τι κατὰ μικρόν, ἠρέμα ἀφήνω τι νὰ πέσῃ κατὰ μικρόν : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,8 ὑποκαθεῖναι τὰς ὀφρῦς· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς γένειον, ἀφήνω τι νὰ κρέμαται, νὰ πίπτῃ αὐξανόμενον : 'Εφιππ.ἀπ.Ναυαγοῦ 1,7 εὖ δ' ὑποκαθιεὶς ἄτομα πώγωνος βάθη· **3)** τὸ μέσ. Σουΐδ. «ὑποκαθέσθαι, συγχωρῆσαι, ἀφεῖναι» : Πολύβ.24,8,8 βουληθεὶς μηδὲν ἀλλότριον ὑποκαθέσθαι μηδὲ δυσμενὲς μηδὲν ἀπολιπεῖν.

ὑποκάθισμα-ατος (τὸ) (ὑποκαθίζω) τὸ ὑποκαθίζειν, ἡ ἐνέδρα· 'Ησ. ἐν λ. ἐνέδρα.

ὑποκαθίσταμαι μτγν. καθιζάνω, κατακαθίζω, κατέρχομαι εἰς τὸν πυθμένα ὡς ἴζημα : Γαλ.19, 605,7 ὑπόστασιν ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου ὑποκαθισταμένην· **2)** καταλαμβάνω τὴν θέσιν ἀλ-

λου τινός, ἀντικαθιστῶ τινα : Ἡρωδιαν.'Ιστ.8,8,2 ἐκεῖνοι δὲ ἅτε παρόντες.. ὑποκατασταῖεν.
ὑποκαθίστημι μτγν. κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ παθ. ὑποκαθίσταμαι βλ.λ.
ὑποκαθιστῶ-άω νεώτ., ἀόρ. ὑποκατέστησα, μέσ. κ. παθ. ὑποκαθιστῶμαι-άομαι, ἀόρ. ὑποκατεστάθην, μτχ. παρακ. ὑποκατεστημένος, ἐγκαθιστῶ τι(να) εἰς τὴν θέσιν ἄλλου τινός, ἀντικαθιστῶ τι(να) δι' ἄλλου : ὑποκατέστησε τὸ πρωτότυπον δι' ἀντιγράφου· 2) ἀμτβ. καταλαμβάνω τὴν θέσιν ἄλλου, ἐγκαθιστῶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν θέσιν ἄλλου, ἀντικαθιστῶ τινα : ὑποκαθιστᾷ τὸν ἀσθενοῦντα ἀδελφόν του εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του.
ὑποκαίω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. ὑποκάω, ἀόρ. ὑπέκαυσα, παθ. ἀόρ. ὑπεκαύθην, μτχ. παρακ. ὑποκεκαυμένος, ἀνάπτων, θέτων πῦρ κάτωθεν καίω, καίω ὑποβάλλων πῦρ : Ἡρ.4.61 ἕψουσι ὑποκαίοντες τὰ ὀστέα τῶν ἱρηίων, Διόδ.Σ 20,71 εἰς ταύτην δ' ἐναρμόζων τοὺς βασανιζομένους ὑπέκαιε ζῶντας, Ἀνών.π.Εὐστ.ΙΙ46,37 ὑποκαίειν ξύλα τῷ τρίποδι (κάτωθεν τοῦ τρίποδος)· κ. παθ. : Διόδ. Σ 19,108 ὑποκαομένου τοῦ κατασκευάσματος· || ἀνάπτω πῦρ κάτωθέν τινος πρὸς θέρμανσιν, ὑποθερμαίνω : Γαλ.14,318,13 ὑποκαίειν τὴν χύτραν· κ.παθ.: Πάπ. τὸ βαλανεῖον ποίησον ὑποκαυθῆναι· 3) ὑφάπτω, ἀνάπτω πῦρ κάτωθεν : Λουκ.Φάλ.1,11 πῦρ δὲ ὑποκαίειν κελεύειν· 4) καίω ὀλίγον τι, τὸ παθ. : Γαλ.14,423,7 ὑπὸ ἡλίου ὑποκαίεσθαι· 5) μτφ. ἀνάπτω, κατσφλέγομαι, τὸ παθ. : Παρθ.103,19, αὐτ.122,7 (Teuch.) ὁ μειρακίσκος αὐτῆς ἀναφανδὸν ὑπεκαίετο· 6) νεώτ. μτφ. ἐξεγείρω τεχνηέντως πόθος τι, ὑπεκκαίω, ὑποδαυλίζω, ὑποθάλπω.
ὑποκακοήθης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι κακοήθης : Ἱππ.605,9 ὑποκακοήθεα .. τὰ λοχεῖα, Φίλ.2,570.
ὑποκακχέω ποι. τοῦ ἀχρ. ὑποκαταχέω, καταχέω βαθμηδὸν ἢ ἠρέμα : Ἀλκ.39 πτερύγων ὑποκακχέει ἀοιδὴν (διόρθ. πτερύγων δ' ὕπα κοκχέει).
ὑποκαλπάζω μσν. καλπάζω ἠρέμα, προχωρῶ καλπάζων : Ἀνν.Κομν.26C ὑποκαλπαζόντων κατὰ τοῦ κρανοῦς πρὸς αὐτούς.
ὑποκαλύκιον (τὸ) νεώτ. βοταν. σπονδύλωμα φυλλοειδῶν ἀποφύσεων ἁπαντῶν εἴς τινα φυτὰ ἔξω τοῦ κάλυκος καὶ σχηματίζον δεύτερον περιάνθιον.
ὑποκαλύπτω μτγν., μσν., μέλλ. ὑποκαλύψω, καλύπτω κάτωθεν, ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, περικαλύπτω, κρύπτω : Εὐμάθ.40 (ἐκδ. Teuch.) ὁ δεξιὸς ποὺς ἀσάνδαλος, τὸν γάρ τοι λαιὸν ὑπεκάλυπτε τὸ χιτώνιον· κ. μτφ. : ΠΔ Ἱερ.3,25 ὑπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν (δ.γρ. ἀντ) ἐπεκάλυψεν).
ὑποκαμίσιον (τὸ) πάπ. τὸ ὑποκάμισον βλ.λ.
ὑποκαμισοβράκιον (τὸ) μσν. ἐσωτερικὸν ἔνδυμα ἑνιαῖον ἀποτελούμενον ἐξ ὑποκαμίσου ἐν συνοχῇ μετὰ βρακίου : ΨΚωδ.285,9 (ἐκδ.Preg.).
ὑποκάμισον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. πο(υ)κάμισο ὁ ἐκ βαμβακεροῦ, λινοῦ ἢ μεταξωτοῦ ἢ μαλλίνου ὑφάσματος ἐσωτερικὸς χιτών, ὑποχιτώνιον· Κύρ. κ. Σουΐδ. «ἐπενδύτης, τὸ ἐσωτερικὸν ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται» : Σχόλ.'Αριστλ. Ρητ.40,'Αχμ.'Ονειροκρ.13), Πρόδρ.2,93 καὶ σὺ 'λθες ἀνυπόδετος καὶ δίχα ὑποκαμίσου.
ὑποκάμνω σχόλ. εἶμαι ὀλίγον τι κεκμηκώς, κουρασμένος ἢ ἄρρωστος : Σχόλ.'Αριστφ.Θεσμ.412.
ὑποκάμπτω κ. μσν., μέλλ. -ψω, κάμπτω ὀλίγον τι πρὸς τὰ κάτω ἢ ὀπίσω : Ἰλ.Ω 274 ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔκαμψαν (ἔκαμψαν τὸ ἄκρον τοῦ ἱμάντος ὑπ' αὐτὸν τὸν ἱμάντα)· κ. παθ. : Γεωπ.12,19,5 ὑποστρέφουσιν οἱ σίκυοι καὶ ὑποκαμφθήσονται· 2) ἀμτβ. στρέφομαι, γυρίζω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑποστρέφομαι, ἐπὶ λαγοῦ : Ξεν.Κυν.5,16 ἔστιν ὅτε διαβαίνουσι τὰ ῥεύματα καὶ ὑποκάμπτουσι καὶ καταδύονται εἰς φάραγγας· 3) μτφ. κ. μσν. μτ. αἰτ. μένω ὀπίσω, ὑπολείπομαι, ὑστερῶ : Αἰσχ. Ἀγ.786 μηθ' ὑπεράρας μηθ' ὑποκάμψας καιρὸν χάριτος (Βερνορδ.Γρηγ. «μήτε ὑπερβαλὼν τὸ ὀρθὸν μέτρον τοῦ σεβασμοῦ (τῆς προσκυνήσεως), μήτε μείνας ὀπίσω (ὑπολειφθείς»)· 3) μτφ. μσν. ὑποχωρῶ : Πισίδ.Γ Β(.'Αναστ.315,31 τοῖς τοιούτοις ὑποκαμφθῆναι σεβάσμασιν.
ὑποκάπηλος (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχικάπηλον, ὁ δευτερεύων κάπηλος : Φιλόστρ.'Απολλ.8,11.
ὑποκαπνίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπεκάπνισα, καπνίζω κάτωθεν, ὑποκάτω, ὑποθυμιῶ : Γαλ.14,551, Ἀλέξ.Τραλλ.5,261 ποίει τροχίσκους καὶ ὑποκάπνιζε, Γεωπ.12,8,1 ἄσφαλτον καὶ θεῖον.. ὑποκάπνιζε τὰ δένδρα, Ἱππιατρ.16,3· κ. παθ. : Θεοφάν.Νόνν.1,388 τροχίσκος ὑποκαπνιζόμενος διὰ χώνης, Γεωπ.13,11,5 ὀριγάνου ὑποκαπνιζομένου· 2) νεώτ. ἐνεργῶ, ἐκτελῶ ὑποκαπνισμόν, ἀπολυμαίνω κλειστόν τινα χῶρον δι' ὑποκαπνισμοῦ· || κ. παθ. ποιοῦμαι χρῆσιν ὑποκαπνισμῶν πρὸς θεραπείαν μου, Ἰδ. ἄχνης ὑδραργύρου πρὸς θεραπείαν συφίλιδας· 3) ρηματ. π. ὑποκάπνισμα, ὑποκαπνισμός, ὑποκαπνιστός.
ὑποκάπνισμα-ατος (τὸ) (ὑποκαπνίζω) μτγν., μσν. τὸ πρὸς ὑποκαπνισμὸν καιόμενον, τὸ δι' οὗ ὑποκαπνίζουσι : Ἀλέξ.Τραλλ.5,261, Θεοφάν.Νόνν.1,388· 2) ἅ. ὑποκαπνισμὸς βλ.λ. : Μοσχί.'Ιατρ.Γυν.Παθ. 78,17 ὑποκάπνισμα τῆς μήτρας γενέσθω ἐκ θείου.
ὑποκαπνισμός (ὁ) (ὑποκαπνίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποκαπνίζειν βλ.λ.(), ἅ. ἀποκαπνισμός, Ἰδ. πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν : Ἀντυλλ.π.'Ορειβ.182 (ἐκδ. Matth.) τοῖς περὶ θώρακα ἔχουσι νόσημα ὑποκαπνισμὸς ἐπιτήδειος, Γαλ.14,441,14 ὑποκαπνισμὸς πρὸς τὴν βῆχα, Θεοφάν.Νόνν.1,398 χρῶ τοῖς ὑποκαπνισμοῖς· || νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν κλειστῷ χώρῳ καὶ διὰ καιομένων φαρμακευτικῶν οὐσιῶν παραγωγὴ καπνῶν ἢ ἀτμῶν πρὸς θεραπευτικὸν ἢ ἀπολυμαντικὸν σκοπόν, ἅ. ὑποθυμίασις· ὁμ. ὑποκαπνισμὸς ὑδραργύρου (ἐν χρ. παλαιοτ. ὡς θεραπευτικὸν μέσον κατὰ τῆς συφίλιδας).
ὑποκαπνιστός-ή-όν (ὑποκαπνίζω) μτγν. ὁ πρὸς ὑποκαπνισμὸν χρήσιμος, οὗ γίνεται χρῆσις πρὸς κάπνισμα : Ἀλέξ.Τραλλ.5,262.
ὑποκάπτω ὑφαρπάζων τι κάπτω αὐτό, ἁρπάζω κρυφὰ κάτι καὶ τὸ χάφτω : Ἀριστλ.ΖΙ 9,29.
ὑποκάρδιος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σίονεὶ ὑπὸ τὴν καρδίαν ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ, ἅ. ἐγκάρδιος : Θεόκρ.11,15 ἔχθιστον ἔχων ὑποκάρδιον ἕλκος, αὐτ.20,17 φέρω δ' ὑποκάρδιον ὀργάν, Ἀγαθ.147Α, -ὑποκάρδιος πόθος.
ὑποκαροῦμαι-όομαι καροῦμαι ὀλίγον τι : Ἱππ. Ἐπιδ.1,987, Διοσκ.4,76 ἃ καὶ ἐσθίοντες αἱ ποιμένες ποσῶς ὑποκαροῦνται.
ὑποκάρπιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν καρπὸν βλ.λ.8) : Ἀριστοίν.1,13 ὑποκάρπιος ἀρτηρία.
ὑπόκαρπος-ον πάπ. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων ἐφ' ἑαυτοῦ τὸν καρπόν, ὁ πλήρης καρπῶν : μετὰ τὸν χρόνον παραδώσω τοὺς φοίνικας ὑποκάρπους.
ὑποκάρφω σχόλ. ξηραίνω κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν· κ. παθ. ὑποκάρφομαι Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.80 «ξηραίνομαι ἢ τραχύνομαι».
ὑποκαρώδης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι καρώδης βλ.λ.() · Ἱππ.Προρρ.81, αὐτ.Κωακ.159.
ὑποκαταβαίνω κ. μσν. καταβαίνω κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν ἢ κρυφίως : Ἡρ.2,13 προϊούσης δὲ τῆς χώρης πολλοὺς μὲν τοὺς ὑπολειπομένους αὐτῶν γίνεσθαι, πολλοὺς δὲ τοὺς ὑποκαταβαίνοντας, Ἱππ.Προγν.40, Θουκ.7,60 ἐκ τῶν ἄνω τειχῶν ὑποκατέβησαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρωσαν πάσας· 2) καταβαίνω, κατέρχομαι ὀλίγον τι : Ξεν.'Αν.7,4,11 καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ

πεδίῳ ὑποκαταβὰς ἐσκήνου, Δίων Κ 40,26 ὁ Κράσσος ἐς τὸ ὁμαλὸν ὑποκατέβη· 3) μσν. ἡ μτχ. ὑποκαταβὰς κατωτέρω ἐν τῷ βιβλίῳ, περαιτέρω, ἀμέσως παρακάτω· πρβλ. παρακατιών: Εὐστ.799,19 διόπερ ὑποκαταβὰς ἔφη· 4) μτφ. συγκαταβαίνω εἴς τι, μτ. αἰτ.: Ἐπιφάν.2,17(=1,610C) ὑποκαταβαίνων τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπότητος (τῇ ἀσθενείᾳ)· 3) ὑποστρέφω, ἐπιστρέφω κατὰ μικρόν: Ἱππ.1243C τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν ὁκόσον ἂν ἡ νόσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ· 6) ρηματ.π. ὑποκατάβασις.

ὑποκαταβάλλω μτγν. καταβάλλω, ρίπτω ὑποκάτω: Κόϊντ.10,484 ὅτε δ᾿ ἀμφοτέρους ὀλοὴ πυρὸς ἤνυσε ῥιπή, . . μιῇ δ᾿ ὑποκάββαλε τέφρῃ.

ὑποκατάβασις-εως (ἡ) (ὑποκαταβαίνω) λεξ. κ. μαν. ἡ κατὰ μικρὸν κατάβασις: Εὐστ.1402,17 ὅρα ὑποκατάβασιν εἰς εὐτέλειαν εὔτακτον· 2) Φώτ. κ. Σουΐδ. «ὑποκατάβασιν· παραχώρησιν».

ὑποκαταβιβάζω μσν. καταβιβάζω τινὰ κατὰ μικρόν, ἀναγκάζω τινὰ νὰ κατέλθῃ βραδέως: Εὐστ. ἐν Maii.Spicil.Rom.5,234.

ὑποκαταγγέλλω μτγν. ἀγγέλλω κατὰ μικρόν, προαγγέλλω, προφητεύω δι᾿ ὑπονοουμένων, ἀλληγορικῶς: Ὠριγ.Κέλσ.2,82 (ἔκδ. Spenc.) προφήταις τοῖς Χριστὸν ὑποκαταγγέλλουσιν.

ὑποκαταγελῶ-άω μτγν. καταγελῶ, περιγελῶ τινα κρυφίως, μτ. γενικ.: Ἀρρ.Ἐπικτ.4,6,21.

ὑποκατακλίνω κ. μσν. κατακλίνω κάτωθεν, ὑποκάτω, τὸ παθ.: Πλούτ.Ἠθ.50E ταῖς γυναιξὶ τῶν βασιλέων ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἁμάξας δι᾿ αὐτῶν ὑποκατακλινόμεναι παρεῖχον· ‖ κ. ἐπὶ παλαιστοῦ ἀφήνοντος νὰ καταβληθῇ: αὐτ.58F καὶ ὁ προσπαλαίων ὑποκατακλινόμενος· 2) τοποθετῶ, βάλλω τινὰ νὰ κατακλιθῇ παρὰ τὴν τράπεζαν εἰς θέσιν κατωτέραν: Λουκ.Ὄνειρ.11 μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον κατακεῖσθαι αὐτοῦ ἐμὲ ὑποκατακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοτράπεζοι εἴημεν· ‖ τὸ παθ. καταλαμβάνω ἢ κατέχω παρὰ τὴν τράπεζαν θέσιν κατωτέραν, μτ. δοτ.: Πλούτ. Ἠθ.618E· κ. μτ. γενικ.: Ἰώσ.ΑΙ 12,4,9· 3) μέσ. ὑπείκω, ὑποχωρῶ, μτ. δοτ. προσ.: Πλάτ.Πολ.336C τί εὐηθίζεσθε πρὸς ἀλλήλους ὑποκατακλινόμενοι ὑμῖν αὐτοῖς;, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,24 .ὑποκατακλίνεσθαι ἀλλήλοις ἐν τῇ ζητήσει, αὐτ.71· κ. ἀπολ.: Δημ.127, Δίων Χρ.1,217 θεραπεύων καὶ ὑποκατακλινόμενος· 4) ρηματ. π. ὑποκατάκλισις.

ὑποκατάκλισις-εως (ἡ) (ὑποκατακλίνω) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποκατακλίνεσθαι βλ.λ.3), ὑποχώρησις, συγκατάθεσις, ὑποταγή, ταπείνωσις: Πλούτ.Ἠθ. 58D ᾧ καὶ μάλιστα δεῖ τὰς τοιαύτας ὑποκατακλίσεις καὶ ἀναχωρήσεις ἐξελέγχειν, Ἡλιόδ.Αἰθ. 10,25 τὴν δόξασαν αὐτοῖς ὑποκατάκλισιν τῷ ἐπιτωθασμῷ τῆς κατ᾿ ἐκεῖνον μεγαλαυχίας παρηγορηθέντες· 2) μσν. τὸ κατακλίνεσθαι κάτωθεν, τὸ ξάπλωμα ἀποκάτω: Φώτ.Ἐπιστ.195,16 τῇ ἡμετέρᾳ ῥαστώνῃ καὶ οἷον ὑποκατακλίσει.

ὑποκατακλῶ-άω μτγν. κατακλῶ κατὰ μικρὸν ἢ λυγίζω κάτωθεν, τὸ παθ.: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. 671 ἐν λ. ὑπερικταίνοντο ὑποκατεκλῶντο (οἱ πόδες) οὐκ εὐτονοῦντες.

ὑποκαταλείπω καταλείπω βαθμηδὸν ἢ ὀπίσω: Ἱππ.Προρρ.102 ὑποκαταλείπειν μνημόσυνον.

ὑποκατανάλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη κατανάλωσις ἐμπορευμάτων ἢ γεωργικῶν προϊόντων ἔναντι τῆς παραγωγῆς αὐτῶν.

ὑποκαταπίπτω μτγν. καταπίπτω ὑποκάτω: Κόϊντ.1,588 ὅσων ὑποκάππεσε γυῖα Ξάνθου πὰρ προχοῇσιν.

ὑποκατάρατος-ον Ἐπιγρ. ὁ εἰς κατάραν ὑποκείμενος, ὁ κατάρατος.

ὑποκατασκευάζω κατασκευάζω, παρασκευάζω κρυφίως: Ἰώσ.ΑΙ 15,4,2 ὑποκατασκευάζειν ἐνέδρας ἀρχήν, αὐτ.16,1,2 ὑποκατασκευάζειν μῖσος, Βασ.2,38A ὑποκατασκευάσας ὅσον ἐδύνατο τὰς βλασφημίας· ‖ καθιστῶ τινά τι κατ᾿ ὀλίγον: Κλήμ.Ἀλ.48,32 (Sylb.) ὑποκατασκευάζειν παῖδα πιστόν· 2) συντίθημι, συντάσσω: Δημήτρ.232 δεῖ ὑποκατασκευάσθαι πως μᾶλλον τοῦ διαλόγου τὴν ἐπιστολήν.

ὑποκατασκευή (ἡ) μτγν. ἡ κρυφία παρασκευή, ἑτοιμασία: Ὠριγ.Κέλσ.4,219(=226), Ἰάμβλ. Προτρ.10.

ὑποκατασπῶμαι-άομαι μσν. ἀποσπῶμαι κατ᾿ ὀλίγον, ἀπομακρύνομαι βαθμηδόν: Φώτ.Βιβλ. ὑποκατασπώμενος τῆς ἀληθείας.

ὑποκατάστασις-εως (ἡ) (ὑποκαθίστημι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑποκαθιστάναι, ἡ ἐγκατάστασίς τινος εἰς θέσιν ἄλλου, ἀντικατάστασις, ἀναπλήρωσις κ. ἰδ. ἡ μετάθεσις κληρονομίας: Mortreuil. Hist. du droit Byz.2,376,33 «ὑποκατάστασις δέ ἐστιν ἡ ἐξ ἀποτυχίας τοῦ πρώτου κληρονόμου ἐπὶ ἕτερον τῆς κληρονομίας μετάθεσις ἐκ διορισμοῦ τοῦ κληροδοτοῦντος»· ‖ νεώτ. νομ. κοινὴ ὑποκατάστασις ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμου ὑπεισερχομένου εἰς τὴν θέσιν ἄλλου εἰς ἣν περίπτωσιν οὗτος δὲν ἤθελε γίνει κληρονόμος.

ὑποκαταστάτης (ὁ) (ὑποκαθίστημι) πάπ. ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀντιπρόσωπος: ὀνομασθέντα ἐπιμελητὴν ἤτοι ὑποκαταστάτην Ἀπολλωνίου.

ὑποκατάστατος-ον (ὑποκαθίστημι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκατεστημένος, ἐγκατεστημένος εἰς θέσιν ἄλλου, ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀναπληρωτής: Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.2,15,1· ‖ νεώτ. νομ. δεύτερος κληρονόμος διοριζόμενος εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ πρῶτος δὲν ἤθελεν ἀποκτήσει τὴν κληρονομίαν· πρβλ. ὑποκατάστασις.

ὑποκαταστέλλω μτγν. καταστέλλω ὀλίγον, μετριάζω κατά τι: Ἀγαθρχ.Ἐρ.Θαλ.63,16 (Huds) τῇ μίξει τοῦ δοκοῦντος λυπεῖν τὸ τῆς ἡδονῆς βλαβερὸν ὑποκαταστέλλουσαν.

ὑποκατάστημα-ατος (τὸ) νεώτ. δευτερεῦον κατάστημα ἐπιχειρήσεώς τινος ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ κεντρικοῦ καὶ ἑδρεῦον ἐν τῇ αὐτῇ ἢ συνηθέστ. ἐν ἄλλῃ πόλει: τὰ ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Ἀμερικῇ.

ὑποκαταφρονῶ-έω καταφρονῶ, περιφρονῶ ἢ παραμελῶ ὀλίγον τι, μτ. γενικ.: Ἱππ.1139E καὶ ἴσως ἄλλως ὑποκατεφρόνει· κ. μτ. γενικ.: Ἀριστόξ.31 ὑποκαταφρονεῖν τοῦ πράγματος.

ὑποκάτειμι μτγν. κ. μσν. κάτειμι, κατέρχομαι κρυφίως: Tractat. Eccles. π. Cav. Hist.Liter.107· 2) ἡ μτχ. ὑποκατιὼν κατωτέρω ἐν συγγράμματι, βιβλίῳ, περαιτέρω, παρακάτω: Σχόλ.Ὀδ.Ε 254, Βασ.1,236D, Φώτ.Βιβλ.531,3 τὸ ἄδηλον τῆς λέξεως διεσάφησεν ὑποκατιών· πρβλ. ὑποκαταβαίνω.

ὑποκατέρχομαι μτγν. κ. μσν. ἀ. ὑποκαταβαίνω βλ.λ.: Γαλ.19,606,10 τὸ δὲ ὑποκατελθὸν λέγεται ἐναιώρημα, Ἐπιφάν.2,43C, Νικ.Χων.12,185.

ὑποκατεσθίω μτγν., μέλλ. ὑποκατέδομαι, κατεσθίω κάτωθεν ἢ κρύφα, ἐπὶ ποταμοῦ κατατρώγοντος τὸ ἔδαφος τῆς ἑαυτοῦ κοίτης: Ἀπολλ. Σοφ.Λεξ.Ὁμ.672 ἐν λ. ὑπέρεπτε.

ὑποκάτημαι ἰων. τ. τοῦ ὑποκάθημαι βλ.λ.: Ἡρ. 8,40 ὑποκατήμενοι τὸν βάρβαρον.

ὑποκατορύσσω, ἀττ. -ττω κατορύσσω βλ.λ.) ὑποκάτω, τὸ παθ.: Σώφρ.ἀπ.33 Ahr.(π.Ἀθήν.11,480B) ὑποκατώρυκται δ᾿ ἐν κυαθίδι τρικτὺς ἀλεξιφαρμάκων.

ὑποκάτω ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ἀποκάτω κάτωθέν τινος, κάτω, ὑπό τι, μτ. γενικ.: Πλάτ. Φαίδ.112D ὑποκάτω . . τῆς ἐκροῆς, ΚΔΛουκ. 8,16 ὑποκάτω τῆς κλίνης, αὐτ.Μάρκ.6,11 ὑποκάτω τῶν ποδῶν, αὐτ.Ἰω.1,51 ὑποκάτω τῆς συκῆς, αὐτ.Ἀποκ.5,3, Πάπ. ὑποκάτω τῆς θύρας, Ἰουλ.

Γαλ.49,21 τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Νόμ.844C ἐὰν .. ὕδατα γιγνόμενα τὸν ἐπάνω γεωργοῦντα ἢ καὶ ὁμότοιχον οἰκοῦντα τῶν ὑποκάτω βλάπτῃ τις μὴ διδοὺς ἐκροήν, Ὑπερείδ.Εὐξ.40 ὑποκάτω παραγράφειν τι· κ. ἔμπροθ. : Ἀραβ.Μυθ.Χολ.1,10 ὑποκάτω εἰς τὰ παραθύρια τοῦ παλατίου· **2)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, μτ. τοῦ ἄρθρου, ὁ κατώτερος : Ἀριστλ.Τοπ 6,5,6 τὸ ὑποκάτω γένος (ἀντίθ. τὸ ἐπάνω), Πλούτ.Ἠθ. 424C τὰ ὑποκάτω γένη· κ. ἀπολ. τὰ ὑποκάτω : Ἀριστλ.Τοπ.4,2,4.

ὑποκάτωθεν ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω : Ἀριστλ.ΖΓ 4,4,48· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκάτω βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.761B τοῖς ὑποκάτωθεν ἀγροῖς τε καὶ τόποις, Ἐπιφάν.1,86A ὑποκάτω τῆς παλάμης, ASS Σεπτεμβρ.5,275E.

ὑποκατώρῠχος-ον ὁ ὑπὸ τὸ χῶμα κατορυχθείς, παραχωμένος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,9,11 τὰ κλήματα ἐπιβαλλόμενα καὶ ὑποκατώρυχα καθιέμενα (δ.γρ. ἀποκατώρυγες καθιέμεναι).

ὑπόκαυσις-εως (ἡ) (ὑποκαίω) μτγν. τὸ καίειν ὑποκάτω : Ὀρειβ.37 (Matth.) πρόσκαυσις ἀπὸ τοῦ πυρὸς τῷ ὀπτωμένῳ οὐ ῥᾳδίως συμβαίνει παρὰ τὸ ἐκτὸς τὴν ὑπόκαυσιν εἶναι· **2)** τὸ πῦρ τῆς ὑποκαύστρας, τὸ ὑπὸ τοὺς λέβητας τῶν λουτρῶν καιόμενον πῦρ : Πλούτ.Ἠθ.658D αἴρας ἐμβαλεῖν εἰς τὴν ὑπόκαυσιν· **2)** ἡ δι' ὑποκαύσεως θέρμανσις : Πάπ. εἰς ὑπόκαυσιν βαλανείου, Ἡσ. ἐν λ. ἰπνοκήϊον.

ὑποκαυστήριον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποκαύστρα βλ.λ. : βάλλε εἰς ὑποκαυστήριον βαλανείου.

ὑποκαύστης (ὁ) (ὑποκαίω) πάπ. ὁ βαθμηδὸν ὑποκάτω καίων τι, ὁ καμινοκαύστης.

ὑπόκαυστον (τὸ) (ὑποκαίω) μτγν. ὑπόγειος θάλαμος τῶν ρωμαϊκῶν λουτρώνων καὶ οἴκων, ὅστις θερμαινόμενος κάτωθεν δι' ὑποκαύστρας μετέδιδε τὴν θερμότητα αὐτοῦ δι' ἀγωγῶν εἰς τὸν ἄνωθεν λουτρῶνα ἢ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς οἰκοδομῆς, πυριατήριον βλ.λ.ΙΙ : Βιτρ. 4,1, αὐτ.5,10, Πλιν.Ἐπιστ.2,17· ‖ ἐπὶ οἴκου δι' ὑποκαύστρας θερμαινομένου : Ἐπιφάν.1,459D ἐν ὑποκαύστῳ οἴκῳ τὴν δίαιταν εἶχον.

ὑποκαύστρα (ἡ) γλωσσ. ἡ ὑποκάτω τοῦ λουτρῶνος κάμινος, θερμάστρα, ἑστία, φοῦρνος, ὡς καὶ ὁ ἄνωθεν αὐτοῦ θερμαινόμενος θάλαμος.

ὑποκάω ἀττ. τ. τοῦ ὑποκαίω βλ.λ. : Λουκ.Φάλ.1,11.

ὑπόκειμαι κ. μσν. κ. νεώτ., παρατ. ὑπεκείμην, μέλλ. ὑποκείσομαι, ἀόρ. ὑπετέθην, ἐν χρ. ὡς παθ. τοῦ ὑποτίθημι βλ.λ., κεῖμαι ὑποκάτω, ὑπό τι, εἶμαι ὑποτεθειμένος : Ἰλ.Φ 364 ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται, Θουκ.1,93 οἱ .. θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται, Πλάτ.Πολιτ.301E τοιαύτης .. κρηπῖδος ὑποκειμένης αὐταῖς, Ἀριστλ.ΖΠ 15,3 τὸν μηρὸν ὑποκείμενον ἔχειν, Πολύβ.1,81,6,-τὸ πῦρ μετεδόθη καὶ εἰς τοὺς ὑποκειμένους ὀρόφους τῆς οἰκοδομῆς, φρ. τὰ ὑπερκείμενα τοῖς ὑποκειμένοις (νομ. ἀξίωμα καθ' ὃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐδάφους ἀνήκει καὶ πᾶν κτίσμα ἐπ' αὐτοῦ)· **2)** κ. μσν. ἐπὶ τόπων κττ., κεῖμαι ὑποκάτω ἢ εὑρίσκομαι κατωτέρω, παρακάτω : Ἰσοκρ.4,108 ὑποκειμένης τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τὴν Ἀττικήν, Αἰσχίν.3,118 ὑπόκειται γὰρ τὸ Κιρραῖον πεδίον τῷ ἱερῷ, Πολύβ.3,74,2 συνεωθοῦντα κατὰ τὸν διωγμὸν πρὸς τὸν ὑποκείμενον ποταμόν, Πλούτ. Κράσσ.29 λόφον .. ὑποκείμενον .. τοῖς Σιννάκοις, Γεωπ.2,5,1 πρὸς βορρᾶν καὶ ἄρκτον ὑποκείμενα μέρη τῶν ὀρέων· **3)** μτφ. κ. νεώτ. εἶμαι ὑποτεταγμένος τινί, εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν τινος, ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος, ὑπακούω εἴς τινα, μτ. δοτ. : Πλάτ.Γοργ.510C ὑποκεῖσθαι τῷ ἄρχοντι, Λουκ. Ἀποκ.24 τῷ .. νόμῳ ὑποκείμενος, Ἀριστείδ.1,451,18 οὐχ ὑμεῖς εὐθέως αὐτοῖς ὑποκείσεσθε, Φιλόστρ. 304 δούλους, οἷς .. ὑπέκειτο, Πάπ. ὑποκεῖσθαι πατράσιν, - πάντες ὑποκείμεθα εἰς τοὺς νόμους· ‖ κ. νεώτ. ὑφίσταμαι, εἶμαι δεκτικὸς νὰ πάθω, νὰ ὑποστῶ τι, μτ. δοτ. : Ἀριστλ.Μεταφ.6,13,1 ὑποκεῖσθαι τοῖς πάθεσιν, Φιλόστρ.277 ὑποκείμενοι τῷ φόβῳ, Πάπ. οἳ καὶ βασάνοις ὑποκείσονται, αὐτ. τὸν δεῖνα ἐξετάσεσιν ὑποκείμενον, - πάντες ὑποκείμεθα εἰς ἀσθενείας - εἰς τὴν μοῖραν τοῦ θανάτου, - ὑπόκειται εἰς δασμὸν - φορολογίαν - ἔλεγχον· ‖ νεώτ. κανὼν μὴ ὑποκείμενος εἰς ἐξαιρέσεις (ὁ μὴ ἔχων ἐξαιρέσεις)· **4)** ὁμ. μτφ. ἀπολ. ὑποκλίνομαι, προσπίπτω εἰς τοὺς πόδας τινὸς ἱκετεύων αὐτόν : Πλάτ.Πολ.494B ὑποκείσονται ἄρα δεόμενοι καὶ τιμῶντες· **5)** ὑποβάλλομαι ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὸν νοῦν, τὴν σκέψιν, πρόκειμαι ἢ προτείνομαι εἴς τινα : Πίνδ.Ο 1,86 ἐμοὶ μὲν οὗτος ἄεθλος ὑποκείσεται (σχόλ. «ἐμοὶ μὲν ὑπὲρ τοῦ γάμου κινδυνεῦσαι πρόκειται»), Θουκ.3,84 νόμους, ἀφ' ὧν ἅπασιν ἐλπὶς ὑπόκειται (δι' ὧν εἰς ἅπαντας ὑπάρχει ἐλπίς), Δημ.348 τῶν ὑποκειμένων προσδοκιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων, αὐτ.631 δυοῖν ὑποκειμένοιν ὀνομάτοιν (δύο ὀνομάτων προτεινομένων), Ἀριστλ.Οἰκ.1,3,1 ὑπόκειται.. ὑμῖν ἐν ἄλλοις ὅτι, Πολύβ.1,19,6 ἔμενον ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων (ἐνέμενον εἰς τὰς ἀποφάσεις των), αὐτ.2,51,1, αὐτ.1,40,5 ἔμενεν ἐπὶ τῆς ὑποκειμένης γνώμης, Διόδ.Σ 13,78 θεωροῦντες μηδεμίαν σωτηρίαν ἄλλην ὑποκειμένην, αὐτ.13,60, Πλούτ.Θησ. 17· ‖ ἔνειμι ἢ πάρειμι, εἶμαι παρὼν ἢ πρόχειρος : Πολύβ.2,63,6 κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιρούς, Πλάτ.Σύγκρ.Σόλ.Ποπλ.4, αὐτ.Σύγκρ.Φιλ.Τίτ.2 Τίτος μὲν ἐξ ὑποκειμένων ἐνίκα, χρώμενος ὁπλισμοῖς καὶ τάξεσιν αἷς παρέλαβε, αὐτ.Ἠθ.20B οἱ .. φιλόσοφοι παραδείγμασι χρῶνται, νουθετοῦντες καὶ παιδεύοντες ἐξ ὑποκειμένων, αὐτ. 406B χρῆται τῇ ὑποκειμένῃ δυνάμει, Πάπ. τῆι ιδ' τοῦ ὑποκειμένου μηνός, αὐτ. ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης καὶ ὑποκειμένης ἡμέρας· ‖ π. γραμμ. ὁ ὑποκείμενος χρόνος ὁ ἐνεστώς· **6)** κ. νεώτ. κεῖμαι, τίθεμαι ὡς βάσις συλλογισμοῦ, ὑποθέσεως, ἐπιχειρήματος κττ. : Πλάτ.Κροτ.436D εἴτε ὀρθῶς εἴτε μὴ ὑπόκειται, αὐτ.Ἐρυξ.404B ὑπέκειτο γὰρ μὴ οἷόν τε εἶναι, αὐτ.Πρωτ.359A τούτων ὑποκειμένων (his positis), αὐτ.Πολ.359A, Ἀριστλ.Πολιτ. 1288b,26 (πολιτείαν) τὴν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀρίστην, αὐτ.ΗΝικ.2,2,2 ὑποκείσθω τι (ἂς ληφθῇ ὡς δεδομένον), Διόδ.Σ ἀπ.556,94 καλὸν τοῖς μεταγενεστέροις ὑποκεῖσθαι διότι, Πλούτ.Ἠθ.689E· ‖ κ. ἀπροσ. ὑπόκειται εἶναι τεθειμένος, ὡρισμένος κανών : Δημ.643 καὶ γὰρ ἐνταῦθ' ὑπόκειται πρῶτον μὲν διωμοσία· ‖ ἐν φρ. ὑποκείσθω ὅτι ἂς ληφθῇ ὡς δεδομένον ὅτι : Ἀριστλ.Πολιτ. 1323b,40 νῦν δὲ ὑποκείσθω τοσοῦτον, ὅτι βίος μὲν ἄριστος· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. κ. τοῦ ἀπαρφ. εἶναι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι, ὑπάρχει τι : Ἀριστλ.Ρητ.1369b, 33 ὑποκείσθω δὴ ἡμῖν εἶναι τὴν ἡδονὴν κίνησίν τινα· κ. μτ. ὀνομαστ. : αὐτ.ΗΝικ.2,3,6 ὑποκείσθω ἡ ἀρετὴ εἶναι· κ. μτ. αἰτ. κ. τῆς μτχ. ὄν : αὐτ.ΖΙ 778b,20 τοιόνδε γὰρ ζῷον ὑπόκειται ὄν· ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ συνδετ. ρ. : αὐτ.782a,31 ἡ τοῦ δέρματος φύσις ὑπόκειται γεώδης (ἐνν. εἶναι ἢ οὖσα)· **7)** εἶμαι στερρῶς ἀποφασισμένος ἢ ἔχω τι ὡρισμένον ὡς κανόνα : Ἡρ.2,123 ἐμοὶ .. ὑποκέεται ὅτι· **8)** ἀπομένω, ἀπόκειμαι, ὑπολείπομαι εἰς τὸ βάθος : Δημ.913 τιμωρία ὑπόκειται τοῖς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦσι (Βερναρδ.Γρηγ. «τιμωρία περιμένει (ἀπόκειται εἰς) τοὺς μαρτυροῦντας τὰ ψευδῆ»)· ‖ κ. ἀπροσ. μτ. ἀπαρφ. : Πολύβ.2,58,10 τοῦτο .. τοῖς μηδὲν ἀσεβὲς ἐπιτελεσαμέναις κατὰ τοὺς τοῦ πολέμου νόμους ὑπόκειται παθεῖν (ἀπομένει εἰς αὐτοὺς νὰ πάθωσιν)· **9)** ὑποβάλλομαι, ὑποδεικνύομαι : Ἡρ.3,40 ἤν τε μὴ ἐναλλάξ

ἤδη τὠπὸ τούτου οἱ εὐτυχίαι τοι τῆσι πάθησι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο· **10)** κεῖμαι ἢ ἀφήνομαι ὡς ὑποθήκη ἢ ἐνέχυρον, ὑποθηκεύομαι, ἐνεχυριάζομαι: Ἰσοῖ 6,33 οἰκίαν μδ' μνῶν ὑποκειμένην, Δημ.1187 ἑπτὰ μνῶν ἑκάστῳ ἡ ἄλλη οὐσία ὑπέκειτο, αὐτ.1194 ὑποκειμένων αὐτῷ τῶν ξύλων τοῦ ναύλου (ἐν ᾧ τὰ ξύλα ἦσαν ἐνέχυρα εἰς αὐτὸν διὰ τὸν ναῦλον), αὐτ.1283 τὴν ναῦν τὴν ὑποκειμένην ἡμῖν· ‖ ὑποκείμενα (τὰ) τὰ ὑποθηκευμένα, τὰ ἐνέχυρα: αὐτ.926 τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν ἐξέστω ὑποθεῖναι καὶ ἀποδόσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς· ‖ ὑποκείμενοι (οἱ) ἐπὶ προσ., οἱ εἰς καταβολὴν χρηματικοῦ ποσοῦ ὑπόχρεοι, οἱ ἐγγυηταί: αὐτ.816 κλινοποιοὺς μ' μνῶν ὑποκειμένους· ‖ μσν. φρ. ὑποκεῖσθαι δανείοις εἶναι κατάχρεων: Μαλάλ.439,11 **11)** εἰδ. φιλοσ. κεῖμαι ἢ ὑπάρχω ὑποκάτω ἐν τῇ διανοίᾳ ἢ τῷ διανοήματι ὡς βάσις, ὡς θεμέλιον: Πλάτ.Πρωτ.349Β ἑκάστῳ τῶν ὀνομάτων τούτων ὑπόκειταί τις ἴδιος οὐσία καὶ πρᾶγμα ἔχον ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστον, αὐτ.Πολ.581C, αὐτ.Κρατ.422D τὰ δὲ δὴ πρῶτα, οἷς οὔπω ὑπόκειται, Ἀριστλ.Αἰσθ.1 τὰ εἰρημένα περὶ ψυχῆς ὑποκείσθω· ‖ τὸ οὐδ. μτχ. παρακ. ὑποκείμενον ὡς οὐσ. βλ.λ. **12)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ ταξινομήσει, ἀντιστοιχῶ, εἶμαι ἀντίστοιχος ἢ ὑπάγομαι εἴς τι: Πλάτ.Γοργ.465B τῇ ἰατρικῇ .. ἡ ὀψοποιική .. ὑπόκειται, Ἀριστλ.Μεταφ.1,2,4 ὁ τοῦ καθόλου ἐπιστήμην ἔχων οἶδε πως πάντα τὰ ὑποκείμενα· ‖ τὰ ὑποκείμενα (δηλ. μέλη): Ἀριστλ.Πολιτ.1275a,35 δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι τῶν πραγμάτων ἐν οἷς τὰ ὑποκείμενα διαφέρει τῷ εἴδει· ‖ ἡ ὑποκειμένη ὕλη ἡ ὑπόθεσις ἢ ὕλη ἐπιστήμης ἢ πραγματείας: Ἀριστλ.Η Νικ.1,3,1.

ὑποκειμενικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποκείμενον· ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἴδιον ἡμῶν τρόπον τοῦ αἰσθάνεσθαι ἢ σκέπτεσθαι, ὁ προβαλλόμενος ὡς προσωπικὴ ἀντίληψις, ἀδιαφόρως ἂν αὕτη συμφωνῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἀντίθ. ἀντικειμενικός: Ζερβ.Ἱστ.1 101, - ὑποκειμενικὴ γνώμη - ἀντίληψις· **2)** εἰδ. ἐν τῇ σχολαστικῇ φιλοσοφίᾳ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὁ ἔχων ἀντικειμενικὴν ὕπαρξιν, ὁ πραγματικός· **3)** νεώτ. φιλοσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ νοοῦν ὄν, εἰς τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν μόνον, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν φυσικὸν κόσμον, πρὸς τὴν ἐμπειρικὴν φύσιν τῶν ἀντικειμένων, εἰς ἃ ἀναφέρεται.

ὑποκειμενικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ εἶναί τι ὑποκειμενικόν, ἡ ἰδιότης τοῦ ὑποκειμενικοῦ· **2)** ὁ ἰδιάζων εἰς ἕκαστον ἄτομον τρόπος τοῦ αἰσθάνεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ἀτομικότης, προσωπικότης: Ζερβ.Ἱστ.178 εἶχε .. τὴν ῥοπὴν νὰ δίδῃ τὸν τύπον τῆς ἰδικῆς του ὑποκειμενικότητος εἰς κάθε τι.

ὑποκειμενικῶς ἐπίρρ. νεώτ κατὰ τρόπον ὑποκειμενικὸν βλ.λ.1).

ὑποκειμενισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ἡ θεωρία καθ' ἣν ἡ ἀλήθεια ἔχει ὑποκειμενικὴν καὶ οὐχὶ ἀντικειμενικὴν ὕπαρξιν ἢ ἀξίαν, ἰσχύει δηλαδὴ ἀναλόγως τοῦ νοοῦντος ὑποκειμένου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ὑπέρτατον κριτήριον αὐτῆς· **2)** τρόπος ἢ σύστημα συγγραφικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, καθ' ὃ ἐνεργεῖ τις συμφώνως πρὸς τὰς ἀτομικὰς αὐτοῦ ἰδέας καὶ διαθέσεις.

ὑποκείμενο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ φιλοσ. ἡ οὐσία τῆς ὕλης ἥτις ὑπετίθετο ὡς βάσις καὶ αἰτία πάντων τῶν φαινομένων: Ἀριστλ. Μεταφ.6,3,1 τὸ ὑποκείμενόν ἐστι καθ' οὗ τὰ ἄλλα λέγεται, αὐτ.1,3,1 ἡ ὕλη καὶ τὸ ὑποκείμενον, αὐτ.6,3,1 μάλιστα δοκεῖ εἶναι οὐσία τὸ ὑποκείμενον τὸ πρῶτον· ‖ εἰδ. ἐν τῇ μεταφυσικῇ, τὸ νοοῦν, τὸ συναισθανόμενον καὶ βουλόμενον, τὸ ἐγὼ ὡς φορεὺς τῶν ψυχικῶν φαινομένων· ‖ ἐν τῇ ἀρχ. κ. μσν. φιλοσ. τὸ ἀνεξάρτητον τῆς γνώσεως ὄν, ἀντικείμενον, ἡ ἀντικειμενικὴ πραγματικότης· **2)** κ. νεώτ. τὸ θέμα περὶ ὃ ἀσχολεῖταί τις, τὸ εἰς ὃ καταγίνεταί τις: Ἀριστλ.Ρητ.1355b,27 (τέχνη) ἑκάστη περὶ τὸ αὐτῇ ὑποκείμενόν ἐστιν διδασκαλικὴ καὶ πειστική, - τὸ ὑποκείμενον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὅ,τι ὑπόκειται, τὸ προκείμενον, τὸ περὶ οὗ πρόκειται, ὅ, ἀντικείμενον: ὑποκείμενον ἐρεύνης - συζητήσεως - λόγου· **3)** κ. νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ἡ ἔννοια τῆς κρίσεως, περὶ ἧς ἀποφαινόμεθά τι, ἡ ἔννοια εἰς ἣν ἀποδίδεται τὸ κατηγορούμενον: Ἀριστλ. ΑΠρ.1,1,8, αὐτ.Κατ.2-5· **4)** νεώτ. γραμμ. ὁ ὅρος τῆς προτάσεως ὁ δηλῶν τὸ πρόσωπον, τὸ πρᾶγμα ἢ γεν. τὸ ὄν, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ λόγος, δυνατὸν δὲ νὰ εἶναι οὐσ., ἀντων., ἐπίθ., μτχ., ἀπαρφ. ἢ καὶ ὁλόκληρος πρότασις, δυνατὸν δὲ καὶ νὰ παραλείπεται, ἰδ. ὅταν τοῦτο εἶναι προσωπ. ἀντων. α' κ. β' προσ. ἢ ἐπὶ τῶν ἀπροσ. ρημάτων· **5)** μσν., νεώτ. κ. δημ. πρόσωπον, ἄτομον, ἰδ. εἰρων. ἢ χλευαστ. : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,12 εὑρισκόμενος μακρὰν ἀπὸ τέτοιον ἠγαπημένον καὶ εὔμορφον ὑποκείμενον, ἐλυποῦσουν, Λασκαρ.Μυστ.17 δύο τέτοια ὑποκείμενα δὲν ἠμποροῦνε ποτὲ νὰ ἀγαπηθοῦνε, - σπουδαῖον ὑποκείμενον, - ἀχρεῖον ὑποκείμενον· **6)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ δενδροκομίᾳ, τὸ φυτὸν ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἐμβολισμός, ἀποτελοῦν τὸ ριζικὸν σύστημα καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ τοῦ νέου φυτοῦ.

ὑποκείρω μτγν. κείρω κάτωθεν, κόπτω ὑποκάτω: Αἰλ.ΖΙ 6,41 ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ὑποκείροντες, αὐτ.17,17 τὰ λήϊα ὑποκείρουσι· **2)** μτφ. ἀποτέμνω, ἀποκόπτω κάτωθεν: Πλούτ. Ἠθ.829Α γυπῶν δίκην .. ὑποκείρουσι τοὺς χρεώστας (τοὺς γδέρνουν)· **3)** ὁμ. μτφ. ἀφαιρῶ: Φιλ.1,327,16 ὑποκεῖραι πολλὰ τῶν πρὸς εὔπλοιαν συνεργούντων.

ὑποκεκορισμένως ἐπίρρ. μτγν. ὑποκοριστικῶς βλ.λ. : Ἀνών.π.Ῥήτ.1,598,14 ταῦτα ὁ λύκος ὑφειμένως πως καὶ ὑποκεκορισμένως, διεξιών.

ὑποκεκριμένως ἐπίρρ. μσν. μεθ' ὑποκρισίας: Σισίν.Cod.Par.501, folio 78 r°.

ὑποκεκρυμμένως ἐπίρρ. μσν. λάθρα, κρυφίως: Ἀνν.Κομν.149,269.

ὑποκέλευσμα-ατος (τὸ) (ὑποκελεύω) σχόλ. τὸ δι' οὗ παροτρύνει τις, ᾠδή τις ναυτικὴ παρακελευστική: Σχόλ.Λουκ.Κατάπλ.19 ᾠδὴν δὲ λέγει ναυτικὴν ἣν ὑποκέλευσμα καλεῖ.

ὑποκελευστής (ὁ) (ὑποκελεύω) νεώτ. κ. δημ. ναυτ. ὁ κατώτατος βαθμὸς ὑπαξιωματικοῦ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν τοῦ λοχίου τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ: ὑποκελευσταὶ τῶν σημάτων - τῶν ἀρμένων - τοῦ πυροβολικοῦ.

ὑποκελεύω μτγν. κ. νεώτ. ἐπιτελῶ τὸ ἔργον τοῦ κελευστοῦ, ᾄδω τὸ ναυτικὸν κέλευσμα, ᾠδὴν πρὸς ἣν κωπηλατοῦσιν οἱ ἐρέται: Λουκ.Κατάπλ.19 ἢ καὶ ὑποκελεῦσαι δεήσει; (σχόλ. «ᾠδὴν δὲ λέγει ναυτικὴν ἣν ὑποκέλευσμα καλεῖ»)· **2)** νεώτ. ναυτ. ἐπαναλαμβάνω τὸ κέλευσμα τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς φυλακῆς κατὰ τοὺς χειρισμούς· **3)** ρηματ.π. ὑποκέλευσμα, ὑποκελευστής.

ὑποκέλλω μτγν. προσκρούω κρυφίως καὶ βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως εἴς τι: Λογγῖν.Ὕψ.3,4 ὑποκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον (διόρθ. ἐποκέλλοντες).

ὑπόκενος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κενός, ἄδειος: Εὐστ.Πον.128,20 ἵνα μὴ τὸ πλῆρες τοῦ ταμιείου γένηται ὑπόκενον, Μιχ.Ἀκομ.51,4· **2)** μτφ. ὁ κοῦφος, μάταιος: Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.352D φιλῶν καὶ ὑποκένων ρημάτων, Ἡσ. ἐν ἴθυμβος

ᾠδὴ μακρὰ καὶ ὑπόκενος, Φώτ.Ἐπιστ.121,10 **κοῦφον καὶ ὑπόκενον.**

ὑπόκεντρον (τὸ) νεώτ. γεωλ. τὸ ἐντὸς τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς εὑρισκόμενον σημεῖον, τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς αὐτῆς γηΐνης ἀκτῖνος, ἐφ' ἧς καὶ τὸ ἐπικεντρικὸν σημεῖον σεισμοῦ τινος εἰς ὃ ἀνάγεται κατὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὑπολογισμοὺς ὁ ὑπόγειος χῶρος, ὅπου ἑδρεύει ἡ σεισμογόνος αἰτία.

ὑποκεντῶ-έω μτγν. κεντῶ κάτωθεν, τρυπῶ ἀποκάτω : Ἀππ.Ἰλλυρ.20· **ὑφεδρεύοντες ἕτεροι τὰς γεφύρας μακροῖς δόρασιν ὑπεκέντουν·** 2) κεντῶ, τρυπῶ ἐλαφρῶς : Δίων Κ 65,21 **οἱ στρατιῶται ξιφιδίοις αὐτὸν ὑπὸ τὸ γένειον ὑπεκέντουν.**

ὑποκενῶ-όω κ. μαν., ἀόρ. ὑπεκένωσα κ. παθ. ἀόρ. **ὑπεκενώθην,** παθ. παρακ. **ὑποκεκένωμαι,** ἐκκενῶ ὑποκάτω, καθαρίζω διὰ κενώσεων : Ἱππ. Προγν.45,33 **τὴν κοιλίην ὑποκενώσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι,** αὐτ.385,54· ‖ κ. παθ. καθαρίζομαι διὰ κενώσεων : Ἱππ.Προρρ.85Ε, Ἱππιατρ.203 ὑποκένου **τὴν κοιλίαν·** 2) ἐκβάλλω διὰ κενώσεως· κ. παθ. : Ἱππ.Προρρ.543,11 **ὑποκενωθείη ἡ κόπρος·** 3) ὑποσκάπτω, ὑπορύσσω, ὑπονομεύω : Γρηγ.Νύσσ.3,233C **τοὺς τοίχους ὑπεκένουν.**

ὑποκέραμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μεμειγμένος κεράμῳ : Ἀθήν.9,395Ε **τῷ χρώματι δὲ ὑποκέραμός ἐστι** (δ. ἀνάγν. ρυπαροκέραμος), Εὐστ.1452,49.

ὑπόκερας-αος (ὁ,ἡ,τὸ) μτγν.,γενικ.κ.συνηρ.-κερως, ὁ ἔχων κέρας ὑποκάτω : Πορφ.Ἁρμον.243 **τὸ γὰρ ὑπόκερας καὶ τὸ σὺν τῷ χαλκώματι περιηχικώτερα** (ὄργανον) (δ.γρ. ὑποκέρας).

ὑποκερχαλέος-α-ον κ. ὑποκερχναλέος ὁ ὀλίγον τι βραχνός, ὁ βραχνώδης : Ἱππ.1215Α **ὑποκερχαλέον περὶ στήθεα καὶ ἀρτηρίας** (δ.γρ.ὑποκερχν-).

ὑποκευθής-οῦς-ές Ἡσ. «ὁ ὑποκεκρυμμένος».

ὑποκεφάλαιον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τιθέμενον, τὸ προσκεφάλαιον, τὸ προσκέφαλο : Ἱππ. Ἀγμ.757 **πρὸς κεφαλὴν ὑποθεῖναι σκύτινον ὑποκεφάλαιον,** Ἀρετ.75,14.

ὑπόκηρος-ον, παραθ. -**ότερος**-**ότατος,** ἐπὶ μέλιτος, ὁ κηρῷ μεμειγμένος, ὁ ἀκάθαρτος, ἀντίθ. ἀγνός· 2) μτφ. ὁ σύμμεικτος, ὁ πολυσύνθετος : Ἱππ.303,30 **οὐ μέντοι ἔγωγε ἀξιῶ ὑπὸ θεοῦ ἀνθρώπου σῶμα μιαίνεσθαι, τὸ ὑποκηρότατον ὑπὸ τοῦ ἁγνοτάτου** (κῶδ. ἐπικηρότοτον).

ὑποκηρύσσω, ἀττ. -**ττω,** ἀόρ. **ὑπεκήρυξα** κ. μέσ. ἀόρ. **ὑπεκηρυξάμην·** ΑΒ 112,25 «ὑπεκήρυξε· τὸ ὑπὸ τῷ κήρυκι τῷ δημοσίῳ στῆναι καὶ ποιῆσαί τι διὰ τοῦ κήρυκος φανερῶς»· ‖ συνήθ. ἐν τῷ μέσ. ποιῶ τι διὰ κήρυκος δημοσίᾳ γνωστόν, κηρύττω, ἀναγγέλλω τι, ἰδίᾳ πρὸς πώλησιν, ἐκθέτω εἰς δημοπρασίαν διὰ τοῦ κήρυκος· Πολυδ.4,94 «καὶ ὑποκηρύξασθαι, τὸ προειπεῖν ἡσυχίαν ἢ καὶ ἀπαγγεῖλασθαί τι δημοσίᾳ» : Πλάτ.Πρωτ.349Α **σύ γ' ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκηρυξάμενος εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, . . σεαυτὸν ἀπέφηνας,** Αἰσχίν. 59,25 **ὑποκηρυξάμενοί τινες τοὺς ἑαυτῶν οἰκέτας ἀφίεσαν ἀπελευθέρους,** Διον.Ἁλ.Ῥωμ.9,48 **σιωπὴν ὑποκηρυξάμενος·** μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἰώσ. ΑΙ 3,6,1 **ὑποκηρυξάμενος ἀρκεῖν τοὺς ὄντας.**

ὑποκίβδηλος-ον λεξ. ὁ ἔχων τι κίβδηλον : ΕΜ 652,54 **τῶν νομισμάτων ὑποκιβδήλων.**

ὑποκιθαρίζω σχόλ. διὰ κιθάρας συνοδεύω τινὰ ᾄδοντα· ‖ παίζω τὴν κιθάραν, κιθαρίζω πρὸς τιμήν τινος : Σχόλ.Ἰλ.Σ 570 **οἱ πρῶτοι τοῖς θεοῖς μετὰ ᾠδῆς ὑποκιθαρίζοντες οὐκ ἐξ ἐντέρων κατεσκευάζοντο τὰς κιθάρας.**

ὑποκινδυνεύω μτγν.. διατρέχω κίνδυνόν τινα, ἐμβαίνω εἰς κάποιον κίνδυνον : Πλούτ.Πελ.2 **οὐχ αὑτοῦ δόξειεν ἂν ὑποκινδυνεύων παραμελεῖν** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀποκινδυνεύων).

ὑποκίνδυνος-ον ὁ περιέχων κίνδυνόν τινα, ὁ κάπως ἐπικίνδυνος : Πλάτ.Νόμ.830Ε **βολαῖς . . χρωμένους ὑποκινδύνοις βέλεσιν·** 2) ὁ ὑποκείμενος εἰς κίνδυνον, ὁ εὑρισκόμενος ἐν κινδύνῳ : Πολυβ.8,141 **δάνεισμα ὑποκίνδυνον.**

ὑποκινησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη κινητικότης, ἡ προερχομένη ἐκ μυϊκῆς ἀδρανείας.

ὑποκίνησις-**εως** (ἡ) (ὑποκινῶ) νεώτ. ἡ παρακίνησις, ἡ παρόρμησις.

ὑποκινητής (ὁ) (ὑποκινῶ) νεώτ. **κ.** δημ., θηλ. -**ήτρια** ὁ ὑποκινῶν εἰς πρᾶξίν τινα, ὁ παροκινῶν, ὁ παρορμῶν : **ὑποκινητὴς στάσεως.**

ὑποκίνυμι ἐπ. κ. -**ύω** ὑποκινῶ βλ.λ.) : ΚΔῖντ.4, 510 **πόδας δ' ὑπεκίνυον αὔτως·** **κ.** παθ. : αὐτ.3,36 **ποσὶν δ' ὑποκίνυτο γαῖα.**

ὑποκινυρίζω μσν. οἰμώζω ὑποκάτωθεν, ὀλολύζω : Ἀνδρ.Κρ.171Β **ὑποκινυρίζων ἐκ τοῦ τάφου** (δ.γρ. ὑποκιννυρίζων).

ὑποκινύρομαι μτγν. ἀποθ. οἰμώζω ὁμοῦ μετ' ἄλλου, κλαυθμυρίζω : Αἰλ.ΠΙ 9,11.

ὑποκινῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεκίνησα,** παρακ. **ὑποκεκίνηκα,** κινῶ ἐλαφρῶς, ἠρέμα, ὑπεγείρω μόλις : Ἰλ.Δ 423 **ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέι κῦμα θαλάσσης ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος** (δ.γρ. ὕπο κινήσαντος), Πλούτ.Ἠθ.596C **τὸ πνεῦμα . . νιφετὸν ὑπεκίνει,** Ἀνδρ.Κρ.171Β **μὴ ὑποκινῶμεν τὰ χείλη·** κ. παθ. : Πολυβ.1,109 **ὑποκινούμενον κῦμα·** 2) κ. νεώτ. μτφ. διεγείρω, παρακινῶ, δίδω ἀφορμήν, ὤθησιν πρός τι : Πλάτ.Χαρμ.162D **ὑπεκίνει αὐτὸν ἐκεῖνον,** Πλούτ.Αἰμ.9 **ὑπεκίνει Γαλάτας,** Ἀριστείδ. 1,182 **ἅπαντας . . οὐκ ἴυγγι ὑποκινοῦντες, ἀλλὰ τῷ καλλίστῳ τῶν φαρμάκων, τῷ λόγῳ,** Λουκ.Εὐν. 13 **τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ὑποκινεῖ ἐναντιώτατον αὐτῷ,-τὰς ταραχὰς ὑπεκίνησαν οἱ δυσπρεστημένοι ἐργάται·** κ. παθ. : Νικ.Χων.137C **τοῦ δόγματος τούτου ὑποκινουμένου·** 3) ἀμτβ. κινοῦμαι ὀλίγον : Ἡρ.2,106 **οὐδεμία πόλις ὑπεκίνησε,** Ἀριστοφ.Βάτρ.644 **ἢν μ' ὑποκινήσαντ' ἴδῃς,** Ξεν.Κυν.5,12 **ὑπομένει δὲ πανταχοῦ ἰχνευόμενος, ἐὰν μή τι περίφοβος τῆς νυκτὸς γένηται· παθὼν δὲ τοῦτο, ὑποκινεῖ** (ἐπὶ λαγοῦ)· 4) πάσχω τὰς φρένας, εἶμαι ὀλίγον ἐκτὸς ἐμαυτοῦ : Πλάτ.Πολ. 573C **καὶ μὴν ὅγε μαινόμενος καὶ ὑποκεκινηκώς, οὐ μόνον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἐπιχειρεῖ τε καὶ ἐλπίζει δυνατὸς εἶναι ἄρχειν,** Σχόλ.Σοφ. ΑΪ.531 **ὑποκεκινηκότι μὴ πιστεύσας.**

ὑποκιρνάμαι παθ. εἰμὶ ὀλίγον συγκεκραμένος, μεμειγμένος : Ἀριστλ.Ἐνυπν.2,14 **τῶν ἐμβαλλομένων ἢ ὑποκιρναμένων.**

ὑπόκιρρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κίτρινος, κιτρινωπός : Διοσκ.2,105 **κηρὸς ὑπόκιρρος,** Γαλ.19,129,7 **ἀστὴρ ὑπόκιρρος,** Ἱππιατρ.14,6 **ἰχῶρες ὑπόκιρροι,** ΚΜανασσ.Χρον.74.

ὑποκιστίς-ίδος (ἡ) μτγν. **κ.** ὑπόκιστις φυτὸν παράσιτον φυόμενον ἐπὶ τῶν ριζῶν τοῦ κίστου, οὗτινος ὁ χυμὸς ἐχρησίμευεν ὡς φάρμακον : Ἀνδρόμ.π.Γαλ.14,41,3 **ἄνισον, χυλὸν θ' ὑποκιστίδος.**

ὑποκλαδὸν ἐπίρρ. μτγν. ὑποσκελισμένως, μὲ τὰ γόνατα ὀλίγον κεκαμμένα, λυγισμένα : Ὀππ.Κυν.4, 205 **ὑποκλαδὸν ἐξετανύσθη.**

ὑποκλάζω ὀκλάζω ὀλίγον, κατὰ μικρὸν κάμπτω, λυγίζω τὰ γόνατα : Ἡλιόδ.ΑΙθ.7,10 **ὑπώκλασέ τε ἠρέμα,** Νόνν.Δ 43,47 **ὕπτιος αὐτοκύλιστος ὑπώκλασε ταῦρος ἀρούρῃ·** 2) μτ. δοτ. κάμπτομαι, ταπεινοῦμαι ἐνώπιόν τινος : Νόνν.47,627· **ᾧ θρασὺς Ἄλπος ὑπώκλασεν·** ‖ κ. μτφ. ἐπὶ λύχνου ἑτοίμου νὰ σβεσθῇ : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,279 **ἄρχεται ἤδη λύχνος ὑποκλάζειν ἦκα μαραινόμενος·** 3) μτβ. κατακάμπτω τινά : Λόγγ.3,13 **ὑποκλάσαντες αὐτοὺς ταῖς μητράσιν·** κ. παθ. : Παῦλ.Σιλ. Ἔκφρ.Ἁγ.Σοφ.251 **μηδὲ βαρυτλήτοισιν ὑποκλάζοιο μερίμναις** (κῶδ. ὑποκλάσσοιο), αὐτ.735 **χείλεά τε κρητῆρος ὑποκλασθέντα.**

ὑποκλαίω, ἀττ. ὑποκλάω κλαίω ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἢ ὀλίγον : Αἰσχ.'Αγ.69 **οὔθ' ὑποκλαίων οὔθ' ὑπολείβων** (διόρθ. ὑποκαίων), Γρηγ.Ναζ.Ι,908C **ὑποκλαίειν τῷ θεῷ περὶ τῆς ἁμαρτίας,** Πολ.Φυσ. Ι,12 **ἀσθενὴς φωνὴ καὶ ἅμα ὑποκλαίουσα,** ΕΜ 237,42 **γογγύζω . . τὸ τῇ φωνῇ ὑποκλαίω.**

ὑποκλαυθμυρίζω μσν. διέρχομαι τὸν καιρόν μου κλαυθμυρίζων ἠρέμα, σιγανά, τὸ παθ. : Νικ. Χων. ἐν Σάθ.Ι,127 **τὸ μὲν ἑσπέρας ηὐλίσθη σοι βραχείας ἀλγηδόνας ὑποκλαυθμυρισθέν.**

ὑποκλείδιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ ὀστοῦν τῆς κλειδὸς κείμενος : ὑποκλείδιος ἀρτηρία (ἀρτηριακὸν στέλεχος ἐκφυόμενον δεξιὰ μὲν ἐκ τῆς ἀνωνύμου ἀρτηρίας, ἀριστερὰ δὲ ἀπὸ τοῦ τόξου τῆς ἀορτῆς), - **ὑποκλείδιος** βόθρος (κοίλωμα σχηματιζόμενον ὑπὸ τὴν κλεῖδα μεταξὺ μείζονας θωρακικοῦ καὶ δελτοειδοῦς μυός), - **ὑποκλείδιος** μῦς (μικρὸς μῦς κυλινδρικὸς κάτωθεν τῆς κλειδός), - **ὑποκλείδιος** φλέψ (ἡ εἰσδεχομένη τὸ αἷμα τῶν φλεβῶν τῶν ἄνω ἄκρων καὶ τοῦ ὤμου καὶ οὖσα συνέχεια τῆς μασχαλιαίας φλεβός).

ὑποκλείω κ. μσν. ἐπικαλοῦμαι γονυκλινῶς, δέομαι : Αἰσχ.'Αγ.69 (δ.γρ. ὑποκλαίων)· κ. παθ. : Λάσκ.Θεόδ.10,25 **τῆς Κωνσταντίνου ὑποκλεισθείσης τοῖς ἐναντίοις.**

ὑποκλέπτω κ. νεώτ. κλέπτω ὑποκάτωθεν, κρυφίως, ἐπιτηδείως, ὑπεξαιρῶ, οἰκειοποιοῦμαι, σουφρώνω : Βάβρ.2,3 **ὑποκλέπτει ἀλλότρια διδάγματα καὶ ἐμφανίζει ὡς ἴδια·** || μτ. αἰτ. αὐτοπαθ. ἀντων. ἀπομακρύνω ἐμαυτὸν ἀπό τινος παραφυλάττοντος, διαφεύγω ἐπ' ὀλίγον τὴν προσοχήν τινος : Λουκ.'Εταιρ.Δ 10,3 **ταῦτά σοι μόλις ἔγραφα ὑποκλέψας ἐμαυτόν·** || κ. παθ. (ἐν τμ.) κλέπτομαι κρυφίως : Πίνδ.Ν 9,77 **αἰδὼς ὑπὸ κρύφα κέρδει κλέπτεται** (σχόλ. **«αἰδὼς ὑποκλέπτεται διὰ τοῦ κέρδους, ἀντὶ οὐκ αἰδοῦνται διὰ κέρδους τι πρᾶξαι»·** **2**) μέσ. ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ εὐνάς, κρυφίως καὶ πανούργως ἀποστεροῦμαι τῆς κλίνης : Σοφ.'Ηλ.114 **αἳ τὰς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους·** **3**) τηρῶ τι μυστικόν, ἀποκρύπτω : Μουσαῖ.85 **ἕλκος ὑποκλέπτων,** αὐτ.161 **αἰδοῖ ἐρυθριόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειήν,** Γεωπ.11,22,2 **Ζεὺς τὸ γεγονὸς ὑποκλέψαι ζητῶν εἰς βοῦν μεταβάλλει τὴν ἄνθρωπον,** κ. παθ. : 'Αγαθ.ΑΠ 5,267 **ἀμφαδίην δὲ οὐ ζητῶ φιλίην, ἀλλ' ὑποκλεπτομένην** (κλεμμένη, κρυφὴν φιλίαν)· **4**) ἐξαπατῶ : 'Αγαθ.ΑΠ 5, 268 **ζῆλον ὑποκλέπτων τῆς γείτονος·** || νεώτ. ἐπιτυγχάνω παραπειστικῶς : **μοῦ ὑπέκλεψε τὴν ὑπογραφήν μου.**

ὑποκλῄζω, ἰων. ὑποκληΐζω γνωστοποιῶ κρυφίως· || παθ. γίνομαι γνωστός· Σουΐδ. **«ὑποκληζομένην· πεφημισμένην»** : Σοφ.Αἶ.295 **ἀγγελίαν . . τῶν μεγάλων Δαναῶν ὑποκληζομέναν** (διόρθ. ὑπὸ κληζομέναν).

ὑπόκλησις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρόσκλησις πρὸς ἀναχώρησιν ἔκ τινος ἐπισκέψεως : ΚΠορφ.'Εκθ. 787 **προσκλήσεις τε καὶ ὑποκλήσεις.**

ὑποκλινής-οῦς-ές σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ὑποκλίνων, ὑποτάσσων ἑαυτόν, ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἄλλου εὑρισκόμενος, ὁ ὑπήκοος : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.21 **ὕποχοι καὶ ὑποκλινεῖς καὶ ὑποτεταγμένοι μεγάλῳ βασιλεῖ·** **2**) νεώτ. ὁ ὑποκεκλιμένος εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, ὁ λίαν φιλόφρων, ὁ περιποιητικός.

ὑποκλίνω κ. μσν.,νεώτ. κ. δημ., παθ. **ὑποκλίνομαι,** ἀόρ. **ὑπεκλίνθην** ('Οδ.Ε 463) κ. νεώτ. **ὑπεκλίθην,** δημ. **ὑποκλίθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑποκεκλιμένος,** ὑποτάσσω : Γρηγ.Ναζ.Ι,328C **ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν φιλονίκως μᾶλλον ἢ λογικῶς, καὶ ὑποκλίνειν ἑαυτοῖς ἐπειρῶντο διὰ τῆς πρώτης ἐπιχειρήσεως·** || κ. παθ. ὑποτάσσομαι, ὑποχωρῶ : 'Ορφ.'Αργ.851 **εἴ νύ κε παῦροι ἐόντες ὑπεκλίνθητε φάλαγγι·** **2**) μσν. μτ. αἰτ. κλίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς πρὸς τὰ ἐμπρός : Μηναῖ.3,4 Συνξ. **καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπέκλινεν ὡς ἐν σχήματι προσκυνήσεως·** **3**) νεώτ. μέσ. ἐπὶ χαιρετισμοῦ, κλίνω τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν κορμὸν πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, κύπτω λίαν χαιρετῶν· **4**) νεώτ. μσν. μτφ. ἀναγνωρίζω, θαυμάζω τὴν ἀξίαν, τὴν ἱκανότητα κττ. προσώπου τινός : **ὑποκλίνομαι πρὸ τῆς ὑμετέρας σοφίας·** **5**) παθ. μτ. δοτ. κλίνομαι, πλαγιάζω ὑποκάτω τινός : 'Οδ.Ε 463 **ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη** (σχόλ. **«ὑπέπεσε»**), 'Ορφ.'Αργ.196 **Φλίας . . ὅν ποτε νύμφη Βάκχῳ ὑποκλινθεῖσα παρ' Αἰσωποῖο ῥοῇσιν τίκτεν,** 'Αγαθ.ΑΠ 5,273 · **μαζὸς ὑπεκλίνθη, πέσον ὀφρύες** (ἐπὶ γυναικὸς γραίας, κρέμαται πρὸς τὰ κάτω)· **6**) παθ. ἐπὶ ἀστέρων, βαίνω πρὸς τὴν δύσιν : Ρήτ.Ι,512 **ἀστέρες ὑποκλινόμενοι·** **7**) ρηματ.π. ὑπόκλισις.

ὑπόκλισις-εως (ἡ) (ὑποκλίνω) νεώτ., δημ. -η ἐπὶ χαιρετισμοῦ, ἡ εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ κλίσις πρὸς τὰ ἐμπρὸς τοῦ κορμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς.

ὑπόκλονος-ον μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως κλονισθείς, ποὺ ἐκουνήθηκε : Γλυκὸς Συντ.47,35.

ὑποκλονοῦμαι-έομαι ποι. παθ. κλονοῦμαι, πάλλομαι, ταράττομαι ὑπό τινος, φέρομαι ἐδῶ κι ἐκεῖ καταδιωκόμενος ὑπό τινος : 'Ιλ.Φ 556 **εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω Πηλεΐδῃ 'Αχιλῆϊ·** **2**) μέσ. ὑφίσταμαι κλονισμόν, σεισμικὴν κίνησιν, κουνιέμαι : Κόϊντ.14,572 **ἀμφὶ δὲ πάντη κρημνοὶ ὑπεκλονέοντο Καφηρέος.**

ὑπόκλοπος-ον ὁ κεκρυμμένος, ὁ λαθραῖος : Βακχ.ἀπ.26 **οὐ γὰρ ὑπόκλοπον φορεῖ βροτοῖσι φωνάεντα λόγον σοφία.**

ὑποκλοποῦμαι-έομαι ἐπ. μέσ. διαμένω κεκρυμμένος, διαφεύγω τὴν προσοχὴν καὶ κρύπτομαι, ὑπεκφεύγω : 'Οδ.Χ 382 **εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν** (Εὐστ. 1931,4 **«κρύπτοιο, ὑποκλέπτοι τὸ ζῆν»**).

ὑποκλύζω κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. **ὑπεκλύσθην,** κλύζω, πληρῶ ὕδατος κάτωθεν, ἰδίᾳ ἐγχέω ὕδωρ ἢ ἄλλο τι ὑγρὸν εἰς τὸ ἀπευθυσμένον πρὸς κάθαρσιν, βάζω κλύσμα, πλύνω : Πλούτ.'Ηθ.127C **τὸ σῶμα ὑποκαθαίρειν καὶ ὑποκλύζειν,** 'Αρετ.'Οξ. Νούσ.Ι,2 **τὴν κοιλίην ὑποκλύζειν·** **2**) μτ. αἰτ. ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω : 'Ιώσ.ΑΙ 15,9,6 **τὴν σύμπασαν ὑποκλύζειν πόλιν·** **3**) κατακλύζομαι, βυθίζομαι : 'Απολλ.Ρ 1,533 **καὶ ἔνερθεν ποσσὶν ὑπεκλύσθη νηὸς τρόπις** (σχόλ. **«ἐπεκλύσθη»**)· || κ. μτφ. : Λουκ.Νιγρ.16 **παρασύρεται τῆς ψυχῆς ὑποκλυζομένης πάντοθεν αἰδὼς καὶ ἀρετή·** **4**) πλημμυρῶ, ξεχειλίζω : Παῦλ.Σιλ.9,663 **πόντος ὑποκλύζει χθονὸς ἕδρανα·** κ. παθ. : Γρηγ.Νυσσ.Ι, 283C **ὑποκλυσθεῖσα ἡ θάλαττα·** **5**) ρηματ. π. ὑποκλυσμός, ὑπόκλυσις.

ὑπόκλυσις-εως (ἡ) μσν. ἡ κατάκλυσις, ἡ πλήμμυρα : Σισίν.ASS Σεπτεμβρίου 8,47Β **οἶκον ἀλώβητον τῆς τῶν ὑδάτων ὑποκλύσεως.**

ὑποκλυσμός (ὁ) (ὑποκλύζω) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποκλύζειν βλ.λ.Ι), ὁ καθαρισμὸς τοῦ σώματος διὰ κλυστῆρος, τὸ κλύσμα : Πλούτ. 'Ηθ.974C **τῆς ἴβεως τὸν ὑποκλυσμὸν ἅλμῃ καθαιρομένης.**

ὑποκλύω μτγν. ποι. ἀκούω κρυφίως : Κόϊντ.Ι, 509 **κλαγγὴν γὰρ στονόεσσαν ὑπέκλυεν οὔασιν οἷσιν·** κ. μτ. γενικ. : 'Απολλ.Ρ 3,477 **κούρην δή τινα πρόσθεν ὑπέκλυες αὐτὸς ἐμεῖο φαρμάσσειν.**

ὑποκλῶ-άω κ. μσν., ἀόρ. **ὑπέκλασα** κ. παθ. ἀόρ. α' **ὑπεκλάσθην,** παθ. παρακ. ὑποκέκλασμαι, κλῶ, θραύω ὑποκάτω, κρυφίως : Νικ.Θηρ.728 **γυίων ὑπέκλασε δεσμά·** **2**) μτφ. κόπτω, λυγίζω κατὰ μικρόν : Κόϊντ.4,483 **πάντων γὰρ ὑπέκλασε δεῖμ' ἀλεγεινὸν ἠνορέην,** Σχόλ.'Ιλ.Υ 440 **πάνυ ἠρέμα καταπνεύσασα καὶ ὑποκλάσασα τῆς ὁρ-**

μῆς· κ. παθ. : Ἰώσ.Π1 τὰς ψυχὰς ὑποκλωμένους, Βασ.1,333D τῷ βάρει τῆς πολυσαρκίας ὑποκλασθῆναι τὴν δύναμιν, αὐτ.1,362Α, Κόϊντ.10, 372 γυῖα δ' ὑπεκλάσθησαν, Ἱππιατρ.248,19 ὦτα διεστραμμένα ἤτοι ὑποκεκλασμένα.
ὑποκνήθω μσν. κνήθω ὀλίγον, ξέω, σκαλίζω : Τζέτζ.Χιλ.6,89 ἔθηττε δὲ καὶ κεφαλὴν ὑπέκνηθε.
ὑποκνημίδιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὴν κνήμην : ὑποκνημίδιος μῦς [μῦς τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τῆς κνήμης ὑπὸ τὸν γαστροκνήμιον, ἐκφυόμενος ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν ἄνω ἄκρων τῆς κνήμης καὶ τῆς περόνης].
ὑποκνηστιῶ-άω μσν. γαργαλίζω ὀλίγον : Ἀκροπ.Γ Χρον.90Α ταῦτα ἀκηκοότες οἱ πρέσβεις ὑποκνηστιῶσαν ἔσχον τὴν ἀκοήν.
ὑποκνίζω κ. μσν., ἀόρ. ὑπέκνισα κ. παθ. ἀόρ. ὑπεκνίσθην παθ. παρακ. ὑποκέκνισμαι, σχίζω, ξέω ὀλίγον· || μτφ. ἐπιφέρω ἀλίγον ἢ κρυφίως φθοράν, λύπην, κ. γεν. διεγείρω πάθος τι τῆς ψυχῆς, ὑπεξερεθίζω : Πίνδ.Π 10,94 ἑτέροις ἑτέρων ἔρως ὑπέκνισε φρένας, Ἀρισταίν.2,1 σμικρὸν ὑποκνίζειν τοὺς νέους, Σισίν.ASS Σεπτεμβρίου 8,4,5Β ὁ δὴ τοὺς εἰδωλοθύτας διαφερόντως ὑπέκνιζε· || κ. παθ. αἰσθάνομαι κρύφιόν τινα γαργαλισμόν· Σουΐδ. «ὑποκνισθέντες, λυπηθέντες, παροξυνθέντες· κνίζω γὰρ τὸ ἐξ ἐπιπολῆς ξύω» : Ξεν.Ἀπομν.3,11,3 ἡμεῖς δὲ ἤδη ὧν ἐθεασάμεθα, ἐπιθυμοῦμεν ἅψασθαι, καὶ ἄπιμεν ὑποκνιζόμενοι, καὶ ἀπελθόντες ποθήσομεν, Πλούτ.Σύλλ.35 ἀλλὰ καὶ δῆλος εὐθὺς ἦν ὑποκεκνισμένος, Ἰω.Χρυσ.3,658C ταῦτα ὑποκνιζομένων ἦν τὰ ῥήματα.
ὑποκνῶ-άω μτγν. ξύω, σκαλίζω ὀλίγον : Τρυφιόδ.43 καί νύ κεν ὑστατίοισιν ὑποκνήσασα πόνοισιν, ἀκάμστός περ ἐοῦσα, μάτην ἴδρωσεν Ἀθήνη [διόρθ. ὑπ' ὀκνήσασα].
ὑποκογχικός-ή-όν νεώτ. ὅ. ὑποκόγχιος βλ.λ.
ὑποκόγχιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὴν κόγχην τοῦ ὀφθαλμοῦ κείμενος : ὑποκόγχιον νεῦρον [κλάδος τοῦ ἄνω γναθικοῦ νευρικοῦ ἀμιγοῦς αἰσθητικοῦ], -ὑποκόγχιον σχίσμα [σχίσμα διασχίζον ὄπισθεν τὴν κάτω ἔξω γωνίαν τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου],-ὑποκόγχιος αὖλαξ [αὖλαξ διελούνουσα τὴν ἄνω ἢ κογχικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὀστοῦ τῆς ἄνω γνάθου], - ὑποκόγχιος πόρος [ἄρχεται ἀπὸ τοῦ κάτω τοιχώματος τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου καὶ ὑποδέχεται τὴν ὁμώνυμον ἀρτηρίαν καὶ νεῦρον].
ὑποκοιλαίνω μτγν. κ. μσν. κοιλαίνω τι ὑποκάτω, κατ' ὀλίγον : Ἰώσ.Α13,7,6· || κ. παθ. γίνομαι κοῖλος : Γρηγ.Νύσσ.1,75Β, Καμέν.4 ὑποκοιλαίνεται γάρ τις ἐκεῖσε θαυμαστὸς λιμήν.
ὑποκοίλιον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ ὑπογάστριον βλ.λ.1] : Γλωσσ. ὑποκοίλιον προβάτου.
ὑποκοιλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ κάτω βλέφαρον : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,7.
ὑπόκοιλος-ον μσν. ὁ κοῖλος ὀλίγον ἢ ὑποκάτωθεν : Φωκ.Ἰω.14 ὑπόκοιλος ἐν τῇ πέτρᾳ τόπος.
ὑποκοιμῶμαι-άομαι μτγν. κ. μσν. ἀποκοιμῶμαι : Ζώσ.1,499 καὶ πάλιν ὑπεκοιμήθην, Πρόδρ. 2,218 καὶ ῥεύγεται συχνότερον, καὶ ὑποκοιμᾶται ἡδέως [δ. γρ. ἀποκοιμᾶται].
ὑποκολακεύω μτγν. κολακεύω ἐλαφρῶς, ἐπιδεξίως : Σύμμ.398· κ.παθ.: Πολύβ.6,18,5 ἀπολαύοντες εὐδαιμονίας καὶ ὑποκολακευόμενοι καὶ ῥαθυμοῦντες τρέπωνται πρὸς ὕβριν.
ὑποκολλῶ-άω μτγν. κολλῶ ὑποκάτω : Ἥρων Γεωμ.269.
ὑποκόλοβος-ον μσν. ὁ ὀλίγον ἢ ἐν μέρει κολοβός : Παλλάδ.Λαυσ.54Β.
ὑποκολοφών-ῶνος (ὁ) νεώτ. ἀρχιτεκτ. δοκὸς τιθεμένη ὑπὸ τὸν κολοφῶνα τῆς στέγης παραλλήλως καὶ εἰς ἀπόστασιν περίπου ἑνὸς μέτρου.
ὑποκολπάζω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκολπάζω βλ.λ.

ὑποκολπίδιος-ον μτγν. ὁ ὑποκόλπιος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,6,15 διασχολουμένῳ δὲ ἐκείνῳ περὶ τὴν τῶν σφραγίδων ἐπίγνωσιν, προσποιησαμένους ὡς δή ἐροῦντάς τι, οἷς εἶχον ὑποκολπιδίοις ξίφεσι φονεῦσαι.
ὑποκόλπιος-αν μτγν. κ. μσν. ὁ κείμενος ἐν τῷ κόλπῳ, μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην τινός : Φιλόδ.ΑΠ 5,24 Κοδίλλης ὑποκόλπιος, Μαίκ.ΑΠ 5,130 μὴ τὸν ἐραστὴν εἶδες ἔχονθ' ὑποκόλπιον ἄλλην ;, Παῦλ. Σιλ.5,274 οἰχόμενας δ' ἄλλην ὑποκόλπιαν εὐθὺς ἑλίξεις· 2) ὁ ὑπὸ τὸν κόλπον, τὴν ζώνην κεκρυμμένος : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,11,6 παίουσι πληγαῖς καταιαρδίαις ξίφεσιν, οἷς ἐπεφέροντο ὑποκολπίοις, Στράτ.ΑΠ 12,208 βιβλίδιον . . πολλάκι φοιτήσεις ὑποκόλπιον· 3) ὁ κείμενος ἐν τῷ μητρικῷ κόλπῳ, εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός : Καλλ.Δῆλ.86 ταῖς μὲν ἔτ' Ἀπόλλων ὑποκόλπιος αἰνὰ χολώθη.
ὑπόκολπος-ον μσν. ὁ ὑποκόλπιος βλ.λ. Πεδίασ.1 περὶ Γυναικ.Κακῆς 9.
ὑποκολυμβῶ-άω μτγν. κολυμβῶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, βουτῶ : Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξήγ.584 ὑπονησαμένη, ὑποκολυμβήσασα, ὑπελθοῦσα.
ὑποκόμης-ητος (ὁ) νεώτ. θηλ. -ησσα, ὑποκόμις.
ὑποκόμις-ιτος (ὁ) νεώτ., θηλ. -ισσα, τίτλος εὐγενείας, ὑποδεέστερος τοῦ κόμιτος βλ.λ.
ὑπόκομμα-ατος (τὸ) λεξ. ἡ κατὰ τὴν ὀσφὺν περίσφιγξις, εἶδ. ἐπὶ τῶν ἐντόμων, τὸ ὑπόζωμα· πρβλ. Λοβέκ. εἰς Φρύν.584· || κ. ἐπὶ χιτώνων, ἡ μέση Ἡσ. «ὀρθοστάδιοι χιτῶνες· οἱ στατοί, ὑπόκομμα ἔχοντες».
ὑποκομπῶ-έω μτγν. ἠχῶ ὑποκάτω, ὑποκώφως : Πλούτ.Ἠθ.672Α κώδωνες δὲ πολλοὶ κατακρέμανται τῆς ἐσθῆτος ὑποκομποῦντες ἐν τῷ βαδίζειν.
ὑποκομφίας (ὁ) ὁ ὑπόκομφος βλ.λ.· Ἡσ. «τὸ κομφὸν ὑποφαίνων».
ὑπόκομφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον κομψός, κεκαλλωπισμένος : Πολ.Φυσ.2,12 βλέμμα ὑπόκομφαν.
ὑποκονίζω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκονίω βλ.λ.
ὑποκόνισις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ κόνεως ἢ χώματος κάλυψίς τινος, ἰδίᾳ διὰ περισκάφεως, τὸ κουρνιάχτισμα τῆς ἀμπέλου κατὰ τὸ σκάλισμα : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,16,3 τὴν δ' ὑποκόνισιν τὸ μὲν ἐν τοῖς πρώτοις καιροῖς, ὅταν ἄρχωνται περκάζειν αἱ βότρυες, μὴ ἐὰν ἄχρις οὗ πεπανθῶσιν.
ὑποκονίω καλύπτω διὰ κόνεως ἢ χώματος, ἰδίᾳ σκάπτων πέριξ τῶν ριζῶν, ὑποσκάπτω : Θεόφρ.ΦΙ 2,7,5 τρέφειν δὲ δοκεῖ καὶ ὁ κονιορτὸς ἔνια, καὶ θάλλειν ποιεῖ οἷον τὸν βότρυν· διὸ καὶ ὑποκονίουσι πολλάκις, αἱ δὲ καὶ τὰς συκᾶς ὑποσκάπτουσι [δ. γρ. ὑποκονιοῦσι]· 2) μέσ. ἐπὶ παλαιστῶν, τρίβω τὰς παλάμας τῶν χειρῶν μου ἐπὶ τῆς κόνεως τοῦ ἐδάφους, προετοιμάζαμαι διὰ τὸν ἀγῶνα : Πλούτ.Πομπ.53 ὡς ἅτερος πρὸς τὸν ἕτερον ὑπαλείφεται, τῷ χεῖρέ τε ὑποκονίεται, αὐτ. Ἠθ.614D αὐδ' ὑποκονίεται τὴν λαβὴν εὔτονον ποιῶν καὶ ἄφυκτον.
ὑποκονιῶ-άω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκονίω βλ.λ.] : Θεόφρ.ΦΙ 2,7,5.
ὑποκόπανος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ κατώτατον μέρος τοῦ κοντακίου τῶν φορητῶν ὅπλων, ὁ κόπανος : τοὺς ἐβάρεσαν αἱ χωροφύλακες μὲ τὸν ὑποκόπαναν.
ὑπόκοπος-ον κ. μσν. ὁ ὀλίγον κεκοπιακώς, κοπιασμένος, κουρασμένος : Ξεν.Κυν.6,25 ἐπειδὰν μεταθέουσαι αἱ κύνες ἤδη ὑπόκοποι ὦσι, καὶ ᾖ ὀψὲ τῆς ἡμέρας, Ἱππιατρ.39,22 ἐὰν ᾖ ἐξ ὁδοιπορίας ὁ ἵππος ὑπόκοπος.
ὑπόκοπρος-αν ὁ μεμιγμένος κόπρῳ : Ἱππ.1132Η.
ὑποκόπτω κ. μσν., ἀόρ. ὑπέκοψα, μτχ. παθ. παρακ. ὑποκεκομμένος, κόπτω ὑποκάτωθεν, παραλύω : Θεόφρ.ΦΙ 3,18,9, Πλούτ.Εὐμ.7 ὁ μὲν Εὐμένης τοῦ Νεοπτολέμου προεξανισταμένου τὴν ἰγνύ-

αν ὑπέκοφεν αὐτὸς εἰς ὀρθὸν φθάσας καταστῆναι, Σχόλ.'Ιλ.Ω 274· κ. παθ. : 'Ιώσ.ΠΙ 6,8,4 ὑποκεκομμένοι τὰ νεῦρα· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.5,1,4 τὰ νεῦρα τῆς αὐτῶν ὑπακόπτοντες δυνάμεως· κ. παθ. : αὐτ.6,1,3 πάσας αὐτῶν ὑποκόπτεσθαι τὰς ἐλπίδας, 'Ανών.Βί.Νείλ.Νεώτ.76,3 τοῦ βουλεύματος ὑπεκόπτετο.

ὑποκορίζομαι κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. ὑποκουρίζομαι, σπαν. ἐν τῷ ἐνεργ. -ίζω (Εὐστ.1196,13), μέσ. ἀόρ. ὑπεκαρισάμην, παθ. ἀόρ. ὑπεκορίσθην (Εὐστ.Πον.60,33), παθ.παρακ. ὑποκεκόρισμαι (ἀνών. ἐν λ.)· Μοῖρ.280 «ὑποκορίζεσθαι 'Αττικοί· ἐπικορίζεσθαι Ἕλληνες», φέρομαι, ὁμιλῶ ὡς μικρὸν παιδίον, παίζων μετὰ παιδίων μιμοῦμαι τὴν παιδικὴν ὁμιλίαν, κολοβώνω τὰς λέξεις· Φρύν. ἐν ΑΒ 47 «κορίζεσθαι καὶ ὑποκορίζεσθαι, ἄμφω σημαίνει δὲ τὸ πρὸς τὰ κομιδῇ παιδία νήπια ψελλιζόμενον τῇ φωνῇ παίζειν. Κόρος γὰρ ὁ παῖς καὶ τοὔνομα διττῶς κόρισμα καὶ ὑποκόρισμα» : Δαμασκ.π.Φώτ.Βιβλ.341,5 βάβιον καὶ παιδίον ἀνεκάλει ὑποκορίζουσα τὴν φωνήν· 2) κ. νεώτ. μέσ. χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι ὑποκοριστικὰς λέξεις· Τίμ.Λεξ.266 «ὑποκορίζεσθαι· πρὸς κόρην ἢ κόρον λέγειν ἀποσμικροῦντα, οἷον ἱππάριον, ἢ πατρίδιον», 'Ησ. «ὑποκορίζεσθαι· ὑποκοριστικῶς λόγοις χρῆσθαι, ἤτοι κολακεύειν» ‖ κ. ἐν τῷ ἐνεργ. : Εὐστ.1196,13 οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀφειδῶς ὑποκορίζουσι .. κατασμικρύνοντες τὰ πρωτότυπα· ‖ κ. ἀμτβ. : 'Αριστλ.Ρητ.3,2,15· ‖ κ. παθ. γίνομαι ἐν τῷ ὑποκοριστικῷ τύπῳ : Εὐστ.Πον.60,33 εἴδη .. ὑποκορισθὲν εἰς εἰδύλλια· 3) μτ. αἰτ. ἐπὶ ἐραστῶν, προσαγορεύω, ὀνομάζω κολακευτικῷ ὀνόματι, σμικρύνω τὸ ὄνομα πρὸς θωπείαν ἢ κολακείαν : 'Αριστφ.Πλ.1001 εἰ λυπουμένην αἴσθαιτό με, νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο (μὲ ὠνόμαζε χαϊδευτικῶς παππίτσα μου καὶ περιστεράκι μου), Πλούτ.Θησ.14 τὴν Ἑκάλην ἐτίμων, Ἑκαλίνην ὑποκοριζόμενοι, αὐτ. 'Ηθ.624B, αὐτ.1107D Κολώτης, ὃν Ἐπίκουρος εἰώθει Κολωτάραν ὑποκορίζεσθαι καὶ Κολωτάριον, 'Αθήν.13,585F φιλάργυρος δέ τις ἐραστὴς ὑποκοριζόμενος αὐτήν, εἶπεν Ἀφροδίσιον εἰ Πραξιτέλους· 4) προσάπτω ὄνομα εὐάρεστον καὶ ἐπιεικὲς εἰς πρᾶγμα κακὸν καὶ μυσαρόν, μετριάζω δι' εὐφώνου ὀνόματος τὸ δύσφημον πράγματός τινος, συγκαλύπτω διὰ τῶν λέξεων : Πλάτ. Νόμ.400E ἣν ἄνοιαν οὖσαν ὑποκοριζόμενοι καλοῦμεν ὡς εὐήθειαν, αὐτ.474E ἐραστοῦ ὑποκοριζομένου καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα, αὐτ.560E, Δημ.424 Φιλίππου φιλίαν καὶ ξενίαν καὶ ἑταιρίαν καὶ τὰ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι, Πλούτ.'Ηθ.449A καὶ προθυμίας τὰς ἐπιθυμίας ὑποκορίζονται, αὐτ.Σόλ.15 ἀστείως ὑποκορίζεσθαι τὰς μὲν πόρνας, ἑταίρας, 'Αριστείδ.2,112 οὔτε τὰς κακίας ὑποκορίζεσθαι τῷ τῆς ἀρετῆς ὀνόματι, Φώτ.Βιβλ.336 προχειρότερος ἦν εἰς ἐπιτίμησιν .. οὐκ ἀνεχόμενος αὐτῶν τὴν κακίαν ὑποκορίζεσθαι· 5) κ. ἀντιθέτως, ὀνομάζω πρᾶγμα καλὸν καὶ ἐπαινετὸν διὰ φαύλου, ἐκφαυλίζω διὰ κακοῦ ὀνόματος, δυσφημῶ, ψέγω : Ξεν.'Απομν. 2,1,16 οἱ μὲν φίλαι καλοῦσί με Εὐδαιμονίαν, οἱ δὲ μισοῦντες ὑποκοριζόμεναι ὀνομάζουσί με Κακίαν, 'Αρρ.'Επίκτ.4,1,166 ὅρα πῶς ὑποκορίζεται καὶ σκώπτει τὸν θάνατον· 6) προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαί τι : Εὐσ.Βί.Κωνστ.1,50 τὰ μὲν πρῶτα φιλίαν ὑποκοριζόμενος δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πάντ' ἔπραττεν· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.2,15 ταῖς μὲν συνθήκαις προθύμως ὑπακούειν ὁ δηλωθεὶς ὑπεκορίζετο· κ. παθ. : 'Ανών. π. Σουΐδ. ἐν λ. ὁ δὲ ὑποκεκορισμένῃ καὶ ἀπατηλῇ ἐχρήσατο πρεσβείᾳ (σχόλ. «ὑποκεκρυμμένῃ») (κατὰ προσποίησιν)· 7) μιμοῦμαι κακοζήλως, σκωπτικῶς : Φιλόστρ.Σοφ.2,10,2 ὑποκοριζόμενος τοὺς μὲν τὸ φθέγμα, τοὺς δὲ τὸ βάδισμα· 8) ρηματ.π. ὑποκόρισμα, ὑποκορισμός, ὑποκοριστικός.

ὑποκοριζόντως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ ὑποκορίζω) μσν. μεθ' ὑποκορισμοῦ : 'Ιωσ.Γενέσ.65,7.

ὑποκορίζω μσν. συνήθ. ἀντὶ ὑποκορίζομαι βλ.λ.

ὑποκόρισις-εως (ἡ) (ὑποκορίζομαι) μσν. ἡ χρῆσις ὑποκοριστικοῦ τύπου : Εὐστ.1196,14 οἰκίαν φασὶ τὸν οἶκον καθ' ὑποκόρισιν.

ὑποκόρισμα-ατος (τὸ) (ὑποκορίζομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. λέξις σμικρυντικὴ τοῦ πράγματος, εὔφημος, χαϊδευτική, οἷον ὡς ὅταν παίζῃ τις μετὰ μικροῦ παιδίου, ὡς ἔλεγεν ὁ Δημοσθένης περὶ τῆς γελοίας προσωνυμίας του Βάταλος : Αἰσχίν.1,126 ὑπακούειν τοῖς ὄχλοις μὴ Δημοσθένην καλούμενον, ἀλλὰ Βάταλον, ὅτι ταύτην ἐξ ὑποκορίσματος τίτθης τὴν ἐπωνυμίαν ἔχω· 2) κ. νεώτ. ἔκφρασις κολαστικὴ τοῦ αἰσχροῦ, τοῦ κακοῦ, τοῦ εὐτελοῦς πράγματος, μετριάζουσα καὶ ἐπισκιάζουσα κακόν τι πρᾶγμα δι' εὐφημισμοῦ, οἷον παράσιτον ὑποκόρισμα ἀντὶ ἀδηφάγος, σεισάχθεια ἀντὶ χρεῶν ἀποκοπή, ἀπομάκρυνσις ἀντὶ ἐκδίωξις ἢ ἀποβολή, πλησιάζω ἀντὶ συνουσιάζομαι κττ. : Ἄλεξ.π.'Αθήν.10,421D καλοῦσι δ' αὐτὸν πάντες νεώτεροι παράσιτον ὑποκόρισμα, Πλούτ.Γάλβ.20 εἰδὼς φυγῆς ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομένην, Πλούτ.'Ηθ.807D τοῦτο ἦν ὑποκόρισμα χρεῶν ἀποκοπῆς· 3) ὁ ὑποκοριστικὸς τύπος : Εὐστ.1540,54 μὴ εἶναι ὑποκόρισμα· 4) ἡ μίμησις, ἡ ψευδὴς εἰς προσομοίωσιν ἐμφάνισις : Εὐστ.Πον.98,1 ὑπόκρισις .. τὸ ἀγενὲς τῆς ἀρετῆς ὑποκόρισμα· ‖ ἡ ἐν μικρῷ, ἀνεπαρκεῖ μέτρῳ ὁμοιότης : αὐτ.259,1 τὸ σῦκον μέλιτός ἐστιν ὑποκόρισμα.

ὑποκορισμός (ὁ) (ὑποκορίζομαι) κ. νεώτ. ἡ ὑποκόρισις, ὄνομα εὔφημον ἢ χαϊδευτικόν : Πλούτ. Θησ.14 φιλοφρονεῖσθαι τοιούτοις ὑποκορισμοῖς· 2) ἡ χρῆσις ὑποκοριστικῶν : 'Αριστλ.Ρητ.3,2,15 ἔτι τὸ αὐτὸ ὑποκορίζεσθαι· ἔστι δὲ ὁ ὑποκορισμός, ὃς ἔλαττον ποιεῖ καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθόν, 'Αλκίφρ.3,33 παρθενίαν ἡ ἱππόπορνος μεθ' ὑποκορισμῶν ἐκθεραπεύεται.

ὑποκοριστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ καλοῦ ὀνόματος καλύπτων ἢ κολάζων τι αἰσχρόν, ὁ κολακευτικός, ὁ χαϊδευτικός : 'Ανών.ἐν Εὐσ.'Εκκλ. 'Ιστ.5,16· 2) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. μτ. τοῦ ὄνομα ἢ ἄνευ αὐτοῦ, λέξις δηλοῦσα ὑποκορισμόν, παριστῶσα ὡς μικρὸν τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημαινόμενον καὶ ἰδίᾳ χάριν θωπείας ἢ πρὸς δήλωσιν σκώμματος καὶ καταφρονήσεως : 'Αθήν.14, 650E ῥοΐδιον μέντοι ὡς βοΐδιον τὸ ὑποκοριστικόν.

ὑποκοριστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. δι' ὑποκορισμοῦ, χαϊδευτικῶς : Πλούτ.'Ηθ.847E, 'Αθήν. 7,308F ὑποκοριστικῶς δὲ ὠνόμασεν αὐτοὺς Φερεκράτης, 'Επιφάν.1,628C ὑποκοριστικῶς καθ' ὑπόκρισιν, ΕΜ83,35 παρωνόμασται ὑποκοριστικῶς.

ὑποκόρση (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπὸ κόρσῃ : Γρηγ. Ναζ.2,114D οἷς ὑποκόρσῃ γυμνοῦται (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπὸ κόρσῃ γυμνοῦται, κόρσῃ ὑπογυμνοῦται).

ὑποκοσμήτης (ὁ) 'Επιγρ. κατώτερος ἄρχων βοηθῶν τὸν κοσμητήν, δευτερεύων κοσμητής, ἔφορος τῶν γυμνασίων.

ὑπόκοσμος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. πλῆθος ἀνθρώπων εὑρισκομένων εἰς τὰ ἠθικῶς κατώτατα στρώματα τῆς κοινωνίας, οἷον ἀλῆται, πόρναι : ὁ ὑπόκοσμος τῶν μεγαλοπόλεων.

ὑποκοτύλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ τμῆμα τοῦ βλαστοῦ, τὸ εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν κοτυληδόνα τοῦ ἐμβρύου τῶν σπερματοφύτων.

ὑποκουρίζομαι Ιων. τ. τοῦ ὑποκορίζομαι, ἐπὶ τῶν ἀστείων ᾀσμάτων, τῶν ᾀδομένων ὑπὸ τῶν παρθένων κατὰ τοὺς γάμους φίλης των, ὑμνῶ,

ἐγκωμιάζω ποιούμενος χρῆσιν εὐφήμων καὶ καλῶν λέξεων : Πίνδ.Π 3,32 **παρθένοι φιλέοισιν ἑταῖραι ἑσπερίαις ὑποκουρίζεσθ᾽** ἀοιδαῖς (σχόλ. «φιληδοῦσι ταῖς ἑσπεριναῖς ᾠδαῖς μετεωρίζεσθαι τὴν ψυχὴν καὶ παίζειν· ἔνιοι δὲ τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς ἀντὶ τοῦ παίζειν καὶ χορεύειν ἢ ἀμφοτέρους τοὺς κόρους ὑμνεῖν, τὸν νυμφίον καὶ τὴν νύμφην»)· ‖ ἐνεργ. Σουΐδ. «ὑποκουρίζω· κολακεύω».

ὑποκουφίζω κ. μσν. ἀνακουφίζω ὀλίγον τι : Ἀριστφ.Φυτ.2,2,6, Συμ. ἐν Ἀν.Βοασσ.5,50 **τὴν ἄλυσιν ὑπεκούφιζε**, αὐτ.51 **τὰ προσδεδεμένα τῇ ἀλύσει ξύλα ὑπεκούφιζε·** 2) ἀμτβ. εἰμὶ κουφότερος, ἐλαφρότερος : Ἱππ.Ἐπιδ.Ι,944.

ὑπόκουφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κοῦφος, ἐλαφρός, ἄστατος : Πλούτ.Ἠθ.205A **ὑπόκουφος καὶ ἀβέβαιος**, αὐτ.Πελ.14 **ὑπόκουφος δὲ τὴν γνώμην καὶ κενῶν ἐλπίδων καὶ φιλοτιμίας ἀνοήτου μεστός·** 2) μσν. ὁ ὀλίγον τι κοῖλος, κούφιος: Ἀρχ.Ἑλλ.Μουσ.ἀπ.16,257 **ξύλινον ποίησον ὑπόκουφον, τουτέστιν ὑποτύμπανον,** ASS Σεπτεμβρίου 3,864F **συνῆκαν κενὸν εἶναι τὸ βουνὸν τοῦ ὄρους ὑποκούφου.**

ὑποκραδαίνομαι μσν. μτ. αἰτ. ταράττομαι, ταλαντεύομαι ὀλίγον : Θεοφάν.Κερ.1021 **ὑποκραδαινόμενοι τοὺς λογισμούς.**

ὑποκράζω μτγν. κράζω ὀλίγον, σιγά : Αἰλ.ΖΙ 6,19 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑποκρίζω).

ὑποκράνιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὸ κρανίον, ὑποκάτω τοῦ κρανιακοῦ ὀστοῦ : ὑποκράνιον **διάστημα** (τὸ μεταξὺ τοῦ κρανιακοῦ ὀστοῦ καὶ τῆς σκληρᾶς μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου ὑπάρχον διάστημα).

ὑποκρᾱτηρίδιον (τό), Ἰων. τ. **ὑποκρητηρίδιον** βάσις ἐφ᾽ ἧς τίθεται ὁ κρατήρ, ἡ ἕδρα τοῦ κρατῆρος : Ἡρ.Ι,25 **ἀνέθηκε . . ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον κολλητόν,** Φιλόστρ.242 **Γλαῦκον μετὰ τοῦ ὑποκρατηριδίου ἥκοντα.**

ὑποκρᾱτήριον (τό), Ἰων. τ. **ὑποκρητήριον** τὸ ὑποκρατηρίδιον βλ.λ. : Ἐπιγρ. **κρατῆρα καὶ ὑποκρητήριον,** αὐτ. **βάθρον ὑποκρατήριον.**

ὑποκρᾱτῶ-έω μτγν. κ. μσν. κρατῶ, κατέχω τι κρυφίως, κρατῶ δι᾽ ἐμαυτόν : Γρηγ.Ναζ.Ι,651C **ὑποκρατῶν τι κακούργως τῆς ἐργασίας,** Ἀνν. Κομν.170D **μηδ᾽ ἄχρι ἑνὸς ὀβολοῦ τῶν βασιλικῶν ὑποκρατήσαντα χρημάτων·** 2) σχόλ. κρατῶ, βαστῶ τι ὥστε νὰ μένῃ κλειστόν : Σχόλ. Θεόκρ.5,117 **κόραξ σιδηροῦς ἐμπίπτων εἰς τὸ μέσον καὶ ὑποκρατῶν τὴν θύραν.**

ὑποκρέκω κ. μσν. μτβ. ἠρέμα καὶ μόλις κρούω χορδήν : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 15,2 **ἤδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων,** Πλούτ.Ἠθ.55D **ὁ κόλαξ ἀφ᾽ ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ πρὸς χάριν εἰωθὼς ὑποκρέκειν·** 2) ἀμτβ. ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, ἐκβάλλω χαμηλὸν ἦχον, ὑποτερετίζω· Σουΐδ. «ὑποκρεκόντων, κρουόντων, ἐγγιζόντων, τερετιζόντων»· 3) μτφ. συμφωνῶ, συναρμονίζομαι, προσαρμόζομαι : Πίνδ.Ο 9,59 **τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μανίαισι ὑποκρέκει** (σχόλ. «συμφωνεῖ, καὶ οἷον ἐνδόσιμόν ἐστι»), Εὐστ.221,26 **ὅς, καθὸ ποιητής, τῷ πανηγυρικῷ ὑποκρέκει τῆς ῥητορικῆς εἴδει·** 3) Ἡσ. «ὑποκρέκειν· ἐπὶ τῶν ἵππων πορεία τις, τρόπος, βῆμα» (διόρθ. πορείας τις τρόπος).

ὑποκρεμάννῠμαι κρεμῶμαι ὑποκάτω τινός : Ὕμν.Ἀπόλλ.284 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπικρέμαται), Γρηγ. Νύσσ.Ι,684B **ὑποκρεμάμενον ἀνέχειν τὸ βάρος.**

ὑπόκρημνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον ἀπότομος, κρημνώδης· ‖ πιθ. ὁ Ὑπόκρημνος ὡς κύριον ὄνομα : Στράβ.14,1,33 **μεταξὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τοῦ Ὑποκρήμνου Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλὸν εὔθηρον πολύδενδρον.**

ὑπόκρηνος-ον [κάρηνον] μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν κεφαλήν τινος· Σουΐδ. «ὑπόκρηνον· ὑπὸ τὴν κεφαλήν» : Ἀνῶν.π.Σουΐδ. **θῆκε λᾶαν σκληρὸν ὑπόκρηνον** (πιθ. Καλλ.).

ὑποκρητηρίδιον (τό) Ἰων. τ. ἀντὶ ὑποκρατηρίδιον βλ.λ. : Ἡρ.Ι,25.

ὑποκρητήριον (τό) Ἐπιγρ. Ἰων. τ. ἀντὶ ὑποκρατήριον βλ.λ.

ὑποκρίζω μτγν. κρίζω, τρίζω, τσυρίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Αἰλ.ΖΙ 6,19 **πάρνοπα ὑποκρίζοντα** (δ. γρ. ὑποκορίζοντα).

ὑποκρινία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις, ἡ ἀνεπάρκεια τῆς ἐκκρίσεως ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀδένων.

ὑποκρινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιάτητα νὰ ἐλαττώνῃ τὰς ἐκκρίσεις βλ.λ.2).

ὑποκρῑ́νω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μ. **τὸ** μέσ. -ομαι, Ἰων. -έομαι, μέλλ. ὑποκρινῶ κ. μέσ. μέλλ. ὑποκρινοῦμαι, μέσ. ἀόρ. ὑπεκρινάμην κ. παθ.ἀόρ. **ὑπεκρῑ́θην**, παθ. παρακ. **ὑποκέκρῐμαι**, χωρίζω ὀλίγον : Εὐστ.687,20 **ἑαυτὸν ἀποκρίνων ἢ ὑποκρίνων, ὅ ἐστι τῶν ἄλλων ἀποχωρίζων, ὑποκρινόμενος·** 2) ὑποβάλλω εἰς ἐξέτασιν, ἀνάκρισιν, ἀνακρίνω : Σουΐδ.,ΑΒ 449,25 **ὑποκρίνουσι τοὺς ἀντιδίκους·** 3) μέσ. ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντησιν, ἀπαντῶ : Ἰλ.Μ 228 **ὧδε χ᾽ ὑποκρίνατο θεοπρόπος,** αὐτ.Η 407 **ὥς τοι ὑποκρίνονται,** Ὀδ.Β 111 **ὑπ᾽ ἀνάγκης σοὶ δ᾽ ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται,** αὐτ.Ο 170, Ἡρ.Ι,2 **ταῦς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς οὐδὲ ἐκεῖνος Ἰοῦς τῆς Ἀργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἁρπαγῆς,** Θουκ.7,44 **εἰ δ᾽ αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο, διεφθείροντο·** ‖ κ. ἐπὶ μαντείου : Ἡρ.Ι,78, αὐτ.Ι, 91 **ταῦτα μὲν ἡ Πυθίη ὑπεκρίνατο τοῖσι Λυδοῖσι·** 4) κρίνω, λέγω, ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ : Ὀδ.Τ 535 **ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι,** αὐτ.555 **οὔ πως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον ἄλλῃ ἀποκλίνοντ᾽,** Ἀριστφ.Σφ.53 **οὕτως ὑποκρινόμενον σοφῶς ὀνείρατα ;,** Θεόκρ.24,66 **καὶ νυν ὑποκρίνεσθαι ὅπως τελέεσθαι ἔμελλεν,** Γαλ.Προτρ.13 **Θεμιστοκλέους σοφία, πρῶτον μὲν καλῶς ὑποκριναμένου τὸν χρησμόν,** Ἀλκίφρ.3,59 **τοὺς ὀνείρους ὑποκρίνομαι·** 5) π. Ἀττ. κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. προσ., ἐπὶ τῆς σκηνῆς, λαμβάνω μέρος εἰς διάλογον, παριστάνω πρόσωπόν τι δράματος ἢ κωμῳδίας, ἐπαγγέλλομαι τὸν ἠθοποιόν : Ἀριστλ.Πολιτ.5,11,19 **ὑποκρίνομαι τὸν βασιλικόν,** Δημ.418 **Ἀντιγόνην δὲ Σοφοκλέους πολλάκις μὲν Θεόδωρος . . ὑποκέκριται,** Λουκ.Νιγρ.11 **ἵνα μὴ συγκατασπάσω που πεσὼν τὸν ἥρωα, ὃν ὑποκρίνομαι·** πρβλ. αὐτ. Ὀρχ.66 **τίνες οἱ ὀρχησόμενοι καὶ ὑποκρινούμενοι τὰ λοιπὰ προσωπεῖα εἶεν, - ὑπεκρίθη τὸν Αἴαντα - τὴν Ἀντιγόνην - τὸν Μάκβεθ·** κ. ἀπολ. εἶμαι ὑποκριτής : Ἀριστλ.ΗΝικ.7,3,8, αὐτ.Ρητ.3,12,3· κ. μτ. αἰτ. ὑ- **τραγῳδίαν, κωμῳδίαν** λαμβάνω μέρος **εἰς** τραγῳδίαν, κωμῳδίαν : Λουκ.Μισθ.Συν.30 **τὸ πρᾶγμα ὅμοιον δοκεῖ ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνατο τραγικὸν προσωπεῖον περικείμενος·** κ. παθ. : Χάρ.π.Ἀθήν.12,538F **ὑπεκρίθησαν δὲ τραγῳδοὶ μὲν Θεσσαλὸς καὶ Ἀθηνόδωρος** (παρέστησαν)· 6) ἐπὶ ῥητοροδιδασκάλου, ἀπαγγέλλω : Ἀθήν.14,620C **λέγει ἐν ταῖς δείξεσι τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι·** 7) παριστῶ τι δραματικῶς : Φῶτ.Βιβλ.73,24 **ἀνεγνώσθη Ἰαμβλίχου δραματικόν, ἔρωτας ὑποκρινόμενον·** ‖ μιμοῦμαί τι : Φιλόστρ.97 **ὁ Ἑρμῆς . . παρὰ τὸν Ἡρακλέα ἥκει, στεφανώσων αὐτόν, ὅτι αὐτῷ καλῶς ὑποκρίνεται·** 8) ἐπὶ τῆς προσποιητῆς καὶ θεατρικῆς ἀπαγγελίας τῶν ῥαψῳδῶν **καὶ** ῥητόρων, παριστῶ τι ὑπερβολικῶς, μεγαλοποιῶ, **ἐ**ξογκώνω : Δημ.230 **τοσούτοις ὕστερον χρόνοις αἰτίας καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας ὑποκρίνεται·** 9) κ. νεώτ. κ. δημ. προσλαμβάνω ξένον ὕφος, πρόσωπον, μορφήν, ἔκφρασιν

προσποιοῦμαι: Δημ.321 **μηδὲ τῇ φωνῇ δακρύειν ὑποκρινόμενον τὴν ἐκείνων τύχην**, αὐτ.878 **ὁρᾷς ὡς ὑποκρίνῃ μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα**, Πολύβ. 2,49,7 **ἐὰν μὲν οὖν .. ἐντρεπόμενοι τὴν ἡσυχίαν ἄγειν ὑποκρίνωνται·** ‖ νεώτ. κ. δημ. μτ.αἰτ.: ὑποκρίνεται **τὸν ἀσθενῆ·** ‖ νεώτ. κ.δημ. ἀμτβ. ὑποκρύπτω τὰ ἀληθῆ μου αἰσθήματα, φρονήματα: **δὲν ξέρω νὰ ὑποκρίνωμαι, - δὲν εἶναι εἰλικρινής, ὑποκρίνεται·** **10)** ρηματ.π. ὑπόκρισις, ὑποκρισία, ὑποκριτήρ, ὑποκριτής, ὑποκριτικός.

ὑποκρῖσία (ἡ) Ἐπιγρ. νεώτ. κ. δημ. σπάν. τ. τοῦ ὑπόκρισις, ἡ τέχνη τοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑποκριτοῦ: Ἐπιγρ.ΑΠλ.289 **φεῦ θείης ἀνδρὸς ὑποκρισίης·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπόκρυψις τῶν ἀληθῶν αἰσθημάτων, ἡ προσποίησις, ἡ δολιότης· ‖ ἰδίᾳ ἡ πλαστὴ ἐμφάνισις ἀρετῆς.

ὑπόκρῖσις-εως (ἡ) (ὑποκρίνομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. γενικ. -ιος, ἡ ἀπόφανσις, ἡ ἀπόκρισις, ἡ ἀπάντησις: Ἡρ.1,90 **τῶν χρηστηρίων τὰς ὑποκρίσιας**, αὐτ.1,116 **ἡ ὑπόκρισις ἐλευθερωτέρη εἶναι**, αὐτ.9,9, Ἀπολλ.Ρ 4,1755 **ὡς ἔφαθ', οὐδ' ἁλίωσεν ὑπόκρισιν Αἰσονίδαο Εὔφημος·** **2)** ἀττ. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑποκριτοῦ, ἡ ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς παράστασις ὡρισμένου προσώπου: Ἀριστλ.Ρητ.2,8,14 **σχήμασι καὶ φωναῖς καὶ ἐσθῆτι καὶ ὅλως τῇ ὑποκρίσει ἐλεεινοτέρους εἶναι**, αὐτ.ΗΝικ.3,10,4· **3)** ἀττ. κ. μσν. ἐν τῶν μερῶν τῆς ρητορικῆς δι' οὗ ὁ ρήτωρ διδάσκεται ἀπαγγέλλων τὸν λόγον τοῦ νὰ μεταχειρίζηται **τὸν** εἰς τὰ λεγόμενα κατάλληλον σχηματισμὸν φωνῆς καὶ σώματος: Ἀριστλ.Ρητ.1,3,3, αὐτ.3,1,7 **οἱ κατὰ τὴν ὑπόκρισιν ῥήτορες** (οἱ ἀπαγγέλλοντες τοὺς ἑαυτῶν λόγους, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς συντάττοντας μὲν λόγους, μὴ ἀπαγγέλλοντας δ' αὐτούς), Διον.Ἰσοκρ.13 **μετὰ ὑποκρίσεως εἰπεῖν τοὺς λόγους**, Πλούτ.Δημ.7 **πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν καὶ διαπονεῖν τὴν φωνήν**, αὐτ.Ἠθ.845Β **τὸ πρῶτον ἐν ῥητορικῇ εἶπεν ὑπόκρισιν καὶ τὸ δεύτερον, καὶ τὸ τρίτον**, Λογγῖν. ἐν Spengel Rhet. Gr.1,310 **ῥητορεία ἄνευ ὑποκρίσεως εἶναι τὸ μηδέν, ἡ δὲ ὑπόκρισις καὶ χωρὶς ῥητορείας εἶναί τι μέγα**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,83 **μὲ μίαν ἐπιτήδειον ὑπόκρισιν ἐσχημάτισε τὴν φωνὴν τοῦ Ἀράπη·** **4)** ἡ μίμησις: Ἀφθν.Ρητ.715 «**ὑπόκρισίς ἐστι** μίμησις τῶν κατ' ἀλήθειαν ἑκάστῳ προσισταμένων ἠθῶν καὶ παθῶν καὶ διαθέσεων, σώματός τε καὶ τόνου φωνῆς προσφόρου τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασι»· **5)** μτφ. ἡ προσποίησις, ἡ δολιότης· Ἡσ. «ὑπόκρισις· εἰρωνεία, ὑπουλότης, δόλος»: Πολύβ.35,2,13 **κατὰ μὲν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς λόγοις ὑποπεπτωκότως .., τῇ γε μὴν προαιρέσει .. οὐκ εἰκούσῃ**, ΚΔ Ματθ.23,28 **ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας**, αὐτ.Λουκ.12,1, Λουκ.Ἔρωτ.3 **ἐπίπλαστος ὑπόκρισις**, Φάλ.Ἐπιστ. 62 **ὑποκρίσει καιροῦ καὶ οὐκ ἀληθείᾳ χρηστὸς γεγονέναι·** **6)** νεώτ. ἰατρ. ἡ ψευδής, ἡ πλαστὴ παράστασις νοσηρᾶς καταστάσεως ἀνυπάρκτου ἢ ἡ ἀπόκρυψις τοιαύτης ὑφισταμένης· **7)** κτ.αἰτ. **ὑπόκρισιν** ὡς ἐπίρρ. δίκην, σάν,μτ. γενικ.: Πίνδ.ἀπ. 259 **δελφῖνος ὑπόκρισιν**.

ὑποκρῖτήρ-ῆρος (ὁ) (ὑποκρίνομαι) μτγν. ὁ ὑποκριτής βλ.λ.: Ἑρμεί.Ἰαμβ.13,563D **ἔμποροι λήρου, λόγων ὑποκριτῆρες**.

ὑποκρῖτής (ὁ) (ὑποκρίνομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἑρμηνευτής, ὁ ἐξηγητής, ὁ ὀνειροκρίτης: Πλάτ. Τίμ.72Β **τῆς δι' αἰνιγμῶν .. φήμης καὶ φαντάσεως ὑποκριταί**, Λουκ.Ἐνύπν.17 **μὴ ὀνείρων ὑποκριτάς τινας ἡμᾶς ὑπείληφεν**;, Πολυδ.7,189 **τερῶν ὑποκριταί·** ‖ Ἡσ. «ὑποκριτής· μάντις»· **2)** ἀττ. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ ὑποκρινόμενος πρόσωπόν τι, ὁ παριστάνων ἐπὶ σκηνῆς, ὁ ἠθοποιός· Ἡσ. «**ὑποκριτής· ὁ ἐν τῇ σκηνῇ** ὑποκρινόμενος»: Ἀριστφ.Σφ.1279 **τὸν δ' ὑποκριτὴν ἕτερον, ἀργαλέον ὡς σοφόν**, Ξεν.Ἀπομν.2,2,9, Πλάτ.Πολ.373Β **ῥαψῳδοί, ὑποκριταί, χορευταί**, αὐτ.Χαρμ.162D **ὥσπερ ποιητὴς ὑποκριτῇ κακῶς διατιθέντι τὰ ἑαυτοῦ ποιήματα ὀργίζεται**, αὐτ.Συμπ.194Β **ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν·** **3)** ὁ ἀπαγγέλλων: Τίμ.Λεξ.228 **ῥαψῳδοί, ὑποκριταὶ ἐπῶν·** ‖ ὁ ραψῳδός: Διόδ.Σ 14,109 **ὡς ἐπέβαλον οἱ ῥαψῳδοί, .. διὰ τὴν εὐφωνίαν τῶν ὑποκριτῶν συνέδραμε τὰ πλήθη**, αὐτ.15,7 **τοὺς εὐφωνοτάτους τῶν ὑποκριτῶν·** **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκρινόμενος, ὁ προσποιούμενος, ὁ ἐμφανίζων ψευδῆ κατάστασιν, συνήθως ἀγαθήν, πρὸς ἀπόκρυψιν τῆς πραγματικῆς, τῆς κακῆς, κ. ἰδίᾳ ὁ προσποιούμενος τὸν εὐσεβῆ, τὸν φιλάνθρωπον· Εὐστ.687,27 «**ὑποκρινόμενος** καὶ **ὑποκριτὴς** παρὰ τοῖς ὑστερογενέσι ῥήτορσιν **ὁ** μὴ ἐκ ψυχῆς λέγων ἢ πράττων μηδὲ ἅπερ φρονεῖ»: ΠΔ Ἰώβ 34,30 **βασιλεύων ἄνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ**, αὐτ.36,13 **καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσι θυμόν**, ΚΔ Ματθ.6,2 **ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις**, αὐτ.7,5 **ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου**, αὐτ.Ματθ.15,7.

ὑποκρῐτικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόκρισιν βλ.λ., ὁ ἔμπειρος, ὁ πεπειραμένος εἰς αὐτήν: Ἀριστλ.Ρητ.3,1,7 **φύσει ὑποκριτικός**, αὐτ.Ποιητ.19,7, αὐτ.26,6· **2)** ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν λόγον, τὴν ἀπαγγελίαν: Δημήτρ. 193 **ἐναγώνιος μᾶλλον ἡ διαλελυμένη λέξις, ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ὑποκριτικὴ καλεῖται**, Πλούτ.Ἠθ.613D· κ. ὑπερθ.: Ἀριστλ.Ρητ.3,12,2 **ἀγωνιστικὴ λέξις, ἡ ὑποκριτικωτάτη·** **3)** κ. νεώτ. **ἡ ὑποκριτικὴ** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ὑποκρίνεσθαι τὰ πρόσωπα τῶν θεατρικῶν ἔργων, ἡ ἠθοποιία: Ἀριστλ.Ρητ.3,12,2, αὐτ.Ποιητ.19,7· **4)** κ. μτφ. **ὁ** ὑποκρινόμενος, ὁ προσποιούμενος: Λουκ.Ἀλέξ.4 **ψυχῆς κρᾶσις ὑποκριτικὴ τοῦ βελτίονος·** ‖ νεώτ. ὁ προσποιητός, ὁ ψευδής, ὁ πλαστός: **ὑποκριτικὰ δάκρυα**.

ὑποκριτικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑποκριτικόν, προσποιητῶς: Χαμαιλ.π.Ἀθήν.9, 407Α **περιβόητος ἦν λέγων τὰ ἔπη πανούργως καὶ ὑποκριτικῶς**.

ὑποκροκαίνομαι μσν. σπινθηροβολῶ: Θεοφύλ.Σ 16C **τῶν ὀφθαλμῶν ὑποκροκαινομένων τῇ φλογὶ τῆς ἀνοίας**.

ὑπόκροσσος-ον ἄ. πρόκροσσος βλ.λ.

ὑποκροτάφιος-ον νεώτ. ἀνατ. **ὁ** κείμενος ὑπὸ τὸν κρόταφον: **ὑποκροτάφιος ἀκρολοφία** (ταπεινὴ ὀβελιαία ἀκρολοφία), - **ὑποκροτάφιος βόθρος** (ὁ ὑπὸ τὸν κροταφικὸν βόθρον).

ὑπόκροτος-ον μσν. ὁ ποιῶν κρότον, θόρυβόν τινα: Φώτ.Βιβλ.73,33 **ἡ λέξις αὐτῷ ῥέουσα καὶ μαλακή· καὶ ὅσον αὐτῆς ὑπόκροτον οὐ πρὸς τόνον τινά, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γαργαλίζον .. καὶ βλακῶδες παρακεκίνηται** (δ.γρ. ἐπίκροτον).

ὑποκροτῶ-έω μτγν. κροτῶ ὑποκάτω, κτυπῶ ὀλίγον: Γρηγ.Νύσσ.2,287D **ὑποκροτῶν τῷ ποδὶ καὶ ἐπιφοφῶν τοῖς δακτύλοις**.

ὑποκρουνιθία Ἡσ. «θυσία τις **παρὰ** Κνιδίοις».

ὑπόκρουσις-εως (ἡ) (ὑποκρούω) λεξ. κ. νεώτ. ἡ διακοπὴ τοῦ λόγου· Ἡσ. ἐν λ. κροῦσιν τὴν πρὸς **τὸ λέγειν ἐν ταῖς ζητήσεσιν ὑπόκρουσιν·** **2)** νεώτ. ἡ διὰ μουσικοῦ ὀργάνου συνοδεία ᾄσματος, ἀπαγγελίας, ἀκκομπανιάρισμα, ἀκκομπανιαμέντο.

ὑποκρουσταλίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «εἶδος τοῦ λίνου σπέρματος».

ὑποκρουστικῶς ἐπίρρ. ΕΜ 781,8 «ὑποβλήδην, ὑποβαλὼν ὑποκρουστικῶς, ἔτι λέγοντός τινος».

ὑποκρούω κ. μσν. κ. νεώτ. κρούω ὑποκάτω, ἐλαφρῶς: ΑΠλ.279 **ἔνθεν ἐγὼ** (λίθος ἠχήεις) **λυραοιδὸς· ὑποκρούσας δὲ με λεπτῇ χερμάδι τοῦ**

κόμπου μαρτυρίην κόμισαι· **2)** ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, κρούω τὰς χορδάς, κτυπῶν βαστῶ τὸν ρυθμόν, τὸν χρόνον : Πλούτ.Δημ.20 **ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῇ νίκῃ διὰ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας .. μεθύων ᾖδε τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσθένους ψηφίσματος**, πρὸς πόδα διαιρῶν καὶ ὑποκρούων, αὐτ.Ἠθ.177B **ὑπέκρουσεν ὁ Ἀρχέλαος τῷ κιθαρῳδῷ**, Λογγῖν.Ὕψ. 41,2 **ὡς ἐνίοτε προειδότας τὰς ὀφειλομένας καταλήξεις αὐτοὺς ὑποκρούειν τοῖς λέγουσι·** || νεώτ. κρούω ἐλαφρῶς τὰς χορδὰς μουσικοῦ ὀργάνου πρὸς συνοδείαν ᾄσματος· **2)** μτφ. μτ. αἰτ. διακόπτω· Ἡσ. «ὑποκρούω τοὺς ῥήτορας· τὸ μεταξὺ λεγόντων αὐτῶν ἀντιφθεγγόμενον ἐμποδίζειν» : Ἀριστφ.Ἀχ.38 **νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας** (σχόλ. «ἀντιλέγειν ἐπὶ τῶν θορυβούντων λέγεται»)· || διακόπτω λαμβάνων τὸν λόγον, ἐνῷ τις ὁμιλεῖ : Ἀλεξ.Βοστρ.1· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Ἐρυξ.395B **ἔτι δ' αὐτοῦ τι βουλομένου λέγειν, ὑποκρούσας ὁ Κριτίας·** **3)** ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. μτ. παιδιᾶς, συνουσιάζομαι : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 618 **τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρούσει·** **4)** μέσ. κατσφέρομαι, ἐπιτίθεμαι : Ἀριστφ.Πλ.548 **σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας, τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω** (σχόλ.«ἐφθέγξω, ἀνεκρούσω»)· **5)** ρηματ. π. ὑπόκρουσις.

ὑποκρύπτω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπέκρυψα**, κ. μέσ. ἀόρ. **ὑπεκρυψάμην**, κ. παθ. **ὑπεκρύφθην**, παθ. παρακ. **ὑποκέκρυμμαι**, κρύπτω ὑπό τι, χώνω ἀποκάτω, καλύπτω, σκεπάζω· κ. παθ. : Ἰλ.Ο 626 **ἡ δέ τε πᾶσα ἄχνῃ ὑπεκρύφθη** (ναῦς) (τὸ πλοῖον ἐκαλύφθη καθ' ὁλοκληρίαν ὑπ' ἀφροῦ), Διογ.Λ 7,182 **ἀνδρίας, ὃς ὑποκέκρυπται τῷ πλησίῳ ἵππεῖ·** **2)** μέσ. κρύπτω τὰ ἐμαυτοῦ ὑποκάτω, τηρῶ, φυλάττω τι μυστικὸν ἀπό τινος, ἀποκρύπτω· Ξεν.Ἀν.1,4,19 **οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπταμένων χρήμασι** (ἴδ. γρ.), Γρηγ.Νύσσ. 1,350C **τοῖς ἔνδον ὑποκρυπτομέναις τῷ ζόφῳ** (ἴδ. γρ. ὑπερκρυπτομένοις), ASS Μαΐου 2,726C **τὸν δόλον ὑποκρυψάμενοι·** || νεώτ. κ. ἐνεργ. ἀποκρύπτω : **ἡ πρότασίς του ὑποκρύπτει πολλοὺς κινδύνους·** **3)** ρηματ. π. ὑπόκρυψις.

ὑποκρύφιος-ον μτγν. ὁ κεκρυμμένος ὑποκάτω, ὁ ὀλίγον κρύφιος : Νόνν.Δ 36,95, αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.18, 100 **οὐδὲν ὑποκρύφιον λαλέων ληΐστορι μύθῳ.**

ὑπόκρυφος-ον σχόλ. ἀ. ὑποκρύφιος βλ.λ., ὁ ὑπήνεμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.96 **ὑποκρύφους τόπους διὰ τὸν ἄνεμον, ἔνθα ὑπὸ σκέπην εἰσίν.**

ὑπόκρυψις-εως (ἡ) (ὑποκρύπτω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποκρύπτω, ἡ ἀπόκρυψις, τὸ κρύψιμο : Γρηγ.Νύσσ.1,469A **εἰ δέ τι μετὰ ὑποκρύψεως ἐν ὑπονοίαις τισὶ καὶ αἰνίγμασιν εἰρημένον.**

ὑποκρώζω μτγν. κρώζω ὑποκάτωθεν, ἔνδοθεν, ὀλίγον, κράζω, βογγῶ : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,4 **ὑποστένων καὶ μύχιόν τι καθάπερ ἐξ ᾠοῦ νεοττὸς ἀτελὴς ὑποκρώζων.**

ὑποκτηνίατρος (ὁ) νεώτ. στρατ. βαθμὸς ἐν τῇ κτηνιατρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ στρατοῦ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποκτυπῶ-έω μτγν. κτυπῶ ὑποκάτω, ἀντηχῶ : Αἰλ.ΖΙ 3,13 **πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος.**

ὑποκυάνεος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ σχεδὸν κυανοῦς, γαλάζιος, ὁ ὑποκύανος : Ἀλέξ.Μύνδιος π.Σχόλ.Θεόκρ. 5,96 **ὅτι ἡ μὲν φάσσα ὑποκυάνεον ἔχει τὴν κεφαλὴν καὶ μᾶλλόν γε ἐμπόρφυρον.**

ὑποκυανίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω ὀλίγον τι κυανοῦν, γαλάζιο χρῶμα, γαλαζοφέρνω : Ἐπιφάν.2, 234C **ἀχάτης ὑποκυανίζων ἐστίν**, αὐτ.229B **τῷ εἴδει ὑποκυανίζων**, Εὐδοκ. ἐν Ἀν.Βιλλ.2,243 **ὑποκυανίζει τὴν χρόαν τὸ ἄνθος.**

ὑποκύανος-ον νεώτ. ὁ ὀλίγον τι κυανοῦς.

ὑποκυβερνῶ-άω μτγν. κυβερνῶ τὸ πλοῖον ὡς ὑποπλοίαρχος : Πολυβ.1,98 **τῆς νεὼς ὑποκυβερνᾶν, προκυβερνᾶν ἐπὶ τοῦ πρῳράτου.**

ὑποκυδής-οῦς-ές (ὁ) ὁ δίυγρος· Ἁρποκρ. «ὑποκυδεῖς γὰρ εἰσιν οἱ τόποι : Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου. ὑποκυδής ἐστιν ὁ δίυγρος, ὡς ἐκ τῆς γ' Κτησίου φανερὸν Εὐφορίων : οἷόνθ' ειαμένης ὑποκυδέος. ἐν ἐνίοις μέντοι τῶν ἀντιγράφων παρὰ τῷ ῥήτορι γέγραπται ὑπόκοιλοι»· **2)** Λεξ.Ρητ.ἐν ΑΒ 312,5 «ὑποκυδεῖς τινες εἰσί ; κοῖλοι τόποι»· **3)** Ἡσ. «ὑποκυδές· ὑποφρύδιον».

ὑποκύκλιος (ὁ) σχόλ. εἶδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ἐπιθ. τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος Ιωνικοῦ ποδός, ὁ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν, ὁ σύνθετος ὢν ἐκ πυρριχίου καὶ σπονδείου : Σχόλ.Ἡφαιστ.Ποιημ.160.

ὑποκυκλοειδής-οῦς-ές νεώτ. μαθ. ἡ καμπύλη ἡ γραφομένη ὑπὸ σημείου τῆς περιφερείας κύκλου τινός, ὅστις κυλίεται ἐσωτερικῶς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἄλλου ἀκινήτου κύκλου.

ὑπόκυκλος-ον ὁ ἔχων ὑποκάτω τροχούς, ὁ ὑποκάτω κυκλοτερής, ὁ ὑπότροχος· Ἡσ. «ὑπόκυκλον, ὑπότροχον, ἢ κάτωθεν σπεῖραν ἔχοντα», Εὐστ.1488,1 «περίτροχον, περιφόρητον τοῖς ὑποκάτω τροχίλοις, κυκλοτερῆ» : Ὀδ.Δ 131 **χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν·** **2)** τὸ **ὑπόκυκλον** ὡς οὐσ. Ἡσ. «ὑπόκυκλα· τοὺς ἀστραγάλους τοὺς ὑποτιθεμένους τῷ πυθμένι τῶν τριπόδων» : Ἰλ.Σ 375 (ἴδ. γρ.).

ὑποκυμαίνω μτγν. κ. μσν. ἐπὶ ὕδατος, ἄμμου κττ., κυμαίνομαι, κινοῦμαι ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.846 **ὑποκυμαίνει ἡ ψάμμος**, Μᾶρκ.Εὐγεν. 161,2 **καὶ ποταμὸς .. ὑποκυμαίνων·** || κ. ἐπὶ τῆς κυμάνσεως τῆς κόμης : Ἱμέρ.330 **τὰς λοιπὰς ταῖς αὔραις ἀφῆκεν ὑποκυμαίνειν·** || κ. ἐπὶ τῶν βραχιόνων : Φιλόστρ.841 **ὠλέναι ὑποκυμαίνουσι·** || κ. μτβ. μτφ. ταράσσω ἐλαφρῶς, ζαλίζω : Ρητ.1,430 **ἔρως καὶ αἶνος αὐτοῦ τὸν νοῦν ὑπεκύμαινον.**

ὑποκυματίζω μτγν. κυματίζω ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.839 **πηγαὶ ὑποκυματίζουσαι ζέουσαι·** **2)** ἀμτβ. συναντῶμαι κινούμενος κυματοειδῶς : Φιλόστρ.784 **ὑποκυματίζουσιν ἀλλήλοις, ἄλλος ἄλλῳ ἐπινέοντες** (θύννοι).

ὑποκύπτω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπέκυψα**, κύπτω ὑπὸ τὸν ζυγόν, τὴν ἐπικυριαρχίαν τινός, ὑποτάσσομαί τινι : Ἡρ.1,130 **οἱ Μῆδοι ὑπέκυψαν Πέρσῃσι**, Αἰσώπ.Μῦθ.234 **κύνες τοῖς ἀνθρώποις ὑποκύπτοντες**, Ἀριστείδ.1,157 **ἡττηθέντες ἐν Οἰνοφύτοις ὑπέκυψαν**, αὐτ.451, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,95 **καὶ τῷ σῷ ὑποκύψας κράτει·** || ὑποτάσσομαι ἑκουσίως εἰς ἠθικήν τινα ἐπιταγήν : Κλήμ.Ἀλ.950 **ὑποκύπτειν τοῦ Θεοῦ ταῖς ἐντολαῖς·** || νεώτ. ὑποχωρῶ εἴς τι ἐξαναγκαζόμενος, δέχομαι ἐξ ἀνάγκης: **δὲν θὰ ὑποκύψω εἰς τὰς ἀξιώσεις των·** || κ. ἀπολ. ἐπὶ ἱκετῶν ταπεινῶς προσκυνούντων, κύπτω πρὸς τὴν γῆν : Ἀριστφ.Σφ.555 **ἱκετεύουσίν θ' ὑποκύπτοντες**, Λουκ.Νιγρ.21 **πόρρωθεν ὑποκύψας·** || κ. ἐπὶ ζῴων πινόντων : Ξεν.Ἀν.4,5,32 **ἔνθα ὑποκύψαντα ἔδει ῥοφοῦντα πίνειν ὥσπερ βοῦν** (διόρθ. ἐπικύψαντα)· **2)** λυγίζω, κύπτω τὴν ράχιν μου, ὅπως φορτωθῶ : Ἀριστφ.Ἀχ.954 **ὑπόκυπτε τὰν τύλαν** (σχόλ. «τὰν τύλαν, τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα τῶν ἀχθοφόρων ζῴων»)· || κ.μτ. ἀπαρφ. γεν. κύπτω ὅπως πράξω τι : Πλούτ.Ἠθ.470E **ὑποκύψας θεάσαι τοὺς βαστάζοντας·** **3)** νεώτ. ἀποθνήσκω κατόπιν πάλης πρὸς τὸν θάνατον, ἰδίᾳ ἐν φρ. **ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον** (ἀπέθανε).

ὑποκυροῦμαι-όομαι μτγν. κ. μσν. δ. γρ. ἀντὶ ἐπικυροῦμαι βλ.λ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.222.

ὑπόκυρτος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι κυρτός, κυφός, καμπούρης : Ἱππ.Ἄρθρ.822, Πλούτ.

Ἠθ.890D, Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,309 **πέτρας . . ὑφάλου . . ὑποκύρτου, μικρὸν ὑπερεχούσης τοῦ ὕδατος.**

ὑποκυρτῶ-όω κ. μσν. ποιῶ τι ὑπόκυρτον· ‖ κ. παθ. γίνομαι ὑπόκυρτος, ὀλίγον τι κυρτός, κυφός: Ἱππ.875H **τὸ ἕλκος ὑποκυρτοῦται,** Καλλισθ.π. Εὐστ.918,40 **ἵνα ἐν τῷ ὑποκυρτοῦσθαί πως δοκῇ προσκυνεῖν,** Γρηγ.Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 2,769F **μικρὸν ὑποκυρτουμένοις τοῖς κύμασιν·** ἀμτβ.: Εὐστ.Πον.105,40 **προσφωνοῦντες, ὑποκυρτοῦντες.**

ὑποκυστίς-ίδος (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκιστίς βλ.λ.

ὑπόκῡφος-ον μτγν. κ. σχόλ. · ὁ ὑπόκυρτος, ὁ ὀλίγον κυφός, καμπούρης: Στράβ.6,1,12 **ἐτύγχανε δὲ ὑπόκυφος ὢν ὁ Μύσκελλος,** Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 7,4 **σανὶς τετράγωνος, ὑπόκυφος.**

ὑποκῡφώνιον (τὸ) μτγν. μέρος τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης: Πολυδ.1,143 **κυφῶνες, αἱ δὲ ὑπ' αὐτοῖς μέσαι ῥάβδοι ἕως τοῦ τόνου ὑποκυφώνια.**

ὑποκύω ἐπ. συνήθ. ἐν μτχ. μέσ. ἀορ. **ὑποκυσάμενος,** ποιῶ τινα ἔγκυον, γγαστρώνω· ‖ συνήθ. παθ. **ἐπὶ** γυναικός, γίνομαι ἔγκυος, συλλαμβάνω, γγαστρώνομαι· Ἡσ. «ὑποκυσαμένη· ἔγκυος γενομένη, ἐγκύμων»: Ἰλ.Z 26 **ἡ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε** [Εὐστ. «ὑπ' αὐτοῦ ἔγκυος γενομένη»], Ὀδ.Λ 254, Ἡσίοδ.Θ 308 **ἡ δ' ὑποκυσαμένη τέκετο καρτερόφρονα τέκνα·** ‖ κ. ἐπὶ ζῴων: Ἰλ.Υ 225 **αἱ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους.**

ὑποκωθωνίζομαι μτγν. ἀποθ. ἐντρυφῶ σιγοπίνων οἶνον, κουτσοπίνω, σβανάρω: Ἀνών.π. Ἀν. Κρ.2,414,11 **γυναικῶν τινων γραϊδίων ὑποκωθωνιζομένων καὶ ὑποτονθορυζόντων.**

ὑποκώλιον (τὸ) [κῶλον] ἐπὶ ζῴων, ὁ μηρός, τὸ κωλομέρι: Ξεν.Κυν.4,15 **ὑποκώλια, περιφερῆ, εὐπαγῆ,** αὐτ.4,1,10 **κατακλίνεται ὑποθεὶς τὰ ὑποκώλια ὑπὸ τὰς λαγόνας·** πρβλ. Πολυδ.5,72.

ὑποκωμῳδῶ-έω μτγν. κωμῳδῶ, ἐμπαίζω ὀλίγον, κρυφίως, χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνῃ ἄλλος: Λουκ.Τόξ.14 **τὰ πολλὰ ὑπεκωμῴδουν συνωθοῦντες εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Χαρικλείας.**

ὑπόκωφος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. **-η** ὁ ὀλίγον τι κωφός, ὁ ἀμβλὺς τὴν ἀκοὴν ἢ γενικώτ. τὰς αἰσθήσεις: Ἀριστφ.Ἱππ.43 **δύσκολον γερόντιον ὑπόκωφον,** Πλάτ.Πρωτ.334D, αὐτ.Πολ.488B **ὑπόκωφον δὲ καὶ ὁρῶντα ὡσαύτως βραχύ τι,** Θεμίστ.Λόγ.26,326A, Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,101 **τί οὕτω στρατιώτης δείλανδρος καὶ ὑπόκωφος·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μόλις ἀκουόμενος, ὁ ὡς ἐκ βάθους προερχόμενος, ὁ ἡμίφωνος, ὁ βαθύς: Φιλήμ.π.Πορφ.Ὀδ.8,92 **νωθρὸν οὖν τὸ σημαινόμενον καὶ σφόδρα ὑπόκωφον προσπίπτειν ἔοικε,** Γρηγ.Νύσσ.3,166D **καὶ τίς οὕτως ὑπόκωφος καὶ ἀνήκοος τῶν λόγων.**

ὑπολαιμίζω μσν. κόπτω τὸν λαιμόν τινος, σφάζω· Ζωναρ.Ἐπιστ.Ἱστ.1784.

ὑπολαιόν Ἡσ. «ὑποδαιστόν».

ὑπολᾱΐς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μικρόν τι πτηνόν· Ἡσ. «ὑπολαΐς· ὄρνις τις τῶν σκωληκοφάγων»: Ἀριστλ.ΖΙ 6,7,5, Θεόφρ.ΦΑΙτ.2,17,9 **οὐδὲ ἦν γένεσις κόκκυγος, εἰ μὴ ἦν ὑπολαΐς, ἧς εἰς τὴν νεοττιὰν τὰ ᾠὰ τίθησιν** [ἰδ. γρ. ὑπολωΐς], Ἀντιγ. Καρ.85,11 **εἰς τὰς νεοττείας τῶν φαβῶν ἢ ὑπολαΐδων·** ‖ νεώτ. ᾠδικὸν πτηνόν, μικρόσωμον ἐκ τῶν **κοττυφιδῶν,** τσιροβάκος, ποταμίδα.

ὑπολακτίζω δίδω κάτωθεν λάκτισμα [ἰδ. γρ. ἀντὶ ἀπολακτίζω βλ.λ.]: Λουκ.Ὄν.28.

ὑπολᾰλῶ-έω κ. μσν. λαλῶ χαμηλοφώνως: Γρηγ. Νύσσ.2,553D **ἡ δὲ ἀκοὴ τοὺς ὑπολαλοῦντας περιεργάζεται·** **2)** λαλῶ μυστικῶς, ψιθυρίζω· Ἡσ. «ψιθυρίζω»: Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.Μαθ.13,6 **πᾶσιν ὑπελάλησα,** Γρηγ.Νύσσ.2,931D **καὶ ἡμῖν ὑπελάλησε τὸν ἀπόρρητον λόγον·** **3)** λέγω, ἐκφράζομαι **ἐμμέσως,** πλαγίως: Εὐστ.Πον.48,59 **βούλεται δὲ μᾶλλον ὑπολαλεῖν τῷ τολμῶντι τὸ χρῆναι αὐτὸν πρὸς ἑαυτῷ ἔχειν τὸν νοῦν·** κ. παθ.: Εὐστ.91,17 **δημαβόρος, ὃ ἠρέμα ὑπελαλήθη καὶ ἐν τῷ δῶρ' ἀπαιρεῖσθαι.**

ὑπολαμβάνω κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. ὡς ἐνεργ. ὑπολήψομαι, ἀόρ. β' **ὑπέλαβον,** μέσ. ἀόρ. β' **ὑπελαβόμην,** παθ. ἀόρ. α' **ὑπελήφθην,** παρακ. **ὑπείληφα,** παθ. παρακ. **ὑπείλημμαι,** θέτω ἐμαυτὸν ὑποκάτω, εἶμαι κάτω καὶ δέχομαι ἐπάνω μου ἢ ἐν ἐμοί: Σουΐδ. «ὑπολαμβάνω· ἀνέχω, ἀναβαστάζω»· Ἡρ.1,24 **τὸν δὲ δελφῖνα ὑπολαβόντα ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον,** Πλάτ.Πολ.453D **ἤτοι δελφῖνά τινα ἐλπίζοντας ἡμᾶς ὑπολαβεῖν ἂν ἤ τινα ἄλλην ἄπορον σωτηρίαν,** Ἀριστλ.ΖΙ 9,34,4 **οἱ νεοττοὶ ἐκβαλλόμενοι βοῶσι καὶ οὕτως ὑπολαμβάνει αὐτοὺς ἡ φήνη,** Κλέαρχ.π.Ἀθήν.8,332E **μέχρι οὗ ἂν πάλιν ὑπολαβὸν αὐτὸν τὸ κῦμα κατενέγκῃ μετὰ τῆς ἀναρροίας εἰς τὴν θάλασσαν,** ΚΔ Πράξ. 1,9 **νεφέλη ὑπέλαβεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν·** **2)** ὑποστηρίζω κάτωθεν, βαστῶ: Ἡρ.4,72 **αἱ δὲ ὄπισθε παρὰ τοὺς μηροὺς τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι·** ‖ ὑπολαμβάνω τι ὑπό τι λαμβάνω τι καὶ κρύπτω αὐτὸ ὑπὸ . .: Πλούτ.Ἠθ.234B· ‖ μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ψήφους ἐκλογῆς, μτ. δοτ. προσ. ἢ ἐμπροθ. διορ. αἰτοῦμαι καὶ λαμβάνω ψήφους ὑπέρ τινος: Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,54· **3)** μτφ. ὑποστηρίζω, βοηθῶ: Στράβ.14,2,5 **αἱ εὔποροι τοὺς ἐνδεεῖς ὑπολαμβάνουσιν ἔθει τινὶ πατρίῳ·** **4)** λαμβάνω ἀπὸ τῆς χειρός: Πλάτ.Συμπ.212D **ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τήν τε αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν·** **5)** καταλαμβάνω, κυριεύω· π. Ὁμ. ἐν τμ.: Ἰλ.Γ 34 **ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,** αὐτ.Σ 88· ‖ ἐπὶ ἀνεμοστροβίλου, παρασύρω: Ἡρ.4,179 **ὑπολαβεῖν ἄνεμον βορέην καὶ ἀποφέρειν πρὸς τὴν Λιβύην·** ‖ ἐπὶ προσβολῆς μανίας: αὐτ.6,75 **κατελθόντα δὲ αὐτὸν αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος·** ‖ ἐπὶ τόπου, προβάλλω, προκύπτω ὥς τι δυσμενές, ἀντίξοον: Ξεν. Ἑλλ.3,5,20 **δυσχωρία τε καὶ στενοπορία ὑπελάμβανεν αὐτούς·** **6)** ἐπὶ χώρας ἢ φρουρίου ἢ ὅπλων κττ., καταλαμβάνω, παίρνω κρυφίως, διὰ τῆς βίας: Θουκ.1,68 **οὐ γὰρ ἂν Κέρκυράν τε ὑπολαβόντες βίᾳ ἡμῶν εἶχον·** ‖ ἐπὶ ὅπλων, λαμβάνω, παίρνω κρυφίως: αὐτ.6,58 **ὁ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο·** **7)** προσελκύω τινὰ πρός με, προσλαμβάνω: Θουκ.1,121 **δανείσματα γὰρ ποιησάμενοι ὑπολαβεῖν οἷοί τε ἐσμὲν μισθῷ μείζονι τοὺς ξένων αὐτῶν ναυβάταις·** **8)** ἐπὶ συμβάντων, ἐπακολουθῶ, ἐπισυμβαίνω, γίνομαι κατόπιν ἄλλου τινὸς συμβάντος, ἰδ. δυσμενοῦς: Ἡρ.8, 12 **πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαι σφέας ἔκ τε τῆς ναυαγίης καὶ τοῦ χειμῶνος . . ὑπέλαβε ναυμαχίη κρατερή·** ‖ ἐπὶ νόσου μτ. αἰτ. προσβάλλω τινὰ μετά τι κακόν, κατόπιν ἄλλου δεινοῦ: Ἡρ. 6,27 **τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐνενήκοντα αὐτῶν λοιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε·** ‖ ὁμ. κ. ἀπολ. προσβάλλω κατόπιν: Ἱππ.1147F **ὑπολαβὸν ῥῖγος·** ‖ εἰδ. ἐπὶ ἀνέμου, ἐπέρχομαι κατόπιν, ἐπακολουθῶ: Ἡρ.2,25 **ὑπολαβόντες δὲ ὡς ἄνεμοι καὶ διασκεδνάντες τήκουσι** (τὰς χιόνας)· **9)** κ. νεώτ. λαμβάνω τὸν λόγον κατόπιν ἄλλου καὶ ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ: Θουκ.5,85 **πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως λέγεσθαι εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες κρίνετε,** Πλάτ.Νόμ.875D, Δημ.596 **ὥσθ' ὅταν μὲν φῇ τὴν βουλὴν αἰτεῖν, ταῦθ' ὑπολαμβάνετε·** ‖ ὁμ. κ. μ. ἐμπροθ. διορ. ὑπ- τι πρός τινα: αὐτ.501 **ἃ δὴ πρὸς τούτους ὑπολαμβάνετ' ἂν εἰκότως·** ὁμ. κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.: Θουκ.5,49 **οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον οὐ χρεὼν εἶναι αὐτοῖς ἐπαγγεῖλαι·** ‖ κ. ἀπολ. ἐν διαλόγῳ, ἐν συνοφείᾳ μετὰ τοῦ φημί: Ἡρ.1,11 **ἡ δ' ὑπολα-**

δοῦσα ἔφη, Θουκ.3,13· ‖ λαμβάνω τὸν λόγον διακόπτων τὸν ὁμιλοῦντα : Ξεν.Ἀν.1,27 ὁ μέντοι Ξενοφῶν μεταξὺ ὑπολαβὼν ἔλεξεν ὧδε· ‖ νεώτ. εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς δοθεῖσαν ἀπάντησιν, ἰδ. κτ. ἀόρ. : θέλεις νὰ φύγῃς; —Ναί. —Ἀλλ' ἐγκαταλείπεις οὕτω τοὺς γονεῖς σου, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος· **10)** γεν. δίδω ἀπάντησιν περί τινος, εἴς τι, διά τι, δηλῶ διὰ τοῦ λόγου : Λυσ.13,82 ὑπολαμβάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτρς αὐτῷ ἐγένετο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν· **11)** ὅθ. κ. νεώτ. ποιοῦμαι παροτήρησιν, ὑπόδειξιν ἀναφορικῶς πρός τι, ἐκφέρω περί τινος πράγμ. γνώμην : Ξεν. Ἀθ.3,12 ὑπολάβοι δέ τις, ἄν ὡς οὐδεὶς ἀδίκως ἠτίμωται, - ἠθελέ τις ὑπολάβει ὅτι ἡ παρρησία ἄγει εἰς ἄτοπα· **12)** κ. νεώτ. συνεκδ. θεωρῶ, ἔχω τὴν γνώμην, νομίζω, ὑποθέτω, συνήθ.μτ.ἀπαρφ.· Ἡσ. «ὑπολαβών· ὑπονοήσας, νομίσας» : Ἡρ.2,55 αὐτοὺς ὑπολαβεῖν θεῖον εἶναι τὸ ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖσι, Ἀντιφ.122,32 οὐκ ἄν ὑπέλαβον τοῦτον ἀντειπεῖν, Πλάτ.Φαῖδρ.263D, αὐτ.Παρμ.134C, Δημ.501 μηδ' ὑπολαμβάνετ' εἶναι τὸν ἀγῶνα τόνδ' ὑπὲρ ἄλλου τινός, - μὴ ὑπολαμβάνετε τὴν θρασύτητα ὡς τόλμην· κ. μτ. ἐπιρρ. : Πλάτ. Θεαίτ.159B κάλλιστα ὑπέλαβες, αὐτ.Γοργ.458E, Ἀριστλ.ΗΝικ.7,2,1, αὐτ.Ρητ.3,1,5· κ. ἐμπροθ. : Πλάτ. Κρατ.410B τὸν δὲ αἰθέρα τῇδέ πῃ ὑπολαμβάνω, Δημ.316 καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπείληφα· κ. μτ. αἰτ. : Δημ.342 καίπερ ὑπειληφὼς ταῦτα, Ἀριστλ.Μεταφ. 3,3,10· κ.παθ. : Ἰσοκρ.11,24 κατ' ἄλλην τιν' ἀρετὴν ὑπολαμβάνεται μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, Δημ. 623 καὶ πολὺ τἀναντί' ἢ προσῆκεν ὑπειλημμένον, αὐτ.178 ἡ ὑπειλημμένη χάρις, Ἀριστλ.Ρητ.1,9 ἐξ ὧν ποιοί τινες ὑποληφθησόμεθα· **13)** ἐννοῶ τι : Εὐρ.ΙΑ 523 πῶς ἄν ὑπολάβοιμ' ἔπος, Πλάτ.Εὐθ. 295C ὑπολαμβάνεις γὰρ δή πού τι . . ὃ λέγω;· κ. παθ. : Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.22,3 ὑπολαμβάνεται δεδωκέναι· **14)** ὑποπτεύω, ἀπιστῶ : Ξεν.Ἀγησ.5,6 καὶ ὅτι μὲν δὴ ὑπολαμβάνουσί τινες ταῦτα οὐκ ἀγνοῶ· **15)** προφθάνω, συναντῶ : Θουκ. 8,105 καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανημένας, ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φόβον τὰς πλείους ἀμαχεὶ καθίστασαν· **16)** προσδέχομαί τι ὡς ἀφορμὴν κατηγορίας : Θουκ.6,28 καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι . . ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων, Λουκ.Μὴ Πιστ.17 ὑπολαμβάνοντες αἱ κόλακες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν προσεξέκαιον (λαμβάνοντες ὑπούλως οἱ κόλακες καὶ τρέποντες εἰς ἰδίαν των ὠφέλειαν τὴν . .)· **17)** ἐπὶ ποταμοῦ, δέχομαι τὰ ριπτόμενα χώματα, ὑποδέχομαι : Ἡρ.2,150 ὁ δὲ ὑπολαμβάνων ἔμελλε διαχέειν· **18)** δέχομαι ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, προστατεύω : Ξεν.Ἀν.1,17 ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας· **19)** δέχομαι πρότασιν, παροδέχομαι : Ἡρ. 1,212 νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης ὑπόλαβε τὸν λόγον, αὐτ.3,146 Μαιάνδριος δὲ ὑπέλαβε τὸν λόγον, Δημ.1309 μηδεὶς δ' ὑμῶν . . δυσχερῶς ὑπολάβῃ, αὐτ.1316 καί μοι πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεὶς ὑπολάβῃ δυσκόλως· **20)** ἀναφ. πρὸς νόσον, ἀντεπεξέρχομαι, ἐμποδίζω : Ἱππ.21,22 τὰ μὲν φύματα τεχνικώτατον ὑπειληφέναι καὶ δύνασθαι διαλύειν· **21)** ἐν φρ. ὑπολαμβάνω ἵππον ὡς ἱππευτ. ὅρ., κρατῶ, συγκρατῶ, ἀνοχαιτίζω ἐν μέρει, σταματῶ ὀλίγον τὴν ὁρμήν του : Ξεν.Ἱππ.7,15 δεῖ δὲ καὶ ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς στροφαῖς, αὐτ.9,5 ἢν δὲ εἰς τὸ θᾶττον ὁρμώμενον ὑπολαμβάνειν βούλῃ, οὐ δεῖ ἐξαπιναίως σπᾶν· **22)** ρηματ.π. ὑπόληψις, ὑποληπτέος, ὑποληπτός, ὑποληπτικός.

ὑπολαμπάς-άδος (ἡ) μτγν. ἀμφ. εἶδος φεγγίτου, παραθύρων, κωλυόντων μὲν τὴν εἴσοδον τοῦ ἔξωθεν ἀέρος καὶ ἀμυδρῶς φωτιζόντων τὸ δωμάτιον, ἐπιτρεπόντων δὲ τὴν εἰς τὴν ὁδὸν παρατήρησιν : Φύλαρχ.40Α κατεῖδε διά τινων ὑπολαμπάδων τοὺς Αἰγυπτίους παρὰ τὸν ποταμὸν ἀριστοποιουμένους, Ἐπιγρ. ὑπολαμπάδος κλεῖθρον.

ὑπολαμπής-οῦς-ές ὁ ὑπολάμπων, ὁ ὀλίγον λάμπων, φέγγων : Ἡσίοδ.Α 142 πᾶν μὲν γὰρ κύκλῳ κυανῷ λευκῷ τ' ἐλέφαντι ἠλέκτρῳ θ' ὑπολαμπὲς ἔην (σάκος).

ὑπολάμπτειρα (ἡ) Ἡσ. «Ἑκάτη ἐν Μιλήτῳ».

ὑπολάμπω κ. μσν. κ. νεώτ. λάμπω κάτωθεν, ἢ ἀμυδρῶς : Ξεν.Ἀπομν.3,8,9 τοῦ μὲν χειμῶνος ὁ ἥλιος εἰς τὰς παστάδας ὑπολάμπει, Πλούτ.Ἠθ. 670C κοιμᾶται δὲ ἀκορὲς χρόνου καὶ ὑπολάμπει τὰ ὄμματα καθεύδοντος (ἐπὶ λέοντος)· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Μελέαγρ ΑΠ 12,80 πῦρ τέφρῃ ὑπολαμπόμενον· **2)** ἀρχίζω νὰ λάμπω, νὰ φαίνωμαι : Ἡρ.1,190 καὶ τὸ δεύτερον ὑπέλαμπε, Πλούτ.Ἀντ. 49 ἤδη δ' ὑπέλαμπεν ἡμέρα, Αἰλ.ΖΙ 18,22 ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· . ‖ κ. μτφ. : Πολυδ.2,87 ὑπολάμπει τὸ ἦθος ταῖς παρειαῖς· **3)** ρηματ.π. ὑπόλαμψις.

ὑπόλαμψις-εως (ἡ) (ὑπολάμπω) ἡ μικρά, ἡ ἀμυδρὰ λάμψις : Ἱππ.(1)33D σκληρὸν καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν, Θεόφρ.Σημ.4,4 ἐὰν χειμῶνος βορεύοντος βορρᾶθεν ὑπόλαμψις γένηται λευκή.

ὑπολανθάνω μτγν, μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. β' ὑπέλαθον, κεῖμαι ὑποκεκρυμμένος, λανθάνω ὑπάρχων ὑποκάτω : Αἰλ.ΠΙ 3,1 καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει, ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν (ἡ σμῖλαξ), Φώτ.Ἐπιστ.32,5 ὑπολανθάνουσαι παρ' αὐτῶν αἰτίαι· **2)** διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, ὑπάρχω χωρὶς νὰ γίνωμαι ἔκδηλος : Φώτ.201,29 εἰ καὶ τοὺς πολλοὺς ὑπολανθάνει, - εἰς τοὺς ἐπαίνους του ὑπελάνθανε πρόθεσις εἰρωνείας.

ὑπολάξευσις-εως (ἡ) μσν. ἡ ὑποκάτωθεν λάξευσις : Εὐστ.Πον.291,66 ἡ τῶν λίθων τοῦ τείχους ὑπολάξευσις.

ὑπολάπᾰρος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλαρός, ἀραιός, πλαδαρός : Ἱππ.Ἐπιδ.1,969.

ὑπολᾰπάττω μτγν. κ. μσν. ὑποκενῶ, ἐκκενῶ ὑποκάτωθεν, καθαρίζω· ΕΜ 556,41 «ὑπολαπάξας· ὑποκενώσας» : Αἰλ.ΖΙ 14,14 καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαπάττει, Φώτ.629,4.

ὑπολεαίνω μσν. ὀλίγον τι λεαίνω, γυαλίζω διὰ τριβῆς· κ. παθ. : ASS Μαΐου 5,309C ὑπολεαίνεται καὶ ξηραίνεται· ‖ κ. μτφ. : Φώτ.Ἐπιστ. 295,36 πραοτέροις ὑπολεαίνοντες λόγοις.

ὑπολέγω μτγν, λέγω τι πρὸ ἑτέρου ἐπαναλαμβάνοντος ταὐτὸν ὡς ὑποβολεὺς ἢ κανονάρχης, ὑπαγορεύω, παρακινῶ : Πλούτ.Ἠθ.46Β Εὐριπίδης μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ὡς ὑπολέγοντος αὐτοῦ τοῖς χορευταῖς ᾠδήν τινα πεποιημένην ἐφ' ἁρμονίας εἰς ἐγέλασεν· **2)** ἐξετάζω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου : Δίων Κ 54,15 μήτε πολυπραγμονῶν μήθ' ὑπολέγων μήτ' ἢ δικαίως μήτ' ἢ ἀδίκως τί γέγονε· **3)** ὑποτίθημι, ὑποβάλλω : Δίων Κ 46,35 τὰ ἔργα τοῖς λογισμοῖς ὑπολέγων.

ὑπολέθριος-ον ὁ ὀλίγον τι ὀλέθριος, ὁ σχεδὸν θανάσιμος, ὁ ἐπικίνδυνος : Ἱππ.Κωακ.118C τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπολέθρια.

ὑπολείβω προσέτι χύνων κάμνω σπονδήν : Αἰσχ. Ἀγ.69 οὔθ' ὑποκάων οὔθ' ὑπολείβων οὔτε δακρύων ἀπύρων ἱερῶν ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει· **2)** κ. παθ. στάζω ὑποκάτωθεν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταρρέω, ὑπορρέω : Ἱππ.601,54 τοῦ αἵματος αἰεὶ τὸ ἀκραιφνὲς καθ' ἡμέρην ὑπολείβεται ἐκ τοῦ σώματος, Νίκ.Ἀλεξ.24 αἰεὶ δ' ἐκ φαέων νοτέων ὑπολείβεται ἱδρώς· ‖ κ. ἐπὶ πηγῶν : Στράβ.12,8,15 ὑπέρκειται δὲ καὶ λίμνη . . ἐξ ἧς ὑπολείβεσθαί φασι τὰς πηγὰς ἀμφοτέρας (διόρθ. ἀπολείβεσθαι).

ὑπόλειμμα-ατος (τὸ) (ὑπολείπω) κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι ὑπολείπεται ἔκ τινος, τὸ ὑπόλοιπον, τὸ ἀπομεινάρι : Ἀριστλ.ΖΙ 6,2,10 **ὑπολείμματά ἐστιν τὰ ὑπηνέμια τῶν ἔμπροσθεν ἐξ ὀχείας γινομένων**, αὐτ.ΖΓ 2,6,41, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,11,3 **ὑπολείμματα πολλὰ ὑγρότητος** γονίμου, Πλούτ.Πομπ.16 **εὐθὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ἦν τὰ πάλαι νοσοῦντα καὶ διαφυγόντα τὸν Σύλλαν** ὑπολείμματα τῶν στάσεων **αὖθις ἀνακινῶν**, Γαλ.2,344,16 **ὑπόλειμμά τι τῆς γενομένης φλεγμονῆς**, - ὑπολείμματα φαγητῶν.

ὑπολειμματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπολείμματα βλ.λ., ὁ ὡς ὑπόλειμμα ἀπομένων· εἰδ. ἐν τῇ βιολογίᾳ **ὑπολειμματικὰ ὄργανα** τὰ ὄργανα τὰ εἰς διαδοχικὰς γενεὰς ἀπογόνων κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν ὀργανισμῶν μεταβολὴν τοῦ εἴδους ὀπισθοδρομήσαντα τόσον, ὥστε, ἄνευ σημασίας πλέον διὰ τὸν ὀργανισμόν, ἐνίοτε καθίστανται καὶ ἐπιβλαβῆ εἰς αὐτόν: **ἡ σκωληκοειδὴς ἀπόφυσις, τὸ τρίχωμα τοῦ ἐμβρύου κ. ἄ. θεωροῦνται ὡς ὑπολειμματικὰ ὄργανα.**

ὑπολείπομαι κ. νεώτ. μέσ. τ. τοῦ ρ. ὑπολείπω.

ὑπολειπτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀκολουθῶν κίνησιν παλινδρομικήν, ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω στρέφων, εἰδ. ἐπὶ τῶν πλανητῶν : Θέων Σμ.Ἀστρον.204 **τῶν πλανωμένων . . τὰ μέν ἐστιν ἀεὶ ὑπολειπτικά, ὡς ἥλιος καὶ σελήνη. ταῦτα γὰρ . . πάντοτε ὁρᾶται μεταβαίνοντα εἰς τὰ ἑπόμενα** (ζῴδια).

ὑπολείπω κ. μσν. κ. νεώτ. ἀφήνω ὀπίσω, ὡς ὑπόλοιπον, καταλείπω ὡς περίσσευμα : Ὀδ.Π 50 **κρειῶν πίνακας . . ἅ ρα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες**· ‖ γενικ. καταλείπω, ἀφήνω τινὰ ὄπισθεν ἐμοῦ, ἀναφορ. πρὸς πρόσ. : Θουκ.6,17 **τοὺς αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασι πολεμίους ὑπολειπόντας ἂν ἡμᾶς πλεῖν** (ποὺ θὰ τοὺς ἀφήσωμεν πίσω)· ‖ κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα πράγματα : αὐτ.1,81 **δέδοικα μὴ καὶ τοῖς παισὶν αὐτὸν** (τὸν πόλεμον) **ὑπολίπωμεν**· **2)** παραλείπω : Ἰσοκρ.6,105 **τοῖς ἐπιγιγνομένοις οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἀνδραγαθίας ὑπολείψομεν**· **3)** ἐπὶ πραγμ., εἶμαι ὀλίγος, δὲν ἐπαρκῶ, δὲν φτάνω : Λυσ.27,1 **εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά**· **4)** ἐκλείπω, σώνομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 9,13,1 **ὅταν ὑπολίπωσιν αἱ βάλανοι**, αὐτ.9,40,43 **ὅταν ὑπολίπῃ τὸ μέλι**, αὐτ.ΖΓ 2,6,48 **αἱ τρίχες ὑπολίπουσιν**· πρβλ. αὐτ. ΖΜ 2,3,13· **5)** κ. νεώτ. εὐχρ. ἰδίως ἐν τῷ μέσ. τ. **ὑπολείπομαι** ἀφήνομαι ὑπόλοιπος, μένω ἀκόμη : Ἰλ.Ψ 615 **πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον**· ‖ κ. ἐπὶ προσ., παραμένω εἰσέτι ὀπίσω **εἴς . .** : Ὀδ.Η 230 **αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς**, Ἡρ.8,67 **Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῇ ἀποβήσεται**, αὐτ.5,61· ‖ μτ. γενικ. **ὑπολείπομαί τινος** μένω ὀπίσω ὡς πρός τι . . : αὐτ.1 165 **ἐποιήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἑωυτῶν τοῦ στόλου**· ὁμ. ἀνοφ. πρὸς ἀφῃρημένα : Αἰσχ.Ἀγ.73 **τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες μίμνομεν**· ‖ εἰδ. μένω ὀπίσω, καθυστερῶ εἰς ἀγῶνα **δρόμου** : Ἀριστφ.Βάτρ.1092 **βραδὺς ἄνθρωπός τις ἔθει κύψας . . ὑπολειπόμενος καὶ δεινὰ ποιῶν**· ‖ ὁμ. βαδίζων, πορευόμενος καθυστερῶ τῶν λοιπῶν συνοδοιπόρων : Ξεν.Ἀν.1,2,25 **ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὑρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα ἀνὰ τὰς ὁδούς**· κ. μτ. προσδιορισμοῦ : αὐτ.5,4,22 **ὑπολειπομένους δὲ μικρὸν τοῦ στόματος τῶν ὁπλιτῶν**· κ. ἀπολ. ἄνευ συγκριτικῆς τινος ἐννοίας : Πλάτ.Συμπ.174D **τὸν οὖν Σωκράτη ἑαυτῷ πως προσέχοντα τὸν νοῦν κατὰ τὴν ὁδὸν πορεύεσθαι ὑπολειπόμενον**· **6)** ὁμ. μέσ. εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος, ὑστερῶ : Ἀριστλ.Πολιτ.7,16,3· πρβλ. αὐτ.1,5,10· **7)** ὁμ. μέσ. ἀπολ. ἐκλείπω, φθάνω στὸ τέλος μου, σώνομαι, **τελειώνω** : Σοφ. Ἠλ.91 **ὅταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ**· **8)** ὁμ. μέσ. ἀφήνω, καταλείπω ὀπίσω μου : Ἡρ.4,121, αὐτ. 6,7 **ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν**, αὐτ.8,24· ‖ ἀφήνω ὀπίσω, καταλείπω δι' ἐμαυτόν : Δημ.301.

ὑπολειτουργός (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος λειτουργῶν, ἐργαζόμενος, ὁ ὑπηρέτης : Ἑρμ. Τρισμ.π.Στοβ.Ἐκλ.1,476.

ὑπολείχω μτγν. λείχω κάτωθεν, **χαμηλά** : Ἰω. Χρυσ.7,469,24.

ὑπόλειψις-εως (ἡ) ἔλλειψις, ἔκλειψις, μτ. γενικ. ὑποκειμ. : Παρμενίδ.π.Στοβ.Ἐκλ.589,27 **γῆρας γίγνεται παρὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπόλειψιν**, Ἀριστλ. ΖΓ 2,6,52 **ὑπόλειψις τῶν ὀδόντων**· **2)** εἰδ. ἐπὶ φυτῶν, αὔξησις, καθυστέρησις ἐν τῇ ἀναπτύξει : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,11,11· **3)** ἐν χρ. ἐπὶ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως : Ἰάμβλ.Πυθ.70· **4)** εἰδ. ἄστρον, ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις, φορά : Πτολ.Μαθημ.2,313, 14 **διορίζει τάς τε ὑπολήψεις καὶ τὰς προηγήσεις.**

ὑπόλεπρος-ον μτγν. ὁ πάσχων οἱονεὶ ἐξ ἐλαφρᾶς τινος μορφῆς λέπρας, ὁ **φωρολέος** : Θεόφρ. ΦΙ 3,14,2.

ὑπολεπτολόγος-ον ὁ εἰς ὑπερβολικὰς λεπτολογίας κατατριβόμενος : Κρατῖν.Ἀδήλ.155.

ὑπόλεπτος-ον ὁ ὑπό τινος λεπτότητος χαρακτηριζόμενος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,12, Λουκ.Φιλοψ.34 **ἐπιμήκη, σιμόν, πρόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη.**

ὑπολεπτύνω μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τι ὑπόλεπτον, λεπτύνω κατά τι : Τζέτζ.Χιλ.3,419 **φωνὴν ὑπολεπτύνων τε μιμήσει γυναικείᾳ**· κ. ποθ. : Παυλ. Σιλ.Ἔκφρ.Ἀμβωνος 74 **ᾗ δὲ ὑπολεπτυνθεῖσα φαείνεται** (ἄνθεος αὐγή).

ὑπολευκαίνομαι γίνομαι λευκὸς κάτωθεν, ἀσπρίζω : Ἰλ.Ε 502 **αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί**· πρβλ. Λουκ. Ἐνάλ.Δ 11,3.

ὑπολευκανθίζω μτγν. γίνομαι ὑπόλευκος κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν : Ῥοῦφ.236 (ἔκδ. Matth.) **κόπρια ὑπολευκανθίζοντα.**

ὑπολευκίζω σχόλ. εἶμαι, γίνομαι ὑπόλευκος, ξασπρίζω : Σχόλ.Πίνδ.Ο 6,91.

ὑπολευκοκυττάρωσις-εως (ἡ) νεώτ.κ. **ὑπολευκοκύτωσις** ἡ λευκοπενία βλ.λ.

ὑπόλευκος-ον κ. νεώτ. ὁ σχεδὸν λευκός, ποὺ φέρνει πρὸς τὸ ἄσπρο μᾶλλον : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1090, Ἀριστλ.ΖΙ 4,2,11, - **χρῶμα ὑπόλευκον.**

ὑπολευκόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ὑπόλευκον τὴν χροιάν : Ἱππ.Ἐπιδ.1,955.

ὑπολήγω κατὰ μικρὸν παύομαι, ἀπέχομαί τινος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,958, Αἰλ.ΠΙ 14,29, αὐτ.ΖΙ 12,44.

ὑποληκῶ-άω λεξ. ἐν αἰσχρ. σημ. ὡς γλώσσημα τοῦ ὑποκρούω βλ.λ. : Ἡσ.

ὑπόλημμα-ατος (τὸ) τὸ ὑποληφθέν, **συλληφθὲν** ἐν γαστρὶ ἢ ἐν διανοίᾳ : Πλάτ.Ὅρ.413B **σύμφωνία νοημάτων καὶ ὑπαλημμάτων**, Πλούτ.Ἠθ.164F.

ὑποληνίσκος (ὁ) μτγν. κ. ὑπολιμνίσκος Ἐπιφάν.2,165C **«ὁ γοῦν ὑπολιμνίσκος τοιοῦτόν ἐστι, ἁπλῆ δηλονότι γραμμή, ὀβελοῦ τὸ σχῆμα ἔχουσα, ὑποκειμένην δὲ ἔχουσα στιγμήν, ἤγουν κέντρον».**

ὑπολήνιον (τὸ) μτγν. ἀγγεῖον τιθέμενον ὑπὸ τὸ στόμιον ληνοῦ, ἵνα δέχηται τὸ ἐκ τῶν πατουμένων σταφυλῶν ἐκρέον γλεῦκος, πολήνι : Πολυδ.10,130, ΠΔ Ἰωὴλ 3,13, αὐτ.Ἡσ.16,10 **καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια**, ΚΔ Μᾶρκ.12,1 **ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον.**

ὑποληνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποιητ. **τὸ** ὑπολήνιον βλ.λ.: Καλλ.Ἀρτ.166 **ἐν καὶ χρυσείας ὑποληνίδας ἐπλήσαντο ὕδατος.**

ὑπόληξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ παρὰ τὴν λῆξιν, παρὰ τὸ τέρμα δρόμου, διαδρομῆς τινὸς περιοχή, χώρα, ἔκτασις : Ἀθήν.11,491E **ἔσχισται ἑκάτερον τῶν ὤτων εἰς δύο σχίσεις, τούτων δ' αὖ συνάφεια κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπόληξιν.**

ὑποληπτικός-ή-όν ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ὑπόληψιν βλ.λ.3), τὴν κατανόησιν, ἀντιληπτικός : Πλάτ.'Ορ.414C **δύναμις ὑποληπτική τινος ἢ τινων**, Μᾶρκ.Αὐρ.3,9 **τὴν ὑποληπτικὴν δύναμιν σέβου.**
ὑποληπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑποληπτικὸν βλ.λ. : Μᾶρκ.Αὐρ.7,16 **αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ ὑποληπτικῶς οὐ τρέφει εἰς τοιαύτας τροπάς.**
ὑπολήπτομαι νεώτ. ἀποθ. ἔχω τινὰ εἰς ὑπόληψιν βλ.λ.5), σέβομαι, ἐκτιμῶ τινα, ἔχω καλὴ γνώμη γιὰ κάποιον : **τὸν ὑπολήπτομαι ὡς ἄνθρωπον, ἀλλ' ὄχι ὡς ἐπιστήμονα.**
ὑποληπτός-ή-όν ρηματ. ἐπίθ. ὁ δεκτικὸς κατανοήσεως : 'Αριστλ.ΑΠρ.Ι,39.
ὑπόληρος-ον μσν. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων ἐλαφρῶς τεταραγμένας τὰς φρένας, ὁ μισοπάλαβος : Συμ. Βί.'Ιω.Χρυσ.8,224,24 **ὑπόληρός τις καὶ τὸ φρονεῖν διασεσεισμένος.**
ὑποληρῶ-έω μτγν. ἐπὶ προσ., ἔχω τεταραγμένον πως τὸ λογικόν, δὲν εἶμαι καὶ τόσο στὰ καλά μου· ‖ ἐπὶ θεωρίας, σκέψεως, ἐκφράσεως κττ., εἶμαί πως παράλογος, ἀνόητος : ΑἰΙ.ΠΙ 3,37 **ὑποληρούσης ἤδη τι αὐτοῖς τῆς γνώμης.**
ὑποληψίδιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ὑπόληψις βλ.λ., μικρὰ ὑπόθεσις, ὑπόνοια : 'Αρρ.'Επίκτ.4,1,140.
ὑπόληψις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ὑπολαμβάνειν ἤτοι ἐκδέχεσθαι τὸν λόγον εἰς ὃ σημεῖον ἄλλος τις ἐπαύσατο ὁμιλῶν : Πλάτ.'Ιππαρχ.228Β **ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διεξιέναι·** 2) ἀπόκρισις, ἀπάντησις : 'Ισοκρ.11,30 **σοὶ δ' αὖ προσήκει ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ὑπόληψιν·** 3) κατανόησις, ἀντίληψις : Πλάτ.'Ορ.413Α **περὶ θεῶν τιμῆς ὑπόληψις ὀρθή**, αὐτ.414Β, 'Αριστλ.ΗΜ 1,35,13, αὐτ. Ψυχ.3,3,7, Δημ.304 **μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως περὶ ἑκατέρου**, 'Ηρωδιαν. 'Ιστ.5,3,19 **'Αντωνίνου υἱὸς τῇ φύσει, τῇ δὲ ὑπολήψει ἄλλου·** ‖ εἰδ. παρ' 'Αριστλ. ἐν διακρίσει ἀπὸ τῆς νοήσεως : 'Αριστλ.Ψυχ.3,3,6· ὁμ. ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης : αὐτ.Ρητ.3,16,10· ‖ κ. ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ δόξα : αὐτ.ΗΝικ.5,3,1· 4) ἐσπευσμένη, βεβιασμένη κρίσις, προκατάληψις, ὑπόνοια : 'Υπερείδ.ὑπὲρ Εὐξενίππου 42, Λουκ.Πιστ. Διαβ.5· 5) κ. νεώτ. ἡ καλὴ ἰδέα, γνώμη ἣν σχηματίζει τις περί τινος, ἐκτίμησις, σεβασμός : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.7,1,14 **ἔργοις τὴν δόξαν καὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν ὑπόληψιν ἐπιστοῦτο**, αὐτ.7,10,7· ‖ νεώτ. κ. δημ. φρ. **ἄνθρωπος μὲ ὑπόληψη** (ἀγαθῆς φήμης, σεβαστὸν πρόσωπον).
ὑπολιγαίνω μτγν. κάμνω τι νὰ ἠχήσῃ ἐλαφρῶς, ὑποκώφως : 'Αχ.Τάτ.1,5 **καί τι κρουμάτιον ὑπολιγήνας ὑποψιθυρίζουσι ταῖς δακτύλαις.**
ὑπολίζων-ονος-ον ἐπ. ὁ κατά τι ὀλιγώτερος· 'Ησ. «ὑπολίζονες· μεγέθει ἐλάσσονες, ὀλιγώτεροι»: 'Ιλ.Σ 519 **λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.**
ὑπόλιθος-ον μτγν. ἐπὶ τόπου, **ὁ** πετρώδης πως τὴν σύστασιν : Λουκ.Τίμ.31 **σκάπτει πλησίον ὀρεινὸν καὶ ὑπόλιθον γήδιον**, αὐτ.'Αποκ.27.
ὑπολιμπάνω μτγν. κ. μσν. ὑπολείπω βλ.λ.1), καταλείπω, ἀφήνω : ΚΔ Πέτρ.1,2,21 **ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν**, Θεμίστ.Λόγ.139D **ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπάνομεν·** ‖ παθ. ὑπολείπομαι : ΘεοφύΛ.Σ'Ιστ.552,9· 2) ἀμτβ. ἐκλείπω, σώνομαι : Διον.'Αλ.Ρωμ.1,23 **τῶν ναμάτων τὰ μὲν οὐκέτι πίνεσθαι σπουδαῖα ἦν, τὰ δ' ὑπελίμπανε θέρους** (ἐστέρευαν).
ὑπολιμώδης-ους-ες μτγν. ὁ σχεδὸν λιμώττων, ὁ κάπως πεινασμένος : Πλούτ.'Ηθ.634D.
ὑπολιπαίνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν παχύνω : 'Ιππ.426,24 (ἀμφίβ.).
ὑπολίπαρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως, ὁ ὁπωσοῦν λιπαρός : Διοσκ.2,105.
ὑπολιπής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπολειπόμενος, ὁ ρέστος : Θεόφρ.ΦΙ 3,13,3, Διον.'Αλ.Ρωμ.Ι, 85 **τὸν λεὼν .. ὅσος ἦν ἐν τῷ Παλαντίῳ .. ὑπολιπής**, Θεόπομπ.ἐν Φῶτ.Βιβλ.120,22.
ὑπολισθάνω κ. **ὑπολισθαίνω**, μέλλ. ὑπολισθήσομαι, ὀλισθαίνω, γλιστρῶ : 'Ιππ.'Αρθρ.782, Πολυδ.2,15· 2) μτφ. ὑποπίπτω, περιπίπτω εἴς τινα κατάστασιν· ἰδίως ἐπὶ κακῷ, πέφτω σέ . . : ΑἰΙ.ΠΙ 2,35 **ὑπολισθαίνειν εἰς ὕπνον**, Λουκ.Δημ.'Εγκώμ.12 **εἰς τὰς θρύψεις ὑπολισθάνειν**, Φῶτ. ἐν 'Ανέκδ. Wolt.1,107 **πρὸς ἀπάτην ὑπολισθαίνειν.**
ὑπόλισπος-ον, ἀττ. **ὑπόλισφος** ὁ τετριμμένος πως ἢ ἐστενωμένος· κωμ. ἐπὶ τῆς πυγῆς τῶν ἐρετῶν διὰ τὴν συνεχῆ κωπηλασίαν : 'Αριστφ.'Ιππ.1368 **πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω·** πρβλ. Πολυδ.2,113, ΑΒ 68.
ὑπόλιτος-ον γλωσσ. ὁ ὁπωσοῦν λιτός, εὐτελής.
ὑπολιχνεύω μτγν. καθιστῶ τινα ὑπόλιχνον, διεγείρω, κεντῶ τὴν λιχνείαν, τὴν ἐπιθυμίαν, τὸν ζῆλόν τινος, δελεάζω : Οἰκουμέν. εἰς ΚΔ'Αποκάλ.395, 25 (ἐκδ. Crammer) **οἱονεὶ ὑπολιχνεύων τοὺς ἀθλοῦντας τῇ ἐπαγγελίᾳ.**
ὑπόλιχνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι λίχνος, **ὁ κάπως** λαίμαργος : Λουκ.'Ικαρ.29.
ὑπολογίζομαι, μέλλ. **-λογίσομαι**, ἀττ. **-λογιοῦμαι**, ὑπολογίζω, κάμνω ὑπολογισμόν, λογαριασμόν : Πλάτ.Νόμ.702D **μηδὲν ὑπολογιζομένους τὸ ξενικὸν αὐτῶν**, 'Επιγρ. **ὑπολογίζομαι εἰς τὴν μίσθωσιν** (ὑπολογίζω, λογαριάζω σὲ . .)· 2) ὑποβιβάζω : Πολύβ.6,39,5 **ὑπολογίζεσθαι τὴν τιμὴν ἐκ τῶν ὀψωνίων·** 3) μτφ. λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, λογοριάζω κάποιον ἢ κάτι : Πλάτ.'Απολ.28Β **κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι**, αὐτ. Φαῖδρ.231Β, αὐτ.Γοργ.480C, Δημ.294 **οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ' ὑπολογισάμενος**, αὐτ. 380 **οὔτε τὴν ἀρρωστίαν ὑπολογισάμενος, οὐθ' ὅτι . .'** ‖ ἑπομένης ὑποθετ. προτάσεως, ἐξετάζω : αὐτ.Κρίτ.48D **μὴ οὐ δέῃ ὑπολογίζεσθαι οὔτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ.**
ὑπολογίζω νεώτ. περιλαμβάνω τι εἰς τὸν ὑπολογισμόν, λογαριάζω : **δὲν ὑπελόγισε τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς·** 2) ἐκτελῶ ἀριθμητικήν, λογιστικὴν πρᾶξιν, λογαριάζω : **ὑπελόγισα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνός·** 3) λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου· ὅθ. κ. ἀποδίδω σημασίαν, ἐκτιμῶ : **δὲν ὑπολόγισε τὴν συμβολὴν τοῦ ψυχικοῦ παράγοντος, - δὲν ὑπολογίζω σὲ καμιὰ βοήθεια.**
ὑπολογισμός (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ.' **ἡ** πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπολογίζομαι ἢ τοῦ ὑπολογίζω βλ.λς, τὸ λαμβάνειν τι ὑπ' ὄψιν : Πλούτ. 'Ηθ.1043D· 2) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὑστερόβουλος σκέψις, βλέψις : **πηγαίνει μὲ ὑπολογισμὸ γιὰ νὰ τῆς φάῃ τὴν προῖκα.**
ὑπολογιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς λογιστοῦ ὑποδεέστερος ὑπάλληλος, βοηθητικὸς λογιστής· 2) εἰδ. ἐν τῷ ναυτικῷ, τίτλος οἰκονομικοῦ βαθμοφόρου ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀρχικελευστὴν ἢ ἀνθυπασπιστήν· 3) σημ. ὁ ὑστεροβούλως σκεπτόμενος, δισνοούμενος.
ὑπολογιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπολογισμὸν ἢ τὸν ὑπολογιστὴν βλ.λς': **ὑπολογιστικαὶ ἐνέργειαι.**
ὑπόλογος (ὁ) τὸ ὑπολογίζειν, λαμβάνειν ὑπ' ὄψιν τι : Δημ.790 **εἰ δὲ μηδένα τούτων ὑπόλογον ποιεῖται, ἡδέως ἂν εἰδείην, τίς ἐστιν ὁ πρὸς τοὺς γονέας εὔνοιαν δρῶν·** ‖ φρ. **ἐν ὑπολόγῳ ποιοῦμαί τι** λαμβάνω τι ὑπ' ὄψιν : Λυσ.102,20 **ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι**, 'Αριστείδ.1,453 **περιίδωμεν μηδένα ὑπόλογον θέμεναι.**
ὑπόλογος-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ.-η ὁ ὑποχρεούμενος εἰς λογοδοσίαν, ὁ ὑπεύθυνος εἴς τι, διά τι : Λυσ.180,36, αὐτ.184,31 **ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ**

τοῦτο ὑπόλογον γενέσθαι (ὅτι ἔφυγεν), Δημ.959, Πλάτ.Λάχ.189D **μηδὲν τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν ὑπόλογον ποιούμενον·** ‖ φρ. **οὐδέν σοι ὑπόλογον τίθεμαι** οὐδόλως σὲ θεωρῶ ὑπεύθυνον, δὲν θὰ σοῦ ζητήσω λογοδοσίαν διά τίποτε:αὐτ.Πρωτ.349C.
ὑπολογῶ-έω ὑπολογίζω τι, μτ. γενικ. : Ἀριστλ. Πολιτ.7,3,4.
ὑπόλοιπο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τοῦ ὑπόλοιπος βλ.λ., ὡς οὐσ. πᾶν τὸ ὑπολειπόμενον ἔκ τινος πράγματος, ἀριθμοῦ ἢ πράξεως· ‖ εἰδ. μαθηματ. τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἀφαιρέσεως ἀριθμοῦ ἀπὸ ἀριθμόν.
ὑπόλοιπος-ον κ. νεώτ., δημ. -η ὁ ὑπολειφθείς, ἀπομείνας ὀπίσω, ἐπὶ προσ. : Ἡρ.7,171 **ἔστε τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι,** αὐτ.6,123· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ λοιπός, ὁ ρέστος : Ἀνδοκ.14,41· ‖ τὸ οὐδ. **ὑπόλοιπον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3)** ὁ ἐξ οὗ ἐλλείπει τι, ὁ ἐλλιπής : Ἀριστλ.ΗΝικ.7,12,2.
ὑπόλοξος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι λοξός, πλάγιος, ἔμμεσος· **2)** μτφ. ὁ σκοτεινός, ἀσαφής : Εὐστ.805,3· πρβλ. λοξίας.
ὑπολοξῶ-όω μτγν. κ. μσν. στρέφω τι ὀλίγον λοξῶς, πλαγίως : Βασ.1,918C **ὑπολοξοῦσαι τὸ βλέμμα καὶ παρεκκλίνουσαι·** **2)** ἀποκρίνομαι διὰ πλαγίου, ἐμμέσου τρόπου : Εὐστ.777,41.
ὑπολόξωσις-εως (ἡ) μσν. πλαγία, ἔμμεσος ἀπόκρισις· πρβλ. ὑπολοξῶ 2) : Γερμ.Κων/πλ.233C.
ὑπολοπῶ-άω μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ἀποβάλλω ἐν μέρει τὸν φλοιόν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,1,4.
ὑπολοφύρομαι μσν. ἀποθ. ὀλοφύρομαι, θρηνῶ μετρίως πως : Πλαν.Ὀβιδ.Μεταμορφ.Μετάφρ.11,52.
ὑπολόχαγος (ὁ) ὁ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν ἀξιωματικός : Ξεν.Ἀν.5,2,13· πρβλ. ὑπολοχαγός.
ὑπολοχαγός (ὁ) νεώτ. στρατ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ κείμενος μεταξὺ τοῦ λοχαγοῦ καὶ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.
ὑπολοχῶ-άω μτγν. ἐνεδρεύω, παραμονεύω, παραφυλάω, μτ. αἰτ. : Ἰώσ.ΠΙ 6,7,2 **τοῖς ἐρειπίοις ὑπελόχων τοὺς αὐτομολεῖν ὡρμημένους.**
ὑπολυγίζομαι ΕΜ 571,24 «λύγος· τὸ σκότος . . καὶ τὸ κρύπτεσθαι ὑπολυγίζεσθαι λέγουσιν».
ὑπολύδιος-ον μουσικὸς τρόπος παρ' ἀρχ. ἡδυπαθὴς καὶ ἐκλελυμένος, κατὰ ἓν τετράχορδον βαρύτερος τοῦ λυδίου, ἐν χρήσει εἰς τὰς αὐλῳδίας : Πλούτ.Ἠθ.1141B.
ὑπολύζω μτγν., μέλλ. **ὑπολύξω,** ἀναπνέω μετὰ λυγγός τινος : Γαλ.Ἱπποκρ.Λεξ.Ἐξήγ.432 **ἀναφέρειν, δηλοῖ ποτε καὶ τὸ ὑπολύζειν ἀναπνέοντα.**
ὑπόλυπος-ον δ.γρ. ἀντὶ τοῦ ὑπόλοιπος : Ἀριστλ. ΗΝικ.7,12,2.
ὑπολυπῶ-έω μσν. λυπῶ, θλίβω ἐλαφρῶς· ἐν χρ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Παλλάδ.Λουσ.948B **ἡμῶν δὲ τοῦτο ὑπολυπουμένων,** αὐτ.902E.
ὑπολύριος-ον ὁ ὑπὸ τὴν λύραν· **ὑπολύριος δόναξ** ἐγκάρσιος κάλαμος ὑποτιθέμενος τῇ λύρᾳ, **εἰς ὃν** προσεδένοντο τὰ κάτω ἄκρο τῶν χορδῶν· Πολυδ.4,62 «καὶ δόνακα δέ τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων» : Ἀριστφ.Βάτρ.233 **ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω** (σχόλ. «ὅτι κάλαμος τὸ πάλαι ἀντὶ τοῦ κέρατος ὑπετίθετο τῇ λύρᾳ»)· πρβλ. Ὑμν.Ὁμ.Ἑρμ.4, Ἡσ., Chappel.Anc.Mus.305.
ὑπόλυσις-εως (ἡ) μτγν. χαλάρωσις, ἔκλυσις κάτωθεν ἀρχομένη : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,9, ΠΔ Ναοὺμ 2,10 **ὑπόλυσις γονάτων.**
ὑπολυχνιαία (ἡ) μσν. φῶς ἀβέβαιον, ἀμυρόν, μισόφωτο : Οἰκουμ.Ὑπομν.εἰς ΚΔ Ἀποκάλ. 340,33 (ἀμφίβ.).
ὑπολύω κ. νεώτ. λύω, χαλαρῶ κάτωθεν, χαμηλά, ὑποκάτω : Ἰλ.Ο 581 **θηρητὴρ . . ὑπέλυσε δὲ γυῖα** (παρέλυσε τὰ μέλη αὐτοῦ), αὐτ.Ζ 27, Ὀδ.Ξ 236 **πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε** (κτ.τμ.), Ἰλ.Ψ 726· κ. παθ. : αὐτ.Η 6 **καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,** αὐτ.Π 341, αὐτ.805, Ἀριστφ.Λυσ.216 **ὑπολύεται μου τὰ γόνατα·** **2)** ἀναφ. πρὸς ἵππους ἢ βοῦς ἐζευγμένους, λύω ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ : Ἰλ.Ψ 513 **ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους** (κτ. τμῆσιν), Ὀδ. Δ 39, Θουκ.4,128 **τὰ μὲν ὑπολύοντες κατέκοπτον, τῶν δὲ οἰκείωσιν ἐποιοῦντο·** **3)** ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, λύω, ἐλευθερῶ ἀπὸ τῶν δεσμῶν : Ὀδ. Ι 463 **πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους·** ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. ὑπολύομαι κρυφίως ἀπολύω τινά : Ἰλ.Α 401 **σὺ τόν γ' . . ὑπελύσαο δεσμῶν·** **4)** ἐκσφίγγω, λύω καὶ ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά τινος : Αἰσχ.Ἀγ.944 **ὑπαί τις ἀρβύλας λύοι τάχος πρόδουλον ἔμβασιν ποδός,** Ἀριστφ.Νεφ.152, αὐτ.Θεσμ.1183 **τὼ πόδε πρότεινον, ἵν' ὑπολύσω,** Φερεκρ.Χάρ.6· ‖ κ ἐν τῷ μέσ. τ. ὑπολύομαι ἀφαιρῶ, ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά μου, ξυπολυέμαι, μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Σφ.1158 **ὑπολύου τὰς καταράτους ἐμβάδας·** κ. ἀπολ. : αὐτ.Λυσ. 950 **ὑπολύομαι γοῦν,** αὐτ.Πλ.927· πρβλ. Ξεν.Ἀν. 4,5,13· ‖ μτ. αἰτ. προσ. ὑπολύω τινά ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά τινος : Πλάτ.Συμπ.213B **ὑπολύετε, παῖδες, Ἀλκιβιάδην,** Πλούτ.Πομπ.73 **ἰδὼν . . τὸν Πομπήϊον ἀρχόμενον αὐτὸν ὑπολύειν, προσέδραμε καὶ ὑπέλυσε·** **5)** ἐν τῷ μέσ. τ. ἀπεκδύομαι τὰ ὅπλα, ἀφοπλίζομαι, ξαρματώνομαι : Αἰλ. ΠΙ 14,48 **ὅτι προστάξαντος αὐτοῦ ἐν τοῖς ὅπλοις συνέχειν ἑαυτόν, ὅδε ὑπελύσατο** (διόρθ. Κορ. «ἀπεκδύσατο»)· **6)** ρηματ.π. ὑπόλυσις.
ὑπολωΐς (ἡ) δ. γρ. ὑπολαΐς βλ.λ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ.2,17,9.
ὑπολωρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. τμῆμα ὠργανωμένου ἀμυντικῶς στρατιωτικοῦ τομέως, ὑπὸ δυνάμεως ἑνὸς λόχου κατεχόμενον.
ὑπολωφῶ-άω μτγν. κ. μσν. λωφῶ, παύομαι κατ' ὀλίγον : ΚΜανασσ.Χρον.430 **ὑπελώφησεν ἡ καταφορὰ τῶν ὄμβρων,** Εὐστ.45,18 **τὸ κακὸν δέον ὑπολωφῆσαι·** **2)** κ. ἐπὶ προσ. μτφ. ἐλευθεροῦμαι, ἀπαλλάσσομαι : Ἐπιφάν.1,1078C **ἤδη μὲν παντὸς φόβου ὑπολωφῶντες.**
ὑπομαζίδιος-ον γλωσσ. ὑπομάζιος βλ.λ.
ὑπομάζιος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς τιθέμενος, ὁ θηλάζων : Χρησμ.Σιβ.2,300 **μητέρες, ἠδέ γε τέκν' ὑπομάζια δακρυόεντα,** Γρηγ.Νύσσ.2,805D, αὐτ.2,861A **τὸ παιδίον τὸ ὑπομάζιον,** Δούκ.Ἱστ.Βυζ.11A **ὑπομαζίῳ βρέφει·** ‖ τὸ οὐδ. κ. ὡς οὐσ. (κτ. παράλειψιν τοῦ τέκνον ἢ βρέφος, ἐξυπονοουμένου ἐκ τῆς ὅλης φρ.) : Διόδ.Σ Ἐκλ.527,54 **οὐδὲ αὐτῶν τῶν ὑπομαζίων φείδεσθαι,** Θεοφύλ.Σ Ἱστ.212A **πρὸς ἀποσφαγὴν τὸ ἑαυτῆς ὑπομάζιον παραδιδούσης·** ‖ ὁμ. κ. τὸ ἀρσ. ὑπομάζιος (κτ. παράλ. τοῦ παῖς) : αὐτ. Ἐπιστ.62 **ἄλλος μὲν γάρ ἐστιν ὑπομάζιος, ἄλλος τῆς γαλουχίας ἐπαύσατο·** **2)** κ. νεώτ., τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑπομάζιον** τὸ ὑποβαστάζον τοὺς μαστούς, στηθόδεσμος, σουτιέν : Ἀρισταίν.1,25 **ὑπομαζίδιόν τε καὶ ἀμφωλένια.**
ὑπομαζοί (οἱ) μτγν. τὰ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς μέρη : Βίων 1,26 **οἱ δ' ὑπομαζοὶ χιόνεοι . . πορφύροντο** (δ.ἀνάγν. οἱ δ' ὑπὸ μαζοί . .).
ὑπομαίνομαι μαίνομαι ἐλαφρῶς, καταλαμβάνομαι ὑπό τινος μανίας : Ἱππ.352,36.
ὑπόμακρος-ον ὁ ὀλίγον τι μακρός, ὁ μακρουλός : Ἀριστφ.Εἰρ.1243 **ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον·** ‖ ὁ ἐπιμήκης : Ἀριστλ.Φυσιογν.3,4 **πρόσωπον ὑπόμακρον·** πρβλ. ἐπίμακρος.
ὑπομακρύνω μσν. μηκύνω, ἐπιμηκύνω, παρατείνω : Νικ.Χων.Χρον.811,25.
ὑπομαλακίζομαι φέρομαι μετά τινος δειλίας, μὲ μαλακόν, ἀθάρρευτον τρόπο : Ξεν.Ἀν.2,1,14 **ἄλλους . . ἔφασαν λέγειν ὑπομαλακιζομένους.**

ὑπομάλακος-ον μτγν. ὁ μαλακός, ἁπαλός πως: Πτολ.Τετράβ.166,21.
ὑπομαλάσσω μτγν. κ. μσν., άττ. ὑπομαλάττω ἐλαφρῶς μαλάσσω: Ἀρισταίν.1,3 **ὑπεμάλαττον** (τὸ φύλλον) **τοῖς δακτύλοις**· **2)** μτφ. καθιστῶ τι πλέον ἀνώδυνον, ἁβρότερον, ἀμβλύνω τὸ τραχύ, τὸ ἄγριόν τινος: Θεοφύλ.Σ.Ἱστ.118,19 **ὑπομαλάττει τὸ τῆς τυραννίδος ἀτίθασον**· **3)** παθ. ἐπὶ προσ., κάμπτομαι πρὸ τῶν θωπειῶν, τῶν παρακλήσεων, μαλακώνω: Λουκ.Ἑταιρ.Δ 4,2 ὁ δ᾽ **οὐδ᾽ ὁπωστιοῦν ὑπεμαλάχθη, ἀλλ᾽ εἴ μοι, φησίν, ἐπὶ πλέον ἐνοχλήσειας**· **4)** ἐν εἰδ. ἰατρ. σημ.: Διοσκ.5,15 **ὑπομαλάττει γὰρ τὴν κοιλίαν** (προκαλεῖ εὐκοιλιότητα).
ὑπομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοποθολ. ἐλαφρᾶς μορφῆς μανία, ἄνευ παραληρήματος, μετέχουσα καὶ λογικῆς τινος καὶ ἠθικοῦ συναισθήματος, συνήθως ἀποτελοῦσα κληρονομικὴν φρενοπάθειαν, ἐκδηλουμένη κυρίως ὡς ὑπερβάλλουσα νευρικότης, ἀνώμαλος ψυχοδιανοητικὴ κατάστασις, καὶ ῥοπὴ ἐνορμητικὴ πρὸς παντοίας παρεκτροπάς, ἅ. ὑπομανιακὴ κατάστασις.
ὑπομανιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπομανίαν βλ.λ.: **συμπτώματα φύσεως ὑπομανιακῆς, - ὑπομανιακὴ κατάστασις**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὑπομανίας.
ὑπομάνικον (τὸ) νεώτ. λειτουργικὸν ἄμφιον περιβάλλον τὰς χεῖρας, ἐν χρ. παρὰ τοῖς ἐπισκόποις, τοῖς ἱερεῦσι καὶ διακόνοις, ἅ. ἐπιμάνικον.
ὑπομανιώδης-ους-ες σχόλ. ὁ μανιώδης πως, μανιακός: Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.989 **Σύμμαχος ὅτι Διοπείθης ὁ ῥήτωρ ὑπομανιώδης ἦν.**
ὑπομαντεύομαι κ. μσν. ἀποθ. εἰκάζω πως, μαντεύομαι ἐν μέρει: Πλάτ.Σἰσ.388Β **ὥσπερ γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς ὑπομαντεύεσθαί μοι δοκῶ τὴν διάνοιάν σου**· **2)** προλέγω, προφητεύω: Εὐστ. 777,49 **ὑπομαντεύεται προαναφωνητικῶς ἀκροατῇ συνετῷ ὡς**.
ὑπόμαντις-εως (ὁ) σχόλ. ὁ ὑποφήτης βλ.λ., ὁ διατυπῶν ἢ ἑρμηνεύων χρησμόν: Σχόλ.Ἰλ.Π 235.
ὑπομαραίνομαι μτγν. κ. μσν. ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον μαραίνομαι, φθείρομαι βαθμηδόν· κ. μτφ.: Φίλ.2,252, Πλούτ.Ἠθ.411Ε **ἡ παλαιὰ δόξα δοκεῖ ὑπομαραίνεσθαι**, Θεοφύλ.Σ.Ἱστ.65Α, αὐτ.206C, Φώτ.Ἐπιστ.121,25 **καταρρεῖν καὶ ὑπομαραίνεσθαι**, αὐτ.37,32.
ὑπόμαργος-ον ὁ ἐν μανίᾳ ἢ μωρίᾳ τινὶ ὤν, ὁ ὀλίγον τρελλὸς ἢ παλαβός, ὁ τρελλούτσικος· ἐν χρ. μόν. ἐν τῷ συγκρ. τ.: Ἡρ.3,29, αὐτ.3,145 **Μαιανδρίῳ δὲ τῷ τυράννῳ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος**, αὐτ.6,75,γ' Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,2 **φύσει τε αὐθάδης καὶ ὑπομαργότερας ὤν**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,49.
ὑπομαρμαίρω μτγν. ἐκπέμπω ἐλαφρὰν τινα μαρμαρυγήν, λάμψιν, ὑπολάμπω: Ὀππ.Κυν.3,70.
ὑπομαρτυρῶ-έω μτγν. κ. μσν. μαρτυρῶ ἐμμέσως, κατά τινα τρόπον, ὑποδηλῶ, ὑπεμφαίνω, δείχνω: Εὐστ.Πον.282,10 **Ἱππότην δεξιὸν .. ὡς καὶ ὁ εὐγενὴς ἵππος ὑπομαρτυρεῖν ἐώκει**· **2)** παθ. πιστοποιοῦμαι, βεβαιοῦμαι: Ἐπιγρ.· **3)** μσν. εἰδ. ὑπογράφομαι ὡς μάρτυς: Βίος Χρυσ.8,225,35 **ὑπομαρτυρεῖ τοῖς κανόσιν.**
ὑπομάσθιος-ον μτγν. κ. μσν. κ. ὑπομάστιος ὁ ὑπὸ τοὺς μαστούς, ἅ. ὑπομάζιος: ΠΔ Μακκ.3,3,27 **ἀπὸ γηραιοῦ μέχρι νηπίου, μέχρι τῶν ὑπομασθίων** (τῶν θηλαζόντων νηπίων), Ἰώσ.Π(6,3,4, Θεοφύλ.Σ Διαλ.20 (ἐκδ.Βόνν.).
ὑπομάσσω μτγν., ἀττ. -άττω ὑπαλείφω: Θεόκρ. 2,59 **λαβοῖσα τὺ τὰ θρόνα .. ὑπόμαξον**· ‖ ὑπομεμαγμένος ἀναπεφυρμένος, ἀνακατωμένος, ἐν εἰδ. σημ.: Ἀνών.π.Σουΐδ.ἐν λ. **ὑπομεμαγμένη ἡ τοῦ τόπου θέσις ὑπομεμαγμένη ταῖς πέτραις, ἀόρατον αὐτοῖς ἐποίει τὴν ὑπερκειμένην κορυφήν.**

ὑπομάστιος-ον δ. τ. τοῦ ὑπομάσθιος βλ.λ.: Ἰώσ Π(6,3,4 **παῖς ὑπομάστιος.**
ὑπόμαστροι (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ ὑπεύθυνοι.
ὑπομασχαλιαῖος-α-ον νεώτ. ὑπομάσχαλος βλ.λ.
ὑπομάσχαλος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν μασχάλην κείμενος· ‖ τὸ οὐδ. ὑπομάσχαλον ὡς οὐσ. σακκίδιον ὑπὸ τὴν μασχάλην κρεμάμενον: Βιβλίον Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ **ὃ εἶχεν ἐν τῷ ὑπομασχάλῳ αὐτοῦ .. ἐν εἰκονιδίῳ ἐκτύπωμα**· ‖ ὁμ. νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὴν μασχάλην μέρος τοῦ σώματος.
ὑπομάττω ἀττ. τ. τοῦ ὑπομάσσω βλ.λ.
ὑπόμαυρος-ον γλωσσ. ὁ ὑπομέλας βλ.λ.
ὑπομβρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποκείμενος εἰς συχνάς πως βροχάς, ὁ κάπως βροχερός: Πλούτ. Κάμ.3 **ἦν μὲν γὰρ ὥρα μετοπωρινή, καὶ τὸ θέρος ἔληγεν οὔτ᾽ ὕπομβραν οὔτε πνεύμασι νοτίοις χαλεπὸν .. γενόμενον** (δ.ἀνάγν. ἔπομβρον), αὐτ. Ἠθ.438Α, Γεωπ.1,12,21· **2)** ὑγρός: Γαλ.Ἱπποκρ. Λεξ.Ἐξήγ.584.
ὑπομέγιστος-ον νεώτ. ἀπολ. ὁ τείνων εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὴν μεγίστην αὐτοῦ τιμήν· ὅθ. **ὑπομέγιστα ἐρεθίσματα** ἐν τῇ φυσιολογίᾳ πάντα τὰ ἐρεθίσματα τὰ ἀπὸ τῆς βαλβῖδος τοῦ ἐρεθισμοῦ μέχρι τοῦ μεγίστου.
ὑπομειδίαμα-ατος (τό) μτγν. κ. νεώτ. ἐλαφρὸν μειδίαμα, ἁπαλὸ χαμόγελο: Ἀν.Βαασσ.2,302.
ὑπομειδιῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. μειδιῶ ἁπαλῶς, ἐλαφρῶς, χαμογελῶ: Ἀνακρεόντ.29,14 **ὑπεμειδίασε Κύπρις**, Πλούτ.Ἠθ.583D, Φίλ.2,552,15 **μὴ ὑπομειδιῶντα σεμνότερον, ἀλλὰ μειρακιωδέστερον καγχάζοντα**, αὐτ.2,531,37, ASS Μαΐου 7,251C **ὑπομειδιάσας σεμνόν**· ‖ κ. μτφ.: Πλούτ.Ἠθ.101Β **ἀλλὰ κἂν ὑπομειδιάσῃ τις ἐλπὶς ἢ τέρψις ..**
ὑπομειῶ-όω μτγν. μειῶ, σμικρύνω ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον, βαθμηδόν, κ. παθ.: Γαλ.19,375,1 **ὑπομειοῦται καὶ ὑπολείπει τὸ ζῶον.**
ὑπομείων-ονος-ον μτγν. ὁ κατά τι μικρότερος, ὀλιγώτερος, ἐλάσσων· εἰδ. παρὰ Σπαρτιάταις **ὑπομείονες** ὡς οὐσ. οἱ κατώτεροι, οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλων τελοῦντες ἀξιωματικοί: Δίων Κ 38,35 **τοὺς ὑπάρχους καὶ τοὺς ὑπομείονας**, αὐτ.42,51.
ὑπομελαίνω μτγν. κ. μσν. εἶμαι κατά τι μέλας, φέρνω πρὸς τὸ μαῦρο: Ῥοῦφ.11 **χροιὰ ὑπομελαίνουσα**, Γεωπ.15,2,16 **οἱ βασιλεῖς τῶν μελισσῶν .. ποικίλοι, ὀλίγον ὑπομελαίνοντες**· ‖ παθ. καθίσταμαι μελανωπός, μαυρίζω: Γρηγ.Νύσσ.1,26Α **τοὺς μυκτῆρας τῶν ἀναπνεόντων ὑπομελαίνεσθαι**· **2)** ὁμ. παθ. κ. μτφ. εἶμαι σκοτεινός πως, ἀσαφής, ὀλίγον ἀκατάληπτος: Νικ.Χων.Χρον. 137C **ὅσαι τῶν ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσαφείᾳ ὑπομελαίνονται.**
ὑπομελανδρυώδης-ους-ες ὁ κατά τι ὁμοιάζων πρὸς τὸ μελάνδρυον: Ἐπίχ.59.
ὑπομελανίζω μτγν. κ. μσν. ὑπομελαίνω βλ.λ.: Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,18, Γεωπ.2,6,38 **πέτρας ὑπομελανιζούσας**, Σουΐδ. ἐν λ. ὑακίνθιναν.
ὑπομέλας-αινα-αν ὁ ἔχων ἐλαφρῶς μέλαιναν χροιάν, μαυρειδερός: Ἱππ.969 **οὖρα ὑπομέλανα**, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,10 **διαχωρήματα ὑπομέλανα**, Σχόλ.Ἰλ.Δ 259 **ὀδόντες ὑπομέλανες.**
ὑπομέλπω μτγν. μσν. μέλπω συνοδεύων τινὰ ἐν ᾄσματι, ἀκκομπανιάρω: Δαμοσκ.12,836Β.
ὑπομέμφομαι μτγν. κ. μσν. μέμφομαί πως, ψέγω, κατηγορῶ κάπως ἢ κρυφίως: Πλούτ.Κάτ. Νεώτ.15 **ἐνίους τῶν φίλων μαλασσομένους καὶ ὑπομεμφομένους ὁρῶν**· εἰδικώτ. μτ. προσδιορ. δηλούντων τὸν ψεγόμενον ἢ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς μομφῆς: Νόνν.Δ 15,288 **ἐξ δ᾽ ὑπεμέμφετο σιγῇ**, Γρηγ.Νύσσ.3,212C **ὑπομεμφόμενος τῇ μητρί, ὅτι μὴ εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερέθετο τὴν πανήγυριν**, Εὐστ.Παν.268,6.

ὑπομεμφίμοιρος-ον μτγν. ὁ μεμφίμοιρός πως, ὁ κάπως ἢ κάποτε γκρινιάρης : Κικ.'Αττ.6,1.

ὑπομενετικός-ή-όν κ. μσν. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τῆς ὑπομονῆς, ὁ ὑπομονετικός : 'Αριστλ.ΗΝικ. 3,6,6 **οὐδεὶς γὰρ ὑπομενετικώτερος τῶν δεινῶν**, αὐτ.ΗΕὐδ.3,5,2· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ὑπομονετικότης, ἀνεκτικότης : Εὐστ.Πον.209,17 **εἰς τὸ ὑπομενετικὸν ἑαυτὸν ἐκπονούμενος**.

ὑπομενητικός-ή-όν δ. τ. τοῦ ὑπομενετικὸς βλ.λ.: Πλάτ.'Ορ.412Β **δύναμις ὑπομενητικὴ λύπης**, αὐτ. 416Β **ἕξις ψυχῆς ὑπομενητική**.

ὑπομενητός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, ὁ ὑποφερτός : 'Ιώσ.ΑΙ 17,6,5 (δ.γρ. κῶδ. ὑπομονητός).

ὑπομένω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μένω ὀπίσω : 'Οδ.Κ 232 **οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρείῃσιν ἕποντο· Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν**, αὐτ.258, Θουκ.5,14· **2)** παραμένω : 'Ηρ.6,51 **ἐν δὲ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημάρατος**· ‖ μένω ἐν τῇ ζωῇ : αὐτ.4,149· **3)** δθ. εἶμαι διαρκής, αἰώνιος : 'Αριστλ.Κατ.6,8· **4)** μτβ. ἀναμένω, περιμένω τινά : 'Ιλ.Ζ 488, 'Ηρ.3,9 **καὶ ὑπέμενε ἐνταῦθα τὸν Καμβύσεω στρατόν**, Ξεν.'Απομν.2,6,31· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ καταστάσεων, γεγονότων : Πλάτ.Φαῖδρ. 250C **ὅσα ἡμᾶς ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὑπομένει**· πρβλ. Πολύβ.1,81,3· **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὑποφέρω, ἀνέχομαί τι, ἔχω καρτερίαν, ὑπομονὴν εἴς τι : 'Ηρ.6,12 **καὶ τὴν μέλλουσαν δουληίην ὑπομεῖναι**, Θουκ.1,8 **ὑπέμενον τῶν κρεισσόνων δουλείαν**, Ξεν.'Απομν.2,1,2, Πλάτ.Γοργ.478C, αὐτ.Νόμ.770Ε **δούλειον ζυγὸν ὑπομένειν**, 'Ισοκρ.130D, Δημ.516· **6)** ἁπλῶς δέχομαι : 'Ισοκρ.60Β **τὰς δωρεὰς οὐχ ὑπέμειναν** (δὲν ἐδέχθησαν, τὰς περιεφρόνησαν)· **7)** ἀπολ. μένω σταθερός, ἀμετακίνητος εἰς τὴν θέσιν μου : 'Ιλ.Ε 498, 'Ηρ.6,96 **οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ ὄρεα οἴχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν**.

ὑπομερισμός (ὁ) μτγν. ἡ ὑποδιαίρεσις, ὁ περαιτέρω μερισμός : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.76,3 **ἡ τῶν ἀεὶ ὑπομερισμῶν διαίρεσις**, Γρηγ.Νύσσ.3,322Β, Πρόκλ.'Υποτ.89,13 **καὶ μέχρι τοσούτου παράγουσι τὸν ὑπομερισμὸν τῶν ἑξηκοστῶν**· **2)** εἰδ. ὡς ῥητορικὸν σχῆμα : Σχόλ.'Ερμογ.7,722, Σχόλ. Δημ.140,30 **τὸ σχῆμα οἱ μὲν καλοῦσι διπλοῦν μερισμόν, οἱ δὲ μερισμόν τε καὶ ὑπομερισμόν**.

ὑπόμεστος-ον μτγν. ὁ σχεδὸν μεστός, πλήρης : Εὐνάπ.ΒΣοφ.42 **σακκίδια ὑπόμεστα βιβλιδίων**.

ὑπομετέωρος-ον ὁ σχεδὸν μετέωρος· εἰδ. **ἐν τῇ ἰατρικῇ**, ἐπὶ μέλους μὴ καλῶς, κανονικῶς ἐπιδεδεμένου : 'Ιππ.'Αγμ.766.

ὑπομετρῶ-έω μτγν. μετρῶ, ὑπολογίζω περίπου, κατὰ προσέγγισιν : Βασ.2,187Β **οὐδ' ὑπομετροῦμεν τὰ μετρητά**.

ὑπομήκης-ους-ες κ. μσν. ὁ ἔχων σχῆμα ἐπίμηκες, ὑπόμακρον, ὁ μακρουλός : 'Αριστλ.ἀπ.318, Διογ.Λ 7,1, "Ηρων Αὐτομ.273,44 **σανίδιον λεπτὸν καὶ ὑπόμηκες**, 'Ιππιατρ.253,16 **ὑπομήκης ὁπλή**.

ὑπομηκῶμαι-άομαι ἐσφ. ἀντὶ ὑπομυκῶμαι βλ.λ.

ὑπομηλαφῶ-έω ἀρχ. λεξ. διὰ τῆς μήλης ἐρευνῶ τι μέχρι τοῦ πυθμένος, κατὰ βάθος ἐξετάζω· 'Ησ. ΕΜ 783,12.

ὑπομηλίζω μτγν. ἔχω ἐλαφρῶς κιτρίνην χροιάν : Διοσκ.3,79 **φύλλα . . ὑπομηλίζοντα τῇ χρόᾳ**.

ὑπομηνύω μτγν. διὰ πλαγίου τρόπου μηνύω, εἰδοποιῶ μὲ τρόπο : Μοσχί.'Ιατρ.Γυν.Παθ.16,13.

ὑπομηρίδιος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὸν μηρὸν ἢ εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ κείμενος : **ὑπομηρίδιος μῦς** (ἄ. ἀρθρικὸς τοῦ γόνατος μῦς).

ὑπομήτριος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ μήτρᾳ εἰσέτι ὤν : Μάξ.Καταρχ.186 **ἦν . . ὑπομήτριον υἱέα ἀμβλώσῃ**.

ὑπομηχανικός (ὁ) νεώτ. βοηθὸς ἢ ἀντικαταστάτης μηχανικοῦ.

ὑπομηχανῶμαι-άομαι μσν. κρυφίως μηχανῶμαι, δολίως ἑτοιμάζω : Φώτ.'Επιστ,352,20.

ὑπομίαρος-ον μτγν. ὁ μιαρός πως, ὁ ὀλίγον τι μεμιασμένος, μεμολυσμένος : Πολυδ.9,143.

ὑπόμιγμα-ατος (τὸ) κ. ὑπόμειγμα μτγν. τὸ ὑπολειπόμενον μεῖγμα : Πλούτ.'Ηθ.934D **ὑπόμιγμα καὶ λεῖμμα τοῦ φωτός**.

ὑπομίγνυμι κ. -μείγ-, μέλλ. ὑπομ(ε)ίξω, ἀναμειγνύω εἴς τι, προστίθημι δι' ἀναμείξεως : Πλάτ.Τίμ. 74D **ἐξ ὀξέος καὶ ἁλμυροῦ ξυνθεὶς ζύμωμα ὑπομείξας αὐτοῖς**· πρβλ. αὐτ.71Β· ‖ δθ. κ. τὸ οὐδ. τῆς μτχ. παθ. παρακ. (τὸ) **ὑπομεμ(ε)ιγμένον** ὡς οὐσ. τὸ μεῖγμα : αὐτ.Φίλ.47Α· **2)** κ. μτφ. προστίθημι νέον στοιχεῖον : Πλούτ.'Ηθ.676Β **τοῦ καλοῦ 'Αγάθωνος, ὃν πρῶτον εἰς τραγῳδίαν φασὶν ἐμβαλεῖν καὶ ὑπομεῖξαι τὸ χρωματικόν**· **3)** ἀμτβ. μτφ. πλησιάζω κρυφίως, μτ. δοτ. : Θουκ.8,102 **ὡς εἶχον τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ παρέπλεον**· **4)** ῥηματ. π. ὑπόμιγμα.

ὑπομικροσκοπικός-ή-όν νεώτ. **ὁ οὔτε διὰ** τοῦ μικροσκοπίου γενόμενος ὁρατός.

ὑπομιλτῶ-έω σχόλ. χρίω ἐλαφρῶς διὰ μίλτου, βάφω ἐλαφρῶς μὲ κόκκινο χρῶμα, τὸ παθ.: Σχόλ. 'Οδ.Ε 245 **σχοινίον ὑπομεμιλτωμένον . . οὗ ἔργον τὸ ἰθύνειν** (τὸ ὑπὸ τῶν τεκτόνων χρησιμοποιούμενον σχοινίον, ἡ στάφνη).

ὑπομιμνήσκω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπομνήσω**, ἀόρ. **ὑπέμνησα**, φέρω εἰς τὴν μνήμην τινός, ὑπενθυμίζω, μτ. αἰτ. προσ.: 'Οδ.Α 321 **ὑπέμνησεν δέ ἑ πατρὸς** (σχόλ. «ἐπιμνησθῆναι ἐποίησε»), αὐτ.Ο 3 **'Οδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι**· ‖ κ.μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. ὑπενθυμίζω κάτι: 'Ηρ.7,17 **Κρῆτας μὲν δὴ ἡ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι "Ελλησι**, αὐτ.9,6, Σοφ.Φιλ.1170 **παλαιὸν ἄλγημ' ὑπέμνασας**, Πλάτ.Φαῖδρ.241Α **ὑπομιμνήσκων τὰ πραχθέντα καὶ λεχθέντα**, - **τοῦ ὑπέμνησε τὰς εὐεργεσίας** - **τὸ παλαιὸν χρέος**· κ. μτ. δύο αἰτιατικῶν : Θουκ.7,64 **τοὺς δὲ 'Αθηναίους πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω**, Ξεν. ΚΠ 3,3,37· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Θουκ. 7,69 **πατρίδος τε τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπομιμνήσκων**, αὐτ.6,19, Θεόκρ.21,50 **ὑπομιμνάσκων τῶ τρώματος**· κ. μτ. συστ. αἰτ. : Πλάτ.Πολ.427Ε **ἀληθῆ, ἔφην ἐγώ, ὑπομιμνήσκεις**· **κ. μτ. πλαγ.** προτ. : αὐτ.452C, αὐτ.Φαίδ.88D· **κ. ἀπολ.** : αὐτ.Φαῖδρ.266D, αὐτ.Θεαίτ.187Ε· **2)** μέσ. κ.παθ. τ. ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναθυμᾶμαι : **αὐτ.** Φίλ.47Ε **ἃ δεόμεθα ὑπομιμνήσκεσθαι τὸ . . , αὐτ.** Λάχ.188Α **οὐδὲν οἶμαι κακὸν εἶναι τὸ ὑπομιμνήσκεσθαι ὅτι..**, Ξεν.ΚΠ 6,1,24 **ὅπως ἐν ταῖς ἀγωγαῖς ὑπομιμνήσκοιντο τὰς τάξεις**· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Λουκ.Κατάπλ.4 **ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν**, Εὐνάπ.8 Σοφ.48· **3)** ὁμ. ἐν τῷ ποθ. τ. ποιοῦμαι μνείαν : Αἰσχ.Πέρσ.329 **τοιῶνδε . . νῦν ὑπεμνήσθην πέρι**· **4)** εἰδ. μσν. πυνθάνομαι, ζητῶ, ἐρωτῶ νὰ μάθω : ΚΠορφ."Εκθ.6,1 **ὑπομιμνήσκουσι τοὺς δεσπότας περὶ τῆς ἑορτῆς**· **5)** ῥηματ. π. ὑπόμνημα, ὑπόμνησις.

ὑπομιμνήσκων-οντος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κανον. δίκ. ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα ἐπιβάλλον εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τετιμημένον τὸ καθῆκον νὰ δέχηται τὰς ὑπομνήσεις καὶ δεήσεις, νὰ ὑποβάλλῃ δ' αὐτὰς εἰς τὸν ἀρχιερέα καὶ νὰ ὑπομιμνήσκῃ **εἰς** τὸν λειτουργοῦντα ἀρχιερέα τὰς εὐχάς.

ὑπομιμοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. μιμοῦμαί πως : Διόδ.Σ 13,95.

ὑπομινυρίζω μσν. ἠρέμα μινυρίζω : Μιχ.'Ακομ. 1,283,4, αὐτ.2,340,16 (ἐκδ.Λάμπρ.).

ὑπομιξολύδιος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. μουσικὸς τρόπος ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν πλάγιον τέταρτον ἦχον τῆς βυζαντ. μουσικῆς : Τζέτζ.π.Κουμαν.'Αθησ.ἐν λ.

ὑπομίσθιος-ον νεώτ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος ὑπὸ τὰς διαταγάς **τινος**, μισθωτός.

ὑπόμισθος-ον νεώτ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετῶν, μισθωτός : Λουκ.Μισθ.Συν.5 **εἰ δέ τις ἀεὶ πένης καὶ ἐνδεὴς καὶ ὑπόμισθος ὢν·** || ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ τίμημα, ἀνθ' οὗ τις ἐργάζεται, ὑπηρετεῖ : αὐτ.Τίμ.6 **ἐργάζομαι τὴν γῆν ὑπόμισθος ὀβολῶν τεττάρων·** **2)** ὅθ. κ. **ὑπόμισθον ἔργον** τὸ ἐπὶ μισθῷ τελούμενον : αὐτ.'Αλέξ.49.

ὑπομισθῶ-όω νεώτ., δημ. **ὑπομισθώνω** λαμβάνω ἐπὶ μισθῷ τὸ μεμισθωμένον, λαμβάνω τι ἐπ' ἐνοικίῳ παρ' **ὑπεκμισθωτοῦ**, ὑπενοικιάζω.

ὑπομίσθωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ χρηματικὸν τίμημα τῆς ὑπομισθώσεως βλ.λ.

ὑπομίσθωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μίσθωσις τοῦ μεμισθωμένου, ἡ παρ' ὑπεκμισθωτοῦ ἐνοικίασις κτήματος, ὑπενοικίασις· || εἰδ. νομ. σύμβασις δι' ἧς ὁ μισθωτὴς ὑπεκμισθοῖ εἰς τρίτον τὸ παρ' αὐτοῦ μεμισθωμένον πρᾶγμα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐπιτρεπομένη πάντοτε, πλὴν τῆς περιπτώσεως ρητῆς ὑπὸ τοῦ ἐκμισθώσαντος ἀπαγορεύσεως, γινομένη δὲ ἄνευ οὐδεμιᾶς νομικῆς παρεμβάσεως τοῦ ἀρχικοῦ ἐκμισθωτοῦ.

ὑπομισθωτής (ὁ) νεώτ., θηλ. **ὑπομισθώτρια**, ὁ ὑπομισθῶν τι, ὑπενοικιαστής : **ἡ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀπόφασις ἐξώσεως ἐκτελεῖται καὶ κατὰ τοῦ ὑπομισθωτοῦ.**

ὑπομνάομαι ἐπ. ἀποθ. δολίως ἐπιζητῶ, προσποθῶ νὰ μνηστευθῶ, **νὰ λάβω γυναῖκα** : 'Οδ.Χ 38 **αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα** (Εὐστ. **«ὑπούλως καὶ ψευδῶς καὶ οὐ κατὰ νόμον ἐμνηστεύεσθε»**).

ὑπόμνεια (ἡ) 'Επιγρ. ὑπόμνησις, ὑπενθύμισις.

ὑπόμνημα-ατος (τὸ) **κ.** νεώτ. κ. δημ. ἀνάμνησις, ἐνθύμησις : Θουκ.2,44 **ὧν καὶ πολλάκις ἕξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις**, 'Ισοκρ.4,156 **ἵν' ὑπόμνημα ταῖς ἐπιγιγνομένοις ᾖ τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας**, Πλάτ.Φαῖδρ.249C, Δημ.1377 **τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα καταλιπεῖν**, αὐτ.1412 **τῆς ἑαυτῶν ἀγνωσίας ὑπομνήματα . .** **2)** πᾶν μέσον ὑπομνήσεως, τρόπος δι' οὗ ὑπομιμνήσκεταί τις : Θουκ. 4,126 **βραχεῖ ὑπομνήματι καὶ παραινέσει τὰ μέγιστα πειράσομαι πείθειν**, Ξεν.'Ἀν.1,6,3 **ἐνῆν ἐν τῇ ἐπισταλῇ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα·** || **τὸ πλεῖστον** κτ. πληθ. **τὰ** ἀπομνημονεύματα, ἔγγραφοι ἐξιστορήσεις γεγονότων, ἵνα περιέλθωσι ταῦτα εἰς γνῶσιν τῶν μεταγενεστέρων : 'Ιππ. 'Αρθρ.800, Πλάτ.Φαῖδρ.276D **ὅταν γράφῃ ἑαυτῷ τε ὑπομνήματα θησαυριζόμενος εἰς τὸ λήθης γῆρας ἐὰν ἵκηται καὶ παντὶ τῷ ταὐτὸν ἴχνος μετιόντι**, αὐτ.Θεαίτ.143A, αὐτ.Πολιτ.295B, Πολύβ.1, 1,1 **τὸ προτρέπεσθαι πάντας πρὸς τὴν αἵρεσιν καὶ παραδοχὴν τῶν τοιαύτων ὑπομνημάτων**, αὐτ.6, 32,4· **3)** ἀντίγραφον ἐπιστολῆς : Πλάτ.'Επιστ. 363B· **4)** εἰδ. σημείωσις καταχωριζομένη ὑπὸ ἐμπόρου **εἰς τὰ** βιβλία του : Δημ.1193 **ὑπόμνημα ὑπεγράφατο·** || ὁμ. **ἐν** χρ. **ἐπὶ** τραπεζιτῶν : αὐτ. 1186 **ὑπομνήματα γράφεσθαι εἰώθασι ὧν διδόασι χρημάτων** (κρατοῦνε λογαριασμὸ . .)· **5)** κτ. πληθ. ἔγγραφος **ἔκθεσις περὶ τῶν πεπραγμένων** ὑπὸ σωματείου τινός, τὰ πρακτικά : Πλούτ.'Ηθ.867A **ἐκ τῶν κατ' ἄρχοντας ὑπομνημάτων ἱστόρησε . . .**, Διόδ.Σ 1,4, Δίων Κ 78,22 **τὰ τῆς Βουλῆς ὑπομνήματα διὰ χειρὸς ἔχων**, 'Επιγρ. **ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συγκλήτου·** || ὅθ. **κ. ὁ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων** ὁ πρακτικογράφος : 'Ιώσ.ΑΙ 7,5,4· **6)** ὁμ. κτ. πληθ. εἰδ. σημειώσεις ρητόρων ἢ φιλοσόφων ἢ καλλιτεχνῶν : 'Αρχύτ.π.Διογ.Λ 8,80, Σωτάδ.'Εγκλειόμεναι 1,35 **τοῦτ' ἔθ' ἡ τέχνη, οὐκ ἐξ ἀπογραφῆς, οὐδὲ δι' ὑπομνημάτων**, Λογγῖν.'Υφ.44,12 **τὰ πάθη, περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράφειν ὑπομνήματι·** || εἰδ. κ. νεώτ. ἑρμηνευτικαί, διασαφητικαὶ σημειώσεις εἰς κείμενα συγγραφέων, σχόλια : Σχόλ.'Αριστοφ.'Ορν.1242· **7)** νεώτ. κ. δημ. ἔγγραφος ἔκθεσις γεγονότων ἢ καταστάσεων, ὑποβαλλομένη ἰδίως πρός τινα ἀρχὴν μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως αὕτη λαμβάνουσα γνῶσιν ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα : **ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον δύο ὑπομνήματα διὰ τὸ ζήτημα τῆς σταφίδος**, - **ὑπόμνημα πρὸς τὸν ἀνακριτήν·** **8)** εἰδ. νεώτ. νομ. **ἐν τῇ** πολιτικῇ δικονομίᾳ κτ. πληθ. **ὑπομνήματα** τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἅτινα χρησιμεύουσι πρὸς διαπίστωσιν τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν τελέσεως ὡρισμένων πράξεων καὶ γεγονότων· **9)** εἰδ. ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ, εἶδος ἐγγράφου διπλωματικοῦ ἐν χρ. κατὰ τὰς μεταξὺ κρατῶν ἐπισήμων διαπραγματεύσεις, περιέχοντος τὰ ἐπιχειρήματα ἐφ' ὧν βασίζουσι τὴν ὑπ' αὐτῶν ὑποστηριζομένην ἄποψιν οἱ ἀντιπρόσωποι κράτους τινός.

ὑπομνηματίζομαι μτγν. σημειῶ τι χάριν μνείας, γράφω ἐν ὑπομνήματι, ἀναγράφω ἐν σημειώσεσιν : Πλούτ.'Ηθ.120E **τὰ δ' ἐν τῷ περὶ ψυχῆς διαλόγῳ ῥηθέντα κατ' ἰδίαν ὑπομνηματισάμενός σοι παρέξομαι·** κ. μτ. ἐμπροθ. γενικ. δηλούσης τὸ ἀντικείμενον τῆς μνείας : Λογγῖν.'Υφ.1,2 **ἐπεὶ ἐνεκελεύσω ἡμᾶς τι περὶ ὕψους εἰς σὴν ὑπομνηματίσασθαι χάριν**, Σέξτ.'Εμπ.367 **περὶ τῶν ἐν τοῖς Πυρρωνείοις ὑπομνηματιζόμενοι διεξήειμεν·** **2)** γράφω σημειώσεις, χρονικὰ περὶ γενονότων, συμβάντων, ἀπὸ μνήμης : Πολύβ.5,33,5 **οἱ τὰ κατὰ καιροὺς ἐν ταῖς χρονογραφίαις ὑπομνηματιζόμενοι·** **3)** γράφω σχόλια εἰς σύγγραμμα : 'Απολλ. Δύσκ.Συντ.158· **4)** ἀναγράφω, σημειῶ τι, ἵνα τὸ ἐνθυμοῦμαι : Στοβ.'Εκλ.2,212 **τὸν προθύμως ἀκούοντα καὶ ὑπομνηματιζόμενον τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν φιλοσόφων·** πρβλ. ὑπομνηματίζω.

ὑπομνηματίζω μτγν. κ. νεώτ. συντάσσω ὑπομνήματα βλ.λ.6), γράφω ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις εἰς κείμενα συγγραφέων, σχολιάζω : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Δωδώνη **Φιλόξενος ὁ τὴν 'Οδύσσειαν ὑπομνητίζων**, αὐτ.ἐν λ. 'Ερυθραὶ **Ναυκράτας ὁ τὸν 'Ομηρον ὑπομνηματίσας**, Σχόλ.'Ερμογ.7,41,7, αὐτ.7, 592,20, ΕΜ 273,41, **-ὑπεμνημάτισε τὸν Εὐριπίδην-τὸν Δημοσθένην·** **2)** γεν. ἀναγράφω, ἐκθέτω ἐγγράφως, ἀναφέρω, τὸ παθ. : ΠΔ'Εσδρ.3,6,22 **ἐν ᾧ ὑπεμνημάτιστο τάδε·** πρβλ. ὑπομνηματίζομαι, ὑπομνηματισμός, ὑπομνηματιστής.

ὑπομνηματικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἀ**νήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόμνημα, ἢ εἰς ὑπόμνησιν ἢ ὁ πρὸς ὑπόμνησιν χρησιμεύων : **ὑπομνηματικὸν σημεῖον** || **ὑπομνηματικοὶ διάλογοι** ἀπομνημονεύματα ὑπὸ διαλογικὴν μορφήν : Διογ.Λ 4,5 **'Αριστίππου ὑπομνηματικοὶ διάλογοι·** **2)** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις, σχόλια ἐπὶ κειμένων : Εὐστ.Πον.61,54 **ὑπομνηματικὴν ἐξήγησιν.**

ὑπομνηματικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ὑπὸ μορφὴν ὑπομνήματος, εἰδ. ὡς ἑρμηνευτικὴ σημείωσις, ὡς σχόλιον : Γαλ.12,380 **ὑπομνηματικῶς**, οὐ συγγραφικῶς **ἐν τῷ β' τῶν ἐπιδημιῶν . . λέλεκται.**

ὑπομνημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τ. τοῦ ὑπόμνημα βλ.λ.2) : Μᾶρκ.Αὐρ.3,14 **οὔτε γὰρ τὰ ὑπομνημάτιά σου μέλλεις ἀναγινώσκειν**, Παλλάδ.Β'Ιω. Χρυσ.23, Σχόλ.'Ιλ.Σ 616.

ὑπομνημάτισις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομνηματίζω βλ.λ., ὁ ὑπομνηματισμός : Βλεμμ.Λογικ.3,2, - **ὑπομνημάτισις τοῦ Θουκυδίδου** - **τοῦ 'Αριστοτέλους** (συγγραφὴ σχολίων εἰς . .).

ὑπομνηματισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπόμνημα βλ.λ.2)· κτ. πληθ. τὰ ἀπομνημονεύματα, τὰ χρονικά : Πολύβ.2,40,4 **διὰ τὸ καὶ λίαν ἀληθινοὺς καὶ σαφεῖς ἐκεῖνον περὶ τῶν ἰδίων συντεταχέναι πράξεων ὑπομνηματισμούς**, Διον.'Αλ.Ρωμ.1,7 **βέλτιον ἀφ' ὧν ὡρμήθην λόγων τε καὶ ὑπομνηματισμῶν διελθεῖν**, ΠΔ'Εσδρ.4,15, αὐτ.Μακκ.2,2,

13 **ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς ἐξηγοῦντο**· **2)** πᾶν ἔγγραφον, πᾶσα σημείωσις δι' ὧν ἐκτίθεται, ἐν οἷς ἀναφέρεταί τι: Πολύβ.26,7,5 **τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀναληφθέντων ὧν οἱ δέκα πρέσβεις ἐποιήσαντο κατὰ τὴν Ἀσίαν**, αὐτ.24,2,4· **3)** συγγραφὴ ἑρμηνευτικῶν σημειώσεων, σχολίων εἰς κείμενον συγγραφέως τινός: Εὐστ.746,30 **ὁ κωμικὸς καὶ ὁ κατ' αὐτὸν ὑπομνηματισμός**.

ὑπομνηματιστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ συντάσσων ὑπομνήματα, ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις εἰς συγγραφεῖς, ὁ σχολιαστής: Εὐστ.Πον.61,4 **οἱ τῆς ῥητορικῆς τέχνης ὑπομνηματισταί**, αὐτ.Ὀδ.1397 **τοὺς Πλάτωνος ὑπομνηματιστάς**.

ὑπομνηματογράφος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ συγγραφεὺς ὑπομνημάτων βλ.λ.6): Στοβ.Ἐκλ.1,950 **Ἑρμοῦ, τοῦ πάντων ὑπομνηματογράφου**, Ἰουλ. Πορφύρ.411C **πολλὴ ἦν πάνυ καὶ μεγάλη βιβλιοθήκη .. παντοδαπῶν μὲν φιλοσόφων, πολλῶν δ' ὑπομνηματογράφων**· **2)** εἰδ. ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τίτλος ἀνωτέρου δημοσίου ἄρχοντος: Στράβ.17,1 12, Πάπ. **καὶ ἐκομισάμην τὸ πρόσταγμα Πτολεμαίῳ τῷ ὑπομνηματογράφῳ**, Ἐπιγρ.· **3)** εἰδ. ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ, ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα διδόμενον εἰς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς λαϊκούς, καὶ ἐπιβάλλον εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τετιμημένον τὸ καθῆκον ὅπως ὑπηρετῇ τῷ ἀρχιερεῖ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπισκόπων καὶ γράφῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενα, πρὸς δὲ ὅπως γράφῃ τὰ ὑπομνήματα καὶ ἀναγινώσκῃ, ἀδυνατοῦντος τοῦ χαρτοφύλακος, τοὺς ὑπομνηματισμοὺς τοῦ χαρτοφυλακικοῦ σεκρέτου.

ὑπομνηματογραφοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. σημειῶ, ἀναγράφω τι ὡς ὑπόμνημα· κ. μτφ.: Θεανὼ Ἐπιστ.748 **μαστίζουσι τὰ τῶν θεραπαινῶν σώματα .. οἷον ὑπομνηματογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας**.

ὑπομνηματοφύλαξ-ακος (ὁ) μσν. ὁ τῶν ὑπομνημάτων, τῶν πρακτικῶν φύλαξ: Κώδ.Ἰουστιν.12,38,19.

ὑπομνημόνευμα-ατος (τό) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀπομνημόνευμα: Εὐστ.924,7.

ὑπόμνησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. **ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομιμνήσκω βλ.λ., ὑπενθύμισις: Θουκ.4,17 **ὑπόμνησιν δὲ τοῦ καλῶς βουλεύσασθαι πρὸς εἰδότας ἡγησάμενοι**, αὐτ.4,95, Πλάτ. Φαῖδρ.275Α· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ.: αὐτ.Νόμ. 732D **ταῖς ὑπομνήσεσι πάντων τῶν τοιούτων**, Ξεν.ΚΠ 3,3,38 **ὁ τὴν τούτων ὑπόμνησιν αὐτὸς μόνον ἔχων**, Πλούτ.Ἀρτξ.22 **ὀνειδισμὸς μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπόμνησις**, - **ὑπόμνησις παλαιῶν εὐεργεσιῶν**· **2)** ἡ μνεία, τὸ ἀναφέρειν τι: Θουκ. 2,88, αὐτ.3,54 **τῶν εὖ δεδραμένων ὑπόμνησιν ποιησόμεθα** (θὰ μιλήσωμε γιὰ τὰ καλῶς καμωμένα)· || ἐξιστόρησις, ἀφήγησις: Εὐρ.Ὀρ.1032 **ἐς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν**.

ὑπομνήσκω μτγν. τ. ἀντὶ τοῦ ὑπομιμνήσκω βλ.λ.: Ὀρφ.Ὕμν.76,7 **μνημοσύνη .. φιλάγρυπνος ὑπομνήσκουσά τε πάντα**.

ὑπομνηστεύομαι μέσ. μνηστεύω, ἀρραβωνιάζω τέκνον μου: Ἀριστλ.Πολιτ.5,4 **ὑπομνηστευσάμενος γάρ τις θυγατέρα, ὡς ἐζημίωσεν αὐτὸν ὁ τοῦ ὑπομνηστευθέντος πατὴρ ...**

ὑπομνηστικόν (τό) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπόμνημα: Σχόλ.Ἐπιφάν.2,158 **εἰ τις θέλει .. τούτῳ τῷ ὑπομνηστικῷ ἐντυγχάνειν**, Ὠριγ.7,100C, Θεοδώρητ.4, 1134 **ὑπομνηστικὸν τῇ βασιλικῇ γεγραμμένον χειρί**.

ὑπομνηστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπομιμνήσκων τι, ὁ εἰς ὑπόμνησιν χρησιμεύων: Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.89 **τῶν σημείων τὰ μέν ἐστιν ὑπομνηστικά, τὰ δὲ ἐνδεικτικά**, Κλήμ.Ἀλ.736· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὑπομνηστικὸν βλ.λ.

ὑπομνηστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑπομνηστικὸν βλ.λ.: Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,289 **ἀκριβέστερον δείκνυται ἐν τοῖς Σκεπτικοῖς ὑπομνήμασιν, ὑπομνηστικώτερον δὲ καὶ νῦν παρασταθήσεται**.

ὑπομνήστριαι (αἱ) ΑΒ 312,11 «**αἱ ὑμνοῦσαι τὴν θεὸν ἱέρειαι**».

ὑπόμνυμι ἐπιβεβαιῶ δι' ὅρκου: Σοφ.ἀπ.313 **ἢ φῂς ὑπομνὺς ἀνθυπουργῆσαι χάριν;** κ. παθ.: Δημ.1174 **ὑπομοσθέντος τούτου** (παρασχεθείσης τῆς ἐνόρκου ταύτης διαβεβαιώσεως). Ὑπερείδ.π. Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.725 **ὑπομοσθείσης ταύτης τῆς γραφῆς ἀνεβλήθη ὁ ἀγών**· **2)** μέσ. ὑπόμνυμαι, ὡς ἀττικὸς δικανικὸς ὅρος, ὀμνύω ὁ ἴδιος ἢ δι' ἀντιπροσώπου ὅτι κωλύομαι ὅπως παραστῶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὸν ὡρισθέντα χρόνον καὶ ἕνεκα τούτου ζητῶ ἀναβολὴν τῆς δίκης: Δημ.1152, αὐτ.1174 **ὑπωμοσάμεθα Ὀλυμπιόδωρον ἀπεῖναι δημοσίᾳ στρατευόμενον**, αὐτ.1336 **ὑπωμόσατό τις τὸν Δημοσθένην ὡς νοσοῦντα**, Πλούτ.Ἠθ.848C.

ὑπομοιραρχία (ἡ) νεώτ. ἡ κατωτέρα τῆς μοιραρχίας διοικητικὴ ὑποδιαίρεσις τῆς χωροφυλακῆς, ἡ ὑποδιοίκησις χωροφυλακῆς.

ὑπομοίραρχος (ὁ) νεώτ. ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἔχων βαθμὸν ἀμέσως κατώτερον **τοῦ μοιράρχου, ἀντιστοιχοῦντα** πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἐν τῷ κατὰ ξηρὰν στρατῷ.

ὑπομονετικός-ιά-ό δημ. ὑπομονητικὸς βλ.λ.

ὑπομονεύω δημ. ἀμτβ., ἀόρ. **ὑπομόνεψα**, ὑπομένω, ἐγκαρτερῶ, κάνω ὑπομονή: **πρέπει νὰ ὑπομονέψῃς καὶ νὰ συλλογιστῇς τὰ χειρότερα**.

ὑπομονή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομένω βλ.λ., ἡ **εἰς** τὰ ὀπίσω παραμονή: Ἀριστλ.Ρητ.3,9,7, Διον.Ἁλ. Ρωμ.1,44· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις **τοῦ** ὑπομένοντος, τοῦ ἐγκαρτεροῦντος, καρτερία: Ἀριστλ.Ρητ.2,6,13 **ἀπὸ ἀνανδρίας γὰρ ἡ δειλίας ἡ ὑπομονὴ καὶ τὸ μὴ ἀμύνεσθαι**, Πλούτ.Πελοπ.1 **οὔτε ὑπομονὴ** (ἐνν. θανάτου) **καλοὺς εἰ μετ' ὀλιγωρίας** γίνοιτο τοῦ ζῆν, - **χαρὰ στὴν ὑπομονή σου, ν' ἀκοῦς τόση ὥρα ἀνοησίες**, - **ἔχε ὑπομονὴ καὶ ὅλα θὰ διορθωθοῦνε**, φρ. κάνω ὑπομονή (ὑπομένω, ἐγκαρτερῶ)· || μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. ὡς ἀντικειμ. τὸ ἀσκεῖν ἐγκαρτέρησιν **ἔν** τινι, τὸ νὰ ὑπομένῃ κανεὶς κάτι: Πλάτ.Ὅρ.412C **ὑπομονὴ λύπης ἕνεκα τοῦ καλοῦ· ὑπομονὴ πόνων ἕνεκα τοῦ καλοῦ**, Ἀριστλ.Α'Ὑστ.2,13,18 **ἡ μὴ ὑπομονὴ ὑβριζομένων**, Πολύβ.4,51,1· **3)** ἀνθεκτικότης: αὐτ.15,15,8 **ἡ τῆς μαχαίρας ὑπομονὴ τῶν πληγῶν** (ἡ ἰδιότης, ἡ δύναμις τῆς μαχαίρας εἰς τὸ νὰ ἀντέχῃ εἰς τὰ κτυπήματα)· **4)** ἐπὶ φυτικῶν ὀργανισμῶν, ἀντοχή: Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,16,3 **τῆς δὲ ὑπομονῆς αἴτιον ἡ ὑγρότης**· **5)** ἀνοχή τινος, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ.: Θεόφρ.Χαρ.6 **ἡ δὲ ἀπόνοιά ἐστιν ὑπομονή, αἰσχρῶν ἔργων τε καὶ λόγων**· || νεώτ. ἀφῃρημένως, ἀνεκτικότης, ἐν παρεμφερεῖ χρήσει: **ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη καὶ θὰ τὸν ξυλοφορτώσω**.

ὑπομονητικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ ὑπομένων**, καρτερικός: Ἱππ.22,23, Ὀλυμπιόδ. εἰς Πλάτ.Ἀλκ.2,183, - **εἶναι πολὺ ὑπομονητικὸς καὶ ὑποφέρει ἀγογγύστως**· || εἰδ. ὁ ἀνεκτικὸς εἰς τὰς προσβολάς, τὰς ἐπιθέσεις: **δὲν εἶναι καθόλου ὑπομονητικὸς καὶ νευριάζει ἀμέσως**.

ὑπομονητικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά μετ' ἐγκαρτερήσεως, μὲ ὑπομονή: Μακάρ.Ὁμιλ. 85,31 **ἀνδρείως καὶ ὑπομονητικῶς φέρει τὸν προσφερόμενον πόνον**, Σουΐδ. ἐν λ. ἀνθρωπίνως.

ὑπομορφάζω μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἐπιμορφάζω βλ.λ.: Φίλ.1,604,13.

ὑπομοσία (ἡ) ἐσφ.γρ. τοῦ ὑπωμοσία βλ.λ.

ὑπόμοσχος-ον μσν. εἰδ. ἐπὶ ἀγελάδων, ὁ ἔχων μόσχους: ΚΠορφ.Ἔκθ.464 (ἐκδ. Βόνν.) **ὑπόμοσχα ἀγελάδια**.

ὑπομοσχεύω μτγν. ὑποφυτεύω, μτφ. ὑποτρέφω, ὑποθάλπω : Εὐνάπ.π.Σουίδ. ἐν λ. μοσχεύω **οὗτοι μὲν ὧδε μέναντες ὑπεμόσχευον τὸν πόλεμον.**
ὑπομόχθηρος-ον ὁ κατά τι, κάπως μοχθηρὸς βλ.λ.2), ἄθλιος, ἀξίας ἐστερημένος. παρακατιανός : 'Ανών.Κωμ.Ποιητής π. Λουκ.ΖΤραγ.38 **τουτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο μοι λέγε,** Εὐστ.Πον.73,33 **ἄγαλμα ὑπομόχθηρον καὶ κίβδηλον·** || κτ. Πολυδ.2,109 «ὁ ἀθυρόγλωσσος παρ' Εὐριπίδῃ».
ὑπομοχλεύω κ. νεώτ. ἐνεργῶ ὡς μοχλός : 'Ιπ. Μοχλ.865 **στυλίσκος, ὃς ἐὼν ὑποχάλαρος ὑπομοχλεύσει·** **2**) νεώτ. κινῶ διὰ μοχλοῦ, ὑποκινῶ· **κ.** μτφ. **: διὰ τῆς ἀρθογραφίας των ὑπεμόχλευσαν τὴν ἀνταρσίαν - τὴν στάσιν.**
ὑπομόχλιον (τὸ) κ. νεώτ. φυσ. τὸ ὑποστήριγμα, τὸ σημεῖον στηρίξεως τοῦ μοχλοῦ : 'Αριστλ.Μηχ. 4,1, Φίλ.Βελοπ.59,21 **καὶ τοῖς μοχλοῖς ῥᾷον κινοῦσι τὰ βάρη, ὅταν εἰς ἐγγύτατα τοῦ βάρους τὸ ὑπομόχλιον θῶσιν, - εἰς τοὺς μοχλοὺς α' εἴδους τὸ ὑπομόχλιον εὑρίσκεται μεταξὺ δυνάμεως καὶ ἀντιστάσεως.**
ὑπομύζω ὑποκώφως μύζω, κάνω τὸν ἦχο μῦ μῦ : Δίφιλ.Ζωγράφ.2,23 **ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' εὐθὺς ἐκδεδηκότα.**
ὑπομυθοῦμαι-έομαι μτγν. λέγω **ἐκ τῶν** προτέρων, προφητεύω : 'ΑποΛλ.Ρ 2,460.
ὑπομυκτηρίζω μτγν. δολίως, κρυφίως ἐμπαίζω, χλευάζω, μυκτηρίζω τινά : Νικόλ.Κωμικ. ἐν 'Αθήλ.1,38.
ὑπομυκῶμαι-άομαι ποι. ἀποθ. μυκῶμαι ἀποκρινόμενος εἴς τινα, ἐκβάλλω μυκηθμὸν εἰς ἀπάντησιν : Αἰσχ.'Απ.54 **ταυρόφθογγοι δ' ὑπομυκῶνται ποθὲν ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι.**
ὑπόμυξος-ον **ὁ ἔχων ὀλίγην τινὰ μύξαν : 'Ιπ.** 'Αρθρ.758.
ὑπομυξώδης-ους-ες μτγν. ἰατρ. ὑπόμυξος βλ.λ.: Γαλ.18,363,14 **ὑπομυξώδεις τὰς σάρκας ἐργάζεται.**
ὑπομύσαρος-ον εἰδ. ἰατρ. ὁ σχεδὸν μυσαρὸς βλ.λ.1), ὁ κάπως σιχαμερός· Γαλ.'Ιπποκρ.Γλωσσ. 'Εξήγ.584 «ὑπομύσαρα, δυσώδη καὶ ἄξια τοῦ μυσάττεσθαι» : Φίλ.1,581,2.
ὑπομύω μτγν. ποι. ἐλαφρῶς **μύω, κλείνω κάπως,** μισοκλείνω : 'Αλκίφρ.3,55 **ὄμματα ὑπομεμυκότα.**
ὑπόμωρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀρκετὴν δόσιν μωρίας, **ἠλιθιότητος, καυτούτσικος, κουτεντάκος :** Λουκ.'Ικορ.29 **ὑπόμωρον τετυφωμένων ὕβρεως ἀνάπλεων,** Πτολ.Τετράβ.163,1.
ὑποναίω μτγν. κατοικῶ ὑποκάτω : ΑΠ Παράρτ. 268 **οἳ στύγιαν χῶρον ὑποναίετε.**
ὑποναύαρχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ἀντιναυάρχου, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποστρατήγου τοῦ ἐν τῇ ξηρᾷ στρατοῦ.
ὑποναυπηγός (ὁ) νεώτ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυπηγικοῦ σώματος, ἐν χρ. παλαιότερον, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ : **ὑποναυπηγὸς ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ὁ σήμερον καλούμενος ναυπηγικὸς ὑποπλοίαρχος.**
ὑπονεάζω μτγν. ὑπεμφαίνω, ὑποδηλῶ, **νεότητα :** Φιλόστρ.Εἰκ.698 **ὁ αὐχὴν ὑπονεάζων ἔτι.**
ὑπονειδίζω μτγν. ὑπούλως, πλαγίως πως ὀνειδίζω : 'Ιω.Φιλόπ.Κοσμογ.1,15 **ἠνώχλαυν ἠρέμα πως καὶ ὑπωνείδιζον.**
ὑπονείδιστος-ον μτγν. ὁ φέρων, συνεπαγόμενος ὄνειδος, ἐντροπήν : Φίλ.2,409 (δ.γρ. ἐπονείδιστος).
ὑπονείφω δ. γρ. τοῦ ὑπονίφω βλ.λ.
ὑπονεκρῶ-όω μτγν. εὐχρ. ἐν τῷ μέσ. **ὑπονεκροῦμαι** γίνομαι ὡς νεκρός, σάπως νὰ νεκρώνωμαι : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.1,42 **χειμῶνος ὁ σκορπίος τῇ γῇ .. ὑπονεκρωθεὶς κεῖται.**
ὑπονεμεσῶ-έω σχόλ. ὀργίζομαι **ἐλαφρῶς,** ὀλίγον, κάνω νὰ θυμώσω : Σχόλ.Λουκ.Ψευδολ.30.

ὑπονέμομαι νέμομαι, βόσκομαι ὑποκάτω, κρυφίως : 'Ιπ.279,44, ΑΓ 17,444 **ἔλαθεν πῦρ ὑπονειμάμενον** (ξεχάστηκε φωτιὰ ποὺ κουφόβοσκε)· **2**) ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω· μτφ. δόλια ἐπιχειρῶ κατά τινος, ἐξαπατῶ τινα : 'Επίχ.5· πρβλ. ὑπονομεύω, ὑπόνομος.
ὑπονευρίζω γλωσσ. **ὑποτέμνω τὰ νεῦρα, τοὺς** τένοντας.
ὑπονεύω ἐλαφρῶς, κρυφίως **νεύω πρός τινα,** κρυφογνέφω : 'Ορφ.Λιθ 99.
ὑπονεφέλη (ἡ) μτγν. ἰατρ. νεφελῶδους χρώματος θόλωμα ἐν τῷ οὔρῳ : Γαλ.19,617,1 **ὑπόστασιν τὴν καλουμένην νεφέλην ἢ ὑπονεφέλην.**
ὑπονεφελίζω μτγν. ἰατρ. ἐπὶ τοῦ οὔρου, **εἶμαι** θολερός, νεφελώδης : Γαλ.19,625,16.
ὑπονέφελος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς **νεφέλας, κάτω** ἀπὸ τὰ σύννεφα : Λουκ.Δραπ.25.
ὑπονέφιον (τὸ) γλωσσ. ἀτμοσφαιρική, **καιρικὴ** κατάστασις συννεφώδης, ἡ συννεφιά.
ὑπονέω νέω, καλυμβῶ ὑπὸ τὴν ὑδατίνην ἐπιφάνειαν : 'Αριστλ.ΖΙ 9,48,3 **ἐφάνησαν** (δύο **δελφῖνες**) **ὑπονέοντες καὶ μετεωρίζοντες τῷ νώτῳ** (ἐνν. δελφινίσκον)· || μέσ. ἐν τῷ μτχ. **ὑπονησαμένη** ὑπελθοῦσα : 'Ιπ.279,43 (κτ. διόρθ. ἐκ τοῦ Γαλ. 'Ιπποκρ.Γλωσσ.'Εξήγ.584).
ὑπονήϊος-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὄρος Νήϊον κείμενος, ἐκτεινόμενος : 'Οδ.Γ 81 **ἐξ 'Ιθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν** (σχόλ. «τῆς ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος κειμένης»).
ὑπονήφω μτγν. νήφω πως : 'Ιώσ.ΠΙ 5,6,1.
ὑπονήχομαι μτγν. νήχομαι ὑπὸ **τὸ** ὕδωρ, ὑπονέω βλ.λ. : Πλούτ.'Αντών.29 **ἐκέλευσε τοὺς ἁλιεῖς ὑπονηξαμένους .. ,** αὐτ.Βρουτ.30· || νήχομαι, κολυμβῶ ὑπό τι, κάτω ἀπό· μτ. προσδιορ. κτ. γενικ. : Παυσ.1,44,8 **χελώνη ὑπενήχετο ταῖς πέτραις·** **2**) πλέω, νήχομαι δεύτερος μετά τινα, ἀκολουθῶν τινα, μτ. δοτ. : ΑΙλ.ΖΙ 2,6.
ὑπονίζω μτγν., μέλλ. **ὑπονίψω,** νίπτω ὑποκάτω : 'Ιεροκλ.π.Στοβ.462,54.
ὑπονικῶ-έω μσν. νικῶ μικράν, **ἀσήμαντον νίκην,** φευτονικῶ : 'Αχμ.'Ονειρ.175,7.
ὑπονιτρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὀλίγον νιτρώδης : Φιλότ.π.'Αθήν.2,79Α **δυνάμεις δ' ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε καὶ γλυκείας** ὑπονιτρώδεις.
ὑπονίφω κ. -**νείφω** ἐν χρ. ἀπροσ. ὑπον(ε)ίφει νίφει, χιονίζει ἐλαφρῶς : Θουκ.4,103 **χειμὼν δὲ ἦν καὶ ὑπένιφεν·** || δθ. **νὺξ ὑπονιφομένη** χιονώδης, χιονισμένη νύχτα : αὐτ.3,23.
ὑπονόημα-ατος (τὸ) ὑπόθεσις : 'Ιπ.Προρρ.84, ΠΔ Σοφ.Σειρ.25,7.
ὑπονόησις-εως (ἡ) μτγν. ὑπόνοια, ὑποψία : 'Ωριγ. 3,670Β **συναγορεύει τῇ ὑπονοήσει.**
ὑπονοητής (ὁ) μτγν. φιλύποπτος, καχύποπτος : Πολέμ.Φυσιογν.1,6.
ὑπονοητικός-ή-όν φιλύποπτος, καχύποπτας· Πολυβ.9,152 «ὑπονοῶν δὲ καὶ ὑπονοητικός, καὶ ἀμφιγνοῶν καὶ ὑποπτεύων καὶ τοπάζων».
ὑπονόθευσις-εως (ἡ) μτγν. δελεασμός, ἀποπλάνησις, ξεγέλασμα : Εὐστ.'Εκκλ.'Ιστ.10,6, Πρόκλ. Παράφρ.Πτολ.4,7,271, 'Επιγρ.
ὑπονοθευτής (ὁ) μτγν. ὁ ἐξαπατῶν, προδίδων : Πρόκλ.Παράφρ.Πτολ.3,18,230 **ὑπονοθευτὴς τῶν τε οἰκείων καὶ τῶν ἀλλοτρίων·** || εἰδ. **ὁ** πόρνος, ὁ διαφθορεύς : αὐτ.3,18,233 **γυναικῶν ὑπονοθευτής.**
ὑπονοθεύω μτγν. καθιστῶ νόθους, διαφθείρω· κ. μτφ. : ΠΔ Μακκ.2,4,7 **ὑπενόθευσεν ὁ 'Ιάσων τὴν ἀρχιερωσύνην·** **2**) ρηματ. π. ὑπονόθευσις, ὑπονοθευτής.
ὑπόνοια (ἡ) (ὑπονοῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. κεκρυμμένη, μὴ ἐκφραζομένη σκέψις· δθ. κ. εἰκασία, ἰδέα μόνον ἐξ ἐνδείξεων σχηματιζομένη, μὴ ἐρειδομένη ἐπὶ ἀποδείξεως ὑποψία, ὑπόθεσις : 'Α-

ριστῷ Εἰρ.993· ‖ μτ. γενικ. **ὑπόνοιά τινος** γνώμη, ὑπόθεσις ἐσχηματισμένη ὡς πρός τι : Θουκ.5,87, αὐτ.2,41, Εὐρ.Φοίν.1133· ‖ εἰδ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Δημ.1178 **ὑπόνοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφάσεις ἄδικοι καὶ πονηρίαι**· πρβλ. Μέν.Μονοστ.732· **2**) εἰδ. ἡ ὡς βάσις ὑποκειμένη πραγματικὴ σημασία, ὁ βαθύτερος, ὁ ἀληθὴς σκοπός : Ξεν.Συμπ.3,6· ‖ ἰδίως δὲ ἡ ὑπολανθάνουσα, ἡ κεκρυμμένη εὔνοια, ἰδέα, ἡ ἐν τοῖς μύθοις, ταῖς ἀλληγορίαις περιεχομένη : Πλάτ.Πολ.378Β **ὁ . . νέος οὐχ οἷός τε κρίνειν ὅ τι τε ὑπόνοια καὶ ὃ μή**· πρβλ.Πλούτ.'Ηθ.19Ε· ‖ φρ. **καθ' ὑπόνοιαν** κεκρυμμένως, λανθανόντως : Πολύβ.28,4,5, Διον.'Αλ.Ρητ.9,1· ὁμ. φρ. **δι' ὑπονοιῶν** : 'Αλκίφρ.2,4· ‖ ὁμ. **καθ' ὑπόνοιαν** παρὰ τὸ προσδοκώμενον : Κοϊντλ.6,3,84· **3**) 'Ησ. «ὑπόνοια· ὑπερηφανία. θράσος».

ὑπονομεύς-έως (ὁ) πάπ. ἐργάτης ὑπονόμου βλ.λ.5), ὑπογείου ὑδραγωγείου.

ὑπονόμευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπονομεύω βλ.λ., ἡ δι' ὑπονόμου ὑπόσκαφις τοῦ ἐδάφους· **2**) κ. μτφ. ἡ δολία βλάβη : **ὑπῆρξε μοναδικὸς εἰς τὴν ὑπονόμευσιν τῶν φίλων του, - ἐνήργησε τὴν ὑπονόμευσιν τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων**· πρβλ. ὑπονομεύω.

ὑπονομευτής (ὁ) νεώτ.,θηλ. **ὑπονομεύτρια**, ἐργάτης ὀρύσσων ὑπονόμους· **2**) μτφ.ὁ κρυφίως, δολίως ἐνεργῶν ἵνα βλάψῃ τινά : **ὑπονομευτὴς τῶν συναδέλφων του.**

ὑπονομευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπονόμευσιν βλ.λ., ἐν χρ. ἰδίως μτφ. : **ὑπονομευτικαὶ ἐνέργειαι.**

ὑπονομεύω κ. νεώτ. ὀρύσσω ὑπόνομον, ὑποσκάπτω τὸ ἔδαφος πρὸς διόρυξιν ὑπονόμου : Δείναρχ.π.Φώτ., 'Ανών.π.Σουΐδ.· **2**) κ. νεώτ. εὐχρ. ἰδίως μτφ. ἐνεργῶ κρυφίως, δολίως ὑποκινῶ : Διον. 'Αλ.Ρωμ.3,23 **ὑπενόμευε Ρωμαίοις πόλεμον ἐκ τῶν ὑπηκόων**· ‖ νεώτ. βλάπτω τι, τινὰ διὰ δολίων ἐνεργειῶν : Παπαντ."Αγ."Ορ.61 **ὁ ἀσκητισμὸς . . ὑπενόμευσε τὸ στρατὸ . . καὶ τὴ διοίκηση**· **3**) ρηματ. π. ὑπονόμευσις, ὑπονομευτής.

ὑπονομή (ἡ) μτγν. ὑπόγειος δίοδος, ὑπόνομος : Στράβ.13,1,67 **ἔδειξε δὲ τὴν ὑπονομὴν χίμαρος ἐμπεσὼν εἰς τὸ στόμα**, Διόδ.Σ 20,24· **2**) κ.μτφ. ραδιουργία, δολία ἐνέργεια πρὸς ἐπαγωγὴν βλάβης εἴς τινα, ὑπονόμευσις : 'Ησ.

ὑπονομηδόν ἐπίρρ. ὑπὸ τὴν γῆν, **δι' ὀχετῶν** ὑπογείων : Θουκ.6,100.

ὑπονομίσκος (ὁ) νεώτ. στρατ. μικρά, ἀμυντικὴ ὑπόνομος.

ὑπονομοποιός (ὁ) νεώτ. ἐργάτης ὀρύσσων ὑπονόμους, ὑπονομευτής.

ὑπόνομο(ς)-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὴν γῆν ἐκτεινόμενος, ὑπόγειος : 'Αππ.'Εμφ.Πόλ.4,13 **ὑπόνομοι τάφροι**, Στράβ.13,1,67 **ἄντρον ὑπόνομον**· **2**) ὁ ὑπογείως ἐσκαμμένος : Διόδ.Σ 3,37, Στράβ.12,7,17 **χώρα ὑπόνομος πυρὶ καὶ ὕδατι**· **3**) ἐν εἰδ. σημ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα : Διοσκ.5,138 **ὑπόνομον ἕλκος**· **4**) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὑπόγειος δίοδος, λαγοῦμι : Θουκ.2,76 **ὑπόνομον δὲ ἐκ τῆς πόλεως ὀρύξαντες**, Πλούτ.Καΐσ.6 **οὐκέτι ὑπονόμοις, ἀλλ' ἤδη μηχαναῖς αἱρεῖν τὴν πολιτείαν**· **5**) ὁμ. τὸ ἀρσ. ὀχετὸς πρὸς δίοδον ποσίμου ὕδατος, ὑδραγωγεῖον : Ξεν.'Ελλ.3,1,7 **φρεατίαν τεμόμενος ὑπόνομον ὤρυττεν**, 'Αριστλ.Μετ.1,13,11· **6**) κ. νεώτ. κ. θηλ. δημ. κ. **ὑπόνομο** (ἡ) ὑπόγειος ὀχετὸς πρὸς ἀποκομιδὴν τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων : Στράβ.5,3,8 **καὶ ὑπονόμων τῶν δυναμένων ἐκκλύζειν τὰ λύματα τῆς πόλεως εἰς Τίβεριν**, 'Αππ.'Εμφ.Πολ.4,40 **Ρηγῖνον .. ἐς ὑπόνομον λυμάτων καθῆκεν**· **7**) ὁμ. τὸ ἀρσ. κ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. νεώτ. κ. δημ. ὀπὴ ἐντὸς πετρώματος πληρουμένη ἐκρηκτικῆς ὕλης δι' ἐκβραχισμοὺς ἢ ἔργα λατομικά, φουρνέλο, μίνα· **8**) ὁμ. τὸ ἀρσ. κ. τὸ θηλ. νεώτ. ὀχυρωτ. ἀμυντικὸν ὑπόγειον ἔργον, ἀποτελούμενον ἐκ κοιλότητος πληρουμένης ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, δι' οὗ δύναται νὰ ἀνατιναχθῇ τὸ ὑπερκείμενον ἔδαφος.

ὑπονόστησις-εως (ἡ) μτγν. ὑποστροφή, ὑποχώρησις, ἡ πτῶσις εἰς ὑποκείμενα στρώματα : 'Αναξαγ.π Διογ.Λ 2,9 (ὁρισμὸς τοῦ σεισμοῦ) **ὑπονόστησις ἀέρος εἰς γῆν**· εἰδ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Πλούτ.'Αντών.3· ‖ πτῶσις **εἰς** κατώτερον, χαμηλότερον βαθμόν : Γαλ.19,344,12 **τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπονόστησιν.**

ὑπονοστῶ έω ὑποστρέφω, ἐπανέρχομαι : 'Αριστλ. Μετ.2,8,19, Πλούτ.Θεμιστ.15 **ἔδοξεν αὖθις ὑπονοστεῖν καὶ κατασκήπτειν εἰς τὰς τριήρεις**, 'Ιώσ. ΑΙ 16,10,8· **2**) ἵζάνω, καθιζάνω, κατακαθίζω : 'Ηρ.4,62 **ὑπονοστέει γὰρ δὴ ἀεὶ ὑπὸ τῶν χειμώνων** (ἐνν. τὰ φρύγανα)· ‖ κατέρχομαι εἰς βάθος, φθάνω ἕως, ἐπὶ ποταμίου ρεύματος : αὐτ.1,191 **ὑπονενοστηκότος ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρόν**, Θουκ.3,89, Πλούτ.'Ηθ.366Ε· **3**) μτφ. καταλήγω, τρέπομαι εἴς τι, καταντῶ, ξεπέφτω σέ . . : Πλούτ.'Ηθ.81Ε, Λογγῖν.'Υψ.3,1 **ὑπονοστεῖν ἐκ τοῦ φοβεροῦ πρὸς τὸ εὐκαταφρόνητον**· ‖ εἰδ. κατὰ μικρὸν ὑποχωρῶ εἰς τὸ γῆρας : Πολυδ.2,21· **4**) ρηματ. π. ὑπονόστησις.

ὑπονοσῶ-έω κυριεύομαι ὀλίγον ἀπὸ νόσον, ἀρρωστίαν : 'Ιππ.514,51, Λουκ.Τόξ.29.

ὑπονοτίζω μτγν. ἐλαφρῶς νοτίζω, διαβρέχω ὀλίγον, τὸ παθ. : Στοβ.'Εκλ.1,524, Γαλ.14,485,16 **ὑπονοτιζέσθω ταῖς πρώταις ἡμέραις.**

ὑπονουθετικός-ή-όν ὁ κατά τινα τρόπον νουθετικός, ὁ κάπως παραινετικός : 'Αν.Βοασσ.4, 209 (ἀμφ.).

ὑπονουθετῶ-έω μτγν. ἐμμέσως, ἠπίως νουθετῶ, συμβουλεύω μὲ τρόπο : Αἰλ.Ζ17,15.

ὑπονοῶ-έω κ. νεώτ. ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαι, μτ. αἰτ. : 'Ηρ.9,88 **ὑπονοέων τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε . .**, Εὐρ.ΙΑ 1132 **τλήμονά γ' ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ' ἃ μή σε χρή**, Θουκ.7, 73 **'Ερμοκράτης δὲ . . ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν**, Πλάτ.Νόμ.679C· κ. μτ. ἀπαρφ. : 'Ηρ.9,99 **ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ τῶν 'Ελλήνων φρονεῖν**, 'Αριστλ.ἀπ.12 **ὑπονοεῖν, εἶναί τι θεῖον**· μτ. πλαγίας προτάσεως, ὑποπτεύω ὅτι . . : Θουκ.1,68 **ἀλλὰ τῶν λεγόντων μᾶλλον ὑπενοεῖτε ὡς ἕνεκεν τοῖς αὐτοῖς ἰδίᾳ διαφόρων λέγουσι**, Ξεν.ΚΠ 3,3,20 **ἀλλ' ὅπως μὲν . . ἐγὼ ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς μηδ' ὑπονοεῖτε**, αὐτ.'Ελλ. 4,8,35· κ. μτ. γενικ. ἐμπροθ. : 'Ανδοκ.28,4· **2**) εἰκάζω περί τινος, ἐξάγω συμπέρασμα, σχηματίζω εἰκασίας περί τινος, μτ. αἰτ. : 'Αντιφ.6,18 **καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα**, 'Ανδοκ.18,15· κ. μτ. ἀπαρφ. : Κροτῖν.Νεώτ.Ψευδυποβολιμαῖος I **οὐκ οἶδ', ὑπονοῶ δ' ὧδ' ἔχειν** (ἐνν. ψυχήν)· κ. ἀπολ. : 'Αριστφ.Λυσ.38 **περὶ τῶν 'Αθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι . . ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι**, Μέν.Κορχηδόνιος 2 **ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν**, 'Αλεξ.'Αδήλ.35,6 **ἐάσας ὑπονοεῖν**· **3**) νεώτ. ἐννοῶ, ἐκφράζω τι ἐμμέσως, κατὰ τρόπον συγκεκαλυμμένον πως, ὑποσημαίνω, ἐξυπονοῶ, κ. παθ. : **δὲν φαίνεται νὰ ὑπονοῆται ἀπειλὴ εἰς τὰς γενομένας δηλώσεις.**

ὑπονύκτερος-ον μσν. ὁ σκοτεινός, ἀμαυρός πως, ὑποσκότεινος : Εὐδοκία 280 **ὑπονύκτερον χρῶμα.**

ὑπονυμφίς-ίδος (ἡ) σχόλ. γυνὴ παρεστῶσα τῇ νύμφῃ, παράνυμφος : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.647.

ὑπονύσσω μτγν., μέλλ. ὑπονύξω, νύσσω, κεντῶ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον, ἐπιφανειακῶς : Θεόκρ.19,3 **ἄκρα δὲ χειρῶν δάκτυλα πάνθ' ὑπένυξεν**· ‖ 'Ησ. «ὑπονύσσεται· καταπονεῖται».

ὑπονυστάζω κυριεύομαι ὑπὸ ἐλαφρᾶς διαθέσεως πρὸς ὕπνον, νυστάζω λιγάκι : Πλάτ.Συμπ. 223D **οὔτε γὰρ ἐξ ἀρχῆς παραγενέσθαι ὑπονυστάζειν τε,** Πλούτ.'Ηθ.178F.

ὑπόνωθρος-ον μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως νωθρός, ὀκνός : Εὐστ.3,89.

ὑπονωθής-οῦς-ές μσν. ὑπόνωθρος βλ.λ. : Δαμάσκ.ἐν Φώτ.Βιβλ.341,26.

ὑποξανθίζω μσν. εἶμαι ἐλαφρῶς, ὀλίγον ξανθός, ξανθωπός : Εὐστ.Πον.306,26 **σταφυλὴ ὑποξανθίζουσά πως τῷ χρώματι.**

ὑπόξανθος-ον κ. νεώτ. ὀλίγον ξανθός, ὑπόξανθος : 'Ιππ.'Επιδ.3,1079, Θεόφρ.Φl 9,12,2.

ὑποξ(ε)ίδιον (τὸ)· νεώτ. χημ. πρωτοξείδιον βλ.λ.

ὑποξενίζω μτγν. ἐλαφρῶς ξενίζω, μεταχειρίζομαι ξενικάς τινας λέξεις, φράσεις ἐν τῷ λόγῳ μου : Λουκ.'Ικαρ.1 **ἐπακροῶμαί σου . . σταθμούς τινας καὶ παρασάγγας ὑποξενίζοντος·** **2)** ἔχω τι τὸ ξένον, τὸ παράδοξον, τὸ παράξενον : Γρηγ. Νύσσ.1,772C **κἂν ὑποξενίζειν δοκῇ ὁ λόγος.**

ὑποξενολογῶ-έω μτγν. ξενολογῶ βλ.λ. ἐν περιωρισμένῃ κλίμακι : 'Ιώσ.'Αρχ.13,414 (πιθ. ἀντὶ ἀποξενολογῶ βλ.λ.).

ὑποξέω μσν., μέλλ. **ὑποξέσω,** ξέω ἐλαφρῶς : 'Ιππιατρ.254,25 **ὑποξέειν τὰς πεπονθυίας ὁπλάς.**

ὑποξηραίνω μτβ. ξηραίνω ὀλίγον : 'Ιππ.452,17, αὐτ.496,32· κ. παθ. : Γαλ.6,434,14.

ὑποξηρασία (ἡ) ποιά τις ξηρασία : 'Ιππ.543,12.

ὑπόξηρος-ον ὁ ὀλίγον τι ξηρός : 'Ιππ.176A, αὐτ. 1216A· ‖ εἰδ. ἐπὶ τόπων, ὁ ὑποφέρων πως ἐκ τῆς ξηρασίας : Πλούτ.'Ηθ.915B· **2)** ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ σώματος, ὁ ξηρός, ἰσχνός πως, ὁ μὴ ὑπὸ ἁδρᾶς σαρκὸς περιβαλλόμενος : 'Ιππ.'Αρθρ. 837· πρβλ.αὐτ.859D.

ὑποξίζω μτγν., μέλλ. **ὑποξίσω,** ἐπὶ ἄρτου, εἶμαι ὀλίγον τι ὄξινος ἔκ τινος, ἔχω κάποια ξινίλα : 'Αθήν.3,114C **Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσι,** 'Ησ. ἐν λ. κύλλαστις **ἄρτος τις ἐν Αἰγύπτῳ ὑποξίζων ἐξ ὀλύρας.**

ὑπόξινος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀλίγον τι ξινός, ὁ ξινωπός, ξινούτσικος : **τοῦ ἔδωσαν ἕνα φάρμακα μαῦρο καὶ ὑπόξινο.**

ὑπόξυλος-ον ὁ ἔχων ξύλινον τὸ ἐσωτερικὸν (ἐξωτερικῶς δὲ δι' ἐλάσματος ἐκ πολυτίμου μετάλλου ἐπικεκαλυμμένος) : Ξεν.Οἰκ.10,3 **ἐπιδεικνὺς τε ἀργύριον κίβδηλαν . . καὶ ὅρμους ὑποξύλους,** 'Αλεξ.Πονηρ.7, 'Επιγρ. **κοίτη ὑπόξυλος κατάχρυσος,** Λουκ.ΖΤραγ.8 **τὰ δὲ ἔνδον ὑπόξυλοι** (ἐπὶ ἀγαλμάτων θεῶν)· **2)** δθ. κ. μτφ. ἐπίπλαστος, κίβδηλος, φεύτικος· Φρύν.ἐν ΑΒ 67,5 «**ὑπόξυλας** ποιητής, ρήτωρ, φίλος καὶ τὰ ὅμοια. Εἴρηται κατὰ μεταφορὰν τῶν **ἀπὸ** ξύλου πεποιημένων σκευῶν, οἷς **ἐπιπολῆς ἐλήλαται ἄργυρος ἢ χρυσός,** καὶ τίθεται **ἐπὶ τῶν πονηρῶν μέν, ἐντυχεῖν δὲ ἐπιεικῶν . .**» : Μέν.Περινθία 7, ΑΒ 67.

ὑποξύριος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ ξυράφιον : ΑΠ 6,307.

ὑπόξυρος-ον ὁ ὡς διὰ ξυραφίου κεκομμένος· δθ. συνεκδ. ὁ ἄνευ προεξοχῆς, ὁ πεπλατυσμένος : 'Ιππ.105C **ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας ὑποξύρους** (Γαλ.'Εξήγ.'Ιππ.Γλωσσ.584 «ταπεινοτέρας, προσεσταλμένας»), αὐτ.1201D.

ὑποξυρῶ-έω ξυρίζω ἐλαφρῶς, παίρνω μὲ τὸ ξυράφι : 'Ιππιατρ. **ὑποξυρήσας τὸν τόπον·** **2)** παθ. κ. μέσ. ξυρίζομαι ὑποκάτω ἤτοι ὑπὸ τὰς σιαγόνας, ὑπὸ τὸν πώγωνα· εὐχρ. ἡ μτχ. παρακ. **ὑπεξυρημένος** ὁ ἔχων τὸ γένειον ἐξυρισμένον, ὁ ξουρισμένος : 'Αρχίλ.ἀπ.55(34) **οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν . . οὐδὲ βοστρύχαισι γαῦρον οὐδ' ὑπεξυρημέναν,** Λουκ.Τίμ.22 **ὑπεξυρημένος ἔτι τὴν γνάθον,** αὐτ.Νεκρ.9,4 **ὑπεξυρημένος μὲν τὸ γένειον καὶ βαρβαρίζων.**

ὕποξυς-εος-υ μτγν. ὁ ὑπόξινος, ὁ ξινούτσικος: Διοσκ.2,98.

ὑπόξυσμα-ατος (τὸ) ἀπόξεσμα, τρίμμα : 'Ιππιατρ. 113,28 **τὰ ὑποξύσματα τῆς ὁπλῆς τρίβειν ἐν οἴνῳ.**

ὑποξύω μτγν. ξύω, ἀποξέω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ξύνω σιγὰ σιγά : Διοσκ.5,159 **τοῦτον** (τὸν λίθον) **ὑποξύσαντες·** ‖ δθ. διαβιβρώσκω βαθμιαίως, λίγο λίγο τρώγω : ΑΠ 9,669 **ποταμὸς πέζαν νάπης ὑποξύων.**

ὑποομοιογένεια (ἡ) νεώτ. κατηγορία ζώων ἢ φυτῶν παρουσιαζόντων ἰδιαίτερα κοινὰ γνωρίσματα ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς διακρίσεως **αὐτῶν ἀπὸ τὰ εἰς τὴν** αὐτὴν ὁμοιογένειαν **ὑπαγόμενα.**

ὑποπαιδοτρίβης (ὁ) 'Επιγρ. βοηθητικὸς **παιδοτρίβης,** γυμναστής.

ὑποπαιδοτριβῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι ὑποπαιδοτρίβης βλ.λ.

ὑποπαίζω μτγν. παίζω, ἀστεΐζομαι ἐλαφρῶς : Αἰλ.Ζ) 12,24· **3)** πλαγίως, ἐμμέσως περιπαίζω τινά : Σχόλ.'Αριστλ.'Αχ.32).

ὑποπαλαίω μτγν. ἐν εἰδ. σημ. παλαίω τιθέμενος ὑποκάτω ἑκουσίως : Λουκ.Νέρ.9 **τέχνῃ μέν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες.**

ὑποπάλλομαι μσν. ἐλαφρῶς πάλλομαι : 'Αγαθ.262,15 (ἔκδ.Bonn.) **διάττειν ἔνδον ἠρέμα καὶ ὑποπάλλεσθαι.**

ὑποπαράβορρος-ον μσν. ὁ εἰς τὸν βορρᾶν πως ἐκτεθειμένος : Θεόφρ.Φl 5,1,11 **δένδρα ὑποπαράβορρα.**

ὑποπαραίτησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ δικαιολογία : 'Ωριγ.1,734B **ἡ δοκοῦσα ὑποπαραίτησις τοῦ καλουμένου ποτηρίου.**

ὑποπαραιτοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. προβάλλω δικαιολογίας, ἀπολογοῦμαι : Φίλ.2,379, Διονύσ. ἐν Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.6,41,3 **ἡ δὲ ὑποπαραιτησαμένη βραχὺ καὶ ἀνεθεῖσα . . ἐπεπήδησεν εἰς τὸ πῦρ.**

ὑποπαραληρῶ-έω πυρέσσων καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐλαφροῦ παραληρήματος : 'Ιππ.1210D.

ὑποπαρενθυμοῦμαι-έομαι μτγν. ὑφίσταμαι παρεκτροπήν τινα ἐκ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὰ μισοχάνω : 'Αρρ.'Επικτ.4,3,5 **κἂν μὴ αὐτὸς ἑκὼν** (ὁ κυβερνήτης), ὑποπαρενθυμηθῇ **δέ, ἀπώλετο.**

ὑποπάρθενος-ον ὁ σχεδὸν πως παρθένος, ὁ λίαν νεαρὸς ἔτι : 'Αριστφ.ἀπ.190 **ὦ πρεσβῦτα, πότερα φιλεῖς τὰς δρυπεπεῖς ἑταίρας, ἢ καὶ τὰς ὑποπαρθένους . . ;**

ὑποπαρωθῶ-έω παρωθῶ, σπρώχνω **ἠρέμα, κρυφίως** : 'Ισαΐ.73,17.

ὑποπάσσω, μέλλ. **ὑποπάσω,** πάσσω ὑπό, χαμηλὰ πασπαλίζω : 1,132 **ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην,** 'Αλεξ.Πονήρ.1 **ὑποπάσας ἡδύσματα·** **2)** ἀλείφω, χρίω κάτωθεν : Θεόφρ.Σημ.3,12.

ὑπόπαστον (τὸ) μτγν. τὸ ὑπόστρωμα : ΨΠλοῦτ. 'Ηθ.839A.

ὑποπάσχω 'Ησ. «ὑποπαθῶν· ἠρέμα παθών».

ὑποπαταγῶ-έω ἐλαφρῶς, κάπως παταγῶ, θορυβῶ : Φιλόστρ.Εἰκ.671.

ὑποπαύομαι μτγν. παθ. παύω βαθμηδόν, σταματῶ τι, μτ. γενικ. : 'Αθήν.7,301C **ὅταν ὁ Νεῖλος ὑποπαύηται τῆς πληρώσεως·** κ. μτ.μτχ.: Αἰλ.Ζ) 13,7.

ὑποπαχύνομαι μτγν. παθ. γίνομαι παχύς, πυκνὸς τὴν σύστασιν, πηχτώνω : Φίλ.2,397 **ἔστι γὰρ ὅσον μὲν ὑδατῶδες τοῦ γάλακτος ποτόν· ὅσον δ' ὑποπαχύνεται, σιτίον.**

ὑπόπαχυς-εος-υ ὁ παχεῖαν, πυκνὴν ἔχων τὴν σύστασιν, πηχτός : 'Ιππ.'Επιδ.1,970.

ὑποπέζιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοὺς πόδας τινὸς κείμενος : Διον.'Αρεοπ.περὶ Οὐραν.'Ιερ. 15,58 **ταπεινός, οὐδεμιᾶς ἀνεχόμενος ὑποπεζίας ὑφέσεως·** **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὑποπέζιον ἡ στάφφα βλ.λ.

ὑποπείθω μτγν. κ. μσν. βαθμηδόν, κατὰ μικρὸν πείθω : Θεοφύλ.Σ'Ἱστ.68Β· ‖ κ. παθ. βαθμηδὸν πείθομαι περί τινος, ἀποδέχομαί τι, συγκατανεύω εἴς τι : Ἡλιόδ.Αἰθ.7,2.

ὑποπεινῶ-άω εἶμαί πως ἢ εἶμαι διαρκῶς πεινασμένος, ὀλο καὶ πεινῶ : Ἀριστλ.Πλ.536 **παιδαρίων ὑποπεινώντων καὶ γραϊδίων.**

ὑποπειρῶ-άω μτγν. πειρῶμαι ἵνα ἐξαποτήσω ἢ ἵνα διαφθείρω τινά : Αἰλ.ΖΙ 14,5, Ἀλκίφρ.3,52.

ὑποπελάγιος-ον νεώτ. ἐπὶ θαλασσίων ὀργανισμῶν, ὁ ὑπὸ τὸ πέλαγος ζῶν, ὁ προσκεκολλημένος ἢ ἕρπων εἰς τὸν βυθόν : **εἰς τοὺς ὑποπελαγίους ὀργανισμοὺς ἀνήκουν καὶ οἱ σπόγγοι.**

ὑποπελιάζω μτγν. ἰατρ. γίνομαι ἐλαφρῶς πελιδνός, χλομιάζω : Γαλ.14,766,9.

ὑποπέλιδνος-ον ὁ ἐλαφρῶς πελιδνός, χλομιασμένος, μελανιασμένος : Ἱππ.452,13, αὐτ.557,57.

ὑποπέλιος-ον ὑποπέλιδνος βλ.λ. : Ἱππ.Ἄρθρ.840, αὐτ.Ἐπιδ.1,984, Θεόφρ.ΦΙ 3,11,1.

ὑπόπεμπτος-ον ὁ κρυφίως ὡς κατάσκοπος πεμφθείς : Ξεν.Ἀν.3,3,4 **ἔνθα δὴ ἐγιγνώσκετο ὅτι ὑπόπεμπτος εἴη.**

ὑποπέμπω, μέλλ. **ὑποπέμψω,** πέμπω, ἀποστέλλω κάτω, ρίπτω ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, μτ.αἰτ.: Εὐρ.Ἑκ. 208 **γῆς ὑποπεμπομένα σκότον·** **2)** πέμπω λάθρα, κρυφά : Θουκ.4,46 **ὑποπέμψαντες φίλους καὶ διδάξαντες ὡς κατ' εὔνοιαν δὴ λέγειν ὅτι . .,** Ξεν. ΚΠ 2,4,91· κ. παθ. : Λυσ.2,15 **προσέρχεταί μοί τις πρεσβῦτις . . ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα·** **3)** εἰδ. πέμπω τινά που μὲ δόλιον σκοπόν, ἰδίως δὲ ἀποστέλλω τινὰ πρὸς κατασκόπησιν · Ξεν.Ἀν. 2,4,22 **ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψαιεν, ὀκνοῦντες μὴ . .·** **4)** εἰδ. εἰσάγω τινὰ ὡς ψευδομάρτυρα ἐν δίκῃ : Ἀριστλ.Οἰκ.2,32.

ὑποπεπτηῶτες ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ ὑποπτήσσω βλ.λ. : Ἰλ.Β 312 **πετάλοις ὑποπεπτηῶτες.**

ὑποπεπτωκότως ἐπίρρ. μτγν. **ἐκ τῆς μτχ.** παρακ. τοῦ ὑποπίπτω, μὲ καταπεπτωκὸς **τὸ** φρόνημα, χαμερπῶς, δουλοφρόνως : Πολύβ.35,2,13.

ὑποπέπων-ονος (ὁ) ὁ μετρίως πέπων, μαλακός : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1059.

ὑποπεράτωσις εως (ἡ) λεξ. **ἡ βαθμιαία** περάτωσις, ἀποπεράτωσις· Ἡσ.

ὑποπέρδομαι ἀποθ. μτ. **ἀορ. ἐνεργ. ὑπέπαρδον,** πέρδομαι ἀθορύβως, κουφοκλάνω : Ἀριστφ Βάτρ.1095.

ὑποπερικλῶμαι-άομαι (κλῶ-άω) μτγν. ἔχω ἐλαφρὰν κλίσιν, κάμπτομαι ὀλίγον πρός τι : Διοσκ. 3,79 **φύλλα πλατύτερα πρὸς τὴν γῆν καὶ ὑποπερικλᾶται.**

ὑποπερίοδος (ἡ) **νεώτ.** γεωλ. χρονικὸν διάστημα ἀποτελοῦν τμῆμα γεωλογικῆς τινος περιόδου τοῦ προϊστορικοῦ παρελθόντος τῆς γῆς.

ὑποπεριπλύνομαι πάσχω ὑπὸ ἐλαφρᾶς διαρροίας : Ἱππ.Προρρ.75.

ὑποπεριψύχω ἐλαφρῶς ριγῶ, ἔχω κρυάδες : Ἱππ.Προρρ.73· πρβλ. αὐτ.Κωακ.136.

ὑποπερκάζω λαμβάνω ἐλαφρῶς μέλαιναν χροιάν, ἐπὶ σταφυλῆς πεποινομένης, ὡριμαζούσης : Ὀδ.Η 126 **πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ'** ὑποπερκάζουσιν· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἀχ.Τάτ.2,30 **ὁ βότρυς ὑποπερκάζεται.**

ὑποπετάννυμι, μέλλ. ὑποπετάσω, ὑποβάλλω, ἁπλώνω κάτωθεν : Ὀδ.Α 130 **αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας·** ‖ παθ. ἐπὶ **ἐκτάσεως** γῆς, ἐκτείνομαι, ἁπλοῦμαι : Λουκ. Δραπ.25 **πεδίον δ' ὑποπεπταμένον πάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἑκατέρων εὐθὺς ἀρξάμενον.**

ὑποπέτασμα-ατος (τὸ) ὕφασμα κάτωθεν τιθέμενον, ἁπλούμενον, ὑπόστρωμα, ταπέτο : Πλάτ.Πολιτ.279D **καὶ τῶν σκεπασμάτων ὑποπετάσματα μὲν ἄλλα, περικαλύμματα δὲ ἕτερα.**

ὑποπέτομαι μτγν. ἀποθ. πέτομαι ὑποκάτω τινὸς ὡσεὶ νὰ ἀνέχω αὐτόν : Παυσ.4,18,5 **Ἀριστομένει . . ἐμβληθέντι εἰς τὸν Κεάδαν ὄρνιθα τὸν ἀετὸν ὑποπέτεσθαι καὶ ἀνέχειν ταῖς πτέρυξιν.**

ὑποπετρίδιος-ον ἐσφ. ἀντὶ ὑποπτερίδιος βλ.λ. : Ἀλκμ. ἐκδ. Canini 10 **ὑποπετριδίων ὀνείρων.**

ὑπόπετρος-ον ἐπὶ γῆς **ὁ ἔχων** πετρώδη **πως** τὴν σύστασιν : Ἡρ.2,12 **τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν,** Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,20,5, Στράβ.16,2,36.

ὑποπετρῶ-όω πάπ. μεταβάλλω εἰς ὅμοιον πρὸς πέτραν, στερεοποιῶ, **τὸ παθ.** : Πάπ. μαγ. **πᾶν ὑγρὸν ὑποπετρωθήσεται.**

ὑποπεψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἡ κατάστασις τοῦ** ἔχοντος **μειωμένην τὴν** πεπτικὴν ἱκανότητα στομάχου.

ὑποπήγνυμι μτγν., μέλλ. **ὑποπήξω,** στερεοποιῶ τι ὀλίγον, κάμνω ὥστε νὰ λάβῃ πυκνοτέραν σύστασιν, πήζω : Αἰλ.ΖΙ 3,30, αὐτ.14,7· **2)** ἐμπήγνυμι, στερεῶ ὑποκάτω, μπήγω χαμηλά : Ἡρ.Αὐτομ.266,4.

ὑποπηδῶ-άω μτγν. πηδῶ, καταβαίνω ἵνα ἐπιτεθῶ κατά τινος : Αἰλ.ΖΙ 12,15, Ἰώσ.ΠΙ 4,1,9.

ὑποπιάζω μτγν. δ. τ. τοῦ ὑποπιέζω βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.921F (δ.γρ.), Ἀθανάσ.1,825, αὐτ.1,832.

ὑποπιαίνομαι μτγν. παθ. πιαίνομαι, λιπαίνομαί πως : Γρηγ.Νύσσ.1,248 **οὐκ ἀπὸ γηΐνης ἰκμάδος ὑπεπιαίνετο.**

ὑποπιασμός (ὁ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑποπιεσμός βλ.λ.

ὑποπιέζω μτγν. ἐλαφρῶς πιέζω : Πλούτ.Ἠθ. 921F (δ.γρ. ὑποπιάζω)· **2)** θλίβω, στενοχωρῶ ἐλαφρῶς : Γρηγ.Ναζ.1533C **οὗ τὸ σῶμα νηστείαις ὑποπιέζομεν.**

ὑποπιεσμός (ὁ) μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα **τοῦ** ὑποπιέζω βλ.λ.2) : Γρηγ.Ναζ.1,861Β (δ.γρ. ὑποπιασμός).

ὑποπιθηκίζω κ. νεώτ. κατά τινα τρόπον ἢ ὀλίγον, κάπως πιθηκίζω βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ.1290 **ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα** (ἐν τμ.).

ὑπόπικρος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀλίγον τι πικρός, ὁ πικρούτσικος : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,4, αὐτ.6,4,10, - **ὑπόπικρος οἶνος.**

ὑποπίκρως ἐπίρρ. μσν. πικρῶς **πως,** κάπως πικρά : Εὐστ.ἐν Mi.Patr.Gr.136.489.

ὑποπίμελος-ον ὁ πιμελής πως, παχουλούτσικος : Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.3,121C, Γαλ.359,7 **γλῶσσα ὑποπίμελος,** αὐτ.19,360,2.

ὑποπίμπλημι, μέλλ. **ὑποπλήσω,** πληρῶ κατὰ μικρόν, λίγο λίγο γεμίζω : Αἰλ.ΖΙ 1,23· ‖ ἀναφ. πρὸς αἰσθήματα, διαθέσεις ἐπιβάλλω μεθοδικῶς, βαθμηδόν, **μτ. γενικ.** : Φιλόστρ.732 **ἐλπίδος ὑπέπλησε τὸν στρατόν** (σχόλ. «κρυφίως ἔπλησε»)· ‖ παθ.καλύπτομαι ὑπό, μτ.γενικ. : Πλάτ.Πρωτ.309Α **πώγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος·** ‖ πληροῦμαι : αὐτ.Φαῖδρ.253Ε **ὅταν . . γαργαλισμοῦ τε καὶ πόθου κέντρων ὑποπλησθῇ,** Λουκ.Ἐνάλ.Δ 12,2 **ὑποπίμπλαμαι τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων·** ὁμ. μτ. δοτ. : ΑΠ 5,275· ‖ **τέκνων ὑποπίμπλαμαι** ἐπὶ γυναικός, κτῶμαι πολλὰ τέκνα : Ἡρ.6,138 **ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν** (ὅταν ἔγιναν μητέρες πολλῶν τέκνων)· **3)** εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, συλλαμβάνω, γγαστρώνομαι· Πολυδ. «ὑπογκῶσθαι τὴν γαστέρα, ὑποπλησθῆναι, κυοφορεῖν» : Αἰλ.ΖΙ 12,21 **ἡ παῖς τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς.**

ὑποπίμπρημι ἐμβάλλω πῦρ εἴς τι, βάζω φωτιά, πυρπολῶ, μτ. αἰτ. : Ἡρ.2,107 **ὑποπρήσαντες τὰ φρύγανα,** Ἀριστφ.Λυσ.348 **ἤν τις ἐκείνας (τὰς ἕδρας) ὑποπίμπρησι,** Πλούτ.Νικ.16· ‖ εἰδ. καίω ὡς ἐπὶ νεκρικῆς πυρᾶς : Ἡρ.2,111 **ὑποπρῆσαι πάσας** (τὰς γυναῖκας) **σὺν αὐτῇ τῇ πόλει.**

ὑποπίνω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποπίομαι,** πίνω ὀλίγον, εἰς **μετρίαν** δόσιν : Ἀνακρ.63 **μηκέθ' οὕτω . .**

Σκυθικὴν πόσιν.. μελετῶμεν ἀλλὰ καλοῖς ὑποπίνοντες ἐν ὕμνοις, Ἀριστφ.άπ.428 ὑπεπώκαμεν (τὰ τσούξαμε λιγάκι), Πλάτ.Πολ.372D, Ἀλεξ. Ἀδήλ.22 ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς· πρβλ. Ἀντιφάν Ἀδήλ.23· **2)** πίνω βραδέως, ἐξακολουθῶ πίνων εἰς μετρίαν δόσιν ἐπὶ ὥραν πολλήν, σιγοπίνω, κοντοπίνω : Ἀριστφ.Ὄρν.494 ὑπέπινον ἐν ἄστει, Φερεκρ.Χείρων 3,5, Ξεν.ΚΠ 8, 4,9, αὐτ.Ἑλλ.6,4,8 ἐν τῇ μεσημβρίᾳ ὑποπινόντων· **3)** ἡ μτχ. παρακ. ὑποπεπωκὼς ἐλαφρῶς μεθυσμένος, λιγάκι πιωμένος : Ἀριστφ.Εἰρ.874, αὐτ.Λυσ. 935, Ξεν.Ἀν.7,3,29 ὁ Ξεναφῶν, ἤδη γὰρ ὑποπεπωκὼς ἐτύγχανεν, ἀνέστη θαρραλέως.

ὑποπίπτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποπεσοῦμαι, ὑποχωρῶ, ἐνδίδω : Λόγγ.1,13 τὰ δὲ νῶτα ἀπολουούσης ἡ σὰρξ ὑπέπιπτε μαλθακή· **2)** ὑφίσταμαι κατάπτωσιν, μείωσιν : Πλούτ.Κράσσ.18 ταῦτα τῶν στρατιωτῶν ἀκουόντων, τὸ θράσος ὑπέπιπτε· **3)** πίπτω ἔμπροσθέν τινος, προσπέφτω : Πλάτ.Πολ.576Α ἢ ἐάν τού τι δέωνται, αὐτοὶ ὑποπεσόντες, πάντα σχήματα τολμῶντες ποιεῖν ὡς οἰκεῖοι..· πρβλ. Ξεν.Κυν.10,18· **4)** κολακεύω τινά, πέφτω στὰ πόδια του : Ἰσαΐ.59,15, Δημ.1121 ὅς εὐτυχούντων ἐστὶ κόλαξ.. τοῖς.. τοιούτοις ἐθελοντὴς ὑποπίπτει· κ. μτ. αἰτ. προσ. : Ἀριστφ.Ἱππ.47 ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην ᾔκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα· ‖ ἰδίως ἐν χρ. ἐπὶ κυνῶν : Φιλόστρ.662 προσδέχονται καὶ ὑποπιπίπτουσι τοὺς ἥκοντας· **5)** μένω ὀπίσω τινός, καθυστερῶ : Δημ.1120 ἴσα βαίνων ὑμῖν, ὑποπεπτωκὼς ἐκείνῳ ἐβάδιζεν· **6)** ὑποτάσσομαί τινι, ὑποκύπτω εἴς τινα : Ἰσοκρ.7,12 ἁπάσης γὰρ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πόλιν ἡμῶν ὑποπεσούσης· **7)** ὑποβάλλομαι, εἰσδύω ὑποκάτω, χώνομαι: Θουκ. 7,40 καὶ ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν καὶ ἐς τὰ πλάγια παραπλέοντες **8)** δθ. κ. προσκρούω τινί, γίνομαι αἰσθητός, ἀντιληπτός : Πολύβ.3,86.11 παράγγελμά τι δεδομένον ἦν φονεύειν τοὺς ὑποπίπτοντας τῶν ἐν ταῖς ἡλικίαις (ὅσους ἤθελε συναντήσει τις), Διογ. Λ 7,180· ‖ κ. νεώτ. κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα, γίνομαι νοητός, αἰσθητός : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1, 35. - ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου ὅτι..· **9)** ἐπὶ προσ., πίπτω, καταπίπτω ὑφιστάμενος τὴν δύναμιν, τὴν ἐπίδρασίν τινος, μτ. δοτ. τοῦ αἰτίου : Πλούτ.Ἀριστ.1 τῷ δ' ὀστράκῳ πᾶς ὁ διὰ δόξαν ἢ γένος ἢ λόγου δύναμιν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς νομιζόμενος ὑπέπιπτεν, Ἡρωδιαν.Ἱστ.6,1· **10)** πίπτω εἰς τεμάχια, εἰς ἐρείπια, γκρεμίζομαι : Πλάτ. Νόμ.793C τεκτόνων ἐν οἰκοδομήμασιν ἐρείσματα ἐκ μέσου ὑπορρέοντα, συμπίπτειν εἰς ταὐτὸν ποιεῖ τὰ ξύμπαντα.. τῶν ἀρχαίων ὑποπεσόντων· **11)** ἐπὶ τόπων, κεῖμαι εἰς χαμηλότερον ὕψος ἐδάφους, ὑπόκειμαι : Πολύβ.3,54,2 οὕτω γὰρ ὑπεπεπτώκει τοῖς προειρημένοις ὄρεσιν· ‖ ὁμ. κεῖμαι ὄπισθεν : αὐτ.6,31,1 ὁ δ' ὑπὸ τὰς τῶν χιλιάρχων σκηνὰς ὄπισθεν τόπος ὑποπεπτωκώς· **12)** ὑπόκειμαι εἰς προσβολήν, ἐπίθεσιν παρά τινος : αὐτ.12,21,5 ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἱκανὸν τόπον ἀφιστάναι πρὸς τὸ μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποπεπτωκέναι τοῖς κατέχουσι τὰς παρωρείας· ‖ ὁμ. ἐπὶ τόπων : Στράβ.6,2,5 τῇ γὰρ Καρχηδονίᾳ τούτων μάλιστα ὑποπιπτόντων τῶν μερῶν· **13)** ἐπὶ γεγονότων, συμβεβηκότων, ἐπέρχομαι : Εὐρ.άπ.224 δίκα τοι δίκα χρόνιος· ἀλλ' ὅμως ὑποπεσοῦσ' ἔλαθεν, ὅταν ἔχῃ τιν' ἀσεβῆ βροτῶν· ‖ ἡ μτχ. τὰ ὑποπίπτοντα τὰ ἑκάστοτε συμβαίνοντα : Πολύβ.1,68,3 ἀσφαλέστερον μὲν αὐτοὺς βουλεύσασθαι περὶ τῶν ὑποπιπτόντων· ὁμ. ἡ μτχ. παρακ. : αὐτ.2,58,14 τὰ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὑποπεπτωκότα καιρόν· **14)** περιλαμβάνομαι εἴς τινα τάξιν, σύστημα : Ἀριστλ.Φυτ.1,4 τοῖς τοιούτοις ὑποπίπτειν ὀνόμασιν, Ἰάμβλ.Πυθ.241· **15)** νεώτ. διαπράττω, μᾶλλον ἀκουσίως, σφάλμα, παράπτωμα, πέφτω σέ.. : ὑπέπεσεν εἰς ἁμάρτημα - εἰς σαθρὸν λάθος· **16)** εἰδ. ἐκκλ. ὑποβάλλομαι εἰς κανόνα μετανοίας· πρβλ. ὑπόπτωσις : Ὠριγ.2,552, Βασ.4,797Β, Γρηγ.Νύσσ.2,229Α.

ὑποπισσῶ-όω, ἀττ. ὑποπιττῶ, πισσῶ κάτωθεν, καλαφατίζω, ἐν αἰσχρ. σημ. : Ἀριστφ.Πλ.1093.

ὑποπλάγιος-α-ον ὁ ὀλίγον πλάγιος, ἐλαφρῶς κεκλιμένος : Ἱππ.Μοχλ.842.

ὑποπλάκιος-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὄρος Πλάκος κείμενος : Ἰλ.Ζ 397 Θήβῃ ὑποπλακίῃ (κτ. σχόλ. «ὅτι ὑπέρκειται αὐτῆς πλακῶδες ὄρος, συνεχεῖς ἔχον πέτρας προσπιπτούσας ἀλλήλαις», Εὐστ. «ὑποπλακίη Θήβη, ἡ ἐν πεδίῳ ὑπόπεδος καὶ λείη»), αὐτ.Ζ 425, αὐτ.Χ 479· πρβλ. ὑπονήϊος.

ὑπόπλακος-ον Ἡσ. ὑποπλάκιος βλ.λ.

ὑποπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνεπάρκεια τῆς πλαστικῆς ἱκανότητος τῶν ἱστῶν.

ὑποπλάσσομαι μσν. ἀποθ. προσποιοῦμαι, Φωτ. ἐν Wolf Ἀνέκδ.1,29 ὑποπλάσσονται παραδέχεσθαι αὐτό.

ὑποπλαταγῶ-έω μτγν. πλαταγῶ, κροτῶ κάτωθεν : Κόϊντ.3,178 γαῖα δ' ὑπεπλατάγησε.

ὑποπλάτιος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην κείμενος : ὑποπλάτιος μῦς - ἀρτηρία.

ὑπόπλατυς-εος-υ ὁ ὀλίγον τι πλατύς, ὁ ἐκτεταμένος πως : Ἱππ.Κωακ.185 τὰ ἐν τοῖσι στήθεσι ἐρυθήματα ὑποπλάτεα, Διοσκ.3,105· **2)** ὁ ἐλαφρῶς ἁλμυρὸν γεῦσιν ἔχων, ὑφάλμυρος : Δικαίαρχ.26 ὕδατα ἔχουσα τὰ μὲν πολλὰ ἁλυκά, ἓν δὲ ἡσυχῇ μὲν ὑπόπλατυ.

ὑποπλατωνικός-ή-όν ὁ προσποιούμενος τὸν πλατωνικόν, ψευδοπλατωνικός Ἐφιππ.Ναυαγὸς 1,1.

ὑποπλέκω πλέκω κάτωθεν : Αἰλ.ΖΙ 17,21 καλιὰς ὑποπλέκειν.

ὑπόπλεος-ον, ἀττ. ὑπόπλεως, ὁ ἀρκούντως πεπληρωμένος, ἀρκετὰ γεμάτος· Ἡσ. «ὑπόπλεως· μεστός, ἔμπλεως», Σουΐδ., Φώτ.· ‖ ἔμπλεως αἰσθήματος, συναισθήματός τινος : Ἡρ.7,47 ἔτι.. δείματός εἰμι ὑπόπλεος· ‖ ὁ ἔχων ἐμπεπλησμένον τι ἔκ τινος : Λουκ.Ἐνύπν.4 δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως· **2)** ὁ κρυφίως πεπληρωμένος : Τιμοκρ.1,10 ἀργυρίων ὑπόπλεος.

ὑποπλεύριος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὰς πλευρὰς τοῦ θώρακος κείμενος : ὑπ- μύες.

ὑποπλέω μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποπλεύσομαι, πλέω ὑπηνέμως παρά τινα τόπον, δημ. ναυτ. περνῶ σόττο βέντο : ΚΔ Πράξ.27,4 κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον (ἔχοντες αὐτὴν ὑπήνεμον)· κ. μτ. δοτ. : ΑΠ 9,296· κ. παθ. : Φιλόστρ.836· ‖ κ. μτφ. : Μηναῖ.3,6 Ὠδὴ παρανομίας θάλασσαν ὑπέπλευσαν ἀβρόχως· **2)** πλέω κρυφίως : Δίων Κ 49,43 εἰς τὸν Τίβεριν δι' ὑπονόμων ὑποπλεῦσαι.

ὑπόπλεως-ων ἀττ. ὑπόπλεος βλ.λ. : Λουκ.Ἐν.4.

ὑποπληρῶ-όω μτγν. ὑποπίμπλημι βλ.λ. : Αἰλ.ΠΙ 9,15 τύφου αὐτὸν ὑπεπλήρουν.

ὑποπλήρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ οὐχὶ πλήρης, μερικὴ πλήρωσις : Πρόκλ.Παρμ.656 (ἔκδ Stallb.)

ὑποπλήσσω μτγν., ἀττ. -ττω, ὑποκάτω ἢ ἠρέμα, ἡσύχως πλήσσω, κτυπῶ : Κόϊντ.4,229.

ὑποπλοίαρχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ μεταξὺ τῶν βαθμῶν ἀντιπλοιάρχου καὶ πλωτάρχου, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ· **2)** ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ, ὁ δεύτερος πλοίαρχος τοῦ πλοίου

ὑπόπλους (ὁ) πλοῦς γινόμενος κάτωθεν σκέπης τινός : Πλάτ.Κριτί.115Ε κατεστέγασαν ἄνωθεν, ὥστε τὸν ὑπόπλουν κάτωθεν εἶναι.

ὑπόπλουτος-ον μτγν. ἐπὶ χώρας, ὁ ἔχων ὑπόγειον πλοῦτον, ὁ πλούσιος εἰς πράγματα κείμενο

εἰς τὸ ὑπέδαφος, εἰς μεταλλεῖα : Ποσειδών.π. Στράβ.3,2,9 **οὐ γὰρ πλουσία μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπόπλουτος ἦν ἡ χώρα.**

ὑποπλώω μτγν. ἰων. ὑποπλέω : Ἀντιφάν.ΑΠ 9,14.

ὑποπνέω κ. νεώτ. ὑποκάτω πνέω, φυσῶ : Ἀριστλ.Πρ.8,6· ‖ κ. μτφ. : Ῥήτ.1,523,5 **χαρίεν ὑποπνέει καὶ ὅλον ἐρωτικόν·** **2**) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ἀνέμου, πνέω, φυσῶ ἐλαφρῶς : ΚΔ Πρ.27,13 **ὑποπνεύσαντος δὲ νότου . . παρελέγοντο τὴν Κρήτην·** **3**) Ἡσ. ἐν λ. φιδδεῖ «ὑποπέρδομαι».

ὑποποδιαία τράπεζα (ἡ) μσν. ἡ ὑπὸ τοὺς πόδας κειμένη τράπεζα, τὸ ὑποπόδιον : Εὐστ.Πον. 295,32 **τὴν ὑποποδιαίαν ἡμῖν ἠχρείουν τράπεζαν.**

ὑποποδίζω μτγν. ἀναποδίζω βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.382 **ὑποποδισάντων αὐτῶν ὑπὸ τοῦ δέους·** **2**) ἐπὶ ἀστέρων, παλινδρομῶ, ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω : Πρόκλ.Ὑποτ.67,20 **τοὺς ἀστέρας ὑποποδίζοντας φαίνεσθαι,** αὐτ.88,9, αὐτ.129,13.

ὑποπόδιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ τιθέμενον ὑπὸ τοὺς πόδας καθημένου διὰ νὰ πατῇ ἐπ' αὐτοῦ, θρᾶνος, θρῆνυς βλ.λς : Σέξτ.Ἐμπ.267 «τὸ ὑφ' ἡμῶν καλούμενον ὑποπόδιον, Ἀθηναῖοι, καὶ Κῶοι χελωνίδα καλοῦσι» : Χάρ.π.Ἀθήν. 12,514F, ΠΔ Ψαλμ.98,5 **ὑψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ,** αὐτ.109,2, ΚΔ Ματθ.22,44, αὐτ.Λουκ.20,43, αὐτ.Πρ.2,35, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.27, Θεοδώρ.792 **ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πάλαι μὲν ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸς ἐνενόμιστο·** **2**) νεώτ. μτφ. ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ποδοπατεῖ τις, περιφρονεῖ : **δὲν θὰ γίνω ὑποπόδιαν τῶν ποδῶν σου.**

ὑποποδισμός (ὁ) μτγν. ὁ ἀναποδισμός : Πρόκλ. Ὑποτ.343,9 **ἡ τῶν ὑποποδισμῶν φαντασία,** Ἰω. Λυδ.Μην.2,8 **τρεῖς δὲ καὶ κινήσεις τῶν ἀστέρων προποδισμός, ὑποποδισμός, ἀκρωνυχία.**

ὑποποίησις-εως (ἡ) μσν. ἡ προσέλκυσις διὰ χρήσεως τεχνασμάτων : Μετοχ.Θ 461, Ἀνν.Κομν. 319, Παχυμ.Γ ἐν Βί.Ἀνδρ.Παλ.155D.

ὑποποίκιλος-ον ὁ εἰς μικρὸν βαθμόν, ὀλίγον τι ποικίλος : Ἱππ.1194A, Διοσκ.1,21.

ὑποποιμαίνω μτγν. ποιμαίνω τὴν ἀγέλην, διατελῶν ὑπὸ τας διαταγὰς ἀρχιποίμενος, δθ. ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσ. εἶμαι πρεσβύτερος ὑποκείμενος εἰς ἐπίσκοπον : Θεοδώρ.3,1180.

ὑποποιῶ-έω ποιῶ τι ὑποκάτω ἑτέρου, ὑποβάλλω, ὑποτάσσω : Πλούτ.Ἠθ.671C· ‖ μέσ. ὑποτάσσω εἰς ἐμαυτόν, οἰκειοποιοῦμαι : Λουκ.Τόξ.13 **καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον ὑποποιήσασθαι·** **2**) ἐν τῷ μέσ. τ. κερδαίνω διὰ δολίων μέσων, ἑλκύω πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τεχνασμάτων : Ἀριστλ. Πολιτ.5,4,2, Δημ.365 **ἵνα μὴ δι' ὑμῶν αὐτοὺς οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται** (δ. ἀνάγν. ποιήσωνται), Φιλόστρ.Εἰκ.712, Πάπ.· **3**) παράγω, προξενῶ κατὰ μικρόν : Ἱππ.Ἄρθρ.805, Πλούτ.Περ.5 **ὑποποιούσης τινὰ λεληθότως ζῆλον καὶ συνήθειαν·** **4**) μτγν. μέσ. προσποιοῦμαι : Πλούτ.Καῖσ.41 **Φαώνιος δὲ τὴν Κάτωνος παρρησίαν ὑποποιούμενος, μανικῶς ἐσχετλίαζε.**

ὑπόποκος-ον μτγν. ὁ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι ἐριώδης, μαλλιαρός : Φίλ.1,20 **κριοὶ . . ὑπόποκοι.**

ὑποπόλιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι πολιός, ὁ ἀρχόμενος νὰ λευκαίνηται, νὰ ἀσπρίζῃ : Λουκ. Ἡρακλ.8, Πολυδ.2,12, Εὐστ.937,38, αὐτ.727,24 **ἀνὴρ μέσος, εἶτα προβεβηκώς, ὑποπόλιος.**

ὑπόπολις-εως (ἡ) ἡ κάτω πόλις, τὸ ὑπὸ ἀκρόπολιν τμῆμα πόλεως· ΑΒ 212,10 «ἀκρόπολις τόπος ὑψηλός· τὰ δὲ ὑπ' αὐτὴν ὑπόπολις».

ὑποπολιτεύομαι μτγν. πολιτεύομαι, διοικῶ τὰ τῆς πολιτείας ὑπὸ τὴν ἐπιρροήν τινος, βουλεύομαι καὶ ἐνεργῶ εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτόν, ρυθμίζω τὴν πολιτικὴν διαγωγήν μου πρὸς τὸ συμφέρον τινός : Πολυδ.4,36 **ὑποπολιτευόμενος τοῖς ἐχθροῖς.**

ὑποπολιτικός-ή-όν σχόλ. ὁ πλαγίως ἢ ἐμμέσως ἔχων σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ῥήτ.7,9 **πολιτικὸν τὸν δυνάμενον ὠφελεῖν ζῶντα, τὸν δὲ ὑποπολιτικὸν τὸν γράμματα τῇ πόλει καταλιπόντα ὠφελεῖν δυνάμενον.**

ὑποπολλαπλασιεπιμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιεχόμενος ἐν ἑτέρῳ, ὑπολειπομένων καὶ δύο ἢ πλειόνων κλασματικῶν μερῶν : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1, 17,93 **ὑπεπιμερὲς καὶ ὑποπολλαπλασιεπιμόριον καὶ ὑποπολλαπλασιεπιμερές.**

ὑποπολλαπλασιεπιμόριος-ον μτγν. ὁ περιεχόμενος ἐν ἑτέρῳ, πολλάκις ὑπολειπομένου καὶ κλασματικοῦ μέρους : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,17,93.

ὑποπολλαπλάσιον (τὸ) νεώτ. ἀριθμ. τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως ἀριθμοῦ διά τινος διαιρέτου του : **τὸ 3 εἶναι ὑποπολλαπλάσιον τοῦ 15.**

ὑποπολλαπλάσιος-ον μτγν. ὁ πολλαπλασίως μικρότερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,18 **ὑποπολλαπλάσιόν τε καὶ ὑπεπιμόριον καὶ ὑπεπιμερές.**

ὑποπομπή (ἡ) ποι. ὁδηγία, προσταγή, διαταγή : Αἰσχ.Πέρσ.58 **τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης Ἀσίας ἕπεται δειναῖς βασιλέως ὑποπομπαῖς** (κ. δ.γρ. κτ. διάστασιν ὑπὸ πομπαῖς).

ὑποπόνηρος-ον ὁ ὀλίγον τι πονηρός, κακός, κακοήθης : Ἱππ.1194D **οἷσι φλέβες ἐπαίρονται . . ὑποπόνηρά ἐστι,** Πρόκλ.Τετράβ.97,98.

ὑποπονῶ-έω πονῶ, κοπιῶ, πάσχω, ὑποφέρω ὀλίγον τι : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1089 **εἰ καὶ ὑπεπόνεον, πάνυ πρηέως . . ἡ κάθαρσις . . ἐγένετο.**

ὑποπορεύομαι μτγν. πορεύομαι κρύφα, βαδίζω κρυφά: Πλούτ.Τίμ.18 **ἀκάτια διὰ τῶν βαρβαρικῶν τριηρῶν ὑποπορευόμενα·** **2**) πορεύομαι ὑπό τι, ὑποκάτω : αὐτ.Κάμ.5 **ὑποπορευόμενοι διὰ τῶν ὑπονόμων ἔλαθον ἐντὸς γενόμενοι τῆς ἄκρας.**

ὑποπόρευσις-εως (ἡ) μτγν. ὑπόγειος πορεία, δίοδος : Πλούτ.Ἠθ.948B **καμπαῖς καὶ στρεβλότησι κεκλασμένας ὑποπορεύσεις.**

ὑπόπορτις-ιος (ἡ) ἐπ. ἐπὶ ἀγελάδος, ἡ ἔχουσα ὑπὸ τὸν μαστὸν αὐτῆς μόσχον, δθ. μτφ. μήτηρ θηλάζουσα, μήτηρ ἔχουσα νεογνόν : Ἡσίοδ.Ἔργ. 603 **χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος.**

ὑποπορφυρίζω μτγν. εἶμαι ὑποπόρφυρος, κοκκινίζω ὀλίγον ἢ ἠρέμα : Ἐπιφάν.2,228D **ἔοικε δὲ ὑάκινθος τῇ ἐρέᾳ, ἢ ὑποπορφυρίζων ποσῶς.**

ὑποπόρφυρος-ον ὁ ὀλίγον τι πορφυροῦς, ὁ κλίνων, ὁ πλησιάζων πρὸς τὸ πορφυροῦν χρῶμα : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,16 **τὸ δὲ χρῶμα καὶ κυανοῦν ἔχει καὶ χλωρὸν καὶ ὑποπόρφυρον,** Διοσκ.4,69, ΑΠ 5, 84 **ὑποπόρφυρον ῥόδον.**

ὑποπορφύρω μτγν. ὑποπορφυρίζω : Διον.Περ. 1122 **γλυκερὴν ἀμέθυστον ὑπ' ἠρέμα πορφυρέουσαν·** ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Βίων 1,27 **οἱ δ' ὑπὸ μαζοὶ . . πορφύρονται.**

ὑποποτίζω λεξ. δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ ὀλίγον, ποτίζω ὀλίγον· Ἡσ. ἐν λ. ὑπέπεσα «ὑποπιπίσκω».

ὑπόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων ὑπὸ τὸ σῶμά του πόδας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄπους : Ἀριστλ.Μεταφ.6, 12,10, αὐτ.ΖΠ 8,2 **ἅπαν δὲ τὸ ὑπόπουν ἐξ ἀνάγκης ἀρτίους ἔχει τοὺς πόδας,** αὐτ.ΖΙ 3,1,31, Βασ.1,87B **κἂν ὑπόποδα . . ὑπάρχῃ τινὰ τῶν ἐνύδρων.**

ὑποπρακτορεῖον (τὸ) νεώτ. παράρτημα κεντρικοῦ τινος πρακτορείου.

ὑποπράκτωρ-ορος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν πράκτορα, τὸν εἰσπράκτορα ὤν, διατελῶν : Εὐστ.Πον.89,11 «ὥσπερ ἐστὶ πρὸς τὸν δοῦκα καὶ πρὸς τὸν πρακτῆρα . . ὁ ὑποπράκτωρ καὶ ὁ ὑποδούξ»· **2**) νεώτ. ὁ διευθυντὴς ὑποπρακτορείου.

ὑποπράσινος-η-ον νεώτ. ὁ ὀλίγον τι πράσινος, πρασινωπός, πρασινούτσικος.

ὑποπραΰνω μτγν. ἰων. -πρηΰνω βαθμηδόν, κατ' ὀλίγον ἢ ὀλίγον πραΰνω : ΑΠ 5,254 **ἀμφασίης ὅσον ὅσσον ὑπεπρήυνον ἀνάγκην.**

ὑπόπρεμνος-ον ὁ ἔχων ὑποκάτω πρέμνον, στέλεχος : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,1,3 δεῖ δὲ ὑπόρριζον εἶναι . . τὸ παρασπώμενον ἢ ὑπόπρεμνον.

ὑποπρεσβύτερος-ον ὁ ὀλίγον τι πρεσβύτερος ἄλλου : Ἀριστφ.ἀπ.128 ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες.

ὑποπρήθομαι μτγν. ὑποπίμπραμαι : Αἰλ ΖΙ 9,43 ἵνα ὄγκου προσγενομένου αὐτοῖς ὑποπρησθέντος ἀπορρήξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον.

ὑποπρίασθαι ἀπαρφ. μέσ. ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ., ἀγοράσαι ἐν μικρᾷ τιμῇ, ἐν τιμῇ κατωτέρᾳ τῆς συνήθους : Θεόφρ.Χαρ.11,5 (ἀμφ.).

ὑποπρίω μτγν. ὀλίγον τι ἢ κρυφίως τρίζω : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,3 ὑποπρίουσι τοὺς ὀδόντας.

ὑποπροάγων-οντος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν προάγοντο, δευτερεύων προάγων.

ὑποπροίκειος-ον μτγν. ὁ ἔχων σύζυγον μετὰ νομίμου προικός, ὁ λαβὼν εἰς νόμιμον γάμον γυναῖκα : Ἐπιφάν,2,108B εἴθε κατὰ τοὺς νόμους ὑποπροίκειός τις ἐγίνετο καὶ μὴ κλεφίγαμος πάντοτε καὶ κακεργάτης.

ὑποπροξενεῖον (τὸ) νεώτ. προξενεῖαν κατωτέρας τάξεως, ὑποδεεστέρας σημασίας τοῦ προξενείου· 2) ἡ ἀρχή, τὸ οἴκημα, ἢ τὸ γραφεῖον τοῦ ὑποπροξένου.

ὑποπρόξενος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς προξενικοῦ ὑπαλλήλου ὑπὸ τὸν τοῦ προξένου γ' τάξεως.

ὑπόπροσθεν ἐπίρρρ. ὀλίγον τι πρότερον, λίγο πιὸ μπροστά : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1081 οἱ ὑπόπροσθεν χρόνοι, Θεολ.Ἀριθμ.13,19, αὐτ.16,29, αὐτ.13,24 αὕτη δὲ (ἡ τριὰς) ἴση τῆς ὑπόπροσθεν.

ὑποπρόσθεσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ κατὰ μικρὸν γινομένη πρόσθεσις ἢ αὔξησις : Γαλ.14,312,9.

ὑποπροτίθημι μτγν. θέτω ἐνώπιον καὶ ὑποκάτω τινός : Αἰν.Τοκτ.36.

ὑποπροχέω μτγν. προχέω ἐκχέω, χύνω ὑποκάτω : ΑΠ 9,314 ψυχρὸν δ' ἀχραὲς κράνα ὑποπροχέει (δ. γρ. ὑποπροΐάχει).

ὑπόπρυμνος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν πρύμνην πλοίου εὑρισκόμενος : ὑπόπρυμνος ἄγκυρα.

ὑποπρύτανις-εως (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν πρύτανιν, ἀντιπρύτανις, ἀντιπράεδρος.

ὑπόπρῳρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πρῷραν χαμηλήν : Πλούτ.Περ.26 ἡ δὲ σάμαινα ναῦς ἐστιν ὑπόπρῳρος μὲν τὸ σίμωμα, κοιλοτέρα δὲ καὶ γαστροειδής· 2) ὁ ὑπὸ τὴν πρῷραν πλοίου εὑρισκόμενος, ὤν : ὑπόπρῳρος ἄγκυρα.

ὑποπτερίδιος-ον μτγν. ὑπόπτερος : ΕΜ 783,20.

ὑποπτερνίς-ίδος (ἡ) (πτέρνα) μτγν. κ. νεώτ. ὀλόσωμον τεμάχιον ξύλου ἐσκαμμένον ὡς θήκη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβάλλεται ἡ πτέρνα ἱστοῦ, σκάτσα καταρτιοῦ : Ἥρων Βελοπ.132.

ὑπόπτερνος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν πτέρναν εὑρισκόμενος· ὅθ. ναυτ. ὑπόπτερνος τρόχιλος τρόχιλος τοῦ ὁποίου ἡ θήκη φέρει ἐπίπεδον προεξοχὴν εἰς τὸ κάτω ἄκρον διὰ νὰ διατηρῆται πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν.

ὑπόπτερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ πτερά, πτέρωμα ὤν, ὁ ἔχων πτερὰ ἢ πτερύγια, πτερωτός : Ἡρ.3,107 τὰ γὰρ δένδρεα τὰ λιβανωτοφόρα ὄφιες ὑπόπτεροι . . φυλάσσουσι, Σοφ.Φιλ.288 τὰς ὑποπτέρους βάλλον πελείας, Εὐρ.Ἑκ.1264, αὐτ.Ἑλ.618, Εὔβουλ.Καμπυλ.3 τίς ἦν ὁ γράφας πρῶτος . . Ἔρωθ' ὑπόπτερον, Πλάτ.Ἀλκ.Ι,135Ε· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Π 8,95 μεγάλας ἐξ ἐλπίδος πέταται ὑποπτέροις ἀνορέαις (σχόλ. «ὑφοῦται ταῖς ταχείαις αὐτοῦ ἐπαιρόμενος ἀνδρείαις» ἢ «ὑπὸ τῶν ἐλπίδων μετέωρος φέρεται»), Αἰσχ.Χο.603 οὐχ ὑπόπτερος φροντίσιν δαείς, Εὐρ.Ἑλ.1236 ἴτω ὑπόπτερον (τὸ νεῖκος) (ἂς ἐπανέλθῃ ταχέως οἱονεὶ πτερωτὴ ἡ ἔρις), Ἴων π.Ἀθήν.6,267D ἴθι μοι δόμον . . κλεῖσον ὑπόπτερος· ‖ παροιμ. ὑπόπτερος ὁ πλοῦτος ὁ πλοῦτος εἶναι πτερωτός, κάνει φτερὰ καὶ φεύγει : Εὐρ.ἀπ.42,4· 2) νεώτ. ὁ ἐλαφρὸς ὡς ἂν εἶχε πτερά, ἐξαιρετικῶς εὐκίνητος.

ὑποπτερῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ὑπόπτερον, δίδω πτερά, παρέχω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Βασ.Ι,109 χαύνοις καὶ πλατέσι πετάλοις ὑποπτεροῦται.

ὑπόπτευσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑποπτεύειν : Ἰω. Γενέσ.63,2 (ἔκδ.2α).

ὑποπτευτής (ὁ) μτγν. ὁ ὑποπτεύων, ὑποπτευόμενος : Ἀδαμ.Φυσιογν.2,25,417 (πιθ. ὑπόπτης).

ὑποπτεύω κ. μσν., νεώτ., δημ. μ. τὸ μέσ. ὑποπτεύομαι, ἀόρ. ὑπώπτευσα, παθ. ἀόρ. ὑπωπτεύθην, δημ. ὑπωπτεύθηκα, ἔχω ὑποψίαν τινά, εἶμαι φιλύποπτος, ὑποψιάζομαι : Ξεν.Ἱέρ.2,17 ὁ δὲ τύραννος ὅταν ὑποπτεύσῃ καὶ αἰσθανόμενος τῷ ὄντι ἀντιπραττομένους τινὰς ἀποκτείνῃ, Λυσ.Ι,10 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα· ‖ πάπ. κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ. : ὁ ὑποπτευόμενος, - ὑποπτεύομαι ὅτι μὲ ἀπατᾷ, - πάντοτε ὑποπτεύεται· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.4,51 ὑποπτευσάντων ἐς αὐτούς τι νεωτεριεῖν· ‖ κ. μτβ. θεωρῶ τινα ὕποπτον : Ἡρ.3,44, Σοφ.Ἠλ.43 οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ γνῶσ' οὐδ' ὑποπτεύουσιν ὧδ' ἠνθισμένον, Θουκ.8,39, αὐτ.6,92, Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.30,9, Θεόκρ.23,10 οἷα δὲ θὴρ ὑλαῖος ὑποπτεύησι κυναγώς· κ. παθ. : Θουκ.4,85· ‖ ὁμ. τὸ παθ. κ. νεώτ. ἀπροσ. : Ξεν.Ἑλλ.5,4,20 πείθουσι . . Σφοδρίαν . . , ὡς ὑπωπτεύετο, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἀττικήν· κ. μτ. αἰτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.8,100 ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηναίων, αὐτ.127, αὐτ.3,77, Θουκ.4,126· ‖ ὁμ. κ. ὑποπτεύω τινὰ ὡς ἔχω ὑποψίας περί τινος ὅτι : Ἡρ.3,68· ‖ κ. ὑποπτεύω τινὰ μή . . : αὐτ.9,90· ‖ ὑποπτεύω τι ἔχω ὑποψίαν τινά · Εὐρ.ΙΤ 1036· ‖ ὁμ. ὑποπτεύω τι περί τινος : Πλάτ.Κρατ.409D· ‖ κ. ὑποπτεύω τι κατά τινος : Πολύβ.8,222· 2) μτ. αἰτ. πραγμ. βλέπω μεθ' ὑποψίας, ὑπόπτως : Ἡρ.6,129 ὁ δὲ Κλεισθένης ὁρέων ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπώπτευε, Εὐρ.Ρῆσ.49· 3) ἁπλῶς, εἰκάζω, κατ' εἰκασίαν λογίζομαι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἱκανῶς συννοῶ : Πλάτ.Θεαίτ.164Α, Ξεν.Ἑλλ.5,4,29 ὁ δ' Ἀγησίλαος ὑπώπτευε μὲν ὧν ἕνεκεν ἐφοίτα.

ὑπόπτης (ὁ) (ὑφορῶ), δωρ. τ. ὑπόπτας ὁ ἔχων ὑποψίας, ὁ μεθ' ὑποψίας βλέπων, φιλύποπτος: Σοφ.Φιλ.136 τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν ;, Θουκ.6,60, Ἀριστλ.ΖΙ 9,44,2· 2) ἐπὶ ἵππου, φοβοδεής, εὐκόλως πτοούμενος, ἐκεῖνος ποὺ σκιάζεται : Ξεν.Ἱππ.3,9 τούς γε . . ὑπόπτας φύσει φυλακτέον.

ὑποπτήσσω, μέλλ. ὑποπτήξω, παρακ. ὑποπέπτηχα, μτχ. ἐπ. ὑποπεπτηώς, ἐκ φόβου πτήσσω, ζαρώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Β 312 στρουθοῖο νεοσσοὶ . . ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες, Εὐρ.Ἑλ.1203 ὑποπτήξας τάφῳ· 2) μτφ. ἐκ φόβου ἢ ἐξ ἐντροπῆς εἶμαι προφυλακτικός, ἄτολμος, δὲν τολμῶ, συστέλλομαι : Εὐρ.Ὀρ.777 ἀλλ' ὑποπτήξας σιωπῇ κατθάνω ;, Ξεν.ΚΠ 1,3,8 ὡς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσσων· 3) ὁμ. μτφ. ἀπόλλυμι, χάνω τὸ θάρρος μου ἐνώπιόν τινος, κύπτω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος, ὑποχωρῶ καὶ ὑποτάσσομαι εἰς αὐτόν, εὐλάβειαν καὶ σέβας δεικνύω πρός τινα : Αἰσχ.Πρ.960 μή τί σοι δοκῶ ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς ;, Ξεν.ΚΠ 1,5,1, αὐτ.6,8, Αἰσχίν.42,1.

ὑπόπτιλος-ον γλωσσ. ὁ ὀλίγον τι πτιλός, ὁ ἔχων τὰ βλέφαρα ὀλίγον τι πτιλά, φλεγμαίνοντα.

ὑποπτίσσω, μέλλ.-ίσω, ἀπαχωρίζω διὰ λικμήσεως : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,14.

ὑποπτίων-ωνος (ὁ) (λατ.) μσν. ὁ βοηθός, εἰδ. ὁ διαγγελεὺς τοῦ ὀπτίονος βλ. : Μαλάλ.Ι 494,5.

ὕποπτος(-η)-ο(ν) (ὑφορῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποκάτωθεν ὁρώμενος, ὃν βλέπει τις καταβιβάζων τὰς ὀφρῦς ἢ πλαγίως ἢ κάτωθεν καὶ με-

ὑποψίας· δθ. ὁ γεννῶν, ὁ παρέχων ὑποψίαν, ὁ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην, ὁ ἀμφιβόλων σκοπῶν ἢ διαθέσεων : Αἰσχ.'Αγ.1637 **ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἦ παλαιγενής,** Εὐρ.'Ηλ.644, Θουκ.3,82, αὐτ.4,103, αὐτ.104, Πλούτ.Πομπ.56 **ἀλλ' οἷον ἡττηθεὶς ὁ Πομπήϊος, ὕποπτος ἦν μᾶλλον ὢν ἐφρόνει περὶ Καίσαρος,** Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.29, Πάπ. **ἀμφιβόλους εἶναι ἢ ὑπόπτους τοὺς δεῖνα, - ὕποπτον ἄτομον·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ.6,75 **ὑπόπτου αὐτοῖς μὴ προθύμως πέμψαι·** ‖ κ. **ἐπὶ** γεγονότων, πράξεων κττ. : Εὐρ.ΙΤ 1334 **τάδ' ἦν ὕποπτα,** Θουκ.4,78 **καὶ τοῖς πᾶσι γε ὁμοίως Ἕλλησιν ὕποπτον καθειστήκει, τὴν τῶν πέλας μὴ πείσαντας διιέναι,**'Αντιφ.116,45, Ξεν.ΑΠ 2,4,16, Πάπ. **ὕποπτός ἐστιν ἡ πρᾶσις, - ὕποπτοι κινήσεις, - στάσις ὕποπτος·** ‖ **τὰ ὕποπτα** ὡς οὐσ. τά ὕποπτα μέρη : Πλούτ. Γάλβ.24· ‖ **νεώτ.** τὸ ἀρσ. **ὕποπτος** ὡς οὐσ. ἄνθρωπος γεννῶν ὑποψίας, μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην : **ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας συνελήφθησαν τρεῖς ὕποπτοι·** **2)** κ. **ἐν** ἐνεργ. σημ. ὁ ὑποπτεύων, ἔχων ὑποψίας, πλήρης ὑποψίας, πλήρης φόβου : Εὐρ. 'Εκ.1135 **ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως,** 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,5· ‖ **τὸ ὕποπτον** ὡς οὐσ. ἡ ὑποψία : Θουκ.1,95 **τὸ ὕποπτον τῆς γνώμης·** **3)** μτγν. ἐπὶ ἵππου, ὁ ὑπόπτης βλ.λ.2) : Πολυβ.1,197.

ὑποπτύσσομαι πτύσσομαι ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, συστέλλομαι κάπως : 'Ιππ.565,27.

ὑποπτυχίς-ίδος (ἡ) μτγν. πτυχὴ ὑπό τι, συναρμογή, ἰδίᾳ τὸ μέρος ὅπου πτύσσεται ὁ θώραξ παρὰ τὸν βουβῶνα : Πλούτ.'Αλ.16 **ἀκοντισθεὶς μὲν ὑπὸ τὴν ὑποπτυχίδα τοῦ θώρακος οὐκ ἐτρώθη.**

ὑποπτῶ-άω ὀπτῶ, φήνω ὀλίγον τι : Θεόφρ.ΦΙ 4,8, 14 (πιθ. ὑποπτίσσω).

ὑπόπτως ἐπίρρ. κ. μσν. **κ.** νεώτ., δημ. **ὕποπτα** κατὰ τρόπον ὕποπταν βλ.λ., **ἐτ** ὑποψίᾳ, μεθ' ὑποψίας : Θουκ.8,68 **ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξας δεινότητος διακείμενος,** αὐτ.6,53 **ὑπόπτως ἀποδέχεσθαι τοὺς μηνυτάς,** αὐτ.8,66, Ξεν.'Ελλ.2,3,40, Δημ.381, 'Ισοκρ.182Α, 'Αριστλ.Πρ.20,34.

ὑπόπτωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **τὸ ὑποπίπτειν,** ὑποταγή : Φίλ.1,127 **καθ' ὑπόπτωσιν** (μεθ' ὑποταγῆς ἢ ταπεινώσεως)· **2)** μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. **μία τῶν βαθμίδων τῆς μετανοίας,** κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μετανοῶν ἠδύνατο **νὰ** παρακολουθῇ τὴν λειτουργίαν ἀλλ' ἐν στάσει γονυκλισίας πάντοτε : Βασ.4,797Α, αὐτ.800Α, Γρηγ.Θ 1048, Εὐστ.'Αντ.676D· **3)** μτγν. ἡ κατὰ μικρὸν πτῶσις, τὸ πέσιμο λίγο λίγο : Θεοφάν.Νόνν.1,218 **ὑπόπτωσις τῶν τοῦ βλεφάρου τριχῶν·** **4)** ὁμ. σύμπτωσις, συμβάν : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.7,85.

ὑποπτώσσω μτγν. ὑποπτήσσω βλ.λ.]| : Κόϊντ.5, 368, αὐτ.7,132· **2)** ὑποχωρῶ, χαλαροῦμαι, κατοπίπτω ὀλίγον : 'Αρετ.Χρον.Νούσ.1,5 **σμικρόν τι ὑποπτώξασα ἡ νοῦσος.**

ὑποπτωτικῶς ἐπίρρ. μσν. μεθ' ὑποταγῆς : Οἰκουμ.'Αποκ.392,12 **ὑπ- αὐτῷ προσανέχων.**

ὑπόπτωτος-ον μτγ. ὁ ὑποπίπτων, ὁ ὑποπεπτωκώς : 'Ηριλλος Κορχ.π.Διογ.Λ 7,165 **εἶναι δὲ τὴν ἐπιστήμην ἕξιν ἐκ φαντασιῶν πρὸς δεξιὰν ὑποπτώτων ὑπὸ λόγον·** **2)** ὁ ὑποπίπτων ἢ ὑποκείμενος εἴς τι : Παρφ.Γνωμ.278,37 **τὸ νοητὸν αἰσθήσει οὐδαμῶς ἐστι ὑπόπτωτον.**

ὑποπύγιον (τὸ) δ. γρ. **τοῦ** αὐροπύγιον **βλ.λ.** : 'Αριστλ.ΖΜ 4,12,28.

ὑποπυθμένιος(-α)-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποπύθμην βλ.λ. : 'Αθήν.11,492Α (δ. γρ.), Κ Μανασσ.'Αριστ.κ.Καλλιθ.7,36 **κἂν ὑπὸ ῥίζας κρύπτοιτο γῆς ὑπορυθμενίου.**

ὑποπύθμην-ενος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τὸν πυθμένα ὤν, κείμενος : 'Ιλ.Λ 635 ἐν 'Αθήν.11,492Α **δύω δὲ ὑποπύθμενες ἦσαν** (διορθ. ἀντὶ ὑποπυθμένες), Εὐστ.869,8.

ὑποπυθμίδιος-α-ον μτγν. ποι. ὁ ὑποπυθμένιος, ὑποπύθμην βλ.λ. : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,200.

ὑποπυΐσκω (πύον) καθιστῶ τι ὑποκάτω ἢ ὀλίγον πυῶδες : 'Αλέξ.Τράλλ.8,498· **2)** τὸ μέσ. ἀρχίζω νὰ πληροῦμαι πύου, νὰ μαζεύω ἔμπυο : 'Ιππ. Κεφ.Τρωμ.910.

ὑποπυκνάζω μτγν. διὰ συχνῶν **μικρῶν δόσεων** πληροῦμαι ἔκ τινος, δθ. συνεκδ. ἐπιδίδομαι συνεχέστερον εἴς τι : Λουκ.Λεξιφ.14 **εὐζωροτέρῳ ἥδιον ἂν ὑποπυκνάζοιμι** (μὲ μεγαλυτέραν εὐχαρίστησιν θὰ ἐπλήρουν **ἐμαυτὸν** μὲ ἀκρατότερον οἶνον, - θὰ ἐσυχνόπινα).

ὑπόπυκνος-ον ὁ ὀλίγον **τι πυκνός** : 'Ιππ.1028C **πνεῦμα ὑπόπυκνον.**

ὑποπυκνοῦμαι-όομαι μτγν. πυκνοῦμαι βαθμηδόν, κατὰ μικρόν : Πτολ.Μαθ.2,91,16 **τοῦτο γὰρ ἠρέμα ὑποπεπύκνωται.**

ὑπόπυον (τὸ) νεώτ. ὀφθαλμ. συλλογὴ πύου ἔσωθεν καὶ πρὸς τὰ κάτω **τοῦ** κερατοειδοῦς ὑμένος τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑπόπυος-ον ὁ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον πύον ἔχων, **ἔμπυος,** ὁ τείνων εἰς ἐμπύησιν : 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.908 **ὕδρωψ ῥεῖ ὑπόπυος·** ‖ **τὸ ὑπόπυον** ὡς οὐσ. εἶδός τι ἕλκους : Γαλ.14,143,15· **2)** ὁ μεμειγμένος μετὰ πύου : 'Αριστλ.ΖΙ 3,20,9 **ὑπόπυον γάλα.**

ὑποπυρεταίνω πυρέσσω ὀλίγον, ἔχω ὀλίγον, μικρὸν πυρετόν : 'Ιππ.1217C.

ὑποπυριῶ-άω μτγν. προκαλῶ ἐλαφρὰν **ἐφίδρωσιν** δι' ἀχνίσματος : 'Αλέξ.Τραλλ.8,486 **Μηλίνῳ τὸν σπλῆνα ὑποπυριάσομεν.**

ὑπόπυρος-ον (πῦρ) ὁ ἔχων πῦρ ὑποκάτω, ὁ ἔχων μυστικὸν πῦρ κάτωθεν : Σοφ.ἀπ.378 **ποίας Ναυλίου πάγος ὑποπύρους.**

ὑποπυρρίζω μτγν. εἶμαι ὑπόπυρρος, ξανθοκόκκινος : Διοσκ.2,176, 'Αλέξ Μύνδ.π.'Αθήν.9,387F **κεραμεοῦς τὴν χρόαν, ὑποπυρρίζων μᾶλλον.**

ὑπόπυρρος-ον ὁ ὀλίγον τι πυρρός, ξανθοκόκκινος, ὑποκόκκινος : 'Ιππ.Προγν.40, 'Αριστλ.ΖΙ 9,14,2.

ὑποπυρωπός-ή-όν πάπ. ὁ κατά τι πυρωπός, ὁ ὀλίγον τι πυρρόχρους.

ὑπόπωλος-ον μτγν. ἐπὶ θηλείας ἵππου, ὁ **ἔχων** ὑφ' ἑαυτὸν καὶ θηλάζων πῶλον, πουλάρι : Στράβ. 8,2,28 **ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,** ὑποπώλους **τὰς** πλείστας· ‖ κ. ἐπὶ καμήλου : Πάπ. **κάμηλον θήλειαν ὑπόπωλον.**

ὑποραΐζω δ. γρ. τοῦ ὑπορραΐζω βλ.λ.

ὑποράπτω δ. γρ. τοῦ ὑπορράπτω βλ.λ.

ὑποραφή (ἡ) δ. γρ. τοῦ ὑπορραφὴ βλ.λ.

ὑποργάζω ποι. ὑπομαλάσσω, ἐπὶ αἰσχρᾶς σημασίας : 'Ιππῶν.ἀπ.60,75.

ὑποργός (ὁ) 'Επιγρ.δ.τ.τοῦ ὑπουργὸς βλ.λ.]).

ὑπορέγχω ῥέγχω ἐλαφρῶς, ροχαλίζω λίγο : 'Ιππ. Κωακ.119.

ὑπόρειος-ον (ὄρος) **ἐσφ.** γρ. **τοῦ** ὑπώρειος βλ.λ

ὑπορέμβομαι μτγν. περιπατῶ, περιοδεύω, περιπλανῶμαι : Χορίκ.122 **πρὸς τὴν ἀγορὰν ἀσέμνως ὑπορεμβόμενος.**

ὑπόρθριος-α ον μτγν. ποι. ὁ πρὸς τὸν ὄρθρον, πρωϊνός, ὁ κατὰ τὰ χαράματα γινόμενος : 'Ανακρεόντ.9,9 **ὑπόρθριαι φωναὶ** (τῆς χελιδόνος).

ὑπορθῶ-όω μτγν. ὀρθῶ τι κάτωθεν : Συμμ.ΠΔ Ψαλμ.43,19, Σχόλ.'Οδ.Θ 66.

ὑπόρθωμα-ατος (τὸ) **γλωσσ.** ὑποστήριγμα πράγματος ἠνωρθωμένου.

ὑπόρθωσις-εως (ἡ) **γλωσσ.** ἡ ὑποκάτωθεν ὄρθωσις, ἀνόρθωσις.

ὑπόρινος-ον 'Ησ. ὁ ὑπόρρινος βλ.λ.

ὑποριπίζω μτγν. κάτωθεν ἢ ἠρέμα ἀναρριπίζω, ἀναζωπυρῶ διὰ ῥιπιδίου : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,443.

ὑπόρνυμι ἐπ., μέλλ. **-όρσω, ἀόρ. α' -ῶρσα,** παρακ. **-ώρορα,** ὑποκάτωθεν, ἢ κατ' ὀλίγον, ἢ ἐνδομύχως διεγείρω, ὑποκινῶ : 'Ιλ.Ψ 108 **πᾶσιν ὑφ' ἵμε-**

ρον ὦρσε γόοιο, 'Οδ.Δ 113, αὐτ.Ω 62· κ. ποθ. : αὐτ.Π 215 τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο.
ὑποροφία (ἡ) νεώτ. τὸ μεταξὺ ὀροφῆς καὶ στέγης τριγωνικὸν ἢ ἄλλου σχήματος κενόν.
ὑπορόφιος-ον δ. γρ. τοῦ ὑπωρόφιος βλ.λ.
ὑπόροφος-ον κ. νεώτ. δ.γρ. τοῦ ὑπώροφος βλ.λ.· 2) (ὄροφος=κάλαμος) φρ. ὑπόροφος βοή φωνὴ ἡδέως ἐξερχομένη ἐκ τοῦ αὐλοῦ : Εὐρ.'Ορ.147 ἀτρεμαῖον ὡς ὑπόροφον φέρω βοάν· 3) νεώτ. δασολ. ὑπόροφος βλάστησις ἡ πρεμνοφυὴς βλάστησις τῶν μέσων ἢ συνθέτων δασῶν.
ὑπορόφωσις-εως (ἡ) μσν. ὑποστέγασις, ὑπόστεγον, ὀροφὴ φατνωματική : Μαλάλ.I 339,6.
ὑπόρραιβος-ον σχόλ. ὁ ὀλίγον τι ραιβός, καμπύλος ἢ κυρτός : Σχόλ.'Ιλ.Θ 164.
ὑπορραΐζω μτγν. γίνομαι ἡσυχώτερος, ὀλίγον ἀνακουφίζομαι, κολυτερεύω, ἀρχίζω νὰ γίνωμαι κολύτερα : Φιλοστόργ.'Εκκλ.'Ιστ.7,10.
ὑπόρραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ὑποκάτω, τὸ ἔσωθεν τοῦ ἐνδύματος ραπτόμενον ὕφασμα, ἐπένδυσις, φόδρα, ἀστάρι, σωπάνι.
ὑπορραπίζω μτγν. ὑποκάτωθεν ἢ ὀλίγον ραπίζω, κτυπῶ ὑποκάτωθεν καὶ θέτω εἰς κίνησιν : Διον.'Αλ.Συνθ.14.
ὑπορράπτω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπέρραφα, ράπτω ὑποκάτω, ἔσωθεν ἐνδύματος, ὑπενδύω, φοδράρω : 'Ιώσ.ΠΙ 17,5,7· 2) μτφ. ὑποσυνάπτω, συρράπτω, συγκροτῶ : Εὐρ.'Αλκ.537 ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑπορράπτεις λόγον;.
ὑπορραφή (ἡ) γλωσσ. τὸ ὑπορράπτειν βλ.λ.1), φοδράρισμα, ὀστάρωμα.
ὑπόρραχις-εως (ἡ) τὸ ὑπὸ τὴν ράχιν καὶ μέχρι τῆς ὀσφύος τμῆμα τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ κορμοῦ· Πολυδ.2,136 «ἡ μέχρι τῆς ὀσφύος κοιλότης».
ὑπορρέω, μέλλ. -ρυήσομαι, ἀόρ. -ερρύην, παρακ. -ερρύηκα, ὑποκάτω ἢ κάτωθεν ρέω, καταρρέω : 'Αριστλ.Θαυμ.130,3, Πλούτ.Κράσσ.4 πηγὴ μὲν ἡδίστου νάματος ὑπορρεῖ παρὰ τὸν κρημνόν, αὐτ. 'Ηθ.949D· 2) μτγν. ἐκρέω κατὰ μικρόν : αὐτ. Φάβ.19 κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντος ἀφαφητί· 3) μτφ. κρυφίως καὶ ἀπαρατηρήτως εἰσέρχομαι, ὑπεισέρχομαι, ὑπεισδύομαι : Πλάτ.Πολ.424D παρανομία ἠρέμα ὑπορρεῖ πρὸς τὰ ἤθη, αὐτ.Νόμ. 672B, Δημ.412· κ. μτ. δοτ. : Εὐρ.ἀπ.499,5 τἄδικον πολλαῖς ὑπερρύηκε· κ. μτ. αἰτ. : Πλούτ 'Ηθ.437D δυσχέρειαι ὑπορρέουσι τὴν ψυχήν· 4) κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως προχωρῶ, δθ. παρέρχομαι, χάνομαι : 'Αριστφ.Νεφ.1289 πλέον τἀργύριον ἀεὶ γίγνεται ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου;, Δημ.472 τοὺς δ' ἐν ἀπάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ, πάντα ταῦτ' ὑπέρρει κατὰ μικρόν· 5) ὑποπίπτω, καταπίπτω, πίπτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πέφτω σιγὰ σιγά : Πλάτ.Νόμ.792C ἐρείσματα ἐκ μέσου ὑπορρέοντα, Θεόκρ.7,121· κ. ἐπὶ τριχῶν : Λουκ.'Επ.Κρον.24 παῖδας δὲ αὐτῶν τοὺς ὡραίους καὶ κομήτας . . φαλακροὺς γίνεσθαι ὑπορρεούσης τῆς κόμης· 6) καταπίπτω, μεταπίπτω : 'Επίκτ.'Εγχ.22,6· 7) μτγν. διαρρέω, ἀπέρχομαι κατὰ μικρὸν ἔκ τινος τόπου : Λουκ.ΒΠρ.27 ἤδη μὲν ὑπορρέουσιν οἱ πολλοὶ καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται· 8) ἐπὶ προσ., προσέρχομαι ἀπαρατήρητός που : Πλούτ.Νικ.I πολλαχοῦ δ' ὑπορρέων εἰς τὸν Ξέναρχον.
ὑπαρρήγνυμι ρήγνυμι, σχίζων ἀνοίγω ὑποκάτωθεν, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ιλ.Ο 558 οὐρανόθεν ὑπερράγη αἰθήρ· 2) μτγν. κάμνω τι νὰ ἐκραγῇ πρὸς τὰ κάτω : Ρήτ.I,497 Ζεὺς ὑπερρήγνυε βροντάς.
ὑπόρρηνος-ον (ρήν, ἀρήν) ἐπ. ὕπαρνος, ὁ ἔχων ὑποκάτω, ὁ θηλάζων ἄρνα, ἀμνόν : 'Ιλ.Κ 216 οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι . . θῆλυν, ὑπόρρηνον.
ὑπόρριζον (τὸ) νεώτ. μαθ. ἀριθμὸς ἢ παράστασις γεγραμμένη κάτωθεν ριζικοῦ βλ.λ.
ὑπόρριζος-ον κ.νεώτ. ὁ εὑρισκόμενος ὑπό, ὑποκάτω τῶν ριζῶν : 'Αριστλ.ΖΙ 1,13,1· 2) ὁ ἔχων βαθείας τὰς ρίζας, ἐρριζωμένος κάτωθεν : Θεόφρ ΦΙ 2,1,3, αὐτ.ΦΑΙτ.I,2,2· 3) νεώτ. τὸ ὑπόρριζον ὡς οὐσ. βλ.λ.
ὑπορριζοῦμαι-όομαι μτγν. ἀποκτῶ ρίζας ὑποκάτω, ριζοβολῶ, στερεοῦμαι : 'Ιω.Χρυσ.8,961Λ.
ὑπορρινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ρῖνα κείμενος, εὑρισκόμενος, ὑπόρρινος : ὑπορρινικὴ αὖλαξ.
ὑπορρίνιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ προσώπου τὸ ὑπὸ τὴν ρῖνα : 'Ιππ.400,46 ἱδρῶτες περὶ ὑπορρίνιον καὶ μέτωπον· 2) μτγν. κ. νεώτ. συνεκδ. ὁ μύσταξ· Πολυδ.2,80 «αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ῥιν' τρίχες, μύσταξ, ὑπορρίνιον».
ὑπόρρῖνος-ον (ρίς) κ. νεώτ. κ. -όρινος ('Ησ.) ὁ ὑπὸ τὴν ρῖνα κείμενος, εὑρισκόμενος, ὑπορρινικός δθ.ὑπόρρινα (τὸ) ὡς οὐσ. αἱ τρίχες τοῦ μύστακος, ὁ μύσταξ : Κτησ.Περσ.53 (πιθ. αἰτ. ἑν. τοῦ ὑπόρρις)· 2) λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἔνρινός πως, ρινόφωνος 'Ησ. «ὑπορίνους τοὺς ὑπὸ ῥινὶ φθεγγομένους».
ὑπορριπίζω μτγν. ριπίζω κάτωθεν ἢ ἠρέμα : ΑΠ 9,443· 2) τὸ μέσ. μτφ. διεγείρω : 'Αππ.'Εμφ. Πολ.I,105 ὑπορριπίζεσθαι ἐπὶ στάσεις.
ὑπορρίπτω μτγν. ρίπτω ὑποκάτω καὶ ἔμπροσθεν, ὑποβάλλω, ρίπτω εἰς : Πλούτ.Εὐμ.17 εἰ δ' οὐ πιστεύετέ μοι ξίφος, ὑπορρίψατε τοῖς θηρίοις δεδεμένον, Φίλ.I,376.
ὑπορριπτῶ-έω μτγν. ὑπορρίπτω βλ.λ. : 'Απп Μιθρ.38, Γρηγ.Ναζ.119,16.
ὑπόρρις-ινος (ἡ) ὁ μύσταξ : Κτησ.Πέρσ.53.
ὑπορροή (ἡ) νεώτ. μουσ. σημαδόφωνον τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς δηλοῦν κατάβασιν τῆς φωνῆς κατὰ δύο διαδοχικὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος.
ὑπορροιζῶ-έω μτγν. πρὸς τοῖς ἄλλαις ἢ ἠρέμα ροῖζον, ἐλαφρὸν ψίθυρον ἢ θροῦν ἀποτελῶ, ὑποσυρίζω, ὑπηχῶ, ἀντηχῶ ἀπὸ βαθιά : Πλούτ. 'Ηθ.590C, Σχόλ.Θεόκρ.1,7.
ὑπόρρους-οος (ὁ) (ὑπορρέω) ὀχετὸς ἢ ἀγωγός, δι' οὗ ὑπορρέει τὸ ὑγρὸν κατὰ τὰς θερμὰς ἀπολούσεις : 'Ιππ.'Αγμ.770.
ὑπορροφῶ-έω· μσν. μικρὸν κατὰ μικρὸν ἢ ἠρέμα, ἐλαφρῶς ροφῶ : Τιμαρ.ἐν Notices des Mss.9,2,200.
ὑπόρρυθμος-ον μτγν. ὁ ἱκανῶς, ἀρκετὰ σύμμετρος ἢ ἀνάλογος : Πτολ.Τετράβ.143,7.
ὑπορρυΐσκομαι μσν. συνεχῶς ὑπορρέω βλ.λ.3) : Φώτ.Βιβλ.379,24.
ὑπόρρυσις-εως (ἡ) ἡ ὑποκάτωθεν ἐκροή, ὑπόγειος ὀχετός, ὑπόνομος δι' οὗ ἀπορρέει ὕδωρ : Στράβ.14,649 ἀμφιθέατρον . . κρυπτὴν ἔχον τὴν ὑπόρρυσιν τῶν χαραδρωδῶν ὑδάτων· 2) μτφ. κατάπτωσις, χώνεμα τῆς σαρκός : 'Ιππ.741Η.
ὑπορρωδῶ-έω ὀρρωδῶ, φοβοῦμαι ὀλίγον τι : Εὐπ.Δήμ.9 καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνήρ, εἰ μὴ τὸ τῆς πόρνης ὑπωρρώδει κακόν.
ὑπορυγή (ἡ) μσν. ὀχετὸς ὑπόγειος, ὑπόνομος : Μαξιμ.ΚΔ 'Εφ.222.
ὑπόρυγμα-ατος (τὸ) μτγν. μέρος ὑπεσκαμμένον, ἐσκαμμένον κάτωθεν, ὑπόνομος : Αἰν.Τακτ.32,Πάπ.
ὑπορυγμός (ὁ) σχόλ. τὸ ὑπόρυγμα βλ.λ. : Σχόλ. 'Αριστφ.Νεφ.508,47),17 σημαίνει μελισσῶν περιέτυχον ἐξ ὑπορυγμοῦ τινος ἀνιουσῶν.
ὑπορυκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόρυξιν, τὴν ἀνασκαφὴν ὑπονόμων : 'Αρχ.Μαθ.97 σιδήρων ὑπορυκτικῶν.
ὑπόρυξις-εως (ἡ) ὑπόγειος ἐκσκαφή, ὑπόσκαψις, σκάψιμο κάτω ἀπὸ τὴ γῆ : 'Αρχ.Μαθ.97 περὶ δὲ ὑπορύξεων καὶ στωϊδίων κατασκευῆς.
ὑπορύσσω, ἀττ. -ττω ὀρύσσω, σκάπτω ὑποκάτω, ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω : 'Ηρ.5,115 τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι, αὐτ.6,18· 2) μτγν. κ. μτφ. : Πλούτ. 'Αγησ.35 ὑπορύττειν τὰς κοινὰς διαλύσεις, Λουκ

Μισθ.Συν.31· **3)** ὑπορύττω **τὰ ἀπόρρητα** προδίδω τὰ μυστικά, κοινολογῶ τοῦτα:Πλούτ.'Ηθ.490C.
ὑπόρχημα-ατος (τὸ) μέλος ᾀδόμενον ἐν συνοδείᾳ ὀρχήσεως, ᾆσμα, χορικὸς ὕμνος εἰς τὸν 'Απόλλωνα, πεποιημένος κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς στίχους κρητικοὺς καὶ ὡς **ἐκ** τούτου **ἔχων** μεγάλην ὁμοιότητα μὲ τὸν παιᾶνα· ἦτο δὲ ὁ ὕμνος οὗτος ζωηρὸς καὶ συνωδεύετο ὑπὸ ὀρχήσεως **καὶ** μιμικῆς παραστάσεως (Λουκ.'Ορχ.16) (ὑπὸ τοῦ **'Αθήν.**(14,630Ε) παραβάλλεται πρὸς τὸν κόρδακα)· **τὰ δὲ** πρῶτα ἴχνη ὑπορχήματος εὑρίσκονται ἐν **'Ιλ.**Σ 593 **κέξ.**, 'Οδ.Θ 26) κέξ., 'Ησίοδ.Α 281 κέξ., **τὰ δὲ ἐν** Πινδ.άπ.71,82 εἶναι λείψανα ὑπορχημάτων : Πλάτ.'Ιων 534C **οἷός τε ἕκαστος ποιεῖν καλῶς . . , ὁ μὲν διθυράμβους, ὁ δὲ ἐγκώμια, ὁ δὲ ὑπορχήματα,** Διον.'Αλ.Δημ.7, Πλούτ.'Ηθ.1134C.
ὑπορχηματικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόρχημα, ὁ τοῦ ὑπορχήματος : Διον.'Αλ.Δημ.43· ‖ **ποίησις ὑπορχηματικὴ** ποίησις ὑπορχημάτων : 'Αθήν.14,630D.
ὑπόρχησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὄρχησις συνοδευομένη ὑπὸ ᾄσματος : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 924· **2)** ὑπόρχημα βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.365.
ὑπορχοῦμαι-έομαι κ. νεώτ., μέλλ. **-ήσομαι,** ὀρχοῦμαι πρὸς ᾠδήν, χορεύω μὲ μουσικήν : Αἰσχ.Χο. 1025 **πρὸς δὲ καρδίᾳ φόβος ᾄδειν ἕτοιμος ἠδ' ὑπορχεῖσθαι·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Πλούτ. Νόμ.13· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὀρχούμενος ᾄδω, ἰδίᾳ παριστῶ ὡς εἰς παντομίμαν πρόσωπον **ἢ** χαρακτῆρα διὰ μόνων σχημάτων καὶ μορφασμῶν : Λουκ.'Ορχ.16· **3)** ὁμ. ὀρχούμενος θρηνῶ : 'Ηλιόδ.Αἰθ.6,8 **φέρε καὶ ἡμεῖς δαίμονι τῷ εἰληχότι . . ᾄσωμεν θρήνους καὶ γόους ὑπορχησώμεθα.**
ὑποσαγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ σάγην ὤν, ὁ πορευόμενος μετὰ σάγματος, σεσογμένος, σαμαρωμένος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀσαγής : 'Ιουστ. 273Β **ἡ ὑποσαγὴς ὄνος.**
ὑπόσαγμα-ατος (τὸ) νεώτ. **τὸ ὑπὸ τὸ** σάγμα ἢ ἐφίππιον τιθέμενον ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ζῴου χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα, κασάς, κετσές.
ὑπόσαθρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον **τι, ὁ** ἐν μέρει σαθρός : Λουκ.Νεκρ.**Δ 10,1 δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστί,** αὐτ.Δραπ.32.
ὑποσαίνω μτγν. κ. νεώτ., ἐπ. ὑποσσαίνω ('Απολλ. Ρ 3,396) ἐπὶ κυνός, σείω ἐλαφρῶς τὴν οὐρὰν ἐκ χαρᾶς : Αἰλ.ΖΙ 17,17· ‖ **ὑποσαίνω τῇ γλώττῃ** ἐπὶ λέαντος, κινῶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τὴν γλῶσσαν ὀλίγον, ἐλαφρῶς : αὐτ.9,1· **2)** μτφ.· μτ. αἰτ. κολακευτικῶς φέρομαι, θωπεύω τινά : Πλούτ.'Ηθ.65C **φανερῶς μὲν ὑποσαίνει . . λάθρᾳ δ' ὑφίησί** τινας **καὶ ὑποσπείρει διαβολάς·** ‖ νεώτ. κολακεύω χαμερπῶς, περιποιοῦμαι δουλοπρεπῶς.
ὑποσαίρω μτγν. κ. μσν. διανοίγω ὀλίγον **τι,** ἐλαφρῶς, μόλις τὸ στόμα μου : Πολυβ.4,145, Εὐμάθ.105 **ὑποσεσηρυῖα μικρόν,** Εὐστ.Πον.119,3 **σαρκάζουσιν ἢ καὶ σαρδώνιον ὑποσεσήρασιν·** ‖ δθ. **ὑποσαίρω ὀδόντας** διανοίγω μόλις τὸ στόμα καὶ ὑποδεικνύω, ἀφήνω νὰ φαίνωνται οἱ ὀδόντες μου : 'Οππ.Κυν.2,243· **2)** μτγν. ἐπὶ καρπῶν, χαίνω, σκάζω, σχίζομαι : Φιλόστρ.Εἰκ.1,31 **σῦκα τὰ μὲν ὠμὰ . . τὰ δὲ ῥυσὰ καὶ ἔξωρα, τὰ δὲ ὑποσέσηρε παρεμφαίνοντα τοῦ χυμοῦ τὸ ἄνθος.**
ὑποσα(κ)κίζω μτγν. κ. μσν. διηθῶ, διυλίζω, στραγγίζω διὰ σάκκου· 'Ησ. **«ὑποσακκίζειν·** ὑπηθεῖν **τῷ** σάκκῳ» : Λουκ.Σολ.6· **2)** μτφ. τὸ παθ. ὑπαναλίσκομαι, ὑποκενοῦμαι, κατὰ μικρὸν καταναλίσκομαι, **ἐξοδεύομαι** : ΑΒ 68,30 **ὑποσακκίζεται οὖν τὰ χρήματα, οἷον ὑπορρεῖ· 3)** μσν. καλπάζω· ‖ δθ. φρ. **ὑποσακκίζω τῆς ὁδοῦ** προχωρῶ ἐσπευσμένως : Φώτ., ΕΜ 723,26.
ὑποσαλεύω μτγν. ὀλίγον σαλεύω, **διεγείρω** ἐπιτηδείως, παρορμῶ κατ' ὀλίγον : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ. 10,4,6· ‖ μτφ. τὸ παθ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.2,143 **ὑπεσαλεύετο αὖθις ἐς ὀργὴν ὁ δῆμος.**
ὑπόσαλος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν θάλασσαν ὤν : Geogr.Gr.min.2,449 νησίον **ὑπόσαλον· 2)** ὁ ὑπὸ σάλον ὤν, ἰδίᾳ ὁ ἐν ἀνοικτῇ, πολυκυμάντῳ θαλάσσῃ ὤν, δθ. ὁ ὀλίγον σαλευόμενος, ὁ ὑποσειόμενος : Πλούτ.'Ηθ.434C **τῆς γῆς ὑποσάλου γενομένης·** ‖ φρ. **ὀδόντες ὑπόσαλοι** χαλαροί, ὑποσαλευόμενοι : Διοσκ.5,119.
ὑποσαλπίζω μτγν. ἐλαφρῶς σαλπίζω, **δι'** ἐλαφροῦ σαλπίσματος παραγγέλλω τι : ΑΓΙ Συμπλ.372.
ὑποσάνδαλος-ον μσν. ἐπὶ ὑποδήματος, ὁ ἔχων σάνδαλον, πέλμα, ὑποκάτω : 'Ιω.Λυδ.Μην.1,17 **ὑπόδημα μέλαν, ὑποσάνδαλον, δι' ὅλου γυμνόν.**
ὑποσανίδιον μτγν. τὸ κατώτατον μέρος σανιδίου : 'Αρχ.Μαθ.274.
ὑπόσαπρος-ον ὁ ὀλίγον τι σαπρός : 'Ιππ.Προγν.41.
ὑποσαρκίδιος-ον ὁ ὑπὸ τὴν σάρκα, ὑπὸ τὸ δέρμα ὤν : 'Ιππ.405,15, αὐτ.447,14.
ὑποσάρκιος-ον (σάρξ) ὁ ὑποσαρκίδιος:'Ιππ.405,15.
ὑποσαρκῶ-όω μτγν. ὑποκάτωθεν ἀναπληρῶ διὰ κρέατος : Γαλ.
ὑποσέβω μτγν. ὀλίγον τι σέβω, κτ. ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὑπερσέβω : Γρηγ.Ναζ.1,221**Α.**
ὑποσειραῖος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὴν σειράδα, **τὸ** σχοινίον ὤν ἢ ὁ σειρόμενος παραπλεύρως, ὁ σειραῖος : Εὐρ.'Ηρ.445 **ἐσορῶ . . ἄλοχόν τε φίλην** ('Ηρακλέους) **ὑποσειραίους ποσὶν ἕλκουσαν τέκνα καὶ γεραιὸν πατέρ'** 'Ηρακλέους.
ὑπόσεισμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ κατὰ τὸν ὑποσεισμόν, κατὰ **τὸ** κοσκίνισμα καταπεσόν, ἀποκοσκίνισμα, σκύβαλα:Γαλ.'Ιατρ.Μέθ.13,75 **λιβανωτοῦ ὑ-.**
ὑποσείω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **ὑποσσείω** σείω, κινῶ κάτωθεν, ὑποκάτω : 'Οδ.Ι.385 **οἱ δὲ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι** (ἐπὶ τοῦ ἱμάντος, **δι'** οὗ περιστρέφεται τὸ τρύπανον)· ‖ κ. μτφ. : Ρητ.1, 430 **αἶνος ὑποσείει τὴν κεφαλήν· 2)** μτγν. κ. νεώτ. σείω τι ἐλαφρῶς, σαλεύω, δθ. κοσκινίζω : Γαλ.6,481,15 **ὑποσείσας τὸ λεπτότατον ἄλευρον· 3)** μτγν. προτείνω, **προβάλλω ἢ** ρίπτω τι πρός τινα : Αἰλ.ΖΙ 7,13.
ὑποσελήνιος-ον μτγν. **ὁ ὑποσέληνος βλ.λ.** : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.112Β.
ὑποσέληνος-ον **ὁ ὑπὸ** τὴν σελήνην **ὤν** : Ξενοκρ. π.Στοβ.'Εκλ.1,62.
ὑποσελίδιος-ον νεώτ. ὁ ὑποσέλιδος βλ.λ.
ὑποσέλιδος-ον νεώτ. κ. **ὑποσελίδιος-ον** ὁ ὑπὸ τὴν σελίδα, εἰς **τὸ** κατώτατον μέρος τῆς σελίδος κείμενος : **ὑποσέλιδοι σημειώσεις, - ὑποσελίδια σχόλια·** ‖ τὸ οὐδ. **ὑποσέλιδον** ὡς οὐσ. ἀγγελία ἢ ἄλλη ἄσχετος πρὸς τὸ κείμενον δημοσίευσις εἰς τὸ κάτω μέρος σελίδος βιβλίου, περιοδικοῦ κτλ.
ὑπόσεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων σεμνότητά τινα, ὁ κάπως σεμνός, ἀξιοσέβαστος, μεγαλοπρεπής : Φιλόστρ.Εἰκ.1,29, αὐτ.2,1.
ὑποσευαντήρ-ῆρος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ὑποκινῶν τι, ὑποκινητής τινος : 'Επιγρ.Καλλιπόλεως **τοξοφόρον Φοῖβον λοιμοῦ ὑποσευαντῆρα** (δ.ἀνάγν. ὑποσημαντῆρα).
ὑποσεύομαι ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὕπο σεύομαι ἐν 'Ησίοδ.Α 373.
ὑποσημαίνω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεσήμηνα,** νεώτ. ὑπεσήμανα, σημαίνω τι ἐμμέσως, ὑπεμφαίνω, ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ : Θουκ.1,82 **τήν τε παρασκευὴν καὶ τοὺς λόγους αὐτῇ ὁμοῖα ὑποσημαίνοντας,** Πλάτ.Πολ.566Α, 'Αριστλ.ΗΝικ.3,2,17 **καθάπερ καὶ τοὔνομα ὑποσημαίνει,** αὐτ.4,2,1, Πλούτ. Περ.11, Αἰλ.ΖΙ 1,52· ‖ πάπ. κ. μέσ. : **ὑπεσημηνάμην τῇ παρούσῃ ἐπιστολῇ· 2)** διά τινος δίδω σημεῖόν τι : Πλούτ.Σύγκρ.Πελ.κ.Μαρκέλλ.3 **ὡς ὑπεσήμηνεν ἡ σάλπιγξ** ἀνακλητικόν, ΔιωνΚ 49,9 **τό γε σημεῖον ἤρθη καὶ ἡ σάλπιγξ ὑπεσήμηνεν· κ.**

παθ. : Θουκ 6,32 τῇ σάλπιγγι σιωπὴ ὑπεσημάνθη· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πολύαιν.1,35,1 ὅταν ὑποσημήνῃ, θεῖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· **3)** νεώτ. ναυτ. ἐπαναλαμβάνω σῆμα γινόμενον παρ' ἄλλου, ὅπως μεταδώσω αὐτὸ εἰς ἕτερον πλοῖον ἢ ὅπως δείξω ὅτι εἶδον καὶ ἐνόησα τὸ σημανθέν· **4)** ὁμ. νεώτ. κάμνω κρυφίως σημεῖον, δίδω εἰς τινα νὰ ἐννοήσῃ, νὰ καταλάβῃ· **5)** πάπ. κ. μσν. ἐν τῷ μέσ. τ. ὑποσημειοῦμαι, ὑπογράφω : Πάπ. ὁ δεῖνα ὑπεσημηνάμην τὸ πιττάκιον, Εὐστ.'Εκκλ.'Ιστ.5,19.

ὑποσήμανσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσημαίνω, ὑπόδειξις διὰ σημείου, ὑποδήλωσις : Πσχυμ.Γ ἐν Βί.Μιχ.Παλ.265Α.

ὑποσημαντήρ-ῆρος (ὁ) 'Επιγρ. δ.ἀνάγν. τοῦ ὑποσευαντὴρ βλ.λ.

ὑποσημάντωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ ὑποσημαίνων, ὑποσημειῶν τι : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.6,562.

ὑποσημασία (ἡ) Ζωναρ. «ὑποσημείωσις».

ὑποσημειῶ-όω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὑποσημειώνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μικρὸν κατὰ μικρὸν σημειώνω, ἀναγράφω, καταγράφω, ἐν χρ. τὸ μέσ. : Διογ.Λ 2,48 πρῶτος ὑποσημειωσάμενος τὰ λεγόμενα εἰς ἀνθρώπους ἤγαγεν, 'Ωριγ.3,477D, Πάπ. ἀξιοῦντες ὑποσημειώσασθαί σε πρὸς τὸ καὶ ἡμᾶς τὸ ἀσφαλὲς ἔχειν· **2)** νεώτ. κ. δημ. σημειῶ κάτωθεν, κάμνω ὑποσημείωσιν βλ.λ., γράφω ὑποσημειώσεις εἴς τι κείμενον· **3)** τὸ μέσ. κ. νεώτ. ἐν τέλει ἐπιστολῆς ἢ ἄλλου κειμένου ὑπογράφω, σημειώνω τὸ ὄνομά μου, θέτω ὑποκάτω τὴν ὑπογραφήν μου : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.283Α μέλλοντα δὲ ἤδη.. τοῖς καθ' ἡμῶν γράμμασιν ὑποσημειούμενον, - ὁ ὑποσημειούμενος εὐπειθῶς ἀναφέρω ὅτι ..., - ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως· **4)** μτγν. σημειώνω δι' ἀριθμῶν : Πτολ.Γεωγρ.63,5.

ὑποσημείωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ὑποσημειοῦν, καταγραφή, ἀναγραφή, σημείωσις κάτωθεν : Διογ.Λ 2,122 ὧν ἐμνημόνευεν ὑποσημειώσεις ἐποιεῖτο· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ παρὰ τὴν βάσιν τῆς σελίδος σημείωσις, παρατήρησις ὑπὸ τὸ κείμενον σελίδος, ἐντύπου τινὸς ἢ ἐγγράφου : αἱ πηγαὶ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ κειμένῳ πηγῶν ἀναγράφονται ἐν ὑποσημειώσει· **3)** μτγν. πρόσθετος παρατήρησις, σημείωσις : 'Ιάμβλ.Πυθ.103, Πάπ. λαβεῖν τὴν ὑποσημείωσιν· **4)** ὁμ. ὑπογραφή : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.5,19 ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὑποσημειώσεις φέρονται .. ἐπισκόπων.

ὑποσήπω μτγν. ἀμτβ., παρακ. β'-σέσηπα, κάμνω νὰ σήπεται, νὰ σαπίζῃ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι· ἐν χρ. τὸ παθ. ὀλίγον σήπομαι, ἀρχίζω νὰ σαπίζω : Νίκ.'Αλεξ.247 (δ.γρ. ὑποβόσκεται).

ὑποσθενία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ὑποσθένωσις-εως ἐλάττωσις τῶν μυϊκῶν δυνάμεων, τοῦ σθένους, ἀτονία, ἐξοσθένησις.

ὑποσθενικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων ὑποσθενίαν, ὑποσθένωσιν· **2)** ὁ πάσχων ἐξ ὑποσθενίας, ἀτονικός.

ὑποσθένωσις-εως (ἡ) νεώτ. δ. τ. τοῦ ὑποσθενία.

ὑποσιγῶ-άω καθ' ὃν χρόνον γίνεταί τι σιγῶ, σωπαίνω : Αἰσχίν.2,162 ἐγὼ διαφανὴς ἦν οὐχ ὑποσιγῶν, ἀλλὰ συνᾴδων.

ὑποσίδηρος-ον ὁ ὑποκάτωθεν, ἔσωθεν ἐκ σιδήρου ὤν : Πλάτ.Πολ.415Β ἐάν τε σφέτερος ἔκγονος ὑπόχαλκος ἢ ὑποσίδηρος γένηται· **2)** ὁ κεκολυμμένος ὑπὸ σιδήρου (πιθ.) : 'Αριστφ.ἀπ.π. Πολυδ.10,173 σκυτάλιαν ὑποσίδηρον.

ὑπόσιμος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι σιμός, ὁ μετρίως σιμός : Φιλόστρ.'Ηρ.717 'Οδυσσέα ὑπόσιμον, Αἰλ.ΖΙ 12,27 ὑπόσιμος ὁ ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ 'Ερυθρᾷ πίθηκος, Γρηγ.Νύσσ.2,680D.

ὑποσιμῶ-όω μτγν. ὑπόσιμον ποιῶ, κάμπτω ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω : 'Αλκίφρ.1,39 μικρὸν ὑποσιμώσασα τὴν ὀσφύν, ἰδοὺ σκόπει τὸ χρῶμα.

ὑποσιτισμός (ὁ) νεώτ. πρόσληψις ἢ παροχὴ ἀνεπαρκοῦς διὰ τὴν θρέψιν τοῦ ὀργανισμοῦ τροφῆς· ἀντιθ. ὑπερσιτισμός.

ὑποσιώπησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποσιωπᾶν, τὸ παρέρχεσθαι ἐν σιωπῇ : Οὐλπ.Δημ.38,13 τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα λέγεται ὑποσιώπησις, ὅταν μέλλῃ τις ἐπιφέρειν τραχύ τι καὶ λοιδορίας ἐχόμενον, Γρηγ.Κορ.Σχόλ.'Ερμογ.7,1184.

ὑποσιωπῶ-άω παρέρχομαι ἐν σιωπῇ : Αἰσχίν 3, 239 τὰ δὲ ἑβδομήκοντα τάλαντα ὑποσιωπᾷς· **2)** μτγν. τηρῶ σιωπήν, μένω σιωπηλός : Αἰλ.ΠΙ 8, 16 ὁπόσοι γινώσκοντες ὑποσιωπῶσι, Φίλ 2,178,11.

ὑποσκάζω μτγν. κ. νεώτ. σκάζω, χωλαίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, κουτσαίνω λίγο : Πλούτ.'Ηθ.4Α, Λουκ.Τίμ.20 προΐωμεν, ὦ Πλοῦτε. Τί τοῦτο; ὑποσκάζεις;, Γρηγ.Νύσσ.2,950C, Εὐστ.Πον.51,74· || ἀρχ. παροιμ. εἰ χωλῷ παροικήσεις, ὑποσκάζειν μαθήσει (πρβλ. «μὲ στραβὸ ποὺ κοιμηθῇ τὸ πρωὶ ἀλλοιθωρίζει»).

ὑπόσκαιος-ον μσν. ὁ ὀλίγον σκαιός, ὁ κατά τι ἀδέξιος, ἐστερημένος κομψότητος καὶ χάριτος: Φώτ. Ἰθύμβος, ᾠδὴ μακρὰ καὶ ὑπόσκαιος.

ὑποσκαίρω μτγν. ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ, σκιρτῶ ὀλίγον : Νόνν.Δ 8,21, Γρηγ.Ναζ.2,112Β ὑποσκαίροντες μόσχοι.

ὑποσκαλεύω σκαλεύω, σκαλίζω τι ὑπό, κάτωθεν ἢ ὀλίγον, συνδαυλίζω : 'Αριστφ.'Αχ.1014 τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.

ὑποσκάλλω μσν. σκαλίζω ὑποκάτω, ὑποσκάπτω, ἀνασκαλίζω, δθ. ὑπεργάζομαι : Φώτ.630,8.

ὑποσκαλμίς-ίδος (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. ναυτ. ἡ βάσις τοῦ σκαλμοῦ, ξύλινον ἢ ὀρειχάλκινον στήριγμα τοῦ σκαλμοῦ, ἐνδυνάμωμα τῆς ἐπισκαλμίδος τῆς λέμβου, τάκος τοῦ σκαρμοῦ : ΕΜ 715,22.

ὑπόσκαμβος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ ὀλίγον κεκαμμένος, λυγισμένος : Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 20,5 καλαῦροψ ἐστὶ ποιμενικὴ ῥάβδος μικρὸν ἑκατέρωθεν ὑπόσκαμβος, Τζέτζ.Λυκόφρ.96.

ὑποσκαπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποσκαφήν· **2)** ὁ ὑποσκάπτων, ὑπονομευτικός.

ὑποσκάπτω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπέσκαψα, παθ.ἀόρ. ὑπεσκάφην, μτχ.παθ. παρακ. ὑπεσκαμμένος, σκάπτω ὑποκάτω, σκάπτω πέριξ καὶ κατ' ἐπιφάνειαν· πρβλ. ὑποκονίω : Θεόφρ.Φ(2,7,5 οἱ δὲ καὶ τὰς συκᾶς ὑποσκάπτουσι· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὑπορύσσω, ὑπονομεύω δι' ἐκσκαφῆς : 'Αθήν.13, 583Α τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες· **3)** ἐν ἀναφ. πρὸς ἅλματα, σκάπτω σχηματίζω μικροὺς βόθρους διὰ τῶν πελμάτων μου : Πίνδ.Ν 5,37(20) αὐτόθεν ἅλμαθ' ὑποσκάπτει τις· **4)** νεώτ. μτφ. κλονίζω τι διὰ συνεχοῦς βλάβης, φθείρω : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.45 οἱ γυναῖκες μεταχειρίζονται ὅλα τους τὰ μέσα .. γιὰ νὰ ὑποσκάφουν τὸ προαιώνιο αὐτὸ ἔθιμο, - ἡ κακὴ δίαιτα ὑπέσκαψε τὴν ὑγείαν του.

ὑποσκαριφισμός (ὁ) μτγν. δ. ἀνάγν. τοῦ ὑποσκαφισμὸς βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.683Ε.

ὑποσκαφή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω σκαφή, ὑπόρυξις, δθ. μέρος ὑπεσκαμμένον : Διοσκ.5, 106 κυανὸς δὲ .. εὑρισκόμενος κατά τινας σπηλαιώδεις ὑποσκαφὰς τῆς θαλάσσης.

ὑποσκαφιόκαρτος-ον (κείρω) μτγν. ὁ κεκαρμένος ὡς ἔγγιστα κατὰ τὸν τρόπον τῆς κουρᾶς τῆς καλουμένης σκάφιον βλ.λ.2ι : Νικόστρ.π. 'Αθήν.2,47Ε μειράκιον .. ὑποσκαφιόκαρτόν τι.

ὑποσκαφισμός (ὁ) μτγν. ἡ δι' ἀναλικμήσεως, διὰ λιχνίσματος κάθαρσις τοῦ σίτου, ἡ διὰ τῆς σκαφίδος λίκμησις αὐτοῦ : Πλούτ.'Ηθ.683D οὐ γὰρ μόνον ὑποσκαφισμοὶ καὶ διαττήσεις καὶ ἀποκρίσεις καὶ διακρίσεις εἰσὶ τῶν σιτίων (δ. ἀνάγν. ὑποσκαριφισμοί).

ὑποσκεδάννυμι μτγν. ὑποκάτω διασκορπίζω: Γρηγ.Ναζ.1,150,204.

ὑποσκελίζω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεσκέλισα**, παθ. ἀόρ. **ὑπεσκελίσθην**, κατορρίπτω τινὰ ὑποβάλλων τὸ σκέλος, ρίχνω κάτω μὲ τρικλοποδιά, πεδικλώνω: Δημ.1259 **ὑποσκελίσαντες καὶ ῥάξαντες εἰς τὸν βόρβορον**, Λουκ.᾿Ανάχ.1· **2)** ἐν αναφ. πρὸς οἶνον, καταρρίπτω, καταβάλλω: Εὔβουλ. Σεμ 1,12 **πολὺς γὰρ** [οἶνος] **εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας**· κ. παθ.: Πλούτ.᾿Ηθ.6Ε, ΑΠλ.307 **ὁ πρέσβυς ἐκ μέθης ὑπεσκέλισται**· **3)** μτφ. ὑπονομεύω, καταβάλλω προσπάθειαν νὰ ἐξουδετερώσω τινά: Πλάτ.Εὐθ.278Β, Δημ.273 **τὸν λέγοντά τι τῶν ὑμῖν συμφερόντων ὑποσκελίζειν**· **4)** νεώτ.μτφ. παραγκωνίζω τινά, ὑπερισχύω αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ διὰ πλαγίων μέσων: **κατώρθωσε νὰ προαχθῇ ὑποσκελίζων τοὺς ἀρχαιοτέρους του**· **5)** ρηματ. π. ὑποσκέλισις, ὑποσκελισμός, ὑποσκέλισμα.

ὑποσκέλισις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ ὑποσκελισμὸς βλ.λ.

ὑποσκέλισμα-ατος (τό) μτγν. ἀνατροπὴ δι᾿ ὑποσκελισμοῦ: ΠΔ Παροιμ.24,17 **ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου**.

ὑποσκελισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσκελίζω βλ.λ.1): ΠΔ Παροιμ.11,3· **2)** νεώτ. μτφ. παραγκώνισις, ὑπερίσχυσις ἰδίᾳ διὰ πλαγίων μέσων.

ὑποσκέπτομαι ὑποσκοπῶ βλ.λ.: ᾿Ιππ.Προγν.44.

ὑπόσκεση (ἡ) δημ. προφ. τοῦ ὑπόσχεσις βλ.λ.

ὑποσκευάζω μτγν. παρασκευάζω ὑποκάτω ἢ κρυφίως: Πάπ.· κ. παθ.: Γρηγ.Νύσσ.2,1063D **ἤδη διὰ βάθους ἐν ταῖς ῥίζαις ὑποσκευασθέντος**.

ὑποσκευή (ἡ) μτγν. τὸ κάτω μέρος οἰκοδομήματος, κρηπίς, θεμέλιον: Γλωσσ.· **2)** πρόσκαιρον ἀφιδωτὸν σανίδωμα, ἐφ᾿ οὗ κτίζονται γέφυροι, ὑπόνομοι κτλ., ακαρί: Θεόδ.Μοψ.146,18 **ἡ ὑποσκευὴ αἴρεται, μένει δὲ μόνη ἡ ἀψὶς στερρά**.

ὑποσκήνιον (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐξώτατον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μέρος τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τὸ μεταξὺ τοῦ προσκηνίου καὶ τῆς ὀρχήστρας ἐκτεινόμενον πρὸς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς ἢ ὁ ὑπὸ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς σκηνῆς τοῖχος: Πολυδ.4,124 **τὸ δὲ ὑποσκήνιον κίοσι καὶ ἀγαλματίοις πρὸς τὸ θέατρον τετραμμένοις, ὑπὸ τὸ λογεῖον κείμενον**, ᾿Αθήν.14,631F· **2)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου χῶρος.

ὑποσκηνῶ-όω μτγν. σκηνῶ, κατασκηνῶ κάτωθέν τινος: ΠΙ 3,1,17 **τὰς δέρρεις, αἷς ὑπεσκήνουν**.

ὑποσκιάζω μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ, κάμνω τι σκιερὸν πως, σκοτεινόν, δθ. ἐν ἀμτβ. χρ. καθίσταμαι, γίνομαι ὑπόσκιος, σκιερός, ἀρχίζω νὰ σκοτεινιάζω: ᾿Ιππόλοχ.π.᾿Αθήν.4,130Α **τοῦ πότου προϊόντος καὶ τῆς ὥρας ὑποσκιαζούσης**· **2)** μτγν. μέσ. σκιάζομαι ὑποκάτω: Γρηγ.Νύσσ.2,583D **τῇ συκῇ τοῦ πικροῦ βίου ὑποσκιάζεσθαι**.

ὑποσκίασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ὁ περὶ τὴν σκιὰν χῶρος, ὁ φωτιζόμενος ὑπὸ μέρους μόνον τῶν ἀκτίνων φωτεινῆς τινος πηγῆς: ᾿Ιππ.1275,33 **ἡμέρην τε καὶ εὐφρόνην πρὸ ἑωυτῷ καθεστῶτος καὶ ἰδιάζοντος, τὰ μὲν πολλὰ ἐν ἄντροισι καὶ ἐρημίῃσιν ἢ ὑποσκιάσεσι δένδρων**· **2)** νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσκιάζω βλ.λ.1).

ὑποσκίασμα-ατος (τό) νεώτ. ἀμυδρὸν φῶς, σκιόφως· **2)** ὑποσκίασις βλ.λ.1)· **3)** ἄστρον. τὸ κατὰ τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης τμῆμα τοῦ δίσκου αὐτῆς, τὸ μὴ ἀποκρυπτόμενον ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῆς παρεμβαλλομένης γῆς.

ὑποσκιόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑπόσκιος βλ.λ.1): Νίκ.Θηρ.96 [ἐσφ. ἀνάγν.].

ὑπόσκιος-ον (σκιά) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ σκιὰν ὤν, **ἐσκιασμένος, σκιερός, σύσκιος**, ἀπόσκιος: Αἰσχ. ἀπ.145 **ὑποσκίοις ἐν φυκτηρίοις**, αὐτ.196,8 **νιφάδι .. ὑπόσκιον θήσει χθόνα**, Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,17,13· ‖ κ. ἐπὶ προσ., ὁ ὑπὸ σκιὸν ὤν, ἐσκιασμένος ἀπό τινος: αὐτ.᾿Ικ.658 **τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ στομάτων ποτάσθω φιλότιμος εὐχὰ** [ἐπὶ τῶν στομάτων, ἐπὶ τῆς γλώσσης τῶν ᾿Ικετῶν τῶν ἐσκιασμένων μὲ τοὺς **ἐξ ἐλαίας κλάδους**]· **2)** μτγν. ὁ ὑπὸ σκιὰν **τελούμενος**, γινόμενος: Πλούτ.᾿Αλέξ.7 **ὑπόσκιοι περίπατοι**.

ὑποσκιρτῶ-άω μτγν. ἀναπηδῶ ὀλίγον τι, ἀνασκιρτῶ, σκιρτῶ ἐλαφρῶς πως: Αἰλ.ΖΙ 7,8,Φιλόστρ. 777,αὐτ.785 **Πᾶνα ὑποσκιρτῶντα Εὔιον**.

ὑποσκιῶ-άω μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑποσκιάζω βλ.λ.1), κατὰ μικρὸν σκιάζω, σκιερόν, σκοτεινὸν ποιῶ, κάμνω νὰ σκοτιδιάσῃ: ῎Αρατ.854 **ἤν ὑποσκιάῃσι .. ἠέλιον νεφέλη**· κ. παθ.: ᾿Απολλ.Ρ 1,451 **σκοπέλοισιν ὑποσκιόωνται ἄρουραι**.

ὑπόσκληρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι σκληρός, σκληρούτσικος: ᾿Ιππ.᾿Αγμ.760,αὐτ.῎Αρθρ.840.

ὑποσκληρύνομαι γίνομαι ὑπόσκληρος, σκληρύνομαι ὀλίγον: Θεόφρ.᾿Αν.58.

ὑπόσκνιπος-ον πάπ. ὁ ὑπόσκνιφος βλ.λ.

ὑπόσκνιφος-ον πάπ. ὁ ὀλίγον τι τυφλός, ἀφανής, σκοτεινός, ἄδηλος.

ὑποσκόλιος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι σκολιός: ᾿Αρετ.Χρον.Παθ.1,8.

ὑπόσκομαι δημ. προφ. τοῦ ὑπόσχομαι βλ.λ.

ὑπόσκοπος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὁποίου βλέπει τις· δθ. **ὑπόσκοπος χείρ** ἡ τεθειμένη οὕτως, ὥστε νὰ ἐπισκιάζῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ὅρασιν· πρβλ. ῾Ησ. «ὥσπερ οἱ ἀποσκοποῦντες, οὕτω κελεύει σχηματίσαι. τὴν χεῖρα, καθάπερ τοὺς Πᾶνας ποιοῦσι»: Αἰσχ.ἀπ.330.

ὑποσκοπῶ-έω μέλλ. ὑποσκέψομαι, ὑποπτεύω, εἰκάζω: ᾿Ιππ.Προγν.39.

ὑποσκότεινος-ον γλωσσ. ὁ ὀλίγον τι σκοτεινός.

ὑποσκότιος-ον σχόλ. ὁ ὑποσκότεινος βλ.λ.: Σχόλ.Εὐρ.᾿Ορ.1472.

ὑποσκύζομαι μσν. ὀργίζομαί πως: Νίκ.Χων. Χρον.352C **ὑποσκυζομένῳ προσώπῳ**.

ὑποσκυφισμός (ὁ) μτγν. μσν. ἐγχείρησίς τις ἐπὶ τοῦ περικρανίου ὑμένος ἢ τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς· πρβλ. ὑποσπαθισμός: Παῦλ.Αἰγ.6,7.

ὑποσμαραγῶ-έω μτγν. ποι. σμαραγῶ, ἠχῶ ὑποκάτω, βουΐζω ἀποκάτω: Κόϊντ.12.97.

ὑποσμηναγός (ὁ) νεώτ. βαθμὸς κατωτέρου ἀξιωματικοῦ τῆς ἀεροπορίας, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποσμήχω μτγν. σμήχω, τρίβω ὀλίγον ἢ σφογγίζω ἐλαφρῶς: Θεμίστ.Λόγ.235Β **καλλύνας τὸ ἄγαλμα καὶ ὑποσμήξας**, ᾿Αλέξ.Τραλλ.12,110.

ὑποσμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐλάττωσις τῆς ὀσφρητικῆς ἱκανότητος· ἀντίθ. ὑπεροσμία.

ὕποσμος-ον (ὀσμή) ὁ ἐπιτήδειος, κατάλληλος ἢ ἱκανὸς εἰς τὸ ὀσφραίνεσθαι, εὔρινος, εὐόσφρητος: ᾿Αριστλ.Ψυχ.2,9,8 **καὶ γὰρ τούτων πόρρωθεν ἀπαντᾷ πρὸς τὴν τροφὴν ὕποσμα γινόμενα**.

ὑποσμύχω μτγν. διὰ πυρὸς ἀδυνάτου κατὰ μικρὸν καὶ ἀνεπαισθήτως κατακαίω, κρυφοκαίω· ἐν χρ. **τὸ παθ.**: ᾿Απολλ.Ρ 2,445 **ὑποσμύχονται ὀπωπαί**· ‖ μτφ. κατατήκω **ἐπ᾿** ὀλίγον, σιγολειώνω: Βασ.1,1,418Β **ἐν τῷ βάθει κατέχει τὴν νόσον ὑποσμύχουσαν αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα**.

ὑποσοβῶ-έω μτγν. ὀλίγον τι σοβῶ ἢ κινῶ ὑποκάτω: ῾Ηλιόδ.Αἰθ.10,30 **πλατυνομένοις ἐναλλὰξ τοῖς ἀγκῶσι τοὺς πήχεις ὑποσοβῶν**.

ὑποσόλοικος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως σόλοικος βλ.λ.: Πλούτ.᾿Ηθ.615D· **2)** γεν. ὁ ὀλίγον ἄτοπος, ἀλλόκοτος: Κικ.᾿Αττ.2,10.

ὑπόσομφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι σπογγώδης ἢ πορώδης, δθ. μτφ. ἄσημος, ταπεινός, τιποτένιος: **Θεμίστ.Λόγ.222D τὴν πόλιν ἀντὶ λαγαρᾶς**

καὶ ὑποσόμφου μεστὴν ἐποίησεν ἀγλαΐας· 2) χαλαρός : Ὀρειβ.1,49,4,Γαλ.6,571,6, Μαρκελλῖν. Ἰατρ.23,18.αὐτ.24,4,30.

ὑποσόριον (τὸ) Ἐπιγρ. βάσις ἢ τὰ ὑπόβαθρα σοροῦ.

ὑποσορικός-ἡ-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποσόριον βλ.λ., ὁ τοῦ ὑποσορίου.

ὑπόσοφος-ον ὁ μετρίως σοφὸς ἔν τινι, ὁ ὀλίγον ἔμπειρος ἢ ἐπιτήδειος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.305,22,30.

ὑποσπαδιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων τὴν ὀπὴν τῆς οὐρήθρας πολὺ χαμηλὰ ἢ ὑποκάτω : Γαλ.Ὅρ. Ἰατρ.19,445.

ὑποσπαδίας (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποσπαδιαῖος βλ.λ., ὁ πάσχων ἐξ ὑποσπαδιάσεως : Γαλ. Ὅρ.Ἰατρ.19,445 «πάθος, ἐφ' οὗ ἡ βάλανος ἀφελκυσται· ἢ πάθος.., ἐφ' οὗ ἡ βάλανος ἀπόκειται καὶ τὸ τῆς οὐρήθρας τμῆμα ὑπόκειται»· 2) νεώτ. ἡ ὑποσπαδίασις βλ.λ.

ὑποσπαδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἐλαττωματικὴ διάπλασις τῆς οὐρήθρας, καθ' ἣν ἡ οὖλαξ αὐτῆς δὲν ἐκβάλλει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πέους ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ὀσχέου καὶ τῆς βαλάνου.

ὑποσπαθίζω μτγν. ἐκτελῶ ὑποσπαθισμόν, εἰσάγω, χώνω ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα χειρουργικόν τι εἰδικὸν ἐργαλεῖον καὶ σχίζω : Ἐπιφάν.3,538.

ὑποσπαθισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐγχείρησις καθ' ἣν σχίζεται τὸ δέρμα τοῦ κρανίου καὶ διὰ τοῦ γενομένου ρήγματος εἰσάγεται ἐργαλεῖον πλατύ, σπάθιον ἢ ὑποσπαθιστήρ, καὶ οὕτως ἀποτέμνεται τὸ δέρμα : Γαλ.2,395, Παῦλ.Αἰγ.6,6.

ὑποσπαθιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. μσν. χειρουργικὸν πλατὺ ἐργαλεῖον δι' οὗ γίνεται ὁ ὑποσπαθισμός βλ.λ : Παῦλ.Αἰγ.6,6.

ὑποσπαίρω μτγν. μσν. σπαράζω ὀλίγον, χαλαρῶς, ἀγωνιῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν τελευταίων σπαραγμῶν θνήσκοντος : Ἀνών.π.Σουΐδ.· 2) ἐπὶ σφυγμοῦ, κτυπῶ ἀμυδρῶς πως : Παῦλ.Αἰγ.3,71.

ὑποσπανίζω πάσχω, ὑποφέρω ἐκ μικρᾶς σπάνεως, ἔχω μικρὰν σπάνιν, ἀρχίζω νὰ στεροῦμαί τι· ἐν χρ τὸ παθ. εὑρίσκομαι ἐν σπάνει πράγματός τινος : Αἰσχ.Πέρσ.489 Θεσσαλῶν πόλεις ὑπεσπανισμένους βορᾶς· 2) ἐπὶ πραγμ., μένω ἀτέλεστον, ἐλλείπω : Σοφ.Αἴ.740 τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον (σχόλ. «τί ἐστι τὸ ἐλλιπές;»).

ὑποσπάνισις-εως (ἡ) μσν. μικρά τις, ἀσήμαντος σπάνις, ἔλλειψις : Νικ.Χων.Χρον.26D.

ὑπόσπανος-ον μτγν. ὁ σπανίζων τὸ γένειον : Κ Ἑρμ.Μτφρ.Ἰλ.1003.

ὑποσπασμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑποσπᾶν, ἀποσπᾶν κρυφίως, λάθρα : Ἀκύλ.ΠΔ Δευτ.15,1.

ὑπόσπειρα (ἡ) μτγν. εἶδός τι πλέγματος τῶν τριχῶν τῆς κόμης· Πολυβ.2,31 «καὶ ὑπόσπειραν εἶδος τριχῶν πλέγματος ὥσπερ καὶ ἡ σπεῖρα».

ὑποσπειρίδιον (τό) μτγν. ἡ βάσις τῆς σπείρας· Ἥρων ἐν Ἀρχ.Μαθ.164.

ὑπόσπειρον (τὸ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑπόσπειρα : Πολυβ.2,31.

ὑποσπείρω μτγν. σπείρω ἢ διασπείρω κρυφίως, μτφ. : Μελανιππ.7, Πλούτ.Δίων 11 τῶν λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὕστινας ὑποσπείροντος, αὐτ.Ἠθ.65C· 2) πάπ. παθ. ἐπὶ γῆς, σπείρομαι ὑπὸ τὰ ἐνυπάρχοντα δένδρα : ἄρουραι Χ φοινικῶνος ὑποσπειρομένου.

ὑποσπληνίζομαι σχόλ. ἐπιτίθημι, ἐπιθέτω σπληνίον, ἔμπλαστρον ἢ ἐπίδεσμον ἐπὶ τοῦ τραύματός μου : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.1081· 2) Ἡσ. «ὑπεσπληνιασμένον· ὑποπιασμένον ἢ πεποικιλμένον».

ὑπόσπληνος-ον ὁ ἀλγῶν τὸν σπλῆνα, ὁ ἔχων πάθησιν τοῦ σπληνός, σπληνιάρης· Ἱππ.Ἐπιδ.3,1102.

ὑποσπογγίζω μσν. σπογγίζω ὀλίγον, διὰ τοῦ σπόγγου ἐλαφρῶς ἢ ἐπιπολαίως ἐξαλείφω, καθαρίζω : Γεωπ.6,12,1.

ὑποσποδίζω μτγν. εἶμαι ἢ γίνομαι ὀλίγον τεφρόχρους, λαμβάνω πως τὸ χρῶμα σποδοῦ, στάκτης : Διοσκ.5,92 κίνει ἕως ἂν μεταβάλῃ καὶ ὑποσποδίσῃ τῇ χρόᾳ.

ὑποσπόδιος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τὴν τέφραν παρεσκευασμένος : Μαλάλ.(353 ὑποσπόδιος ἄρτος (ἄρτος ὠπτημένος ὑπὸ τὴν τέφραν, στοχτόπιτται.

ὑπόσπονδος-ον (σπονδή) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ σπονδὰς διατελῶν, ὁ διὰ συνθηκῶν προστατευόμενος, ἐξησφαλισμένος διὰ σπονδῶν ἢ συνθηκῶν : Ἡρ. 144 ὑπόσπονδοι.. ἔφασαν εἶναι ἕτοιμοι.. ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς νήσου, αὐτ.5,72 ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται τῆς χώρης, αὐτ.126, αὐτ.6,103, Ξεν.Ἑλλ. 1,2,18, Ἐπιγρ. τὴν Ταυρικὴν ὑπόσπονδον λαβών· ‖ ἰδίᾳ ἐν φρ. ἀποδίδωμι ἢ κομίζομαι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους δίδω ἢ κομίζω τοὺς νεκροὺς πρὸς ἐνταφιασμὸν κατόπιν συνομολογηθείσης ἀνακωχῆς : Θουκ.1,63 τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Ποτειδαιάταις, αὐτ.6,103.

ὑποσπορά (ἡ) μτγν. ἡ κρυφία διασπορά : Ἐπιφάν.1,60Α ἡ ὑποσπορὰ τῆς πλάνης εὑρεθήσεται.

ὑποσπορεύς-έως (ὁ) μσν. ὁ κρύφιος διασπορεύς, ὁ διασπείρων τι κρυφίως, μυστικῶς : Φώτ. ἐν Ἀν.Βόλφ.2,143 τῶν θελημάτων ἐκείνων καὶ πράξεων, ὧν αὐτός ἐστιν ὑποσπορεύς.

ὑποσπουδάζω μτγν. εἶμαι ὀλίγον εὔνους τινί, ἔχω κάποιαν συμπάθειαν πρός τινα, ἢ φέρομαι μετὰ προτιούσης εὐνοίας πρός τινα : Ἰώσ.ΑΙ 19,211, Δίων Κ 39,25 αὐτόν τε ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐποιεῖτο καὶ τὸν Καίσαρα ὑπεσπούδαζε.

ὑποσπῶ-άω ὑποκάτω, πρὸς τὰ κάτω καθέλκω, ἀποσπῶ, λαμβάνω, ἀφαιρῶ τι ὑποκάτωθεν, ἀποκάτω : Εὐρ.Ἠλ.495 ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας (λαβὼν αὐτὸ ὑποκάτωθεν τῆς μητρός του), Πλάτ.Εὐθ.278C ὥσπερ οἱ τὰ σκολύθρια τῶν μελλόντων καθιζήσεσθαι ὑποσπῶντες χαίρουσι καὶ γελῶσιν ἐπειδὰν ἴδωσιν ὕπτιον ἀνατετραμμένον, Ἀριστφ.Φυσ.8,4,19 ὁ τὸν κίονα ὑποσπάσας, Δημ. 762 θύρας ἀφαιρεῖν καὶ στρώμαθ' ὑποσπᾶν, Λουκ.Ὄν.44· 2) ἀποσπῶ, ἀποσύρω κρυφίως : Εὐρ.Βάκχ.436 ὑπέσπασε φυγῇ πόδα (ἀπέσυρε τὸν πόδα του κρυφίως, ἀπεχώρησε λάθρα)· κ. παθ. : Ἀριστλ.Ὕπν.3,23· 3) τὸ μέσ. ἀποσπῶ καὶ καθέλκω ὑπ' ἐμαυτόν, ὅθ. φρ. ὑποσπάσασθαι τὸν ἵππον σύρω πρὸς ἐμαυτὸν τὸν ἵππον δι' ἐλαφρᾶς ἕλξεως ἢ ἐντάσεως τῶν ἡνίων : Ξεν.Ἱππ.7,8 ἠρεμεῖν δεῖ διδάσκειν τὸν ἵππον, ἕως ἂν καὶ ὑποσπάσηται, ἥν τι δέηται, καὶ ἡνίας ἰσώσηται.

ὑποσσαίνω ἐπ. τ. τοῦ ὑποσαίνω βλ.λ.

ὑποσσείω ἐπ. τ. τοῦ ὑποσείω βλ.λ.

ὑποστάζω στάζω ἠρέμα, ὀλίγον καὶ κατὰ μικρόν : Ἱππ.Κωακ.151.

ὑποστάθμη (ἡ) κ. νεώτ. βάσις, βάθραν, θεμέλιον : Διόδ.Σ 3,44 ἡ νῆσος.. παλαιῶν ἔχει οἰκιῶν λιθίνας ὑποστάθμας· 2) κ. νεώτ. ἀδιάλυτα συστατικὰ καθιζάνοντα ἀπὸ ὑγροῦ τινος εἰς τὸν πυθμένα τοῦ περιέχοντος αὐτὸ δοχείου, ἵζημα, κατακάθι, καταπάτι : Πλάτ.Φαίδ.109C, Διοσκ.5,120, - ὑποστάθμη οἴνου· 3) νεώτ. μτφ. φρ. ἄνθρωπος τῆς κατωτάτης ὑποστάθμης (ἀχρειέστατος, φαυλότατος).

ὑποσταθμίς-ίδος (ἡ) Φώτ. «ὑποστάθμη».

ὑπόσταθμος (ὁ) νεώτ. κ. -θμός δευτερεύων σταθμὸς ἐξαρτώμενος ἔκ τινος ἄλλου κεντρικοῦ.

ὑποσταλάζω μσν. ὑποστάζω βλ.λ. : Νικήτ. Εὐγ.2,25 θρηνῶν ὑπεστάλαζε ρεῖθρα δακρύων.

ὑπόσταλσις-εως (ἡ) ἡ ὑπό τι ἢ ἐλαφρὰ συστολή · Ἀριστλ.ΖΙ 2,1,25 (πιθ.γρ.).

ὑπόστασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑφίστημι, ὑποστήριξις : Ἀριστλ.ΖΜ 2,16,7 ἡ ὑπόστασις τοῦ βάρους· 2) ἡ συμπίεσις ὑγρῶν ἅτινα ἔπρεπε νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀπό-

ατημα : Ἱππ.Ἄρθρ.506· **3)** τὸ ἱστάναι τινὰ ὑπό τι, τὸ **τοποθετεῖν** τινα εἰς ἐνέδραν ἢ τὸ κεῖσθαι ἐν ἐνέδρᾳ, **τὸ ἐνεδρεύειν** : Σοφ.άπ.644· **4)** τὸ ἵστασθαι **ὑποκάτω**, σταθερότης, ἀντίθ. ἀπόρρυσις : Ἱππ.741Η, αὐτ.822D· **5)** ὑποστροφή, ἐπιστροφή, παλινδρόμησις : Ἀριστλ.Μετ.2,8,38· **6)** κ. παθ. ὡς πρᾶγμα, **ἐπὶ** ὑγρῶν, ὑποστάθμη βλ.λ.2) : Ἱππ.686;38, Ἀριστλ.ΖΙ 5,19,14, αὐτ.Μετ.4,5,6, αὐτ.2,3,20 **ἡ ὑπόστασις ἡ εἰς τὴν κύστιν,** αὐτ.ΖΜ 2,2,3 **ἡ τῆς ὑγρᾶς τροφῆς ὑπόστασις,** αὐτ.3,9,6 **ἐκ τῶν νεφρῶν ἡ γιγνομένη ὑπόστασις**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ξηρῶν περιττωμάτων ἢ ἐπὶ τῆς κόπρου : αὐτ.2,2,3, αὐτ.Μετ.2,3,14· **7)** εἶδός τι πυκνορρεύστου, πηκτοῦ ζωμοῦ ἢ πηκτῆς : Μέν.Τροφων.1,15 **πλούταξ ὑποστάσεις ποιῶν,** Πολυδ.6,60· **8)** πρᾶγμα ὑποβαλλόμενον, τιθέμενον ὑποκάτω, ὑποστήριγμα : Ἱππ.Μοχλ.856 **ὑπόστασις ξύλου** (ὑποστήριγμα εἰδικὸν ἐκ ξύλου χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν τοποθέτησιν ἐξηρθρωμένου μέλους τοῦ σώματος)· **9)** μτγν. ἡ βάσις, κρηπίς, τὸ θεμέλιον οἰκοδομήματος, ἰδίᾳ ναοῦ : Διόδ.Σ 1,66, αὐτ.13,82· **10)** μτγν. μτφ. ἐπὶ διηγήσεως, λόγου ῥητορικοῦ ἢ ποιήματος, ἡ ὑπόθεσις, τὸ περιεχόμενον, ἡ βάσις αὐτοῦ : Πολύβ.4,2,1, αὐτ.1,5,3, Διόδ.Σ 1,3· **11)** ὁμ. τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ πρώτη ἀρχή, ἀφετηρία : αὐτ.66· **12)** ὁμ. ἡ ἀρχὴ λαοῦ, ἡ ἐν ἀρχῇ προέλευσις καὶ σύστασις, σύνθεσις **αὐτοῦ** : Ἰώσ.Ἀπ.1,1· **13)** βάσις ἐνεργείας, σχέδιον, σκοπός : Διόδ.Σ 16,32, αὐτ.1,28 **κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν,** αὐτ.3· **14)** τὸ θεμέλιον, ἡ βάσις, ὁ λόγος τῆς ἐλπίδος, τῆς πεποιθήσεως, τοῦ θάρρους, τῆς ἀποφάσεως, τῆς εὐσταθείας · Πολύβ. 4,50,10, Διόδ.1,6, ΚΔ Ἑβρ.3,14 **ἐάν περ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους κατάσχωμεν**· **15)** οὐσία, φύσις : Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,16,4 **δύσχιστα, τῷ κολλώδη τὴν ὑπόστασιν ἔχειν** (ξύλα δυσκόλως σχιζόμενα, ἐπειδὴ ἡ οὐσία των εἶναι κολλώδης, ῥητινώδης), αὐτ.6,7,4 **ἡ τοῦ γεώδους ὑπόστασις**· **16)** οὐσία, πραγματικὴ ὕπαρξις, πραγματικότης : Ἀριστλ.Κόσ.4,21 **τῶν ἐν ἀέρι φαντασμάτων τὰ μέν ἐστι κατ' ἔμφασιν, τὰ δὲ καθ' ὑπόστασιν,** Πλούτ.Ἠθ.894F, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,14 **φαντασίαν μὲν ἔχειν πλούτου, ὑπόστασιν δὲ μή,** Διογ.Λ 7,135, αὐτ.9,91· ‖ **ὑποστάσεις** (αἱ) τὰ πραγματικὰ ἀντικείμενα, ὧν κατ' ἀνάκλασιν εἰκόνες, **αἱ κατοπτρικαὶ ἐμφάσεις,** φαίνονται ἐν τῷ κατόπτρῳ : Πλούτ.Ἠθ.901C· **17)** μτγν. κ. νεώτ. **τὸ νὰ ὑπάρχῃ τι(ς),** ὕπαρξις : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,94,76 **ὑπόστασιν ἔχω** (ὑφίσταμαι, ὑπάρχω), Ζερβ.Ἱστ. 172 **ἐπροσπαθοῦσε νὰ φανερώσῃ δυνατὴν ἄρνησιν τῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, - ἡ στάσις τοῦ Νίκα ἔθεσεν εἰς κίνδυνον αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας**· ‖ νεώτ. **στερεῖται ὑποστάσεως** δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν πραγματικότητα, εἶναι ψευδές, ἀνύπαρκτον : **τὰ ἐναντίον του διαδιδόμενα στεροῦνται πάσης ὑποστάσεως** (δ. εἶναι ἀνυπόστατα)· **18)** μτγν. ἡ πραγματικὴ οὐσία, ἡ φύσις πράγματός τινος, ἅτε ὑπάρχουσα ὡς βάσις καὶ στηρίζουσα τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μορφήν, δθ. οὐσία ἢ ἡ ὑποκειμένη ὕλη : ΚΔ Ἑβρ.1,3 **ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,** Λουκ. Παράσ.27, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,338 **κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν καὶ οὐσίαν,** Σωκρ.Ἐκκλ.Ἱστ.3,7, Μηναῖ.3,3 Ὄρθρ.Ὠδ.5 Θεοτοκ. **ἐν μιᾷ ὑποστάσει ἀφύρτως γνωριζόμενος**· **19)** π. τοῖς μετέπειτα θεολόγοις ἡ λ. περιωρίσθη κατὰ σημ. σημαίνουσα τὸ ἰδιαίτερον ἢ χαρακτηριστικὸν φυσικὸν ἰδίωμα προσώπου ἢ πράγματος, διαφέρει δὲ τοῦ οὐσία ὡς τὸ εἶδος τοῦ γένους, δθ. κ. κεῖται ὡς ἰσοδύναμον τῷ λατινικῷ persona : Σουΐδ., Ζωναρ. ἐν λ.· **20)** μτγν. ῥητορικόν τι σχῆμα Ῥήτ.8,636,15 ὑπόστασίς ἐστι λόγου αὔξησις καὶ ἑρμηνεία κατὰ τὸ δεύτερον κόμμα ἢ κῶλον»· **21)** μτγν. ὑπόστεμα βλ.λ.4), σταθμὸς στρατιωτῶν, στρατόπεδον : ΠΔ Βασ.1,13,23 **ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς**· **22)** νεώτ. ἰατρ. συρροὴ αἵματος εἰς τὰ ἐπικλινῆ μέρη τοῦ σώματος, ἰδίᾳ εἰς τὰς βάσεις τῶν πνευμόνων, δ. ὑποστατικὸν φαινόμενον.

ὑποστάτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπό τι κείμενον, τὸ ὑποκάτω τινὸς ἱστάμενον, στήριγμα, ἔρεισμα τιθέμενον ὑπό τι, ὑπόθεμα, ἰδίᾳ τὸ ἐν εἴδει δικράνου ξύλον τὸ τιθέμενον ὑπό τι πρὸς στήριξιν ἢ ὑποστήριξιν· Πλούτ.Κορ.24 «ὃ γὰρ οἱ Ἕλληνες ὑποστάτην καὶ στήριγμα, τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι φοῦρκαν ὀνομάζουσι»· **2)** βάσις ἐφ' ἧς ἵσταται ἀγγεῖόν τι, ἰδίᾳ κρατήρ : Παυσ.10,26,9 **ἐφεξῆς δὲ τῇ Λαοδίκῃ ὑποστάτης λίθου . . ἐστίν**· **3)** νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν ἰσχυρῶν ξυλίνων ἢ σιδηρῶν ὑποστηριγμάτων τῶν χρησιμευόντων διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν μεγάλων λέμβων ἐπὶ τῶν πλοίων· **4)** ἐν ἐπιθ. χρ. μτ. θηλ. **ὑποστάτις-ιδος** ὁ παρέχων, δίδων ὑπόστασιν καὶ ὕπαρξιν, δημιουργικός, δημιουργός : Διον.Ἀρεοπ.818C.

ὑποστατικό(ν) (τὸ) Ἐπιγρ., νεώτ. κ. δημ. χρηματικὸν ποσόν, ἀργύριον, τὸ ὁποῖον ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν οἱ νεωστὶ μυηθέντες, οἱ προσφάτως γενόμενοι μύσται : Ἐπιγρ.Ἀνδανίας **ἀπὸ τῶν πρωτομυστᾶν τὸ ὑποστατικόν**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἔγγειος κτῆσις, ἀγρόκτημα.

ὑποστατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ πρόθυμος νὰ ὑποβληθῇ εἴς τι, νὰ ἀναλάβῃ τι, μτ. γενικ. πράγμ. : Μέτωπ.Πυθ.π.Στοβ.1,64(10,48) **δεινῶν ὑποστατικὰ ἕξις**· **2)** γεν. ὁ ὑπομένων τι, εὐσταθής, καρτερικός : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.2,5,5· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς** : Πολύβ.5,16,4· **3)** μτγν. ὁ ὑπόστασιν ἔχων, ὁ καθ' ὑπόστασιν καὶ οὐχὶ κατ' ἔμφασιν μόνον ὑπάρχων, πραγματικός, οὐσιώδης : Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,20,17· **4)** ὁμ. μτ. γενικ. πράγμ. ὁ ἀποτελῶν τὴν οὐσίαν τινός, τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ : Διον.Ἀρεοπ.865B, Πάπ. **5)** μσν. εἰδ. π. τοῖς θεολόγοις, ὁ προσωπικός· **6)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόστασιν βλ.λ.22) : **ὑποστατικὸν φαινόμενον** (ἡ ὑπόστασις βλ.λ.22)).

ὑποστάτις-ιδος (ἡ) μτγν.θηλ. τοῦ ὑποστάτης βλ.λ.4).

ὑπόστατον (τὸ) μτγν. ὑποστάτης βλ.λ.1), ὑπόθεμα : Πολυδ.10,46, Ἐπιγρ.Δήλου **περιρραντήριον ὑπόστατον ἔχον.**

ὑποστατός-ή-όν κ. νεώτ. κ. **ὑπόστατος**-ον ῥημ. ἐπίθ. τοῦ ὑφίσταμαι, ὁ ὡς κρηπίς, θεμέλιον, βάσις ὑποτεθειμένος, δθ.τὸ οὐδ.**ὑπόστατον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** ὁ ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, ὑποφερτός : Εὐρ.Ἱκ.737, αὐτ.άπ.177,2 **θεὸς . . θνητοῖς οὐδαμῶς ὑποστατός**· **3)** μτγν. ὁ κατ' οὐσίαν, ὁ ὄντως ὑπάρχων : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,60, Κλήμ.Ἀλ.915· **4)** νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑφίσταμαι, νὰ ὑπάρχῃ, ὑπαρκτός, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀνυπόστατος.

ὑποστάτρια (ἡ) Ἐπιγρ. κατωτέρα ἐπιστάτρια, ἱέρεια ναοῦ.

ὑποσταφυλή (ἡ) νεώτ. ἀνατ. κ. **ὑποστάφυλον** (τὸ) ἐπιμήκυνσις τῆς σταφυλῆς τοῦ φάρυγγος.

ὑποστᾰχύομαι ἐπ., μτγν. γ' πληθ. ἐνεργ. παρατ. **ὑποσταχύεσκον** (Ἀπολλ.Ρ 1,972), κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν αὐξάνω, μεγεθύνομαι ὡς ὁ στάχυς : Ὀδ. Υ 212 **ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος** (σχόλ. «αὔξοιτο δίκην σταχύων, ὧν ἕκαστος ἐξ ἑνὸς κόκκου πολύχους γίνεται τὸν καρπόν») (δ.ἀνάγν.ὑποσταχυῷτο).

ὑποσταχυῶμαι-άομαι δ. ἀνάγν. τοῦ ὑποσταχύομαι βλ.λ.

ὑποστεγάζω κ. νεώτ. θέτω τι ὑπὸ στέγην, στεγάζω, σκέπω, δθ. μτφ. ὑποστηρίζω : Αἰσχ.Πρ. 430 **οὐράνιον πόλον νώτοις ὑποστεγάζει** (διόρθ. τοῦ ὑποστενάζει).

ὑποστέγασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. σκέπασμα ὑποστρωννύμενον, ὑπόστρωμα : Πολυβ.7,208· **2)** νεώτ. ὑπόστεγον βλ.λ.
ὑποστεγνοῦμαι-όομαι μτγν. καθίσταμαι στεγανός, ἀδιαπέραστος ὑπὸ τοῦ ἀέρος : Φίλ.Μηχ. ἐν 'Αρχ.Μαθ.102,14.
ὑπόστεγο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπωροφία βλ.λ. : Πολυβ.1,80· **2)** νεώτ. κ. δημ. χῶρος ἐστεγασμένος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ περίκλειστος.
ὑπόστεγος-ον (στέγη) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ στέγην εὑρισκόμενος, ὁ προστατευόμενος ἐν στέγῃ, οἰκίᾳ : Σοφ.Φιλ.34, αὐτ.'Ηλ.1385 **βεβᾶσιν ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι**, αὐτ.Τρ.376 **τίν' ἐσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον λαθραῖον**· ‖ βίος ὑπόστεγος ὃν διέρχεταί τις ὑπὸ στέγην, ἐντὸς τῆς οἰκίας : Θεμίστ.350Α· **2)** ὁ ἐπικεκαλυμμένος διὰ στέγης : 'Εμπ.29 **ἄντρον ὑπόστεγον**, Πλάτ.Κριτ. 117Β, Διον.'Αλ.Ρωμ.3,68· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.
ὑποστέγω στέγω, καλύπτω ὑποκάτω, ·ὑποκρύπτω : Ξεν.Κυν.5,10 **εἶτα δὲ ὑποστέγει τὰ ψυγρά**.
ὑποστείχω μτγν. ὑπεκτρέχω, ὑπέρ..μοι, διέρχομαι ὑποκάτω : Φιλόστρ.'Απολλ.28,4 **ποταμῷ Εὐφράτῃ, ὃν ἀπόρρητος ὑποστείχει γέφυρα**.
ὑποστέλλω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποστελῶ**, ἀόρ. **ὑπέστειλα**, παρακ. **ὑπέσταλκα**, ὑπερσ. **ὑπεστάλκειν**, παθ. ἀόρ. **ὑπεστάλην**, παρακ. **ὑπέσταλμαι** ('Αριστείν.1,10), συστέλλω ὑπό τι, καταβιβάζω, μαζεύω : Πίνδ.Ι 2,60 **οὐδέποτε ξενίαν οὖρος ἐμπνεύσας ὑπέστειλ' ἱστίον ἀμφὶ τράπεζαν** (σχόλ. «οὐδέποτε παρὰ τὴν φιλόξενον αὐτοῦ (τοῦ Ξενοκράτους) τράπεζαν, ἐν ᾗ τοὺς ἐπιφοιτῶντος ἐδεξιοῦντο ξένους, φθόνος τι ἐπιπνεύσας τὰς τῆς φιλοξενείας ἔπαυσεν ἑστιάσεις, ἀλλὰ πλήρεσι τοῖς ἱστίοις τοὺς πάντας ἐφιλοφρονεῖτο»), - **ὑποστέλλω τὰ ἱστία - τὴν σημαίαν**· ‖ νεώτ. ἡ προστ. ἀόρ. **ὑπόστειλον!** ναυτ.κέλευσμα πρὸς ὑποστολὴν σημαίας ἢ σήματος· **2)** μτγν. ἐπὶ κυνῶν, ὑποστέλλω **αὐράν** καταβιβάζω καὶ κρύπτω αὐτὴν ὑπὸ τὰ σκέλη : 'Αμμών.25· **3)** ὁμ. συσφίγγω, κλείω : 'Αρισταίν.1,10 **τοῖς δακτύλοις ὑπεσταλμένοις**· **4)** ὑποβιβάζω, περιορίζω τι : 'Ιππ.'Αφορ. 1243· **5)** μτγν. ἀποσύρω : Πολύβ.11,21,2 **ὑπό τινα βουνὸν ὑπεστάλκει τοὺς ἱππεῖς**· ‖ κ.ἀμτβ.ἀποσύρομαι ἀπό τινος : Διογ.Λ 4,6 **φασὶ τοὺς θορυβώδεις πάντας καὶ προυνείκους ὑποστέλλειν αὐτοῦ τῇ παρόδῳ**· ‖ **ἐν** τῷ μέσ. τ. ὀπισθοχωρῶ, ἀποσύρομαι ἀπό τινος : 'Ιππ.'Αφ.1249, αὐτ.'Αρχ. 'Ιητρ.10, 'Αριστλ.ΗΜ 2,9,5· **6)** μτγν. ἀπομακρύνω : ΚΔ Γαλ.2,12 **ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζε ἑαυτόν**· **7)** ὁμ. τὸ μέσ. μτ. αἰτ. προσ. **ἐκ** φόβου πτήσσω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : Δείν.91,29, αὐτ.109,41, Πάπ.· **8)** μτγν. ἀπολ. δεικνύω φόβον : Αἰλ.ΖΙ 7,19, 'Επιγρ.Μακεδονίας **οὐδένα κίνδυνον ἢ κακοπαθίαν**· **9)** τὸ μέσ. μτ. αἰτ. πράγμ. ἀποκρύπτω τι ἐκ φόβου, δὲν λέγω τὴν ἀλήθειαν, παραποιῶ : Εὐρ.'Ορ.607, Πλάτ.'Απολ.24Α **οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἀποκρυψάμενος .. οὐδ' ὑποστειλάμενος**, 'Ισοκρ.134C, αὐτ.167D, Δημ.54· **10)** ἀμτβ. ἐλαττοῦμαι κατ' ὄγκον : Καλλίξ.π.'Αθήν.204Α· ‖ νεώτ. ἐλαττώνω, μειώνω, περιορίζω : **ὑπέστειλε τὴν ταχύτητά του**· **11)** ἀφαιρῶ : ΕΜ 501,1· ‖ τὸ παθ. ἐξαιροῦμαι : ΑΒ 498· **12)** μτ. γενικ. πράγμ. λαμβάνω ὀλιγώτερον ἔκ τινος πράγματος, ἀπέχω, συγκρατοῦμαι, ἐγκρατεύομαι ἀπό τινος : 'Αριστλ.Πρ.1,46, 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,1.
ὑπόστεμα (τὸ) δ. τ. τοῦ ὑπόστημα, σταθμὸς στρατιωτῶν, **στρατόπεδον**: ΠΔΒασ 2,23,14 **τὸ ὑπόστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ**.
ὑποστέναγμα-ατος (τὸ) μαν. ἐλαφρός, μικρὸς στεναγμός : Εὐμάθ.181 **ἐρωτικὸν ὑποστέναγμα**.
ὑποστενάζω ὑποστένω, ἐκπέμπω ὑπόκωφον στεναγμόν · Σοφ.Αἴ.322 **ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων ὑπεστέναζε ταῦρος ὣς βρυχώμενος**, αὐτ.1001· **2)** στένω, στενάζω ὑπὸ τὸ βάρος τινός : Αἰσχ.Πρ.430 **οὐράνιον πόλον νώτοις ὑποστενάζει** (ἤτοι στενάζει ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ οὐρανοῦ) (διόρθ. ὑποστεγάζει).
ὑποστεναχίζω ἐπ. κ. στοναχίζω στένω, στενάζω ὢν ὑποκάτω, ὑπό τι : 'Ιλ.Β 781 **γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὡς τερπικεραύνῳ χωομένῳ**, 'Ησίοδ.Θ 843.
ὑποστενάχω μτγν. ποι. ὑποστεναχίζω βλ.λ. : Κόϊντ.14,37.
ὑπόστενος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι στενός, στενούτσικος : Πολυβ 3,180.
ὑποστένω ἐπί τινι ὀλίγον, ἠρέμα στενάζω, ἀρχίζω νὰ στενάζω : Σοφ.'Ηλ.79 **ἔδοξα προσπόλων τινὸς ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι**· **2)** ὑπογογγύζω, ἀγανακτῶ : 'Αριστφ.'Αχ.162 **ὑποστένοι μεντἂν ὁ θρανίτης λεώς**.
ὑποστέρησις-εως (ἡ) μσν. ἡ **ἔν τινι μικρῷ βαθμῷ** στέρησις : Δαμασκ.1 1,511Β.
ὑποστερνίζομαι μτγν. θέτω τι ὑπὸ τὸ στέρνον, τὸ στῆθός μου : Πλούτ.'Ηθ.324F **ψελλοὺς πλατεῖς ὑποστερνισάμενος καὶ τὸ σῶμα τῇ κουφότητι τοῦ ὀχήματος παραθέμενος**.
ὑποστέρνιον (τὸ) νεώτ. στρατ. τὸ προστερνίδιον
ὑπόστερνον (τὸ) 'Ησ. «ὑπογάστριον».
ὑποστήλωμα-ατος (τὸ) μτγν. στήλη, στῦλος τεθειμένος ὑπό τι ὡς ὑποστήριγμα : 'Αρχ Μαθ.108.
ὑπόστημα-ατος (τὸ) (ὑφίστημι) κ. μσν. ὑποστάθμη βλ.λ.1), κατακάθι, καταπάτι : 'Ιππ.52· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν περιττωμάτων καὶ τῶν οὔρων : 'Αριστλ.ΖΙ 1,1,11 **τὰ ὑποστήματα τῆς κοιλίας καὶ τῆς κύστεως**, αὐτ.ΖΜ 2,7,20· ‖ μτγν ὑφίζησις, ἄντλος : Πλούτ.Πομπ.17 **ὥσπερ εἰς ἔσχατον ὑπόστημα τῶν ἐμφυλίων πολέμων εἰς τοῦτον τὸν ἄνδρα συνερρυηκότων**· **2)** τὸ κάτωθεν τεθειμένον, ὑποστήριγμα, ἀντηρίς : αὐτ.ΖΠ 8,5· **3)** ὑποστάτης βλ.λ.2), βάσις, στήριγμα, βάθρον : Καλλίξ.π.'Αθήν.197Α, 'Ηγήσανδρ.π.αὐτ.210Β **τὸ ἐν Δελφοῖς ὑπόστημα, οἷον ἐγγυθήκην τινὰ σιδηρᾶν, ἀνάθημα 'Αλυάττου**, 'Επιγρ.· **4)** μτγν. περίνεον βλ.λ. : Πολυβ. 2,171, Ρούφ.'Εφέσ.154,249· **5)** μσν. πλῆθος, ὄχλος : 'Ιω.'Αντ.π.Σουίδ.· προβλ.ὑπόστεμα· **6)** μτγν. ὑπόστασις, οὐσία, ὕπαρξις : Γρηγ.Ναζ.1,550Β.
ὑποστήριγμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι στηρίζει τι ἐκ τῶν κάτω, ὑπόβαθρον : ΠΔ Βασ. 3,7,24 **ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς**, αὐτ.10,12, 'Ιώσ.ΑΙ 8,7,1· ‖ **νεώτ.** γεν. πᾶν ὅ,τι ὑποβαστάζει, ἀντέρεισμα.
ὑποστηρίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπεστήριξα**, δημ. **ὑποστήριξα**, παθ. ἀόρ. **-ίχθην**, δημ. **ὑποστηρίχθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεστηριγμένος**, δημ. **ὑποστηριγμένος**, στηρίζω ὑποκάτωθεν, ὑποβαστάζω, ἀνέχω : **ἡ ἐξέδρα ὑποστηρίζεται ὑπὸ μεγάλων σιδηρῶν στύλων**· **2)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. βοηθῶ, ἐπικουρῶ, ἐνισχύω, συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ἐπιστηρίζω : ΜΔ Ψαλμ.36,17 **ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ κύριος**, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.3, αὐτ. 'Αλ.'Ιστ.1,32, - **τὸν** ὑποστηρίζει **ὁ** θεῖός **του καὶ** σπουδάζει, - **αὐτὸς** θὰ διορισθῇ, γιατὶ **τὸν** ὑποστηρίζει **ὁ** ὑπουργός, - **ὑπεστήριξα καὶ ἐγὼ τὴν ἀποφή του**· **3)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. διατείνομαι, ἰσχυρίζομαι ἐπιμόνως : **ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ μεταρρύθμισις τῆς ἐκπαιδεύσεως**, - **ὁ εἰσαγγελεὺς ὑπεστήριξε τὴν πλήρη ἐνοχὴν τοῦ κατηγορουμένου**.
ὑποστήριξις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποστηρίζω, ἡ ὑποκάτωθεν στήριξις : Πισίδ.Γ'Εξαήμ.265, - **ἡ γέφυρα χρήζει ὑποστηρίξεως**· **2)** νεώτ. μτφ. βοήθεια, ἐπικουρία : **ἡ ὑποστήριξίς σου τὸν ἔβλαψε**.
ὑποστιγμή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ σημεῖον τῆς στίξεως, δι' οὗ χωρίζονται λέξεις ἢ προτάσεις

ἀπ' ἀλλήλων, κόμμα· Διον.Θρ.ἐν ΑΒ 630,6 «στιγμαὶ εἰσι τρεῖς, τελεία, μέση, ὑποστιγμή. Καὶ ἡ μὲν τελεία στιγμή ἐστι διανοίας ἀπηρτισμένης σημεῖον, μέση δὲ σημεῖον πνεύματος ἕνεκεν παραλαμβανόμενον, ὑποστιγμὴ δὲ διανοίας μηδέ πω ἀπηρτισμένης, ἀλλ' ἔτι ἐνδεούσης σημεῖον» : Ἀρκάδ.189.

ὑποστίζω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπέστιξα,** στίζω ἐλαφρῶς διὰ στιγμάτων, κάμνω στίγματα ποῦ καὶ ποῦ, ποικίλλω στίζων : Φιλόστρ.Γυμν.274,2, Νόνν. Δ 1,332· **2)** γραμμ. θέτω ὑποστιγμήν, κόμμα.

ὑποστίλβω μτγν. κ. νεώτ. στίλβω, λάμπω ὀλίγον : Ὀππ.Κυν.1,421, Καλλιγ.Θάν.Βλ.46.

ὑποστολή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποστέλλω, ἡ κατὰ μικρὸν ἐλάττωσις τῆς τροφῆς, περιορισμὸς τῆς διαίτης : Πλούτ.'Ηθ.2,129C, αὐτ.475F, Ὀρειβ.105· **2)** νεώτ. τὸ ὑποστέλλειν ἢ ὑποστέλλεσθαι, μάζεμα : **ὑποστολὴ τῶν ἱστίων - τῆς σημαίας·** **3)** ἀποβολὴ γράμματος : ΑΒ 600,30· **4)** Ἡσ. «δειλία, φυγή».

ὑποστολίζω ποι. ὑποστέλλω, συστέλλω, μαζεύω : Ποιητ.π.Πλούτ.'Ηθ.169Β **μέγα λαῖφος ὑποστολίσας.**

ὑπόστολοι (οἱ) Ἐπιγρ. ὀνομασία ἀρχῆς τινος, πιθ. ἱερατικῆς : Ἐπιγρ.Μαγνήτων Θεσσαλίας.

ὑποστόμιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ εἰς τὸ στόμα τοῦ ἵππου ἐμβαλλόμενον μέρος τῶν ἡνιῶν· Πολυδ.1,184 «τοῦ χαλινοῦ τὰ σιδήρια ὑποστόμια καὶ τῶν ὑποστομίων κοῖλα ἐχῖνοι, τὰ δὲ περιφερῆ καὶ πριονωτὰ τροχοί»· **2)** νεώτ. τὸ ἐπιστόμιον βλ.

ὑποστοναχίζω δ.τ. τοῦ ὑποστεναχίζω βλ.λ.

ὑποστορέννυμι κ. **ὑποστρώννυμι** κ. **-ύω,** ποι. ὑποστόρνυμι, μέλλ. **ὑποστορέσω, ὑποστρώσω,** ἀττ. **ὑποστορῶ** (Εὔβουλ. ἐν Πρόκρ.11), ἀόρ. **ὑπεστόρεσα** κ. **ὑπέστρωσα,** ὑπερσ. **ὑπεστρώκειν,** παθ. παρακ. **ὑπέστρωμαι,** μτγν. **ὑπεστόρεσμαι** κ. **ὑπεστόρημαι,** στρωννύω, στρώνω ὑποκάτω, ἰδίᾳ ἐπὶ ὑποστρωμάτων : Ὀδ.Υ 139 **ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν,** Ἄμφις π. Ἀθήν.2,47F **οὐχ ὑποστρώσεις ποτὲ τρίκλινον;,** Βάβρ. π. Σουΐδ. ἐν λ. οἴναμα **ἅλω πλατεῖαν οἰνάροις ὑπεστρώκει·** κ. μέσ. : Ἀριστφ.'Εκκλ.1030 **ὑποστόρεσαι τῆς ὀριγάνου** (στρῶσε ὑποκάτω ὀλίγην ρίγανην)· κ.παθ. : Χρησμ.π.'Ηρ.1,47 **ἧ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸς δ' ἐπιέσται·** || ἐπὶ γυναικός, **λέκτρα ὑποστρώννυμί τινι** στρώνω τὴν κλίνην τινός, ὅθ. γίνομαι σύνευνος : Εὐρ.'Ελ.59 **ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί·** **2)** στρώνω, διευθετῶ τὴν κλίνην τινός : Εὔβουλ.Πρόκρ.1 **οὐκοῦν ὑποστορεῖτε μαλακῶς τῷ κυνί·** ἐν χρ. κ. τὸ παθ. : Ἰλ.Κ 155 **εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοός,** Ξεν.ΚΠ 8,8,16 **ἀρκεῖ τὰς εὐνὰς μαλακῶς ὑποστρώννυσθαι,** Ἀναξανδρ.1,6· **3)** κ.μτφ. : Θεμίστ.133Β **γαλήνην ὑποστρωννύναι ταῖς τριήρεσιν,** Ἀνδρ.Κρ.80Α **ἡμᾶς αὐτοὺς ὑποστρωννύντες . . φυχῆς ταπεινότητι.**

ὑποστόρεσμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ὑπόστρωμα βλ.λ. : Γαλ.3,518.

ὑποστόρνῡμι ἴδ. ὑποστορέννυμι βλ.λ.

ὑποστραβαινίζω Ἐπιγρ. κ. πάπ. εἶμαι ὑπόστραβος, ὀλίγον τι παραβλώψ, ἀλλοίθωρος, γκαβός, ἐλαφρῶς ἀλλοιθωρίζω : Πάπ. **ὁ δεῖνα μελάγχρως ὑποστραβαινίζων.**

ὑπόστραβος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι παραβλώψ, ἀλλοίθωρος : Μαλάλ.1 Χρον.258,9.

ὑποστρατεύομαι μτγν. ἐκστρατεύω, ἐκτελῶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν **ὑπὸ** τὰς διαταγάς τινος : Ἀππ.'Εμφ.Πολ.1,29.

ὑποστρατηγέτης (ὁ) μσν. τ. τοῦ ὑποστράτηγος : Τζέτζ Χιλ.5,219.

ὑποστράτηγος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου ἀξιωματικός, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν στρατηγὸν κατὰ βαθμὸν ἀξιωματικός : Ξεν.'Αν.3,1,32 **ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶς εἴη τὸν στρατηγὸν παρεκάλουν, ὁπόθεν δὲ οἴχοιτο, τὸν ὑποστράτηγον·** || νεώτ. κ. δημ. ἀνώτατος ἀξιωματικὸς ἔχων βαθμὸν μεταξὺ συνταγματάρχου καὶ ἀντιστρατήγου· **2)** Ἐπιγρ. ἐπωνυμία ἀξιωματικοῦ ἐν Ἀθήναις· **3)** μτγν. ὁ στρατιωτικὸς πρεσβευτής : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,2349,9, Δίων Κ 59,21 **καὶ τοῖς ὑποστρατήγοις κατορθοῦσί τι πάνυ ἤχθετο,** αὐτ.68,30, αὐτ.72,11.

ὑποστρατηγῶ-έω ὑπηρετῶ ὡς ὑποστράτηγος, εἶμαι ὑποστράτηγος βλ.λ.1) : Ξεν.'Αν.5,6,36 πλὴν **Νέωνος τοῦ Ἀσιναίου, ὃς Χειρισόφῳ ὑπεστρατήγει,** Λουκ.Διον.2, Ἀππ.'Εμφ.Πολ.5,54 **ὑποστρατηγούντων αὐτῷ τῶν νῦν ἡγουμένων.**

ὑπόστρατος (ὁ) μσν. ὁ στρατιωτικός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ κληρικός : Νομοκάν.9,1 **ὑπόστρατος μὲν ὢν ἀποζώννυται, κληρικὸς δὲ καθαιρεῖται.**

ὑποστρᾰτοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. ὁ ὑποδεέστερος, κατώτερος, δευτερεύων φύλαξ τοῦ στρατοπέδου, ὑποφρούραρχος : Στράβ.12,5,1 **δικαστὴν ἕνα καὶ στρατοφύλακα ἕνα ὑπὸ τῷ τετράρχῃ τεταγμένους, ὑποστρατοφύλακας δὲ δύο.**

ὑποστρεπτικῶς ἐπίρρ., μτγν. ὑποστροφάδην βλ.λ. : Σχόλ.Ὀππ.'Αλ.1,636.

ὑποστρέφω κ. νεώτ., **μέλλ. -φω,** ἀόρ. **ὑπέστρεψα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεστράφην κ. ὑπεστρέφθην** (Ἰλ.Λ 567), μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεστραμμένος,** στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω, πισωγυρίζω : Ἰλ.Ε 581 **ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,** αὐτ.505, Εὐρ.'Ηρ.736· κ. παθ.: Ἀριστλ.Πρ.9,43,2 **πρὸς ἄλληλα ὑποστρεφόμενα λίθος γίνεται** (τὰ γεώδη ὑποστήματα τῶν οὔρων ἐν τῇ κύστει)· **2)** φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω : Σοφ.Τρ.220 **ὁ κισσὸς . . Βακχίαν ὑποστρέφων ἅμιλλαν** (φέρων ὀπίσω, ἐπαναφέρων τὴν βακχικὴν ἅμιλλαν, ἤτοι μετατρέπων τὴν λύπην εἰς θορυβώδη χαράν)· **3)** ἀμτβ. στρέφομαι πέριξ, στρέφομαι ἀμέσως ἢ ὀπίσω, ἰδ. ἐπὶ τῶν εἰς φυγὴν τρεπομένων ἢ ὑποχωρούντων : Ἰλ.Μ 71 **εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται ἐκ νηῶν,** αὐτ. Λ 446, 'Ηρ.7,211, αὐτ.9,14, Εὐρ.'Αλκ.1019, Ἀντιφ.119, 39 **πάλιν ὑποστρέψαντα φεύγειν·** κ. παθ. : Ἰλ.Λ 567 **αὖτις ὑποστρεφθείς,** 'Ηρ.4,129, Σοφ.ΟΤ 728· **4)** γεν. ἀμτβ. ἐπιστρέφω, ξαναγυρίζω : Ὀδ.Θ 301 **αὖτις ὑποστρέψας, πρὶν Λῆμνόν γαῖαν ἱκέσθαι,** 'Ηρ.4,120, αὐτ.124, αὐτ.140, Πάπ. **ὑποστρεψέτωσαν εἰς τὰς πατρίδας τὰς ἰδίας·** κ. μέσ. : Ὀδ.Σ 23 **οὐ γάρ σε ὑποστρέψεσθαι οἴω·** **5)** πάπ. ἐπιστρέφω, δίδω ὀπίσω : **τοῦτον** (τὸν ἀπαργυρισμὸν) **εἰς πλῆρες ὑπόστρεφον αὐτοῖς·** **6)** μτγν. ἐν τῷ παθ. περιστρέφομαί ὑποκάτω : Ἄρατ.73, αὐτ. 512· **7)** ἐκκλίνω, στρέφομαι πλαγίως καὶ οὕτως ἀποφεύγω προσβολὴν : Εὐρ.ΙΑ 363, Ξεν.'Αν.2,1,18 **Φαλῖνος δὲ ὑποστρέψας παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶπεν·** **8)** νεώτ. ναυτ. ἀλλάσσω τὴν πορείαν ἱστιοφόρου, στρέφων τὴν πρύμναν πρὸς τὸν ἄνεμον, γυρίζω πόντζα λὰ μπάντα, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ **ἀναστρέφω·** **9)** κ. νεώτ. ἐπὶ νόσου, ἐμφανίζομαι πάλιν μετὰ μικρὸν διάλειμμα : Ἱππ.'Επιδ.1,941· **10)** ἡ μτχ. τοῦ ἐνεργ. ἀόρ. ὑποστρέψας ἐν ἐπιρρ. χρ. τἀνάπολιν, τοὐναντίον : Ἀριστφ.'Ορν.1283 **νυνὶ δ' ὑποστρέψαντες αὖ ὀρνιθομανοῦσι.**

ὑποστροβῶ-έω ποι. βιαίως κινῶ, ταράττων κατοπινῶ, ταράσσω ἐσωτερικῶς : Αἰσχ.'Αγ.1215 **ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος στροβεῖ.**

ὑποστρόγγῠλος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον ἢ κάπως στρογγύλος, στρογγυλούτσικος : Θεόφρ.ΦΙ 8,8,5, Διοσκ.3,121, αὐτ.110, αὐτ.4.

ὑποστρουθίζω μσν. ὑποτρύζω οἱονεὶ ὡς στρουθίον : Θεοφύλ.Βουλγ.'Επιστ.876,7.

ὑποστροφάδην ἐπίρρ. μτγν. ποι. δι' ὑποστροφῆς, ὑποστρεπτικῶς, πρὸς τὰ ὀπίσω : Ὀππ.'Αλ.1, 636 (δ.γρ. τοῦ ὑποτροπάδην).

ὑποστροφάς-άδος (ἡ) μτγν. μηχανή τις πρὸς περιστροφὴν πράγματός τινος : Ἀρχ.Μαθ.11.

ὑποστροφή [ἡ] κ. νεώτ. στροφή πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, πρὸς τὰ ὀπίσω, πισογύρισμα : Ἡρ. 6,22 ἀναχωρήσιος γενομένης καὶ ὑποστροφῆς [τῆς ἵππου]· ‖ φρ. **ἐξ ὑποστροφῆς** ἐπὶ τῆς περὶ τὸν καμπτῆρα τοῦ σταδίου ἐπανακάμψεως : Σοφ. Ἠλ.725 **ἐκ δ' ὑποστροφῆς τελοῦντες ἕκτον ἑβδομόν τ' ἤδη δρόμον**· ‖ ἐπὶ στρατιωτικῆς ἐνεργείας, ἡ ἐπανοστροφή, ἡ ἐπιστροφὴ πρὸς ἀντεπίθεσιν· δθ. **ἐξ ὑποστροφῆς** δι' ἀντεπιθέσεως : Πολύβ.2,25,3 **ἐξ ὑποστροφῆς ἀπήντων,** αὐτ.3,14,5, Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,41· **2)** **ἐξ ὑποστροφῆς** ἐν ἐπιρρ. χρ. τοὐναντίον, **τἀνάπαλιν** : Ἐπιστ.Φιλίππ.π.Δημ.283 **νῦν ἐξ ὑποστροφῆς** ἀποστείλαντες **ὑμεῖς πρὸς με πρέσβεις καὶ κήρυκα**· **3)** ὑποτροπή : Ἱππ. Ἀρθρ.817, αὐτ.Ἐπιδ.1,941· **4)** μτγν. ἐν τῇ ρητορικῇ, ἐπάνοδος εἴς τι ζήτημα μετὰ γενομένην διακοπήν : Ρήτ.3,297 **5)** νεώτ. ναυτ. ἀλλαγὴ τῆς πορείας ἱστιοφόρου στρεφομένης τῆς πρύμνης πρὸς τὸν ἄνεμον· **6)** μτγν. ρητ. εἶδός τι παρενθέσεως ἐν τῷ λόγῳ : Ρητ.9,412· **7)** μτγν. γρσμμ. ἀναβίβασις τοῦ τόνου : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.139,2.

ὑπόστροφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποστρέφων, στρέφων πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπιστρέφων, ἐπανερχόμενος : Θεμιστ.642· **2)** νεώτ. συχν. ἐπὶ νόσου, ὁ ὑποστρέφων, ἐπανεμφανιζόμενος : **ὑπόστροφος πυρετὸς - τῦφος**· **3)** μσν. ἡ αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. ὑπόστροφα ὡς ἐπίρρ. ὑποστροφάδην, ὑποστρεπτικῶς, πρὸς τὰ ὀπίσω : Πισίδ.Γ Πέρσ. Πάλ.3,22 **τρέχων ὑπόστροφα.**

ὑποστροφώδης-ους-ες ἰατρ. ὁ προξενῶν ὑποστροφήν, ὑποτροπὴν νόσου : Ἱππ.Δι.385, αὐτ.1027D.

ὑπόστρυφνος-ον ὁ ὀλίγον τι στρυφνός, στυφός : Ἱππ.594,31, Διοσκ.3,7.

ὑπόστρωμα-ατος [τὸ] κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι στρώνεται ὑποκάτω, στρῶμα, στρωσίδι, ἰδίᾳ, ἐπὶ ὑποζυγίου, τὸ ὑπὸ τὸ σάγμα ἢ τὴν σέλλον στρωνόμενον ὕφασμα, ὑπόσαγμα : Ξεν.Ἱππ.5,2 **τὰ ὑποστρώματα τοῦ ἵππου ἐκφέρειν,** Διοσκ.1,35, Ἀνν.Κομν.Βιβλ.4· ‖ νεώτ. τὸ ὑπεστρωμένον : **ὑπόστρωμα θεμελιώσεως**· **2)** νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸ καλλιεργήσιμον μέρος τοῦ ἐδάφους στρῶμα, ὑπέδαφος· **3)** νεώτ. ναυτ. τὸ ὑπόφραγμα τοῦ πλοίου, κο[υ]ραδοῦρος.

ὑποστρώμνιος-ος Φώτ. «**ὁ ἐν τῇ** στρωμνῇ κείμενος»

ὑποστρώννυμι κ. μσν. κ. -ύω, νεώτ. **ὑποστρώνω,** ὅ. **ὑποστορέννυμι** κ. **ὑποστόρνυμι** βλ.λς

ὑπόστρωσις-εως [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑποστρωννύναι, **στρῶσις,** στρώσιμον ὑπό τι, ὑποκάτω : Ἐπιφάν.2,302Π **τῶν ἱματίων ὑπόστρωσις.**

ὑποστύγιος-ου μσν. ὁ ὑπὸ τὴν στύγα βλ.λ., ἐν τῷ Ἅδῃ εὑρισκόμενος : Πλαν.μτφρ.Ὀβιδ. Μεταμ.13,46 **ὑποστύγιοι ψυχαί.**

ὑπόστυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ στύλων στηριζόμενος : Ἑκατ.Ἀβδ.π.Διόδ.Σ 1,48 **οἶκον ὑπόστυλον, ᾠδείου τρόπον κατεσκευασμένον**· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. περίστυλος στοά.

ὑποστυλῶ-όω μτγν., νεώτ. κ. -ώνω θέτω ὑπό τι στύλους, ὑποστηρίζω διὰ στύλων, στυλώνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀρχ.Μαθ.22.

ὑποστύλωμα-ατος [τὸ] μτγν. στῦλος τεθειμένος ὑπό τι, ὑποκάτω τινὸς πρὸς ὑποστήριξιν, ὑποστάτης : Ἀπολλδ.Πολιορκ. ἐν Ἀρχ.Μαθ.17,20 **κατακαέντων τῶν ὑποστυλωμάτων.**

ὑποστυλώνω νεώτ. κ. δημ. τ. τοῦ ὑποστυλῶ.

ὑποστύλωσις-εως [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ στύλων ὑποστήριξις : Ἀνών. ἐν Wesch.Poliorc.Gr.224.

ὑπόστυφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον στυφός, ὁ μικρὸν στυφίζων, στυφούτσικος : Πλούτ. Ἀντων.24 **ἀγνοῶν ὅτι τὴν παρρησίαν τινὲς ὡς ὑπόστυφον ἥδυσμα τῇ κολακείᾳ** παραμιγνύντες [δ.ἀνάγν. ὑποστῦφον].

ὑποστύφω κ. μσν. ἀμτβ. στύφω ὀλίγον τι, εἶμαι ὑπόστυφος, στυφίζω ὀλίγον : Διοσκ.1,170 **ἔχει δὲ καρπὸν καὶ τοῦτο στρογγύλον, βρώσιμον, ὑποστύφοντα**· **2)** μτβ. ἐπιφέρω, προξενῶ στυφὴν γεῦσιν : Νίκ.Ἀλεξ.17 **οὐλὰ θ' ὑποστύφει χαλόεν ποτόν**· **3)** ὁμ. μτβ. καθιστῶ τι ὑπόπυκνον, κάπως πηκτόν : Θεόφρ.Ὀσμ.17, Ἱππιατρ.256,27.

ὑπόστυψις-εως [ἡ] μικρά τις στύψις, στυφότης, στυφάδα : Θεόφρ.Ὀσμ.22.

ὑπόστῳος-ον μσν. ὁ ὑπὸ στοὰν ὢν : Νικ. Χὼν.Χρον.378Α **ὑπόστῳον οὖσαν καὶ χαλεπὴν προσπελάσαι καὶ ζοφώδη τὴν εἴσοδον.**

ὑποσυγκόπτω συγκόπτω πως, ὀλίγον τι, ἐν χρ. τὸ παθ. : ΑΒ 552,32 **οἱ δὲ τὸ ὄφελον ἐκ ῥήματος** ὑποσυγκεκόφθαι [φασὶ] **τοῦ ὤφειλον.**

ὑποσυγχέω συγχέω μικρόν, ὀλίγον τι, **κάπως** : Σχόλ.Πίνδ.Ο 1,28 **τὴν Πῖσαν καὶ τὴν Ἦλιν ὑποσυγχέειν**· συχν. τὸ παθ. : Ἀριστλ.Ἀκουστ.28 **ὑποσυγκεχυμέναι φωναί,** Ἰώσ.Αἱ 16,4,4, Ὠριγ.1,583Β.

ὑποσυγχρίω μτγν. χρίω τι ὑποκάτω : Γαλ.6,113.

ὑποσύγχυτος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι συγκεχυμένος : Φίλ.1,140· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ύτως** : Σουΐδ., Φώτ.

ὑποσυλλέγω μτγν. κατὰ μικρὸν συλλέγω, μαζεύω λίγο λίγο : Φίλ.2,211.

ὑποσυλλογισμός [ὁ] μτγν. δευτερεύων, ἐπιβοηθητικὸς συλλογισμὸς ἢ ἐκ κυρίου συλλογισμοῦ ἀπορρέων : Γαλ.Λογ.59.

ὑποσυλῶ-άω μτγν. συλῶ, ἀφαιρῶ, ἁρπάζω κρυφίως, σφετερίζομαι λάθρα, κρυφίως : Κλημέντ. 2,22,327, Ἀλέξ.Τραλλ.4,231· • **2)** γίνομαι λογοκλόπος ξένων λέξεων καὶ σκέψεων : Εὐσ.π.Φιλόστρ.429.

ὑποσυμβαίνω μτγν. εἶμαι ὑποδεέστερος, **ἀ**σθενέστερος : Γαλ.9,408,16.

ὑποσύμβολος-ον μτγν. ὁ ὑπό τι σύμβολον **ἢ** σύμβολα κεκρυμμένος : Πλούτ.Ἠθ.673Β.

ὑποσυμμιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν μέρει σύμμεικτος, ὁ ὀλίγον τι ἀνάμεικτος, ἀνακατωμένος: Γαλ.6, 71 **ἐν ὑποσυμμειγεῖ σκιᾷ,** Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἐπ.38 **φῶς ὑποσυμμειγὲς σκότῳ γινόμενον.**

ὑποσυμπαθῶ-έω σχόλ. συμπαθῶ ὀλίγον **τι,** κάπως : Σχόλ.Ὀδ.Β 70.

ὑποσυνᾴδω μσν. συνᾴδω πως, συμφωνῶ μέχρι τινός, κάπως : Οἰκουμ.Ἀποκ.194,29 (Cramer).

ὑποσυναλείφομαι μτγν. πάσχω, ὑφίσταμαι μικράν τινα συναλοιφήν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.131,12 ὑποσυνηλείφθη, αὐτ.146,11.

ὑποσυνάπτω μτγν. συνάπτω ἠρέμα, ἐκτελῶ ὑποσυναφὴν βλ.λ. : Βακχεῖ.Μουσ.21· **2)** ρηματ. π. ὑποσυναφή.

ὑποσυναφή [ἡ] [ὑποσυνάπτω] μτγν. Βακχεῖ.Μουσ. 21 Meil. «ὑποσυναφὴ δέ ἐστιν ὅταν δύο τετραχόρδων ἀνὰ μέσον γένηται ἡ διὰ τεσσάρων συμφωνία, καὶ οἱ ὁμογενεῖς φθόγγοι κατὰ τοὺς πέντε τόνους συμφώνως πρὸς ἀλλήλους».

ὑποσυνειδησία [ἡ] νεώτ. **κ. ὑποσυνείδησις ἀ.** ὑποσυνείδητον βλ.λ.

ὑποσυνείδητον [τὸ] νεώτ. ψυχολ. κτ. γεν. ὁρισμὸν σκοτεινή, λανθάνουσα πτυχὴ τῆς συνειδήσεως, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ψυχικῶν ἐκείνων στοιχείων, ἅτινα ὑπάρχουσι κατὰ τὸ κράσπεδον τῆς συνειδήσεως καὶ εἶναι ἀμυδρότατα καὶ μόλις ἀντιληπτά· τὰ στοιχεῖα ταῦτα, γεννώμενα, ὅπως καὶ τὰ τῆς συνειδήσεως, ἐξ ἐρεθισμάτων, κατ' αἴσθησιν εἰκόνων, ἐξ ἀναμνήσεως, ἐκ φαντασίας καὶ ἐκ κληρονομικότητος, ἔχουσι μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὸν ψυχικὸν βίον· κατά τινας δὲ παρατηρήσεις ἀνέρχονται εἰς τὸ συνειδητὸν διὰ διαφόρων τρόπων, οἷον διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ ψυχικῶν τινων παθῶν, διὰ τῆς μουσικῆς, τοῦ ρυθμοῦ κ. ἄ.

ὑποσυνείδητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὅλως ἢ ἀμυδρῶς συνειδητός, οὗτινος δὲν ἔχομεν σαφῆ συνείδησιν : **ὑποσυνείδητοι πράξεις**· **2)** τὸ οὐδ. **ὑ-**

ποσυνείδητον ὡς οὐσ. βλ.λ.· ἐπίρρ. ὑποσυνειδήτως κατά τρόπον ὑποσυνείδητον.

ὑποσύνθημα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ δεύτερον σύνθημα : Ἀρχ.Μαθ.93 **τοῖς ἀμφοδάρχαις συνθήματα καὶ ὑποσυνθήματα παρὰ τῶν στρατηγῶν** δίδοσθαι δεῖ.

ὑποσυνίσταμαι παθ. συναθροίζομαι βαθμηδόν, μικρὸν κατὰ μικρόν : Ἡσ.ἐν λ. **κυψέλαι ὁ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑποσυνιστάμενος ῥύπος.**

ὑποσυνταγματάρχης (ὁ) νεώτ. ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου, ὁ ἀντισυνταγματάρχης.

ὑποσυρίζω κ. μσν., ἀττ. -ίττω, μέλλ. -ξω, συρίζω ἠρέμα, ἐλαφρῶς, προάγω ἐλαφρὸν συριστικὸν ἦχον : Ἱππ.1216D **ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνεούσῃ ὑπεσύριζε**, αὐτ.1220H **ὑπεσύριζε βεγχῶδες**, Θεοφάν.Συνεχ.15B **τὸν τὴν γλῶτταν ὑποσυρίζοντα**, Εὐστ.Πον.168,77 **ὑποσυρίττειν ἐναρμόνιον**· **2)** σημαίνω, κάμνω σημεῖον διὰ συριγμοῦ : Ἀρισταίν.2,4 **χθὲς ἐν τῷ στενωπῷ τὸ σύνηθες ὑπεσύριττον τῇ Δωρίδι.**

ὑποσυρίττω ἀττ. κ. μσν. τ. τοῦ ὑποσυρίζω βλ.λ.: Ἀρισταίν.2,4, Εὐστ.Πον.168,77.

ὑποσυρρέω μσν. συρρέω, συγκεντρῶ, συνενῶ κρυφίως: ΘεοφΙλ.Σ 111D **ὑποσυρρέουσι συσκευὴν ὅπως δαλοφονηθείη** Βαράμ.

ὑποσύρω μτγν. σύρω πρὸς τὰ κάτω : Διόδ.Σ 17,100 **ὑπέσυρε τὰ σκέλη** (ὑπεσκέλισε), Πλούτ. Πύρρ.28 **ἀνασπώντων . . τῶν Γαλατῶν τοὺς τροχοὺς καὶ ὑποσυρόντων τὰς ἁμάξας εἰς τὸν ποταμόν,** αὐτ.Ἠθ.446B· κ. παθ. : Λουκ.Ἀνάχ.27 **ὑποσυραμένου . . τοῦ ποδός**· **2)** τὸ μέσ. **ὑποσύρομαι** σύρω κάτω καὶ πρὸς ἐμαυτόν, ἀφαιρῶ τι κάτωθεν, ὑποσκάπτω : Ἀππ.Μιθριδ.76 **ὑποσύρεσθαι χώματα**· ‖ **ὑποσύρεσθαι νηδὺν** καθαίρειν τὴν κοιλίαν διὰ καθαρσίου : Νίκ.Ἀλεξ.365· **3)** τὸ ἐνεργ. μτφ. σύρω, παρασύρω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Κλήμ.Ἀλ.566 **ἀπιστεῖν δὲ τῇ ἀληθείᾳ εἰς ἀπώλειαν ὑποσύρει**· κ. παθ. : αὐτ.187 **εἰς ἀταξίαν ὑποσύρεται γυνή**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,241 **εἰς ποικιλίαν δὲ καὶ παλατρόπους ὑποσύρονται ἀποφάσεις**· **4)** τὸ ἐνεργ. μτφ. συστέλλω, συντέμνω, ἐλαττώνω : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,7 **συγγραφέων . . ὑποσεσυρκότων τὴν γραφήν**, Ἰω.Χρυσ.3,197D **ὑποσύρειν τὴν εὔνοιαν**, αὐτ.4,753E **ὑποσύρειν τὸν ὄγκον.**

ὑποσυστολή (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐλάττωσις τοῦ σθένους τῆς καρδιακῆς συστολῆς, ἀποτελοῦσα τὸ ἀρχικὸν στάδιον τῆς καρδιακῆς ἀνεπαρκείας.

ὑποσυστρέφω μτγν. συστρέφω ὀλίγον τι ἢ χολαρῶς : Ἐρωτιαν.378 **ἐν λ.** ὑπείλλει, Γαλ.Λεξ.Ἱππ.532.

ὑπόσυχνος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως συχνός : Ἱππ.979E **ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑπόσυχνα**, Ἀλκίφρ.3,42 **ἀργύριον ὑπόσυχνον**, Συνέσ.62,256 **χρόνος ὑπόσυχνος**· ‖ τὸ οὐδ. **ὑπόσυχνον** ὡς ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετά : Θεόφρ.Φ1 3,12,7.

ὑποσύχνως ἐπίρρ. μσν. ὀλίγον τι, κάπως συχνά : Ἀνν.Κομν.451.

ὑποσφάγιον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὴν σφαγὴν τμῆμα τοῦ τραχήλου, τὸ μέρος καθ' ὃ ὑποσφάζει τις ζῷόν τι : Γαλ.Χρ.Μορ.16,10.

ὑπόσφαγμα-ατος (τὸ) κ. μσν. **εἶδος ἐδέσματος** ἐξ αἵματος σφαζομένου ζῴου μεμειγμένον μετὰ παντοειδῶν ἄλλων ἀρτυμάτων, ἄ. ὑπότριμμα : Ἐρασίστρ.π.Ἀθήν.7,324A **«ὑπόσφαγμα δ' εἶναι κρέασιν ὀπτοῖς ἐκ τοῦ αἵματος τεταραγμένου μέλιτι τυρῷ ἁλὶ κυμίνῳ σιλφίῳ ἐξ ἑφθοῖς»**· **2)** κ. μσν. τὸ **ἕνεκα κτυπήματος** συσσωρευθὲν ὑπὸ τὴν **ἐπιδερμίδα** πεπηγὸς αἷμα, ἄ. αἱμάλωψ βλ.λ.I), κ. ἰδ. ἡ **ἕνεκα κτυπήματος** συσσώρευσις πεπηγότος **αἵματος** εἰς τὸν ὀφθαλμόν, μελάνωμα τοῦ ματιοῦ : Παῦλ.Αἰγ.3,22**«ῥήξις τῶν φλεβῶν τοῦ ἐπιπεφυκότος, ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γενομένη»**, Γαλ.14,347,11, αὐτ. 7,48, Σέξτ. Ἐμπ. Πυρ. 1,74, Θεοφάν. Νόνν. 1,206,4·

3) τὸ μέλαν τῆς σηπίας, τὸ μελάνι **τῆς** σηπιᾶς : Ἱππῶν.ἀπ.62 **σηπίας ὑπόσφαγμα.**

ὑποσφάλλομαι μσν. παθ. σφάλλομαι κατά τι, ὑποπίπτω εἰς μικρόν τι σφάλμα, διαπράττω μικρὸν σφάλμα : Φώτ.Ἐπιστ.26,37 **ῥήματι γὰρ βραχυτάτῳ ὑποσφαλεῖσα.**

ὑποσφάξ-άγος (ἡ) μτγν. ἄνοιγμα, σχισμὴ ὁμοία πρὸς τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ ἔνθα ἐγένετο ἡ σφαγὴ τῶν ζῴων : Ὀππ.Ἁλ.1,744 **οἱ ἐν πλευρῇσιν ὑποσφάγες ἀμφοτέρωθεν εἰσὶν ὑπὸ τῶν πτερύγων** (ἰδ. γρ. διασφάγες).

ὑποσφίγγω μτγν. σφίγγω κάτωθεν, ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι : Χριστόδ.Ἔκφρ.ΑΠ 2,81 **χρυσείῃ πλοκαμῖδας ὑποσφίγξασα καλύπτρῃ**, Νόνν.Δ 26,262 **δεσμῷ γλῶσσαν ὑποσφίγξασα.**

ὑποσφόνδυλον (τὸ) μτγν. ἄ. **ἱερὸν ὀστοῦν** : Ῥοῦφ.52 (ἐκδ. Clinch.).

ὑποσφραγίζομαι μέσ. σφραγίζω ὑποκάτω, ἐπιθέτω τὴν σφραγῖδά μου ὑποκάτω : Φάλ.55,182 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπεσφράγισται).

ὑποσφραγίς-ῖδος (ἡ) Ἡσ. «περίστροφος· ὁ τῆς ὑποσφραγῖδος τόπος» (πιθ. ἀντὶ ὁ ὑπὸ τῆς σφραγῖδος»).

ὑποσφραίνομαι ὀσφραίνομαί πως, μυρίζω ὀλίγον· Σουΐδ. «ὑποσφρησάμενος, ὀσφρανθείς».

ὑποσφύζω μτγν. σφύζω ὑποκάτω, πάλλω, κινοῦμαι κάτωθεν : ΝεΙλ.Διηγ.12 **ὑποσφύζοντος ἀεὶ τοῦ πνοῦ καὶ ὁδὸν οὐκ ἔχοντος ὅθεν κενωθῇ.**

ὑποσφυρίζομαι (σφῦρα 7)) μτγν. ποι. ἄ. ὑπαρῶ βλ.λ. : Παλυδ.7,145 **«ὑποσφυρίασθαι** οἱ ποιηταὶ τὸ ὑπαρόσσοι λέγουσιν».

ὑποσχάζω μτγν. ὑποσκελίζω, παροκρούω, σκοντάφτω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.12,17 **καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου** (διόρθ. ὑποσκάφει).

ὑποσχεδιάζω μτγν. σχεδιάζω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, προχείρως πως ἢ ἀκαθορίστως αὐτοσχεδιάζω : ΚύριλλΚτ.Ἰουλ.1,24 **ὑποσχεδιάζειν τὴν ἅπασαν κτίσιν.**

ὑποσχεθεῖν ποι. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπέχω βλ.λ. : Ἰλ.Π 188 **ὑπέσχεθε χεῖρα** (ἐκράτησεν ὑποκάτω τὴν χεῖρα).

ὑποσχεσάριος (ὁ) πάπ. ὁ τὴν ἐκτέλεσιν συμφωνίας ἢ ὑποχρεώσεως ὑποσχόμενος : **ὁ δεῖνα ὑποσχεσάριος ὠνῆς ἀθηροπωλῶν.**

ὑποσχέσθαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑποσχεσίη (ἡ) ἐπ. τ. τοῦ ὑπόσχεσις βλ.λ. : Ἰλ.Ν 369 **ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίῃσι πιθήσας**, Καλλ.Ἐπιγρ.57,2 **Ἰναχίης ἕστηκεν ἐν Ἴσιδος ἡ Θάλεω παῖς Αἰσχυλὶς Εἰρήνης μητρὸς ὑποσχεσίῃ**, Ἀπολλ.Ρ 2,948, Ἀνών.π.Παρθ.120,13 (Teucher.) **γυναικῶν ἑλκομένων ἐπὶ νῆας ὑποσχεσίῃς Ἀχιλῆος.**

ὑποσχέσιον (τὸ) μτγν. μικρὰ ἢ κατ' ἰδίαν ὑπόσχεσις βλ.λ. : ΑΠ 12,24.

ὑπόσχεσις-εως (ἡ) (ὑπισχνοῦμαι) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ δίδῃ τις διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ πράξῃ τι, ὑποχρέωσις πρὸς ἐνέργειαν αὐτοβούλως δηλουμένη, τάξιμο· Εὐστ.Ἰστ.236,3 «παρὰ τὸ ὑπό τινος οἷον σχεθῆναι· ἁλίσκει γάρ πως καὶ κατέχει τὸν ὑποσχόμενον ὁ τὴν παραγγελίαν δεξάμενος» : Ἰλ. Β 286 **οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν**, αὐτ.349, Ὀδ.Κ 483, Ἡρ.5,35 **τὴν ὑπόσχεσιν . . ἐκτελέσαι**, Αἰσχ.Ἱκ.368 **ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν**, Θουκ.4,39 **ἡ ὑπόσχεσις ἀπέβη** (ἐξετελέσθη, ἐξεπληρώθη), αὐτ.2,95, Πλάτ.Μέν.77A, Ξεν.Συμπ.3,3 **ὑπόσχεσιν ἀπολαβεῖν** (λαβεῖν τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποσχέσεως), αὐτ.ΚΠ 5,2,4, Ἰσοκρ.4,14 **μεγάλας ποιοῦμαι τὰς ὑποσχέσεις**, Αἰσχίν.1,143 **τὴν ὑπόσχεσιν . . ἄκων ἐψεύσατο**, Ἀριστλ.ΗΝικ.9,1, 4 **ἀπαιτεῖν τὰς ὑποσχέσεις** (ἀπαιτεῖν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν . .), Διον.Ἁλ.Θουκ.1, Λουκ.Δημ.Ἐγκώμ.26 **πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι**, Ἀραβ. Μυθ.Χαλ.1,14 **μὲ τέτοιαν ὑπόσχεσιν**, Καλλιχ.Θάν.

Βλ.26 **ἐλάμβανεν .. ὑπόσχεσιν προβιβασμοῦ, ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου**· **2**) νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπεσχημένον, πᾶν ὅ,τι ὑπεσχέθη τις· **3**) εἰδ. ῥητορ.· Εὐστ.18,4 «**προκατασκευήν, ἣν οἱ μὲν φιλόσοφοι σκοπὸν λόγου καλοῦσιν**, οἱ δὲ ῥήτορες προέκθεσιν **καὶ ὑπόθεσιν**»· **4**) ἐπιτήδευμα, ἐπάγγελμα, ἰδ. ὡς τρόπος τοῦ βίου : Λουκ.'Αλ.31 **πολλοὺς .. τἀναντία ὑμῖν ἐπιτηδεύοντας καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποσχέσεως.**

ὑποσχετικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ εὐκόλως ὑπισχνούμενος, ὁ πρόθυμος εἰς ὑποσχέσεις· Σουΐδ. «προδοσίκομπος» : Εὐστ.710,12· **2**) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόσχεσιν, ὁ τῆς ὑποσχέσεως· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. ὑποσχετικό(ν) ὡς οὐσ. ἔγγραφον, δι' οὗ παρέχει τις ὑπόσχεσίν τινα εἰς ἄλλον.

ὑποσχετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον «ὑποσχετικὸν βλ.λ.ΙΙ : Εὐστ.ἐν Mai Spicil.Rom. 5,336 (Boiss.).

ὑποσχηματίζομαι ἀντὶ σχηματίζομαι βλ.λ. : ΑΒ 68,28 «ὑποσχηματίζεσθαι, οἷον προσποιεῖσθαι καὶ πλάττεσθαι».

ὑποσχιδακώδης-ους-ες (σχίδαξ) μτγν. ὁ εἰς σχίδακας διεσχισμένος ἢ δυνάμενος νὰ σχισθῇ, ὁ εὐκόλως σχιζόμενος : Διοσκ.5,181.

ὑποσχίζω σχίζω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι : 'Αριστλ. ΖΙ 3,2,13 (δ. γρ.), ΑΙλ.ΖΙ 17,44 **τὴν νηδὺν ὑποτέμνει τε καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι**· κ. παθ. : Πολυδ.9,127 **εἰ κτύπον ποιήσειεν εὔκροτον ὑποσχισθὲν τῇ πληγῇ τὸ φύλλον**, Γρηγ.Νύσσ.1,175D **τὸ δὲ πρὸς τὴν πληγὴν ὑπεσχίζετο**, Βασ.2,188D· **2**) ῥηματ. π. ὑπόσχισμα.

ὑπόσχισμα-ατος (τὸ) (ὑποσχίζω) μτγν. εἶδός τι λίαν εὐτελῶν ἀνδρικῶν ὑποδημάτων : Πολυδ.7,91 «ὑπόσχισμα, ἀνδρεῖον ὑπόδημα μάλα εὐτελές».

ὑπόσχολος (ὁ) σχόλ. ὁ ὑποδιδάσκαλος βλ.λ. : Σχόλ.Δημ.270,7(=307,2(**χαμαιδιδάσκαλος ἦν .. ὑπόσχολον ἔχων τὸν πατέρα τοῦ Αἰσχίνου.**

ὑπόσχομαι νεώτ. δημ. κ. (ὑ)πόσκομαι, ἀόρ. ὑπεσχέθην, δημ. **ὑποσχέθηκα**, κ. **ὑποσκέθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεσχημένος** κ. δημ. **ὑποσχεμένος**, διαβεβαιῶ ὅτι θὰ πράξω τι, δίδω ὑπόσχεσιν, ὑπισχνοῦμαι, ἐπαγγέλλομαί τι, τάζω: **ὅ,τι ὑπόσχεται τὸ κάνει, - ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τοῦ εὕρῃ ἐργασίαν, - τῆς ὑποσχέθηκε γάμον, - ὑπόσχομαι ὅτι θὰ σὲ βοηθήσω**· φρ. **ὑπόσχεται λαγοὺς μὲ πετραχήλια** (ἐπὶ ἀπραγματοποιήτων ὑποσχέσεων)· παροιμ. **ὅποιος πόσκεται βιαζούμενος | μετανοιώνει ἀνασούμενος** (ἐπὶ τῶν παρεχόντων ἀσυλλογίστως ὑποσχέσεις καὶ ἔπειτα μετανοούντων)· ‖ τὸ οὐδ. μτχ. παρακ. κτ. πληθ. **ὑπεσχημένα** (τὰ) αἱ ὑποσχέσεις, αἱ ἀναληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις : **σοῦ ζητῶ νὰ τηρήσῃς τὰ ὑπεσχημένα**· **7**) συνεκδ. παρέχω ἐλπίδας, κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίσῃ : **τὰ πνευματικὰ ἐφόδια τοῦ νέου ὑπόσχονται πολλά.**

ὑποσχόμενος μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι.

ὑποσχὼν μτχ. ἀορ. β' τοῦ ὑπέχω βλ.λ.

ὑποσώζομαι μτγν. ἐπανέρχομαί που σῶος καὶ ἀβλαβής: 'Ιουλ.'Εγκώμ.Κωνστ.30,4 (Wyttenb.) **ὥστε τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀσμένως ὑποσώζεσθαι.**

ὑποσωματῶ-όω μτγν. ἀνακαινίζω, ἀνανεῶ κατὰ μικρὸν τὸ σῶμά τινος : Στοβ.'Εκλ.1,746 **πῶς γὰρ ἂν ἀντέσχεν ὁ σύνδεσμος ἡμῶν τῶν σωμάτων, εἰ μή τινα εἶχεν ἐπεισερχομένην τροφὴν .. καὶ ὑπεσωμάτου ἡμᾶς καθ' ἑκάστην ;.**

ὑποσωρεύω μτγν. σωρεύω κάτωθεν, ὑποκάτω· 'Ερωτιαν.376 «ὑπονησαμένη· ὑποσωρεύσασα»· κ. παθ. : Σωρ.Γυν.Παθ.26 **ὑποσωρευόμενος.**

ὑποσωφρονιστής (ὁ) 'Επιγρ. ὁ βοηθὸς σωφρονιστοῦ, ἐπιστάτης γυμνασίου.

ὑποταγάδην ἐπίρρ. μσν. εἰς στάσιν ὑποταγῆς: Θεοφάν.574,8(ἐκδ.Β.) **ἤχθησαν οἱ δεῖνα συρόμενοι καὶ ἐρρίφθησαν ὑποταγάδην αὐτῷ** (τῷ βασιλεῖ) **καθεζομένῳ ἐν τῷ σένζῳ.**

ὑποταγάτος (ὁ) μσν. ἅ. ὑπότογος βλ.λ. : Γερμ. π. Κοτελ.2,480 **ἐπ' ἐκκλησίας συνάγεσθαι μετὰ τῶν Λατινοφρόνων ὑποταγάτων.**

ὑποταγὴ (ἡ) (ὑποτάσσω) μτγν., μσν., νεώτ. κ.δημ. τὸ **ὑποτάσσεσθαι**, τὸ νὰ **εἶναι** ἢ νὰ τίθεταί τις **ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν** ἄλλου, ἑκουσία συγκατάθεσις, ὑπακοή, ὑποτέλεια : ΚΔ Κορινθ.2,9,13 **δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον**, αὐτ.Γαλ.2,5 **οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ**, αὐτ.Τιμ.1,2,11 **γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ**, αὐτ.3,4, Κλήμ.Ρωμ.1,130,1,Κύριλλ.5,582C, Πάπ. **μετὰ πάσης ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς**, ASS Σεπτεμβρ.7,224F, Μιχ.'Ατταλ. **ἐν Σάθ.1,29 πάντων δὲ κράτιστον τὴν ἡσυχίαν ἐπισκήπτω καὶ τὴν ὑποταγὴν καὶ ταπείνωσιν**, 'Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,27 **νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ κρατῇ εἰς τὴν ὑποταγήν του μίαν γυναῖκα**, Ζερβ.'Ιστ.179 **ἄλλο τίποτε δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν φύσιν παρὰ ἕνας ἀγὼν ἐπικρατήσεως καὶ ἕνα φαινόμενον ὑποταγῆς τῶν ἀσθενεστέρων εἰς τὰ ἰσχυρότερα**· φρ.**ἔχει ὁλόκληρο κόσμο στὴν ὑποταγή του** (στὴν ἐξουσία του)· **2**) καθυπόταξις, ὑποδούλωσις : Διον.'Αλ.Ρωμ.3,66 **ἡ ἄνευ κινδύνου ὑποταγὴ τοῦ ἔθνους**· **3**) εἰδ. γραμμ. ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.301,3 **τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ῥήματα οὔποτε χωρὶς ὑποταγῆς ἐστι**, ΕΜ 471,22 **λύεται ἡ ὑποταγή.**

ὑπόταγμα-ατος (τὸ) (ὑποτάσσω) πάπ. ὑποταγή, ὑπόταξις : **ἡ δεῖνα ἔτι ἐν ὑποτάγματι οὖσα ἐπ' ἀμφόδου 'Ελληνίου.**

ὑποταγματάρχης (ὁ) νεώτ. ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐπὶ Καποδιστρίου, ἀμέσως μετὰ τὸν λοχαγὸν καὶ κατώτερος τοῦ ταγματάρχου.

ὑπόταγος (ὁ) μσν. ὁ ὑπόγακτος καὶ ὑποτακτικὸς βλ.λ.), ὁ ἀκόλουθος : Φλώρ.Πλατζ.741,1205-6.

ὑποτάζω δημ. τ. τοῦ ὑποτάσσω βλ.λ.

ὑποταίνιος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἢ ὁ σχηματίζων προεξεχούσας πως ταινίας ἢ ἄκρας : Φίλ.1,647,17 **τὰς τῆς θαλάσσης ἐπιδρομὰς ἡ ὑποταίνιος ἄμμος ἀνακρούει**, αὐτ.2,139,44 **νῆσος .. ἧς αὐχὴν ὑποταίνιος τέταται πρὸς τὴν πόλιν.**

ὑποτακτικὴ (ἡ) μτγν.,μσν. κ.νεώτ. (ἐνν.ἔγκλισις) μία τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος δηλοῦσα κυρ. ἐπιθυμίαν καὶ προσδοκίαν (ἐκφερομένη συνήθ. ἐν τῇ νεοελληνικῇ μετὰ τοῦ μορίου **νὰ** ἢ τοῦ **ἂς**) : 'Απολ.Δύσκ.Συντ.261,24, αὐτ.263,27.

ὑποτακτικός-ή-όν μτγν.,μσν. κ. νεώτ., δημ. **προφ.** κ. **ὑποταχτικός**-ή-ό ὁ ὑπὸ ἄλλον τεταγμένος, ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλου διατελῶν : Εὐστ.Πον.95, 90 **ὑποτακτικοὶ μὲν ὄντες τετάχθωσαν εἰς ἁπλῶς θυμελικούς**, αὐτ.221,20 **ἵνα μὴ τῶν .. προτακτικῶν οἱ ὑποτακτικοὶ διαστρέφωνται τοῦ ἰθυτενοῦς**· **2**) νεώτ. κ. δημ. πρόσωπον ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλου, ὑπηρέτης : Χατζόπ. 'Υπεράνθρ.15 **ἔτσι μιλοῦνε μόνο στοὺς ὑπερέτες, στοὺς ὑποταχτικούς**· ‖ εἰδ. ἐκκλ. ὁ ἐν τῇ μονῇ ἐκτελῶν διαφόρους ὑπηρεσίας καὶ ὑπηρετῶν τινα τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν : Δραγ.Μονοπ.131 **ὁ μικρὸς ὑποταχτικὸς τοῦ ἡγουμένου φέρνει γλυκὸ καὶ νερό**· **3**) πάπ. κ. νεώτ. ὁ εὐκόλως ὑποτασσόμενος, ὁ εὐπειθής : Πάπ. **ὑποτακτικὰ τέκνα**· **4**) γραμμ. ὁ ἐπιτασσόμενος, ὁ κατόπιν ἄλλου τιθέμενος, ὁ ἀκολουθῶν : ΕΜ 203,47 **ὑποτακτικὸν φωνῆεν** (τὸ δεύτερον φωνῆεν, τὸ ἡμίφωνον τῶν διφθόγγων, ἀντίθ. προτακτικόν)· ‖ **ὑποτακτικὸν ἄρθρον** τὸ ἐπιτασσόμενον, δηλ. ἡ ἀντων. ὅς, ἥ, ὅ : Γρηγ.Κορ.385· ‖ ἐπὶ ἀντων., ὁ ἀναφορικός : 'Αθήν.11,493Β **τὸ ὅς ἀντὶ προτακτικοῦ τοῦ ὁ Ὅμηρος οὐδέποτε τίθησι· τοὔμπαλιν δὲ ἀντὶ τοῦ ὅς ὑποτακτικοῦ παραλαμβάνει τὸ προ-**

τακτικὸν ὁ· 5) τὸ θηλ. ὑποτακτική ὡς οὐσ. βλ.λ.· ‖ ὁ μὲ ὑποτακτικὴν συναντώμενος, συναπτόμενος : Θωμ.Μ 269 ὑποτακτικὸς σύνδεσμος.

ὑποτακτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. γραμμ. καθ' ὑποτακτικήν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.226,25 ἴδιον ἐπιρρημάτων τὸ σὺν ῥήμασι παραλαμβάνεσθαι . . ὑποτακτικῶς, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.40 ἀπαγορευτικοῦ μορίου τεθέντος οἱ Ἀττικοὶ οὐχ οὕτω τὰ δεύτερα πρόσωπα ἐκφέρουσιν (βούλει, ὄφει), ἀλλ' ὑποτακτικῶς (βούλῃ, ὄφῃ), Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.40 οὐκ εἶπεν ὄψομαι ὁριστικῶς, ἀλλ' ἐσίδω ὑποτακτικῶς, Θωμ.Μ 858 τὰ ἀπορηματικὰ ὑποτακτικῶς ἐκφέρεται.

ὑποτακτίτης (ὁ) μσν. ὁ ὑποτακτικὸς βλ.λ.ΙΙ, ὁ ἀκόλουθος, ὁ ὑπηρέτης : Στουδ.Θεόδ.673,848 ὑποτακτίτης κακὸς ἀντιλογίας διεγείρει.

ὑποτάκτρια (ἡ) μσν. ἐν μοναστηρίοις, ἡ ἐκτελοῦσα διαφόρους ὑπηρεσίας, ἄ. ὑποτακτική : Στεφ.Διάκ. ἐν Mi.100,1129.

ὑποταμεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατωτέρου βαθμοῦ δημόσιον ταμεῖον.

ὑποταμίας (ὁ) νεώτ. δεύτερος μετὰ τὸν κυρίως ταμίαν ὑπάλληλος· 2) ὁ ταμίας δημοσίου ὑποταμείου.

ὑποταμνόν (τὸ) εἶδος βοτάνης ὑποτεμνομένης κατὰ τὴν ρίζαν πρὸς μαγικοὺς σκοπούς : Ὑμν. Δήμ.228 οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίη δηλήσεται οὔθ' ὑποταμνὸν (ἀμφ.γρ.).

ὑποτάμνω ἰων. τ. τοῦ ὑποτέμνω βλ.λ. : Ἡρ.5,86.

ὑποτᾰνύω ὑποτείνω, ἐξαπλώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Α 486 ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν (σχόλ. «κατὰ μῆκος ὑπέθηκαν»).

ὑπόταξις-εως (ἡ) (ὑποτάσσω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποτεταγμένος εἴς τινα ἄλλον, ὑποταγή, καθυπόταξις, ὑποδούλωσις : Διον.Ἁλ.Ῥωμ.1,5 μὴ ἄχθεσθαι τῇ ὑποτάξει, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.45 τοὺς ἐν ὑποτάξει ὑβρίζειν, Διογ.Λ 7,122 εἶναι δὲ καὶ ἄλλην δουλείαν τὴν ἐν ὑποτάξει, καὶ τρίτην τὴν ἐν κτήσει τε καὶ ὑποτάξει· 2) νεώτ. γραμμ. ἡ κατὰ δευτερεύουσαν πρότασιν ἐκφορὰ ἢ σύνταξις, ἀντίθ. παράταξις : ἡ καθ' ὑπόταξιν σύνταξις ὑπεχώρησεν εἰς τὴν κατὰ παράταξιν κατὰ τὸν Ιαν μ. Χ. αἰῶνα· 3) νεώτ. ζῳολ. κατηγορία ζῴων διακρινομένων δι' ἰδιαιτέρων κοινῶν γνωρισμάτων ἐκ τῶν λοιπῶν ζῴων τῆς αὐτῆς τάξεως.

ὑποταπεινῶ-όω μτγν. ταπεινῶ κατά τι, καθιστῶ τι ταπεινότερον ἄλλου ταπεινοῦ : Βασ.1,231Β ἑκόντες ἑαυτοὺς ὑποταπεινοῦσι τοῖς ὑποδεεστέροις· ‖ κ.παθ., ἐν χρ.κ.ὡς μεσ., γίνομαι ἐθελουσίως ταπεινὸς ἔναντι ἄλλου : αὐτ.268D ὑποταπεινουμένοις τῇ κραταιότητι αὐτοῦ, ΕΜ 581,51.

ὑποτᾰράσσω κ. μσν., ἀττ. -ττω, συγκεκ. ὑποθράσσω, μέλλ. ὑποταράξω, ταράσσω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς : Ἀριστφ.Σφ.1285 ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος, Πλούτ.Φάβ.2· κ. παθ.: Ἱππ.Ἐπιδ.1,979 ὑπεταράχθη ἡ κοιλίη, Λουκ.Νεκρ. Δ 7,2 ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, Γρηγ.Νύσσ. 2,363D, Θεοφύλ.Σ 237,20 (Bonn.) τοῦ τοίνυν βασιλείου ἵππου ὑποταραχθέντος, Ἱππιατρ.221,5 ἡ μυγαλῆ ὑποταραχθεῖσα· 2) ἐπιφέρω, προκαλῶ μικράν τινα ταραχήν : Δίων Κ 39,56 διαδρὰς ἐκ τῆς Ῥώμης ὑπετάραττέ τι, αὐτ.79,4.

ὑποταράττω ἀττ. τ. τοῦ ὑποταράσσω βλ.λ.

ὑποταρβῶ-έω ταρβῶ ὀλίγον τι, φοβοῦμαι κάπως, μτ.αἰτ. : Ἰλ.Ρ 533 τοὺς ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις.

ὑποταρτάριος-ον κ.μσν. κ.-ία-ιον ὁ ὑπὸ τὸν Τάρταρον, ὁ ἐν τῷ Ταρτάρῳ : Ἰλ.Ξ 279 θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται, Ἡσίοδ.Θ 851,Λουκ.Ἡρακλ.1 Χάρωνα ἢ Ἰαπετόν τινα τῶν ὑποταρταρίων, ΚΜονασσ.Ἔρ. 2,67 ἐς σήραγγα τὴν . . ὑποταρταρίαν.

ὑποτασικός (ὁ) νεώτ. ἰατρ., τὸ θηλ. -κή, ὁ πάσχων ἐξ ἀρτηριακῆς ὑποτάσεως βλ.λ.2).

ὑπότασις-εως (ἡ) (ὑποτείνω) κ. νεώτ. τὸ ὑποτείνειν, τὸ ἐκτείνειν ὑποκάτω, ἡ κάτωθεν ἔκτασις : Ἱππ.Ἀγμ.764, Εὐρ.Βάκχ.749 πεδίων ὑποτάσεις (πεδιάδας ἐκτεταμένας ἐκεῖ κάτω)· 2) νεώτ. ἰατρ. ἠλαττωμένη τάσις τῶν ἀρτηριῶν· ἀντίθ. ὑπέρτασις.

ὑποτάσσω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. ὑποτάζω, ἀττ. -ττω, μέλλ. ὑποτάξω, ἀόρ. ὑπέταξα, παθ. ἀόρ. ὑπετάχθην κ. ὑπετάγην, κ. δημ. ὑποτάχτηκα, μτχ. παθ. παρακ. ὑποτεταγμένος κ. δημ. ὑποταγμένος, τάσσω, κατατάσσω, θέτω ὑπό τι, τοποθετῶ τι ὑποκάτω τινός, μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Πολύβ.3,36,7 ἑκάστῃ διαφορᾷ τῶν προειρημένων τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς τόπους ὑποτάττοντες, Πλούτ. Νικ.23 ταῖς θείαις ἀρχαῖς ὑπέταξε τὰς φυσικὰς ἀνάγκας· κ. ἐμπροθ. (ὑπό τι) : Πολύβ.17,15,4 τοὺς τοιούτους ὑπὸ τὸ τῆς προδοσίας ὄνομα . . ἄν τις ὑποτάττοι (ἤθελε θεωρήσει . . ὡς προδότας)· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποβάλλω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἢ τὰς διαταγὰς ἐμοῦ ἢ ἄλλου τινός, ἐξαρτῶ ἔκ τινος, μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Πλούτ.Πομπ.64 ἐλευθεροῦντι τὴν Ῥώμην ὑπέταξεν ἑαυτόν, αὐτ.Ἠθ.142Ε τοῦτο συμβαίνει καὶ περὶ τὰς γυναῖκας. ὑποτάττουσαι μὲν γὰρ ἑαυτὰς τοῖς ἀνδράσιν ἐπαινοῦνται, Μηναῖ.3,5 Ὀρθρ.Ὠδ.6 σαυτὸν ὑποτάξαντι Θεῷ τῷ ποιήσαντι· κ.παθ. ὑποτάσσομαι πείθομαι, ὑπείκω, ὑπακούω τινί, ἀπολ. : Φρύν.Κωμ.ἀπ.3 κοὐχ ὑποταγεὶς ἐβάδιζεν, ὥσπερ Νικίας (δειλῶς, ἀθύμως)· κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Λουκ.2,51 κατέβη μετ' αὐτῶν . . καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς, αὐτ.10,17 καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου, αὐτ.Ῥωμ.13,1 πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, αὐτ.Τίτ.2,5, αὐτ.9 δούλοις ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, αὐτ.Πέτρ. 1,3,1 αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, Μηναῖ.3,5 Ὀρθρ.Ὠδ.6 σαφῶς σοι ὑποτέτακται δαιμόνων τὰ στίφη, Μιχ.Ἀτταλ.Π.Σάθ.1, 16 οἱ μοναχοὶ τῷ κληρονόμῳ μου . . ὑποτασσόμενοι καὶ ὑπείκοντες ἔσονται, Χατζόπ.Ὑπεράνθρ. 52 ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποταχθῇ κανεὶς στὴν πειθαρχία, Ζερβ.Ἱστ.1 89 μόνον τὴν ἐξαιρετικότητα καὶ τὴν ὑπεροχὴν ταύτην . . πρέπει νὰ συναισθάνωνται οἱ πολλοί, . . καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτούς· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. φέρω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου ἢ ἄλλου τινός, ποιοῦμαι ὑποχείριον, καθιστῶ ὑπόδουλον, καθυποτάσσω, ὑποδουλῶ : ΠΔΨαλμ.8,7 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ΚΔ Κορινθ.1,15,27, αὐτ.Ἐφεσ.1,22, Πλούτ. Σύγκρ.Λυσ.Σύλλ.4 ὧν ἐκεῖνος τὸν μὲν ἐξέβαλε, τὸν δὲ ὑπέταξε, τοὺς δὲ ἀπέκτεινε, Ἡρωδιαν. Ἱστ.3,6,6 τοσαύταις μάχαις ἐνικήσατε καὶ πᾶσαν ἀνατολὴν ὑπετάξατε, αὐτ.7,2,9 ὑποτάξειν τὰ . . Γερμανῶν ἔθνη βάρβαρα, - ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὑπέταξε τὸ Περσικὸν κράτος· κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Φιλ.3,21 ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, αὐτ.Ἑβρ.2,8· κ. παθ. : αὐτ. οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα, Ἀρρ.Ἐπικτ.5,4,33 ἐδούλευσας, ὑπετάγης, - οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐπὶ τετρακόσια ἔτη ὑποτεταγμένοι εἰς τοὺς Τούρκους, - οἱ ὑποτεταγμένοι (οἱ ὑπόδουλοι)· ‖ μτχ. ὑποταττόμενοι ἢ ὑποτεταγμένοι οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, ἐπὶ στρατιωτῶν : Πολύβ.3,13,8 μεγαλοψύχως . . χρησάμενος τοῖς ὑποταττομένοις· κ. ἐπὶ πολιτῶν, οἱ ὑπήκοοι : αὐτ.3,18,2, αὐτ.10,19,7 μεγάλην ὑποδοχὴν ἐνειργάζετο τοῖς ὑποταττομένοις, Πλούτ.Ἠθ.213C πρὸς δὲ τοὺς ὑποτεταγμένους εὔνοιαν ἔχειν· ‖ τὸ μέσ. ὑποτάσσομαι ὑποδουλῶ τινα ἐμαυτῷ, καθιστῶ τινα ὑποχείριόν μου : Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,2,8 τό τε βάρβαρον . . πείρᾳ . . ὧν πρὸς αὐτοῦ πεπόνθασι στρατηγοῦντος φόβῳ ὑποτάξονται· 4) τάσσω, τοποθετῶ κάτωθεν ἢ ὄπισθέν τινος, τὸ

παθ. μτ. δοτ. : Ἀριστλ.άπ.392 ὑποτεταγμένος τινὶ (ὁ ὑποκείμενος εἴς τινα), Λουκ.Παράσ.49 οἱ δὲ.. ὄπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ· **5)** τάσσω, θέτω κατόπιν, τοποθετῶ μετὰ ταῦτα, ἐπιτάσσω : Πλούτ.Ἠθ.737Ε τὸ προτάττεσθαι τῶν ἄλλων δυοῖν ὑποτάττεσθαι δὲ μηδετέρῳ· ‖ τὸ παθ. ὑποτάσσομαι ἕπομαι, ἀκολουθῶ : αὐτ.1020Α· **6)** λαμβάνω ὡς ἐλάσσονα πρότασιν : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,1,61· **7)** κ. νεώτ. γραμμ. τὸ παθ. συντάσσομαι πρὸς ὑποτακτικήν· ΕΜ 471,16 «Ἰστέον ὅτι τὸ ἵνα σύνδεσμος ὑποτάσσει, ὅταν δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ ὅπου οὐχ ὑποτάσσει» **8)** ρημ. π. ὑποταγή, ὑπόταγμα, ὑπόταγος, ὑπόταξις.

ὑποταύριον (τὸ) μσν. τὸ μεταξὺ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν ὀρχιπέδων μέρος, ἄ. τράμις : Ἱππιοτρ. 154,5 ἡ ἕδρα καὶ τὸ ὑποταύριον κεντούμενα.

ὑποταῦρον (τὸ) σχόλ. ἀντὶ ὑποταύριον βλ.λ. : Σχόλ Λουκ.Λεξιφ.2 ἐν λ. τράμιν.

ὑποταφρεύω μτγν. ταφρεύω κάτωθεν, ὑποσκάπτω : Ἀππ.Λιβ.16 τὰ χώματα ὑπετάφρευον.

ὑποταχύνω μτγν. ταχύνω, ἐπισπεύδω ὀλίγον: Ἀθανάσ.2,541 (ἔκδ.Comm.).

ὑποτείνουσα (ἡ) (θηλ. τῆς μτχ.ἐνεστ. τοῦ ὑποτείνω) κ. νεώτ. γεωμ. ἡ ἀπέναντι τῆς ὀρθῆς γωνίας κειμένη πλευρὰ ὀρθογωνίου τριγώνου : Πλάτ.Τίμ. 54D τὴν ὑποτείνουσαν τῆς ἐλάττονος πλευρᾶς διπλασίαν ἔχον μήκει, Ἀριστλ.ΖΠ 9,3, αὐτ.7, Πλούτ.Ἠθ.720Α, αὐτ.1094Β, - τὸ θεώρημα τῆς ὑποτεινούσης (ἄ. πυθαγόρειον θεώρημα).

ὑποτείνω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποτενῶ, ἀόρ. ὑπέτεινα, παθ. ἀόρ. ὑπετάθην, μτχ. παρακ. ὑποτεταμένος, τείνω, ἐκτείνω τι κάτωθεν ἄλλου τινός, ἁπλώνω ὑποκάτω : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.908, αὐτ.Ἀγμ.761 ὑποτείνειν τι ὑπό τι, Θουκ.7,36 τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρῴραις παχείας, καὶ ἀντηρίδας ἀπ' αὐτῶν ὑπέτειναν πρὸς τοὺς τοίχους (ἐνέπηξαν ἐγκαρσίους δοκοὺς ὅπως στηρίξωσι τὰς πλευρὰς τοῦ πλοίου), Πλάτ.Τίμ.74Α ὑπέτεινεν οἷον στρόφιγγας· κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΜ 695a,2 (τὸ ἰσχίον τῶν ὀρνίθων) ὑποτέταται.. μέχρι μέσης τῆς γαστρός· **2)** τείνω, ἐκτείνω ἰσχυρῶς, τεντώνω δυνατά : Ἀριστφ.Εἰρ.458 ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλως· **3)** μτφ. ἐγείρω, ἐντείνω, ἐπιτείνω, αὐξάνω : Σοφ.Αἴ.262 μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει (σχόλ. «κάτωθεν εἰς ὕψος τείνει»)· **4)** προτείνω ἢ ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι, μτ. ἀπαρφ. : Ἡρ.7,158 ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθερῶσαι, Θουκ.8,48 ὑποτείνοντος.. βασιλέα φίλον ποιήσειν· κ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Δημ.171 τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, Διον.Ἀλ.Ρωμ.10,54 μεγάλας ὑποτείναντες ἐλπίδας αὐτοῖς, Συνέσ. Ἐπιστ.105 λειπομένῳ δὲ παραπολὺ τῆς ἀξίας ἐλπίδα πικρὰν ὑποτείνει τοῦ μέλλοντος· κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Ἀχ.657 ὑποτείνων μισθούς, Δημ.625 ἐκ τῶν ὑποσχέσεων καὶ τῶν ἐλπίδων ἃς ὑπέτειν' ὁ Ἀριστόμαχος· ‖ τὸ μέσ. ὑποτείνομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Δίων Κ 38,31 καί τι καὶ ἐλπίδος, ὡς ἐπιτρέψων, ὑπετείνατο, αὐτ.78,12 πολλὰ ἀγαθὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπετείνατο· **5)** προτείνω, προσφέρω τινί τι, προβάλλω τι ἐνώπιόν τινος· ΕΜ 784,2 «ὑποτείνουσιν· ὑποβάλλουσι, προτείνουσιν», μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Εὐρ. Ὀρ.915 ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους (σχόλ. «ὑπέβαλλε»),Πλούτ.Τιμ.10 ταῦτα δ' ὑπέτεινεν αὐτοῖς ἀπάτην.. τεχνάζων, Παυσ.7,9,4 ὁμοῦ τοῖς λόγοις καὶ μέμψιν τινὰ ὑπέτεινεν ἐς τοὺς Ῥωμαίους· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.Θεαίτ.179Ε τῷ τοι,.. μᾶλλον σκεπτέον καὶ ἐξ ἀρχῆς, ὥσπερ αὐτοὶ ὑποτείνονται, Θεμίστ.Λόγ.26,318Α ταῦτα ἐφρόντιζε καὶ πρῶτος ὑπετείνατο· **6)** τὸ μέσ. προτείνω ἐρώτημα ἢ ζήτημα : Πλάτ.Γοργ.448Ε ὥσπερ τὰ ἔμπροσθέν σοι ὑπετείνατο Χαιρεφῶν καὶ αὐτῷ καλῶς καὶ διὰ βραχέων ἀπεκρίνω· **7)** τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. κ. νεώτ. ἐκτείνομαι κάτωθεν ἢ ἀπέναντί τινος : Ἀριστλ.Μετ.3,5,6 ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει τὴν τοῦ τριγώνου (ἐνν. ἡ γραμμή), Εὐκλ.1 αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται, Ἀθήν.10, 418F τριγώνου ὀρθογωνίου ἡ τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσα ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις· ‖ τὸ θηλ. τῆς μτχ. ἐνεστ. ὑποτείνουσα ὡς οὐσ. βλ.λ.· **8)** ρημοτ.π. ὑπότασις.

ὑποτειχίζω τειχίζω κάτωθεν ἢ ἐγκαρσίως, κτίζω ὑποκάτω τεῖχος : Θουκ.6,99 ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ᾗ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος, Ἀππ.Ἰλλυρ.19 ὑπετείχισαν ἔνδοθεν, Δίων Κ 41,50 τὰ ὑπετείχιζε καὶ διετάφρευε· **2)** ρηματ.π. ὑποτείχισις, ὑποτείχισμα.

ὑποτείχισις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια, ὁθ.καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποτειχίζειν, τὸ ὑποτείχισμα : Θουκ.6,100 ἐπαναχωρήσασα ἡ.. στρατιὰ τήν τε ὑποτείχισιν καθεῖλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν.

ὑποτείχισμα-ατος (τὸ) τὸ ὑποτέλεσμα τοῦ ὑποτειχίζειν, τὸ ὑποκάτω ἢ ἐγκαρσίως κτισθὲν τεῖχος ἢ χαράκωμα : Θουκ.6,100 ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη καὶ ᾠκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, αὐτ. τῶν φιλῶν τινας ἐκλεκτοὺς ὡπλισμένους προὔταξαν θεῖν.. πρὸς τὸ ὑποτείχισμα.

ὑποτεκμαίρομαι τεκμαίρομαι, εἰκάζω, συμπεραίνω πως, κάπως ὑποπτεύω : Ἀριστφ.άπ.1 τί ὑποτεκμαίρει καὶ κακῶς ἄνδρας λέγεις καλοκἀγαθίαν ἀσκοῦντας ;.

ὑποτέλεια (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποτελής, ἡ πρὸς πληρωμὴν τέλους ὑποχρέωσις· ‖ γεν. ἡ ἰδιότης ἢ κατάστασις τοῦ ὑποτελοῦς, ἡ ἔλλειψις ἀνεξαρτησίας, ἡ ὑποδούλωσις.

ὑποτέλειος-εία-ον μτγν. ὁ ἧττον ἢ τέλειος, ὁ οὐχὶ ὅλως τέλειος, ἐπὶ ἀριθμῶν : Μεθόδ.Συμπ.201, 23 τῶν δὲ ἄλλων ἀριθμῶν οἱ μὲν ὑπερτέλειοί εἰσιν, ὡς ὁ δώδεκα.., οἱ δὲ ὑποτέλειοι, ὡς ὁ ὀκτώ· **2)** ὑποτελεία στιγμὴ ἄ. ὑποστιγμὴ βλ.λ.: Σχόλ.Ἰλ.Α 580 τὸ στυφελίξαι ὑποτελείαν στίζουσι στιγμήν, Σχόλ.Διον.Θρ. ἐν ΑΒ 759,13.

ὑποτελέσται (οἱ) μσν. οἱ ὑποτελεῖς : Λεοντ. Εὐσκαμμορ. ἐν περιοδ. Ἀθηναίῳ 4,236.

ὑποτελής-οῦς-ές (τέλος) κ. νεώτ. ὁ ὑπόχρεως εἰς πληρωμὴν χρέους, ὁ ὑποκείμενος εἰς φορολογίαν : Θουκ.1,19 οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι οὐχ ὑποτελεῖς ἔχοντες φόρου τοὺς ξυμμάχους ἡγοῦντο, αὐτ.56, αὐτ.66 πόλιν ξυμμαχίδα καὶ φόρου ὑποτελῆ, αὐτ.7,57, Πλούτ.Ἀρτξ.21 Λακεδαιμονίους κεκτῆσθαι φόρων ὑποτελεῖς, αὐτ.Πύρρ.23· κ. μτ. γενικ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.262 πόλις ὑποτελὴς τῶν Ἀθηναίων· κ. μτ. δοτ. : Συνέσ.Ἐπιστ.38,180Α τὴν πατρῴαν βῶλον ὑποτελῆ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος· ‖ κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, τὴν κυριαρχίαν ἄλλου διατελῶν, ὁ ὑποτεταγμένος, ὁ ὑπήκοος : Θουκ.2,9 ἄλλαι πόλεις αἱ ὑποτελεῖς οὖσαι, αὐτ.5,111, Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,52 ὑπηκόους Ταρκυνίου καὶ φόρων τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖς, Πλούτ. Κίμ.11 ἀντὶ συμμάχων ὑποτελεῖς καὶ δοῦλοι γεγονότες, Ἀππ.Μιθριδ.118 οὔπω σφίσιν ὑποτελέσιν οὖσιν ἐπέθηκαν φόρους, - ὑποτελὴς χώρα - πολιτεία (ἡ μὴ κεκτημένη πλήρη καὶ ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἀλλ' ἐξαρτωμένη ἔκ τινος ἄλλου κράτους, ὅπερ καλεῖται ἐπικυρίαρχος καὶ εἰς οὗ τὴν ἐξουσίαν ἀνέθεσε περιοριστικῶς ὡρισμένα δικαιώματα αὐτῆς)· **2)** ἐνεργ. ὁ λαμβάνων, ὁ εἰσπράττων μισθόν, μτ. γενικ. : Λουκ.Μισθ.Συν.36 μισθοῦ ὑποτελεῖς.

ὑποτελίς-ίδος (ἡ) μτγν. κτ. Ἡριλλ. π. Διογ.Λ 7,165 δευτερεῦόν τι πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐπιζητῇ τις ὡς τὸ μόνον πρὸς τὸ ἄκρον ἀγαθὸν ἄγον μέσον· πρβλ. Στοβ.Ἐκλ.2,60.

ὑποτέλλομαι μτγν. προέρχομαι, ἐξέρχομαι κάτωθεν : Ἀπολλ.Ρ 2,83 **βρυχὴ δ' ὑπετέλλετ' ὀδόντων ἄσπετος.**

ὑποτελῶ-έω, μέλλ. **ὑποτελέσω,** τελῶ, καταβάλλω, πληρώνω, ἰδ. φόρον, δασμόν, συντάξεις, μτ. κ. ἄνευ τῆς αἰτ. φόρον : Ἡρ.1,171 **φόρον μὲν οὐδένα ὑποτελέοντες,** Ξεν.Ἑλλ.1,3,9 **ὑποτελεῖν τὸν φόρον,** Ἰσοκρ.7,2 **τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας,** αὐτ.8,36, αὐτ.12,69 **τῶν οὐδένα φόρον ὑποτελούντων,** αὐτ.116 **συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν,** Πολύβ.22,7,8 **τῶν . . πόλεων . . ὅσαι . . Ἀττάλῳ φόρον ὑπετέλουν,** αὐτ.24,2, Λουκ.Κατάπλ.15, αὐτ.Ἀλ.Ἱστ.1,20 **δασμὸν ὑποτελεῖν,** αὐτ.Τόξ.55· ὁμ. κ. ἀπολ. : Θουκ.3,46 **τὴν δαπάνην ἀποδοῦναι καὶ τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖν,** Δίων Χρ.1,234 **ὑποτελοῦντες τὸ λοιπὸν ὅσον μέτριον,** Δίων Κ 68,28· ‖ γεν. ἀποτίνω, πληρώνω : Ἱρ.4,201 **ὑποτελέειν δίκην βασιλέϊ** (ἀποτίνειν τιμωρίαν τῷ βασιλεῖ), Δημ.142 **ἔρανον . . ὑποτελεῖν,** Πλούτ.Ἠθ.830D **δῶρα . . ὑποτελεῖν·** ‖ μτ. αἰτ. **τι** καταβάλλω, πληρώνω χρέος τι : Λουκ.Ρητ.Διδ.23 **νύκτωρ τι ἄλλο ὑποτελεῖν.**

ὑποτελωνεῖα(ν) (τὸ) **νεώτ. κ. δημ.** τελωνεῖον δευτέρας τάξεως.

ὑποτελώνης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποδιευθυντὴς τελωνείου· **2)** ὁ διευθύνων ὑποτελωνεῖον.

ὑποτέμνω, Ἰων. -τάμνω, μέλλ. **ὑποτεμῶ** κ. **ὑποτεμοῦμαι,** τέμνω κάτωθεν, κόπτω ὑποκάτω : Ἰλ.Ε 74 **ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός,** Ὀδ.Ψ 204 **ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης,** Πλούτ.Ἀντ.32 **βούλει . . τὰς ἀγκύρας τῆς νεὼς ὑποτέμω·** κ. παθ. : Αἰσχίν.77,26 **ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τῶν πραγμάτων,** Λουκ.Τίμ.8 **τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον** (ἔχοντα τὰς ρίζας κάτωθεν τετμημένας), αὐτ.Τόξ.60 **τῷ ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύαν·** **2)** τέμνω, κόπτω κρυφίως, δολίως, ἀπατηλῶς : Ἀριστφ.Ἱππ.316 **ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοός** (ἐπὶ ἀπατεῶνος πωλητοῦ δερμάτων)· **3)** ἀποκόπτω κρυφίως ἢ δολίως, διατέμνω, διακόπτω, διαφράσσω, διακωλύω : Πλάτ.Νόμ.844Α **ὁ βουληθεὶς ἐπὶ τὸν αὐτοῦ τόπον ἄγειν ὕδωρ ἀγέτω μὲν ἀρχόμενος ἐκ τῶν κοινῶν ναμάτων, μὴ ὑποτέμνων πηγὰς φανερὰς ἰδιώτου μηδενός·** ‖ συνήθ. τὸ μέσ. ὑποτέμνομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἡρ 5,86 **ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν** (διὰ νὰ διακόψωσι τὴν μετὰ τῶν πλοίων συγκοινωνίαν), Ἀριστφ.Ἱππ.291 **ὑποτεμοῦμαί σου τὰς ὁδούς** (θὰ σὲ ἐμποδίσω εἰς τὸν δρόμον σου), Ξεν.Ἑλλ.1,6,15 **ἐδίωκεν ὑποτεμνόμενος τὸν εἰς Σάμον πλοῦν,** αὐτ.ΚΠ 1,4,19 **οἵ, ἢν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμοῦνται ἡμᾶς πάλιν ἔνθενδε** (θὰ μᾶς κόψουν τὸ δρόμο), Διον.Ἀλ.Ῥωμ.5,44 **ὑποτεμόμενοι τὰς εἰς τὴν πόλιν φερούσας ὁδούς,** Διόδ.Σ 13,50 **τὸν ἀπόπλουν τὸν Λακεδαιμονίων ὑπετέμοντο·** κ. μτ. δοτ. : Αἰλ.ΖΙ 7,6 **ὑποτέμνονται ταῖς ὁδοῖς τοὺς διώκοντας·** **4)** μτφ. κόπτω (βλ.λ.9), καταστέλλω, κωλύω, ἀφαιρῶ, ματαιώνω : Ξεν.Ἑλλ.2,3,34 **ὑποτέμοι ἂν τὰς ἐλπίδας·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πολύβ.18,38,1 **ὑπετέμετο τὰς πάντων ὁρμάς,** αὐτ.36,1,1 **ὑποτεμομένων τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν,** Ἀριστείδ.2,212 **ὑποτεμνόμενος τὰς . . ἐπιτιμήσεις,** Ἰω.Χρυσ.ΚΔ Κορινθ.1,15 **ὑποτεμνόμενος τὴν θρασύτητα τῶν ἀντιλεγόντων·** ὁμ. κ. ἐν τῷ παθ. παρακ. : αὐτ.5,107,6 **ὡς ὑποτετμημένον πάσας αὐτῶν τὰς ἔξωθεν ὠφελείας καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας·** **5)** ρηματ.π. ὑπότμησις, ὑποτομεύς, ὑποτομή, ὑπότομος.

ὑποτερετίζω σχόλ. τερετίζων ἀποκρίνομαι ἢ τερετίζω ἐν τούτῳ, σὺν τούτῳ : Σχόλ.Πινδ.Ο 9,57.

ὑποτέρπομαι μσν. τέρπομαι, εὐφραίνομαι κάτωθεν : Τιμορ.ἐν Notitt.Mss.9,2,176 **ὥσπερ ὑποτερπόμενοι τῇ τῆς περιβολῆς φαντασίᾳ** (ἐπὶ ἵππων).

ὑποτεταγμένος-η-ον παθ. μτχ. τοῦ ὑποτάσσω βλ.λ., ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἢ τὴν **ἐξουσίαν** ἄλλου τεταγμένος· ‖ νεώτ. ὡς ἐπίθ. ὁ ὑποτελής, ὁ ὑπόδουλος.

ὑποτεταγμένως (ἐκ τοῦ παθ. παρακ. τοῦ ὑποτάσσω) ἐπίρρ. **μτγν.** **μεθ'** ὑποταγῆς : Κλήμ.Ῥωμ. ΚΔ Κορινθ.37.

ὑποτέταρτος-ον μτγν. ὁ ἐκφράζων τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν δύο ἀριθμῶν, καθ' ἣν ὁ εἷς εἶναι μικρότερος τοῦ ἄλλου κατὰ τὸ τέταρτον, οἷον τὸ 4 πρὸς τὸ 5· ἀντίθ. ἐπιτέταρτος : Μαρτιαν.7,252.

ὑποτετράγωνος-ον μτγν. ὁ σχεδὸν τετράγωνος : Ἀδαμ.2,17,397 **τὸ ὑποτετράγωνον** (τῆς γένυος) **ἀνδρεῖον.**

ὑποτετραμερής-οῦς-ές **μτγν.** ὁ **ἔχων** σχέσιν πρὸς ἄλλον, οἷον ὁ 4 : 9, ὁ σχηματίζων τὸν λόγον 1+4/5 (=9/5) : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.58Β.

ὑποτετραπλασιεπίτριτος-ον μτγν. ὁ κατὰ 4 1/3 φορὰς μικρότερος, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον, οἷον ὁ 6 : 26 : Ἀν.Βοασσ.4,420.

ὑποτετραπλάσιος-ον μτγν. ὁ τετράκις μικρότερος, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον οἷον τὸ 1:4 : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,18,94 **ἐὰν . . μετρῇ . . τετράκις, ὑποτετραπλάσιος, ὥσπερ τὸ αὐτὸ ἓν τῶν δ'.**

ὑπότευξις-εως (ἡ) μτγν. ἀπάντησις, ἀπόκρισις : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,251 **τὴν ἀνώτερον εἰρημένην ὑπότευξιν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος θρυλλοῦσι.**

ὑπότεφρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι τεφρόχρους, ὁ ἔχων τεφρῶδές πως χρῶμα : Διοσκ.5,166.

ὑποτεχνῶμαι-άομαι μτγν. βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν διὰ τέχνης : Ἀλέξ.Τραλλ.1,114 **ὑποτεχνᾶσθαι δεῖ καὶ καταπότια ποιεῖν τὸν λίθον** (διόρθ. ἐπιτεχνᾶσθαι), Καισάρ.936 (ἔκδ.Mi.).

ὑποτήκομαι μτγν. τήκομαι κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Βασ.1,587Β **πάγας . . ἡλίου θάλποντος ὑποτήκεται τῇ ἀκτῖνι·** ‖ κ. **μτφ.** : Μον.5,191 **φρυγομένων σαρκῶν ὑποτήκεται . . ἀνήρ,** Αἰλ.ΖΙ 15,4 **τὸν ἰχθῦν τοῦτον ὑποτετῆχθαι καὶ ἐκλείπειν.**

ὑποτήρησις-εως (ἡ) (ὑποτηρῶ) τὸ ὑποτηρεῖν, ἡ παρατήρησις : Σουΐδ.ἐν λ. δεκάπους **οὐδ' ὑποτηρήσεως αἰτίας** (διόρθ. οὐδέπω τηρήσεως ἑτέρας).

ὑποτηρῶ-έω μτγν. παρατηρῶ κρυφίως, παραμονεύω : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,321 **ὑποτηρήσαντα τὴν σύνοδον ἐκφυγεῖν** (διόρθ. ἐπιτηρήσαντα)· **2)** φυλάττω, διαφυλάττω ἐντὸς μεθ' ὑπομονῆς : Γρηγ.Νοζ.1,227Α **ὑποτηρῶν δὲ ὅμως τρυγίαν, τὸ τῆς ὀργῆς ἔσχατον.**

ὑποτίθημι κ. μσν., νεώτ. κ. **ὑποθέτω,** μέλλ. **ὑποθήσω,** ἀόρ. **ὑπέθηκα,** κ. νεώτ. **ὑπέθεσα,** δημ. **ὑπόθεσα,** μέσ. κ. παθ. **ὑποτίθεμαι,** ἀόρ. **ὑπετέθην,** μτχ. παρακ. **ὑποτεθειμένος,** τίθημι, θέτω, βάλλω ὑποκάτω, ὑποβάλλω : Ἰλ.Σ 375 **χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,** Τελεκλ.ἀπ.3 **τὰ φρύγαν' ὑποτίθησιν** (θέτει φρύγανα κάτωθεν), Πλάτ.Τίμ.92Α **θεοῦ βάσεις ὑποτιθέντος** (τιθέντος πόδας ὑποκάτω), αὐτ Νόμ.682C, Ξεν.ΚΠ 7,5,12 (φοίνικας) **ὑπετίθει,** αὐτ.Ἱππ.1,2 **ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια,** αὐτ.1,4 **τὰ ὀπίσθια σκέλη διὰ πολλοῦ** ὑποθήσει (ἐπὶ ἵππου κολπάζοντος), Ἀριστλ.ΖΙ 564b,2 **ταῖς δ' ἀλεκτορίσιν ὑποτιθέασιν αὐτῶν τὰ ᾠὰ ἐπῳάζειν οἱ τρέφοντες,** αὐτ.540a,11 **οἱ δ' αἴλουροι, οὐκ ὄπισθεν συνιόντες, ἀλλ' ὁ μὲν ὀρθός, ἡ δὲ θήλεια ὑποτίθησιν ἑαυτὴν** (τῷ ἄρρενι), αὐτ.Πρ.3,20 **ὅταν ὑποθῇ τις ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν, δύο φαίνεται·** ‖ τὸ μέσ. τίθημι, θέτω ὑπὸ τοὺς πόδας μου : Ξεν.ΚΠ 8,1,41 **τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἔστι καὶ ὑποτιθεμένοις τι,** Ἀριστλ.ΖΠ 15,9 **ὑποτιθέσθαι ὑφ' αὐτά·** **2)** μτφ. τίθημι, θέτω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός : Πλάτ.Πολιτ.308Α **ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς ὑπέθεσαν τὰς αὑτῶν πατρίδας·** **3)** ὑπάγω, ὑπο-

βάλλω, κατατάσσω εἴς τινα τάξιν, διαίρεσιν, μτ. δοτ. : Πλάτ.Πολιτ.289A γυμναστικῇ καὶ ἰατρικῇ . . πᾶν ὑποτιθέντες ὀρθότερον ἀποδώσωμεν ἢ τῇ πολιτικῇ· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ὑποθέτω θέτω τι ἐν τῷ νῷ ὡς δεδομένον ἢ ὡς βάσιν, λαμβάνω, παραδέχομαί τι ὡς ἀρχήν, ὡς ἀληθές, ἰδ. πρὸς ἐξαγωγὴν συμπεράσματος ἢ πρὸς ἐξήγησιν ἀπορίας, κάνω ὑπόθεσιν : Ξεν.ΚΠ 5,5,13 καὶ τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι· ἐάν γάρ τί σε φανῶ, Δημ.550 περὶ πάντων ὧν ἂν ἀκούητε, τοῦθ' ὑποθέντες ἀκούετε τῇ γνώμῃ, τί ἄν, εἴ τις ἔπασχε ταῦθ' ὑμῶν, ἐποίει, Ἀριστλ.Φυσ. 189b,1 ὑποτιθέναι τι τρίτον ὥσπερ φασὶν οἱ μίαν τινὰ φύσιν εἶναι λέγοντες τὸ πᾶν, αὐτ.Μετοφ.1,7 μίαν ὕλην ἢ πλείους ὑποτιθέναι, - ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ εἴδησις εἶναι ἀληθής, - ὑποθέτω ὅτι θὰ τοῦ συμβαίνῃ κάτι σοβαρόν, διότι δὲν ἀπήντησεν εἰς τὸ τελευταῖόν μου γράμμα· τὸ παθ. ὑποτίθεται, ἰδ. ἐν τῷ ἀορ. ὑπετέθην, τίθεμαι καθ' ὑπόθεσιν, λαμβάνομαι ὡς βάσις, ὡς δεδομένον : Πλάτ.Τίμ.48E ἓν μὲν ὡς παραδείγματος εἶδος ὑποτεθέν, αὐτ.Νόμ.812A ἐκτὸς πορεύεσθαι τῶν ὑποτεθέντων λόγων [ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐλήφθησαν ὡς ἀρχαί], αὐτ. Παρμ.136B τί ἐφ' ἑκατέρας τῆς ὑποθέσεως ξυμβήσεται καὶ αὐτοῖς τοῖς ὑποτεθεῖσι καὶ τοῖς ἄλλοις, αὐτ.Χαρμ.160D τῶν καλῶν τι ἡ σωφροσύνη ὑπετέθη .(ἐλήφθη ὡς . .), Ἀριστλ.ΑΠρ.2,11,6 (ἐν ὑποθ. συλλογισμῷ), αὐτ.8 ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν· || συνηθέστ. ἐν τῷ μέσ. ὑποτίθεμαι δέχομαι ὡς ἀρχήν, λαμβάνω ὡς δεδομένον, ἀληθές : Πλάτ.Τίμ.53D ταύτην . . πυρὸς ἀρχὴν . . ὑποτιθέμεθα, αὐτ.Φαίδ.100A ὑποθέμενον . . λόγον ὃν ἂν κρίνω ἐρρωμενέστατον, αὐτ. 101D ἄλλην . . ὑπόθεσιν ὑποθέμενος, αὐτ.Χαρμ. 171D, αὐτ.136C ὑπ- τι ὡς ὄν, αὐτ.Πολιτ.284C ὑποτίθεσθαι μὲν τὸ τοιόνδε περὶ αὐτῶν, Πολύβ. 1,5,1 ὑποθησόμεθα . . ταύτης ἀρχὴν τῆς βίβλου τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων, αὐτ. 3,1,1· κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Φαίδ.100B ὑποθέμενος εἶναί τι καλὸν αὐτὸ καθ' αὑτό, αὐτ. Πρωτ.339D ὅς γε τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς ὑπέθετο χαλεπὸν εἶναι· ὁμ. κ. παραλειπομένου τοῦ ἀπαρφ.: αὐτ.Πολ.437A, αὐτ.Θεαίτ.165D λογίζομαι ὅτι τἀναντία οἷς ὑπεθέμην [συμβαίνειν], Διον.Ἁλ.Ρωμ.4,6 νεώτερον αὐτὸν ὑποτίθεμαι [εἶναι] [τὸν θεωρῶ νεώτερον]· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ.346B ὥσπερ ὑπέθου [συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμες], Φιλόστρ.702 ὑποθέμενος (ἀντίθ. συγγεγονώς, ἐπὶ ὑποθέσεως κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πραγματικὴν γνῶσιν)· 5) νεώτ. κ. δημ. ὑποθέτω γεν. θεωρῶ ἢ ἐκλαμβάνω τι ὡς πιθανόν, νομίζω, εἰκάζω : δὲν ὑποθέτω ὅτι θὰ μᾶς ἀπατήσῃ διὰ δευτέραν φοράν, - ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ ἀργήσουν νὰ φανοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀρξαμένης ἐπιθέσεως· κ. παθ. οἱ ὑποτιθέμενοι δράσται τοῦ ἐγκλήματος· || παθ. ἐνεστ. κτ. γ' πρόσ. ὑποτίθεται ὡς ἀπρόσ. τίθεται ὡς προϋπόθεσις, ἢ θεωρεῖται ὡς πιθανόν, εἰκάζεται : διὰ νὰ φυλακισθῇ, ὑποτίθεται ὅτι διέπραξε κάποιο ἀδίκημα· 6) προτείνω, προτάσσω ἢ κρατῶ κάτωθεν, ὑποκάτω : Λουκ.Νεκρ.Δ 27,3 ὑποθεὶς δὲ τὴν σάρισαν αὐτόν τε διαπείρει καὶ τὸν ἵππον· 7) μτφ. θέτω πρὸ ὀφθαλμῶν, ὑποβάλλω, προβάλλω, προτείνω : Εὐρ.Ὀρ.1184 ἐλπίδα ὑποθεῖναι [διεγείρειν ἐλπίδα], αὐτ.ΙΑ 507 παρὰ γνώμην ἐμὴν ὑπέθηκες ὀρθῶς τοὺς λόγους, αὐτ.Βάκχ.675 τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας, Θουκ.1,138 ἐλπίδα . . ὑπετίθει αὐτῷ δουλώσειν, αὐτ.4,65 αἰτία δ' ἦν ἡ παρὰ λόγον τῶν πλειόνων εὐπραγία αὐτοῖς ὑποτιθεῖσα ἰσχὺν τῆς ἐλπίδας (Βερνορδ.Γρηγ. «αἰτία δὲ τούτου [τοῦ προειρημένου] ἦτο ἡ ἀπροσδόκητος ἐν τοῖς πλείστοις ἐπιτυχία, ἥτις ἐνέπνεε (κυρ. ὑπέβαλλεν) εἰς αὐτοὺς [τόσον] ἰσχυρὰν ἐλπίδα»)· 8) συνήθ. τὸ μέσ. ὑποτίθεμαι ὑποβάλλω τινί τι, λέγω, δίδω, ὑποδεικνύω, συμβουλεύω, νουθετῶ : Ἰλ.Θ 36 βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθα (σχόλ. «ὑποδείξομεν, συμβουλεύσομεν»), αὐτ.467, αὐτ.Λ 788 ἔπος . . ὑποθέσθαι, Ὀδ.Δ 163 ἔπος ὑποθήσεαι ἠέ τι ἔργον, Ἡσίοδ.Θ 175 δόλον δ' ὑπεθήκατο πάντα· κ. γεν. μτ. αἰτ. : Ἡρ.1,156 ταῦτά τέ οἱ ἐνετείλατο προειπεῖν Λυδοῖσι τὰ ὁ Κροῖσος ὑπετίθετο, αὐτ.3,36, αὐτ.5,98 σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν· κ. μτ. δοτ. προσ. : Ὀδ.Β 194 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός, αὐτ.Ε 143, Ἀριστφ.Ἐκκλ.1154 σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι, αὐτ.Ὄρν.1362, αὐτ.Λυσ.522, Πλάτ.Χαρμ. 155D, ΚΔ Τιμ.1,4,6 ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος . . Χριστοῦ· κ. μτ. ἐπιρρ.: Ἰλ.Φ 293 αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', Ὀδ Ο 310 ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ· || μτ. ἀπαρφ. συμβουλεύω, δίδω ὁδηγίας εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, ἢ πῶς νὰ πράξῃ τι : Ἡρ.1,90 ἐντειλάμενος τοῖσι δορυφόροισι τὰ Κροῖσος ὑπεθήκατο ἐπιτελέειν, Θουκ.5,90, Ξεν.Ἱππ.3,7 ὑποθέσθαι τινὶ ὠνεῖσθαι ἵππον· 9) κ. μον. τὸ μέσ. κελεύω, ἐπιτάττω, διατάσσω, μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.4,135 ταῦτα τοῖσι ὑπολειπομένοισι ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος· κ. μτ. ἀπαρφ. : Νικ.Χων.π.Σάθ.1,82 τῆς βασιλείας μου . . κατὰ συνασπισμόν τε καὶ συνδρομὴν ὑποθεμένης ποιεῖσθαι τὴν συμπλοκήν· 10) ὁμ. τὸ μέσ. ἐν ἀναφ. πρὸς λόγους, γράμματα κττ., μεταδίδωμι, ἀνακοινῶ : Πλάτ.Τίμ.26A λόγον τινὰ πρέποντα τοῖς βουλήμασιν ὑποθέσθαι, αὐτ.Πολιτ.295C παρ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα τολμήσειεν ἄλλα ὑποθέσθαι· 11) ὁμ. τὸ μέσ. προτίθημι, προβάλλω τι : Λουκ.Ἀλ.7 ἕνα τοῦτον ὑποθέμενος τὸν σκοπόν· κ. παθ. : Ἀριστλ.Η Νικ. 6,12,9 ὑποτεθεὶς σκοπός· || φρ. ὑποθέσθαι ὑπέρ τινος προβάλλω εἰς ἐμαυτόν τι ὡς θέμα, ὡς ἔργον, ἀσχολίαν, ἀσχολοῦμαι εἴς τι, πραγματεύομαι περί τινός τι : Ἰσοκρ.3,14 περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν, ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἠρξάμην, αὐτ.4,51 ἵνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὰ μέρη διατρίβειν ὑπὲρ ὅλων τῶν πραγμάτων ὑποθέμενος· 12) τὸ ἐνεργ. κατατίθημι ὡς ἐνέχυρον, ἐγγύησιν, ὑποθηκεύω, ἐνεχυριάζω· Ἡρωδιαν.473 [ἐκδ.Pierson] «ὑποτίθησι μὲν ὁ δανειζόμενος τὰ ἐνέχυρα, ὑποτίθεται δ' ὁ λαμβάνων» : Ἡρ.2,136 τῷ δὲ ὑποτιθέντι τοῦτο τὸ ἐνέχυρον, Δίφιλ.Συνωρ.άπ.1,2 δραχμὴν ὑπόθες, Ἰσοκρ.21,2 τὴν . . οἰκίαν ὑπέθηκε, Δημ. 841 ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν, αὐτ.1188 ὑποτίθησιν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, Αἰσχίν.3,104 οὐκ εὐποροῦντες ὑπέθεσαν αὐτῷ τοῦ ταλάντου τὰς δημοσίας προσόδους (ὑπεθήκευσαν τὰς . . δι' ἓν τάλαντον), Πλούτ.Κράσσ.7 ἀπήλλαξεν ὑποθεὶς αὐτὸν ἔγγυον τριάκοντα . . ταλάντων, Πάπ. ὑποθήκην ὑποτέθεικα πρὸς τάλαντα δύο· κ. παθ. : Πάπ. τῶν ὑποτεθειμένων ἀρουρῶν· ἀντὶ τοῦ παθ. συνήθ. ἐν χρ. εἶναι τὸ ὑπόκειμαι, πλὴν ἐν τῷ ἀορ. α' ὑποκεῖσθαι : Ἐπιγρ. ὑποκεῖσθαι τοὺς ἀποτεθέντας [πόρους]· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλούτ.Κάτ. Νεώτ.6 χωρία καὶ θεράποντας . . ὑπέθεντο πρὸς τὸ δημόσιον, αὐτ.Ἠθ.828A, Πάπ. ἔχειν τὴν ἐξουσίαν τῶν ἰδίων πάντων, πωλεῖν, ὑποτίθεσθαι, διατίθεσθαι, Πάπ. ὑπεθέμην σοι ἐνέχυρα· 13) τὸ μέσ. ὑποτίθεμαι ἐπὶ δανειστοῦ, λαμβάνω τι ὡς ἐνέχυρον, δανείζω ἐπὶ ἐνεχύρῳ, παρέχω δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ : Δημ.1223 ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεώς· 14) ὑποτίθημι εἰς κίνδυνον διακινδυνεύω: Πλάτ.Πρωτ.313A εἰς οἷόν τινα κίνδυνον ἔρχει ὑποθήσων τὴν ψυχήν, Δημ.420 τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεὶς (μὲ κίνδυνον τοῦ ἑαυτοῦ του), ΚΔ Ρωμ.16,4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθη-

κάν (διεκινδύνευσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν), Πλούτ. Θεμ.24, Λουκ.Δημ.'Εγκώμ.4) **τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις**· **15**) ρηματ.π. ὑπόθεσις, ὑποθέτης, ὑπόθετος.

ὑποτίλλω τίλλω κάτωθεν, ἀποσπῶ ὑποκάτω, μαδῶ, ἐκριζώνω : Θεόφρ.Φl 2,7,5 **πλὴν ὅσον ὑποτίλαι τὴν βοτάνην.**

ὑποτίμημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ποσὸν καθ' ὃ ὑποτιμᾶται, ἐλαττοῦται ἡ ἀξία πράγματός τινος· ἀντίθ. ὑπερτίμημα.

ὑποτίμησις-εως (ἡ) (ὑποτιμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποβιβασμὸς τῆς τιμῆς, ἰδ. τῆς ποινῆς, ἄ. ἀντιτίμημα βλ.λ. : Φίλ.2,628,37 **δικῶν ἐπαγωγάς, καὶ σκήψεις, καὶ ἀναβολάς, καὶ τιμήσεις, καὶ πάλιν ὑποτιμήσεις**, Σχόλ.Δημ.34,11 **καθ' ὑποτίμησιν αὐτὸ εἰσήγαγεν**· **2**) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποτιμᾶν, ὁ ὑποβιβασμὸς τῆς τιμῆς, ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας πράγματός τινος· ἀντίθ. ανατίμησις, ὑπερτίμησις : **ὑποτίμησις τῶν σιτηρῶν - τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης**· **3**) νεώτ. ἐκτίμησίς τινος ὑπὸ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν ἢ σημασίαν· **4**) πρόσχημα, πρόφασις, προσποίησις: Φιλ.2,325,34 **οὗτοι μὲν ὑποτίμησιν ἔχουσι, τὸ μηδενὸς θηρᾶσθαι ἐπ' ὠφελείᾳ**, 'Ιώσ.'Απ.2,17 **οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἠνέσχετο καταλιπεῖν**, Πλούτ.Καμ.40 **οὔτε ὑποτίμησιν εἰπών, οὔτε προφάσει χρησάμενος**, Αἰλ Ζl 4,43 **ἀπροφασίστως καὶ ἄνευ τινὸς ὑποτιμήσεως.**

ὑποτιμητής (ὁ) (ὑποτιμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποτιμῶν, ὁ ἀντιτιμῶν, ὡς μτφρ. τοῦ λατ. subcensor : Δίων Κ 52,21, αὐτ.24,33· **2**) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν ἢ συντελῶν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀξίας, τὸν ὑποβιβασμὸν τῆς τιμῆς πράγματός τινος : **ὑποτιμηταὶ τοῦ συναλλάγματος.**

ὑποτιμῶ-άω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπετίμησα, παθ. ἀόρ. ὑπετιμήθην, μτχ. παρακ. ὑπο(τε)τιμημένος, ἐλαττῶ, ὑποβιβάζω τὴν τιμὴν πωλήσεως πράγματός τινος, ἐκπίπτω τὰς τιμάς, καθιστῶ ἢ πωλῶ τι εὐθηνότερον· ἀντίθ. ἀνατιμῶ, ὑπερτιμῶ : 'Αλεξ.ἀπ. Λέβητ.3,4 **τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν τινι ἰχθὺν ὑποτιμήσας ἀποδῶτ' ἐλάττονος ἧς εἶπε τιμῆς, εἰς τὸ δεσμωτήριον εὐθὺς ἀπάγεσθαι**· κ. παθ. : **ὑπετιμήθησαν τὰ εἴδη πρώτης ἀνάγκης**· **2**) νεώτ. κρίνω ἢ ὁριστῶ τι(να) ὡς κατώτερον τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀξίας ἢ σημασίας, ἀντίθ. ὑπερτιμῶ : **ὑποτιμᾷ πολὺ τὴν ἀξίαν τῶν ἀντιπάλων του, - ὑποτιμῶσι τὸ ἔργον του**· **3**) τὸ μέσ. ὑποτιμῶμαι ἐνεργῶ ἐκτίμησιν ἢ ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας μου, ἐκτιμῶ ὁ ἴδιος τὴν περιουσίαν μου : 'Αριστλ.Οἰκ.2,5 **ἵνα οἱ πένητες δύνωνται ὑποτιμᾶσθαι**, αὐτ.36· **4**) ὁμ. τὸ μέσ. ὡς δικαν. ὅρος, ἐπὶ κατηγορουμένου, ἀντιπροτείνω ἐν δικαστηρίῳ ἄλλην ποινὴν μικροτέραν ὡς δικαιοτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ κατηγόρου προταθείσης, δ. ἀντιτιμῶμαι : Ξεν.'Απολ.23 **κελευόμενος ὑποτιμᾶσθαι, οὔτε αὐτὸς ὑπετιμήσατο, οὔτε τοὺς φίλους εἴασεν**, Σωκρ.'Επιστ.14,30 **οἱ δικασταὶ . . ὑποτιμήσασθαι ἔλεγον**, 'Αριστλ.Ρητ.'Αλ.30,11· **5**) ὁμ. τὸ μέσ. προφασίζομαι, προσποιοῦμαι : 'Απολλδ.2,4,3, 'Ιάμβλ.Πυθ.23,58 **πενίαν ὑπετιμήσατο**· || κ. ἀπολ. δικαιολογοῦμαι : 'Αρρ.'Επικτ.3,24,61 **οὔτ' ἀπολογούμενος οὔθ' ὑποτιμώμενος**· **6**) ρηματ. π. ὑποτίμημα, ὑποτίμησις, ὑποτιμητής.

ὑποτινάσσω μτγν. τινάσσω, σείω ὀλίγον τι : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.5,22 **τὸν ἕλκοντα μόσχον ὑποτινάξαντα διασεῖσαι τὴν κιβωτόν.**

ὑποτιτθίδιον παιδάριον (τὸ) 'Επιγρ. ἄ. ὑποτίτθιον, ὑπομάζιον, βυζασταρούδι.

ὑποτίτθιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοὺς μαστούς, ὁ βυζανιάρικος, ἄ.ὑπομάζιος. Κλήμ.'Αλ.125 **ὑποτίτθια παιδία**, 'Επιφάν.1,226,2, 'Ιω.Χρυσ.10,120Ε **παίδων ὑποτιτθίων**, Θεοφύλ.Σ 20 (ἐκδ.Boiss.), 'Αναγν.107,33 (ἐκδ. Venet.)· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑποτίτθια** 'Ησ. «τὰ θηλάζοντα, τὰ γαλουχούμενα παιδία» : ΠΔ 'Ωα.14,1 **τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται**, 'Αθήν.2,46Ε.

ὑπότιτθος-ον λεξ. ἄ. ὑποτίτθιος βλ.λ.· Φώτ.631,12, Σουΐδ. «**καὶ ὑπότιτθον ὁμοίως τὸ ὑπομάζιον**», Εὐστ.117,14, αὐτ.650,22.

ὑπότιτλον (τὸ) νεώτ. ἄ. ὑπότιτλος βλ.λ.

ὑπότιτλος (ὁ) νεώτ. κ. **ὑπότιτλον** (τὸ) ὁ κάτωθεν γενικωτέρου τινὸς τίτλου δευτερεύων τίτλος.

ὑποτλάω μσν. ἀχρ. ἐνεστ. μτ. ἀορ. ὑπέτλην, ὑπομένω, ὑφίσταμαι, ὑποφέρω : Παῦλ Σιλ ΑΠ 5,302.

ὑποτμήγω μτγν. ποι. ἀντὶ ὑποτάμνω βλ.λ. : Κόϊντ 5,244, αὐτ.9,380· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Απολλ.Ρ 4,328 **ὑπετμήξαντο.**

ὑπότμησις-εως (ἡ) (ὑποτέμνω) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτέμνειν : Φιλ.Μηχ ἐν 'Αρχ Μαθ.100,2 **χρήσιμα πρὸς τὰς τῶν σκελῶν ὑποτμήσεις.**

ὑποτοβῶ-έω ὀτοβῶ κάτωθεν, ὑπηχῶ : Αἰσχ.Πρ. 574 **ὑπὸ δὲ . . ὀτοβεῖ δόναξ . . νόμον.**

ὑποτόλμηρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως τολμηρός : Εὐστ.'Ιλ.1284,60 **ὑποτόλμηρον τὸ τῆς λέξεως** (τὸ κάπως τολμηρόν).

ὑποτομεύς-έως (ὁ) (ὑποτέμνω) μτγν. ὁ ὑποτέμνων ἢ ὁ δι' οὗ ἀποκόπτομεν, ὄργανον, ἐργαλεῖον πρὸς τομήν : ΠΔ Βασ.2,12,31 **ὑποτομεῦσι σιδηροῖς**· **2**) νεώτ. στρατ. τμῆμα, ὑποδιαίρεσις στρατιωτικοῦ τομέως βλ.λ.

ὑποτομή (ἡ) (ὑποτέμνω) **ἡ ἐνέργεια** τοῦ ὑποτέμνειν, ἡ κάτωθεν ἀποτομή, ἡ ἐκ τῆς ρίζης ἀποκοπή, ἐν ἀναφ. πρὸς σπόγγον : Πλούτ.'Ηθ.980C **ὥστε μὴ ῥᾳδίαν, ἀλλὰ δύσεργον εἶναι τὴν ὑποτομὴν αὐτοῦ τοῖς θηρεύουσιν**· **2**) ἡ κατὰ μικρόν, ἡ βαθμιαία ἀποκοπή : Θεόφρ.Φl 9,2,7· **3**) μικροτέρα τις τομή, τμῆμα ἢ ὑποδιαίρεσις τῆς τομῆς : Πρόκλ.'Υποτ.79,27 (Halm.) **περιγράφεις τὰς μοίρας καὶ τὰ λεπτά, τὰς μὲν ταῖς μείζοσι τομαῖς, τὰ δὲ ταῖς ἐλάττοσιν ὑποτομαῖς.**

ὑπότομος-ον (ὑποτέμνω) 'Επιγρ. ὁ ὑποτμηθείς, ἤτοι ὁ ἀμνηστευθείς, ἐπὶ ἐγκλημάτων : **εἰ δέ τι ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων ἔγκλημα γέγονεν, ὑπότομα εἶμεν πάντα** (νὰ κοπῶσι, νὰ καταργηθῶσι).

ὑποτονθορύζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. τονθορύζω ἠρέμα, ψιθυρίζω χαμηλοφώνως, μουρμουρίζω σιγά, ἢ σιγοτραγουδῶ : Λουκ.Μισθ.Συν.26, αὐτ.Δὶς Κατ.4 **ὑποτονθορύζουσι δὲ συγκεκυφότες αἰτιώμενοι τὸν χρόνον**, 'Αγαθ.144Β **ἤδη ὑπετονθόρυζον καὶ ἤδη ἡ φωνὴ εἰς τὸ σαφέστερον διεκρίνετο**, 'Ανών.ἐν 'Αν.Κρ.2,414,11 **γυναικῶν τινων ὑποκωθωνιζομένων καὶ ὑποτονθορυζόντων**· κ. μτ. αἰτ. : Λουκ.Νεκυομ.7 **τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑποτονθορύσας.**

ὑποτονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς τονικότητος, τῆς δυνάμεως τῶν μυῶν· **2**) εἰδ. ὀφθαλμολ. μαλάκυνσις τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ.

ὑποτονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ πάσχων ὑποτονίαν βλ.λ.2) : **ὑποτονικὸς ὀφθαλμός.**

ὑπότονος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ ὑποτεταμένος, ὁ κάτωθεν τεταμένος· || ἰδ. τὸ οὐδ. **ὑπότονον** ὁ ὑποβαστάζων τὴν στέγην στῦλος· Ζωναρ· **2**) νεώτ. φαρμακ. ἐπὶ διαλυμάτων, ὁ περιέχων μικρότερον ἀριθμὸν διαλελυμένων μορίων, ἤτοι ὁ παρουσιάζων χαμηλοτέραν ὠσμωτικὴν βλ.λ. πίεσιν.

ὑποτοξεύω τοξεύω κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω : Αἰν.Πολιορκ.36 **διὰ τὸ ὑποτοξεύεσθαι.**

ὑποτοπάζω μτγν. κ. μσν. ἄ. ὑποτοπῶ βλ.λ.· 'Ησ. «ὑποτοπάσαι, ὑπολαβεῖν, ὑπονοεῖν» : Φίλ.2,480, Θεοφίλ.Σ 47,19, Λάσκ.Θεόδ.'Εγκωμ.Νικ.8,7 (Bachmann) **ἢν εἰ ἴδῃ τις ἐκ μακρόθεν, ἄλσος εἶναι ταύτην . . . ἢ πόλιν ὑποτοπάσειεν**· κ. παθ. : Δίων Κ 78,25 **ἐκ τούτου νέον τι γίνεσθαι ὑπετοπάσθη**· **2**) ρηματ. π. ὑποτοπασμός.

ὑποτοπασμός (ὁ) [ὑποτοπάζω] μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτοπάζειν, ὑπόνοια, ὑποψία : Ἰώσ.ΑΙ 17,4,2.

ὑποτοπεύω κ. μσν. ὑποτοπῶ βλ.λ., μτ.αἰτ.: Θουκ. 8,76 τοὺς προτέρους στρατηγοὺς **καὶ εἴ τινα τῶν τριηράρχων ὑπετόπευον** [ὄ. γρ. ὑπώπτευον]· κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : αὐτ.5,35 **ὑπετόπευον τοὺς Λακεδαιμονίους μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι** [ὄ. γρ. ἀντὶ ὑπώπτευον], Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.6,14 **ἀνάξια τῆς θείας ἐκείνου φρενὸς ὑπετόπευσαν**· ‖ εἰδ. π. γραμμ. ἀμφιβάλλω περὶ τῆς γνησιότητος χωρίου τινός, ἐν χρ. **τὸ παθ.** : Σχόλ.Ὀδ.Η 80 **ὑποτοπεύεται ὁ τόπος.**

ὑποτόπημα-ατος [τὸ] [ὑποτοπῶ] μσν. εἰκασία, ὑπόνοια, ὑποψία : Παχυμ.Γ Ἀνδρ.Παλ.340Β **ἐμφανῶν ὑποτοπημάτων.**

ὑπότοπος-ον μτγν. ὁ ὑποπτεύων : Πολ.Φυσ. 1,16,265 **καὶ ὑπότοποι** [ἐσφ. γρ. ἀντὶ κοχύποπτοι].

ὑποτοπῶ-έω κ. μσν., ἀόρ. **ὑπετόπησα** (Θουκ.1,20), παρακ. **ὑποτετόπηκα** (Δίων Κ 38,42) ὑποπτεύω, ὑπονοῶ, εἰκάζω, ὑπολαμβάνω, ὑποψιάζομαι, μτ. αἰτ. πράγμ. : Θουκ.1,56 **ὑποτοπήσαντες τὴν ἔχθραν αὐτῶν,** Ἀγαθ.322,9, αὐτ.323,17 **δίωξίν τινα ὑποτοπήσαντες**· κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ : Θουκ.1,20 **ὑποτοπήσαντες δέ τι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ παραχρῆμα Ἁρμόδιος . . Ἱππίᾳ μεμηνῦσθαι**· ὁμ. ἑπομένης προτάσεως εἰσαγομένης διὰ τοῦ μή : αὐτ.2,13 **ὑποτοπήσας, . . , μή . .** ‖ μτ. αἰτ. προσ. ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαί τινα · αὐτ.5,116 **τῶν ἐν τῇ πόλει τινὰς ὑποτοπήσαντες τοὺς μὲν ξυνέλαβον**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Ἀλκίφρ.3,72 **ὑπετόπησαν ἐμὲ πρόξενον εἶναι**· ‖ ἀρχαιότ. ἐν χρ. τὸ ἀποθ. **ὑποτυποῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ., ἀόρ. **ὑπετοπήθην** : Ἡρ.9,116 **οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε,** Ἀριστφ.Βάτρ.958 **κἀχ᾽ ὑποτοπεῖσθαι,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,81 **ὑποτυπηθείς τι τῶν ἀληθῶν**· κ. μτ. ἀπρφ. : Ἡρ.6,70 **ὑποτοπηθέντες Δημάρατον δρησμῷ ἐπιχειρέειν,** Ἀριστφ.Θεσμ.496 **ἵνα . . μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται**· **2)** ρηματ. π. ὑποτόπημα.

ὑποτορεύω μτγν. τορεύω ὑποκάτω, ἐγγλύφω κάτωθεν : ΑΙλ.ΖΙ 10,22 **τῶν προπυλαίων ὀρόφοις γυπῶν πτέρυγας ὑποτορεύων.**

ὑποτρᾰγῳδῶ-έω μτγν. κ. μσν. μετέχω τῆς ἐκτελέσεως τραγῳδίας τινὸς ὡς βοηθὸς ὑποκριτοῦ, ὑποκρίνομαι ἐν τραγῳδίᾳ τινὶ δευτερεῦον πρόσωπον, παίζω δευτερεύοντα ρόλον : Φιλόστρ. 507 **τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς τὸν ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπετραγῴδησεν,** Νικήτ.Εὐγ.5,2· **2)** λαλῶ ἢ ἀποκρίνομαι ὡς ἐν τραγῳδίᾳ, κατὰ τρόπον τραγικόν : Λουκ.ΖΤραγ.1 **ὥστε σοι ὑποτραγῳδεῖν** [ὄ. γρ. ἀντὶ ὑποδραματουργεῖν].

ὑποτραυλίζω μτγν. κ. μσν. τραυλίζω ὀλίγον τι : Λουκ.Τιμ.55 **καὶ ταῦτά φησιν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀκράτου πονηρῶς ἔχων καὶ ὑποτραυλίζειν γελοίως,** Εὐστ.Ὀδ.Τ 518· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Γρηγ.Νύσσ.3,429.

ὑπότραυλος-ον ὁ ὀλίγον τι τραυλίζων : Ἱππ. 1207Ε **γλῶσσα ὑπότραυλος ὑπὸ ξηρότητος.**

ὑποτραχήλιον [τὸ] μτγν. κ. νεώτ. τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τραχήλου· Πολυδ.2,136 **«ὑποτραχήλιον καλοῦσι τὸ ὑπὸ τοὺς αὐχένας μεταξὺ ὠμοπλατῶν καταλῆγον ἐπὶ τὸ μετάφρενον»**· **2)** κ. νεώτ. ἀρχιτεκτ. τὸ μεταξὺ τοῦ κορμοῦ κιόνων τινῶν καὶ τῶν κιονοκράνων αὐτῶν ἀρράβδωτον τμῆμα, διακοσμούμενον εἰς τὸν ἰωνικὸν ρυθμὸν δι᾽ ἀναγλύφων ἀνθεμίων, **ἃ.** λαιμὸς βλ.λ.3) : Βιτρ.3,2.

ὑποτράχηλος-ον ὁ ὑπὸ τὸν τράχηλον, ὁ κάτωθεν τοῦ τραχήλου περιτιθέμενος : Ἡσ.ἐν λ. ὑποθυμίς **στέφανος ὑποτράχηλος.**

ὑποτρᾰχύνω μτγν. τραχύνω ὀλίγον τι, ἰδ. προκαλῶ τραχύ, δυσάρεστον πως αἴσθημα εἴς τι : Διον.Ἀλ.Συνθ.22 **οὐδὲ ἡ προηγουμένη τοῦ πέμπτε συλλαβὴ μαλακὸν ἔχει τὸν ἦχον, ἀλλ᾽ ὑποτραχύνει τὴν ἀκοήν, ἄρχουσά τε ἐξ ἀφώνου καὶ λήγουσα εἰς ἡμίφωνον**· **2)** μτφ ἐρεθίζω, ἐξοργίζω ὀλίγον τι, τὸ παθ. : Γρηγ.Νύσσ.3,2Β **ὑποτραχυνθεὶς ἐκ τῶν ἐφ᾽ ὕβρει παρ᾽ αὐτοῦ ῥηθέντων.**

ὑπότρᾰχυς-εος-υ, ἰων. **ὑπότρηχυς** ὁ ὀλίγον τι τραχύς : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.7,330Α **λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον,** Ὀρφ.Λιθ.357 **λυγρόν, ὑπότρηχυν,** Γολ.Λεξ.418 **δῆξίς τις ὑπότραχυς ἐρεθίζουσα τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν**· **2)** μτφ. ὁ ὀλίγον τι ἐρεθισμένος, ὠργισμένος : Λοβέκ.Φρύν.541.

ὑποτρείω ἐπ. τ. τοῦ ὑποτρέω **βλ.λ.** : Τίμων **Φλ.π.** Πλούτ.Ἠθ 466C.

ὑποτρέμω κ. μσν. κ. νεώτ. τρέμω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς, σιγοτρέμω, τρεμουλιάζω : Πλάτ.Πολ.336Ε **καὶ εἶπον ὑποτρέμων . . μὴ χαλεπὸς ἡμῖν ἴσθι,** Πλούτ.Ἠθ.973F, Λουκ.ΖΤραγ.34 **οὐ πάνυ μοι ἀρέσκει ὑποτρέμων καὶ ταραττόμενος,** αὐτ.41, Χριστ. Πάσχ.2200 **οὐκ εἰς κενὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἡ φάλαγξ ὑπέτρεμεν,** Γεωπ.15,2,33 **ὑποτρεμούσαις ταῖς πτέρυξι.**

ὑποτρέπομαι μτγν. τρέπομαι, στρέφομαι ὀπίσω, ὑποστρέφω, ἐπανακάμπτω, γυρίζω πίσω : Πλούτ.Ἠθ.77Ε **ἐν μέσῳ περιφέρονται πολλάκις ὑποτρεπόμενοι,** Ὀππ.Ἀλ.3,516 **ἐφερπύζουσα δὲ λάθρη αὖτις ὑποτρέπεται.**

ὑποτρέφω κ. μσν., μέλλ. **ὑποθρέψω,** τρέφω ἢ ἀνατρέφω κρυφίως ἢ ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον : Διον. Ἀλ.Ρωμ.4,81 **σκύλακας ὑποτρέφειν,** Διόδ.Σ 3,63 **μέχρι τῆς τελευτῆς ἐπιμελῶς ὑποτρέφειν τοὺς πώγωνας** [ὄ.γρ. ἀνατρέφειν], Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ. 24, Πισίδ.Γ Ἀβαρ.21 **ὑποτρέφοντας ἀγρίαν φύσιν**· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.595C **ἵν᾽ ἡμῖν εὐγενὴς ὑποτρέφηται τιμωρὸς ἐπὶ τοὺς τυράννους,** Συνέσ.122D **μηδὲν ἐμπύρευμα τῆς ἐναντίας αἱρέσεως .. λανθάνειν ὑποτρεφόμενον**· ‖ ὁμ. τὸ παθ. αὐξάνομαι κατὰ μικρὸν ἢ κατὰ διαδοχήν : Πλάτ.Πολ. 560Α **τῶν ἐκπεσουσῶν ἐπιθυμιῶν ἄλλαι ὑποτρεφόμεναι ξυγγενεῖς**· **2)** τὸ μέσ. **ὑποτρέφομαι** περιθάλπω, διατηρῶ, συντηρῶ κρυφίως : Ξεν.ΚΠ 2,1,17 **τόλμῃ, ἣν οὐδὲν ὑμῖν ἧττον προσήκει . . ὑποτρέφεσθαι.**

ὑποτρέχω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποθρέξομαι κ. ὑποδραμοῦμαι,** ἀόρ. **ὑπέδρᾰμον,** ποι. παρακ. **ὑποδέδρομα** [Ὕμν.Ἀπόλλ.284] κ. **ὑποδεδρόμηκα,** τρέχω ὑποκάτω ἢ κύπτων, σκυφτά : Ἰλ.Φ 68 **ὁ δ᾽ ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων κύψας** [ἔτρεξε ὑπὸ τὸν ὑψωθέντα βραχίονα τοῦ Ἀχ. καὶ κύψας τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὰ γόνατα], Ὀδ.Κ 323, Ἡρ.7,88 **ἐλαύνοντι γὰρ οἱ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων,** Εὐρ.ΙΑ 631 **ὑποδραμοῦσα . . πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τἀμὰ περιβαλῶ,** Ἀντιφ.3,2,4 **τοῦ . . παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος**· κ. μτ. αἰτ. : Φιλόστρ.Ἐπιστ.44 **πτωχὸς ὁ Σωκράτης ἀλλ᾽ ὑπέτρεχεν αὐτοῦ τὸν τρίβωνα Ἀλκιβιάδης,** Θεμίστ.Λόγ.13,168Β **νεφέλαι ὑποδραμοῦσαι ἠλιβάτους πρῶνας**· κ. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.185Ε **ταῖς πλατάνοις ἀπείκαζεν αὐτόν, αἷς ὑποτρέχουσι χειμαζόμενοι,** αὐτ.243Ε **ὅρμοις καὶ ναυλόχοις ἀναγκαίοις μόλις ὑποδραμόντες**· **2)** ἐκτείνομαι κάτωθεν, ἁπλοῦμαι ὑποκάτω : Ὕμν.Ἀπόλλ.284 **ὕπερθεν πέτρη ἐπικρέμαται, κοίλη δ᾽ ὑποδέδρομε βῆσσα**· **3)** τρέχων προλαμβάνω, προφθάνω τινά : Ἀριστφ.Ἱππ. 676, Ξεν.ΚΠ 1,2,12 **κακούργους ἐρευνῆσαι ἢ λῃστὰς ὑποδραμεῖν** [νὰ τρέξωσι διὰ νὰ συλλάβωσι λῃστάς]· ‖ ὑπέρχομαί τι, εἰσέρχομαι ὑπό τι : Θεμίστ.Ἀν.Ὑστ.1 **ἡ σελήνη τὸν ἥλιον ὑποτρέχει ἐν τῇ ἐκλείψει**· **4)** ὑποσκελίζω, ἐξαπατῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.742 **τὸν στρατηγὸν ὑποδραμὼν τοὺς ἐκ Πύλου, . . τοὺς Λάκωνας ἤγαγον** [διόρθ. ἀντὶ τῶν στρατηγῶν . . τῶν ἐκ . .] [Βερναρδ.Γρηγ. «ὑπο-

σκελίσας [ἐξαπατήσας] τὸν στρατ. ἤγαγον τοὺς ἐκ Πύλου, τοὺς Λάκωνας δηλ.»· **5)** διακόπτω, ὑπολαμβάνω : Δῖος π.Στοβ.'Ανθολ.65,17 **ὑποδραμών τις φασεῖ· 6)** ζητῶ νὰ λάβω, ἐπιδιώκω ν' ἀποκτήσω, νὰ κερδήσω : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,38 **οἱ οὕτως ὑποδραμόντες τὴν τῶν θεῶν τιμήν· 7)** εἰσέρχομαί που λάθρα, εἰσχωρῶ ἐξ ἀπροόπτου ἢ ἀνεπαισθήτως, εἰσέρπω, εἰσδύω : Σαπφ. 2,10 **λεπτὸν δ' αὔτικα χρῶ πῦρ ὑποδεδρόμακεν·** || δθ. κ. νεώτ. ἐπὶ διανοημάτων, αἰσθημάτων κτλ., ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος, καταλαμβάνω τινά, μτ. δοτ. προσ. : Πολύβ.16,6,10 **καὶ γὰρ ὑπέδραμέ τις ἔννοια καὶ πιθανότης τοῖς ἀνθρώποις·** κ. μτ. αἰτ. προσ. : αὐτ.31,8,11 **καί τις .. ἀπελπισμὸς ὑπέδραμε τοὺς ἀνθρώπους,** αὐτ.9,10,7 **ἔλεος αὐτὸν ὑποτρέχει·** μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : αὐτ.14,12,5 **ὑπέδραμεν . . κἀμοὶ . . ῥᾳδίαν ἔσεσθαι . . τὴν διήγησιν·** κ. ἀπολ. : Στράβ 12,3,27 **πολλὰ δὲ καὶ ἀξιομνημόνευτα μέν, οὐχ ὑπέδραμε δέ· 8)** ὑπέρχομαι, ἀνακτῶμαι τὴν οἰκειότητα, τὴν φιλίαν τινός, εἰσάγω ἐμαυτὸν εἰς τὴν εὔνοιάν τινος, προσπαθῶ διὰ κολακειῶν νὰ εἰσχωρήσω παρά τινι· 'Ησ. «ὑποτρέχοντες· ὑπεισερχόμενοι» : Εὐρ.'Ορ.670 **κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω,** Πλάτ. Πολ.426C **ὃς δ' ἂν . . ἥδιστα θεραπεύῃ καὶ χαρίζηται ὑποτρέχων,** αὐτ.Νόμ.923B **ὑμᾶς θωπείαις ὑποδραμὼν ἐν νόσοις ἢ γήρᾳ σαλεύοντας,** Αἰσχίν.3,162 **τὸν 'Αλέξανδρον ὑποτρέχει καὶ πλησιάζει ἐκείνῳ,** Πλούτ.Αἰμ.2 **φιλοφροσύνας, αἷς ὑποτρέχοντες οἱ πολλοὶ τὸν δῆμον,** Αἰλ.ΠΙ 7,17 **οὐδέν τι πρὸς ταῦτα θωπεύσας οὐδὲ ὑποδραμών.**

ὑποτρέω κ. μσν., ἐπ. ὑποτρείω (Τίμων Φλ.π.Πλούτ. 'Ηθ.466C), μέλλ. **ὑποτρέσω,** φεύγω πρὸς τὰ ὀπίσω ἐκ φόβου, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ ὀλίγον διὰ φόβον : 'Ιλ.Η 217 **οὔ πως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι,** αὐτ.Ο 636, Πινδ.ἀπ.246 **ἴσαν ὑποτρέσαι,** Μᾶρκ.Αὐρ.11,9 **ἀμφότεροι . . λειπατάκται, ὁ μὲν ὑποτρέσας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τὸν φύσει συγγενῆ,** Συνέσ.'Επιστ.4, 'Ακροπ.Κ ἐν ASS Μαΐου 2,746F **μηδὲν ὑποτρέσας·** || μτ. αἰτ. φεύγω ἔμπροσθέν τινος φοβούμενος αὐτόν, ὑποχωρῶ ἐκ φόβου ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : 'Ιλ.Ρ 587 **οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας,** Καλλ.Δῆλ. 55 **οὐδ' 'Ηρην κοτέουσαν ὑπέτρεσας,** Πλούτ. Μάρ.7 **οὔτε τῶν μεγάλων τινὰ πόνων ὑποτρέσας.**

ὑπότρητος-ον μτγν. ὁ κάτωθεν διάτρητος, ὁ τρυπημένος ὑποκάτω : 'Αθήν.4,176F (αὐλῶν) **τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους.**

ὑποτρηχύνω ἰων. τ. τοῦ ὑποτραχύνω βλ.λ.

ὑπότρηχυς-εος-υ ἰων. τ. τοῦ ὑπότραχυς βλ.λ. : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.7,330B **τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον.**

ὑποτριβή (ἡ) (ὑποτρίβω) μτγν. ἡ κάτωθεν, ἡ ὑποκάτω τριβή : 'Αππ.Μιθριδ.75 **ἵππους χωλεύοντας ἐξ ὑποτριβῆς** [διότι ἀπετρίβησαν, ἐφαγώθησαν αἱ ὁπλαὶ αὐτῶν].

ὑποτρίβω κ. μσν., μέλλ. **ὑποτρίψω,** τρίβω ὀλίγον τι ἢ ἐλαφρῶς, ἠρέμα : 'Επιφάν.1,480B **ὑποτρίψας τὸ μέτωπον,** 'Ιππιατρ.254,13 **ἐὰν ὑποτρίψῃ ζῷον·** κ. παθ. : 'Ιππ.231,46 **οἶσιν ὑποτριβομένοισι.. κνησμὸς ἐμπίπτει,** 'Ορειβ.41 (ἔκδ.Matth.)· **2)** τρίβω πρὸς ἀνάμειξιν: Δαμόξ.Συντρόφ.ἀπ.1,38 **καὶ σήσαμ' ὑποτρίβαντες εἰς ταύτην** (τὴν ἅλμην)· πρβλ. ὑπότριμμα· **3)** τὸ παθ. ἐπὶ τῶν ὁπλῶν τῶν ἵππων, φθείρομαι ἐκ τῆς πολλῆς τριβῆς : Διόδ.Σ 17, 94 **τῶν ἵππων τὰς ὁπλὰς ὑποτετρῖφθαι συνέβαινε· 4)** ῥηματ.π. ὑποτριβή, ὑπότριμμα, ὑπότριψις.

ὑποτρίζω κ. μσν. κ. νεώτ. τρίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, παράγω ἐλαφρὸν τριγμόν, σιγοτρίζω : 'Ηλιόδ.Αἰθ.6,15 **οἷον ἐκ μυχοῦ τινος ἢ σπηλαίου φαραγγώδους βαρύ τι καὶ δυσηχὲς ὑποτρίζων,** Νόνν.Δ 11,217 **λεπτὸν ὑποτρίζων ἐδιχάζετο δόχμιος αὐχήν,** 'Αγαθ.ΑΠ 11,352 **ἡ λαιὴ νήτη πάλλεται αὐτομάτως λεπτὸν ὑποτρίζουσα·** κ. ἐπὶ ζῴων, οἷον τῶν αἰλούρων : Αἰλ.Ζ1 7,8 **γαλαῖ ὑποτρίζουσαι·** κ. ἐπὶ πτηνῶν : αὐτ.7,7, Γρηγ.Νύσσ.3,24A **ἡδύ τι καὶ λεπτὸν ὑποτρίζουσα** (ἡ τρυγών), Γρηγ Ναζ. Ποιημ.51,69 **στυγνὸν ὑποτρίζοντα πόδεσσιν,** Εὐστ. Πον.95,10 **νυκτερίδων δίκην ὑποτρίζων·** || νεώτ. ἰατρ. **ὑποτρίζων ῥόγχος** ἢ ἦχος ὁ κατὰ τὴν ἀκρόασιν τοῦ θώρακος καὶ ἕνεκα ὡρισμένων ἀλλοιώσεων τῶν πνευμόνων ἀκουόμενος ἦχος.

ὑποτριμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τρία μέρη μικρότερος ἢ ὀλιγώτερος : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.58Β.

ὑπότριμμα-ατος (τὸ) (ὑποτρίβω) εἶδος ἐδέσματος γεύσεως δριμέως ὀξίνης ἢ καυστικῆς, παρασκευαζομένου ἐκ παντοίων ὁμοῦ τετριμμένων καὶ συνανομεμειγμένων χόρτων,ριζῶν,ὀπωρῶν καὶ ἀρωμάτων· 'Ησ. «ὑπότριμμα· ἐκ φοίνικος καὶ μέλιτος καὶ κυμίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἔργον» : 'Ιππ.361,50, αὐτ.373,20 **τοῖσι ἰχθύσι ἑφθοῖσι ἐν ὑποτρίμμασι,** 'Αντιφάν.Φιλώτ.ἀπ.1 **τὸν γαλεὸν ἐν ὑποτρίμμασι ζέσαι,** Πλούτ.'Ηθ.125F **τὰ πανοῦργα ταῦτ' ὀψάρια καὶ ὑποτρίμματα,** αὐτ.644B **παντοδαπὰς ὑποτριμμάτων καὶ ὄψων παραθέσεις,** Πολυδ.6,71 **φυλλάδας ἐκάλουν τὰ χλωρὰ ὑποτρίμματα·** || δθ. παροιμ. 'Αριστφ.'Εκκλ.291 **βλέπων ὑπότριμμα, στέργων σκοροδάλμῃ** (σχόλ. «βλέπων δριμὺ καὶ ἡδόμενος δριμέσι»).

ὑποτριμμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπότριμμα βλ.λ.: Τελεκλ.'Αμφικτ.ἀπ.1 **ὑποτριμματίων ὀχετοί,** Πολυδ.6,68 **εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων καὶ τὰ** ὑποτριμμάτια, **καὶ καταχυσμάτια.**

ὑποτριόρχης (ὁ) εἶδος ἱέρακος ἔχοντος εὐρείας πτέρυγας : 'Αριστλ.Ζ1 9,36 **οἱ δὲ πλατύτεροι ἱέρακες ὑποτριόρχαι καλοῦνται.**

ὑποτριπλασιεπιδίπεμπτος-ον μτγν. ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον οἵαν, ὁ 10 : 34, ὁ 3 + 2/5 (17/5) φορὰς μικρότερός τινος : 'Αν.Βοασσ.4,420.

ὑποτριπλάσιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τρὶς μικρότερος ἢ ὀλιγώτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ. 'Αριθμ.1,18, 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.52Α.

ὑπότριτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον, οἷον ὁ 2 : 3, ὁ μικρότερος ἄλλου κατὰ τὸ ἓν τρίτον αὐτοῦ, ὁ ἴσος πρὸς τὰ δύο τρίτα ποσοῦ ἢ μεγέθους τινός· ἀντίθ. ἐπίτριτος : Μαρτιαν.7,252.

ὑπότριψις-εως (ἡ) (ὑποτρίβω) μτγν. κ. μσν. ἡ ὑποτριβὴ βλ.λ. : 'Ιππιατρ.165,2· **2)** **ὑποτρίψεις τριπόδων** τὰ μεταξὺ τῶν ποδῶν τραπέζης τινὸς ἐγκάρσια, ἐφ' ὧν οἱ καθήμενοι στηρίζουσι καὶ τρίβουσι τοὺς πόδας αὐτῶν : Φίλ.Μηχ.ἐν'Αρχ.Μαθ. 74 **ἐν διαπήγμασι . . συνειλημμένα τὰ κανόνια, καθάπερ οἱ τρίποδες ἐν ταῖς ὑποτρίψεσιν.**

ὑποτρομάζω μτγν. ὑποτρομῶ, τρέμω, τρεμουλιάζω ὀλίγον ἢ ἐλαφρῶς : 'Ιω.Χρυσ.5,121,24 **λαβὲ τὴν βακτηρίαν ταύτην τὴν δυναμένην ὑποτρομάσαντα τὰ σώματα ἀνορθῶσαι.**

ὑπότρομος-ον (ὑποτρομῶ) κ. νεώτ. ὁ τρέμων ὀλίγον, ὁ ἔχων ἐλαφρῶς τρομώδη κίνησιν : Πλούτ. 'Ηθ.435B **εἰ μὴ τὸ ἱερεῖον ὅλον ἐξ ἄκρων σφυρῶν ὑπότρομον γένηται καὶ κραδανθῇ· 2)** ὁ τρέμων πως ἐκ φόβου : Λουκ.Θε.Δ 19,1 **ἐπισείουσα τὸν λόφον ἐκπλήττει με καὶ ὑπότρομος γίνομαι,** Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.683 **ὑπότρομοι τὰ χείλη κινοῦντες,** Σχόλ.Καλλ.Δῆλ.79 **ὑπότρομος γενομένη·** || δθ. ὁ δειλός, ὁ φοβητσιάρης : Αἰσχίν.3,159 **τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ὑπότρομος ἦν ἄνθρωπος κ·1 παριὼν ἡμιθνὴς ἐπὶ τὸ βῆμα εἰρηνοφύλακα ὑμᾶς αὐτὸν ἐκέλευε χειροτονεῖν**

ὑποτρομῶ-έω τρέμω ὑποκάτω, ὑποτρέμω : 'Ιλ.Κ 95 **τρομέει δ' ὑπὸ . . γυῖα,** αὐτ.Χ 241 **ὑποτρομέουσιν ἅπαντες,** 'Απολλ.Ρ 3,884, Χρησμ.Σιβ.8,465 **στῆ δ' ἄρ' ὑποτρομέουσα,** Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.3,350·

2) κ. μτ. αἰτ. τρέμω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινὰ ὑπερβαλλόντως : Ἰλ.Υ 28 **καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες**, Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.14, 40 **κοὐδὲν ὑποτρομέει θὴρ κακόν·** κ. μτ. δοτ. : αὐτ.21,10, αὐτ.57,4 **τοῖς μὲν ὑποτρομέειν, τοῖσι δὲ γηθόσυνος·** **3)** ρηματ.π. ὑπότρομος.

ὑποτρομώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ παρουσιάζων ἐλαφρῶς τρομώδη κίνησιν : Ἱππ.1136E.

ὑποτροπάδην ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐν ὑποστροφῇ, ὑποστροφάδην, ἐπιστρέφοντας· Εὐστ. 1061,14 «προτροπάδην . . οὗ τὸ ἀνάπαλιν ἐπίρρημα ὑποτροπάδην ἐστίν» : Ὀππ.Ἁλ.1,636 **ὁμοῦ τεκέεσσιν ὑποτροπάδην φορέονται**, Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.218.

ὑποτροπή (ἡ) (ὑποτρέπω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐναλλάξ, κατὰ διαδοχήν, ἐξ ὑπαμοιβῆς τροπή· Γαλ. Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξήγ.584 ὑποτροπὴν «τὴν ἐναλλὰξ μεταβολήν»· ‖ εἰδ. ἡ ἐναλλὰξ διαδοχὴ τοῦ νικᾶν καὶ ἡττᾶσθαι : Πλούτ.Ἀλέξ.32 **ἔσχε γὰρ ὁ ἀγὼν ὑποτροπὴν καὶ σάλον ἐν τῷ εὐωνύμῳ κέρατι·** **2)** κ. νεώτ. ἐπὶ κακοῦ, ἐπάνοδος εἰς τὸ αὐτό, ἐπανεμφάνισις, ἐπανάληψις : φρς **ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς** ἢ **ἐν ὑποτροπῇ** (ἂν ἐπαναληφθῇ, ἂν τὸ ξανακάμῃ), - **καθ' ὑποτροπὴν** ἢ **ἐξ ὑποτροπῆς** (κατ' ἐπανάληψιν, ἐκ νέου)· ‖ εἰδ. ἰατρ. ἐπὶ νόσων, ἡ μετὰ πάροδον χρόνου τινὸς ἐπανεμφάνισις τῆς αὐτῆς νόσου, ξανακύλημα : Πλούτ. Λούκ.7 **ὑποτροπὴ τῶν ἔμπροσθεν νοσημάτων εἶχεν·** ‖ νεώτ. νομ. ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐπανάληψις ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως δι' ἣν ὑπέστη ἄλλοτε ποινήν, τὸ νὰ ὑποπέσῃ τις ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν.

ὑποτροπιάζω (ὑποτροπή) κ. νεώτ. ἐπὶ νόσου ὑποστρέφω, ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι, ἐμφανίζομαι καθ' ὑποτροπὴν βλ.λ.2)· Φρύν.ΑΒ.69,19 «ὑποτροπιάζειν· ὅταν πεπαυμένης τῆς νόσου πάλιν ἐπινοσῇ τις» : Ἱππ.Ἀφορ.1251, Φιλ.1,459,23· **2)** ρηματ.π. ὑποτροπιασμός.

ὑποτροπιασμός (ὁ) (ὑποτροπιάζω) κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ νέου ἐμφάνισις νόσου, ἡ ἐπανάπτωσις εἰς τὴν αὐτὴν νόσον, ὑποτροπή : Ἱππ.Ἀφορ 1250, Γαλ. 19,517,14 **μῆκος νόσου καὶ ὑποτροπιασμός**.

ὑποτροπίη (ἡ) μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑποτροπή βλ.λ.1) : Ἀπολλ.Ρ 1,1052 **αἶψα δ' αὐτῆς πλῆτο πόλις, στονέοντος ὑποτροπίῃ πολέμοιο** (σχόλ.«ὑποστροφῇ»).

ὑποτροπικός-ή-όν κ. νεώτ. ἐπὶ νόσων, ὁ καθ' ὑποτροπὴν ἐμφανιζόμενος, ὁ ὑποτροπιάζων καθ' ὡρισμένας περιόδους : Ἱππ.Κωακ.128· **2)** νεώτ. γεωγρ. κ. ἐπὶ τόπων ἢ χωρῶν, ὁ παρὰ τὰς τροπικὰς ζώνας κείμενος, εὑρισκόμενος· **3)** ἐπίρρ. νεώτ. -**ῶς** καθ' ὑποτροπὴν βλ.λ.2).

ὑποτρόπιος-α-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν τρόπιν κείμενος, εὑρισκόμενος : Ὀρφ.Ἀργ.265, Ὀππ.Ἁλ.1, 224· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. ὑποτρόπιον ὡς οὐσ. ἡ ὑπὸ τὴν κυρίαν τρόπιν πρόσθετος ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ τρόπις, ἄ. χέλυσμα, κόντρα καρίνα.

ὑπότροπος-ον (ὑποτρέπω) ὁ ὑποτρέπων, ὁ ἐπανερχόμενος, ἐπανελθών, ἐπιστρέψας· Ἡσ. «ὑπότροπον, ὑπεστροφότα, ἐπανελθόντα ἐκ δευτέρου. ὑπότροπος, ἐξ ὑποστροφῆς» : Ἰλ.Ζ 501 **ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο ἵξεσθαι**, αὐτ.367, Ὀδ.Υ 332 **ὑπότροπος ἵκετο δῶμα**, αὐτ.Φ 211· ‖ **ὑπότροπον ἦμαρ** ἢ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου, τῆς ἐπιστροφῆς : Χριστόδ.Ἔκφρ.262 **ὑπότροπον ἦμαρ ὀλέσει·** **2)** ἐπὶ νόσων, ὁ ὑποτροπικὸς βλ.λ.1)· Εὐστ.1894,10 «ὑπότροπος, ὁ οἴκαδε ὑποστραφείς· ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ὑπότροπα νοσήματα τὰ φιλυπόστροφα»· **3)** ὁ ἀναλαμβάνων, ὁ συνερχόμενος ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων κτυπήματος : Θεόκρ.25,263 **τὸν μὲν ἐγὼν ὀδύνῃσι παραφρονέοντα βαρείαις νωσάμενος, πρὶν αὖτις ὑπότροπον ἀμπνυνθῆναι.**

ὑποτροφή (ἡ) μτγν. βαθμιαία παροχὴ τῶν πρὸς συντήρησιν, διατροφή : Μάξ.Τύρ.27,5, Ἰάμβλ.Πυθ. 19,53 **ἐφόδια εἰς τὴν τῆς σωμασκίας ὑποτροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν·** **2)** ἐπὶ τῶν φυτῶν, τὸ ὑπὸ τῆς γῆς τραφέν, αὐξηθέν : Μάξ.Τύρ.29,1 **πυρῶν καὶ κριθῶν καὶ εἴ τις ἄλλη ὑποτροφὴ γῆς·** **3)** μσν. ὀλίγη μόλις ἀρκοῦσα εἰς τὸ ζῆν τροφή : Πρόδρ.2, 136 **δότε μοι ψωμὶν εἰς τὴν ὑποτροφήν μου.**

ὑποτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς ἐκπαίδευσιν σπουδαστοῦ καταβαλλομένη δαπάνη πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ὑπὸ τρίτου : **ἐσπούδασε μὲ ὑποτροφίαν·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ἀτελὴς θρέψις, ἀνάπτυξις.

ὑπότροφος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν μαστὸν τραφείς : Εὐρ.ΙΑ 1204 **ἡ δ' ἐξαμαρτοῦσ' ὑπότροφον νεάνιδα Σπάρτῃ κομίζουσ' εὐτυχὴς γενήσεται** (οὕτω ἐν ἀντιγράφοις· ὑπό τινων διορθοῦται εἰς **ὑπόστροφον, ὑπότροπος, ὑπόροφον**)· **2)** νεώτ. ὁ δι' ὑποτροφίας βλ.λ.1) σπουδάζων, συντηρούμενος ἐν ἐκπαιδευτικῷ τινι ἱδρύματι.

ὑποτροφῶ-έω μτγν. τρέφω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μεγαλώνω τινά : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,6,42. (ἀμφ.).

ὑποτροχάζω μτγν. τρέχω ὑποκάτω τινός : Γέμιν. 40 **ἡ σελήνη ὑποτροχάζει τῷ ἡλίῳ·** κ. μέσ. : Σχόλ.Ἰλ.Φ 126 **μέλαν κῦμα ὑποτροχάσεται ἰχθύς.**

ὑποτρόχαλος-ον ὑποστρόγγυλος, ὀλίγον τι στρογγύλος : Ἡρ.3,8 **κείρονται δὲ ὑποτρόχαλα ὑποξυρῶντες τοὺς κροτάφους** (δ.γρ. περιτρόχαλα).

ὑποτροχίζω ἀρχ. λεξ. φέρω, θέτω ὑπὸ τὸν βασανιστικὸν τροχόν, βασανίζω· Σουΐδ. «ὑποτροχίζεσθαι· ὑποπεσεῖν τροχῷ καὶ τρωθῆναι»· ‖ Σουΐδ. «καὶ στρεβλοῦσθαι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ».

ὑπότροχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ φέρων ὑποκάτω τροχούς, ὁ τροχήλατος, ὁ ἐπὶ τροχῶν κινούμενος : Πολύβ.8,36,11 **πορείων ὑποτρόχων κατασκευασθέντων**, Διόδ.Σ 20,48, αὐτ.20,91, Σχόλ.Ἀριστφ. Σφ.618 **μηχάνημα ὑπότροχον**, Τζέτζ Χιλ.11,617.

ὑποτροχῶ-άω ποι. ὑποτρέχω βλ.λ. : Μόσχ.7,5 **Ἀλφειὸς τὰν θάλατταν νέρθεν ὑποτροχάει.**

ὑπότρυγος-ον (τρύξ) ὁ περιέχων τρύγα βλ.λ., ὁ πλήρης τρυγός : Ἱππ.1139D, Γαλ.Λεξ.Ἱππ.584 **τῆς σηπίας τὸ οἷον ὑπότρυγον.**

ὑποτρύζω μτγν. ὑπηχῶ, ἐλαφρῶς, ἠρέμα ἠχῶ, ἐπὶ χορδῆς κιθάρας : ΑΠ 11,352 (δ.γρ. ὑποτρίζουσα)· κ. ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ἀλεκτορίδων : Αἰλ.Ζ17,7 **ἀλεκτρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες . . ὑποτρύζοντες·** ἰδ. ἐπὶ ἐκφωνούντων ἠρέμα μαγικὰς ἐπῳδάς : Νόνν.Δ 17,374 **φρικτὸν ὑποτρύζων πολυώνυμον ὕμνον ἀοιδῆς.**

ὑποτρυπῶ-άω Ἐπιγρ. τρυπῶ τι κάτωθεν.

ὑποτρύω μτγν. ἀμτβ. ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταπονοῦμαι, κατατρύχομαι, ἐξαντλοῦμαι : Νίκ.Ἀλεξ. 83 **ὑποτρύει καμάτοισιν.**

ὑποτρώγω, μέλλ. -**ξομαι,** ἀόρ. β' **ὑπέτραγον,** τρώγω τι καθ' ὃν χρόνον πίνω, ὡς τράγημα : Ξενοφ.π.Ἀθήν.2,54E **πίνοντα γλυκὺν οἶνον, ὑποτρώγοντ' ἐρεβίνθους·** **2)** τρώγω πρότερον, προκαταρκτικῶς : Ξεν.Συμπ.4,9 **κρόμμυον ὑποτρώγειν·** **3)** μτφ. διαβιβρώσκω, φθείρω κάτωθεν : Καλλ. Ἐπιγρ.45,4 **τοῖχον ὑποτρώγων ἡσύχιος ποταμός.**

ὑποτυγχάνω ἀπαντῶ, συναντῶ, δθ. σταματῶ, διακόπτω τινά, ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ· πρβλ. ὑπολαμβάνω : Ἱππ.1281,21, Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,87,Πλούτ.Ἠθ. 113B, Σάτ.π.Ἀθήν.13,584A, Ἰώσ.ΑΙ 6,12,9, Σέξτ.Ἐμπ. 529, αὐτ.602 **εἰώθασι πρὸς τοῦτο ὑποτυγχάνειν οἱ δογματικοὶ λέγοντες ὅτι . . ,** Πάπ. **ὁ δεῖνα ὑποτυχὼν εἶπεν.**

ὑποτύμπανον (τὸ) τὸ κοῖλον τῆς λύρας : Ἀνών. ἐν Notices des Mss.16,2 **ξύλινον ποίησον ὑπόκουφον, τουτέστιν ὑποτύμπανον.**

ὑποτύπτω, μέλλ. -**ψω,** τύπτω, κτυπῶ τι κάτω, ὠθῶ πρὸς τὰ κάτω : Ἡρ.2,136 **κοντῷ ὑποτύπτοντες λίμνην·** ‖ ἐμβυθίζω τι ἐντὸς τινος : αὐτ.6,119 **ὑποτύψας κηλωνηΐῳ ἀντλέει** (ἐμβυθίσας ἀντλεῖ διὰ τοῦ κάδου), αὐτ.3,130 **ὑποτύπτουσα . .**

φιάλη **εἰς τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἐδωρέετο,** Ἀριστφ.Ὄρν.1145 **οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες.. ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν,** Πλούτ.Ἠθ.896Ε· **2)** ἀμτβ. εἰσδύω κάτω, βυθίζομαι, βουτῶ : Νίκ.Ἀλεξ.499, αὐτ.Θηρ.176, Ἄρατ. 950 **χέρσῳ ὑπέτυψε κορώνη** (ἔσπευσεν ἀναζητοῦσα στέγην ὑπὸ τὴν ξηράν).

ὑποτυπῶ-όω, νεώτ. κ. -ώνω παριστῶ, διατυπῶ, περιγράφω τι ὡς ἐν σχεδίῳ, σκιαγραφῶ, σχηματίζω, σχηματοποιῶ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1,7,17, Πολύβ.22,13,6 **ταῦτα ὑπετυπώθη κεφαλαιωδῶς περὶ τῶν διαλύσεων**· ‖ όμ. κ. μέσ : Πάπ. **τὴν συγγραφὴν ὑποτυπώσασθαι καὶ γράφαι**· ‖ μέσ. παριστάνω, ὑποδεικνύω, ἐννοῶ τι ὑπὸ σχῆμα, μορφήν: Πλάτ.Τίμ.76Ε **ἐν ἀνθρώποις εὐθὺς γιγνομένοις ὑπετυπώσαντο τὴν τῶν ὀνύχων γένεσιν,** Ἀριστλ. Μεταφ.6,2,5 **ὑποτυπωσάμενος τὴν οὐσίαν.. τί ἐστι** (σχηματίσας ἔννοιαν περὶ τῆς οὐσίας), Ἡρωδιαν.1,3, Φιλάστρ.481· **2)** νεώτ. παριστῶ, ἀπεικονίζω τι ἐν σχεδίῳ ἢ εἰκόνι ἀτελῶς.

ὑποτυπώδης-ους-**ες** νεώτ. ὁ ὑπὸ ἀτελῆ τινα τύπον ὑφιστάμενος, ἀδιάπλαστος, ἀνεξέλικτος : **ὑποτυπώδης ἐργασία**· ‖ **ὑποτυπώδη ὄργανα** τὰ πάλαι ἐπιτελοῦντα φυσιολογικήν τινα λειτουργίαν καὶ ἤδη ἀτροφήσαντα ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἡ σκωληκοειδὴς ἀπόφυσις, τὸ ἱερὸν ὀστοῦν κ.ἄ.· ‖ ἐπίρρ. -ῶς κατὰ τρόπον ὑποτυπώδη, ἀδιαπλάστως, ἀτελῶς.

ὑποτύπωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐν **εἰκόνι**, σχεδίῳ παράστασις, σχέδιον, σχεδιάγραμμα : Πολυδ.7,128· ‖ συνοπτικὴ διατύπωσις, ἔκθεσις : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,1 **ὡς ἐν ὑποτυπώσει** (ἐν συνάφει)· ‖ **κτ.** πληθ. **πυρρώνειοι ὑποτυπώσεις** τίτλος συγγράμματος **Σέξτου** τοῦ Ἐμπειρικοῦ, ἐν ᾧ **ἐκτίθεται** ἐν περιλήψει ἡ Πυρρωνικὴ φιλοσοφία· πρβλ. Διογ.Λ 9,78, Γαλ.19,11· **2)** νεώτ. ἡ ὑπὸ ἀτελῆ μορφὴν παράστασίς τινος ἐν σχεδίῳ, εἰκόνι κτλ.· ‖ νεώτ. τυπογρ. ἡ ἐργασία τοῦ προαδιορισμοῦ τῶν διαφόρων ἐπιπεδομετρικῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἐδάφους ἐπὶ φύλλου χάρτου καὶ ἀπόδοσις τῶν ἐδαφικῶν μορφῶν : **κανονικὴ ὑποτύπωσις** (ὅταν χρησιμοποιοῦνται μέθοδοι εἰς ὄργανα μεγάλης ἀκριβείας), - **ταχεῖα ὑποτύπωσις** (ὅταν χρησιμοποιοῦνται πρόχειρα ὄργανα)· **3)** τύπος, πρότυπον, ὑπόδειγμα : ΚΔ Τιμ.1,16 **πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ**· **4)** ρητορικὸν σχῆμα δι᾽ οὗ παριστάνεταί τι ζωηρῶς δι᾽ ὀλίγων λέξεων : Κοϊντιλ.9,2,αὐτ.9,40.

ὑποτυπωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν εἴδει ὑποτυπώσεως παριστάμενος, περιληπτικός, συνοπτικός, ἐπιτομος : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,239, Σιμπλίκ.Κατ.19Β **ὑποτυπωτικὴν διδασκαλίαν.**

ὑποτυπωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. περιληπτικῶς, συνοπτικῶς : αὐτ.Πυρρ.2,1· ‖ νεώτ. διὰ γενικῆς τινος, **οὐχὶ** λεπτομεροῦς **περιγραφῆς ἢ** ὑποδείξεως.

ὑποτυπώνω νεώτ. ὑποτυπῶ βλ.λ.2).

ὑποτύραννος (ὁ) μτγν. κ. πάπ. ἀξιωματοῦχος, ὑπουργὸς ἀσκῶν τυραννικὴν ἤτοι βασιλικὴν ἐξουσίαν : Πρίσκ.Ἱστ.4,100 (ἦσαν δὲ τῶν τυραννησάντων) **καὶ** ὑποτυράννων **γεγονότων,** Πάπ.

ὑποτυρίς-ίδος (τυρός) μτγν. εἶδος πλακοῦντος ἐκ τυροῦ, μέλιτος καὶ γάλακτος πεπηγότος ἐγχεομένου εἰς τύπους : Χρύσ.Τυαν.π.Ἀθήν.14,647F.

ὑπότυφλος-ον μτγν. ὁ ἡμίτυφλος, μισόστραβος, ὁ λίαν μύωψ· Φρύν. ἐν ΑΒ 69,13 «ὑπότυφλος, ὁ μὴ τελέως τυφλός» : Πλούτ.Ἠθ.53Ε.

ὑπότυφος-ον ὁ ὀλίγον τετυφωμένος, ἀλαζών, ὑπερήφανος : Ἴων ἐν Πλούτ.Περ.5 (ὁμιλίαν) **μοθωνικὴν καὶ ὑπότυφον,** Συνέσ.39D **ὑπότυφός ἐστιν ἡ ἑρμηνεία,** Τίμ.π.Διογ.Λ 9,18 (ἔνθα διορθ. **εἰς** ὑπάτυφος).

ὑποτυφοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. πληροῦμαι τύφου, ἐπάρσεως : Φίλ.1,665 **ὑποτυφούμενος ὑπ᾽** αἰώρας **φρενῶν καὶ κενοῦ** φυσήματος, αὐτ.1,11.

ὑποτύφω μτγν., μέλλ. ὑποθύψω, ἀόρ. ὑπέθυψα, ἀναδίδω καπνὸν ἠρέμα, ὑποκαίω, σιγοκαίω, κρυφοκαίω : Φιλόστρ.Εἰκ.836 **πῦρ ὑποτύφει τὴν νῆσον,** Λουκ.Ἀνάχ.26· **2)** μτφ διατηρῶ, ἐνισχύω τὴν φλόγα πάθους τινός : Πολύβ.5,42,5 **ὑποθύψας τὴν διαβολήν**· κ. παθ. : Κτησ.46 **ὑποτύφεται ἔχθρα,** Ἀπολλφ.2 **ὑπετέθυπτο,** Δίων Χρ.35,9 **ὅταν ἡ φήμη καταλαμβάνῃ τινὰ καὶ τοιοῦτος ἄρξηται λόγος** ὑποτύφεσθαι, Λουκ.Ἀποκ.30 **κατὰ μικρὸν ταῦτα** (φθόνος, λύπη, ὀργὴ) **ὑποτυφόμενα .. μανίαν ἀποτελεῖ,** Αἰλ.ΠΙ 9,41 **ἔρως ὑποτύφεται**, Πλούτ.Περ.32 **ὑποτύφεται πόλεμος**· ἐπὶ προσ. : Πολυδ.3,68 **ὑποτετῦφθαι** (καίεσθαι δ᾽ ἠρέμου πυρός).

ὑπουάτιος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὰ ὦτα: Ὀρφ.Ἀργ.219.

ὑπουδαῖος-α-ον (οὖδας) μτγν., ἰων. θηλ.-η ὑποχθόνιος, τοῦ κάτω κόσμου : Πλούτ.Ἠθ.266Ε **τὸν δὲ Κρόνον ἡγοῦνται θεὸν ὑπουδαῖον,** Ὀππ.Ἀλ. 3,487 **τὴν ποτε κούρην φησὶν ὑπουδαίην ἔμμεναι.**

ὑπουθατίας-ου (ὁ) μτγν. πιθ. ἐσφ. γρ. ἐν ΑΠ 10,101 ἀντὶ ὑπουθάτιος βλ.λ.

ὑπουθάτιος-α-ον (οὖθαρ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν μαστόν, ὁ θηλάζων· πρβλ. ὑπομάζιος : ΑΠ 10,101 **ὑπουθάτιος μόσχος** (πιθ.γρ. ἀντὶ ὑπουθατίας).

ὑπουλεύομαι μσν. φέρομαι ὑπούλως : Εὐστ. Πον.294,94.

ὑπουλία μσν. ὑπουλότης : Νικ.Χων.345C **μεθ᾽ ὑπουλίας μετιὼν τὸν Χρῦσιν.**

ὕπουλος-ον (οὐλή) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἑλκῶν ἐπουλωθέντων μὲν ἔξωθεν, ἀλλ᾽ ὑφισταμένων εἰσέτι ὑπὸ τὴν οὐλήν, ὁ κατ᾽ ἐπιφάνειαν τεθεραπευμένος, ὁ ὑποκρυπτάμενος : Ἱππ.21,32, Ἀριστλ.Πρ. 1,32· ‖ ὅθ. ἐπὶ τῶν οὕτω πασχόντων μελῶν, ὁ φλεγμαίνων, πυώδης ἔσωθεν : Κρατῖν.91 **ὕπουλα γόνατα,** Πλάτ.Τίμ.72D, Πλούτ.Λυκ.4 **ὕπουλα σώματα**· **2)** κ.νεώτ. μτφ. ἐπὶ παντὸς ὑποκρύπτοντας κακόν τι, ὁ πλήρης κρυφίων, ἀοράτων κακῶν, παρὰ τὸ **ἐξωτερικῶς** ὑγιές, κανονικόν, ὡραῖον αὐτοῦ : Σοφ. ΟΤ 1396 **κάλλος κακῶν ὕπουλον,** αὐτ.ἀπ.952 (**ἐπὶ τοῦ δουρείου ἵππου**), Πλάτ.Γοργ.518Ε **οἰδεῖ καὶ ὕπουλός ἐστιν ἡ πόλις,** Πλούτ.Ρωμ.18 **ὕπουλον τέλμα,** - **ὕπουλος νόσος**· **3)** ψευδής, κενός, ἀπατηλός : Θουκ.8,64 **ὕπουλος αὐτονομία,** Δημ. 327 **ὕπουλος ἡσυχία,** Παυσ.3,7,3 **ὕπουλον μάντευμα**· **4)** ἐπὶ προσ., κρυψίνους, ὑποκριτικός, δόλιος : Πλάτ.Γοργ.480Β **ὕπουλος τὴν ψυχήν,** Μέν.Μονόστ.587 **ὕπουλος ἀνὴρ δίκτυον κεκρυμμένον,** Πλούτ.Καῖσ.60 **ὕπουλη γυναίκα**· ‖ νεώτ. κ. δημ.κ. ἐπὶ ζῴων : **ὕπουλος κύων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐκδηλώσεων δολίων ὑποκριτικῶν προσώπων, ἀπατηλὸς κρυφίως : Διον.Ἀλ.Ρωμ.329Β **ὕπουλοι στάσεις,** Ἀλκίφρ.3,3 **ὕπουλον ἔχων τὸ φιλάνθρωπον,** Βάβρ.44,4, - **ὕπουλοι τρόποι.**

ὑπουλότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ κεκρυμμένη κακία, ὑποκρισία, δολιότης : Κύριλλ.Ἀλ.Ἐξ.Ψυχ. 17Α **φανερὰ ἔσται ἡ τῶν ὑποκριτῶν ὑπουλότης,** Δαμασκ.ΙΙ,510Β, Ἰω.Κλίμ.305,15, αὐτ.340,19 **τῇ ξενοδοχίᾳ ἡ γαστριμαργία συμπέπλεκται .. τῇ πραΰτητι ἡ ὑπουλότης.**

ὑπούλως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -α δολίως, ὑποκριτικῶς· ὑπούλως **διάκειμαί** τινι τρέφω κρυφίαν ἔχθρότητα πρός τινα: Πολύβ.10,35,6· ‖ **ὑπούλως ἀκροῶμαι** ὑπακούω ὑποκριτικῶς, προσποιοῦμαι ὅτι ὑπακούω : Πλούτ.Λούκ.21.

ὕπουρα Ἡσ. «τὰ ὑπὸ τὰ ὄρη».

ὑπουράνιος-ον μτγν. κ. -α-ον (Ἄρατ.134) ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὸ στερέωμα : Ἰλ.Ζ 675 **ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν**· **2)** ὁ μέχρις οὐρανοῦ ἐξικνούμενος, οὐρανομήκης : Ἰλ.Κ 212 **ὑπουράνιον κλέος,** Ὀδ.Ι 264.

ὑπουργεῖον (τὸ) νεώτ. κεντρικὴ δημοσία ὑπηρεσία ὡρισμένης δικαιοδοσίας καὶ διοικητικὸν κέντρον συνόλου τινὸς δημοσίων καταστημάτων, ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὑπουργὸν βλ.λ. : ὑπουργεῖον παιδείας-ἐξωτερικῶν· || κτ. ἐπέκτ. τὸ δημόσιον κατάστημα ἐν ᾧ ἑδρεύει ἡ ὑπηρεσία αὕτη· 2) τὸ σύνολον τῶν ὑπουργῶν· ὅθ. ἡ ὑπό τινα πρωθυπουργὸν κυβέρνησις· ἄχρουν ὑπουργεῖον (ἄ. ὑπηρεσιακὸν) τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος διοριζόμενον, οὐχὶ δὲ ἐκ πολιτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποτελούμενον· || ὁμ. κ. τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παραμονῆς τούτης : τὸ ὑπουργεῖον Τρικούπη.

ὑποὔργημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. προσενεχθεῖσα ὑπηρεσία, βοήθειο, ἐπικουρία, ἐξυπηρέτησις, ὠφέλεια : Ἡρ.1,137 μέζω τὰ ἀδικήματα τῶν ὑπουργημάτων, Ἀνδοκ.21,41, Ξεν.Ἱέρ.8,7, Πλούτ.Ρωμ.1,5 ἐπ' οὐδὲν ἄλλο ὑπούργημα ἢ ταλασίαν εἰσαγομένης· 2) νεώτ. δημόσιον ἀξίωμα ἢ θέσις, ἰδ. ἀνωτέρα· || δημοσία, ὑπηρεσία ἢ ἔργον.

ὑπουργηματικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀφορῶν εἰς ὑπούργημα βλ.λ., ὑπηρεσίαν, βοήθειαν : Σχόλ.Διον. Θρ. ἐν AB 659,9 τῶν πρακτικῶν τεχνῶν τάξεις εἰσὶ πέντε . . ὑπουργηματική . . .

ὑπουργήσιμος-ον νεώτ. ὁ περὶ οὗ ὑφίσταται πιθανότης ὅτι θὰ γίνῃ ὑπουργὸς βλ.λ., ὁ πιθανός, ὁ φερόμενος ὡς ὑποψήφιος ὑπουργός.

ὑποὔργησις-εως (ἡ) μτγν. ὑπουργία βλ.λ.1) : Λουκ.Χάρ.2, αὐτ.Νεκυομ.3, Μακάρ.757B ἡ ὑπούργησις τῶν ἐντολῶν (ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐντολῶν).

ὑπουργία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἴων -ίη ἡ προσφερομένη πρός τινα ὑπηρεσία, ἐξυπηρέτησις : Σοφ. ΟΚ 1413 οὐκ ἐλάσσονα ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας, Ἀριστλ.Ρητ.2,7,4, Πλούτ.Θησ.31 ἀποδοὺς ὑπουργίαν, Πάπ. τὴν ἄλλην γεωργικὴν ὑπουργίαν· ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. : Ἄμφις Ἰάλεμος 1,5· 2) ἐπὶ κακῆς σημ., χαμέρπεια, κολακεία, δουλόφρων περιποίησις, σπουδὴ πρὸς ἀρέσκειαν : Ξεν.Ἱέρ.1,38, Λουκ.Ψευδολ.25· 3) ἰατρικὴ περίθαλψις, περιποίησις : Ἱπ.24,47· 4) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἄσκησις τοῦ ἀξιώματος τοῦ ὑπουργοῦ βλ.λ. : ἡ ὑπουργία του ὑπῆρξεν ὑποδειγματική· || ὁ χρόνος τῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παραμονῆς ὑπουργοῦ τινος : ἐπὶ ὑπουργίας τοῦ τάδε.

ὑπουργικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑπηρετικός, ὑποχρεωτικός, εὐγενής, ἀγαθός : Ἰουστ.207B· || ἐπίρρ. ὑπουργικῶς ἐξυπηρετικῶς, εὐγενῶς : Κύριλλ.5,469A, Νικήτ.Εὐγ.1,19, Εὐστ.Πον. 208,50· 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπουργὸν ἢ ὑπουργεῖον : ὑπουργικὰ καθήκοντα, - ὑπουργικὸς μισθός - μέγαρον· 3) ὁ τοῦ ὑπουργείου βλ.λ.2), κυβερνητικός: ὑπουργικὴ κρίσις· || ὑπουργικό(ν) συμβούλιον τὸ σύνολον τῶν μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἡ κυβέρνησις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπουργόν : ὑπουργικό(ν) αὐτοκίνητο(ν).

ὑπουργῖνα (ἡ) κ. -ίνα δημ. ἡ σύζυγος ὑπουργοῦ βλ.λ.· 2) γυνὴ ὑπουργός.

ὑπουργός-ον κ. νεώτ. κ. δημ. μ. ὡς οὐσ. συνῃρ. τοῦ ὑποεργός (Φωκυλ.49) ὁ ὑπηρετῶν τινι, παρέχων βοήθειαν εἴς τινα, βοηθός, συντελεστικὸς εἴς τι : Ξεν.Ἀν.5,8,15 τὸ δὲ καθῆσθαι καὶ ἡσυχίαν ἔχειν ἑώρων ὑπουργὸν ὂν τῷ . . ἀποπήγνυσθαι τὸ αἷμα· || μτ.γενικ.πράγμ. ὁ βοηθῶν, συντελῶν εἴς τι : Πολύβ.5,89,3 ὑπουργοὶ τῶν οἰκοδόμων, Πάπ. ὑπουργὸς τῆς ἐνδόξου ὑπηρεσίας· 2) ὅθ. ὡς οὐσ. ὁ ὑπουργός ὁ θεράπων, ὁ ὑπηρέτης : Ἱππ. Διαίτ.395, Πολύβ.30,8,4 ὑπουργός τινος (ὑπηρέτης εἴς τινα)· 3) νεώτ. ὡς οὐσ. ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως, ὅπερ συνήθως προΐσταται κλάδου τινὸς τῆς διοικήσεως καὶ ἀσκεῖ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, μὴ ἐξαρτώμενον παρ' ἄλλου πολιτειακοῦ ὀργάνου, ἀλλ' ὑποκείμενον εἰς ἰδιάζουσαν εὐθύνην : ὑπουργὸς ἄνευ χαρτοφυλακίου (ὁ μὴ προϊστάμενος διοικητικοῦ κλάδου ὑπουργός).

ὑπουργῶ-έω κ. νεώτ. ὑπηρετῶ, βοηθῶ τινα, προσφέρω ὑπηρεσίαν εἴς τινα : Ἡρ.8,110 σοὶ βουλόμενος ὑπουργέειν, Αἰσχ.Πρ.632 σὸν ἔργον . . ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν, Θουκ.6,88 ἔργῳ ὑπουργεῖν τινι· || παθ. οἱ ὑπουργούμενοι οἱ ὑπηρετούμενοι : Ἐπικτ.π.Στοβ.72,55· || μτ. συστ. ἀντικ. προσφέρω ὑπηρεσίαν τινὰ εἴς τινα, ὑπηρετῶ πώς τινα : Ἡρ.8,143 χρηστὰ ὑπουργέειν (ἐνν. τοῖς Ἀθηναίοις), αὐτ.7,38, Σοφ.Ἠλ.461 ὅμως δ', ἀδελφή, σοὶ θ' ὑπούργησον τάδε, αὐτ.Φιλ.143, Ἀντιφῶν 127,31 χεῖρες ὑπουργοῦσιν ἑκάστῳ ἃ διανοούμεθα, Θουκ.7,62, Πάπ. μισθὸς ἐργάτου ὑπουργοῦντος Σάρατι κονιατῇ· || γεν. προσφέρω τι εἴς τινα ἐν εἴδει ἐκδουλεύσεως : Αἰσχ Πρ. 635 ὑπουργεῖν χάριν τινί, Εὐρ.Ἄλκ.842· κ. παθ. τὰ ὑπουργημένα οἱ γενόμενοι ὑπηρεσίαι· || ἀπολ. ἐκτελῶ τι : Ἱππ.493,17 τὰ τῆς κοιλίης ὑπουργέουσι (ἐκτελοῦσι τὰ τῆς κοιλιακῆς λειτουργίας), Σοφ.Αἱ.681 τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι, αὐτ.Φιλ.53· 2) μτ. δοτ. ἀντικ. βοηθῶ, προάγω, βελτιῶ τι : Ἱππ.493,16 ὑπουργεῖν τῇ καθάρσει· 3) νεώτ. εἶμαι ὑπουργός, ἐκτελῶ καθήκοντα ὑπουργοῦ βλ.λ.3) : ὑπουργοῦντος τοῦ τάδε.

ὑποὔργως ἐπίρρ. μτγν. εὐπειθῶς : Ἀρισταίν.1, 3 (δ. ἀνάγν. ὑπουργῶς).

ὑπουρίς-ίδος (ἡ) (οὐρά) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν οὐρὰν τοῦ ὑποζυγίου διερχόμενος ἱμὰς τοῦ σάγματος ἢ ἐφιππίου, χρησιμεύων πρὸς συγκράτησιν τούτου ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀλισθήσεσεως κατὰ τὰς κατωφερείας.

ὑπουρῶ-έω μτγν. οὐρῶ ὀλίγον : Ἱππιατρ.73,28 ὅταν ἀπὸ τῆς τάσεως ὑπουρῇ.

ὑπόφαιδρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον φαιδρός, κάπως γελαστός : Πολυδ.4,143.

ὑποφαινόμενος-η-ον νεώτ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ ὑποφαίνομαι, παθ. τοῦ ὑποφαίνω βλ.λ., ὁ φαινόμενος κάτωθι διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ, ὁ ὑπογραφόμενος ἐν ἐπιστολῇ, ἐγγράφῳ· || ἐπὶ ἐμφάσεως ἢ παικτικῶς ἀντὶ ἐγώ.

ὑποφαίνω κ. νεώτ., μέλλ. -φανῶ, ἀόρ. ὑπέφηνα, κάμνω τι νὰ φανῇ, καθιστῶ ὁρατόν τι ὑποκάτω, φανερώνω ὑποκάτω τι : Ὀδ.Ρ 409 θρῆνυν ὑπέφηνε τραπέζης (Εὐστ. «ὑποκάτω ἔφηνεν ὑπεξαγαγὼν τῶν ποδῶν, ὡς ἂν ἔχοι ῥᾷον αὐτοῦ ἐπικύφας ἅψασθαι, ὅτε θελήσει κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως βολεῖν»), Θουκ.5,10 ὑπὸ τὰς πύλας πόδες πολλοὶ ὑποφαίνονται, Ἀρρ.Ἀνάβ.4,19,1 εἴ πού τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο· 2) δεικνύω, φανερώνω τι ὀλίγον, διὰ μέσου τινός : Ἀριστλ.ΖΙ 4,10,8 ἰχθύες . . τὰ λευκὰ ὑποφαίνοντες, Πολυδ. 2,87 ὑποφαίνουσαι (αἱ παρειαὶ) τὴν τῆς αἰδοῦς χροιάν· || παθ. φαίνομαι ὀλίγον, διὰ μέσου τινός, διαφαίνομαι : Αἰλ.ΖΙ 4,10 ὑποφαίνεται ἡ σελήνη, Φιλόστρ.823 ὁρᾷς δὲ καὶ τὴν ὠλένην ὡς διὰ λευκῆς τῆς ἐσθῆτος λευκοτέρα ὑποφαίνεται· || παθ. φαίνομαι ἐν μέρει, μόλις δεικνύω ἐμαυτόν, εἶμαι ὁρατὸς κατὰ τὸ ἥμισυ, ὡς τὰ ἡμίκλειστα ὄμματα: Ἱππ.Προγν.37, αὐτ.Ἀφ.1259, Ἀριστλ. ΖΙ 2,7,2 ὁ ἵππος ὁ ποτάμιος ἔχει χαυλιόδοντας ὑποφαινόμενος· 3) μτφ. παρέχω ἐνδείξεις περί τινος πράγματος, δείχνω ὅτι : Δημ.379 εἰ . . καὶ μικρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἡντινοῦν αὐτοῖς, ἐσώθησαν, Πολύβ.27,10,3 πρᾳότητα καὶ βάθος ὑποφαίνειν ἐλευθέριαν, αὐτ.24,5,5· κ. μτ. μτχ. : Ἀναξανδρίδ.1 ὑπέφαιν' ἐσομένη δ' Ὤκιμον λαμπρὸν πάνυ (δ.γρ.λαμπρὰ πάνυ), Αἰλ.ΖΙ 5,17 ὑποφαίνει ὥσπερ ἐπιθησόμενος· || παθ. φαίνομαι πιθανός,

διακρίνομαι ἔκ τινος σημείου, ἀπὸ κάτι, μέσα σὲ κάτι : Λυσ.131,25 ὑποφαίνεται (τὰ μηνυθέντα), Ἀριστλ.ΗΝικ.1,6,8 ὑποφαίνεται ἀμφισβήτησις, Ἰσοκρ. 60Α ὑποφαίνεται σωτηρία· 4) κτ.γ' προσ. ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἢ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, διαφαίνεται, ἀρχίζει νὰ φαίνεται, ὑποφώσκει, γλυκοχαράζει: Ξεν.ΚΠ 4,5,14 ὑποφαίνεται ἡμέρα, αὐτ.Ἑλλ.5,3,1 ὑποφαίνεται ἔαρ· ‖ κ.ἀμτβ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ξεν.Ἀν.3,2,1 ὑποφαίνει ἡμέρα, αὐτ.Ἀν.4,3,9 ὑποφαίνει ἕως, αὐτ.Ἑλλ.3,4,16 ὑποφαίνει ἔαρ, Πλάτ.Πρωτ.312Α ἤδη γὰρ ὑπέφαινέ τι ἡμέρας· 5) ὁμ. ἀμτβ. μτφ. γεν. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων, προβάλλω, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι : Πλάτ.Σοφ.245Ε τὰ νῦν ὑποφαίνοντα, Δείν.92,43 τοσαύτας ὁρῶν ὑποφαινούσας ἐλπίδας, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40 ἐὰν ὑποφαίνῃ ἀπορία μέλιτος.

ὑπόφαιος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον φαιός, ὁ πρὸς τὸ φαιὸν ἀποκλίνων, λίγο σταχτύς : Ἐρωτιαν.306 πέλλον, ὑπόφαιον, Φώτ.163,5 χρῶμα ὑπόφαιον.

ὑποφαιῶ-όω μσν. καθιστῶ, κάμνω τι ὑπόφαιον βλ.λ. : Νικ.Χων.401.

ὑποφακώδης-ους-ες ὁ ἔχων κάπως τὸ χρῶμα τοῦ φακοῦ, τῆς φακῆς : Ἱππ.1008Η.

ὑποφάλακρος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ ὀλίγον φαλακρός, μισοφαλακρός : Μαλάλ.I 295,7, αὐτ.297, 19, αὐτ.301,11.

ὑποφαντικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν μέρει δεικνύων τι, ὑποδεικνύων, ἀφήνων νὰ φανῇ : Ἐπιφάν.2,41C τὰ ἄλλα .. τὸ νυστάξαι, τὸ ὑπνῶσαι τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ὑποφαντικά.

ὑποφαρμακοποιός (ὁ) νεώτ. στρατ. βαθμὸς στρατιωτικοῦ φαρμακοποιοῦ ἰσοδύναμος πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποφαρμάσσω, ἀττ. -ττω ἀναμειγνύω τι ὀλίγον μὲ φάρμακα ἢ ἀρωματικὰς οὐσίας, νοθεύω τι ἐλαφρῶς : Πλούτ.Ἠθ.614Β Ἑλένην ὑποφαρμάττουσαν τὸ ἄκρατον, Γρηγ.Νύσσ.3,24Β διὰ τῆς τῶν ρημάτων ἡδονῆς ὑποφαρμάττειν τὸ ψεῦδος.

ὑπόφασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φαίνεσθαι ἐν μέρει, ὀλίγον· ὑπόφασις τῶν ὀφθαλμῶν ὅταν κατὰ τὸν ὕπνον διὰ τῶν ἡμικλείστων βλεφάρων φαίνωνται ὀλίγον : Ἱππ.Προγν.37,24 σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,5· 2) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις τῶν ὀφθαλμῶν, συνήθως σύμπτωμα σοβαρᾶς νόσου, καθ' ἣν οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι κλειστοὶ τοσοῦτον, ὥστε μόνον μέρος τοῦ λευκοῦ τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ νὰ διακρίνηται.

ὑποφᾶτις-ιος (ἡ) δωρ. ἀντὶ ὑποφῆτις βλ.λ.: Πίνδ.Π 2,76 ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες (διορθ. ὑποφαύτιες).

ὑπόφαυλος-η-ον ὀλίγον φαῦλος, μέτριος, ἀσήμαντος, μικρός : Ἱππ.Ἀγμ.756 ὑποφαύλη δίαιτα (περὶ τῶν καταλήξεων βλ.Λοβεκ.Παραλ.471).

ὑπόφαυσις-εως (ἡ) (φαίνω) μικρός, ἀσήμαντος φωτισμὸς διὰ μέσου ὀπῆς· ὅθ. μικρὰ δίοδος φωτός· ‖ κ. γεν. δίοδος μικρά, στενὸν ἄνοιγμα : Ἡρ.7,36 διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων καὶ ⟨τριήρεων⟩ τριχοῦ.

ὑποφαύσκω δεικνύω ὀλίγον φῶς, ἀρχίζω νὰ φωτίζω, νὰ φέγγω : Ἀριστλ.Πρ.8,17,1· πρβλ. ὑποφώσκω· κ. ὑποφαίνω 4).

ὑπόφαυτις-ιος (ἡ) αἰολ. τ. ἀντὶ ὑπόφασις βλ.λ. : Πίνδ.Π 2,140 (76) διαβολιᾶν ὑποφαύτιες (κρύφιαι ὑποβολαὶ συκοφαντιῶν) (διόρθ. ἀντὶ ὑποφάτιες βλ. ὑποφῆτις· ὑπ' ἄ. διορθ. εἰς ὑποφάντιες δωρ. ἀντὶ ὑποφάνσεις, δηλ. ὑποδηλώσεις, ὑπαινιγμοί).

ὑποφείδομαι, μέλλ.-σομαι, φείδομαί πως τινος : Ξεν.Ἀν.4,1,8 οὐδὲ ἐδίωκον ὑποφειδόμενοι, εἴ πως ἐθελήσειαν, Πλούτ.Ἠθ.707C ὑπεφείδοντο τῶν παρακειμένων, Λουκ.Περεγρ.6 ὑποφειδόμενοι μὴ πάνυ ἕλκειν.

ὑποφειδομένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ὑποφείδομαι βλ.λ., ὀλίγον φειδωλῶς, μετά τινος φειδοῦς, σπανίως : Πλούτ.Ἀλέξ.28 τοῖς Ἕλλησι μετρίως καὶ ὑποφειδομένως ἑαυτὸν ἐξεθείαζε.

ὑποφείλω μσν. ἀπομένω ὀφειλέτης, χρεώστης, κάνει νὰ δίνω : Βί.Μαρ.Ἀντιοχ.ἐν ASS Μαΐου 7,57Β.

ὑποφερτὸς-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνεκτός πως, ἐκεῖνος ὃν δύναταί τις ὁπωσοῦν ν' ἀνεχθῇ, ὅθ. ὁ περίπου, σχεδὸν καλός· ἀντίθ. ἀνυπόφορος : ξενοδοχεῖο(ν) - θέαμα ὑποφερτό(ν), - ζέστη - περιποίηση-τροφὴ ὑποφερτή· ‖ ἐπίρρ. -ῶς, δημ.-ά.

ὑποφέρω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. ὑποφέρνω, μέλλ. ὑποίσω, ἀόρ. ὑπήνεγκα, ἰων ὑπήνεικα, ἀόρ. β' ὑπήνεγκον, νεώτ. ἀόρ. ὑπέφερα κ. δημ. ὑπόφερα, νεώτ. κ. δημ. παθ. ὑποφέρομαι, ἀόρ. ὑποφέρθηκα, μτχ. παρακ. ὑποφερμένος, ὑποκάτωθεν ἀποκομίζω, ἀφαρπάζω, ἀπομακρύνω, φέρω ἐκτὸς κινδύνου τινά : Ἰλ.Ε 885 ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες (σχόλ. «ἐξήνεγκον, ἐξήγαγον»)· παθ. λαμβάνομαι ὑποκάτωθεν, ἀφαιροῦμαι, σηκώνομαι ἀποκάτω : Ἀριστλ.ΖΠ 3,2 ἐὰν ὑποφέρηται τοῦτο (δηλ. τὸ ὑποκείμενον τῷ κινουμένῳ) θᾶττον ἢ ὥστ' ἔχειν ἀπερείσασθαι· 2) φέρω τι ὑποκάτω τινός : Ἀριστλ.ΖΙ 8,24,2 (οἱ ἵπποι ἀρρωστοῦντες) τὰ ὀπίσθια σκέλη ἐφέλκουσιν ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια καὶ ὑποφέρουσιν· 3) φέρω ὢν ὑποκάτω, μεταφέρω ὑποβαστάζων τι, βαδίζω ὑπὸ τὸ βάρος τινός : Ξεν.ΚΠ 4,5,57 δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν ἃ ἂν αὐτοῖς διδῶσιν· παθ. ὑποβαστάζομαι, ὑποστηρίζομαι : Ἀριστλ.Πρ 5,19 ὑποφέρεσθαι τοῖς σκέλεσι· 4) μτφ. κ.νεώτ. κ.δημ. φέρω τι βάρος, φέρω καρτερικῶς τι, ὑπομένω, ἀνέχομαι, βαστῶ, σηκώνω : Ξεν.Οἰκ.2,6 ὑποφέρειν εἰσφοράς, αὐτ. Ἱππαρχ 1,3, Πλάτ.Θεαίτ 137Α κινδύνους καὶ φόβους ὑποφέρειν, αὐτ.Νόμ.879C ὑποφέρειν ὀργὴν τινος, Ἰσοκρ.40Α πόνους καὶ κινδύνους ὑποφέρειν, αὐτ.8D ὑποφέρειν τὸν τρόπον τινός, Αἰσχίν. 12,37 γῆρας καὶ πενίαν ὑπενεγκεῖν, Δημ.1359 ὑποφέρειν ἀναλώματα, Πάπ. ὑποφέρειν τὰς ἀδικίας - ζημίαν - θλῖψιν, - ὑπόφερα πολλὲς συμφορές, - δὲ μπορεῖ νὰ τὸν ὑποφέρῃ· νεώτ. κ. δημ. κ. παθ.: δὲν ὑποφέρεται (ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ πραγμ.)· ‖ νεώτ. ὁμ. κ. δημ. κ. ἀμτβ. ἐπὶ ἄγχους, πάθους, δυσχερειῶν, κακουχιῶν κτλ., πάσχω, πονῶ, ταλαιπωροῦμαι : φέτος τὸν χειμῶνα ὑποφέραμε, - ὑπέφερα διὰ νὰ σπουδάσω· εἰδ. ἐπὶ βαρέως ἀσθενούντων : ὑποφέρει χρόνια στὸ κρεββάτι· 5) φέρω ὄπισθεν, ἑπόμενος, ὠθῶ, σκουντῶ : Αἰλ.ΠΙ 4,22 δίφρους τινὶ ὑποφέρειν· 6) ἐπισυνάπτω τι ὁμιλῶν, προστίθημι, προσθέτω : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.7,16, Λογγῖν. 16,4· 7) παρουσιάζω τι κάτωθεν, προτείνω, προσφέρω : Πλούτ.Ποπλ.23, αὐτ.Κάμ.41· ‖ ἐπιφέρω κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω : Πλούτ.Εὐμ.7 ὁ δὲ Νεοπτόλεμος εἰς θάτερον ἐρεισάμενος τὸ γόνυ .. ἠμύνετο μὲν εὐρώστως κάτωθεν, οὐ θανασίμους δὲ πληγὰς ὑποφέρων· 8) μτφ. παρουσιάζω, προβάλλω, ὑποδηλῶ τι : Σοφ.Ἠλ.834 εἰ τῶν .. οἰχομένων .. ἐλπίδ' ὑποίσεις· 9) προβάλλω λόγους, προφάσεις, προφασίζομαι, προσποιοῦμαι : Ξεν.Ἑλλ.4,7,2 αὐτῷ ὅσιον εἶναι μὴ δεχομένῳ σπονδὰς ἀδίκως ὑποφερομένας· πρβλ. προφέρω· 10) ἐπὶ ποταμοῦ, φέρω πρὸς τὰ κάτω, φέρω κατὰ ροῦν, παρασύρω : Πλούτ.Ἠθ.325Α, αὐτ. Καῖσ.38 ὁ ποταμὸς ὑποφέρει τὴν ναῦν εἰς τὴν θάλασσαν, Πολυδ.1,111· παθ. φέρομαι πρὸς τὰ κάτω παρασύρομαι : Πλούτ.Ἀλέξ.63 ὑποφέρεσθαι τῷ ποταμῷ· ‖ κάμνω τι νὰ πέσῃ, ρίπτω κάτω : Πλούτ.Ἠθ.459Β, Πολυδ.1,187 χωρία ὑποφέροντα τοὺς πόδας (ὀλισθηρὰ καὶ ἀπόκρημνα)· κ. παθ. : Πλούτ.Μάρ.23 ὑποφέρεσθαι κατὰ κρημνῶν· 11) ὅθ. μτφ. ἐν τῷ παθ. τ. πίπτω, καταπίπτω βαθμηδόν, ὀλισθαίνω, ξεπέφτω, βουλιάζω ;

'Αππ.'Εμφ.Πόλ.2,2 **ὑποφέρεσθαι εἰς πενίαν**· ‖ ἐπὶ ἀσθενῶν, φθίνω, ἐξασθενῶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, χειροτερεύω : 'Ιππ.'Επιδ.1,939, αὐτ.3,1089 **ὀρθοστάδην ὑποφέρεσθαι** (δ.ἑρμ.ὑπομένειν, ἀντέχειν)· ‖ γεν. ἐκπίπτω τῆς προτέρας θέσεως, δυνάμεως, αἴγλης, ὑπολήψεως : Πλούτ.Σύγκρ.Περ.κ.Φαβ.1 **πόλις πταίσμασιν ὑποφερομένη**· ‖ ἐξασθενῶ, ἐκφυλίζομαι : αὐτ.Σερτ.4 **ὑποφερομένων ὀνανεωτερίζειν** (ἐνν.τὴν στάσιν, ἀναζωογονεῖν ἐκφυλιζομένην)· κ.ἐπὶ ἑορτῆς ἢ πανηγύρεως γενομένης μετὰ τὸν προσήκοντα χρόνον : αὐτ.Καισ.59· **12**) καταβιβάζω εἴς τι σημεῖον, ἐλαττώνω, μετριάζω τι, ἐξασθενίζω μέχρι τινός : 'Αππ.'Εμφ.Πόλ.5,6 **ὁ πόλεμος τὰ τέλη πεζῶν ἐς τοσοῦτον ὑπενηνόχει**, Πλούτ.Λυκ.25 **ὑποφέρειν τινὰ εἰς διόρθωσιν**· ‖ παθ. ἐπὶ κακῆς σημ. ἄγομαι, ἐξολισθαίνω, παρασύρομαι εἴς τι μὴ προσῆκον, καταντῶ, ξεπέφτω : Πλούτ.'Αλκ.18 **ὑποφέρεσθαι εἰς ὕβριν**, αὐτ.'Αλέξ.23 **ὑποφέρεσθαι πρὸς τὸ κομπῶδες.**

ὑποφεύγω, μέλλ. -ξομαι κάτωθεν ἢ κρυφίως φεύγω, διαφεύγω, κατορθώνω νὰ ἐκφύγω : 'Ιλ.Χ 200 **ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν· οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν οὔθ' ὁ διώκειν,** αὐτ.Φ 57, Εὐρ.'Ηλ.1343· ‖ **ὑποφεύγω τὸν πλοῦν** ἀποσύρομαι ἀπό τινος, ἀποφεύγω τι : Θουκ.4,28· **2**) ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι ὀλίγον, ἀποτραβιέμαι : 'Ηρ.4,111, αὐτ.4,120, Θουκ. 3,97, Πλάτ.Νόμ.726Β.

ὑποφητεία (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. μσν. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποφήτης βλ.λ.· Σουΐδ. «ἡ μὲν προφητεία πρὸ τοῦ γενέσθαι λέγει τὰ ὕστερον γενησόμενα, ἡ δὲ ὑποφητεία τὸ γινόμενον ἢ τὸ γενόμενον λέγει καὶ περὶ τούτου αὐτοῦ τὰ παρεστῶτα ἢ καὶ τὰ ὅσον οὔπω ἐπελευσόμενα» : Εὐστ.Πον.303,72 **μονονοὺ χρησμῳδοῦντος τοῦ προφήτου . . δι' ὑποφητείας τῶν ἠθροισμένων εἰς δέησιν,** Ζων.1773.

ὑποφητεύω μτγν. κ. μσν. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑποφήτου, εἶμαι ὑποφήτης βλ.λ. : Λουκ.Φιλοφ.6· ‖ προφητεύω : αὐτ.Ζ 'Ελεγχ.1 **ὑποφητεύειν τινί,** Γρηγ.Νύσσ.1 319C **ὑποφητεύει τῷ θείῳ θελήματι,** Εὐστ.'Ιλ.1057 **ὡς ὑποφητεύοντες προφητεύοντι.**

ὑποφήτης-ου (ὁ) (φημί) ὁ ἑρμηνευτὴς τῆς θείας βουλήσεως, ὁ ἐξαγγέλλων ταύτην χρησμολόγος ἱερεύς, προφήτης· Σουΐδ. «ὑποφῆται, ἱερεῖς, προφῆται, χρησμολόγοι» : 'Ιλ.Π 235 **ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι,** Λουκ.'Αλέξ.24,29· **2**) βραδύτ. **Μουσάων ὑποφῆται** οἱ ποιηταί : Θεόκρ.16,29· κ. ἁπλῶς **ὑποφῆται** : αὐτ.17,115, αὐτ.22,116.

ὑποφητικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐξ ἀχρ. ἐπιθ. ὑποφητικός-ή-όν προφητικῶς : Διον.'Αρεοπ.180Β.

ὑποφῆτις-ιδος (ἡ) μτγν., δωρ. **ὑποφᾶτις** θηλ. τοῦ ὑποφήτης βλ.λ., ἡ προφῆτις : Πίνδ.Π 9,140(76), ΑΠ 6,46 **'Ενυαλίοιο καὶ Εἰράνας ὑποφᾶτιν . . σάλπιγγα,** αὐτ.13,590 **Φρύνην . . ὑποφῆτιν.. 'Αφροδίτης** (ἐν Πίνδ.Π 2,140(76) τὸ **ὑποφάτιες** διορθοῦται εἰς ὑποφαύτιες ἢ ὑποφάντιες· βλ. ὑπόφαυτις).

ὑποφήτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὑποφήτης βλ.λ. : 'Απολλ.Ρ 1,22 **ὑποφήτορες ἀοιδῆς Μοῦσαι,** ΑΠ 14,1 **ὑποφήτορες Πιερίδων** (ἐπὶ ποιητῶν), Μαν.3,326 **μύθων ὑποφήτορες**· ‖ ὡς ἐπίθ. προφητικός : Νόνν. Εὐαγγ.'Ιω.5,157 **ὑποφήτορι μύθῳ**· **2**) 'Ησ. «ὑποφήτορες· ὑποτεταγμένοι».

ὑποφθαδόν ἐπίρρ. μτγν. πρότερον, ἐκ τῶν προτέρων, προηγουμένως : 'Οππ.'Αλ.3,145 **ἄνω σπεύδουσιν ὑποφθαδόν,** αὐτ.3,618.

ὑποφθαλμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ κάτω μέρους τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ ἢ ταυτόχρονος καὶ τοῦ κάτω βλεφάρου.

ὑποφθάλμιος-ον ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς· ὡς οὐσ. **τὰ ὑποφθάλμια** τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη, ἰδ. τὰ ὀστᾶ· Πολυδ.2,53,87 «**τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀστᾶ . . ταῦτα** δὲ καὶ ὑποφθάλμια παρ' ἐνίοις ὀνομάζεται» : 'Ιππ.Κῳακ.137 **μετάρσια τὰ ὑποφθάλμια,** αὐτ.595 **τὰ ὑποφθάλμια πελιδνὰ καὶ πεφυσημένα.**

ὑποφθάνω, ἀόρ. α' **ὑπέφθασα** (Πλούτ.Πομπ.21), ἀόρ. β' **ὑπέφθην,** ἀπαρφ. **ὑποφθῆναι,** μτχ. **ὑποφθάς,** μτχ. μέσ. ἀορ. **ὑποφθάμενος,** σπεύδω πρότερον, προλαμβάνω, προφθάνω, πράττω τι πρωτύτερα : 'Ιλ.Ζ 144 **ὑποφθὰς δουρὶ μέσον περόνησεν** (σχόλ. «προφθάσας, προλαβών»), Πλούτ Πομπ.21 **ἔγραφεν ὑποφθάσας**· μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Οδ.Δ 547 **ὑποφθάμενος κτεῖνεν**· **2**) μτγν. μτ. αἰτ. ἀντικ. προλαμβάνω τινά, προηγοῦμαί τινος εἴς τι : 'Απολλ.Ρ 4,307 **τῷ καὶ ὑπέφθη πρός γε βαλὼν ὑπὲρ αὐχένα γαίης,** Πλούτ.Αἰμ.26 **ὑποφθάσας τοὺς Ρωμαίους**· μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : αὐτ.Ο 471 **τὸν ὑποφθαμένη φάτο μῦθον,** ΑΠ 227.

ὑποφθέγγομαι ἀποθ. φθέγγομαι, ὁμιλῶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, σιγομιλῶ : Πλάτ.Σοφ.252C **ἐντὸς ὑποφθεγγόμενον** (ἐπὶ ἐγγαστριμύθου), Λουκ.Νιγρῖν. 13 **ἡσυχῇ ὑποφθέγγεσθαι,** Πλούτ.'Αρατ.8 **ἠρέμα ὑποφθέγγεσθαί τινι,** αὐτ.'Ηθ.88C **ὑποφθέγγεσθαί τινί τι**· **2**) ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ : Πλούτ.Βροῦτ. 36· **3**) ἐπὶ πτηνῶν, λαλῶ **ἐλαφρά** : Αἰλ.ΖΙ 7,7, Λόγγ.3,12· **4**) γεν. ἠχῶ ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.853 **ὑποφθέγγεται κερκίς.**

ὑποφθείρω κ. μσν. φθείρω **ὀλίγον κατ' ὀλίγον** : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.4,22, Θεοφύλ.Σ 74C· κ. παθ. : 'Ιππ. 'Επιδ.1,939 **ὑποφθείρομαι** (δ. ἀνάγν. **ἀντὶ ὑποφέρομαι** τοῦ ὑποφέρω βλ.λ.III)· **2**) μτγν. **διαφθείρω** πως : Δίων Κ 74,9.

ὑποφθίνω φθίνω βαθμηδόν, ἐλαττοῦμαι κατὰ μικρόν, ἐξασθενῶ λίγο λίγο : 'Ηρακλ.'Αλληγ.61 **ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσαῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥώμη.**

ὑποφθονῶ-έω φθονῶ κρυφίως τινά : Ξεν.'Ελλ.3,2, 13 **ὑπεφθόνει τῆς στρατηγίας τῷ Τισσαφέρνει,** αὐτ.ΚΠ 4,1,13 **Κυαξάρης, ὅτι ἐκεῖνοι ἦρχον τοῦ λόγου, ὥσπερ ὑπεφθόνει** (δ.γρ. ὑπό τι ἐφθόνει).

ὑποφθόνως ἐπίρρ. φθονερῶς, ζηλοτύπως, ἐχθρικῶς : Ξεν.'Ελλ.7,1,26 **ὑποφθόνως καὶ οὐκέτι φιλικῶς εἶχον πρὸς τοὺς 'Αρκάδας.**

ὑποφθορά (ἡ) μτγν. κ. μσν. βαθμιαία **φθορά,** καταστροφή, σῆψις : 'Ορειβ.19· **2**) ἡ διὰ χρημάτων φθορά, διαφθορά, δωροδοκία : Σύνοψ.Βασιλικ.Mortreuil Hist.du droit Byz.2,438,33 **περὶ ὑποφθορᾶς** ἀντιδίκων.

ὑποφθορεύς-έως (ὁ) γλωσσ. **ὁ** ὑπούλως διαφθείρων, ἀποπλανῶν.

ὑποφίολα (κηρία) (τὰ) μσν. **τὰ** ὑπὸ φιάλην **ἤτοι** τὰ ἐν ὑαλίνῳ κώδωνι **τοποθετούμενα ἐπὶ** κηροπηγίου, προφυλασσόμενα οὕτως ἀπὸ **τῆς ὑπ'** ἀνέμου σβέσεως : ΚΠορφ.'Εκθ.157 (ἐκδ.Β).

ὑποφιλήδονος-ον μσν. ὁ ὀλίγον **τι, ὁ κάπως** φιλήδονος : Νεῖλ.Παραίν.1177Ε.

ὑποφιλῶ-έω μτγν. φιλῶ **κρυφίως** ἢ ἀτόλμως : 'Αρισταίν.2,25 **ὥσπερ ἐκ στομάτων ὑπεφίλουν ἀλλήλους καταπίνοντες** τὰ **φιλήματα.**

ὑποφλεγέθω ποι. ὑποφλέγω βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξ.282.

ὑποφλεγμαίνω μτγν. φλεγμαίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, εἶμαι ὀλίγον φλογωμένος : 'Ορειβ.286· ‖ μτφ. τοῦ θυμοῦ ἤτοι τῆς ὀργῆς, ἐξερεθίζομαι : Θεοφύλ.Σ 48,17 **καὶ μέχρι τούτου ὁ τοῦ βασιλέως** θυμὸς **ὑπεφλέγμαινεν.**

ὑποφλεγματίζω μτγν. ὀλίγον ἢ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐκβάλλω φλέγματα : 'Αλέξ.Τραλλ.29.

ὑποφλεγματώδης-ους-ες **ὁ** ὀλίγον, κατά **τι** φλεγματώδης βλ.λ. : 'Ιππ.217.

ὑποφλέγω θερμαίνω θέτων πῦρ κάτωθεν : ΑΠ 9, 626 **ὑποφλέξας λαμπάδι ὕδωρ**· **2**) μτφ μέσ. βαθμηδὸν ὑπεκκαίομαι, μὲ καίει σιγὰ σιγὰ κάτι : Ρήτ.1,502 **ὑποφλέγεσθαι τὴν καρδίαν ἐπί τινι.**

ὑπόφλοισβος-ον μτγν. ὁ ποιῶν φλοῖσβον κάτωθεν ἢ ἐλαφρόν : Ὀρφ.Λιθ.15,13 **ὑπ- θάλασσα.**

ὑπόφοβος-ον μσν. ὁ πεφοβισμένος πως, ὁ σκιαγμένος, ὅθ. συνεκδ. ἄτολμος, αἰδήμων, ντροπαλός : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.74, αὐτ.97, Φώτ. ἐν λ. ὑποδεής· **2**) ὁ προξενῶν φόβον, φοβερός, ἐπίφοβος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.272.

ὑποφοβοῦμαι-έομαι σχόλ. φοβοῦμαί πως, εἶμαι κάπως φοβισμένος : Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.433 (ὅ.γρ.).

ὑποφοινίσσομαι μτγν., ποι. ὑπαιφοινίσσομαι γίνομαί πως φοινικόχρους, λαμβάνω πορφυρᾶν τινα ἀπόχρωσιν : Νίκ.Θηρ.178, αὐτ.760, Διοσκ.3,78.

ὑποφόνιος-ον φονικός : Σοφ.Τρ.840 **ὑποφόνια κέντρα** (διόρθ. Ἑρμάνν. ὑπόφονα)· **2**) μτγν. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ ὑπαφόνια** τὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκδικήσεως τοῦ αἵματος καταβαλλόμενα εἰς τοὺς οἰκείους τοῦ φονευθέντος χρήματα, τὰ ἄποινα βλ.λ.2)· Ἁρποκρ. «τὰ ἐπὶ φόνῳ διδάμενα χρήματα τοῖς οἰκείοις τοῦ φονευθέντος, ἵνα μὴ ἐπεξίωσιν· Δείναρχος ἐν τῷ Καλλισθένους καὶ ἐν τῷ κατὰ Φορμησίου, Θεόφραστος Νόμων ιστ'» : Φιλόστρ.877 **ὑποφόνια κατατιθέναι**· **3**) τὰ πρὸς διάσωσίν τινας ἀπὸ φόνον καταβαλλόμενα λύτρα : Δίων Κ 77,12 **τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδώκει,** Δίων Κ 77,12 **ὑποφόνια διδόναι τῆς σφαγῆς.**

ὑποφορά (ἡ) (ὑποφορῶ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ κάτω φορά, ὑπαγωγή, ροή, ἔκκρισις, κάθαρσις τῆς κοιλίας : Ἱππ.Κωακ.168 **ἐν ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ καὶ ὑποφορῇ πλέονι**· **2**) κοῖλος ἀγωγός, ὀχετός : Γεωπ.2,6, αὐτ.2,8· ‖ π. ἰατρ. συρίγγιον : Ἀλέξ.Ἀφρ.1,93· **3**) πρόφασις, δικαιολογία, πρόσχημα : Ξεν.Ἑλλ.5,1,29 **ἡ τῶν μηνῶν ὑποφορά**· **4**) κ. νεώτ. ρητ. σχῆμα· Τιβέρ. 8,566 «ὑποφορὰ δέ ἐστιν ὅταν μὴ ἑξῆς προβαίνῃ ὁ λόγος, ἀλλ' ὑποθείς τι, ἢ ὡς παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ἢ ὡς ἐκ τοῦ πράγματος, ἀποκρίνηται πρὸς αὐτόν, ὥσπερ δύο ἀντιλεγόμενα πρόσωπα μιμούμενος» : Ρήτ.2,103 **ὑποφορὰ δὲ ὁ τοῦ ἐχθροῦ λόγος,** Ροῦφ.Ρήτ.459 (ἐν Στράβ.248 ἐσφ.ἀνάγν. ἀντὶ ἀποφοράς).

ὑπόφορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποκείμενος εἰς φόρον, φόρου ὑποτελής : Πλούτ.Ἠθ.774C **Χαλκιδεῖς ὑποφόρους λαβών,** Ἀρρ.Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.10, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,6, Ἰουλ.Ἐπιστ.71,2, Πάπ. **ὑπόφορος γῆ**· **2**) ὁ ἔχων κοίλους πόρους· ὅθ. ἰατρ. ὁ ἔχων συρίγγια : Γαλ.14,681 **ὅσα ὑπόφορα καὶ κόλποι καὶ ἕλκη**· πρβλ. ὑποφορά 2).

ὑποφορῶ-έω Ἐπιγρ. φέρω ὑποκάτω ἢ πρὸς τὰ κάτω : Ἐπιγρ.Ἀθηνῶν.

ὑπόφραγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν ὑπὸ τὸ κύριον κατάστρωμα **τοῦ πλοίου** καταστρωμάτων, ἄ. καραδοῦρος.

ὑποφραδμοσύνη (ἡ) παραίνεσις, συμβουλή : Ἡσίοδ.Θ 658 **σῆς δ' ὑποφραδμοσύνῃσιν** (ἄ.γρ. σῇσιν ἐπιφροσύνῃσιν).

ὑποφράζομαι μτγν. μέσ. μτ. παθ. ἀόρ. **ὑπεφράσθην,** ὑπονοῶ βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,462.

ὑποφράσσω, ἀττ. -ττω φράσσω, κλείω, κάτωθεν : Ἀρχ Μαθ.269.

ὑποφραστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὑποφήτης βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,1421 **εἰσὶ γάρ, εἰσὶ καὶ ὑμῖν ὑποφραστῆρες ἀοιδῆς.**

ὑπόφρικος-ον (φρίξ) μτγν. ὁ ὑπὸ ἐλαφρᾶς φρικιάσεως κατεχόμενος : ΠΔ Μακκ.3,6,20 **ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα ἐγεννήθη.**

ὑποφρίσσω μτγν., ἀττ. -ττω φρίσσω ὀλίγον, τρομάζω, φοβοῦμαι ὀλίγον : Λουκ.Περεγρ.39, αὐτ. Ζ Ἔλεγχ.4 **ὑπέφριττον μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν**· **2**) μτ. αἰτ. αἰσθάνομαι κρύφιον φόβον ἔκ τινος, τρέμω κρυφὰ κάποιον : **Εὐφορ.**π.Ἀθήν.6,263B **ὑποφρίσσοντες ἄνακτα.**

ὑποφροντιστής-οῦ (ὁ) νεώτ. ναυτ. παλαιὰ ὀνομασία βαθμοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τοῦ ναυτικοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ, νῦν οἰκονομικὸς ὑποπλοίαρχος.

ὑποφρούραρχος (ὁ) νεώτ. στρατ. ὁ μετὰ τὸν φρούραρχον ἢ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἀξιωματικός.

ὑποφρύγιος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τρόπος τις μουσικὸς συντιθέμενος εἰς κλίμακα κατὰ ἓν τετράχορδον βαρυτέραν τῆς φρυγίου, ἄ. ὑποφρυγιστὶ ἁρμονία ἢ ὑποφρύγιον μέλος : Πλούτ.2,1142F.

ὑποφρυγιστί ἐπίρρ. κατὰ τὸν ὑποφρύγιον βλ.λ. τρόπον : Ἀριστλ.Πρ.19,48 **ἡ ὑποφρυγιστὶ ἁρμονία** ἐνθουσιαστικὴ **καὶ βακχική, σεμνὸν ἔχει τὸ ἦθος.**

ὑποφυάς-άδος (ἡ) Ἡσ. ἐν λ. μόλσον «ὑπόφυσις».

ὑποφυγή (ἡ) μτγν. καταφυγή, καταφύγιον, τόπος ὑφ' ὃν δύναταί τις ν' ἀποφύγῃ τι : Ἰώσ.ΑΙ 8,5 **τὰ ἄλση . . πρὸς θέρους ὑποφυγήν,** Πολύβ.9,16 **ἔξω δὲ τῆς πόλεως καὶ ἄντρα καὶ σπήλαια καὶ σπηλαιώδεις ὑποφυγαί.**

ὑποφυλακτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τεμάχιον ἐκ χάλυβος τοποθετημένον ὑπὸ τὸν ξυστὸν τοῦ τυφεκίου καὶ περιβάλλον τὴν σκανδάλην αὐτοῦ.

ὑποφύλαξ-ακος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχιφύλακα τελῶν φύλαξ : **ὑποφύλαξ καὶ ἀρχιφύλαξ Λυκίων τοῦ κοινοῦ.**

ὑποφυλάσσω Ἐπιγρ. μτγν. ἀσκῶ καθήκοντα ὑπάρχου, εἶμαι ὕπαρχος : **ὑποφυλάξαντα τοῦ Λυκίων ἔθνους.**

ὑποφυλλίς-ίδος (ἡ) ΕΜ 159,27 **ἐσφ.** ἀντὶ ἐπιφυλλίς.

ὑπόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. μικρὸν λεπιδοειδὲς φύλλον ἀναφαινόμενον κάτωθι κλαδίσκου.

ὑποφυσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ κύριον συστατικὸν τῆς ὑποφύσεως βλ.λ. περιέχον ὁρμόνας δρώσας ἐπὶ τὰς λείας μυϊκὰς ἶνας καὶ φερόμενον **ἐν τῇ** φαρμακευτικῇ ὑπὸ πλεῖστα ὀνόματα, ὡς **ὑποφίνη,** πιτουϊγάνη, πιτουγνελάδη, ὑπογάνη κ. ἄ.

ὑπόφυσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ κάτωθι **φυόμενον,** παραφυάς· **2**) νεώτ. ἀνατ. ὁρμονογόνος ἐνδοκρινὴς ἀδὴν **ἐν τῇ** βάσει τοῦ ἐγκεφάλου.

ὑποφυσῶ-άω μτγν. φυσῶ ἠρέμα, **ἐλαφρά :** ΕΜ 818,57 **ὑποφυσῶντος τοῦ ἀνέμου**· **2**) **μτφ.** ἐν τῷ παθ. τ. φουσκώνω κάπως : **Φίλ.1,339 πλούτου μεγέθει ὑποφυσᾶν.**

ὑποφυτεύω φυτεύω ὑποκάτω τινός : **Θεόφρ.Φ** ΑΙτ.3,10 **ὑποφυτεύειν δάφνην .. ὑπὸ πεύκῃ, Γεωπ.** 10,50 **σκίλλαν ὑποφυτεύων παρὰ τὰς ῥίζας.**

ὑποφύω, ἀόρ. β' μτ. μέσ. σημ. **ὑπέφυν,** παρακ. μτ. μέσ. σημ. **ὑποπέφυκα,** ἐπὶ τῆς γῆς, φύω κάτωθεν, γεννῶ, ἀφήνω νὰ βλαστήσῃ, βγάζω : Ἰλ.Ξ 347 **τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν φύε ποίην** (κτ. τμῆσιν), Ἱππ. Κεφ.Τρωμ.910 (μέσ.)· ‖ μέσ. ἐπὶ τῶν ὀδόντων, φυτρώνω εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου : Ἀριστλ.ΖΙ 2,2,1, αὐτ.8,24,1· ὁμ. κ. ἐν τῷ **ἐνεργ. τ.** μτ. μέσ. σημ. : Θεόφρ.ΦΙ 4,15,2 **ὑποφύει** (ὑποφύεται, φυτρώνει) (ἐὰν ἡ γρ. εἶναι ὀρθή)· **2**) **μέσ. διατελῶ** ἐν αὐξήσει, μεγαλώνω συνεχῶς : Αἰλ.ΠΙ 8,8.

ὑποφωλεύω μτγν. φωλεύω ὑπό τι, κρύπτομαι ὑπό τι : ΑΠ 7,375 **τοίχων ὀρθὰ .. οἷς ὑποφωλεύουσαν ὑπήλυθον αἱ κακόμοιροι ὠδῖνες.**

ὑποφώνημα-ατος (τὸ) μτγν. ὑποφώνησις βλ.λ. : Βασ.3,335B **τοῖς ἡμετέροις ὑποφωνήμασιν ἐπιρρωσθῆναι πρὸς τὸν ἀγῶνα.**

ὑποφώνησις-εως (ἡ) μτγν. **προτροπή, παρακέλευσις,** παραίνεσις : Πλούτ.Ἠθ.33D.

ὑποφωνητής-οῦ (ὁ) μτγν. ὁ παρακελεύων, προτρέπων : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.130 **ὡς συστρατιώτης ἡμῶν ὑποφωνητοῦ τάξιν ἔχων.**

ὑποφωνῶ-έω μτγν. φωνῶ, φωνάζω εἰς ἀπάντησίν τινος, ἀποκρινόμενος εἴς τινα : Πλούτ.Πομπ. 25 **τίνα, εἶπεν, ἕξετε ἄλλον ; ἐκ μιᾶς γνώμης ὑπεφώνησαν ἅπαντες, σεαυτόν,** αὐτ.Ἠθ.53B· ‖ ᾄδω, ψάλλω εἰς ἀπάντησιν : Μόσχ.3,49 **αἱ δὲ ὑπεφώνεον**

ὄρνιθες· **2)** ὑπ- τινα ἀντηχῶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ : Ἐπιγρ.· **3)** Ἡσ. «ὑποφωνῆσαι· ὑποδεῖξαι».
ὑποφώσκω κ. νεώτ. ὑποφαύσκω βλ.λ. : Ἀριστλ. Πρ.25,5 **ὑποφωσκούσης ἕω,** Διόδ.Σ 13,18 **τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης** (δ.γρ. ἐπιφ-).
ὑποχάζομαι, ἀόρ. **ὑποκεκαδόμην,** ἀπαθ. ὑποχωρῶ βαθμηδόν, ἀποσύρομαι, τραβιῶμαι πίσω : Ἰλ.Δ 498 **ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,** Ἀπολλ.Ρ Ι,1101 **καὶ οἱ** (ἐνν. τῇ μητρὶ τῶν θεῶν) **Ζεὺς αὐτὸς Κρονίδης ὑποχάζεται.**
ὑποχαίνω μτγν. ὑποχάσκω βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 15,1.
ὑποχαίρω μτγν. χαίρω κρυφίως, κρυφοχαίρω : Πολ.Φυσ.1,18 **εἰς κακὸν ὑποχαίροντες.**
ὑποχάλαρος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλαρός, μόλις χαλαρός : Ἱππ.Μοχλ.865.
ὑποχάλασις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. βαθμιαία χάλασις, χαλάρωσις, καταβίβασις : Ἰουστ.410 **ὅσον ἤρκει εἰς τὴν ὑποχάλασιν τοῦ παραλύτου·** **2)** μτφ. μετριασμός ἐνεργείας, διακοπή, σταμάτημα : Νικ.Χων.27C· **2)** καθίζησις· Σουΐδ. ἐν λ. ὑφιζήσεις «ὑφιζήσεις· ὑποχαλάσεις, ἐνδόσεις».
ὑποχαλεπαίνω σχόλ. χαλεπαίνω, ὀργίζομαι ὀλίγον : Σχόλ. εἰς Σοφ.ΟΚ 117.
ὑποχαλινίδιος-α-ον ὁ ὑπὸ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου : Ξεν.Ἱππ.7,1 **ἡ ὑποχαλινιδία** (ἐνν. ἡνία· πιθ. ὁ εἷς ἑκάτερον ἄκρον τοῦ χαλινοῦ προσδεδεμένος καὶ ὑπὸ τὴν σιαγόνα τοῦ ἵππου διερχόμενος ἱμάς).
ὑποχαλκίζω λεξ. ἔχω ἀπόχρωσιν χαλκοῦ, εἶμαι ὀλίγον χαλκόχρους· ΕΜ 8C5,49· **2)** μτβ.ἀντολλάσσω πρὸς χαλκόν, μὲ χαλκόν τι· Ἡσ. «ὑπεχάλκισο· πρὸς χαλκοῦ ὑπεθέμην».
ὑπόχαλκος-ον ὁ περιέχων χαλκόν, ὁ ἔσωθεν χάλκινος : Πλάτ.Πολ.415Β **ἐὰν ἔκγονος ὑπόχαλκος γένηται·** **2)** ἐπὶ ἐπηργυρωμένων ἢ ἐπικεχρυσωμένων χαλκίνων νομισμάτων, ὁ ἔχων ὑποκάτω χαλκόν, νόθος : Πλούτ.Ἠθ.1Β, αὐτ.Ἠθ.65Α, Σουΐδ.· πρβλ. ὑπάργυρος, ὑποσίδηρος, ὑπόχρυσος· **3)** ὁ ἠχῶν ὡς χαλκός : Φιλόστρ.Ἀπολλ.89,16 **ὑπόχαλκον ἠχὼ φέρουσιν,** Μανασσ Κ Χρον.5333 **χρυσόν . . μηδὲν ὑπόχαλκον ἠχοῦντα·** **4)** ὁ ἔχων χρῶμα χαλκοῦ, χαλκόχρους : Σχόλ.Ὀδ.Χ 299.
ὑποχαλκῶ-ῶ γλώσσ. συγκιρνῶ, ἀναμειγνύω μετὰ χαλκοῦ· ‖ διὰ χαλκοῦ ὑπενδύω.
ὑποχαλῶ-άω κ. μσν. χαλῶ, χαλαρώνω τι ὀλίγον : Εὐστ.Πον.8,70 **τὰ νεῦρα ὑποχαλᾶται τοῖς κάμνουσι·** ‖ ἀμτβ. χαλαροῦμαι, καταρρέπτω ὀλίγον : Ρητ.1,621 **κεραία μὴ ὑποχαλῶσα καὶ ὑπενδιδοῦσα·** **2)** παύω, σταματῶ ἀπό τινος : Αἰλ. ΖΙ 12,46 **ἕστηκε δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης, καὶ ὅς ὅτι μάλιστα πειρᾶται τοῦ μέλους ὑποχαλᾶν.**
ὑποχαράσσω μτγν., ἀττ. -ττω χαράσσω, ἐγγλύφω ὑποκάτω : Φιλόστρ.Γυμν.48,13, Πλούτ.Ἀλέξ. 69 **τὴν ἐπιγραφὴν ἀναγνοὺς ἐκέλευσεν Ἑλληνικοῖς ὑποχαράξαι γράμμασι,** Γρηγ.Νύσσ 1,873.
ὑποχαρίζομαι μσν. ἀποθ. δεικνύομαι ὀλίγον εὐγνώμων πρός τινα : Πασχ.Χρον.1,577,22.
ὑποχαροπός-όν, μτγν. ὑποχάροπος-ον (Κλήμ. Ἀλ.9,14) ὁ ὀλίγον, κάπως χαροπὸς βλ.λ.: Ξεν.Κυν. 5,23 **καὶ τὰ ὄμματα οἱ μὲν ὑποχαροποὶ οἱ δ' ὑπόγλαυκοι,** Κλήμ.Ἀλεξ.20.
ὑποχάρτωσις-εως (ἡ) γλωσσ. στέγασμα, κονίσμα.
ὑποχάσκω, ἀόρ.β' ὑπέχανον, παρακ. **ὑποκέχηνα,** χάσκω ὀλίγον : Ἀριστφ.Πλ.314 **σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,** Ξεν.Ἱππ.6,8, Ἰώσ.Π 17, 283 **βάθος κρημνῶν ὑποκέχηνεν,** Ἀχιλλ.Τάτ.1,1 **μικρὸν ὑποκεχηνυῖα τὸ στόμα·** **2)** εἰκάζω, προαισθάνομαί τι, ἀναμένω τι μετ' ἀνησυχίας ἢ φόβου : Ἱππ.1139D **ὑποχάσκειν κακόν.**
ὑπόχαυνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον χαῦνος, χαλαρός : Ὀρειβ.158 **ὁ Γαλατικὸς ἐλλέβορος ῥυσός, ὑπόχαυνος·** ‖ ὁ πορώδης ὀλίγον, κάπως σαθρός : ΕΜ 184,54 **τόπος τὰ μὲν ἄνω ἰσχυρὰ ἔχων, τὰ δὲ κάτω ὑπόχαυνα·** **2)** μτφ. ὁ ὀλίγον ἐπηρμένος, κάπως φαντασμένος, ξυπασμένος : Ἀθήν.624Ε **τὸ τῶν Αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες ἔτι δὲ ὑπόχαυνον,** Πρόκλ Τετράβ.223.
ὑποχαυνῶ-όω μτγν. χαυνῶ ὀλίγον, χαλαρώνω ὀλίγον, κάπως : Βασ.2,951D **τοῦ λόγου τὸν τόνον ὑποχαυνοῦσι·** **2)** καθιστῶ τινα μαλθακόν, ἐκτεθηλυμμένον, θηλυπρεπῆ : Πλούτ.Ἠθ.21C **ἐπῆρε . . τὴν φιληδονίαν καὶ ὑπεχαύνωσε τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ διαπύροις ἐκείνοις** (στίχοις).
ὑπόχειρ (ὁ,ἡ) ὑποχείριος βλ.λ. : Σοφ.Ἠλ.1C92 (διόρθ. ἀντὶ ὑπὸ χεῖρο).
ὑποχείριος-ον κ. -α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὴν χεῖρα, ὁ ἐντὸς τῆς χειρός, ὁ ἐν χερσὶ κρατούμενος : Ὀδ.Ο 448 **οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅστις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ** (Εὐστ. «ὑπὸ ταῖς ἐμαῖς χερσὶ γένηται»)· πρβλ.Σουΐδ.ἐν λ.πρόχειρος· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐν τῇ καταχῇ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, ὁ ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος, ὁ ὑποκείμενος εἴς τινα : Θέογν.363(1 **ὅταν δ' ὑποχείριος ἔλθῃ,** Ἡρ.6,33 **τὰ ἐπὶ δεξιὰ .. τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα,** αὐτ.1,106 **ὑποχειρίους ποιεῖσθαι,** αὐτ.5,91 **ὑποχειρίους παρέχειν,** αὐτ.6,119 **ὑποχείριον εἶναι,** Αἰσχ.Ἱκ 392 **μή τι ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος,** Εὐρ.Ἀνδρ.786, Λυσ.101, 10, Θουκ.3,11, Λυκοῦργ.148,39 **ὑποχείριον παραδιδόναι τινά τινι,** Ξεν.Ἀν.3,2,3, αὐτ.ΚΠ 5,3,13 **ὑποχείριον ποιεῖν τινά τινι, - τὸν ἐδάνεισε καὶ τὸν ἔχει ὑποχείριον·** ‖ **ὑποχείριος τῷ ἰητρῷ** ὁ ὑπὸ ἰατρικὴν ἐπίβλεψιν, θεραπείαν : Ἱππ.19,25· ‖ ἐπὶ ζῴων, ὁ ἐν ὑποταγῇ, πειθήνιος : Ξεν.Ἱππ.8,12 **ὑποχείριον τὸν ἵππον ἔχειν·** ‖ ἐπὶ ἀγρίων ὀρνίθων, ἐξημερωμένος : Πλάτ.Θεαίτ.197C **ὑποχειρίους ἐποιήσατο·** **3)** μτφ. ὁ μὴ δυσχερὴς εἴς τινα, ποὺ εἶναι τοῦ χεριοῦ του : Πλάτ.Θεαίτ.198Α **ὑποχειρίους τὰς ἐπιστήμας ἔχειν·** ‖ ἐπίρρ. **ὑποχειρίως** ἐν ὑποταγῇ· δθ. **ὑποχειρίως ἔχω τινί** ὑποτάσσομαι, ὑπακούω : Γρηγ.Νύσσ.3,107D **ὑποχειρίως ἔχειν τῷ ἑτέρῳ τὸν ἕτερον.**
ὑποχειριότης-ητος (ἡ) νεώτ. στρατ. ἡ μειονεκτικὴ κατάστασις στρατεύματός τινος εὑρισκομένου ὑπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρὰ καὶ μὴ δυναμένου ν' ἀπομακρυνθῇ τῶν θέσεων αὐτοῦ.
ὑποχειρογραφῶ-έω πάπ. ὑπογράφω ἰδιοχείρως : **ἐπίσταλμα ὑποκεχειρογραφημένον.**
ὑποχερσοῦμαι-όομαι μτγν. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, βαθμηδὸν γίνομαι χέρσος, ἀποχερσοῦμαι, ἀποξηραίνομαι : Γρηγ.Νύσσ.2,511D **ἄνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ὑποχερσουμένης τῇ βάσει.**
ὑπόχευμα-ατος (τὸ) ἥσυχον, ἐλαφρὸν χύσιμον, ράντισμα : Πίνδ.Π 5,100 ἀρετὰν.. **ῥανθεῖσαν ὕμνων ὑποχεύμασιν** (δ.γρ. ὑπὸ χεύμασιν).
ὑποχέω, μέλλ. **-χεῶ,** ἀόρ. **ὑπέχεα,** ἐπ. **ὑπέχευα** (ὁ μόνος τ. π.Ὁμ.), περὶ ξηρῶν πραγμάτων, χύνω, σκορπίζω, ἁπλώνω, στρώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Λ 843 **θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας,** Ὀδ.Ξ 49 **ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας,** αὐτ.Π 47, Ἡρ.7,218 **φύλλα ὑποκεχυμένα ὑπὸ τοῖς ποσί** (σκορπισμένα κατὰ γῆς ὑπὸ τοὺς πόδας)· **2)** χύνω ἐντὸς δοχείου τεθειμένου ὑποκάτω, ἐγχέω, ρίχνω : Σόφιλ. ἐν «Παρακαταθήκη» Ι **Χίου δύο κυάθους, ἀνεβόησέν τις, ὑπόχει,** Δίφιλ.ἐν «Αἱρησιτείχει» Ι **ὑποχέασθαι πλείονας·** ‖ μτφ. ἐμβάλλω εἰς τὴν ψυχήν τινος κρυφίως : Ἡρ.2,152 **ἀπιστίη ὑπεκέχυτο αὐτῷ,** αὐτ.3,66· **3)** **ὑποχέω τινά τινι** ἐπικαλύπτω, σκεπάζω τινὰ διά τινος : Ὀππ.Ἁλ 1,740· **4)** παθ. ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι ὑπό τι : Ἀριστλ. Κόσ.2,12 (ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὸν αἰθέρα ἐκτεινομένου ἀέρος)· **5)** πάσχω ἐκ καταρράκτου : Φιλ.2,50 **ὑποχυθέντες τὰς ὄψεις·** ὁμ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Διοσκ.2,194 **ὀφθαλμοὶ ὑποκεχυμέναι·** **6)** παθ. μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, συσκοτίζομαι : Μάξ.Τύρ.Λ 6,3.

ὑποχή (ἡ) (ὑπέχω) μτγν. στρογγύλον ἔχον μακρὰν χειρολαβὴν ἁλιευτικὸν δίκτυον, ἀπόχη, ἀπόχο, πόχα: 'Οππ.'Αλ.5,81, Αἰλ.Ζ1 13,17, Πλούτ.'Ηθ.977Ε.
ὑπόχηλα (τὰ) (χηλή) μτγν. τὰ προεξέχοντα ἐπὶ τῆς ράχεως τῆς χειρὸς ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν δακτύλων ὀστᾶ τῶν ἁρμῶν: Πολυβ.2,144.
ὑποχθόνιος-α-ον κ.-ος-ον κ.νεώτ., Ιων.-ίη-ιον ὁ ὑπὸ τὴν χθόνα, τὴν γῆν, ἐπὶ τῶν θεῶν τοῦ "Αδου, ὁ τοῦ Κάτω κόσμου: 'Ησίοδ.'Εργ.141 **τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται** (δ.γρ. ἐπιχθ-)· ‖ ὁ ὑπὸ τὴν χθόνα τεθαμμένος, δθ. ὁ νεκρός: Εὐρ. 'Ανδρ.515 **Τθ' ὑποχθόνιοι· καὶ γὰρ ἀπ' ἐχθρῶν ἥκετε πύργων**, Λουκ.Χάρ.22· πρβλ. χθόνιος, καταχθόνιος· ‖ νεώτ. ἐπὶ πραγμ. ὑπόγειος: **ὑποχθόνια κοιλώματα, - ὑποχθόνιοι δονήσεις**· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. **ὑποχθονίως** ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπογείως.
ὑπόχθων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὑποχθόνιος βλ.λ.: ΑΠ Παράρτ.9,78 **βασιλεὺς ὅδε κεῖται ὑπόχθων**.
ὑποχιλίαρχος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς στρατιωτικὸς τῶν χρόνων τῆς 'Ελληνικῆς ἐπαναστάσεως, ὁ ἀμέσως ὑπὸ τὸν χιλίαρχον βλ.λ. ἀξιωματικός.
ὑποχίτων-ωνος (ὁ) γλωσσ. ἔνδυμα **ὑπὸ τὸν χιτῶνο**, ὑπενδύτης.
ὑποχλιαίνω χλιαίνω, θερμαίνω ὀλίγον ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον: 'Ιππ.1012D, Πλούτ.'Ηθ.658D.
ὑποχλίζω, μέλλ. -ίσω, ὑπεγείρω, ἀνασηκώνω διὰ μοχλοῦ: 'Ανών.Ποι.π.'Ερωτιαν.21,12 **δέκτο.. λαὸν 'Αχαιῶν.. κληῖδας ὑποχλήσασα πυλάων**.
ὑποχλοάζω ἐσφ. ἀντὶ ὑποχνοάζω.
ὑπόχλοος-ον μτγν. ὁ ὑποκίτρινος ἢ ὑποπράσινος κατὰ τὸ χρῶμα, χλωροκίτρινος: Καλλ.Δήλ.80.
ὑποχλοῦμαι-έομαι παθ. κυλίομαι ὑπό τι, κινοῦμαι ὑποκάτω τινός: 'Ιλ.Φ 261 **τοῦ μέν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι ὀχλεῦνται** (σχόλ. «ὑποχλοῦνται, ὑποκινοῦνται»).
ὑποχλωρίζω μτγν. λαμβάνω ὑπόχλωρον, κιτρινωπόν, χρυσίζον χρῶμα: 'Ωριγέν.3,458Α **αὐγὴν ὑποχλωρίζουσαν ἠρέμα διαλάμπειν**.
ὑποχλωρομέλας-ανος-αν ὁ κάπως ὠχρομέλας, μαυροκίτρινος: 'Ιππ.1175G.
ὑπόχλωρος-ον ὁ ὀλίγον χλωρὸς **τὸ χρῶμα**, κάπως κιτρινοπράσινος, χλομός: 'Ιππ.Προγν 401, αὐτ.'Αγμ.760, 'Αριστλ.Ζ1 9,14,1.
ὑποχλωρυδρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἐκκρίσεως τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος, παρατηρουμένη ἐπὶ νευροπαθῶν, καρκινοπαθῶν καὶ ἐξησθενημένων ἐν γένει ἀτόμων· ἀντίθ. ὑπερχλωρυδρία.
ὑποχνοάζω ἀρχίζω νὰ βγάζω χνούδι εἰς τὸ πρόσωπον: Κωμ.ἀπ.(Meineke) 2,751, Γρηγ.Νύσσ.1, 1121Β **νεανίαν.. ἄρτι τοῖς ἰούλοις ὑποχνοάζοντα**.
ὑπόχνους-οας-ουν-οον (χνοῦς) μτγν. ὁ ὁπωσοῦν χνοώδης, ὁ λίγο χνουδάτος: Ρήτ.1,523,19 **ἦν τὸ μῆλον ὑπόχνοον**.
ὑποχοινικίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν χοινικίδα βλ.λ. μέρος, τὸ κάτω μέρος τῆς χοινικίδος, τῆς σύριγγος τοῦ τροχοῦ τῆς ἁμάξης: Φίλ.Μηχ. Βελοπ. ἐν 'Αρχ.Μαθ.62,20 **μήτε χοινικίδας μήτε ὑποχοινικίδας**.
ὑποχοιρίς-ίδος (ἡ) φυτόν τι ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κιχορίων: Θεόφρ.Φ1 7,7,1, αὐτ.11,4.
ὑποχολία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐκκρίσεως τῆς χολῆς.
ὑπόχολος-ον **ὁ ὀλίγην χολήν**, ὁ μικρὰν ποσότητα αὐτῆς **περιέχων**, ὁ κάπως χολώδης: 'Ιππ.493, 30 **ἀναβήσσει ὑπόχολα** (ἤτοι βήσσων ἀνάγει φλέγματα περιέχοντα ὀλίγην χολήν), αὐτ.518,5 **ἀποχρέμπτεται ὑπόχολον** (φλέγμα), 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,1 **ὑπόχολον κατακορὲς φλέγμα**· **2)** μτγν. ὁ ὀλίγον τι μελαγχολῶν: Πολυβ.2,214.
ὑποχολώδης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι χολώδης, χολοειδής βλ.λς: 'Ιππ.'Επιδ.3.1072.
ὑποχονδρία (ἡ) νεώτ., δημ. **ὑποχοντρία** ψυχοπάθεια χαρακτηριζομένη ὑπὸ μεγαλοποιήσεως τῆς σημασίας συνήθων σωματικῶν ἐνοχλημάτων, συνοδευομένη δὲ ὑπὸ ἀνησυχίας καὶ καταθλίψεως· **2)** τὸ νὰ εἶναί τις ὑποχονδριακός, ὑποχόντριος. δύστροπος, ἀκοινώνητος, ἀσυμβίβαστος.
ὑποχονδριάζω νεώτ., δημ. **ὑποχοντριάζω** καθίσταμαι, γίνομαι ὑποχονδριακός.
ὑποχονδριακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ὑποχοντριακός-ιά(-ή)-ό** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποχόνδριον, ὁ τοῦ ὑποχονδρίου: Γαλ.7, 441Β **ὑποχονδριακὸν νόσημα**, 'Αλέξ.Τραλλ.7,113 **ὑποχονδριακὸν πάθος**, Θεοφάν.Νόνν.1,130· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ πάσχων ἐξ ὑποχονδρίας, ὑποχόνδριος· **3)** όμ. ὁ δύστροπος, ἀκοινώνητος, ἀσυμβίβαστος.
ὑποχόνδριος(-α)-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **-χόντρ-ιο** ὁ ὑπὸ τὸν χόνδρον τοῦ στήθους, ὁ ὑποκάτω τῶν χόνδρων: 'Αριστλ.Πρ.30,1,10 **πάθη ὑποχόνδρια**· **2)** κ.νεώτ. **ὑποχόνδριον** (τὸ) ἑκατέρα τῶν πλαγίων μοιρῶν τῆς ἐπιγαστρίου χώρας κειμένη κάτωθεν τῶν πλευρικῶν χόνδρων: 'Αριστλ.Ζ1 1,13,1 «τὸ μὲν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἦτρον, τὸ δὲ ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν ὑποχόνδριον», ΕΜ 784,32«ὑποχόνδρια, τὰ ἀκροσπάθια τὰ ὑπὸ τὴν λαγόνα»: Θεόφρ.'Οδμ.6 τὰ ὑποχόνδρια **καὶ τὸ στῆθος**, Πολυβ.2,165 **καὶ μὲν δὴ τῷ μὲν ὑποκαρδίῳ χόνδρος ὑπόκειται· τῷ δὲ χόνδρῳ, ὑποχόνδριον**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποχονδριακὸς βλ.λ.2).
ὑποχοντρία (ἡ) δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδρία βλ.λ.
ὑποχοντριάζω δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδριάζω.
ὑποχοντριακός-ή(-ιά)-ό δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδριακὸς βλ.λ.
ὑποχόντριος-ια-ιο δημ. προφ. τοῦ ὑποχόνδριος.
ὑποχορεύω μτγν. χορεύω ὑπό, ὑποκάτω τινός: Νικηφ.Προγ.ἐν Ρήτ.522,29 **χάριτες ἠρέμα πως ὑπέτρεχον τὰ φυτά, καὶ τοῖς ἄνθεσιν ὑπεχόρευον**.
ὑποχορηγία (ἡ) μτγν. χορηγία, ἀφθονία, εὐπορία: Στράβ.5,3,7 **ἡ ὕλη καὶ οἱ κατακομίζοντες ποταμοὶ θαυμαστὴν παρέχουσι τὴν ὑποχορηγίαν**.
ὑποχορηγῶ-έω μτγν. ὑποστηρίζω τὸν χορηγόν, δθ. παρέχω, δίδω, κάμνω τὰ ἔξοδα ἔν τινι ἐπιχειρήσει, ἔν τινι ἐγχειρήματι, βοηθῶ, ὑποστηρίζω χορηγῶν: Στράβ.6,2,7 **ἡ νῆσος ὑποχορηγεῖ τῇ 'Ρώμῃ.. ἕκαστα εὐμαρῶς**, Γρηγ.Νύσσ.2,293C **συχνὸν αὐτῷ ὑποχορηγοῦντες ἀργύριον**.
ὕποχος-ον (ὑπέχω) ὁ εἴς τινα ὑποκείμενος, ὑπήκοος, ὕπαρχος: Αἰσχ.Πέρσ.24 **βασιλεῖς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου**, Ξεν.'Αν.2,5,7 **πάντα τοῖς θεοῖς ὕποχα**· **2)** ὁ ἔνοχος: Δημ.1315 **μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν**, Φίλ.1,429,17 **τῇ τῶν ἀνδροφόνων οὐδὲν ἧττον ὕποχος δίκῃ καθέστηκεν**, Πολυβ.3,139.
ὑποχραίνω μτγν. χραίνω, μολύνω, ρυπαίνω, λερώνω ὀλίγον, ἐπιφανειακῶς, ἐν χρ. τὸ παθ.: Κόλουθ.228 **μὴ πόδες ὑποχραίνοιντο κονίης**.
ὑποχρεμετίζω μτγν. χρεμετίζω πρός τι, **ἔν τινι**, ἐπί τινι: Κόϊντ.8,57 **διεσσύμενοι δ' ἐπὶ μᾶλλον ἵπποι ὑπεχρεμέτιζον**.
ὑποχρέμπτομαι χρέμπτομαι ὀλίγον ἢ ἠρέμα, ἀποχρέμπτομαι ἐλαφρῶς: 'Ιππ.470,31 **ὑποχρεμψάμενος καὶ ἀποκαθαρθείς**, αὐτ.492,52.
ὑπόχρεος-ο(ν) πάπ. κ. νεώτ., δημ. θηλ. **ὑπόχρεη**, δ. τ. ὑπόχρεως βλ.λ.
ὑποχρεῶ-όω νεώτ., δημ. **ὑποχρεώνω**, ἀόρ. ὑπεχρέωσα, παθ. ἀόρ. **ὑπεχρεώθην**, δημ. **ὑποχρεώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑποχρεωμένος**, καθιστῶ τινα ὑπόχρεον, τὸν ἐξαναγκάζω νὰ προβῇ εἴς τι, νὰ πράξῃ τι: **τὸν ὑποχρέωσε νὰ πληρώσῃ διπλὸ εἰσιτήριο**· **2)** ἐπιβάλλω, ἐπιτάσσω τι εἴς τι πρόσωπον: **ὁ νόμος σᾶς ὑποχρεοῖ νὰ τὸν ἀποζημιώσετε**· **3)** προκαλῶ τὸ συναίσθημα τῆς

εὐγνωμοσύνης, τῆς ὀφειλῆς χάριτος : **μὲ ὑποχρεώσατε μὲ τὴν καλωσύνη σας**· κ. παθ. : **εἶμαι ὑποχρεωμένος πολὺ στὸν πατέρα σας.**
ὑποχρεώνω δημ. τ. τοῦ ὑποχρεῶ βλ.λ.
ὑπόχρεως-ων (χρέος) κ. νεώτ., μτγν. νεώτ. κ. δημ. κ. **ὑπόχρεος(-η)-ο(ν)** (Πολύβ.9,29,7, Διον.Ἀλ. Ρωμ.4,10), ὁ ὑπόχρεος διατελῶν, ὁ χρεωμένος : Ἀριστφ.Νεφ.242 **πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,10 **ἀπογράφεσθαι κελεύσας τοὺς ὑποχρέους**· **2)** ἐπὶ κλήρου, περιουσίας κττ., ὁ βεβαρημένος διὰ χρέους, χρεωμένος : Ἰσαῖ.81,21, αὐτ.26, Δημ.1187 **ἡ μὲν γὰρ οὐσία ὑπόχρεως ἦν ἅπασα**, αὐτ.1225, Πολύβ.27,26, 22 **ὑπόχρεων πεποιηκέναι τὴν οὐσίαν**, Πολυδ.3,85 **ὑπόχρεων χωρίον**, αὐτ.9,9, Πάπ.· **3)** μτγν. ὁ χρεωστῶν εἴς τινα, χρεώστης τινός : Πλούτ.Σόλ.13 **δῆμος ἦν ὑπόχρεως τῶν πλουσίων**· **4)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων χρέος τι, ὁ ὀφείλων νὰ πράξῃ τι : **εἶναι ὑπόχρεως νὰ σᾶς ἀποζημιώσῃ διὰ τὰς ἡμεραργίας σας**· **5)** μτγν. μτφ. ὁ ὑποχρεωμένος ἔκ τινος δεσμοῦ : Πλούτ.Πομπ.76 **Πτολεμαῖον ἡλικίαν μὲν ἀντίπαιδα, φιλίας δὲ καὶ χάριτος πατρῴας ὑπόχρεων** (δι' ἣν ἀπέλαυσεν ἀγάπην καὶ χάριν ὑποχρεωμένος, ἢ ὑποχρεωμένος εἰς ἀγάπην καὶ χάριν), Διόδ.Σ 19,44· κ. μτ. δοτ. : Πολύβ.22,2,10 **τῇ μεγίστῃ χάριτι γεγονότες ὑπόχρεοι**· || νεώτ. δημ. ὁ χρεώστης εὐγνωμοσύνης, χάριτος: **θὰ σᾶς εἶμαι ὑπόχρεος, ἂν μὲ συντρέξετε, - μένουμε ὑπόχρεοι γιὰ τὴν περιποίησῃ**· **6)** μτγν. μτ. δοτ. ὁ ἔκ τινος ἐξηρτημένος, ὑπόλογος : Πολύβ.6,17,1 **πάλιν ὁ δῆμος ὑπόχρεως τῇ συγκλήτῳ.**
ὑποχρέωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ εἶναί τις ὑπόχρεος βλ.λ.4), τὸ νὰ ὀφείλῃ νὰ πράξῃ τι : **ὑποχρέωσις πληρωμῆς φόρου, - στρατιωτικὴ ὑποχρέωσις** (ἡ τῆς ἐν τῷ στρατῷ θητείας τῶν πολιτῶν)· **2)** ἠθικὸν χρέος, ἠθικὴ ἐπιταγή : **ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ βοηθῶμεν τοὺς πάσχοντας, δὲν ἔχω καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τρέφω ἕναν τεμπέλη**· || φρ. **ἔχω ὑποχρεώσεις** ἠθικὰ χρέη πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου, πρὸς συντήρησιν αὐτῆς ἢ ἀποκατάστασιν τέκνων ἢ ἀδελφῶν κττ.· || δημ. **ἔχω ὑποχρεώσεις εἰς τὸν τάδε** (τοῦ ὀφείλω χάριτας ἢ εὐγνωμοσύνην διὰ παρασχεθείσας ἐκδουλεύσεις)· || νεώτ. **ἔχω(-εις-ει) ὑποχρέωσιν** (δημ.-η) μτ. ἔξαρτ. τελ.προτ. (ἔχω-εις-ει καθῆκον)· || νεώτ. **νέας ἄνευ ὑποχρεώσεων** (ἄνευ ἠθικοῦ χρέους διατροφῆς γονέων, ἀδελφῶν, τέκνων ἢ ἀποκαταστάσεως ἀδελφῶν ἢ τέκνων).
ὑποχρεωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ὑποχρεώσεως ἐπιβαλλόμενος : **ὑποχρεωτικαὶ στάσεις τῶν αὐτοκινήτων**· **2)** ὁ ἐξυπηρετικός, περιποιητικός : **εἶσθε πάρα πολὺ ὑποχρεωτικός**· || ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά.**
ὑποχρίω κ. μσν. χρίω, ἀλείφω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Ἡρ.2,86 **ὑποχρίοντες τῷ κόμμι**, Ἱππ.Ἀγμ.765 **κηρωτῇ τε ὑποχρίειν**· || ὁμ.κ.μέσ. : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,3 **ὑποχρισάμενον λίπαϊ**, Γολ.14, 475,14 **ἀλώπεκος ἀφόδευμα ὑποχριόμενον**, || κ. παθ. : Ἡσ. ἐν λ. ὑπορηχθεῖσα· **2)** φιμυθιῶ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη : Ξεν.ΚΠ 8,8,20 **τοὺς κοσμητάς, αἳ ὑποχρίουσί τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτούς**· κ. μέσ. : αὐτ.1,41 **ὑποχρίεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς . . ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο ἢ εἰσι.**
ὑπόχροιος-ον (χροιά) μσν. ἐλαφρῶς κεχρωματισμένος : Στουδ.Θεόδ.1304 (ἔκδ. Mi.) **ὑπόχροιον καὶ ἁπτὸν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.**
ὑποχρόνιος-ον μσν. κ. **ὑπόχρονος-ον** (Λεόντ. ἐν Mai.Coll.Vat.9,548) ὁ ὑπὸ χρόνον εὑρισκόμενος, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὸν χρόνον, πρόσκαιρος : Ἀμφιλόχ.40D **ἀρχὴν ὑποχρόνιον δείκνυσιν ἡ κατὰ σάρκα γέννησις.**
ὑπόχρονος-ον μσν. δ. τ. τοῦ ὑποχρόνιος βλ.λ.
ὑπόχρους-οος-ουν-οαν μσν. ὁ ὑπόχροιος βλ.λ. (δ.ἑρμ. ὁ βεβρεγμένος, διάβροχος) : Ἰω.Γαζ.1,283.
ὑποχρυσίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω χρῶμα ἀποκλῖνον πρὸς τὸ χρυσοῦν, ἔχω ὄψιν χρυσίζουσαν, χρυσόχρουν : Γρηγ.Νύσσ.2,49C **ὑποχρυσίζων κατὰ τὴν κόμην ὁ Σκύθης**, Εὐμάθ.2,34 **ὑποχρυσίζει τὸ βοστρύχωμα.**
ὑπόχρυσος-ον κ. νεώτ. ὁ ᾧ ὑπόκειται χρυσός, ὁ περιέχων χρυσόν : Πλάτ.Πολ.414C **ἄν . . ἐκ τούτων τις ὑπόχρυσος . . φυῇ**, Πολυδ.3,87 **γῆ ὑπόχρυσος**, αὐτ.7,97· **2)** μτγν. ὁ ἐπίχρυσος βλ.λ., ἐπικεχρυσωμένος: Μέν.Ἐπιτρ.170 **ὑπόχρυσος δακτύλιός τις οὑτοσί**, Ἰω.Χρυσ.11,376E **φιάλη ὑπόχρυσος**, Φίλ.1.542,28 **τοὺς ὑπαργύρους καὶ ὑποχρύσους θεούς**· **3)** μτγν. ὁ πεφορτωμένος ἐκ χρυσοῦ, ὁ ὑπὸ χρυσὸν καθήμενος, ὁ ὑπερβαλλόντως πλούσιος : Λουκ.Τόξ.16 **ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκων τῶν ὑποχρύσων ἐθήρα**, Ἡλιόδ.Αἰθ.2,8 **Ναυκρατίτης ἔμπορος ὑπόχρυσος**· **4)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ χρυσίζων, ὁ ἀπαστράπτων ἐκ χρυσοῦ : Φιλόστρ. 809 **ὑπόχρυσα μῆλα.**
ὑποχρώννυμι μτγν. χρωματίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, ὑποκάτω, ὑποχρωματίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Πολυδ. 4,146 **ὁ πάγχρηστος ὑπέρυθρος, γυμναστικός, ὑποκεχρωσμένος.**
ὑποχρωματίζω μσν. ὑποχρώννυμι βλ.λ. : Εὐμάθ.2,44 **κἂν τῇ κλήσει τὴν φύσιν ὅλην ὑπεχρωμάτισεν** (ὁ ζωγράφος).
ὑποχρωμία (ἡ) νεώτ. **ἐλάττωσις τῆς μελανίνης** τοῦ δέρματος.
ὑποχυλίζω μτγν. δ. γρ. τοῦ ἀποχυλίζω βλ.λ. ἐν Διοσκ.3,5.
ὑπόχυμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑγρόν τι διακεχυμένον κατὰ τὸν κερατοειδῆ καὶ ἐμποδίζον τὴν ὅρασιν : Γαλ.Ὅρ.Ἰατρ.19,438 «**ὑπόχυμά ἐστι ὑγροῦ πῆξις τοῦ ὑδατώδους, μᾶλλον ἢ ἧττον ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν**», Παῦλ.Αἰγ.6,21 «**ὑπόχυμά ἐστιν σύστασις ἐπὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα κατὰ τὴν κόρην, ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν ἢ τὸ τρανῶς ὁρᾶν**» : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.147,14· || νεώτ. ἰατρ. ἡ ὀφθαλμικὴ πάθησις καταρράκτης.
ὑπόχυσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω χύσις ἢ πρόσχυσις, παρέγχυσις ὑγροῦ γινομένη κατὰ τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὅταν ὑγρὸν ἐπικαθήμενον πρὸ τῆς κόρης ἐμποδίζῃ τὴν ὅρασιν, ὅθ. ἡ ὀφθαλμικὴ νόσος καταρράκτης : Διοσκ. 1,101 **πρὸς ὑποχύσεις χρησιμεύει καὶ λευκώματα**, αὐτ.2,14, Αἰλ.ΖΙ 7,14, Γεωπ.12,26,5 **ἀχλύας ὀφθαλμῶν καὶ ὑποχύσεις.**
ὑποχυτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. σκεῦός τι δι' οὗ ἐγχέουσιν ἔλαιον εἰς λύχνον· πρβλ. Φώτ. «**ὑποχυτῆρες, τρύβλια, δι' ὧν τὸ ἔλαιον εἰς λύχνους ἐπιχέουσιν**» : ΠΔ Ἱερ.52,19 **καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας . . ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος.**
ὑπόχυτος-ον ὁ ὑπὸ τούτῳ ἢ πρὸς τούτῳ χυθείς, ἀνάμεικτος, ἀνακατεμένος : Φρύν.Κωμ.π.Διογ.Λ 4, 20 **οὐ γαῦσις, οὐδ' ὑπόχυτος, ἀλλὰ πράμνιος** (οἶνος)· **2)** μτγν. μτφ. ἐπὶ πολίτου παρεγγράπτου, ὁ κακῶς ἐγγραφείς, ὁ παρημπολημένος, ὁ μὴ γνήσιος : Πολυδ.3,56.
ὑποχωλαίνω χωλαίνω, κουτσαίνω ὀλίγον : Ἱππ. 1223Α, Φίλ.1,606.
ὑποχωλεύω γλωσσ. ὑποχωλαίνω.
ὑπόχωλος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὀλίγον τι χωλός, ὁ ἐλαφρῶς χωλαίνων, ποὺ κουτσαίνει λίγο.
ὑποχώννυμι μσν. χώννυμί τι ὑπό τι, καταχώννυμι : Ἀνδρ.Κρ.36.
ὑποχώρημα-ατος (τὸ) τὸ ὑποχωρούμενον, ἀποπάτημα, περίττωμα : Ἱππ.Ἀφ.1243, Θεόφρ.Χαρ.20.
ὑποχώρησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ ὑποχωρῇ τις, νὰ ἀποσύρεται, ὀπισθοδρόμησις, ὀπισθοχώρησις : Πολύβ.1,34,8 **ὑποχωρήσεις πεδιναί**

)οἱ κατὰ ξηρὰν γινόμεναι), αὐτ.28,9 **πελαγίαν ποιεῖσθαι τὴν ὑποχώρησιν**, - κανονική - ἄτακτος ὑποχώρησις στρατοῦ· ‖ κ. μτφ.: Πλάτ.Ὅρ. 412C ὑποχώρησις τολμήσεως· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐλάττωσις ἀξιώσεων, συγκατάβασις: **δὲν κάνει καμμιὰ ἀπολύτως ὑποχώρηση** (εἶναι ἀνένδοτος)· **3)** ὁμ. καθίζησις ἢ πτῶσις: ὑποχώρησις τοῦ ἐδάφους - τοῦ δαπέδου· **4)** μτγν. ὁ τόπος, τὸ δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον καταφεύγει τις ὑποχωρῶν, εἰς ὃ ἀποσύρεται, καταφύγιον: Λουκ.Ἱππ.5,Ἐπιγρ.· **5)** ὑποχώρησις γαστρὸς κένωσις τῆς κοιλίας κάτωθεν, ἀποπάτησις: Ἱππ.1208D· κ. ἀπολ.: αὐτ.Ἀφορ.1252, Ἀριστλ.Μετ.4,3 **διὸ καὶ ὑγιείας σημεῖα τὰ τοιαῦτα, καὶ οὖρα καὶ ὑποχωρήσεις καὶ ὅλως περιττώματα**· **6)** γεν. ἔκκριμα: αὐτ. ΖΙ 8,4,2 **ὁ ἄνθρωπος πλείω τὴν ὑποχώρησιν ποιεῖται τὴν ὑγρὰν τῆς ξηρᾶς.**

ὑποχωρητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποχώρησιν, ὁ τῆς ὑποχωρήσεως βλ.λ.1): **ὑποχωρητικὸς ἑλιγμός**· **2)** κ. νεώτ. ὁ ὑπείκων, ὑποχωρῶν εὐκόλως, ὁ μὴ ἐπιμένων, συμβιβαστικός: Γρηγ.Νύσσ.1,466A **τὸ μὴ ἰταμὸν ἡμῶν . . ἀλλ' ὑποχωρητικόν τε καὶ μέτριον**· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς, δημ. -ά.

ὑποχωρίζομαι σχόλ. διαχωρίζομαι **κάτωθεν**, διίσταμαι: Σχόλ.Ἰλ.Ω 96.

ὑποχωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέσ. μέλλ. **ὑποχωρήσομαι**, ἀόρ. **ὑπεχώρησα**, δημ. **ὑποχώρησα**, χωρῶ ὀπίσω, πρὸς τὰ ὄπισθεν, ὀπισθοχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι ὀπισθοχωρῶν: Ἰλ.Ζ 107 **Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο**, αὐτ.Χ 96, αὐτ.Δ 505, Θουκ.8,79 **ὡς εἶδον τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς προσπλεούσας, ὑπεχώρησαν ἐς τὴν Σάμον**, αὐτ.4,43, αὐτ.8,45, Ἰσαῖ.58,19, αὐτ.49,25, Δημ.613 **ὑποχωρήσας φεύγει**, - **ἐμάχαντο ὑποχωροῦντες**· ‖ κ. ἐπὶ λέοντος: Ἀριστλ.ΖΙ 9,44,3 **βάδην ὑποχωρεῖ**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὀπισθονόμων βοῶν: αὐτ.ΖΜ 2,16,6 **νέμονται ὑποχωροῦντες**· ‖ κ. μτφ.: Θουκ.1,17, Πλάτ.Πολ. 560A **τὸ δημοκρατικὸν ὑπεχώρησε τῷ ὀλιγαρχικῷ**· **2)** μτ. γενικ. ἀποχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, φεύγω ἔκ τινος: Ἡρ.1,207 **Κῦρόν γε τὸν Καμβύσεω γυναικὶ εἴξαντα ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης**, Ξεν.ΚΠ 2,4,24· ‖ **ὑποχωρῶ τινί τινος** ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, φεύγω ἔκ τινος παραχωρῶν τοῦτο εἰς ἕτερον, ἰδίᾳ ἕνεκα σεβασμοῦ καὶ τιμῆς πρὸς αὐτόν: Ἀριστφ.Βάτρ.790 **κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου**· **3)** μτ. αἰτ. ἀποφεύγω, δὲν πλησιάζω: Ἰλ.Ν 476 **ὡς μένων Ἰδομενεὺς δουρικλυτός, οὐδ' ὑπεχώρει**, Θουκ.2,88 **μηδένα ὄχλον** (νεῶν) **Ἀθηναῖοι ὄντες ὑποχωρεῖν**, Πλάτ.Σοφ.240A, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,93, Λουκ.Τόξ.36· **4)** νεώτ. καθιζάνω: **τὸ ἔδαφος - τὸ δάπεδον ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ**· **5)** ἐκκενοῦμαι ἀπὸ τῆς κοιλίας ἢ τῆς κύστεως ὡς ὑποχώρημα ἢ οὔρημα· κ. μέσ.: Ἱππ.Ἀφορ.1250 **ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ ὁκοῖαι ἂν σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον**, αὐτ.1261A **τὰ ἀπὸ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾶν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται**· **6)** νεώτ. μτφ. ἀποβάλλω τὴν ἔντασίν μου, ἀνακόπτω τὴν ὁρμήν μου: **περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ πυρετὸς ὑπεχώρησεν**, - **τὸ ψῦχος ὑποχωρεῖ σταθερῶς**· **7)** ὁμ. δὲν ἐπιμένω, συγκατανεύω ἢ δέχομαι **τὴν** γνώμην ἄλλου: **δὲν ὑποχωρεῖ εἰς τὰς ἀξιώσεις του**,- **ὑπεχώρησεν ἐν τέλει ἀποδεχθεὶς τὴν ἄποψίν μας**· **8)** προβαίνω **εὐσταθῶς**, σταθερῶς, συνεχῶς: Πινδ.Π 4,202 **εἰρεσία δ' ὑπεχώρησε ταχεῖαν ἐκ παλαμᾶν** (σχόλ. «ἡ δὲ κωπηλασία ἐχώρει ἐκ τῶν ταχειῶν χειρῶν τῶν Ἀργοναυτῶν»)· **9)** πάπ. παραχωρῶ, παραδίδω τι ἐγκαταλείπων αὐτό: **τὴν δεσποτείαν αὐτοῖς ὑπεχώρησεν**· **10)** ῥηματ. **ο.** ὑποχώρημα, **ὑποχώρησις.**

ὑποψάθυρος-ον **ὁ** ὀλίγον, **ὁ** μετρίως ψαθυρός, χαλαρός, μαλακός, ὁ κάπως σαθρός: Ἱππ. Κωακ.218 (δ.γρ. ὑποψάφαρος).

ὑποψαίρω μτγν. ποι. ψαίρω, ἅπτομαι **ἐλαφρῶς**, ἀκροθιγῶς: Νίκ.Θηρ.123 (ἐν τμ.).

ὑποψακάζω ἐσφ. γρ. τοῦ ὑποψεκάζω.

ὑποψαλάσσω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, **ἐλαφρῶς** ψαλάσσω, ψηλαφῶ, ψαύω: Ἀριστφ.Λυσ.84 **ᾇπερ ἱερεῖον τοί μ' ὑποψαλάσσετε.**

ὑποψάλλω κ. νεώτ. ὑποκάτω **ἢ** ὀλίγον **τι**, ἐλαφρὰ ψαύω, ἐγγίζω, ἰδίᾳ χορδήν, ὅθ. ἐγγίζω ἠρέμα χορδὴν ἢ χορδὰς λύρας, προκαλῶ, παρορμῶ εἰς τὸ ψάλλειν, τὸ ᾄδειν: Φιλόστρ.Ἀπολλ. 7,11 **οἱ τέττιγες, ὑποψαλλούσης αὐτοὺς τῆς ὥρας, ἐν ᾠδαῖς ἦσαν** (προκαλούσης αὐτοὺς τῆς ὥρας, διῆγον ἐν ᾠδαῖς)· ‖ **κ. γεν. περὶ** τῆς γλώσσης: αὐτ.Σοφ.2,1,7 **ὑποψάλλει τὴν Ἀτθίδα ἡ γλῶσσα** (ἡ γλῶσσα ἀφήνει πως τὴν ἀττικὴν διάλεκτον νὰ ἠχῇ)· **2)** νεώτ. ᾄδω χαμηλοφώνως· **3)** μτγν. ἀμτβ. ἠχῶ κατά τι, κατὰ τὸν τρόπον τινός, ψάλλω κατόπιν ἄλλου, ἀνταποκρίνομαι, ἀνταποντῶ ἐν τῷ ψάλλειν: Ἀθανάσ.1,1095B.

ὑπόψαλμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἀντοπόκρισις, ἀντιφώνησις ἐν τῷ ᾄσματι, ἀντίφωνον: Γρηγ.Νύσσ.1,877D· **2)** νεώτ. ἐφύμνιον βλ.λ.

ὑπόψαμμος-ον **ὁ** ὕφαμμος, ὁ ἔχων ἄμμον ὑποκάτω, ἀνάμεικτος μετ' ἄμμου, ἀμμώδης: Ἡρ.2,12 **τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην**, Πλούτ.Ἠθ.898B· ‖ κ. ἐπὶ λίμνης ἢ θαλάσσης, ὁ ἔχων ἀμμώδη πυθμένα **ἢ** ἀκτὰς ἀμμώδεις: Ξεν.Ἑλλ.2,3,19, Πλούτ.Πομπ.78.

ὑπόψαρος-ον μτγν. ἐπὶ ἵππου, **ὁ** ὀλίγον τι ψαρὸς βλ.λ.: Στράβ.3,4,15 **τοὺς ἵππους τῶν Κελτιβήρων ὑποψάρους ὄντας.**

ὑποψαύω μτγν. ὑποκάτω ἢ **ὀλίγον τι**, **ἐλαφρὰ** ψαύω: Πλούτ.Ἠθ.368B, Ἡλιόδ.Αἰθ.1,26.

ὑποψάφαρος-ον **δ.γρ. τοῦ ὑποψάθυρος** βλ.λ., ἐν Ἱππ.Προρρ.77.

ὑποψεκάζω μτγν. ψεκάζω ὀλίγον, ὅθ. **μτφ.** ὑποπίνω· Πολυδ.6,20 «ὑποπίνειν, ὃ καὶ ὑποψεκάζειν ἢ ὑποψακάζειν λέγουσι»: αὐτ.30 **πυκνὸν ὑποψεκάζειν** (πιθ. μνημ. **ἐκ τοῦ** Ξεν.Συμπ 2,26).

ὑποψελλίζω μτγν. ψελλίζω, τραυλίζω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς: Κύρ.Ἀλ.Γλαφυρ 1,41, Λιβάν.4,804.

ὑποψελλισμός (ὁ) μσν. τὸ ὑποψελλίζειν, ἐλαφρὸς ψελλισμός: Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.8,167.

ὑπόψελλος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι ψελλός, ὁ ἐλαφρῶς ψελλίζων, ὑπότραυλος: Εὐστ.Πον.353,16.

ὑποψεύδομαι μσν. ψεύδομαι **ὀλίγον τι, λέγω** καί τινα ψευδῆ: Εὐστ.1955,26.

ὑποψηλαφῶ-άω ψηλαφῶ ὑποκάτω **ἢ ἐλαφρῶς**, ψασπατεύω λίγο ἢ ἀποκάτω: **Φώτ.ἐν λ. ὑποψηλαφῆσαι**, ΕΜ 783,11.

ὑποψηνίζω (ψήν) κεντῶ ἢ τρυπῶ **κάτωθεν**, ὑποκάτωθεν ὡς οἱ ψῆνες τὰ σῦκα· ‖ ὅθ. **μτφ.** βατεύω, **ἐγγαστρώνω**· Σουΐδ. «ὑπεψηνισμένη, ἀκμαία πρὸς τόκον ἢ ἐγκύμων, ἀπὸ τοῦ ψηνός, ὃ σημαίνει τὸν ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενον **σκώληκα**»: Σουΐδ., Φώτ., ΕΜ 780,25.

ὑποψηφίζω μτγν., **ἐν** χρ. τὸ παθ. **ὑποψηφίζομαι**, εἶμαι ὑποψήφιος προτείνομαι διά τι ἀξίωμα, πολιτικὸν ἢ ἐκκλησιαστικόν: Γρηγ.Νύσσ.3,933D.

ὑποψήφιος(-α)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ ὑπὸ** ψῆφον, ὑπὸ **ἐκλογὴν** ὤν, ὁ διὰ ψηφοφορίας ανα..ένων νὰ καταλάβῃ ἀρχήν τινα: Σωζομ.984C, - ὑποψήφιος **βουλευτὴς - δήμαρχος - μητροπολίτης**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποβλέπων εἴς τινα θέσιν ἢ ἄλλην ἀποκατάστασιν: ὑποψήφιος **διευθυντὴς** τραπέζης - **γαμβρός** - **νομάρχης**.

ὑποψηφιότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ **νὰ εἶναί** τις ὑποψήφιος: ἡ **ὑποψηφιότης του συναντᾷ λυσσώδη ἀντίδρασιν**· ‖ **φρ. ἐκθέτω** (ἢ **ὑποβάλλω**) **ὑπο-**

φηφιότητα θέτω ἐμαυτὸν ὑπὸ τὴν φῆφον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἐκλογῆς προσώπων διὰ τὴν κατάληφιν θέσεως, ἀξιώματος κττ.

ὑποφήφισις-εως (ἡ) γλωσσ. ἡ διὰ φήφων ἀπαρίθμησις, ὑπολογισμός.

ὑποφηφιστής (ὁ) γλωσσ. ὁ διὰ φήφων ὑπολογίζων, λογιστής.

ὑπόφηφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ εἴς τι ἀξίωμα ἐκλέξιμος, ὑποφήφιος βλ.λ.1) : Συνέσ.94D **τοὺς ὑποφήφους τῇ βασιλείᾳ**· **2**) μσν. π. τοῖς ἐκκλ. ὁ προωρισμένος δι' ἀνώτερον ἐκκλησιαστικόν, ἱερατικὸν ἀξίωμα : Θεοφάν.Νικ.'Επιστ.2,7 **προήχθην ἐγὼ εἰς ὑπόφηφον.**

ὑποφήχω μτγν. ὀλίγον **κατ'** ὀλίγον, βαθμηδὸν ἢ ἐλαφρῶς φήχω, τρίβω, κατατρίβω : 'Αθήν.6,233D **σὺν ταῖς ἄμμοις ὑποφήχοντες διιστᾶσι** (φήγματα χρυσοῦ) **καὶ πλύναντες ἄγουσιν ἐπὶ τὴν χώραν.**

ὑποφία (ἡ) (ὑφορῶ - ὑπόφομαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. -**ίη** τὸ νὰ ὑποπτεύῃ τις, νὰ παρατηρῇ μετὰ δυσπιστίας, ἔλλειφις ἐμπιστοσύνης, ἀμφιβολία μετ' ἀνησυχίας, ὑπόνοια, ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου : Ἡρ.9,99 **τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποφίην εἶχον,** αὐτ.3,52, Θουκ.4,27, 'Ανδοκ.9,41, 'Αντιφ.119,8 **τὰ ἴχνη τῆς ὑποφίας φέροντα,** Λυσ.93,17 **ὑποφίας μεστός,** Δημ.1172 **ἐκ ταύτης τῆς ὑποφίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ τοῦ ἀργυρίου,** Πλούτ.Κικ. 43,**-ὁ πολυέξοδος βίος τοῦ ταμίου μοῦ γεννᾷ ὑποφίας, - αἱ ὑποφίαι τῆς ἀστυνομίας στρέφονται πρὸς αὐτόν, - διέλυσα τὰς ὑποφίας του**· ‖ φρ. **ὑποφίαν λαμβάνω κατά τινος** ὑποφιάζομαί τινα : Δημ.852· ‖ κ. **ὑπέρ τινος** : Πλούτ.'Ηθ.1092Α· ‖ ὁμ. **δι' ὑποφίας ἔχω τινά** : αὐτ.Πύρρ 23, αὐτ. Κάτ.Πρεσβ.23· ‖ ὁμ. κ. **εἰς ὑποφίαν καθίστημί τινα** φέρω τινὰ εἰς ὑπόνοιαν : Θουκ.5,29· ‖ ὁμ. **κ. ὑποφία γίγνεται - εἰσέρχεταί τινι** γεννᾶται ὑπόνοια κατά τινος, ὑποπτεύονται, ὑποφιάζονταί **τινα** : Θουκ.2,13 **μηδεμίαν οἱ ὑποφίαν κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι,** Πλάτ.Λύσ.218C· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου **ἐν** φρ. **παρέχω ὑποφίαν τινί** παρέχω, δίδω στοιχεῖα ἵνα μὲ ὑποπτευθῇ τις : Θουκ.1,132 **ὑποφίας δὲ πολλὰς παρεῖχε τῇ τε παρανομίᾳ καὶ ζηλώσει τῶν βαρβάρων,** Πλάτ.Μενξ.247E **ὑποφίαν παρέξουσιν ἢ μὴ εἶναι ἡμέτεροι**· ‖ ὁμ. **ἔχω ὑποφίαν** ἐπιδέχομαι ὑπόνοιαν : αὐτ.Φαίδ.84C· κ. **ὑποφίαν ἐνδίδωμι** : αὐτ.Νόμ.887E· **2**) ζηλότυπος ἐπιμεμπτικὴ ἐπαγρύπνησις : Θουκ.2,37 **τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποφίαν** (Δούκας «τὴν πρὸς τοὺς πέλας ἐν τοῖς ἰδίοις περιεργίαν, ὅ,τι καὶ ὅπως ταῦτα πράττουσι, λέγει»)· **3**) 'Επιγρ. πᾶν πρᾶγμα φοβερόν, δεινόν : **ἡδὺς ὁ βίος, τὸ ζῆν γλυκύ, τὸ θανεῖν ὑποφία.**

ὑποφιάζομαι νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπωφιάσθην,** δημ. **ὑπωφιάστηκα,** σχηματίζω ὑποφίας, ὑποπτεύω, ὑποπτεύομαι : **ὑποφιάζομαι ὅτι αὐτὸς ἔχει κάνει τὴ βρωμοδουλειά.**

ὑποφιαστικῶς ἐπίρρ. μτγν. **ὑπόπτως, μεθ' ὑποφίας** βλ.λ 1) : Ζηνόβ.Παροιμ.6,2.

ὑποφιθυρίζω μσν. ἀνεπαισθήτως καὶ ἠρέμα φιθυρίζω : Εὐμάθ.1,8 **ἡ παρθένος παρατιθεμένη μοι τὸ ποτήριον, χαίροις ὑπεφιθύρισεν.**

ὑποφιθύρισμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀνεπαίσθητον φιθύρισμα, μόλις ἀκουόμενος φιθυρισμός : Ῥήτ.1,640.

ὑπόφιλος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι φιλός, ἀπεφιλωμένος, φαλακρός : Πτολ.Τετράβ.143,7, αὐτ.144,1.

ὑπόφιος-ον (ὑφορῶ-ὑπόφομαι) ὁ ὑφορώμενος, κάτωθεν βλεπόμενος, ὑποβλεπόμενος, ὁ ὁρώμενος **μὲ** ὠργισμένον, φθονερὸν ἢ περιφρονητικὸν βλέμμα, ὁ ὑπόπτως βλεπόμενος : 'Ιλ.Γ 42 **ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόφιον ἄλλων** (δ. ἀνάγν. ἐπόφιον), Κόϊντ.13,289· **2**) μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς ὄφεις, ὑπὸ τὰ ὄμματά τινος εὑρισκόμενος, ὁρατός, θεατός, φανερός : 'Οππ.'Αλ.1,30.

ὑποφοφῶ-έω φοφῶ, θορυβῶ ὀλίγον, ἀνεπαισθήτως, κάμνω μικρὸν θόρυβον, **ἀφήνω ἐλαφρὸν ἦχον** : 'Ιππ.Κωακ.126, Αἰλ.ΖΙ 6,24.

ὑποφυχραίνω μσν. ὑπαφύχω : Νικηφ.'Αντ. **ἐν** Βί.Σ Στυλ.ἐν ASS Μαΐου 5,360U.

ὑπόφυχρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι **φυχρός** : 'Ιππ.'Επιδ.1,954· **2**) ὁ κατά τι φυχρός, ἐπιφέρων ῥῖγος, παγερός : αὐτ.Διαίτ.394· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Φιλόστρ.Γυμν.4 **οἱ τὴν ἕξιν ὑπόφυχροι,** Σουΐδ.**ἐν λ.** Λύκις **κωμικοὶ ὑπόφυχροι.**

ὑποφύχω μτγν. καθιστῶ τι ὑπόφυχρον, φύχω, φυχραίνω τι ὀλίγον ἢ βαθμηδόν, ὑποφυχραίνω, **ἐν** χρ. τὸ παθ. : 'Αθήν.7,297Α **λαγών λειποθυμοῦντα . . τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ὑποφυχόμενον.**

ὑποφῶ-άω μτγν. κάτωθεν ἢ ἐλαφρῶς φάω, ξέω : Αἰλ.ΖΙ 14,5 **τὸν χῶρον τοῖς ποσὶν ὑποφᾶν.**

ὑποφωνῶ-έω ἀπατῶ ἐν τῷ ὀφωνεῖν, κλέπτω, γελῶ στὸ φώνισμα : 'Αριστφ.'Αχ.842 **οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποφωνῶν σε πημανεῖ τι.**

ὑποφωρώδης-ους-ες (εἶδος) ὁ ὀλίγον **τι φωρώδης,** φωραλέος, φωριάρικος : 'Ιππ.1127C.

ὑππρό πρόθ. 'Επιγρ. συγκεκομμ. τ. τοῦ ὑποπρό, μικρὸν πρό, μτ. γενικ. : 'Επιγρ.Λαρίσης **τὰ φαφίσματα τό τε ὑππρὸ τῆς γενόμενον καὶ τὸ τᾶμον ἐγγράφοντας.**

ὑπτιάζω (ὕπτιος) κ. μσν. **κ. νεώτ.,** μέλλ. -**άσω, θέτω** ἐμαυτὸν ὑπτίως, εἰς **ὑπτίαν** θέσιν, κεῖμαι ὕπτιος, ξαπλώνομαι ἀνάσκελα : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.1,4 **ὑπὸ ἀσθενείας . . ὑπτίαζεν**· ‖ κ. ἐπὶ ἀναπαύσεως : Εὐστ. 249,5· **2**) μτβ. θέτω τι εἰς ὑπτίαν θέσιν, **τείνω τι** πρὸς **τὰ** ἄνω καὶ ὀπίσω : ΠΔ 'Ιὼβ 11,13 **εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν**· κ. παθ. : Σοφ.Φιλ 822 **κάρα ὑπτιάζεται τόδε** (ἡ κεφαλὴ κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω)· ‖ μτγν. **οἱ ὑπτιαζόμενοι οἱ** κείμενοι ὕπτιοι, ἐξηπλωμένοι ἀνάσκελα : 'Ιώσ.ΠΙ 3,7,29· **3**) μτγν. **τὸ** ποθ. ἐπὶ ναοῦ, ὑφοῦμαι πρὸς τὸ ἕτερον μέρος **ὁ**μαλῶς : αὐτ.5,5,6 **ἐπ' αὐτὸν ἄνοδος ἠρέμα προσάντης ὑπτίαστο**· **4**) μτφ. ἐπὶ ὑπερηφάνων ἀνθρώπων, περιπατῶ μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπηρμένην, γαυριῶ, κομπάζω, κρατῶ φηλὰ τὸ κεφάλι, ἔχω φηλὰ τὴ μύτη : Αἰσχίν.1,132 **ὑπτιάζων καὶ κατασκοπούμενος ἑαυτόν**· ‖ μσν. μτβ. καθιστῶ τινα ὑπεροπτικόν : 'Ιω.Λυδ.Ῥωμ.2,26 ἡ **τύχη ὑπτιάζει τινά**· **5**) ὁμ. μτγν. εἶμαι ἄφροντις, ἀτημέλητος, ἀμελῶ, ἀδιαφορῶ : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,8 **ὑπτιάζειν πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν,** αὐτ.12· **6**) **ὑπτιάζων βόλος** ἀτυχής τις βόλος **ἐν τοῖς κύβοις**· ἀντίθ. πρανής : Πολυβ.7,204.

ὑπτίασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ ἀποτέλεσμα** τοῦ ὑπτιάζειν βλ.λ.1), ὅ. ὑπτιασμός : 'Ορειβ.71.

ὑπτίασμα-ατος (τὸ) ποι. τὸ κείμενον ὕπτιον, **ὅθ. ὑπτιάσματα χειρῶν** στάσις τῶν χειρῶν ὑπτία, οἵα ἡ ἀνθρώπου ἱκετεύοντος : Αἰσχ.Πρ.1005 **λιπαρήσω . . γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν**· ‖ πτῶσις ὑπτίως, τὸ πτῶμα, ὁ θάνατος : αὐτ.'Αγ.1284 **πράξειν νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός.**

ὑπτιασμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπτιάζω βλ.λ.1), ἡ παρεμφερὴς πρὸς ὑπτίασιν στάσις : Λουκ.'Ορχ.71 **τὴν . . κίνησιν τῆς ὀρχηστικῆς καὶ στροφὰς . . καὶ ὑπτιασμούς,** Φιλόστρ.Εἰκ.818, 'Επιγρ.· **2**) τὸ νὰ κεῖταί τις ὕπτιος, **τὸ** νὰ εἶναί τις κατάκοιτος πολὺν χρόνον ἕνεκα ἀσθενείας : 'Ιππ.'Αγμ.759· **3**) μτγν. μτφ. ἀποποίησις τροφῆς **ἐκ τάσεως** πρὸς ἔμετον, **ναυτία** : Γαλ.12,201.

ὑπτιαστής μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατομ. ὁ περιβάλλων τὸ ἄνω μέρος τῆς κερκίδος καὶ φέρων τὸν πῆχυν καὶ τὴν χεῖρα εἰς ὑπτιασμὸν βλ.λ.1).

ὕπτιον (τὸ) **νεώτ.** γραμμ. τὸ σουπῖνον βλ.λ.

ὕπτιος-α-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ νῶτον κείμενος, **κατακεκλιμένος ἐπὶ** τῆς ῥάχεως, ὁ πεσμέ-

νος, ξαπλωμένος ἀνάσκελα : Ἰλ.Λ 179, αὐτ.Ο 434 **ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι . . πέσε,** αὐτ.Π 863 **τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός,** αὐτ.Ω 11, Ἡρ.4,190 **ὅκως μιν κατίσουσι μηδὲ ὕπτιος ἀποθανέεται,** αὐτ. 2,38 **ὀρθοῦ ἑστεῶτος τοῦ κτήνεος καὶ ὑπτίου,** Σοφ.ΟΤ 811, Ἀριστφ.Ἱππ.104 **ῥέγκει, . . ὕπτιος,** Πλάτ.Εὐθ.278C, αὐτ.Φαίδ.117Ε **κατεκλίθη ὕπτιος,** ΑΠ 5,203, Ἀκολ.ΜΣαββάτου Ὄρθρ.Ἐγκώμ.3,16 **ὕπτιον ὁρῶσα ἡ Πάναγνός σε, Λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει·** ‖ φρ. **ἐξ ὑπτίας νέω** κολυμβῶ ἀνάσκελα, ἤτοι ἀντιθέτως πρὸς τὸν συνήθη τρόπον, ἀνάποδα : Ἀριστφ ἀπ.654, Πλάτ.Πολ.529C· ‖ κ. μτφ. **ἐξ ὑπτίας διανέω λόγον** ἀνιχνεύω συζήτησίν τινα ἢ ἐπιχείρημα χωρῶν πρὸς τὰ ὀπίσω, δηλ. ἐκ τοῦ συμπεράσματος ἀρχόμενος : αὐτ. Φαῖδρ.264Α· **2)** **ὕπτια μέρη** π. τοῖς ζῴοις, τὰ ὑποκάτω μέρη, ἤτοι τὰ κατὰ τὴν κοιλίαν, ἀντίθ. πρὸς τὰ πρανῆ, τὰ ἀνώτερα μέρη, δηλ. τὰ κατὰ τὴν ῥάχιν : Εὐρ.Κύκλ.326, Ἀριστλ.ΖΜ 2,14,2 **τὰ τετράποδα τῶν ζῴων ἐν τοῖς ὑπτίοις οὐκ ἔχει τρίχας, ἀλλ' ἐν τοῖς πρανέσι μᾶλλον·** ‖ ἐπὶ τῆς χειρὸς διὰ τῆς λ. τούτης δηλοῦται ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια, ἡ τῆς παλάμης : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 782 **ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,** Πλούτ. Τιμ.11, αὐτ.Κράσσ.18 **τῆς χειρὸς ὑπτίας τὸ μέσον·** ‖ φρ. **ὑπτίας χεῖρας ἀνατείνω** ἀνατείνω τὰς χεῖρας μὲ τὰς παλάμας ἀνοικτὰς καὶ ἐστραμμένας πρὸς τὸν οὐρανόν : αὐτ.Φιλ.κ.Φλαμ.Σύγκρ.2· ‖ ὁμ. ἐπὶ χειρῶν, ὁ ἡπλωμένος : Φιλόστρ.771 **ὑπτίαις ταῖς χερσὶν ὑποδέχεσθαι·** ‖ ἐπὶ φύλλων, πιθ. διὰ τῆς λ. δηλοῦται ἡ λειοτέρα καὶ ἄνω ἐπιφάνεια αὐτῶν, διὰ δὲ τοῦ πρανής ἡ τραχυτέρα καὶ ὑποκάτω ἐπιφάνεια : Θεόφρ.ΦΙ 1,10,2· **3)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀνεστραμμένος, ἀνοποδογυρισμένος : Αἰσχ.Ἑπτ.459 **πάλος ἐξ ὑπτίου πήδησεν . . κράνους,** Ἀριστφ.Ἀχ.583 **παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί** (τὴν ἀσπῖδα), αὐτ.Λυσ.195, Θουκ.7,82, Ξεν.Οἰκ. 19,9 **κεῖσθαι ὥσπερ γάμμα ὕπτιον** (ὡς γάμμα ἀνεστραμμένον ἤτοι ὡς L, ἐπὶ φυτευομένου κλήματος), αὐτ.Κυν.6,7, Ἀριστλ.Μετ.1,13,12 **περιφέρεια κοίλη καὶ ὑπτία** (ἀντίθ. πρανής καὶ κυρτή)· ‖ **ὑπτίοις σέλμασιν ναυτίλλομαι** πλέω μὲ ἀνεστραμμένον πλοῖον, δηλ. ναυαγῶ : Σοφ.Ἀντ.716· ‖ **ὕπτιον τὸ ἥμισυ ἀψῖδος** τὸ ἥμισυ ἀψῖδος τροχοῦ ἀνεστραμμένου μὲ τὸ κοῖλον πρὸς τὰ ἄνω : Ἡρ. 4,72 **ἀψῖδος δὲ τὸ ἥμισυ ἐπὶ δύο ξύλα στήσαντες ὕπτιον·** **4)** ἐπὶ τόπου, ὁ νεύων, ὁ ὑψούμενος ὁμαλῶς πρὸς τὸ ἓν μέρος : αὐτ.2,7 **ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἔνυδρος καὶ ἰλύς,** Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,12,7, Παυσ.8,13,1, Αἰλ.ΖΙ 16,15, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ. 4,2· **5)** μτγν. ἐπὶ ὕδατος ἢ τῆς θαλάσσης, ὁμαλός, γαλήνιος : Φιλόστρ.835· **6)** ὁμ. μτφ. νωθρός, ὀκνηρός, ἀμελής : Ἀριστείδ.1,76, αὐτ.2,112, Πολύβ.1,158· **7)** ὁμ. ἐπὶ γλώσσης ἢ ὕφους, ψυχρός, χαλαρός : Διον.Ἁλ.Ἰσοκρ.15, αὐτ.Δειν.8· **8)** μτγν. ἐπὶ ῥ. ὁ παθητικῆς διαθέσεως ἢ καταστάσεως, ὁ παθητικός : Διογ.Λ 7,43 **καὶ τῶν ὁμοίων ὀρθῶν καὶ ὑπτίων,** αὐτ.64.

ὑπτιότης-ητος (ἡ) κ. μσν. τὸ νὰ εἶναί τις ὕπτιος, ἡ ὑπτία θέσις, τὸ ὕπτιον αὐτῆς : Θεόφρ.ΦΙ 1,10,2· **2)** μτγν. ἐπὶ τόπου, ἐπὶ γῆς, ὁμαλότης, τὸ πεδινὸν αὐτῆς : Στράβ.8,3,19 **ἥ τε ὑπτιότης τοῦ Ἀνίγρου καὶ αἱ ἀνακοπαὶ τῆς θαλάσσης·** **3)** ὁμ. μτφ. ἠρεμία, ἀφροντισία, νωθρότης, ὀλιγωρία, ἀμέλεια : Πολύβ.3,122· **4)** μσν. ἐπὶ ὕφους, ἔλλειψις ζωηρότητος, ψυχρότης ἢ τὸ ἀτημέλητον τῆς ἐκφράσεως : Φώτ.Βιβλ.73,15· **5)** μτγν. ὑπερηφάνεια, κόμπος, κομπασμός : Ἰάμβλ.Πυθ.15(64).

ὑπτιῶ-όω κ. μσν., παθ. **ὑπτιῶμαι,** ῥίπτω, θέτω, κατακλίνω τι(νὰ) ὕπτιον, ὑπτιάζω, ξαπλώνω ἀνάσκελα : Μοσχί.Ἰατρ.Γυν.Παθ.21,4 **ὑπτιοῦντες αὐτήν·** **2)** παθ. ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζομαι : Αἰσχ.Πέρσ.418 **ὑπτιοῦτο σκάφη νεῶν·** **3)** μτγν ἐπὶ γῆς, κλίνω, νεύω ὁμαλῶς : Ἰώσ.ΑΙ 15,11,3· **4)** τὸ παθ. μτφ. καθίσταμαι ἄτονος, γίνομαι χαλαρός : Γαλ.14,302 **ὄρεξις ὑπτιωμένη·** **5)** μσν. μτφ. κομπάζω, ἐπαίρομαι, κορδώνομαι : Μᾶρκ.Ἀναχωρ. 944Β **τοῖς ἐπαίνοις τῶν ἀνθρώπων ὑπτιούμενοι.**

ὑπτίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὕπτιον, ἀνάσκελα· **2)** μτγν. μτφ. μετ' εὐδιαθεσίας, εὐδιαθέτως : Φίλ.1,305.

ὑπύ πρόθ. Ἐπιγρ. αἰολ. τ. τοῦ **ὑπό** βλ.λ. : Ἐπιγρ. Κύμης Ἰταλίας.

ὕπυ αἰολ. τ. τοῦ ὕπεστι γ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ ῥ. ὕπειμι βλ.λ. : Ἐπιγρ.Κύμης Ἰταλίας.

ὑπῳάδιος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ ᾠοῦ, ὁ ἐντὸς αὐτοῦ εὑρισκόμενος, ὁ μήπω ἐκκολαφθείς· ἀντίθ. ἐπῳάδιος : Ὀππ.Ἁλ.1,752.

ὑπώβολος-ον (ὀβολός) ποι., δωρ. τ. **ὑπώδελος** (Ἐπίχ.59) ὁ ὑποκείμενος πρὸς δάνειον καὶ τόκον, ἐνυπόθηκος, χρεωμένος : Φερεκρ π.Φώτ. **τὴν οἰκίαν τὴν Πλουτίωνος κειμένην ὑπώβολον.**

ὑπώδελος-ον δωρ. τ. τοῦ ὑπώβολος βλ.λ.

ὑπώδυνος-ον μτγν. ὁ μικρὰν ὀδύνην, μικρὸν πόνον προξενῶν, ὁ ὀλίγον τι ὀδυνηρός, ὁ ἀλγεινός πως : Δωρόθ.820Ε.

ὑπωθῶ-έω ὠθῶ, σπρώχνω μετὰ βίας : Ἰλ.Ε 854 **ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο·** **2)** ὠθῶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω : Ἱππ.Ἀρθρ.783.

ὑπωλένιος(-α)-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν ὠλένην κείμενος ἢ εὑρισκόμενος, ὁ ἀπὸ τῆς ὠλένης ἐξαρτώμενος : Ὑμν.Ἑρμ.510 (δ.γρ. ἐπωλ-), Θεόκρ.16,30 **τῷ μὲν τόξον ἔδωκεν ὑπωλένιόν τε φαρέτραν.**

ὑπώμαιος-ον (ὦμος) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν ὦμον κείμενος, ὅθ. **ὑπώμαιος πούς** ὁ πρόσθιος πούς τετραπόδου : Ἄρατ.144, αὐτ.1115.

ὑπωμία (ἡ) (ὦμος) μτγν., ἰων. -ίη τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τὸν ὦμον ἢ τὸ ὑποκάτω τῆς ἐπωμίδος κείμενον : Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.586.

ὑπωμοσία (ἡ) ὅρκος ὃν ὤμνυον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀναβάλωσι τὴν ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος, ὅθ. ἔνορκος διαβεβαίωσις ὅτι ὑπάρχει λόγος ἰσχυρὸς δικαιολογῶν τὸν ἕτερον τῶν δικαζομένων νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς τὴν δίκην, ἤτοι ἡ μεθ' ἐνόρκου βεβαιώσεως ἀποκρῶντος λόγου αἴτησις ἀναβολῆς τῆς δίκης : Δημ.541 **πάντα δ' ἤδη διεξελήλυθε τὰκ τῶν νόμων, ὑπωμοσίαι καὶ παραγραφαί,** Ὑπερείδ.Εὐξ.7· ‖ εἰδ. ὅρκος εἰς ὃν ὑπεβάλλετο ὁ κατήγορος ὁ εἰσάγων **γραφὴν παρανόμων,** ἧς ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀναβολὴ τοῦ προτεινομένου νόμου ἢ ψηφίσματος : Δημ.260 **εἰ δὲ μή, καταβάλλοντ' ἐὰν ἐν ὑπωμοσίᾳ ;,** Πολύβ.8,56, ΑΒ 313.

ὑπωνύχιον (τό) νεώτ. κεράτινον ὑμένιον, περιβάλλον τὴν ὑπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄνυχος ἐπιφάνειαν.

ὑπωπιάζω τύπτω τινὰ εἰς τὸ πρόσωπον ἢ τὸ ὑπώπιον οὕτως, ὥστε προσγίνονται αὐτῷ μέλαιναι κηλῖδες ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς, μωλωπίζω τινὰ κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ὅθ. παθ. ἔχω τὸν ὀφθαλμὸν μεμωλωπισμένον : Ἀριστλ Ρητ.3,11,15, Διογ.Λ 6,89 **Νικόδρομον ἐξερεθίσας τὸν κιθαρῳδὸν ὑπωπιάσθη·** **2)** μτφ. σφοδρῶς πλήττω, ἐν χρ. τὸ παθ : Ἀριστφ.Εἰρ.541 **δαιμονίως ὑπωπιασμέναι ἁπαξάπασαι αἱ πόλεις·** **3)** μτγν. μτφ. μεγάλως ἐνοχλῶ, βασανίζω : ΚΔ Λουκ.18,5 **ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με,** Πλούτ.Ἠθ.921F, Λουκ Νεκυομ.5· ‖ δαμάζω, νεκρώνω : ΚΔΚορ.1,9,27 **ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ.**

ὑπωπιασμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑπωπιάζειν βλ.λ 3), ταλαιπωρία, δεινοπάθεια : Βασ.1,837D, αὐτ.840C, αὐτ.2,444C, Γρηγ.Ναζ.1,455Α.

ὑπώπιον (τό) (ὤψ) ἡ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς χώρα τοῦ προσώπου, ὅθ. ἀπὸ τοῦ μέρους ἡ ὅλη ὄψις. Ἰλ.Μ 463 **νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια,** Ἱππ.537,

30· **2)** κτ. πληθ. μώλωψ ἢ μελανία κατὰ τὸν ὀφθαλμόν· κ. συνεκδ. πλῆγμα, πληγὴ εἰς τὸ πρόσωπον· Φώτ. «ὑπώπια· τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς πελιώματα» : Εὐρ.ἀπ.375, Ἀριστφ.Ἀχ.551, αὐτ.Σφ. 1386 **πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια,** Λυσ. 4,9 **οὐκ αἰσχύνεται τραῦμά τε ὀνομάζων τὰ ὑπώπια·** ‖ κ. γεν. πλῆγμα, μώλωψ, οἴδημα : Θεόφρ. ΦΙ 9,20,3· **3)** μτγν. μτφ. αἶσχος, ὄνειδος, μῶμος : Κικ.Ἀττ.1,20,5· **4)** φυτόν τι, οὗ αἱ ῥίζαι ἐχρησίμευον, καταλλήλως παρασκευαζόμεναι, ὡς φάρμακον τῶν μεμελανισμένων ἢ μεμωλωπισμένων ὀφθαλμῶν : Ἀπολλφ.Ἰφιγ.1, Διοσκ.4,157.

ὑπώπιος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων μεμωλωπισμένους τοὺς ὀφθαλμούς, δθ. ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξῳδηκὼς ἢ ὑποπέλιδνος: Πολυδ.8,79.

ὑπωπίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «θαφία».

ὑπώρεια (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **ὑπώρεα** τὸ κάτω μέρος τοῦ ὄρους, οἱ πρόποδες αὐτοῦ : Ἰλ.Υ 218 **ὑπωρείας ᾤκουν . . Ἴδης,** Ἡρ.4,23 **οἰκέουσι ὑπώρεαν οὐρέων ὑψηλῶν,** αὐτ.129 |οὔρεα| **συμμίσγοντα τὰς ὑπωρέας ἀλλήλοισι,** Πλάτ.Νόμ.680Ε.

ὑπώρορε γ' ἑν. παρακ. τοῦ ὑπόρνυμι βλ.λ.

ὑπωροφία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν ὀροφὴν ἢ τὴν σκιάδα μέρος : Διοσκ.18,26, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,13.

ὑπωρόφιος-ον |ὄροφος| κ.-α-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὑπὸ τὴν στέγην ὤν, ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας εὑρισκόμενος : Ἰλ.Ι 640 **ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν πληθύος ἐκ Δαναῶν,** Σιμων.143(200) **τόξα νηῷ Ἀθηναίης κεῖται ὑπωρόφια·** ‖ **ὑπωρόφιοι φόρμιγγες** αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἠχοῦσαι : Πίνδ.Π 1,97· **2)** ὁ κείμενος ἀμέσως ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸν ὑψηλότατον ὄροφον οἰκοδομήματος : Ἀριστφ.Βάτρ.1314 **αἵ θ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας εἱειειειειειλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες** |ἐπὶ τῶν ἀραχνῶν|, Μόσχ.2,6 **τῆμος ὑπωροφίοισιν ἐνικνώσσουσα δόμοισι Φοίνικος θυγάτηρ·** ‖ νεώτ. **ὑπωρόφιον δωμάτιον** |δωμάτιον ἀμέσως ὑπὸ τὴν στέγην ἐν τῷ ὑπὸ ταύτης σχηματιζομένῳ γωνιώδει χώρῳ, σοφίτα|.

ὑπώροφος-ον ὁ ἐστεγασμένος : Εὐρ.Φοίν.299 **τί μέλλεις ὑπώροφα μέλαθρα περᾶν, θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου ;,** αὐτ.Ἡρ.107 |δ.γρ. ὑψώροφα|· ‖ ποι. **ὑπώροφος οἰκία** ἡ ὑπὸ τὸ γεῖσον φωλεὰ τῆς χελιδόνος : ΑΠ 10,2· **2)** |ὄροφος = κάλαμος| **βοὴ ὑπώροφος** ἦχος οἷος ὁ τοῦ καλαμίνου αὐλοῦ, μαλακός, ἐλαφρός : Εὐρ.Ἠλ.1166.

ὑπωροφῶ-έω μτγν. σχηματίζω σκέπην, σκιάδα : Πλούτ.Ἠθ.336C **ἐποχουμένην ἑαυτῇ βαρβαριστὶ καὶ τοῖς δακτύλοις ὑπὲρ κεφαλῆς οἷον ὑπωροφοῦσαν** (διόρθ. ἀντὶ ὑποφοφοῦσαν).

ὑπωρυχία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπορύττειν, ὑποσκάπτειν, δθ. τὸ ὑποσκαφέν, ὑπονομευθὲν μέρος, ὑπόνομος : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,111.

ὑπώστη (ἡ) Ἐπιγρ. ὀστεοθήκη **ὑπὸ βωμὸν ἢ ἀνδριάντα** : Ἐπιγρ.Ἁλικορνασσοῦ.

ὑπωχριῶ-άω μσν. εἶμαι ὀλίγον **ὠχρός** : Νικ. Χων.Χρον.183Α **τῷ ὑπωχριῶντι τοῦ προσώπου.**

ὕπωχρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι ὠχρός, χλομούτσικος : Ἀριστλ.Ζ 17,9,2, Λουκ.Τόξ.19, Γαλ.19, 596, αὐτ.14,351,6 **ὑπώπια ὑπόξανθα ἢ ὕπωχρα.**

ὗραξ-ακος (ὁ) μτγν. μῦς, ποντικός : Νίκ.Ἀλεξ.37.

ὑράξ ἐπίρρ., αἰολ. ὕρραξ |Θεόγνωστ.Καν.23, Σουΐδ.|, Ἡσ. «μίγδην, ἀναμείξ».

ὕργαι Θεόγνωστ.ἐν ΑΒ 1428 «ἐπιθέματα πρὸς κουφισμὸν τῶν φορτίων».

ὑργόλη (ἡ) νεώτ. φαρμ. ὁ κολλοειδὴς ὑδράργυρος.

ὑριατόμος Ἡσ. «ὁ τὰ κηρία τέμνων τῶν μελισσῶν».

ὕριγγα Ἡσ. «πτύον. Σαλαμίνιοι».

ὑρίσκος (ὁ) Ἡσ. «ὁ ὑριχός».

ὑρισσός (ὁ) μσν. δ. τ. **τοῦ ὑριχὸς βλ.λ.** : Θεόγνωστ.Καν.23.

ὕρισχος (ὁ) ὁ ὑριχός : ΑΒ 67.

ὑρῖχός (ὁ) πλεκτὸς μικρὸς κάλαθος, χειροκάλαθο : Ἀριστφ.ἀπ.476,5.

ὑρκανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ὑρκανίαν ἢ τοὺς Ὑρκανούς.

ὗρον Ἡσ. «σμῆνος μελισσῶν. Κρῆτες».

ὕρραξ ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ ὑρὰξ βλ.λ.

ὑρρίς-ίδος (ἡ) Σουΐδ. «σπυρίς».

ὑρτακός Ἡσ. «ὄστρεον».

ὑρτάνη (ἡ) Ἡσ. «πῶμα χύτρας».

ὑρτήρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. «πλυνεύς».

ὕρχα (ἡ) αἰολ. λ. κεράμεον ἀγγεῖον ὑποδεκτικὸν ταρίχων, ταριχηρὸν ἀγγεῖον : Ἀριστφ.Σφ.676 **τούτοισι δὲ δωροφοροῦσιν ὕρχας, οἶναν, δάπιδας, τυρόν·** **2)** οἰνηρὸν ἀγγεῖον· Ἡσ. «ὕρχας· ἄμφωτον κεράμιον καὶ βικῶδες τὸ εἶδος» : Ἀριστφ. ἀπ.367, Πολυδ.1,73· **3)** ΑΒ 693,15 «ὕρχας . . **τὴν** ὑπὸ τοῦ τείχους ἀναρρίχησιν».

ὕρχη Ἡσ. «ἐφ' ἧς τὰ φορτία φέρουσιν οἱ **ναῦται**».

ὑρωγαλέον Ἡσ. «διερρωγός» (δ. ἀνάγν. **ὑρειγάλεον**).

ὗς-ός (ὁ,ἡ), αἰτ. **ὗν** κ. **ὗα** (Ἐπιγρ.), ὀνομ. πληθ. **ὕες**, ἀττ. κ. συνηρ. **ὗς**, δοτ. πληθ. **ὑσί** (Ἰλ.Ε 783), ἐπ. **ὕεσσι**, αἰτ. **ὕας** (δ. τ. τοῦ σῦς βλ.λ.· π. Ὀμ. προτιμᾶται συνηθέστ. ὁ τ. **σῦς**, ἐν χρ. δὲ **τὸ ὗς** μ. ἐκ μετρικῆς ἀνάγκης· π. Ἡρ. κ. Ἀττ. ἐπικρατεῖ ὁ τ. ὗς), ὁ ἄγριος χοῖρος εἴτε ὁ ἄρρην, ἤτοι ὁ κάπρος, εἴτε ὁ θῆλυς : Ἰλ.Κ 264 **ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες ἀγριόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,** Ἡρ.4,192 **ἔλαφος δὲ καὶ ὗς ἄγριος ἐν Λιβύῃ πάμπαν οὐκ ἔστι,** Ξεν.ΚΠ 1,6,28, Ἀριστλ.ΖΙ 6,28,1· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ κατοικιδίου χοίρου : Ἰλ.Ψ 32 **ὕες θαλέθοντες ἀλοιφῇ εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογός,** Ὀδ.Ν 409, Λουκ.Λεξιφ.6 **τοκὰς ὗς,** Ἀλκίφρ. 3,73 **ὗς ἐπίτεξ·** ‖ ἡ λ. **ἐν** χρ. εἰς πλείστας παροιμ. οἷον **Βοιωτία ὗς** ἐπὶ ἀγροικίας καὶ ἀναγωγίας : Πίνδ.Ο 6,153· ‖ παροιμ. **ὗς ποτ' Ἀθηναίαν ἔριν ἤρισε** ἢ **ὗς τὴν Ἀθηνᾶν** ἐπὶ τῶν τοῖς κρείττοσιν ἐριζόντων : Θεόκρ.5,23· ‖ ὁμ. **ὗς διὰ ῥόδων** ἐπὶ τῶν σκαιῶν καὶ ἀναγώγων : Κράτ.Γείτ.6· ‖ ὁμ. **ὗς ἐκώμασε** ἐπὶ τῶν ἀκόσμων, τῶν ἀκόσμως ποιούντων τι : Θεόγνωστ.Καν.24,66· ‖ ὁμ. **ὗς ὑπὸ ῥόπαλον δραμεῖται** ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον ἐμβαλλόντων : Φώτ.634,15· ‖ ὁμ. φρ. **παχὺς ὗς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα** ἐπὶ τῶν ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἀδηφαγίας ὑπερσαρκησάντων : Μέν.Ἁλ.1· ‖ ὁμ. **λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν** θὰ ἀφήσω νὰ ἐκσπάσῃ ὅλος ὁ θυμός μου : Ἀριστφ.Λυσ.684· **2)** ὕαινα βλ.λ.2) : Ἐπίχ.π.Ἀθήν.7,326Ε, Ἀρχέστρ. π.Ἀθήν.7,326F· **3)** μτγν. ἡ ὕσγη βλ.λ. : Παυσ. 10,36,1 **Γαλάται δὲ οἱ ὑπὲρ Φρυγίας φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ σφίσιν ὀνομάζουσιν ὗς.**

ὗς (2) Ἐπιγρ. συνηρ. τ. τοῦ **υἱός βλ.λ.**

ὑς Ἐπιγρ. αἰολ. τ. τοῦ ὗς βλ.λ.

ῦς δωρ. καταλ. ἐν τοῖς τοπ. ἐπιρρ., οἷον **ὅπυς** (=ὅποι, Ἐπιγρ. Δωδών.), **-πῦς** (=ποῖ, Σώφρ.π.Ἀμμών.121)· πρβλ. Ἡσ. «ἁμῦς ὁμοῦ, σὺν αὐτῷ»· **2)** παμφυλ κατάλ.γενικ.ἑν. τῆς τρίτης κλίσ.: Ἐπιγρ. **Κουρασίωνυς** (ἀντὶ Κουρασίωνος)· **3)** βοιωτ. καταλ. δοτ. πληθ. β' κλ. ἀντὶ -οις.

ὑς πρόθ. Ἐπιγρ. δ. τ. τοῦ ὡς **βλ.λ. : Ἐπιγρ.Μυκη**νῶν (πρβλ. Ἐπίχ.ἀπ.99 **ὕσπερ**).

ὕσγη (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν δρῦς ἢ **πρῖνος**, ἐκ τῶν καρπῶν ἧς ἐξάγεται βάμμα τι, τὸ ὕσγινον· Σουΐδ.

ὑσγινοβαφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ βεβαμμένος ἐν ὑσγίνῳ βάμματι, ὁ ζωηρῶς ἐρυθρός : Ξεν.ΚΠ 8,3,13 **περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας ὑσγινοβαφεῖς,** Κλέαρχ.π.Ἀθήν.6,255Ε **ὑσγινοβαφὴς στρωμνή.**

ὑσγινόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ἔχων χρῶμα ὕσγινον, ἐρυθρός, κόκκινος : Νίκ.Θηρ.870.

ὕσγινον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. φυτικὴ βαφὴ **ἔχουσα** χρῶμα ἀνοικτὸν ἐρυθρόν, **ἅλικον,** καὶ λαμβανο-

μένη ἐκ τοῦ φυτοῦ ὕσγης βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.511, ΑΠ 6,254· **2)** νεώτ. τὸ ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα.

ὑσγινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ βαφεὶς μὲ χρῶμα λαμβανόμενον ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ὕσγης βλ.λ. ἀναπτυσσομένου ἐντόμου ὅπερ ὀνομάζεται κόκκος ὁ βαφικός, πρινοκόκκι, ὁ ἔχων ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρωματισμόν, ἀθ. τὸ οὐδ. ὕσγινον ὡς οὐσ. ἱμάτιον ζωηροῦ ἐρυθροῦ χρώματος : Ἀθήν 539Ε, Λουκ. Ὄνειρ.14· **2)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὕσγινον ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑσγινόσημος-ον μτγν. ὁ φέρων σήματα δι' ὑσγίνου χρώματος : Διοκλητ.Ἔδικτ. ἐν Ἐπιγρ.

ὕσδος (ὁ) δ. τ. τοῦ ὄσδος αἰολ. τ. τοῦ ὄζος βλ.λ. : Σαπφ.4, αὐτ.93.

ὕσετη βοιωτ. τ. τοῦ οἴσεται, γ' ἑν. μέσ. μέλλ. τοῦ φέρω βλ.λ.

ὑσῆς Ἰώσ.ΑΙ 2,9,6 **«τοὺς ἐξ ὕδατος σωθέντας** καλοῦσιν Αἰγύπτιοι».

ὕσθην παθ. ἀόρ. τοῦ ρ. ὕω βλ.λ.

ὑσθῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀόρ. τοῦ ρ. ὕω βλ.λ.

ὕσθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) δ. τ. τοῦ ὕστριξ βλ.λ.

ὕσις-εως (ἡ) Ἡσ. ἐν λ. ὑή «βροχή, ὑετός».

ὕσκα (ἡ) σχόλ., μσν. κ. δημ. κ. ἴσκα εἶδος μύκητος, τοῦ ὁποίου τεμάχια ξηραινόμενα χρησιμοποιοῦνται ὡς ἔναυσμα εἰς ὃν πτῆρας : Λέων Σοφ. 5,4 **πυρέκβολα καὶ ὕσκαι**· **2)** σχόλ. εἶδός τι ἰχθύος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,372.

ὕσκλος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. ὕσχλος (Πολυδ.7,80) ἡ ἄκρα σανδαλίου, ἐφ' ἧς ἦσαν αἱ ὀπαί, δι' ὧν διήρχοντο οἱ ἱμάντες οἱ δένοντες τὸ ὑπόδημα· Ἡσ. «ὕσκλοι· ἀγκύλαι, βρόχοι, οὓς ἡμεῖς ὕσκλους τῶν ὑποδημάτων» : Θεόγνωστ.Καν ἐν Ἀν.Ὀξ.2,24,6· **2)** Ἡσ. «ὕσκλοι· αἱ λαγναὶ τῶν ἱματίων».

ὑσκλωτός-ή-όν ὁ ἔχων ὕσκλους βλ.λ.1), ὁ μὲ ὕσκλους ἐφωδιασμένος:Δεῖν.16 ὑπόδημα **ὑσκλωτόν, ὥστε γυμνοὺς σχεδὸν ἐκφαίνεσθαι τοὺς πόδας.**

ὕσκυθα (τὰ) (ὗς) Ἡσ. «ὑὸς ἀφόδευμα».

ὕσμα-ατος (τὸ) (ὕω) βροχή : Ἱππ.Ἐπιδ.1,938.

ὑσμίνη (ἡ) ἐπ. μάχη, ἀγών, συμπλοκή : Ἰλ.Ε 84 **ὡς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.**

ὑσνέα (ἡ) (πρβλ. ἀραβ. ὄσνα=βρύον) νεώτ. βοταν. γένος λειχήνων ἐκ τῶν ὑσνοειδῶν : **ὑσνέα ἡ πωγωνωτή** (δενδρομαλλιά, γεροϊδόχορτο).

ὑσπέλεθος (ὁ) μτγν. κ. ὑσπελεθος (Θεόγνωστ. Καν.24,8) κ. **ὑπέλεθρος** (Εὐστ.1821,40) κόπρος ὑός, χοίρου : Πολυδ.5,91, Δίων Κ 46,5.

ὑσπλαγίς-ίδος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὕσπληγξ βλ.λ.1) : Ἀριστφ.Λυσ.1000 **ἅπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλαγίδος ἀπήλασαν τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.**

ὕσπλα(γ)ξ-ἄ(γ)γος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὕσπλη(γ)ξ βλ.λ. : Θεόκρ.8,58, Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.

ὕσπλη(γ)ξ-η(γ)γος (ὁ,ἡ), δωρ. ὕσπλα(γ)ξ-α(γ)γος, δοτ. πληθ. **ὑσπλήγξιν** (Πλούτ.Ἠθ.588F), ἐπ. **ὑσπλήγεσσι** (ΑΠ 6,259), σχοινίον τεταμένον ὁριζοντίως ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου καὶ ἀφιέμενον νὰ πέσῃ, ὅταν οἱ ἀγωνιζόμενοι ἔπρεπε νὰ ἐξορμήσωσιν,ἀφετηρία : Πλάτ.Φαῖδρ.254Ε **ὥσπερ ἀπὸ ὕσπληγος ἀναπεσών,** Ἰώσ.ΑΙ 3,5,4 **ἑστάναι ὥσπερ ἐφ' ὑσπληγγος,** Παυσ.6,20,13 **πρὸ δὲ .. τῶν ἵππων τῶν κελήτων, διήκει καλῴδιον ἀντὶ ὕσπληγος,** ΑΠ 11,86· **2)** μτγν. ὅριον : Διον.Περ.121, Ἐπιγρ.· **3)** ὁμ. κολῴδιον ἀγκύρας, ἀθ. ἄγκυρο : Λυκόφρ.22 **ἀπὸ γῆς ἐσχάζοσαν ὕσπληγας** (σχόλ. «ἀπὸ γῆς ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας»)· **4)** ὁμ. ἡ παγὶς ὀρνιθοθήρα : Θεόκρ.8,58 **ὕδασι δ' αὐχμός, ὄρνισιν δ' ὕσπλαγξ**· **5)** μτγν. τὸ ρόπτρον τῆς παγίδος, ὅπερ πίπτει μόλις φαυσθέν : Ὀππ.Ἰξευτ.3,18· **6)** μσν. κέντρον χοίρων : Εὐστ.Διον.Περ.119, Ἡσ., Σουΐδ.· **7)** Ἡσ. «πάσσαλος»· **8)** σχόλ. κεράτινος κρίκος : Σχόλ.Πλάτ. ἐν ΑΒ 313.

ὑσπολῶ-έω Ἡσ. «συβωτῶ».

ὕσσαξ-ακος (ὁ) κ. ὕσσακος (ὁ) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ποιητ.Δωρ.π.Ἡφαιστ.28 **εἰμ' ὥστ' ἀπ' ὑσσάκω λυθεῖσα,** Ἀριστφ.Λύσ.1001 ἀπήλαον **τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων**· **2)** Φώτ. «πάσσαλος» : ΕΜ 785,8.

ὑσσός (ὁ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀκόντιον βλ.λ. : Πολύβ.6,23,8, Πλούτ.Μάρ.20, αὐτ.Πομπ.7 **πρὶν ἐν ἐμβολαῖς ὑσσῶν γενέσθαι τὰς φάλαγγας,** αὐτ.Καισ. 44, Ἀππ.Κελτ.1, Λέων Διάκ.Ἰστ.29Α **ὑσσοῖς τε καὶ ξίφεσι καθοπλίσας.**

ὑσσωπίτης (οἶνος) (ὁ) μτγν. κ. μσν. οἶνος μεμειγμένος μὲ ὕσσωπον βλ.λ. : Διοσκ.5,50, Γεωπ.

ὕσσωπος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. ὕσσωπον (τὸ) φυτὸν φρυγανῶδες, ἀρωματικὸν καὶ φαρμακευτικὸν ἐκ τῶν χειλανθῶν, ἀ. μικρομερές : ΠΔ Ψαλμ.50 **ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι,** Διοσκ. 3,27 **ὕσσωπος .. πόα γνώριμος, δισσή, ἡ μὲν γάρ τις ἐστιν ὀρεινή, ἡ δὲ κηπευτική.**

ὑσταλωπιῶ Ἡσ. «νυστάζει».

ὑστάς-άδος (ἡ) φυτεία ἀμπέλων· Ἡσ. **«ἡ δασεῖα ἄμπελος».**

ὑστάτιος-α-ον ποι. ἀντὶ ὕστατος· πρβλ. μεσσάτιος, μέσσος : Ἰλ.Ο 634, Ὀδ.Ι 14 **τί πρῶτον τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;** ‖ κ. ὡς ἐπίρρ.

ὕστατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ὑπερθ. τοῦ ὕστερος βλ.λ., ὁ τελευταῖος, ὁ ἔσχατος, ἐπὶ τόπου Ἰλ.Β 281 **ἅμα θ' οἱ πρῶτοι τε καὶ ὕστατοι,** Αἰσχ. Ἱκ.717 **εὐθυντὴρ ὕστατος νεὼς** (ὁ ὀπίσω πάντων, ἐπὶ τοῦ πηδαλίου), Πλάτ.Συμπ.177Ε **ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις**· **2)** ὁμ. σημ. ἐπὶ χρόνου : Ἰλ.Λ 299 **τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν,** αὐτ.Ε 703, Αἰσχ.Ἀγ.130 **ὁ δ' ὕστατός γε .. πρεσβεύεται,** αὐτ.1445, Σοφ.ΑΙ.864 **τοὔπος ὕστατον θροεῖ,** Ἀριστφ.Βάτρ.908, Δημ.14 **οἱ ὕστατοι εἰπόντες, - ὕστατος πάντων, - τὴν ὑστάτην στιγμήν, - ὕσταται εἰδήσεις, - ὑστάτη ἔκκλησις, - μέχρι τῆς ὑστάτης πνοῆς**· ‖ **ἡ ὑστάτη** (ἡμέρα) ὡς οὐσ. ἡ τελευταία ἡμέρα : Ἡρ.2,151 **ἡ ὑστάτη τῆς ὀρτῆς**· **3)** κ. ἐπὶ ἀξιώματος ἢ βαθμοῦ, ὁ ἀνώτατος, ὁ ἔσχατος : Σοφ.Τρ.315 **ἴσως γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις,** Λουκ.Φάλ.1,5 **τὰ ὕστατα πάσχειν**· **4)** τὸ οὐδ. ὕστατον ἢ ὕστατα ἐν ἐπιρρ. χρ. ὑστάτως βλ.λ. : Ἰλ.Α 232, Ὀδ.Υ 116 **πύματόν τε καὶ ὕστατον,** αὐτ.Χ 78, Ἡρ.8,43, Πλάτ.Μενξ.247Α, αὐτ.Φαίδ.60Α, Λουκ.Ἀλ.Ἰστ.1,30· **5)** **ἐν ὑστάτοις** ἐπὶ τέλους : Πλάτ.Πολ.620C **πόρρω δ' ἐν ὑστάτοις ἰδεῖν τὴν τοῦ γελωτοποιοῦ Θερσίτου πίθηκον ἐνδυομένην**· **6)** εἰς τὸ ὕστατον εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν, εἰς ὑπερβολήν, ὑπερβαλλόντως : Λουκ.Ἑρμότ.9 **εἰς τὸ ὕστατον γέρων.**

ὑστάτως ἐπίρρ. μσν. ἐσχάτως : Ἱππιατρ.69,19.

ὑστεακόν Ἡσ. «ποτήριον ποιόν. Ρίνθων ἐν Ἡρακλεῖ».

ὕστερα ἐπίρρ. δημ., συγκρ. -ώτερα, ὕστερον μετά τι ἄλλο, ἀκολούθως, ἔπειτα, κατόπιν : **ἂς φᾶμε τώρα κι ὕστερα βλέπουμε, - τὸ σπίτι του εἶναι δεξιά, ὕστερ' ἀπ' τὸ μπακάλικο, - πρῶτα ἡ τιμὴ κι ὕστερα ὅλα τ' ἄλλα,-ὕστερ' ἀπὸ τόσους κόπους νὰ πὰν ὅλα χαμένα**· **2)** πλὴν τούτου, προσέτι, ἐξ ἄλλου, συχν. μτ. τοῦ καὶ : **κι ὕστερα συλλογίσου καὶ τὰ παιδιά σου**· **3)** ἐρωτηματικῶς κι **ὕστερα;** ὡς ἔκφρασις ἀπορίας ἢ περιφρονητικῆς ἀδιαφορίας.

ὑστέρα (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. **ὑστέρη** τὸ ὄργανον τῆς γυναικὸς καὶ τῶν θηλαστικῶν ἐν ᾧ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον, μήτρα· Γαλ.16,177 «ὑστέραν ἐκάλουν οἱ πολλοὶ οὐκ ἰατρῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων τὸ πρὸς τὴν κύησιν ὑπὸ τῆς φύσεως δοθὲν ταῖς γυναιξὶ μόριον» : Ἡρ.4,109 **αὐτοῖσί εἰσι χρήσιμοι ἐς ὑστερέων ἄκεσιν,** Ἱππ.Ἀφορ.1253, αὐτ.Ἀρχ. Ἰητρ.18, αὐτ.Κωακ.204, Πλάτ.Τίμ.91Β **μῆτραι καὶ ὑστέραι λεγόμεναι**· ‖ ὁμ. ἡ φωθήκη τῶν ᾠοτόκων ζώων, ἑρπετῶν, ἰχθύων ἢ τῶν πτηνῶν : Ἀριστλ. ΖΓ 1,13,7, αὐτ.ΖΙ 3,1,24, αὐτ.6,10,2.

ὑστεραῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ μετέπειτα, ὁ ἀκολουθῶν, ὁ κατὰ τὴν ἑπομένην, κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν : Ἡρ.8,22 **τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπελέξαντο**· ‖ συχν. τὸ θηλ. ὑστεραία (ἡμέρα) ὡς οὐσ. ἡ ἐπιοῦσα, ἡ ἐπαύριον : αὐτ.1,77, αὐτ.126 **προεῖπε ἐς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους**, αὐτ.4,113, Ἀντιφ.132,12, Θουκ.7,52, Πλάτ.Πρωτ.318Α, Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.2· κ. μτ. γενικ. : Ἀνδοκ.15,9 **τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων**, Πλάτ.Μενξ.240C **τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης**· ‖ κ. ἑπομένης συγκρίσεως : αὐτ.Κρίτ.44Α **τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ᾗ ἂν ἔλθῃ**, αὐτ.Συμπ. 173Α· **2)** ὕστερος βλ.λ. : Ἡρ.9,3 **ἡ δὲ βασιλέος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστεραίην** τὴν Μαρδονίου **ἐπιστρατηΐην δεκάμηνος ἐγένετο**, Θουκ.7,11 **μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ .. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ**, αὐτ.1,44, Ξεν.Ἑλλ. 2,1,15 **τῇ ὑστεραίᾳ προσβολῇ**, Διον.Ἀλ.Θουκ.17.

ὑστεραλγής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἢ προκολῶν ἄλγος, πόνους εἰς τὴν ὑστέραν βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ.394.

ὑστεραλγία (ἡ) νεώτ. νευραλγία τῆς ὑστέρας, τῆς μήτρας· **2)** οἱ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἐμβρύου πόνοι τῆς μήτρας, ὑστερόπονοι.

ὑστερανθής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ **φυτῶν, ὁ ἀνθῶν** μετὰ τὴν φυλλοβολίαν.

ὑστέρη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ὑστέρα βλ.λ.

ὑστέρημα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **τὸ καθ'** ὃ ὑστερεῖ τις, ἡ ἐλλείπουσα ποσότης, τὸ μὴ ἐπαρκοῦν, ἀντίθ. τὸ περίσσευμα· φρ. **ἐκ τοῦ ὑστερήματος** ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἔχει τις, ποὺ μόλις ἐπαρκεῖ πρὸς συντήρησίν του : ΚΔ Λουκ.21,4 **αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε**· **2)** ἔλλειψις, μειονέκτημα, ἔνδεια, ἀνάγκη : ΠΔ Ψαλμ.33,10 **φοβήθητε τὸν κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.**

ὑστέρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑστέρημα βλ.λ.1), ἔλλειψις : ΚΔ Μάρκ.12,44 **αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν**, αὐτ.Φιλ.4,4,11· **2)** νεώτ. τὸ νὰ εἶναι ἢ νὰ μένῃ τις ὕστερος, καθυστέρησις· **3)** νεώτ. φυσ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ εἴς τινας περιπτώσεις δὲν συμβαδίζει τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς τὸ αἴτιον, ἀλλ' ἕπεται αὐτοῦ εἰς σημαντικὸν χρονικὸν διάστημα : **ἐλαστική, μαγνητικὴ ὑστέρησις.**

ὑστερία (ἡ) νεώτ. νεύρωσις ἢ νευροπάθεια ἄνευ γνωστῆς ὀργανικῆς ἀλλοιώσεως, ὑστερισμός.

ὑστερίζω, ἀττ. μέλλ. -ιῶ, ἀόρ. **ὑστέρισα**, ·ὑστερῶ, ἔρχομαι μετὰ ταῦτα, βραδύτερον ἢ πολὺ ἀργά, μένω ὀπίσω, καθυστερῶ : Θουκ.6,69, αὐτ. 8,44 **ὑστερήσαντες οὐ πολλῷ**, Ξεν.Ἀν.6,1,18, αὐτ. ΚΠ 8,5,7 **μείζω τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὑστεριζόντων ἐν αὐτοῖς**, Ἀριστλ.Φυσ.8,8,10, αὐτ.ΖΓ 4,4,5, Πλούτ.Λούκ.31 **ὑστερίζουσιν αἱ ὧραι** (ἔρχονται ἀργά)· ‖ μτφ. ἐπὶ τῆς διανοίας, τοῦ νοῦ : Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.15,1, αὐτ.Ρητ.Ἀλ.1,3· **2)** μτ. γενικ. πράγμ. μένω ὀπίσω τινὸς ἢ ὡς πρός τι : Δημ.50 **τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν** (ἔρχεσθαι, φθάνειν ἀργὰ διὰ τὰς περιστάσεις), αὐτ.260, αὐτ.51· ‖ **ὑστερίζω τῶν συλλογισμῶν** μένω ὀπίσω, **δὲν** δύναμαι νὰ τοὺς ἐννοήσω : Ἀριστλ.Ρητ.2,23,30· **3)** μτφ. μένω ὀπίσω τινός, εἶμαι κατώτερος αὐτοῦ, μτ. γενικ. : Ξεν. Ἀπομν.3,5,13 ὑστερίζουσι τῶν ἀντιπάλων, Ἰσοκρ. 75Β ὑστερίσαντες τῶν βαρβάρων· κ. ἀπολ. : Ξεν.ΚΠ 7,5,46 ὡς μὴ ὑστερίζειν **δέον τὸν ἄρχοντα μήτε τὸ εἰδέναι ἃ δεῖ**, Ἀριστλ.Ρητ.3,10,4· **4)** διατελῶ ἐν ἐλλείψει, ἐν στερήσει τινός : Ἰσοκρ. 204Α ὑστερίζει **τῆς ἀκμῆς τῆς ἐμαυτοῦ.**

ὑστερικισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐλαφρὰ **καὶ ἀνώ**μαλος μορφὴ ὑστερίας βλ.λ.

ὑστερικός-ή-όν (ὑστέρα) κ. νεώτ., δημ. **ὑστερικὸς** ιά-ό **ἐπὶ** γυναικός, ὁ ἀφορῶν τὴν ὑστέραν, ὁ πάσχων κατὰ τὴν μήτραν : Ἱππ.Προρρ.77, Ἀριστλ.ΖΓ 4,7,6 **μόνον ὑστερικὸν ἐστι γυνὴ τῶν ἄλλων ζῴων**, Γαλ.14,181,16 **πνίγας ὑστερικάς**· ‖ **τὰ ὑστερικὰ** ὡς οὐσ. ἐνν. πάθη, τὰ τῆς ὑστέρας : Ἱππ.Ἀφορ.1254· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μήτραν, ὁ μητρικός : Ἱππ.Κωακ.204, Ἀριστλ.ΖΓ 1,3,6 **ὑστερικὸς ὑμήν**, αὐτ.1,15,3 **ὑστερικὸς πόρος**· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑστερίαν βλ.λ. : **ἐξέβαλε ὑστερικὰς κραυγάς** · **γέλωτας**, · **ὑστερικὸς τρόμος**· **4)** ὁμ. ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὑστερίας βλ.λ.· ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. γυνὴ πάσχουσα ἐξ ὑστερίας.

ὑστερικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑστερικὸν βλ.λ.1) : Διοσκ.2,10.

ὑστερ(ι)νὰ ἐπίρρ. δημ. κ. **στερνὰ εἰς τὸ τέλος**, κατόπιν : **στερνὰ νὰ δοῦμε τί θὰ κάμετε.**

ὑστερ(ι)νός-ή-ό δημ. κ. (ὑ)στερνός ὁ γινόμενος, ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, ὕστερα, ὁ κατοπινός. ἀντίθ. πρωτυτερινός : παροιμ. **στερνή μου γνώση νὰ σ' εἶχα πρῶτα** (ἐπὶ μεταμελουμένου διὰ προτέρον ἀνοησίαν ἢ ἀπερισκεφίαν), (κτ. **ἃ.** ὑστερινέ μου λογισμὲ νὰ σ' εἶχα πρῶτο), **ὁμ. τὰ στερνὰ νικᾶν τὰ πρῶτα** (κτ. ἃ. τὰ στερνὰ τιμοῦν τὰ πρῶτα), φρ. **καλὰ στερνὰ** (εὐχή, καλὰ γεράματα)· **2)** ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος : ΜΜ **κι ἐκεῖ στὴν ὥρα τὴ στερνὴ** (κατὰ τὴν ὥραν **τοῦ θανάτου**), · **σοῦ λέγω γιὰ στερνὴ φορά.**

ὑστερισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. νεύρωσις, νευροπάθεια ἄνευ γνωστῆς ὀργανικῆς ἀλλοιώσεως, ἡ ὑστερία : μέγας ὑστερισμὸς (βαρεῖα μορφὴ ὑστερίας, ἃ. ἡ ὑστεροπληξία)· **2)** σπαν. ἐλαφρὰ καὶ ἀνώμαλος μορφὴ τῆς ὑστερίας, ὑστερικισμός.

ὑστερνός-ή-ό δημ. ὑστερινὸς βλ.λ.: Ψυχάρ.Ταξ.91.

ὑστερ(ο)- κ. νεώτ. ὡς α' συνθετικὸν διαφόρων λέξεων δηλοῦν, ὅτι τὸ β' συνθετικὸν ἀναφέρεται **εἰς** τὴν ὑστέραν ἢ τὴν ὑστερίαν βλ.λς, οἷον **ὑστερογενής**, ὑστεροκαταληψία, ὑστεροπληγία κττ.· **2)** ὡς α' συνθετικὸν διαφόρων λέξεων προσδίδει **εἰς** τὸ β' συνθετικὸν τὴν ἔννοιαν τοῦ ὕστεραν **ἐρχομένου**, γινομένου, οἷον **ὑστερογονία, ὑστερόγραφος**, ὑστερόμαντις.

ὑστεροβουλία (ἡ) μτγν., νεώτ. **κ. δημ.** ἡ μετὰ τὴν πρᾶξιν σκέψις, βούλησις· Ἡσ. «**ὑστεροβουλία**· μετάνοια, μετάμελος, ἡ ἐσχάτη βουλή» : Γρηγ.Νοζ.1,861Β, αὐτ.2,1079Α **μεταγινώσκων ἐν ὑστεροβουλίᾳ**, Βασ.1,110C, Εὐστ.Πον.287,40· **2)** νεώτ. κ. δημ. σκέψις, ἐνέργεια ὑποκρύπτουσα **ἰδιοτελῆ** πρόθεσιν, ἡ ὀπισθοβουλία, ἡ ἀνειλικρίνεια.

ὑστερόβουλος-ον νεώτ. **ὁ** ἐνεργῶν μεθ' **ὑστεροβουλίας**, ὁ ὑποκεκρυμμένην ἰδιοτέλειαν **ἔχων ἐν** τῇ ἐνεργείᾳ του ἢ ἐν τοῖς λεγομένοις του.

ὑστεροβουλῶ-έω μτγν. βουλεύομαι, σκέπτομαι μετὰ τὴν πρᾶξιν, ὕστερον : Κύριλλ.6,797Α **τὸ ὑστερίζειν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ὑστεροβουλεῖν εἰς τὸ χρήσιμον ὄνησιν ἔχειν οὐδεμίαν ὁρᾶται.**

ὑστεροβούλως ἐπίρρ. νεώτ. **μὲ ὑστεροβουλίαν**, ὀπισθοβουλίαν, ἀνειλικρινῶς.

ὑστερογένεια (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης **τοῦ ὑστερογενοῦς** βλ.λ.1) : Γερμ.Κων/πόλεως Cod.Coisl.278.

ὑστερογενεσία (ἡ) μσν. ἡ ὑστερογένεια **βλ.λ.** : Λέοντ.Βυζ. ἐν Mi.86,1.

ὑστερογενής-οῦς-ές **κ. μσν. κ. νεώτ.** ὁ γεννώμενος, ὁ φαινόμενος, **ἐμφανιζόμενος** μετὰ τὴν γέννησιν· ἀντίθ. σύμφυτος : Ἀριστλ.ΖΙ 3,11,7 **ὑστερογενεῖς τρίχες**, αὐτ.ΖΓ 4,4,41,αὐτ ΖΜ 2,7 **ὑστερογενῆ γάλα τε καὶ γυνή**· κ. μτ. γενικ. : Συνέσ. 249Β **ὑστερογενὴς τοῦ σώματος**· ‖ **τὸ ὑστερογενὲς** ὡς οὐσ.· ἀντίθ. ἀρχή : Ἀριστλ.Μεταφ.13, 4,2· **2)** κ. νεώτ. ὁ ὕστερον μεταγενεστέρως, γενόμενος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,225· **3)** νεώτ. ἐπὶ τέκνου, **ὁ** γεννηθεὶς μετὰ τὸν θάνατον **τοῦ πατρός, ἢ ὁ τελευταῖος** γεννηθείς.

ὑστερογενῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μεταγενεστέρως, ὑστερώτερο : Πρόκλ.Τίμ.342.
ὑστερογονία (ἡ) (γόνος) γλωσσ. ἡ ὑστέρα γενεά, οἱ μεταγενέστεροι, οἱ ἀπόγονοι.
ὑστερογόνος-ον νεώτ. ὁ προκαλῶν ὑστερίαν, ὑστερικὴν προσβολήν.
ὑστερόγραφος-ον νεώτ. ὁ γραφεὶς ἐν τέλει, ὕστερον, ὁ προστεθεὶς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐπιστολῆς ἢ εἰς τὸ τέλος κειμένου τινός· || τὸ **ὑστερόγραφον** ὡς οὐσ. τὸ ἐν τέλει ἐπιστολῆς σημείωμα : **προσέθεσε τὴν παραγγελίαν ἐν ὑστερογράφῳ·** || κ. ἐπίρρ. **-άφως.**
ὑστεροδόμιον (τὸ) μτγν. τὸ ἔσχατον, τὸ ὑψηλότατον μέρος τῆς οἰκίας· || κ. μτφ. ἡ κορυφή, τὸ ἄκρον ἄωτον : Κύριλλ.5,507Α **κορωνίδα . . καὶ ὑστεροδόμιον τῶν ἰδίων συγγραμμάτων.**
ὑστεροελλαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρίτην περίοδον τοῦ ἑλλαδικοῦ πολιτισμοῦ, οἷον ἀπὸ 1600 ἕως 1400 π.Χ. : **ὑστεροελλαδικὴ περίοδος.**
ὑστεροεπιληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. βαρεῖα μορφὴ ὑστερίας μετ' ἐπιληπτοειδῶν σπασμῶν.
ὑστεροκαταληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. προσβολὴ ὑστερίας μετὰ συμπτωμάτων καταληψίας.
ὑστεροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μητροκήλη βλ.λ.
ὑστερόκλεισις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑστεροστοματόκλεισις** ἐπὶ κυστιομητρικῶν οὐροχόων συριγγίων, ἔμμεσος ἐγχειρητικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν πρὸς ἄλληλα ραφὴν τῶν δύο χειλέων τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας.
ὑστεροκυστεοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη ἐν ᾗ προπίπτουσιν ἡ μήτρα καὶ ἡ οὐροδόχος κύστις.
ὑστεροκυστικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μήτραν ἅμα καὶ τὴν οὐροδόχον κύστιν.
ὑστερόληπτος-ον (λαμβάνω) σχόλ. ὁ διδόμενος καὶ ὕστερον αὖθις λαμβανόμενος, δθ. ἐπὶ λόγου ἢ ὑποσχέσεως ἢ ἀποφάσεως, ὁ ἀνακληθεὶς ἢ ὁ δι' ὃν μετεμελήθη ὁ δούς· ἐν χρ. ὡς ἑρμ. τοῦ παλινάγρετος βλ.λ. : Φώτ.372,19 «παλινάγρετον· πάλιν καὶ αὖθις ὑστερόληπτον»· πρβλ. Ἡσ. «παλινάγρετον πολισύλλεκτον, εἰς τοὔπισθεν ληπτόν» κ. Ἀπολλ.Σοφ. λεξ. Ὁμ.ἐν λ. παλινάγρετον «πολίληπτον, μετομελητόν».
ὑστερολογία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ὕστερον λέγειν, ὁ τοῦ τελευταίου λαλήσαντος λόγος· || νεώτ. ἡ μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου ἢ ἐν τέλει τοῦ λόγου γενομένη προσθήκη ὑπὸ τοῦ λαλήσαντος : **ἐν ὑστερολογίᾳ ὁ συνήγορος ἔκαμε μνείαν τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κατηγορουμένου· 2)** ρητ. τὸ πρωθύστερον σχῆμα λόγου, ἤτοι ἡ πρόταξις τοῦ κατὰ λογικὴν σειρὰν ἐκφραστέου τελευταίου, οἷον π. Ὁμ.Ἰλ.Α 251 **οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδὲ γένοντο,** Εὐστ.80,16· πρβλ. Χειροβ.π.Ρητ.8,818.
ὑστερολόγος-ον μτγν. κ. μσν, ὁ ὁμιλῶν τελευταῖος, ἰδίᾳ ὁ τὸ τελευταῖον πρόσωπον παίζων ὑποκριτής, ἀντίθ. πρωτολόγος : Τέλ.π.Στοβ.68,48 **ἡ τύχη, ὥσπερ ποιήτρια, ὁτὲ μὲν πρωτολόγον, ὁτὲ δὲ ὑστερολόγον περιτίθησι πρόσωπον,** Εὐστ. Πον.169,36.
ὑστερολογῶ-έω νεώτ. λέγω, ὁμιλῶ τελευταῖος, ἔσχατος· **2) ἐν** τέλει τοῦ λόγου μου ἤτοι μετὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ θέματος προσθέτω τι οἱονεὶ χωριστὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν λεχθέντων.
ὑστερολοξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. λοξὴ παρέκκλισις τῆς ὑστέρας, τῆς μήτρας.
ὑστερομαλακία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μαλάκυνσις τῶν ἱστῶν τῆς μήτρας καθιστῶσα τὸ ὄργανον εὔρηκτον ἐν ὥρᾳ τοκετοῦ.
ὑστερομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μητρομανία βλ.λ.
ὑστερόμαντις-εως (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ μαντεύων, προφητεύων ὕστερον, κατόπιν : Σχόλ.Λυκόφρ.202 πρόμαντις οὖν ὁ Κρόνος ὁ πρὸ τοῦ δράκοντος μαντευσάμενος, ὑστερόμαντις δὲ ὁ δράκων· πρβλ. Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.537.
ὑστερομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑστερομετρῶ βλ.λ.
ὑστερομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑστερομέτρησις βλ.λ.
ὑστερόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. μεταλλικὸν ἐργαλεῖον μικρᾶς διαμέτρου, συνιστάμενον ἐξ εὐκάμπτου ἢ ἀκάμπτου στειλεοῦ ἐλαφρῶς κυρτοῦ, κρατουμένου διὰ λαβῆς, λήγοντος εἰς πυρηνωτὸν ἄκρον καὶ φέροντος καθ' ὅλον τὸ μῆκος ὑφεκατομετρικὰς διοβαθμίσεις, χρησιμεῦον δὲ πρὸς τοῦ βάθους καθετηρισμὸν καὶ καταμέτρησιν τῆς κοιλότητος τῆς μήτρας, ἄ. μητρομήλη.
ὑστερομετρῶ-έω νεώτ. ἰατρ. καθετηρίζω τὴν μήτραν διὰ τοῦ ὑστερομέτρου βλ.λ.· **2)** ρημοτ. π. ὑστερομέτρησις.
ὑστερόμητις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ἐπὶ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, ὁ ὑστερόβουλος, ὁ ἐκ τῆς πείρας σχηματίζων ὀρθὴν γνώμην : Νόνν.Εὐάγγ.Ἰω.20,130.
ὑστερόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ὑστερίας, ὁ ὅμοιος πρὸς ὑστερίαν.
ὕστερο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ ὕστερος ὡς οὐσ., τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦ ἐμβρύου ἐκ τῆς μήτρος ἐξερχόμενον σῶμα, τὸ συνεχόμενον μετὰ τοῦ βρέφους διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, ὁ πλακοῦς, ἄ. **τὸ** ἀκόλουθο ἢ ἄκλουθο: Ἱππ.Ἀφορ.1255.
ὕστερον ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ὕστερα σπαν. ἐπὶ τόπου, κατόπιν, ὄπισθεν : Αἰσχ.ἀπ.284 **ὀπηδεῖν ὕστερον,** Ξεν.ΚΠ 5,3,42 **μηδένα ἔα ὕστερον τῶν σῶν ἱππέων γίγνεσθαι, - τὸ σχολεῖο εἶναι ἀριστερὰ καθὼς ἀνεβαίνεις, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία· 2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ χρόνου, μετά τι ἄλλο, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως, κατόπιν, ἔπειτα, ἀργότερα : Ὀδ.Π 319, Λυκοῦργ.155· || **συχνὰ** συνάπτεται μετ' ἄ. λέξεων : Ἰλ.Α 27 **ὕστερον αὖτις ἰόντα,** Ἡρ.171 **μετὰ δὲ τοὺς Κᾶρας χρόνῳ ὕστερον πολλῷ Δωριέες τε καὶ Ἴωνες ἐξανέστησαν ἐκ τῶν** νήσων, Σοφ.ΑΪ.858 **πανύστατον δὲ κοὔποτ'** αὖθις ὕστερον, Θουκ.1,8 **ὕστερον χρόνῳ ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν,** αὐτ.64, αὐτ.2,49, Ξεν.ΚΠ 5,3,52 **βραχεῖ δὲ χρόνῳ ὕστερον Χρυσάντας παρῆν ἄγων τοὺς θωρακοφόρους,** αὐτ.Ἑλλ.1,1,1 **οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον,** Πλάτ. Πολ.327Β **ὀλίγῳ ὕστερον ὅτε Πολέμαρχος ἧκε,** αὐτ.Γοργ.471Β, Ἀντιφάν.Ἀφροδ.2 **εἶτα χἠμεῖς ὕστερον εἰς ταὐτὸ καταγωγεῖον αὐτοῖς ἥξομεν·** κ. μτ. γενικ. : Ἡρ.1,113 **τὸν δὲ ὕστερον τούτων Κῦρον οὐνομασθέντα παραλαβοῦσα ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου,** αὐτ.2,18 **τῆς ἐμωυτοῦ γνώμης ὕστερον,** αὐτ.9,83,Ἀριστφ.Λυσ.57 **ἅπαντα δρῶσας** τοῦ δέοντος ὕστερον· μτ. δοτ. κ. γενικ. : Ἡρ.6,140 **ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων,** Θουκ.1,3 **πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔτι καὶ τῶν Τρωικῶν γενόμενος οὐδαμοῦ· ὁμ.** ἑπομένου τοῦ ἤ : Θουκ.1,60 **ἀφικνοῦνται τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ ὕστερον ἐπὶ Θρᾴκης ἢ Ποτείδαια** ἀπέστη· πρβλ. ὕστερος.
ὑστεροπαθῶ-έω μσν. πάσχω **μετὰ ταῦτα, ὕστερα,** ἔπειτα : Γαλ.7,388.
ὑστεροπερίοδος-ον σχόλ. **ἐπὶ** λόγου, **ὁ ἔχων** πρόσθετον περίοδον : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 169.
ὑστεροπηγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑστεροπηξία βλ.λ.
ὑστεροπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ περιπτώσεων μετατοπίσεων καὶ προπτώσεων τῆς ὑστέρος, τῆς μήτρας, ἐγχείρησις, δι' ἧς στερεοῦται συρραπτομένη πρὸς τὸ πρόσθιον κοιλιακὸν τοίχωμα ἡ μήτρα, ἄ. ὑστεροπηξία κοιλιοκή, ἢ ὑστεροπηγία· || **ὑστεροπηξία κολπική** καθήλωσις διὰ ραφῶν τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς ὑπερκολπικῆς μοίρας τῆς μήτρας ἢ τοῦ σώματος **αὐτῆς ἐπὶ τοῦ** προσθίου τοιχώματος **τοῦ κόλπου.**

ὑστεροπληγία (ἡ) νεώτ. παράλυσις τῆς μήτρας.

ὑστεράποινος-ον ὁ ἐπιβάλλων ποινὴν ὕστερον, ὁ τιμωρῶν, ὁ ἐκδικούμενος πολὺ μετὰ τὸ ἔργον, ἀργά : Αἰσχ.'Αγ.58 **ὑστερόποινον πέμπει παραβᾶσιν Ἐρινύν,** αὐτ.Χο.383· πρβλ. ὑστεροφθόρος.

ὑστερόπονοι (οἱ) νεώτ. ἰατρ. οἱ μετὰ τὸν τοκετὸν πόνοι τῆς μήτρας, αἱ μητρωδυνίαι.

ὑστερόποτμος-ον μτγν. ὁ θεωρηθεὶς ὡς ἀποθανὼν καὶ κατόπιν ἀναφανεὶς ζῶν· Ἡσ. «ὑστερόποτμος· ᾧ ζῶντι ὁ τάφος ὡς τεθνηκότι γέγονεν» : Πλούτ.'Ηθ.265A, αὐτ.265B· **2)** Ἡσ. «ὑστερόποτμον· τὸν δεύτερον γάμον».

ὑστερόπους-ποδος-ουν ὁ ἐρχόμενος ὕστερον, κατόπιν, ἀργά : Ἀριστφ.Λυσ.326 **φοβοῦμαι τόδε, μῶν ὑστερόπους βοηθῶ** (σχόλ. «ὕστερος τοῦ καιροῦ ἦλθον βοηθῆσαι»), Ὀρφ.'Αργ.1162(1169) **ὑστερόπους Ἐρινύς,** Στράτ.ΑΠ 12,229 **ὑστερόπουν ἀζόμενοι Νέμεσιν.**

ὑστερόπρωτον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ οὕτως ἀνεστραμμένον, ὥστε τὸ πρῶτον κεῖται μετὰ τὸ τελευταῖον· πρβλ. πρωθύστερον· **2)** ἐπίρρ. ὑστεροπρώτως : Δίδ.'Αλ.418.

ὑστεροπτωσία (ἡ) (πίπτω) νεώτ. ἰατρ. ἡ πρόπτωσις τῆς μήτρας.

ὑστερορραγία (ἡ) νεώτ. ἡ μητρορραγία βλ.λ.

ὕστερος-α(-η)-ο(ν) κ.μσν., νεώτ.κ.δημ.,Ἰων. ὕστερος -η-ον συγκρ. ἐπίθ. ἄνευ θετικοῦ βαθμοῦ, ὑπερθ. ὕστατος βλ.λ., δημ.ὡς ἁπλοῦν θετικόν, συγκρ.**ὑστερώτερος,** κ.ὑπερθ. **ὑστερώτατος,** ἐπὶ τόπου, ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, ὁ ἑπόμενος, ὁ ὀπίσω ὤν : Πίνδ. Ο 10(11),5 **μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων,** Εὐρ.'Ιππ.1243 **πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρῳ ποδὶ ἐλειπόμεσθα,** αὐτ.'Ηρ.1040, Ἀντιφ.143,7 **ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ,** Ξεν.ΚΠ 2,3,21 **παραγγέλλοντα τὸν ὕστερον λόγον παράγειν·** κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Εὐμ.251 **οὐδὲν ὑστέρα νεὼς** (οὐδόλως ὀπίσω πλοίου), Θουκ.3,103 **ἐν δὲ τῇ ἀναχωρήσει ὑστέροις τῶν Ἀθηναίων τοῖς ξυμμάχοις ἀναχωροῦσιν ἐπιτίθενται οἱ ἐκ τοῦ τειχίσματος Συρακόσιοι·** ‖ ὁμ. μτ. γενικ. **οἱ ὕστεροι** ὡς οὐσ. οἱ ὄπισθεν ἡμῶν : Πλάτ.Λύσ.206E **οἱ δ' ἄλλοι ὕστεροι ἡμῶν ἦσαν·** ‖ **τὰ ὕστερα** ὡς οὐσ. αἱ κατόπιν προτάσεις : Πλούτ.'Ηθ.742D· ‖ κ. ὑπερθ. : Ἰλ.B 281 **ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν,** Αἰσχ.'Ικ.717 **οἴακος ἰθυντῆρος ὑστάτου νεὼς ἄγαν καλῶς κλύουσα** (ἐπὶ πηδαλίου), Πλάτ. Συμπ.177B **ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις·** **2)** ἐπὶ χρόνου, ὁ ἐρχόμενος βραδύτερον, ὕστερον, μετέπειτα : Ἰλ.E 17 **ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ Τυδεΐδης,** αὐτ.Π 479, Ἡρ.6,103 **μετὰ δὲ τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικέων παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι,** Αἰσχ. 'Αγ.702 **τραπέζας ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ** (κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον), αὐτ.1666 **ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις,** Ξεν.'Ελλ.7,2,10 **ἐνέβαλον δὲ καὶ τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰς τὸν Φλειοῦντα** (κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος), Πλάτ.Νόμ.865A **ἐν ὑστέροις χρόνοις,** ψήφισμα π.Διογ.Λ 7,10 **δεκάτῃ ὑστέρᾳ** (κατὰ τὴν 21ην ἡμέραν), Ἐρωτόκρ.3,1519 **ἤρθεν ἡ νύκτα ἡ ὕστερη·** ‖ κ. μτ. γενικ. προσ., ὁ ὕστερόν τινος, ὁ μετά τινα : Ἰλ.Σ 380 **σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,** Ἀριστφ. 'Εκκλ.859 **ἑτέρους ἀποίσειν φήμ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ,** Πλάτ.Φαίδ.87C **καὶ ὑφηνάμενος ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλε πολλῶν ὄντων·** ‖ ὁ πολὺ ἀργά, ὁ ἀργότερον : Ἰλ.Σ 320 **ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών,** Σοφ.ΟΤ 222 **ὕστερος γὰρ αὐτὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ,** αὐτ.92, Ἀριστφ.Λυσ.69 **μῶν ὕστεραι πάρεσμεν ;,** αὐτ.Σφ.691· ‖ μτ. γενικ. πράγμ. ὁ ἀργότερον ἢ ὅσον ἔπρεπε διά τι πρᾶγμα : Ἡρ.6,120 **ὕστεροι ἀπικόμενοι τῆς ἐμβολῆς,** Εὐρ.'Ηρ.1174 **οὗ που λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν ὕστερος ἀφῖγμαι ;,** Ἀριστφ.Σφ.690 **ὡς ὅστις ἂν ὑμῶν ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου,** Πλάτ. Νόμ.698E **ὕστεροι δ' οὖν ἀφίκοντο τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης γενομένης μιᾷ ἡμέρᾳ·** ‖ **οἱ ὕστεροι** μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄνδρες, οἱ ἐπιγιγνόμενοι, οἱ μεταγενέστεροι, λατ. posteri : Εὐρ.'Ικ.1225 **Ἐπίγονοι δ' ἀν' Ἑλλάδα κληθέντες ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε,** αὐτ.Τρῳ.13 **ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται δούρειος ἵππος·** ‖ κ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ., κατόπιν, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα : Ὀδ. M 126 **ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι,** Ἡσίοδ.'Εργ.349 **καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς,** Ἡρ.1,108 **ἄλλους ἑλόμενος ἐξ ὑστέρης σεωυτῷ περιπέσῃς,** αὐτ.5,41, Θουκ.3,13 **ἀπό τε Ἀθηναίων μὴ αὐτοὶ διαφθαρῆναι ὑπ' ἐκείνων ἐν ὑστέρῳ,** Διον.'Αλ.Ρωμ.4,73, Διόδ.14,109 **ἐξ ὑστέρου·** ‖ φρ.**ἐκ τῶν ὑστέρων** (ὅταν κρίσις τις περὶ τοῦ ὀρθοῦ, χρησίμου ἐνεργείας τινὸς ἐκφέρηται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ οὐχὶ πρὸ αὐτῆς, ἀντίθ. ἐκ τῶν προτέρων)· ‖ ὁμ. κ. ἐν φρ. **στὸ ὕστερο** ἐν τέλει, ἐπὶ τέλους : Ἐρωτόκρ.4,685 **κομπώνουσίν τσι στὸ 'στερο,** αὐτ. **καὶ νὰ βαρῇ καὶ νὰ βλαβῇ, στὸ 'στερο νὰ πεθάνῃ, - στὸ ὕστερο** λίγο **μὲ μέλλει κι ἂν γίνῃ πόλεμος κι ἂν δὲν γίνῃ·** πρβλ. φρ. στὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς· ‖ κ. ὑπερθ. ὁ τελευταῖος, ὁ ἔσχατος : Ἰλ Λ 299 **ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν Ἕκτωρ,** Ἡρ.2, 151 **τῇ ὑστάτῃ τῆς ὁρτῆς μελλόντων κατασπείσειν ὁ ἀρχιερεὺς** (ἡμέρᾳ), Αἰσχ.'Αγ.1300 **ὁ δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται,** αὐτ.1324, αὐτ.1445, Σοφ.Αἶ.864 **τοῦθ' ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ,** Εὐρ.'Ιων 1115 **οὐκ ἐν ὑστάτοις** (οὐχὶ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων), Ἀριστφ.Βάτρ.908 **ἐν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω,** Δημ.14 **οἱ ὕστατοι εἰπόντες·** κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.Ο 10(11),50 **ὕστατος ἁλώσιος** (σχόλ. «περὶ τὰ τελευταῖα τῆς ἁλώσεως»)· ‖ νεώτ. φρ. **τί πρῶτον, τί δ' ὕσταιον νὰ . . ;** ἰδ. πρὸς δήλωσιν ἀπορίας ἐπὶ σωρείας λαθῶν ἢ ἀτοπημάτων, τί νὰ πρωτοσημειώσῃ, νὰ ἐλέγξῃ τις ;· ‖ κ. ὑπερθ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ., ἐπὶ τέλους : Πλάτ.Πολ.620C **πόρρω δ' ἐν ὑστάτοις ἰδεῖν τὴν τοῦ . . Θερσίτου πίθηκον ἐνδυομένην·** **3)** τὸ οὐδ. **ὕστερο(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** ὁμ. ὡς οὐσ. τὸ θηλ. **ὑστέρα** βλ.λ.· **5)** νεώτ. λογ. **ὕστερον πρότερον** ψευδώνυμος συλλογισμός, ἐν ᾧ λαμβάνεται ὡς ἀποδεικτικὸς λόγος πρότασις, ἧς ἡ ἀλήθεια εἶναι ἐπακολούθημα τῆς ἀποδεικτέας προτάσεως· **6)** μτφ. ὁ ὑπολειπόμενος, ὁ ἥττων, ὁ ὑποδεέστερος, ὁ κατώτερος, οἷον κατὰ τὸν βαθμόν, ἡλικίαν, ἀξίαν, ποιότητα κττ. : Ἰλ.Γ 215 **γένει ὕστερος ἦεν,** Σοφ.'Ηλ.734 **ὑστέρας δ' ἔχων πώλους** (κτ. ἄ. τὰς κατόπιν ἐρχομένας)· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Φιλ.181 **πρωτογόνων ἴσως ἀνδρῶν οὐδενὸς ὕστερος,** αὐτ.'Αντ.746 **ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον** (κτ. ἄ. χαρακτὴρ μιαρὲ καὶ ἡττημένε ὑπὸ γυναικός), Θουκ.1,91 **οὐδενὸς ὕστεροι γνώμῃ φανῆναι** αὐτ.8,41 **νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι πρός τι** (πάντα εἶναι δευτερεύοντα, κατώτερα ἐν σχέσει πρός τι), Πλάτ.Νόμ.896C **σῶμα δὲ δεύτερόν τε καὶ ὕστερον ψυχῆς ἀρχούσης,** Αἰσχίν.57,11 **μηδ' ἔμπροσθεν τῶν νόμων, ἀλλ' ὕστερος πολιτεύου** (μηδὲ νὰ θέσῃς σεαυτὸν ἀνώτερον τῶν νόμων, ἀλλὰ κατώτερον)· ‖ κ. ὑπερθ. ὁ κατώτατος, ὁ ἔσχατος : Σοφ.Τρ.315 **οὐκ ἐν ὑστάτοις,** Λουκ.Φάλ.1,5 **καὶ ἀνέχεσθαι ὅσαν αὐτίκα μελλήσοντα πείσεσθαι τὰ ὕστατα ;·** ‖ κ. ὑπερθ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ. εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Λουκ.'Ερμότ.4 **ἀνὴρ τά τε ἄλλα αἰδοῦς ἄξιος καὶ γέρων ἤδη ἐς τὸ ὕστατον.**

ὑστεροσκόπιον (τὸ) νεώτ. μητροσκόπιον βλ.λ.

ὑστερόσπορος-ον μσν. ἐπὶ σπόρου, ὁ σπαρεὶς ὕστερον, κατόπιν : Φιλῆς 1,262.

ὑστεροστάτης (ὁ) μσν. ἐπὶ στρατιωτῶν, ὁ τασσόμενος εἰς τὴν τελευταίαν γραμμὴν φάλαγγος, δθ κ. μτφ. ὁ οὐχὶ σημαντικός· ἀντίθ. πρωτοστάτης· Στουδ.Θεόδ.1785.

ὑστεροτοκία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἐμβρύου κατὰ τὸν τοκετὸν ἐπακολουθοῦσα φυσικὴ ἢ τεχνητὴ ἀποκόλλησις καὶ ἐξαγωγὴ τοῦ πλακοῦντος, ἡ πλακουντοτοκία.

ὑστερότοκος-ον (τίκτω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὕστερον, τελευταῖον γεννηθείς, τὸ στερνοπαίδι· ἀντίθ. πρωτότοκος : Νικ.Χων.Χρον.26Α, αὐτ.30Α.

ὑστεροτομία (ἡ) (τέμνω) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις, καθ' ἣν διανοίγεται διὰ τομῆς ἡ μήτρα μετὰ λαπαροτομίαν πρὸς ἐξαγωγὴν ἐμβρύου ἢ ἀποπεράτωσιν τοκετοῦ ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν ὄγκων, μητροτομία· ‖ **ὑστεροτομία κολπικὴ** ἐγχείρησις διατέμνουσα τὸν τράχηλον τῆς μήτρας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐξόδου τοῦ ἐμβρύου, ὅταν ὁ τράχηλος εἶναι ἀπεσκληρυμμένος καὶ ἀνέκτατος.

ὑστεροτόμιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὸν μαχαίριον πρὸς τομὴν τῆς μήτρας, μητροτόμον.

ὑστεροφανής-οῦς-ές μσν. ὁ ὕστερον, βραδύτερον φαινόμενος, ἐρχόμενος : Εὐστ.Ἰλ.809,15.

ὑστεροφεγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὕστερον, βραδύτερον φέγγων : Συνέσ.Ὕμν.3,215.

ὑστεροφημία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕστερον, ἡ μετὰ τὸν θάνατόν τινος ἀγαθὴ φήμη, ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιγενομένων εὔφημος μνεία περὶ ἀποθανόντος : Πλούτ.Ἠθ.85C **οὐδενὸς.. πλὴν ὑστεροφημίας οἰόμενος ἐνδεῖν**, Μᾶρκ.Αὐρ.2,17.

ὑστεροφθόρος-ον (φθείρω) ὁ ὕστερον, ὁ μετὰ τὴν πρᾶξιν φθείρων, βλάπτων : Σοφ.Ἀντ.1074 **τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι λοχῶσιν Ἅιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες** (σχόλ. «αἱ ὕστερον μέλλουσαι βλάψαι»)· πρβλ. ὑστερόποινος.

ὑστεροφόρος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος πεσσοῦ μετὰ μίσχου, συγκρατουμένου ὑπὸ ζώνης περιβαλλούσης τὴν ὀσφὺν πρὸς συγκράτησιν τῆς προπιπτούσης μήτρας.

ὑστερόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **δικοτυληδόνων**.

ὑστεροφωνία (ἡ) μτγν. ἡ ὕστερον ἀντηχοῦσα φωνή : Πλούτ.Ἠθ.85Α (δ.γρ. ὑστεροφημία).

ὑστερόφωνος-ον μσν. ὁ ὕστερον, κατόπιν φωνῶν, ἀντηχῶν : Εὐσ.Πον.333,39, ΑΠλ.153.

ὑστεροφωνῶ-έω μσν. ὕστερον, κατόπιν φωνῶ, λέγω, ἀντηχῶ : Μιχ.Ἀκομ.2,203,21.

ὑστεροχρονία (ἡ) μσν. ὁ ὕστερον, ὁ κατόπιν χρόνος : Εὐστ.642,5.

ὑστεροχρονολόγησις-εως (ἡ) (ὑστεροχρονολογῶ) νεώτ. ἄ. ὑστεροχρονολογία βλ.λ.

ὑστεροχρονολογία (ἡ) νεώτ. χρονολογία μεταγενεστέρα, ὑστερωτέρα τῆς ἀληθοῦς· ἀντίθ. προχρονολογία.

ὑστεροχρονολογῶ-έω νεώτ. μτβ. σημειῶ, θέτω εἴς τι χρονολογίαν μεταγενεστέραν, ὑστερωτέραν τῆς ἀληθοῦς· ἀντίθ. προχρονολογῶ· **2)** ρηματ. π. ὑστεροχρονολόγησις.

ὑστερόχρονος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ γινόμενος, ὁ ὕστερος κατὰ τὸν χρόνον, ὁ μεταγενέστερος· ἀντίθ. προτερόχρονος : Σχόλ. Ἑρμογ.ἐν Ρητ.7,208 **ὑστερόχρονοι οἱ νόμοι τοῦ λόγου**, Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.99,27.

ὑστεροχρονῶ-έω μτγν. εἰμὶ ὕστερος τῷ χρόνῳ, εἶμαι μεταγενέστερος : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.8,9,29.

ὑστερῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑστέρησα** (Ἡρ. 1,70, Εὐρ.Φοίν.476), μέλλ. ὑστερήσω κ. μέσ. μέλλ. **ὑστερήσομαι** (Εὐρ.ΙΑ 1203), παρακ. **ὑστέρηκα** (ΚΔ Κορινθ.2,11,5), μένω ὕστερος, ἔρχομαι ὕστερον, βραδύτερον, καθυστερῶ : Ἡρ.1,70 **ἐπεὶ τε ὑστέρησαν οἱ ἄγοντες τῶν Λακεδαιμονίων τὸν κρητῆρα**, Εὐρ.Φοιν.976 **ἣν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανεῖ**, Ξεν.Ἑλλ.5,1,3· ‖ μτ. δοτ. τοῦ τρόπου : Δημ.1346 **ὑστερήσασι τῇ βοηθείᾳ καὶ προεμένοις τοὺς συμμάχους· 2)** μτ. γενικ. πράγμ., ἔρχομαι ὕστερον, βραδύτερόν τινος, ἀργότερον ἢ ὅσον ἔπρεπε, καθυστερῶ : Ἡρ.6,89 **ἔπλωον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν καὶ ὑστέρησαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης** (ἦλθον μίαν ἡμέραν βραδύτερον τῆς προσδιορισθείσης), Θουκ.3,31 **ἐπειδὴ τῆς Μυτιλήνης ὑστερήκει** (εἶχεν ἔλθει βραδύτερον πρὸς σωτηρίαν τῆς Μυτιλήνης), Ξεν.Ἀν.1,7,12, Ἀβροκόμας **δὲ ὑστέρησε τῆς μάχης πέντε ἡμέραις** (ἔφθασε πέντε ἡμέρας βραδύτερον ἀπὸ τὴν μάχην), αὐτ.Ἀγ. 2,1, Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.16,5 **ὑστερεῖν τῶν καιρῶν**, Πολύβ.5,101,4 **ὑστερεῖν τῶν λέμβων**, Διόδ.Σ 13,110 **ὑστερεῖν τῆς βοηθείας**, Λουκ.Παράσ.60 **ὑστερήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης· 3)** μτ. γενικ. προσ. κ. ἐμπροθ. προσδ., ἔρχομαι, φθάνω κατόπιν τινὸς εἴς τι μέρος : Ἱππ.1194Η (διόρθ.), Ξεν.Ἑλλ. 3,5,25· ‖ κ. μτ. δοτ. προσ. ἔρχομαι πολὺ ἀργὰ διά τινα : Θουκ.7,29 **τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας· 4)** μτφ. μτ. γενικ., ὑπολείπομαί τινος, εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος, ὑπολείπομαι, αὐτ.539Ε **ἵνα μηδ' ἐμπειρίᾳ ὑστερῶσι τῶν ἄλλων**, Δημ.447 **πολλῶν ὑστερῶν**, ΚΔ Κορινθ.2,11,5 **λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων**, - **ὑστερεῖ τοῦ ἀδελφοῦ του ὡς πρὸς τὴν ἀντίληψιν· 5)** δὲν ἔχω τι, στεροῦμαί τινος, δὲν κατορθώνω νὰ ἐπιτύχω τι : Κλέαρχ.Κορινθ.1 **ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ**· ‖ δμ. κ. μέσ. : Εὐρ.ΙΑ 1203 **ἐγὼ μὲν ἡ τὸ σὸν σῴζουσα λέκτρον παιδὸς ὑστερήσομαι** (διόρθ. ἐστερήσομαι), Διόδ.Σ 18,71, ΚΔ Ρωμ.3,23 **πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ**, Ἰώσ.ΑΙ 15,6,7· ‖ κ. μέσ. ἀπολ. στεροῦμαι, διατελῶ ἐν στερήσει : ΚΔ Λουκ.15,14 **αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι**, αὐτ.Κορινθ.1,8,8 **οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα· 6)** ἀμτβ. ἐπὶ πραγμ., ἐλλείπω, δὲν ὑπάρχω, δὲν ἀρκῶ : ΚΔ Ἰω.2,3 **καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν**, αὐτ.Μᾶρκ.10,21 **ἕν σε ὑστερεῖ**, Διοσκ.5,86· **7)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ἔχω ἐλλείψεις, εἶμαι ἐλλιπής, δὲν ἐπαρκῶ : **ὑστερεῖ εἰς τὰ μαθηματικά εἰς θάρρος· 8)** ρηματ. π. ὑστέρημα, ὑστέρησις, ὑστερητικός.

ὑστερῶ-όω μσν. π. Βυζαντ. ἄ. ὑστερῶ-έω βλ.λ.

ὑστέρως ἐπίρρ. μτγν. ὕστερον, κατόπιν, πολὺ ἀργά, στερνά : Διογ.Λ 3,95 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὕστερον).

ὑστερώτερον ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -α κ. στερνότερα ὀλίγον ὕστερον, κατόπιν : **ἔλα ὑστερώτερα νὰ σοῦ δώσω.**

ὑστερώτερος-α(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. συγκρ. τοῦ ὕστερος βλ.λ.

ὑστήρια (τὰ) (ὗς) μτγν. ἑορτὴ τῶν Ἀργείων, καθ' ἣν ἐθύετο τῇ Ἀφροδίτῃ ὗς, χοῖρος : Ἀθήν. 3,96Α **ὧδε Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ὗν θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται ὑστήρια.**

ὑστιακόν (τὸ) μτγν. κ. **ὑστιακός** (ὁ) (Ἡσ.) εἶδος ποτηρίου· Ἀθήν.11,500F «ὑστιακόν· ποτήριον ποιόν. Ρίνθων ἐν Ἡρακλεῖ», Ἡσ. «ὑστιακός· ποτήριον ποιόν. Ἰταλιῶται»· Ἀθήν.11,500F **ἐν ὑστιακῷ τε καθαρὸν ἐλατῆρα.. καθαρῶν τ' ἀλήτων κάλφιτων ἀπερρόφεις.**

ὕστριξ-ῖχος (ὁ,ἡ) (ὗς, θρίξ) κ. νεώτ. κ. ὕστριγξ -γγος (Ὀππ.Κυν.3,394) ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ὁ ἀκανθόχοιρος, ὁ σκαντζόχοιρος, ἰδίᾳ λιβυκόν τι εἶδος : Ἡρ.4,192 **βασσάρια καὶ ὕαιναι καὶ ὕστριχες καὶ κριοί**, Ἀριστλ.ΖΙ 1,6,6, αὐτ.6,30,2· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τρωκτικῶν ἐκ τῶν ὑστριχιδῶν· **2)** κτ.πληθ. αἱ τραχεῖαι, οἱ σκληραὶ τρίχες τοῦ χοίρου, γουρουνότριχες : Πλάτ.Κωμ.Ἑορτ.1 **τὰ γὰρ κρέα ἥδιστ' ἔχουσιν, κοὐδὲν ἀφ' ὑὸς γίγνεται πλὴν ὕστριχες** (ὕες)· **3)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν.

ὑστριχίασις-εως (ἡ) νεώτ. Ιατρ. παραλλαγὴ δερματικῆς ἰχθυώσεως, καθ' ἣν αἱ θηλαὶ τοῦ δέρματος ὑπερτροφοῦσι, ἅ. ὑστριχοειδὴς ἰχθύωσις.

ὑστριχίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. **τρωκτικῶν** θηλαστικῶν, ἧς γένος **ὁ** ὕστριξ βλ.λ.ΙΙ.

ὑστριχίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. μάστιξ ἐξ ὑείων τριχῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν δούλων : Ἀριστφ.Βάτρ.619 **ἐν κλίμακι δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν,** αὐτ.Εἰρ.746 **μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι εἰς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ κἀδενδροτόμησε τὸ νῶτον;,** Πολυδ.3,79· **2)** μσν. νόσος τις τῆς οὐρᾶς τῶν ἵππων, καθ' ἣν αἱ ἐν τῇ οὐρᾷ τρίχες γίνονται παραπλήσιοι πρὸς τὰς τοῦ χοίρου· Ἱππιατρ. 170,10· **3)** ὁ ὕστριξ, ὁ σκαντζόχοιρος· Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.646 **ἔστι καὶ ὑστριχὶς** θηρίον **τρίχας ἔχον ὑός, ἃς ἐν τῷ διώκεσθαι ἐξακοντίζει κατὰ τῶν διωκόντων.**

ὑστριχοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν ὕστριχα, ὁ ἔχων ἀκάνθας, ὁ ἀκανθωτός : **ὑστριχοειδὴς ἰχθύωσις** (ἡ ὑστριχίασις βλ.λ.).

ὕστριχος (ὁ) μτγν. ἡ ὑστριχὶς βλ.λ. : Φίλ.2,645.

ὕστρος (ὁ) Ἡσ. «γαστήρ».

ὕσχλος (ὁ) μτγν. ἅ. ὕσκλος βλ.λ. : Πολυδ.7,80.

ὑττέρβιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων.

ὑττρικός-ή-όν νεώτ. ὀρυκτολ. ὁ περιέχων τὸ χημικὸν στοιχεῖον ὕττριον βλ.λ. : **ὑττρικὴ ὁμοταξία** γαιῶν (εἰς τὴν ὁμοταξίαν ταύτην περιλαμβάνεται μέγας ἀριθμὸς σπανίων μετάλλων).

ὕττριον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον χημικὸν τριατομικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων.

ὑύς Ἐπιγρ. ἀντὶ υἱὸς βλ.λ. : **Διογένης ἀνέθηκεν Αἰσχύλου Ηὑὺς Κεφαλῆος.**

ὕφα ἄκλ., τὸ ὕφασμα : ΕΜ 60,54, αὐτ.785,26.

ὑφαγεῦ κ. **ὑφάγεο** δωρ. τ. τοῦ ὑφηγοῦμαι βλ.λ., β' ἑν. προστ. ἐνεστ. ἀντὶ ὑφηγοῦ : Θεόκρ.2,101.

ὑφαγνίζω μτγν. ἀγνίζω, καθαρίζω, ἐξαγνίζω : Βασ.Ι,762Α **τοῦ γεώδους τὸ πλεῖστον τοῖς τῆς ἐγκρατείας κατορθώμασιν ὑφαγνίσασα.**

ὑφάδιον (τὸ) σχόλ. κ. νεώτ., δημ. **(ὑ)φάδι,** ὑποκορ. τοῦ ὑφή, **τὸ ἐγκαρσίως** τοῦ στήμονος νῆμα τοῦ ὑφαινομένου ἐν τῷ ἱστῷ **ὑφάσματος,** τὸ κατὰ πλάτος νῆμα τοῦ ὑφάσματος, ἡ κρόκη, ἀντίθ. στήμων : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.858 **κρόκη γὰρ τὸ ὑφάδιον,** αὐτ.Εὐρ.Ἑκ.463, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 60,11 **νὰ μπαίνουν | μὲ τὴ σειρὰ | φάδια, καθένα | στὸν πέπλο·** || παροιμ. **ποῦ φάδια, ποῦ στημόνια** (ἐπὶ πράγματος λίαν ὑπερέχοντος κατὰ τὴν σύγκρισιν).

ὑφαδρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον ἁδρός, **ἁδρομερής,** ἰσχυρός, χονδρός : Πολυδ.7,57.

ὑφάζω λεξ. ὑφαίνω· Σουΐδ. ἐν λ. ὑφήφασμαι, ΕΜ 785,26.

ὕφαιμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. **ἐπὶ** ὑπεραιμίας τοῦ βολβοῦ, κ. ἰδ. τῆς ἴριδος, **ἡ ἔκχυσις** αἵματος ἐν τῷ προσθίῳ θαλάμῳ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὕφαιμος-ον (αἷμα) κ. μσν. ὁ ἔχων ὑποκάτω ὑποκεχυμένον αἷμα, ὁ αἱματωμένος : Ἱππ.Ἀφορ. 1253, Δημ.1157 **ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βραχίονες καὶ οἱ καρποὶ** τῶν χειρῶν **αὐτῆς ἐγένοντο·** || ἰδίᾳ **ἐπὶ** τῶν ὀφθαλμῶν : Φιλόστρ.886, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ. 1,44, Αἰλ.Ζ1 3,21 **ὕφαιμον βλέπειν· 2)** ἐπὶ κράσεως, ὁ αἱματώδης : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1090· || ὁ θυμοειδής, ὁ θερμόαιμος : Πλάτ.Φαῖδρ.253Ε **γλαυκόμματος, ὕφαιμος, . . περὶ ὦτα λάσιος** (ἵππος), Ἀριστλ.Φυσιογ.2,4 **ὕφαιμος καὶ θερμός.**

ὑφαίνη (ἡ) νεώτ. γένος **φοινικοειδῶν** φυτῶν.

ὑφαινίστρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κουσκούτη ἡ ἐπίθυμος, ἡ μακρανθής.

ὑφαίνω κ. μσν κ. νεώτ., δημ. **φαίνω,** ποι. παρατ. **ὑφαίνεσκον** (Ὀδ.Τ 149), μέλλ. **ὑφᾰνῶ** (Ἀριστφ. Ἐκκλ.654), ἀόρ. **ὕφηνα** (Ὀδ.Δ 734), ἀττ. κ. νεώτ. **ὕφᾱνα** (Νοσσ.ΑΠ 6,265) κ. δημ. **ἔφανα,** κ. μέσ. ἀόρ. ὑφηνάμην (Ξεν.Ἀπομν.3,11,6), κ. παθ. **ἀόρ. ὑφάνθην** (Πλάτ.Τίμ.72C), παρακ. ὕφαγκα (Διον.Ἀλ. Συνθ.18) κ. παθ. παρακ. **ὕφασμαι** (Ἀντιφάν.Εὔπλοια 2) κ. **ὑφήφασμαι** (ΑΒ 20) κ. **ὑφύφασμαι** (Εὐστ.1436,51) κ. ἐν μτχ. **ὑφασμένος** κ. δημ. **φασμένος·** π.Ὁμ. σὺνήθ. μτ. τοῦ ἱστός, ἅπαξ μ. ἄνευ αὐτοῦ ἐν Ὀδ.Ν 108, συναρμολογῶ, συνδιαπλέκω νήματα κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τεταμένα ἐπὶ εἰδικοῦ μηχανήματος πρὸς κατασκευὴν ὑφάσματος : Ἰλ.Ζ 456 **καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,** Ὀδ.Β 104 **ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,** αὐτ.Ν 108 **φάρε' ὑφαίνουσιν,** Εὐρ.Ἴων 1417 **σκέψασθ' ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ,** αὐτ.ΙΤ 814 **ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθας εὐπήνοις ὑφαῖς;,** Ἀριστφ.Λυσ. 586 **κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ Δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι,** αὐτ.Σφ.1143, Νοσσ.ΑΠ 6,265 **τό τοι μετὰ παιδὸς ἀγαυᾶς Νοσσίδος ὕφανεν Θευφιλὶς ἁ Κλεόχας** (εἶμα), - **ὑφαίνω μεταξωτά·** κ. ἀπολ. : Ἡρ. 2,35 **ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω,** Πλάτ.Λύσ.208D **ἐκείνη σε ἐᾷ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλῃ, ἵνα αὐτὴ μακάριος ᾖς, ἢ περὶ τὰ ἔρια ἢ περὶ τὸν ἱστόν,** Ἀριστλ.ΖΓ 1,4,6, δ.τρογ. **ξέρει νὰ ὑφαίνῃ στὸ βλαττί, - ὑφαίνει στὸ βελοῦδο·** || ὁμ. κ. μέσ. : Πλάτ. Φαῖδ.87Β **ὁ ἱμάτιον ἠμπείχετο αὐτὸς ὑφηνάμενος·** || κ. ἐπὶ ἀράχνης : Ξεν.Ἀπομν.3,11,6 **ἀράχνια γὰρ δήπου λεπτὰ ὑφηνάμενα· 2)** κ. νεώτ. μτφ. π. Ὁμ. συχνὰ μτ. τοῦ μῆτιν, δόλον **κ. μτ.** τῆς προσθήκης ἐν φρεσί, ἢ κ. ἄνευ αὐτῆς· || ἐπὶ πάσης ἐπινοίας καλῆς ἢ κακῆς μετὰ τινος δεξιότητος ἐπινοουμένης, ἐφευρίσκω πανούργως, παρασκευάζω τι κρυφίως ἰδίᾳ κακόν, ἐξυφαίνω : Ἰλ.Ζ 187 **πυκνὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε,** Ὀδ.Δ 678 **οἳ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον,** αὐτ.Δ 739, αὐτ.Ι 422, Ἀριστφ. Λυσ.630 **ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν ἐπὶ τυραννίδι** (ταῦτα παρεσκεύασαν ἐναντίον ἡμῶν πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς τυραννίδος), Ἐπιγρ. **πάντα .. ἐκ φρενὸς ὑφάνασα,** - **ὑφαίνουν συνωμοσίαν κατὰ τῆς δικτατορίας·** || ὁμ.κ.μέσ.: Σοφ.ἀπ.604 **μήδεα παντοδαπὰν βουλὰν ἀδαμαντίναις ὑφαίνεται κερκίσιν· 3)** γεν. δημιουργῶ, παρασκευάζω, περαίνω τι : Πίνδ.Π 4, 250 **ὑφαίνειν λοιπὸν ὄλβον,** Πλάτ.Κριτί.116Β **τὰ δὲ οἰκοδομήματα ποικίλα ὕφαινον,** Καλλ.Ἀπόλλ. 56 **θεμείλια Φοῖβος ὑφαίνει** (θέτει τὰ θεμέλια **ὁ** Ἀπόλλων), Τρυφιόδ.536 **κηρὸν ὑφαίνει·** κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.72C **ἅτε κοίλου καὶ ἀναίμου ὑφανθέντος** (σπληνός)· **4)** μτφ. ἐπὶ συγγραφέων, συντίθημι, συγγράφω : Πίνδ.ἀπ.149(170), Χρισταδ. Ἔκφρ.70· **5)** ρηματ. π. ὕφανσις, ὑφαντής, (ὑ)φάντρ(ι)α, ὑφαντικός, (ὑ)φαντός, ὑφαντέον, ὑφαντήριον, ὕφασμα, ὕμνος.

ὑφαίρεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀφαιρεῖν τι κάτωθεν, κρυφίως, τὸ ὑποκλέπτειν : Σώπ.π.Σχολ.Ἰλ.Ψ 729 **(γνυῶν) ὑφαίρεσις,** Δημ.1120 **περὶ τῆς ὑφαιρέσεως τοῦ γραμματείου** (ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ γραμματέως)· **2)** νεώτ. ναμ. ἡ διαπραττομένη κλοπὴ ὑπὸ ὡρισμένων προσώπων εὑρισκομένων εἰς ἰδιαζούσας σχέσεις μετ' ἐκείνων, εἰς βάρος τῶν ὁποίων αὕτη γίνεται, οἷον ὑπὸ κληρονόμων εἰς βάρος τῶν συγκληρονόμων κττ.· **3)** ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ ποιοῦμαι, ἀναλαμβάνω τὴν τροποποίησιν, τὴν μετρίασιν πράγματός τινος : Πολύβ. 15,8,13· **4)** Ἡσ «ὑφαίρεσις· μείωσις, στέρησις»· **5)** νεώτ. μαθ. ἡ ἔκπτωσις ἐκ ποσοῦ τινος ὀφειλομένου, λόγῳ ἐξοφλήσεως αὐτοῦ πρὸ τῆς διὰ ταύτην ὡρισμένης προθεσμίας· **6)** γραμμ. ἡ ἐν μέσῳ λέξεως ἀποβολὴ φθόγγου τινός, οἷον σκόροδον-σκόρδον, περιβόλι - περβόλι· ΕΜ 42,18 **«τὰ εἰς -δος λήγοντα . . εὑρίσκομεν παρ' Ἴωσι καθ' ὑφαίρεσιν τοῦ δ λεγόμενα»,** Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.149 **«Λέπρεον καθ' ὑφαίρεσιν τοῦ ι τὸ Λέπρειον εἶπεν».**